BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
32 C
5

14·32·C·5

Pertinet ad Biblioth. S. Francisci ...

Sermones diſcipuli de tempoꝛe ⁊ ſanctis: ⁊ Quadrageſimale eiuſdē: cū promptuario: ac diuerſis tabulis perq̄ neceſſarijs.

Cū caſibus papalibus ⁊ ep̄alibus ⁊c a ſacra cōmunione inhibitionibꝰ nouiſſime Lugduni emendati optimiſq̄ caracteribꝰ Impreſſi.

1529

Pertinet ad Balthasarem [illegible]

Civitatis.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

¶ Tabura preſentis operis incipit.

Abſtinentiã ſeruare i diuitijs et delicijs eſt ſpiritualiter martyrium. ſermone. xiij.S.
Abſtinentiam chriſtus habuit in duritia carnis ab ingreſſu ſuo vſq ad exitum vite ſue. ſer.xv.O.R.
Abſtinentia prolongat vitã preſentem.ſer. ſe.P.ꝛ.cxviij. R.
Abſtinẽdo ꝛ ſeipꝫ in duris õpib⁹ exercendo põt quis delere oẽm penã.ſer. xiij.R.
Aborſũ prouocantes ꝙ grauiter peccãt.ſermone xvj.A.
Accidia ꝛ tediũ quando eſt peccatum mortale ꝛ quando non.ſ.xl.B.ꝛ.cxlj.P.
Accidioſi ſunt aliq̃ ad bona opera:quia non cõſiderant quomodo de⁹pleniſſime remunerat oĩa opera noſtra nõ ſolũ magna: ſed etiã paruã.ſer.cij.B.Exẽplum.huius.clij.U.
Accidioſus q̃ caueret ſibi a pctis ꝛ non operaret bona opera non ſaluaretur.ſer.iiij.B.
Accidioſis quãuis lect⁹ preparatus ſit in inferno patet in illo exẽplo.ſer.cj.H.
Adã i duob⁹ peccauit.eua i q̃tuor.ſ. xliij. P.
Adulteriũ eſt grande peccatũ qđ oſtenditur in quatuor probatiõibus.ſer.lxxxv.Q.
Adulatores quõ ſpoliãt vitijs nola virtutũ ſer.cxliiij.R.
Aduẽtus xp̃i quadruplex inuenit in ſcriptura.ſer.j.A.
Aduẽt⁹ dñi ip̃s qđ celebratur ante natiuitatẽ xp̃i quare inſtitutũ ſit.ſer.j.B.
Aduent⁹xp̃i ſpũalis in mentẽ hoĩs precellit alios duos aduẽt⁹.ſer.vij.Q.
Aduentũ xp̃i ſpũalem debemus conſiderare ꝛ ad hoc incitant nos ſex rõnes.ſer.vij.R.
Aduentũ xp̃i ſpũalem hoc eſt ad ſuſceptionẽ ſpũſancti pparãt nos ſeptẽ.ſer.lxviij.F.
Amor propriũ corporis ipedit pfectũ hoĩs: trib⁹ de cauſis ẽ caro nr̃a obediẽda.ſ.xviij .U.
Amor mũdi qñ eſt pctm̃ mortale.ſer.clij.R.
Angeli ſeruiũt nobis in vita:in morte:ꝛ poſt mortẽ.ſer.clviij.L.
Angelus an quandoq peccatorẽ in preſenti vita derelinquat.ſer.clviij.M.
Angeli ſũt nobis ſiles in q̃tuor.ſer.clviij.O.
Angeli precellũt nos i quatuor.ſer.clviij.P.
Angelos precell[illegible] nos hoĩes in quatuor ſermone.clviij.R.
Angeli [illegible] de cõuerſiõe peccatoꝝ.i ſermone.lxxx[illegible]
Angeloꝝ i choris ſunt nouẽ ꝛ q̃ hoĩes ad quẽ libet choꝝ recipiãtur.ſer.lxxxviij.L.M.N.
Angeli ſunt deputati ad cuſtodiã animarũ ſermo.cxxxj.E
Angeli plures mittuntur ad mortẽ bonorũ hoim:et quare hoc.ſer.lxxxj.ꝛ. clviij.N.
Aĩa habet nomen dignitatis:et pcellit oẽm corporeã creaturã.ſer.xxxij.A.B.
Aĩas ſuas aliqui vendũt:aliqui ipignorant aliq̃ perdũt:aliqui gratis dant.ſer.cxxxij.E. Exẽplum.
Aĩe potẽtie ſunt tres.ſ.memoria:intellect⁹:ꝛ voluntas:qb⁹ debem⁹ mereri.ſer.clj.M.
Anime potentia aggrauãt peccata venialia ſermone.cx.O.
Aĩa eſt ſpõſa xp̃i:et debet quinq habere : vt ſpõſo ſuo placeat.ſ. cxxiij.L.
Animarũ receptacula ante xp̃i aduentũ fuerunt quatuor.ſer.cxlvj.I.
Aĩe quadruplices ſunt valde turbate :ſermone.clx.A.
Aĩe triplices intrabũt purgatoriũ.ſer.clx.D
Anime i purgatorio cõquerũtur de quatuor generib⁹hoĩm.ſer.clx.P.
Animab⁹noſtris debem⁹ exhibere ſex opera miſericordie.ſer.lxxij.B.
Animã precioſaꝫ quare deus vniuit corpori. ſer.xxxiij .S.
Aĩa a corpe habet plura emolumẽta:ecõuerſo plura incõmoda.ſer.xxxiij.T.
Animas illas reqret deus ab his in iudicio extremo q̃ eas ad peccãduꝫ traxerunt malo exẽplo.ſer.iiij .U.
Antixp̃s vbi naſcet: ꝛ a qua matre:ꝛ quomodo viuet:ꝛ ꝙdiu regnabit.ſer.x.Q.R.
Antiqui patres octo de cauſis tãdiu vixerũt ſer.lx.O.
Aquã bñdictã habere circa infirmos ꝛ eos frequẽter aſpergere eſt bonũ.ſer.cx.S. Exẽplum.
Articuli fidei concluſi in duob⁹ſermonibus ſer.cxlvj.ꝛ ſequenti.
Aſcenſio chriſti eſt iocũdi⁹feſtũ. ſer . lxvj.T.
Aſcenſio xp̃i quõ facta ſit:ꝛ corã quibus: ꝛ q̃ ſecũ aſcenderunt.ſer.cxlvij.R.
Auarus concupiſcendo tẽporalia peccat decẽ modis.ſer.cviij.I.
Auar⁹ peccat quatuor modis:ſer.cxlj.R.
Auaritie remedia ſunt q̃nq.ſer.cxviij.R.
Baptiſm⁹ habet nouẽ effectus.ſer.lxxv. X. [illegible]ẽ.cxlviij.S.
Baptiſati ſi ſic moriunẽ ſtatim euolãt ad celũ.ſer.xiij.P.
Qui occidũt pueros in vtero matris:vel procurant aborſum.ſer.xvj.A.
Baptiſm⁹ an cõferat equalẽ grãꝫ in baptiſatis tã in adultis ꝙ in paruulis. ſer .lxvj. U .
Baptiſmi quatuor ſigna q̃ fiunt ante:ꝛ ita poſt:quid illa ſignificent.ſer.lxxvij.B.

BIBLIOTECA N[illegible] ROMA VITTORIO EMANUELE

Baptiſmu circa qrit qꝺ ſit effect⁹ cathecíſmi ꝛ an puer ī vtero matrꝭ poſſit baptizari:ꝛ qꝺ faciendū qñ apparet aliqꝺ mēbꝛuz pueri:ꝛ timetur de aboꝛſu.lxxvj.V.
Balneū infernale ꝑparatū eſt voluptuoſis ꝛ luxurioſis.ſermo.xlij.y.Item.cxj.G.
Beneficia maxia exhibuit nobis de⁹ in trib⁹.ſermo.cij.Item.cxij.W.
Beneficijs dei qui abutūꝛ merito eiſdē debet pꝛiuari.ſermo.lxxxj.A.
Bñficia tpalia multiplicat de⁹ malis hoībus etiam hoc pꝛopter quinqꝫ rōnes.ſer.cviij.Q:
Bñficia ſua de⁹ malis largiꝛ vt cōuertanꝛ:et ſi nō tūc durius iudiciū habebūt.ſer.xciiij. R.
Blaſphemi ſunt peioꝛes iudeis canib⁹.ꝛ omnibus creaturis .ſer. cxxiij:G.cliij.O.
Blaſphemia quō punita ē in veteri ꝛ nouo teſtamento ptꝫ ꝑ illa duo exēpla.ſer.cxxiij.H.
Blaſphemia tribus modis cōmittitur et de his qui iurant per vulnera ꝛ ſanguinē chꝛiſti ſermo.cxxiij:A.
Blaſphemare ꝑmittētes in domib⁹ ſuis ꝑpꝛ lucrū tꝑale ꝙ grauiter peccent.ſer.cxxiij.I.
Boni timentes deū nō faciliꝛ peccant moꝛtaliter.ſer.ix.H.Itē.xxix.P.
Boni hoīes q̇ habēt nimis ſtrictas cōſciētias tenenꝛ ſeq̇ ꝯfeſſoꝛes ſuos diſcretos.ſer.ix. W.
Boni hoc gaudiū in pñti infra ſe ſupꝛa ſe ante retro:a dextris:a ſiniſtris:ſer.ix.R.
Boni qñqꝫ ꝗto tꝑs eſt ſancti⁹.tanto min⁹ habent deuotionem ꝛ quare hoc.ſermo.xix.V.
Boni ꝛ mali ab initio ſimul vixerūt et quare ſermo.xxx.B.
Boni debēt quiqꝫ ſeruare ne a malis hoībus peruertantur.ſermo.xxx.D.
Boni homines q̄re a diabolo quandoqꝫ poſſidentur.ſermo.xlij.S.
Bonitas ꝛ ſanctitas ꝓpꝛia nō ē ad memoꝛiā reuocanda.ſer.cxxxvj.R.Exemplum.x.
CAlicē i eleuatiōe miſſe aliq̇ ſimplices adoꝛāt vt ſe pulchꝛum xꝑi.ſer.ixxx.T.
Carminatrices q̄ hoīes et pecoꝛa carminant grauiꝛ peccāt.ſ.xlj.O.
Charitas pꝛopter quatuoꝛ nominatur mādatū maximum.ſermo.cxix.S.
Charitas vie an poſſit eſſe ꝑfecta.ſer.cxix.Q.
Charitas vt ſit ſufficiens tria r[illegible]re.ſ.lj.L.
Caſtitatē ſeruare in iuuentute [illegible] ſpiritnale martyꝛium.ſer.xlij.A.
Cathecíſmus quis ſit effectus.[illegible]xvj.V.
Celū apium eſt nouē gñibus hoīm q̇ ſtatim euolant poſt moꝛtem.ſermo.xiij.P.
Choꝛeā ducētes quinqꝫ debēt ſeruare ſi bene volunt coꝛizare. ſemo.xxxviij.P.
Choꝛizare in dieb⁹ feſtiuis eſt pctm̄ moꝛtale ꝛ quō ibi cōmittunꝛ plura pctā.ſer.xxx.vij.S.
Choꝛizantes faciut quaſi contra oīa ſacramenta ſermone eodem:
Choꝛizantes ꝛ ſe inebꝛiātes in dieb⁹ feſtiuis grauiter peccant.ſer.cliij.G.Exemplum.
Choꝛeā audientes boni hoīes q̇d cogitare debeant.ſermone.xxxviij.C.
Circunciſionis feſtū ſolenniter eſt celebrandum.ſer.xix.A.
Cogitāda ſunt homini quatuoꝛ volenti ꝑficere.ſer.cxxxviij.O.
Cogitāda ſunt hoī ſex ne reſidiuet.ſ.liij. M.
Cogitationes male quib⁹ non cōſentitur nō maculant animam.ſermo.lxxxvj.S.
Cogitari ꝛ ꝑſcrutari ꝓfunda dei eſt valde periculoſum.ſermo.liiij.R.Item.cxxxviij.V.
Cogitationes male pꝛimitiuo oꝛtū habuerūt a demone.ſermo.cxxxviij.A.
Cogitare malū quare ſum⁹ pꝛonioꝛes ꝙ bonum.ſermo.cxxxviij .B.
Cogitationes male cōſerūt hominib⁹ quinqꝫ.ſer.cxxxvij.C.
Cogitantibus mala aſſociat ſe diabolus.ſermo.cxxxviij.I.Exemplum.
Comedendo ꝛ bibendo debet q̇s quinqꝫ [illegible]ſeruare ne deū offendat.ſermo.xcviij.F.
Conceptio ꝛ incarnatio chꝛiſti quomo[illegible] facta ſit.ſer.cxlvj.E.
Confeſſio in quatuoꝛ caſib⁹ eſt reitera[illegible]a.ſermo.xliij.M.
Confeſſio ē de neceſſitate ſalutis ꝛ qualis debeat eſſe.ſer.xliij.L.
Confeſſionē nō integrā faciens nō punietur in futuro.ſermo.cxxv.C.Exemplum.
Confidentiā quadruplicem debemus habere ad deum.ſermone.cxxij.R.
Confiteri an q̇s teneatur ſtatiꝫ poſt peccatuꝫ perpetratū.ſermo.lxvij.Y.
Cōfiteri pōt q̇s totiens ꝙ abſoluitur a pena ꝛ culpa:vt ſtatim euolet.ſermo.xliij. G.
Confitētis ſolūmodo ex timoꝛe ꝛ ꝯſuetudine ꝛ nō ex charitate ſunt duo ſigna.ſer.liiij.D.
Cōfitēs duo dꝫ facere ꝛ ſic firmiter ſperare a deo ſibi in illa cōfeſſione omnia peccata dimitti.ſermo.xliij.S. T. Exemplum.
Cōfeſſoꝛ teneꝛ cōfitētē redarguere ꝛ nullū dꝫ abſoluere quē ñ credit a deo abſolutū.xlv.Q.
Confitens q̇ nō vult reſignare illas res cum quib⁹ peccauit in hoc oſtendit ſe non habere firmū ꝓpoſitū abſtinēd[illegible]ectis.ſer.xlv. Q.
Cōfirmatio an ſit ſacr[illegible]eſſitatis:ꝛ an ꝯfe[illegible]rat[illegible]tiā ꝛ q̇b⁹ cōferri [illegible]eat.ſe[illegible]ij.T.
Co[illegible]natio hꝫ octo ef[illegible]viij.T
Cō[illegible]aſſionē habere cū ꝓxi[illegible]ale martyꝛium.ſermo.xiij.S.
Compati pꝛoximis in defect[illegible] et miſerijs e[illegible] ſignum pꝛedeſtinationis.ſe[illegible].cxli.G.
Conſciētia erronea fit ſepte[illegible]modis.ſer.ix.L.

Cōtra erroneā ꝯſciam peccare qñ eſt mortale.ſer.ix.G.
Conſciētia mala eſt quadrupler.ſer.ix.F.
Conſcie pplexitas ꝙ periculoſa eſt.ſer.ix.Q.
Cōſiliū malū dās reus erit oīm illoꝝ pctōꝝ. que ſequunť ex ſuo cōſilio.ſer.cxliiij.J.
Conſiliū bonū querendū eſt a ꝓximo:a deo ⁊ etiam a ſeipſo.ſer.lxxiij.G.
Conſuetudo mala non excuſat peccatū:ſꝫ aggrauatū peccat.ſer.xxx.E.
Cōſuetudo mala tria mala ꝯfert.ſ.cxxxj.G.
Cōſuetudo mala nō ſubito ſꝫ ſucceſſiue emēdatur qḋ ptꝫ per exemplū.ſer.cxxxj.H.
Cōtritio dꝫ eē maximus dolor.ſer.xliij.J.
Contritionis vere quatuor ſunt ſigna.ſerm. xliij.J.⁊.K.
Contritio poteſt delere penaꝫ ⁊ culpam.ſer. xiiij.F.Exemplum.
Cōtritionis effectū pōderās nō deſperat.ſer. xxxix.Q.⁊.R.
Contritionē dꝫ hō hr̄e de peccatis ꝙdiu vixerit in ꝑſenti.ſer.lj.G.
Contumelia qñ eſt peccatū mortale.ſermone xcv.K.⁊.L.
Cōtumeliā nobis illatā repellere debemus ⁊ hoc propter tria.ſer.lxiij.F.Itē.cxv.L.
Cor hoīs petit de⁹ ⁊ quare hoc.ſer.viij.A.
Cor mūdi cognoſcit trib⁹ ſignis.ſer.viij.D.
Cor inqnāt male cogitatiōes.ſer.cxxxviij.D.
Cordis mundiciā cauſant tria.ſer.viij.C.
Corp⁹ ꝓpriū eſt odiēdū ꝓpter tria ⁊ qñ amor ꝓpriȷ corpis eſt pctm̄ mortale.ſer.xviij.V.X.
Corpis letitie ſunt momētanee.ſer.xxxvj.E.
Corporis delitias rephendit duritia ⁊ abſtinentia xp̄i.ſer.xv.Q.R.
Correctio fraterna eſt in ꝑcepto ſer.lxiij.E.
Correctio fr̄na quō debeat fieri.ſ.lxiij.D.
Correctionem libēter debem⁹ ſufferre:qꝛ per hāc purgatoriū nobis minuiť.ſer.lxiij.H.
Creator oīm rex eſt de⁹.ſer.cxlvj.B.⁊.C.
Creauit de⁹ aliqs pulchros hoīes:aliquos deformes:⁊ hoc duplici rōne.ſer.cix.E.
Creature create ſunt ad ſeruiendū homini ſer.xxxij.
Creature docēt nos laudare ⁊ regratiari deū ſer.cxij.R.
Crux ſpiritualis quā debemus portare poſt ieſum dꝫ quatuo⁹ partes habere.ſer.clij.P. vſqꝫ ad finem ſer monis.

Damnati maledicti ſunt ibidē ipſis.ſer.xxxvij.O.
Dānantur multi hoīes qḋ ſic pbatur.ſer.cxxvj.D.
Dānati quō nūꝗ liberāť.ſer.cj.B. Itē.cxxv. P.Exemplum.
Damnatorum fercula ⁊ pot⁹ corporis:muſicalis:balneū ⁊ locutiōes.ſer.cj.E.Exemplū cxxv.P.Q.
Dānati habebūt corpora deformia.ſer.l.E.
Dānati an videant gloriā beatoꝝ:⁊ de tenebris inferni.ſer.lxxxvij.J.Itē.cxx.T.
Dānati vellent oēs hoīes dānari.⁊ gaudent de caſu bonoꝝ hoīm.ſer.lxxxvij.K.
Damnatoꝝ peccatū cōferat demonib⁹ gaudium.ſer.lxxxvij.H.
Damnatur quis quatuor modis cū bonis operibus.ſer.cxl.A.
Defect⁹ decē qs xp̄s aſſumpſit.ſer.xxvij.A.
Delitie corpis ſunt momētanee.ſer.xxvij.A.
Delicate viuētes nō pñt ſic intrare regnū celoꝝ.ſer.cxlix.G.Exemplum.
Delectari in ꝑteritis peccatis eſt nociuū.ſer. cxxxvij.T.
Deriſio qñ eſt pctm̄ mortale.ſer.xcvj.Q. Itē cxiij.S.Item.cxliij.F.
Deſperās de dei mīa eſt infelix.ſer.cxxiij.T.
Deſperās de dei mīa grauiſſime peccat.ſer. cxxxj.P.Exemplum.
Deſperāt aliq̄ qꝛ nō pōderāt quid ſit ꝯtritio ⁊ qualis ſit mīa dei.ſer.xxix.P.
Deſperationē inducit turbata ꝯſcia.ſ.ix.J.
Deſperātes nō ꝯſequunť peccatorum indulgentiam.ſer.xliij.E.
Deſperare nō debemus in extremis.ſermo. cxxxiij.P.Exemplum.
Deſpicere non debem⁹ defectuoſos homies. ſermone.cl.M.
Detractor inquantū in ſe eſt occidit tres homines.ſer.xcj.E.
Detractor peior eſt fure ⁊ etiam inferno.ſer. xcj.F.
Detractio fit ſeptē modis ⁊ qūo quis teneť reſtituere famā.ſer.xcj.G.
Detractores cōiter moriunť mala morte.ſermo.cxj.Exemplum.
Detractionē audire qñ eſt mortale ⁊ qñ veniale.ſer.xcj.J.Exemplum.
Detractoꝝ verba nō libēter audire eſt ſignū predeſtinationis.ſer.xlix.F.
Deus cognoſcēd⁹ ē tāꝙ creator dñs ⁊ redemptor pater ⁊ iudex noſter.ſer.lxxxiij.D.
Dilectionē maximā oſtendit de⁹ nobis in tribus.ſ.in creatiōe:in incarnatione ⁊ in paſſione.ſer.cij.Q.
Diligere debem⁹ deū pluſꝙ parētes:pueros ⁊ ꝓpinquos ⁊ quare hoc.ſer.cxix.P.
Diligēda ſunt quinqꝫ ſm ordinē charitatis. ſer.cxix.T.
Dilectio dei caret ſeptuplici ſolicitudine ex defectu quē hꝫ dilectio carnalis.ſer.cxix.X.
Diligēdus eſt ꝓxim⁹ ſiue ſit bon⁹ ſiue ſit malus.ſer.cxx.A.
Diligere debemus proximū ſicut mēbra vni.

ermo.cxx.C.
Dilectiōis ꝓximi tria ſūt ſigna.ſer.xx.G.
Diligentes vxores pueros diuitias honores vltra deū p̄les deos ſibi ↄſtituūt.ſer.xlj.Q.
Diſcretionē nō ſeruātes nō⁹ ꝓficiūt in ſpūalibus bōisvſq; ad ꝑfectionē.ſer.xviij.P. Exm̄.
Diſcordiam ſeminantes ſunt peſſimi hoies.ſer.xcvj.R.Exemplum.
Diuites ſi/honorandi ſunt.ſer.xxviij.J.
Diuites q̄ dānant ꝛ qui ſaluant.ſer.lxxxij.C.
Diuitibus quandoq; deus non dat pueros propter tres cauſas.ſer.cviij.Y.
Dominica dies habet duodecim priuilegia.ſermone.cxvij.B.
Diabolus quinq; de cauſis poſſidet homies ſermo.xiij.R.
Diaboli gaudent de damnatione peccatorū ſermo.lxxxvij.H.
EBrietas qn̄ ē mortale.ſ.xcix.O.Exm̄.P.
Ebrietas qn̄ ponitur poſt hāc vitam.ſer.lij.Y.Exemplum.
Ebrioſus qui vendidit animaz ꝑ quarta vini.ſer.cxxij.H.Exemplum.
Eccleſia catholica quid ſit ſiūr ſanctoꝝ cōmunio quid ſit.ſer.cxlvij.M.
Electionis hominis ad ſalutem ſunt nouez ſigna.ſer.cxlix.A.
Elecmoſynā volens dare tria debet attēdere.ſ.quis petat:quid petat:ꝛ propter quid petat.ſer.ciij.R.ꝛ.cl.W.
Eleemoſyna q̄bus danda ſit:ꝛ q̄ūo remunerabitur temporaliter:eternaliter ꝛ ſpiritualiter.ſer.cl.Q.R.
Eleemoſyna remunerabit̄ ſcd̄m affectū ipſi⁹ dantis ēt q̄tūcūq; parua ſit.ſer.ciij.S.
Eleemoſyna multiplicat homini tpalia.ſer.ciij.A.Jtem ſer.cl.T.Exemplum.
Eleemoſynā in trib⁹caſibus pōt facere vxor ſermo.ciij.D.
Eleemoſynam non pn̄t facere ſerui ꝛ ancille ſine licentia dominoꝝ.ſer.ciij.E.
Eleemoſyna eſt triplex:bona melior optima ſermo.ciij.V.
Eleemoſyna dāda eſt invita ꝛ nō in morte vl̄ poſt mortem.ſer.ciij.T.Exemplum.
Eleemoſyna in duob⁹ caſib⁹nō eſt dāda malis hoibus.ſer.ciij.Y.
Eleemoſynā nō facientes ꝛ amare bōa ſua retinētes grauiter peccāt.ſermone.lxxxij.E.et lxxxix.P.
Eleemoſynā largiter dare in paupertate eſt ſpirituale martyrium.ſer.xiij.S.
Eleemoſynaꝝ datio pōt homini delere penā ꝛ culpam vt ſtatim poſt mortem euolet ad celum.ſer.xiij.J.
Eleemoſynā chriſtus nunq; mēdicauit oſtiatim.ſer.xxiij.G.
Emens ſciēter rē raptā vel furatam quinq; damna incurrit.ſer.cvj.G.
Euchariſtiā q̄libet cū deuotiōe ꝛ timore dz recipere exēplo illoꝝ:ſer.xliij.Q.
Euchariſtiā idigne cōmunicās icurrit ſeptē damna.ſer.lxvj.P.Exemplum.
Euchariſtia an dāda ſit pueris:ꝛ in q̄li etate.ſer.xlv.S.
Euchariſtia a ieiunis eſt ſumēda ſolūmodo triplici ratione.ſer.xlvij.V.
Euchariſtie poſt ſumptionē non debet quid imediate comedere nec imediate expuere.ſermone.xlvij.X.
Euchariſtia digna ſūptio ↄfert iſtos fruct⁹.ſermo.xlvij.C.
Euchariſtiā digne volēs cōicare dz ſe in his quinq; probare.ſer.xlvij.E.F.
Euchariſtie circa eleuationē adoratio valet ad deletionē pene ꝛ culpe ꝛ temporalis mortis.ſer.xiij.G.H.Exemplum.
Euchariſtiā ſi q̄s digne cōicauerit hui⁹ ſeptē ſunt ſigna.ſer.lj.G.
Euchariſtie ſacr̄m quatuor gn̄a hoiz ſumūt ſpiritualiter.ſer.lxxx.Q.Exemplum.
Euchariſtie ſacr̄m ſeptē de cauſis inſtitutuz eſt.ſer.lxix.J.
Euchariſtie ſacramētū tribus de cauſis dat̄ homini in agone mortis.ſer.lxxviij.F.
Euchariſtie ſacr̄m eſt a nobis ſumme venerandū vt patet per duo exempla.ſer.lxxix.P.Jtem.ſer.lxxx.V.
Euchariſtia ſoperatur pene oīa miracula in hoie que chriſtus operatus eſt perſonaliter in mundo.ſemone.lxxx.R.
Exactiones ꝛ rapine et alia infortunia q̄ūo erunt bonis meritoria.ſer.cl.V.
Exactiōes indebitas faciētes in ſubditos tenetur ad reſtitutionem.ſer.lix.J.
Excuſant ſe homines tripliciter i pctīs ſuis.ſer.cxxxj.R.exemplum.
Excōicatio eſt duplex maior ꝛ minor:ꝛ q̄ūo q̄s abſoluit̄ ab vtraq; excōicatiōe.ſer.lxix.H.
Excōicatio maior ꝓpter quinq; timenda eſt cuilibet homini.ibidē exemplum.
Excōicationē maiorē incurrit quis ip̄o facto in his caſibus.ſer.lxix.R.
Excōicat⁹ eſt q̄ percutit cl[illegible]cū:ꝛ etiā qui recipit ad pedagiū a clerici[illegible].cxj.V.
Excōicatus participās i[illegible]uēdo:comedendo:orando:vēdēdo:grau[illegible] lxix. exempla duo.
Exem.plū bonū facit homines ↄu[illegible] a peccatis ꝛ inſuper allicit ad bona opera.ſer.lxxiiii.J.exemplum.
Exemplū bonū ꝛ honeſtas morū cōfert illa bona opera.ſer.ciij.M.

exemplū bonū eſt vtile eccleſie ⁊ deo acceptū ⁊ homini meritorium.ſer.lj.H. Exemplum.
Propter bonū exemplū poteſt quis ſeipſum laudare.ſer.cvij.M.
Exēplū malū multū nocet hoib⁹.ſ.lxxviij.E.
Exemplū malū eſt ſpecialis laqueus diaboli.ſer.xciij.Q.eſt etiam occaſio ꝙ ſunt tot mali homines.ſer.xciij.Y.
Exemplū malum debet homo cauere omni conatu.ſer.cxxiij.N.
Exēplū malū dantes rationē reddituri ſunt in extremo iudicio de animabus illis quas ad peccandum extraxerunt.ſer.iiij.V.
Exēplū humilitatis:abſtinentie: patientie: ⁊ ſic de alijs chriſtus reliquit.ſer.xv.N.O.

Famam proximi tenetur detractor reſtituere.ſer.xliij.Y.
Famam propriā debet quilibꝫ defendere.ſer.cxij.R.
Famuli ⁊ ancille tria tenent dominis ſuis.ſer.xxxiij.B.
Fatū tenētes grauiter peccant.ſer.xxj.S.
Feſtoꝝ celebratio trāſgredit octo modis.ſermo.xxvij.C.cliij.G. Exemplum.
Feſtiuis dieb⁹ vēdere vel emere qñ ē pctm̄ mortale ⁊ quādo nō.ſer.cxvij.D.Itē.cvj.F.
Feſtiuis diebus peccantes quandoqꝫ hic in preſenti puniuntur a deo.ſer.cxviij.G.exemplum.cxlij.V.
Feſtum quando eſt incipiendū ⁊ quādo terminandum.ſer.cxvij.F.
Feſta celebrātib⁹ deus dat proſperitatē corporis ⁊ anime.ſer.cxvij.H.Exemplum.
Fides eſt ſumme neceſſaria qꝛ nullus ſine fide ſaluat nec vnqꝫ qs ſaluatus ē.ſer.xlj.F.
Fidē falſificant viginti quatuor genera hominū.ſer.xij.G.⁊ conſequenter per totū.ſer.
Fides eſt fundamentū omnis boni ⁊ falſificatur a pluribus hominibus.ſer.cxlij.R.
Fidei duodeci articuli incluſi in duobus ſermonibus.ſer.cxlvj.⁊.cxlvij.T.
Filij vtrum plus diligant parētes vel econuerſo.ſer.xxiij.T.
Filij tenent ſex parētibus ſuis.ſer.xxiij. S.
Filij quomodo ſint informandi corrigendi.ſer.xxiij.M.
Filij qui inhonorāt parentes punient quintuplici plaga.ſer.xxiij.X.Exemplum.
Filij qui nimis ⁊ exceſſiue diligunt a parentibus cicius moriuntur.ſer.xvj.B.
Filia que inhoneſtauit matrē ⁊ odio dānata eſt.ſer.lxij.B.Exemplum.
Fleuit chriſtus ſuper ciuitatē hieruſalē ⁊ quomodo iudei deleti ⁊ diſperſi ſunt.ſer.cv.N.
Fortitudini triplici confortat nos deus. ſer.lxxiij.F.

Gaudia celi ſunt magna qꝛ ibi habem⁹ fercula magna mlta dulcia.ſ.liij.P.exm̄.
Gaudiū electoꝝ oſtenditur quatuor dotib⁹ corporis ſm quatuor proprietates ſolis.ſer.l.D.
Gaudia ſunt celi tā magna ꝙ quilibet libēter debet pati pro ipſis ⁊ ſibi abſtrahere delitias corporis.ſer.vij.T.
Gaudioꝝ celeſtiū cōſideratio facit omnes labores preſentes dulces ⁊ leues.ſer.cliij.D.
Gaudijs celi remunerabunt pleniſſime oīa opera etiā parua.ſer.clj.G.H.Exemplum.
Gaudiū celeſte hereditam⁹ ipſo iure ſicut cū qs poſſidet hic hereditatē tēporalē.ſer.clix.X.
Gaudiū celeſte ⁊ regnū eternū aliq emūt pro dimidia parte rerū tpaliū:aliq cū ſuſpiriis: aliq duob⁹ minutis: aliq p hauſto aq.ſ.cxv.R.
Gaudia multiplicia dabunt iuuenibus qui ſeruiunt deo a iuuentute ſua.ſer.xx.P.
Gaudia celi augmētat nobis perſecutio malorum hominū in preſenti ſermone. cxix.X.
Gaudia celi ſperare debemus a deo.ſer.cxxij.X.exemplum ibidem.Y.
Gaudia celi ſunt principalr nouē ſm nouē choros angeloꝝ.ſer.lxxxiiij.per totum.
Gaudium quod habemus de dei viſione eſt inexplicabile.ſer.lxxxiij.N.exemplum.
Gaudia habemus de ſocietate ⁊ meritis ſanctorum.ſer.lxx.iiij.M.
Gaudium ſpirituale habent boni in preſenti continue.ſer.xx.R.
Gaudere debent omnes homines de conuerſione peccatoris.ſer.lxxxij.G.
Gaudio ⁊ ꝯſolatione tā corporali ꝙ̄ ſpirituali carent quatuor genera hominū.ſer.lxx.P.
Gaudere poteſt quis propter recreationem ſine peccato.ſer.xxxvj.N.
Gaudere in malis quando eſt peccatū mortale.ſer.cxxxvj.M.
Gaudia mundi priuant hominem gaudijs celi.ſer.cxxxvj.G.
Gaudium mundi propter quinqꝫ eſt fugiendum.ſer.xxxvj.D.
Gaudium mundi quando eſt peccatū mortale ⁊ quando veniale.ſer.xxxvi.I.
Gaudere quomodo audent mali in peccatis ſuis.ſer.xxvj.R.
Gaudere non poteſt in hoc mundo q iſta ſex ponderat ſermone.liij.per totum exēplum.
Gaudium non eſt in hoc mundo qui eſt plenus laqueis ⁊ plenus miſerijs.ſer.cxxxvj.G.H.Exemplum ibidem.G.
Gaudēt demones de damnatiōe peccatoris propter nouem cauſas.ſer.xxxvij.H.
Gratiā dei cognoſcere poteſt quis in ſe per ſeptem ſigna.ſer.lj.G.

Gratia ſpiritusſancti conſolatur nos tripliciter.ſer.lxviij.E.
Gratiam ſuā ſubtrahit deus bonis hominibus.ſer.lxxij.V.
Gratiā ſpiritusſancti ad ſuſcipiendū preparant nos ſeptem.ſermo.lxxviij.F.
Gratia ſpiritusſancti ad quoſdā nūq̄ veniet ⁊ ad quoſdā venit:ſed non manſionem facit ſer.lxx.M.
Gratia ſpiritusſancti venit ad ſeptē genera hominum.ſer.lxx.O.
Gratia ſpūſſcti tria operaẽ in incipiẽtib⁹ tria in pficiẽtibus ⁊ tria in perfectis. ſer.lxxj.T.
Gratie aduentū debemus deſiderare ꝑpter eptem bona.ſer.vij.R.
Gratia dei priuatur hō per malas cogitationes.ſer.cxxxviij.E.
Gratiarū actiones deo offerre debemus.ſer.cxij.J.Exemplum ibidem.O.
Gratiarū actio augmentat dona:ſed ingratitudo priuat donis iam habitis.ſer.cxij.M
Gratiarū actiones tenetur quilibet deo ſi vult iuſtus inueniri.ſer.cliiij.M.
Cum gratiarū actione ſumere debemus cibum.ſermo.xcviij.L.exemplum.
Gratitudo beneficioꝝ eſt ſignū nobilitatis. ſermo.cxxvij.H.Exemplum ibidem.H.
Guloſi quinq̄ cōmittūt in comedẽdo ⁊ bibẽdo que ſunt reprehenſibilia.ſermo.xcvij.F.
Guloſi quinq̄ modis peccāt mortaliter.ſer. xcix.M.Item.cxlj.L.
Guloſi attẽdere deberẽt fercula inferni ⁊ potū infernale.ſer.lxij.Y.Exemplum.cj.E.
Guloſoꝝ fames ⁊ ſitis maxima.ſermo.lxij.Y. Item.xcix.P. Exemplum.
Guloſis nocet multiplicitas ferculoꝝ taꝫ in corpore q̄ in aīa quod per quinq̄ probatur. ſer.lx.P.xcviij.J.
Guloſis dat chriſtus exemplū abſtinentie cibi ⁊ potus.ſermo.xv.R.
Heretici cognoſcuntur per quinq̄ſigna.c.Q.
Heredib⁹ quomodo bona noſtra dimiſerimus rationē reddemus in nouiſſimo.ſer.iij.S.
Hereditatē.celeſtē quo iure homo poſſideat ſer.clix.X.
Homo habet nouē.dignitates ſecūdum nouem choros angelorum.ſer.xxxij.S.
Homo quomodo a deo creatus ſit et quare eua de coſta viri formata ſit.ſer.xxxiij.R.
Homo ante lapſum habuit dominiuꝫ ſuper omnes creaturas.ſer.xxxiij.M.
Homo quare ſic creatus ē a deo q̄ poſſit peccare.ſer.xxxiij.R.
Homines ſunt ſiles in q̄tuor ꝛ ergo nullus dꝫ ſpernere proximū ſuū q̄ eſt paup ⁊ defectuoſus.ſer.lix.L.Exemplum.Item.lxxiij.E.
Homicidiū ē triplex.ſ.quoddā corpis quoddā aīe:⁊ quoddā vtriuſq̄ ſimul.ſer.clxij.Y.
Honorandi ſunt homines ſeptem de cauſis ſer.xxviij.E.
Circa honores peccat q̄s quinq̄ modis.ſer. xxv.R.
Honeſtatem quilibet ſeruare dꝫ in oīb⁹ verbis ⁊ factis propter tria.ſer.cij.M.
Honor exhibendus eſt virtuoſis hominib⁹. ſermone.cxxx.Q.
Honores nō debemus appetere ſꝫ honores bis exhibitos deo offerre.ſer.xxviij.L.
Hoſpitio recipere peregrinos ē deo acceptū ⁊ homini meritorium.ſer..xxxix.Q.
Hoſpitio recipere malefactores ⁊ eos tueri eſt graue peccatum.ſer.cxliiij.M.
Hoſpites q̄ nimiū cōputāt hoſpitibus ⁊ qui dant cibum prohibitum rei ſunt.ſer.ciiij.L.
Hoſpites ⁊ pincerne q̄ permittūt in domib⁹ ſuis ludere:inebriari:blaſphemare.ſer.cxliiij M.Exemplum.
Humilitas in homine eſt ſignuꝫ predeſtinationis.ſer.cxlix.E.
Humilitas neceſſaria ē ad ſalutē ſine qua nemo ſaluatur.ſer.xxxj.R.
Humilitatis nouē ſunt gradus in quib⁹ q̄lꝫ cognoſcere poterit q̄ humilis ſit.ſer.xxxj.L.
Ex humilitate quilibet debet ſe viliorē eſtimare.ſer.xxxj.M.
Humillim⁹ fuit xp̄s quē ſeq̄ debem⁹.ſ.xv.P.
Humiliationem propriaꝫ ⁊ contẽptum ſuīp ſius inducunt iſta.ſer.cxxxvij.
Iactantia deteſtanda ē propter tria ſermo.cvij.J.
Iactantia octo modis fiet q̄ñ ē mortale ⁊ q̄ñ veniale.ſer.cxvj.R
Iactare ⁊ exultare in malis eſt graue peccatum.ſer.cxxxj.L.
Ieiunium eccleſie ſoluentes quādo peccent mortaliter.ſer.xxxix.R.Item.ſer.cxix.M. Item.cliiij.J.
Ieiunium eccleſie precellit ieiuniū ſimplicis ſexte ferie.ſermo.cliiij.R.
Ieiunium quadrageſime quare inchoaẽ in quarta feria.ſer.xxxviij.F.
Ieiunando quadrageſimā decimā damus. ſer.xxxix.H.
Ieiunantes a quibus cibis a̅bſtinere debeant.ſer.xxxix.M.Item.cxix.M.
In qua etate tenetur quis ad ieiuniū ⁊ de pregnantibus mulieribus ⁊ de laborantib⁹. ſer.xxxix.M.O.P.
Ieiunium quod fit in peccato valet ad tria ſer.xxxix.T.
Ieiunium vt deo acceptuꝫ ſit ad hoc quinq̄

requirũtur.ſer.xxxij.Q.R.
Incarnatio chriſti qualiť facta ſit ⁊ quomo-
do ąlꝫ hō formetur in vtero matris.ſer.j.D.
Incarnatio xp̄i qualiť attribuiť ſpūiſancto:
⁊ quo ſolus fili⁹ incarnatus eſt.ſer.j.F.
Indulgētie non proficiunt quatuor generi-
bus hominum.ſermone.xiij.B.
Infirmitates patiēter ſunt ſuſtinēde ꝓpter
ſeptem bona.ſermone.cxxxiij.I.Exemplum
ibidem.L.⁊.O.
Infirmitas corporis retrahit a malo ⁊ inci-
tat ad bonū.ſermone.cxxviij. L. Exemplū.
Infirmitas corporis liberat a purgatorio fu
turo.ſer.cxxviij.M.Exemplum.
Infirmis fideliter ſeruiētes exercēt oīa ope-
ra miſericordie.ſer.cxxviij.O.
Infirmus cognoſcitur ꝑ plura ſigna an ſup
uiuere an mori debeat.ſer.cxxix.Q.Exēplū
Infirmus in agone anguſtatť ꝓpter diſtri
ctam rationē quam redditurus eſt.ſermone
cxxxix.R.Exemplum.
Infirmitas ⁊ tribulatio eſt ſignū future pre-
deſtinationis.ſer.cxlix.A.
Ingratus de bñficijs acceptis merito priuā-
dus eſt eiſdem beneficijs.ſer.lxxxj.A.
Ignorātia eſt triplex ⁊ an grauius peccet ą
facit quod ſit prohibitū eſſe: vel qui nō vult
ſcire.ſer.xciij.T.
Ieſus hoc nomē confert multiplicē homini
gratiā:⁊ quare nominamur chriſtiani a chri
ſto.ſer.xix.B.C.Exemplum.G.H.
Inimicos diligere⁊ iniuriātib⁹ indulgere ex
corde eſt martyriū ſpirituale.ſer.xiij.R.
Inimicis noſtris ex corde indulgere nō erit
nobꝫ graue ſi ꝯſideram⁹ illa quiqꝫ.ſ.cxxx.S
Inimicos noſtros de neceſſitate ſalutis te-
nemur quinqꝫ modis diligere:⁊ ipſis indul-
gere.ſer.cxxx.Y.
Inimicis nō ignoſcēs perdit oīa opa ſua et
eſt in ſtatu dānationis.ſer.cxxx.E.Exēplū.
Inimicis ⁊ offenſis quomodo tenemur ſa-
tiſfacere ⁊ ipſis reconciliari.ſer.xcvj.O.
Iniurias faciliter remittere eſt ſignum pre-
deſtinationis.ſer.clxix.H.
Iniurias nobis factas libēť debem⁹ īdulge-
re:vt de⁹ ignoſcat nobis pctā nr̄a.ſ.cxx.S.
Iniurias opꝫ penitentem ex corde remitte-
re ſi vult conſequi indulgentiā peccatorum
ſer.xliij.A.Exemplum.
Iniurias noſtrā nō debemus vindicare in
proximis ſicut nec vnū membrum vindicat
ſe in alio.ſer.cxx.F.
Iniurias dei vindicare eſt ſignum filiorum
dei.ſer.xcv.G.
Innocentiā baptiſmalē poteſt quilibet con
ſeruare:⁊ ſine omni peccato mortali viuere
vſqꝫ ad mortem.ſer.lxxvij.C.
Inobedientia an ſit peccatum mortale.ſer.
cxxj.O.
Iocus vt virtuoſe fiat ad hoc tria requiruntť.
ſer.xxij.A.
Iocis qs quinqꝫ modis peccat mortaliter.ſer
mone.xxij.G.Exemplum ibidem.L.D.E.
Ira octo modis cōmittitur:⁊ quādo eſt mor
tale ⁊ quando veniale.ſer.xcv.G.Exemplū.
Item.cxlj.N.
Ira oīno oſtēditur ꝑ illa ſigna.ſer.xcv.I.
Ira animi excitans in proximo reus erit om
niū peccatorum que ille cōmittit in illa ira.
ſer.xcv.M.
Inuidia trib⁹ modis cōmittit ⁊ qñ eſt morta
le ⁊ qñ veniale.ſer.clxj.Q.
Iudei quatuor vicibus xp̄m tentauerunt in
terficere.ſer.xlv.O.
Iudeos ꝑmittit eccleſia viuere ꝓpter quinqꝫ
ſermo.cv.O.
Iudei ⁊ chriſtiani debēt decem habere inter
ſe.ſermone.cv.P.
Iudeoꝝ pueri ſunt ſiles pueris chriſtianoꝝ
ſine baptiſmo decedentibus.ſer.lxxvij.D.
Iudei adhuc ꝑſequerentť xp̄m ⁊ fidē catholi-
cam ſi poſſent per tale exemplum.ſer.cv.V.
Iudiciū dei eſt duplex.ſ.particulare in morte
hominis:⁊ vniuerſale i fine mūdi. ſer.iij.O
In iudicio extremo de decem reddituri ſum⁹
rationem.ſer.iij.T.
In iudicio extremo accidūt homini ſeptē ca
lamitates:que ſignātur per ſeptē tonitrua.
ſer.v.D.
In iudicio erunt quatuor ordines:⁊ quo ſepa
rabuntur abinuicem.ſer.v.E.
In iudicio oſtendet xp̄s ſigna paſſionis ſue.
ſer mo.v.F.
In iudicio erunt quindecim ſigna in terrorē
malorum.ſer.vj.L.
In iudicio an peccata hoīm erunt nota om-
nibus.ſer.vj.M.
In iudicio quo per ignem renouabiť mūdus
⁊ oīa elemēta.ſer.vj.O.Exemplum.
Iudiciū temerariū fit ſeptē modis.⁊ qñ eſt
mortale ⁊ qñ veniale.ſer.cx.E.
Iudicare de occultis cordiū ⁊ futuris contin
gentibus eſt periculoſum. ibidem.
Iudicando dubia omnia in meliorē partem
interpretari debemus.ſer.xc.B.Exemplum.
Iudiciū temerariū ex leuibus ſignis habet
triplicē gradū.ſer.liij.S.Exemplum.
Iudicare manifeſta mala licitū eſt:tñ cū ſpe
emendationis.ſer.xc.E.Exemplum.
Iudiciū temerariū ⁊ ſuſpitio oritur ex tribus
ſer.xc.D.Exemplum.
Iudicare debem⁹ alios meliores nobis trib⁹
de cauſis.ibidem.
Iurare per deū quando eſt veniale ⁊ quādo

moꝛtale.ſer.cxxiiij.F.item.cxl.S.
Jurare per creaturas non licet.ſer.cxxiiij. F.
Jurare per moꝛtem ⁊ vulnera xpi eſt peccatū moꝛtale.ſer.cxxiiij.B.Exemplum.
Jurare ⁊ ſeipſum obligare ad penā certā eſt periculoſum.ſer.xliij.B.Exemplum.
Juramentū recipiēs ſciēter ab illo quem ſcit falſum iurare peccat moꝛtaliter. ſer.xiiij.E. Exemplum.
Jurare ⁊ iuramētū recipere poteſt quis licite in ſex caſibus.ſer.xliij.E.
Juſticia eſt pulcherrima virtutū.ſer.cliiij.E.
Juſtis tenetur deo tria:primo tria:⁊ ſibiipſi etiam tria ibidem.
Juſtis oſtēdit deus ſuā miſericoꝛdiam in tribus.ſer.xcvij.E.
Juuenes debēt in iuuētute deo incipe ſuire ꝓpter ſex bona q̄ inde ꝓueniunt.ſer.xx.J.
Juuenes quare deus quādoq; pmittit moꝛi in iuuentute ⁊ ſenes diu viuere.ſer.clx.A.
Juuenes poſſunt vſq; ad moꝛtem innocētiā baptiſmalem ſeruare ⁊ ſine peccato moꝛtali viuere.ſer.lxxvij.C.
Juuenes in qua etate poſſunt peccare moꝛtaliter.ſer.xxxiij.J.

Laboꝛare lʒ in diebꝰ feſtiuis q̄tuoꝛ de cauſis.ſer.cvij.C.
Laboꝛatoꝛes dn̄i ſeptē hn̄t in ſuis laboꝛibꝰ vt ſaluēt. F.lv.A.
Laboꝛatoꝛes dn̄i hn̄t bonā ⁊ rectam intētionem.ſer.lv.Y.
Laboꝛare die noctuq; in ſeruitio dei erit nobis leue ſi ↄſideremꝰ illa q̄tuoꝛ.ſer.cliij.A.
Largitas ē ſignū nobilitatꝭ.F.xxvij.E.F.
Laudare ſeipſum in peccatis ſuis qn̄ eſt moꝛtale peccatū ⁊ qn̄ veniale.ſer.cvij.M.
Loquēdo quatuoꝛ ſunt ſeruanda ne peccemus.ſer.cxxxi.
Loquendo debemus ſeq̄ xpm qui habuit in verbis ſuis veritatem ⁊ vtilitatē ⁊ moderantiam.ſer.cxxxix.O.Item.xv.T.
In locutione debemus attendere diſtrictā rationem quam reddituri ſumus deo de verbis.ſermone.iiij.P.
Locutione offendunt proximos octo genera hominum.ſer.cxcvi.P.⁊ deinceps.
Loqui debemus de deo in menſa ⁊ vbicunq; ſimus congregati cū hominibus.ſer.xcviij.H.Exemplum.
Loqui pauca verba debent mulieres ⁊ virgines.ſer.cxvi.R.
Multiloquium impedit profectum ſpiritualem.ſermo.xviij.E.
Loqui humilia de ſeipſo ⁊ nolle hoc ab aliis ſibi dici eſt ſignū hypocriſis.ſer.c.T.Exēplū
Loqui luxurioſa verba quādo eſt moꝛtale: ⁊ quando veniale.ſer.lxxxvi.A.
Loqui impudica eſt pꝛopꝛiū maloꝛū ⁊ impudicoꝛum coꝛdium.ſer.xcvi. T. Exemplum. Item.cxxix.R.
Loqui verba maledicta quādo eſt moꝛtale ⁊ qn̄ veniale:⁊ an quis ſuſtinere debeat.ſerm. lxvij.A.Item.xcv.L. exemplum.
Loquendo verba iocoſa poteſt quis peccare moꝛtaliter quatuoꝛ modis.ſer.xxxix.Q.
Locutio oſtendit hominem an ſit pꝛouincia celeſti:terreſtri vel infernali.ſer.cxxxix.L.
Ludus alee qn̄ eſt peccatum moꝛtale.ſermone.xij.G.
Ludus vt fiat licite ad hoc quatuoꝛ requirūtur.ſer.xij.M.
Luſoꝛes quandoq; cōmittunt ſexdecim peccata moꝛtalia in ludo.ſer.xij.H.
Luſoꝛes quomodo ⁊ quibꝰ tenenē reſtituere pecuniam cū ludo acquiſitam.ſer.xij.L.
Luſoꝛes ⁊ vſurarij quomodo confundentur in extremo iudicio.ſer.v.G.
Luxuria ⁊ foꝛnicatio ſimplex eſt peccatum moꝛtale.ſer.lxxxv.O.Item.cxliij.A.
Luxuria extra matrimonium eſt ſemꝑ peccatum moꝛtale.ſer.lxxxv.Item.xliij.
Luxuria ſodomitica ē grauiſſimū ⁊ peſſimū peccatū inter oēs ſpecies luxurie.ſer.lxxv.R
Luxuria ſine actu cōmittitur decē modis et quando eſt moꝛtale ⁊ quando veniale. ſer. lxxxvi.S.Item.cxli.M.
Luxurie actū quilibet poteſt precauere ⁊ caſte viuere. qđ ſic pꝛobatur.ſermo.lxxxvi. D. exemplum.

Maledicere pꝛimis quādo ē peccatū moꝛtale ⁊ quando veniale.ſermo. xcv.L.Item.lxij.A.
Maledicta verba an quis patienter ſufferre debeat.ſer.lxvij.A.
Maledicendo proximo:quādoq; poſſidetē idē homo a diabolo.ſer.xlij.T.Exemplum.
Maledicunt dānati ſibiipſis.ſer.cxxv.A.
Mali quare cū bonis hic in mūdo viuūt.ſermone.xxx.B.
Mali quare non poſſunt veritatem audire. ſermone.xxxv.A.Exemplum ibidem.B.
Mali faciliter peccant moꝛtaliter: qꝛ deū nō timent.ſer.xl.H.
Mali ſi vident ſupꝛa vel infra retro vel ante tunc ſemper triſtitiam inueniunt.ſer.clvi.Y.
Mali ſunt diligendi ⁊ ipſis eſt compatiēdū propter tria.ſer.cxx.B.
Malos q̄re pmittit deꝰ diu viuere.ſer.clx.C.
Malis in agone tria perturbātia contingūt ſer.lxxxviij.G.
Malum ineſt nobis a coꝛruptione nature: ⁊ quare pꝛonioꝛes ſumus ad malum q̄ ad bo

num.ſermo:cxxxviij.B.
Mãmona iniqtatis q̃re dicat.ſer.ciiij.in pci.
Maria partẽdo xp̃m ſex habere non potuit q̃ mulieres parientes requirunt.ſer.xi.D.
Maria nouẽ bñficia exhibuit xp̃o puero que etiã nos ſibi exibere debem⁹.ſer.xviij.H.
Marie mia precellit mias olim ſctõꝝ. Nã ipa iuuat in oibus neceſſitatib⁹.ſermo .clxi.T.
Maria triplici rõne habet maximam ꝑtãtem pro oibus ſctis in celo.ſer.clxi.V.
Maria iuuat hoiem in vita in morte et poſt mortem.ſer.clxl.A.
Maria tenet ꝛ cogitur nobis ſubuenire triplici ratione.ſer.clxi.B.exemplum
Maria hȝ nouem priuilegia pre cũctis homi nibus ꝛ angelis.ſer.clxij.D.ꝛ deinceps.
Maria hȝ ſupmũ locũ in celo.ſer.clxij.H.J.
Maria formã ꝛ exm̃ viuendi tribuit diuitib⁹ pauperibus ꝛ triſtibus.ſer.clxij.R.
Mariã tria fecerunt mrẽm xp̃i:tria matrẽ no ſtrã:ꝛ tria dñam angelorum.ſer .clxiij.N.
Maria aduocat ꝓ nobis tripliciter:ꝛ ꝙ ad nullum aliorꝝ ſanctorꝝ talẽ confidentiã iam hr̃e debemus.ſer. T.V.
Marie ſabbatina dies attribuit:ſer.clxiiij.A
Maria ꝙ hũilis fuit:ꝛ quare tã humilis eſſe debuit.ſer.clxiij.
Maria habuit triplicẽ virtutẽ ꝛ virginitatẽ pre cunctis virginibus.ſer.clxiij.N.O.
Maria ſepties locuta eſt prout ex dictis euã geliorum colligit.ſer.cxvi.R.
Martyres ſtatim euolant ad celũ.ſer.xiij.O.
Martyres fieri poſſunt ſine effuſiõe ſanguinis ſex modis.ſermo.xiij.R.
Martyriũ ſpũale eſt in abundãtia rerũ ſuſtinere ꝓpter deũ penuriã.ſer.lxxxij.F.
Matrimoniũ de⁹ multipliciter honorauit.ſermone.xxv.A.
In mr̃imonio cõſtituti debent habere ſeptẽ vt in ſtatu mr̃imonij ſaluentur:ꝛ omnis labor quẽ hñt cum pueris exiſteis meritorius. ſermone.xxv.B.ꝛ deinceps.
In matrimonio conſtituti quinqȝ tꝑibus debẽt ſe abſtinere ab actu mr̃imoniali.ſ.xxv.H
Matrimonialis actus fit ſex modis:ꝛ qñ eſt mortale:ꝛ qñ eſt veniale:ꝛ quando nullũ peccatum.ſer.xxv.G.
Qñ vir percutiendo vxorem peccat mortaliter:ꝛ quãdo nõ.ſer.xxv.E.
Maritũ ſuũ vxor nõ dȝ ꝓuocare ad iracũdiã ſed obedire ei.ſer.xcv.N.Exemplum.
In mr̃imonio aliqs nõ ꝓſpere ſuccedit ꝛ hoc cõtigit ſeptẽ de cauſis.ſer.xxvi.N
Matrimoniũ ꝯtrahere prohibitum eſt trib⁹ tꝑibus.ſermone.xxvi.Q.
Mr̃imoniũ ꝯhentes in pctõ mortali peccant mortaliter:ꝛ habebũt infortunia.ſ.xxvi.T.
Mechanici nõ dñt eſſe nouitatũ inuentores. ſermone.lx.X.
Mechanici ꝛ officiales qui hñt talia officia que ſine pctõ mortali non poſſunt exequi:ſẽꝑ ſunt in ſtatu dãnationis.ſer.xiiij.R.
Mechanici ꝛ officiales q̃ ſub iuramẽto officia ſua recipiũt ẽ eis valde periculoſũ.ſer.xliij.F.
Mechanici ꝛ laboratores quomõ reddituri ſunt rõnẽ in iudicio extremo.ſer.iiij.X.
Mendaciũ deteſtãdũ eſt ꝓpter quinqȝ.ſermone.cxxxiij.J.
Mendaciũ eſt triplex:penitentioſũ:officioſũ: ꝛ iocoſũ.et qñ eſt mortale.ſer.cxxxiij.L.
Mẽdaciũ quõ differt a falſo.ſ.cxxxiiij.O
Mercatorꝝ duodecim genera dãnant. ſermone.cvi.A.
Mereri debemus cũ corpe ꝛ aĩa.ſer.cl.A.
Miſericors eſt deus peccãtib⁹ ꝛ penitentib⁹ ꝛ iuſtis.ſer.xcvij.E.
Miſereri eſt propriũ dei:punire hoiem eſt ei alienum ibidem.
Mie dei magnitudinẽ ſi quis attenderet diligẽter:nũqȝ in peccatis ſuis deſperaret .ſermone.cxxij.T.
Mia dei pꝫ in his exemplis.ſer.cij.O.Exm̃. Item.cxxij.Y.exemplũ.Itẽ.cli.O.Exemplũ.
Mie opera ſunt ſex:ꝛ quõ ꝛ quare quilibet ea exercet in pñti.ſer.lxxxix.O.
Mie opera exercentes habebũt in celo menſurã bonam cõfertã. ꝛ coagitatã.ſer.cl.R.
Miſericordie opa debẽt precipue exhibere vidue.ſer.cxvi.T.
Miſericordiã ꝛ ꝯpaſſionẽ debem⁹ hr̃e ad ꝓximos ſicut vnũ mẽbrũ ad aliud .ſer.cxx.E.
Miſereri ꝛ ꝯpati ꝓximis eſt ſignũ p̄deſtinationis.ſer.cxlix.B.
Miam ꝛ pietatem triplicem debem⁹ habere ad proximos.ſer.lxxij.G.
Mie opera debemus exhibere animabus noſtris.ſer.lxxij.
Mors corporalis ortũ habuit ex pctõ ade.ſermone.xvij.D.
Moriẽtes tentat dabolus per quinqȝ.ſermone.ſer.cxxxiij.S.
Moriens an ſaluari vel dãnari debeat ꝑ ſex interrogatiões cognoſci poterit.ſer.cxxxiC.
Moriens dȝ quinqȝ habere:que chriſtus in cruce habuit.ſer.cxxxv.D.
Morientibus cõtingunt ſeptẽ que ſunt memorãda q̃tidie.ſer.cxvi.E. exm̃.ibidem. G.
Mortis hora tria accidũt bonis q̄ eos valde conſolãtur.ſer.lxxxviij.H.exemplum.
Mortis hora tria accidũt malis q̃ eos valde perturbãt.ſer.lxxviij.G.
Ad mortẽ nos ꝑparare debem⁹.ſ.clvi. X.
Mori diſcere dȝ q̃libet q̃ vult bñ mori:ꝛ quid ſit bñ mori.ſer.cxv.M. Exemplum.

Moꝛiētib⁹ in agone qñqȝ apparet xp̄s:ſancti
ꝛ angeli bōis hoībus.ſermo.cxv. Exemplū.
Moꝛiētibus aſſunt multi demōes.ſer.cxv.I.
exemplū.Itē.xxxv.Exemplum.
Moꝛiētes q̄ ꝑdūt rōnē in agone q̄d ſentiēdū
ſit de ipſis:an dānēt an ſaluēt.ſer.lxxix.O.
Moꝛtis pena an diminuat aliq̄d de pena ꝓ
pctis debita.ſer.lxxxix.Exemplū ibidē. T.
Moꝛs ꝛ plaga dei qñqȝ differtur malis hoīb⁹
ꝓpter bōa opꝫ ı q̄ faciunt in peccato moꝛtali.
ſermo.xcij.M.Exemplum.
Moꝛi qñqȝ permittit deus iuuenes quatuoꝛ
de cauſis.ſer.cix.B.
Moꝛtis memoꝛia eſt remediū ꝯ ſeptem pctā
moꝛtalia.ſer.liij.N.Itē.cxv. H. Exemplum.
Moꝛit quis ſecurioꝛ in ſocietate bonoꝝ q̄ ſo
lus.ſer.lvj.B.exemplum.
Moꝛiens in agone videt xp̄m ꝛ redditur⁹ eſt
rōnem de decem.ſer.iij.P.ꝛ deinceps.
Item.cxxix.R. Exemplum.
Moꝛtis coꝛꝑalis ſunt decem ſigna. cxxix.Q.
Moꝛs aīe in ſeptē aſſimilat̄ moꝛti coꝛpoꝛali.
ſer.cxxix.P.
Moꝛiēti tribus de cauſis dat̄ ſcr̄m euchari-
ſtie in agone moꝛtis.ſer.lxxviij.F.
Moꝛiens quō in agone debet ſeipſum:vxoꝛē:
pueros:cognatos:ꝛ oīa tempoꝛalia deo offer
re.ſer.cxxxiij.G.
Moꝛi multe qñ eſt pctm̄ ꝛ quando non .ſer.
cxxxiij.A.
Moꝛiētes in pctō moꝛtali excidentꝫ in ignē
mittentur quintupliciter.ſ.cj.A.
Moꝛtis nūci⁹ ē infirmitas coꝛpis.ſer.cxlij.I
Moꝛtalia pctā q̄ ꝛ quot ſunt.ſer.cxlj.I.
Mundus ꝓpter infidelitatē ſuam cōtēnen-
dus eſt.ſer.clij.P.
Mōdū ſi ꝯtēpſerim⁹:hoc cognoſcitur ꝑ tria.
ſer.clij.Q.
Mundū diligere ꝛ qñ eſt moꝛtale ꝛ quando
veniale.ſer.clij.R.
Mūd⁹ iſte ab initio vſqȝ ad finē habebit bōs
ꝛ malos ſiml̄.ꝛ quare hoc.ſer.xxx.A.
Mundū nō diligimus ſi diligenter iſta ſeptē
conſideramus.ſer.xxxvi.F.exemplū.
Mundus eſt plen⁹ laqueis ꝛ miſerijs .ſermo
ne.cxxxvj.G.H.
Mundi amatoꝛes ſunt ſerui diaboli.ſermo.
cxxxvj .K.L.
Mundi opꝫa ſunt peccatum peccato addere.
ſer.cxiij.T.exemplum.
Mundatur aliqua res tripliciē coꝛpoꝛaliter:
ſic ꝛ nos mūdari debem⁹ ſpūaliter.ſ.cij.L.
Munditia coꝛdis ex tribus cauſat̄ ꝛ per tria
cognoſcit̄ꝛ ꝑ tria cuſtoditur.ſer.viij.B.C.
Mulieres imitant̄ euam in ſuperbia ꝛ incre
dulitate.ſer.xxxliij.P.Q.
Mulieres pregnātes diuerſas exercēt ſuper-
ſtitiones.ſer.cxlj.N.
Mulierꝝ parturiētiū doloꝛ eſt vehemēs ꝛ q̄re
datus eſt mulierib⁹ doloꝛ ille.ſer.xlj.S.
Mulieres q̄ moꝛiunt̄ in partu ꝛ de his que ꝓ
curant aboꝛſum.ſer.lxj.T exemplum.
Mulieres ſunt molles fragiles incaute .ſer-
mone.cxvj.Q.
Murmurare nō debem⁹ cōtra deū:q: iudicia
dei abyſſus multa.ſer.cix.R.exemplum.

NAtus eſt xp̄s de virgine tri
plici de cauſa.ſer
mone.cxlvj.F.
Natus eſt xp̄s tempoꝛe diſcretio-
nis:ꝛ tēpoꝛe pacis:ꝛ quare.ſermo
ne.xj.A.
Natus eſt xp̄s ꝛ puer factus triplici ratione:
et quomō nos nouem facere debemus puero
ieſu.ſer.xvij.
Nato xp̄o venerūt tres magi:paſtoꝛes ꝛ ange
li eum honoꝛantes.ſermo.xxj.R.
Natiuitas xp̄i precellit natiuitatem alioꝝ.
ſermo.clxij.F.
In natiuitate ſua xp̄s fuit pauper in ſtrato:
in hoſpitio in veſtimēto:in cibo.ſer.xj.D.
Natiuitas xp̄i confert magnū gaudium pꝛo
pter ſex.ſer.xj.B.
Nato xp̄o maria fuit pauꝑ in ſex.ſer.xj.D.
Nobilitas vīr habet oꝛtum:ꝛ que ſunt ſigna
nobilitatis ſermo.cxxvij.E.
Nouitatū inuentoꝛes grauiter peccāt:ꝛ gra
uiter punientur.ſer.cxxxj.N.
Nox hꝫ tria in ſe q̄ ſōnum pꝛouocāt.ſermo-
ne.ij.I.
Nuptie ſpūales ſūt inter chꝛiſtum:ꝛ animā
ſermone.cxxiiij.R.

OBediētia pꝛecel
lit alia bona opꝫa.ſer. lvj.C.Exm̄.
Obedientia religioſoꝝ qualis dꝫ
eſſe.ſer.cxxj.O.
Obediēdū eſt ſacerdotib⁹ quicquid loco dei
pꝛecipiunt.ſer.cxj.X.
Obedire tenent̄ ſerui ꝛ ancille dominis. ſer-
mone.xxxiij.C.
Occidentes pueros in vtero matris:et aboꝛ-
ſum pꝛocurantes.ſermo.xvj.
Ocioſitas eſt occaſio peccādi:et facit homi-
nē indignū pane quo veſcitur.ſer.cxvj.P.
Ocioſi ꝛ pigri ꝛ luxurioſi ꝑdunt aīas ſuas.
ſermone.cxxxiij.F.
Oculoꝝ viſū cuſtodire debem⁹ ꝓpter tria.
ſer.lxxxvj.X.Item.lxxxviij.
Opꝫa noſtra erunt nobis leuia ſi diligēter cō-
ſideram⁹ illa quatuoꝛ.ſer clij.A.
Opꝫa noſtra quō remunerabūt in celo.ſermo
ne lxxxiiij.L.ꝛ deinceps.
Opꝫa noſtra de mane offerre debemus deo:et

de ſero ꝯtert de cõmiſſis.ſer.cxij.M.
Operũ corporis reddituri ſumus rationem. ſermone.iij.O.
Ad opera bona ſe prõptũ inuenire eſt ſignũ gratie.ſer.xlvij.F.
Opera noſtra debẽt quatuor habere:al's cũ bonis operib⁹ dãnamur.ſer.cxl.B.
Opera bona q̄ nõ fiunt in charitate nõ ſunt meritoria ad vitã eternam.ſermone.cxl.F. Itẽ.xcij.R.
Opera que in peccato mortali fiũt:conferũt homini ſex bona.ſer.xcij.L.
Opera bona facere propter laudẽ humanã quando eſt peccatũ mortale ⁊ quando non. ſermo.cxl.D.
Opera bona nõ ſunt principal'r ⁊ ſolũmodo faciẽda ꝓpt regnũ celorũ:nec mala ſolũmodo vitanda ꝓpter penã inferni.ſer.cxl.E.
Opera mala quandoq̧ duriora ſunt cũ quibus infernũ meremur:ꝙ bona cum quibus celũ.ſer.xx.R.
Opera mala perpetrãs generat mõſtra.ſermone.xvij.R. Exẽplum.
Opari ⁊ mereri debem⁹ cũ ore:oculis manibus ⁊ pedibus ⁊ cum toto corpore.ſer.xlj.F.
Opera mũda ſunt peccata peccatis addere. ſermone.cxiij.T.Exẽplum.
Orat chriſt⁹ pro nobis quadrupliciter patrẽ celeſtẽ.ſermone.lvij. E.
Orãdo quomodo debemus petere tẽporalia ſpiritualia ⁊ eterna.ſer.lxiij.Q.
Orandũ eſt principaliter tribus temporib⁹ diei ⁊ noctis.ſermo.liij.R.
Orationis tẽpus magis aptum eſt de mane ⁊ de ſero propter illa bona.ſer.ij.L.
Oratio in quo loco fieri debeat.ſer.liij.L.
Oratio precellit ieiuniũ ⁊ eleemoſynã in qn q̧.ſermo.lxiij.I.
Oratio vt exaudiatur ad hoc requirũtur qnq̧.ſermo.lxiij.M.
Orationes peccatorũ quomodo deus exaudit ⁊ quomodo non.ſer.lxiij.M.
Oratio dominicalis ꝓcellit alias oratiões in qnq̧.ſer.lxv.Q.
Orationes ſanctoꝝ q̄ petit vel etiã bonorũ hominũ ille debet habere quatuor in ſe.ſer. lxv.S.Exẽplum.
Oratio fratrum liberauit fratrẽ in agone a dracone.ſermo.lxxj.Q.Exẽplum.
Orationes illi⁹ deus non exaudit q̄ inimicis ſuis ex corde nõ ignoſcit.ſer.cxxx.T. exẽplũ.
Ornat⁹ corporis ſex modis poteſt eſſe peccatũ mortale.ſer.lxxxiij.I.
Ornatã ⁊ pulchram perſonam videns debet duo cogitare ne peccet.ſermo. lxxxvj.Y. Item.cix.F.
Ornata ⁊ pulchra ꝑſona icluſit ſe ne eẽt occaſio alijs peccandi.ſer.cxxiij.N.Exẽplum.
Pacẽ debẽt habere i mrimonio exiſtẽtes.ſer.xxv.D
Patiẽtiã in aduerſitatib⁹ ſeruare eſt ſpirituale martyriũ ⁊ veꝝ ſignũ ſanctitatis.ſer.xiij.R.
Patientie exẽplum chriſtus nobis dedit in ſua paſſione.ſer.xv.S.
Patiẽtia in infirmitate ⁊ tribulatione ꝑ tria acqritur.ſer.clj.R.
Patiẽtia eſt nobis valde neceſſaria.ſ.clij.S.
Per impatiẽtiã poſſumus perdere animas. ſer.clij.T. Exẽplum.
Patiẽtiã habere in ꝑſecutiõib⁹ ⁊ in iniurijs eſt multũ meritoriũ.ſer:lxvij. C.exẽplum.
Patiens vincit totũ mũdum ⁊ omnes homines.ſer.lxxxviij.M.
Impatiẽtia in diuerſis eſt ſignũ hypocriſis ſermo.c.S.
Impatiẽtia eſt ſpãlis tentatio in agone.ſermo.cxxxiij.V.
Parentes tenentur ſex pueris ſuis.ſer.xxiij. H.Exẽplum.
Parẽtes quomodo debẽt pueros ſuos corrigere.ſer.xxiij. L.exẽplum.
Parẽtes merẽt educãdo pueros ſuos ad honorẽ dei:⁊ mulieres debẽt pueros ſuos ꝑ ſe lactare ſe.lxj.V.Exẽplum.Item.viij.X.
Parentes põt ſex modis demereri q̄ pueri ipſorũ moriuntur in pueritia.ſer.lxxxij.A.
Parẽtes q̄ iniuſtas res ꝓpter pueros lucrãtur: dãnant̃.ſer.xciij.E.
Parẽtes iſti occidũt ſpiritual'r pueros ſuos. ſer.xvj.A.
Parẽtes debẽt pueros ſuos informare ne ẽt paruas res ſurentur.ſermo.ciij.H. Exẽpla. Item.cxliij.L.exemplum.
Paſſio chriſti fuit amariſſima propter nouẽ cauſas.ſermo.xlix.S.
Paſſus eſt xp̃s in omnibus mẽbris ſuis.ſermone.xlix.T.Itẽ.xlv.I.
Paſſio xp̃i docet ſeptẽ bona.ſer.xlix.V.
Paſſionis tẽpore xp̃s largiſſimus fuit: quia omnia dedit.ſer.xlix.X. Itẽ.clxij.E.
Xp̃s ſepties ſanguinẽ ſuum fudit ad delendum ſeptẽ peccata mortalia.ſer.xix.D.
Paſſionis tẽpore deriſus e.ꝭ chriſtus quater a iudeis.ſer.xxvij.C.
Paſſio chriſti quomodo tẽperat gaudiũ mũdi.ſer.xxxvj.E.
Paſſionis tẽpore pauperrimus fuit chriſtus ⁊ triſtiſſim⁹. ſermo.xlv.I.
Chriſto quatuor mortes volebãt iudei inferre.ſermo.xlv.G.
Patiẽs chriſt⁹ quot vulnera pro nobis ſuſtinuit.ſer.xlviij. M.Item.cliij.M.

Paſſionis chriſti duodecim fruct⁹ meditationis. ſermo. clviij. J.
Paſſio chriſti eſt remedium contra ſeptē peccata mortalia. ſer. liiij. M.
In paſſione ſua chriſt⁹ oſtēdit homini ſeptē ſuauitates. ſer. lxxiiij. R.
Paſſiōis ſue memoriā reliquit nobis chriſt⁹ in tribus. ſermo. lxxix. R.
Paſſionis tēpore chriſtus accenſus fuit valde in amorē noſtrū quod oſtēditur quatuor ſignis. ſer. xlix. Q. Item. lxix. L.
Pariēdo nos in cruce xp̄s habuit quinq; geſtus quos hn̄t mulieres pariēdo pueros. ſer. lxj. R
Chriſtus factus eſt deſpect⁹ ⁊ nouiſſim⁹ vir doloꝝ. ſer. c. ⁊ cij. J.
In paſſiōe chriſti cogita quis: qr et qualiter paſſus ſit. ſermo. xlvj. G.
Paſſionē chriſti libēter cogitare ⁊ audire eſt ſignum predeſtinationis. ſer. cxlix. R.
Paſſionis xp̄i ſeptem documenta. ſer. xlix. V.
Paſſio xp̄i facit labores: tribulatiōes ⁊ infirmitates dulces. ſer. cliij. V.
Chriſt⁹ quare habuit caput inclinatū man⁹ extenſas: ⁊ pedes affixos: ⁊ latus apertū. ſer. xlix. O. P. ⁊ deinceps.
Paſſionē ⁊ mortē ⁊ ſāguinē xp̄i nō lꝫ nolare niſi cū magna reuerētia ⁊ deuotiōe. ſ. cxxiij. D.
Pauperes q̄re reuerētius habeāt ſe ad deū q̄ ipſi diuites. ſer. xxj. X.
Paupertatis exēplum chriſtus nobis reliq̄t. ſermone. xv. Q. Item. xlv. L.
Pauperes quādo ſuſtinent famē: ſitim: frig⁹ conſolari debent: quia chriſtus ꝓ ipſis talia ſuſtinuit. ſermone. xxvij. B.
Pauperes facit de⁹ ꝓpter diuites vt mereātur ab eis vitam eternam. ſer. cl. C.
Pauperes q̄ ſaluant̄ ⁊ q̄ damnāt̄. ſer. lxxxj. Y. Exemplū quaſi in fine: poſt ſeptimū genus.
Pauperib⁹ ſubtrahit de⁹ tēporalia in p̄ſenti in ſignū electionis ⁊ dilectionis. ſer. cviij. P.
Pauperib⁹ dat deus multos pueros cōiter ⁊ hoc quadruplici ratione. ſer. cviij. V.
Pauperū eleemoſynas accepiat deus ſcd̄m affectum ipſorum ⁊ non ſecundū quantitatē dati. ſer. ciij. S. Item. cl. S.
Pauperes debent diuitib⁹ facere oīa bona q̄ habent a deo ſer. cxx. B.
Peccata quatuor clamātia in celū. ſer. ciiij. G
Pctm̄ cōmittitur ſuggeſtione: delectatiōe ⁊ conſenſu. ſer. lxxxvj. T. Item. cxxxviij. B.
Peccata cōmuniter cōmittunt̄ ex defectu fidei: quod ſic probatur. ſer. lxij. X.
Peccata mortalia poteſt q̄s precauere. ſermone. lxxvij. E.
Peccata magna propter cōſuetudinē iā eſtimantur parua. ſer. cxxxj. J.
Peccatū cōmittitur ex ignorātia aut ex infirmitate aut ex malitia. ſer. cxxxj. O.
Peccādo prīo incipitur a minimis ⁊ poſtmodum peccator dilabitur ad maiora. ſer. cx. L.
Peccādo peccatores peccata peccatis addūt ſer. cxiij. T. Exemplum.
Peccāt nouē genera holm: quoꝝ ſemper vnū genus grauius punietur alio. ſer. xxxj. F.
Peccata mortalia breuiter in vno ſermōe cōcluſa. ſer. cxlj. J.
Peccata nouem aliena concluſa in duob⁹ ſermonibus. ſer. cxliiij. H.
Pctm̄ mortale cōfert illa dāna ſer. cxxxvij. O
Peccati ꝑpetratio ſtat in hoc ꝙ homo deliberato animo auertit ſe a deo. ſer. xxix. P.
Peccāt mali hoīes q̄ deū nō timēt facilit̄ mortaliter: ſed nō boni. ſer. ix. H. Item. xxix. P.
Peccantes generant mōſtra ſpiritualiter in anima. ſermone. xvij. R.
Peccatores cōparantur dormiētibus ꝓpter quinq;. ſer. ij. M.
Peccatores q̄ cōmunia peccata mortalia nō habent pro peccatis ꝓpter nimis amplā cōſcientiam q̄ periculoſe ſtant. ſermo. ix. F.
Peccatores qui omittunt peccare ſolūmodo vel ꝓpter hominis timorē vel verecūdiā humanam dānantur. ſer. lxxxvj. E.
Peccator qui eſt vere contritus de peccatis nō eſt amplius in pctō mortali. ſer. cxl. G.
Pctōr q̄tūcūq; magn⁹ ſi habet in ſe illa tria deus indulget ſibi peccata. ſer. cliiij. L.
Peccatoribus oſtēdit deus miſericordiā ſpecialiter in tribus. ſer. xcvij. C.
Peccatū veniale quatuor modis cōmittitur. ſermo. cx. M.
Pctā venialia inferunt ſeptē dāna. ſer. cx. N.
Peccata venialia impediunt profectū hominis. ſermone. xviij. T.
Peccata venialia ſunt occaſio peccatoꝝ mortalium quatuor modis. ſer. cx. Q.
Penitentiam veram agunt iſti. ſer. xliiij. E.
Pnīaꝫ falſā agūt nouē gn̄a hoīꝫ. ſer. xliiij. R.
Per penitētiā et per opera penalia poteſt q̄s delere omnē penam peccatorū ꝙ ſtatim euolet ad celum. ſermo. xiiij. R.
Penitēs debet habere bonā ſpē de idulgētia pctōꝝ ſi vult remiſſionē cōſequi. ſer. cxxij. C.
Penitētiā nō debem⁹ differre vſq; ad mortem: ⁊ hoc propter quinq;. ſer. cvj. X.
Pena dānatorum quo ad diſpoſitionem corporis. ſermone. l. E.
Pena maxima ē dānatis ſeparari a clara viſione dei. ſer. cl. T. Item. cxxv. Q. Exemplūꝫ.
Pena ignis inferni differt quintuplici differētia ab igne noſtro. ſermone. cj. D. Item. cxv. B. Exemplum.
Quomodo puniāt̄ ebrioſi. ſer. lxij. Y. ⁊ ſermone. xcix. P. exemplum. Item. ſermo. cxxv. Q.

Pene future cōſideratio facit penas preſentes leues ⁊ exercitia leuia.ſer.cliiij.C.
Penas inferni meretur gaudiū mūdi.ſermo xxxvj.H.
Dānati quomodo clamabunt ⁊ maledicent ſibiipſis ⁊ mēbris ꝓprijs.ſer.v.J.
Dānati habebūt tria fercula amariſſima et potū amariſſimum ⁊ tria genera muſicalia ⁊ balneū ⁊ lectum.ſer.lxij.y.Exemplū ⁊ ſer.cj.E.Exēplum.
Pene inferni magnitudinē exprimunt.Bernardus.Auguſtin⁹ Ambroſi⁹.Gregori⁹.ſer.cxxv.B.Exemplū.Itē.cxxxv.E.Exemplum.
Pene inferni ſunt nouē.ſer.cxxv.O.
Pena magna eſt dānatis videre demōes in inferno.ſer.cxxvj.R.Exēplum.
Pena magna eſt dānatiſ videre gloriā beatorū:⁊ quomodo recordātur de bonis que hic habuerunt.ſer.cxxv.T.V.
Pena magna eſt dānatis mori eternaliter ⁊ tamen nō cōſumi.ſer.cxxv.X.
Pena inferni qūo minuit propter bona opa que facit qs in peccato mortali.ſer.xcij.N.
Penas inferre deo eſt alienū ⁊ quomodo cōpellitur punire hominē.ſer.xcviij.B.
Penas inferni ſuſtinebūt nouē gña hoīz:⁊ ſē per vnū genus grauius alio.ſer.cxxxj.F.
Perſeuerātia acqrit ꝑmiū eternū. ſer.lxxiiij.M.Exēplum.
Precepta decē concluſa in duobus ſermonibus.ſer.cxlij.Q.
Prelati ſunt honorandi etiā ſi mali ſunt.ſer.xxviij.F.
Prelaturā appetere an ſit pctm.ſer.iiij.y.
Prelati ⁊ dñi tenent tria ſuis famulis ⁊ ſubditis.ſer.xxxlij.E.Itē.lix.H.
Prelati in iudicio extremo diſtrictā rationez reddituri ſunt.ſer.iiij.y.
Prelati nō dñt exactionare ſubditos.ſ.lix.J
Prelati dñt corrigere ſubditos.ſer.lxiij.G.
Prelati tenentur tueri terrā ſuam a raptoribus.ſer.cxxv.L.
Prelati ignorant alas ſuas.ſer.cxxxij.G.
Prelati ⁊ ſupiores nō dñt ſpernere inferiores ſicut nec vnū mēbrū ſpernit aliud.ſ.cxlv.R.
Preſumptio.ſer.xcij.S.
Preſumptuoſe peccantes grauius aliis punientur.ſer.cxxxj.O.
Predeſtinationis ſunt .ix ſigna.ſer.cxlix.A.
Predeſtinatio nō cogit liberū arbitriū:⁊ qualiter circa ꝑdeſtinationē hoīes errāt.ſer. lxiiij.N.Exēplum.Item.xciij V.
Proſperitas quare datur malis hominib⁹.ſermo.xcij.L.
Proſperitas tēporalis eſt ſignum reprobationis ⁊ eterne dānationis.ſer.cviij.Q.
Exemplū ibidem.R.Itē.cclix. B. Exemplū
Item:xxxvj.O.exemplum.
Profectū ſpiritualem impediunt illa ſeptez ſer.xviij.N.
Proficere debemus in bonū ſi voluntatē dei volum⁹ perficere.ſer.cij.M.
Proficere volēs in bono debet illa qua t noz ſemp cogitare.ſer.cxxxviij.O.
Proficiēs ꝙ in corde mouetur ad bene operādum eſt ſignū predeſtinationis. ſer.cxlix.J.
Proxim⁹ tenetur tria.ſer.cliiij.P.
Pulchritudo corporis qñq eſt cauſa ꝙ aliqui nolunt deo ſeruire:⁊ ꝙ ſe hic vt ſint pulchriores ornāt deformiores erūt in inferno.ſ.cxiij.Q.Exēplum.
Pueros occidētes in vtero matris ⁊ aborſuz procurantes.ſer.xvj.A.
Puer i vtero matris an poſſit baptizari: ⁊ qñ apparet aliquod mēbrū pueri: ⁊ timetur de aborſu quid faciendū ſit.ſer.lxxvj.V.
Purgatoriū ē loc⁹ vbi purgant venialia qꝛ cū vno peccato veniali nō poteſt qs deū videre.ſer.cx.Q.Exēplum ibidē.P.
Punient hoīes grauiter poſt hanc vitā etiā pro paruis reb⁹ iniuſtis.ſer.ciiij.J.
Purgatorij pena eſt valde acerba:ergo poti⁹ hic ſatiſfacere debem⁹ ꝓ peccatis ⁊ qꝫdiu qs ꝓ vno pctō mortali puniet.ſ.clvj.D.Exēplū.
Purgatorij acerbitas ⁊ differētia inter penā preſentē ⁊ futuram.ſer.cxxviij.M.Exemplū.Itē.cxxxiiij.X.Item.clj.L.Exemplum.Item ciij.V.Exēplum.
Anime in purgatorio triplicē habent cōſolationē.ſer.clx.F.exemplum.
Purgatorij penā minuit correctio ꝙ fit i ꝑſenti pro delictis.ſer.lxiij.H.Exēplum.
Quietē mētis impediūt tpalia.ſer.xciiij.D.

Raptor in tribus peior diabolo:⁊ de penis raptorū.ſer.ciiij.F.Exemplum.
Rationē reddituri ſum⁹ de decē in die iudicij.ſermo.iij.P.
Rationis vſum aliqui amittūt in agone. ſer.lxxix.O.
Recidiuās incurrit ſeptem magna dāna.ſermo.lij.M.exemplum.
Recidiuātes immediate in peccata : nō verā agunt penitentiam.ſer.xliiij.B.
Recidiuāt cōiter octo gña hoim.ſer.lviij.F.
Recidiuationē volēs ꝑcauere : illa ſex debet quotidie premeditari.ſer.liij.N.
Religio in ſeptē comparatur vite celeſti.ſer.cxxj.H.
Religionis ingreſſus delet penam ⁊ culpā:⁊ reſtituit primā innocentiaz ſicut baptiſm⁹.ſer.xiij.D.Item.cxxj.H.
Religioſorum ꝓlat⁹ non poteſt diſpēſare cuz

ſubditis ad habendā propria.ſer.cxxj.J.
Religioſus q̄ nō habet alm reſign.ʒ di ola q̄ū p̄clarꝰ ſuus reqrit ab eo:eſt in ſtatu dānatio nis.ſer.cxxj.R.
Reprehendūt dū ſeptē gn̄a hoīm.ſer.cviij.P.
Reſurrectio mortuorum erit tā bonisq̄ʒ ma-lis:in voce tube.ſer.v.D.
Reſurrectio eorūʒ qui imediate morituri ſūt ante iudiciū:an etiam eorundem corpora re-digant in pulueres.ſer.vj.M.
In reſurrectione corpora electoꝝ habebunt quatuor proprietates ſolis.ſer.l.D.
In reſurrectione corpora reprobꝰ erūt de-formia ⁊ paſſibilia.ſer.lj.E.
Reſurrectio hominū in nouiſſimo die q̄liter fiat quo ad etatē ⁊ quantitatē.ſer.l.E.
Reſurrectio x̄pi cōtulit gaudiū angelis in ce lo ⁊ ſanctis patribus in lymbo.ſer.j.A.
Reſurrectionē ſuā quare primo x̄ps oſtendit mulieribus.ſer.l.F.exēplum.
Res iuſtas debent parētes relinq̄re heredi-bus ⁊ pueris.ſer.xxiij.O.exemplūʒ.Itē.xxv. L.M.Exēplum.
Res iniuſtas ſcienter poſſidētes dānanꝫ cū heredibus ſuis.ſer.ciiij.M.exēplum.
Item.cxiij.E.exēplum.
Res iniuſtas poſſidēt ſiq̄s tradit filiam ſuā in vxorē:l eternā dānationē tradit.ſ.xxvj.S.
Res iniuſtas poſſidet quis q̄nq̄ʒ modis. ſer. lxxxij.D.
Res iniuſtas lucranꝫ.xiij. gn̄a hominū.ſer-mone.ciiij.F.
Res iniuſtas lucrantes vendūt animas pro prias:totiens quotiens.ſer.cxxxij.E.
Rebꝰ iniuſtis p̄cipās q̄s:l comedēdo bibē-do:vel emēdo tenet ad reſtōnē:ſer.cxlv.Q.
Rem raptam vel furatā ſciēter emēs: quinq̄ʒ dāna incurrit.ſer.cvj.G.
Res ⁊ ꝓpine q̄ a iudeis recipiūtur q̄bus ſint reſtituende.ſer.cv.Q.
Res paruas furari quādo eſt cōtra preceptū dei ⁊ q̄n nō.ſer.ciiij.H.exēplum.
Reſtitutio de rebꝰ occultis⁊ debitis ⁊ etiā de paruis rebꝰ quō dʒ fieri.ſer.xliiij. X. Itē.ciiij. F.H.J.tria exempla.Item.cxliij.E.exēplūʒ. Item.cl.B.C.Exēplum.
Res iniuſtas auari:vſurarij:raptores ⁊ luſo-res raro reſtituunt.ſer.cviij.Y.ʒ.
Res iniuſtas nolens ꝯtra deūʒ lucrari: illas offert deo.ſermo.cl.M.
Res inuente quomodo ⁊ quibus ſunt reſti-tuēde.ſermo.ciiij.

Acerdotes qua-re honorādi ſunt.ſer.xxviij.H.
Sacerdotes ſūt ſiles āgelis ⁊ bea te Marie virgini in tribꝰ:⁊ habēt nouē p̄uilegia.ſer.cxj.Y.A.
Sacerdotes infamātes ⁊ eos exoſos hn̄tes grauiter peccant.ſer.cxj.C.
Sacerdos fornicarius quotiēſcūq̄ʒ facit aliquē actū alicuiꝰ ordis peccat mortalr. ſer.cxj.D.
Sacerdos expendens matrimoniū crucifixi cū meretricibus tenetur ad reſtitutionē.ſer-mo.cxj.F.G.
Sacerdos fornicariꝰ eſt ſuſpēſus a diuinis ⁊ ſi celebrat efficitur irregularis.ſer.cxj.D.s
Sacramenta ſeptē concluſa in vno.ſermone cxlviij.P.⁊ deinceps.
Sacramēta que poſſunt reiterari ⁊ que non ſer.cxlviij.R.
Sacramenta adminiſtrās in peccato morta li:ipſo facto peccat mortaliter.ſer.cxj.D.
Saluanꝫ pauci reſpectu dānatoꝝ: et hoc dʒ nobis incutere timorem.ſermo.cxxvj.D.Itē cxlix.L.exēplum.
Sanguinē ſuū ſepties x̄ps fudit ad delendū ſeptē peccata mortalia.ſer.xix.D.
Sancti in celo orāt tria ꝓ nobis.ſer.clix.V.
Sanctoꝝ cōmunio in ſymbolo q̄d ſignificet. ſer.cxlvij.O.
Sapere plusq̄ʒ oportet cōtingit quatuor mo dis.ſer.liij.R.
Satiſfactio pro peccatis ſemp debet iniungi per contrarium illoꝝ peccatorum:⁊ hoc in re mediū.ſer.xliij.
Satiſfactionē expletā in peccato mortali an neceſſe ſit reiterare.ſer.xliij.P.
Senes honorandi ſunt propter ſenium.ſer. xxviij.G.
Seq̄ debemus x̄pm triplici rōne.ſer.xv.V.
Sequi debemus x̄pm in ſeptē.ſer.xv.Q.
Seruitiū iuuenūʒ eſt deo valde acceptū.ſer. xx.L.exēplum.
Seruiunt deo omnes creature.ſer.clv.Q.
Seruire tenētur deo ꝓpter ſex cās:⁊ illa ſex ſeruitia req̄rit deꝰ a nobis.ſer.clv.R.
Seruiendū eſt deo principaliter ex charitate ⁊ non ſolūmodo propter regnum celorū:nec propter infernū euadendūʒ.ſermone.clv.V. exēplum.
Seruitores ſuos deꝰ exaltat ⁊ honorat mul-tipliciter.ſer.clv.S.
Seruire aliq̄ nolūt deo ſex ꝺ cauſis.ſ.cxiij.P
Signa q̄nq̄ʒ per que cognoſcunꝫ veri x̄piani. ſer.lxij.X.
Signū digne cōionis ⁊ q̄ʒdiu x̄ps manet in homine poſt cōmunionē.ſer.lj.G.
Silentiū ſeruare ⁊ pauca verba loqui docēt nos illa ſeptē.ſer.xxxix.S.
Societas bona ꝯfert decē emolumenta. ſer. lxvj.A.
Sodomiticū pctm̄ eſt peſſimū vitiū īter ſpēs luxurie:⁊ hʒ quinq̄ʒ gradus.ſer.lxxv.R.

Somnia obſeruantes peccant.ſer.xlj.D.
Sortilegi diuerſimode falſificāt fidē xpianā ſermone.xlj.O.Exēplū:Item ſer.cxij.R.
Spē ꝛ confidentiā quadruplicem debemus habere ad deum.ſer.lxx.S.
Spiritusſanctus tribus vicibus dat⁹ ē apoſtolis.ſer.lxxj.S.
Spiritusſanctus operaẜ tria in homine ſpiritualiter:q̄ omnia operatur in corpore corporaliter ſer.lxxj.R.
Spiritusſanctus tria operatur in incipiētibus:tria in proficientibus:tria in perfectis. ſermo.lxxj.T.exemplum.
Spiritusſancti ſunt ſeptē dona p̄ que expelluntur ſeptem peccata mortalia.ſer.lxxiij.A
Stephanus habet ſeptē dignitates pre ceteris ſanctis.ſer.xiij.exemplum.
Stultiſſimi homines huius mundi ſunt iſti ſer.liij.Q.
Stuprū eſt grande peccatum: ꝛ qualem penā ſuſtinebunt in futuro.ſer.lxxxv.P. Item xcvj.V.exemplum.
Subditi tria tenētur ſuis ſuperioribus.ſermone.lix.V. exemplum.
Suffragia quindecim cū quibus ſubuenien dum eſt animabus in purgatorio.ſer.clx.D.
Suffragia debemus exhibere animabus ad hoc incitant nos quatuor.ſer.clx.F.
Utrū vna miſſa de ſctis valeat tantū quantum Requiē.Et an pro pueris debeat miſſa celebrari.ſer.clx.M.N.
Anime in purgatorio conqueruntur de quatuor generibus hominum.ſer.clx.O.
Suffragia nō proſunt animabus damnatis in inferno:etiam ſi omnes ſancti pro eis orarent.ſer.cj.B.
Suffragiū orationis:quod fit i peccato mortali non prodeſt animabus.ſermone.xcij.C. Exemplum.
Superbia exterior ſex modis fit peccatum mortale.ſer.cxlj.I.Item.lxxxiij.I.Exēplum.
Superbia in bonis operibus quādo eſt mortale ꝛ quando veniale.ſer.cvij.O.exemplū.
Item.cxl.D.
Superbia ſpiritualis eſt multū nociua: vt patet per talia exempla.ſermone.lxxij.X.Itē cxxxvij.X.
Superbi q̄ honores querunt in preſenti oſtē dunt ſe nō credere deo:nec verbis chriſti.ſer mo.lxiij.A.
Superbi q̄uis quādoq̧ cōfiteanẜ tamen frequenter recidiuant.ſer.lvij.G.exemplum.
Superiores ꝛ domini tria tenentur ſuis famulis ꝛ ancillis.ſer.xxxij.E.
Superiores non debent deſpicere ſeruos et ancillas.ſer.xxxij.G.Exemplum.
Surgendū eſt libenter de mane propter illa bona.ſermone.ij.R.
Tactus mulieris ꝛc.ſermo. lxxxvj.A.
Temporalia ꝛ omnia neceſſaria debem⁹ ſperare a deo.ſer.cxxij.R.
Tēporalia oīa neceſſaria vite.p̄ui det de⁹ ſuis ſeruitorib⁹.ſ.cxij.T.Itē.cxviij.M
Temporalia quomodo a deo ſunt petēda.ſer. lxiij.O.Item.lxv.R.
Tēporalia p̄pter deū deſerēs debet ex trib⁹ his vnum ſperare a deo.ſer.cxviij.M.N.
Temporaliū ſollicitudo ꝛ cū quis nimiū triſtatur de amiſſione tēporaliū an ſit peccatū. ſer.cxxij.S.Item.cl.X.
Tēporaliū amorē a corde hominis retrahūt iſte ſeptem conſiderationes.ſer.xciij.B.
Tēporalia non diligere eſt ſignū gratie.ſermone.xlvij.B.
Tēporalia nimis auare tenentes ꝛ pauperibus non ſubuenientes dānantur.ſer.lxx.E. exemplum Item.lxxix.P.
Temporalia cōcupiſcendo peccat quis decē modis.ſer.cxvij.I.
Temporalia lucrātur iniuſte iſti homines. ſer ciij.F.
Tēporalia nō poſſunt ſatiare affectū hoīs ꝛ hoc triplici rōne.ſer.xciij.B.Item.cxxxij.D.
Tēporalia quare dantur malis hoībus.ſer. cvij.Q.R.Exemplum.
Tēporalis p̄ſperitas in p̄nti eſt ſignū reprobationis.ſer.cvij. R.Exēplū. Item.cxlix.B.
Tēporalia quādoq̧ ſunt occaſio q̄ quis efficitur malus.ſer.xciij.F.Exemplum.
Cum temporalib⁹ peccat quis quatuor modis.ſer.cxlix.R.
Cū tēporalibus mereẜ quis quinq̧ modis. ſer.cl.M.exemplum.
Temporaliū rerū ablatio quomodo erit bonis meritoria.ſer.cl.V.
Temporalia ſunt proximis propter deū mutuanda ꝛ non in terra fodienda.ſermone.ci. A.Exemplum.
De temporalibus reddemus rationē in iudicio.ſer.iij.R.
Temporalia non ſunt propria hominis:ſed accōmodata.ſer.xciij.C.Exemplū.Item.cl. P.Exemplum.
Tempeſtatē aeris quare deus p̄mittit fieri. ſer.cviij.S.Exemplum.
Tēpeſtate aeris iminēte fit pulſus cāpanarū duabus de cauſis.ſer.cviij.T.exemplum.
Tempus noſtrum debemus vtiliter expendere:ꝛ quare hoc.ſer.iij.T.
Tempus ſeruare in actibus humanis qñ ē ſuperſtitioſum.ſer.xlj.M.
Tempus ſeptuageſime quare inſtitutū ſit. ſermone.xxxij.R.

Tempora quinqȝ leguntur de chriſto in euāgelijs.ſer.xxiij.F.
Tētationes acerbiſſime ſunt iſte.ſer.xxix.Q
Tētatiōes ⁊ tribulatiōes acerbiſſimas quare de⁹ pmittit ſup bonos. ſer.xxix.X.Exēplū
Tentationes ſemptē per quas ⁊ etiā boni ⁊ deuoti homines ſepe decipiuntur.ſer.xl.B.
Tentationē nullam habere eſt periculoſum ſermo.xl.C.
Tentationē ſiue octo rhetia habet diabol⁹ cum quibus capit mundanos homines.ſermone.xciij.P.
Tentamur quotidie a carne:a mundo:a diabolo.ſer.lxxxviij.M.
Tentatur homo in agone per quinqȝ.ſermō cxxiiij.S.Exemplum.
Tentationibus reſiſtendo meremur totiēs coronam vite eterne.ſer.cij.D.Exemplum.
Teſtis iniquus tripliciter peccat: ⁊ tenetur ad reſtitutionē damni.ſer.xcvj.P.Itē.cxxxiij L.Item.cxlij.D.
Teſtis an poſſit aliquid recipere p teſtimonio ferendo.ſer.cxxiij.M.
Timor dei confert.ſeptem bona.ſer.lxxiij.A.
Timere debem⁹ quotidie q2 ſum⁹ incerti an odio vel amore dei digni ſumus.ſer.xxix.T.
Tribulantur aliqui ad intra:aliqui ad extra ⁊ hoc multipliciter.ſer.xxix.N.
Tribulationes ⁊ infirmitates patienter ſufferre eſt ſignū gratie.ſer.lj.R. Item.lxvij.B.
Tribulatio ⁊ aduerſitas in pſenti eſt bonū ſignum future predeſtinationis.ſer.cxlix.A.
Tribulationes ⁊ infirmitates ⁊ labores in ſeruitio dei erūt nobis leues ſi illa quatuor diligenter penſemus.ſer.cliiij.A.
Tribulari permittit deus hominem pp̄ter quinqȝ.ſer.cix.G.
Tribulatiōes ⁊ pſecutiones maloꝝ debem⁹ patiēter ſufferre propter iſta.ſermo.cxlvj.H
Tribulationes ⁊ infirmitates impatienter ſuſtinentes oſtendunt ſe non credere verbis c[illegible]ti.ſer.lxij.C.Exemplum.
Triſtis fuit chriſtus ſuper omnes homines ſermo.xlv.H.
Triſtitie exemplū dat nobis chriſtus ⁊ nos volumus letari in hoc mundo.ſer.xv.V.
Trinitas operata eſt incarnationem chriſti.
Trinitas perſonarum oſtenditur in ſcripturis ⁊ etiam in creaturis. ſer.lxxv.O.
Trinitas deuote nominata cōfert triplicem fructum.ſer.lxxv.Q.exemplum.
Quomodo ⁊ p que vincitur potentia patris: ſapiētia filij ⁊ bonitas ſpūſancti.ſer.lxxv.R
Trinitas perſonarū in diuinis nō eſt curioſe inueſtiganda.ſer.lxxv.S.Exemplum.
Trinitas in diuinis gaudet de conuerſione peccatoris. ſer.lxxvij.E.
Venditor quādo tenet̄ dicere vitiū rei.ſer.cvj.D.
Vēdūt inſti alas ſuas.ſermone cxxxvij.E.
Verbū dei quinqȝ confert fruct⁹. ſer.xxxv.Y.Item.lxxx.Q.Exemplum.
Verbum dei diſponit hominē ad gratiā dei. ſer.lxxviij.G.exemplum.
Verbum dei quare mali nō poſſunt audire. ſer.xxxv.A.B.exemplum.
Verbum dei libenter ⁊ dulciter audire eſt ſignum predeſtinationis.ſer.cxlix.B.
Veſtis aſpera ꝯfert q̊nqȝ dona.ſ.vij.S. exm̄.
Veſtes humiles debent gerere virgines ⁊ vidue.ſer.cxvj.S.
Veſtes ſuperbas ⁊ oēm occaſionē peccandi debent abijcere vere penitentes.ſer.xliij.V.
Veſtes ſūt reprehēſibiles pp̄ prioſitatē:mollitiē:exneitatē: ⁊ ſuperfluitatē.ſer.lxxxiij.G.
Veſtium ſuperfluitas attenditur in tribus. ſer.lxxxiij.H.exemplum.
Veſtium ornatū in ſex modis poteſt eſſe peccatum mortale.ſer.lxxxiij.I.Exemplum.
Veſtibus ſe ornans ad alliciendū alios peccat grauiter.ſer.lxxxvj.H.
Veſtibus nudos tegere eſt deo valde acceptum.ſer.lxxix.K.
Videns pulchrā ⁊ ornatā perſonā quid ille debeat cogitare.ſer.lxxxvj.Y.Item.cix.F.
Vidēdo debem⁹ ſollicite cuſtodire viſū nr̄m: ⁊ hoc pp̄ter tria.ſer.lxxxvj.X.Itē.cxxxviij.G.
Viduarū regula hȝ.vij.capitula.ſer.cxvj.O.
Viduis quare meli⁹ eſt manere in viduitate q̄ ſecūdario cōtrahere.ſer.cxvj.X.Exēplum.
Virgines nouē habēt priuilegia.ſer.clvij.G
Virgines debēt habere ſex ſi volunt deo placere.ſer.clvij.H.
Virginum defloratio eſt graue peccatū.ſer lxxxv.P.Item.xcvj.V. exemplum.
Virtutes oñdūt hoīez eē nobilē.ſer.cxxvij.E
Virtutibus inherere debemus propter tria ſer.cxxxvij.Q.
Virtutibus dotatur qui paſſionē chriſti deuote meditatur.ſer.xlviij.R.
Virtuoſi q̄ tā deridentur in malis.ſer.cxliij.L.
Virtuoſos honorare diligere ⁊ fouere eſt ſignum predeſtinationis.ſer.cxlix.D.
Vita hoīs eſt breuis.ſer.lx.M. Item.cliij.A.
Vita antiquoꝝ patrum quare fuit tam longa.ſermo.lx.O.
Vita preſens cum breuis ſit quare ſic ab hominibus diligitur.ſer.lx. Exemplum.
Viuunt ſimul boni ⁊ mali.ſer.xxx.A.
Viuere permittit deus quādoqȝ pauperes ⁊ debiles cecos diu in preſenti.ſer.cix.D.
Vnctio extrema q̄bus conferēda eſt:⁊ an poſ

ſit reiterari.ſer.cxlviij.X.
Unctio extrema hꝫ quadruplicē effectum in homine.ſer.cxlviij.X.
Uocat nos de° q̄tidie multipl'r.ſer.lxxiiij.H.
Uocationem dei aliqui nō audiunt nec reſpōdent nec aperiūt.ſer.lxxiiij.L.
Uoluntate bona concipit xp̄e ſp̄ualiter in homine ꝛ opere parturitur.ſer.xvij.R.
Uolūtas dei ē vt oēs hoies ſalui fiāt qđ oſtēditur in ſeptem.ſer.cij.P.
Uoluntatiū eſt omne peccatū ergo fatum nihil eſt ei ſemper liberꝫ arbitrium manet i homine.ſer.xxij.S.ꝛ ſer.xlj.L.
Uolūtas mala quādo erit peccatū mortale.ſer.lxxxvj.E.Item.ſer.cxxxj.F.
Uolūtatē bonā remunerat deus qđ pꝫ ꝑ tale exemplum.ſer.clj.O.Exemplum.
Uoluntatem noſtram quō debemus conformare diuine voluntati.ſer.clj.N.
Uolūtas dei cōſiſtit in ſeptē que deus requirit a quolibet homine.ſer.cij.R.
Uolūtatē dei facere debemus ad hoc incitāt nos tria.ſer.cij.I.
Uoluntas corporis eſt breuis.ſer.xxxvj.E.
Uolūtatē corporis reprehendit duritia ꝛ abſtinentia xp̄i.ſer.xv.
Uſura eſt vēdere cari° propter dilationē.ſer.cvj.C.Item ſer.cxiiij.E.
Uſurarius peior eſt iferno:iudeo:fure:iuda: ꝛ omni peccatore.ſer.cxiiij.A.
Uſura multis modis cōmittit.ſer.cxiiij.C.
Uſurarij manifeſti plectunt a iure quadruplici pena ꝛ de ſepultura eorū.ſer.cxiiij.B. Exemplum.
Uſurarios perſequit eccleſia:ſic ꝙ nullus cōpelēdus eſt ad ſoluēdum vſuras et ſolutas pōt repetere:ꝛ ille tenet reſtituere.ſer.cxiiij. D.E.Exemplum.
Uota ſuperſtitioſa que ſunt.ſer.xlj.W.
Uouētes virginitatē ꝛ poſtmodū cōtrahentes matrimoniū q̄rum peccent.ſer.xxvj.P.
Uouētes ſextis ferijs abſtinere a lacticinijs nō pñt comedere carnes in die natiuitatis xp̄i cum in ſexta feria euenerit.ſer.xj.F.
Uxor tenet honorare maritū ſuum exemplo marie.ſer.xxv.C.
Uxor que furat viro ſuo q̄ñ peccet ſic furādo formaliter ꝛ quādo non.ſer.xxv.R.
Chriſtus aſſumpſit decē defect° humanitatis.ſer.xxvij.A.
Xp̄s nūq̄ mēdicauit.ſ.xxiiij.O.
Xp̄s oſtēdit° ē iſignis paſſionis ſue in iudicio pctōrib°.ſer.v.F.
Xp̄s ſeruauit cicatrices vulnerꝫ ſuorū nouē de cauſis.ſer.lvij.D.
Xp̄s quadrupliciter orat ꝑ nobis.ſer.lviij.E.
Xp̄s quō ſit in ſacramento ſub vtraꝙ ſpecie.ſer.lxxx.S.
Xp̄s ad quē ifernū deſcēdit ꝛ q̄diu ibi manſit,ꝛ quos liberauit.ſer.cxlvij.L.
Xp̄m portare debemus in vlnis ſupra pect° noſtrum.ſer.cxvj.D.
Chriſtū eligere debem° in dn̄m noſtrū ꝛ hoc propter quinq̄.ſer.cxlvj.D.
Ypocrite recognoſcunt ꝑ quinq̄.ſer.c.R.
Ypocriſis eſt deteſtāda ꝑpter q̄nq̄.ſer.c.U.Exemplum.
Ypocriſis octo modis ꝯmittit ꝛ q̄ñ eſt mortale ꝛ q̄ñ nō:ſer.c.x.
¶Explicit tabula ſermonum diſcipuli de tēpore ꝑ circulum anni ſcđꝫ ordinē alphabeti.

¶Tabula de decem preceptis incipit:

Non adorabis deos alienos.Contra hoc primū p̄ceptum viginti quatuor gn̄a hoim peccāt. hoc q̄re.ſer.xlj.G.Item.cxliij.
Nō aſſumes nomē dei tui i vanū. Cōtra hoc p̄ceptū decē gn̄a hoim peccāt. q̄re ſer.xlij.U. Itē.cxliij.F.Itē.cxlij.S.T.
Memēto vt diē ſabbati ſanctifices.Circa hoc preceptū quatuor ſunt dicēda.Primo quare ſabbatū trāſlatū ē in diē dn̄icū.Scđo quō feſtorꝫ celebratio octo modis trāſgredit. Tertio q̄ñ feſtū eſt incipiendū ꝛ q̄ñ terminandū. Quarto quō puniātur a deo qui nō celebrāt feſta.Hoc quere ſermo.cxvij.A. Itē.cxlj.U.
Honora patrē ꝛ matrē.Circa illđ p̄ceptū tria ſunt dicēda.Primo quō tenent ſex ſuis parētib°.ꝛ ſic hoc preceptū filij ſex modis trāſgrediūtur.Scđo quō mali filij puniantur a deo. Tertio exēplū.hoc q̄re.ſer.xxiiij.S.ꝛ.cxlij.x.
Non occidas.De hoc p̄cepto q̄re.ſer.cxlij.Y.
Non mechaberis.Circa hoc p̄ceptū dicēduꝫ quō actus luxurie extra matrimoniū ē pctm̄ mortale:ꝛ talis actus luxurie cōmittitur ſex modis:ꝛ ſemper vnus actus eſt grauior alio.ſ. lxxxv.Q:Item.cxliiij.A.
Nō furtū facies. Cōtra hoc preceptū faciūt tredecim gn̄a hoim.Hoc q̄re.ſer.F.ꝛ.cliij.B.
Non falſum teſtimoniū dices.Cōtra hoc preceptū faciūt octo genera hoim:hoc q̄re.ſerm. xcvj.P.ꝛ.cxliij.D.
Non cōcupiſces rem proximi tui.Circa hoc preceptū ē dicēdū quō auari cōcupiſcēdo aliena peccēt decē modis ꝛ q̄ñ eſt veniale ꝛ q̄ñ mortale:hoc quere ſer.cxviij.I.ꝛ.cliij.G.
Nō ꝯcupiſces vxorē ꝛc.Circa hoc preceptum eſt dicendū quō luxuria ſine actu cōmittit decem modis:ꝛ q̄ñ eſt mortale,ꝛ q̄ñ vēiale.Hoc quere.ſer.lxxxvj.S.Item.cxliij.G.
De nouē pctis alienis.ſer.cxliij.ꝛ ſequēti.

Tabula de ſeptẽ pctis mortalibus.

Superbia. Hic de ſupbia exteriori dicẽda ſunt tria. P̄rio q̄ q̄tuor modis eſt rep̄hẽſio circa veſtes. Scd̄o q̄uo q̄s ſex modis pōt peccare mortal'r. ꝑ ornatū corporis. Tertio exẽplum. Iſta quere ſer. lxxxiij. G.
Auaritia hic eſt dicendū q̄uo ꝑ auaritiā peccat quis quatuor modis. Primo ↄcupiſcẽdo. De hoc q̄re ſer. cviij. I Scd̄o acquirẽdo res iniuſtas. De hoc quere ſer. ciiij. F. Tertio male expẽdẽdo. De hoc q̄re ſ. cxlj. K. Quarto nimis auare poſſidẽdo. ſer. lxxxij. C. D. Exemplum. Item. lxxxix. P.
Gula. hic de gula tria ſūt dicẽda. P̄rio q̄ q̄nq̄ ſunt rep̄henſibilia in comedẽdo ⁊ bibẽdo. ſ. cxxviij. F. Scd̄o q̄ q̄nq̄ modis peccat mortaliter in comedẽdo ⁊ bibẽdo. ſer. xcix. M. Itẽ cxlj. L. Tertio exemplum. xcij. P.
Luxuria. hic tria ſunt dicẽda. Primo q̄uo actus luxurie ↄmittit̃ ſex modis. ⁊ q̄uo ſemper vnus actus eſt grauior alio. ſer. lxxxv. O.
Scd̄o q̄uo luxuria ſine actu cōmittit̃ decẽ modis ⁊ q̄n eſt mortale ⁊ q̄n veniale. ſer. lxxxvj. S. Tertio q̄ q̄libet pōt actū luxurie ꝑcauere ⁊ caſte viuere. ſer. lxxxvj. D. Exemplū.
Ira. hic eſt dicẽdū q̄ ira octo modis ↄmittit̃: ⁊ q̄n eſt veniale ⁊ quādo mortale. ſer. xcv. G. Item. cxj. M.
¶ Inuidia. hic tria ſūt dicẽda. P̄rio q̄ inuidia trib⁹ modis cōmittit̃: ⁊ q̄n eſt mortale ⁊ q̄n veniale. ſer. cxlj. O. Scd̄o q̄ dn̄t nos inducere ad postponẽdū inuidiā ⁊ rācorẽ ↄ p̄rimū. ſ. cxxx. S. Tertio q̄ q̄lꝫ tenet̃ q̄nq̄ modis indulgere ſuis inimicis ſi vult ſaluari. ſer. cxxx. Y.
¶ Accidia. hic tria ſunt dicẽda. Primo q̄n tedium boni eſt mortale vel veniale. ſer. cxij. P. Scd̄o q̄ quatuor ſunt q̄ ſi diligẽter cōſiderātur tunc erim⁹ p̄ronī ad bona oꝑa ſer. cliij. A. Tertio qualis lect⁹ ꝑparat⁹ ſit accidioſis in inferno. ſer. cj. Exemplum.

Tabula de ſeptem ſacramentis.

Baptiſmus circa hoc ſacr̃m tria ſunt dicẽda. P̄rio aliq̄ q̄ōnes mouent̃ circa ſacr̃m baptiſmi. ſer. lxxxvj. V. Scd̄o nomẽ effect⁹ baptiſmi. ſ. eod. X. Itẽ cxlviij. S. Tertio ſigna q̄ ſūt ante baptiſmū ⁊ poſt quid ſignificent. ſer. lxxvij. B.
Confirmatio eſt ſcd̄m ſacramẽtū. De hoc q̄re ſer. cxlviij. T.
¶ Penitentia. hic eſt dicẽdū de his q̄ ꝑtinẽt ad ſacramẽtū penitẽtie. ſ. de cōtritione ⁊ confeſſione ⁊ ſatiſfactione ⁊ de penitentia vera ⁊ falſa. Iſta quere ſer. xliij. H.
Item. xliij. R.
¶ Euchariſtia. Circa hoc ſacr̃m tria ſunt dicẽda. Primo q̄ idem xp̄s ieſus qui natus eſt de virgine maria cōtinet in hoc ſacramẽto ⁊ q̄ bonum ſit digne cōmunicare. ſermo. xlvij. C.
Scd̄o quare hoc ſacramẽtū datur homini in agone mortis: ⁊ quare hoc ſacramentū inſtitutū ſit. ſer. lxxviij. F. Tertio q̄uo quatuor genera hoim̄ manducant hoc ſacramentū ſpiritualiter. ſer. lxxx. O.
¶ Extrema vnctio: de hoc quere ſe. cxliij. X.
Ordo. de hoc ſacramento quere ſer. cxj. T.
Matrimoniū. De ſacramẽto tria ſūt dicẽda. Primo q̄ in matrimonio ↄſtituti debẽt ſeptẽ h̄re vt in ſtatu matrimonij ſaluent̃. ſer. xxv. B. Scd̄o q̄ ſeptẽ de cauſis in matrimonio aliquibus nō ꝓſpere ſuccedit. ſer. xxvj. M. Tertio exemplum de probo ruſtico. ſer. xxvi. V.
¶ Septem ſunt dona ſpiritusſancti ꝑ que ſeptẽ vitia capitalia expelluntur. Iſtuꝫ ſermonem q̄re ſer. lxxiij. A.
¶ Sex ſunt opera miſericordie. de his q̄re ſermone. lxxxix. O. P.
¶ Expoſitionem ſuper pater noſter quere ſermone. lx. O.
De duodecim fidei articulis q̄re ſer. cxlvj. B.

Tabula ſuper ſermones de ſanctis.

De ſancto andrea.

Vocauit eos, dicẽs venite poſt me. Mat. iiij. Circa illō thema tria ſunt dicẽda. P̄rio q̄uo de⁹ vocat hoīeꝫ multipl'r. Secūdo q̄uo aliq̄ nō audiūt eū. Aliq̄ audiūt ſꝫ nō aperiūt. Aliq̄ aperiūt ⁊c. Tertio q̄d ſciẽdū ſit de predeſtinatione. Iſtuꝫ ſermonẽ quere ſermone. lxxiij. H.
Venite poſt me. Matt. iiij. Circa illud thema tria ſunt dicẽda. Primo quare quilibet hō libẽter dꝫ xp̄m ſeq̄. Scd̄o in q̄b⁹ debem⁹ ſequi xp̄m. Tertio legẽda de ſancto andrea. Iſtum ſermonem quere. ſer. xv. M.
Relictis oībus ſecuti ſunt eum. Matt. iiij. hic dicendū eſt q̄uo ſeptem ſunt que debent hominem retrahere ab amore tẽporaliū. Iſtum ſermonem quere ſer. xciiij. A.
Bonum eſt viro cū portauerit iugum dn̄i ab adoleſcẽtia ſua. Thre. iij. hic eſt dicẽdum q̄ iuuenes ab initio debẽt incipere deo ſeruire. Et hoc propter ſex bona. Iſtum ſermonẽ q̄re ſermo. xxj. I.

De ſancto Nicolao.

¶ Fecit illū dn̄s creſcere in plebẽ ſuā. Eccli. xliij. Si volum⁹ ꝓficere ⁊ creſcere cū beato nicolao in donis ⁊ virtutib⁹ tūc debem⁹ abijcere ſeptẽ impedimẽta q̄ impediūt ꝓfeciū hominis. Iſtum ſer. quere. ſer. xvij. M.

¶ De conceptione beate marie virginis.
Sãctificauit tabernaculũ ſuũ altiſſim⁹. p̃s. xlv. hic dicẽdũ ẽ quõ btã virgo maria eſt ſanctificata ⁊ priuilegiata nouẽ priuilegijs p̄ oĩbus ſctis ⁊ ãgelis. hoc q̃re ſer. clxij. D Ultimo exẽplũ de tyrãno quẽ btã virgo iuuit. ⁊ ſic ſaluatus eſt. hoc quere ſer. cxliij. E.

¶ De ſancto thoma.
¶ Thomas aũt nõ fuit cũ eis qñ ieſus venit. Jo. xx. hic ẽ dicẽdũ q̄ bona ſocietas ꝯfert decẽ bona. Iſtũ ſer. q̃re ſer. lvj. A.
Inſer digitũ tuũ huc ⁊ vid manꝰ meas. Jo. xx. hic eſt dicẽdũ q̃re xp̃s ſeruauit cicatrices vulnerũ. Iſtũ ſermonẽ q̃re ſer. lvij. D.
Beati q̃ nõ viderũt ⁊ crediderũt. Joh. xx. hic ẽ dicẽdũ quõ fides eſt ſumme neceſſaria ad ſalutẽ: ⁊ quõ. xxiiij. gña hoim falſificãt fidẽ. Iſtũ ſermonẽ quere ſer. xlj. F. G.
In feſto natiuitatis chriſti.
Ecce euãgelizo vobis gaudiũ magnũ qđ erit oĩ pplo. Lu. ij. Circa illđ thema tria ſũt dicẽda. Primo hiſtoria đ feſto hodierno. Scđo de gaudio ipſius feſti. Tertio de paup̃tate xp̄i ⁊ marie. Iſtũ ſermonẽ quere ſer. xj. A.
Paruulꝰ natꝰ eſt nobis: ⁊ filius datus eſt nobis. Eſa. ix. Hic eſt dicẽdũ quõ btã virgo nouẽ bñficia exhibuit p̃uulo puero xp̄o: q̃ nos ẽt ſibi exhibere debemꝰ. Iſtũ ſer. q̃re ſer. xvij. H.
Annũtio vobis gaudiũ magnũ. Lu. ij. ſer. de luſoribus quere ſer. xij. G.

¶ De ſancto ſtephano.
Stephanꝰ vidit celos ap̃tos. Act. vij. Hic eſt dicẽdũ de nouẽ gñibꝰ hoim quibꝰ celũ apertũ eſt: ⁊ ſtatim poſt mortẽ euolãt. iſtos duos ſermones quere ſer. xiij. P.

¶ De ſancto iohãne euãgeliſta.
Seq̃re me. Jo. xxj. hic tria ſũt dicẽda. Primo quare q̃lz libẽter dz ſeq̇ xp̄m. Scđo quõ in ſeptẽ dẽmꝰ eũ ſeq̇. Tertio aliq̄ q̄õnes de sctõ Joh. Iſtũ ſer. quere ſer. xv. N.

¶ De innocentibus.
Mittẽs herodes occidit oẽs pueros q̃ erãt in bethleẽ ⁊ in oĩbus fi̇nibꝰ eiꝰ. Mat. ij. Hic tria ſunt dicẽda. Primo q̃ ſũt iſti parẽtes qui occidũt pueros ſuos ſp̃ualiter. Scđo de ſolẽnitate p̄ſentis feſti. Tertio exẽplũ. Iſtũ ſermonem quere. ſer. xvj. A.

¶ De circunciſione dñi.
Poſtq̃ ꝯſũmati ſunt dies octo vt circũcideretur puer: vocatũ eſt nomẽ eius Jeſus. Lu. ij. hic tria ſũt dicẽda. Primo q̃re hodierna dies eſt multũ celebris. Scđo quotiẽs xp̃s ſanguinem ſuũ effudit. Tertio de ſp̃uali circũciſiõe iſtũ ſer. quere ſer. xix. A.

¶ De eodem.
Poſtq̃ ꝯſũmati ſunt dies octo. Hic ẽ dicẽdũ q̄ xp̃s ĩ pueritia ſua ſanguinẽ ſuũ ſudit vt daret exẽplũ pueris q̄ a pueritia debẽt deo ſerre. Iſtũ ſer. quere ſer. xx. L.

¶ In epyphania dñi.
Ecce magi venerũt ab oriente hieroſolymã. Mat. ij. Circa illđ thema tria ſũt dicẽda. Primo de prudẽtia illoꝝ triũ regũ. Scđo de eoꝝ inq̃ſitiõe ⁊ oblatiõe. Tertio quare pauperes reuerẽtiꝰ ſe habẽt a deũ q̃ diuites. Iſtũ ſerm. quere ſer. xxj. R.

¶ De eodem.
Uidẽtes ſtellã magi gauiſi ſunt gaudio magno. Mat. ij. Hic tria ſũt dicẽda. Primo q̃ req̇runt ad iocum vt ⁊ virtute fiat. Scđo q̃t modis põt q̇s peccare mortalr̃ in iocis. Tertio exẽplũ. Iſtũ ſer. quere ſer. xxj. A.

¶ De conuerſione ſancti pauli.
Dñe q̃d me vis facere. Act. ix. hic tria ſunt dicẽda. Primo quare merito debemꝰ facere voluntatẽ dei. Secũdo in quibus cõſiſtit voluntas dei. Tertio exemplũ. Iſtum ſermonẽ q̃re ſermone. ciij. J.

¶ De feſto purificationis beate marie.
Poſtq̃ ĩpleti ſũt dies octo purgatiõis marie. Lu. ij. Maria purgari voluit q̃ tñ nõ ĩdiguit: ſed vt nos humilitatẽ doceret. Uñ hic tria ſũt dicẽda. P̃mo de hũilitate marie. ſer. clxxiij. P. Secũdo quõ maria eſt in exẽplũ pauperibus triſtibus diuitibus. ſerm̃. cxlij. R.
Tertio exemplum de ancilla ad quam venit beata virgo in obitu. ſer. xxxiij. J.

¶ In cathedra ſancti Petri.
Exaltaui electum de plebe mea. p̃s. lxxxviij. Hic tria ſũt dicẽda. P̃mo de dignitate ſacerdotũ. Scđo q̃ grauiter illi peccãt q̃ ſacerdotibꝰ detrahũt. Tertio q̃ p̃iculoſe ſtãt mali ſacerdotes ſcz ꝯcubinarij ⁊ fornicarij. Iſtũ ſer. quere ſer. xcj. T.

¶ De ſancto Mathia apoſtolo.
Diſcite a me q̄r mitis ſũ ⁊ hũilis corde. Mat. xj. Circa hoc thema tria ſunt dicẽda. P̃mo de quatuor generibꝰ hominũ ſe humiliãtiũ. Secũdo de nouẽ gradibꝰ hũilitatis. Tertio exẽplũ. Iſtũ ſer. quere ſer. xxxj. J.

¶ De eodem.
Uenite ad me oẽs q̃ laboratis ⁊ oñrati eſtis. Mat. xj. hic eſt dicẽdũ qualiter bona opera fieri debẽt: vt per ea ſaluemur: ⁊ quõ hoies etiã damnantur cum bonis operibus. iſtũ ſer. quere ſer. cxl. A.

¶ De ſancta Runegunde.
¶ Deſpõdi eñ vos vni viro ṽginẽ caſtã exhibere xp̄o. ij. Coꝛ. xj. hic tria ſunt dicẽda. P̃mo quõ aĩa ſit ⁊ virgo caſta dr̃ ſpõſa xp̄i. Scđo q̃ dz in ſe habere ꝙ ſpõſo ſuo placeat. Tertio legẽda de ſancta Runegũde. Iſtũ ſer. q̃re ſer. cxxiij. R. ⁊ clviij. H.
¶ In feſto ãnũciationis beate marie ṽginis

Aue grã ple. do.t. Luc j. Circa illud thema
tria ſunt diceda. Pͥo ex quo maria hodie mr
xp̃i effecta eſt. tunc queriẽ que ſunt iſte virtu
tes q̄ fecerũt eã dignã mrẽz xp̃i fieri. Hoc q̄re
ſer. clxiij. M Scḋo quotiens maria locuta ſit
ꝑut ex dictis euãgelioꝝ colligi põt. hoc q̄re ſ.
cxvj. R. Tertio exẽplũ ḋ ṽgie q̄ clamauit Aue
maria. hoc q̄re ſer. clxij. M. Aliḋ exẽplũ ibidẽ.
¶ De ſctõ gregorio: marco: ãbroſio ⁊ ſic ḋ alijs
ſctis infra paſcha ⁊ penthecoſtẽ. Labora ſi-
cut bon⁹ miles xp̃i ieſu. ij. Thi. ij. Hic ẽ dicẽdũ
de ſeptẽ tentationib⁹ bonoꝝ hoim. iſtum ſer.
quere ſer. xl. A. E. ⁊. cliiij. A. ⁊. lv. Y.

Ego ſum vitis vera ⁊ vos palmites: q̄ manet
in me ⁊ ego i eo hic fert fructũ multũ. Jo. xv.
Sicut palmites gerũt fructum aiaꝝ ſic ⁊ nos
q̄tidie debem⁹ ferre fructũ ⁊ mereri cũ rebus
cũ corpe ⁊ aia. hic tria ſunt dicẽda. Pͥo ꝙ cũ
reb⁹ tpalib⁹ q̄nqꝫ modis poſſum⁹ mereri vitã
eternã. Scḋo ꝙ cũ corpe trib⁹ modis poſſum⁹
mereri vitã eternã. Tertio ꝙ cũ aia ẽt trib⁹
modis poſſum⁹ mereri. Iſtos duos ſermões
bonos ⁊ vtiles ꝑ ppl̃o cõi q̄re ſer. cl. M. et. A.
Sine me nihil poteſtis facere. Jo. xv. Ex his
verbis iam dictis p̃z ꝙ ſine gratia dei nullũ
op⁹ meritoriũ vite eterne poſſumus facere: ſꝫ
q: ſm Aug. Nullũ bonũ irremuneratũ: ⁊ nul
lum malũ ipunitũ manebit. Tũc hic eſt dicẽ
dum de ſeptẽ bonis que ꝑueniũt ex his ope
ribus q̄ fiunt in peccato mortali. iſtũ ſer. q̄re
ſer. xcij. L.

Si q̄s i me nõ mãſerit mittet̃ foras ſicut pal
mes q̄ areſcit ⁊ colligẽt eũ ⁊ in ignẽ mittent ⁊
ardebit. Joh. xv. Ubi ſciẽdũ ꝙ excõicati ſunt
ſicut palmites exciſi. Unde ḋ excõicatiõe tria
ſunt dicẽda. Pͥmo q̄ũo excõicatio eſt duplex
ſcꝫ maior ⁊ minor. Scḋo ꝙ excõicatio ꝑpter
quinqꝫ eſt valde timẽda. Tertio q̄ñ q̄s incur-
rit excõmunicationẽ. iſtũ ſerm̃. quere ſermo.
lxix. H.

¶ De eodẽ euãg. Ego ſuz vitis vera.
Manete in dilectiõe mea. Joh. xv. Hic de di-
lectiõe dei q̄tuor ſunt dicenda. Pͥmo. quare
merito debemus deũ diligere. hoc quere ſer.
cij. O. Itẽ. cix. P. Scḋo q̄ũo ſꝫ ordinẽ charita
tis q̄nqꝫ ſunt diligẽda. Tertio q̄ ſunt per que
q̄s cognoſcere põt an deum diligat. Quarto
q̄ ſit differẽtia inter amorẽ diuinũ ⁊ carnalẽ.
iſtũ ſer. quere ſer. cxix. T.

¶ Adhuc de eodẽ euãgelio.
Si p̄cepta mea ſeruaueritis: manebitis i di-
lectione mea. Jo. xv. hic eſt dicẽdũ de p̄ceptis
dei. Iſtos ſermones bonos ⁊ vtiles ꝑ ppl̃o cõ
muni quere ſer. cxliij. Q

Hec locut⁹ ſum vobis: vt gaudiũ meũ in vo-
bis ſit: ⁊ gaudiũ v̄rm plenũ ſit. Joh. xv. In ver
bis p̄miſſis xp̃s loq̃t de duplici gaudio bono
rum hoim. Pͥmu eſt gaudiũ ſpũale q̄ḋ boĩ ꝑci
piũt in preſẽti. Ergo dicit vt gaudiũ meũ in
vobis ſit. Et de hoc gaudio q̄re ſer. xix. R. Itẽ
xx. R. Sciẽdũ eſt eternũ q̄ḋ ꝑcepturi ſunt i ce
lo. De hoc quere ſer. iiij. P. Exemplum.

¶ De ſanctis Philippo ⁊ Jacobo apoſtolis.
In domo patris mei mãſiões multe ſunt. Jo
hã. xiiij. Oẽs hoies de numero ſaluãdoꝝ per
ueniũt ad nouem choros angeloꝝ. Uñ hic eſt
dicẽdũ q̄ ad p̄mũ choꝝ ⁊ ad ſcḋz ⁊ q̄ ad tertiũ
ꝑueniũt. Iſtũ ſer. q̄re ſer. lxxxviij. L.

¶ De eodem.
Uado vobis parare locũ. Jo. xiiij. hic eſt dicen
dum de nouẽ gaudijs celi que xp̃s nobis pre
parauit. Iſtuz ſermonẽ quere ſermo. lxxxiij.
U. Exemplum.

¶ De inuentione ſancte crucis.
Mihi aũt abſit gl̃iari niſi in cruce dñi noſtri
ieſu xp̃i. Gal̃. vj. Hic dicẽdũ eſt de cruce ſpũa
li q̄, quatuor partes debet habere. iſtum. ſer.
quere ſer. cliij. P.

¶ De ſancto vito.
Memẽto creatoris tui in dieb⁹ iuuẽtutis tue
Eccl̃. xij. Iuuenes exẽplo bti Uiti in iuuẽtute
dñt incipere deo ſeruire: ⁊ hoc ꝑpter ſex bona
q̄ inde ꝑueniũt ipſis. Iſtũ ſer. quere ſer. xx. I.

¶ De ſancto Johãne baptiſta.
Elizabet ipletũ eſt tp̃s pariẽdi: ⁊ pe͞pit filium
Lu. j. hic de partu mulieꝝ tria ſunt dicenda.
Pͥmo ḋ geſtibus quos mulieres habẽt tpe
partus. Scḋo de dolore parturiẽtiũ. Tertio
de labore quẽ habent parẽtes cũ pueris nu-
triendis. iſtum ſer. quere ſer. clxj. R.
Johãnes habebat veſtimẽtũ de pilis camelo
rũ Mat. iij. hic tria ſũt dicẽda. Pͥo q̄ rep̄hẽſi
bilia ſunt circa veſtes. Scḋo q̄ũo q̄s ſex modꝭ
põt peccare cũ ornatu veſtiũ. Hoc q̄re ſ. lxxxiij.
G. Tertio de vtilitate aſpere veſtis. hoc q̄re
ſer. vij. S. Exemplum.
Da mihi in diſco caput Joh. bapti. Mar. vj.
Iſta ṽba ꝓtulit filia herodiadis q̄ fuit ſalta-
trix. Uñ de chorea tria ſũt hic dicẽda. Pͥmo
q̄ũo xp̃s in choreis irridet̃ ⁊ cõtẽnit̃. Scḋo q̄ñ
chorizare ſit peccm̃ mortale. Tertio de circũſtã
tibus choreã iſtum ſer. quere ſer. xxxvij. P.

¶ In feſto petri ⁊ pauli.
Tibi dabo claues regni celoꝝ. Mat. xv. hic eſt
dicẽdũ ꝙ ſunt nouẽ gñra hoim quib⁹ celũ in-
ſeratũ eſt. iſtos ſer. quere ſer. xiij. P.
Q̄ḋcũqꝫ ligaueris ſuꝑ terrã erit ligatũ ⁊ i celis
Mat. xvi. Iſta ṽbã intelligit̃ de excõicatiõe.
Unde hic de excõicatiõe tria ſunt dicẽda. Pͥ
mo quare excõicatio eſt timẽda. Scḋo q̄ñ q̄s
incidit in excõicationẽ. Tertio aliq̄ue q̄ſtio-
nes de excõicatiõe. iſtũ ſer. quere ſer. lxix. D.

¶ In feſto viſitationis.
Beatam me dicẽt oẽs generationes. Luce. j.

Sciendū ꝙ beata virgo eſt laudanda a no-
bis propter adiutoriū qḋ ab ea habem⁹. Unͦ
qnqꝫ ſunt hic dicenda. Pͦlo ꝙ efficaciter bea
ta virgo nos adiuuat. Secūdo vnde habet ꝙ
tā potens eſt. Tertio qualiter nos adiuuat.
Quarto ꝑꝑ q̄d nos adiuuat. Quīto exēpluꝫ.
hūc ſer. bonū ꝛ vtilē ð btā ꝟginē q̄re ſ. clxj. T

De ſancto Kiliano ꝛ ſocijs eius.

Stabūt iuſti in magna cōſtantia. Sapien. v.
hic eſt dicēdū ꝙ quatuor ſunt q̄ debent nos
inducere ad ſuſtinēdū ꝛ ad laborādū libēter
cū beato Kiliano propter deū ꝛ ꝓpter nr̄am
ſalutem. Iſtū ſer. cliij. A.

De ſancto Henrico imperatore.

Btūs eſt diues q̄ inuentus eſt ſine macula.
Eccli. xxxj. Hic ē dicēdū de ſeptē generib⁹ di-
uitū quoꝝ quatuor gn̄a dānantur: ꝛ tria gn̄a
ſaluant. iſtū ſermonē q̄re ſer. lxxxij. E. hō q̄dā
nobilis abijt in regionē lōginquā accipe ſibi
regnū. Lu. xix. Et q̄ hodie eſt feſtū ſctī hērici
imꝑatoris q̄ nobilis fuit. Tūc in p̄nti ſer. tria
ſunt notāda. Pͦlo vn̄ nobilitas habuit ortū.
hoc q̄re ſer. cxxvij. F. Scđo q̄ ſunt ſigna nobi-
litatis. hoc q̄re ſer. cxxvij. E. Tertio legenda.

De ſancta margareta.

Simile ē regnū celoꝝ theſauro abſcōdito in
agro. Mat. xiij. Theſaurus ē virginitas. Un̄
hic tria ſunt dicēda. Primo de dignitate ꝟgi
nitatis. Scđo q̄ chriſtus requirit in ſuis vir-
ginibus Tertio legenda de ſancta margare
ta. iſtum ſermo. quere ſer. clvij. G.

In diuiſione apoſtolorum.

Euntes in mūdū vniuerſum p̄dicate euāge-
liū oī creature. Mar. xvj. hodie ē diuiſio apo-
ſtoloꝝ. ergo hic ē dicēdū de. xij. articulis fidei
quos ipſi. xij. apl̄i cōpoſuerūt: ꝛ quē articulū
vnuſquiſqꝫ ponat. Iſtos. duos ſermōes que-
re ſermone. cxlvj. B.

De beata maria magdalena.

Dimiſſa ſunt ei pctā multa: ſupple ꝑ verā pe
nitētiā quā egit. Luc. vij. hic ē dicēdū de de-
cem generibus hoim q̄ agunt pniam: quoꝝ
ſolū vnū gen⁹ agit verā pniam cū beata ma-
ria magdalena: ſed alij falſam. Iſtū ſermonē
quere ſermo. xiiij. K.

De ſancto iacobo apoſtolo.

Dic vt ſedeāt hi duo filij mei vn⁹ ad dexterā
ꝛ alt⁹ ad ſiniſtrā. Mat. xx. Mater illoꝝ apoſto
loꝝ ſctī Joh̄. ꝛ Jacobi habuit ſollicitudineꝫ
de pueris vt ſic educant vt magni efficiātur
in regno celoꝝ. Unde hic eſt dicendū q̄uo pa
rentes tenentur in ſex filijs ſuis. iſtuꝫ ſermo
nem quere ſer. xxiij. H.
Poteſtis bibere calicē quē ego bibitur⁹ ſum
Mat. xx. hic ē dicēdum ꝙ tribulatiōes erunt
nobis leues ꝛ dulces ſi illa quatuor diligen-
ter penſamus. Iſtum ſer. cliij. A.

De ſancto dominico.

Qui cuſtos eſt dn̄i ſui gloriabit. Prouerbio.
xxvij. Sanctus dn̄icus pr̄ noſter cuſtodiuit
dn̄ꝫ i ſe. q2 nūq̄ȝ peccauit mortalit: ſꝫ innocen
tiā ſuā ſeruauit vſqꝫ ad mortē. Un̄ hic dicēdū
eſt ꝙ ſex ſunt q̄ homo quotidie debet cogita
re ne peccet. Iſtum ſer. quere ſer. liij. M.
Adducā eū in ſolitudinē: ꝛ ibi loquar ad cor
ei⁹. Oſee. ij. Solitudo ē ſancta religio. ſ. ordo
predicatoꝝ quē ipſe ſctūs pr̄ dn̄icus inſtituit
Un̄ hic ē dicēdū q̄uo vita religioſa cōparatur
vite celeſti: ꝛ hoc in ſeptē proprietatib⁹ quas
habet iſtum ſer. quere ſer. cxxj. H.

De ſancto laurentio.

Qui vult venire poſt me abneget ſemetipſū
ꝛ tollat crucē ſuā ꝛ ſequat me. Mat. xvj. Hic
eſt dicendū de cruce ſpirituali quā debemus
portare in preſenti. Iſtū ſer. quere ſer. cliij. P.
Niſi granū frumēti cadēs i terra mortuū fue
rit ipſuꝫ ſolū manet: ſi aūt mortuū fuerit fru
ctū multū affert. Jo. xij. Sciēdū ꝙ granū fru-
mēti ē xp̄s q̄ ē mortu⁹: ꝛ multū fructū ꝯtulit
q2 totū mundū redemit. Un̄ hic eſt dicendūꝫ
de. xij. fructib⁹ quos ꝯfert deuota meditatio
paſſionis chriſti. Iſtū ſer. quere ſer. xlviij. J.
Diſꝑſit dedit pauꝑib⁹ iuſtitia ei⁹ manet in
ſeculū ſctī. p̄s. cxj. Hic de eleemoſyna tria ſūt
dicēda. Pͦlo q̄ incitāt hoīeꝫ ad dādū eleemo
ſynā. Scđo qualr̄ ſit dāda ꝛ q̄bus. Terto fru
ctus eleemoſyne. Iſtum ſer. quere. ſer. ciij. R.

In aſſumptione btē Marie virginis.

Mariā optimā partē elegit: q̄ nō auferet ab
ea. Lu. x. Circa illud thema tria ſunt dicēda.
Pͦlo q̄uo maria hꝫ nouē p̄uilegia pre cūctis
ſctīs ꝛ angelis. ergo dicitur i verbis p̄miſſis.
Optimā parteꝫ elegit. hoc quere ſer. clxij. D.
Scđo q̄uo maria aduocat pro nobis triplicit
Et ꝙ ad nullū ſctōꝝ tantā confidentiā debe-
mus habere. ſer. clxiij. T. U. Tertio exēpluꝫ.
de muliere q̄ concepit a proprio filio. hoc que
re ſermone. clxiij.

De ſancto bartholomeo.

Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatis inuicē. Jo. xv.
In feſtis apoſtoloꝝ frequēter legunt euāge-
lia in q̄bus agit de dilectiōe ideo q2 ipſi apl̄i
precipue xp̄m dilexerunt: ꝛ etiā inter ſeipſos
p̄cipue charitatē ꝛ amorē habuerunt: vn̄ hic
de dilectiōe ꝓximi tria ſunt dicēda. Pͦlo que
ſunt illa q̄ incitāt ad diligēdū proximū. Scđo
q̄uo tenemur ꝓximuꝫ diligere. Tertio ſigna
dilectiōis ꝓximi. Iſtū ſer. quere ſer. cxx. A.
Ego vos elegi. Jo. x. hic eſt dicēdū de decem
ſignis lectiōis ꝑ q̄ cognoſcit an ſit q̄s prede-
ſtinat⁹ ad vitā eternā. Iſtū ſer. q̄re ſer. clix. A.

De ſancto egidio.

Juſtū deduxit dn̄s per vias rectas. Sapiē. x.
hic eſt dicendū de iuſtitia. illū ſermonē bonū

⁊ vtilem. quere ſermo. cliiij. C.

¶ In natiuitate beate Marie virginis.

Noua lux orirtviſa ē: gaudiu honor tripudiū apud oēs hoīes. heſter. viij. hodie gaudiū eſt angelis i celo: et ēt hoīb9 in terra nec immerito: qr hodie nata ē dn̄a angeloꝝ ⁊ mr̄ oīm hoīz. Nā i p̄nti ſermōe tria ſunt dicēda. Primo q̄ v. virtutes fecerunt mariā matrem oīum hoīm. Hoc quere ſer. clxiij. S. Secundo q̄ virtutes fecerūt eā dn̄am angeloꝝ. ſermo. clxiij. Q. Tertio exēplū de iuuene nobili qui negauit chriſtū ⁊ noluit negare beatē virginē q̄uꝫ poſtmodū ditatꝰ ē. hoc quere ſer. clxiiij. B.

¶ De ſancta cunegunde.

Simile eſt regnū celorum theſauro abſcōdito in agro. Mat. xiij. Sermonem de virginitate quere ſermo. clvij. G.

¶ In exaltatione ſancte crucis.

X̄p̄s factꝰ ē ꝑ nobis obediēs vſqꝫ ad mortē: mortē aūt crucis. ad Phil. ij. Hodie veneramur exaltationē ſancte crucis. vn̄ canimus. Tuā crucē adoramꝰ x̄p̄e: tuā gl'ioſam recolimus paſſionē. Un̄ hic eſt dicendū de duodecim fructibꝰ meditationis paſſionis chriſti. Iſtos fructus quere. ſer. xlviij. I.

Mihi aūt abſit gloriari niſi i cruce dn̄i nr̄i ieſu x̄p̄i. Gal'. vj. hic eſt dicēdū de cruce ſpirituali que debet quatuor partes habere. Iſtum ſer. quere ſer. clij. P.

¶ De ſancto matheo.

Sequere me ⁊ ſurgēs ſecutꝰ eſt eū. Mat. ix. hic tria ſunt dicēda. Primo quare qlꝫ libēter dꝫ ſequi x̄p̄m. Scd̄o in quibus eū ſequi debemus. Iſtū ſer. quere ſer. cxv. N. Tertio legenda de ſancto matheo.

Quare cū publicanis ⁊ peccatoribꝰ mādūcat magiſter veſter. mat. ix. Iſta v̄ba dixerūt phariſei reprehēdētes x̄p̄m. Un̄ hic eſt dicendum qūo ſeptem genera hoīm reprehendūt deuꝫ factis ſuis. Iſtum ſer. cviij. P.

Non veni vocare iuſtos ſꝫ pctōres. Mat. ix. Hic ē dicēdū qūo deus vocat quotidie peccatores ad ſe. Iſtū ſer. quere ſer. lxxiiij. H.

¶ In feſto michaelis archangeli.

Angeli eoꝝ ſemꝑ vidēt faciē patris mei. Mathei. xviij. Sermonē bonū ⁊ vtilem de angelis quere ſer. clviij. I.

Angeli eoꝝ ſemper vident faciē patris mei. Mathei. xviij. Hic eſt dicēdū de nouē choris angeloꝝ: ⁊ qui hoīes collocētur cum infimis ⁊ qui cum medijs. ⁊ qui cū ſupremis. Iſtum ſermonem: quere ſer. lxxxviij. L.

¶ In feſto Simonis ⁊ iude.

Si mūdꝰ vos odit ſcitote qr me priorē vobis odio habuit. Ioā. xv. Hic tria ſūt dicēda. Primo ꝙ mūdus propter ſeptē nō eſt diligēdus. hoc quere ſer. cxxxvj. F. Scd̄o qm̄ amor mūdi eſt ꝑ eū mortale. Hoc qre ſer. ciij. K. Tertio quomodo per tria cognoſcitur ſi quis mūdū contempſerit. ſer. clij. Q.

Ego vos elegi de mundo. Ioan. xv. Hic eſt dicendum de nouem ſignis electionis. Hoc quere ſermone. cxlix. D.

¶ In feſto omnium ſanctorum.

Gaudete ⁊ exultate qm̄ merces veſtra copioſa eſt in celo. Mat. v. Sermonē bonum de oībus ſanctis quere. ſer. clix. S.

Beati pauperes ſpū qm̄ ipſoꝝ ē regnū celorū. Mat. v. Hic ē dicendū de ſeptē generibꝰ pauperū quoꝝ quatuor dāmantur ⁊ tria ſaluantur. Iſtum ſermonem quere. ſer. lxxxj. Y.

Beati mundo corde quoniā ipſi deū videbūt Mat. v. hic tria ſunt dicenda. Primo que cauſant mūditiā cordis. hoc quere ſer. viij. C. Secūdo qūo cor mūdū cognoſcitur ꝑ tria ſigna. hoc quere ſer. viij. D. Tertio quomodo cuſtoditur. hoc quere ſer. viij.

Beati miſericordes qm̄ ipſi mīaꝫ cōſequent Mathei. v. hic eſt dicēdū de ſex operibus miſericordie. Iſtum ſer. lxxxix. Q.

¶ In die animarum.

Aīa mea turbata eſt valde. p̄s. vj. Sermonē bonum ⁊ vtilē de aīabus quere ſer. clx. A.

¶ De ſancto martino.

Iuſtū deduxit dn̄s per vias rectas. Sapiē. x. ſermonē bonū ⁊ vtilē de iuſtitia q̄re. ſ. cliiij.

Serue bone ⁊ fidelis intra i gaudiū dn̄i tui. Luce. xix. hic eſt dicēdū de ſeruitio. ſ. dei quare merito debemꝰ deo ſeruire in quibꝰ ſeruitijs eſt illi ſeruiendū. Iſtū ſer. q̄re ſer. clv. R.

Eſtote parati qr qua hora non putatis filius hominis veniet. Luce. xij. hic eſt dicendū ꝙ propter quinqꝫ differtur penitentia. Iſtū ſermonem quere ſer. clvj. X.

Nudus fui ⁊ cooperuiſtis me. Mat. xxv. Sermonem bonum ⁊ vtilem de ſex operibꝰ miſericordie quere ſer. lxxxix. O.

¶ De ſancta elizabeth.

Uiduas honora q̄. ſ. vere vidue ſūt. j. Thi. v. Sermone bonū de viduis quere ſer. cxvj. Q.

¶ De ſancta katherina.

Simile eſt regnū celoꝝ theſauro abſcondito in agro. Mat. xiij. Sermonē de virginibꝰ bonum ⁊ vtilem quere ſer. clvij. G.

Oīs gloria eius filie regis ab intus. p̄s. xliiij. Sermonem de conſcientia quere ſe. ix. F.

¶ Explicit de ſanctis.

¶ Tabula ſermonū de dedicatione incipit.

Ecce vir noīe zacheus ⁊ hic erat princeps publicanorum. Luc. xix. Beda in omel. hodierna dicit ꝙ zacheus interpretatꝰ iuſtificatus ſic opꝫ quemlibet pctōrē iuſtificari ſi debeat

ſaluari. Un hic eſt dicendū de iuſtitia. Iſtum ſermonē bonū ⁊ vtilem cōmuni populo quere ſermo. cliiij. E.

Uenit em̄ filius hoīs querere ⁊ ſaluū facere ſupple humanū genus qđ perierat ſupple ꝑ peccatū Ade. Lu. xix. Sciendū ꝙ deus cupit oēs homines ſaluos fieri. Et in ſignum illi⁹ cōtulit nobis deus illa tria. ſ. res tēporales: corpus ⁊ animā: ⁊ quomodo cum his tribus mereri debeamus vitā eternam. iſtos duos ſermones bonos ⁊ vtiles communi populo. quere ſermo. cl. M.

Ecce vir nomine zache⁹ ⁊ hic erat pͥceps publicanoꝝ: ⁊ ipſe diues ⁊c. Lu. xix. hic eſt dicēdum de ſeptē generibus diuitum quoꝝ alii qui dānantur ⁊ aliqui ſaluantur: iſtū ſermonem quere ſer. lxxvi. C.

Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dn̄e do paupib⁹. Lu. xix. hic de eleemoſyna tria ſunt dicēda. Primo que incitant ad dādum eleemoſynā. Secundo qualiter ſit danda ⁊ quibus. Tertio fructus quos confert eleemoſyna. Iſtum ſermonem quere ſermo. ciij. K.

Si qđ aliquē defraudaui reddo quadruplū. Lu. cix. hic tria ſunt dicēda. Pͥmo quō duodecim genera hoīm decipiūt ꝓximos in emēdo ⁊ vendendo. hoc quere ſermone. cvi. A.
Secundo quō reſtitutio debet fieri. xliij. E.
Tertio exemplum. hoc quere. ſer. cl. B. C.

Templū dei ſanctū eſt qđ eſtis vos. i. Corin. iij. Templū dei ſpūale eſt coꝛ mundū. Unde hic tria ſunt dicēda. Pͥmo que cauſant mūdiciā cordis. Secūdo quomodo coꝛ mundū cognoſcit̄ ⁊ quō cuſtodit̄. hoc q̄re ſer. viij. C. Tertio ꝙ quatuoꝛ requiruntur ad conſequēdas indulgentias. hoc quere ſer. xiij. B.

Tabula ſup ſermōes ꝑ quadrageſimā.
Sermones cōmunes per quadrageſimam.

Enitēciam agite appropinquabit em̄ regnū celoꝝ. Mat. iij. Circa iſtud thema eſt dicēdū ꝙ decē gn̄a hoīz agūt pn̄iam quoꝝ ſolū vnū gen⁹ hoīm agit verā pn̄iam. ſed alij falſam. iſtū ſermonē bonū ⁊ vtilē pro communi populo quere ſer. xliij. R.

In die cinerum.

Cōuertimini ad me in toto corde vr̄o i ieiunio ⁊ fletu: ⁊ ſcindite corda veſtra ⁊ nō veſtimenta veſtra. Johel. ij. hic eſt dicēdū quō ſex fiunt illo die que alijs diebus non fiunt. iſtū ſermonem quere ſer. xxxvij. F.

Theſaurizate vobis theſauros i celo. Mat. vi. iſtū theſaurū debemus nobis thezaurizare cū bonis opibus. iſtū ſermonē quere ſer. xci. A.

Feria quinta.

Diſpōe domui tue: qꝛ morieris. Eſa. xxxviij. hic eſt dicendū ꝙ ꝓpter quīqꝫ debemus nos quotidie diſponere ad mortem. Iſtum ſermonem quere ſer. cxlvi. X.

Filius meus iacet in lecto paralitic⁹ et male torquet̄. Mat. viij. Infirmitates ſūt patiēter ſuſtinēde ꝓpter ſeptē bona q̄ inde ꝓueniunt iſtū ſermonē quere ſer. cxxviij. I.

Feria ſexta poſt cineres.

Clama ne ceſſes quaſi tuba exalta vocē tuaȝ ⁊ annūcia populo meo ſcelera eoꝝ. Eſa. lviij. hic eſt dicēdū de ſeptē pctīs mortalib⁹. iſtum ſermonem quere ſer. cxiij. I.

Diligite inimicos veſtros ⁊ benefacite his q oderūt vos. Mat. v. Sciendū ꝙ inimicos noſtros tenemur quinqꝫ modis diligere ⁊ eis indulgere. iſtū ſer. quere ſer. cxxx. U.

Sabbato poſt cineres.

Confidite ego ſuȝ nolite timere. Mar. vi. hic tria ſūt dicēda. Pͥmo quare ſabbatū eſt marie dedicatū. hoc quere ſer. cxliij. A. Scđo de quadruplici cōfidētia quā debem⁹ habere ad deum. hoc quere ſer. cxxij. R. Tertio exēplum de latrone qui ieiunauit ſabbatū marie virgini. hoc quere ſer. clxiij. C.

Dn̄ica prima inuocauit.

Cum ieiunaſſet q̄draginta dieb⁹ ⁊ quadraginta noctib⁹ ⁊c. Mat. iiij. ſermonē iſtū bonū ⁊ vtilem de ieiunio quere ſer. xxxix. H.

Et accedēs tētatoꝛ dixit. ſi fili⁹ dei es. Matt. iiij. hic eſt dicēdū de ſeptē tētationib⁹ bonoꝝ hoīm. Iſtū ſer. q̄re ſer. xl. A.

Feria ſcđa poſt inuocauit.

Cum venerit fili⁹ hoīs in maieſtate ſua ⁊ oēs angeli cū eo: tunc ſedebit ſup ſedē maieſtatiȝ ſue. Mat. xxv. Sermo. bonū d iudicio q̄re ſer. iij. O. Eſuriui: ⁊ nō dediſtis mihi mādúcare: ſitiui ⁊c. Mat. xxv. Sermonē de ſex operibus miſericoꝛdie bonum ⁊ vtilem pro cōmuni populo. quere ſer. lxxxix. O.

Feria tertia poſt inuocauit.

Non em̄ cogitatiōes mee cogitatiōes veſtre. Eſa. lv. hic eſt dicēdū de cogitatiōib⁹. illū ſer. quere ſer. cxxxviij. A.

Eyciebat vēdētes ⁊ ementes de tēplo. Mat. xxi. hic eſt dicēdū quō. xij. gn̄a mercatoꝝ dānantur illū ſer. quere ſer. cvi. A.

Quarta feria poſt inuocauit.

Ecce ad caput ſuū ſubcinericius panis ⁊ vas aque comedit. Ergo ⁊ bibit. iij. Reg. xix. Hic eſt dicendū quō homo peccat in comedendo hoc quere. xcviij. F.

Quicūqꝫ fecerit volūtatē patris mei q̄ in celis ē ipſe me⁹ frater ⁊ ſoroꝛ ⁊ mater eſt. Matt. xij. ſermonē de volūtate dei quere. ſer. cij. I.

Quinta feria poſt inuocauit.

Anima q̄ peccauerit ipſa morief. Ezec. xviij. hic eſt dicendū ꝙ moꝛs aīe in ſeptē aſſimilat

morti corporis.iſtū ſermonē qre ſer. cxxix. P.
Mendax eſt ⁊ pater eius. Joh.viij. hic eſt dicē
dū quare mēdaciū eſt deteſtandum ⁊ qñ eſt
mortale.iſtum ſermonē quere ſer.cxxxiij.J.

¶ Sexta feria poſt inuocauit.

Filiꝰ nō portabit iniquitatē.patris. Eze.xviij
Hic ē dicēdū quō filij dñt ſe hr̄e ad parētes ⁊
ecōuerſo quō parētes ad filios. Iſtosduos ſer
mones bonos ⁊ vtiles quere ſer.xxiij.H. Exē
pla.itē.xxiij.S. Exemplum.
Erat dies feſtus iudeoꝝ. Joh.v.vel illud the
ma. Sabbatū eſt:nō lꝫ tibi tollere grabatum
tuū. Hic dicēdū eſt de celebratione feſtorum.
iſtum ſer.quere ſer.cxvij.C.

¶ Sabbato poſt inuocauit.

In oībus grās agite.j. Theſ.v.hic dicēdū eſt
de gratiaꝝ actione.iſtum ſer.quere ſer. cij.J.
Exemplū. Transfiguratus eſt ante eos ⁊ re-
ſplēduit facies eius ſicut ſol. Mat.xvij. Hic ē
dicēdum quō electi reſurgent cū corporibus
glorificatis. Iſtuꝫ ſermonē quere ſer.l. C.D.

¶ Dñica ſcḋa reminiſcere.

Hec ē volūtas dei vt abſtineatis vos a forni-
catiōe.j. Theſ.iiij. Sciēdū ꝙ nō ſolū abſtinen
dum eſt a fornicatiōe que cōmittiṫ actu: ſed
etiā que cōmittiṫ ſine actu:⁊ hoc fit.x. modis
⁊ qñ eſt mortale ⁊ qñ veniale. Iſtum ſermonē
quere ſer.lxxxvj.S.
O mulier magna ē fides tua. Mat.xv. Hic eſt
dicendū quō.xxiij.gñā hoīm falſificant fidē
Iſtuꝫ ſer.quere.xlj.G.

¶ Feria ſcḋa poſt reminiſcere.

Exaudi deꝰ orōnē ſerui tui. Dañ.ix. Hic ē di-
cēdum de orōne. Iſtū ſer.quere ſer.lxiij.J.
Si nō credideritis qꝛ ego ſuꝫ moriemini i pec
catis veſtris. Joh.viij. Hic eſt dicendum quō
tria accidūt malis in agone:⁊ etiā tria bonis
De hoc quere ſer.lxxviij.G.H.

¶ Feria tertia poſt reminiſcere.

Precepi eñ mulieri vidue vt paſcat te.iij. Re
gum.xij. Hic dicendū de viduis.iſtum ſermo
nem quere ſer.cxvj.O.
Amant eñ primos recubitus in cenis ⁊ pri-
mas cathedras in ſynagogis ⁊c. Matt.xxiij.
Hic eſt dicendū de honore.ſ.quare hoīes ho
norādi ſunt ⁊ quō quis quinqꝫ modis peccat
circa honores.iſtū ſermo.quere ſer.xxviij.E.

¶ Feria quarta poſt reminimiſcere.

Dñe rex regū deus abrahā miſerere populo
tuo. Heſter.xiij. Hic eſt dicēdū quō deus miſe
retur peccatoribus penitētibus ⁊ iuſtis. iſtū
ſer.quere ſer.xcvij.C.
Quicūqꝫ voluerit iter vos maior fieri ſit ve-
ſter miniſter. Mat.xx.hic de p̄latis duo ſunt
dicenda. Primo p̄laturā appetere:an ſit pec-
catū:hoc quere ſermone.iiij.Y. Secūdo quo-
modo p̄lati debēt ſe habere ad ſubditos.hoc
quere ſermone.xxiij.E Itē.lix.H. Itē.cxx.C.

¶ Feria.v.poſt reminiſcere.

Benedictus q̄ ↄfidit in dño ⁊ erit dñs fiducia
eius. Hiere.xvij. Hic ē dicēdū de quadruplici
cōfidentia.iſtum ſermonē quere ſer.cxxij.R.
Homo qdā erat diues ⁊ induebaṫ purpura ⁊
byſſo. Lu.xv.hic ē dicēdū de ſuperbia veſtiū
Iſtum ſermonem quere ſer.lxxxiij.

¶ Feria.vj.poſt reminiſcere.

Homo erat paterfamilias q̄ plātauit vineā.
Mathe.xxj. Per vineam intelligitur anima.
Unde hic dicendū eſt de anima.iſtum ſermo
nem quere ſermone.cxxiij.A.
Hic eſt heres. Mat.xxj. Hic eſt dicenduꝫ quo
iure vnuſquiſqꝫ ſaluandoꝝ hereditatem cele
ſtem poſſidebit.hoc quere ſer.clix.X.

¶ Sabato poſt reminiſcere.

Accede vt tangā te fili mi. Geñ.vij. Hic ē dicē
dū de acerbiſſimis tētationibꝰ bonoꝝ homi
nū.iſtum ſermonē quere ſer.xix.O.
Diſſipauit ſubſtātiā ſuam viuēdo luxurioſe.
Luce.xv. Hic eſt dicēdū de luxuria que actu
committitur ſex modis.iſtuꝫ ſermonē quere
ſermone.lxxxv.Q.

¶ Dñica.iij.in.xl.ſcilicet Oculi.

Ambulate in dilectiōe ſicut ⁊ xp̄s dilexit vos
Ephe.v.hic de dilectione proximi tria ſunt di
cenda. Primo q̄ ſunt illa que incitant ad dili
gendum proximum. Secundo quomodo te-
nemur proximuꝫ diligere. Tertio ſigna dile
ctionis proximi. Iſtum ſermonem quere ſer
mone.cxx.A.
Erat ieſus eijciens demoniū ⁊ illud erat mu
tū. Lu.xj. Hic eſt dicendum quare diabolus
poſſidet hominem ⁊ de iuramentis Iſtum
ſermonem quere ſermone.lxij.R.S.T.

¶ Feria.ij.poſt oculi.

Lauare ⁊ mūdaberis.iiij. Regū.v.hic eſt di-
cendum de preparatione cordis: ſcilicet quo
modo mundatur.iſtum ſermonem quere ſer
mone.viij.C.
Repleti ſunt omnes i ſynagoga ira. Luce.iiij
Hic eſt dicēdū quomodo ira octo modis fit:
⁊ quando eſt mortale.iſtuꝫ ſermonem quere
ſermone.xcv.G.

¶ Feria.iij.poſt oculi.

Si peccauerit i te frater tuus vade ⁊ corripe
eū inter te ⁊ ipſuꝫ. Mat.xviij. Hic ē dicēdū de
fraterna correctiōe.iſtū ſermo.q̄re ſer.lxiij.D
Dñe quotiēs peccabit in me frater meꝰ ⁊ di-
mittam ei. Mat.xviij. Hic eſt dicēdū quomo
do tenemur indulgere inimicis.iſtum ſermo
nem quere ſermone.cxxx.Y.

¶ Quarta feria poſt oculi.

Honora patrē ⁊ matreꝫ vt ſis longeuus ſup
terrā. Exo.xx. Hic ē dicēdū quō filij teneṅt in
ſex parentibꝰ ſuis.iſtū ſer.quere ſer.xxiij.S.

Sine cauſa coluit me. Mat. xv. Hic eſt dicēdū ꝙ opera q̄ fiunt in pctō mortali nō ſunt meritoria. Iſtū ſer. quere ſer. xcij. R.

¶ Quinta feria poſt oculi.

Nolite ↄfidere in verbis mēdacij. Hiere. xvij. Hic eſt dicēdū de locutione. Iſtū ſermonē bonum ⁊ vtilem quere ſer. cxxxix. R.

Socrus aūt ſymonis tenebatur magnis febrib⁹. Luc. iiij. hic ē dicēdū ꝙ infirmitas corporis eſt patienter ſuſtinenda propter ſeptem. Iſtū ſer. quere ſermo. cxxviij. I.

¶ Sexta feria poſt oculi.

Nō ei coutunť iudei ſamaritanis. ⁊c. Joh. iiij. Sicut iudei quōdā ſe habuerūt ad ſamaritanos ſic xpīani tā illis tpibus debēt ſe eciā habere ad iudeos. Vñ in pñti ſer. tria ſunt dicēda. Pri° quare eccl'ia permittit iudeos viuere. Secūdo quomodo iudei ⁊ chriſtiani debēt habere inter ſe decē. Tertio exemplum de iudeis. Iſtū ſermonē quere ſer. cv. O. P.

Si ſcires donū dei. Jo. iiij. hic dicēdū eſt de ſeptē donis ſpūſſcti. iſtū ſer. q̄re ſer. lxxiij. A.

¶ Sabbato poſt oculi.

Deus q̄ noſcis oīa anteq̄ fiant tu ſcis q̄m falſū contra me tulerunt teſtimoniū. Dañ. xiij. hic eſt dicendū de falſo teſtimonio. et quomodo quis ledit ꝓximū ſuum verbis octo modis. Iſtū ſer. quere ſer. xcvj. P.

Magiſter mō hec mulier deprehēſa eſt i adulterio. Jo. viij. Hic eſt dicendū ꝙ adulterium eſt grande pcīm quod in quatuor oſtenditur hoc quere ſer. lxxv. Q.

¶ Dominica quarta Letare.

Illa q̄ ſurſū eſt hieruſalē libera eſt: q̄ eſt mater nr̄a. Gal. iiij. Hic eſt dicēdū de. ix. gaudijs celi. Iſtum ſer. quere ſer. lxxxiiij. R. L.

Eſt hic puer vnus q̄ hʒ quinq̄ panes ordeaceos. Joh. vi. Hic dicendū eſt de contritione ⁊ cōfeſſiōe ⁊ ſatiſſactiōe. hoc q̄re ſer. xliiij. I.

¶ Feria ſecunda poſt Letare.

Audiuit oīs iſrael iudiciū qḋ iudicaſſet rex ⁊ timuerūt regē. iij. Regum. iij. Si pp'ls iſrael timuit regē Salomonē in iudicādo multo pl⁹ timēdus eſt xp̄s q̄ eſt iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ ⁊ hoc ꝓpter diſtrictā rōnē quā reddituri ſum⁹ in iudicio extremo. iſtū ſer. q̄re ſ. iij. P.

¶ Feria. iij. poſt Letare.

Nolite iudicare ſm faciē: ſʒ iuſtū iudiciū iudicate. Joh. vij. Iudiciū temerariū ↄtingit ſeptem modis. iſtū ſer. quere. ſer. xc. V.

¶ Feria quarta poſt Letare.

Auferte malū cogitationū veſtraꝝ ab oculis meis. Eſa. j. Hic eſt dicendū de malis cogitationibus. hoc q̄re ſer. cxxxviij. A.

Nō eſt hic homo a deo q̄ ſabbatū nō cuſtodit Joh. ix. Hic eſt dicēdū quō celebratio feſtorū octo modis tranſgrediť. ſer. cxvij. C.

¶ Feria quinta poſt letare.

Ecce defunct⁹ efferebať fili⁹ vnic⁹ mřis ſue. Luc. vij. Hic eſt dicendum ꝙ homini morienti contingunt. vij. ſermo. cxv. E.

¶ Fria. vj. poſt letare.

Lazar⁹ mortu⁹ eſt. Joh. xi. Hic eſt dicendum ꝙ morientes tētat diabol⁹ ꝑ quinq̄. hoc q̄re ſer. cxxiij. S. Et ſex īterrogatiōes q̄ dñt fieri hoi in agone mortis. iſtū ſer. q̄re ſer. cxxv. E.

¶ Sabbato poſt letare.

Qui ſeq̄ť me nō ambu. in te. ſʒ habebit lumē. Jo. viij. hic eſt dicēdū quō in ſeptē debem⁹ ſeq̄ xp̄m. iſtū ſer. quere ſer. xv. N.

¶ Dominica quinta Iudica.

Sanguis xp̄i emūdabit cōſciētiā noſtram ab operibus mortuis ſeruiēdū deo viuēti. Heb. ix. hic eſt dicēdū de quadruplici ↄſciētia. ⁊ vñ cauſať erronea ↄſciētia. iſtū ſer. q̄re. ſ. F. G. I.

Tulerūt lapides vt iacerēt in eū. Jo. viij. hic eſt dicēdū q̄t modis q̄ſierūt iudei ieſū interficere. iſtū ſer. quere ſer. xlv. G.

¶ Feria. ij. poſt iudica.

Modicū tp̄s vobiſcū ſum. Jo. vij. Hic eſt dicēduʒ ꝙ modicū eſt ⁊ breue tp̄s vite noſtre. iſtū ſer. quere ſer. lx. N.

Si quis ſitit veniat ad me. Jo. vij. hic dicēduʒ eſt de grā ſpūſſcti qui operať in peccatorib⁹ penitentib⁹ ⁊ iuſtis. iſtū ſer. quere ſer. lxxj. T.

¶ Feria tertia poſt iudica.

Surgēs daniel comedit. Dañ. xiiij. hic ē dicendum quō q̄s peccat in comedendo ⁊ bibendo quere ſermo. xcix.

Nō pōt mūdus odire vos: me aūt odit: qꝛ teſtimoniū ꝑhibeo de illo: qꝛ opa eoꝝ mala ſūt. Jo. vij. hic ē dicēdū ꝙ mund⁹ ꝓpter ſeptē non eſt diligēd⁹. hoc q̄re ſer. cxxxvj. E. Et q̄n amor mundi eſt pcīm mortale. ſer. ciij. R.

¶ Feria quarta poſt iudica.

Nō facietis furtū: nō mētiemini: nec decipiet vnuſq̄ſq̄ ꝓximū ſuū. Leui. xix. hic eſt dicēduʒ de. xiij. gñib⁹ hoīm q̄ lucrantur res iniuſtas et decipiūt ꝓximos. iſtū ſer. q̄re ſer. ciij. F.

Nō maledices ſurdo detrahēdo. ſ. ꝓximo tuo in occulto. hic eſt dicēdū de detractiōe q̄ ſeptē modis ↄmittiť. iſtū ſer. quere ſer. xci. G.

De ope bono tuo nō lapidamus te: ſʒ de blaſphemia. Jo. x. Hic eſt dicēdū de blaſphemia. iſtū ſer. quere ſer. cxxxiij. A.

¶ Feria. v. poſt iudica.

In aīo ↄtrito ⁊ ſpiritu hūilitatis ſuſcipimur. Dañ. iij. hic eſt dicēdū de nouē grad b⁹ humilitatis. iſtū ſermonē quere ſer. xxxj. L.

Dimiſſa ſunt ei pctā multa: q̄m dilexit multū Lu. vij. hic ē dicēdū de his q̄ agūt verā pniaʒ et q̄ fallam. iſtū ſer. quere ſer. xliiij. R.

¶ Feria ſexta poſt iudica.

Indue ſuper eos diē afflictionis ⁊ duplici cō=

triti[o]ne contere eos dñe deus nr̄. Hiere.xvij.
Hic eſt dicēdū de ferculis ⁊ potu ⁊ balneo dā
natoꝝ quō eternaliter punientur in corpore
et anima.ſer.cj.E.F.G.
Expedit vobis vt vnꝰ hō moriat̄ ꝑ ppl'o.Joh.
xj.Hic eſt dicendū de malo conſilio ⁊ pn̄r de
nouē alienis pctis.iſtū ſerm̄.q̄re.f.cxliiij.H.
¶Sabbato poſt iudica.
Uenite pcutiamꝰ lingua.Hier.xviij.Hic dicē
dum eſt de octo gn̄ibꝰ hoim q̄ vbis offendūt
primos.Iſtū ſer.q̄re ſer.xcvi R.
Hec eſt āt via eterna vt cognoſcāt te ſolūvēꝝ
deū ⁊ quē miſiſti ieſū xp̄m.Joh.xvij.Hic eſt di
cendū quō in celo habebimꝰ fercula magna
multa ⁊ dulcia ⁊ p̄tioſa.hoc q̄re ſer.liiij.P.
¶In dn̄ica palmarum.
Exinaniuit ſemetipꝫ formā ſerui accipiēs in
ſimilitudinē hoim factus.Phil.ij.Hic eſt dicē
dū de decē defectibus hūani gn̄is quos xp̄s
in humilitate aſſumpſit.Iſtum ſermonē que
re.ſermo.xxvj.A.
Bn̄dictus q̄ venit in nole domini. Matt.xxj.
Hic eſt dicēdū de feſto palmarū ⁊ de indigne
cōicantibus.Iſtum ſermonem quere ſermo-
ne.xlvj.O.P.
Si q̄s mihi miniſtrauerit honorificabit eum
pater meꝰ.Joh.xij.Hic eſt dicēdū quare tene
mur deo ſeruire: ⁊ in q̄bꝰ ei ſeruire debeamꝰ.
Iſtū ſermonē quere ſer.clv.R.
¶Feria.ij.poſt dn̄icā palmarum.
Nūc aīa mea turbata ē.Joh.xij.Hic eſt dicen
dum quō xp̄s maximā triſtitiam habuit.tpe
paſſionis. hoc quere.ſer.xlv.J.
¶Feria.iij.poſt dn̄icā palmarum.
Ego q̄̄l agnus manſuetus qui portatur ad vi
ctimā.Hiere.xj.Hic eſt dicēdū quomodo xp̄s
docet nos ſeptem in ſua paſſione.Iſtum ſer-
monē quere ſer.xlix.U.
¶Feria.iiij.poſt dn̄icā palmarum.
Ipſe āt vulneratus eſt ꝑpter iniq̄tates nr̄as
⁊ attritus eſt.ꝑpter ſcelera noſtra.Eſa.liij.hic
eſt dicēdū ꝙ paſſio xp̄i fuit amariſſima.Iſtū
ſermonē quere ſer.xlix.S.
¶In cena domini.
Probet aūt ſeipm̄ hō ⁊ ſic de pane illo edat ⁊
de calice bibat.j.Cor.xj.Hic dicende ſunt alī
que queſtiōes de ſacramēto euchariſtie etiā
de vtilitate digne cōicātiū.Hoc q̄re ſermo-
ne.xlvij.S.
Dn̄s ieſus in q̄ nocte tradebat̄ accepit panē
et grās agēs fregit ⁊ dixit.Accipite et man-
ducate hoc ē corpus meū.j.Cor.xj.Hic eſt di
cendū de inſtitutione huius ſacramēti et de
his q̄ in agone die cōicant: ⁊ de his qui pdūt
vſum rationis in agone.Iſtum ſermonē que
re ſermo.lxxix.Q.
Qui mādūcat hunc panem viuet in eternū
Joh.vj.hic eſt dicēdum de quatuor generi-
bus hoim qui ſpiritualiter cōmunicāt.Iſtuꝫ
ſer.quere.ſer.lxxx.Q.
¶In die paraſceues.
O vos oēs q̄ trāſitis ꝑ viā attēdite ⁊ videte ſi
eſt dolor ſicut dolor meꝰ.Tren.j.hic eſt dicē-
dum de.xij.fructibꝰ qui proueniunt homini
ex deuota meditatiōe paſſionis xp̄i.Iſtū ſer-
monem quere ſer.xlviij.J.
Inclinato capite emiſit ſp̄m.Johan.xix. Hic
eſt dicēdū quare xp̄s habuit caput inclinatū
manus extēſas pedes cōfixos: et latus aper
tum.Iſtū ſermonē quere ſer.xlix.O.P.
In vigilia paſche.
Deſcēdit ad inferiores partes terre.Glo.i.ad
inferos.Eph.iiij. Sicut ei xp̄s deſcēdit ad in
ferna vt ſuos liberaret: ſic ⁊ nos debemꝰ eis
ſubuenire q̄ ſūt in purgatorio.hic ē dicēdū de
ſuffragijs aiaꝝ ⁊ q̄re libēter debemꝰ alabꝰ de
functoꝝ ſubuenire.Iſtū ſermonē q̄re f.clx.H

Tabula de exēplis q̄ habent in his ſer-
monibꝰ incipit. ¶Abſtinentia.

ABſtinēs mulier
quedā portauit loricas ad carnē.
Itē virgo q̄.xxxviij.annis ī ſpeluū
ca fuit ⁊ comedit de herbis: ⁊ radi
cibus ⁊ fructibꝰ arboꝝ.ſer.vij.T.X.
¶Adulterium.
Quidā adulteriū cōmiſit occulte ⁊ itrās eccle-
ſiā ſctōꝝ geruaſij ⁊ prothaſij obſeſſus a dia-
bolo ⁊ punitꝰ ⁊ ſic expirauit.ſer.lxxx.Q.
Quidā vidit vicinū ⁊ vxorem vicini puniri in
cuppa ignea propter adulterium .ibideꝫ.
¶Amici.
Amici duo quoꝝ. vnus pro alio mori voluit.
ſermone.cxx.G.
Aqua benedicta.
Quidā cū aſperſiſſet aquā bn̄dictam infirmo
quō diaboli fugati ſunt.ſermo.cx. S.
BLaſphemus quidaꝫ tempo
re moyſi ex iuſſu dei lapidatus eſt
ſermone. cxxiij.H.
Puer quinq annoꝝ quē diaboli ꝑ
pter blaſphemiam dilacerauerunt.ſermone.
cxxiij.H.
Sācꝰ Ludouicus q̄ fecit cauteriū ciui pari
ſiēſi ꝑp̄l ṽba blaſphemie.ſer.cxxiij.B.
¶Comedere.
Quidā volebāt carnes comedere tertia feria
poſt mediā noctē in carniſpriuio ⁊ inuenerūt
in pullo bufonē ꝑ inteſtinis.ſer.xxvj.M.
¶Cinis.
Carnifices ꝗ deriſerunt ſuſceptionē cinerum
in die cinerum.ſermone.xxvj.G.
¶Chorea.

CHoꝛeam quidaꝫ iuuenis dixit eē ꝓ. tā cō ſolatiōs quē poſtmodū qdā lapis angularis cadēs ſup euꝫ occidit. ſermo.liiij.G.
Uirgo quedaꝫ in choꝛea cecidit et ſubitanea moꝛte obijt ſer.lx.Q.
Uirgo que inchoꝛea rapta eſt a turbie in aere ꝛ a demōibus flagellata:poſtmodū cecidit moꝛtua.ſer.cliiij.G.
Quidā choꝛizauerūt vſq ad genua poſtmodum vſq ad femoꝛa in terrā.ſer.xxvij.A.
Qui erexerunt arietē in choꝛea quomodo tēpeſtas vaſtauit ſegetes circūquaq in olbus illis villis circūſtācētibus.ſer.xxxviij.X.

¶Cogitatio.

Juuenis q̄ meruit ſeptēꝫ coꝛonas vna nocte reſiſtendo cogitationibus.ſer.cli.E.
Quidā meruit malas cogitationes ꝛ diabolus aſſociauit ſe ei.ſer.xxxviij.J.

¶Confeſſio.

Filia regis q̄ a ſē ꝓ pꝛoꝛe ſuo cōcepit ꝛ puerum necauit:ꝛ hoc nephas ſemper in cōfeſſiōe obticuit:ꝛ ſic dānata eſt.ſer.xliiij.T.
Mulier que nō plene confeſſa fuit quomodo poſt moꝛtē viſa eſt equitare drachonē et ſerpentes habuit in collo ſuo ꝛ canes moꝛdebāt brachia eius.ſer.cxxv.C.
Mulier q̄ ferrum vendidit ꝛ in cōfeſſiōe dixit ſua bona opa tantūmodo de malis nihil confeſſa.ſer.cvj.C.

¶Conſuetudo.

Conſuetudo deponit̄ ſucceſſiue.Exēplū de eo q̄ abſtinuit pilo a pcl s ꝑ tres dies:ꝛ poſtmodū ꝑ quatuoꝛ dies.ꝛ ſic deinceps.ſer.cxxj.H.

¶Coꝛrectio.

Duo fratres erāt in monaſterio:vn⁹ fuit gratioſus acceptus:alius ſemꝑ accuſabat̄ ꝛ coꝛrigebatur in capitulo ꝛ poſt obitū iuit ad celum:ꝛ alter ad purgatoꝛiū.ſer.lxiij.H.
Quidā rapt⁹ eſt ꝛ vidit duos pꝛelatos accuſari ꝛ vnus ex coꝛrectiōe emēdauit ſe :ꝛ alter ſpreuit ad monitonē :ꝛ ſubitanee defunctus eſt.ſermo.lxiiij.S.

¶Damnatio.

DEcanus qui vigiti quīq ānos i heremo māſit poſt moꝛtē appuit epō ꝛ dixitq.xxx.milia hoīꝫ illo die obieſt ꝛ duo ad celū ꝛ tres ad purgatoꝛiū al'ij āt oēs ad infernuꝫ deſcēderūt. ſ.cxlix.L.

¶Deſperatio.

Quidaꝫ dixit in agone.Jmpoſſibile eſt q̄ de⁹ ignoſcat mihi peccā mea ſer.cxxxj.P.
Quidā reputabat̄ quaſi ſcrūs:ꝛ tñ in agone deſperauit:ſic ꝛ dānat⁹ eſt.ſ.xxxiiij.T.
Quidā voluit abſq omni peccō viuere ꝛ cum nō potuit deſperauit:ſꝫ tādem tamen ecōuerſo reſcipuit.ſer.lx.M.
Heremita q̄ reduxit deſperatum ꝛ ſic meruit duplicē coꝛonā.ſer.xxx.H.

¶Deriſio.

Carnifices q̄ deriſerūt ꝛ nihili fecerūt ſuſceptionē cinerū in die cinerum .ſer.xxxviij.H.

¶Detractio.

Duo ſocij ꝛ vnus erat detractoꝛ peſſim⁹ quomodo in extremis vidit albatos ſiue cādidos manus extēdentes ꝛ ꝯquerētes de eo:ꝛ ſic deſperauit.ſer.xcj.H.
Epiſcopus punitus ē in purgatoꝛio ꝑ fetoꝛē famuli ſui q̄ ardebat in inferno q̄ audiuit detractiones hui⁹ famuli ꝛ eū nō coꝛrexit.ſer.xcj.J.
Quidā detractoꝛ diffamauit ſacerdotes ꝛ religioſos:ꝛ ei⁹ ligua nō potuit putreſcer̄.ibidē

¶Diſcoꝛdia.

Diabol⁹ ꝓmiſit antiq̄ vetule duos calceos vt faceret diſcoꝛdiā īter viruꝫ ꝛ vxoꝛē q̄ triginta ſimul pacifice vixerūt.ſer.xcvj.R.

¶Ebꝛietas.

EBꝛioſus nole vdoq̄ frequēt iuit ad tabernas cū ad ecclā ire deberet qlē potū ꝛ qualē ꝛ lectū ꝛ quale balneū tā hꝫ in inferno.ſ.lxij.Y.
Miles q̄ apparuit poſt moꝛtē filie ſue cū turribulo in q̄ erat ſulphur.ſer.xcix.P.
Bibulus q̄ tenuit ciphū in manu ꝛ dixit ter ſoluar:ꝛ ſic ſubitanee obijt.ſer.lx.P.
Qui in taberna vēdidit alaꝫ ſuā quō diabol⁹ eū rapuit cū coꝛꝑe ꝛ anima.ſer.cxxxij.V.
Hoſpitē quē diabolus cum coꝛꝑe ꝛ anima rapuit.ſer.cliij.M.

¶Eleemoſyna.

Petrus thelonearius q̄ pꝛimo parcus fuit et poſtmodū ſeipſū vendi fecit ꝛ pꝛotin⁹ dari in eleemoſynas pauperum.ſer.lxxxj.B.
Senex cū iuuene habuit cōēꝫ vitā:ꝛ ſenex ſꝑ pl⁹ habuit q̄ ꝛ tñ q pauperib⁹ dedit.ſ.cl.T.
Mechanicus q̄ tm̄ vnū denariū habuit volēs aliqd emer̄ pro pꝛandio quē tādem dedit cuidam pauperi ꝓpter deū et angelus poꝛtauit ſibi.xx.ſolidos.ſer.ciiij.A.
Mulier q̄ dedit pauperi denariū dicens plus tibi dedi q̄ deus mihi dedit.ſer.xx.P.

¶Euchariſtia.

Quidā vidit aliquos nigros aliquos ſāguinolētos aliqs ignitos aliqs claros ꝛ ſplendidos ad ſcr̄m euchariſtie accedere.ſ.xlvj.R.
Quidā cognouit ſabbato paſche vxoꝛē pꝛopꝛiā ꝛ in die paſche qñ cōicare voluit coꝛpus xp̄i exiliuit ex oꝛe ipſius.ſer.xlvij.H.
Qui poſt cōtioneꝫ ad tabernam iuerunt quō ſuffocati ſunt in ſāguine ꝓpꝛio:ſer.iij.W.
Quidā habuit magnā deuotionē ad ſcr̄amē tū:ꝛ in agone nō audebat ſumere ꝓpter vomitum:ꝛ petiuit euchariſtiā ſibi poni ſuper

pectus ſuum.ſer.lxxx.Q.

Meretrix q̄ cucurrit p̱ lutū ⁊ adorauit eucha riſtiā:⁊ xp̄s ſibi dixit de pixide;.Ego ignoſco tibi peccata tua.ſer.lxxix.P.

Miles q̄ adorauit ſcr̄m cū quinq̧ pater noſter quō p̱ triduū vixit in patibulo:ſer. lxxx.

¶ Excommunicatio.

Comes q̄ contēpſit excōicationē quō abbas panē albū excōicauit in aſpectu illi⁹ comitis q̄ faci⁹ ē niger ⁊ muſcidus.ſer.lxix.J.

Papa gregori⁹ excōicauit quēdā ⁊ ciconie ni dos ſuos de domo illi⁹ trāſtulerūt ad aliā domū ⁊ poſt abſolutionē redierūt .ſer.lxix.M.

Quidā ep̄s excōicauit paſſeres q̄ maculauerūt eccliaz ſcti vincē:ij:⁊ ꝯſcito aliquis paſſer importatur ad eccleſiam ſtatim morit̄ ibidē.

Sacerdos cōcubinari⁹ q̄ cōtēpſit ſuſpēſionez ⁊ excōicationē.⁊ ꝯſcito acceſſit ad celebrādūz tūc diabolus ſuffocauit eū.ſer.cij.H.

¶ Excuſatio.

Uirgo q̄ iuit ad caſtrū ⁊ diabolus diſſuaſit ei ſer.cxcxj. Exemplum bonum.R.

Latro cui iuuenis monachus ſeruiuit i clauſtro ⁊ comedit panem et aquā ⁊ in preſentia iſtius latronis quō ꝓpter exēplū illi⁹ iuuenis bonus hō factus eſt.ſer.lj.J.

Quidā audiuit de nocte in lecto ſuo ffes ordinis p̄dicatoꝝ alacriter cātare i choro et ſic cōpūctus ordinē itrauit.ſ.lxxiiij.J.

¶ Feſta.

Feſta ſūt celebrāda. Exm̄ d illis q̄ tp̄e moyſi collegit ligna:⁊ ex iuſſu dī lapidat⁹ ē ſer.cxvij.G. Item.cliiij.F.

Duo ſutores quoꝝ vn⁹ celebrauit feſta alter non.ſer.cvij.H.

¶ Filij.

Filius q̄ dixit. Pater me⁹ ſi eſt in inferno tūc ſuffragia nō valēt ſibi:ſi autem in celo tūc nō indiget:ſi āt in purgatorio tunc ardeat vſq̧ quo purgabitur.ſer.ciiij.T.

Filio infideli cui buſo ꝓſiliuit in faciē ꝓpter dehoneſtationem parentum.ſer.xxuij.Y.

Filia q̄ ꝓpter dehoneſtationē matris eſt dānata.ſer.lxij.B.

¶ Gaudia celi.

Gaudia celi ſūt magna q̄ oſdit̄ in dialogo q̄ dicit q̧ ſi eēt ſtatua a terra vſq̧ ad celum clauis ⁊ nouaculis circūſepta ⁊c. ſermo.lxxxiiij.L.

Monach⁹ q̄dā audiuit auiculaz.ccclx.annis q̄ videbat̄ ſibi q̄ſi due hore.ſer.lxxx.M.

Mulieres q̄ p̄ deſiderio regni celeſtis infirmabāt.ſer.lxxj.T.

¶ Gaudia mundi.

Rex q̄ nūq̄ riſit quō fratrē in anguſtijs circūdedit gladijs ante:retro ⁊ ſupra infra a dextris et a ſiniſtris.ſer.iiij.P.

Quidā cogitauit de ſero itēr ſe:heu quo peruenit gaudiū qō hodie habuimus:⁊ ſic compunctus religionē intrauit.ſer.xxxvi.F.

Filius comitis q̄ vidit cadauer p̄ris ſui ⁊ ſic cōpūctus gaudia mūdi deſeruit.ſer. cxxxvj.

¶ Gratiarum actio.

Quidā regratiabat̄ deo q̧ nō fecit eū buſonez vel aliud animal irōnale.ſer.cxvij.M.

Religioſus ex cuius tactu veſtiuz ſanabātur infirmi q̄ oīa in bono accepit:⁊ deū tā in aduerſis q̄ in ꝓſperis laudauit.ſer.cxij.O.

Senex qui vidit aliquos comedere mel:aliq̄s panē aliquos ſtercus.ſer.xcviij.L.

Leena pelles portauit beato Machario:q̧ illuminauit cecos pueros ei⁹:⁊ etiā lupi reportauerūt quēdā querū qui extraxit eos ex ore lupi.ſer.cxxvij.H.

Hoſpitiū quez diaboli receperūt cuz corp̱e ⁊ anima.ſer.cxliiij.M.

Ruſticus q̄ habitauit in vna curia ſolitaria:⁊ xp̄z in forma pauperis in domū ſuā introduxit:⁊ quō ille pauper pedes trāſſixos habuit.ſer. clxxxix.T.

¶ Humilitas.

Quidā rapt⁹ eſt in agone ⁊ reuerſus dixit qō nullus ſine humilitate ſaluat̄.ſer.xxxj.Q.

¶ Jeſus.

Jeſum nominare eſt vtile.Uñ legit̄ exemplū q̧ maritus q̄dam et vxor ſua volebant ſeipſos ſuſpēdere pre triſtitia ⁊ biberūt in nomine ieſu:⁊ ſtatim fugati ſunt demones:⁊ ſtatim ceſſauit tētatio illa.ſ.xix.G.

Quidaz q̄ñcūq̧ tentabat̄ dixit.O dulcis ieſu miſerere mei ⁊ iuua me.ſer.ix.H.

¶ Infirmitas.

Infirmus q̄ dixit deo ⁊ tu p̄uaſti me corpore et ego do aīam meā demonib⁹ omnibus qui ſunt in inferno:⁊ ſic expirauit.ſer.cxxxiiij.U.

Quidā elegit duos dies in purgatorio:et dixit q̧ ibi cētū annos arſiſſet.ſer.cxxxiiij.X.

Quidā ſingulis annis infirmabat̄ p̄ter vnuz tūc dixit.O deus oblitus es mei.ſ.cxxviij.L.

Infirmus q̄ rogauit ſanctum hoiem vt intercederet p̱ eo vt ſanaret̄:et poſtmodū dixit.O ſerue dei ora p̱ me:vt detur mihi quicq̄d vtili⁹ ſit ⁊ ſic ecōuerſo infirmat⁹ eſt.ſer.lxij.C.

Quidam bon⁹ hō orauit pro infirmo vt ſanitati reſtitueretur:qui poſtmodum inuenit ſe proniorē ad malum.Et iterato ille bonus hō orauit p̱ eodē vt reddita infirmitate in timore dei ꝑſeueraret:⁊ ſic eadē infirmitas q̄ pri⁹ rediit.ſer.cxxviij.L.⁊.lxij.C.

Miles q̄ nihil voluit dare ꝓpt deū in ſanitate ſed infirmat⁹ iuſſit aliquid dari clerico vt pro

De exemplis.

eo intercederet. Et ille petijt vt de⁹ eũ in illo ſtatu cõſeruaret. ſer. cxxviij. L.

Duo fratres vn⁹ erat multũ religioſus ⁊ alter ſeruiebat fideliter infirmis: ⁊ ille fuit acceptior deo. ſer. cxxviij. O.

¶ Indulgere.

Miles qdã indulſit alteri militi de occiſione patris ſui ꝓpter paſſionẽ xp̃i. ſer. cxxx. T.

Fili⁹ comitis dãnat⁹ eſt q: nõ indulſit offenſoribus ſuis. ſer. cxxx. E.

¶ Ira.

Mulier iracũda quõ i agone vertit faciẽ ad parietẽ qñ euchariſtiã recipe deberet: ⁊ dixit dãnata ſum ꝓpter iracũdiã meã. ſer. cxv. N.

¶ Innocentia.

Puer q liberauit aiam matris: ⁊ ep̃s i raptu vidit eum piſcari ⁊c. ſer. xx. M.

Puer q ſeruauit ordmẽ minoꝝ ⁊ noluit tãgere pecuniã ꝙ feliciẽ vixit ⁊ ꝙ ſalubriter obijt ſer. xx. Q.

¶ Iocus ⁊ ludus.

Miles q viſus ẽ in purgatorio: ⁊ habuit anẽ in manu q̃ eũ mordebat ⁊ lacerabat: q: venationi deditus fuerat. ſer. xxiij. C.

Nobilis q venationib⁹ ſemp in dieb⁹ feſtiuis iſiſtebat: ⁊ vxor ei⁹ pepit ei mõſtrũ. ſer. xxij. D.

Nobilis q in venatiõe ſecut⁹ eſt ferã: ⁊ nuꝗ̃ amplius eſt viſus. ſer. xxiij.

¶ Iudei.

Iudei imaginẽ crucifixi dehõe ſtauerũt: ⁊ clauis affixerũt: ⁊ lãcea pforauerũt: ⁊ btã virgo conqueſta eſt de his. ſer. cv. V.

Quidã īpgnauit filiã iudei: ⁊ dixit ꝙ meſſias cõcepiſſet. ſer. cv. O.

¶ Iudiciũ ⁊ ſuſpitio.

Quidã rapuit mõialẽ ⁊ fratres iudicauerũt eum qbus btũs iohãnes dixit. Fratres duo petã iam cõmittitis. ſer. liij. S. Item. xc. C.

Senex q duxit meretricẽ ſecũ ad heremũ ⁊ inuenerũt pueꝝ in capella: quõ poſtmodũ portauit carbones in ſinu ſuo illeſis veſtib⁹. ſer. xc. D.

¶ Iudicium dei.

Quidam fuit citat⁹ vt cõpareret corã ſummo iudice īfra. xl. dies: quõ in quadrageſimo die ſubitanee obijt. ſer. vj. P.

Qui in agone ad iudiciũ dei rapt⁹ quõ diſtrictã rõnẽ exigit xp̃s ab eo. ſ. ix. P. Itẽ. cxxxix. R

¶ Iurare.

Qui iurãdo obligauerũt ſe vn⁹ ad penam lepre alter ad ignẽ btĩ anthonij: niſi ſic facerẽt vt ꝓmiſerũt: ⁊ ambob⁹ ſic accidit. ſer. xlij. B.

Quidã iurauit ſup ſepulchrũ btĩ pãcratij et manus adheſit ſepulchro. ſer. xlij. C.

Quidã recepit iuramẽtũ falſum: ⁊ raptus ad iudiciũ dei: quõ plagat⁹ eſt. ſer. xlij. G.

Quidã voluit peierare: ⁊ binavice gẽufleccẽs obmutuit. ſer. xlij. X.

¶ Loqui.

Oquentibus bõa

1 ⁊ deifica aſſunt angeli: ſed loquentibus mala aſſunt diaboli. ſermo. xcviij. H.

Sãctus ignatius ſemper nominauit ieſum: ⁊ hoc nomẽ habuit ſcriptũ i corde. ſ. cxvj. T.

¶ Luſor.

Luſor qui iurauit per oculos dei excecat⁹ ẽ ſermone. xij. I.

Ruffus diſcipulus beati cirilli ep̃i dãnatus ẽ propter ludum. ſer. xij. M.

Miles erat luſor magnus quẽ diabolus de ludo abſtulit: ⁊ cũ corpore ⁊ aĩa adduxit: qui amplius non eſt viſus. ſer. xij. Q.

Chriſtian⁹ luſit cũ iudeo: ⁊ iude⁹ blaſphemauit xp̃m ⁊ mariã matrẽ ei⁹: ⁊ ſubitanee obijt xp̃ian⁹ aũt am⁹s effect⁹ ẽ poſtmodũ vitaꝫ de morte miſerabilr̃ finiuit. ſ. xij. R.

¶ Luxuria

Miles q violauit virginẽ quõ in crurib⁹ punitus eſt: ⁊ bufonem igneũ pendentẽ vſꝙ ad genua ſuſtinuit. ſer. cxvj. V.

Quidã vidit vicinũ ⁊ vxorẽ alteri⁹ viri puniri in inferno ꝓpter adulterium. ſer. lxxxv. Q.

Btũs bñdict⁹ ꝓiecit ſe inter ſpinas: ⁊ beat⁹ Bern. in aquã gelidã emerſit ſe: vt ſic domarent carnẽ. ſer. lxxxvj. D.

¶ Maledicere.

Aledixerũt parẽ

tes proprio puero: ⁊ diabolus rapuit eundẽ puerũ. ſer. xxiij. N.

Mulier nobilis q maledixit filijs ſuis proprijs: quomodo tremuerũt toto corpore ⁊ omnibus membris. ſer. xiij.

Maritus qui dixit ad vxorẽ propriã vade in nomine diaboli: que obſeſſa eſt. ſer. xcv. L.

Quidaꝫ dixit ad famuliũ: veni diabole extrahe mihi calceos. ſer. xxxiij. G.

¶ Maria.

Virgo erat in quadã villa ad queꝫ venit btã virgo quando mori debuit: cum exercitu angelorum ſanctorum. ſer. xxij. I.

Peccator q iuit ad peccãdũ ⁊ flectẽdo genua añ qddã altare vidit puerũ ieſuꝫ cruẽtare: et quõ btã ꝟgo mrĩ fidelr̃ īceſſit ꝓ eo. ſ. clxj. C

Vir pauper q eleemoſynã recepit ⁊ ſupfluuꝫ condiuiſit pauperibus: quõ beata virgo apparuit ſibi in agone. ſer. xx. O.

Mulier q̃ habuit filiã diſſolutã quã diabol⁹ voluit rapere in pomerio: ⁊ ipſa cepit clamare Aue maria gratia. p. d. t. ⁊c. ſer. lxij. M.

Mulier q̃ ꝯcepit a ꝓprio filio. ⁊ diabolus accuſabat eam apud imperatorem. ſer. clxij. X.

Iuuenis q negauit xp̃m. ⁊ noluit abnegare btãm ꝟginẽ qualr̃ dñatus eſt. ſer. lxiij. B.

Latro q ieiunauit ſabbatum, quomodo poſt decollationẽ ſuã beata virgo maria iuſſit eũ ſepeliri in eccleſia tanꝙ ſuũ ſingularẽ capellanum. ſer. clxiij. C.

Nobilis iuuenis q ꝓpter tria dãnari debuit ⁊ beata virgo ſubuenit ſibi. ſer. clxiij. D.

Nobilis tyrãnus pro quo orauit ep̃s ⁊ poſtmodum peior factus eſt. ſer. lxiij. E.

Ruſtic⁹ q̃ fraudē in agris pximoꝝ cōmiſit: q̃ iā ↄſueuit ſingulis dieb⁹ ſalutare beatā vgi nē mariā: qualit ipa iuuit eū. ſ. clxiiij. S.

⁋ Matrimonium.

Ruſtic⁹ pbus q̃ portauit decimas btō Joanni: ⁊ demon exiuit ab obſeſſo. ſer. xxvi. A.

Uxor q̃ ſabbato ď nocte cognita fuit a pprio marito: dñica die cū appropinq̃ret pceſſioi vexata ē a diabolo. ſ. xxv. I.

⁋ Mores pueroꝝ.

Pater q̃ malū exemplū filio dedit: nec correxit eū p exceſſibus ſuis qualiter poſtmoduꝫ momorderunt ſe in inferno. ſer. xxiij. P.

Pr̄ q̃ dixit ad filiū vt digitū ad ignē poneret donec vnū Aue maria diceret. ſer. xxvi. Q.

⁋ Mores pueroꝝ erga parentes.

⁋ Filia q̃ nutriuit matrē cum lacte proprio in turri. ſermone. xxiij. A.

Filio infideli cui pullus aſſus verſus eſt in bufonem. ſer. xxiij. Y.

Filius q̃ infra patibulum amputauit patri naſum. ſer. xvi. F.

Pater q̃ habuit duos filios: ⁊ vnus heremita factus eſt ⁊ alter cū patre dānatus eſt propter iniuſtas res. ſer. xxiij. R.

Quidaꝫ venit ad ſcalam in inferno propter res iniuſtas: ⁊ fuit decim⁹ in ordine de iſta progenie. ſermo. xxv. M.

Mulier nobilis q̃ duos filios ſimul pepit: et vnū nutriuit p ſe: ſed aliū dedit nutrici q̃ poſuit illū ad ſuggēdū porcū: q2 nō habuit ſufficiēs lac ⁊ valde ruſticoſus factus ē. ſer. lxi. A.

⁋ Mendatium.

Duo mercatores qui dixerūt ꝙ ſine mendacio non poſſent vendere. ſer. cxxxiij. Q.

⁋ Miſericordie opera.

Btā elizabeth fouit q̃tuor dieb⁹ leproſo horribili: ⁊ xp̄s q̃nto die appuit ei dicēs: q2 mihi ſeruiuiſti habebis gaudia celi. ſer. lxvij. D.

Ruſtic⁹ in curia ſolitaria ſuſcepit chriſtuꝫ in ſpecie peregrini. ſer. lxxxix. T.

Duo ſratres vn⁹ religioſus multū: ⁊ alī ſeruiebat īfirmis: ⁊ p̄cellebat aliū. ſer. cxxviij. O.

⁋ Miſericordia dei.

Monach⁹ q̃ negauit xp̄ꝫ ppter filiā ſacerdotis ydoloꝝ: quod deus ſibi indulſit. ſer. ij. N.

Quidā vir diues ⁊ potens qui quadraginta annis ſeruiuit diabolo: ⁊ poſtmodū per tres annos deo: ⁊ ſic ſaluatus eſt. ſer. cxxij. Y.

Miles q̃ peccauit cū filia ppria: ⁊ ep̄s iniunxit ei ſeptēnē penitētiā: ⁊ poſtmodū niſi vnū Pater noſter. ſer. xiiij. F.

Mulier q̃ cōcepit a proprio filio: ⁊ poſtmodū ex precepto oſtendit ſe in camiſia pape Innocentio. ſermo. xliij. Q.

Uirgo lapſa in pctō fleuit añ altare: ⁊ chriſt⁹ indulſit ſibi dicēs ei. Adhuc ſemel paratus eſſem mori pro ſalute tua. ſer. cij.

Miles capt⁹ ab inimicis qn̄ decollari debuit dixit. Animā meā filio virginis cōmēdo ⁊ ſic ſaluatus eſt. ſer. lxxxix. T.

Quidā dixit in agone. Deus tu ſcis volūtatē meam. ſer. cxxxiij. L.

⁋ Miſſa.

Mulier q̃ voluit ſeipſam ſuſpēdere ⁊ qn̄ audiuit pulſare ad eleuationē corpoꝛ xp̄i: tūc flexis genub⁹ orauit in domo ſua: ⁊ ſic liberata eſt. ſer. xiiij. H.

⁋ Mors.

Quidā dixit in agone. Etiam iam veniunt ꝓphete: iā apoſtoli: iam xp̄s. ⁊ ſic expirauit. ſer. lxxviij. H. Item. cv. G.

Quidā petiuit angelos vt tardarēt: vt hic puniretur pro purgatorio. ſer. lxxix. O.

Quidā in agone ad iudiciū rapt⁹ eſt ⁊ q̃ꝫ diſtrictā rationē exegit xp̄s ab eo: vt q̄n̄qꝫ diceret nō eſt ſic: ⁊ q̄n̄qꝫ diceret cōdona mihi bone ieſu. ſer. ix. P. Item. cxxix. R.

Heremita ſenex q̃ didicit mori ī heremo: ⁊ q̇d eſt ſcire mori. ſer. cxv. M.

Quidā dixit ī agone. Nō ſūt tot calami ī horreo quot diaboli circa me ſunt. ſer. cxv. I.

In agone abbatiſſe dixit diabol⁹ ꝙ non ſunt tot folia in ſilua quot demones in obitu illi⁹ abbatiſſe fuerunt. ſer. cxxxv. E.

Fili⁹ comitis qui dixit in agone. O q̇d ē mundus: tā cū poſſem multos hoſpitari ⁊ neſcio vt prima nocte pernoctabo. ſer. cxv. I.

Rex frācie q̃ cū olb⁹ diuitijs ſuis: nec īducias vni⁹ hore ī agone potuit obtinere. ſ. cxviij. R.

Fili⁹ comitis qui ſtuduit pariſius: in agone nimiū occupauit ſe cū paternis bōis. ⁊ ſic dānatus eſt ſer. cxxxiij. A.

Quidā deſperauit in agōe ⁊ reputabat ab hominib⁹ quaſi ſanctus. ſer. cxxxiij. T.

Quidā valde fleuit ⁊ pniam egit in agone ſꝫ ſolūmō ex timore pene quare ⁊ huic talis penitentia nō profuit. ſer. clvi. B.

Foſſor q̇dā cadauer percuſſit plenū vermib⁹ qui capita retraxerunt. ſer. cxxxvi. H.

⁋ Mundus.

Fili⁹ comitis q̃ vidit cadauer patris: ⁊ ſic mūdum deſeruit. ſer. cxv. N.

⁋ Murmurare.

Heremita q̃ reprehendit deum: ⁊ murmurauit contra opera dei. ſer. cix.

Natiuitas chriſti ē ſalubris. exēplū de moniali q̃ ſerā fuit publica meretrix: q̃ poſtmodū inuocādo infantiā ſaluatoris veniā obtinuit. ſer. xi. E.

⁋ Obediētia.

Obediētia p̄cellit alīs virtutes. Exēm ď illo q̇ vidit q̃tuor ordīes ī celo: ⁊ obediētia viuētiū ſuprior fuit. ſ. clvi.

Moniales q̃ iuerũt ad papã: quib⁹ dedit pixidẽ cũ auicula incluſa: ⁊ p̄cepit eis ne aperirent pixidem. ſer. l. F.

Opera que fiunt in peccato.

Paganus mercator q̃ ſepeliuit mortuũ ꝓpe mare iacentẽ quomodo bina vice liberatus eſt a morte. ſermo. xcij. M.

Quidã trigintaduobus annis orauit ꝓ aĩa patris ſui ⁊ ſemꝑ in pctõ mortali fuit: quare nihil profecit. ſer. xcij. O. ¶ Oratio.

Quidã delectabať in pctis: ergo ſibi nõ profuit oṙo quã ꝓ eo fecit heremita. ſer. xlv. S.

Monachus q̃ in extremis dat⁹ fuit draconi ⁊ fratres orauerũt ꝓ eo: ⁊ ſic fugat⁹ eſt draco ⁊ ille poſtmodum religioſe vixit. ſer. cxxj. Q.

Patientia.

Patiẽtie effectus.

Mulier q̃dã q̃ habuit ancillã bonam ⁊ poſtmodũ ab ep̄o petiuit aliã q̃ fuit litigioſa: ⁊ iſta pl⁹ placuit ſibi ꝓꝑ meritũ patiẽtie. ſ. lvij. C. ¶ Impatiẽtia.

Uirgo caſta multa bõa opa fecit: ⁊ angelus dixit ei. Propter impatiẽtiã tuã dãnaberis que poſtmodũ verbis ipſius angeli admonita valde patiens facta eſt. ſer. cliij. T.

Mulier q̃ retrorſum ſaltauit de peluí dicẽs ex impatiẽtia: modo ſalto de ptãte dei in poteſtatẽ diaboli. ſer. cxxxvj. G.

Uir q̃dã dixit in īfirmitate: de⁹ tu p̄uaſti me corpe: ⁊ ego p̄uabo te aĩa mea. ſ. cxxviij. U.

Archidiacon⁹ q̃ ex impatiẽtia cõmẽdauit ſe diabolo: ⁊ eadem die obijt. ſer. xxx. F.

Mulier que propter iracundiam ſuã dãnata ẽ. ſer. xcv. N.

Quidã ex īpatiẽtia dixit ad famulũ ſuũ veni diabole extrahe mihi calceos. ſer. xxxiij. G.

¶ Paſſio chriſti.

Heremite cuidã apparuit xp̄s habẽs crucez ſuper ſcapulas ſuas. ſer. xlviij. M.

Quidã ī agone adaptauit pctã mẽbroꝝ ſuorum ad paſſionem mẽbroꝝ xp̄i. ſer. xlviij. L.

Latro q̃ vnũ pater noſter dixit ad crucifixũ ⁊ ſic occiſus euolauit. ſer. xlix. R.

Monachus q̃ pertrãſeũdo ante crucifixũ dixit: dñe ieſu xp̄e propter amarã paſſionẽ tuã quã habuiſti quando anima tua egreſſa eſt de corpore tuo. xlix. Y.

Iuuenis q̃ nõ habuit prius dulcedinẽ ī paſſione xp̄i ⁊ ſemel amplexat⁹ ẽ eũ xp̄s memoria paſſionis chriſti. ſer. xlix. Z.

Quidã ſurrexit ſꝑ in media nocte dicẽs. O dñe ieſu nullus iaz tibi compatitur. ſer. xlv.

Mulier q̃ paſſionẽ xp̄i dilexit qũo obijt ī partu in die paraſceues ⁊ ſtatim euolauit ad celũ poſt egreſſionẽ aĩe a corpore. ſer. lxj. T.

Nouitius q̃ voluit exire de ordine minorũ ⁊ redire ad ſeculũ ⁊ xp̄s apparuit ei ⁊ oſtdit ſibi vulnera: ⁊ qũo illi vulnerãt xp̄m q̃ habẽt malã volũtatẽ peccãdi. ſer. j. H. Itẽ ſer. clj. C.

¶ Peccare.

Quidã vidit duos cũ lãcea ꝑ longũ ⁊ ex trãſuerſo volẽtes intrare eccleſiã. Item q̃ hauſit aquã in vas pertuſum: ⁊ q̃ ſecauit ligna ſuꝑ ſarcinam apponendo. ſer. cxiij. T.

¶ Pena inferni.

Sacerdos q̃ vidit matrẽ ſuã ī ſporta ignea: qũo ſerpẽtes ignei circũdederũt collũ ipſi⁹ ⁊ cathenas habuit ī mãib⁹ ⁊ pedib⁹. ſ. lxxxiij. I.

Diabol⁹ dixit ꝙ aĩa comitis Guilelmi eſſet in tali pena ꝙ ſi mõs illuc mitteretur liqueſceret in ictu oculi. ſer. cxxxv. E.

Miles q̃ rapuit vidue vaccã dicẽs: ſi ego nõ facerẽ nũc alius faceret qũo punitus fuit in inferno inceſſanter ⁊c. ſer. ciiij. F.

Udo q̃ frequẽter īebriabať: qualẽ potũ qualẽ lectũ ⁊ quale balneuz ſibi inuenit in inferno preparatum. ſer. lxij. Y.

Miles qui apparuit filie ſue cũ turibulo in quo erat ſulphur. ſer. xcij. P.

Qui vidit vicinũ ſuũ ⁊ vxorẽ alteri⁹ vicini puniri ī īferno ꝓpter adulteria ſua. ſer. lxxxv. Q.

Mulier q̃ nõ plene ↄfeſſa eſt qũo viſa eſt hr̃e ſerpẽtes in capite ⁊ ī collo: ⁊ bufones ſuꝑ mãmillas ⁊ canes roderũt man⁹ ei⁹. ſ. cxxxv. E.

Quidã vidit diabolũ ⁊ dixit ꝙ poti⁹ vellet clibanũ incenſuz intrare q̃ȝ iterũ diabolũ videre. ſer. cxx. P.

Quidã cõbuſſit digitos propter concupiſcẽtiam mulieris: ⁊ ſic ceſſauit tentatio carnis. ſer. clxxv. O.

Pater q̃dã ordinis p̄dicatoꝝ dixit ad mḡrz pariſiẽſez ꝙ ipſe ſero cogitaret de lecto īferni de quo Eſayas dixit. Subtus te ſternet tinea. ⁊c. cj. H. ¶ Pene purgatorij.

Quod aĩa poti⁹ vellet hic habere centũ annis durã pniam cũ corpore q̃ȝ in purgatorio per vnam diem ardere. ſermo. clx. G.

Religioſus quidã appuit aduocato ⁊ dixit ſe eſſe ī maximis penis. nã ſi oĩa ligna arderẽt nihil eſſet reſpectu ignis purgatorij: ⁊ dixit aduocatuz eſſe in malo ſtatu. ſer. cxxviij. M.

Puer nouẽ ãnoꝝ q̃ accõmodauit denarios a famulis qũo ī purgatorio punit⁹ ẽ. ſ. ciiij. I.

Nobilis q̃ mãſit fabro debitor ⁊ apparuit habens barbata ignita. ſer. clx. I.

Quidã elegit duos dies eſſe ī purgatorio potius q̃ȝ hic infirmari ꝑ bienniũ. ſer. cxxxiij. X.

Item de duobus fratribus quoꝝ vnus īmediate celebrauit miſſam vnã poſt obitũ alterius ⁊ ſepe apparuit ſibi dicens ſe quaſi. xx. annoꝝ arſiſſe. ſermo. clx.

Aĩa q̃ apparuit ⁊ dixit ſe eſſe deputatam ad purgatorium vſq̧ ad diẽ iudicij: niſi iuuaret;

ſuffragijs viuoꝛum.ſer.clx.R.
Sacerdos q̄ dixit:ſi lacꝰ fuiſſet plenꝰ igne tūc vellet ī eo eē vſq; in finē mūdi vt eſſet certus ꝙ nō intraret purgatoꝛiū neq; infernū.ſ.cij.
Quidā vidit penas purgatoꝛij ⁊ poſtmoduȝ nūq; riſit.ſermo.cliij.V.
Mulier reuocata a purgatoꝛio quō hic penitentiā egit in niue:in glacie: in igne: ⁊ dixit: nihil reſpectu pene purgatoꝛij.ſer.cliij.V.
Due anime quarū vna fuit leta ⁊ altera triſtis.ſer.clx.F.

Suffragia.

Quidā oꝛauit.xxxij.an. ꝑ aīa patris ⁊ ſemꝑ in pctō moꝛtali fuit ⁊ nihil pfecit.ſer.xcij.O.
Nobilis qui fuit liberatus de purgatoꝛio ꝑ tres miſſas.ſermo.clvi.F.
Quidā pꝛouincialis liberauit fratrē carnalē per vnam miſſam.ſer.clvi.F.
Nobilis q̄ miſit filiū ſuū ad papā ⁊.xxx. annis debuit eſſe in purgatoꝛio ⁊ papa ꝑ vnaȝ miſſaȝ liberauit eū de purgatoꝛio.ſer.clx.L.
Quidā frater celebrādo ꝑ fratre defuncto dixit ſi ſoldāo tādiu ſeruiuiſſē ⁊c.⁊ ſic liberauit eum per vnam miſſam qui.xv.annis debuit eſſe in purgatoꝛio.ſer.clx.R.
Qui equū auūculi vēdidit pretiū nō erogās pauperibus vt illi ꝯſtituerat,quō diaboli rapiebant eum.ſer.clx.P.
Quidā recepit veſtē a peregrino ⁊ nō oꝛauit pro aīa eius qualiter punitus eſt. ſer.clx.Q.
Puniūt̄ ēt aīe in purgatoꝛio ꝑ paruis rebus
Frater qui vinū nō lymphauit propterea punitus eſt in purgatoꝛio.ſer.clx. D.
Soroꝛ ſancti damiani q̄ audiuit choꝛizantes cātare cū q̄dā dulcedīe:ꝓpterea ꝑ.xv.dies debuit eē in purgatoꝛio.ſ. xxxvij.V. Itē.cx.P.
Miles q̄ viſus eſt ī purgatoꝛio: ⁊ habuit auē in manu eū coꝛrodentē:qꝛ venationi nimiuȝ deditus erat.ſer.xxij.C.
Frater q̄ cōpaſſus ē ꝯſanguineis in agone: ⁊ propterea punitꝰ eſt in purgatoꝛio.ſer.clx.E

Perſeuerantia.

Quadraginta ꝓpter fidē fuerūt poſiti in dolio aque frigide:⁊ vnus abnegauit fidē ⁊ paganus vidit angelū cū coꝛona econuerſo volare ad celum.ſer. lxxiij.M.
Iuuenis in heremo ad quē venit diabolꝰ di. patrē ſuū moꝛtuū ⁊ ſic exiuit heremū:⁊ rediīt ad ſeculū:⁊ malo finevitā ſuā finiuit.ſ.cxl.H

Predeſtinatio.

Frater q̄ oꝛauit ꝑ alio fratre:⁊ vidit eū de numero dānandoꝝ: ⁊ iſte frater multiplicauit bona opera ⁊ emēdauit vitā:⁊ poſtmodū viſus eſt de numero ſaluandoꝝ.ſer.lxxiij.N.
Lantgrauius q̄ multa mala cōmiſit dicēs. ſi ſū ꝓdeſtinatꝰ ⁊c.quō medicus ſuꝰ illū reduxit ⁊ reſipiſcere fecit ab illo erroꝛe.ſ. xciij.X.

Prelatus.

Prelatꝰ q̄ in aīe vixit ⁊ dixit militibꝰ ſuis ꝙ nō violarēt eccleſias ⁊ cimiteria niſi tollerēt oſſa moꝛtuoꝝ. ſer.xxviij. Premium.
Qui fontē longe a cella habuit: ⁊ angelꝰ eū ſubſequens numerauit paſſus eiꝰ.ſer.cij.H.
Iuuenis q̄ ſeptē coꝛonas meruit vna nocte foꝛtiter reſiſtēdo tētationibꝰ. ſer.cij.E.

Proſperitas.

Filia q̄ habuit patrē ꝓbū ⁊ īfoꝛtunatū:⁊ matrē repꝛobā:ſed ſanā ⁊ foꝛtunatā in oībꝰ que pertinent ad preſentem vitam.ſer.xxxi.O.
Hoſpes diues circa quē hoſpitaīꝰ fuit ſcūs Ambroſius quō oīa ipſiꝰ ſubmerſa ſunt ⁊ cōbuſta.ſer.cviij.R.
Heremite bone vite quem beſtie dilacerauerūt ⁊ diues male vite qui honoꝛifice ſepultꝰ fuit.ſer.cxlix. Pulchritudo.
Pulcher iuuenis q̄ leſit ſe in facie: qꝛ mulier concupiuit eum.ſer.cxiij.Q.
Virgo q̄ fecit ſe īcludere qꝛ q̄dā iuuenis ꝯcupiuit eā ꝓꝑ ſuā pulchritudinē.ſer.cxxiij.N.

Reprehendere deum.

REprehendit deum in ſuis operibus quidā heremita.ſer.cix.

Res iniuſtas.

Puer nouē annoꝝ q̄ a familia matris accōmodauit denarios quō punitꝰ eſt ſer.ciiij.I.
Puer qui furatus eſt germano ſuo oboluȝ: quō in puteum proiectus eſt. ſer.cxliij.C.
Mōachꝰ q̄ denariū ꝑ naulo nō ſoluit.ſ.cl.C.
Famulus q̄ furatꝰ eſt a dn̄o ſuo ficus: ⁊ non potuit euchariſtiam recipere de manu beati Thome apoſtoli.ſer.xxxiij.D.
Ruſticꝰ q̄ furatus eſt palū quō in agone infeſtauit eū diabolus cū ignito palo.ſer.ciiij.H.
Qui nutriebat mixtas colūbas dixit ſi ē deuȝ eſſet ꝙ recederēt:⁊ ſic oēs receſſerūt.ſ.lxxxij.C
Miles q̄ rapuit vaccā vidue dicēs: ſi ego nō facerē tūc vnus alius faceret.ſer.ciiij.F.
Diues ſepultꝰ ē ī inferno:⁊ arboꝛ ꝓceſſit ab eo ⁊ ī ramis pepēderūt heredes ipſiꝰ.ſ.cxiij.E.
Pater q̄ habuit duos filios ⁊ vnus factꝰ eſt heremita ⁊ alter dānatus eſt cū pr̄e:⁊ maledixerunt ſibijnuicem in inferno.ſer.xxiij.R.
Miles q̄ viſus eſt in ſcala in inferno propter iniuſtas res.⁊ fuit decimus in oꝛdine de iſta progenie ſer.xx.M.Item.ciiij.M.
Pr̄ q̄ dixit ad filiū ſuū vt digitū ſuū teneret ad ignē donec vnū aue maria diceret.ſ.xxxvi.Q
Ruffus diſcipulus beati Cyrilli epī dānatꝰ eſt propter res cū ludo acquiſitas.ſer.xij.M.

Seruire deo.

SEruienduȝ eſt deo ex charitate vnde legitur exemplum ꝙ diabolus venit ad quendā ſenē ⁊ iuue=

nem eſſe de numero dānatoꝝ dixit ipe tñ iuuenis eq̄ bñ ſeruire voluit deo ꝓpt ſuā infinitā bōitatē.ſer.clv.V. ❡ Sortilegiū.
Comes q̄ iuit ad phitoniſſā ꝛ interrogauit eā de duob⁹ eq̄s quō ipa mētita eſt ſer.xli.I.
Heremita q̄ vidit diabolū paſcere porcos.ſermo.xli.O. ❡ Spernere proximum.
Sacerdos q̄dā abhorrebat leproſos intm̄ q̄ cōfeſſiones eoꝝ audiuit p murū:et ſilr.q̄dam famulus abhominabat leproſos intantuz q̄ noluit eis porrigere eleemoſynā:ꝛ ā̄bo iſti facti ſunt leproſi.ſermo.cl.M.
Aduocat⁹ q̄ ſpreuit paupes ꝛ in agone dixit ſe eſſe cattū ꝛ ſic obijt ſine.rōne ꝛ ſine ſacris.ſer.lix. ❡ Superbia veſtium.
Comitiſſa:que ſolū propter ornatum veſtiū dānata eſt.ſer.cxli.I.
Mulier q̄ dixit ad q̄d vz mihi ꝯfeſſio cū retineo ſupbie habitū ꝛ nolo dimittere.ſ.lviij.G.
Sacerdos q̄ vidit matrez in ſporta ignea et ſerpētes q̄ circumcingebant caput ꝛ collum eius:q̄ ꝛ cathenas habuit in brachijs et pedibus.ſer.lxxxiij.I.
Quidā vidit diabolū eq̄tare in in cauda mulieris:q̄ cum traheret ad ſe caudam cecidit ille in lutum.ſer.lxxxiij.H.
Qui p̄mitus vtebatur purpura a fulmine ē pcuſſus.ꝛ ſic obijt.ſer.lxxxiij.G.
Virginē diſſolutā diabolus capere voluit in chorea ꝓpter ornatū veſtiū.ſer.clxij.M.
Virgo q̄ habuit remorſū ꝯſcie q̄ debuit aliū colorē portare q̄ onis habuit a q̄ veſtē ſcepit ſer.lxxxiij.G. ❡ Supia ſpūalis.
Virgo q̄ arctā duxit vitā ꝛ ſolūmodo propter ſpūalē ſupbiā dānata eſt:q̄ ſpreuit ꝛ cōtemnebat alios.ſer.cxxxvij.X.
Latro ex hūilitate dixit ad heremitā.vtinaz eſſem,talis q̄lis es tu.ꝛ heremita ex elatione mētis rñdit:hoc libenter deberes velle:et ſic damnatus eſt.ſer.lxxij.X.
Incluſa q̄ dixit ſe eſſe peſſimā:ſz ab alijs hominibus noluit hoc audire.ſer.c.T.
Cōuerſus q̄ ſenſit mirā dulcedinē i ſacramēto euchariſtie:ꝛ voluit aliū frēm oſculari vt ē ſentiret illā dulcedinē ꝛ ſic totū pdidit.ſer.lxxij.X.Monach⁹ in heremo ꝓpter elationē mētis a diabolo deceptus eſt.ſer.cvij.O.
Ypocrita eſt ſicut ſimia.Exm̄ de ſutore ꝛ ſimia q̄ ſibiipi collū abſcidit.ſer.c.V.

Tempeſtas.

Tempeſtas occidit duos iuuenes in lecto:ꝛ iuuenis q̄ in medio illoꝝ duoꝝ iacuit māſit illeſus.ſermo.cviij.S.
In anglia erāt q̄dā tpe ſegetes pulcherrime ꝛ q̄dā gen⁹ muſcaꝝ deuaſtauit oēs ſegetes ꝛ in illis erat ſcriptū ira dei.ſer.cviij.T.
Duo frēs erāt ꝛ vnus orauit p pluuia ſepius ꝛ pluebat:ſz ali⁹ totū cōmiſit deo:ꝛ caules et ſegetes fructuoſiores habuit.ſer.cviij.T.

❡ Temporalia.

Diues q̄dā parcus tranſtulit ſe vltra aquas tpe famis ne audiret clamorē pauperum q̄liter ad iudiciū dei citat⁹ eſt:et ſubitanee obijt ſermo.lxxxij.E.
Lapidicida q̄ dū fuit paup bonus fuit:ſz poſtq̄ fuit ditatus tūc tyrannus factus eſt:ꝛ oppreſſor pauperum.ſer.xciij.F.
Quidā abſcōdit theſauꝝ i muro ꝛ nō potuit ꝯfiteri donec ſacerdos portauit ſibi corp⁹ xp̄i.tunc diabolus aufugit.ſer.cl.A. ❡ Tempus.
Quomodo aīe dānate deflent amare tp̄s qđ ſe male ꝯſumpſerunt in pñti vita.ſer.iij.T.

❡ Tentatio.

Quidā tentabatur peccato blaſphemie ꝯtra deum ꝛ ſanctos.ſer.xxix.Y.
Diabolus q̄.xl.ānis tētauit quēdā monachū de lapſu carnis:ꝛ poſtmodū finalr induxit eū in pctm̄ luxurie.ſer.xl.E.Itē.lxxxvij.R.
Iuuenis erat i heremo ad quē venit diabol⁹ dicēs prēz ſuū defunctū:ꝛ vt cito rediret ꝛ bona prīs diſtribueret pauperibus.ſer.cxl.H.
Iuuenis quidā meruit ſeptez coronas reſiſtēdo tentationibus.ſer.clj.C.
Quidā ꝓiecit ſe i pfūdā ſouea ex iuſſu diaboli quē credebat angelū dei.ſer.xvi.Q.
Maritū ꝛ vxorē ſuā induxit diabol⁹ q̄ volebant ſe ſuſpendere.ſer.xix.G.
Mulier q̄dā p̄parauit ſibiipſi laqueuz ad ſuſpēdendū ſe qualiter liberata fuit.ſ.xiij.G.

Verbum dei.

Verbum dei audiuit q̄dā miles flagitioſ⁹:ꝛ ſic ꝯpūct⁹ eſt et pniam egit.ſer.lxx.Q.
Comes lubuc⁹ q̄ audiuit predicare illō Eze.In q̄cūq̄ hora ingemuerit pctōr et ſic ꝯpūct⁹ eſt:ꝛ poſt ſuā mortem ſuper ſepulchrū ipſi⁹ ſcriptū eſt.Miſit verbū ſuū ꝛ ſanauit eū.ſer.lxviij.G. ❡ Vidua.
Vidua q̄ dixit vir me⁹ adhuc viuit.q̄diu vixero.cxvj.V. ❡ Voluntas.
Latro q̄ in bona volūtate ad hermitā venit ꝛ ipſe ſpreuit eū:ꝛ quō arbor occidit eū ꝛ ſtatī ad celum euolauit.ſer.clj.O.
Latro q̄ orauit vnū pater noſter corā crucifixo:ꝛ ſic ſaluatus eſt.ſer.xlix.R.

❡ Voluptas carnis.

Quidā voluptuoſe vixit ꝛ nihil ſibi propē deū ſubtraxit,ꝛ tñ bōa opa fecit ieiunādo eleemoſynas dādo ꝛc quō poſtmodū a xp̄o iudicat⁹ fuit.ſer.iiij.C. ❡ Uſurarius.
Uſurari⁹ quidā tria facere debuit:ſez cōteri

cōteri ⁊ reſtituere vt ſic ſaluaret ſer .cviij.3.
Uſurarius quē aſin⁹ portauit infra patibulū et ibi ſepultus eſt.ſer.cxiij.B.
Uſurari⁹ q̄ in agone ſibi portari fecit vaſa aurea:ſ; cū aia recreari nō potuit:ſed dolor augmentabatur:tūc recōmēdauit eam demonibus.ſermo.cxviij.L.

Ypocrita eſt ſicut

ſimia. Exēplū; de ſutore ⁊ ſimia que ſibi ipi collū abſcidit.ſer.c.U.

Iſti ſūt caſus papales.

Mn⁹ violētas i clericū vel ēt in accolitū vel in religioſū ſeu ꝯuerſū iīciens excōicat⁹ eſt ⁊ mittendus ad papam.
Qui hoc mādat vel poſt factum ei⁹ noīe ratū habet excōmunicatus eſt:⁊ mittēd⁹ ad papā
Incēdiarij vl' fractores.eccl'iaꝝ ſeu lectoꝝ religioſoꝝ aut cymiterioꝝ excōicati ſunt ipſo facto:⁊ aū denūciationē ab epo abſoluuntur: poſt denūciationē non niſi a papa.
Incendiarij aliaꝝ domoꝝ non religioſoꝝ excōicādi ſunt:ſi excōicati ſunt ⁊ denūtiati mittantur ad papam pro abſolutione.
Qui occiſiōe ſnīe excōicatiōis ſubſpēſiōis et interdicti late in eos ſeu ſubditos:aut eoꝝ ruſticos dederīt licētiā grauādi eos:iudices q̄ tulerunt ſnīas vel iudicū ſeruos qui portant lr̄as vel etiā actores.occaſiōe quoꝝ late ſūt ſnīe in bonis vel in ꝑſonis leſerit:niſi reintegra ſnīa hmōi reuocauerit:vel ſi aliquo caſu rapuerunt de p̄dictis.et ſi infra octo dies non reddiderint ad dn̄m apl'icū mittendi ſunt.
Oēs illi q̄ ꝑ ſe vel ꝑ aliū ſeu alias quaſcūq; ꝑſonas eccl'iaſticas ſeu ſeculares ad romanā curiā ſꝑ eoꝝ cauſis ⁊ negotijs recurrētes in eaꝝ curia eas cāz ꝓſeqn̄tes:aut ꝓcuratores ſeu iudices ſꝑ dicti cauſis ⁊ negotijs deputatos:occaſiōe cāꝝ vl' negotioꝝ hmōi verberāt mutilāt vl' occidūt cuiuſcūq; ꝯditiōis vel dignitatis fuerūt excōicati ſunt:⁊ duntaxat ꝑ ſedez apl'icam abſoluendi.
Qui cogūt ⁊ coegerūt celebrare in loco iterdicto :vel ad audiēdū diuia ꝯuocāt excōicatos.ſeu iterdictos ad papā mittēdi ſunt.
Qui ꝓhibent excōicatos ⁊ iterdictos ne moniti exeāt eccleſiā ad papā mittendi ſunt.
Suſpēſi vel iterdicti moniti a celebrāte miſſam nō exeunt eccl'iam excōicati ſūt ⁊ pro abſolutiōe ad papā mittēdi ſunt.Secus eſt de perturbāte alias horas canonicas i eccleſia
Clerici ⁊ ſacerdotes ſeculares et ēt religioſi q̄ inducūt ad vouēdū iurandū vel promittēdū de eligēdo apud eos ſepulturā vel vt iaz electā vlteri⁹ nō imutēt ad papā mittēdi ſūt.
Abbates priores ꝑpoſiti decani magr̄i abbatiſſe priſſe:aliiq; prelati regulares quocūq; noīe ceſeant ⁊ eoꝝ officiales quarūcūq; eccl'iarū monaſteriorū ordinum ⁊ religionum a volentib⁹ igredi eoꝝ ⁊ religiōes :eccl'ias vl' monaſteria:in earū ꝑſonaruz receptiōe aut añ vel poſt:quocūq; pacto prādia ſiue cenſus pecuniā iocalia:aut res alias etiaz ad eccl'iaſticū vel quēuis aliū piumvſum deputata ſeu deputāda directe vel idirecte petētes vl' exigentes ſingule ꝑſone tā dantes ⁊ recipiētes excōicationis ſententiam incurrūt.
Capitula v̄o ⁊ cōuentus ſuſpenſionis ſentētiā incurrūt ipſo facto a quibus preterq; in articulo mortis abſolui nō poſſūt abſq; ſedis apoſtolice licentia ſpeciali.
Religioſi q̄ ſine licentia ſpeciali proprij ſacerdotis ſolenniſauerunt matrimonia:aut miniſtrauerīt eucharīſtie:aut ſacre vnctiōis ſacramenta mittantur ad papam.
Religioſi q̄ excōicatos a canone i caſib⁹ a iure nō ꝯceſſis aut a ſentētijs per ſtatuta ꝓuincialia ⁊ ſynodalia ꝓmulgatis aliq̄s abſoluerunt a papa tm̄ abſoluendi ſunt
Religioſi q̄ aliquē vel aliquos a pena ⁊ a culpa abſoluerūt:ab papam mittendi ſunt.
Clericus ꝑticipās ſcienter ⁊ ſpōte cū excōicato a papa in diuinis excōicat⁹ ē ⁊ dūtaxat a papa abſoluendus.
Qui falſificat bullā vel lr̄as apoſtoli eas ad papam mittendus eſt.
Heretici gazarij arnoldiſte deſēſores recceptores ⁊ fautores eoꝝ ad papam mittendi ſunt.
Qui in terra ſua noua pedagia ipoſuerunt abſq; ſnīa p̄ncipis ad papā mittendi ſunt.
Qui ferrū arma vel alia neceſſaria ad pugnā dū cōtra xp̄ianos deferūt hereticis vl' paganis vl' q̄ dāt eis ꝯſiliū vl' auxiliū ad papā mittendi ſunt. Iſti ſunt caſus epales.

Blaſphematores

dei et ſctōrū q̄ iurādo blaſphemāt deū ⁊ ſctōs ſimul qui maledicūt deo ⁊ ſctis. Fractores votorum.
Periur⁹ in iudicio ⁊ q̄ recipit iuramētū ab illo quē ſcit ſe falſū iurare.
Carminatores hominum ⁊ pecoꝝ.
Qui demones imitāt ꝓ futuris reuelandis.
Similiter q̄ vadūt ad phitoniſſas:⁊ ꝓ talib; eas interrogāt.
Sacrilegi q̄ furant in ſacris locis. Silr̄ ⁊ ille cui⁹ negligentia ꝯmiſſū eſt ſacrilegiū i eccl'ia
Qui abuſus ē ſacro criſmate: ſeu euchariſtia ſeu aqua baptiſmi vel alia re ſacra.
Qui luxuriat in eccl'ia vel alio loco ſacro.
Incendiari⁹ domoꝝ ante denunciationem.
Adulteri ſilr̄:mulier deputans filiū in heredem quē de adulterio concepit.
Qui machinat⁹ eſt in mortem legitime ſue

ꝛ econuerſo.
Mulier cognita a viro religioſo ſiue a ſacerdote. Defloꝛatoꝛ virginum.
Que ꝯtraxit mr̃imoniũ poſt votũ caſtitatis.
Qui cõtraxit matrimoniũ poſt ſpõſalia facta cum alia perſona.
Qui clãdeſtine ꝯxerũt: vel ꝯ īterdictũ eccľie. Pro quo ſciẽdũ ꝙ eſt dr̃ia inter matrimoniũ legitimũ ꝛ clãdeſtinũ. Legitimũ fit qñ ab his qui ſuper feminã poteſtatẽ hñt videnť vroꝛ petitur a parẽtibus deſpõſatur: ꝛ a ſacerdote vt mos eſt benedicitur ac ſolẽniter accipitur vt dicitur in decreto. xxx. q. v. alter nõ fit. ꝛ. c. ſe. nullus fidelis.
Clãdeſtinũ mr̃imoniũ duob⁹ modis fit. Uno mõ cũ occulte ꝛ ſine pñtia teſtium ꝯhiť ita vt exinde legitima ꝓbatio nõ appeat. Alio mõ cũ ꝯhiť ſine ſolẽnitatib⁹ ꝯſuetis ī facie eccľie. Itẽ ſciẽdũ ꝙ neq₃ vir neq₃ mulier ad ſcḋas nuptias trãſeũtes vel ꝯuolãtes ſunt bñdicendi ne bñdictio reiteretť: Nã q̃cũq₃ ſacerdos benedixerit ſcḋas nuptias ab officio ꝛ beneficio eſt ſuſpenſus: vt ptʒ extra de ſe. nu. c. Si vir.
Qui coeũt cũ iudea vľ ſamaritana ꝛ ecõuerſo
Qui peccant pctõ ſodomitico cum ſeip̃o: vel cum propria vxoꝛe: vel cum alia perſona: vel etiam cum bruto animali.
Parentes q̃ ex negligẽtia pueros permittũt cadere in ignem vel aquã: vel etiam qui opprimunt pueros in lecto.
Parẽtes q̃ ex negligẽtia ſua nimis differunt baptiſmũ circa pueros: ita ꝙ moꝛiantur ſine baptiſmo. ſiľr pueros extinctos nõdũ baptiſatos clam in cimiterijs ſepeliunt.
Que ꝓcurãt ī aboꝛſũ vľ ſterilitatẽ ī ſe vľ alijs.
Qui cõmiſit inceſtũ cũ cõſanguineis vel affinib⁹. vñ ſciẽdũ ꝙ ſiq̃s peccaret cũ muliere vna vel ỽgine vna: ꝛ poſtmodũ duceret ꝯſanguineã ei⁹. vel ecõuerſo qñ ip̃a peccaret cũ viro ꝛ poſtmodũ ꝯtraheret cũ ꝯſanguineo iſti⁹: tũc cõmittitur inceſtus: qꝛ ibi eſt affinitas. vnde dꝛ in decre. Affinitas tã ꝑ foꝛnicariã copulaʒ ꝙ̃ ꝑ legitimã cõtrahiť. xxxij. q. ij. Non omnis.
Malefici q̃ faciunt ne cõiuges poſſint ſimul coire. Siľr qui conanť facere odiũ vel amoꝛẽ inoꝛdinatum inter homines.
Qui tenẽt fatũ: ſicut cũ q̃s ſuſpẽdiť vel ſubmergiť: vel cõburitur tũc dicunt deus ſic voluit ſic opoꝛtuit fieri: qꝛ ad hoc natus eſt.
Qui ſomnia aduertũt ꝛ ſeruãt: ꝛ alijs hominibus exponunt.
Qui auguriũ obſeruãt qḋ auguriũ attẽdiť in geſtu: in cantu: ꝛ volatu auium.
Falſarij monetaruʒ: literarum: et ſigilloꝛum.
Percuſſoꝛ parentum.
Qui cecidit in hereticã prauitatẽ abſoluẽd⁹ eſt quoad pcĩm: ſed nõ ab excõicatione niſi a papa vľ ab ei⁹ ſpẽali licẽtia ꝓ habita.
Qui crimen cõmiſit qḋ totã cõmouit vꝛbem pꝛo quo etiã nõ niſi ab ep̃o eſt ſolẽnis pñia iniũgenda. Membꝛoꝛum mutilatoꝛes.
Uageq₃ reſtitutiones vbi non ſupſunt veri heredes.
Qui pedagiũ recipiunt a clericis vel a perſonis religioſis tales ſunt excõicati ꝛ teneť ad reſtitutionem.
Qui faciũt ſtatuta ꝯ libertatẽ cleri: ſicut qui īterdicũt alijs ſeu alios infoꝛmãt ne oblatio nẽ ad altaria offerãt: ꝛ ne decedẽtiũ ãniuerſaria peragãt: ꝛ ne ſuꝑ ſepulturis fiat cõmemoꝛatio defunctoꝝ. Siľr q̃ ꝓhibent ſubditis ſuis ne p̃ſbyteris molãt: vẽdãt ꝛ panes pinſant ꝛc. ꝛ tales ſunt excõmunicati.
Qui ſentẽtiat ſuper vſurã ſoluendã iudeis vel chꝛiſtianis vſurarijs.
Uſurarius cuius peccatũ nõ dimittituř niſi reſtituatur ablatum.
Qui vendunt venenũ aut cõficiunt ad interficiendum homines.
Qui pꝛopriũ dñm ſuum tradunt.
Quilibet homicida: voluntari⁹ vel cauſalis.
Caſus epiſcopales expliciunt.
Iſte ſunt inhibitiones a ſacra cõione.

Infraſcripti quos nolabo pꝛohibeo a cõione euchariſtie niſi ꝯtriti ꝛ ꝯfeſſi fuerit ꝛ abſoluti ꝛ ſatiſfecerint vľ adhuc ſatiſfacere velint iuxta ꝯſilium cõfeſſoꝛum.
Pueri ꝛ carẽtes vſu rõnis: ſed ī q̃ etate pueri accedere debeãt. hoc quere ſer. xlvij. S.
Qui ãnos diſcretiõis hñt ꝛ nolũt addiſcere Pater nr̃ ꝛ ſymbolũ. vñ legiť ī decre. Paruuli facti adulti teneň ad fidẽ quã ꝓ eis ſpopõderũt offerẽtes: ꝛ illi dñt eos docere ſymbolũ ꝛ dñicã oꝛonẽ. de ꝯſe. diſt. iiij. Uos ante oĩa.
Omnes nõ habẽtes fidẽ ſicut iudei ſarraceni ꝛ etiã infideles xp̃iani q̃ nõ credũt ibi eſſe verũ coꝛpus xp̃i: aut q̃ꝺ xp̃s ſit in hoc ſacramento. hoc quere ſer. lxx. S.
Soꝛtilegi ꝛ carminatrices hoim ꝛ ẽt pecoꝛũ q̃ carminãt capita: oculos ꝛ dentes hoim ꝛc. Et etiã qui tenent ſomnia ꝛ fatũ ꝛ dies egyptiacos ꝛ ſiľr q̃ vadunt ad phitoniſſas ꝛ interrogãt eas de reb⁹ occulte furatis: ꝛ illi q̃ poꝛtant literas ad collũ cõtra doloꝛẽ dentiũ vel etiam oculoꝛum ꝛ ſic de alijs.
Blaſphemi qui iurãt per membꝛa vulnera ꝛ ſanguinẽ xp̃i: ꝛ nõ ſunt cõfeſſi nec intẽdũt dimittere.
Qui iurãt falſuʒ teſtimoniũ in iudiciũ ꝛ ẽt ille q̃ ſciẽter recepit iuramẽtũ ab illo quẽ ſciuit falſũ iurare. ſiľr illi q̃ quotidie iurãt ī rebus ſuis mendaciter ꝑ deũ ꝛ ꝑ oẽs ſanctos.

Et qn̄ talia quotidiana iuramenta ſint pctm̄ mortale. hoc quere ſer. cxiiij. T.
Maledicti q̄ maledicūt ſuis vxorib⁹: pueris ⁊ famulis: ⁊ etiā aliis hoībus niſi ſint ꝯtriti et cōfeſſi: ⁊ velint ſe emendare.
Qui ī illicito amore ſtāt ad viros vel ad mulieres: ſil'r ⁊ q̄ nitūt facere amorē illicitū vl' ēt odiū iter hoīes ⁊ ēt mediatrices q̄ portāt lr̄as vl' dona taliū ꝑſonaꝝ ⁊ inuāt eas ṽbis vl' factis vt ſimul cōueniant in illicito opere.
Qui ex ꝯtēptu feſta nō celebrādo: ſʒ laborant ſeu vecturā exercēt ꝓpter pecuniā.
Sil'r q̄ vadūt ad nūdinas ⁊ emunt cā lucri in diebus feſtiuis: ⁊ ꝓpter hoc ſubtrahunt ſe a diuinis. de hoc quere ſer. cxvij. D.
Qui ex ꝯtēptu ſoluūt ieiunia ab eccl'ia inſtituta ⁊ ſine cā comedūt in q̄drageſima lacticinia. Et qn̄ tales peccent mortaliter: hoc q̄re ſer. xxxix. R. L. M.
Qui cōtēnūt dieb⁹ dn̄icis audire vnāītegrā miſſam ſine cā ⁊ neceſſitate: ſicut illi q̄ ſtāt in cimiterio vel circūeunt eccleſiā vel ſtāt ī foro ⁊ ſic negligūt miſſam vel ſermonē. vnde dicit̄ in decre. Dn̄ica die miſſa dʒ audiri ab oībus. de cōſe. di. j. Miſſas. Itē ḋr in decre. Die dn̄ico ppl'o miſſa egredi non debet ante benedictionem. de cōſe. diſt. j. Miſſa.
Bibuli q̄ ſe ſciēter inebriāt: ⁊ in ebrietate ſua deū blaſphemāt niſi ſint ꝯfeſſi ⁊ velīt ḋſiſtere Fiſtulatorib⁹ ⁊ flagellatorib⁹ q̄ ad choreas publicas fiſtulāt: ⁊ illi q̄ ī dieb⁹ feſtiuis chorizāt ⁊ qn̄ tales peccent mortal'r h̄ q̄re ſer. xxxvj. S.
Omnes fornicatores qui vadūt ad publicas meretrices ſil'r ⁊ illi q̄ tenēt ꝯcubinas ſecū in domib⁹ ſuis niſi ſint ꝯfeſſi ⁊ velint deſiſtere.
Defloratores virginum:
Omnes adulteri ⁊ adultere.
Qui ſciēter res iniuſtas poſſidēt ⁊ retinent.
Et de hoc ēt intelligit̄ de paruis reb⁹: ſicut q̄ tulerūt dāna ꝓximis ī pratis in graminib⁹ in ſegetib⁹ agroꝝ: ī vineis: in fructib⁹: ſicut in pomis: in piris: ⁊ ſic de aliis. Q̄ñ aūt reſtitutio debeat fieri de reb⁹ occultis ⁊ de debitis ⁊ etiā de reb⁹. hoc quere. ſer. xliiij. X.
Qui res inuētas habēt: q̄ñ ⁊ q̄bus res inuēte ſunt reſtituende. quere ſer. cxiij. R.
Qui nō dāt plene decimas ⁊ reddit⁹ ⁊ offertoria ⁊ alia iura parochialiꝫ.
Uſurarij q̄ de. x. florenis āunatiꝫ recipiūt vnū ꝓ vſura: ſil'r q̄ ꝯmodāt pecuniā ſuꝑ ciuitates vel caſtra vel ſuꝑ villas ⁊ recipiūt fruct⁹ vſq; dum alius reſtituat ipſis pecuniaꝫ.
Et ēt illi q̄ chari⁹ vēdunt ꝓpter dilationem.
Uel etiā q̄ pro prōpta pecunia emunt: ⁊ imediate multo chari⁹ vēdunt ꝓpter dilationē ⁊ ſic de aliis. de hoc quere ſer. cxiiij. C.
Luſores q̄ ex auaritia ludūt ⁊ pecūiā lucratā in ludo retinent: ⁊ q̄ in ſacris noctib⁹ ⁊ dieb⁹ luſerūt: ⁊ q̄ ꝑmittūt in ciuitatib⁹ talibus luſorib⁹ officia: vʒ apponēdi taxillos vel cartas. vn̄ ḋr ī decre. Pari pena puniēdi ſūt agētes ⁊ ꝯſētiētes. viij. q. iiij. oēs. Sil'r q̄ hoſpitio recipiūt luſores ⁊ ꝑmittūt eos ī ſuis domib⁹ ludere: ⁊ hoc faciūt ꝓpter lucrum tēporale.
Mechanici q̄ falſificāt ſua artificia ſciēter et doloſe ⁊ q̄ nō laborāt ſua artificia ſicut promiſerūt vel iurauerunt ꝯſilio ciuitatis: tales coram deo ſunt periuri.
Raptores: fures: ⁊ q̄ ſciēter emerūt rē raptā vel etiā ſciēter comederunt de rapina vl' furto: q: tales tenentur ad reſtitutionem.
Qui dānū tulit ꝓximo ſcienter ⁊ ex inuidia. ſ. cū ſuo malo ꝯſilio vl' ēt cū ſuo falſo teſtimonio.
Sil'r q̄ īpediūt ex inuidia aliqḋ mun⁹ ꝓximi qḋ ſibi licite fuiſſet datū ⁊ hmōi. vn̄ ḋr ī decr. Inferēs dānū nō ē abſoluēd⁹ niſi dāno ſʒ arbitriū leſi reſtituto. xxiij. q. viij. peſſimā. xiij. q. vi. ſi res.
Qui dilatāt agros ſuos ⁊ agros vicinoꝝ diminuūt cū aratro vel ēt q̄ lapides iactāt de agris ſuis ⁊ ꝓijciūt eos ſuꝑ agros vicinorūꝫ ſil'r ⁊ illi q̄ cū aratro diminuūt planiciē alicuius cōitatis vel ciuitatis.
Mercatores q̄ iurādo ⁊ mētiēdo ſciēter decipiūt ꝓximos vendentes malū pro bono: ſiue ſint ruſtici: ſiue ciues: ſiue iſta deceptio fiat ī re ꝑua ſiue in re magna. ḋ hoc q̄re. ſer. cvj. A.
Pincerne q̄ nō dāt iuſtā mēſurā nec plenā ⁊ etiā qui vinū ꝑparāt cū nociuis preparamētis vel ēt q̄ aquā fundūt ad vinū: ⁊ ſic vēdūt aquā ꝓ vino. Sil'r ⁊ picerne q̄ ī domib⁹ ſuis ꝑmittūt hoīes deū blaſphemare: ludere: chorizare: fornicari: ⁊ ſic de aliis.
Qui ī hoſpitio retinēt illos ſciēter q̄ nō ſūt cōfeſſi ī q̄drageſima: nec ī ꝑe paſche cōicauerūt.
Sil'r q̄ ī domib⁹ ſuis retinēt ſuſpectas ꝑſōas ad q̄s alij accedūt: ⁊ cū ipīs fornicanē. Uel ēt q̄ hoſpitio recipiūt hyſtriōes q̄ ſecū ducūt cōcubinas: ⁊ ſic ꝑmittunt eos ſimul peccare.
Carnifices q̄ ſciēter carnes ṽuiculoſas ꝓ bonis carnib⁹ vēdunt. Uiri ⁊ mulieres q̄ ī actu matrimonij ꝑuertūt ordinē q: hoc eſt peſſimū pctm̄. vn̄ ḋr in decre. Hoc vitiū mai⁹ eſt: q̄ꝫ ſi matrē ſuā q̄s cognoſceret. xxxiij. q. vij. adulteri. ⁊ de hoc peſſimo vitio quere ſer. lxxxv. R.
Uxor q̄ furat̄ marito ꝓprio ⁊ male expēdit ſe indūēdo: pōpādo: vel etiā ſuꝑbas veſtes emēdo. vel crapuloſe viuēdo: ⁊ ſe inebriēdo: et ſic de aliis: ⁊ qn̄ vxor ſic furādo peccet mortaliter. hoc quere ſer. xxv. R.
Mariti ⁊ vxores q̄ ſe mutuo odiunt ⁊ ſimul diſcordant: ſicut iſti mali ⁊ iracundi viri q̄ ex rancore ⁊ ſine cauſa percutiunt vxores ſuas.
Et ēt iracūde mulieres q̄ ꝯtēnūt viros ſuos

De caſibus epiſcopalibus.

ꝛ maledicũ: ipſis:niſi ſint ꝯfeſſi ꝛ amodo ſiṫ
pacifice velint viuere.de hoc q̃re ſer.xlv.
Qui nocte natiuitatis ꝓ offertorio luſerũt.
Etiã q̃ feria tertia in carniſpriuio vltra me-
diã noctẽ carnes comederũt.
Uiri ꝛ mulieres ꝛ etiã v̄gines q̃ ꝑ ornatũ ve
ſtiũ ꝛ per pulchritudinẽ corporis ſcȝ facieiṫ
criniũ alios ſciẽter induxerũt in malas ꝯcupi
ſcẽtias.Siḻr q̃ ꝑ viſum vel per tact⁹ ꝛ ample
xus vel ꝑ verba illicita irritauerũt ſeip̄os: vḻ
alias ꝑſonas ad malas ꝯcupiſcẽtias niſi ſint
confeſſi ꝛ velint deſiſtere.
Mulieres q̃ deſtruũt partũ cũ herbis ꝛ ꝓcu-
rãt ſterilitatẽ ne mulier poſſit concipere:
Parẽtes quoꝝ negligẽtia pueri ante baptiſ
mũ decedũt:ſicut qñ ī vtero mr̄is ſuffocanṫ.
Similiter parentes q̃ ex negligentia permit
tunt pueros cadere in ignẽ vel in aqua vel ẽt
qui locãt pueros ſuos ſecũ in loco quos dor
miendo opprimunt.
Parẽtes q̃ permittunt pueros ſuos blaſphe
mare deũ ꝛ etiã maledicere hominibus ꝛ etiam q̃
ꝑmittũt eos ludere cũ taxillis fornicari.cho-
rizare ꝛ etiã hominibus dãna inferre:in gra
minib⁹ ꝛ ſegetibus:in piris:pomis:in botris
ꝛ ſic de alijs:ꝛ eos nõ corrigũt:q: talia pecca
ta cadunt in parentes niſi ſint confeſſi.
Percuſſores parẽtũ ꝛ ẽt filij ꝓterui ꝛ rebelles
q̃ maledicũt parẽtib⁹ ꝛ ip̄is ꝑtinaciter inobe
diẽtes ſunt:niſi ſint ꝯfeſſi ꝛ velit ſe emẽdare.
Que ꝯxit matrimoniũ poſt votũ caſtitatis.
Siḻr q̃ cõtraxit mr̄imoniũ poſt ſponſalia fa-
cta cũ alia ꝑſona.etiã qui clãdeſtine ꝯtraxit
vel cõtra interdictũ eccleſie.
Mulieres que veſtes virorũ induerunt ī car
niſpriuio:vel ecõuerſo.ſiḻr q̃ veſtes mõachoꝝ
induerunt ꝛ in ipſis chorizauerunt.
Qui mẽdaciter abſtulerunt famã ꝓximi:niſi
ſint ꝯfeſſi ꝛ velint reuocare.vñ Hier.Nõ faci-
lis venia ꝑua dixiſſe de reetis.Serui ꝛ ancil-
le q̃ bona dñoꝝ ſuoꝝ furtiue ſubtrahũt ꝛ nõ
ſeruãt eis fidelitatẽ quã eis ꝓmiſerũt.Siḻr ꝛ
officiales ꝛ ſeruitores nobiliũ q̃ īfideles ſunt
in recipiẽdo ꝛ ī expẽdẽdo bona dñoꝝ ſuorũ.
Dñi ꝛ dñe q̃ famulis ꝛ famulab⁹ ꝛ alijs mer-
cẽnarijs ſuis plene nõ ꝑſoluunt mercedẽ:ſed
ꝓtrahũt ꝛ defraudãt eos in precio ſuo qḋ me
ruerunt fideliter ſeruiendo ipſis.
Qui rancorẽ ꝛ inimicitias retinẽt in cordib⁹
ſuis ꝛ nolunt indulgere offenſoribus ſuis.
Quomodo autem q̃libet tenetur indulgere
inimicis.hoc quere.ſer.cxxx.y.
Prelati ꝛ ſuꝑiores qui aggrauant ꝯtra deũ ꝛ
contra iuſtitiã cenſus ꝛ redditus.
Siḻr ꝛ illi q̃ faciunt exactiones indebitas in
ſuos ſubditos.Nã tales dñi ꝛ prelati tenenṫ
ad reſtitutionẽ omnium predictorum.Et de
hoc quere ſer.clix.Ȝ.
Sacrilegi qui furanṫ in eccleſijs vel in alijs
ſacris locis.Similiter ꝛ illi qui furantur bo
na ſacerdotũ ꝛ religioſarum perſonarum.
Incendiarij eccleſiarum ꝛ monaſteriorum ꝛ
etiam aliarum domorum.
Uiolatores eccleſiarum cuȝ effuſione ſangui
nis vel etiam ſeminis.
Qui pedagium recipiunt a clericis ꝛ perſo-
nis religioſis.
Qui faciũt ſtatuta ꝯ libertatẽ clericoꝝ ſicut
q̃ interdicũt ſubditis ne oblationes ad alta
ria offerãt:ꝛ ne anniuerſaria pagãt:ꝛ ne p̄ſ-
byteris molant:vendãt:ꝛ panes piſant.
Qui iudicẽ ſpiritualẽ impediunt in ſuo iudi
cio:ꝛ nuncios ipſius qui portant literas cap
tiuant ſpoliant ꝛ eis aures abſcindunt.
Qui falſificãt monetas:literas:ſigilla:ꝛ qui
falſum inſtrumentum conficiunt.
Falſi iudices ꝛ falſi cauſidici ꝛ falſi teſtes.
Qui ſententiant ſuper vſurã ſoluendam iudeis
ſiue chriſtianis vſurarijs.
Qui recipiũt dona ꝛ ꝓpinas iudeis: q: tales
tenenṫ illis a quib⁹ ipſi iudei ꝑ vſurã extor-
ſerũt vel heredibus ipſoꝝ: ſed ſi nõ ſciunt he
redes tunc debent dare pauperibus.
Famuli ancille ꝛ nutrices pueroꝝ q̃ iudeis
ſuiũt ꝛ morãṫ cũ ip̄is ī domib⁹ ſiḻr ꝛ xp̄iani q̃
locãt domos ſuas iudeis ad inhabitandũ.
Qui filios vel filias ſuas cũ pacto tradũt ad
monaſteria:q: tales cõmittunt ſymoniam.
Qui participãt cũ publice excõicatis:ſ. loquẽ-
do:comedẽdo:hoſpitãdo ꝯ ꝓhibitionẽ eccl'ie
Nã tales nõ dñt ad euchariſtiã accedere niſi
ſint pri⁹ abſoluti a minori excõicatione quã
incurrunt participando cũ excõmunicatis.
Qui vota deo ꝛ ſanctis promiſſa nõ ſeruant.
Qui nõ integraliṫ ꝛ plene oĩa pctã ſua ſũt cõ
feſſi q̄ hñt in memoria: ſed ſciẽter ꝓpter vere
cundiã aliqḋ pctm̃ obliuiſcũṫ vel etiã q̃ ſtant
in propoſitum iterũ peccandi mortaliter.
Qui pniam eis ī ꝯfeſſione iniunctã nõ ꝑfece
rũt nec intẽdũt ꝑficere:ſȝ obliti ſũt pniaȝ eis
pri⁹ in ꝯfeſſiõe iniũctã:q: tales opȝ ꝯfeſſionẽ
prius factã reiterare.de hoc q̃re ſer.xliij. N.
Sciẽdũ ꝙ q̃lȝ pleban⁹ põt ꝓ quolȝ pctõ mor
tali ſuo ſubdito īhibere cõicationẽ.Uñ quilȝ
pleban⁹ p̄t addere vel diminuere iſtis articu
lis ſm̄ ꝙ ſibi videṫ ꝑp̄lo ſuo expedire. Et vti
le ẽ iſtos articulos ꝑp̄lo ꝓnũciare.ſ. in prin-
cipio quadrageſime in medio ꝛ in fine qua-
drageſime vt ipſi ſimplices homines addi-
ſcant ſua peccata cognoſcere ꝛ ea confiteri.

¶Expliciũt īhibitiões a cõione ıꝑe paſche.

Sermones diſcipuli de tempore per cir culum anni incipiunt.

Dñica prima: aduent⁹ domini. Sermo primus de aduentu chriſti in carnem.

Ecce rex tuus venit tibi mãſuet⁹ ꝛc. Jaco. x. Mat. xj. Lu. xix. Joan. xij. Egregi⁹ doctor noſter ſanctus Tho. de aquio dicit ꝙ nulla actio ſit perfecta ſiue meritoria: niſi fuerit ꝑ grãz dei illuminata. Quõ ſicut ſol ẽ cauſa oim generabiliũ ꝛ corruptibiliũ: ſicut dicit Ariſt. l. ij. libro phiſicoꝝ vbi dicit ſic. Homo gñat hoiez ꝛ ſol ſic. l. ꝙ hõ generet a patre ꝛ matre ſol cooperat. ſic ver⁹ ſol iuſtitie ieſus xp̃s eſt cauſa oiz gratuitarũ actionũ. Jdeo dicit Jſidor⁹. O hõ in tpe tuo auxiliuz dei poſce: qm ſine ipſo nulla bona opa poſſum⁹ ꝑficere ipſa veritate atteſtãte q̃ dicit Jo. v. ſine me nihil poteſtis facere. Pro gratia igitur impetrãda matrem grẽ ſalutem⁹ ꝛc. Ecce rex tu⁹. vt. ſ. Hodie mater eccl'ia incipit tp̃s aduẽtus xp̃i: ſicut incarnat⁹ ẽ ꝛ deſcẽdit de celis ꝓpter noſtrã ſalutẽ vñ Bern. Uenit medic⁹ ad egrotos: redẽptor ad vẽditos: ad errãtes via: ad mortuos vita: venit q̇ ſanabit oẽs īfirmitates. Ergo dr. Ecce rex tu⁹, venit: qꝛ ꝺ aduẽtu dñi dies feſtiuat hodierna. ideo ẽ ſciẽdũ ꝙ eſt quadruplex aduẽtus dñi. A Prim⁹ eſt in mundũ per carnis aſſumptionẽ. Uñ Joã. j. Uerbũ caro factũ eſt. Et de illo agit in prima dñica. Scđs ẽ ad iudiciũ ꝓ meritorũ diſcutionez. De quo Eſa. iij. Dñs ad iudiciũ vẽiet cũ ſeniorib⁹ ppl'i ſui ꝛ principib⁹ ei⁹: tũc vt habet Luc. xxj. Uidebũt filiũ hois venientẽ cũ ptãte magna ꝛ maieſtate, qm ſꝫ pſ. xcvij. Judicabit orbẽ terraꝝ in iuſtitia ꝛ populos in eq̇tate. De quo agit in ſcđa dñica. Terti⁹ ẽ in animã per gratie infuſionẽ. Sap. v. Jn aias ſãctas ſe trãſfert. Jo. xiiij. Si qs diligit me vſqꝫ ad eũ veniemus ꝛ manſionẽ apud eũ faciem⁹. De quo agit in tertia dñica. Quart⁹ ẽ aduent⁹ xp̃i ad mortẽ hois. Uñ Luc. xij. Eſtote parati: qꝛ qua hora non putatis fili⁹ hois veniet. De quo agitur in quarta dñica. Ad primũ dñi aduẽtũ redeo de ipſo nõ ſubtilia ſed ſimplicia vt diſcipul⁹ cõſcribẽdo. Uñ in preſenti ſermone tria ſunt dicẽda. Primo de illo tẽpore aduentus ꝛ quare inſtitutũ ſit ab eccleſia. Scđo quõ incarnatio xp̃i facta ſit ꝛ q̃re natura noſtra mundior ſit ſeruãda poſt incarnationẽ. Tertio exẽplũ. B Quantũ ad primũ ſciendũ ꝙ preſens tẽpus medio modo ſe tenet ad tempus totius anni qꝛ partim letitiã cõtinet ꝛ partim triſtitiã. Deponit eñ ſancta mater eccleſia cãtica leticie ſcꝫ. Te deuz laudamus in matutinis. Gloria in excelſis in miſſa: ſed alleluya nõ deponit. Jn q̃dragesima oĩa iſta deponit eccleſia. Jtẽ in aduẽtu ieiunat cũ lacticinijs: ſꝫ in quadrageſima cũ oleo. Et hoc ex precepto vt habetur in decretis. Jn quadrageſima eſt ieiunãdũ a lacticinijs diſt. iiij. Deniqꝫ. Sꝫ quare hoc tẽpus aduẽt⁹ dñi inſtitutũ ſit ab eccleſia. Rñdeo primo ad memorãdũ beneficiũ qđ dñs contulit humano generi in incarnatiõe ſua. Nã ĩ hoc honorauit nos ſuper angelos. Noluit eñ xp̃s parẽtelã cõtrahere cũ angelica natura ſed cũ humana. Heb. ij. Nuſqꝫ apprehẽdit angelos: ſed ſemen abrahe. Ex quo habetur ꝙ inter deũ ꝛ hoies eſt maior fraternitas q̃ inter deũ ꝛ angelos. Et fraternitas quidẽ que tantũ cauſat ex altero parẽtũ firma eſt: ſed que cauſat ex vtroqꝫ firmiſſima ẽ. Angelus eſt frater xp̃i tantũ ex parte patris eterni qui etiã eſt pater xp̃i per eternã generationẽ ꝛ angeloꝝ per creationẽ. Hõ ẽ frater xp̃i ex parte patris eterni qui ẽ pater xp̃i per eternã generationẽ ꝛ hominis ꝑ creationez. Ex parte matris: quia virgo beata eſt mater xp̃i ꝛ noſtra. vnde xp̃s nunq̃ vocat angelos ſuos fratres ſicut hoies: dicẽs illud pſ. Narrabo nomẽ tuũ fratrib⁹ meis. Ergo ꝺ miſericordia ſaluatoris multũ confidamus attẽdẽtes: qꝛ caro ꝛ frater noſter ẽ. Bern. Puto me iã ſpernere nõ poterit xp̃s os de oſſib⁹ meis: ꝛ caro de carne mea. Et ex quo chriſt⁹ ieſus ẽ frater noſter: tũc vult nobiſcũ miſericorditer ꝛ pie agere ac amicabilit ꝛ vt frater cũ fratre nobiſcũ ꝯuerſari. Qui ei olim erat leo ſeuer⁹: modo fact⁹ ẽ hõ mãſuet⁹. Legit eñ ꝙ vnicornis nulla violẽtia capi pt: ſꝫ ĩ ſinu v̄gis requieſcit ꝛ mãſueſcit: ſic ꝛ de⁹ fortiſſim⁹ ĩ ſinu v̄gis requieſcẽs fact⁹ ẽ agn⁹ mãſuet⁹. Jtẽ legit Geñ. xliij. ꝙ ioſeph ĩ ſuo cõuiuio maiorẽ dedit partẽ beniamin q̇ frater ſu⁹ erat ex vtroqꝫ parẽte q̃ ceteris q̇ tñ frẽs ei⁹ erãt ex altero parẽte Sic xp̃s duplicẽ refectionem dabit hoi: ſcꝫ in ſua diuinitate ꝛ ĩ ſua hũanitate. Angel⁹ aũt ĩ ſua diuinitate ſolũ reficiet. Scđo iõ hoc tp̃s inſtitutũ ẽ vt de tãto bñficio gaudẽtes vana mũdi gaudia reſpuam⁹. Uñ iã de illo tpe ſacro nõ debem⁹ vane gaudere. Jn ſignũ hui⁹ canonici cappas ſic ĩ q̃dragesima īduũt. Aug. Hec gaudia velut venenũ diaboli repudiare debem⁹: qꝛ nõ ſolũ corp⁹: ſꝫ ẽt aiaz necare feſtinãt. Qđ gaudia iſta necãt hoiez ꝛ gaudijs celi priuãt oſtẽdit Greg. in q̃dã omelia dicẽs Nemo pt hic gaudere cũ hoc ſeculo ꝛ illic re-

gnare cū deo. Idē. preſentia gaudia ſequunt̄
ꝑpetua lamēta. ergo gaudere debem⁹ in deo
ꝛ nō ī hoc ſeculo. vñ apl's ad philip. iiij. Gau-
dete in dño ſemꝑ iterꝫ dico gaudete. vñ zach.
ix. añ illð. Ecce rex tu⁹ venit tibi māſuet⁹ dr̄
Exulta captiua filia ſyō iubila filia hierl'z. nō
ne gaudere debem⁹ cū ille venit nobis p̄ſētia
liter illo tp̄e q̄ antiqui expectabāt ꝛ deſidera
bāt lōgo tp̄e. vñ Eſa. lxiiij. dixit. vtinā diſrūpe
res celos ꝛ deſcēderes. Aggei. ij. dixit. Ueniat
deſiderat⁹ cūctis gētib⁹. Moyſes exo. iiij. dixit
Mitte dñe quē miſſur⁹ es. Dauid. ps. cxliij. di
xit. Inclīa dñe celos tuos ꝛ deſcēde. In ſignū
hui⁹ xp̄s dixit diſcipl's ſuis. Luce. x. Dico vo-
bis ꝙ multi ꝓphete ꝛ reges voluerūt videre
q̄ vos videtꝭ ꝛ ñ viderūt: ꝛ audire q̄ vos audi
tis ꝛ nō audierūt. ¶ Tertio inſtitutū ē vt
p̄parem⁹ nos ipꝫ digne in die natiuitatis ſu
ſcipiēdo. vñ ſꝫ Guil. Lugd. Tp̄s hoc deputa
tū p̄parationi ſolēnitatꝭ natalis. ſ. aduentus
breui⁹ ē: qꝛ vix eſt medietas tēpoꝛis deputa-
ti preparationi ſolēnitatis paſche idō nec dila
tioni nec negligētie loc⁹ debet̄. Uñ ī ep'la ho-
dierna legit̄. Dies appropinq̄bit. i. in primo
erit dies natalis. ſ. quē fecit ver⁹ ſol naſcēs in
mūdo iſto. Abijciamus ḡ opa tenebrarū ꝛ in
duam⁹ arma lucis. Uñ qlibet pctōꝛ iā iſto ſa-
cro tp̄e dꝫ a pctō ceſſare ꝛ p̄terita pctā deplā
gere ꝛ pure confiteri. vñ Amb. in lib. de para-
diſo. Nō enīꝫ quiſq3 a pctō iuſtificari poterit
niſi pctm̄ ante ꝯfeſſus fuerit. Uñ ſi ſupb⁹ fui-
ſti ꝑ itegrū annū tūc abijcere debes mō opa
tenebraꝝ. i. ſuperbiā ꝛ induere arma lucis. i.
hūilitatē. Si luxurioſus fuiſti: tunc caſt⁹ eſſe
debes. Si auar⁹ fuiſti ꝛ res iniuſte acq̄ſiſti: tūc
tā res iniuſtas debes reſtituer̄ ꝛ d̄ iuſtꝭ eleemo
ſinas dare. Si gulоſ⁹ fuiſti ꝛ ebrioſus. tūc tā
abſtinere ꝛ ieiunare debes ī iſto ſacro tp̄e. Si
iracūd⁹ ꝛ maledic⁹: iā pi⁹ ꝛ benign⁹. Si piger
ꝛ accidioſus iā ad queq3 opa bona prōpt⁹ et
parat⁹ ſis. vñ ſm̄ Guil. lugd. Illi q̄ ī hoc ſacro
tp̄e a pctō nō cauēt ſaluatorē aduenientē q̄ſi
manib⁹ a ſe repellūt ꝑ immūdicia opeꝝ ſuoꝝ
aduētū illi⁹ ad ſe ipediūt. Murū etiā faciunt
inter ſe ꝛ ſaluatorē dū pctā pctis addūt. Eſa.
lix. Iniq̄tates vr̄e diuiſerūt int̄ vos ꝛ deū ve-
ſtrū. Taleſ mīt'tū dolere poſſēt ꝛ deberēt. Nā
ille q̄ alioꝝ ē ſaluator eoꝝ erit dānator. Alij
etiā p̄nt dicere ſaluatorē expectamus. ꝛ vt hr̄
Philip. iij. Ipſi ṽo dicere hn̄t dānatorē expe-
ctam⁹. Si duo ſunt ī vno carcere quoꝝ alter
probabilr̄ ſperat ſe liberādū cū dñs carceris
venerit. Reliqu⁹ ṽo credat ꝙ cōdēnabit̄: ꝛ di-
cātur vtriq3. Cras dñs carceris veniet. Sicut
vn⁹ hꝫ materiā gaudij ſic alter doloꝛis. In vi
ta patrū. dixit abbas Amō cuidā fratri iter-
rogāti ſermonē aliquē. Uade ꝛ fac talē cogita
tionē tuā q̄lē faciūt iſti q̄ ſunt in carcere. Iſti
enī interrogāt hoīes vbi ē iudex ꝛ qñ veniet:
ꝛ in expectatiōe penaꝝ ſuaꝝ ploꝛāt. Sic p̄ci-
pue facere debēt q̄ ī pctō mortali ſunt cū ad-
uētū dei audiūt. Itē alia materia doloꝛis eſt
ꝙ cū boni facturi ſunt feſtū natiuitatis ī leti
cia magna. Tūc ipſi ꝑuerſi facturi ſunt feſtū
natiuitatis horribile ī amaritudīe ꝯſciētie ſi
cut iſti cū q̄b⁹ diabol⁹ erit. Job. x. Uadēt ꝛ ve
niēt ſuꝑ eos horribiles. Itē alia materia do-
loꝛis ē cū ꝯſiderāt q̄d facturi ſunt in ſcdo ad-
uētu qñ xp̄s iudicare vētur⁹ eſt viuos ꝛ mor-
tuos vbi videlicet ꝯtumelias ſuas ſibi ab iniq̄s
illatas. Eſa. x. Quid facietis ī die viſitatiōis
vr̄e ꝛ calamitatis deſuꝑ veniētis. Et hoc q̄-
tū ad primā partē hui⁹ ſermōis. ¶ Quātū
ad ſcdaꝫ partē iſti⁹ ſermōis querit̄ q̄ō incar
natio xp̄i facta ſit. R̄ndet̄ ꝙ poſtq̄ gabriel ar
chāgelus fuit miſſus ad mariā ṽginē: vt hr̄
Lu. j. ꝛ maria credidit ꝛ ꝯſenſit: tūc ſpūſſctūs
ſuꝑuenit in eā ꝛ eā ſctificauit: fecūdauit: for-
mauitq3 ī inſtāti de puriſſimo ſanguine ṽgis
marie: vl' vt alij dicūt de puriſſimis ei⁹ humo
rib⁹ corpus xp̄i: ꝛ in eodē iſtāti in q̄ formatuꝫ
eſt corp⁹ creata eſt aīa de nihilo: ꝛ hec aīa in
eodē inſtāti ꝯiuncta ē corꝑi organizato ꝛ illa
duo corp⁹ et aīa ſil' mox erāt deitati vnita in
dei filij ꝑſona. vñ duo notanda hic ſꝫ Holcoth
ſuꝑ li. Sap̄. Primū ꝙ nūq̄ fuit aliq̄s ita par-
uus puer ſicut xp̄s fuit. qꝛ embrio in matrice
prius viuit vita aīali q̄ vita hoīs ſꝫ Ari. ix. d̄
aīa. Aug. aūt dicit ꝙ formatio corꝑis xp̄i fuit
ꝑfecta ī p̄ncipio ſue ꝯceptionis q̄tū ad oīa li
neamēta mēbroꝝ ſꝫ q̄tū ad debitā corpoꝛis
quātitatē ꝑficiebat̄ ſucceſſiue ſicut corꝑa pue
roꝝ augmētant̄ a tp̄e figuratiōis vſq3 ad ꝑfe
ctā natiuitatē. Scdo ꝙ nūq̄ fuit aliq̄s puer
ita diu ī vtero m̄ris ſicut xp̄s fuit: niſi eēt mō
ſtruoſe nat⁹ vel violēter ipeditus. Igit̄ corp⁹
xp̄i in quadraginta ſex dieb⁹ attigit quātita
tē talē in q̄ alijs embrionib⁹ fit figuratio. ¶
Itē sciēdū ſꝫ Hēricū de vrinaria ꝙ tota trini
tas illā incarnationē opata ē: qꝛ opa trinita-
tis ab extra ſunt indiuiſa. Nam ibi fuit potē
tia patris q̄ ſtatim corp⁹ formauit ꝛ aīaꝫ crea
uit: ꝛ illa duo diuinitati vniuit ī illo momēto
cū btā ṽgo dixit. Ecce ancilla dñi. hec nō pōt
facere potētia alicui⁹ creature: qꝛ oīs creatu-
ra in ſua operatione requirit tp̄s: ſicut firma
mentū requirit diē vt moueat̄ ab oriēte ī occi
dēte. Luna ad cōplementū ſui curſus requi-
rit mēſem. ſol integrū annū. Hō ī determina-
to tp̄e format̄ ī vtero m̄ris. In cōceptiōe autē
xp̄i opata ē potētia p̄ris: qꝛ in inſtāti ꝯceptio
nis cōplet⁹ fuit Itē opata eſt ibi ſapiētia filij

q2 corp⁹ optime diſpoſuit ⁊ oía mēbra decēter ordīauit .pſ.Specioſus forma p̄ filijs hoīm. Itē opata ē ibi gr̄a ſpūſſcti q̄ cōceptionē illā mūdā ab oī pctō reddidit ꝙ nūq̄ ē factuȝ in aliq̄ puro hoīe:lȝ eñ aliq̄ nati ſint ſine pctō ⁊ ſctificati ī vtero matris:ſicut btā vgo maria. Joh.bap.⁊ hieremias:tñ ī pctō originali ſunt ɔcepti:⁊ ſȝ rōnē ſeminalē deſcēderūt ab Adā Xp̄s aūt nō ſolū nat⁹:ſed etiā ſine pctō conceptꝰ. Aug.Soliꝰ redēptoris ē eē ſine pctō. hec Hēri.ð vrinaria ſup ſymbolū. ¶ Querit an ɔceptio xp̄i potius attribuit ſpūſctō. Rñdeo ſm Hēri.de v:inaria ꝙ lītētio denolat opatiōnē. Xp̄s aūt hac intētiōe ⁊ operatiōe carnem aſſumpſit:vt miſeris ⁊ afflictis ſubuētret. Et q2 bonitas ⁊ mīa attribuit ſpūiſctō idō de ſpūſctō ɔceptꝰ eſt:vt per hāc excludant carnales ɔmixtiōes.vñ canit. Nō ex virili ſemine:ſȝ myſtico ſpiramie vbū ⁊c. Itē ſciēdū ꝙ q̄uis tota trinitas opata eſt incarnatiōe:ſolus tñ filius eſt incarnatꝰ.vñ dicit Augu.lib.de fide ad petrū.⁊ ipſe Augu.ponit tale exēplum. Si tres pnelle tenerēt vnā tunicā:⁊ vna ex illis īdueret ⁊ tunc illa indutio fieret a tribus puellis ⁊ vna illaꝝ ſola īdueret. Itē aliꝰ doctor ponit tale exēplū. Si tres.ſ. Petrꝰ Andreas ⁊ Joan. ſil agerēt rubricādo Andreaȝ rubricatio Andree fieret ab his tribus:attamen ſolus Andreas rubricaret. ¶ Itē ſciēdū ſm Gui.lug. ꝙ magis debemꝰ eē ſolliciti naturā humanā mūdā a pctō ſuare poſt īcarnationē filij dei q̄ añ:q2 añ īcarnationē erat cū vna q̄re hūana natura erat mūda ſuāda.ſ.dignitas ipſiꝰ q2 imago dei eſt inq̄tū deꝰ ipſam creauit. vñ Geñ.j. Faciamꝰ hoīeȝ ad imaginē ⁊ ſilitudinē noſtrā. Vñ ſi imago btē vginis mūda ſeruat quā pictor ſiue artifex fecit: valde mūda ſeruāda eſt imago dei q̄ ipſemet īpreſſit ⁊ fecit. Iſta cauſa innuit Eccli.x. Fili in māſuetudine ſerua aīaȝ tuā ⁊ da ei honorē ſm meritū ſuū.i.ſȝ dignitatē ſuā. Modo vo ſūt due alie cāe. Una ē:q2 ɔiūcta eſt hūanitas in vna pſona diuinitati:⁊ q̄ſi īſeparabiliter. Si igit cruci xp̄i ī q̄ pepēdit defert honor.ſ.ꝙ mūde ⁊ honorifice ſeruet:q2 ei paruo tpe ɔiūcta fuit diuinitas multū deferēdū eſt humane nature. Alia cā eſt q2 mūditia hūane nature ſāguine xp̄i cōparata eſt: Apoc.j. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nr̄is in ſanguine ſuo: multuȝ ſeruanda eſt mundicia illa quā xp̄s ita chare emit. Et hoc q̄tū ad ſcđam partē iſtiꝰ ſermonis. ¶ Quātū vo ad tertiā partē iſtiꝰ ſciēdū ē ꝙ illi ſm ap̄lm rurſuȝ xp̄m crucifigūt qui ad pctā redeūt. Unde legit ꝙ tpe beati Frāciſci cū diuina pietas pła ordinis minoꝝ faceret fundamēta:q̄dā de fratribꝰ redire ad ſeculuȝ tētabat:tandē accedēs ad beatū Frāciſcum rogare cepit:vt a religiōis vīculo abſolueret eo ꝙ nulla rōne poterat ī ordīe pmanere:cui cū beatꝰ Frāciſcus nec poſſe nec velle ſe facere rñderet ad dñm Hoſtiēſem acceſſit ⁊ ab eo finale rñſum accepit:vidēs ꝙ ſup hoc diſpenſationē obtinere neq̄ret ſpū tētatiōis impulſus dedit ī cōmotionē pedes ſuoꝝ. Cūq̄ paululū diſceſſiſſet q̄dā ſibi obuiauit:⁊ ab eo q̄ tēderet req̄ſiuit. Cui cū furioſa voce diceret: q̄d ad te de facto meo:⁊ ille ſtatiȝ latus exhibuit manꝰ extēdit ⁊ pedes in q̄bus q̄nq̄ vulnera recētia cruoris nō modicū effundebāt. Et adiecit tu vulnera mea renouas:tu me iteꝝ crucifigis. Quo viſo pterritus ad pedes eiꝰ ſe cuȝ lachrymis ɔiecit:ſibiq̄ vt ignoſceret rogauit ſtatimq̄ xp̄s q̄ viſus fuerat ab oculis eiꝰ eſt elapſus. Tūc ille ad beatū Franciſcū rediēs viſa per ordinē retulit:⁊ vſq̄ ad finē vite deuotus in religione permanſit.

¶ De eadē dñica Ser.ſecūdus ꝙ mane eſt ſurgendum ⁊ diuinis vacandum.

H Ora eſt iā nos ð ſōno ſurgere. Ro.xiij. Boetiꝰ ī ƀe ɔſolatiōe phīe dt vnicuiq̄ viro bono īſerta ē nāt cupiditas bōi. Ueꝝ āt bonū q̄ ſolū q̄erat ab appetitꝰ ē deꝰ. iux̄ dcm̄ aug.ī lī.ɔfeſ. Feciſti nos dñe ad te ⁊ īq̄etū ē cor nr̄ȝ dōec q̄eſcat ī te. Et illō bonū acq̄rit cū bōis exercitijs ⁊ opibꝰ v̄tuoſis:⁊ ñ cū ſonolētia ⁊ pigritia. Vñ Leo papa ī q̄dā ſmōe. Nō dormiētibꝰ pmīt regnū celoꝝ:nec otio:nec ðſidia torpētibꝰ btītudo eternitatis repromittit. Vñ ī vbis pmiſſis hortat nos apoſtolus ſurgere a pigritia: ⁊ inchoare bona opa dicēs. Hora eſt iā nos ð ſomno ſurgere.i.a pigritia ⁊ inchoare bona opa ⁊c. Vñ in p̄ſentī ſermōe tria ſunt dicēda. Primo q̄uo ātiq̄ui olim ī pctis dormierūt. Scđo q̄uo ſurgere ðbemꝰ a ſomno corpali ⁊ ſpūali. Tertio exēplū. ¶ Quātū ad primū ſciēdū ꝙ olim fere oēs hoīes in pctis dormierūt ⁊ a bono ope torpebāt nec miruȝ q2 in nocte erāt. In nocte quidem tria ſunt q̄ dormire faciūt ⁊ ſomnum īducūt.ſ.obſcuritas:frigiditas:⁊ humiditas. Nox quidē naturalr̄ eſt obſcura:frigida ⁊ humida. Obſcuritas quidē ſomnuȝ inducit. Vñ homines quidē dormire volētes loca obſcura q̄runt. Frigiditas etiā inducit ſomnū. Vñ in hyeme ⁊ in frigida cōplexione ſomnus pfundus laudabilis eſt in contraria vo ſuſpectus. Humiditas etiā inducit ſomnū. Nā ſȝ philoſophū. Vapor humidus a cibis reſolutꝰ dum in cerebrū aſcēdit ſomnū inducit. Hinc eſt ꝙ

pueri magis dormiūt ꝙ̄ ſenes: qꝛ plus abundāt in hūiditate. Nō ſuit igit̃ mirū ſi antiq̄ ſic dormierūt: qꝛ erāt in obſcuritate ignorātie: in ſrigiditate dilectionis diuine: ⁊ hūiditate carnalis ↄcupiſcētie. Sꝫ illa nox iā receſſit: dies aūt appropinquit: ⁊ idō iā nō eſt dormiēdū: ſꝫ vigilādū. Aduenit eñ vera lux q̄ obſcuritatē ignorātie expulit ⁊ ſplēdorem ſapie adduxit. Eſa. ix. Populus q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magnā. Aduenit ignis diuin⁹ eis q̄ ſrigiditatē ſugauit ⁊ totū mūdū dei amore accēdit. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā ⁊ q̄d volo niſi vt ardeat? Aduenit ⁊ ver⁹ ſol q̄ oēm nebulā carnalis ↄcupiſcētie exſiccauit. Eccl. xliij. Aꝑti ſunt theſauri. i. ſolares radij ⁊ euolauerūt nebule ſicut aues. ⁊c. ℞ Quātū ad ſcd̕az partē hui⁹ ſermonis dicendū ſm magr̃m hūber. ſup regulā Augu. De mane debem⁹ libēter ſurgere a corporali ſomno ⁊ deū laudare. In ſignū hui⁹ aues incipiūt valde mane cātare q̄d eſt ꝯ inuerecūd' ā hoīs pigritātis i lecto Amb. de off. Quis xp̄ianus nō erubeſcat ſine pſalmoꝝ modulatiōe diē trāſire: cū minutiſſime aues ſolēni deuotōe ortū diei ꝓuemūt? Augu. Indecēs eſt ꝙ ſol inueniat xp̄ianū iacētē in lecto. Bern. dicit ꝙ hō ſomno dedit⁹ eſt q̄ſi imago mortis. Uñ nimia ſōnolētia nocet corpori ⁊ aīe. Sꝫ mane ſurgere nō eſt ſolū ꝓ ſalute aīe: ſꝫ ēt pro ſanitate mētis ⁊ corꝑis. Unde phs. Surgere de nocte ad ſanitatē ⁊ bonā diſpoſitionē eſt vtile. Itē qꝛ vigilie matutinales faciūt oīnes citi⁹ ⁊ leui⁹ exaudiri. Uñ: pſ. Qm̄ ad te orabo dñe mane exaudies vocē meā. In ſup dulcedinē cōſolatiōis diuine ſrequēti⁹ de mane ſurgētes recipiūt. Uñ māna q̄d xp̄m ſignat de mane colligebat̃ vt h̃r Exod. xj. O q̄t dulcedies negligūt ꝙ̄plures accidioſi q̄s illi de mane ſurgētes accipiūt. vñ Baſili⁹. O melliſlua dulcedo mirāda: ꝙ̄ dulcis es i meditatiōe. ſꝫ dulcior in orōne: dulciſſima in ↄtēplatiōe ſuꝑdulciſſima ſ in beatitudine. Itē qꝛ de mane citi⁹ de⁹ inuenit̃. Nā ſicut q̄s de mane citi⁹ inuenit̃ in domo ſua: ſic ⁊ de⁹ i corde hoīs. Nā tūc aīa hꝫ maiorē limpiditatē: ⁊ ↄ̃hr aptior ē ad cōtēplādū: ēt illa hora aptior eſt ad erigendum cor ad deū anteꝙ̄ aīa diſtrahat̃ ad diuerſa per occupatiōes: vel impediat̃ a fantaſmatib⁹ collectis: ꝓpter q̄d h̃r de iuſto. Ecc. xxxix. Tradidit cor ſuū ad vigilandum diluculo ad deū q̄ fecit illū. Notandū ꝙ ſꝫ eūdē Ba. libēter eſt orandū de mane ⁊ de ſero. ℒ Primo predicta tp̄a apta ſunt orōnib⁹: qꝛ matutinū ꝓcedit occupatiōes diurnas. veſꝑtinū vo ſeq̄tur. Et ſꝫ Ber. ſup Cāti. Apti⁹ eſt ad orādū: ⁊ idō nō ſunt ꝑtermittēda illa tp̄a q̄n ſēꝑ in illis orem⁹: ſic ēt faciebat xp̄s nos ſuo exēplo ꝓuocās orabat mane. Marc j. Diluculo valde conſurgēs egreſſus abijt in deſertū locū: ibiq̄ orabat. Itē Matt. xiiij. Aſcēdit in mōtē ſol⁹ orare: veſpere aūt facto ſol⁹ erat ibi. Sic exēplo xp̄i orādū eſt nobis de mane ꝓpter futura ⁊ d̕ ſero ꝓpter ꝑterita. Hiero. ↄtra Iou. li. j. Precepta ſunt hec duoꝝ. ſ. tꝑe' maxime habēdaꝫ curā. ſ. mane ⁊ veſperi: ſꝫ eoꝝ q̄ acturi ſum⁹ ⁊ q̄ geſſimus: ⁊ idō orādū eſt de mane vt futura bñ fiāt. Et orāduꝫ eſt de ſero: vt ꝑterita malo facta remittant̃. Itē orādū eſt ſpāliter mane ⁊ ſero vt primordia ⁊ vltimū actionū noſtraꝝ offerētes ille q̄ eſt alpha ⁊ o principiū ⁊ finis debitas ꝓmitias inchoatiōis ⁊ decimas conſummatiōis ꝑſoluam⁹ eidē. vñ Hūber. Quotidie mane ſurgētes cūcta deo q̄ facturi eſtis oſferatis: ⁊ finito die ↄuocatis cogitationib⁹: locutionib⁹: ⁊ operationib⁹ illa die cōmiſſis ipi capitulū teneatis. Uñ etiā Chryſo. in ſermo. Qn̄ occupaueris ſuꝑ ſtratū tuū ⁊ neminē infeſtū patieris anteꝙ̄ veniat tibi ſomn⁹ ꝓfer i mediū codicē ↄſciētiā tuam reminiſcere pctā tua ſi q̄d in verbo: in facto: aut cogitatiōe peccaſti. Uñ etiā Gre. in lib. moral. Iuſti viri cuꝫ diſtrictionē vēturi iudicis cōtēplāt̃: pctā ſua ad memoriā inducūt: deſlētq; q̄d cōmiſerūt diſtricte ſe iudicāt, ne iudicent̃. ℳ Itē ſciendū ꝙ nō ſolū ſurgēdū eſt a ſomno corporali: ſꝫ ēt ſpūali. i. a pctō. Nā ꝑ ſōnū intelligit̃ pctm̄ ſm Guil. ludg. Primo qꝛ ſicut ſe ad dormiendū q̄s volūtarie diſponit: ſic hō ad pctm̄. Uñ Augu. Oē pctm̄ eſt volūtariū ⁊ adeo volūtariū: qꝛ ſi nō volūtariū nō eſſet pctm̄. Uñ etiaꝫ h̃r in decretis. Nemo efficiet̃ ſeru⁹ diaboli niſi ꝓpria volūtate. xv. q. j. Nō eſt. Scd̕o qꝛ hō dormiēs eſt ſemimortuus: ſic pctōr mortu⁹ eſt vita ſpirituali: ſꝫ viuit adhuc vita corꝑali: imo niſi eēt ſpes reſuſcitatiōis ſpiritualis meli⁹ eſſet ſibi ſi mortu⁹ eēt: imo bonū eſſet ei ꝙ nūꝙ̄ natus fuiſſet. Ber. Uita ſine fructu grauior ē morte Deniq; duo parant̃ arbori infructuoſe. ſ. ſecuris ⁊ ignis. vñ Ambro. ſuꝑ lucā. Melius eſt pctōrib⁹ male agētib⁹ mori ꝙ̄ ꝙ in pctis diu verſent̃. Tertio qꝛ ſi q̄s tenet gladiū euaginatum ſuꝑ dormientē nō timet: ſꝫ ſi ſōniat aliq̄ terribilia timebit corā illis. Sic etiā pctōres nō timēt iuſtitiā dei: nec ꝑdicatores ſcripturā futura mala annūciātes: ſed preſentē tribulationē timēt. Nā mortē tꝑalē timēt q̄ ē trāſitoria: ſꝫ mortē eternā nō timēt q̄ eſt ꝑpetua. Augu. Uera mors quā hoīes nō timēt, eſt ſeparatio aīe a deo q̄ eſt vita aīaꝝ. vñ Gre. In lib. moraliū. Mortē carnis oīs hō timet: morteꝫ aīe pauci. Itē pauꝑtateꝫ temporalē timēt ⁊ paupertatē inferni nō timēt ubi vna gutta aq̄ haberi nō pōt. Ibi eñ pro defectu bonorū mors

deſiderabit.ſed mors fugiet ab eis. vñ Aug.
in quodã ſermone. Quare mors querit ꝛ non
inuenit. Qm̃ quib⁹ in hoc ſeculo vita offert et
nolũt recipere in inferno: tũc q̃rẽt mortẽ ꝛ nõ
poterũt inuẽire. Quarto ſicut ſomnia ſomniã
tib⁹ debẽt ꝑ oppoſitũ exponi: ſic q̃ hñt hic ho-
nores mundanos diuitias t̃pales. ꝛ delitias
corꝑis ꝛ gaudia mũdi: iſta oĩa ſunt quaſi q̃dã
ſomnia: ꝛ vertunt ꝑ oppoſitũ ĩ tribulationẽ ꝛ
paupꝑtatẽ ꝛ amaritudinẽ maximã. Vñ Greg.
Vñ caro ad t̃ps ſuauiter viuit ide ſpũs ĩ eter
nũ torq̃bit ꝛ ĩgemiſcet. vñ Hiero. ĩ q̃dã ep̃la.
Difficile ĩmo ĩpoſſe ẽ vt pñtib⁹ q̃s ꝛ futuris frua
tur bonis. vt hic vẽtrẽ ꝛ ibi mẽtẽ ĩpleat et de
delitijs trãſeat ad delitias ꝛ in vtroq; ſeculo
prim⁹ ſit vt ĩ terra ꝛ ĩ celo appeat glioſ⁹. Qui
to ſicut ſõniãs hꝫ ſenſus ligatos ſic et ipſi nõ
meritorie opant̃ exñtes ĩ pctõ mortali. Vñ dꝛ
in decre. Opa bona extra charitatẽ facta nõ
valent ad ſalutẽ. xxiiij.q.i. Odi. Vñ q̃libet hõ
hoc ſacro t̃pe dꝫ a ſõno pcti ſurgere ob reue-
rẽtiã dei ꝑpter gaudiũ angeloꝝ ꝛ oĩm electo
rũ in celo exiſtẽtiũ. vñ Lu.xv. Gaudiũ eſt an
gelis dei ſuꝑ vno pctõre pñiam agente. ¶
Quãtũ ad ſcdãz ptẽ iſti⁹ ſermõis: tũc q̃libet
hõ dꝫ ĩ deo ꝯſidere: ꝛ ſc; ĩ hoc ſacro t̃pe ad deũ
ꝯuertere: qꝛ ip̃e ẽ pat̃ vniuſcuiuſq; petẽti oĩa pec
cata ẽt ꝯtrũctiq; grauia ĩdulgere. Vñ exemplũ
in vitaſpatrũ lib.iij. Frater q̃da ĩpugnabat̃ a
fornicatiõe ꝛ vidẽs ſacerdotis paganorũ in
egypto filiã adamauit eã ꝛ dixit p̃ri ei⁹. Da
mihi filiã tuã in vxorẽ. Ille vero dixit ei: nõ poſ
ſum tibi dare eã niſi pri⁹ ĩterrogauero deum
meũ: ꝛ conſurgẽs abijt ad demonẽ ꝛ dixit ei.
Monach⁹ q̃dã vult ãccipe filiã meã in vxorẽ.
dabo eã illi vel nõ? Rñdit ei demõ dicens. Si
negat deũ ſuũ baptiſma ꝛ ꝑpoſitũ monachi
da eã illi. Veniẽs aũt ſacerdos locut⁹ eadem
verba ad monachũ q̃ ſtatĩ ꝯſenſit: ꝛ mox q̃ſi
colũba exijt de ore ſpũs ei⁹ ꝛ euolauit ad celũ
pergens aũt ſacerdos ad demonẽ dixit. Ecce
ꝑmiſit ſe monach⁹ illa tria q̃ p̃ceperas facturũ
Et rñdẽs diabol⁹ dixit. nõ des illi filiã tuã: qꝛ
de⁹ ei⁹ nõ diſceſſit ab eo: ſꝫ adhuc adiuuat eũ.
Qd̃ cũ audiſſet monach⁹ ille ĩgemiſcẽs dixit ĩ
ſemetip̃o. Si tãtã bonitatẽ oſtẽdit in me de⁹
me⁹: cũ ego ĩfelix negauerim eum ꝛ baptiſ-
mum ꝛ ꝑpoſitũ monachi: et adhuc adiuuat
me cur recedã ab eo? ꝛ receptis monitis cum
celeritate venit ad heremũ ad q̃dã magnũ
ſenẽ: ꝛ narrauit ei oĩa. Cui ſenex dixit. Jeiu-
nes tres hebdomadas continuas ꝛ ego dep̃-
cabor deũ p te: ꝛ cũ ꝯpleta fuiſſet hebdomada
p̃ma ĩterrogauit fratrẽ illũ ſenex dicẽs. Vi-
diſti aliq̃d? Rñdit vidi colũbã in altitudine ce
li ſuꝑ caput meum ſtãtẽ. Et dixit ei ſenex. At
tende tibimetipſi ꝛ depcare deuꝫ. Scd̃a vero
hebdomada ĩpleta iterũ venit ſenex ꝛ dixit ei.
vidiſti aliq̃d: ꝛ rñdẽs fr̃ dixit illi: vidi colũbaꝫ
veniẽtẽ iuxta caput meum. Itẽ ꝯpleta tertia
hebdomada venit ad eum p̃r ꝛ interrogauit
eum ſi aliq̃d pl⁹ vidiſſet: ꝛ rñdit ille vidi colũ-
bã: q̃ vẽit ꝛ ſtetit ſupra caput meũ ꝛ dũ vellẽ
tenere eã ĩtrauit ĩ os meũ. Tũc ſenex grãs
egit deo ꝛ dixit fratri. Ecce de⁹ iã ſuſcepit pe
nitẽtiã tuã decetero attẽde temetipſũ ꝛ eſto
ſollicitus: ꝛ rñdẽs frater dixit. Ex hoc te iã nõ
derelinquã ſed tecum ero donec moriar.

¶ Adhuc de eodem.

ABiſciamus ergo opa tenebra-
rũ.i.pctã mortalia. Vñ hic ẽ di-
cẽdũ d̃ ſeptẽ pctis mortalib⁹. illũ
ſermonẽ q̃re ĩfra. Sermo. cxlj.

¶ Dominica ſcd̃a in aduentu. Sermo.iiij.
de reddenda ratione in iudicio.

ERuntſigna in ſole ꝛ lu
na ꝛ ſtellis
ꝛc. Lu.xxj. Marci.xiij. Mat. xxiiij.
Ari.iij. Topi. Ineſt deo iuſtitia fa
cere. Si ergo corpora q̃ hic caſtigã
tur diuerſis plagis: vt exerceãt in bonis ope
ribus niſi ꝛ bona q̃ hic perfecerũt in corpore
manẽtes remunerant̃ ĩ futuro: ꝛ multi q̃ ini-
que agunt niſi punirent̃ in futuro nõ eẽt de⁹
iuſtus. Cõtra qd̃ dicit p̃s. Juſtus dñs in oĩb⁹
vijs ſuis ergo reſurrectio mortuoꝝ erit tã bo
norũ q̃ȝ maloꝝ. Tunc eñ manifeſtabuntur
oĩa abſcondita: qꝛ ſm̃ dictũ xp̃i nihil opertũ
qd̃ nõ reueletur. Tunc reddituri ſum⁹ rationeꝫ
vnuſq̃ſq; ꝑut geſſit in corꝑe ſuo ſiue bonum
ſiue malum: ꝛ t̃pe illo erunt ſigna in ſole ꝛ lu
na. In p̃cedẽti dñica actũ eſt de aduẽtu xp̃i in
carnẽ q̃ eſt aduẽt⁹ amoris. In hac autẽ dñica
agit̃ de aduentu xp̃i ad iudiciũ q̃ eſt aduen-
tus timoris: vt amor ad bonũ nos inuitet. ꝛ
timor a malo nos reuocet. vñ in p̃ſenti ſermo
ne tria ſunt dicẽda. Primo de loco ꝛ t̃pe gñā-
lis iudicij. Scd̃o de quib⁹ nos opꝫ reddere rõ
nẽ. Tertio exẽpliũ. ¶ Quãtũ ad primũ ſcien-
dũ ꝙ iudiciũ eſt duplex ſcꝫ particulare ꝛ gña
le. Particulare ꝯtingit in morte hoĩs: Eccli.
xij. Hoc iudicium a deo oĩ carni. vñ Innoc. de
vilitate humane ꝯditiõis lib.iij. dicit ꝙ tam
bon⁹ q̃ȝ mal⁹ anteq̃ȝ aĩa egrediat̃ de corꝑe vi-
det xp̃m quaſi in cruce poſitũ: Mal⁹ ad cõfu-
ſionẽ vt erubeſcat ſe nõ eſſe redemptũ ꝛ ſua
culpa ſanguinẽ xp̃i fructũ redẽptiõis nõ ha-
bere. Unde de malis dꝛ. Viderunt in quẽ pu-
pugerũt qd̃ intelligit̃ de xp̃i aduẽtu ad iudi-
cium ꝛ aduentu ad diem mortis. Hec ille. vñ
Luce.xij. Eſtote parati: qꝛ qua hora nõ puta-

tis filius hoīs veniet. Tale iudicium ē q̄ in
oēs hoīes ſimul iudicabunt. ij. Corin. v. Oēs
nos manifeſtari opʒ añ tribunal xp̄i vt refe-
rat vnuſq́ſq; ꝓpria ꝓut geſſit in corpe ſuo: ſi-
ue bonū ſiue malū. Locꝰ aūt extremi iudicij
erit vallis ioſaphat i aere ſup locuʒ in q̄ xp̄s
aſcēdit in celū. vñ Johel. iij. Congregabo oēs
gētes ⁊ adducā eas in vallē ioſaphat: ⁊ ibi ſe
debo vt iudicē oēs gētes. Tp̄s extremi iudi-
cij erit i fine ſeculi. De die aūt ⁊ hora incertū
eſt. Mat. xxiiij. De die aūt illa inoteſcit. Unde
ſciēdū q̄ certā ⁊ determiatā horā nemo ſcire
pōt niſi cui ſolꝰ deꝰ vult reuelare. Quidā eniʒ
dicūt extremū iudiciū i media nocte fieri. ſcd̄ʒ
illō Matt. xxv. Media nocte clamor factꝰ eſt.
Ecce ſpōſus venit exite obuiā ei. Quidā dicūt
extremuʒ iudiciuʒ fieri de mãe. ſ. i aurora: al-
legātes illō dcm̄. p̄s. In matutio iterficiebāt
oēs pctōres terre. Sʒ beatꝰ Aug. dicit: q: ve-
niet qñ nō ſperabit. Uñ xp̄s dicit Mat. xxiiij.
Uigilate ergo q: neſcitis diem neq; horā. ¶
Sʒ quātū ad ſcd̄am ptē iſtiꝰ ſermōis ſciēdum
q̄ extremum iudiciū valde eſt timēduʒ ꝓpter
rationē diſtrictā quā in eo reddituri ſumus.
Nam primo reddituri ſumus rationem de
cogitationibꝰ. vnde Sap. j. In cogitatiōibus
ipĳ iterrogatio erit. vñ Greg. Sic deꝰ vias no
ſtras ↄſiderat ⁊ cunctos greſſus dinumerat:
vt nec minutiſſime cogitatiōes q̄ apud nos ⁊
viſu viluerunt eius iudicio indiſcuſſe rema-
neāt. O q̄ tot vindicatiōes luxurioſas ⁊ alias
prauas cogitatiōes in corde cum deliberatio
ne ⁊ ꝓpoſito tenuerūt: q̄uo videbunt. ergo q̄-
libet dʒ cuſtodire cor ſuū a prauis cogitatiōi
bus ſemꝑ cogitās deo ſe eē de eis redditurū
rōnē. Hiero. in ep̄la. Quicq̄d pudet dicere pu
deat ⁊ cogitare. Nā ſicut q̄s verecundat̄ i fa-
ctis corā hoībus: ſic in cogitatiōibus verecū
dari dʒ corā deo. vñ. j. Regū. xvj. Hō videt ea q̄
parēt deus aūt intuet̄ cor. vñ dicit etiā Salo.
Prouer. iiij. Cor tuuʒ omni cuſtodia ſerua: q:
ex ipſo vita ꝓcedit. Scd̄o reddituri ſumus ra
tionē de v̄bis. Mat. xij. De omni verbo otioſo
q̄ locuti fuerint hoīes ſuꝑ terrā reddēt rōnē
in die iudicij: ſʒ ſi diceres. Quid ē verbū otio
ſum. Rñdeo ſm̄ Hiero. verbum otioſum ē q̄d
ſine vtilitate loquētis vel audiētis profertur
vñ etiā Greg. in moralibus. Otioſuʒ q̄ppe ver
bum eſt q̄d aut rōne iuſte neceſſitatis aut in-
tentione pie vtilitatis caret. O quid tunc di-
cturi ſunt hoīes iracūdi qui ex ira ⁊ vindicta
maledixerūt proximis. De q̄bus ap̄ls. Neq;
maledicti neq; raptores regnum dei poſſide
bunt. Similiter detractores qui famā proxi-
mi denigrauerunt. De q̄bus dr̄ Prouer. xxiiij.
Cum detractoribus ne cōmiſcearis. q: repēte
ↄſurget perditio eoꝝ. Itē q̄d dicturi ſunt ho-
mines mēdaces q̄ ꝓximos ſuos deceperunt.
p̄s. Perdes oēs q̄ loqnūtur mēdaciū. Itē blaſ
phemi q̄ ꝑ vulnera ⁊ ſanguinē chriſti iurauē
runt. Silr̄ ⁊ illi qui per nomē dei vane ⁊ q̄nq;
mēdaciter iurauerunt. Cōtra quos dr̄ Eccli.
xxiij. Iurationi nō aſſueſcat os tuū multi eñ
caſus in illa. Ergo dicit xp̄s Matt. v. Sit ſer-
mo veſter eſt. eſt: nō nō. Uñ memoria extremi
iudicij dʒ eſſe cuſtos lingue. Nā q̄libet dʒ co-
gitare q̄ opʒ eū de verbis ſuis deo rōnē red-
dere. ¶ Tertio reddituri ſumꝰ rōnē de ope
ribus ipſius corporis. vñ Eccl. vlti. Cūcta q̄
fiūt adducet dn̄s ad iudiciū ꝓ omni errato:
ſiue bonū ſiue malū ſit. Uñ de cunctis greſſi-
bus pedū ⁊ ſaltibus reddituri erimꝰ rōnem
Job. xxj. Nōne vias meas ipſe ↄſiderat ⁊ cun
ctos greſſus meos ipſe dinumerat: hoc nō at
tēdūt choriʒantes ⁊ ſuperbe incedētes. Silr̄
de tactibꝰ illicitis manuū ⁊ illicito viſu oculo
rū ⁊ auditu auriū. Hoc illi nō atēdunt q̄ illi
cite ſe ⁊ alios tangūt oſculādo ⁊ amplexādo.
Silr̄ reddituri ſumꝰ rōnē de dono corporis. ſ.
de fortitudine: iuuētute: ſanitate. ⁊ pulchritu
dine. Silr̄ de actibꝰ ipſius corpis. ſ. quotiens
iebriatꝰ fuiſti: quotiēs actū luxurie extra ma
trimoniuʒ ꝑpetraſti quot choreas choriʒaſti
quotiēs vxorē ꝓpriā vel alios hoīes ex ira vel
vindicta percuſſiſti vel leſiſti ⁊c. ℞ Quarto
reddituri ſumus rōnē de rebꝰ tp̄alibꝰ tripl̄r.
Primo q̄uo q̄libet lucratus ſit oīa tp̄alia q̄ in
hac vita poſſedit vſq; ad vnū denariū vtrū iu
ſte vl̄ iniuſte. O ſicut iā curſus mūdi eſt ad tē
poralia lucrādū. tunc iā vix ſine pctō mortali
lucrant̄. vñ apoſt. Qui volunt diuites fieri in
cidunt in laqueū diaboli. Scd̄o redditurꝰ eſt
vnuſq́ſq; rōnē de tp̄alibus q̄uo iſta expēdit vſ
q; ad minimū denariū. Hoc illi guloſi ⁊ ebrio
ſi attēdere deberēt q̄ tot dēarios imo groſſos
⁊ florenos ſuꝑflue expēdūt: q̄ q̄nq; a mane vſ
q; ad veſperā: imo q̄nq; ꝑ integrā noctē in ta
bernis ſedēt ⁊ ſe cibo vino ſuꝑflue replēt ⁊ ine
briāt de q̄bus oībus denarijs diſtricte reddi
turi ſunt rōnē. Ergo q̄libet xp̄ianus timens
deū nūq̄ ſine cā ⁊ neceſſitate ⁊ vtilitate debe
ret bibere vnū hauſtū: ſʒ ſemꝑ in comedēdo ⁊
bibēdo deberet q̄rere ſuſtētationē ⁊ ↄfortatio
nē nature. vnde. Aug. de v̄bis dn̄i. Si q̄d mā
ducas ⁊ bibis ad refectionē ⁊ recuperationē
mēbroꝝ: ⁊ deo gr̄as agis tūc tuus cibꝰ ⁊ potꝰ
laudat deū. Silr̄ ſuꝑbi q̄ in ſuꝑbia ⁊ ſuꝑflui-
tate veſtiū expēdūt bona ſua: ſciſſuras ⁊ cau-
das faciēdo ⁊ multa paria veſtiū ꝓcurando.
Silr̄ luſores q̄ perludunt bona ſua cū pctō ⁊
ↄtra deū de q̄bꝰ oībus reddituri ſunt rōnem.
Nā q̄libet xp̄ianus ſic male expediēs bōa ſua

ppterea pōt dānari:etiā ſi nulla tēporalia in
iuſte acq̄ſierit. Exēplū de epulone: vt habet
Luce.xvj.vbi dr q̄ erat quidā diues q̄ epula
bat quotidie ſplēdide ⁊ īduebat purpura et
byſſo ⁊c.ibi nō fit mētio q̄ fuit vſurari⁹ vł ra
ptor:ſed q̄ bona ſua male expēdit:⁊ q̄ paupe
ri Lazaro nō ſubuenit:ıō ſepult⁹ eſt in infer
no. Chꝛyſo.ſup Mat. Diuitias accepiſti:non
vt laſciuie ꝯſumas:ſꝫ vt ī eleemoſynis expen
das q̄ em̄ habes pauperū ſunt:ſꝫ tibi credita
ſunt:etiā ſi ex laborib⁹ iuſtis ⁊ hereditate pa
terna poſſeſſoꝛ eoꝝ fact⁹ es.vñ habet ī decre.
Nō eſt min⁹ pctm̄ auferre habēti q̄ꝫ denega
re īdigēti.di.xlvj.ſicut hi.vñ etiā Amb.ī quo
dā ſermone. Nō minoꝛis eſt criminis habēti
tollere.q̄ꝫ cū poſſes indigētib⁹ denegare. vñ
etiā Baſi. Nōne īdīs ſpoliatores q̄ diſpēſan
da ſuſcepiſti ꝓꝑa reputādo.Eſt em̄ cib⁹ fame
lici quē tu tenes.nudi tunica quā in cōclaui
ꝯſeruas diſcalciati calcei q̄ penes te marceſ
cunt indigētis argētuꝫ q̄ poſſides humatū.
¶ Tertio reddituri⁹ es rōnē quō heredib⁹ di
miſiſti bona tua:q: ex eis ꝓuenire poſſunt li
tes q̄ poſſunt oꝛiri poſt moꝛtē tuā inter here
des ꝓpter bona tua: q: meli⁹ eēt nullū dena
riū poſt moꝛtē relinquere q̄ꝫ cām litis heredi
b⁹ miſtrare:⁊ q: ille q̄ nō facit poſſe ſuū oꝛdi
nādo bona ſua q̄cūq; mala ⁊ pctā ſiue lites ſi
ue iurgia ſiue inimicitie ex talib⁹ bonis īter
heredes ſiūt q̄ mala ꝑuenire potuit: ⁊ noluit
ſibi ī ala ſua nocebunt:q: priuabit ſuffragijs
ꝯſanguineoꝝ ſuoꝝ:⁊ ēt ideo punieł q̄ ex ꝑci
tate ⁊ auaricia ſua noluit ea ante diſponere:
ergo q̄libet hō tpalia ſua bona poſſidens dꝫ
aduertere dictū Eſa.ꝓphe q̄ dixit ad regē Eze
chiā. Diſpone domui tue:q: tu moꝛieris ⁊ nō
viues. ¶ Quinto reddituri ſum⁹ rōnē d̄ tpe
quo vixim⁹ in ꝑſenti mūdo. Ber. Oē tp̄s no
bis ipēſum a nobis exigeł q̄liter ſit expēſum
vñ quilibet redditur⁹ eſt rationē de omnib⁹
mēſib⁹:annis:ſeptimanis:dieb⁹:hoꝛis:⁊ mi
nutis:quib⁹ vixit ſꝫ foꝛtaſſis.xxx. annis vixi
ſti ⁊ nūq̄ꝫ deo ꝑ tres annos fidelił ſeruiuiſti:
quid faciendū ſit. Rñdeo q̄ debes de ꝑterito
tpe dolere ⁊ cōfiteri q̄ tp̄s tuū ſic vane expē
diſti:⁊ ſic eſt dicēdum ad ſingula puncta vbi
quis ſe reū inuenerit. Itē ſciendū q̄ quilibet
dꝫ tp̄s ſuū vtilił expēdere. Ber. Nihil ꝑcioſi⁹
tpe ⁊ heu nihil hodie vili⁹ inuenił:trāſeunt
dies ſalutis ⁊ nemo recogitat. Vñ legił exem
plū q̄ quidā deuot⁹ hō.qñ audiuit hoꝛologiū
ſonare ſemꝑ cogitauit ⁊ dixit ad deū. O de⁹
iā iterū vnā hoꝛā tēpoꝛis vite mee cōſumpſi:
de qua tibi reddituꝛ⁹ ſum rationē quō eādē
expēdi. Sic quilibet homo deberet ſeipſuꝫ at
tēdere ⁊ ſemꝑ de ſero cogitare quō diē tranſ
actū expēderit. Nā dānati in inferno de hoc
ſignāter ꝯquerunł q̄ tp̄s gratie tā inutiliter
expēderunt.vñ Humber.ī tractatu de ſeptu
plici timoꝛe dicit q̄ quidā deuot⁹ hō exiſtēs
in deuotōib⁹ ⁊ oꝛatiōibus ſuis audiuit quā
dā vocē lugubrē ⁊ q̄ſiuit q̄d eſſet. Rñdit. Ego
ſū vna ala dānata. Et ille cur tā amare fles.
Rñdit illa. Ego ⁊ oēs ale dānate de nulla re ī
tantū dolemus ſicut de tpe grē qō inutiliter
expēdimus ⁊ peccando cōſumpſimus vbi in
vna hoꝛa potuiſſemus de pctis nr̄is penituiſ
ſe ⁊ eternā penā quā nunc patimur euaſiſſe.
Cōtinuatio ꝑcedētis ſermōis. Ser.iiij.

Tunc videbūt filium hōis ve
nientē in nube cū po
teſtate magna ⁊ maieſtate. Luc.
xxi. Joannes de ſctō geminiano
dicit q̄ ſicē equ⁹ duob⁹ calcarib⁹
tangił latere:vt melius ⁊ foꝛtius viā currat.
ita ala hōis duabus affectionibus ſollicitał:
vcꝫ amoꝛe ⁊ timoꝛe. Siquidē amoꝛe ꝑmij ad
bonū ꝓuocał:⁊ timoꝛe ſupplicij a malo reuo
cał.vñ Ber. Nulla res ita nos ꝯſeruat ab oī
pctō imunes ſicut terroꝛ ſupplicij ſiue iudicij
⁊ amoꝛ dei. Vñ euāgeliū hodiernum legił de
aduētu xp̄i ad iudiciū vt nobis īcurrat timoꝛ
ꝓpter diſtrictā rōnē quā reddituri ſum⁹ ī di
ſtricto iudicio extremo. Vñ in pꝛeſenti ſermo
ne proſequar illa quinq; de quibus eſt reddē
da ratio q̄ꝫ in ꝑcedenti ſermone dimiſi ꝓpter
prolixitateꝫ. ¶ Pro quo ſciendū eſt q̄ ſexto
mō reddituri ſum⁹ rōnē de aīabus quas tra
ximus ad peccandū verbo vel exēplo vel pul
chꝛitudine vł oꝛnatu coꝛpis. Ergo ſi q̄s ſciret
vel intelligeret aliq̄ē hoīem eſſe captū in ma
la cōcupiſcētia ꝓpter oꝛnatū vel pulchꝛitudi
nē vł geſtus ſuos de hoc ex coꝛde deberet do
lere ⁊ penitere. Nā ſicut maximū ſacrificiū ē
zelus aīarū quo q̄s ꝓmouet ꝓximi ſalutem.
Sic ecōuerſo maxie offēdił de⁹ cū q̄s ꝓximuꝫ
v̄bo vł exēplo ad peccādū trahit.nā talis eſt
homicida ꝓximi ⁊ ꝑſecutoꝛ xp̄i. vñ Ber.ī ſer
mone. Nōne videł tibi grauioꝛē ab eo xp̄m ſu
ſtinere ꝑſecutionē qui ſuggeſtione maligna
exēplo ꝑnitioſo ſcādali ab eo peruertit aīas
quas redemit q̄ꝫ a iudeo q̄ ſanguinē iuſtū fu
dit:nec mirū:q: intātū diligit xp̄s vnaꝫ aīam
vt ꝓ ea ſi neceſſe eſſet parat⁹ eſſet iterū moꝛi
ne traderel faucib⁹ diaboli:immo celeſtis cu
ria triſtał cum quis ad peccādū trahitur. vñ
Amb. An non angelos ingemiſcere credim⁹
cū hō.penitēs ad peccādū trahił ⁊ reuertitur
⁊ tales ſunt rei in animab⁹ iſtis quas ſic ad
peccatū trahūt quaſi eas ꝓprijs manib⁹ occi
diſſent:vñ habeł in decre. Dātes occaſioneꝫ
ſcandali rei ſunt pereuntium.j.q.j. hi quos

Vñ de hoc maxie eſſet dolēdū: qꝛ ſi aīam vnā
cū ꝓpoſito a deo traxiſti: aīa tua erit ꝓ aīa il
li⁹. O qd dicturi ſunt ī iudicio q̄ q̄nq̄ in vna
chorea cū ornatu ⁊ pulchritudie corꝑis decē
vel .xx. aīas trahūt a deo. Ber. totus mūdus
ille p̄ciū vni⁹ aīe eſtimare nō pōt. ſi eñ qs .x.
florenos ꝑdidiſſet de hoc doleret. multo pl⁹
ē dolēdū de aīab⁹. vñ dꝛ in decre. Flere debe
mus qꝛ primū malo exēplo corripim⁹. d̄ pe.
di. j. ❧ Septimo reddituri ſum⁹ rōnē de offi
ciis ⁊ artificiis: q̄ſi xp̄s ī iudicio diceret. Intel
lectū tibi ↄceſſi: ⁊ illō artificiū didiciſti redde
rōnē q̄uō illud laboraſti. ꝟbi gr̄a. Sicut ſutor
de ſutoria. O qd tunc dicturi ſunt q̄ coriū cre
māt: ⁊ ſic ſuū artificiū ſciēter falſificāt cerdo-
nes. ſ. ⁊ ſartores q̄ veſtes ſupbas p̄parant: et
nouas adinuētiōes veſtiū adinueniūt. Piſtores
⁊ fabri q̄ ſil'r ſua artificia falſificāt. Inſtitores
q̄ male pōderāt ⁊ malū ꝓ bono ſciēter vēdūt.
Pincerne q̄ mēſuras nō replēt. Pānicide q̄ lo
ca obſcura q̄rūt vt ſic ꝓximos decipiāt. Pan
nifices q̄ pānos vltra mēſurā trahūt ⁊ dilani
ant Carnifices q̄ malas carnes vēdūt. Ruſti
ci q̄ lac ⁊ butyꝝ falſificāt. et agricole q̄ īfideli'r
agros colūt. Carpētarii ⁊ aliï q̄ ꝓ p̄cio diurno
ſeruiūt. ⁊ ad tres dies laborāt qd ī duob⁹ ꝑfi
cere poſſent. Sil'r ſerui ⁊ āncille q̄ īfidel'r dñis
ſuis ⁊ dñab⁹ ſeruiūt nā q̄libet deberet ſic ꝓ-
ꝓxio laborare ſicut ſibi vellet fieri. vñ Mat. vii
Oīa q̄cūq̄ vultis vt faciāt vobis hoīes ⁊ vos
eadē facite illis. vñ Thob. iiii. qd ab aliïs no
lueris tibi fieri: nec tu aliïs facias. ❧ Octauo
reddituri ſum⁹ rōnē de ſubditis nob̄ cōmiſſis.
Vñ de p̄latis q̄rit̄. Pͥo q̄uō īntrauerūt p̄latu-
rā: an ꝑ ſe vl' vocati a deo. ad Heb. v. Nemo aſ
ſumat ſibi honorē: ſꝫ q̄ vocat̄ a deo tāq̄ aarō.
Scdo q̄uō rexerāt ſuos ſubditos. Hier. xiii.
Vbi eſt grex tu⁹ q̄ dat⁹ eſt tibi: vñ p̄latura nō
eſt deſiderāda ꝓpt' diſtrictā rōnē. Sap. vi. Iu
diciū duriſſimū fiet his q̄ preſunt. Graue eſt
eñ r̄ndere ꝓ oīb⁹ ſubditis ⁊ ꝑiculoſum. Eze.
xxxiii. Sāguinē ipſi d̄ manu ſpeculatoris req̄
rā. Nā q̄libet p̄lat⁹ ꝓ q̄libet aīa ſibi cōmiſſa
ponit aīaꝫ ꝓpriā ꝓ pignore vñ dicit dñs cui li
bet p̄lato illud dictū Ezec. Cuſtodi virū iſtū q̄
ſi lapſ⁹ fuerit erit aīa tua ꝓ aīa illi⁹. Itē illud
Gen. xliii. Nō videbitis faciē meā niſi adduxe
ritis fratrē vr̄m minimū. Nā oīa pctā q̄ ſub-
diti cōmittūt redūdāt ī p̄latos. Rom. j. Digni
ſunt morte nō ſolū q̄ faciūt: ſꝫ q̄ ↄſentiūt facien
tib⁹. Vñ ēt dꝛ in decre. Faciētē ⁊ ↄſentiētē pa
ri pena ↄprehēdit. xvi. q. iiii. oēs. Et hec notāt̄
nō ſolū de magnis p̄latis: ſed etiā de paruis:
ſicut ciuis ⁊ ciuiſſa reddituri ſūt rōnē d̄ fami
lia: parētes de pueris: marit⁹ de vxore. Sil'r
hoſpites ē ꝑmittūt ī domib⁹ ſuis ludere: cho
rizare: blaſphemare hoīes inebriari: ⁊ ī hoſpi
tio recipiūt hiſtriones cū meretricib⁹: ⁊ hoc ꝓ
pter lucrū tēporale tales faciūt ſe participes
oīū pctōꝝ q̄ ī ꝓtāte ipſoꝝ cōmittunt. Sed q̄rit̄
vtrū pctm̄ ſit appetere vl' laborare pro p̄latu
ra. R̄ndeo q̄ ſic. vñ Chryſ. ſup mat. ⁊ ponit̄ in
decr. Quicūq̄ deſiderauerit primatū in ter-
ra inueniet ↄfuſionē ī celo. diſ. xl. c. finali. ❧
Nono q̄libet hō redditurus eſt rōnē de ſtatu
ſuo in q̄ ſtat: verbi gratia. Sicut illi q̄ ī matri
monio ſunt. Pͥo reddēt rōnē q̄uō matrimo-
niū inchoauerūt an cā ꝓlis: an cauſa libidi-
nis. Scdo an ſe mutuo dilexerūt ⁊ pacifice vi
xerūt. Tertio an tp̄s deditū in actu matrimo
nii ↄſeruauerūt. Quarto q̄uō an pueros edu
cauerūt īformādo eos pr̄ noſter ⁊ ſymbolū fi
dei ⁊ p̄cepta dei. Sil'r vidua reddet rōnē d̄ vi-
duitate: ⁊ ꝟgo d̄ ſtatu ꝟginitatis. Sil'r religio
ſus q̄uō ſeruauit ordinē ⁊ regulā ſuā. ſ. pau-
pertatē: caſtitatē: ⁊ obediētiā. ❧ Decio red
dituri ſum⁹ rōnē de omiſſiōe bonoꝝ q̄ facere
debuim⁹ ⁊ ñ fecim⁹. ꝟbi gr̄a. Vnuſq̄ſq̄ cogno
ſcit q̄t dies ieiunioꝝ nō ſoluit: cū bñ ieiunare
potuit. Sil'r quotiēs dies feſtiuos nō celebra
uit ⁊ q̄t miſſas ſine cā ex pigritia neglexit. Itē
quot opa mīe nō exhibuit paupib⁹. Nā xp̄s
in iudicio req̄ret ſex opa mīe a q̄libet hoīe di-
cēs illō Mat. xxv. Eſuriui ⁊ nō dediſtis mihi
māducare ſitiui ⁊ nō dediſtis mihi bibere: ho
ſpes erā ⁊ nō collegiſtis me. Ite maledicti in
ignē eternū. ¶ Querit̄ ſi qs a malo ſe abſtine
ret nec bonū faceret an ſaluaret̄. r̄ndeo q̄ nō
vñ dꝛ in decre. A malo abſtinere nō ſufficit ni
ſi faciat qs qd bonū ē. de pe. c. cupiētes. ī cle.
vñ etiā. ps. Declina a malo ⁊ fac bonū. vñ ēt
Io. ix. Opꝫ operari dū dies eſt veniet eñ nox
in q̄ nemo operari pōt. nec etiā volūtas ſuffi-
cit niſi ſequat̄ op⁹. Plures eñ in inferno ſūt q̄
etiā bonā volūtatē habuerūt. ſꝫ nō opere ꝑfe
cerūt. vñ dꝛ ī decre. Nō eſt ſatis bñ velle: ſꝫ ēt
bñ facere. di. lxxxvi. nō ſatis. Ergo debem⁹ nō
ſolū mala vitare ſꝫ ēt ſollicite bona opa opa-
ri ⁊ corp⁹ nr̄ꝫ ieiuniïs ⁊ abſtinētiïs caſtigare.
vñ Ber. ſup. Cāt. Xp̄s q̄ ñ fallit̄ elegit qd car
ni moleſti⁹ ē. Illud ḡ vtili⁹ illō etiā magis eli
gēdū eſt. Et quiſq̄s aliud docet vel ſuadet ab
eo tāq̄ a ꝑſecutore cauēdū ē. ¶ Vñ legit̄ exē
plū q̄ q̄dā hō miſericors propter ſuā miāꝫ ra
pt⁹ ē et oſtēſa ſūt ei dei iudicia. Nā plures vi
dit p̄ſtari ipſi iudici ⁊ vnus ꝓtulit elecmoſy
nas q̄s ꝑ deū dedit. Ali⁹ orōnes q̄s deo ob
tulit Ali⁹ veſtes q̄b⁹ paupes veſtiuit. Ali⁹ opa
mīe q̄b⁹ paupes hoſpitio recepit. Et hec ille
vidēs cogitabat intra ſe. Tu plura ⁊ maiora
opa mīe exercuiſti: ergo bñ habebis cū iudi-
ce illo: ⁊ cū eū ordo tāgeret tunc iudex nō di-

xit ad eū: quot opa mīe tu ſeciſti: ſed dixit q̄s
delitias ⁊ quas voluptates propter me vnq̄
ſubtraxiſti tibi. et ille obmutuit: q̄r ſemp̄ i de
litijs vixit. Et iudex dixit ei. Nūq̄d audiſti me
in euāgelio dixiſſe q̄ arcta eſt via q̄ ducit ad
vitā. i. ad regnū celoꝝ. Et ille imediate cōuer
tit ſe ad beatā v̄ginē Mariā: ⁊ ad illos ſctōs
quos i ſpeciali veneratiōe ⁊ reuerētia habuit
vt p̄ eo intercederēt: q̄r amodo vitā ei⁹ emē-
dare: ⁊ i abſtinētia ⁊ maceratiōe carnis amo
do deo ſeruire p̄poſuit. Qd̄ ⁊ factū eſt. Nā in
terceſſiōe btē v̄ginis Marie ⁊ ſctōꝝ ad ſeip̄m
reuerſus ē: ⁊ poſtmodū oībus dieb⁹ vite ſue
corp⁹ ſuū macerauit: ⁊ i magna abſtinētia vi
xit: ⁊ ſupra modū pl⁹ q̄ pri⁹ paupib⁹ miſeri-
cors fuit: ⁊ vitā ſuā in bono finiuit. Vñ verifi
catū ē ei dictū beati Hiero. q̄ dixit in quadā
epiſtola ad Nepotianū. Non memini me le-
giſſe mala morte mortuū qui libēter opa pie
tatis exercuit. Habet eñ multos iterceſſores
⁊ impoſſibile eſt preces multoꝝ nō exaudiri.

De ſeptem tonitruis. Sermo. v.

Tunc videbūt filium hoīs ⁊c.
Sciēdū fratres chariſſi-
mi ex ſymbolo ſacre fidei q̄ domi-
nus nr̄ ieſus xp̄s vētur⁹ eſt ad iu-
diciū iudicare viuos ⁊ mortuos:
bonos ⁊ malos ⁊ ſeculū per ignem. in quo iu
dicio vnicuiq̄ daturus eſt iuxta meritum et
demeritū: ſiue bonum ſiue malū. Et hoc erit
cū venerit fili⁹ hoīs cū ptāte magna vt loq̄t
p̄ns euāgeliū. Sciēdū q̄ Joannes vidit: vt in
Apo. x. hr̄ angelū dei fortē deſcēdentē de celo
qui pedē ſuū dextrū poſuit ſupra mare: ⁊ ſini
ſtrū ſup̄ terrā collocauit: ⁊ iurauit p̄ viuētē in
ſcl'a ſcl'oꝝ q̄ nō erit vltra xp̄s. Glo. xp̄s mīe: ſꝫ
tp̄s iudicij ⁊ iuſtitie: ⁊ locuti ſūt ei ſeptē toni-
trua. Quid ḡ iſta ſeptem tonitrua ſunt niſi ſe
ptē calamitates q̄ ſupra pctōres i fine ſeculi
cōſumabunt. ℗ Per primū tonitruū poſſu-
mus recip̄e mortuoꝝ reſuſcitationē. vnde ad
Th. Canet eñ tuba ⁊ mortui reſurgēt incor
rupti q̄ horribilit̄ eñ hec tuba ſonabit. Hie-
ro. di. Siue dormio: ſiue vigilo: ſiue aliq̄d aliō
facio: ſp̄ illa vox nouiſſime tube ſonat i auri-
b⁹ meis. Surgite mortui ⁊ venite ad iudiciū
vñ Holcot ſup̄ librū Sap̄. Vox tube erit ſon⁹
quidā ſenſibilis ⁊ imperiū vocare xp̄i quo p̄ci
piet mortuis reſurgere. Juxta illō Jo. v. Mor
tui audiēt vocē filij dei ⁊ q̄ audierit viuēt. De
q̄ voce dicit Chry. Vere vox magna: vox tube
horribilis cui oīa obediunt elementa: quī pe
tras ſcindit: infernos ap̄it: portas ereas fran
git. vincula mortuoꝝ diſrūpit: ⁊ de profundo
abyſſi aīas liberatas corp̄ibus ſuis aſſignat.
Itē hec vox vt dicit Chry. audietur i celo. Et

tūc videbūt filiū hoīs venientē in nubib⁹ celi.
Tunc illuc veniet adā cū oīb⁹ ſuis in deū cre
dētib⁹ ⁊ eū colētib⁹. Abrahā cū oīb⁹ bonis pa
triarchis. Eſaias cū oīb⁹ viris p̄phetis. Da
uid cū oīb⁹ regib⁹ bonis. Janitor celi petr⁹ cū
oīb⁹ ap̄l'is ⁊ euāgeliſtis. Stephan⁹ ⁊ laurēti⁹
cum oīb⁹ q̄ ſuū inocētē effuderunt ſanguinē
Nicola⁹ ⁊ martin⁹ cū oīb⁹ p̄feſſorib⁹. Katerina
cum oīb⁹ virginib⁹. Elizabeth cum oīb⁹ vi-
duis. Anna cū oīb⁹ p̄iugatis. Regina celi cū
oīb⁹ ſacerdotib⁹ ⁊ religioſis q̄ vſq̄ ad mortē
in ei⁹ obſeq̄o p̄manſerūt. Itē vox hui⁹ tube au-
diet̄ in iferno: vt ait Chryſ. Et tunc Lucifer
Sathanas Aſmode⁹ Belzebuth venient cū oī
exercitu infernoꝝ. Itē audiet̄ vox hui⁹ tube p̄
totum mundum ab oriēte vſq̄ ad occidētē:
⁊ reſurgēt oēs hoīes p̄ter quoꝝ corpa i terra
deuenerūt. Veniet illuc Cayn q̄ fratrē ſuū occi-
dit cum oīb⁹ homicidis. Judas cum oīb⁹ tra-
ditorib⁹. Pylat⁹ cum oīb⁹ iniuſtis iudicibus.
herodes pueroꝝ necator cū oīb⁹ iniq̄s regib⁹
⁊ principib⁹. Barrabas latro cū oīb⁹ latroni-
bus. Lamech cū oīb⁹ adulteris. Neroth cum
oīb⁹ vſurarijs: ⁊ Giezi cum oīb⁹ iniuſtis ⁊ fal-
ſis mercatorib⁹. Symō cū oībus ſymoniacis.
Athalia cū oīb⁹ pueroꝝ necatorib⁹. Hieſabel
cum oībus meretricib⁹: ⁊ ſic de alijs. Joh. v.
Procedūt q̄ bona fecerūt i reſurrectionē vite;
q̄ vo mala egerūt in reſurrectionē iudicij. ℗
Per ſcd̄m tonitruū accip̄e poſſum⁹ ſep̄ationē
oīm tibi p̄gregatoꝝ ⁊ ſep̄abunt̄ oēs in q̄tuor
ordines: q̄r vn⁹ ordo ſedebit ſup̄ ſedes iudicij
cum dn̄o ad iudicādum nō vt ſniam dēt: ſꝫ vt
ſniam datā a dn̄o p̄firmēt. Aug. Tunc cū dn̄o
iudices venient q̄ nunc p̄ deo iniuſte iudicant̄.
Sitr illi q̄ oīa hr̄e poterāt i hoc ſcl'o p̄ dn̄o re
liq̄runt ⁊ pauperē xp̄m paup̄es ſecuti ſunt ſi
cut petr⁹ ⁊ paul⁹ ⁊ alij diſcipuli xp̄i ⁊ viri boni
⁊ religioſi. De q̄b⁹ dr̄. Matt. xix. Vos q̄ reliq̄ſtis
oīa ⁊ ſecuti eſtis me ſedebitis ſup̄ ſedes iudi
cātes duodecim trib⁹ iſrael. Scd̄s ordo iudi-
cabit̄ ⁊ ſaluabit̄ vt ſunt fideles xp̄i q̄ p̄cepta
dei ſeruauerunt. ⁊ vij. opa mīe exercuerūt q̄-
bus dicet̄ illud Matt. xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis
mihi mādūcare: ſitiui ⁊ dediſtis mihi bibere
hoſpes erā ⁊ collegiſtis me: nudus erā ⁊ co-
op̄uiſtis me: ifirm⁹ erā ⁊ viſitaſtis me ⁊c. Ter
tius ordo iudicat̄ ⁊ cum ſnia p̄dēnat̄ vt ſunt
fideles q̄ fidē habuerunt nec tñ p̄cepta dei ſer
uauerunt: nec opa mīe ad paup̄es exercue-
runt. Quib⁹ illud dicet̄ Matt. xxv. Eſuriui et
nō dediſtis mihi mādūcare: ſitiui ⁊ nō dedi-
ſtis mihi bibere: hoſpes erā ⁊ non collegiſtis
me. Tunc dicēt. O dn̄e q̄n vidimus te ſitientē
⁊ eſurientē ⁊ peregrinum ⁊ nudum: ⁊ non mi
niſtrauim⁹ tibi. Reſpōdet q̄ vni ex minimis

meis nõ feciſtis:nec mihi feciſtis.Ite maledi
cti in ignẽ eternũ.Quart⁹ordo ſtati ſine mĩa
diabolo tradet:ſicut iudei:pagani:heretici:q̃
fidẽ nõ receperunt.vñ Joh.iij. Qui nõ credit
iudicat⁹eſt.Qualiter aũt ſeparemur abinui=
cẽ oſtẽdit Matt.xiij.vbi dr̃.Exibũt angeli et
ſeparabunt malos de medio iuſtoꝝ ⁊ mittẽt
eos in caminũ ignis ardẽtẽ:ibi erit flet⁹⁊ſtri
dor dentiũ:ſic ſepabit frater a fratre:filius a
patre filia a matre:vxor a viro : vir ab vxore:
frater a ſorore:vnuſquiſq; ſʒ o pa ſua: ⁊ q̃ hic
xxx.annis.⁊ ampli⁹ſimul fuerũt ſeparabunt
⁊ ſe ãpli ns nunq̃ ſe revidebũt:ſcʒ quantũ ad
malos.Mat.xxiiij.Tunc erit tribulatio talis
qualis nunq̃fuit ab initio.Nã duo erũt in le
cto vno:vn⁹erit de dãnandis alter de ſaluã=
dis.Et eſt.ſciẽdũ φ nullus tũc tpis. itercedet
p alio.Ergo illi errãt q̃ depingũt beatã virgi
nem ⁊ Jo.bap.ad dexterã ⁊ ad ſiniſtrã . vnde
Job.ix.De⁹cui⁹ire nemo reſiſtere poterit.Et
ipſe iudex dicit p prophetã David. Cũ acce=
pero tp̃s ego iuſtitias iudicabo.vñ Chry.nec
pderũt ibi diuitie diuitib⁹: nec parẽtes filijs
nec angeli ibi pderũt ⁊ ego dico nec oẽs ſan=
cti:nã ſi oẽs ſci p aĩa dãnata itercederẽt:nec
xp̃s ei ſuã mĩaʒ exhiberet.vñ Gre.lib.xij. mo.
Nequaq̃ vltra mĩa in parcẽtis liberat quos
ſemel in locis penalib⁹iuſtitia iudicãtis dã=
nat.vñ etiã Augu.ille iudex nec grã preuenit
nec mĩa iã flectit:nec pecunia corrũpit:nec ſa
tiſfactionẽ vel plena mitigabit.Ergo hic duʒ
tp̃s habet agat q̃libet p ſe quãdiu eſt locus
mĩe:q: ibi erit locus iuſtitie. ¶ Per tertiũ to
nitruũ demõſtratio ſignoꝝ paſſionis xp̃i deſi
gnatur q̃ fit.in publico tremẽdo iudicio.Cuʒ
celeſtis rex ⁊ iudex omniũ hoim invalle ioſa=
phat potẽter deſcẽdẽs paſſionis ſue inſignia
radijs ſolis lucidiora oſtẽdet.vñ Chry. ſuper
Matth.Crux xp̃i ⁊ cicatrices xp̃i radijs ſolis
erũt lucidiores.Et hec iõ oſtẽdet vt videãt re
probi q̃ iuſte dãnent:q̃ tantũ pretiũ ſui ſan=
guinis pretioſiſſimi ꝯtẽpſerũt. Tunc eniʒ vt
ait Chryſ.exprobrabit eis dicẽs.Ego propter
vos factus : ſuʒ hõ:pp̃ter vos alligat⁹ſum:p
pter vos illuſus ſum:pp̃ter vos in crucis pa=
tibulo mortu⁹ ſum.Ecce p̃tiũ ſanguinis mei
qð dedi p vobis.Ubi eſt ergo ſeruit⁹ vr̃a quã
mihi p p̃tio ſãguinis mei reddidiſtis. Et tũc
plangent.ſ.ſup ſe oẽs trib⁹terre.Chry. Plan
gẽt ſe ip̃os.⁊ ſup oẽs iudei ⁊ pagani φ eũ vnq̃
ſuis manibus tã turpiter tractauerũt:⁊ ip̃m
fide puerſatã hoſtiliter impugnauerũt. Plan
gẽt ſe xp̃iani ſup pctõre eo φ pp̃ter bona eis
facta ſibi mala reddiderũt.Augu.Et fortaſſe
dñs in corpe ſuo cicatrices ſeruauit vt vulne
ra cordiũ diſcipuloꝝ ſuoꝝ ſanaret:⁊ vt in iu=
dicio hoſtib⁹exprobraret:vt ꝯuicẽs eos dicat
Ecce hoieʒ quẽ crucifixiſtis.Ecce deũ ⁊ hoieʒ
cui credere noluiſtis.Uidete vulnera q̃ feci=
ſtis.agnoſcite lat⁹ qð pupugiſtiſ.Qm̃ pp vos
aptũ eſt:nec tñ intrare voluiſtis.Diſcedite ḡ
maledicti ⁊c.Feſtinet ḡ vnuſq̃ſq; vt peniteat
dũ hic viuit.Ut p̃tio ſanguis redimet.Ne dũ
inuẽt⁹ fuerit ĩ nũero redẽptoꝝ fiat de nũero
pditoꝝ. Querit q̃r ⁊ q̃b⁹ xp̃s ſigna paſſionis
ſue ĩ iudicio oſtẽſurus ſit.R̃ideo φ bonis ad
gaudiũ ⁊ honorẽ.malis aũt ad triſtitiã ⁊ ter=
rorẽ.Nã pͥo vulneꝝ ſuoꝝ cicatrices oſtẽdet
ingratis.Uñ q̃libet dʒ oĩ die regratiari ⁊ me=
morari paſſionẽ xp̃i.Uñ amb.pl⁹ eñ dñe ieſu
debeo tuis iniurijs q̃b⁹ redẽpt⁹ ſũ q̃ tuis vir
tutib⁹ q̃b⁹ creat⁹ ſuʒ.Nõ eñ hoc pdeſſet niſi
redimi pfuiſſet.nã meditatio paſſiõis xp̃i eſt
deo valde accepta ⁊ hoĩ fructuoſa.Ber.Quid
eſt magis efficax ad curãdũ ꝯſcie vulnera q̃
vulneꝝ xp̃i ſedula meditatio.Scðo oñdet co
ronã ſpineã ſupbis q̃ cũ coronis :peplis:capu
tijs ⁊ crinib⁹ xp̃ʒ offenderũt. Hoc tales ſupbi
cogitare deberẽt cũ caput ſuuʒ ſupbe ornãt.
Et ſic dicẽdũ eſt de alijs pũctis infra poſitis.
Tertio lãceã oñdet iracũdis ⁊ inuidioſis q̃ ⁊
alios turbauerũt ⁊ primos odio habuerunt
gaudẽtes de aduerſitate:⁊ dolẽtes de pſperi
tate primoꝝ.vñ Sen. Utinã inuidi oculos
haberẽt ĩ oĩb⁹locis:vt de oĩb⁹felicitãtib⁹torq
rent.Nã quãta feliciũ ſunt gaudia:tãti inui
dioꝝ ſunt gemitus.Quarto clauos manuuʒ
oñdet auaris q̃ nũq̃ ſatiant nec ꝯtẽtant. Cõ
tra q̃s dicit ap̃ls. Hñtes alimẽta: ⁊ q̃b⁹ tega
mur hijs ꝯtẽti ſum⁹.Quĩto clauos pedũ oñdet
chorizãtibus. Quid eñ tũc a deo r̃ndere pñt
quẽ chorizãdo ⁊ ſaltãdo ſepi⁹ offẽderũt. Au=
gu.Oĩs mot⁹ petulãtie ſalt⁹ ẽ ĩ pfundũ cloa
ce.Sexto crucẽ oñdet pigris q̃ nihil arduũ ag
gredi:nec q̃cq̃ aduerſitatis pati volũt.Cõtra
q̃s dicit Greg.ſi illic dulcia appetim⁹ neceſſe
eſt vt hic amara toleremus. Cõtra qð plures
faciũt q̃ volũt regnare cũ xp̃o ſʒ ñ pati cũ eo.
Uñ verſ⁹.Oẽs nos cupim⁹adire regna celoꝝ
Dura pati fugim⁹ nec opus ſufferre laborũ.
Septimo flagellũ oñdet luxurioſis q̃ volupta
tib⁹ corpis ſatiſfecerũt ⁊ corpus ⁊ aĩam coin
quinauerũt.j.Coꝝ.vj.Oẽ pctm̃ quodcũq; fa=
cit homo extra corpus eſt:q̃ autẽ fornicat in
corpus ſuũ peccat.vñ dr̃ ĩ decre. Pollutio car
nalis laſciuie plus indignat hoiem inter ſeptẽ
pctã mortalia.xxxij.q.vij. Nõ ſolũ.vñ ẽt Ari=
ſto.de regi.punci. Coit⁹ ẽ deſtructio corpis
⁊ abbreuiatio vite.Octauo veſtẽ purpureaʒ
qua eũ pilat⁹ induit ⁊ veſtẽ albã in qua deri
ſus fuit aũ herode oſtẽdet ſupbis q̃ cũ ſciſſu=
ris ⁊ longis caudis ⁊ manicis ⁊ ſuperfluitate

veſtiū xp̄z oſtenderunt ornātes ſe ad allicien
dū:aſpiciētes ad malas ꝯcupiſcētias:vñ Chri
ſo.Si mulier decorauerit ſe ⁊ ad ſeuiſus hoīs
ꝓuocauerit:extremã vīdictā ſuſtinebit.No
no pānnū groſſū cuz quo oculi chriſti erāt li-
gari oſtēdet falſis ⁊ mēdacibus hoīb⁹ merca
toribus. Nā tales oculos dñi oīa aſpiciētes
conant velare qñ malū p̄ bono mittūt vēde
re dare vel mutare.Decimo funes cuz quib⁹
xp̄s ligatus fuit manib⁹ ⁊ brachijs oſtendet
illis q̄ amplexādo oſculādo ſe ⁊ alios ad ma-
las libidines ꝓuocauerūt.Undecimo fel ⁊ ace
tū cum quo chriſtus potatus fuit oſtēdet gu-
loſis ⁊ ebrioſis q̄ hic in ſatietate ⁊ ebrietate
vixerūt.De quibus dicit xp̄s Luce.vj.Ue vo
bis q̄ nūc ſaturati eſtis.Uñ hieronim⁹ i ep̄la.
Impoſſibile ē hic iplere ventrē:⁊ ibi mētē.
vnde Bernard.Qui carnalibus quidē volu-
ptatib⁹ paſcit eternaꝝ epularū delitijs indi-
gnus habetur..vñ Ambroſi.in libro de peni.
Ebrioſus ꝯfundit naturā:amittit gratiā:per
dit gloriā:incurrit damnationē eternā. Duo
decimo ſputū cum quo facies xp̄i fedata eſt
oſtendet illis q̄ facies ſuas decorant aliter q̄
creati ſunt.vñ Amb.Deles picturā dei ſi vul
tū tuū naturali cādore obnubilas:⁊ exq̄ſito
rubore perfundis. Et de illo dicit ꝓpha.Oēs
vult⁹ redigent in ollā.Nā tales vult⁹ ſi hic in
p̄ſenti decorati denigrabūt ⁊ punient inferna
li igne.Ber.In quo aūt mēbro creator magis
oſtēdit:in eodē pctōr magis torquebit. Deci-
motertio crines q̄ xp̄o extracti ſunt tp̄e paſſio
nis:oſtēdet illis viris ⁊ mulierib⁹ q̄ cū crinib⁹
ip̄z offēderunt faciētes ſibi glaucos ⁊ criſpos
⁊ coloratos crines.Silr ⁊ mulieres q̄ diſcoo-
tis capitib⁹ ītercedebāt:⁊ cū ornatu crinium
alios hoīes ad peccādū ꝓuocauerunt. Ɓ De
cimoquarto taxillos oſtēde luſorib⁹ q̄ ex aua
ritia ⁊ cauſa lucri luſerunt.Nā talis lud⁹ eſt
q̄dā expoliatio.iō nō pōt quis licite p̄ ipſum
aliquid acquirere:nec etiā retinere.Sz querit
vtrū lud⁹ ſit pctm̄ mortale.Rñdet ſm Guil.
q̄ ſic.Etiā ſi hō nō ducit in ꝯſuetudinē morta
liter peccat.Et intellige qñ ex auaritia ludit.
qr auaritia ē de ſe pctm̄ mortale. Et iā dicto
patet q̄ in piculoſo ſtatu ſunt luſores q̄ bona
p̄ ludū acq̄ſita poſſidēt ⁊ nō reſtituūt ſm ꝯſi
liū ſui ꝯfeſſoris.Decimoq̄nto denarios p̄ qui
b⁹ xp̄s vēdit⁹ fuit oſtēdet vſurarijs ⁊ oīb⁹ qui
ſciēter res iniuſtas poſſedert ⁊ nō reſtituerunt
Quid eñ tales dicturi ſunt in extremo iudi-
cio:cuz iudas iſtos.xxx.denarios reſtituit iu
deis p̄ quib⁹ xp̄z vēdidit:⁊ ip̄i res iniuſtas vl
furatas vſuras reſtituere noluert. Uñ dr in
decret.Uſurari⁹ nō vere penitet niſi p̄ri⁹ vſu
ras reſtituat.xiiij.q.iiij.q̄d dicā.Et rō hui⁹ ē:

qr dr Aug.Pctm̄ nō dimittit niſi reſtituatur
ablatū. Ɒ Per quartū tonitruū intelligunt
teſtes quos pctōr ꝯtra ſe habebit in iudicio.
Pro quo ſciēdū q̄ p̄rim⁹ accuſator ſiue teſtis
ſunt pctā noſtra ꝓpria.hiere.ij.Arguet te ma
litia tua:opa eñ maloꝝ eos ꝯſequent.p̄s.In
operib⁹ manuū ſuaruz cōprehēſus eſt pctōr.
Ber.Tūc loquētia vniuerſa pctōrū opa ſic di
cēt.Tu nos feciſti:opa tua ſum⁹ velis nolis
hodie nos abſcōdere nō poteris:qr te nō de
ſerem⁹:ſz tecuz ad iudiciuz pgem⁹ accuſabi
m⁹ te reū multiplicib⁹ criminib⁹:imo ꝓpria
ꝯſciētia hoīs erit teſtis ſue dānatiōis. Ro.ij.
Teſtimoniū reddēte illis ꝯſcientia ipōꝝ.Se-
cūd⁹ accuſator erit diabolus recitās oīa ma
la q̄ fecim⁹:⁊ de quib⁹ pniaz nō egim⁹. Aug.
Preſto erit diabol⁹ recitans q̄cq̄d fecerim⁹: q̄
die q̄ hora ⁊ quo loco:tūc obijciet pctōri cogi
tatiōes malignas luxurioſas ⁊ rancoroſas.ſi
militer q̄cq̄d peccauit loquēdo blaſphemādo:
detrahēdo:maledicēdo:mētiēdo :peierando:
deridēdo ꝓximū:⁊ ip̄z ad irā ꝓuocādo . Silr
oīa opa corporis:greſſ⁹:ſalt⁹:viſus:tact⁹:⁊ oēs
act⁹ luxurioſos.Silr accuſabit de omiſſiōe.ſ.
q̄t miſſas ſermōes ſine cā neglexiſti:q̄t dies
ieiunij ſoluiſti:⁊ q̄t dies feſtiuos nō celebraſti
⁊ quot opa mie exercere potuiſti:⁊ nō feciſti
et ſic de alijs.Tūc dictur⁹ eſt ille malign⁹ ad
uerſari⁹.O eq̄ſſime iudex iudica iſtū eē meū
p̄ culpā q̄ tuus eſſe voluit p̄ grāz tibi fuit ino
bediēs:mihi obediēs:tuā veſtem amiſit:cum
mea veſte adhuc venit.Terti⁹ accuſator erit
totus mūdus:⁊ oēs creature.Greg.Si q̄ris q̄
te accuſabūt.dico totus mundus:qr dicet ter
ra.O peccator maledicte pedib⁹ tuis ſup me
ambulaſti:fruct⁹ meos mādicaſti:⁊ deū qui
te creauit dereliq̄ſti. Redde ergo rōnē de o l
bus:tūc dicet aqua.Ego te potaui:ſordes la-
ui:piſces tibi miniſtraui:redde ergo rationē
Sol ego te letificaui:luce illuſtraui:redde rō
nē.Chryſ.In die illa nihil eſt qd̄ rñdeamus
vbi celū:ſol:luna:terra:dies:⁊ noctes:tot⁹ mū
dus ſtābūt aduerſus pctōrem in teſtimoniū
immo numer⁹ piſciū numer⁹ auiū ⁊ numer⁹
oīm creaturarū bñficiorūz dei q̄ tibi exhibita
ſunt quoꝝ vſuz habuiſti apparent q̄ſi p̄ntes
ſint ⁊ de his redditur⁹ es rōnē.Hoc q̄libet hō
cogitare deberet cū in p̄nti vſum creaturarū
et bñficioꝝ dei hz. Ɉ Per q̄ntū tonitruū acci
pere poſſum⁹ vociferationē iniquoꝝ.Nā ip̄i
iniq̄ maledicēt ſibi ip̄ſis clamādo illud Apoc.
Ue ve ve.q.d.Ue vobis pedes mei maledicti
quid mihi miſeri putaſtis q̄ p̄ malū greſſum
et ſaltus illicitos:celi ianuā mihi reſeraſtis
ingredimini mō portas inferni q̄ nūq̄ vobis
ampli⁹ aperient.Ue vobis man⁹ cur p̄ malū

tactũ corona glĩe me priuaſtis:iã ꝓpter vos
inducar ad ignẽ de quo amplius nũq̃ egrediar
Ve tibi cor maledictũ quid iputaſti q tuis co
gitatiõib⁹ malis ⁊ delectationib⁹ me gaudijs
celi priuaſti:tã incipit tua triſtitia quã nunq̃
ſeq̄t aliq̃ triſtitia.O maledicta lingua quãta
mala mihi feciſti q tot turpia v̄ba ꝓtuliſti iõ
os meũ mille ãnis ⁊ amplius clamabit:nec vnũ
inueniet q̃ adiuuabit.O maledicti oculi q̃ nũq̃
ꝓ peccatis meis vnã lachrimã fudiſtis corã ſacer
dotib⁹. Iã incipit fletus veſter intolerabilis
corã demõib⁹ ⁊ cũ mille milia annoꝝ merorẽ
habueritis nũq̃ inde cõſolatorẽ habebitis.
Quid plura. Tũc dicẽt montib⁹ cadite ſuper
nos ⁊ collib⁹ cooperite nos a facie ſedentis in
throno. ℟ Per ſextũ tonitruũ intelligere poſ
ſum⁹ ſnĩaꝫ dãnatoꝝ ⁊ vocationẽ electoꝝ. tũc
eñ dicet rex his q̃ a ſiniſtris erunt.diſcedite
a me ab ol leticia mea:⁊ a meis ãgelis quorũ
ↄſilia ſpreuiſtis qb⁹ p̄ſentib⁹ nullã reuerẽtiã
exhibuiſtis.Diſcedite:vt vos amplius nõ cuſto
diãt:ſꝫ in manib⁹ inimicoꝝ v̄roꝝ vos deſola
tos relinquãt.Diſcedite a ſctis meis:quoꝝ cõ-
uerſationẽ imitari noluiſtis:⁊ quoꝝ feſta nõ
coluiſtis.Diſcedite a mea dilecta matre:de
cui⁹ familia eſſe noluiſtis cui nũq̃ honorẽ im-
pẽdiſtis:de cui⁹ p̄ſentia gaudet ois celi curia
Diſcedite a me vt aures v̄re nunq̃ dulcẽ vo
cẽ meã audiãt. Nec man⁹ veſtre nũq̃ coronã
glorie recipiãt a me nec oculi veſtri amplius fa
ciẽ meã videãt.Diſcedite ergo maledicti a ce
lo:q2 nũq̃ amplius aliqđ bonũ a lab⁹ v̄ris de
celo deſcẽdet.Diſcedite maledicti a terra:q2
de ipſa corporib⁹ v̄ris nũq̃ aliqđ bonũ proue
niet.Diſcedite maledicti ad infernũ:q2 vtrũq̃
tã corp⁹ q̃ aĩa ibi ſine fine cruciabit. Per ſepti
mũ tonitruũ accipere poſſum⁹ multiplicitatẽ
ſupplicij maloꝝ poſt hãc vitã ⁊ magnitudinẽ
gaudij bonoꝝ. Hec patẽt infra ſer.liij.O:P.

De eadẽ dñica. Sermo ſextus de quin-
decim ſignis ante iudicium.

ERunt ſigna in ſole ⁊ lu
na ⁊ ſtellis
⁊c. Scire debetis filij cariſſimi:q2 ſi
cut mira ⁊ ſtupẽda p̄tra xp̄i aduẽ
tũ in carnẽ q̃ venit nos ſaluaturus
ab initio mũdi p̄ceſſerũt ſigna.ſic vltimũ aduẽ
tũ ipſi⁹ quo veniet nos iudicaturus p̄cedent
⁊ mira ⁊ mirabilia ſigna.q̃.d. Erũt ſigna i ſo
le et luna. Unde in p̄ſenti ſermone tria ſunt
dicenda. Primo q̃ ſunt ſigna q̃ erũt in ſole ⁊ lu
na. Scdo ponẽde ſunt aliq̃ queſtiões. Tertio
exẽplũ. Primo ergo querit q̃ ſunt ſigna illa q̃
erũt in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis. R̄ndetur vt h̄r Io
hel.ij. Sol cõuertet in tenebras:⁊ luna in ſan
guinẽ anteq̃ veniat dies dñi ⁊ magn⁹ ⁊ horribi

lis. Un̄ etiã Apoc.vj.dr. Sol factus ẽ niger q̄ſi
ſacc⁹ cilicinus:⁊ luna facta ẽ ſicut ſanguis et
ſtelle cadẽt ſup terrã.i.fulgura ignea dabũt
in terrorẽ hoim ad iudiciũ citatoꝝ. Aug. Tã
ſeua erũt iudicia dei q etiã ſol ipm inſpicere
nõ audebit.vñ etiã Mat.xxiiij. Erit tũc tribu
latio q̃lis nũq̃ fuit ab initio mũdi vſq; modo
nec poſtea fiet.vñ etiã Dan.xij. Veniet tale tẽ
pus q̃le nõ fuit ab eo ex quo gẽtes ceperunt
eẽ vſq; ad tp̄s illđ. Itẽ ſciẽdũ q be. Hie. in an
nalib⁹ iudeoꝝ inuenit ſigna.xv.p̄cedẽtia extre
mũ iudiciũ:ſꝫ vtrũ cõtinue futura ſunt an in
terpolatiꝫ nõ expſſit. Primuꝫ ſignũ eſt q
mare ſe eriget.xl.cubitiſ ſup altitudĩes mõtiũ
adq ſtãtib⁹ ⁊ in nullã ptẽ declinãtib⁹ tãq̃ mu
r⁹ vt verificet illđ ps. Mirabiles elatiões ma
ris ⁊ hoc ↄtinget in penã ⁊ terrorẽ ſupboruꝫ.
Cor ſupbi ẽ q̄ſi mare feruẽs qđ nõ deſcit:diſ-
cordia nãq; ex ſupbia orit. Prouer.xlij. Inter
ſupbos ſemp iurgia ſunt:q2 ſupb⁹ vult altior
eſſe:q2 modicũ q̃d factũ ſibi reputat magnũ ⁊
reputat ſe iniuſte pati:⁊ reputat ſe dignũ mĩ
to honere. Igr̃ ſp feruet ⁊ nũq̃ ſatiat honore
Vñ dr in dec. Elat⁹ in ſupbiã in iudiciũ cadet
diaboli:lxxxiij.di.qm̄. Sꝫ ĩter hũiles ẽ ſemp
pax.q2 hũilis reputat ſe vilẽ ⁊ ſubijcit ſe alijs
Vñ dr in dec. Seru⁹ dei nõ q̄rit quõ alijs ap-
pareat maior ſꝫ quõ inferior olb⁹ videat.di.xl.
quicũq;. Scđꝫ ſignũ ẽ q ſcđa die tm̄ i abyſſũ
demerget ipꝫ mare vt vix videri poſſit.vñ naũ
i.increpãs mare ⁊ exiccãs illđ. In ſignũ q ſp
bi ⁊ voluptuoſi q̃ ſeſe exaltauerũt ⁊ ꝓ dignita
tib⁹ ⁊ honore mũdano ⁊ poteſtatib⁹ laboraue
rũt:⁊ ſudditos ſuos ⁊ paupes ſupplãtaue-
rũt tũc hũiliabũt et deprimũt. Lu.xiiij. Ols q̃ ſe
exaltat humiliabit.vñ Pro.xxix. Supbũ ſeq̄t
humilitas Tertiũ ſignũ ẽ q oẽs beſtie ⁊ bel-
lue marine ↄgregabunt ſup pelag⁹:⁊ dabũt
mugit⁹ vſq; ad celũ ⁊ coꝝ mugit⁹ ſol⁹ de⁹ intel
ligit. Vñ Iob.xij. Loq̄re terre ⁊ ãnũciabit tibi
⁊ enarrabit piſces maris:⁊ hoc in terrorẽ illo
rũ q̃ in choreis in cytharis i fiſtulis ⁊ alijs mu
ſicalib⁹ inſtrumẽtis nimis delectati ſunt ⁊ plus
q̃ in deo:q2 tũc clamor ⁊ riſus illoꝝ i fletu cõ
uertet. Lu.vi. Ve vobis q̃ nũc ridetis q2 luge
bitis: Nũq̃ ſecuri tũc erũt q̃ nũq̃ illicite hic ga
uiſi ſũt:ſꝫ in p̄nti ſeculo cũ xp̄o triſtes fuerũt
⁊ ſicut xp̄s fleuit ſic ⁊ ipſi laudabiliter fleuerũt
Lu.xi. Beati q̃ nũc fletis.vñ etiã Gre. P̄ntia
gaudia ſequũt ppetua lamẽta. Quartũ ſignũ
eſt q mare ⁊ oẽs aque ardebũt.⁊ hoc i oppro
briũ luxurioſoꝝ ⁊ adulteroꝝ q̃ hic in delecta
tionib⁹ carnalib⁹ narrauerũt ⁊ libidini ſue ↄ
deũ ſatiſfecerũt:qm̄ tales in futuro ardebũt
in igne ⁊ ſulphure. Apoca.xxi. Erit pars eoꝝ
in igne ⁊ ſulphure. Nã ꝓ q̃libet vice ſicut hic

in luxuria delectati ſũt i futuro ſpecialē eter
nã penã habebũt. Apo. xviij. Quãtũ i delitijs
fuit tm̃ date illi lucrũ ⁊ tormẽtũ. Quĩtũ ſignũ
eſt ꝙ ligna ſiluaꝝ ⁊ holera herbaꝝ ⁊ oẽs arbo
res dabũt ſudorẽ ſanguineũ: ſicut ſibilla ꝑdi
xit: vt habet Johel. ij. In dieb⁹ illis dabo ꝓdi
gia in celo: ⁊ in terra ſanguinẽ ⁊ vaporẽ fumi
Et hoc cõtigit in terrorẽ homicidarũ q̃ ex vin
dicta occiderũt ⁊ vulnerauerũt ꝓximũ. Nam
hoc eſt vnũ de q̃tuor peccatis clamãtib⁹ in ce
lũ. ſ. fundere ſanguinẽ innocẽtẽ. Vñ Gen. iiij.
Vox ſãguinis fratris tui Abel clamat ad me
de terra. Sextũ ſignũ eſt ꝙ oĩa volatilia celi
cõgregabũtur in locũ vnũ adinuicẽ flentes ⁊
vlulãtes nõ guſtãtes cibũ neqꝫ bibẽtes: ⁊ hoc
ɔtinget i terrorẽ guloſoꝝ ⁊ ebrioſoꝝ q̃ hic ſẽ-
per in ſanitate ⁊ ebrietate vixerũt: q: tales in
futuro cibent fame ⁊ morte. Ps. Mors depaſcet
eos: de potu dicit ps. Ignis ſulphur ſpiritus
ꝓcellarũ pars calicis eoꝝ. Ibi eñ dãnati gut
tã aq̃ habere nõ pñt: vt pꝫ in epulone q̃ guttã
aq̃ petiuit: nec tñ obtinuit. Septimum ſignũ
eſt ꝙ tũc ruent oĩa edificia. Mat. xxiiij. nõ relĩ
quet lapis ſup lapidẽ q̃ non deſtruat. Et hoc
cõtinget in terrorẽ illorũ q̃ hic pl⁹ ſolliciti fue
rũt i edificijs terrenis: pl⁹ dilexerũt pulchra
edificia q̃ in celo ꝑparẽt ſibi manſiones de-
lectabiles. Jo. xiiij. In domo pr̃is mei mãſio-
nes multe ſunt. O q̃ plures ſũt tales q̃ pl⁹ or
nãt domos in quib⁹ corp⁹ morari dꝫ: q̃ aĩam
in qua de⁹ habitare dꝫ. vnde Eſa. ꝓpheta. Ve
q̃ coniungitis domũ domoi agro agrũ copula
tis vſqꝫ ⁊c. Diues homo cũ videret pulchrã do
mũ ſuã cogitare deberet. O ſi ita pulchrã ha
bitationẽ preparaſſez aĩe mee in celo ⁊ cũ tã-
ta ſollicitudĩe ⁊ labore ⁊ expẽſis ſicut corpori
meo in hoc ſclo ꝑparaui quã fortaſſis corp⁹
meũ breue tp̃s inhabitet. ¶ Octauũ ſi
gnũ eſt ꝙ ignea fulmina ſurgẽt ab occaſu ſo
lis ꝯ faciẽ firmamẽti vſqꝫ ad ortũ ſolis occur-
rẽtia. In ſignũ ꝙ iracũdũ de⁹ ſe oſtẽdet iracũ
dis hoib⁹ q̃ hic ꝓximos tribulauerũt maledi
cẽdo ⁊ verberãdo. Nã fulgura ⁊ tonitrua ſũt
terribilia. ergo ꝑ ea ſignificat ira dei ꝯ malos
⁊ iracũdos. Mat. v. Oĩs qui iraſcit fratri ſuo
re⁹ erit iudicio. Quõ ⁊ tũc nõ reus erit q̃ alios
turbauit: ⁊ ſciẽter ad iracũdiã ꝓuocauit. Sed
mãſuetis oſtẽdet ſe xp̃s mitẽ ⁊ benignũ. Mat
the. v. Bti mites ⁊c. Et ps. Mãſueti hereditã
bũt terrã. Nonũ ſignũ eſt ꝙ petre adinuicem
ſe collident: ⁊ in q̃tuor ptes ſcidẽt: ⁊ vnaque
qꝫ pars vt dꝫ collidet alterã: neſcietqꝫ hõ ſonũ
illũ ſꝫ tm̃ de⁹ ſicut factũ eſt in paſſione xp̃i: vt
hꝫ Mat. xxvij. Petre ſciſſe ſunt. Et hoc contin
get in terrorẽ obſtinatorũ: qui ſunt duriores
lapidib⁹, quos nec infernus: nec iudiciũ extre
mũ: nec gaudia celi: nec paſſio xp̃i põt emolli-
re: cũ tñ petre in paſſione xp̃i ſciſſe ſunt ſꝫ ipĩ
nõ pñt ſcindi ad pniaꝫ. Decimũ ſignũ eſt gña
lis mot⁹ terre. q̃ adeo erit magn⁹: vt dꝫ ꝙ nul
lus hõ nullũqꝫ aĩal ſtare poterit ſꝫ ad terrã ꝓ
ſternet. Apoc. xvj. Et factus eſt terremot⁹ ma
gnus qualis nõ fuit ex quo hoies eſſe cepert
Ex hoc in ſignũ ꝙ terra amodo nõ vult porta
re pctõres nec abſcõdere: ſꝫ oꝫ vt appereãt co
rã ſummo iudice. vt Greg. O q̃ anguſte erũt
tunc vie reprobox cũ ſuperi⁹ viderint iudicez
tremebũdũ inferi⁹ chaos horrẽdũ: a dextris
pctã accuſantia: a ſiniſtris infinita demonia
eos ad iferna trahẽtia: itus ɔſciẽtia accuſans
foris mũdus ardẽs. miſer pctõr ſic dephẽſus
quo fugiet? latere erit ꝫ eſt ĩpoſſibile: apparere
intolerabile. tũc dicent illud Apoc. vj. Mõtes
cadite ſup nos: ⁊ abſcõdite nos a facie ſedẽtiſ
ſup thronũ ⁊ ab ira agni. ⁊c. Undecimũ ſignũ
eſt ꝙ oẽs mõtes ⁊ colles in puluerẽ redigẽt et
oĩs terra equabit. Vñ Eſa. xl. Oĩs vallis iple-
bit: ⁊ oĩs mõs ⁊ collis humiliabit. Et hoc ɔti-
get in terrorẽ nobiliũ q̃ ſeipſos in pñti extule
rũt: ⁊ alios hoies ſpreuert: q: tunc cognoſcẽt
ꝙ oẽs erimus ſiles ⁊ de⁹ vnũquẽqꝫ indifferẽ-
ter ſꝫ merita ſua iudicabit. Matt. xvj. Filius
hois reddet vnicuiqꝫ ſcḋm opa ſua. Et hoc ſine
acceptione perſonaꝝ. Nã dñꝫ iudicabit ſicut
ſeruũ: dñaꝫ ſicut ancillã: regẽ ſicut ruſticũ: vñ
ps. Cũ accepero tp̃s ego iuſtitias iudicabo.
Itẽ in eodẽ ps. De⁹ iudex hũc humiliat ⁊ hũc
exaltat. Duodecimũ ſignũ eſt ꝙ etiã hoies ꝓ
tũc vivẽtes exibũt de cauernis in quib⁹ latita
bãt: ⁊ ibũt velut amẽtes: nec mutuo ſibi loqui
poterũt. Et hoc cõtinget in ſignũ ꝙ null⁹ ex
cuſare ſe poterit in extremo iudicio: neq: aliq̃s
ſanctorũ ꝓ quocũqꝫ pctõre itercedet. Decimũ
tertiũ ſignũ eſt ꝙ oĩa ſepulchra ab ortu ſolis
vſqꝫ ad occaſuꝫ aperient. ⁊ oſſa mortuoꝝ ſta-
bũt ſup ſepulchra ſua. vñ. Eze. xxvij. Ecce ego
aperiã tumulos veſtros. Et hoc ɔtinget in ſi
gnũ q: oĩa occulta ⁊ pctõres occulte peccãtes
manifeſtabũt ⁊ cõfũdent. vñ xp̃s dicit in euã
gelio. Nihil opertũ qḋ nõ reuelet: nec abſcõdi
tũ qḋ nõ ſciat. Decimũquartũ ſignũ eſt ꝙ ſtel
le cadẽt de celo. Ma. xxiiij. Stelle cadẽt de ce
lo: ⁊ ṽtutes celoꝝ mouebunt. Nã oĩa ſydera
errãtia ⁊ ſtationaria ſpargẽt ex ſe igneas co-
mas. In eodẽ die vt dicitur oĩa animalia ve-
nient ad cãpũ mugientia ⁊ non guſtãtia ci-
bũ nec bibentia. Sciẽdũ ꝙ ſtelle cadent. hoc
cõtinget in terrorẽ illorũ qui a fide ceciderũt
vel quos proſperitas vel aduerſitas a deo re
traxit. Decimũquitũ ſignũ eſt ꝙ homines vi
uentes ꝓ tunc oẽs morientur: ⁊ cũ mortuis
reſurgent qui longe ante fuerũt mortui. No

ta ꝙ celum ⁊ terra non renouabuntur nec pu rificabuntur per ignem. niſi poſt oblationem malorum hoīm poſt iudicium. Queritur hic vtrū oīa corpa redigent̄ in cineres: ⁊ videt̄ ꝙ non. Quia aliqui moriunt̄ q̄ immediate ante iudicium ⁊ ante reſurrectionem mortuorum vixerunt: ſed corpus hoīs nō incinerat̄ niſi ꝑ magnum tēpus poſt mortē hoīs: ergo ſaltē talia corpa nō incinerātur poſt mortē ipſoꝝ. R̄ndet Holcoth ſuper lib. Sap. ⁊ dicit ꝙ tales reſoluētur ꝑ ignē q̄ ↄcremabit mūdū ante iudicium ⁊ ſic ſoluēt̄ cito ⁊ cito ſeparabuntur. Ad hoc idē r̄ndet Haymo ꝙ oēs hoīes q̄ ſunt nati in pctō originali tenet hec ſentētia. Geñ. iij. Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris. Itē ſciēdum vtrū illi dies cōtinui ſint vl̄ interpolati. Hiero. nō exprimit. Et etiāꝙ talia ſigna fiāt apocriphū eſt. Quedā tamē ex eis vel etiā q̄ſi oīa vt patuit ex ſcripturis ſacris ꝓbat̄: ⁊ hoc d̄ctum ad primā partē huius ſermoīs. Sed quātum ad ſc̄dam partē tūc ponēde ſūt aliq̄ queſtiones. Et primo querit̄ vtrum xp̄s in iudicio in forma humanitatis glorioſa apparebit. R̄ndet beat⁹ Thomas de aquino ſuper iiij. lib. ſen. diſt. xlvij. ꝙ ſic. Nam xp̄s in forma humanitatis videri poteſt: ⁊ videbit̄ ab oīb⁹ tam bonis q̄ꝫ malis: tñ ſciēdū ꝙ equaliter videbitur a bonis ⁊ a malis. vnde Grego. ſuper Ezec. Redēptor humani generis cū iudex apparuerit: ⁊ ſpecioſus iuſtis: ⁊ terribilis erit iniuſtis. Quem eñ māſuetū aſpiciēt electi: hūc eūdem pauendum atq̄ꝫ terribilē reſpiciēt reprobi. ¶ Itē ſc̄do q̄rit̄ vtrū culpe oīū hoīū manifeſtabunt̄ in iudicio oībus hoīb⁹. Dicēdum ꝙ de iſta materia pulchre ſcripſit btūs Thom. ſuꝑ. iiij. ſen. ⁊ Richardus de ſancto victore dicētes. Opꝫ ꝙ in vltimo ⁊ cōi iudicio diuina iuſtitia oīb⁹ euidēter appareat ſnia aūt cōdēnā's vl̄ premiā's iuſta eſſe nō pōt: niſi ſm merita vel demerita ꝓferat̄. Et iō ſicut opꝫ ꝙ iudex aſſeſſores iudicio merita vel demerita cognoſcāt ad hoc ꝙ ſniaꝫ ꝓferāt. Ita opꝫ ad hoc ꝙ iuſta extremi iudicij ſnia appareat: vt oībus ſniaꝫ cognoſcētib⁹ merita vel demerita inoteſcāt: vt ſicut cuilibet nota erit ſua p̄miatio ⁊ ſua dānatio: ita oīb⁹ alijs inoteſcet. et iō opꝫ ꝙ ſicut de⁹ cuilibet ſua merita vel demerita reducet ad memoriā: ita etiā alicui cognitioni ſubiacēt: ⁊ hec ē ꝓbabilior ⁊ opinio cōior q̄uis magiſter ſniaꝝ cōtrariū dicat. ſ. ꝙ pctā ꝑ pniam deleta in iudicio alijs nō patebūt q: ſm beatū Tho. itelligēdū eſt ꝙ pctā iuſtoꝝ nō veniēt ad notitiā aliorū: ſꝫ vt pctā vt dimiſſa ſunt. Sic eñ cōſiderationi cuiuſlibet occurret ⁊ ex his nō ſequit̄ iuſtis pena: ſed gloria. Dicunt̄ eñ pctā cōmiſſa tegi inquātū deus

ea nō videt ad puniēdū: ſicut dicit glo. ſuper illud qđ d̄r in p̄s. Beati quoꝝ remiſſe ſunt iniquitates: ⁊ quoꝝ tecta ſunt pctā. Ex p̄dictis cōcludi pōt ꝙ corā iuſto iudice: ⁊ oīb⁹ āgelis ⁊ hoīb⁹ manifeſta erūt cuiuſlibet hoīs merita ⁊ demerita ex q̄b⁹ iuſta ſnia ab ipſo iudice ꝓferri pōt: q: vt ait p̄s. Unicuiq̄ꝫ reddet ſm opa ſua. Et hoc fit q̄ñ dn̄s deus iuſtus iudex dicet his q̄ a dextris ei⁹ erūt. Uenite bn̄dicti poſſidete regnū vobis parat̄ ab origine mūdi. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mādicare. Qđ vni ex minimis meis feciſtis: mihi feciſtis. Et his q̄ a ſiniſtris ei⁹ erūt cū ſuis pctis oīb⁹ hoīb⁹ maniſeſtis i valle ioſaphat dicēs ꝓferētes ↄ eos iuſtā ſniaꝫ q̄ q̄ſi gladi⁹ bis acut⁹ exibit de ore ei⁹. vt h̄r Apoc. j. Et vere bis acut⁹: q: interemit corp⁹ ⁊ aīam diuidēs totuꝫ hoīem a vita eterna: ſentētiās eūꝫ ad gehēnā ignis dicēs. Matt. xxv. Ite maledicti i ignē eternū q̄ parat⁹ eſt diabolo ⁊ āgelis ei⁹. i. hoībus eū ad malū ⁊ i malo imitātib⁹. Eſuriui ⁊ nō dediſtꝫ mihi mādicare ⁊c. vñ Aug. de v̄bis dn̄i. Si in ignē eternū mittit̄ q̄ nō dedit rē ꝓpriā vbi putas mittēd⁹ erit q̄ inuaſit alienā. Si cū diabolo ardere dꝫ q̄ nudū nō veſtiuit: vbi putas arſur⁹ erit q̄ veſtitū ſpoliauit. ¶ Tertio q̄rit̄ vtrū ignis p̄cedet aduētū iudicis. R̄ndet beatus Tho. in. iiij. diſtinct. xlvj. Et ſic aſcendet iſte ignis ſicut aſcēdeſt aq̄ diluuij. xv. cubitos ſuper oēꝫ terrā. p̄s. Ignis ante ip̄m p̄cedet. Et idē ignis ſm ſctm̄ Tho. cremabit corpa coꝝ ante iudiciū q̄ tūc viui reperient̄: ſiue ſint boni ſiue ſint mali. Sꝫ malis iſliget penā ſclus bonis aūt in q̄bus nil iueniet purgādū nō infliget aliquē dolorē: ſicut nec ignis camini inflixit aliquē de trib⁹ pueris. Da. iij. Bonis autē in q̄b⁹ purgādū aliq̄d iueniet infliget dolorē ſm magis ⁊ minus: ſicut plus vel min⁹ purgādū habebūt agēte ſicut diuina iuſtitia: cito aūt poterit purgari q̄cq̄d purgādū erit: q: recuperabit intētiōe qđ admittit i duratiōe. Et idē btūs Tho. dicit ꝙ ille poſt iudiciū iuoluet reprobos ⁊ q̄ntū ad calidū veſtiū: ⁊ q̄ntum ad illo'q̄ qđ erat groſſuꝫ i: eo ad iſernū deſcēdet ad penā dānatoꝝ. Qđ v̄o i eo eſt ſubtile ⁊ lucidū remanebit ſuperi⁹ ad gloriā electorū. Et idē dicit. Nō eñ cōplebit̄ mūdi renouatio: niſi expulſo pctōre extra mūdū. i. iſernū. Sic igit̄ ptꝫ ꝙ ignis ille aduētū iudicis p̄cedet: ⁊ cōcomitabitur ⁊ ſequet̄. Itē quarto q̄rit̄ vtrū elemēta renouabunt̄ ꝑ receptionē alicui⁹ claritatis. R̄ndet. Thom. iiij. diſtin. xlvij. Terra eñ vt d̄r erit i ſupficie exteriori peruia. i. pſpicua ſicut vitrū aqua ſicut criſtallū: aer ſicut celū. ignis vt luminaria celi. Itē q̄rit̄ vtruꝫ aīalia bruta plāta ⁊ corpa mixta remanebunt in illa inno

natiõe. Rñdet ƀʒ Tho. ꝙ nõ. Nã bruta aĩalia ⁊ plãte ⁊ corpa mixta corrũpunt̃ ſm totũ.ſ.ex parte materie q̃ fo:mã amittit ⁊ ex pte forme q̃ actu nõ manet. Nã hoĩes vlteri⁹ nõ idigẽt aĩalib⁹ ⁊ plãtis ſicut iã veſcunt̃: ⁊ iuuãtur p illa. Et hoc q̃rtũ ad ſcðaʒ partẽ iſtius ſermonis. Quãtũ ad tertiã partẽ iſti⁹ ſermõis ẽ notãdũ ꝙ q̃liʒ dʒ formidare vidictã iudicij diuini. Legit̃ i lib. de apib⁹. Erat monaſteriũ ſcti Jacobi apð leodiũ. vñ ibidẽ q̃dã adoleſcẽs cõſobrin⁹ ꝑpoſiti, maioris eccl̃ie religionẽ intrauit: qð vt audiuit ꝑpoſit⁹ idigne tulit: mãdauit p clericos ꝯſobrinũ exire renuit ille. Tũc ꝑpoſit⁹ forti manu collecta mltitudine ſatellitũ intrauit violẽter cenobiũ rapuit iuuenẽ ⁊ nudatũ ſcrõ habitu induit eũ habitu ſeculari. Abbas ğ monaſterij collectiſ maiorib⁹ ciuitatis epo ꝯquerit̃ ⁊ totũ clerũ ꝓ tãtis iniurijs interpellauit. hũc cũ idignãter vix audire vellet epõ ⁊ abbatẽ poti⁹ ipeteret duris verbis flexis genib⁹ abbas cũ moderamine ꝟborũ dixit. Judicẽ cõtra te oppoſitũ in terra habere nõ poſſum: ſed ꝯtra te deũ ſummũ iudiceʒ iterpello: vt infra. xl. dies vterq; noſtrũ cõpareat corã illo ſniam iudicis pro meritis accepturus. Ad hoc ꝑpoſit⁹ cachinãs cũ ſuis miſit hoĩeʒ atq; ſpreuit ⁊ repulit exprobratum. Quid plura. Quadrageſima aũt die circa nonã mortu⁹ eſt p̃dict⁹ abbas ⁊ cũ ꝓ illo ſolẽniter pulſarẽt ſedẽs in balneo ꝑpoſit⁹ q̃ſiuit a circũſtãtib⁹ q̃d hoc eſſet: mox q̃dã ingrediẽs redſit⁹ de ſonitu cãpanaꝝ: rñdit abbatẽ ſancti Jacobi iã defunctũ: ⁊ ꝓ eo pulſationẽ fieri tã ſolẽnẽ. Jlico recordat⁹ prepoſit⁹ q̃dragesimã diẽ eſſe qua ſe citatũ corã iudice ſummo audierat ab abbate: cõtriſtat⁹ aĩo dixit ſuis. Cito videte q̃d ego faciã moritur⁹ ſum: cõparere me opʒ hodie aſpectib⁹ iudicis ſine mora cũ poſt hoc balneũ egredi feſtinaret in aſtãtiũ man⁹ cũ diro eiulatu ⁊ vocib⁹ expirauit. Jbi ꝓculdubio cõpulſus rñdere vbi cauſarũ ſtrepit⁹ ceſſant iuriſperitoꝝ aduocatio ꝯticeſcit vbi nec ꝑces nec pretiũ liberabũt: vbi nec interlocutoria iudicis ſniam procellabunt.

Dñica. iij. ſermo. viij. de aduentu ſpũali.

Tu es qui vẽturus ee an aliũ expectamus. Math. xj. Phs dicit in lib. phiſi. ꝙ forma nõ introducit̃ niſi materia pri⁹ diſpoſita ſit: ſicut patet de puero cui in vtero matris aĩa nõ infundit̃ niſi ante materia ad modũ corpis ſit diſpoſita: ſic gr̃a non dat̃ hoĩ niſi diſponat ſe ad gratiã recipiẽdã. Modo qr per verbũ dei diſponit̃ hõ ad ſpũalẽ aduentũ gratie percipiendũ: tũc rogemus matrẽ gratie ⁊c. Tu es q̃ vẽtur⁹ ⁊c. ꝑ Notãdũ ꝙ deus venit in ꝑterito: venit in p̃nti: veniet in futuro. Scðm ꝑteritũ xp̃s venit p carnis aſſumptionẽ: ƀʒ p̃ns xp̃s venit in nos per gr̃e infuſionẽ: ſed ſm futurũ xp̃s veniet in die iudicij iudicare viuos ⁊ mortuos. de p̃io aduẽtu actũ eſt in p̃ia dñica aduẽt⁹. de ſcðo aduẽtu. ſ. ad iudiciũ actũ eſt in ſcða dñica: ſed in hodierna dñica agit̃ de aduentu xp̃i in nos p gr̃e infuſionẽ: vñ in hodierna collecta i miſſa petim⁹ vt mẽtiſ nr̃e tenebras gr̃a ſue viſitationis illuſtret. Et euãgeliũ hoc dicit ð ſcrõ Jo. bap. q̃ iterp̃tat̃ gr̃a ſiue in quo eſt gr̃a. Vñ in p̃nti ſermõe tria ſunt dicẽda. P̃io q̃uo ille aduẽt⁹ ſpũalis ꝑcellit alios duos aduẽt⁹. Scðo q̃re ille ſpũalis aduẽt⁹ eſt deſiderãd⁹. Tertio de duritia veſtiũ ꝯcludẽdo cũ vno exẽplo. Quãtũ ad p̃mũ ſciẽdũ ꝙ ille aduẽt⁹ xp̃i i mẽtẽ ꝑcellit alios duos aduẽt⁹. ſ. i carne ⁊ ad iudiciũ P̃io qr cũ aduẽt⁹ in carnẽ ſit ſoli⁹ filij i carne mortali appentis: ⁊ aduẽt⁹ ad iudiciũ ſit etiã tm̃ filij in carne glo:ioſi appentis. Aduẽt⁹ aũt i mẽte hois ⁊ toti⁹ trinitatis. Joh. xiiij. ad eũ veniem⁹ ⁊ mãſionẽ apud eũ faciem⁹. Scðo qr cũ aduẽt⁹ i carnẽ ⁊ aduẽt⁹ ad iudiciũ cõcs ſũt bonis ⁊ malis. Nã bõi viderũt eũ i mũdo exñtẽ ſiľr ⁊ mali ſicut phariſei pylat⁹ ⁊ herodes viderũt xp̃m in carne: ſiľr in iudicio extremo tã boni q̃ꝫ mali videbũt xp̃ʒ veniẽtẽ in nube: ſed aduẽt⁹ ſpũalis i mẽtẽ ẽ tm̃ bonoꝝ q̃ ꝑparãt ſe non ẽm habitabit in corpe ſubdito pctis. Vñ Hay. ſup Joh. Dñm deũ tuũ ſuſceptur⁹ in habitaculũ cordis tui emũda ꝯſciaʒ tuã ab opibus mortuis ⁊ ſupfluis ⁊ imũdis cogitatioibus: qr mũd⁹ inhabitato: mũdaʒ q̃rit domũ. Vñ etiã Ber. ſup cañ. Gr̃a balſamũ puriſſimũ eſt. ⁊ iõ purũ ⁊ ſolidũ vas reqrit. Tertio ꝙ illi duo aduent⁹. ſ. in carnẽ ⁊ ad iudiciũ ſunt ad nos: ſʒ ille ſpũalis aduẽt⁹ eſt i nos. Jn p̃io aduẽtu ſaluato: ad vos venit ad celũ reditur⁹: in mẽtẽ ꝟo venit in nobis mãſur⁹: niſi cũ mũditia opeꝝ nr̃oꝝ quaſi ꝓprijs manib⁹ eũ expellamus. vñ vocat̃ emanuel qð interp̃tat̃ nobiſcũ de⁹. vñ Jo. xiiij. Vos cognoſcetis euʒ qr apud vos manebit: ⁊ i vobis erit. Sen. Prope eſt de⁹: tecũ eſt: i te eſt: vñ magna ſecuritas eſt hoĩ deũ hr̃e in ſe. magnũ theſauꝝ hʒ q̃ deum hʒ: ⁊ q̃ deũ hʒ in ſe veriſiĺe eſt ꝙ nõ ſit ſine ꝯſolatiõe. Apo. iij. Si q̃s audierit vocẽ meã ⁊ apeuerit mihi ianuã intrabo ad eũ ⁊ cenabo cũ illo ⁊ ip̃e mecũ. Ber. cib⁹ aĩe eſt gr̃a dei dulciſſim⁹ ſane ⁊ oẽʒ hñs in ſe ſuauitatẽ ⁊ delectamẽtũ ſaporis. vñ etiã baſili⁹. O dulcedo melliflua: dulcedo mirãda q̃ꝫ dulcis es in meditatiõe: ſʒ dulcio: i orõne. dulciſſima i ꝯtẽplatiõe ſʒ ſupdulciſſima i beĩtudine: ⁊ hoc q̃rtũ ad p̃imã partẽ iſti⁹ ſermonis. ℞ Sʒ q̃rtũ ad ſecũ-

dā ſciēdū eſt ꝙ ſunt ſex ſm̄ Guil. Lugd. q̄ ſi cogitātˀ valēt ad hoc vt ille q̄ per pctm̄ mortale deſeruit deū eiꝰ ſpiritualē aduētū deſideret. Primū eſt ꝙ recogitet. i. quē relinquit. ſ. p̄rez ſuū celeſtē. Deu. xxxij. Deū q̄ te genuit dereliq̄ſti. Naturalis ē amor filij ad p̄rem naturalis dolor ꝺ eiꝰ offēſa: ſ; maior dꝫ eē de offēſa p̄ris celeſtis. Aug. Amādꝰ eſt ḡnator: ſ; preponendus ē creator. Inſup dn̄m ſuū negauit qđ eſt magnū opprobriū corā deo ⁊ etiā corā hoībꝰ negare ꝓpriū dn̄m. Inſup vel poſtremo dereliq̄t liberatorē ſuū de q̄ multū dolere dꝫ q̄ receſſiſſe ſe videt ab eo q̄ morte ꝓpria eū a morte eterna liberauit. Eccli. xxix. Ingratꝰ ſēſu dereliq̄t liberātē ſe. Refert em̄ leonē quē q̄dā miles a ſerpēte liberauit adheſiſſe inſeparabiliter vſq; ad mortē liberatori ſuo. Econtrario multi relicto dn̄o ſuo adherēt ſerpēti infernali q̄ nihil hꝫ dare niſi qđ ſicut ipſe poſſidet eternā ꝺānationē. Iudic. ij. Erui vos de manu eoꝝ ⁊ tn̄ vos dereliq̄ſtis me. Hier. xvij. Dn̄e oēs q̄ te derelinquūt ꝯfundentˀ. Scđo cogitare dꝫ cām q̄re dereliquit deū. Hiere. ij. Quid inuenerūt in me patres veſtri iniq̄tatis: q: elōgauerūt a me ⁊ ābulauerūt poſt vanitatē ⁊c. vn̄ Holcot ſup libro Sap. dixit. Si bn̄ficia xp̄i cogitemꝰ ⁊ noſtrā malignitatē pōderemꝰ nō eſt dubiū ſi vſum rōnis habemꝰ: quin occaſionē pn̄ie ſētiamꝰ. Vn̄ poete ſcribūt ꝙ harpia auis eſt hn̄s faciē hoīs: ſ; ē auis valde crudelis in tn̄ ꝙ interdū fame ſtimulāte hoīez inuadit et occidit ſitiēs aūt extūc cū ad aquā volat vt bibat vt faciē ſuā intuēs ⁊ ſe ſibi ſilē; nup occidiſſe recolēs tm̄ dolorē patitˀ ꝙ inde q̄n; moritˀ. Quid ergo nos rōne vtētes faciemꝰ q̄n deū nr̄m ⁊ fratrē noſtrū xp̄m nos iterfuit occidiſſe cognoſcimꝰ: hoc aūt videmꝰ expſſe cū ꝟbū dei audimꝰ vel ſcripta ſctōꝝ legimꝰ deuote. Et q̄cūq; nō penitet de pctis ⁊ deſiderat aduētū gr̄e iſta recogitās nō ē pfectꝰ xp̄ianꝰ: nec euāgelio dei credit. ⁊ iđ ſignāter dr̄. Mar. i. Penitemini ⁊ credite euāgelio. Tertiū ē ꝙ cogitet q̄d cū eo reliq̄rit: q: oē bonū. Aug. Seſe bonū deꝰ ē vt nemini eū deſerēti bn̄ ſit q̄d em̄ ēt bonū peccāti ex q̄ ſe ſibi malꝰ eſt ſeipſ; occidēdo. Sap. xvi. Hō p malitiā aīaz ſuā occidit. Sen. Nihil ē hoī bonū ſine bono. vn̄ Holcot. Merito dolere deberemꝰ p grā quā amiſimꝰ efficimur em̄ p culpā de filijs dei filij diaboli de familiaribꝰ dei hoſtes ⁊ pditores ⁊ emuli xp̄i: ⁊ ꝺ regni celeſtis heredibꝰ erimꝰ exules ⁊ pſcripti. Vn̄ legitˀ i libro de natura reꝝ ꝙ q̄dā auis ē q̄ vocatˀ auis paradiſi q̄ ꝓpter inſignē pulchritudinē ſic vocatˀ. Eſt. n. tāte pulchritudis ꝙ nullus color ſibi deeſſe credit: vox em̄ eius eſt ita dulcis ⁊ pia ꝙ pōt deuotionē ⁊ gaudiū excitare. hec auis ſi capta fuerit ⁊ illaq̄ata irremediabilˀr gemit ⁊ plāgit: nec vnq̄ plāgere deſinit donec reddita fuerit libertati. Moraliter iſta auis ē aīa fidelis q̄n eſt i grā eſt auis pulcherrima: q: i ea relucet imago ſctē trinitatꝭ nālitˀ ei ipreſſa habēs oēs colores. i. ꝟtutes. vnde Hieroni. in epiſtola. Oēs virtutes ibi coherēt vt q̄ vna caruerit oībus careat: ⁊ qui vnā hꝫ oēs hꝫ. Iſta capitˀ laqueo demōis q̄n peccat: q̄d ergo reſtat ei facere niſi plāgere et inceſſanter penitere donec p gratiā recōciliationis in ſtatū priſtinū reducatur: ⁊ de coruo diabolo fiat denuo auis paradiſi: ſic plāxit ⁊ gemuit ſāctꝰ latro iuxta crucē ſuſpēſus dōec a fonte grē obtinuit ⁊ audiuit illđ. Luc. xxiij. Amē dico tibi hodie mecū eris in paradiſo: ⁊ iđ oībꝰ pctōribꝰ dicitˀ a xp̄o: vt habetˀ Mat. iij. Pniam agite appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. Quartū vt cogitet cui adheſerit. Ioan. vi. Dixit petrus dn̄o Dn̄e ad quē ibimus? Grego. Stultū ē ſeruare diabolo offenſo q̄ nullo placatˀ obſeq̄o. Bern. in pſona dn̄i q̄d cauſe eſt ꝙ inimico meo vtroq; potiꝰ ſeruire vultis q̄ mihi? ſtulticia em̄ maxia ē ab illo recedere q̄ dat regnū celoꝝ ⁊ eterna gaudia ⁊ imenſas diuitias ꝓ ſeruitio trāſitorio ⁊ ſuire illi q̄ nihil hꝫ dare niſi eternā mortē eternū ignē eternā penā. ſ; heu plures ſeruitores hꝫ diabolꝰ i mūdo iſto q̄ xp̄s. Nā oēs ſupbi luxurioſi: iracūdi auari: mēdaces ⁊ periuri ſunt in ſeruitio diaboli: ſ; hūiles: caſti: abſtinētes ⁊ pacifici: veraces mites ⁊ obediētes ſunt i ſeruitio dei: ſed heu plures ſūt mali q̄ boni. vn̄. i. Io. v. Totꝰ mūdꝰ i maligno poſitꝰ ē. vn̄ etiā Ari. v. Top. Hoīes vt plurimū ſūt mali: in paucioribꝰ ꝟo ſūt boni. Quintū ē vt cogitet ꝙ niſi adueniet deꝰ nō recedet diabolꝰ. Ps. Ad nihilū redactꝰ eſt in cōſpectu eiꝰ malignꝰ: nō ſimul habitāt deꝰ ⁊ diabolꝰ: ſicˀ nec lux ⁊ tenebre. Nā q̄ cito lux ſolis intrat: tā cito tenebre fugātˀ ſic ē de deo ⁊ diabolo. ij. Cor. vi. Que ꝯuētio xp̄i ad belial? Sextū ē vt cogitet hō ꝙ nō p̄t venire ad gloriā dei nec ad ipſ; deū in futuro niſi deꝰ ad hoīez veniat i p̄nti p grāz. Aug. Nullꝰ poſſidet deū i futuro niſi q̄ hic poſſidetˀ a deo. Augu. Deſiderate auxiliū grē q̄ ſoli hoīes liberātur a malo ſine q̄ nullū prorſus ſiue cogitādo ſiue agēdo faciūt bonū. q: nullꝰ ſine grā ſaluatˀ. hoc incitare nos dꝫ vt deſideremꝰ aduētū xp̄i in nos: q: p nos ⁊ p nālia nō poſſumꝰ aſcēdere: ergo merito gratiā dei toto corde debemus deſiderare. vn̄ Augu. li. de natura ⁊ grā xp̄i. Grā ſine q̄ nec infantes nec etate grādes ſerui fieri p̄nt. S; quātū ad tertiū ſciēdū circa hoc ꝙ xp̄s i hodierno euāgelio ꝯmēdat Io. bap. de aſperitate veſtiū. dicēs. Quid exiſtis i

deſertū videre holēz mollibꝰ veſtitū.q.d. Ue
ſtis ioānis eſt pellis cameloꝝ: vbi notādū ꝙ
veſtis aſpera ꝯfert hoi quinqꝫ bona. S Pꝛio
vitis carnis dom it.ps. Ego aūt cū mihi mo
leſti eſſent.ſ.demões per infeſtationē carnis
īduebar cilicio. Exēplū de iudith vidua q̄ poꝛ
tauit die noctuqꝫ ciliciū ad domādū coꝛpꝰ ſuū
ſꝫ mollis veſtis admiſtrat fomitē carnis. Ber.
Mollia īdumēta mollitiē aīe īducūt. vñ etiā
Cypꝛianꝰ. Serico ⁊ purpura īduti xp̄ꝫ indue
re non pñt. vñ et Greg. in quadā omel. Quid
ē hō p̄cioſe oꝛnatꝰ niſi ſepulchꝛū foꝛis dealba
tū: intꝰ aūt plenū ſpurcitia? Scḋo veſtis aſpe
ra holēz ab īminēte tribulatiōe liberat. Hoc
ptꝫ in niniuitis quibꝰ dñus p Ionā ꝓphetā
minatꝰ eſt dicēs. Poſt.xl.dies niniuie ſubuer
tet. Auditis his ꝟbis.rex ⁊ oīs populꝰ indue
rūt ſe ſaccis ⁊ ſparſerūt cineres ſuper capita
eoꝝ: ⁊ ieiunauerūt ⁊ deū inuocauerūt: ⁊ auer
ſus ē furoꝛ dei ab eis ⁊ miſertus ē eoꝝ: ſic ecō
uerſo veſtis mollis ⁊ p̄cioſa irā dei ⁊ plagā ꝓ
uocat. Uñ legit in geſtis romanoꝝ ꝙ ille qui
pꝛimitꝰ inter eos veſtē purpureā induit a ful
gure ꝑcuſſus ē ⁊ ſic īterijt. Tertio veſtis aſpe
ra facit oꝛationē exaudiri. Uñ olim antiq̄ in
duebāt ſe ſaccis cū a deo aliq̄d īpetrare volue
rūt. ps. Reſpexit ī oꝛonē humilium ⁊c. Eccli.
xxxv. Oꝛo humiliātis ſe nubes penetrat do-
nec appꝛopinquat ad dñm nō ꝯſolabit: ⁊ nō
diſcedet donec altiſſimꝰ aſpiciat. et ecōuerſo
veſtis mollis ⁊ p̄cioſa īpedit oꝛonē. Nā ſupbꝰ
habitꝰ nō īpetrat a deo qḋ petit. vñ Iaco.iiij.
Supbis reſiſtit deꝰ. vñ Hiero. ī epla. Qua fi-
ducia erigas ad celū vultū quē cognitoꝛ non
agnoſcit? Quarto veſtis aſpa liberat holem
a veſte calamitatis q̄ dānati veſtiunt. ps. In-
duunt ſicut diploide ꝯfuſiōe ſua. Nā dāna
ti ꝯfundunt ī coꝛpe ⁊ aīa. vñ dicit dñs p pro-
phetā. Gloꝛiā eoꝝ ī ignominiā cōmutabo. ſic
ecōuerſo pōpoſitas ⁊ varietas veſtiū varieta
tē penaꝝ induit. qꝛ q̄t tunicas q̄t pallia quot
coloꝛes q̄t ſciſſuras ſupbꝰ ex ſupbia īduit tot
penas ꝓ his in futuro habebit. ❧ Quinto
aſpera veſtis īpetrat hoī ſtolā glīe claritatis
eterne. Apo.vi. Date ſūt illis ſingule ſtole al
be. Nā veſtis glīe p̄cellit claritatē ſolis. Mat.
xiij. Fulgebūt iuſti tāqꝫ ſol. De hac claritate
loquit Anſel. in illa vita pulchꝛitudo iuſtoꝝ
ſolis pulchꝛitudini q̄ ſeptēplicat qꝫ eſt mō ſit
ſplēdidioꝛ adequabit. Nā ſi celū aperiet to-
tus mūdꝰ ille vniꝰ coꝛpoꝛis claritatē gloꝛioſi
ſuſtinere ñ poſſet. Coꝛpꝰ ꝗ̄ illḋ qḋ cilitio in-
duit ⁊ ſacco tegit ſeptēplicit clarꝰ erit qꝫ ſol
iā eſt: ſicut iā patuit p auctoꝛitatē Anſel. Et
ſup hoc aīa hoīs īplebit ineffabili claritate.
vñ Ber. Putas q̄lis tūc erit ſplēdoꝛ aīarū q̄ñ
ſolis habebit ſplēdoꝛē lux coꝛpoꝝ? Ex hoc eli
citur ꝙ q̄libet dꝫ coꝛpus ſuū caſtigare cū ab-
ſtinētia eſce ⁊ potꝰ inq̄tū valendo pmittit ⁊
domare carnē ſuā cū cilitio vel alio aſꝑo īdu
mēto vt ad talē claritatē ꝑuenire valeat. vñ
Hiero. ī epi. Nullꝰ laboꝛ durꝰ: nullū tp̄s lon-
gū videri dꝫ: q̄ gloꝛia eterna claritatis acq̄ri-
tur. vñ Chꝛyſo. de recuꝑatione ī pſi ſi quoti-
die opoꝛteret nos toꝛmēta perferre ⁊ ipſā ge
hēnā ⁊ paruo tpe tolerare ꝓ eo ꝙ xp̄ꝫ videre
poſſemꝰ ī gloꝛia uenientē ⁊ ſctoꝝ eiꝰ nūero ſo-
ciari ñ erit dignū pati oē qḋ triſte ē mō vt tā
ti bonitateqꝫ glīe ꝑticipes haberemur. Inſu
per libēter q̄libet dꝫ carere delectabilibꝰ car
nis ⁊ gaudijs mūdi: vt ſic poſſit peruenire ad
gaudia celi. vñ Aug. de lib. arbi. Tāta ē pul-
chꝛitudo iuſtitie tāta ē iocūditas eterne lucis:
vt etiā ſi nō liceret in ea amplius manere qꝫ
vnius diei hoꝛa ꝓpt hoc ſolū innumerabiles
anni hꝰ vite pleni diuitijs: ⁊ c̄t. cū oī affluē-
tia tꝑaliū bonoꝝ recte meritoqꝫ ꝯtēnerent. Itē
Aug. li.ij. de ciuitate dei. Deꝰ erit finis deſide
rioꝝ nr̄oꝝ qui ſine fine videbit: ſine faſtidio
amabit: ſine fatigatiōe laudabit: hoc munꝰ
hic affectꝰ: hec actio ꝓfecto erit oībꝰ cōis ſicut
ip̄a vita eterna cōis ē. U Ultimo notādū eſt
vnū exēplū ꝺ aſꝑitate veſtiū ⁊ abſtinētia. Et
legit in lib. de apibꝰ ꝙ erat q̄dā mulier ī par
tibꝰ brabātie recluſa ī paruo tugurio q̄ loꝛi-
cā ferreā poꝛtabat ad carnē ⁊ ſup loꝛicā ferreā
ex ſetis piloꝝ ciliciū quo p mediū loꝛice caro
pūgebat ſup nudā terrā ⁊ ſup duriſſimos la
pides recūbebat ter tm̄ in hebdomada pane
in dimidia ꝑte mixto ex cineribꝰ ī mēſura et
pōdere veſcebat. ✠ Itē aliud exēplū legit ꝙ
q̄dā virgo anicula fuit in heremo q̄ triginta
octo annis ī vna ſpelūca manſit: ⁊ deo ibidem
deuote ſeruiuit: niſi de radicibꝰ ⁊ herbis ⁊ fru
ctibꝰ arboꝝ cibū ſumpſit ⁊ nūqꝫ in illo longo
tēpoꝛe holēz vidit: ⁊ poſtmodū due heremite
ex īpuiſo ad eiꝰ ſpelūcā venerūt: ⁊ ip̄az defun
ctā īuenerūt. Et ſic eā ſepulture tradiderūt.
¶ De eadē dñica ſer.viij.ꝺ p̄paratiōe coꝛdis.

FIli p̄be mihi coꝛ tuū ⁊c. Pꝛou.
xxiij. Ex q̄ ī p̄nti dñica agit
de ſpūali aduētu xp̄i in coꝛ hoīs.
In ſignū huiꝰ tūc ip̄a veritas pe
tit ſibi p̄parari ⁊ p̄beri coꝛ: nā ip̄e
paratꝰ ē illud īplere cū ſuo ſpirituali aduē-
tu. vñ Aug. li.iij. de pe. Pꝛeſto eſt gr̄a q̄ nunqꝫ
deficit niſi pꝛiꝰ expulſa cōtinue neceſſario qḋ
ſuū eſt inſpirat ſi eſt q̄ recipiat. ergo ipſe petit
coꝛ cuiuſlibꝫ fidelis hoīs dicēs. Fili p̄be mihi
coꝛ tuū. Sciēdū ꝙ in p̄nti ſermone tria ſūt di
cenda. Pꝛio quare xp̄s petit coꝛ hoīs: ⁊ qualr
ſibi dādū ē. Scḋo q̄ cauſant mūdiciā coꝛdis.

Tertio quō cor mūdū cognoſcit̄: et quō cu-
ſtodit̄. A Quātū ad p̄mū ſciēdū q̄ deus petit
cor ⁊ nō aliud mēbꝛū triplici rōne. Pꝛio ideo
q: ē ſpeciale hoſpitiū dei q̄ quieſcere cupit: iō
cor iterpretat̄ quaſi camera oīpotētis regis.
Nā rex celeſtis delectatur inhabitare cor. vñ
Prouer. viij. Delitie mee cū filijs hoīm. Scđo
petit: iō q: cor ē pꝛicipiū oīum mēbꝛoꝝ. vnde
Ari. xiij. li. ani. Cor ē p̄ncipiū vite: ⁊ oīs mot᷒
corpis ⁊ ſenſus: ⁊ ꝯñr totū hoīem petit de᷒ in
hoc q̄ petit cor. Et merito totū hoīem exigit
quo totū corp᷒ ſuū ⁊ aīa mēbꝛa ſua in paſſiōe
ſua ꝓ ipſo hoīe expoſuit. Tertio q: cor ē ple-
nū ſanguine: iō pater petit cor: vt filiū ſuū ſā
guineū illuc ponat. Nā ſm Ariſto. viij. ethi.
Sic diligit filiū: vñ q̄lz dz i corde ſuo Jeſuz cū
ſuis vulnerib᷒ ſanguineis locare meditādo
paſſionē ei᷒. vñ Ber. in ꝑſona dñi i quodā ſer
mone. O hō vide que ꝓ te patioꝛ: nō eſt doloꝛ
ſicut is quo ꝓ te crucioꝛ: ad te clamo q̄ ꝓ te mo-
rioꝛ. vide penas q̄b᷒ afficioꝛ: vide clauos q̄b᷒
cōfodioꝛ: cū ſit doloꝛ tāt᷒ exterioꝛ: interioꝛ eſt
plāct᷒ grauioꝛ: cū te tā ingratū experioꝛ. Uñ
etiā Hiero. in ep̄la. Cōſpui voluit vt velamē
culpe ⁊ ignorātie a cordib᷒ nr̄is auferret. Jn
capite ꝑcuti: vt caput noſtrū. i. Adā ſanitati
reſtitueret: colaphis cedi ⁊ v̄bis derideri: vt
nos ⁊ labijs ⁊ manib᷒. i. verbis ⁊ operib᷒ ap-
plauderemus. B Jtē ſciēdum q̄ deus vult
cor ſibi dari nō mutari nec vēdi. Uñ Holcoth
ſup lib. Sap̄. Jlli deo mutuāt ſua corda q̄ pro
tēporali ꝓſperitate deo ſeruiūt. Nā cū ipſa
pꝛoſperitas eis ſubtrahitur: tūc ⁊ ipſi ſubtra
hunt ⁊ deo corda ſua: q̄ antea ſibi in ꝓſperi-
tate mutuauerūt. vñ. p̄s. Cōfitebit̄ tibi cum
bñfecerit ei. Sed nō eſt deo ſeruiendū pꝛinci
palit̄ ꝓ tēporali remūeratiōe. vñ dr̄ in decre.
Remunerationē tēporalē nō dz q̄s q̄rere pro
bono quod agit̄: vt pz de peni. di. iij. ca. q̄ꝗ.
Sed illi vēdūt q̄ ei ſeruiūt ꝓ mercede eterna
Nā ſpē retributiōis hz q̄ eſt mercēnari᷒. Sz
illi dāt corda ſua deo: q̄ ex mera bōitate deo
ſeruiūt: ⁊ hoc deſyderat ipſe deus. vñ dicit in
verbis p̄miſſis. Fili pꝛebe mihi cor tuū q̄ aſi
dicat ſm Holcoth. Fili mi ꝑ creationē: fili mi
ꝑ redēptionē pꝛebe mihi cor tuū ꝑ dilectionē
⁊ deuotionē. Uñ Chryſo. Merces maioꝛ tibi
augel̄: q̄ñ nō ſpe mercedis operaris: ſz ſtudio
placēdi. Jtē ſciēdū q̄ ipſe de᷒ nō petit partez
cordis: ſz totū cor vult integraliter hr̄e. vnde
Mat. xxij. Diliges dñz deū tuū ex toto corde.
⁊c. Nā falco eſt auis generoſa cū diu volaue
rit ꝓ p̄da cor ꝓ mercede reqrit. Falco chꝛiſt᷒
eſt: q̄ ꝓ te volauit, de celo i vterū v̄ginis: d̄ vte
ro v̄ginis i mūdū: de mūdo ad crucē: de cruce
ad limbū: ⁊ ecōuerſo de mundo ad celū: q̄ ſibi
cor tuū recte medicar. C Quātū ad ſcđz ſciē
dū q̄ tria cauſant mūdiciā cordis. Primū eſt
vt quotidie videam᷒ opa noſtra ⁊ totā ꝯuer-
ſationē noſtram bñ ꝯſideremus: ſi aliq̄d ſit i
eis repꝛehēſibile vel deo cōtrariū. Nā homo
q̄ vult mūdū cor acq̄rere: dz diligēter v̄ba fa-
cta ⁊ cōuerſatiōes ſuas ꝯſiderare. i. cognoſce-
re: q: initiū ſalutis cognitio eſt ſui. Scđm qđ
cauſat mūdiciā cordis: eſt q̄cquid homo inue
nit in q̄uo deū offendit: vt de hoc verā pn̄iaz
agat: ⁊ illa vera pn̄ia cōſiſtit in tribus. Pꝛio i
cōtritiōe v̄a. vñ dr̄ i decre. Sine cōtritiōe nul
lū pctm̄ dimittit̄. de pe. di. j. ꝑ contritionē. Et
illa cōtritio dz ex v̄o ⁊ amaro corde ꝓcedere.
vñ Hiere. vj. Luctū vnigeniti fac tibi plāctū
amarū. vnde etiā Grego. Jllum quē cōſpicis
delicta fletu doloꝛe conſpectu deitatis nō du
bites miſericordiā cōſequi. vñ ſm Pe. de tha.
rag. Cōtritio poſſet eſſe tāta q̄ totū reatū de-
leret. i. culpā ⁊ penā. Scđa vero pn̄ia ꝯſiſtit i
cōfeſſiōe. vñ Ambꝛo. Nō eñ q̄ſq͡ʒ a peccato iu
ſtificari poterit: niſi ip̄m peccatū añ cōfeſſus
fuerit. Nā pudoꝛ quē q̄s hz in confeſſione eſt
magna pars ſatiſfactionis. vñ. Ber. Jdeo ꝯfi
teri iubemur pctā vt erubeſcētiā habeam᷒ ꝓ
pena. nā cōfeſſio eſt pctōꝛi multū vtilis: vt ha
betur i decre. Cōfeſſio a morte animā liberat
aperit paradiſū: ſpē ſaluādi tribuit. de pe. di.
j. ex his. Tertia pn̄ia cōſiſtit i ſatiſfactione: q̄
cōiter attēdenda eſt in peccatis: vt confeſſoꝛ
pēſet q̄lia pctā cōfitēs ꝯmiſit. vtrū venialia vl
moꝛtalia an peccauit ex ignorantia vel ex in
firmitate ſcienter ⁊ ex certa malitia. Jtē pēſa
re dz numeꝝ pctōꝝ moꝛtaliū: vtrū decē viginti
vel cētū cōfiteat̄: vtrū vnū tm̄ vel duo vel tria
peccata cōmiſerit. Jtē penſare dz q̄diu talis
in pctis iacuit: an a iuuentute: an a triginta
annis: vel ꝑ tres annos i his peccatis vixit.
Et ſm has ꝯſiderationes cōmēſurāde ſūt ſa-
tiſfactiones. vñ dr̄ in decre. Penitētia dz im-
poni ſm q̄titatē delicti. xxiij. q. v. excōicatoꝝ.
Uñ dr̄ Deut. xxv. Scđm mēſurā pcti erit mo-
dus plagaꝝ: ſi non hic: tūc in purgatoꝛio dñs
exiget ſatiſfactionē: q: nullū peccatū dimitti
tur ſine pena. vñ dr̄ i decre. Pluribus modis
pctā remittūt̄: ſz nō abſq͡ʒ pena. de pe. di. j. me
dicīa. Tertiū qđ cauſat mūdiciā cordis: eſt q̄
hō cū ſūmo ſtudio ⁊ deuo: ſ oꝛonib᷒ a deo po
ſtulet: vt eū cuſtodiat ab illis q̄ ſibi diſplicēt.
pſal. Niſi dñs cuſtodierit ciuitatē. ⁊c. nā diffi
cultas ꝑſiſtēdi in bono patz ex hoc q̄ lucifer
cecidit de celo. Adam de paradiſo. Judas de
numero apoſtoloꝝ: q̄d tunc nos q̄ ſumus de
hoc mundo: ⁊ ſum᷒ infirmi ⁊ debiles ad reſi-
ſtendum: ſic q̄ quādoq͡ʒ per vnū ſolū verbuz
pꝛouocamur ad iracundiā vel impatientiā:

ergo neceſſe eſt ſemp in timore dei ſtare:ꝛ pte ctorē nr̄m deū deuote inuocare. vñ Eccl.xvij. Si nō in timore dñi tenuerīs te iſtāter ſubuerteť dom⁹ tua cito. Uide etiā Ber. in tractatu de ſeptē donis. Cōnexa ſunt qđdē timor ꝛ religio nec manere pōt alterū ſine altero. ¶ Quātū ad tertiū ſciendū eſt ꝙ cor mundū trib⁹ ſignis cognoſcit:q̄ ſilitudiн alr inueniuntur in vino claro exiſtēte in vitro mūdo. Pri⁹ nūꝙ vinū clarū in mūdo vitro eſt ꝑſpicuū: ita ꝙ bñ modicū qđ inmūdicie cerniť i eo. ſic ē ꝛ de mundo corde:qđ in ſe cito cognoſcit modicā culpā Sic ꝛ i albo pāno pua macula cito cognoſcitur q̄ in imūdo ꝛ nigro nō cognoſciť:ergo clara cognitio ꝓprioꝝ defectuū eſt puri cordis ſignū. vñ Gre. xxxv. moralis. Quāto qđs maioris gr̄e lumē pcepit tāto āpli⁹ rephēnſibilē ſe cognoſcit. Nā boni clari⁹ in ſe cognoſcūt pua pctā ꝙ̄ mali hoies⁹ hñtes ē in ſe magna pctā ꝛ pl⁹ flent boni:ꝛ puniūt ſeſe pro puis culpis: ꝙ̄ ēt q̄nꝙ mali hoies ꝑ magnis delictis. vñ Gre. ſup Ezech. Quāto pl⁹ ꝓficim⁹ i cognitione:tāto nobis idignamur apli⁹ ꝺ puerſo opē. Scđo clarū vinū in purovitro nō turbať:neꝙ maculať q̄ñ tangit ſiue moueť:ſic eſt de puro corde ꝛ pura ꝯſcia. Prouer.xij. Nō ꝯtriſtabit iuſtū qcqđ ei acciderit. ergo ſi patiēs inuenia ris in aduerſitatib⁹ ꝛ īfirmitatib⁹ corpis ꝛ infortuniis reꝝ puri cordis eſt ſignū. vñ Greg. i moraľ. Nemo niſi iter aduerſa cognoſcit ꝙ̄ tū ꝓficit:bōi eñ iō patiētes inter aduerſa ſūt q2 oīa a deo in bono recipiūt ſciētes ꝙ de⁹ nihil pmittit ſup eos ſine cā. Job.v. Nihil fit i terra ſine cā:ergo q̄ñ de⁹ punit aliquē:hoc facit ꝓpter aliquā cāz. Uñ Aug. in lib. de ci. dei. de⁹ cū aduerſis reb⁹ exagitat:aut merita examinat:aut pctā caſtigat:aut mercedē eternā ꝑ toleratis malis tpalib⁹ ſeruat. vñ etiā ħr in decre. Nūꝙ̄ puniť qs ſine cā. di. ij. qui in aliq̄. Sz ſciēdū ꝙ hoies ipatiētes. ꝛ ꝯtra deū murmurātes:ꝛ ipm in factis ſuis rephēdētes nō ſunt boni. vñ Hug. de ſcī ō victore. Oīs enim q̄ murmurat venenū in lingua ſua portat. Nā ꝓpriū malorū eſt in aduerſitatib⁹ murmurare:ꝛ deū blaſphemare:ſz ꝓpriū bonoꝝ ē deuz in aduerſitatib⁹ laudare. vñ Aug. i lib. de ci. dei. Afflictiōe mali deū deteſtāť:atꝙ blaſphemāt:ꝗ quivnū ꝟbū ſibi ꝯtīū ſuſtinere nō pñt: veri boni nō ſunt. Greg. ſup Ezech. Bon⁹ nō fuit:q̄ malos tolerare recuſauit. Tertio vinū purū cū infundiť ad vitrū clarū:tūc ſaltat ſupra. Sic bōi ꝛ mūdi cū tāgunť tribulatiōib⁹ ꝛ ꝑſecutiōib⁹:ſiue in reb⁹ ſiue in ꝑſona ſiue in verbis:ſiue factīs. tūc erigūt cor ſuū ad deū ꝛ ei omnia iſta q̄ patiūtur offerūt. ꝛ hoc erit eis valde meritoriū. Inſup oēs cogitatiōes ꝟba ꝛ opera ꝛ etiā corpales labores ad dei ꝓficiūt laudē:ꝛ ꝓpriā ſalutē in his querūt. vñ Greg. Oē bonū qđ agim⁹:ſemp per intētionē ad celeſtia eleuem⁹. Ultimo ſciēdū ꝙ nō ſufficit ſe cognoſcere:hr̄e mūdū cor:niſi illud cuſtodiatur. ¶ Pro quo ſciendū ꝙ tria valēt ad cuſtodiā cordis. Primo eſt timor dei:vt hō deū ſibi ſemp pñtē habeat:ꝛ ipz cognoſcere ſecreta cordis ꝑpēdat. Nā multa pctā opa cauēť ꝓpter timorē hoīm. Quis eñ turpitudinē cōmittere vellet in pñtia hoīm:multomagis timere dz hō pñtiā dei q̄ pñs eſt ꝛ cognoſcit oēs cogitatiōes cordis:locutiōes oris: ꝛ opa corpis: vñ Gre. in li. moraľ. Si deū pñtē ꝛ oīa vidētē ꝛ iudicātē crederem⁹: crede ꝙ nunꝙ̄ vel raro peccarem⁹. Uñ Boe. ꝺ ꝯſo. phīe. Magna vobis ſi diſſimulare nō vultis:indita eſt neceſſitas ꝓbitatis:cū oīa añ oculos agitis iudicis cūcta cernētis. Scđz ē cuſtodiā ſenſuū vt hō ſollicite cuſtodiat ſuos oculos: ꝛ alios q̄tuor ſenſus. vñ Greg. Nō eñ eua lignū cōtigiſſet:niſi pri⁹ incaute reſpexiſſet:ꝛ ergo diligēter cuſtodiēdi ſūt oculi:ꝛ ſilr alij ſenſus. Tertiū eſt fuga otij:vt ſemp aliqđ boni faciat:ſiue laborādo:ſiue orādo:ſiue meditādo. vnde Hiero. in epľa. Sēp aliqđ boni opis facito:vt te diabol⁹ ſemp inueniat occupatū. vñ Hier. Non eñ facile capiť a diabolo:q̄ bono vacat exercitio. vñ Caſſio. Mēs otioſi nihil aliđ cogitare pōt:ꝙ̄ de ventre ꝛ libidine:cuius rō eſt. Cor eñ cū ſit in ꝯtinuo motu:ſemp vult circa aliqđ occupari:ꝛ q2 cor pronius eſt ad maluz ꝙ̄ ad bonū. Gen̄.vj. Iō niſi occupeť circa bonū:ſemp verſať circa malū. vñ legiť i vitaſpatrū ꝙ hō otioſus mille hz demones eū impugnātes:ſz hō occupat⁹ aliquo bono exercitio vix hz vnū demonē eū īpugnātē:ꝛ hoc q̄ntum ad tertiū mēbrū iſti⁹ ſermōis. Itē aliū ſermonē qūo ſeptē ſunt q̄ ꝑparāt hoīem ad ſpūalē aduentū gr̄e. Require infra Sermo. lxviij. F.

Dñica. iiij. Sermo. ix. de conſcientia.

TU quis es. Johā. j. In hac dñica agiť de quarto aduentu:q̄ erit ad mortē cuiuſlibet hoīs:ad quē aduentū ſingulis dieb⁹ ꝑparati eē debem⁹. Uñ Lu. xij. Eſtote parati:q2 qua hora non putatis filius hominis veniet. vide etiā Bernar. in meditationibus. Certū eſt ꝙ moriēris incertuz vero q̄ñ:aut qūo: aut vbi: q̄m vbiꝙ te mors expectat:tu quoꝙ ſi ſapiens fueris:vbiꝙ eaz expectabis. Iſido. in ſermo. Quid in reb⁹ humanis certius morte. quid hora mortis icertius inuenitur. vñ q̄libet dz ſic viuere ſingulis dieb⁹ quoad pctā vitanda ꝛ ad bona opa faciēda:q̄ſi cras deberet mori. Uñ Sen̄. in epľa.

Oēs dies velut vltim⁹ ordinãdi ſũt: qꝛ ꝺ felici
tate hoīs vltia dies ꝺiudicat. Vñ qlꝫ ſinglis
dieb⁹ ꝺꝫ ſeipꝫ interrogare l ꝯſcia ſua dicēdo.
Tu qs es. Vñ i pñti ſmõe tria ſũt dicēda. Pri
mo de qntuplici ꝯſcia ⁊ ꝺ effectib⁹ ipſi⁹ ꝯſcie.
Scdo vñ cauſat̃ error ꝯſcie. Tertio exēplum.
Quãtũ ad pmũ ſciēdũ ꝙ qntuplex ē ꝯſciētia
quarũ q̃tuor male ſunt q̄nta bona. ¶ Pri-
ma eſt ꝯſcia dilatata: quã hñt iſti hoies q nõ
põderãt niſi groſſiora pctã mortalia: ⁊ ꝺ cõib⁹
pctis nõ curãt. Vñ grãdia iuramēta cõia nõ
curãt niſi ſit piuriũ ſolēnizatũ: man⁹ ponēdo
ſup reliqas ſctõꝝ vl' ſup ſctm̃ euãgeliũ. Que-
ritur hic vtrũ iurare p deũ ſit pctm̃ mortale?
Rñdet̃ ſꝫ ſctm̃ Tho. ij. ij. q. xcviij. Quicũqꝫ iu-
rat ſciēter mēdaciter: nõ excuſat̃ a pctõ morta
li. De hoc ēt q̃re infra ſer. xij. Etiã tales luxu-
riã nõ hñt p mortali pctõ: niſi qs ꝯmittat adl'
teriũ: cũ tñ ſm ſcripturã ſacrã oīs actus luxu
rie extra mrimoniũ ē mortale pctm̃. Etiã iſti
ebrietatē nõ reputãt mortale pctm̃: niſi vomi
tus ſequat̃: cũ tñ ſm ſacrã ſcripturã oīs ebrie
tas q̄ eſt ex pposito: eſt pctm̃ mortale. Itē oſtē
ſaꝫ fraternã nõ põderãt: niſi ſi qs vulneraſſet
aut occidiſſet ipm: cũ tñ Matth. v. dicat̃. Oīs
q iraſcit̃ fratri ſuo re⁹erit iudicio. Et qui dixe
rit fratri ſuo fatue. i. eũ ꝯfundēdo: re⁹erit ge-
hēne ignis. Cui⁹ tunc reus erit q ex vindicta ⁊
ira ledit primũ vbis dicēdo: tu fur: tu nequꝫ: tu
latro: tu adulter: vl' ēt factis primũ trudēdo:
pcutiēdo: vel p crines trahēdo. Itē ſoluere fe
ſta. ſ. laborãdo: tabernas viſitãdo: chorizãdo.
⁊c. ſimul ⁊ ieiunia ab eccl'ia iſtituta: ſicut ſunt
vigilie aplõꝝ ⁊ btē v̄ginis: ⁊ q̃tuor tpa: anga-
rias. ſ. q̃drageſimã nõ curãt. Itē tales ēt non
hñt ꝯſciam ſupbe ſe ornãdo in veſtib⁹ pcioſis
ad alliciēdũ alios hoīes ad malas ꝯcupiſcen
tias: Itē aliq nõ hñt ꝯſciaꝫ vſuras cõmittere
⁊ cũ fraude vel dolo emere vel vēdere. ⁊ ſic de
alijs. Oēs iſti hñt ꝯſciaꝫ dilatatã: ⁊ ſtãt i peri-
culoſo ſtatu. Nã pro quolibet pctõ mortali et
etiã p minimo dãnat̃ qs tã bñ ſicut p maxio.
Vñ hr̃ in decre. Vno pctõ mortali demeret̃ vi
ta eterna. de peñ. diſtin. v. fratres. Quis pena
maior debet̃ maiori pctõ. vñ hr̃ in decre. Pe-
na ſequit̃ q̄litatē pcti. xxiij. q. i. nõ auferam⁹.
¶ Scda cõſciētia q̄ ēt mala eſt: eſt cõſcientia
infirma ⁊ nimis ſtricta quã hñt illi q faciunt
ſibi pctã: vbi nulla ſunt pctã: ⁊ hoc accidit ex
inſtigatiõe diabol . Nã cũ diabol⁹ nõ põt ta-
les iducere ad manifeſta pctã mortalia: ſicut
ad blaſphemiã: ad luxuriã: gulã ⁊ ebrietateꝫ:
ſic nitit̃ eos inducere p ꝯſciaꝫ erroneã in per
plexitatē. Querit̃ hic vtrũ cõſcientia erronea
liget. Rñdet̃ ꝙ ſic. vñ Augu. Quicqd fit cõtra
cõſcientiã edificat ad gehēnã: lꝫ ſꝫ eũdē oē
pctm̃ eſt dictũ vel factũ ꝯtra legē dei: tñ q̄uis
aliq in ſe nõ ſunt ꝯtra legē dei: vt leuare feſtu
cã de terra vel calcare ſupra calamũ per mo-
dũ crucis in terra poſitũ: vel verbũ ocioſum:
vel riſus: tñ ſi tale qd apprehēdit̃ a cõſcientia
vt cõtra legē dei exñs: ⁊ ſic volũtarie in ipſuꝫ
fert̃: manifeſtũ eſt ꝙ volũtate fert̃ p ſe loquen
do: ⁊ formaliter in illud qꝺ eſt cõtra legē dei: ⁊
ſic ꝯſcientia erronea facit pctm̃: eũ diffinitiue
iudicat aliqd eſſe pctm̃: ⁊ cõtra hoc facit qꝺ in
ſe nullũ eſt pctm̃: vel vix veniale. Vnde ſciēdũ
ꝙ ſicut valde periculoſum eſt hr̃e nimis latã
ꝯſciētiã: ſic inquietũ eſt hr̃e nimis ſtrictã. Nã
tales diabolus inquietat ⁊ impedit in bonis
operibus: ſic ꝙ nec orare: nec contēplari: nec
ſtudere: nec qcq̃ bõi libeat eos facere: qꝛ par
ua pctã faciũt ſibi magna: ⁊ timēt vbi nõ ē ti-
mendũ. vñ ps. Trepidauerũt timore: vbi non
erat timor. Vñ mediũ tenere eſt optimũ. vnde
Ezec. xxvj. Ponã in mediũ veſtrũ ſpm̃ meuꝫ.
vñ Ariſto. ij. ethi. Mediũ in oībus eſt laudabi
le. vñ Salomõ. Qui ambulat ſimpliciter: am
bulet cõfidēter: licet timere debeamus: vt nõ
cõtingat nos faciliter cadere in pctm̃. ¶ Vn
de queritur vtrũ homo faciliter poſſit cadere
in pctm̃ mortale? Reſpõdeo ꝙ hõ q hꝫ bonuꝫ
propoſitũ cauēdi oīa pctã mortalia: ⁊ deo ſer
uiēdi: talis nõ facil'r peccat mortaliter. Nam
deus ex ſua bonitate nõ permittit talē facili-
ter cadere in pctõ mortali. vñ Richar. Morta
le q̄tum mihi videt̃ nõ põt cõmitti ſine grãdi
corruptiõe ſui: ⁊ ſine graui leſione primi ⁊ ſi-
ne magno contēptu dei. Sꝫ illi q ſine timore
dei viuũt: faciliter peccãt mortaliter. Nã ſi bi
bunt nõ curarēt bibere vſqꝫ ad ebrietatē ſi vi
num haberēt. Si tēptantur per irã ſolũ ſe vin
dicarēt ſi poſſent. Si haberēt vēdere vel eme
re nõ curarēt nec haberēt cõſcientiã: ſed deci-
perent ſi poſſent. Tales q ſine timore dei ⁊ ſi-
ne ꝯſcia viuunt: plura pctã mortalia verbis
⁊ factis loquēdo ⁊ laborãdo: comedēdo: bibē
do: emendo ⁊ vēdendo cõmittunt. Ergo non
habere debemus dilatatã cõſcientiã: nec etiã
nimis ſtrictaꝫ formãdo nobis pctm̃ mortale
qꝺ vix eſt veniale. Sed talis qui hꝫ nimis ſtri
ctam ꝯſciētiã: tenet̃ ſibi eligere diſcretũ con-
feſſorem ⁊ diſtrictũ: ⁊ eum ſequi in omnib⁹ in
quibus euꝫ informat. Nã deus hoc requirit
Tertia cõſcientia eſt conſcientia pturbata: ⁊
illã hñt illi qui volunt de peccatis ſuis deſpe
rare: ⁊ de m'ia dei: ⁊ talis deſpatio eſt peſſimũ
pctm̃. Vñ Iſido. de ſummo bo. Deſpatio ē pe
ior oī pctõ. Vñ Hie. Iudas pl⁹ offendit deum
deſpando: q̄ xpm tradēdo. Vnde nullus de-
ſperare debet de pctis ſuis: etiã q̄tũcũqꝫ ma-
gna ſunt. Vñ Bern. Maior eſt dei pietas q̄ q̄

nis iniq̃tas. Nã mīa dei eſt īfinita. Un̄ dꝛ i de
cre. Miſericordie dei nec mēſuras poſſumꝰ po
nere: nec tp̄a diffinire. xvj. q. vj. his q̇. Qualez
ꝯſciam etiã habēt illi q̇ crebꝛo in pctã eadem
relabunt̄. ⁊ q̄ꝙ͂ peniteãt̄: tñ ꝓpt̄ relapſus fre
quētiã ꝓuꝛie quēdã deſperatiōis ipulſuꝫ icur
rūt ⁊ turbant̄ quos xp̄s aīe medicꝰ cōſolat̄ cū
Petro q̄rēti quotiēs i me peccabit. frater ſuꝑ
ple de die ⁊ dimittã ei. R̄ndit. Non dico tibi ſe
pties ſꝫ ſeptuagies ſepties. ⁊ ſcd̄ꝫ oēs catholi
cos doctores totiēs quotiēs penitebit ēt ſi q̇s
mille milia pctã h̄ret: ſi ꝯterit̄ deꝰ ignoſcit ei.
vñ Ezec. xviij. Quacūꝙ͂ hora pctōꝛ ingemue-
rit olm peccatoꝝ eiꝰ ampliꝰ non recoꝛdabor.
Sed q̇ nō hꝫ ꝯfidentiã in deo q̄uis q̄nꝙ͂ ꝯtert
tur ⁊ ꝯfitetur ſi nō cōfidit mīe dei pctã ſibi nō
dimittunt̄. vñ Amb. Nō pōt agere pniaꝫ qui
nō ſperat indulgētiã. Aug. Pnia q̄ ex fiducia
nō ꝓcedit inutilis ⁊ ſterilis mãet ⁊ ſine fructu.
I Quarta cōſciētia q̄ etiã mala eſt: eſt ꝯſcia
peruerſa quã habēt illi q̇ pctã parua pōderãt
magna nō pōderant neꝙ͂ curãt: talē ꝯſciētiã
habuerūt pharisei quibꝰ xp̄s maledixit vt ha
bet̄ Mat. xxiij. Ue vobis pharisei qui decima
tis mētã: anetū ⁊ rutã ⁊ oē olus hoꝛti ⁊ grauio
ra legis ꝑtermittitis. Silēꝫ ꝯſciētiã habēt ille
perſonē q̇ nō verent̄ ꝓximis detrahere: lites ⁊
diſcoꝛdias ſeminare ⁊ ſe ſuper alios i ſupbia
mētis extollere ⁊ ſic ꝺ alijs. Sꝫ ꝺ paruis ſicut
de v̄bis otioſis: riſibꝰ ⁊ iocis ⁊ de lotione ma-
nuū cū nimiū de aqua ſupfundūt: de his ꝯfitē
tur, ⁊ de magnis obliuiſcūtur. K Quinta eſt
ꝯſciētia laudabilis: ⁊ illã h̄nt boni hoīes q̇ h̄nt
bonã rectã ⁊ trãquillã: ſecurã: purã: quietã ⁊
mundã ꝯſciētiã: ⁊ tales h̄nt ꝯtinuū gaudiuꝫ.
Prouer. xv. Mens ſecura q̄ſi iuge ꝯuiuiū hoc
ſic pꝫ. Nã ſi vidēt ſupꝛa ſe vidēt deū cū oclis
mētis quē nūꝙ͂ offēderūt: ⁊ ſi offenderunt tñ
penituerūt: ⁊ ſpē ꝺ remiſſiōe pctōꝝ ſuoꝝ h̄nt:
⁊ hoc ꝯfert eis gaudiū. Si vidēt īfra ſe: tūc co-
gnoſcūt infernuꝫ ad quē nullus virtuoſus ſi-
ne verꝰ penitēs perueniet ⁊ ipſi ſperãt ſe nūꝙ͂
illuc venturos. Si retro ſe vidēt cognoſcūt tp̄s
pꝛeteritū qð in ſeruitio dei expēderūt. Si añ
ſe vidēt cognoſcūt futurū tp̄s qð i ſeruitio dei
expēdere intēdūt q̄diu viuūt. Si ad ſiniſtrã.
tūc cognoſcūt demōes. q̇ nunꝙ͂ poteſtatē ſuꝑ
eos habebūt: niſi velint ſeipſis cū libera pote
ſtate ⁊ volūtate peccãdo ſubijcere. Si ad dex-
terã tūc cognoſcūt ãgelos q̇ eis ſeruiūt in oi
loco ⁊ tp̄e vſꝙ͂ ad moꝛtē: ⁊ ab inſidijs diaboli
ꝓtegūt: ⁊ poſt hãc vitã aīas eoꝝ ad celū ꝓdu-
cūt. vbi cū xp̄o ⁊ beata maria ⁊ cū oībus ſctis
eternaliter regnabūt. Iſta oīa iaꝫ enumerata
cōferunt gaudiū bonis in p̄nti vita. Un̄ Iſid.
de ſummo bo. Uis nunꝙ͂ eē triſtis viue bene
bōa ꝯſciētia ſemper gaudiū hꝫ. Mat. v. Beati
mūdo coꝛde q̄m ipi deū videbūt. Et nō ſolum
erūt beati in futuro: ſꝫ etiã ſunt beati in p̄nti
q: nulli homini in hac vita eſt meliꝰ q̄ꝫ homi-
ni v̄tuoſo q̇ cū pura ꝯſcia deo ſeruit. vñ Greg.
in moꝛali. Abſit ꝙ tãta ſit delectatio i vitijs
q̄ta in virtutibꝰ. Bern̄. Magne diuitie ſūt bo
na ꝯſciētia ⁊ reuera quid in rebꝰ meliꝰ: quid i
terra q̇etiꝰ atꝙ͂ ſecuriꝰ bōa ꝯſciētia. Sꝫ mali
q̇ habēt leſas ꝯſciētias nūꝙ͂ ſunt leti. Nã ſyn
dereſis ſemꝑ remoꝛdet eos q̄ñ cōuertunt̄ ad
coꝛ ⁊ inueniūt ſe in tali ſtatu i quo nō p̄nt ſal
uari. Un̄ Iſi. de ſum. bo. Nulla pena grauioꝛ
q̄ꝫ mala ꝯſcia. Un̄ etiã Aug. Iuſſiſti dn̄e ⁊ ita
factū eſt ꝙ pena ſit ſibi oīs animus inoꝛdina
tus. Un̄ etiã. Boe. in de cōſo. p̄hie. Sicut ꝓbis
ꝓbitas ipſa eſt premiū. ita improbis nequitia
ipſa eſt ſuppliciū. Et hoc q̄tum ad pꝛimū mē
bꝛū. L Quantū ad ſcd̄m ſciendū ꝙ erroꝛ con
ſciētie ꝯtingit ſeptē modis. Pꝛimo ꝓpt̄ igno-
rãtiã q̄ñ neſcitur quid eligēdū ſit: vel ad quã
partē declinãdū. In tali caſu homo debet ha
bere recurſuꝫ ad deū ⁊ ad paſſionē xp̄i ⁊ dice
re cū p̄s. Doce me facere volūtatem tuã. vñ. ij.
paralip. xx. Cū ignoꝛamꝰ qd̄ agere debeamus
hoc ſolū habemꝰ reſidui vt oculos nr̄os diri-
gamꝰ ad te. Scd̄o ꝯtingit erroꝛ ꝯſcie ex negli-
gētia. ſcꝫ cum quis negligit ꝯſcientiã diſcute
re: vl̄ cū neſcit ſe expedire. negligit tñ ab alijs
querere ⁊ iterrogare. vñ qui ſe neſcit in ſua cō
ſciētia expedire tenetur alios ſcientificos ⁊ cō
ſciētioſos interrogare ⁊ ipſis ſuã ꝯſciētiaꝫ de
nudare: ſicut nicodemus fecit veniēs i nocte
ad ieſum volēs in ſua ꝯſcia infoꝛmari: vt ha-
bet̄ Io. iij. M Tertio cauſatur erroꝛ ꝯſciētie
ex ſupbia: vt q̄ñ quis nō humiliat intellectuꝫ
ſcꝫ in melioꝛibꝰ ⁊ literatis velit credere cōtra
quos dicit apl̄s. Captiuantes aūt intellectū
veſtrū in obſequiū. hoc eſt ꝙ quilibet in credē
dis articulis plus debet ꝯſentire fidei q̄ꝫ ſibi.
Nã vt dꝛ in decre. Fides cōprehēdit q̄ ſunt ſu
pra rationē. xxiiij. q. i. nō turbat̄. Et in agēdis
⁊ dimittēdis hō dꝫ plꝰ credere alijs diſcretis ⁊
literatis q̄ꝫ ſibi ſicut Aug. fecit pꝛout de ſe di
cit in li. ꝯfeſ. q̄uis oēs ſeptē artes liberales ꝑ
ſe vltra oēs ſuos coetaneos didiciſſe ⁊ ꝓpter
ſuas rōnes q̄s allegauit in ſuis erroꝛibꝰ ſeipſꝫ
defendēdo diu credere ⁊ baptizari diſtuliſſet
tñ i p̄dicatiōe beati Ambꝛoſij ſe humiliauit ⁊
captiuari ēt ſuū intellectū permiſit ſaluberri
me. Nã beatꝰ Ambꝛoſiꝰ conuertit btm̄ Aug.
ab erroꝛibꝰ ſuis ⁊ eū baptizauit: q̄uis ip̄e. b.
Aug. erat tãte ſcie i artibꝰ ꝙ nec ſilis ei viſus
eſt tñ plꝰ credidit Ambꝛoſio q̄ꝫ ſibi. ⁊ ſic ꝯuer-
ſus eſt: q: niſi hoc feciſſet i erroꝛibꝰ ſuis pmã
ſiſſet nec vnꝙ͂ ad fidē ⁊ ad ſalutē perueniſſet.
Un̄ q̇ nō vult errare nihil dꝫ ex ſe ⁊ ex ꝓpꝛio mo
tu facere: ſed cuꝫ infoꝛmationibus ⁊ conſilijs

alioꝝ illa facere in qbꝰ poſſet errare. Nã ta-
les preponere debẽt ſuis diſcretis ꝯſeſſoribꝰ
ea.q̃ facere intẽdũt.vnde Eccli.xxxij.Fili mi
ſine.cõſilio nihil facies:⁊ poſt factuȝ nõ peni
tebis.Quarto ꝯtingit error ꝯſcie ex ſingula-
ritate quo homo ſequẽs ꝓpriũ ſenſum nõ cõ
format ſe alijs nec ſequitur vias cões aliorũ
bonoꝝ hoim p̄s.Singularis ferus depaſtus
eſt eã. Qualis fuit ille elatꝰ phariſeꝰ q̃ dixit
Non ſum ſicut ceteri hoies ieiuno eȝ bis in
ſabbato.Sed q̃libet bonus hõ dȝ fugere ſin
gularitatẽ ⁊ elationẽ ſupͥſiꝰ in verbis:in fa-
ctis:in moribus:in vigilijs:in ieiunijs:in ora
tiõibꝰ.⁊ debet ſe ꝯformare alijs bonis hoibꝰ
⁊ cõem viã tenere exẽplo bonoꝝ hoim.Hum
ber.dicit ꝙ vnꝰ gradus hũilitatis eſt cũ q̃s nõ
declinat ad oẽ qꝺ eſt contra cõem ſenſum vel
curſum ordinis qꝺ eũ põt reddere notabileȝ.
Sic ecõuerſo eſt gradꝰ ſupbie qñ q̃s ſingula-
rem vitã vult ducere.p̄s. Neq; ambulaui in
magnis neq; ĩ mirabilibꝰ ſup me. Prouer.x.
Qui ambulat ſimpliciter ambulat cõfidẽter.
N Exẽplũ legit̃ ꝙ quidam voluit ſingulareȝ
vitã ducere ⁊ imunẽ ſe eſſe ẽt ab oĩbus pctis
venialibꝰ: ⁊ qñ vidit ꝙ nõ potuit viuere ſine
pctis venialibꝰ incidit in indiſcretã triſtitiaȝ
⁊ ꝑhr in deſperationẽ:ſȝ poſtmodum ad inſtꝰ
ꝯonibꝰ ⁊ informatiõibus diſcretoꝝ ſurrexit
de illa deſꝑatiõe ⁊ hũiliter recognouit ſe ſine
venialibꝰ nõ poſſe viuere.Unde Salo.Nõ eſt
hõ iuſtꝰ in terra qui faciat bonuȝ ⁊ nõ peccet.
Idem.puer.xxiiij. Septies in die cadet iuſtꝰ
⁊ reſurget.Idẽ.Noli eſſe iuſtꝰ nimis apud te
ipm.Quinto ꝯtingit error cõſciẽtie ex affectu
inordinato q̃ affectꝰ inclinat ꝯſcientiã ad illꝺ
qꝺ hõ appetit inordinate ⁊ facit errare euȝ ⁊
deuiare a rectitudine.Señ.Perit oẽ iudiciũ
cũ res trãſit in affectũ. Exẽplũ de Eua q̃ er-
rauit in ꝯſcia ſua:qꝛ ꝯcupiuit ſciam dei: dicẽ
te ſerpẽte.Eritis ſicut dij ſcientes bonũ ⁊ ma
lũ.Uñ Chry.Nimius amor: ⁊ nimiũ odium
oẽ.peruertũt iudiciũ.Uñ etiã Ariſt.iij. de ala
Appetibile ſemꝑ mouet intellectuȝ ſub rõne
boni.ſiue hoc bonũ ſit apparẽs ſiue exiſtẽs.
Uñ diligẽter.credẽdũ ẽ cuilibet nõ ĩordinatũ
affectũ habeat ad corꝑales res. ⁊ ſic errat ⁊ ĩ
cidit ĩ pctm̃. Unde prouer.xiiij. Errant qui
operantur malum.Sexto contingit error cõ
ſciẽtie ex puſillanimitate.ſ.qñ quis timet nõ
timẽda:vel plus timet q̃ debet.p̄s. Trepida
uerũt timore vbi nõ erat timor. Nam timor
indiſcretꝰ facit hoiem puſillanimẽ.contra qꝺ
dȝ Eccl̃.vij. Puſillanimus eſſe noli in animo
tuo:qꝛ dicit Eſa.Dicite puſillanimes nolite
timere.Talis puſillanimitas qñ ſupat hoieȝ
tunc ducit eũ in deſperationẽ.Ergo q̃ nõ vult
errare nec deſperare debet deo cõfidere ⁊ ſe-

ipm cõfortare. p̄s. Uirilr agite ⁊ confortetur
cor veſtrũ.Idẽ p̄s.Miſericordia dñi plena eſt
terra.Et in illã miſericordiã dei debet hõ ſpe
rare.Unde p̄s.Sperantẽ autẽ in dño miſeri-
cordia circundabit. O Septimo contingit
error ꝯſcie ex perplexitate qua hõ credit ſe in
ter duo pctã poſitũ quoꝝ alteꝝ impoſſibile ſit
eum poſſe vitare.Unde queritur an perplexi
tas ſit aliquid de neceſſitate.Reſpõdeo ꝙ per
plexitas poteſt eẽ quid ſcꝺm erroneã ꝯſciam
qua depoſita liberatꝰ erit.Et ſciendũ ꝙ per-
plexitas eſt multũ nociua.Nam hoiem ſepꝰ
ad infernũ demergit.p̄s.Niſi dñs adiuuiſſet
me paulominus habitaſſet in iferno aĩa mea
Ité.Abyſſus abyſſum inuocat. Unde Iſido.
de ſum.bo. Abyſſus male cõſciẽtie ⁊ erronee
abyſſum inuocat eterne dãnatiõis.Ergo q̃li
bet deponere dȝ ꝑplexã ⁊ erroneã ꝯſciaȝ ſcꝺȝ
ꝯſiliũ diſcreti ꝯfeſſoris ⁊ talis erroneus in cõ
ſciẽtia ſua tenet̃ ſequi iformationẽ diſcretoꝝ
cõfeſſorũ.Nã deus hoc requirit.Uñ legitur ꝙ
Innocentiꝰ papa cuidam religioſo conſuluit
vt deponeret ſuã idiſcretã ⁊ erroneã ꝯſciam
qꝺ ⁊ fecit.Sic ⁊ cũ tibi cõſulitur:tunc depone
re debes ⁊ deũ inuocare vt te adiuuet ad eaȝ
deponẽdã.Na talis ꝯſcia impedit hoieȝ a ꝓ-
fectu virtutũ ⁊ facit eũ diſtractũ ⁊ inhabileȝ
ad quecũq; bona opa.Et hoc q̃tuȝ ad ſcꝺm:
P Quãtũ ad tertiũ nota exẽplũ de aduentu
xp̄i ad mortẽ hoĩs qꝺ legit̃ in vita fratrũ ordi
nis p̄dicatoꝝ.Fuit in ꝓuincia anglie in ꝯuen
tu derbie frater q̃dã iuuenis valde deuotꝰ q̃
in villa quãdã ad quã exierat in domo fratrũ
minoꝝ ifirmatꝰ ad mortẽ pñtibꝰ tribus fra-
tribus noſtris ⁊ duobꝰ minoribus manu ſua
oculos clauſit ⁊ pleno ore ſubriſit. Cui ſubꝑor
aſtãs dixit cur riſiſſet:at ille qꝛ venit haimũ-
dus rex nr̃ ⁊ martyr: ⁊ ecce tota domꝰ replet̃
ãgelis.Et iteꝝ intẽtiꝰ riſit.dicẽs.Dña noſtra
aduenit ſalutemꝰ eã.Cũq; dixiſſent oẽs.Sal
ue regina ⁊c.ait infirmus.O q̃ gratãter acce
pit btã ṽgo hãc ſalutationẽ ⁊ ipa gaudẽs ſub
riſit.Poſt hec frater infirmꝰ oculos ad oſtiuȝ
dirigẽs vultu mutato in pallorẽ ait.Wõ dñs
nr̃ ieſus xp̄s venit ad iudicãdũ me.Et factꝰ in
agonia tanq̃ ductꝰ ad iudiciũ in oĩbꝰ mem-
bris priꝰ emortuis tm̃ ꝯtremuit intantũ ſuda
uit vt ſicut teſtatꝰ fuit predictus ſubprior vix
ad tergẽdũ ſudorẽ vultꝰ illiꝰ ſufficeret ⁊ q̃ſi co
rã iudice ꝯſtitutꝰ cũ oĩ timore diſceptabat di
cẽs aliqñ veꝝ eſt aliqñ nõ eſt ita. Aliqñ btãm
ṽginẽ iterpellãs ne diſcederet ab eo aliqñ ac
cuſantes ꝯſtãter redarguẽs.O inquit iter ce
tera bõe ieſu ꝯdona mihi hoc modicũ cui ſub
prior ait.Quid eſt fr̃ chariſſime:ꝓputant̃ nec
pctã modica iter magna heu iq̃t ita ⁊ grauiſ
ſime.gemẽs. Cũ aũt moneret̃ a ſubpriore ꝙ

nullo mo d.ſſideret:ēt ſi angel⁹,de celo aliud
ſuaderet.q2 ſaluatoꝛ nr̄ miſericoꝛs ē.Reſpō-
dit l ſirin⁹ vultu hylarato.Reuera miſericoꝛs
eſt ⁊ gr̄as agēs btē marie ꝟgini ⁊ ſcīs q̄ ſibi
aſſiterūt ⁊ ꝑ eo apud xp̄z interceſſerūt fideli
ter ⁊ poſt modicū expirauit ⁊ i pace quieuit.

¶Sermo.x.de antichriſto.

REuelabit iniquus.ſ. an-
tixp̄s cui⁹ ad-
uent⁹ erit ſcđm opatione ſathane
ij.Theſſa.ij.In p̄cedentib⁹ ſermo-
nibus dictū ē de q̄druplici aduētu xp̄i.Nunc
aūt reſtat dicere de aduentu antixp̄i. Et pꝛīo
dicēdū ē qñ veniet ⁊ de oꝛtu ei⁹. Scđo q̄uo in
mūdo ↄuerſabit̄. Tertio de eius ꝑſecutione.
Quarto de ei⁹ duratiōe.Quinto de eius occi
ſione.Sexto ð ei⁹ pena. ¶ Quātū ad pꝛimū
ſciēdū ꝙ ſꝫ Holcoth ſup librū ſapiētie.Hoc
gn̄aliter credim⁹ ⁊ tenem⁹ ꝙ nō erit aduētus
xp̄i i iudiciū an̄ꝗ antixp̄s aduenerit:cui⁹ ad
uent⁹ nobis oīno icert⁹ ē.Act.j.Nō ē veſtrū
noſce tp̄a vl̄ momēta q̄ pr̄ poſuit in ſua pote
ſtate.Un̄ etiā apl̄us ait.Rogam⁹ vos ꝑ aduē
tū dn̄i noſtri ieſu xp̄i:vt non cito moueamini
neq3 terreamini q̄ſi inſtet dies dn̄i.ſ. iudiciū:
ne q̄s vos ſeducat vllo mō qm̄ niſi venerit di
ſceſſio pꝛīo ei reuelat⁹ fuerit filius ꝑditionis
Glo.ſupple dn̄s nō veniet ad iudicium. Ubi
Goꝛra ſup Paulū ſup illo ꝟbo diſceſſio ponit
tria q̄ fiūt ante aduētū antixp̄i.Pꝛīo diſceſſio
gentium a romano imperio:q2 ante illud tē
pus diuidet̄ romanū imperiū in decē regna
ſicut hr̄ Dan̄.vij.in figura beſtie hn̄tis decē
coꝛnua. Scđo diſceſſio eccleſiarū ꝑticulariū
ab obediētia romane eccl̄ie:q̄ ēt diē dn̄i p̄ce-
det.Tertio diſceſſio q̄rundā xp̄ianoꝝ a fide
catholica q̄ ſimilr̄ illo tēpoꝛe erit.j. Thimot.
iiij.In nouiſſimis tēpoꝛib⁹ diſcedent quidā a
fide. Et quartū ſignū ſuperaddit quidā ali⁹
doctoꝛ dicēs ꝙ ipſe antixp̄s veniet in tēpoꝛe
abundātie pctōꝝ.de quo Dan̄.viij.Cū creue
rīt iniquitates ↄſurget rex ipudēs.Glo.oīm
iniq̄tatū plenus.Et dignū eſt vt in quib⁹ ꝑn
ceps veniēs pꝛimo i mūdo ibidē inueniat ini
quitatē ⁊ nō vnā.ſꝫ plures.Un̄ Oſee.iiij.dr̄ ꝙ
tp̄e antixp̄i pl⁹ ꝗ pri⁹ homicidiū:mēdacium:
adulteriū:furtū:inūdabūt i terra:ſāguis ſan-
guinē tāget.i.vnū pctm̄ aliud impellet:⁊ vnū
aliō explebit:⁊ tūc veniet antixp̄s iniqu⁹ rex
ſup malos ſubditos q2 ſꝫ Grego. Scđm merī
ta ſubditoꝝ tribuunt̄ a deo perſone regētes.
Un̄ ēt de hoc dr̄ i decre.Pꝛelat⁹ mal⁹ q̄nq3 da
tur ꝑꝑ pctā ppl̄i.vj.q.j.ex merito.Ideo ð tp̄e
illo hr̄ Mat.xxiiij. Abūdabit iniq̄tas ⁊ refri-
geſcet multoꝝ charitas.Quis dubitat iā xp̄i
mū foꝛe tp̄s cū iā:ex mala ↄſuetudine q̄ſi inſi

nita mala ſunt:q̄ parentum noſtroꝝ tēpoꝛi-
bus nō modicū fuiſſent dedecoꝛis q̄ nūc inter
facta cōputāt̄ honoꝛis ſicut habere amaſias
⁊ hoſpitatrices:cum mēdacio mercari:⁊ ſine ti
moꝛe dei friuole ſupbire:⁊ ſic de aliis.Sꝫ q̄ri
tur vbi antixp̄s naſcet̄.Reſpōdeo ſcđm Remi
giū ſuper Apoc. ꝙ antixp̄s naſcet̄ in babylo-
ne ex iudeis de tribu Dan iuxta illā prophe-
tiā.Gen̄.xlix.Fiat dan coluber i via:ſicut xp̄s
de tribu iuda nat⁹ eſt:ſic ātixp̄s de tribu dan
naſcet̄:⁊ ſicut xp̄s bethleē parua ciuitate eſt
nat⁹ ſicut ꝓpheta p̄dixit.Et tu bethleē terra
iuda nequaꝗ minima ee in pꝛīcipib⁹ iuda.
Ex te em̄ exiet dux q̄ regat ppl̄m meū iſrael.
Sic antixp̄s naſcet̄ in babylone.vn̄ Apocal̄.
xiij. Aſcēdet de mari.i.de babylone q̄ iacet ſe
cus mare. ℟ Sed querit̄ a qua matre naſce
tur. R̄ndeo ſm̄ Damaſcenū ꝙ naſcet̄ ex dā-
nato coitu:q̄ ē baſtardoꝝ. Hic antixp̄s in vte
ro matris meretricis adhuc poſit⁹ replebit̄
ſpiritu diaboli.iuxta illō Apoſtoli.ij.ad theſ.
ij.Cuius.ſ.antixp̄i aduētus eſt ſm̄ operatio
nē ſathane.Un̄ etiā de hoc loq̄t̄ magiſter i cō
pēdio theolo.veri. Poſt ↄceptū deſcēdet ſpūs
malign⁹ in vterū matris eius: cui⁹ ꝟtute ⁊
operatione deinceps puer naſcet̄:⁊ aletur ⁊
ꝓpter hoc fili⁹ ꝑditionis dicet̄ ſꝫ Goꝛrā acti
ue:q2 de alioꝝ ꝑditione erit ſollicit⁹. Ex q̄b⁹
dictis ſequit̄ ꝙ illi errāt q̄ dicūt antixp̄ꝫ naſci
turū de ꝟgine qđ ē falſiſſimū. Nunꝗ em̄ ali-
cui virgini collatū ſiue datū eſt de preterito
ſiue in preſenti:nec cōferetur ſiue dabitur in
futuro ꝙ aliqua virgo ſit mater ⁊ virgo ſimul
ſine cōceptiōe ſeminis virilis:ſola maria ꝟgi
ne excepta q̄ de ſpiritu ſctō cōcepit:⁊ virgo ꝑ-
māſit.Un̄ canit̄ de ea.Quia nec pꝛimā ſimilē
viſa eſt:nec habere ſequentē. Ideo nominat̄
ipſa in ſacra ſcriptura virgo ſingularis.Quā
tū ad ſcđm ſciēdū.ſ.quō in mundo ↄuerſabit̄
⁊ vbi nutriet̄.Sciēdū ꝙ antixp̄s nutriet̄ in ci
uitatib⁹ coꝛozaim ⁊ bethſaida:q̄ q̄ſi p̄ſcite ad
hoc malū in p̄dicatiōe xp̄i cōuerti noluerūt.
De q̄b⁹ dn̄s Mat.xj.dicit.Ue tibi coꝛozaim ⁊
ve tibi bethſaida:q2 ſi in tyꝛo ⁊ ſidone q̄ ciui-
tates gentiliū erāt facte eſſent virtutes q̄ fa-
cte ſunt i vobis olim in cilicio ⁊ cinere pn̄iā
egiſſent. Poſt hoc antixp̄s ſcđm Goꝛrā veniet
in hieruſalē in tēplū:tunc tēpoꝛis a iudeis re
edificatū ⁊ circuncidet ſe dicens iudeis. Ego
ſū chꝛiſt⁹ vobis in lege pꝛomiſſus. Tunc iu
dei ſuſcipiēt eū tanꝗ meſſiam ſuum ⁊ credēt
eū.Et tunc ſedebit in tēplo dicēs mēdaciter
ſe eſſe deū:q2 decept⁹ a diabolo credit ſe eſſe
deū. Et hoc eſt ꝙ xp̄s iudeis p̄dixit:vt habe
tur Jo.v.Ego veni i noīe patris mei:⁊ nō ac
cepiſtis me. Alius aūt veniet i noīe ſuo ⁊ illū

credētis.vñ hay.ſup Apoc. dicit ꝙ plebs iudaica ſpālit̃ adherebit ipi āticⱣo.Et ē ſciēdū ꝙ ipe antixps ī vita ſua replebit̃ vitijs.vñ đr antixps q̄ſi ꝯtrari⁹ xp̄o:qꝛ ſicut xp̄s ē vas oīꝫ v̄tutū:ſic antixp̄s erit vas oīꝫ vicioꝝ.Nā xp̄s venit hūilis.ipe aūt ſupb⁹. Xp̄s venit hūiles exaltare ⁊ pctōres iuſtificare:⁊ antixp̄s hūiles deijciet ⁊ pctōres magnificabit ⁊ iuſtos ⁊ bonos ꝑſequet̃:⁊ gloriā ꝓpriā q̄ret. Nā antixp̄s erit ſupbiſſim⁹.vñ Aplꝰs.Extollit̃ ſup oē qđ đr xp̄s aut qđ colit̃. ita ꝙ ī tēplo dei ſedebit ī hierl'ꝫ oſtēdēs ſe tāꝙ ipe ſit de⁹. Nā antixp̄s erit peſſim⁹.nā caput oīꝫ maloꝝ.Dañ.xi.Eleuabit̃ ⁊ magnificabit̃ aduerſus oēm deū:vbi dicit Gorra.Ecce maior ſupbia antixpi ꝙ̄ luciferi:qꝛ lucifer niſi voluit deo aſſimilari:ſꝫ iſte ſup deū extolli. Ad maiorē igit̃ cōtumeliā faciet hoīes imaginē ſuā adorare:⁊ oēs ſuos ſignari ſuo caractere: ꝓpterea deſtruet ſigna crucifixi ⁊ imaginē ſuā ſtatuet adorare:ſicut legit̃ dañ.iij.de nabuchodonoſor q̄ ꝑcepit exterminare oēs deos terre:vt ipe ſol⁹ de⁹ diceret̃ ⁊ ſic faciet antixp̄s.Apoc.iij. Itē antixp̄s erit ſupra modū luxurioſus.Uñ đr. Dañ.xi. ꝙ erit in cōcupiſcētijs ſeminarū.tunc eñ erit ꝑiculoſiſſimū tp̄s.vñ aplꝰs.In nouiſſimiſ diebus,inſtabūt tp̄a ꝑiculoſiſſima.Glo.In aduētu antixp̄i ita manifeſte peccabūt hoīesꝙ nō erubeſcēt adulterari.ſicut iā loq̄ vel comedere. Nā aliq̄ ī p̄ñti gl'iant̃ ī ſuis malitijs ⁊ iſti ſūt p̄curſores antixp̄i.Nā ſicut xp̄s fuit caſt⁹ ⁊ ſpeculū caſtitatꝫ:ſic ⁊ ipe antixp̄s erit luxurioſiſſim⁹.et ſicut xp̄s habuit Joā.bap.q̄ fuit p̄curſor ei⁹ ī oī hūilitate:caſtitate:ſctītate:ſic luxurioſi ⁊ adulteri erunt p̄curſores antixp̄i. Itē ſicut xp̄s fuit paup ī natiuitate ſua ſic et in vita.vñ mat.viij.Uulpes foueas habēt:filij ãt hoīs nō hꝫ vbi caput ſuū reclinet. ſic ꝑ oppoſitū antixp̄s erit multū diues dominabit eiꝰ in theſauris auri ⁊ argēti ⁊ in oīb⁹ precioſis egypti.Itē deū ⁊ ſctōs blaſphemabit. vñ Dañ.xi.Aduerſus deū deoꝝ loquet̃ blaſphemiā:⁊ oēs blaſphemi ſunt p̄curſores antixp̄i. § Quātū ad tertiū ſciēdum.ſ. de ꝑſecutione.Notādū ꝙ ipſe antixp̄s excitabit ꝑſecutionē ſub oī celo ſup xp̄ianos. Ne aūt ſubito ⁊ iprouiſe antixp̄s veniēs totū humanuꝫ genus ꝑderet ⁊ errore deciperet duo magni prophete ī mundū mittent̃ quos miſericors de⁹ ad ſuccurrēdū mūdo ꝯſeruauit.ſ. Enoch ⁊ helyas q̄ iā ſunt in paradiſo q̄ tūc venient de paradiſo ⁊ p̄dicabūt ⁊ ꝯuertēt iudeos q̄ tunc erūt ad fidē xp̄i.Uñ iudei ⁊ xp̄iani q̄ nūc inter ſe diſcrepāt pariter tūc religiōe ī xp̄o ꝯſentient. Et hoc eſt qđ đr ꝑ ꝓphetā.In dieb⁹ illis ſaluabit̃ iuda ⁊ iſrael habitabit ꝯfidenť ſup. ſil

in xp̄ꝫ credētes ⁊ tūc erit vnū ouile ⁊ vn⁹ paſtor:vt hr̃ Joā.xi.Iſti duo Enoch ⁊ helyas p̄dicabūt oī populo.Apoc.xi. Dabo duob⁹ teſtib⁹ meis.ſ.Enoch ⁊ helye ſpm̄ v̄itatis: ⁊ ꝓphetabūt mille dieb⁹ ducētis ⁊ ſexagintaſex Gloſa.i.trib⁹ annis cū dimidio:ſicut xp̄s p̄dicauit amicti ſaccis. Glo.i.ꝑdicātes pniam ⁊ eādē oſtēdētes. Tūc antixp̄s faciet ꝯ eos bellū.ſ.in diſputationib⁹ in q̄b⁹ eos non vincet: qm̄ ipſi veri teſtes erūt. Ideo poſtmodum ꝑ tyrāniā ſuā eos occidet corpalit̃ ⁊ corpora eorū inſepulta iacebūt ī plateis ciuitatis hierl'm ꝑ tres dies ⁊ dimidiū:nec ſinent̃ poni in monumētis ꝓpt̃ timorē antixp̄i:⁊ ꝓpter odium populi chriſtiani vt q̄cūꝙ eos viderit timeat eis ꝯformari.Tādē poſt tres dies ⁊ dimidiū: vt hr̃ Apoc.xi.Spūs vite.i.eoꝝ aīe intrabūt in eos:⁊ ſtabūt ſupra pedes ſuos viuētes iā ⁊ ipaſſibiles: ⁊ timor magn⁹ cadet ſup eos q̄ videbunt illos:ita glorificatos: ⁊ audient vocē de celo dicētē illis. Aſcēdite huc.i.ad ꝯſortiū angeloꝝ ⁊ ſctōꝝ ⁊ aſcēdēt celum in nube ſicut xp̄s aſcēdit:vt hr̃ Act.j.Et iuſtū eſt vt q̄ xp̄m imitati ſunt in tribulatiōe:paſſione ⁊ p̄dicatiōe cōformēt̃ illi in aſcēſiōe.iuxta illud Luce.xiiij.Qui ſe humiliat exaltabit̃:⁊ tūc ſequet̃ grauiſſima ꝑſecutio xp̄ianoꝝ. Sciēduꝫ ꝙ antixp̄s quatuor modis ꝑſequet̃ electos ⁊ bonos.Primo per callidā eius ꝑſuaſioneꝫ et predicationē qꝛ predicabit legē nouā ⁊ prauam ⁊ ad peccādū multos licētiabit qꝛ ſicut lex veritatis ⁊ ſalutis pctm̄ ꝓhibet:ſic ſua lex iniq̄tatis ⁊ falſitatis ꝑſuadebit peccare. In cunctis ciuitatib⁹ hāc legē male p̄dicabit cōtra lege xp̄i.vñ p̄s.Cōſtitue dñe legiſlatoreꝫ ſup eos:i.antixp̄ꝫ prauū legiſlatorē. Dicit ei magiſter in ſum.theo.veri.ꝙ antixp̄s p̄dicabit ⁊ ꝯfirmabit falſis ꝓbationib⁹ ante ſe nullū fuiſſe xp̄m: ſꝫ oēs antixp̄os fuiſſe ꝓpter ꝙ predicatores ſui diſcurrēt ꝑ vniuerſas mundi partes eandē ſuā falſam doctrinā p̄dicantes.Impediet nihilominus antixp̄s ne ſacra ſcriptura ſꝫ veritatē exponat̃ a catholicis doctorib⁹. Tūc vt habet̃ in p̄s.Diminute ſunt i.diminuent̃ v̄itates a filijs hoīm tunc: vt hr̃ Eſa.lix.Corruet v̄itas ī plateis.vñ Dañ.viij. Proſternet̃ veritas ī terra.Itē predicatores ⁊ apl'i antixp̄i ea q̄ hoīes libēter audiūt p̄dicabūt voluptuoſa:leta:ꝯſolatoria:ad q̄ hoīes ꝓni ſunt.Uñ ſicut xp̄s dicit Mat.vij.Arcta eſt via q̄ ducit ad vitā. Ita xp̄s alibi dicit.Cōtēdite intrare ꝑ anguſtā portaꝫ. Sic ipſe antixp̄s oppoſitū predicabit ſcꝫ mollia ⁊ leuia:iō multos audiētes habebit.vñ aplꝰs.ij.ad Timo.iiij.Erit tp̄s cū ſanā doctrinā nō ſuſtinebunt:ſed ad ſua deſideria coaceruabunt ſibi

magiſtros pruriētes aurib⁹ ꝛ a veritate quidē
auditū auertent. ad fabulas aūt cōuertētur.
Scđo antixp̄s decipiet m̄ltos p oſtēſionē mi
raculoꝝ. Un̄ ap̄ls .ij. ad Theſ. ij. Cui⁹ aduēt⁹
eſt ſm opatione ſathane in omni v̄tute ꝛ ſi-
gnis ꝛ pdigijs mēdacibus. vn̄ ſigna q̄ faciet
antixp̄s fallacia erūt: qꝛ faciet ea arte magica
ꝛ etiā dicunt̄ mēdacia: qꝛ p illa mēdaciter de
cipiet hoīes. vn̄ Apoc. xiij. Seducet habitan-
tes in terra ꝓpter ſigna q̄ data ſunt illi. Naꝫ
antixp̄s faciet ſigna magna ad cōſūmationē
pueſitatis ꝛ falſi dogmatis: ꝛ faciet arbores
florere ſubito, ꝛ areſcere. Itē faciet imagines
loqui: ꝛ futura p̄dicere. Itē faciet mare turba
ri ꝛ ſubito trāſquilari. Itē aquarū ordinem ꝛ
curſus aquarū ꝯuerti faciet retrorſum. Item
aera ventoꝝ cōmotionib⁹ agitari faciet: ꝛ to
nitrua fulgura coruſcari. Item mortuos fal
laciter faciet reſurgere: qꝛ maligni ſp̄us cor
pora mortuoꝝ intrabūt vel aſſumēt ſibi cor-
pora ī ſpecie hoīꝫ. vt aliq̄n vixerūt in quibus
quaſi q̄ a mortuis reſurrexiſſent apparebunt
p q̄ corpa ꝛ in q̄bus corpib⁹ dicēt ſe ab anti-
xp̄o reſuſcitatos. Itē ignē faciet deſcēdere de
celo. Glo. i. malignū ſpiritū faciet ſup eos de-
ſcēdere. vt loquāt̄ varijs linguis q̄cq̄d ei anti
xp̄s ꝛ ſui nūcij p̄dicabūt mille interpretando
ſcripturā p miracula ꝯfirmabūt ſicut ð ap̄lis
ð. Mat. vlti. Illi aūt ꝓfecti p̄dicauerūt vbiq̄
dn̄o cooperāte ꝛ ſermonē ꝯfirmāte ſequētib⁹
ſignis. Nā tāta miracula antixp̄s ꝛ ſui diſci-
puli facturi ſūt ita vt etiā ſi fieri poſſet duce-
rent̄ in errorē electi. ¶ Querit̄ q̄re demōes
ꝛ ſeruitores demonū de⁹ pmittit talia mira-
cula facere. R̄ndet̄ ſm Augu. lib. iij. de ci. dei
ca. iiij. ꝙ ꝓpter tria. P̄mo vt fallant̄ fallaces.
Scđo vt exerceāt̄ boni. Tertio vt boni ad ta
lia nō aſpirent. Et eſt ſciēdum ꝙ tempore an
tixp̄i boni nō faciēt miracula: ꝛ ī hoc appare
bit eoꝝ cōſtātia. vn̄ Greg. in li. mora. P̄ſem⁹
tūc cōtra hūane mētis illa tētatio erit qn̄ pl⁹
martyr corp⁹ tormētis ſubijcit: ꝛ tn̄ tortor an̄
oculos ei⁹ miracula facit. Tertio antixp̄s deci
piet hoīes p munera. Nā diabol⁹ oſtēdet an
tixp̄o theſauros multos iā ī terra abſcōditos
p quos ad ſequendū ſe plurimos inclinabit.
Nā p̄mo attrahet ſibi magnatos ꝛ potentes
p munera ꝛ poſtmodū cōuertet alios hoīes.
Hoc oſtēditur. Dan̄. xi. vbi ð. Diuidet terraꝫ
gratuito. Un̄ etiā p̄s. Sedet cū diuitib⁹ in oc
cultis, vt īterficiat innocētē. Glo. Cū diuitib⁹
hui⁹ ſeculi q̄s ditabit ꝛ cū munerib⁹ ſibi ad-
iuuabit. Timeo ſi aliq̄s hodie vellet p̄dicare
hereſim bene admitteret̄ a dn̄is terrarū ſi da
ret̄ eis aurū ꝛ argētū. Sic antixp̄s ꝛ ſui nun-
cij dabūt dn̄is terrarū munera ideo de facili
admittent̄. nā q̄ hꝫ dare hꝫ regnare. Pecunie

eīm obediūt oīa ꝛ mūera ēt excecāt oculos ſa-
piētum. Quid facerēt vſurarij qui ſuper vſu-
ram cōcedūt: vel ꝓpter dilationē cari⁹ vēdūt.
Silr̄ raptores: luſores: mercatores q̄ cuꝫ frau
de malum ꝓ bono vēdūt. Mechanici q̄ infide
liter ſua artificialia laborāt. Fures q̄ bona ꝓ-
ximoꝝ furant̄: ꝛ ſic de alijs: qꝛ timendū eſt ꝙ
quaſi tot⁹ mundus ſequeret̄ eū: qꝛ quaſi oēs
hoīes honores appetūt ꝛ ditari q̄rūt. Hie. vi.
A minori vſq̄ ad maiorē oēs ſtudēt auaritie.
Naꝫ malitia ipſius antixp̄i preualebit ꝓpter
ip̄a munera tā ī maiorib⁹ q̄ in minorib⁹: taꝫ
literatis q̄ illiteratis: tā nobilibus q̄ ignobi
libus: taꝫ in diuitibus q̄ in pauperibus. Un̄
p̄s. Regnū ipſi⁹ oībus dn̄abit̄. Quarto cōpel-
let hoīes p tormētoꝝ fatigatiōes qꝛ quos p̄-
dictis trib⁹ modis puertere n̄ poterit illos di
uerſis ſupplicijs puniet: Nā ātixp̄s multa ge
nera tormētoꝝ excogitabit ꝯtra bonos vt eos
a fide recta auertat. Dan̄. xij. Erit tp̄s q̄le nō
fuit ab eo tpe ex quo gētes ceperunt eſſe vſq̄
ad tp̄s illud. Maxime eīm tūc impugnabit re
ligioſos ꝛ ſacerdotes, ꝛ ſicut dicit gloſa ſuper
illud p̄s. Oculi ei⁹ in pauperē reſpiciūt. gloſa.
Sctōs ꝛ paupes ſp̄ū impugnabit ꝛ ꝓſequet̄
ergo pſecutores iaꝫ clericoꝝ ꝛ religioſoꝝ ſūt
p̄curſores ātixp̄i. Itē ſciēdū ꝙ tpe ātixp̄i erit
perſecutio grauior q̄ vnq̄ fuit tpe martyruꝫ
q̄uis eīm martyres m̄ltas pſecutiōes paſſi ſīt
tpe ātixp̄i boni maiores pſecutiōes patient̄.
Un̄ magiſter in ꝯpē. the. veri. dicit ꝙ tūc tpis
nec emetur a bonis nec vēdet̄ eis niſi habeāt
caracterē ātixp̄i. i. ſignū ꝙ adhereāt antixp̄o.
Nā ſicut ātixp̄s crudelior erit oīb⁹ pſecutori-
bus ita ſancti tūc tpis fortiores erūt oīb⁹ re-
tro martyrib⁹. Tūc etiā de⁹ magnā grām cō-
feret ſuis fidelib⁹ p quā poterūt illas tribula
tiōes ſufferre. Abacuc. iij. Cū irat⁹ fueris mie
recordaberis. Mar. xiij. Erūt tūc tribulatio-
nes quales nō fuerūt ab initio vſq̄ nūc neq̄
fiēt. O q̄ ſtulti ſunt qui optāt ꝙ poſſent viue
re vſq̄ ad illð tp̄s ꝛ dicūt ſi tūc viuerēt ꝙ vel-
lēt magna ſuſtinere ꝓ xp̄o q̄ forte ad minimā
pſecutionē xp̄ꝫ dererēt. Sane fateor q̄tiens
de illo tpe cogito corde ꝯtremiſco. Conſidera
q̄d euenerit Petro in pſecutione ꝛ ſemp time
bis. Petrus eīm xp̄o ſe cōmoritur ꝓmiſit: ſed
veniēte pſecutiōe xp̄ꝫ ter negauit. Quis ergo
poterit ſecur⁹ eſſe qn̄ erit tāta tribulatio quā
ta vnq̄ fuit in mūdo. ¶ Quātū ad quartū
ſcꝫ de eius duratione ſciendum ꝙ antixp̄s re
gnabit tres ānos cū dimidio: vt hr̄ Dani. xij.
vbi ð ꝙ durabit p tp̄s duo tpa ꝛ dimidiū tē
poris. Et illð tp̄s breue ordinatū eſt a deo: qꝛ
vt ð Mat. xxiiij. Niſi abbreuiati fuiſſēt dies
illi nō fieret ſalua oīs caro. i. omnis homo eſt
ſenſus ſm Nicolaū de lyra. Omnis caro nō

fieret ſalua.i.nullus homo qui tūc viueret fie
ret ſaluus ſi eſſet lōgū predicte tribulatiōis
tps. Illos ergo dies miſericorditer de⁹ abbre
uiabit: ideo quāto hec pſecutio ceteris ē gra
uior: tāto breuitate tpis eſt moderatior. ⁊
Quātum ad quintum.ſ.de morte ātixpi ſciē
dū ꝙ antixp̄s finget ſe mortuū: vñ hr̄ Apoc.
xiij. vbi dr̄. Uidi vnū de capitibus ſuis.ſ.ātixp̄z
quaſi occiſum: ⁊ fingētē ſe tāq̄ mortuū ⁊
latēs p triduū poſtea apparebit dicēs ſe reſuſcitatū:
⁊ tūc diſcipli ſiue apli ei⁹ ꝛſurrectio
nem ſuam predicabūt iniquis ſup quos miſſur⁹ eſt
ſpūs malignus in ſpē ignis. Et appli
cabuntur eis plurimi: qꝛ voce diaboli loquē
tur varūs linguis: ſicut apoſtoli ex ſpūſctō lo
quebant̄. Tunc vt hr̄ Dan.xi. Ueniet antixp̄s
in multitudine magna. ⁊ figet tabernacu
luz ſuū.i.thronū ſoliū ſui ſup mōtē oliueti: qꝛ
antixp̄s de tali mōte vt dicit gl. ſup Apo. ar
te magica ⁊ ꝟtute diabolica aſcendet in aera
vt Symō mag⁹ ferētib⁹ cū demonib⁹. Tunc
ſm aplm. Reuelabit̄ ille iniquus. Gl.i. Iniqtas
⁊ ei⁹ falſitas detegeť quē dñs ieſus interficiet
ſpū oris ſui.i.ꝟtute ſpūſancti ⁊ hoc in lo
co illo circa quē dñs aſcēdit. Notādū ē ꝙ antixp̄s
moriet̄ mala morte. Primo qꝛ morietur
plaga ſubitanee mortis. Scdo moriet̄ i pctis
mortalib⁹. ps. In opib⁹ manuū ſuaꝝ ꝯprehē-
ſus eſt pctōr. Quo iterfecto nō ſtatim veniet
xp̄s ad iudiciū. ſ; ſm Glo. Dan.xi. Cōcedent
q̄dragiuta dies ad refrigeriū ſctōꝝ: ⁊ ad pe-
nitētiā pūerſoꝝ q̇ tūc cognoſcēt ſe eē ꝺceptos
p antixpm. S; tn̄ poſt hos dies vſq; ad finez
mūdi ſpaciū nemo ſcit: ſ; in ei⁹ diſpōne eſt q̄
ea hora ⁊ tpe ſeculū iudicabit qua añ ſecula
iudicādū eſſe preuidit. ʒ Quātuz ad ſextū
q̄liter poſt mortez punieť. Nota ꝙ pena ſua
ērit itolerabilis ⁊ ſenſibilis ꝑpter tria. Pma
cauſa qꝛ viſiōe dei priuabit̄. Eſaie. xxvi. Iniqua
geſſit nō videbit gloriā dei. Et hec ē ma
xima pena dānatis ſicut Chry. dicit. Scda cā
qꝛ eternaliter cruciabit̄. Jo.xx. Lucet ola q̄ ſe
cit: nec tñ ꝯſuminabit̄. Et q̄uis in eternitate
pena ſua ſit ſilis pene alioꝝ dānatoꝝ acerbi
tate: tñ pena eius excellit multū penā alioꝝ.
Apoca.xviij. Quātū ſe glificauit ⁊ in delitijs
ſuis tm̄ date ⁊ tormētū ⁊ luctū. Tertio qꝛ cū
demonib⁹ morabit̄ quoꝝ vult⁹ horribiles ſūt
Matt.xxv. Ite maledicti in ignē eternuz ⁊c.

In die natiuitatis xp̄i. Sermo.xi.

Ecce euāgelizo vobis gaudiū magnū qđ erit oī po-
pulo: qꝛ nat⁹ ē vobis ſaluator mū
di. Luc.ij. Inter oīa feſta letabū
da toti⁹ anni hoc feſtū natiuitatis eſt tāto le
tiusq̄uāto hoc feſtū pueritie ieſu xp̄i eſt ſua
uius. Uñ dies hodierna ex ſaluatoris noſtri
natiuitate redditur gaudioſa. vñ Leo papa.
Nec fas eſt ibi locū eſſe triſtitie vbi natalis
eſt vite. Ideo angelus dixit paſtoribus. Ecce
euāgelizo vobis gaudiū magnum ⁊c. Uñ in
preſenti ſermone tria ſunt dicēda. Primo de
hiſtoria literali iſtius euāgelij. Scdo de gau
dio iſti⁹ feſti. Tertio de paupertate xp̄i ⁊ ma
rie matris ei⁹. A Quātū ad primū ſciēdū ꝙ
loqnēdo de euāgelio q̄tū ad illud vbi dicit̄.
Exijt edictū a ceſare Auguſto. Pmo volo po-
nere fundamentū literale. Naz de iſto edicto
ſcribit̄ in hiſtoria ſcolaſtica ꝙ Octauianus re
gnauit.xlij. annis. ⁊ i duodecimo anno ante
mortē ſuā fecit tātā pacē in oībus regionib⁹
romano imperio ſubiectis ꝙ ad literā videt̄
impletū illud qđ dr̄. Eſa.ij. Cōflabūt gladios
ſuos in vomeres ⁊ lāceas ſuas in falces. Et
ibidē. Nō leuabit gēs ꝯtra gētē gladium. Et
iſtud fuit tp̄s quo ſaluator olim naſci debuit
i mūdū vt Dauid ꝓuidit i ps.lxxi. dicēs. Orie
tur i dieb⁹ ei⁹ iuſtitia ⁊ abūdātia pacis. Qua
re aūt hoc tpe naſci voluit Beda oñdit dicēs
Naſcitur i carne dei fili⁹ ſicut de ꝟgine nat⁹
ꝟginitatē de⁹ ſibi oñdit eſſe gratiſſimū ſic paca
tiſſimo tpe ſeculi ꝑcreat̄ pacē q̄rere docuit: ⁊
pacis ſectatores p gr̄az ſuā inuiſere dignat̄.
Uñ cū talis ⁊ tāta eēt pax p vniuerſuz mūdū
tūc Octauian⁹ impator roman⁹ voluit ſcire
numerū regionū ⁊ nūerū oppidoꝝ: ciuitatuz:
caſtroꝝ villaꝝ. Itē voluit ſcire nūeruz hoīm
ſibi ſubiectoꝝ. Iō dicit euāgeliſta. Exijt edi-
ctū a ceſare Auguſto. vt ꝺſcriberet̄.i.i ſcripto
redigeret̄ vniuerſus orbis.i.oēs hoīes tā no
biles q̄ ignobiles: tā diuites q̄ paupes: taz
ciues q̄ ruſtici q̇ ſui ſuberāt dñatiōi: ⁊ iuit vſ
q; ad ciuitatē ſuā. Dicit̄ notāter vnuſquiſq;
qꝛ nullo penit⁹ excepto p capite ſuo hoc ē ne
capite ꝓuaret̄ ſoluere vnū nūmū argēteū va
lentē decē nūmos vſuales: vt ſic ꝓfiteret̄ nō
tm̄ ore ſ; oblatiōe ſe eſſe ſubditū romano im
perio: ⁊ accepta pecunia nomē cuiuſlibet de
ſcribebat̄: vt ſcripta nōīa rome ꝺlata Ceſari
legerent̄: vt poſſet ſcire dignitatē ⁊ merita p
ſonarū: ⁊ p ꝯſequēs ſuā potētiā. Uñ Simon
de caſſia deſcribit ſuper Lucā ꝙ Octauian⁹
in ſupbia elat⁹ ex elato corde p̄cepit vniuer-
ſum orbē deſcribere ⁊ magis peccauit in illa
deſcriptione q̄ Dauid q̇ fecit populuz iſrael
deſcribere: vt habet̄.ij. Regū.xxiiij. Et iō ipſe
Dauid et populus iſrael fuit a deo grauiter
plagatus. Uñ q̄rit Simon de caſſia. Quare
etiam non ille imperator punitus a deo fuit
ſicut Dauid punitus fuit cū tñ graui⁹ pecca
uit. Reſpondet̄ ꝙ gentilis ⁊ indignus p̄ſenti
correctiōe erat. S; Dauid dñs de⁹ ſicut filiū
punire voluit: vt non eternaliter ab eo puni-

Sermo.xj.

retur.Sun. em̄ teſte beato Aug.aliq̄ indigni
pn̄ti punitiōe q̄ruꝫ dānatio erit eterna.Et tō
certū ſignū eſt eterne dānatiōis. ſucceſſus cō
tinu⁹⁊ fortunat⁹ tꝑalis ſignāt pctōrib⁹ ſicut
Aug.iuꝫli.de ci.dei.ꝓbat de Aſſuero cui ſemꝑ
bn̄ ſuccedebat i reb⁹ tꝑalib⁹.Et in heſter cui
male ſuccedebat in tꝑalib⁹ reb⁹⁊ quaſi ſp̄'in
luctu ⁊ gemitu ꝓ ſe ⁊ ꝓ ppl'o ſuo fuit.B Quā
tū ad ſcōꝫ ſciēdū ꝙ illō gaudiū qď āgelus ga
briel de xp̄i natiuitate nūciauit fuit maximū
gaudiū toti⁹ mūdi. Nec mirū:qꝛ nat⁹ ē nobis
ſaluatoꝛ q̄ ē xp̄s ieſus.Nā nō ſolū terrigene:
ſꝫ ēt celeſtes ſpūs ſunt de hoc gaudio letifica
ti,ſicut cecinim⁹.i hac nocte.hodie lux vera ď ce
lo deſcēdit:hodie ꝑ totū mūdū melliflui facti
ſunt celi.Criſ.Gaudere dꝫ q̄lꝫ iuſt⁹:qꝛ nat⁹ ē
ſue iuſtitie remuneratoꝛ .Gaudeat q̄lꝫ pctōꝛ
q̄ de ſuis ꝯtrit⁹ ē pctīs:qꝛ hac nocte xp̄s nat⁹
eſt q̄ venit ad ſaluādū cōtritoꝫ corde.Si em̄
marie ꝟginis natiuitas gaudiū ānunciauit
vniuerſo mūdo m̄ltovertius Ieſu xp̄i dei ⁊ ho
minis natiuitas:ergo angelus dixit Euāgeli
ꝫo vobis gaudiū magnū.Nā illō gaudiū fuit
tā magnū ꝙ vſq̄ ad celos aſcēdit ⁊ deū ⁊ āge
los letificauit.vn̄ hodie āgeli tanto gaudio
ſūt repleti ꝙ de celo deſcēderūt:⁊ ſuū gaudiū
mūdo retulerūt:ſicut hō plen⁹ gaudio n̄ pōt
ſe ꝯtinere q̄n alijs nūciet ⁊ reuelet.Iteꝫ fuit
tā magnū gaudiū ꝙ illō hodie infernū pene
trauit:⁊ ſctōs q̄ in limbo erant inenarrabili
gaudio repleuit.Itē tā magnū erat gaudiuꝫ
ꝙ extēdebatur vſq̄ ad orienteꝫ.Vn̄ magi qui
erāt in oriēte tāto gaudio ſunt repleti ꝙ ſua
regna reliquerunt:⁊ ad puerū natū accurre
runt.Extēdebatur etiā ad occidētē.vn̄ rome
viſa eſt imago ꝟginis erga ſoleꝫ:⁊ tāto gau-
dio auguſt⁹ ē ꝑfuſus ꝙ ⁊ thura obtulit ⁊ vl-
tra de⁹ vocari recuſauit.Sap̄.viij.attigit a fi-
ne vſq̄ ad finē fortit.⁊c.Itē gaudium hodier
nuꝫ factū eſt tā magnum ꝙ replet totū mun
dum hoc oſtendit in eo ꝙ dies nō ſufficit ſed
tota nox in gaudio occupat.Nunq̄ em̄ in an
no tres miſſe celebrāt nec ſic in nocte aliqua
miſſa celebrat niſi hodie.vn̄ Guil.vi.lib.rō.di
ui.dicit ꝙ Theleſphor⁹ papa iſtituit illa die
tres miſſas cātari ad oſtēdēdū ꝙ xp̄i natiui-
tas ſaluauit patres añ legē:et p̄ſes ſub lege
⁊ patres poſt legē. C Sciendū vt eſtimo nō
fuit hodie alq̄s fideliuꝫ de numero predeſti-
natoꝝ in toto mundo q̄ nō huius diei aliqua
liter ab ltra ſaltem cordialiter ſenſit ſibi oriri
nouā letitiā:ſic ecōuerſo merito quidē ſunt q̄
debēt eſſe cōtriſtari qui iſtā noctē in ludo con
ſumpſerūt nec aliqď deuotiōis ſeruitiū nato
puero ipenderūt.Sil'r illi q̄ in crapula ⁊ ebrie
tate vixerūt aut q̄ mutāt ſe in demōes aut in
brutalia laruas īduendo ⁊ quaq̄ verſum diſ

currēdo:oſtendētes hoīes deꝯſuire cupiētes
Itē q̄ iſidelib⁹ ſuis ſortilegijs ⁊ in ceteris in-
credulitatib⁹ ſuis tp̄s illō ſacratiſſimū cōſu
mūt.Et q̄ i his duodeciꝫ noctib⁹ ſequētibus
m̄ltas vanitates exercēt:⁊ q̄ deā quā q̄dā dia
nā noīnāt dicūt cū ſuo exercitu ābulare.Iteꝫ
q̄ cumulos ſalis ponūt ⁊ ꝑ hoc futura p̄noſti
cāt.itē q̄ calceos ꝑ caput iactāt:ſil'r q̄ arboreſ
ſcīdūt:⁊ ſic de alijs. Et ſignāter q̄ cū micis.⁊
fragmētis q̄ tollūt de mēſa i vigilia natiuita
tis xp̄i ſua ſortilegia exercēt.oēs tales merito
ſicut noctue excecati ⁊ maledcti icedūt hodie
in tā clara hui⁹ diei luce.Quare ꝯſulo ꝙ oēs
p̄dicta exercētes ſtudeāt ad ꝯfeſſores ſuos ac
cedere ⁊ ſe de his accuſare ꝯfiteri ⁊ peniteſ.Itē
legit deū hac nocte oēs ſodomitas occidiſſe ⁊
eoꝝ ſubitanea morte iterijſſe ſm illud p̄s In
matutino iterficiebā oēs pctōres terre.btūs
Aug.Deo veniēte i carne oēs hoſtes nature:
ſodomitas:itellige:morte reꝓba ⁊ ſubito pe
rierūt.Itē Hier.dt.Propter hoc malū vitiū fi
li⁹ dei m̄lto tꝑe ď ſtulit icarnari.De hoc vitio
q̄re iſra §.lxxxv. D Itē ſciendum ꝙ quilꝫ hō
ſpūal'r gaudere dꝫ.Pꝛīo qꝛ de⁹ fact⁹ eſt hō vt
hō fieret de⁹.Scđo qꝛ factus eſt ſeruus vt ſer
uus fieret dn̄s ⁊ rex celi.Tertio qꝛ de⁹ ď celo
deſcendit:vt hō de terra ad celos aſcenderet.
Quarto qꝛ deus fact⁹ ē fili⁹ hoīs:vt hō fieret
fili⁹ dei.Quīto qꝛ īmortalis de⁹ fact⁹ eſt moꝛ
talis vt hō mortalis fieret immortalis.Sexto
de⁹ diues fact⁹ ē pauꝑ vt hō pauꝑ fieret diues
vn̄ ap'ls.cū eēt diues fact⁹ eſt egen⁹ vt illius
inopia diuites eſſem⁹. E Quātuꝫ ad tertiū.ſ.
de natiuitate ⁊ pauꝑtate xp̄i ſciēdū ꝙ xp̄s in
ſua natiuitate pauꝑtatē ſuā oñdit in q̄tuoꝛ.
Pꝛīo em̄ pauꝑ fuit i hoſpitio.vn̄ canit.ſtabu
lo iponit q̄ ꝯtinet mūdū.Vn̄ Ber. Uide qua
lit ꝓ te fact⁹ eſt rex vbi regia aula vbi throni
ſublimitas p̄ſepe eſt.Vn̄ ſciēdū ꝙ ille locus
vt dicit hiſtoria vbi xp̄s nat⁹ eſt coopertus
fuit īter duas domos in publica via ad rece
ptionē trāſeūtiū tꝑe calido vl' pluuiali:⁊ fuit
in ea q̄dā paratum preſepe ꝓ aīalib⁹:⁊ hec
dom⁹ habuit ab vtraq̄ ꝑte itroitū ⁊ exitū clau
ſura carētē.Uel dici pōt ꝙ verītati cōſonū eſt
ꝙ ioſeph hoc p̄ſepe p̄parauit ꝓ boue ⁊ aſino
quos ſecū duxerat.Aſinū i adiutoriū peregri
natiōis beate virginis:q̄ pregnās erat: bouē
ꝟo ꝓ tributo ⁊ expē[illegible]s ꝓ ꝟginis puerpio.In
qď p̄ſepe ꝟgo ⁊ m̄r bn̄dctā filiū ſuū reclinauit
corā boue ⁊ aſino:qď fieri voluit ſupna ꝓuidē
tia vt ipleret ꝓphetia Abac .iij. ſcđm aliam
trāſlationē.In medio duū aīaliuꝫ cognoſce-
ris.Et dicūt aliq̄ ꝙ bos ⁊ aſinus xp̄o genufle
xerūt ſeruitiū ei ſicut ſuo creatori exhibētes
vt ipleret illō Eſa.j.Cognoſcit bos poſſeſſorē
ſuū:⁊ aſinus preſepe dn̄i ſui:iſrael aūt me nō

cognouit.i.cognoſcere noluit.Sȝ diceres q̄re eū reclinauit in p̄ſepio.Ad hoc rn̄det q̄ nō erat ei loc⁹in diuerſorio:⁊ in hoc loco.naſci voluit ſ̄m gl.vt in hoc mūdo ſe nō diu pmāſurū oſtēderet:⁊ nos ei⁹exēplo eſtimem⁹nos eē pegrinos i hoc mūdo.vñ apl's.Nō habem⁹ hic manētē ciuitatē.vñ etiā p̄s.Aduena ego ſuȝ apḋ te ⁊ pegrin⁹ ſicut oēs p̄res mei.Itē i hoc rep̄hēdit̄ ſatuitas illoꝝ q̄ eis p̄parāt magnas ⁊ latas dom⁹:i q̄b⁹breue t̄ps pmāſuri ſint de domo aūt celeſti modicū vel nihil curāt:ſi em̄ tātā ſollicitudinē haberēt ḋ celeſtib⁹ māſiōibus:magni ciues celeſti p̄rie fierēt.Inſup aliq̄ magnas ⁊ latas dom⁹ poſſidēt:nec tn̄ vnū paupē ꝓpter xp̄m hoſpitarēt.Iſti etiā multū timere deberēt illā ſnīam extremi iudicij vbi xp̄s dictur⁹ ē.Hoſpes erā ⁊ nō collegiſtis me ite maledicti i ignē eternū.Scḋo xp̄s pauper erat i ſtrato q2 locat⁹ fuit ſup fenū:nec habuit puluinar vbi caput ſuū reclinaret.Vñ q̄dā doctor dicit.O ineſtimabilis paupt̄as:fili⁹ paſtoris naſcit̄ ⁊ cuſſin⁹ ḋ plumis ei ſubſternit̄:fili⁹ dei naſcit̄ ⁊ ad durū p̄ſepe r̄clinat̄.vñ.p̄s.pauper ſū ego ⁊ in laborib⁹ a iuuētute mea.In hoc docet nos xp̄s ſupfluitatē vitare lectiſterniorꝝ.Nā ꝓtioſitatē rep̄hēdūt pānniculi viles xp̄i mollitiē rep̄hēdit fenū aſperū in quo xp̄s iacuit:magnitudinē ⁊ latitudinē rep̄hēdit arctū p̄ſepe xp̄i.hoc illi nō attēdūt q̄ tres lectos ſub ſe ſternūt ⁊ tres cuſſinos ſub capite ponūt:⁊ i hoc ſatiſſaciūt voluptatib⁹ ſuis ⁊ delitijs corpis:iſti n̄ vadūt p arctā viā q̄ ducit ad vitā.tertio xp̄s paup fuit i cibo:vñ canit̄ ḋ eo puoq3 lacte paſt⁹:vbi btā v̄go docet mlr̄ieres ſuos puulos p ſe lactare.vñ ḋr i dec.Mlr̄ieres ꝓpos filios lactare debēt:nec alijs tradet̄ ad lactādū.diſ.v.ad ei⁹. Quarto xp̄s paup fuit in veſtimēto.nā vilib⁹pānis fuit inuolut⁹.ꝓ q̄ ſciēdū q̄.b.v̄go ↄcepit xp̄ȝ.viij.Kal.aprilis ⁊ nat⁹ ē.viij.Kal.ianuarij ⁊ ſic in vtero mr̄is fuit.cclxxvi.dieb⁹.q2 igr̄ tāto t̄pe xp̄s i marie vtero hītauit nimirū q̄ fact⁹ eſt ei⁹ vter⁹ ſōs pietatis ſpeculū puritatis vas caſtitatis.Itē notādū q̄ cetere mlr̄ieres añ ptuȝ hn̄t timorē:q2 multe periclitāt̄ i partu:⁊ hn̄t etiā in ptu magnū dolorē ⁊ poſt partū lāgorē:ſȝ.b.v̄go expers fuit iſtarū penalitatū.Non em̄ timere debuit:q2 filiū dei in vtero portauit.Silr̄ in ptu dolorē n̄ habuit tū q2 xp̄s illū dolorē ſibi r̄ſeruauit vſq3 i ſuā paſſionē:tū q2 ſine pctō ↄcepit q2 ꝓpt̄ pctm̄ mulier illi dolori ſubiecta fuit. vñ Gen.iij.In dolore paries.⁊c.Poſt partū lāguorē n̄ habuit q2 medicinā gn̄auit.i.:filiū dei q̄ ſanat oēȝ lāguorē ⁊ oēȝ infirmitatē.Itē ſciēdū q̄.b.v̄go pepit media nocte die dn̄ica filiū ſuū vnigenitū ⁊ vidēs puerꝝ natū añ ſe ſtati cognouit eū eē deū ⁊ ſuū filiū quē de ſpūſctō ↄcepat vñ ſtatī ipȝ quē genuit adorauit.Poſt hoc v̄go ⁊ mr̄ accipiēs puerꝝ pānis eū inuoluit ſ.vilib⁹ ⁊ inueteratis.Et dicit pluraliter pannis vt oſtēderet v̄gīs pauptatē. Nō em̄ habuit vnū pānū ad puerū ſuū inuoluēdū ſufficiētē:nō ipȝ pānis inuoluit.ſ.p ſeipāȝ q2 nulla mulier digna fuit ipȝ tāgere ↄcipere portare ⁊ nobis ipm̄ pere ad ſalutē:⁊ ꝓpter hoc iprobat̄ ⁊ reprobat̄ falſitas dicētiū obſtetrices mariā v̄ginē habuiſſe:q̄ ptui v̄ginis neceſſe nō fuerūt:q2 v̄go vt p̄dixit in pariēdo oīno ſenſit dolorē.vñ Hie.Nulla oīno obſtetrix nulla mulierū ſedulitas iterceſſit. Ipſa ſola mr̄ et obſtetrix fuit.Beda.Qui totū mūdū vario veſtit ornatu ob matris pauptatē pānis inuoluit̄. vt p eā p̄mā quā peccādo pdidim⁹ innoſcētie ſtolā recipe poſſem⁹.Itē ſciendū q̄ mulieres in ſuo partu req̄rūt ſeruiētiū p̄ſētiā:pānoꝝ copiā:ignis p̄ſētiā:ciboꝝ abūdātia:camere pulchritudinē ⁊ lecti mollitiē.Req̄rūt em̄ ſeruiētiū p̄ſētiā vt habeāt pediſſeq̄s domicellas que ſibi aſſiſtāt ⁊ puerū ſuſcipiāt hmōi āt ſeruitia iſta nō habuit:ſȝ ipamet pānis eū inuoluit:⁊ in p̄ſepe reclinauit.Nulla em̄ forſitā etiā ſi iſdignaſſet aſſiſtere voluiſſet paupcule peregrine i diuerſorio poſite i media nocte.Loco āt domicellaꝝ habuit bouē ⁊ aſinū.Scḋo requirūt pānoꝝ copiā q̄b⁹ſe ↄtegāt ⁊ puerꝝ inuoluāt hec āt pānos habuit paucos ⁊ viles ⁊ vetuſtos.Ber.Cū tāta eēt neceſſitas nulla audio de pellib⁹ fieri mēſionez.Tertio req̄rūt ignis p̄ſētiā ⁊ maxie in hyeme ⁊ in nocte:⁊ hoc propter illuminationē ⁊ caleſactionē mēbroꝝ ꝓ ↄſolidationē.In ptu āt virginis lȝ nox eſſet ⁊ frig⁹:nulla tn̄ fit mētio ḋ igne.Quarto r̄q̄rūt cibarioꝝ abūdātiā:nā ſic late volūt ꝓuideri cibis ⁊ puero ſubueniri de cura nutricis.hec āt cū eſſet paupcula ⁊ pceuiuebat puerū ſuū ꝓpijs vbetib⁹nutriebat.Vñ canit̄.Ipȝ regē angelorū ſola v̄go lactabat vbere de celo pleno.Quīto req̄rūt camere pulchritudinez.hec aūt habuit ſtabulū qḋ nō eſt hītaculuȝ hoīȝ ſed iumētoꝝ.Sexto req̄rūt lecti mollitiē. h̄ āt puerū i preſepio ⁊ ſup fenū poſuit.Hos aūt defectus pati voluit vt ſupiā hoīȝ ↄfunderet:⁊ vt exēplū hūilitatis nobis daret:ne vnq̄ ſuperbirem⁹ in veſtib⁹ nr̄is ⁊ deuȝ offenderemus. Quomodo āt q̄s peccet in veſtib⁹:q̄re infra ſer.lxxiij. I E Ultimo nota exemplū de infātia xp̄i.Legit̄ q̄ quedā monialis exiens ordinez facta eſt publica meretrix:poſt mlr̄tos annos rediēs ad monaſteriū dedit ſe ad pniaȝ. Cuȝ āt de dei iudicio ⁊ iuſtitia cogitaret:⁊ de penis iferni deſperabat ſe veniā poſſe ↄſequi ꝓpt̄ magnitudinē ⁊ mlr̄titudinē ſuoꝝ pctōꝝ. Cuȝ etiā cogitaret de gaudijs celi diffidebat ſciēs q̄ null⁹ imūdus ⁊ inquinat⁹ celum in=

trarei. Cū aūt cogitaret de paſſiōe xp̄i cogita
bat quāta xp̄s ꝓ ea paſſus fuiſſet flēs clama
bat ⁊ dicebat. Quid retribuā dño ꝓ oib⁹ q̄ re
tribuit mihi. In quadā āt ſolēnitate natal: d
dñi recogitare cepit ꝙ puer nat⁹ eſſet nobis
⁊ q꞉ ꝓ modico placaꝛ cū offendiꝛ: tunc coram
imagine btē ꝟginis marie hñti puerū ieſuꝫ
in ſinu cepit cogitare de infātia ſaluatoris et
tota ꝯfuſa eſt lachrymis ex vera ꝯtritiōe cor
dis quā xp̄s puerulus ei cōceſſit. tūc ip̄a ob-
nixe ⁊ ex intimis cordis ſui viſcerib⁹ ſupplica
uitqꝫ ꝓpter ſuā benignā īfātiā qua venit in
hūc mūdū pctōres ſaluos facere ſui miſerere
tur. Tūc audiuit vocē dicētē ſibi ꝙ ꝓpter be-
nignitatē infantie illi⁹ quā ip̄a allegabat ſci
ret oīa pctā ſibi eſſe dimiſſa: q̄ poſtea vitā ſuā
realiter emēdauit: ⁊ eā in bono finiuit. ¶ Itē
poſtremo ſciēdū ꝙ q̄ vouerūt in feria ſexta ſe
abſtinere a lacticinijs vel q̄rtis ferijs ſe abſti
nere a carnib⁹ vel vouerūt ieiunare in eiſdeꝫ
ferijs obligaꝛ etiā in die natiuitatis eadem
vota ꝯſoluere: niſi excepiſſēt diē natiuitatis
xp̄i illa hora q̄ illud votū vouerūt: vt pꝫ i iure
cano. vbi hꝛ ꝙ hīs q̄ voto vł reglari obſeruā-
tia ſunt aſtricti: nō licꝫ comedere carnes i die
natiuitatis xp̄i. extra de obſer. ieiu. c vlt.

De eodem Sermo. xij. de luſoribus.

Annuncio vobis gaudiū magnūqꝺ erit
omni pplo. Luc. ij. Scire debetis
in xp̄o dilectiſſimi ꝙ dies hodier-
na ex ſaluatoris noſtri natiuitate
redditꝛ gaudioſa: q̄ i ō nat⁹ eſt vt hoīeꝫ ꝑditū
ad regna celeſtia reuocaret: vñ peccando ceci
derat vt ꝑ hoīeꝫ ruinaꝫ angelorū repararet. Vñ
exercit⁹ celoꝝ in celo gaudebat: ⁊ vn⁹ eoꝝ hoc
de celo aſſerebat dicēs. Annūcio vobis gau-
diū magnū qꝺ erit oī pplo. ſꝫ hoc gaudiū iſti
luſores q̄ iſtā ſacratiſſimā noctē i ludo ꝯſum
pſerūt ⁊ puerū natuꝫ plīmis iuramētꝫ ⁊ blaſ
phemijs offēderūt nō ꝑcipiūt: ſꝫ heu ex q̄ iaꝫ
ex mala ꝯſuetudine inoleuit ꝙ plures hac ſa
cratiſſima nocte aſſueti ſunt ludere: iō in pñti i
ſermone de ludo q̄nqꝫ ſunt dicēda. Pmo taxil
li q̄d ſignificēt. Scꝺo quō i his ſexdecim pctā
mortalia ꝯmittuntꝛ. Tertio. q̄d luſores opor-
teat facere vt ſaluēꝛ. Quarto q̄ reqꝛūꝛ ad hoc
vt lud⁹ poſſit fieri licite ⁊ ſine pctō. Quīto exē
plū. ¶ Quātū ad pmū tūc q̄riꝛ vtrū lud⁹ ſit
pctm̄ mortale. Rñdeꝛ ſꝫ Guil. ꝙ ſic etiā ſi hō
nō dixerit in ꝯſuetudinē adhuc mortalꝛ pec-
cat. Et itellige qñ ex auaritia ludit: q꞉ auari-
tia de ſe eſt pctm̄ mortale. Sꝫ q̄ magnū pctm̄
ſit: ⁊ q̄ deteſtabilis ſit lud⁹ ⁊ q̄ periculoſe vi
uāt: ⁊ q̄d cogitare debeāt cū taxillū ad manuꝫ
recipiūt vt ſic retrahaꝛ a ludo pꝫ ex deſcri-
ptiōe taxilli. Nā taxillū recipiēs ad manū ad
ludēdū ex auaritia: ⁊ cupiditate ſi iactat vnū
oculū ꝑ hoc intelligere dꝫ ꝙ p̄uaꝛ regno cele-
ſti qꝺ de⁹ oīs daturus eſt oibus electis cuꝫ in
iudicio dicet illud Matt. xxv. Venite bñdicti
poſſidere regnū paratū vobis ab origine mū
di: vt loquiꝛ dicēdo regnū i ſingulari ⁊ nō in
plurali: q꞉ oēs ſcti ⁊ electi vnū regnū poſſide
būt qꝺ cōdiuidēt ſibi vnicē ex charitate. Nā
in celo noſcim⁹ ⁊ diligim⁹ nos inuicē. Itē Gui.
Vnuſquiſqꝫ tñ gaudet de alteri⁹ gaudio q̄n-
tum de ſuo ꝓprio: ⁊ hoc iō ſit: q꞉ ibi vnuſq̄ſqꝫ
ꝑfecte diligit ſuū ꝓximū ſicut ſeip̄ꝫ. Si aūt eꝫ
duos oclos iactat ꝑ hoc itelligere dꝫ ꝙ corꝑe
⁊ aīa eternaliter dānabiꝛ: q꞉ hō ē cōpoſit⁹ ex
corꝑe ⁊ aīa: ſꝫ i morte cū aīa ſepaꝛ a corꝑe: tūc
aīa pctōris ſola puniēꝛ vſqꝫ ad nouiſſimū diē
⁊ in reſurrectiōe: tunc aīa ⁊ corp⁹ ecōuerſo ſiꝛ
ꝯiūgenꝛ: tūc pctōr cū eodē corꝑe ⁊ aīa ⁊ cum
eiſdē mēbris cū q̄bus peccauit eternaliter dā
naꝛ. vñ Ber. In q̄ aūt mēbro magis creator of
fendiꝛ in eodē pctōr grauī⁹ torqueꝛ. Si autē
tres oclos iactat: ꝑ hoc itelligere dꝫ ꝙ eterna
liter ſeꝑabiꝛ a viſione ſcē trinitatis. ſ. pr̄is et
filij ⁊ ſpūſſācti: q̄ viſio eſt merces ⁊ premium
electoꝝ. vñ Ioh. xvij. Hec eſt vita eterna vt co
gnoſcāt te ſolū deū ⁊ quē miſiſti ieſum xp̄m fi
liū tuū. Et q̄ iocūda ſit iſta viſio oſtēdit ꝓphe
ta Dauid in ps. Mille āni ante oculos tuos
tāq̄ dies heſterna q̄ p̄terijt. Si aūt q̄tuor ocu
los iactauerit: ꝑ hoc intelligere dꝫ ꝙ ſeꝑabiꝛ a
quatuor ordinib⁹ ſctōꝝ noui teſtamenti: quo
teſtamēto id ſum⁹ ſcꝫ ab aplis: martyrib⁹: cō
feſſorib⁹ ⁊ virginib⁹. Iſti ſunt q̄tuor ordines
noui teſtamēti ꝑaliter loquēdo. Si aūt q̄nqꝫ
oculos iactauerit: ꝑ hoc itelligere dꝫ ꝙ oīs ſa
lus q̄ fluxit ex q̄nqꝫ vulnerib⁹ ieſu xp̄i i eo fru
ſtrabiꝛ: ergo de talib⁹ cōquereꝛ in ꝑſona ꝓ
pria xp̄s dicēs. Nōne ſatis ꝓ te vulnerat⁹ ſuꝫ
nūq̄d ꝓ iniq̄tate tua afflict⁹ ſuꝫ: ⁊ addis affli-
ctionē afflicto magis me aggrauāt vulnera
tui pcti q̄ vulnera corꝑis mei. Si aūt ſex ocu
los iactauerit. ꝑ hoc intelligere dꝫ ꝙ de⁹ in iu
dicio reqꝛet ab eo quō ſex opa mīe exercuit di
cēs illis Mat. xxv. Eſuriui ⁊ nō dediſtis mihi
mādūcare: ſitiui ⁊c. Et tūc ſubiūget talib⁹ ſē-
tētiā illā horribilē dicēs. Ite maledicti i ignē
eternū q̄ paratus eſt diabolo ⁊ āgelis ei⁹. Iſta
horribilis ſnīa intelligi dꝫ per ſex oculos. ¶
Quātū ad ſcꝺꝫ ſciēdū ꝙ q̄ndecim pctā mor-
talia ꝯtingūt in ludo. Primuꝫ pctm̄ eſt idolo
latria qꝺ eſt cōtra primū p̄ceptū: vbi dꝛ. Non
adorabis deos alienos. Sꝫ luſor taxilloꝝ ta-
xillū preponit deo ⁊ facit eū deū ſuū. vñ Aug.
hoc ab hoīe coliꝛ qꝺ preceteris diligiꝛ: hoc pꝫ
q꞉ ip̄e ad p̄ceptū taxilli largiꝛ qꝺ nō largireꝛ

ad p̃ceptum dei: q2 ſi pauper ꝓpter deũ pere-
ret denariũ forte vix ſibi daret vnũ obolũ:ſ.d
ꝓpter p̃ceptũ taxilli largior eſt q̃ fuerat beatus
Martinꝰ ad p̃ceptũ dñi. Ipſe enĩ nõ ſolũ dat
medietatẽ pallij:imo totũ palliũ:interdũ tuni
cã ⁊ camiſiã:⁊ nudus ſequit̃ dñm ſuũ:ſcʒ dia
bolũ. Et in hoc apparet magna ſtultitia ipſiꝰ
luſoris: ꝙ ſe viliſſime ſeruituti ſubijcit:dũ ta
xillũ dñʒ ſuũ ↄſtituit:⁊ ad hoc ſe aſtringit vt
faciat qđ ipſe iuſſerit. Unde merito deridẽdꝰ
eſt talis luſor. vñ Sen. Si videas murẽ dñari
aliũ muri:nunq̇d riſum teneas? Cõtra magis ri
diculoſuʒ eſt ꝙ os paruillũ. qđ eſt minoris va
loris q̃ mus hoĩ dñet. Sciẽdũ aũt q2 ſicut deꝰ
dedit viginti vnã lr̃as codicibꝰ ſuis:qbꝰ tota
ſcriptura ſcribit̃:ꝑ quã volũtas dei fidelibꝰ in
ſinuat̃:ſic taxillus hʒ viginti vnũ pũcta qbꝰ lu
ſor cognoſcit volũtatẽ dei ſui. Scđm pctm̃ eſt
execrabilis iuratio ⁊ blaſphemia q̃ i talibꝰ lu
dis frequẽter in deũ ⁊ ſctõs refũdit̃. hoꝝ enĩ
iuramẽtoꝝ ⁊ blaſphemationuʒ ꝑticipes ſũt q̇
in talibꝰ hoſpiciũ ↄcedũt:vel q̇ veſtimẽta vel
pecuniã deluſi diuidũt:vel cũ ipſis familia-
riter bibũt. Nã ſi luſor ꝓpinaret de lucro vini
talis nõ deberet bibere:nec ꝓpinã recipe ab
eo. Itẽ q̇ ab ipſis ſortẽ luminis recipiũt qđ du
pliciter itelligit̃. Primo q̇ vidẽt de lumĩe illo ali
qualr̃ eq̃lr̃ peccãt. Scđo q̇ denarios illos
recipiũt q̇ dãt̃ ad lumẽ:ſicut cũq̇ũcs q̇s lucrat̃
totiẽs dat̃ vnũ denariũ ad lumẽ:ergo q̇ tales
denarios recipiũt:⁊ eis ad ludũ luminãt tenẽ
tur ad reſtitutionẽ. Et ſic blaſphemare eſt cõ
tra p̃ceptũ ſcđʒ vbi đr. Nõ aſſumes nomẽ dei
tui.⁊c. ¶ Uñ etiã q̃nq3 dñs in p̃nti de luſori-
bus vindictã accipit. Ut legit̃ de quodã mili
te:q̇ dũ occaſiõe ludi ꝑ oculos dei iuraret:pro
prij oculi eiꝰ a capite exilierũt:⁊ in aleã cecide-
rũt. Itẽ q̇dã ſagittariꝰ cũ iratꝰ eſſet valde ex
hoc ꝙ in ludo ꝑdidiſſet:ſagittã direxit verſꝰ
celũ:q̇ſi vellet ſe vindicare de deo:et mox re-
uerſa ſagitta ante faciẽ faciẽtis ſanguine re
cẽti totaliter infecta reperta eſt. Qui ex hoc
ↄtritꝰ ⁊ cõfeſſus vitã ſuã cũ mira pnĩa ⁊ cor-
rectiõe emẽdauit. Itẽ cauere dʒ quilʒ hõ ne
taxillos vl̃ alia neceſſaria ad ludũ locet: nec
q̇s dʒ q̃rere taxillos:cũ eos luſores ex motiõe
ira abijciũt:nec q̇s dʒ tenere ad ludẽdũ lumẽ
Nã oẽs tales i ad hmõi ↄſentientes ad paria
iudicãtur. Tertiũ pctm̃ eſt fractio ſolẽnitatũ
vt in ſacris diebꝰ ⁊ noctibꝰ ludẽdo:qđ eſt con
tra tertiũ p̃ceptũ vbi đr. Sabbata ſãctifices
q: ſʒ lug. In precipuis ſolẽnitatibꝰ conſueue
rũt luſores ludere:nõ attẽdẽtes illđ qđ legit̃
Num̃.xv.de eo q̇ collegerat ligna in ſabbato
q̃n ait dñs ad Moyſeʒ. Morte moriat̃ hõ ille
⁊ lapidibꝰ obruat eũ oĩs ꝓpl̃s. Cõſtat aũt pe

ius eſſe cũ blaſphemijs ⁊ piurijs i feſtiuis die
bꝰ ludere q̃ i his diebꝰ ligna colligere. Quar
tuʒ pctm̃ eſt iobediẽtia parẽtum:q2 q̇lʒ tenet̃
obedire parẽtibꝰ i licitis ⁊ bonis ⁊ i ſalutaribꝰ
p̃ceptis:⁊ hoc ẽt ẽ ↄtra q̃rtũ p̃ceptuʒ. Honora
p̃reʒ ⁊ m̃reʒ. Quĩtũ eſt homicidiũ:q2 interdũ
ↄtingit ꝙ vnus luſor ꝓ vno denario iterficit
aliũ:⁊ hoc eſt ↄ q̇ntũ p̃ceptũ. Nõ occides. Se
xtũ pctm̃ eſt furtũ:q2 tales luſores q̃nq3 poſt
modũ efficiuntur fures:⁊ ſic aliq̃ ſuſpẽdũt̃:⁊
hoc eſt cõtra ſextũ p̃ceptũ. Nõ furtuʒ facies.
Septimũ eſt falſum teſtimoniũ:q: ſepiꝰ cõtin
git in ludo:ꝙ vnus falſuʒ teſtimoniũ ꝓhibet
dicẽs aliũ lucratuʒ eſſe cũ ꝑdiderit:⁊ hoc eſt
cõtra ſeptimũ p̃ceptũ. Nõ falſum teſtimoniũ
dices. vbi notãdũ ẽ ꝙ ſcđʒ Tho.ij.ij.q.lxx.di.
ꝙ falſꝰ teſtis peccat mortalr̃:⁊ tenet̃ ad reſti
tutionẽ dãni qđ aliꝰ incurrit. Octauũ pctm̃ ẽ
cupiditas lucrãdi:qđ eſt radix oĩm maloꝝ:vt
đr.j. Thim̃.vj.q2 eſt ↄtra nonũ p̃ceptũ. Nõ cõ
cupiſces rẽ ꝓximi tui. Uñ luſor nũq̃ luderet ſi
rẽ ꝓximi nõ ↄcupiſceret. Nonũ pctm̃ ẽ in mĩa
q: vnus luſor aliũ ſpoliare vellet vſq3 ad cami
ſiaʒ:ſi cõmode fieri poſſet:⁊ ſi in tãto imꝓſperat̃
ꝑludẽdo.ſ.ꝙ nõ hʒ ſoluere:tũc ſuffocat
eũ:⁊ ponit eũ i carcerẽ quouſq3 ſatagẽdo red
dat. Et ĝ ſicut ſʒ dictũ xp̃i miſericordes ſunt
beati:ſic ecõuerſo i miſericordes ſũt iſelices.
vñ Iaco.ij. Iudiciũ enĩ fiet ei ſine mĩa:q̇ ñ hic
fecit mĩaʒ. Decimũ pctm̃ eſt vſura maximuʒ
ſʒ Henr.de vrinaria nõ attẽdit ſolũ in anno
vl̃ mẽſe:ſʒ etiam in eadẽ hora:extra de exceſſ.
prela. Inter dilectos. Undecimũ ſm̃ Hen.de
vrinaria eſt cõtẽptꝰ ꝓhibitiõis ſãcte matris
eccleſie. Nã gl. dicit ꝙ hmõi ludi ſunt ꝓhibi
ti:⁊ nõ tm̃ diſſuaſi. Et hoc idẽ allegat in ſũma
Ioh.lib.ij.ti.viij:q.xxj. Duodecimũ eſt ſcãda
luʒ ꝓximoꝝ. Corrũpunt̃ enĩ multi: q̇ ad ludũ
ↄſpiciẽdũ de mala ↄſuetudine ↄueniunt. Uñ
Mat.xviij. Ue hoĩ illi ꝑ quẽ ſcãdalum venit.
Decimũtertiũ pctm̃ eſt mẽdaciũ ⁊ ꝑiurium.
Sepe enĩ mẽtit̃ luſor ſe lucratũ eſſe dicẽs. cuʒ
in veritate tñ ꝑdiderit. Decimũq̃rtuʒ pctm̃ ẽ
odiuʒ. Naʒ ille q̇ ꝑdiderit:accẽdit̃ odio cõtra
illuʒ q̇ lucratꝰ ẽ:⁊ etiã ad illos q̇ alijs plus fa
uẽt q̃ ſibi. Decimũquintum eſt infidelitas:et
deceptio q̃ cõmittit̃ male numerãdo:male cõ
putãdo falſe iactãdo. Decimũſextuʒ ẽ ira et
ↄminatio qua luſor q̃nq3 ꝓuocat̃ ad irã: ⁊ ſic
multotiens maledicit deo ⁊ btẽ marie et ſctis
⁊ q̃nq3 ſibijpſi:⁊ multotiẽs etiã luſor minatur
⁊ maledixit ꝓximis:⁊ qđ grauiꝰ eſt:q̃nq3 ver-
berãt ⁊ vulnerãt ſe:⁊ trahunt ſe per crines:et
poſtq̃ luſor ad ꝓpriã venerit domuʒ: tunc cõ
turbat vxorẽ pueros ⁊ familiã ñ attẽdẽs illđ
dictũ xp̃i. Matth.v. Omnis qui iraſcit̃ fratri

ſuo:re⁹erit iudicio. ℞ Exéplū legit li.de api bus ꝙ in quadē villa in cāpanie partib⁹ qdā iude⁹cū xp̄iano luſit. Cūq; iude⁹ multas pecu nias pderet:⁊ ex ipatiētia turbaret:tādē ī xp̄z retorquēs iniuriā blaſphemauit:⁊ mox cum ad iactādū teſſeras collegiſſet:man⁹ ei⁹cū teſ ſerib⁹ fuit cōtracta:qui reprobo furore ſuccē ſus cū ipſa cōtracta manu mēſaz luſoriā pcu tere meret:iterato in xp̄z ⁊ matrē ei⁹ blaſphe miā turpiſſimā euomēs:ſtatī̄ euerſis mira bilr oculis cecidit ⁊ expirauit. Xp̄ian⁹ ꝟo col luſor eius in amentiā pauore nimio ꝟſus elā guit:⁊ vitā miſerā dira morte finiuit. ℒ Quā tū ad tertiū ſciēdū ꝙ opȝ luſores reoſ lucratas reſtituere ſi volunt ſaluari. Nā quicūq; ludit ex auaritia.ſ.cā lucrādi:qcqd lucrat in tali vitē tiōe ſiue paruū ſiue magnū tenet reſtituere. ꝟbi gr̄a. Si qs luderet ex cupiditate etiā cū intentione lucrandi multū:⁊ ſi talis ſolū qua tuor denarios lucraret:teneret reſtituere. Ra tio eſt:qꝛ ſm̄ ꝟhēri.de vrinaria lud⁹ cū ſit qdā expoliatio nō pōt qs licite p ip̄m aliqd acqre re:⁊ ſic nec p̄t ſibi licite aliqd retinere. Sȝ q̄rit qbus luſor reſtituere dȝ.vtrū ipſis a quib⁹ lu crat⁹ eſt vel alijs. Ad hoc r̄ndet ſm̄ doctores. Primo ſȝ Ray. Si cū filio alicui⁹ p̄ris luſiſti:q nō hȝ peculiū caſtrēſe:⁊ q adhuc eſt ſub obe diētia p̄ris:tunc teneris reſtituere patri ei⁹. Scd̄o ſi cū vxore alicui⁹ mariti luſiſti:⁊ lucra tus es:q̄ nō hȝ res paſarnales:tūc teneris re ſtituere marito ei⁹. Tertio ſi luſiſti cū religio ſo:tūc teneris reſtituere p̄lato ei⁹ vel monaſte rio. Quarto ſi cū ſacerdote:tūc ſm̄ cōſiliū ſa cerdotis ꝯfeſſoris tui dādū eſt pauperib⁹:qꝛ bona ſacedotū ſunt bona paupꝝ. Quinto ſi luſiſti cū illis q ſunt inēte capti:ſurdi:muti:ce ci:⁊ q morbo ꝑpetuo laborāt:qꝛ tales reb⁹ ſuis p̄eſſe nō poſſunt: ergo q a talib⁹ euicit:tenet ſtituere:nō dico illi q amiſit:ſȝ tutori ⁊ curatori ſuo. Sed ſi tales a[illegible]dicti lucrarent:tūc nō tenent reſtituere tibi:qꝛ nō dign⁹ es rehabere qꝛ q̄ſtū in te fuit eos ſpoliare voluiſti:nec etiā p̄nt ſibi licite retinere:ſȝ ſȝ ꝯſiliū ꝯfeſſorꝫ tenē tur pauperib⁹ talia erogare. Sexto qcūq; tra xerit aliquē ad ludū:tenēt ſibi reſtituere qcqd euicerit ſȝ Tho.ij.ij.q.xxxij. Et nota ꝙ iſta at tractio large intelligit.ſ.quocūq; hō ꝟbis vel factis induxit eū:cū ille alias nō erat luſur⁹. Itē ſiue induxerit ī p̄ncipio:ſiue in medio ludi cū ille vellet deſiſtere. Si āt lucrat ab eo q ip̄z inuitū attraxit ad ludū.hic nō tenet ſibi reſti tuere:ſȝ dȝ ſm̄ ꝯſiliū cōfeſſoris pauperib⁹ ero gare.hec Ray. Inno.⁊ Tho. Septimo q frau dulēter ludit ſȝ.b. Tho.vbi ſupra tenet frau dato reſtituere. Et itellige ſiue ꝯmiſit fraudē ante ludū:puta qꝛ fingebat ſe q̄ſi neſciū ludi: ⁊ q̄ſi holēz q poſſet decipi cū tñ decipere īten deret ſiue cōmiſit fraudē ī ip̄o ludo:vt ſubmit tēdo taxillos falſos: ſed ēt veros male ⁊ frau dulēſe iactādo ſeu mēdaciter dicendo ſe obti nuiſſe ſeu:malā pecuniā immiſcēdo ſeu male numerādo vł alio q̄uis mō ꝙximū decipiēdo. Octauo qn̄ volūtarius cū volūtario ludit:⁊ q hȝ ꝓp̄a bona q pōt alienare:tūc nō tenet illa reſtituere:nec ēt illa ſibi retinere dȝ. Rō qꝛ cū lud⁹ ſit qdā expoliatio: nō p̄t qs licite p ip̄m aliqd acqrere:⁊ ſic nō p̄t retinere:ſȝ nec illi dȝ reddere:qꝛ ille nō ē dign⁹ rehabere:qꝛ inq̄ſtū ī eo fuit primū expoliare conabat. Iſta ſupra dicta collegi ex ſūma piſani:⁊ ex ſūma Jo. M Qd aūt nullꝰ cū deo pōt poſſidere res ī ludo acqſitas:ſȝ debet eas reſtituere ſicut iā dictū eſt:ſi vult ſaluari:vt pȝ p tale exēplū. Nā tp̄e btī Cyrilli ep̄i fuit qdā adoleſcēs ꝯſanguine⁹ btī Cyrilli ep̄i ruffus:q fuit ī ei⁹ ſeruitio: ⁊ cū ep̄s diuīa celebraret:adoleſcēs ille iuit ad ta bernas ⁊ ad ſuos ꝯſodales:⁊ ibi cū eis ludū exercuit. Poſt aliqd ꝟo tp̄s infirmat⁹ eſt vſq; ad mortē: ⁊ ſic in tali infirmitate defunct⁹ ē: tūc ep̄s pcepit ſuffragia ꝓ eo fieri cōiter a po pulo ſibi ſubiecto:qd ppł̄s gratāter accepta uit:qꝛ adoleſcēs ille ſatis laudabilr vixit quo ad pplm:⁊ idō diligebat cōiter ab oī pplo. Qua dā aūt die cū ep̄s ſalutare ſacrificiū obtuliſſȝ ꝓ aīa defuncti:⁊ eēt poſt miſſaz ī orōne ⁊ de uotiōe apparuit ei defūct⁹ ille tot⁹ igneꝰ. Cū q̄reret qs eēt:r̄ndit. Ego ſum aīa ꝯſanguinei tui:ꝓ q inaniter oras:qꝛ eternalr dānat⁹ ſū. Tūc ep̄s pterrit⁹ dixit. Quō hec meruiſti cū tū ſatis laudabilr vixiſti:⁊ ego ſperabā te ad huc habere ꝟginalē innocētiā. Qui r̄ndit ſic eſt:qꝛ adhuc virgo ſū:ſed ꝓpter hoc ſolū dā natus ſū: qꝛ habui in cōſuetudine de mane infra diuīa vr̄a ire ⁊ viſitare tabernas ad cō ſodales meos:⁊ ſic ibi cū eis luſi:⁊ qcquid lu crat⁹ fui:mihi ſeruaui:⁊ fui cū eis q̄nq; occa ſio ire ⁊ blaſphemie dei:⁊ d hoc nō fecit mihi ꝯſciaz:nec egi de hoc pnīam:q̄uis q̄nq; mo nitus fui ī ſermōibus ⁊ ab alijs bonis hoīb⁹: ſȝ heu hoc nō curaui:⁊ in hoc me nō emenda ui:ergo eternalit dānatus ſum. Et hāc viſio nē ſcripſit beat⁹ Cyrill⁹.btō Auguſtino. N Quātū ad quartū ſciēdū.ſ.ad hoc ꝙ lud⁹ poſ ſit fieri licite ſine pctō.quatuor requiruntur. Primo requirit ꝯgruitas pſone. Clericis eī̄ in alea ludere nō lȝ. Vn̄ hr̄ in decre.ꝙ ludere in alea nō dȝ ep̄s p̄ſbyter diacon⁹.diſtinc.xxxv. ep̄s. Scd̄o reqrit congruitas materie. vn̄ pro eſculēto ac poculēto aliquo qs ludere poteſt. Tertio reqrit tp̄s ꝯgruū.ſ.ꝙ nō ludat tp̄e lu ctus ⁊ pnīe vł colonie. Quarto requirit ꝙ nō faciat contra legem ludi:vt ꝙ male non con

putet: nec ludētē ꝓuocet: nec ex cupiditate lu
dat: ſed ſolū ꝓ recreatione viriū. Itē ſciēdū ꝙ
qñ ꝓpter deductionē tēporis vl' recreationē
ludit: id quod ſic lucrat̃ ſm Ber. ⁊ ſcḋm Tho.
dādū ē pauperibꝰ. ⁊ Raymundus dicit: ſaltē
in iudicio ale. Ultimo ſciēdū ꝙ quocūq₃ locoꝝ
luſoꝝ verterit oculꝰ videre pōt q̄ diſſuadent ſi
bi ludū: q̄ ex auaritia fit. Si em̄ lucratꝰ ſit: tūc
cogitar̃ dꝫ ꝙ cū illa pecunia ſibi eternā dāna
tionē acq̄ſiuit. Si aūt perdidit: tunc cogitare
dꝫ ꝙ cū illa pecūia ꝑdidit deū ⁊ celeſte regnū
⁊ inſuꝑ ſocietatē marie ⁊ oīm patriarcharuꝫ
ꝓphetaꝝ: apoſtoloꝝ: martyrū: cōfeſſoꝝ: virgi
num: ⁊ omniū electoꝝ. Et inſuper luſor eſt in
medio demonū: q₂ vbi nō ē deꝰ: ibi eſt diabo-
lus: ſ₃ deus nō ē cū talibus luſoribus. igit̃. ⁊c.
Et ꝑ ludū alee intelligit̃ oīs ludus qui fit ex
cupiditate ⁊ cauſa lucri: vt habet̃ ī iure cano.
Nā oīs ludus alee ⁊ omnis ludus qui inniti
tur fortune: ꝓhibitus ē etiā ſm leges ne fiat
vt ptꝫ in ſumma piſani. ⁊ ī ſumma Jo. li. ij. ti.
viij. q. xxj. ¶ Exemplum quomodo luſores
ſunt ī poteſtate diaboli: ⁊ q̄liter ipſe poteſtatē
ſuā ī eis exercebit: cū deus permiſerit. Legit̃
in dia. ceſa. ꝙ in ciuitate zuzati dioce. Coloñ.
Miles quidā habitabat: q̄ ſic totus deditus
erat ludo teſſeꝝ vt nec die nec nocte deſceret
ſacculū cum nummis ſemꝑ ſecū ferebat: vt
ſecū volētibus ludere obuiaret. In ludis aūt
expeditus ⁊ fortunatꝰ erat: vt vix aliquis ab
illo ſine dāno recederet. Ut aūt poſterior pre
ſentibus oſtēderet̃ q̄tū deo diſplicent tales
ludi: in q̄bꝰ ire: inuidie: rixe ⁊ damna ſuſcitā-
tur: peccatiq₃ verba opprobrioſa q̄ rotant̃ cō-
traria forēt ꝑmiſſum eſt diabolo cū eo lude-
re: q̄ multos illuſerat ac euiſcerauerat: ⁊ qui
multoꝝ marſupia euacuauerat. Nocte igit̃
q̄dā diabolus domū eius ī ſpecie cuiuſdā lu-
dere volētis intrās: ſacculūq₃ nūmis refertū
ſub aſcella portās: ad tabulā cōſcēdit dena-
rios liberaliter appoſuit: teſſeras iactauit: et
multū ī breui d' pecunijs militꝭ illiꝰ acq̄ſiuit.
Cui cū tā ꝓſpere ſuccederet: ⁊ multa iam pe-
cunia quā miles appoſuerat defeciſſet: iratꝰ
ait. Nunq̄d nō diabolus es tu? Et ille reſpō-
dit. Nunc ſatis ē: appropinquat em̄ matuti-
nale tp̄s: opꝫ nos ire. Tollenſq₃ illū ꝑ tectum
traxit: cuiꝰ viſcera tegulis retrahētibus miſe
rabilr̃ excuſſit: ⁊ q̄d de corꝑe factū ſit vl' ī quē
locū illud ꝓcecerit: vſq₃ hodie a cūctis q̄ ipm̄
nouerāt. Mane ṽo viſcerū eiꝰ reliq̄e tegulis
inherētes repte ſūt: ⁊ ī cimiterio ſepulte. Ec-
ce hoc vno exēplo oſtēdit̃ ꝙ diabolꝰ ſuos mi
niſtros ſinit ad tp̄s bñ ꝓſperari ⁊ qualr̃ eos ī
fine remunerat ſc₃ occidēdo: alas ṽo ī penas
perpetuo ſecum cruciandas detrudendo.

¶ De ſcto Stephano Sermo. xiij. ꝙ nouē
gñibus hominū celum eſt apertum.

S Tephanus vidit celos apertos. Act. vij. Ariſt. j. ethi.
Finis ꝑ quē oīa deſiderant̃ ⁊ ſperā-
tur optimꝰ eſt: ⁊ hic finis eſt beatitudo celeſtꝭ
q̄ oſtēſa eſt beato Stephano in tp̄e ſue mortꝭ
ergo dixit. Ecce video celos apertos ⁊ Jeſuꝫ
ſtantē a dextris virtutis dei. Unde in preſen-
ti ſermone tria ſunt dicenda. Primo quibus
hoībus celū aperit̃. Sc̄do dignitates btī ſte-
phani. Tertio exēplū. ¶ Quātū ad p̄mū ſciē
dū ꝙ. ix. gñibus hoīm celum aperit̃: vt q̄ cito
moriuntur: ſtatim euolare poſſunt ad celum
ſine purgatorio. Prio apit̃ paruulis ꝑ baptiſ
muꝫ: in quo ipſi paruuli directe paſſioni xp̄i
cōfigurant̃. Circa q̄d querit̃ vtrū baptiſmus
digne ſuſcipiētibꝰ deleat oēm culpā ⁊ penaꝫ.
Rñdeo ſm Bona. ſuꝑ. iiij. diſtinc. iiij. ꝙ ſic: q₂
q̄tū eſt ex ſe tūc baptiſmus delet oēm culpā
originalem: mortalem ⁊ venialem. ⁊ reſtituit
primariā innocentiā quoad alam. Et hoc ꝓ-
batur: q₂ ſi baptizatꝰ ſic moreret̃: ſtatim euo-
laret ad celum: ſed hoc nō fieret niſi oīs culpa
⁊ pena deleta. ergo celū ſemꝑ eſt apertū tali
homini qui adhuc ſeruat inocētiā baptiſma
lem. In ſignum huius xp̄o baptizato aperti
ſunt celi: vt h̃r Matthei. iij. Quando aūt puer
morit̃ in innocētia: de hoc parētes nō debent
dolere: ⁊ hoc q̄re infra ſermōe. cxlviij. S. Q.
Sc̄do celū aperit̃ per martyriū: ⁊ in ſignū hu-
ius tunc ſanctus Stephanꝰ vidit celos aper-
tos: ⁊ Jeſum ſtantē. Nam hoc eſt priuilegiuꝫ
martyrum ꝙ ſuſtinet mortem ꝓpter xp̄m in
terris: inueniet vitā in celis. Unde Auguſtinꝰ.
Qui orat pro martyre: iniuriā facit martyri.
¶ Sed queritur ex quo iā noſtris tp̄ibꝰ non
martyriſant̃ homines q̄ nobis faciēda ſūt vt
martyres xp̄i efficiamur? Reſpōdeo ſm Gre-
go. Triplex eſt ſpūale martyriū. Primum eſt
ſeruare patientiam veram in aduerſis. vnde
Grego. Sine effuſiōe ſanguinis martyres eē
poſſumꝰ: ſi patientiā veraciter in aīo cuſtodi
mus. Et quāto maior eſt aduerſitas in q̄ pa-
tientiā ſeruamus: tanto maius premium ab
ipſo deo recipimus. Nā plus eſt continue in
tribulatiōibus ⁊ aduerſitatibꝰ patientiā ſer-
uare: q̄ ſemel caput āputare. Pñt. n. dicere il
li q̄ ſūt in ꝯtinuis tribulatiōibꝰ: ⁊ ꝑſecutiōibꝰ
illud pſal. Quoniā ꝓpter te mortificamur to
ta die. Itē ſciēdū ꝙ patiētiā hr̃e in tribulatio
nibꝰ ⁊ aduerſitatibꝰ eſt magis ſignū gratie
q̄ mortuos ſuſcitare: vl' cecos illuminare: vl' le
proſos mūdare. Gre. Patiētiā maiorē reputo
ſignis ⁊ miraclis. Nā natura nō dat patiētiā

i aduerſitatib⁹ ſʒ grã.vñ Ariſt.viij.ethi. Triſte fugit natura.Sʒ ipatiētes oſtēdūt ſe vacuoſeē a grã ꝑ murmurationē ſuā.Gre.qualis vnuſqſq apō ſe lateat ɔtūelia ꝓbat.Scðʒ ē cōpaſſio afflictoꝝ.Gre.Qui dolorē exhibet in alia neceſſitate crucē portat i mēte.ſic maria iuxta crucē martyr effecta ē q̄ oīa vulnera q̄ fili⁹ ei⁹ ſuſtinuit i corpe: ipſa in aīa ⁊ mēte ſuſcepit. ſic ſiltr ſi cōpaſſiōe ahabes cū paupe rib⁹ q̄ ſuſtinēt corpis īfirmitatē:vł hoim pſecutionē:vel ſitim:vel famē vel nuditatē:⁊ cū tribulatiſ q̄ ſpoliant i reb⁹⁊ affligūt i corpe vł qñ vides aliquē maniſeſte peccare.ſ. choriʒare:blaſphemare:adulterari inebriari:ſupbire vł qñ audis mala de ꝓximis ⁊ eis cōpateris ſignū ē bonitatis.⁊ ꝙ ſis mēbrū xp̄i.Gre. Nō aliť redēptoris nři mēbra efficimur niſi adherēdo ⁊ cōpatiēdo ꝓximis. ⁊ q̄to qs pl⁹ dolores ꝓximoꝝ ſentit.tāto melior corā deo erit Gre. Quāto qs ꝑfectior erit tāto ꝑfecti⁹ alienos dolores ſētit.Vñ apłs.Quis īfirmatur ⁊ ego nō īfirmor.Tertiū ē dilectio inimicoꝝ.Gre. Ferre ɔtumeliā ⁊ odiētem diligere martyriū ē i occulta cogitatiōe.Nā magnuʒ bōitatis ſignū ē fauere ⁊ optare illi bonuʒ q̄ tibi optat malū ⁊ ſiltr facit ſi pōt.Siltr diligeř illū q̄ te odit ⁊ orare ꝓ illo q̄ te ꝑſeqť.Vñ mat. v.Diligite inimicos vřos ⁊ bñfacite illis q̄ vos oderūt ⁊ orate ꝓ ꝑſequētib⁹ ⁊ calūniātibus vos vt ſitiſ filij p̄ris vři q̄ in celis ē.Nā inimicos diligere ⁊ iniuriātib⁹ excorde idulgere ē valde acceptū deo ⁊ hoī fructuoſū.Gre.qui in ſe peccātib⁹ clemēter idulſit nullū pcī veſtigiū i. ei⁹ aīa remanebit.Vñ aug.i ſ.ð.b.ſtephano.Per amorē hoīs inimici efficierīſ amicus dei. ⸿ Itēſciēdū ꝙ ſʒ Ber.ē triplex eſt martyriū ſine effuſiōe ſāguinis. Primū ē pcī ras i vbertate. vñ Ber. Qð martyriū gue eſt inť epulas eſurire:īter veſtes algere:īter diuitias paupertatē ſuſtinere.Nā videre delectabilia ⁊ nō guſtare cū poſſis ē ſatis graue.Nā tibi vinciť nā q̄ ſp impperit delectabilia. vbi grã.Sicut durū ē i ſtraminib⁹ iacere cū poſſes bñ tres lecto ⁊ hře aquā bibere cū bñ poſſes bonū vinū hře pulmētū ꝑ carnib⁹ comedere hoc ſineq̄ ſpāli grã vix ꝑt haberi. Siltr cū qs ſibi ſubtrahit q̄ cū pctō poſſet hře ſi deum vellet offēdere:ſicē ſupbe choriʒādo:actuʒ luxurie exercēdo:veſtes ſupbas portādo: cū in his ⁊ ceteris delectatiōib⁹ hʒ opportunitatē ⁊ tñ ꝑp deū ab hmōi delectatiōib⁹ abſtiet.vñ Eccli.xxxi.Qui ꝑt trāſgredi ⁊ non ē trāſgreſſus:⁊ facere mala ⁊ nō fecit:hic qs ē ⁊ laudabim⁹ eū.Siltr ēt q̄ ſibi ſubtrahūt pura delectabilia:vt poma pira ⁊ ceteros fruct⁹: i hoc merenť. Et q̄to maior ē appetit⁹ tāto maius ē premiū.vñ Hugo de ſctō victo.Gaudeat qui pōt parce viuere. Parca eñ vita occidit vitia libidinē extinguit.virtutē nutrit.animū roborat.mētē ad celeſtia eleuat.Scðm ē largitas in paupertate hāc habuit illa vidua q̄ obtulit duo era de q̄ xp̄s dixit in euāgelio . hec vidua ceteris pl⁹ obtulit:q2 oīa q̄ habuit dedit.Vñ exēplo illi⁹ vidue paupes debēt addiſcere paupib⁹ erogare cū magno affectu pl⁹ faciēdi ſi facultas adeſſet ⁊ ſi paup pōt dare vnū denariū. ita ꝙ mai⁹ p̄miū habebit inde q̄ ſi diues daret integrū florenū.Vñ i decre. ðz. Affect⁹ offerētis plus placet deo.q̄ mun⁹ offerētis.iij.q.vij.i grauiorib⁹. Et ſignāť illa eleemoſyna placet deo quā qs tribuit ð ſuo iuſto labore.vñ Aug.i li.de vita xp̄iana. Illā eleemoſynā de⁹ approbat q̄ de iuſtis laboribus miniſtrať.vñ ēt i decre.ðz.De⁹ pl⁹ reſpicit ad ꝑſonā q̄ dat eleemoſynā q̄ datū.xiij.q. v.ſcriptū ē. ⸿ Tertiū ē caſtitas in iuuētute. Nā caſtitas hec ē deo tā accepta ꝙ ꝓ martyrio ſpūali reputať:⁊ hoc ꝑp grauē īpugnatiōnē carnis quā iuuenes ꝑſone ſuſtinēt. Vñ cōmē.dicit ꝙ cōplexio iuuenū ē calida ⁊ hūida. ſenū aūt frigida ⁊ ſicca.Vñ iuuenes q̄ caſte viuere volūt opʒ eos carnē ſuā cū abſtinentijs domare.vt Ariſt.iij.thop. Tēperātia magis eſt eligēda in iuuenib⁹ q̄ i ſenib⁹ q2 iuuenes pl⁹ ɔcupiſcentijs moleſtanť.Qð aūt caſtitas ꝟginū ꝑcellat caſtitatē angeloꝝ oñdit Amb. in li.de off.dicēs. Maior ē victoria ꝟginū q̄ angeloꝝ.Angeli eñ ſine carne viuūt ꝟgines ꝟo in carne triūphāt.vñ etiā Aug.i quodā ſ. Inter oīa certamina xp̄ianoꝝ duriora ſūt ꝑlia caſtitatis. Nā ɔtinua pugna rarior victoria.Vñ ēt Ber.i ep̄la.Sola eſt caſtitas q̄ hoc mortali loco ⁊ tp̄e ſtatū quēdā īmortalis glie repñtat ⸿ Tertio celū aperiť his q̄ plenariā indulgētiā ɔſequunť.Circa qð q̄riť qb⁹ idulgētie ꝓſunt. Rñdeo ꝙ illis q̄ diſpoſiti ſūt ⁊ faciūt ea ꝑp q̄ idulgētie date ſunt.Vñ ſciēdū ꝙ q̄tuor ſūt īpedimēta idulgētiaꝝ. Primū ē defect⁹ credēdi.vñ nō hʒ fidē ꝙ talia ſibi ꝓficiant nō ɔſequiť idulgētias. vñ Augu.de doc. xp̄ia.Xp̄s dedit claues eccłie vt q̄ nō crederet in eis pctā ei nō dimitterenť:⁊ crederet idulgētiā ꝑciperet.Scðm īpedimētū eſt qñ qs nō eſt in grã:ſʒ i mortali pctō: vel etiā qñ eſt excōicat⁹ talis nō ɔſequiť indulgentias. Ratio hui⁹ ē:q2 eſt ſicut mēbrū abſciſuʒ a corpe ⁊ ſicut palmes abſciſus a vite.Tertiū īpedimētū eſt qñ quis nō eſt ɔfeſſus. Nā cōiter oēs indulgētie danť ɔtritis ⁊ ɔfeſſis ⁊ vere penitētibus. ⸿ Pro quo ſciēdū ꝙ qñ qs eſt vere ɔtritus ⁊ hʒ ꝓpoſitū ɔfitēdi ⁊ ſatiſfaciēdi:tūc de⁹ i illa vera ɔtritiōe dimittet ſibi oīa pctā ſua.

vñ dr. Ezech.xviij. Quacũq3 hora pctõꝛ inge=
muerit:oı̄3 pctõꝝ ei⁹ ampli⁹ nõ recordabor.
Et q̄cũq3 bona opa ſic talis cõtrit⁹ facit ĩ illo
bono ꝓpoſitoı̄ē anteq3 ad ↄ̄feſſionē veniat
talia opa oı̄a ſunt deo accepta ⁊ ſibi merito=
ria ad vitã eternã. S3 indulgētias nõ põt cõ
ſequi q̄ niſi ſit confeſſus:ergo q̄cũq3 vult pere
grinari antea d3 ↄ̄fiteri ⁊ tũc cum licētia ſui
preſbyteri iter arripere. Quartũ ĩpedimētu3
eſt qñ q̄s nõ facit ea ꝓpter q̄ indulgētie date
ſunt ↄ̄ñuis eñ q̄s eſſet ↄ̄feſſus ⁊ ꝑ oı̄a ad ĩdul
gētias diſpoſit⁹:⁊ ſi nõ faceret ea ꝓpter q̄ in=
dulgētie date ſunt tũc nullo modo ſm̄ beatũ
Tho. indulgētias ↄ̄ſequeret̄. Vñ q̄rit̄ ſi q̄s in
dulgētiã plenariã ↄ̄ſequeret̄ ⁊ ſi moreret̄ q̄d
de eo ſentiēdum eēt. Rñdeo ſm̄ Hoſt. ꝙ talis
ſtatim euolaret ad celũ q2 nullũ impedimētũ
aſcēdēdi in celũ h3 q̄s ex quo morit̄ ĩ grã: niſi
ſolutionē pene. Et ē ſciēdũ ſm̄ ſctm̄ Tho. ſuꝑ
iiij. di.xx. vbi dicit ꝙ q̄ indulgētias ſuſcipit nõ
abſoluit̄ ſimpl̄r loquēdo a debito pene: ſ3 da
tur ſibi de theſauro eccl̄ie vñ debitũ ſoluat q̄
cũ remiſſa eſt pena illa tota ꝑ indulgētiã: eſt
ac ſi eſſet ſoluta:⁊ ſic iuſtitie dei ſatiſfactũ eſt
dũ ex theſauro eccleſie illa pena ſoluta eſt. D
Quarto celũ aperitur ꝑ ingreſſum religiõis
approbate vbi regulariť viuunt. Circa quod
querit̄ verũ q̄ ꝑ ingreſſu3 religiõis ↄ̄ſequat̄
plenariã remiſſionem oı̄m pctõꝝ. Rñdeo ſm̄
beatũ Tho. ij.ij.q.vlt. Rationabiliter poteſt
dici ꝙ ſic: ſicut ꝑ aſſumptionē crucis. Nã hoc
eſt holocauſtũ maximũ quo q̄s ſe totaliť diui
nis officijs mācipat ꝑ religiõis.ſ. ingreſſum
q̄d excedit oē gen⁹ ſatiſfactiõis: vt hr̄ ĩ decre.
xvi.q.j. admonere. Na3 religioſus offert deo
oēs res tꝑales imo totũ mundũ ꝓter deũ re=
linquit:⁊ hoc ꝑ votũ pauꝑtatis amodo nun
q̄3 ꝓpriũ denariũ poſſidēdo. Vñ dr ĩ decre. In
religione exiſtens nõ d3 habere denarios ſi
non vult perire cum anania. xij.q.j. dilectiſſi=
mis. Vñ Greg. Obolũ habēs monachus non
valet obolũ. Itē offert deo corp⁹ voto caſtita=
tis ⁊ abſtinētie3 ad quas ſe obligat ꝑ ingreſ=
ſũ religiõis ſicut abſtinere a carnib⁹: ieiuna=
re: ĩ ſtraminib⁹ iacere: media nocte ſurgere:⁊
corp⁹ cũ veſtib⁹ laneis macerare. Itē religio
ſus offert deo ꝓpriã volũtatē:⁊ hoc ꝑ votum
obediētie:⁊ hoc eſt maximũ ſacrificiũ cũ pro=
pter deũ reſignat ſuã ꝓpriã volũtatē:⁊ ſubij
cit volũtatē ſuã volũtati ꝓlati ſui. vñ Bern.
loquēs d̄ religiõe dicit. Religio pauꝑtate ſũ
dat̄: erigit̄ obediētia: educat̄ caſtitate: cuſto
ditur humilitate: perficit̄ charitate. E Item
ſciēdũ ꝙ ĩ vitaſpatrũ legit̄ ꝙ eādē grãm cõ=
ſequunt̄ ingrediētes religionē ⁊ ꝓfitētes quã
ↄ̄ſequũt̄ baptizati. Itē ſciēdũ ſm̄ beatũ Tho.

ꝙ ſi ꝑ ingreſſum religionis non abſolueret̄
ab oı̄ reatu pene nihilomin⁹ ĩgreſſus religio
nis vtil' eſt q̄3 peregrinatio terre ſctē ad pro
motionē ad bonũ q̄d prepõderat abſolutiõi
a pena. Et henri. de gã. dicit ꝙ qñ q̄s profite=
tur: tũc primo indulgentiã ↄ̄ſequit̄. Et intel=
ligit̄ ſi intēdit obſeruare ea q̄ in ꝓfeſſione ꝓ=
mittit.ſ. regulã ⁊ ordinē ſuũ. Nã ſi nõ intēde
ret ſeruare ea q̄ ꝓmittit in ꝓfeſſiõe ſua: ipſo
facto ſe ꝓmittēdo peccaret mortaliť: ⁊ nõ eēt
fili⁹ regni celeſtis: ſ3 fili⁹ ignis gehēne. ⁊ tales
q̄ñq3 poſtmodũ peſſimi erũt. Vñ3 Augu. ⁊ po=
nit̄ in decre. Difficile ſum expertus meliores
q̄3 q̄ in monaſterijs ꝓfecerũt: nec ſũt peiores
expert⁹ q̄3 q̄ in monaſterijs defecerunt. diſt.
xlvij. Quātũlibet. Vñ etiam Ber. Qui in loco
ordis ſine ordie viuũt ad illũ deuenient ordinē
vbi nul'⁹ ordo: ſ3 ſēpitern⁹ horror inhabitat.

Cõtinuatio ⁊ ꝓſecutio precedentis ſer=
monis. Sermo. xiiij.

Ecce video celos apertos ⁊c.
ꝓſequēdo ſmonē iã ince
ptũ ē ſciēdũ ꝙ quinto celũ aperit̄
ꝑ intēſam cõtritionē qua q̄s ex in
timis cordis ſui viſcerib⁹ dolet de pctĩs com
miſſis. F Circa q̄d querit̄ vtrũ ↄ̄tritio poſſit
tollere totũ reatũ pene? Rñdeo ſm̄ Pe. ſuꝑ.
iiij. di. xvj. Cõtritionis intētio põt attendi du
pliciť: vel ex ꝑte charitatis q̄ cauſat diſplicen
tiã pcti: vl' ex ꝑte doloris q̄ ex intēſina excitat̄
charitate. Et vtroq3 mõ põt tantum intendi
ↄ̄tritio ꝙ tota pena remittat̄: ſicut p3 de la=
trone q̄ cũ xp̄o pependit in cruce: cui dictu3 eſt
hodie mecũ eris in paradiſo. vñ etiã exēplu3
legit̄ in li. de apibus ꝙ q̄dã in gallie partib⁹
venit ad illum venerabilē viru3 magiſtrum
Petrũ de corbel. ſenoñ. archiepiſcopũ ⁊ ↄ̄feſ=
ſus ē ꝙ ꝓpriã filiã violēter oppreſſit: ⁊ cũ ma
gna ⁊ mirabili ↄ̄tritione ⁊ lachrymis q̄ſiuit ſi
vnq̄3 poſſet vllo dolore vel pena a dño veniã
impetrare. Cui ꝓſul. ita inquit ĩdubitāter: ſi
pniam ſubire volueris tanti mali. Et ille ve
hemēter exclamās. volo ĩquit: ⁊ ſi mille mor=
tes me ſuſtiere volueris. Cũ lachrymis ergo
infelici immo iã feliciſſimo peccatori ep̄s di=
xit ei. Septennē tãtum penitentiã pene im=
pono tibi. tũc ille. Quid eſt ait ꝙ tãtũ ſeptem
nem pniam mihi flagitioſiſſimo iniungitis q̄
ſi viuerē ad finem mundi: tãtum facinus pe
nis innumerabilib⁹ diluere nõ valerem. Cui
preſul. Vade inquit. tres dies in pane ⁊ aq̄ tã
tũ ieiuna. Tũc ampli⁹ ille plorās ⁊ ↄ̄tũdens
ſe rogabat vt pniam ſibi iniungeret ſalutarē.
Supra modũ ergo admirat⁹ ⁊ exhortatus ⁊
exhilaratus ep̄s tandem diffinitiue precepit
homini vt abiret ⁊ vnũ tm̄ pater noſter dice=

Sermo.xiiij.

ret ſciret ꝙ ꝓ certo pctm̄ iā ſibi eēt dimiſſum
Nec mora i illa hora ille dierꝫ eiulatū emiſit
ꝛ i terra ꝓcidēs expirauit. Nec dubia fides ē
ſicut deo dign⁹ idē eṗs ṗdicauit q̄ idē pēitēs
q̄. ſic ſine vlla alia purgatoriū pena vitā vali-
diſſima ꝯtritiōe finiuit purgat⁹ ad gl̄iaꝫ euo
lauit. ❡ Sexto aperit celū ꝑ frequētē cōfeſ-
ſionē qua quis cū magna verecūdia pctā ꝯfi-
tet. Nam verecūdia eſt magna pars ſatiſfa-
ctiōis. vñ Bern. Jdeo iubemur ꝯfiteri pecca-
ta vt erubeſcētiā ꝓ pena habeam⁹. Circa qđ
querit vtrū vnū pctm̄ debeat q̄s ſepius ꝯfite
ri? R̄ñdeo ꝙ de neceſſitate nō opꝫ vt q̄s vnuꝫ
pctm̄ ſepius cōfiteat: a quo eſt abſolutus. ſed
tm̄ btūs Tho. dicit ſup. iiij. diſ. xvij. ꝙ q̄to q̄s
plurib⁹ ſacerdotib⁹ vnū pctm̄ ꝯfitet: tāto pl⁹
ei ð pena dimittit. tū ꝓpter erubeſcētiā: tū ex
vi clauiū. Vñ totiēs poſſet q̄s ꝯfiteri ꝙ ab oi
pctō liberaret. Jtē ſciēdū ꝙ ꝯfitētes nō debēt
hr̄e nimiā familiaritatē ad ſuos ꝯfeſſores qꝛ
ex tali familiaritate verecūdia q̄ ē in ꝯfeſſiōe
habēda diminuit: qđ eſt nociuū ꝯfitēti. vnde
Ber. Sūt quidā q̄ cōfitēdo ſicut fabulā pecca
toꝝ ſuoꝝ narrant hiſtoriā: ꝛ egritudines aie
ſue ſine ꝯfuſione dinumerāt. Jtē qđ peius eſt
aliq̄d id qđ verecūdant cōfiteri vni trāſferen
tes ſe ad aliū currūt: ꝛ ſic ꝯfeſſionē diuidunt.
vñ Aug. Cautus ſit penitēs ne verecūdia du
ctus diuidat apud ſe cōfeſſionē vt diuerſa di
uerſis velit manifeſtare ſacerdotib⁹. Quidā
vñ vni celāt q̄ alij manifeſtanda cōſeruāt qđ
eſt ſe laudare ꝛ ad ypocriſiꝫ tēdere. Septimo
celū aperit per attētā oꝛonē corā ſacramēto
euchariſtie. Nā q̄ñqꝫ q̄s citi⁹ impetrat ibi q̄ꝫ
in alio loco: ſicut ꝯſtat circa miſſam vel aře i
pñtis ſacramēti. Vñ ēt Petri. de baſilia. Sicut
em̄ ꝯfeſſio ꝛ attritio diſpoſitiue ſuffecit ad ſa
lutē latroni aſſociato xp̄o q̄ñ pñtialiter cōmo
riebat in cruce ei nō ſuffeciſſet aut nō intā-
tū valuiſſet in carcere: ita vr ꝙ nō min⁹ nunc
pctōꝛ hūilíter ſpe venie aſſiſtēs ſacramētali
oblatiōi veniā cōſequat: aut abūdatius gra
tie collationē recipiat q̄ꝫ ſi ſilr in alio loco ha
beret. Jtē cū xp̄s i terra degēs nulli ſanitatē
denegauerat ex fide petēti: nunq̄d equale vł
maius eſt nūc inuiſibilē fide credere pñtē in
euchariſtia. Et hoc idē vult illđ dictū euāge
lij. Btī q̄ nō viderūt ꝛ crediderūt. Quid ḡ re-
fert ad veniā ꝯſequēdā iā corde cōtrito ꝛ hu
mili euchariſtie intereſſe immolatiōi aut viſi
biliter ad ei⁹ pñtiā aſſociari ꝛ ip̄am honorifi
care aut olim ei⁹ i cruce iterfuiſſe ſicut latro:
vł honorē xp̄o corporaliter viſo exhibuiſſe vt
Magdalena q̄ lachrymis lauit pedes ieſu ꝛ
terſit capillis ꝛ vnguēto vngebat ꝛ oſcłabat
vr ꝙ nihil refert q̄ ad effectū gr̄e ꝛ venie cōſe-
quēde. hec ille. Jtē ſciēdū ꝙ multū ſalubre eſt
deuote genua ītra miſſaꝫ flectere: ꝛ ſignāter
ab hora ꝯſecratiōis vſqꝫ ad cōmunionē. Jteꝫ
ſciendū ꝙ illi q̄ nō pñt miſſe itereſſe q̄ñ tales
audiūt nolā ꝛ cāpanā q̄ pſ̄ſat ītra eleuatiōeꝫ
corꝑis xp̄i dn̄t genua ſua deuote flectere ꝛ ie
ſum xp̄ꝫ q̄ ibi in miſſa eleuat hūilr ꝛ cū ꝯtrito
corde inuocare ſiue ſit i cāpo ſiue i domo: ſiue
i q̄cūqꝫ loco vł labore. ℣ Exēplū habem⁹ de
hoc ꝙ fuit q̄dā mulier triſtata valde ꝛ a dia-
bolo mł̄tū tēptata q̄ ſibi laqueū ad ſuſpēdēdū
ſeip̄am ꝑparauit q̄ dū cepta conaret ꝑficere:
ecce ꝓ eleuatiōe corꝑis xp̄i iuxta morē cāpa-
nulā audiuit: tūc flexis genib⁹ ſicut a iuuētu
te i ꝯſuetudie habuit orauit ꝛ dixit. Dñe ieſu
xp̄e fili dei viui miſerere mei: ꝛ ecce mox trab
ꝛ funis ſuſpēdij ꝯfracte ſunt demōib⁹ fugiēn
tib⁹ ꝛ dicētib⁹: qꝛ vt⁹ pñtie corꝑis ieſu xp̄i te
liberauit a tpali ꝛ eterna morte. ℑ Octauo
celū aperit aliq̄b⁹ ꝑ certe elemoſyne dationē
Vñ Dañ. iiij. dr. Pctā tua elemoſynis r̄dime.
Ber. Tm̄ poſſet hō dare ð tpalib⁹ ꝓ elemoſy
na ꝙ oia pctā ſua redimeret a pēa. vñ ēt ma
giſter Johānes de kunſm in tractatu de au
diētia ꝯfeſſionū. Dū infirm⁹ eēt potēs in ami
cis ꝛ reb⁹ ꝛ ꝯfeſſor iuxta q̄ntitatē pctōꝝ taxa
ret penā ꝑ quā ſi ſolueret ipſe eſtimaret totā
penā expletā eē ſeu preuētā ſeu ſolutā: puta
tot dies ieiunādo tot miſſas ꝛ oꝛones ꝛ ſuffra
gia ordinādo tot elemoſynas erogādo: et qđ
tūc ip̄o infirmo in ſua adhuc vita extāte pene
ille ꝑ mł̄tos exoluerēt. Nā illis ſic exolutis ſi
pene fuiſſēt ſufficiēter taxate. talr ſic decedēs
nūq̄ꝫ itraret purgatoriū ſuppoſita cōtritione
vel ſi decederet ante penaꝝ illaꝝ exolutionē
ipſis ſolutiſ mox a purgatorio liberaret. hec
ille. Vñ dicit btūs Tho. de aq̄no ꝙ vn⁹ pōt ꝓ
alio ſatiſfacere dūmō ille ꝑ ſe nō p̄t penitētiā
ꝑficere. Jtē ſciēdū ꝙ pctā ſignāter dimittunt
quo ad penā ꝑ dimiſſionē iniuriaꝝ q̄ ē maxi
ma elemoſyna. vñ Aug. in ſmo. Multa ſunt
gñā elemoſynaꝝ q̄s cū facim⁹ adiuuāt vt di-
mittant pctā nr̄a: ſꝫ ea nihil ē mai⁹ q̄ꝫ cūꝫ ex
corde dimittim⁹ qđ in nos q̄ſqꝫ peccauit. Nā
tāta poſſet eē offenſio ꝛ tā liberalr ꝛ ex corde
poſſet idulgere ꝙ ex hoc daret oiū pctōꝝ re-
miſſio. vñ Aug. vnuſq̄ſqꝫ talē indulgētiā ꝯce
ptur⁹ eſt a deo: q̄lē ꝛ ipſe dederit primo. vnde
Gre. Qui in ſe peccātí clemēter indulſit: pcti
veſtigiū i aia ei⁹ nō remanebit. ℟ Nono ce-
lū aperit illis q̄ ꝑ oꝑa penalia ſatiſfactionem
pctōꝝ ſuoꝝ implēt. vñ Ber. Quātūcūqꝫ ma-
gnus ſit pctōꝛ i pñia tm̄ pōt tātā penā i mūdo
ſuſtinere ꝙ dimittat ei tota pena ad quā eſt
obligat⁹. Sciēdū ꝙ pñia ſatiſfactoria ſꝫ dꝫ fie
ri ꝑ ꝯtriū. vñ Ari. v. ethi. Medicine fiūt ꝑ ꝯtriū:

ſ; pnia ē medicina ſpūalis:ergo dʒ fieri ꝑ ꝯ=
riū.vñ Greg.i omel. Quot habuit i ſe maria
magdalena oblectamēta:tot de ſe inēit holo
cauſta.ꝯuertit ad numeꝝ ꝟtutū numeꝝ cri=
minū:ita vt totū ſeruiret deo i penitētia qcqd
deū i ſe cōtēpſerat ꝑ culpā.Sciēdū ꝙ inquātuꝫ
opꝰ bonū eſt penale intm̄ eſt ſatiſfactoꝛium.
Ergo cuilꝫ pctōꝛi iniūgēda eſt pnia.i. ſatiſfa
ctio ꝑ ꝯtraria.v.g. Ut ſi pctōꝛ in delitijs vixit
ꝛ deū in gula offendit opꝫ ꝙ ſatiſfaciat ieiu=
nādo ꝛ corpꝰ caſtigādo.Si inebꝛiatꝰ fuerit ꝙ
ꝓ ſatiſfactiōe bibat aquā. Si luxurioſus:qđ
corpꝰ ꝟbis flagellet.Si cū veſtibꝰ mollibꝰ ꝛ ꝓ=
cioſis deū offēdit ꝓ ſatiſfactiōe cilicium vel aliā
veſtē aſperā iduat.Si i mollibꝰ lectiſterniꝭ pi
gritiā exercuit:ꝓ ſatiſfactiōe ē ei iniūgēdū vt
i ſtramētibꝰ iaceat ꝛ mane ſurgat.Si in ſupꝑ=
bia ꝯ deū ꝛ ꝓximū ſe exaltauit:ꝓ ſatiſfactiōe
dʒ ſe hūiliare corā deo ꝛ ꝓximo ſe ſubiacere.
Si fuit auarꝰ ꝛ deū cū iniuſtis rebꝰ acqrēdis
offēdit ꝓ ſatiſfactiōe dʒ iniuſtas res reſtitue
re:ꝛ de iuſtis rebꝰ paupibꝰ ſubuenire.Si acci
dioſus:ꝓ ſatiſfactiōe dʒ mane ſurgere ꝛ eccle
ſias frequētare:genua flectere:ꝛ deuote ora=
re.Deute.xxv. Pro menſura pctōꝝ ꝛ plagarū
modꝰ:qđ itelligit hic aut i futuro.Pro q̄ ſciē=
dū ꝙ pnia ꝛ ſatiſfactio q̄ iniungit aut ē ma=
ioꝛ:aut eſt minoꝛ aut equalis.Si maioꝛ ē pe=
nitētia ꝙ pctā reqrūt tūc ſupfluū illđ cedit ho
mini in ꝓmiū.Si minoꝛ:tūc reſiduū implebit
in purgatorio.Si eq̄lis tūc ſtatim euolat. ¶
Quātū ad ſcđm ſciēdū ꝙ ſctūs ſtephanus hʒ
plures dignitates.Pꝛia eſt ꝙ dꝛ ꝓthomartyꝛ
i.ꝓmꝰ martyꝛ:qꝛ poſt aſcēſionē xp̄i primꝰ ꝓ
fide lapidatꝰ eſt ꝛ occiſus.Scđa qꝛ dꝛ plenus
grā ꝛ hoc ſibi accidit ꝓpter ſuā ꝓfundā humi
litatē. Nā ſupbis reſiſtit deꝰ:humilibꝰ autē
dat grām.Ergo ſi volumꝰ grām dei impetra
re debemꝰ nos cum ſctō ſtephano humiliare.
Tertia ꝙ vidit celos aptos tpe ſue mortis er
go dixit.Ecce video celos aptos:ꝛ filiū holis
ſtātē a dextris ꝟtutis dei.Quarta ꝙ ꝓ inimi
cis ſuis rogauit exēplo xp̄i.vñ Beda. Beatꝰ
ſtephanꝰ ſtādo ꝓ ſe orauit:ſʒ ꝓ inimicis ſuis
flexis genibꝰ interpellauit dicēs.Dñe ne ſta=
tuas illis hoc pctm̄ ꝛc.Quinta ꝙ eiꝰ paſſio cō
formis eſt paſſiōi xp̄i. Nā ſicut falſi teſtes cō
tra xp̄m ſurrexerūt:ſic ꝛ ꝯ btm̄ ſtephanū.Itē
ſicut xp̄s extra ciuitatē ē crucifixꝰ ſic ꝛ beatus
ſtephanꝰ eē ciuitatē ē lapidatꝰ.Itē ſicut xp̄s
dixit.In manꝰ tuas dñe cōmēdo ſpm̄ meū:ſic
ꝛ btūs ſtephanꝰ dixit.Dñe ieſu ſuſcipe ſpiritū
meū.Sexta ꝙ hʒ tres coronas. Pꝛio hʒ coꝛo
nā martyꝝ.Scđo virginū. Tertio ꝓdicatoꝝ
Septima eſt miraculoꝝ operatio. Vñ beatꝰ
Aug.dicit beatum ſtephanū innumeris cla=

ruiſſe miraculis.Moꝛtuos ſeptē ſuis meritis
ſuſcitaſſe:multoſq; a varijs languoꝛibus cu=
raſſe propter hec ꝛ alia refert digne memoꝛie
cōmēdāda. Ait ēt ꝙ floꝛes ſup altare ſancti
Stephani ponebant:ꝛ inde ablati ſuper infir
mos ponebant q̄ ſtatim mirabilr̄ curabātur.
Pāni ēt de eiꝰ altari ſumpti ꝛ ſup egros poſi
ti multis extiterūt infirmitatibꝰ ad medelā.
Nā ſicut idē ait i li.xxij.de ci.dei.bel.Floꝛes ꝺ
altari ſcti ſtephani ſumpti cuiuſdā mulieris
cece oclis impoſiti ſūt.ꝛ illa ꝯtinuo lumē recepit
Refert ēt in eodē lib.ꝙ cū qdā vir primas eiꝰ
ciuitatꝭ nōie martialis ifidelis eēt ꝛ nequaꝙ
ꝯuerti vellet cū tn̄ plurimū egrotaret: gener
ſuus valde fidelis ad eccliā ſcti ſtephani ve
nit ꝛ de ipſis floꝛibꝰ q̄ ſup altare erāt accipiēs
ꝛ ſubter capitū ſocerí ſui ipos floꝛes latēter po
ſuit:ſup quos dū ille doꝛmiuiſſet ꝓ primꝰ ad di=
luculum clamauit vt ad epm̄ mitteret.Cum
aūt ep̄s abeſſet ſacerdos ad eū venit:qui cum
ſe credere diceret baptizauit eū.Hic q̄diu vi
xit hoc ꝟbū ſemp i oꝛe ſuo habuit. Xp̄e accipe
ſpm̄ meū:cū tn̄ hec beati ſtephani ꝟba vltia
fuiſſe neſciret. ¶ Quātum ad tertium nota
exēplū aliđ apđ ceſareā capadocie.Quedam
nobilis matrona erat viri q̄dē deſtituta ſola
tio:ſed nobili vallata multitudine pueroꝝ.
Nā pueros decē habuiſſe dꝛ.quoꝝ ſeptē ma
ſculi ꝛ tres femine fuiſſe ꝓhibēt. Quadā aūt
vice qꝛ mater ab eis offendit maledictionem
ſuis filijs imprecat:ſubito maledictionē ma=
tris vindicta diuina ſubſequit:ꝛ oēs pēa ſilr̄
ꝛ hoꝛribili feriunt. Nā oēs tremoꝛe mēbꝛoꝝ
oim̄ ſūt hoꝛribiliter ꝑcuſſi:quapropter nimiū
dolētes ꝛ ſuoꝝ ciuiū oculos nō ferētes ꝑ to=
tū orbē vagari ceperūt ꝛ quocūq; ibāt oiꝫ in
in ſe ꝟtebāt aſpectū.Ex his aūt duo frater ꝛ
ſoroꝛ Paulꝰ ꝛ Palladia ipoiā venerunt vbi ip̄i
Auguſtino ibidem ep̄o q̄ ſibi cōtigerāt narra
uerunt.Cū ergo quindecim diebus ante pa
ſcha eccliam ſcti ſtephani frequētātes ſani=
tatē ab ip̄o martyꝛe multis ꝓcibus poſtulaſ=
ſent:in ip̄o die paſche cum frequēs populus
preſens eſſet vnus ex eis.ſ. Paulus repente
cācellum introiuit ꝛ ante altare cū multa fide
ꝛ reuerētia ſe in oꝛōne ꝓſtrauit. Et cum aſtā
tes rei exitum ſpectarēt ſubito ſurrexit; ſanꝰ
a tremoꝛe coꝛpis deinceps alienus:Cū autē
ad Auguſtinum ductꝰ fuiſſet ꝛ ipſe eum ad
ꝓplꝫ ꝓtuliſſet:deo ꝛ ſctō ſtephano grās egit.
Cū autē ſic ad ꝓplm̄ loq̄ret ꝛ ſoroꝛ illiꝰ ibidē
oībus mēbꝛis tremēs aſſiſteret ſurgēs de me
dio:cācellos ſcti ſtephani itrauit ꝛ ſtati velut
obdoꝛmiēs ſubito ſana ſurrexit.Ip̄a ſimiliter
in medium producitur ꝛ de vtriuſq; ſanitate
deo ꝛ btō ſtephano immēſe gratie referunt.

Sermo.xv.

De ſancto Johanne euangeliſta.

Sermo.xv.

Sequere me. Joānis.xxi. Uerba pppoſita ſunt a xpō bto Pe. dicta. ⁊ iā dicunk cuilibet hoi volēti ſaluari q̄ xp̄z dz imitari nā null⁹ eſt ver⁹ xp̄ianus niſi q̄ xp̄z mitak. vñ Jſid. Jlle eſt chriſtian⁹ q̄ factis ſe xp̄ianū oſtēdit: ambulās ſicut ⁊ xp̄s ābulauit a quo nomē cōtraxit. Ex quo pz q̄ q̄ xp̄m nō ſequik nō eſt ver⁹ xp̄ianus: ꝯ̄uis nomē habeat. vñ Augu. in li. de vita xp̄iana. Xp̄iani nomē ille fruſtra ſortik q̄ xp̄m minime imitak. Uñ etiā Cyprian⁹ de duodeciz abuſionib⁹. Xp̄ianus nemo recte dicik: niſi q̄ xp̄o i morib⁹ coequak ⁊ i ſignū hui⁹ xp̄s dicit cuilibet xp̄iano verbū ppoſitū. Sequere me. Uñ in p̄ti ſermone tria ſūt dicēda. Primo q̄re q̄libet xp̄ian⁹ merito debeat ſequi xp̄m. Scdo in quib⁹ euz ſequi debeamus. Tertio alique q̄ſtiones de ſctō Johāne. Quātū ad p̄mū ſciēdū q̄ merito ſequi debemus dñm noſtrū ieſum xp̄m: ⁊ hoc triplici rōne. ¶ Primo rōne honoris: qꝛ eſt valde honorificū ſeq̄ dñm. Eccli. xxiij. Gloria magna ē ſequi dñm: lōgitudo em̄ dieꝝ aſſumek ab eo. Contra hoc faciunt aliqui q̄ in bonis operibus imitari xp̄z erubeſcūt: de quib⁹ dicit xp̄s i euāgelio. Qui me erubuerit corā hoīb⁹ hūc fili⁹ hoīs erubeſcet corā patre celeſti ⁊ āgelis ei⁹. Jtē Greg. ſup Ezech. Qui erubeſcit bona facere a ſtatu rectitudīs cadit: atq̄ ad dānationē tēdit. Hoc illi nō attēdūt q̄ humiliter incedere i veſtib⁹ ſuis erubeſcūt ꝗuis. n. a p̄dicatorib⁹ ſe male agere itelligūt tñ ppter verecūdiā humanā veſtes ſupbas. ſ. caudas longas ⁊ ſciſſuras inutiles depōere nolūt: qꝛ ſeruire mūdo ⁊ diabolo i ſupbiā videk eis honor ſed de⁹ illoꝝ gloriā in ignominiā cōmutabit: ergo quilibet nō dz verecūdari xp̄z ſequi: qꝛ ē ſalubre ⁊ honorificuz. Joh. xij. Si q̄s mihi miniſtrauit: honorificabit euz pater me⁹ q̄ in celis eſt. Scdo libēter debem⁹ ſeq̄ xp̄z rōne vtilitatis. Jo. viij. Qui ſequik me nō ambulat in tenebris: ſz habebit lumē vite. Tertio debem⁹ ſequi xp̄m: nā ad hoc obligamur. rōne exēplaritatis: qꝛ xp̄s ppter hoc i mūdo venit vt exēplū viuēdi nobis demōſtraret. vñ Aug. de vera religio. Tota vita xp̄i in terris q̄ p hoīem greſſi diſciplina moꝝ fuit. vñ etiā Greg. Ois xp̄i actio noſtra eſt inſtructio. ¶ Quātū ad ſcdm. ſ. in q̄b⁹ debem⁹ imitari chriſtū ſciēdū q̄ ſignāter in ſeptē nobis exēplū reliquit in quibus eū ſeq̄ debem⁹. Primo i abſtinētia carnis nā in igreſſu mūdi vſq̄ ad finē vite ſue ſemp in duritia vixit. Nā i natiuitate duritiā ſuſtinuit qꝛ in hyeme ⁊ in media nocte nat⁹ ē ⁊ in p̄ſepio poſit⁹ ⁊ inuolut⁹ pānicul̄is ſup fenum iacere pcuſſit. vñ Ber. Qui nō fallik elegit qđ carni moleſti⁹ eſt. id ergo vtilius. id etiā magis eligēdū ⁊ q̄ſq̄s aliō docet. vt ſuadet ab eo tāq̄ȝ a ſeductore cauēdū eſt hoc illi xp̄iani attēdāt q̄ vix vna nocte ppter deū dure iacere volūt cū tñ dixit xp̄s cuilibet hoī. Seq̄re me. ¶ Scdo debem⁹ eum ſeq̄ in humilitate dum dr Mat. xi. Diſcite a me qꝛ mitis ſuz ⁊ hūilis corde. vñ Aug. de v̄bis dñi ſ. xij. Diſcite inq̄t a me ait dñs: nō mūdū creare nō iuiſibilia et viſibilia cūcta creare: nō i iſto mūdo miracula facere vł mortuos ſuſcitare ſz qꝛ mitis ſū ⁊ humilis corde: ergo exēplo xp̄i debem⁹ hūilitatē in veſtib⁹ ſeruare. Nā xp̄s portauit veſtē ſimplicē. ſ. tunicā icōſutilē: ⁊ iceſſit xp̄s ieſus dñs ⁊ redēptor noſter diſcoopto capite ⁊ nudis pedib⁹. Jtē in die palmaꝝ equitauit aſinuz. ⁊ in paſceue baiulās ſibi crucē exiuit in caluarie locuz. Jnſup ex ſua pfundiſſima humilitate aſſimilauit ſe vermi dicēs illud p̄s. Ego ſum vermis ⁊ nō hō opprobrium ⁊c. Nō xp̄s dixit cuilibet hoī. Sequere me. Ergo boni xp̄iani imitank xp̄i humanitatē in terris vt ab eo exaltēk i celis. Uñ Aug. de v̄bis dñi. ſer. xxix. Uis capere celſitudinē dei: cape pri⁹ humilitatē dei: dignare humilis eē ppē deū qꝛ de⁹ dignat⁹ eſt humilis eſſe ppter te. Unde ēt beat⁹ Ambro. ſup p̄s. Beati imaculati ⁊c. Quāto q̄s eſt abiectior in hoc ſeculo tāto magis exaltabik in futuro. Sz oppoſitū exēplo xp̄i plures tenēt xp̄iani q̄ ſe in hac vita ſupbe extollunt. v. g. Xp̄s inclinato capite pependit in cruce. ſed tu ſupbe erigis te ꝯtra xp̄m erecto collo. Xp̄s coronā ſpineā ſuſtinuit in capite: ⁊ tu ſupbe offēdis eū cū crinalib⁹ cum peplis ⁊ caputijs ⁊ mitris exaltādo te ꝯtra xp̄z. Jtē xp̄s portauit veſtē purpureā quā ſibi induit pylat⁹: ⁊ veſtē albā quā ſibi herodes induit i ſignū deriſiōis ⁊ fatuitatis: ⁊ tu ſupbe xp̄iane ornas tecū p̄cioſis ⁊ mollib⁹ veſtib⁹ tuꝭ q̄ hñt ſciſſuras multas ⁊ caudas lōgas ⁊ varios colores ⁊ hoc facis i cōtēptū xp̄i ⁊ in diſpēdiū ſaluꝭ tue. Jtē xp̄s in humilitate capt⁹ ⁊ charitate. ⁊ tu vis hr̄e cigulū argēteū vł deauratū in ſupbia ⁊ elatiōe. Jtē xp̄s in dorſo ſuo crucē portauit ⁊ oēz fortitudinē ſuā ꝯſūpſit in paſſiōe vt te redimeret ⁊ tu ꝯſumis fortitudinē tuā chorizādo: torneamēta exercēdo ⁊ hoc i ipſi⁹ ꝯtēptū q̄ p te mortu⁹ eſt in humilitate ⁊ charitate. Ex his pz q̄ multi ſunt q̄ xp̄iani ſolo nōie ſūt. vñ Cyprian⁹. Nemo chriſtian⁹ recte dr. niſi q̄ xp̄o i morib⁹ coequatur. ¶ Tertio debem⁹ eum ſequi in paupertate. Nā ip̄e pauper fuit in natiuitate in vita ⁊ in

morte.Uñ Ber.Pauper nat⁹pauper vixit et
paup obijt.hoc ptz q: in ſtabulo ⁊ nõ in pa-
latio natus fuit.Silr ⁊ in vita nũꝗ ppriã do
mũ habuit:ſz tãꝗ pegrin⁹in hoc mũdo vixit
Hoc illi ſemp cogitare debẽt q̃ ppas domos
nõ habẽt ſed cũ alijs hoſpitank ꝙ xps nunꝗ
ppriã domũ habuit ſz cũ alijs hoſpitat⁹fuit.
Silr in morte pauperrim⁹fuit:q: nud⁹l cru-
ce pepẽdit ⁊vbi caput ſuũ reclinaret ñ habuit
Et q̃re ſic paup fuit.Reſpõdeo vt paupratis
ſue exẽplũ nobis ↄmẽdaret.Sz oppoſitũ exẽ
plo xpi faciũt q̃ nunꝗ ↄtẽtank nec deo regra
tiank:ſz totũ cor ſuũ apponũt ad diuitias: et
quõ ſeipſos in hac vita extollãt.Nã tales nõ
põderãt nec aduertunt exẽplũ xpi.vbi gra.
Xps nat⁹eſt in ſtabulo:⁊ hõ auarus nõ ↄtẽta
tur in vna domo.Chriſt⁹poſit⁹ẽ in arctũ pſe
pe ⁊ ſuper fenũ inuolutus pãniculis:⁊hõ de
litioſus vult habere lectos molles ⁊ pcioſos.
xps l paupertate vixit : ⁊ hõ xpianus nitik ma
gnas hr̃e diuitias nõ attẽdẽs illõ dictũ euã-
gelij ꝙ difficile eſt diuitẽ itrare regnũ dei. R
Quarto debem⁹eũz ſequi in abſtinẽtia cibi ⁊
pot⁹.Nã ipſe in terra ieiunauit quadragita
dieb⁹⁊ noctib⁹ſine omni cibo.Similiter ⁊ in
cruce fel ⁊ acetũ bibit.Uñ ps.Dederũt l eſcã
meã fel:⁊ in ſiti mea potauerũt me aceto.In
his.n.docet nos abſtinẽtiã dicẽs vnicuiqꝫ no
ſtrũ.Sequere me.Hugo de ſancto victore di
cit.Gaudeat qui põt parce viuere.Parca eñ
vita libidinẽ extinguit virtutẽ nutrit.animũ
roborat:mẽtẽ ad celeſtia eleuat.Immo abſti
nẽtia valet p ſanitate corpis ⁊ p lõgitudine
vite Eccli.xxxvij.Qui abſtinẽs ẽ adijciet vitã
Uñ etiã Ariſt.de regi.pnci.Abſtinere a come
ſtiõib⁹nimijs ⁊ ſupfluitate nimia eſt ſumma
medicina . Uñ carnẽ noſtrã exẽplo xpi debe-
mus domare cũ abſtinẽtijs.Aplſ.Si ſpiritu
facta carnis mortificaueritis viuetis.Sz op
poſitũ exemplo xpi plures faciunt.Nã xps ie
iunauit quadraginta dieb⁹ : ⁊ aliq̃ volũt vix
vna die ieiunare p deo.Xps ter eſuriũt: vt pꝫ
in euãgelio.Et guloſi ſemp volunt eſſe pleni.
Xps ſitiuit in cruce ſz bibuli viuũt l ebrietate
Xps bibit fel ⁊ acetũ l cruce:ſz delitioſi volũt
habere quiqꝫ fercula ⁊ triplicia pocula ad ſa-
tiſfaciendũ ſuis ↄcupiſcẽtijs.⁊ de iſtis ſcribit
aplſ dicẽs.Quoꝝ de⁹;vẽter eſt.Et tales non
imitank xpm pauperẽ ſed diuitẽ epulonẽ qui
epulabak quotidie ſplẽdide ⁊ ſepult⁹ẽ in iſer
no ſic ↄtinget ⁊ illis.Uñ aplſ.Si ſcdm carnẽ
vixeritis morie mini.vñ ẽt Hiero.in epla.Dif
ficile imo ipoſſibile ẽ vt preſentib⁹ q̃s ⁊ futu-
ris fruak bonis.vt hic vẽtrẽ ⁊ ibi mẽtẽ ipleat:
⁊ de delitijs trãſeat ad delitias . Nam tales
ſũt maledicti a xpo:vt habek Lu.vi.Ue vobis
q̃ nũc ſaturati eſtis.Nã tales in futuro ſuſti-
nebũt famẽ ⁊ ſitim vbi nec vnã guttã aq̃ ha-
bere poterũt.De q̃b⁹dicit Jo.Apoc.xvj.Mã-
ducabũt liguas ſuas p dolore.Sz de bonis q̃
chriſtũ ſequunk in abſtinẽtijs di Lu.j.Eſuriẽ
tes impleuit bonis.Ps.Satiabor cũ apparue
rit glia tua.Nã tales ſunt bti hic ⁊ in futuro
vñ Lu.vj.Beati q̃ nũc eſuritis.⁊c. S Quinto
chriſtũ debem⁹imitari l patiẽtiã. Nã xps pa
tiẽter ſuſtinuit vba ⁊vbera.nã iudei dicebãt
Ecce vorator ⁊ potator vini ⁊ amic⁹ publica-
noꝝ.Itẽ dicebãt vt hr̃ Jo.viij.Tu teſtimoniũ
phibes de teipſo teſtimoniũ tuũ nõ eſt vẽrũ.
Itẽ dicebãt Demoniũ hꝫ:iſanit.Itẽ dicebãt
eũ ſeductorẽ ppli. Et l his vbis ↄtumelioſis
ſemp habuit patiẽtiã.Pe.ij. Cũ malediceret
non maledicebat: cũ pateret nõ cõminabak.
Silr in vberib⁹⁊ plagis patiẽtiã habuit. Nã
capt⁹ ⁊ ligat⁹ eſt alapis ⁊ colaphis ceſus eſt
conſput⁹ ⁊ velat⁹eſt:flagellat⁹⁊ coronat⁹eſt.
Ad pylatũ ⁊ herodem.⁊ ad locũ caluarie du-
ct⁹ ẽ:⁊ demũ clauis cruci affixus eſt.Et l olb⁹
iſtis iniurijs tãꝗ ouis mãſuet⁹fuit.Ergo di-
cit ad quẽlibet nr̃m ſequere me?Sz oppoſitũ
exẽplo chriſti oſtẽdũt q̃ nec vnũ verbũ nec vnã
iniuriã ſuſtinere volũt:cũ tñ ſit valde merito
rium iniurias patiẽter ſuſtinere ppter deũz.
Uñ Lu.xxj.In patiẽtia vr̃a poſſidebitis ani-
mas veſtras.vñ xps dicit l euãgelio.Si q̃s te
pcuſſerit l vnã maxillã:pbe illi ⁊ alterã. Et q̃
vnũ vbũ patiẽter nõ ſuſtinet:quõ vbera ſuſti
nebit?vñ Greg.in lib.xvj.moral.Qui a ſtatu
patiẽtie p linguaꝝ vulnera corruit.ipſe ſibi te
ſtis ẽ ꝙ cõtra manifeſte pſecutionis gladios
nõ ſubſiſteret.Uñ vt patiẽtiã acq̃ram⁹neceſſe
ẽ vt paſſionẽ xpi ad memoriã reducam⁹ . Uñ
Gre.Si paſſio xpi ad memoriã reduceret nil
tã duꝝ eſt qõ nõ equo aĩo toleraret.Uñ etiaꝫ
Ber.Quid ẽ qõ tibi nõ ſuaue vr ſi collegeris
⁊ rememoraueris oẽs amaritudines ſaluatoris.
verbi gratia. Si paupes ↄtẽpſeris vel irriſe-
ris a diuitib⁹:cogita quõ xps deriſus fuit qñ
velabãt ſibi faciẽ:⁊ pcutiẽdo eũ dixerũt. Pro
phetiza nobis xpe quis eſt q̃ te pcuſſit.Silr
qñ coronat⁹fuit.tunc ipſi flectendo genua cũ
arũdine percutiebãt caput eius : ⁊ expuẽtes
in eũ dicebãt.Aue rex iudeoꝝ . Silr quando
i cruce pepẽdit tũc ab aſtãtib⁹deriſ⁹ fuit. Nã
aliqui de nũero iudeoꝝ mouẽtes capita ſua
dicebãt.Uach q̃ deſtruis tẽplũ dei alios ſal-
uos fecit:ſeipſuꝫ ſaluare nõ põt. Si rex iſrael
es deſcende nũc de cruce.Itẽ ſi chriſtian⁹ ſpo
liatur reb⁹ tpalib⁹ tũc cogitare dꝫ quõ xps
ſpoliatus eſt veſtimentis ſuis ⁊ nudus pepẽ
dit in cruce corã oĩ populo.Itẽ ſi xpian⁹ vbe-
rak ⁊ ledik in corpore tũc reducere dꝫ ad me-

mortā xp̄z flagellatū cōſputū ⁊ coronatuz.vñ
Hiero.i epl̃a.Cōſpui voluit vt nos lauaret vc
lari voluit vt velamē cl̃pe ⁊ ignorātie a cordi
bus nr̃is auferret.i capite pcuti vt caput no
ſtrū.i.Adā ſanitati reſtitueret.colaphis cedi
⁊ ꝟbis deridi.vt nos ⁊ labijs ⁊ manib⁹: ꝟbis
⁊ opib⁹ applauderem⁹. ¶ Sexto ip̄m ſeq̄ de
bemus i platiōe ꝟboꝝ. Nā ſicut ei⁹ opa ſūt
nobis i exēplū ſic ⁊ ei⁹ ꝟba.vñ Aug.Tota vi=
ta xp̄i ⁊ q̄ i terris ꝑ hoīe geſſit diſciplina moꝝ
fuit.Pro q̄ ſciēdū ꝙ xp̄s tria in ꝟbis ſuis ha=
buit.Pͥo ꝟitatē.Joā.xiiij.Ego ſū ꝟitas.Sic
q̄lz xp̄ian⁹ dʒ eē verax i ꝟbis tūc ei diliget a
deo ⁊ hoib⁹.Ps.l.Ecce eñ ꝟitatē dilexiſti ⁊c.
Sʒ oppoſitū facit hō mēdax q̄ ⁊ odit a deo et
hoib⁹.vñ Prouer.xij.Mēdacia labia abomi=
natio dño.Nā talis mēdax nō imitat xp̄z:ſed
diabolū:de quo dr̄ Joā.viij.Ipſe mēdax eſt ⁊
pater ei⁹.Scđo xp̄s habuit i ꝟbis ſuis vtili=
tatē. Nūq̄ eñ aliqđ ꝟbum otioſum aut ſup
fluū locut⁹ eſt.Vñ q̄libet xp̄ianus exēplo xp̄i
dʒ ꝟba vtilia ⁊ neceſſaria ꝓferre ſemꝑ cogi=
tās illud dictū Mat.xij. De oī ꝟbo otioſo qđ
locuti fuerit hoīes reddēt rōnē in die iudicij
hoc illi nō attēdūt q̄ ꝓximos cū malis ꝟbis
offendūt.ſ. detrahēdo:maledicēdo:irridēdo:
cōuiciando:ſubſanādo ꝓximos ſuos.Siīr in
rādo ⁊ blaſphemādo contra deū.¶ Tertio xp̄s
habuit moderantiā in verbis.Tacuit eñ co
ram Pylato ⁊ corā herode:⁊ cuʒ accuſaret in
multis nihil rñdit:ſed tāq̄ ouis ⁊ agnus in=
nocēs obmutuit.Sic exēplo xp̄i q̄libet xp̄ia=
nus dʒ pauca ꝟba hr̄e ⁊ tacere vſq̄ dū inter
rogat⁹ fuerit.Vñ Eccl̃ia.xxxij. Adoleſcēs lo=
quere in tua cā vix cū neceſſe fuerit ſi bis in=
terrogat⁹ fueris:habeat caput reſponſū tuū
vñ Amb.i li.de offi.q̄ pl̃es vidi incidiſſe pec=
catū loquēdo:vix aūt quēquē tacēdo hoc aūt
exēplū xp̄i illi multiloq̄ ñ attēdūt q̄ plura ver
ba ⁊ q̄ſi innūerabilia in vētū ꝓferūt:⁊ ſepius
rñdēt anq̄ iterrogent.Prouer.xviij.Qui pri⁹
rñdet q̄ audiat ſtultū ſe eē demōſtrat ⁊ cōfu
ſiōe dignū.⁊ tales q̄ nō refrenāt linguā nūq̄
ad ſtatū ꝑfectiōis ꝑueniūt. vñ Jaco.j. Si q̄s
putat ſe religioſuʒ eſſe ⁊ nō refrenat linguaʒ
ſuā:hui⁹ vana eſt religio.vñ Grego.in mora.
Multiloquio q̄ſq̄ ſerui ēs rectitudinē iuſtitie
tenere nō pt. ¶ Septio xp̄s triſtis fuit ⁊ ho=
nores fugit in quo imitādus ē a quolʒ xp̄ia=
no. Primo eñ triſtitiā habuit:vñ Mat.xxvj.
Triſtis ē aīa mea vſq̄ ad mortē ⁊c. vñ Ber.
Legit xp̄z fleuiſſe nūq̄ riſiſſe.ſic ⁊ bōi fleāt
hic cū xp̄o in p̄nti:vt tūc cū btīs reputent. vñ
Mat.v.Btī q̄ nūc lugetis.Apl̃s.Eſt tp̄s flēdi
ſupple in p̄nti:⁊ tp̄s ridendi ſupple in futuro
ſiīr q̄libet xp̄ianus dʒ honores p̄ntes fugere

⁊ futuros honores in celo appetere.vñ Aug.
in li.de ci.dei.Diſce xp̄iane a xp̄o fugere glo=
riā mūdi:q̄ vocat⁹ ad regnū fugit vocat⁹ ꝟo
ad patibulū hūilr̄ ⁊ benigne ſe obtulit. Op=
poſitū exēplo xp̄i oñdūt illi q̄ volūt in p̄nti le
tari.vñ Gre.i omel.P̄ntia gaudia ſequunt ꝑ
petua lamēta.Vñ xp̄s i euāgelio dicit.Ve vo
bis q̄ nūc ridetis.O xp̄iane attēde q̄uō imita
ris exēplū xp̄i.Ip̄e eñ fleuit ⁊ tu rides: ⁊ i tri
ſtitia triginta trib⁹ annis vixit ⁊ tu letaris i illi
citis ⁊ vanitatib⁹ hui⁹ mūdi.vñ Greg.i ome.
Nemo pt̄ hic gaudere i hoc ſclo:⁊ illic regna
re cū deo.Iteʒ xp̄s fugit qñ populus volebat
eū facere regē:vt hr̄ Joā.vi.In hoc eū ſeq̄ dʒ
quilʒ xp̄ian⁹ ꝙ non dʒ appetere vel laborare
vel deſiderare p̄laturā i p̄nti vita.de hoc que
re ante ſer.iiij.A.F. Quantū ad tertiuʒ nunc
querit quare xp̄s ſpecialiter dilexit Joā.Re=
ſpondet ꝓpter tria.Primo ꝓpter puritatem
eius:q2 tales xp̄s multū diligit. Prouer.xxij.
Qui diligit cordis mūditiā habebit regē ami
cum. Scđo ꝓpter eius feſtiuā cōuerſionē q2
in ſua iuuētute ad xp̄m cōuerſus fuit:⁊ tales
xp̄s multuʒ diligit:qđ innuitur Mat.xix.vbi
dicitur ꝙ xp̄s paruulos amplexatus fuit:ma
nus eis īpoſuit ⁊ benedixit ipſis. Nunq̄ eñ
alicui ſeni talē charitatē oſtēdit ¶ Tertio pro=
pter ipſius Joānis feruentē dilectionē. De⁹
eñ diligit diligētes ſe. Prouer.viij. Ego di=
ligentes me diligo.¶ Quarto propter ipſi⁹ di=
gnitatē:q2 ipſe oīm ſanctoꝝ perfectiones ha
buit.De quib⁹ ſingularit̃ ſm ſtatus ſui p̄emi
nentiā oēs magnā gratiaʒ deputauerūt ſibi
factā.vt Eſaias.Dauid ⁊ Hieremiaſq̄ deus
fecit eos ꝓphetas ſuos. Jacobus qñ fecit eū
apl̃m.Lucas ⁊ marcus qñ fecit eos euangeli
ſtas.Laurentius ⁊ Stephanus qñ fecit eos
martyres.Nicolaus ⁊ dñicus qñ fecit eos cō
feſſores.katherina ⁊ Barbara qñ fecit eas vir
gines ⁊ ſponſas ſuas.In Joāne aūt hec oīa
reperiunt:q2 ꝓpheta in apocali. Apl̃s in epi
ſtolis.Euāgeliſta in euāgelio.Martyr autē
inquantū fuit oleo aduſtus ⁊ minime leſus.
Nā in actib⁹ apoſtoloꝝ legit ꝙ oēs apl̃i erāt
flagellati:ꝯfeſſor q2 doctor:ꝟgo q2 ſpōſus xp̄i
¶ Ultimo querit q̄ ſit differentia dilectionis
xp̄i ad Petrū ⁊ Joānē.⁊ videt ꝙ plus dilexit
Joānē q̄ Petrū:⁊ tñ Petrus videtur plus di
lexiſſe chriſtum q̄ Joannes. Circa qđ ſcien=
dum ꝙ triplex eſt dilectio:vna que cōſiſtit in
familiaritatis oñſione:⁊ in iſta magis dilexit
Joānem q̄ petrū:q2 maiora ſigna familiari=
tatis ſibi oſtēdit:ex eo ꝙ ſupra pect⁹ ſuū recu
buit:⁊ matrē ſuā ſibi cōmendauit.Scđa dile
ctio eſt q̄ cōſiſtit in donoꝝ exhibitione:⁊ i iſta
magis dilexit Petrū quia maiora dona ſibi

cõceſſit: qꝛ pͥncipalẽ apoſtoloꝝ ipſum fecit ſuū vicariū eum reliquit. claues regni celoꝝ ſibi dedit. Tertia dilectio eſt q̄ cõſiſtit in precordiali amore ⁊ in iſta vtrūqꝫ equaliter dilexit. Ambos eñ equaliter dilexit affectiõe: qꝛ ambo apud deum ſunt equalis meriti.

De innocentibus Ser. xvj.

Tñtes herodes occidit ·oēs pueros q̄ erāt ĩ bethleē ⁊ in oībus finib⁹ ei⁹. Mat. ij. Ex quo hodie pagiꝛ feſtū illoꝝ pueroꝝ innocētiū q̄ ab iniquo herode interfecti ſunt. Tūc in p̄nti ſermõe tria ſūt dicēda. Pͥmo q̄ aliq̄ parētes pueros ſuos ſpūalr̄ occidūt: ſicut herodes corpalr̄ occidit. Scdo d' ſolēnitate p̄ntis feſti. Tertio exēplū. A Quātū ad pͥmū ſciēdū ꝙ ſex ſūt gn̄a parentū q̄ occidūt ſuos pueros: ⁊ ſic dānāt ꝓpter eos. Pͥmi q̄ ſciēter rei ſunt ꝙ pueri ĩ vtero matris ſine baptiſmo decedūt. Et hoc ē valde graue homicidiū qꝛ ibi corp⁹ ⁊ aīa occidiꝛ Augn. Maius eſt dānū in amiſſione vni⁹ aīe q̄ mille corpoꝝ. Ber. Tot⁹ mūdus ille p̄ciū vnius aīe eſtimare nõ pōt. Ergo mater q̄ eſt p̄gnās ſollicitudinē dꝫ hr̄e de theſauro quē portat ĩ vtero ne fiat occaſio dānationis illi puero. ſilr̄ viri dñt parcere mulierib⁹ nec eas turbaꝛ nec terrere: nec v̄berare: imo ſibi ipſis ſubtrahere ĩ comedēdo atqꝫ bibēdo: ⁊ ĩpartiri ſuis mulierib⁹ p̄gnātib⁹: ⁊ hoc pp factū immo q̄libꝫ hō dꝫ ſuire mulier p̄egnāti. Exēplo marie q̄ trib⁹ menſib⁹ ſeruiuit elizabeth. Cōtra hoc faciūt illi q̄ vxores ſuas p̄gnātes ꝑcutiūt: trahūt: calcāt: trudūt ⁊ ipſi maledicūt: ſic rei erūt necis ĩ pueris. Silr̄ peccāt ille mlieres q̄ ſe ſup hoc remittūt q̄ p̄gnātes ſūt ⁊ ſciēter offendūt maritos ſuos. ſilr̄ peccant grauiꝛ ille antiq̄ vetule q̄ abortum vel ſterilitatē ꝑcurāt in aliq̄ muliere vel virgine. Silr̄ ille ancille q̄ cū pctō ⁊ ſcādalo ꝯcipiūt. ⁊ poſtmodū ꝓpter verecūdiā humanā eoſdē pueros ſciēter occidūt qḋ aīal irrationale nõ faceret. B Scḋi parētes ſunt illi q̄ pueros ſuos nimis diligūt. Sꝫ diceres nõ debeo diligere pueꝝ meū: Rn̄deo Immo debes diligeꝛ puerū qꝛ ē nāle: ſꝫ ordinate ⁊ infra deū debes diligere. Nā aliq̄ pueros ſuos vltra deū diligūt ⁊ habēt maiorē cõplacētiā in pueris q̄ ĩ deo oīpotēti ⁊ poti⁹. ⁊ libēti⁹ vidēt pueros q̄ deū ⁊ q̄ ſic pueros ſupra deū diligūt eoſdē pueros ſuū deū faciūt. Aug. Hoc ab hoīe coliꝛ qḋ pre ceteris diligiꝛ. Et deus q̄nqꝫ ex ſua bonitate ſubtrahit eis illos pueros vt xp̄i parētes cor ſuū ecōuerſo ad deū dirigāt ⁊ eū diligāt. Et eſt ꝫ vna rō q̄re illi pueri q̄ ſūt multū affabiles ⁊ prudētes ⁊ pulchri cito moriunꝛ: qꝛ parētes eoſdē cū nimio affectu diligunt: ⁊ cū nimia ſollicitudine eos ſcḋm curſuꝫ mūdi nutriūt ⁊ educāt. verbi gr̄a. Qn̄ ex ipſis volunt facere magnos dn̄os: rectores ciuitatū ⁊ magnas diuitias ſup eos hereditare ⁊ diuitib⁹ eos deſpõſare: nõ curātes an iſta bona ſpõſalia ſint iuſte vel iniuſte acq̄ſita. Et ꝓpter iſtā etiā curioſitatē ſollicitudinē quā habent ad pueros ornādo eos veſtibus obliuiſcunꝛ: q̄n qꝫ deū ⁊ ſeipſos negligūt in his q̄ ſpectāt ad ſalutē aīaꝝ. Et ſic ꝓpter nimiā dilectionem pueroꝝ q̄nqꝫ offendūt deū ⁊ ſeipſos dānant. Mat. x. Qui amat filiū vl̄ filiā ſup me non eſt me dign⁹. Tertij parentes ſunt q̄ informant pueros ſuos in malis: ſicut chorizare: ſupbe in veſtib⁹ incedere: faciem depingere: crines criſpos facere. Et ipſi parētes rei erunt oīm pctōꝝ q̄ ex mala informatiõe vl̄ malo exēplo filijs ſic adiſcūt ⁊ poſtmodū faciūt. verbi gr̄a Qui te pͥmitus ſuperbiā docuit particeps erit oīm pctōꝝ q̄ cū ſupbia perpetrabis vſqꝫ in finē vite: ⁊ ſic de alijs peccatis. Quarti parētes ſūt q̄ pueros nõ corrigūt cū delinquūt. Nā parētes teneuꝛ pueros corrigere. Vn̄ dꝛ in decre. Pater dꝫ filios caſtigare nõ ſemper oſculari. v. q. v. nõ oſculaꝛ. ⁊. xxiij. q. v. non putes. ⁊ extra de reſcrip. ſi q̄n. ⁊. j. di. ꝯtra morē. ¶ Queritur q̄liꝫ parentes debent corrigere pueros. Rn̄deo ſi ſunt boni ⁊ q̄nqꝫ fragilitate excedūt: tunc cū benignitate ſunt corrigēdi: exēplo marie q̄ dixit ad filiū ſuū poſtq̄ inuenit eū in tēplo poſt triduū. Fili qḋ feciſti nobis: pater tuus ⁊ ego dolētes q̄rebam⁹ te. Si aūt filij ſunt ꝯtumaces rebelles: tunc corrigēdi ſunt cū v̄gis ⁊ diſciplinis. vn̄ Prouerb. xxiij. Noli puero ſubtrahere diſciplinā. Si eñ eū ꝑcuſſeris virga nõ morieꝛ: ⁊ aīam ei⁹ de inferno liberabis. Et talis correctio erit meritoria ipſis parētib⁹. Nā quot plagas ipſis pueris ſic dabūt tot merebunꝛ coronas. Itē ſciēdū ꝙ parētes nõ debēt pueris maledicere. de hoc q̄re ſermo. xiij. M Quinti parētes ſunt q̄ malū exēplū prebēt filijs: ⁊ ꝓpꝛ hoc ſpūaliꝛ eos occidūt. Aug. Qui in ꝯſpectu populi male viuit q̄ntū in illo eſt eū a quo attendiꝛ occidit. Pueri eñ illa q̄ vidēt a parētib⁹ cõiꝛ imitanꝛ ſiue bonū ſiue malū. Si vident eos ieiunare: libēꝛ orare: eccliā frequētare: miſericordes eē: v̄itatē loq̄: deū bn̄dicere: pacē cū familia hr̄e: eos imitāꝛ. ſi āt eos vidēt ieiunia ab eccl̄ia iſtituta ſoluere: feſta n̄ celebrare: raro eccliā viſitare: ad tabernas ire: ſupbe incedere chorizare: blaſphemare: maledicere et imitātur: ⁊ ꝑ his malis exēplis parentes punienꝛ grauiter. Vn̄. Grego. in mora. Tot mortibus quis dign⁹ eſt quot exēpla ꝑuitatis in po-

ſteros relinq̇t. Tertiȷ ſut q̇ ſcietes res iniuſtas
lucrātur ad ditandū pueros ſuos. Nā quot
denarios pueris ſuis relinquūt tot gladijs
eos trāſfigūt. Aliq̇ bñ cognoſcūt ſe hr̃e res in
iuſtas:ꝛ ne filij exheredent̄ potꝰ volūt cū ipis
dānari. ⁋ Quātū ad ſcđz nota ꝙ feſtū inno
cētiū ꝛ eoꝝ martyriū ſolēniter ē ꝑagēdum et
hoc ꝓpter tria. Pꝛio ꝓpter tp̄s. nā ipſi primi
martyres ſūt q̇ ꝑ xp̄o poſt eiꝰ natiuitatē mar
tyrizati ſunt. Pro q̇ ſciēdū ē ꝙ triplex eſt mar
tyriū. Pꝛimū volūtatꝭ ꝛ opis ſicut btī ſtepha
ni ꝛ laurētij. Scđz volūtatꝭ ꝛ non opis: ſicut
btī Joā. euāgeliſte. ꝛ btī martini ꝛ ſiliū q̇ ha
buerūt volūtatē ꝛ affectū ſuſtinēdi martyriū
q̄uis paſſi non ſunt. Tertiū martyriū opis ꝛ
nō volūtatꝭ: ſicut innocētes vſuz rōnis nō habē
tes q̇ deū nō loquēdo ſz moriēdo ꝛ cū ſāguie
ſuo ꝯfeſſi ſūt. ꝛ ſic i ſāguie ſuo baptizati ſunt.
Et ꝓp illō triplex martyriū illa tria feſta ſūt.
imediate poſt feſtū natiuitatꝭ inſtituta. Pꝛio
feſtū btī ſtephani q̇ ē martyr volūtate ꝛ ope.
Scđo feſtū btī Joānis q̇ ē martyr volūtate ꝛ
nō ope. Tertio feſtū hodiernū inocētiū q̇ ſūt
martyres ope ꝛ nō volūtate. Scđo martyriuz
ꝛ feſtū innocētiū ē cōmēdabile ꝓp numeꝝ: qꝛ
tot ſūt ꝙ nūerꝰ eoꝝ icertꝰ eſt. ſz eccl̄ia ꝑagit
nūerū eoꝝ ſz viſionē quā Joānes vidit: vt hr̃
Apoc. xiiij. Uidi agnū ſtātē ſupra montē ſyō
ꝛ cū eo cētū q̄draginta q̄tuor milia hn̄tes no
mē eiꝰ ꝛ nomē pr̃is eiꝰ ſcriptū in frōtibꝰ ſuis
mō ſi laus vniꝰ ſcti vl̄ angeli vl̄ hoīs vniꝰ eſt
laudabilis ꝛ accepta corā deo q̄ tūc erit laus
tot ſctōꝝ inocētiū. Itē ſi deꝰ exaudit p̄ces vniꝰ
ſcti vl̄ maxie duoꝝ vl̄ triū ꝯgregatoꝝ in nōie
ipſiꝰ q̄d tūc vbi tot ſcti ſimul ſunt ꝯgregati.
Itē ſi vnꝰ ſctūs ē venerādus. nōne tūc tot mi
lia ſctōꝝ ſunt venerādi. Nūq̄ eñ i anno tot
ſctōꝝ feſtū ꝑagit̄: p̄ter feſtū oīū ſctōꝝ ſicut ho
dierna die ꝑagit̄. ⁋ Tertio ꝓpter locū qꝛ in
bethleē occiſi ſūt vbi xp̄s natꝰ ē: ergo i v̄bis
p̄dictis dictū eſt Mittēs herodes occidit oēs
pueros ꝛc. Ubi ſciēdū glo. ꝙ occiſio puerorū
facta ē poſt annū ꝛ tres dies poſt natiuitatē
xp̄i. Diſtulit em̄ ꝓp morā rome ꝯtractā. Fuit
eñ romā a Ceſare citatꝰ ꝛ ſic fere ꝑ annū īpe
ditꝰ fuit. Tūc ꝓphetia īpleta ē. rachel plorās
filios ſuos. Hier. xxxi. Quare Rachel ꝛ nō Ja
cob plorat. R̄ndeo ꝙ matres ſūt magis paſſi
biles ꝛ maioris pietatꝭ ſcḋm Ariſt. Ergo plꝰ cō
patiunt̄ pueris. Itē qꝛ plꝰ diligūt pueros. ꝓ
plꝰ dolēt de aduerſitatibꝰ pueroꝝ ꝙ autem
mr̃ plus diligit filiū q̄ pr̃: oñdit̄ triplici rōne
Pꝛia eſt q̄m mr̃ plꝰ dat d̄ ſubſtātia filio q̄ pr̃
ꝛ iō maiorē ꝑtē vr̃ hr̃e in puero. Scđa qꝛ mr̃
plus laborat circa filiū q̄ pr̃ ꝛ circa qđ plꝰ la
boramꝰ plꝰ diligimꝰ. Tertia qꝛ mr̃ plꝰ ē cer
ta de puero q̄ pr̃ ꝛ iō magis diligit filiū tam
q̄ rē certā. Pater v̄o minꝰ diligit tāq̄ rē du
biā. Un̄ Ariſt. iiij. Ethi. Matres eñ plus dili
gūt filios q̄ pr̃es: qꝛ certiores ſunt de eis: et
labores maiores hn̄t circa eos. querit̄ q̄re ho
die etiā ſubticet eccleſia cātica laudis ex leti
tia. ſ. Te deū laudamꝰ. Gloria i excelſis deo
ꝛc. Allelnya ꝛc. R̄ndetur ꝙ hoc fit ꝓpter tria.
Pꝛimo in ſignū fletꝰ quē mr̃es habuerūt de
occiſiōe pueroꝝ. Scđo in ſignū ſtatus: qꝛ ipi
pueri poſt occiſionē i limbū deſcēderūt. Ter
tio qꝛ v̄go Maria ꝛ puer Jeſus ꝛ Joſeph fu
giēdo in egyptū in exiliū iuerūt. Magna igit̄
ꝯpaſſio ē eis exhibēda: tum ꝓpter pueri tene
rā etatē: tum ꝓpter puerperij nouitatem: tū
ꝓpter Joſeph ſenectutē. ⁋ Quātū ad tertiū
nota exēplū de his q̇ filios ſuos nō corrigūt
cū delinquūt. Legit̄ de quodā patre viſitāte
tabernas ꝛ ludos: q̇ cū duceret paruulū filiū
ſuū ſecū: ille filiꝰ factus grādis poſt modum
ita aſſuetꝰ fuit ludis ꝛ tabernis: ꝙ nō poterat
īde retrahi: ꝛ poſtq̄ pecunia defecit cepit fu
rari. Pꝛio patri: deinde vicinis: nec pater ſuꝰ
corrigebat eū acriter: ſz q̄nq̄ leniter eū admo
nuit: ſz iſta admonitio in eo nihil ꝓfecit. Et
cū factꝰ eſſet magnꝰ vir ſemel ꝛ bis dep̄hē
ſus eſt i furto: ſz pater data pecūia bina vice
liberauit eū a ſuſpēdio: ꝛ tertia vice dep̄hēſꝰ
in furto ꝛ iudicatꝰ ꝛ deductꝰ ad ſuſpendium
rogauit ꝓpē deū vt adduceret̄ ſibi pater ſuꝰ:
q̇ cū flēs aduenīſſet rogauit eū filius ſuus vt
oſcularet̄ eū ꝛ remitteret ei iniurias: qđ cū fa
ceret pr̃ eiꝰ: filiꝰ eū ita momordit vt amputa
ret ei naſuz: ꝛ cū de hoc filiꝰ argueret̄ eo ꝙ pr̃
bina vice liberaſſet eū a ſuſpēdio data pecu
nia ꝑ eo ꝛ iā tertia vice iteꝝ libēter liberaſſet
ſi potuiſſet. R̄ndit filiꝰ. Ego bene egi ꝛ iuſte
feci: qꝛ ipe eſt cā ſuſpēdij mei: eo ꝙ a iuuētu
te ꝑmiſit me ſcḋm ꝓpriā voluntatē viuere nec
me aliq̄n correxit ꝓpter exceſſus meos quos
cōmiſi. Et i ſignū huiꝰ Prouer. xxix. dr̃. Puer
qui dimittit̄ volūtati ſue cōfundit matrē ſuā
imo patrē ꝛ oēs cognatos ſuos: Ergo Salo
mon dicit. Qui parcit virgis odit filiū ſuum.

Dn̄ica īfra octauas natiuitatis Chriſti
Ser. xvij. Quare xp̄s factus ſicut paruulus.

Puer autē creſcebat ꝛ confor
tabat̄ plenꝰ ſapiētia. Lu
ce. ij. Ex quo in p̄ſenti euāgelio ſic
mētiō d̄ puero nobis recēter nato
tūc ꝑ p̄nti ſermone tria ſunt dicē
da. Pꝛimo quare xp̄s paruulus factꝰ eſt. Se
cūdo quō debemus nos hr̃e ad iſtū paruulū
pueꝝ ieſum xp̄m. Tertio exēpliū. ⁋ Quātū
aūt ad primū ſciēdū ꝙ xp̄s paruulus factus
eſt puer triplici rōne. Pꝛimo in ſignū ꝙ fact

liter pōt placari ab his q̄ offēderunt eū. Naʒ
ſicut oliʒ cū pomo inobedientie offenſus fuit:
ſic iā puer fact⁹ faciliter quaſi cū pomo pla-
cari pōt. Scdo iō puer fact⁹ ē vt faciliter a no
bis decipi poſſit. Olim quare vēdidit regnuʒ
ſuū ſic q̄ nullus ſibi illō cōquirere potuit etiaʒ
q̄tūcūq; ſctūs ꝛ pfect⁹ fuerat: qđ pʒ in Johā.
bap. cui⁹ cib⁹ erāt locuſte ꝛ mel ſilueſtre qui ꝛ
habuit veſtē đ pilis cameloꝝ: nec vinū nec ſi
cerā bibit ſʒ ſola aqua cōtētus fuit. Et vltio
p veritate decapitat⁹ eſt: nec tñ ſic celū intra
re potuit. Itē in pphetis: ſicut in Eſaia queʒ
ſecauerūt cū ſerra lignea ex p̄cepto manaſſe
regis iudee. Itē pʒ i zacharia quē rex Joas la
pidare iuſſit inter tēplū ꝛ altare. Itē pʒ in Hie
remia q̄ a pplo iudeoꝝ lapidat⁹ eſt. Itē pʒ in
Amos quē Ozias rex tpa trāſfixit. hi oēs cuʒ
oib⁹ martyrijs q̄ ſuſtinuerūt celū itrare nō po
tuerūt vſq; dū xp̄s p mortē ſuā ianuā celi ape
ruit. Sʒ xp̄s puer nobis nat⁹ mō iā mirificoꝛs
fact⁹ ē q̄ aliqb⁹ dat regnū celoꝝ p oib⁹ ſuis re
bus: ſicut aplis q̄ oia p xp̄o reliqrunt aliqb⁹
p medietate reꝝ ſuaꝝ: ſicut zacheo q̄ dicit vt
hr̄ Lu. xix. ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ do pau
perib⁹. Aliqb⁹ p his reb⁹ q̄ ſupſunt vt hr̄ Lu
ce. xix. Qđ ſupeſt date eleemoſynā: ꝛ oia mū-
da erūt vobis. Aliqb⁹ ēt p duob⁹ obolis: ſicut
vidue q̄ obtulit dn̄o duo era. Aliqb⁹ p hauſto
aq̄. Mat. x. Quicūq; potū dederit vni ex mini
mis iſtis calicē aque frigide nō pdet merce-
dē ſuā. Aliqb⁹ dat p bona ſua voluntate qđ eſt
quaſi p nihilo dare. Ps. Pro nihilo ſaluos fa
cies illos. Itē p nihilo habuerūt terrā deſide
rabilē. vñ etiā Aug. Coronat de⁹ int⁹ volūta-
tē vbi nō inuenit facultatē. Tertio xp̄s puer
fact⁹ eſt in ſignū q̄ debem⁹ eū ſpūaliter cōci-
pere p bonū ppoſitū: pere p bōa opa: p perſe-
uerātiā nutrire: p patiētiā portare. ¶ Quā
tum ad ſcdm ſciēdū q̄ maria mater xp̄i nouē
bñficia exhibuit puero ſuo ieſu xp̄o q̄ ēt nos
iſto ſacro tpe ſpūalr̄ exhibere debem⁹. Pri-
mo cōcepit pueꝝ ieſum qñ angelus dixit ei.
Aue gr̄a plena. ſic ꝛ nos p bonā volūtatē ipʒ
ɔcipe debem⁹. vñ Chry. ſup Matt. Volunta-
tes bone ſic ſuaues ſunt apđ deū quēadmo-
dū odoriferi flores. Sʒ aliq ſunt ſicut ſteriles
mulieres q̄ obſtinati ſunt i pctis nec hn̄t vo-
lūtatē ſe emēdādi. Silr̄ ꝛ illi q̄ ſtāt i malis p-
poſitis malefaciēdi. Tales ſunt q̄ xp̄ʒ nō ɔcu
piunt ſʒ diabolū: ꝛ tales ſunt i piculoſo ſta-
tu. Vñ đr i decre. In malitijs voluntas p ope
reputat̄. de pe. di. j. oīs. Si qs haberet volun-
tatē vltra decē annos vel viginti ānos aliqđ
mortale pctm̄ cōmittere: ꝛ ſi infra illud tp̄s ſic
moreret̄ ppter malā volūtatē eternalr̄ dā-
naret̄: ꝗ tales ɔuerti debēt ad xp̄m p bonam

volūtatē. vñ Ber. Cū p bonā volūtatē incipi
mus eſſe dei deſinim⁹ eſſe diaboli. Scdo ma
ria peperit ieſuʒ. vñ Luc. ij. Impleti ſūt dies
ei⁹: vt pareret ꝛ peperit filiū ſuū pͥmogenituʒ
ſic ꝛ nos cū p bonā volūtatē ope cōpleuerim⁹
tūc xp̄m ſpūaliter generamus. ¶ Ubi ſcien-
dū q̄ qdā ſuffocāt fetū ſpūalē: vt ſunt illi qui
ſuffocāt bonā volūtatē in ſemetipſis: ꝛ nūq̄
vel raro ope pficiunt ſed cōtinue bonis volū
tatib⁹ ꝛ inſpiratiōib⁹ reſiſtūt. Itē qdā portāt
fetū ſpūalē decē vel viginti annis: cū tñ mu-
lier portat puerū ſuū vix nouē mēſes queʒ a
marito ſuo cōcepit: ſed iſti portāt bonā volū-
tatē p decē vl' viginti annos anteq̄ eā opere
impleāt̄. Itē qdā pariūt mōſtra. ¶ Nā legit̄
q̄ tpe Augu. hō qdā nat⁹ eſt q̄ habuit duo ca
pita: duo pectora: quattuor man⁹: vnum ven
trē: ꝛ duos pedes. Sic peccator qñ perpetrat
pctm̄ mortale: tunc ſpūalr̄ gn̄at monſtrū. Vñ
Albert⁹ magn⁹. Ala parit monſtrū q̄ pctā gi
gnit. Nunqđ mōſtrū foret q̄ faciē retro tergū
añ haberet: talis pctōr q̄ faciē retro hʒ mun-
dū p amorē reſpiciēdo ꝛ tergū añ. ſ. deū obli-
uiſcendo. Hiere. ij. Verterunt ad me terga et
nō faciē. Itē mōſtrū foret q̄ oculos ꝛ os in pe
dib⁹ haberet talis ē auarus q̄ niſi delectat̄ i
terrā videre. Ps. Oculos ſuos ſtatuerūt decli
nare i terrā ꝛ niſi delectat̄ loq̄ đ terrenis. Jo.
iij. Qui de terra eſt de terra loquit̄. Itē mon-
ſtrum foret q̄ caput deorſum haberet: terraʒ
amādo ꝛ pedes ſurſum in ſupbia ɔtra deum
recalcitrādo: ſʒ ſūt qdā q̄ pariunt. ſ. qui bonā
volūtatē ope pficiunt: ꝛ illi ſunt fratres ſoro
res ꝛ mater xp̄i. Mat. ij. Qui fecerit volūtatē
pris mei q̄ in celis eſt. ipſe me⁹ frater ſoror ꝛ
mater eſt. ¶ Tertio maria cibauit filium ſuuʒ.
Vñ canit̄. Paruoq; lacte paſtus eſt. Sic debe
mus paſcere ieſuʒ: ꝛ hoc facimus cū opa mie
pauperib⁹ exhibem⁹. Vñ đr in euāgelio. Qđ
vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis.
Itē in iudicio dictur⁹ eſt Eſuriui ꝛ non dedi
ſtis mihi mādueare: ſitiui ꝛc. Quotiens ergo
op⁹ mie exerces. ſ. eleemoſynā dādo: ſitiēdo:
potādo: toties pueꝝ ieſū paſcis. Quarto ma
ria balneata ē ieſuʒ puerū ei⁹: ſic ꝛ nos debe
mus ſibi balneū pparare. ¶ Sʒ diceres vbi
aquā recipiā? Rn̄deo q̄ i figura hui⁹ balnei
legit̄ Geñ. ij. q̄ in medio padiſi ē fons q̄ diui
dit̄ in q̄tuor ptes ꝛ irrigat oēm terrā ſic aqua
in q̄ xp̄s balneādus ē hauriri dʒ ex quattuor.
Pͥo ex memoria ppͥoꝝ pctōꝝ cuʒ contrito
corde: ſic maria magdalena hauſit aquam la
chrymarū cū q̄ xp̄o pedes lauit: ſic btūs Pe-
tr⁹ poſt trinā negationē exiuit ꝛ fleuit amare
ſic Dauid q̄ dixit. Lauabo p ſingulas noctes
lectuʒ meum. Scdo hauriēda eſt ex cōpaſ-

ſtōe de malis ꝓximoꝝ:ſic xp̄s ſleuit: ſuper ciuitatē hierłem dicens.Si cognouiſſes et tu. Tertio ex feruēti deſiderio vidēdi deū ī celo. ps.Fuerūt mihi lachꝛyme mee panes die ac nocte duʒ dꝛ mihi quotidie vbi eſt,deꝰ tuꝰ.vñ etiā Pau.Cupio diſſolui ⁊ eē cū xp̄o.Quarto haurieda ē ex deuota memoria paſſiōis xp̄i. vñ Albert.mag.Simplex recordatio ſeu meditatio paſſiōis xp̄i plus valet q̄ ſi integrū an nū ieiunaret q̄s ī pane ⁊ aqua .vł ſi quotidie virgis ⁊ flagellis cederet᷑ vſq̄ ad effuſionē ſāguis vł ſi q̄tidie legeret vnum pſalteriū.Quīto maria inuoluit ieſū.vñ Lu.ij.Pānis inuoluit eū ⁊ reclinauit eū in p̄ſepio.Maria inuoluit eū pānis:⁊ hoc ſignificat humilitateʒ.Et ioſeph ab arimathia qñ mortuꝰ eſt ieſus.tūc inuoluit eū in ſyndōe mūda.⁊ hoc ſig̃t caſtitatē ſiue mūditiā.In ſignū q̄ q̄ volūt accedere ad ſacr̄m eucharīſtie dn̄i ieſum cum hūili ⁊ mūdo corde ſuſcipere.Itē ſciēdum q̄ qñ illi q̄ ſunt in matrimonio ꝯſtituti ⁊ veracit᷑ ſe hūiliant tūc ieſuʒ inuoluūt cū maria pāniculis:et ꝟgīes ⁊ vidue q̄ ī pura chaſtitate viuūt;⁊ deo ſeruiūt:ieſū cū ioſeph in ſyndone mūda inuol uūt. Sexto debemꝰ ieſū cū maria calefacere nā opʒ recētē pueꝝ calefieri:⁊ iſte ignis ē charitas dei ⁊ ꝓximi:⁊ quō ille ignis,debeat incēdi in corde hoīs.q̄re infra ſ.cxx.Septio maria locauit pueꝝ ad dormiendū:ſic ⁊ nos facere debemꝰ:⁊ hoc fit qñ pacē diligimꝰ.ps.In pace factꝰ ē locꝰ eiꝰ.Quidā ei ſunt q̄ nulāi q̄eteʒ xp̄o puero tribuūt vt auari q̄ die nocteq̄ ſe occupāt:⁊ p̄ diuitijs ꝯtinue laborāt. Silr ⁊ ſuꝑbi q̄ totis conatibꝰ iſiſtūt quō exaltēt᷑.Silr etiā luxurioſi q̄ quotidie laborāt quō ſuā libidinē expleāt.vñ Eſa.lvij.Cor īpij q̄ſi mare feruens q̄d quieſcere nō pōt.Itē alij ꝑturbāt ieſuʒ in lecto ſibi ꝑparato ab alijs vt iracūdi litigioſi: luxurioſi:⁊ ſic de alijs q̄ ad irā alios ꝓuocāt:⁊ ſic ieſuʒ in illis inquietāt:⁊ q̄nq̄ eū a ſe expellūt.ſ. qñ aliq̄s hō bonꝰ nimis īpatiēs efficit ⁊ nitit᷑ ſe vīdicare ꝟbis ⁊ factis. Itē alij ꝑparāt ſibi lectū ⁊ eū recipiunt:ſʒ nō diu eū apud ſe q̄ſcere ꝑmittūt ſicut recidiuātes q̄ iā iſto ſacratiſſimo t̄pe ſe ꝑparauer̄t ⁊ euchariſtia ſūpſeruntt;ſʒ finito feſto et ſb̄ carniſpriuiū ecōuerſo dāt ſe ad vanitates huiꝰ mundi.ſ.ſuꝑbiēdo choꝛizādo guloſe viuēdo ⁊ comedendo luxuriādo ⁊ ſeipos inebꝛiādo:⁊ ſic ieſū expellūt ⁊ tūc tales peiꝰ faciūt q̄ ante fecerunt Ieſum ſic expellēdo:ſicutiq̄ pauꝑes hoſpitio recipe:⁊ eos,poſtmodū ꝯfuſibiliter expelleret. Itē alij ꝑparāt ſibi lectū ⁊ eū recipiunt ſimul ⁊ q̄ſcere ꝑmittūt ſicut illi q̄ pn̄iaʒ egerunt et euchariſtiā ſumpſerūt:⁊ in pn̄ia vſq̄ ad finē ꝑſeuerabūt.De illis dicit ps.Hec req̄es mea in ſeclm ſecli:hic habitabo qm̄ elegi eā.Octauo maria portauit ieſum in brachijs ſuis ſic ⁊ nos.Nō eñ ieſus ſemꝑ dormit:ſʒ opʒ eū aliq̄ñ tolli de lecto ⁊ portari.hoc fit qñ hō aduerſitates ⁊ īfirmitates q̄ deꝰ mittit;ſuꝑ eū;patiēter ſuſtinet.Iteʒ qñ hō ꝑ ſeipʒ corpꝰ ſuū caſtigat.Silr qñ q̄s exercet;corpꝰ ⁊ mēbꝛa ī bonis opibus.Nā cū quo mēbꝛo deo ſeruis :vł patienter doloꝛes ſuſtines vel teipʒ affligis cū eodē xp̄m portas.aplꝰs.Gloꝛificare ⁊ portate deū ī corde ⁊ ꝯ Ko.Sʒ ſciēdū q̄ aliq̄ portāt, ſolū xp̄m in dextera manu ſicut illi q̄ regratiātur deo laudāt deū qñ ipſis ꝓſpere ſuccedit. ps. Cōfitebit᷑ tibi cū bn̄dixeris ei.Aliq̄ in ſiniſtra manu q̄ patiētes ſunt ī ꝑuis aduerſitatibus. Sʒ boni dn̄t portare puerū vtraq̄ manu ⁊ ad pectꝰ ſuū eū applicare:hoc fit pñ q̄s equo aīo ſuffert bonū ⁊ malū ſiue ſit infirmꝰ ſiue ſanꝰ diues ſiue pauꝑ:triſtis ſiue letꝰ.vñ boe.de cōſo.ph̄.Btūs eſt hō ille q̄ equo aīo patit᷑ bonū ⁊ malū. Nono debemꝰ puero ieſu cātare ſicut matres huiꝰ ſeculi faciūt .Et hoc fit qñ deuote oꝛas vel aliq̄d boni legis.vñ Aug.ſuꝑ ps.lxxxv.Oro tua locutio eſt ad deū qñ legis deꝰ tibi loquit᷑:qñ oꝛas cū deo loq̄ris.ſilr qñ deū laudas et ei regratiaris ⁊ hoc eſt opus angeloꝝ ⁊ ſctōꝝ in celo exiſtētiū.ps.Qui habitat in domo t.d.⁊c.ber.Diſcamꝰ in terris q̄s facturi ſumꝰ laudes in celis:nil ita ꝓprie ī terris celeſtis habitatiōis ſtatū repreſētat.ſicut alacriꝰ laudātiū deū.Aug. in li.ꝯſo.Uere felix eſſet q̄ poſſet diuine laudi ſemper inſiſtere Quātū ad tītiū ſciēdū ē vnū exēpluq̄ grē agēde ſunt deo oībꝰ q̄ videt᷑.Cū q̄dā fr̄ dixiſſet nihil ſe ꝯſpicere q̄ nō edificaret᷑.Aliꝰ ait .Quid tibi nūc ꝯfert edificatiōis viſio bufōis.ait ille certe mltū:q̄ nihil merui q̄re me deꝰ fecit hominē ⁊,nō bufonē:⁊ q̄tiēs bufonē video ⁊ totiēs hoc bn̄ficiū, ad mētē reuoco ⁊ gr̄as ago ei q̄ me nō meo merito ad tā execrabilē nō effigiauit ſpēm pulcherrimā ⁊ imaginē regiaʒ mihi tribuit.

De eadē dn̄ica Ser.xviij.q̄ impedimēta ꝓfectus ſunt ſeptem.

PUer autē creſcebat .⁊c.Sicut puer ieſus creuit corpalr ita ⁊ nos creſcere debemꝰ ſp̄ūalit᷑ .vñ aug.de ꝟbis dn̄i.Semꝑ āmbula ꝑ ꝓfice noli ī via deficere: noli retro ire noli deuiare.remanet q̄ nō ꝓfic.t:retro cedit q̄ ad ea reuoluit᷑.vñ iā receſſerat:deuiat q̄ apoſtatat.vñ ēr Ber.Nūq̄ iuſtus arbitrat᷑ ſe cōꝑchendiſſe.nunq̄ dicit ſatis eſt:q̄ ſemper eſurit ⁊ ſitit iuſtitiā:ita vt ſi ſemper viueret ſemꝑ inq̄ntū eſt in ſe iuſtioꝛ eſſe cōtēnere ⁊ ſꝑ de bono in meliꝰ ꝓficere totis viribus

conaref:ergo ſicut puer ieſus creſcebat corpa
liter ſic ⁊ nos ſpūaliter. ¶ Vñ in pñti ſermõe
dicenda;ſunt ſeptē impedimēta q̄ impediunt
hoīez a pfectu ſpūali:ſic ꝙ nunq̄ pficit ſpūa
liter veraciter:nec vnq̄ pfectus erit. Primuz
impedimentū eſt defect⁹ deſiderij pficiendi.
Nā q̇ hʒ verum deſideriū pficiēdi vtiq̄ in ali
quo de die in diē ſe emēdaret:ſʒ q2 nō hʒ verū
deſiderium pficiēdi:ideo nō pficit:q̄uis etiā
ꝯfiteanf:tñ ex quo nō hʒ feruēs deſideriū pfi
ciēdi:iō i nllo ſe emēdat. Hodie eñ facit ſicut
heri:cras ſicut hodie. Sʒ diceret aliq̄s vñ pue
nit hoc ꝙ hō nō hʒ feruēs deſideriū pficiēdi.
Rñdeo ꝙ hoc cauſaf ex pſumptiōe pfectiōis ꝛ
pbitatis:vt cū hō reputat ſe aliq̄d eē cū nihil
ſit:vñ Sen. Jō meliores fieri nolum⁹:q2 opti
mos nos eſſe putam⁹. Aug. Opʒ tibi diſplice
re qđ es ſi vis pueníre ad illđ qđ nō es. ergo q̄
vult pficere dʒ feruēs deſideriū pficiēdi hr̄e ꝛ
eſtimare quaſi vix adhuc inciperet deo ſeruire.
Ps. dixit nūc ꝛc. Ber. Minle pro certo bon⁹ eſt
q̄ melior eē nō vult. ⁊ vbi icipis nolle fieri me
lior deſinis eſſe bon⁹. Ergo vt hr̄ Matthe. v.
Beati q̄ eſuri. ⁊ ſiti. iuſti. vñ Aug. Tota vita
chriſtiana deſideriū ē ale. ¶ Secundum im
pedimētū ē nimia diuiſio animi circa exterio
ra ⁊ mūdana. Geñ. xlix. Effuſ⁹ es vt aqua ne
creſcas. Modo ſicut aqua fluit hincinde ⁊ diſ
pgit ſic ⁊ anim⁹ nimis diſpſus nō pficit. Opʒ
eñ habere quietū cor ſecū ⁊ cū alijs:vt caueat
ſibi a uanis pturbationib⁹ ⁊ ſupfluis ⁊ nō ne
ceſſarijs occupatiōib⁹. Primo a vanis pturba
tiōib⁹:q2 ſunt nōnulli qb⁹ cura eſt de oībus:
qui oīa volūt arguere q̄ vidēt:ſi ſcđʒ ſuū eſſe
etiā nō ſūt:etiā ſi bona ſunt ad ſingula mouē
tur garriūt cōtendūt:nil pati equanimiter vo
lunt. Scđo a ſupfluis occupatiōib⁹ q2 ſūt nō
nulli quibus nō ſufficit de pñtib⁹ eē ſolicitos
ſʒ ēt ſibi ⁊ ſuis volūt pro lōgis tpibus futuris
puidere:quaſi de⁹ de cetero ab hoīm cura ſe
eximere vellet ⁊ terra ceſſaret fruct⁹ neceſſa
rios gignere. Jſti eñ hoīes deū a ſe elongāt
ppter cordis inquietudinē:q2 de⁹ quietū cor
deſiderat vbi quieſcat:ſicut deus pr̄ querit di
cens. Sup quē quieſcet ſpūs me⁹ niſi ſup hu
milē ⁊ quietū? Ber. Colūba cū nō inueniret vbi
q̄eſceret pes eius:reuerſa eſt in archā ad noe
Sic ſpūs ſctūs. vbi nō inuenit cor q̄etuz reuer-
titur ad ꝯgregationē ſanctorū in celū vbi eſt
pax ꝯtinua. vñ Aug. Nō pōt aīa niſi in eo qui
diligit q̄eſcere. Eterna āt requies nō datur ei
niſi in dilectione ⁊ delectatiōe dei q̄ ſol⁹ eter-
nus eſt. vñ etiā Damaſ. lib. iiij. Quid eñ ꝑtio
ſius q̄ in manu dei eſſe. Vita eñ eſt de⁹ ⁊ lux
q̄ in manu dei ſunt in vita ⁊ luce exiſtunt. ¶
Tertiū impedimētū eſt defect⁹ ſapīe ⁊ diſcre

tiōis. Diſcretio eñ eſt mater ꝟtutū. Jndiſcre
tū feruorē hñtibus diabol⁹ q̄nq̄ ſuggerit ar-
ctiorē viā vt cito deficiāt. Tales q̄nq̄ in inſa
niā icidūt ⁊ inutiles fiūt ſibi deo ⁊ pximo. Et
poſtmodū q̄ñ debilitanf tūc q̄rūt recreatiōes
⁊ exinde diſſolutiores erūt. Vñ caſſio. i colla.
patrū ſcribit ꝙ āti q̄ pr̄es ad anthoniū adeūn-
tes querebāt quenā virtus hoīem ad pfectio
nē recto tramite veheret diaboli īſidijs euita
tis. Quib⁹ rñdit pm⁹ inquit hac in vigiliarū
⁊ ieiuniorū attenuatiōe ꝯſiſtere: q2 his corp⁹
attenuatū facili⁹ ſpūi obediret. Ali⁹ in paupꝰ
tate eo ꝙ familiarius tales deo inherere poſ
ſent. Alij in operibus mīe q2 ſola talia xp̄s in
iudicio dixit remunerari. demum beatus An
thonius dixit:hec oīa bona ⁊ neceſſaria ſunt
ſed his ſpecialē pfectionem attribuere caſus
mltorū nō ſinūt. Sola ergo diſcretio virtus
principalis eſt que oīm virtutū generatrix cu
ſtoditrix ⁊ ꝯſummatio exiſtit. ¶ Et narra
uit eis exēplū de quodā antiquo patre hero
noīe:qui quinquaginta annis in heremo cō
moratus magne abſtinētie fuit q̄ tādē ange
lū ſathāe pro āgelo lucis ſuſcipiēs ⁊ ſuis ſua
ſiōib⁹ acq̄eſcēs ſe in puteū pfūdum pꝛecit ex
iuſſu ſathane quē āgelū dei credebat. ⁊ ipſe ā
tiqu⁹ pr̄ credebat ſe illeſū exire de puteo put
diabol⁹ ei pmiſerat. Extract⁹ itaq̄ a fr̄ibus
lʒ ſemiuiu⁹:credere tñ noluit ſe ēe deceptū ſic
ꝙ mortu⁹ ē ⁊ a paſſūcio ſepltura difficillīe ex
rogatu fratrū obtinuit. vñ ber. Diſcretio oīb⁹
ꝟtutib⁹ ordinē pōit:tolle hāc ⁊ ꝟt⁹ viciū erit.
Querif quō diſcretio acq̄rif. Rñdet Caſſio. ꝙ
ſola hūilitate citi⁹ pmū iudiciū eſt oēs cogita
tiōes ſpūali pr̄i reuelare a q̄ poſſit īformari.
¶ Jtē ſciēdum ꝙ q̄lʒ deuot⁹ oīa cū ꝯcilio di-
ſcretorū virorū dʒ facef i qb⁹ ē dubi⁹ ⁊ alijs di-
ſcretis viris pl⁹ credef dʒ q̄uis q̄ ſibi ipſi: ⁊ dʒ
ea ſeq̄ q̄ iubēt ⁊ vitare q̄ phibēt fieri. vñ Eccl.
xxxij. fili mi ſine ꝯſilio nihil facias. ⁊ poſt factū
nō penitebis. null⁹ eñ ſibi ipſi ſufficit:vult eñ
de⁹ ignorātes doceri ab alijs. vnde dñs miſit
paulū ad ananiā vt eū inſtrueret. Jtē ſciendū
ꝙ ſctītas vite nō ꝯſiſtit in ieiunijs ⁊ vigilijs ⁊
exercitijs:ſʒ ꝯſiſtit in virtutibus .ſ. hūilitate:
patientia charitate mīa ⁊ obedientia. ſ. ꝙ hō
frāgat ppriā volūtatē:⁊ hoc ptʒ in diabolo q̄
ſemp ieiunat ⁊ durā vitā hʒ:⁊ tñ nō eſt ſctūs
q2 caret ꝟtutib⁹ .ſ. hūilitate:charitate ⁊ ſic de
alijs. Vñ iſta exteriora exercitia inim̄ ſūt lau
dabilia inquātum hoīem diſponūt ad virtu-
tes. ¶ Quartū impedimentum eſt verboſi-
tas q̄ īpedit pfectū ſpūalē ipſi⁹ hoīs. Job. xi.
Nūq̄ ꝟboſus iuſtificabif. vñ Grego. Multilo
quio quiſq̄ ſeruāta rectitudinē iuſtitie tenef
non pōt. Ps. Vir linguoſus non dirigetur. in

terra. Un ſciedum ꝙ quilibet religioſus ⁊ hõ deuot⁹ q̄ vult bõa ꝓficere dꝫ ſtudere ad refre nãdũ lingua ſuã a ſupfluis ⁊ inutilibus verbis. Rõ huius eſt: qꝛ ꝑ vitiuꝫ loquacitatis ni mie perdit homo deuotionẽ ⁊ religioſitateꝫ. vñ Jac. j. Si q̄s putat ſe religioſuꝫ eſſe ⁊ non refrenat linguã ſuã: hui⁹ vana eſt religio: ergo verboſus hõ nũq̄ veraciter ꝓficit in ſãcti tate ⁊ virtutib⁹. vñ arſenio dictũ eſt: fuge: tace: q̄eſce. vñ Jac. j. Sit oīs hõ velox ad audien dũ: tard⁹ ad loq̄nduꝫ. modicũ loqui eſt ſignũ ſctitꝫ ⁊ ꝓbitatis. vñ Eſa. xxx. In ſilentio ⁊ ſpe erit fortitudo vr̃a. Jac. iij. Si q̄s ꝟbo nõ offen dit hic ꝑfect⁹ ẽ vir. Un religioſi q̄ tenẽtur ten dere ad ꝑfectionẽ habẽt ex ꝯſtitutiõibus ſuis in q̄b⁹ locis ⁊ tꝑalib⁹ õbẽt ſeruare ſilẽtiũ vt ſic liguã ſuã refrenẽt: vt eo meli⁹ ⁊ forti⁹ in deuo tiõe interiori ꝓficiãt. ¶ Un legit in vitaſpa trũ ꝙ q̄dã heremita trib⁹ annis lapidẽ geſtabat in ore ⁊ ſic addiſceret ſilẽtiũ ſeruare. Quintuꝫ impedimẽtũ eſt mutabilitas qua homo iã vult vnũ ⁊ poſtmodũ aliõ: iã incipit illud bonũ agere poſt duos dies incipit aliõ bonũ agere: ⁊ ſic nõ ꝯtinuat bonũ inceptũ: ſꝫ de die in diẽ mutat de vno in aliõ ⁊ ꝓpter iſtã mutabilitateꝫ nõ ꝓficit. Ber. Qui alicubi tendit ſi vnã ⁊ rectã tenuerit viã cito ꝑuenit q̄ tendit ⁊ itineris ⁊ laboris aliq̄n facit finẽ. Si ꝟo ml̃tas egredit vias errat nec laborꝫ aliq̄n facit finẽ qꝛ error nõ hꝫ finẽ. Sextum impedimẽtũ eſt cũ q̄s nõ curat venialia pctã dimittere. vñ Prouer. Qui minima negligit paulatim defluit. vñ etiã Greg. in paſto. Qui minima peccata deflere ac deuitare neglexerit a ſtatu iuſtitie nõ q̄dẽ repẽte ſꝫ partim cadit ſꝫ diceres quõ venialia ipediũt ꝑfectũ hoīs. Reſpõdeo ꝙ ꝑfect⁹ hoīs ꝯſiſtit in feruore charitatis: ſed venialia feruorẽ charitatꝫ diminuũt: ſicut aq̄ feruorẽ ignis: ſꝫ mortale pctm̄ extinguit totã charitatẽ. vñ aliq̄ ꝑdũt deuotionẽ ⁊ tepeſcũt notabilr̃. Et rõ hui⁹ eſt qꝛ nõ curãt dimittere venialia: ergo q̄ vult veraciter ꝓficere curam diligent dꝫ apponere: vt nõ ſolum vitet pctã mortalia ſꝫ etiã ꝑua pctã ⁊ venialia inq̄tuꝫ põt: q̄uis ex toto nõ poſſit q̄s oīa pctã venialia vitare: qꝛ ꝯꝫ Solo. puer. xxiiij. Septies in die cadit iuſt⁹ ⁊ reſurgit tñ hõ dꝫ ſe moderare ⁊ venialia q̄tũ põt cauere ⁊ curare. vñ Hiero. in epi. Mẽs xp̄o dedicata ſi cauere dꝫ maiora quõ etiã maiora qꝛ venialia multiplicata grauãt. vñ Aug. ſu ꝑ Jo. Minuta ſũt pctã ad modũ arene grana. Sꝫ ſi ml̃ta arena ponat ꝑmit ⁊ opꝑmit. vñ ẽt Gre. Uitaſti grãdia vide ne obruaris arena. ¶ Septimũ impedimẽtũ eſt amor iordinat⁹ ad ꝓpriuꝫ corp⁹: ⁊ inde fit hõ puſillanimis: ⁊ puſillanimitas aſſimilat

hyemi ſi ꝑmittẽt exire gramẽ vl̃ flores ab arborib⁹. ſic mlt̃i nõ audẽt facere bona opa: qꝛ intm̄ timẽt ſuſtinere aliq̄d aduerſitatꝫ ⁊ aſperitatis. Prouer. xviij. Pigrũ deijcit timor. Pro q̄ ſciẽdũ ꝙ caro ꝓpria nõ eſt iordinate diligẽda ſꝫ poti⁹ odiẽda tripl̃r. p̄mo qꝛ ẽ inimica ale. ⁊ q̄ corp⁹ ſuũ amat inimicũ ale ſue diligit. vñ gal. v. caro cõcupiſcit aduerſus ſpm̄. Scd̃o qꝛ caro eſt corruptio ale. Sa. ix. Corp⁹ qð corrũpit aggrauat alaꝫ ſurgeret ei ſepi⁹ ala ad orõ cũ ⁊ vigilãdũ: ſꝫ corp⁹ grauat alaꝫ ⁊ ipedit eã. tertio qꝛ amor ſui ẽ radix oīꝫ malorꝫ. vñ Apl̃s. Erũt hoīes ſeip̄os amãtes. nã de inordinato amore queꝫ hõ hꝫ ad ꝓp̄ũ corp⁹ orit gula: accidia luxuria ⁊c. Nã talis nõ ieiunat ieiunia ꝑcepta ab eccl̃ia cũ bñ poſſet hoc venit ex iordinato amore: qꝛ timet corp⁹ nimiũ grauari. ⁊ Silr̃ ꝙ de mane nõ ſurgit ſꝫ diu dormit: ⁊ q̄n ꝙ nõ vult aſperã veſtẽ iduere. nec dure iacere nec orare nec genuflectere: nec corp⁹ diſciplinare: nec ſibi in cõedẽdo vl̃ bibẽdo aliq̄ delectabilia ſubtrahet totũ cauſat ex nimio amore quẽ hõ hꝫ ad ꝓpriũ corp⁹. Silr̃ ꝙ hõ ſatiſfacit ſuis carnalib⁹ ꝯcupiſcẽtijs. ſ. crapuloſe viuẽdo: luxuriãdo: ſeip̄ꝫ inebriãdo cauſat ex inordinato amore corꝑis: ⁊ talia oīa ipediũt ꝑfectũ hoīs ⁊ iſtruũ diuie grãe qui tales non ſentiunt dulcedinẽ diuie ꝯſolatiõis. vñ Aug. ii. v. ꝯfe. Gaudiũ diuine ꝯſolatiõis nõ deguſtas ſi carnali delectatiõe cor maculas. ¶ Ultimo q̄rit vtrũ amor ſui ſit pctm̄ mortale. Rñdeo ꝯm hermanũ de ſchildi tꝫ ꝙ nõ etiã ſi plus q̄s ſe amet q̄ expedit. Sꝫ tm̄ ſi amor ſui creſcit i ꝯtẽptũ dei: tũc erit pctm̄ mortale. verbigr̃a. Ut ſi q̄s nollet ieiunare vt tenet ex ꝑcepto eccl̃ie ⁊ bñ poſſet: ſꝫ nõ vult corp⁹ ſuũ aggrauare. Silr̃ nec vult ſurgere dñica die ad miſſã audiẽdã ꝓut q̄lꝫ hõ tenet ex ꝑcepto eccleſie. vt hr̃ in dec. Dñica eñ die dꝫ miſſa audiri ab oīb⁹. de ꝯſe. di. j. miſſas. Et breuit qñ cũq̄ q̄s par⁹ ẽ trãſgredi ꝑceptũ dei ⁊ eccl̃e ꝓpter illicitũ ſui amorẽ tũc erit pctm̄ mortale. Jdip̄ꝫ dicẽdũ ẽt ſi amor iordinat⁹ ꝟgat i ꝯtu riã ꝓximi ſui ꝙ tũc eſt mortale ꝯꝫ mẽſurã iniurie niſi iniuria eẽt nimia tũc eñ eẽt veniale. ⁊c.

In Circũciſione dñi Sermo. xix.

Poſtq̄ cõſummati ſunt dies octo vt circũcideretur puer vocatũ eſt nomẽ ei⁹ ieſus. ⁊c. Luc. ij. Infãs octo dierũ circũcidetur. Gen. xvij. Solẽt hoīes in nouo anno ſibiĩuicẽ munuſcula dare. Sen. i li. de clemen. ad Neroneꝫ. Bñficiũ accepit q̄ digne dedit. Macrob. Indignus eſt hoīo dãdis q̄ de bñficio dato eſt igrat⁹. Uarro in ſentẽtijs. Bñficiũ q̄ dare neſcit iniuſte petit. Tulli⁹ ꝯtra Sa

conaret᷑:ergoſicut puer ieſus creſcebat corpa
liter ſic ⁊ nos ſpūaliter. ¶ Uñ in pn̄ti ſermõe
dicenda;ſunt ſeptē̄ impedimē̄ta q̄ impediunt
hoīez a ꝑfectu ſpūali:ſic ꝙ nunꝗ̄ ꝑficit ſpūa
liter veraciter:nec vnꝗ̄ ꝑfectus erit. Primū
impedimentū eſt defect⁹ deſiderij ꝑficiendi.
Nā q̄ hȝ verum deſideriū ꝑficiē̄di vtiqȝ in ali
quo de die in diē ſe emē̄daret:ſȝ q: nõ hȝ ver̄
deſiderium ꝑficiē̄di:ideo nõ ꝑficit:ꝗ̄uis etiā
ꝯfiteant᷑:tñ ex quo nõ hȝ feruēs deſideriū ꝑfi
ciē̄di:iõ i nl̄lo ſe emē̄dat. Hodie eīm facit ſicut
heri:cras ſicut hodie. Sȝ diceret aliqs vñ ꝓue
nit hoc ꝙ hõ nõ hȝ feruē̄s deſideriū ꝑficiē̄di.
Rñdeo ꝙ hoc cauſat᷑ ex p̄ſumptiõe ꝑfectiõis ⁊
ꝓbitatis:vt cū hõ reputat ſe aliq̄d eē̄ cū nihil
ſit:vñ Sen. Jõ meliores fieri nolum⁹:q: opti
mos nos eſſe putam⁹. Aug. Opȝ tibi diſplice
re qđ es ſi vis ꝑuenire ad illđ qđ nõ es. ergo q̄
vult ꝑficere dȝ feruē̄s deſideriū ꝑficiē̄di hr̄e ⁊
eſtimare quaſi vix adhuc inciperet deo ſeruire.
Ps. dixit nūc ⁊c. Ber. Minime pro certo bon⁹ eſt
q̄ melior eē̄ nõ vult. ⁊ vbi icipis nolle fieri me
lior deſinis eſſe bon⁹. Ergo vt hr̄ Matthe. v.
Beati q̄ eſuri. ⁊ ſiti. iuſti. vñ Aug. Tota vita
chriſtiana deſideriū ē̄ ale. ¶ Secundum im
pedimē̄tū ē̄ nimia diuiſio animi circa exterio
ra ⁊ mūdana. Gen. xlix. Effuſ⁹ es vt aqua ne
creſcas. Modo ſicut aqua fluit hincinde ⁊ diſ
ꝑgit ſic ⁊ anim⁹ nimis diſꝑſus nõ ꝑficit. Opȝ
eīm habere quietū cor ſecū ⁊ cū alijs:vt caueat
ſibi a vanis ꝑturbationib⁹ ⁊ ſuꝑfluis ⁊ nõ ne
ceſſarijs occupatiõib⁹. Primo a vanis ꝑturba
tiõib⁹:q: ſunt nõnulli qb⁹ cura eſt de oībus:
qui oīa volūt arguere q̄ vidē̄t:ſi ſcđȝ ſuū eſſe
ctū nõ ſūt:etiā ſi bona ſunt ad ſingula moue
tur garriūt cõtendūt:nil pati equanimiter vo
lunt. Scđo a ſuꝑfluis occupatiõib⁹ q: ſūt nõ
nulli quibus nõ ſufficit de pn̄tib⁹ eē̄ ſolicitos
ſȝ ē̄t ſibi ⁊ ſuis volūt pro lõgis tꝑibus futuris
ꝓuidere:quaſi de⁹ de cetero ab hoīm cura ſe
eximere vellet ⁊ terra ceſſaret fruct⁹ neceſſa
rios gignere. Jſti eīm hoīes deū a ſe elongā̄t
ꝓpter cordis inquietudinē̄:q: de⁹ quietū cor
deſiderat vbi quieſcat:ſicut deus p̄r querit di
cens. Suꝑ quē̄ quieſcet ſpūs me⁹ niſi ſuꝑ hu
milē̄ ⁊ quietū? Ber. Colūba cū nõ inueniret vbi
q̄eſceret pes eius:reuerſa eſt in archā ad noe
Sic ſpūſſctūs vbi nõ inuenit cor q̄etū reuer
titur ad ꝯgregationē̄ ſanctorū in celū vbi eſt
pax ꝯtinua. vñ Aug. Nõ põt aīa niſi in eo qui
diligit q̄eſcere. Eterna āt requies nõ datur ei
niſi in dilectione ⁊ delectatiõe dei q̄ ſol⁹ eter
nus eſt. vñ etiā Damaſ. lib. iiij. Quid eīm p̄cio
ſius ꝙ̄ in manu dei eſſe. Uita eīm eſt de⁹ ⁊ lux
q̄ in manu dei ſunt in vita ⁊ luce exiſtunt. ¶
Tertiū impedimē̄tū eſt defect⁹ ſapīe ⁊ diſcre

tiõis. Diſcretio eīm eſt mater ꝟtutū. Jndiſcre
tū feruorē̄ hn̄tibus diabol⁹ qn̄qȝ ſuggerit ar
ctiorē̄ viā vt cito deficiā̄t. Tales qn̄qȝ in inſa
niā icidūt ⁊ inutiles fiūt ſibi deo ⁊ ꝓximo. Et
poſtmodū qñ debilitant᷑ tūc q̄rūt recreatiões
⁊ exinde diſſolutiores erūt. Uñ caſſio. i colla.
patrū ſcribit ꝙ āntiq̄ p̄res ad anthoniū adeū
tes querebā̄t quenā virtus hoīem ad ꝑfectio
nē̄ recto tramite veheret diaboli inſidijs euita
tis. Quib⁹ rñdit p̄m⁹ inquit hac in vigiliarū
⁊ ieiuniorꝫ attenuatiõe ꝯſiſtere: q: his corp⁹
attenuatū facili⁹ ſpūi obediret. Ali⁹ in pauꝑ
tate eo ꝙ familiarius tales deo inherere poſ
ſent. Alij in operibus mīe q: ſola talia xp̄s in
iudicio dixit remunerari. demum beatus An
thonius dixit:hec oīa bona ⁊ neceſſaria ſunt
ſed his ſpecialē̄ ꝑfectionem attribuere caſus
mĺtorū nõ ſinūt. Sola ergo diſcrectio virtus
principalis eſt que oīm virtutū generatrix cu
ſtoditrix ⁊ ꝯſummatio exiſtit. ¶ Et narra
uit eis exē̄pliū de quodā antiquo patre hero
nole:qui quinquaginta annis in heremo cõ
moratus magne abſtinē̄tie fuit q̄ tā̄dē̄ ange
lū ſathā̄e pro āgelo lucis ſuſcipiē̄s ⁊ ſuis ſua
ſiõib⁹ acq̄eſcē̄s ſe in puteū ꝓfūdum ꝓiecit ex
iuſſu ſathane quē̄ āgelū dei credebat. ⁊ ipſe ā
tiqu⁹ p̄r credebat ſe illeſū exire de puteo ꝓut
diabol⁹ ei ꝓmiſerat. Extract⁹ itaqȝ a frībus
lȝ ſeminiu⁹:credere tñ noluit ſe eē̄ deceptū ſic
ꝙ mortu⁹ ē̄ ⁊ a paſſicio ſepl᷑turā difficilime ex
rogatu fratrꝫ obtinuit. vñ ber. Diſcretio oīb⁹
ꝟtutib⁹ ordinē̄ põit:tolle hā̄c ⁊ ꝟt⁹ vitiū erit.
Querit᷑ quõ diſcretio acq̄rit᷑. Rñdet Caſſio. ꝙ
ſola hūilitate citi⁹ p̄mū iudiciū eſt oē̄s cogita
tiões ſpūali p̄ri reuelare. a q̄ poſſit iformari.
¶ Jtē̄ ſciē̄dum ꝙ q̄lȝ deuot⁹ oīa cū ꝯſilio di
ſcretorꝫ virorꝫ dȝ facere i q̄b⁹ ē̄ dubi⁹ ⁊ alijs di
ſcretis viris pl⁹ credere dȝ q̄uis ꝙ̄ ſibi ipi: ⁊ dȝ
ea ſeq̄ q̄ iubē̄t ⁊ vitare q̄ ꝓhibē̄t fieri. vñ Eccl.
xxxij. fili mi ſine ꝯſilio nihil facias. ⁊ poſt fctm̄
nõ penitebis. null⁹ eīm ſibi ipi ſufficit:vult eīm
de⁹ ignorā̄tes doceri ab alijs. vnde dñs miſit
paulū ad ananiā vt eū inſtrueret. Jtē̄ ſciendū
ꝙ ſctitas vite nõ ꝯſiſtit in ieiunijs ⁊ vigilijs ⁊
exercitijs:ſȝ ꝯſiſtit in virtutibus .ſ. hūilitate:
patientia charitate mīa ⁊ obedientia. ſ. ꝙ hõ
frā̄gat ꝓpriā volūtatē̄:⁊ hoc p̄ȝ in diabolo q̄
ſemꝑ ieiunat ⁊ durā vitā hȝ:⁊ tñ nõ eſt ſctūs
q: caret ꝟtutib⁹ .ſ. hūilitate:charitate ⁊ ſic de
alijs. Uñ iſta exteriora exercitia intm̄ ſūt lau
dabilia inquā̄tum hoīem diſponūt ad virtu
tes. ¶ Quartū impedimentum eſt verboſi
tas q̄ ipedit ꝑfectū ſpūalē̄ ipſi⁹ hoīs. Job. xi.
Nūqȝ ꝟboſus iuſtificabit᷑. vñ Grego. Multilo
quio quiſqȝ ſeruā̄s rectitudinē̄ iuſtitie tenere
non põt. ps. Uir linguoſus non dirigetur. in

terra.Un̄ ſciedum ꝙ quilibet religioſus ⁊ hō
deuot⁹ q̄ vult bōa ꝑficere dʒ ſtudere ad refre
nādū linguā ſuā a ſupfluis ⁊ inutilibus ver-
bis.Rō huius eſt:qꝛ ꝑ vitiuʒ loquacitatis ni
mie perdit homo deuotionē ⁊ religioſitateʒ.
vn̄ Jac.j.Si qs putat ſe religioſuʒ eſſe ⁊ non
refrenat linguā ſuā:hui⁹ vana eſt religio:er
go verboſus hō nūq̄ veraciter ꝑficit in ſācti
tate ⁊ virtutib⁹.vn̄ arſenio dictū eſt:fuge:ta-
ce:q̄eſce.vn̄ Jac.j.Sit ois hō velox ad audien
dū:tard⁹ ad loq̄nduʒ.modicū loqui eſt ſignū
ſctitꝭ ⁊ ꝓbitatis.vn̄ Eſa.xxx.In ſilentio ⁊ ſpe
erit fortitudo vr̄a.Jac.iij.Si qs v̄bo nō offen
dit hic ꝑfect⁹ ē vir.Un̄ religioſi q̄ tenētur ten
dere ad ꝑfectionē habēt ex ꝯſtitutiōibus ſuis
in qb⁹ locis ⁊ tꝑalib⁹ obēt ſeruare ſilētiū vt ſic
liguā ſuā refrenēt:vt eo meli⁹ ⁊ forti⁹ in deuo
tiōe interiori ꝑficiāt. ¶ Un̄ legit̃ in vitaſpa
trū ꝙ q̄dā heremita trib⁹ annis lapidē geſta
bat in ore ⁊ ſic addiſceret ſilētiū ſeruare.Quin
tuʒ impedimetū eſt mutabilitas qua homo
iā vult vnū ⁊ poſtmodū aliō:iā incipit illud
bonū agere poſt duos dies incipit aliō bonū
agere:⁊ ſic nō ꝯtinuat bonū inceptū:ſʒ de die
in diē mutat̃ de vno in aliō ⁊ ꝓpter iſtā muta
bilitateʒ nō ꝑficit.Ber.Qui alicubi tendit ſi
vnā ⁊ rectā tenuerit viā cito ꝑuenit q̄ tendit
⁊ itineris ⁊ laboris aliq̄n facit finē.Si v̄o ml̃
tas egredit̃ vias errat nec laboꝝ aliq̄n facit
finē qꝛ error nō hʒ finē.Sextum impedimētū
eſt cū qs nō curat venialia pctā dimittere.vn̄
Prouer.Qui minima negligit paulatim de-
fluit.vn̄ etiā Greg.in paſto.Qui minima pec
cata deflere ac deuitare neglexerit a ſtatu iu
ſtitie nō q̄dē repēte ſʒ partim cadit ſʒ diceres
quō venialia īpediūt ꝑfectū hois.Reſpōdeo
ꝙ ꝑfect⁹ hois ꝯſiſtit in feruore charitatis:ſed
venialia feruorē charitatꝭ diminuūt:ſicut aq̄
feruorē ignis:ſʒ mortale pctm̄ extinguit totā
charitatē.vn̄ aliq̄ ꝑdūt deuotionē ⁊ tepeſcūt
notabilr̃.Et rō hui⁹ eſt qꝛ nō curāt dimitteret
venialia:ergo q̄ vult veraciter ꝑficere curam
diligent̃ dʒ apponere:vt nō ſolum vitet pctā
mortalia ſʒ etiā ꝑua pctā ⁊ venialia inq̄tuʒ
pōt:q̄uis ex toto nō poſſit qs oia pctā venia
lia vitare:qꝛ ſʒ Salo.ꝓuer.xxiiij.Septies in
die cadit iuſt⁹ ⁊ reſurgit tn̄ hō dʒ ſe modera-
re ⁊ venialia q̄tū pōt cauere ⁊ curare.vn̄ Hie
ro.in epi.Mēs xp̄o dedicata ſi.cauere dʒ mio
ra quō etiā maiora qꝛ venialia multiplicata
grauāt.vn̄ Aug.ſup Jo.Minuta ſūt pctā ad
modū arene grana.Sʒ ſi mlt̃a arena ponat̃
ꝑmit ⁊ opp̄mit.vn̄ ēt Gre.Uitaſti grādia vide
ne obruaris arena. ¶ Septimū impedimētū
eſt amor īordinat⁹ ad ꝓpriuʒ corp⁹:⁊ inde fit
hō puſillanimis:⁊ puſillanimitas aſſimilat̃
hyemi ſi ꝑmitterēt exire gramē vl̃ flores ab ar
borib⁹.ſic mlt̃i nō audēt facere bona opa:qꝛ
inertē timēt ſuſtinere aliq̄d aduerſitatꝭ ⁊ aſpi
tatis.Prouer.xviij.Pigrū deijcit timor.Pro q̄
ſciēdū ꝙ caro ꝓpria nō eſt īordinate diligēda
ſʒ poti⁹ odiēda tripl̃r.p̄io qꝛ ē inimica aīe.⁊ q̄
corp⁹ ſuū amat inimicū aīe ſue diligit.vn̄ gal.
v.caro ꝯcupiſcit aduerſus ſpm̄.Scd̃o qꝛ ca-
ro eſt corruptio aīe.Sa.ix.Corp⁹ qđ corrūpit̃
aggrauat aīaʒ ſurgeret ei ſepi⁹ aīa ad orā ⁊ ſi
⁊ vigilādū:ſʒ corp⁹ grauat aīaʒ ⁊ īpedit eā.ter
tio qꝛ amor ſui ē radix oīʒ maloꝝ.vn̄ Ap̄ls.
Erūt hoies ſeip̄os amātes.nā de inordinato
amore queʒ hō hʒ ad ꝓpꝛiū corp⁹ orit̃ gula:ac
cidia luxuria ⁊c.Nā talis nō ieiunat ieiunia
p̄cepta ab eccl̃ia cū bn̄ poſſet hoc venit ex īor
dinato amore:qꝛ timet corp⁹ nimiū grauari.⁊
Silr̃ ꝙ de mane nō ſurgit ſʒ diu dormit:⁊ q̄n
ꝙ nō vult aſperā veſtē induere.nec dure iacere
nec orare nec genufleclere:nec corp⁹ diſcipli
nare:nec ſibi in cōedēdo vl̃ bibēdo aliq̄ dele-
ctabilia ſubtrahet̃ totū cauſat̃ ex nimio amo
re quē hō hʒ ad ꝓpꝛiū corp⁹. Silr̃ ꝙ hō ſatiſ-
facit ſuis carnalib⁹ ꝯcupiſcētijs.ſ.crapuloſe
viuēdo:luxuriādo:ſeip̄ʒ inebriādo cauſat̃ ex
inordinato amore corpis:⁊ talia oia īpediūt
ꝑfectū hois ⁊ īfluxū diuie grē qui tales non
ſentiunt dulcedinē diui e ꝯſolatiōis.vn̄ Aug.
li.v.ꝯfe.Gaudiū diuine ꝯſolatiōis nō degu-
ſtas ſi carnali delectatiōe cor maculas. ¶
Ultimo q̄rit̃ verū amor ſui ſit pctm̄ mortale.
R̄ndeo ſm̄ hermanū de ſchildis ꝙ nō etiā ſi
plus qs ſe amet q̄ expedit.Sʒ tn̄ ſi amor ſui
creſcit i ꝯtēptū dei:tūc erit pctm̄ mortale.ver
bigr̃a.Ut ſi qs nollet ieiunare vt tenet̃ ex p̄ce
pto eccl̃ie ⁊ bn̄ poſſet:ſʒ nō vult corp⁹ ſuū ag-
grauare.Silr̃ nec vult ſurgere dn̄ica die ad
miſſā audiēdā ꝓut qʒ hō tenet̃ ex p̄cepto ec
cleſie.vt hr̃ in dec.Dn̄ica eīm die dʒ miſſa au-
diri ab oib⁹.de ꝯſe.di.j.miſſas. Et breuit̃ q̄ū
cūq̄ qs pat⁹ ē trāſgredi p̄ceptū dei ⁊ eccl̃e ꝓ
pter illicitū ſui amorē tūc erit pctm̄ mortale.
Jdeo p̄ʒ dicēdū ēt ſi amor īordinat⁹ ꝓgat i :nitu
riā ꝓximi ſui ꝙ tūc eſt mortale ſʒ mēſurā iniu
rie niſi iniuria eēt nimia tūc eīm eēt veniale.⁊c.

¶ In Circūciſione dn̄i Sermo.xix.

Poſtq̄ cōſummati ſunt dies
octo vt circūcideretur
puer vocatū eſt nomē ei⁹ ieſus.⁊c.
Luc.ij.Infās octo dierū circūcide
tur.Gen̄.xvij.Solēt hoies in noue
anno ſibīuicē munuſcula dare.Sen̄.i li.de
clemen.ad Neroneʒ.Bn̄ficiū accepit q̄ digne
dedit.Macrob.Indignus eſt oīno dādis q̄ de
bn̄ficio dato eſt igrat⁹.Uarro in ſentē:tijs.Bn̄
ficiū q̄ dare neſcit iniuſte petit.Tulli⁹ ꝯtra Sa

luſtiū. Bñficiū nihil aliō ē q̄ beniuola actio. Sic ſaluator noſter in carne nat⁹ hodie fide-
libus ſuis tribuit acceptabile ⁊ gratuitū do
num. ſ. ſanguinē ſuū precioſum quē hodie fu
dit in circū ciſiōe: vt euāgeliū teſtat̄ vbi dicit̄.
Poſtq̄ cōſūmati ſunt dies octo. Uñ ex hodier
no euāgelio colligit̄ q̄ ille q̄ ē interminabilis
⁊ eternus hodie i euāgelio octo dierū ſcribit̄
⁊ ille q̄ eſt ipaſſibilis ⁊ indiuiſibilis q̄ eſt pr̄i
ɔſubſtātialis hodie patit̄ ⁊ diminuit̄ ⁊ circū-
cidit̄. Silr̄ ⁊ ille q̄ ē meſtimabilis ⁊ cui⁹ narra
tiōe deficiūt ligue: hodie nolat̄ ⁊ nomē ei im-
ponit̄. hec tria tāgunt̄ i euāgelio hodierno.
Uñ in pñti ſermōe tria ſunt dicēda. Pmo q̄re
hodierna dies eſt multū celebris. Scđo q̄ricēs
xp̄s ſanguinē ſuū fudit. Tercio de ſpūali cir
cūciſiōe. A Quātū ad p̄mū ſciēdū q̄ hodier
na dies ē multū celebris. Pmo ex eo q̄ ē octa
ua dies natiuitat̄ xp̄i. ſi eñ alioꝝ ſctōꝝ octa
ue ſolēnes ſūt: quātomagis octaua dies ſcti
ſctoꝝ a q̄ oēs hn̄t q̄ ſcti ſūt: dꝫ ſolēnit̄ celebra
ri. Scđo ꝓpter impoſitiōeꝫ nois noui: q̄ vocatuꝫ
eſt nomē ei⁹ ieſus. De q̄ noīe dicit ap̄ls q̄
tota nr̄a ſalus ɔſiſtit in hoc noīe ieſus. Ieſus
eñ iterp̄tat̄ ſaluator. Xp̄s iterpretat̄ vnct⁹ la-
tie. B Circa qđ q̄rit̄ cū ieſus eſt ꝓpriū nomē
ei⁹: q̄re nos nō noīamur a ieſu ſaluati: ſicut
a xp̄o noīamur xp̄iani. Rñdet̄ q̄ illa duo noīa
ieſus xp̄s ſibi ɔueniūt. Primū. ſ. ieſus rōe pſo
ne ſm̄ deitatē ſꝫ xp̄s eſt nomē dignitatis ſm̄
hūanitatem. Ideo aūt a noīe xp̄i q̄đ eſt nomē
dignitatis ſꝫ hūanitatē nos noīamur xp̄iani
in pñti: q̄ debem⁹ eſſe reges regētes nos ⁊ ſa
cerdotes hoſtias ſpūales offerētes apoc. i. Fa
cit eñ nos deo nr̄o regnū ⁊ ſacerdotes. Sꝫ ve
illis q̄ ſolū hn̄t nomē q̄ xp̄iani ſunt ⁊ opa nō
hn̄t: q̄ ex hoc graui⁹ dānāt̄. vñ Augu. in lib.
de vita xp̄iana. Nō i hoc nobis tm̄ q̄ xp̄iani
dicimur blādimur: ſꝫ ꝓpt̄ hoc etiā nos iudi-
cā dos eſſe credam⁹ ſi nomē fruſtra vēdicem⁹
alienū. vñ etiā iſidor̄. in et imo. Nō ſe gl̄ietur
xp̄ian⁹ q̄ nomē hꝫ ⁊ facta nō hꝫ. Certiſſie ille
eſt xp̄ian⁹ q̄ factis ſe xp̄ianū oſtendit ⁊ ābulat
ſicut ille ambulauit a q̄ nomē ɔtraxit. Sed in
futuro noīamur a noīe ieſu ſaluati: qđ āpli⁹
nūq̄ poſſum⁹ amittere. vñ. Eſa. l. i. Sal⁹ mea
in ſempiternū erit. C Itē ſciēdū q̄ hoc nomē
ieſus mlt̄iplicē ɔfert hoī grām. Pmo q̄cq̄d hō
petierit in noīe ieſu hoc obtinebit. Iohā. xv.
Quicq̄d petieritis patrē i noīe meo dabit vo
bis. vñ oēs miſſe ⁊ orōnes ⁊ hore canonice cō
cludūt̄ hoc noīe ieſu. Uidemus eñ q̄ paupe
res petūt in noīe ſcti nicolai vel alicui⁹ ſcti et
q̄nq̄ obtinēt qđ petūt. vñ hodie in nouo āno
petere debem⁹ i hoc noīe ieſu remiſſionē oīm
pctōꝝ nr̄oꝝ. vñ Actu. x. Huic oēs ꝓphete te-
ſtimoniū p̄hibēt remiſſionē pcipere p nomen
ei⁹. Ergo xp̄ianus crede: nec deſpera i oībus
tuis pctīs: etiā ſi tot eſſent quot eſſent capilli
capitis tui. ps. Mlt̄iplicati ſunt ſup capillos
capitis mei. vl̄ ſi tot eſſent q̄ nūerū arene ma
ris excederēt. ii. paral. vl. dixit manaſſes. Pec
caui ſup nūerū arene mar̄. ſi ḡ multū ⁊ gra-
uiter peccaſti nō deſpera: ſꝫ dic cū ps. propter
nomē tuū dñe ꝓpitiaberꝫ pctō meo: mlt̄ū ē eñ
vñ b er. Oīa pctā venialia originalia crimina
lia ab origie mūdi vſq̄ ad finē cōmiſſa diuie
mie ɔpata ſunt q̄ſi ſola gutta ɔtra pelag⁹ to
ti⁹ maris. Nā oīa pctā ſunt finita: ſꝫ mīa dei
eſt infinita. vñ Ari. viij. ethi. Finiti ad infini-
tū nl̄la eſt ꝓportio. Scđo i hoc noīe ieſus vin
cim⁹ diabolū. Lu. x. Demonia etiā dñe ſubij-
ciunt̄ nobis i noīe tuo. vñ xp̄s dixit Mar. xvi.
In noīe meo eijciēt demoīa. hoc figuratuꝫ eſt
in Dauid ⁊ golia: vt hr̄. i. Regū. xvij. vbi dixit
dauid. Tu venis ad me cū gladio: ego āt ve-
nio ad te i noīe dñi exercituū. Dauid ei auda
ciā ſuā i noīe dñi tr̄it̄ poſuit. vñ Uale. in li. viij.
Mos erat romanoꝝ vt null⁹ ad iperiūa ſoliū
extolleret̄ niſi aioſitat ex audacia ⁊ ceterꝫ ire
niret̄ vtutib⁹ p̄cellere. golia āt in vr̄tutꝫ ⁊ forti
tudis ſue p̄ſūptiōe. vñ Origeñ. de decalogi
p̄ceptis. heu q̄ dānata p̄ſūptio tā audact aio
deū offēdere. Sꝫ p̄ſus nil eo dei ſtabili⁹ q̄ ſi
in pctīs ſuis q̄s aulus fuerit p̄manere. golias
diabolū ſigt̄ cui⁹ gladi⁹ eſt carnalis tētatio.
Clipe⁹ quo ſe abſcōdit ē ſimulatio boni. Nā
ſub ſpecie boī occultat malū ⁊ ſic decepit illos
quos cū manifeſtis pctīs nō pōt decipe. Da
uid ſigt̄ fidelē xp̄ianū q̄ in iuocatiōe nois dñi
in orōne ⁊ baculo crucis vel q̄nq̄ lapidib⁹. i.
cū recordatiōe q̄nq̄ vulneꝝ xp̄i vicit Goliā. i.
diabolū. ps. In noīe tuo ſpernem⁹ oēs iſurgē
tes in nobis. Tertio i noīe ieſu ɔſeq̄mur vitā
eternā. Nō eñ eſt aliđ nomē ſub celo in q̄ ſal
uemur. ps. In noīe dei nr̄i magnificabimur.
Ergo ob r̄uerētiā eiuſdē noīs oē genu flectat̄
celeſtiū terreſtriū ⁊ iſernoꝝ. Ergo q̄cūq̄ ali-
q̄s xp̄ianoꝝ audit i miſſa hoc nomē ieſ⁹ noīa
re dꝫ deuote genua ſua flectere ⁊ dicere o do
mine ſaluū me fac ꝓpt̄ nomē ſctm̄ tuū. Ter-
tio dies iſta celebrat̄ ꝓpter effuſionē ſanguis
ieſu xp̄i. hodie eñ icepit p nobis effūdere ſan
guinē ſuū quē tñ poſtea creſcēte etate p nobꝫ
largi⁹ effundebat. D Mō q̄tum ad ſcđꝫ ſciē
dū q̄ xp̄s ſanguinē ſuū ſepties fudit vt nos a
ſeptē pctīs mortalib⁹ mūdaret. Pmo i circūci
ſiōe ɔtra pctm̄ luxurie q̄ i p̄toplaſtis hōie i illo mem
bro pullulauit. Ergo ſi offēdiſti deū cū pctō lu
xurie noli deſperare: ſꝫ cū ɔtrito corde iuoca
miam dei vt ꝓpter ſuam amaram mortem ⁊
paſſionem ⁊ ſanguinem quē in circunciſione

effudit tibi ignoſcar. Et ſic ꝺ aliis pūctis lra
poſitis dicēdū eſt. Scꝺo in ſudore ſudit ſan-
guinē ſuū qñ i mōte oliueti orauit ⁊ hoc ꝯtra
pctm̄ gule. Nā ex gula naſcunt̄ mali humo-
res q̄ exiccant̄ per xp̄i amorē. Tertio i flagel
latiōe cōtra peccatū inuidie. Inuidi em̄ ſunt
canes mordētes. Si. n. leo timet qñ canis fla
gellat coꝛā eo: mlto fortiꝰ iſti canes timere de
bent qñ vidēt leonē idest xp̄m flagellatū eē.
Quarto i manuū pforatione ꝯtra pctm̄ auari
tie. Oſtēdit em̄ liberalē eſſe in manuum extē
ſiōe: aptione ⁊ pforatione. Nā manꝰ habuit i
cruce extēſas vt daret vniuerſa: habuit aper
tas vt daret liberalr̄: habuit aptas vt daret
totalr̄. Nota de auaritia ſicut ſpina in ſua pū
ctura ſanguinē non elicit nec effundit: ⁊ ideo
validius ipſum vulnꝰ intumeſcere facit. Silr̄
modo auaritia dū mentē perungit ſanguinē
ſceleris ⁊ pcti nō effundi ſinit p pniam ſatiſ-
factoriā: ſʒ vulnus magis itumeſcere facit: qꝛ
auarꝰ q̄to plꝰ hʒ tanto plus cupit. Quinto in
pedū afflictiōe cōtra pctm̄ accidie. Pedes em̄
aīe ſunt intelligētie ⁊ affectꝰ q̄ ſepe ſunt pigri
ad bonū: ſʒ qñ in xp̄i ſanguine itingunt̄ tunc
velocit̄ currūt ad deū ⁊ ad oē bonū. p̄s. Intin
guat̄ pes tuꝰ in ſanguine. Sexto in capite cō
tra pctm̄ ſupbie. Nā ſicut dicit Aug. Sub ſpi
noſo capite nō decet mēbrū fieri delicatū. Nā
nō debet caput eē humile ⁊ mēbrū eſſe ſuper
bū. vñ iterꝝ Aug. i ſer. Erubeſcere hō eē ſupbꝰ
vbi humilis factꝰ eſt deꝰ. Septimo in corde cō-
tra pctm̄ ire. Na ſʒ Ariſt. ſ. de aīa. Ira ē accē-
ſio ſanguinis circa coꝛ. Quātū ad tertiū ſciē-
dū ꝙ circūciſio olim fiebat cōtra pctm̄ origi-
nale ſicut iā̄ fit baptiſmꝰ. Iō pctō em̄ origina
li q̄tuoꝛ ſunt. ſ. culpa: fomes: priuatio grē ⁊ ca
rentia viſionis dei. In circunciſiōe autē aufe
rebat̄ cl̄pa: debilitabit̄ ꝯcupiſcētia: ꝯferebat̄
gratia: tollebaturq; diuine viſiōis carētia.
Sed qꝛ ianua nōdū erat aperta ⁊ ſic nō pote
rāt frui diuina viſiōe. Xp̄s aūt nō indigebat
circūciſiōe: qꝛ in ip̄o nulla fuit originalis cul
pa: nec in carne ſua aliq̄s fomes aut ꝯcupiſcē
tia. nec habuit priuationē grē ſed plenitudi-
neʒ gratie ⁊ in terra degēs fruebat̄ diuina vi
ſione. ¶ Voluit tñ circūcidi triplici ratione.
Pmo rōne ſui: vt verā carnē humanā ſe aſſū-
pſiſſe demōſtraret. Secūdo ratiōe iudeoꝝ vt
inexcuſabiles eſſēt. Si em̄ circūciſꝰ nō fuiſſet
potuiſſent ſe iudei excuſare ⁊ dicere. Ideo eū
nō recepimus qꝛ legē nō ſuauit. Vñ ipſe xp̄s
dixit Mat. v. Nō em̄ veni ſoluere legē aut pro
phetas: ſʒ iplere. Tertio rōe noſtri vt nos ſal-
uaret: quēadmodū em̄ fit cauteriū i vno mē-
bro vt totū coꝛpꝰ ſanet̄. Papias dicit cauteriū
eſſe ferrū quo īfirmi vtūt̄ ſine malefici: ſic xp̄s
voluit portare cauteriū circūciſionis vt ſic to
tū coꝛpus. i. genꝰ hūanū ſaluaret. Etiā iō cir-
cūcidi voluit: vt nos ſpūaliter circūcidi debe
re mōſtraret. ¶ Quō aūt ſpūaliter circunci-
di debeamꝰ ſciendū ꝙ ſex modis nos ſpūalit̄
circūcidere debemꝰ. Primo circūcidere debe
mus coꝛ a malitioſis inuidioſis ⁊ vindicati-
uis cogitatiōibꝰ. Hiere. iiij. Laua a malitia
coꝛ tuū vt ſaluus fias vſq; quo moꝛabunt̄ in
te cogitatiōes noxie. Itē a cogitatiōibꝰ luxu-
rioſis ⁊ immundis: qꝛ nullus redeſcet in mōte
ſctō dei niſi q̄ ſine macula coꝛdis ingredit̄. vñ
p̄s. xxiiij. Quis aſcēdet in mōtē dñi aut q̄ ſta
bit in loco ſctō eiꝰ innocēs manibus ⁊ mūdo
coꝛde. vñ Ceſa riꝰ. Incipiamꝰ cogitatiōes bo
nas diligere ⁊ ſtatiʒ ab illis q̄ male ſunt nos
dignabit̄ dñs liberare. Scꝺo debemꝰ oculos
circūcidere ab illicito viſu Hiere. ix. Aſcendit
moꝛs p feneſtras nr̄as. Coꝛpꝰ nr̄m eſt domꝰ
feneſtre oculi ſunt inhabitatoꝛ aīa eſt qñ nō
cuſtodimꝰ oculos: tūc moꝛs intrat ⁊ aīaʒ occi
dit. vñ Mat. vi. Si oculꝰ tuꝰ fuerit nequā to-
tū coꝛpꝰ tuū tenebroſum erit. Aug. Impudi-
cus oculus īpudici coꝛdis ē nūciꝰ. Tertio au
res a detractione. Prouerb. xxiiij. Cū detra-
ctoribꝰ ne cōmiſcearis. qm̄ repēte conſurget
pditio eoꝝ. vñ Ber. Detrahere aut detrahē-
tē audire qꝺ hoꝝ dānabiliꝰ ſit nō facile dixe-
rim. Itē aures auertere debes ab auditu tur
piū ꝟboꝝ ⁊ cātuū laſciuoꝝ. Eccli. xxviij. Sepi
aures tuas ſpinis ⁊ noli audire linguam ne
quā. Quarto lıguā circūcidere debemꝰ a tur
pi locutiōe. Eph. v. Oīs imūdicia nec nolet̄ i
voƀ ſicut decet ſctōs aut turpitudo aut ſtul-
tiloquiū aut ſcurrilitas. Itē a mēdacio. Eph.
iiij. Deponētes oē mēdaciū loq̄mini ꝟitateʒ
vnuſq̄ſq; cū pximo ſuo. itē ab irriſiōibꝰ bonoꝝ
hoīʒ. vñ p̄s. Qui hītat i celꝭ irridebit eos ⁊ dñs
ſubſannabit eos. Immo boī honorādi ſūt ſicē
filij dei. Nā q̄ filiū honorat: honorat̄ prēʒ eiꝰ
ſic ⁊ q̄ honorat bonū hoīeʒ honorat̄ deū. itē
a ꝟbꝭ maledictꝭ. Aplꝰs. Ro. xij. bñdicite ⁊ nolite
maledicere q̄ ei maledicūt pximꝭ icurrūt iſtā
maledictiōeʒ dei quā dicturꝰ ē i iudicio de q̄
hr̄. Mat. xxv. Ite maledicti i ignē etnū. Itē a
a ꝟbꝭ iuratorijs. Eccli. xxiij. Vir mltū iurās i
plebit̄ iniq̄tate. Vñ ꝺi xp̄s i euāge. Mat. v. Sit
ſmo veſter eſt eſt nō nō. Qꝺ aūt iurare p deū
ſit moꝛtale vl̄ veniale pctm̄ q̄re infra ſer. clx.
¶ Quīto manꝰ circūcidere debemꝰ ab illici
to tactu. Nā tactꝰ ⁊ ãplexꝰ q̄ fiūt ad irritādū
ſe ⁊ alios ſūt pctā moꝛtalia. Sic manꝰ circūci-
dēde ſūt a rapinis furtꝭ ⁊ cedibꝰ ⁊ turpi ludo
⁊ ad ſola dei opa pagēda aptāde. Sexto circū
cidē ꝺbemꝰ pedes ab illicitꝭ greſſibꝰ q̄ fiūt ichoꝛizādo: ſupbe īcedēdo ⁊ ad loca illicita eūdo.

Job.xxxj. Cũctos greſſus meos ipſe dinũerat ℞ Ultimo nota exẽ ꝺ illo noĩe ieſus. Legit ꝙ diu moratꝰ. ſuit qdã hõ cũ vxore ſua in magna pace et ſelitate: illa ſiĺr cũ eo. Jmmiſit ãt diabolꝰ tẽtatões i eos vt ſuſpẽderẽt ſe vt ſic euaderẽt pñtes miſerias. Cũ ꝗ vtrũqꝫ ex hac iproba et iportuna tẽtatiõe triſtes efficerẽt vt nec ſomnũ caperẽt nec comederẽt q̃ſiuit alt ꝺ altero cauſas tãte triſticie. Rñdit vir ꝙ ſup oĩa hƺet voluͤtatẽ magnã ſuſpẽdẽdi ſe. mĺier rñdit illõ ꝯſiĺe eẽ deſideriũ ſuũ. Cõſentiẽtes aũt ambo i idipſũ laqueos parãt vt ſe ſuſpenderẽt. Tũc mulier dixit viro ſuo. O dñe ꝯſule rẽ ꝙ priꝰ biberemꝰ amore ieſu mutuo de illo optimo vino nr̃o qđ pciosũ ſeruauimꝰ ꝺ illa vinea nr̃a de q̃ nõdũ guſtauimꝰ nec ſcimus quale adhuc ſit vt potati adhuc leuiꝰ moriamur. Placuit viro. Uinũ affert qđ cũ vellet bibere ſicut ꝯſueuerat ſignauit vinũ cũ ſigno crucis dicẽs. Jn noĩe ieſu xp̃i bibamꝰ. et bibit deditqꝫ mulieri. Cũ aũt bibiſſẽt vinũ cruce ſignatũ ita fugit diabolꝰ ꝙ oĩs tẽtatio de tota mẽte eoꝝ tolleret et hoc qđ facere cogitauerãt noluerũt poſtea adiplere ſꝫ ꝯtriti ad ꝯfeſſiõez cõfugerũt et vitã in bono finierunt. ℟ Jtem exẽpliũ aliud de noĩe ieſus. Fuit qdã pſona q̃ hãc ꝯſuetudinẽ habuit ꝙ quotiẽſcũqꝫ ſibi diabolꝰ igerebat aliquẽ tẽtationẽ iuit ad locum oratiõis et iuocauit deũ dicẽs: o ieſu dulcis miſerere mei et adiuua me: et ꝯtinuo diabolꝰ receſſit ab eo et ſemel audiuit vnꝰ ieſũs pſ ꝙ demõ dicebat ꝙ ipſi diaboli maxie repellerẽtur ab hoc noĩe ieſus.

In eodẽ feſto Ser. xx. ꝙ iuuenes debẽt a iuuentute deo ſeruirẽ.

Poſtꝙ̃ cõſũmati ſũt dies octo ꝛc. Lu.ij. J Sciẽdum ꝙ xp̃s die octaua circũciſus eſt et ſanguinẽ ſuũ fudit: et hoc ad nr̃am inſtructionẽ vt in pueritia ei ſeruire icipiamꝰ qđ facere debemꝰ principalr̃ ſex de cauſis: ſiue pꝑter ſex fructꝰ q̃ inde pueniũt illis q̃ in iuuẽtute deo ſeruire incipiũt. Primꝰ ẽ: qꝛ bonitas pfundiꝰ infigit ipſi iuueni: eo ꝙ iuenit ſubiectũ magis tenerũ. vñ Ari.iij. de aĩa. Aĩa pueri ẽ ſicut tabula raſa i q̃ nihil eſt depictũ et hoc i principio ſue effuſiõis. Jtẽ aĩa pueri ẽ ſicut pergamenũ bñ preparatũ et qcqđ i eo ſcribit vix delet et ſi deleť adhuc manẽt ibi aliq̃ veſtigia. Sic ẽ de iuuene qcqđ ſibi primitꝰ iprimit ad hoc ſemper inclinat ſiue ſit bonũ ſiue malũ. Jtẽ puer eſt ſicut virgula q̃ faciliť flecti põt ad dexterã ſiue ad ſiniſtrã. et quocũqꝫ flectit illuc et creſcit. Sꝫ trabs iã deſiccata ſi curua ẽ impoſſibile ẽ eã ad rectitudinẽ duci. vñ holcoth ſuper li. ſap. Oẽ pctm̃ incurabilius eſt in ſene ꝗ̃ in iuuene vnde. Eccli.vij. Filij ſi tibi ſint erudi illos a pueritia ſua. Scđs fructꝰ: qꝛ iocũdũ eſt ſeruire hoĩ tali q̃ i pncipio deo ſuire ſtuduit. Sap. Optĩa fortuna viuẽdi eligẽda ẽ quã iocundã reddet ꝯſuetudo. ℞ Querit hic qđ hꝰ i hac vita meliꝰ ſit: Rñdeo ꝙ illis q̃ puro corde et pura ꝯſcia deo ſuiũt. Prouer.xv. Mẽs ſecura quaſi iuge ꝯuiuiũ. hoc ſic pꝫ. nã ſic ſupra vide ꝛc. q̃re ſupra ſ.ix. R. ibi. Quieta eſt ꝯſcia: Jtẽ ſciendũ ꝙ aliq̃ mali ifernũ maiori labore ſibi acq̃rũt ꝗ̃ aliq̃ boni regnũ celeſte qđ duobꝰ modis intelligit. Pꝛio q̃tũ ad iteriorẽ remorſũ ꝯſcie. vñ Amb.i li. de offi. Que pena grauior eſt ꝗ̃ iterioris vulnꝰ ꝯſcie: nõne hoc magis fugiẽdũ ẽ morte: ꝗ̃ diſpẽdiũ: ꝗ̃ exiliũ: ꝗ̃ debilitatis dolor. vñ Jſido. de ſummo bono. Oĩa fugere potuit hõ pter cor ſuũ. Nõ eñ põt quiſꝗ̃ a ſe recedere. vbicũqꝫ eñ abierit reatꝰ ſui ꝯſcia illũ nõ ꝺrelinqt. Scđo mõ itelligit q̃ ad exteriora exercitia. vñ holcot. Uia pctõꝝ eſt multo magis laborioſa ꝗ̃ via ſctõꝝ. Famulꝰ. n. q̃to pluribꝰ dñis hꝫ ſuire: tãto cũ maiori labore: ſed pctõꝛ vult ſuire mũdo: diabolo et carni ſue et iõ neceſſe eſt eũ multiplr̃ laborare. Hiere.ix. Ut iniq̃ agerẽt laborauerũt. Nã duriora ſuitia q̃ñqꝫ hñt ſui diaboli ꝗ̃ ſerui dei ſicut pꝫ i haſtiludijs et choreis et actibꝰ luxurioſis: in diuitijs ꝯgregãdis ſupbis veſtibꝰ portãdis: et i ꝑlaturis acq̃rẽdis. Uñ holcot. Multo fortiꝰ laborãt hoĩes circa mũdana et trãſitoria ꝗ̃ circa eťna et magis circa voluptates ꝗ̃ circa virtutes. L Tertiꝰ fructꝰ ẽ ꝙ: gratiꝰ ẽ ſuitiũ eorũ deo q̃ cito ad deũ ꝯuertunť. Jlli eñ de puro et optĩo vite. ſue q̃ſi ꝺ flore et vigore deo offerũt. Qui aũt tarde volũt ꝯuerti q̃ſi feces deo reſeruãt reſpectu iuuenũ q̃ iuuẽtute deo ſuire icipiũt. Jlli eñ antiq̃ de vita ſua pro id qđ pulchrius et melius eſt offerunt mundo et diabolo: reliquũ vero volũt offerre deo illđ. ſ. de quo mũdus nõ curat. i. ſeniũ cũ tñ ſm ſcripturã bona et optĩa deo offerenda ſunt. Nu.v. oĩa q̃ offerťs deo optĩa et electa erũt. Jtẽ illi q̃ expectant vſqꝫ ad ſeniũ talea ꝯſumunt iuuẽtutẽ et fortitudinẽ corpis i ſuitio mũdi et diaboli: et cũ iã ſeneſcũt tũc ceſſant aliq̃bus pctis cũ ea dẽ pctã iã ampliꝰ ppetrare nõ pñt. vñ Augu. Si vis facere pñiam cũ iã peccare nõ potes: pctã te dimiſerũt nõ tu illa. Sꝫ cũ hoc aptꝰ ẽ ad peccãdũ et poſſet et hꝫ occaſionẽ. ſ. pulchritudinẽ et diuitias et iuuẽtutẽ et dimittit pꝑter deũ hoc ẽ deo valde acceptũ. Nã ſubtrahere ſibi delectabilia carnis cũ opoꝛtũitatẽ hꝫ pſiciendi quaſi ſpũale martyriũ eſt corã deo. vñ ſcriptũ eſt. Qui potuit trãſgredi et nõ eſt trãſgreſſus facere mala et nõ fecit ꝺs eñ hic et laudabimꝰ eũ. vñ Augu. Dico tibi qꝛ ſecurꝰ es ſi pñiam egiſti eo tpe quo peccare potuiſti. Jtẽ

ſciēdū ꝙ ſumme placet deo ſeruitiū iuuenū
innocētiū. Nūqȝ pr̄ d̄ filio tm̄ gaudiū habuit
ſiue rex ſiue ep̄s ſiue papa elect⁹ fuerit ſicut
de⁹ gaudiū hȝ d̄ bono ope qd̄ q̄s deo offert i
ſua inocētia. In ſignū hui⁹ dicit xp̄s i euāg.
vt hr̄ Mat.xix. ſinite puulos venire ad me ⁊
nolite ꝓhiberꝫ eos taliū eī ē regnū celoꝝ. Itē
cū pueri clamarēt i tēplo ⁊ ꝓpterea phariſei
īdignarēt dixit eis ieſus. vt hr̄ Mat.xxi. nū=
q̄d legiſtis. Ex ore īfantiū ⁊ lactātiū ꝑfeciſti.
⁊c. M Qd̄ multū valeat orō innocētū puero
rū ſiue ꝓ viuis ſiue ꝓ mortuis pȝ ꝑ tale exē
plū qd̄ legit. Quidā ep̄s deuot⁹ vidit in ſom
nis pueꝝ piſcātē de puteo cū hamo aureo ⁊
linea argentea: ⁊ īde extrahebat vnā pulchrā
mulierē. et euigilās vidit eūdē pueꝝ i cemite
rio ſup vnā tūbā orātē: ⁊ q̄ſiuit ab eo q̄d d̄ fa
ceret. Rn̄dit ꝓ aīa m̄ris dico Pater nr̄ ⁊ Mi=
ſerere. Et itellexit vir ſctūs ꝙ aīa illi⁹ mulie=
ris liberata eſſet a purgatorio ꝓcib⁹ illi⁹ pue
ri. ⁊ Pr̄ nr̄ eſt hamus aure⁹ ⁊ miſerere eſt li=
nea argētea. N Quare fruct⁹ q̄ iuō certius
morit in certitudīe ſpei ſeu ſalutis. vn̄ Aug.
de diſci. xp̄ia. Nō pōt male mori qui bn̄ vixit.
Sic ecōtra. Qui male viuunt ⁊ tardāt ꝯuerti
vſqȝ ad finē vite vix bn̄ moriunt. vn̄ Aug. vix
bn̄ morit q̄ male vixit. vn̄ Ariſt.iii. Topi. qua
lis vnuſq̄ſqȝ eſt talis vr̄ ſibi finis. vn̄ ēt Aug.
Si q̄s poſit⁹ in vltima neceſſitate ſue egritu=
dinis voluerit accipe pn̄iaȝ ⁊ accipit mox re
cōciliabit ⁊ hinc vadit fateor vobis nō illi ne
gam⁹ qd̄ petit: ſȝ nō p̄ſumim⁹ ꝙ hic bn̄ exiet:
ſi ſecur⁹ hic erit ego neſcio: pn̄iaȝ dare poſſu
mus ſecuritatē aūt nō. Nūq̄d dico dānabit ſȝ
nec dico ſaluabit. Uis ergo a dubio liberari
tene certū ⁊ dimitte icertū. Age pn̄iaȝ dū ſa=
nus es ſi ſic agis dico tibi ſecur⁹ es. Qui eni
nō volunt i ſanitate q̄rere deū: ſȝ ſciēter ⁊ pti
naciter ꝯtra deū facere grauit peccāt. Sepi⁹
ꝯtingit ꝙ ex infirmitate ꝯſtituti nō pn̄t ſe va=
citer ad deū ꝯuertere ⁊ penitere. vn̄ dr̄ in de=
cre. Qui cū potuerūt ꝯuerti ⁊ noluerūt i fine
nō facile acq̄rūt qd̄ volūt de pe. di. vii. c. null⁹
expectet. Ergo illi bonū q̄ a iuuētute deo ſer=
uierūt magis facilr̄ moriunt. ps. Precioſa in
ꝯſpectu dn̄i mors ſctōꝝ ei⁹. O Un̄ exēplū le=
git ꝙ q̄dā paup vir degebat in quadā villa q̄
cū egeret ſtipēdia quotidiana ꝑ laborē ⁊ mē=
dicitatē ſibi acq̄rebat ⁊ tn̄ ſanctā dei genitri=
cem mariā ꝓut poterat honorabat: ⁊ q̄cqȝ de
elemoſinis q̄ ei dabant ꝓ amore dei genetri=
cis aliis paupib⁹ ꝯdiuidebat: hic cū moreret
cepit ſanctā dei genitricē rogare vt ei⁹ miſe=
reri dignaret ꝓcib⁹ ſuis ei amenitatē paradiſi
largiret: tūc ip̄a ſctā maria m̄r mīe ei aſſiſtēs
dixit. Ueni ⁊ ſicut petiſti perfrueris requie para

diſi. Hāc ꝟo vocē audierunt p̄ſes q̄ in illa do
mo erāt: qd̄ ⁊ mox effect⁹ oſtēdit. Cūqȝ ei⁹ aīa
eſſet a corpe egreſſa ſtati ꝑducta eſt ab ange
lis in paradiſum: ⁊ ſicut ꝓmiſerat btā ꝟgo le
tat cū iuſtis ſine fine. Quint⁹ fruct⁹ q̄ ſequit
ex hoc q̄ q̄s a iuuētute ſeruit deo eſt ꝙ pur=
gatoriū ei⁹ minuet. Nā ſi tales intrabūt pur
gatoriū tūc ibi ꝑuo tpe ꝑmanebunt reſpectu
illoꝝ q̄ hic multa ptā ꝯmiſerūt: ⁊ tarde peni
tuerūt nūc ꝯdignā pn̄iaȝ egerūt. vn̄ ſcribit bea
tus Greg. i dialo. ꝙ q̄dā aīa in vmbra vna pu
nita fuit ꝓpter modicitatē pene quā habuit
exoluere. Nā ſi q̄s hr̄et ſolū vnū pctm̄ venia=
le cū illo nō poſſet deū videre niſi ꝓ eo ſatiſfa
ceret. vł hic in mūdo vel in purgatorio. vnde
hūb. Nūqȝ eni a quoqȝ dei facies videbit do=
nec ꝑ penā venialiū pctōꝝ q̄drās minim⁹ ꝑſo
luat. De pena purgatorii q̄re infra ſer. clvi. d.
Exēplū ibidē. P Sext⁹ fruct⁹ ꝙ ꝑmiū mai⁹
in celū hēbūt q̄ a iuuentute ſeruiunt deo. Nȝ
eni de⁹ vn̄ remuneret illos q̄ tarde ad ip̄m cō
uertunt. ⁊ illos q̄ a iuuētute ſibi ſuiūt. vn̄ Jo.
xiiii. In domo pr̄is mei multe māſiōes ſunt.
Nā valde diſſites ſunt i remuneratiōe ille q̄
vno āno an̄ mortē ſuā ſolū ſuiuit deo ⁊ ille q̄
a iuuētute ſuiuit ei: ap̄ls Ro. ii. Reddet vni=
cuiqȝ iuxta opa ſua. Nā ſi q̄s cognoſceret di=
ſtātiā glīe q̄ ē int ꝑmū ⁊ ſcd̄z choros āgeloꝝ:
ille libent deberet cētū ānis durā vitā ducer
imo qd̄ pl⁹ ē cētū martyria ⁊ cētū mortes pa
ti vt de p̄mo choro āgeloꝝ ad ſcd̄z poſſet ꝑue
nire ⁊ iteꝝ tm̄ pati vt de ſcd̄o in tertiū: ⁊ ſic de
aliis. Mi⁹ ei adhuc dixi vn̄ ap̄ls. Nō ſūt ꝯdi
gne paſſiōes hui⁹ tp̄is ad futurā glīā q̄ reue=
labit i nob. vn̄ reprehēdit deſidia nr̄a: q: vno
āno poſſum⁹ mereri vt vſqȝ ad q̄rtū vł q̄ntū vł
ad ſextū choꝝ āgeloꝝ poſſim⁹ ꝑuenire: ſȝ hoc
negligim⁹ ꝓpter nr̄aȝ pigritiā ⁊ cecitatē. vn̄
hier. Nulł labor dur⁹ nullū tp̄s lōgū videri
dȝ q̄ glīa eternitatis acq̄rit. ſilr̄ ⁊ libēt debem⁹
ꝑcere oīb⁹ delectatiōib⁹ ⁊ gaudiis ⁊ honori=
bus hui⁹ mūdi vt ad tale gaudiū ꝑuenire poſ
ſem⁹. vn̄ Aug. Tāta ē pulchritudo iuſtitie tā
ta ē iocūditas lucis eterne vt ēt ſi nō liceret in
ea āpli⁹ manere q̄ vni⁹ diei hora ꝑꝑ hoc ſolū
innūerabiles anni hui⁹ vite pleni deliciis et
oī affluētia tpaliū bonoꝝ recte meritoqȝ ꝯtē=
nerent. Q Ultio notādū ē exēplū de q̄dā pue
ro inocēti q̄ inocētiā baptiſmalē ſuauit. et le
git i ii. de api. ꝙ q̄dā puer ānoꝝ. v. de honeſtis
valde parētib⁹ fuit orť: q̄ p̄mo viſis fratrib⁹
ordis minoꝝ a parētib⁹ ſuis petiuit vt ipſoꝝ
habitu veſtiret: ſȝ cū illu q̄ſi puerile dictū eſti=
marēt poſtmodū aduerterūt cū diligētia q̄z
puer cepit ꝯſuetudies ordis minoꝝ ſeruare.
incedere nudis pedib⁹. ⁊ dura chorda ꝓcingi:

argētū ꝛ aurū ſummopere vitabat attingere
ꝛ i hoc articulo caſus accidit rar⁹ ꝫ min⁹ val-
de. Uñ negotiatores q̄dā ad hoſpitiū pr̄ſeci⁹
venerūt q̄ vidētes i tali puero habitū talē mi
rati ſūt: ꝛ cū intellexiſſent puerū oēꝫ vitare pe
cuniā vnū nūmū: in pfundū vaſis q̄ bibebāt
latēter iiecerūt: ꝛ cū modico vino puero pocu
lū porrexerūt: q̄ vt exhauſto vino nūmū vidit
exclamās horrifice vas piecit: itē ſiſqꝫ i celū ocu
lis ꝛ māib⁹ dixit. Tu noſti de⁹ ops q̄ iſti⁹ meū
ordinē violauit: hic tremebūd⁹ expalluit ꝛ q̄ſi
ad mortē tēdēs nigredo faciē ei⁹ occupauit.
ꝛ vidēs pr̄ ei⁹ expauit ꝛ currēs p ſacerdote eo
duxit eū: q̄ puero abſoluto manū iponēs eū a
dolore ꝛ pena mitigauit: i platea puer ſedēs
pueros viciorū dieb⁹ ſolēnib⁹ ꝯuocabat vel eos
ſi diſtorti eſſēt i morib⁹ ſi ſupbi: ſi ornatꝫ veſti
bus icederēt argueret. bonis vero puerꝫ celorū
gl'iā pmittebat. Interdū eos docebat orōnē
dñicā. ſ. Pr̄ nr̄. ꝛ q̄ꝫ bonū eēt matri xp̄i i angeli
ca ſalutatiōe ꝛ genufleriōib⁹ ſeruire. ad has
pueri ꝯuocatiōes ꝛ exhortatiōes ſenes ipſi cū
minorib⁹ ꝯcurrebāt ꝛ miro mō delectabāt in
prudētia ꝛ mōib⁹ ei⁹. Patrē ppū irrātē vel leuē
in geſtib⁹ vel ebrioſū ſi qñ videbat eū ꝯpatiē-
do: ꝛ q̄ſi cū lachrymis arguebat dicēs. Pr̄ ca
riſſime nūq̄d pſbyter nr̄ in eccl'ia dr̄ q̄ q̄ talia
agūt: regnū dei ñ poſſidebūt. Matrē q̄ꝫ q̄ cū
in ſolēnitate q̄dā optimis ſcarlatis ꝛ rubicū-
dis veſtib⁹ vteret eā graui merore corripuit i
eccl'ia corā ꝯſedētib⁹ dicēs digitoqꝫ dēmōſtrās
imaginē crucifixi. Intuere mr̄ intuere: ꝛ vide
dñꝫ nr̄ꝫ ieſū xp̄ꝫ nudū i cruce pēdentē ſangui
ne rubricatū: ꝛ tu te in ꝯtumeliā ipſi⁹ veſtib⁹
ſcarlatꝫ adornaſti. Caue mr̄ caue cariſſima ne
p rubore veſtiū penas eternales icurras: nec
mora mr̄ v̄ba filij nō modicū abhorreſcēs ve
ſtes tales depoſuit: ꝛ talib⁹ ampli⁹ vti penit⁹ de
negauit. Mores v̄o ꝛ geſt⁹ ipi⁹ pueri pfectionē
v̄tutū ꝛ gr̄aꝫ dei i eo oñdebāt. nōdū puer eta
tē ſeptēnā ipleuerat ꝛ mortuus ē. Appropin-
quās ġ morti ꝯfeſſ⁹ ſacerdoti ꝛ ſacrū corp⁹ xp̄i
poſtulauit: ſed ſacerdos pp puerilē etatē ſibi
denegauit. Puer eū cū mira orōnis gr̄a extē
ſis manib⁹ i celū dixit. Tu noſti dñe ieſu xp̄e
q̄ ſummū deſideriū meū ē te hr̄e: pceptui te ſe-
cit q̄ꝫ q̄ debui. ꝛ ſpo ꝯfidēti⁹ q̄ tui p̄ntia nō fru
ſtrabor. His dictis parētes circūſedētes ꝛ flētes
ꝯſolat⁹ ē eos. puer ille ꝛ ad meliora puocās i
v̄ba exhortatiōis: orōnis ꝛ laudis ſpm̄ deo red
didit ipollutū: ꝛ ſtatī hit⁹ ordis fratrū minorū
tunica cū aſſuto caputio q̄ ſup eū extēſa iace-
bat repēte diſparuit nūq̄ꝫ poſtmodū viſa fuit
igit poſt mortē ei⁹ cū ad ſepulchꝛū illi⁹ vbi ꝛ ſe
pelied⁹ erat aſtātes q̄dā ex fratrib⁹ minorib⁹ p̄ſ
ſcꝫ De pfūdis dicere voluiſſēt nullo conatu e
nulla reiteratiōe hūc pſalmū dicere potuerūt
Uñ per hoc dabat intelligi illā ſctāꝫ aiaꝫ nul
lis oratiōib⁹ indigere. Parētes v̄o poſt mortē
pueri intantū exemplo filij pfecerunt: vt oia
oblectamēta ſeculi deſerētes: pater ordinē p̄
dicatorū: mater aūt ciſterciēſem ordinē eiſdeꝫ
tēporibus intrauerūt: ꝛ deo feliciter ſeruierūt.

¶ In epyphania dñi. Ser. xxj.

Ecce magi venerunt ab oriēte hieroſolymā: dicētes Ubi eſt q̄ nat⁹ ē rex iudeorū? Matth. ij.
hodierna die feſtiuitas magna ē.
Uñ merito dr̄ apparitio. vñ canit Dies ſctifica
tus illuxit nobis venite gētes ꝛ adorate deū.
Et in ſignū hui⁹ dr̄ i v̄bis pmiſſis. Ecce magi
ab oriēte venerūt ꝛc. Cōſuetudo eſt q̄ qñ aliqs
rex vadit ſibi accipere regnū: tūc veniūt mili-
tes curie ſue: vt ꝺ ſua ſolēnitate ipſi regi ꝯgau
deāt ꝛ gr̄as deo referāt. Ueniūt ēt populares
vt eorū dñm recognoſcāt. Ueniunt tādē princi
pes ꝛ barōes vt ei munera deferāt ꝛ fidelitatē
faciāt. Xp̄s hꝫ duo regna. ſ. celeſte ꝛ terreſtre.
Regnū celeſte pacifice obtinebat: regnū āt ter
reſtre diabol⁹ vſurpauerat. Et iō xp̄s venit in
mūdū vt diabolū de regno ſuo eijceret: ꝛ ipſe
regnū ſuū recuperaret. vñ Joh. xij. dr̄. Nūc iu-
diciū eſt mūdi. Uēerūt igit pmo ipꝫ viſitātes
milites ſue curie celeſtis de ſua ſublimatiōe i
regnū gr̄as deo referētes ꝛ dicētes. Gl'ia i altiſ
ſimis deo. Uēerūt populares. ſ. paſtores: ꝛ ip-
ſū dñꝫ recognoſcētes viſitauerūt: ꝛ ſilr̄ de ſua
ſublimitate deo gr̄as egerūt. vñ dr̄. reuerſi ſūt
paſtores glorificātes deū. hodie venerūt pnci
pes ꝛ barōes vt fidelitatē ſibi facerēt: ꝛ iō pci
dētes adorauerūt eū: ꝛ apertis theſaurꝫ ſuis ob
tulerūt ei munera. Uñ in p̄nti ſmone tria ſūt
dicēda. Pmo de ſapia illorū triū regū. Scđo de
eorū inq̄ſitiōe ꝛ oblatiōe. Tertio q̄re paupes
reuerētr⁹ cōiter ſe hñt ad deū q̄ꝫ diuites. ℟
Quātū ad pmū notādū. q̄ iſti tres reges ꝯmē
dant i ſapie magnitudie. ġ dicunt magi. i. ſa
piētes: q̄ i ſydere xp̄ꝫ cognouerūt quē iudei
a lege ꝛ pphetis edocti agnoſcere ꝯtēpſerūt.
Nā ex hoc ꝯfūdit pigritia ꝛ ifidelitas ꝛ mali
tia iudeorū. Nā magi vni pphe crediderūt: iu
dei v̄o pluib⁹ credere noluerūt. Illi q̄ſierūt re-
gē alienū: iſti v̄o nō q̄ſierūt ppriū. Judei vene
rūt ex lōginquo: iſti v̄o nō venerūt ex ppinquo
hec Remig. vñ Grego. i omel. hodierna. Oia
elemēta auctorē ſuū veniſſe teſtata ſūt vt de
his q̄dā mō vſu hūano loq̄r. Celi hūc cognoue
rūt: q̄ ptin⁹ ſtellā miſerūt. Mare cognit: q̄ ſe
calcabile ſub plātꝫ ei⁹ pbuit. Terra cognit: q̄
eo moriēte ptremuit. ſol cognit: q̄ lucis ſue ra
diū i morte ipi⁹ abſcōdit. ſaxa cognerūt: q̄ tpe
mortꝫ ſiue ſciſſa ſr̄. Infern⁹ cognit: q̄ q̄s capti

nos tenebat reddidit. Iudeoꝝ vo corda ſatis
duriora cũ ꝯfiteri nolũt quẽ elemẽta teſtant
ſciẽdũ ꝙ nos xp̃iani exẽplo illoꝝ triũ regũ de
bem⁹ deũ i vera fide veraciter cognoſcere. vñ
hiero. Abſq; notitia creatoris ois hõ pec⁹ eſt.
S Pro quo ſciẽdũ ꝙ illi xp̃iani nõ in vera fi-
de cognoſcũt deũ q̃ fatũ tenẽt: q̃ fundãt ſe ſu
per ꝯſtellatiões planetaꝝ: quos diuis Gre. in
omel. hodierna reprobat ⁊ ꝓbat eẽ hẽticos ⁊
puſillanimes q̃ dicũt fatũ ſeu ꝯſtellationes
ſub q̃b⁹ naſcũt hoies regere ⁊ dirigere quẽ-
libet ad officia pagẽda ꝙ eis inſtituũt. vtpote
q̃ ſub libra cãpſores efficiãt: ſub aq̃rio piſca-
tores. ⁊ ſic de aliȷs. Et ibi bea. Gre. põit repro
bationis hui⁹ euidẽs exẽplũ. ꝙ multe ſunt ter
re q̃ cãpſores nõ hñt. Aq̃ q̃ piſcatores neſciũt
vt getulia ⁊ tñ ibi ſunt ⁊ oriũt ꝯſtellatiões re
cte ſicut aliȷs locis. Et ſubdit bea. Gre. Abſit
inq̃t a fidelib⁹ vt eẽ aliq̃d fatũ dicãt. Uitã eñ
hoim ſol⁹ hãc ꝯditor q̃ creauit adminiſtrat. Nõ
eñ ꝑꝑ ſtellas hõ: ſꝫ ſtelle ꝑꝑ hoies facte ſunt.
hec ille. Siq̃s eñ nõ furaret nõ ſuſpẽderet. et
ſic eſt ẽt de aliȷs. Cõtra tales q̃ dicũt ſua vitia
aut virtutes ſe hẽre a ꝯſtellatiõibus. Chri. ſuꝑ
Mat. arguit ⁊ iprobat hoc mõ. Pꝛio ſi aliquis
adulter vel hõicida fieret ꝑ ſtellã magna eſſꝫ
iniq̃tas ſtellaꝝ. nã cũ pꝛiſci⁹ ſit futuroꝝ ſit deus
ex quo tãta iniq̃tas ꝑ ſtellas fit: ſi noluerit emẽ
dare nõ eẽt bon⁹: ſi aũt voluerit ⁊ non poterit
nõ eẽt oipotẽs: ſꝫ ipotẽs q̃ ambo manifeſte ſũt
ꝯ fidẽ xp̃ianã. Pꝛio ex eo q: deus eſt ſũme bo-
nus. ps. Cõfitemini dñi qm̃ bonus. vñ ẽt Ari
ſto. xi. metã. Deus eſt optimũ ⁊ ſempiternũ.
Itẽ ſcdo ex fide ⁊ ſacra ſcriptura hẽm⁹ ꝙ de⁹
eſt oipotẽs. ps. Oia q̃cũq; voluit deus fecit in
celo ⁊ in terra. Uñ dicim⁹ in ſymbolo fidei ca
tholice. Credo in deũ patrẽ oipotentẽ. Scdo
ſic iprobat. ſi ſtelle hoc faciũt ꝙ ſum⁹ boni aut
mali nec bonũ nr̃m laudãdũ eſt: q: in nobis
nõ eſt volũtarie actus. vñ hug. de ſctõ vic. Ne-
mo inuitus bñ agit: ẽt ſi bonũ eſt qd̃ agat. vñ
dr̃ in decre. Nullũ bonũ volũtarium. xx. q. iȷ.
Pꝛeſens ⁊. xxiȷ. q. v. Ad fidẽ ⁊. q. vi. c. i. vñ etiã
Ariſt. v. ethi. Sine volũtate nõ põt q̃s bonũ
opari. Itẽ nec malũ nr̃m vituꝑãdũ eſt. q: i no
bis nõ eſt volũtarius act⁹: vt q̃d eñ mali met
penã ſuſcipẽ qd̃ nõ volũtate ſꝫ neceſſitate cõ-
miſi. vñ Ber. ꝯ hoc loq̃t in quodã ſmone di
cẽs Quid odit aut q̃d punit de⁹ p̃ter ꝓpꝛiã vo
lũtatẽ. Ceſſet eñ ꝓpꝛia volũtas ⁊ infern⁹ nõ
erit. Inq̃t eñ ille ignis deſeruiet niſi i ꝓpꝛiã
volũtatẽ. Tertio hãc inſipiẽtiam ⁊ errorẽ de-
ſtruũt mãdata dei q̃ data ſunt hoibus ne pec
cẽt. Itẽ ſilr̃ ps. ⁊ ſacre ſcripture q̃ exhortãtur
hoies vt faciãt bonũ hãc iſipiẽtiã ⁊ hũc erro-
rẽ deſtruũt. Quis eñ ꝓhiberet aliquẽ ne face
ret malũ q: nõ poſſet declinare aut ꝙ faceret
bonũ ad qd̃ nõ poſſet ꝑuenire: mõ in p̃ceptis
p̃cipit. Nõ mechaberis. Nõ furtũ facies. Nõ
aſſumes nomẽ dei in vanuꝫ. Nec iurãdo: nec
blaſphemãdo: ⁊ ſic de aliȷs p̃ceptis. Mõ ſi di-
cis ꝙ de⁹ p̃cepit tibi qd̃ nõ potes iplere: tunc
tu mẽtiris ⁊ icurris maledictionem dei. Ber.
Maledictus q̃ dicit deũ p̃cepiſſe impoſſibile.
Itẽ xp̃s dicit Mat. xi. Iugũ eñ meũ ſuaue eſt
⁊ on⁹ meũ leue. Quarto iprobat: q: ꝑ hoc tol-
leret liberũ arbitriũ qd̃ tñ neceſſariũ eſt i no-
bis cũ quo nos deus p̃uilegiauit: q: añ hoiẽ
ſunt ignis ⁊ aq̃: ⁊ ad qd̃cũq; voluerit porriget
manũ. Sciẽdũ ꝙ Aug. dicit ꝙ bñ nr̃a aĩalis ſẽ
ſualitas iclinat pl⁹ ad vnũ vitiũ in vna ꝯſtel-
latiõe q̃ in alia: ⁊ ſic ẽt intelligit de virtutib⁹
vtpote nat⁹ ſub venere ad luxuriã: ſub marte
ad bellũ: ſub virgine ad caſtitatẽ. vñ Ariſt. iȷ.
ethi. In deſiderȷs naturalib⁹ pauci peccant.
Itẽ teſte Ptolomeo. Sapiens dñabit aſtris.
Et Aug. in regula ſua ad frẽs in eremo dicit
Qñ diabol⁹ ſcrutat nos ꝓnos ad vitiaꝝ tales
nr̃as naturales iclinatiões ꝑ ea vitia nos ſo-
let ſepi⁹ tẽtare ad q̃ nos ſentit magis iclina-
tos fore. vñ Gen. iȷȷ. dicit de⁹ ad Cain iratum
volẽtẽ frẽꝫ ſuũ occidere. Subit⁹ te erit appe-
titus tu⁹ ⁊ tu dñaberis ei⁹. Nõ eñ ꝯſtellatio
nes regere pñt nr̃as volũtates: ergo peccãt q̃
tenẽt fatũ ⁊ dicunt ꝙ de neceſſitate oportuit
eos hoc malũ facere q: de⁹ voluit ⁊ ordinauit
ſic fieri: ⁊ ſic retorq̃nt culpas ſuas i deũ q̃ ẽ in-
nocẽs. vñ amb. Malũ ẽ peccare: pei⁹ ẽ i pctis
ꝑſeuerare: peſſimũ ⁊ ꝑnitioſũ ẽ ſe defẽdẽdo in
deũ culpã ſuã refũdere. ¶ Quãtũ ad ſcdꝫ. ſ.
q̃uo iſti tres reges ꝯmẽdãt ex feruore iq̃ſitio-
nis ⁊ oblatiõis. Nã ſtati viſa ſtella iter arri-
puerũt ⁊ ieſũ pueꝝ diligẽt iq̃ſierũt cũ dixerũt
Ubi ẽ q̃ nat⁹ ẽ rex iudeoꝝ: vidim⁹ ei ſtellã ei⁹ i
oriẽte ⁊ venim⁹ adorare eũ. Uñ ſciẽduꝫ ꝙ ſicut
hr̃ i lõga legẽda colõie iſti tres reges fuerũt
ſectatores ꝓphete Balam q̃ ꝓphetauit vt hr̃
Nũe. xxiȷȷ. Orietr̃ ſtella ex iacob ⁊c. De q̃ ẽt dr̃
Chry. ſuꝑ Mat. ꝙ q̃dã ꝑpli elegerũt duodeci
ẽx eis: ita vt vno d̃cedẽte ali⁹ in locũ ei⁹ ſubro
garet. Qui aſcẽdẽtes ſuꝑ mõtẽ excelſum illo
tꝑe orauerũt ad deũ vt oñderet eis ſtellã quã
balaã p̃dixerat. Aduenĩẽte aũt tꝑe natiuita-
tis xp̃i i ipa hora noctis medie appuit ſuꝑ ip
ſos i aere ſtella p̃fulgida ⁊ pulcherrima. In cu
ius ſũmitate erat imago pueri puuli ſecũ fe-
rẽtis imaginẽ crucis ex cui⁹ aſpectu valde fue
rũt gauiſi eo ꝙ ſuis tꝑib⁹ meruerũt illã videre.
Et vox audita ẽ. Ite i iudeã ⁊ regẽ quẽ q̃ritis
natũ inuenietis. Tũc ſtati iſti tres reges Gaſ-
par balthaſar ⁊ melchior: cũ ſuis iter arripue
rũt ⁊ hieroſolymã venerũt. ¶ Querit hr̃e hiero

ſolyma venerūt:cū tñ ibi nat⁹ nō fuit rex que
q̄ſierūt. R̄ndet̄ ſm Remigiū φ magi ip̄ſ nati
uitatis xp̄i ī ſtella cognouerūt:ſ3 natiuitatis
locū ignorauerūt. Cū aūt hierl3 erat ciuitas
regalis ⁊ ciuitas oblatiōis ⁊ ſacrificiū: oplati
ſūt φ tā egregi⁹ puer q̄ erat rex iudeoꝝ: cui ⁊
ipſi munera offerre volebāt ſolū in ciuitate re
gali ⁊ oblatiōe ꝯgrua naſci deberet. S3 dice-
res. Quō in .xiij. dieb⁹ hieroſolymā ab oriente
venire potuerūt:cū tñ hierl3 ē ī medio terre?
R̄ndeo ſcd3 Remigiū φ puer q̄ tūc nat⁹ ē ī tā
breui ſpacio de vltimis finib⁹ terre ad ſe ma-
gos ꝑducere potuit. vñ ſ3 Hiero. iſti tres re-
ges venerūt in dromedarijs q̄ ſūt alalia velo
ciſſimi curſus q̄ im̄ vno die currūt q̄ſtū equ⁹
valid⁹ ī trib⁹ dieb⁹ poſſet currere. S3 ī p̄dicta
legēda hr̄ φ lux ibi ꝯtiue lucebat vbi eq̄tabāt
nec ip̄i nec iumēta eſuriebāt nec comedebāt ſ3
die noctuq̄ eq̄tabāt. Et notādū φ magis hie-
roſolymā itrātib⁹ ipſa ſtella diſparuit:qđ diuīa
diſpōne ſcm̄ ē vt ſic de loco natiuitatis iter-
rogare cogerēt:⁊ ſic certificarēt nō ſolū ꝑ ſtel-
lā:ſ3 etiā ꝑ ꝓphetie dictū. vñ cū veniſſent hie-
roſolymā ſtatī acceſſerūt ad herodē dicētes.
Ubi eſt .i. in q̄ ciuitate vel in q̄ loco eſt q̄ nat⁹
eſt rex iudeoꝝ .i. q̄ d3 eſſe rex iudeoꝝ. Nā xp̄s
nat⁹ ſpālr̄ dict⁹ ē rex iudeoꝝ:q̄uīs ſit rex celi ⁊
terre ⁊ dñs angeloꝝ ⁊ hoīm triplici ratione.
Primo iō q: fuit ſpāliter iudeis ꝓmiſſus ſ3 il
lud Malach. vlt. Uobis timētib⁹ nomē meu3
orietur ſol iuſtitie. Scđo q: ipſe p̄ncipalr̄ miſſ⁹ ē
eis ſicut ip̄e ſaluator ꝑ ſeip̄m teſtat̄ ī euāge.
Matt. xv. Nō ſu3 miſſus niſi ad oues q̄ perie-
rūt dom⁹ iſrael. Tertio q: cū eis nutrit⁹ ⁊ cō-
uerſatus eſt .ſ. in nazareth: vt hr̄ Luc. iiij. Si
aliq̄s ip̄is magis dixiſſet. vñ ſcitis regē iudeoꝝ
natū: dixiſſēt. Nos exiſtētes in oriēte vidim⁹
ſtellā ei⁹. vñ ⁊ Fulgēti⁹: Puer nat⁹ nouā ſtellā
fabricauit. vñ .b. Aug. in ſer. huius feſti. Ipſe
nouā ſtellā creauit natus: q̄ antiquū ſolē ob-
ſcurauit occiſus. Sciēdū φ ſtella q̄ appuit in
tribus diſtabat ab alijs ſtellis. Pⁱo in ſitu: q:
nō in celo ſita erat:ſ3 in aere ꝓpe terrā. Scđo
in lumie: q: tāte claritatis fuit φ ī die ⁊ nocte
ſplēduit ſic φ ſol nō potuit p̄occupare ſplēdo
rē eius. Tertio ī creatiōe: q: alie ſtelle ī p̄nci-
pio vniuerſe ſunt create. Iſta vō naſcēte xp̄o
apparuit. ⁊ cōpleto curſu ſuo rediit in mate-
riā p̄iacētē. Uñ q̄dā dicūt illā ſtellā āgelum
fuiſſe q̄ paſtorib⁹ nūciauit natiuitatē xp̄i. S3
ſciēdū φ Chryſo. hic q̄rit. Nūq̄d ſciebāt magi
φ in hierl'm regnabat herodes: nūq̄d nō itel
ligebāt magi legis iuſtitiā ⁊ p̄ſcriptionē vt q̄
cūq̄ viuēte rege aliū regē p̄nūciaret aut ado
raret φ quaſi tyrān⁹ puniret̄ in ſanguie. Et
r̄ndet Chryſo. Chriſtus firmauerat quos at-
trahebat: ⁊ iō nō timebāt q: dū conſiderabant
regē futuꝝ nō timebāt p̄ntē. nā ſi de morte ti
muiſſent: nūq̄ ad herodē auſi venire fuiſſēt ⁊
cū adhuc nō viderāt xp̄m parati tñ erāt mori
ꝓ chriſto. Herodes aūt rex audiēs hoc turba
tus ē valde: ex eo φ fuit alienigena timēs ne
regno ad iudeos reuoluto ip̄e cū oī ſemie ſuo
expelleret̄ a regno. Et iō ſcđm Chryſo. Hero
des libros in q̄b⁹ genealogia regū iude texe
bat̄ cremauerat vt ſ oblitiōi tradi deberet re
gū ordo. Exeūtes āt magi hieroſolymā: ecce
ſtella quā viderāt in oriēte an̄cebat eos vſq̄
dū veniēs ſtaret ſupra domū ⁊ locu3 vbi erat
puer. Legit̄ .n. ī legēda p̄dicta φ reges poſtq̄
exierūt de hierl3 vidētes ſtellā gauiſi ſūt gau
dio magno valde: ⁊ ad paſtores venerūt: q̄ pa
ſtores claritatē ſtelle celi vidētes occurrerūt
⁊ iterrogauerūt q̄dnā hoc eēt. audiētes q̄ φ pue
rū natū q̄rerēt dixerūt ei paſtores q̄ñ alr̄. an-
gel⁹ appruit eis ī nocte natiuitatis xp̄i cū ma
gna claritate di. Annūcio vobis gaudiū ma
gnū qđ erit oī ꝑplo: q: hodie nat⁹ ē ſaluator
q̄ ē xp̄s ī ciuitate Dauid: ⁊ quō ī ciuitate in-
greſſi iuenerūt puerū iacētē in p̄ſepio ⁊ pan-
nis iuolutū. His audit̄ tres reges gauiſi ſūt
valde. Et ecce ſtella an̄cedebat eos vſq̄ dū ve
niēs ſtaret ſupra domū vbi erat puer. Et itrā
tes domū .i. diuerſoriū vbi puer nat⁹ erat iue
nerūt pueꝝ aſpectu pulchꝝ: pānis vilib⁹ ino
lutū. Si ergo magi regē terrenū q̄reretēt ſtellēt
magis fuiſſent ꝯfuſi q̄ gauiſi: q: tāti itineris
laborē ſine cā ſuſcepiſſēt. Nūc aūt celeſtē re-
gē q̄rebāt ⁊ ſic nihil regale videbāt ī eo ſolī⁹
tñ ſtelle teſtificatiōe ꝯtēti gaudebāt oculis eo
rū ꝯtēptibilē pueꝝ .ſ. ī bōis tꝑalib⁹ ꝯſpicere
q: ſpūſſetūs ī cordib⁹ eoꝝ terribilē eū mōſtra
bat: quē pueꝝ iuenerūt cū maria mr̄e ei⁹. vñ
Chryſ. Nō diademate coronatū: aut in lecto
aureo recūbētē: ſ3 vix vnā tunicā hn̄tē nō ad
ornamentū corꝑis: ſed ad tegumētū nuditā
tis: q̄lē hr̄e poterat vxor carpētarij ꝑegre ꝯſti
tuta diſpōne āt diuina ſcm̄ ē vt dicit Raba-
nus φ tūc Ioſeph aberat ne aliq̄ male ſupſti
tiōis eo p̄ſnte gētib⁹ darēt occaſio. Itē iuene
rūt pueꝝ cū maria mr̄e ei⁹ dū virgo btā ma-
gnū viderat āte diuerſoriū comitatū recepit
pueꝝ ſuū de p̄ſepio in gremiū ſuū ⁊ in virgi-
nea brachia ſua vt ſic ip̄a ſe pueri mr̄e3 oſtē
deret eē. Uñ Chryſ. Magi viſo puero lumine
p̄e fidei illuminati crediderūt eū eē mūdi ſal-
uatorē: ac eūdē quē tāta ſolicitudie q̄ſierūt: ⁊
quē ſtella annūciauerat. Nec ab hac fide ma
tris paupꝑtas nec pueri ībecillitas retraxerat
Iō dicit euāgeliū. Procidētes .ſ. ſup terrā ⁊
ſuꝑ facies ſuas adorauerūt eu3 adoratione
latrie: vt veꝝ deū. vbi dicit gl. Homiē vide-

rūt ⁊ deū eē crediderunt ⁊ cognouerunt: ⁊ iō
adorauerūt ſic vt q̄libet eoꝝ depoſita corona
ſua flexis genib⁹ ⁊ capite in terra demiſſo cū
magna cordis ɔtritiōe ⁊ oris plata orōne ipꝫ
vnanimiter laudauerūt ⁊ mūdi ſaluatorē eē
dixerūt ⁊ de bñficio ꝙ ſtella eos ad ipm ꝑdu
xerat grãs egerunt. hec glo. Ac demū aper-
tis theſauris ſuis obtulerūt ei munera auꝝ:
th⁹: ⁊ myrrhã. Remigi⁹. vnuſqſqꝫ tñ hec tria
munera obtulit: vt vnuſquiſqꝫ eū cū ſuis mu
nerib⁹ veꝝ deum ⁊ hoīem mortalē p̄dicaret.
Vñ Berñ. ꝙ magi obtulerūt auꝝ hoc fuit ad
paupis pueri cuꝫ matre ſuſtētationē. Thus
propter ſtabuli fetorē. Myrrhã propter mē-
broꝝ debilitatē pueri ɔſortationē. Legit enim
in legēda predicta ꝙ poſt oblationē puero fa
ctā iſti tres reges ceperūt eſurire: ⁊ ēt fami-
lia ⁊ iumēta eoꝝ tūc comederūt ⁊ dormierūt.
Et tūc reſpōſo accepto i ſomnis ne redirēt ad
herodē: per aliā viā reuerſi ſunt in regionem
ſuā. Poſtq̄ aūt reuerſi fuerūt in regionē ſuā
⁊ ꝓpria attigerūt māſerūt in fide magis deū
quā ante colentes: ⁊ qđ viderunt aliis p̄dica
uerunt: ⁊ multos erudierūt ⁊ ad fidē xp̄ū in
eis fuit diſpoſuerunt. Deīde cū btūs Tho.
aplūs veniſſet ad illā ꝓuinciā ab eo baptiſati
ſunt: ⁊ cum eo facti ſunt adiutores ⁊ p̄dicato
res xp̄i. Itē habet i legēda ꝙ poſt receſſuꝫ re-
gnum tumult⁹ ꝓpli fact⁹ eſt ad mariā ⁊ pue-
rum ei⁹ ꝓpter miraculū. Et maria timēs oc-
ciſiōeꝫ pueri latēter ad domū cuiuſdā paupis
ɔfugit: q̄ eā cū puero occulte i celario recepit
vbi maria ſuꝑ lapidē ſedit ⁊ pueꝝ lactauit: ⁊
cecidit lac ſuꝑ lapidē qđ vſqꝫ hodie inquātū
pl⁹ tāgit: intm̄ clarius ⁊ cādidi⁹ efficit: ⁊ vſqꝫ
hodie q̄ꝫ oſtēdit ꝓ reliquiis. Maria etiā ca
miſiā ⁊ pānos aliquos ſimul inuoluit quoꝝ ⁊
oblita eſt in diuerſorio: ⁊ tādiu ibi ꝑmāſerūt
vſqꝫ ad tp̄s helene ſine veneratiōe: qꝛ loc⁹ vbi
xp̄s natus eſt abominabilis a iudeis habit⁹
eſt vt nullū hoīeꝫ neqꝫ bruta aīalia itrare per
mitterēt: ſꝫ obſtruxerūt locū cuꝫ lapidib⁹. Sꝫ
helena poſtmodū illuc vēiēs locū apuit: ⁊ illa
iuēit. Silr ⁊ fenū p̄ſepis i quo xp̄s iacuit ſecū
detulit: qđ fenū adhuc in roma habet. Et hoc
quātū ad ſcđaꝫ partē iſti⁹ ſermonis. ❧ Quā
tū ad tertiū: ſciēdūqꝫ iſti tres reges docēt nos
humiliari corā xp̄o. Nā ſic ꝓcidētes in facies
ſuas adorauerūt eū hūiliter ⁊ deuote. vñ He-
ric⁹ de baſſia ſuꝑ Gen. q̄rit q̄re paupes ⁊ par-
ui ſtatus hoīes reuerētius ſe habere ſolēt ad
deū: vtpote orare flexis genib⁹ ꝓſtratiſ corpo
rib⁹ eleuatiſ mãib⁹ ꝑcuſſis pectorib⁹. Alij aūt
magni ⁊ diuites n̄ ſic ſꝫ ſtātes orāt ⁊ rectiſ cer
uicib⁹. ad hoc rñdet He. ꝺ baſſia dicēs ꝙ pro
pter q̄nqꝫ cauſas. Prima cā eſt ſuꝑbia: qꝛ pro
ſpitas ⁊ felicitas tꝑaliū ceruicē erigit ſuꝑbire
faciēs ⁊ humiliari erubeſcēs. Aug. Difficile ē
ꝙ nō ſit ſuꝑb⁹ qꝛ diues eſt. tolle ſuperbiā ⁊ di
uitie nō nocebūt: ſꝫ paupes vtplurimū ſunt
humiles. Greg. Paupertas mētib⁹ bonis eē ſo-
let cuſtos humilitatis. Scđa cā ne genib⁹ ter
rā tāgētes veſtimēta p̄tioſa maculēt: q̄b⁹ in-
duunt: ⁊ ſic preponūt dilectionē veſtiū ne ma
culent: honori quē exhibere deberēt creato-
ri ſuo q̄ nō pepcit filio ſuo vnigenito: ſꝫ ꝓ no
bis oīb⁹ tradidit illū. Tertia cā eſt ne nimis
fatigēt corpa delicata q̄ gerunt. Nā delicate
nutrierūt ꝓnū ſuū. i. corp⁹ ab īfantia: ⁊ nō ſūt
aſſueti exercere ſe i aliq̄b⁹ laborib⁹ duris et
iō poſtmodū inueniēt corp⁹ ſuū ɔtūax ⁊ rebel
lās exercitiis aſꝑis: ſꝫ paupes aſſueti ſūt du
ra ⁊ laborioſa ſuſtinere: iō min⁹ curāt ſe hu-
miliare deo ⁊ flectere genua. q̄nqꝫ ēt ꝑ totaꝫ
miſſaꝫ qđ aliq̄ diuites abhorrent facere vſqꝫ
dū eleuat corp⁹ xp̄i in miſſa. Quarta cā eſt: qꝛ
genuflectere nō p̄nt īpediti roſtris calceoꝝ
lōgiſſimis: Itē qdā non audēt ſe curuare nec
ꝓſternere i terrā: ſꝫ q̄ꝫ paululū iclinare: qꝛ
timēt ne appeat erubeſcibile qđ i veſtib⁹ ſic
turpiſſime accurtatis. Silr mulieres ꝓpter
pepla breuiſſima nō audēt caput deo oīpotē
ti inclinare ne idecēs aliq̄d in crinib⁹ videat:
cū tñ xp̄s i cruce ꝓ eis inclinato capite emi-
ſit ſpm̄. Itē qdā nō p̄nt ſe inclinare deo īpe-
diti ligaturis caligaꝝ rigidiſſimis q̄b⁹ man⁹
ligant manicis ſtrictis: corp⁹ ⁊ cingulis latiſ
⁊ deargētatis: pedes calceatis ſtrictis crura
⁊ genua ligaturis caligaꝝ. Iſtis pōpoſis ti-
mēdū eſt illud dictū Matt. xxij. Ligatis ma-
nib⁹ ⁊ pedib⁹ mittite eū in tenebras exterio
res: qꝛ tales ſic ſe ex ſuꝑbia ligātes tradūt ſe
demōib⁹ ſic ligatos. vñ Aug. Qui peccm̄ peccō
addit funē nectit cū q̄ liget. Hec meditāda ſꝫ
ſuꝑbis. Quīta cā eſt: qꝛ credūt ſe nō multū i-
digere deo: ex q̄ abūdāt i bōis tꝑalib⁹: in ho-
norib⁹ ⁊ deliciis: ſꝫ deſidia ⁊ paupertas ⁊ neceſ
ſitas ad deū recurrere faciūt paupes. vñ eſa.
xxvi. Dñe in anguſtia q̄ſierūt te. vñ ēt Greg.
Mala q̄ nos hic premūt ad deū ire cōpellūt.

❡ De eodem feſto Sermo. xxiij.

Videntes ſtellā magi gauiſi
ſūt gaudio magno
valde. Glo. Nō ſatiſ fuit dicere euā
geliſte: gauiſi ſunt ſꝫ addidit gau
dio magno valde. vñ dt Chryſ. Gauiſi ſūt ꝑꝑ
male ſocietatis. ſ. herodis euaſionē. Sꝫ gau-
dio: qꝛ ſpes eoꝝ nō fuit fruſtrata ſꝫ ɔfirmata:
ſꝫ gaudio magno: qꝛ ad laborē tāti itineris
quē ſuſceprūt ſtellā āntecedētē recuperauerūt.
Sꝫ valde magno gaudio: qꝛ natū regē queꝫ
querebāt inuenerūt. Sꝫ ex q̄ hoīes i p̄nti fe-
ſto ⁊ in p̄cedētib⁹ diebus diuerſos iocos ⁊ lu
dos ⁊ diuerſa gaudia i diuerſis locis ⁊ tꝑib⁹

mundi exercēt: iō ꝓ phti ſmōe tria ſunt dicēda. Primo vtruʒ in iocis ⁊ ludis poſſit eē ꝟtꝰ ⁊ q̄ reqrunt ad hoc ꝙ iocꝰ ꝟtuoſe fiat. Scđo quot modis in iocis ⁊ ludis aliq̄s poſſit peccare mortalr. Tertio exēplum. ¶ Quātū ad p̄muʒ ſciēdum ꝙ hic q̄rit vtruʒ ī iocis ⁊ ludis poſſit eē virtꝰ: ⁊ q̄ reqrunt ad hoc ꝙ ioci ꝟtuoſe fiāt. Rn̄deo ſm. b. Tho. ij. ij. q. clxviij. Sicut hō indiget corporali refocillatione q̄ non pōt ꝯtinue laborare: ita etiā ex parte aīe indiget quiete ⁊ ſolatio qđ fit ꝑ ludicra vł iocoſa ꝟba. Vn̄ ſciēdū ꝙ triplices hoīes inueniunt circa hoc. Quidā em̄ ſūt ſicut cibꝰ nihil hn̄s de cōdimēto nūq̄ exercētes iocū vł ludū: ſʒ ſemꝑ duri ⁊ aſperi. Nā cōtra humanā ratiōnē eſt vt aliq̄s ſe oneroſum exhibeat: puta cū nihil delectabile exhibet ⁊ dlectatiōes alioꝝ īpedit. Sen. Sic te reges ſapiēter vt nullꝰ te habeat tā̄q̄ aſperꝝ: nec q̄s ꝯtēnet te q̄ſi vilē. Quidam ꝟo: queadmodū cibꝰ nimis ꝯditi ⁊ nimis ſalſi ſicut illi q̄ excedūt ī ludo. Quidā ſunt ſicut cibus tēperate ſicut decet ꝯditus. ſ. q̄ vtunt ioco ⁊ ludo ad ꝟtutē. Pro quo ſciendū ſcđʒ Holcot ſuꝑ lib. Sap. tria requirunt ad hoc ꝙ iocꝰ fiat virtuoſe. Primū ē ꝙ iocꝰ ſit ſimplex ⁊ innocēs ⁊ inoxiꝰ: ne aliq̄s male ledat. Sūt em̄ aliqui q̄ nihil curāt q̄d dicāt ſiue offenſionē ſiue placitū ſiue honeſtū ſiue īhoneſtū dūmō tn̄ ꝓuocēt riſum. Et tales diligēter explorāt defectꝰ primoꝝ q̄s phr recitare ad riſuʒ cauſandū ī aliq̄s ⁊ in ipſis erubeſcētā: talis iocꝰ nō ē virtuoſus. q̄ꝛ ad ludū virtuoſuʒ reqrit ꝙ loq̄t placita ⁊ hōeſta ⁊ nō nociua ⁊ illicita. Scđʒ qđ reqrit ē honeſtatis ꝯdecētia: vt ludꝰ alius deceat ꝑſonā ludētē ſiue iocātē ⁊ ēt ꝑſonas aſſiſtētes. Vn̄ aliꝰ iocꝰ ꝯtrauenit clerico vel p̄lato vel religioſo: aliꝰ ſeculari: aliꝰ ſeni: aliꝰ iuueni: aliꝰ viro: aliꝰ mulieri: aliꝰ famulo: aliꝰ ꝟgini. Cōſideret ergo ludēs p̄mo ꝑſone ſue ꝯditionē ⁊ honeſtatē ⁊ nihil attētet qđ eā vel ſtatū ſuū dedecoret; ⁊ ſuꝑ oīa turpia deuitet q̄ aliquo mō hoīem ad pctā inclinēt. vn̄ Sen. de q̄tuor virtutibꝰ cardinalibꝰ. Oīa credibilia p̄ter turpitudinē crede. Scđo ꝯſideret tp̄s: q̄ꝛ vno tp̄e lʒ ridere ⁊ alio nō: ſicut tp̄e lamētatiōis ⁊ tp̄e deuotionis ⁊ orationis leuitates hmōi n̄ decēt. Itē ꝯſideret circūſtātias: q̄ꝛ aliꝰ iocꝰ lʒ corā ꝑſonis ſecularibꝰ: aliꝰ corā religioſis: aliꝰ corā ſenibꝰ: aliꝰ corā iuuenibꝰ: aliꝰ corā p̄latis: alius corā equalibus vel ſubditis. Tertiū qđ reqrit eſt carētia ſuꝑfluitatis ne vel nimis freqūēter vel nimis ꝯtinue. Tullius em̄ dicit. Ludo quodā modo ⁊ ioco vti lʒ ſicut ſomno ⁊ quiete. Eſt em̄ ludus neceſſariꝰ ad vitā ſicut quedā reqes mētis. Sicut ei fatigatio corporalis ſoluit ꝑ qetē corporis: ita opʒ ꝙ fatigatio aīalis ſoluat ꝑ qetē aīe: q̄ꝛ ſi mēs humana ſēꝑ excēderet circa ſeria hebetaret ⁊ fatigaret nimis. ⁊ iō ꝯueniēs eſt ꝙ ꝓ loco et tp̄e habeat reqēʒ q̄ fit ꝑ ludū ⁊ iocū q̄ eſt animi delectatio. Cauēda tn̄ maxīe ē abūdātia. vn̄ Ari. ix. ethi. ꝙ paꝝ delectatiōis ſufficit ad vitā quaſi ꝓ cōdimēto: ſicut paꝝ de ſale ſufficit ꝓ cibo. modicū em̄ ð ſale ſufficit ad q̄ntitatē cibi magnā. Vn̄ ſi ſcđa vł q̄rta ps foret ð ſale nihil valeret. Eodē mō modicū ð ioco ſufficit ad qetē ⁊ recreatiōnē mētis. Exēplū de ſctō Anto. Vn̄ reprehēdunt illi q̄ maioꝛē partē tēporis expēdunt in ludis ⁊ iocis ⁊ riſibꝰ: et in alijs vanitatibꝰ mūdi: ſicut ludēdo in alea et ſchacoꝝ ludo: ⁊ in chartiludio: ⁊ ſic ð alijs ludis de q̄bꝰ verificat illud Sap. iij. Eſtimauerūt vitā noſtrā eē ludū. Quantū ad ſecundū ſciendum ꝙ q̄nq̄ modis q̄s peccat mortaliter in iocis ⁊ ludis. Primo ſecūdū Hermānū ð ſchildirtz ſi ex leuitate animi ludo vł ioco ita grauis ꝯtumelia fieret ꝙ hoīs honorē totalr auferret peccaret mortalr. Silr ſi q̄s ex leuitate animi hoīeʒ g̃uiter vulneraret vł lederet in corꝑe mortalr peccaret. Ita nō ē dubiū q̄n grauiter aliū hoīs ꝯturbās honorē eiꝰ vł famā ex leuitate animi auferendo mortalr peccet. Sūt tn̄ alia ꝯuicia ſm Ari. in ethicis de leuibꝰ q̄ apđ ꝟtuoſos ludo ꝯueniēter dici phr vel ꝓpter delectationē vł emēdationē. ⁊ de talibꝰ hic nō loq̄t: ſʒ de iſtis hoc ītelligit: q̄. ſ. nō niſi grauiter hoīs aliū cōturbādo ſūt. ſ. auferēdo famā eiꝰ vel ꝯtriſtādo eiꝰ ꝑſonā. Scđo cū q̄s ī ioco mēdaciū loquit: illud ſciēter cū iuramēto ꝯfirmat. Vn̄ ſctūs Tho. ij. ij. q. cxviij. dicit. Nō excuſat a mortali pctō q̄ iocoſe peierat: q̄ꝛ nō euitat diuinā irreuerētiā. imo q̄ntū ad aliq̄d adauget hec talia ꝟba dicēdo ad mēdaciter ⁊ in ioco truffando aliā ꝑſonā: veꝫ per deū ille foris ſtat expectās te vł ip̄e vult tibi hoc dare: vel ibi īueniēs eū: vel ille dixit mihi ſic ⁊ ſic de alijs. Sed ſi loqueretur in ioco mēdaciū ſine iuramēto: tūc ſolū eēt veniale. Tertio cū q̄s in ioco ꝓximū ſuū ſciēter ⁊ ex ꝓpoſito ad iracundiā ꝓuocat. Nā oīm pctōꝝ q̄ ille ſic ꝓuocatus in tali ira cōmitteret ſiue in verbis ſiue in factis ille ꝓuocās erit reus. hoc illi nō attēdunt qui animoſos hoīes derident ⁊ prouocant vel alios hoīes paſſionatos q̄ ſubito prouocant ad irā: ⁊ in hoc volūt recreari: q̄ tn̄ vergit in periculū animaꝝ ſuarū: et grauiter in futuro ꝓ talibꝰ ſolatijs ⁊ riſibus puniēt: q̄ꝛ oēs maledictiōes ⁊ blaſphemias cōminationes ⁊ iuramēta q̄ ꝓuocatꝰ profert tūc lugebūt: q̄ꝛ ē regula iuris. Qui occaſionē dāni dat: dānū dediſſe videt. Quarto ꝓpter malū finē quē q̄s in illo ioco intēdit: vt iocando cū muliere vel ꝟgine tāgēdo vel amplexādo eā: loquēdo ⁊ arridēdo ea intētiōe vt eā ad

mali actū alliciat. vł ſcdʒ btm̄ Tho. de aquī. Cū q̄s ad iocū ſumit turpia v̄ba vel facta q̄ de ſe ſunt peccata mortalia peccat mortalr̄. Quinto ꝑpter cōplacētiā vł vehemētiā affectus ad iocū: itaq̧ q̄s ꝯ preceptū dei ꝛ eccl'ie in locis ꝛ tꝑib⁹ ſacris vel nō recuſet: ꝛ tali pctō pōt q̄s bñ peccare mortalr̄. Sed cū q̄s nō tm̄ afficit̄ ad ludū ꝙ ꝑpter hoc vellet aliq̄d ꝯtra deū cōmittere: ſic ſolū eēt veniale. Itē ꝑpter nimiā cōplacētiā quā q̄s hꝫ i iocis. vñ Aug. Nullū pctm̄ eſt adeo veniale q̄n fiat mortale dū placet. Et quāto maiorē delectationē ꝛ cōplacētiā q̄s hꝫ i aliq̄ pctō: tāto maiorē penaꝫ ſuſtinebit ꝑ illo in futuro. Apo. xviij. Quātū in delitijs fuit tm̄ date illi tormētū ꝛ luctuꝫ. Ex his ptꝫ ꝙ arguēdi ſūt q̄ q̄nq̧ i iocis ridēt vſq̧ ad effuſionē lachrymaꝝ. Et ſi q̄nq̧ aliq̄s nimiā cōplacētiā hꝫ in aliquo pctō q̄d ē de ſe veniale adhuc tñ ꝑpter ſecuritatē dꝫ ꝯfiteri. Quātū ad tertiū eſt ſciēdū ꝙ illi grauiter in futuro punient̄ q̄ hic excedūt i vanitatib⁹ iocis ꝛ ludis: ꝛ venatiōib⁹ auiū ꝛ feraꝝ. ¶ De inde nota exēplū ſm̄ hūber. in de abundātia exēploꝝ. Legit̄ ꝙ quidā vir deuot⁹ in raptu vidit quēdā militē in purgatorio q̄ fuit caſt⁹ bonus hoſpitalis ꝛ bone vite: ſꝫ ludo auiū nimis dedit⁹. Qui ꝑpter hm̄ōi ludū habebat q̄ſi auē i manu eū in facie ꝛ hūeris ꝛ brachijs corrodentē fruſtatīꝫ ꝛ mirabilr̄ affligētē: ꝛ requiſit⁹ ab illo deuoto cur hec pateret̄ cum tñ bōe vite fuiſſet. Rñdit. Precepta dei ſeruaui nec vnq̄ vnū denariū ꝯtra deū recepi: ſꝫ q̄r nimiū dedit⁹ fui ludo auiū ꝛ cū canib⁹ venādo: iō hāc penā hic i purgatorio ſuſtinebo donec purgatus ero: ſꝫ tm̄ oraꝑ me ꝛ annūcia filijs meis ꝛ cognatis meis: vt mihi cū ſuffragijs ſubueniāt q̄r valde crucior i hac pena: q̄ poſt modū in breui per ſuffragia ꝛ orones bonoꝝ liberat⁹ ē a purgatorio. ¶ Itē aliud exēplū in li. apū ꝙ fuit in theutonie partib⁹ q̄dā nobilis venationib⁹ tm̄ dedit⁹ vt nullo ſabbato vł dñica die miſſaꝫ audiret: ſꝫ ſꝑ venationib⁹ intēt⁹ erat. Corripiebat aūt eū frequent̄ vxor ſua deuota deo. Et ille mulieris ſue monita nō curauit. Accidit aūt vt ip̄a vxor poſt multos part⁹ editos ꝑgnās pepiſſet abortiuū hñtē caput venatici cani pēdētib⁹ aurib⁹. Cōfuſa ḡ corā matre ꝛ multis nobilib⁹ matronisq̄ aſtabāt q̄rū ꝯſiliū iolꝫ fuit vt terra citi⁹ part⁹ obrut⁹ tegeret̄. veniēte aūt a venatiōe marito q̄ſiuit q̄lis puer eēt quē editū habuiſſet. Diſſimulātib⁹ oib⁹ cū pudore iſtat miles extracto gladio vt ei partus oſtēdat̄ ꝛ mox timore cōpulſa eijci de terra iubet triſte ſpectaculuꝫ ꝛ mōſtruoſū dicēs. Ecce q̄ manifeſto ꝓdigio inſipiētiā tuā vidicauit oipotēs: q̄r nullū honorē ſacris dieb⁹ ꝛ nullā reuerētiā ſacramēto corporis xp̄i tribuiſti: ſed magis varia ludia venationū i his ſacris dieb⁹ inſtituiſti hec vt vidit nobilis digne ſe correxit ꝛ pñiam egit de cōmiſſis. ¶ Itē legit̄ i li. apū ꝙ q̄dā potentiſſim⁹ dñs cū multos ex ſubditis ſuis cogeret ſecū vacare q̄tidie ꝛ venatiōib⁹ inſudare ꝛ poſt hoc pleriq̧ culturas agroꝝ ꝛ alia negotia dimittētes ad paupˉtatē ꝛ inopiā cū vxoribus ꝛ filijs deuenerūt. Accidit aūt vt vna dierū cū p̄fata familia dom⁹ ſue miles ingreſſus ne mora ferā ꝑpeteret: ꝛ agitātib⁹ canib⁹ eā reſiſtēs inſequeret̄. At cū nihil ꝓficeret tota die: ſed ſemꝑ ferā videret an̄ ſe ꝓfugā i amētiā verſus feraꝫ de nocte ſecut⁹ eſt ex illa die nullus hoīꝫ vidit aut ſciuit q̄d de eo factū ſit aut euenerit: ſꝫ dixerūt nōnulli ꝛ bñ credim⁹ ꝙ ſicut Dathā ꝛ Abyrō a terra viui abſorpti ſunt ꝛ ad inferos trāſmiſſi: ſic ꝛ illi accidiſſet.

¶ Dominica infra octa. Epiphanie. Sermo xxiiij. ꝙ parentes ad ſex tenentur filijs.

Cum factus eſſet ieſus annorum duodecim aſcendētibus parētibus ei⁹ hieroſolymā ꝛc. Lu. ij. In preſenti euāgelio inſtruit maria parētes qualiter ſe debeāt habere ad filios in hoc ꝙ duxit Ieſuꝫ ſecū in tēplū cū annoꝝ. xij. eſſet. Vñ in p̄ſenti ſermone tria ſunt dicēda. Primo ſunt aliqua declarāda de euāgelio p̄ſenti. Scd̄o de inſtructiōe pueroꝝ. Tertio exēplū. Quātū ad p̄mū ſciēdū ſuꝑ illo v̄bo. Cū ieſus fact⁹ eſſet annorū. xij. ¶ Sciēdū ꝙ q̄nq̧ differētie tēpoꝝ legunt̄ de xp̄o. Prīa eñ differētia ꝙ legit̄ fuiſſe vni⁹ diei q̄n. ſ. de v̄gine maria natus fuit. vñ Luc. ij. Nat⁹ ē nobis hodie ſaluator. Scd̄o legit̄ fuiſſe octo dierū q̄n. ſ. fuit circūciſus. Lu. ij. Poſtq̄ ꝯſummati ſunt dies octo vt circūcideret̄ puer vocatū eſt nomē ei⁹ ieſus. Tertio legit̄ fuiſſe. xl. dieruꝫ q̄n a matre in tēplo fuit preſentat⁹. de quo hr̄ Luc. ij. Poſtq̄ impleti ſunt dies purgationis marie ſcd̄ꝫ legē moyſi tulerūt ieſuꝫ i hieruſalē vt ſiſterent eū dño. Quarto legit̄ fuiſſe. xij. annoꝝ ſicut in euangelio hodierno habet̄. Quinto legitur fuiſſe xxx. annoꝝ. ſ. cū a ioāne in iordane baptizaretur. De quo habet̄ Luc. iij. Ipſe ieſus erat incipiēs quaſi annoꝝ. xxx. ¶ Sciendū ꝙ de tota vita xp̄i ſcd̄ꝫ Chry. nullū miraculū legit̄ dñm in pueritia feciſſe preter hoc vnum q̄d prodit Lu. ꝙ cū eſſet annoꝝ. xij. ſuam ſapientiā manifeſtauit. Vñ dicit̄ in hodierno euāgelio. Stupebāt aūt oēs q̄ euꝫ audiebāt ſuper prudētia ꝛ reſpōſis ei⁹. Itē ſciendū ꝙ de tota vita xp̄i nihil habet̄ in euāgelio ab anno. xij. etatis ſue vſq̧ ad. xxx. niſi hoc ꝙ deſcēdit cuꝫ eis nazareth: et erat ſubditus illis. In hoc enim medio tēpore laborauit ip̄e manibus

ſuis p neceſſitate parētū. vñ Baſili⁹ ab ipſa prima etate parētib⁹ obediēs quēſʒ laborē corporeū habuit ⁊ reuerēter ſuſtinuit. Cū eñ holes eſſēt honeſti: iuſti egeni ⁊ penuriā patiētes teſte ꝓſepio manifeſtū ē ꝙ ſudores corꝑales laborādo ꝯtinue frequētabāt neceſſaria vite ſibi q̄rētes. Jeſus aūt obediēs illis vt ſcriptura atteſtaꝶ in ſuſtinēdo laborē plenariā ſubiectionē oñdebat. Et hoc dicto colligiꝶ xp̄ʒ nūq̄ mēdicaſſe poſt. xij. annū ſue etatis: ſʒ ꝓpriis manib⁹ laboraſſe. Amb. Non vtiq̄ infirmitatis: ſʒ pietatis ē illa ſubiectio q̄ xp̄s etiā parētib⁹ obediēs fuit vſq̄ ad corporeū laborē. Vñ Mat. xiij. A ſuis emulis faber vocabaꝶ. nec ēt antea vel i pueritia vel i infantia: qꝛ ſi ſic mar[i]e hoc videreꝶ feciſſe p triduū remāſionis ſue i hierlʒ. de qua dꝛ ꝙ. b. Ber. optat veſci i buccellis q̄s dulcis puer ꝑ triduū hoc mēdicauit: ſʒ hoc nō ē veꝝ: nō ē eñ veriſile ꝙ talis puer ita ſapiēter interrogās ⁊ reſpōdēs i medio doctoꝝ ita vt mirareꝶ ⁊ ſtuperēt ſuꝑ prudētia: ⁊ rñſis ei⁹ ab ipis ꝑmitteret mēdicare cū adhuc nullā inuidiā ꝯ eum ꝯcepiſſent: ipſiſq̄ a deo lege ſcriptū eēt. Oīno indigēs ⁊ mēdicus nō erit inter vos ⁊c. ſicut legiꝶ Deuꝶ. xv. Ad dictū aūt btī Ber. dōm ꝙ hoc dꝛ plus mor⁹ deuotiōe q̄ hiſtorie vel veritatis narratiōe nec ēt xp̄s mendicauit tpe predicatiōis ſue: qd̄ ꝓbaꝶ ex eo ꝙ nūq̄ legiꝶ mēdicaſſe: ⁊ valet ꝯña: qꝛ i ſacra ſcriptura tenet loc⁹ ab auctoritate negatiue: ſʒ illō Hiero. Quicq̄d dꝛ ⁊ ſacre ſcripture auctoritate ñ ꝓbaꝶ ea benignitate cōtēniꝶ qua ꝓbaꝶ. ¶ Quātū ad ſcd̄ʒ ſciēdū ꝙ parētes i lex tenenꝶ filijs ſuis. Pͥmo debēt iformare pueros ſuos quō ſe debeāt hr̄e ad deū: ⁊ hoc i trib⁹. Pͥmo dn̄t eos ad hoc inducere vt offerāt deo innocētiā ⁊ puritatē ſuā cū pueris inocētib⁹ q̄ ſāguinē ſuū ꝑꝑ xp̄ʒ fuderūt: ⁊ hoc fit qñ pueri in pueritia icipiūt deo ſuire. Treñ. iij. bonū erit viro cū portauerit iugum dñi ab adoleſcētia ſua. Hugo i diaſco. li. iij. Null⁹ tā prudēs tā q̄ ſapiēs hꝶ q̄n ad plenū adoleſcētis animū ꝑſcrutaꝶ. ⁊ hoc id̄: qꝛ bōitas ifigiꝶ i cor pueri: idq̄ hʒ teneꝝ ſubiectū. vñ Ariſt. dꝛ ꝙ aīa pueri ē tāq̄ tabula raſa i q̄ nihil depictū ē: apta tñ depigi. ⁊ ꝫ q̄cq̄d i ſe ꝑmir⁹ recipit puer ad hoc ſemꝑ poſtmodū iclinaꝶ ſiue ſit bonū ſiue malū. Exēplū reale d̄ teſta vł cipho i quē ſi ꝑmir⁹ iſūdiꝶ liquor ꝓcioſus. ſ. balſam⁹ ſaporeʒ illū ſp tʒ. Si aūt p[ri]mit⁹ fetor infundiꝶ. tunc eūdē ſemꝑ retinebit. Item aīa pueri eſt tāq̄ cera mollis i q̄ ſpēs ſigilli faciłr iprimiꝶ. Itē eſt ſicꝫ ꝟgula recēs q̄ faciłr flectiꝶ ad quācūq̄ partē. Scd̄o iformare eos debēt i bonis ſalutarib⁹: ſicut ſunt pꝶ noſter ⁊ ſymbolū ꝓcepta dei: quō ſeruare oportea[t] vnumquemq̄ qui ſaluari vult. Vñ Mat. xix. Si vis ad vitā igredi ſerua mādata: ⁊ in ſignū huius tūc ꝓcepta ſunt ſcripta in manib⁹ ⁊ pedibus noſtris. ſ. ꝑ decē digitos: ⁊ ꝑ decē predicās ne obliuiſcamur eoꝝ. Tertio informādi ſunt vt eccl̄ias libēter viſitēt exēplo pueri xp̄i qui cū eſſet annoꝝ. xij. aſcēdit cū parentib⁹ ſuis in hierl̄m ⁊ ibi dn̄t audire miſſam ⁊ ſermonē. Tullius in tuſcula. q̄ſti. Statī i adoleſcētia cernim⁹ cui⁹ moris: cui⁹ nature vel conſuetudinis in poſterū q̄ſq̄ ſit futur⁹. Vñ Gre. Cibus mētis ē ꝟbū dei: q[uo] ſine fructu nō recedet. Vñ ꝓpheta. Eſa. lv. Verbū meū nō reuerteꝶ ad me vacuū. Ex iſto ſequiꝶ ꝙ vix vel nunq̄ ita ꝑuerſi ſunt q̄ a iuuētute audiunt ꝟbū dei ſicut illi q̄ ſic educanꝶ vt nec de deo audiāt: nec ēt q̄cq̄ ſalutis eoꝝ addiſcāt: qꝛ tales nihil vt cōiter oꝑanꝶ: niſi q̄ ab alijs fieri vidēt ſʒ heu multo plura mala exēpla vidēt q̄ bona: ergo i pei⁹ ꝓficiūt. Et ſciēdū ꝙ puer q̄ libēter audit verbū dei: ſignū ē ꝙ de⁹ ē in eo ⁊ ad deuʒ ꝑtinet. Joā. viij. Qui ex deo ē ꝟba dei audit. Sic ecōuerſo qñ q̄s nō pōt de deo audire loq̄ ſignū ē ꝙ expulit deū a ſe. Itē ſciēdū ꝙ ſeruitiū taliū iuuenū innocētiū q̄ nondū mortaliꝶ peccauerūt ē deo multū acceptū: qꝛ illi q̄ deo innocētiā offerūt vinū purū bonū ⁊ optimū deo offerūt. Sʒ inueterati dierū feces deo offerūt reſpectu iuuenū. Sʒ tñ dñs eaſdē feces nō ſpernit ex ſua mīa ⁊ bonitate. Salluſti⁹ i iugur. Cuʒ de ꝟtutib⁹ agiꝶ nulla excellētior cerniꝶ quaʒ illa q̄ i caſtis adoleſcētib⁹ inueniꝶ. ¶ Queriꝶ hic qñ puer ꝓt peccare mortałr. Rñdeꝶ ꝙ qñ vſū rōnis hʒ: ſic ꝙ diſcernit bonū ⁊ malū ⁊ ꝓt ſcire ⁊ intelligere q̄d ſit ꝓhibitū i ꝓceptis: tūc pōt peccare mortałr. Vñ Auguſt. Qñ incipit hō ꝓcepit eſſe capax ex illo ⁊ poſſe peccare incipit ſʒ q̄diu vſū rōnis nō hʒ ſecure viuit: qꝛ nullo mō pōt peccare mortałr nec ꝑdere vitā eternā. Vñ Ber. nihil ē qd̄ timeam⁹ donec facultatē ⁊ volūtatē deliberādi renatus quiſq̄ recipiat: antea eñ a charitate xp̄i oīno nō poterit ſeꝑari: ſʒ ſecur⁹ interim deget ſub ꝓtectiōe ⁊ aduocatiōe dñi dei ſui. Siłr eſt intelligendū naturałr ſtultis q̄ nūq̄ vſus rōnis habuerūt: tales oēs habebūt vitam eternaʒ ex merito xp̄i ⁊ participatiōe bonoꝝ eccl̄ie. Sʒ diceres ex quo nullū malū manet impunitū q̄s tūc illa mala lugebit q̄ iſti pueri ⁊ naturaliter ſtulti ꝯmittūt? Rñdetur ꝙ ille qui ſcienꝶ eis occaſionē dat ad talia mala oꝑa. ꝟbi grā Qui ſciēter ſtultū prouocat ad iram: ſiłr qui ipſum ipm ſtultū inebriat ex ꝓpoſito: vł q̄ iubet eū qd̄cūq̄ maluʒ facere reus erit. Sic qñ puer incipit vſuʒ rōnis hr̄e ⁊ diſcernere bonū ⁊ malū: tūc pōt peccare. Sʒ qñ vn⁹ citius vſum rōis acq̄rit q̄ alius; ergo nō ſm̄ etateʒ

ſʒ diſcretionē hoc ꝑpēdit: ⁊ qñ īcipit peccare tūc peccare venialit̄ primo. vñ Iſido. de ſum. bono. Queadmodū ad ꝟtutū culmē tēdētes nō a ſummis inchoāt: ſʒ a modicis vt ſurſuʒ ad altiora ꝑtingāt: ita etiā q̄ dilabunt̄ ad vitia: nō ſtatiʒ a magnis criminib⁹ incipiūt: ſʒ a modicis. ⁊ ſic aſſueſcūt ꝙ ⁊ tādē in maxima corruūt. vñ Gre. I moral. In vtroquoꝙ lapſu a minimis ſemꝑ īcipit̄: ⁊ ſic ſuccreſcētib⁹ deſectib⁹ ad grauiora ꝑueniūt. Scd̄o parētes dn̄t eos informare q̄uō debeāt ſe h̄re quo ad ꝓximos q̄b⁹ tria tenēt̄. Primo ꝙ eos diligāt ⁊ fraternā fidelitatem eis exhibeāt: ⁊ ſi tales ſunt paupes vt eis ſint miſericordes ⁊ eis ꝯpatiātur Mat. v. Bt̄i miſericordes: qm̄ ipſi m̄iaʒ cōſequēt̄. vñ Hiero. Nō memini me legiſſe mala morte mortuū q̄ libēter oꝑa pietatis exercuit. Scd̄o tenēt ꝓximis vt eis dāna nō īferāt neꝙ ī reb⁹ neꝙ in fama: q2 q̄cūꝙ infert proximo ſuo dānū ī reb⁹ ſiue in fama tenet̄ ad reſtitutionē: ⁊ hoc nō ſolū intelligit̄ de reb⁹ magnis in q̄titate: ſʒ etiā in paruis rebus. ꝟbigratia. Si iuiſſes ad campū ꝓximi tui ⁊ recepiſſes cōtra volūtatē ſuā vnū pānū plenū cū graminib⁹: tūc ſi vere penitreas tenerꝭ ſatiſfacere cū tui ꝯfeſſoris cōſilio. Ergo parētes dn̄t informare filios ne dāna īferāt ꝓximis ſuis: ſiue in pratis: ſiue ī ſegetib⁹ cū pecoribus vel ſine: ſiue etiā ī fructib⁹ ſicut pomis: piris: eſculis: ceraſis: rapis: ⁊ ſic de alijs. vñ Aug. ⁊ ponitur in decre. Nō dimittit̄ pctm̄ niſi reſtituat̄ oblatū. xi. q. iiij. Generalis. Itē informādi ſūt ne detrahāt ꝓximis denigrādo famā eoꝝ q̄ tales tenent̄ ad reſtitutionē: ſicut iſti q̄ habēt res iniuſtas: ergo iſta duo pctā. ſ. rerū iniuſtarū ablatio ⁊ fame detractio magis difficulē dimittunt̄: q2 nō ſufficit ꝯtritio nec ꝯfeſſio ſicut in alijs pctis niſi fiat reſtitutio ſm̄ poſſibilitatē. vñ Hiero. Nō facilis venia ꝓraua dixiſſe de rectis. Tertio tenent̄ ꝓximis idulgere offenſas ⁊ oīa dubia ī meliorē ꝑtē interpretari. Et breuit̄ informādi ſunt vt ꝓximis faciant ſicut ſibi veliʒ fieri. vñ Mat. vij. Oīa q̄cūꝙ vultis vt faciāt vobis hoīes ⁊ vos facite illis. Et illud Tho. iiij. qđ ab alijs oderis tibi fieri ne tu alijs facias. Tertio tenent̄ parētes filios īformare q̄uō ſe h̄re debeāt quo ad ſeipſos. ſ. vt corp⁹ ſuū mūde teneāt ⁊ caſte viuant vt dixit Thobias filio ſuo. Attēde fili mi ab omni fornicatiōe. Et rō huius eſt: q2 oīs fornicatio ꝓterꝙ in m̄rimonio ſemꝑ ē pctm̄ mortale. vñ Apls. Oīs fornicator aut immundus non hʒ ꝑtē in regno dei: ergo pueri dn̄t ſeruare ꝟginitatē ſuā vſꝙ ad m̄rimoniū: vt in ꝟginitate ſiꝭ cōueniāt. In ſignū hui⁹ adā ⁊ eua qñ matrimoniū ichoabāt ꝟgīes fuerūt: ⁊ tales pueri ſic caſte viuētes ducūt āgelicā vitā. Lactātius lib. iiij. de falſa iuſticia. Tūc adoleſcētis veraciter ꝑpēdis dignitatē ſi ī facie venuſtatē ⁊ in mēte ꝯtulleris puritatē. vñ Amb. Qui nō nubūt ⁊ vxores nō ducūt ſicut angeli ī terra ſunt. ℞ Quarto parētes tenent̄ filijs dare bonū exēplū: ⁊ hoc eſt valde vtile. vñ Grego. Nūꝙ pctōres ad lamētū pn̄ia redirēt ſi nulla eſſent bonoꝝ exēpla q̄ eoꝝ mētē traherēt. Ergo cōiter loquēdo qñ parētes bonū exemplū ꝓbēt filijs ſuis: tūc filij tales magis efficiunt̄ ꝟtuoſi: ⁊ ꝑ hoc tales parētes multum merent̄. vñ Ceſa. Quātis exēplū vere humilitatis ⁊ ꝑfecte charitatis oſideris cū tātis ⁊ ꝓ tātis eterna p̄mia poſſidebis. Sʒ heu aliq̄ parētes īformāt filios ſuos ad malū verbū ⁊ exēplo in q̄ deū grauiter offēdūt: ꝟbi gr̄a. Sicut chorizare: ſuꝑbe īcedere: ⁊ deū blaſphemare: ⁊ ſic de alijs. Et tales rei erūt olim pctōꝝ illoꝝ q̄ ex mala īformatiōe ſeu exēplo filij ſui addiſcūt ergo q̄ te ſuꝑbiā chorizādo ⁊ pōpoſe īcedēdo ꝓmit⁹ docuit ꝑticeps erit olim pctōꝝ illoꝝ q̄ chorizādo ſiue alꝭ ſuꝑbe īcedēdo perpetrabis: ⁊ ſic đ alijs pctis. Dama. li. iiij. Ubi vnū adoleſcētulū videris ꝟtutib⁹ effulſiſſe ibi mille repies ꝑijſſe. Itē de illis parētib⁹ q̄ veſtes pōpoſas filijs ſuis emūt dicit Guil. lug. Qui filias ſuas ornāt vt eas ad choreas mittāt q̄ſi feſtucā vngūt vt eo meli⁹ ardeat. Item aliq̄ parētes faciūt pueros ebrioſos potādo eos cū vino. Cōtra q̄s Ariſt. vij. politicoꝝ đr. Iuuenes maxīe ab ebrietate cuſtodiri opʒ. Itē iuuenes eē ſine vino bonū ē: q2 tales poſtmodū efficiunt̄ bibuli ⁊ luſores ⁊ mali hoīes q̄b⁹ parētes ſunt occaſio ꝑ ſuā malā īformatione ⁊ mala exēpla. vñ Greg. in moral. Tot mortib⁹ q̄s dign⁹ eſt: quot exēpla prauitatis in poſteros reliq̄t. O quot mortes meruerūt tales q̄ tot mala exēpla reliq̄rūt in poſteros. ℒ Quito parētes tenent̄ filios corrigere: q2 nō ſufficit ꝙ informēt eos in bono. ſʒ opʒ eos ēt corrigere qñ excedūt q2 oīa pctā q̄ filij ꝑpetrāt ſub obediētia parētū de his parētes rñdebūt ī die nouiſſimo: ergo aduertite parētes ꝙ ēt ſi ſctē vite eſtis tñ ꝓpter filios vr̄os dānari poteſtiſ. Nā vt đr ad Ro. j. Nō ſolū digni ſūt morte q̄ faciūt: ſʒ ēt q̄ ꝯſentiūt facientibus: ꝟbi gr̄a. Si pater ⁊ mater nunꝙ peccaſſent mortaliter: ⁊ tamē pueros ſuos nō corrigunt ſed tacēdo cōſentiunt: ⁊ ſic ſine pn̄ia de negligētia hmōi moriūtur eternaliter cū puerꝭ ſuis lib⁹ dānabunt̄ ſicut Inno. Greg. Cyril. Iſid. Aug. illi oēs cōcorditer dicūt de Heli ſacerdote: vt hr̄. j. reg. ij. Qui audiuit ꝙ filij ſui īhoneſte ſe habebāt ī tēplo: q2 illi dormiebāt cū vxorib⁹ ſuis legit̄ eñ ꝙ trepide arguebat eos: ergo ſi dānat⁹ ē nō eſt alia cā niſi ꝙ nō acriter ⁊ ſerioſe correxit filios. vñ dicit̄ in decre. Par ī

pena puniēdi ſūt agētes ⁊ ꝯſentiētes.xvij.q.iiij.Oēs.Itē ⁊ hoc hr̄ in decre.Reſiſtere poſſe ꝑuerſis ⁊ nō facere ē eis ꝯſentire.xxiij.q.iij.Qui pōt. M Sꝫ diceres q̄uo pueri corrigēdi ſunt? Rñdeo ſi ſunt filij bōi ⁊ ex fragilitate qn̄ ꝙ delinquunt put Salo.dicit. Nō eſt hō iuſtus in terra q̄ faciat bonū ⁊ nō peccet.ſ. venialr̄:tūc tales pueri cū benignitate ſūt corrigēdi exēplo marie q̄ dixit ad filiū ſuū vt hr̄ in euāge.Lu.ij.Fili qd feciſti nobis ſic? pater tu⁹ ⁊ ego dolētes q̄rebam⁹ te.Si aūt ſunt proterui ⁊ correctio dulcis nō ꝓficit:tūc corrigēdi ſunt cum aſpera virga.Prouer.xxiij.Noli ſubtrahere a puero diſciplinā. Si eñ ꝑcuſſeris eū virga nō moriet:⁊ alam ei⁹ de inferno liberabis.Ergo qñ audis puer̄ tuū iurare ⁊ deū blaſphemare:tunc accipere debes virgā ⁊ eūdē puer̄ bñ diſciplinare:i hoc letificabis deū ⁊ beatā virginē mariā ⁊ oēs ſctōs ⁊ mereris tibi ipſi coronā vite.cū puer̄ ea intētione ꝑcuſſeris vt ſe emēdet ⁊ creatorē ſuū ampli⁹ nō offendat taliter.ſ.blaſphemādo:iurādo vl̄ alio mō peccādo.Itē ſciēdū opꝫ ꝙ pueri corrigant̄ q̄ natura humana infecta ē ꝑ originale pctm̄ ⁊ ꝓna ad malū ab adoleſcētia ſua ⁊ qñ puer agit ſꝫ iclinationē nature tūc aſſueſcit ex ꝯſuetudine in malis:⁊ poſtmodum vix illō pōt deponere:vbi gr̄a.Sicut cū ſemel iraſcitur ⁊ poſtmodū iter̄:ſic tūc aſſueſcit ita ꝙ efficit̄ hō iracund⁹.Sic etiā ſi puer ſm̄ ꝓpriā voluntatē viuit ⁊ diſcurrit ⁊ ꝑcutit ſe cū alijs pueris:tunc erit vag⁹ ⁊ īdomit⁹.Sic ſi̇̄r:ſi mēdax in pueritia:ſi ſupb⁹:ſi blaſphem⁹:vl̄ etiā ſi furat̄ in pueritia ⁊ nō corrigit̄:tunc poſtmodū prau⁹ efficit̄:ergo ab illo malo īcepto opꝫ puer̄ talē retrahi ꝑ vba et flagellatiōes.Ambro.lib.de offi.hic lede fortior cōprobat̄ q̄ ſuis in adoleſcētia morib⁹ dn̄atur.ad Collo.iij.ca.Filij obedite parētibus ꝑ oīa.hoc eñ placitū eſt dn̄o.Sindoni⁹ i eplari.In ꝑiculoſis ſemꝑ ipa adoleſcētia caſibus verſat̄.Nunc eñ fluctuādo diuerſimode ꝑiclitatur tunc tumultuādo aduerſitates innumerabiles incitatur. Sꝫ ſunt aliq̄ parētes q̄ ex inordinato amore pueros ſuos nolūt corrigere nec volūt ꝙ aliqs alter eos corrigat:⁊ ſic ꝑuerſos pueros ſuos educāt:⁊ tales pueros plus odiūt q̄ diligūt. Vñ Prouerb.xiij.Qui parcit virge odit puer̄ ſuū.Itē ſunt aliq̄ q̄ pueros ſuos calcāt cū pedib⁹ ⁊ trahunt ꝑ crines:vel cum manib⁹ caput ꝑcutiūt:⁊ ſic eos infamāt. Itē ſunt aliq̄ q̄ pueris ſuis maledicunt:⁊ in hoc grauiter deū offēdūt:⁊ pueri ex hoc nihil ꝓficiūt:ſꝫ pl⁹ eis obeſt q̄ ꝓdeſt. N Exēplū hr̄ i Ceſario de puero quē diabol⁹ cū corpe ⁊ aīa abſtulit ꝓpter maledictionē parētū:ſic ꝙ ampli⁹ parētes illū puer̄ nō viderunt:⁊ hoc de⁹ ꝑmiſit in terrorē alior̄ parētū ne filijs ſuis maledicāt ſed poti⁹ cū aſpera virga corripiant imo maledicere nō lꝫ alicui irrationabili creature:in q̄tū dei creatura eſt:q̄r oīs creatura dei bona eſt vt ptꝫ Gen̄.j.Uidit deus cūcta q̄ fecerat ⁊ erāt valde bona.Ex iſto ptꝫ ſi nō lꝫ equo vel aſino:vel cani:vl̄ boui maledicere multo minus lꝫ hoīb⁹ maledicere.Cōtra qđ faciūt aliqui parētes q̄ maledicūt ꝓprijs filijs.Etiā ꝑuerſi viri:q̄ vt ſepi⁹ ex ira vel vindicta maledicūt ꝓprijs vxorib⁹.De illis maledictorib⁹ dicit aplūs ꝙ neq̄ maledici neq̄ rapaces regnū dei poſſidebūt:Sciēdū ꝙ parētes q̄ filios ſuos educāt tali intētiōe vt efficiāt̄ boni chriſtiani ⁊ famuli dei quicq̄d erga filios ſuos faciūt totū erit meritoriū cū in gratia ſint ⁊ ſine pctō mortali.Ergo mater quotiēs inquietatur a puero.⁊ quotiēs portat vel balneat:vel q̄cq̄ꝫ puero miniſtrat meret̄.vñ aplūs ad Ro.viij Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deū oīa cooperant̄ i bonū. O Ex q̄bus ptꝫ ꝙ parētes pñt mereri in pueris ſuis eternā gloriā vel etiā eternā dānationē:ergo pueri a parētib⁹ īformādi ſunt ⁊ corrigēdi ſunt vt iā dictū eſt qđ ſi ſic fieret procul dubio nō eēt tot mali hoīes ⁊ peccatores in mūdo.Hoc q̄lꝫ pōt cognoſcere i ſeipſo:q̄r ſi a pueritia fuiſſes debite informat⁹ ⁊ i timore dei educatus vtiq̄ melior eſſes. Sed heu q̄r a pueritia nutrit⁹ es i ſupbia:in gula:i luxuria ⁊ i alijs vitijs:ergo iā ꝑuerſus es iā i vitā tua.Seneca i hercule furēte. Tūc adoleſcētes oīꝫ ſubſternit̄ vanitati cū ſue vane admittit̄ libertati ⁊ graui adijcit̄ voluptati. P Exēplū de parētib⁹ q̄ filios ſuos nō īſtruūt i bono nec corrigūt cū delinquūt.Legit̄ quidā pat̄ ex inordinato amore nō correxit filium ſuū ſed duxit eū ſecū i tabernas:q̄ exēplo patris poſtmodū factus eſt potator luſor ⁊ blaſphemator.Cōtingit in breui patrem ⁊ filiū poſtmodū mori mala morte.Et quidā homo bonus in raptu vidit filiū ⁊ patrē ſuū in īferno ſeinuicē mordentes.⁊ filius maledixit patri:quia eum nō correxit nec ad bonū inſtruxit. ⁊ ꝙ ſibi malū exēplum prebuit.Itē aliud exēplū de illo q̄ pr̄i mortis abſcidit naſum quere ante ſer.xvj. F Q.Sexto tenēt̄ parētes filijs ſuis hereditare res iuſtas:q̄r melius ē modicum iuſto ſup diuitias peccatorum multas. Cōtra hoc faciunt aliqui q̄ tam inordinatū amorē hñt ad filios ꝙ q̄uis bene cognoſcāt ꝙ nō habent neq̄ poſſident res iuſtas tñ nolūt eas reſtituere ne filij depauperēt̄: ⁊ ſic ſeipſos ⁊ filios ꝯdēnāt. Itē aliq̄ vnus parētū manet in viduitate nō ꝓpter deū:nec amore caſtitatis ſꝫ ne filios exheredet:⁊ tñ nō itēdit caſte viuere:⁊ talis parēs pl⁹ diligit filios q̄ deū ⁊ propriā ſalutem: ⁊ potius vult dānari

ꝙ filios ſuos exheredare. Itē ſciēdū ꝙ filij cōqrunt̄ de talib⁹ parētib⁹ tāꝗ̄ de ſuis occiſoribus. Nam q̄ denarios eis ſciēter relinquūt de reb⁹ iniuſte acq̄ſitiſ tot gladijs pueros ſuos trāſfigūt. Nā ſi ipi heredes ſi illas res iniuſte acq̄ſitas ſcient poſſidēt: tūc dānāt̄ cū parentibus. Eccl'.xlj. De patre impio cōqueruīt̄ filij: qm̄ ꝑpter ipm ſunt in opprobriū. R. Uñ exemplū legit̄ ꝙ q̄dā vſurari⁹ habuit duos filios q̄rū vn⁹ cōpūctus in ſermōe quodā dixit patri ſuo. pater ſi morimur in hac vita tūc moriemur in corpe ⁊ aīa ꝗ̄ reuertere et redde vnicuiꝗ̄ qḋ debes. Cui pr̄ ⁊ ali⁹ frater indignāt̄ rñderūt. Debes tu eſſe noſter ꝯſeſſor. vade ſi morivolueris ⁊ nos ꝑmanebim⁹ in bonis noſtris. Qui tacuit ⁊ iuit ad eremū ⁊ pauperē vitā ibidē duxit ſeruiēdo deo. Tādēꝗ̄ pr̄ moriebat̄ ſimil̄r ⁊ frater. Cū iſte bonus eremita intellexiſſet patrē ⁊ fratrem mortuos mla motus deſiderabat ſtatū eoꝝ ſibi notificari. Tandē deū petijt vt mereret̄ eos videre. Una ꝗ̄ dierū cū eēt in ofone ſua venit angelus dn̄i ⁊ dixit ei. Fiat tibi qḋ petiſti: ⁊ arripuit eū cū manu dicēs: veni ⁊ oñdā tibi eos: ⁊ duxit eū quo ipſe neſciebat. Tādē veniebat ad mōtē vnū ⁊ dixit ei angel⁹. vis videre ⁊ audire patrē tuū ⁊ fratrē? Qui rñdit volo. Et vidit vallē vnum diuerſis tormētoꝝ ꝗ̄nib⁹ repletū: ⁊ audiuit miſerabilē vocē viditꝗ̄ ꝓprio patrē bulīētem in igne ſicut vnū piſum in vna magna olla: qui dixit. Ue ve ve maledicta ſit hora in qua ꝯceptus ſum: maledictus ſit vēter q̄ me portauit. Quē cū audiſſet eremita tremuit ⁊ dixit. o pr̄ es tu hic? q̄ dixit. ſum dilecte fili. Bñdict⁹ ſis: q: timuiſti deū ⁊ cauiſti ſpelūcā ⁊ penā iſtā horribilē: ſꝫ caue tibi ⁊ ſeruias deo. et iterum cū ſic loq̄bat̄ venit frater ſicut ⁊ pater in bulliēti igne natādo infra ⁊ ſupra ſicut piſū in olla: ⁊ cepit fili⁹ maledicere ꝑri ſ penis dicēs. maledict⁹ ſis tu pr̄ in eternū: q: iniuſte acq̄ſita ſup me hereditaſti ⁊ ſic me dānaſti. Et ecōuerſo pr̄ ad filiū dixit. Maledict⁹ ſis tu fili: q: ꝑpter te talia iniuſte acq̄ſiui ⁊ ſic retinui: ⁊ ſic meipſū ol bono ꝑuaui: ⁊ ꝑpterea in hāc penā deſcēdi: quib⁹ dixit fili⁹ viuēs: pn̄t ne vobis aliqua ſuffragia iuuare vl̄ ꝓdeſſe? qui dixerūt. Nō: q: in iferno nulla eſt redēptio. Et cū videret ꝙ i eis nō eēt aliq̄ ſpes receſſit ⁊ deo ſideli⁹ ſeruiuit ꝗ̄ antea vnꝗ̄ fecit. Et ſic ſaluat⁹ eſt.

In eadē dn̄ica. Sermo.xxiiij. Quō filij in ſex tenentur parentibus.

DEſcendit cū eis ⁊ venit nazareth .⁊c. Luc.ij. Aug. Nō ſolū xp̄i v̄ba ſūt nobis in documentū ſed ⁊ xp̄i facta ſunt nobis exēplū. Uū xp̄s ad parētes ſuos carnales habuiſſe humilit̄ ⁊ obediret: ergo dr̄. Erat ſubdit⁹ illis. Bern. Quis q̄bus de⁹ holb⁹: vñ ⁊ Aug. Erubeſcat hō eſſe ſuperbus: q: humilis factus eſt deus vnde etiā refert Jo. de villa in hiſtorijs fuiſſe quēdā paruū fontē ſiue puteū ad quē ſept⁹ ſaluator venit haurire aquā deferēs eā bn̄dicte matri ſue. vñ Amb. Nō vtiꝗ̄ infirmitatis ſed pietatis ē illa ſubiectio qua xp̄s obediēs pētib⁹ ſuis fuit vſꝗ̄ ad corporeū laborē ⁊ hoc fecit vt pueros ⁊ iuuenes ſuo exēplo inſtrueret vt ſe humilit̄ ⁊ obediētes habeāt ad ſuos parentes. Unde in pn̄ti ſermone tria ſunt dicenda. Primo q̄ filij tenent̄ parentibus ſuis facere. Scḋo quō filij ꝓterui puniunt̄ a deo hic et in futuro ꝑpter inhonorationē parētum. Tertio exemplū. ¶ Quātum ad primū ſciēdū ꝙ filij in ſex tenent̄ parētibus ſuis ſiue adhuc ſint viui ſiue mortui. Primo tenent̄ eis ſeruire corporaliter. ſ. cū ꝓprio ſuo corpore ꝙ vnuſq̄ſꝗ̄ a parentib⁹ hꝫ: ſcꝫ ducēdo eos ſi ceci ſunt ⁊ portādo eos ſi infirmi ſunt ⁊ claudi: vel alia ſeruitia eis exhibēdo lauādo .ſ. ⁊ lectū eoꝝ ꝑparādo: eos tegēdo vel veſtib⁹ ſuis induendo. ⁊ ſic de alijs. Eccli.vij. Honora patrē tuū et gemit⁹ mr̄is tue nō obliuiſcaris: memento qm̄ niſi ꝑ ipſos nō fuiſſes. Uñ ſciendum ꝙ tria nobiliſſima recipim⁹ a parētib⁹ noſtris. ſ. eſſe nutrimentū ⁊ doctrinā: quoꝝ nullū ſufficient̄ eis recōpenſare poſſum⁹. vñ Ari.ix. Ethi. Magiſtris dijs ⁊ parētib⁹ nō pōt reddi equalens Ergo deo q̄ nos creauit: magiſtris q̄ nos docuerūt: ⁊ parētibus q̄ nos genuerūt nō poſſumus facere dignā recōpēſationē: ꝗ̄ q̄lꝫ nr̄m ꝑpēdere dꝫ cū q̄ꝫto labore educat⁹ ē: ⁊ quāta ſollicitudine ⁊ dolore genit⁹ ⁊ nutrit⁹ ſit. Uñ Thob.iiij. Honore habebis matrē tuā oībus dieb⁹ vite tue: memēto quāta ꝑpeſſa eſt in vtero ſuo ꝑpter te: ſic q̄libet. pater dꝫ puerū ad hoc tenere et eū informare vt matrē honoret ſicut ille bonus Thobias docuit filiū ſuum. Et ſimili mō quelibet mater dꝫ puerū ſuum ad hoc tenere vt patrē in reuerētia habeat. Eccli.iij. Qui honorificat patrem ſuum vita viuet lōgiori. Secundo tenent̄ filij parētes eorū diligere ex corde. Cōtra hoc faciunt q̄ parētes odiunt ⁊ optāt eis mortem vt eoꝝ hereditatē ꝑcipiāt: aut ſine reprehenſiōe ſcḋꝫ motum ꝓprie volūtatis viuāt ꝙ eſt valde reprehēſibile ⁊ graue pctm̄ qḋ ꝓbat̄ ſic. Nā bt̄us Jo. dicit Qui nō diligit fratrem ſuum manet in morte. Hoc intelligit̄ de ꝓximo. Quid tūc dicendū eſt de illis q̄ parentes ſuos odiūt q̄s multoplus diligere tenent̄. ¶ Unde querit̄ vtrū parētes filios aut filij pl⁹ parētes diligere debeāt? Reſpōdet̄ ꝙ parentes naturaliter plus diligūt filios. vñ Ariſt.viij. Ethi. Perētes plus diligunt filios quā ecōuerſo: eo ꝙ ma

bis ſciunt parētes ꝙ filij ꝙ ab eis ſūt geniti
hoc tñ itelligēdū eſt naturalr̄ et cōiter:q̄ qñqꝫ
ſic fi it:ergo merito parētes dil:gēdi ſūt vice
verſa a filijs q̄s ipſi tā tenerrime diligūt. vñ
baſili⁹. Parētes noſtros vt ꝓpria viſcera dili
gamus. Tertio tenēt parētib⁹ dulciter ⁊ reue
renter rñdere cum ab ipſis corripiunt. Cōtra
hoc faciūt q̄ dure inhoneſte iracūde ⁊ ptina-
citer rñdēt ſuis parētib⁹:qı ī hoc grauiter de
linquunt. vt hr̄ Mat.v. Qui dicit fratri ſuo fa
tue re⁹ erit gehēne ignis.hoc itelligit̄ ꝯfūdēdo
dehoneſtādo deridēdo ⁊ puipēdēdo frēz ſuū
O cui⁹ tūc re⁹ erit q̄ patrē ſuū nolat antiquū
fatuū vl̄ et maledicta ꝟba iproꝑat. vñ Eccli.
iij. Quā male fame ē q̄ relīqt prēz:⁊ ē maledi
ctus a deo q̄ exaſperat matrē ſuā. Quarto te
nent̄ filij parētib⁹ ī tp̄alib⁹ ⁊ corꝑalib⁹ neceſſi
tatib⁹ ſubuenire:⁊ ad hoc q̄libꝫ tenet̄ ꝓpt̄ do
nū qd ab ipſis parētib⁹ recepit. ſ. corꝑale nutri
mētū:qı parētes nutriūt filios d̄ ſua carne fi
lij āt nutriūt pētes de ſubſtātia aliena. Et id
filij q̄ parētib⁹ ī neceſſitate nō ſubueniūt pec
cāt mortaliter:qd ꝑꝫ p glo. Exo.xx. q̄ dicit ꝙ
hic p̄cipit̄ ꝙ filij honorēt parētes officio pieta
tis ipſis. ſ. ī eoꝝ neceſſitatib⁹ ſubueniēdo. vñ ec
cli.iij. Eleemoſyna pr̄is nō erit in obliuiōe. et
poſſumus in hoc vti exēplis:inter q̄ p̄cipuūꝫ
eſt exēplū xp̄i:q̄ cū eſſet in anguſtia paſſiōis
tñ nō ē oblit⁹ matris ſue:imo curā ei⁹ habuit
⁊ iohāni eā cōmēdauit. vt hr̄ Ioh.xix. Itē etiā
ipſa alalia irrationabilia d̄ hoc nobis dāt exē
plū. Dicit̄ eñ de gruib⁹ ꝙ cū pater ⁊ mater eo
rū depilati ſūt filij eis q̄rūt neceſſaria donec
decreſcāt eis pili vel vſqꝫ moriant̄. Itēz ad oñ
dendū ꝙ debemus parētibus ſubuenire qñ
ſūt ſenectute ꝯſtituti oñdit̄ in exēplo ciconia
rū. De q̄bus legit̄ ꝙ cū ciconie ſeneſcunt filij
parentes ſuos in nido ponūt ⁊ velut infātes
iuxta pect⁹ ſuū collocāt fouēt ⁊ nutriūt. Soli
vultures parentes ſuos fame mori ꝑmittūt.
Vñ ſciēdū ꝙ valde ingratus videt̄ q̄ parētib⁹
ſuis nō ꝓuidet quādo ipſi nō poſſunt ſibi ip̄is
ꝓuidere cū tñ ipſi ſibi ꝓuiderūt ī pueritia ei⁹
quādo nec ipſe ſibimet ꝓuidere poterat. Id
dicit ap̄ls Ephe.vj. Filij reddite vicez parenti
bus veſtris:qı hoc eſt acceptū coram deo. V
Exempla ſcribit Vale. vbi oñdit ꝙ debem⁹ pa
rētib⁹ ſubuenire q̄ ſūt in neceſſitate poſiti. Re
citat eñ cū q̄dā mulier nobilis ob q̄dā flagi
tiū fuiſſet morti adiudicata:noluit eā iudex
aliqua morte publica punire ꝓpt̄ honorez pa
rentele:ſꝫ iclusa eſt ī carcere vt ibi fame peri-
ret. Filia vero eius q̄ erat nupta de licentia
iudicis matrē ſuā in carcere q̄tidie viſitabat:
pri⁹ tñ diligenter ꝑſcrutabat̄ ne q̄d comeſtibi
le illi afferret:illa vero extracto vbere ſinguli
dieb⁹ lacte potio matrē alebat. Cū ꝟo iudex
miraretur ꝙ tanto tempore ſuꝑuiueret req-
tuꝫ eſt quid ei fiebat a filia:tūc pietate mot⁹
matrē filie donauit. Quīto filij tenent̄ paren
tibus obedire in his q̄ ad bonū ⁊ ad ſalutem
ipoꝝ ptinent. Ad hoc xp̄s ꝓprio ſuo exemplo
nos iduxit q̄ ſuis parentib⁹ ſubdit⁹ fuit vt hr̄
Luc.ij. Et erat ſubdit⁹ illis. Vñ ſciendū ꝙ q̄li
bet obedire dꝫ parētibus ī licitis ſcꝫ qñ aliq̄d
iubet qd bonuꝫ eſt ⁊ pro ſalute anime ſue vt
ad miſſam ⁊ ad eccleſiā ire ⁊ ꝟbū dei audire:
vl̄ tacere vel ſedere vel dormire vel ſurgere:
vl̄ laborare ⁊ ſic de alijs. Vel bene prohibent
pueris aliqd malū ſicut nō chorizare:nō lude
re vl̄ de domo nō exire circa noctē:vel ad ali
quē locū inhoneſtū nō accedere:⁊ ſic de alijs
Et qñcūqꝫ quis ſcienter ⁊ ptinaciter ⁊ ex con
tēptu ꝫ p̄ceptuꝫ aliqd p̄dictoꝝ facit peccat ⁊
deū offēdit grauiter. Sexto tenēt filij paren
tib⁹ defunctis ſubuenire:⁊ alas parētū ſuoꝝ
cū miſſis eleemoſynis ⁊ orōnib⁹ de purgato
rio liberare ⁊ de filijs ꝯtrariū faciētib⁹ cōque
runt̄ parētes. vñ Iob.xix. Quare ꝑſequimini
me ſicut de⁹ ⁊ carnib⁹ meis ſaturamini. nōne
q̄ mlt̄a bona a patre ſuo accepiſſet. ſcꝫ. cc. vel
cccc. florenos ⁊ videret euꝫ in anguſtia ⁊ pau
pertate eſuriētez:ſitiētē:et ſibi in nullo ſub-
ueniret cū bene poſſet:merito infidelis fili⁹
eſſet cēſendus ſimiliter ⁊ in ꝓpoſito. Vñ ſciē
dum ꝙ quilibet tenetur ſubuenire illis ala-
bus quarū bona ip̄e hic poſſidet. nā ipſe ani-
me defuncte ſpecialiter cōquerūtur de filijs ⁊
heredib⁹ qui eis nō ſubueniūt de illis bonis
q̄ ipſis in mundo reliquerūt:⁊ ipſi filij ⁊ here
des reddituri ſunt rōnez de eo ꝙ ipſis nō ſub
ueniunt. ☧ Quātum ad ſecundū ſciendum ꝙ
cor filioꝝ ꝑforatur quintuplici haſta diuine
vltionis q̄ ſuos parentes perturbant vl̄ eoꝝ
indigentias nō ſubleuant:aut eorū manda-
tis ptinaciter recalcitrāt. Primo puniunt̄ in
rerū tp̄aliuꝫ ſubtractione. Nam diuino iudi
cio digne talib⁹ infortunia rerū eueniunt q̄
ſuis parētib⁹ ꝯtra preceptū diuinum in ſuis
indigentijs nō ſuccurrūt:ergo tales mali filij
ſepe ⁊ frequēt̄ depauperantur ⁊ diuitijs ſuis
priuāt̄:⁊ hoc demeruerūt in parētib⁹:qı ta
les filij qñqꝫ captiuāt̄:vel qñqꝫ etiā ſpoliant̄
a raptorib⁹:vel etiā qñqꝫ bona ipſoꝝ igne cō
burunt̄:vel etiā equi vel vacce moriunt̄ illis
Scd̄o puniēt̄ ī filijs ꝓprijs. ⁊ hoc dupl̄r. Pri-
mo qı ipſi filij ſepe eis moriunt̄ ꝓpter inho-
norationē parētū. Exēplū legit̄ in dialogo ce
ſarij de vno q̄ inhonorauit matrez ſuā cui et
omnes pueri eius in breue defūcti ſunt. Se
cundo ſi filij ſuperuixerint: tūc cōtingit qñqꝫ
ꝙ talis in ſenectute ſua pueros ſuos ſibi du
ros inueniat:⁊ hoc multotiens iuſto iudicio
dei permittit̄. Tertio puniunt̄ in corꝑe pro-

pri^o.⁊ qn̄q̄ tales filij icurrūt cecitatē.vñ Gre. Mereñ cecitati ſuc ſubire ſupplicium q̄ parētū vult^9 toruo viſu reſpexerit:⁊ elatis oculis leſerit pietatē.Itē qn̄q̄ icurrūt claudicationē aridi tatē ⁊ ifirmitates diuerſas:q2 h fuerūt parē tib^9 cū corpe qd ab ipis recepert. Quarto qn̄ q3 puniēt p abbreuiationē vite tpalis.nā ſicut pmiū parentes honorātiū eſt vite lōganimitas vt hr̄ Eccl.iij.qui honorat prēz ſuū vita viuet lōgiori.vñ d: Exo.xx.Honora prem ⁊ mrem vt lōgeuus ſis ſup terrā.Sic a ſenſu cōtrario ipos dehonorātiū ē vite breuitas:q2 plurimū tales filij pereunt improuiſa ⁊ ſubitanea mor te moriūt.vñ ps.Subito defecerūt ⁊ perierſit ppt iniq̄tatē ſuā.Quinto punient eterna mor te hoc eſt malū ſup oē malū.vñ Exo.xx. Qui maledixerit patri ſuo vl mri morte moriat.ſup. eterna.nec mirum ſi tales reputātur indigni vita pñti q̄ eis diuino iudicio repētine ſubtra hit:cū in alijs petōrib^9 vita ad pnīam pcedit ex hoc pōt rōnabilr colligi q̄ruus ſit reat^9 trāſ greſſio illi^9 q̄rti pcepti vbi de^9 pcepit parētes honorare.Nā tales parētes ſuos dehonoran tes ⁊ ifidelitatē ipis oſtēdētes qn̄q3 puniūt a deo hic in pñti vita. ¶ Vñ legit i dialogo Ce ſarij:q3 q̄dā diues cū vxore ſua ceſſit oib^9 bo nis vnico ei^9 filio:vt ille ſpōſā duceret ditiorē ⁊ fili^9 pmiſit prī ⁊ mrī q3 ipis abundāt q̄diu viuerēt pruidere vellet:⁊ tn̄ poſt aliqd tpe poſt q3 deſpōſaſſet aliquā iuuēculā ipſa cepit hr̄e diſplicētiā de ātiq̄ prē ⁊ mrē mariti ipſius:⁊ induxit maritū ſuū vt locaret parētes ſuos ex tra domū ſepatī.Sic itaq3 prē ⁊ mrē ſepatim habitātib^9 pmo ſatis abūdanter puidit ipſis fili^9.Tādē clauſit viſcera pietatis nimiſq3 te naciter eis pcurauit.Quodā igr die dñico vi dit mr̄.carnes ferri i domū filij:⁊ marito dixit diu ē q3 parū comediſti de carnib^9:trāſi hodie in domū filij tui ⁊ inuenies ibi bonā aſſatu rā ⁊ bonū prādiū.Tpe igit prādij pr̄ venit pul ſās ad hoſtiū ſtatīq3 fili^9 ipiſſim^9 aſſaturā quā iā ad comedēdū i ptes diuiſerat iſra mē ſā3 aſcōdit.Intrāte aūt prē interrogauit fi li^9 q̄d vellet:q̄ ait:volebā hic prādere putās hic aliq̄d boni parū eē:ait fili^9. vides q̄d hic hēm^9:accipe duos denarios ⁊ eme tibi ⁊ ma tri mee vt cōedatis.Exeūte āt prē oſtiū clauſū eſt:aſſatura repoſita eſt ad mēſam cuius fru ſtum cū ad māducādū ori applicaret vſum ē in bufonē trāſilierē in faciē ei^9:⁊ ſic ei adheſit vt pedes ſupiores cū duab^9 maxillis vna caro fierēt ⁊ reliquū corp^9 bufōis corā ore ipſi^9 de pēderet:ſtatimq3 vocato pſbytero; idicauit ſi bi plagā dei:q̄ pſbyter pñtauit eū archiepō q̄ petiſt ſuū cōfitēs ⁊ rē geſtā p ordinē narrās ar chiepūs iiūxit ei p pnīa vt pgeret ad oēs ma lo:⁊ villas ⁊ ciuitates frācie:⁊ cōuocatis iiune nib^9 vt pueris ſcelꝰ narraret ne q̄ſq3 de cetero auderet parētes cōtēnere:ſ3 ſicut pcepit dñs in quarto pcepto eos honorēt:nec inde bu fo re ceſſit.ſ.a facie ſua ⁊ collo ſuo:ſ3 eo comedēte comedebat:⁊ q̄ties ei cibaria ſubtrahebāt vl adhibebāt iſtrumēta q̄b^9 deponi poſſet col lū ei^9 ſtringebat :vt intumeſcēte iā facie ocu li ei^9 de ſedib^9 ſuis mouebāt.tredecim āt an nis ſic vixit nec liberari potuit.Eo quoq3 tpe frater Johā.de magno pōte ordis pdicatorū vidit illū pariſi^9 cū alijs mītis pueris ⁊ hoīb^9.

¶ Dñica.j.poſt octa.epipha. Ser.xxv.

Nuptie facte ſūt in chana ga lilee:⁊ erat mater ieſu ⁊c.Joh.ij.Quāuis heretici mēti ētiāt dicētes.ſ.carnale mr̄imo niū eē illicitū tn̄ eorū falſitas mani feſte apparet.Si eī illicitū eſſet nec de^9 ipz in pdiſo iſtituiſſet:nec d v̄gine mrē deſpōſata naſci voluiſſet :nec ipz ⁊ mr̄is ſue diſcipulorū ſuorū pñtia ⁊ miraculo decoraſſet.vñ Beda. Dñs iterēē voluit nuptijs vt ſtatū mr̄imonia lē ſua pñtia ꝓprobaret.Approbauit aūt ſtatū ipſum v̄ginalē i eo q3 de intemerata virgine naſci voluit:appbauit ⁊ ſtatū vidualē in eo q3 ab anna vidua bñdici dignat^9 fuit: nec re ſtabat aliud niſi vt ſtatū ꝯiugalē ſilr appbaret vt p hoc daret itelligi q3 in q̄libet iſtorū ſtatuū pōt ſaluari hō.Et tn̄ grad^9 in iſtis tribus ſta tib^9 ſm Bedā iueniūt.Bona ē inq̄t caſtitas ꝯiugalis:melior ꝯtinētia vidualis:optima p fectio v̄ginalis:ſ3 pñs euāgeliū dicit de ſtatu mr̄imoniali:vñ i pñti ſermōe tria ſūt dicēda. Pri^o quō de^9 mr̄imoniū honorauit. ſcdo quō illi viuere dñt q̄ ſunt i mr̄imonio ꝯſtituti.Ter tio exēplū. ¶ Quātū ad pmū ſciēdū q3 deus mr̄imoniū honorauit:primū i hoc q3 ipe per ſe illd inſtituit:⁊ q̄rtū ad hoc tūc ordo mr̄imo nialis pcellit alios ordies.Nā ſicut ſctūs bū dict^9 iſtituit ordinē nigrū:⁊ ſctūs frācīſc^9 or dinē minorū.⁊ ſctūs. dñic^9 ordinē pdicatorū. ſic de^9 iſtituit mr̄imoniū.Et nota ſm iuriſtas duo eē gn̄a monachorū.ſ.albū ⁊ nigrū . Scdo inſtituit mr̄imoniū i loco digniori q̄ ſub celo eſt:hoc eſt i pdiſo q̄ ē loc^9 ameniſſim^9.Ter tio iſtituit mr̄imoniū in ſtatu ſolēniori .ſ.in ſtatu inocētie.Quarto honorauit mr̄imoniū in hoc qd naſci voluit de btā v̄gine q̄ fuit in mr̄imonio ꝯſtituta.Quinto q3 in hoc pñs eſſe voluit in nuptijs cū mrē ⁊ diſcipulis ſuis.hic introduc iſtū textū euāgelij ⁊ ibi oñdit poten tiā ſue diuinitatis mutādo aquā in vinū i cō ſpectu ſuorū diſcipulorū.Sexto honorauit ma trimoniū i hoc qd eſt vnū ſacrm̄ de ſeptē ſa cramētis eccl'ie.Et q2 de^9 mr̄imoniū tā ſolēnī

ter honorauit, expedit oīno ꝙ volẽs .q. ī ſtatu mr̃imonij ad regnū celoꝝ ꝯſiderāt videt̃ deū in mr̃imonio re honorẽt. B Pro q̃ ſciẽdū ꝙ ſtū ad ſcd̃a ꝑtẽ iſti⁹ ſermõis ſeptẽ dñt hr̃e viuẽtes ī mr̃imonio vt ſaluent̃ in ſtatu mr̃imonij. Pͥo dñt hr̃e dilectionẽ ad ſeīuicez. Ephe.v. viri diligite vxores vr̃as ſicut et xp̄s dilexit eccleſiã et ſeip̄z tradidit ꝓ ea vt illã ſctificaret. Sz q̄rit̃ q̃lis debet eſſe dilectio īter virū et vxorẽ ſuã? R̃ndeo ꝙ dilectio vire ad mulierẽ et ecõuerſo dz excedere oẽm dilectionem hui⁹ mūdi et hoc ſignificat̃ ī annuli ſubarratiõe. Ille em̄ annulus ſigt̃ ꝯiūctionẽ viri et mulieris et amorẽ cordiũ. Dz em̄ anulus ille eſſe aure⁹ et rotūdus et ī quarto digito poſit⁹. Aure⁹ iō dz eſſe qꝛ ſicut aurū excedit oẽ metallū: ſic amor ille ceteros amores huius mūdi dz excedere vñ Geñ.ij. dī ꝙ adã poſt creationẽ eue dixit. Hoc nūc os ex oſſibus meis. Q̄obrẽ relinquet hõ patrẽ et matrẽ: et adherebit vxori ſue. Queritur verū vir tenet̃ plus diligere vxorẽ q̄ parẽtes? R̃ndet̃ ꝙ ſic: ſz pl⁹ dz honorare parentes. Scd̃us ãnulus dz eſſe rotūdus ad oſtendẽdū ꝙ amor ille dz hr̃e ꝑpetuitatẽ: ſic ꝙ nū q̄ finiat̃ niſi ꝑ mortẽ imo etiã poſt mortem dñt ſe diligere ſic ꝙ vn⁹ ſubueniat alteri per ſuffragia. Tertio in quarto digito dz eſſe poſitus vt oſtẽdat̃ ꝙ amor ille dz hr̃e ꝑcordialitatẽ. Dicūt em̄ phyſici ꝙ q̄dã vana ꝓcedit a corde in quartū digitū: ergo ãnulus ille ponit̃ in quartū digitū: vt amor ꝯiugū ſit fidelis et cordialit̃. ¶ Sz diceres in quo vir dz oſñdere dilectionẽ vxori. R̃ndeo pͥmo ī hoc q̃ nequaq̄ cõiugū dz alterū iniuſte turbare, nec v̄bo nec facto. j. petri.iij. Viri ſilr̃ cohabitãtes ſm̄ ſciam q̄ſi īfirmiori vaſculo muliebri ītpertiẽtes honorẽ tan̄q̄ et coheredib⁹ grẽ vite et nõ impediant̃ orõnes vr̃e. vñ apl̄s ad Coꝛ.iij. Viri diligite vxores vr̃as: et nolite amari eẽ ad illas. Contra hoc faciūt q̃ raro vl̃ nū q̄ aliqd̄ v̄bū amicabile loquūt̃ ſuis vxorib⁹. Itẽ ſcd̃o in hoc ꝙ tā̃ vxor in oīb⁹ dz ita bñ hr̃e ꝑtãtẽ q̃ ad neceſſaria vite ſicut ipſe vir: qꝛ ſm̄ dictū xp̄i. Iã nõ ſunt duo ſed caro vna: et ſicut mẽbꝛ ſuū vnum cõdiuidit̃ cū alio ſic vir cū vxore et ecõuerſo: imo cum ip̄a mulier ꝑgnãs eſt: vel in puerperio iacẽs: tūc vir deberet ſibi ip̄ſi ſubtrahere et vxori ſubuenire: et hoc ꝓpt̃ puerum quẽ lactare dz. Sz diceres quõ vxor dz oſñdere charitatẽ viro ſuo? r̃ndeo pͥmo ī hoc ꝙ ip̄a dz honorare virū ꝑ exẽplū marie. vt hr̃ Luc.ij. vbi dixit maria ad puerū ieſum qñ inuenit eũ in tẽplo. Ecce pr̃ tu⁹ et ego dolentes q̄rebam⁹ te: vbi pͥmo nolauit Ioſeph ip̄z honorãdo: vt in hoc exem̄ daret vxorib⁹ honorãdi viros ſuos. Cõtra hoc faciūt iſte vxores q̃ ꝯtẽnūt viros ſuos: vel propter antiquitatẽ vel ꝓpter infirmitatẽ vel ꝓpt̃ paupertatem: et ſic de alijs. Sz ip̄ſa beata virgo q̄uis eſſet iuuenis et pulchra et nobilis: tñ ip̄a honorauit Ioſeph q̃ erat paup. Scd̃o in hoc q̄d dñt obedire ſuis maritis in oīb⁹. j. Petri.iij. Mulieres ſubdite ſint viris. Itẽ dñs dicit ad euã Geñ.iij. Sub ptãte viri eris. Ergo mulier exiſtẽs inobediẽs viro ſuo ꝑ tinacit̃ et ex cõtẽptu grauiter peccat. vñ dī in dec. Uxor ſit ſubdita viro. xxxiij. q.v. hec imago. D Secūdū q̄d dñt hr̃e ī mr̃imonio conſtituti eſt ꝙ pacifice dñt ſimul viuere ſicut ãgeli in celo et hoc eſt valde acceptū corã deo et hoīb⁹ et ip̄ſis vtile. Nã de⁹ habitat in eis. ps. In pace fact⁹ eſt locus ei⁹. Mat.xviij. Ubi duo vel tres congregati fuerint in noīe meo ibi in medio eoꝝ ſum ego. Et ꝓſperabūt in oīb⁹ maxīum eſt ꝓ ſalute aīe. Si aũt litigãt inſimul tūc diabolus habitat cū eis et regit eos et īfortunia accedūt. Nã vbi nõ eſt de⁹ ibi nulla ſalus. Si alter cõiugū ẽ malus et iracūdus: impatiẽs venenoſ⁹ vt ſerpẽs: diſcors vt diabolus in inferno: tunc alter dz eſſe patiẽs et deo offerre patiẽtiã ſuã ꝓ peccatis ſuis: et ſic ille malus purgabit eū a peccatis ſuis: et erit hic diabolus illius vt in inferno alij diaboli nullã ꝑtãtẽ in eos exercẽãt: qꝛ ſcriptū eſt. Nõ punit deus bis in id ip̄ſū. Vñ etiã dñs dicit per ꝓphetã. Afflixi te ſcꝫ in preſenti: nõ affligã te vltra ſcꝫ in futuro. Vñ ſciẽdū ꝙ mulieres habent voces leues et ligant collū cū peplis mollibus in ſignū ꝙ dulciter r̃ndere dñt ſuis iracūdis viris et tẽꝑare cum mollibus ſuis reſpõſis malitiã et iracundiam ſuoꝝ maloꝝ viroꝝ: et quicq̃d proba et honeſta mulier ſuſtinet a prauo marito ſuo patiẽter erit ei meritoriū apud deū. Matth.v. Gaudete in illa die: qm̄ merces vr̃a copioſa ẽ in celis. Nã quot plagas vel etiã mala verba patient̃ ſuſtinet tot coronas habebit. Si aũt eſt peruerſa et rebellis et iracūda: et vir bonus et pius: tūc ip̄a cū demonib⁹ torq̄bit̃ in inferno: et vir bon⁹ et pi⁹ regnatur⁹ eſt cū ſctis in celo. Nã eſt graue põdus ſuſtinere mulierẽ litigioſã. Eccleſ. xxv. Nõ eſt ira ſup irã mulieris. Si aũt ambo ſunt in culpa et ãbo litigioſi et iracūdi: ãbo dãnabūt̃: et diabolus hic hitat cū eis: et ip̄i ī futuro hic hitabūt cū eo in inferno q̃ hic ſic viuūt ī mr̃imonio ſicut canis et cat⁹: gallus cū gallo q̃ tñ q̄nq̄ māſueſcūt ex ꝯtinua cohabitatiõe: ita ꝙ et poſtmodū q̄nq̄ pacifice ſtãt. Sz illi q̄uis rõne fruãt̃: et q̄uis ſit ſociale aīal hõ: tñ ꝑ longū tp̄s aliqñ. ſ. ꝑ tres vel q̄tuor annos nõ pñt mãſueſieri nec addiſcere pacifice viuere. Et ſic qñ illi in mr̃imonio ſimul ꝯſtituti litigant de hoc letant̃ demones: qꝛ nihil ſimili⁹ actib⁹ demonū q̄ litigare: et tales vitã durã ducunt et

ſeliceſ ſunt hic ⁊ in futuro. Un̄ Prouer. xvij.
Melior ē buccella ſicca pānis cū gaudio q̄ do=
mus plena victimis cū iurgio. ¶ Ulterius q̄rit̄
vtrū vir percutiēs vl̄ maledicēs vxori ſue peccet
mortalr̄? Rn̄deo ſi cū correctiōis bōa ⁊ iuſta ⁊
tūc moderate eā ꝑcuſſerit nō peccat mortali
ter: q2 ſuperior hꝫ corrigere iferiorē ſꝫ vir ē caput
mulieris ⁊ nō ecōuerſo. Un̄ Gen. iij. dixit dn̄s
ad euā. Sub ptāte viri eris ⁊ ipſe dn̄abit tui.
vn̄ ēt in decre. Marit⁹ dꝫ vxori correctionē ſi=
ne diſciplinā ⁊ dilectionē. xxxv. q. vi. c. vlt. Si
aūt marit⁹ ex vindicta ⁊ ira ⁊ ſine cā iuſta eā
ꝑcutit grauiter peccat: ſicut illi q̄ cū offēſi ſūt
ab alijs ſiue i tabernis ſiue alias ⁊ nō pn̄t ſe
vidicare i eis tūc vidictā talē iferūt ſuis vxo=
rib⁹ ſine cā ⁊ grauiter i hoc deū offēdūt. Silr̄
qn̄ marit⁹ maledicit vxori ſue ex ira ⁊ vidicta.
Et etiā qn̄ mulier maledicit viro ſuo l occlto
vl̄ manifeſto poſtq̄ eā ꝑcuſſerit ābo grauiter
peccāt. vn̄ apl's. i. Cor. vi. Neq3 maledicti ne
q3 rapaces regnū dei poſſidebūt. vn̄ Ge. xxvij.
Qui maledixerit tibi ſit ille maledict⁹. vn̄ exē
plū q̄ viri n̄ dn̄t maledicere ꝓprijs vxorib⁹ nec
ecōuerſo vxor marito. Refert. n. Ceſari⁹ l dial'.
q̄ q̄dam vir ex vidicta ⁊ ira dixit vxori ſue: va
de i noīe diaboli ⁊ ſtati diabol⁹ i eā itrauit ⁊ eā
ḡuit̄ vexauit de q̄ vir multū ↄtriſtat⁹ fuit: et
āpli⁹ ſe nūq̄ vxori vl̄ alicui hoi nec alicui crea
ture maledicere ꝑmiſit. Tertiū qḋ dn̄t i mr̄i=
mōio h̄re ē q̄ vn⁹ n̄ ↄſiſtat ab alio: nec frāgat ſi
delitatē ⁊ ꝓmiſſuꝫ ↄmittēdo adulteriū q̄ aūt
magnū pctm̄ ſit adulteriū: ⁊ q̄uō puniuntur
adulteri q̄re iſra ſer. xxxv. Quartū q̄ debent
eē patiētes in laborib⁹: vt. ſ. vn⁹ iuuet aliū vt
iuſta bōa cū ſuis laborib⁹ acq̄rāt ⁊ poſſideāt
rō ſimul in iuuētute ↄueniūt vt fortiter labo
rent ꝓ victualib⁹ ⁊ neceſſarijs: ⁊ ſic laborādo
ſunt bn̄dicti a dn̄o. Un̄ ps. Labores manuuꝫ
tuaꝝ ⁊c. Itē in educatiōe filioꝝ dn̄t eē patiē
tes ⁊ ſe mutuo iuuare. ¶ Un̄ querit̄ vtrū la
bor meritori⁹ ſit quē parētes hn̄t cū pueris?
Rn̄deo q̄ ſic dūmō talis itētio ſit in parētib⁹
q̄ intēdūt pueros nutrire ad honorē dei vt
boni ſerui xp̄i fiāt: ⁊ cū ipſi parētes ſūt i gr̄a:
tūc oēs labores q̄s hn̄t cū pueris cedūt eis ad
meritū. ſ. lactādo: balneādo: portādo ⁊ inuol=
uēdo: leuādo: cibādo: vigilādo informādo cor
rigēdo qn̄ delinquūt ne deū ampli⁹ offēdant:
iſta oīa erūt eis meritoria. Silr̄ ⁊ p̄r q̄ ſollicitu
dinē ⁊ laborē ſuſtinet ꝓ vxore ⁊ pueris nutriē
dis: oīa talia fiūt ſibi meritoria ad vitā eternā
vn̄ apl's ad Ro. viij. Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deū
⁊c. ¶ Quintū qḋ dn̄t h̄re in mr̄imonio eſt tē
perātia ⁊ honeſtas i actu ↄiugali. Pro q̄ ſciē=
dū q̄ act⁹ ↄiugalis ſiue mr̄imonialis fit ꝑ ſex
modos. Primo fit cā ꝓlis ꝓcreāde ad cultū dei:
⁊ hoc ē op⁹ pietatis ⁊ nullū pctm̄: ſꝫ poti⁹ me=
ritoriū. Un̄ Gen. i. dixit dn̄s ad adā ⁊ euā. Cre
ſcite ⁊ multiplicamini. Scḋo fit cā reddēdi de
bitū: ⁊ hoc ē act⁹ iuſtitie. Un̄ Apl's. Uxori vir
debitū reddat: q2 q̄lꝫ i mr̄onio ↄſtitut⁹ tenet̄
reddere debitū cū ab eo exigit̄ p̄o loco ⁊ tp̄e.
Et ſi hoc ex ↄtēptu dimitteret grauit̄ pecca=
ret ⁊ tali mō act⁹ mr̄onialis. ſ. ad reddēdū de
bitū ꝓ loco ⁊ tp̄e nullū ē pctm̄: ſꝫ poti⁹ meri=
toriū. Tertio fit cā fornicatiōis vitāde: nō i ſe
ſꝫ in ipſa ↄiuge: ⁊ hic act⁹ etiā: et ſi licit⁹ ⁊ nul=
lū pctm̄: nō tn̄ videt̄ habere ratiōnē meriti: ⁊
iſto modo patres antiqui vſi ſunt actu coniu
gali cū magno timore dei ⁊ cū magna mētis
puritate: ſolū intēdentes in eo diuini cultus
ꝓpagationē. Quarto fit cā delectatiōis: ⁊ tūc
diſtinguit̄: q2 vl̄ illā delectationē exercēt affe
ctu mr̄imoniali aut fornicario: ſi matrimōia
li: vt puta ſi delectatio ſiſtat ifra termios ma
trimonij: ita q̄ eā nō cognoſceret ſi vxor ei⁹ nō
eſſet: ſic ſolū peccat venialr̄. ſi aūt fornicario:
vt puta q̄ affect⁹ delectatiōis ⁊ cōcupiſcentie
fert̄ extra terminos matrimonij: ita q̄ eā co=
gnoſcere vellet etiā ſi vxor ei⁹ nō eſſet: tūc pec
cat mortalr̄: q2 amor iſti⁹ delectatiōis ꝑponi
tur ipſi deo. Quīto cōmittit̄ act⁹ matrimo=
nialis q̄ dr̄ ipetuoſus: ⁊ ē ille act⁹ q̄ ex ſola li=
bidine prouentiēs metas honeſtatis ⁊ rōnis
trāſcēdit: qḋ fit p̄mo rōe faciēdi libidinē ꝑ me
retricias blāditias aut cā explēde libidinis:
vt cū q̄s vtitur calidis ⁊ intēſiuis vt potēttor
fiat in actus: vel cū conat̄ facere vt multū ap
petat: tūc credo eū mortaliter peccare. xxxij.
q. iiij. origo. Sexto cū ↄtra naturā vel vſuꝫ na
turalē cognoſcit vxorē ſuā: ⁊ tūc mortaliſſime
peccat: q2 oē aīal naturā ſuā ſeruat: ſic etiam
dꝫ hō. Nō eīn dꝫ hō eſſe ſicut mulus ⁊ equus
⁊c. Iſtud ē maximū pctm̄: ita q̄ p̄dicator pro
pter ſui turpitudinē n̄ audiet tale nolar̄: imo
iter oēs ſpēs luxurie ē peſſima. Nā q̄nq3 ſunt
ſpēs luxurie. ſ. ſimplex fornicatio: ſtuprū adul
teriū: inceſt⁹ ⁊ pctm̄ ↄtra naturā qḋ eſt peſſi=
mū pctm̄. vn̄ Gre. Grauiſſime peccāt adulte=
ri: ſꝫ graui⁹ iceſtuoſi: ⁊ oēs trāſcēdūt cōtra na
turā delinquentes. Augu. Ualde deteſtabile
eſſet q̄ mulier eſſet armata gladio ⁊ vir fuſo.
Iſtud pctm̄ clamat in celū ꝓpter ſui enormi
tatē: ⁊ ē mai⁹ q̄ ſi q̄s cū ꝓpria mr̄e peccaret.
Un̄ caute eſt de pctō iſto loquendū ne q̄s in
hoc ſcādalizaret. ¶ Itē ſciendū q̄ q̄nq3 ſunt
tp̄a in q̄b⁹ ab actu matrimoniali abſtinendū
eſt. Primū ē tp̄s q̄dragesimale ante paſcha:
q2 tūc legit̄ in capite ieiunij. Egrediat̄ ſpon=
ſus de cubili ſuo. Et merito: q2 ſicē q̄s ieiunat
a cibo corporali ſic etiā dꝫ ſe abſtinere a dele=
ctatione carnali. Unde vt ipſi peccatori a deo

dimittat qđ illicite ꝫ deū ꝑ totū annū viuēdo ꝯmiſit ꝑ illud ſacrū tp̄s ſibi ēt abſtrahere dꝫ licita.vñ ēt Ber.ſ.de ſctificatiōe ieiunij. Nā ī eo ꝙ ab ipſis licitis abſtinem⁹ ea nobis illicita ꝯditionant̄ q̄ p̄ri⁹ ꝯmiſim⁹. Amb. Nullus olno ī q̄dragesima vxori ſue añ octauas paſche iūgat̄. Scđꝫ tp̄s ē q̄tuoꝛ tēpoꝝ ꝛ dies rogationū. qꝛ tūc rogat ſctā ecclīa ꝑ magnis ꝛ arduis cauſis. Pꝛio rogat deū vt bella ſedet q̄ in vere frequēter īcipiūt. Scđo rogat vt teneros fruct⁹ de⁹ nobis ꝯſeruet ꝛ multiplicet. Tertio vt ad receptionē ſpūſcti habilitemur Aug. Tēpore ꝓceſſiōis ꝛ ieiunioꝝ nō lꝫ cōiugib⁹ ꝯuenire: qꝛ tūc ab illicitis abſtinēdū eſt vt facili⁹ īpetret̄ qđ poſtulat̄. J Tertiū ē tp̄s ſacroꝝ dieꝝ ꝛ noctiū. vñ Greg. ī ij. dialo. dicit ꝙ q̄dā legitima a viro ſuo ī ſabbato de nocte cognita: ꝛ cū die dñico ꝓceſſioni ſe ꝯiūgeret a diabolo arripiebat̄ corā oī populo ꝛ multū torq̄bat̄ ꝛ vexabat̄ ab eo. Quartū ē tp̄s infirmitatꝫ feminaꝝ.ſ. tp̄e mēſtrui: qꝛ vt dt Hiero. Sepe tūc ꝯcipiūt pueri mēbꝛis condēnati vel lepꝛoſi: ꝛ ī illis tūc patebūt pctā parētū. vñ ēt dꝛ ī decre. Uxoꝛ nō dꝫ cognoſci tp̄e mēſtrui vł añ ſignificationē puerperij. di.v. ad ei⁹. Quintū ē tp̄s ꝑgnatiōis.ſ. qñ mulier ē vicina partui ꝛ īfra dies purificatiōis. Uñ querit̄ vtrū liceat debitū reddere vł exigere tēpoꝛe ꝑgnationis. Rñdeo ſm Pe. Si eſſe pōt ſine ꝑiculo aboꝛſus reddi pōt. etiā ſine pctō moꝛtali ꝛ exigi: qꝛ vſus matrimonij nō tm̄ in officiū eſt ſed etiā in remediū. Si vo eſſet periculū puero in vtero exiſtēti nō dꝫ exigi nec reddi: qꝛ ī matrimonio principalioꝛ inſtitutio ē plus ī officiū q̄ꝫ in remediū. Silr̄ poſt partū ī. purificationē nō lꝫ eos ꝯuenire. vñ Aug. Si q̄s mulieri cōmiſcet̄ ī puerperio pctm̄ valde magnū ꝑpetrat: qꝛ mulieres q̄nq̄ ex hoc nō pariunt ampli⁹: qꝛ ſemē viri cū ſanguine moꝛtificat̄: ꝛ hoc maxime ꝯtingit ſi infra decē dies cōueniūt. O quot pueri ſic negligunt̄: de q̄b⁹ parētes tales reddituri ſunt rōnē. Et valde abſurdum eſt ꝙ hoīes rōnales hoc tp̄s non ſeruāt cū beſtie irrationales illud ſeruāt. vnde Ariſt. li.ij. de aīalibus dicit. Femina elephantis īpꝛegnata a maſculo oīno nō tāgit̄: ꝛ poſt partū q̄ſcit ꝑ triēniū. Jdē. Nullū aīal poſt cōceptū fetū amittit coitū ꝑter mulierē ꝛ equā vñ etiā dicit Aug. ꝙ q̄ ipſa ꝑdicta nō ſeruant ꝙ tūc tales pueri q̄ ſic ꝯcipiunt̄ efficiūt̄ epilētici: ceci: claudi: ſurdi: ꝛ ſtulti: ꝛ tunc patebūt pctā parētū iſtoꝝ ī pueris. Querit̄ vtrū peccēt cōiuge exigēdo vł reddēdo debitū in ſolēnitatib⁹ ꝛ ieiunijs. Rñdeo ſm Ray. Exactus dꝫ reddere niſi caute ꝛ ſine ꝑiculo poſſit differri exigere tñ nō dꝫ in ꝑdictis tp̄ib⁹. j. Corin. vij.

Noli te fraudare inuicē niſi foꝛte ad tp̄s de cōſenſu vtriuſq̄ vt vacetis oꝛoni. Nā ꝑ dies ꝓceſſiōis ꝛ ieiunioꝝ ꝯuēire ſi dñt: qꝛ ēt ab illicitis abſtinēdū eſt vt facili⁹ īpetrari poſſit qđ poſtulat̄ xxxiij. q. iiij. xp̄iano. Jtē dꝛ de tp̄ibus feſtiuis. xxxiij. q. iiij. quotieſcūq̄. Jtaq̄ q̄ reddit illis tēpoꝛibus nō peccat: ſꝫ q̄ exigit aliq̄ īfirmitate vtputa ꝯcupiſcētia duct⁹ ſine cōtēptu tp̄is ſacri ſeu eccliaſtice exhoꝛtatiōis vel oꝛdinationis venialr̄ tm̄ peccat. Cōcoꝛdat cū his ſanctus Tho. Sꝫ ex iſtis elici pōt ꝙ q̄ ꝑtinaciter vel ex ꝯtēptu tp̄is ſacri vel oꝛdinatiōis ecclīe exigit debitū peccat moꝛtalr̄: ſꝫ nō ille q̄ reddit debitū cū tñ poti⁹ ob reuerētiā dei ꝛ ſctōꝝ abſtineret. Ergo acriter arguēdi ſūt illi ꝑtinaces ꝛ obſtinati q̄ temere exigūt debitū illis dieb⁹ ſine oī timoꝛe dei. Sextū ē ꝙ dñt ſibijnuicem eſſe fideles in tp̄alib⁹. Ambo eñ dñt eſſe dñi ſuaꝝ reꝝ. Exēplo aplōꝝ xp̄i: de q̄b⁹ legit̄ Act. ij. Et erāt illis oīa cōīa. Jtē ſicut āgeli in celo hñt oīa cōīa: ſic ꝛ illi in mr̄imonio ꝯſtituti debēt hr̄e oīa cōīa: qꝛ ſicut xp̄s dixit ī euāgelio. Matt. xix. Jā nō ſunt duo: ſꝫ vna caro.ſ. vir et vxoꝛ. Nō ergo tp̄alia inter ipſos debent eſſe diuiſa. Cōtra hoc faciūt ille mulieres q̄ furāt̄ viris ſuis ꝛ illa ſic furata expēdūt.ſ. in ſuperbia: vt in peplis: in cingulis: ꝛ in alijs oꝛnatibus. Et qñ ipſe vir ē in remotis ꝑtib⁹.ſ. mercātijs: vel in alijs ſuis negotijs: tūc ipſa vxoꝛ in domo īereſt cōuiuijs. K Circa qđ q̄ritur vtrū moꝛtaliter peccet vxoꝛ furādo aliq̄d marito ſuo? Rñdeo ſi mulier expēdit illđ ad aliquod op⁹ peccādi: ſicut ſi daret vni hoc cā aliciendi eū ad turpē actū: ſic peccat moꝛtalr̄. Et ille q̄ ſic recepit talia munuſcula ꝓpt̄ talē turpē actū a tali muliere tenet̄ ī foꝛo ꝯſcīe reſtituere marito ipſi⁹ mulieris. Et ꝯtra hoc faciūt illi mariti q̄ ꝑ ludū ꝑdūt ſua bōa vł in tabernis ſe ſebꝛtāt: ꝛ ſic male expēdūt bōa ſua de q̄bus vxoꝛ cū pueris ſuis viuere deberet. Sꝫ nō ſic faciēdū eſt ꝓbo ꝛ honeſto ꝛ diſcreto viro: ſed dꝫ ſecū ferre vinū vł aliq̄đ ſimile ad domū ꝛ bibere cū vxoꝛe ſua ꝓpꝛia ꝛ poſt hoc regratiari deo oīpotēti q̄ eū ſic potauit ꝛ cibauit. Jtē repꝛehēdēdi ſunt illi parci viri q̄ recludūt oīa bōa ſua ab vxoꝛib⁹ ſuis nullā eis poteſtatē ꝑmittētes tāq̄ꝫ ſint ancille vł famule domus. hoc illi facere dberēt q̄ hñt vxoꝛes tales ſup q̄les haberēt occaſiōeꝫ ſuſpitiōis male faciēdi. ſꝫ q̄ ꝓbas ꝛ honeſtas ꝛ deū oīpotētē timētes ꝛ ꝓbatas vxoꝛes habēt illis nō eſt faciēda talis recluſio. L Unde querit̄ ſi talis ꝓba ꝛ ꝯſciētioſa mulier aliq̄d furat̄ tali parco viro ſuo an ēt ſimiliter peccet? Rñdeo: ſi ipſa vxoꝛ illa bona furata viriliter expēdit ſcꝫ ad vtilitatē dom⁹ ſue vel alias ad dei oīpo-

tertis hono:ē nō op3 eā hre:pſcla3 i:hoqſi ali-
qd ſurat qđ tñ nō ē notabile:nec infert dānū
notabile ipſi marito. Septimū qđ dñt hre illi
q ſūt in mrimonio:ē debita ⁊ honeſta educa
tio filioꝝ:vt eos ad bonū ⁊ ad ꝟtutes iſtruāt
⁊ ſi qñq3 excedūt:ꝙ eos corrigāt. ð hoc q̄re aň
ſer.xxiij. L Et videāt ſignāt ꝙ iuſtas res ꝓp
ſis filijs relinquāt. nā q iniuſtas res ipſis filijs
relinquūt:nō ſolū damnāt ſeipſos:ſ3 ēt here
des cū filijs ⁊ filiab⁹ q ſciēt res illas iniuſtas
poſſidēt. M Vñ Arnold⁹ i narratorio ſuo di
cit ꝙ fuit miles qdā ſat3 bone ⁊ honeſte vite
q infirmat⁹ obijt. Et qdā hō rapt⁹ i extaſi vi
dit eūdē militē ſtātē in qdā ſcala in inferno
locata:⁊ q̄ſiuit ab eo cur in talib⁹ penis ſta-
ret cū tñ libēter ieiunaſſet:oraſſet: ⁊ laudabi
le teſtamētū poſt ſe reliqſſet. Rñdit ꝙ ſolū ꝓ
pe aliq̄ bona q ab antiqs parētib⁹ eēnt, ab ec
cleſia prochiali alienata p ſuos aňceſſores, q2
illa bōa ecctie ñ reſtituit: ſ3 ea ſciēt poſſedit:
idcirco dānat⁹ eēt ⁊ decim⁹ in ordine in hāc
ſcalā locat⁹ ⁊ addidit. quotquot de parētela
mea illa bōa ſciēt poſſidēt ad hāc ſcalā ꝑue-
niēt vbi nulla ē redēptio: ſ3 eterna dānatio.
¶ De eadē dñica. Sermo.xxvj. Quare aliq-
bus proſpere non ſuccedit in matrimonio.

Nuptie facte ſunt in chana
galilee. ⁊ erat mater
ieſu ibi. Vocat⁹ ē aūt ieſus ⁊ diſci
puli ei⁹ ad nuptias. Joā.ij. Ex q
euāgeliū hodiernū mētionē facit
de mrimonio ⁊ nuptijs i qb⁹ de⁹ ⁊ hō xp̄s ie
ſus ſaluator nr̄ cū btā ꝟgine maria mr̄e ſua
pñti alr̄ exiſtēs cū vinū deficeret aquā i ſex
hydrijs xp̄s ieſ⁹ i vinū ꝯuertit. vñ Beda. Di
ſcumbēte ad nuptias dño vinū defecit: vt vi
nō melior ꝑ ip̄3 facto ob matri3 honorē ⁊ ſpō
ſi ꝯſolatione manifeſtaret gr̄a latētis dei in
hoīe. Vñ ſicut iā in pñti ſmōe dictū ē qlr̄
ſe hr̄e debeāt q ſunt i mrimonio ꝯſtituti: vt
eternā btitudinē ꝓmereri valeāt: ſic in pñti
ſermōe dicēdū eſt q̄re aliqb⁹ nō bñ ſuccedit i
matrimonio cōſtitutis. M Pro quo ſciendū
ꝙ huius ſeptē3 ſunt cauſe. Pma cā eſt qñ qs
ꝯtrahit mrimoniū nō habēs rectā intētionē
Sz diceres:q̄ ē recta intētio vel cā matrimo
nij. Rñdeo ꝙ matrimoniū q̄druplici de cau-
ſa vel intētiōe hoīes ꝯhūt: quarū ſunt tres
cauſe licite ⁊ bone. ſ3 quarta ē mala ⁊ diabo-
lica. Primi ꝯtrahūt cā ꝓlis: ⁊ illa intentio eſt
bona ⁊ d3 eē principalior. vñ Geñ.j. Creſcite
⁊ multiplicamini. Et ēt di i decre. Mrimonij
prima cā d3 eē intētio ꝓlis.xxxij.q.ij. Pudor.
Scđo ꝯtrahūt ꝓpē ſolatiū ⁊ adiutoriū: tñ ſi-
ne cōmixtiōe corporū: ſic Maria ⁊ Joſeph cō-
traxerūt mrimoniū:⁊ illa intētiōe ēt bona eſt.
Tertij ꝯtrahūt ꝑꝑ remediū vt q naturaliter
inclinati ſūt ad luxuriā ⁊ nolūt caſte viuere:
illi pñt ꝯhere matrimoniū: ꝓpter pctm̄ luxu-
rie vitādū. Nā quotiēs extra mrimoniū actū
luxurie ꝑpetrāt: totiēs mortaliter peccat. vñ
apl's.j.Cor.vij. Propter fornicationē ſup. vi-
tādā vnuſqſq3 habeat ſuā vxorē. Ibidē dicit
Meli⁹ eſt nubere q̄ vri. hic notat infidelitas
pueroꝝ ⁊ heredū q qñq3 diſſuadēt parētibus
ne ꝯhāt ne ipſi tēporalib⁹ reb⁹ priuent: cū tñ
ſciūt ꝙ parētes nolūt caſte viuere nec itēdūt
ſeruare ſtatū viduitat3 ſue tales pueri peccāt
mortalr̄: q2 plus diligunt illa tp̄alia q̄ aīas
parētū ſuoꝝ: ⁊ poti⁹ volūt ꝙ parētes multa
pctā mortalia faciāt: q̄ priuari illis bōis tp̄a
lib⁹. Et ſtultus eſt pr̄ ille q ſcit ſe nō poſſe ca
ſte viuere: ⁊ tñ non vult ꝑꝑ pueros ꝯtrahere
mrimoniū. Quid eñ tibi ꝓficit ꝙ in inferno
eternalr̄ cruciaris ꝑꝑ pueros tuos. O Vñ le
git exēplū de qdā diuite q multas res iniu-
ſtas poſſedit: ⁊ volēs expiri fidelitatē filij ſui
petiuit ab eo vt amore ipſius digitū ſuū ad
ignē poneret: donec vnū ſolū Aue maria gr̄a
⁊c. diceret: vt ſic cognoſcere poſſet verū pater
ne diligeret. ⁊ fili⁹ cepit hoc attētare: ⁊ q̄ cito
ardorē ignis ſenſit: digitū retrahebat dicens
ad patrē. Quid te hoc iuuaret ꝙ totū corpus
meū cremaret: ⁊ pr̄ ad filiū. Qui tūc te iuuā-
ret ꝙ ꝑꝑ te eternalr̄ dānarer: ſic totū oīa iniu-
ſta reſtituit ⁊ vitā i bono finiuit. Quarti ꝯtra
hūt cā ſatiāde libidīs nec deū ꝓtēdūt: nec ſa
lutē ꝓpriā: nec ꝓlē ſ3 ſolū vt ſue libidini ſatiſ
faciāt: ⁊ cū illis ē diabol⁹. Vñ dicit angel⁹ Ra
phael: vt hr̄ Tho.vj. Qui ita ꝯiuges ſuſcipi-
ūt vt deū a ſua mēte excludant ⁊ ſue libidini
vacēt: ſicē equ⁹ ⁊ mul⁹ ſup hos demones hñt
ꝓtāte3. ⁊ talib⁹ q ſic cā libidinis ꝯtrahūt vix
bñ ſuccedit in mrimonio vt hr̄ in decre. Vix
bono ꝑagunt exitu q̄ malo inchoata ſūt pri-
cipio.diſt.lxj. Miramur ergo q̄cūq3 in matri
monio ꝯſtitut⁹ tali intētione cōtraxiſſet con-
fiteri deberet: ⁊ ſic deū placaret vt de⁹ plagā
iracūdie ſue ab eo auerteret. Et ſic eſt dicēdū
de alijs pctis infra poſitis: vbi qs ſe reū inue
nerit. Scđa cā eſt qñ qs nō aſſumit ſibi parē
in mrimoniū: ſicut qñ nobilis ducit ignobilē
iuuenis antiquā: diues pauperē in mrimo-
niū: ⁊ illi qñq3 raro ꝯcordāt ꝓpter inequalita
tē: ergo quil3 d3 aſſumere ſibi ſimilem. Vñ
Ariſt.j. de gene. ⁊ cor. Similia ſe bñ cōpatiūt.
Vñ ſciēdū i illo caſu qñ iuuenis d3 ꝯhere cu3
ſene: tūc meli⁹ ē ꝙ ſenex vir ꝯtrahat cū muli-
re iuueni q̄ ecōuerſo: ⁊ hoc ꝓpter ꝓlē: ⁊ talis
mulier honorare d3 maritū ꝑꝑ ſeniū: exēplo
marie ꝟginis q̄ ioſeph antiquū ⁊ pauperē ligni
fabrū honorauit nec eū ꝑꝑ ſenū deſpexit. P
Tertia cā eſt qñ qs cū illa ꝯhit q ꝟginitatem
deo vouit: q2 tunc ipſa ſponſa xp̄i effecta eſt

que elegit, p̄re oīb⁹ maritis: ⁊ nō ſpernit ipm̄ ſed ieſum marie filiū quē tm̄ aīa ꝑelegit q̄ etiam eā in nullo offēdit: ſed ei oīa bona fecit. Inſuꝑ ipſe ē pulcherrimus ditiſſim⁹: potētiſſimus: māſuetiſſim⁹ ⁊c. Et ſic xp̄o qn̄ꝗ ꝑmit: ita q̄ talis ꝟgo q̄ ſibi iſtringit verū ꝑmiſſū habebit virū iracūdū: difformē: litigioſū: ebrioſum: luſorē: ⁊ blaſphemū: ⁊ hoc et in penā cōtingit: qꝛ ſpernit ieſum xp̄m piiſſimū: mitiſſimū: pulcherrimū: iocūdiſſimū: ⁊ miſericordiſſimū ⁊c. Item ſciēdū q̄ q̄ ſciēter ꝯtrahit cū tali ꝟgine q̄ ꝟginitatē xp̄o vouit peccat mortalit̄: ⁊ oēs q̄ dāt cōſiliū vel auxiliū vel fauorē ad hoc ſcienter participes erūt illi⁹ criminis. Quarta cā ē qn̄ qs ꝯtrahit tꝑe interdicti. vt habet. xxxiii. q. iiii Nō oꝫ. ¶ Pro quo ſciendū q̄ tria ſunt tꝑa in anno: in quibus prohibitū eſt nuptias celebrare. Primū eſt dn̄ica prima aduēt⁹ dn̄i vſq ad octauas epiphanie. Scd̄m ē a ſeptuageſima vſq ad octauas paſche. Tertiū ē a trib⁹ dieb⁹ ante aſcēſionē dn̄i vſq ad octauas penthe. Qui aūt cōtrariū facit peccat mortaliter ſi hoc facit ex cōtēptu ⁊ ſine diſpēſatione. Et qꝛ nō pōt decan⁹ in hoc diſpēſare ſcd̄m mōcanonicū: ſed multominus plebanus. Quinta cauſa eſt qn̄ qs ꝯtrahit cū vna q̄ verū mr̄imoniū cōtraxit cū alio ⁊ ſibi negauit ⁊ ꝑ iuramentū falſum hoc ꝯfirmauit: ⁊ hoc. eſt valde magnum pctm̄: ⁊ tales i piculoſiſſimo ſtatu exiſtūt: qd̄ trib⁹ modis ꝓbat. Primo qꝛ quoties actū matrimonii faciūt: toties adulteriū cōmittunt ſaltē q̄ ſciēter ſic ꝯxerūt. Scd̄o qꝛ oēs pueri d̄ ipſis nati ſunt ſpurii ⁊ illegitimi. Tertio qꝛ talis ꝑſona nūꝗ pōt abſolui a pctis ſuis niſi in articulo mortis q̄ occulte cū aliq̄ verū matrimoniū ꝯtraxit ⁊ poſtmodū negauit ⁊ aliā duxit imo Gal. dicit q̄ talis cōpellēd⁹ eſt ad primā redire. Et i ſignū hui⁹ clādeſtina matrimonia ſunt ab eccl̄ia ꝓhibita. ¶ Pro quo ſciēdū ſcd̄m hoc. q̄ clādeſtina mr̄imonia duobus modis fiūt. Uno mō cū qs occulte ⁊ ſine pn̄tia teſtiū contrahit: ita vt exinde legitia ꝓbatio nō appareat: ergo ſpōſalia nō dn̄t cōtrahi in ſtabulo: vel in horreo: vl̄ i aliquo loco occulto: imo qui ſic mr̄imoniū ꝓmiſerunt occulte ⁊ ſine teſtib⁹ ꝯfiteri debēt ⁊ penitere. Alio mō dicunt clādeſtina cū ſine ſolēnitatibus ꝯſuetis i facie eccl̄e ꝓhūt. Ideo aūt clandeſtina cōiugia ꝓhibēt: qꝛ ſic clā cōtrahētes diſcordes fierēt ⁊ cohabitar̄ ſibi īuicē nollēt eccl̄ia eos cōpellere ad cohabitādū nequiret. Ex his pꝫ q̄ piculoſum eſt ꝯtrahere cū illa ꝑſona q̄ illi peierauerit cū quo aīa mr̄imonium ꝯtraxit. Sexta cā qn̄ vxores ducunt cū rebus iniuſtis: vel ecōuerſo ipſe maritū vſurariū vl̄ alias poſſidētes ſciēter res iniuſtas. ¶ Pro quo ſciēdum q̄ quōdā ꝯſuetudo fuit qn̄ quis filiā ſuā deſpōſare voluit: tūc p̄ncipalr̄ tria interrogauit. Primo virū de bonis ⁊ honeſtis parētib⁹ nat⁹ eēt ſpōſus ille. Scd̄o virū ille ſpōſus eſſet virtuoſus vel vitioſus. ſ. hūilis vl̄ ſuperb⁹: iracūd⁹ vel māſuet⁹: virū luſor vel potator: blaſphem⁹: mēdax: vl̄ verax: an timorē dn̄i ꝑ ocłis haberet: ieiunādo dieb⁹ ieiuniorū: ⁊ feſta celebrando. Tertio qūo bona dotalia lucrata eēnt: iuſte aut iniuſte. Sic ſilr̄ cū qs filiā alicui⁹ in mr̄imoniū ducere debuit: ille ēt diligēter tria interrogauit ⁊ ſignāter interrogauit qles ꝯditōes mr̄ illi⁹ filie haberet: an eſſet iracūda. beniuola vel ꝯſcientioſa: ⁊ ſic de aliis. Nā filie cōiter imitant̄ mores mr̄is ſue: ſiue in bono ſiue in malo. Sed heu tā mal⁹ modus in mundo inoleuit: ſic q̄ aliq̄ hoies vendūt pueros ſuos tāꝗ māgones vēdūt equos nihil q̄rētes niſi diuitias: vt dicēdo. Inquātū dabis filio tuo. ego intā. ū dabo filie mee. Nō eni q̄rūt: qūo illa bona lucrata ſunt: ſed ſolummō querūt inquātū habeat dare. Sed ſciendū q̄ q̄cūq filiā ſuā deſpōſat vni vſurario ſcient tradit illā filiā cū oib⁹ ſuis heredib⁹ ad eternā dānatione: dū ſaltē iſtas iniuſtas res ſciēter poſtmodū poſſederit. Uñ diues potius debere tradere filiā ſuā paupi mechanico q̄ d̄ ſuo labore ſuſ nutrimēta hr̄et q̄ tali diuiti q̄ ſic iniuſtas res male acq̄ſitas poſſideret. ps. Meli⁹ ē modicū iuſto ſuꝑ diuitias pctōꝝ multas. Nā cū qs p̄ncipalr̄ q̄rit diuitias q̄rcūꝗ lucratas: tūc ex ꝑmiſſiōe diuina tal̄ habebit plura infortunia: ſic q̄ qn̄ꝗ de magnis diuitiis i breuitate ad paupratē deuenter. ¶ Septima cā eſt qn̄ qs ꝯtrahit mr̄imoniū in pctō mortali. Nā añ inchoationē nuptiaꝝ ſpōſus ⁊ ſpōſa diu deberēt ſe ꝑparare ꝑ cōtritionē ⁊ ꝯfeſſionē vt digne hoc ſacrm̄ ichoarēt ⁊ ſuſciperēt. Nā mr̄imoniū ē tā bn̄ ſacrm̄ ſicut euchariſtia: ſed ſicut hoies ſe ꝑparāt tꝑe paſche ad ꝑceptionē euchariſtie: ſic ad inchoationē mr̄imonii dꝫ ꝓcedere digna ꝑparatio. Et rō hui⁹ eſt qꝛ q̄cūꝗ vnū de ſeptē ſacris recipit in pctō mortali: peccat mortalr̄: vt pꝫ di. xl. Multi ⁊ xi. q. iii. Audi. Silr̄ ſacerdos q̄ porrigit aliqd̄ ſacrm̄ i pctō mortali: peccat mortalit̄. Itē nota q̄ mr̄imoniū ē deuote inchoandū ⁊ cū timore dn̄i. vñ Thob. vi. dixit angel⁹ Raphael ad Thobiā iuniorē. Accipias ꝟginē tuā cū timore dn̄i: amore filioꝝ magis q̄ libidine duct⁹. Et cū mr̄imoniū inchoat̄: tūc ꝑ tres dies ⁊ noctes debēt ſe ꝯtinere ab actu matrimoniali. Et hoc docuit angel⁹ Raphael thobiā iuniorē qn̄ debuit ꝯtrahere mr̄imoniū cū ſacra virgine dicēs. Cūꝗ igreſſus fueris ad ꝟginē tuā ꝑ tres dies ꝯtinēs eſto ob ea. Sic parētes dn̄t informare filios ſuos ⁊ filias qn̄ dn̄t ꝯtrahere mr̄imoniū: ſicut āgel⁹ raphael docuit thobiā

iunioꝛē.ꝛ ſarā:ꝛ hoc erit valde bonū mr̄imoniū ꝛ deo valde acceptū cū ꝗꝫ.ſ.deū ī hoc honorāt ſubtrahēdo ſibi illā delectationē ob reuerētiā dei ꝑ triduū:ꝛ ſi nō volūt ſe abſtinere ꝑ triduū tūc tñ ad min⁹ ꝑ vnā noctē ſe abſtineāt. vñ d: ī decre. Cōiuges dñt ſe ꝑma nocte ꝯtinere ꝓpt̄ reuerētiā ſacr̄i. di.xxiij. Spōſ⁹. Itē nuptie celebrāde ſūt cū bōis ꝛ hōeſtis ꝑſonis ꝛ deuotiſ. Et ad ꝯuiuiū nuptiaꝝ inuitādi ſunt ēt paupe res:ceci:claudi vt intercedāt ꝓ ſpōſo ꝛ ſpōſa tūc xp̄s mutabit aquā in vinū.i.vitā hāc inſipidā ī celeſtē leticiā. vñ d: ī euāg. Nuptie ſacte ſūt ī chana galilee ꝛ erat mr̄ ꝛc.ꝛ hoc fit ī pauperib⁹. Vñ dicit xp̄s de paupib⁹. Qui vos recipit me recepit ꝗ vos ſpnit me ſpernit. hoc iſti nō attēdūt ꝗ paupes de domo expellūt.ꝛ foriſ tantū ſtare ꝑmittūt ꝛ ꝑſonas ī honeſtas.ſ.hiſtriones:fidicinesꝗ:ꝛ tubicines īntroducunt xp̄s eñ dicit in euāg. Lu.xiiij. Cū facis cōuiuiū inuita paupes ꝛc. Et ſi paupes verecūdant̄ intrare tūc dicit xp̄s. Cōpelle intrare:ſꝫ heu iā oppoſitū fit a plrib⁹ ꝗ cōpellūt paupe res ad manēdū foris. Ultimo ſciēdū ꝙ iſti ꝗ ī pctō mortali mr̄imōiū ꝯtrahūt ꝛ nuptias ſine timore dei īchoāt cū fiſtulis tubis ꝛ hiſtrionibus:ꝛ qꝺ pei⁹ ē ꝗ vadūt ad ꝓſtiū ꝛ choriſant colla ꝛ capita ſua denudāt:ꝛ corp⁹ ſuū cū veſtib⁹ ſupbis ꝛ cingulis deauratis cū manicis ꝛ fōgis candis oꝛnāt:ꝛ aīas aſpiciētiū inflāmāt ꝛ ſauciāt ꝑ malas ꝯcupiſcētias grauiter peccāt ꝛ in talib⁹ nuptijs nō ē xp̄s pñs: ſicut fuit pñs ī nuptijs in chana galilee:ꝛ ſic q̄ꝫ tales ꝯhēt eos habebūt ītoꝛtrices ī penā ſuoꝝ pctōꝝ:qꝛ añ ſe nō ꝑparauerūt ad nuptias ſalubriter inchoādas. ¶ Nota exēplū bonū de quodā ruſtico ī matrimonio ꝯſtituto. Legit̄ in collatiōib⁹ patrū.ii.xij. ꝙ cū ꝗdā adduxiſſet ad abbatē Iohānē viꝝ magne ſcītatiſ ꝛ ēt miraculis illuſtratū hoiem hñ:ē demonē ferociſſimū adiurat⁹ noluit ab eo exire:ſꝫ eius v̄ba ꝯtēpſit. Adueniēte aūt quodā ruſtico in habitu ſeculari agricola exiſtē:ꝗ ꝑmitias fructuū ſuoꝝ mōachis deportabat territ⁹ demō ad ei⁹ aduentū fugit. nec auſus fuit ei⁹ pñtiā ſuſtinere. hic adiurat⁹ a btō Iohāne vt ei vitā ſuā diceret:hic lꝫ inuit⁹ dixit ꝙ eēt hō agricola qui nūꝗ̄ ꝯponere ꝯſueuerat fruct⁹ laboris ſui qñ pri⁹ plene dediſſet decimas ꝛ ꝑmitias ꝛ ꝙ nunꝗ̄ deduxiſſet boues ꝑ cōfiniū culture niſi pri⁹ ligaſſet oꝛa eoꝝ ne alicui nocumētum inferrēt:ꝛ ꝙ nūꝗ̄ iret ad agriculturā niſi pri⁹ iret ad eccl̄iaꝫ gratias referēs oim bonoꝝ largitori ꝛ idē ſemꝑ faciebat cū de ſero redibat Et adiūxit ꝙ cū eēt puer ꝛ volebat mōach⁹ fieri:fuit ꝓuēni⁹ a parētib⁹ ꝗ vxorē ſibi dederūt qua ſuſcepta in virginitate ꝑmanēs eā virginem cuſtodiūt deo vſꝗ ad mortē. qꝺ audiēs Iohannes admirans gratias egit deo.

Dñica.ij. poſt octa.epiphā. Ser.xxvij.

Cum deſcendiſſet

ieſ⁹ d mōte.ſecute ſt.ꝛc. Mat.viij. Sciēdū ꝙ hay.dr̄. Mōs ī ꝗ de⁹ ſedet celū ītelligit̄. hic eſt mōs de ꝗ ꝓs.dr̄. Mōs dei.i.celū. mons pinguis.i.oī felicitate plen⁹ hic ē mōs in ꝗ bene placitū ē deo inhabitare: ſꝫ qñ dñs in celo ſedit nōdū humanit⁹ habitauit lucē inacceſſibilē ꝛ tūc nullus hoīm eū ſeꝗ potuit. At vero dū de mōte ſue diuinitatiſ deſcēdiſſet:ꝛ humanitatis nr̄e defect⁹ aſſumpſiſſet magna turba ſecuta ē eū ergo dicit Mat. Cū deſcēdiſſet ieſus de mōte ꝛc. Vñ in pñti ſmōne dicēdū ꝛ de humane nature defectib⁹ quos xp̄s aſſumpſit cū ꝓpter nos ī hūc mūdū venit. ¶ Pro quo ſciēdū ꝙ.xv. ſunt defect⁹ cōes oībus hominibus: quoꝝ xp̄s decē aſſumpſit. Prim⁹ defect⁹ eſt pati frigus:ꝛ iſte defect⁹ cōis eſt oībus hoīb⁹. iſtū defectū habuit xp̄s ī ꝑmoꝛdio ſue natiuitatis. Nā natus fuit ī media nocte ꝛ in media hyeme:ꝛ ī frigido ſtabulo ꝛ vilib⁹ pānis īuolutus ꝛ in ꝓſepio reclinatus ꝛ ante bouē ꝛ aſinū collocatus nō in calida ſtupha vl̄ ī calido balneo poſit⁹: ſꝫ frigid⁹ ſuſtinuit. In quo oſtēdit̄ magna paupertas xp̄i. vñ.ij. Coꝝ.viij. Scitis gratiā dñi nr̄i ieſu xp̄i qm̄ ꝓpter nos egenus factus eſt cū eſſet diues: vt illius inopia diuites eſſemus in ſupple ſpūalib⁹ ꝛ eternis. Adeo eñ paupꝫ fuit xp̄s vt vbi caput ſuū reclinaret nō habuit. Mat.viij. Vulpes foueas hñt ꝛc. Ber. Magna paupertas filius paſtoris naſcit̄ ꝛ ei cuſſin⁹ de plumis ſubſternit̄:fili⁹ aūt dei naſcit̄ ꝛ ad duꝝ ꝓſepiū reclinat̄. Ergo ꝗ̄ueſcūꝗ̄ ſuſtineas aliqꝺ frig⁹ illud xp̄o offeras ꝛ rememoꝛare nuditatē illā quā ipſe habuit in natiuitate ſua. Scḋs defect⁹ ē ſuſtinere calorem. hic defect⁹ cōis ē oīb⁹ hoīb⁹ Nā ſicut ī hyeme patimur frig⁹:ſic ꝛ in eſtate patimur calores ꝛ ecce illū defectum xp̄s habuit ī vltia die vite ſue qñ ad calorē ſolis ī ꝑe meridiano ī crucis patibulo ſuſpēſus fuit. ꝓs. Aruit tāꝗ̄ teſta. ¶ Terti⁹ defect⁹ ē fames: hic defect⁹ ēt cōis ē oīb⁹ hoīb⁹ tā diuitib⁹ ꝗ̄ paupibus:qꝛ poſtꝗ̄ ſatiati ſunt poſtmodum iteꝝ ī breui eſuriūt. Hūc defectū xp̄s habuit qñ.xl. diebus ieiunauit ꝛ poſt eſuriit qñ diabol⁹ ei dixit. Si filius dei es dic vt lapides iſti pānes fiāt. Itē prima die poſt diē palmaꝝ qñ ad arboꝛē fici venit ꝗ̄rēs fructū ī ea ꝛ nihil repꝑit niſi folia ꝛc. vñ qñ eſurim⁹ tūc cogitare debem⁹ ꝙ ille ꝗ paſcit aues ī aere piſces ī mari ꝛ v̄mes ꝛ oīa aīalia ī terris famē ſuſtinuit vt nos ad ſatietatē illā adduceret d ꝗ dicit ꝓs. Saciabor cū apparuerit glīa tua. Quartus defe

ctus eſt ſitis quã oẽs ſuſtinem⁹ tã ſani ꝙ īfir
mi:tã ſenes ꝙ iuuenes:⁊ hūc defectū xp̄s ha
buit ī cruce qñ dixit. Sitio. vñ notandū ꝙ xp̄s
Jeſ⁹ cupiebat potari ⁊ refrigerari ī ligua qñ
circundat⁹ fuit dolorib⁹ mortis:⁊ dixit Sitio
nec vinū nec ceruiſiã:nec medonē:nec alios q̄l
cūq; liquores p̄ciosos petebat:ſ; īdifferēter di
cebat ſitio ne iudei excuſationē haberēt ñ dã
di ſibi ex eo qꝛ p̄ciosa peteret. Uñ amator paſ
ſiōis xp̄i cogitare dꝫ ꝙ ō oīb⁹ liquorib⁹ mūdi
q̄ in ei⁹ p̄ſētē erãt nec potū aq̄ hr̄e potuit:nec
ſua ſctiſſima mr̄ ei hauſtū aque dare potuit:
nec q̄ſq; ali⁹ ſui miſeri voluit. Et q̄s tã īfirm⁹
⁊ tã deſolat⁹ ē q̄ hauſtū aq̄ hr̄e nō potuit? Itē
ſciēdū ꝙ nō tm̄ naturalr̄ ſitiuit:ſ; ēt pl⁹ ſpūa
lr̄. Am. Maria cã ſitis fuit ꝓpter inflãmatã
dilectionē ſui. Ip̄e eñ ſitiuit vr̄ã ſalutē ſpūa
liter. vñ Ber. O bone ieſu cur de cruce taces ⁊
de ſiti clamas vt ſitis te pl⁹ cruciat ꝙ crucis
ſupplicū. Et q̄d o bone ieſu ſitiſ an ignoras ꝙ
cruciaturi ⁊ potaturi erãt ō aceto ⁊ felle? et rn̄
dit Ber. ī pſona xp̄i dicēs. Sitio q̄dē vr̄am ſa
lutē vr̄am fidē:vr̄m gaudiū:pl⁹ aīaꝝ vr̄aꝝ ꝙ
corpis mei cruciat⁹ me ꝛ;. Et nos in recōpen
ſã illi⁹ debem⁹ nobis in cibo ⁊ potu ꝓpter ie
ſum xp̄m ſubtrahere. Et ſignãter in ſextis fe
rijs abſtinēdū ⁊ ieiunãdū ē ꝓpter ieiuniū xp̄i
q̄d in cruce habuit:de quo ip̄e dicit p̄s. Dede
rūt ī eſcã meã fel:⁊ in ſiti mea potauerūt me
aceto. Et hoc dꝫ eē ꝯſolatio paupeꝝ q̄ famē ⁊
ſitim ſuſtinēt:qꝛ in hoc imitãr xp̄ʒ q̄ ꝓ eis nō
ſolū famē ⁊ ſitim ſ; ēt amarã mortē ſuſtinuit
⁊ ipſi habebūt illō regnū vbi ampli⁹ nō eſu
riēt neq; ſitiēt. Quint⁹ defect⁹ ē laſſitudo cor
poris vt ptꝫ cōiter ī oīb⁹ q̄ mōtē excelſum vel
gradū altū aſcēdūt:qꝛ tūc fatigabūr. Hūc de
fectū xp̄s habuit qñ ſup fontē ſedit vt habet
Jo. iiij. Jeſus fatigat⁹ ex itinere ſedebat ſup
fontē ⁊ erat ⁊c. Itē qñ crucē portauit:qꝛ tūc fa
tigat⁹ crucē ad locū caluarie portare ñ potuit
ergo angariauerūt quēdã Simonē venientē ō
villa vt tolleret crucē ieſu. Et hoc dꝫ eē ꝯſola
tio hīs q̄ fatigant ex bonis opib⁹:vel ex labo
rib⁹ corꝑalib⁹ quos faciūt ꝓ neceſſitate corpo
ris:vel etiã antiq̄s qui facilr̄ fatigant eundo
ad eccleſiã:vel aſcēdendo gradum: ⁊ tales of
ferre debēt xp̄o ſuas fatigatiões quib⁹ fatiga
tus eſt ꝓ ipſis. Et ſicut xp̄s conſumpſit vires
corporis ſui in nr̄o ſeruitio:ſic ēt nos vires no
ſtras debem⁹ expēdere in ſuo ſuitio. Sext⁹ de
fect⁹ ē triſtitia:qꝛ oī die aliq̄d triſte accidit vni
cuiq; noſtrū:tn̄ vni plus ꝙ alij hūc defectum
xp̄s habuit in agonia cū dixit. Triſtis eſt aīa
mea vſq; ad mortē:imo ſup oēs hoīes xp̄s in
ſua morte maiorē triſtitiã habuit: qꝛ cogno
uit ⁊ doluit paſſionē ſuã ī pluribus fruſtrari

hoībus ſicut ꝯq̄rit ꝑ ꝓpheta. In vacuū labora
ui ⁊ vires ꝯſūpſi:hoc ptꝫ ex eo ꝙ tã mlti hoīes
ſunt ingrati xp̄o ñ regratiãdo ſibi ſuã amarã
mortē ⁊ paſſionē quã ꝓ eis ſuſtinuit. Septi
mus defectus ē timor ⁊ terror. nã in p̄ſenti vita
opꝫ nos ſp timere in vbis ⁊ factis qꝛ ignora
mus an ī grã dei ſumus an nō. Inſup neſci
mus finē nr̄ʒ ꝙ ſp ī timore dei ſtare debemus.
vñ Eccl. xxvij. Si nō ī timore dei tenuerꝭ te in
ſtãter ſubuertet͛ domus tua cito. Hūc defectū
xp̄s habuit qñ ī mōte oliue ⁊ icepit pauere et
tedere ⁊ ſanguinē ſudare. ¶ Ubi ſciendū ꝙ
duo ſūt gña hoīm q̄ hñt timorē. Primi timēt
tm̄ pctã mortalia ſ; venialia nō timēt admit
tere. hi glutiūt calicē. ſ; camelū colãt ſ; hoc
eſt ipfectoꝝ ⁊ inſipiētū. Scd̄i ſunt q̄ nō ſolū
timēt mortalia ⁊ venialia ſ; ēt timēt bona opa
ſua q̄lis fuit Job q̄ dixit. Uerebar oīa opera
mea ſciēs ꝙ nō pcīs delinq̄nti: ⁊ hoc eſt pfe
ctoꝝ ⁊ bonoꝝ quos de⁹ ex ſua bōitate ſic per
mittit in timore ſtare ne eleuent in elatione
mētis. vñ ber. Cōnexa ſunt q̄dē timor ⁊ reli
gio nec manere pōt alteꝝ ſine altero. Octa
uus defect⁹ eſt verecūdia q̄ ex pctō originali
originē hꝫ. vt in Adã ⁊ Eua q̄ poſt trãſgreſ
ſionē p̄cepti verecūdebant ⁊ fecerūt ſibi pe
zomata:⁊ hūc defectū xp̄s habuit qñ nudus
añ crucē ſtetit:⁊ in cruce nud⁹ exaltat⁹ fuit.
vñ illud Job dicere potuit. Nud⁹ egreſſus ſū
ex vtero mr̄is mee nudus ⁊c. Qd̄ xp̄s vecun
diã habuit nō miꝝ fuit qꝛ iudei illa ei intule
rūt de q̄b⁹ hō vecūdat. ſ. irriſiões ⁊ ꝯtuelias.
Nã deriſus fuit p̄ºlo a iudeis qñ faciē ei⁹ ve
labãt ⁊ eū colaphizãtes dixerūt. Propheti za
nobis xp̄e q̄s ē q̄ te ꝑcuſſit. Scd̄o deriſus fuit
ab herode ⁊ ſuo exercitu qñ veſte alba idut⁹
fuit ⁊ ecōuerſo ad pilatū irriſorie duct⁹. Ter
tio deriſus fuit qñ īpoſuerūt ei coronam ſpi
neã:⁊ cū arūdine in capite ꝑcuſſus fuit. Naꝫ
flectebãt genua ⁊ expuētes in faciē ei⁹ dixe
rūt. Aue rex iudeoꝝ. Quarto deriſus fuit cuꝫ
xp̄s ī cruce pependit qñ iudei ei ꝯtumelioſe di
xerūt. Uah q̄ deſtruis tēplū dei. Alios ſaluos
fecit ⁊c. Ex hoc dēm⁹ ſumere documētū ꝙ ille
felix eſt q̄ hic cū xp̄o deridet:dū hoc patiēter
ſuſtinet. vñ paul⁹. exeam⁹ cū eo īꝓperiū ei⁹
portãtes. Uñ ēt Sen. ī li. de morib⁹. Nōdū fe
lix es ſi te turba nō irriſerit. Et q̄cūq; hic pro
xp̄o ſuſtinuerit verecūdiã tãto maiorē ī celo
hēbit glīã. Sꝫ heu plēs ſunt q̄ verecundant
bōa opa opari ⁊ ſe corã deo hūiliare: ⁊ ō his
xp̄s dixit ī euãg. Qui me ⁊ ſmōes meos eru
buerit hūc filius hoīs erubeſcet corã deo ⁊ an
gelis ei⁹. Unde etiam Grego. ſuper Ezechie.
Qui erubeſcit bona facere a ſtatu rectitudi
nis cadit ⁊ ad dãnationem tēdit. Nonus de

fectus ē īfirmitas vel dolor quē ſuſtinemus ī pñti vita. Hūc defectū xp̄s habuit qñ multos dolores ꝓ nobis ſuſtinuit. vñ Eſa. liij. Uere lāguores nr̄os ip̄e tulit ⁊ dolores ⁊c. Pro q̄ ſciēdū ꝙ oīa nobis ꝯtria deo offerre debemus vt qñ nos in pñti dolores corꝑis ſuſtiemus. ſ. dolorē oculoꝝ: capitiſ vl' pedū: q: xp̄s multo plura ꝓ nobis ſuſtinuit in corꝑe ⁊ in mēbris ſuis oībus. Nā dolorē capitis ip̄e ſenſit in coronatiōe: dolorē manuū ⁊ pedū ī clauoꝝ trāſfixiōe: amaritudinē oris ī fellis ⁊ aceti potatiōe: dolorē corꝑis ī flagellatiōe. vñ Eſa. liij. Ip̄e vulneratus ē ꝓpt' iniq̄tates nr̄as. Decimus defectus ē mors: iſte defectus ē cōis oībus hoīb' tā nobilib' q̄ ignobilibus: tā regibus q̄ ꝓncipibus: tā ruſticis q̄ ciuibus. vñ ap̄ls ad heb. ix. Statutū eſt oībus hoībus ſemel mori. vñ & Ber. Certū ē ꝙ morieris: īcertū ē qñ ⁊ quō: aut vbi: qm̄ vbiq̄ te mors expectat: tu q̄ʒ ſi ſapiēs fueris vbiq̄ eā expectabis. Idē. Quid ī rebus hūanis certius morte. Quid hora mortis īcertius inenit'? D Sʒ q̄rit' vñ mors ortū hʒ: R̄ndet' ꝙ a pc̄tō originali. Nam q̄ad creationē hō fuit īmortalis creatus. ſ. q̄ ad corpus erat ⁊ aīam. vñ Gre. Ad hoc hō ī ꝑadiſo poſitus erat vt ſi ſe ad ꝯditoris ſui obediētiā vinculis charitatis ꝯſtringeret ad celeſtē pr̄iam āgeloꝝ q̄n ſine morte carnis trāſiret. ſic nā ꝙ īmortalis ꝯditus eſt vt ſi nō peccaſſet etiā mori nō potuiſſet. vñ cū cogitare vis mortem xp̄i ⁊ rememorare d̄bes magnā charitatē ſuā vt ip̄e īmortalis ꝓ nobis mortalis fieri ⁊ mori voluit. vñ Joh. xv. Maiorē charitatē nemo hʒ vt aīaʒ ſuā ponat q̄s ⁊c. Et ī illa meditatiōe orare debes dñʒ ꝓ bono fine vite tue: q: certū eſt ꝙ mori te oʒ: ſʒ an bñ vl male dubiū ē. Undecimus defectus quē nos habem' ⁊ quē xp̄s nō aſſumpſit ē ignorātia. Nā adā in ſua creatiōe ſapiētiſſim' fuit: q: naturas oīm creaturaꝝ cognouit: ergo ſingulis reb' noīa īpoſuit ſcd̄ʒ ꝓprietatē ipſaꝝ reꝝ. Inſuꝑ deū clari' cognouit q̄ nos iā: ſʒ nō ita clare ſicut ſctī ī vita btā. Ergo ſctūs Tho. dt ꝙ adā mediū tenuit īter nos: ⁊ btōs. Et hūc defectū xp̄s nō aſſumpſit: q: in inſtāti ſue cōceptiōis oīa nouit. Sʒ q̄re non aſſumpſit? R̄ndeo q: eū nō decuiſſet nec nobis ꝓfuiſſet. Duodecim' d̄fect' ē pc̄tm̄ ⁊ hūc defectū patimur oēs. Uñ ꝑs. Ecce eñ in iniq̄tatib' ꝯcept' ſum. Uñ etiā Eccl'i. vij. Non eſt hō iuſt' ī terra q̄ faciat bonū ⁊ nō peccet. ſ. venialr'. vñ Prouer. xxiiij. Septies in die cadit iuſt' ⁊ reſurgit. vñ & dr in decre. Oīs hō hʒ pc̄tā venialia. de peni. di. ij. Opponit'. Sed ſine pc̄tō mortali q̄lib; viuere pōt. Uñ dr ibidē. Oē pc̄tm̄ adeo volūtariū eſt. ꝙ nullo modo eēt pc̄tm̄ niſi eſſet volūtariū. xv. q. j. c. j. Qr nemo ꝑ pc̄tm̄ efficit' fili' diaboli. ſ. ꝑ mortale aut ꝓpria volūtate: vt dr ī decre. xv. q. j. Nō ē ⁊c. Iſid. de ſum. bo. Nequaq̄ ſibi caro ad libitū dimittat': mors eñ ꝑ feneſtras īgredit' ⁊ ratiōis freno caro ab illicitis reſtringat'. Se. li. d clemētia ad neronē. Sic caro rite aſſumit' ⁊ tenet' ſi vere ſꝑ vinculis rōnis mācipiet'. Boe. ī ep̄la ad reginā ꝟginē. Adhuc tibi vnū ſugeſt tene carnē ad nutū rōnis ⁊ vere beata eris.

In eadē dñica. Ser. xxviij. de honore.

HO venīā et curabo eū. mat. viij. In his ꝟbis notat' magna hūilitas xp̄i q̄ ſuū cēturionis dignat' ē viſitare: ⁊ ad filiū reguli noluit venire ne diuitias honorare videret'. vñ ī pñti ſmōe tria ſunt dicēda. Pr̄o q̄re aliq̄s honorād' ſit. Sc̄do q̄t modis peccat' q̄s circa honores. Tertio ponit' exm̄. Quātū ad p̄mū ſciēdū ꝙ cāe q̄re q̄s ſit honorād' ſūt multiplices ſʒ b. Tho. d aq̄no: ⁊ ſʒ Io. d geminiano ⁊ ſcd̄ʒ Holcot ſuꝑ lib. ſap. Prima cā quare q̄s ſit honorād' ſunt ꝟtutes. vñ Ariſt. iiij. ethi. honor eſt p̄miū ꝟtutis. Uñ q̄ncūq̄ cognoſcit' aliq̄s virtuoſus: tunc hʒ cām quare merito ſit honorand'. v. g. Si q̄s eſt humilis vel caſt': vel miſericors: vel obediēs: vel pacificus: vel veridic'. vñ Ari. iiij. ethi. Uirtuti ꝑfecte nō ſit ꝯdignus honor. ſuꝑ. in pñti mō ſcd̄m holcot ſuꝑ li. ſap. Nos honori ſignificare d̄bemus. Et ſcd̄m eūdē. Uera via ad honores ē ſola virt'. Nā ſolus virtuoſus dign' ē honore: ⁊ null' prau' īnꝯtū prau'. vñ Ariſt. iiij. ethi. Scd̄m veritatē ſolus ꝟtuoſus ē honorād'. vñ Aug. dicit: ꝙ antiq̄' romani colebāt virtutē ⁊ honorē ꝓ dijs. Uñ duo tēpla ꝯſtruxerūt ſic ſita: ꝙ null' intrare poterat tēplū honoris niſi pri' ꝑtrāſiſſet tēplū ꝟtutis: ad ſignificādū ꝙ null' honoraret' niſi meruiſſet honorē aliqua ꝟtute. Pro quo ſciēdū ꝙ valde laudabile ē ⁊ ſalubre hoīeʒ eē ꝟtuoſuʒ. vñ Ari. j. ethi. Felicitas ē p̄miū ꝟtutis. Idē. Uirtuoſi btiſſima eſt vita. vñ Sen. nl'la poſſeſſio: nulla vis auri ⁊ argēti pl' q̄ ꝟtus eſtimāda eſt. Uñ ſciēdū ꝙ q̄ ꝟtuoſos hoīes diligit fouet ⁊ honorat: ſignū ē ꝙ ip̄e ꝑ ſe ē ꝟtuoſus. Se. Scias eū multꝭ virtutib' abūdare q̄ alienas virtutes amat. Sc̄da cā q̄re q̄s ē honorād': eſt ꝓpter dignitatē ⁊ ptātē: ſicut ꝓncipes ⁊ ꝑlati honorād ſūt ſubditis. vñ dr ī decre. Reuerētia exhibet' alicui rōne dignitatis ei'. xvj. q. ij. viſis. vñ etiā Io. de ſcō Geminia. dicit ꝙ ꝑlati honorādi ſūt: ſi ſunt mali: nō q̄dē ratiōe malitie: ſʒ inq̄ātū gerūt vicē dei ⁊ cōitatis cui ꝑſunt. vñ. j. Pe. ij. Deū timete: regē honorate. vñ etiā Aug. honorare ꝑlatos nō difficile ſit vobis. Pro quo ſciēdū: ꝙ quāto maiores ſunt ꝑlati: tāto magis honorādi ſūt: ſicut papa ī toto mūdo ep̄s

in dioceſi ſua: pleban⁹ in parochia ſua: rex in regno. pnceps i dñio: magiſter ciuiũ h ſua ciuitate: ⁊ ſic de alijs. Silr vxor tenet honorare maritũ: qꝛ caput ei⁹ ẽ vir ⁊ tenet et obedire in licitis. vñ Gen. iij. Sub ptãte viri ers. Silr ſeruus tenet honorare dñz: ⁊ ancilla dñam: ⁊ religioſus abbatẽ vel priorẽ ⁊ ſic qlibet ſubdit⁹ ſuũ ſupiorẽ loco dei honorare ⁊ ei obedire. vñ apl's ad Rom. xiij. Non eſt ptãs niſi a deo: et qui reſiſtit ptãti dei ordiatiõi reſiſtit. Tertia cauſa quare qs ſit honorand⁹ ſm. b. Tho. de aqno eſt ppter participatiõnẽ diuine dignitatis ſic honorãdi ſũt parẽtes q̃ repñtãt dei honorẽ ⁊ dignitatẽ ei⁹ q̃ eſt pater oĩm: et a q̃ ſũt oĩa. vñ ſciẽdũ ꝙ qlibet ex pcepto dei tenet honorare parẽtes. vñ Exo. xx. Honora prẽz ⁊ matrẽ vt ſis lõgeu⁹ ſup terrã. vñ ꝺꝛ Eccli. iij. Honora prẽm tuũ vt ſupueniat tibi bñdictio Vñ ẽt Ariſt. ix. ethi. Magiſtris dijs ⁊ parentibus nõ põt reddi equalẽs. Sed filij q̃ nõ honorãt ſuos parẽtes: ſꝫ eos vituperãt maledictionẽ dei incurrũt. vñ Deu. xxvij. Maledict⁹ hõ q̃ nõ honorat patrẽ ⁊ matrẽ. Vñ Eccli. iij. Maledict⁹ eſt a deo q̃ exaſperat matrem. ¶ Quarta cã ppter antiq̃tatẽ: ſicut ſeniores antiqui hoies ppter ſeniũ honorãdi ſunt. Leui. xix. Corã cano capite ꝯſurge ⁊ honora pſonã ſenis. Rõ ẽ qꝛ ſenect⁹ eſt ſignũ bonitatis ⁊ virtutis: ſꝫ hoc qñqꝫ fallat. vt ꝺꝛ i decre. De ſenibus pſumẽdũ ẽ bonũ. xx. diſt. De q̃bus ergo iuuenes honorare debẽt ſenes ⁊ ſeniores. vñ Apl's. j. Thi. v. Seniorẽ ne increpaueris. ſed obſecra vt prẽz. vñ Sap. iiij. Senect⁹ eñ venerabilis eſt. Nã ſeniores dicunt ſtudere virtutes. ſ. patiẽtiã: hũilitatẽ: caſtitatẽ ⁊ ſic ꝺ alijs. Vñ ꝺꝛ in decre. Quãto ſenes ſũt morti viciniores: iãto debẽt eẽ puriores. di. lxxxi. Tanta. vñ ẽt Eccli. xxv. Corona ſenũ i multũ peritia ⁊ glĩa illoꝝ timor dñi. ¶ Quinta cã ppter miniſteriũ ſic ſacerdotes ⁊ religioſi honorãdi ſunt qꝛ miniſtri xp̃i deo ſctificati ſũt. Pro quo ſciẽdũ ꝙ ſacerdotes ⁊ pſbyteri merito ſũt ab oĩb⁹ honorãdi ppter dignitatẽ quã a deo habẽt. nã deus dedit eis ptãtẽ ligãdi: ⁊ ſoluẽdi. vñ Mat. xviij. Quecũqꝫ ligaueritꝭ ſup trã ⁊c. ⁊ q̃cũqꝫ ſolueritꝭ ſup terrã ⁊c. Nã ſacerdos aliquo mõ ẽ ſilis marie ꝟgini: ⁊ hoc oñdit ex tribus. Primo ſicut btã ꝟgo p quiqꝫ ꝟba ꝯcepit ieſuꝫ xp̃z vt habet Lu. j. fiat mihi ſcd̃m ꝟbuꝫ tuũ: ſic ſacerdos ꝯficit p q̃nqꝫ ꝟba veꝝ corp⁹ xp̃i. Et ſicut imediate poſt ꝯſenſuꝫ marie fuit xp̃s tot⁹ i vtero ei⁹: ſic imediate poſt plationẽ ꝟboꝝ cõſecrationis tranſſubſtãtiatur panis in verũ corpus xp̃i. Secũdo ſicut beata virgo poſt partũ xp̃m portauit in manibus ſuis et i pſepe collocauit: ſic ſacerdos poſt ꝯſecrationẽ leuat corpus xp̃i ⁊ locat ⁊ portat: ⁊ tractat eũ in manib⁹ ſuis. Tertio ſicut btã virgo fuit ſctificata in vtero anteq̃ ꝯcepit xp̃z: ſic ſacerdos ordinat ⁊ iniũgit añq̃ ꝯſecret: qꝛ ſine ordine nihil ꝯſecraret: ergo laic⁹ q̃tũcũqꝫ ſctũs nihil ageret ẽt ſi ꝟba ꝯſecratiõis pferret. Unde ſciẽdũ ꝙ dignitas ſacerdotũ aliq̃ mõ excellit dignitatẽ angelorũꝫ: qꝛ nulli angeloꝝ data eſt ptãs ꝯficiẽdi corp⁹ xp̃i. vnde minim⁹ ſacerdos in terra põt hoc qꝺ nõ põt maxim⁹ ⁊ ſupmus angel⁹ i celo. vnde Ber. O venerãda dignitas ſacerdotũ i quoꝝ manib⁹ dei fili⁹ tãq̃ i vtero ꝟgis icarnabit. vñ aug. dicit ꝙ i ꝯſecratiõe hoſtie tota celeſtis curia ſibi ſeruit. ⁊ dñs celi ad eũ deſcẽdit. vnde Amb. ſup. Nõ dubites aſſiſtere agelos qñ aſſiſtit xp̃s in altari. vnde ſacerdotes honorãdi ſunt pre oĩb⁹ regib⁹ pncipib⁹: militib⁹ ⁊ nobilib⁹. Nã ſacerdos ẽ altior regib⁹ felicior ãgelis: creator ſui creatoris q̃re merito ẽ honorãd⁹. Vñ ꝺꝛ in decr. Sacerdos in pſona dei honorat. Et etiã in caſu ꝙ ſacerdos eẽt mal⁹ adhuc eẽt honorãdus ppter dignitatẽ ſacerdotij. Unde ꝺꝛ in decre. Sacerdotes lꝫ mali ſint tamẽ eos honorare debem⁹ ppter ſacra. j. q. j. Sacramẽta. ¶ Sexta cã q̃re qs ſit honorãd⁹ eſt ppterea ꝙ maiorẽ locum hꝫ in cõmunitate: ⁊ plus põt cõitati pdeſſe q̃ ali⁹. vñ. b. Tho. ij. ij. q. lxiij. dicit ꝙ diuites ſũt honorãdi ppter hoc: qꝛ maiorẽ locũ in cõitate obtinẽt. Si aliqs ſolũ intuitu diuitiaꝝ honoraret iã eſſet acceptio perſonarũ. Si eñ diuitẽ pponeres ⁊ meliorẽ eſtimares: iꝺ qꝛ diues eſt paupe qꝛ pauper eſt acceptio perſonaꝝ eſſet. vñ Johã. de ſctõ geminiano. Nuſq̃ legit ꝙ ppter diuitias diues ſit honorãd⁹: ⁊ paup ppter paupertatẽ ſit cõtẽnẽdus. Unde etiam gorra ſup ep̃l'as Jac. ij. dicit. Preferre diuitẽ pauperi in exhibitiõe alicui⁹ reuerẽtie tñ vt ſcꝫ aliqs aſſurgat diuiti ⁊ non paupi inclinet ſe diuiti ⁊ nõ paupi: vel auferat caputiũ corã diuite ⁊ nõ ſic corã paupe nõ eſt perſonã perſone pferre ex cauſa idebita. vnde nõ ẽ pctñ niſi rõne originis: ⁊ cũ iudico in corde meo ꝙ melior ẽ diues: qꝛ diues ẽ q̃ paup qꝛ pauper ẽ breuiter dicẽdo diuites ſũt honorãdi nõ ppter veſtes p̃cioſas ⁊ lõgas vt ppt inciſſuras multas ſꝫ ppt hoc ſunt honorãdi: qꝛ maiorẽ locũ obtinẽt in cõitatib⁹ ⁊ cõitatẽ pñt pmouere: ⁊ ipſi cõitati plus pdeſſe. vnde Ariſt. j. ethi. Juſte honorant qui beneficia preſtiterũt. Septima cã q̃re quis honorandus ſit eſt ppter imaginẽ dei ſm quã creat⁹ eſt: ⁊ ſic oẽs hoies honorãdi ſunt. vnde etiã. j. Pet. ij. Oẽs honorate. vnde Gorra. Qꝛ in oĩb⁹ ẽ dei imago q̃ eſt ratio honorãdi. vnde Hũb. dicit ꝙ credẽdũ ẽ ꝙ qlibet hꝫ aliqꝺ bonũ lꝫ lateat quo nos excellit ppter qꝺ honorãdus eſt. vnde ad phil. ij. In hũilitate ſuperiores ſibyuicẽ arbitrãtes.

Sermo.xxix.

R Quãtũ ad ſcõz ſciẽdũ ꝙ quinq3 modis peccat q̃s circa honores. Primo qñ q̃s intẽtionẽ ſuã et opa ꝟtutis refert ad gliã tãq3 ad vltimũ finẽ ⁊ ꝓ q̃ ꝯſequẽda nõ cauet facere ea q̃ ſunt ꝯtra deũ: vel cũ maior in corde eius eſt cupiditas glĩe q̃ timor dñi vel amor dei vel ꝓpria ſal⁹: vt cũ ieiunat orat vel eleemoſynã dat: vl' ma ne ſurgit ⁊ eccl'ias viſitat, vt honoret vel etiã cũ appetit ꝑlaturã ⁊ bona opa ꝟtutis ꝓpterea facit vt eligat i ꝑlatũ. in his ꝯtra deũ facit ⁊ cũ hoc piculũ incurrat aĩe. vñ Chry. ⁊ ponit etiã i decre. Quicũq3 deſiderat primatum in terris inueniet ꝯfuſionẽ in celo. di. xl. cap. ij. Scd̃o rõne materie de q̃ gliat: puta cũ in malis q̃rit honorẽ: ꝟbi grã. Sicut i ſupbia veſtiũ in torneamẽtis in choreis: i cãtilenis illicitis. vñ Ber. Quid ẽ magis puerſuz q̃ letari cum maleſeceris: ⁊ i reb⁹ peſſimis exultare vñ Ec. xix. Qui gaudet i iniquitate denodabit. i. de libro vite delebit. Tertio peccat q̃s circa honores cũ q̃s bonũ tpale in q̃ gliã querit ꝑfert deo: ſicut ſi q̃s gliaret i veſtib⁹ ꝑcioſis: tunicis lõgis ſingulis deauratis: ⁊ in peplis ⁊ diuitijs: ⁊ i pulchritudine corpis: ⁊ ſic de alijs. Uñ Hiero. ix. Nõ gliet ſapiẽs i ſapia ſua: nec fornicator in fornicatiõe: nec diues i diuitijs. Quarto peccat q̃s circa honores: cũ q̃s ꝑꝑ honorẽ quẽ q̃rit ⁊ appetit odit aliũ q̃ pl⁹ eo honorat qz nõ facit illi honorẽ qd̃ ẽ ꝯ charitatẽ ꝓximi vl' ẽt cũ ab aliq̃b⁹ hoib⁹ appetit honorari ⁊ cũ eũ nõ honorãt: tũc idignat ꝯ eos ⁊ odit ⁊ ſpnit eos. Quito peccat q̃s circa honores ꝓpt nimiã ⁊ magnã cõplacẽtiã quã hz i honore ſibi exhibito vt cũ iclinat ſibi: vl' caputiuz corã eo dponit: vl' eũ dñz nolando vl' domicellũ: vl' magrz ciuiũ vl' eẽ pulchrã dñaz vl' generoſã ⁊ gratioſã dñaz nolando: ⁊ ſic d̃ alijs. Et qñ i hmõi honorib⁹ q̃s maiorẽ cõplacẽtiã hz q̃ i deo: tũc deũ ꝑuit offendit. vñ Aug. Nullũ pctm̃ adeo veniale qd̃ nõ fiat mortale dũ placet. L Ulrio q̃rit quõ vnuſq̃ſq3 ſe hr̃e debeat i honore ſibi exhibito. Rñdeo ſz Holcoth. hõ nõ dz deſiderare honores ſz fugere. vñ d̃r i decre. Fugiẽdi ſũt honores ⁊ fugiẽtib⁹ offerẽdi. vij. q. i. In ſcripturis. Et inſup honor hoi exhibit⁹ cũ metu ẽ ſuſcipiẽdus. vñ d̃r in decreto. Honor ſuſcipiẽd⁹ ẽ cũ metu. i. q. i. Nõ ẽ. Et talis honor ſic hoi exhibit⁹ ẽ cũ hũili corde deo offerẽd⁹ dicẽdo cũ ꝑs. Nõ nob̃ dñe nõ nobis: ſz noi tuo da gliã. vñ Aplo. i. Thi. i. Soli deo honor ⁊ gliã: ⁊ hoc ẽ deo valde acceptũ: qz ẽ ꝯ nalẽ inclinationẽ ꝙ hõ ſibi honorẽ exhibitũ hũili corde ignat. vñ Ari. Oẽs hoies nalr appetũt honores. vñ ſciẽdũ ꝙ honorẽ i pñti vita q̃rere ptinet ad paganos ⁊ icredulos q̃ ñ hñt ſpẽ de futura glia ⁊ de futuro honore qz non ſciũt aliã vitã niſi pñtẽ vitã momẽtaneã ⁊ tranſitoriã. Sz xp̃iani dñt hic ſpnere honores et appetere futurã gliã vbi ẽ ſẽpiternũ gaudiũ De q̃ dixit Ber. ſup cãti. Reuera verũ eſt gaudiũ ⁊ ſolũ qd̃ nõ de creatura: ſz de creatore cõcipit qd̃ cũ poſſideris nemo tollet te: cui cõparata ... 3 aliũde iocũditas meror ẽ: ois ſuauitas dolor ẽ oẽ dulce amarũ oẽ decoꝝ fedũ: oẽ qd̃ delectari poſſet moleſtũ. Nã illi xp̃iani q̃ hic honores ſibi exhibitos deo hũil'r offerũt ꝓpt honores hos i celo honorabunt a xp̃o et btã ꝟgine: ⁊ oib⁹ ſctis ⁊ electis dei eternalr ſine fine. M Quãtũ ad tertiũ notãdũ eſt exẽplũ de his q̃ ſunt i ptãte ꝯſtituti ⁊ ſeipſos male regũt ⁊ ſubditis ſuis malũ exẽplũ relinquũt Legit i dialo. Ceſarij ꝙ i vormacia fuit q̃daz ep̃s nole Leupold⁹ ſolo q̃dẽ nole ep̃s ope aũt tyrãn⁹. hic cũ eſſet vaniſſim⁹ nihil habẽs i ſe pietatis vel religiõis. Dicebat aũt q̃dã tẽpore german⁹ ſu⁹ vir nobilis. Dñe multũ ſcãdalizatis nos laicos exẽplo vr̃o. Anteq̃ eſſetis ep̃s deũ aliq̃ mõ timebatis mõ nihil deo curatis. Cui ille dixit. Frater duo erãt vicini ex q̃b⁹ exẽplo vni⁹ alt' peccauit. mortui ſunt ambo ⁊ deducti in īfernũ. Cũ igit eſſent i tormẽtis vn⁹ alteri dicebat Ue tibi qz tuo exẽplo ꝓuocat⁹ ad peccãdũ merui hũc locũ. Cui alter bone vicine ſi tibi placeat ſedẽ meã trade mihi tuã ⁊ tibi dabo meã. Sic dico vobis qñ venerim⁹ ad īferos ſi videbit vobis mea ſedes honorabilior q̃ vr̃a aſcẽdite eã ⁊ ego recipiã veſtrã. At ille dixit. Mala ꝯſolatio ẽ hec. Iſte leupoldus ita diabolic⁹ fuit vt xp̃e ſciſmatis qd̃ erat īter duos reges. ſ. octonẽ ⁊ philippũ cũ ſibi vſurpaſſet ep̃atũ magũciẽ. eiuſdẽ philippi auctoritate ⁊ multis īterẽſſet bellis ita vt nõ pcerẽt eccl'ijs nec cemiterijs dixerũt ei milites ſui. Dñe nõ lz nobis ſpoliare cemiteria. Ait illis ſi oſſa mortuoꝝ tolliris tũc prio cemiteriũ ſpoliatis. Uir iſte ſepe ⁊ valde cecidit vt dcm̃ ẽ. ⁊ neſcio vtrũ ꝑ ꝯtritionẽ pctõꝝ ſuoꝝ ſurrexit. ſ. hoc ſcio ꝙ i illa die q̃ hoiez depoſuit multũ diſſenſiõis ſeminariũ fuit. ſilr legit de abbate marbocẽſi q̃ ſilr cemiteria vt ꝑdict⁹ ep̃s violauit. Cũq3 ad extrema veniſſet capellan⁹ eius ipz rogauit ꝙ eũ de ſtatu ſuo certificaret qd̃ ⁊ fecit dicẽs ſe eẽ de nũero ⁊ ordinatiõe dãnatoꝝ ꝑꝑ irruptionẽ cimiterioꝝ.

Sermo tertius de eodem.

E Cce leproſus veniẽs adorabat eũ. Per leproſũ itelligit pctõr. Uñ hic dicẽdum quo q̃s cõmittit ſeptẽ pctã mortalia. iſtum ſermonem quere infra ſermone. cxij. I.

F Ilij hui⁹ regni eijcient i tenebras exteriores. Hic eſt dñz de. ix. penis inferni Et q̃re iſtũ ſermonẽ īfra ſer. cxxv. Q.

Dominica.iiij.poſt octa.epiphanie.Sermo.xxix.de tentationibus.

Motus magn⁹ fact⁹ ē in mari:ita vt nauicula operiret fluctib⁹. Mat.viij. Mar.iiij. Luc.viij. Ubi ſciēdū eſt ꝙ ꝑ mare intelligit̄ preſens mūdus ⁊ ꝑ motum magnū q̄ factus eſt in mari grādis tentatio qua ſuſtinēt q̄nq̄ boni hoīes. Uñ in preſenti ſermōe tria ſunt dicēda. Primo q̄uo aliqui ab intra:aliq̄ ab extra tribulant̄:⁊ q̄ ſunt acerbiſſime tribl'atiōes. Scdo ꝙ tales hoīes hñt ſex defect⁹. Tertio q̄re de⁹ ꝑmittit ſup bonos tales acerbiſſimas tētatiōes. ¶ Quātū ad primū ſciēdū ꝙ aliqui tribulātur ab extra in corpore ⁊ i rebus ſicut martyres paſſi ſūt ⁊ adhuc plures hoīes tribulatiōes patiūtur.ſ. paupertatē:īfirmitatē.⁊ ꝑſecutionē.vñ apl's ij.ad Thi.iij.oēs q̄ volūt pie viuere i xp̄o ieſu ꝑſecutionē patiēt̄. Aliq̄ eñ tribulant̄ abītra ⁊ hoc diuerſimode.ps. Multe tribl'atiōes iuſtoꝝ. Cōtingit eñ q̄nq̄ ꝙ hō incidit indiſcretā triſtitiā ſic ꝙ nihil boni libet eū facere⁊ tñ neſcit q̄d ſibi ē:⁊ q̄d ſibi deficit ēt ſi interrogaret̄:ad hāc triſtitiā dauid expt⁹ ē q̄ñ ad ſeip̄z dicit. Quare triſtis es aīa mea:⁊ q̄re ꝯturbas me. Et iſta triſtitia idiſcreta ē valde nociua q̄ñ hoīez ſupat. Nā multos retrahit ſepius a bono opē ichoato faſtidit ei tal' hō imoderate triſtꝫ ad oē bonū.vbi gl'a. Tedet eū de mane ſurgere ⁊ diuis itereſſe:legere cātare: ⁊ bona opari:tedet eū ēt,q̄nq̄ bōa audire vel bōa loq̄ vl' meditari bōa qđ ēt ſine graui labore ꝑficere poſſꝫ. Uñ ſu⁹ xp̄i dꝫ amouere talē indiſcretā triſtitiā a ſe iq̄tū pt. nā q̄ viriliť ꝑtrāſiť vult duros laq̄os ꝓprioꝝ defectuū neceſſe ē eū hr̄e bonā ⁊ letā mētē.ps. Uiriliť agite ⁊ cōfortet̄ cor vr̄z oēs q̄ ſpatis i dño. Quid eñ eſt hoī graue i hoc mūdo q̄ letā mētē hꝫ ab itra imo mēs leta valde hoīez ꝯfortat:q: ſcđz ph̄z. Delectatio ꝯſeruat opātē in opē.vñ apl's dt. Oīa poſſū i eo q̄ me ꝯfortat: ⁊ q̄d pt ab extra hoīez letificare q̄ ab intra ſemꝑ ē triſtis imo talis idiſcreto triſtitiā nocet tā corpi q̄ aīe. Uñ ꝓuer.xvij. Sp̄s triſtꝫ exiccat oſſa. Uñ diligēter aduertēdū ē ꝙ legit̄ de q̄dā p̄dicatore q̄ ſic triſtis effect⁹ fuit ꝙ nihil licuit eū opari nec legere:nec orar̄:⁊ cū ſic triſtis ſederet xp̄s appuit ei dicēs. Cur ſic tabeſcis:ſurge ⁊ mēorare paſſionē me.iſt liberaberis qđ ⁊ fctm̄ ē. ¶ Itē ſciēdū ꝙ acerbiſſime tētatiōes ⁊ tribulatiōes ab itra videnť eē ille.ſ. heſitatio in fide catholica:deſpatio de dei mīa ⁊ ſpūs blaſphemie ꝯ deū ⁊ ſctōs ei⁹:⁊ tētatio ſibimet inicīēdi man⁹ ⁊ ſeip̄z ꝑimēdi:⁊ q̄dā ꝑplexitas q̄rulose ꝯſcie. Querit̄ vñ orit̄ ꝙ q̄s icipit dubitare de mīa dei ꝙ nūq̄ poſſit ſaluari. Rñdeo ꝙ ex trib⁹. Pˀio ex eo ꝙ nō pot ponderare q̄d de⁹ i ſeip̄o eſt. Scđo q̄d pctm̄. Tertio q̄d ꝯtritio. Quātū ad p̄mū ſciēdū ꝙ de⁹ ſūmū bonꝫ eſt ⁊ īfinitū ⁊ tā miſericors ⁊ ꝑatus pctōrē ad gr̄az recipē ⁊ ei pctā indulgere ꝙ fidelis mr̄ nūq̄ vnico filio ſuo quē i vtero ſuo portauit ita prōpta eēt porrigere manū ſi videret filiū in ignē cecidiſſe ſic xp̄s parat⁹ ē cōtritū hoīez ad gr̄az recipē ⁊ ei pctā indulgere. Et ſi poſſibile eēt ꝙ vn⁹ hoīum oīm peccatoꝝ pctā haberet ⁊ oī die milleſies illa ꝑpetraſſet adhuc mīa dei ⁊ bonitas maior eſſet. vñ Ber. ſicut eñ ſcintilla i medio maris:ſic oīs malitia hominū ad mīaz dei cōparata:ſꝫ diceres. Uñ venit ꝙ deus multis pctōribus etiaz peſſimis tā pi⁹ ⁊ miſericors ē an propter merita eoꝝ hoc facit? Rñdeo ꝙ nō:ſꝫ ex mera ſua bonitate hoc facit. vñ ps. Cōfitemini dño q̄ñ bon⁹ ⁊c. Cū eñ pctōr cogitat bōitatē dei ꝙ ad nulla nr̄i indiget: ⁊ ſic ex ſua infinita bonitate nr̄i miſeret̄ tūc cor pctōris liq̄ſit q: cognoſcit ꝙ deo nūq̄ ad plenū regratiari poterit: ⁊ tūc pctōr q̄nq̄ magis acceptus erit q̄ ſi fortaſſis nūq̄ mortaliť peccaſſet ſꝫ ſꝑ ſegniter vixiſſet: ⁊ tales pctōres erūt poſtmodum feruētiores ceteris.vñ Gre. Fit plurimū gratior de amore ardēs vita poſt culpā q̄ ſecuritate torpēs in innocentiā. Qui eñ diceret ꝙ ſolūmō xp̄s totiēs pctā dimitteret q̄t ſūt ſtelle celi ꝓnare vellet eū magno honore:q: pctā traxerūt eū de celo i vtero vgīs:de vtero vgīs in hūc mūdū:⁊ de mūdo i crucē.vñ Gre.btā pctā q̄ talē charitatiuū redēptorē portauerūt q̄ nos taz charitatiue oī hora vult recipē.vñ Amb. ſup Luc.vide indt q̄ bon⁹ ē de⁹:⁊ q̄ facilis eſt ad indulgēdū nouit ſnīaz mutare ⁊ bn̄dictionez dare ſi tu noueris delictū emēdare:nec ſolūz ablata reſtituit ſꝫ ēt īſpata ꝯcedit:vñ ēt ber. in ſ.q̄ icipit. Mias dñi i eternū cātabo.miſatio tua dñe ſup me nō ei poterit explicari q̄ benigna:q̄ liberal' q̄ gratuita fuerit.ego peccabā ⁊ tu diſſimulabas:ñ ꝯtinebā a ſceleribꝫ ⁊ tñ a vberib⁹ abſtinebas:ꝓlōgabā mľto tꝑe iniq̄tate meā:⁊ tu dñe pietatē tuā q̄ñ tāta ē bōitas dei ꝙ ex bōitate ſua q̄ īfinita ē totū reatū hoī dimittit.vñ Ber.ſic induſit mihi de⁹ ex toto:⁊ tā liberaliť oēz remiſit iniuriā vt dānaret vlciſcēdo nec ꝯfūderet ip̄roperādo nec ēt min⁹ diligat iputādo.qui ſic cogitat bōitatē dei ⁊ mīaz ſuā:nullo mōdeſperat ď venia ⁊ ſaluatiōe ꝓpa. ¶ Scđo:q: neſciūt pōderare q̄d ſit pctm̄. Pro q̄ ſciēdū ꝙ pctm̄ ſtat i hoc ꝙ hō cū p̄meditata rōne ſciēter ⁊ volūtarie ⁊ libēter abſq; cōtradictione rōnis auertit ſe a deo ſup res defectuoſas ⁊ cū deliberato ꝓpoſito:q: ſi hō tot accurrētes cogitatiōes haberet quot ſunt arene maris ⁊ tā male eſſent ⁊

enormes ſcōꝫ ꝙ cor cogitare ⁊ imaginari poſ
ſet ēt vndecūqꝫ eſſent ſiue de deo ſiue de ſan-
ctis: ſiue de hoībꝰ ſiue de alijs creaturis: ⁊ ꝙ
hō ēt iſtas ꝑ longū tp̄s haberet ꝑ annū. ſ. vel
ꝑ maiꝰ tp̄s ſi niſi rō reluctaret̄ ⁊ ſemꝑ diſpli-
cētiā haberet ſic ꝙ nō caderet ſup iſtas volū
tatie cū deliberato aīo: tūc nō eēt pctm̄ mor-
tale: ⁊ hoc vtiqꝫ verū eſt ſm ſacrā ſcripturam
qua ſpūſſanctꝰ locutꝰ eſt. vñ Gre. Nō eſt cogi
tatio tā immūda q̄ mētē polluat: ſi rō nō ꝯſen
tit. Nō hic incluſus eſt vnus ſtimulꝰ qui eſt
ſatis acutus. ſ. qñ illa ſagitta peſtifera cogita
tionis ſit: ⁊ hō cū aliquali delectatiōe ſup hāc
cadit ⁊ ſuꝑſiue obliuiſcit̄ ⁊ non ſtatim īme-
diate ſe auertit a tali delectatiōe: ⁊ tūc timet
ꝙ cū volūtate ⁊ rōne ſuper illā ceciderit: ⁊ ſic
ſuꝑſiꝰ oblitꝰ pctm̄ mortale cōmiſerit. Et tñ
hoc nō ſic ē: qꝛ ſm ſacrā ſcripturā rō ſepiꝰ p̄re
uenit̄ tā cū talibꝰ ſagittis cogitationū ꝗ etiā
cū delectatiōe anteꝗ rō ſeipāꝫ recte aduertit
Et qñ bñ ⁊ recte aduertit cuꝫ bona rōne ⁊ de
lectatiōe: tūc p̄t recipere vl̄ reſpuere ⁊ ſic pec
care ⁊ nō peccare. Vñ Ber. in quodā ſermōe.
Pōt inimicꝰ excitare cogitationis motū: ſed
in te eſt ſi volueris dare vel negare cōſenſuꝫ.
Et ergo boni hoīes nō debēt nimiū terreri ī
talibꝰ cogitationibꝰ incidētes ſaltē de pecca
to mortali. qꝛ ſꝫ Augu. Nullū ē pctm̄ niſi ſit
volūtariū. Vñ etiā Richar. Mortale pctm̄ in-
ꝗtū mihi videt̄ non pōt cōmitti ſine grandi
corruptiōe ſui: ſine graui leſiōe p̄rimi: ⁊ ſine
magno ꝯtēptu dei. nā ſi eua ſola peccaſſet ni
hil nobis nocuiſſet ⁊ ſic q̄cq̄d hꝫ inſpirātōis
ſēſualitas ſine pleno ꝯſenſu rōnis nō attigit
pctm̄ mortale. ¶ Tertio qꝛ nō pōt pōderare
q̄d ſit cōtritio ⁊ pnīa. Nā ꝯtritio ē ꝟtꝰ q̄ delet
hoī pctā qñ ē vera ⁊ diſcreta. ps. l. Cor cōtritū
⁊ humiliatū deꝰ nō deſpicies. Vñ etiā ſanctꝰ
Ber. dicit ꝙ inordinata ⁊ indiſcreta cōtritio
deo diſplicet. Nā ille malus Cain etiam ha-
buit cōtritionē tñ ſine mō qꝛ dixit. Maior eſt
iniq̄tas mea ꝗ vt veniā merear. Judas etiā
penituit: ſꝫ nimis indiſcrete: qꝛ deſperauit ⁊
laq̄o ſuſpēdit ſe. ſic hō aliqñ venit inordinatū
dolorē q̄ dicit ad ſeipſuꝫ. O deꝰ ad q̄d vtuo ad
q̄d natꝰ ſuꝫ q̄re nō mortuꝰ ſum: ⁊ ſic de ꝯſimi
libꝰ multis ⁊ plus aliqñ hō offendit deū cum
iſtis ꝗ cū alijs pctis: etiā ſi nō eſſet ibi pctm̄.
℞ Ergo q̄ vere vult cōteri dꝫ hr̄e humilitatē
ī ſeipſo ⁊ diſplicētiā pctōꝝ ⁊ totā fiduciā ī deo
ps. Sperātē aūt ī dño mīa circūdabit. Vñ hr̄
in decre. Deſperādū nō ē in p̄nti vita. xxiij. q.
iiij. ancillā. Vñ Chry. Pctā p̄terita nō cōdēnāt.
ſed nec iudicāt hoc breui ⁊ leui addito ſi non
placēt. vñ etiā Aug. Nō nocent mala p̄terita
ſi nō placēt. vñ Iſido. de ſum. bo. Non deſpe-
res de ſalute ſi cōuerteris ad meliora. Queꝫ
veniā de pctis deſperat plus ſe de deſpera-
tiōe ꝗ ſceleris cōmiſſione dāñat. Deſperatio
eñ auget pctm̄ deſperatio nāqꝫ peior ē omni
pctō. vñ etiā ħr in decre. Judas magis pecca
uit deſperādo ꝗ xp̄m tradēdo: iō dāñatꝰ eſt
ſeip̄m occidēdo. xxiij. q. v. ſi nō lꝫ. ⁊. c. tu dixiſti
de pe. di. iij. inter hec. hircū. §. iudas. ⁊ §. inter
oīa ſcelera. ¶ Sꝫ ꝗtū ad ſcōm ſciēdū ꝙ ta
les hoīes hñt ſex dfectꝰ q̄ ſic ſtāt aridi tribula
ti: pleni paſſiōibꝰ iā dictis. Primꝰ defectus ꝙ
tales hoīes valde difficulter pñt dirigi: qꝛ vix
credūt aliq̄bꝰ q̄bus credere tenēttur. ſ. illis q̄
poſſunt eos cōſolari. Et hoc ꝯtingit ex nimio
cordiali ſiue dolore in quo ſemꝑ ſine ītermiſ
ſiōe ſunt. Libenter tñ ꝯq̄rerent̄ ⁊ cōſolarent̄
in defectibꝰ ⁊ tribulationibꝰ ſuis: ſed quāto
plus de his loquunt̄ tāto plus defectꝰ ibi cre
ſcūt. Illi iā dicti deberēt eligere vnū diſcretū
⁊ doctū ꝯfeſſorē q̄ hoc haberet ex rōne ⁊ ſacra
ſcriptura qualr̄ deberet eos īformare: ⁊ huic
tenent̄ etiā ſine oī dubio credere ⁊ eiꝰ īforma
tionē ſeq̄: qꝛ deꝰ hoc req̄ret ab eis ī extremo iu
dicio ſi ſanā doctrinā ſequi nolūt ⁊ īformari
renuūt: ſi. ſ. innitunt̄ ſuis ꝯceptibꝰ qḋ ē ſignum
elate mētꝭ. Scōs defectꝰ eſt ꝙ tales habēt ti
morē īdiſcretū ⁊ nō rectū timēt eñ ⁊ apparet
eis ꝙ nūꝗ recte ꝯfiteāt̄ ꝗ diligēter etiā ⁊ ſtu
dioſe ⁊ ēt ꝗtūcūqꝫ peritꝰ cōfeſſor eſt ⁊ ꝗtūcū-
qꝫ poſſe ſuū factūr ⁊ ſic nunꝗ hñt quietū cor.
Et hoc iō venit qꝛ neſciūt q̄d teneāt̄ cōfiteri:
qꝛ ſm ſacrā ſcripturā hō tenet̄ ex p̄cepto ī ſpe
ciali pctā mortalia ꝯfiteri: venialia aūt ī gnā
li. Vñ oīno ꝯſulēdū eſt talibus reſiſtere huiōi
curioſitati: ⁊ poſtponere hūc mētꝭ timorē ⁊ ī
quietudinē. Nā ſm Augu. Qñ pctōr illa duo
facit. ſ. ꝙ primo bene p̄meditatur diligenter
pctā ſua ⁊ reducit ea ad memoriā meditādo
ſtudēdo: vel ſermōes audiendo. Scōo ꝙ oret
deū vt ſibi det cognoſcere ſua pctā: qꝛ libēter
velit ea ꝯfiteri: tūc aut deꝰ dat ſibi cognoſcere
ſua pctā p̄terita: aut indulget oīa q̄ ſcit ⁊ que
neſcit. Et qñ ſic pctōr ſuā diligentiā fecit acce
dēs ſic ad cōfeſſionē omni dꝫ ſperare oīꝫ pec
catorū ſuoꝝ remiſſionē ſi vult miam cōſequi.
Vñ Ambr. Nō pōt agere pnīam q̄ nō ſperat
īdulgētiā immo ſi q̄s centies ꝯfiteret̄ ſi nō hꝫ
ſpem ꝙ deꝰ ex ſua mīa velit ſibi oīa pctā ſua
indulgere nullā īdulgētiā cōſeq̄ret̄. vñ Aug.
Pnīa q̄ ex fiducia nō p̄cēdit inutilis ē ⁊ ſterilꝭ
māet ſine mīa. ¶ Tertiꝰ defectꝰ eſt ꝙ tales
volūt inueſtigare vtrū ſint ſine pctō mortali:
qḋ tñ nullꝰ pōt certitudinalr̄ ſcire niſi ex ſpe-
ciali diuina reuelatiōe. vñ Eccl. ix. Neſcit hō
vtrū amore vel odio dignꝰ ſit. Ergo ſufficere
dꝫ talibꝰ ꝙ ſeip̄os p̄bēt ⁊ examinēt ⁊ ſe ñ reos
ſciēter inueniāt in aliquo pctō mortali. Naꝫ
deꝰ vult vnūquēꝗ noſtrū incertum eē vt hu-

militem⁹ nos ꝛ item⁹ quotidie i timore dei.vñ
Eccl.xxvij.Si nõ timorẽ dñi tenueris te inſtã
ter ſubuer.do.t.ci.vñ Ber.Cõnexa ſũt q̃dẽ ti
mor ꝛ religio nec manere põt alteꝝ ſine alte
ro.Nã ſi hõ eẽt cert⁹ de gr̃a tunc ex elatione
mentis poſſet graui⁹ ꝛ periculoſius cadere:
ergo vult de⁹ nos ſic in dubio ſtare. Quart⁹
eſt ꝙ tales aliq̃n idiſcrete murmurãt ꝯ deuꝫ
ꝛ hoc venit ex magna tribulatiõe in qua ſem
per ſtãt.Ipſi eñ nõ ſũt mltũ exercitati i aliis
tribulatiõib⁹:ergo eis ꝯtingit:ſicut q̃ iuuenẽ
equũ vellet ligare ad currũ trahendũ ille re-
calcitrãdo:p̃mo adeo laborat ꝙ marceſſit q̃n
autẽ videt ꝙ aliter eſſe nõ põt tũc quiete iu-
gum ſubit:ſic fit ꝛ illis q̃ ꝗ̃diu ſũt in pugna
ꝯtra hec tũc fit eis talis tribulatio valde ã-
raꝛ tñ opꝫ eos pati ꝛ ſufferre vſq; dũ miſeri-
cors d⁹ reſpicit ipſorũ laborẽ ꝛ patiẽtiã quia
ſcit q̃n eis expediat ꝙ eos ab hoc alleuiet one
re ergo nihil meli⁹ ad hoc ꝓficere põt niſi ꝙ
patiẽter:ꝛ humiliter q̃ſq; flagellũ dñi ſuſti
neat ꝛ ſe indignũ iudicet afflictiõe ꝛ labore ꝛ
pugna:ꝛ patiẽter toleret ꝯſidẽs ꝙ ei ꝓueniet
in bonũ.q2 ſic citi⁹ placabilis erit dñs.Nam
dũ deo nõ poſſum⁹ ꝯtẽdere:nec p iuſtitiã ſecũ
agere q2 pctõres ſum⁹:nec p potẽtiã q2 infirmi
ꝛ ſui ei⁹ ſum⁹:nec aufugere ab eo p aſtutiaꝫ
q2 nuſq̃ corã eo latere poterim⁹:nec dñi ter
minos ei⁹ exire.Vñ ps. Quo ibo a ſpũ tuo: et
quo a facie tua fugiã ſi aſcẽdero i celũ tu illic
es:ſi deſcẽdero ad iſernũ ades.Ergo nihil re
ſtat ampli⁹ niſi vt humiliem⁹ nos corã ipõ ꝛ
recurſuꝫ habeamus ad beatã virginẽ mariã
ꝛ ad ſuffragia ſctõꝝ ꝛ ẽt ad orõnes bonorum
hoim quouſq; deus miſereat̃ noſtri. Quint⁹
defect⁹ eſt ꝙ nihil inim̃ nocet iſtis hoib⁹ q̃ ſic
tẽtãtur ꝛ tribulant̃ ſicut ꝙ illis oib⁹ importu
nis ꝛ magis ſibilatiõib⁹ ſuggeſtionib⁹ ꝛ per-
uerſis inſpiratiõib⁹ volũt aures inclinare vo
lũtq; eis r̃ndere:et cũ rõne ſẽp diſputãdo eis
reſiſtere.Ab illo eñ dꝫ ſe vnuſq̃ſq; cauere: ſi-
cut a morte:q2 ſi rõcinãdo ꝛ i ꝯtrariũ in ſeipõ
cũ rõne diſputãdo vel tẽtatio ipſa inualeſcit ꝛ
augetur:vel ipſe diſputãs minus ꝓuid⁹ in per
plexitatẽ deducit̃. Ergo ꝗ̃cito q̃s ꝑcipit talẽ
ſibilationẽ vł ſuggeſtionẽ tã cito dꝫ ſe ab illa
totaliter auertere ꝛ iterum aliq̃d boni cogita
re:ſiue de paſſione xp̃i:ſiue de gaudiis celi: ſi
ue de penis inferni.Ac ſi diceret ad hoc. Sit
tibi tua ſibilatio prauiſſime hoſtꝫ nihil ad me
tu es ad hoc nimis malus ꝙ ego velĩꝫ tibi ad
hãc ſibilationẽ r̃ndere.Et tũc fit ꝙ ꝗ̃to min⁹
curat tãto citi⁹ ad hoc liberat̃ ꝛ iteꝝ quouſq;
ex toto habeat auerſionẽ ab illo:ꝛ iſta ꝟba ñ
pñt intelligere niſi iſti hoies q̃ tales p dictas
tẽtatiões patiũt. ¶ Sext⁹ defect⁹ eſt ꝙ ꝗ̃to
ſpũs ẽ ſcrtñ ꝛ hõ libẽti⁹ deuotionẽ haberet vt

ſic ſe ad deu deuote ꝯuerteret: tũc tãto min⁹
hꝫ deuotionẽ.Et illa tribulatio maior ẽ vno
tp̃e ꝗ̃ alio.vñ accidit ꝙ q̃nq; vnũ P̃r nr̃ non
põt deuote orare ſine tali mala ſibilatiõe ꝛ i
ſpiratiõe ꝛ tñ tales veniũt aliq̃n i ipatiẽtiã et
errorẽ ſic ꝙ orõnẽ poſtponũt ꝛ dicũt ad ſeip-
ſos q̃n ſic ſũt aridi ꝛ deſolati nec aliquã deuo
tionẽ ſentiũt:q̃d credis ꝙ iuuet te orõ alia q̃
ſic ex arido corde ꝓcedit:ꝛ ſic orõnẽ demittũt
Et i hoc ſatis iniuſtem inſipiẽter faciũt:ꝛ ſic eñ
ſatiſfaciũt diabolo q̃ nihil aliud q̃rit niſi q̃uo
poſſit hoiẽꝫ i ſpũali opꝫe ipedire.Sciẽdũ ꝙ hõ
ꝓpter illã ariditatẽ ꝛ mẽtis ſue defectionem
nõ dꝫ dimittere orõnes ꝛ alia bona ꝛ bonas
meditatiões.Nã ſapidũ ꝛ acceptuꝫ erit deo
hoc op⁹ bonũ:q2 q̃d deficit bonũ i deuotione
hoc illa ariditas ſupplet corã deo. Nã illa ad
uerſitas ꝛ ariditas clamat ad deũ et ꝓuocat
eũ citi⁹ ad miaꝫ.Exẽplũ ſicut infirmus iacẽs
in agone mortis q̃ vix põt .loq̃ cui⁹ locutioni
hoies attẽti⁹ attẽdũt:ꝛ citi⁹ exaudit̃ in his q̃
poſtulat q̃nq; ꝗ̃ ſi ſan⁹ eẽt:ſic ẽ de deo. Ergo
nulla bõa opꝫa ſunt ꝓpterea dimittenda:ſiue
orões ſiue ieiunia ſiue genuflexiões ſiue vi
gilie ſiue alia bona exercitia. ¶ Quãtum ad
tertiũ q̃rit̃ ex.q̃ ſic ẽ ſm ſacrã ſcripturã ꝙ illi
q̃ hñt bonã volũtatẽ deo ſeruiẽdi:nec ſciũt ſe
reos i aliquo actuali mortali pctõ vel ſaltem
nitunt̃ ſe cuſtodire ſm poſſe ipſoꝝ vt deũ nõ
offẽdãt:ꝛ q̃nq; ẽt iuuenib⁹ hoib⁹ q̃ nõ grauit̃
peccauerũt accidit talis tẽtatio ꝛ tribulatio
q̃re miſericors deus talẽ tribulationẽ ſup ta
les bonos hoies ꝑmittit:q2 cõit̃ loquẽdo tũc
nulla paſſio corꝑalis poſſet eis accider̃ q̃n po
ti⁹ ſuſtinerẽt ꝗ̃ illã tribulationẽ: R̃n.ꝙ de⁹ ꝑ
mittit hoc ex ſua bonitate ꝛ ꝓ eoꝝ vtilitate.
Nã de⁹ cognoſcit q̃d ẽ in hoie ꝛ q̃d ꝓdeſt vel
obeſt hoi.Mõ aliq̃ ſũt ex natura elate mẽtis:
ꝛ illi p aliq̃d occultũ donũ dei vix citi⁹ pñt in
duci ad hũilitatẽ q̃ ẽ initiũ ꝛ fundamẽtũ oim
virtutũ ꝗ̃ p talia incõſueta icidẽtia:q2 tũc ti
mẽt ꝯſequẽter poſt talia incõſueta incidẽtia
ſibi ineſſe incõſueta ꝛ iaudita pctã:ſꝫ hoc nõ
eſt q2 hõ in vna cõplacẽtia ſuꝑb⁹ poſſet deũ
pl⁹ offendere: ꝛ plus deformis corã deo fieri
ꝗ̃ ſi cẽtũ milia peſſima icidẽtia vna die ſibi
inciderẽt ꝯ ſuã volũtatẽ:ꝛ hoc manifeſtũ eſt
in ſupremo angelo.ſ.lucifero q̃ ꝓpt̃ elationẽ
a celo eiect⁹ ẽ:ſic ꝯtingit q̃nq; ꝙ hõ nõ vult ſe
ipꝫ cognoſcere ꝓpt̃ elationẽ mẽtis: q̃ tñ poſt
modũ ſic deducit in cognitionẽ ſuꝑb⁹: vt q̃
añ alios ꝯtẽpſit poſtmodũ cognoſcat ſe ꝗ̃ di-
gnũ eſſe ꝯtẽni.Modo q̃d poteſt homini magis
preparare viam ad ſalutẽ ꝗ̃ illud q2 im-
poſſibile ẽ ꝙ vnq̃ verus humilis dãnet̃.Itẽ
ſciẽdũ ꝙ hoies ſimplices q̃ nõ hñt ex ſcientia
nec ex vite experiẽtia opponant ꝙ talis ari-

ditas ⁊ tribulatio ſemꝑ ꝓueniat ex demerito
pctí:: ⁊ hoc nõ eſt verꝫ:qꝛ ꝑut ↄtinue cernim⁹ ⁊
in ſcripturis legim⁹:tũc mltotiẽs ſcil ⁊ deuo
ti hoies his tribulatiõib⁹ tribulãt:ſepe luxu
rioſi: auari ſuꝑbi guloſi ⁊ vſurarij: ⁊ alij mali
hoies his ſupportati ſũt. Etiã qñqꝫ aliqb⁹ ac
cidit tribulatio talis l̃ inuẽtute cũ ad hũc mo
dicũ ⁊ nõ grauiter peccauerũt: Si ãt hec tri-
bulatio ⁊ ariditas ſꝫ tuã eſtimationẽ vel ſm
veritatẽ tibi veniſſet ꝓ clpa tua ꝑ hoc de⁹ lau
dad⁹ eẽt:qꝛ inter oĩa ſm ſcipturã maximam
oñdit hoi charitatẽ.qñ eũ ꝓ clpa ſua tali gra
ui dnitiõe punit. Scdo he tribulatiões ⁊ ari-
ditates ⁊ paſſiões ꝓſeruãt a ruina pctõꝛꝫ qꝛ
ipſi inteñ occupãt cũ iſtis ꝙ obliuiſcunt ſuꝑ-
bie luxurie gule: ⁊ adeo ẽt ꝙ nec diuitias nec
honores appetũt. vñ dixit dñs ꝑ ꝓphetã. Se
pit viã tuã ſpinis. Tertio ꝓmonẽt ad ꝟtutes
⁊ ad ꝓfacrũ ſpũalẽ:qꝛ cũ inteñ ꝓmunt anxie
tate ꝙ nõ poſſũt hẽe requiẽ tũc ſemꝑ querũt
auxiliũ ⁊ ſubleuatioẽꝫ a deo ꝑ exercitia ꝟtutũ
⁊ tunc de⁹ ex ſua bõitate ꝑmittit eos ſic ſtare
aliquãdiu vt cumulẽt ꝟtutes ⁊ efficiant vas
plenuꝫ faꝝ ⁊ ꝟtutũ. Quarto minuunt purga
toriũ. Nã ſi per caſtitatẽ de⁹ ex ſua bonitate
vult te purgare:ꝑ illas tribulatiões l̃ pñti vt
in futuro nõ puniaris vñ in decre. De⁹ nõ di-
mittit pctã impunita. de pe. di.i. quẽ penitet.
Et multo facilius eſt hic pati ⁊ ſatiſfacere ꝙ̃
in futuro. vñ ẽt in decr. Igni purgatorio nul
la tꝑalis pena eſt comꝑabilis. diſt. xxv. qui in
alio. Quinto tales tribulatiões pmium in
celo augmẽtãt ſi patient ſufferunt. Nã tales
eſtimãt ſe pctõꝛes magnos ⁊ malos: ⁊ ſũt qñ
qꝫ martyres corã deo:qꝛ plus ledit ſic ↄtinue
puniri ꝙ̃ ſemꝑ decapitari. Modo ↄſiderãduꝫ
eſt ꝙ̃ bñ de⁹ oĩa diſpoſuit. vt vñ hoies timeãt
ſe demereri magnũ ſuppliciũ inde hẽãt aliqñ
magnũ ꝓmiũ. vñ ſm ſacrã ſcripturã eſt ſignũ
magne gl̃e in pñti ⁊ gl̃ie in futuro q̃ eueniãt
talib⁹ vt ſperãdũ eſt. Ergo nõ ſolũ patiẽt ſꝫ et
letant ſuſtinende ſunt tales tribulatiões: qꝛ
xp̃s illã amaritudinẽ vult vertere in eternam
dulcedinẽ ſicut ↄtigit cuidã ꝟgini moniali q̃
ex permiſſiõe diuina ꝑ longũ tp̃s in ariditate
⁊ amaritudie ſue mẽtis ſtetit: ⁊ poſtmodũ xp̃s
eã liberauit ⁊ ei magnã dulcedinẽ tribuit ¶
Ultimo notãdũ ẽ quoddã exẽplũ qḋ legit in
vitaſpatrũ li. ij. c. liiij. ꝙ q̃daꝫ impugnabat a
ſpũ blaſphemie ⁊ erubeſcebat hoc dicere ⁊ q̃l
eũqꝫ audiſſet magnos hoies ⁊ ſenes ꝑgebat
ad illos vt illis declararet. Et mox cũ veniſſet
ad eos iterꝫ verecũdebat. Cũ ergo frequẽter
ad abbatẽ quẽdã veniret vidit eũ ſenex habẽ
tem cogitatiões: ⁊ dixit ei. Ecce frequenter ve
nis ad me hñs cogitatiões: ⁊ ſic iterꝫ remeas
triſtis tecũ illas reportãs: Dic ergo fili q̃d ha
bes. at ille dicit. Blaſphemia ipugnat media
bol⁹: ⁊ erubeſcebã dicere. ⁊ mox cũ aperuiſſet
ei cãꝫ lenior ipugnatio ei apparuit ⁊ dixit ei
ſenex. ne triſteris fili qñ hec cogitatio venit ad
te dic ego cãꝫ ñ hẽo blaſphemie: ſuꝑ te ſatha
nas ſit illa: hãc ei cã mẽa mea non vult. quã
tũcũqꝫ ei cã m aĩa mea non voluerit non diu
ꝑmanebit: ⁊ ita ſanus fact⁹ ff ille diſceſſit.

Dñica. iiij. poſt epiphaniã. Ser. xxx.

Sinite vtraqꝫ creſcere vſqꝫ ad
meſſem: ⁊ tꝑe meſſis di
camus meſſorib⁹. colligite ꝑmũ ʒi
ʒania ⁊c. Mat. xiij. Sciẽdũ ꝙ i celo
ſunt ſolũmõ boni: in inferno ſolũ
modo mali: ⁊ in mũdo mixti ſunt bõi ⁊ mali:
⁊ hi ab initio mũdi vſqꝫ ad finẽ nũqꝫ ex toto
ſeꝑabũt. Ergo dixit. Sinite vtraqꝫ creſcere.
vñ in pñti ſer. tria ſũt dicẽda. Pꝛio quõ ab ini
tio boni ⁊ mali ſꝑ vixeꝛt. Scdo q̃re iã ſil' viuũt
bõi ⁊ mali. Tertio quõ ſe hẽe debeãt boni ne
cohabitatio maloꝝ eos a ſalute ipediat. A
Quãtũ ad ꝑmũ ſci. ꝙ ab initio mũdi boni et
mali ſꝑ ſil' vixeꝛt. hoc ſic ꝓbaẽ. Nã adã duos
filios habuit. ſ. cain ⁊ abel: q̃rũ alter mal⁹ fuit
ſ. cain. q̃ frm ſuũ abel bonũ ⁊ iuſtũ occidit. Itẽ
noe tres filios ſecũ habuit in archa, qñ dilu
uiũ venit. ſ. ſem: chã: ⁊ iaphet: q̃rũ duo i hũilí-
tate vixeꝛt: ſꝫ terti⁹ poſtmodũ irriſor pr̃is fact⁹
ẽ. Abꝛahã duos filios habuit: quoꝝ vnus ſcꝫ
iſmael ꝑſecut⁹ eſt ꝓbũ iſaac ⁊ fidelẽ. Itẽ iſaac
duos filios habuit. q̃rũ vn⁹. ſ. eſau reprobat⁹
eſt a deo ⁊ iacob a deo elect⁹. Itẽ iacob. xij. fi-
lios habuit ex illis. x. vẽdideꝛt iuſtũ frm eoꝝ
⁊ deo carꝝ. xp̃s. xij. apl'os habuit: quoꝝ vn⁹ tra
ditor fuit. vñ dꝛ i euã. Nõne elegi vos duode
cim: ⁊ vn⁹ ex vobis diabol⁹ eſt. Sic adhuc mo
dernis tꝑib⁹ vſqꝫ in finẽ mũdi boni ⁊ mali ſi-
mul viuũt: ⁊ hoc in omni ſtatu. Nã iter prin-
cipes ſunt aliq̃ boni ⁊ mali. Sil'r inter milites
⁊ inter ciues: ⁊ ruſticos: ⁊ etiã inter mechani
cos: ſil'r int ꝑſbyteros ⁊ religioſos. ſimilit in-
ter ſeruos ⁊ ancillas: ⁊ ſic de alijs. hoc natura
lit poſſum⁹ intelligere ꝙ boni ⁊ mali hic ſimł
viuunt ⁊ creſcũt. Nã flores creſcũt in ſpinis
auruꝫ in cupro: ſtagnũ cũ argẽto: fex cũ vino:
palea cũ grano: ſic ꝙ vnũ ñ creſcit ſine alio: ſic
etiã eſt inter hoies in iſto mundo. B Quãtũ
ad ſcdm tũc querit quare de⁹ malos permit-
tit viuere cũ bõis in pñti vita vſqꝫ ad finẽ ſecu
li? Reſpondet pꝛo ꝙ ideo vt boni per malos
purgent ⁊ probẽtur. ꝑs. Multe tribulatiões
iuſtoꝝ. Gloſ. Qui nõ patitur nõ eſt iuſtus. vñ
etiã apoſtolus. i. Thimo. iij. Oẽs qui pie vo-
lunt viuere in xp̃o ieſu ꝑſecutionẽ patiũt. ſ. a
malis. vñ xp̃s dicit in euã. Si me ꝑſecuti ſũt ⁊
vos ꝑſequẽt. Et hec ꝑſecutio vno mõ fit ver
bis: vt ↄuiciando: obloquẽdo: irridẽdo: male

dicendo. Alio mō illa perſecutio fit in reb⁹ ⁊ in pſonis bonoꝝ hoīm.ſ.ſpoliādo eos ī reb⁹ vł percutiēdo vel vulnerādo in corpe:⁊ ſic tūc boni dicti ſūt bti. vñ dicit xp̄s ī euā. Bti eſtis cū maledixerit vobis hoīes.⁊c. Ergo mali homines ſunt vtiles etiā ſi nō ſaluāt:qꝛ purgāt bonos rubigīe vitioꝝ ⁊ pparant eos ad percipiendū coronas martyꝝū. Quō eñ eſſent tot martyres ſi nō fuiſſent bonoꝝ hoīm pſecutores? Quō eñ ſctūs ſtephan⁹ haberet coronā martyꝝū ſi n̄ fuiſſet a puis iudeis lapidat⁹? Silr btūs petr⁹ apl's ſi n̄ fuiſſet ab iniq̄ nerone crucifix⁹. ſilr iniqu⁹ pfect⁹ valerian⁹ btm̄ laurentiū martyrē fecit. Silr dacian⁹ iniqu⁹ ſctm̄ corneliū ad palmā martyꝝū pduxit.⁊ ſic de alijs. Scdo boni ⁊ mali hic ſimul viuūt:vt boni per hoc glorioſiores in futuro appareant. Vñ pmēdat vir ex eo q̄ īter malos ſeruauit innocētiā ſuā ⁊ iuſtitiā:⁊ ſic ſilr cōmendādus erit q̄ inter malos bñ viuit. Nā ſicut vituꝑabile eſt īter bonos hoīes male viuere ſic econuerſo laudabile ē īter malos hoīes bñ viuere. vñ magna glīa erit tibi cū īter ſupbos es hūilis ⁊ inter iracūdos es mitis ⁊ īter luxurioſos es caſt⁹.⁊ ſic de alijs:et ſignāter cū bñ potuiſſes male feciſſe:⁊ ppt deū te abſtinuiſti. vñ Eccł. xxxj. Qui potuit trāſgredi ⁊ nō ē trāſgreſſus:⁊ facere mala ⁊ nō fecit:ꝗs eſt hic.⁊ laudabimus eū. Tertio mali cū bonis viuūt ī pñti:vt ipi mali ꝑ exēpla bonoꝝ ⁊ correctiōes ⁊ admonitiōes emēdent ⁊ etiā boni fiant. Nā eſt ſignū bōitatis dei q̄ vult oēs ſaluos fieri q̄ malos cū bonis hic ꝑmittit viuere:nā plures ſūt pūerſi ⁊ boni effecti ⁊ ſaluati ꝗs de⁹ hic diu tolerauit cū bonis q̄ al's fuiſſent dannati:⁊ ſic paſſio xp̄i ⁊ oīa bñficia eius eſſent in illis fruſtrata. Eſa.xxx. propterea expectat nos vt miſereat̄ nr̄i.ps. Longanimis ⁊ multū miſericors. Quarto mali cū bōis viuūt:vt ſi ipi malj cōuertant̄:q̄ in futuro inexcuſabiles fiāt: Vñ mali hñt informationē per auditū quo ad vbū dei:⁊ quo ad viſū per exepla bonoꝝ. ¶ Ex iſta eſt principalis cauſa quare mali odiūt bonos in vita pñti. Nā etiā iuſtis tacētib⁹ ex cōparatione tñ iuſtoꝝ vita maloꝝ arguit̄ q̄ inexcuſabiles ſunt in ſuis pctis etiā in pñti qđ ē magnū grauamē. Sap.ij. grauis eſt nobis ad videndū qm̄ ſilis eſt alijs vita illius. Boni eñ ꝑ opa bona ſua teſtāt̄ q̄ opa maloꝝ ſunt mala:ſic fidelis mechanicus cuꝫ ope ſuo rephēdit mechū cū īfidelē ex eo q̄ opa ſua cū opib⁹ illi⁹ nō ꝯcordāt. Sic ſilr itelligit̄ de bonis ⁊ malis hoīb⁹ q̄ ad opa ipoꝝ. vñ io. vij. Nō pōt mūd⁹ odiſſe vos:me āt odit:qꝛ teſtoniū phibeo de eo:qꝛ opa ei⁹ mala ſūt. Vñ magi ī futuro ſūt inexcuſabiles nā hō ſu pb' videbit hūilē q̄ fortaſſis diuitijs opulēcior nobilior eo ē ⁊ tñ in hūilitate permāſit. Silr luxurioſus arguet̄ ab hoīe caſto ebrioſ⁹ ab homine abſtinēte:iracūd⁹ a mite:⁊ ſic de alijs.⁊ tūc tales obmuteſcēt:qꝛ nihil hñt qđ poſſēt rñdere niſiq̄ ꝓpa malitia eoꝝ eos dānat. Qnto mali cū bonis viuūt:⁊ hoc ppt aſſociationē bonoꝝ. Nā ſi dñs pepciſſet ſodomitis ppt decē iuſtos ſi in eiſdē quinq̄ ciuitatib⁹ ⁊ in regiōe circūuicina eorū iuēti fuiſſēt mltomagis iā dñs parcet malis ꝓpter ſocietatē bonoꝝ. Vñ q̄libet mal⁹ dꝫ regratiari deo ⁊ alijs bonis hoīb⁹ ꝓpter quoꝝ ꝑticipationē ⁊ ſocietatē de⁹ ſibi pñtem vitā tādiu ꝓlongauit. D
Quātū ad tertiū.ſ. quō boni ſe hr̄e debeant q̄ ad cohabitationē maloꝝ ne eos a ſalute eoꝝ īpediāt. Dicendū ſm̄ Guil.lug. q̄ boni quinq̄ debēt hr̄e:vt neminē ſuo malo exemplo corrūpāt in q̄ multi peccāt q̄ ꝓximū ſcandalizant nō attēdētes illō Mat.xviij. Ve hoī ꝑ quē fit ſcādalū. vñ ſciēdū q̄ ſunt q̄dam diabolici hoīes q̄ poſtq̄ videt aliquē hoīez impatiētē ꝓuocāt eū ad irā etiā q̄nq̄ ad blaſphemādū deū ⁊ maledicēdum ꝓximo nō verētes ſpūalit̄ mortificare ꝓximū ī aīa:neq̄ ꝯtumeliā dei curāt. Sꝫ tales ſi incēdiſſēt vnā domū de palea ſe valde peccaſſe putarēt:q̄n vo īcēderūt domū ſpūalem ꝓx̄is ſui ſe innocentes putāt.ſꝫ tñ tales rei erūt oīm pctōꝝ q̄ iſti ſic ꝓuocati ꝯmittūt:ſiue iurādo ſiue blaſphemādo ſiue ēt in corꝑe ledendo. Scdo neceſſariū eſt vt caueāt ſe ne ab alio corrūpāt̄:qꝛ et corrūpere ⁊ corrūpi vitiū eſt. In hoc q̄dē mlti errant q̄ ſi videt aliqđ malū ab aliquo fieri illō volūt imitari ꝯtra illō ps. Noli emulari ī malignātib⁹. ergo q̄lꝫ dꝫ ſemꝑ attēdere vitā bonoꝝ ⁊ nū maloꝝ:⁊ hoc merito:qꝛ ſi vis ī futuro cū bonis pmiari:iſtc rō dictat q̄ ī pñti vitā eoꝝ debeas imitari. vñ Iſido. de ſum.bo. Ad ꝯuerſationē mortaliū mltū pſunt exēpla ſanctoꝝ reprobi āt nō attēdūt documēta bonorū q̄ imitent̄ ad meli⁹:ſꝫ ꝓponūt ſibi exēplo maioꝝ q̄b⁹ ad ſuoꝝ moꝝ ꝑuerſitatē vtūt̄ in penis tales excuſāt ſe dicētes. Multi faciūt hoc ⁊ ēt ꝯſuetudo eſt:⁊ ſic volūt ſe excuſare:et ꝯtra ꝗs dicit Iher. ad ruſticū. Nequaq̄ ꝯſideres q̄ alij mali faciūt:ſꝫ q̄d tu boni facere debeas neq̄ peccātiū ducaris multitudīe ne te ꝑeūtiū turba ſolicitet. Itē tales attēdere debe rēt q̄ dicit xp̄s ī euāg. mat. vij. Lata ⁊ ſpacioſa ē via q̄ ducit ad ꝑditionē:⁊ mlti ſūt q̄ intrāt ꝑ eā:⁊ ecōuerſo dic. Anguſta ē porta ⁊ arcta via q̄ ducit ad vitā:⁊ pauci ſūt q̄ inueniūt eā. ¶ Sꝫ diceres añ.c. annos hoc factū eſt vt hoc.ſ. hoīes chorizauerūt ſupbas veſtes īduerūt ⁊ tabernas īntrauerūt ⁊ ſe inebriauerūt. Rñ. q̄ añ.c. annos ēt hoīes in īfernū īntrauerūt. Nā illicitū factū ꝯ deū:ꝓ hoc n̄ excuſat̄ q̄ ex mala cō-

lucrūdie ꝑpetratū ſit. Un̄ Iſido. Conſuetudo
auctoritati cedat: prauū vſuz lex ⁊ rō vincat.
vn̄ q̄libet attēdere dʒ exēpla bonoꝝ vt ide pſi
ciat. vn̄ Amb. Sctōꝝ vita ē ceterꝭ norma viuē
di. vn̄ ēt. Gre: Nūꝙ pctōres ad lamentū pnīe
redirēt. ſi nlla bonoꝝ eſſent exēpla q̄ eoꝝ mē
tē traherēt. Tertio vt nemini malū vel iniuriā
inferāt. vn̄ Mat. vij. Oia q̄cūꝗ vultꝭ vt faciāt
vobis hoies ⁊ vos facite illis. vn̄ ēt Tho. iiij.
Qd ab alijs oderꝭ tibi fieri: nec tu alijs facias
hoc ei attēdēdū ē i oi actiōe q̄ iniuriā aliis nō
facias neqꝫ i ꝟbo neqꝫ i facto: ſʒ ſicut ab alio
vis tibi fieri ſic debes primo facere: q̄ ſi q̄libet
q̄tidie aduerteret mīra non fierēt q̄ aſo fiūt
q̃ nullꝰ timeret fraudē vel deceptionē a ꝓrio
ſibi fieri: ſʒ oppoſitū iā inuenit. vn̄ ps. Dimi-
nute ſunt veritates a filijs hoim. Hoc pʒ q̃
vnuſq̄ſqꝫ heu iā nitit decipe ꝓximū ⁊ iā frat
fratri nō ſeruat fidē: ⁊ rō ē: q̃ ſcdʒ aplm oēs q̄
rūt q̄ ſua ſūt: quarto vt malū illatū ab alio pa
tiēt ferāt. vn̄ Gre. i ome. Patiētia ē aliena ma
la eq̄nimit tolerare ꝫ eū qʒ q̄ mala irrogat nl
lo dolore moueri: ſʒ ſunt aliq̄ q̄ ſe credūt eē bo
nos: nec tn̄ vnū ꝟbū ꝓpē deū ſuſtinere volūt
vn̄ Gre. Qi ſtatu patiētie p lingarū vulnera
corripuit ipē ſibi teſtis ē q̄ ꝯtra manifeſte pſe
cutiōis gladios n̄ ſubſiſteret: nā ſicut illi q̄ ſūt
patiētes ꝑuāt alas ſuas: ſic iſti q̄ ſunt ipatien
tes ꝑdūt q̄uqꝫ ſeipſos. i. corpꝰ ⁊ alam vn̄ refert
q̄ valde periculoſū eſt ex ipatientia diabolis
uolare ⁊ ſeipʒ ex ira eidē cōmēdare. ¶ Un̄ le-
git q̄ q̄dā archidiaconꝰ aurelin̄. iturꝰ romā ro
gauit q̄ndā canonicū vt ei accōmodaret ſuū
diſpenſatorē quez i iſta via ſibi neceſſariū eſti
mabat. Cū igit dictꝰ diſpenſator ſʒ inuitꝰ cū
archidiacono ꝑgeret. ille archidiaconꝰ q̄ erat
auarꝰ cepit a dicto diſpēſatore rōnē expēſaꝝ
ita diſtricte exigere q̄ vellet ēt vſqꝫ ad ſingu
los obolos ꝯputū ꝑſcrutari qd cū moleſte iſte
ferret: q̄dā die ꝑturbatꝰ ⁊ ex ꝟbis archidiaco
ni exaſpatꝰ ſeipʒ demonibꝰ ex ira ⁊ ipatiētia
ꝯmendauit. Eodez āt die in trāſitu cuiuſdā
fluuij cū eq̄ ſubmerſus eſt. Inierat āt p̄dictꝰ
diſpē ſator pactū cū dn̄o ſuo canonico q̄ q̄ ex
ipis duobꝰ priꝰ moreret. i. xxx. dies ſi poſſet ad
alterū rediret ⁊ de ſtatu ſuo eū certificaret. ſe
quente igr̄ nocte cū dictꝰ canonicꝰ i ſuo lecto
ardēte corā ipo lāpade vigilaret: ecce diſpen
ſator ſuus corā ipo aſtitit ⁊ canonicꝰ. bn̄ vene
ritis inq̄t diſpeſator mi cariſſime. Nūq̄d etiā
redit archidiaconꝰ. nō inq̄t dn̄e ſʒ ego ſolus
redij iuxta ꝯſtitutū ⁊ pactū vobis ꝓmiſſum: ⁊
ille quō ibi eſt: Rn̄dit mortuꝰ ei ſuz. ⁊ in ma
ximis tormentis ſū: ⁊ canonicus ait q̄ morte
defectꝰ es. rn̄dit. Ille archidiaconꝰ ꝑuerꝰ aua
rus me hodie ſuprāmodū ꝯmouit ꝓpter ſuā
ꝑuitatem ⁊ diſtrictā rōnez quā a me exegit ⁊
ego ex ira ꝯmēdaui me hodie demōibꝰ: et ſic
ſubmerſꝰ ſū ab eis in fluuio ⁊ tali crudeli mor
te defectꝰ ſū: ⁊ ait. Rogo vos vt q̄ſcūqꝫ poteritꝭ
moneatis ne hoc vnqꝫ faciāt q̄ ſe demōibus
ex ira ⁊ ipatiētia ꝯmendēt: q̃ ſi ſe ſic demōibꝰ
ꝯmēdāt dāt eis ptātez ſup ſe: ſicut ego hodie
feci: ⁊ poſt pauca diſpuit. ¶ Quīto vt vehemē
ter eſuriāt iuſtitiā tā i ſe q̄ i alijs ⁊ vehemen
ter deſiderēt ſalutē ꝓpriā ⁊ alioꝝ. vn̄ Mat. v.
Bti q̄ eſu. ⁊ ſiti. iu. ⁊ ad hoc dn̄t laborare vt ſa
lutē ꝓpriā ⁊ alioꝝ ꝓcurēt. Nā maiꝰ ſacrificiū
eſt deo q̄ ꝓpriā alaʒ cū bonis opibꝰ ad ipʒ ꝑ-
ducas q̄ ſi aureū mōtē offerres ⁊ centū mona
ſteria ⁊ cētū clauſtra ⁊ cētū hoſpitalia edifica
res: ⁊ tuā alaz diabolo traderes. ſilr ſi alaz ꝓ
ximi ad deū reduceres: ei maximū ſacrificiuʒ
immolares. vn̄ gre. i omel. xij. ſup Eze. Nullū
oipotēti deo tale ſacrificiū q̄le ē zelus vel ſalꝰ
alaꝝ. ¶ Un̄ exm̄ de bono viro q̄ reduxit de-
ſperatū hoiem ad deū. Nā legit q̄ q̄dā pctōr
enormis intm̄ ēt exceſſit imoꝝ flagitijs q̄ ſilīs
ſibi vix audiebat: vn̄ moriēs deſperabat. Cui
vir dei eremita q̄dā ꝯſuluit vt ꝯfiteret. cui ille
deſꝑatꝰ cū cain dicēdo ait. Maior eſt iniq̄tas
mea q̄ vt veniā merear. Cui eremita: Filimi.
Quis abyſſū exhauriret mie ⁊ bonitatis dei:
nūq̄d ꝟtꝰ ꝯtritiōis deuote ꝯfeſſionis oia vin
cit pctā: cui pctōr. Magna ſunt q̄ aſſeris. Cui
eremita. Me ipſū veſtio pctis tuis: ⁊ vt ſecure
poſſis agere pnīam: opʒ ēt eū oia te mihi pu-
blicare: q̄ facto ſubdit eremita. Nūq̄d doles
fili q̄ deū offēdiſti: ⁊ hoc tuā ꝯfeſſionem ſacra
mētalē eſſe aſſeris: q̄ ipſo ānnuēte ſuſcepit ab
ſolutionē ⁊ deuote expirauit. Tādē illo viro
dei apparuit: aſſerēs ſe i ſtatu ſalutis. eremi-
te ꝟo duplicia premia a deo repoſita ꝓpter
charitatē ſuā ⁊ informationē qua eū reduxit
de deſperatione ad viam ſalutis.

Sermo de eodem.

Triticū cōgregate in horreū meuz.
Gl. i. bonos poſt hāc vitā in eter
na gaudia. vn̄ hic ē dicēdū de no
uē gaudijs celi. Iſtū ſermonē q̄re
infra ſer. lxxxiiij. ⁊ eius exēplū.

Dn̄ica. v. Ser. xxxij. de hūilitate.

Diſcite a me q̃ mi
tis ſū. ⁊c. Mat. xi. Bri. Nullum vio
lētū ꝑpetuū. qui ergo i celis alte
vult remunerari nō dʒ nec pōt cū
violētia ꝓcedere: ſʒ cū ꝟtute: ſʒ inter oēs ꝟtu
tes hūilitas marie exaltat ⁊ alte remunera
ri facit. ïō xp̄s i ꝟbis p̄miſſis admonet nos ad
imitādū ſuā hūilitatē dicēs Diſcite a me ⁊c.
Un̄ i p̄nti ſermōe tria ſūt dicēda. Pmo de hūi
litate ⁊ q̄tuor gn̄ibꝰ hoīm ſe hūiliātiū. Scdō
de nouē gradibus hūilitatis. Tertio exēplū

I Quantū ad pͣmū ſciendū ꝙ ſicut ſupbia in
oībus tpib⁹ eſt timēda ⁊ vitāda ſic hūilitas
eſt neceſſaria. Gre. Quicqd agit perditur ſi ꝑ
hūilitatē nō cuſtodit: qꝛ eſt ipſa clauſoꝛium
⁊ preſeruatoriū oīū ꝟtutū ⁊ meritoꝝ. Itē q̄ cete
ras virtutes ſine hūilitate cōgregat q̄ſi pul-
uerē in vētū portat. Aug. hūilitas eſt regina
ꝟtutū: moꝛs vitioꝝ: ſpeculū ꝟginū: hoſpitiū
ſctē trinitatis. Itē ſciēdū ꝙ ſūt q̄tuoꝛ gn̄a ho-
minū q̄ hūiliant. Quidā eñ hic ⁊ in futuro ex
altāt. ps. Exaltaui electū de plebe mea verbi
gr̄a. Sicut Dauid in oꝑſca abrahā ſāctus hē
ricus impatoꝛ: ſctūs oſualdus impatoꝛ. ſ. Lu
douic⁹ rex frācoꝝ filr. s. Gre. papa: ſctūs Au.
ſctūs Amb. ſctūs Hiero. ⁊ ſic de alijs. Iſti hic
in pn̄ti ⁊ in futuro exaltati ſunt: ſic adhuc bo
ni plati: q̄s de⁹ vocat q̄ ſubditos ſuos bn̄ re-
gūt. ſicut hi i pn̄ti ſuꝑ alios hoīes exaltati ſūt
ſic ⁊ in futuro exaltabūt. vñ Gre. in omel. Illi
deū pꝛe ceteris videre ſublime merēt: q̄ fide-
bus gregib⁹ pꝛeeſſe ſollicite ſtiūt. vñ ēt apl's
j. Thi. v. Qui bn̄ p̄ſūt p̄ſbyteri duplici honoꝛe
digni habent. vñ etiā in decr. Pclari deo ſer
uiūt. bn̄ viuēdo ſubditos bn̄ regēdo. xxiij. q. iiij
ſi eccl'ia. Itē q̄dā hic ⁊ i futuro hūiliāt: vt ma
li paupes q̄ ſūt elate mētis. vñ Ber. Ue paupi
b⁹ ſupbis ve poꝛtātib⁹ crucē dn̄i ⁊ nō ſeq̄nti
b⁹ eum. Nā eſt vulgare dictū. Pauperi ⁊ ſup
bi duplex dānū: ⁊ rei veritas eſt. Nā paupes
ſupbi ſunt hic deſpecti ⁊ hūiliati: ⁊ in futuro
adhuc ampli⁹ humiliabunt ⁊ magis deſpe-
cti erūt: ⁊ hēbūt duplicē infernū. ſ. hic ⁊ in fu
turo. vñ hiere. xvij. Duplici ɔtritiōe cōtere eos
Itē q̄dā hic in pn̄ti ſe exaltāt: ſꝫ in futuro hūi
liabunt: ſicut diuites i ſupbia ſe extollūt ⁊ in
diuitijs ⁊ in potētia ſua gloꝛiant: ⁊ in pulchꝛi
tudie coꝛpis quā ab extra oſ̄dūt in veſtibus
ꝑcioſis: in peplis in cingulis in capitijs glo
riā hūanā q̄rūt. Et tales difformioꝛes erunt
q̄ hic vltra alios hoīes ſupbe oꝛnouerūt: vt pꝫ
in lucifero q̄ pulcherrim⁹ fuit: ⁊ ꝓpt ſuā ſup-
biā difformioꝛ fact⁹ eſt ceteris demōib⁹. Uñ
dicit dn̄s ꝑ pphetā. Gloꝛiā eoꝝ in ignominiā
ɔmutabo. R Itē q̄dā hic ſe laudabiliter hu
miliāt vt in futuro exaltent: vt boni paupes
⁊ etiā aliq̄ diuites q̄ hic xp̄i hūilitatē imitāt
⁊ tales in futuro exaltabūt. vñ Job. xxxij. Qui
hūiliat⁹ fuerit in gl'ia: ⁊ talis humiliatio eſt
neceſſaria ad ſalutē. vñ Ber. Laudabilis ꝟgi
nitas ſꝫ hūilitas eſt magis neceſſaria. Pōt ſci
q̄s ſine ꝟgitate ſaluari: ſine hūilitate nequaq̄:
Uñ ip̄a hūilitas ſaluat ⁊ exaltat ⁊ ad celū ꝑ-
ducit. vñ ber. Sola hūilitas eſt q̄ exaltat: ⁊ ſo
la ip̄a ducit ad vitā: q̄ hec eſt via ⁊ nō alia.
Nā ſicut ſupbia eſt via ad infernū ⁊ ſuppōnit
vſq; ad iferni nouiſſima: ſic humilitas eſt via
ad celū. Nā ip̄a ꝑducit ⁊ exaltat. vt pꝫ in bea

ta virgine q̄ ꝓpter ſuā humilitatē exaltata ē
ſuper nouem choꝛos angeloꝛum ⁊ collocata
ad dexteram filij ſui dn̄i noſtri ieſu xp̄i. Et q̄
hic hūilioꝛ eſt in hoc mundo erit ei vicinioꝛ.
in celo. vñ amb. ſup ps. Beati immaculati q̄n
to eñ q̄s ē abiectioꝛ in hoc ſeculo tāto magi
exaltabit i futuro: Nā ꝑ quot gradus humi
litatis hic q̄s deſcēdit ꝑ tot grad⁹ exaltabit
in celo. vñ Iſido. Deſcēde vt aſcēdas. humilia
te vt exalteris. L Quātum ad ſecūdū ſciēdū
ꝙ ſunt nouē gradus humilitatis ꝑ quos q̄s
cognoſcere pōt q̄ hūilis coꝛā deo ſit. Pꝛimus
gradus eſt cū q̄s reputat ſe tā miſerū ꝙ ſēper
deficiat in bonis: ⁊ ſficiat ꝑ malitiā dona q̄ hꝫ
a deo ⁊ plus timet ex hūilitate demereri i bo
nis opib⁹ q̄ mereri: ⁊ deū offēdere q̄ placere
ꝓpt negligētiā quā hꝫ in bonis opib⁹: q̄ ex
hūilitate reputat ſe ſeruū inutilē. Secundus
gradus eſt ſe viilioꝛē alijs reputare. M Circa
qd̄ q̄rit vtrū q̄s debeat ſe reputare ex hūilita
te oīb⁹ alijs viilioꝛē. Rn̄deo ſm btm̄ Tho. de
aqui. ꝙ quilibet ex hūilitate dꝫ ſe in aliq̄ ſub
dere alteri ⁊ iſtū ſibi ꝓponere: ⁊ hoc cōtingit
tripliciter. Pꝛio cū vides aliqd̄ bonū in pꝛio
qd̄ ſcis te nō habere. vtiq; ex humilitate de-
bes te illi aliī ſubijcere q̄ ad hoc ⁊ eſtimat cū
toto coꝛde tuo eū te i illo excedere. Scd̄o cū co
gnoſcis aliquē defectū in te quē in alio nō co
gnoſcis: debes te ei quoad hoc ex hūilitate
ſubijcere ⁊ reuera diligēter inueſtigādo ſemꝑ
quēlibet in bono aliquo videbimus ꝑ ceteris
clarere. Tertio cū ēt nihil talis boni ſcias in
alio ex hūilitate tn̄ ſemꝑ debes iſtimare ali-
qd̄ occulti in eo qd̄ tūc nō ꝑcipis. Immo ver⁹
hūilis nō ſolū dꝫ ſe ex hūilitate viilioꝛē eſtima
re ceteris hoīb⁹ verūetiā creaturis irrōnabili
b⁹ quoad aliquid. q̄ tales creature nūq̄ deū
offenderūt nec pꝛeceptū dei trāſgreſſe ſunt ſed
tu ſepi⁹ offēdiſti deū creatoꝛē tuū trāſgrediē
do illi⁹ p̄ceptū. Sed alique ſunt ꝑſone q̄ ſe vi
les eſſe dicūt ſed hoc ab alijs audiri volūt qd̄
vera hypocriſis: ⁊ de hoc quere intra ſer. c. T
Tertius gradus eſt cū q̄s gaudet de ɔtēptu
⁊ triſtat q̄n laudat. Ber. ver⁹ humilis vult ab
alijs videri vilis. vñ Ac. v. Ibāt apl'i gaudēn
tes a ɔſpectu ɔſilij. q̄m digni habiti ſunt ꝓ no
mine ieſu xp̄i ɔtumeliā pati. Ratio quare ve
ri hūiles triſtāt cū laudāt ē iſta: q̄ reputant
ſe idignos alicui⁹ laudis: ⁊ dicūt cū apl'o. So
li deo honoꝛ ⁊ gl'ia i ſcl'a ſcl'oꝝ. ⁊ cū ps. Nō no
bis dn̄e nō nobis: ſꝫ nomini tuo da gloꝛiā. vñ
Gre. Laus ꝓpꝛia iuſtos cruciat: ⁊ iniq̄s exal
tat. vñ etiā. Chꝛy. ſup Matt. Sapiens cū lau
dat in facie in mēte cruciat. Itē ſciendum ꝙ
q̄n alicui eſt dulce ab aliq̄s laudari talis nō eſt
vere humilis. vñ Aug. Ille hūilem eſt nol
le laudari in ſe. Qui ergo in ſe laudari appe-

tis ſupb' eē ɔuincit. ¶ Quart' gradus hūili
tatis eſt cū q̄s reputat ſe dignū ol pena tā in
ferni q̄ etiā purgatorij ꝑpter ſua pctā q̄ co
gnoſcit ſe cōtra deū cōmiſiſſe ꝛ affectat liben
ter tpalē penā vt eternā penā euadere poſſit
dicēdo cū. b. Aug. Hic vre: hic ſeca vt in eter
num parcas. Un̄ ſciēdū ꝙ illi q̄ murmurāt in
flagellis dei nō ſunt veri humiles: qꝛ ſi eſſent
vi humiles tūc cognoſcerēt ſe reos illi' pene
ꝛ multo maioris: ꝛ ſic nullo modo murmura
rēt: ſꝫ deo poti' regratiarent de ſua mīa quā
eis oſtēdit qn̄ hic pctōres punit. ¶ Quintus
gradus eſt cum quis reputat ſe indignū ol
bono gr̄e: nature ꝛ glorie: ꝛ q̄cq̄d ſibi dat: imo
quecūqꝫ beneficia tribuit hoc totuꝫ gratāter
faciat ex ſua liberalitate ſine oībus ſuis meri
tis: qꝛ cognoſcit ꝙ nec minimū bonū a deo ꝓ
meruit. Ex quo pꝫ ꝙ illi nō ſunt veri hūiles
qui ɔtra deū loquunt ꝛ eum reprehēdūt dicē
do. Quare hoc das illi: ꝛ illi: ꝛ mihi nō das: cū
tñ hoc ēt libēter haberē. Si eñ talis eēt ver'
humilis tunc deberet aliū eſtimare digniorē
ꝛ meliorem ſe cui ideo de' tribuit qꝛ a deo ꝓ
meruit ſꝫ qꝛ tu nō ꝓmeruiſti: ergo hoc donū
a deo nō cepiſti qḋ ali' recepit. Sext' gradus
humilitatis eſt qn̄ q̄s nō abhorret ꝓpter deū
correctiōes ꝛ ɔtumelias pati ꝛ maſuete ſuſti
net. vñ Greg. Qui gloriā nō q̄rit cōtumeliam
nō ſētit. Ex quo pꝫ ꝙ iſti nō ſunt veri hūiles
q̄ impatiētes ſunt qn̄ corripiūtur. vñ ſciēdū ꝙ
eſt valde vtile cū q̄s hic ꝓ delictis ſuis corri
pit ꝛ punit a ſuis ſuperiorib' de hoc q̄re infra
ſer. lxiij. ¶ Septim' gradus eſt cū q̄s ex hūili
tate cognoſcit ſe reū ꝛ bñ meritū ꝙ oēs creature
eſſent ɔtra eū ꝛ punirēt eū: qꝛ creatorē ſuum
ſepi' offēdit. Un̄ ver' hūilis qn̄ canis eū mor
det vl' pulex: vel muſca vexat: vel alia q̄cunqꝫ
creatura eū moleſtat, talia humiliter ꝛ patiē
ter ſuffert cogitās ex hūili corde ꝙ tales crea
ture volūt creatorē ſuū vēdicare: quē ipē ſepi'
offendit in peccādo. Ex quo pꝫ ꝙ iſti nō ſunt
veri hūiles q̄ qñqꝫ ex īpatiētia maledicūt crea
turis cū offendunt ab eis. ¶ Octau' gradus
eſt cū q̄s poti' vellet deo ſeruire in viliſſimis
ꝛ abiectis ſuitijs q̄ in honorabilib' ſeruitijs
ſꝫ eq̄lis meriti eēnt ꝛ hoc ꝓpter ſuā indignita
tē: qꝛ ex vera hūilitate reputat ſe indignū eē
ad ſuiēdū deo ī honorabili ſuitio. Et ad iſtū
gradū pauci ꝑueniūt: qꝛ plures ſunt q̄ potius
vellēt eē dñi q̄ famuli ꝛ plꝛes mulieres q̄ po
tius vellēt eē dñe q̄ ācille: ſi ambo eq̄lis meri
ti eēnt. Non' grad' eſt qn̄ q̄s credit ꝛ timet ꝓ
ximos ledere ꝓpt mala ſua opa: ꝛ qñcūqꝫ ali
qḋ malū ꝓximis accidit: hoc ipſe ſuis ꝓprijs
pctis aſcribit: ꝛ bonū qḋ ipſe ꝑcipit ꝙ hoc ha
beat a largitate ꝛ bñficētia gratuita dei ꝛ nō
meritis ꝓximorꝫ. Et hoc pꝫ ꝙ iſti adhuc nō ꝑue
nerūt ad nonū gradū hūilitatis q̄ qn̄ audiūt
aliqḋ malū accidiſſe ꝓximo dicūt. Bene deme
ruit a deo illud malū: qꝛ talis eſt: ꝛ talia pctā
ɔmiſit. Nā ſi q̄s eēt ver' hūilis tūc q̄cito audi
ret aliqḋ malū accidiſſe ꝓximo tūc īmediate
timeret ne ꝓxim' ꝓpter ipꝫ ſic tpalr puniret'
eēt. ¶ Quātū ad tertiū nota exēm. Legit. n. ꝙ
cū q̄dā hō diu laboraret in extremis tādē ra
pt' putabat eē mortu' q̄ poſt magnū ſpatiuꝫ
tpis reuerſus ē ꝛ multū flebat. Hoīes aūt cir
cūſtātes rogauerūt eū vt diceret eis q̄re fleret:
ꝛ q̄d vidiſſet. Rñdit. Uidi ꝙ ſpālr de' diligit
hoīes hūiles ꝛ magnā hꝫ cōplacētiā ī opib'
eorꝫ: ꝛ ꝓpt hoc fleui pre magno gaudio qꝛ q̄c
q̄d ſuiui deo hoc totū de gr̄a dei feci cū hūili
tate: q̄re de' gratāter acceptauit opa mea. et
ſicut ſupbia ē initiū ꝛ fūdamētū oīs mali ſic
hūilitas ē initiū ꝛ fundamētū oīs boni. vnde
miſſus ſū vob' ꝛ ceterꝭ dicere ꝙ q̄cūqꝫ vult ſal
uus fieri dꝫ ſe corā deo hūiliare ꝛ vitā xp̄i imi
tari qꝛ dicit diſcite a me qꝛ mitis ſuꝫ ꝛ hūilis
corde.

Dñica in ſeptuageſima. Sermo. xxxij. de dignitate hominis.

Simile eſt regnū celorꝫ homi
ni patrifamilias qui
exijt primo mane cōducere opera
rios in vineā ſuaꝫ Mat. xx. Scire
debetis in xp̄o dilectiſſimi ꝙ ſctā
mr̄ eccl'ia catholica hodierno die duo nobis
tēpora repñtat. ſ. tp̄s hūane creatiōis ꝛ tē
pus hūane ꝑditiōis hoc p̄mū tēp' hodie re
pñtat ſctā mr̄ eccl'ia catholica ī hoc ꝙ ī ma
tutinis incipit legere librū Gen. ī q̄ a pte ɔtinet
q̄uo de' fecit hoīeꝫ de limo terre: ꝛ q̄uo in fa
ciē ei' inſpirauit ſpiraculū vite. i. aīaꝫ vt hō fie
ret ī aīaꝫ viuētē. Itē hodie ī ſeptuageſima re
pñtat ſpālr eccl'ia catholica tp̄s p̄uaricatio
nis ꝛ trāſgreſſiōis ꝛ hūane ꝑditionis. Iō ho
die eccl'ia catholica ob cām hui' miſerabilis
ꝛ lamētabilis tranſgreſſiōis flagellas ſuas. i.
oīa cātica letitie deponit. pꝛio. ſ. cāticū natu
re qḋ ē Te deū laudam': qꝛ ī ps. dꝛ Oīs ſpūs
laudet dñꝫ. Itē deponit etiā cāticū gratie. ſ.
Glōia ī excelſis deo. ꝑ qḋ dei pax de celo ꝑ āge
lū hoīb' ē annūciata: vt hꝫ Luce. ij. Itē depo
nit cāticū glīe. ſ. Alleluia qḋ ſic dꝛ Apoc. xix.
Ab angelis p̄mit' in celo eſt cāticū. Nec mirū
ſi eccl'ia illa cātica omittit illo ſacro tpe in q̄
ꝑagit trāſgreſſio ade ꝛ eue. Nā ꝑ pctm̄ viti
ta ē natura: ſubtracta gr̄a: ꝛ ipedita eſt glīa.
Ergo eccl'ia q̄ſi in anniuerſario totꝰ hūane
nature cāticū q̄ de mortuis ꝑ annū cātari ſo
let ꝑ officio miſſe incipit dicēs. Circūdederūt me
gemit' mortis ꝛc. Un̄ ī pñti ſermone tria ſūt
dicēda. Pꝛio de illo ſacro tpe ſeptuageſime.
Scdo de creatione hoīs. Tertio exēplū. ¶
Quantū ad pꝛimū ſciēduꝫ ꝙ tp̄s quadrage

ſime inſtitutū ē ab eccl'ia. Pmo ad repñtādū
tps p̄uaricatiōis ade ꝛ eue. Ipſe em̄ adā ſibi
ꝛ nobis morte intulit. Nā ſi adā i innocētia
perſtitiſſet imortalis ꝑmāſiſſet ſic ꝙ ipſe nec
famē: nec ſitim: nec frig⁹ nec calorē ignis ſen
ſiſſet: ne oculos nec caput doluiſſet: nec mors
nec aliqua triſticia ſibi accidiſſet. vñ Gre. Ad
hoc hō in p̄adiſo poſit⁹ erat vt ſi ſe ad condito
ris ſui obediētiā vinculis charitatis aſtringe
ret ad celeſtē patriā angeloꝝ ſocietatez q̄nq3
ſine morte carnis trāſiret. Nā hō fuit creat⁹
immortalis q̄tum ad corpus ꝛ alaʒ. vñ Gre.
Sic nāq3 immortalis cōditus eſt hō vt ſi non
peccaſſet: ēt mori nō potuiſſet. vñ oēs viui ce-
lū intraſſem⁹. Scdo tps ſeptuageſime repre-
ſentat nobis exiliū toti⁹ gn̄is humani qd in-
cepit ab Adā ꝛ durat vſq3 ad finē mūdi. Am-
bro. Oēs ſum⁹ in hac lachrymaꝝ valle q̄ debe
remus eē in p̄adiſo vł in celo. vñ Job loquēs
de miſeriis hui⁹ mūdi dicit ſic. Hō nat⁹ de mu
liere breui viuens tpe: multis repletˀ miſeriis
hoc pꝫ: qꝛ patimur famē ſitim ꝛ varias īfirmi
tates: ꝛ certitudinalr omni die mortez expe-
ctam⁹ nec ſcim⁹ vbi poſt hāc vitā p̄ria nocte
manebim⁹: ꝛ in ſignū hui⁹ miſerie ꝛ exilij tūc
puer cū naſcitˀ in hūc mūdū ꝑmit⁹ flet lachry
me ei⁹ teſtimoniū ꝑhibēt hui⁹ miſerie ꝙ. ſ. ipe
puer ſit natus in hūc mūdū q̄ eſt vallis miſe-
rie ꝛ lachrymaꝝ. vñ holcoth. Oēs clamāt e vł
a quotquot naſcūtˀ ab eua. ſi ſunt maſculi cō
q̄runtˀ de p̄mo p̄re adā: iō dāt vocē a. ſi aūt fe-
mine ꝯquerunt de prima mr̄e eua: ꝛ iō ſonāt.
e. qꝛ ꝓpter eoꝝ pctā ſunt cuꝫ pena ꝛ dolore in
mūdo victuri. vñ Aug. Puer eſt ꝓpheta ꝑ ſle
tum. Tertio tps. lxx. repñtat nobis tps p̄nie.
Et in ſignū hui⁹ tūc heri in veſpis cantabatˀ
dies abſolutii p̄tereunt dies obſeruabiles re-
deunt tps adeſt ſobriuꝫ queram⁹ puro corde
dn̄m. Vñ ad iſtā p̄niam aſſumendā eccl'ia ho
die in officio miſſe inducit nos exēplis. Nam
adducūtˀ nobis in exēplū tres magni pctōres
qui totū offm̄ miſſe cōpoſuerūt. ſ. Dauid q̄ cō
poſuit introitū miſſe ne q̄s deſperet ꝓpł pec
catū incurie. Paulus q̄ cōpoſuit ep̄laꝫ ne q̄s
deſperet ꝑꝑ pctm̄ ſupbie. Et matthe⁹ q̄ cōpo-
ſuit euāgeliū ne q̄s deſpet ꝑꝑ pctm̄ auaritie.
Vñ mō leticia hūana eſt poſtponēda ꝛ ſalu-
bris triſticia aſſumēda: ſꝫ heu p̄ſes ꝑuertunt
ordinē q̄ tā incipiūt diſſolutores eſſe ꝛ vanita
tes mūdi pl⁹ exercere q̄ſi nō ſit tps p̄nie ſꝫ tps
vane leticie: ꝯ quos pt Salo. eccl'i. iij. Eſt tps
flēdi eſt tps ridēdi. Et in ſignū ꝙ xp̄iani non
dn̄t amō vane letari: tūc hodierna die incipit
tps interdictū in quo xp̄iani nō dn̄t nuptias
celebrare qꝛ illud tps eſt tps triſticie: ꝛ de hoc
q̄re añ ſer. xxvi. Q. ¶ Quartū ad ſcdm̄ dōm ꝙ
hō ē magne dignitatis apd deū q̄ ad creatio-
nē. Nā ꝓpria dignitas hōis eſt ꝙ creat⁹ eſt ad
imaginē dei. Vñ Gen. j. Faciamus hoīem ad
imaginē ꝛ ſſimitudinē nr̄aꝫ: nō āgeli: nō archā
geli: ſꝫ ſoli⁹ dei: hoc de⁹ nō dixit de celo vel de
ſtellis vł de auro vł de argēto ſꝫ de hoīe ergo
ad alaꝫ. vñ Eccl'. xvij. De⁹ de terra creauit ho-
minē ad imaginē ſuā fecit illū. vt ēt Ber. i ſer
mōe q̄dragesimali. Cogita q̄lē te fecit de⁹ nē-
pe ſm̄ corp⁹ egregiā creaturā: ſꝫ ſm̄ alaꝫ ma-
gis vt pote imaginē īſignē creatoris rōnis ꝑ-
ticipē btitudis eterne capacē. Itē ſciēdū ꝙ p̄
oīb⁹ mūdi creaturis de⁹ īpreſſit hōi ſue imagi
nis ſpēꝫ. Nobiles eīſūt beſtie terre lꝫ ſītū cre
ature dei ſūt ſꝫ nobiliores ſūt aues aeris: ſꝫ
nobiliſſima ſūt firmamētū: ꝛ celi ſtelle: ſol ꝛ lu-
naꝛ planete nec t̄n ita nobiles ſicut hō. vnde
Ariſt. Nobiliſſimū aīaliū ē hō. iō caue effūde
re ſanguinē humanū. Itē. vij. poli. Inter oīa
aīalia ſol⁹ hꝫ rōnē. Aug. ſup Gen. Oīꝫ aīaliū
corpa ſiue q̄ in aq̄s ſiue q̄ ī terris viuūt īclina
ta ſūt ad terrā ꝛ nō ſūt erecta ſicut hōis cor-
pus q̄ figurata ē aīa nr̄a ī eterna ꝯſua. i. etna
ꝛ ſpūalia erecta eſſe dēre. ¶ Scda dignitas
hōis eſt ꝙ eū dn̄ꝫ oīm creaturaꝝ ꝯſtituit p̄ter
āgeloꝝ. vñ Ge. j. Dn̄amini piſcib⁹ maris ꝛ vo
latilib⁹ celi ꝛ vniuerſis aīantib⁹ q̄ mouētˀ ſup
terrā. vñ ēt p̄s. Oīa ſubiecīſti dn̄e ſub pedib⁹
ec. Vñ oēs creature ſūt ad hoc create vt ſer-
uiāt hoī. vñ Hu. de arra. aīe. O hō reſpice mū
dū iſtū. oīs naturalis creatura ad hūc finem
curſū ſuū dirigēs: vt tuis vtilitatib⁹ deſuiat.
Celū tibi deſuit ꝑ ſuū motū: luminaria celi ꝑ
ſuū influxū: ſol dat tibi diē: luna illuminat tibi
noctē ignis tēperat tibi aeris frigiditatē: aer
tibi mitigat ignis caliditatē: aq̄ mundat tibi
fetorē: ꝛ mitigat tibi ſitis ardorē. ꝛ fecūdat ter
re rigorē: terra ꝓ te ſuſtētat ſua ſoliditate re
creat ſua fecūditate delectat ſua amenitate.
ecce q̄uo oīs creatura ſuū curſū dirigit vt tuis
vtilitatib⁹ deſuiat. Tertia dignitas hōis eſt
ꝙ āgel⁹ ad ſui cuſtodiā deputatˀ. p̄s. Angelis
ſuis mādauit ec. Et ipi āgeli q̄n vidēt nos bo
na op̄a op̄ari d̄ hoc gaudēt. vñ Aug. Quotiēs
bn̄ agim⁹ gaudēt āgeli ꝛ triſtātˀ dēmōes q̄tiēs
ꝯo a bono deuiam⁹ diabolū letificam⁹ ꝛ āge
lū ſuo gaudio d̄fraudam⁹. Vñ dꝫ hō dꝫ āge-
lū ſuū honorare ī q̄cūq3 loco fuerit. vñ Bern.
In q̄uis diuerſorio. in quouis āgulo. reuerē-
tiā exhibe angelo tuo ne audeas illo p̄ñte qd
me p̄ñte nō auderes facere. ¶ Quarta digni
tas ē ꝙ de⁹ vult laudari ab hoīb⁹ hic ī mūdo
ꝛ etiā ī futuro ſicut iā ab āgelis laudatˀ ī celo
Et ī ſignū hui⁹ tūc toties admonemur a deo
ꝑ ſcripturā ſacrā ad laudādū eū. p̄s. Lauda-
te dn̄ꝫ oēs gētes. vñ Aug. Vere felix eēt q̄ poſ
ſet diuine laudi ſp īſiſtere. Nā hoc factū dei
in celo. vñ p̄s. Beati q̄ habitant in domo tua

dñe:in ſecula ſcloꝝ laudabūt te.vñ Ber.Di-
ſcamꝰ nūc in terris q̄s facturi ſumꝰ laudes i
celis. Nihil ita ꝓprie i terris celeſtis habita
tiōis ſtatū repñtat ſicut alacritas laudantiū
deū. Quita dignitas ē ꝙ hois naturā deꝰ aſ-
ſumpſit:ꝛ nō angelicā.vñ heb.ij. Nuſq̄ ā̄ge-
los apprehēdi:ſz ſemē abrahe. Et in hoc xp̄s
factꝰ eſt frater nr̄.vñ dixit ad patrē ſuū oipo
tētē:vt hr̄ in p̄s. Narrabo nomē tuū fratribꝰ
meis.vñ Ber. Puto ꝙ iā me ſpernere nō po-
terit:qꝛ os ex oſſibꝰ ꝛ caro:de carne mea. Sex
ta dignitas ē ꝙ nos hoies tā care ꝛ precioſe
emit.vñ apoſt.i.Coꝛ.vi. Empti eñ eſtis ꝓcio
magno.vñ Aug. Poſtq̄ itellexi me ꝓcioſo xp̄i
ſanguie redēptū: nolui me venalē exhibere.
Vñ ſciēdū ꝙ ſi infiniti mūdi eſſēt ꝓpter iſtos
nec vnā guttā xp̄s ꝓcioſi ſui ſāguinis effudiſ
ſet:ꝛ ꝓpter nos hoies:ꝛ ꝓpter noſtrā ſalutē to
tū ſāguinē effudit.p̄s. Aruit tāq̄ teſta ꝟtus
mea. Septima dignitas ē ꝙ nos hoies cibat
ſuo ſāctiſſimo ſanguie.vñ Joh.vi. Caro mea
vere ē cibꝰ ꝛ ſāguis meꝰ ꝛc. Quid eñ magis
dare potuit niſi ſemetipz hic i terris i cibū vt
cōfortemur:ne deficiamꝰ i via? Octaua digni
tas ē ꝙ hō creatꝰ ē ad eternā beatitudinem
cū angelis eternalr̄ poſſidēdā:nō ſolū cū aia:
ſz ēt cū coꝛpe glorioſo poſt reſurrectonē. Vñ
Mat.xv. Xp̄s dicturꝰ ē ſuis dilectis. Venite
bñdicti patrꝭ mei: poſſidete paratū vobis re
gnū ꝛc. Nona dignitas ē ꝙ nihil ſatiare pōt
deſideriū hois niſi ipſe deꝰ q̄ īfinitꝰ ꝛ imēſus
eſt.vñ dr̄ in p̄s. Satiabor cū apparuerit gl̄ia
tua.vñ ēt Aug. Tāte dignitatis ē humana
ꝯditio:vt nullū bonū ꝓter ſummū ei ſufficere
poſſit.ꝛ hāc ſatietatē eterne btitudis ex inti
mo coꝛdis deſiderar̄ debemꝰ vt illō deſideriū
celeſtꝭ patrie lachrymas coꝛpales excitet in
nobis. X Vñ exēplū ſcribit Ja.de vitriaco
dicēs. Vidi q̄ſdā mulieres tā ſpeciali ꝛ mira-
bili amore i dei affectiōe reſolutas vt pre de
ſiderio lāguerēt:nec a lecto ꝑ multos annos
niſi raro ſurgere poſſent:nullā aliā īfirmita
tē habētes: niſi illā cuiꝰ deſiderio eaꝝ aie li-
quefacte cū dño ſuauit̄ ꝗeſcētes quanto ſpū
cōfoꝛtabant̄:tāto coꝛpoꝛe infirmabantur.

¶De eadem alius Sermo.xxxiij.

Simile eſt regnū celoꝝ hoi pa
triſamilias q̄ exijt pri-
mo mane ꝯducere ꝛc. Mat.xx. Ex q̄
i p̄nti euāgelio fit mētio de patreſa
milias q̄ ꝯducit opārios.i.ſeruos ad laborā
dū:tūc in p̄nti ſer.tria ſunt dicenda. Primo de
famulis ꝛ famulabꝰ. Scd̄o de dñis ꝛ dñabꝰ.
Tertio exēplū. A Quātū ad primū ſci. ꝙ ſer
ui ꝛ famule vt ſeruitiū coꝝ ſit deo acceptum
ꝛ meritoriū tria tenent̄ dñis ꝛ dñabus ſuis.
Primū ē ꝙ dñt eē fideles dñis ſuis i rebꝰ ꝑa
libꝰ vt ꝓuenientia dāna dñoꝝ ſuoꝝ vbi pñt ꝛ bōa
eoꝝ augmētēt ꝓut ipſis ꝓmiſerūt qñ ſuitia
eoꝝ itrauerūt:qꝛ qñcūq̄ ſciēt̄ ꝓmiſſum frant
gūt deū grauit̄ offendūt. Et vt fidelr̄ laboꝛē.
in abſētia dñoꝝ ſicut in p̄ntia.vñ ad Eph.vlt
Nō ad oculū ſeruiētes q̄ſi hoibꝰ placētes: ſz
vt ſerui xp̄i faciētes volūtatē dei ex aīo. Et bñ
ſi fidelr̄ laboꝛāt ꝛ i gr̄a ſunt tūc ipſemet xp̄s
erit ꝓmiū eoꝝ. Et ꝯ hoc faciunt q̄ bñ ꝛ fidelit̄
laboꝛāt i p̄ntia dñoꝝ:ſz qñ deoꝛſuz ꝟtūt tūc
ipſi fidelr̄ laboꝛare deſiſtūt ꝛ colloquūt̄ ſil̄: ex
ocul̄ vagis hic ꝛ illinc circūſpiciūt ꝛ ſic labo
rē negligūt ꝯ quos dicit xp̄s vt hr̄ Mat.vij.
Quecūq̄ vultis vt faciāt vob̄ hoies ꝛ eadez
vos facite illis. Itē ꝯ hoc faciūt q̄ bona dñoꝝ
ex negligētia ꝑdūt vl̄ frāgūt. Itē q̄ furant̄ bo
na dñoꝝ ꝛ comedūt ſecrete ꝛ bibūt ꝛ ꝯuiuia
faciūt q̄ oia ꝯſitēda ſunt ꝛ reſtituēdā. Nā cū
hñt ſufficiētiā ad comedēdū ꝛ furantur dñis
oua vl̄ carnes:vl̄ vinū vl̄ ceruiſiā ꝛ occl̄te cō
uiuia faciūt.ꝛ ſic ſupflue bona dñoꝝ ſuoꝝ ex
pēdūt i hoc grauit̄ deū offendūt. nec etiā fa-
muli iſti bōa dñoꝝ dñt aliq̄s dare ſiue amicis
ſiue paupibꝰ ſine ꝯſēſu ꝛ licētia dñoꝝ. B Vñ
q̄rit̄ an famuli ꝛ ancille poſſint dare eleemo
ſynā de rebꝰ dñoꝝ? Rñdeo ſz.b.tho.i.iiij. diſ.
xv. Serui ꝛ ācille ꝛ famli ñ pñt eleemoſynas
dare de rebꝰ dñoꝝ ſine eoꝝ ꝯſenſu: niſi panē
vl̄ brodiū:vl̄ hmōi q̄ nō īferſit ſenſibile nocu-
mētū. ſz ſciēdū ꝙ h̄ rephēdēde ſūt q̄dā ācille
q̄ ꝑmittūt q̄cq̄ comeſtibilia ꝑire ſic brodiuz
ꝛ pulmētū ꝛ hmōi q̄ nolūt laboꝛē hr̄e vt pau
ꝑibꝰ talia ſeruarēt ꝛ ipſis poſtmodū darent
q̄uis q̄cq̄ dñs ꝛ dña hoc libent̄ viderēt:ꝛ eis
bñplaceret ꝛ iſte ancille ꝑꝑ pigritiā ſuaz no-
lūt iſta fragmēta colligere ꝛ paupibꝰ eroga-
re:ſz potꝰ canibꝰ ꝛ poꝛcꝭ tribuūt: ꝛ ſic pauꝑes
egere ꝑmittūt:ꝛ de his ſtrictā rōnē redditu-
re ſūt deo q̄ paupibꝰ vtilia fuiſſēt ſi eis diſtri
buiſſēt. Nā tales ācille cogitare deberent ꝙ
q̄cq̄d paupibꝰ facerēt xp̄o factū eēt. Mat.xxv
Qd̄ vni ex minimis meis feciſtis mihi feci-
ſtis. Et ē ſicē ſi xp̄s ꝑ ſe clamaret ad ianuā:fa
melicꝰ ſitibūdꝰ:nudꝰ:cecꝰ:ē claudus ꝛ ꝑegri
nus ſic recipiēdꝰ ꝛ ꝯſolādꝰ ē paupꝰ. Et tūc me
lꝰ ꝓſꝑabit illis famulis ꝛ ancill̄ i oibꝰ qñ ſūt
miſericoꝛdes paupibꝰ.vñ Lu.vi. Eadē mēſu
ra q̄ mēſi fueritꝭ remetiet̄ vobis. ꝙ paupēs ꝛ
defectuoſi nō ſunt deſpiciēdi quere īfra ſer.
ci. N C Scd̄z ꝙ ſerui ꝛ ancille tenent̄ dñis
ꝛ dñabꝰ ē ꝙ ipſi dñt i licitis obedire: nec eos
ad iracūdiā ꝓuocare: ꝛ q̄cq̄d cognoſcūt dñis
eſſe placitū vt hoc libent̄ faciāt. Nō ei ſufficit
nō furari ꝛ fidelē eē dñis:ſz ēt obedire i licitꝭ
Ephe.vlti. Serui obedite dñis carnalibꝰ cū
oi timoꝛe ꝛ tremoꝛe in ſimplicitate coꝛdis ve
ſtri ſicut xp̄o. Silr̄ ꝛ ancille dñt in bonis do-

minab⁹ ſuis obedire. Nā.b. Tho. dicit ꝙ ſe-
culari ptāti obediēdū ē l licitis: qꝛ ois ptās a
deo ē: ꝛ q̄ ptāti reſiſtit deo ordinatiōi reſiſtit.
Itē.b. Tho. dicit ꝙ inobediētia pōt eē morta
le pctm̄: qꝛ ſubtrahit ſuꝑiori qð ei tenet̃ ex or
dinatiōe dei. Ergo ꝯſitēdū ē qñ ſerui ꝛ ancil-
le ꝑtinacit̃ ſunt inobediētes dñis ꝛ dñabus
ſuis. Silr̃ vxor q̄ inobediēs ē viro ſuo: ꝛ pueri
q̄ inobediētes ſunt parētib⁹ ſuis ꝛ ceteri ſub
diti q̄ inobediētes ſunt ſuis ſuꝑiorib⁹. Silr̃
penitere dn̄t ſerui ꝛ ancille q̄ ſciēter ad iracū
diā ſuos dños vl̃ dñas ꝓuocauerūt: vel etiaꝫ
q̄ dñis vel dñab⁹ obloquunt̃ dicēdo. Dñs ille
eſt parc⁹ vel infidelis: vl̃ domina eſt iracūda
vel auſtera. Tertiū ē ꝙ ſerui ꝛ ācille dn̄t hr̃e
rectā intētionē ad deū in laborib⁹ ꝛ ſeruitijs
ſuis: qꝛ nō ſufficit fidelr̃ laborare ꝛ dominis
obedire: niſi habeāt deū ꝑ ocul' ꝛ itētionē ad
deū referāt. vñ Gre. Oē bonū qð agimus ſꝑ
ꝑ intētionē ad celeſtia leuem⁹. Uñ ſerui et
ancille ꝑ olb⁹ de mane dn̄t orare ꝛ l diebus
feſtiuis miſſaꝫ ꝛ ɓbū dei audire ꝛ libēt̃ ieiu
nare ꝛ feſta celebrar̃ ꝛ qñqꝫ ꝑ tp̄e ſuo ꝯfiteri
ꝛ ſacr̃m euchariſtie percipere. Et ſi nō ſꝑ ad
eccleſiā pn̄t venire: tūc in domo vel in cāpo
pn̄t orare. Et ſignāter qñ audiūt pulſum in
eleuatione corporis xp̄i tūc humiliter dn̄t ſe
deo cōmēdare. Sed ꝯtra hoc faciūt iſti famu
li ꝛ ancille q̄ deū nō timēt offēdere detrahen
do ꝛ maledicēdo proximis ꝛ qñqꝫ creaturis
cū iraſcunt̃: ꝛ qð pei⁹ eſt in ira ſua deū blaſ-
phemātes. Et ſilr̃ deū offendūt luxuriando
cū meretricib⁹ chorizādo ꝛ ſuperbe ſe ornā-
do in dieb⁹ feſtiuis: ꝛ vorādo occulte ꝛ ſub-
trahēdo bona ꝓrimoꝝ ꝛ dñoꝝ ſuoꝝ: ꝛ etiā l
maximis ꝛ paruis deū offēdūt. Uñ legit̃ exē
plū in legēda btī Thome apoſtoli ꝙ patri-
archa in feſto beati Thome corp⁹ ipſi⁹ apo-
ſtoli honorifice locat iuxta altare: ꝛ ad man⁹
apl̃i ponit ꝯſecratas hoſtias: ꝛ ſi qoēs accedē
tes cōicat, cū manu mortua ɓtute diuina. Et
legit̃ ꝙ nō niſi ꝯtriti ꝛ ꝯfeſſi valeāt de manu
ei⁹ hoſtias ꝯſecratas accipere. Indigni autē
neqꝫ niſi denuo meli⁹ ſcrutātes ꝯſcientias
ſuas ꝛ inueniētes idiſpoſitas ad ꝯfeſſionē ꝛ
ad cordis ꝯtritionē ꝯferāt: tūc redeūtes acci
piūt ſacramēta de manu apoſtoli. D Uñ re
citat̃ de quodā famulo exēplū: quomodo ſo
lū furtū ficuū dño ſuo neſciēte cōmiſerat: qs
ꝛ comederat: ſꝫ oblit⁹ ꝯfiteri accedēs ad com
munionem nō poterat ſacr̃m euchariſtie de
manu apl̃i accipere. Quiān ſe reuerſus fuit
ſeorſum añ quoddā altare ꝛ flexis genib⁹ ro
gauit deū: vt ſibi daret cognoſcere illð pctm̄
ꝑꝑ qð repulſus fuit a ſacra cōione: ꝛ poſt mo
dū iuenit ꝙ de furto ficuū nū eēt ꝯfeſſus. Et
ſic denuo rediēs ad ꝯfeſſionē ꝯfeſſ⁹ ē quo fu-
rat⁹ erat dño ſuo fic⁹ ꝛ reſtitutionē ꝓmiſit: ꝛ
tūc poſt abſolutionē ſacr̃ꝫ euchariſtie de ma
nu apl̃i recepit. Sꝫ qualis debeat eſſe inten
tio ſeruoꝝ ꝛ ācillaꝝ ꝛ alioꝝ laborātiū: quere
ſermo.xv. y E Quātū ad ſcðꝫ ſciēdū ꝙ dñi ꝛ
dñe tenēt̃ tria famulis ꝛ famulab⁹ ſuis. Pri
mo tenent̃ ipſi fidelr̃ ꝓuidere neceſſaria vi-
ctu. ſ. comedere ꝛ bibere: qꝛ eādē fidelitatem
ipſis tenēt̃ quā famuli ipſis dñis tenent̃. vñ
apoſto. ad Ephe. vlt. Et vos dñi eadē facite
illis. Si ei vis ꝙ tibi fidelis ſit ſeruus ꝛ labo
ret tibi: tūc ecōuerſo ſibi eſto fidelis. Nā fa-
muloꝝ eſt eſſe ſolicitos quō bene ꝛ fidelr̃ ſer
uiāt. Dñoꝝ aūt eſt ꝓuidere ꝙ ipſi famuli ne
ceſſaria habeāt. Cōtra qð faciūt illi q̄ famu-
lis ſuis ꝛ famulab⁹ nō ꝓcurāt neceſſaria: ſed
fatigāt eos q̄ſi brutū aial: qð eſt ꝯtra charita
tē fraternā: qꝛ alijs fortaſſe ēt neceſſe hn̄t in
futuro ſeruire ꝛ ſe de laborib⁹ ſuis nutrire.
Inſuꝑ dñi tenent̃ famulis ſoluere ꝑciū ſuoꝝ
laboꝝ ante occaſuꝫ ſolis. Nā hoc ē vnū pec-
catū de q̄tuor clamātib⁹ in celū. Nō ſoluere
preciū mercenarioꝝ. Et ꝯ hoc faciūt aliqui q̄
protrahūt ad longum tp̄s. Inſuꝑ aliqui qui
defraudāt ſuos famulos l ſuo ꝑcio. Nā ſi ol-
lā frāgūt nō in ſimplo tm̄: ſꝫ duplo ſolutionē
ab his exigūt. Et l talib⁹ de⁹ grauiter offen-
dit̃. F Scðo dñi debēt eſſe hūiles ꝛ charita-
tiui ꝛ benigni ad ſuos famulos. nā q̄lꝫ dꝫ eē
pius ſuis famulis: ſicut deū vult ſibi eſſe piū
ꝛ clemētē. vñ Sen. Sic cū iferior viue quēad-
modū ſuperiorē tecū viuere vel̃. Cōtra hoc fa
ciūt q̄ iracūdos ꝯtinere ſe ſuis ſubditis oſtē-
dūt: raro verba amicabilia: ſꝫ ſemꝑ dura ver
ba ꝛ cōtēptibilia loquunt̃ ꝛ extollūt ſe ꝛ ſper
nūt ſuos ſubditos. Tales nō attēdūt ꝙ oēs
ſumus frēs ꝛ ſimiles. nā deus q̄ creauit dñꝫ:
creauit ꝛ ſeruū ꝛ cū eodē ſanguine quo redē
ptus eſt diues dñs redēptus ē ꝛ pauꝑ ſeru⁹:
ꝛ eandē hereditatē quā poſſeſſurus eſt dñs
in celo eādē poſſidebit ꝛ famulus. Ergo dñs
nō dꝫ ſpernere famulū: nec dña famulam. qꝛ
fortaſſis famulus melior eſt corā deo: qꝫ ipſe
dñs: qꝛ humilis eſt ꝛ ipe dñs ſuperbus: caſt⁹
ē: ꝛ ipſe dñs luxurioſus: abſtinēs: ꝛ dñs ebrio
ſus ꝛ guloſus: pius ꝛ larg⁹: ꝛ dñs auar⁹ ꝛ vſu
rarius. Inſuꝑ ſciēdū ꝙ nūqꝫ domin⁹ vel dña
debēt nominare diabolū: nec i nomine ipſi⁹
aliqð op⁹ fieri iubere. G Uñ exēpluꝫ ſcribit
Greg. in dia. ꝙ q̄dā noie ſtephanus de itine
re veniēs domū vocauit ex ira famulū dicēs
Ueni diabole: diſcalcia me. Ad cui⁹ vocē mox
inceperūt ſe calciamētoꝝ corrigie in ſumma
velocitate diſſoluere: vt aperte cōſtaret ꝙ ei
ipſe q̄ vocat⁹ fuerat ad extrahendos calceos
diabolus adeſſet ꝛ obedijſſet: qð mox vt do-
min⁹ vidit: vehemēter expauit: magniſqꝫ do

tib⁹ exclamare cepit dicēs: recede miſer recede. nō. n. tibi ſʒ famulo meo locut⁹ ſuʒ. Ad cui⁹ vocē ꝓtin⁹ receſſit. Ex ꝗde recolligi pōt ꝙ nūꝗ̄ diabol⁹ ex ira ſit noland⁹. ℌ Tertio dn̄i dn̄t corrigere famulos ſi delinquūt. Nā ſēꝑ cogitare dn̄t ꝙ reddituri ſunt rōnē ꝑ ipſis. vn̄ tenēt dn̄i famľos ⁊ famulas īducere ad bonū faciēdū. ſ. vt ieiunēt ⁊ orēt ⁊ feſtinēt vt ꝯfiteātur: ⁊ euchariſtiā ſumāt: ⁊ miſſam ⁊ ꝟbū dei audiāt. Et ſi nō imitant̄ īformatiōes: tūc debēt eos corrigere cū delinquūt. Nā ꝗlibet ſuꝑior dʒ corrigere ſuū ſubditū: alias oīa pctā q̄ ſubdit⁹ cōmittit in ꝑſidēte eīn redūdabūt ſi nō corrigit: ſʒ ea fieri ꝑmittit. vn̄ dr̄ in decreto. Reſiſtere poſſe ꝑuerſis ⁊ nō facere: ē eis cōſētire. xxiij. q. iij. Quid ꝑt. ℑ Quārtū aduertēdū ſciēdū ꝙ dn̄i ⁊ dn̄e ex ꝟa hūilitate dn̄t famulos ⁊ famľas meliores ſe ꝗ̄tū ad deū eſtimare ⁊ ſic eis hūilr̄ ⁊ pacifice loq̄. Vn̄ exē̄. Legit̄ ꝙ duo fratres ſenior ⁊ iunior fuerūt ī itinere ⁊ cōſtituti ⁊ ad ſemīnādū ꝟbū dei miſſi. Et accidit ꝙ ī itinere quodā ſeniore dormiēti iunior vidit: ad ſe vēire turmā celeſtē q̄ ptrāſiēs nihil ei locuta eſt: ſed vnus de turma dixit ad iuniorē fratrē ꝙ q̄reret ꝗcq̄d vellet. ⁊ ille q̄ſiuit ꝙ eēt illa ſpecioſiſſima dn̄a q̄ comitabat̄ duob⁹ iuuenib⁹ pulcherrimis: ⁊ q̄ itura eēt. Et rn̄ſuʒ eſt ei ꝙ regina angeloꝝ eſſet volēs vēire ad ꝓximā villā cū illa celeſti turma ad āncillā cuiuſdā ruſtici morituā. et ille mirabat̄ tandē humilitatē virginis marie ꝙ ad talē pauꝑculā ancillā ꝑſonaliter dignabat̄ venire. Et excitato ſocio venerūt ad villā ⁊ q̄ſierūt in qua domo aliqua ancilla īfirmaret̄. Et tandē ea cōperta venerunt illuc. Et ſenior frater audiuit ꝯfeſſionē eius: ſʒ noluit eā abſoluere niſi diceret ſibi ꝑ q̄d talem gr̄aʒ meruiſſet: ⁊ retulit ſibi q̄ ille ff hō pius ⁊ innocēs in via vidiſſet: ⁊ illa ancilla ex hūili corde ⁊ ex obediētia dixit ꝯfeſſori ꝙ ꝟginitatē ſuā ꝟuaret ſicut de vtero egreſſa ē: ⁊ ꝙ oī die dixit horas ſuas ⁊. l. Aue maria btē virginiꝙ in morte dignaret̄ eā viſitare. Et nec ꝓpter aliquē laborē illas horas ⁊ orōnes omiſit: ⁊ d̄ ꝑtioſo ſuo veſtiuit ⁊ reſiduū dedit pauperib⁹ ⁊ cōfeſſor eā abſoluit ⁊ cōicauit: ⁊ maria cū āgelis aīaʒ illi⁹ ancille ad celū ꝯduxit.

Dn̄ica. iij. lx. Ser. xxxiiij. de creatione hominis.

Exiit qui ſeminat ſeminare ſemē ſuū. Luc. viij. Ubi ſci. ꝙ ſeminator ē ops de⁹ q̄ exijt ſeminare ſemē ſuū. i. gen⁹ humanū creādo. Vn̄ magr̄ ī ꝯpē. theo. viri dr̄ ꝙ ſumma bonitas volēs cōicare ſuum bonū ēt alijs fecit creaturā rōnalē q̄ ſummum bonū ītelligeret ⁊ intelligēdo amaret: amādo poſſideret ⁊ poſſidēdo beata ēēt. Vn̄ in pn̄ti ſermōe tria ſunt dicenda. Primo q̄ꝛ de⁹ creauit hoīeʒ. Scd̄o q̄ꝛ diabol⁹ inuidit hoī: ⁊ an adā vel eua pl⁹ peccauit. Tertio qualiter naſcimur in hūc mūdū. ℞ Quantū ad primum ſciēdū ꝙ dignitas primi hoīs eſt in hoc ꝙ de⁹ fecit hoīem rōne ſapiētē vita innocentē dn̄o potentē. Primo fecit de⁹ hoīeʒ rōne ſapiētē: q̄ꝛ adā notitiā dei habuit cui⁹ pn̄tiaʒ q̄ndā interiori aſpiratione cōtemplabatur. Nō tn̄ ita excellēter vt illi in pr̄ia nec ita enigmate vt nos mō tā ī via. Ergo. b. Tho. dicit ꝙ adā mediū tenuit ī cognitiōe dei q̄ad nos q̄ ſum⁹ ī hūc mūdo: ⁊ quoad illos q̄ ſunt iā in pr̄ia. Itē adā cognouit res factas ⁊ creatas q̄ꝛ ei⁹ noīa īpoſuit. vt dr̄ Gene. ij. Et ſcd̄m. b. Tho. Noīa debēt naturis reꝝ ꝯuenire: ergo adā ſciuit naturas oīʒ aīaliū herbaꝝ: arboꝝ ⁊ lapidū ꝑtioſoꝝ: ⁊ oīm reꝝ viſibiliū ⁊ palpabiliū. Et īſuꝑ dicit. b. Tho. ꝙ adā in ſtatu innocētie quodā modo habuit oēs ꝟtutes. Secundo fecit eū vita innocentē. Nā factus eſt ſine culpa. Vn̄ ſcd̄m Holcot. Deus dedit ade originalem innocētiā qua ſeiꝑ ſe ⁊ ſuos cuſtodiſſe potuit. Habuit eī̄ aīa ade ita ꝑfecte dominiū ſuꝑ corp⁹ ꝙ nunꝗ̄ ſenſiſſet īfirmitatē ab extrinſeco: nec deceptionē ab aliquo ſi in ſtatu īnocētie ꝑſtitiſſet. Fuitq̄ adā ſine penalitatib⁹: q̄ꝛ nec eſuriūt: neq̄ ſitiuit: neq̄ frig⁹: neq̄ ignis: neq̄ aliq̄d aliō leſit eū nec mortē expectauit. q̄ꝛ viuēs erat ad glīaʒ trāſſerēdus veſtib⁹ nō indiguiſſet: q̄ꝛ ſtola innocētie veſtit⁹ fuit. Unde Gre. Sic nāq̄ īmortalis eſt conditus vt ſi non peccaſſet mori etiam non potuiſſet. Unde etiam Aug. in li de queſti. noui ⁊ veteris teſtamēti dicit. Sic de⁹ hoīem fecit ꝙ ꝗ̄diu nō peccaret īmortalitate vigeret. L Vn̄ ſciēdū ꝙ adā fact⁹ eſt extra paradiſuʒ in agro damaſceno de limo terre ⁊ poſt creationē poſit⁹ eſt ī ꝑadiſuʒ volūtatis. Fuit autem loc⁹ ille vt dicit Damaſcenus exultationis vniuerſe prōptuariū: q̄ ētā celſior poſit⁹ eſt: ⁊ temperato ac puriſſimo aere circūfuſus plātis ſemꝑ floridis comat⁹ ē bono odore plen⁹ nullūq̄ irrōnabiliū habitatibi. Inſuꝑ nulle ſūt ibi tempeſtates ⁊ bis fructificāt arbores. Et in hiſtoria eccľiaſtica dr̄ ꝙ ꝑadiſus ē loc⁹ delicatiſſim⁹: vbi mō eſt Enoch ⁊ Helias ꝯtinētes vitā ſuā ꝑ eſum ligni vite ⁊ alioꝝ q̄ ſunt ibi. Et cū adā ſic eſſet in paradiſo dixit de⁹: vt hr̄ Gen. ij. Nō eſt bonū hominē eſſe ſolū. Faciamus ei adiutoriuʒ ſimile ſibi. Ergo īmiſit dn̄s deus ſoporē in adā. Cūq̄ obdormiſſet tulit vnā de coſtis ei⁹ ⁊ repleuit carnē pro ea: ⁊ edificauit dn̄s de⁹ coſtā quā tulerat de adā in mulierē: ⁊ adduxit eā ad adaʒ. Di

ritq adā:hoc nūc os de oſſib⁹ meis:ꝛ caro de
carne mea ꝙobrē relinq̄t hō prēz ſuū ꝛ mrēz
ſuā ꝛ adherebit vxori ſue ꝛ erūt duo i carne
vna. Circa qđ querit̄ q̄re eua facta ſit de coſta
ade ꝛ nō capite vl' de pede? R̄n̄r ſm magiſtrū
tho. v. euā nō fecit đ capite ne viro dn̄aret̄. et
ꝯ hoc faciūt ille mulieres q̄ volunt dn̄ari ſup
viros ſuos. Etiā ꝯ hoc eſt qđ dicit dn̄s Gen.
iij. Sub p̄tāte viri eris ꝛ ipe dn̄abit̄ tui. Itez
nec de pede ade facta eſt eua ne ꝯtēneret̄ a vi
ro. Et ꝯ hoc faciūt illi ſeueri ꝛ p̄uerſi viri q̄ cō
tēnūt vxores p̄prias ꝛ tenēt eas tāq̄ famu-
las raro v̄ba amicabilia ſꝫ ſemp̄ dura ꝛ ꝯtu-
meliosa v̄ba eis loquētes: ſꝫ ipſa mulier fc̄tā
eſt de latere viri vt amoris vinculū p̄baret̄ in
eis. In quo aūt vir debeat oñdere dilectionē
vxori ꝛ ecōuerſo vxor viro q̄re an̄ ſer. xxvj. B
Itē ſciēdū q dn̄s de⁹ dixit ad adā ꝛ euā. Cre-
ſcite ꝛ multiplicamini. M Circa hoc q̄rit̄ vtrū
i ſtatu inocētie ꝯuueniſſent hoīes carnal'r abſ
q officio ḡnandi? Dōm q nō ſcđz.b. Tho. in
ij. di. ij. Tūc eñ vires iferiores ſubiecte erant
ſup̄ioribus tā ſcđm rectū ordinē hoīs in ſeipſo
q̄ hoīs ad deū. Rō recta aūt ſemp̄ ordinat a-
ctū ad finē debitum. Vn̄ nūq̄ ꝯueniſſet vir et
vxor i ſtatu inocētie in actū m̄rimonialē niſi
p̄pter officiū ḡnatiōis. Nā appetit⁹ ḡnatiu⁹
nequāq̄ poterat ſurgere ſine imperio rōnis
nec vnq̄ ſine aliquo fine intento. i. vt p̄le ca-
reret q: nulla p̄ſona ſterilis fuiſſet. Et ſcđz.b.
Tho. p̄babil'r pōt dici qđ maſculi ꝛ femelle
fuiſſent in eq̄li nūero geniti. Nam generatio
erat i p̄cepto p̄pter electoꝝ multiplicationē.
vñ Gen̄. j. Creſcite ꝛ multiplicamini ꝛc. ꝛ ideo
oportebat vt oēs vacarēt ḡnatiōi. Cū ergo ibi
null⁹ moreret̄ ꝛ vn⁹ nō poſſet eſſe niſi vnius
viri vxor: oportebat q tot eēnt viri q̄ mulie-
res: ꝛ pueri fuiſſent geniti i p̄adiſo in quo pa
rētes iā erāt poſiti. Itē q̄rit̄ vtrū pueri nati i
ſtatu innocētie ſtatim habuiſſent vſum mē-
broꝝ? R̄n̄r ſcđm.b. Tho. q nō hoīes eñ in ſta
tu innocētie habuiſſent cōe initiū viuēdi no
biſcū: ſed nō terminū. Ideo defectus natura
les q̄ ſequunt̄ initiū extādi habuiſſent nobi-
ſcū: ſed nō illos q̄ ſequūtur terminū: ſicut eſt
ſenect⁹ mors ꝛ hmōi. Nec hoc fuiſſet eis in pe
nā: q: ex hoc q pueri fuiſſent in q̄titate p̄ui
ꝛ molles ex hoc nullū icōmodū ſenſiſſent diui
na p̄uidētia eos gubernāte. Silr̄ eſt dicēduz
de cognitiōe ꝛ vſu rōnis quē nō imediate ha
buiſſēt ſꝫ p̄ ſucceſſionē tp̄is didiciſſent ꝛ luci
dius ꝛ clarius i mō q̄ nos modo. Multo eñ ſa
piētiores q̄ nos facti fuiſſent: nā naturas re
rū cognouiſſent. N Tertio fecit adā dn̄s po
tētē. Circa qđ q̄rit̄ vtrū hō in ſtatu innocētie
aīalib⁹ ꝛ creaturis dn̄abat̄? R̄n̄r ſcđz.b. Tho.
q ſic. ꝛ hoc p̄bat̄ p̄mo ex ordine diuine p̄ui-
dētie q̄ ſemp̄ inferiora p̄ ſuperiora gubernat.
Vn̄ cū homo ſit ſup̄ cetera aīalia ꝯuenienter
eius gubernationi oīa aīalia ſubdunt̄. Secū
do hoc p̄bat̄ ex lib. Gen̄. j. vbi đr de homine: vt
p̄ſit piſcib⁹ maris ꝛ volatilib⁹ celi ꝛ beſtijs
terre. Vn̄ aues i aere ad nutū hoīs obediuiſſēt
ꝛ piſces mari vocati vēiſſent. Silr̄ ꝛ beſtie ter
re ꝛc. In ſignū hui⁹ tūc creauit de⁹ an̄ hoīem
oēs creaturas: ꝛ vltimo hoīez tāq̄ dn̄z creatu
raꝝ. Nā oēs creature p̄pter hoīem ſunt crea
te ꝛ ſibi ſubdite. vñ p̄s. Oia ſubieciſti ſub pedi
bus ei⁹ oues ꝛ boues vniuerſas ꝛc. Sꝫ quare
creature inobediētes ſunt facte? R̄n̄r ſcđz.b.
Tho. q iobediētia ad hoīez eoꝝ q̄ ei ſubiecta
eē deberēt ſubſecuta ē in penā ei⁹: eo q ipſe
hō fuit iobediēs deo. O Quātū ad ſcđz ſciē-
dū q diabol⁹ cognoſcēs felicitatē hoīs quā i
ſtatu inocētie habuit ꝛ q peccare potuit: inui
dēs bono de ſalute quā accepturi erāt in ſpē
ſp̄etia mulierē aggrediebat̄: ſꝫ q̄re p̄mo mu-
lierē aggreſſ⁹ ē? R̄n̄r ſꝫ Chry. Mulieres ſunt
icaute: molles ꝛ fragiles. Et q: ſunt incaute:
iō de facili decipiūt̄: ꝛ q: ſunt molles iō ad bo
nū ꝛ ad malū cito flectūt̄: ꝛ q: fragiles: iō đ fa
cili ſuperant̄: iō diabol⁹ nō eſt aggreſſus viꝝ
ſꝫ mulierē ſciēs q femina facili⁹ deciperet̄ cū
ſit ſex⁹ mollior. ꝛ facili⁹ vinceret̄ cū ſit ſex⁹ fra
gilior. Quō aūt p̄mi parētes trāſgreſſi ſūt pre
ceptū dn̄i h̄r Gen̄. iij. Vbi đr q ſerpēs erat ca-
lidior cūctis aīantib⁹ terra q̄ fecerat dn̄s de⁹
q̄ dixit ad mulierē. Cur p̄cepit dn̄s de⁹ vobis
vt nō comederetis de oī ligno p̄adiſi. cui r̄ndit
mulier. De fructu lignoꝝ q̄ ſunt i p̄adiſo ve-
ſcimur. de fructu v̄o ligni qđ ē i medio p̄adiſi
p̄cepit ne comederem⁹ ꝛ ne tāgerem⁹ illū ne
forte moriamur. Dixit aūt ſerpēs ad mulie-
rem nequāq̄ moriemini: ſcit eñ de⁹ q i q̄cūq
die comederitis ex eo ap̄ient̄ oculi v̄ri: ꝛ eritis
ſicut dij ſciētes bonū ꝛ malū ꝛc. viditq̄ mlier
q bonū eēt lignū ad veſcēdū ꝛ p̄lchꝛū oculis
aſpectuq delectabile: tulit đ fructu illi⁹ ꝛ cōe
dit. deditq viro ſuo q̄ ſilr̄ comedit: ꝛ ſtatī ap
ti ſūt oculi āboꝝ. Cūq cognouerūt ſe eē nu-
dos ꝯſuerūt folia fic⁹ ꝛ fecerūt ſibi p̄izomata
P Unde querit̄ quis eorū vel vir vel mulier
graui⁹ peccauit? R̄ndet̄ q mulier quodāmo
do grauius peccauit. Nā adā in duob⁹ pecca
uit. ſ. comedendo de fructu vetito ꝛ excuſādo
ſe de ſuo pctō. vñ penā a deo accepit vt habet̄
Gen̄. iij. Cū dixit ei deus. In ſudore vult⁹ tui
veſceris pane tuo donec reuertaris i terrā đ
qua ſumpt⁹ es: q: puluis es ꝛ in puluerē re-
uerteris. Sꝫ in quatuor eua peccauit. Primo
in ſuperbia. ꝛ incredulitate: naz ex ſuperbia
diuinitatē rape voluit ꝛ diabolo plus q̄ deo
credidit. Vn̄ ſcđz.b. Tho. Mulier ex ſola ela
tiōe m̄ētis peccauit: q: appetiuit eſſe ſicut de

Excecauit.n.eā appetit⁹ excelletie vt crederet
eē ver̄ ⁊ poſſibile qđ ſerpēs dicebat:⁊ iō ſedu
cta đ3.Uir aūt nō credidit eē ver̄ qđ dicebat
ſerpēs:⁊ iō nō appetijt abſolute:ſed cū condi
tiōe ſi poſſibile foret:ſed tñ̄ appetitus illi⁹ ex
cellētie ipm adā ad experiēdū incitauit.ergo
adā ex quadā elatione ⁊ q̄dā amicabili beni
uolētia quā habuit ad vxorē nolēs eā ↄ̄tbare
peccauit.⁊adhuc hodierna die mł̄ieres vt cōi
ter imitāt̄ euā ī ſupbia ⁊ īcredulitate:qđ p3
Nā puella.ix.annor̄ q̄ñq3 curioſi⁹ incedit in
veſte ſua q̄3 maſcul⁹.xviij.annor̄.⁊ cūvetula
āpli⁹ ſe ornare nō audet:tñ̄ ↄ̄d ſupbiā ⁊ lau=
dē hoi3 nō veſūt ornare filiā aut neptē. Siłr
ſe pl⁹occupare in incredulitatib⁹⁊ incātatio
nibus q̄3 viri:q2 q̄ñq3vna mulier plus vel ma
gis ſcit de talibus ſuperſtitionib⁹⁊ carmini=
bus q̄3 cētū viri:⁊ tales carminatrices nō ſo=
lū dānantur:ſed etiā multa mala faciūt alijs
in aīab⁹ ſuis. ¶ Scđo eua peccauit:q2 po=
mū ꝓhibitū comedit:⁊ adhuc hodierna die
mulieres imitāt̄ euā in hoc:q2 qđ eſt eis ꝓhi
bitū hoc cici⁹ faciūt.Tertio peccauit ī hoc ꝙ
vir̄ ad peccādū icitauit:vñ đ3 Geñ.iij.ꝙ ipſa
comedit ⁊ dedit viro ſuo:⁊ tūc q̄ñ vir cōedit ex
hoc nobis dānūvenit:nā ſi ſola mulier peccaſ
ſet:nobis ñ nocuiſſet.Quarto mł̄ier peccauit
ſe excuſādo:⁊ culpā ſuā defēdēdo dicēs. ſer=
pēs decepit me:ſic adhuc mł̄ieres hodierna
die optie ſe ſciūt excuſare ⁊ cł̄pas ſuas đfēde
re:ſ3 q2 eua magis peccauit q̄3 adā:iō de⁹ pe
nam grauiorem ei intulit dicēs illud Ge.iij.
Multiplicabo erūnas tuas ⁊ ↄ̄cept⁹ tuos.In
dolore pies filios tuos:⁊ ſub ꝑtāte viri eris:⁊
ipſe dñabit̄ tui.Pro quo ſciēdū ꝙ ſi adam et
eua nō peccaſſēt:tūc mulieres ſine pudore co
cepiſſent ⁊ ſine ꝗuamine portaſſent ⁊ ſine do
lore pꝑiſſēt.Circa qđ querit̄ vtrū ſi adā per
ſtitiſſet meruiſſet cōfirmationē oībus poſte
ris ſuis.Reſpōdet̄ ſcđm Tho. in p̄ma parte
ſum.q.c.Aliqui dicūt ꝙ ſic:aliqui ꝙ non:qđ
magis veriſiłe eſt. Uñ q̄libet filior̄ peccaſſe
potuiſſet vſq3 ad cōfirmationē. ℞ Itē querit̄
q̄re de⁹ fecit hoīe3 vt peccare potuit. ℞ñdeo
ſcđ3 magiſtrū in cōpē.theo.veri. Primo vt de
claret̄ dei ſapiētia q̄ ex malo ſcit elicere bonū
Nō eñ̄ de⁹ ꝑmitteret malū fieri niſi ex malo
eliceret bonū.Scđo vt māifeſtaret̄ dei clemētia
qua xp̄s morte ſua ꝑditū hoīe3 liberauit.In
ſup dei iuſtitia q̄ nō ſolū bonis p̄mia reddit
ſ3 etiā malis ſuppliciā. ¶ Quātū ad tertiu3
querit̄ quare de⁹ aīam p̄cioſam vniuit corpo
ri defectuoſo:℞ñdet̄ ꝙ hoc fecit propter tres
cauſas.Prima eſt vt deus opa ſua ꝑficeret:
fecerat eñ̄ de⁹ creaturā pure corꝑalē ſicut ce
lū ⁊ terrā:aliā pure ſpūalē ſicut āgelū.⁊ iō ne
in dei opere aliq̄d incōpletū remāſeret opor=
tuit vt faceret tertiā creaturā.ſ.corꝑalē ⁊ ſpi
ritualē:vel3 hoīe3 q̄ ↄ̄ſtat ex corꝑe ⁊ aīa.Scđa
cā quare de⁹ ↄ̄iūxit aīam corpori eſt:vt aīa in
corꝑe ⁊ ꝑ corp⁹ mł̄ta merita acq̄reret.q̄dā. n.
ſunt q̄b⁹ aīa ſine corꝑe pōt mereri:ſicut in di=
ligendo deū:agnoſcēdo deū:⁊ ī mēorādo deū
immo ſepe in talib⁹ aīa a corꝑe īpedit̄.Sa.ix.
Corp⁹ qđ corrūpit̄ aggrauat aīa3.Alia vō ſūt
q̄b⁹ aīa nō pōt mereri ſine corꝑe:vt ieiunādo
ꝑegrinādo:martiriū ſuſtinēdo:flagellatiōes
⁊ abſtinētias:⁊ hmōi.Tertia vt aīa maiore3
glīā ꝑcipiat ī futuro.Si eī aīa fuiſſet ſeꝑata
a corꝑe:tūc tñ̄ fuiſſet ī viſiōe dei glīficata.S3
mō hō q̄ ē ↄ̄poſit⁹ ex corꝑe ⁊ aīa glorificabit̄
tā ī corꝑe q̄3 in aīa ⁊ in viſiōe humanitatis ⁊
deitat̄. ¶ Ulterio ſciē.ꝙ ſicut aīa ex ↄ̄iūctiōe
ad corp⁹ plura bona ↄ̄ſequit̄:ſic ⁊ multa incō
moda h3 ex ↄ̄iūctiōe ipſi⁹ corpis. Pmo h3 pcti
originalis inq̄natione.Uñ Job.xiiij.Quis pōt
facere mūdū de imūdo ↄ̄ceptū ſemie:Uñ etiā
p̄s.l.Ecce eñ̄ in iniq̄tatib⁹ ↄ̄cept⁹ ſum. Nā in
pctis ↄ̄cipimur.⁊ ī pctis naſcimur. Scđo pcti
ꝓniratē.vñ Ge.viij. Proni ſūt ſenſus hoīs ad
malū ab adoleſcētia ſua. Tertio bōi opis dif
ficultatē.Nā oēs āgeli ab initio mūdi vſq3 ho
die nō habuerūt tātā difficultatē ⁊ tñ̄ labo=
rē in ſeruiēdo deo:ſicut vn⁹ hō q̄ fuit deo vno
ſolo die.Et hoc eſt ex receptu corꝑis:q2 corp⁹
ē ieptū ⁊ graue ⁊ pigrū ad oē bonū . Quarto
h3 itellect⁹ hebetudinē:q2 aīa ſeꝑata a corꝑe
clariorē ⁊ lucidiorē itellectū h3.Quīto ↄ̄tinuā
īpugnationē.vñ apo.ad Gał.v. Caro ↄ̄cupi=
ſcit aduerſus ſpm̄.Nā aīa āhelat ad celeſtia
⁊ corp⁹ trahit ↄ̄tinue īfra.Sexto paſſionū mł̄
tiplicitate.vñ Job.xiiij.Hō nat⁹ đ mł̄iere b:e
uiviuēs tꝑe replet̄ mł̄ti3 miſerijs.Septio glīe
retardationē.Gloriā eñ̄ futurā nō ꝑcipiem⁹
quādiu hic ī corꝑe detiemur. Propterea dixit
apl̄s Philip.j.Cupio diſſolui ⁊ eē cum xp̄o.

De eadē dñica.Ser.xxxv.de v̄bo dei.

SEmen ē v̄bū dei. Luc.viij.
Et.ii.ſemē v̄bū dei
qđ xp̄s de celo attulit ⁊ ī terrā ſe=
minauit niſi hoc ꝙ ſemē xp̄s attu
liſſet:tot⁹ mūd⁹ in ſcelerib⁹ ꝑmāſiſ
ſet.vñ Eſa.Niſi dñs exercituū reliq̄ſſet nobis
ſemē q̄ſi ſodoma fuiſſem⁹.Uñ in p̄nti ſmone
tria ſunt dicēda. Primo q̄łr v̄bū dei ſit audiē
dū.Scđo de fructib⁹ v̄bi dei. Tertio q̄re mali
hoīes audire ñ p̄nt v̄itatē. ¶ Quātū ad pri=
mū ſciēdū ꝙ v̄bū dei eſt audiēdū p̄mo reuerē
ter ⁊ đuote:q̄ſi ex ore xp̄i ꝓcederet. vñ Lu.x.
Qui vos audit:me audit ⁊c.Itē Mat.x. Nō eī
vos eſtis q̄ loq̄mini:ſ3 ſpūs p̄ris mei q̄ loquit̄
in vobis.vñ đ3 de hoc in decre. Non min⁹ re⁹
erit q̄ v̄bū dei negligēter audit:q̄3 q̄ corp⁹ xp̄i
ex ſua negligētia ī terrā cadere ꝑmittit. Uñ

Aug. in quodā ſer. Benigne andiēdū ē: deuote ſuſcipiēdū ⁊ ſolicite ꝯſernādū quicquid ad animaꝝ ſalutē ꝑtinet: ⁊ nō ſicut ꝟbū hoīs: ſꝫ ſicut verbum dei: ſiue illud ſit cōſolatoꝛiūm: ſiue ꝯminatoꝛiū: ſiue increpatoꝛiū qđ audiaꝶ. Scđo verbū dei audiendū eſt memoꝛiter: vt ſi cut aīal mūdū qđ ruminat: ſꝫ ſunt quidā q̄ſi cribꝛū qđ cū in aqua immergiꝶ ipleꝶ: ſꝫ qñ extrahiꝶ: tūc vacuū eſt ſicut antea fuit. Uñ ꝟbū dei cuſtodire opꝫ. Lu. xj. Beati q̇ audiūt verbū dei: ⁊ cuſtodiūt illđ Glo. Bti q̇ audiūt verbū dei ⁊ mēte recōdūt ⁊ opere implēt vt poſſideāt vitā eternā. vñ apo. ad Ro. ij. Nō auditores legis iuſti ſunt apud deū: ſed factores legis iuſtificabunꝶ. ¶ Pro quo ſciendū ꝙ tria dāna icurrūt q̇ audiūt ꝟbū dei ⁊ nō faciunt. Primū ē ꝙ grauiꝰ punienꝶ. Uñ Joh. xv. Si nō veniſſē ⁊ locuti eis nō fuiſſēt pcīm: nō haberēt: nūc aūt excuſationē non hn̄t de pctō ſuo. Uñ. Lu. ij. Seruꝰ ſciēs voluntatē dn̄i ⁊ nō faciēs plagis vapulabit multis. Si ei rex terrenꝰ nūtiū iter mādandū tibi aliqđ mitteret ⁊ tu hoc facere nolles cū bñ poſſes regē grauiter offēderes. Sic rex glīe ieſus xp̄s totiēs tibi nūtiū mittit quotiēs ꝟbū dei audis ⁊ ſi nō facis: regē vtiqꝫ xp̄m offendis. Sꝫ diceres. Et hoc ſeqtur ꝙ iudei ⁊ pagani q̇ ſmonē nō audiūt ſūt excuſati. Rñdeo ꝙ nō: qꝛ fides in oībꝰ partibꝰ mūdi eſt p̄dicata. Uñ p̄s. In oēm terrā exi. ⁊c. Scđo ille q̇ ꝟbū dei audit ⁊ ñ facit obſerat ſibyp̄ſi ianuā celeſtꝭ regni p̄s. Hodie ſi vocē eiꝰ audie. ⁊c. Et ſeqꝶ Juraui i ira mea. ſi. i. nō introibūt i requiē meā. Tertio cū ipſi in futuro clamabūt: tūc xp̄s iſtoꝝ clamoꝛē nō exaudiet. p̄s. Tūc inuocabūt me ⁊ ego ñ exaudiā eos. ¶ Tertio libēter ꝟbū dei ē audiēdū ꝓpter multiplices fructꝰ quos ꝯfert illis q̇ deuote ⁊ libēter audiūt ꝟbū dei. Pro q̇ ſciē. ꝯtrū ad ſcđam ptē iſtiꝰ ſermōis ꝙ ꝟbū dei multa bona opaꝶ in hoībꝰ audiētibꝰ illud deuote. Pꝛio eīm mūdificat hoīez. vñ Joh. xv. Jā vos mūdi eſtis ꝓpter ſermonē quē locutꝰ ſum vobis. Et hoc cōtingit dupl'r. Pꝛio qꝛ ꝟbū dei ē ſpeculū i quo q̇s cognoſcit pctā ſua: qꝛ ſm̄ Sen̄. Initiū ſalutis ē cognitio pctī. Scđo qꝛ ꝟbū dei dat grāꝫ audiēdū illud ꝑ quā hō mūdaꝶ. Uñ Prouer. xiij. Doctrina bona det grām. Uñ rep̄hēſibiles ſunt illi q̇ lauāt faciē vel veſtimēta vel calceos mūdāt. ⁊ aīam maculatā nō curāt mundare. Itē parētes illi q̇ pueros ad balneū coꝛporale poꝛtāt vt ibi lauēt i coꝛꝑe: ſꝫ nō ad ſermōes vbi lauāde ſunt aīe. Nā multū vtile eēt puerꝭ a iuuētute audire ꝟbū dei: qꝛ poſt i ſenio pl'ꝰ eēnt inclinati ad audiendū ſermones Sicut patet in ramuſculo q̇ ad quācūqꝫ partem pꝛimo flectiꝶ poſtea ſemꝑ inclinaꝶ. Scđo ꝟ qñ dei operaꝶ pn̄iā dei in illis q̇ illđ deuote audiūt. Uñ Mat. xviij. Ubi duo vel tres congregati fuerint in noīe meo ibi in medio eoꝝ ego ſuꝫ. hoc idē hꝶ Lu. xxiiij. de illis duobus diſcipulis q̇ in die paſche iuerūt de hierl'm in caſtellū ⁊ loquebanꝶ inuicē de xp̄o. Et dū ſic fabularenꝶ inuicē ieſus appꝛopinquās iuit cū illis. Tertio verbū dei cibat aīam. Matt. iiij. Nō in ſolo pane viuit hō: ſed in oī verbo qđ ꝓcedit de oꝛe dei. Uñ Gre. Cibꝰ aīe ē ꝟbū dei Nā ſicut coꝛpꝰ cibaꝶ cibo coꝛꝑali: ſic aīa verbo dei. Uñ q̇ nō pōt comedere coꝛꝑaliter ⁊ cui nō ſapit cibus vel qui nō retinet cibū ſignuꝫ eſt magne īfirmitatis ⁊ ꝓpīque moꝛtis. vñ Gre. Quiſquis enim alimēto nō retinet: huiꝰ ꝑfecto de vita deſꝑatur: ſꝫ heu ſunt plures qui quotidie coꝛpꝰ curāt ⁊ cibāt cibo coꝛpoꝛali: ſꝫ aīam p̄cioſam ꝑmittunt fame ꝑire ⁊ moꝛi: nec cibāt eā cibo ſpūali. ſ. ꝟbo dei: ſicut ſꝶ illi q̇ qñqꝫ in q̄tuoꝛ ſeptimanis nō audiunt verbū dei. Et ſi ꝑ quatuoꝛ dies deberēt abſtinere a cibo coꝛꝑali eēt eis valde graue: ſꝫ de aīa ſpūal'r cibāda nil curāt vl' ſēciūt. Quarto ꝟbū dei oſtēdit hoīez diſcipulū dei. vñ Jo. viij. Qui ex deo eſt ꝟbū dei audit. Nā naturale ē ꝙ q̇liꝫ audit libēter de p̄re ⁊ matre ⁊ fratribꝰ. ⁊ de cognatꝭ ſuis: ⁊ de patria ſua cū eſt in exilio ꝯſtitutꝰ ad quā redire itēdit: ſic ſi deꝰ ē p̄r ⁊ btā virgo eſt mr̄ ⁊ ſcti āgeli fr̄es ⁊ regnū celeſte p̄ria tua: ⁊ ſi ad illđ āhelas toto coꝛde tuo: tūc vtiqꝫ libēter audis loq̇ de his ⁊ quō illuc ꝑuenias. Quinto ꝟbū dei a moꝛte liberat ⁊ eternā btitudinē acq̇rit. vñ Jo. viij. Si q̇s ſmonē meū ſeruauerit nō guſtabit moꝛtē ineternū. ¶ Quātum ad tertiū p̄ncipale q̄riꝶ q̄re mali hoīes ꝟitarē audire nō pn̄t. Rñdeꝶ ꝙ hoc fit ꝓpꝶ tria. Pꝛimo qꝛ vꝶ ei dura. Jo. vi. Durꝰ ē hic ſermo ⁊ q̇s pōt eū audire. Bern̄. Uideꝶ vobis durū cū dr̄. Agite pn̄iam errātis. Sꝫ aliqñ audituri eſtis verbū aſpeꝝ ⁊ ſmonē duꝝ ⁊ auditionē malā ſ. Ite maledicti in ignē eternū ⁊c. De q̄ iuſti ñ timebūt: dicēte. p̄s. Ab auditione mala nō timebūt. Scđo qꝛ factꝭ eoꝝ ꝟitas ē ꝯtria. Sap̄. ij. Cōtrariꝰ ē opibꝰ noſtris ⁊ iꝓperat nobis pctā legis. vñ āt Jo. iij. Qui male agit odit lucē: ⁊ nō venit ad lucē vt nō arguāꝶ opa eiꝰ. Tertio qꝛ coꝛda eoꝝ ſūt ad aliđ iclinata admoduꝫ vaſis qđ hꝫ os aduerſus terrā. Uñ Eccli. xxi. Audiuit luxurioſꝰ ⁊ diſplicebit ei: ⁊ ꝓijciet illđ poſt doꝛſuꝫ ſuū. Uñ ēt. Prouer. xviij. Nō recipit ſtultꝰ ꝟba prudētie: niſi ea dixerꝭ q̄ ꝟſanꝶ in coꝛde eiꝰ. vñ tales ꝑuerſi hoīes dicūt illđ Eſa. xxx. Loq̇mini nobis placētia. ¶ Ultimo nota exēplū de his q̇ recuſāt ꝟbū dei audire ſcribit Ja. đ vitri. ꝙ fuit q̇dā ruſticꝰ q̇ nūqꝫ voluit audire verbū dei: ſꝫ ſemꝑ exiuit de eccl'ia q̄cito ſacerdos incepit ſermonem: ⁊ ſtetit in cimiterio confabulando cū alijs ruſticis qui

ſepius a plebano ſuo ꝑpter hoc correpꝰ ſuit ex eo qđ ſe ꝛ alios īpediret: ſed ipſe nō emendauit ſed in ꝑtinacia ſua ꝑmanſit. Qui poſtea grauiť infirmatus vocauit plebanū ꝛ confeſſus ē ex timore mortis ꝛ nō ex charitate dei ꝛ ſue ſalutis ꝛ in eadē infirmitate poſtmodū in breui ē defectꝰ. Cū aūt eccleſiā eſſet delatꝰ ꝛ ſacerdos ꝛ aliq̄ clerici officiū defunctoꝝ circa feretrum facerēt legēdo ꝛ cātando imago crucifixi corā oī ꝑplo cepit obturare cūdigitis aures ſuas a manibꝰ a cruce ſeparatis ꝙ cū oēs circūſtātes aſpicerēt valde mirabanť tūc ſacerdos ait ad ppl'z. Scitis quale ſignū ē hoc Rńdit ppľsꝗ ñ itelligeret q̄đ xp̄s ꝑ illō ſignū ꝓtēderet dixit ſacerdos. Scire debetis qđ ille ruſticꝰ cuiꝰ corpꝰ iacet ī hoc feretro mō eſt in manibꝰ diaboloꝝ. Idcirco ſic obturaſſe aures ſuas ne audiret v̄bū dei ita deus claudit aures ſuas ne audiat ꝓces nr̄as q̄s ꝓ eo fundimus ꝛ ꝓhibuit oībꝰ ibidē exiſtētibꝰ ne ꝓ ipſa aīa amplius orarēt ꝛ tūc ceſſauerūt oēs pro eo orare: ꝛ corpus eiꝰ eſt delatū de loco ſacro ꝛ ſepultū eſt in cāpo: q2 ꝓ aīa dānati amplꝰ nō eſt orandū q2 in iferno nulla eſt redēptio. vñ Greg. xj. li. moraľ. Quiſq̄s ad inferni mala tolerāda ſemel deſcēderit: nequaq̄ vlteriꝰ ad lucem redibit q2 nequaq̄ vlterius miſericordia parcētis libera quos ſemel in locis penalibus iuſticia iudicantis damnat.

Dn̄ica l. i. Ser. xxxvj. đ gaudio mūdāo.

Ecce aſcendimꝰ hieroſolimam ꝛ cōſumabunť oīa q̄ ſcripta ſūt ꝑ prophetas de filio hoīs Luce. xviij. Mat. x. I iſto euāgelio duo notanť. ſ. paſſio xp̄i ꝛ illuminatio cuiuſdā ceci. ¶ Sȝ diceres q̄re illo tꝑe eccleſia reducit nos ad memoriam paſſionis xp̄i. Rńr vt gaudiū mūdi qđ illo tꝑe exerceri ſolet illis diebus in nobis tēperet: neq3 ꝛ filius eſt neq3 filia q̄ vel q̄ patrē ſuū tam viliter tractari videret q̄ vel q̄ nō ſe ab oī gaudio tēperaret vt ergo cōpatiamur xp̄o ꝛ reſpuamꝰ gaudia mūdi: tūc nobis hodie ꝓponit paſſio xp̄i magis manifeſte q̄ȝ in aliq̄ alio euāgelio dn̄icali ꝑ totū annū ꝓter dn̄icā palmarū in q̄ paſſio legiť. vñ xp̄s ꝑt. Ecce aſcēdimꝰ ꝛc. vñ ī iſto ſer. tria ſunt dicēda. Pmo ꝙ gaudiū mundi eſt ſpernēdum a nobis. Scđo quot modis gaudiū mundanū eſt peccm̄ mortale. Tertio exm̄. D Quātū ad primū ē ſciēdū ꝙ gaudiū mūdi ē ſpernēdū ꝓpter q̄nq3. Pmo q2 ore dei eſt maledictū vñ Luce. vj. Ue vobis diuitibꝰ q̄ hic habetis ꝯſolationē vr̄am. Quis eni hō audiet guſtare cibū ab aliq̄ ſcīō maledictum q̄ȝtū ꝑ timēdū ē ꝛ cauēdū gaudiū mūdi qđ ē maledictū a ſcrō ſcrōꝝ. vñ ꝑs. Renuit ꝯſolari aīa mea ſȝ portꝰ ōbem diligeř triſticiā ꝯ xp̄o bn̄dictā. Mat. v. Beł q̄ lugēt ꝛc. Itē ſciēdum ꝙ gaudiū mūdanū ex fatuitate ꝓcēit ꝛ ex ignorātia. ſ. qñ ipſi hoīes mūdāi gaudēt ꝛ ridenť. ꝓuerbi. v. Stulticia ē gaudiū ſtulto. vñ ſȝ Auguſti. Uideť iſania eſſe: q2 eſt gaudiū frēeticorū q̄ īfirmitatē nō cognoſcūt ꝛ ridēt ꝛ amici eorū plorāt ꝛ triſtanť: q2 cognoſcūt īfirmitatē ipſorū magis q̄ȝ ipſi ꝑ ſe ꝛ ſic tales mūdani gaudēt cū xp̄s ꝓ eis flet. vñ Ber. Cū patiť dei filiꝰ ꝛ plorat hō patiť ꝛ ridet ꝗ ſapiētes ꝓeligūt gaudio p̄ñti triſticiā dicētes illud Ec. ij. Riſū reputani errorē. vñ Ber. loquēs de fletu xp̄i dicit. Xp̄m ſuꝑ lazaꝝ ꝛ ciuitatē fleuiſſe legimꝰ riſiſſe v̄o ꝛ iocaſſe eū nūq̄ȝ legimꝰ. ¶ Scđo gaudiū mūdi ꝛ huiꝰ ſeculi eſt ſpernēdū ꝛ fugiēdū: ideo q2 nō ē purū ſed cū triſticia mixtū. Amatores eni huiꝰ mūdi nō p̄ñt h̄re purū ꝛ verū gaudiū in rebꝰ huiꝰ ſeculi ſicut boni huiꝰ ſcli cōtēptores hn̄t in deo: et rō huiꝰ ē. Quia eni lédanť in cōſciētia aut in corꝑe: aut in vtroq3 ſiť. verbi gratia. Si q̄s q̄rit delectationē ī cibo ꝛ nimiū ſumit de cibo ꝛ potu peccat ꝛ lediť in cōſciētia ꝓpter ſynderesim rēordētē. Inſuꝑ grauať in corꝑe tm̄ ꝙ poſtea ñ delectat eū aliq̄đ bōi opari. Itē ſi chorizat tūc erit feſſus ī corꝑe. Et cū hoc lediť in aīa. Itē ſi luxuriā exercet ꝛ excidit in nimietate: tūc habebit nauſeā ꝛ lediť in cōſciētia ꝛ cū hoc debilitať in corꝑe. vñ Ariſt. de regi ꝑnci. Coitꝰ eſt deſtructio corꝑis ꝛ abbreuiatio vite. Itē ſi ī diuitijs tūc hȝ laborē ī acq̄rēdo timorē in cuſtodiēdo: dolorē in amittēdo. Itē ſi in ꝑlātibꝰ ꝛ dignitatibꝰ tūc opȝ ei h̄re curā ꝛ ſollicitudinē ſubditoꝝ. vñ Gre. ſuper Eze. Quāto q̄s hic altior erigiť tāto curis grauioribꝰ onerať: eiſq3 ppľis mētē ꝛ cogitatiōe ſuppōiť q̄bꝰ dignitate ꝓponiť. vñ Boe. O q̄ȝ multis amaritudinibꝰ dulcedo hūane felicitatis reſperſa eſt. Tertio gaudiū huiꝰ ſeculi eſt fugiēdū ēt ſi nō eſſet maledictū a xp̄o ꝛ ſi eſſet purū gaudiū cū adhuc ſpernendū eſſet q2 breue ꝛ momētaneū eſt. vñ Iob. xx. Gaudium ypocrite. ſ. mūdi ad inſtar puncti. Habitant eni ſūt boni ꝛ mali triſticiā ꝛ gaudiū aūt hic ꝛ in futuro: ſȝ boni ſciētes ꝙ gaudiū ꝑſentis vite eſt breue ꝛ gaudiū future vite ē lōgū ergo triſticiā ꝓeligunt in ꝑſenti ꝛ gaudiū in futuro. Aug. Sapiētia ſanctoꝝ ē hic tēporaliť cruciari ꝛ alibi ineternū delectari: mali v̄o econtrario faciūt. vñ ſi q̄s aduerteret q̄ȝ breue ꝛ momētaneū eſt gaudiū huiꝰ ſcli oīno fugeret et ſperneret illud ꝛ deo ſeruiret pro eternis ꝛ ſempiternis gaudijs. ¶ Uñ in vitaſpatrū ordis ꝑdicatoꝝ legiť exm̄ tale ꝙ magiſter Rolādꝰ ī q̄dā feſto habuit de ſcarlato nouas ꝛ ꝑcioſas veſtes ꝛ cū ſolēnibꝰ epulis interfuiſſet cū ſocijs ꝛ totū illū diē in vanitatibꝰ ꝛ ludis ꝛ ī vana gl'ia trāſegiſſet: ī ſero ad ſe reuerſus ꝛ t

Nota cfeſ.

ct⁹ ipſi ſcīo intellect⁹ ait. vbi ē leſſū qd fecim⁹ ⁊ illa letitia, quo abijt? videns ergo ꝙ omnis mūdi letitia cito trāſit ⁊ i dolore ꝯuertitſeq̄n ti die ordinē pdicatoꝝ ē igreſſ⁹ i q̄ m̄ktis ānis pdicauit ī dño fuuit: i oi ſetitate ſama doctri na ⁊ ſciā pclar⁹. ❡ Quarta gaudiū ſcli ē fu giēdū qꝛ priuat holez eternis gaudijs: vñ Gre. in omē. Nemo pōt hic gaudere cū hoc ſeculo illic regnare cū deo. Hoc ē durū v̄bū amatoꝛi bus mundi cū hoc ſclo ſe letificātib⁹. ſ. choꝛi zādo: cātādo de nocte i plateis ⁊ ridēdo cū ca chinis ⁊ turpib⁹ v̄bis ⁊ lactis ſe deoꝛdinādo O q̄ miſeri ⁊, ceci ſūt tales q̄ eſtimāt melioꝛa eē gaudia hui⁹ ſcli q̄ meritū xp̄i ⁊ gaudia celi ⁊ iſtaꝝ ſpnūtꝫ ꝑuipēdūt xp̄z mariā ⁊ ocōſctōs dei ⁊ āgelos. Nā q̄ illicite gaudēt illi ꝑponūt illa gaudia gaudijs celi ⁊ ſocietati marie ⁊ olz iſctōꝝ ⁊ gaudijs q̄ hīturi ſūt boni i celo ⁊ a pti cipatiōe marie ꝓphetaꝝ aplōꝝ martyꝝ ꝯfeſ ſoꝝ v̄ginū ⁊ oiz electoꝝ: qꝛ vnuſqſq; hēbit ſpā le gaudiū a q̄libz ſctō āgeloꝝ vñ Euſebi⁹. Vnuſ qſq; intātū gaudet de alteri⁹ merito ſicut de ſuo ꝓprio. Si tales mūdi amatores coꝛde rō nevellēt gaudia celi pōderaretūc merito gau dia iſti⁹ ſeculi deberent ſpnere ⁊ voluptates coꝛpoꝛis abdicare. vñ Aug. de lib. arbi. tāta ē iocūditas lucis eterne vt ſi ēt nō liceret apli i ea manere q̄ vnī⁹ diei hoꝛa ꝓpter hoc ſolū i nūerabiles anni hui⁹ vite pleni delitijs ēēt cū affluētia bonoꝝ tpalū recte meritoq; cōtēne renē. vñ ps. Qm mille āni ań oclos tuos tāq̄ dies heſterna q̄ ꝑterijt. ❡ Quinto gaudiū ſeculi eſt fugiēdū: qꝛ ineternū ꝑe mutabit. nā ſicut, triſtib⁹ ſalubriter triſtitia eoꝝ mutabit i gaudiū vt hr̄ Joā. xvj. ſic ꝑ oppoſitū gaudiū mūdanoꝝ vertet in eternā triſtitiā. vñ Gre. i omet. Preſentia gaudia ſequūtur ꝑpetua la mēta: vbi gl'a. Riſ⁹ illicit⁹ vertet in fletū ſem piternū. vñ Lu. vj. Ue vobis qui nūc ridetis: qꝛ lugebitis ⁊ flebitis. Itē gula ⁊ ſatietas ver tetur in eſuriez. Lu. vj. Ue vobis qui ſaturati eſtis qꝛ eſurietis. Et ps. Famē patient vt ca nes ⁊ circuibūt ciuitatē. Apocalipſis. xvj. mā ducabūt linguas ſuas pre doloꝛe. Itē ebrie tas eoꝝ vertetur in ſitim. ps. Ignis ſulphur ⁊ ſpiritus ꝓcellarū pars calicis eoꝝ. Item di uitie vertētur in paupertatē. vñ Luce. v. Ue vobis diuitib⁹ qui hic habetis cōſolationez veſtrā. Hoc patet in diuite epulone q̄ in īfer no vltra mille ānos ꝑ vna gutta aque petijt: nec vnq̄ obtinuit. O q̄ ſtulti ſunt q̄ hic letāt ⁊ in delitijs viuūt: cū tñ v̄ba xp̄i nō ꝑteribūt. Luc. xxj. Celū ⁊ terra trāſibūt: verba autem mea nō trāſibunt. Et nota hic vnū exēplū de his qui letātur ⁊ in delitijs viuūt i futuro pu nient. quere ſermo. lxij. ❡ Quātū ad ſecun dū ſciendū ꝙ gaudiū mūdi ⁊ inepta letitia et

geſtus coꝛpoꝛis inoꝛdinat⁹ mētis leuitatē oñ dēs pōt eſſe petm̄ moꝛtale. Primo cū q̄s ſpe letatur ⁊ delectat in his que ſecūdū ſe ſūt ma la. ſicut hr̄ Prouer. ij. Letant cū maleſecerit ⁊ exultāt in rebus peſſimis ſic ex obiecto ſoꝛti tur reatū peccati moꝛtal' qꝛ tales gaudēt de quib⁹ valde dolendū eſt. ſ. de petis. Itē patet hoc etiā. Eccl. xix. Qui gaudet de iniquitate denotabit. i. de libro vite delebit: ⁊ hoc nō fit niſi ꝑ petm̄ moꝛtale. v̄bigr̄a. ſi q̄s letatur ⁊ ia ctat ſe de ꝑpetratiōe peccatoꝝ. ſ. de actu luxu rie vt ꝙ illā ancillā vel illā v̄ginē vel filiā il li⁹ vel vxoꝛē iſtius violauerit. Silr̄ qñ de cho rea illicita vł de toꝛneamētis iactat ſe: ſic q̄rit laudari. Silr̄ qñ iactat ſe de vindicta ꝙ illū ꝑ cuſſerit: vel ꝙ de⁹ vindicauit eū de illo: qꝛ in foꝛtunīuz accidit ſibi. Silr̄ ꝙ de ſuperbia ve ſtiū vł de honoꝛe ſibi exhibito nimiū gaudet ſi militer qui iactat ſe. de fraude qua proximuz decepit. vñ Gre. dupl'r peccat q̄ ſe de crimie ia ctat. ℟ Queritur vnde venit ꝙ hō i malo le tatur? R̄ndet ex ignorantia ⁊ cecitate mētis vñ Sap. ij. Excecauit eos malitia eoꝝ hoc pꝫ Nā ſi attenderēt peccati grauitatē offenſam dei ⁊ penā eternā mag' flerēt q̄ gauderēt. vñ xp̄s dixit i euāgelio. Luc. xix. Si cognouiſſes ⁊ tu ſupple fleres ac ſi diceret. O tu ſuperbe ſi cognoſceres humiliationē qua humiliaberis in igne infernali nō gauderes ſed fleres. ſilr̄. O choꝛizans ſi cognoſceres q̄lis ois moꝛ⁹ pe tulātie ē ſalt⁹ in ꝓfundū cloace: ſupple fleres potius ꝙ gauderes ſi ne irrideres. ſilr̄. O gu loſe ⁊ ebrioſe ſi cognoſceres eternā famē ſiti quib⁹ poſthac crucieris nō gauderes. Silr̄. O diues q̄ ſcienter res iniuſtas poſſides ſi co gnoſceres futurā paupertatē ⁊c. ſilr̄. O luxu rioſe q̄ i delitijs coꝛpoꝛis viuis ſi cognoſceres q̄lis ꝑs illoꝝ luxuriantiū erit in ſtagno igne ⁊ ſulphure: vt hr̄ Apoca. xxj. ſup. fleres: ſilr̄ O accidioſe ſi attenderes dictū xp̄i: vt habetur Mat. xx. Ligatis manib⁹ ⁊ pedibus ꝓiciet eū in tenebras exterioꝛes ⁊c. Vñ quilz xp̄ian⁹ dʒ flere de malis cōmiſſis ⁊ nō letari. exēplo ma rie magda. ⁊ bti petri apli qui fleuerāt ama re pro petis ſuis. vñ Mat. v. Bti q̄ lugent qm̄ ipſi conſolabunt. Nā eſt magna peruerſitas letari ⁊ iactare ſe in malis. vñ Bern. Quid eſt magna peruerſum q̄ letari cū maleſeceris et in rebus peſſimis exultare? ❡ Scdo cū ali qua aſſumūtur ad ſcurrilitatē ⁊ ad ineptam letitiā que vergunt in nocumētū proximi vel cōtemptū dei. v̄bigr̄a. ſicut deridere ⁊ ſperne re vel paruipendere primum ⁊ eum ad iram ꝓuocare: ꝑ talem letitiam vel ſcurrilitatem tunc talis reus erit omniuz peccatoꝝ que il le ꝓuocatus ſic committit. Nā eſt regula iu ris. Qui occaſionem damni dat dānū dediſſe

Sermo.xxxiij.

videt.Uñ etiã dicit in decre. Dãtes occaſio-
nẽ ſcãdali rei ſunt periculi.j.q.j.hi q. Silr ſm
Augu.Qui añ carniſpriuiũ aſſumũt formas
monſtruoſas in qb⁹ indicãt ſe hr̃e animum
beluinũ.vñ dr̃ in decre.Geſtus corpis q̃lita-
tẽ indicat mẽtis.di.xlj.Clericus.Silr illi qui
circuiuerint in ciuitate in carniſpriuio ꝓij
ciẽdo cineres ſup hoïes:vel q̃ maculãt hoïes
quocũq3 mõ vl' ẽt q̃ diſcurrũt vl' trudũt hoïes
in formis beſtiarũ:ꝛ in formis demonũ. ſilr
ꝛ mulieres q̃ induũt habitũ virilẽ ꝛ ecõuer-
ſo viri pinduũt habitũ muliebrẽ: qđ ẽ abſur
dũ ꝛ abominabile:qꝛ ex hoc multa mala eue
niũt.Nã qñ aliq̃ pſone q̃ als nũq̃ pñt ꝯueni
re:tũc ꝯueniũt in tali habitu:ꝛ ſic vna pſona
cõcitat aliã ad malã cõcupiſcentiã.Uñ nulla
pſona honeſta ꝛ ꝓbata mulier deberet ſe ſic
trãſformare.Uñ ſpũſſctũs loquit p ꝓphetã:
vt hr̃.Deut.xxij.Nõ induet mulier veſte vi-
rili:nec vir vtet veſte femine . abominabilis
eñi eſt apud deũ q̃ facit hec.Itẽ aliq̃ pſone
ſunt q̃ in carniſpriuio aſſumũt ſibi habitũ re
ligionis ꝛ trãſformãt ſe inmonachos:ꝛ ſic in
ſcõ habitu chorizãt in q̃ tales grauiter deũ
offendũt.Inſup grauiter peccãt q̃ ad talia lu
nãr q̃ veſtes cõcedũt viris ꝛ mulierib⁹ ad trãſ
formãdũ ſe:vel etiã q̃ in domib⁹ eoꝝ pmittũt
talia fieri.Silr ꝛ rectores ciuitatũ ꝛ villaruʒ
qui in locis ſibi cõmiſſis ꝛ ſubiectis ſciẽter p
mittũt talia fieri:rei erũt oim pctõꝝ eoꝝ.Uñ
dicit l decre.Faciẽtẽ ꝛ cõſẽtiẽtẽ pari pena cõ
ſtringit.xvij.q.iiij.Oẽs.Silr illi grauiter pec
cant q̃ carnes vltra mediã noctẽ feria tertia
in carniſpriuio comedũt qꝛ tũc icipit ieiuniũ
℣ Et nota inde exẽplũ de hiis q̃ tũc comedũt
carnes poſt mediũ noctis.Legit l dialo.Ceſa
rij q͛ q̃dã cõuiuãtes diuerſas carnes cũ vino
exquiſito vſq3 ad mediã noctã comederũt:ꝛ
cũ ſaturati eẽnt nimiꝫ poſtmodũ l iþo gallicã
tu hoſpes vocãs ſeruitoreʒ ſuũ dixit ei.Cer-
te adhuc comedemus carnes vade et affer
nobis gallinã l ptica iuxta gallũ ſedẽtẽ:qꝛ ce
teris pinguior eſſe cõſueuit ꝛ prepara nobis.
Quã cũ ſtrãgulaſſet ꝛ vẽtre apto manuq3 im
poſita ꝛ cũ oĩa inteſtina eius ſimul eijcere ſe
putaret maximũ bufonẽ extraxit:cui⁹ motũ
cũ manu ſẽſiſſet ꝛ piciſſet vidiſſet q̃d eẽt repẽ
tino ſuo clamore oẽs vocauit vidẽtes illi inte
ſtina galline in bufonẽ ꝟſa cõfuſi ſũt ꝛ a loco
ꝯuiuij receſſerũt itelligẽtes eſſe op⁹ diaboli.
Tertio peccat qs p inepiã letitiã ꝛ p gaudiũ
ſeculi cũ aliq̃s ad talia nimis vehemẽter affi
cit ꝓpter nimiã cõplacẽtiã quã hʒ in talib⁹
gaudijs ſeculi ꝛ vanitatib⁹.vñ Aug. Nullũ
pctm̃ eſt adeo veniale qđ nõ fiat mortale duʒ
placet.Ergo qñ in aliq̃ pctõ qđ ſʒ gen⁹ ſuũ eſt
et veniale habuiſſet qs nimiã ꝯplacẽtiã tũc
cõſiteri dʒ illud ꝓpter ſecuritatẽ:ẽt q̃to ma-
ior ẽ delectatio l quocũq3 pctõ tãto maior pe
na debet huic pctõ.vñ Apoc.Quãtũ glorifica-
uit ſe ꝛ l delitijs fuit tm̃ date illi tormẽtũ ꝛ lu
ctũ.Ex q̃ pʒ q͛ rephẽſibile ẽ nimiã ꝯplacen-
tiã hr̃e l locis ꝛ in gaudijs hui⁹ ſeculi.Quar
to cũ qs tẽpte letat ꝛ ſcurrilitatẽ ꝛ vanitatẽ
exercet:nec tñ ꝯ charitatẽ dei ꝛ ꝓximi facere
attẽtat:ꝛ ſic ẽ ſolũ veniale.Quinto cũ qs ioca
tur ꝛ letat vel facit aliquã letitiã vt ſeipſum
vel aliquẽ aliũ triſtẽ vel tẽtatũ releuet:ꝛ ſic ẽ
bonũ ꝛ licitũ.vñ Ari.vij.ethi.Natura ſemp
idiget quadã delectatione quaſi quadam re
creatiõe ꝓpt multos labores q̃ ſibi occurrũt.
Nã l nimia triſtitia exiccat deuotio ꝛ opatio
ꝟtutũ ſuffocat:ſic q͛ nõ libeat hoĩ aliq̃d boni
facere q̃ nimis eſt triſtis inſemetipſo. Item
ſi mẽs hũana ſemp extẽderet circa ſeria fati
garet ꝛ hebetaret:ꝛ iõ ꝯueniẽs eſt pro loco ꝛ
tpe vt habeat requiẽ ꝛ recreatiõnẽ cauẽda tñ
ẽ ſupfluitas ꝛ exceſſus.Uñ Ari.ix.ethi. Parũ
de delectatiõe ſufficit ad vitã quaſi p ꝯdimẽ
to:ſicut paꝝ ſufficit de ſale p cibo.Ex quo ſe
quit q͛ iſti ſunt reprehenſibiles q̃ nimiũ inſi
ſtũt gaudijs ſeculi ꝛ recreationibus corpis.
℣ Quãtũ ad tertiũ nota exemplũ de vno q̃
ſemp triſtabat in hoc ſeculo ꝛ de alia pſona
q̃ ſemp letabat in gaudijs hui⁹ ſeculi.Uñ le-
git in vitaſpatrũ.Fuerũt duo.ſ. vir ꝛ mulier
in mrĩmonio ſimul ꝯſtituti:ꝛ vir erat ſcĩẽ vite
ſed infortunat⁹ in hoc mũdo intm̃ vt etiã in
morte eũ oberet ſepeliri tãta fuit pluuie inũ
datio:q͛ vix potuit multis dieb⁹ ſepeliri.Hu-
ius vxor ꝟo e ꝯrio mulier peſſime vite ſʒ for-
tunatiſſima qꝛ nũq3 corpi ei⁹ modus accide-
rat:nec dolorẽ aliquẽ ſenſit l quocũq3 mẽbro
corpis:ſed a iuuẽtute vſq3 ad vltimũ diẽ inte
grũ ſanũq3 corp⁹ ſuũ poſſedit. Factum eſt q͛
poſt mortẽ vtriuſq3 filiã quã ſimul habebãt
cogitare cepit.Cũ ergo iclinaretur aliquãtu
lũ carne ſuggerẽte ad imitãdũ vitã mr̃is fa-
cta ẽ in extaſi:ꝛ oſtẽſus eſt ei loc⁹ amenĩſſim⁹
in q̃ cũ vidiſſet patrẽ iter alios bonos occur
rẽtẽ ruit in amplex⁹ pr̃is rogãs vt eã ſecũ re-
tineret.At ille.Nõ potes mõ hic manere:ſʒ ſi
vitã duxeris ſicut ego duxi:tãdẽ ad hũc locũ
ꝑuenies ꝛ eris ſemp mecũ.Mox aũt auulſa ẽ
ab eo ꝛ ducta eſt ad locũ quẽdã vbi deorſum
reſpiciẽs vidit mr̃eʒ in horribili tormẽto.Que
reſpiciẽs ſurſuʒ ꝛ vidẽs filiã cepit clamare di
cẽs.Uide filia q̃ patior ꝓpter immũdã vitam
meã heu mihi filia mea q̃ deliramẽta vide-
buntur mihi vniuerſa q̃ l ſobrietate erãt opa
eñi fornicatiõis ꝛ adulterij p nihilo habui ꝛ
ebrietatẽ ꝛ crapulã ſeciata ſum ꝛ ecce ꝓpter
paruã libidinẽ quãtam recipio cremationeʒ
ꝛ ecce ꝓpter delitias exiguas quãtas ſuſti-

neo pen ſo ꝛ ecce ꝓpter momētaneū gaudiū qḋ habuit i ſeculo tā eterna tormēta ꝛ lamēta exolvo. Ad hec aūt ꝟba illa cōmota ad ſe redijt ꝛ recogitās ſup his q̄ viderat in patre et matre deliberauit ſeq̄ vitaꝫ patris illuc duci timēs vbi viderat matrē: ꝛ facta eſt poſtmodum mulier ſancta. Chꝛy. ſup Matt. Tātam ineſſe huic vite agnoſ. tīmꝰ breuitatē vt vix in tota vita hac ad mortē ſe q̄s poſſꝫ diſpōere tā celerit̄ aduolātē. Theophilꝰ i breuiloq̄o diuerſ. artiū. vitrū ſ. a paruo igne frāgit̄ ad ignē āt validorē ſorti potiꝰ ſolidat̄ ſic mēs hūana igne carnal̄ ðlectatiōis: mūdaneqꝫ ꝯcupiſcētie diſſipat̄ ꝛ frāgit̄: igne āt amoꝛ diuini ꝯſolidat̄.

In eadē dñica de chorea. Ser. xxxvi.

TRadet̄ enim gentibꝰ ꝛ illudet̄ ꝛ flagellabit̄ ꝛ conſpuet̄. Lu. xviij. vbi ſciēdū ꝙ paſſio xp̄i in hodierno euāge. nobis hodie ꝓponit̄ nos dꝫ ab illicitis gaudijs huius ſecli ꝛ a choreis ꝛ vanitatibꝰ alijs abſtrahere ſꝫ ex q̄ tā iſto tp̄e hoīes vt cōiter chorizare ſolēt: tunc in p̄nti ſer. tria ſunt dicēda. Primo q̄uo xp̄s i chorea illudit̄ ꝛ cōtēnit̄. Scḋo vtrū chorizare ſit pctm̄ mortale. Tertio ð circūſtātibus ꝛ aſtātibus choree. ¶ Quātū ad primū ſciēdū ꝙ chorizātes x̄p̄m in ſeipſis ē rurſum crucifigūt filiū hoīs. Qḋ aūt hoc pleniꝰ poſſitis itelligere choreā volo vobis declarare ꝛ ex iſto poteſtis itelligere q̄tū malū ſit chorizare. Notate ergo diligēter ꝙ q̄nqꝫ ſunt in chorea q̄ req̄runt̄ ad artē bn̄ chorizādi. Primo q̄ vult bn̄ chorizare ꝛ diabolo i hoc mūdo cōplacere ꝛ periculū alte icurrere: tūc dꝫ primo alte ſaltare. hoc ideo vobis ſm gl. dico vt eo ꝓfundius ad īfernū ſaltare ꝛ cadere poſſitis qꝛ ſꝫ Aug. Quilibet ſaltus q̄ fit in chorea eſt ſaltus in ꝓfundū inferni. Vn̄ ipſe Aug. dicit. Oīs morꝰ petulātie ē ſaltꝰ in ꝓfundū cloace Et eadē auctoritas allegat̄ in ſūma viciorꝫ ca. de chorea. Ideo q̄to altiꝰ i chorea ſaltaueritis tanto ꝓfundiꝰ ad infernum cadetis. Eſt em̄ magna ſtulticia ſic ſaltare ſicut hircꝰ immo ſi videres aīal brutū. ſ. equū vel vaccā ſic ſaltare tu diceres ꝙ eēt aīal fatuū: ꝛ tu es animal rōnale ꝛ aſſimilas te huic hirco vl̄ alio aīali irrōnabili ꝯ dcm̄. pſ. Nolite fieri ſicut equꝰ ꝛ mulꝰ qbꝰ nō eſt intellectꝰ. ergo ſi nō vultis ad ꝓfundū inferni cadere ſꝫ ad celum ſurſuꝫ aſcēdere tūc fugite choreā ꝛ caueatis vobis ab illa: ꝛ hoc ē meū cōſiliū: qꝛ multo meliꝰ eſt cū deo ꝛ cū oībus ſctis in celo regnare q̄ in infernū cū demōibꝰ ꝛ dānatis eternā penā ſuſtinere. Scḋꝫ qḋ req̄ritur ad choreā qḋ etiā cōiter fit in chorea ē ꝙ brachia late expādūt vt choreā magnā faciūt. Et hoc ideo ſm gl. vt ieſu xp̄o magnā irreuerētia ꝛ irriſione ſeu etiā cōteptū poſſint facere: qꝛ talis expāſio brachiorū ſignat expāſionē brachioꝝ xp̄i i cruce q̄ ſic fuit tractꝰ ꝛ expāſus ꝙ oīa oſſa dinumerari poterāt. Vn̄ pſ. Dinumerauerūt oīa oſſa mea. Itē oēs vene eiꝰ i ſctiſſimo ſuo corpe plus nimiū fuerūt extēſe. Vn̄ legit̄ ꝙ expāſis brachijs ꝛ extēſis venis pepēdit i cruce: ꝛ iſti extēſiōi ꝛ expāſioni magnā ꝯtumeliā ꝛ irriſionē tales chorizātes faciūt deo ꝙ ſic i vana leticia ſe expādūt cū xp̄s i magna triſticia ꝛ magno dolore fuit expanſus ꝛ extēſus. Itē ꝑ hoc qḋ ſic ſe in modū crucis expādūt miaꝫ dei deridēt ꝛ a ſe repellūt: qꝛ i ſignū mie xp̄s in cruce manus ꝛ brachia expādit vt paratꝰ eēt ad amplectēdū nos pctōres ꝛ miſericordit̄ ſuſcipiēdo: qñ ergo ſic chorizātes eiꝰ miaꝫ deridēt iuſticiaꝫ ſuā ꝯ ſe excitāt vt eos tāte iuſtiꝰ dānet. Igit̄ ſi nō vultis ex iuſticia dei dānari eiꝰ miaꝫ nolite ſic ampliꝰ deridere igit̄ cauete a choreis. et hec xp̄o ſcḋi mēbri. Itē q̄notiēſcūqꝫ deuoti hoīes orāt ꝛ manꝰ ſuas i orōne eleuāt totiēs deo ſacrificiū manuū ſuarū offerūt. vnde pſ. Eleuatio manuū mearū ſacrificium veſpertinū. Sic ecōuerſo chorizātes q̄tiēſcūqꝫ manus ſuas expādūt i choreā diabolo eas offerunt ꝛ ſeipſos ꝯſumūt. vn̄ Ber. in ꝑſona xp̄i. Ego te acq̄ſiui manibꝰ crucifixis: ꝛ tāte ꝯſumis manibꝰ a diabolo dedicatis. ¶ Tertiū qḋ req̄rit̄ ad choreā ꝛ cōiter fit in chorea ē caput erigere ꝛ alta voce clamat̄: ꝛ ꝑ hoc fit magna irreuerētia xp̄o q̄ iclinato capite pepēdit i cruce ꝛ clamore valido emiſit ſpm̄ de q̄ inclinatione dꝛ Jo. xix. Inclinato capite emiſit ſpm̄. Et clamor ēt ille beſtialis irreueret̄ clamorē xp̄i i cruce pēdētis de q̄ dꝛ Mat. xxvij. Clamās voce magna emiſit ſpm̄. Pro cuius clamore tria facta ſunt. ſ. terra mota ē: petre ſciſſe ſūt ꝛ ſol obſcuratꝰ ē. Ex tali clamore xp̄o fit magna irreuerētia ꝑ talē cātū ꝛ ꝑ talē ſonitū fiſtulaꝝ q̄ fit i choreis: ꝛ tales q̄ ſic delectant̄ i cātu ꝛ i fiſtul̄ miſerabiliꝰ ꝛ terribilibꝰ clamabūt ꝛ ingebūt i iferno dicētes illḋ Apoc. viij. Ue vē ve. ve ꝓ prio ſeorſū q̄uiſq̄ clamabit dicēs Ue ꝙ vnq̄ natꝰ ſū: qꝛ meliꝰ illi eēt ſi natꝰ non fuiſſet: dicēdo ēt. Maledictꝰ ſit ille vēter q̄ me pctōrē portauit. Itē ſcḋo ve clamabit ſup ſex ſua mēbra ꝓprij corꝑis dicēs. ve vobis maledicti pedes q̄ mihi miſerrio iputaſtis ꝙ ꝑ malū greſſū ꝛ ſaltꝰ illicitos mihi celi ianuā obſeraſtis: ve vobis manibꝰ cur ꝑ malū tactū ꝛ illicitā extēſionē mee glie corōa ꝓuaſtis iā ꝑꝑ vos ducor ad ignē ð q̄ nūq̄ egrediar. Ue tibi maledicta ligua q̄ tā mala mihi iduxiſti qñ tot ꝑ ꝟba ꝓtuliſti ꝛ tā frequēt̄ illicitos cātꝰ cātaſti O maledicti ocl̄i q̄ me ꝑ viſū illicitū de viſiōe ꝓuaſtis ꝛ nūq̄ vnā guttā lachrymaꝝ ꝓ pctis fu

diſtis. Jã icipit fieri vt itolerabiliſ corã oĩb⁹ de
mõib⁹ ⁊ dãnatis. ve tibi, cor qd mihi iputaſti
ꝙ tuis cogitatiõib⁹ ⁊ gaudijs illicitis me cẽntis
gaudijs priuaſti. ⁊ ſic õ alijs. tertio ve clamabũt
di. Ue p amaritudie: ⁊ ve p mltitudie: ⁊ ve p et
nitate penaꝝ. ℞ Quartũ qd reqrit ad choreã
⁊ qd cõit fit in chorea ẽ ꝙ manib⁹ ⁊ brachijs
ſe inuicẽ ↄplectũt vt firmi⁹ cõcatenent ne cho
rea de facili rũpat. Et hoc ſignificat ꝙ hoc fie
ri idẽ dꝫ vt diabol⁹ eos firmi⁹ teneat i manu ⁊
ptãte ſua. Nã oẽs i chorea exeũtes ſũt i ptãte
diaboli: qꝛ ſũt in ei⁹ ſeruitio: ⁊ iſte diabol⁹ vo
cat vulgarit gouuerneur de la dãce: ⁊ iſte dia
bol⁹ ſcepit te i ptãtẽ ſuã cũ accedis ad choreã
Sꝫ qs diceret ſi chorizãs eſt in ptãte diaboli
cur nõ exercet in eo ſtãi ꝑptãtez. R̃ndet ꝙ hoc
libẽter faceret ſi o p deꝰ pmitteret: ⁊ õ hoc qre
vnũ exẽplũ ſ ſra ſer. cliij. ℭ Quintũ ꝙ reqrit
ad choreã ⁊ ꝙ cõiter fit in chorea: ẽ ꝙ chorizã
tes pulchre ſe ornãt. ſ. caput cũ ſertis ⁊ capu
rijs: ⁊ peplis ⁊ reliquũ corp⁹ cũ varijs indumẽ
tis: ⁊ hoc ſignificat ꝙ hoc iõ fieri debeat a cho
rizãtib⁹ vt eo difformiores nigriores ⁊ diabo
lis ſiliores i inferno fieri pñt. Nã q̃nto pl⁹ ſe
ornãt varijs ornamẽtis ⁊ diuerſis veſtib⁹ ⁊ co
lorib⁹ tãto opꝫ eos hr̃e i inferno magis diuer
ſas ⁊ varias penas: qꝛ q̃libet tunica ſupflua ⁊
q̃libet color vari⁹ ſpãlẽ penã habebit in iferno
qꝛ aliũ colorẽ ſeqt alia pena qꝛ color rubeus
aliã penã habebit q̃ color flau⁹. ⁊ ſic õ alijs.
Jtẽ chorizãtes pulchre ⁊ ſupbe ſe ornãt vt xp̃o
maiorẽ ↄtumeliã iferãt. Nã ſicut xp̃s corona
tus fuit corona ſpinea: ſic iſti ornãt capita cũ
ſertis ⁊ mitris ⁊ peplis. ergo iſti dolorẽ xp̃i quẽ
in capite habuit ꝑ coronã ſpineã meditari de
berẽt cũ capita ſua ſic ornãt. Jtẽ veſtes nimis
lõgas caudas hñtes ⁊ poſt ſe trahẽtes i terra
deſignãt albã veſtẽ ⁊ fatuã quã herodes xp̃o
induit qñ ad pilatũ eũ remiſit q̃ veſtis fuit lõ
gior q̃ xp̃s. Et ꝑpterea qñ ꝓcedere debebat ſu
per eãdẽ calcabat ⁊ ſic ad terram cadebat: qꝛ
manꝰ ei⁹ fuerũt ſibi poſt tergũ ligate: ⁊ iõ nõ
poterat illã ante ſe leuare. Talia memorari
deberẽt q̃ lõgas veſtes portãt. Jtẽ hr̃e cingu
los deauratos ⁊ argẽteos deſignat funẽ cũ
qua xp̃s erat ligat⁹ ⁊ ad patibulũ crucis dedu
ctus. Talia memorãda eſſẽt corizãtib⁹ cũ ſe
ad choreã preparãt. ℭ Quantũ ad ſcðm que
ritur an chorizare ſit pctm̃ mortale. R̃ndet ꝙ
ſic qñ ex ſupbia ⁊ mala ↄcupiſcẽtia fit. vñ aug.
Melius eſt in die dñica arare q̃ chorizare: me
lius eẽt mulierẽ lanã ſuã i dieb⁹ feſtiuis tere
re q̃ impudice chorizare. vñ dꝛ in decr. Jn ſe
ſtiuitatibus debẽt laici a choreis abſtinere. de
cõſe. di. iij. in religioſa. Quare ãt eſt min⁹ ma
lũ arare in feſtiuo die q̃ chorizare? R̃ndet iõ
qꝛ iſte qui laborat ſimpliciter peccat frãgẽdo

ſabbatũ: ſed chorizãs chorizando quaſi ↄmit
tit oĩa pctã mortalia qd ꝓbat ſic. Nã ibi eſt ſu
perbia q̃ eſt initiũ oĩs pctĩ ꝓpter quã lucifer
celũ ꝑdidit: qꝛ ex hũilitate hoĩes ſolent chori
zare: ſed plus ex elatione. Aug. in epl̃a. Quẽ
ſupbũ filiũ diaboli eẽ nõ dubites. Ex his ver
bis pꝫ cuius filij ſũt q̃ ex ſupbia choreas du
cũt. Jtẽ ↄmittit luxuria. Nã talẽs chorizan
tes ⁊ pulchre ſe ornãtes plurimoꝝ corda vi
dẽtiũ ad luxuriã ⁊ malas ↄcupiſcẽtias accen
dũt. vñ Mat. v. Qui viderit mulierẽ ad ↄcupi
ſcẽdũ eã: iam mechat⁹ eſt eã in corde ſuo. Jtẽ
qñ vnus accedit ad vnã tãgẽdo eã cã alliciẽn
di ad malũ grauiter peccat. Sec⁹ ſi vellet cõ
trahere cũ ea mr̃imoniũ. Jtẽ ibi ↄmittit inui
dia: qꝛ ſi vna ꝑſona plus honorat q̃ alia vel
meliora veſtimẽta hꝫ: tũc mltotiẽs cetere ꝑ
ſone inuidẽt ei. Jtẽ ibi ↄmittit auar[illegible]: qꝛ ta
lia veſtimẽta nõ habẽtes ſepe ↄtra deum affe
ctãt tales veſtes ⁊ talẽ pulchritudinẽ: ⁊ qd pei⁹
eſt ad malũ finẽ ſcꝫ ad peccãdũ. Jtẽ ſciẽdum
ſm Guil. lug. ꝙ ducẽtes choreas q̃dammodo
faciũt ↄtra ſeptẽ ſacramẽta eccl̃ie. Pͦmo cõtra
baptiſmũ: qꝛ frãgũt pactũ qd inierũt cũ xp̃o
in baptiſmo qñ patrinus eoꝝ dixit. Abrenũ
cio diabolo ⁊ oĩb⁹ pompis ei⁹. Põpã eñ ſine
ꝓceſſionẽ diaboli intrãt chorizantes. Uñ pa
trini eoꝝ pñt timere de illa ꝓceſſiõe ne rei in
ueniãt apud deũ ſi nõ admonuerũt filiolos
ſuos diligẽter ne intrẽt choreas. Proceſſio ei
diaboli eſt chorea. Signũ ãt hui⁹ eſt hoc ꝙ ꝓ
cedit ad ſiniſtrã manũ. vñ Prouerb. iiij. Uias
eñ q̃ a dextris ſunt nouit de⁹: ꝑuerſe aũt ſunt
q̃ ſunt a ſiniſtris. vñ Guil. lug. Chorea eſt cir
culus cui⁹ cẽtrũ eſt diabol⁹. Jtẽ faciunt ↄtra
ſacramẽtũ ↄfirmatiõis in quo in frõte ſignũ
crucis acceperũt tãq̃ empti paſſione xp̃i. Jn
choreis ṽo ſigno crucis abiecto ſignũ diabo
li in capite ſuo ponũt qd eſt ſupbia qd nõ põt
fieri abſq̃ magna ↄtumelia xp̃i. Jtẽ faciũt cõ
tra ſacramẽtũ pñie qd recõciliati erãt in .xl.
dũ pacẽ illã frãgũt ⁊ ad exercitũ diaboli va
dunt. Jtẽ faciũt ↄtra ſacramẽtũ matrimonij:
qꝛ mltotiẽs in choreis alijs ↄcupiſcit vxorẽ
alteri⁹ ⁊ ecõuerſo mulieres ↄcupiſcunt aliaꝝ
feminarũ viros. qd eſt ↄtra nonum p̃ceptum
vbi dicit. Nõ cõcupiſces vxorẽ ꝓximi tui. ℭ
Quãtum ad tertiũ ſciendũ ꝙ aſtantes circa
choreã qñq̃ interim peccãt ſicut ipſi chorizan
tes: ⁊ ratio eſt qꝛ ipſi dant occaſionẽ chorizã
di: qꝛ ſi circũſtãtes non aſpicerẽt tunc ipſi nõ
chorizarent: vel non tãtam diligentiã ⁊ ad
uertentiã ad geſtus ⁊ ad mores ſuos q̃bus
ſe deordinãt adhiberẽt. Jnſuper circunſtan
tes peccãt in hoc ꝙ cõſiderant diſpoſitiones
ꝑſona ⁊ mores chorizãtiũ. Et tũc ex his cõſide
ratis iudicãt chorizãtes: qd eſt ↄtra euange

vt hr̄ Lu.vj. Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimi
ni. Itē ſciēdū q̄ q̄ magis delectabiliter vidēt
choreas vel cū maiori delectatiōe audiūt cā-
tus vel alia muſicalia tales magis horribilio
res demōes videbūt ⁊ audiēt lachrymabilio
res clamores demonū ⁊ dānatoꝝ. vn̄ Sap̄.xj.
Per q̄ hō peccat: per hec etiā punietꝰ. vn̄ Ber.
in quo mēbro creator plus offēditur in eodē
pctōr grauiꝰ punietur. Et hoc etiā intelligitꝰ
de quinq̄ ſenſibus .ſ. viſu ⁊ auditu. ⁊c. Un̄ pz
q̄ antique vetule q̄ circūſedēt choreas potiꝰ
deberēt intrare eccleſiā vel camerā ſuā ⁊ cōſi
derare pctā ſua p̄terita in iuuētute ɔmiſſa q̄
ibi circa choreā ſedere ⁊ pctā ſua augere vel
augmētare. ¶ Un̄ legitꝰ q̄ ſoror ſcti Damia
ni apparuit poſt obitū ſibi ⁊ dixit ſe eē i maxi
mis penis: ⁊ ipe ſcīs damianꝰ q̄ſiuit ob quā
cāz eēt i tātis pēis cū in ſctē vite fuiſſet. rn̄dit
hāc eſſe cām q̄ ſemel ſtetiſſet in camera ſua ⁊
audiſſet in platea cātꝰ chorizantium cū aliq̄li
dulcedine ⁊ de hoc in p̄nti vita nō egiſſet pe-
nitētiā: ꝯ ob hāc cām per .xv. dies deberet pu
niri in purgatorio. Sz volūt aliq̄ ſe excuſare
in pctis ſuis, dicētes q̄ an̄ .c. an. hoīes choriza
uerūt ergo ⁊ hodierna die chorizare poſſunt.
Rn̄detꝰ ſuper hoc q̄ ante .c. annos hoīes tam
bn̄ intrauerūt infernū ꝑpter mala facta ſicut
hodierna die faciūt q2 mala conſuetudo nō
excuſat pcm̄ imo q̄to diuturnior tāto peri-
culoſior.. vt habetꝰ in decret. xxiij. q. j. ſciſma.
¶ Aliud exemplū de plaga choree. Legitꝰ q̄
in q̄dam villa Colon̄ dioce. erexerūt arietē ve
ſtitū ſericeis villa q̄ meliꝰ chorizaret haberet
illū. Qd̄ audiēs ſacerdos illiꝰ loci ꝓhibuit pu
blice in ambone: ⁊ minatꝰ eſt eis plagā dei ſi
nō deſiſterēt ſed obſtinati ꝑpter hoc nō omi
ſerūt: ideo cū chorizarēt in die feſto ecce ſubi
to fulgur ⁊ tonitruū ⁊ grādo de celo venerūt ⁊
ɔminuerūt oēs ſegetes ⁊ fructꝰ arborū ⁊ vinea
rū illiꝰ ville cū in prius eſſet aeris ſerenitas
⁊ tota ꝓuincia ex qua ppl'o ad illa choreā cō
uenerat plagata fuit eadē plaga in ſegetibꝰ
⁊ frugibꝰ terre. Itē grauitas illius pcti pz ex
vīdicta ⁊ plaga qua chorea ē punita tam in
veteri q̄ in nouo teſtō. vn̄ habetꝰ Exo. xxxiij.
Cū deſcēdiſſet moyſes de mōte ſynai ⁊ appro
pinquaſſet caſtris filioꝝ iſrael vidit vitulū ⁊
choreas: iratuſq̄ valde ꝓiecit tabulas lapi-
deas digito deſcriptas ⁊ cōfregit eas ad radi
cē mōtis. Deinde aſſūpſit ſecū filios Leui acci
ctos gladijs q̄ occiderunt ex ydolatrantibus
xxiij. milia hoīm. Ex hoc igitur q̄ moyſes qui
erat māſuetiſſimꝰ hoīz in terra adeo fuit ira-
tꝰ ⁊ turbatꝰ q̄ tātā ſūpſit vindictā de populo
iſrael ob hoc q̄ dei honorē vitulo impēderūt ⁊
choreas duxerūt ſatis pōt eē manifeſtū q̄ ma
gnū ſit pctm̄ chorizatꝰ ꝑpꝰ qd̄ pctm̄ deꝰ punit ſt
tātā plagā i ppl'o iſrael. Itē i nouo teſtō legitꝰ
vt hr̄ Mat. xiiij. q̄ ſaltatrix filia herodiadis fe
cit āputari caput iohis baptiſte: q̄ apeiijt illū
q̄ tāte ſctitatis fuit q̄ xp̄s eū rcōmēdauit dicēs
Mat. xj. Inter natos mlieꝝ nō ſurrexit maior
iohāne baptiſta. In hoc ēt figuratū ē q̄tā ptā
tē habeāt ſaltatrices vt .ſ. ſepare poſſint eos
in q̄bus eſt gr̄a dei. q̄ per Iohem deſignatꝰ:
Iohānes interp̄tatꝰ in q̄ eſt gr̄a capite ſuo ſcz
xp̄o q2 xp̄s eſt caput nos aūt mēbra. ¶ No
ta etiā hic de plega chorizātiū circa eccleſiā
⁊ cimiterium alios impediētes volētes ſerui
re deo. Legitꝰ exemplum illud qd̄ in ſaxonia
q̄dā presbyter in eccleſia ſancti Magni cele
brās diuinū officiū audiuit puellas ⁊ maſcu
los chorizātes ipſū ⁊ ceteros impediētes in
orōnibꝰ ſuis. Et eis maledicēs imprecatꝰ eſt
vt ſic chorizātes ⁊ cātātes permanerent. Et
factū eſt q̄ ſic ꝑ itegrū annū permanſerūt nō
manducātes nec bibentes: ſed quotidie cho-
rizantes ⁊ cantātes primum vſq̄ ad genua.
deinde vſq̄ ad femora demerſi ſunt in terraz
Et oēs illuc venīētes viderūt plagā mirabilē
dei: nec q̄ſq̄ poterat ei ſubuenire nec libera
re ab illa plaga donec ſcūs Gilbertꝰ ꝓ tunc
colon̄. ep̄s illuc venit. Qui vidēs plagā dei cō
paſſus eſt eis: indixit ppl'o ieiuniuz ⁊ cōem
orōnē ꝓ eis fieri: ⁊ ſic abſoluit ⁊ liberauit eos
Et q̄dā ex eis cito obierūt: q̄dā aūt diu ſupui-
uētes penā ſuā tremore oſtēderūt vſq̄ ad mor
tem ſuā. ¶ Ultimo q̄ritꝰ quō ſe hr̄e debēt ho
mines cū vidēt vel audiūt mundanos hoīes
cantare: ⁊ chorizare: vl' fiſtulare: vl' haſtilude
re. Rn̄detꝰ ſm̄ ap̄lm paulū q̄ diligētibꝰ deum
oīa coopantꝰ in bonū. verbi gr̄a. Cū audiunt
cātare vl' fiſtulare debēt cogitare illum cla-
morem xp̄i quē in cruce habuit. Et inſup quo
tam xp̄s laudatꝰ in ſctis ⁊ ab angelis in celo:
ſic ⁊ laudandꝰ eſt a bonis in hoc mūdo. Itez
cū vidēt p̄ſonas pulchre ornatas tūc cogita
re dn̄t quō ſancti in celo coronabuntꝰ cū ſtola
claritatis eterne: ⁊ inſup dolere q̄ nūq̄ taliter
ornauerūt xp̄o ſpūaliter: ſicut ille ꝑſone ſe or
nauerūt huic nequā ſeculo corpaliter. Itē quā
do vidēt vl' audiūt mūdanos hoīes haſtilude
re vel torneamēta exercere: tunc boni cogi
tare deberēt quomodo Lōginus cū lācea la-
tus xp̄i pforauit ⁊ ſic de alijs. ⁊ ſic boni debēt
hr̄e carnē ſpūalē cū xp̄o ⁊ ſe abſtrahetꝰ ab hoc
mūdo: q2 nemo poteſt duobꝰ dn̄is ſeruire. ⁊ ſz
ap̄lm ad Gal'.i. Si adhuc huic mūdo placerē
ſeruꝰ dei nō eſſem. ⁊ btūs Iacobus dicit. Qui
cūq̄ voluerit amicus eſſe huiꝰ mūdi inimicꝰ
dei cōſtituitꝰ: rōnes q̄re mundus nō ſit dili
gendus quere infra ſermone. xxxvj. F.

¶ In die cineruz. Sermo. xxxviij. de hiis q̄
ſignanter. ⁊ ſpecialiter iſto die fiunt.

Sermo. xxxviij.

Conuertimini ad me in toto corde vr̃o in ieiunio ⁊ fletu ⁊ plãctu. Joh. ij. vñ Joh. ðſãcto Geminiano. vidim⁹ eī ꝙ aïal brutũ ſentit ſe vulneratũ: ſollicite querit ⁊ ꝓcurat ſanatiõis remediũ. Hinc eſt ꝙ vrſus vt dicit Ambr. in exame. cũ ſe grauatũ ſentit ſormicas querit ⁊ comedit ⁊ ſanať. Itẽ videmus qñ corpaliter hoïes ſũt infirmi vel vulnerati ſolliciti querũt medicos quib⁹ curari poſſit. Cũ igř vulneramẽtis. ſ. vitia ſunt magis periculoſa ꝙ̃ vulnera corpis tũ qꝛ occultiora: tũ qꝛ ad maiorẽ ꝑniciẽ finaliter ꝑducũt: quia ad mortẽ aïe ñ momẽtaneã: ſꝫ eternã. manifeſtũ eſt ꝙ quilꝫ pctõꝛ ⁊ viciosus dꝫ ſollicite q̃rere pnïe remediũ q̃ oẽs morbi aïe ſananť. Unde nũc in pricipio quadrageſime q̃ eſt tp̃s pnïe legiť ꝓpheta Johe. in qua nos dñs inſtruit de mõ penitẽdi dicẽs. Conuertimini ad me ⁊c. In qb⁹ ṽbis oñdiť ꝙ pnïa noſtra dꝫ eſſe recta ⁊ iõ dicit. Cõuertimini ad me ⁊c. Eſt eñ peccatoꝛ ſicͣ curuo baculo quẽ opꝫ in cõtrariũ flecti ⁊ dirigať. Scðo pnïa dꝫ eſſe integra. Iõ dicit in toto corde vr̃o. Nã de oïb⁹ dꝫ cõteri ⁊ ɔfiteri ⁊ ſatiſfacere. Tertio dꝫ eſſe aſꝑa. Iõ dꝛ ĩ ieiunio q̃ caro exteri⁹ affligiť ⁊ mẽs iteri⁹ reficiť. Quarto dꝫ eẽ doloroſa iõ dicit ĩ fletu ⁊ plãtu. ſ. vt pctõꝛ doleat de pctõ ɔmiſſo et de bonis omiſſis: q̃ dꝛ in ṽbis ꝓmiſſis ɔuertimini ad me. ⁊c. Chariſſimi lꝫ oĩ tp̃e debeamus ɔuertere corda ⁊ corpa nr̃a ad ſeruiendũ deo ſicut bonos xp̃ianos decet. Spẽalit tñ mř eccleſia hodie incipit nos hortari ad ɔuerſionẽ qꝛ heu pctõres his dieb⁹ ſũt valde in iniq̃tatibus ſuis idurati: ergo vt poſſint emoliri corda dura ad pnïaꝫ ⁊ deuotionẽ: tũc dñs nõ ſolũ monet: ſꝫ etiã petit dicẽs. Cõuertimini ad me ⁊c. vñ ĩ p̃nti ſermõe tria ſunt dicẽda. Pͥo de his q̃ fiunt iſto die ab eccleſia ⁊ nõ ceteris tꝑib⁹ anni. Scðo quare ieiuniũ quadrageſimale feria. iiij. ichoať. Tertio exm̃. ¶ Quãtũ ad ꝓmũ ſciendũ ꝙ ſex ſunt q̃ fiunt illo die et illo ſacro tp̃e q̃ ĩ alijs ꝑtib⁹ anni nõ fiũt. Primũ eſt ꝙ añ miſſaꝫ fit cõſecratio cinerũ ⁊ qlꝫ accedẽs ad ſacerdotẽ audiat tp̃s future mortis ſibi ꝓnũtiare. vñ dixit memẽto hõꝛ cinis es ⁊ ĩ cinerẽ reuerteris. vñ ſciẽdũ ꝙ hodie monemur ad memoriã mortis ⁊ ĩ ſignũ hui⁹ hodie ĩ capitib⁹ nr̃is cinere aſꝑgimur ob id iſta dies quarta feria cinerꝫ appellať. vñ ſi ab aliquo hoïe q̃reretř vñ venis. qd portas: tũ q̃ vadis poſſet r̃ndere de cinere. cinerem in cinerem. Hoc ẽ de cinere venio: cinerẽ porto: in cinerẽ redigo. Pro q̃ ſciẽdũ ꝙ vtile eſt ⁊ bonum hr̃e memoriã hui⁹ cineris ⁊ mortis. Primo ſicut cinis terra fecũdat: ſic memoria mortꝫ ad bñ opãdũ nos ſollicitat. vñ Grego. Ualde eñ ſollicitat in bono opẽ q̃ ſemꝑ cogitat de extremo fine. Scðo ſicut cinis ſeruat ignẽ ſic mẽoria mortis ɔſeruat in hoïe grãm ad bene ⁊ ſalubriter opãdũ. Tertio ſicut cinis lauat maculas: ſic ⁊ memoria mortꝫ expellit pctã ꝓterita ⁊ reſiſtit pctãtis futuris. Nã mẽoria mortꝫ expellit ſupbiam. Eccľ. x. Quid ſuperbis terra ⁊ cinis. Itẽ expellit auaritiã Job. j. Nud⁹ egreſſus ſũ ab vtero matris mee ⁊ nud⁹ reuertar illuc. Itẽ expellit gulã ⁊ luxuriã. vñ Gre. Nihil ſic ad domãdũ deſideria carnis valet ꝙ̃ vt vnuſq̃ſꝙ̃ qð diligit q̃le ſit mortuũ pẽſet. vñ eccľ. vij. memorař nouiſſia tua: ⁊ in etnũ nõ peccabis. vñ ſciẽdũ ꝙ hoïes cũ deuotione dñt hodie cinerẽ accipe: qꝛ neſciũt an vſꝙ ad illð ſcrãtiſſimũ tp̃s ð cetero viuẽt ãpli⁹. plẽs eñ defũcti ſunt illo anno q̃ ante annũ nõ crediderũt ſe morituros. ſꝫ adhuc ꝑ lõgũ tp̃s victuros. ¶ Scðm eſt ꝙ oïb⁹ imaginib⁹ facies cũ pãnis velam⁹: ⁊ ſignat ꝙ pctõres nõ ſũt digni ip̃os ſctõs ĩ celo videř niſi peniteãt ĩ hoc p̃nti tp̃e ⁊ hoc qlꝫ cogitare dꝫ qñ ĩ hoc ſacro tp̃e aliquã eccľiaꝫ itrat. ⁊ ſic dꝫ penitere ⁊ ſe corã deo hũiliare. Cũ eñ q̃s eſt in grã: tũc dign⁹ eſt videre deũ beatã ṽginem prophetas apľos martyres ɔfeſſores virgines ⁊ omnes ſctõs angelos dei immo etiã eſt heres regni celeſtis. Sꝫ qñ eſt in pctõ mortali tunc nulli⁹ boni eſt dign⁹ nec pane: nec aqua: immo inferioꝛ brutis aïalibus q̃ nunꝙ̃ deũ offenderũt vñ hieř. ij. ꝙ̃ vilis facta es nimis iterãs vias tuas. Tertiũ ẽ ꝙ hodie ĩ officio miſſe mutam⁹ caſulas vt hoc viſibili exẽplo ipſi pctõres inducãť ab intra mutare habitũ ſuorꝫ peccatorꝫ ⁊ ab extra debem⁹ deponere ſupbũ habitũ corpis. vñ xp̃iani q̃ ſũt vere penitẽtes dñt tã deponere longas caudas in tunicis et incifuras ⁊ lõgas manicas nec dñt portař viridẽ nec rubeũ colorẽ ĩ veſtib⁹: ſꝫ dñt ſe idueř habitu humilitatis ⁊ pnïe. Uñ cantať hodie Immutemur habitu cinere ⁊ cilicio. Uñ ſciẽdũ ꝙ caſula quadrageſimalis eſt alba et hꝫ rubeã crucẽ. Et in hoc ꝙ eſt alba ſignat caſtitatẽ quã penitẽs hꝫ ſeruař in q̃drageſima: ⁊ ẽt illi q̃ ſunt in matrimonio ɔſũtuit. vñ hodie in miſſa legiť. Egrediať ſpõſus de cubili ſuo. ⁊ ſpõſa de thalamo ſuo. vñ dꝛ in decre. Cõiuges ɔtineãt tp̃e pnïe. xxxiij. q. v. qð aũt. Unde ſicut ɔiugati a cibo ieiunãt. ſic ẽt dñt ieiunare a delectatiõib⁹ carnis q̃s ſolẽt hr̃e in actu mr̃imonij: qꝛ ĩ quadrageſima nõ ſolũ ẽ abſtinendũ ab illicitis: ſꝫ etiã a licitis. vñ Gre. in omel. Quilꝫ ꝑ hoc cõditori ſuo ſatiſfaciat: vt q̃ ꝓhibita ɔmiſit: ſeſe abſtineat ⁊ a ɔceſſis. Et rubea crux q̃ ẽ ĩ caſula ſignat macerationem carnis. Naꝫ ĩ q̃drageſima q̃libet corp⁹ ſuum

caſtigare in cibo ⁊ potu:⁊ aſperis veſtib⁹ ⁊ in
alijs bõis exercitijs vt ſic ſatiſfaciat deo quē
p̱ totũ annum offēdit in comedendo ⁊ veſtes
molles portādo ⁊ voluptati carnis ſatiſfaciē
do.vñ hugo de ſācto vict.Gaudeat q̇ põt p̱ce
vincere Parca eñi vita occidit vitia: libidinē ex
tinguit vrtutē nutrit:roborat mētē ⁊ ad cele-
ſtia eleuat. ¶ Quartũ eſt ꝙ hodie ⁊ illo ſacra
tiſſimo tp̱e ſcõis q̄r:is ⁊ ſextis ferijs fit ꝓceſ-
ſio p̱ cemiteriũ oēs ſctõs inuocādo vt ex hoc in
ſtruāt̃ pctõres iſto tp̱e ſctõꝝ adiutoriũ inuo-
care ⁊ vitā eoꝝ imitari hic cũ q̄b⁹ volũt i celo
remunerari.Itē ex hoc iterpellam⁹ ſctõs vt ꝓ
nobis itercedāt:q: nos indigni ſum⁹ appare
re in ꝯſpectu dei: ſʒ ipſi ſũt digni q: ſũt ami-
ci ⁊ filij dei:⁊ ſic p̄mo ⁊ p̄ncipaliter inuocam⁹
beatā v̄ginē mariā q̄ eſt ſup̱ oēs ſctõs:⁊ poſt
hoc ſctõs apl̃os martyres ꝯfeſſores ⁊ virgīes
q: ſcriptũ eſt qđ impoſſibile eſt multorum p̄-
ces nõ exaudiri:vñ dr̃ ꝺr Mat.xviij.Ubi duo
vel tres ꝯſenſerint de quacũq̧ re quā petierit
fiet illis a p̄re meo q̇ i celis eſt.Uñ honā ꝯfidē
tiā debem⁹ h̄re ad ſctõs ꝺi.nā ipi diligũt nos
⁊ optāt nobis bonũ ⁊ ſalutē nr̃am: ergo libēt̃
⁊ fideliter orāt ꝓ nobis cũ eos deuote implo
ram⁹.Quītũ eſt ꝙ q̄tidie in miſſis q̄ñ de tp̱e
celebrat̃ in p̄:ia collecta admonet nos ſacer-
dos genua flectere ⁊ petere vt de⁹ ipleat i no
bis qđ ſacerdos petit in collecta miſſe.ſilr̃ ⁊ in
fine miſſe docet nos capita nr̃a iclinar̃ ⁊ orat
ꝓ oīb⁹ pctõrib⁹ vt poſſint corā deo hũilr̃ cer-
uicē ſuā in ꝯfeſſiõe inclinare. Nā ſicut ſe in ſu
p̱bia exercuerũt p̱ integrũ annũ peccādo ita
hũiliter i hoc quadrageſimali tp̱e dñi ſe exhi
bere deuote pctā ſua ꝯfitēdo.Sextũ eſt ꝙ oēs
ſacerdotes p̄uſq̧ comedũt veſperas orāt q̄ſi
diceret eccl̃ia ſctā:ſʒ nõ valeam⁹ ſicut dñs nr̃
ieſ⁹ xp̄s quadraita noctes ⁊ tot. dies ieiuna-
re ſine cibo ⁊ potu:tñ nr̃aʒ volũtatē ſibi exhi
ber̃ volum⁹ ꝙ hoc ipʒ libēt̃ facerem⁹ ⁊ de⁹ ex
mia ⁊ bonitate accepta volũtatē ꝓ op̱e.vnde
Aug.ſup̱ p̄s.Coronat de⁹ tuā volũtatē vbi nõ
inuenit facultatē.Qđ ſilr̃ itelligit̃ de quolibʒ
bono op̱e qđ q̇s libēt̃ faceret ſi poſſet.Unde
op̱a nr̃a cũ magno affectu debem⁹ p̱ficere ſic
ꝙ libēter plus facerem⁹ tunc de⁹ remunerat
op̱a nr̃a ſʒ affectũ cordis noſtri.vnde dicitur
in decre.In op̱ib⁹ accipit deus prius animũ
ꝙ actũ.xv.q.vj.Si a ſacerdotib⁹. ¶ Quan-
tũ ad ſcđʒ q̄rit̃ quare ieiuniũ quadrageſima
le inchoat̃ in.iiij.feria ⁊ nõ i.ij.vel iii.iij.feria
Dicit̃ ꝙ hoc fit triplici rõne.p̄ria rõ eſt vt nu
mer⁹.xl.dierũ impleat̃ quē xp̄s ſuo ieiunio cõ
ſecrauit:q̄uis ſolēnitas quadrageſimalis in
ſequēti dñica ichoet̃ :tñ eccleſia hos quatuor
dies precedentes addit vt ſic numerem⁹ qua
dragenari⁹ impleat̃.Nā a prima dñica vſq̧
ad paſcha.xlij.dies cõputāt̃ a q̄b⁹ cũ ſex dies
dñicales ſubtrahuntur.tũc ſolũmodo.xxxvj.
dies ieiunabiles remanēt:⁊ iđ adducũt̃ illi q̄
tuor dies precedētes vt numer⁹.xl.dierũ cõ-
pleat̃.Scđa rõ eſt q: p̄niaʒ ⁊ abſtinētiā.lx.die
rũ facim⁹:vt xp̄o patienti cõpatiamur vt q:
mors ⁊ paſſio ei⁹ quarta feria incipit q̄ntũ ad
hoc:q: feria quarta venditus fuit.Nā.iiij.fe
ria poſt dñicā palmarũ principes ſacerdotuʒ
cũ ſeniorib⁹ ppl̃i ꝯgregati ſũt in atriũ caiphe
põtificis.Ad q̇s acceſſit iudas ⁊ xp̄m trāſire
ꝯpromiſit ⁊ illi pecuniā ſibi dare polliciti ſũt
Et ꝓpterea aliq̇ boni xp̄iani i memoria illi⁹
venditiõis xp̄i abſtinēt ferijs quartis ab eſu
carniũ:⁊ eſt laudabilis ꝯſuetudo. Nihil eniʒ
itm̃ placet deo ſicut honor paſſionis ei⁹ neq̧
etiā q̇cq̄ bonũ eſt taʒ vtile ſicut deuota me-
moria paſſiõis xp̄i.vñ Chry.ſup̱ Mat.Oīs ſal⁹
hoīm eſt in xp̄i morte poſita.Tertia ratio eſt
q: ſol luna ſtelle et oīa luminaria celi creata
ſunt quarta feria.In p̄icipio eñi de⁹ quādā
nubeculā lucidā fecit q̄ñ dixit:fiat lux. vt h̄r
Gen.i.Sʒ quarta fe.fecit deus ſolē:lunam et
ſtellas:⁊ ideo dies illa plena claritatʒ fuit mo
do totũ tp̄s noſtrũ p̱ integrũ annũ tenebroſũ
fuit:ſed hodie incipit⁹ tp̄s quadrageſimale
qđ eſt tp̄s lucis ⁊ p̄nie.ideo cõueniens eſt vt
tp̄s tā lucidũ ⁊ luciferũ in die in qua ſol luna
et ſtelle ſunt create inchoationē accipiat. vñ
Ephe.v.Eratis aliq̄ñ tenebre:nũc aũt lux in
dño.Itē ſciēdũ ꝙ totũ illđ tp̄s q̄drageſimale
debem⁹ in ſeruitio dei ⁊ ſalute aīe expēdere.
Nā ſi p̱ totũ annũ nos vixim⁹ in pctīs tā.xl.
debem⁹ deo ſeruire.vñ Leo papa in ſermõe.
Parũ eñi religioſ⁹ alio tp̱e monſtrat q̄ñ hijs
dieb⁹ nõ religioſior inuenit̃. ¶ Quātũ ad ter
tiũ eſt ſciēdũ ꝙ quilibet hõ dʒ hodie cineres
cũ hũilitate mētis ⁊ corp̱is ſup̱ caput ſuũ ſu
ſcip̱e ⁊ nõ irriſorie.Uñ legit̃ exēpluʒ in dialo.
Ceſarij.Fuit in ꝯfluētia carnifex q̇dā cũ ter-
tia feria añ cineres totā pēe noctē:vt ⁊ ꝓh do
lor multi vſq̧ hodie faciũt in cõmeſſationib⁹
expēdiſſet:de mane ad abluēdas macellas cũ
quodā ſuo collega intrauit tabernā .cũq̧ ad
officiũ miſſe pulſaret̃ ⁊ fideles ad eccl̃iaʒ con
fluerēt nec ipi ex eadē taberna recederēt:ſʒ tā
quaſi ſoli ibidē remanerēt ⁊ potarēt:ait alr̃
carnifici.Certe modo nimis diu expectam⁹:
eam⁹ ergo ad eccl̃iam ꝓpter ſacros cineres.
Cui ille myſteriũ cinerũ irridendo dixit.Se
deas ego tibi cineres or in mihi dabis.tollēſq̧
cineres de lare iactauit ſup̱ caput ei⁹ .Et ecce
mox pena irriſiõis ſubſecuta eſt:nā ſtatiʒ cir
ca caput ⁊ faciē tantum ſenſit puluerem ac ſi
follibus ei inſufflaret̃.Cumq̧ tertius clama
ret tantum in ore hauſit pulueres quod pe-
ne ſuffocatus fuit.Accurrunt itaq̧ multi plu

gam tã mirabilẽ in ipſo inuẽtes. Ductuſq; ẽ ad lineã primã in qua nulli pulueres erãt ſʒ gramina: ſʒ nil illi pfuit iuſto dei iudicio: nec in aq̃: nec in pomerio: nec in alio loco a turbine cineꝝ ſe defendere potuit. A quib⁹ tandẽ ſuffocatus expirauit: ⁊ penã irriſionis luit.

In dominica prima quadrageſime.

Sermo.xxxix. de ieiunio.

Cum ieiunaſſet quadraginta dieb⁹ ⁊ q̃draginta noctib⁹ poſtea eſuriit. Matt. iiij. Mar. j. Lu. iiij. Xp̃s ieiunauit nobis in exẽm ⁊ doctrinã: qr ſʒ Gre. Ois xp̃i actio nr̃a ẽ inſtructio. Idõ ſicut ipſe ieiunauit: ita ⁊ nos ieiunare debem⁹. Un̄ i p̃nti ſmõe de ieiunio eſt dõm. H Pro q̃ ſciẽdũ q̃ arcti⁹ ieiuniũ p ãnũ ẽ ieiuniũ q̃dragesimale. nã illd ieiuniũ ẽ decima ps tpis. Nã ſicut decimas dam⁹ de reb⁹: ſic etiã de tpe dare debem⁹ iſtã rõnẽ aſſignat b. Gre. in omel. hodierna dicẽs. A pria dñica q̃drageſime vſq; ad paſcha ſex hebdomade veniũt: quaꝝ dies q̃draginta duo ſũt ex qb⁹ dũ ſex dies dñicales i abſtinẽtia ſubtrahũt: tũc triginta ſex i abſtinẽtia remanẽt. Cũ aũt per. ccclxvj. dies non⁹ ducit quaſi anni nr̃i decimas dam⁹. vñ ſi hõ p totũ annũ ſibiipſi vixit modo i iſto ſacratiſſimo tpe dʒ conuincere decimã tpis ſoluẽdo. vñ dr in decre. Decimã ãni dam⁹ q̃drageſimã ieiunãdo. de cõ. di. v. quadrageſima. Nã de⁹ nouẽ ptes anni nobis reliqt: ſʒ decimã ſibi retinuit. Pro quo ſciẽdũ q̃ totũ illud tp̃s in ſeruitio dei ⁊ ſalute aie ẽ expendẽdũ. Nã corp⁹ ⁊ oia mẽbra cũ qb⁹ peccauim⁹ taʒ in q̃drageſima in ſeruitio dei exercere dbem⁹. vñ aplſ ro. vj. Sicut exhibuiſtis mẽbra vr̃a ſeruire iniuſtitie ad iniq̃tatẽ ⁊c. Vbi gr̃a. Caput tuũ qd̃ antea ornaſti in ſupbia. ſ. peplis: crinib⁹ caputijs modo i cliuare dbes humiliter deponẽdo oẽʒ ornatũ capitis ⁊ humiliãdo te in pnia corã deo. Itẽ facies ornata ⁊ colorata iã cũ lachrymis ex ↄtritiõe cordis dʒ irrigari. vñ ps. Lauabo p ſingulas noctes lectũ meũ: lachrymis meis ſtratũ meũ rigabo. vñ Ber. Facies quã lachrymis ablutis immarceſſibilẽ dcorẽ acq̃rit. Itẽ brachia cũ lõgis mãticis ⁊ man⁹ cũ ãnulis ornate iã extẽdẽde ſũt ad modũ crucis i ſecreto tuo cũ bilis: ⁊ hoc in memoriã paſſiõis xp̃i: ⁊ inſup erigẽde ſunt in dnotiõe orõnis. vñ ps. Eleuatio manuũ mearũ ſacrificiũ veſpertinũ. Itẽ pedes q̃ ad choreã iuerũt modo iã ad eccl̃ias ⁊ ſermonẽ p indulgẽtijs ire dñt. Et ſignãter iã i quadrageſima cũ hoies ſũt ↄfeſſi: tũc eñi magis ſunt diſpoſiti ad idulgẽtias pcipiẽdas. Itẽ totũ corp⁹ qd̃ ante i voluptate vixit tã in abſtinẽtia viuere dʒ: vt q̃n ebri⁹ fuit iã aquã bibat: ⁊ q̃ duos vel tres lectos ſub ſe habuit iã i. xl. i ſtraminib⁹ dormiat: ⁊ q̃ molles camiſias habuit iã induat ciliciũ. vñ Ber. i ſ. di. xl. Porro ſi ſola gula peccauit ſola gula ieiunet ⁊ ſufficit ſi peccauerit cetera mẽbra cur nõ ieiunẽt ⁊ ipſa. I Un̄ ſciẽdũ q̃ qlʒ hõ q̃ voluntarie peccauit iã in iſto ſacro tpe p oppoſitũ dʒ corpus ſuũ caſtigare. j. Cor. ix. Caſtigo corp⁹ meũ ⁊ in ſeruitutẽ redigo: qr ex q̃ nullũ malũ ipunitũ meli⁹ ẽ h̃ modicã penã ſuſtinere q̃ in futuro magnã. Un̄ dr i decre. Plurib⁹ modis pctã dimittũt ſʒ nõ ſine pena. d pe. di. j. tũc aũt. ⁊ c. mediana. vñ qlʒ illo ſacro tpe p illa ſingt'aria exercitia q̃ iã facit oñdit ſe eẽ veꝝ penitẽtẽ ⁊ veꝝ xp̃ianũ. vñ Leo papa. Parũ religioſus alio tpe monſtrat q̃ i his dieb⁹ nõ religioſior iuenit. vñ veri xp̃iani ⁊ boni hoies ↄſueuerũt hoc ſacro tpe ſibi aliqd̃ delectabile ſubtrahere. vñ Ber. de ſctificatiõe ieiunij. Nã eo q̃ ab ipſis licitis abſtinem⁹ ea nob illicita ↄdonãt q̃ pri⁹ cõmiſimus. K Scd̃o q̃rit an peccet mortalr q̃ trãſgredit ieiunium q̃drageſimale vel aliud ieiuniũ qd̃ cadit ſub p̃cepto eccl̃ie. Rñr. ſi q̃s ſciẽt ⁊ ſine cã ⁊ ex ↄceptu trãſgredit aliqd̃ ieiuniũ eccl̃ie peccat mortalr: ſec⁹ eſt ſi nõ ex ↄtẽptu ſʒ ex cã rõnabili ſolueret. Vbi gr̃a. ſi q̃s intm̃ corp⁹ ppriũ diligeret q̃ ↄ p̃ceptũ eccl̃ie paratus ſit comedere in dieb⁹ ieiunioꝝ cũ tñ bñ poſſet ieiunare: ſʒ nõ vult corp⁹ ſuũ intm̃ grauare ſeu caſtigare: ⁊ ſic ſine cã ſoluit ieiuniũ ab eccl̃ia p̃ceptũ talis grauiter deũ offendit paruipẽdẽdo ⁊ ↄtẽnẽdo p̃ceptũ eccl̃ie. Un̄ doctor de ſchilditz i tractatu de ſeptẽ vitijs capitalib⁹ dicit. Quã aliq̃s inordinate gule vel ↄcupiſcẽtie inheret vel tãq̃ vltimo fini ſeruit: ſicut de q̃buſdã dr ad Phil. iij. Quoꝝ de⁹ vẽter eſt q̃rũ finis interit⁹ ita q̃ talis q̃ſi deũ cõtẽnẽs parat⁹ ſit p̃cepta dei ⁊ eccl̃ie tranſgredi: vt delectatiões gule exequat talis grauiter peccat. Un̄ qlʒ dʒ obedire p̃ceptis eccl̃ie ⁊ p̃latoꝝ ſuoꝝ. ſ. ieiunia ab eccl̃ia inſtituta ⁊ feſta celebrare: q̃ſi ipſemet xp̃s p̃ciperet fieri. Un̄ Luce. x. Qui vos audit me audit ⁊c. Bern. Obediẽtia q̃ maiorib⁹ p̃bet xp̃o exhibet. Nã ipſi p̃lati ſunt vicarij xp̃i ergo nõ ſunt ſpnẽdi. Un̄ dr i decre. Qui ↄtẽnit vicariũ cõtẽnit ⁊ illũ q̃ poſuit ipſuʒ. diſt. xxj. in nouo. Unde Ber. de p̃la. ⁊ diſpẽ. Quicq̃d hõ vice dei p̃cepit qd̃ nõ ſit certũ diſplicere deo hoc oino ẽ accipiendũ quaſi p̃ciperet de⁹. Ex iã dictis pʒ q̃ illi piculoſe ſtãt qui nõ ieiunãt angarias ⁊ vigilias aploꝝ nec ẽt q̃drageſimã: ſʒ de facili ⁊ q̃ſi ex nulla cã ſoluũt ieiunia eccl̃ie. Cõtra quos dr i decre. Null⁹ ſoluat ieiunia eccl̃ie ſine neceſſitate. de ↄſe. di. iij. ieiunia. L Itẽ querit q̃ñ ieiuniũ cadit in ſabbatũ vel quintã feriã: an q̃s debeat ſextã feriã ſoluere vl' ieiuniũ eccl̃ie.

Rñdeť. ſi ambos dies nō pōt ieiunare tñ me
li⁹ ē ꝙ comedat i ſimplici ſexta feria ⁊ ieiūet
quintā feriā. vel ēt ſabbatū qñ cadit ꝓceptū
in vnā illarū dieꝝ. vñ hiero. Ingratū eſt ſpūi
ſctō q̄cq̄d ei obtuleriꝫ neglecto eo ad qḋ teneriꝫ
Tertio q̄rit a q̄b⁹ cibis ieiunātes dñt abſti-
nere? Rñdeť ſꝫ Tho. ij. ij. q. cxlvij. In ieiunio
q̄drageſimali interdicūť vlr oua ⁊ ola lacti-
cinia. vñ ēt dr in dec. In q̄drageſima ē ieiunā
dū a lacticinijs. di. iiij. deniq̄ꝫ. In alijs aūt ie-
iunijs ſunt diuerſe ꝯſuetudines q̄s q̄lq̄ꝫ ob-
ſeruare dꝫ ſm mores eoꝝ inter q̄s cōuerſať.
di. lxxvi. vtinā. ⁊ di. viij. q. ſ. ⁊. xij. diſt. illa. et
xlij. di. c. j. ⁊. iij. Eſus āt carniū ghalr ē ꝓhibi
tus: q: ghalr magis delectabilis ē ⁊ ad ꝓuo-
rē luxurie magis cooperať. Vñ ſciēdū ꝙ q̄lꝫ
hō teneť totā q̄drageſimā ieiunare cūꝫ cibo
q̄drageſimali: ⁊ hoc q̄ ſani ⁊ fortes ſunt ⁊ vti
bñ pñt tali cibo. Sec⁹ ē de illis q̄ infirmi ⁊ de
biles: vt mulieres ꝑgnātes vel i puerpio exi
ſtētes: q: ſi neceſſitas debilitatis corporalis
ipediat eas: tūc nō teneňt. Ex his iā dictis ſe-
quiť ꝙ illi valde ꝑiculoſe ſtāt q̄ i quadrageſi
mā comedūt oua vł lacticinia ex mala ꝯſue-
tudine ſine ca ⁊ rōne cūꝫ bene poſſent vti
oleo ſꝫ nolūt corpus ſuū aliquātiſꝑ grauare
nec curāt ꝓceptū eccľie obſeruare: tales nolūt
ſeq̄ xpm ꝑ aſperā viā ad celū: ſꝫ diuitē epulā
tē q̄tidie ſplēdide. Talis eñ nō eſt mod⁹ pe-
nitētiǫ ſic delicate viuere nec aliq̄d aſperū ꝓ
pctis ſuis ſuſtinere. vñ Bern. in epľa. Si vis
agere pniam ⁊ penitere opꝫ mēbra ⁊ corpus
affligere iudicare teipꝫ vt nō incidas in ma-
nus dei viuētis. vñ ēt Iſid. Nihil aliud agūt
q̄ veraciter penitēt niſi vt illud qḋ maleꝫ fece
rūt ipunitū eſſe nō ſinūt. Et miroꝛ q̄uō tales
cōfitenť ⁊ q̄uō abſoluuntť a pctis cū nolūt ſe
abſtinere a lacticinijs cū bñ pñt ⁊ tenenť ad
hoc ſub precepto eccleſie. Ergo diſcretus cō-
feſſoꝛ dꝫ diſtricte agere circa tales ⁊ eis ꝯſciē
tiā facere vt obediāt ꝓceptis eccľie vt oleum
comedāt ⁊ ieiunēt. Nā illo ſacratiſſimo tp̄e
debem⁹ cū xp̄o crucifigi vt lete poſſumus cū
eo reſurgere. Nā ſi volumus cū xp̄o regnare
opꝫ nos ēt cū eo pati. Ber. ſup cā. Xp̄s q̄ non
falliť elegit qḋ carni moleſti⁹ ē: ⁊ illud qḋ eſt
vtilius magis eligendū ē. ⁊ q̄ſquis aliud do
cet vel ſuadet ab eo tāq̄ꝫ a ſeductore cauēdū
eſt. ❧ Vñ circa iā dicta queriť vtrū ꝑſona q̄
nō poſſet oleū vel piſces cōedere debeat oua
vł lacticinia ꝯcedere. Rñr. ſi tal̄ ꝑſona nō eſt
ꝑgnās vł lactās ſꝫ ſana ⁊ fortiſ ⁊ pt ſibi ꝓuide
re de alijs ferculis ⁊ bōis pulmētis ⁊ de vino ⁊
de albo pane nec hꝫ magnos laboꝛes ⁊ pt ſuſ
ferꝛ ſic ꝙ ñ nimiū debiliteť abſtinēdo a lactici
nijs: tūc abſtineť teneť: ſec⁹ ē ſi ꝑgnās vł lactās
vł alr̄s debilis vel ipediret i melioꝛib⁹ exerci
tijs ⁊ nimiū debilitareť ſi a lacticinijs abſtine
ret: tūc talis ꝑſona dꝫ diſpēſationē petere ab
ep̄o vł ab eo q̄ ei⁹ auctoritatē hꝫ: ⁊ ſibi iudica
re cās ſuas ⁊ tūc ſine pctō pōt oua vel lactici
nia comedere. ❧ Quarto dicēdū eſt de his q̄
tenenť ad ieiuniū ⁊ q̄ nō. Et circa hoc ſūt ali
que q̄ōnes mouēde. Et primo q̄riť ſi pueri te
neanť ieiunare ieiunia eccľe? Rñdeť ꝙ non.
Et rō eſt: q: in eis ē magn⁹ caloꝛ: q̄ multū cō-
ſumit: ⁊ q: nutrimētū eoꝝ ꝑtinet ad opatiōnē
duplicis virtutis. ſ. augmētatiue ⁊ nutritiue
⁊ etiā q: in eis nō ita neceſſaria oppſſio vitio
rū ſicut in ꝑfectis ad quā maxime inſtitutuꝫ
eſt ieiuniū. Vñ queriť de etate. ſ. in qua etate
teneať q̄s ad ieiuniū? Rñr ſm b. Tho. ij. ij. q.
lxvij. q̄ꝫdiu aliq̄s ſtat in ſtatu augmēti nō te
neť ad oīa ieiunia. ſ. vſq̄ꝫ ad finē tertij ſeptē-
nij. ſ. xxj. anni. Cōueniēs tñ ē ſꝫ b. Tho. vt ēt
in hoc tp̄e ſe ad ieiunādum exerceat plus vł
min⁹ ſm modū etatiſ ſue ⁊ poſſibilitatē. Unde
ſciēdū ꝙ ille q̄ eſt. xiiij. an. plus dꝫ ieiunare q̄ꝫ
iſte q̄ ē in in. xij. an. ſilr q̄ eſt. xvj. an. ⁊ robuſt⁹
corpore itē pl⁹ teneť ⁊ ſic de alijs. Itē q̄rit q̄d
de mulierib⁹ pregnātib⁹ ⁊ lactantibus? Rñ-
detur ſi neceſſitas debilitatis eas impedit
nō tenenť ad ieiuniū: imo ſi timeť ꝓbabilr d̄
periculo earū vel aboꝛſu nō ſolū pñt: ſed tenē
tur ſoluere ieiunium: ſicut dicit Guil. Et rō
quare mulier ꝑgnans non tenetur: q: dꝫ ſu-
mere cibū non tñ pro ſe: ſed etiā q̄ro nutrimē
to fetus. Itē alia cā eſt q: ꝑgnātes ꝯſueuerūt
habere varia ⁊ iordinata deſideria cibarioꝝ
diuerſoꝝ ⁊ qñ ita intēſa ꝙ nō pñt aliquo mō
apperitui ſatiſfacere: ⁊ ſic poſſet eē ꝑiculū fe-
tus. ❧ Circa hoc iteꝝ q̄riť vtrū mulieres q̄
ſūt fortes ⁊ bñ ieiunare pñt ꝓpter ꝓhibitio-
nē maritoꝝ d̄beāt ieiunia dimittere? Rñdeo
ſm Inn. Lꝫ dimittere debeāt vota volūtarie
ſuſcepta ꝓpť ꝓhibitionē viroꝝ nō tñ ieiunia
ab eccľia ꝓcepta. Itē q̄riť de infirmis ⁊ debi-
lib⁹ ⁊ ſenib⁹. Rñdeť ſꝫ Guil: ꝙ excuſanť: ſed ꝓ
q̄ꝫta debilitate arbitrio boni viri ſtādū ē: ⁊ rō
huiꝰ ē: q: in egrotātib⁹ natura debilis eſt: ⁊ iō
ſi daretur eis vna vice totū inſimul qḋ eſt ne
ceſſariū ꝯuēiēti ſuſtētatiōi ſue nature graua
reť fortē ſua natura: ſꝫ ſi dareť plurib⁹ vicib⁹
ꝯfortať ⁊ vigorať: ſilr in ſenib⁹ eſt virtus de-
bilis. vñ ſi tot⁹ cib⁹ quē eoꝝ natura req̄rit pro
die naturali ab eis vna vice ſūereť nimiū gra
uareť i eis caloꝛ naturalis et nō poſſēt cibūꝫ
dirigere ꝯueniēter. ❧ Itē q̄rit de ꝑegrināti
bus aut multū laborātib⁹ an teneanť ad ieiu
nia. Rñdeť ſm ſ. Tho. Si ꝑegrinatio ⁊ laboꝛ
ꝯmode pñt differri aut diminui abſq̄ꝫ d̄trimēto
tūc eccľie ieiunia nō ſūt ꝓtermittēda. Si aūt
iminet neceſſitas ſtati ꝑegrinādi ⁊ magnas
dietas faciēdi vel ēt multū laborādi ⁊ ſil cū

hoc no pnt ieiunia ſuare: tūc nō obligant ad
ieiunādū. Videt tñ i talib⁹ recurrēdū eē ad
ſupioꝝ diſpēſationē. niſi forte vbi nō ē ↄſue-
tū: qꝛ p̄lati diſſimulātes videt ānuere. ex his
iā dictꝭ p̄t elici q̄ hoc cōe puerbiū ſeculariū
vbi dr q̄ nulli laboratori indictū ē ieiuniū ñ
eſt vēr veꝝ. vñ ſi qs ē diues ſic q̄ hꝫ bonū nu
trimētū ſufficiēſq̄ȝ emolumētū ita q̄ p̄t ſe ſine
labore nutrire tūc illo die q̄ ieiunādū ē dꝫ eo
min⁹ laborat vt ꝛ cū hoc labore poſſit ieiuna
re ꝛ p̄cepto eccl̄ie ſatiſfaciet: ſꝫ ſi ē paup̄ neceſ
ſitas cogit eū ad grauit laborādū: qꝛ al's non
poſſet hr̄e cum vxore ꝛ pueris neceſſaria: ꝛ ſi
tūc qñq̄ȝ ex iſto magno ꝛ graui labore exhau
ſtus ꝛ eneruat⁹ nō p̄t ieiunare ꝛ ſic comedit i
dieb⁹ ieiunioꝝ p̄ptea ñ peccat mortalr̄ ſignā
ter cū hoc ſtat i aio ſuo q̄ libēter vellet obedi
re p̄cepto eccl̄ie ꝛ ieiunar ſi poſſet. Itē ſciēdū
q̄ aliq̄ ſūt q̄ qñq̄ȝ i. xl. ebdomadis vix vnū diē
ieiunar volūt allegātes labores ſuos ꝛ q̄ eis
ē durū ꝛ graue ieiunare. Rñderi p̄ōt illis q̄
meritū ipoꝝ p̄ hoc augmētat qñ ieiunāt ꝛ la
borāt: qꝛ de⁹ ſꝫ laborē ꝛ charitatē vult remūe
rare ieiunia ꝛ opa noſtra. Itē q̄lꝫ ſcd̄m poſſe
ſuū ieiunar dꝫ: ꝛ qñ nō p̄t ex cauſis iā dictis:
tūc dꝫ illō ieiuniū recōpēſare p̄ alia bōa opa
ſcꝫ q̄ det paupib⁹ prādiū vl' al's aliq̄d p̄pter
deū vl' aliq̄d p̄r nr̄ oret vl' aliq̄ alia bona opa
faciat i ſignū bone volūtatꝭ q̄ libent vellet ie
iunare ſi poſſet. vñ Aug. ſi ieiunare nō potes
magis paſce eū cui⁹ ſaturiete tibi venia ↄce-
dat. Vltio q̄rit d̄ paupib⁹ ꝛ mēdicātib⁹ vtꝝ ēt
teneant ad ieiunia. Rñdet ſm̄. ſ. Tho. ij. ij. q.
cxlvij. Si pñt hr̄e lrātū ſit d̄ eleemoſynꝭ recol
lectꝭ vl' al's repoſitꝭ q̄ ſufficeret eis ad vnuȝ
prādiū nō excuſāt a ieiunio: ſi aūt nō pñt hr̄e
intm̄ q̄ ſufficiat eis p̄ comeſtiōe toti⁹ diei nō
tenēt: vl' qñ ex p̄cedēti i ea debilitate ieiunio
ſatiſfacere nō pñt excuſāt. ¶ Quīto dicēdū
eſt q̄ reqrunt ad hoc q̄ ieiuniū fiat deo acce-
ptū ꝛ nobis fructuoſum. Rñdet q̄ q̄nq̄ȝ. Pꝛio
q̄ añ prādiū hō nec dꝫ comedere nec bibere
Cōtra hoc faciūt illi q̄ de mane vadūt ad ine
donē ꝛ tabernas itrāt ꝛ replēt ſe cū vio p̄cio-
ſo. Itē aliq̄ diu dormiūt ne corp⁹ p̄p̄ vigilan
dū grauet a ieiunio ꝛ taleꝭ iā dicti minuūt ſi
bi p̄miū ieiunij: ḡ null⁹ dꝫ q̄cūq̄ȝ comedere vl'
bibere de mane niſi p̄p̄ debilitatē capitis q̄s
vinū hauſtū biberet: vl' zīziber vl' muſcatū ſi
ue gariophilū ad os ſuū reciperet p̄p̄ ↄforta
tionē cerebri. ¶ Scd̄ꝫ qd̄ reqrit ad ieiuniū ē q̄
ieiunās nō dꝫ p̄uenir̄ tp̄s vl' horā prādij debi
tā: qꝛ q̄ añ veſpas in q̄dragesima comederet
grauit peccaret. vñ dr i decr. In ieiunio hora
meridiana ē ſeruāda de ↄſe. di. v. Nō dico ꝛ
lxxxij. di p̄ſbyter. ſꝫ q̄re illo tp̄e de mane dicū
tur veſpe. Rñdet q̄ antiq̄ⁱ ieiunauerūt vſq̄ȝ
ad veſpas: ſꝫ iā eccl̄ia ↄdeſcēdit īfirmitatib⁹
hoīꝫ āticipādo veſpas. Itē alia rō ē. qꝛ i hoc
q̄ dicunt veſpe añ prādiū oñdim⁹ nr̄am vo-
lūtatē x̄po q̄ ēt libent vellemus ieiunare. xl.
dieb⁹ ꝛ. xl. noctib⁹ ſine cibo ꝛ potu ſicͭ x̄ps ieiu
nauit ſꝫ nō poſſem⁹ p̄ debilitate nature: ꝛ tūc
acceptat volūtatē p̄ facto: vñ Aug. Coronat
de⁹ int⁹ volūtatē vbi nō inuenit facultatē. Itē
ieiunās in prādio nō dꝫ q̄rere nimis delicata
cibaria: nā hoc diſplicet deo ꝛ minuit p̄miuȝ
nec nimiū dꝫ ſumere de cibo: ſꝫ ad bonā ſuffi
ciētiā ita q̄ nimis modicū nec nimis multū.
Vñ ari. ij. ethi. Mediū i oib⁹ laudabile ē. Cō-
tra hoc faciūt illi q̄ nimiū replēt ſe: ſic q̄ ſepe
vētrē dolēt. Cōtra hoc dr i decre. Meli⁹ ieiu-
nat q̄ ſepi⁹ parū comedit q̄ȝ rari⁹ multū. d̄ cō-
ſe. di. v. Nō dico. ¶ Tertiū qd̄ reqrit ē q̄ ieiu
nās poſt prādiū nō dꝫ comedere. Circa qd̄ q̄-
rit q̄d d̄ ↄfectiōib⁹ ꝛ electuarijs vtrū p̄ hec ſol
uat ieiuniū? Rñdet ſꝫ. b. Tho. q̄ p̄ ↄfectiōes
ꝛ electuaria nō ſoluit ieiuniū ſicͭ nec p̄ alias
medicīas niſi q̄s eas i fraudē ieiunij ſumeret
ꝛ i magna q̄ñtitate p̄ modū cibi. Et i hoc con
cordat Inno. Pro q̄ ſciēdū de ſero i collatiōe
ieiunās non dꝫ ſumere aliqd̄ comeſtibile qd̄
cōiter i prādio ↄſuet⁹ ē ſumere ſicut panē vl'
fic⁹ ꝛ ſilia ſꝫ tm̄ de ↄfectiōib⁹ ꝛ electuarijs ē li
citū aliq̄d ſumere: ꝛ hec i p̄ua q̄ñtitate ad mo
dū nucis ꝛ hoc iō vt pot⁹ eo meli⁹ cōueniat
nature: nō tñ iō qs talia ſumere dꝫ vt fortius
bibat ſꝫ ſumere tāq̄ȝ medicinā dꝫ ne potius
quē natura exigi p̄ refocillatione noceat ꝛ le
dat. Cōtra hoc aliq̄ faciūt q̄ qñq̄ȝ mediā ſimu
lā p̄ collatiōe comedūt: vl' itātū replēt ſe d̄ cō
fectiōib⁹ ꝛ ſpecieb⁹ qd̄ nimiū ē. ꝛ i hoc offēdūt
deū. Itē ſciēdū q̄ ſi qs ſolueret ieiuniū eccl̄ie
graui⁹ peccat ſi ter vel q̄ter comedit q̄ȝ ſi tm̄
bis comederet. ¶ Quartū qd̄ reqrit ad ieiu-
niū ē q̄ ieiunās illō qd̄ ſubtrahit ſibi i cibo ꝛ
potu dꝫ dare paupib⁹. vñ hiero. Qd̄ mādūca
tur⁹ eras ſi nō ieiunares da paupib⁹. vt ieiu
niū tue ſit ſaturitas aīe nō marſupij lucrū. vñ
ieiunās dꝫ eē intētū miſericors paupib⁹: ꝛ iō
ſignāt legit i q̄dragesima illō Eſa. lviij. Fran
ge eſuriēti panē tuū. vñ ēt Aug. i ſmo. de tuo
ieiunio paup̄ ſatiet. Quītū ſine q̄ añ dicta nō
placēt deo eſt q̄ ieiunās dꝫ penitere de ſuis
pc̄tis: ꝛ ſic ieiuniū ſuū offerre deo. vñ Iſido. d̄
ſūmo bo. Ieiunia cū bonis operib⁹ deo acce
ptabilia ſunt q̄ eñ a cibis abſtinent ꝛ praua
agūt demōes imitant q̄b⁹ eſca nō eſt: ꝛ nequi
tia ſemp̄ adeſt: ḡ non ſufficit nec placet deo
nec meritoꝛiū ē hoī a cibo ieiunare niſi etiā
abſtineat a pc̄tis. Vñ ieiunās dꝫ poſtponere
ſuā ſupbiā ꝛ dare ſe ad hūilitatē vt ſuū ieiu-
niū ſit acceptū in ſignū huius q̄lꝫ noſtrū reci
pit cineres ſup̄ caput ſuū feria. iiij. i capite ie

ſuny. vñ pſ. Humiliabã in ieiunio aiam meã. Itẽ cauere dʒ ſe ab ira ⁊ ſe dare ad mãſuetudinẽ. Nã iracundi ⁊ crudeles imitantur demones q̃ ſp ieiunãt ſʒ tñ ſuã crudelitatẽ non poſtponũt. Itẽ a luxuria ad caſtitatẽ. vñ dr in dec. In ieiunio ſeruãda ẽ mũdicia carnis diſt. xviij. Habeant. ⁊ ſic de alijs. ¶ Sed circa hoc q̃rit vtrũ aliq̃d valeat ieiuniũ qḋ fit i pctõ mortali. Rñdeo ſcḋʒ alphorabiũ q̃ ieiuniũ i pctõ mortali factũ valet ad tria. Primo vt obediẽs ſit p̃ceptis eccl'ie vel voto ſi vouit ieiuniũ. Nã ſi pctõr in tali caſu nõ ieiunaret tũc denuo mortalr̃ peccaret. Scḋo valet ad caſtitatẽ. Nã ignis extinguit qñ ligna ſubtrahũt ſic ẽt eſt de ieiunio in hoĩe. vñ Hugo de ſctõ victore. Parca eñ vita occidit vitia ⁊ libidinẽ extiguit. Tertio valet ad hoc vt peccator eo cit⁹ diſponat ad ꝯtritionẽ ⁊ grãm recipiẽdã. Sʒ q̃tũ ad meritũ vite eterne tũc ieiunãs ſcilʒ i pctõ mortali nihil meret: ꝗ cõſulẽdũ ẽ cuilʒ vt i pricipio q̃dragesime ꝯfiteatur pctã ſua: q: vna dies quã q̃s in grã ieiunat vtilior ⁊ ſalubrior ẽ q̃ ſi q̃s totã q̃dragesimã i pane ⁊ aq̃ cũ vno pctõ mortali ieiũaret.

De tẽtationibus bonoꝝ hoim. Ser. xi.

Et accedẽs tẽtator dixit ei. Si filius dei es dic vt lapides iſti panes fiãt. Mat. iiij. Sciẽdum q̃ xp̃s voluit tẽtari vt oñderet q̃ nos ſpũaliter pugnare oporteat ⁊ tẽtari vt coronemur. Ap'lus. nemo coronabit niſi q̃ legitie certauerit. vñ Amb. Nõ eſt victoria vbi nõ fuit difficilis pugna. Ergo ſi diabol⁹ nõ tẽtauerit: tũc exẽplo xp̃i debem⁹ eũ vincere nec ei ꝯſentire. Vñ i p̃ñti ſermone tria ſunt dicẽda. Pͥo q̃ ſunt ille tẽtatiões bonoꝝ hoim p̃ q̃s diabol⁹ ẽt valde ſapiẽtes ſubuertit. Scḋo q̃ malũ ſit hoĩ eẽ ſine tẽtatiõe. Tertio exẽm. A Quãtũ ad primũ ſciendũ ſm Guil. pariſieñ. de fide ⁊ legib⁹ q̃ diabolus hʒ ſeptẽ aſtutias ſiue inſidias occultiſſimas p̃ q̃s ẽt ſapiẽtiſſimos ⁊ fortiſſimos ſepe ſubuertit. Pͥa ẽ lõga fatigatio ⁊ crebra tẽtatio per quã nõ tñ nitit illũ quẽ tẽtat ſupare: ſʒ etiã ducere ad deſperationem: vcʒ q̃ ſe credat ad deũ nõ ptinere: vel a deo nõ curari. Cũ enim inſtãter petit a tali tẽtatiõe liberari ⁊ nõ obtinet: tunc de facili deſpat de dei mĩa ⁊ adiutorio: ⁊ credit deũ nõ curare piculũ ip̃i⁹. Verũ q̃ aniſtoꝝ certamiũ pnitioſiſſimũ eſt qñ in vtroq̃ ſexu totalr̃ dat diabolo. vbi grã. Recte ſicut i bello cũ vn⁹ dicit vict⁹ ſuʒ. ⁊ vltra non pugnat: tũc ſe dat i poteſtatẽ alteri⁹ victoris ſic ille q̃ ſic credit ſe a deo derelictũ ⁊ deſpat dat ſe i ptãtẽ diaboli cũ vltra nõ vult reſiſtere ⁊ ſic deſpat de dei adiutorio ⁊ ei⁹ mĩa ſʒ hoc eſt valde piculoſum ſic de deo deſperare. vñ

J. t. de ſũ. bo. Deſpatio ẽ peior oĩ pctõ. Chryſ. Nil eñ deũ ita offẽdit ſicut deſpatio: ſʒ tales ꝑpẽdere deberet q̃ de⁹ ex ſua bonitate p̃mittit fieri ſup ip̃ʒ hmõi tẽtationẽ ⁊ propter ſnũpſi⁹ ꝓpriã vtilitatẽ ⁊ ſalutem: q: tales vt cõiter crebras tẽtatiões ſuſtinẽt ne p̃ elationẽ mẽtis ⁊ ꝓprie cõplacẽtie pdant gratiã. vñ Gre. Dũ ſe q̃s reminiſcendo qḋ geſſit apud ſe erigit: apud hũilitatis auctorez cadit. Etenĩ elatio interior piculoſior ẽ q̃ exterior ſupbia Qño aũt tal' poſſet meli⁹ hũiliari ⁊ i cognitionẽ ſnũpſi⁹ deuenire cognoſcẽdo q̃ nihil a ſe ip̃o hʒ q̃ q̃ p̃ talẽ crebrã tẽtationẽ. Talib⁹ ſic ꝯtinue tẽtatis ſp ad memoriã reducẽda ẽ ſupbia ap'li quã ipſemet narrat. ij. Cor. xij. In quiẽs. Ne magnitudo reuelationũ extollat me: dat⁹ ẽ mihi ſtimul⁹ carnis mee angel⁹ ſathane vt me colaphizet. Si ei tãtã ſctitatẽ et tãtis donis grãꝝ ⁊ v̾tutũ viro predito iminebat piculũ tẽtatiõis ſupbie ⁊ ꝯ illã diuina miſeratiõe alia tẽtatio carnis ſup eũ p̃miſſa ẽ q̃d tũc de nob̃ fieret niſi de⁹ illã tẽtationẽ p̃ueniret ⁊ nos cuſtodiret. Vñ ẽt aliq̃ dicũt q̃ ap'ls paul⁹ ſaluat⁹ nõ fuiſſet ſi illa tẽtatiõe caruiſſet. ꝑp q̃ter rogauit dñʒ ſʒ nõ fuit exaudit⁹. ſic forte ⁊ tu dãnaberis ſi illa crebra tẽtatiõe careres ſʒ illa crebra tentatio erit tibi occaſio ſalutis. Ergo tales dñt ſe deo cõmittere ⁊ tentationẽ hãc patiẽt ſufferre ſpq̃ reſiſtere ⁊ deũ quotidie p̃ auxilio petere. B Scḋa aſtutia ẽ extraneitas. i. cũ diabol⁹ hoĩez cũ inauditis ⁊ inuſitatis tẽtat tẽtationib⁹. ſic q̃ talis timet ſe nõ eſſe verũ xp̃ianũ. Cogitat eñ quõ i corde veri xp̃iani tã peſſime ⁊ iuſtrate cogitationes incidere pñt. Sʒ diabol⁹ facit ſicut q̃ volũt vnũ caſtrũ expugnar̃ q̃ diuerſa iacula immitũt tã ignẽ tã lapides tã fodiunt. Sic diabolus facit q̃ nitit expugnare animã q̃ eſt in caſtro corporis nr̃i: Siliť facit diabolus ſicut inimicus capitalis cũ occidit inimicũ ſuum. Talis eñ nõ curat an cũ gladio antiquo vel nouo vel cũ fuſte vl' cũ baculo eũ proſternat. Sic diabol⁹ nr̃ inimic⁹ capitalis q̃ q̃rit nos occidere nõ curat: vtrũ cũ vſitata vl' inuſitata: vl' inaudita tẽtatiõe nos ſupet. Pro q̃ ſciendũ q̃ tales q̃ ſic crebrã ⁊ inauditã tẽtationez ſuſtinẽt de trib⁹ debent ꝯſolari. Primũ eſt q̃ diabol⁹ nõ põt nocere: nec tẽtare niſi in quãtũ deus p̃mittit. vñ Aug. Diabolus plerũq̃ vult nocere ſʒ nõ p̃t: q: ptãs ei⁹ eſt ſub ptãte dei: imo qḋ plus eſt diabolus nõ põt nocere tibi niſi in quantũ tu vis ei conſentire. vnde Greg. Debilis ẽ hoſtis q̃ nõ vincit niſi volentẽ. vñ etiã Augu. dicit. Diabolus quidẽ ſuggerit conſilium ſed deo auxiliante noſtrum eſt vel eligere vl' reiicere qḋ ſuggerit. Eſt ei diabolus ſicut canis latrans qui ligatus eſt

cui ſi ãppꝛopinq̃s põt te ledere. Si aũt effu-
geris ꝛ nõ appꝛopinq̃s ei:nõ põt te ledere:ſʒ
bñ ꝯ te latrare põt. Scðʒ ẽ ꝙ tẽtatiões pati ẽ
ꝓpꝛiũ bonoꝝ hoĩm deo fuire volentiũ. Ergo
qñq̧ vn⁹ bon⁹ hõ plẽs tẽtatiões ꝛ peiores ĩci
dẽtes cogitatiões ſuſtĩet q̃ȝ m̃ilie ipṽ:ſʒ ꝺ hoc
nõ dʒ triſtari:qꝛ fʒ gre. Nõ ẽ cogitatio tã imũ
da q̃ mẽtẽ polluat ſi rõ nõ ꝯſẽtit. Tertiũ eſt ꝙ
tẽtatio erit ei meritoria ſi ſuſtinuerit vt dʒ ꝛ re
ſtiterit ꝑut põt. vñ Ber. Quotiẽs reſtitẽrĩ:to-
tiẽs coꝛonaberĩ. Ergo illi qñq̧ cũ ſe ſic credũt
eẽ inimicos dei ſũt amici xp̃i ꝛ qñq̧ ſũt marty-
res ĩ ꝯſpectu dei. vñ Gre. Tẽtatio cui ñ ꝯſẽ it:
nõ ẽ pctm̃:ſʒ materia exercẽde ꝟtutĩ. ¶ Ter-
tia aſtutia diaboli ẽ ꝙ ſuadet hoĩ mutare ſta
tũ ſuũ vt cũ q̃s audit talẽ vitã ĩ tali ſtatu vł ĩ
tali mõaſterio tũc ſuadet illi vt illuc ſe trãſfe
rat. et ſepe ꝯtĩgit ꝙ hõ ẽ ĩ bono ſtatu ꝛ ſecur⁹
ita ꝙ diabol⁹ ñ pt cũ illaq̃are nec decipe nec
vĩcere:tũc ſuadet ſibi mutare ſtatũ ſuũ ꝛ ĩcu-
tit ſibi tĩorẽ ꝙ nĩło mõ poſſet ſaluari niſi trãſ
ferat ſe ad talẽ aliũ ſtatũ. ꝛ diabol⁹ facit ſicut
anceps auib⁹ q̃ ſũt ĩ ſpelũcis ꝛ cauernis ſecu
rĩ:ꝛ ſicut piſcatoꝛ piſcib⁹. q̃ cũ ꝯcha ſua aquã
turbãs circũq̧ litt⁹ plãs tĩorẽ piſcib⁹ ĩcutit
vt cauernulas ꝛ latibula exeãt ad loca iſecu-
ra vbi ꝛ tũc ille rete extẽdit ſuũ vt capiat eos
Sʒ ſi ꝑmãſiſſẽt tales aues vł piſces ĩ ſuis lo
cis:eos cape nõ potuiſſet:ſic ꝛ diabol⁹ facit ĩl
lis q̃ ſũt ĩ bono ſtatu. Ergo qñ hõ ẽ ĩ bono. ſta
tu ĩ q̃ ſaluari pt facilr mutar dʒ illũ ſtatũ. vñ
Apłs. j. Coꝝ. vij. In ea vocatiõe q̃ q̃s vocat⁹ ẽ
ꝑmãeat. Quarta aſtutia ẽ qñ ad maioꝛa oꝑa
bõa ꝛ ſupꝛa vires ipi⁹ aliquẽ ĩuitat. Et in hoc
exẽpla ſctõꝝ ꝑcedẽtiũ eidẽ ꝓpõnes vł ẽt ſctõs
hoĩes ĩ mũdo adhuc exñtes:q̃ ĩ magnĩ abſti-
nẽtijs viuũt:tũc talis ꝓmĩttit qñq̧ ex iſtictu
diaboli talẽ rigoꝛẽ. ſ. ꝙ ẽt ſic vẽlit viuere:ꝛ poſt
votũ tãdẽ qñq̧ retrocedit:qꝛ vr̃ ſibi nimĩ gñe
ꝛ ſignãł feruoꝛ charitatĩ tepeſcit ꝛ ſi tũc erit
deterioꝛ. Hec ei ẽ aſtutia ꝑ quã ſimie capiũł.
Accipiũt eĩ vẽatores calceos magnos ꝛ põde
roſos ꝛ calcãt ſe vbi hoc ſimie videre pñt. Alli
gãt aũt ꝛ aſtrigũt ſibi foꝛtił calceos hmõi vt
hoc vidẽtes ſilr faciãt ꝑꝑꝛ ſoluẽtes hmõi cal
ceos ꝺ pedib⁹ ibi dimittũt:ideoq̧ recedẽtes ꝑ-
ſtolãł q̃uſq̧ ſimie ſe illis calciauerit:ꝛ eoſdem
ſibi forti alligatiõe aſtrixerit:ꝛ irruũt ĩ eas:ꝑal
q̧ ſic capiũt qꝛ ñ ſolũ nõ effugere ſʒ nec ãbula
re queũt ꝑ magnitudine ꝛ põderoſitate cal-
ceoꝝ. Tu ãt audiſti ꝙ calceamẽta ĩ ſacra ſcri
ptura exẽpla ſctõꝝ vocãt:q̃ cũ ꝓpoſito ꝛ volũ-
tate ab ĩfirmis hoĩb⁹ ſepe aſſumunł: ad q̃ ẽt
votoꝝ vĩculis ſe ſepe alligãt:ſʒ ꝓpter ĩbecilli
tatẽ ĩ eis ãbulare nõ volẽtes aut eadẽ poꝛta-
re:a vẽatoꝛib⁹ ĩfernalib⁹ capiunł ab aſſũpto
voto ꝛ ꝓpoſito apoſtãtes:ꝛ ſic poſtea aliqñ de
terioꝛes ſiũt q̃ȝ añ fuerĩt. Quita aſtutia diabo
lĩcẽ q̃ ſub ꝑtextu bõi ſuadet ꝑiculũ. Spẽs hui⁹
aſtutie innumerabiles ſũt vt cũ ſub ꝑtextu pie
tatis erogãdaꝝ eleemoſinaꝝ ſuadet acq̃ri di
uitias. ſciẽs illõ dcm̃ apłi. j. Thi. vj. Qui volũt
diuites fieri ĩcidũt ĩ laqueũ diaboli. Silr ille
q̃ ĩclinat⁹ eſt ad luxuriã ſuadet bñ cõedere vt
deo diuti⁹ fuire poſſit qꝛ ſcit ꝙ ĩ delitijs ꝑicli
tał caſtitas. vñ Hier. ĩ vino luxuria ẽ ꝛ vbicũ-
q̧ ſaturitas ꝛ ebrietas ẽ:ibi libido dñał: Ali-
quib⁹ ſuadet ieiunia ꝛ abſtinẽtias ſciens eos
ad iracũdiã ꝛ ĩpatiẽtiã labi. ſic ꝙ qñq̧ maledi
cãt cũ eſuriũt. Silr illis q̃ hñt debilia capita
ſuadet ieiunia ꝛ dura exercitia. vt ſic nimiuʒ
debilitẽł ꝛ ĩ bonis oꝑib⁹ ĩpediãł:vt vel ſic ẽt
ĩſanire ĩcipiãt:vel ẽt poſtq̃ȝ exauſti ſũt ꝑ indi
ſcreta exercitia:tũc recreatiões q̃rũt ꝛ õinũ diſ
ſolutiores oĩb⁹ erũt. Sexta aſtutia diaboli eſt
qñ vitiũ ſuadet ſub ꝑtextu ꝟtutũ: ꝛ ſub noie
boni occultat vitiũ. v. g. Sicut cũ ille q̃ ĩ ꝑlãte
ẽ ꝯſtitut⁹ ſuadet ꝙ nõ dʒ vitia coꝛrigere ſʒ diſ
ſimulare qꝛ ẽ mĩa q̃ ad ꝓximũ. Et hoc iõ facit
qꝛ ſcit ſcðm dictũ Iac. ꝙ iudiciũ duriſſimum
fiet his q̃ ꝑſunt qꝛ nõ ſolũ ꝓ ſuis pctis:ſʒ ẽt ꝓ
pctis ſubditoꝝ reddituri ſunt rõnẽ q̃ hic diſ-
ſimulauerũt ꝛ nõ correxerũt. Itẽ auaritia ſic
occultał ſub noie ꝓuidẽtie. Itẽ ſuꝑbia veſti-
mẽtoꝝ hõeſtas:ꝛ garrulitas affabilitas vo-
cał. Itẽ aſtutia mercatoꝝ ꝓudẽtia noiał. Se
prima aſtutia ꝛ oĩʒ ꝑiculoſiſſima ẽ ipſa pax. ĩ.
ceſſatio tẽtationũ. quã multi ĩperiti vehemẽ
tiſſime ꝯcupiſcũt ꝛ ĩſtãter poſcunt hec aũt eſt
adeo ꝑnitioſa vt de ea dicat oĩs eccłia ſctõꝝ.
Ecce in pace amaritudo mea amariſſima. Et
ꝯ hoc dr̃. Iac. j. Oẽ gaudiũ eſtimate frẽs mei
cum in varias tẽtationes ĩcideritis. Et Iob.
vij. Tentatio eſt vita hoĩs ſuper terram. Igił
priuatio ꝛ carẽtia tẽtatiõis moꝛs eſt. Nõ eñi
viuit q̃ nõ tẽtał. ¶ Quãtũ ad ſcðm principa
le hui⁹ ſermonis eſt ſciẽdũ ꝙ q̃nq̧ mala ex il-
la pace ꝓueniũt cũ hõ caret omni tẽtatione.
Quoꝝ pͥmũ ẽ ſecuritas:qꝛ timoꝛ dei expellił:
q̃ ẽ cuſtos virtutũ ꝛ oĩm meritoꝝ. vñ dr̃ Ecc.
xxvij. Niſi iſtãter tenueris te in timore dñi ci
to ſub. d. tua. Et eꝯ dicit Aug. lib. x. ꝯfeſ. Ne-
mo ſecur⁹ dʒ eẽ in hac vita qua tẽtatio noiał:
vt q̃ fieri potuit ex ꝺterioꝛ meliox nõ fiat ecõ
uerſo de melioꝛi deterioꝛ. Vñ Greg. li. ij. Sepe
quẽ tẽtatiõis certamẽ ſuꝑare ñ valuit:ſua ſe-
curitas deteri⁹ ſtrauit. Et rõ hui⁹ ẽ:qꝛ talis ſe
curitas expellit timoꝛẽ. ꝛ expulſo timoꝛe hõ ẽ
q̃ſi ciuitas ſine muro:ꝛ dom⁹ ſine oſtio:ꝛ iõ fa
cillime capił a diabolo. Vñ Ber. Cõnexa ſunt
q̃dẽ religio ꝛ timoꝛ:nec manere põt alteꝝ ſi-
ne altero. vñ Ecc. xxxiij. Timẽti deũ nõ occur
rẽt mala:ſʒ ĩ tẽtatiõe de⁹ illũ ꝯſuauit ꝛ liberabit
a malis. Scðʒ malũ ẽ ꝺſidia ſiue pigritia:q̃ ẽt

nō ſolū ad fugā ſʒ ad pugnā tardi ſumus qꝛ
ꝑ iacula tentationē boni excitant̄ ad bonum
opus:ꝛ in tētatiōib⁹ cōſtituti q̄rūt adiutoriū
dn̄i ꝛ ſuffragia ſctōꝝ:orāt:ieiunāt:genua fle-
ctūt:ꝛ ſic de alijs. Sed q̄ in pace ꝛ ſine tētatio
ne ſūt:deſides efficiunt̄. Et ergo illa pax recte
cōparat̄ rubigini. qꝛ nihil ita cōſumit ferrū
ſicut rubigo:ſic otiū mētē hoīs. Sʒ qn̄ cū ferro
opat̄ tūc mūdat̄ ꝛ ſplēdidi⁹ reddit. Sic boni ꝑ
tētatiōes a rubigine pctī purgant̄:ꝛ ad debi
tū cādorē pīter ꝛ ſplēdorē ꝑducunt̄. Tertiuʒ
malū ē elatio qꝛ tales q̄ nō tētant̄ qn̄qȝ putāt
ſe tā ſctōs eē q̄ diabol⁹ nō audeat eis appro-
pinq̄re:cū tn̄ ꝯ̄ꝛiū pori⁹ deberēt cogitare ꝛ cre
dere ſe debiles ꝛ adeo infirmos q̄ oī tētatiōi
ſuccūberēt:ꝛ ꝓpt̄ hoc op̄a ꝛ mīſicors de⁹ eos
tētari nō ſinit. Quartū eſt ꝯ̄tēpt⁹ fratrū ꝛ ꝓxi
moꝝ. Cū em̄ talis q̄ eſt in pace ꝛ ſine tētatiōe
audit alios tā īcōſuetas ꝛ inauditas tētatio
nes pati ꝯ̄tēnēdo ꝓximos dicitq̄ tales cogita
tiōes nō deberēt i xp̄ianū cadere nec em̄ xp̄ia
nus deberet talia cogitare:ꝛ q̄ ille viliſſim⁹ ē
q̄ talia cogitat:ꝛ ſic ſpnit alios tētatos credēs
eos eē malos:ꝛ ſe ob id qꝛ nō tētat̄ eſtimās
bonū cū ecōuerſo ipi tētati ſūt filij dei:ꝛ ipi q̄
nō tētant̄ fortaſſis inimici dei ꝛ filij diaboli.
Quītū malū eſt duritia cordis ꝛ ī mūda ad ꝓ
ximos q̄ ſic tētant̄. Nā adeo illi q̄ nō tētātur i
eos obdurant̄ vt ēt eis nec ꝯ̄dolēdū nec ꝯ̄mi
ſerendū putēt. Dicūt em̄ q̄ excoriād⁹ vel cō
burend⁹ eſſet q̄ talia cogitat. Quis vnq̄ au-
diuit tales incōſuetas ꝛ inauditas tētatiōes
Et qn̄ q̄s ſic obdurat̄ ꝯ̄tra ꝓxios ꝛ nō ꝯ̄patit̄
eis ē ſignū q̄ ille nō eſt bon⁹ neqȝ ꝑfect⁹. Sʒ
qn̄ q̄s ex corde cōpatit̄ ē ſignū bonitatis. Un̄
gre. In quāto q̄s ꝑfect⁹ ē in tāto pl⁹ ſentit do
lores alienos. ¶ Quātū ad tertiā partē iſti⁹
ſermōis nota exēplū de cōtinua tētatiōe dia
boli. Fuit q̄dā mōach⁹ fili⁹ ſacerdotis idoloꝝ
q̄ cū paruul⁹ eēt:ꝛ tpe q̄dā cū patre ei⁹ intra-
ret tēplū idoloꝝ vt ſacrificaret idolis intrauit
ꝛ ipe poſt eū occlte ꝛ vidit ſathanā i ſolio ſe-
dētē ꝛ oēʒ militiā ei⁹ aſtātē. Et ecce repente
vn⁹ ex ꝓncipib⁹ ei⁹ vēiēs adorauit eū. Cui di-
xit diabol⁹. vn̄ vēis? At ille. Fui i illa ꝓuincia
ꝛ ſuſcitaui bella ꝛ effuſiōes ſāguinū. Et dixit
ad eū diabol⁹ i q̄nto tpe hoc feciſti? Et r̄ndit.
In.xxx.dieb⁹. Et iuſſit eū flagellari dicēs ſo-
lū tāto tpe hoc feciſti? Et ecce ali⁹ vēit ꝛ ado
rauit eū. Et ab eo īterrogat⁹ vn̄ vēiret? R̄ndit
fui i mari ꝛ ſuſcitaui vētos ꝛ ꝯ̄motiōes:ꝛ ſub
merſi naues cū hoīb⁹. Et dixit ei diabol⁹. In
q̄nto tpe hoc feciſti? R̄ndit ille. In viginti die
bus. Et hūc ſilr̄ flagellauit. Et terti⁹ vēit ꝛ ſi
milia nūciauit dicēs. In nuptijs feci diſſētio
nes:ꝛ ipʒ ſpōſū occiderūt. ꝛ hūc ſilr̄ iuſſit fla-
gellari. Et ali⁹ venit dicēs. ecce. xl. ānis quē-
dā monachū īpugnaui ꝛ vix iſta nocte ꝓua-
lui ꝛ feci eū fornicari. qđ diabol⁹ audiēs mox
ſurrexit ꝛ oſclat⁹ ē eū:ꝛ tollēs coronā quā ha
buit poſuit i capite ei⁹:ꝛ fecit eū ſibi ꝯ̄ſedere.
et ille cū hoc vidit ītra ſe dixit. Ve magn⁹ val
de ē ordo mōachoꝝ:ꝛ ſtatī fuit fact⁹ mōach⁹.

¶ Dn̄ica ſcđa de. xxiiij. gn̄ib⁹ hoīm q̄ falſi-
ficant fidem. Sermo. xlj.

Mulier magna ē
fides tua fiat tibi ſicut vis. Mat.
xv. Mar. vij. Art. iuij. pn̄i. Illud eſt
pri⁹ q̄ nō exn̄te n̄ ſt̄ alia:ſʒ ſine fide
alie v̄tutes nihil ſt̄ q̄ntū ad vtilitatē aliquā:ꝫ
fides ē ꝑma v̄tutū ꝑma via ad celū ducēs. vn̄
Heb. xj. Impoſſ̄e ē ſine fide placeř deo ꝫ ſi ſal
uari volum⁹ p̄e oīb⁹ opʒ nos hr̄e fidē exēplo
iſti⁹ mulieris chananee quā xp̄s laudauit in
verbis ꝓmiſſis dicēs. O mulier magna eſt fi-
des tua. ¶ Unde ſciēdū q̄ fides eſt frequen
ter ꝑdicāda xp̄ifidelib⁹. Un̄ đr in decre. Fidei
ſymbolū eſt publice predicādum laicis. đ cō
ſe. di. iiij. Symbolū. Inſup fides a xp̄ifidelib⁹
diligēter eſt ſeruāda ꝛ cuſtodiēda:tum qꝛ ne
ceſſaria eſt ad ſalutē vt bona opa ſint meri-
toria. tum qꝛ diabol⁹ ei magis inſidiat̄ q̄ bo
nis operib⁹:qꝛ bōa opa nō ſaluant̄ ſine fide
Un̄ Aug. Sicut rami ex ariditate radicis are
ſcunt:ita ꝛ quelibet opera lʒ videātur bona
nulla tn̄ ſunt ſi ſoliditate fidei diſiungātur.
Unde nimiū op⁹ in fide ꝛ in gratia factū pl⁹
placet deo q̄ oīa opera vnq̄ facta ab homi-
nib⁹ infidelibus. Ex hoc pʒ q̄ fides eſt homi
ni valde vtilis. Ipſa em̄ fecit hoīem filiū dei
in baptiſmo. Gal. iij. Oēs filij dei eſtis per fi
dem. Ipſe em̄ impetrat a deo quicquid vult.
Unde Mat. viij. Sicut credidiſti fiat tibi. ipa
em̄ ē fundamētū oīs meriti. de quo apl̄s di-
cit. j. Coꝝ. iij. Fundamētū aliđ nemo pōt po
nere preter illud qđ poſitū eſt qđ eſt xp̄s ie-
ſus. i. fides xp̄i. Unde Aug. Fides eſt bonoꝝ
oīm fundamentū fides eſt humane ſalutꝭ ini
tiū. Nam extra fidem nō eſt ſalus. Unde oēs
iudei heretici ꝛ pagani ſūt in ſtatu dānatoꝝ
Un̄ Mar. xvj. Qui crediderit ꝛ baptizat⁹ fue-
rit ſalu⁹ erit:q̄ vero nō crediderit cōdēnabit̄.
Un̄ ēt Aug. nemo liberat̄ a dānatiōe q̄ facta
eſt ꝑ adā niſi ꝑ fidē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Un̄ oēs q̄
ſaluati ſūt ab initio mūdi i fide ſaluati ſūt q
illi q̄ ante tp̄s xp̄i vixerunt crediderūt xp̄ʒ vē
turū ꝛ redēpturū gen⁹ hūanū ſicut nos q̄ poſt
xp̄m venim⁹ credimus, hec eſſe facta. Unde
Ber. Multi ante ſaluatoris aduentū deū oī-
potētē timētes ꝛ diligētes ſue ſalutis gratiſ
ſimū ꝓmiſſorē credētes in promiſſionē fidelē
ſꝑantes certiſſimū redēptorē in hac fide ꝛ ex
pectatiōe ſaluati ſūt. ¶ Un̄ in ꝑnti ſermone

dicēdū eſt quō xp̄iani multiplr falſificāt fidē
in maximū periculū aīaꝝ ſuaꝝ. Nā quicūqꝫ
vult ſaluari opꝫ cū verā integrā ꝛ certā fidē
cū bonis operib⁹ approbatā hr̄e. Primi igit̄
ſunt q̄ dubitāt de fide ꝛ tales ſolent dicere ſi
ſic ē ſicut ſcriptura dicit ꝛ fides catholica te-
net magnū q̄d eſt. Nō em̄ ſimplr̄ ꝯtradicūt
ſcripture ꝛ fidei:ſꝫ tn̄ nō firmiter tenēt ꝛ cre-
dūt. Et tales ſi ſic decedūt dānabūt̄ qꝛ fides
xp̄iana dꝫ eē fortis in hoīe vt ſi etiā āgel⁹ de
celo deſcēderet ꝛ aliā fidē p̄dicaret ſibi credē
dū nō eſſet vt p₃ p apl̄m Gal.j. Sed hoc nō
eſt itelligēdū de his q̄ temptant̄ cū amaritudi
ne cordis de fide. Tales em̄ reſiſtūt dn̄o:qꝛ ꝫ
Gre. in paſtorali humanū eſt in corde tētatio
nē p̄peti demoniacū vero eſt in certamine tē
tationis ſupari. vn̄ querit̄. Si quis tp̄e anti-
chriſti vel al's in pſecutione fidei fidē ſuaret
in corde ſꝫ ppter timorē mortis vl' amiſſionē
reꝝ tp̄aliū ore ꝯſentiret antixp̄o vel aliis he
reticis vel iterrogat⁹ obiiceret fide ꝑpter iſtū
timorē iā dictū an talis q̄ ſtat i tali pposito ſit
in via ſalutis. R̄n̄r nō:qꝛ xp̄ian⁹ q̄ eſt in via
ſalutis nō ſolū dꝫ hr̄e fidē in corde:ſed etiam
ꝯfiteri ore. vn̄ apl's ad ro.x. Corde credit̄ ad
iuſtitiā:ore aūt ꝯfeſſio fit ad ſalutē. Ergo q̄ fi-
dem ſuare volūt in corde ꝛ ore nolūt ꝯfiteri
tales ſine dubio ſtāt in ſtatu dānationis. Et
in ſignū hui⁹ ꝯfirmatiōis ſacr̄m dat̄ in fronti
bus:vt q̄libet xp̄ianus libere audeat nomen
xp̄i notare ꝛ ꝯfiteri etſi ꝑpterea deberet oīb⁹
tp̄alib⁹ ſpoliari:ꝛ qđ magis eſt etiā ſi debe-
ret mori ꝛ maxie illa q̄ ſūt de neceſſitate fidei
ꝛ ꝯcernūt honorē dei ꝛ ad ſalutē ꝑximi. vn̄ đr
in decre. Cōſtātia dꝫ eſſe tāta vt pri⁹ auferat̄
vita q̄ fides. xxij.q.viij. ꝯuenior. Scđi ſunt q̄
articl'os fidei addiſcere negligūt cū dn̄t eos
diſcere ꝛ dn̄t eos ſcire:q̄lꝫ ei xp̄ian⁹ cū ad an-
nos diſcretiōis ꝑuenerit tenet̄ addiſcere ꝛ ſci
re ſymbolū apl'oꝝ:niſi eēt īpoſſibilitas īgenij
ſic q nullo mō addiſcere poſſet ergo q̄cūqꝫ ar
ticl'os fidei friuole ꝛ ex ꝯtēptu addiſcere nol-
let cū addiſcere poſſet peccaret mortalr̄. vn̄ đr
ī dec. Paruuli facti adulti tenēt̄ ad fidē quā p
eis ſpopōderūt offerētes eos ad baptiſmū:ꝛ
illi dn̄t eos docere ſymbolū ꝛ orōnē dn̄icaꝫ.
de ꝯſe. di. iiij. vos añ oīa. Tertij ſunt q̄ p̄ſum-
ptuoſe fidē pſcrutari volūt ꝛ nil credere niſi q
poſſit eis rōne liq̄da demōſtrari q̄ plerūqꝫ i er
rorē labūt̄ ꝛ tales mortalr̄ peccāt:ꝛ meritū fi
dei p̄dūt:qꝛ ſm̄ Gre. Fides nō hꝫ meritū:vbi
hūana rō prebet experimētū. Impoſſibile eſt
em̄ fidē p rōneꝫ pſcrutari. vn̄ Gre. in omel'. Fi
des eſt eaꝝ reꝝ q̄ apparere nō p̄nt:q̄ ei appa-
rēt fidē nō hn̄t:ſꝫ agnitionē. Quarti ſūt q̄ tp̄a
ꝛ dies egyptiacos obſeruant. ¶ Vn̄ querit̄
vtrū liceat aliq̄ñ tp̄a obſeruare. R̄n̄r ſi tēpus
obſeruet̄ in his actib⁹ q̄ depēdēt a cauſa na-
turali:puta ab iſluētia plāetaꝝ ꝛ curſu ſyde
rū:ſicut potiōis ſumptio i medicinalib⁹ agro
rū ſeminatio arborum plātatio ꝛ ſic de aliis
hoc nō eſt idolatrie ſed ſagacitatis ꝛ prudē-
tie ꝛ nullū pctm̄ ē. Si vero obſeruent̄ tēp⁹ et
dies i aliis actib⁹ q̄ ſolū depēdēt a libero arbi
trio hoīs:puta mercatio:vxoris ductio: her-
baꝝ collectio:ꝛ ſic đ aliis ſimplicib⁹ in talib⁹
obſuare tp̄a ꝛ dies egyptiacos eſt pctm̄ mor
tale. vn̄ dr in decre. xxvj.q.v. Non lꝫ xp̄iano
elemēta colere nec lune. nec ſtellaꝝ curſuꝫ ob
ſeruare in ꝯiugiis ſociādis:in herbis colligē
dis nec incātationes lꝫ attēdere ergo reph̄ēſi
bilr̄ peccāt q̄ in nocte natiuitatis xp̄i ꝛ Iohā
nis baptiſte incātatiōes ſuas faciūt. Pro quo
ſciēdū q q̄ñcūqꝫ ꝯtingit aliquē chriſtianuꝫ
aliq̄ ire vel aliqđ op⁹ ichoare p̄mo ſigno cruc̄
dꝫ ſe p̄munire ꝛ orōnē dn̄icā. Aue maria ſym
bolū dicere ꝛ ſic đ adiutorio dei ꝯfidere q ſibi
pſperabit̄ in his q̄ ad ſalutē ſuā ptinet. vnde
Aug. Oīs dies bōa eſt:qꝛ ſicut de⁹ p̄mā diē fe
cit:ſic ſcđam diē ꝛ tertiā ꝛ ceteras fecit: ergo
null⁹ obſuet q̄ die đ domo exeat vl' aliqđ op⁹
ichoet. In ꝯtrariū faciūt illi q̄ obſeruāt diē inno
natiōis ꝛ inocētiū ꝛ alios p̄ter dies eē egyptia
cos. Unde Aug. Nō obſeruentur dies egyp-
tiaci. Quinti ſunt q̄ obſeruāt ſōnia ꝛ q̄ ſeruāt
auguria ꝯ q̄s đr Leui. xix. Nō auguriabimi
ni neqꝫ obſeruetis ſomnia. Nā ſōnia q̄ñqꝫ ac
cidūt naturalr̄:q̄ñqꝫ ex p̄cedētib⁹ cogitatiōib⁹
ꝛ occupatiōib⁹. vn̄ Eccl'. v. Multas curas ſe-
quunt̄ ſōnia:ꝛ q̄ſi frequēter accedūt ex illuſio
ne diabolica. vn̄ đr in decr. Sōniū deceptoriū
q̄ñqꝫ demōes īmittūt. xxvj.q.iij. ſciēdū. Itē q̄
volūt exponere ſōnia illi duplr̄ peccāt. p̄mo i
hoc q putāt ſōnia eſſe vera. ſcđo q alios īfor
māt. Vn̄ xp̄ian⁹ nō dꝫ ſōnia curare:ſꝫ oīa deo
ꝯmittere. vn̄ Cato. Sōnia ne cures nā fallūt
ſōnia plures. Sexti ſunt q̄ p ferrū cādens:vl'
aquā bulliētē vl' duellū tētāt deū qđ ē graui
ter ꝓhibitū. ¶ Septimi ſūt q̄ qđ ad phitoniſ
ſas accedūt ꝛ q̄dā occl'ta eis req̄rūt. ſ. furta ꝛ
hmōi qđ ſtricte ꝓhibitū ē vt p₃. xxvj.q.v. nō li
ceat. Ubi đr q talib⁹ credūt aut ad iterrogā-
dū eas domos eaꝝ itroeūt: aut ad ſuas pro-
prias domos itroducūt ſciāt ſe fidē ꝛ baptiſ-
mū p̄uaricaſſe ac paganū ꝛ apoſtatā ꝛ dei ini
micū eē irā dei i ppetuū grauit̄ meruiſſe. Et
nota q oēs q̄ ad tales phitōiſſas accedūt mor
talr̄ peccāt:qꝛ nō lꝫ ꝯſiliū a diabolo q̄rere: qꝛ
nr̄ ē mortalis inimic⁹ ꝛ ſp hꝫ malā volūtateꝫ
ꝯ nos quō ipediat nos a ſalute nr̄a. Et inſup
nō eis credēdū ē:qꝛ diabol⁹ q̄ per eos loquit̄
ſcđꝫ dictū xp̄i in euā. Io. viij. mēdax ē ꝛ pater
ei⁹. ſ. mēdaciū. qꝛ ſunt ſibi magis ꝯtraria. vn̄ exē-
plū. Quidā comes i vna ciuitate ſui dn̄ij ha-

buit talē phitoniſſaȝ q̄ occulta ⁊ ſecreta māi
feſtabat:ad quā acceſſit tētās eā: ⁊ q̄ſiuit ab
ea de duob⁹ eq̄s dicēs eos ſibi eſſe furatos:⁊
ip̄a indicauit ei vbi ⁊ quo veniſſent.⁊ comes
O q̄ grāde mētita es ⁊ illos de q̄b⁹ dicis in-
nocēter iculpas q: eq̄s adhuc in ſtabulo meo
habeo. Octaui ſūt q̄ fatū tenēt ⁊ tales graui-
ter peccāt. Dicūt ei qñ hō male moꝛit̃ ſiue ſuſ
pēdat̃ ſiue cōburat̃: ſic opoꝛtuit fieri:q: deus
ſic voluit:⁊ ſic oꝛdinauit:⁊ in tali hoꝛa nat⁹ ē
q̄ talia faceret:⁊ ſic pati debuit hoc ē ꝫ hono
rē dei loq̄:q: de⁹ eſt ſumme bon⁹ ⁊ nō vult niſi
bonū. vñ ap̄ls.j.Theſ.iiij. Hec eſt volūtas dei
ſctificatio vr̄a. Ergo aſcribi dȝ ꝓpriei malitie
hoīs:⁊ nō oꝛdiatiōi diuine. vñ tales q̄ hoc cre
dūt ⁊ dicūt grauiter offendūt:de hoc q̄re.ier.
xxj. S Noni ſūt q̄ augurīū obſeruāt qđ augu
riū attēdit̃ in geſtu ⁊ cātu ⁊ volatu auiū.v.g.
Qñ gallina cātat ⁊ canis latrat ⁊ coꝛnu ſuper
domū ſe locāt ⁊ lep⁹ vel lup⁹ ꝑ viā currit ⁊ cu
cul⁹ clamat:⁊ ſic de alijs q̄ oīa ſūt vana ⁊ ſup-
ſtitioſa. R Decimi ſūt q̄ falſificāt fidē q̄ necro
mātiā exercēt q̄ fit ꝑ moꝛtuos ſuſcitatos. Sȝ
iſta necromātia eſt apud vulgares hoīes vſi-
tata:ergo de ea in p̄nti nō loquimur. Scien-
dū tñ circa moꝛtuos plures hoīes vanitates
attēdūt. P̄ꝛio ei dicūt q̄ qñ agonizās ſudoꝛeȝ
emittit q̄ ſit baptiſm⁹ q: ſicut in igreſſu ē ba-
ptizat⁹ ſic i egreſſu exudat eūdē baptiſmū: q̄
eſt erroneū. Itē aliqui dicunt q̄ aīa recedēs a
coꝛpoꝛe nō habeat requiē dōec ei pulſatū fue
rit. Itē aliqui dicūt iterum qñ fit pulſus cū cā
panis q̄ anima eoꝛū ꝯſitearur qđ eſt valde er
roneum. Item ſilr̄ aliqui dicunt q̄ qñ anima
egreſſa eſt a coꝛpoꝛe:tunc prima nocte perno
ctabit cū btā ꝟgine:alia cū btā Gertrude.ſe-
cūda cū beato Michaele angelo. tertia nocte
vadit ſcđȝ qđ diffinitū ē de ea:qđ eſt erroneū.
vñ de pctōrib⁹ dr̄ Job.xxj. Ducūt i bonis dies
ſuos ⁊ in pūcto ad infernū deſcēdūt. Silr̄ di-
cēdū eſt de bonis ⁊ ꝑfectis ⁊ innocētib⁹ q̄ ime
diate volāt ad celū:ſȝ q̄ ſunt mediocriter bo-
ni imediate ducūt̃ ad purgatoꝛiū. Itē aliqui
dicūt q̄ ſabbato de ſero aīe exeāt de purgato
rio ⁊ requiē habeāt vſq̄ ad ſecūdam feriaȝ: ⁊
tūc reintrabūt cū aliquis p̄mo ceperit labora
re. Et ex hoc volūt iferre q̄ ſit pctm̄ feria ſecū
da mane ſurgere ⁊ laboꝛare. Sed q̄ ſabbato
diu laboꝛat de nocte hoc ꝓ nullo reputāt cu-
ius oppoſitū veꝝ eſt. Qđ aūt aīe nō exibunt
de purgatoꝛio añ plenariā purgationē oſten
ditur. Matt.v. Nō exibis inde donec reddas
nouiſſimū quadrātē. vñ ēt Hūber. Nequaq̄
facies dei videbit̃ ab aliquo donec ꝑ penam
venialiū pctōꝝ quadrans minim⁹ perſoluat̃.
Itē aliq̄ exercēt ſuperſtitionē cū acu qua ca-
dauer moꝛtuū eſt cōſutū. L Undecimi ſunt

q̄ volunt frāgere liberꝝ arbitriū vt illi q̄ volūt
facere illicitū amoꝛē vel odiū iter hoīes. Vñ
aliq̄ dicūt ille eſt decept⁹: illa fecit ſibi q̄ non
pōt ab ea ſeparari. Sȝ rñdeo q̄ eſt mala ꝯſue
tudo ⁊ ꝓpꝛia volūtas ipſi⁹ hoīs. nā null⁹ hoīȝ
nec oēs demones p̄nt frāgere liberꝝ arbitriū
hoīs vt ꝺ neceſſitate eū opoꝛteat aliqđ malū
facere. vñ Aug. ⁊ ponit̃ etiā in decr. Peccatū
adeo volūtariū eſt q̄ nullo mō eſſet pctm̄ niſi
eſſet volūtariū.xv.q.j.ca.j. Uñ quilibet cū dei
adiutoꝛio p̄nt huic tētatiōi reſiſtere. Ap̄ls ad
Phil.iiij. Oīa poſſum i eo q̄ me ꝯfoꝛtat. Duo-
decimi ſūt q̄ circa ſoꝛtes ⁊ circa varias iſpectio
nes pſalmoꝝ:euāgelioꝝ ⁊ aliaꝝ ſcripturarū
futura p̄noſticare volūt. Itē q̄ ponūt cumulū
ſalis ⁊ ſedulas ſcriptas vl̄ nō ſcriptas i occul
to repoſitas dū cōſiderat̃ quā q̄s accipiat vel
ex feſtucis ineq̄lib⁹ ꝓpoſitis q̄s maioꝛē vl̄ mi
noꝛē accipiat:vel ex taxilloꝝ ꝓiectione i libꝛo
q̄ vocat̃ liber ſoꝛtiū vel ēt ꝯſiderādo q̄d aper-
to libꝛo ſibi p̄ꝛio occurrat:⁊ ſic ꝺ alijs. vñ dr̄ in
decr. Futura nō ſunt inq̄renda ex inſpectione
quarūcūq̄ ſcripturaruȝ.xxvj.q.v. Aliquanti.
M Tridecimi ſunt q̄ lunā adoꝛant:ſicut plu
res hoīes iueniūt̃ q̄ cū nouiluniū viderit ado
rāt flexis genib⁹ ⁊ depoſito caputio aut pileo
⁊ capite inclinato honoꝛāt ſuſcipiendo ⁊ alio
quēdo imo etiā plures illo die ieiunāt in ho-
noꝛe nouilunij:ſiue ſit dies dñica:i q̄ ſcđm oꝛ
dinationē eccl̄ie nō ē ieiunādū ꝓpter reſurre
ctiōis xp̄i letitiā:ſiue etiā quacūq̄ alia die cū
viderit nouiluniū exoꝛtū: que oīa habēt ſpe-
ciē idolatrie ab idolatris relicte:⁊ de q̄bus dr̄
Hie. q̄ fecerūt placētas regine celi.ſ.lune offe
rēdo eas ei. Itē aliq̄ venerant̃ ſolē. Exēplum
de vna vetula que credidit ſolē eē deū ⁊ vocauit
eā dñaȝ ſctāȝ. ⁊ aliqñ ſolē bñdixit cū certis ver
bis ⁊ cū quadā obſeruātia ſuperſtitioſa. Que
dixit ſe plus q̄.xl.ānos hoc crediſſe ⁊ mul-
tas ꝑ hoc infirmitates curaſſe:ſed poſtea cō-
pūcta in quodā ꝟmone cognoſcēs erroꝛē ſuū
reſpuit:⁊ ſic ampli⁹ ſeruiuit creatoꝛi ſuo ⁊ pe
nituit. Itē repꝛehēdunt̃ hoīes q̄ ſtulta vota pro
mittunt ⁊ eis fidē adhibēt.v.g. Ut illi q̄ can-
cros nō comedūt ꝓpter oculos ⁊ credūt q̄ ocu
li remaneāt i eadē ſanitate:ſicut tūc fuerūt il-
la hoꝛa qñ vouerūt illđ votū. Itē abſtinētes a
capitib⁹ aīaliū:⁊ volucrū ⁊ piſciū ne capite
īfirment̃. Itē q̄ in q̄nta feria quatuoꝛ tēpoꝛuȝ
nolūt comedere carnes:⁊ credūt q̄ peſtilētiā
ꝓpter hoc poſſunt euadere. Itē q̄ tertia feria
nō intrant balneū:⁊ dicūt q̄ hoc valeat ꝫ fe-
bꝛes. Itē incēdētes lumina ſcti Blaſij ꝯſecra
ta ⁊ cū his mēſurātes vel etiā cū ſtola ꝯſecra
ta:vl̄ cruces faciūt eū palmis ꝯſecratis tp̄e q̄
legit̃ paſſio:⁊ nō alio die vel ēt q̄ palmā conſe
cratā glutiūt. Itē q̄ ſabbato nō ꝑcindūt cri-

nes nec caput lauāt:nec balneū īret.Itē ali
q̄ mulieres q̄ illo die n̄ filāt nec fimū d̄ ſtabu
lo exportāt:ꝛ ſic de alijs.Cū ſcd̄m Hoſt.Sab
batꝭ dieb⁹ debem⁹ pl⁹ laborare: ne nos xp̄ia
ni videamur iudaizare.Itē q̄ ī natiuitate vl'
ī die paſche vl' pēthecoſtes abſtinēt a carni
bus:ꝛ qꝛ talia vota vt frequēter ſūt ſupſtitio
ſa:ḡ tales hoīes pponere dn̄t ꝯfeſſorib⁹ ſuis
vl' alijs ſacerdotib⁹ diſcretꝭ ꝛ litteratis intē
tionē fidē ꝛ cām q̄re talia vouerunt eoꝝ iudi
cio relinquēdo vtrū debeāt ea ſeruare: vl' in
alia meliora opa ꝯmutaꝛ. ¶ Quartidecimi
ſūt q̄ cū mulierib⁹ ꝛ parētib⁹ ſupſtitiōēs exer
cēt.ꝟbigrā.Sicut mulierē cū difficultate pa
rietē circūcingāt.cingulo viri eo leui⁹ pariat
Itē q̄ dicūt mulieres morientes in partu vel
puerperio nō poſſe clare faciē dei videre:ſꝫ p
velamē.Et dicūt q̄ mulierib⁹ nocet q̄ ī par
tu piclitent̄ qđ eſt falſum:niſi eſſent culpabi
les q̄ abortū paterēt̄ Puero vero ſic morienti
in vtero nocet.qꝛ nunq̄ videbit faciē dei.Itē
aliq̄ ſimplices dicūt q̄ puer q̄ morit̄ ſine ba
ptiſmo ille morit̄ ſine aīa qđ eſt falſum quia
puer q̄ viuit in vtero mr̄is hꝫ alam. Aīa em̄
dat vitā corpi:ꝛ ſi morit̄ ante baptiſmū tunc
aīa illi⁹ pueri deſcēdit ad limbū pueroꝝ ꝛ ibi
nō habebit penā ſenſ⁹: qꝛ nō eſurit neq̄ ſitit
neq̄ frigus patit̄ ꝛ ſic de alijs paſſionibus ꝛ
penis.Sed habebit penā dāni.i.q̄ eternalit̄
carebit dei viſione.Ergo dicēdū eſt ille puer
obijt ſine ſacro baptiſmi: ꝛ ſic ille puer non
morit̄ ſine anima: qꝛ ſi moritur vtiq̄ habuit
alaꝫ.Itē q̄ mulieres faciūt ſteriles illi tot ho
micidioꝝ rei eſſe vident̄:quot cōcept⁹ conati
ſunt īpedire.Iteꝫ q̄ occidūt pueros in vtero
matris ſciēter ſicut ille meretrices q̄ gerunt
ſe pro virginib⁹ tales cū īpregnate fuerint fe
tus in vtero occidūt.Ue eis ꝛ ēt illis antiq̄s
vetulis q̄ dāt talib⁹ auxiliū ꝛ ꝯſiliū ad occidē
dū tales pueros in vtero mr̄is:qđ ē maximū
pctm̄:qꝛ alio mō exuperat homicidiū cuiuſcū
q̄ xp̄iani baptiſati:ꝛ rō ē:qꝛ ī puero iſto occi
dit̄ aīa cū corpe ſꝫ in hoīe baptizato ſolū cor
pus occidit̄. vn̄ Aug.Maius piculū ac dānū
eſt in amiſſione vni⁹ aīe:q̄ mille corporū.Itē
q̄ cū gladio euaginato bn̄dicūt mulieres in
puerperio:ꝛ exufflāt cādelā incēſam in faciē
eius qđ oīno eſt ſupſtitioſum. Itē aliqui po
nunt ſcobaꝫ infra ſtramina vbi mulier iacet
in puerperio.Itē aliq̄ ponūt pueros ante ba
ptiſmū infra ſcānū q̄ oīa ſunt vana ꝛ ſuperſti
tioſa ꝛ religiōi xp̄iane ꝯtraria: ſed ſi ibi thus
adolet̄ ꝛ lumen cōſecratū accendit̄ vel aqua
benedicta aſpergit̄:vel ſignū crucis ibi habe
tur talia eēnt licita ꝛ deifica.Quidecimi ſūt
q̄ literas circa ſe ponūt vel portāt ꝛ fidē adhi
bēt illis literis vel orationibus vel caracteri
bus ī eiſdē ſcriptis q̄ qn̄ inſpiciūt vel orāt vl'
circa ſe portāt credūt ꝛ nō poſſe cōburi vel ſub
mergi vel vulnerari. Itē q̄ ſcribūt literas cō
tra dolorē dentiū vel oculoꝝ vl' aliarū īfirmi
tatū oēs tales grauiter peccāt:ꝛ ſilr̄ q̄ portāt
ꝛ q̄ docēt. Itē litera q̄ dr̄ longitudo xp̄i repro
bat̄ qꝛ in ea ſcribunt̄ noīa incognita:ꝛ etiam
oēs litere q̄ tenēt q̄ q̄cūq̄ circa ſe portauerit
eaſdē nō poſſit cōburi nec ſubmergi:ꝛ mulie
res q̄ eas circa ſe portāt nō poſſunt periclita
ri in partu q̄ oīa ſunt ſuperſtitioſa. ¶ Deci
miſexti ſunt q̄ carminānt hoīes vel pecora:ſe
nes:vel iuuenes.Et hoc fit multiplicit̄. Pri°
caput īfirmi hoīs cingūt ꝛ mēſurā cū cingu
lo pprio:ꝛ tūc ponūt cingulū ſub pedib⁹ ei⁹
ꝛ infirm⁹ dicit̄ meli⁹ te caleo q̄ porto. Item
oculos bn̄dicūt ꝛ cū manu certā tāgūt: ꝛ cuꝫ
tali manu oculos infirmi ꝯtingūt aliq̄ ꝟba.ſ.
ſupſtitioſa addētes.Itē aliq̄ lauāt oculos ex
lotione pedū qđ ē oculis magis nociuū q̄ p
ficuū.Itē aliquos infirmos ponūt ad terraꝫ
ad modū crucis: ꝛ cū filo eos mēſurāt ꝛ tale
filū cōburūt ꝛ cinerē dāt infirmo ad potandū
cū aq̄:q̄ ē tacendo hauſta.Itē q̄dā ſupſtitioſe
quoſdā p aquā fluidā ducūt.Itē aliqui,q̄cq̄
vertūt ſe ꝯtra ortū ſolis. Itē q̄dā q̄ſdā ducūt
infirmos ad arbores ꝛ faciūt eos quaſſare ar
borē Itē q̄dā carmināt equos vel alia aīalia
cū de mane ad paſcua vadūt,ne a lupis ledā
tur qđ ē diabolicū.Un̄ legit̄ exēplū q̄ q̄dā de
uot⁹ hō pgēs ad ſiluā vidit diabolū in ſpecie
hūāna,cuſtodire porcos:ꝛ tūc in autūno cuꝫ
porci pellūt̄ ad ſiluā ꝛ comedūt glādes.Quē
iſte deuotus heremita interrogauit q̄d ibi
faceret ꝛ ipſe r̄ndit.Cuſtodio iſtos porcos ne
a lupis,ꝛ feris deuorent̄:qꝛ carminatrices car
minauerūt eos.Ut ergo illis carminib⁹ fides
adhibeat̄:ꝛ hoīes iſti in iſto errore pmaneāt
iō illos cū diligētia cuſtodio.Itē q̄dā ſūt icā
tatores ſerpētū ꝛ eos carmināteſ.Itē q̄ gla
dios portāt ne eos ledere poſſint carminizāt
Itē q̄ ſanguine vulneris carminizat cum hō
cruētat ꝛ vulnerat⁹ ē vt ieſus.Itē qui canes
ꝛ lupos cū vulnerib⁹ xp̄i carminizant. Itē q̄
inimicos ꝛ alios qui dāna intulerūt ne poſ
ſint limites terre ſue vl' cepta locoꝝ exire car
minizāt. Iteꝫ q̄ amicos ꝯſāguineos vl' alios
delectos bellū ineūtes vl' iter pegrinationis
arripiētes carminizāt.Itē q̄dā dicunt q̄ btā
virgo maria. Ioh̄.euāgeliſtā carminauit cū
ſemel caput ſuū doluit:qđ falſiſſimū ē.Et ſic
ex hoc volūt īferre q̄ licitū ſit carminare:ꝛ ſic
conant̄ ſe excuſare ꝛ defendere cū falſitate:vt
poſſint ī pctis ſuis,manere.Sciēdū q̄ oēs iſti
q̄ ſic carmināt alios vl' ſe permittūt carmina
re:vel ſuos pueros portāt ad carminatrices
grauiter peccāt maxime qn̄ antea ſunt mo

nii:nec tñ deſiſtere voluñt. Nota ēt φ talia car
mina non hñt efficaciã ſanãdi qꝛ ſanare ho-
minē ſine medicina eſt miraculū q̄ꝺ ꝯuenit
ſoli deo ⁊ ſctis:q̄ ex diuina oꝑatiōe hoc impe
trãt holb⁹ φ ſine medicam inib⁹ curant̃ vl̃ ſa
nant̃. Querit̃ quare vident̃ talia qñq꜡ iuuare.
℟ hr hoc fit p̄incipalr̃ ꝓpter firmã fidē quaꝫ
holes hñt ad talia carmia:⁊ ad tales carmia
trices:qꝛ tūc de⁹ ꝑmittit al'qñ φ hol videant̃
qñq꜡ iuuare:cū de ſe nullaꝫ efficaciã habeãt.
Uñ dꝛ in decr. Carmina vel ſoꝛtilegia nihil ꝓ
ſtãt īfirmãtib⁹.xxvj.q.vij. Admoneãt. Si eī ñ
adhererēt fidē⁊ fiduciã ad talia:tūc nil iuuarēt
Et q̄cūq꜡ ī talib⁹ carminib⁹ credūt⁊ ꝯfidūt ⁊ a
deo recedūt cū fiducia cordis ſui īcidūt ī male
dictionē dei. Hiere.xvij. maledict⁹ hō q̄ ꝯfidit
ī hole ⁊ ponit carnē brachiū ſuū. Glo.i. Irre-
fragabil̃r a dño recedit coꝛ ei⁹. Decimiſepti-
mi ſūt q̄ ſoꝛtilegia cū ſacr̃is exercēt vt qñq꜡ cū
baptiſmo:⁊ qñq꜡ cū ſacr̃o euchariſtie. Itē aliq̄
ſimplices ex q̄dã ſimplicitate adoꝛãt calicē
in eleuatiōe miſſe tã̄ꝗ ibi ſit ſepulchꝛū xp̄i ⁊
nō ſacr̃m. De hoc q̄re ĩfra ſer.lxxx. T. ꝑ De
cimioctaui ſunt q̄ dicūt φ aliq̄ holes eis ī no
cte appeãt:⁊ q̄ſi īter opprimēdū ponãt ſe ſub
eos ſꝫ falſuꝫ ē,qꝛ eſt ꝓpri⁹ ſãguis in homine.
Et hoc ex eo appꝫ:qꝛ vt frequēt̃ ꝯtigit qñ hō
ſupīe iacet ⁊ ī doꝛſo: ⁊ ꝗ̄cito ſe v̄tit: tūc nihil
pl⁹ ſētit. Itē aliq̄ dicūt φ qñ ſonitū audiūt in
ſiniſtra aure ſit ſignū φ aliq̄ detrahant illis.
Sꝫ ſi ſētit ī dextera aure:tūc credūt φ aliq̄ lo
quãt̃ bōa ꝺ eis. Itē aliq̄ qñq꜡ ſētiūt puſtulas
ī lingua ⁊ dicūt aliq̄s mētiēdo detraxiſſe eis.
Deciminoni ſūt q̄ credūt φ diana cū exercitu
ſuo de nocte ambulet ꝑ multa ſpacia. Itē ali
q̄ de nocte ꝑparãt mēſaꝫ ⁊ vaſa diſcooperiūt
vt manes debeãt illa replere:⁊ ip̄is holb⁹ foꝛ
tuniū ꝓbere:⁊ ſic ſacrificãt mãmone vt diui-
tes fiãt. Itē aliq̄ dicūt φ manes vl̃ penates ꝺ
nocte eq̄tãt eq̄s ſuos vel poꝛtãt pueros ſuos
ſuꝑ tectū. Uiceſimi ſunt q̄ ſciūt chiromãtiã ⁊
ſt̃ illi q̄ manū holś ab ītra īſpiciūt.⁊ ibi ꝑ quã
dã crucē ī manu exñtē cognoſcere volūt ꝗ̄ ci
to tal̃ hō moꝛi debeat. Itē aliq̄ inſpiciūt vn-
gues holś:⁊ ſic agnoſcere volūt vtꝝ aliq̄d no
uitatꝭ illi hol ꝯtingat. Uiceſimiprimi ſūt q̄ cū
ſit̃ ī mr̃imonio ꝯueniūt:⁊ q̄ ꝓm⁹ obdoꝛmiat φ
⁊ illū ꝯ citi⁹ moꝛi ꝯtingat. Uiceſimiſcđi ſunt q̄
credūt qñ ip̄ſis de mane vna vetl̃a veniat ob
uiã φ illa die nō habebūt foꝛtuniū. Et tales
cū ꝓpoſito faciūt ſibi puerū obuiã venire qñ
aliqñ arduū op⁹ volūt īchoare. Itē aliq̄ credūt
q̄ꝺ ſi emãt eq̄s a ꝑſbyteris vl̃ religioſis φ tūc
nō habebūt foꝛtuniū cū illis. Itē aliq̄ credūt
φ ſi de mane ſurgãt a ſiniſtro latere vl̃ ēt ſini
ſtrū calceū ꝑmit⁹ arripiãt:vl̃ ēt tunicã vel ēt
camiſiã īdirecte īduãt φ illa ſint ſigna īfoꝛtu

nij. Uiceſimitertij ſūt q̄ ſpē ſuã totalr̃ non po
nūt ī ip̄ꝫ deū ſꝫ ī aliq̄ꝺ creatū. Pro q̄ ſciēdū φ
ſpes ē duplex.ſ.ſpes ſalutꝭ ⁊ ſpes auxilij. ſpes
ſalutꝭ ſolūmō ponēda ē in deū:ſꝫ ſpes auxilij
ponēda ē ī btãꝫ v̄ginem mariã ⁊ ī ſctōs ⁊ in
bonos holes q̄ pñt nos iuuare īterceđēdo ꝓ
nob̄ ad deū ⁊ ſignant̃ ſcī ī celo exñtes ſunt a
nobis venerãdi tã̄ꝗ noſtri fideliſſimi īterceſ
ſoꝛes ⁊ mediatoꝛes apꝺ deū. ℚ Uiceſimiq̄rti
ſūt q̄ aliq̄d eq̄lit̃ deo ⁊ aliq̄d ſupꝛa deū diligūt
Et hoc idē erit eoꝝ de⁹. Aug. hoc ab hole pl⁹
colit̃ q̄ꝺ ꝑceteris pl⁹ diligit̃. Circa q̄ꝺ ſciēdūꝫ
φ ſicut pagani diuerſos colebant deos:ſic iã
xp̄iani diuerſos colunt deos. Nã ſuꝑb⁹ colit
pro deo vanã gl̃iã. Quicūq꜡ eñ pl⁹ diligit et
maioꝛē cōplacētiã hꝫ in oꝛnatu ⁊ pulchꝛitu-
dine coꝛꝑis ſui ꝗ̄ ī deo ⁊ oēꝫ ſollicitudinē ſuã
oꝛdinatio hūc finē q̄uo exaltari ⁊ honoꝛari in
pñti vita poſſit ⁊ q̄uo poſſit placere huic mū-
do ī v̄bis moꝛib⁹ ⁊ geſtꝭ pluſ ꝗ̄ deo tal̃ vanã
gl̃iã colit. Itē cupid⁹ pecuniã pro deo colit.
Nã auar⁹ poti⁹ delectat̃ audire de tꝑalib⁹ ꝗ̄
de ſpūalib⁹ ⁊ poti⁹ videret floꝛenū ꝗ̄ ſacr̃m ⁊
remoti⁹ vadit ad nūdinas ꝗ̄ ad īdulgētias ⁊
plura ardua ſuſtinet ꝓ tꝑali lucro ꝗ̄ vllo mō
ſuſtineret ꝓ deo. hoc manifeſte pꝫ ī illis q̄ in
dieb⁹ ferialib⁹ ꝓ tꝑali lucro acq̄rendo mane
ſurgūt. Sꝫ ī dieb⁹ feſtiuis ī q̄b⁹ lucrū aīe ac
q̄rendū ē diu doꝛmiūt.⁊ ſic ſeruitiū dei ⁊ ſalu
tē aīe negligūt. Itē guloſus vētris ingluuiē
ꝓ deo colit. vñ apl̃s ad Philip. Quoꝝ deus
vēter ē. Itē luxurioſus extra mr̃imoniū pec-
cãs voluptates carnis ꝑponit deo ⁊ omib⁹
ſanctis. Itē aliqui p̄eponūt deo ⁊ colūt pro
deo vxoꝛes ꝓprias:pueros domos pulchꝛas
agros:pecunias:veſtes:⁊ ſic ꝺ alijs. vñ Hier.
Quodcūq꜡ vnuſq̄ſq꜡ ſupꝛa deū vel equaliter
deo diligit hoc ſibi pro deo conſtituit.

In dominica tertia quadrageſime. Sermo.xlij. de iuramentis.

ERat ieſus eijciēs demo
nium ⁊ illud
erat mutū. Luce.xi. Mat.xij. Ioã-
nes de ſctō Geminiano. Uidimus
naturalr̃ φ lux hꝫ expellere tene-
bras. Xp̄s autēꝫ eſt lux:vt habetur Ioã.viij.
Ego ſum lux mūdi:⁊ demones ſunt tenebꝛe.
Igit̃ ſicut lux expellit tenebras a coꝛpoꝛib⁹
ſic xp̄s demones expellit ab hominib⁹. vñ dꝛ
Erat ieſus eijciēs demoniū ⁊ illud erat mu
tū. vñ in p̄ſenti ſermone tria ſunt dicenda.
Primo quare ꝑmittat deus demones intra-
re in coꝛpoꝛa humana. Sc̄do de iuramētis q̄
fiūt ꝯtra ſecundū preceptū. Tertio in quib⁹
caſibus eſt licitum iurare. ℟ Quantum ad
primū eſt ſciendū φ deus propter q̄nq꜡ cãs
ꝑmittit demōes intrare coꝛꝑa hūana ⁊ ea ve

xare. Pꝛio pt hoc accidere rōe ſupbie ⁊ enoꝛ-
mitatis cuiuſcūqꝫ pcti:vt pꝫ de Saul de quo
hr.j.Regū.xv.ad quē dñs dixit.Cū eſſes par
uulus i oculis tuis ꝯſtitutꝰ e regē ſup popu-
lū meū iſrael. Sꝫ poſtq̄ ſupbꝰ ⁊ inobediens
fuit voce hoīs nō ſolū abiectꝰ fuit a regno ſꝫ
etiā ſpūi maligno traditꝰ q̄ eū exagitauit pp
pctā ſua. Itē legit̃ de quodā beghardo qui
aliū beghardū petiuit:vt ſufflaret in eū ſpm̄
ſctm̄:vt ēt ſciret dulciter ⁊ affabilr̄ loq̄ coꝛam
hoībus:vt ſic ab hoībus honoraret̃. Et ſic in
ſufflando accepit demōiū p ſpirituſctō:ergo
qñ nimis ſupbe ſe oꝛnat q̄s cā alliciendi quē
q̄ vel ſupbiendi ex pmiſſione diuina taliꝰ ſu
pbus qñqꝫ poſſidet̃ a diabolo:qꝛ oēs ſuperbi
ſunt ſub dñio diaboli. Iob.xlj. Ipſe eſt rex ſu
per oēs filios ſupbie. ⁋ Scd̄o hoc accidit ex
mīa ⁊ bonitate diuina:vt in bonis hoībus q̄
qñ ppter piana pctā q̄ deꝰ ex ſua mīa hic ſta
tim punit:a diabolo poſſident̃ vt pꝫ collatio
nibus patrū de abbate moyſe q̄ ꝯ btm̄ Ma-
chariū in modico ꝟbo ex ſua opiniōe q̄dā du
ra ꝟba ptulit:quē ſtatim demon arripiēs ve
xauit ⁊ poſtmodū p oꝛonē beati Macharij li
beratꝰ fuit. Idē ſcribit.b.Gre.in dyalo.ꝙ q̄
dā virgo lactucam ſine ſigno crucis cōedit:
⁊ ſic diabolus in eā intrauit. Itē ēt legit̃ ꝙ q̄
dam cōuerſus bibit vinū ſine lnia ſupioꝛis:⁊
ſigno crucis nō adhibito:⁊ ſic diabolū cū vi-
no bibit. Et iſta tñ nō ſunt niſi venialia pctā
Sic deꝰ ex ſua bonitate punit talia in pñti p
pter bonū illoꝝ deuotoꝝ hoīm. Apl̄s Ro.viij
Scimus qm̄ diligentibꝰ deū oīa cooperant̃ i
bonū:ergo ſctūs Tho.⁊ Bona. dicūt ꝙ qñqꝫ
hō poſſidet̃ a diabolo ad pcti punitionē ⁋
Tertio qñqꝫ accidit ppter maledictionē quā
qñqꝫ optat vel imprecat̃ q̄s alteri vel ēt qñqꝫ
ſibiipſi. Vñ legit̃ ꝙ filia cuiuſdā mulieris ex
ira noluit comedere ⁊ mr̄ coegit eā que dixit
ad matrē. Comedā in nōie diaboli:⁊ imedia
te obſeſſa fuit. Itē legit̃ in dialo. Ceſarij.ꝙ q̄-
dā maritus dixit vxoꝛi ſue ex ira. Uade in no
mine diaboli:⁊ ſic diabolus intrauit in eam
Quarto ſm̄ Bona. deus pmittit hoc fieri ad
nr̄am eruditionē vt terreamur deū ſcienter
offendere:ergo qñ ſupbꝰ hō videt vel audit ali
quē pp ſuā ſupbiā obſeſſū terreri ⁊ hūiliari
dꝫ corā deo:ne foꝛtaſſis ſibi cras hoc eueniat
qđ hodie huic accidit. Silr̄ qñ ebrioſus: luxu
rioſus vl̄ vſurariꝰ audit aliquē obſeſſū dꝫ ti
mere ⁊ ſe humiliare ⁊ penitere. Quīto accidit
ad gl̄iā dei ⁊ ſctōꝝ oſtēſionē qñ ipſi ſcti inuocāt̃
⁊ liberationē a deo īpetrāt. Vñ ſciendū ꝙ ſm̄
Nico.de lyra. Ex quo iſtaꝝ reꝝ rōnes ⁊ cauſe
nos latēt ppter hoc qđ occulta ſunt dei iudi
cia.iō nos non debemꝰ iudicare nec ꝯdēnare
obſeſſos:qꝛ filios ⁊ filias regni celeſtis deꝰ mi
ſericoꝛdit̃ qñqꝫ hic ī pñti punit. ⁊ pparat ea ꝯ
ad vitā eternā. ⁋ Quātū ad ſcm̄ ſciēdū ꝙ q̄lꝫ
dꝫ ſe cauere ne aſſueſcat iurare. vñ Ecc.xxiij.
vir multū iurās replebit̃ iniq̄tate. Et ergo dr̄
Exo.xx. Nō aſſumes nomē dei tui i vanū. Et
eſt ſcd̄z pceptū ꝯtra qđ faciūt decē gn̄a hoīm.
Pꝛimi ſūt q̄ iurāt p deū ⁊ ſctōs ⁊ qñqꝫ tales q̄
ſic iurāt peccāt moꝛtalr̄:vel venialiter. q̄re in
fra ſer.cxlij. ⁋ Scd̄i ſunt q̄ iurāt ſub dubio:
vt cū q̄s iurat đ q̄ dubitat. Et ſi ex ppoſito et
deliberato aīo ſic iurat moꝛtale pctm̄ ē:qꝛ di-
ſcrimini ſe exponit ēt ſi poſtmodū cognoue-
rit ꝙ veꝝ fuit qđ ſic ſub dubio tn̄ iurauit: tñ
grauiter peccauit. Ꝙ ſi vnq̄ ſic ſub dubio iura-
ſti vl̄ aliq̄d ſub fide tua aſſeruiſti:đ q̄ tñ certi-
tudinē nō habuiſti đ hoc ꝯfiteri ⁊ penitere de
bes. ⁋ Tertij ſūt q̄ execrabiliter iurāt blaſphe
mādo:⁊ de his iuramētis q̄re infra ſer.cxxiij.
q̄ſi p totū. ⁋ Quarti ſt̄ q̄ plenā volūtate ſe di ſ-
ponūt ſolēniter ⁊ manifeſte piurare ⁊ anteq̄
iurēt vident̃ piuri cēſēdi:qꝛ deꝰ nō iudicat ex
opibꝰ ſꝫ ex cogitatiōibꝰ. vt pꝫ.xxij.q.v.q̄ peie-
rare. Ergo ſi vnq̄ ad iudiciū acceſſiſti i illa itē
tiōe ꝙ peierare velles penitere ⁊ ꝯfiteri đbes
qꝛ corā deo piurꝰ es. Exēplū de duobꝰ ciuibꝰ
quoꝝ vnꝰ ꝯceſſit alteri ſummā pecunie:ſꝫ qñ
terminꝰ ſolutiōis aduenit:tūc ipe đbitoꝛ ſim-
pliciter negauit pecuniā. Qui citatꝰ ⁊ pductꝰ
ad iudiciū iteꝝ ꝯſtāter negauit ⁊ iurare p pe
cunia vtiqꝫ voluit. Et cū flecteret gēua obmu
tuit ⁊ nil loq̄ potuit:ſꝫ erectꝰ ⁊ ꝯuerſo loq̄lā re
accepit:q̄ iteꝝ ſcd̄ario genua flecterit ⁊ peierare
voluit:⁊ tūc iteꝝ obmutuit. Et ſic māifeſte oī
bus innotuit ꝙ peierare voluit ⁊ iā piurꝰ corā
deo fuit. vñ i dec. Paratꝰ iurare falſū iā piurꝰ
eſt.xxij.q.v.q̄ peierare. Quinti ſunt q̄ iurāt ſe
aliq̄d facturos qđ ē illicitū:ſicut primū verbe
rare vel ſe vindicare. de iſto quocūqꝫ mō poſ-
ſint vel etiā ꝙ bonū qđ faciēdū eēt p deo ⁊ ſa
lute ppꝛia:vel nō velint facere vel eleemoſy-
nam dare vel aliquē hoſpitare. ⁊ ſic de aliis.
Quicūqꝫ certa malitia ſic iurat peccat moꝛtalr̄
ſic iurādo:ſꝫ nō peccat ꝯtra veniēdo. vñ Iſid.
de ſum.bo. In malis pmiſſis reſcinde fidē:⁊
in turpi voto muta decretum. Si aūt ex abru
pto ſic iurauerit peccat venialr̄. Et in vtroqꝫ
frāgēdū ē iuramētū tale. Sexti ſunt q̄ iurant
creditoꝛibꝰ ſoluere ad certū t̃minū:⁊ hoc eis
infringūt:tales periuri ſūt ⁊ grauiter peccāt.
⁋ Circa qđ q̄rit̃ vtrū q̄ ſic iurat creditoꝛibus
ſit piurꝰ. Rn̄r ſm̄ Hoſtiē. Si qñ iurabat crede
bat ſe nō poſſe ſoluere peierabat. Et ſi poſtea
fecit poſſe ſuū nō ē piurꝰ:ſꝫ poſtea elapſo ter
mino poſſet ⁊ nō ſolueret piurꝰ eēt. O q̄ gra-
uit̃ ⁊ multotiēs iſti mēdaces delinquūt q̄ pri
mis ſuis ſoluere ſup certū t̃minū pmit. ſi:qđ
tñ nō itēdūt:vel ſi nō intēdūt:tñ poſtea poſſe

ſuũ nõ faciũt ⁊ ſic pmiſſũ; ſtringũt: ⁊ ſolutio-
nẽ de die l diẽ ꝫ volũtatẽ creditoꝝ pducunt.
Sed tñ ſciẽdũ ꝙ ſi aliq̃s pauper alicui credi-
tori pmitteret ſe ſoluturũ ſup certũ terminũ
⁊ poſſe ſuũ faceret: ſi tũc ĩpedimẽtũ aliqđ in
terueniret qđ ſup illo termio ſoluere ñ poſſet-
tũc tali paupi plõgatio ꝑ pꝫ deũ eſt cõcedẽda
⁊ creditor cũ tali charitate ⁊ cõpaſſiõe poſſet
ſibi terminũ plõgare ꝙ deꝰ in extremis ſibi
tp̃s vite ſue plõgaret: vt ſic poſſet penitere ⁊
⁊ gr̃iam dei pmereri. Ergo multũ reprehenſi
biles ſũt illi q̃ ſuos debitores ãguſtiãt termi
nos aduẽiẽte ⁊ cũ dãno ipoꝝ ſolutionẽ ab eis
extorquẽt: cũ tñ aꝉs libẽter eis ſolueret ſi poſ
ſent p talibꝰ imiſericordibꝰ ſine dubio reme-
tieꝝ eadẽ mẽſura. Gre. Dei miaꝫ nõ põt mere
ri q̃ miſicors primo nõ fuerit. Beda ſup epi
ſtolã Jaco. Sine mia iudicabiꝝ ille q̃ cũ face
re poſſet nõ fecit miaꝫ: ex q̃ maiorẽ miam q̃s
a dño ꝯſecutꝰ ẽ eo iuſtiꝰ idigẽti primo miam
negat. Septimi ſũt q̃ ꝟba maledicta pferunt
qm̃ tales peccãt mortaꝉr hoc q̃re ĩfra ḟ.xcv.
L ꝧ Octaui ſunt q̃ iurãt p deũ ⁊ ſctõs ⁊ cuꝫ
hoc obligãt ſe ad aliquã penã: vt dõ p deũ ⁊
ſctõs ſi hoc nõ fecero: vel ſi hoc nõ ẽ ſicut: ego
dico. tũc illud accidat mihi vel filijs meis: vel
ſic dicẽdo. Nũꝗ̃ ab oculis tuis vinꝰ diſcedã ſi
mẽtior: vel deus nũꝗ̃ miſereaꝝ ale mee ſi non
fecero. ⁊ ſic de alijs. Et ſm Aug. Ille q̃ ſic iu-
rat obligat ſe deo vt hoc ſibi vel alijs quos i
iuramẽto aſſũpſit eueniat ſi ſecors eſt q̃ dicit
⁊ ſatis ẽ horribile ſe vel ſuos mẽdaciẽ ſic obli
gare. Nec etiã hõ faciliter dꝫ ſe obligare etiã
in cã vera niſi eẽt ibi magna neceſſitas vel no
tabilis vtilitas: qꝛ ſtultũ ẽ ſe ſic obligare ſine
cã ⁊ magna neceſſitate. vñ exẽplũ legiꝝ ꝙ qui
dã vſurariꝰ in morte cõpunctꝰ rogauit duos
ſuos amicos vt pecũiã quã eis tradidit reſti
tuerẽt: ⁊ pmꝰ obligauit ſe hoc facturꝝ ſub im
precatiõe ignis. ſ. Anthonij. Scđs obligauit
ſe ſub ĩprecatiõe lepre q̃ poſt obitũ ſuũ negli
gẽtes i hoc negotio fuerũt volẽtes pꝛiꝰ cũ iſta
pecunia aliq̃d lucrari: ⁊ tũc demũ reſtituere.
Et mox iſtiꝫ ĩfirmitatibꝰ i q̃bꝰ ſe obligauerũt
ꝯſumpti ſũt. ¶ Noni q̃ cũ ſolẽnitate plurũ
ꝯmittũt: ⁊ ẽ pctm̃ mortaliſſimũ: vñ p tres di-
gitos q̃s ponũt ſup ſctõs deſignaꝝ ꝙ corpꝰ ⁊
aiaꝫ ⁊ res ponũt in ptãtẽ diaboli. vñ ḟꝫ Guil.
lug. in ſũ. vitioꝝ. Qui ſciẽter falſe iurat: dia-
bolo illã manũ dat cũ qua tãgit euãgeliũ vel
reliq̃as ſctõꝝ: ⁊ donec ipſe peniteat de piurio
manꝰ illa diabolo ptinet ⁊ qñ ſe cũ illa manu
ſignat tũc cũ manu diaboli ſe ſignat ⁊ nõ põt
pẽitere vel abſolui a pctis niſi reſtituat dãnũ
illi cui piurauit. Et tales piuri q̃ñꝗ̃ ꝯfundũꝝ
in pñti. Uñ legiꝝ ꝙ q̃daꝫ ſup ſepulchꝛũ ſancti
Pancracij martyris piurauit ⁊ mox manum
retrahere non potuit. vñ̃c hoibꝰ ſua malitia
innotuit ⁊ corã olbꝰ aſtantibus ꝯfuſus fuit.
D Decimi ſunt q̃ ſciẽter recipiũt falſum iu-
ramẽtũ. Uñ q̃ñcũꝗ̃ q̃s ſcit veraciter aliũ fal-
ſum iurare: ⁊ ſic recipit friuole falſuꝫ iuramẽ
tũ peccat mortaliter. vñ dicitur in decre. Co-
gens hominẽ ad periuriuꝫ ⁊ q̃ peierat vterꝗ̃
reus eſt. xxij. q. v. q̃ cõpulſus. Et ſi quis dice-
ret ex his ſequereꝝ ꝙ nullus poſſet aliquẽ co
gere ad ſibi ſoluẽdũ ſic nullus dꝫ recipere iu
ramẽtũ. Rñr ꝙ ad iudiciũ dꝫ eũ citare: ⁊ iuſti
tiã ab eo exigere: ⁊ ſi tibi negauerit quõ põt
ipſe ſcire vtrũ recepturꝰ es iuramentũ ab eo
vel nõ: ſm Ariſt. De futuris ꝯtingẽtibꝰ nõ eſt
determinata veritas qñ aũt ꝯſideras ꝙ aliꝝ
nõ põt eſſe ⁊ nil ampliꝰ põt tibi fieri niſi iura
mẽtũ q̃d tũc tibi pdeſt illud iuramẽtũ qđ ſic
friuole recipis ab eo. Nõne vna mẽſura vini
plus valeret tibi? Et ꝫ qñ aliꝰ vult iurare
tũc iam eſt periurus corã deo: ⁊ ſi moriꝝ eter
naꝉr dãnaꝝ. Uñ ḋ: in decre. Paratus iurare
qđ falſum ẽ iã periurus eſt. xxij. q. v. q̃ peiera
re. Et ſi ptinaciter recipis ab eo iuramentuꝫ
quẽ ſcis falſum iurare tũc aiam tuã cum aia
amplius dãnas: ⁊ ſic animas duas perdis. ſ.
animã ppꝛiã ⁊ animã primi vt pꝫ. xxij. q. v.
ille. ⁊. e. exigit. Ergo ſi q̃riꝝ a te an ſupportare
velis eũ a iuramẽto tũc deo offerꝝ debes iſta
bona pro q̃bus ille tibi iurare intẽdit ⁊ deus
remũerabit tibi: ⁊ tñ adhuc ille teneꝝ tibi ſol
uere illa debita ſi vult ſaluari. Sꝫ diceres, ex
hoc ſequereꝝ cõfuſio mea: qꝛ hoies crederent
me iniuſtã cauſaꝫ habere cũ nollẽ iuramen-
tũ ab eo recipere. Rñr ꝙ ppter malos hoies
qui vt freq̃ter malũ iudicãt nõ debes deuꝫ
offendere: nec aiam tuã perdere recipiẽdo ſic
falſuꝫ iuramẽtũ ab eo. Et ſi vnus malus ho
mo malũ de te iudicat: tũc ſex vel octo boni
ecõuerſo dñ iudicãt bonũ ⁊ te ppterea cõmen
dant ꝙ deũ ⁊ animã tuã honoraſti: deũ falſo
iuramẽto ſupportaſti: qꝛ ſicut mali ex olbꝰ iu
dicant malũ ſic boni bonũ. Unde Chriſo. ſup
Mattheum. Sicut difficile aliquem ſuſpica
tur malum qui bonus eſt: ſic difficile aliqueꝫ
ſuſpicatur bonũ ipſe q̃ malus eſt. ¶ Quan
tum ad tertium ſciẽdum eſt ꝙ in ſex caſibus
licitũ eſt iurare ⁊ iuramẽtum ab alijs recipe
re. Primo cũ aliquis ſuadetur aliquod bonũ
quod eſt ei vtile ⁊ nõ credit ꝟbo ſimplici: tũc
cõcediꝝ iurare: qđ patet. xxij. q. j. non eſt con-
tra. Unde etiam Iſido. Plerũꝗ̃ ſine iuramen
to loqui diſponimus: ſed incredulitate eoꝝ
qui nõ credũt quod dicimus iurare compel-
limur. Secũdo quis poteſt innocentiam ſuã
purgare cũ iuramento quãdo iniuſte ⁊ men
daciter infamatus eſt ⁊ in caſu dꝫ ſibi credi:
niſi cõtrariũ per teſtes poſſet conuici. Uñ ḋꝛ

in decre. Licite fit iuramētū ꝓ infamie expur gatiōe.ij.q.iiij.ꝑſbyter. Immo quilibet tenet famā ſuam defēdere. Unde dr in dec.. Famā ſuā negligēs crudelis eſt.xij.q.j. Nolo. Et ta les q̄ ſic infamāt innocēter proximos grauiter peccāt:⁊ tenētur reuocare ſi volunt indul gentiā conſequi pctōꝝ. Tertio ad confirma tionē debitoꝝ:vt cū quis non habet fideiuſ ſores ponere:⁊ alias ſibi credere nolūt:tunc pōt iurare.ſe velle in illo termio ſoluere:⁊ ſi in tendit ⁊ ſuū poſſe facit.nō peccat iurās:nec etiā recipiēs iuramētuȝ. Unde Aug.de ꝟbis apli ſer.xxiij. Qui exigit iuramentuȝ ſi neſcit aliū falſum iuramentū:⁊ ideo dicit iura mihi vt ei fides fiat.nō audeo dicere ibi eſſe pctm̄: tn̄ hūana tentatio eſt.⁊c. Quarto ad dubita tionis remotionē:vt quādo ꝑ religioſa iura tur.verbi gr̄a. Si duo ꝑ aliqua re litigarent: ⁊ vni eoꝝ ꝑ certo ꝯſtaret quō ſe totū factū ha beret:tunc talis ſine oī peccato poſſet iurare ⁊ certitudinē illi⁹ dubij enarrare vt ſic alterca tio ceſſaret. Quito ꝓmittendo ſuis ſuperiori bus obedientiā:vel etiā ꝑlatis fidelitatē:vel etiā alicui ciuitati:vl̄ ex parte officij vel aliis de cauſis licitis. ¶ Uñ ſciendū ꝙ q̄ ꝓpter offi ciū qḋ ſibi a ꝑlatis vel a ꝯſilio ciuitatis com mittit iurat ſi intēdit ſic facere:vt iurat tunc nō eſt periur⁹:ſed valde ſollicit⁹ dȝ eſſe qḋ il lud qḋ iurauit ⁊ ꝓmiſit ꝙ hoc ſcḋm exigētiaȝ iuramēti ad effectū ꝑducat alias ſi fraudem faceret in exequēdo hoc qḋ iurādo ꝓmiſit to tiens periurus efficeret quotiens ſciēter hoc trāſgredit:ergo valde magnum ⁊ terribile eſt ſic aliquid recipere ſuper iuramētuȝ:qꝛ talis animā ſuā precioſam pro pignore ponit. Si autē ꝑ aliquo officio vel artificio iurat:⁊ hoc iuramentū nō intēdit a principio ſeruare ſed ꝓpter lucrū vl̄ officium acquirendi iurat ipō facto eſt periurus. Et quotiēſcūq; poſtea iſtō iuramentū trāſgredit:totiens mortaliter pec cat. O quot iuramēta fiunt q̄ iurantes adim plere nō intendūt. Itē qui ſciēter dat occaſio nē talib⁹ ſua iuramēta trāſgrediēdi rogando vel etiā ſolūmodo conſentiendo eis ꝓpter lu crū ꝓpriū:⁊ tales deū grauiter offendunt:qꝛ plus debent diligere ſaluteȝ proximorū q̄ ꝓ prium lucrū vel ꝯmodum. Itē ſciendū ꝙ cau tius ⁊ ſalubrius eſſet talia officia cōmittere ipſis officialib⁹ ⁊ mechanicis ſub pena pecu niaria quinq; vel ſex taletoꝝ argenti vl̄ auri:et meli⁹ ſeruaret:qꝛ heu plures magis ſolliciti eſſent cauere dānū tꝑale q̄ dānū ſpūale qḋ tn̄ tāgit precioſā aīam hoīs:de qua dicit Bern. Totus mūdus illic preciū vnius aīe eſtimare nō pōt. Similiter qui iurāt fidelitatē proprio dn̄o diligētiā facere debēt vt iuramēto ſatiſ faciāt. Sexto ꝓpter neceſſitatē:vt cū quis te velle capere vl̄ ſpoliare vel occidere tāq; ini micū de illa ciuitate:vel de dn̄io illi⁹ dn̄i ⁊ tu nō eſſes inimicus de dn̄io illi⁹ dn̄i:tūc cū iura mēto poſſes aſſerere te alteri⁹ eſſe dn̄ij ſine oī pctō. Uñ q̄rit q̄ coactus iurat aliqḋ vtrum ad hoc obligetur? Rn̄det ſꝫ Tho.ij.ij.q.xcvij. Non excuſat a pctō mortali nō iplēs qḋ coacte iu rauit. Et ray.dicit ꝙ talis quātuſcūq; fuerit met⁹ nihilomin⁹ obligat dūmō ſit d̄ re licita: ſec⁹ eſt de re illicita:ſꝫ talis ſoluēs qḋ coacte ꝓmiſit pōt illud repetere:⁊ ali⁹ corā deo tenet ſemꝑ reſtituere q̄cqḋ extorſit ꝯtra deū ſi faltē remiſſionē pctōꝝ ꝯſequi voluerit. ¶ Ultimo nota exēplū in quo cognoſcere potes quō deo diſpliceat ⁊ hoī noceat ſciēter falſū iuramētū recipe.⁊ hoc illi attēdere debet q̄ audēt dicere Si quis tres denarios teneret ipſis ſoluere qḋ vellēt ꝓpter iſtos tres denarios iuramētū ab eo recipere. vñ legit ꝙ quidā hō citauerat quēdā ad iudiciū ꝓpter quādā ſūmaȝ pecunie ⁊ ille inſtāter negauit.⁊ ſe ad iuramentū exhi buit:qḋ alt⁹ ab eo recepit:ſꝫ ſciret eū ſciēt fal ſum iurare. Mox ꝯſequēti nocte rapt⁹ ad iu diciū vidit xp̄m ſedēteȝ in ſede maieſtatis ſue exigētē ab eo rōnē de aīa illi⁹ q̄ iurauit ei:⁊ de aīa ſua ꝓpria:q̄ cognouit ambas eſſe dānan das:tūc iudex queſiuit cur iuramētū ab eo re cepiſſet:⁊ ait illi:qꝛ rēꝫ nihil meū negauit:⁊ iu dex. Nōne poti⁹ debuiſti perdere talē ſubſtā tiā q̄ ipſi⁹ ⁊ tuā aīaȝ? Nōne aīa melior eſt q̄ oīs ſubſtantia tꝑalis? Tunc iudex fecit eum flagellari. Qui euigilās oīa q̄ ſibi acciderunt enarrauit. Et in ſignū hui⁹ plagas in corpe ⁊ in dorſo ſuo oſidit q̄ nullomodo potuerit cura ri donec penituit:et deus ſibi illud indulſit.

In dn̄ica quarta quadrageſime. Sermo xliiij. de contritione et confeſſione.

EStpuer vn⁹ qui habet quinq; panes or deaceos ⁊ duos piſces. Iohā.vj. Mat.xiiij. Iohānes de ſctō gemi niano dicit ꝙ totum officiuȝ pre ſentis dn̄ice ꝯtinet q̄ſi q̄dā noua ⁊ leta. Nā matutinale officiū agit d̄ liberatiōe iſraelitici ppl̄i ab egyptiaca ſeruitute. Introi tus miſſe hortat eccleſiaȝ ad exultationē leti tie cū dicit. Letare hieruſalē. Et epiſtola loq̄ tur de celeſti matre illa q̄ ſurſum ē hieruſalē. Euāgeliū de refectiōe ⁊ ſatietate turbe. Ergo illa dn̄ica dupl̄r notatur.ſ. dn̄ica de panibus: ⁊ dn̄ica de roſa. Et rō huius:quia hodie con ſueuit dari romano ꝑfecto a papa quando ro me eſt roſa aurea plena muſco ⁊ balſamo. Et Sic moraliter penitētia quā ſacro iſto tempo re facim⁹ oīa iſta operātur in nobis:vꝫ libe rationē a peccato:letitiā grē:apertionē cele ſtis ianue:⁊ refectionē glorie. Et ipa p̄ula ēt

ↄuertit ſpinas viciorꝝ in roſas virtutu. Vñ ho
die letari dñt pctõres:qꝛ deꝰ paratꝰ ē eos reci
pere ad grãm. Nã ipſe dicit ꝑ pphetã. Nolo
mortē pctõris:ſꝫ magis vt conuertat ⁊ viuat.
Itē letari dñt penitētes q̄ ſūt ↄfeſſi:qꝛ deꝰ idl'
ſit eis oīa pctã eorꝝ ex ſua mīa. Itē iuſti letari
dñt:qꝛ deꝰ illo ſacro tpe vult eis grãꝫ augmē
tare. Itē tribulati dñt letari:qꝛ deꝰ vult cū eis
eſſe in tribulatiōibꝰ ipſorꝝ. vñ ps. Cū ipſo ſū in
tribulatiōe:eripiã eū ⁊ glorificabo eū. vñ Io.
xvi. Triſticia vr̃a vertet in gaudiū. Sꝫ ex quo
pñs tps ē tps vtile in quo debemꝰ ſatiſfacere
ꝓ oībꝰ nr̃is pctis q̄ ꝑ totū annū ↄmiſimꝰ er-
go in pñti ſermōe tria dicēda ſunt. Primo de cō
tritiōe. Scdo d̓ ↄfeſſiōe. Tertio d̓ ſatiſfactiōe.
¶ Quantū ad pⁱmū q̄rit̃ qd ſit ↄtritio? Rñdet̃
ſm btm̄ Tho. Eſt dolor volūtarie aſſumptꝰ
ꝓ pctis cū propoſito cōfitēdi ⁊ ſatiſfaciendi.
Ubi querit̃ vtrū ↄtritio debeat eſſe maximꝰ
dolor? Rñdet̃ q̄ntū ad dolorē iteriorē ⁊ diſpli-
cētiã dꝫ eē maximꝰ dolor:qđ ꝓbat̃ ꝑ tria. prio
in nl'la re debemꝰ hr̃e tãtã ↄplacētiã ſicut in
deo:mō hoc totū ꝑdit̃ cū vno pctō mortali:et
qꝛ ↄtria ↄtrarijs curant̃:ergo de pctō cōmiſſo
maximū dolorē ⁊ diſplicētiã hr̃e d̓bemꝰ. ſcdo
ꝓbat̃ q̄nto q̄s offendit aliquē dilectuꝫ tanto
plus de hoc dolet q̄nto magis eū dilexit:ſꝫ deū
ſup oīa diligere debemꝰ quē peccãdo offēdimꝰ
⁊c. Tertio probat̃:qꝛ eni quis aliquã rē per
dit:tãto plus dolet q̄nto melior res ipa fuit qꝛ
hō plꝰ dolet de floreni ꝑditiōe q̄ꝫ denarij:ſed
deꝰ eſt ſūmū ⁊ īfinitū bonū quē peccãdo offen
dimꝰ ⁊ ꝑdimꝰ:igit̃ ⁊c. Ex qbꝰ ſequit̃ q̄ dolor
cōtritiōis quantū ad interiorē diſplicētiã dꝫ
eſſe maior omi dolore q̄ pōt hoi tpaliter acci-
dere:etiã ſi oīa bona tpalia ꝑderet: vel ſi pa-
ter ml'r vxor ⁊ filij morerent̃. Et hoc eſt intelli
gendū q̄ntū ad interiorē dolorē ⁊ diſplicentiã
Sꝫ ex quo ſine vera cōtritione nullū pctm̄ di
mittit̃:qꝛ multi ↄterunt̃ ⁊ nō vere:tūc querit̃
que ſunt ſigna vere cōtritiōis:ſic.ſ. q̄ ſpes ha
beri poſſit q̄ deus īdulgeat ipſi cōtrito pctã
ſua per contritionē. Dico q̄ hmōi ↄtritionis
vere quattuor ſūt ſigna. Primū ſignū eſt ſi de
pctis p̄teritis dolet ⁊ in futurꝝ cauere ſe firmi
ter ꝓponit:ſic q̄ potiꝰ vellet ſubire oēꝫ penã in
generali loquēdo q̄ꝫ amplius ſcienter pecca-
re mortaliter. Vñ Apl's ad Roma. viij. Quis
nos ſeparabit a charitate xp̄i:an ꝑſecutio:an
fames. ⁊c. Scdm ſignū eſt ſi ipſe penitens pa
ratꝰ eſt ſatiſfacere leſis:ſiue in rebꝰ.ſ. reſtituē
do oīa iniuſta:ſiue in fama.ſ. reuocãdo q̄ fal
ſe ⁊ medacit̃ ſuū proximū infamauerit ſiue in
corpe vulnerãdo:ſiue v̓ginitatē v̓ginis corrū
pēdo:⁊ ſic de alijs offēſis. Et in qbꝰ nō pōt ſa
tiſfacere doleat ⁊ ꝓpoſitū habeat ſatiſfaciēdi
cū aliqñ poſt hoc ꝓſperiori arde̓t fortuna po

terit. Ber. Qui veracit̃ penitet q̄cq̄d ſibi ꝑ cul
pa quã odit infligit̃ tacita ↄſciētia patienter
amplectit̃. Tertiū ſignū eſt q̄ parcat offēſori
bus quocunq̄ꝫ:a q̄buſcūq̄ꝫ q̄ntūcūq̄ꝫ:⁊ q̄ꝫ graui
ter ſit offenſus:ſiue in rebꝰ ſiue in ꝑſona:vel
in fama:vel ēt ſi grauior offēſa accidiſſet vel
in futuro acciderit:paratus ſit in aīo ſuo ꝓpter
deū indulgere:vt deꝰ ſibi ſua pctã indulgeat
ſꝫ qui nō vult indulgere ſuis inimicis nō ha
bet verã ↄtritionē nec eſt verus penitēs. Vñ
Aug. Unuſq̄ſq̄ꝫ talē indulgētiã ē accepturus
a deo qualeꝫ ⁊ ipe dederit ꝓximo. Ergo illi q̄
adhuc ſtãt in rãcore ⁊ nolunt indulgere non
ſunt abſoluēdi nec cū ſacramento eucharıſtie
cōicãdi. ¶ Quartū ſignū eſt ſi officiū vel ne-
gotiū qđ ſine pctō mortali non pōt exercere
paratus eſt reſignare:ergo illi q̄ habēt talia
officia q̄ nullo mō ſine pctō mortali pñt ꝑfici
ſicut traditores vel lenones ⁊ hmōi ⁊ ꝓ qbꝰ
eis inhibet̃ cōio:ſemper ſunt in pctō mortali
⁊ in poteſtate diaboli die noctuq̄ꝫ:⁊ inſuꝑ ſunt
priuati omni bono totiꝰ ecclie;⁊ nihil pñt in
iſto ſtatu facere qđ ſit eis meritoriū vite eterne
⁊ lꝫ q̄nq̄ꝫ ↄfiteãt̃:tñ nil valet eis talis cōfeſſio
ex quo deſiſtere nolunt a tali officio. Sed hoc
nō itelligit̃ de illis q̄ hñt artificia ⁊ officia ho
neſta ⁊ vtilia q̄ licite pñt fieri ſicut ſutores ſar
tores calciatores piſcatores: ⁊ ſic de alijs. Et
tales q̄nq̄ꝫ fidelit̃ laborãtes ⁊ ſūt ſine pctō mor
tali:tūc oīs eorꝝ labor erit l eis meritoriꝰ. ps.
Labores manuū tuarꝝ qꝛ mãdu. ⁊c. Itē que
rit̃ vtrū cōtritio poſſit tollere totū reatū pe-
ne? Rñr ſm Petr de tharãtaſia. Cōtritiōis itē
tio pōt attendi dupl'r vel ex pte charitatis q̄
cauſat diſplicentiã pcti:vel ex parte doloris
q̄ in ſenſitiua excitat̃. Et in vtroq̄ꝫ pōt tñ in
tendi ↄtritio q̄ tota pena dimittit̃ ſicut pꝫ de
latrone q̄ cū xp̄o pepēdit in cruce. ¶ Quãtū
ad ſcdm querit̃ de cōfeſſiōe qđ ſit cōfeſſio. Re
ſpōdet̃ ſm ray. Cōfeſſio eſt legitima corã ſa-
cerdote pctōrꝝ declaratio. Vñ querit̃ vtrū con
feſſio ſit de neceſſitate ſalutis. Rñr q̄ ſic. Oīs
eni fidelis ſaltē ſemel in ãno tenet̃ ex p̄cepto
ecclie poſtq̄ꝫ ad ãnos diſcretiōis ꝑuenerit cō
fiteri oīa pctã ſua:⁊ cōicare ſaltē i paſcha: vt
pꝫ extra de pe. Omis. Non eni ſufficit cōtri-
tio niſi ſequat̃ ↄfeſſio. Unde Amb. li. de para
diſo. Nō ei q̄ſq̄ꝫ a pctō iuſtificari poterit: niſi
pctm̄ añ ↄfeſſus fuerit. Sꝫ q̄rit̃ qualis dꝫ eſſe
cōfeſſio? Rñr q̄ primo dꝫ eſſe p̄meditata. ¶
Sꝫ diceres quãtã diligētiã dꝫ hr̃e hō ad rme
morãdū pctã ſua? Rñdet̃ q̄ maiorē q̄ꝫ vnq̄ꝫ
in aliqua re trãſitoria habuit. Et hoc ꝓbat̃:qꝛ
ſi q̄s rōnē regi terre deberet dare de multis ⁊
arduis cãis ſub pēa priuatiōis oculorꝝ vl' aliorꝝ
mēbrorꝝ ſi i ipſa rōne deficeret:tūc magnã di
ligētiã adhiberet vt debite rationē redderet.

Sed maiorē rōnē reddituri ſum⁹ in cōfeſſiōe
⁊ ſub maiori pena:q2 ꝺ tota vita nr̄a ⁊ ſub pe
na dānatiōis eterne. Itē q̄lꝫ pēitēs ꝺꝫ ad me
moriā reducere in q̄b⁹ locis fuit:⁊ q̄d in quoli
bet loco deliq̄t ⁊ quotiēs quodlibet pctm̄ cō-
miſit. vñ Aug. in lib. de pe. Uere penitēs ꝯſide
rat qualitatē criminis in loco in tpe in pſeue
rātia:in. veritate pſone:⁊ q̄ tētatiōe hoc fece
rit:⁊ in ipſius vitij multiplici executione. Un̄
ſciēdū ꝙ nō ſufficit in cōfeſſiōe dicere hoc pec
catū ſepi⁹ ꝯmiſi:q2 cōfeſſor neſcit intelligere
vtrū decies vl' vigeſies vl' centies cōmiſeris.
Et quilꝫ ꝯfitēs ſi certū numerū ſcit dicat ſi āt
nō:dicat ſub indeterminato numero put eſti
matiōe ſibi videt̄:vt dicēdo hoc pctm̄ cōmiſi
decies vel vigeſies vel centies vel plus vl' mi
nus:q2 certū numerū ignoro. Tūc ꝯfeſſor pōt
eū ſm̄ hoc expedire ⁊ pn̄iam iniūgere:q2 ma-
ior pena iniūgenda ē illi q̄ aliq̄d pctm̄ decies
ꝯmiſit:q̄ꝫ q̄ ſemel vel ter cōmiſit. Scd̄o ꝯfeſſio
ꝺꝫ eſſe nuda ⁊ itegra:q2 de⁹ dimidiā ꝯfeſſio-
nē n̄ acceptat:nec vnū pctm̄ mortale ſine alio
remittit. vñ Deute. xxxij. Dei pfecta ſunt opa.
Tertio ꝯfeſſio ꝺꝫ eē ꝓpria ⁊ accuſatoria .ſ. ꝙ
ſua ꝓpria pctā ꝯfiteat̄ ⁊ nō alioꝝ nec aliquē
ꝺꝫ nolare in cōfeſſione niſi in tali caſu in quo
ſine nolatiōe pſone nō poſſet ipm̄ pctm̄ expri
mere:vt ſi peccauit cū ſorore:vl' cū mr̄e. Itē
ꝯfitēs nō ꝺꝫ ſe excuſare ſicut aliq̄ dicūt in
cōfeſſiōe dicēdo. Deus ordinauit mihi hoc ꝙ
hoc malū ꝯmiſi ꝙ oīno eſt falſum: ⁊ cum hoc
magnū eſt pctm̄ credere vel dicere ꝙ de⁹ ma
lū fecerit:ſꝫ eſt ipſius hoīs voluntas mala et
malitia ꝓpria. vñ apl's. Hec eſt volūtas dei ſā
ctificatio vr̄a. Itē aliqui dicūt. diabolus dece
pit me. Itē alij dicūt coact⁹ ſū ab hoīb⁹. Seū.
Dimitte excuſatiōes:q2 nullus inuitus pec
cat:⁊ tales ſic ſe excuſātes nō ſunt abſoluēdi
q2 cōfeſſio ꝺꝫ eſſe ꝓpria ⁊ accuſans. Quarto
ꝺꝫ eſſe lachrymoſa:q2 cū dolore ⁊ amaritudie
cordis pctā ſunt ꝯfitēda vt miam ꝯſequat̄
vñ Greg. Illū quē cōſpicis delicta cū fletu ⁊
dolore in ꝯſpectu deitatis nō dubites ꝯſequi
miā. Cōtra hoc faciūt q̄ pctā ſua quaſi fabu
lam ſacerdoti ꝓponūt nullā verecūdiam de
pctis habēdo. Ber. Sunt q̄dā q̄ cōfitēdo ſicut
fabulā pctōꝝ ſuoꝝ narrāt hiſtoriā ⁊ egritudi
nē aīe ſue ſine cōfuſiōe dinumerāt. Sed vere
cōfitētes cū verecūdia debēt ꝯfiteri pctā ſua
vl. Ber. Ideo iubemur cōfiteri pctā vt erube
ſcētiā habeam⁹ pro pena. Aug. in li. de pn̄ia.
Erubeſcentia nāq3 magna eſt pena:iō q̄ eru
beſcit ꝓ xp̄o dign⁹ fit mia. Quīto cōfeſſio ꝺꝫ
fieri cū bona ſpe ⁊ cū magna hūilitate. Ber.
Hūiliter cōfitenti pctm̄ remittit deus:⁊ dia-
bolus cū quo in corde hoīs inuaſerat amittit
principatum. Item penitēs ꝺꝫ habere bonā

fiduciā firmiter ſperādo ſe poſſe indulgētiā
cōſequi. vñ Aug. Pn̄ia q̄ ex fiducia nō ꝓcedit
eſt inutilis ⁊ ſterilis:⁊ manet ſine n̄ia. vñ ēt
Amb. Nō pōt bene agere pn̄iam qui nō ſpe-
rat indulgētiā: ¶ Querit̄ vtrū cōfeſſio in ali
quo caſu ſit iterāda? Rn̄det̄ ꝙ ſunt quatuor
caſus cōmunes ⁊ vſitati in quibus doctores
dicūt cōfeſſionē eſſe iterādā. Prim⁹ eſt ꝓpter
pcti enormitatē ob quā ꝑ ꝓpꝫ pctōrē ad ſupe-
riorē remitti: q̄ cōfeſſionē remiſſi audiat ⁊ eū
abſoluat:tunc talis pctōr tenetur illa pecca-
ta iterare ꝓ quibus miſſus eſt ad ſuperiorē
ꝓ abſolutiōe. Sꝫ primus cōfeſſor ꝺꝫ eū abſol
uere ab alijs pctis a q̄b⁹ abſoluere habet niſi
penitēs ſiue ꝯfitēs ſit excōicatus maiori ex-
cōicatiōe:q2 tūc talis cōfitēs a nullo pctō po
teſt abſolui niſi añ ſit abſolut⁹ a tali excōica-
tione. vnde ꝺꝫ in decr. Excōicatio abſolutio-
nē impedit. xxiiij. q. i. audimus ⁊ c. quicunq3.
Scd̄s caſus eſt ꝓpter ignorātiā ſacerdotis vt
pote qñ ſacerdos ē ignorās: tūc ꝺꝫ q̄ri ſacer-
dos q̄ ſciat ligare ⁊ ſoluere:⁊ cū hoc diſcernere
differētiā pctōꝝ:⁊ ei iterū ꝯfitēdū eſt de licen
tia ꝓprij ſacerdotis vel auctoritate ſupioris.
Ex hoc ꝑꝫ ꝙ illi ſepi⁹ decipiūt̄ qui ignaros et
illiteratos querūt ꝯfeſſores. Tertius caſus ē
ſi ꝯfeſſio nō fuit itegra:vt q2 ſciētes obticuit
aliq̄d pctm̄ mortale:aut ēt ſi acceſſit cū volū
tate vlteri⁹ peccādi. Quart⁹ ſi ꝯtēpſit aut ne
glexit ſatiſfacere ⁊ oblit⁹ eſt ſatiſfactionē ſibi
iniūctā:nā ſi ſciret ⁊ eā implere vellet ⁊ cū ve
ra cōtritione ⁊ bono ꝓpoſito cōfeſſus eſſet nō
oporteret reiterare ꝯfeſſionē: Et intelligunt̄
duo vltimi caſus qñ mutat ſacerdotē. Si āt
ad eūdē ſacerdotē reuertit̄ tūc diſtinguēdū
eſt q2 aut recēter aut nouiter cōfeſſus eſt aut
de memoria ſūt elapſa ipi ſacerdoti ꝓpt̄ diu-
turnitatē tp̄is. In p̄io caſu :ſcꝫ qñ pctā cōfeſ
ſa adhuc ſunt in memoria ſacerdotis tūc nō
tenet̄ oīa reiterare ſꝫ ſolū illud pctm̄ q̄d ſcien
ter obticuit vt illā fictionē q̄d cū volūtate am
plius peccādi ad cōfeſſionē acceſſit. Sꝫ in ſe-
cundo caſu q̄d. ſ. pctā elapſa ſunt a memoria
ſacerdotis tūc tenet̄ oīa reiterare:etiā ſi de-
cies cōfeſſus eſſet ⁊ ſemꝑ aliq̄d pctm̄ ſcienter
obticuiſſet:tūc oēs iſte cōfeſſiōes ſunt iterāde
q2 cōfitēti vnū pctm̄ mortale nō dimittitur ſi
ne alio. Itē querit̄ de pctis ſciēter cōmiſſis et
poſtea oblitis vtrū req̄rat̄ pn̄ia ⁊ cōfeſſio de
his. Rn̄r ſi hō ita ē oblitus ꝙ nullo modo re-
cordat̄:tūc nō tenet̄ ad pn̄iam niſi in gn̄ali:ſꝫ
tn̄ tenet̄ laborare ⁊ diligētiā facere recordādo
ſ. orādo deū vt reuelet ei pctm̄ oblitū:⁊ audiē
do ſermones cū maiori diligentia vt ſic poſ-
ſet ad memoriā reducere pctm̄ hmōi oblitū.
Si āt pōt recordari tūc tenet̄ in ſpāli ꝯfiteri ſi
āt oīno nō recordat̄:tūc tenet̄ in gn̄ali ꝯfiteri

dicēdo ſe deū multis offēdiſſe pctīs de qb⁹ nō
recordaꝛ ⁊ libēter vellet ſcire ⁊ hoc ē cōfiteri in
gn̄ali ⁊ etiā penitere dꝫ de negligētia p quaꝫ
venit in hāc obliuionē. ¶ Sꝫ quātū ad tertiū
ſcꝫ de ſatiſfactiōe ſciēdū ꝙ ſatiſfactio ſemper
dꝫ fieri p ꝯtrariū: vt ſupbo iniūgenda eſt hu-
militas ⁊ pſtratio ⁊ veſtiū ornat⁹ diſpoſitio.
Itē auaro iniuſtaꝝ rerū reſtitutio: ⁊ de iuſtis
reb⁹ eleemoſynaꝝ diſtributio. Itē guloſis et
ebrioſis abſtinētia ⁊ ieiuniū: qꝛ. vt dr Sap. xi.
Per q̄ qs peccat p hec ⁊ puniaꝛ. Itē luxurioſis
⁊ adulteris iniūgēde ſunt afflictiōes corpis.
vt. ſ. dure iaceāt: veſtes aſperas induāt: et di
ſciplinas cū virgis recipiant: ⁊ ſic de aliis. Vn̄
Gre. Neqꝙ ſatiſfacim⁹ ſi ab iniqtate nō ceſ-
ſam⁹ ⁊ niſi voluptas q̄s quas dilexerimus
ecōtrario, oppoſitis lamētis ſequēꝛ. Itē acci
dioſis ⁊ pigris iniūgēde ſunt vigilie. ſ. vt ma
ne ſurgāt ⁊ eccl'ias frequētēt: ⁊ ēt qn̄qꝫ pere-
grinatiōes faciāt. Itē iracūdis ⁊ rācoroſis vt
cuꝫ ſuis inimicis ſe recōciliēt ⁊ oēm vindictā
⁊ iracūdiā penit⁹ ex corde dimittāt ⁊ cū inimi
cis amicabiliter loquāꝛ ⁊ erga eos ſe charita
tiue teneāt ⁊ ſic de aliis. ¶ Queriꝛ vtrū ſatiſ-
factionē iniūctā ⁊ cōpletā in pctō mortali ne
ceſſe ſit iterare. Rn̄r ſcḋm Tho. in. iiii. di. xv.
Aliq̄ ſatiſfactiōes ſūt ex qb⁹ manet aliqs effe
ctus in ſatiſfaciēte. Poſtqꝫ ēt act⁹ ſatiſfactio-
nis trāſit: ſicut ex ſatiſfactiōib⁹ ex ieiunio ſeqꝛ
debilitatio corpis ⁊ eleemoſynis largitis ſub
eſt diminutio: ⁊ ſic de aliis. Et tales ſatiſfa-
ctiōes facte in pctīs nō opꝫ ꝙ reiterenꝛ: qꝛ q̄n-
tum ad iſtō qḋ de eis manet p pn̄iam ſequen
tē accepte fuūt. Satiſfactiōes aūt q̄ non relin
quūt aliquē effectū in ſatiſfaciēte poſtqꝫ act⁹
trāſit opꝫ ꝙ reiterēꝛ: ſicut eſt de orōne ⁊ ſilib⁹
Actus ei interior q̄ totaliter tranſit nullo mō
viuificaꝛ: ſꝫ opꝫ ꝙ itereꝛ. Iteꝫ albertus mag.
addit ⁊ Guil. ꝙ talis teneꝛ ad ſuſcipiēdū poſt
ea pn̄iaꝫ ſiue ſatiſfactionē nō, tn̄ eſt ei iponen
da tāta pn̄ia q̄ta ſi nulla pri⁹ fuiſſet impoſi-
ta: qꝛ p̄ſumēdū eſt ꝓpter illā prius iniūctam
quā fecit: lꝫ extra charitatē: dns maiorē cōtri
tionē ei dederit. Et nota ꝙ nō eſt i pctō morta
li q̄ eſt ꝯtrit⁹. hec ille. Ergo laudabilis ꝯſuetu
do eſt qn̄ hō vult perficere pn̄iam iniunctam
ſibi vt pri⁹ ꝯteraꝛ de pctīs ſuis: ⁊ in cōtritiōe
pn̄iam pficiat. ¶ Vltimo notādū eſt exēpluꝫ
in quo magna dei mīa cognoſciꝛ ſup penitē
tes. Legiꝛ in dia. Ceſarii q̄ tpe Inno. pape.
erat mulier qdā igne libidis incenſa que pro-
priū illecebriter adamauit filiū de quo conce
pit ⁊ peperit aliū filiū. Terrore igr̄ compulſa
timēs ſe ſathane tradit vł morte ſubitanea i
t erire deo miſerante de ſatiſfactione anxieri
cepit. Prohibito igiꝛ cōſilio ſacerdotis ſui in
tantuluꝫ ſecū tollēs romā venit: ⁊ cū magna
importunitate ⁊ magna ꝯtritiōe dn̄i Innocē.
pape oculis ſe igeſſit cū tātis lachrymis ⁊ cla
moribus cūctis audiētib⁹ faciēs cōfeſſionē vt
oēs vertereꝛ in ſtuporem. Geſtauit eīn in bra
chiis ſtātē cōmiſſi facinoris teſtē. Videns dn̄s
papa in muliere tātā ꝯtritionē ⁊ q̄ vere peni
tens eſſet mīa mot⁹ ſup eā ſicut prudēs medi
cus valēs infirmitatē plene ⁊ cito curare ⁊ me
dicinā vere ꝯtritiōis ꝓbare p̄cepit vt i ali ve-
ſte ibi corā eis appareret, in quali venerat ad
filiū cū peccaret. Ad illā ꝯfuſionē eīnā tpaleꝫ
abponēs mox exiuit: veſtes exuit ⁊ in camiſia
rediit ⁊ q̄ paratiſſima foret ad oēꝫ ſatiſfactio
nē in tali obediētia ſatis oſ̄dit. Cōſiderās vir
beatiſſim⁹ tali obedientie: tali verecūdie: tali
pn̄ie nulli⁹ pcī penā poſſe reſiſteꝛ corā oīb⁹
dixit ad mulierē. Dimiſſum eſt tibi pcm̄ tuū
vade i pace ⁊ nihil āpli⁹ luēris ei. Audiuit hoc
qdā de cardinalib⁹ q̄ murmurādo papā rep-
hēdit ⁊ dixit ad tātaꝫ culpā tā breueꝫ pn̄iam
non ſufficere: q̄ rn̄dit. Si ego iniuſte egi cū iſta
muliere ⁊ ſi inſufficiēs ē ei iſta pn̄ia corā deo
tūc diabolus habeat ptātem ingrediēdi cor
pus meūꝛ corā oīb⁹ me vexet. Si vo iuſte me
reprehēdis ſiꝛe tibi ſiat. Statim diabolus eū
dem cardinalē vexare cepit: p cui⁹ vexationē
perfectā pn̄iam mulieris de⁹ palā oſ̄dit. Tā-
dem ꝯmuni orōne liberat⁹ cardinalis diuine
mīe decetero contradicere non preſumpſit.

¶ De eadē dn̄ica. ſ. xliiii. de pn̄ia ṽa ⁊ falſa

Penitētiā agite ap

propinq̄bit eīn regnū celoꝝ. Mat.
iii. Ariſt. v. phi. Oīs mot⁹ tēdit ad
aliquē ēminū p debita mediater-
min⁹ motuū nr̄oꝝ ē regnū celoꝝ ad qḋ pue-
niem⁹ p verā pn̄iam: ergo dr in ṽbis p̄miſſis
Pn̄iam agite. ⁊c. Et quo ē iā tp̄s pn̄ie in p̄nti
ſermōe dicēdū eſt de illis q̄ agūt verā pn̄iam
⁊ q̄ falſam. R Pro q̄ ſciēdū ꝙ decē gn̄a hoīm
agūt pn̄iaꝫ q̄rū ſolū vnū gen⁹ hoīm verā pe-
nitētiā agit: ⁊ alia nouē gn̄a hoīm falſaꝫ ⁊ in
fructuoſā agūt pn̄iam. Primi q̄ falſam peni-
tentiā agūt ſunt q̄ ꝯfitenꝛ ⁊ tn̄ nō integra oīa
pctā: ſꝫ aliq̄ ſciēter occultāt: illā ꝯfeſſionē de⁹
nō acceptat: qꝛ opꝫ hoīem penitētē oīa pctā
ꝯfiteri q̄ cognoſcit ſe cōmiſiſſe ſi vult remiſſio
nē pctōꝝ ꝯſequi a deo: qꝛ de⁹ vnū pcm̄ ſine
alio nō dimittit. vn̄ Deuter. xxxii. Dei pfecta
ſūt opa. De⁹ eīn nō pōt dimidiare gratiā ſuā
ita ꝙ partē dimittat: ⁊ partem reſeruet. vnde
verſus. Larga dei pietas veniā nō dimidia-
bit. Aut nihil aut totū: te lachrymāte dabit.
S. Circa qḋ ſciēdū ꝙ confitens debet duo fa-
cere. Primo dꝫ rememorari oīa pctā ſua ⁊ omne
poſſe ſuū facere audiēdo ſermones ⁊ ad me-
moriā reuocādo quib⁹ locis, ⁊ quibus tēpori-

bus: ⁊ quotiēs ꝑ totū annū cōtra deū fecerit. Scōo dꝫ deū rogare vt ſibi reuelet ⁊ cor ſuū illumiet ad cognoſcēdū pctā ſua ⁊ ſic accedere ad ꝯfeſſionē ⁊ oīa pctā nude ⁊ aperte ꝯfiteri: ſic ꝙ ꝯfeſſor itelligat: nullū ex hūana verecūdia palliādo vł obticēdo: ⁊ ſic hr̄e ſummā ſpē de indulgētia oīm pctōꝝ: qꝛ ſi qs centū peccata mortalia ꝯmiſiſſet ⁊ ſuā diligētiā faceret audiēdo ſmōes ⁊ ſcrutādo ſuā ꝯſciam ad recognoſcēdū ſua pctā: ⁊ ſi poſſet plura pctā ꝙ̄ decē recognoſcere ⁊ illa integralr̄ ꝯfiteret ⁊ libēter vellet oīa alia ꝯfiteri ſi ea cognoſceret: tunc de⁹ oīa pctā tā ꝯfeſſa ꝙ̄ oblita ſibi indulgeret. ſic econtrario ſi qs decē pctā mortalia ꝯmiſiſſet: et ſolū nouē ꝯfiteret: ⁊ vnū de his ſciēter obticeret nullā veniā ꝯſeqret. vñ Amb. Non eñ quiſꝙ a pctō iuſtificari poterit: niſi pctm̄ añ ꝯfeſſ⁹ fuerit. ¶ Uñ nota exēplū. Erat qdā rex qui habuit filiā deuotā ⁊ caſtā q̄ ſēp habuit vnū numeꝝ pauperꝝ viduaꝝ ⁊ pupilloꝝ quos ꝓpter deū nutriebat: q̄ ꝓpoſuit intrare religionē: ⁊ papā cōſultū habuit. Qui audiēs ꝙ tot bona fierēt ab ea in mundo pauperibus diſſuaſit igreſſuꝫ. q̄ poſtmodū oculos ſuos in quēdā ſcriptorem iniecit q̄ ei miniſtrabat ad mēſam: ⁊ ex tali viſiōe ⁊ ꝯcupiſcētia cecidit in lapſum carnis ⁊ ꝯcepit pueꝝ. q̄ territa ꝓpter hoc factū timēs dehoneſtare totū regnū ⁊ totā parētelā cōſuluit quandā vetulā antiquā q̄ fecit ei aborſum. ⁊ ex hac re filia regis cōtriſtata ē ⁊ ꝑturbata: ſic ꝙ ampli⁹ nūꝙ̄ vel raro viſa ē ridere vel gaudere. Ad quā pr̄ ait. Tu ſemꝑ es ꝑturbata nec delectaris in hiis q̄ ſunt mūdi. Ecce mihi placet vt intres aliquā religionē: q̄ ingreſſa religionē ita ſeriose vixit ꝙ raro viſa eſt cū ceteris puellis ꝯuerſari vel letari: ſic ꝙ ipā fuit exēplū oībus ꝟginib⁹ q̄ tādē infirmata grauiter defuncta eſt: ⁊ infra .xxx. dies apparuit abbatiſſe dicēs ſe eē dānatā. Et abbatiſſa ait. quō hoc factū eſt cū in tā religioſe vixiſti ꝙ fuiſti ſpeculū noſtrū oīū. Rn̄dit ſe quoddā pctm̄ cōmiſiſſe in ſeculo qō propter verecūdiā humanā nunꝙ̄ ꝯfeſſa fuit: ꝙ̄uis ſemꝑ ꝓpter hoc doluiſſet et ſemꝑ triſtis fuiſſet: ⁊ eſt illō. perdidi meā virginitatē ⁊ inſuper puerū quē ꝯcepi occidi. Et ſi hoc pctm̄ cōfeſſa fuiſſem de⁹ mihi indulſiſſet: etiā ſi milleſies hoc cōmiſiſſeꝫ ⁊ qꝛ obticui ideo eternaliter dānata ſum. ¶ Scdī ſunt qui oīa pctā que in memoria habēt ꝯfitenť: ſꝫ retinēt vnū vel plura in volūtate iteꝝ faciēdi. Iſtis nō ꝓficit talis ꝯfeſſio: qꝛ ſicut nullū pctm̄ reſeruandū eſt in actu: ſic etiā nec in volūtatē. Quilibet penitēs dꝫ hr̄e volūtatē ampli⁹ nō peccādi ſi vult ꝯſequi remiſſionē pctōꝝ. Signū autē ꝙ qs nō habeat volūtatē ampli⁹ peccādi eſt q̄ nō ſolū poſtponit pctā ſꝫ ēt occaſiōes pctōꝝ.

hoc tn̄ illis apparet q̄ veraciť ꝯuertunt ⁊ firmū ꝓpoſitū hn̄t ſe emēdandi: qꝛ tales ꝓiciūt ſuperbū habitū ſed caputia magna crinalia ⁊ pepla cū qb⁹ peccauerunt: qꝛ vere penitētes dn̄t abijcere ⁊ poſtponere illa qb⁹ ad peccandū vtebanť. Ergo ſi ꝯfeſſor querit an ipſe ꝯfitēs pl⁹ talia cōmittere velit: ⁊ ſi rn̄dit vere penitēs nūꝙ̄ vſꝙ ad mortē: tūc dꝫ dicere ꝯfeſſor. habes adhuc illa ornamēta cū quibus peccaſti ad qd valēt: tūc āpli⁹ nō vis vti illis ad peccandū: nec talia debes dare filijs vel filiab⁹ tuis ne des eis occaſionē peccādi: alr̄s re⁹ eris oīm pctōꝝ q̄ ipſi cōmittūt. Ergo ver⁹ penitēs dꝫ abijcere non ſolū actum ſed etiā volūtatē ⁊ occaſionē peccandi. Uñ ſi qs illicite chorizaſſet ⁊ actum luxurie extra matrimoniū cōmiſiſſet vel inebriatus fuiſſet vł etiā ſuā ꝓpriā vxorē ſine cā ⁊ rōne percuſſiſſet ꝙ̄uis illa oīa ꝯfiteret: tñ ſi nō hr̄et firmuꝫ propoſitū amplius talia dimittere: confeſſio ſua ſibi nihil ꝓficeret ergo opꝫ tecū tali ꝓpoſito ad cōfeſſionē accedere ꝙ amplius nō velis illicite chorizare: nec ſuperbire: nec ad tabernas ire ⁊ inebriari: nec vxorē tuam legittimā nec alios hoīes verbo vel facto moleſtare. ¶ Tertij ſunt q̄ dolent de peccatis ⁊ cōfitenť peccata ſua: ſed ablata nō reſtituūt: illis cōfeſſio nihil proficit: qꝛ ſm̄ Augu. Peccatū nō dimittiť niſi ablatū reſtituatur. Et in hoc nō pōt ille excuſare q̄ hꝫ facultatē reſtituēdi: ſed ſi nō hꝫ ⁊ nō pōt ſufficit volūtas. Sciēdū aūt ꝙ quilibet ſtatim reſtituere ⁊ ꝓximo ſuo ſatiſfacere teneť anteꝙ̄ ad cōfeſſionē accedat ſi cōmode pōt. Sed ſi diceres quō dꝫ fieri reſtitutio? Rn̄deo ſi furtū cōmiſſum ꝑ te fuerit occultū: reſtitutio dꝫ fieri per ſacerdotē vel per cōfeſſorē ſine expreſſione tui noīs ne teipſuꝫ infamet vel alia notificatione q̄ vel directe vł indirecte duceret in tui cognitionē. Uel ſi tā cōmode nō pōt fieri reſtitutio. tūc ꝑ eundem ſacerdotē debes petere dilationē ab alio. vł ſi iā manifeſtū eſt tunc ꝑ teipſum debes reſtituere: vel per teipſum dilationeꝫ petere. ⁊ ſi nolit tibi dare: tūc teneris recedere ab oīb⁹ tuis vſꝙ ad extremā neceſſitatē vt ei indilata reſtitutio fiat. Sciēdū aūt ꝙ qui debita tenenť ſoluere ꝓximis ſi terminu⁹ ſolutiōis aduenerit ⁊ pn̄t ſoluere ⁊ nolūt tales nō dn̄t abſolui pctis nec ad cōfeſſionē accedere niſi oīa ſoluāt. Itē ſciēdū ꝙ nō ſolū magna ablata ſunt reſtituēda: ſꝫ etiā parua. Verbi grā. Si ad pratū proximi tui iuiſſes ⁊ ꝯtra volūtatē ſuam vnū pānū plenū graminibus abſtuliſſes: vel ei alias in fructib⁹ vel ſegetib⁹ ſciēter dānuꝫ cū pecorib⁹ tuis intuliſſes vel botros pira poma accepiſſes: tūc teneris ſm̄ cōſiliū confeſſoris ꝑ his oīb⁹ ſatiſfacere. Uñ ſciēdū ꝙ qui

ſic diuerſis hoīb⁹ pn̄a dāna intuliſſet ſ3 igno
rat qb⁹ hoīb⁹ dānū īntulit tūc talis d3 facere
vnā ſūmā de oīb⁹ illis paruis reb⁹:ꝛ tūc cū3
ꝯſilio ſui ſacerdot̄ꝫ vł ꝯfeſſoris d3 illā ſūma3
daꝛ ad aſtructurā alicui⁹ eccłe.Et finał̄r ad
illā eccłia3 ī cui⁹ ꝑrochia illa dāna fecit:aut
ꝑt illā dare pauꝑib⁹:cū ꝯſilio tn̄ ſui ſacerdo-
tis.Itē notādū ꝙ vſurari⁹ q̄ vſurā accepit:et
luſores qui ex auaritia ꝛ ꝑp lucrū luſerūt:ꝛ
mercatores q̄ emēdo vł vēdēdo ꝓximos de-
ceperūt:ꝛ mechanici vł laboratores q̄ ī labo
rib⁹ ſuis ſciēt fraudē cōmiſerūt:ꝛ ſerui ꝛ an-
cille q̄ bōa dn̄oꝝ ſuoꝝ abſtulerūt: oēs illi nō
pn̄t abſolui niſi reſtituāt.vn̄ dr̄ ī decre.Falſa
pn̄ia ē cū aliena nō reſtituūt.liiij.di.Gn̄alis.
xiiij.q.vi.Si res ꝛc.vn̄ Augu.ꝛ ponit ī decre.
Nō dimittit pctm̄ ꝛc. ¶ Itē ſciēdū ꝙ iſta re-
ſtitutio nō ſolū de reb⁹ iniuſtis d3 fieri: ſ3 ēt
de fama ꝛ honore hoīs. Grani⁹ em̄ peccam⁹
auferēdo ꝓxio famā bonā ꝙ̄ ſi auferam⁹ ei
q̄ſcūq3 res tꝑales:q2 fama ē melior ꝙ̄ res tꝑa
les pn̄t eē.Salomō ꝓuerb.xxij.Meli⁹ eſt no
mē bonū ꝙ̄ diuitie multe.Ex q̄ ꝑ3 ꝙ detra-
ctores bōe fame peiores ſūt ꝙ̄ fures ꝛ rapto
res reꝝ tꝑaliū.Amb.Tolerabiliores ſunt fu
res q̄ bona tꝑalia diripiunt ꝙ̄ detractores q̄
bonā famā nr̄a3 dilacerāt.Ergo q̄ falſe ꝓxi-
mū infamat tenet erga illos ad quos dixit
reuocare ſi vult cōſeq̄ veniā ſuoꝝ peccatoꝝ.
ergo detractores illi difficulē ſatiſfaciūt. vn̄
Hieroni. Non facilis venia ꝑraua dixiſſe de
rectis.Silr̄ illi grauit peccāt q̄ detractores li
bēter audiūt.vn̄ Ber.Detrahere aut detra-
hentē audire quid hoꝝ damnabili⁹ ſit non
facile dixerim.Vn̄ inter oīa peccata difficili⁹
dimittunt illa duo peccata: ſc3 detractio:et
iniuſta rerū ablatio.Et ratio ē: q2 ibi nō ſuf-
ficit contritio nec ꝯfeſſio: niſi fiat bone fame
ꝛ rerū ablatarū reſtitutio. ¶ Quarti ſunt q̄
cōfitent pctā ſua:nec tn̄ ſuis offenſoribus in
dulgere volūt:ꝛ talis ꝯfeſſio nō eſt ꝯfeſſio: q2
nequaꝙ̄ de⁹ dimittit ſuā offenſa3:niſi ꝛ nos
nr̄is offenſorib⁹ dimittam⁹.vn̄ Aug. Vnuſ-
q̄ſq3 talē indulgētiā acceptur⁹ ē a deo qualē
ipſe dederit ꝓximo. Sed diceres qualr̄ op3
me idulgere inimicis meis.Rn̄det ꝙ ſic op3
te idulgere vt ve3 nō velis te ex vindicta vł
rācore vīdicare nec ꝟbo nec facto.Itē vt nec
vīdictā petas a deo ſup ip3 euenire ī futurū
Itē vt oīa ſigna cōi3 charitatis exhibeas q̄
alijs hoīb⁹ ꝑbere cōſueueras.ſ. loquēdo vel
ſalutādo ꝛ ſic de alijs. S3 cōtra hoc faciūt q̄
nolūt aliquib⁹ loqui:nec ad domos eoꝝ ire:
nec eos ī via ſalutare: nec ſalutātib⁹ rn̄dere
q̄ oīa ſunt ſigna rācoris in corde ꝙ̄uis dicāt
ore ſe eis indulſiſſe.vn̄ Ray.ſuper Mat. Nil
prodeſt ore dimittere ſi ſeruant irā in corde.

Ergo vere penitēs nō ſolū ore ſ3 etiā corde d3
idulgere.Vn̄ ꝛ tāta poſſet eē iniuria ꝛ offēſa et
ex tāto feruore poſſet q̄s idulgere ꝛ ignoſcere
eā in ſe delinquenti ꝙ per hoc cōſequeret re
miſſionē oī3 pctōꝝ.vn̄ Gre.Qui in ſe peccāti
clementer indulſit nullū pcti veſtigium ī ei⁹
aīa remanebit.Exēplū.Erat q̄dā miles q̄ oc-
cidit patrem alteri⁹ militis. ꝛc.q̄re infra. ſer.
cxxx. ¶ Sciēdū tn̄ qn̄ q̄s alter iniuriā facit.
tūc ille tenet offenſam dimittere:ſed iuſtitiā
ꝑt ab eo exigere vt ei ſatiſfaciat ꝛ dānū recō-
pēſet ſ3 ꝙ iuſtitia dictauerit.Quinti ſunt q̄ ꝛ
ſi vere peniteāt ꝛ ꝯfiteant pctā ſua oīa tn̄ im
mediate recidiuāt talis pn̄ia erit inutilis . vn̄
Aug.Inanis eſt pn̄ia quā ſeq̄nēs inq̄nat cul
pa.Idē.Nil v3 a malis veniā poſcere ꝛ mala
denuo iterare. ¶ Sciēdū ꝙ recidiuās poſtꝙ̄
eſt ꝯſecut⁹ remiſſionē oīm pctōꝝ ꝛ denuo pec
cat peior efficit ꝙ̄ antea.Lu.xi.Erūt nouiſſi
ma illi⁹ hoīs peiora priorib⁹.Itē tales deum
grauiter offendunt propter ingratitudine3.
vn̄ Iſid.de ſum.bo.Deriſor ꝛ nō penitēs eſt q̄
adhuc agit ꝑpt qđ pēitet.v.g.Ebrioſ⁹ ď ebrie
tate ſua ꝯfitet:ꝛ tn̄ ſtatim ecōuerſo poſt pa-
ſcha inebriat.Silr̄ blaſphem⁹:iracūdus:ſu-
perb⁹:luxurioſ⁹:ꝛ ſic de alijs.Ergo pn̄ia vera
d3 eſſe ꝑſeuerans : hoc eſt vt ſemꝑ doleat ſe
peccaſſe ꝛ itm̄ pctm̄ ei diſplicea vt nūq3 ei li
beat reiterare.Hugo de ſancto vic. Qn̄ de⁹ ꝑ
ꝯtritionē abſoluit hoīem a pctis ligat eū vin
culo ꝑpetue deteſtatiōis:vt pctm̄ decetero ſē
per deteſtet.Mat.x.Qui ꝑſeuerauerit vſq3 in
finē hic ſalu⁹ erit. ¶ Sexti ſūt q̄ ꝯfitent tn̄ ꝓ-
pter multitudinē pctōꝝ:vł ꝓpter malā ꝯſue
tudinē peccādi diffidūt ſe facere poſſe pn̄ia3:
nec ꝑ ꝯñs veniā ꝯſequēt.Aug.Pn̄ia q̄ ex fidu
cia nō ꝓcedit inutilis ē ꝛ ſterilis manet et ſine
mīa.vn̄ Amb. Nō pōt bn̄ agere pn̄iam q̄ non
ſperat idulgētiā.Sic cayn egit pn̄iam dicēs.
Maior eſt iniq̄tas mea ꝙ̄ vt veniam merear.
Sic ēt iudas egit pn̄ia3 dicēs:heu⁹ q2 tradidi
ſāguinē iuſtū: ꝛ ſic deſperās ſeipm̄ ſuſpēdit.
vn̄ Leo papa ī quodā ſer . Sceleratior oīb⁹ o
iuda ꝛ īfelicior extitiſti:quē nō pn̄ia duxit ad
dn̄m ſ3 deſperatio traxit ad laqueū.Vn̄ ver⁹
penitēs d3 cū fiducia bōa ꝯfiteri ꝛ pn̄ia3 age
re ēt ſi mille milia pctā mortalia ꝯmiſiſſet.vn̄
Ber.Maior eſt dei pietas ꝙ̄ queuis iniq̄tas.
xxvi.q.vi.his q̄.Sicut ei ſcintilla ī medio ma
ris:ita oīs iniq̄tas hoīs ad dei mīa3:imo nul
la ē cōꝑatio quo ad pctā hoīm q̄ ſunt finita ꝛ
quoad mīam dei q̄ ē īfinita. vn̄ Ari.viij. phi.
Finiti ad īfinitū nulla eſt ꝓportio. Vn̄ dn̄s di
cit ꝑ Eze.In q̄cūq3 hora pctōr īgemuerit. ꝛc.
Itē.Nolo mortē pctōris ꝛc . Septimi ſunt q̄
ꝯfitēt pctā ſua:ꝛ tn̄ nō reſignāt officia ꝓhibi-
ta q̄ ſine pctō mortali ꝑficere nō poſſunt. De

hoc q̄re an̄ ſer.xliiij.. R Octaui ſunt q̄ ꝯfitent̄
ex ꝯſuetudine ⁊ timore hūano:nō ex grā vel
charitate ⁊ talis ꝯfeſſio nō ē deo accepta nec
hoī ſalutifera:q2 nō ex charitate ꝓcedit:ſʒ ſo
lū ex timore hūano ⁊ ex verecūdia. vt ſe aliis
xp̄ianis ꝯformēt ⁊ ne ab aliꝰ hoīb9 deſpiciāt̄
D Et illoꝝ q̄ ſolū ex timore ⁊ verecūdia hūa-
na ꝯfitent̄ ſunt duo ſigna ꝑ q̄ cognoſcuntur.
Primū ē ꝙ tales differunt ſuā ꝯfeſſionē vſq3
ad vltimā ſeptimanā q̄dragesime ⁊ tūc q2 vl
tra differre nō p̄nt:ꝯfitent̄ ex q̄dā verecūdia
ne videāt̄ eē heretici vl' pagani:⁊ ne poſt mor
tē priuēt̄ eccl'iaſtica ſepl'tura: q2 ſʒ ius cano
nicū q̄ nō ꝯfitent̄ in q̄drageſima nec cōicant
in paſcha nō dn̄t ſepeliri in cymiterio vel in
aliquo loco ſacrato:ſʒ i cāpo: ſʒ ſi liceret ⁊ nō
eēt verecūdia:tūc tales q̄ ſic diſtulerūt ꝯfeſſio
nē ſuā vſq3 ad vltimā ebdomadā cū tn̄ bn̄ ha
buiſſent tp̄or oportunitatē ꝯfitēdi vlteriꝰ dif
ferrēt ⁊ raro vl' nūq3 ꝯfiterent̄ ſi hoīes n̄ time
rēt:⁊ hoc ē ſignū ꝙ nō hn̄t gratiā ⁊ charitatē
q2 ſcd̄m Gre. Gratia dei nō eſt ocioſa.operat̄
eīm magna ſi eſt.vn̄ Ber.O bone ieſu non eſt
amor tuꝰ ocioſus q̄ te diligūt nō torpeſcunt:
nō eſt amor tuꝰ trāſitoriꝰ ſʒ eternꝰ.ex his ſe
quit̄ ꝙ ſi tales haberēt grām ⁊ charitatē tē-
peſtiue fuiſſent moti ad ꝯfeſſionē ⁊ ad pn̄iaʒ
agēdā vt digne poſſent cōicare ⁊ ſacr̄m acci-
pere:⁊ vt oꝑa eoꝝ eſſent deo accepta:q2 vnū
pater nr̄ vel vna dies ieiunij poſt ꝯfeſſionē ⁊
ꝯtritionē plus valet q̄ mille pr̄ nr̄: vel totaʒ
quadrageſimā ieiunaſſe i vno pctō mortali.
Scd̄ʒ ſignū ē ꝙ tales tā cito poſt paſcha reci
diuāt ⁊ in nullo vitā ſuā emēdāt:q2 i media-
te poſt paſcha viuūt ſicut an̄ vixerūt ⁊ eadeʒ
pctā iterato cōmittūt q̄ antea ꝯfeſſi fuerunt.
Et hoc ē ſignū ꝙ nō ſunt vere penitētes ſʒ fi
cte:⁊ ꝙ nō ex charitate ſʒ ex ꝯſuetudīe pn̄iaʒ
egerūt:nec firmū ꝓpoſitū emēdādi ſe habue
rūt. Et de hoc q̄re exēplū d' illo q̄ triginta duos
annos orauit ꝓ p̄re ſuo defuncto vt ſ'ra ſer.
xcij.O. Noni ſūt q̄ ꝯfitent̄ ⁊ pn̄iam ſuſcipiūt:
ſʒ eādē pn̄iam nō ꝑficiūt:⁊ talis ꝯfeſſio n̄ ꝓfi
cit ad ſalutē hoc pʒ ex eo:q2 ē vnus caſus de
q̄tuor caſibꝰ de q̄bꝰ ꝯfeſſio ē iterāda.hoc q̄re
ante ſer.xliij. M. E Decimi ſunt q̄ vere peni
tēt ⁊ quoꝝ pn̄ia ē ſalubris ⁊ ꝓficua:vt ſūt illi
q̄ dolēt de oībꝰ pctīs ſuis ⁊ cōfitent̄ oīa pctā
ſua integre i q̄bꝰ cognoſcūt ſe deliq̄ſſe: ⁊ hn̄t
firmū ꝓpoſituʒ ampliꝰ nūq3 velle peccare et
parati ſūt ſatiſfacere. ſm̄ ꝯſiliū ſui cōfeſſoris
⁊ ſʒ ſuā poſſibilitatē.⁊ q̄ iſta hn̄t illi remiſſio
nē pctōꝝ ſuoꝝ ꝯſequent̄ ēt ſi tot pctā cōmiſiſ
ſent quot ſunt gutte i mari:q2 mīa dei ſuper
oīa oꝑa eius. Et de iſta materia q̄re ſupra
ſer.xx. M. Item.xiiij. F. Item ſermo.xiiij. Q.

Dominica in paſſione. Sermo.xlv.

Tulerūt ergo lapides vt ia
cerēt in eū. Io.viij
Ari.viij.ethi. vera amicitia hʒ re a
matione. Et q2 xp̄s vere nos dile
xit:ſcd̄m illud Ioā.xv. Maiorem
charitatē nemo ⁊c. Iō de iure debemus eūꝫ re
amare: ⁊ ſp̄ūal'r in hoc vt paſſionē eiꝰ ſemꝑ
in mēte habeamꝰ ac gratias ei referamus.
Igit̄ in v'bis p̄miſſis paſſio xp̄i nobis ad me
moriā reducit̄ vbi d'r. Tulerūt ḡ lapi.⁊c. No
tādū ꝙ hec dn̄ica vocat̄ dn̄ica in paſſione: q2
occaſione reſuſcitatiōis lazari iudei celebra-
uerūt cōſiliū in ſabbato ſicut heri:⁊ diffinie-
rūt oēs ꝯſentiētes in necē dn̄i firmit̄ ꝯſpiran
do. Igit̄ eccl'ia dn̄i ſuo xp̄o cōpatiēs icipit ſic
heri in nocte cātare de paſſiōe xp̄i ⁊ ſingulis
diebꝰ ꝯtinuat vſq3 ad paraſceueʒ. Vn̄ in p̄nti
ſer. de paſſione dn̄i tria ſunt dicēda. P̄mo q̄re
eccl'ia cū luctu p̄uenit paſſionē xp̄i. Scd̄o q̄t
modis iudei q̄ſierūt ieſū interficere. Tertio i
quibꝰ xp̄s paſſus eſt ꝓ nobis. F Quātuʒ ad
primū ſciēdū eſt ꝙ eccleſia hodie incepit lege
re ⁊ cātare de paſſiōe xp̄i volēs in hoc ſerua-
re modū antiquoꝝ q̄ lōgo tp̄e flebāt i veteri
teſtamēto mortē alicuiꝰ reuerēde ꝑſone:⁊ p̄ci
pue ſi fuit ſctūs hō. Vn̄ Ioſeph cū egyptꝰ ſe-
ptē diebꝰ fleuit patrē ſuū Iacob. Ge.vlt. Et fi
lij iſrael i cāpeſtribꝰ moab.xxx. dies fleuerūt
moyſē defunctū. Deut̄.xxxiiij. ſʒ eccl'ia q2 nō
vult flere xp̄ʒ iā reſuſcitatū iō p̄uenit eū d'fle
re an̄ diē mortis vt ſic multꝭ diebꝰ fler̄ poſſit.
Et merito q2 ipſe ē ſctūs ſctōꝝ. Et ꝑꝑ hoc le-
git̄ ēt i ep'la hodie de effuſiōe ſāguis xp̄i ⁊ de
redēptiōe hūani gn̄is ꝑ ip̄ʒ fctā. Scd̄o vt q̄ ꝑ
circulū anni non cōpatiunt̄ xp̄o:ſaltē mō illo
tā ſacratiſſimo tp̄e icitent̄ ad cōpatiēdū xp̄o.
Tertio vt ſi aliq̄ adhuc nō ſuſceperūt cruceʒ
pn̄ie:ſaltē mō ꝓuocati paſſiōe xp̄i accipiāt cru
cē pn̄ie. Qui eīm a pctīs alio tp̄e nō cauebāt
ſaltē hoc tp̄e cauere dn̄t. Et q̄ an̄ nō erubeſce
bāt de ſuis pctīs: ſaltē illo tp̄e dn̄i erubeſcer̄
q̄m ſol irrōnabilis creatura ꝯpatiēdo creato
ri ſuo ſacco tenebraꝝ ſe op̄uit q̄ſi erubeſceret
ꝙ ꝓ pctō creature ſue creator moreret̄:⁊ q̄ p̄ꝰ
nō timebat nec dolebat de pctīs ſuis mō dʒ
dolere ⁊ timer̄ cū paſſionē creatoꝛꝭ ⁊ ſaluato
rꝭ ſui audit ad quā terra tremuit. alioq̄n ter
re pōderoſior eē vr̄ ⁊ durior ſaxis q̄ ſciſſa ſunt
tp̄e paſſiōis xp̄i:vn̄ Gre. Cū ſaxa i paſſiōe xp̄i
ſciſſa ſunt duriora corda illa vident̄ q̄ audita
paſſiōe dn̄i nō ſcidunt̄. Itē qd̄ priꝰ nō ꝯfitebat̄
pctā ſua mō ſaltē dʒ ea ꝯfiteri cū ad mētē ei
reducit̄ paſſio dn̄i ad quā monumēta aperta
ſunt. Alioquin labia eiꝰ tenaciꝰ cōglutinata
vident̄ q̄ lapides in monumētis cemēto ad
inuicē cōpacti. Itē q̄ priꝰ nolebāt deo ſeruire
ſaltem dn̄t ei ſeruire illo ſacratiſſimo tp̄e: in

quo dñs nr̃ ieſus xp̃s ſeruit nobis ſuſtinẽdo
amarã mortẽ pro ſalute alaꝝ noſtrarũ. Eſa.
xliij. Seruire me feciſti ꝑ pctĩs tuis: ꝓbuiſti
mihi laborẽ ĩ iniq̃tatib⁹ tuis. Vñ etiã Bern.
Vniuerſi ſiq̃dẽ xp̃iani ſacra hac ſeptimana
aut ꝑ ſolito: aut p̃ter ſolitũ pietatẽ colũt: mo
deſtiã exhibẽt: hũilitatẽ ſectãt: induũt graui
tatẽ vt xp̃o patiẽti q̃dãmõ cõpati videantur
Quis em̃ tã irreligioſus vt nõ cõpũgat? q̇s
tã inſolẽs vt nõ hũiliet? q̇s tam iracũdus vt
nõ indulgeat? q̇s tã delitioſus vt non abſti-
neat ⁊ ieiunet? q̇s tã flagitioſus ⁊ luxurioſ⁹
vt nõ ↄtineat? q̇s tã malitioſus vt non peni
teat his dieb⁹? Mirabilis paſſio tua dñe ieſu
xp̃e q̃ paſſiões olz ꝓpulſauit ꝓpitiata ẽ olb⁹
iniquitatib⁹: ⁊ nulli vnq̃ peſti nr̃e inuenitur
inefficax q̇s em̃ tã vulneratus eſt ad mortẽ
qui nõ tua morte ſaluet? ¶ Quãtũ ad ſcðm
ſciẽdũ ꝙ iudei xp̃o q̃tuoꝛ mortes volebãt in-
ferre. Pⁱo volebãt eũ occidere cũ eſſet puul⁹
cũ gladio vt herodes q̇ occidit inocẽtes pue
ros ĩ bethleẽ ⁊ ĩ olbus ei⁹ finib⁹. Mat. ij. Sic
eũ occidim⁹ cũ iſtos pſequimur q̇ ſunt noui
ter ad xp̃z reuerſi. Silr̃ cũ dam⁹ illis pueris
q̇ vſq̃ ad inocẽtiã ſeruauerũt malũ exẽm ⁊ oc
caſionẽ peccãdi. Silr̃ deriſores bonoꝝ holz in
bonis opib⁹ q̇ qñq̃ bõa opa extinguũt: ⁊ bo-
nas volũtates ĩ talib⁹ bonis holb⁹ quos ſic
deridẽt ⁊ ſubſanãt. vñ p̃s. Qui habitat ĩ celis
irridebit eos Lu. vi. Eadẽ menſura q̃ menſi
fueritis rem etiet vob. hi oẽs iã dicti ſimiles
ſũt herodi. Scðo cũ patriote xp̃i de nazareth
tẽtauerũt eũ occidere p̃cipitio. Luc. iiij. Duxe
rũt illũ vſq̃ ad ſupciliũ mõtis vt p̃cipitarent
eũ. Nazareth ĩterpretat̃ flos ⁊ ſignificat cor
hois in q̇ xp̃s delectat̃ habitare tanq̃ in ſua
ciuitate: q2 delitie ei⁹ ſunt eẽ cũ filijs holz ſic
educũt eũ indigne accedẽtes ad ſacramẽtuz
eucharistie de nazareth. i. õ flore. ſ. de mũdib⁹
mũdis ipſi⁹ ſacerdotis ⁊ p̃cipitant eũ in fetı
diſſimũ ſtabulũ cordis ſui qð plenũ eſt ſpur
cicijs pcti. hoc figuratũ ẽ ĩ hiere. miſſo ĩ lacũ
lutoſum. Sz audi q̇d hic dicat celeſtis hiere.
ſ. xp̃s Ecce ego in manib⁹ veſtris ſum: facite
mihi qð vobis iuſtũ videt̃. Et indigne cõicã
tib⁹ dicit aplŝ. i. Cor. xi. Quicũq̃ mãducaue
rit panẽ ⁊ bibe. ca. do. indi. reus erit cor. ⁊ ſã.
do. Tertio iudei tẽtauerũt eũ occidere lapi-
dib⁹ vt in hodierno euãgelio dr̃. Tulerunt ẽ
lapides. Iſti ſunt q̇ cũ malis cogitationib⁹ ⁊
peruerſis volũtatib⁹ eũ lapidant. Silr̃ ⁊ iſti
lapides tollũt ↄtra eũ q̇. ſ. ingrati ſunt de ei⁹
bñficijs ⁊ tales nõ ſolũ ſunt ĩgrati: ſz etiã in-
ſenſati. vñ ẽt Aug. de ci. dei. Quiſquis dei bñ
ficia nõ videt cec⁹ eſt nec laudat ingrat⁹ eſt
⁊ quiſquis in laudãdo reluctatur: inſanus ẽ.
Quarto occiderũt eum crucifigẽdo ipſum et

tales ſunt q̇ iam xp̃m blaſphemant iurando
ꝑ vulnera ⁊ ſanguinẽ ⁊ mortẽ ipſi⁹. De q̇bus
dicit Aplŝ heb. vi. Rurſum crucifigẽtes filiũ
dei. ⁊ de pctõ blaſphemie q̃re inferi⁹ ſer. cliiij
O ℟ Quantũ ad tertiũ ſciendũ ꝙ xp̃s pati
voluit in olb⁹ in q̇b⁹ nos peccam⁹. Peccam⁹
em̃ in tribus. ſ. corde: corpore: ⁊ ĩ reb⁹. In his
oĩa pctã q̃ cõmittimus includunt̃ Quia aũt
vt Eſaias dicit. Dñs poſuit ĩ eo iniquitates
olm noſtrũ. Ideo ⁊ in his olbus pati voluit.
Pⁱo paſſus ẽ ĩ corde: q2 plenũ erat omni tri-
ſtitia. vñ ipſe xp̃s dixit in mõte oliueti ad di-
ſcipulos. Triſtis ẽ ala mea: vſq̃ ad mortem.
Pro quo ſciẽdũ ꝙ triſtitia xp̃i ante paſſionẽ
ei⁹ principalr̃ trib⁹ cauſabat̃. Primo q2 oĩa q̃
pati voluit pro redẽptione generis humani
ſibi p̄ñtia fuerũt. Cognouit em̃ ſuã amaram
paſſionẽ: ⁊ ſua debilia mẽbra. Ergo qñ roga
bat patrẽ in monte oliueti dicẽs. Pater mi ſi
p̃t fieri trãſeat a me calix iſte tũc cepit triſta-
ri: pauere: ⁊ tedere ⁊ ſanguinẽ ſudare vt gut
te ꝑ veſtẽ ipſius vſq̃ ad terraz decurrent: q2
alŝ nũq̃ auditũ fuit. Et ex hoc ꝑfecte cogno
ſcitur anxietas ⁊ triſtitia cordis xp̃i. Scðo ex
hoc ꝙ cũ mors ſua p̃tioſa eſſet ſufficiẽs redi-
mere infinitos mũdos: ⁊ tñ in tã multis pec-
catorib⁹ fruſtrata eſſet: ⁊ adhuc ĩ futuro fru-
ſtrabit̃. Nã xp̃s cognouit ĩ illa hora mortis
ſue oẽs holes q̇ ſaluãdi: ⁊ q̇ damnãdi eſſent
Ideo cõqueritur de dãnandis ꝑ Eſa. dicẽs. In
vanũ laboraui: ſine cã fortitudinẽ meã ↄſum
pſi. Tertio ſup oĩa triſtabat̃ ſup blaſphemiã
q̃ deitas pr̃is ſui ſpreta ⁊ blaſphemata fuit
dũ iz multũ doleret ĩ flagellatiõe ⁊ coronatio
ne ⁊ crucis affixione ⁊ ſic de alijs. tñ ille luct⁹
⁊ dolor intrinſec⁹ quẽ habuit de hoc ꝙ inho
norabat̃ deitas: exceſſit oẽs alios dolores. ſic
exẽplo xp̃i: ĩ nobis eẽ deberet ꝙ ĩ nulla re in
tãtũ triſtaremur: ſicẽ de iniuria dei. Scðo xp̃s
paſſus ẽ in ſuo ſanctiſſimo corpe. Sz q̇s hoc
ad plenũ enarrare ſufficit q̃tas q̃lia ꝓ nobis
in ſuo ſctiſſimo corpe ſuſtinuit? Fuit ei peno
ſuz ieſu xp̃o martyriũ ex hoc ꝙ oẽs artus ſui
vulnerati ſũt: ita ꝙ a plãta pedis vſq̃ ad ver
ticẽ ĩ eo nõ fuit ſanitas: vbi pũct⁹ acus poſſet
infigi. ℑ Sz q̃rit̃ q̃re xp̃s ſic fuit vndiq̃ affli-
ctus ĩ toto corpe ⁊ ĩ olb⁹ mẽbris? Rñr primo
Iõ q2 ꝓ olb⁹ paſſus eſt: ⁊ holes in olb⁹ ſenſi-
bus ⁊ mẽbris peccauerũt: iõ ad ſatiſfaciẽdũ
in olb⁹ paſſus ẽ artub⁹. Et hoc eẽt cogitãduz
cuilz holi ĩ memoria paſſiõis xp̃i: ne amplius
peccaret ĩ illis mẽbris ĩ q̇b⁹ xp̃s ꝓ eo paſſus
ẽ. Scðo ꝑꝑ vniuerſalẽ mãcipationẽ. vñ aplŝ
ij. Cor. v. Pro olb⁹ mortu⁹ ẽ xp̃s vt q̇ viuunt
iã nõ ſibi viuãt: ſz ei q̇ ꝓ ipſis mortu⁹ ẽ. tot⁹
igit̃ ẽ mortu⁹ ẽ vt tot⁹ hõ eẽt ſu⁹ ⁊ ſibi ſuiret
cũ toto corpe ⁊ olb⁹ mẽbris. Et ad hoc q̇lz ẽt

tenet.vñ apl'o.j.Coꝝ.vj.Empti em̃ eſtis ꝑcio
magno glorificate ⁊ portate deũ ĩ corde ⁊ cor
pore vr̃o.Tertio rõne ĩtegre dilectiõis q̃ nob
oñdit cũ totũ corp⁹ ſuũ ⁊ oĩa mẽbra morti ex
poſuit.vñ Ber.Si dñs nr̃ ieſus xp̃s habuiſſʒ
tot mẽbra ĩ corpe ſuo q̈t ſũt ſtelle ĩ firmamẽ
to:⁊ vnũqδq; mẽbrũ vitã habuiſſʒ:oĩa ſingl'a
tim morti expoſuiſſet añq̃ vnã aĩaʒ ĩ faucib⁹
diaboli dimiſiſſet. Tertio paſſus eſt ĩ reb⁹ ꝯ
pauptatẽ.Nã paup fuit:paupior: pauprim⁹
Paup:q: veſtib⁹ denudat⁹ corã notis ſuis et
oĩ pp'o in cruce nud⁹ extẽſus eſt. Paupior q:
hauſtũ vnũ hr̃e nõ potuit qñ dixit ĩ cruce.Si
tio.vbi nec vinũ:nec mdõeʒ:nec ceruiſiã noĩa
uit:ſʒ dixit ſimpl'r Sitio.Et ꝑ tũc ip̃e creator
mũdi de oĩb⁹ liq̃rib⁹ in extrema hora vite ſue
vnũ hauſtũ hr̃e nõ potuit. ℞ Pro q̃ ſciẽdũ ꝙ
xp̃s triplicẽ ſiti habuit. Pͥo habuit ſiti nãlẽ
pp pẽas q̃s ſuſtinuit.nec mirꝫ ſi ſitiuit: q: mi
nuti natural'r ſitiũt.Ip̃e ei xp̃s ex oĩb⁹ mẽbriꝫ
⁊ oĩb⁹ vẽis ſui ſctiſſimi corpis ſãguinẽ emiſit
ꝓpt' qδ corp⁹ ſuũ ſctiſſimũ iã total'r a ſangui
ne exicatũ fuit ĩ cruce ⁊ iõ natural'r ſitiuit.ſe
cũdo habebat ſitim ſalutꝫ nr̃e:⁊ hoc pp maxi
mã charitatẽ ſuã q̃ nos dilexit.Vñ ẽt Ambr.
Xp̃s ꝓpter iſlãmatã dilectionẽ ſui cordiꝫ ſiti
uit nr̃aʒ ſalutẽ ſpũal'r.vñ ẽt Ber.O bone ieſu
cur de cruce taces ⁊ δ ſiti clamas?an ſitis te
pl⁹ cruciat q̃ꝫ crucꝫ ſuppliciũ?Et q̈d tu bõe ie
ſu ſitiꝫ?Et rñdet Ber.ĩ pſona xp̃i.Sitio plane
ſʒ pl⁹ ſitio veſtrã ſalutẽ:fidẽ:pniam:⁊ compaſ
ſionẽ.Tertio ſitiuit iõ vt penã ſuſtineret ĩ lin
gua ſua:ſicut ĩ ceterꝫ mẽbris ſuis.vñ p̃s.De-
derũt in eſcã meã fel ⁊ in ſiti mea potauerũt
me aceto. ℒ Tertio paſſus eſt xp̃s in reb⁹:q:
pauprim⁹ fuit hoc ptꝫ: q: nõ habuit vbi ca-
put ſuũ reclinaret.Quis vnq̃ꝫ iã pauprime ⁊
exul mortu⁹ eſt ſicut xp̃s.Nã oẽs q̃ moriunt
in terra:vel ſaltẽ hñt ſtramina aut ſtropodia
ſeu lectiſternia.Ieſus ãt marie fili⁹ creator re
dẽptor ⁊ ſaluator noſter his oĩb⁹ caruit ĩ cru
ce.Itẽ ſi paupes nõ hñt vti lectiſternijs ſup
quibus leniter q̈eſcere pñt:tñ ad caput eorũ
habẽt lineũ vel lapideuʒ facere ceruical:aut
ſtropodiũ:ſicut legit' δ ſctõ dñico ꝙ pnoctãdo
in eccleſijs reclinauit caput ſuũ añ altare: et
ſup vnũ lapidẽ.Sil'r δ ſctõ frãciſco.Sʒ xp̃s ie
ſus nõ habuit ĩ cruce vbi caput ſuũ recliaret.
Mat.viij.Vulpes foueas hñt ⁊c.ſʒ ex hoc te
ꝯpũgat ſup oĩa ad lachrymas fũdẽdas ama
riſſimas ꝙ ſi ẽt habuiſſʒ oĩa mollia mũdi ſtra
mẽta nõ alleuiaſſẽt ei⁹ dolorẽ capitis nec to-
tius corpis:ex eo ꝙ caput ſuũ dire infixu ⁊ cõ
pũctuʒ ⁊ cruẽtatũ portauit coronaʒ ſpineã:⁊
ſicut corona voluiſſet ⁊ potuiſſet alicubi recli
naſſe:pl⁹ ip̃m leſiſſet ⁊ cruẽtare feciſſet. Qñ ḡ
aliquẽ dolorẽ capitis ſenſerim⁹ ad memoriaʒ

debem⁹ iuocare hãc coronationẽ ieſu xp̃i. Et
qñ ẽt ſuauiter dormim⁹ in lectis mollib⁹: tũc
duꝝ lectũ xp̃i ĩ cruce pẽdẽtis extẽſis mẽbris
⁊ venis recordemur. M Sicut q̈dã deuotus
amator paſſiõis ieſu xp̃i ſolebat nocturnis tẽ
porib⁹ ſingl'is medijs noctib⁹ ſurgere ad me-
morãdũ dñicã paſſionẽ ⁊ genib⁹ flexis protẽ-
ſiſq; manib⁹ in celũ ita orare cõſueuerat mul
tis annis.O mi dñe ieſu xp̃e tu pro me ⁊ oĩb⁹
peccatoribus tam paſſus es:⁊ nullus tecum
vigilat aut ibi dignat⁹ eſt cõpati.Hec et ſil'ia
orabat.⁊ demũ in bono fine ſalubriter morie
batur.ſic ⁊ nos facere deberem⁹ qñ dormituꝫ
iremus vt memoriã dñice paſſionis ad lectuꝫ
q̈etis nobiſcũ portaremus.Vltimo nota exẽ-
plũ.Legit' ꝙ quidã erat aſſuet⁹ ꝙ quotiẽs le
ctũ intrabat:⁊ quotiẽs de eo ſurgebat:depre
cabat' vt ille q̃ eſt rex iudeoꝝ.i. confitentium
daret ei de hoc ſeculo migrare cũ v̈a cõfeſſio
ne ſuoꝝ pctõꝝ:⁊ dicebat illũ titulũ.Ieſus na
ʒarenus rex iudeoꝝ miſerere mei:⁊ imprimẽ
do crucẽ cũ pollice ſup caput ſuũ ⁊ ſup faciẽ ⁊
ſub pect⁹.Et quotiẽs illa verba dicebat ſemp
cõcluſit in fine.In noĩe patris ⁊ filij ⁊ ſpũſſcti
Amen.Cũ aũt deo pmittẽte ſubitanea mor-
te p̃uentus eſſet:⁊ demones vellẽt eũ rapere
vir lucidus eos ab eo fugauit.Et cũ duceret
eũ per medias tenebras ſubito diſparuit.Et
vbi ſignũ crucis imprimere ꝯſueuerat inde ni
mi⁹ ſplẽdor egrediebat' q̃ eum in medijs tene
bris illuminauit.Dũ aũt demões aſcẽderent
de abiſſo.eũ rapere volẽtes:ſplẽdor crucis ita
eos terrebat ꝙ nõ audebãt ei man⁹ iponere.
Tunc p̃dict⁹ vir lucidus ⁊ ſplẽdidus ſubito a
lõge apparuit:⁊ accedens dixit ei ꝙ ſummus
index lʒ eſſet cõdẽnatus ſʒ ſuõꝝ pctõꝝ exigẽ
tiam:tñ ꝓpter deuotionẽ quã habuerat cir-
ca ei⁹ paſſionẽ ⁊ noĩs eius triumphalis titu-
li inuocationẽ ⁊ crucis impſſionẽ ei parcebat
volẽs vt rediret ad p̃iſtinã vitã ⁊ cõfiteretur
peccata ſua:⁊ ſi vellet vitaʒ in melius emẽda
re:qδ factũ eſt.Et laudabiliter poſtea vixit:⁊
in domino quieuit.

De eadẽ dñica in paſſione.

Qui ex deo ẽ verba dei audit ⁊c. Iſtum
ſermonẽ quere ante.ſer.xxxv.V.

In dñica pal.ſ.xlvj.de ĩdigne cõicãtib⁹.

BEnedict⁹ q̃ vẽit ĩ noĩe
dñi.Mat.xxj.
Marc.xj.Luc.xix.Io.xij. Hodie
ſctã mr̃ eccl'ia duas pceſſiões re
colit.Pͥa fuit qñ iudei ſe xp̃o a
mõte oliueti vſq; in hierl'z cũ ra
mis palmaꝝ ⁊ oliuaꝝ ⁊ magnis cãticꝫ aſſocia
uerũt de q̃ agit' ĩ euãgelio hodierno.Secũda
proceſſio fuit qua a hieruſalem vſq; ad locuꝫ
caluarie ignominioſe fuit duct⁹.De qua ha-

bet ĩ paſſiõe q̃ hodie legiť ſolẽniť eccľia. vñ ĩ pñti ſer. tria ſũt dicẽda. Primo quõ differũt ille due ꝓceſſiões. Scðo ꝺ iſta ſctiſſima ſeptiana ĩ q̃ ſingulis dieb⁹ xp̃s opa nr̃e ſalutis exercuit. Tertio ꝺ ĩdigne cõicãtib⁹. ¶ Quãtũ ad pmũ ſciẽdũ ꝙ ille due ꝓceſſiões differũt. Primo qꝛ ſicut hodie cũ honore iudei xp̃o obuiauerũt et eũ ĩ hierľz itroduxerũt. Sic ecõuerſo q̃nta feria poſt cenã miſtri pncipũ ꝛ ſacerdotũ obuiauerũt ſibi cũ gladijs ꝛ fuſtib⁹ vt apphẽderẽt eũ. Itẽ ſicut hodie cũ honore a diſcipľis ſuis ſup aſellũ ẽ poſit⁹: ita ĩ ſexta feria a iudeis ignominioſe ẽ eleuat⁹ ĩ crucẽ. Itẽ ſicut hodie veſtimẽta ſuã ſtrauerũt ĩ via: ita ſexta feria ſpoliauerũt eũ veſtimẽtis ꝓprijs. Itẽ ſicut hodie cũ palmaꝝ ramis eũ honorauerñt ita ſexta feria cũ ꝟgis eũ flagellauerũt ꝛ cũ ſpinis eũ coronauerñt. Itẽ ſicut hodie regẽ ꝛ ſaluatorẽ eũ appellauerñt dic. Oſãna filio dauid: ſic eꝫ ſexta feria cũ regẽ ꝛ ſaluatorẽ negauerũt dicẽtes. Non hẽm⁹ regẽ niſi ceſarẽ. Itẽ alios ſaluos fecit: ſe ipſuꝫ ſaluũ facere nõ põt. Itẽ hodie bñdictuꝫ eũ nolauerũt dicẽtes. Bñdict⁹ q̃ venit in noĩe dñi: ſic eꝫ ſexta feria nolauerñt eũ malefactorẽ ꝛ ſeductorẽ ꝛ dignũ morte clamãtes crucifige crucifige eũ. Itẽ ſi nõ eẽt ħ male. ꝛc. ¶ Quãtũ ad ſcðꝫ ſciẽdũ ꝙ ĩ illa ſctiſſima ſeptiana ſingulis dieb⁹ xp̃s opa nr̃e ſalutis exercuit. Vñ ꝓp exercitia ꝛ officia q̃ fecit ſingulis dieb⁹ vnũ ſpirituale nomẽ ẽ ſibi ſortitũ. nã heri. ſ. ĩ ſabbato palmaꝝ fuit hoſpes amicabilis. Vñ heſterna deuenit bethaniã ad Marthã ſuã hoſpitẽ: et dilectã ſuã mariãmagdalenã q̃ fecerñt ei cenã ĩ q̃ Lazar⁹ reſuſcitat⁹ cũ xp̃o comedebat ĩ ſignũ vere reſuſcitatiõis: vt habeť. Io. xij. Tũc multi iudei q̃ de diuerſis mũdi ptib⁹ hierľz venerãt ad feſtũ paſche vt ſe ſctificarẽt iuxta p̃ceptũ dñi. Hi cũ audiſſẽt ꝙ ieſ⁹ hoc miraculũ famoſuꝫ ĩ reſuſcitatiõe Lazari fecerat. vñ hr̃ Io. xij. tũc venerũt ĩ bethaniã eo ꝙ xp̃s eſſet ibi vt eũ viderẽt: ꝛ ẽt lazaꝝ quẽ a morte ſuſcitauerat: ſicut legiť in craſtino euãge. Itẽ xp̃s hodie nolať rex: hũilis: mãſuet⁹ ſicut ĩ ꝓceſſiõe hodierna audiſtis cãtare: ꝛ ĩ ſup eũ ſup aſinã hodie ſicut regẽ vidiſtĩ eq̃tare. Itẽ cras. ſ. ĩ ſcða feria poſt palmaꝝ xp̃s nolať iudex mĩſicors qꝛ feria ſcða diluculo iteꝝ venit de bethania ĩ hierľm ꝛ ĩtrauit tẽplũ. tũc ſcribe ꝛ phariſei adduxerũt adulterã volẽtes ieſum cape in ſmone vt accuſarẽt eũ dicẽtes. Magr̃ hec mľier deprehẽſa eſt ĩ adulterio. In lege aũt moyſes mãdauit nobĩ hmõi lapidare: tu ergo q̃d dicis? Tũc dixit eis Qui ſine pctõ ẽ veſtrũ: pm⁹ ĩ illã lapidẽ mittat. hoc aũt audiẽtes vn⁹ poſt vnũ exibãt ꝺ tẽplo ĩcipiẽtes a ſeniorib⁹ ꝛ remãſit ieſ⁹ ſol⁹ ꝛ mulier ĩ medio ſtãs: ꝛ ſic ieſ⁹ diſſipauit iſidias phariſeoꝝ ꝛ ſcribarũ mulierẽ peccatricẽ nõ ſolũ de manib⁹ eorũ liberauit: verũ ẽt a pctõ abſoluit dicẽs. Nec ego te cõdẽnabo: vade ꝛ ãpli⁹ noli peccare. Itẽ tertia feria nominať chriſt⁹ ꝓpheta ſapiens: qꝛ tũc deſtructionẽ hieruſalẽ p̃dixit qñ diſcipuli oſtẽderũt ei edificiũ tẽpli dicẽtes. Ecce magiſter quales lapides ꝛ quales ſtructure. Rñdit. Nõ relinqueť lapis ſup lapidẽ qui nõ deſtruať. Itẽ p̃dixit diẽ iudiciũ dicẽs. Cũ venerit fili⁹ hoĩs ſtatuet oues a dextris hedos aũt a ſiniſtris. Itẽ predixit mortẽ ſuã dicẽs. Adhuc modicũ tp̃s vobiſcũ ſum. Iteꝫ q̃rta feria manſit xp̃s in bethania: nec illo die iuit ĩ hieruſalẽ. Et tũc iudas iuit ad pncipes ſacerdotum ꝛ ad ſeniores populi dicẽs. Quid vultis mihi dare: ꝛ ego eũ vobis tradã? Et ſic xp̃s illa die venditus fuit pro. xxx. denarijs. vnde eadẽ die legiť in ꝓphetia miſſe. Ecce merces ei⁹ cũ eo. Itẽ q̃nta feria xp̃s nominať panis viu⁹: qꝛ poſt eſuꝫ agni xp̃s ſacr̃m euchariſtie inſtituit. vñ ipſe dicit vt habeť Io. vi. Ego ſũ panis viuus qui de celo deſcendi. Itẽ ſexta feria noiať agn⁹ occiſus ĩ cruce immolat⁹. vñ ꝺꝛ Eſa. liij. Sicut ouis ad occiſionẽ ducetur: ꝛ quaſi ãgnus corã tõdente ſe obtumuſcet: ꝛ nõ aperiet os ſuũ. Itẽ ſabbato xp̃s noiať granum frumẽti in terra mortuuꝫ. ĩ. ſepultũ. vñ Io. xij. Si granũ frumẽti cadẽs in terra mortuũ fuerit: mľtũ fructũ affert. Itẽ ĩ die paſche xp̃s nolať leo. vñ Apo. v. Ecce vicit leo ꝺ tribu iuda. Nã xp̃s illo die mortẽ vicit: diabolũ ſuperauit: ꝛ clauſtra iferni ꝺſtruxit: ꝛ ſctõs p̃res ide liberauit. ¶ Quãtũ ad tertiũ ſciẽdũ ꝙ ſicut q̃libet hõ illo ſacratiſſimo tp̃e paſche dꝫ cõicare. tũc iã dicendũ eſt de piculis indigne cõicãtiũ. Quoꝝ primũ eſt ꝙ tales ĩdigne cõicãtes homicide ſũt xp̃i. vñ. j. Coꝝ. xj. Quicũq; mãducat pa. ꝛ bi. ca. do. indig. re⁹ erit cor. et ſang. do. vñ Ambro. Qui indigne xp̃m ſumit idẽ eſt ac ſi xp̃m ĩterficeret. vñ dicit Gui. lug. Si q̃s ſciret q̃ fidẽ hr̃et ſe. ſemel xp̃m crucifixiſſe: ipſe vellet nudis pedibus toto tp̃e vite ſue pniaꝫ agere. Quid ergo ꝺberẽt illi facere q̃ tã multotiẽs ĩdigne cõicauerũt: ꝛ pctm̃ ſiľe illi pctõ totiẽs cõmiſerũt. vñ Gre. Magis peccat q̃ ſpernit regnãtẽ in celo: q̃ꝫ qui crucifixit degẽtẽ in terra. Scðo tales q̃nq; puniunť in corpore: qꝛ iterdũ infirmanť poſt ĩdignã cõionẽ. vñ apľs. j. Coꝝ. xj. Iõ inter vos multi ĩfirmi ꝛ ꝛ imbecilles: ꝛ in ſignũ hui⁹ poſt paſcha tales indigne cõicãtes cũ infirmitatib⁹ a deo plaganť: imo qð mai⁹ eſt q̃nq; poſt indignaꝫ cõicationẽ morte ſubitanea moriunť. vñ legitur ꝙ q̃dã ſacerdos ꝓhibuit quẽdã pctõreꝫ a cõione: q̃ cõfuſione humana duct⁹ acceſſit ad cõionẽ cũ ceteris hoĩb⁹. Et q̃cito corp⁹ xp̃i ad idnatũ os ſuũ accepit tãcito iſſelicẽ alaꝫ ſuaꝫ

tradidit ⁊ expirauit morte ſubitanea corā oī ꝑplo. Tertio peiores ſūt tales iudeis. ꝑrio in hoc ꝙ iudei ignorātꝰ xp̄z crucifixerūt. vñ apl's i. Co. ij. Si cognouiſſent nūꝗ̄ dñz glīe cruci fixiſſent. Si iſti xp̄iani idigne cōicātes peccāt ſciēter: q2 ibi credūt eē creatorē ſuū. ſ. ieſū xp̄z marie filiū. Et q̄to grauiꝰ ē peccare ſciēter q̄ ignorāter tāto peiores ſūt indigne cōicantes ipſis iudeis. Et i ſignū iſtiꝰ xp̄s nō pōt orare ꝓ talibꝰ patrē ſuū ſicut orauit ꝓ iudeis dicēs Pater ignoſce illis q2 neſciūt qd faciūt. Scdo q2 ꝯtumelia crucifixiōis xp̄i tm̄ ſemꝫ a iudeis ē illata: ſꝫ ab idigne cōicātibꝰ totiēs quotiēs indigne ad ſacr̄m acceſſerint. vñ apl's ad he. vj. Rurſū crucifigētes filiū dei. Quarto q2 tale iudiciū ſibi mādu cat ⁊ bibit. vñ apl's. i. co. xj. q̄ mādu cat ⁊ bibit idigne iudiciū ſibi mā ducat ⁊ bibit. Et ſic ꝯñter icidūt in illā ſentiā quā dñs dicturꝰ ē i extremo iudicio ad illos q̄ a ſiniſtris eiꝰ erūt. Ite maledicti i ignē eternū. Quīto tales idigne cōicātes ſiles ſūt iude: ⁊ eis ꝯtinget ſicut iude. De q̄ legiꝰ ꝙ ſathanas in eū itrouit ⁊ xp̄m tradidit ⁊ deſperauit: ⁊ poſtmodū ſeip̄z ſuſpēdit. Sic indigne cōicās icidit i maiorē ptātē diaboli q̄ antea fuit. ſcdo iudas xp̄z tradidit ⁊ iudeis vēdidit ſꝫ idigne cōicās peiꝰ facit. Vñ remigiꝰ. Ve tradētibꝰ xp̄m ad crucifigēdū ſed ve cū maligna ꝯſcia ſub ſacr̄o ſumētibꝰ illū. Et ſi nō tradant iudeis ad crucifigēdū tradūt tñ ip̄m mēbris inimici ad ſumēdū. vñ ēt Aug. Magis peccāt qui tradūt xp̄m pctōribꝰ q̄ q̄ tradidit eum iudeis crucifixoribꝰ. Ergo xp̄s p̄t dicere ſꝫ Gre. de q̄libet ſumēte corpꝰ ſuū idigne ſicut dixit de iuda. Verūtñ ecce manꝰ tradētꝭ me mecū eſt i mēſa. Sicut iudas tradidit xp̄z ꝑſecutoribus: ſic ſumēs corpꝰ ſuū idigne tradit illū inquātū in ſe ē demonibꝰ: dū ponit eū in locū q̄ eſt demoniū. Sexto q2 ē magna igratitudo q̄ ibi ꝯmittiꝰ. Nā in ſacr̄o illo mors xp̄i figuratꝰ quā ꝓ hoibꝰ ſuſtinuit. vñ apl's. i. Cor. xj. Quotiēſcūꝗ̄ mādu cabitꝭ panē hūc ⁊ calicē biberꝭ mortē dñi āñūciabitꝭ dōec vēiat. vñ ēt xp̄s qñ hoc ſacr̄m inſtituit dixit. Hoc facite in meā cōmemorationē. Valde em̄ magna igratitudo ē ei ꝯtumeliā iferre ⁊ eiꝰ vulnera renouare quē recordatꝰ mortuū ꝓ ſuo amore et ſalute. Vñ dñs p̄t dicere idigne cōicāti illō. p̄s. Sup dolorē vulneꝝ meoꝝ addiderūt. Itē magna igratitudo ē q2 ibi vēit diuia maieſtas viſitare holem i ſacr̄o altaris ⁊ hoc cū plenitudine charſmatū ⁊ grāꝝ. Vñ illud ſacr̄m vocatꝰ euchariſtia. i. bōa gr̄a. miſer hō nō timet ei cū tumeliā iferre quē ꝓ poſſe tenetꝰ honorare. ſatis admirari poſſumꝰ i hoc diuinā bōitatē ⁊ ihūanā ꝑuerſitatē. vñ bñ pōt dici de dño nr̄o: ieſu xp̄o illō. Ec. xxix. Paſcet. ſ. cū ꝓprio corpe ⁊ potabit. ſ. cū ſanguine ſuo p̄tioſo igratos: ⁊ adhuc amara audiet. Septio q2 tales idigne cōicātes ifeliciores videntur eē ceteris pctōribꝰ. Ip̄m ei ſūmū bonū ē eis noxiū: ⁊ ex ipſa medicia ifirmantꝰ: ⁊ ex ip̄a vita moriuntꝰ. q2 ſicut ex illo ſacr̄o digne cōicātes acq̄rūt ſibi vitā eternā. ſꝫ illō Io. vj. Qui mādu cat hūc panē viuet ieternū. Sic ex eodē ſacr̄o idigne cōicātes incurrūt eternā dānationē. vñ Chry. ſup Ioh. Sicut corꝑalis cibꝰ cū vētrē iuenerit diuerſis morbis occupatū ampliꝰ ledit, magis nocet: ⁊ nl'lū p̄ſtat auxiliū. Ita ſpūalis cibꝰ ſi aliquē reperit malignitate pollutū: magꝭ eū ꝑdit nō ſua nā: ſꝫ accipiētis vitia. Q Vñ ſciē. ꝙ q̄libet cū deuotiōe ⁊ reuerētia ⁊ cū timore ad hoc ſacr̄z dꝫ accedere. Et ad hoc icitāt nos diuerſa exēpla ſacre ſcripture. Nā ſctūs Io. bap. in vtero mr̄is ſctificatꝰ a pueritia in heremo ꝯuerſatꝰ iuitatꝰ a dño vt eū baptizaret timuit tāgere v̄ticē dñi. Vñ cātat eccl'ia. Baptiſta ꝯtremuit: ⁊ ñ audet tāgere ſctm̄ dei verticē: ſꝫ clamat cū tremore ſctifica me ſaluator Quātomagꝭ eū timere debemꝰ qñ totū corpꝰ ſumimꝰ: ex q̄ Ioh. intm̄ timuit verticē dñi iāgere q̄ tāte ſctitatis fuit ꝙ xp̄s de eo in euā. teſtimoniū ꝑhibet di. Inter natos mu. ñ ſur. ma. Io. bap. Itē btūs Marcꝰ abſcidit ſibi pollicē vt lepꝛꝰ eēt ſacerdotio. tm̄ ei verebatꝰ corporis dñi ꝯſecrationē. Itē q̄dā ſenior iter heremitas cū ab illis eligeretꝰ i ſacerdotē ⁊ ab ep̄o eēt ordinatꝰ ait. Licet ergo ſacerdos ſim ordinatꝰ: tñ i vita mea nūꝗ̄ ꝯficiā. reputās ſe idignū ꝯficere corpꝰ xp̄i. vñ Matt. viij. Legiꝰ ꝙ cēturio dixit xp̄o dicēti ei. Ego vēiā ⁊ curabo pueꝝ tuū. Dñe nō ſum dignus vt intres ſub tectū meū. Sic q̄lꝫ cū ꝯ̄ra hūilitate ⁊ reuerētia ad hoc ſacr̄z dꝫ accedere cogitādo ſic. O deꝰ ad illō venerabile ſacr̄z nō ſufficerēt mille anni ad p̄parationē ꝯdignā. Quātomagis ego miſer idignꝰ ſuꝫ: q2 q̄tidie pecco: ⁊ heu iprepa ratꝰ accedo q̄uis em̄ nō ſum dignꝰ tñ bñ ſum neceſſariꝰ hac ſalubri medicia. vñ Amb. Qui vulnꝰ hꝫ q̄rat medicinā. vulnꝰ ē, q2 ſub pctō ſumus medicina ē celeſte ⁊ venerabile ſacr̄z. ℞ Vltio nota exm̄ de digne, ⁊ idigne cōicātibꝰ. Legiꝰ i li. de donis ꝙ q̄dā ſctūs ep̄s i feſto paſche dñm rogauit vt ſibi reuelaret merita tūc cōicātiū. Et dñs oñdit ei. Et vidit aliquos q̄ſi piſcē nigros: aliq̄s quaſi ferrū ignitos: aliq̄s ꝯ̄o ſāguinolētos ceteros ꝟo vt ſolē fulgidos. Et dixit ei āgelꝰ dñi. Nigri ſunt luxurioſi ⁊ ſuperbi. Igniti auari. ſāguinolēti iracūdi ⁊ blaſphemi q̄ oēs ſunt idigni ⁊ indigne acceſſerūt q̄uis em̄ ſunt ꝯtriti ⁊ ꝯfeſſi: nō: tñ hñt firmū ꝓpoſitū in futurū abſtinēdi. Ceteri vero qui ſunt lucidi ſunt iſti q̄ digne acceſſerūt cū firmo ꝓpoſito abſtinēdi ⁊ emendandi vitā ſuā

In cena domini.Sermo.xlvij.

PRobet aũt ſeip̃m homo et ſic de pane illo edat ⁊ de calice bibat.j.Coꝛ.xj.Art.ij.ↄ̃ ala.Sicͭe a ſiti nutrit:ſic ptꝫ in cibo digeſto a quo coꝛpꝰ nutrit. Cũ aũt cibꝰ iſte.ſ.coꝛpꝰ xp̃i ſit mũdiſſimꝰ cibꝰ exigitur ꝙ ala q̃ nutriri dꝫ ab iſto cibo ſit munda.alioq̃n nõ nutriret:ſꝫ potiꝰ coꝛrũperet:ergo in ꝟbis p̃miſſis admonet vnuſq̄ſq; noſtrũ vt ſeip̃ꝫ ꝓbet ⁊c.Et q̄ eſt tp̃s cõicãdi: tũc i p̄ſenti ſer.tria ſunt dicẽda.Primo ponẽde ſunt aliq̄ q̄ſtiones de acceſſu ad ſacr̃m euchariſtie.Scd̃o q̄ bonũ ſit cõicare digne . Tertio q̃uo ⁊ per q̄ hõ dꝫ ſeip̃m ꝓbare. ¶ Quantũ ad p̄mũ tunc querit vtrũ oĩs hõ teneat illo ſacratiſſimo tp̃e cõicare.Rñr ꝙ ſic. Nã eccl̃iaſta tuit ꝙ oĩs fidelis ſaltẽ ſemel i ãno tenet ex p̄cepto poſtq̄ ad ãnos diſcretiõis ꝑuenerit ↄ̃fiteri oĩa pctã ſua ⁊ cõicare ſaltẽ tp̃e paſche.⁊ q̄ nõ cõicat in paſcha :viuẽs ab igreſſu eccl̃ie ꝓhibeat:⁊ moꝛtuꝰ careat eccleſiaſtica ſepultura:vt ptꝫ ex̃ de pe.⁊ re.ca.Oĩs vtriuſq;. Circa qḋ querit vtrũ pueris:⁊ in qua etate ſit dandum ſacramẽtũ euchariſtie: Rñr ſm̃ ſanctũ Tho.in.iiij.diſt.ix.Pueris carẽtibꝰ vſu rõnis q̄ nõ p̃nt diſcernere inter cibũ ſpũalem ⁊ coꝛpoꝛalẽ nõ dꝫ coꝛpus xp̃i dari:q: ad ipſum exigit actualis deuotio quã tales pueri habere nõ poſſunt ſed pueris incipiẽtibus h̃re diſcretionẽ ẽt ante ꝑfectã etatẽ puta cũ ſunt.x. vel xj.annoꝝ põt dari ſi in eis diſcretiõis ſigna ⁊ deuotiõis appareant.Hec ille.Et ratio huiꝰ eſt:q: ad ꝑcipiẽdũ ſacramẽtũ euchariſtie req̄ritur deuotio actualis ⁊ tales pueri quãdoq; maioꝛẽ diſcretionẽ:deuotionẽ ⁊ affectũ h̃nt ad ſacramẽtũ:q̄ alius q̄ eſt q̄nq;.xx. annoꝝ. ¶ Vñ exẽplũ legit in dial.ceſarij ꝙ cũ q̄dam puer ifirmaret vſq; ad moꝛtẽ ſpũſãcto afflatus coꝛpus dñi ſibi dare petijt.Cũq; parẽtes ↄ̃poſcerẽt:ille foꝛtit clamauit:date mihi coꝛpus dñi date mihi hoc tertio repetẽs.Delatũ igit hoc verbũ ad ſacerdotẽ:q̄ dũ diceret non eẽ ſecuꝝ tali puero q̄ nõ intelligit q̄d ſacr̃m ſit dare coꝛpꝰ dñi:⁊ cũ puer nollet q̄eſcere:ſed ſemꝑ ⁊ iſtãter peteret coꝛpꝰ dñi:tũc ſacerdos detulit ſibi hoſtiã nõ benedictã:quã cũ ei poꝛrigere vellet ⁊ diceret ei:ecce hoc ẽ coꝛpꝰ dñi vt dñs ex oꝛe iſantiũ ꝑficeret laudẽ ⁊ ↄ̃ſtrueret perfidiã multoꝝ q̄ de eodẽ ſacr̃o male ſẽtiũt iſpirauit puero vt r̃nderet q̄re vultꝭ me decipere non eſt coꝛpus dñi qḋ mihi offert.Ad qḋ verbũ ſacerdos admirãs ⁊ puero aliq̄d diuinũ iſpiratũ arbitrãs ei ſacrã cõionem attulit quã puer deuote ſuſcepit:⁊ ſic vitã ſuã i bono finiuit:ergo parẽtes debẽt pueros iſfoꝛmare q̃uo cõfiteri debẽt de decẽ p̄ceptis:⁊ de ſeptẽ

pctis moꝛtalibꝰ ſi ſaltẽ rei ſunt:⁊ q̃uo debent h̃re firmũ ꝓpoſitũ ampliꝰ abſtinẽdi a pctis ⁊ q̄ bona eueniũt ex digna cõicatione.Itẽ q̄rit vtrũ coꝛpꝰ xp̃i debeat dari amẽtibꝰ? Rñr ſcd̃ꝫ b.Tho.i.iiij.di.ix.ꝙ diſtinguẽdũ eſt. q̄dã eĩm dicũt large amẽtes:q: debilẽ h̃nt mẽtẽ:tñ ſũt aliq̄ mõ dociles coꝛũ q̃ ad fidẽ ⁊ deuotionẽ ſacramẽti ꝑtinẽt ⁊ talibꝰ nõ dꝫ coꝛpꝰ xp̃i ↄ̃negari.Quidã ẽt ſunt oĩno carẽtes iudicio rõnis:⁊ iſti ſi fuerit tales a natiuitate nõ dꝫ eis dari: q: ñ p̃nt ad ↄ̃uotionẽ iduci q̃ req̄rit ad ſacramẽtũ.Si ꝟo inciderũt in amẽtiã poſt fidem ⁊ deuotionẽ ſacr̃i tũc dꝫ eis dari niſi timeatur ꝑiculũ de vomitu vel de expuitione vel aliq̄ hmõi. ¶ Itẽ querit vtrũ coꝛpus xp̃i tantũ a ieiunijs ꝑcipi debeat. Rñr ꝙ ſic:q: poſt ſumptionẽ aque vel alterius cibi aut potꝰ vel etiã medicine in q̄ntũcũq; ꝑua q̄ntitate non lꝫ hoc ſacr̃m recipere ⁊ ideo ſi poſt mediã noctẽ ſumpſerit aliq̄d per modũ cibi aut potus non dꝫ ea die hoc ſacr̃m ſumere.⁊ Io.de ſctõ Gemi. dicit ad hoc ſacramentũ debẽt hoĩes accedere ſobrij.Primo q̄dẽ vt Aug.dicit in honoꝛeꝫ huiꝰ ſacr̃i.vt.ſ.nullus aliꝰ cibus intret in nos ante iſtũ:ſicut eſt i vtero ꝟginis marie nullꝰ aliꝰ fuit ↄ̃ceptꝰ:nec i ſepulchꝛo xp̃i aliq̄s fuit añ poſitꝰ.Scd̃o ꝓpt̃ figurationẽ:vt.ſ. det itelligi ꝙ xp̃s q̄ eſt res huiꝰ ſacr̃i ⁊ charitas eius debeat ante oĩa p̄mo ſũdari i coꝛdibꝰ nr̃is.vñ Mat.vj.Primũ q̄rite regnũ dei ⁊ iuſtitiã eiꝰ. Tertio ꝑ periculũ vomitꝰ q̄ q̄nq; ꝓuenit ex inoꝛdinato cibo ⁊ potu.⁊ ẽt q: ieiunꝰ magis eſt diſpoſitꝰ ad deuotionẽ ſꝫ ab hac r̃la excludũt ifirmi q̄ ſtati cõicãdi ſũt ẽt poſt cibũ ſi ↄ̃ eoꝛũ ꝑiculo dubitat ne ſine cõiõe decedãt.q: neceſſitas nõ hꝫ legẽ.vt h̃r de ↄ̃ſe.di.ij.p̃ſbyter. ¶ Itẽ q̄rit vtrũ poſt factã cõiõnẽ liceat ſtatiꝫ cõedere.Rñdeo ſm̃ Tho.de aq̄no ꝙ nõ lꝫ imediate comedere. ſꝫ aliq̄ moꝛa dꝫ eſſe īter ſumptionẽ eiꝰ ⁊ reliquos cibos: vñ ẽt ↄ̃r in decre. Nullꝰ ſtati poſt cõionẽ ſumat cibũ materialẽ de ↄ̃ſe.di.ij.tribꝰ gradibꝰ.Et i ſignũ huiꝰ tũc i miſſa oꝛ̃o gr̃aꝝ actiõis ↄ̃r poſt cõionẽ:ſic ⁊ illi q̄ cõicãt ſuas ꝑuatas oꝛ̃ones dicere dñt ⁊ regr̃ari deo ↄ̃ ſua maxia charitate ⁊ mẽoꝛari deuote paſſionẽ xp̃i:q: hoc ſacr̃ꝫ iſtitutũ ẽ ad memoꝛiã paſſiõis xp̃i.vñ ipſe xp̃s ad diſcipulos ſuos dixit q̄ñ hoc ſacr̃m iſtituit.Hoc facite in meã cõmemoꝛationẽ.vñ etiã ap̃ls i hodierna ep̃la.Quotiẽſcũq; mãducabitꝭ panẽ hũc ⁊ calicẽ bibetꝭ moꝛtẽ dñi ãnũciabitis dõec veniat Itẽ aliq̄ in die cene nõ ieiunãt ꝓpter cõioneꝫ cũ tñ bene poſſent ieiunare:⁊ in hoc peccãt q: ſingulis diebꝰ ꝑ totã q̄drageſimaꝫ tenet q̄lꝫ ieiunare q̄ põt p̄ter dies dñicales.Itẽ aliq̄ in die cene cũ cõicãt vtunt lacticinijs cũ tñ ꝑ totã.xl.al̃s ab his abſtinuerũt ⁊ i hoc deũ ↄ̃ui-

ter offēdūt qꝛ tēnꝫ in illo die abſtinere ſicut
in ceteris dieb⁹.Itē ſciēdū ꝙ poſt cōīonē ime
diate nō dꝫ q̄s expuere:ſꝫ poſt comeſtionē alio
rū ciboꝝ pōt expuere ſꝫ ſi neceſſitas cogit tūc
ad locū honeſtū ſeorſū dꝫ expuere.Itē ſciēdū
ꝙ aliq̄ ſimplices reputāt hoc eē pctm̄ ſi q̄s illo
die q̄ cōīcauit eructaueritvt nudis pedib⁹ terrā
tetigerit.Itē ſciēdū ꝙ pueri iſoꝛmādi ſꝫ ꝙ cre
dāt debeāt ꝙ xp̄s q̄ ē de v̄gie nat⁹ ꝛ ꝑ nobis
paſſ⁹ i hoc ſcr̄o ꝯtineat:ꝛ ꝙ nō ē ibi panꝭ:ſꝫ ſo-
lūmō ſpēs panꝭ:qꝛ i ꝯſecratiōe tūc panis trāſ
ſubſtātiat i vex̄ coꝛp⁹ xp̄i ꝛ i q̄lꝫ p̄te hoſtie eſt ver⁹
xp̄s:ēt i minima q̄dīu manet ſpēs pāis.Itē
ſciēdū ꝙ laicis ſolū ſub vna ſpē dat ſacrm̄ eu
chariſtie.ſ.ſub ſpē panis.ꝛ hoc p̄io ꝑꝑ piculū
qꝛ dānū poſſꝫ ſꝛde ⁊[illegible]ri:qꝛ poſſet effūdi d̄ cali-
ce:qꝛ ſub minima gutta ē tot⁹ xp̄s:ꝛ ſi tūc ali
q̄d effūderet d̄ calice ſuꝑ terrā:tota terra poſ
ſet ꝑire q̄ſi de⁹ vellet exercere ſuā iuſticiā.Scd̄o
ad oſtēdēdū ꝙ ſacerdotes ſpālr dn̄t eē mūdio
res aliīs hoīb⁹ q̄ ipſi i miſſa ſumūt illud ſacrm̄
ſub vtraqꝫ ſpecie.Tertio ne ſimplices crede-
rēt ſub ſpē vini eē ſolū ſāguinē:ꝛ ſub ſpē panꝭ
eē ſolū coꝛp⁹ xp̄i.Nā q̄lꝫ xp̄ian⁹ credere dꝫ qꝛ
tot⁹ ieſus xp̄s ſꝫ coꝛpus:ꝛ alaꝫ deitatē eſt ſub
vtraqꝫ ſpē ꝯſecrat⁹:ꝛ ꝙ ipſi laici ſumūt totū
ieſū xp̄ꝫ ſꝫ coꝛp⁹ alaꝫ ꝛ deitatē ſub ſpē panis
vñ.b.Tho.ſuꝑ.iiij.di.x.Lꝫ ex v̄tute ſacri,ſub
ſpē panis ſit tm̄ coꝛp⁹:ꝛ ſub ſpē vini ſanguis
tñ ꝑꝑ nālē cōcomitātiā ſub vtraqꝫ ſpē ē tot⁹
xp̄s.ſ.ſꝫ coꝛp⁹ ꝛ alaꝫ ꝛ diuinitatē:qꝛ hec tria
ſeꝑata ſunt. A Itē q̄rit q̄re xp̄ꝫ ſumim⁹ vt tm̄
in hoc ſacr̄o.Rñr p̄io ꝑꝑ fidei meritū:nā per
hoc meremur ꝙ ſub ſpē panis credim⁹ totū
xp̄m cōtineri:qꝛ hoc ꝑ rōnē nō poſſum⁹ cōpre
hēdere.vñ dꝛ i decre.Fides cōpꝛehendit que
ſūt ſupꝛa rōnē.xxiiij.q.j.nō turbat.vñ ēt.Gre.
in omel.Fides ē earū rex̄ q̄ apparere nō p̄nt
q̄ em̄ apparēt fidē nō hn̄t:ſꝫ agnitionē.Nec fi
des hꝫ meritū vbi hūana rō p̄bet experimētū
Scd̄o ꝑpt crudelitatē:qꝛ ſi viuū hoīeꝫ ꝛ car-
nē crudā ſumere deberem⁹ nā hoīs abhoꝛre
ret.Tertio ꝑꝑ imbecilitatē:qꝛ ſi deberem⁹ xp̄m
videre in ſua claritate:ſenſ⁹ viſ⁹ ſuſtinere nō
poſſet:qꝛ milleſies ē ſole clarioꝛ. B Ulꝫio q̄ri
tur q̄dīu manet xp̄s ſub ſpē panis? Rñr q̄-
dīu ſpēs panis nō digeſte ſūt tādiu manet i
ſtomacho ſub dictis ſpēb⁹ ꝛ in q̄ualꝫ p̄te viſi
bili:ꝛ ſi ipſe q̄ cōīcauit ē bon⁹ ꝛ bñ diſpoſitus
tūc poſt digeſtionē manet effect⁹.i.gr̄a ſacra
mēti ſi aūt mal⁹.tunc poſt digeſtionē recedit
xp̄s ab eo nā i os iude xp̄s i ſacr̄o intrauit et
ſi mūdū coꝛ habuiſſet tūc cū gr̄a ſua cum eo
mā̄ſiſſet.ſꝫ qꝛ immūdū ꝛ pollutū coꝛ habuit
iō xp̄s cū gr̄a ſua ab eo receſſit.Simile ē ſi in
igne vel i aliquā immūditiā caderet:tūc ad-
huc maneret ſacrm̄ q̄dīu maneret ſpecies

qꝛ i os ipſi⁹ peccatoꝛis pollutū itrat ꝛ tm̄ nul-
lū fructū cōſequit̄ ſꝫ incurrit maximū pericu
lū.Uñ canitur in ſequētia de coꝛꝑe xp̄i.Su-
mūt boni:ſumūt mali:ſorte tm̄ inequali.vñ de
ſacramēto dicit damaſ.Dū ſpēs ſentit̄ ſacra
mētū eſt dū aūt deſinit ſentiri ſacrāentū non
eſt.C Quātū ad ſcd̄ꝫ p̄ncipale.ſ.q̄ bonū ſit ſe
digne p̄parare ad ꝑcipiēdū ſacramētū eucha
riſtie poſſum⁹ elicere ex his particulis q̄ ibi ſu
munt̄ i hoc ſacramēto.Pro quo ſciēdū ꝙ q̄n-
ꝙ ſumunt̄ in hoc ſacramēto.Primū eſt ipſū
coꝛp⁹ qd̄ ſūpſit de virgīe:qd̄ ſpūſſctūs de pu-
riſſimo ſāguine marie foꝛmauit.Scd̄ꝫ eſt ſā-
guis ip̄i⁹ quā fudit in cruce.Tertiū ē ip̄a aīa
xp̄i quā pr̄ miſit i coꝛꝑe ſuo in, vtex̄ virginis.
Quartū ē vita cū coꝛde.Quintū eſt ipſa inef-
fabilis deitas.In p̄mo cū digne accipis coꝛp⁹
xp̄i efficeris ꝑticeps oīm bonoꝝ q̄ xp̄s oꝑat⁹ ē
in vita ſua ieiunādo:diſcurrēdo p̄dicādo:orā
do:vigilādo:ꝛ ſic d̄ aliīs.Inſuꝑ totius merit
paſſiōis.nā ſctūs Tho.de aq̄no dt ꝙ i q̄lꝫ miſ-
ſa lucrit̄ oīs fruct⁹ ꝛ vtilitas quē vel quā xp̄s
in die ꝑaſceues oꝑat⁹ ē in cruce cū moꝛte ſua
Et eādē gr̄am ꝛ fructū quilꝫ deuot⁹ q̄ digne
cōīcat ꝑcipit.Itē accipꝭ ibi i hoc ſacr̄o ꝑticipa
tionē oīm meritoꝝ toti⁹ eccl̄ie ꝛ ſctoꝝ i celo hic
eſt ꝙ in ſymbolo fidei catholice dicim⁹.Cre-
do ſāctoꝛū cōmunionē.vnde.Albertus ma-
gnus.Per veruꝫ coꝛpus chꝛiſti oēs nos om-
nib⁹ xp̄i gratiīs:ꝛ oīm fideliū cōmunicamus
ꝑpter qd̄ ēt cōio dꝛ.Iō aūt bonoꝝ xp̄i ꝛ oīꝫ ſā
ctoꝛū meritis facit nos cōīcare vt ſi q̄d deficit
in ſingulis ꝑ oīm ſctōꝛū abūdantiā ſuppleat̄.
Ibi i hoc ſacramēto habem⁹ virtutes patriar
charū:reuelatiōes ꝛ illūinatiōes ꝑphetarū.
dignitates aploꝛū:victoꝛias martyꝝ:ſctitatē
cōfeſſoꝝ:mūditias virginū:charitatē āgeloꝝ
ꝛ ꝯn̄r bōa oꝑa ꝛ merita oīꝫ electoꝝ q̄ oīa a xp̄o
in coꝛp⁹ ei⁹ myſticū fluxerūt ꝛ de quolibet i q̄
libet ꝑ charitatē ſpūſſci i redūdāt.Uñ ieſ⁹ xp̄s
pōt dicere ad quēlibet digne cōīcātē illud qd̄
Jacob ad Labā dixit vt hr̄.Gēe.xxx.Modicū
habuiſti anteꝙ̄ vēirē ad te:ꝛ nunc diues effe
ctus es:bñdixitqꝫ tibi dñs ad introitū meum.
D Scd̄o cū accipis ſāguinē mūdaberis a pec
cato.vñ ad hebꝛ.ix.Sāguis xp̄i emundauit cō
ſciētiā noſtrā ab oꝑibus moꝛtuis ad ſeruien
dū deo viuēti:q̄m ſi ſāguis hircoꝛum ꝛ tauro
ruꝫ in veteri lege iudeos mundauit q̄to ma-
gis ſāguis chꝛiſti qui effuſ⁹ eſt pro peccatis
noſtris emūdauit aīmas noſtras Pro eſt ma
ioꝛ ꝛ p̄cioſioꝛ ꝛ carioꝛ? Querit̄ vtruꝫ in hoc
ſacr̄o deleant̄ peccata venialia.Rñdet̄ ſm
Tho.in.iiij.di.xij.ꝙ ſic.Nō tm̄ opꝫ ꝙ ſemper
oīa venialia deleant̄:ſꝫ ſꝫ mēſurā deuotiōis
Poſſet tm̄ tātus feruoꝛ eſſe ꝙ oīa venialia de
leret.Item queritur vtrū per hoc ſacramētū

deleãt mortalia? Rñr f3.b. Tho. vbi ſupra ꝙ nõ delet mortalia niſi oblita. Uñ dr ꝙ abſolutio ſcelerꝝ duplr põt itelligi. ſ. vł qꝺ ſic crimina abſolueret ſcꝫtñ ea ipedit: vł ꝺ his q̃ nõ ſũt i hois ꝯſcia vł memoria. Qꝺ aũt p hoc ſacꝫ. ſ. ſumẽdo corp⁹ ⁊ ſanguinẽ xp̃i pctã deleãtur oñdit Chryſ. dicẽs honorabilis ſanguis xp̃i qñ cũ bõa volũtate ſumit oẽꝫ egritudinẽ aie extinguere poterit. Ambro. Debeo ſp illꝺ accipe: vt mihi ſp pctã dimittant. vñ ẽt Bern. Euchariſtie ſacꝫ potẽs eſt pctã cõſumere debellare obuias ptãtes: ⁊ iterre celis aias reuertẽtes de terra. Tertio qñ accipis aiaꝫ xp̃i tũc recipis pign⁹ vite eterne: ſi ſic i tali ſtatu decedis vñ canit de hoc ſacro. Et future glia nobis pign⁹ dat: qꝛ hoc ſacrm dat vitã gratie i pñti. Joã. vj. Qui mãducat me ipſe viuet ꝓpter me. In futuro dãt vitã glie. vñ ẽt Joã. vj. Qui mãducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ ſanguinẽ hꝫ vitã eternã. vñ Beda in omel. Pro obtinenda ſalute eterne btitudinis btiſſima illa caro ⁊ ſãguis ſumit ſaluatoris. Quarto accipis ibi ſpm̃ xp̃i. i. vitã xp̃i. ⁊ accipiẽdo ſic vitã cũ corpe mutaberꝫ i deũ. ſicẽ cib⁹ ⁊ pot⁹ mutat i te. Uñ vox diuia ad Augu. dr. Nõ tu me mutabis i te: ſꝫ tu mutaberis in me. Sic xp̃s dr cuilꝫ digne ꝯmunicãti. Nõ tu me mutabis i te ⁊c. qꝛ q̃cq̃d de⁹ ẽ ex natura: hoc hõ fit p grãm q̃ digne cõicat. Cũ aũt de⁹ habeat potẽtiã ifinitã ⁊ ſapiẽtiã eternã ⁊ imẽſaꝫ bonitatẽ ex ei⁹ potẽtia homini in hoc ſacro cõmunicata erit hõ potẽtior tã ad operãdũ ꝙ ad iperãdũ ex ei⁹ ſapiẽtia efficit ſapiẽtior ad electionẽ boni refutationẽ mali ex ei⁹ bonitate hõ fit magis pi⁹ ⁊ charitatiu⁹ ⁊ pacific⁹. Quito recipiẽdo ei⁹ deitatẽ aia hois iplebit gr̃e dulcedine: qꝛ null⁹ põt aiaꝫ hois ſatiare niſi ſol⁹ de⁹. vñ Ber. Ad imaginẽ dei q̃ppe ſcta ẽ aia rõnalis: ceteris oib⁹ occupari põt: impleri oĩno non põt. Capax eñ dei eſt. ⁊ q̃cq̃d deo min⁹ ẽ nõ eã iplebit. vñ. ps. Satiabor cũ apparuerit glia tua. E. Quãtũ ad tertiũ ſciendũ ꝙ lꝫ nemo ſciat certitudinalr vtrũ dign⁹ ſit accedere ad euchariſtiã cũ tñ de hoc ſunt q̃dã ſigna i q̃b⁹ cõiecturalr põt hõ ſeipſuꝫ ꝓbare: ⁊ ſic ꝯfidẽs de mia dei ſecure accedere. Primũ ſignũ ẽ ſi q̃s de p̃teritis pctis dolet: ⁊ de futuris cauere intẽdit ⁊ par⁹ ẽ ſatiſfacere ⁊ bonã volũtatẽ hꝫ deo amodo ſeruiẽdi. Secũdũ ſignũ cũ q̃s ſe prõptũ inuenerit ad bona opa. vñ Gre. ſup Eze. Habere charitatẽ dei ⁊ graꝫ dei teſtis ẽ bona opatio q̃ ſi fortaſſis defuerit ꝓfecto certũ ẽ nec cognouiſſe te deum nec diligere ipꝫ. Ergo pigri ⁊ diu dormiẽtes nõ hñt ſignũ prõptitudinis ad bona opa. vñ Grego. Amor dei nũꝙ ẽ otioſus. Opat enim magna ſi ẽ. ſi ꝟo opari renuit amor non eſt.

ergo ſi ſentis te ab intra moueri ad bona exercitia ⁊ ad emẽdationẽ vite ꝙ amodo velis ſic viuere: ⁊ ſic vitã tuã ordinare: ⁊ ſic deo ſeruire hoc ẽ bonũ ſignũ ꝙ de⁹ cũ grã ſua illud opat i hoie. F Tertiũ ſignũ ſi q̃s ꝟbũ dei libẽter ⁊ delectabilr audit: qꝛ eſt cibus aie vñ Jo. viij. Qui ex deo ẽ verbũ dei audit. vñ Gre. Interroget ſe vnuſq̃ſq; ſi ꝟba dei aure cordis pcipiat ⁊ intelliget. vñ ſit. Uñ q̃lꝫ cũ magna reuerẽtia ⁊ deuotiõe ⁊ attẽtiõe dꝫ verbũ dei audire. vñ Aug. ⁊ ponit ẽt in decre. Nõ min⁹ re⁹ erit q̃ ꝟbũ dei negligenter audit ꝙ ille q̃ corp⁹ xp̃i ſua negligẽtia i terrã cadere pmiſerit. j. q. j. interrogo. G Quartũ ſignũ ſi q̃s inuenerit in ſe ſitim tpaliũ rerũ diminutam vt ſi q̃s iuenerit i ſe ꝙ añ carnii priuiũ deſiderabat ſex vel ſeptẽ tunicas ⁊ multas diuitias ⁊ domos pulchras agros optimos ⁊c. ⁊ iã iuenerit i ſe ꝙ ꝯtẽtat i his q̃ de⁹ ſibi admiſtrat: ⁊ nihil ꝯ deñ hr̃e deſiderat: ſꝫ ꝯfidit deo ꝙ nũꝙ eũ derelinquat: ſꝫ neceſſaria ſibi ꝓuideat ſi ei fidelr ſuiat. vñ Mat. vj. Primũ q̃rite regnuꝫ dei ⁊ iuſtitiã ei⁹: ⁊ hec oia adijciẽt vob. vñ ẽt ps. Jacta cogitatũ tuũ i dño ⁊ ip̃e te enutriet ꝙ ei grã extinguit ſitĩ tpaliũ rerꝝ oñdit Joã. iiij. Si q̃s biberit ex aq̃ quã ego dabo ei nõ ſitiet ieternũ. vñ ẽt Chry. Nõ ẽ ſup terrã quod amet q̃ donũ dei i ꝟitate guſtauerit. Quintũ ſignũ ẽ ſi ex corde pcit leſorib⁹ ſic ꝙ nullam amaritudinẽ ꝯ aliquẽ habeat cui malũ vellet fieri. Et iſup i tali ꝓpoſito ſtet ꝙ ſi cũ grauius offendiſſet ẽt ſibi idulgere vellet vt ſibi de⁹ ꝓpria pctã ſua ignoſceret vł ẽt ſi aliq̃ aduerſitates ſibi occurrerẽt ꝙ illas patient velet ferre qꝛ talia ſine grã hr̃e nõ pot. vñ Ariſt. viij. ethico. Triſte fugit natura. Inſup ſi hꝫ animũ paratũ ſatiſfacere ꝓximis quos leſit ſiue i reb⁹: ſiue i fama: ſiue i corpe. Iſta ſũt q̃nq; ſigna i q̃bus vnuſq̃ſq; cõicatur⁹ ꝓbare ſe põt. Itẽ ſciendũ ꝙ q̃lꝫ dꝫ caſte viuere añ cõionẽ ⁊ poſt cõionẽ. de ꝯſe. diſ. ij. Ois hõ añ ſacrã cõionẽ a ꝓpria vxore abſtinere dꝫ trib⁹ dieb⁹ quatuor aut quinq; ſex ſeptẽ. H Uñ legit ꝙ quidã in ſabbato ſctõ paſche propriã cognouit vxorem: a cuius ore qñ in die paſche communicare voluit corpus chriſti reſiliit: vnde confuſus ⁊ contritus poſtea confeſſionẽ fecit ⁊ penitentiam egit: ⁊ digne communicauit.

Item p ſecundo ſermone in hac die tria ſunt dicẽda. Prio quomodo quatuor gña holm ſpiritualiter ſumãt hoc ſacramentum hodierna die inſtitutũ hoc quere infra ſer. lxxx. Q. Scðo quare hoc ſacramẽtũ hodierna die inſtitutũ ſit quere hoc infra ſer. lxxix. J. Tertio exm̃ de milite q̃ ſingulis

dicu' orauit quicq pr nr.hoc1qre ſer.lxxx.E.
In die paſche.ſ.xlviij.ꝺ mẽoꝛia daſſiõis. xp̄i.

O Uos oẽs q̄ trãſitis ꝑ viã attendite ⁊ videte ſi ẽ doloꝛ ſimilis ſicut doloꝛ meꝰ. Tre.j.vñ Joã.de ſctõ Geminiano. Cõueniẽs eſt vt ſentiat mẽbꝛuȝ qꝺ ſentit caput vt nõ ſit diſtinctio ĩ coꝛpe. Siq̄dẽ patiꝛ vnuȝ mẽbꝛũ cõpatiunꝛ oĩa mẽbꝛa: hoc aũt cõtigit ſi nõ ſũt paralitica. Nã mẽbꝛũ paraliſi occupatũ alteriꝰ mẽbꝛi doloꝛẽ nõ ſentit. In ꝟbis igiꝛ ꝓpoſitis imitamur ſenitre ĩ nobȝ ꝙ xp̄s ſẽſit ĩ ſua paſſiõe q2 ip̄e ẽ caput nr̄ȝ ⁊ nos ſumꝰ mẽbꝛa eiꝰ.vñ ꝺt ad nos.O vos oẽs ⁊c. J Uñ ĩ p̄nti ſer.dicẽdũ ẽ de fructibꝰ q̄s q̄s ꝯſeq̄ꝛ ex deuota meditatiõe paſſiõis xp̄i. Primꝰ fructꝰ ẽ ꝯuerſio ad deũ ⁊ auerſio a pctĩs:q2 hõ ꝑ meditationẽ paſſiõis xp̄i diſponiꝛ ad ꝯtritionez ꝯfeſſionẽ ⁊ ſatiſfactionẽ. Pꝛĩo ad ꝯtritionẽ. ⁊ ĩ ſignũ huiꝰ petre ſciſſe ſũt ⁊ terremotꝰ factꝰ ẽ ſic ⁊ pctõꝛ moueri dȝ ad ꝯtritionẽ ne videaꝛ eẽ durioꝛ lapidibꝰ ⁊ ĩmobilioꝛ terra. Itẽ ad ꝯfeſſionẽ ⁊ ĩ ſignũ huiꝰ ſepulchꝛa tꝑe paſſiõis xp̄i apta ſũt. Itẽ diſponit ad ſatiſfactionẽ q̄ cõſiſtit ĩ ieiunio:ĩ eleemoſyna ⁊ oꝛõne. Nã xp̄s ꝓ nobis ieiũauit vt nos exẽplo ipſiꝰ ꝓ pctĩs noſtris ieiũemꝰ. Silꝛ elemoſinã largã dedit. vñ Ambꝛ.ĩ ſ. Authoꝛ pietatȝ ĩ cruce pẽdẽs teſtm̄ ꝯdidit ſinglĩs oꝑa pietatȝ diſtribuẽs apl'is ꝑſecutionẽ iudeis coꝛpꝰ:p̄ri ſpm̄:ꝟginibꝰ paranymphũ:latrõi ꝑadiſũ:pctõꝛi iſernũ: xp̄ãis pẽitẽtibꝰ crucẽ. Silꝛ eoꝛauit ĩ cruce pẽdẽs vt nobȝ oꝛãdi daret exm̄. vñ Aug. tota vita xp̄i ĩ terris q̄ ꝑ holez geſſit diſciplĩa moꝝ fuit. vñ ẽt Greg. oĩs xp̄i actio nr̄a ẽ iſtructio. Ergo q̄cũq3 cupit ad ſtatũ veri penitẽtis ꝑuenire ad paſſionẽ xp̄i dȝ recurrere ⁊ ſic in illa deuota meditatione miam deꝛ ĩploꝛare. Uñ pctõꝛes obſtinati ⁊ indurati ſi volũt miam ꝯſeq̄ tũc dn̄t ſe dare ad meditãdũ paſſionẽ xp̄i. ℞ Scd̄s fructꝰ ẽ ꝙ xp̄s de hoĩe vitioſo vult facere holez virtuoſum q̄ libẽter meditaꝛ paſſionẽ ſuam:⁊ hanc virtuoſam vitã vnuſq̄ſq3 appetere dȝ: q2 ſm̄ Ari.ix.ethi. Uirtuoſitas beatiſſima vita eſt. Uñ ſi eſſes ſupbꝰ ⁊ appetis fieri hũilis tunc cogita paſſionẽ xp̄i ⁊ hũilitatẽ ipſius tũc deꝰ dabit tibi humilitatẽ ⁊ auferet a te ſupbiã. Silꝛ ſi auarꝰ tũc cogita pauptatẽ xp̄i:ſi iracũdꝰ:tũc cogita mãſuetudinẽ xp̄i ⁊ ſic ꝺ alijs Naȝ paſſio xp̄i eſt remediũ ꝯ oĩa alia vitia. Qꝺ ꝓbaꝛ ſic. Nã pꝛĩo cõtra inobediẽtiã mãdatoꝝ:reſpice coꝛonã ſpineã cerebꝛũ ꝑfoꝛantẽ. Itẽ cõtra ſupbiã ⁊ ingratitudinẽ: vide caput inclinatũ. Cõtra malitiã ⁊ liuoꝛẽ. attẽde lachꝛymas ⁊ gemitus xp̄i. Contra detractiones ⁊ inſidias attende maxillas colaphizatas:⁊ linguã ꝓ inimicis oꝛãtẽ. cõtra gulã:fel ⁊ acetũ:cõtra auaritiã:xp̄i nuditatẽ paupertatẽ:ꝯtra inuidiã:bꝛachioꝝ extẽſionẽ ⁊ p̄cipuã charitatẽ:ꝯtra luxuriã:flagella ⁊ vulnera:ꝯ irã:lateris aꝑtionẽ:ꝯtra accidiã:clauos pedũ:q̄ remedia ⁊ alia ĩfinita ꝯ bella vitioꝝ reperiunꝛ efficaciſſima in ſpeculo paſſionis xp̄i ꝓ nobis crucifixi. vñ q̄cũq3 vult vitia ꝺpõere ⁊ ꝟtutes acq̄rere:paſſionẽ xp̄i dȝ meditari. Tertiꝰ fructꝰ eſt ꝙ xp̄s vult facere firmã pacem ĩter holem illũ ⁊ patrẽ ſuũ oĩpotẽtẽ:q2 ꝑ moꝛtẽ xp̄i pax ĩter deũ ⁊ humanũ genus eſt fctã. Et illa renouabiꝛ ꝑ ꝺuotã meditatiõẽ paſſiõis xp̄i:ſctĩficationẽ ĩ aĩa illiꝰ hoĩs faciẽtẽ. vñ Bona. Nihil ita in hoĩe oꝑaꝛ vniuerſalẽ ſctĩficationẽ:ſicut meditatio paſſionis xp̄i. Quartꝰ fructꝰ ẽ ꝙ oĩs tribulatio erit homini leuis ad poꝛtãdũ ⁊ q̄tiẽs hõ triſtis rememoꝛabitur paſſionẽ xp̄i ⁊ totiẽs a xp̄o cõſolabitur in q̄cũ ꝗ tribulatiõe vel neceſſitate fuerit. vñ ip̄e dixit ꝑ p̄s. Cũ ipſo ſum in tribulatiõe eripiã eũ ⁊ gloꝛificabo eũ:ergo ſpũale refugiuȝ tribulatis dȝ eẽ memoꝛia paſſiõis xp̄i. Naȝ ſi q̄s dolet caput cogitare dȝ doloꝛẽ xp̄i quẽ habuit qñ cũ ſpinis coꝛonatꝰ fuit. ſi oculos vł faciẽ vł manꝰ vel pedes dolet:cogitare dȝ doloꝛẽ xp̄i quẽ habuit in ꝯſilꝛibꝰ. Silꝛ ſi q̄s patiꝛ ſitim frigꝰ vel al'a triſtaꝛ: cogitare dȝ ꝙ xp̄s eadẽ ſuſtinuit. vñ Iſid. de ſum. bo. Si paſſio xp̄i ad memoꝛiã reducĩꝛ:nihil tã durũ qꝺ non equo aĩo toleretꝛ. vñ ẽt Ber. Quid eſt qꝺ tibi ſuaue nõ vr̄ ſi collegeris ⁊ memoꝛatꝰ fueris oẽs paſſiones et amaritudines ſaluatoꝛis? Quintꝰ fructꝰ ẽ ꝙ tali hoĩ volũtas dei notificabiꝛ ad cognoſcẽdũ q̄d deus velit:⁊ cũ hoc datur hoĩ poſſe ad ꝑficiẽdũ agnitã dei voluntatez. Joh.xv. Sine me nihil poteſtis facere. ergo q̄ in dubijs ẽ iplicatꝰ recurſuȝ dȝ hr̄e ad bonos ⁊ diſcretos viros: et p̄ncipaliꝛ ad paſſionẽ xp̄i: et dȝ dicere cũ ꝓpheta Dauid Doce me facere volũtatẽ tuã:q2 deꝰ meꝰ es tu. Sextꝰ fructꝰ eſt xp̄s vult dare tibi hoĩ deuotionẽ ⁊ cũ hoc vult exaudire ipſiꝰ oꝛonẽ. Uñ qñ quis eſt aridus ab omni deuotiõe tũc dȝ hr̄e recurſuȝ ad paſſionẽ dn̄i. Ibi eñ pōt haurire deuotiõis dulcedinẽ. vñ Aug. in li. de virgi. Inſpice vulnera pẽdẽtis:ſanguinẽ moꝛiẽtis:p̄ciũ redimẽtȝ:cicatrices reſurgẽtȝ. caput dȝ inclinatũ ad oſculãdũ:coꝛ aptũ ad diligẽdũ:bꝛachia extẽſa ad amplexãdũ:totũ coꝛpꝰ expoſitũ ad redimẽdũ: heu q̄ta ſũt cogitate hec ĩ ſtatera coꝛdis veſtri appẽdite vt totꝰ vobis figuraꝛ ĩ coꝛde q̄ totus ꝓ nobis fixus fuit ĩ cruce. Silꝛ ſciẽdũ ꝙ qñ q̄s aliq̄d ſerioſe petere vult a deo ſiue ſit ꝓ ſeipſo ſiue ꝓ alijs:ſiue etiã ꝓ defunctis:tunc pꝛiꝰ dȝ ſe dare ad meditãdũ paſſionẽ xp̄i:⁊ ſic in illa deuota meditatiõe dȝ xp̄o ſupplicare:⁊ tũc oĩs exaudietur ſi aliq̄d ſalubꝛe ⁊ vtile petit. Septimꝰ fructꝰ eſt

ꝙ xp̄s talē ſcpſit ī triplici pte ſui corpis.ſ.ī ma
nib⁹ ad auxiliādū ei ī oīb⁹ anguſtijs ⁊ neceſſi
tatib⁹.in pedib⁹ ad ſecū manēdū:in corde vt
nūꝙ obliuiſcat̄ ſui.ſꝫ ſemp ei bonū optet.Uñ
Eſa.xlix.Si obliuiſci pōt mat̄ filij vteri ſui:⁊
ſi illa oblita fuerit:ego tñ nō obliuiſcar tui.
Octau⁹ fruct⁹ eſt ꝙ hō p deuotā ⁊ cōtinuaꝫ
meditationē paſſiōis xp̄i maiorē pōt a deo ī
petrare gratiā:ꝙ̄ ſi tota eccl'ia ⁊ oēs hoīes in
hoc mūdo exiſtētes p eo orarēt.vñ Chry.ſup
Mat.Nulla cūrea ē q magis ad ſalutē hoīꝫ p
tineat ꝙ̄ mors xp̄i.Non⁹ fruct⁹ ē ꝙ p̄cellit il
la meditatio alia bōa opa ⁊ exercita corpalia
qꝛ nihil ē deo tā acceptū ⁊ hoī tā meritoriū
poſtꝙ̄ pnlaꝫ egit ꝺ̄ ſuis pctīs ſicut paſſiōis
xp̄i memoratio.vñ Alb.mag.Simplex recor
datio paſſiōis xp̄i ſicutqñ hō cogitat lignū vl'
lapidē tm̄ pl⁹ valet ꝙ̄ ſi īntegrū annū ieiuna
ret q's ī pane ⁊ aqua:ſi q̄tidie vgis ⁊ flagellis
cadereť vſqꝫ ad effuſionē ſanguis:vl' ſi q̄tidie
legeret integrū pſalteriū.Decim⁹ fruct⁹ ē ꝙ
ꝯtinua ⁊ deuota meditatio paſſiōis xp̄i ē hoī
magiſ ſalutifera ꝙ̄ ſi btā Maria cū oīb⁹ ſctīs
p eo īntercederet:⁊ hoc reſpectu paſſiōis xp̄i q̄
īfinite eſt efficatie.Nā ī orōnib⁹ ſctōꝝ nō cō
ſiſtit p̄ncipalr ſal⁹ hoīm:ſꝫ ī paſſiōe xp̄i.vnde
Chry.ſup Matt.Oīs ſal⁹ hoīm in morte xp̄i
poſita eſt.Undecim⁹ fruct⁹ eſt ꝙ ſi hō aliquis
negligēter vixiſſet:⁊ tādē paſſionē xp̄i deuote
recoleret ⁊ ptractaret p hoc tātū p̄miū adipi
ſcit̄ ſicut ali⁹ q̄ nō habuit tātā deuotionē ad
paſſionē xp̄i:ſꝫ ī alijs ſeruitijs ⁊ exercitijs deo
a iuuētute ſuuit: ꝙ̄ q̄ negligēter vixit recu
perare dꝫ neglectū ex vulnerib⁹ ieſu xp̄i.Uñ
Ber.Scio ꝙ merita mea mihi nō ſufficiūt ꝙ̄
ꝯfidēter q̄d ex merito mihi deeſt vſurpo mihi
ex vulnerib⁹ dñi.Duodecim⁹ fruct⁹ ē ꝙ xp̄s
illū q̄ cōtinue ⁊ deuote meditat⁹ eſt paſſionē
ſuam in hora exit⁹ ſui vult letificare in eter
na ꝯſolatiōe.Et poſt mortē etńa regna ⁊ glo
riā ſēpiternā bonā ſibi dare ⁊ hoc ē vnicuiqꝫ
hoī ſūme neceſſariū ꝙ xp̄s ſibi aſſit ī tpe ſue
mortis:qꝛ tūc inſtat maxima tētatio hoī.Uñ
q̄libet hō dꝫ mori in meditatiōe paſſiōis xp̄i
⁊ dꝫ illa q̄nqꝫ hr̄e q̄ xp̄s moriendo habuit:de
hoc q̄re ī ſra ſer.cxxxv. D L. Uñ nota exēplū
ꝙ q̄libet hō dꝫ mori in meditatione paſſiōis
xp̄i.Unde legit̄ ꝙ q̄dā magn⁹ pctōr in agone
ꝯſtitut⁹ fuit pcuſſus in repcuſſione pctōꝝ
ſuoꝝ:⁊ in tali āguſtia dedit ſe ad meditādū
paſſionē xp̄i:⁊ ſingulis mēbroꝝ xp̄i paſſiōib⁹
ſuoꝝ mēbroꝝ iniq̄tatē adiūxit.vt puta qñ co
gitauit ſuoꝝ criniū ornatum ad genas euul
ſas dñi ieſu cōparationē facit:⁊ vult⁹ ſui ad cō
poſitionē ad dñi ieſu ꝯſputā faciē equipara
uit:⁊ oculoꝝ ſuoꝝ magnā ⁊ diſſolutā viſionē
ad xp̄i ieſu oculoꝝ velationē ꝯparauit ⁊ luxu
riā ⁊ delitias corpis flagellatiōib⁹ xp̄i aſſimi
lauit:⁊ gulā ⁊ ebrietatē ſuam felli ⁊ aceto ad
iunxit:⁊ ſic de alijs reddēdo ſingula ſingulis
Et nō ē ambigēdū quin ſalu⁹ ē cū latrone
obtinēs ab hac luce emigrauit.Poſtremo q̄
rit̄ vtrū hō pl⁹ teneat̄ regratiari deo de bñfi
cijs creationis ꝙ̄ de bñficio redēptionis.Re
ſpondet̄ ꝙ hō plus tenet̄ regratiari deo de re
dēptiōe ꝙ̄ de creatiōe.vñ Amb.in li. de vgi.
Plus eñ dñe ieſu debeo tuis iniurijs q̄b⁹ re
dēptus ſuꝫ ꝙ̄ tuis vtutib⁹ q̄bus creat⁹ ſum.
Nō eñ hoc pdeſſet niſi ⁊ redimi pfuiſſet.vñ
Chryſo.ſup Mat.Nec eſt aliq̄d aliud ppter
q̄d magiſ deo gratias agere debemus ꝙ̄ pro
pter mortē ipſi⁹.M Q̄d aūt deo nihil ſit tā ac
ceptū ⁊ hoī tā ſalutiferū ſicut deuota medita
tio paſſiōis xp̄i oñdit̄ in illo exēplo.Legit̄ eñ
ꝙ q̄dā heremita extitit ſctīſſime vite q̄ inſtā
tiſſime dñm exorauit vt ſibi oñderet q̄d ſerui
tiū inter oīa ſeruitia ſibi magis placeret:ſed
qꝛ mlt'ū valet deprecatio iuſti aſſidua ꝯtīgit:
quadā vice cū idē heremita eēt in cella ſua ⁊
orādo deū honoraret audiuit cuiuſdā paupe
ris vocē:de q̄ multū admirat⁹ ſurrexit tētās
q̄d hoc eſſet.Et cū exijſſet vidit hoīeꝫ nudū ⁊
pauperē frigore trepidātē ⁊ crucē magnā ſup
ſe baiulantē:quē cū vidiſſet dixit.Quiſnā es
tu,⁊ vñ veniſti? At ille rñdit.De celo veni. et
ille:q̄s es tu? Rñdit.Jeſus xp̄s marie fili⁹ ego
ſuꝫ.Cui ille ait.Quid o bone ieſu hic facis co
raꝫ me miſerrimo pctōre? Rñdit.Tu me huc
tuis orōnib⁹ cōpuliſti.Nā diu me rogaſti vt
oſtēderē tibi q̄d ſeruitiū īter oīa ſeruitia ma
xime acceptarē:⁊ nūc veni hic tibi indicare:
nā vides magnā crucē quā porto ī humeris
meis ⁊ hoc ē mihi acceptiſſimū ſeruitiū q̄d tu
⁊ q̄lꝫ hō mihi exhibere poteris vt tollas cru
cē meā ſup me meditādo quotidie paſſionē
meā deuote hoc ſeruitiū ē mihi acceptabiliſ
ſimū. N Sed diceret aliq̄s.Quē honorē de
beo exhibere paſſioni xp̄i? Pro quo ſciēdū ſꝫ
Jorda.Quicūqꝫ q̄tidie dixerit.xv.pater nr̄ p
vnū annū cōtinuū hic cōpleto anno cuilibet
vulneri xp̄i dixit vnū pr̄ nr̄:ita ꝙ quindecies
tot ſūt vulnera xp̄i quot dies ī anno accipiē
do q̄ālꝫ plagā flagellatiōis p vno vulnere
⁊ pūcturā cuiuſlꝫ ſpine p vulnere vno.vñ ver
ſus.Septuaginta quinqꝫ quatercentū milia
quīqꝫ.Tot fert xp̄s p nobis vulnera paſſus.
Que quidē oratio multū efficax eſſe phibet̄.
vñ Ber.nos ad deuotionē incitās dicit.Uol
ue ⁊ reuolue huc ⁊ illuc dñicū corp⁹ vbiqꝫ īue
nies dolorē ib qꝫ cruorē.Unde etiā Auguſti.
Jeſus dñs q̄ celū diuerſis veſtiuit ſyderibus
nud⁹ ventis ⁊ ardorib⁹ ⁊ ad maioris pudoris
cumulū per iudicis miniſtros eſt cruci diris
q̄ magnis clauis affixus.vñ Ber.xp̄s oſtēdit

nobis man⁹ vt faciam⁹ q̄ fecit:latus vt ſentiamus q̄ ſenſit:pedes vt ambulem⁹ quo per rexit vñ idē Ber.in pſona xp̄i in quodā ſerm. O hō vide q̄ ꝑ te patioꝛ nō eſt doloꝛ ſicut doloꝛ quo crucioꝛ:ad te clamo q̄ ꝑ te morioꝛ vide penas quib⁹ afficioꝛ:vide clauos quib⁹ cōfodioꝛ:cū doloꝛ eſt tātus exterioꝛ:interioꝛ eſt plāctus grauioꝛ cū te tam ingratū experioꝛ.

In die paraſceues.Ser.xlix de paſſione.

Inclinato capite emiſit ſpū.Jo.xix.Johā.de ſctō gemi.Moꝛs ſaluatoꝛis chariſſimi quā hodie recolim⁹ fuit vltia ꝯcluſio dñice paſſiōis ⁊ fuit cōſūmatio nr̄e redēptionis:⁊ fuit oſtēſio imēſe dilectiōis. Siqdē cōpleto certamine dñice paſſiōis cōſummato q3 ope nr̄e redēptiōis inclinauit caput ⁊ emiſit ſpm̄.Ergo dr̄ in ꝟbis ꝓmiſſis.Inclinato capite ⁊c.Ex q̄ in pmo ſermōe dictū eſt q̄ ſalubꝛe ⁊ vtile eſt hr̄e memoriā paſſionis xp̄i:tūc iā in ſermone pn̄ti dicendum eſt ꝙ hō cogitare d3 dū3 videt crucifixi imaginē:⁊ ſic ex paſſiōe xp̄i deuotionem hauriāt. Pro quo notādū ꝙ xp̄s pēdēs in cruce q̄tuoꝛ habuit.Pꝛio habuit caput iclinatū. Scd̄o habuit man⁹ ꝑfoꝛatas ⁊ extēſas.tertio pedes confixos ⁊ affixos.Quarto latus apꝗtū. Caput habuit iclinatū pꝛio in ſignū reconciliationis tanꝗ oſculatur⁹ hoīem ad gratiā3 eū recipiēdo.Multiſ em̄ annis de⁹ pr̄ hoī fuit inimicus:ſ3 xp̄s ꝑ paſſionē rcōciliauit hoīem deo pr̄i.Ro.v.Cū inimici eſſem⁹ reconciliati ſum⁹ deo ꝑ moꝛtē filij ei⁹.Ergo i ſignū recōciliatiōis xp̄s caput ſuū inclinauit in cruce pꝛebēdo nobis oſculū:imn ēt petit a nobis oſculari dicēs ad quēlibet pctōꝛē illō Gen̄. xxvij. Accede ⁊ da mihi oſculū fili mi:⁊ hoc fit ꝑ penitētiā ⁊ emēdationē vite:ꝗ o pctōꝛ q̄ndā3 fuiſti dei inimic⁹:nūc ꝑ ꝯtritionē poteris dr̄i fili⁹ fieri quōdā a deo ꝑ pctm̄ receſſiſti:nūc āt accede ꝑ ꝯtritionē ⁊ pn̄ia3:q2 ip̄e eſt paratus te ad gr̄a3 recipe:⁊ tibi oīa pctā tua indulgere. Et hoc figuratū ē nobis Lu.xv. d̄ filio ꝓdigo redire volēte ad patrē:cū adhuc lōge eſſet vidit eū pr̄ ſu⁹ ⁊ mīa mot⁹ eſt:⁊ occurrēs cecidit ſuꝑ collū eius ⁊ oſculat⁹ eſt eū. Scd̄o xp̄s habuit caput iclinatū tāꝗ nos ſalutatur⁹ bonū nobis optādo.Solēt āt hoīes ſalutādo q̄drupliciſ bonū ſibiīuicē optare.ſ.bonā diē:noctē:et bonū mane:⁊ bonū veſꝑ.Sic xp̄s cruce optat hoī bonā diē eternitatis:quā diē dedit latroni cū dixit vt hr̄ Luc.iij.Amen dico tibi ho.me.eris i ꝑadiſo.Itē bonā noctē optat homini tp̄e pn̄tis aduerſitatis cū ſibi dat gr̄am ⁊ ꝟtutē patiētie.vñ Mat.v.Bti eritis cū maledixerit vobis hoīes ⁊ ꝑſecuti vos fuerint ⁊ dixerint omne malū aduerſum vos mētiētes propter me gaudete ⁊ exultate in illa die:q2 merces vr̄a copioſa eſt in celis.Ergo o hō noli timere aduerſitates hui⁹ ſcl'i.q2 ⁊ xp̄s propter te aduerſitates ſuſtinuit. Ite3 optat hoī bonum mane.ſ.oꝑatiōis.vñ Cant.vij.Mane ſurgam⁹ ad vineā.o hō cogita q̄d xp̄s ſuſtinuit tota nocte ⁊ mane hoꝛa pꝛia ꝑ te.Et ſurge et regratiare ei.Itē optat hoī bonū veſꝑ:et hoc ꝯtingit in agone moꝛtis.Iſtud figuratu3 eſt Jo.xx.vbi p2i⁹ cū ſero factū eēt venit ad diſcipulos ſuos ⁊ dixit eis.Pax vobis.Sic ſi deuote ſeruis xp̄o paſſionē ei⁹ poꝛtās in coꝛde tuo veniet ad te ꝑ gratiā ſuā i vltia hoꝛa moꝛtis tue:⁊ faciet tibi pacē ⁊ defendet te ꝙ demōes tibi nocere nō poterūt.Vñ Gre. Aliqn̄ in ꝯſolatiōe egredientis aīe ipſe apparere ſolet auctoꝛ ⁊ retributoꝛ vite.Tertio habuit caput iclinatū tāꝗ pꝛius dn̄s volens exaudire ꝑces hoīs. Solēt em̄ pꝛicipes ſeculi qn̄ aliquē pauperē3 petētē volūt exaudire caput inclinare ⁊ attēte aduertere.Sic xp̄s rex glīe volēs hoīe3 exaudire caput iclinauit in cruce.vñ p̄s. Inclinauit dn̄s aurē ſuā mihi ⁊ i dieb⁹ meis inuocabo cū.q.diceret.Ex quo video caput i cruce inclinatū cert⁹ ſu3 ꝙ exaudiet me:⁊ idō ꝯfidēter inuoco.Quarto habuit caput iclinatū tāꝗ gratias agēdo ⁊ deū pr̄e3 bn̄dicēdo.p̄s. In ppl'o graui laudabo te.Popul⁹ grauis fuit ppl's iudeoꝝ q̄ grauis fuit xp̄o ad puniēdū eū:inter iſtū ppl'3 xp̄s laudauit deū patrē.S3 diceres O xp̄e quō poteras gr̄as dicere deo patri qui tot ꝑiclis te expoſuit:nec ab illiſ te eripuit? Rn̄r ꝙ xp̄s gratias egit in tp̄e moꝛtis ſue pꝛincipaliter ꝓpter duo.Pꝛimo q2 hūanū genus redemit ꝑ ſuā amarā moꝛtē ab eterna moꝛte ⁊ dānatiōe.Scd̄o vt exēm nobis daret vt ⁊ nos deo patri gratias agerem⁹ in tribulatiōib⁹ nr̄is. vñ Gre.Recte mētis eſt deū nō ſolū i ꝓſperis bn̄dicere:ſ3 ēt in aduerſitatib⁹ collaudare.vñ Caſſio.ſuꝑ illō p̄s.Volūtarie ſacrificabo tibi. Volūtarie deo ſacrificāt q̄ iter anguſtias paſſionū iugiter deo gratias agunt.Scd̄o ēt xp̄s habuit man⁹ ꝑfoꝛatas ⁊ extēſas:⁊ hoc ad dādū ⁊ ꝓtegēdū ⁊ ad vocādū ⁊ ad ꝑcutiendum. Pꝛimo ad dādū.vñ Prouer.vlt.Manū ſuam aperuit inopi.Qn̄ ei diues extendit man⁹ ad pauperē ſignū eſt ꝙ ſibi aliq̄d vult dare:ſic et xp̄s in cui⁹ domo ſūt diuitie ⁊ glīe.extēdit manus aptas ⁊ ꝑfoꝛatas ad nos i ſignū ꝙ vult nobis oīa neceſſaria largiter miniſtrare ſi boni ſerui ipſius fuerim⁹.vñ p̄s.Nūꝗ vidi iuſtū derelictum nec ſemen ei⁹ querere panem.Vñ etiā ipſe dicit Mat.vi.Nolite ſolliciti eſſe dicētes q̄d mādu cabim⁹:aut q̄d bibem⁹:aut quo operiemur:ſcit em̄ pater veſter ꝙ his oībus indigetis.Ergo cōfidere debem⁹ xp̄o qui velit nos nutrire de iuſtis bōis:et cauere nobis de

rebus inuiſibis cũ q̃bus ſaluari nõ poterim⁹.
Scđo hʒ man⁹ extẽſas ad ꝓtegẽdũ nos ab in
ſidijs diaboli et ab oĩ malo. vñ ps. Et in vela
mẽto alaꝝ tuaꝝ exultabo. Naʒ ſicut gallina
pullos ſuos ꝓtegit ſub alis: ſic xp̃s ſub lacera
tis brachijs nos ꝓtegit a cũctis ꝑiculis. Ter
tio extẽdit man⁹ ad vocãdũ hoĩeʒ pctõꝛeʒ ad
ſe. Pro q̃ ſciendũ ꝙ xp̃s reuocat de cruce pec-
catoꝛẽ ad ſe: ſicut auceps niſum ſuũ qñ auo-
lauit ab eo: tũc ei extẽdit manũ ⁊ clamat: ⁊ ſi
nõ redit tũc accipit carnẽ ſanguinolẽtã: ⁊ eaʒ
oñdit niſo vt viſa carne redeat. Sic xp̃us vo-
cãs pctõꝛẽ crucẽ aſcẽdit: man⁹ extẽdit: valide
clamauit: ⁊ tandẽ ſanguinolẽtas man⁹ expã
dit: vt ſic ſaltẽ pctõꝛ viſo ſanguie xp̃i quẽ pro
eo fudit citi⁹ reuertat̃. Sʒ heu abſurdũ eſt ꝙ
auis indomita in q̃tuoꝛ ſeptimanis domat̃ ⁊
inſtruit̃ ꝙ ad manũ dñi ſui volat: ſʒ pctõꝛ ĩdo
mit⁹ qñq̃ in .xx. vl̃ .xxx. annis nõ põt domari
cũ oĩb⁹ bñficijs vt ad xp̃ʒ realit̃ ⁊ veraciter re
deat. vñ ipe ꝯquerit̃ de multis pctõꝛib⁹ quos
diu vocauit ⁊ q̃b⁹ mľtiplicia bñficia exhibuit
dicẽs illđ Prouer. i. Uocaui ⁊ renuiſtis: expã
di man⁹ meas ⁊ nõ fuit q̃ aſpiceret. Quarto
man⁹ extẽdit ad ꝑcutiendũ pctõꝛes indura-
tos ⁊ obſtinatos q̃ nolunt ad ipm̃ redire iam
tpe grẽ: nec poſſũt emolliri ꝑ bñficia dei: nec
ꝑ paſſionẽ xp̃i: neq̃ ꝑ penã iferni: nec ꝑ gaudiũ
celi. vñ ps. Nõ ẽ illis .ſ. pctõꝛib⁹ obſtinatis cõ
mutatio: gl. q: nõ ꝯmutat̃ in meli⁹ ⁊ nõ timẽt
deũ. Extẽdit manũ ſuã in retribuẽdo: ſʒ qua
lis erit iſta retributio? Rñr. Snĩa eterne dãna
tionis cum qua percutietur a xp̃o in extremo
iudicio: cũ dicitur⁹ eſt malis ⁊ obſtinatis illud
Mat. xxv. Ite maledicti ĩ ignẽ eternũ. Tertio
xp̃s habuit pedes cõfixos. ps. Foderũt man⁹
meas ⁊ pedes meos. Pro q̃ ſciendũ ꝙ primo
habuit pedes cruci affixos ĩ ſignũ ꝙ vult ma
nere nobiſcũ. vñ Mat. xl. Ecce ego vobiſcum
ſum vſq̃ ad ꝯſummationẽ ſeculi: .ĩ. vocatũ eſt
nomẽ ei⁹ emanuel .i. nobiſcũ de⁹. Scđo vt pe
des noſtros iferioꝛes .i. affectiones cordis nr̃i
cruci xp̃i affigerem⁹. Ac ſi de cruce ad hoĩem
diceret. vide pedes meos corꝑaliter cruci affi
xos vt exẽplo meo interioꝛes pedes tui cruci
ꝯfigãt̃ vt crux xp̃i nũq̃ a tuo affectu ſeparet̃:
vt poſſis dicere illđ ad Gal. ij. Xp̃o confixus
ſũ cruci. Tertio vt nos ꝑſeuerẽtiã in bono do
ceret ꝓpter ꝙ cũ iudei clamauerĩt. Si fili⁹ dei
es deſcẽde de cruce: noluit deſcendere: ſed vſq̃
in finẽ vite ĩ ea ꝑmãſit: vt nobis exẽplũ daret
vt ꝑſeuerare debeam⁹ in bono vſq̃ ad finem
vñ Gre. in li. moꝛa. Incaſſum bonũ agit̃ ſi añ
vite terminũ deſerat̃. vñ Iſi. de ſum bo. Tũc
placet deo nr̃a ꝯuerſatio qñ bonũ qđ ĩchoa-
mus ꝑſeuerãti fine ꝯplem⁹. Quarto vt nobis
viã ad celũ oñderet. Si eñi aliq̃s vulneratus

pedibus ꝓcedit ex ſanguine q̃ pedibus eius
fluẽte via ſignat̃ adeo ꝙ ſequẽs errare non
põt ſi saltẽ vult inſpicere veſtigia. Sic xp̃s pe
des ſuos trãſfigi fecit: vt oſtẽderet nobis viã
ad celũ q̃ nõ ẽ alia niſi tribulatio. vñ Act. xiiij.
Per mľtas tribulatiões opʒ nos igredi rgñũ
celoꝝ. vñ Mat. vij. Arcta ẽ via q̃ ducit ad vitã.
Quarto dico ꝙ xp̃s habuit lat⁹ apꝰtũ. Pꝛio vt
dilectionẽ ſuã nobis exp̃meret. vñ Io. xv. Ma
ioꝛẽ hãc dilectionẽ nemo hʒ q̃ vt aiaʒ ſuã po
nat q̃s ꝓ amicis ſuis. Ideo ei xp̃s coꝛ ſibi ape
riri voluit ĩ cruce vt nobis oñderet ſuã intimã
dilectionẽ: ac ſi diceret. Ex coꝛde hoĩeʒ diligo
⁊ hoc ĩ apꝰtiõe coꝛdis oñdo. ¶ Circa qđ notã
dũ eſt ꝙ xp̃s valde accenſus fuit in paſſione
ſua in amoꝛẽ noſtrũ qđ ꝑ q̃tuoꝛ oſtẽdit. Pꝛio
q: valde ſudauit. Lu. xxij. Fact⁹ eſt ſudoꝛ ei⁹
ſicut gutte ſanguis decurrẽtis in terrã. Qñ ei
aliq̃s ſtat circa paruũ ignẽ tũc ſudat in facie
ſʒ qñ ſtat circa magnũ ignẽ tũc ſudat in toto
coꝛpe. Igr̃ magn⁹ ignis in xp̃i pectoꝛe erat q:
toto coꝛpe ſudauit. Scđm ſignũ eſt: q: valde
ſitiuit. Iđ dixit vt habet̃ Io. xix. Sitio: Hõ eñ
valde inflãmat⁹ cõſueuit eſſe ſitibũd⁹ multũ
Ber. Sitio ait nõ doleo. O dñe q̃d ſitis. Et rñ
dit in ꝑſona xp̃i. Fidẽ veſtrã: ſalutẽ veſtraʒ et
gaudiũ veſtrũ: plus ſalus aiaꝝ vr̃aruʒ q̃ cru
ciat⁹ coꝛꝑis mei me tenet. Et ſi nõ mei ſaltẽ
veſtri miſeremini. Tertiũ ſignũ ẽ ꝙ tot⁹ in coꝛ
poꝛe rubuit: ex eo ꝙ tot⁹ ſanguie rube⁹ erat
Homo eñi ſtãs ad paruũ ignẽ rubet in facie:
ſʒ ſtãs ad foꝛnacẽ rubet in toto coꝛꝑe. Sed q:
magn⁹ feruoꝛ in coꝛde xp̃i arſit: ideo in toto
coꝛꝑe rubuit ⁊ inſuꝑ veſtes in cruce ferre nõ
potuit: ſʒ nudus crucẽ aſcẽdit: ac ſi ipo facto
diceret. Tãto igne charitatis ardeo ꝙ veſtes
ferre nõ valeo. Quartũ ſignũ eſt ꝙ latus aper
tũ habuit ad oſtẽdẽdũ vt nos ex coꝛde et fer-
uẽter diligeret. Scđo latus apertũ habuit vt
nobis ſufficiẽtiã ſatiſfactionis ꝓ oĩbus pctis
oſtẽderet. vnde ps. Apud dñm mĩa ⁊ copioſa
apđ eũ redẽptio. Attẽde q̃ ſufficiẽter xp̃s ſa-
tiſfecit. Nã quedã pctã ſũt manifeſta q̃ appa
ent exteri⁹ quedã occulta q̃ latẽt in coꝛde in-
teri⁹ vt ergo xp̃s oſtẽderet ſe ſuffiẽter ſatiſfa-
cere tã ꝓ mãnifeſtis q̃ ꝓ occultis pctis. Ideo
exteri⁹ de coꝛꝑe fudit ſãguinẽ: ⁊ interi⁹ ẽt de
coꝛde. Tertio vt nos ad aperiẽdũ ſibi coꝛ nr̃ʒ
alliceret. vñ Cãti. v. Uox dilecti mei pulſãtis
apꝰi mihi ſoꝛoꝛ mea ⁊ colũba mea: amica mea
imaculata mea. q. d. Aperi mihi coꝛ tuũ in de
uotione q̃ tibi coꝛ meũ aperui in paſſiõe. No
ta ꝙ xp̃s aiaʒ fidelẽ appellat ſoꝛoꝛeʒ ſuã ꝓpt̃
nature ſue ꝯformitatẽ: amicã ꝓpter ſinceraʒ
charitatẽ: colũbã ꝓpt̃ opeꝝ fecũditatẽ imacu
lata ꝓpter pctĩ imunitatẽ: Quarto xp̃s latus
apꝰtũ habuit vt hoĩ refugiũ ꝑpararet. Cãti. ij.

Ueni colūba mea in foraminibꝰ petre. Fora-
mina petre ſunt vulnera xp̄i: colūba ſƺ Greg.
ſolet nidificare in cauernis petre ⁊ cuƺ videt
miluū refugit ad nidū ne rapiat̃ a miluo: ſic
aīa dƺ nidificare in vulneribꝰ xp̄i vt ad illa re
fugiat cū diabolus vult eā ad pcm̄ trahere.
¶ Qđ aūt valde bonū ſit hoī venerari paſſio
nē xp̄i p̄tereūdo imaginem crucifixi oſtendit̃
in iſto ſeq̄nti exēplo. Legit̃ de quodā heremi
ta q̄ lōgo tp̄e duxit aſperā vitā: ⁊ cū quidam
latro ad eū veniſſet q̄ p mltos annos hoīes
ſpoliauerat ⁊ latrocinia ꝑpetrauerat facta cō
feſſiōe nullā ab heremita voluit recipere pe-
nitētiā niſi valde breuē. Tādē heremita iniū
xit ei vt quotiēs in via aliquā crucē videret
flexis genibꝰ dn̄icā orōnē diceret ⁊ ille latro
dixit. Hāc pn̄iaƺ libēter accipiā. Et cū hāc pe-
nitētiā ſuſcepiſſet ⁊ paululū a cella heremita
diſceſſiſſet: tūc vidit hoſtes ſuos eū īſequētes
quoꝝ ꝯſāguineos iugulauerat ⁊ vidēs eos ce
pit īmediate fugere. Qui fugiēs ſtatim vidit
crucē ī via erectā: ⁊ ſic flexis genibꝰ cepit orō
nem dn̄icā dicere. Et cuƺ effugere potuiſſet:
mori maluit ꝙ̄ pn̄iam ſibi iniūctā preterire:
⁊ ſic obtulit vitā ſuaƺ deo ⁊ recōmēdauit ſibi
aīaƺ ſuā: vt illā pn̄iam ꝓ oībus pctīs ſuis ac
ceptaret: ⁊ cū ſic in eodē loco ab inimicis ſuis
occiſus fuiſſet: tūc heremita vidit ꝙ āgeli dei
aīam latronis ſuſcepert̃ ⁊ cū magno gaudio
immediate ad celū deduxert̃. ¶ Quantuƺ ad
ſcđam partē iſtiꝰ ſermōis ſciēdū ꝙ xp̄i paſſio
fuit valde amara: imo amariſſima: ⁊ hoc ꝓpt̄
nouē cauſas ⁊ rōnes. Pria rō fuit ex ꝑte cor-
poris q̄ꝛ delicatioris nature fuit ꝙ̄ ceteri ho-
mines ex eo ꝙ de puriſſimo ſāguie marie cor
pus ipſiꝰ a ſpūſctō formatū eſt. Et hec ē vna
rō q̄re xp̄s fuit pulcherrimꝰ hoīƺ ſine oī defor
mitate: q̄ꝛ ſm̄ ꝓphetā. Dei ꝑfecta ſunt opa: ſƺ
ſpūſſctūs opatꝰ ē corpꝰ ieſu in vtero ꝟginis:
igit̃ ⁊c. immo xp̄s delicatior fuit ⁊ tenerior oī
bus mēbris: imo ēt in pedibꝰ ⁊ plātis ſuis ꝙ̄
aliꝰ hō ſit in facie ſua in qua tn̄ eſt tenerior ca
ro ī hoīe. Et ergo ſua paſſio fuit amariſſima
pre ceteris paſſionibꝰ hoīƺ. Hoc etiā ꝓbat̃ na
turalit̃: q̄ꝛ ſi eſt aliq̄s hō groſſe nature: ſicut
ruſticus q̄ q̄nq̄ tāgit vrticas vl̄ vepres minꝰ
inde ledit̃ ꝙ̄ aliꝰ hō delicatioris nature. Iteƺ
etiā pƺ ex hoc: q̄ꝛ aliq̄ qui ſunt tenere nature
valde ⁊ ſupramodū dolēt q̄n cū virga ꝟberā
tur: qđ tn̄ aliqui q̄ ſunt groſſioris nature mo
dicū curāt. Scđa rō ꝓpter aīe lympiditatē: q̄ꝛ
xp̄s oīa ſua vulnera ſenſit ſingulariter. In no
bis āt nō eſt ſic: q̄ꝛ q̄n vnꝰ noſtruƺ hƺ quattuor
vulnera tūc vulnꝰ in quo eſt maior dolor ma
gis ſentit ⁊ de eo plꝰ ꝯquerit̃: ⁊ de aliis quaſi
nihil curat: q̄ꝛ hoc vulnꝰ attrahit ſenſationeƺ
ad ſe: ergo de ceteris minꝰ ſētit. Modo vulne

ra in corpore xp̄i fuert̃: quinq̄ milia quadra-
ginta ⁊ ſeptuaginta qui q̄ꝛ: accipiendo quālī-
bet plagā flagellatiōis ꝓ vno vulnere ⁊ pun
cturā cuiuſlibet ſpine ꝓ vulnere vno: ⁊ q̄dli-
bet vulnꝰ intulit xp̄o ſingularē dolorē: ergo
paſſio xp̄i fuit amariſſima. Tertia rō: q̄ꝛ xp̄s
fuit in omni ꝯſolatiōe priuatꝰ. Nā pater dere
liquit eū. Ergo clamauit ī cruce: heloy heloy
⁊c. hoc eſt: Deꝰ meꝰ vt q̄d dereliquiſti me. Un̄
dicit ꝑ ꝓphetā Ozee.xiii. Cōſolatio eſt abſcō
dita ab oculis meis. Notādū an paſſio xp̄i ex
cedit paſſionē alioꝝ ſctōꝝ q̄tū ad dolorem ⁊
amaritudinē ⁊ ſignāter in hoc ꝙ gaudiū aīe
redūdabat in corpꝰ ꝓpter nimietatē paſſiōis
ſƺ oppoſitū eſt factū in aliis martyribꝰ in q̄bꝰ
interior ꝯſolatio redūdabat in corpꝰ exteriꝰ ⁊
ꝑ hoc paſſio eoꝝ dulcorata fuit. Itē a nullo ho
minū habuit xp̄s aliquā ꝯſolationē exteriorē
vn̄ dicit ꝑ p̄s. Queſiui q̄ ꝯſolaret̃ ⁊ nō inueni:
imo ſuꝑ hoc improperia ⁊ opprobria ſuſtinui
vn̄ p̄s. Improperiū expectauit cor meū ⁊ miſe
riā. Hoc ēt pƺ in hoīe tribulato q̄ q̄n ꝑ ꝯſolat̃
ab aliis: tūc ē ſibi quedā ſubleuatio ſue tribu
latiōis: ſƺ q̄n ſuꝑ hoc deridet̃: tūc multo plus
aggrauat̃ ſua tribulatio. Quarta rō ē ſua in
nocētia: i. Pe.ii. Qui pctm̄ nō fecit nec ē īuētꝰ
dolus in ore eiꝰ. Hoc pƺ q̄ꝛ cū hō iniuſte ledit̃ ⁊
innocēter patit̃: tūc plꝰ dolet. Quīta rō eſt ex
ꝑte illoꝝ q̄ ſibi martyriū intulerūt: q̄ꝛ xp̄s mlt̄
ta bn̄ficia ꝯtulit eis ī veteri ⁊ nouo teſtamēt̃.
Quia liberauit p̄res eoꝝ de egypto ⁊ eduxit
eos ꝑ mare rubrū: ⁊ pauit eos mānā ī deſerto
xl. annis ⁊ poſtremo ītroduxit eos in terram
ꝓmiſſionis. Itē in nouo teſtamēto. ſ. in hūa-
nitate ſua mortuos eoꝝ ſuſcitauit: cecos eoꝝ
illuminauit: leproſos mūdauit: ⁊ ſaluberrima
documēta ipis dedit. vn̄ p̄s. Retribuebāt mi
hi mala ꝓ bōis. Sexta cā ē vtilitas mort̃. vn̄
ſcriptū eſt. Morte turpiſſima cōdēnemus eū.
Q̄ꝛ nullū genꝰ mortis turpiꝰ tūc fuit ꝙ̄ mors
crucis. etiā circūſtātie aggrauātes dolorē xp̄i
fuert̃ ſocietas: q̄ꝛ in medio duoꝝ latronū fuit
ſuſpenſus. Eſa.liii. Cū ſceleratis reputatꝰ eſt
Itē in ꝯſpectu matris ⁊ alioꝝ p̄ētiuƺ nudus
in cruce pepēdit. Itē ī tp̄e paſcha. i. cū alii ho
mines habuert̃ gaudiū ipſe occiſus eſt. ¶
Septia eſt mltitudo paſſionū. Nā ī locis iner
uoſis ⁊ in oībꝰ ſenſibus ⁊ in oībꝰ mēbris paſ
ſus eſt. Un̄ Eſa.i. A plāta pedis vſq̄ ad verti-
cem nō eſt in eo ſanitas. vn̄ ēt Ber. in ſer. Ca-
put qđ ſpiritibus angelicis tremebūdū ē dē-
ſitate ſpinaꝝ pūgit̃. Facies pulchra pre filiis
hoīm ſputis iudeoꝝ deturpat̃. Oculi lucidio
res ſole caligāt̃ in morte. Aures q̄ audiūt an
gelicos cātus: audiūt pctōꝝ inſultus. Os qđ
docet angelos felle ⁊ aceto potat̃. Pedes q̄ꝝ
ſcabellū adorat̃ cruci clauis affigūt̃. Manus

que formauerāt celos extēſe ſunt in cruce ꝛ cla
uis affixe. Corp⁹ ỽberat: lat⁹ lācea pforat. Et
qd plura nō remanſit in eo niſi lingua vt pro
pctōrib⁹ exoraret ꝛ mrēz diſcipulo ꝯmēdaret
Octaua cā: ꝓpter laboris ſui vacuitatem: qꝛ
tpe paſſionis cognouit ꝙ in pluribus hoīb⁹
fruſtrarer amara mors ei⁹ cū tñ oēs redemit
ꝛ oēs cupit ſaluari. ps. Que vtilitas in ſāgui-
ne meo. vñ etiā Eſa. xlix. Inuanum laboraui
ꝛc. Hoc heu iā ptꝫ in multis hoībus q̄ raro co
gitāt de paſſiōe xp̄i ꝛ ingrati ſunt ipſi xp̄o im
mo qđ peius eſt plures pctōres ipꝫ xp̄m itera
to crucifigūt cū ſuis pctis ꝛ blaſphemijs. De
qb⁹ dicit apl's ad heb. vj. Rurſum crucifigen
tes filiū dei. Nona cā q̄ eſt ſup oēs cās iā di-
ctas eſt ꝙ iudei ſe intromiſerūt de honore ꝛ po
teſtate dei pr̄is. Itē ꝙ ſapiētiam filij reputa-
bāt iudei iſipiētiā ꝛ ſtultitiā. Itē ꝙ dulcedinē
ſpūſſcti cōmutabāt in amaritudinē qꝛ ipſi iu-
dei ſpreuerūt opa ſpūſſancti. ¶ Quātum ad
tertiā partē hui⁹ ſermōis tunc q̄rit aūt quot
ſunt documēta q̄ xp̄s docet nos i ſua paſſiōe.
Rñr ꝙ ſeptē. Pͥo docet nos ſibi gratias age
re ꝓpter bona q̄ ꝯſecuti ſum⁹ ex paſſiōe ip̄i⁹.
vñ Aug. Nihil accepti⁹ ꝛ laudabili⁹ xp̄o offer
re poſſum⁹ q̄ꝫ ꝙ ei gratiarum actiones refe-
ramus. Et merito qꝛ ꝑ nobis pati voluit qui
ſine pctō cōcept⁹ ꝛ nat⁹ fuit vt nos a noſtris
voluptatib⁹ ꝑ ſuā paſſionē retraheret. Itē in
oībus mēbris paſſus eſt: vt nr̄a membra ſibi
ſeruire quodāmodo deberēt. Itē totū ſāgui-
neꝫ ꝑ nobis obtulit in p̄ciū ꝛ lauacrū: vt nos
ſanguinē nr̄m ꝛ vires corpis noſtri in ei⁹ ſer
uitio ꝯſumere debem⁹. Scđo docet nos ip̄m
diligere: qꝛ ip̄e ſup oīa dilexit nos ꝛ hoc oſtē-
dit in trib⁹. ſ. in dignitate creatiōis: in aſſum
ptiōe carnis ꝛ in tolerātia paſſionis. De hoc
quere īfra ſermone. cij. ¶ Tertio ꝙ tū odiat
pctm̄ ad qđ delēdū tā amarā paſſioneꝫ ſuſti-
nuit. vñ Ber. Grauis aīe caſ⁹ q̇ nō niſi morte
xp̄i poterat expiari. vñ Amb. Tātuꝫ fuit pec
catū nr̄m vt ſaluari ñ poſſem⁹: niſi vnigenit⁹
dei ꝑ nobꝫ moreref. Immo adhuc intm̄ odit
pctm̄ mortale ꝙ hoīeꝫ pctōreꝫ quē tam chare
redemit in eternū cōdēnat. O q̄ꝫ graue onus
ꝛ grauis offēſa eſt pctm̄ ꝙ quidā hoīes tam
leue reputāt ꝛ tā parū formidāt. Quarto do
cet nos cognoſcere q̄ꝫ glorioſuꝫ eſt regnū celo
rū: qꝛ parua res nō emitur chare: ſꝫ vna gut-
ta ſāguinis xp̄i precioſior ē toto mūdo. Quin
to docet nos fortificari ad ſuſtinēdū aliqđ du
rū in corpe nr̄o ad honorē dei ꝓpter ſalutem
aīaꝝ nr̄aꝝ. vñ Iſido. de ſum. bo. Si paſſio xp̄i
ad memoriā reducit nil taꝫ durū qđ nō equo
aīo toleref: parua ei toleramus ſi recordare-
mur q̇d ille ſuſtinuit q̄ nos vocat ad celū. Ille
opprobria: deriſiōes: cōtumelias: alapas: ſpu

ta: flagella: ſpineā coronā crucēq; ſuſtinuit et
nos miſeri ad nr̄aꝫ cōfuſionē vno modico ſer
mōe fatigamur: ꝛ vno ſolo ỽbo deijcimur. vñ
ſi volum⁹ cū xp̄o regnare debem⁹ cū eo hic pa
ti. apl's. Cori. j. Si ſocij paſſionū eritis ꝛ cō-
ſolationū. Sexto docet nos ꝑ quā viā itur ad
celū: qꝛ ꝑ tribulationē ꝛ paſſionē. vñ Lu. xxiiij.
Nōne oportuit xp̄ꝫ pati ꝛ ſic itrare in gloriā
ſuā. Et vbi caput intrauit: ꝑ eādē viā ꝛ portā
opꝫ mēbra ſequi. vñ Act. xiiij. Per multas tri
bulatiōes ꝛ paſſiones opꝫ nos intrare in re-
gnū celoꝝ. vñ Aug. i ſermo. Nō putet q̇ſq̄ꝫ vt
ſibi ꝓſit xp̄i paſſio: niſi illis q̄ ſequūf veſtigia
ei⁹: vñ Gre. ſup Ezech. Si dulcia querim⁹ ne
ceſſe ē vt amara toleremꝰ. ¶ Septimo docet
nos xp̄s i paſſiōe ſua largos eē: qꝛ xp̄s q̄ꝫuis
in vita ſua largus fuit ꝛ multa beneficia de-
dit: tñ in morte quodāmō ꝓdig⁹ fuit qꝛ nihil
ſibi retinuit: ſꝫ oīa dedit etiaꝫ vſq; ad veſtes.
Nā petro dedit eccl'iaꝫ qñ eū i vicariū ſuū in
ſtituit: ꝛ regimē eccl'ie ſibi ꝯmiſit. Iohāni euā
geliſte dedit matrē ſuā qñ dixit i cruce. Ecce
mater tua. Latroni paradiſū: cū dixit hodie
mecū eris i paradiſo. Patri celeſti dedit aīaꝫ
ſuā dicēs. Pater in man⁹ tuas cōmēdo ſpm̄
meū. Nicodemo ꝛ ioſeph ab arimathia corp⁹
ſuū ad ſepeliēdū. Nobꝫ ſāguinē ſuū ꝛ oīa me
rita ſua dedit. Et crucifixorib⁹ dedit veſtimēta
ſua. ps. Diuiſerūt ſibi veſtimēta. ꝛc. Nō eīm hō
dꝫ ad eleemoſynas eē auarus qñ ꝯſiderat ꝙ
xp̄s in paſſiōe ſua ſic larg⁹ fuit. ¶ Ultio ſciē
dū ꝙ q̇lꝫ libēter dꝫ venerari paſſionē xp̄i ꝛ ſē-
per ei aliq̇d orare ꝛ hūiliter iclinare q̇ñcūq; ꝑ
trāſit aliquā imaginē crucifici. vñ đ hoc legit
vnū exēm in dia. Ceſa. ꝙ q̇da prior de ordie re
gularium tpe q̇dā tāto ſopore cepit affici vt niſi
cito dormiret moreref. q̄ cū in lecto ſe reclinaſ
ſet mox q̇dē ꝯuerſus affuit dicēs. Dñe cū licē
tia vr̄a vado. et ille. quo vadis? Rñdit cōuer
ſus. vado ad deū: qꝛ mortu⁹ ſuꝫ hac hora. Et
poſt cū mlt'i pfecti trāſeūt ad purgatoriū: qđ ē
ꝙ tu tā abſolute dicis te ſtatim itur̄ eſſe ad
dū. at ille. habebā ꝯſuetudinē vt q̄tiēs trāſirē
corā crucifixo hāc dicerē orōnē. dñe ꝑ illā ama
ritudinē paſſiōis quā ſuſtinuiſti i cruce: ꝛ ma
xie qñ aīa tua egreſſa eſt de corpe tuo: miſere
re aīe mee in egreſſu: ꝛ exaudiuit orōnē meā
dñs meiq; miſertus eſt. Et ait prior. Quō fuit
tibi moriēti? Rñdit. videbaf mihi i agonia ꝙ
totus mūdus eſſet lapis vn⁹ ꝛ p̄meret pect⁹
meū. ¶ Itē ſi quis in meditatione paſſionis
xp̄i p̄mit⁹ nō ſentiret dulcedinē: tñ ꝓpter hoc
nō dꝫ deſiſtere: ſed ꝑſeuerāter ꝯtinuare. Unde
de hoc legit aliđ exēm in dial'. Ceſa. ꝙ in quo
dā claustro fuit iuuenꝫ q̇dā bone idolis huic
iuueni erat ſtudiū in die ad min⁹ ſemel per-
curref paſſionē ieſu xp̄i: in quo ſtudio tātam

p mediū annū circiter paſſus eſt difficultatē vt q̄ſi ſibi nō valeret hmōi ꝛ meditationē paſ ſiōis dn̄i nr̄i ieſu xp̄i arbitrare. vn̄ cū poſt mo dū quodā ipe i angelo chori ꝯuerſoꝝ diutius ac deuoti⁹ orōni incubuiſſet diuinū iplorās auxiliū. Et cū ab orōne ceſſaſſet ſurrexit ꝛ trā ſiuit an̄ altare. Et ecce dn̄s ieſus ibi ſtetit an te altare q̄ſi pēdēs i cruce q̄ pijſſima brachia ſua abſtrahēs a cruce ſeruū ſuū amplexat⁹ eſt ꝛ tanq̄ ꝑcordialē ſibi in ſignū mutue fa miliaritatis eū ad pect⁹ ſuū attrahēdo ſtrin xit: q̄ in illa hora tantā accepit a dn̄o grāz la chrymaꝝ: vt infra matutinas vix aliqua ho ra oculi ei⁹ ſiccarent̄. Itē q̄dā in xp̄i p ꝯſtmo dū feruebat paſſiōis meditatiōe: ꝛ tantā ſen ſit in ea dulcedinē vt ꝛ ipſe palmā martyrij plurimū affectaret. Itē nota aliō exēm de dul cedine paſſionis xp̄i. Erat quidā bon⁹ hō q̄ multū dilexit deū ꝛ ob reuerētiā q̄nq̄ vulne rū xp̄i q̄tidie dixit q̄nq̄ P̄r nr̄. ꝛ huic appa͡ruit dn̄s ieſus ꝛ dedit ei d̄ ſingulis ſuis vulnerib⁹ mirā dulcedinē ita q̄ oīa gaudia mūdi d̄ſpe xit: ꝛ ſolūmō deo ſuire ſtuduit ꝛ i bonis opi bus ꝛ ꝟtutib⁹ valde ꝑfecit: ꝛ ſic vitā ſuā tādē in bono finiuit ꝛ poſt mortē celū intrauit.

Item tertium ſermonem de paſſiōe dn̄i quo xp̄s aſſumpſit decem defect⁹ humane nature: quere ſupra ſermone. xxvij. A. Item exemplum de paſſione dn̄i de mili te illo qui quotidie quinq̄ Pater noſter ora uit quere infra ſermone. lxxx. U.

In die ſancto paſche. Sermo. l.

Hec eſt dies quā fecit dn̄s exultem⁹ ꝛ letemur i ea. ps. cxvij. A Sciēdū q̄ p̄ns feſtiuitas ꝑcellit alias feſtiuita tes i ſolēnitate ꝛ iocūditate. vn̄ canit̄ p itegrā hebd̄. ſingul̄ die bus hec ē dies quā fecit dn̄s exultem⁹ ꝛ lete mur i ea ꝛc. Lꝫ oēs dies fecit dn̄s: tn̄ ſinglr̄ il lā dignificauit ꝛ letificauit p ſuā reſurrectio nē. vn̄ Aug. i ſer. d̄ reſurrectiōe dn̄i. Quo glio ſa ꝟgo mr̄ xp̄i iter oēs mulieres ꝑncipatū tꝫ ita inter oēs ceteros dies hec dies reſurre ctiōis oīm dieꝝ pater eſt. vn̄ etiā Amb. ſuper Mat. Reſurrectio xp̄i defunctis ē vita penitē tib⁹ ē venia: ſctis eſt glīa. vn̄ merito d̄r hec eſt dies quā fecit dn̄s ꝛc. Letari d̄bem⁹ hodie q: ſupiores. i. āgeli hodie l̄etati ſūt de redēptio ne humani gn̄is: ꝛ de repatiōe ſue ruine: ꝛ de glorificatiōe xp̄i. Nā oēs āgeli ſupiores infe riores ꝛ mediocres multū gaudēt ꝛ magnū gaudiū hn̄t de nr̄a redēptiōe: mai⁹ de ſua re paratiōe: ſꝫ maximū de xp̄i glorificatione. vn̄ Gre. in omel. paſche. Redēptoris nr̄i reſurre ctio nr̄a feſtiuitas exiſtit: q: nos ad imortali tatē reduxit ꝛ angelorū feſtiuitas exiſtit: q: nos reuocādo ad celeſtia numerū coꝝ adim pleuit. Itē iferiores. i. patres in limbo exītes gauiſi ſunt q: erāt i magna deſolatiōe: ꝛ erāt in infimo loco q̄ eē debebāt i ſupremo. ſ. i ce lo. Itē q: erāt i caligine q̄ eſſe debebāt i apta dei viſiōe. hi letificati ſunt p deſcēſū xp̄i ꝛ re ſurrectionē ei⁹. Eſa. xxxv. Gaudiū ꝛ letitiā ob tinebūt: ꝛ fugiet dolor ꝛ gemit⁹. vn̄ canit̄. ad uenisti deſiderabil̄ quē expectam⁹ i tenebr̄. vn̄ Aug. i ſermōe ad iperiū dn̄i ac ſaluatoris oēs ferrei cōtracti ſunt vectes: ꝛ ſubito innu merabiles ſctōꝝ ppl̄i q̄ tenebant̄ in more ca ptiui ſaluatori genib⁹ obuoluti ſuos lachry mabili obſecratione depoſcūt dicētes. Adue niſti redēptor mūdi aduenisti quē deſideran tes q̄tidie expectabam⁹ aduenisti quē nobis vēturū lex annūciauerat ꝛ pphete: aduenisti donās i carne viuis idulgētiā pctōꝝ ſoluens defūctos ꝛ captiuos iferni. Et hi oēs hodie i die reſurrectiōis valde exultauerūt: q: xp̄s eos de loco īfimo extraxit: ꝛ i ſua aſcēſiōe eos in celū deduxit: ꝛ ſuā brāz viſionē eis eternalit̄ oſ̄dit. B Et ꝯn̄r medie creature. i. hoīes i ter ra exītes hodie letari d̄nt. Pr̄o q: frat̄ nr̄. i. xp̄s q̄ mortu⁹ fuerat reuixit. vn̄ Luc. xv. Fili gauder̄ opꝫ q: frater tu⁹ mortu⁹ fuerat ꝛ reui xit. Sic p̄r celeſtis dixit ad quēlꝫ xp̄ianū. q̄ ei fratres xp̄i ſum⁹ oſ̄dit̄ in euāgelio. Jo. xx. vbi xp̄s poſt reſurrectionē ſuā dixit ad mariā ma gdalenā. Uade ad frēs meos: ꝛ dic eis Aſcen do ad patrē meū ꝛ patrē veſtꝝ. Scd̄o q: pctā nr̄a nobis indulſit p illud ſacrū tp̄s q̄drageſi male: ꝛ hoc p pn̄iaꝫ quā egim⁹. Tertio letari debem⁹: q: ſuo ꝑcioſo corpe ꝛ ſanguie nos ho die cibauit ꝛ potauit in q̄ vniti ſum⁹ deo. vn̄ merito gaudere d̄bem⁹ q: dicit aplr̄s. Gaude te i dn̄o ſemp iterū dico gaudete. Nā ad gau dēdū incitāt nos hodie creature. In xp̄i ei re ſurrectiōe oīa florēt ꝛ gaudēt. Iuxta qd̄ canit̄ Uenit dies tua i q̄ florēt oīa. Nā ſol maiori lu ce reſplēduit. vn̄ maxim⁹. In xp̄i reſurrectiōe elemēta oīa glīant̄. Nā ꝛ ſolē ipꝫ arbitror cla riorē ſolito i hac die. Neceſſe ē enī vt ei⁹ reſur rectiōe gaudeat: i cui⁹ paſſiōe cōdoluit. Itē iā illo tpe celū ſerenat̄: terra: arbores ꝛ flores in cipiūt florere. ſltr ꝛ aues icipiūt cātare: q̄ oīa d̄nt nobis eē incitamētū exultatiōis ꝛ letitie. Sciēdū q̄ reſurrectio xp̄i ē exēplar nr̄e futu re reſurrectiōis: q: ſic̄ xp̄s reſurrexit ita nos reſurgem⁹ Apl̄s. i. ad Cor. xv. Oēs q̄dē reſur gemus. C Sꝫ q̄rit̄ in qua etate reſurgem⁹? R̄ndet̄ q̄ oēs reſurgem⁹ i etate xp̄i ſicut ipſe tpe paſſionis fuit. ſ. triginta annorū. Ratio hui⁹ ē: q: tūc hō eſt in meliori ꝛ ꝑfectiori ſta tu. Sꝫ oēs reſurgemus in ꝑfectiori ſtatu. itē querit̄ de q̄titate reſurgentiū. R̄n̄ q̄ quilibꝫ reſurget i ea q̄titate corpis ſicut creuiſſet ſi

ad pfectã etatẽ pueniſſet ⁊ nullũ ipedimẽtũ
ſui augmẽti habuiſſet. Et ergo nõ oẽs reſur-
gemus inequali ꝙtitate: qꝛ in pñti vnus na
turaliter maioꝛ eſt alio ſm curſum nature: ⁊
ola ſupflua ſicͭ qñqꝫ hoies naſcunͭ mõſtruoſi
cũ duob⁹ capitib⁹ ⁊ vndecim digitis. hec ola
ꝑ diuinã potẽtiã reſecanͭ: ⁊ hi defect⁹ ꝑ eãdẽ
diuinã potẽtiã ſupplebũͭ i his hoib⁹ q̃ defe
ctuoſa corꝑa habuerũt. ſ. q̃ caruerũt aliquib⁹
mẽbꝛis. vñ Amb. In illa reſurrectione nulla
alicui⁹ remanebũt indicia leſure: nulla peni
tus apparebũt veſtigia vlcerũ aut debilitatũ
in carne Aug. Reſurgẽt corꝑa ſctõꝝ ſine vllo
vitio ſine vlla deformitate: ſine vlla corrup-
tiõe. ſꝫ i claritate ẽi differũt: qꝛ ſicut ſtella dif
fert a ſtella i claritate ſic vnũ corp⁹ gl'ioſum
differt ab alio corꝑe i claritate ſꝫ ꝙ hõ, i pñti
fuit pfectioꝛis vite: qꝛ claritas ale redũdabit
in corp⁹. Et ſicut non oẽs ſunt equalis meri
ti: ſic nec erũt equales in claritate. Sciẽdum
ꝙ oẽs reſurgemus tam boni ꝙ̃ mali cũ eiſdẽ
corpoꝛib⁹ ⁊ alabus ſicut viuimus: ſꝫ erit ma
gna diſtãtia inter bonos ⁊ reprobos quoad
claritatẽ corpoꝝ: qꝛ electi fulgebũt vt ſol: re-
probi aũt denigrabũtur ſuper carbones. D
Sed quoad claritatẽ corpoꝝ electoꝝ tunc
quatuoꝛ pñt cõſiderari in ſole q̄ q̃libet iuſtus
in corꝑe dꝫ hr̃e poſt diẽ iudicij poſtꝙ̃ reſurre
xit a mortuis. Primũ q̃d ꝯſideranͭ i ſole ẽ pul
chꝛitudo vel claritas. Inter oẽs creaturas
q̃s de⁹ creauit in mũdo nihil ẽ cõiter ita claꝝ
⁊ pulchꝛũ vt ſol: qꝛ ipſe ẽ fõs ⁊ origo olꝫ lumi
nũ. hãc aũt claritatẽ dñt hr̃e iuſti poſt diem
iudicij in corpoꝛib⁹ ſuis. Corp⁹ em̃ illud q̃d
mõ eſt pallidum ⁊ defoꝛme erit poſtmodum
ſepties pulchꝛi⁹ ꝙ̃ ſol iã eſt: qꝛ ſol ſepties cla-
rioꝛ fuit ꝙ̃ iã eſt anteꝙ̃ p̄mus hõ peccauit.
Sed poſtꝙ̃ adã ⁊ eua ꝑpetrauerũt pctm̃: tũc
perdidit ſol ſue claritatis ſeptẽ partes: ⁊ niſi
octaua pars remãſit ſibi. Sꝫ poſt diẽ iudicij
erit vt pri⁹ fuit: ⁊ luna erit tã lucida ſicut ſol
iã ẽ. vñ Eſa. xxx. Erit lux lune ſicut lux ſol'. vñ
dico. Sicut ſol fuit olim anteꝙ̃ prim⁹ hõ pec
caret ita pulcher dꝫ eẽ q̃lꝫ iuſt⁹ hõ i ſuo corꝑe
vt dicit dñs i euãgelio. Mat. xiij. Tũc fulge-
bũt iuſti ſicut ſol ⁊c. Scdm q̃d ꝯſideranͭ i ſole
eſt agilitas ſiue celeritas qꝛ ita agilis ẽ ſol ꝙ
ꝙ̃ cito de mane oꝛiͭ emittit ſplẽdoꝛẽ ſuũ q̃ſi
ꝑ totã terrã: ⁊ i vno breui tꝑe ꝑcurrit ſpatio-
ſum ⁊ latũ mundũ. hãc agilitatẽ habebit q̃lꝫ
iuſt⁹. Nota ꝙ corp⁹ noſtrũ q̃d mõ graue ẽ et
pigrũ ad ſeruiẽdũ deo ⁊ ad bona oꝑa ⁊ ad la
boꝛẽ: tũc erit ita agile vt mõ cogitatiões ſũt.
vbiqꝫ. Ego cogito iã ad finẽ mũdi: et ꝙ̃cito
iã illud cogitaui tãcito cũ corꝑe ⁊ ala poſſuꝫ
tũc eſſe i fine mũdi: ſi voluero vbicũqꝫ locoꝝ.
vñ Aug. Ubi vult ſpũs ibi ꝓtin⁹ erit ⁊ corp⁹.

Qꝛ ſicut iã põt videre celũ: ⁊ imediate viſum
decliare ad terrã: ita velox erit corp⁹ gl'ificatũ
qꝛ ſiles erim⁹ ãgelis: q̃ in ictu oculi pñt a ter
ra ad celũ volare: ⁊ ecõuerſo redire. vñ Anſel.
In illa vita pulchꝛitudo iuſtoꝝ ſolis pulchꝛi
tudini q̃ ſeptẽplr ꝙ̃ mõ eſt fuit ſplẽdioꝛ adeq̄
biͭ. Uelocitas ſiue agilitas tãto nos conco-
mitabiͭ: vt ãgelis dei eque celeres ſim⁹: q̃ a
celo ad terrã citi⁹ ꝙ̃ in ictu oculi dilabunͭ: ⁊
ecõuerſo. Tertiũ q̃d ꝯſideranͭ i ſole eſt ſubtili
tas. ſol em̃ tã ſubtilis ẽ ꝙ nullũ vitrũ tã ſpiſ-
ſum eſt q̃n ſplẽdoꝛ eius penetret. Et tã ſubti
lis eſt ꝙ nulla criſtall⁹ tã dura ⁊ tam magna
eſt: quin ꝑ ipãꝫ ſplẽdeat. Et eãdẽ ſubtilitatẽ
habebit tũc q̃libet iuſt⁹. Corp⁹ em̃ q̃d mõ eſt
ſpiſſũ ⁊ groſſuꝫ tã ſubtile tũc erit ꝙ nulla res
tã dura ẽ vel firma q̄ poſſit eũ ꝑtranſire ſine
vllo ipedimẽto. Uñ ſi poſſe eẽt ꝙ mur⁹ ferre⁹
de celo ad terrã ꝯtingeret: per hunc poſſet hõ
iuſt⁹ trãſire cũ corꝑe ⁊ ala ita facile ac ſi ibi ni
hil eẽt. Q̃d hoc verũ ſit teſtimoniũ habemus
in euãg. Joh. xx. ꝙ ieſus ianuis clauſis hodie
ad diſcipulos introiuit. ⁊ ſtãs in medio eoꝝ
dixit eis. Pax vobis. Per hoc oſtendiͭ ꝙ nul
la res tã dura ⁊ firma eſt quin hõ iuſt⁹ poſſit
ꝑtrãſire cũ corꝑe ⁊ ala poſt iudiciũ: qꝛ eãdẽ
gloꝛiã quã xp̄s habuit in ſuo corpoꝛe poſt re
ſurrectionẽ q̃lꝫ iuſt⁹ habebit poſt diẽ iudicij
vñ Apl's ad Phil. iij. Saluatoꝛẽ expectem⁹ q̃
reformabit corp⁹ humilitatis nr̃e ꝯfiguratũ
corꝑi claritatis ſue. Quartũ q̃d ꝯſideranͭ i ſo-
le, ẽ ipaſſibilitas. Splẽdoꝛẽ em̃ q̃ a ſole ꝓcedit
null⁹ põt ledere: ſiue ꝑcuteret in ipꝫ vel ictͭ vel
lapidib⁹ ei iaciaͭ: hoc nihil pt̃ ei nocere. Eãdẽ
ipaſſibilitatẽ habebit ꝓ tũc q̃lꝫ iuſt⁹. Nã illõ
corp⁹: q̃d iã ita fragile eſt ꝙ ipm̃ fames: ſitis:
eſtus frig⁹ ledere põt q̃d ⁊ moꝛtale eſt: immo
q̃d moꝛi opꝫ: tũc erit ita ſubtile ⁊ ſecuꝝ ⁊ ipaſ
ſibile ꝙ ei nihil nocere pt̃. Nã ſi oẽs gladij ac
ciperenͭ q̃ a p̃ncipio mũdi fabꝛicati ſũt ⁊ per
cuterenͭ i vnũ corp⁹ gl'ificatũ nihil hoc lede-
re poſſent. Nã oẽs hoies cũ olbus armis nõ
poſſẽt ei nocere: qꝛ corp⁹ gloꝛificatũ erit imoꝛ
tale ⁊ ipaſſibile: ꝙ ſic nec eſuries: nec fames:
nec ſitis: nec frigus: nec aliq̃d incõmodũ po-
terit ei nocere. vñ Apo. iij. Nõ eſuriẽt neqꝫ ſi-
tiẽt: neqꝫ cadet ſuꝑ eos ſol neqꝫ vllus eſtus.
Itẽ Apoc. xxi. Neqꝫ luct⁹ neqꝫ clamoꝛ erit vl-
tra. Itẽ corp⁹ q̃d iã ẽ moꝛtale tũc erit imoꝛta-
le. Et apl's dt de xp̄o. Moꝛs illi vltra ñ dñabi
tur. Sic ſilr itelligiͭ de q̃libet iuſto. Ergo nec
moꝛtẽ nec q̃cꝙ̃ mali timebũt ãpli⁹. Eſa. xxv.
Precipitabit dñs moꝛtẽ i ſempiternũ. Quis
tũ ſtultus inter oẽs qui hãc gloꝛiã ⁊ beatitu
dinẽ nõ q̃rat: vbi inueniͭ oẽ bonũ ⁊ nullũ
malũ. vñ Ter. Nõ ſurget ibi malitia nõ carnꝭ
miſeria: nulla ibi egritudo: nulla neceſſitas: nõ

ibi fames:nec ſitis:nec frig⁹:nec eſt⁹:nec laſ‑ſitudo ieiunij:nec vlla tentatio inimici:nec peccādi volūtas:nō derelinquēdi facultas: ſʒ tota letitia:tota exultatio.hoīes āgelis ſociati ſine vlla carnis īfirmitate venerabūt hoc iā dictū ē de corporib⁹ ſaluādoꝝ. ¶ Nūc aūt reſtat enucleare ꝯditiōes corpoꝝ ꝯdēnādoꝝ. Pro quo ſciēdū ꝙ corpora dānatoꝝ ī reſurrectiōe habebūt ꝑncipalr quinqȝ ꝯditiōes. Prio erūt valde difformia: qꝛ ſicut corpa electorū ſunt valde clara ꝛ lucida:ſic corpa dānatoꝝ erūt valde nigra ꝛ obſcura.vñ Aug.ī li.de nā dei ſic dt.Si ignis iſte oīa lucida ꝛ decora deturpat ꝛ denigrat.ꝗ̄tomagis ignis īfernalis ē deturpās obſcurās ꝛ denigrās.vt exēplariter pʒ ī igne ſcti Antōij q̄ ī pñti valde deturpat ꝛ denigrat mēbrū ī quo ē.Et idē etiā pʒ ī ſole q̄ ſic denigrat facies ꝛ corpa ethiopū ꝗ̄tomagis ignis infernalis denigrat facies ꝛ corpora ſupboꝝ ꝛ reprobor.Johe.ij.Oēs vultus redigēt ī ollā.Scdo erūt debilia.Job.Cōſumet mors fortitudinē ei⁹.Exēplū poſſum⁹ videt ī debilitate pñtis vite q̄ ſic debilitat fortiſſimos ī agone mortꝭ ꝙ nec ſtare nec āmbulare pñt ꝗ̄tomagis illa mors amara que ē eterna reddet illa corpa debilia ad reſiſtēdū ꝛ ad ſe mouēdū.Tertio erūt valde grauia:qꝛ eis dat loc⁹ īfim⁹.Exo.xv.Deſcēderūt ī ꝓfundū q̄ſi lapis.vñ ēt Job.loq̄t de pctōrib⁹ ī delitijs viuētib⁹ dicēs ſic.Ducūt ī bōis dies ſuos ī pūcto aūt ad īferna deſcēdūt. Quarto erūt nuda ad ꝯfuſionē.vñ.Naū.iij.Oſtēdā gētib⁹ nuditatē tuā.Et ſignāt illi pctōres q̄ hic ſupbiā cū veſtibus exercuerūt ꝛ ſe ad cōplacēdū hoīb⁹ ornauerūt.vñ Sap.xj.Per q̄ hō peccat p hec ꝛ torquet.Quinto erūt valde paſſiua ꝛ plena oī miſeria ꝛ tñ incorruptibilia.Iudith xvj. dabit dñs ignē ꝛ vermes ī carnē eoꝝ vt vrāt ꝛ viuāt:ꝛ ſētiāt penas vſqȝ ī ſempiternū habebūt ei fletū ī oculis:ſtridorē in dentib⁹ fetorē ī narib⁹. vīcula ī pedib⁹ ꝛ māib⁹:ignē in toto corpe.ps.Repleta ē malis aīa mea.et ſignāt ī illo mēbro pctōr marie torq̄bit cū q̄ creatorē ſuū pl⁹ offēdit.vñ Ber. In q̄ aūt mēbro creator pl⁹ offēdit ī eodē pctōr graui⁹ torquebit. ꝛ hec dicta ſūt de reſurrectiōe reprobor ū. ¶ Ulteri⁹ q̄rit q̄re xp̄s pzio reſurrectionē ſuā oſtēdit mulierib⁹.Rñ.ꝑmo pp dignitatē vt ī hoc nob̄ exm̄ daretvr ob reuerētiā gl̓ioſe ꝟgis marie oēs mlieres honorem⁹:ſiue ſint maritate:ſiue vidue:ſiue ꝟgīes:qꝛ mortē quā femīa Eua ītulit:femīa btā ꝟgo fugauit.vñ canit.Paradiſi porta p euā cūctis clauſa eſt ꝛ p ꝟginē mariā iterū patefacta.Scdo qꝛ voluit ꝙ reſurrectio ei⁹ manifeſtaret alijs:ſʒ qꝛ mlieres vix aliq̄d celare pñt: ſʒ q̄cq̄d audiūt hoc ſtatī alijs māifeſtāt.igit ꝛc.Exēplū legit: de q̄buſdā monialib⁹ in quodā monaſterio cōſtitutis: q̄ inter ſe deliberauerūt vt due ex ipſis deberēt accedere dñʒ papā ꝛ eis īpetrare ꝙ ſibi mutuo poſſēt ꝯfiteri:eſtimātes īdignū ꝙ ſua ſecreta ꝛ ſuas īfirmitates vni viro ī.ſacerdoti publicare deberēt.Cū aūt ad papā veniſſent:ꝛ ſūm⁹ apl̓ic⁹ itelligēs eaꝝ ſimplicitatē ꝛ diaboli fraudē: dedit eis vnā pixidē clauſā dicēs:vt illā ſecū ad hoſpitiū portarēt ꝛ de mane eā ſibi ſic clauſaʒ reportarēt: ꝛ ſic obtinerēt qd̓ peterēt.q̄ veniētes ad hoſpitiū pixidē diligēter īſpexerūt ꝛ eā libēter apuiſſent:tādē vna dixit.Aperiam⁹ eā ꝛ videamus q̄d ī ea ſit.Alia dixit:nō audem⁹:qꝛ ſummus pō:īferꝛ apl̓ic⁹ nobis inhibuit.Tādē p tētatiōes victe apuerūt eā volētes eā ſtatim recludere:ꝛ ſic auis ī ea recluſa aufugit:q̄ perterrite ſūt:ꝛ cū ð mane redirēt ad papā ꝛ ipe cognouiſſet factū dixit eis.In hoc cognoſcit veſtra īſtabilitas ꝛ īfirmitas.ſic faceretis vobis mutuo ſi deberetis alterutrū audire cōfeſſiones veſtras.Cū eñ vna offenderet aliā illa nullo mō culpā alteri⁹ ſibi ꝯfeſſam obticeret.Et ſic redierūt ad ſorores ſuas.

In ſecunda feria paſche. Sermo.lij.de ſignis digne communionis.

Mane nobiſcū dñe.Luc.xxiiij. hec verba canit eccl̓ia p illud ſacrū tp̄s paſchale vſqȝ ad aſcēſionē. In q̄bus verbis q̄lʒ hō deuote xp̄m petere dʒ quē hodie in ſacro ſumpſit vt ſecū maneat: qꝛ non ſufficit ꝙ q̄s xp̄ʒ in ſacro ſumpſit:niſi ſecū eū retineat.vnde deuote dicere debem⁹ :Mane nobiſcū dñe. Sciēdū ꝙ ſi q̄s xp̄m petere vult vt ſecū maneat neceſſe ē ꝑcognoſcere vtrū eū ſecum habeat vt tūc dicere poſſit.Mane nobiſcū dñe. ¶ Pro q̄ ſciēdū ꝙ ſūt ſeptē ſigna p q̄ cognoſcit vtrū q̄s digne cōicauit: ꝗ̄diu xp̄m apud ſe retineat qꝛ ſic vita corpalis cognoſcit ita ſpūalis:quā xp̄s ꝑbet ī hoc ſacro. vnd̓ Joā.vi. Qui mādūcat me ipſe viuet pp me. Primū ſignū ē gemit⁹ cōpunctionis:qꝛ recte ſicut fit de īfermo in agone ꝯſtituto:cū nō ſcit vtrū aīa adhuc ſit ī corpe:tūc pennā ponunt ante os īfirmi:ꝛ ſi anhelitū trahit ꝛ emittit ſignū ē ꝙ aīa adhuc ſit ī corpe ꝛ ꝙ adhuc viuit Sic ſi gemis de pctīs tuis cū dolore cordis ſignū eſt ꝙ digne cōicaſti:ꝛ xp̄s adhuc in te viuit:imo nō ſolū hō dʒ gemere p pctīs ſuis in q̄drageſima:ſʒ ēt dʒ dolere penitere qñ recordat de pctīs ſuis ſm Aug. vſqȝ ad mortē. vñ etiā hugo ð ſctō vic. Qñ de⁹ ī ꝯtritione abſoluit hoīeʒ a pctīs.ligat eū vinculo ꝑpetue deteſtatiōis:vt pctm̄ ip̄ de cetero deteſtet.q̄ vtꝫ deteſtatio nō ē aliud niſi pnīa.Qñ aūt hō deſinit gemere ꝛ deteſtationē de pctīs ꝑteritis

hr̄e incipit:ſignū ē mortis. Nō ↄſidera ꝙ qn̄
cūq3 gemis ⁊ q̄diu diſplicētiā habes qn̄ oc-
currūt tibi tua pctā p̄terita ſignū ē vite ſpūa
lis q̄ ē a xp̄o.vn̄ Bern.Quātomagis hō pctā
ſua itelligit tāto āpli⁹ ſuſpirat ⁊ gemit.Qua
liť aūt gemēdū ſit ꝑ pctis ſuis Baſili⁹ oñdit
dicēs.Grādia pctā grādia lamēta deſiderāt
Scđm ſignū ē color bone ↄuerſatiōis:q2 q̄-
diu videm⁹ holez bene coloratū dicim⁹ ꝙ nō
ſit diſpoſit⁹ ad mortē:ſic q̄diu hō bene ↄuer-
ſať timēs alios ſcandalizare ⁊ deū offendere
ſignū ē ꝙ xp̄s adhuc ē in aīa ei⁹. Mat.v. Sic
luceat lux vr̄a corā hoib⁹ vt videāt opa vr̄a
bona ⁊ glorificēt patrē veſtrū q̄ eſt i celis. Ex
quo ſequiť ꝙ q̄diu conaris v̄ba ⁊ facta ⁊ mo
res tuos tētare:⁊ appetis ꝓdeſſe ꝓximis ad
gloriaz dei xp̄s adhuc in te viuit. Et hoc hoi
multū fructuoſum ⁊ deo valde acceptū ē.vn̄
Gre.ſup Ezech.i omel.xxi. Nullū oīpotenti
deo tale ſacrificiū q̄le eſt aiarū zelus. ¶ Sciē
dū ꝙ bonū exm̄ i eccl̄ia dei ē valde vtile quia
multi mali hoies q̄ deū nō multū diligunt in
q̄dragesima ieiunāt:q2 vidēt alios ieiunare:
q̄ alias nūq̄ ieiunarēt q2 inimici dei ſūt nec
deo multū curāt.Itē ad opa mīe aliq̄n ꝓuo-
cāť.ſ.qn̄ vidēt alios eleemoſynas daŕ vł opa
mīe exercere.Itē ad audiendū miſſas ⁊ v̄bū
dei:⁊ ſic de aliis bonis opib⁹.Vn̄ ꝓpter exm̄
bonoꝝ multi a pctis ↄuertunť ⁊ ſic ſaluanť:q̄
alś dānarenť:ſi exēpla bona i aliis nō vidiſ-
ſent.vn̄ Gre.Nunq̄ pctōres ad lamētū pn̄ie
redirēt ſi nulla eſſent bonoꝝ exēpla:q̄ mentē
eoꝝ retraherēt.Inſup mali ꝓuocanť ad v̄tu
tes ꝑ bona exēpla.ſ.ad hūilitatē ⁊ mīaz ⁊ ſic
de aliis ergo diues xp̄s hūilis multa mereť ꝓ
pter exēplū:q2 paup ex hoc verecūdať i ſeipō
dū diues humiliter incedit q̄ eſt potens pul-
cher bn̄ nat⁹ ⁊ bn̄ poſſet ſupbiā exercere ⁊ nō
vult:ſ3 humiliat ſe ꝓpter deū:⁊ talis humili
tas eſt valde laudabilis.Sic ecōuerſo ſupbia
paupis qui nec h3 diuitias nec potētias nec
pulchritudinē eſt multū rep̄henſibilis. vnde
Amb.ſup beati imaculati.nā oīs paupertas
eſt ſancta. neq3 oēs diuitie crīnoſe ſūt. vnde
Caſſioð.ſuper p̄s.vii.Si paup ſupbiat nō eſt
dei paup.Etſi locuples humilitatem diligat
nō eſt ſeculi diues.Voluptates taliū ſunt iſpi-
clede nō nola.Itē ſciendū ꝙ deus multū dili
git eos q̄ dāt bona exēpla aliis vt beata vir-
go maria q̄ dedit exēplū humilitatis mulieri
bus:⁊ virginib⁹ exēplū caſtitatis q2 ipſa ē ſpe
culū mulierū. Itē Iob dedit exēplū patiētie.
Abraā obediētie.Ioſeph ⁊ ſuſanna reſiſtētie
beat⁹ Nicolaus ⁊ Dñicus dederūt iuuenib⁹
exemplū deuotiōis ⁊ abſtinētie:⁊ ſic de aliis.
vnde Chryſo.in ep̄la Benedicta aīa illi⁹ cui⁹
humilitas ↄfundit alterius ſuperbiā:cui⁹ pa
tiētia primi extinguit inuidiā. Amb.Sācto
rū vita ceteris norma ē viuēdi. Itē ſciēdū ꝙ
hoī valde ē meritoriū aliis hoib⁹ dare bonū
exēplū q2 ex hoc meritū ⁊ gaudiū eoꝝ augmē
tabiť ↄtinue i celo. vn̄ Ceſari⁹ dicit. Quātis
exēplū vere humilitatis ⁊ ꝑfecte charitatis
oſtēderī cū tātis ꝓ tātis eterna p̄mia poſſide
bis:imo q̄tū hic pre ceteris tales ꝑ bonū exē
plū lucēt tm̄ p̄ ceteris in futura glīa lucebūt
Iuxta illud Mat.xiii. Fulgebūt iuſti ſicꝫ ſol
Quātūcūq̄ hic ſol lucet p̄ ſtellis:tm̄ tales lucē
būt p̄ ceterī in celo. Iō ſollicite dr̄ ap̄ľs i.ad
Thi.iiii.Exēplū eſto fideliū i v̄bo ⁊ ↄuerſatio
ne.Nō em̄ ſolū dicit in v̄bo:ſ3 ēt in ↄuerſatio
ne.vn̄ Leo papa in ſermone validiora ſunt
exēpla q̄ v̄ba ⁊ pleni⁹ docemur opere q̄ vo-
ce.vn̄ ēt Ariſ.v.ethi.Optim⁹ eſt ille q̄ nō vtiť
bonitate ad ſe ſolū:ſ3 ēt ad alios. I Itē ſciē
dū ꝙ tria bona ſequunť ex bona cōuerſatiōe
noſtra.Pⁱo angelos letificam⁹. Vn̄ ap̄ľs di-
cit ꝙ mulier d3 hr̄e velamē ſup caput ei⁹. et
hoc ꝓpter angelos q2 pudicitia ⁊ honeſtas
multū placet angelis:ſ3 ipudicitia ⁊ inhone
ſtas multū diſplicet eis.vn̄ Bern.In quouis
angulo ⁊ q̄uis diuerſorio angelo tuo reuerē-
tiā exhibe: nec audias illo preſente qđ me vi
dēte nō auderes.Scđo ex hoc gratia cōuerſa
tur in hoīe.Tertio q2 ꝓxim⁹ ex hoc emendať
⁊ meliorať.Exēplū ē de hoc vt narrat Iac.de
vitri.ꝙ quidā princeps latronū regionem in
qua habitabat totaz dep̄dabat hos ſpoliās
illos iugulās.Audiēs hoc quidā abbas ⁊ ad
eū accedens ſtatim ab eo ⁊ ſociis ſuis capt⁹
eſt:vt abbas queſiuit qđ vellent.Illis reſpō-
dentib⁹ equū veſtrū ⁊ veſtes veſtras.Abbas
dixit.Bona dei ſunt cōia:ergo iā his pluribus
annis vſus ſuz iuſtū ē vt ⁊ vos eis nūc vtamī
ni.Tūc dixit ꝓinceps latronū.Hodie totā vē
demus ⁊ emem⁹ neceſſaria ad victū.Tūc ab
bas.Fili q̄re tm̄ laboras ⁊ exponis te pericu
lo pro victu tuo:veni mecū ad monaſterium
ego bn̄ ꝓcurabo tibi.Cui ille. Ego nō poſſu3
comedere fabas vr̄as ⁊ olera:nec bibere cer-
uiſeā veſtrā.Rn̄dit abbas ego dabo tibi bo-
nos piſces:carnes:⁊ bonū vinū. Tādē acq̄e-
uit ire ad probandū qđ ei abbas faceret.Qui
fecit ei p̄parare pulchrā camerā ⁊ pulchrū le
ctū:aſſignās ei monachū q̄ ei ſeruiret:⁊ oīa q̄
deſideraret p̄pararet ei.Et oīdie poſtq̄ latro
comederat:monach⁹ ex p̄cepto abbatis corā
eo tm̄ panē ⁊ aquā comedebat. Cū ğ ille mo
nach⁹ pluries hoc feciſſet: latro q̄ſiuit ab eo
Frater qđ feciſti:ꝙ omni die ſlete affligis:in
terfeciſti ne homines.Cui monach⁹:abſit do
mine ꝙ vnq̄ cōtriſtauerim hominē.Rurſum
latro.Si fornicationē adulterium ſacrilegiū
commiſiſti.Tunc monachus pre admiratio

ne ſe ſignās ait. Dñe qd dicis. a pueritia hoc monaſteriū introiui: ⁊ feminā nō tetigi. Cui latro. Quare ḡ te affligis: ait vt habeā deum mihi ꝓpitium. Tunc latro intra ſe ↄpunct⁹ dixit: ꝙ miſer ⁊ īfelix ego ſum q̄ tot mala: furta homicidia: adulteria: ſacrilegia feci ⁊ nūꝙ̄ ieiunaui: ⁊ vocato abbate cecidit ad pedes ei⁹ ⁊ petijt vt reciperet ab eo. Qui poſtea ī monaſterio adeo ſe afflixit ꝙ in abſtinētia ⁊ religiōe omnes alios ſuperaret. ℟ Tertiū ſignū eſt per tactū. i. per patientiā in aduerſis. Medic⁹ ꝑ tactū ſenſit an infirm⁹ diſpoſitus ſit ad mortē: ita ſi hō tāgit ad venas tribulatiōis ſentit ꝑ patiētiā an viuat. vñ Gre. Qualis vnuſquiſꝙ apud ſe lateat: illata cōtumelia ꝓbat. Deus eñ oīpotens tangit hoīem per tribulationē ⁊ īfirmitatē vt probet an ſit vas plenū virtutū vel vacuum: qꝛ vas plenum nō remurmurat: ſed vacuū cū tāgitur reclamat. Sic ſilr eſt de hoībus gratiā habentib⁹ ⁊ ea carentib⁹. vnde Aug. lib. x. de ci. dei. Afflictiōe mali deū deteſtant atꝙ blaſphemāt boni vero deū ꝓcantur ⁊ laudant. Itē de⁹ tāgit hominē cū tribulationib⁹ ⁊ probat vtrū ſit fili⁹ eius an non. vñ Geñ. xxvij. dicit Iſaac ad iacob filiū ſuū. Accede vt tangā te: ⁊ ꝓbē vtrū ſis fili⁹ meus an nō. Sic deus poteſt dicere ad quēlibet hominē tribulatū. Sciendū ꝙ meli⁹ eſt infirmitates ferre ꝙ̄ bona opera operari. Itē ſciēdum ꝙ ſunt aliqui qui ſe eſtimant eſſe bonos ⁊ vix vnū verbum cōtrariū ſibi patiēter ſuſtinere volūt: ſed īmediate cōmouent ſe ⁊ alios ꝑturbāt: ⁊ hi veraciter boni nō ſunt. vnde Gre. lib. xvj. moraľ. Qꝛ ſtat⁹ patiētie ꝑ linguaꝝ vulnera corruit ipſe ſibi teſtis eſt ꝙ ↄ manifeſte ꝑſecutionis gladiū nō ſubſiſteret. Quartū ſignū ſit ꝑ guſtū diuie dulcedinis: ꝙ̄diu ei hō pōt comedere ⁊ bibere et hꝫ ſaporē eſt bonū ſignū vite ⁊ ſanitatis corporalis. Sic ē de guſtu ſpūali q̄ eſt ꝑguſtatio vite eterne: ⁊ eaꝝ reꝝ q̄ ꝑducūt ad celeſtē patriā. Ergo ſignū digne cōiōis ē ſi dulce eſt tibi cogitare d̄ gaudijs eternis ⁊ de viſiōe diuina. ps. Qm̄ mille anni ante oculos tuos tāꝙ̄ dies heſterna ⁊c. Itē cogita de btā virgine ⁊ apl'is ⁊ ceteris ſctis q̄ꝫ ibi a quolibet habebimus ſpūale gaudiū. Itē de paſſiōe xp̄i q̄ xp̄s nos redemit cui⁹ ⁊ memoriā nobis in ſacro euchariſtie reliq̄t. Itē ſi dulce eſt tibi audire verbū dei ⁊ ea q̄ ſunt ſalutis. Gre. Cib⁹ mētis eſt verbū dei. Iſta oīa oſtēdunt ſanitatē aīe. Sꝫ ſi nō ſapiūt tibi eterna nec verbū dei: nec paſſio xp̄i nec alia ſpūalia ſignum eſt ꝙ te repleuiſti mūdanis ⁊ corporalib⁹ voluptatib⁹. Apoſtol⁹. j. Coꝝ. ij. Animalis hō nō percipit ea q̄ dei ſunt. Ergo quādo das te ad illicita mūdi gaudia: ⁊ ad voluptates corporis tunc xp̄z expellis. Ber. Quo ignis ⁊ aq̄ ſimul eē nō p̄nt: ſic ſpūales ⁊ corpales delitie ī eodē ſe nō ↄpatiunt. Aug. ij. ↄfeſ. Gaudiū diuine dulcedinis non deguſtas: ſi carnali delectatione cor maculas: ſꝫ aliq̄ vellēt libēter ābas hr̄e. i. carnis delitias ⁊ ſpūalē dulcedinē. Nō eñ libent carēt delitijs corꝑis: ſꝫ corp⁹ mollib⁹ ꝓtioſis ⁊ ſuꝑbis veſtibus veſtire volūt ⁊ bene comedere ⁊ diu dormire appetūt ⁊ cū hoc xp̄z quē in ſacro ſumpſerūt in ſe retinere volūt. Sꝫ non ſic: qꝛ nemo poteſt duob⁹ dñis ſeruire. Apl's Ro. viij. Si ſcd̄m carnē vixeritis moriemini. Amb. Impoſſibile eſt hic implere ventrē ⁊ ibi mētē. Itē per guſtū illū etiaꝫ intelligit ſi viſa vel audita proximi ſunt ſibi dulcia. i. ꝙ oīa interpretātur in bonū que audit vel videt a proximis. Hoc ē ſignū bonū: qꝛ ieſus xp̄s q̄ adhuc in illo hoīe viuit cōuertit ſibi oīa verba ⁊ oꝑa in mel dulce: ſed qñ q̄s dicta vel facta proximi interp̄tatur in peius malū ſignū eſt ⁊ propter iniq̄tatē. vñ Chry. ſuꝑ Mat. Oīs hō ſ'ꝫ ſe eſtimat alteꝝ. Itē Chꝛ. Sicut difficile aliquē ſuſpicatur malū q̄ bonus eſt: ſic difficile ſuſpicatur aliquē bonū ipſe q̄ malus eſt. Quintū ſignū ſit ꝑ verbū recte locutionis ⁊ per aditū. Nā cū infirm⁹ adhuc perfecte ē plene loquitur ſpes eſt de vita ipſi⁹: ſed cū vix ⁊ iꝑfecte loq̄tur: timetur de ei⁹ morte: ſic ſpūaliter intelligēdū ē de hoīe. Vñ locutio recta eſt libēter orare ⁊ deo gr̄as agere. vñ Aug. Oratio tua ē locutio ad deū. qñ legis de⁹ tibi loq̄tur quādo oras cū deo loqueris. Itē recta locutio eſt libenter loq̄ de diuinis ⁊ ſpiritualibus ⁊ honeſtis reb⁹. Mat. xij. Ex abūdātia cordis os loquitur: ⁊ hoc pꝫ in bonis hoībus q̄ frequenter nolant ieſuꝫ ⁊ Mariā ⁊ alia ſpūalia ⁊ honeſta ꝟba: qꝛ hn̄t bona ⁊ pudica corda. vñ Chryſ. Quale cor hꝫ vnuſquiſꝙ talia ꝟba loq̄tur: ⁊ oꝑa facit: ſꝫ qñ infirm⁹ impudice loq̄tur ſignū eſt mortis: ſic cū q̄s loq̄tur ꝟba detractoria: ꝟba ſcurrilia ⁊ impudica: ſignū ē mortis ſpūalis in aīa: qꝛ ſicut hō hꝫ ſe ab intra in corde ſic ſe oſtēdit ab extra in ꝟbis ⁊ oꝑe. vñ Ariſt. iiij. ethi. Qualiſcūꝙ vnuſquiſꝙ eſt taľr dicit et taliť operatur: ⁊ taliter viuit. Silr ītelligēdū ē de auditu: qꝛ cū hō appropinꝗt morti: tūc nō hꝫ claꝝ auditū ⁊ ꝑfectū: ſic ſpūaliter ſi libenter audis verbū dei: ⁊ cetera bona q̄ ſūt ſalutis ſignū eſt digne cōiōnis ⁊ vite ſpūalis. vñ Io. viij. Qui ex deo eſt ꝟba dei audit: ſꝫ qñ homo libēter audit ꝟba detractoria: ꝟba ſcurrilia: ⁊ luxuriaſa: ſignū maluꝫ eſt. Sextū ſignum eſt motus bone oꝑatiōis. Exēplum de muliere īpregnata: q̄ ſentit ſe grauidam per motū pueri. ſic ſi agilis es in bona oꝑatiōe. Apl's ad gal. vj. Si ſpū viuim⁹ ſpū ambulem⁹: qꝛ ſicut agilitas in mēbris ē ſignū ſanitatis: ſic ſi ſis agi-

llo in bona opatiõe: ſignũ eſt digne cõionis. Sʒ cũ incipit hõ tepeſcere ⁊ de mane diu dormire. ⁊ breue ẽ ſibi tp̃s ſedere i tabernis ⁊ potare: ſʒ in his q̃ dei ſunt tediũ hʒ: malũ ſignũ eſt. vñ Leo papa in ſer. Nõ ꝓuenit dormientibus regnũ celorũ nec otio ⁊ deſidia torpentibus btitudo eternitatis ꝓmittit̃. Sciẽdũq; ꝙ ieſus xp̃s ab itra monet illos q̃ digne cõicauerũt: qualit̃ ampli⁹ debeãt ſe regere ⁊ a pctis cauere. Ergo ſi tu ſẽtis hoc i te ꝙ moueris ad bõa opa: ſignũ ẽ digne cõionis. Chry. Qui habent ſpiritũ dei nõ ſunt cõtenti ſedere otioſi ſed ipſe ſpũs q̃ eſt in eis vrget eos aliqð bonũ apprehẽdere. Gre. Charitas dei nõ eſt otioſa operat̃ em̃ magna ſi eſt ⁊c. Septimũ ſignum ẽ calor natural: qꝛ q̃diu hõ hʒ calorẽ naturalẽ ſignũ ẽ vite: ſic ſpũalr̃ ſi hõ hʒ calorẽ ſpũalẽ. i. amorẽ dei ⁊ ꝓximi: ſignũ ẽ vite ſpũal̃. vñ Augu. Uita aĩe amor ẽ q̃ nõ amat mortu⁹ ẽ. Gre. in omel. Probatio dilectionis nõ ẽ ſigna facere. ſʒ vnũquẽq; vt ſe diligere. Aug. Dilectio ſola diſcernit iter filios dei ⁊ filios diaboli. vñ ſciẽdũ ꝙ ex charitate debem⁹ ꝯpati fratrib⁹ noſtris ⁊ ꝓximis: ⁊ eos nõ deſpicere in defectib⁹ ſuis. vñ Gre. Oẽs fratres ſum⁹ dei ꝑtãte ꝯditi: ⁊ ei⁹ ſãguine redẽpti: ⁊ idcirco fratres nr̃os q̃tũlibet paupes ⁊ abiectos: i nullo dſpicere debem⁹: ⁊ talis cõpaſſio ꝓximi ẽ ſignũ ſanctitatis in ipſo hoĩe. vñ Gre. li. xxiij. moral. Tãto q̃s pfectior ẽ q̃to pfecti⁹ alienos dolores ſẽtit: imo naturale ẽ ꝙ vnũ mẽbrũ ꝯpatit̃ alio mẽbro. Apl̃s. i. Cor. xij. Si patit̃ vnũ mẽbrũ ꝯpatiunt̃ ei ⁊ oĩa mẽbra. Ergo q̃ nõ ꝯpatit̃ ꝓximo ẽ tãq̃ mebrũ abſciſſum myſtico corpe xp̃i: qꝛ xp̃s ẽ caput ⁊ xp̃iani in gr̃a exñtes ſunt mẽbra ei⁹. vñ Gre. Nõ alr̃ redẽptoris nr̃i mẽbra efficimur niſi adherẽdo ⁊ ꝯpatiẽdo ꝓximo. Et illã charitatẽ ⁊ ꝯpaſſionẽ ꝓximis debem⁹ oſtẽdere factis. Gre. Nunq̃ vere cõpatit̃ qui qð neceſſe eſt ꝓximo negat. vñ. i. Joh. iij. Qui habuerit ſubſtãtiã huius mũdi ⁊ viderit ꝓximũ ſuũ neceſſe habet̃ ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo quõ charitas dei manet in illo? Sʒ vltimo ſciendũ eſt ex quo charitas dei et proximi ẽ ſignũ digne cõionis ⁊ vite ſpũalis: tũc oritr̃ queſtio que ſit charitas ſufficiẽs quoad deũ ⁊ quoad ꝓximũ? Reſpõdeo ꝙ ad hoc qð charitas ſit ſufficiẽs q̃ ad deũ ⁊ quoad ꝓximũ tria reqrunt̃. Primo vt dimittat hõ oẽ mortale pctm̃ ad min⁹ ꝓ dilectiõe dei: ſi hoc noluerit ſaluari nõ poterit. vñ ps. Qui diligitis dñm odite malũ: q̃ em̃ nõ odit malũ nõ hʒ verã dilectionẽ ad deũ ſʒ ſimulatã. Si ei nõ dimittis oẽ pctm̃ mortale: q̃cq̃d pro dilectiõe dei facis nõ tibi ſufficit. Si ergo dicis hoc vl̃ illð dimittere nõ valeo. Rñdeo adhuc ꝟe nõ diligis deũ. Si em̃ vnã guttã ꝟe dilectiõis haberes ad deũ totũ mũdũ ſi deus ꝑciperet dimitteres ꝑ eũ qꝛ vt dicit Aug. Una gutta charitatis maior eſt oceano. Scðo neceſſariũ eſt vt ꝓ ei⁹ dilectiõe ob cõtẽptũ ſibi illatũ ꝑ pctm̃ aliquẽ honorẽ ſibi exhibeas ꝑ aliq̃ bona opera ⁊ pniaʒ: aliter dilectio tua tibi nõ ſufficit nec eſt ꝟa. ps. Declina a malo ⁊ fac bonũ. qꝛ nõ ſufficit mala dimittere: ſʒ opʒ bõa facere. Gre. Probatio dilectionis eſt exhibitio opis. Uñ cũ q̃libet terren⁹ dñs q̃ ẽ cõtẽpt⁹ ⁊ offenſ⁹ velit vt ſibi aliq̃s honor exhibeatur: ipẽ xp̃s qui eſt dominus dñoꝝ vult hoc idẽ. Sʒ ſunt q̃dã q̃ pro oi contemptu ⁊ pro oib⁹ pctis ſuis nõ ſolũ magnã ſatiſfactionẽ vel gr̃iã ſibi exhibere voluũt. imo nec vnã veraʒ ꝯtritionẽ ſibi dare dignant̃. nã illã acceptaret vbi alið hr̃e nõ poſſet: ſm̃ illud. ps. Cor cõtritum ⁊ hũiliatũ de⁹ nõ deſpicies. Date ergo illi hãc ſi non vultis vt illi magni ſcti ꝓ dilectione ei⁹ mortem pati mundũ relinq̃re: oĩa ꝓ deo dare ſaltẽ hoc minimũ tribuite: vt ꝑ hoc ſanet oĩa vl̃nera aĩe vr̃e. Hie. iij. A vl̃nerib⁹ tuis ſanabo te. ps. qui ſanat ꝯtritos corde. mat. v. btĩ q̃ lugẽt ſʒ q̃ nũc nõ tm̃ dare volũt ꝓ ei⁹ dilectiõe vos iudicate ſi illũ vere diligãt. Uere nõ crede ꝙ vlla in his ſcītilla charitatis flagret. Tertio ꝙ ꝓ ei⁹ dilectiõe ad ꝓximũ habeas fraternã charitatẽ vt ei bonũ appetas. ⁊ q̃cq̃d vis abeo ſupportari hoc illi ñ facias: ⁊ ſi eũ leſiſti fama vel i reb⁹ vt ſibi ſatiſfacias: ⁊ ſi in aliquo te leſit vel offendit hoc ei ex corde idulgeas: aliter ꝟe nõ diligis. Apl̃s. i. Cor. xiij. Si diſtribuero oẽs facultates meas i cibos paupeꝝ: charitatẽ aũt ad ꝓximũ. ſ. nõ habeã nihil mihi ꝓdeſt. i. Joh. iij. Qui nõ diligit fratrẽ manet in morte. Et hic illa charitas ſic regulata ſcðm hec tria iã dicta eſt charitas ſufficiẽs ad ſalutem: ⁊ ducit ad gloriam.

In eadẽ. ij. feria. ſer. iij. de recidiuatiõe.

Mane nobiſcũ domine. Lu. xxiiij. i q̃b⁹ ꝟbis monemur ne ab ope bono iã icepto deſiſtam⁹: ſʒ vt i bono pſeueremi⁹. vñ Chry. Nõ icepiſſe ſʒ pfeciſſe ꝟtutiſ ẽ. vñ Iſi. de ſũ. bo. tũc deo plʒ nr̃a ꝯſeruatio q̃ñ bonũ qð inchoam⁹ pſeueranti fine cõplem⁹ ⁊ hoc fieri nõ pt niſi xp̃s nobiſcũ maneat: ⁊ nos adiuuet ergo deuote dicere debemus. Mane nobiſcũ ⁊c. Sciẽdum ꝙ homo ſeptem magna pericula incurrit qui poſt feſtũ paſche recidiuat q̃ pericula quilibet diligẽter attendere debet ne recidiuet: ⁊ chriſtum a ſe expellat. Primũ dãnũ eſt ꝙ recidiuatio aufert hoi fructũ preterite cõtritionis: ⁊ confeſſionis: ⁊ ſatiſfactionis: immo ſi tot bona opera q̃s haberet quot beat⁹ petr⁹ apoſtolus. Inſuper ſi tot merita

ꝛ bona opera q̄s haberet q̄t ſunt ſtelle i cello:
ꝛ quot arene in littore maris totū anihilat ꝛ
oīa perdidit.ſic ꝙ ſibi oīa iſta nihil ad ſalutē
ꝓficiūt ſi ſic decedit.Ezec.xviij.Si iuſt⁹ auer-
terit ſe a iuſtitia ſua ꝛ fecerit iniq̄tatē oēs iu
ſtitie ei⁹ quas operat⁹ eſt nō erunt in memo-
ria.Et hoc intelligit ſi hō ſic morit:ſed ſi poſt
recidiuationē ecōuerſo reſurgit ꝑ penitētiaꝫ.
tūc oīa illa merita ꝛ bona opera q̄ añ pctm̄ fe
cit reuiuiſcūt ꝛ erūt ſibi meritoria . Sed illa
bona q̄ hō fecit iterim q̄ñ ſciēter fuit in pecca
tis mortalib⁹ nō reuiuiſcūt:ſed mortua ſunt.
vñ ꝓſus.Uiuere nō poterūt q̄ nunq̄ viua fue
rūt.Scḋo recidiuatio vilificat holem ad mo
dū canis.Prouer.xxvj.Quaſi canis q̄ reuerti
tur ad vomitū:ſic hō imprudēs q̄ intrat ſtul
titiā ſuā:ſic pctōr ſi mala q̄ per ꝯfeſſionē euo-
muit iterato cōmittit:fecit ſicut canis ꝛ ei ſi-
milis erit.Sciēdū ꝙ recidiuās tā miſer ꝛ idi
gn⁹ eſt ꝙ nulli⁹ boni nec ſpūalis nec tꝑalis di
gnus eſt:nec eſt dign⁹ cū pedibus ſuis terrā
calcare nec lumē celi videre ꝛ ſic de aliq̄s:q2 in
dignior eſt oībus creaturis corporalib⁹.Ari.
vij.ethi.Prauus hō deterior eſt beſtia. Ergo
cū in gratia es tūc es dignus oī bono regno
celeſti ꝛ vſu creaturarum:q2 deus creaturas
ꝓpter holem creauit vt eis vtat ꝛ inde deum
laudet.Sed poſt recidiuationē non eſt dign⁹
vſu alicui⁹ creature:q2 oīs creatura dei bona
eſt ꝛ cū tu mal⁹ ſis ergo ꝛc.Ari.vij. polit. Si
cut optimū aīaliū eſt hō fruens lege ꝛ iuſti-
tia ſic peſſimū oīm aīalium eſt hō a lege ꝛ iu
ſtitia ſeparat⁹ . Uñ etiā dñs loquit ad aīaꝫ re
cidiuātēꝫ vt hr̄ Hie.ij.q̄ vilis facta es nimis
iterans vias tuas.vnde etiā Aug.Quid vis
rurſuꝫ īgerere q̄ð noxiū fuerit tibi? Canis re
uertēs ad vomitū ſuū:ꝛ ſus i volutabro luti.
Bruta aīalia:vage aues in eaſdē pedicas et
eadē rhetia nō incidūt.Tertio q2 recidiuans
in maiorē ptātē diaboli incidit ꝛ poſtmoduꝫ
forti⁹ a diabolo poſſidet ſicut miles qui ami-
ſit caſtrū ꝛ recuperat illud ꝛ poſtmodū meli⁹
cuſtodit ꝛ forti⁹ poſſidet ne iterum amittat.
Sic diabol⁹ faciēſ hominē per penitētiā ꝑdi
dit:ꝛ poſtea per recidiuationē recuperat.Itē
recidiuās facit ſicut ille q̄ euaſiſſet captiuita
tē ſui maximi inimici:ꝛ poſtmodū tradere ſe
ei ſpōte in eādē captiuitatē.Si recidiuans q̄
euaſit ptātē diaboli ꝛ etiā inferni per miſeri
cordiam dei ꝛ per penitētiā quā egit.Ecōuer
ſo dat ſpōte per recidiuationē in captiuitatē
ꝛ ptātē diaboli:ꝛ ſubmergit ſeipm̄ in ꝓfun-
dū inferni.Job.xxj.In pūcto ad īferna deſcē
dūt.Aug.de verbis dñi.Qui pctm̄ peccato ad
dit.funē nectit cū q̄ liget.Quarto recidiuans
fit impotens ad reſurgendū: ſicut infirmitas
iterata vel vuln⁹ curatū q̄ñ renouat poſtmo-
dum difficili⁹ ſanat.ſic ſilr eſt de hoie recidi-
uāte.Mat.xij.Lu.xj.Erūt nouiſſima illi⁹ ho-
minis peiora ꝑorib⁹.In ſignū cuius dixit ie-
ſus cuidā ſanato vt hr̄ Jo.v. Ecce ſanus fa-
ct⁹ es caue ne pecces.ne deteri⁹ aliq̄d tibi cō
tigat.Itē ē magna crudelitas quā recidiuās
exercet in ſuā propriā animā.v.g.Si q̄s vul-
nera fratris ſui carnalis iam ſanata renoua
ret.magna crudelitas eſſet:maior ſit vulne-
ra patris ſui vel matris ſue ꝛc.q̄to maior eſt
q̄ñ hoc facit aīe ſue quam plus diligere dꝫ q̄
prēꝫ vel matrē ꝛ hoc ꝓpter dignitatē ipſi⁹ aīe
vnde Aug.loquēs de dignitate ipſius ꝺiffe-
rētie dicit.Sicut deus oēm creaturaꝫ ſic aīa
oēꝫ corporeā creaturā natura ꝛ dignitate ꝑ-
cellit.vnde etiā Ber.Tot⁹ mūdus ille pretiū
vni⁹ aīe eſtimare nō pōt.Non eñ deus ꝓ to-
to hoc mūdo aīam ſuā.i.vitā ſuā daret quaꝫ
tñ ꝓ aīa hūana dedit.Quinto ꝙ recidiuans
eſt irriſor diuine mīe q̄ ſibi fecit pacē cū diuia
iuſtitia.Cū eñ iuſtitia voluit eū eterna mor
te occidere:tūc mīa ſe oppoſuit ꝛ paceꝫ fecit.
Quō ergo talis audet ampli⁹ oculos ad dei
mīaꝫ eleuare ꝛ bonitatē dei īuocare cū ſit cō
tumax irriſor diuine mīe ꝛ bonitatꝫ? Inſuꝑ ꝓ
pter illā magnā īgratitudinē deū graui⁹ offē
dit.Exēplū hui⁹ de ſeruo q̄ ꝑcuteret dñꝫ ſuuꝫ
ad maxillā ꝛ veniā peteret ꝛ poſtmodū itera
ret ꝑcuſſionē q̄ñ illā primā ſibi indulſiſſet.ſi
tūc iterꝫ rogaret īdulgeri ſibi dñs poſſet dice
re:tu ſubſānas me:ſic ſilr pōt intelligi de xp̄o
Itē ſciendū ſm̄ Guil.lug.ꝙ illa ingratitudo
multū aggrauat pctm̄.ſ.ingratitudo venie ꝛ
gratie iā date in ꝓñti ꝛ gl̄ie in futuro ꝓmiſſe
Cū ei ꝓ pctō mortali pctōr ſit debitor eterne
mortis ꝓ dimiſſiōe vni⁹ pcti mortalis hō libē
ter deberet ſeruire deo mille ānis ſi tā diu vi
ueret q2 ſibi mai⁹ bonū fecit indulgēdo ſibi
vnū pctm̄ mortale q̄ ſi ſibi vnū regnū vel ēt
totū mūdū dediſſet:q̄ð manifeſtū pōt fieri ex
hoc ꝙ ꝓ dimiſſiōe mortis tꝑalis q̄ eſt momē
tanea ſuiret aliq̄s libēter alicui oīb⁹ dieb⁹ vi
te ſue:multomagiſ ꝓ dimiſſiōe eterne mortiſ.
Sexto:q2 recidiuās ꝯtriſtat oēs ſctōs ꝛ oēs an
gelos dei q̄ ꝯtū in ſe ē:ꝛ rō eſt q2 ſicut tota tri
nitas ꝛ oēs ſancti ꝛ angeli gaudiū habuerūt
in ꝯuerſiōe vni⁹ pctōꝛꝫ.ſic ecōuerſo recidiuās
ꝯtriſtat deū ꝛ beatā ꝟginē mariā ꝛ oēs ſctōs
ꝛ āgelos dei q̄tū in ipſo eſt.Ber. Putas pla-
catos habebis ī iudicio quos tāto ꝛ tā ſpera
to vis ꝑuare gaudio? ꝛ ſilr ſequit ꝙ talis nō
eſt dign⁹ ꝙ ſcīl quos hic ꝯtriſtauit amplius
intercedāt ꝓ eo:immo talis recidiuās ꝑuipē
dit deū ꝛ oēs ſctōs ꝛ āgelos dei:q̄ð oſtēdit in
hoc q2 preelegit hoc tꝑale.ſ.honorē mūdanū
luxuriā vel gulā ꝓ merito xp̄i ꝛ oīꝫ ſctōꝝ.Itē
ꝓ gaudio viſiōis ſancte trinitatis ꝛ ſocietate

marie ⁊ oĩz ſctõꝝ ⁊ angeloꝝ in celo exiſtẽtiũ quoꝝ nõ eſt numer⁹. Apo.vij. Uidi turbã magnã quã dinumerare poterat. Cũ tñ de q̃libz ſctõ magnũ gaudiũ habituri ſum⁹ l celo: ⁊ ſuper hec oĩa maximũ a deo oĩpotẽti. Qm̃ mille ãni ante oculos tuos tã q̃ dies heſterna q̃ pterijt. Septimo talis recidiuãs areſcit: q2 ſeparatur a merito xp̃i ⁊ a participatione oĩm bonoꝝ in celo ⁊ in terra exiſtẽtiũ: ⁊ priuat᷑ oĩ grã dei: ⁊ erit ſicut palmes abſciſ⁹ a vite: vel mẽbrũ abſciſum a corpe ergo hic areſcit vt ei melius ardeat in futuro qñ excidet᷑ ⁊ in ignẽ mittet᷑. Sciẽdũ ꝙ tm̃ dãnũ incurrit recidiuãs ꝙ ſi oẽs hoĩes flerẽt ſanguineas lachrymas inſup ⁊ ſi oĩa aĩalia in terra exiſtẽtia ⁊ oẽs volucres celi ⁊ piſces mar̃ ⁊ oĩa ligna ⁊ oẽs lapides. imo ⁊ oĩs creatura nõ tñ ſufficiẽter deflerẽt dãnũ qδ incurrit recidiuãs p vnũ peccatũ mortale: imo nõ eẽt ſibi tã dãnabile ſi centũ mille demõia in ſe hrẽt: ſi rotari: ſuſpẽdi: ꝯburi vel ſubmergi deberet: q2 dãna iſta ſũt finita ⁊ trãſitoria: ſz dãnũ illud qδ hõ incurrit p pctm̃ mortale ĩfinitũ eſt ⁊ eternũ. vñ Ari.viij. phi. Finiti ad ĩfinitũ nulla eſt pportio. vñ habem⁹ exm̃ qũo qñq3 de⁹ l phti punit recidiuãtes. Legit᷑ in lib. ſummoꝝ pontificũ ꝙ q̃dam poſt feſtũ paſche ⁊ ſacrã cõionẽ ebrietatib⁹ ⁊ laſciuijs ſunt lapſi: ſz nõ ĩpugne. Naz ex ore eoꝝ flux⁹ ſãguinis fetidiſſimi emanauit q̃ ad ĩteriora eoꝝ retrorſuz refluẽs illos eoſdẽ ſuffocabat ſubito etiã aq̃ cũ pluuia emanauit ⁊ eoꝝ poſſeſſiones cũ oĩbus fructib⁹ ⁊ ſegetib⁹ penit⁹ extinxit ⁊ reuertit᷑. vñ exorti dracones peſtiferi nec igredi nec egredi ſinebãt hoĩes niſi ad mortẽ. Pro q̃b⁹ quidã vir dei deũ deuoti⁹ exorauit. Cui ãgel⁹ dñi rñdit dĩ. Queſo te ſi q̃s pditorie filiũ ĩpatorꝫ l fetidiſſimo ⁊ obſcuro carcere ꝯcluderet qd δ tali fieri δberet? Rñdit vir dei ꝙ talis mrtũ δberet dilaniari. cui angel⁹. Sed qd de illo q̃ pixidẽ corpis xp̃i corã oĩb⁹ in luto fetidiſſimo inuolueret. Cui vir dei. Talis vt heretic⁹ ⁊ ſacrilegus cremari deberet. Rñdit angelus. Nunq̃d talia ꝯmiſerũt p quib⁹ oras. In die ſctõ paſche ſanctã cõionẽ receperunt: ⁊ poſtmodũ ꝯ ſeipſos ⁊ ſacramẽtũ altaris vtiq3 l choreis ⁊ ebrietatib⁹ ⁊ ſimilib⁹ deliquerũt: quibus compuncti ceteri penitentiam egerunt ad ſalutem.

In eadẽ ſcda feria. Sermo.lij. ꝙ ſex ſũt que hoĩem retrahunt ne recidiuet.

Mane nobiſcũ domine. Lu.xxiiij. ¶ Circa ꝙ ſciẽ. ꝙ ſex ſũt q̃ dñt hoĩez retrahere ab oĩ pctõ mortali ne recidiuet: ⁊ ne ieſuz xp̃z expellat. Primũ ẽ meditatio mortis. Ecc.vij. Memorare nouiſſima tua ⁊ ĩ eternũ nõ peccabis. Au. Nihil ſic reuocat a pctis q̃ frequẽs meditatio mortꝫ. Hoc pbat᷑: q2 meditatio mortis reuocat hoĩez ab oĩ auaritia: q2 ſicut nud⁹ igreſſus eſt in hũc mũdũ ſic nud⁹ egrediet᷑. Job.j. Nud⁹ egreſſus ſum ex vtero mrĩs mee: nud⁹ reuertar illuc ꝑs. Relinquũt alienis diuitias ſuas: q2 ſi q̃s hrẽt cẽties mille florenos: ⁊ oĩa horrea plena frumẽtꝫ: ⁊ cellaria plena vino ⁊ poſtmodũ morit᷑ nihil ſecũ portat. In hoc oñdit᷑ ꝙ ĩpa tpalia nõ ſũt ppria ĩpĩ⁹ hoĩs ſz ſolũ ſibi ad modicũ tpis. ſ. ad tp̃s vite ſue accõmodata: q2 nõ pt ſecũ portare minimũ q̃drãtẽ. vnde Amb. Bona hoĩs nõ ſunt q̃ ſecũ ferre nõ põt. Sz q̃reret aliq̃s q̃ ſũt bõa ppria ĩpĩ⁹ hoĩs? Rñr ea q̃ p ſalute aĩe ſue ⁊ ppter deũ paupib⁹ dedit. Amb. Hoc tm̃ tuũ reputa ꝙ paupib⁹ erogaſti. Cõtra hoc faciũt illi auari q̃ totis virib⁹ anhelãt ad ꝯgregãdũ tpalia: ⁊ nihil cogitãt de futura vita. Illis cõtigit q̃nq3 ſicut accidit illi diuiti de q̃ δr. Lu.xij. Aĩa mea habes multa bona in ãnos plurimos repoſita. Et rñſũ ẽ ei. Stulte hac nocte repetẽt aĩaz tuã a te ⁊ q̃ ꝯgregaſti cui⁹ erũt? Itẽ retrahit a ſupbia. vñ eccl̃.x. Quid ſupbis terra ⁊ cinis. Meditatio mortis hũiliat hoĩez ab eleuatiõe mẽtis. Cũ hõ hodie itẽdit ſe extollere ſup alios forte erit cras ſδ pedib⁹ alioꝝ cũ ſcz in terra ſepeliet᷑. vñ ꝑs. Sepulchra eoꝝ dom⁹ eoꝝ. Itẽ vz cõtra voluptatẽ carnis. vñ Gre. Nihil ſic ad domãdũ δſideria carnis. vz q̃ vnuſq̃ſq3 hoc vnũ qδ diligit mortuũ pẽſet. qd eñ hõ voluptuoſus q̃ carnẽ ſuã delicate nutrit niſi coqu⁹ vermiũ? Ratio q2 tandẽ erit cib⁹ eoꝝ: ergo δr cadauer q̃ſi caro data vermib⁹. itẽ mẽoria mortꝫ aufert hoĩ oĩa illicita mũdi gaudia. Eccl̃.xlj. O mors q̃ amara ẽ mẽoria tua: qd ſi habuiſſes oĩa gaudia mũdi ⁊ oẽs honores ſcti: cũ hodie vł cras mori δbereſ? tũc ei oĩa trãſirẽt tã q̃ vmbra. Aliq̃ abhorrẽt memorari mortẽ vel ẽt audire de morte: ⁊ ẽ malũ ſignũ: q2 tales vitã pſentẽ nimis diligunt: ſicut heu: ⁊ aliq̃ ſũt ſi poſſibile eẽt q̃ vellẽt hãc vitã cũ diuitijs ſuis ⁊ ſanitate eternaliter habere vitã eternã cũ glĩa ſẽpiterna ⁊ alijs innumerabilib⁹ reſpuẽtes. In ſignũ hui⁹ tunc illi ſtulti ⁊ hoĩes mũdani depigũt l ſuis domib⁹ imagines mũdanoꝝ hoĩz. ſ. chorizantiũ equitãtiũ: ⁊ ſic δ alijs: q2 oẽ ſiĩe applaudit ſuo ſiĩi. Sciẽdũ ꝙ eſt ſignũ ſtultitie qñ hõ nõ vult de morte ppa nec cogitare nec audire: ⁊ ecõuerſo eſt ſignũ prudẽtie cũ homo libẽter cogitat de extremo fine. Greg. Tota vita ſapiẽtis debet eſſe meditatio mortis. Secundum qδ trahit hoĩem a peccatis ⁊ ſeruat eum in bonis eſt deuota meditatio dominice paſſiõis. Nã paſſio xp̃i eſt remedium cõtra omnia peccata. Primo cõtra ſuperbiam: q2 chriſti humili

tasreprobat nr̃aȝ ſupbiã. Aug. erubeſcat hõ
fieri ſupb⁹ pp quẽ xp̃s fact⁹ ẽ hũilis. O ſuper
be q̃ cũ capite tuo ſupbiã oſtẽdis cũ peplis ⁊
mitris ⁊ crinalib⁹: inſpice coronatũ corpus
xp̄i cũ ſpinea corona quẽ: ꝓpt̃ te ſuſtinuit vt
te cũ corona gl̃ie i celo coronare poſſet. O tu
ſupbe q̃ faciẽ tuã depingis reſpice cruẽtatã
⁊ ꝯſputã faciẽ xp̄i. O ſupbe q̃ cũ veſtib⁹ ſup-
bis deũ offẽdis reſpice ⁊ ꝯſidera albã veſteȝ
quã herodes xp̃o iduit i deriſionẽ ⁊ ꝯfuſionẽ
Itẽ reſpice antiquã purpureã veſtẽ quã py-
lat⁹ xp̃o induit. Itẽ reſpice ⁊ ꝯſidera xp̃m nu
dũ in cruce pẽdentẽ. ⁊ hec oĩa ꝓpter te ſuſti-
nuit vt te ſtola gl̃ie i celo veſtire poſſet. O ſu
perbe q̃ deũ cũ cingulis argenteis ⁊ deaura
tis offendis cõſidera funẽ cũ quo xp̃s ligat⁹
fuit cũ quo capt⁹ fuit: ⁊ ad locũ ſupplicij fui
ductus. O ſupbe q̃ deũ offendis cuȝ ſciſſuris
veſtimentoꝝ tuoꝝ cõſidera laceratũ: vulne-
ratũ: cruẽtatũ corpus xp̄i in quo a vertice vſ
qȝ ad plãtam pedis nõ remãſit ſanitas: ⁊ hu
milia te cũ xp̃o ſi vis exaltari ab ipſo. Augu.
de verbis dñi. ſer. xxxix. Uis capere celſitudi
neȝ dei: cape prius humilitatẽ dei. Dignare
humilis eſſe ꝓpter deũ: q: deus dignatus eſt
humilis eſſe ꝓpter te. Augu. de ꝯflictu vitio
rũ. Xp̃s humiliauit ſeip̃m vſqȝ ad mortẽ mor
tẽ autẽ crucis. Si aũt tãta hũilitate ſe depri-
mit diuina maieſtas: ſupbire in quo audet ⁊
preſumit hũana infirmitas. Scd̃o xp̄i paſſio
eſt remediũ ꝯ̃ auaritiã. Nã pauptas xp̄i re-
darguit noſtrã auaritiã: q: i ſua paſſiõe fuit
paup: pauperior: pauperrimus. Paup q: ve-
ſtibus denudat⁹. Nud⁹ eñ pepẽdit in cruce
corã in populo. Paupior q: hauſtũ aq̃ nõ ha-
buit: cũ dixit i cruce. Sitio. Nec vinũ neq̃ me
donẽ nec ceruiſiã petijt: ſed ſimpliciter dixit
Sitio. Creator eñ oim rerũ de oĩb⁹ liquorib⁹
hui⁹ mũdi. vnũ hauſtum habere nõ potuit.
Pauprim⁹: q: nõ habuit vbi caput ſuũ recli-
naret. Mat. viij. Uulpes foueas hñt: ⁊ volu-
cres celi nidos: filius aũt hoĩs nõ hȝ vbi ca-
put ſuũ reclinet. Quis vnq̃ tã paup i hoc ſc̃lo
mortu⁹ ẽ? Nã oẽs q̃ moriunt̃ i terra aut gra
mina aut ſtramina: aut aliq̃ lectiſternia in q̃
bus moriant̃ hñt xp̃s aũt nullũ illoꝝ habuit
cũ i cruce pauprime ꝓ hũano gn̄e obijt ⁊ hãc
paupiatẽ xp̃s ꝓpter nos ſuſtinuit vt nos di
taret. Apoſt. ij. Cor. viij. Propt̃ nos egen⁹ fa-
ctus ẽ cũ eẽt diues vt nos illius inopia diui-
tes eſſem⁹. Tertio xp̄i paſſio ẽ remediũ ꝯtra
gulã q: xp̃s felle ⁊ aceto i cruce potat⁹ ẽ. Ps.
Dederũt i eſcã meã fel: ⁊ i ſiti ȝ ⁊c. Et hoc gu-
loſi nõ ꝯſiderãt q̃ i cibis ⁊ potib⁹ crapuloſe vi
uũt. Quarto xp̄i vulnera ⁊ liuores ⁊ flagella
tiões dñt nobis eẽ i remediũ ꝯ̃ oẽm luxuriã.
Quinto charitas xp̄i ⁊ mãſuetudo ⁊ patiẽtia
ipſi⁹ dñt nobis eiſe remediũ cõtra oẽm irã et
inuidiã. Sexto xp̄i labor ⁊ inq̃etudo quã tri
gintatrib⁹ annis ⁊ vltra ꝓ nobis in terra ha
buit ipugnãt noſtrã accidiã. O tu piger q̃ de
mane diu dormis ꝯſidera qualr̃ xp̃s ꝓ te vi-
gilauit ⁊ ſepi⁹ i orõne pnoctauit: ergo ſurge
mane ⁊ lauda creatorẽ ⁊ redẽptorẽ tuũ vt ia
boꝝ ⁊ bñficioꝝ ei⁹ grat⁹ videaris. O Tertiũ
remediũ ẽ memoria p̃teritoꝝ pctõꝝ. nã qñcũ
qȝ peccaris de aliq̃ pctõ ꝑpetrãdo tũc cogita
vtrũ antea re⁹ fuiſti i illo pctõ an non: ſi non
tũc de⁹ p̃ſeruauit te ex ſua gr̃a ⁊ bõitate vſqȝ
ad hãc horã ⁊ cũ ꝑpẽdis hoc i teipſo: tũc lau-
da ⁊ regratiar̃ deo ⁊ pete ab eo vt p̃ſeruet te
amplius ab illo ⁊ ab oĩb⁹ pctis vſqȝ ad obitũ
tuũ: q: iã nõ itẽdis cõmittere illud pctm̃ a q̃
de⁹ a iuuẽtute tua te p̃ſeruauit. Si aũt reus
fuiſti i illo pctõ: ⁊ de⁹ ex ſua mĩa tibi indulſit
illud ꝑ ꝯtritionẽ ⁊ cõfeſſionẽ ⁊ penitẽtiã: tũc
de⁹ mai⁹ bonũ tibi fecit q̃ȝ ſi totũ mundũ tibi
dediſſet: q: ſʒ Aug. magis ẽ pctõrẽ cõuertere
q̃ȝ celũ ⁊ terrã creare q: q̃ȝ cito peccaſti mor-
taliter: tũc ex iuſtitia dei immediate infernũ
intraſſes niſi mĩa ipſi⁹ ad pñiaȝ te ſuſtẽtaſſet.
Itẽ ſi peccas iterato forte tibi de⁹ nũq̃ȝ dabit
gr̃am vere ꝯtritiõis ⁊ pñie: q: ꝑ te potes pec-
care: ſȝ ꝑ te nõ potes reſurgere ſicut piſces ꝑ
ſe pñt intrare rhete ſed nõ ꝑ ſe exire. Itẽ ſi pec
cas amittis oĩa ꝓpria merita priuas te ſuf-
fragio toti⁹ eccl̃ie ⁊ ſeparas te a ꝯſortio oĩum
ſanctoꝝ angeloꝝ dei: ⁊ inſup ſubijcis te dia-
bolo q̃ nihil hȝ tibi dare niſi infernũ pro ſala
rio: ⁊ inſup aĩam ꝓpriã interficis quã xp̃s ꝓ
prio ſanguine ſuo redemit. Itẽ deles nomen
tuũ de libro vite: elõgas te a celo: ⁊ appropin
quas ad infernũ. Ps. Appropiquauerũt vſqȝ
ad portã mortis. Quartũ remediũ ẽ ꝯſidera-
tio extremi iudicij de q̃ dicit Hier. Siue dor-
mio ſiue vigilo: ſiue aliq̃d aliud facio: ſp illa
vox nouiſſime tube ſonat i aurib⁹ meis. Sur
gite mortui ⁊ venite ad iudiciũ dei. Hoc iudi
ciũ timere debem⁹ ꝓpter diſtrictã rõnẽ quã
ibi reddituri ſum⁹. Primo reddituri erim⁹ rõnẽ
de cogitatiõib⁹. Sap. j. de cogitatiõib⁹ ipĩj in
terrogatio erit. vñ Gre. Sic de⁹ cogitationes
vniuſcuiuſqȝ ꝯſiderat ⁊ cũctos greſſus dinu
merat vt nec minutiſſime cogitatiões q̃ apd̃
nos viſu valuerũt et⁹ iudicio idiſcuſſe remane
ant. Itẽ reddituri ſum⁹ rõnẽ de oĩbus v̇bis.
Mat. xij. De oĩ v̇bo otioſo qđ locuti fuerunt
hoĩes ſup terrã reddituri ſũt rõnẽ i die nouiſ
ſimo. ⁊ tal' timor iudicij dȝ eẽ cuſtos lĩgue no
ſtre ne loq̃mur v̇ba otioſa detractoria: adula
toria: mẽdacia: iuratoria: ſcurrilia: ⁊ ſic d̃ aliqȝ
Itẽ reddituri ſum⁹ rõnẽ de oĩb⁹ opib⁹ q̃ ſcȝ
intentione facta ſunt. Eccleſia. xij. Cuncta q̃
fiunt adducet dñs ad iudiciũ. Luc. xvi. Red-

de rone villicationis tue: qñ diceret. Redde rō
nē de oi greſſu q̄ vnq̄ pedibus tuis ambula
ſti. De cogitatu q̄ vnq̄ male cogitaſti: de ta-
ctu quē tuis manib⁹ ppetraſti: ⁊ de oibus q̄
cū corpe tuo pfeciſti: ⁊ ſic de alijs. Itē qlz red
diturus eſt rōnē de tpalibus. l. quomodo ea
lucrat⁹ ſit: qūo expēdit qūo poſt ſe reliquit.
Itē de tpe. Ber. Oē tps nobis ipenſum a no
bis exiget qualr ſit expēſum. vñ Gre. Sicut
nō pibit capillus de capite ſic nō peribit mo
mētū de tpe de quo nō oporteat nos redde-
re rōnē. Itē de ſtatu ⁊ officio noſtro redditu-
ri ſum⁹ rōnē ſicut vxorati de ſtatu mrimonij
ſilr ⁊ vgines ⁊ vidue: ſilr mechanici ḋ ſuis ar
tificijs vt ſutor de ſua ſutoria: ſartor de ſua
ſartoria: ⁊ faber: ⁊ piſtor: oēſq alij de ſuis offi
cijs ⁊ artificijs. Quintū remediū ē ꝯſideratio
pene iferni de q̄ dicit. ps. Pluet ſup peccato-
res laqueos ignis ſulphur ſpūs pcellaꝝ ps
calicis eoꝝ ⁊c. Dicit ei pluet: q: ſicut guttas
pluuie nō pōt dinumerare aliqs: ſic nec dā-
natoꝝ penas. Dixit eñ ber. ꝙ ſcintilla vna
gehēne ignis pl⁹ ledit pctōres ꝙ̄ ſi vna dña
i labore ⁊ partu plis pſeuerādo mille ānos
pduraret. vñ Amb. dicit ꝙ ſi oēs hoies nati
ab Adā vſq ad hodiernā diē viuerent ⁊ oēs
boni pdicatores eſſent: ⁊ oēs de minutiſſima
pena inferni pdicarēt: illi oēs illā minutiſſi-
mā penā ppalare nō poſſent. Aug. dicit Si
oēs hoies nati ab Adā vſq in hodiernū diē
⁊ ampli⁹ naſcituri viuerēt vſq ad nouiſſimū
diē: ⁊ oia gramina q̄ exorta vnq̄ fuerūt eēnt
hoies: ⁊ ſi vnā penā quā patitur aia pro vno
pctō mortali i iferno ex eq paterent: ita ꝙ da
ret vnicuiq hoi pars illi⁹ pene equa: tūc pti
cula q̄uis illi⁹ pene hois vni⁹ maior eſſet ꝙ̄
oia tormēta q̄ oēs ſcti martyres ⁊ oēs rapto
res ⁊ oēs malefici vnq̄ paſſi ſūt. Gre. hoc ſu-
ſpicari nō poterit qḋ tibi cruciatib⁹ deditꝰ
nō fuerit. Ergo pena dānatoꝝ ē infinita ⁊ in
explicabilis. vñ Ariſt. q̄. de gñatiōe. Impoſſi-
bile ē infinita ptrāſire. ¶ Sextū remediū ē
cōſideratio celeſtis gaudij. Pro quo ſciēdum
qꝫ in celeſti patria habebim⁹ fercula magna
multa: dulcia ⁊ ptioſa. Primo habebim⁹ ibi fer
cula magna: q: ibi corp⁹ ⁊ aia plene paſcunt
hic ei tm̄ guttur hois paſcit: ſꝫ ibi hō plene i
oib⁹ ſenſib⁹ corpis ⁊ aie replet gaudijs. Si ei
vn⁹ totū mūdū daret vni p labore ſuo ſatis
eēt quē deus ſolo vbo creauit q: dixit: ⁊ facta
ſūt qd tūc cū tibi celū dabit cū ſuis gaudijs:
⁊ vbi apponet diligētiā ſuā vt magnū gau-
diū tibi faciat. Vñ dixit diſcipulis ſuis. Uado
parare vobis locū. Scdo habebim⁹ ibi mul-
ta fercula q: tot qt ſūt ſcti ⁊ āgeli i celo quoꝝ
numer⁹ nobis eſt ignot⁹: q: ſicut nec ſtellas
celi nec guttas maris ſic nec numerū ſctōꝝ

aliquis noſtrū nuerare poterit. vñ Apoc. vij.
Uidi turbā magnā quā nemo dinumerare
poterat. Et de quolꝫ ſctō qlꝫ noſtrū magnū
gaudiū habebit q: ibi optime noſcim⁹ ⁊ dili
gimus nos alterutrū: ſic nūq̄ mater in pſen
ti dilexit vnigenitū ſuū. Et hō ex nimia chari
tate ſecūdū Anſel. Unuſquiſq nrꝫ intm̄ gau
det de alterius gaudio inquātū de ſuo pro-
prio ⁊ ecōuerſo. Et ergo qcqd vnus nō hꝫ in
ſeipſo: hoc habebit i alio. vñ Gre. Ex illi⁹ ſan
cte ⁊ pfecte charitatis merito fiet vt vnuſqſ-
q habitur⁹ ſit i alio qḋ nō hꝫ i pprio merito
Ergo qcquid alij habēt hoc tuū erit ex ſince-
ra charitate: ſicut qcquid hic vnū mēbrū hꝫ
cōdiuidit cū alijs. Itē tm̄ gaudiū habebit qs
de vno ſctō ꝙ ſi mille annis deo ſeruiſſet per
tm̄ ſpatiū tēporis deo nō plene de hoc ſatiſfe
ciſſet. ergo ſi tot⁹ mūdus eſſet illi⁹ hois tunc
poti⁹ vellet illo carere ꝙ̄ gaudio illo puari ꝙ
de vno ſancto pōt habere. Tertio ibi habebi
mus fercula dulcia ſic qḋ talis dulcedo ē hic
ignota. Vñ ps. Q̄ magna multitudo dulcedi
nis tue dñe: quā abſcōdiſti timētib⁹ te. Apo.
xix. Beati q̄ ad cenā agni vocati ſunt. hoc pꝫ
etiā in ſanctis qui tanta ſuſtinuerūt pro dul
cedine vite eterne. vñ Paulus rapt⁹ in viſiōe
vidit gaudia celi: ⁊ poſtmodū dixit. Nō ſunt
cōdigne paſſiones huius tēporis ad futurā
gloriā. Si eñ oēs tribulationes ⁊ oēm paup
tatē qs ſuſtineret inſuper ⁊ oi die milleſies
moreret. adhuc ꝯdignū nō feciſſet. vñ Chriſ.
Si quotidie oporteret nos tormēta ſufferre
⁊ ipſā gehēnā paruo tpe tolerare p eo vt ipꝫ
xpꝫ videre poſſem⁹ in glia ⁊ ſctōꝝ ei⁹ nūero
ſociari nō erit dignū pati oē qḋ triſte ē mō: vt
tāti boni: tāteq glie participes haberemur.
Quarto habebim⁹ ibi fercula ptioſa: q: de⁹
ſemet dabit nobis pmiū. Et ſi creatura a deo
creata pt letificare hoiez. vbi gra. Sicut au-
rū auarū: honor ⁊ ptās ⁊ ptioſe veſtes ſupbū
cib⁹ ptioſus ⁊ bonū vinū guloſū: ⁊ ſic de alijs
qd tūc creator pōt? Tāta nāq ſūt gaudia ce
li ꝙ ſi celū aperet ⁊ minimū gaudiū alicuius
parui ſcti videret q̄tus remote ſint a nobis:
tm̄ tot⁹ mūd⁹ ſufferre nō poſſet hoc gaudiū.
Si aūt poſſibile eēt ꝙ ſufferre poſſet tūc nul
lū cor ē adeo triſte qn ex hoc letificaret: imo
ſi iterim i igne arderet: vt i glacie ⁊ maximo
frigore ſtaret vl' et ipſaꝫ mortē corporis ſuſti
neret: de his oibus ⁊ interim nihil ſentiret.
Quid tūc erit cū nos illuc venerimus ⁊ cum
deo ⁊ cū oibus ſanctis gaudebimus? Item
deū videre eſt ita delectabile ꝙ Aug. dicit ꝙ
poti⁹ vellet eſſe in inferno ⁊ deū videre ꝙ̄ in
celo ⁊ ei⁹ viſione carere. Vñ angeli quaſi iā
per ſeptē milia annoꝝ deū viderūt: ⁊ ſi ad ic-
tū oculi deberent priuari viſione dei nimis

graue eſſet eis. Quãuis em̄ angeli hic mira operant̃ ⁊ nobis frequẽter ſeruiunt: tñ deuʒ ſemꝑ ꝯtẽplant̃. Uñ Mat.xviij. Angeli eoꝝ ſꝑ vidẽt faciẽ patris mei q̃ in celis eſt. Item de hac viſione dei ⁊ de dulcedine eius dicit ps. Qm̄ mille anni ante oculos tuos ſ͞ſi dies ⁊c. Ubi dicit glo. ꝙ nunq̃ aliq̃ dies tã gaudioſe ꝯſumpta eſt in pñti q̃n mille anni breuiores eſtiment̃ i celo. Itẽ i hac viſione iplebit̃ deſideriũ hoĩs. Ps. Satiabor cũ apparuerit gl'ia tua. q: i celo q̃lʒ ſatiabit̃: ſiue ſit magni meriti ſiue parui ſic ꝙ q̃lʒ ꝯtẽtat̃ intm̄ ꝙ non pōt plꝰ deſiderare. Exẽplũ de vaſe magno qđ pt ꝯtinere vigīti vinas vini: ⁊ cũ hʒ eaſdẽ plenũ eſt ⁊ nõ pōt plꝰ recipere. Silr̃ eſt de vaſe vel vaſculo paruo qđ pōt ꝯtinere vnã ſolã mẽſurã cũq; hʒ illã ipſum pariter plenũ eſt ⁊ cõtẽtatur ita bñ i vna mẽſura ſicut vas magnuʒ in viginti vinis: ſic eſt de magnis ſctis ſicut de ſctõ Petro vel paulo vel de ſancto Dominico patre noſtro: q̃ habẽt magna vaſa .i. magna merita: ⁊ de nobis q̃ ſumus ꝑua vaſa cũ ꝑuis meritis nr̃is. vñ Augu.li.xxij. de ci. dei. Ipſe deꝰ erit finis deſideriorꝝ nr̃oꝝ q̃ ſine fine videbit̃: ſine faſtidio amabit̃: ſine fatigatiõe laudabit̃. Itẽ dr̃ i eodẽ li. Qđ deꝰ ꝑparauit diligẽtibꝰ eũ ⁊ fide nõ capit̃ ſpe nõ attigit̃ charitate nõ cõprehẽdit̃: deſideria vota trãſgredit̃: acq̃ri pōt: eſtimari nõ pōt. vñ Ber. ſuꝑ Cañ. Reuera verũ ẽ gaudiũ ⁊ ſolũ qđ non de creatura: ſʒ de creatore ꝯcipit̃: qđ cũ poſſederis nemo tollet a te: cui cõpata ois alia iocũditas meror eſt: ois ſuauitas dolor eſt: omne dulce amarũ: oẽ decoꝝ fedũ: oẽ aliud qđ delectari pōt moleſtũ. vñ Aug. de libero arbi. Tãta ẽ pulchritudo iuſtitie: tãta ẽ iocũditas lucis eterne. vt ẽt ſi nõ liceret in ea amplꝰ manere q̃ vnꝰ diei horã. ꝓpt̃ ſolũ innumerabiles anni huiꝰ vite pleni delitijs ⁊ ẽt cũ effluẽtia tꝑaliũ bonoꝝ recte meritoq; cõtẽnerent̃. Quicũq; iſta ſex iã dicta veracit̃ cordi ſuo imprimit ⁊ ea frequẽter cogitat ẽ quaſi impoſſibile ꝙ ſciẽter vnq̃ aliqđ pctm̄ mortale comittat. Exẽplũ legit̃ de q̃dã rege. q̃ nũq̃ vel raro riſit. Et ꝑncipes illiꝰ acceſſerũt ad fratrẽ regis iſtigãtes eũ vt regẽ iterrogaret de cã ſue triſtitie ꝙ nũq̃ vl' raro rideret: ſed ſꝑ triſtis eẽt. Et rex rñdit fratri ſuo ꝙ ſibi ſuꝑ hoc illo die rñdere vellet. et rex fecit fieri foueã ꝓfundã quã ꝑ medietate repleuit cũ ignitiſ carbonibꝰ: ⁊ ſuꝑ illã foueã locauit ſedẽ antiquã et corruptã vetuſtate ⁊ ſupra ſedẽ illã pepẽdit gladiũ extractũ cũ filo: ⁊ locauit mẽſam ꝓpe foueã plenã cibarijs ꝑcioſis cũ vino ꝑcioſiſſimo. Et locauit fratrẽ ſuũ ſuꝑ ſedẽ illã ⁊ fecit quatuor viros cũ gladijs extractis fratrẽ ſuũ circũſtare: quoꝝ vnꝰ gladiũ extractũ poſuit ſibi a retro aliꝰ ab añ: tertiꝰ a dextris: quartꝰ a ſiniſtris. Et rex fecit accedere viros q̃ cantauerũt ante eũ i tympanis ⁊ choris ⁊ organis ⁊ in alijs muſicalibus inſtr̃is. Et rex ait fratri ſuo. gaude ⁊ letare ⁊ comede ⁊ bibe et ſis letꝰ. ⁊ frater ait ad regẽ. q̃uo poſſem letari ⁊ ridere cum mihi ſint anguſtie vndiq; ſi video īfra me video carbones ignitos: ⁊ ſi volo me vltra mẽſurã mouere ſedes vetuſta frãgit̃: ⁊ ſic ad ignẽ cadẽ. ſi video ſupra me video gladiũ euaginatũ pẽdẽtem in tenero filo. ſi reſpicio añe vel retro me: vel a dextris vel a ſiniſtriſ vndiq; circũdatꝰ ſum gladijs euaginatis cũ me ſic ſentio in ãguſtijs poſitũ neq; delector comedere neq; bibere. Et rex ait fratri ſuo. Sicut tibi iã eſt: ſic mihi ſemꝑ eſt: q: ſi video ſupra me: cognoſco iudicẽ meũ q̃ iudicaturus eſt me: ⁊ cui oportet me reddere rõneʒ de oĩbus cogitatiõibꝰ verbis ⁊ operibus. Si video infra me ꝯſidero infernalẽ ignẽ ⁊ penã dãnatoꝝ: cũ q̃bꝰ eternalr̃ dãnabor ſi i vno peccato mortali moriar. Si video retro me cogſco pctã mea que cõtra deũ cõmiſi ⁊ ſic tẽpus meum inutiliter expendi. Si reſpicio añ me cognoſco mortẽ meã ad quã ſingulis diebꝰ vnã dietã facio ⁊ neſcio tp̄s nec locũ mortis mee. vt video a ſiniſtris ꝯſidero demões q̃ die noctuq; q̃rũt aĩaʒ meã ⁊ ipedire ſalutẽ meã. Si a dextris: tũc cognoſco ãgelos dei q̃ mihi ſemꝑ bona iſpirauerũt ⁊ a malis retraxerũt: quibꝰ heu nõ ſatiſfeci: nec eoꝝ bonas inſpiratiões ſecutus ſum. Et cum iſta ſemper in me ⁊ circa me ꝑpẽdo: ⁊ ꝯſidero q̃uo poſſem gaudere in hoc ſeculo: ⁊ ſic frater regis ⁊ ceteri attendentes emendati ſunt.

De eadem feſtiuitate. Sermo.liiij.

Stulti ⁊ tardi corde ad credẽdũ. Lu.xxiiij. Sciẽduʒ ꝙ ſm dictũ Salo. Eccl'.j. Stultoꝝ infinitꝰ eſt numerꝰ. Uñ ꝑ pñti duo declarabo. Primo q̃ ſũt ſtultiores huiꝰ mũdi Scđo q̃ ſũt nimis ſapiẽtes q̃ plꝰ volũt ſaꝑe q̃ opʒ ſape. qđ ẽ ꝯ dictũ apl'i. Ro.xij. vbi dr̃. dico em̄ vobis ꝑ gratiã q̃ data ẽ mihi oĩbꝰ q̃ ſunt inter vos nõ plus ſapere q̃ opʒ ſapere: ſed ſapere ad ſobrietatẽ. Quãtũ ad primũ ſciẽduʒ ꝙ ſunt quatuor gñа hoĩʒ qui ſunt ſtultiores huiꝰ mũdi. Primi ſunt q̃ in tali ſtatu viuũt i quo mori nõ auderẽt. Hoc ꝓbat̃ q: nũq̃ habuerũt nec ꝑ hñt certitudinẽ vnꝰ hore ꝑ ñti vite nec ſciũt tp̄s: vtrũ mane vel veſpere vel de die vel de nocte morituri ſũt: nec locũ aut in mẽſa vel i lecto aut in foro: aut agro morituri ſunt nec modũ vtrũ i igne vel in aqua vel in terra: q: q̃s pt̃ cadere i plana terra ⁊ ſic mori. vñ Ber. i meditatiõibꝰ. Certũ eſt ꝙ morieris

incertum eſt qñ aut quõ aut vbi: quã vbiq̃ te
mors expectat: tu quoq̃ ſi fueris ſapiens vbiq̃
eã expectabis. Iſi. in ſinon. Quid in reb⁹ hũa
nis certi⁹ morte: ⁊ qd icerti⁹ hora mortis in-
uenit̃? ⁊ ſic in tali ſtatu aliq̃.xx.vel.xl. annis
vixerũt in quo mori nollẽt. Et tales ſemper
ſe periculis maximis expoſuerunt q̃ ſic ſciẽ-
ter in pctĩs mortalib⁹ ſteterũt: q: ſemꝑ fuerũt
in ptãte diaboli ſi deus eis ſuã miam ſubtra
xiſſet ⁊ ſi i tali ſtatu eos mori ꝑmiſiſſet ſtatĩ
infernũ intraſſent. Vñ dr̃ de pctõrib⁹ in pſ.
Appropinquauerũt pctõres vſq̃ ad portas
mortis. ergo magnã audaciã oſtẽdit q̃ ſciẽter
ꝑ noctẽ i vno pctõ mortali dormit niſi ſit ad
min⁹ ↄtrit⁹. Aug. de vbis dñi. Audacior eſt q̃
cũ vno pctõ mortali dormit q̃ q̃ cũ ſeptẽ ho-
ſtib⁹ de morte ſua inicẽ obligatis ↄfligit. Heu
hoc nõ auertũt adulteri ⁊ aliĩ luxurioſi: ⁊ nec
ipi ſuꝑbi nec vſurarĩ ⁊ luſores: nec ipi gulosi
q̃ i ebrietatib⁹ viuũt ⁊ ſic de aliĩs q̃ ſine oĩ tio
re dei peccãt: nõ ex ignorãtia aut ex iſirmita
te: ſ; ſciẽter ⁊ ex certa malitia ⁊ tales qñq̃ ti-
mẽt dãna rerꝫ ⁊ dãna corꝑis: ſ; nõ timẽt deũ
nec ſalutẽ ꝓpriã ↄ quos dicit dñs i euãg. vt
hr̃ Mat. x. Nolite timere eos q̃ corp⁹ occidũt
Gl. multo min⁹ q̃ tꝑalia recipiũt: ſ; timete eũ
q̃ poſtq̃ occiderit hꝫ ptãtẽ corp⁹ ⁊ aĩaꝫ mitte
re in gehẽnã: ergo q̃libet plus dꝫ timere per
dere aĩaꝫ q̃ corp⁹ ꝓpriũ vel res tꝑales ⁊ hoc
ꝓpter p̃cioſitatẽ anime. vñ dicit Aug. Mai⁹
eſt damnũ in amiſſiõe vni⁹ aĩe q̃ mille corpo
rum. Vñ totus mũdus ille pretiũ vni⁹ anime
eſtimare nõ põt. Sciẽdũ ꝙ q̃libet prudẽs hõ
nõ vnũ diẽ nec aliquã horã i tali ſtatu viuere
deberet in q̃ mori nollet: ⁊ hoc ꝓpter icertitu
dinẽ mortis. Lu. xĩĩ. Eſtote parati: q: neſcitis diẽ
neq̃ horaꝫ: ergo q̃libet ſic viuere deberet q̃ſi
cras mori oporteret. ſ. ſe a pctĩs cauere ⁊ bõa
oꝑa facere. Sen. i epl̃a. Oẽs dies vel ut vltim⁹
ordinãdi ſũt: q: de felicitate hoĩs vltima dies
indicat. Stõi ſũt q̃ q̃rũt illud ꝙ inuenire nõ
pñt. ſ. diu viuere ⁊ negligũt q̃rere qd̃ faciliter
pñt iuenire. ſ. bene viuere tã in pñti q̃ i futu
ro. Sen. in epl̃a. Nemo q̃ bñ viuat: ſed q̃diu
curat: cũ oĩbus poſſit ↄtingere ⁊ bene viuãt
diu nulli. Qd̃ nullus lõgã vitã i pñti hr̃e põt
oſtẽdit Job dicẽs. Breues dies hoĩs ſũt. Itẽ
Hõ nat⁹ de muliere ⁊c. Hoc tã nr̃is tꝑib⁹ verꝫ
eſt ꝙ ſum⁹ breuis vite. Hoc eñ p; reſpectu
antiquorꝫ patrũ. Adã vixit nõgẽtos triginta
annos. Noe tꝑe diluuĩĩ fuit ſexingẽtorꝫ ãno-
rũ: ⁊ poſt diluuiũ trecẽtorꝫ q̃nquaginta. Sꝫ
iã nr̃is tꝑib⁹ pauci ꝑueniunt vſq̃ ad. lxx. vel
lxxx. ãnũ imo forte plures moriũt̃ ifra. xxx. an
nos q̃ vltra illũ numerꝫ attigũt. Itẽ vita nr̃a
reſpectu eternitatis nihil ẽ. Remigi. Tp̃s nr̃ꝫ
in ↄparatiõe eternitatis nihil ẽ: aut hora bre

uiſſima ſic p; ꝙ vita nr̃a breuis ẽ: ⁊ null⁹ lõ-
gã vitã acq̃rere põt: ſꝫ bonã vitã q̃lꝫ acquire
re põt: de⁹ ſemꝑ eſt parat⁹ indulgere ⁊ dare
g̃ raꝫ: q: nullũ ſpernit q̃ venerat pctõ: ea redi
mere: ⁊ iõ expectat vt miſereat̃ nr̃i. Chryſo. ſu
ꝑ Mat. Nõ ei cũ peccarẽt hoĩes ſtatim punit
eos: ſꝫ expectat ꝑ multas gñationes. ⁊ deus
vult miſereri cuiuſ; pctõri etiã q̃tũcũq̃ pctĩs
magnis ſit inuolut⁹ ſi vere ↄterit ⁊ grãm q̃rit.
Ber. maior ẽ dei pietas q̃ queuis iniquitas
Eze. In q̃cũq̃ hora pctõr ingemuerit ⁊c. O
q̃ ſtulti ſũt illi q̃ multa faciũt ⁊ q̃rũt phiſome
dicos. ⁊ magnã pecuniã libẽter expẽdũt pro
ꝓlongatiõe vite corꝑalis: q̃ vix vnũ denariũ
audẽt ꝓpter deũ erogare. Itẽ aliq̃ parati eẽnt
vltra. xl. vel. l. miliaria ire vbi poſſent lõgã vi
tã adipiſci: ſꝫ ꝓpt̃ bñ viuere nolũt ad ꝓximã
eccl̃iã vl̃ ſermonẽ accedere. Tertĩ ſũt q̃ hñt
malã vitã ⁊ volũt hr̃e bonã morteꝫ: q: tales
nõ intelligũt ꝙ vita mala ⁊ mors mala ↄcor-
dãt ⁊ ↄcomitãt̃ illos. Sũt heu plures q̃ ducũt
malã vitã: ſꝫ cõt̃ oẽs volũt hr̃e bonã mortẽ.
Hoc p; q: ſi ꝑuerſi ⁊ peſſimi iterrogarẽt̃ vtrꝫ
ſaluari vel bñ mori vellẽt. Rñderẽt oẽs ꝙ ſic
q: hoc ẽ naturale. vñ Ariſt. i. ethi. Oĩa bonuꝫ
appetũt. vñ etiã Boe. de cõſo. phi. Mẽtibus
hoĩm naturalit̃ inſerta ẽ cupiditas veri boni
Sꝫ raro ↄtigit ꝙ illi q̃ ꝑuerſaꝫ vitã ducũt bñ
moriãt̃. Aug. de diſc. xp̃ia. Nõ põt male mori
q̃ bñ vixerit: ⁊ vix bñ morit̃ q̃ male vixit. Ari.
iĩĩ. ethi. Qualis vnuſq̃ſq̃ ẽ talis videt̃ ſibi fi-
nis. Ex q̃b⁹ ſequit̃ ꝙ illi ſtulti ſunt q̃ ducunt
malã vitã ⁊ volũt hr̃e bonã mortẽ. Quarti ſũt
q̃ intẽdũt bñfacere: nõ tñ ad effectũ illã bonã
intẽtionẽ ꝑducũt. ſicut multi ſunt q̃ dicũt ſe
hr̃e bonã volũtatẽ bñfaciẽdi ⁊ emẽdandi ſe
adhuc añ mortẽ: ſed differũt qñq̃. xx. vel. xxx.
annis anteq̃ incipiãt hoc bonũ ꝓpoſitũ ꝑfi
cere ⁊ qñq̃ ſic moriunt̃ ꝙ nũq̃ incipiũt. ſꝫ ta-
les ſtulti ſunt q: xp̃s ↄcedit eis bonũ ꝓpoſi
tũ i hoc exhibuit eis celeſte regnũ ⁊ parat⁹ eſt
eis dare executionẽ bõi ꝓpoſiti: ⁊ ↄſr̃ regnũ
celi: ⁊ reſiſtũt ei: ⁊ ſuffocãt hoc bonũ ꝓpoſitũ.
Nõne ſtult⁹ eſſet pauꝑ ille cui rex exhiberet
regnũ vnũ ⁊ ex negligẽtia ⁊ pigritia nollet ac
cipe: ſic tales ſunt. ℞ Quãtũ ad ſcd̃m ſciẽdũ
ꝙ quatuor ſunt gñа hoĩm nimis ſapientes.
Primi ſunt q̃ hoc qd̃ eſt inſcrutabile volunt
perſcrutari. vꝫ ipſam ſanctã trinitatem ſcꝫ
quõ hoc ſit ꝙ deus ẽ trinus in ꝑſonis ⁊ vnus
in eſſentia: ⁊ quõ ſi tres ſunt tres ꝑſone ⁊ vna
nõ eſt maior alia: nec vna minor oĩb⁹ tribus
ſimili ſumptis: ⁊ quõ pater ẽ etern⁹ ſit̃ ⁊ fili⁹
⁊ ſpũſſctũs: ⁊ quõ deus pater ⁊ deus filius: ⁊
de⁹ ſpũſſctũs: nõ ſunt tres dĩĩ: ſꝫ vnus deus ⁊
vnus dñs. Talia perſcrutari periculoſum ẽ.
Prouerbio. xxv. Qui perſcrutator eſt maie-

ſtatis:opprimet a'gl'ia .Eccl'i.iij.altiora te ne
queſieris:ſ; q̄ p̄cepit tibi deus illa cogita ſē-
per.S; tñ ſciēdū q̄ ſepi⁹cogitare de ſctā trini
tate bonū eſt.ſ.quō b'i iā exultent in conſpe
ctu trinitatis:ꝛ quō hoc erit gaudiū nr̄; eſſen
tiale cognoſcere deū p̄rem ꝛ filiū et ſpm̄ſctm̄
ꝛ quō o'ia cognoſcem⁹ i deo.Ber. Quis nō vi
det q̄ o'ia videntē videt?Vñ ēt magiſter ſen.
Qui claritatē d'i vidēt nil i creatura agit̄ qd̄
videre nō poſſūt.Itē q̄ delectabile eſt deū vi
dere:q̄ dānari potius vellēt eſſe in inferno ꝛ
deū videre:q̄ in celo ꝛ ei⁹viſiōe carere.Fulgē
tius.Si dei faciē oēs in carcere iferni inclu'ſi
viderēt nl'lā penā nullū dolorē nullāq; triſti
tiā; ſentirēt.vn̄ ps.Qm̄ mille anni añ oculos
tuos q̄ſi dies heſterna.ꝛc.hec ꝛ ſi'lia cogitādo
de deo alliciūt affectū ho'is ad d'ſideria eter-
noꝝ ꝛ celeſtiū.Sic p'ſcrutari diuinitātē ſepi⁹
in errorē ducit.Ber.Scrutari temeritas eſt:
credere pietas:noſſe vita eterna eſt. S Scd'i
ſūt qui ꝯtra p̄cepta eccl'ie occulta p demōes
inueſtigare volūt q̄ al's ſcire nō poſſūt;vt fur
ta vl' futura ꝯtingēria:qd̄ ſtricte ab eccl'ia pro
hibitū ē.vt p;.xxvi.q.vij.Nō obſeruetis.vbi
d'r.Qui talib⁹ credūt aut ad iterrogādū eas
earū domos introeūt:aut eas ad p'prias do-
mos ducūt:ſciāt ſe fidē catholicā ꝛ baptiſmū
p̄uaricaſſe:ꝛ paganū ꝛ apoſtatā ꝛ d'i inimicū
eſſe:ꝛ irā dei i perpetuū grauit̄ meruiſſe.Sciē
dū ēt q̄ oēs q̄ ad tales phitoniſſas accedūt:
mortal'r peccāt:q: nō l;ꝯſiliū a diabolo req̄re
re:q: inimic⁹ mortalis noſter eſt:ꝛ ſēp h; ma-
lā volūtatē cōtra nos quō nos i pediat in ſa-
lute nr̄a.Inſup nec ē eis credēdū:q: diabol⁹
q̄ p eas loq̄tur ſm̄ dictum xp̄i:vt h̄r Joh.viij.
Mēdax eſt ꝛ p̄r eius.ſ.mēdatij.Et p hoc q̄nq̄;
nitit̄ inocētes diffamare q̄ ſibi ſunt magis cō
trarij.vñ exēplū.Quidā comes in vna ciuita-
te ſui dn̄ij habuit vnā phitoniſſā q̄ occulta ꝛ
ſecreta maniſeſtabat.Ad quā acceſſit tentās
eā:ꝛ q̄ſiuit ab ea de duob⁹ eq̄s dicens ſibi eos
eſſe furatos:ꝛ ipſa indicauit ei vbi eſſēt ꝛ qui
eos furati fuiſſēt.Et ille.O q̄ grande mētita
es:ꝛ illos de q̄b⁹ dicis innocēter inculpas:q:
equos adhuc i ſtabulo meo habeo.Tertij ſūt
q̄ volūt cū rōne iueſtigare fidei veritatē ſeu
articulos fidei.ſ.quō virgo a ſpū ſctō conce-
pit:ꝛ quō virgo peperit:ꝛ quō reſurgem⁹ cum
corp⁹ nr̄m eſt in cinereꝰ r̄dactū:quō xp̄s ip̄ſe pōt
e corpaliter eſſe ſub tā parua ſpecie panis:ꝛ ſic
de alijs.ꝛ talia iueſtigare eſt ꝯtra fidē pugna
re.Gre.in omē.Fides eſt earꝝ rerū q̄ apparere
nō p̄nt.Que.eñ apparēt:fidē non h̄nt:ſed ag
nitionē.Uerbi grā q̄ lapis ſit durus hoc pal
pat:q̄ hoc ſit albū vel nigrū hoc videt:ꝛ ergo
non eſt ibi fides:ſ; agnitio.vñ Ari.ꝛ alij phi-
loſophi dicūt mundū; ab eterno fuiſſe.qd̄ eſt
cōtra fidē ꝛ ſacrā ſcripturā.Gen.j.In principio
creauit de⁹ celū ꝛ terrā.Rō hui⁹ ē q: nihil cre
diderūt niſi qd̄ cū rōne ꝯprehēdere potuerūt.
Mō nō potuerūt cū rōne cōprehēdere q̄ deus
ex nihilo creaſſet mūdū:q: dicit Ariſt j.de di-
uinatiōe.Ex nihilo nihil fit .ſ; fides xp̄iana ē
ſup oē; humanā rōne;.vñ d'r in decre. Fides
cōprehēdit q̄ ſūt ſup:a rationē.xxxiij.q.j.non
turbat̄.vñ etiā Greg.Fides nō h; meritū vbi
humana ratio p̄bet experimētū.Quarti ſunt
q̄ occulta cordiū iudicare volūt:qd̄ ē ſoli⁹ dei
qui ſolus eſt ſcrutator cordiu;:ergo tales pec
cāt cōtra hoc p̄ceptū dei.vbi d'r Luc.vi. Noli
te iudicare ꝛ nō iudicabimini.Pro quo ſcien-
dū q̄ aliquis pōt iudicare de p̄rimo m'tiplici
ter.Uno mō ex euidentia facti:vt cū aliquis
iudicat aliquē homicidā:q: vidit eū interficere
hominē:ꝛ hoc nullū ē pctm̄.Alio mō ex ſignis
euidētib⁹ vt ſi aliq̄s iudicet fornicatorē:q: vi
dit aliquē nudū cū nuda:ſolū cum ſola: ꝛ hoc
ſi'r nō eſt pctm̄. T Tertio ex ſignis leuib⁹ qd̄
aliquis ex leuib⁹ ſignis icipit dubitare de bo
nitate fratris:ꝛ hoc ē pctm̄ veniale:ꝛ nō vocat̄
iudiciū p'prie:ſ; ſuſpitio.Scd's gradus eſt qñ
ex talib⁹ ſignis firmit̄ tenet in alo q̄ frater ſit
malus:ꝛ hoc p'pe dicit̄ iudiciū:q: iudiciū im-
portat firmā ſniam:ꝛ hoc eſt pctm̄ mortale:ſi
malū qd̄ iudicat d' fratre ex leuib⁹ ſignis ſit de
g̅ne pcti mortalis.Pctm̄ eñ mortale eſt qñ cō
trariat̄ charitati:qd̄ aūt aliq̄s p̄dicto mō iudi
cat fratrē pōt eſſe ꝯtra fraterna; charitatem.
Terti⁹ grad⁹ eſt qñ ex leuib⁹ ſignis nō ſolu;
p̄dicto modo iudicat :ſ; etiā p'cedit ad puni-
tionē f'ris ſicut de facto:et hoc eſt grauius:q:
nō ſolū eſt cōtra charitatē:ſed etiā cōtra iuſti
tie equitatē.Et multū periculoſū eſt ſic iudi-
care p'rimū de incertis ꝛ occultis:q: d'; tenet̄
o'ia dubia in meliorē partē iterp̄tari.Ap'ls ad
Ro.ij.Quo iudicio aliū iudicas:teipſū ꝯdem
nas.Exēm q̄ nō debemus faciliter iudicare p
rimū.Legit̄ i legēda Johānis elemoſinarij q̄
cū q̄dā iuuenis quādā ſctimonialē rapuiſſet:
ꝛ clerici ei corā.b.iohāne exp'brarēt ꝛ cū excō
cādū fore dicerēt: vt puta q: duas alas perdi
derat.ſ.ſuā ꝛ illi⁹ monialis.cōpeſcuit eos bea
tus iohānes dicēs.Nō ſic fratres nō ſic oſten
do vobis q̄ vos duo pctā ꝯmittitis.P'rio ꝯtra
p̄ceptū dei facitis:q̄ ait in euāgelio.Nolite iu
dicare.ꝛc.Scd'o q: neſcitis p certo ſi vſq; ho-
die peccent vel peniteant.

Quarta feria paſche:de laboratoribus.
Sermo.lv.

Vado piſcari. Jo
hā.xxi.Ex quo hodie eſt vltima
dies cel'b'is p'ntis feſtiuitatis paſ
che ꝛ mō hoīes r̄dit̄ ſolēt ad p'ſtī

nos labores ſuos:tūc hodie legiꝶ euāgeliū de ſeptē diſcipulis qui ad piſcationē iuerāt ꝛ tota nocte nihil prēdiderāt:ſ; de mane qn̄ xp̄s apparuit eis ꝛ dixit.Mittite in dexterā nauigij rhete ꝛ inuenietis tūc multitudinē piſciū cōprehēderāt.Ex illa piſcatiōe debem⁹ ſumere exēm laborādi.Job.v.Hō ad laborādū naſciꝶ:ſicut auis advolādū.vn̄ Ber.de contēptu mūdi dicit.Hō ad laborē natus ē ſi laborē refugit:nō facit ad qđ natus eſt:ꝛ ad qđ in mūdū venit. Quid ergo rn̄dēdū eſt illi q̄ miſit illū:ꝙ āt laborare ſit ꝓpriū nō ſolū ipſi⁹ hoīs ſ; etiā oīm aīaliū oñdit Ari.xj.de aīalib⁹ dicēs.Nullum ens naturalr̄ eſt otioſū.Vn̄ ſeqꝶ ꝙ hō otioſus nō ē dign⁹ pane quoveſciꝶ.Apl̄s.ij.Theſſa.iij.Si q̄s nō vult opari nō mādūcet.Ergo laborare debem⁹ exēplo beati petri apl̄i q̄ dixit ad ꝯdiſcipulos ſuos vado piſcari.¶ Sciēdū ꝙ laboratores ꝛ mechanici famłi ꝛ famule ſeptē dꝫ hr̄e in ſuis laborib⁹ vt ſaluenꝶ.Ex his pōt q̄s cognoſcere q̄ laboratores dānēꝶ:ꝛ q̄ ſaluēꝶ.Primū eſt vt fideliter laborēt ſuos labores ſiue ſuū artificiū:vt vēdāt ſc̄m īſtitutionē ciuitatis ſue ſine fraude ꝛ hi merēꝶ cū ſuis laborib⁹ celū:Sꝫ ꝯtra hoc faciūt q̄ infideliter laborāt ſua artificia:ꝛ tn̄ ſolēt vēdere q̄ſi bn̄ laboraſſēt ꝛ nō ſeruāt iuramēta ſua q̄ ſingulis annis faciūt vł in pricipio fecerāt.Vbi gr̄a. Piſtores ꝙ velit panē cū tāta q̄ntitate ꝑparare.Picerne ꝙ velint vinū cū tali puritate ꝓpinare ꝛ nō miſcere:qui āt vinū aliter ꝑparat ex quo hoīb⁹ bibētibus dāna inferenꝶ oīa dāna illa ipē intuliſſet:ꝛ corā deo re⁹ eēt.Multi nāꝗ bibūt qn̄ꝗ de talib⁹ vinis:ita ꝙ nocet eis in vita ꝛ ſignāter mł̄ieres impregnate ꝙ ſi ipſū vinū māſiſſet ſicut de⁹ creauit nullo obfuiſſet.Itē qui mēſurā non rectā vel nō plenā ꝓximis dāt grauiter peccāt ꝛ tenēꝶ ad reſtitutionē.itē ſutores q̄ ꝓmittūt ſe facturos calceos ſiue ocreas đ bono corio ꝛ oppoſitū faciūt.itē ſartores q̄ nouitates inueniūt in ſciſſuris veſtimētoꝝ:qꝛ ſc̄ꝫ hēri.de baſſia ſup Geñ. Nō lꝫ tales nouitates ꝛ vanitates excogitare ꝛ mł̄tomin⁹ lꝫ eas facere ꝛ ꝑparare:niſi cā expoſtulet.Rō hui⁹ eſt qꝛ nullus prouocare dꝫ ꝓximū ad pctm̄:vł iuuaꝶ ad vanitatē. Ergo q̄ excogitāt ꝛ faciūt tales nouitates qb⁹ hoīes oīno nō vtūꝶ niſi ad peccandū:pricipes erūt illoꝝ pctōꝝ.Qꝛ q̄ occaſionē dāni vel dānum dediſſe videꝶ.itē faber q̄ ferrū corruptū ꝛ frāgibile vēdit ꝓ bono.Itē pānifices q̄ pānū lanīāt nimis extēdēdo:vel nō ſatis latū vel longū ꝑparāt:vel vlnā; nimis breuē habēt:vł cū vlna vera male mēſurāt:ꝛ ſic de alijs.Itē; inſtitores q̄ hoc qđ bonū eſt ſupraponūt:ꝛ illud qđ deteri⁹ eſt īfra imiſcēt:ꝛ ſic ſimul totū pro bono vendunt vel etiā male mēſurāt cū

pōdere vł cū libra.Itē mercatores fallaces q̄ ꝓximos cū mēdacijs decipiūt.Itē carnifices q̄ carnes fetētes vēdūt:ꝛ ſic de alijs.Quicunꝗ ſciēter ꝯtra talia ꝑdicta faciūt ſuū ꝑmiū eternū amittūt:ꝛ ꝯ iuramēta ſua friuole ꝛ ſcienter faciūt ꝑiuriū incurrūt ꝛ deo ꝑiuri ſūt. Ergo tales diligētiā magnā apponere debēt vt ſuo iuramēto ſatiſfaciāt.Sciendū tn̄ ꝙ predicta iuramēta vt frequēter eis iniūcta ſunt cū pecuniaria pena.Et qn̄ talē pecuniā ꝑſoluūt abſoluti ſunt a ꝑiurio.Sciendū ꝙ oībus predictis q̄ ſic ꝓximos decipiūt pctā non dimittuntur niſi reſtituāt:ꝛ dānum proximis recōpenſent.Ergo illi ſūt primi qui ſic cū ſuis laboribus dānanꝶ:qui ſic infideliter laborant ꝛ proximos decipiūt.Ergo ſi vis ꝙ labor tuus ſit tibi meritorius:tunc fideliter labora. ¶ Secundū eſt ꝙ laboratores ꝛ mechanici i ſolēnitatibus ꝛ feſtiuis diebus abſtinere debēt a laboribus ſuis:qꝛ feſtum inſtitutum eſt vt q̄libet deo deuoti⁹ ꝛ quietius ſeruire debeat ſc; viſitādo eccleſias audiēdo miſſas ꝛ ſermones:ꝛ ſic de alijs.Quia in die feſtiuo homo recuperare dꝫ bona neglecta ꝓpř labores hebdomade.Sꝫ oppoſitū faciūt q̄ in dieb⁹ feſtiuis plus peccāt q̄ꝫ in alijs dieb⁹:ſicut q̄ i diebus feſtiuis chorizāt:vel ad tabernas vadūt ꝛ inebriātur vel luxuriam exercēt vel luſores qui ex cupiditate ludūt ꝛ deum blaſphemāt cōtra quos đr Exo.xx.memēto vt diē ſabbati ſctifices.i.ſūmo ſtudio ꝑcipue pctā mortalia caueas nihil in eo ꝯmittēdo qđ ſit cōtra ꝑceptū diuinū:qꝛ multomagis pctm̄ ē peccare in die feſtiuo q̄ꝫ in alio.Itē ſciēdū ꝙ mechanici ꝛ laboratores q̄ in dieb⁹ feſtiuis laborāt:a deo qn̄ꝗ tripl'r puniunꝶ.Pṁo in tpalibus:qꝛ tales ex hoc nō ditāꝶ:qꝛ quicq̄đ lucranꝶ in tēporalibus hoc ꝑdūt in ſpūalib⁹:que ſunt bōa anime.Inſuꝑ qn̄ꝗ ex ꝑmiſſiōe diuina infortunia habebūt tpalib⁹.ſ.ꝙ captiuāꝶ vł a raptoribus ſpolianꝶ:vel equi eoꝝ leduntur:vel morianꝶ:vel dom⁹ eoꝝ igne cōburūꝶ vel alia infortunia talib⁹ accidūt ꝙ ſic depauperanꝶ. Scđo in corꝑe puniunꝶ.vt.ſ.qn̄ꝗ tales infirmanꝶ ꝑ mēſem vel ꝑ duos:vel cadūt qn̄ꝗ et frāgūt crura vł brachia:ꝛ ſic de alijs:ꝛ ſic opꝫ eos tūc feſtinare cum merito deberēt laborare qꝛ antea laborauerāt cū feſtinare debuerūt qꝛ vt đr Sap.xj.Per q̄ q̄s peccat:ꝑ hec et torqueꝶ.Tertio puniūꝶ in aīa qđ eſt maximum: qꝛ q̄ttiēs feſtū aliqđ ſoluūt totiēs mortalr̄ peccāt ꝛ aīaꝫ ꝓpřā occidūt.Exo.xx.q̄ pollueritſabbatū morte moriaꝶ.Sꝫ illis q̄ feſtināt de⁹ dat ꝓſperitatē corꝑis ꝛ aīe.ꝫ mechanici ꝛ laboratores in dieb⁹ feſtiuis debēt abſtinere a laborib⁹:ſ; q̄riꝶ qn̄ debem⁹ feſtū incipere. Rn̄deo q̄ꝫ tū ad feriationē a veſpera in veſperā.Et in

telligẽ veſperā.i.ſero. Tā feſtoꝝ initio ⁊ finis iuxta eoꝝ qualitatē ⁊ regionū ↄſuetudīes ſeruari dn̄t: ⁊ ſicut magnitudo ipoꝝ exigit pmo incipere ⁊ tardi⁹ terminari. extra de ferijs.c. qm̄. Ergo hec reꝑhēdit ſtultitia quorūdā hominū ſimplicitū q̄ nō reputāt petm̄ eſſe ſabbatis dieb⁹ de nocte diu laborare: ⁊ ſcd̄a feria diebus mane ſurgere ⁊ laborare petm̄ reputāt cu ius oppoſitū ē verū. Tertiū ꝙ laboratores et mechanici dn̄t laborare cū patiētia ⁊ trāquillitate cordis: qꝛ ſūt in pn̄ia adeo ⁊ toti⁹ humani gn̄is ↄſtituti. Gen.iij. In ſudore vultus tui vesceris pane tuo. Ergo pn̄ia illa patiēt ē ſuſtinēda: ex quo de⁹ te ſic vult hr̄e: tunc libenter ⁊ fideliter ⁊ patiēter debes laborare ⁊ hic cū labore tuo neceſſaria querere ⁊ in futuro vitā eternā poſſidere. Et hi laboratores cū laboribus ſuis celū acquirūt: ſꝫ illi laboratores cuꝫ laborib⁹ ſuis infernum acquirunt qui cū impatiētia vł ex nimia auaritia vł inuidia vł cū corrupta intētiōe vires ſuas cuꝫ labore cōſumunt: vel q̄ blaſphemāt vel maledicunt proximis in laboribus ex ira vel impatiētia ⁊ vindicta qn̄ nō ꝑ voluntate eoꝝ ꝓcedit eis: verbi gratia. Sicut ruſticus i agricultura vectores in vectura: paſtores cū pecorib⁹ vel quicūꝗ mechanic⁹. Silr̄ ſeruiꝫ ācille qn̄ aliq̄d accidit eis qđ eſt ipſis cōtrariū. Et qn̄ꝗ ex ira brutis animalibus maledicūt qđ eſt illicituꝫ: qꝛ ois creatura dei bona eſt. Et ſi nō licet maledicere aīalibus brutis: multominus lꝫ maledicere hoib⁹. Ergo cū ex ira vł ex vindicta qs maledixit primo peccat mortaliter. Vn̄ apl's .j. Corin.vj. Neꝗ maledici neꝗ raptores regnuꝫ dei poſſidebūt: lꝫ labor i ſe ſit bon⁹ ⁊ licit⁹: tn̄ ita laborātes vt iā dictū ē: ſcꝫ cū impatientia ⁊ fraude maledictū ⁊ īfelicē finē ſibi inducūt. Et dicūtur martyres diaboli. Et tales habēt duplicē infernū: qꝛ hic hn̄t laborē iſtū ⁊ i futuro eternū ſuppliciū. Sed boni laboratores q̄ volūt eē martyres xp̄i debēt fideliter ⁊ cū patiētia laborare: nec talia turpia vba ex ira ꝓferre: nec ēt familiā ſuā ꝑmittere blaſphemare iurare detrahere maledicere ⁊ ſic de alijs: quia ibi nō ē fortunaiū vbi nō eſt de⁹. vbi talia turpia verba ꝓferūt ibi de⁹ nō eſt: ſꝫ diabol⁹. Et qn̄ꝗ dn̄s habebit ſortūiū ꝓpt̄ talē familiaꝫ ſicut ruſtici in equis ⁊ in frugibus terre. ⁊ ſic de alijs. Ergo cū patiētia pietate ⁊ bonitate laborare debem⁹, hoc ē placitū deo ⁊ hominib⁹ ⁊ nobiſipſis meritoriū. Quartū eſt vt mechanici nō ſint nouitatū inuētores in veſtibus ⁊ in edificijs ⁊ ſic de alijs: vt magis lucrētur ⁊ citi⁹ ditēt. Sed q̄rit̄ q̄d ſi artifices requirunt ⁊ petūt vt faciāt talē vane diſpōis veſtē. Reſpondeo. ſm̄ Hen. de baſlia ꝙ ſi nō debēt artifices taliū eē excogitatores: multomagis

nō dn̄t taliū eſſe factores: niſi forte cā ſua ſpecialis qn̄ꝗ illđ expoſcat. Et rō hui⁹ eſt: quia null⁹ aliū ad vanitates dꝫ ꝓuocare: nec aliq̄ꝫ iuuare dꝫ: vt vani hoies adinuētiōes friuolas ⁊ nouas nec nō illicitas ⁊ cogitat⁹ ſuos nocios expleāt. Itē ali⁹ doctor dicit: ſi ille petit vt nouas adinuētiones ſibi facias ⁊ tu ad hoc ↄſiliū das ⁊ facis et: ⁊ ille hāc noriā adinuētionē alios docet: ſic tu eris particeps oim̄ petōꝝ ⁊ te cū illis dānabis: qꝛ hoc eſt vnū gen⁹ hoim quoꝝ pena augeē vſꝗ ad nouiſſimuꝫ diē. ſ. q̄ ſūt inuētores nouitatū malaruꝫ. Quītum eſt vt faciant ea. q̄ ſunt ad vſum licita ⁊ vtilia: et eadem illis vendāt qui eis licite vendi volūt: cōtra hoc faciunt illi q̄ ei ꝑparant q̄ non niſi ad peccādū ſūt apta ſcꝫ gladios toxicatos et tela toxicata: ⁊ taxillos falſos: ⁊ ſic de alijs. Et ola petā q̄ cū talib⁹ artificiatis reb⁹ ppetrāt ſuꝑ ipos deuoluunt̄. Itē ↄtra hoc faciūt illi q̄ illis vendūt vel cōcedunt res: quibꝰ licitas quos ſciūt velle abuti. verbi gratia. Gladiuꝫ facere eſt licitū: ſꝫ q̄ vēderet vel cōcederet illi quē ſciret velle abuti re⁹ eſſet illi⁹ homicidij. Itē burſas facere vel ānulos eſt licitū: ſꝫ ſi vēderet alicui q̄ vellet abuti. ſ. q̄ vellet dare alicui pſone ad alliciēdū eā ad peccādū reus efficeret̄ illius peti. Silr̄ mediatrices ſiue copulatrices q̄ talia dona portāt q̄ mittunt̄ ad alliciēduꝫ ad petā ſiue ſint lr̄e ſiue munuſcula rec erūt oēs petōꝝ illoꝝ. Sextū ē ꝙ mechanici ⁊ alij laboratores dn̄t ꝑcipere ↄpetēs ſalariū ꝓ ſuis laborib⁹. Cōtra hoc faciūt illi artifices q̄ nimiū ꝓ ſalario accipiūt ſcꝫ pluſꝗ meruerīt: ⁊ qn̄ꝗ tales minus ditāt̄. Item artifices ⁊ laboratores q̄ ſtatutū ⁊ cōſuetū ꝑcium accipiūt: ſꝫ infideliter laborant ⁊ deſidioſe: qꝛ aliqn̄ tres dies laborāt qđ i duob⁹ ꝑficere poſſent. Sꝫ hoc eſt cōtra deū: qꝛ q̄lꝫ ſic dꝫ laborare ꝓximis ſicut ſibi vellet fieri ſi ipē laborātes ↄduceret. Matth.vij. Que vultis vt faciāt vobis hoies: hec facite illis. Ergo ſēꝑ laborator cogitare deberet vtrū ſibi placeret ſi alr̄ ſibi ſic laboraret ſicut ipſe laborat ꝓximo ſuo: qꝛ lex naturalis req̄rit hoc qđ tibi vis fieri alijs facias. Ergo q̄ nimiū ꝓ ſalario reciperet vel infideliter laboraret ꝯ deum ⁊ ꝓximū faceret: ⁊ de hoc penitere ⁊ ↄfiteri deberet: qꝛ vnuſq̄ſꝗ redditur⁹ eſt rōneꝫ in die iudicij de ſuo artificio ⁊ de ſuo labore. ¶ Septimū ſine quo oia precedentia valēt eſt ꝙ hō in ſuo labore habeat rectā ⁊ bonā itētionē. Intētio ē minimū in ope: ⁊ maximū in remuneratione. Ergo laborās intētionē dꝫ dirigere ad deū: vt in oib⁹ ſuis glīam dei q̄rat ⁊ nō ſolū corpis. ſꝫ etiam aīe ſue ſalutē a deo expoſtulet ꝓ ſuis laborib⁹ ⁊ ſic in cētuplo plus mereret̄. Sꝫ ſunt quidā qui in ſuis laborib⁹ nec bonū ne malū inten

dant:ſed quaſi bos laborāt illicitū nō operatur nec idebito mō:ſʒ nullā intentionē bonā habēt:ſʒ ſicut brutū aīal ſemꝑ niſi ꝓ terrenis laborāt. Eccl.iij. Nihil hʒ hō amplius iumēto. Et talis hō brutalis nilvl' paꝝ glie celeſtis merek ꝓ ſuis laborib⁹ q: eſt quaſi pecus. Sʒ diceres ex quo neceſſaria eſt intētio:tūc querik qualis debeat eſſe. Rñdek ꝙ intētio laboratorū debet eſſe triplex:⁊ ſic ſemꝑ merentur Sap.iij. Bonoꝝ laborū glorioſus eſt fruct⁹. Prima intētio dʒ eſſe vt quilibet ideo laboret vt de iuſtis habeat vnde viuat. Et ne neceſſe habeat furari vl' alias iniuſte acquirere ſcʒ ꝑ rapinā ⁊ vſurā vel fraudē ⁊ ſic de alijs. Sciendū ꝙ bonū eſt ꝙ quis diſcat aliqd ⁊ aliquod artificiū:q: ſcire laus eſt. Unde Octauianus imperator noluit filias ſuas ſine arte laborādi ꝑmittere vacare. Quia inqt. Ego poſſeʒ depauperari:tunc filie mee cū labore poſſent ſe nutrire:ſʒ aliqui diuites noſtri tꝑis verecundātur laborare cū tñ laborare eſt ꝓpriū hoīs. vñ Job.v. Hō ad laborē naſcik ſicut aues ad volandū. Uñ apl's.ij. Teſ.iij. Qui nō laborat nō mādu cet. Scda vt in pnis adheſit ⁊ ne caro habeat occaſionē peccandi. Ergo quilibʒ dʒ laborare ne incidat in peccatū ⁊ ne ſcandalizet primū. Exm̄ in vitaſpatrum legik ꝙ laborās hʒ vnū diabolū tētās eū:ſʒ otioſus hʒ mille demōes qui eū tētāt ⁊ ad peccāda ducere intēdūt. Uñ otioſus dat locum diabolo. vñ ſicut in olla tepida recident muſce ⁊ in aqua ſtāte creſcūt vermes:ſic in aīa otioſa oriūtur male cogitatiōes. vñ Hiero. Semꝑ aliqd boni facito vt diabolus te inueniat occupatū. Tertia intētio vt habeat vnde tribuat ⁊ ſubueniat neceſſitatē patiēti cū ei. oēs laborare nō poſſūt aliqui ꝓpter cecitatem q: ceci ſunt aliqui quia claudi ſunt:q: vl' alſ infirmi ſūt ⁊ ſi de⁹ ꝯtulit ſibi fortitudinē vt laborare poſſit:tūc ea intentiōe laborare dʒ vt pauperib⁹ laborare nō potētib⁹ l oīb⁹ ſubueniat. Et illa eleemoſyna ꝑ oībus multū placet deo. Unde Hiero. Quāuis oēm cenſum tuū in paupes diſtribuas:nihil tñ apd̄ xp̄m erit pretioſius ꝙ ꝙ manibus tuis ipſe ꝯfeceris. Sciēdū etiā ꝙ qñqȝ ipm̄ artificiū ꝓpter deū ad pauperes exercēdū ē:⁊ ſi tale eſt qd̄ pauperibus valeat ſicut ſartor in reficiēdo tunicā:ſutor in reficiēdo calceos ⁊ ſic de alijs: q: ſicut ſeruim⁹ deo de rebus noſtris:⁊ de ꝑſona ⁊ de tꝑe ſic etiaʒ de artificio q: rōnē reddituri ſum⁹ d' artificio ſicut de tꝑe ⁊ de reb⁹. Sʒ ſi aliqua diues perſona diceret. Laborare nō idigeo. q: alſ ſatis habeo. Rñdeo. Si tu nō idiges:tñ adhuc laborare debes ꝓpter pauperes q ꝓ ſe laborare nō poſſūt. Exēplo beate Elizabeth q cū ancillis ſuis filabat:⁊ inde veſtes pauperib⁹ faciebat. ʒ Itē in legitur exemplū de ruſticis ⁊ laboratorib⁹ in collationibus patrū ꝙ cū quidam adduxiſſet ad Johānē virū magne ſanctitatis:⁊ etiā virum miraculis illuſtratū:hominem habentē demonem ferociſſimū adiuratus ab eo noluit exire:ſʒ ei⁹ verba cōtēpſit. Aduenientē ergo quodaʒ ruſtico in habitu ſeculari ⁊c. Quere hoc ante ſer.xxvi.U.

In octaua paſche. Ser.lvi: ꝙ decē bona confert hominibus bona ſocietas.

Thomas autē nō erat cū eis qñ venit ieſus. Johan.xx. Notādū ꝙ beatus Tho. xp̄m diſcipulis apparētē nō vidit:quia nō fuit cū eis. Sʒ poſt octo dies eum vidit:q: tūc cū alijs diſcipulis cōgregatus fuit. Uñ dr̄ in verbis ꝓpoſitis. Thomas autē nō erat cū eis. Circa qd̄ ſciēdū ꝙ vtile ⁊ ſalubre ē hominem eſſe in bona ſocietate:q: ex hoc cōſeqtur quis decē molimēta.i. decē fruct⁹ quos cōfert bona ſocietas. A Primū bonū qd̄ cōſequitur quis ex ſocietate bonoꝝ ē acquiſitio ſctitatis Si eñ eſt tāta virtus ſocietatis cū muliere fideli ꝙ ſctificak vir infidelis ꝑ mulierē fideleʒ ſicut dr̄.i. Corin.vij. Quāto magis ſctificab̄ qs ex ſocietate multoꝝ bonoꝝ. Ps. Cū ſctō ſctūs eris. Scdʒ bonū ē ſctā in bonis calefactio. Sicut eñ carbo frigidus accēdik ex adiunctiōe cū alijs ardētib⁹: ita ⁊ tepidi ex adiunctione feruētiū calefiūt. Eccl'i.iij. Unus quō caleſiet. Et ſi dormierint duo fouebunk mutuo. Sicut eñ lux ſiue ignis ñ meli⁹ accēdik ꝙ ignē igni applicādo. Sic ſerui dei nō meli⁹ inflammāt ꝙ ſimul habitando. Tertiū eſt corroboratio Prouer.xviij. Frater q iuuak a fratre ē quaſi ciuitas firma. Sicut eñ in ciuitate vn⁹ mur⁹ corroborat aliū:⁊ turris turrim ⁊ ſic de alijs. Sic in corꝑe vni⁹ ꝯgregatiōis vn⁹ ex alio corroborak in bōo. igk ex ſctā ſocietate tria ꝑdicta ſequūk. Primū eſt virtutū acqſitio: ⁊ hoc quo ad incipiētes. Scdʒ eſt virtutū feruor :et hoc q ad ꝓfūdītates. Tertiū eſt virtutū firmitas .⁊ hoc q ad ꝑfectos. Quartū ē cadētiū ſubleuatio q mltis ē neceſſaria. Eccl'.iiij. Si vn⁹ ceciderit ab altero fulcietur ve ſoli:q: ſi ceciderit ñ hʒ ſubleuātē ſe:q: ꝑ exm̄ alioꝝ corrigitur vita ſua:⁊ ēt ꝓpter orōnē illoꝝ cū qb⁹ morak de⁹ illuminat eū ⁊ dat ſibi grāʒ reſurgēdi. Quītū q: vinci nō pōt facil'r a tētatiōe diabolica. Cant.vi. Terribilis vt caſtroꝝ acies ordinata. Exm̄ pʒ q: lup⁹ inuadit vagātē ouē ⁊ rapit:ſʒ ſi eēt i medio gregis nō tā cito eā inuaderet:ſextū ē xltionis diuine idulgētie. Gen̄.xviij. Si inuenero in ſodomis quīquaginta iuſtos in medio ciuitatis dimittā omni loco ꝓpter eos. Si āt rōne ſocietatis bōe tā modice parat⁹ fuit pcere tā

te multitudini in tantis ſceleribꝰ: nunq̄d nō pcet paucis ꝛ in culpis modicis ꝓpter ſocietatē honoꝝ. Septimū ē pñtia xp̄i. Mat. xviij. Ubi duo vel tres ꝯgregati fuerit ī noīe meo ibi ī medio eoꝝ ſum. Xp̄s in medio eoꝝ eſt ꝑ aliquē effectū grē. Sic em̄ dr in holbꝰ ꝛ inter hoīes habitare. In ſignū huiꝰ qñ aplīs datꝰ ē ſpūſſctūs: tūc fuerūt ſimul ꝯgregati. Et ī ſignū huiꝰ .b. Tho. nō meruit videre xp̄z: qꝛ nō fuit ī cōgregatiōe diſcipuloꝝ. Octauū eſt precū exauditio. Obtinet eī multitudo qđ nō obtinet aliq̄s ſolꝰ ſm illud Hiero. Impoſſibile ē pces multoꝝ nō exaudiri. Mat. xviij. Si duo ex vobis ꝯſēſerint ſupꝑ terrā deqoī re q̄cūq; petierint fiet illis a pr̄e meo. Quātomagis vbi nō duo vel tres ſꝫ maxia ꝯuenit mltitudo ad rogādū aliq̄d obtiebit. Ergo ille oēs oīones q̄ fiūt a cōitate: ſicut ī eccleſijs ꝯſuetū eſt fieri poſt ſermonē ſiue ille fiāt ꝑ viuis ſiue ꝑ defūctis: ſiue ꝑ q̄cūq; cā valde efficaces ſunt: ꝛ eſt talis oīo eleemoſyna ſpūalis: quā q̄s ꝑ neceſſitate ꝓximi facit. Talis oīo ē valde accepta deo cū q̄s ex charitate frāna ꝑ aliis rogat. vñ de Chry. ſupꝑ Matt. Pro ſe em̄ oraſſe neceſſitas cogit: ꝑ alijs aūt charitas fraternitatis hortat̄. Dulcioꝛ ē āt ante deū oīo nō quā neceſſitas trāſmittit: ſꝫ quā charitas fraternalis cōmēdat Gre. in moral̄. Quiſq; ꝑ alijs intercedere nitit̄ ſibi potiꝰ ex charitate ſuffragatur ꝛ ꝑ ſemetipſo tāto citius exaudire meret̄ q̄to deuotiꝰ ꝑ alijs itercedit. ¶ Nonum eſt ſecuritas ī agone mortis qꝛ magis ſecure vadit q̄ ſi ſolꝰ eēt. Exēplū de quodā heremita ſctō viro. cui cū reuelata fuiſſet hora mortis ſue ꝓpinq̄: acceſſit ad cenobiū ꝓpinquuz petēs recipi ibidē. cū āt abbas difficultatē ei in hoc exhiberet: timēs ne eis eēt grauamē ꝓpter ſenectutē ꝛ debilitatē ſuā. Ipſe rñdit ne hoc timerēt: qꝛ cito moriturꝰ eēt ſicut ſibi fuerat reuelatū. Et abbas. q̄re ergo vis mutare ſtatū tuū ꝑ tā modico tpe cum multi poſſint ex hoc ſcādalizari ꝛ turbari. Rñdit q̄ ſecuriꝰ eēt tranſitū periculoſum tranſire in ſocietate q̄ ſolū ꝛ ideo cū trāſitus mortis eſſet periculoſiſſimꝰ effectabat ſe illū magis trāſire in ſocietate q̄ ſolꝰ expaueſcēs illos inimicos q̄ ibi pñtes erāt ꝛ ſceptꝰ poſt paucos dies mortuꝰ eſt iter fratres in eoꝝ ſocietate ſecuriꝰ ptrāſiens ad trāſitū mortis. ¶ Decimū q̄ maiꝰ ꝓmiū poſt hāc vitā habebunt: ſꝫ hoc ſpālr pertinet ad religioſos. Cū ei maiori virtuti maiꝰ premiū dat̄ viuentibꝰ ſub obediētia debetur maiꝰ ꝓmiū. ideo dicit Sen. hoc ſolum virtuti adijciēs qđ ꝓpe volūtati detraxeris: qꝛ maximū eſt frāgere volūtatē ꝓpriā. vñ Euſebiꝰ ī epl̄a. Illū diē te tm̄ bñ virilē puto ī quo volūtatē ꝓpriā abnegaſti ꝛ deſiderijs reſtitiſti. iō dr de xp̄o. Phil. ij. Factꝰ eſt obediens vſq; ad mortē: mortē aūt crucis: ꝓpter qđ ꝛ deꝰ exaltauit illū: ꝛ dedit illi nomē qđ ē ſupꝑ omne nomen. Exemplū legit̄ de hoc in vitaſpatruz q̄ cū eſſent quatuoꝛ ordines cuidā viro ſancto oſtēſi. ſ. infirmātiū: ꝛ de hoc grās agentiū: ſeruientiū infirmis in hoſpitalibus ſolitariū et viuētiū in ꝯgregatiōe ſub obediētia ꝛ quartꝰ apparet ſublimioꝛ querēti cur hoc eſſet dictū eſt ei: qꝛ oēs alij faciūt ſm propriā voluntatē hi aūt q̄ ſub obediētia patrū viuunt nō ſcđm ꝓpriā voluntatē faciūt: ſed ſm alterius voluntatem: ꝛ ideo maioris virtutis ſunt.

De eadem dominica. Sermo. lvij. de cicatricibus vulnerum chriſti.

Infer digitū tuū huc. Jo. xx. Sciēdū q̄ xp̄s ſeruauit cicatrices vulneꝝ ī ſuo corpe gloꝛificato ꝓpter nouē. ¶ Prio vt ꝑ hoc oñderet verā reſurrectionē q̄ ī eodē corpe ī quo paſſus fuit, reſurrexit: ſic ꝛ nos cū eodē corpe nr̄o reſurgemus ſicut ꝛ xp̄s: ꝛ qui hic plꝰ patit̄ īfirmitates ꝛ tribulatiōes patiēter ille ī reſurrectiōe magis letabit̄: ſed ſi ſic ſtella differt a ſtella ī claritate: ita corpa ſanctoꝝ: qꝛ q̄ hic ī maiori abſtinētia ꝛ duritia ſue carnis vixit: ꝛ ēt caſtioꝛ fuit ille clariꝰ corpꝰ ī reſurrectiōe hēbit. Scđo ī ſignū victorie ſuauit cicatrices. Eſa. lxiij. Ego q̄ loquoꝛ iuſtitiā ꝛ ꝓpugnatoꝛ ſuz ad ſaluādū, xp̄s nō ex īpotētia curādi cicatrices ſeruauit: ſꝫ vt perpetue glīe circūferat triūphū ſicut em̄ honoꝛ ē militi poſt prelio reuerēti deferre ſcutū fractum: ſic honor ē xp̄s ſecū deferre victorie ſue glīoſuz triūphū. vñ Aug. dicit q̄ in corpibꝰ martyrū manēt cicatrices in ſignū victorie ꝛ reuerentie. Tertio vt diſcipulos ī fide ꝯfirmaret. ꝛ vt nobis fidē reſurrectiōis aſtrueret: ſicut pꝫ in b. Tho. q̄ noluit credere ꝛ dixit. Niſi videro ī manibꝰ eiꝰ fixurā clauoꝝ ꝛ īmittā digitū meū in locū clauoꝝ: ꝛ mittā manū meā in latꝰ eiꝰ nō credā. Et poſt dies octo iterū apparuit diſcipulis ſuis ꝛ dixit Thome. Infer digitū tuū huc ꝛ vide manus meas ꝛ affer manū tuaz ꝛ mitte ī latus meū noli eē incredulus ſꝫ fidelis. et ergo ad dubitādū corda ſanāda cicatrices vulnerū ſūt ſeruate. Itē Gre. ī omel̄. Egit naq; miro mō diuina clemētia vt diſcipulus dubitās dū ī magiſtro palparet vulnera carnis ī nobis ſanaret vulnera īfidelitatis. Plꝰ em̄ infidelitas Thome ad fidē q̄ oīꝫ diſcipuloꝝ fidelitas ꝓfuit: qꝛ dū ille ad fidē palpādo reducitur: mens nr̄a omni dubitatione poſtpoſita in fide ſolidat̄. Quarto vt ad amorem ſuū nos alliceret oſtēſis cicatricibꝰ. Si quis propter dilectū amicū ꝑmitteret ſibi manuz

vel pedē abſcindere vl' oculū eruere ⁊ hoc fa
ceret illi amico ī ſubleuatiōe qñcūq; tal' ami
cus cerneret ī ſuo amico talē charitatē allice
retur vtiq; ad reamādū ⁊ ad regratiādū ſibi
de his q̄ paſſus eēt ꝓ eo: ſic ſimili mō cicatri-
ces xp̄i ⁊ ei⁹ glorioſa paſſio dꝫ nos allicere ad
amādū eū: q2 nō ſolū manū vnā vel pedē vel
oculū: ſꝫ totū corpus ſuū cū oīb⁹ mēbris ſuis
expoſuit. Quīto ſeruauit cicatrices vt inter-
pellaret pro nobis ad patrē. ¶ Vñ ſciendū ꝙ
xp̄s quadruplr̄ orat ꝓ nobis ad patrē. Primo
v̄bo. Joā. xvij. Ego ꝓ eis rogo ⁊c. Dicit etiam
Luc. vj. ꝙ ſepi⁹ ꝑnoctabat ī orōne. Itē Mat.
xiiij. dr̄ ꝙ aſcēdit ī montē ſolus orare. Modo
xp̄s ꝓ ſe nō īdiguit orare: ſꝫ ꝓ nobis pctōrib⁹
orauit ⁊ exēplū orādi nobis tribuit. ſcd̄o ora
uit ꝓ nobis cū lachrymis in cruce pēdēs. He
bre. v. Cū clamore valido ⁊ cū lachrymis exau
dit⁹ ē ꝓ ſua reuerētia. Sic ⁊ nos orare debe-
mus cū clamore ⁊ deſiderio magno ⁊ lachry
marū effuſiōe ꝓ nob ⁊ ꝓximis: tūc dñs cuiꝫ
nr̄m ſic deuote orāti dicet illud Eſa. xxxviij.
Audiui vocē tuā ⁊ vidi lachrymas tuas. Ps.
Clamauit ad me ⁊ ego exaudiā eū ⁊c. Tertio
orauit ꝓ nobis cū effuſiōe ſanguinis ſui. ad
heb. xij. Acceſſiſtis ad ſanguinē meli⁹ loquē-
tē q̄ ſanguis abel. Sāguis eñ abel petebat
vindictā ſup cayn: ſꝫ ſanguis xp̄i petit mīaꝫ:
ergo q̄ tiēs xp̄s ſāguinē ſuū fudit totiēs pro
nobis orauit cū vulnerib⁹ ⁊ ſāguie ſuo. Quar
to orat ꝓ pctōrib⁹ cicatricū oſtēſiōe q2 eas pa
tri repreſentat vt nob eū recōciliet. Cicatricū
eñ repreſentatio ē q̄dā apud patrē ꝓ nobis
aduocatio: ſicut eñ miles tacens ab īꝑatore
īpetrat qñ vulnera q̄ ꝓ eo ꝑtulit demōſtrat.
Legit̄ ī hiſtoria ſcolaſtica ꝙ antipr̄ Idume⁹
magni herodis pater ī quodā ꝓlio ī ſeruitio
īꝑatoris multis vulnerib⁹ ꝯfoſſus ē: q̄ tan-
dē ab emulis accuſat⁹ retectis veſtib⁹ dixit.
Ego nolo me verbis excuſare apud te: ſꝫ iſta
vulnera q̄ ſuſcepi ꝓ te: loquant̄ ꝓ me ſi ego
diligo te: tunc ceſar ip̄m in gratiā ſuſcepit: ſic
xp̄s vulnera patri oſtēdit vt inſinuet q̄ntū nos
dilexit. Bern. O hō ſecurū acceſſuꝫ habes ad
deū vbi habes matrē añ filiū: ⁊ filiū ante pa-
trē. mater oſtēdit filio pect⁹ ⁊ vbera fili⁹ oſtē-
dit patri latus ⁊ vulnera: quō ibi poterit eſſe
repulſa vbi ꝯcurrūt tot charitatis inſignia.
vñ ēt apl's Ro. viij. Qui eſt ad dexteraꝫ dei q̄
etiā ꝓ nobis interpellat. Itē. j. Jo. ij. Si quis
peccauerit aduocatū habem⁹ apud patrē ie
ſum xp̄ꝫ iuſtū: ⁊ ipſe ē ꝓpiciatio ꝓ pctīs nr̄is
vñ Ps. Reſpice ī faciē xp̄i tui ⁊c. Deus pater
reſpiciēs q̄ chare eccleſia filio ſuo ꝯſtitit par
cit eccl'ie ſue. Sexto cicatrices obſeruauit: vt
obliuiſcat̄ nr̄i. Scripſit ei nos ī triplici parte
corporis. In manib⁹ vt nos velit ī oīb⁹ neceſſi-
tatib⁹ adiuuare. In pedib⁹ vt nūq; velit a no-
bis ſeparari: ſed ſemꝑ nobiſcum manere. In
corde vt ſemꝑ velit memor nr̄i eſſe ⁊ bonū no
bis optare ⁊ ſi mater obliuiſcit̄ filij ſui qñ dor
mit vel aliqd̄ aliud op⁹ facit: tamē xp̄s nūq̄
obliuiſcit̄ nr̄i. Et ī ſignū recōpēſationis: tūc ſe
pi⁹ ⁊ frequēti⁹ debem⁹ etiā cogitare de xp̄o et
memorari ſuā amarā paſſionē ⁊ ſibi ꝯpati: q2
hoc ē valde ſibi acceptū ⁊ nobis valde meri-
toriū. vñ Albe. mag. Simplex recordatio ſeu
meditatio paſſiōis xp̄i plus valet q̄ ſi itegrū
ānū ieiunaret q̄s in pane ⁊ aqua: vel ſi quoti
die v̄gis ⁊ flagellis cederet̄ vſq; ad effuſionē
ſanguis: vel ſi q̄tidie legeret vnū pſalterium
Septimo ſeruauit cicatrices vt eas ī iudicio
malis oſtēdat vt mali videāt q̄ iuſte ſint dā-
nati. vñ dicet eis hec v̄ba: vt dicit Chry. ſuꝑ
Matt. Ego ꝓpt̄ vos hō fact⁹ ſum: ꝓpter vos
alligat⁹ ſum: deluſus: ceſus: crucifix⁹ vbi ē tā
taꝝ iniuriaꝝ meaꝝ fruct⁹? ecce ꝓtiū ſanguis
mei quē dedi in redēptionē animaꝝ vr̄aruꝫ:
vbi eſt ſeruit⁹ mihi impēſa quā ꝓ pretio ſan
guinis mei mihi ꝺdiſtis? ego ſuꝑ gloriā meā
vos habui cū eēꝫ de⁹ apparēs hō ⁊ viliorē me
oīb⁹ reb⁹ feciſtis: nā oēm rē viliſſimā terre am
pli⁹ dilexiſtis q̄ iuſtitiā meā ⁊ fidē. Sciēdū ꝙ
demōſtratio ſignoꝝ fiet ī publico ī extremo
iudicio cū celeſtis rex ⁊ iudex ī vallē ioſaphat
parēter deſcēdet paſſionis inſignia radijs ſo
lis lucidiora ferēs vt videāt oēs r̄probi q̄ iuſte
dānent̄: q2 iñ ꝓtiū ſui ꝓtioſi ſanguinis cōtē-
pſerūt. Aug. fortaſſe dñs in corꝑe ſuo cicatri-
ces ſuauit vt vulnera cordiū diſcipuloꝝ ſuo-
rū ſanaret ⁊ vt in iudicio hoſtib⁹ exprobaret.
Octauo ēt ſeruauit cicatrices in iudicio pro
pter bonos ⁊ iuſtos ꝙ ⁊ ipſi videāt q̄ miſeri
corditer ſint redēpti ꝑ paſſionē xp̄i. ⁊ ꝓpterea
de hoc gaudeāt ⁊ deū imperpetuū laudent.
Nono poſt iudiciū in celo cicatrices ſeruabit
ad maiorē glīā bonoꝝ. Si nullā glīam habi
turi eſſem⁹ in celo preter illā quā habebim⁹
de q̄nq; cicatricibus vulneꝝ xp̄i nunq̄ ſuffi-
ciēter poſſemus deo de hoc regratiari ⁊ deſer
uire: etiā ſi mille annos hic viuerem⁹ ⁊ deo fi
deliter ⁊ laudabilr̄ ſeruirem⁹: q2 cicatrices
ſunt in xp̄o nō in deformitatē: ſꝫ ad magnaꝫ
pulchritudinē ⁊ decorē. vñ dicit Chry. ꝙ ſuꝑ
radios ſolis erūt lucidiores. Sciēdū ꝙ ī celo
habebim⁹ accidentale gaudiū de cicatricib⁹
vulneꝝ olim martyꝝ. vñ Aug. in lib. de ci. dei.
Neſcio quō ſic afficimur amore martyꝝ btō
rū vt velim⁹ ī illo regno videre vulneꝝ cica-
trices q̄ pro xp̄i nomine pertulerunt ⁊ fortaſ
ſe videbimus. nō enim deformitas in eis: ſed
dignitas ⁊ pulchritudo erit.

¶ De eadem dominica. Ser. lviij. de iſtis
qui ſepius recidiuant.

Reſpōdit

 89

Reſpondit thomas dn̄s meꝰ ⁊ deꝰ meꝰ Joā.xx. Uerba p̄dicta quilibet pōt dicere q̄ digne in hoc ſacro tēpore cōicauit ⁊ adhuc non recidiuauit. Sciendū φ illi qui poſt penitentiā ⁊ ſacraꝫ cōiōnē redeunt ad pctā ſunt ſicut ſerpētes euacuātes venena ⁊ iterū reſumētes: ſunt ſicut canis reuertēs ad vomitū ſuū: vt dꝛ Prouer.xxvj. et licet oēs hoīes nequiter faciāt q̄ recidiuāt. tn̄ ſpecialiꝭ octo genera hoīm ſunt q̄ pre alijs citiꝰ ⁊ ſepeius recidiuare ꝯſueuerūt. ¶ Primi ſunt tyranni ſeu oppreſſores pauperū vt magnates q̄ poſtq̄ꝫ conſueuerūt ſubditos ⁊ paupes exactionare ⁊ ab eis ſeruitia extorquere difficile eſt eis hoc dimittere: ⁊ tales raro verā pniaꝫ faciūt: ſꝫ qn̄q̄ꝫ deꝰ pmiſerit ſup eos infirmitates vel aliquā aliā plagā pniaꝫ agāt ⁊ promittāt. ampliꝰ paupes nō grauare ⁊ eis reſtituere: tn̄ ſtatim vt deus ceſſat a plaga ⁊ gladiꝫ vltionis ſuſpēdit quo eos pcuſſerat ſtati obliuiſcunꝭ ⁊ redeūt ad pctā cōſueta: qḋ hoc ſit verū pꝫ i pharaone quē deꝰ plagauit propter oppreſſionē ⁊ flagellationeꝫ populi iſrael: quibꝰ eos angariauit edificādo illas ciuitates. Phitō ⁊ Ramaſſes: ⁊ ſepiꝰ illis plagis monitꝰ pniam egit. ſed fictā q꞉ ceſſante plaga recidiuauit. Cū moyſes ⁊ aaron ſibi ⁊ terre ſue vltimā plagā inferrēt. dixit pharao. Ite ⁊ orate p me. finaliꝭ eis recedētibꝰ pſecutus eſt eos: ⁊ ſic i recidiuo pcti ſubmerſus ē. Sic timēdū ē de illis q̄ ſepe recidiuant ne et illi ſubmerganꝭ ⁊ morianꝭ in pctis. Et tales qui ſic ſubditos ſuos opprimūt ⁊ indebitas exactiōes in eos faciūt tenenꝭ corā deo ad reſtitutionē ipſis ſubditis ſi volūt ſaluari. Secundi ſunt vſurarij: luſores ⁊ falſi mercatores: fures ⁊ deceptores: et ſic de alijs: illi vix agūt verā pniam: ſepiꝰ ⁊ frequēter redeūt ad pctm̄. Tales eni q̄ in q̄dragesima pmiſerūt reſtituere q̄ ſunt alioꝝ: ⁊ iterum poſt paſcha vſurā ⁊ iniuſta lucra recipiūt. Qui eni ſic diuitias amāt ſiles ſunt iude. q̄. vt dꝛ occidit p͛priū patrē: ⁊ accipiēs mꝛem i ꝯiugē peccauerat. Et poſt egit pniaꝫ relictis diuitijs quas male acq̄ſierat ſeruiēdo pylato. Poſtea recidiuauit furādo decimā partē d̄ pecunijs xp̄i ⁊ diſcipuloꝝ eiꝰ: ⁊ ſic pp͛ter auaritiā vēdidit xp̄m ieſuꝫ: ⁊ recidiuās deſpauit ⁊ laqueo ſe ſuſpēdit. Caueāt eni ſibi oēs auari ne ſic ſine pnia decedāt. ⁊ ſic dānenꝭ cū iuda: q꞉ ſi ſaluari volūt opꝫ de neceſſitate vt oīa bona iniuſta reſtituāt. vn̄ Aug. Pctm̄ non dimittiꝭ niſi res ablata reſtituaꝭ. Tertij ſunt ſortilegi icātatores ⁊ inuocatores demonū: necromantici: ſupſtitioſi: carminatrices ⁊ phitoniſſe q̄ vt i plurimū reuertunꝭ ad pctm̄: vt patet in illa phitoniſſa ad quā acceſſit rex Saul: rogās vt ſibi ſuſcitaret Samuelē prophetā q̄ mortuꝰ fuerat: ſicut ſcribiꝭ .j. Regū.xxviij. Illa enim mulier ſiꝭ cū alijs mulieribꝰ phitoniſſis prohibita fuit ab incātationibꝰ. Et tūc ad rogatū regꝭ ſaul ipſa recidiuauit. Cū ei ſaul deſideraret hoc ab ipſa fieri ⁊ mutata veſte eius veniēs rogaret eā vt ſuſcitaret Samuelem. Tūc rn̄dit mlier. Ecce tu noſti quāta fecerat ſaul ⁊ q̄uo eraſerit magos ⁊ ariolos de terra q̄re ꝫ inſidiaris aīe mee vt occidaꝭ: ⁊ iurauit ei ſaul dicēs. Uiuit dn̄s: q꞉ nō eueniet tibi q̄c q̄ꝫ mali pp͛ hāc rē. Et priꝰ ſaul deleuit phitones ⁊ diuinos ⁊ cū dn̄s receſſiſſet ab eo dereliq̄t deū ⁊ veritatē a mortuis q̄ſiuit p phitoniſſam ⁊ incātatricē. Et ſic ipſe ſaul tūc cum filijs ſuis interfectꝰ ē a philiſteis in bello. ſic iſti digni ſūt morte q̄ accedūt ad phitoniſſas ꝫ p̄cepta dei ⁊ eccl̄ie ⁊ ēt ipſe incantatrices q̄ ſic recidiuāt poſtmodū de facili ſine pnia decedūt. Sciendū φ multi ſunt qui poſt pniam qn̄ infirmanꝭ in corpore accedūt ad incantatrices ⁊ carminatrices: ⁊ faciūt ſe carminari qḋ eſt grāde pctm̄ mortale. Itē aliq̄ parētes ſunt qui pueros ſuos infirmos ad tales incātatrices portāt: ⁊ hi ſiliꭲ grauiter peccāt. Iteꝫ aliq̄ cū infirmanꝭ accedunt ad iudeos p medicinis φ p̄hibitū ē ab eccl̄ia: ergo q̄ infirmātur dn̄t accedere ad xp̄ianos medicos et vti medicinis eoꝝ: q꞉ q̄cq̄d naturaleꝫ effectū hꝫ hoc licitū ē. ſicut de herbis ſit medicia: q꞉ altiſſimꝰ d̄ terra creauit medicinā. Quarti ſūt detractores q̄ cōſueuerūt infamare p͛ximos v̄bis ſuis: tales vix vere penitēt ⁊ multotiēs recidiuāt. ſic ei ſerpēs qn̄ grauaꝭ veneno: tūc ſumit herbā amarā p quā euomit venenuꝫ: ſꝫ poſtea iteꝝ comedit res venenoſas q̄bꝰ occidit hoīeꝫ quē mordet. Sic ⁊ iſti detractores venenū dimittūt dū penitēt: ſꝫ iterū venenoſas cogitatiōes i cor aſſumūt qn̄ mala de p͛ximis iudicāt ⁊ tūc iterū lignis venenoſis mordēt p͛ximos qn̄ eis occulte obloquunꭲ: ꝫ q̄lꝫ dꝫ ſe caueꭲ a detractiōe p͛ximi. vn̄ Hiero. Noli diligere detrahere ne eradiceris: pauci eni ſunt q̄ huic vitio plene renūcient. Itē φ tale pctm̄ vix dimittiꭲ. Hiero. Nō faciꭲ venia p͛ra vs dixiſſe directis. Quinti ſūt luxurioſi ⁊ adulteri ⁊ ſodomite q̄ de facili recidiuāt: ſicē vxor loth q̄ delectabaꭲ maneꭲ i ſodomis: ⁊ iō p̄ſūiꭲ φ nō ob aliā cāꝫ retroſpexit: niſi forte q꞉ libēter vixiſſet vltra cū eis ⁊ doluit d̄ pditiōe ⁊ ſubuerſiōe illoꝝ. Nō ei rōnabile ē φ deꝰ mutaſſet eā i ſtatuā ſalis pp͛ ſolā retroſpectionē niſi ⁊ aīo voluiſſet rediꝫſſe in illō euāgeliū. Nemo mittēs manū ad aratrū ⁊ reſpiciēs retro aptꝰ eſt regno dei. Nō eni intelligiꭲ ibi corporalis retroſpectio: q꞉ homo arando ⁊ retroſpiciendo pōt regnū dei obtinere: etiaꝫ ſi oculo cor

poꝛali ad diuitias reſpexerit q̄s dimiſit. Sed
intelligit̃ de retroſpectione mētis ⁊ ꝯſenſus
q̄ q̄s affectat redire ad ea q̄ dimiſit. Niniuite
voluptuoſi ⁊ luxurioſi: ſꝫ ꝓpter p̄dicationem
Jone pniam egerūt. tñ poſtea recidiuauerūt
ſꝫ aliq̄ dicūt ſe n̄ poſſe diu ꝯtinere ab actu lu
xurie: qđ eſt ſimplicit̃ falſum: q2 ex hoc ſeque
ret̃ q̄ de⁹ p̄cepiſſet nob̄ aliq̄d qđ eēt ĩpoſſibi-
le nobis adimplere. vñ Ber. Maledict⁹ hō q̄
dicit deū p̄cepiſſe ĩpoſſibile. Un̄ ſi talis habe
ret tātā volūtatē ꝯtinēdi quātā hꝫ vinū ſuū
in vaſe cuſtodiēdi ⁊ cū tāta diligētia obſtrue
ret ſenſus coꝛporis cū ſentit ſe per occaſionē
ſenſuū tentari carnaliter cū quāta diligētia
obſtruit foꝛamen vaſis repleti vino cū ſentit
vinū exire vł ſtillare de illo: đ facili ꝯtineret.
Hoc pꝫ ēt ex hoc q̄ ſi ſciret vno actu luxurie de-
beret ꝑdere oīa bona tp̄alia ſua: vel ſciret ſe
amiſſuꝫ pedē vel manū vł ambos oculos: vł
ſciret ſibi p̄paratū ignē lētū ĩ quo deberet cre
mari: ſicut. b. Laurēti⁹ ĩ craticula oīno abſti-
neret ⁊ nūq̄ vſq̄ ad moꝛtē aliquē actū luxu-
rie ſciēter ⁊ voluntarie ꝑpetraret. Sexti ſunt
guloſi ĩ delitijs aſſueti ⁊ nutriti a iuuentute:
tales ēt vt frequēter recidiuāt. Hoc pꝫ ĩ filijs
iſrł q̄s dñs pauit in deſerto māna ⁊ dixerūt.
Aia noſtra nauſeat ſuper cibo iſto da nobis
carnes ⁊ ēt murmurātes dixerūt. Nu. xj. Re
coꝛdamur piſciū quos comedebam⁹ ĩ egypto
⁊ peponū ⁊ ceparum allei ⁊ poꝛri ⁊c. Et cupie
rūt ea q̄ reliquerāt exeūdo de egypto ⁊ ideo oc
ciſi ſunt in deſerto. ps. Adhuc eſce eoꝝ erāt in
oꝛe ipſoꝝ: ⁊ ira dei deſcēdit ſuper eos. et voca
uit moyſes locū illū ſepulturā ꝯcupiſcētie. Jbi
em̄ ſepeliuit moyſes ppłꝫ qui deſiderauit car
nes ſic timēdū ē de guloſis q̄modo redeūt ad
crapulā ⁊ ebꝛietatē ſuā: ſicut illi q̄ in. xl. peni-
tuerūt ⁊ ĩ paſcha cōicauerūt: ⁊ iā ecōuerſo ad
tabernas vadūt ⁊ ſe inebꝛiāt ⁊ ſic deū expel-
lūt. vñ Amb. ĩ li. đ pe. Ebꝛioſus ꝯfundit natu
rā amittit grām: ꝑdit glīā: incurrit dānatio-
nē eternā. Septimi ſunt q̄ aſſueti ſūt iurare
⁊ blaſphemare tales ⁊ ſi q̄nq̄ peniteāt tñ cito
recidiuāt. vñ Ariſt. vij. ethi. Difficile ē reſiſte
re cōſuetudini q̄ aſſimilat̃ nature. vñ ideꝫ. ij.
eth. Ex actu multotiēs iterato fit habitus: ⁊
tales ſic iurātes ⁊ blaſphemātes replebunt̃
oī iniq̄tate. vñ Eccle. xxiij. Uir multū iurans
replebit̃ iniquitate ⁊ nō recedet a domo ei⁹
plaga. ¶ Octaui ſunt ſuperbi q̄ etiā vix vel
nunq̄ ſupbiā deponūt ⁊ ſi q̄nq̄ ad tēpus de
ponūt: tñ ſibi reaſſumūt vt pꝫ in illis qui in
xl. deponūt ſupbū habitū. ſ. longas manicas
⁊ ſciſſuras: ſꝫ poſt feſtū paſche immediate re
aſſumunt. Un̄ dicit quedā mulier ad quendā
bonū virū. Dñe quid valet cōfeſſio mea: ego
cōfiteoꝛ de ſuperbo habitu ⁊ tñ eaſdē veſtes
adhuc in camera mea retineo ⁊ deſiſtere nō
intendo: ⁊ talis cōfeſſio nihil prodeſt que nō
fit cum firmo pꝛopoſito emendandi. Et iſta
octo genera hominū vix vel raro ſe emēdāt.

Dominica pꝛima poſt octauas paſche.
Sermo. lix. De pꝛelatis ⁊ ſubditis.

EGo ſum paſtoꝛ bon⁹ Joan. x.
Sciēdū q̄ ꝑ paſtorē ĩ pñti
euāgelio intelligit̃ p̄lat⁹: ⁊ ꝑ oues
intelliguntur ſubditi. Un̄ hic tria
ſunt dicēda. Pꝛimo q̄d tenentur
p̄lati ſubditis. Scđo q̄uo oēs hoīes ſūt ſiles.
Tertio q̄d ſubditi tenent̃ p̄latis. Quantū ad
pꝛimū ſciēdū q̄ p̄lati tenent̃ tria ſubditꝫ. Pꝛi
mū ē vt terrā ſuā ⁊ ſubditos ſuos defendant
q2 gladi⁹ datus eſt eis ad hoc vt vcꝫ pp̄łos ⁊
ſubditos ⁊ termios a deo ſibi cōmiſſos ſollici
te ⁊ ꝓ poſſe defendāt ⁊ hoīes pacifice viuere
cōpellāt defendēdo ecctiā exteri⁹ a paganis
⁊ ab ĩfidelib⁹ ac hereticis: interi⁹ a p̄donib⁹:
maleficꝫ ⁊ hmōi. Jtē ꝓtegēdo viduas ⁊ oꝛpha
nos ⁊ ſacerdotes ⁊ religioſos q̄ ſeipſos tueri
nō pñt. vñ. ij. Mach. vj. Uidit machabe⁹ extē-
diſſe manū Hieremie ⁊ dediſſe gladiū aureꝫ
inde dicētē ſibi. accipe gladiū ſctm̄ a deo quo
deijcies aduerſarios ppłi mei iſrł. Dicit enꝫ
gladiū ſctm̄ nō q̄ gladi⁹ ſit ſctus: ſꝫ ſctm̄ facit
bñ vtētē: vt Carolū Hērt. Ludo. ⁊ ſic de alijs
Sciēdū q̄ rectoꝛes ad hoc ſtatuti ſūt vt vnuſ
q̄ſq̄ terrā ſibi ſubiectā ĩ pace teneat: q2 ſi eēt
terra alicui⁹ p̄ncipis ita āpla q̄ ⁊ vltra mare
ſe extēderet tūc de oīb⁹ pctis q̄ fierēt ĩ ea ꝑ rap
toꝛes ⁊ alios maleſactoꝛes q̄b⁹ reſiſtere poſſꝫ
redditur⁹ eēt rōnē deo. vñ ſi p̄ſidētes pñt pꝛo
hibere mala ⁊ nō faciūt dānabūt̃. hoc merito
aduertere deberēt iſti p̄lati ⁊ p̄ſidentes q̄ de
ſua potētia ⁊ dignitate neſciūt niſi gl̄iari to-
ta die occupātes ſe ĩ toꝛneamētꝫ venatiōib⁹ ⁊
potatiōib⁹: ⁊ ſic đ alijs mūdi vanitatib⁹ nūq̄:
vł raro ſe occupātes circa paupeꝝ viduarū
clericoꝝ: r̄ligioſoꝝ: oꝛphanoꝝ ⁊ hmōi ꝓtectio
nē. Cū tñ nulla alia de cā de⁹ eis ꝯtulerit talē
ptātē niſi ꝓ tuitiōe eccłie ⁊ pauperū. vñ Nu.
xxv. đt dñs ad moyſen. tolle cūctos p̄ncipes
ppłi ⁊ ſuſpēde eos ꝫ ſolē ĩ patibul̃. ⁊ hoc dico
fm̄ gl. q2 vł erāt auctoꝛes illi⁹ pctī ppłi: vł q2
nō ꝓhibuerūt. Scđꝫ ē irrq̄ tenent̃ dñi ſubditꝫ
ſi ſaluari volūt vt ſint ipſis clemētes ſic deū
volūt ſibi hr̄e clemētē: q2 ſi q̄s cupit deū ſibi
eſſe ꝓpitiū nō crudelē: ita ipſe ſuo ſubdito dꝫ
eſſe. vñ Sen. Sic cū inferioꝛi viuas quēadmo
dū ſuperioꝛē tecū viuere velis. vñ. b. Jo. bap.
requiſit⁹ a militib⁹ q̄d facere deberēt rñdit.
Neminē ꝯcutiatis nemini calūniā faciatis ⁊
eſtote ꝯtēti ſtipēdijs vr̄is. ¶ Querit̃ vtꝝ dñs
poſſit aliq̄d vltra cēſuꝫ debitū a ſubditis exi-
gere vł recipe. Rñdeo q̄ ex cauſis rōnabilib⁹

pōt vltra cēſū debitū petere moderatū auxi-
liū ⁊ ſubſidium a ſubditis dūmō hoc petat ſi
ne coactiōe. Prima cā eſt, ꝑ defenſiōe p̄rie vt
cum patria iniuſte ab hoſtib⁹ innaditur: tūc
em̄ ſubditi nō ſolū tenent̄ res ſuas impartiri
ſ3 ēt tenent̄ ad hoc corporaliter laborare. Se
cūdo ſi ſit capi⁹ in iuſto bello. Tertio ſi ex iuſ
ſu principis vel pape debeat ire ꝯ hereticos
vel pagāos. Quarta cā ē ſi debeat vel velit fi
liū militare vel filiā deſpōſare. In oib⁹. his ⁊
ſilibus pōt licite a ſubditis petere ſubſidiū
moderatū: ſ3 ſi dñs vult ludere in aleis vel ſe
exercere i aliis vanitatib⁹ ꝓpter tales cās nō
l3 qcq̄ exigere ⁊ ſi exigit t̄r reſtituere ꝯ3 Gut.
eē de ꝯſue. i ſi. Sciēdū ꝙ q̄ vltra debitū cēſum
accipiūt a ſubditis niſi i caſib⁹ ꝯceſſis ⁊ iā enu
meratis ꝓditores dñr. ⁊ rō ē: qꝛ eādē fidē dñs
d3 ſubdito q̄ ſubdit⁹ dño ſ3 ſi ſubdit⁹ capi fa-
ceret dñm vel aliud malū ei īferret diceret̄ ꝓ
ditor ſic ē de dño q̄ ad deū: ſ3 diceres ſi nō eēt
me⁹ ſubdit⁹ nō facerē. Rñſio. Iō nō ē tibi ꝯmiſ
ſus a dño vt eū ſpolies ⁊ exactiōes ſ3 vt eū ꝓ
tegas: ⁊ talis ē dñatio diabolica q̄ affligit ſub
ditos ſuos ſibi ſeruiētes. Itē tales iudiciū
dei ſine mīa merēt̄: qꝛ talē ſe exhibet eis dñs
ieſus q̄les ipſi exhibuerūt ſe ſuis ſubditis. vñ
Lu. vi. Eadē mēſura q̄ mēſi fueritis remettet̄
vobis. ℟ Exēplū legit̄ q̄dā miles habuit pa-
trē ⁊ matrē q̄ multū fuerūt miſericordes ⁊ ti
mētes deū ſ3 defūctis parētib⁹ fili⁹ effect⁹ ē op
p̄ſſor ſubditoꝝ ⁊ paupeꝝ ⁊ cū argueret̄ ab ami
cis ⁊ religioſis q̄re ita ſpoliaret ſubditos ſuos
Rñdit oues nr̄e ſūt: iō dēbem⁹ eas tōdere ⁊ vti
eis. Tādē de⁹ volēs eū ab hoc errore reuocare
ꝓpter ſeruitiū qđ i iuuētute deo exhibuit mi
ſit ad eū āgelū q̄ rapto eo oñdit ei pulchꝛū pa
latiū i quo erāt hoies veſtiti aureis veſtib⁹ ⁊
cātabāt dulciſſime ⁊ oia gña organoꝝ audie
bant̄ i illo palatio: q̄ audiēs tm̄ gaudiū pala
tiū volebat ītrare ⁊ repulſus eſt a cuſtode por
te dicēte. Quō vis itrare illud mūdiſſimū pa
latiū ⁊ pulcherrimū cū habeas veſtē ſāguino-
lētā. q̄ cū reſpexiſſet vidit reſꝑſum ſanguine:
cui āgel⁹. Iſte ē ſanguis ⁊ labor paupeꝝ quē
tu violēter ⁊ ſine iure exactionādo a ſubditis
accepiſti. Si igit̄ vis itrare illud palatiū reñ
cias a te iſtā veſtē: q̄ ad ſe rediēs vitā i meli⁹
ꝯmutauit ⁊ oia iniuſte recepta reſtituit: ⁊ poſt
ea eis multū miſericors fuit ⁊ tādē vitā i bo-
no finiuit. Tertiū ꝙ dñt eē timētes deū ⁊ hūi
les ad ꝓximū. dico ꝙ mltū dñt timere deū ip̄i
p̄lati: qꝛ qñ ſubditi peccāt: tūc ipſi puniunt̄ i
pñti ꝓ ſuis exceſſib⁹: ſ3 null⁹ ē q̄ dñis ⁊ p̄latis
audet ꝟitatē dicere vl̄ eoꝝ exceſſ⁹ punire. ſed
oia duriſſimo dei iudicio reſeruāt̄. ſap̄. vi. Iu
diciū duriſſimū fiet his q̄ p̄ſunt. rō: qꝛ tūc de⁹
nihil curat d̄ dignitate aut nobilitate aut po

teſtate: ſicut nec de īfirmo leproſo: qꝛ de⁹ non
eſt acceptor perſonaꝝ: ſed vnūquēq̄ iudicat
ſm opa ſua ⁊ merita: ſ3 q̄tū ad ꝓximos ⁊ ſub
ditos p̄lati debēt eſſe humiles: ſic ꝙ nō debēt
ſpernere ſubditos ꝓpter paupertatē. vñ Gre.
Oēs fratres ſum⁹ vni⁹ imperatoris poteſta-
te cōditi ⁊ ſanguine redēpti. ⁊ idcirco fratres
nr̄os q̄uiſlibet paupes ⁊ abiectos i nullo de-
ſpicere debem⁹. ℒ Sed q̄tū ad ſcđz ſciēdū ꝙ
hoies tā nobil' q̄ igbilis tā iuuenes q̄ ſenes
ſunt ſiles in q̄tuor ⁊ iſta ſilitudo d3 eē cā di-
lectionis adinuicē. Pimo qꝛ de⁹ nos omnes
creauit. p̄s. Ipſe fecit nos ⁊ nō ipſi nos. Ergo
de⁹ eſt pater oim nr̄m ſm dictū xp̄i in euāge
lio vbi dicit. vnius em̄ eſt pater veſter ⁊c. Itē
in euāgelio Iohā. 8t. Oēs em̄ vos f̄res eſtis.
Itē ab adā oēs nati ſum⁹: ⁊ de eodē limo oēs
formati ſum⁹. Scđo qꝛ nudi nati ſum⁹. Iob.
i. Nudus egreſſus ſu3 de vtero mr̄is mee ⁊c.
Diuiſſim⁹ rex mūdi paup̱ior nat⁹ eſt q̄ pau-
perrim⁹ hoim mūdi mortu⁹ ſit. Hoc ꝓbat̄: qꝛ
q̄tūcūq̄ paup̱ morit̄ aliquid poſt ſe relinquit
imo ad min⁹ panniculos aliquos q̄bus tege
bat nuditatē ſuā: vel ſtramina aliq̄ ſup̱ q̄bus
dormiebat: ſ3 diuiſſim⁹ rex mūdi nullū hoꝝ ſe
cū portauit: ſ3 nud⁹ de vtero matris hūc mū-
dū itrauit: ergo oēs quo ad natiuitatē ſum⁹
ſiles ⁊ ꝯñr fratres. Tertiū eſt ꝙ oēs ſum⁹ bre
ues vite. Iob. xiiij. Breues dies hois ſunt.
Hoc intelligit̄ tā de diuitib⁹ q̄ de pauperi-
bus: qꝛ q̄tūcūq̄ q̄s ſit diues ſiue nobilis ſiue
potens ſup̱ alios: tñ nō h3 ſecuritatē. vite q̄-
uis q̄ſq̄ eſtimet ſe hr̄e Lu. xij. Stulte hac no
cte repetēt aīaz tuā ⁊c. Et inſup̱ oēs eūdē finē
hēbūt: qꝛ oēs tā diuites q̄ paup̱es erūt cib⁹
ꝟmiū ⁊ vertent̄ in cadauer fetidū. Si hoc vis
ꝓbare vade ad oſſa mortuoꝝ ⁊ oſtēde mihi q̄
ſunt nobiliū vel ruſticoꝝ ſed nulla eſt differē
tia: qꝛ oēs hēbim⁹ eūdē finē. Quartum ꝙ oēs
hoies tā diuites q̄ paup̱es: tā dñi q̄ ſubditi
tā dñe q̄ āncille ⁊ tā dñi q̄ ſerui ſtabūt añ tri-
bunal xp̄i. Ap̄ls. ij. Coꝝ. v. Oēs nos māifeſta
re o3 añ tribunal xp̄i: vt referat vnuſq̄ſq̄ ꝓut
geſſit i corpore ſuo ſiue bonū ſiue malū. Ex
his p3 ꝙ oēs ſum⁹ f̄res: ergo fraterna dile-
ctio ⁊ fidelitas d3 eē inter nos: ex quo oēs fra
tres ſum⁹. S3 cōtra hoc faciūt q̄ paup̱es pro
pter paup̱tatē deſpiciūt vl̄ defectuoſos ſubſā
nāt: qꝛ i hoc deū offēdūt multū. Mat. xxv. Qđ
vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis. Exē
plū de quodā diuite q̄ ſpernebat̄ pauperes.
Legitur ꝙ quidā diues aduocat⁹ qui de pau
pertate deuenit ad magnas diuitias tāte ſu
p̱bie fuit ꝙ ꝓpt̄ ſuā ſublimitatē ⁊ ſup̱biā loq̄
de paup̱ib⁹ d̄dignabat̄: q̄ diuino iudicio ad tā
tā cecidit miſeriā ꝙ īfirmat⁹ ſe viſitātib⁹ rñſi
dabat ſe eē cattū. vñ ēt ſeip̄m ſub lecto ⁊ ſub

ſcāno abſcondebat ſicut cattus.⁊ qn̄ interro-
gat⁹ fuit cur hoc faceret. Rn̄dit ego ſum cat-
tus:⁊ ſic ſine oī ꝯtritiōe ⁊ ꝯfeſſione obijt. W
Sed quantū ad tertiū ſciēdū ꝙ ſubditi tenē-
tur in iria dn̄is. Pꝛio vt ſint eis fideles in cor
pore ne eos tradāt.nā hoc eſſet peccatū iude
q̄ xp̄m dn̄m ſuum tradidit. Itē debēt eis eſſe
fideles in rebus tꝑalibus vt ꝑueniant dāna
dn̄orum ſuorum vbi poſſunt ⁊ bona eorū eis
augmētēt. Item in aīa debēt ipſis eē fideles
ne aliqđ malum ipſis conſulant cōtra qđ fa-
ciunt illi q̄ cōſulūt dn̄is vn̄ ledūtur alij in re-
bus:⁊ tales tenentur ad reſtōnē:ſi alias non
fuiſſet factum illud malū ſine eoꝝ ꝯſilio:etiā
ſi nullū ex hoc emolumētū cōſecuti ſint Job
xviij. Precipitabit impium ꝯſiliū ſuū. Boni
ꝯſiliarij ſunt vt angeli qui ſemper bona cōſu
lūt:⁊ tales boni conſiliarij habebunt magnā
gloriā cum angelis in celo:qꝛ ſe eiſdē angelis
ſiēs fecerūt dādo bonū ꝯſiliū. Mali vero ꝯſi
liarij ſūt vt āgeli mali q̄ ſemꝑ ꝯſulūt mala et
nociua:⁊ tales mali ꝯſiliarij ꝓpt̄ talia mala
ꝯſilia ardebūt cū demonib⁹ in inferno. Scđꝫ
qđ ſubditi tenenť ſuis dn̄is eē vt ſint eis obe
diētes in licitis:⁊ in q̄bus tenenť eis obedire
qꝛ ſm̄.b. Tho. in ſeculari ꝑtāte obediendum
eſt in licitis:qꝛ oīs ꝑtās a deo eſt.⁊ q̄ ꝑtāti re
ſiſtit ordinatiōi dei reſiſtit. Et hoc ſumiť qđ
vxor teneť obedire marito ſuo i oīb⁹ licitis ⁊
hōeſtis. vn̄ Gen̄.iij. dixit de⁹ ad euā. Sub ꝑtā
te viri eris.⁊ ip̄e dn̄abiť tui. ſilr pueri dn̄t obe
dire ſuis parentib⁹ in licitis ⁊ honeſtis:ſic ēt
ſerui ⁊ ancille tenenť obedire dn̄is ſuis ⁊ ꝯiř
oēs ſubditi:ſiue ſint ciues:ſiue ruſtici tenenť
obedire ſuis ſuꝑiorib⁹ in oīb⁹ licitis ⁊ hone-
ſtis:vn̄ Ber. Quicq̄d vice dei ꝑcipit hō qđ nō
ſit certū diſplicere deo hoc oīno eſt accipiēdū
quaſi ꝑcipiat de⁹. Itē Ber. Obediētia q̄ maio
rib⁹ prebeť deo exhibeť. Tertiū qđ ſubdite te
nenť dn̄is ſuis vel ſuperiorib⁹ eſt ꝙ de debitꝫ
reditibus ſiue de reb⁹ dn̄oꝝ nihil auferre ni-
hil ꝟ detinere debēt:ſed plene ⁊ integre ꝑſol
uere oīa:ꝯ hoc faciūt illi ſubditi q̄ ſciēter ſub
trahunt ⁊ nō plene ꝑſoluūt decimas ⁊ reddi
tus ſuis ſuꝑiorib⁹ ⁊ tales mortalr̄ peccāt ⁊ te
nenť ſatiſfacere ſuis ſuꝑiorib⁹.ſi volūt ꝯſe
qui remiſſionē oīū pctōꝝ ⁊ euchariſtiā digne
recipe. Itē ꝯ hoc faciūt officiales dn̄oꝝ q̄ qn̄q̄
ex vna parte extorquent a ſubditis:⁊ ex alia
ꝑte nō dāt dn̄is ſꝫ ſemꝑ ꝑtē vel totū ſibi reſer
uant ⁊ tales etiā tenenť ad reſtitutionem.

De eadem dominica.

Ego ſū paſtor bon⁹. Hic xp̄s ſeipꝫ
cōmēdat. vn̄ hic eſt dicēdū qn̄ qs
poteſt ſe licite cōmēdare:⁊ qn̄ ē ve
niale:⁊ qn̄ mortale vel etiam nul
lum peccatū. hoc quere infra Ser
mone.cvij.R.

De eadem dominica.

Animam meam pono pro ouibus
meis. Hic eſt dicēdū de charitate
dei quā hꝫ ad nos ⁊ etiā de chari-
tate quā nos ad ipſum hr̄e debe-
mus. Iſtum ſermonem quere in-
fra. Sermo.cxix.P.

Dn̄ica.ij.poſt octa. paſche. Ser.lx. q̄re
antiqui patres tandiu olim vixerunt.

Modicum et nō videbitis
me. Johan. xvi.
Hec v̄ba locut⁹ eſt dn̄s ieſus ante
paſſionē ſuā poſt cenā i illo ſermo
ne quē fecit diſcipulis q̄ icipit. Nō
turbetur cor ⁊c. Legitur aūt hoc euāg. hodie
in quo dn̄s paucis verbis annūciat apoſtolis
triā.ſ.mortē reſurrectionē:⁊aſcenſionē ad pa
trē. de primo ait. Modicū⁊iā nō videbitis me
ſcꝫ poſt mortē vna die ⁊ duab⁹ noctibus dum
fuero in ſepulchro. de ſcđo ſubdit. Iterū modi
cū ⁊ videbitis me.ſ.poſt reſurrectionē.xl.die-
bus q̄bus apparebo vobis. de tertio addit.
Quia vado ad patrē. Sciēdū ꝙ in euang. ſe-
ꝑties reperitur modicū:qꝛ in hac vita ⁊ iā no
ſtris tꝑib⁹ ſeptē etates hoīs ſunt breues ⁊ mo
dice. ¶ Qđ eñ vita nr̄a iam in ꝑſenti ſit mo
dica ⁊ breuis oſtēditur multipliciter. Primo
ꝑ ſacrā ſcripturā. Job.xiiij. Hō nat⁹ de mulie
re breui viuēs tp̄e repleť multis miſerijs. Itē
breues dies hoīs ſunt. vn̄ Jac.iiij. Que ē eñ
vita veſtra vapor ē ad modicū parēs. Sap̄.v.
Nos nati cōtinue deſinim⁹ eſſe. Scđo oſtēdiť
ꝙ vita nr̄a ſit breuis i hoc ꝙ vita cōparatur
reb⁹ que ſunt breuiſſime permanētie. Primo
cōparatur feno. ꝑs. Oīs caro ⁊c. Nā ſicut ho-
die fenū viuet:⁊ cras in clibanū mittitur ſic
homo hodie viuit ⁊ cras moriť ⁊ ſepelitur:et
ſicut flos hodie floret ⁊ cras ōcidet ⁊ areſcet:
ſic homo in iuuētute floret ⁊ in ſenio areſcit
ſꝫ in morte decidet ⁊ in puluerē reuerteť. Itē
vita nr̄a eſt tāq̄ fluui⁹ ꝑtrāſiēs ⁊ tāq̄ nauis
ꝑcurrēs. Gre. in regiſ. Noſtra vita nauigāti
ſimis eſt. Is nāq̄ q̄ nauigat ſtet:ſedeat:iaceat
ſemꝑ vadit:qꝛ impulſu nauis duciť. Ita ergo
⁊ nos ſumus qui ſiue dormiētes:ſiue vigilā-
tes:ſiue iacētes ſiue ambulātes:ſiue nolētes
ſiue volētes:ꝑ momenta temporū ſemꝑ ad fi
nem ducimur. Aug. Uita noſtra nihil eſt niſi
curſus ad mortē i q̄ nemo nec diues nec pau
per nec nobilis nec ignobilis ſtare ꝑmittitur
ſed ſemꝑ dietā vnam quolibet die q̄lq̄ nr̄m
facit. Itē vita nr̄a cōꝑať vmbre:hoc pꝫ ſi ha-
beať reſpect⁹ ad pene iferni eternitatē. vn̄ di
cūt dānati in inferno illud Sap̄.v. Trāſeūt
oīa illa tanq̄ vmbra.⁊ poſt ſubdiť. Nos nati
ꝯtinuo deſinim⁹ eē. Itē vita nr̄a eſt tanq̄ vē-

tus.vñ Job.vij.Memẽto mei dñe qꝛ vẽtus eſt vita mea. Tertio oſtẽdit cõparando vitã noſtrã ad vitã antiquoꝝ patrũ qui in principio mũdi vixerũt. Vñ iã eſt dicendũ ꝙ ꝙ̃diu patres antiqui vixerũt: quare ⁊ quõ poſtmodũ diluuiũ exortũ ſit. Pro q̃ ſciẽdũ ꝙ adã poſtꝙ̃ ipſe expulſus fuit de paradiſo cognouit vxorẽ ſuã Euã. ⁊ pepit ei Cayn: rurſum poſt peperit Abel. Cayn agricola fuit ⁊ Abel paſtor ouiũ. Factũ ẽ poſt mltos dies vt offerret Cayn de fructib⁹ terre mũera dño. Abel vero obtulit de meliorib⁹ greg̃ ſui. Et reſpexit dñs ad Abel ⁊ ad mũera ei⁹. Ad cayn vero ⁊ ad munera ei⁹ nõ reſpexit. Iratuſq; eſt cayn vehemẽter ⁊ dixit ad Abel fratrẽ ſuum. Egrediamur foras. Cũq; eſſent in agro ↄſurrexit cayn aduerſus abel frẽz ſuũ ⁊ occidit eum. Et ait dñs ad Cayn. Ubi eſt Abel frater tu⁹. Qui rñdit Neſcio. Nunq̃d cuſtos frĩs mei ego ſum? Dixit ꝓ de⁹. Quid feciſti: vox ſanguinis frĩs tui Abel clamat ad me de terra. Nũc ãt maledicta erit terra in oꝑe tuo. q̃ aperuit os ſuũ ⁊ ſuſcepit ſãguinẽ fratris tui de manu tua. Dixit aũt Cayn ad dñm. Maior eſt iniq̃tas mea ꝙ̃ vt veniã merear. Et poſt hoc adã vixit cẽtũ triginta annis ⁊ genuit filiũ ⁊ vocauit nomẽ ei⁹ Seth. Legit̃ i hiſtoria ſcholaſtica ꝙ poſt mortem abel adã nõ voluit amodo vxorẽ cognoſcere: ſ; deo iubẽte ꝑ angelũ fregit votũ ⁊ cognouit eã ⁊ genuit Seth. ⁊ dixit. Poſuit mihi de⁹ ſemen aliud ꝑ abel quẽ occidit Cayn. Uixit aũt adã poſtꝙ̃ genuit ſeth octingẽtis annis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Dr̃ aũt in ſcholaſtica hiſtoria adã habuiſſe.xxx. filios ⁊ tot filias ꝑter cayn ⁊ Abel. Et factũ eſt oẽ tp̃s qḋ vixit adã nõgẽti. ⁊.xxx. anni ⁊ mortu⁹ eſt. Uixit q̃q; Seth centũ quinq; annis ⁊ duxit vxorem cu; qua genuit primogenitũ ſuũ Enos: vixit q̃q; Seth poſtꝙ̃ genuit enos octingẽtis ſeptẽ annis: genuitq; filios ⁊ filias. Et facti ſunt oẽs dies ſeth nõgenti.xij. anni ⁊ mortuus eſt. vixit ꝟo Enos.xc. annis ⁊ genuit Caynã. Poſt cui⁹ ortũ vixit octingẽtis.xv. ãnis ⁊ genuit filios ⁊ filias factiq; ſunt oẽs dies Enos nõgẽti q̃nq; anni ⁊ mortuus eſt: vixit quoq; Caynã.lxx. ãnis ⁊ genuit. Malalehel ⁊ vixit Caynã poſtꝙ̃ genuit Malalehel octigẽtis.xl. annis ⁊ genuit filios et filias. Et facti ſunt oẽs dies caynã nõgentidecẽ anni ⁊ mortuus eſt. Uixit autem Malalehel.lxv. annis et genuit Jared: ⁊ vixit Malalehel poſtꝙ̃ genuit Jared octingẽtis.xxx. annis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fcti ſũt oẽs dies malalehel octigẽti nonaginta q̃nq; anni et mortu⁹ eſt. Uixitq; Jared clxij. ãnis ⁊ genuit Enoch ⁊ vixit Jared poſtꝙ̃ genuit enoch octigẽtis ãnis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et facti ſũt oẽs dies Jared nongenti ſexaginta duo anni ⁊ mortu⁹ ẽ. Porro Enoch vixit.lxv. annis ⁊ genuit Mathuſalẽ ⁊ ãbulauit Enoch cũ deo. Uixit aũt Enoch poſtꝙ̃ genuit Mathuſalẽ trecẽtis ãnis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fcti ſũt oẽs dies. Enoch.ccclxv. anni: ⁊ ambulauit cũ deo ⁊ nõ apparuit: qꝛ tulit eũ deus. Uixit q̃q; Mathuſalẽ cẽtũ octoginta ſeptẽ annis ⁊ genuit Lamech ⁊ vixit Mathuſalẽ poſtꝙ̃ gẽuit lamech ſeptigẽtis.lxxxij. annis ⁊ gẽuit filios ⁊ filias. Et facti ſũt oẽs dies Mathuſalẽ nõgẽti.lxix. anni ⁊ mortu⁹ eſt. Uixit aũt Lamech cẽtũ octogintaduob⁹ annis ⁊ genuit Noe. Uixit aũt Lamech poſtq; genuit Noe q̃ngẽtis ⁊ nonaginta quinq; annis ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et facti ſunt oẽs dies Lamech ſeptingẽti ſeptuaginta ſeptẽ annis ⁊ mortuus eſt. Noe vero cũ quingentoꝝ annorũ eẽt genuit Chã Sem ⁊ Japhet. Et cũ multiplicati ſũt hoĩes ⁊ malitia hominũ ſuꝑ t̃rã: tũc dñs iuſſit Noe fabricare archã ⁊ cũ Noe eẽt quigentorũ annorũ iuſſus eſt fabricare archã: ⁊ cũ eſſet ſexcingentorũ annoꝝ tũc intrauit cũ tribus filijs ſuis ⁊ cũ trib⁹ vxorib⁹ filioꝝ ſuoꝝ ⁊ cũ vxore ſua. Tũc apte ſunt cataracte celi ⁊ factũ eſt diluuiũ.xl. dieb⁹ et noctibus ⁊ eleuauerũt archã aq̃. Operuerũtq; aque diluuij terras cẽtu; quinquaginta diebus poſt cẽtũ quiquagita dies decreſceb ãt. Poſt quadragita dies aperiẽs Noe feneſtrã arche emiſit coruũ q̃ nõ eſt reuerſus ſ; mãſit cũ cadauere vno. Poſt emiſit colũbã q̃ eſt reuerſa: qꝛ nõ inuenit vbi pes eius quieſceret Poſt ſeptẽ dies iterũ emiſit colũbã q̃ de ſero reuerſa ẽ portãs ramũ oliue in ore ſuo. Iterũ poſt ſeptẽ dies emiſit colũbã q̃ nõ eſt reuerſa Tunc intellexit Noe ꝙ exiccata eſt terra. tũc dxit dñs ad noe Egredere ꝺ archa tu ⁊ vxor tua ⁊ filij tui ⁊ vxores eoꝝ. Et poſt dixit eis. creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete t̃rã. Et edificauit Noe altare dño ⁊ obtulit ei ſacrificiũ. tũc Noe plãtauit vineã: ⁊ cũ creuiſſet vinũ bibit ⁊ de illo inebriatus eſt: qꝛ nõ nouit fortitudinẽ vini: vixitq; Noe poſt diluuiũ trecẽtis q̃nquaginta annis: ⁊ totũ tp̃s Noe fuerunt nongẽti q̃nquaginta anni: ⁊ ab Adã vſq; ad diluuiũ fuerũt mille ducẽti q̃draginta duo anni: ſ; poſt diluuiũ hoĩes tãdiu ñ vixerũt ſicut ante diluuiũ: qꝛ tũc debilitate ſunt vires herbaꝝ ⁊ fructuũ. ℚ Querit̃ quare antiqui patres tãdiu vixerũt ⁊ iã hoĩes noſtris tꝑib⁹ decreſcũt. ita ꝙ raro inuenit̃ aliq̃s qui ꝑueniat vſq; ad ſeptuageſimũ vel octuageſimũ annũ ſed quaſi oẽs moriunt̃ in iuuẽtute. Reſpõdetur q; ſunt octo cauſe. Pria eſt ẜm Mẽ. de baſſia.ſ. ſuper Geñ. qꝛ ipſa cõplexio erat propinq̃or ade nobiliſſimo viro a deo ſolo creatoꝛ: ſ; nos ſum⁹ ↄcepti ꝺ fragili ⁊ corrupta materia

igiť ⁊c.⁊ cũ hoc ſum⁹ elõgati a pncipio nr̃o.ſ.
ab adã p multũ tp̃s. Exẽplũ de ſonte ⁊ riuu=
lo eius. Nã q̃to riuulus eſt ꝓpinquioꝛ fonti:
tãto magis eſt aqua recẽtioꝛ ⁊ melioꝛ: ſed in
fonte eſt optima.⁊q̃to remoti⁹ fluit a fõte:tã
to magis trepida erit. Itẽ qꝛ de⁹ ẽ creatoꝛ ade
⁊ de⁹ eſt perfectioꝛ in operib⁹ q̃ creatura poſ
ſit eẽ in ſuis operib⁹. Deut.xxxij. Dei pfecta
ſũt opa. Adã em̃ fuit pulcher:foꝛtis ⁊ ſapiẽs:
qꝛ fili⁹ naturaliter aſſimilať parẽtib⁹:⁊ ſi na=
tura p̃t hoc q̃ tũc de⁹ a quo adã imediate fuit
creat⁹:imo adã habuit cognitionẽ ⁊ notitiaȝ
dei cui⁹ p̃ntiã quadã interiori aſpiratiõe cõ=
tẽplabať nõ tñ ita excellenter vt ſancti iaȝ in
patria nec ita in enigmate vt nos mõ in via.
Itẽ adã nouit res factas: qꝛ eis nõia ipoſuit
⁊ ſm ſctm̃ Tho.de aq̃no. Nõia naturis rerũ
cõgruere debẽt:ergo adã ſciuit naturas oim
aialiũ ⁊ herbarũ. Scd̃a cauſa ⁊ conſimilis:qꝛ
plãte ⁊ aialia erãt foꝛtioꝛis nature ⁊ maioꝛi
q̃titatis.vñ Geñ.vj.dꝛ. Erant aũt gygantes
ſup terrã illis dieb⁹.⁊ Num.xiij. Mẽtio fit de
ingẽti botro appoꝛtato de terra ꝓmiſſiõis ad
oſtẽdẽdũ moyſi ⁊ filijs iſrł q̃ erãt i deſerto. Et
ſi in botro cur nõ i alijs ſegetib⁹ ⁊ alijs fructi
b⁹ ſiłe fit? Manifeſte em̃ apparẽt tã ſemp de
die in diẽ fruct⁹ decreſcere.qꝛ añ cẽtũ annos
fruct⁹ maioꝛes ⁊ melioꝛes fuerũt qđ ꝓbať te=
ſtimonio antiquoꝝ ⁊ añceſſoꝛũ nr̃oꝝ: ergo iã
finis mundi appꝛopinq̃t.apł's.j.Coꝝ.x. Nos
ſum⁹ i quos fines ſclоꝝ deuenerũt.vñ etiam
Ariſt.viij.phi. Homo dꝛ minoꝛ mund⁹ ⁊c. Si=
cut ergo qñ incipit ſeneſcere:tũc deficit: ſic et
mund⁹ q̃tomagis fini appꝛopinquat .tanto
pl⁹ incipit deficere in fructib⁹ ⁊ ſegetib⁹. Ter
tia cã:qꝛ nutrimẽtũ antiquoꝝ erat ſimplici⁹
q̃le natura optimũ fecit:⁊ nõ tã artificiale ſi=
cut mõ fit:ꝙ non tã ſalubꝛe q̃ delectabile fit
ex ingenio alicui⁹ artis coq̃narie:qđ cũ appe=
titũ effrenẽ ad exceſſũ ꝓuocat:vires eneruat:
moꝛboſq; multiplicat:⁊ ꝯñr vitã minuit. Se=
ne.i epła. Multos moꝛbos multa fercula fe=
cerũt. Unde Macrobius ꝓbat p quinq; ꝙ
multiplicitas ferculoꝝ nocet nõ ſolũ aie:ſȝ et
coꝛpori. Pꝛimo ꝓbat p hoc:qꝛ aialia vt freq̃n
ter ſunt ſana:qꝛ vtunť ſimplici cibo ⁊ aſſueto
ſue nature ꝯuenienti. Nullo modo libẽter vtũ
tur illis q̃ ſunt ꝯtra ſue nature. Cui⁹ oppoſitũ
hõ rõnalis ſepe facit comedẽdo ⁊ bibẽdo ea q̃
nõ cõpetũt ſue nature:ſed ſolũ ſatiſfaciat de=
lectatiõi ⁊ appetitui. Scd̃o ꝓbat hoc per artẽ
medicinalẽ:qꝛ medici ſuadẽt ifirmis comede
re ⁊ bibere ſimplicẽ cibũ ⁊ potũ ñ diuerſa fer=
cula.ſ.aſſata vel frixa. Et rõ hui⁹ ẽ:qꝛ ſimplex
cibus ⁊ pot⁹ magis eſt digeſtiuus. Et etiã qꝛ
nimis añ repleuerunt ſe diuerſis cibarijs. Et
ſm Ari.ij.ethi. Medicine fiunt per ꝯtria ergo
opȝ eos poſtmodũ abſtinere ⁊ ſimplicẽ cibũ
ſumere. Tertio ꝓbat p hoc.v.g. Si duo hoies
eiuſdẽ ꝯplexionis biberẽt eãdẽ mẽſurã:⁊ vn⁹
biberet diuerſa vina ſimul ⁊ ſemel:tũc citi⁹ in
firmareť ⁊ min⁹ ꝯpeteret ſue nature ille mul
tiplex pot⁹ q̃ iſte q̃ biberet ſimplicẽ potũ:cuȝ
tñ eãdẽ mẽſurã biberũt q̃tũ ad q̃titatẽ. Sic
ſiłe eſt de cibo itelligẽdũ. Quarto ꝓbat per
hoc. Si q̃s ifirmať tũc medici p̃nt eo facili⁹ co
gnoſcere vñ habeat illã ifirmitatẽ q̃ ſi diuer
ſa cibaria comediſſet vł diuerſa pocula bibiſ
ſet. Quinto ꝓbat p hoc:qꝛ natura q̃ eſt vniſoꝛ
mis i opatiõe ſua. Cũ ãt diuerſa ⁊ multiplicia
fercula homo comedat:tũc natura digerit il
lum cibũ q̃ magis eſt digeſtiuus remanente
illo cibo q̃ eſt minus digeſtiu⁹ in ſtomacho.
Et cũ homo guloſus ſupaddit iteꝝ alium ci=
bum ſup cibũ comedendo ⁊ replendo ſe ante
digeſtionẽ:tũc ille cib⁹ qui manet i ſtomacho
indigeſt⁹ fit putridus:ſic ſtomach⁹ coꝛrũpiť:
⁊ cõiter hõ infirmať ⁊ q̃nq; moꝛiť. Unde Señ.
Multa fercula moꝛbos multos fecerũt.vñ ẽt
Sap̃.dꝛ gula plures iterficit q̃ gladi⁹. Ex his
oĩbus p̃ȝ ꝙ vtili⁹ ⁊ ſalubꝛi⁹ eſt etiã q̃tum ad
coꝛp⁹ comedere ſimplicẽ cibũ ⁊ bibere ſimpli
cẽ potũ ⁊ aſſuetũ q̃ inconſuetũ. Sed abſtinẽ=
tia in cibo ⁊ potu ẽ ſanitas coꝛpis ⁊ ꝓlõgatio
vite. Eccłi.xxxvij. Qui abſtinẽs ẽ adijciet vitã.
Vñ ẽt Ari.de regi.pꝛin. Abſtinere a comeſtio
nib⁹ nimijs ⁊ ſupfluitate eſt ſumma medici=
na. Hoc p̃ȝ nõ ſolũ in antiq̃s patrib⁹ q̃ ante
xp̃m fuerũt:ſed etiã in illis qui poſt xp̃ȝ vixe=
rũt.vñ Io.euã.vixit nonagintanouẽ annis:⁊
vixit a paſſiõe xp̃i octoginta ſex ãnis. Itẽ bea
tus Hier.vixit nonagīta octo ãnis. Itẽ btũs
Anto.fuit.xx.annoꝝ qñ heremũ intrauit:⁊ in
heremo vixit octuaginta quinq; annis: ⁊ ſic
totũ tp̃s vite ſue fuerũt centũ q̃nq; anni. Itẽ
beat⁹ Paul⁹ pꝛim⁹ heremita fuit.xvj.annoꝝ
qñ heremũ itrauit ⁊ in heremo vixit nonagin
ta ſeptẽ ãnis:⁊ ſic totũ tp̃s vite ſue fuerũt cẽ=
tũ tredeciȝ ãni. Itẽ p̃ȝ hoc in religioſis ſicut
in carthuſienſib⁹ ⁊ alijs q̃ ꝓpter abſtinẽtiã diu=
ti⁹ viuũt q̃ iſti diuites ſeculares q̃ ſemp ſunt
i delitijs ⁊ voluptatib⁹. Nam tales guloſi oc=
cidũt ſeipſos. Nã plꝛes diuti⁹ viuerẽt ſi i abſti=
nẽtia viuerẽt. Itẽ plꝛes icurrũt diuerſas infir
mitates ſcȝ ꝙ aliqui efficiunť ꝯtcti:aliq̃ hidro
pici aliq̃ paralitici:⁊ ſic de alijs ⁊ hoc ꝓpter vo=
luptatẽ carnis.vñ Hier.in epła. Mater ſani=
tatiſ abſtinẽtia:mater egritudinis voluptas.
Quarta cã ſm Petri.de hallia ẽ.qꝛ antiq̃ mo=
rari ſolebãt i aere puro. Nõ em̃ tot ciuitates
⁊ caſtella cõpacta fuerũt. Hoc tã p̃ȝ etiam in
q̃buſdã ciuitatib⁹ vbi in plateis eſt magn⁹ fe
toꝛ de quo fetoꝛe plures infirmãtur ⁊ eo citi⁹
moꝛiũť. Et ergo ciuitates mũde ſeruãde ſunt

quod valet ꝓ ſanitate ⁊ ꝓlogatiõe vite. Qui
ta cã eſt: qꝛ antiq̄ magis caſti fuerũt: hoc ptꝫ
quia cum fuerunt octoginta vel nonaginta
annoꝝ tunc primo matrimoniũ ꝯtraxerunt
Sed iã noſtris tẽporibus pauci caſte viuũt:
ideo citiꝰ moriunť quod ait Ariſtote. de regi.
princi. Coitꝰ ẽ deſtructio corpis ⁊ abbreuia-
tio vite. Itẽ cõmẽtator de breuitate ⁊ lõgitu-
dine vite dicit. Qui multũ coeũt parũ viuũt
Vñ etiã Grego. in moraľ. Per luxuriã natu-
ra corrũpiť: ſenectus induciť: vita minuitur
⁊ morti appropinquať. Sexta cauſa eſt infe-
ctio ⁊ corruptio elemẽtoꝝ ex peccato iaꝫ aug
mẽtato: ⁊ in futuro augmẽtãdo: qꝛ iniquitas
quotidie ſuperabũdat in mũdo vñ homo cõ-
poſitꝰ eſt ex quatuor elemẽtis. Nã elementũ
aque manifeſtať in ipſis humoribus. elemẽ-
tũ ignis in calore naturali: ⁊ ĩ luce viſiua. ele
mentũ aeris in reſpiratione flatus. elemẽtũ
vero terre ĩ carne ⁊ oſſibꝰ. Et qñ pugna fit in
homine inter q̄tuor elemẽta ex quibꝰ hõ eſt
cõiunctus: tũc hõ diſtemperatur ⁊ infirmať ⁊
moriť. Septima cã eſt forte ex infecundaruꝫ
influẽtia planetarũ. Et ex eadem cauſa olim
peſtilẽtie nõ tã crebres fuerũt vt modo ſunt
Nã ſm Henri. de haſſia. Aſtra diuerſimode
inferiꝰ influũt ſm ꝙ hoies bene vel male ſe
habent ad deum. Octaua cã põt eſſe: qꝛ vnus
puer generat aliũ: qꝛ iã adoleſcentes in ma-
trimoniũ ꝯueniũt: ſicut cũ maſculus ẽ. xviij.
annoꝝ ⁊ puella. xv. tũc pñt cõtrahere ſm ſcri
pturã m̃rimoniũ etiã ſine peccato. Sed olim
diu expectauerũt ſicut ſeth q̄ fuit cẽtũ ⁊ qui-
ꝗ annoꝝ qñ genuit ſuũ p̃mogenitũ. ſ. enos: ſi
militer enoch q̄ adhuc viuit ⁊ raptꝰ ẽ in pa-
radiſum fuit ſexaginta ⁊ quinꝗ annoꝝ quã-
do genuit ſuũ primogenitũ. ſ. mathuſalẽ. Sꝫ
qꝛ iã noſtris tẽporibꝰ parẽtes quaſi in adole
ſcẽtis cõueniũt: ⁊ adhuc debiles ⁊ defectuoſi
ſunt. ſic ⁊ pueri erũt. Ergo primogeniti taliũ
raro ſuperuiuũt nec antiq̄ efficiunť. Quarto
oſtendiť breuitas vite noſtre cõparando eaꝫ
ad eternitatẽ. Minus eñ ẽ vita nr̃a reſpectu
eternitatis: q̄ gutta aq̄ reſpectu mariſ: vel ẽt
momẽtũ oculi. Vñ Remigius ſuper ep̃ľaꝫ ad
Philľ. Tp̄s nr̃m ĩ cõparatiõe eternitatis aut
nihil ẽ aut hora breuiſſima. Q Queriť qua
re tũc diligitur preſens vita tã momẽtanea.
Rñdeť ꝙ carnales homines breuitatẽ ipſius
nõ perpẽdũt. vñ Grego. in morali. Carnales
mẽtes idcirco pñam diligũt: qꝛ vita carnis
q̄ fugitiua ſit minime attendũt. Nã ſi volũ-
tatẽ tranſitus eius aſpicerent hanc etiã pro
ſperitatẽ minime amarẽt. Et hec eſt etiã cã
q̄re mali hoies ſine oĩ timore ꝑpetrãt multa
mala. Greg. li. xiij. moraľ. Reprobi idcirco qui
multa nequiter agũt: qꝛ ſe diutiꝰ viuere arbi
tranť. Sed diceret q̄s: iuuenis ſum: lõgo tp̄e
viuere valeo: ⁊ ĩ ſenectute vitã emẽdabo. Rñ
deť ſm Iſid. ꝙ in rebꝰ humanis nihil certiꝰ
morte ẽ: ⁊ hora mortis nihil incertiꝰ inueniť.
Qđ ſi ſcire deſideras vade ad ſociũ o iuuenis
in extremis iã laborãtẽ: ⁊ q̄ras an propoſuit
mori ĩ tali ſtatu. Rñdebit ñ ꝓpoſui: ſꝫ ĩ ſento
⁊ ſic decipiunť plures. Exẽplũ habemꝰ in iu
uẽcula q̄ in chorea cecidit ⁊ mortua eſt: q̄ nõ
ꝓpoſuit mori qñ ad choreã acceſſit: ſed chori
zare ꝓpoſuit. Aliud exẽplũ đ bibulo q̄ ciphũ
ĩ manu tenẽs ⁊ globũ rotans dixit ter ſoluat
⁊ poſt ludi iterdictionẽ ſubitanea morte mor
tuus ẽ. Et aliꝰ dixit. Certe tibi ludũ dimitto.

De eadem dominica. Sermo. lxj.

De partu mulierum.

Mulier cum parit triſtitiam
habꝫ. Ioãnis. xvj. Ex
qua in verbis premiſſis fit mẽtio
de partu mulierum: tunc in pre-
ſenti ſermone tria ſunt dicenda.
Primo de geſtibus quos mulieres habẽt in
partu. Secundo de dolore parturientium et
de his que moriuntur in partu. Tertio de la
bore quẽ hñt parentes cũ pueris. R Quãtũ
ad primũ ſciẽdum ꝙ inuenio quinꝗ geſtus
quos mulieres hñt tẽpore partus quos xp̄s
etiã habuit ĩ cruce parturiẽs ⁊ redimẽs nos
per paſſionẽ ſuam. Primo veſtes denudant
pre dolore partus. Sic chriſtus expoliatus ⁊
denudatus eſt in cruce vt nobis ſtolã glorie
mereretur. Et alia cogitare debent mulieres
ſcꝫ q̃uo chriſtus extẽſis venis ⁊ expanſis bra
chijs plenus vulneribus ⁊ ſanguinolẽtus ⁊
denudatꝰ pepẽdit ĩ cruce ⁊ ſic offerre dolores
ſuos ipſi xp̄o. Scđo mulieres extẽdũt manꝰ
ſupra capita pre dolore partꝰ. Sic i cruce bra
chia xp̄i tracta ſunt ſuꝑ caput eius: qꝛ expan
ſis brachijs pepẽdit in cruce. Et hoc eſt ſcđm
qđ mulier parturiẽs dꝫ cogitare vt in patiẽ-
tia maneat. Tertio mulieres parturiẽtes na
turaľr ſitiũt. Sic xp̄s i cruce ſitim habuit qñ
obtulerũt ei acetũ ad bibẽdũ cũ felle mixtũ.
Hoc mulier parturiẽs cogitare dꝫ q̃uo xp̄s ĩ
cruce ſitiuit: nec hauſtũ aque hr̃e potuit ⁊ cũ
quanto deſiderio deſiderauit ⁊ ſitiuit nr̃am
ſalutẽ. Et ſic dꝫ eſſe partẽs ⁊ offerre deo dolo
rẽ ſuũ. Quarto qꝛ mulier pregnãs ⁊ ꝑturiẽs
plena ẽ doloribꝰ ⁊ ꝑ anguſtia doloris clamat
Sic xp̄s ꝑturiẽs nos ĩ cruce clamauit pre do
lore: ob cuius clamorẽ ⁊ dolorẽ petre ſciſſe ſũt
terra mota eſt: ⁊ ſol obſcuratꝰ. Quare xp̄s cla
mauit. Rñdeo vt nos ꝑ clamorẽ ſuũ ad cõpa
tiẽdũ ſibi excitaret. Trẽ. j. O vos oẽs q̄ trãſi-
tis per viam attendite ⁊ videte ſi eſt dolor ſi
cut dolor meus. Quinto quod mulier partu
riẽs caput inclinat ⁊ amare flet. ſic chriſtꝰ in

clinato capite pependit i cruce: ⁊ lachrymoſis oculis fleuit: vt nobis inſinuaret ſuã amarã paſſionẽ ⁊ dolorẽ: vt nobis oſtẽderet ꝙ ꝑ triſticiã ⁊ fletuʒ intraturi erimus in celũ. Mat. v. Beati q̃ lugent ⁊c. ¶ Quãtũ ad ſecundaʒ partẽ ſermonis tũc primo querit᷑ vtrũ dolor parturiẽtiũ ſit vehemẽs. Rñdet᷑ ꝙ ſic ⁊ ꝓbat᷑ ꝑ dauid q̃ dicit de penis inferni. Ibi dolores vt parturiẽtis: nõ ꝙ ſit nõ maior pena gehẽne ignis: ſʒ tal' pena cõparat᷑ dolori parturiẽtis propt᷑ vehemẽtiã doloris qm̃ vix ita vehemens dolor inuenit᷑ i pñti vt dolor parturiẽtiũ: vñ Ariſt. ix. aialiũ. Mulieribꝰ tp̃e partꝰ accidit fortiſſimꝰ dolor. Tñ talis dolor nõ ẽ equalis dolor oĩbꝰ mulieribꝰ: qr vna maiorẽ dolorẽ ſẽtit q̃ alia. Itẽ q̃rit᷑ vñ originẽ hʒ ille dolor. Rñdet᷑ a ſupbia prime matris nr̃e eue q̃ occaſionalr eiecit Adã de paradiſo ⁊ vitã abſtulit mundo ⁊ totũ genus hũanũ obligauit ad infernũ. Et hoc totuʒ proceſſit ex ſupbia qr eua credidit ſerpẽti: ⁊ appetijt ſimilitudinẽ dei. ſʒ adã nõ credidit: ſʒ experiri voluit ⁊ cõplacere mulieri ⁊ iõ recepit ⁊ comedit. Sciẽdũ ꝙ adã in duobus peccauit. ſ. in comedẽdo cõtra preceptuʒ dei de fructu vetito: ⁊ ſic inobediens fuit deo Scḋo excuſando ſe ⁊ inculpãdo deũ ⁊ mulierẽ dicens. Mulier quã dediſti mihi i ſocia ⁊c. Eua aũt i q̃tuor peccauit. Primo deitatẽ rapere voluit. ſcḋo fructũ ꝓhibitũ cõedit. Tertio virũ ad peccãdũ prouocauit. Quarto culpã ſuam defendit ⁊ ſe excuſauit ⁊ ſerpẽtẽ inculpauit dicẽs. Serpẽs decepit me. Itẽ querit᷑ quare date ſunt tales erũne mulieribꝰ i partu earũ. Rñdet᷑ ꝙ he pene date ſunt mulieribꝰ vt ſint eis admonitiões ne decetero ſupbiẽt. vñ ſciẽduʒ ꝙ valde deꝰ deteſtat᷑ ſupbiã mulierũ: ⁊ econuerſo valde diligit hũilitatẽ earũ: qḋ ſic ꝓbat᷑ qr nũq̃ aliquod pctm̃ intm̃ punitũ ẽ i mũdo vt pctm̃ eue qḋ ante ſex milia annorũ ꝑpetrauit. ⁊ adhuc hodie ⁊ vſq; in finẽ mũdi in filiabus eue iſta ſupbia punitur. ſic ꝙ nec mulieres iudicia ſecularia exercẽt: nec teſtimoniũ ꝑferre pñt. nec ſacros ordines ſuſcipere: nec predicare: nec audire ꝯfeſſionẽ. Itẽ ꝙ viris ſuis ſubdite ſunt: ⁊ pueros ſuos cũ pondere portãt: ⁊ cũ dolore pariũt: ⁊ ſic de alijs. He penalitates date ſunt mulieribꝰ pro quadã admonitiõe ne aliq̃ femia decetero ꝯ deũ ſupbiat. Nãq; mulier amplꝰ q̃ ꝯtra deũ ſupbit talem mulierẽ deꝰ punire vult poſt hoc tormẽto infernali. vñ Ber. dicit ꝙ ſcītilla gehẽne ignis plus ledit pctõrem q̃ ſi vna dña in labore et in partu plus ꝑſeuerãdo duraret mille ãnis. Itẽ ſciendũ ꝙ humilitas mulierũ valde placet deo. vñ pre oĩbus virtutibus oĩũ ſctõrũ humilitatẽ vnius femine plus remunerauit. ſ. humilitatẽ beate marie virginis: immo etiã oĩbꝰ ꝟtutibꝰ ipſius marie virginis hũilitatẽ quodãmõ ꝓtulit ſicut ipſa de ſe teſtat᷑ dicens Reſpexit humilitatẽ ancille ſue qr ꝑ hac humilitate in matrẽ eã elegit ⁊ pro hac virtute eã ſup oẽs angelos ſctõs i celo exaltauit. Itẽ pro hac ꝟtute laudat᷑ ab angelis ⁊ ſctis i celo ⁊ ab hoĩbꝰ in terris. Luce. ij. Fecit mihi magna q̃ potẽs ẽ. Et ſequit᷑ poſt. Ecce eñ ex hoc beatã me dicẽt oẽs gñatiões. Et q̃ mulier eſt magis hũilis: beate marie ꝟgini in celo vicinior erit: ⁊ q̃ mulier eſt ſupbior erit ei remotior ⁊ lucifero i inferno ꝓpinquior. ¶ Iteʒ querit᷑ qñ mulier in partu morit᷑ vl' imediate poſt partũ vtrũ ei noceat i ſalute aie. Rñr ꝙ q̃tũ ad hoc ꝙ ẽ in puerperio nihil ei obeſt ſi aĩa bñ diſpoſita eſt imo et meliꝰ eſt cõiter loquẽdo qḋ oẽs ſe ꝑparẽt ꝑ ꝯtritionẽ ad ꝯfeſſionẽ ⁊ ſacramẽti pceptionẽ añ partũ: ſʒ illi errãt q̃ dicũt ꝙ mulier i puerperio decedẽs ꝑ velamẽ dei faciez videt ⁊ eſt ꝯ aplm q̃ dicit. Nos deũ videbimꝰ in celo facie ad faciẽ. Quid eñ in celo haberet ſi facie dei careret? vñ Augu. dãnati potiꝰ vellẽt eſſe i inferno ⁊ videre faciẽ dei q̃ i celo ⁊ eiꝰ viſiõe carere. Io. xvij. hec vita eterna vt cognoſcãt te ſolũ verũ deum. Itẽ aliq̃ antiq̃ vetule dicũt. Si mulier i puerperio morit᷑ ⁊ cadauer añ ſepulturã in eccl'iã introducit᷑ ꝙ noceat ei in aia: qḋ ẽ falſiſſimũ ⁊ ſupſtitioſuʒ. Sciẽdũ tñ ꝙ ſi mulier in partu moriẽs adhibuiſſet fidẽ ſupſtitionibꝰ q̃ ꝯtingũt circa mulieres parturiẽtes: hoc ei ꝓculdubio noceret i aia. Vbi gr̃a. Sicut q̃ mulierẽ difficultatẽ habẽtẽ in pariẽdo circũcingũt cũ cingulo viri vt eo leuiꝰ pariat. Itẽ qui cũ gladio euaginato bñdicũt mulieres in puerpio ⁊ exufflãt cãdelas accẽſas i faciẽ earũ qḋ eſt ſupſtitioſum. Itẽ q̃ ponũt puerũ infra ſcãnũ ⁊ ponũt ſcobã infra lectũ mulieris q̃ oia ſũt ſupſtitioſa: ſʒ ſi thꝰ ibi adolet᷑ ſiue accẽdit᷑ lumen ꝯſecratũ vel aq̃ bñdicta ibi aſꝑgit᷑ vel ſignũ crucis ibi fit. talia lʒ ⁊ ſimilia. Querit᷑ qñ mulier aborſum patit᷑ an noceat ei. Rñr ꝙ ſi ipſa nõ eſt rea: ⁊ fecit diligẽtiã ſuã cuſtodiendo ſe propterea nõ dãnabit᷑: tñ ꝓpter cautelã ꝯterere ⁊ cõfiteri dʒ ſi põt: ne ex negligẽtia eiꝰ ꝯtigerit: vel ne occaſionem ſibi ipſi dederit. ſ. latos cingulos portãdo: vl' tunicis ſtrictis ſe ipſaʒ ſtringẽdo: vl' chorizãdo: vl' eq̃tãdo ⁊ ſic de alijs. vñ Alb. mag. ſup Lu. dicit ꝙ motꝰ mulieris duobꝰ tp̃ibꝰ nociuꝰ ẽ. ſ. poſtq̃ nouit ꝯcepit tunc eſt valde mollis mã ⁊ faciliter ledit᷑ Scḋo qñ eſt vicina partui: tũc poſſet ſe ipſaʒ ꝑ motũ ledere ⁊ ſic fetũ occidere: ſʒ vir reꝰ erit de puero ꝙ añ baptiſmũ morit᷑. ſ. ꝟberãdo: vl' trudẽdo: vl' ꝟbis vl' factis ꝑturbãdo vxorẽ ſuã grauiter peccat. Et ẽt mulieres ñ dñt ſe ſup hoc remittere ꝙ ſint impregnate: ⁊ ꝓpea viros ſuos ad

iracūdiā ꝓuocare ſed viros ſuos dnt honora
re ⁊ eis ſpōte obedire. Vñ dicit dñs ad euam
Gen.iij. Sub poteſtate viri eris ⁊c. Et mulier
exiſtēs ꝑtinaciter inobediēs viro ſuo i licitis
cōtēnēs ꝓceptū ei⁹ in his in qb⁹ tenet ſibi obe
dire peccat mortalr ⁊ offēdit deū grauiter. Er
go dnt ſimul pacifice viuere: tūc de⁹ morat cū
eis. ps. In pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹. Sic ecōuerſo cū
ſimul litigāt: tūc diabolus habitat cū eis. Itē
ille grauiter peccāt q̄ occidūt pueros in vtero
matris ſciēter: ſicut ille meretrices q̄ gerūt ſe
ꝓ virgib⁹ cū īpregnate fuerit: ⁊ tūc fetū in vte
ro occidūt. Ve etiā illis antiquis vetulis q̄ ta
lib⁹ dant auxiliū vel cōſiliū ad occidēdū tales
pueros in vtero matris qđ ē maximū pctm̄:
qꝛ quoad aliqđ exuperat homicidiū cuiuſcūq;
primi baptizati. Et rō eſt: qꝛ i puero iſto occi
ditur aīa cū corpe: ſ; i hoīe baptizato occidit
ſolū corp⁹. vñ Mat. x. Nolite timere eos q̄ occi
dūt corp⁹ ⁊c. Et vna aīa ꝑcioſior ē q̄ⁱ mille cor
pora. Aug. Mai⁹ dānū eſt in amiſſione vnius
aīe q̄ⁱ mille corporū. Itē vir ⁊ mulier tpe puer
perij abſtinere debēt ab actu matrimoniali ⁊
etiā añ partū qñ vxor vicina eſt partui: ⁊ etiā
tpe mēſtrui ⁊ ſacris dieb⁹ ⁊ noctib⁹. q̄ vt dicit
Hiero. Tūc cōcipiūt pueri mēbris cōdēnati ⁊
lepſi: ⁊ ſic tūc patebūt pctā parētū. vnde etiā
Aug. Si q̄s mulieri in puerperio cōmiſcet pec
catum valde magnū perpetrat: qꝛ mulieres
qñq; nō pariūt tūc amplr⁹: qꝛ ſemē viri cōmi-
ſcet cū ſanguie mortuo. Ultimo querit vtrū
meritoriū ſit mulierib⁹ ꝙ cū tāto grauamie ⁊
ſollicitudie pueros portāt ⁊ cū dolore pariūt
⁊ cū labore nutriūt? Rñdeo q̄uis talis dolor
mulierū parturiētiū ſit naturalis: tñ ſi mater
ordinat hūc dolorē i deū ⁊ cū patiētia cordis
offert ꝑſurā doloris deo omnipotenti: ⁊ libē
ter ſuffert talē dolorē ꝓpter deū: ſperandū ē
ꝙ per talē dolorē meretur augmentum me
riti ⁊ diminutionē pene purgatorij. vnde exē
plū. Matrona quedā nobilis inſtabat ꝑcib⁹
vt de⁹ daret ſibi hāc grām ꝙ eadē die ⁊ eadē
hora qua xp̄s ꝓ ſalute noſtra mori dignatus
eſt: ⁊ ipa moreret tātāq; penā ſuſtineret quā
tā poſt eū vnq̄ aliquis hoīm ſuſtinuiſſet: qꝛ
ipſa ſpālem grām deuotionē habuit ad paſ-
ſionē xp̄i: qꝛ quilis ferūs abſente marito ſuo
nō iacuit i plumis. Et ſexta ferijs cū nō aude
bat nudis pedib⁹ incedere ob reuerētiā no
bilitatis ſue duos lapillos ad calceos poſuit
vt ſic trāſcēdo ſeipſā lederet ⁊ in hoc paſſio-
nē xp̄i honoraret. Contingit aūt eadē hora
⁊ eadē die qua xp̄s in cruce mortuus eſt ipſa
ꝑgnans parturiēdo puerū tātā penā paſſa
ē: vt iudicio ipectātiū pena ſua penas aliaꝝ
ꝑgnātiū excederet: ⁊ ſic pre nimio dolore de-
functa eſt: ſ; puer quē genuit ſupuixit. Fra-
ter aūt ordinis ꝑdicatoꝝ qui confeſſor ei⁹ ex-
titerat in ſabbato ſctō paſche miſſam ſibi pro
defunctis dicere ꝓponebat. Cū aūt ante alta
re ꝓuolut⁹ ⁊ ad miſſam ſe prepararet: fatiga-
tus vigilijs obdormiuit: cui apparuit mr̄ona
ſupradicta dicēs ei. Nō cātabis mihi miſſam
pro defunctis: ſed gloria in excelſis: qꝛ iā ſum
in regē beatoꝝ. Euigilās frater fidē noluit
ſomno adhibere: volēs miſſam pro defunctis
celebrare. Miſit aūt prior ad ipſum: vt pro ſe
miſſam dici in ꝯuētu diceret: qꝛ ipſe eēt exitu
rus. Qui dū iſtāter peteret vt illā miſſam alt
iniūgeret: noluit ꝑor dicēs: vt miſſā illo die
i ꝯuētu diceret. Qđ cū faceret ꝟ; ꝟbū matro-
ne que ſibi in ſomnis apparuerat ꝯtigit. Nō
eñ ꝓ defunctis cantabat: ſed glīa in excelſis
deo. ¶ Tertio ⁊ vltimo querit vtrū labores
quos hñt parētes in educādo ⁊ nutriēdo pue
ros ſint ei meritorij? Rñdeo ꝙ parētes q̄ filij-
os ſuos educāt tali itētiōe: vt efficiāt bōi xp̄ia
ni ⁊ famuli dei: q̄cq̄d tūc erga illos faciūt to-
tū erit eis meritoriū cū in grā ſunt ⁊ ſine pec
cato mortali. Ergo mater q̄tiens lactat pue-
rū ſuū ⁊ quotiēs inq̄etat a puero ⁊ q̄tiēs por-
tat vl' balneat vt q̄cūq; puero adminiſtrat ſi
meret. vnde aplš ad Ro. viij. Scim⁹ q̄m dili-
gētib⁹ deū oīa cooperat in bonū. Ex qb⁹ pꝫ ꝙ
parētes pñt mereri in ſuis filijs glīam ſempi
ternā: vl' etiā eternā dānationē: ergo pueri a
parētibus informādi ſunt in his q̄ ſpectant
ad ſalutē. ſ. Pr̄ noſter. Aue maria ⁊ ſymbolū
⁊ decē ꝓcepta ⁊ ꝙ eccl'ias viſitēt ⁊ diligēt miſ
ſas ⁊ verbū dei audiāt: ⁊ ſi pueri excedūt tunc
a parētib⁹ corrigēdi ſūt qꝛ oīa pctā que pueri
cōmittunt in parentes redūdabūt ſi eos non
corrigūt. vñ aplš Ro. j. Digni ſunt morte nō
ſolū qui faciunt: ſed etiam qui cōſentiunt fa-
ciētib⁹. Et ſignāter matres debēt lactare pro
prios filios exēplo marie q̄ btā dicta eſt vt hr̄
Luc. ij. Beatus venter qui te ⁊c. Itē propter
meritū: qꝛ quotiens mater puerum lactat: to
tiens meretur eternam gloriam. Et ſi mater
ex infirmitate nō pōt lactare puerū ſuū tūc dꝫ
honeſtā ⁊ pudicā nutricē q̄rere qꝛ pueri vt
cōiter imitant naturā nutricis. Exēplū legit
ꝙ q̄dā nobilis mulier pepit ſil' ⁊ ſemel duos
filios vnū per ſe nutriuit ⁊ aliū nutrici cō-
miſit: qꝛ nō poterat ambos nutrire, et nutrix
nō habuit ſufficiētiā de lacte ꝙ puerū poſſet
bene nutrire: nec etiā libēter reſignauit pue
rū ꝓpt' nutrimētū qđ ipa a parētib⁹ pueri ha
buit: ⁊ poſuit pueꝝ ad porcū vt eū nutriret: q̄
puer nutrit⁹ a porco creuit vſq; dū ablactat⁹
fuerat. Et cū ābo fratres creuiſſent: ⁊ ad ꝑfe
ctā etatē perueniſſent: tūc ad curiā regis ſūt
ꝓmoti. Et primus erat valde curialis: ſ; ſcđs
erat valde ruſticalis ⁊ groſſ⁹: qꝛ in mēſa vaſa

effūdebat:⁊ ſine coclearib⁹ ⁊ cutellis bibebat ⁊ qñ perambulabat viā lutoſam equitando cū alijs: tūc deſcēdit de equo ⁊ leuauit lutū et in hoc ſupra modū delectabať: qđ rex admirās cū eēnt duo germani ſilř ⁊ parētes ꝗ hoc cognouerūt q̄ſierunt a nutrice ⁊ nutrix ſatebatur veritatem: ⁊ tūc cognouerūt cām hui⁹ rei: qꝛ de porco fuit nutritus.

¶De eadem dominica.

Vos aūt ꝯtriſtabimini. Hic ē dicēdū quare deus permittit aliquos bonos hoīes ita acerbiſſime tribulari in preſenti. Iſtū ſermonez quere ante ſer.xxix.O.⁊.X.

¶De eadem dominica.

Mund⁹ autē gaudebit. Hic eſt dicēdū q̄re gaudiū mūdi eſt fugiendum: ⁊ qñ eſt mortale. Et iſtū ſermonē q̄re añ ſer.xxvj.D.⁊.I.

Dñica.iij.poſt octa.paſche.de ꝯcredentibus in deū. Sermo.lxij.

Arguet mūdum de pctō: qꝛ nō crediderūt ī me Jo.xvj. Sciēdū ꝙ plura ſūt gña hoīz ꝗ dicūt ſe ṽbis credere in deū et ſcripture ꝗ deus locut⁹ eſt ꝑ ſe ⁊ ſctōs ſuos: ⁊ tñ factis oppoſitū oſtendūt: ergo merito arguēdi ſunt. Apl's ad Tit.j. Confitenť ore ſe noſſe deū: factis aūt negāt. X Primi ſunt qui nimia ſollicitudine tpalia q̄rūt ⁊ ſemꝑ timēt ſibi deficere ⁊ quaſi adhuc fame perire deberent ꝙ tales nō credūt ṽbis xp̄i pz. Mar.vj. vbi dicit. Nolite ergo ſolliciti eſſe dicētes qđ mādūcabim⁹ aut qđ bibemus aut quo operiemur. Quidā eñ oēm curā ⁊ ſollicitudinez hñt ſuꝑ tpalia cōtinue cogitando qñ tpalia ꝯgregēt ⁊ talis ſollicitudo facit xp̄ianū ſilem pagano. vnde dicit xp̄s. Hec eñ oīa gētes inquirūt. ſed xp̄ianus primo dꝫ querere regnū dei ſcḋm dictū xp̄i. ſed multi ſunt ꝗ raro miſſas audiūt niſi forte in dieb⁹ feſtiuis: cū tñ q̄libet dies naturalis habeat.xxiiij. horas. ⁊ cū expēdit.xxiij. ꝓ corꝑe merito vnā horā ī die deberet expēdere ꝓ ſalute aīe ſue. ſ. audiēdo miſſā ⁊ tūc ꝓſperareť ſibi in oīb⁹ faciēdis ⁊ omittēdis. Eſt ergo laudabilis cōſuetudo ꝙ q̄libet ſiue ſit in via ſiue in peregrinatiōe vel ī ciuitate vel vbicūq; locoꝝ ꝙ oī die ſi aliquo mō pōt vnā miſſamītegrā audiat ⁊ ſe ideo cū oībus ſuis negocijs recōmēdet vt ſit ip̄e adiutor ⁊ protector ei⁹. Scit eñ pater noſter celeſtis quib⁹ īdigem⁹: ⁊ pōt ſubuenire nobis ⁊ vult ſubuenire: qꝛ bon⁹ ⁊ fidelis pater eſt oīm noſtrū. Et hoc perpendi pōt in ſarracenis ⁊ iudeis ꝗ a lege naturali edocti filijs ſuis ꝓuidēt ⁊ etiā bruta aīalia fetib⁹ ſuis ꝓuidēt. Quomodo ergo pater mīarū filijs ſuis nō ꝓuideret. Ergo ꝗ filios iſrael pauit ī deſerto cū māna qđ pluit de celo. et ꝗ pauit Heliā ꝑ coruū ferētē ei panes: vt hř.iij. Regū.xvij. Ille etiā te paſcet ſi ſibi ꝯfidis. p̄s. Iacta cogitatū tuū in dño ⁊ ipſe te enutriet.j. Petri.v. Oēz ſollicitudinē veſtrā ꝓiicientes in eū: ipſi eñ cura ē de vobis. Noſtrū eñ eſt deo fideliter ſeruire ⁊ ad deū ſpectat nobis de neceſſarijs ꝓuidere. Raban⁹. Serui eſt ſollicitum eſſe quō dño ſuo ſeruiat. Dñi vero eſt cogitare vt ſeruus ſuus neceſſaria habeat. Sed ſi ſeru⁹ de ſeip̄o cogitat ⁊ non de dño nō eſt mirū ſi dominus ei nō prouideat. Sic ⁊ nobis cōtinget ſi volumus dñm deuz noſtrum deſerere ⁊ noſipſos querere. Secūdi ſunt qꝛ peius eſt ꝗ iniuſtas res ſciēter poſſidēt. Vñ dicit xp̄s in euāgelio. Facilius eſt camelū ꝑ foramē acus trāſire q̄ȝ diuitem regnū celoꝝ intrare. qui ſcꝫ iniuſtas res poſſidēt. Aug. Pctm̄ nō dimittiť niſi ablatū reſtituať. Si tales veraciter crederēt vtiq; crederēt ꝙ q̄ȝdiu iniuſtas res poſſidēt priuati ſunt oīm bonoꝝ q̄ in p̄nti ab oīb⁹ fidelibus in eccleſia fiūt ⁊ ꝙ in futuro carebūt deo ⁊ ſocietate oīm ſctōꝝ ⁊ inſuꝑ poſt hāc vitam eternā paupertatē incurrēt. Quis ſane mētꝫ paruo tpe vellet hic eē diues: ⁊ ī futuro ſclo pauper fieri eternalr̃? Et nullomō remediari ſibi pōt nec ꝑ ꝯtritionē nec ꝑ ꝯfeſſionē nec ꝑ aliquā pn̄iaz nec ēt ꝑ q̄cūq; bōa opa niſi iniuſtas res reſtituat. Lꝫ tales ſe ṽbis dicāt crederē ꝙ cū iniuſtis reb⁹ null⁹ ſaluať tñ factꝫ oppoſitū oñdūt cū iniuſtas res reſtituere nolūt: ⁊ tñ ſaluari intēdūt. Tertij ſunt guloſi ⁊ ebrioſi ꝗ in delitijs corporis viuūt q̄ȝuis dicūt ꝙ credūt ṽbis xp̄i ⁊ ſacre ſcripture tñ factis oppoſitū oñdūt cū ī crapul' ⁊ ebrietatib⁹ viuūt. Hoc pꝫ qꝛ xp̄s dicit Luc.vj. Ve vobis ꝗ ſaturati eſtꝫ. Itē dicit ꝑ ꝓphām. ve vobis ꝗ potētes eſtis ad bibēdū vinū vſq; ad ebrietatē. ſi tales crederēt ꝙ guloſi ⁊ ebrioſi ſunt a deo maledicti: quō auderēt ampli⁹ viuere ī crapulis ⁊ ebrietatib⁹? Job.vj. Quis guſtare pōt qđ guſtatū cōfert mortē. q.d. Null⁹ ꝗ hoc ſciret ⁊ firmiter crederet ꝙ ex hoc cibo vľ potu incurreret mortē. Itē. Sap̄.xj. Per ꝗ hō peccat ꝑ hec ⁊ pūieť. Sꝫ tales ꝗ peccāt cū crapula ⁊ ebrietate puniend cū fame ⁊ ſiti ꝑpetua. vñ p̄s. Famē patienť vt canes. Eſa.lxv. Serui mei ꝯmedēt ⁊ vos eſurietis: imo talē eſuriē ſuſtinebunt ꝙ ſcḋz dictū ꝓphete vnuſq̇ſq; carnē brachij ſui comedet. Itē ebrioſi ſuſtinebūt eternā ſitim. Pꝫ Lu.xvj. De diuite ꝗ guttā aque petiuit dicēs. Pater abrahā miſerere mei: ⁊ mitte lazarū vt extremū digiti ſui intingat in aquaz vt refrigeret linguā meā. Et iam vltra mille annos vnā guttā aq̄ petijt nec tñ vnq̄ȝ obti-

nebit. Quis āt potꝰ coꝝ erit q hic in ebrietati
tibꝰ viuūt: oñdit dauid dicēs. Ignis ſulphur
ſpūs ꝓcellaꝝ pars calicis coꝝ. ¶ Vñ etiam le
gitur ꝙ q̄dā noīe Vdo quaſi q̄tidie inebriaba
tur ⁊ in voluptatibꝰ ſue carnis vixit. ſ. in bñ
cōditis dapibꝰ ⁊ ꝑcioſis potibꝰ: atñ aliqñ ali
qua bona opa fecit ꝓpter q̄ bona opa deꝰ mi
ſit āgelū ad eū q̄ admonuit eū ſemel ⁊ bis de
emēdatiōe vite: q̄ ſic nullo mō ſaluari poſſet.
Et tertio admonuit eū angelꝰ ⁊ ſupaddidit.
Si te nō emēdaueris in breui mālā mortē in
ſtinebis. Et ſic angelꝰ diſparuit. Qui tñ ſe ni
hil emēdauit: ſ; in pctīs ſuis vſq̄ꝰ pſeuerauit
⁊ vna nocte ebriꝰ dormitū iuit: ⁊ famulus ſuꝰ
q̄ bonꝰ hō fuit vidit ī nocte aīaꝫ dñi ſui a de
mōibus de corpe extrahi: et ad penas inferni
deduci: ⁊ princeps demonū ſurrexit ⁊ obuiā
illi iuit ⁊ eū fecit collocari ſup ſedē ignitā: ⁊ iuſ
ſit ferri potū cū ſulphure ⁊ igne mixtū ⁊ dedit
ei bibere dicēs. Q̄ in ebrietate vixiſti hic po
tus tuꝰ erit. Et coegerūt eū bibere ⁊ tñ potuꝫ
exhibere nō potuit: q̄ vas illud imediate ecō
uerſo repletū fuit. Poſt priceps demonū fecit
ei ꝑparare balneū de igne pice ⁊ ſulphure mi
xtū in quo ille miſer balneatꝰ ē. Et dixit ei pn
ceps demonū hoc balneū tuū erit: q̄ creatorē
tuū balneādo ⁊ in delitijs viuēdo ſepiꝰ offēdi
ſti. tertio fecit ſibi ꝑparare lectū ⁊ tūc fuit ꝓie
ctus in ꝓfūdā foueā q̄ fuit plēa igne ⁊ fumo
⁊ ſulphure ⁊ fetore: et pricepſ demonū dixit ei
Nūq̄d legiſti ⁊ audiſti ꝙ dñs ꝑ ꝓphetā amos
dicit. Ve q̄ dormitis ī lectis eburneis ⁊ laſciui
tis ī ſtratis vr̄is. S; q̄ tu talis fuiſti: hec erit
redes tua. ſ. illa fouea in ſclꝫ ſeculi. ¶ Quar
ti q̄ arguēdi ſunt ꝙ nō credūt v̄bis xp̄i q̄uis
ore ꝓfiteāt: tñ factis oppoſitū oſtēdūt ſunt ſu
perbi qui hic honores ⁊ exaltationē querūt.
Nā xp̄s dicit in euāg. Lu. xviij. Ois qui ſe ex
altat hūiliabitur. ⁊c. Item dicit ꝑ ꝓphetam.
Ozee. iiij. Gloriā coꝝ in ignominiā ꝯmutabo
Itē dicit cōtra ſupbiā veſtiū cōminādo eiſdē
vt hr̄ Sophie. j. Viſitabo ſup oēs pueros re
gis: ⁊ ſup oēs qui induti ſunt veſte peregrina
Itē ſcd̄ꝫ dictū xp̄i: vt hr̄ Mat. vi. Nēo pōt duo
bus dñis ſeruire. ſ. deo ⁊ mūdo: q̄ nemo pōt
huic mūdo placere ⁊ xp̄o. vñ ap̄ls ad Ga. j. Si
adhuc mundo placerē ſeruꝰ xp̄i nō eſſeꝫ itmo
ſm. b. Ja. Amicitia huiꝰ mūdi inimica ē deo.
vñ Chry. ſup Mat. O q̄ṁ miſerrimꝰ ē mūdus
⁊ miſeri q̄ eū ſequunt. Item de ſuperbis dicit
Aug. in ep̄la. Quē ſuperbū videris eſſe filiuꝫ
diaboli nō dubites. Itē de illis q̄ querūt ⁊ de
ſiderāt ꝑmatū ⁊ poteſtatē ſuper alios habere.
dicit Chry. ſuper Mat. Quicūq̄ deſiderauerit
rit primatū in terra inueniet cōfuſionē ī celo.
nec inter ſeruos xp̄i cōputabit q̄ de primatu
tractauerit: q̄m nō qui maior fuerit ī honore:
ille iuſtior eſt: ſ; q̄ iuſtior fuerit ille maior eſt
Et q̄ iā pdicta firmit ⁊ veraciter crederet quō
auderet ſpliꝰ ſupbire vł honores q̄rere? Quī
ti q̄ arguēdi ſūt ꝙ nō credunt v̄bis xp̄i: q̄uis
ore ꝓfiteāt ſe credere: tñ ī opibꝰ oppoſitū oſtē
dūt: ſunt q̄ nō refrenāt linguā ſuā: hoc pꝫ: q̄
xp̄s dicit in euāgelio: vt hr̄ Mat. xij. De omni
v̄bo ocioſo qd̄ locuti fuerint hoīes reddēt rō
nē ī die iudicij: ⁊ q̄ hoc firmiter crederet vtiq̄
⁊ a multiloquio ⁊ inutilibus verbis ſibi caue
ret: imo nō ſolū ab vtilibꝰ: ſ; multomagis a no
ciuis ⁊ a ſcādaloſis verbis ſibi caueret. Quō
aūt blaſphemi ⁊ maledici q̄ ꝓximis ſuis male
dicūt ⁊ iuratores q̄ ſine cā iurāt ⁊ mēdaces q̄
cū magnis mēdacijs ꝓximos ſuos decipiūt ⁊
ſic eis dāna īferūt q̄bꝰ tenent reſtituere: et ēt
luxurioſi q̄ v̄ba ſcurrilia ⁊ luxurioſa ꝓferunt
cū q̄bꝰ ſe ⁊ alios ad malū ꝓuocāt. Itē irriſores
q̄ ꝓximos deridēt ſeu decipiūt ⁊ ſubſannāt.
Itē detratores q̄ famā ꝓximi denigrāt: ⁊ ſic de
alijs. Si iſti iā p̄dicti firmit crederēt ⁊ attente
aduerterēt dictū xp̄i ꝙ de omni verbo ocioſo
reddituri ſunt rōnē: vtiq̄ ſibi a talibꝰ verbis
nociuis cauerēt. Sexti q̄ arguēdi ſūt ꝙ nō cre
dūt v̄bis xp̄i: ſunt gaudētes in hoc ſeculo ſitr
chorizātes ⁊ ſaliātes: ⁊ ſic de alijs. Quanuis
tales dicunt ꝙ credūt v̄bis xp̄i ⁊ verbis ſacre
ſcripture: tñ oppoſitū oñdunt in factis pꝫ: q̄
xp̄s dicit vt hr̄ Lu. vi. Ve vobis q̄ nūc ridetis
q̄ lugebitis. Itē de gaudētibꝰ in hoc ſeculo
dicit Gre. in quadā omel. Nemo pōt hic gau
dere in hoc ſeculo ⁊ illic regnare cū deo. Item
de chorizātibꝰ dicit aug. Ois motꝰ petulātie
ſaltꝰ ē in ꝓfundū cloace q̄s ſane mētis q̄ hoc
firmiter crederet ⁊ diligēt attēderet auderet
hic breui tpe ridere ⁊ gaudere. vł chorizaf. vñ
eternā triſticiā incurreret? vñ Gre. Preſentia
gaudia ſequūt perpetua lamēta: ergo veraci
ter ſtulti ſunt q̄ illicite gaudēt cū hoc ſeculo
vñ Hiero. Ridere ⁊ gaudere cū hoc ſeculo nō
eſt hoīs ſenlati ſ; demētis: q̄ mūdū cor cum
hoc ſeculo: ſ; cū deo letū ē ⁊ iocūdū. ¶ Septi
mi q̄ arguendi ſunt ꝙ nō credunt verbis xp̄i
ſunt illi q̄ inhonorant parentes ſuos ſicut filij
inobediētes ⁊ ꝓterui: q̄uis tales ſe credere di
cunt deo ⁊ ſacre ſcripture: tñ oppoſitū oñdūt
in hoc ꝙ parētes īhonorāt vt pꝫ Exo. xxj. Qui
maledixerit pr̄i vł matri morte moriat. vñ di
cit glo. morte. ſ. eterna. q̄s āt mētis cōpos ꝓ
pter inhonorationē parētū vellet ꝑuari hono
re ꝑpetuo ⁊ carer eterna glīa? vñ ps. Glīa ⁊ ho
nore coronaſti eū dñe. Et īſup incurrere male
dictionē ⁊ mortē eternā. Unde legit ꝙ quedā
filia matrē ſuā dehoneſtādo ⁊ ꝯtriſtādo pluri
mum ꝓuocauit: tādem filia defuncta eſt ⁊ ſe
pulta in eccleſia: quia diues fuit. Vñ in nocte
audite ſunt voces terribiles: ⁊ cuſtodes eccl'ie

viderũt eã eadẽ nocte exhumari:ꝛ a duob᷒ de
monib᷒ extra eccleſiã trahi:ꝛ audierũt eã cla
mantẽ ꝛ dicẽtẽ. Ue mihi: qꝛ in aĩa ꝛ corpe eter
naliter dãnata ſuz ꝓpter dehoneſtationẽ pa
rentũ meoꝝ: ꝛ de mane extra eccľiaz ꝛ extra ci
miteriũ inuentũ eſt cadauer illð. videat ergo
quilibet hõ ꝙ honoret parẽtes ſuos ꝛ eis obe
diat in licitis exẽplo xp̄i q̃ ſubdit᷒ fuit ioſeph
ꝛ marie mr̄i ei᷒. Lu. ij. Et erat ſubdit᷒ illis. ¶
Octaui ꝛ vltimi q̃ arguẽdi ſunt q̃ nõ credunt
v̄bis xp̄i ꝛ ſacre ſcripture q̃uis ſe dicãt v̄bis
credere: tñ factis oppoſitũ oñdũt: ſunt illi qui
in p̄nti vita nihil volũt pati. Ex hoc pꝫ qꝛ xp̄s
dicit i euãgelio. Arcta eſt via q̃ ducit ad vitã.
Itẽ Lu. xiij. dicit. Cõtẽdite intrare ꝑ anguſtã
portam. Itẽ act. xiiij. Per multas tribulatio
nes opꝫ nos intrare regnũ celoꝝ. Si tales
firmiter crederẽt ꝙ aliter nõ intrabũt in celũ
niſi ꝑ tribulatiões: tũc libẽter aduerſa pate-
rent: ꝛ ſaliẽ ſaluari vellent. Uñ hiere. in epľa.
Libẽs nunc tormẽta patior: vt futura gloria
mihi ſeruet. vñ Iſið. de ſũ. bo. Qui vite future
p̄mia diligẽter excogitat: mala oĩa vite p̄ſen-
tis equanimiter portat: qm̄ ex illius dulcedie
hui᷒ amaritudinẽ tẽperat. Itẽ ꝑ infirmitates
corpis retrahimur a malis. Uñ Hug. li. iij. de
aĩa. Quoſdã p̄ſciens de᷒ multũ peccare poſſe
flagellat eos in infirmitate corpis ne peccẽt:
vt eis vtili᷒ ſit frãgi laborib᷒ ad ſalutẽ q̃ re-
meare incolumes ad dãnationẽ. vnde habeť
exm̄. Quidã laborãs graui ꝛ mala infirmita-
te rogauit ſctm̄ quẽdam ꝓpter familiaritatẽ
quã habebat ad ip̄m ꝛ dilectionẽ vt ſibi ipe-
traret a dño ꝙ a ſua infirmitate curareť: ꝛ fa
cta orõne ſtatim ſenſit ſe curatũ: ꝛ cũ poſtmo
dum ſentiret ſe magis pronũ ad peccandum
cepit cogitare ꝙ forte eẽt ſibi magis vtilis in
firmitas q̃ ſanitas ad cuſtodiã ſui a pctõ ꝛ ad
augmẽtũ meriti ꝛ ꝙ fatuus erat q̃ ſimplici-
ter petierat illã liberationẽ ab egritudie. Uñ
ecõuerſo rogauit ſãctũ illũ vt rogaret deũ vt
daret ſibi qð magis expediret ſibi vľ ſanitatẽ
vel infirmitatez: et ſtatim reuerſa eſt priſtina
infirmitas quã ip̄e gratãter accepit tãq̃ do-
num dei cogitãs eaz ſibi eſſe vtilem ad cuſto
diam ſui et ad augmẽtum meriti.

¶ De eadẽ dñica. Ser. lxiij. de correctione.

ARguet mundum

de peccato. Ioh. xvi. Sciendum ꝙ
ſicut deus arguet pctõres de ſuis
exceſſibus in futuro ſic ꝛ nos debe
mus corripere et admonere nr̄os ꝓximos in
fraterna admonitiõe de eoꝝ exceſſibus. Uñ
in p̄nti ſermõe tria ſunt dicẽda. Primo quõ
debeat fieri fraterna correctio. Scðo declarã
de ſũt aliq̃ue queſtiões de fraterna correctio-
ne. Tertio exemplũ. ¶ Quãtu ad primũ ſciẽ
dũ ꝙ fraterna correctio dꝫ fieri ex charitate ñ
ex indignatiõe vel ex cõtẽptu ꝛ dꝫ fieri cũ vti
litate illius quem corripis: ſic ꝙ non queras
oſtẽtationẽ tue poteſtatis: ſed illius vtilitatẽ.
Itez talis correctio debet fieri cũ lenitate nõ
clamoroſe: alr̄s plus eſſet cõfuſio q̃ correctio.
Matt. xviij. Si peccauerit in te frater tu᷒ cor-
ripe eum inter te ꝛ ipſum ſoluz. Quod autez
correctio fraterna fiat cũ lenitate ꝛ ex chari-
tate: tũc ille q̃ vult corrigere aliũ dꝫ quinq̃ cõ
ſiderationes ſeruare quarũ tres ponit Augu.
ſup mat. vij. Hypocrita eijce primo trabez de
oculo tuo. Reliquas duas ponit Greg. in mo
raľ. Prima eſt ꝙ debet conſiderare ſeipſum: ſi
eſt ei ſimilis. i. ſi in eodẽ peccato vel equali vľ
maiori: tũc maxime ſi pctm̄ eſt notorium non
debet eum corrigere: ſed ip̄z debet pri᷒ emẽ-
dare: ꝛ tũc ad penitẽtiam cõmouere: ꝛ alr̄s poſ-
ſet ſibi dici vt dicitur Roma. ij. Qui alium do
ces teipſum nõ doces? Augu. Iudex i nullo
eoꝝ ſit iudicandus qui in alio iudicare eſt pa
ratus: qui eñ ex officio teneť corrigere delin
quẽtes nõ debet hoc facere in peccato morta
li: ſꝫ ad minus debet prius ꝯfiteri de peccatis
ſuis. Si aũt nõ eſt ei ſimilis: tũc debet ſcðo cõ
ſideraŕ ſi aliq̃ñ fuit ei ſiľis ꝛ tũc ſicut nolebat
deſpici: ſꝫ ꝯpaſſionẽ ſibi impẽdi ſic nec ip̄e dꝫ
fratrẽ ſuũ peccãtẽ ꝛ penitẽtem deſpicere: ſed
ꝯpaſſionẽ ꝛ m̄iaz ei exhibere. Eccľ. viij. Ne de
ſpicias hoĩem ſe auertẽtẽ a pctõ: neq̃ impro
peres ei: memẽto ꝙ omnes ſum᷒ in correptio
ne ſi aũt nõ es ei ſimilis: nec aliquãdo fuiſti ei
ſimilis: tũc debes tertio cogitare ꝙ poſſes ei
fieri ſimilis in futuro ꝛ rõne talis dubij non
debes ſuꝑbire: ſꝫ delinquẽtibus ꝯdeſcendere
i. Coꝛ. x. Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne ca-
dat. Aug. Nemo eſt q̃ ſecur᷒ eẽ poſſit i hac vi
ta q̃ tota tẽtatio nolať. ſi aũt nõ es ei ſiľis nec
vnq̃ fuiſti ei ſiľis: et de dei bõitate cõfidis ꝙ
nũq̃ eris ei ſiľis: tũc debes q̄rto videre ſi ille
qui ſic eſt reprehẽſibilis ſit in aliquo commẽ-
dabilis. ſ. ſ. ille qui hꝫ tot defect᷒ etiã habeat
aliquos ꝓfect᷒ ꝛ tũc rõne illoꝝ bonoꝝ que hꝫ
debes ſupportaŕ eũ i his q̃ min᷒ hꝫ. vñ Apo.
ij. Uolẽs apľs rep̄hẽdere ep̄m epheſioꝝ pri-
mo poſuit quoddã vitiũ qð habuit dicẽs. Ha
beo aduerſuz te pauca: qꝛ charitatẽ tuã pri-
mam reliquiſti: ſed ſtatim ponebat quoddã
bonũ qð habebat dicẽs: ſꝫ hoc habes bonũ qð
odiſti facta nicolaitaꝝ q̃ ꝛ ego odi. Sic ꝛ volẽs
rep̄hẽdere ep̄m ſardis. Primo ponit quẽdam
ſuum defectũ dicẽs. nõ inuenio opera tua ple
na corã deo meo. Deinde ponit ſtatim quen-
dam ſuũ ꝓfectũ dicẽs. ſed habes pauca noĩa
in ſardis q̃ nõ coinquinauerũt veſtimẽta ſua. ec
ce poſtq̃ apľs poſuit illa i q̃b᷒ illi ep̄i erãt rep̄

henſibiles ſtatim ſubiũxit illa in quibus erãt
ↄmẽdabiles: ad inueniẽdum φ ſi aliqs ꝓpter
aliqḋ vitiũ eſt reprehẽdẽdus: ſi tñ hȝ aliqḋ bo
nũ in ſe eſt nihilominus ſupportãdus. Dato
autẽ φ aliqs videaṫ alijs eſſe malus nec hr̃e
aliqḋ bonũ ꝓpter qḋ ſit tolerãdꝰ: tũc dȝ cogi
tare quiꝫ φ ille q̃ ſic videṫ eẽ malus ſorte in
ↄſpectu dei eſt ſibi ĩmmerito preferẽdus. Uñ
ponit exẽplũ ſctũs Greg. de ſancto ſtephano
⁊ de ſctõ paulo. Nam cũ ſctũs Stephanus cõ
ſentiente et adiuuante paulo lapidareṫ: tunc
ſtephanꝰ erat alijs bonꝰ: ⁊ paulꝰ alijs videbaṫ
eſſe malus: ⁊ tñ in ↄſpectu dei paulꝰ q̃ ſic erat
malus ſtephano immerito ⁊ premio fuit ꝓpo
nendus. ¶ Quãtum ad ſcḋam partẽ illꝰ ſer-
monis q̃riṫ vtrũ correctio fraterna ſit in p̃ce-
pto. Rñdeo ſm ſctm̃ Tho. ij. ij. q. xxxiij. In p̃ce
pto eſt: ſed qꝛ preceptũ eſt affirmatiuũ. Ideo
nõ obligat ad ſemꝑ: ſed ꝑ loco ⁊ tꝑe. Unde et
omiſſio eius vno modo eſt pctm̃ mortale. ſ. cũ
formidatur iudiciũ vulgi: vel carnis crucia
tio vl' quodcũqꝫ tꝑale: cũ tñ hoc ita dñetur in
animo φ fratris charitati p̃ponaṫ. Scḋo mõ
omittiṫ cũ pctõ veniali: qñ. ſ. timor et cupidi-
tas facit tardiorẽ ad corrigẽdũ delictũ fratris
nõ tñ ita φ ſi cõſtaret ei φ fratrẽ poſſet a pec-
cato retrahere dimitteret ꝓpter timorẽ vl' cu
piditatẽ quinimo in alo preponit charitatẽ
vt dicit beatus Aug. Tertio fraterna omitti
tur correctio ſine omni pctõ immo meritorie
vñ qñ quis opportunũ tꝑs inq̃rit vl' qñ ꝺ ipis
metuit ne deteriores fiãt: vel ad bonã vitam
alios impediãt ⁊ hmõi. Itẽ ſciẽdũ φ lȝ quis cor
rectio fraterna ſit ſub precepto et ad hãc oẽs
teneamur ꝑ loco ⁊ tꝑe ſicut iã dictũ ẽ: ſunt tñ
quinqꝫ caſus in q̃bus euadimꝰ hoc p̃ceptũ.
Primus caſus cũ non eſt ſpes correctiõis. Uñ
Prou. c. ix. Noli argueṫ irriſorẽ ne forte odiat
te. Scḋs cum timeṫ defunctus ꝓbationis vt
cũ quis de crimine corripiṫ qḋ nõ põt ꝓbari
tũc eñ corripiẽs obligareṫ ad talionẽ ſi defi
ceret in probatiõe. Tertius cum prelato tãq̃
iudici notũ eſt factum. Quartus cum meliori
ope vel eque bono vacare quis itẽdit. Quin-
tus cũ multitudo ⁊ poteſtas eſt in cl'pa. Tũc
enim correctio plus noceret q̃ ꝓdeſſet: quia
mľtitudo difficulter corrigiṫ ⁊ poteſtas. Que
ritur vtrum ſubditi teneãṫ prelatos corrige-
re. Rñdeṫ ſm Tho. ij. ij. q. xxxiij. Subditi non
teneanṫ p̃latos corrigere: nec debẽt corrigere
prelatos correctiõe illa que eſt iuſtitie ꝑ corre
ctionẽ pene: teneanṫ tamẽ correctiõe illa que ẽ
charitatis ſi in eis eſt aliqḋ corrigibile: ita ta
mẽ φ nõ ſit ꝓterua: ſed cũ manſuetudine ⁊ re
uerentia. Corriguntur eñ ⁊ aliqñ aliqui per
monitiões ſibi factas a bonis viris: vnde exẽ
plum legiṫ. Cõuerſus qdã valde religioſus
⁊ cõtẽplatiuus raptus ad iudiciũ vidit duos
viros magnos: vnꝰ erat comes aliꝰ erat ma
gnus prelatus valde accuſari corã dño. Con
tra quos licet multum videreṫ dñs iratus tñ
ad preces aliquoꝝ de illa curia diſtulit ſniaȝ
dicẽs illi ↄuerſo: φ ꝑ abbatẽ ſuũ faceret illos
moneri de correctiõe qḋ factuȝ eſt. Comes er
go ſe corrigẽs timore viſiõis ⁊ in bona pnia
moriẽs. Prelatus aũt paruipẽdẽs viſionẽ ⁊
monitionẽ nec ſe corrigẽs in lecto ſuo ſubita
nea morte mortuus eſt. Queritur an liceat cã
correctiõis alicui cõuitium dicere. Reſpõdeṫ
ſm btm̃ Tho. ij. ij. q. lxxij. Sicut licitũ eſt ali
quẽ verberare: vel in rebꝰ dãnificare cauſa di
ſcipline: ſic etiã põt aliquis alteri quẽ corrige
re debet aliqḋ verbum cõuitioſum dicere. Et
hoc mõ dñs ↄuitiãdo vocauit diſcipulos illos
q̃ iuerunt in emaus: q̃bꝰ apparuit in via poſt
reſurrectionẽ ſtultos dicẽs eis. O ſtulti ⁊ tar
di corde ad credẽ. ⁊c. Nõne ſic oportuit xp̃m
pati ⁊ ita ⁊c. vt hƚ Lu. vlti. Silr ⁊ aplˢ paulꝰ
galathas nominauit inſenſatos dicẽs. O inſen
ſati galathe. Tñ ſicut dicit Augu. Ex magna
neceſſitate obiurgatiões ſunt adhibẽde ⁊ nõ
leuiter ſũt ꝓferende. ¶ Item queriṫ vtrũ hõ
debeat cõtumelias ſibi illatas ſuſtinere? Re
ſpõdeo ſm btm̃ Tho. vt ſupra. Sicut in alijs
iniurijs ſic ⁊ in v̓bis ↄtumelioſis tenemur ha
bere animũ preparatuȝ ad tolerãtiam ſi expe
diẽs fuerit. Quandoqꝫ tñ oportet vt cõtume
liã repellamꝰ. Et hoc ꝓpter tria. Primo q̃deȝ
ꝓpter bonum eius qui contumeliã inſert: vt
videlicet eius audacia reprimaṫ: vt decetero
talia nõ attentet. Scḋo ꝓpter famã noſtrã:
quia quilibet teneṫ defẽdere famaȝ ſuam: qꝛ
ſȝ Aug. Qui famã ſuã negligit crudelis eſt:
quia ſm Sal. Meliꝰ eſt nomẽ bonũ q̃ diuitie
multe. Tertio ꝓpter bonũ mľtoꝝ quoꝝ pro-
fectus ꝓpter ↄtumelias nobis illatas ĩpedi-
retur. Uñ Augu. Duo ſunt tibi neceſſaria: ſcȝ
cõſcientia et fama. Cõſcientia ꝓpter te: fama
propter proximũ. ¶ Sciendum φ prelati ⁊ alij
preſidẽtes qui habẽt ſubditos teneanṫ eos cor
rigere ſi delinquũt al's dãnarenṫ vna cũ ſub-
ditis. Unde legiṫ de ſacerdote Hely. j. Regũ.
iiij. Qui qꝛ nõ correxit filios ſuos inique agẽ
tes punitus eſt hic ꝑ mortem tꝑalem: qꝛ fra-
ctis ceruicibꝰ cadẽs de ſella retrorſum expi-
rauit: ⁊ ſi eſt in inferno nõ inuenimus aliaȝ
cauſam: niſi φ filios nõ correxit vt debuit ꝓ-
pter qḋ dñs eũ ſubitanea morte interfecit. Uñ
cũ filij a parẽtibus ſuis ⁊ laici a prelatis ſuis
reprehẽdunṫ: nequaq̃ ipſi filij ⁊ ſubditi indi-
gnari debẽt. Nã ad hoc teneanṫ prelati: alias
cum ſubditis dãnareñṫ. Unde Ezech. iij. Si di
cente me ad impiũ morte morieris. ſ. pena ſu
perbia auaritia luxuria ⁊c. Et tu nõ annũcia

ueris ei:neqꝫ locut⁹ fueris vt aduertat a via
ſua impia ⁊ viuet:ipſe impi⁹ i iniquitate ſua
morietur:ſanguinem ei⁹ de manu tua requi
ram.Oia peccata que prelati poſſūt corrige=
re ⁊ nō corrigunt eis imputabūtur ⁊ pro eiſ=
dem dānabuntur.ergo Sap̄.vj.dicitur.Iudi
ciumdurissimum fiet qui preſūt.Unde.Greg.
in regiſt.Cum in ſubdito peccatum non corri=
gitur in eos qui preſunt ſententia retorquet.
vnde iterū Gre.Tot perſonas occidim⁹ quot
ad mortē ire quotidie tepidi ⁊ tacētes vide=
mus.¶ Ultimo ſciēdū ꝙ quilibet ſubditus li
benter ⁊ patiēter dꝫ ſuſtinere correctionē pro
ſuis exceſſibus:qꝛ ꝑ hāc purgatoriū ipſius di
minuit.Uñ exēpluꝫ.Erāt duo fratres in mo=
naſterio vno.vnus erat gratioſ⁹ abbati ⁊ cete
ris fratribus:alter aūt nō erat gratioſus:⁊ qcqd
deliquit immediate ab abbate punitū fuit:ſꝫ
alio frequēter pepcit ipſe abbas i ſuis negli
gētijs:qꝛ gratioſus erat oībus.Cōtigit autē
ꝙ illi ambo morerēt.Apparuit aūt ille q gra
tioſus abbati fuit dicēs ſe eſſe in magnis pe
nis:⁊ abbas vbi ē nūc ille īfelix q ptres negli
gētias ꝙ̄ tu cōmiſit:⁊ ille.O pater ipſe nō eſt
infelix nec miſer:qꝛ iā eſt in clara viſiōe dei qꝛ
quicqd hic cū negligētia deliquit immediate
hic punitū fuit ⁊ ſic ſatiſfecit:ſed mihi pater
ſepius pepciſti in meis negligētijs eo ꝙ gra=
tioſus fui tibi ⁊ ceteris fratrib⁹: ergo iaꝫ gra
uiter torqueor i purgatorio:ſꝫ pater ſctē ora
deum pro me ⁊ recommēda me ceteris fratri
bus meis in ſuis miſſis ⁊ orationib⁹:qꝛ valde
affligor in purgatorio.

De eadem dominica.

ARguet mūdū de peccato.Glo ſup
ple qḋ habet.Unde hic dicēdum
eſt quomō quis cōmittit ſeptem
pctā mortalia.quere intra ſermo
ne.ccxlj.I.

De eadem dominica.

ARguet mūdū de iuſtitia.Glo.ſup
ple quā nō habet.Unde dicēdum
eſt hic quomō homo iuſtus debet
inueniri ſi vult ſaluari.Iſtum ſer
mone q̄re īfra ſer.cliiij.E.

Dn̄ica rogationum de orone.Ser.lxiiij.

PEtite ⁊ accipietis
Iohan.xvj.Benignitas ſaluatoris
dei noſtri maior eſt in exaudiēdo
petitiōes filiorꝫ ſuorꝫ ꝙ̄ cuiuſcūqꝫ
filij reſpectu matris vl̄ ecōtra mr̄is ad filiuꝫ
ergo ſi aliqd petierim⁹ a p̄re celeſti vel a xp̄o
vtiqꝫ ip̄e exaudiet.Uñ dicit.Petite ⁊ accipie=
tis.Sꝫ ꝙ̄uis ſēꝑ ſit orandū ſm̄ illud Luc.
xviij.Opꝫ ſemper orare ⁊ non deficere.Spāli
ter tn̄ tp̄s orādi ē ab hac dn̄ica vſqꝫ ad feſtum
pēthecoſtes:⁊ in his dieb⁹ q ſut añ aſcēſionē
hoc pꝫ:qꝛ vocāt dies rogationū in quib⁹ im
plorare debem⁹ di auxiliū ⁊ ſuffragia ſctōꝝ.
Primo vt deus bella ſedeat q in vere frequē
ter fiunt.Scḋo vt teneres fructus cōſeruet ⁊
multiplicet.Tertio vt ad receptionē ſpūſſcti
habilitemur.In tempore aſcēſiōis tēpus orā
di eſt.Cōſueuerūt eñ principes ⁊ reges cū de
nouo recipiūt terras ſuas liberalitatē ſuā oñ
dere ⁊ magna dona militib⁹ ſuis dare.In die
ergo aſcēſiōis cum ſm̄ repreſentationē eccle
ſie rex regum regnū ſuſcepit:liberalitatē ſuā
oſtendit orātes exaudiēdo.ps.Dn̄s exaudiet
me cū clamauero ad eū.Poſt aſcēſionē vero
in oratione expectādus eſt ſpūſſan ctus ſicut
diſcipuli xp̄i fecerūt.vnde Act.i.Hi oēs vnani
miter erāt perſeuerantes in oratione cū mu=
lierib⁹ ⁊ maria matre ieſu ⁊ fratrib⁹ eius:ſic
⁊ nos orare debemus poſt aſcēſionē vt ſpūſā
cto repleamur:⁊ poſt pēthecoſtē tūc orones ⁊
ieiunia ſunt inſtituta:vt deus munera nobis
collata cuſtodiat.ps.Cōfirma hoc de⁹ qḋ ope
ratus ē in nobis.Diuiſio huius ſermōis cōſi
ſtit in duob⁹.Primo excitatur pigritia huma
na cū dicitur.Petite:⁊ fiducia ꝯfirmat cū dr̄
accipietis.Nō autē hortaret vt peterem⁹ niſi
vt exaudire nos vellet vt acciperem⁹:dicit er
go.Petite ⁊ accipietis.hic oſtēdit liberalitas
diuina que ad petēdū nos inuitat dicēs.Pe=
tite.Pauci enim ſunt qui inuitāt vt ab eis pe
tatur.Aug.Nō eñ hortaret vt peterem⁹ niſi
vellet dare.Erubeſcāt humana pigritia:quia
plus vult ille dare ꝙ̄ nos accipere:plus vult
ille miſereri ꝙ̄ nos a miſeria liberari.Unde lo=
quēdo de oratione tunc quatuor ſunt hic di=
cenda.Primo quomō oratio pcellit eleemo
ſynā ⁊ ieiuniū.Scḋo qñ orādū ſit.Tertio vbi
orādū ſit.Quarto quō orādū ſit:⁊ que ſūt im=
pedimēta orationis.I Quātū ad primū tunc
ſciendū eſt ꝙ tria que cōmendant maxime a
deo.ſ.eleemoſyna ieiunium ⁊ orō:tamen orō
pcellit alia duo.Primo in faciente qꝛ debilis
nō pōt ieiunare nec pauꝑ eleemoſynaꝫ dare:
ſꝫ qlibet poteſt orare.ps.Apud te oratio mea
eſt ſemꝑ.Iſido.Orō eſt cordis nō labiorꝫ.Nō
eñ verba deprecātis deus attendit:ſꝫ oran=
tis cor inſpicit ergo mutus pōt orare.vt etiā
hō in agone mortis conſtitutus:qꝛ ſi non ore
tamē corde.Unde queritur vtrum oratio de=
beat eē vocalis.Reſponſio ſm̄.b.Tho.ij.ij.q.
lxxxiij.dicendum ꝙ duplex eſt oratio.ſ.cōis ⁊
ſingularis.Cōmunis oratio eſt que per mini
ſtros eccleſie in perſona toti⁹ fidelis populi
deo offert.⁊ ideo oportet ꝙ talis oratio inno
teſcat toti pp̄lo pro quo offertur ꝙ nō poſſet
fieri niſi eſſet vocalis.Et ideo rationabiliter
inſtitutū ē vt miniſtri eccl'ie hmōi orones ēt

alta voce pnũciet vt ad notitiã oĩm ꝑuenire
poſſint. Oratio ṽo ſingularis ẽ q̃ offerṫ a ſin=
gulari ꝑſona: ⁊ de hmõi orationis neceſſitate
nõ eſt ꝙ ſit vocalis: adiũgiṫ: tñ vox tali orõni
triplici rõne. Primo q̃dã excitãdo interiorem
deuotionẽ qua mẽs orãtis eleueṫ in deũ. qꝛ ꝑ
exteriora ſigna ſiue vocũ ſiue aliorꝝ factorꝝ vt
ſunt genuflectiões: eleuatio manuũ. ꝓſtratio
corporis: ⁊ ſic de aliis q̃ ab extra fiunt moueṫ
mens hoĩs ad ampliorẽ deuotionẽ: ⁊ ideo in
ſingulari oratione tm̃ eſt vocibus ⁊ hmõi ſi=
gnis vocãdũ q̃tum ꝓficit ad excitandũ inte
ri⁹ mentẽ. Si vero mens ꝑ hec diſtrahaṫ vel
qualitercũq; ĩpediaṫ a talib⁹ eſt ceſſandũ qḋ
ꝑcipue cõtingit in illis hoĩb⁹ quorꝝ mẽs ſine
hmõi ſignis eſt ſufficiẽter ad deuotionẽ ꝑpa
rata. Scḋo adiungiṫ vocalis oratio quaſi ad
redditionẽ debiti: vt. ſ. hõ deo ſeruiat totũ il=
lud qḋ hꝫ q deo. i. nõ ſolũ mẽtẽ: ſꝫ ẽt corpe ſer
uiat deo. vñ Oſee vlt. Redde mẽs vitulos la=
biorꝝ nr̃orꝝ. Tertio addiṫ vocalis orõ ex qua
dam redũdãtia ab ala in corp⁹ ex vehementi
affectatiõe ſm̃ illud ps. Letatũ eſt cor meũ ⁊
exultauit lingua mea. Tñ ſciẽdũ ꝙ ſi q̃s obli
garet ad aliquã orõnem ex voto vel ex ſatiſ=
factiõe iniũcta ſibi in ꝯfeſſiõe ꝓ pnĩa: tũc talẽ
orationẽ deberet orare vocaliter ꝓpẽ plenio
rẽ ſatiſfactiõis exhibitionẽ. Scḋo orõ ꝑcellit
ieiuniũ ⁊ eleemoſynã i iocũditate ⁊ honorabi
litate: qꝛ nihil ḋlectabili⁹ vl' honorabili⁹ q̃ lo
qui cũ deo. vñ Aug. ſup ps. lxxxv. Oratio tua
locutio ẽ ad deũ qñ em̃ legis de⁹ tibi loquiṫ
qñ oras cũ deo loq̃ris: ergo in ſignũ hui⁹ mul
ta ſũt officia q̃ aliq̃b⁹ nobilib⁹ cederẽt in de=
dec⁹: ſicut arare in agro vel fodere: ſed orare
cedit hoĩ ad magnũ honorẽ q̃tũcũq; nobilis
ſit ergo ḋbem⁹ cũ magna reuerẽtia orare q̃ſi
locuturi cũ rege celeſti. Tertio orõ ẽt ꝑcellit
in dignitate: qꝛ ſi orõ eo mõ fiat q̃ dꝫ eſt xeniũ
deo valde gratũ ⁊ miniſterio angelorꝝ valde
dignũ. vñ Tho. xij. dixit angel⁹ ad Tho. Qñ
orabas cũ lachrymis ego obtuli orõnẽ tuam
dño. nõ dꝫ hoĩ graue eſſe tale xeniũ mittere
deo cũ angelo nõ ſit graue offerre imo ꝙ pl⁹
eſt ipſe xp̃s inq̃ãtũ hõ offert orationẽ nr̃am
deo ꝓ ri qḋ ſignaṫ in hoc ꝙ diacon⁹ thuribu=
lum tradit ſacerdoti ⁊ ſacerdos thurificat: ſic
xp̃s oratiões eccl'ie deo patri ꝓñtat: q̃ ꝓſenta
tio multũ facit eas valere: q̃uo em̃ hoc a deo
ꝯtẽneret ꝙ a tãto mediatore ei ꝓñtaṫ. Quar
to orõ ꝑcellit eleemoſynã ⁊ ieiunia in appro=
ximatiõe ad deũ: qm̃ q̃ orat facie ad faciẽ ãte
deũ ſe cõſtituit. ps. Reſpice in me ⁊ miſerere
mei. Eleemoſyna em̃ ꝑ manũ paupis mittit
deo: ieiuniũ ꝑ afflictionẽ corporis deo oſtẽdiṫ
ſed orõ ĩmediate deũ ꝓñtẽ alloquiṫ. Quinto
ꝑcellit orõ ieiuniũ ⁊ eleemoſynã: qꝛ eſt valde

lucroſũ ⁊ vtile orare: qḋ põt ex hoc oſtẽdi ꝙ
nihil ẽ ad qḋ orõ valere nõ poſſit. vñ. ij. Para
lip. xx. cũ ignoram⁹ q̃d agere debeam⁹ hoc lo
cũ debem⁹ reſidui vt oculos nr̃os dirigam⁹
ad te. Et hoc ẽ offĩm ex q̃ hõ põt lucrari oĩ tp̃e
in hyeme ⁊ in eſtate i ſereno ⁊ i pluuiali tp̃e ⁊
nocte ⁊ de die: feſtiuis dieb⁹ ⁊ ferialib⁹: in in
firmitate ⁊ ſanitate: in iuuentute ⁊ ſenectute
ſtãdo ⁊ eũdo: in domo ⁊ extra domum: ⁊ q̃nq;
vna hora lucraṫ hõ plus orãdo q̃ regnũ vnũ:
qꝛ modica oratiõe cũ deuota eſt lucratur hõ
regnũ celorꝝ q̃nq; aũt an teq̃ inchoeṫ oratio ẽ
homo in ſtatu dãnationis. Hoc pꝫ in publi=
cano q̃ peccator ad tẽplũ acceſſit ⁊ iuſtificat⁹
de tẽplo receſſit per cõtritionẽ ⁊ deuotã ora=
tionẽ: qñ dixit. De⁹ propiti⁹ eſto michi pctõri
obtinuit remiſſionẽ oĩꝫ pctõrꝝ. Itẽ pꝫ i latrõe
q̃ cũ xp̃o pẽpẽdit i cruce q̃ paradiſum meruit
orõne vl' q̃ dixit. Memẽto mei dñe dũ veneris
in regnũ tuũ: nã rñſum ẽ ei a xp̃o. Hodie me
cũ eris i paradiſo. Quãtũ igiṫ ad ſcḋm. ſ. qñ
orãdũ ſit. Sciẽdũ ꝙ tp̃s orãdi dñs determiat
Lu. xviij. Opꝫ ſꝑ orare ⁊ ñ deficere. Scutũ nõ
dꝫ miles deponere interim ꝙ bellũ durat ita
nec ab oratiõe ceſſandũ eſt vſq; ad mortẽ: qꝛ
bellũ durat vſq; ad mortẽ. vñ Iob. militia eſt
vita hoĩs ſup terrã. Cõtinue em̃ indigemus
dei adiutorio: ⁊ qꝛ nũq̃ i ꝓñti deeſt miſeria iõ
cõtinue indigem⁹ dei mĩa: iõ ſi fieri poſſet cõ
tinue eſſet orãdũ: ⁊ ſup illud. i. Theſ. v. Sine
intermiſſiõe orate dicit glo. Semꝑ orat q̃ ſꝑ
bñ agit. Iuſt⁹ nũq̃ deſinit orare niſi deſinat
eſſe iuſt⁹. k Sꝫ qꝛ aliis opꝫ nos etiã intẽdeṫ
q̃ ſũt corporis: ꝗ ſciẽdũ ꝙ orõni ꝑcipue inten=
dẽdũ eſt: vl' cũ maior eſt neceſſitas vel maior
tẽporis oportunitas. maior neceſſitas orãdi
eſt cũ aliq̃ opa facturi ſum⁹. vñ Hiero. ad pau
li. In principio cuiuſlꝫ operis premitte dñicã
orationẽ ⁊ ſignũ crucis in fronte: ⁊ ſic cõmit=
te te diuino auxilio ⁊c. Sicẽ militẽ ſiue armis
exire ad bellũ nõ recõuenit: ita hoĩ xp̃iano ꝓ
cedere ad quecũq; opa ſine oratione non lꝫ: ꝗ
opa nr̃a orõ dꝫ ꝑuenire vt de⁹ det nobis bo=
nũ effectũ ⁊ ꝓſpitatẽ. ⁊ gratiarũ actio dꝫ ſub
ſeq̃ vt de⁹ laudeṫ de adiutorio nobis collato.
Itẽ neceſſitas orãdi ẽ cũ imminet nobis tri=
bulatio vl' ẽt ꝓximis nr̃is. vñ dñs iminente
paſſiõe ſua ter orauit i mõte oliueti. tp̃s autẽ
orãdi ꝑſonis ſecularib⁹ extra illas horas de
quib⁹ Dauid in ps. Septies in die laudẽ di=
xi tibi. ẽ tp̃s matutinum aut veſpertinũ aut
medie noctis ſacrificiũ adorandũ mane mo=
nemur exẽplo dñi. Mar. i. Diluculo valde ſur
gẽs ieſus egreſſus abijt in deſertũ locũ: ibiq;
orabat. ad orãdũ veſpe. Mat. xiiij. Et dimiſſa
turba aſcẽdit in montẽ ſol⁹ orare: veſpere aũt
facto ſol⁹ erat ibi. orãdũ nocturno tp̃e dat i. o

bis xp̄s exēplū. vt hr̄ Luce. vj. q̄ erat pernoc-
tās ī oratiōe. Itē his trib⁹ tp̄ib⁹ ad orandū
monemur exēplo Dauid q̄ dicit ī p̄s. Uespe
ꝛ mane ꝛ meridie narrabo ꝛ exaudiet vocē
meā. Itē media nocte ſurgebat ād cō. ti. mō
dauid erat rex ſup cūctū pplm iſrl: ꝛ in diuer
ſis occupat⁹: tn̄ illa tria tp̄a p̄cipalr ī orādo
ſeruauit. Et ſignāter q̄ frequēt̄ media nocte
ſurrexit ꝛ deū laudauit: q̄ quō tu te potes ex
cuſare q̄ deū his trib⁹ tp̄ib⁹ nō laudas. Itē
in ſolēnitatib⁹ ꝛ ī dieb⁹ feſtiuis ē magꝭ opor
tunū tp̄s orādi. Cōſueuerūt em̄ principes in
magnis feſtis magna munera dar̄ petētib⁹
ſe. L Quo ad tertiū. ſ. vbi orādū ſit. Notā-
dū q̄ vbiq̄ orandū eſt: cū vbiq̄ ſint pericula
ꝛ vbiq̄ auxilio dei indigem⁹. j. Thi. ij. Uolo
ergo viros orare ī oī loco leuātes puras ma
nus ſine ira ꝛ diſcretiōe. ſilr ꝛ mlieres ī habi
tu ornato cū verecūdia ſobrietate ornātes ſe
nō ī tortis crinib⁹: aut auro: aut margaritis:
vl̄ veſte p̄cioſa: ſꝫ qꝺ decet mulieres p̄mittē-
tes pietatē p bōa opa. Mulier ī ſilētio diſcat
cū oī ſubiectiōe. Docere aūt mlieri ñ p̄mitto
neq̄ dn̄ari ī virū: ſꝫ eſſe ī ſilētio ꝛc. Ex q̄ pꝫ q̄
hō p̄t orare ī oī loco: ī domo ī agro: in eccl̄ia: in
lecto: ꝛ ſic de alijs. Dicit tn̄ ſctūs Tho. ij. ij. q̄
determinat⁹ loc⁹ eligit̄ ad orādū non p̄pter
deū q̄ adorat̄ q̄ ī loco ꝯcludat̄ ſꝫ p̄pt̄ ipſos orā
tes. ꝛ hoc triplici rōne. Pͥo q̄dē p̄pter loci cō
ſiderationē ex quo ſpālē deuotionē cōcipiūt
orātes vt magis exaudiant̄. Scdo p̄pter ſa-
cra myſteria ꝛ alia ſctītatis ſigna q̄ ibi ꝯtinē
tur. Tertio p̄pter ꝯcurſum multoꝝ adoran
tiū ex quo fit or̄o magis exaudibilis ſꝫ illud
Mat. xviij. Ubi duo vl̄ tres ꝯſenſerint ſup ter
rā de oī re quācūq̄ petierit fiet illis a patre
meo q̄ ī celis ē. M Quoad quartū. ſ. quō orā
dū ſit: ꝛ q̄ ſūt ipedimēta or̄onis. ſciēdū q̄ qui
q̄ requirunt̄ ad hoc. ſ. vt oratio nr̄a exaudia
tur: ꝛ ſic p oppoſitū ſunt quinq̄ ipedimēta q̄
re or̄o nr̄a nō exaudiat̄. Primū impedimētū
or̄onis ē pctm̄ orātis. Eſa. j. Cū multiplicaue
ritꝭ or̄ones vr̄as nō exaudiā vos: qꝛ man⁹ ve
ſtre ſanguine plene ſunt. p̄s. Si iniq̄tates aſ
pexi ī corde meo nō exaudiet dn̄s Jo. ix. Sci
mus qm̄ nō exaudit deus pctōres. vn̄ querit̄
vtrū de⁹ exaudiat pctōres. R̄nſio ſm̄ Tho. ij.
ij. q. lxxxiij. Peccator dupl̄r cōſiderat̄. Pͥo in
q̄tū pctōr ſic de⁹ nō exaudit eū: qꝛ deus odit
pctōres. p̄s. Iniquos odio habui. i. pctōres. ſe
cūdo ꝯſiderat̄ q̄tū ad naturā: qꝛ hō ē: ꝛ ſic cū
petit aliqꝺ ſalutare hūiliter tūc ex mīa exau
dit̄ a deo: q̄uis hoc nō meruit apud deū. Sꝫ
pctōr q̄ petit iuuari a deo cū p̄ponit malefa-
cere vl̄ luxuriari vl̄ ſpoliare: ꝛ ſic de alijs. tale
adiutoriū petere a deo eſt pctm̄: qꝛ talis vult
deū inuoluere ſuis delictis: qꝛ ſi de⁹ eū iuua-
ret rūc p̄ceſſ ſui reus eſſet. Ergo deus nō iuuat
ad maleſaciēdū: ſꝫ bn̄ permittit fieri malū: qꝛ
dedit hoī liberꝝ arbitriū. Chry. ſup Mat. Co-
lon⁹ dei ꝯſiliū diaboli nō q̄rit. Colon⁹ aūt dia
boli ē ſi dei auxiliū q̄rit nō inuēiet. vt ſi fur orat
vt p̄ſperet̄: ꝛ fornicator ſibi ſignū crucꝭ facit.
vt nō ꝯp̄rehēdat̄ ꝛ tāto citius capit̄: qꝛ neſcit
de⁹ p̄rocinīū dare criminib⁹. Ergo ex iā dictꝭ
hr̄ q̄ p̄mū qꝺ requirit̄ ad hoc vt or̄o noſtra
exaudiat̄ eſt vt ſit pura ꝛ mūda. Scōm ipedi
mētū or̄onis eſt qn̄ hō cū p̄poſito nō attente
orat. Nō em̄ ſufficit ſine pctō orare niſi et hō
attēte ꝛ deuote oret. j. pet. iiij. Uigilate ī ora-
tiōib⁹. vbi dicit gl. Nō anim⁹ cogitet aliꝺ p̄e
ter illꝺ ſoliū qꝺ p̄cat̄. Aug. in rl̄a. Hoc v̄ſet in
corde qꝺ p̄fert̄ in ore. Matt. vj. Orātes nolite
multū loq̄. qꝛ vnū pater noſter cū attentione
pl⁹ valet q̄ mille ſine attētione. Iſi. Or̄o ſine
deuotiōe eſt quaſi mugitus boum. N Unde
q̄rit̄ vtrū de neceſſitate or̄onis ſit q̄ ſit atten
ta pro quo ſciēdū ſm̄ Tho. in or̄one vocali ē
triplex effect⁹. Prim⁹ effect⁹ eſt mereri a deo
ꝛ ad hūc effectū nō de neceſſitate req̄rit̄ q̄ at
tentio aſſit orationi p totū: vt vis p̄ime intē
tionis q̄ aliq̄s ad orādum accedit ea. ſ. inten-
tiōe: vt velit deuote orare: talis itētio reddit
totā or̄onē meritoriā q̄uis hō vltra volūtatē
diſtrahat̄. Scꝺs effect⁹ or̄onis eſt ipetrare a
deo: ꝛ ad hūc ꝛ iā effectū ſufficit p̄ma intētio
quā de⁹ p̄ncipalr̄ attēdit. Terti⁹ effect⁹ quā
oratio ēt p̄ncipalr̄ efficit eſt q̄dā ſpūalis refe
ctio mētis. Et ad hūc effectū de neceſſitate re
quirit̄ in or̄one attētio. vn̄ dr̄. j. Cor. xiiij. Si
orē lingua mēs mea ſine fructu eſt. Ergo qn̄
hō vult ꝯſequi ſpūalē dulcedinē in ſuis ora
tionib⁹: tūc opꝫ q̄ totā orationē habeāt attē
tionē ꝛ deuotionē. ſed q̄tū ad merēdū ꝛ ad im
petrādū tūc ſufficit prima intētio. Si autem
p̄ma itētio deſit or̄oni neq̄ meritoria eſt neq̄
ipetratiua. Illā em̄ or̄onē de⁹ nō exaudit cui
ille q̄ orat nō intēdit: ſꝫ qn̄ prima intētio orā
tis eſt q̄ libēter vellet deuote orare: ꝛ ea intē
tione incipit tūc vꝫ illa or̄o ad merēdū ꝛ ad
ipetrādū a deo. Ergo ſunt aliqui q̄ qn̄ nō ha-
bēt deuotionē tūc volūt deſiſtere ab or̄one qꝺ
nullo mō faciēdū eſt: etiā ſi hō intm̄ diſtrahe
retur q̄ oporteret ei vnū pater noſter dicere
ꝛ p̄ficere: qꝛ de⁹ reſpicit primā intētionē quā
habuit qn̄ icepit orare. ſ. q̄ libēter deuote ora
re vellet. Sꝫ qn̄ q̄s cū p̄poſito indeuote orat
tunc em̄ nō ipetrat nec mirer̄. Un̄ dicit dn̄s p
prophetam. Populus hic labijs me honorat
cor aūt coꝝ lōge ē a me. Sicut heu plures ſūt
q̄ cū corpe ſtāt in eccleſia ꝛ orāt: ſꝫ cor diſp̄ſuꝫ
eſt quaſi p totū mūdū. vn̄ Iſiꝺ. Quid prodeſt
ſtrepit⁹ labioꝝ vbi cor ē mutū: ergo hoc ē ſm̄
qꝺ req̄rit̄ ad or̄onē vt or̄o fiat cū deuotione

ꝛ attentione

⁊ attẽtiõe. ¶ Tertiũ ĩpedimẽtũ ꝙ oratio nõ exaudiť eſt qñ.petiť qđ nõ eſt expediẽs petẽti. vñ ſm Augu. tria ſunt gña bonoꝝ.ſ.bona infima:media ⁊ ſumma. Bona ĩfima ſũt tpa lia q̃ q̃ſi nihil ſunt. Hiere.iiij. Aſpexit terram ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil ⁊ talia tpalia aut nõ debem᷒ petere aut cũ ꝯditiõe ⁊ cũ moderamine. Ber.in quodã ſer. In petẽdo tpalia cauẽda eſt ſupfluitas ⁊ voluptas. Salo. Prouer. xxx. Mẽdicitatẽ ⁊ diuitias ne dederꝫ mihi: ſꝫ tm̃ victui meo tribue neceſſaria. apl's.j. Thi. vj. Habẽtes alimẽta ⁊ qb᷒ tegamur his contẽti ſimus. De ꝯditiõe ponẽda qñ tpalia petim᷒ dicit Aug. qñ a deo petitis tpalia cum moderamine petite: ⁊ cũ timore illi ꝯmittite: vt ſi pderit det: ſi ſciat obeſſe nõ det qđ obſit vł pſit nouit medic᷒ nõ egrot᷒. Ergo qñcũq; petim᷒ illa q̃ ſunt trãſitoria ſicut res tpales: ſanitatẽ corporis vł liberationẽ a pñtibus tribulatiõib᷒ ſꝫ debem᷒ petere cũ ꝯditiõe: qꝛ hõ petit qñq; aliqđ a deo ſi exaudiret ab eo cẽt ſibi nociuũ ⁊ damnabile. Sicut paup q̃ ꝓpter paupꝛtatẽ ſuã ſaluabiť hic ſi diues fuiſſet forte dãnat᷒ eſſet. Silr infirm᷒ qñq; cum infirmitatib᷒ ſuis ſaluabiť: ſi de᷒ eũ exaudiſſet qñ ꝓ ſanitate corporis petiuit forte dãnatus fuiſſet. ⁊ ſic de alijs. Bõa media ſũt ſpũalia: ⁊ iſta petẽda ſũt cũ attẽtiõe: qꝛ tãto maiora ſunt reſpectu tẽporaliũ q̃to mõs excedit paruũ lapidẽ: ⁊ q̃to ſol excedit ſtellas ⁊ hmõi vt ſunt remiſſio pctõꝝ: ꝟtutes: gratia ⁊ hũilitas: charitas: patiẽtia: pax ⁊ mĩa: ⁊ cui de᷒ talia dederit: mai᷒ ẽ q̃ ſi totũ mundũ ſibi daret. Exẽplũ de btõ petro ⁊ b̃ maria magdalena ⁊ de latrõe q̃ receperũt indulgẽtiã pctõrũ ꝓ toto mũdo. Nec mirũ. Cui ei talia bõa dãtur ſi ꝯſeruanť nequaq̃ dãnabiť: ⁊ amicũ dei ꝯſtituũt: ⁊ ab ĩferno liberãt. ecce q̃tũ differũt a primis bonis.ſ.a tẽporalib᷒ bonis: qꝛ cũ primis.ſ.tpalib᷒ multi dãnanť cũ ſcđis bõis.ſ. ꝟtutib᷒ null᷒ dãnabiť. Bona ſuprema ſunt bona celeſtia: ⁊ illa nõ tm̃ petẽda ſũt cũ attẽtione ⁊ feruore ſicut ſpũalia ſꝫ etiã cũ humilitate ⁊ ſine pſumptione. Cũ hũilitate petũt q̃ de ſuis meritis nõ ꝯfidũt: ſꝫ ĩ mĩam ⁊ bonitatẽ dei. Bern. In petẽdo btitudinẽ elatio ẽ cauẽda: ne tñ q̃ ex ꝓprioꝝ meritoꝝ fiducia reqrat. Vñ dñs nr̃ ieſus xp̃s dicit Lu.xvij. Cum oĩa feceritis q̃ p̃cepta ſunt vobis: dicite ſerui inutiles ſum᷒ qđ debuim᷒ facere fecim᷒. Cauẽda ẽ etiã pſũptio ne ſine nr̃o labore gl'iã velimus hr̃e. De tali pſumptiõe repꝛehẽdũť filij zebedei q̃ ſine labore ⁊ paſſiõe volebãt cũ xp̃o regnare. mat.xx. Neſcitis qđ petatꝫ. Poteſtis bibere calicẽ quẽ ego bibitur᷒ ſũ: ergo tertiũ ꝙ requiriť ad hoc ꝙ orõ noſtra exaudiať eſt vt petam᷒ ea q̃ ſunt ſalutis: qꝛ non ſufficit ꝙ hõ petat ſine pctis ⁊ attẽte ⁊ cũ deuotiõe niſi petat ea q̃ decet xp̃ꝫ dare ⁊ expediat hoĩ recipere. Quartũ ĩpedimẽtũ orationis eſt qñ q̃s cũ heſitatiõe petit ⁊ ſic nihil ĩpetrat. Quia q̃libet q̃ vult ĩpetrare a deo cũ bona fiducia dꝫ ſibi ſupplicaꝛ. Mar.xj. Oĩa q̃cũq; orãtes petitis credite ⁊ accipietis. Jaco.j. Poſtulet ĩ fide nihil heſitãs: q̃ eñ heſitat ſĩlis ẽ fluctui marꝫ q̃ a vẽto mouet ⁊ circũferť. Nõ ergo eſtimet hõ ille ꝙ accipiat aliqđ a dño: qꝛ debem᷒ deũ cũ bona fiducia inuocare in noſtris neceſſitatibus ⁊ tũc vult nobis ſubuenire ĩ oĩ neceſſitate ⁊ tribulatiõe. vñ p̃s. Cũ ip̃o ſuꝫ ĩ tribulatione eripiã eũ ⁊c. Idẽ. Ad dñꝫ cũ tribularer clamaui ⁊ exaudiuit me. In ſignũ hui᷒ tũc xp̃s in cruce habuit man᷒ pforatas dãdo nobis bona ſpũſſcti fortificãdo ⁊ adiuuãdo ⁊ ꝯſeruãdo nos ĩ bono. Quintũ ĩpedimẽtũ orationis ẽ defect᷒ pſeuerãtie in oratiõe. Jacob.v. Multũ ei valet dep̃catio iuſti aſſidua. Apl's ad Rom.xij. Orationib᷒ inſtãtes: q̃ pſeuerare debem᷒ ĩ orõnib᷒ nr̃is: ⁊ tũc obtinebim᷒. Lu.xj. Si pſeuerauerit pulſans ⁊c. ¶ Sꝫ q̃riť q̃re qñq; deus nõ exaudit oratiões bonoꝝ hoĩm. Rñdeť ꝙ hoc facit propter tria. Primo vt ꝓbet patiẽtiã ipſoꝝ: ſicut fecit multis martyrib᷒ q̃ petiuerũt vt mortẽ ab eis auferret ⁊ ſctũs paul᷒ q̃ rogauit dñm ter vt auferret ab eo ſtimulũ carnis. Rñdit ei ſufficit tibi gratia mea. Scđo vt deſideriũ excitet. Facit ei ſicut auceps q̃ ſubtrahit eſcã volucri: ſic etiã fecit mulieri chananee. Gre. Differt dñs daꝛ qđ petiť vt dilatũ petať ardẽtius ⁊ habeať grati᷒ ⁊ humili᷒. Tertio vt meliora q̃ petãt prouideat: qꝛ facit ſicut pr̃ q̃ denariũ denegat puero: cui poſtmodũ totã hereditatẽ dabit: qꝛ forte expẽderet ad peccãdũ. Iſi. Multi petẽtes nõ exaudiũť: qꝛ ꝓuidet illis meliora q̃ petũt.

¶ De eadem dominica ⁊ de oratione dominicali ſiue pater noſter. Sermo.lxv.

PEtite et accipie

tis. Joã.xvj. Ex quo dñs noſter ieſus xp̃s in ꝟbis p̃miſſis inuitat nos ad orãdũ tunc hic tam queritur que oratio ſit magis ſalutifera. Rñdetur ꝙ oratio dñicalis. Unde hic tria in preſenti ſermone ſunt dicẽda. Primo quomodo oratio dominicalis precellit alias orationes. Secũdo reſtat declarare ſeptẽ petitiões incluſas in dñicali orõne. Tertio q̃ requiruntť ad hoc ꝙ oratio facta pro aliquo exaudiať. ¶ Quãtũ ad primũ ſciendũ ꝙ oratio dñicalis precellit alias oratiões in quatuor. Primo authoritate: qꝛ xp̃s eaꝫ fecit ⁊ ordinauit q̃ eſt ſummus magiſter ⁊ dñs oĩꝫ. Scđo p̃cellit in breuitate. Sed queriť quare

ea. iā breuem feci. Rñdetur q̈ ſpecialiter propter tria. Pꝛio vel facil'r poſſet capi: ⁊ itelligi ⁊ meli⁹ retinerī ⁊ tardi⁹ obliuiſci. Scḋo vt frequēti⁹ poſſꝫ dici ⁊ reiterari ⁊ ne dicētib⁹ faſtidiū generaret. Tertio vt nullus ſe poſſet excuſare ab orone: q: quilibet hō rationalis poteſt eā addiſcere ⁊ oī die dicere. Cōtra hoc faciūt multi q̄ qñꝫ per vnū vel per duos dies ꝓpter occupatiōes exterioꝛes obliuiſcunt᷑. dicere vnū pater noſter: ſed que pertinēt ad neceſſitatē corporis non obliuiſcunt᷑: quia nūꝫ fuit talis occupatio q̄ in tꝑe illud ſibi. aſſumūt vt cibum corpoꝛalē nō negligāt: ſꝫ q̄ ad aīam ⁊ ad deū ꝑtinēt ſepi⁹ negligūt ⁊ hoc eſt ſignū paruipēſiōis dei ⁊ ēt ſalutis ꝓpꝛie. vñ Ariſt. ij. retho. Obliuio ē ſignū paruipēſionis. Tertio excedit orō dñicalis in exaudibilitate. Eſt eñ oꝛatio dñicalis magis exaudibilis ꝙ̄ aliq̄ alia orō. Ratio q: ꝑ petitionē quā ds̄ oꝛdinauit ⁊ fecit rite nō poteſt repellere. Xp̄s autē hanc oꝛationem fecit ⁊ oꝛdinauit. vnde Chry. ſup Mat. Pater illā oꝛationē non libēter exaudit: quā fili⁹ nō dictauit. Quarto pꝛecellit ī fecūditate: nec oīa neceſſaria anime ⁊ coꝛpoꝛis tā ī p̄nti vita ꝙ̄ etiā in futuro in iſta oꝛatione includunt᷑: vt patebit infra in declaratiōe pr̄ noſter. Quātum ad ſcḋm tūc pꝛimo querit᷑ quare xp̄s ſic inchoauit orōnē dñicalē dicēdo, pater noſter. Et non dn̄s vel deus vel creatoꝛ. Rñdet᷑ q̈ talia nomina ſunt nōia timoꝛis: ſed pater ē nomē amoꝛis. Sed q: diligit nos paterne ⁊ vult a nobis etiā filial'r diligi. iō dixit pater noſter. Et in hoc nomīe pater memoꝛari debem⁹, vt ſim⁹ filij eius ſi oꝛationē noſtrā ſalubꝛiter deo offerre volumus. Uñ. j. Joā. iij. Uidete qualē charitatē dederit nobis pr̄ vt filij dei nominemur ⁊ ſcim⁹ q̈ filij dei ⁊ heredes ſum⁹. heredes q̄dē dei coheredes aūt xp̄i. Ad Ro. viij. Sed nr̄ dixit vt nos doceat hūiliari vt null⁹ ſe de nobilitate generis iactet ⁊ ſic alios ſpernat. vñ Aug. Monēt diuites ⁊ nobiles nō ſuperbire minoꝛib⁹ vel cōtra minoꝛes. Nō enim pn̄t dicere vere Pater noſter niſi fratres. Sciēdum q̈ oēs hoīes tā nobiles ꝙ̄ ignobiles: tā iuuenes ꝙ̄ ſenes tā diuites ꝙ̄ pauperes: in quatuoꝛ ſunt ſimiles: q̄re merito ſunt fratres. hoc quere infer. lit. L. Qui es in celis. querit᷑ quare hoc dicit. Mar. cū tñ vbiꝫ eſt deus ſm deitatem in terra per nīam: in inferno per iuſtitiam: in celo per gloꝛiā. Rñdetur pꝛio ꝓ deo vt doceret nos celeſtia, ⁊ nō terrena appetere iuxta conſiliū apoſtoli Col. iij. Que ſurſū ſunt querite ⁊ nō que ſup terrā. Scḋo vt oſtēdat nobis locum ad quē creati ⁊ redēpti ſumus ad queꝫ omni die vnā dietā facere debemus. vñ Joā. xiiij. In domo patris mei māſiones multe ſūt. vñ etiā ad Heb. xiij. Nō habemus hic manentē ciuitatem ſed futurā inquirim⁹. Sanctificet᷑ nomē tuū. Hec eſt pꝛima petitio in q̄ petim⁹ vt nomē eius ſanctificet᷑: q: pꝛe omnibus honoꝛē dei deſiderare debem⁹: ſed diceret q̄s videt᷑ q̈ hec petitio ſit inconuenīēs: q: ſemꝑ nomē eius ſanctū: ergo eius ſanctificatio hic nō dꝫ peti. Rñdet᷑ q̈ nō petim⁹ ip̄m nomē dei in ſe ſctificari: q: ſic nullo mō ē poſſibile magis ſanctificari: ſed petim⁹ ī nobis ſanctificari. i. qḋ in nobis ſctm̄ habeatur. ⁊ tanꝙ̄ ſctm̄ honoꝛet᷑ in coꝛde credēdo ⁊ amādo: in oꝛe ipſum laudādo ⁊ p̄dicādo: ī opere bene viuēdo. Sꝫ heu iā a plurib⁹ xp̄ianis nomen dei blaſphemat᷑ potius ꝙ̄ ſanctificet᷑: vñ de hoc cōqueritur ꝑ Eſa. lij. dicēs. Jugit᷑ tota die nomē meū blaſphemat᷑. vnde ad Rom. ij. Nomē dei per vos blaſphemat᷑. Hoc iā dici pōt multis peccatoꝛib⁹ deū blaſphemātib⁹ ⁊ q̄ cōtra pꝛeceptū diuinū iurādo nomē dei aſſumūt inanū. Adueniat reg. tuū. Sciēdū q̈ ſꝫ quod poteſt honoꝛē dei nobis deſiderādū eſt regnū celeſte vt illuc ꝑueniam⁹. ⁊ hec petim⁹ ī iſta ſecūda petitiōe dicēdo. Adueniat regnū tuū. i. ad nos ⁊ in nos. ſ. vt tu regnes ī nobis. Luc. xvij. Regnū dei intra vos eſt: ⁊ vt in futuro tecuꝫ regnem⁹ cū dicturꝰ es electis tuis illḋ Mat. xxv. Uenite be. pa. mei poſ. re. vo. p̄pa. ab oꝛi. mū. vñ ēt Aug. ij. de ciuitate dei. O chare: illā vitā amplecti debuiſti vbi eſt vita ſine moꝛte: lux ſine tenebꝛis iuuentus ſine ſenectute: pax ſine diſcoꝛdia: volūtas ſine iniuria: regnū ſine cōmutatione: q: nō amittit᷑. Fiat voluntas tua ſi. in ce. ⁊ in ter. Ubi notādū ſecūdūꝫ Hen. de vr̄. ꝑ celū intelligunt᷑ iuſti. per terrā vo pctōꝛes: vt ſit ſenſus q̈ ſicut volūtas tua ſit ī bonis ⁊ iuſtis hoīb⁹ tibi fidel'r obſequētibus, ita ēt fiat ī terra. i. ipſis peccatoꝛib⁹: vt. ſ. a te ꝯuertant᷑ ⁊ tibi ſeruiāt. ergo hoīes oꝛantes Pater noſter ſignāter ī hac clauſula dn̄t dirigere intentionē ſuā ad deū optādo oīb⁹ pctōꝛibus veniā: gratiā: ⁊ iuſtificatiōnē a peccatis: vt ⁊ ip̄i volūtatē dei ſicut ⁊ iuſti ſalubꝛiter ꝑficere valeāt. ſed ſm btm̄ Tho. per celū intelligunt᷑ ſancti ⁊ angeli ī celo exn̄tes: ſꝫ ꝑ terrā hoīes viuētes ī terra vt ſit ſenſus: ſicut in ciuib⁹ celi: ſic ⁊ in ciuib⁹ terre: hoc eſt ſicut ſcti ⁊ angeli cōfoꝛmāt volūtatē ſuā diuine volūtati ī celis: ſic hoīes etiā faciūt in terris. Sꝫ ꝯtra hoc faciūt q̄ murmurāt ꝯ deū in tribulationib⁹: ⁊ hoc ē ſignū carētie diuine gr̄e: ſicut vas vacuū magnā reſonātiā facit: ⁊ curr⁹ nō iunct⁹ cū clamoꝛe īcedit: ſic ⁊ tales. vñ G: e. Regnū celoꝝ nullus murmurās accipit: nec vllus q̄ accipit murmurare pōt: q̄re tales ſic murmurāt: q: nō aduertūt q̈ de⁹ ex ſua bonitate hoīeꝫ in p̄nti affligit ſuis tribulatiōib⁹.

Gre.in moral. Ille ſol᷒ de flagello murmurat
q̇ animū percuſſoris ignorat. Aug. Tāto min᷒
de flagello q̄ caſtigamur murmurare debe-
mus ꝙto certi᷒ in eo pign᷒ paterne dilectio-
nis tenem᷒. vñ dr Apoca.iij. Ego quos amo
arguo ⁊ caſtigo. ſʒ boni volūtatē ſuā deo cō-
formāt exēplo xp̄i q̄ dixit. Nō mea voluntas
ſʒ tua fiat: ergo dicam᷒. Fiat volūtas tua ⁊c.
℟ Panē no.quo.da no.ho. Hic petim᷒ neceſ-
ſaria pn̄tꝭ vite nā ꝑ panē oīa neceſſaria itel-
ligunt. Eccl.xxix. Initiū vite hoīs panis ⁊ aq̄.
Neceſſaria eñi ſꝑanda ⁊ petēda ſūt a deo: qꝛ
ipſe dat eſcā oī carni. ps. Oculi oīʒ i te ſperāt
qꝛ tu das eſcā ⁊c. Mod᷒ aūt qualr̄ petere de-
bem᷒ iſta tꝑalia nobis pulchꝛe in iſta petitio
ne demōſtrat. Nā hic īſinuat ꝙ a nobis tolli
debet cibi ſuperfluitas ideo dicit panē quan
do de᷒ tibi aliq̄d vltra panē largitur tūc plus
tibi dedit ꝙ̄ petiſti ergo cū magna gratiarū
actione debes accipe. Itē dicit da: vbi oſtēdi
tur ꝙ nihil habem᷒ a nobis niſi a deo nobis
det. Aplis.i.Cor.iiij. Quid habes qḋ nō acce
piſti? Itē per hoc ꝙ dicit da: īſinuat nobis qḋ
nō debem᷒ per nos recipere tꝑalia: ſʒ a dato-
re oīʒ.i.a deo hūiliter petere. Ille eñi per ſe re
cipit q̄ iniuſte lucrat: qꝛ hoc de᷒ nō ſibi dat ſʒ
recipit: quō ḡ orant vſurarij: fures: raptores
⁊ ceteri q̄ iniuſte lucrāt cū dicūt da: cū ipi per
ſe cōtra deū ⁊ ſalutē ꝓpriā talia recipiāt. Itē
dicit nobis per hoc īſinnās vt nullus ſibi tꝑa
lia approprietur: ſʒ cū indigentib᷒ cōicet ea que
de᷒ ſibi tribuit. vñ Aug. De meo vtiq̄ quero
ait xp̄s: Da mihi vt reddam tibi habuiſti me
largitorē fac me d̄bitorē pauca mihi das pl'a
vtiq̄ tibi reddā tr̄rena mihi das: celeſtia vtiq̄
reddā tꝑalia das eīa reſtitnā: meme ipm̄ et
rſtituā tibi. Itē dicit hodie. volēs a nobis tol
lere ſupfluā ⁊ nimiā ſollicitudinē tꝑaliū. Vñ
Mat.vj. Nolite eē ſolliciti in craſtinū. contra
hoc faciūt illi q̄ ad ānos plurimos hoc petūt
⁊ cū nimia ſollicitudīe illa tꝑalia colligūt ve
lut iſte diues de quo i euāgelio dr q̄ dixit. ala
mea habes multa bōa in ānos plurimos. Et
rn̄ſum eſt ei. Stulte hac no.re.ani.tu.a te.⁊ q̄
cō.cui᷒ erūt. Dimitte nobis de.no. Hec ē q̄nta
petitio in q̄ petim᷒ remiſſionē pctōꝝ noſtroꝝ
in deū in ꝓximos ⁊ in noſipſos. Querit qua-
re xp̄s dixit. Dimitte no.de.no.⁊ nō pctā nr̄a
R̄n̄r ſʒ Hē.de vri. ꝙ xp̄s meli᷒ dixit d̄bita nr̄a
ꝙ̄ ſi dixiſſet dimitte nobis pctā nr̄a. nā pl᷒ pe
tim᷒ dicēdo dimit.no.de.no. ꝙ̄ dicēdo dimit-
te nobis pctā nr̄a. Naʒ i pmo petim᷒ nobis
dimitti tā culpā ꝙ̄ penā quā tenemur exolue
re pro pctis qḋ nō fieret i ſcḋo.ſ. dicēdo pecca
ta: qꝛ q̄nq̄ dimittit pctm̄ q̄tuʒ ad culpā: ⁊ tñ
manet reat᷒ q̄tū ad penā. Sicut ⁊ nos dimit
tim᷒ de.no. hoc ſignāter addit: qꝛ aľr nō fie-
ret remiſſio pctōꝝ ſicut clare ptʒ in euā. vbi
xp̄s dicit. Cū ſtabitꝭ ad orādū dimittite ſi q̄d
habetis aduerſus aliquē vt pr̄ veſter dimit-
tat vobis pctā vr̄a ꝙ ſi nō dimiſeritis: nec pa
ter veſter celeſtꝭ dimittet vobis pctā vr̄a: vñ
Ber. Si vis vt pctā tibi a deo dimittā hoīs rā
cor ⁊ idignatio a corde tuo eleuat. Et ne nos
idu.i tē. Hec ē ſexta petitio i q̄ petim᷒ ꝑſerua-
ri a futuris malis ⁊ a peccatis: ſicut antea i
quinta petitione petimus nobis indulgere
peccata preterita: ſic hic in ſexta petim᷒ ꝑſer-
uari a futuris pctis dicēdo. Et ne nos indu.
in tē. Sciēdū ꝙ i hac petitiōe nō petim᷒ vt ſim
pliciter nō tētemur ſʒ ne ducamur in tētatio
nem. Ille eñi inducit in tentationē qui ſupe
ratur ⁊ capitur vt piſcis i rheti: xp̄s eñi fuit tē
tatus: ſed nō in tentationē ductus. Sciendū
etiā ꝙ neceſſariū eſt ꝙ tētemur: qꝛ magna ꝑs
meritoꝝ noſtroꝝ ꝯſiſtit in ſuſtinēdo tribula-
tiōes ⁊ in vincēdo tētationes: qꝛ aľs opa nr̄a
modica ſunt. Aug. Nullus hominum eſt tā-
ta iuſtitia preditus cui nō ſit neceſſaria tri-
bulatiōis tentatio ad proficiendū. Vñ Bern.
Quotiēs reſtiteris totiens coronaberis. Per
mittunt eñi ſuꝑ nos tētationes a deo vt ten
tati reſiſtam᷒ reſiſtendo vincam᷒ vincendo
mereamur vitā eternā ḡ opʒ nos certare cō
tra mūdū diabolū ⁊ ꝓpriā carnē: qꝛ ſʒ apľm
ij. Thi.ij. Null᷒ coronabit niſi q̄ legitime cer
tauerit. Sʒ libe.nos a ma. Hec eſt ſeptima ⁊
vltima petitio iſti᷒ dn̄ice oronis i qua petim᷒
ab oī pn̄ti malo liberari: ⁊ merito: qꝛ tot᷒ mū-
dus eſt plenus periculis. ⁊ ideo vndiq̄ ſum᷒
circundati multiplicib᷒ laqueis. A ſupra ha-
bem᷒ timorē inordinatū: ab infra amorē ior-
dinatū ab añ volūtatē ꝑuerſā: a retro pctōꝝ
ꝑteritoꝝ delectationē: a ſiniſtris impatiētiā
in aduerſis: a dextris extollētiā i ꝓſperis: ſic
ḡ q̄cūq̄ vertim᷒ nos diabolū īſidiētē nobis ha
bem᷒. ḡ merito ⁊ libēter dicere ⁊ clamare de-
bem᷒. Libera nos a malo. ¶ Quātū ad ter-
tiū ſciēdū ꝙ q̄ petit orones ſctōꝝ i celo vel ēt
bonoꝝ hoīm in terris quatuor in ſe dʒ habe-
re vt orones ꝓ eo facte a deo exaudiāt. Pmo
dʒ deſiderāter illḋ ꝯcupiſcere ꝓ quo vult pro
ſe orare ab aliis hoīb᷒ bonis. ps. Deſiderium
pauperū exaudiuit dn̄s. Hiere.xxix. Cū q̄ſieri
tis me in toto corde veſtro: inueniar a vobis.
Scḋo vt ipſe ſit in bono ꝓpoſito ſe emendan
di: qꝛ ſi ſtaret i malo ꝓpoſito.ſ. peccandi: de᷒
orationes que ꝓ eo fiūt nō exaudiret. Hiere.
xv. Si ſteterit moyſes ⁊ ſamuel coram me nō
erit ala mea ad ppľm iſtū: ḡ orones facte ni-
hil ꝓſunt dānatis nec etiā demonib᷒: qꝛ ſemꝑ
per ſūt i malo ꝓpoſito ⁊ in malis obſtinati: ḡ
cū pctis orare ꝓ te: tūc debes habere bonam
volūtatem. Unde legit in vitaſpatrū ꝙ q̄daʒ

relinques mūdū iuit i heremū ꝛ fact⁹ eſt here mita ꝓbatiſſim⁹. Qḋ audiens ſecularis q̄ fue rat ſoci⁹ ei⁹ viſitauit eū ferens panes in ſacco rogans ꝙ deū oraret pro eo, ꝙ daret ei grām abſtinēdi a pctīs qḋ ille cū ꝓmiſiſſet rogauit vt poſt .xv. dies rediret ad eū. et cū hoc feciſſet q̄ſiuit ſi adhuc placeret ei ſuū pctm̄ ſicut pri⁹ Rn̄dit ꝙ deteri⁹ erat ei pctm̄ q̄ʒ ātea. tūc here mita rogauit eū vt iterum poſt .xv. dies redi ret ad eū: ꝛ tūc forti⁹ ſe ꝓ eo afflixit ꝛ orauit ꝓ eo. Cū autē rediiſſet ꝛ ꝙ ſibi deterius eſſet ei diceret attēdēs heremita ꝙ hoc ꝓpter ei⁹ ne gligētiā eſſet: q꞉ delectabat in hoc pctō nō re ſiſtit delectationi: tūc heremita accepit ſaccū in q̄ ſibi panes detulerat ꝛ impleuit arena ro gās vt humeris ſuis iponeret ꝛ portaret. Qḋ cū ille facere attemptaret heremita retrahe bat inferi⁹: qḋ cū ille aduerteret dixit non poſ ſuʒ illud on⁹ ſubleuare: q꞉ in deorſuʒ trahis: tūc ille trahe ſup̄ te ꝛ ego iuuabo te. ꝙ cū vter ꝗʒ faceret facill ime on⁹ ſup̄ hūeros ip̄⁹ poſue rūt: tūc heremita. ſic ego nō poſſum te iuuare q꞉ tu niteris cōtrarium. ſ. retrahere deorſum temetipm̄ in culpā ꝛ in prauā delectationē: ſʒ appone manum tuā ꝛ adiuua me. ſ. reſiſtēdo pctō huic ꝛ auerte te ab eo: tūc valebit adiuto riū dei ꝛ meū. Tertio vt reputet ſe indignum coram deo ſtare ꝛ ꝓ ſeipſo orare ꝛ idignū ſe a deo exaudiri. ꝛ aliū ad quē accedit reputare dʒ dignum a deo exaudiri. Iob. xlij. Seruus me⁹ Iob orabit pro vobis ꝛ ego faciem ei⁹ ſu ſcipiā. vn̄ Greg. in paſto. Talis reqrendus eſt ad orandū qui ſit idoneus ad placādum: q꞉ cū is q̄ diſplicet ad intercedēdū mittit̄ irati ani mus ad deteriora prouocatur. Quarto vt bo na ꝛ iuſta ꝛ licita ꝛ ſalutaria petat ſibi a deo īpetrari. Chr. Illa pete a deo q̄ tibi expediat accipe ꝛ illū deceat dare. Sciēdū: ꝙ qn̄ ſum⁹ in tribulationib⁹ ꝛ anxietatibus vel peccatis tūc debemus deſiderare ꝓ nobis fieri cōmu nē orationē ſicut cōmuniter fit finito ſermo ne: q꞉ hoc eſt valde vtile. vnde ſcriptū eſt. Im poſſibile eſt p̄ces multorum non exaudiri. Et xp̄s in euā. dicit. Si duo ex vobis cōſenſerint ſup̄ terram de omni re quācūq꞉ petierint fiet illis a patre meo: q̄to magis vbi quādoq꞉ du centi quadringenti: vel quādoq꞉ mille homi nes ſunt cōgregati ꝛ communem orationeʒ pro aliqua cauſa faciunt ꝛ q̄libet libenter dʒ pro aliis orare ꝛ cōmunem orationē facere: q꞉ hec eſt eleemoſyna ſp̄ualis a deo valde pl꞉ vn̄ Chryſ. ſup̄ Matt. Pro ſe orare neceſſitas cogit ꝓ aliis aūt charitas fraternitatis hortatur. Dulcior autem eſt ante deum oratio non quam neceſſitas trāſmittit: ſed quam chari tas fraternitatis commendat.

In feſto aſcenſionis. Ser. lxvj.

Poſtq̄ locut' ē eis aſſūpt⁹ ē i celū: ꝛ ſedet a dextrꝭ dei. Mar. xvj. Sciēdū ꝙ ab origie mū di nō fuit tale feſtū i celo necvnq̄ ꝗ vt q꞉ poſt iudiciū erit cū xp̄s redierit cū bonis ꝛ electis eos ducēdo in celos. vnde leo papa in ſermōe de aſcēſiōe dn̄i: ſicut i ſolēnitate pa ſchali reſurrectio dn̄i nobis cā fuit letādi ita aſcēſio ei⁹ i celos p̄ntiū nobis eſt mā gaudiorꝫ recolētib⁹ illū diē ꝛ rite colētib⁹ q̄ natura nr̄e humanitatis in xp̄o ſup̄ oēs ordines angelo rū ꝛ vltra cūctarꝫ altitudinē ptātū ad dei pa tris ē ꝓuecta ꝯſeſſuʒ. Itē Aug. in ſer. de aſcen ſiōe. Reſurrectio dn̄i ſpes nr̄a eſt. Aſcēſio glri ficatio nr̄a. ſi ergo recte ſi fidel̄r: ſi deuote aſcē ſionē dn̄i celebram⁹ aſcēdam⁹ cū illo ꝛ ſurſum corda habeam⁹. Amb. in lib. de offi. Sicut xp̄s ſua reſurrectione reſurgendū eſſe a peccatis edocuit: ita ſua aſcēſione aſcēſionē quēdam ale eſſe indicauit. Ber. ſup̄ Cāti. Mente igit̄ in ꝯtēplatiōe celeſtiū aſcēdam⁹: vt ſaltē auſit noxia videam⁹ ꝛ timētes euadere ad deū fide lit̄ accedam⁹. Sciēdū ꝙ feſtiuitas hodierna eſt ſera olim feſtiuitatū: q꞉ ꝓpter hoc icarnat⁹ eſt. ꝛ. xxxiij. ānis in mūdo iſto laborauit: dein de paſſ⁹ ē ꝛ ſuſtinuit mortē vt celū nobis ape riret, qḋ hodie ꝑfectū eſt qn̄ xp̄s celos aſcēdit. vn̄ Aug. in ſer. de aſcēſiōe. Mors xp̄i mors viui ficauit nos xp̄i reſurrectio erexit: nos xp̄i aſcē ſio cōſecrauit: q꞉ nobis ſpm̄ de celo tribuit: ꝗ feſtiuitas hodierna eſt cōcluſio omnium feſti uita: ſ. xp̄i. ſ. annūciatiōis: natiuitatis: circūci ſiōis: paſſiōis: ꝛ reſurrectiōis. Cū hec oīa perfi cit tūc hodierna die celos aſcēdit. Itē hodier nū feſtū ꝓpter ſolēnitatē ꝛ dignitatem poteſt etiam uolari feſtū olim angelorꝫ q꞉ hodie eorꝫ ruina cepit reparari qn̄ xp̄s cū electis ſuis ce los aſcēdit: ſi ſup̄ vno pctōre ſe ꝯuertēte gau diū eſt angelis. ſ. q̄ hic pn̄iaʒ agit. vel ſi de vno ſcrō q̄ ad celū euolauit: vl̄ ḋ vna ala q̄ de pur gatorio liberat̄: q꞉ tūc qn̄ tot milia. i. oēs ele cti ab initio mūdi cū xp̄s celū aſcēderūt. Iteʒ feſtū hodiernū ē feſtū ꝓphetarꝫ patriarcharꝫ ꝛ olim electorꝫ ab origine mūdi q̄ hodie oēs cū xp̄o aſcēderūt. Et ſi de vno ſancto feſtū fit cū euolat ad celū: ꝛ illa dies appropriat̄ ſibi rōne tunc hodierna dies pōt appropriari ꝓphe tis ꝛ patriarchis q̄ oēs hodie cū xp̄o aſcende rūt. Itē hodiernū feſtū pōt dici feſtū btē ma rie: q꞉ carnē filij ſui quā a ſe aſſumpſit hodie exaltari ſup̄ oēs celos vidit: imo ē feſtū toti⁹ hūane nature q̄ hodie in ip̄o exaltata ē. Ioh. xiiij. Si diligeretis me gauderetꝭ vtiq꞉. q꞉ va do ad patrē. Gre. in omel. hodierna. Illa eīn natura cui dictum fuerat terra es ꝛ in terrā ibis: hodie in celū iuit. Itē notādū ꝙ hodier

na die nō ſolū xp̄s corporaliter aſcēdit:ſʒ etiā
multi q̄ cū xp̄o ſurrexerunt hodie cum xp̄o vt
credit̄ corporaliter aſcēderūt.vñ Aug.in ſer.
reſur.quoꝝ ſepulchra in paſſiōe dñi ſunt pa-
tefacta hoꝝ corpa xp̄o reſurgēte de puluere
ſunt reſuſcitata.Decebat eñ vt prius ille re
ſurgeret:deīde illi vt dicit apl's.j.Coꝝ.xv.xp̄s
reſurrexit a mortuis ꝓmitie dormiētiū ſicut
cum dño reſurrexerūt.ita cū eo aſcendiſſe cre
dunt̄.Quātū ad ſcōm ſciēdū ꝙ hodierna die
xp̄s tria ſigna dilectiōis oſtēdit apl'is.Primo
cōedit cū diſcipulis ſicut amici faciūt cū abi-
uicē recedere volūt.Act.j.Et ꝯueſcēs p̄cepit
eis ab hieroſolimis ne diſcederēt:ſʒ expecta
rēt ꝓmiſſionē patris.Scdō bñdixit illis ſicut
hō vale dicit ſuis charꝫ amicis cū ab eis rece
dit.Tertio locut⁹ ē eis:primo increpādo eos
de icredulitate quā añ habuerūt: nō ꝙ iā ad
huc illo die icreduli fuerūt ſed qꝛ ante tarde
crediderūt his q̄ viderūt eū reſurrexiſſe.Ber.
Audi xp̄m diſcipulos increpātē ea hora quā
do ſubtractur⁹ erat p̄ſentiā ſuā:ergo nō dedi
gnerꝫ cū a ꝓximo tuo vl' a vicario xp̄i argua
ris.Itē locut⁹ eſt eis ꝟba inſtructionis dicēs.
Eūtes i mūdū vni.predi.euā.oi crea:Querit̄
quare oi creature iuſſit euāgeliū p̄dicari cuʒ
nō lapidib⁹ ꝛ brutis aialib⁹ ꝛ volucrib⁹ predi
cādū eſt euāgeliū.Rñdeo primo:qꝛ hō dr̄ mi-
crocoſm⁹.vñ Ariſt.viij.phi.Hō dr̄ minor mun
dus:qꝛ ꝯueniētiā hʒ cū oībus creaturis ergo
xp̄s dixit.Predicate euāge.oi crea.i.hoi q̄ hʒ
eſſe cū omni creatura.ſ.cuʒ lapidibus viuere
cū plātis ſentire cū aialibus irrationabilib⁹
ꝛ itelligere cum angelis.Scdō qꝛ per hoc qđ
dicit oi creature oſtendit ꝙ vult oēs homies
ſaluos fieri paupes ꝛ diuites:nobiles ꝛ igno
biles:ruſticos ꝛ ciues ꝛ nullū ſpernit:qꝛ non
eſt acceptio perſonaꝝ apud deum. Tertio in
hoc ꝙ dicit omni creatore oſtēdit ꝙ homo eſt
dñs oim creaturarum.Ps⁹. Oia ſubieciſti ꝛc.
Geñ.j.Dñamini piſcib⁹ maris:volucrib⁹ celi.
ꝛ cūctis aiantib⁹ terre.Itē dicit in euāg.Qui
crediderit ꝛ baptizat⁹ fuerit ſaluus erit: vbi
querit̄ vtruʒ fides requirat̄ in baptizandis.
Reſpōdeo ſm̄ Pe.de tharā.ſup.iiij.ſen.di.vj.
In paruulis ꝛ naturaliter ſtultis non req̄rit̄
ꝓpria fides:ſʒ ſufficit aliena : qꝛ pueri in fide
parētū vel patrinoꝝ:vel eccleſie baptizant̄.
In adultis ꝛ in diſcretis hoīb⁹ q̄ habēt ratio-
nē req̄rit̄ fides ꝓpria:nō q̄dē ad ſuſceptioneʒ
ſacri qꝛ ēt ſine ea recipiēt caracterā ſacri:ſed
q̄tum ad ſuſceptionē rei ſacri.i.gr̄e. ¶ Item
querit̄ vtrū oībus paruulis equalis gr̄a det̄
in baptiſmo.Rñdeo ſʒ Boñ.in.iiij.diſt.iiij.ſic
Quātū eſt de ſe equalis gratia dat̄ in baptiſ-
mo puulis:et hoc q̄trū eſt de lege cōi . Primo
rōne morbi.i.pcti originalis q̄ morb⁹ eſt equa
lis in oib⁹ pueris.Scdō qꝛ oēs ſunt equaliter
diſpoſiti:nec pl⁹ nec minus vnus q̄ alter qꝛ
nullū habent pctm̄ actuale:ſed ſolum origi-
nale.Tertio qꝛ ſacrʒ vnū ꝛ eq̄le eſt in ſe:ergo
equaliter operat̄ in paruulis . Deus tamē q̄
nō alligauit ſuā potētiā ſacris pōt vni dare
pl⁹ vel minus ſi vult.Itē querit̄ an in adultis
baptizatis ſit equalis effectus baptiſmi. Re
ſpondet̄ ſm̄ Bonauē.vbi ſupra ꝙ triplex ē ef
fectus baptiſmi . Primo caracteris impreſſio.
Scdō̄s reſtitutio innocētie: ꝛ q̄ ad illos duos
effect⁹ eſt equalis effect⁹ baptiſmi in oībus di
gne ſuſcipiētibus.Terti⁹ effect⁹ eſt infuſio gr̄e.
Et hic effect⁹ eſt maior in illis adultis q̄ ma-
gis ſūt diſpoſiti:qꝛ q̄ plus diſponit: plus reci
pit de gr̄a.Et ideo quoad hoc non opʒ ꝙ ſit
equalis effect⁹ in oībus baptiſmum ſuſcipiē-
tibus.Si vis plus dicere de baptiſmo quere
infra ſer.lxxvi.ꝛ ſer.lxxvij.B.

In eodē feſto.ſ.lxvij.đ ſignis ꝟi xp̄iani.

Signa autē eos qui

crediderint hec ſequent̄. Mar.vlti.
Quāq̄ neſciat̄ de quoq̄ hoīe an ſal
uet̄ aut dānet̄ ſunt tamē quinq̄ ſigna q̄ dñs
hic ponit valde expreſſiua ſalutis: ꝛ q̄ nobis
in vltimo receſſu pro memoriali reliquit per
que cognoſcunt̄ veri fideles a nonveris.Ois
igitur fidelis ſaluari volēs vt hec quinq̄ ha-
beat neceſſe eſt ad minus ſm̄ explicationem
ſpiritualem.Habent̄ enim hec ſigna duplici
ter:corporaliter ꝛ ſpūaliter. Apl'i ꝛ aliij quidā
ſcti in p̄ncipio eccl'ie habuerūt illa ſigna vtro
q̄ modo ex hoc neceſſariū tunc erat quaten⁹
apoſtoli p illa ſigna hoīes ad fidē ꝯuerterēt:
ꝛ ideo hec ſigna corporaliter ipēdebāt homi-
nib⁹. ¶ Spūaliter vero quinq̄ ſigna nos habe
re opʒ: ꝛ ſunt certa ſigna ſalutis:qꝛ miracula
corpalia oſtēdunt hoīem eſſe ſanctū:ſʒ nō ef-
ficiūt ſʒ illa efficiūt ꝛ oſtēdunt.Primū ſignuʒ
eſt ꝙ demōia eijciēt.Hoc apl'i ꝛ aliij ſcti fece-
rūt corpal'r eijciēdo demonia ab obſeſſis.ꝛ p
hoc oſtēderunt ſe eſſe diſcipulos xp̄i.Sic nos
ſpūaliter demonia.i.pctā eijcere debem⁹ p pe
nitētiā: ꝛ q̄ hoc fecit vere eſt xp̄ian⁹.dñs eñ q̄
non⁹ mentit̄ dicit.Signa aūt eos q̄ crediderit
hec ſequent̄.In noīe meo.i.p ſalute etna de-
monia eijciēt.i.pctā mortalia.Quot aūt quis
in ſe hʒ pctā mortalia : tot diaboli etiā aīam
eius poſſidēt.Vñ legitur Marci.xvj.mariam
magdalenā ſeptē demōia habuiſſe:qđ expōit
Gre.ꝛ dicit.Maria ſeptem demonia habuit q̄
vniuerſis vitijs plena fuit.Et illa pctā que in
nobis immediate cognoſcimus per verā con
tritionē eijcere debemus. ¶ Sed querit̄ vtrū
quis immediate teneat̄ confiteri.Reſpondeo
ꝙ ad contritionē tenet̄ hō q̄cito recognoſcit

ſe peccaſſe mortaliter:ſed ad cōfeſſionē faciē-
dam imediate nō tenet:niſi tempore paſche:
vel etiā quādoq3:alias vult ſacramentū3 eu-
chariſtie accipere q̄tuis periculoſum ſit cōfeſ
ſionē diu differre.Ergo conſulēdum eſſet cui
libet ſeculari q ad min⁹in qualibet angaria
confiteret ſua peccata:q: per hoc retraheret
a multis peccatis q̇ alias cōmitti quādo in
anno niſi ſemel ꝯfitet.Et inſuper talis homo
efficeret timoroſus quo ad deū ꝛ etiā3 ſe reco
gnoſceret:ꝛ perpēderet ſuos ꝓprios defect⁹.
Sed illi qui raro cōfitent plura pctā obliui-
ſcunt:qđ valde periculoſu3 eſt:ideo bonū eſt
ſepi⁹confiteri.Unde Bern.in epl'a. Ama con
feſſionem ſi affectas decorem.Reuera vbi cō
feſſio:ibi pl'ch:itudo ꝛ decor.Si ergo imedia-
te pctā eieceris cū peccaſſe te cognoueris ſi-
gnū ē ſalutis.vñ Chry.in ſer.Peccare eſt hu-
manū:pmanere aūt i pctis ē diabolicū.Ergo
eijcienda ſunt pctā per ꝯfeſſionē nō ſolū ma
gna:ſ3 etiā parua.Uñ Gre.in moral. In vno
quoq3 lapſu nūmis ſemp incipit ꝛ ſuccreſcēti
bus defectib⁹ad grauiora ꝑuenit.Et cū quis
nō curat cauere parua pctā facil'r labit i ma
iora.vñ Aug.in li.de penitētia.Nullū ē pec-
catū adeo paruū qđ nō creſcat neglectū. vn-
de ēt Iſid.de ſum.bo.Quēadmodū ad virtu-
tū culmē tēdētes nō a ſummis inchoāt:ſed a
modicis:vt ſemp ad altiora perueniāt:ita ꝛ q̇
dilabunt ad vitia nō ſtatim a magnis crimi
nib⁹ incipiūt ſ3 a modicis aſſueſcūt:ꝛ ſic cu3
maximis corruunt. ❧ Scđm ſignū fidei ne
ceſſarium eſt vt noua lingua loquat deleren
do antiquā quā diabol⁹ab initio adinuenit
atq3 holes mali.i.reg.ij.Recedāt vetera đ ore
veſtro.Lingua eñ vet⁹eſt iracundie ꝛ dure ꝓ
ximis reſpondere ꝛ inſup ipſis maledicere ꝛ
eos ad iracundiā ꝓuocare:ꝛ hoc eſt valde pe
riculoſum:q: olā pctā que ille ſic ad iracūdiā
ꝓuocat⁹cōmittit olm peccatoꝝ illoꝝ ille qui
eū cōcitat ad iram particeps erit.Sed querit
an homo ſuſtinere debeat maledictionē ſibi
alijs holb⁹imprecatā.Rñdeo q bon⁹ hō non
d3 curare tales maledictiōes:ſ3 eas patiēter
ſufferre:q: ſibi nihil obſunt.vñ Aug.ſup ps.
Qui iuſtus eſt ꝛ maledicit p̄miū ei ꝓ maledi
ctiōe reddit.ps.Maledicēt illi ꝛ tu bñdices
Itē vet⁹lingua ē blaſphemare ꝛ iurare. Ecc.
xxiij.Uir multū iurās repiebit omni iniq̄tate
Item lingua vet⁹eſt adulari ꝛ verba fraudu
lenta loq̇.vnde Hiero.Nihil eſt q tam facile
corrūpit mentes holm ſicut adulatio.Pl⁹eñ
nocet lingua adulatoris q̄ gladi⁹ perſecuto
ris.Item lingua vet⁹eſt impudica ꝛ luxurio
ſa ſ̄ba pferre.Et talia verba ſunt ſigna mali
ꝛ ipudici cordi.vñ Mat.xij.Ex abūdātia cor-
dis os loquit.vñ Ariſto.iij.ethi. Qualiſcūq3

quiſq3 eſt:taliter dicit ꝛ taliter operat ꝛ tali-
ter viuit.Item lingua vet⁹eſt loqui verba de
tractoria ꝛ denigrare famā ꝓximi.Uñ Hier.
Non facilis venia praua dixiſſe de rectis.Itē
lingua vet⁹eſt iactāter loqui.ꝛ ſeipm in pec-
catis ſuis commendare.vnde Aug.Nullum
ſcel⁹tam abominabile deo q̄ preterita pecca
ta vniuſcuiuſq3 noſtru3 dimiſſa reminiſcēdo gau
dere ꝛ inde exultare.Item vet⁹ lingua eſt lo
qui verba mēdacia in damnū ſui ꝓximi.Uñ
ps.Perdes omnes qui loquūtur mēdacium.
Itē lingua vet⁹eſt loqui verba otioſa ꝛ inuti
lia.Unde Mat.xij.De omni verbo otioſo ꝛc.
Item lingua vet⁹ eſt libenter loqui de mūda
nis ꝛ tranſitorijs.Unde Ioh.iij.Qui de ter-
ra eſt de terra loquitur.Item.i.Ioh.iiij. Ipſi
de mūdo ſunt:ideo de mundo loquunt ꝛ mū
dus eos audit.Sed noua lingua eſt loq̇ mā
ſuete:pudice:ꝛ verifice.Item informare ꝓxi-
mū ꝛ corrigere ꝛ admonere ꝓximū fraterna
admonitiōe.Itē libenter orare:deo regratia
ri ꝛ libēter ꝯfiteri:ꝛ ſic de alijs bōis honeſtis
ꝛ deificis ſ̄bis.Tertiū ſignū eſt q ſerpentes
tollent.i.malas ſuggeſtiones:ſiue a diabolo
ſiue a proximo immiſſe ſint.immediate expel
lētes a diabolo immittunt ſuggeſtiones ma
le ꝛ cogitatiōes praue q̇bus homo imediate
reſiſtere d3 ꝛ eas violēter expellere. Uñ Gre.
No eſt cogitatio tam imunda qui mentē pol
luat ſi ratio nō conſentit.Unde etiā Ber.De
monū eſt malas cogitatiōes ingerere nr̄3 eſt
illis non conſentire.Nam quotiens reſiſtim⁹
totiens diabolū ſupam⁹:angelos letificam⁹:
deū honoram⁹.Ergo q̇ncūq3 ſentis te diabo-
lum tentare ꝑ malas ſuggeſtiones.ꝛ ſi imme
diate repellis iā ſerpētes tollis:ꝛ tibi nō noce
būt.Unde Ber.pōt inimic⁹excitare tentatio
nis motū:ſ3 in te eſt ſi volueris dare vl' nega
re ꝯſenſum.Itē ſerpētes tollere eſt videre ma
lā vitā ꝛ malū exemplū ꝓximi ꝛ tñ ſuo malo
exēplo nō corrūpi nec velle ſuā malā vitā ſeq̇.
v.g.diues qui videt ſuperbiam aliorum in ve
ſtibus ꝛ moribus:ꝛ ſi vellet etiā ſe tali modo
extollere in veſtib⁹ꝛ morib⁹poſſet:q: diues ꝛ
iuuenis ꝛ pulcher eſt ꝛ tñ ſe ꝓpter deū ꝛ ſalu
tē aie ſue humiliat:ille ſerpētes tollit ſpūali-
ter.Item ali⁹diues q̇ videt auaꝝ ipalia q̄rere
cū vſuris mendacijs ꝛ fraudib⁹:et ipſe poſſet
ſibi mō dari ſi vellet:ꝛ tñ ꝓpter deu3 omittit:
talis olā iſta deo offert:q̇ ſic iuſte lucrari po-
tuit ſed nō voluit Gre.hoc auꝝ deo obtuliſti
q cōtra eius volūtatē accipere noluiſti.Ite3
iuuenis q̇ i iuuētute caſte viuit:ꝛ tñ tētatiōes
carnis ſuſtinet:ſ3 tñ nō ꝯſentit ſerpētes tol-
lit.Itē pl'cher hō q̇ videt alios holes choriza
re ꝛ illicite gaudere ꝛ tñ ſibiꝑi reſiſtit:ꝛ ſic ꝓ
pter deū quē nō vult ꝓuocare hoc dimittit:et ſic

vincit ⁊ ſerpentes tollit:⁊ ſic de alijs. Et q̃to
maiorē occaſionē ꝗs habuit:⁊ ſibi reſiſtit ⁊ ꝓ
pter deū facere noluit:tāto maiori honore di
gn⁹ ē corā deo. vñ ſcriptū ē. Qui potuit trāſ-
gredi ⁊ nō ē trāſgreſſus facere mala ⁊ nō fe-
cit. vñ Ber. in li. de libe. arbi. Poſſe ei pecca-
re datū ē hoī nō vt ꝓinde peccaret:ſ; vt glo-
rioſior appareret ſi nō peccaret cum peccare
poſſet. ℬ Quartū ſignū eſt ſi mortiferū ꝗd
biberint nō eis nocebit. vñ ſciēdū ꝙ mortife-
rū ſiue venenū bibere ſignat magna incom-
moda ſuſtinere ſiue in verbis. ſ. maledicēdo:
ſiue ī reb⁹ ſpoliādo:ſiue ī propria ꝑſona ꝑcu
tiēdo:ſiue infirmitates corꝑis ſuſtinēdo ⁊ ſic
de alijs. Si illa ꝑdicta oportea holē; bibere
i. tolerare ⁊ pati:nec tñ ſibi noceāt:qꝺ vel ꝑ
impatiētiā eū nō corrūpunt hoc eſt ſignū ſa-
lutis ⁊ vite eterne. Et q̃cito mortiferū tale ſi
ue incōmodū ē forti⁹ ſi nō crepuerit: aut iſta
tur aut perit ꝑ impatiētiā:tanto eſt laudabi
lius ſignū. vñ Gre. Ego patiētie virtutē ma-
iorē ſignis ⁊ miraculis credo. Qui igitur pa-
tiētes ſunt in magnis infortunijs ⁊ tribula-
tionib⁹ ⁊ infirmitatib⁹ habēt quartū ſignū
ꝙ vere filij dei ſunt. Grego. Qualis vnuſꝗſq;
apud ſe lateat illata cōtumelia ꝓbat. Ex hoc
ſequit̃ ꝙ illi nō habent hoc ſignum q̄ non ſo-
lū magna incōmoda: ſed nec vnū verbū ſibi
contrarium ſuſtinere volunt. vñ Grego. xvi.
Qui a ſtatu patiētie ꝑ linguarū vulnera cor
ruit:ipſe ſibi teſtis eſt ꝙ cōtra maniſeſte ꝑſe-
cutionis gladios nō ſubſiſteret. ℭ Itē ſcien
dū ꝙ patientia in aduerſis eſt nobis multū
neceſſaria:q2 dupliciter mereri op; vitā eter
nā. ſ. ſuſtinendo mala ⁊ operādo bona. Sed
q2 opa nr̄a bona ſunt adhuc modica ⁊ par-
ua:ergo eo plus mereri debem⁹ in ſuſtinēdo
patienter aduerſa vt recōpenſem⁹ modicita
tē noſtroꝝ bonoꝝ operū:q2 in hoc cōſiſtit pa
tiētia:vt mala ab alijs nobis illa patiēter ſu
ſtineam⁹:⁊ deo de tribulationib⁹ gr̃as aga-
mus. vñ Grego. in omelia ſup euāgeliū. Cū
audieritis ꝑlia. Patiētia eſt aliēa mala equa
nimit̃ ꝑpeti. Ꝫ eū q; q̄ ei mala irrogat nullo
dolore moueri. Caſſiodo. ſup illō ꝑs. Voluūta
rie ſacrificabo tibi. Voluūtarie deo ſacrificāt q̄
inter anguſtias paſſionū iugiter gr̃as agūt:
Exēplū de patiētia ī collationib⁹ patrū li. xij
Legit̃ ꝙ q̄dā vetula recluſa alexādrie petijt
ab epō q̄ ei multū familiaris fuit ⁊ eā ꝓpē ſā
ctitatē ſuā multū dilexit vt traderet ſociā ei
aliquā q̄ eēt cū ea ī ſolatiū. Et epō tradidit ei
viduā honeſtā ꝟtutib⁹ pollētē mitē ⁊ dulcē ī
orōne ꝑſiſtētē:obedientē:⁊ ſibi fidelr̃ ſeruiē-
tē. Que ꝯqueſta ē epō ꝙ ei nō eēt vtilis. Qui
dedit ei aliā durā ꝟboſa;:litigioſā: ⁊ rebello
ſam. ⁊ multis ꝯuitijs afficiētē:de qua non eſt
ꝯqueſta:; patiēter ſuſtinuit: vſq; q̄ cū ea exer
citata ei⁹ iniurijs addiſceret ꝑfectā patiētiā
Pro quo admirans epō:cū q̄reret quō eſſet ei
ipſa r̄ndit ꝙ meli⁹ eēt ei cū illa q̄̃ cū prima:q2
prima fuiſſet ita dulcis ⁊ pacifica ꝙ nihil lu-
crabat̃ ei⁹ patiētia:cū ſc̄da āt exercitata mul
tis iniurijs ꝑfectā didicerat patiētiā. 𝔇 Qui
tū ſignū ē ſuꝑ egrotos manus īponēt ⁊ bene
habebūt. Duo ſunt gn̄a egroꝝ adiutorio no
ſtro indigētiū. Quidā ei exteriori indigēt ad-
iutorio in corpore:vt pauperes vel infirmi q̄
bus bn̄facere debem⁹ exhibēdo eis opa mi-
ſericordie:vt eſurientē cibem⁹: ſitiētē potem⁹
nudū tegamus ⁊ peregrinū ad hoſpitiū reci
piamus ⁊ ſic de alijs:⁊ qñ hec opa facim⁹ tūc
ſpūalit̃ man⁹ ſuꝑ egros ponim⁹:⁊ meli⁹ ha-
bebūt ⁊:q̄cq̄d ipſis fecerim⁹: hoc xp̄s reputat
ſibi eſſe factū. vñ Mat. xxv. Qꝺ vni ex mini-
mis meis feciſtis mihi feciſtis. Et ī iudicio di
cet dñs electis ſuis q̄ hec opa miſericordie ex
exercuerūt. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi māducare
ſitiui ⁊ dediſtis mihi bibere:nud⁹ ⁊c. Venite
bn̄dicti pr̄is mei. vñ ēt Amb. Nihil ita cōmē
dat xp̄ianā aīa;:quēadmodū mīa:ergo ſi vo
lum⁹ dei miſericordiā ꝓmereri: tūc debem⁹
cū pauperib⁹ opa mīe exercere. vñ Gre. Dei
mīa; nō pt̄ ꝓmereri q̄ hic miſericors nō fue-
rit. Vñ Leo pa. ī ſer. Miſericordie virt⁹ ē tan
ta vt ſine illa cetere ꝟtutes ſi ſint ꝓdeſſe nō
pn̄t. exēplū legit̃ ꝺ ſc̄tā Elizabeth ꝙ ī hoſpita
li ī marckburgo. qꝺ ꝯſtruxerat: erat q̄dā ifir-
mus ⁊ leproſus tā īmūdus ⁊ fetid⁹ ⁊ tā horri
bilis aſpectu ꝙ eū oēs ācille ⁊ ſerui abhorre-
bāt nec ei ſeruire volebāt. Btā elizabeth vi-
dit eū ꝯtēptū ab alijs:⁊ ipā cū magna hūilita
te ⁊ diligentia miniſtrabat ei. Caput ei laua
bat ⁊ eū balneabat:⁊ ip̄; ꝓprijs hūeris ⁊ bra
chijs portabat:⁊ ī gremio ſuo eū quieſcere fa
ciebat ⁊ hoc ſeruitiū q̄tnor dieb⁹ exhibebat
Poſtea īfirm⁹ diſparuit. Qulta ꝟo die cū ſc̄tā
elizabeth eſſet ī orōne xp̄s ei apparuit dicēs
Ego ſum xp̄s fili⁹ marie cui ſeruiuiſti illis
dieb⁹:⁊ q2 mihi ꝓuidiſti ī forma leproſi habe
bis mecū eternū gaudiū. Sc̄do īfirmi ſūt ifir-
mi ī aīa:vt peccōres q̄ te offēderūt. Et ſuꝑ illos
debes manus īponere. i. ipſis indulgere ⁊ ex
hoc bn̄ habebūt. Et hoc ē deo valde acceptū
⁊ hoī multū meritoriū. ſ. inimicos diligere ei
ipſis indulgere. vñ Aug. in ſermone de ſc̄tō
Stephano. Per amorē hoīs inimici efficier;
inimic⁹ dei. vñ Aug. in Enchiridion. Ea ele-
moſyna nihil ē mai⁹ q̄ ex corde dimittimus
qꝺ in nos q̄ſq; peccauit. Hec ſunt q̄nq; ſigna
vite eterne:⁊ veri xp̄iani q̄ ipſe dñs iā ad ce-
lū aſcenſurus omnib⁹ fidelibus ſuis predica
uit. Que ſigna poſtq̄̃ dixit ſtatī aſſumptus
eſt ī celū. in hoc innuēdo ꝙ hec obſeruātes ſi

mulier aſſumunt in ſcelum. Que ſigna poſtꝙ dixi ſcti apoſtoli ceteros in ſignū habuerūt ⁊ oſtēderūt in exēplū. vñ ſequit. Illi aūt ꝓfecti predicauerunt vbiqꝫ dño cooperāte ⁊ ſermonem confirmante ſequentibus ſignis.

De preparatione ad gratiā. Ser. lxviij. In dominica infra octauam aſcenſionis.

CUm venerit paraclit⁹ quē ego mittā vobis. Ioā. xv. Sicut in dñica ꝓxime vētura recolit ſpūſſcti miſſio. ſic hodie in euāgelio recolit ſpūſſcti promiſſio vt anim⁹ noſter preparēt ad ſuſcipiendū ipſum. Legit ꝙ tpe medio. ſ. inter aſcēſionē xpi ⁊ miſſionem ſpūſſancti fuerūt diſcipuli cū mulierib⁹ ⁊ maria matre ieſu: ⁊ fratrib⁹ ei⁹ ſilr. Exēplo ergo illorū debēt eſſe fideles tpe illo in ꝑparatiōe ſui, ⁊ expectatione ſpūſſancti intenti. Preparatis em̄ debito mō dabit ſpiritusſanct⁹ ad aliud ad qḋ indigebūt. j. Cor. xij. Unicuiqꝫ em̄ datur manifeſtatio ſpiritus ad vtilitatē. Chry. in ſer. Nūqꝫ deus defuit cōſolator vbi perſeuerās ⁊ deuotus fuit exorator. Itē Orige. ſuper Cāti. Oē tormētū cedit nobis in gaudiū dū nobis ſupeſt diuine cōſolationis refugiū. Sciēdū qꝫ in pñti ſer. tria ſunt dicenda. Pmo q̄ debent mouere ad preparādum nos ad ſuſceptionez ſpūſſancti. Scdo q̄ ſunt illa q̄ nos preparant ad ſuſceptionē ſpūſſancti. Tertio exēpla de ſpū ſancto. Quātū ad pmū ſciēdū ꝙ tria nos debēt mouere ad ꝑparādū nos diligēter ad ſuſceptionē hui⁹ hoſpitꝫ. i. ſpūſſcti. Primū ē hui⁹ hoſpitis ſublimitas. Hoſpes ſcꝫ ſpūſſctūs cui nos ꝑparare debem⁹ hoſpitiū eſt deus: ſicut pater ⁊ filius: ⁊ iō cum magna diligētia ꝑparādū eſt ei hoſpitiū: ⁊ ideo illi nō vidēt credere ſpm̄ſctm̄ eē equalē filio q̄ ante paſcha diligēter ꝑparauerūt filio hoſpitiū ⁊ añ pēthecoſtes nullā ꝑparationem faciūt ſpūiſctō. De talib⁹ poſſꝫ facere deriſionē ſpūſſanct⁹ cū poſt ī futuro feſto inuocabūt eū dicētes. Ueni ſācte ſpūs. Quale ē hoc ad hoſpitiū vocare: tm̄ dñm: cui⁹ preſentia indignus eſt. vñ Hay. ſup Iacob. Dñm deū tunc ſuſcepitur⁹ in habitaculo cordis tui emūda conſciētiā tuā ab operibus mortuis ⁊ cogitationib⁹ ſupfluis ⁊ immūdis: qꝛ mūdus inhabitator mūdā q̄rit domū. Ber. ſup Canti. Gratia ſpūſſancti balſamū puriſſimū eſt: ⁊ iō purū ſolidū ⁊ ꝓfundū vas requirit. Utilitas vo hui⁹ hoſpitis innuit nobis. Sap. xij. vbi dr. O q̄ꝫ bon⁹. O q̄ꝫ ſuauis ē dñe ſpūs tuus in nobis. Bonitas ſiue vtilitas ei⁹ in nobis pmo apparet ex hoc ꝙ abſqꝫ eo ēt ad momētū aīa viuere nō poteſt ſicut nec corp⁹. niſi ſpm̄ i. anhelitū attrahit. Ps. os meū apuit ⁊ attraxit ſpm̄. ⁊ iō frequēter attrahēd⁹ ē ſpūſſctūs ꝑ ſctm̄ deſideriū. Uñ Au. deſiderare auxiliū gr̄e q̄ ſola hoīes liberant a malo ſine q̄ nullū proꝛſus cogitādo ſiue volēdo ⁊ amando ſiue agēdo faciūt bonū. ❡ Itē vtilitas ſpūſſācti apparet in hoc ꝙ cōſolat nos ⁊ hoc fit tripliciter. Pꝛio tētationē mitigādo. Eſa. xliij. Cū ꝑtrāſieris ꝑ aq̄s tecū ero ⁊ flumina nō operient te cū ambulaueris in igne nō cōbureris: ꝑ aquā q̄ hꝫ mollitiē intelligit tentatio ꝓſperitatis. In igne intelligit tētatio vrens aduerſitatis. Dañ. iij. Fecit mediū fornacis q̄ſi vētū roris flātē. Uñ Aug. ſup ps. Diabol⁹ plerūqꝫ vult nocere ⁊ nō pōt qꝛ poteſtas ei⁹. eſt ſub poteſtate dei. nam ſi tm̄ poſſet nocere diabolus q̄ꝫtum vellet: aliquis iuſtorum nō remaneret. Scdo ſpiritusſanctus cōſolat dādo virtutem reſiſtendi tentationibus. vnde Luc. vj. Sedete in ciuitate donec indu. vtu. ex alto. j. Cor. x. Fidelis eſt deus q̄ nō patiet vos tētari ſuper illud quod poteſtis: ſed faciet etiā cū tentatione prouētū vt poſſitis ſuſtinere. Iſidō. de ſum. bo. Non amplius tētat electos diabol⁹ q̄ꝫ dei volūtas ꝑmittit. Tertio ꝯſolat ſpūſſanct⁹ infundēdo dulcedinez. Eccle. xxiiij. Spirit⁹ me⁹ ſuꝑ mel dulcꝫ. Aug. Guſtato ſpū decipit oīs caro. Uñ ſpūſſanct⁹ tantam ſuauitatē offert vt totū mundū homini deſipere faciat. Ex hoc patꝫ ſpiritū ſanctū eſſe deū ⁊ ſuper omnem creaturam. Bernar. Quid nō tēperabit dulcedo illa q̄ mortē quoqꝫ facit dulciſſimam que reſiſtere poteſt aſperitas vnctioni illi. Richar. de ſctō victo. Quod eſt coꝛ tam durū vl lapideū ꝙ diuina preſentia ſua benignitate nō emolliat: ⁊ ſua dulcedine non alliciat. De malignitate vero alteri⁹ hoſpitis. ſ. diaboli q̄ neceſſario adeſt ſi ſpiritusſctūs deſit ſatis patere pōt de hoc ꝙ ipſe oēs hoſpites ſuos iugulat ⁊ oībus bonis ſpoliat. Hiere vj. Crudelis eſt ⁊ nō miſerebit. Grego. Nihil ſe feciſſe eſtimat cū aīas non ſanciat. Uñ. Augu. de ci. dei. Diabolus oīm diſcutit: ꝯſuetudīes vētilat curat: ſcrutatur affect⁹: ⁊ ibi q̄rit cauſas nocēdi: vbi quemlibet videt ſtudioſius occupari. Iſta tria dñt nos mouere ad preparādū nos ad ſuſceptionē ſpiritusſancti. ❡ Sed quantū ad ſecundū ſciendum ꝙ ſeptem ſunt que preparant ad ſuſceptionē ſpūſſancti. Primū eſt euacuatio a pctis per verā contritionē ⁊ humilē confeſſionē. Nō em̄ habitabit ſpūſſanctus ī corpore ſubdito peccatis: nec ī corde imūdo: hoc figuratū eſt Geñ. viij. vbi Noe emiſit columbā de archa q̄ cū nō inueniſſet vbi quieſceret pes eius ꝓpter inundationē aquarū reuerſa eſt ad archaꝫ. Per noe intelligit deus pater qui emittit colūbaꝫ. i. ſpm̄ſanctum de archa

i.de regno celoꝝ q̄ſcū nō inuenit vbi quieſcat
propter diluuiū aquarū.i.peccatoꝝ reuertit
ad archā.i.ad regnū celoꝝ. Nō eñ immerge
bat ſe colūba i aquas diluuij ſic nec ſpūſſctūs
intrat vbi ē diluuiū petōꝝ. Vaſi eñ immūdo
i.cordi vitijs pleno nō infundet deus pater
balſamū ſpūſſancti ſiue conſolationē eius.
Aug.ſup Lu.In corde mūdo ɔſciētia bona ⁊
fide nō ficta habitat deꝰ:ergo preparare nos
debemꝰ ad ſuſceptionē ſpiritusſācti ſicut tpe
paſche ꝑparamꝰ nos ad ſuſceptionem ſacri
eucharistie. Sciēdū ꝙ bonū ē ɔfiteri in quali
bet angaria: qꝛ multa petā multiplicant̄ et
cumulant̄ in his q̄ raro cōfitent̄ ⁊ de multis
petis obliuiſcunt̄ q̄ diabolus bñ ɔſiderat: vt
in agone mortis eadē petā ſic ex negligentia
oblita eis obijciat: ⁊ ſi talē holem q̄ in omni
angaria ꝓponit ɔfiteri diabolus retraheret
⁊ vellet impedire:tūc talis poſſet ſe ꝑ votum
aſtringere vt ſi vltra angariā cōfeſſionē dif-
ferret ꝙ tādiu a carnibus vel a vino abſtine
ret donec cōfiteret̄. Attamē ſi quis in futuro
angaria ɔfiteri vellet:tūc meliꝰ ē ꝙ iā ante fe
ſtū pēthecoſtes ɔfiteat̄ ꝓpter ſuſceptionem
ſpūſſancti. Scōm ꝙ preparat ad ſuſceptionē
ſpūſſcti eſt oratio deuota:qꝛ ſicut aliq̄s libent̄
declinat ad hoſpitiū in q̄ ſit deſiderari aduē-
tū ſuū ꝑcipue cū dñs hoſpitij multū ſup hoc
eū rogat:ſic ſpūſſanctꝰ ad eos venit q̄ aduen
tū eius ex corde deſiderāt ⁊ eū cum deuotis
orōnibꝰ inuitāt. Ala q̄ eſt ſponſa chriſti inui
tat ſpm̄ſctm̄ ꝑ deuotā orōnē. Cāti.v. Ueniat
dilectꝰ meus ⁊c. Vñ orō eſt vnum illoꝝ que
maxime preparāt holez ad ſuſceptionē ſpiri
tusſancti. Sap̄.vj.preoccupat eos q̄ ſe ɔcupi
ſcūt. ps. Prope eſt dñs oībus inuocantibus
eū. Sap̄.vij. Uocauit ⁊ venit in me ſpūs ſapiē
tie. Vñ in exēplū noſtrū oēs apoſtoli cū mu-
lieribꝰ erāt ꝑſeuerātes in oratione: vñ cani-
tur. Orātibus apoſtolis deūveniſſe nunciāt.
Caſſio.ſup.ps. Oratio ſerenat coꝛ: abſtrahit
a terrenis: mūdat a vitijs: ſubleuat ad cele-
ſtia:reddit. capacius ⁊ dignꝰ ad ſpiritualia
bona accipiēda. Tertiū eſt ieiuniū. Vñ apl'i
credunt̄ tali tpe ieiunaſſe ſm illud Mat.ix.
Nunq̄d pñt filij ſponſi lugere q̄diu ſponſus
eſt cū illis. Uenient aūt dies cū auferet̄ ab eis
ſpōſus ⁊ tūc ieiunabūt. Unde laudabilis eſt
cōſuetudo eoꝝ qui aliquā ſpecialem abſtinē
tiam faciūt hoc ſacro tpe. Nam ſpūſſanctus
ignis eſt ſicut ergo ligna cū exiccant̄ ⁊ humi
litas in eis cōſumit̄ preparant̄ ad ſuſceptio
nē ignis:ſic corda hoim preparant̄ ad ſuſce-
ptionē ſpiritusſcti ꝑ ieiuniū ⁊ abſtinētiā. vñ
Ber.in epla. Caſtra nobis ſunt nr̄a ieiunia
q̄ nos a diabolica impugnatione defendunt
ad virtutes diſponūt ⁊ deo nos ſanctificant:
ad ipſum ꝯ ꝑducūt. In ſignū huiꝰ tunc vigi-
liam penthecoſtes tenemur ieiunare ſub ꝑce
pto eccleſie. Sz heu plures ſunt q̄ eādē vigi-
liam nō ieiunant qđ eſt ſatis periculoſum:qꝛ
nulla dies a feſto paſche vſq̧ ad feſtū pēcheco
ſtes ita diſtricte ꝑcipit̄ ſm ius canonicum ad
ieiunādū ſicut illa dies. Quartū qđ diſponit
ad ſuſceptionē ſpiritusſancti eſt humilitas:q̄
notat̄ in hoc ꝙ aplis ſedētibꝰ datꝰ eſt ſpiritus
ſanctus. Unde glo. Seſſio iudiciū eſt humili-
tatis nō vult ſpiritusſanctꝰ itrare aliqđ hoſpi
tium niſi vbi honorādꝰ ſit. Humilitas ꝟo deū
honorat. Eccl.iij. Magna potētia ſoliꝰ dei ē.⁊
ab hūilibꝰ honoat̄. Gre. Semꝑ ſolet ⁊ diuine
gratie eſſe familiaris humilitas nō veniet er
go ſpūſſanctꝰ ad eū q̄ nō eſt humilis. Jaco.iiij.
Sup̄bis reſiſtit deꝰ hūilibꝰ aūt dat grāz. Hec
eſt cauſa q̄re maria facta ē mater xp̄i ⁊ reple-
ta ſpūſctō.ſ.ꝓpter hūilitatē eiꝰ. Lu.j. Reſpe-
xit hūi.⁊c. Aug.ij.cōfeſ. O q̄ excelſus es dñe
hūilia corda ſunt domꝰ tue. Quintū eſt vni-
tas in charitate. vñ diſcipuli erāt pariter i eo
dē loco cū ſpm̄ſctm̄ receperūt:ſicut erāt i vno
loco corꝑaliter ſic ⁊ ſpūaliter hñtes coꝛ vnū ⁊
aiam vnā i dño. Qui vult ergo ſpm̄ſctm̄ acci-
pere:odiū ſeu diſcordiā a ſe remoueat. Spūs
ei hois nō viuificat mēbra corꝑis:niſi ſint vni
ta. Sic ſpūſſctūs i corꝑe eccl'ie viuificat illos
q̄ vniti ſunt i bono. Itē ſicut ignis in diuiſiōe
lignoꝝ extiguit̄:ſic ignis ſpūſſancti in holbꝰ
ꝑ diſcordiā extinguit̄. vñ Gre.in paſto. Sicut
nihil eſt ꝑcioſius deo virtute dilectionis: ita
nihil eſt deſiderabilꝰ diaboli extinctiōe cha-
ritatis. Ber. Paꝝ timet diabolꝰ vigilātes ie-
iunātes:ɔtinētes:qꝛ de iſtis oibꝰ multos tra
xit in laqueū ruine:ſed ɔcordes vnanimiter
viuētes in domo dñi ɔiuncti deo ⁊ ſibi ꝑ vin
culū charitatis hi dolorē hi liuorē hi timorē
diabolo inferūt. Et ſicut ɔcordia diabolo diſ
plicet ſic ɔcordia plz deo. Ecc.xxv. In tribꝰ bñ
placitū ē ſpūi meo q̄ ſūt ꝓbata corā deo ⁊ hoi-
bus:ɔcordia frm̄:amoꝛ ꝓximoꝝ:vir ⁊ mulier
ſibi ɔſentiētes. Ubicūq̧ eñ holes ſūt vniti ⁊
pacifici ſimul in deo:ibi deꝰ i medio eoꝝ mo
rat̄. ps. In pace factꝰ eſt locus eius. Apl's.ij.
Coꝝ.xiij. Diligite pacē ⁊ deꝰ pacis ⁊ dilectio
nis erit vobiſcū. Et tales vocāt filij dei. Mat.
v. Bti pacifici:qm̄ filij dei vocabunt̄. Ser-
tū qđ diſponit nos ad ſuſceptionē ſpūſſancti
eſt auditꝰ ꝟbi dei. Vñ bonū eſt:illo tpe ſignā
ter audire ſermōes. vñ Act.x. Adhuc loq̄nte
petro cecidit ſpūſſanctus ſuꝑ oēs q̄ audierūt
verbū.ſ.dei. Multi eñ ſunt conuerſi ⁊ gratiam
ſpūſſancti ſuſceperūt ꝑ verbū dei. Hoc pꝫ in
btō petro aplo q̄ tria milia holz conuertit in
vno ſermōe:qꝛ in auditiōe verbi dei dat̄ hoi
grā ꝑ quā a pctis mundat̄:⁊ cognitio pcti q̄

eſt initiũ ſalutis:qꝛ ſicut i ſpeculo facies cor-
porea hoīs ſpeculatᷣ:ſic facies aīe in v̄bo dei.
Jo.xv.Iã mũdi eſtis,ppter ſermonẽ quẽ locu
tus ſuz vobis.ps.Eloquiũ dñi iſlãmauit eũ.
O quot peccatores iſlãmati ſunt ꝑverbũ dei
ad pniam.Unde etiã legitᷣ ꝙ fuit qdã comes
lubꝛic⁹ſupbus ⁊ malitioſus:q̄ in talib⁹pctis
diu vixit.Contigit aũt vna dieꝝ eũ eccleſiaz
itrare ⁊ ſermonẽ audire ⁊ audiuit ꝑdicare il
lud dictũ Ezech.In quacũqꝫ hora pctoꝛ inge
mue.⁊c.Et ad ſeipſ̄z reuerſus implorauit dei
miam vt ſibi ſua petã indulgeret : qꝛ ampli⁹
eiuſqꝫ ad mortẽ ſeruire vellet.Et poſtmoduz
mũdũ,deſeruit ⁊ religionẽ itrauit:⁊ deo fide-
liter ſeruiuit.Et poſt mortẽ ipſi⁹inuẽtũ eſt ſu
per ſepulchꝛũ ei⁹ſcriptũ lr̄is aureis illd dictũ
ps.Miſit dhs v̄bũ ſuũ ⁊ ſanauit eũ.Septimũ
qđ diſponit ad ſuſceptionẽ ſpũſſancti ẽ ꝙ hõ
ſe exercere dꝫ i actiua ⁊ cõtemplatiuavita.in
actiua hoc oſtẽſum eſt in hoc ꝙ in impoſitiõe
manuũ apłoꝝ hoīes accipiebãt ſpūſctm̄.ac.
viij.Tunc iponebãt man⁹ſup illos ⁊ accipie
bãt ſpūſctm̄.Qui em̄ regẽ ſummuz accipere
vult ad hoſpitiũ dꝫ ei fercula ꝑparare et illa
fercula ſunt bõa:qꝛ tot fercula ꝑparat: quot
bona opa facit:⁊ ſignãter illo tpe debet ie ds
exercere in opib⁹mle qꝛ ſpũſſanctus donum
dei dꝛ.Ergo dãdo ꝑrimo beneficia meremur
ipſum recipere.Luce.vj.Date ⁊ dabitᷣ vobis
Itẽ in ꝯtẽplatiua vita ſe exercere dꝫ ⁊ hoc oñ
ſum eſt in hoc ꝙ ſpũſſanct⁹ datus eſt apł̄is
in ſuperioꝛi cenaculo: qꝛ illi q̄ volũt recipere
ſpūſctm̄ debẽt coꝛ ſuũ leuare ꝑ ꝯtẽplerationẽ
ꝑ hoc em̄ vadũt obuiã ſpũſctõ.Itẽ dñt ſe ab-
ſtrahere a carnalib⁹deſiderijs:⁊ a varijs gau
dijs mũdi.vñ Aug.lib.v.ꝯfeſ.Gaudiũ diuine
dulcedis nõ deguſtas: ſi carnali delectatiõe
coꝛ maculas.Ber.Delicata ẽ diuina ꝯſolatio
nec datᷣ admittentib⁹ alienam. Et qñ homo
abſtrahit ſe a carnalib⁹ d̄litijs:tũc erit dign⁹
recipe diuinã ꝯſolationẽ.Ex̄plũ hui⁹ pꝫ i fi-
lijs iſrł:qꝛ nõ recperũt mãna durante farina
egyptioꝝ ⁊ q̄ꝺdiu fuerũt in egypto: ſed in de
ſerto deficiente eis farina recceperũt manna.

In eadẽ dñica.Ser.lxix.De excõicatio-
ne maiori ⁊ minori.

ABſqꝫ ſynagogis
faciã vos.Jo.xvij. Sciẽdũ ꝙ ſicut
iudei olim tenuerũt ſe ad diſcipu
los xp̄i ſeparãdo eos a participa-
tiõe ⁊ cõione ipſoꝛum: ſic nos iã tenere debe
mus quo ad iudeos:⁊ ẽt ſignãter quo ad ex-
cõmunicatos maioꝛi excõicatiõe : a quoꝛum
participatiõe ⁊ cõione nos abſtrahere debe-
mus.Pro quo ſciẽdũ ꝙ hic i pñti ſermõe tria
ſunt dicẽda.Primo ꝙ excõicatio ẽ duplex et
q̄re timẽda ſit.Scđo in q̄b⁹ caſib⁹ incidit q̄s
i maiorẽ excõicationẽ. Tertio declarãde ſũt
aliq̄ue q̄ſtiones de excõicatis.ſ.in q̄b⁹ caſib⁹
q̄s licite cũ excõicato põt cõicare ⁊ ſic de alijs
Ꝺ Quãtũ ad primũ eſt ſciẽdũ ꝙ excõicatio ẽ
duplex.ſ.maioꝛ ⁊ minoꝛ.Minoꝛ ſepat a ſacra
mẽtis eccł̄e:qꝛ nullũ ſacr̄m eccł̄e accipien-
dũ eſt in minoꝛi excõicatiõe:nec etiã oſculũ
pacis.Quã minoꝛẽ excõicationẽ q̄s incurrit
q̄ꝺ cito ſciẽter ꝯtra ꝓhibitionẽ cõicat cũ excõ
municato loquẽdo:comedẽdo:emẽdo:vẽdẽ-
do ⁊ ſic de alijs.Et ab iſta minoꝛi excõicatiõe
põt q̄lꝫ ſacerdos abſoluerᷣ q̄ talẽ ptã: ẽ hꝫ ſup
talẽ hoīez ꝙ poſſit eũ abſoluere a pctõ moꝛta
li.Et iſta abſolutio fit ſolo v̄bo dicẽdo. Ego
abſoluo te a ſnia excõicatiõis quã incurriſti
cõicãdo cũ tali excõicato i loquẽdo ſiue come
dẽdo:⁊ ſic de alijs.Et etiã diligẽter eſt aduer
tẽdũ ꝙ plures ſunt laici tã viri q̄ꝺ mulieres q̄
nõ curãt vitare excõicatos: ſꝫ participãt cuꝫ
ipſis ergo ꝯfeſſoꝛ dꝫ ꝯſuetẽ ad cautelã primo
abſoluere a minoꝛi excõicatione ⁊ poſtmodũ
a pctis:vt ſic dicẽdo. Ego auctoꝛitate dei ab
ſoluo te a vinculis excõicatiõis minoꝛis ſi li
garis:⁊ ab oīb⁹ peccatis tuis mihi ꝯfeſſis:cõ
tritis ⁊ oblitis.In noīe patris ⁊ filij ⁊ ſpiritus
ſancti.Sed in oppoſitũ plures ſacerdotes fa
ciunt dicẽtes in cõfeſſionib⁹ ſacramẽtalib⁹.
Ego authoꝛitate dei abſoluo te a peccatis:et
poſtmodũ ſubiungũt a vinculis excõicatio-
nis qđ tñ nõ dꝫ fieri:quia ſm petrũ de palu-
de ſup lib.ſen.Abſolutio minoꝛis excõicatio
nis in ꝯfeſſione ſacramẽtali dꝫ ꝓcedere abſo
lutionẽ a pctis.Et iſta abſolutio etiã põt fie-
ri ſine ſacr̄ali ꝯfeſſiõe:ſic ꝙ ipſe excõicat⁹ tali
excõicatione minoꝛi exhibeat ſe fateatᷣ ſe cõ-
municaſſe cũ excõicato i loquẽdo vel comedẽ
do:⁊ ſic de alijs.Sciẽdũ ꝙ maioꝛ excõicatio ſe
parat ab ingreſſu eccł̄e ⁊ cõione fideliuꝫ:⁊ a
ſacr̄is eccł̄e.Et talis excõicatio timẽda ẽ me
rito a quolꝫ xp̄iano ꝓpter quinqꝫ rationes.
Primo qꝛ ꝑ ipſaꝫ excõicat⁹ talis excluditur a
cõſoꝛtio oīm fideliũ in terra viuẽtiũ:⁊ a ꝯſoꝛ-
tio dei ⁊ btõꝝ ſꝑ eterna felicitate exñtiũ.Ergo
cõparatᷣ leproſo q̄ hꝫ moꝛbũ infectiuũ:qꝛ a cõ
ſoꝛtio hoīm eijcitᷣ. Ideo lepꝛa corpoꝛalis ab
hoīb⁹ multũ timetᷣ:eo ꝙ eſt moꝛbus cõtagio
ſus:⁊ multi ſũt hoīes q̄ alias īfirmitates po-
tius ſuſtinerẽt q̄ꝺ leprã. eo ꝙ ab hoīb⁹ ſepa-
rat.Sed multo foꝛti⁹ timenda ẽ excõicatio:qꝛ
eſt ictus gladij ſpũalis q̄ magis timendus ẽ
q̄ꝺ gladi⁹ corꝑalis.vñ Aug.dicit de illo q̄ ex-
cõicatᷣ ꝙ grauius eſt hoc illi q̄ꝺ ſi ferireᷣ gladio
⁊ a feris deuoꝛaretᷣ: aut in flãmis exureretᷣ.
Scđo timẽda ẽ excõicatio.qꝛ eſt valde dãno-
ſa.Aufert ei hoī ptẽ ſuã de oīb⁹ miſſis oꝛatio
nibus:⁊ eleemoſinis:⁊ alijs bonis operibus

q̄ fiūt in ecc̄lia dei qḋ nō eſt paruū dānum. Quis ei digne ſufficeret eſtimare valorē vni⁹ miſſe: quid tūc de oībus miſſis q̄ celebrant̄ p̄ totū mūdū ⁊ de oībus bonis q̄ fiūt ad oībus hoībus quoꝝ participatiōe ex toto carebit: ⁊ priuatus eſt q̄diu in tali excōicatiōe p̄durat. Tertio timēda eſt: q2 ille q̄ excōicat̄ ſathane tradit̄: ⁊ ēt ſm̄ Bēr. de vrina. excōicat⁹ a poteſtate dei: ⁊ ſi loq̄ liceat etiā a defenſiōe ſāctorum angeloꝝ eripit̄: ⁊ tā in aīa q̄ in corp̄e in ptāte diaboli tradit̄. Quarto timēda ē excōicatio: q2 excōicat⁹ eſt. velut mēbrum abſciſum a corp̄e qḋ ā pli⁹ nulli⁹ valoris ē. Quid eñ valet man⁹ abſciſa a corp̄e vel pes vł auris: ſic ille excōicat⁹ abſciſus ē a deo ⁊ a ſctis ei⁹ ⁊ nł lius valoris eſt. Et ſicut ſup̄ oīa timēda eſt abſciſſio mēbri a corp̄e hoīs: ſic nihil magis dz timere xp̄ianus q̄ ſeparari a corp̄e xp̄i myſtico qḋ eſt ecc̄lia ſctā. Uñ Aug. ſup̄ Joh. Nihil taȝ debet formidare xp̄ianus q̄ ſep̄ari a corpore xp̄i: q2 xp̄s ē caput oīm fideliū: ⁊ oēs fideles in gr̄a exñtes ſunt ſibịīnuicē mēbra. Sed q̄n q̄s excōicatur tūc a capite. i. xp̄o: ⁊ a mēbris. i. a fidelib⁹ aſcinditur: ⁊ nullā influentiam diuine gratie ampli⁹ hȝ q̄diu ſic abſciſus eſt: ſȝ areſcit. Quinto q2 excōicāt⁹ ad nihiluȝ valet niſi ad eternū ignē. hoc p̄bat̄ ex euāgelio Jo. vbi dicit xp̄s. Ego ſum vitis vera ⁊ vos palmites Sȝ hō q̄ eſt excōicatus ſimilis eſt palmiti abſciſo a vite: q̄ ſic abſciſus ad aliḋ nō valet niſi vt ad ignē ponat̄ ⁊ ꝯburat̄. Et aliꝭ ramis abſciſis multa vtilia poſſūt fieri: ſȝ nō ſic ex palmite abſciſo. vñ Eze. xv. Fili hoīs q̄d fiet de ligno vitis ex oīb⁹ lignis nemoꝝ q̄ ſunt īter ligna ſiluaꝝ. Nūq̄d tollet̄ de eo lignum vt fiat opus aut fabricabit̄ de eo paxillus vt dependeat ī eo quodcūq̄ vas. ecce igni datum eſt in eſcā. ¶ Itē ſciendū q̄ ab illa maiori excōicatione nemo pōt abſolueꝛ niſi papa vel ep̄s vł aliquis de auctoritate ipſoꝝ: ⁊ talis abſoluēdus eſt cū miſerere ⁊ virga q̄ āt ptās ecc̄lie ⁊ p̄latoꝝ ligādi ⁊ ſoluēdi q̄ eis a xp̄o eſt tradita habeat magnā efficaciā: hoc poſſum⁹ cognoſcere p̄ tale exm̄. Fuit quidā comes tholoſan⁹ fautor ⁊ receptor hereticoꝝ ⁊ oīs talis ip̄o facto eſt excōicat⁹ vna cū hereticis. Et quidam ſctūs abbas fuit in eūdē comitē miſſ⁹ ad monēdū eū: q̄ cū viro ſctō nollet acquieſcere: nec excōicationē timere. Sciēs vir ſctūs q̄ cor peruerſū nō erudit̄ v̄bis dixit comiti: vt tu ⁊ tui videāt factis q̄tū infecta ſit aīa q̄ excōicationis vinculo eſt inodata: volo mihi apportari albuȝ panē. Quo ſibi allato dixit. O panis lȝ tu nō merueris: tñ vt in te oſidat̄ veritas fidei noſtre ⁊ maledictio ⁊ ale excōicationē nō pertimeſcētis excōico te. Quo dicto panis qui īter manus ei⁹ erat cādidus: mox niger fact⁹ eſt: quem p̄cepit in duas p̄tes diuidi: ⁊ intus ſiſt apparuit niger muſcid⁹ ⁊ corrupt⁹. Tūc ſubiunxit. Ut ētiā ſciatis virtutē abſolutiōis. Accepto pane abſoluit eū q̄ in p̄iorē ſpeciē ⁊ cādorē reuerſus eſt. ℞ Quātū ad ſcōm ſciendū q̄ nō ſolū illi qui denunciant̄ in ambone ſūt excōicati: ſȝ etiā in pluribus caſibus ſm̄ ius canonicum q̄s incidit in excōicationē maiorē Primo qui manus violentas in clericum vel alium religioſum mittit. Itē q̄ hoc mādat vt poſt factum ratū hȝ. xvij. q. iiij. ſi q̄s ſuadente. Scḋo cū q̄s incidit in hereſim. ſimiliter ⁊ receptor ⁊ fautor hereticoꝝ. Tertio cū quis participat excōicato in crimine propter qḋ quis excōicatus eſt: dādo ei cōſilium auxiliū vel fauorē. Quarto cū q̄s incendit vel frangit eccleſiā: vel iubet vel conſulit: vel in ecc̄lia ꝯmittit aliqḋ enorme pctm̄: vł capiēdo corp⁹ xp̄i: vł deſtruēdo altare: crucē vel ſimile: ⁊ ſic de aliīs. Quito cum quis abutitur literis apoſtolicis Sexto principes vel illuſtres qui inhibēt ſubditis ne vendāt p̄ſonis eccleſiaſticis: vel moſant vł pinſāt vel alia ſeruitia faciāt. Septimo q̄ pedagiſi vel theloneū recipiunt a p̄ſonis eccleſiaſticis: ⁊ tales nō debent abſolui niſi reſtituant ea q̄ ab ipſis ſic receperunt. Octauo cōſules ciuitatū: rectores ⁊ aliȷ poteſtateȝ habētes qui faciunt ſtatuta cōtra libertateȝ eccleſie: ⁊ ſcriptores eoꝝ ⁊ etiā q̄ ſeruant talia ſtatuta ⁊ ꝯſuetudines ⁊ ſecundū ea iudicant omnes iſti iā p̄dicti ſunt excōicati. Nono poteſtates ⁊ rectores: ꝯſules: iudices: officiales q̄ ſtatuta faciūt ſcribūt dictāt: per q̄ ꝯpellat̄ q̄s ſoluere vſuras: vł nō repeteꝛ iā ſolutas: aut q̄ obſeruāt illa ſtatuta ⁊ ſȝ ea iudicāt ſūt excōicati. Decimo q̄ īpediunt iudiciū cuiuſcūq̄ iudicis eccleſiaſtici: vel īpediūt volētes recurrere ad foꝝ ecc̄liaſticū in cauſis ad ip̄m pertinētib⁹. Itē q̄ occaſione ſnīe excōicationis: ſuſpēſiōis ⁊ interdicti late in eos vł ſuos ſubditos aut eoꝝ ruſticos dederūt licentiaȝ grauandi eos q̄ tulerāt ſnīas aut iudicis ſeruos qui literas tulerūt niſi licētiā hmōi reuocauerint ⁊ ēt q̄ hoc p̄prio motu attēperare p̄ſumpſerit vel ſi in aliq̄ p̄ceſſu aliq̄ua rapuerit de predictis: niſi reddiderint infra octo dies excōicati ſunt: ⁊ ſic de aliīs caſib⁹ quos in iure poteris inuenire. ℒ Quoad tertiū ſciendum q̄ in quinq̄ caſib⁹ quis licite pōt cōicare excōicato Primo q̄n loquit̄ ei in his q̄ pertinēt ad abſolutionē vel aīe ad ſalutē aīe: ſȝ alia verba incidēter interponāt̄ vt magis ꝯficiat. Scḋo q̄ cunq̄ orator cā orationis vadēs: aut peregrinus aut viator in terram excōicatoꝝ deueniret vbi nō poſſet emeꝛ: vł ſi nō habeat alīs vñ emat tali dat̄ licita ab excōicatis accipiēdi p̄ p̄t neceſſitatē. Tertio vxor excōicati excuſat̄ a

participatiōe mariti excōicati.Quarto filij ex
cuſant participatione pris excōicati:⁊ intelli
gitur ſm Guil.de filijs q̄ adhuc ſūt in patris
ptāte ⁊ cōmēſales pris.Alij vo filij extra domū
patris exiſtentes nō excuſant.Silr ſerui ⁊ an
cille q̄ ⁊ ante excōicationē fuerunt in ſeruitio
illi⁹ dñi excōicati ⁊ adhuc ſūt.Quinto ꝓpter
ignorātiā cū q̄s ignorat illū eē excōicatū actu
⁊ cōicat cū eo.Quid āt ſi ſcio habitu aliquem
eſſe excōicatū ſ; actu nō ⁊ cōico ei?Rñdeo ſm
Guil.ſi hoc facio ſubito ⁊ nō aduerto meipm
credo ꝙ nō pecco:nec excōicationē incido.Que
ritur ſi excōicat⁹ intret eccliaʒ an alij teneant
exire vl ꝓcurare ꝙ ille exeat.Rñdet ſm Ray.
ſi manifeſtū eſt eum eē excōicatū:tunc vel alij
exire tenent:vel ꝓcurare ꝙ ille exeat.xi.q.iij.
ſicut apoſtoli.Quid ſi excōicatus intrat eccle
ſiam ⁊ ſacerdos iā incepit miſſam.Reſpondet
ſm Ray.Si eſt occultū nō debet dimittere offi
cium.Si vo manifeſtū moneat eū publice:vt
exeat:⁊ ſiquidē nō vult exire:⁊ ſacerdos nō in
choauit canonē non dʒ ꝓcedere:ſ; dimittere
miſſam.Si vo priuſq̄ ille eccliaʒ intraret vel
priuſq̄ ſacerdos eū videret iā canonē inchoa-
uit:dʒ ſacerdos ꝓcedere in officio:ita tñ ꝙ fi-
nito canone ⁊ ſūpto ſacro añq̄ dicat poſt cō-
munionē moneat illū vt exeat:ꝙ ſi nō vult po
teſt ſacerdos eū eijcere:⁊ ſi nō pōt eijci ī ſacri-
ſtiā rediēs dicat poſt cōionē ⁊ q̄ poſt canonez
reſtabāt.Item querit ſi aliquis aſſurgat vel
reuerētiā exhibeat excōicato:vl inclinat ei ſa
lutādi ſe:aut moueat labia quaſi reſalutās eū
cum tñ nihil dicat:quid de illo.Reſpōdeo ſm
Guil.nō incurrit excōicationē.qr pene nō ſunt
extendēde:ſ; reſtringēde.vñ etiā ſciendum ꝙ
ſi verbo ſalutat ab excōicato nō dʒ reſalutare
eum.ſed potius ei dicere deus te emendet:⁊
hmōi.Itē ſi vir vocet excōicatū ad mēſam nū
quid vxor pōt ad ipſam mēſam comedere.Re
ſpōdeo ſm Guil.credo ꝙ nō:ſed tñ poteſt ad
aliā mēſam in eadē domo:ita remote comede
re ꝙ merito poſſet dici ꝙ nō comedāt ſimul.
Itē querit virū excōicatis poſſet aliq̄d dari:
Rñdeo ſʒ Guil.ꝙ pōt:⁊ hec cauſa hūane ſu-
ſtentatiōis qñ.ſ.indigentes ſunt.Et intellige
ſolū quoad neceſſaria vite vl alimēta veſtes
⁊ hoſpitia:ſic tñ ꝙ ꝓpter hoc nō dimittāt la-
borare ꝓ abſolutiōe.Secus ſi perūt alia vten
ſilia:vt ſecurim vl foſſoriū ⁊ hmōi:q̄ non ſunt
eis cōcedēda.xi.q.iij.qm̄ multos ī ʒ Ultimo
ſciendū ꝙ illi q̄ participant cū excōicatis ſciē
ter ⁊ ꝑtinaciter grauiter peccāt:ſicut illi qui
cū eis comedūt bibūt emūt vel vēdūt:⁊ ſic de
alijs.hoc ptʒ qr talis cōicās excōicato contra
prohibitionē ſui ꝑlati peccat in ſeipm:qr non
cauet ſibi ab eo q̄ habet mēbrū cōtagioſuz:in
quo videt minus amare alam ſuā q̄ corpus
Qui ſi ſciret ſe incurrere leprā corporis ꝓpter
vnā comeſtionē vl locutionē ꝯſcito accederet
ad excōicatū:caueret ſibi omnino a participa
tiōe excōicatoꝝ:ſed leprā ale.i.minorē excom
municationē quā incurrit participādo cū excō
municato nō curat:q̄ tñ periculoſior eſt ꝙ le-
pra corporis.Itē tēpalia ꝑponit talis ale ſue:
qr ſi prohibitū ſibi eēt ſub pena vnius floreni
ne loqueret illi excōicato:caueret ſibi ā dāno
tēpali inquātū poſſibile eēt:ſ; de grā xp̄i ⁊ ala
ſua nō curat.Et talis excōicato cōicās poti⁹
vult ꝑuari menſa dei.i.ſacramento altaris q̄
mēſa excōicati cū q̄ in comedendo participat
qr talis nō debet cōicare:nec aliqd ſacramētū
accipere:niſi ſit abſolut⁹ ab illa minori excōica
tiōe quā incurrit comedendo vel loquēdo cū
illo excōicato.Itē talis cōicās excōicato poti⁹
vult hr̄e ſocietatē illi⁹ excōicati q̄ ſocietatē fi
lioꝝ dei q̄ in celo ſunt ⁊ in mundo.Ideo meri
to talis in inferno erit ſoci⁹ diaboli ⁊ oim dāna
toꝝ ſi ſic ꝑtinaciter decedit:qr ſi aliq̄s ſciēter
⁊ pertinaciter ī cōtēptū ꝓhibitiōis eccle parti-
cipat excōicato mortaliter peccat.Itē ſētētia
ꝑlatoꝝ valde timēda ē cuilibet xp̄iano:qr xp̄s
dedit ſacerdotib⁹ ptātem ligandi ⁊ abſoluē-
di dicēs.Qdcūq̄ ligaueritis ſup terrā erit li-
gatū ⁊ in celis:⁊ quecūq̄ ⁊c.Uñ tale exemplū
de excōicatiōe.Legit ꝙ papa Gre.non⁹ quē-
dā diuitē excōicauit:q̄ cū cōtēneret excōicatio
nē pape:tūc miraculo dei ciconie q̄ nidificaue
rant ſup domū ei⁹ a domo ei⁹ receſſerunt:et
nidū trāſtulerūt ad domū alteri⁹:qd videns
diues ꝯtumax ⁊ admonitus a cognatis ſuis
qui hic idē cōſiderauerunt in ciconijs:poſtea
hūiliauit cor ſuuʒ petēs abſolutionē.Et ꝯſci
to fuit abſolut⁹ a ſnīa illa:tūc dicte ciconie re
dierunt:⁊ nidū ſupra domū ipſius reportaue
rūt.Itē aliud exm̄.Legitur ꝙ in ecclia ſancti
vincētij martyris multi paſſeres ſolebāt intra
re ⁊ fedare eccliaʒ:⁊ diuinum officiū īpedire.
Cū āt nō poſſent excludi:ep̄s illi⁹ loci eos ex-
cōicauit mortē ꝯminās eis ſi eccleſiā deincepſ
intrarēt ⁊ defenderēt.Qui ab eccleſia recedē
tes nūq̄ ammodo eccleſiā intrauerūt.Immo
ſi aliquis aliquē capiat ⁊ violēter in eccleſiaʒ
ponat ſtatim moritur.

In feſto pēthecoſtes. Sermo.lxx.

A Ddeū veniemus
⁊ māſionē apd̄ eū faciem⁹.Io.xiiij.
Sciendum ꝙ hodierna feſtiui-
tas inter alia feſta ſingularez ob-
tinet dignitatez.Eſt enim feſtū liberalitatis
quia rex regū celi ⁊ terre aſcendens in regni
ſolium ꝓfuſa liberalitate dona contulit mili
tibus ſuis.iuxta illud ps.Aſcēdens in altuʒ
captiuā duxit captiuitatē dedit dona hoībus

Quomõ aũt dedit dona ponib Act.ij .ibi.Re-
pleti ſũt oẽs ſpũſctõ.Itẽ ſcdo eſt feſtũ exulta-
tiõis.vñ hodie canit in miſſa.Q: pfuſis gau-
dijs tot⁹ in orbe terrarũ mundus exultat.Vñ
hodie oĩb⁹ hoĩb⁹ gaudendũ eſt.Pmo nãq̃ de
bẽt gaudere hoĩes triſtes:q: ſpũſctũs hodie
datur ad ↄſolãdũ.ſ.ſuã dulcedinẽ nobis infũ
dẽdo.vñ Aug.in quodã ſermõe.Talis eſt grã
ſpũſſcti:vt ſi in corde triſticiã inuenit cõſumit:
⁊ diſſoluit.Itẽ ſcdo dñt gaudere pctõres q̃ in
pctis mortalib⁹ fuerũt:q: hodie ſpũſſanct⁹ da
tur ad viuificãdum.Ioh.vi.Spũs eſt q̃ viuifi
cat.Ezech.xxxvij.Ecce ego mitto in vos ſpm̃
⁊ viuetis.Itẽ tertio dñt gaudere iuſti:q: ſpũſ
ſanct⁹ dat ad ſaluãdũ iuſtos.Vñ Augu.Grã
xp̃i ſine qua nec iſãtes nec etates grãdes ſal
ui fieri poſſũt nõ meritis reddit.ſ; gratis dat
ppter qd̃ grã vocat.Itẽ Auguſt.in lib.cõfeſ.
Eſt gaudiũ qd̃ nõ dat impijs:ſ; eis qui te co-
lunt dñe:quorũ gaudiũ tu ipſe es:⁊ ipſa ẽ btã
vita in terris.Item tertio eſt feſtũ ſãctificatio
nis q: hodie xp̃s ſctificauit eccliam ſuã et ad
huc ſctificat hodie corda fideliũ p iſfuſionẽ ſpi
ritusſcti.ps.Sanctificauit tabernaculũ ſuũ
altiſſim⁹.Itẽ q̃rto eſt feſtũ amoris:q: ſpũſſan
ctus q̃ eſt amor pr̃is ⁊ filij hodie mittit.Idcir
co hodie legit euãgeliũ i quo agit de dilectio
ne quã de⁹ nobis infudit p ſpiritũſanctũ:er
go dr̃ in euãgelio hodierno.Si q̃s diligit me
q.d.pauci ſũt q̃ me vere diligũt.Nã ſupbi dili
gũt honores ⁊ ptãtes:luxurioſi delectatiões
⁊ voluptates:auari diuitias ⁊ poſſeſſiões.Eſa.
i.Oẽs diligũt munera.Seqt in v̄bis p̃miſſis
ſc; ad eũ veniem⁹ ⁊c.Sciẽdũ q̧ triplices ſũt
hoĩes.Primi ſunt ad quos ſpũſſãct⁹ nũq̃ ve-
niet vt ſunt idurati pctõres q̃ ſemp in malo
ſtant pposito vt ſupbi:auari:luxurioſi:iracũ-
di ⁊ guloſi.qz tales ſpũſctõ reſiſtunt in hoc
quia penitere nolunt de qb⁹ dr̃ Act.vij.Dura
ceruice ⁊ incircũciſi,cordib⁹ ⁊ aurib⁹ vos ſẽp
ſpũſſancto reſiſtitis.Glo.q: nũq̃ pniam agẽ-
tes.Et ſ; ſpũſſanctus pulſet ad corda eorum:
tamẽ intantũ ſunt indurati q̧ nolũt aperire.
Apoc.iij.Ego ad oſtiũ ſto ⁊ pulſo.⁊c.Miſeri-
cordia ei dei magna eſt que ita diu pulſat ad
cor pctõris :⁊ magna ruſticitas peccatoris q̃
aperire non vult.ei.Grego.Debemus mĩam
dei erubeſcere ſi et⁹ iuſticiã nolum⁹ formida
re.Gratia dei ſe hz vt radi⁹ ſolis aperi ei feneſ
ſtrã cordis ⁊ intrabit.Hebre.xij.Cõtẽplãtes
ne q̃s deſit grẽ dei.j.Pe.j.Sperate in eam q̃
vobis offert gratiã.Qui igitur gratie dei no
lunt cor aperire.vident peccare in ſpm̃ſanctũ
ingrati de bonitate dei quã cõtẽnũt.Itẽ; pec
cator iduratus multũ eſt reprehenſibilis qui
ſe videt peccatis inquinatũ et a deo ⁊ ſanctis
angelis abominabilẽ factũ.Iuxta illud ps.

Corrupti ſũt ⁊ abhominabiles facti ſũt i ini-
quitatib⁹ ſuis.⁊ th̃ ad aquã gratie ſine qua
mũdari nõ põt nõ recurrit.Itẽ; videt ſe igne
infernali ſuccẽſũ ſ.igne malarũ cõcupiſcẽtia
rum:⁊ th̃ p aquã grẽ qua ignis iſte extinguit
nõ clamat.Et magna ei negligẽtia videt eſſe
in hoĩbus defect⁹ gratie iſto tpe cũ tamẽ ha
beãt in p̃mtos varios fõtes gratiarum.ſ.ſa
cramẽta penitẽtie ⁊ eucharistie ⁊c.Vñ Chry.
dicit q̧ tp̃s antiq̃ eſt nũc:qr tp̃s meritorium
bonorũ:ergo q̃ iſto tpe gratie ſunt arida gra-
tia ⁊ ſe nõ diſponũt ſũt ſitẽs eis q̃ iacẽt circa
fontes ⁊ nolũt ſe applicare ad bibẽdũ ⁊ pro-
pterea ſic ſiti moriũtur ſic etiã tales ſunt re
prehẽſibiles.Scdi hoĩes ſunt ad quos ſpũſã
ctus veniet:ſed mãſionẽ nõ facit:vt ſunt illi q̃
ſm Gre.in omel.hodierna cõpũgunt:⁊ a pec
catis ſuis ſe vertũt:ſed tpe tẽtationis hoc de
quo cõpũcti fuerãt obliuiſcũt:⁊ ſic ad pperra
ta pctã redeũt ac ſi hec minime planxiſſent ⁊
ſic extinguũt grãm dei in ſeipſis.Contra q̃s
dicit aplſs.i.ad Theſſa.v.Spm̃ nolite extin-
guere.Tertij ſunt ad quos ſpũſſctũs venit et
mãſionẽ facit:vt q̃ digni ſunt recipere ſpm̃ſã
ctũ ⁊ poſt receptionẽ ſpiritusſãcti a pctis ſe cu
ſtodiũt:nec ecõuerſo ſpm̃ſctm̃ a ſe expellãt ⁊ ſic
in bono pficiũt vſq; in finẽ vite ſue.Aug. in li
bro.iij.de pe.Preſto ſemp ẽ gratia q̃ nũq̃ defi
cit:niſi pri⁹ expulſa cõtinue neceſſario q̧ ſuũ
eſt iſpirat ſi eſt recipiat.Itẽ Aug.O q̃ felix ẽ
aĩa iſta q̃ ita vitã ſuã gubernare ſtudet auxi-
liãte deo q̧ xp̃m hoſpitẽ ⁊ inhabitatorẽ me-
reatur accipe. ¶ Quãtũ ad ſcdm̃ ſciẽdũ q̧ ſe
piez ſunt gña hoĩm ad quos ſpiritusſanctus
venit ⁊ mãſionẽ ibi facit.Primi ſũt q̃ ↄſolatio
nem mũdi ppter deũ ſpnũt.ps.Renuit ↄſola
ri aĩa mea.Exẽplũ habeam⁹ in beato Iohan
ne euãgeliſta q̃ ante viſiões quas vidit miſſ⁹
fuit in exilium vbi nullã cõſolationẽ munda
nam habuit ⁊c.⁊ merito tales cõſolãt a deo q̃
hic conſolationes ſpernũt carnales.Deuter.
viij.Afflixi te penuria ⁊ dedi tibi mãna.Sed q̃
hic in mũdo cõſolantur ⁊ querũt cõſolatiões
corporales nõ ſunt digni cõſolari a ſpiritusſã
cto.Unde Ber.in epl̃a.Qui carnalibus volu-
ptatibus paſcitur eternarũ deliciarũ epulis in
dignus hr̃.Idẽ Ber.Quomodo ignis ⁊ aqua
ſimul eſſe nõ poſſũt ſic ſpũales ⁊ carnales de
litie in eodẽ ſe nõ cõpatiũt. ¶ Sed tamẽ ſciẽ
dum q̧ ſunt quattuor genera hoĩm qui carent
omni cõſolatiõe tam temporali q̃ ſpirituali.
Et ideo merito tales ſũt pauperrimi. Primi
ſunt qui in obediẽtia ſunt reſtricti ad religio
ſaz vitã:⁊ tamẽ corde in ſeculo vagant.Et ta-
les vitã durã gerũt.Nã graue eſt eis quicq̃d
ad dei ſeruitiũ ſpectat.Et quicq̃d faciunt hoc
coacte ⁊ hoc timore faciũt:nullã ſpiritualem

dulcedinē ſentiūt:nec carnalem etiam dulce
dinē:nec ſeculi ꝯſolationē habere poſſūt. Ex
hoc ꝯtingit q̄n̄q; ex illis pueris qui contra vo
lūtatē ſuā tradūt̄:ad monaſteria.vel q: pater
eſt pauper vel q: puer defectuoſus eſt vel q:
pater multos pueros habet:vel quia cum pa
ctoꝛ ſymoniace talē puerū dedit ad monaſte
rium:ꝛ ſic de alijs.Ergo nulli ꝯſulēdum eſt ꝙ
puerū ſuū ad aliqđ monaſteriū tradat cōtra
voluntatē ſuam vl' etiā vbi nō ſeruatur reli=
gio ꝛ ꝑncipaliter illa tria ſubſtātialia:ſcʒ pau
pertas.i.cōitas obediētia ꝛ caſtitas:ꝛ ad illa
tria ſeruāda obligatur omnis.religioſus pro
feſſus cuiuſcūq; ordinis ſit.Et quicūq; religio
ſus illa tria nō ſeruat nō eſt in ſtatu ſaluan=
doꝝ:ꝛ melius eſſet ꝙ eſſet bubulcus vnq̄
ꝙ ſit religioſus malus ꝛ ꝓprietarius vel non
caſt⁹: ꝛ ſic de alijs.Secūdi qui carent om̄i cō
ſolatione tā tp̄ali q̄ ſpirituali ſunt homines
ſeculares ꝛ mūdi ſectatoꝛes.Illi aliquando re
cipiūt tp̄alē cōſolationē:ſed cū amaritudine
coꝛdis:q: cognitionē hn̄t ꝙ iſta vita i qua vi=
uūt eos non ſaluat:q: ſunt ſuperbi:luxurioſi:
auari ꝛ res iniuſtas poſſidētes:luſoꝛes blaſ=
phematoꝛes iracūdi ꝛ inuidioſi:ꝛ ſic de alijs.
ꝛ cū tales habeāt leſam conſciētiā ex hoc ꝙſe
ipſos ſe recognoſcūt:ergo nūq̄ poſſūt realiter
gaudere.vñ anſel.Inoꝛdinat⁹ anim⁹ ſibiipſi
eſt pena.Iſid.de ſum.bo.Nulla pēa grauioꝛ
eſt mala cōſciētia.Amb.đ offi.Que pena gra
uioꝛ eſt q̄ interioris vuln⁹ cōſciētie:nōne hoc
magis fugiēdū eſt q̄ moꝛs:q̄ diſpēdiū q̄ exi
lium q̄ debilitatis doloꝛ.Sic e cōuerſo bona
ꝛ ſecura cōſciētia ſemꝑ gaudiū hʒ.Salomon.
Secura cōſciētia quaſi iuge ꝯuiuiū. Iſido.de
ſum. bo.Uis nūq̄ eſſe triſtis ſemꝑ bene viue:
reus nāq; animus nō eſt ſecur⁹.Bona vo cō=
ſcientia ſemꝑ gaudiū hʒ.Tertij q̄ carēt omni
conſolatiōe ſunt ypocrite qui coꝛpus ſuum a
ſolatijs retrahūt.ꝛ tamē deū in hoc nō pretē=
dūt q̄uis mltū vigilēt ꝛ ieiunēt:ꝛ coꝛpus ſuū
caſtigēt tamē nō ſunt ſerui xp̄i ſed martyꝛes
diaboli:ꝛ poſſūt dicere ad dn̄m ſuūʒ diabolū
illđ ps.Quoniaʒ ꝓpter te moꝛtificamur tota
die:ꝛ tales carēt om̄i cōſolatiōe:q: ſubtrahūt
ſibi ꝯſolationē mūdi ꝛ etiā carēt cōſolatione
dei:ergo ſunt miſerrimi ꝛ a xp̄o mltipliciter
maledicti.Quarti qui omni ꝯſolatiōe carent
ſunt impatiētes in aduerſitatibus ꝛ infirmi=
tatibus.Et tales qui ſic in tribulatiōib⁹ ſuis
cōtra deū murmurāt ꝛ īpatiēter ferūt hn̄t du
plicē infernū:q: hic puniūt̄ per tribulatiōes
et infirmitates:ꝛ propter impatientiam ſuā
in futuro punientur a demonibus: quia ſicut
per patientiaʒ homo cuſtodit animam ſuam
ſic per impatientiā poteſt perdere aīam ſuaʒ
Luc.xxi.In patiētia veſtra poſſidebitis aīas

veſtras.Sʒ quādo homo infirmus ꝛ tribula=
tus patiēs eſt tūc de⁹ per interioꝛē cōſolatio=
nem temperat exterioꝛē tribulationē.ps.Cū
ipſo ſum in tribulatiōe. Secūdi ad quos ſpi=
ritusſanctus venit ꝛ māſionē facit ſūt illi qui
lugēt in ſeipſis q̄ cognoſcūt ꝺo diſplicere:q: ꝙ
homo cognoſcit: mala ſua eſt bonū ſignū i ho
mine.Sen̄.Argumētuʒ eſt in melius trāſlati
animi ꝙ vitia ſua que vſq; huc ignoꝛabat vi
det.Qui ſic lugēt ſunt beati.Mat.v.Beati q̄
lugēt.vñ Chryſo.ſuꝑ Matth.Nil ita cōgluti=
nat ꝛ vnit hoīem deo vt penitētiuʒ lachꝛyme
Iſido de ſum.bo.Lachꝛyme penitētium apđ
deum pꝛo baptiſmate reputātur:ſic lugētes
merito ſunt beati:q: impetrant a deo quicq̄d
volūt.vñ Chryſo.in ſerm̄.Nemo ad deū aliq̄n
flens acceſſit qui nō qđ poſtulauit accepit ꝛ ta
les dn̄s vult ꝯſolari.Hier.xxxi.Cōuertā luctū
eoꝝ in gaudiū.Sic iſti qui ꝓpter dāna tp̄alia
ſuꝑ modū triſtant̄ non cōſolantur:q: plus
triſtantur de bonis amiſſis tp̄alibus q̄ de da
toꝛe que ſepius peccādo offenderunt.Queri
tur verū pctm̄ ſit q̄n hō nimis de dānis tp̄ali
bus triſtatur.Rn̄r ꝙ ſic:q: ē ſignū ꝙ iſte tp̄a=
lia cū magno affectu coꝛdis dilexit.vñ Greg.
xxxi.moꝛal.Sine doloꝛe amittit̄ quicq̄d ſine
amoꝛe poſſidet̄ q̄ vero ardēter diligimus ha=
bita:grauit̄ ſuſpiram⁹ ablata:ergo oīa dāna
tp̄alia deo offerre debem⁹ cū patiētia coꝛdis
ꝛ dn̄s retribuet nobis ꝛ recōpēſabit in eterna
vita.Tertij ad quos ſpirituſſctūs venit ꝛ mā
ſioneʒ facit ſunt illi qui ſtrēnue ꝛ viriliter ten
tationibus reſiſtūt.Apoca.ij.Uincenti dabo
māna abſcōditū.i.gratiamque dicitur abſcō
dita q: nō videt̄:ergo viriliť reſiſtere debem⁹
diabolo:ꝛ hoc in pꝛincipio tentatiōis:quia dia
bolus eſt ſerpens lubꝛic⁹:vt vbi caput poſue=
rit ibi ſtatim totus illabitur. Unde Iſido.de
ſum.bo.Diabolus eſt ſerpēs lubꝛicus cuius
ſi capiti.i.pꝛime ſuggeſtiōi non reſiſtit̄:totus
in interno dum nō ſentitur illabit̄.vnde Ber.
ſuꝑ ep̄lam Iacobi.Nō ēm ꝯtriſtari debemus
ſi in tentationes inciderimus:ſed ſi in tenta
tionibus ſuperati fuerimus.Grego.Tētatio
cui non conſentitur non eſt peccatuʒ:ſʒ ē ma
teria exercēde virtutis.Quarti ad quos ſpūſ
ſanctus venit ſunt qui eū affectāt per feruēs
deſideriū:ꝛ eſt valde dignū vt ſpūſſanctus ꝓ
ſua dignitate ꝛ vtilitate feruenter deſideret̄
ab hoīe.Aug.Tota vita xp̄iani eſt ſanctuʒ de
ſiderium:qđ autem deſideras nondū vides:
ſed deſiderādo capax efficeris.ergo affectus
ꝛ appetitus deſiderij datus eſt homini vt ma
gna debeat deſiderare:et hec ſunt dona gra=
tie in pꝛeſenti ꝛ gloꝛie i futuro.Ergo ex coꝛde
affectare debemus gratiam ſpirituſſancti:et
eum inuitare per deuotam oꝛationem : quia

qñ deuote oram⁹:tūc ſpiritū ſctm̄ inuitam⁹:
ꝛ ipſe parat⁹ ē ad nos intrare:qꝛ ipſe ſtat añ
oſtiū:ꝛ pulſat ꝛ expectat:ꝙ ante orādo acce-
pturi ſum⁹ ſpm̄ ſanctū:hoc docet nos xp̄s Jo.
xiiij. Rogabo patrē meum ꝛ aliū paraclitum
dabit vobis. Itē docet hoc cetus apoſtoloꝝ q̄
inter aſcēſionē ꝛ pēthecoſtē orōni īſtabāt: vt
ſpm̄ ſctm̄ accipe mererent. Act.j. Hi omnes
erāt pſeuerātes vnanimiter in orone. Item
hoc docet vniuerſalis eccl'ia:q̄ hodie cātat et
clamat. Ueni ſctē ſpūs. Ergo dauid orādo di
cit. Cor mūdū crea in me de⁹ ꝛ ſpm̄ rectū ꝛc.
Quinti ad quos ſpūſanct⁹ venit ſunt hūiles:
qꝛ humilitas ē vas ꝛ receptaculū grāꝝ ꝛ vir-
tutū. Jac.iiij. Humilib⁹ aūt dat grām. Sicut
aqua fluit ad loca hūida ſic grā replet corda
humiliū. Aug. Alta ſiccant ima replent. Hāc
humilitatē dꝫ hr̄e ois xp̄ianus ad celeſtē glo
riam ꝑuenire volēs. Ber. in ſer. Per humilita
tē aſcēdatis ad ſublimitatē:qꝛ hec ē via non
alia. Job.xxij. Qui hūiliat⁹ fuerit erit in glo-
ria. Et hoc merito qꝛ humiles deū hic ad ho
ſpitiū recipiūt:quare de⁹ eos merito recipiet
i futuro. Prouer.xxix. Humilē ſpm̄ ſuſcipiet
gloria. Sexti ad quos ſpūſanct⁹ venit ꝛ mā-
ſionē facit ſunt illi q̄ habēt cor quietū ꝛ paci
ficū. Quilibet em̄ libēter vadit ad hoſpitium
vbi quietē inueniet:ſic ꝛ ſpūſanct⁹. Matt.v.
Beati pacifici. Abījcere ergo debem⁹ diſcor-
dias ꝛ inimicitias:ꝛ ignoſcere iniurias nobis
illatas:ꝛ pacē ꝛ charitatē habere ad oēs ho-
mines. Apl's.ij. Coꝝ.xiij. Pacē habete ꝛ de⁹
pacis ꝛ dilectiōis erit vobiſcū. ❡ Septimi et
vltimi ſunt qui verbū dei audiūt ꝛ illud cu-
ſtodiunt ꝛ retinēt. vnde chriſtus dicit in euā
gelio hodierno. Si quis diligit me ſermonē
meum ſeruabit:ꝛ pater meus diliget eū ꝛ ad
eum veniem⁹:ꝛ māſionē apud eum faciem⁹.
Ideo libēter debem⁹ audire verbum dei pro
pter tria. Primo qꝛ eſt cib⁹ anime. Matt.iiij.
Non in ſolo pane viuit homo:ſꝫ in omni ver
bo qđ procedit de ore dei. Grego. Cibus men
tis eſt verbum dei. Scđo qꝛ mētē illuminat.
P̄s. Lucerna pedib⁹ meis verbum tuum ꝛ lu
mē ſemitis meis. Si quis doleret oculos vel
ſi eēt corꝑaliter cec⁹:libēter iret ꝑ decē milia
ria vbi poſſet illumiari. Multo magis hoc fa
cere dēm⁹ ꝓ ſpūali illuminatione. Tertio qꝛ
ab eterna morte liberat. Jo.viij. Qui ſmonē
meū ſuauerit nō guſt. mor. in eter. Sicut em̄
aīa viuificat corp⁹ vita nature: ſic ſpūſctūs
aīam cui vnitur viuificat vita gratie. Unde
Jo.vi. Spūs eſt q̄ viuificat quod etiā referri
pōt ad v̄bū dei. Exēplū de grā ſpiritusſancti
ꝛ quo v̄bū dei illuminat animā ꝛ ab eterna
morte liberat. Quidā miles multis vitijs ple-
nus fuit:ꝛ diabol⁹ ꝑ pctā cor ſuum excecaue-
rat ꝙ oib⁹ dieb⁹ vite ſue nūꝙ̄ niſi ſemel fuit.
Cōtigit em̄ ſemel vna dierū penthecoſtes ad
eccleſiā eū reuerēter ire:ꝛ nō cauſa deuotio-
nis:ſꝫ ꝓpt̄ humanā oſtētationē: qꝛ eadē die
nouas ꝛ p̄cioſas veſtes induit. Qui audiēs a
ſacerdote vt dn̄s mitteret ſpm̄ ſctm̄ q̄ munda
ret corda oim̄ pctōꝝ vitijs. Mox ille ad locū
ſecretū iuit rogās deū ꝛ dicēs. Dn̄e de⁹ ego
prochdolo: ſū pctōr q̄ multa vitia ꝑpetraui.
rogo te ꝓpter miaꝫ tuā vt hodie mihi ſpiritū
ſanctū mittas q̄ cor meū purget ꝛ illuminet.
Statim cū dn̄s exaudiuit ꝛ ſpiritūſanctū ei
miſit:q̄ cor mūdauit per verā cōtritionem et
poſtea ꝑ purā ꝯfeſſionē. Et ſic ſpūſanct⁹ ad
eū venit ꝛ māſionē apud eū fecit ꝙ amplius
nūꝙ̄ mortal'r peccauit:ꝛ ſatiſ ꝯdignā pniaꝫ ꝺ
p̄teritis pctis fecit:ꝛ finē ſuū i bono terminauit.

Itē alius ſermo de ſctō ſpū. Ser.lxxj.

R Epleti ſunt omnes ſpiritu
ſancto. Act ij. Ariſt.
ix. meth. Contraria nō ſunt in eo-
dem. Cū ergo ſpiritusſanctus in
trat cor hominis:tunc peccata et
vitia expellit ꝛ vitā hois ſanctificat. Hoc fa-
ctū eſt apl'is qñ in die penthecoſtes repleti
ſunt oēs ſpūſancto. Sciēdū ꝙ in preſenti ſer-
mone tria ſunt dicēda. Primo ꝙ ſpūſanctus
quatuor facit in aīa que aīa naturalr̄ facit in
corꝑe. Scđo qñ ſpūſanct⁹ datus ē apoſtolis.
Tertio q̄ ſunt ſigna ſpiritusſancti quo ad in-
cipiētes:proficiētes:ꝛ perfectos. ℞ Quantū
ad primū ſciēdū ꝙ ſicut ſpūs corporalis ideſt
aīa q̄tuor facit i corpore:ſic ſpiritusſanctus ſi
militudinarie q̄tuor facit i aīa ſpūaliter. Pri-
mo ſpūs.i. aīa cōſeruat corporis decorē:quia
ſicut ſine aīa corpus ē pallidū:nigrū ꝛ defor-
me:ſic aīa nō hꝫ decorē ꝯſcientie nec colorem
cōuerſationis honeſte ſine gratia ſpūſctī: ſꝫ
aīa ꝑ eius aduentū renouat:reformat. ꝛ coro
natur. P̄s. Emitte ſpiritū tuū ꝛc. Scđo aīa eſt
caloris nutritio. vñ q̄diu eſt aīa i corpore tā-
diu ibi eſt calor naturalis: ſed aīa recedente
corp⁹ frigeſcit. ita ſpūſanct⁹ dat aīe calorem
dilectiōis diuine. Rom̄.v. Charitas dei diffu
ſa eſt in cordib⁹ noſtris. Tertio anima corp⁹
cōfortat:qꝛ ſine anima corpus ſubſiſtere non
pōt nec ſe defendere:q̄ oīa bene pōt ea p̄ſen-
te:ſic ſine gratia ſpūſctī hō nō pōt. tentatio-
nib⁹. diaboli reſiſtere nec ſe defendere. Rom̄.
viij. Spūs adiuuat infirmitatē nr̄am. Quar-
to corp⁹ ſine aīa caret motu. ſic aīa ſine ſpū
ſancto nec moueri i virtutib⁹. nec oꝑari pōt
ſed deficere eā opꝫ. Ezech.viij. Spirit⁹ eleua
uit me. ❡ Quātū ad ſcđm ſciēdū ꝙ ſpūſan-
ctus trib⁹ vicibus datus eſt apoſtolis. Primo
ante paſſionē chriſti ꝛ hoc ad faciendū mira
cula quādo eos ad predicandū miſit:ꝛ ſuper

oīa demōia:⁊ vt languores curarēt eis pote-
ſtatē dedit. Hec eñ miracula ꝑ ſpiritū ſctm̄
fiūt:ſm qđ dr. Mat.xij. Nō tñ ꝯſequēs eſt vt
q̄cūq; habeat ſpiritū ſctm̄ ꝙ ille miracula fa-
ciat:qꝛ ſicut ait Gre. Miracula hoīem nō ſan
ctū faciūt:ſ; oſtēdūt. Nec quicūq; facit mira-
cula ſpiritū ſctm̄ hꝫ. hoc pꝫ in incātatorib⁹.
Scđo dedit eis ſpiritū ſctm̄ poſt reſurrectio-
nē:⁊ hoc vt facra ꝯferrēt qñ inſufflauit i eos
dicēs. Accipite ſpiritū ſctm̄: quoꝝ remiſeritis
pctā ⁊c. Hoc idē canit̄ qñ ſacerdotes ordinan
tur qui ſunt ſectatores apoſtolorum. Tertio
dedit eis poſt aſcenſionē in die pēthecoſtes
⁊ ex hoc corda eorum ita ſolidata fuerunt vt
amplius de tormētis nihil timerēt. Pſ. Spiri
tu oris ei⁹ omnis virtus illoꝝ. Et in preſenti
feſto repleti ſunt oēs ſpiritu ſctō: in quo oſtē
dit̄ magna liberalitas dei:qꝛ magnū ⁊ precio
ſum donum dedit:⁊ hoc pꝫ in dignitate: qꝛ
hoc donum eſt ipſemet deus. Augu. Magna
dei miſericordia eſt ꝙ dat donū equale ſibi.
Et ſi vnā guttā gratie daret homini plus eēt
ꝙ̄ ſi daret ſibi totū mūdū. Modo abundāter
gratiā ſpirituſſancti eis dedit: qꝛ repleti ſūt
oēs ſpirituſancto. Hodie eñ apoſtoli recepe
runt bonam menſurā gratie ſpirituſſancti:⁊
hoc in ſuā ſctificationē. Itē receperunt men-
ſurā ꝯfertā ⁊ hoc in eloquētia omniū lingua
rū. vñ canit̄ in eccleſia. Loquebant̄ varijs lin
guis apli. Et hoc donū fuit eis datū vt pctō
res ꝯuerterēt:qꝛ ſi in mūdo predicare debe-
rent oportuit ꝙ vbiq; intelligerent̄. Item re
ceperūt menſurā cogitatā:qꝛ confirmati fue
rūt in gratia ꝙ amplius nunꝙ̄ mortalit̄ pec
cauerūt:nec peccare potuerunt. Itē menſu
ram effluentem:qꝛ per flumen ſpirituſſancti
mundū irrigabant ſed riuuli iſtius fluminis
fuerūt ſancti docto. vt Amb. Aug. Gre. ⁊ Hie
ro. ⁊c. Stillicidiū hoꝝ riuuloꝝ ſunt doctores
moderni tēporis. Pſ. In ſtillicidijs ei⁹ letabit̄
germinās. ¶ Quo ad tertium. ſ. que ſunt ſi
gna ſpirituſſancti ſciendū ꝙ tria ſunt ſigna
ſpirituſſancti quoad incipiētes. Primū ē do-
lor de culpa preterita. Bern. Spirituſſanct⁹
odit ſordes nec habitare pōt i corpore ſubdi-
to peccatis. Cui eñ propriū ē peccata repelle
re. ipſius etiā propriū audire peccata nec in
vno domicilio pariter morant̄ tanta mundi
tia ⁊ tanta immūditia. Exēplū de luce ⁊ tene
bris q̄ nō cōpatiunt̄ ſe in eodē emiſperio ſed
mutuo ſe expellūt ſicut hic:ergo cōpunctum
eſſe de pctīs ē ſignū preſentie ſpirituſſancti.
Secūdū ſignū ſm Ber. eſt firmū propoſitum
cauendi futura peccata cum effectu ⁊ emen
dandi preterita. qđ nullaten⁹ pōt haberi co-
natu proprio ſine ſpirituſctō infirmitatē no-
ſtrā adiuuāte ⁊ ꝑ gratiā aſſiſtēte. vñ Augu.
in lib. retrac. Volūtas inqt noſtra niſi gratia
ſpirituſſancti liberaliter aſſiſtēte homo libe
rat̄ a ſeruitute q̄ facta eſt ſerua pctī. Vñ etiā
Señ. Magna pars bonitatis eſt velle fieri bo
nū. Tertiū ſignū eſt ſi qs monet̄ ab intra ad
bona opa. Nā ſm Greg. Amor dei nō ē ocio-
ſus:opat̄ eñ magna ſi ē. Bern. in ſer. de feſto
penthe. Ad bonū faciendū ſpūſanct⁹ monet
nos ⁊ docet. monet mēoriā. docet rōnē ⁊ volū
tatē. Prompta igit̄ boni operatio ſignū ē ſpi
rātis ſpūſancti:⁊ hoc quo ad incipiētes. Nā
puer in vtero matris ꝑ motū cognoſcit̄ ſic ſi
homo monet̄ ab intra ſpūaliter. Sed quo ad
ꝓficiētes ſunt alia ſigna in qbus ſpm̄ſctm̄ in
eis inhabitare cognoſcūt. Primū eſt frequēs
⁊ iuſta ꝯſcie ꝯiecturalis examinatio nō ſolū
de peccatis mortalibus immo de venialib⁹:
cui⁹ rō eſt:qꝛ ſicut ſpūſanctus opponit̄ pecca
to mortali:ita feruor charitatis q̄ eſt a ſpūſā
cto opponit̄ peccato veniali vt ipſum ab aīa
euellat ne ſpūſancto diſpliceat:q̄ oēs aīe offi
cinas mūdificat:⁊ minimā pctī paleaꝫ intra
cor qđ poſſidet non patitur poſſidere: ſed ſta
tim igne ſubtiliſſime circūſpectiōis exurit ſpi
ritus ſuauis ⁊ dulcis. vnde dicit Greg. in mo
ral. Cum igit̄ frequēs cōſcientie examinatio
fiat a ſpūſctō per feruorē charitatis ſignū eſt
adeſſe ſpm̄ſanctum. Ergo ſi poſt dictum vel
factū vel cogitatum hō diſcutit vtrum in ali
quo deliqt hoc eſt ſignū ſpirituſſancti. Apl's
j. Cor. xj. Si noſmetipſos iudicarem⁹ nō vti-
q; iudicaremur. Ber. Diligit de⁹ illā animaꝫ
que in ꝯſpectu eius ſine intermiſſiōe conſide
rat ⁊ ſine ſimulatione dijudicat ſeipſam. Se-
cūdum ſignū eſt ſitis mūdane ꝯcupiſcētie ex
tinctio ſiue diminutio. Quāto eñ magis cha-
ritas auget̄ ſequit̄ ꝙ ꝯcupiſcētia ſemꝑ in eis
minuat̄. vnde Augu. ſuꝑ Iohā. in omel. viij.
Radix oīm bonoꝝ eſt charitas: ⁊ radix oīm
maloꝝ eſt cupiditas. Et ille due ſimul eē nō
pñt. qꝛ niſi vna radicit⁹ euulſa fuerit:alia plā
tari non poteſt. Charitas ergo laborata non
ceſſat concupiſcentie radices extirpare. vnde
Aug. dicit ꝙ charitatis venenū eſt ꝯcupiſcen
tia corporaliū:⁊ nutrimentum charitatis eſt
diminutio cupiditatis. De hac extīctiōe ſitis
dicit̄ Io. iiij. Si quis biberit ex aqua quā ego
dabo nō ſitiet ampli⁹. Chry. Non eſt ſuꝑ ter-
rā ꝙ amet q̄ donū dei in veritate guſtauerit
vñ Aug. Qui biberit de fluuio paradiſi cui⁹
vna gutta eſt maior ꝙ̄ oceanus ſequit̄ vt ſi-
tis ei⁹ ſit extincta. Miꝝ eñ eſſet ſi homo totū
mare bibiſſet ⁊ ſitis ei⁹ nō eſſet extincta. vnde
apl'i poſtꝙ̄ de fluuio ſpūſctī biberūt oīa ꝓpt
xp̄m dereliquerūt:ergo eſt ſignū ſpūſancti ſi
cor tuū antea ad temporalia īclinatum fue-
rit ſed modo ad celeſtia erigitur. Matth. vj.

Ubi ē theſaur⁹ tu⁹:ibi eſt ꝛ coꝛ tuū. Tertiū ſignū ē ſi parcis leſis ex corde q̄tūcūq; offen ſus ſis vł offendaris ł futurū tñ parat⁹ es in dulgere ꝛ habes coꝛ pacificū ad oēs hoīes ē ſignū ſpūſſcti. Sed iracūdi ꝛ litigioſi hñt ſignū ſpūs malignū.vñ Greg.ſi filij dei vocāt q̄ pacē faciūt:pculdubio filij ſathane ſunt q̄ ipſaȝ cōfundūt. Amb.ſup Luc.Pax ē dux ad vitā eternā.Sūt etiam tria ſigna ſpūſſancti q̄tū ad perfectos. Pꝛimū eſt ꝙ hō nil timeat niſi deū.j.Jo.iiij.Perfecta charitas foꝛis mit tit timoꝛē.Itē.ij. Coꝛin.iij. Ubi ſpūs dñi ibi libertas.vñ aplī ꝛ martyꝛes nullū regeȝ nec aliquē p̄ſidē nec tyrānū quēcūq; timuerūt p̄ter ſolū deū.vñ Greg. Nullū genus moꝛtis bo no homini ꝛ recte viuēti timēdū ē.Sen. Tu tiſſima res eſt nil timere niſi deū.Ergo ſi nec paupertatē times nec infirmitatē nec aliquaȝ aduerſitatē ſignū eſt pfectionis.Scdȝ ſignū eſt nō reſonare nec remurmurare ł aduerſis vt dicere poſſint cū ps.Qm̄ ego ł flagella pa tus ſū.ꝛ illō mat.v.Si q̄s te pcuſſerit in dextrā maxillā tuā prebe illi ꝛ alterā: Imo tribu latiōes ꝛ aduerſitates ſunt ei dulces: vñ ſcri ptū ē de.b.Stephano. Lapides toꝛrētes illi dulces fuerūt.Ideo canit̄ de martyꝛib⁹. Nō murmur reſonat nō q̄rimonia. Legit̄ ēt de aplīs.Act.v. Ibāt aplī gaudētes a cōſpectu ꝯſilij qm̄ digni habiti ſūt p noīe ieſu ꝯtumeliā pati.vñ Gre.Qui ſuperna deguſtat īferioꝛa equanimiter tolerat. Tertiū ſignū ē deſideriū diſſoluēdi ab hoc mūdo ſic ꝙ tot⁹ mūdus eſt ſibi q̄ſi crux ꝛ oīa terrena poſtponit: niſi inq̄tū neceſſitas reqrit.vñ aplūs ad Philip.j. Cupio diſſolui ꝛ eſſe cuȝ xp̄o.ꝛ illud ps. Sitiuit aīa mea ad deū fontē viuū.Itē illud ps.Heu mihi qꝛ īcolat⁹ me⁹ plōgat⁹ ē.Exēplū de deſiderio celeſtis patrie. Legit̄ ꝙ quedā mulieres tā ſpeciali ꝛ mirabili amoꝛe di uīa affectiōe reſolute fuerūt vt pre deſiderio lāguerēt nec de lecto p multos annos niſi raro ſurgere poſſēt nullā aliā infirmitatē habētes:niſi illā cuius deſiderio earū aīe liq̄facte eſſ.dño ſuauit̄ deficētes q̄to ſpiritu ꝯfoꝛtabātur tāto plus coꝛpoꝛe infirmabant̄: ꝛ ſic habem⁹ ꝙ ſpūſſctūs operatur tria in incipiētibus:tria in pꝛoficiētibus: ꝛ tria in perfectis.

De eadem feſtiuitate.Sermo.lxxij.quare deus ſubtrahit gratia homini.

SPiritus me⁹ ſup mel dulcis. Eccli.xxiiij. U.Ex quo q; ſpūſſctūs ē fons totius dulcedinis tūc querit̄ q̄re de⁹ q̄nq; dilectis ſuis ī p̄ſenti.ſubtrahit cōſuetā:grām ꝛ ſpūalē cōſolationē: ꝛ permittit eos q̄nq; diuſtare ī anxietate ꝛ amaritudine coꝛdis. Rñdet̄ ꝙ de⁹ hoc facit multiplici ratione. Pꝛima rō vt hō de ſeipſo nō ꝯfidat:nec de ſctitate ſua:ne reputat ſe eſſe aliq̄d cū nihil ſit q: q̄ reputat ſe aliq̄d eſſe ſeipſum ſedu cit.Sancti eñ viri q̄to perfectioꝛes ꝛ ſanctioꝛes ſunt:tāto humillioꝛes ſunt ꝛ dñt eſſe:ſicut legitur de ſancto Franciſco qui dixit quod eſſet maxim⁹ pctōꝛ totius mūdi. Et hoc ꝯtingit ex eo ꝙ ſeipſos cognoſcūt:ꝛ q̄to plus ſeipſos cognoſcūt:tāto magis indignos ſe dep̄hēdūt.vñ Gre.in moꝛali.Sācti viri quo alti⁹ apud deū virtutū dignitate pficiūt eo ſubtilius indignos ſe eſſe depꝛehendūt q: dū luci pꝛoximioꝛes fiūt quicquid in ſeipſis latebat inueniūt.Ne ergo bonus hō cadat ł ſpūalez ſuperbiā que aliqñ peioꝛ eſt ꝛ magis nociua q̄ ſecularis pompa:tunc deus ſubtrahit ſibi quādoq; ſpiritualē cōſolationē: ꝛ etiā ne hō credat a ſeipſo habere illā gratiā: vel ex ſuis meritis:ſic cognoſcat ꝙ iſta gratia datur ſibi ex ſola dei bonitate ꝛ liberalitate ꝛ nō ppter ſua merita.Nā minimā guttā gratie ꝛ boni tatis dei non poſſumus mereri a nobiſipſis. Nā ſi ſemp hō deuotionē gratiā ꝛ ſpiritualē ꝯſolationē ad libitum haberet foꝛte crederet hoc eē naturaꝗ ē a ſola dei grā. Scda ratio eſt:qꝛ de⁹ vult pꝛobare hoīem vtrū vellet abire ꝛ ꝯſolationē in creaturis querere qñ non hȝ a deo diuinā ꝯſolationē:ſicut ſpōſus vult pbare conſtantiā ſponſe.i.fidem ꝛ dilectionez. verbi grā. Ut ſi mercatoꝛ ſimularet ſe ire ad nūdinas:ꝛ tñ ſe abſcōdendo in domo maneret volēs videre q̄d vxoꝛ faceret eo abſēte: vł q̄d de eo loq̄ vellet.vł de receſſu ei⁹ doleret et de reditu gauderet.ſic xp̄s tardat aliqñ venire cū ſua dulcedine vt pꝛobet cōſtantiā fidelis aīe an velit aliū virū accipere eo abſente: vel an velit ſe cōtinere ppter eū hoc eſt vtrū velit ꝯſolationē alienā in creaturis querere: vel vtrū velit libēter ſine ꝯſolatiōe creaturarū ppter eū eſſe:vel vtrū velit firmiter ſtare ꝛ nō recedere ab eo.Sed anima q̄ ꝯſolationē ł creaturis q̄rit poſtq̄ diuinā dulcedinē amiſit facit ſicut mlier q̄ abſente viro ppꝛio ad aliū ſe trāſfert.Debet aūt aīa q̄ ē ſpoſa xp̄i facere ſicut turtur q̄ poſtq̄ pdidit ſuū maritum nō vult aliū recipere:neq; amodo ſup ramū viridē ſedere:ſed ſemp gemit poſt maritū ſuū.ſic ꝛ aīa hoīs dȝ gemere poſt xp̄ȝ cū ſuā dulcedinē amiſit: ꝛ gemēdo expectare donec veniat ꝛ redeat.Tertia rō eſt vt hō ł timoꝛe dei maneat ꝛ timeat ne foꝛte ſponſuȝ ſuū.ſ. xp̄m offenderit p aliquā cauſam vel negligētiā: propter quā ꝯſolationē ſpūalē ei ſubtraxit:ſed tñ iſte timoꝛ dȝ eſſe moderat⁹ ne deſpet. Debet eñ eē timoꝛ filialis ꝛ nō ſeruilis:ſicut puer timet patrē:ꝛ tñ eū hoc diligit.Nā ſtulta eſt illa vxoꝛ q̄ ſtati credit de viro ſuo quotiēs de

domo erit ꝙ velit eã relinquere ꝓ alia vxore: ſic facit aĩa q̃ minus xp̄m diligit. Et nota ꝙ ĩ receſſu viri d domo ⁊ ſi ſecũ tollit letitiã quã vxor hꝫ de p̄ntia ei⁹. nõ tñ tollit gratiam: nec poſt receſſuꝫ min⁹ diligit: ſꝫ pl⁹ diligit ⁊ ĩſup magis accẽdit̃ ⁊ inflãmat̃. ⁊ hoc eſt qḋ Greg. dicit ſup Cant. Spõſus abſcondit ſe aliqñ ab aĩa ſpõſa ſua vt ardẽtius eũ ecõuerſo q̃rat: et dũ eũ inuenerit ecõuerſo diligẽti⁹ ⁊ cauti⁹ cuſtodiat. Aĩa eĩ dꝫ eſſe ſollicita ne eũ perdat: ⁊ dũ eũ ꝑdiderit magis ſollicite debet eũ querere. Et dũ ecõuerſo inuenerit magis diligẽter dꝫ eũ cuſtodire. Et ſic q̃ñq; ꝯtingit ꝙ xp̄s cũ maiori grã redibit q̃ꝫ antea fuit cũ iſta aĩa Time ergo ĩ quocũq; gradu ꝑfectiõis es. vñ Ber. ſcriptũ ẽ. Si nõ in timore dñi te tenuerꝭ inſtãter cito ſubuert̃ dom⁹ tua. Oẽ nãq; virtutũ edificiũ ilico vergit in precipitiũ ſi huĩ⁹ gratie auferas preſidiũ. Itẽ Ber. Cõnexa ſunt quidẽ timor ⁊ religio nec manere poteſt alterũ ſine altero. Quarta cauſa eſt ne hoc ſeꝑm deſtruat ⁊ corp⁹ ſuũ nimiũ debilitet: q: ſi hõ ſemp haberet iſtã gratiã ⁊ ſpũalẽ dulcedinẽ ſemper vellet ieiunare: orare: vigilare: ⁊ alios labores facere: q: quicq̃d facit ſemper eſt ſibi dulce ⁊ totum delectabile ſtante illa gratia ⁊ cõſolatione. Ut ergo anime obſequiũ ſit rationabile: tũc deus q̃ñq; ſubtrahit homini ſpũalẽ dulcedinẽ. Sunt eñ aliqui in principio ita feruẽtes ꝙ ſe nimiũ deſtruũt ⁊ faciũt ſibi capita debilia ⁊ vacua, ꝙ modicũ vel nihil poſtmodũ p̄ñt. Sed obſequiũ hoĩs ſecũdum apoſtolum debet eſſe rationale vt homo ſic aſinũ ſuũ. i. corpus ſuũ nutriat vt ſaccos portet. i. labores ſubſtineat. ⁊ ſic eũ domet diſcrete cũ abſtinẽtijs ⁊ vigilijs ne laſciuiat ⁊ põdus ꝓijciat. Deus etiã hoc facit vt homo ſuam propriã infirmitatẽ cognoſcat. Nã cum xp̄s preſens eſt ꝑ ſuã ſpiritualẽ dulcedinem videtur hoĩ ꝙ fortis ſit ad totũ onus laboris. ſ. mane ſurgere: orare: legere: ieiunare ⁊ male comedere: ⁊ ꝓclamari: ⁊ vilipẽdi ⁊ q̃cquid ei iniungitur leue ẽ ⁊ eũ nõ grauat: ⁊ quare hoc: quia dñs ſupponit manũ ſuã ⁊ ſubleuat totũ on⁹. Sed ſubtracta gratia totũ graue erit qḋ antea leue fuit. Ap̄ls. ad Phil. iiij. Omnia poſſũ in eo q̇ me cõfortat. Sed econuerſo xp̄s dicit: vt hr̃. Joã. xv. Sine me nihil poteſtis facere. Quinta rõ eſt: ne hõ alios deſpiciat ⁊ ꝓpter hoc alios de facili iudicet: ſꝫ vt alijs infirmis cõpatiat̃. Sunt eñ aliqui qñ deus ei aliquã gratiã facit tũc ſtatĩ iudicãt ⁊ deſpiciũt alios q̇ forte ſi haberẽt illã grãm pl⁹ facerẽt q̃ꝫ ipſi Lu. vj. Nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimini: nolite cõdẽnare ⁊ nõ ꝯdemnabimini. Gre. Uera iuſtitia cõpaſſionẽ hꝫ: q̃ cõpati debem⁹ debilitatib⁹ ⁊ imperfectis. vñ Gre. In tanto quiſq;

perfect⁹ eſt in q̃tũ ꝑfecte ſentit dolores alienos. Sexta rõ eſt propter tepiditatẽ ſcꝫ ꝙ hõ nõ vult feruẽter ⁊ fortiter opari ⁊ vti illa grã ſibi data. ſed qñ ita tepide operat̃ tunc deus q̃ñq; illã gratiã datã ſibi ſubtrahit. Igit̃ ad monet nos ap̄ls. ij. Cor. vj. dicẽs. Hortamur vos ne in vacuũ gratiã dei recipiatis. Qui ẽ vult eſſe inutilis ſeruus ⁊ laborare cum bonis ſine cõmiſſis a dño dignuꝫ eſt vt dñs ſibi ecõuerſo recipiat bõa cõmiſſa ſicut dicit euãgeliũ de iſto ſeruo q̇ habuit vnũ talentum et fuit piger ⁊ abſcõdit illud: igit̃ fuit ſibi ablatum ⁊ alteri datũ. Si eñ volumus vti gratia virtute ⁊ fortitudine quã iam habem⁹: tunc deus augmẽtat nobis iſtã grãm habitã: ſed ſi volumus negligẽter agere tũc deus aufert a nobis grãm quã iã dedit. vnde ſcriptũ eſt. Maledict⁹ homo q̇ facit opus dei negligẽter ergo cũ deus ſubtrahit tibi gratiã tunc cogitare debes ꝙ de⁹ hoc facit ꝓpter tepiditateꝫ ⁊ laſſitudinẽ tuã: q: ſi ali⁹ talẽ grãm habuiſſet multo feruenti⁹ deo ſeruiuiſſet. Septima ratio eſt propter pctã venialia a quib⁹ ſe nõ cauet. Sunt eñ peccata venialia ſicut gutte aque q̃ licet non poſſunt ignẽ totaliter extinguere charitatis. tñ faciunt ꝙ ignis non poteſt ita feruẽter ardere: ⁊ ita virtuoſe operari q: quicũq; debet ſibi acquirere gratiam: conſolationem ac dulcedinẽ de qua hic loquitur oportet hoc fieri per magnos labores. Sꝫ q: venialia ĩpediũt ꝙ homo fortiter non poteſt operari: ꝯſequẽter propter venialia impedit̃ homo ne ad tantã dulcedinẽ perueniat: ergo anima dꝫ eſſe ſollicita ⁊ nõ ſolum ſe cauere a peccatis mortalibus ſed etiã venialibus inq̃tũ poteſt. Etiã dulcedo gratie amittitur qñq; ꝑ immundas ⁊ importunas cogitationes quibus hõ non tã cito reſiſtit: ſed in eiſdem aliqualiter delectatur. Eccle. x. Muſce morientes comedererũt ſuauitatẽ vnguẽti. Sꝫ q̃rit̃ an cogitationes q̃ homini incidũt contra voluntatẽ ſuã noceãt. Rñdetur ꝙ ſignãter cum nõ delectat̃ in eiſdẽ nec dat eis ꝯſenſuꝫ. Gre. Nõ eſt cogitatio tã immũda que mẽtem polluat ſi rõ nõ ꝯſentit. Octaua ratio ẽ ꝓpter nimiã ſollicitudinẽ ⁊ occupationẽ tẽporaliũ vt cũ hõ ſe nimiuꝫ occupat ⁊ ſollicitat circa iſta tẽporalia ⁊ mũdana ſicut ꝯquerebatur beãs Gre. in dia. ꝙ qñ fuit in monaſterio abſtract⁹ a ſecularib⁹ negotijs ⁊ liber in corde ab illis tũc magis fuit quietus in corde ⁊ pacificus cũ deo q̃ꝫ qñ fuit ĩ officio cure paſtoralis: ſcꝫ quãdo ſublimat⁹ fuit in papã: q: de⁹ vult hr̃e liberũ ⁊ mũdũ cor ab oĩbus curis ⁊ ſollicitudinibus mũdanis. vñ dicit ꝑ prophetã. Ducaꝫ eũ in ſolitudinẽ ⁊ ibi loquar cũ eo: iõ petit dauid dicẽs. Quis dabit mihi pẽnas ſicut colũ

be ⁊ volabo ⁊ reqeicã. Nona cã eſt ꝓpter hoc
q̃ꝫ qñ q̇s q̃rit conſolationẽ et delectationẽ in
iſtis delectationibus mũdi ⁊ conſolationibꝰ
creaturaꝝ tamen non poteſt habere cõſolatio=
nem diuinam: qꝛ ſunt contraria. Ber. Delica
ta eſt conſolatio diuina ⁊ non dat admitten
tibꝰ alienam. Exemplũ huiꝰ habemꝰ in tribꝰ
regibꝰ quos ſtella ad dñm ab oriente ꝑduxit:
q̇dũ intrauerũt hierl'ꝫ ⁊ q̃ſierũt de rege iudeoꝝ
vbi natꝰ eẽt ꝑdiderũt ſtellã ſuper q̇ dicit Gre.
Quod dum magi queſierunt cõſilium huma
num: perdiderũt conſiliũ diuinũ. Quidam in
iſto voluñt delectari in cibo ⁊ potu ⁊ veſtibꝰ pre
cioſis in amicis: in vxore: in filijs: ⁊ in gaudijs
mũdanis ⁊ cũ hoc etiam q̃rũt conſolationes
diuinas in p̃ſenti: ſed decipiũt ſeipſos. Unde
Aug. v. confeſ. Gaudiũ diuine dulcedinis nõ
deguſtas ſi carnali delectatiõe cor maculas.
X Decima rõ eſt ꝓpter nimiã reuelationẽ. ſ.
qñ nimis hõ reuelat grãꝫ ſibi a deo datam ⁊
iactat ſe inaniter de donis diuinis. Exemplũ
legit' de quodã ꝯuerſo fratre q̇ poſt lõgos la=
bores orõnes ⁊ ieiunia meruit ꝙ in ſuſceptio
ne venerabilis ſacri ſenſit inenarrabilẽ dul=
cedinẽ ⁊ delectationẽ in ore ⁊ in toto corꝑe ſuo
ita ꝙ iſta delectatio ⁊ dl'cedo fuit ſibi ſuꝑ oẽꝫ
humanam eſtimationem ⁊ dulcedinẽ mũdi
q̇ veniẽs ad quẽdã frẽꝫ petiuit ſibi dari oſcu
lũ ab illo putans ꝙ ille etiã deberet ſentire il
lã dulcedinẽ tũc ſtatim illa dulcedo euanuit.
⁊ poſtea eam nunq̃ hr̃e potuit. Ergo qñ ho=
mo ſentit dulcedinẽ diuine grẽ tũc dꝫ ſe hu=
miliare ⁊ deo in humilitate cordis gratiarũ
actiones referre: qꝛ ſuperbia ⁊ elatio ſpũalis
eſt valde nociua. Uñ Iſid. de ſum. bo. Non te
arroges: nõ te iactes: nõ inſolenter extollas:
nihil de te p̃ſumas: ſi nihil boni tibi tribuas vñ
exemplũ. Fuit quidam frater in monaſterio
quodam multũ v̇boſus ⁊ ſemel accidit ꝙ lo=
quebat' de nõ ſibi cõmiſſis tũc abbas ſibi di=
xit ſerioſe. Uade ⁊ tace: q̇ recedẽs ab abbate ⁊
cordi ſuo imprimẽs iſta verba abbatis: am=
pliꝰ in iſto monaſterio ſemꝑ ſilẽtiũ tenuit. et
cũ ſic tacuit tunc ab intra in ſpiritu tm̃ ꝓfecit
ꝙ deꝰ ſibi quedã ſecreta reuelauit. Et alij fra
tres mirabant' de taciturnitate ſua. Accidit
aũt ꝙ q̇daꝫ heremita in ſilua nõ longe a mo=
naſterio infirmabat': q̇ miſit ad abbatẽ vt ad
eũ veniret ⁊ ſibi eccl'iaſtica ſacramẽta porri=
geret. Tũc abbas ſumpſit ſecũ illũ taciturnũ
⁊ iuit cũ ſacramentis ad ꝓcurandũ ⁊ cõicã=
dum illũ heremitã. Et in via q̇dam latro au=
diẽs campanã paruã ſecutus eſt eos vſq; ad
cellã heremite ⁊ mãſit foris reputans ſe indi
gnũ ꝙ deberet intrare cellã tã ſancti viri. Sꝫ
poſtq̃ heremita ꝯfeſſus eſt ⁊ cõicauit. tũc la=
tro ſtãs prope ianuã cum humilitate cordis
ſui dixit. O ſi eſſeꝫ talis qualis tu es. Et here
mita in elatiõe mẽtis ⁊ ꝯplacẽtia ſuip̃ſiꝰ di=
xit. Hoc libẽter deberes velle ꝙ eẽs talis qua
lis ego ſuꝫ. Tũc frater ille taciturnꝰ cepit fle
re amare ⁊ poſtq̃ abbas ⁊ fr̃ ille receſſerunt
tũc latro iſte a remotis cucurrit poſt eos ⁊ in
uocauit deũ vt ſibi daret ꝯtritionẽ verã ⁊ vite
emẽdationẽ qꝛ iam ꝓponeret illi abbati cõfi
teri ⁊ amplius nũq̃ peccare vellet: ⁊ ſic in ve
loci curſu cecidit ⁊ mortuꝰ ẽ immediate. Q̇d
vidẽs ille frater cepit letãter ridere. Sꝫ poſt
q̃ abbas cũ iſto fratre ad ꝯuẽtũ redijt queſi=
uit ab iſto fratre q̃re ſic taceret. Et rñdit. Pr̃
ſemel dixiſtis ad me vade ⁊ tace. Ab illo die
ſꝑ tacui niſi interrogatꝰ fuiſſem. Tũc abbas
dixit. Quare tu fleuiſti cũ illũ ſctm̃ heremitã
cõicaui ⁊ quare tu riſiſti cũ ille malꝰ latro poſt
nos cucurrit volẽs nos ſpoliare vel occidere: ⁊
ſic peccãdo in ꝑctis ſuis obijt tũc fr̃ rñdit. Pr̃
cã fletꝰ mei fuit iſta qꝛ cũ cõicaſtis illũ here=
mitã infirmũ: tũc latro ſtetit foris ianuam di=
cens ex humilitate cordis. O ſi eſſem talis
qualis tu es. Et heremita rñdit in elatione
mẽtis. Hoc poſſes libenter velle. Et ſic mor=
tuus eſt ⁊ dãnatꝰ: iõ fleui. Sed latro qui poſt
nos cucurrit habuit firmũ ꝓpoſitũ ꝯtẽdi et
nõ ſpoliãdi nos nec occidẽdi. Et ſic currẽs ce
cidit ⁊ obijt ⁊ ãgeli eiꝰ alaꝫ rapuerũt ⁊ ad ce=
lũ cũ gaudio deduxerũt: qꝛ ſua ꝯtritio fuit tã
ta ꝙ deleuit penam ⁊ culpam: ideo riſi.

Ad idẽ feſtũ. Ser. lxxiiij. d̃ donis ſpũſſcti.

Repleti ſũt omnes

ſpũſctõ. Act. ij. Ex q̇ iaꝫ iſtis ſacris
diebꝰ ſpũſſcti miſſio pagit' tũc aliq̇d
de donis ſpũſſcti ꝑ pñti ſer. dõm ẽ.
Unde ſciendũ ꝙ ſeptẽ ſunt dona ſpũſſancti:
que ideo ſunt ſeptem: qꝛ per ea ſeptem vitia
capitalia expelluntur. A Primum donum
eſt timor domini. de quo dicitur Eccl'i. i. Ti=
mor dñi initiuꝫ ſapientie. Quod donũ cordi
noſtro adueniẽs multa bõa nobis ꝯfert. Pri=
mo docet p̃terita mala emẽdare. Eccl'i. i. Ti=
mor dñi expellit peccatũ. Secundo docet bo
na operari. Eccl'. xv. Qui timet deũ faciet bo
na. i. q̇ timet deũ nihil negligit. Tertio timor
conſeruat hominẽ in bono. Eccli. xxvij. Si in
timore dñi nõ tenueris te inſtãter cito ſubuer
tet' domus tua. Ber. in tractatu de ſeptẽ do=
nis. Cõnexa ſunt quidem timor ⁊ religio. nec
manere poteſt alterꝫ ſine altero. Bernardus.
In veritate nihil valet ad gratiã promeren=
dam cõſeruandã ⁊ recuperandã: q̃ ſi videa=
ris nõ alta ſapere ſꝫ ſemꝑ timere. Quarto ti=
mor dñi miam meret'. ps. Q̃uo miseret' pater
filiorũ miſertꝰ eſt dñs timentibus ſe. Quinto
timor confert homini ꝓlongationẽ vite ⁊ tpa

liu ꝓuiſionē. Prouerb.x. Timoꝛ dñi apponet
dies. ps. Timete dñm oēs ſcti eius qm nō eſt
inopia timentibus eum. Sexto facit oratio-
nē exaudiri. ps. Uolūtatē timētiū ſe faciet et
deꝓcationē eoꝝ exaudiet: ⁊ ſaluos faciet eos
Septimo gliaȝ eternā meret. Prouer.xxviij.
Btūs hō q̄ ſꝑ eſt pauid⁹. Eccl.xxv. Btūs vir
cui donatū eſt hr̄e timorē dei. Greg. Ubi ti-
moꝛ nō eſt ibi ſal⁹ non erit. Hi ſunt ſeptē fru
ctus quos confert donū timoris qḋ eſt p̄mū
donū ſpūſſancti. Et hoc p̄mū donuȝ timoris
expellit primū peccatū moꝛtale. ſ. ſuperbiam.
Nam timoꝛ dñi humiliat hoīem: ſupbia vero
eleuat. Eccl.x. Odibilis eſt coraȝ deo ⁊ hoīb⁹
ſupbia. Et q̄to hō ſe hic magis exaltat tāto
magis in futuro hūiliabit̄. Lu.xviij. Omnis
q̄ ſe exaltat humiliabit̄: ergo vt i futuro exal
temur humiliem⁹ nos hic corā deo in timore
dñi. j. Pe.v. Hūiliamini ſub potēti manu dei
vt vos exaltet i die viſitatiōis. Ber. Sola hu
militas eſt que exaltat. ſola q̄ ducit ad vitā.
Scḋm donū eſt donū pietatis. vnde ſciendū
q̄ triplex pietas eſt habenda. Prima ad deū
⁊ iſta dȝ eſſe in bona confidentia quam habe
re debemus ad deū. Primo in temporali pro
uiſiōe. ps. Iacta cogitatū tuū in dño: ⁊ ipſe te
enutriet. Idem. nunq̄ vidi iuſtum derelictū.
Hec cōfidētiā tollit nimiā ⁊ ſuperfluā curam
⁊ ſollicitudinē temporaliū quā illi auari ha-
bent q̄ nunq̄ ſatiantur: ſed ſemper timēt ſibi
deficere: ⁊ cū magna ſollicitudine ꝓcurāt ſibi
tēpoꝛalia quaſi ſemper deberent viuere ⁊ ſoꝛ
te in breui moꝛiunt̄. Luce.xij. Stulte hac no
cte repetēt aīaȝ tuā ⁊c. Cōtra quos dicit xp̄s
Mat.vi. Nolite ſolliciti eē dicētes. Quid mā
ducabim⁹ aut quid bibemus. nonne aīa pl⁹
eſt q̄ eſca: ⁊ corp⁹ eſt plus q̄ veſtimentū. q.d.
Si dat maioꝛa. i. vitam ⁊ corp⁹ etiā dat mino
ra. i. cibū ⁊ veſtimētū. Scḋo in ſpūalibus ſcȝ
q̄tū ad aīam. ps. Sperantē autē in domino
miſericoꝛdia circū. ⁊ ſic tollit̄ deſperatio que
eſt peioꝛ oī pctō. Iſid. de ſum. bo. Deſperatio
auget pctm̄. Deſperatio eſt peioꝛ oī peccato
Chry. in ſer. Nihil em̄ ſic deum offendit q̄m
deſꝑatio. Tertio in eternis. i. in remūeratiōe
celeſtiū bonoꝝ. Ioh.xij. Nolite timere puſill⁹
grex. Cōplacuit em̄ patri vr̄o vobis dare re-
gnū. Hāc fiduciam non debemus hr̄e ex no-
ſtris meritis: ſed ex meritis ieſu xp̄i qui eſt re
dēptoꝛ noſter quē pater nobis dedit. Ro.viij.
Quō non etiam cum illo oīa nobis donauit.
In ſignum huius xp̄s habuit in cruce latro
apertū: q: per eūȝ regnū celoꝝ intramus. Ipſe
em̄ nobis ꝑ ſuā paſſionē ianuā celi reſerauit
cōtra hoc ſunt illi puſillanimes q̄ qn̄ audiūt
aliquid de diuina iuſtitia immediate pterri
ti dicūt: ego nūq̄ ſaluaboꝛ: ⁊ ſic diffidere de-
eterna ſaluatione eſt diabolicū: q: omni ſpe
ſaluationis diabol⁹ priuat⁹: ſed nos xp̄iani
firmiter in deū ſperare debem⁹: q: ipſe eſt q̄
ſaluos facit ſperātes in ſe. Scḋa pietas ē quo
ad ſeipſū: ⁊ illas dȝ eē in miſeratione aīe pro-
prie. Eccli.xxx. Miſerere aīe tue placens deo.
B Unḋ ſciēdū q̄ ſex opera miſericoꝛdie debe-
mus exhibere aīe noſtre. Primo debem⁹ eam
cibare: ⁊ hoc fit primo qn̄ digne cōmunicam⁹
ſacr̄m euchariſtie vel etiam qn̄ deuote audi-
mus verbū dei. Mat.iiij. Nō in ſolo pane vi-
uit hō: ſȝ in oī v̄bo qḋ ꝓcedit de oꝛe dei. Gre.
Cibus mētis eſt verbum ei. Sed heu plures
ſunt q̄ coꝛpus omni die cibāt: ſed animā ra-
ro cibāt audiendo verbū dei qḋ malū ē eſt ſi
gnū. Ioh.viij. Qui ex deo eſt verbū dei audit
ꝓpterea vos nō auditis: q: ex deo nō eſtis. Se
cundo debem⁹ eā potare cū calice tribulatio
nis ⁊ patientie quē xp̄s ꝑ ſe bibit ⁊ ꝓpinauit
nobis. Mat.xx. Poteſtis bibere calicem quē
ego bibitur⁹ ſum. Tertio veſtire cū charitate
dei ⁊ primi: q: hec ē veſtis nuptialis vite eter
ne. Mat.xxij. Amice quō huc intraſti. non ha
bens veſtem nuptialem: per quā veſtē cogno
ſcūtur filij dei. Ioh.xiij. In hoc cognoſcēt ho-
mines q̄ eſtis mei diſcipuli ſi dilectionē ha-
bueritis ad inuicē. Quarto hoſpitare qḋ fit ꝑ
pn̄iam quam agimus ꝓ pctis noſtris: q: cum
hō ē in pctō moꝛtali tūc facit māſionē in infer
no. ps. Appropinq̄uerūt vſq; ad poꝛtas moꝛ-
tis: ſȝ qn̄ pn̄iaȝ agit tūc ꝑparat ſibi mānſioneȝ
in celo. Matt.iiij. Pn̄iaȝ agite appropinq̄bit
ei regnū celoꝝ. Quīto debem⁹ aīaȝ nr̄aȝ viſi-
tare ⁊ hoc fit qn̄ fragilitatē noſtrā ꝑ̄ſam⁹: et
pctā nr̄a cū amaritudie coꝛdis recolim⁹ vt cū
ꝓpheta dicere poſſim⁹. Recogitabo tibi oēs
ānos meos i amaritudie aīe mee. Sexto debe
mus eā d̄ carcere hui⁹ mūdi educere: ⁊ hoc ꝑ
deſideria ſupnoꝝ. vn̄ Apl's Coll.iij. Que ſur-
ſum ſūt q̄rite: nō q̄ ſup terrā. Itē nr̄a ꝯuerſa-
tio i celis eſt. ¶ Tertia pietas eſt quoad ꝓ-
ximū: ⁊ iſta p̄mo exhibet̄ i dādo. eccl. Ān moꝛ
tē b̄n fac amico tuo. i. xp̄o q: eleemoſina i vita
multo melioꝛ eſt q̄ poſt moꝛtē: q: vn⁹ denari⁹
dat⁹ pro deo in vita eſt melioꝛ q̄ centū poſt
moꝛtē. Scḋo exhibet̄ primo ꝯmodādo. ps. mi
ſeret̄ ⁊ cōmodate: ſemē illi⁹ i b̄ndictiōe erit. et
d̄ hoc gaudet xp̄s ⁊ tota celi curia: q: ſum⁹ in
uicē mēbra: ⁊ erit hō valde meritoꝛiū. Lu.vi.
mutuū dātes nihil inde ſperātes. Tertio in di
mittēdo primo. Lu.vi. Dimittite dimittemi
ni. Aug. i enchiridiō. Ea eleemoſyna nihil eſt
maius q̄ ex coꝛde dimittimus qḋ in nos quiſq;
peccauit. Quarto facta primi nō in malū in
dicādo: ſȝ ſēꝑ ad ꝑtē melioꝛē interꝑtādo. Unḋ
Aug. ſup illo v̄bo Mat.vij. Nolite iudicare ⁊
nō iudicabimini. Hoc loco nihil aliud ꝓcipi

eſtimo.niſi vt ea ſctã q̃ dubia ſũt quo alo bõr in melioꝛẽ partẽ interpꝛetemur. Ubi notãdũ ꝙ ꝗlibet tenet̃ oĩa dicta ⁊ facta ꝓximi in melioꝛẽ partẽ iterp̃tari:niſi ſint manifeſta mala Apl's ro.ij. Quo iudicio aliũ iudicas teip̃ꝫ cõdẽnas.Sꝫ diceres vñ oꝛit̃ ꝙ aliq̃ oĩa q̃ vident vel audiũt de ꝓximis ſemꝑ in malũ interpꝛetant̃.Rñdeo ꝙ hoc ex duobus ꝓuenit.Pꝛimo qꝛ ipſi mali ſunt.Chꝛy.Oĩs homo ſcd'ꝫ ſe eſtimat alteꝝ idẽ.Sicut difficile aliquẽ ſuſpicat̃ malũ qui bon⁹ eſt:ſic difficile aliquẽ ſuſpicat̃ bonũ q̃ mal⁹ eſt.Scd'o qꝛ male afficitur ad illuꝫ quẽ iudicat.Aug.Certũ eſt ꝙ de malo incerto neminẽ iudicaret quẽ tãꝙ meipſuꝫ diligerẽ:ſꝫ ⁊ defẽderẽ ⁊ excuſarẽ ꝙdiu ĩ publicũ nõ ꝓdiret.Sed qꝛ charitatẽ perdidim⁹ facil'r alterutrũ iudicam⁹:⁊ ergo oĩs q̃ aliũ iudicat oſtẽdit ſe vacuũ a gr̃a dei ⁊ charitate ꝓximi.Sed qui bona ſuſpicat̃,de ꝓximis eſt ſignũ ꝑfectiõis ⁊ bonitatis.Gre.in moꝛa.Quãto vos in bono ꝑficitis:tãto etiã bona de alio ſentitis. ¶ Tertiũ donũ eſt donũ ſcientie qđ donũ,tria docet.Pꝛio docet te cognoſcere teip̃m ſcꝫ quis es q̃d fuiſti:⁊ q̃d eris.Bern.Cogita ergo vnde veneris:⁊ erubeſce:vbi es ⁊ ĩgemiſce:quo ꝓperas ⁊ ꝓtimeſce.Itẽ cognoſce te ꝑ culpã actualẽ,fieri deo exoſuꝫ. Sap̃.xiiij.odio ſunt deo impi⁹ ⁊ impietas eius.Eccl'.xij.Altiſſim⁹ odio hꝫ pctõꝛes.Itẽ per culpã eris maledict⁹.Ps.Maledicti q̃ declinant a mandatis tuis.Et inſuꝑ debitoꝛ mortis eterne nõ,ſoluꝫ tẽpoꝛalis vt iumẽtũ.Ezech.xviij.Aĩa q̃ peccauerit ipſa moꝛietur.Sed econuerſo:cognoſce ꝙ gratia facit hominẽ filiũ dei ⁊ heredẽ. Ro.viij.Si filij ⁊ heredes.Itẽ facit hoĩeꝫ btm̃.Ps.Btũs,po.cu.eſt dñs de⁹ eius. Itẽ gratia facit hoĩem etiã eẽ benedictũ.Deut.xxviij: Si pꝛecepta mea audiueris bñdict⁹ tu in ciuitate:et benedict⁹ tu in agro.Et ergo hoc nomine de⁹ bonos noĩabit q̃ erunt ad dexterã ei⁹ dicẽs. Mat.xxv.Uenite bñdicti pr̃is mei poſ. Scd'o donũ ſciẽtie docet cognoſcere deũ.¶Pꝛio inꝙtũ ẽ creatoꝛ tu⁹ ⁊ tu creatura ei⁹. Ps.Ip̃e fecit nos ⁊ nõ ipſi nos.⁊ ſic teneris ei obedire tãꝙ creatori tuo.Scd'o inꝙtũ eſt dñs tu⁹ ⁊ tu ſeruus ei⁹:⁊ ſic teneris ei fideliter ſeruire tanꝙ ſeru⁹ fidelis dño.Tertio inꝙtũ eſt pater tu⁹ ⁊ tu filius ei⁹:⁊ ſic teneris ei exhibere honoꝛẽ ⁊ reuerẽtiã.Quarto inꝙtũ eſt redẽptoꝛ tu⁹ et ſic teneris eũ diligere.Joh.xv.Maioꝛẽ charitatẽ nemo hꝫ ⁊c.Quito inꝙtũ ẽ futur⁹ iudex tu⁹:⁊ ſic teneris eũ timere in omnib⁹ ꝟbis et factis,ſiue comedẽdo ſiue bibẽdo:ſiue dormiẽdo ſiue,vigilãdo. ¶ Tertio docet donũ ſciẽtie cognoſcere ꝓximos.ſ.q̃ꝛ oẽs hoĩes tã diuites ꝙ paupes tã nobiles ꝙ ignobiles ſunt ſimiles in ꝗtuoꝛ.Pꝛio eñ hoĩes ſunt ſimiles ex parte ꝓncipij:qꝛ oẽs ab vno deo ⁊ ab eodẽ luto foꝛmati ſũt ⁊ oẽs nudi ⁊ paupes nati.Job xxxiij.Ecce ⁊ me ſicut te fecit de⁹ ⁊ de eodẽ luto ego ꝗꝫ foꝛmat⁹ ſum.Sap̃.vij. Nemo ex regib⁹ aliud habuit natiuitatis initiũ.Scd'o ſumus ſil'es ex parte medij: qꝛ oẽs mortales ex breui vita ſum⁹ tã diuites ꝙ paupes.Eccli.x. Oĩs potentat⁹ breuis vita.Job.xiiij. Breues dies hoĩs ſunt . Tertio ex parte,finis:qꝛ oẽs hoĩes in eandẽ moꝛtẽ ⁊ putredinẽ,reducunt̃. Job.xvij.Putredini dixit pat̃ me⁹ es ⁊c. Hoc ptꝫ in oſſib⁹ moꝛtuoꝝ:qꝛ ibi nulla eſt diſtinctio ĩter nobiles ⁊ ignobiles.Quarto ex parte iudicij qꝛ oẽs ſub vno iudice rõnẽ reddere cõpellimur.ij.Coꝝ.v.Oẽs nos,mãifeſtari opꝫ añ tribunal xp̃i ⁊c.⁊ Act.Ipſe eſt qui ꝯſtitui⁹ eſt a deo iudex viuoꝝ ⁊ moꝛtuoꝝ. Et cũ hanc equalitatẽ cognoſcim⁹:tũc nos mutuo diligere debem⁹:⁊ vnus aliũ nõ ſpernere. Uñ Gre. Oẽs fratres ſum⁹ vni⁹ imperatoꝛis poteſtate conditi ⁊ ſanguine ipſi⁹ redempti.Et idcirco fratres noſtros ꝗuis paupes et abiectos in nullo deſpicere debem⁹.Aug.đ doctria xp̃ia. Ergo ꝟo interrogabo te ſericatũ ⁊ pauperem pannoſuꝫ nõ q̃les in veſtib⁹ ſitis:ſed quales nati fueritis.Certe ambo nudi ,ambo ĩfirmi: ambo vitã miſerrimã ĩchoãtes:⁊ ob hoc ãbo ploꝛãtes qñ naſcebamini ĩfantes:⁊ illud donũ expellit inuidiã q̃ cõtraria eſt charitati:qꝛ gaudet de malis ⁊ contriſtat̃ de bonis qđ eſt diabolicũ ergo,inidi ſũt a deo maledicti.Eſa. v.Ue q̃ dicit; bonũ malũ ⁊ malũ bonũ:⁊ tales inuidi ſunt filij diaboli.qꝛ ſicut charitas ẽ ſignũ filioꝝ dei.Joh.xiij.In hoc cognoſcẽt oẽs qꝛ mei eſtis diſcipuli,ſi dilectionẽ ,habueritis adinuicẽ.ſic inuidia eſt ſignuꝫ filioꝝ diaboli. Quartũ donũ eſt donũ foꝛtitudinis.Uñ ſciendũ ꝙ de⁹ non querit foꝛtitudinẽ coꝛpoꝛis ſed ſp̃us. Neemie,viij. Gaudiũ ei dñi ẽ foꝛtitudo noſtra. ¶ Eſt ergo ſciẽdũ ꝙ ſp̃uſſanctus per donũ foꝛtitudinis tripliciter cõfoꝛtat hoĩem. Pꝛio ĩ tolerãdo aduerſitates patiẽter. Theſ. iiij.Patiẽtes eſtote ad oẽs.Secũdo confoꝛtat nos ſp̃uſſanctus per donum foꝛtitudinis ad vincendũ diabolũ.Jac.iiij. Reſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vobis.Tertio cõfoꝛtat ad operandũ bona opera.Joh.ix.Operari opoꝛtet donec dies eſt:qꝛ veniet nox cũ nemo oꝑari põt. Aug.Inutiliter in hoc tꝑe viuit̃ niſi ad acq̃rẽdũ meritũ laboꝛetur quo in eternitate remuneret̃:qꝛ bona opera oꝛnãt ⁊ comitant̃ aĩam cũ oẽs amici eã deſerũt.Apo.xiiij.Oꝑa eñ illoꝝ ſequunt̃ illos.⁊ tũc pro eis remunerẽtur in vita.b.Hiero.Unuſq́ſꝗ ſm̃ opera ſua mercedẽ accipiet. ¶ Quintũ eſt donũ ꝯſilij. Nota ꝙ ſp̃uſſanct⁹ vult ꝙ a tribus debem⁹ querere conſiliũ.Pꝛimo a deo.Thobi.iiij.Benedic

deū ⁊ pete ab eo vias tuas dirigat:⁊ oīa cōſilia tua ī ipſo permaneāt.Eccľi.xxxvij.In oīb⁹ depcare ꝯſilium altiſſimi.ſcđo q̄rere debem⁹ cōſiliū a proximo noſtro cōſcientioſo ⁊ diſcreto ⁊ timenti deū qui habet ſciētiā ⁊ vitā:⁊ nō ab aliquo qui eſt diſſolut⁹ ⁊ male vite.Unde Amb.li.ij.de offi.Qui vtilē iudicet aliene cauſe quē videt inutilē vite ſue.Eccľi.xiiij. Quid ſibi eſt nec̄ cui bon⁹ erit.Tertio querere debem⁹ cōſiliū a ꝓpria conſcientia.Eccľi.xxxij. Oīa fac cū cōſilio:⁊ poſt factū non penitebis qꝛ ſicut quis vellet alijs ꝯſulere:ſic ⁊ ſibiipſi debet facere.Et illđ donū ſpiritusſancti expellit auaritiā:⁊ hoc fit cū ſpiritusſanct⁹ per dgnū ꝯſiliū ꝯſulit terrena deſpicere celeſtia appetere:qꝛ terrena modicū valēt in p̄ſenti vita: qꝛ ſolum ad ſuſtentationē corporis ⁊ in morte nihil proſunt.Prouer.xj.nō proderūt diuitie in die vltionis.Item qꝛ non poſſunt trāſferri ad aliud ſeculū.Io.xvij. Diues cū dormierit nihil ſecū aufert.Itē poſt mortē ſepi⁹ nocēt multis quādo reddituri ſunt rationez de ip̄is tpalib⁹ quō lucrata ſint: quō poſſeſſa: ⁊ quō expēſa ſint ad minimū quadrātē. Sed ſpūalia bona ſunt appetēda:qꝛ valent in vita ⁊ hoc fit cū faciūt opera noſtra meritoria.Itē in morte.qꝛ faciūt hominē feliciter mori.Itē poſt mortē:qꝛ eternā vitā tribuūt.Ber.ī epla. Bona mors iuſti ꝓpter requiē: melior ꝓpter nouitatē:optima ꝓpē ſecuritatē. Dama.lib. iiij.Mors ſanctoꝝ ſomn⁹ magis eſt q̄ mors. Laborauerūt eñi ī p̄nti ſeculo vt viuāt ī ſeculū.Sextū donū eſt intellect⁹.per illud donuz ſpūſanct⁹ docet nosītelligere deū ī nobis et in creaturis.Nam ꝑ magnitudinē ⁊ latitudinez huius mūdi potentiā dei agnoſcimus:qꝛ ipſe eſt oīpotēs qđ in hoc pꝫ cū poſſet adhuc īfinitos mūdos ex ſua potētia creare.Itē per decorē celi ⁊ mundi ⁊ creaturaꝝ ſapiētiā dei ītelligim⁹.Itē per bonitatē ⁊ vtilitatē creaturarū:dei bonitatē ītelligimus.ergo qñ vides aliqua pulchra ⁊ dulcia guſtas ꝑ hoc intelligere et cogitare debes celeſtia.Ber.Dulcedo oīz creaturaꝝ ſi q̄s iuſte aduertit nihil aliud ē niſi ꝙ ad iſtā dulcedinē eternā nos inuitat: ⁊ illud donū expellit pctm̄ gule:qꝛ ꝑ donū intellect⁹ ſumim⁹ cibū ⁊ potū ⁊ vtimur creaturis dei ad honorē ipſius ⁊ ad vtilitatē noſtrā ⁊ ſic reſecat ſuꝑfluitas gule. Septimū donū eſt donū ſapiētie.Sciendū ꝙ ſapientia dicit̄ quaſi ſapida ſciētia:qꝛ per hoc donū ſpiritusſanct⁹ dat nobis ſapere celeſtia q̄ dulcedo precellit oēm dulcedinē hui⁹ mūdi.vnde baſi.O dulcedo melliflua dulcedo mirāda q̄ dulcis es in meditatione ſꝫ dulcior in oratiōe dulciſſima in cōtēplatione:ſed ſuperdulciſſima in beatitudine:imo tanta dulcedo eſt in eterna patria qđ eſt inexplicabilis ⁊ interminabilis vnde tāta eſt dulcedo ꝙ ſi celū apiret̄ ⁊ minimū gaudiū ⁊ alicui⁹ parui ſācti videret̄ q̄uis a nobis remote ſint.tñ tot⁹ mūd⁹ ſufferre nō poſſet hoc gaudiū.Si aūt poſſibile eēt ꝙ ſufferre poſſet:tūc nullū cor eſt adeo triſte q̄ letificaret̄:nec aliqua pena eſt tā amara quā homo ſentiret ſiue ignē ſiue aquam bullientē: immo nec ipſaz mortē corporalē q̄d tunc erit cum nos illuc venerim⁹:⁊ cū deo ⁊ cū omnib⁹ ſanctis gaudebim⁹.Deū videre ē ita delectabile ꝙ Aug.dicit ꝙ potius vellet eſſe in īferno ⁊ deū videre q̄ in celo ⁊ eius viſione carere.vñ p̄s.Quoniā mille anni ante oculos ⁊c. Et illud donuz expellit peccatū luxurie:qꝛ ſꝫ Gre.Guſtato ſpiritu deſipit oīs caro. Augu. Gaudium diuine dulcedinis nō deguſtas: ſi carnali delectatione cor maculas.

De vocatiōe hoīs ad gratiā.Ser.lxxiiij.

Nemo poteſt venire ad me niſi pater q̄ miſit me traxerit eū.Io.vi.Sciēdūꝙ circa v̄ba p̄dicta tria ſūt dicēda. Primo modo quō de⁹ trahit ⁊ vocat hoīez multipliciter. Scđo quō aliq̄ no audiūt:⁊ aliq̄ audiūt ⁊ non aperiūt.Itē aliq̄ audiūt ⁊ aperiūt ſed eū diu nō retinēt aliq̄ audiūt ⁊ aperiūt ⁊ ſecū manere ꝑmittūt.Tertio q̄d ſentiendū ſit de p̄deſtinatiōe. Ꝯ Quātū ad primū ſciendū ꝙ deus trahit ⁊ vocat ad ſe nos multipliciter.Primo ꝑ interną inſpirationē.p̄s.Audiaz q̄d loquat̄ in me deus.qꝛ bone inſpiratiōes ſunt a deo: Apls.ij.Coꝝ.iij.Nō ſum⁹ ſufficiētes cogitare aliq̄d quaſi a nobis.vñ quotiēs cogitationes bonas habuiſti:totiēs vocatus es a dn̄o ſed nūq̄ vel raro eſt aliqua dies q̄ homo habeat plures bonas cogitatiōes.ergo nūq̄ eſt dies q̄n de⁹ trahat ⁊ vocet nos ad ſe.Iob.xiij.Uocabis me ⁊ ego re.ti.Hec reſpōſio nihil aliud eſt niſi ꝙ qñ hō hꝫ bonā cogitationē ꝙ ītelligat eam eē diuinā vocationē ⁊ ei acquieſcat. Scđo vocat hominē per p̄dicationē exteriorē qđ cōtingit cuz in ore p̄dicatoris:tñ ſunt v̄ba vite q̄ lꝫ ſonēt ex ore p̄dicatoris:tñ ſunt verba dei.Mat.x.Nō eñi vos eſtis q̄ loquimini:ſed ſpūs patris veſtri q̄ loquit̄ in vobis.⁊ Luc.x. Qui vos audit me audit.Qđ eñi xp̄s predicatores tāq̄ nūcios mittat vocare īuitatos ad nuptias pꝫ Matth.xxij.vbi di.Miſit ſeruos ſuos vocare ad nu.inuit.In q̄ vocatione relucet ſuper nos magna ⁊ ſingularis dei mīa:qꝛ multis in icredulitate ſua dimiſſis vocat nos ſingulariter:⁊ iō ſi hac grā vocationis abutimur euāgelio nō credētes ⁊ grāz vocatiōis cōtēnentes graui⁹ his quib⁹ nō eſt miſſa talis vocatio ꝯdēnabimur.Io.xv.Si nō veniſſez ⁊

eis locutus nõ fuiſſem peccatũ non haberẽt
nunc autẽ excuſationẽ de peccato ſuo nõ ha
bent. ergo talis vocatio ad nos miſſa ꝑ ꝑdi-
catores cũ omni reuerẽtia ⁊ deuotione ẽ au-
dienda tanꝗ̃ verũ verbũ dei. Augu. in lib. de
diſ. xp̃ia. Xp̃s eſt q̃ docet audiamꝰ: timeamꝰ:
faciamꝰ. vñ Glo. ſuꝑ Luc. Beati qui audiunt
verbũ dei ⁊ mente recondunt ⁊ opere cõplẽt
vt poſſideant vitã eternã. ¶ Tertio vocat ꝑ
exẽpla ſanctoꝝ ⁊ bonorum hominum: ergo
quotiens audis vel vides hominem virtuo
ſum totiẽs pulſat ⁊ vocat te xp̃s ad bonam
⁊ virtuoſam vitaꝫ. Et ſic multi peruerſi ⁊ ma
li trahuntur ad deuꝫ ꝑ exẽpla bonoꝝ hoim:
qui vident vel audiunt Grego. Nunꝗ̃ pecca
tores ad lamentũ pnie redirẽt ſi nulla eiſent
bonoꝝ exẽpla q̃ eoꝝ mentẽ traherent. Exem
plũ. Erat quidã ſecularis qui tẽpore medie
noctis audiuit fratres de ordine pre. alacrit̃
cãtare matutinas ſabbato die de beata vir-
gine: ⁊ cogitauit qualr̃ tu iaces miſer homo
cũ iſti tã deũ ſuũ laudãt ⁊ ſic cõpunctꝰ ordinẽ
poſtmoduꝫ intrauit ⁊ in eo ꝑ multos annos
laudabilr̃ vixit. Quarto vocat̃ per beneficia
quotidiana. ſ. per ſanitatẽ corporis: per diui-
tias quas homini largit̃: ꝑ honores per ci-
bũ: per potum: q2 dat homini aues in aere pi
ſces in aquis: animalia in ſiluis in cibũ ⁊ ſic
de alijs. ⁊ ꝑ alia bñficia deꝰ mittit̃ nos ad ſe
trahere. ſ. cogitemus ſi iã in pñti bñfacit no-
bis cũ adhuc ſumꝰ petõres ⁊ inimici ipſiuꝫ:
q̃d tũc faciet nobis in futuro cũ erimꝰ amici
ipſius. Ber. loquẽs de dei bñficijs dicit. Celũ
tibi ſeruit ꝑ ſuũ motũ celi luminaria ꝑ ſuum
fluxũ: ſol cauſat tibi diẽ luna illũinat tibi no
ctẽ: ignis tẽperat aer̃ frigiditatẽ aer tibi mi
tigat ignis caliditatẽ. aq̃ mũdat tibi fetoreꝫ:
mitigat tibi ſitis ardoreꝫ ⁊ fecũdat tibi terre
rigorẽ terra ꝟo ſuſtẽtat ſua ſoliditate recreat
ſua fecũditate delectat ſua amenitate. Ps. q̃d
retribuã dño ꝓ ol. q̃. re. mi. Quito vocat ꝑ fla
gella. qñ eĩ hõ nõ vult aduertere bonas iſpi-
ratiões nec curat ſermões nec exẽpla nec bñ
ficia dei pñt eũ emollire: tũc deꝰ ex ſua boni-
tate flagellat hoieꝫ vt tñ ſic cõuertat̃ ad euꝫ.
Gre. Mala q̃ nos hic premũt ad deũ ire cõpel
lũt. ergo quotiẽs aliquã aduerſitatẽ ſuſtinui
ſti oibꝰ diebꝰ vite tue: totiẽs vocatus fuiſti a
deo ad emẽdationẽ vite ſꝫ heu plures hoc nõ
intelligũt. Ps. Noluit itelligere vt bñ ageret:
cũ tñ iumẽtum cognoſcit cũ ꝑcutit̃ ſi errat vt
ad vitã rectã redeat: ſed hõ rõnalis hoc non
vult itelligere. Ps. Uir inſipiẽs nõ cognoſcet
hec ꝫ cũ deꝰ affligit te cũ īfirmitate corpis. ſ.
q2 dẽtes: oculos: caput doles: itellige hãc eſſe
vocẽ dñi. Itẽ ſilr̃ ſi paupertate vel infortunio
velꝰ aduerſitate q̃licũq3 grauaris: tũc ſuſcipe
dñi nuntiũ ⁊ cõuertere, a ꝑctis tuis. Ps. Mul-
tiplicate ſunt infirmitates eoꝝ: poſtea accele
rauerũt. Eſaie. xxvj. Dñe in anguſtia queſie-
rũt te. Luce. xiiij. Cõpelle intrare. Gl. qui hic
aduerſitate funguntur ad deũ ire cõpelluntur.
Greg. Felix neceſſitas q̃ cõpellit ad meliora.
Itẽ Grego. Miſericorditer adhibet deus tpa
lẽ ſeueritatẽ ne eternã inferat vltionẽ: id̃ hic
quibuſdã parcit vt eos imperpetuũ feriat. id̃
hic ferit nõ parcẽdo vt ineternũ ꝑcat. Sexto
vocat nos ꝑ bonoꝝ ꝓmiſſionẽ ĩ futuro. Eccl.
xxiiij. Trãſite ad me oẽs q̃ concupiſcitis me.
Mat. xj. Uenite ad me oẽs q̃ la. ⁊ one. eſtis et
ego reficiã vos. In hac vocatiõe promittit ſe
ipm eternalr̃ fruendũ Gen. xv. Ego ero mer-
ces tua magna nimis. Itẽ angelos ⁊ ſctõs in
ſtẽs ⁊ btãm ꝟginẽ ĩ matrẽ ⁊ oiꝫ electoꝝ gau-
dia ⁊ merita in poſſeſſionẽ. Hugo. in moral.
Quis enarrare ſufficiat q̃tũ gaudiũ quelibꝫ
aia ſuſcipiat. de ſanctoꝝ patriarcharũ humi-
litate ⁊ ſimplicitate: ꝓphetarũ credulitate et
felicitate aploꝝ charitate ⁊ magna diligẽtia
De martyrũ ſtabilitate ⁊ patiẽtia. Cõfeſſoꝝ
pietate ⁊ clemẽtia. Uirginũ caſtitate ⁊ cõtinẽ
tia. Reuera lingua ⁊ vox deficit: q2 intellectꝰ
capere nõ ſufficit q̃tũ ſit gaudiũ choris ange
loꝝ intereſſe pñtem dei vultũ videre: nullo
metu mortis affici. in corruptionis perpetuo
munere letari: ꝫ quotiens occurrit memorie
de gaudijs celi: totiẽs intellige vocem dei te
vocãtẽ. Septimo vocat ꝑ malorũ cõminatio
nẽ in futuro. Ber. Deus volens nobilẽ crea-
turã. ſ. hoiem reuocare inq̃t. Si inuitũ coege
ro aſinũ habeo. inq̃t aſinis dabo regnũ meũ
ſcio q̃d faciã hõ timidus eſt: terrebo eũ ſi for-
te ſic cõuertat̃ ⁊ viuat. Et cõminatus ẽ acer-
biora que excogitari pñt tenebras. ſ. eternos
vermes imortales: ignẽ inextinguibilẽ. Aug.
Ue illis q̃bus preparatur dolor vermium: ar
dor flãmarũ: ſitis, ſine potu: fletꝰ ⁊ ſtridor dẽ-
tiũ vbi mors optatur ⁊ nõ dabit̃: vbi nullus
ordo: ſꝫ ſempiternꝰ horror ĩhabitat: ergo quo
tiẽs occurrerit memorie tue penã dãnatorũ
totiẽs xp̃s trahit te ⁊ vocat te. ¶ Octauo tra
hit ⁊ vocat nos ꝑ ſuam amarã paſſionẽ. Jo.
xij. Si exaltatus fuero a terra oia traham ad
meipſuꝫ. In ſignũ huius tũc ſeptẽ ſanitates
circa paſſionẽ xp̃i inuenimus. ſ. capitis incli-
nationẽ ad oſculũ in ſignũ noſtre reconcilia-
tionis: brachioꝝ extenſionẽ ad amplexũ in ſi
gnũ receptionis ad grãm deipetõ redeũti la-
teris apertionẽ ꝓpter effuſionẽ ſtuſnẽ redẽ
ptiõis et ablutiõis. Exiuit enĩ ſanguis ĩ ſignũ
redẽptionis: ⁊ aqua in ſignũ ablutionis. cla-
uoꝝ in manibus ⁊ pedibus infixionẽ ꝓpter
memoriã recordatiõis. Eſa. xlix. Nũquid ma
ter obliuiſci ⁊c. corpis depend itionẽ in exẽplũ

nr̄e cōfeſſionis q.ſ.dȝ eſſe nuda:crucis porta
tionē in exēplū noſtre imitatiōis:corone ſpo
ſitionē in figuraȝ nr̄e glorificationis. Hec oī
tēpore teneas memorie ſi tūc incipis ꝑficere
de virtute in virtutē. ¶ Quātū ad ſcōm di-
cēdū ꝙ ꝗuis dn̄s nos m'tiplr trahit:ꝛ vocat
ſicut dictū ē.tn̄,q̄dā ſunt q̄ pulſantē,dn̄m non
audiūt nec aperiūt:nec rn̄dēt vt obſtinati ꝛ in
durati q̄ nec ꝑ inſpirationē nec ꝑ p̄dicationē
nec ꝑ bn̄ficia nec ꝑ exēpla:nec ꝑ flagella: nec
per paſſionē xp̄i:nec ꝑ gaudia celi nec per pe
nas inferni emolliri pn̄t. Tales duri ſunt vt
adamas q̄ nec malleis nec igne,emolliri pōt
zac.vij. Cor ſuū poſuerūt vt adamātē.imo ta
les obſtinati duriores ſūt ꝗ adamas: qꝛ ꝗ-
uis adamas nō pōt confringi cū malleis:nec
igne cōburi:tn̄ cū calido ſanguine,hirci emol
lit̄ ſed iſti duri ꝛ obſtinati nec malleis īferni
nec celi gaudijs ꝛ qđ pl' ē nec ſanguie hirci
xp̄i emolliri pn̄t.Ber.in ſer. Putas ne filium
dei reputat ieſum q̄ſq̄s eſt iſte hō q̄ ipſius
nō terret̄ cōminationib' nec attrahit ꝓmiſ-
ſionib' nec p̄ceptis obtēperat. nec cōſilijs ac
quieſcit.et ſi fatet̄ ſe otare cognoſcere deū fa
ctis tn̄ negat.Secūdo ſunt q̄ xp̄o vocāti hūilr
rn̄dēt:ſȝ tn̄ faciūt eū abire:nec ei aperiunt vt
ſunt illi q̄ ſe pctōres hūilr̄ ꝯfitent̄: ſed adhuc
nō hn̄t volūtatē deſerēdi pctā:nec ſe ex toto
emēdādi.Et tales ſūt ſimiles illis q̄ ad cenā
vocati venire noluerūt:ſȝ hūilr ſe excuſari ro
gauerūt dicētes.Rogo te habe me excuſatū.
Greg.Humilitas ſonat ī voce: ſed dū venire
cōtēnūt ſuperbia eſt in actione ſi tales aliqn̄
in aliquo ſe emēdāt.ſ.ī vno pctō nō tn̄ in alio
ꝛ in hoc volūt ſeruire duob' dn̄is.ſ.deo ī illo
in quo ſe emēdāt:ꝛ diabolo ī illo in q̄ ſe non
emēdāt.Uerbi grā.Qn̄q; q̄s ſe emēdat ꝙ am
pli' nō vult fornicari nec inebriari ꝛc.ſed ſuꝑ
biā nō vult dimittere.Itē ī futuro nō vult am
plius vſurā recipere:ſed vſurā iam receptaȝ
nō vult reſtituere.ꝛ ſic de alijs.vn̄ Aug.ī epl'a
Si res aliena ꝓpter quā pctm̄ eſt cum reddi
poſſet nō reddit̄:nō agitur pn̄ia ſed fingitur.
qm̄ nō dimittit̄ pctm̄ niſi reſtituat̄ ablatuȝ ſi
reſtitui pōt.Tertij ſūt q̄ xp̄m audiūt.i.predi-
ctas monitiōes ꝛ rn̄dent:qꝛ recognoſcūt ꝛ cō
fitent̄ ſe pctōres ꝛ aperiunt. qꝛ auertunt ſe a
pctis ꝑ cōtritionē:cōfeſſionē ꝛ ſatiſfactioneȝ
ſed nō diu xp̄m retinēt:nec eū diu,apud ſe re-
quieſcere ꝑmittūt:qꝛ alijs hoſpitibus ſuꝑue
niētib' eū quaſi pauperē eijciūt: aut certe: qꝛ
domus multis vtēſilib' ineptis plena eſt nō
inuēit vbi caput ſuū reclinat.Utēſilia q̄ xp̄m
inq̄etāt ſunt occupatiōes ſuꝑflue rerū tēpo-
raliū.Greg.ī moral.Sollicitudo tꝑaliū mors
eſt ꝛ excecatio ſpūaliū.Ber.ī ſer. Preoccupa-
tio in ſecularib' deſiderijs alam ſanctā decli

nat:nec miſeri poterūt vana veris: eterna ca
ducis:ſpūalia corꝑalib':ſūma imis: vt parit̄
ſapias q ſurſuȝ ſūt:ꝛ q̄ ſuꝑ terrā.Hoſpites vo
xp̄ȝ expellētes ſūt tētatiōes vel tribulatiōes
vel,ēt carnales delectatiōes qꝛ vbi iſta ſunt
xp̄s q̄ſcere nō p̄t:ſignāter qn̄ hō ſuꝑat̄ a tali
bus:tūc xp̄s expellit̄.Un̄ multi qn̄ audiūt ī ſer
mone de dānis pctōꝝ.ſ.ſuꝑbie luxurie ꝛc.tūc
cōpūgunt̄: ꝛ ſic audiūt xp̄ȝ ꝛ aperiūt ſibi ꝑ cō
tritionē:ꝯfeſſionē:ꝛ pn̄iaȝ:ſȝ nō diu eū req̄eſce
re ꝑmittūt:qꝛ qn̄ tētatiōes vl' tribulatiōes vl'
delectatiōes eos ecōuerſo infeſtāt:tūc redeūt
ad eadē q̄ſi nūq̄ ea defleuiſſent.Silr ī ſacris
tꝑib'.ſ.in aduētu ꝛ q̄drageſima cōuertunt̄ ſȝ
ſacris dieb' elapſis ad eadē pctā redeūt ꝛ re-
cidiuāt.Cōtra quos d̄r Gen.xix.Salua alam
tuā ꝛ noli reſpicere poſt tergū.Luc.ix. Nemo
mittēs manū ad aratrū ꝛ reſpiciēs retro apt'
ē regno dei.Talib' ſic xp̄m expellētib' ꝑ reci
diuationē dicere p̄t xp̄s illud.ij.Reg.xiij.Ma
ius ē hoc malū qđ nūc agis ꝗ qđ ante feciſti
ſicut q̄ pauꝑes hoſpitio de ſero acciperet ꝛ eos
de nocte cōtēptibilr eijceret:ſic talis xp̄o fa
cit q̄ eū de die.i.in grā recipit:ꝛ poſtmodū de
nocte.i.ꝑ clp̄ā ecōuerſo eijcit.vn̄ Chry.ī ome.
O hō cogita grauiorē eſſe culpā poſt veniā.
Gre.Minoꝝ exceſſ' ē fragilitatē nō agnoſcere:ꝗ
in ea agnita nō maner̄. ¶ Quarti ſūt q̄ xp̄m
audiūt.ſ.in admonitionib' p̄dictis ꝛ aperiunt
ꝑ pn̄iaȝ ꝛ q̄ſcere eū ꝑmittūt ꝑ ꝑſeuerātiam:
vt boni q̄ ꝑſeuerant in bono incepto: ꝛ nulla
occaſiōe a deo ſeparari volūt: qꝛ nec vtilitas:
neq; damnū:nec mors:nec vita:nec tribulatio
nec pauꝑtas ꝛc.eos ſeparē pōt a xp̄o.Sic q̄li
bet xp̄ian' ſtare dȝ ꝙ potius vellet mēdicare
ꝛ oīa ſua ꝑdere:ꝛ in cōmuni loquēdo oēȝ pe-
nā potius ſuſtinere:imo poti' vitā ſuā ꝑdere
ꝗ deū ſciēter cū vno pctō mortali offendere.
Et ſi qn̄q; peccat ex infirmitate ſtatim ꝑ verā
contritionē ꝛ pn̄iam reſurgere debet.Ezech.
xviij. In quacūq; hora peccator ingemuerit
ꝛc.Et cū talib' ſpiritusſanct' māſionē facit.
Gre.Qui vere deū diligit ꝛ mādata eius cu-
ſtodit in eius cor venit dn̄s ꝛ māſionē apud
eū facit ꝛ illi ſalui ſiunt q̄ ſic in bono ꝑſeue
rant:qꝛ multoꝝ eſt incipere:paucoꝝ vere fini
re.Quia iā plures in inferno damnati ſunt q̄
qn̄q; bonā vitā inceperūt:ſȝ qꝛ nō ꝑſeuerane
runt:iō dānati ſunt.vn̄ Iſi.de ſum.bo.Salus
incipiētib' ꝓmittit̄ ꝛ p̄miū ꝑſeuerātib' dat̄.
Bern. Perſeuerantia eſt virtus ſine q̄ nemo
videt deū.vn̄.Qui perſeuerat in fineȝ hic ſal
uus erit.vn̄ exēplū.Contingit ꝙ.xl. chriſtia-
ni erāt capitiuati ꝑ gentiles ꝛ politi fuerunt
tꝑe hyemali in vnū doliū plenū aque ꝛ cū ſic
martyrizarent̄ quidam gētilis vidit.xl.ange
los.xl.coronas tenentes ſuꝑ capita eorum.

Tādē vnꝰ ex eis dixit ſidē xpianā ſe negaturū dūmōꝫ exponeretꝫ de dolio:⁊ cū fuiſſet expoſitꝰ vnꝰ angelꝰ cū vna corona volauit in celū Qḋ iſte gētilis vidēs dixit:⁊ ego credo in illū ꝓ q̄ iſti patiuntꝫ hāc penā:⁊ poſitꝰ fuit i locū illꝰ. Et iſte q̄ fuerat expoſitus queſiuit ab eo quis tā ſubito eū ↄuertiſſet. ille dixit ei q̄ viderat:⁊ ſic iſte coronā amiſit:q: i bono nō ꝑſeuerauit:ↄ̄trus bn̄ icipit:⁊ iſte gētilis q̄ ꝑſeuerauit in pena cū alijs accepit coronā eternā. Ver.i ſer. Uitā ego puto eſſe bona mala pati ⁊ bōa facere:⁊ ſic ꝑſeuerare vſqꝫ ad mortē. ¶ Sꝫ q̄ntū ad tertiū ſciēdū ꝙ multi inſipientes dicūt q̄ ꝑdeſtinatꝰ ē ad vitā perire nō pōt:q̄re fruſtra conabor qḋ futurū eſt fiat. Ecce quāta demētia nullꝰ vulneratꝰ aut eger dicit q̄cq̄d medicꝰ facit fruſtra ē qḋ futurū ē fiat ecce nolūt ale ſue dare legē quā corꝑi tribuūt:dicūt ei nolite cōmoueri ſi deꝰ vult ſaluabimur ⁊ tn̄ nō dicūt:nolite cibū ꝑare:nolite veſtimēta ſarcire ſi deꝰ vult paſcit ⁊ veſtit nos nūq̄d ſine ſtudio eterna hr̄e ꝑūt ſi͛r ⁊ tꝑalia. Rn̄detur ꝙ nō immo deꝰ req̄rit ſtudiū noſtrum in illis q̄ ait Mat.vj. Primū q̄rite regnū dei: et hec oīa adycient vobis. Preſciētia dei nō infert alicui neceſſitatē. nullꝰ eīn dānatꝫ niſi ꝓ illis q̄ ſūt i libero arbitrio. Deꝰ nō cōpellit ad bonū vel ad malū:ſꝫ in hoīe eſt ſequi deū vel diabolū:⁊ cū dn̄s aliquos ad ſe trahit hoc eſt ex mera diuina gr̄a:imo deus pr̄ oēs trahit: q: oībꝰ offert gr̄am:nō tn̄ oēs trahuntꝫ vel veniūt ad xp̄m:q: ſi oībus offeratꝫ gratia:non tn̄ oēs recipiūt. Attēde hō. Ecce ſi modo igne vl aqua aut hoſtibꝰ repleta eſſet hec ciuitas vl vallis vna ⁊ nullo mō euadere poſſes niſi in turri altiſſimā traheretis ⁊ amicꝰ tuꝰ ſtans ſuꝑ turrim fune infertꝰ demiſſo paratꝰ eſſet te ⁊ quēlꝫ volentē trahere ſurſum: ſi ergo tu funē manu nō apprehēderes:vel ſi iā traherentis ⁊ in media via fune relinquēs caderes: certe culpa eēt tua ꝙ nō euaderes. Sic eſt et de fune gr̄e ⁊ charitatis ꝑ quē deꝰ qui eſt verusamicus paratus eſt nos oēs trahere ad alta. Sciēdū ꝙ lꝫ predeſtinatio ſit vera ⁊ certa mutari nō pōt quo ad deū:tamē liberum arbitriū:q̄ntum ad nos manet ad vtrū liber: ad hoc poteſt adduci exēplū naturale. Si video cecū aliquē in biuio ſcio ꝙ ſi tēdit per viā que ducit ad foueā cadit in eā. Si vero vadit per viā rectā euadit:eā q̄ntū viſus meus oꝑatur ad viā ceci tn̄ ad dānatiōnē hoīs preſciētia dei. Excepto ꝙ ego non poſſum ſcire quā viā tenebit cecus. Exēplū. Fuit quidā deuotus vir in monaſterio cui ſepe reuelationes fuerūt date diuinitꝰ. Qḋ q̄dā frater alterius monaſterij ſciēs iſtetit apud eūdē vt deū oraret quatenꝰ ei dignaretꝫ oſtēdere ſi ipſe eſſet in numero ſaluādoꝝ:⁊ cū ille vir precibus victus oratiōi iſtādo hoc a deo poſtularet oſtēſuꝫ eſt ſibi ꝙ iſte frater eē de numero dānandoꝝ. vnde timēs fratrē illū turbare ꝑ aliquos dies hoc ſibi celauit:ſed tādem ei req̄renti inuitꝰ aperuit. Ille aūt hoc audiēs ⁊ ſcripturas intelligēs ſtatim rn̄dit bn̄dictꝰ dn̄s deus nec tn̄ deſꝑabo:ſꝫ pn̄iam quā ꝑ ingreſſū religiōis aſſumpſi duplicabo ⁊ triplicabo donec veniā gr̄am ⁊ miaꝫ apud altiſſimū q̄ pius eſt inueniā. Et poſt in breui reuelatū eſt eidē fratri ꝙ iſte frater eēt de numero ſaluandorum: qḋ cū eideꝫ fratri retuliſſet iſte ſeruus effectus de reuelatiōe fortior factus in opere ac viriliter agēs ⁊ de virtute in virtutem ꝓgrediens in bono perſeuerauit ſine ceſſatione.

In feſto ſancte trinitatis. Ser.lxxv.

O Altitudo diuitiarum ſapiētie ⁊ ſciētie dei ꝗ̄ incōprehēſibilia ſunt iudicia eiꝰ:⁊ inueſtigabiles vie eiꝰ q̄m ex ipō ⁊ ꝑ ipm̄ ⁊ in ipō ſūt oīa:ipſi honor ⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ amē. Ro.xj. Sciēdū ꝙ hodie feſtū ſancte trinitatis iſtitutū eſt vt oēs fideles agnoſcant vnā ſimplicē diuinitatē ⁊ trinitatē perſonarū. Nā celebramus feſtū de patre in natiuitate ſicut patꝫ miſit filiū ſuū vnigenitū vt oīs qui in eū credit nō ꝑeat. Nā miſit in natiuitate xp̄i ⁊ cōceptione. Celebramus feſtuꝫ de filio in reſurrectiōe ⁊ aſcenſione:ſicut xp̄s reſurrexit a mortuis:aſcēdit ad celos. Celebramus de ſc̄tō ſp̄ū in feſto pēthecoſtes:ſicut miſſus eſt ſpiritusſanctus diſcipulis:ſꝫ hodie celebramus feſtum trinitatis.ſ. patris ⁊ filij ⁊ ſp̄ūſſancti:vt omnes fideles agnoſcāt vnā ſimplicē deitatē ⁊ trinitatē ꝑſonaꝝ:q̄uis eīn apl̄s raptꝰ fuerit vſqꝫ ad tertiū celū:⁊ ibi audierit diuina ⁊ ꝓfunda miſteria:tn̄ nō fuit auſus myſteriū ſancte trinitatis curioſe inueſtigare:ſed in verba admiratiōis ⁊ laudis prorūpēs dixit. O altitudo ⁊c. In quibus verbis tria pōit. Primo ꝙ beata trinitas ⁊ vnitas q̄ eſt deꝰ nō dꝫ curioſe inueſtigari. cū dicit. O altitudo diuitiaꝝ. Scḋo ꝙ fideliter eſt credenda: cū dicit. Q̄m ex ipſo ⁊ ꝑ ipm ⁊c. Tertio ꝙ ipſa beata trinitas deuote eſt adorāda ⁊ glorificāda:cū dicit. Ipſi honor ⁊ gloria i ſecula ⁊c. ¶ Sciēdū ꝙ feſtū trinitatis ſignāter ⁊ pricipaliter ꝓpter tria eſt iſtitutū. Primo vt oēs fideles agnoſcāt vnā ſimplicē deitatē ⁊ trinitatē perſonaꝝ patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. Modo ad ↄfirmādū fidē noſtrā tunc fides trinitatis pōt ꝓbari. Primo ꝑ auctoritatē diuinā.ſ. ſacrā ſcripturā. Gen.j. Faciamꝰ hoīeꝫ ad ymaginē ⁊ ſilitudinē noſtrā qḋ ē v͛bū patris ad filiū ⁊ ad ſp̄mſctm̄ ꝙ ergo dicit:faciamꝰ idicat plu

ralitatē pſonaꝝ:qꝛ ſi nō eēt pluralitas in pſo
nis ñ diceret faciam⁹:ſʒ faciā:nec diceret no
ſtrā ſʒ mea.qꝛ ꝟo dr ad imaginē ⁊ ſilitudinē
ptinet ad vnitatē ſubſtātie:qꝛ ſi ibi nō eēt vni
tas ſubſtātie nō diceret ad imaginē ⁊ ſilitudi
nē ſʒ ad imagines ⁊ ſilitudines nr̃as. Scđo
oſtēdiꝭ btā trinitas teſtimonio angeloꝝ.Nā
ſicut hꝛ Eſa.vj.Angeli quotidie clamant et
dicūt.Sciūs ſcťūs ſcťūs dn̄s deꝰ ſabaoth ple
na eſt oīs terra glīa eiꝰ ꝙ dr ter ſcťūs reſpicit
trinitatē pſonaꝝ:⁊ ſemel dn̄s deꝰ reſpicit vni
tatē ſubſtātie.Tertio oñdiꝭ aucthoritate p̄s.
dicētis.Bn̄dicat nos deꝰ deꝰ noſter bn̄dicat
nos deꝰ ⁊ metuāt eū oēs fines ťre. In hoc qđ
dr ter deꝰ oſtendiꝭ trinitas pſonaꝝ:⁊ ꝙ dr in
ſingulari oſtēdiꝭ vnitas eſſentie.Quarto oſtē
diꝭ i euāgelio.Mat.xxviij.Ubi xp̄s dicit diſci
pulis ſuis.Baptizātes eos in noīe pr̄is ⁊ filij
⁊ ſpūſſancti.Quinto oſtēdiꝭ p dictū Jo. apl̄i
vt hꝛ.j.Joh.v.Tres ſunt q̄ teſtimoniū dāt in
celo:pater:ꝟbū:⁊ ſpiritusſanctꝰ.⁊ hi tres vnū
ſunt.Sexto ipſa trinitas ⁊ vnitas oſtēdiꝭ ve
ſtigijs creaturaꝝ.nō eſt ⁊ aliqua creatura que
ſibi valeat ex toto aſſimilari:ſʒ tñ aliq̄ ſilitu
do pōt bene inueniri.Patet hoc primo de ſo
le.Nā ſm Aug.in ſole tria ɔſiderāꝭ.ſ.qđ eſt ꝙ
lucet ⁊ qđ calet.i.ſubſtātia ſolis:radius ⁊ ca
lor.Radiꝰ de ſole naſciꝭ.qꝛ filius de patre ge
neraꝭ.Calor ab vtroqꝫ pgreditur:qꝛ ſpiritus
ſanctꝰ ab vtroqꝫ ideſt a patre et filio pcedit.
Ipſe aūt ſola nullo pcedit:qꝛ pater nō eſt fa
ctus nec creatꝰ nec genitꝰ.Et tñ oīa tria pre
dicta ſunt vnus ſol:ſic omnes tres pſone ſūt
vnus deꝰ.Itē cognoſciꝭ in fonte.Fons enim
generat riuuluʒ ſicut pater generat filiū.Et
fons ⁊ riuulus faciūt ſtagnū.ſic pater ⁊ filiꝰ
ſpirāt ſpm̄ſanctū:⁊ tamē in fonte riuulo ⁊ ſta
gno eſt eadē aqua:ſic in patre ⁊ filio ⁊ ſpiri
tuſſancto ē eadē ſubſtātia.Itē ſi ſpeculū pōi
tur in aqua clara ɔtra ſolē:tūc tres ſoles ap
parēt:vnꝰ in celo ⁊ duo in radio.Sic inſpiciē
do ſacrā ſcripturā inueniemꝰ trinitatē perſo
narū ⁊ vnitatē eſſentie.Itē inſpiciēdo creatu
ras itelligere debemꝰ trinitatē.Nam in ma
gnitudie creaturaꝝ agnoſcimꝰ potētiā pr̄is
ſicut in altitudine celi ⁊ latitudine terre:⁊ ſic
de alijs.Sʒ in decore ⁊ ſpecioſitate cognoſci
mus ſapiētiā filij:⁊ i bonitate ⁊ vtilitate crea
turaꝝ itelligimus bonitatē ſpūſſcti.Scđo in
ſtitutū eſt feſtū trinitatis:vt hō mortalis cō
templeꝭ q̄tū beneficiū recepit ꝙ ad imaginē
trinitatis eſt creatus.Ber.in ſer.de quadra
geſima.Cogita qualē te fecit deꝰ.Nempe ſʒ
corpꝰ egregiā creaturaʒ:ſʒ ſʒ aīam magis vt
pote imaginē creatoꝛꝭ.Nā hō dignitate pre
cellit oēs creaturas corpales.vñ Ariſt.ꝯ reg.
pn.dicit.Nobiliſſimū animaliū ē hō.Idē.vij.
pol.Inter oīa aīalia ſolꝰ hō hꝫ rōnē. ꝑ Sed
diceres quō hō ad imaginē dei ē creatꝰ. Re
ſpōdeo primo q̄tū ad immortalitatē:qꝛ ſicut
deus eſt imortalis ſic ⁊ aīa. Ariſt.iij. topicoꝝ
Anima hoīs eſt immortalis.vñ Aug.Anima
eſt ſubſtātia creata inuiſibilis i corpore a im
mortalis deo ſimilima:nullā imaginē hn̄s
niſi creatoris ſui. Immo ēt ſm corpꝰ hō fuit
creatus ꝙ debuit eſſe immortalis:ſed qꝛ pec
cauit ppterea factꝰ eſt mortalis.vñ Greg. in
moraꝭ. Ad hoc hō i paradiſo poſitꝰ erat vt ſi
ſe ad ɔditoris ſui obediētiā vinculis charita
tis aſtringeret ad celeſteʒ patriā ad ſocieta
tē angeloꝝ quaſi ſine morte carnis tranſiret.
Sic nāqꝫ imortalis ɔditus vt ſi nō peccaſſet
etiā mori nō potuiſſet.Sed mō aīa eſt imor
talis ⁊ poſt hāc vitā habebit vel gaudiū vel
ſuppliciū ſed poſt iudicium tunc corpus erit
etiā immortale:ſic ꝙ hō poſt iudiciū eterna
liter viuet cū corpore ⁊ anima vel in penis vꝉ
in gaudijs.Scđo hō ad imaginē dei creatus
eſt q̄tū ad dñationem qꝛ ſicut deus eſt dn̄s
oīm:ſic homo oīm creaturarū.p̄s.Oīa ſubie
ciſti ſub pedibus eius.Quia ſi hō in ſtatu in
nocentie pmanſiſſet oēs creature ⁊ ſubiecte
fuiſſent.ſ.volucres celi ⁊ piſces maris ⁊ ani
malia in terris.Sed qꝛ hō ſuo creatori inobe
diēs extitit.iđ obediētiā creaturarū pro ma
gna parte perdidit.Itē deus oīa que ſunt in
celo ⁊ in terra ppter hoīem creauit:hoc pʒ.
Nā angeli ſeruiunt hoībus.Similiter lumi
naria celi ſeruiūt homini.Nā ſol cauſat tibi
diē:luna illuminat tibi noctē: ignis tēperat
tibi frigiditatē: aer dat tibi ſpiramē aq̄ mū
dat tibi fetorē ⁊ mitigat tibi ſitis ardorē ter
ra proferꝭ tibi fructus ſcʒ frumentū ⁊ vinum
aqua pfert tibi piſces:ouis profert tibi lanā
cū aqua tegis corpus tuū:⁊ ſic de alijs.Ergo
hō eſt dn̄s oīm creaturaꝝ: ergo teneꝭ deum
laudare pre oībus creaturis. Tertio hō crea
tus eſt ad imaginē trinitatis:⁊ hoc i tribꝰ po
tētijs aīe.ſ.memoria:intelligētia:⁊ volūtate;
vt.ſ.memoria ſit camera patris in qua habi
tet p ɔtinuā recordationē.intelligentia ſit ca
mera filij in q̄ habitet p vere fidei cognitio
nē:volūtas ſit camera ſpūſſancti in qua ha
bitet p amorē vt hō in vera charitate volun
tatē ſuā ɔformat volūtati diuīe.Tertio feſtū
trinitatis iſtitutū ē vt hoīes incitenꭍ ad gra
tiarū actiōes ipſi deo q̄ talē gloriā nobis hic
reuelauit i fide.ſ.donādo nobis cognitioneʒ
ſancte trinitatis per fidē ⁊ in futuro reuela
bit nobis i ſpecie.j.Joā.iij.Uidebimꝰ eum ſi
cuti eſt.Joā.xvij.Hec ē vita eterna vt cogno
ſcāt te ⁊c.Uñ merito dicere debemus cū apo
ſtolo.Ro.xj.Ipi glīa i ſecula.Ideo ſcťūs Hie
ro.illū verſū Glīa pr̄i ⁊ filio ⁊ ſpiritui ſctō ⁊c.

in fine pſalmoꝝ decātare inſtituit. Ex eūdez verſū ꝗlibet cū magna reuerētia corꝑis ⁊ deuotione mētis decātare vel legere dꝫ. Q Nā cōfeſſio ſctē trinitatis ſi deuote ⁊cū reuerētia ꝓferatur valet principalit̄ ad tria. Pꝛio ad demonū expulſionē. Qđ ſignificabat in quodā fideli notario apđ ꝯſtātinopolim de quo legitur ꝙ cū quidā magus ad quēdā locū eū duxiſſet vbi multitudo demonū reſidebat. vn⁹ eorū in throno ſedēs interrogauit eū ſi vellet ei ſeruire: ⁊ iſte ſignauit ſe ſigno crucis dicens. Ego ſū ſeru⁹ ſctē trinitatis. et viſo ſigno ⁊ audito nōie ſctē trinitatis oēs aufugerūt. Cū igr̄ predictus notari⁹ ad eccliaz ſctē ſophie veniſſet imago xp̄i q̄ ibi erat oculos ad ipꝫ quocūqꝫ ꝑ eccliaz pergeret conuertebat: ac ſi ipſo facto xp̄s ſibi diceret: qꝛ ꝯfeſſus me fuiſti corā demonib⁹ i terris ego cōfitebor te corā patre meo in celis. Scđo vꝫ ad tribulatiōis ꝓpulſionē. Nā ſicut dicit Joā. damaſce. Cū apud cōſtantinopolim peſtilētia grauis eſſet ꝗdaz puer de medio ꝑp̄li in celū rapt⁹ canticū ſctē trinitatis. ſ. ſctē de⁹ ſctē foꝛtis: ſctē īmortalis ⁊ miſericoꝛs ſaluatoꝛ miſerere nobis ab angelis eſt edoct⁹: q̄ cū rediēs corā ppl̄o ꝺcātaſſet mox ois peſtilētia eſt fugata. Tertio valet ad maloꝝ ꝯfutationem ⁊ cōuerſionē. Sicut em̄ refert Bona. iij. li. quem ſcripſit ad comitiſſaz matildā. cū archiep̄s ebrodiū. ſymoniac⁹ eſſet et oēs teſtes pecunia coꝛrupiſſet ꝗdā legat⁹ vir ſctus ꝑcepit ei vt v̄ſū ſctē trinitatis. ſ. Glia pr̄i ⁊ filio. ⁊c. diceret rogās deū vt ſi ſymoniacus eēt ſpm̄ſctm̄ cui iniuriā fecerat nolar̄ nōſſet. Qđ factū eſt: ⁊ ſic iſte dep̄henſus peccatū ſuū hūiliter ꝯfeſſus fuit ⁊ pnīam egit. Mō loquēdo modicū đ euāgelio hodierno: tūc ꝑmo quereret q̄re hoc euāgeliū hodie legit̄. R̄ndet̄ꝙ iō qꝛ quelibet ꝑſona in diuinis in euangelio hodierno apte exprimit̄. Nā ꝑſona eſt filij illa q̄ loq̄t̄: ſꝫ ꝑſona pr̄is exprimit̄ cū đr. Scim⁹ qꝛ a deo veniſti magiſter. Et ꝑſona ſpiritusſācti oſtēdit̄ cū đr. Niſi ꝗs renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ ſpūſcrō. ⁊ illđ. Spūs vbi vult ſpirat. Expꝛimuntur āt ꝑſone diuine cū ſuis appropꝛiatis. Cū em̄ patri attribuit̄ potētia: filio ſapiētia: ſpiritui ſancto bonitas: nūc ꝑſona patris exprimit̄ cū ſua potentia cum dicitur. Nemo poteſt hec ſigna facere q̄ tu facis: niſi fuerit deus cū illo: qꝛ ſigna facere eſt diuine potentie. Exprimitur perſona filij cum ſua ſapiētia cū dicitur. Scimus qꝛ a deo veniſti magiſter. Ad magiſtrū enim ſpectat ſapientiam docere. Exprimitur em̄ perſona ſpiritusſācti cum ſua bonitate cū dicitur. Spiritus vbi vult ſpirat. Nō em̄ ex noſtris meritis: ſed ex ſua gratuita bonitate ſe nobis infūdit. Sed queritur quare pr̄i attribuit̄ potētia: filio ſapiētia: ſpiritui ſancto bonitas: cū tn̄ oēs tres ꝑſone ſcꝫ pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſctus habeāt eandē potētiā: ſapiētiā: ⁊ bonitatē. R̄ndet̄ ſm̄ Aug. in li. de trinitate. In creaturis ſolet notari in pr̄e defect⁹ potētie ꝑpter āntiquitatē. In filio ſolet notari ignorātia ꝑpter iuuētutē ⁊ inexperiētiā: ⁊ ſpirit⁹ videt̄ ſonare in vehemētiā. Eſa. ij. Quieſcite ab hoīe cui⁹ ſpūs ī naribus eius eſt. Et ne putet̄ ſir̄ eē in diuinis ſicut ī creaturis tūc pr̄i ū ſolū attribuit̄ potētia: ſꝫ ois potētia: ne videat̄ ſenioꝛ: ⁊ ob hoc in ſymbolo đr. Credo in deū patrē oīpotētez. Et filio nō ſolū ſapiētia: ſꝫ etiā omnis ſapiētia ⁊ ſciētia attribuit̄ ne videat̄ minoꝛ aut min⁹ ſciēs aut min⁹ expert⁹. Et ſpūiſcrō attribuit̄ bonitas ne putetur crudelis aut vehemēs. vñ p̄s. Spūs tu⁹ bon⁹ deducet me in terrā rectā. R Quāuis aūt deus pater ſit oīpotēs: duo tn̄ ſūt in ipſo ⁊ deus in nobis q̄ ipꝫ vincere vident̄. Primū eſt ſua pietas viſceroſa. Hier. xxj. Cōturbata ſunt oīa viſcera mea ſup eū miſerans miſerabor ei⁹. Aug. Tardi⁹ quidē videt̄ a deo petēs veniā ſuſcipere q̄ꝫ de⁹ velit dare. Libēti⁹ dat veniā de⁹ q̄ꝫ reus eam petit. Sic eniꝫ feſtinat abſoluere reū a toꝛmēto conſcientie ſue quaſi eum plus cruciet compaſſio miſeri q̄ꝫ ipſum miſerum paſſio ſui. Scđm eſt ſua charitas affectuoſa que ipſum de celo ad terram depoſuit. Augu. O charitas q̄ꝫ magnas vires habes deuꝫ de celo ad terram depoſuiſti ipſum etiam ad crucem aſcēdere feciſti. Nihil autē cum eſſet omnipotēs eū coartaꝛe potuit niſi ſua pietas ⁊ viſceroſa charitas. Tertiū eſt oratio nr̄a lachꝛymoſa: qđ ſignificat̄ in Ezechia rege cuius lachꝛyme vicerunt eum vt ſententia mortis ſuper eū nō ꝑcederet ſicut tunc propheta a domino nūciauerat. Eſa. xxxviij. Audiui orationez tuā ⁊ vidi lachꝛymas tuas ecce adijciā ad dies tuos quīdecim annos: et de manu regis aſſyrioꝝ eruam te. Idem etiā patet in moyſe cui deus dixit. Dimitte me vt iraſcatur furoꝛ meus. ⁊c. Bern. O humilis lachꝛyma tuum eſt regnum: tua eſt potētia: aū conſpectuꝫ iudicis non vereris intrare ſola ſi intraueris nūq̄ꝫ ſola redibis: q̄cq̄d petieris obtinebis vincis inuincibilē: ⁊ ligas oīpotētē. Quartū eſt nr̄a humilitas gratioſa. Iſtud inuenit̄. iij. Regū. xxj. vbi dn̄s dicit Helie. Nōne vidiſtis achab humiliatum corā me. quia ergo humiliatus eſt cā mei non inducam malum ī diebus ei⁹. Hoc etiā patet de niniuitis quoꝝ humilitas vicit deū. Jone. iij. vidit de⁹ opa eoꝝ: qꝛ conuerſi ſunt ⁊c. Itē ſciēdū q̄ꝫuis filius ſit ſapientiſſim⁹ tn̄ ſciēter ꝑmittit ſe decipi venditiōe: emptione: ⁊ cōmutatione. In vēditiōe qꝛ vēdēdo nobis regnū celoꝝ permittit ſe a nobis decipi infra dimidiū iuſti preciū.

Ipſuz em̄ vēdiderat aptis ꝓ rhetibus ⁊ par
uis nauiculis:zacheo ꝓ dimidia ſubſtātia:vi
due ꝓ duobus minutis:quibuſdā ꝓ calice aq̄
frigide vt hꝫ Mat.x.Quibuſdā ꝓ ſola bōa vo
lūtate.Hiero.Que offerunt nō ſuꝑpondere:ſꝫ
offerentiū penſant volūtate.Aug.Regnū ce
lorū tm̄ valet quantū habes.Scdo permittit
ſe decipi a nobis in emptiōe q꞉ vilia;nr̄a caro
pretio emit. Nā corpus noſtrū erit pretio ma
gno ſui ſanguis.i.Cor.vi.Empti em̄ eſtis ⁊c.
Alam noſtrā emit;poſitiōe ale ſue.i Jo.iij.Ille
ꝓ nobis alam ſuā poſuit.Tertio ꝑmittit ſe a
nobis in cōmutatiōe:q꞉ res noſtras nobis in
cētuplo reſtituet.vt habet Mat.xix. Cētuplū
acci.⁊ vitā eternā poſſi.Sed bonitas q̄ attri
buitur ſpūiſancto tanta eſt vt ab ea nullus ſe
abſcōdet poſſit,iuxta illō ps. Nō eſt q̄ ſe abſcō
dat a calore ei?.Nā in celo eſt mia ſaluās.ps.
Dn̄e in celo mia tua.In purgatorio eſt miſe
ricordia liberās.Eccl̄i.li.Liberaſti me a preſ
ſura flamme que circūdedit me. In inferno ē
mia mitigās:q꞉ de⁹ ibi punit circa cōdignuꝫ.
ps.Aut obliuiſcetur miſereri de⁹ aut cōtine
bit in ira ſua mias ſuas.In mūdo vero modo
ex mia ꝯſeruās quātū ad iuſtos modo miſeri
cordia expectās quātū ad malos:mō miſeri
cordia trahēs quātū ad duros qui ꝑ bn̄ficia
⁊ flagella trahūtur modo miſericordia. ſuſci
piēs ꝯtrītū ad reuertētes vt poſſet dici illud ps.
Mia dn̄i plena eſt terra.Iſta aūt mia et boni
tas ſpūiſctō eſt ꝓpria ⁊ innata.iuxta illō.De⁹
cui ꝓpriū eſt miſereri ſemꝑ ⁊ parcere. ¶ Ulti
mo ſciēdū ꝙ btā trinitas fideliter eſt credēda
nō curioſe inueſtiganda:q꞉ hoc vanum eſſet
⁊ ſtultum:q꞉ hoc non poſſet conſequi in tēpꝫ
ſuū.Sicut ei vanū ⁊ ſtultū eſſet oculos huc ⁊
illuc ſpargere:vt illō qō in abyſſo terre latet
videret cū tn̄ nihil poſſet videre niſi q̄ extra ſu
peri⁹ apparet.Sic ſtultū eſt ⁊ īpoſſibile ꝑſcru
tari ꝓfundū trinitatis.vn̄ Aug.Quid eſt de⁹
om̄ipotēs niſi ineſtimabilis ⁊ ineffabilis eſſē
tia.Scdo q꞉ hoc periculoſum eſſet. Prouerb.
xxv.Sicut q̄ mel comedit mltū nō eſt ei bonū
ſic qui ſcrutator eſt maieſtatis opprimet a glo
ria.Eccl.iij.Altiora;te ne queſieris;⁊ fortiora
te ne ſcrutatus fueris:ſed q̄ precepit tibi de⁹
illa cogita ſemꝑ ꝙ periculoſuꝫ ſit ꝓbat Aug.
dicens.Ubi queritur vnitas trinitatis patris
⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti:nec aliciubi periculoſius
erratur:nec laborioſius aliq̄d q̄rit:nec fructuo
ſius aliq̄d inuenit.Ber.Scrutari hoc temeri
tas eſt:credere pietas:noſſe vita eterna qō im
poſſibile ſit ꝑſcrutari ſctā trinitatē pꝫ ꝑ tale
exēplū de ſancto augu.ꝙ eo tꝑe quo libros de
ſancta trinitate cōpoſuit cū ꝑ littus maris ſo
cijs a longe ſequētib⁹ quedā de trinitate me
ditādo diſcuteret quēdā puerū in littore ma
ris inuenit qui cū quodaꝫ cocleari argēteo in
quadā fouea quā fecerat aquā de mari effun
debat dicēs ſe totū mare velle in iſtā foueā ſic
haurire.Cui Auguſt.in riſum ꝓuocatus ait.
Quomodo fili hoc facere poſſes cum mare ſit
magnū ⁊ coclear paruuꝫ.Et puer.Facili⁹ eſt
mihi hoc agere ꝙ tibi qō cogitas adimplere.
Tu em̄ cogitas in libro tuo myſteriū trinita
tis cōprehēdere cū liber tuus ſit paru⁹ ad re
cipiēdū:⁊ ingeniū tuū paruū coclear ad hau rē
dū:⁊ ipſa trinitas pelagus immēſum ad hau
riēdū:ſtatimq̄ puer diſparuit:⁊ Aug.deo gra
tias agēs ꝙ ſit verū qd̄ puer dixit recognouit.

❧ In eodem feſto.Sermo.xxxvj.de trini tate et baptiſmo.

Niſi quis renatus
fuerit ex aqua ⁊ ſpūſancto nō pōt
intrare regnū dei.Jo.iij.¶ Sciē
dū ꝙ triplex eſt natiuitas ſcilicet
naturalis:ſpiritualis:⁊ celeſtis.Homo igit̄ q̄
natus eſt natiuitate naturali nō poteſt intra
re regnū dei:niſi iterum naſcatur natiuitate
ſpirituali q̄ fit in baptiſmo ꝯtūcūq̄ etiam ſit
renat⁹ natiuitate ſpirituali adhuc intrare nō
poterit regnū celorū niſi iterū naſcatur nati
uitate tertia ſcilicet natiuitate celeſti q̄ fit in
morte cuiuſlibet viri ſancti.Pria natiuitas ē
hoi ad humilitatem.Secunda ad iuſtificatio
nem.Tertia ad beatitudinē.Puer quideꝫ na
ſcens natiuitate naturali quatuor facit que
nobis ſunt ad humilitatis exemplū.Primaꝫ
eſt ꝙ flēdo ⁊ nō ridendo naſcitur.Sapiē. vij.
Primā vocē emiſit plorās.Augu.de ciuitate
dei.Puer a ploratu incipit naſcēs ꝓphetizās
ꝙ maloꝝ preſciꝯ ſit.Ideo dicit Hiero.ꝙ do
minus fleuit quādo Lazarū ſuſcitauit: ex eo
quod amicū cariſſimū ꝓpter alios ſaluādos
ad hoſtilem vitā iterum reuocare cogebatur
Scdꝫ eſt ꝙ puer more beſtiaꝝ.i.curuus ⁊ qua
ſi in quatuor pedib⁹ naſcit̄ ad innuendum ꝙ
cōparatus eſt iumētis inſipiētib⁹ ⁊ ſimilis fa
ctus eſt illis.Tertiū eſt ꝙ puer manuꝫ ad os
ponit ad innuēdū ꝙ venit ad tātas miſerias
ꝓpter pctm̄ oris primoꝝ parētū.Nā mulier
peccauit ore.i.qd̄ viro ſuo vt de fructu vetito
comedere perſuaſit.Uir peccauit ore ꝑ fatuā
excuſationē.Uterq̄ peccauit ore ꝑ illicitam
comeſtionē:multi ſunt hodie qui ſuo ore tali
ter peccāt aut mala cōſulēdo aut ſe nimis in
gurgitādo.Quartū ē ꝙ puer nud⁹ ⁊ pauꝑ na
ſcit̄.Nud⁹ ꝯ ſupbiā veſtiū.Alia em̄ aialia na
ſcunt̄ cū cutib⁹ ꝓ tunicis:hō vero nud⁹ naſcit̄
ergo dꝫ q̄rere veſtes ꝯ frigus ⁊ nuditatē.Itē
pauꝑ naſcit̄ cōtra auaritiā: ergo in modicis
dꝫ hō cōtentari.Aplō.i. Thi.vi.Habētes ali
mēta ⁊ q̄bus tegamur his cōtēti ſim⁹.Scda

natiuitas ē ſpūalis q̄ fit in baptiſmo:⁊ de hac
ſpūali natiuitate ſūt ꝓpoſita ꝟba vbi ďr. Niſi
q̄s renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ ſpūſctō nō pōt in-
troire ⁊c. Vn̄ hic tria ſunt dicēda. Pmo decla-
rande ſunt alique queſtiōes circa baptiſmū:
Scđo q̄s ſit effect⁹ baptiſmi. Tertio q̄d illa ſi
gna q̄ fiunt ante baptiſmū ⁊ poſt baptiſmuз
ſignificēt. ¶ Quātū ad primū q̄rit̄ q̄s ſit effe
ctus cathecismi. Rn̄r ſm ſctm̄ Tho. in. iiij. diſ.
vi. q̄ cathecism⁹ hз effectū i corpe ⁊ aīa: q: mi
nuit ptātē demonis: ne poſſit tātum in hoīe
ſicut prī⁹: et ne baptiſmū ⁊ alia bona ipediat.
Sed predicta ptās demōis totaliter i baptiſ
mo tollit̄: ſic ⁊ pharao pri⁹ flagellat⁹ ē pplo
nō egreſſo de egypto: ⁊ poſtea pplo egreſſo to
taliter i mari rubro: q̄d eſt figura baptiſmi eſt
ſubmerſus. Querit̄ vtrū oēs hoīes teneāt̄ ad
baptiſmū. Rn̄r. ſm ſctm̄ Tho. in. iiij. diſt. vi. q̄
quilibet tenet̄ etiā ſanctificat⁹ i vtero ꝓpter
tres rōnes. Primo quidē ꝓpter acquirenduз
characterez coadunet̄ pplo dei ⁊ deputet̄ ad
percipiēda ſacramēta. Scđo vt p baptiſmi ſu
ſceptionē ꝯformet̄ corpali paſſioni xp̄i. Ter-
tio ꝓpter bonū obediētie quoad p̄ceptū ď ba
ptiſmo oīb⁹ datū Jo. iij. Niſi q̄s renat⁹ fuerit
ex aqua ⁊c. Querit̄ vtrū baptiſm⁹ aque poſſit
in aliquo ſuppleri. Rn̄r ſʒ Pe. de tharan. ſm
cōem legē nō poteſt in paruulis ſuppleri cuз
nō poſſunt hr̄e vſum liberi arbitrij. Sʒ tamē
ſi p xp̄o occiderēt̄ pie credit̄ q̄ ſaluarent̄ ſine
baptiſmo aque. In adultis āt pōt ſuppleri p
baptiſmū fluminis ſine ꝯtritiōis: ⁊ p baptiſ-
mum ſanguinis ſiue martyrij. Et hoc itelligi
tur q̄n̄ eſt articulus neceſſitatis. Querit̄ vtrū
puer i vtero exiſtēs poſſit baptizari. Rn̄r ſm
ſctm̄ Tho. vbi ſupra q̄ non q: talis deo not⁹
eſt nō eccl'ie: nec ſubijci pōt operationi mini-
ſtroꝝ eccl'ie. vn̄ Aug. dicit q̄ ſicut q̄ nō vixerit
nō pōt mori: ita q̄ nat⁹ nō fuerit nō poteſt re-
naſci. Non ſūt mater dз ſcindi vt puer poſſit
naſci ⁊ baptizari: q: ſm ipm̄ non ſunt facien-
da mala vt veniāt bona inde. Debet tn̄ ſcindi
ſi mater defuncta iā eſſet: ⁊ puer adhuc viue
ret in ea. Querit̄ quid faciēdū eſt q̄n̄ apparet
aliq̄d mēbrū pueri ⁊ timet̄ de pıculo mortis.
Rn̄r q̄ in tali periculo parte pricipali egreſſā
ſcз capite pōt baptizari. Sʒ ſec⁹ ē de alijs ꝑti
bus. ſ. manib⁹ ⁊ pedibus: ꝗ̄uis non noceat ſi
iſte partes aſpergant̄ aqua baptiſmali: q: di
uina mīa nō eſt arctāda: ſʒ ſi poſtea plenarie
naſcat̄ tūc ad cautelā baptizet̄ ſub hac forma
Si es baptizatus nō te rebaptizo: ſed ſi non
es baptizatus tūc ego baptizo te. In nomine
patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. Sciendū q̄ materia
baptiſmi eſt aqua pura naturalis: q: baptiſ-
mus nō pōt fieri in vino nec in ceruiſia neq̄
in vrina neq̄ in aliq̄ alio liquore. Sed forma
verboꝝ eſt hec. Ego baptizo te in noīe pr̄is ⁊
filij ⁊ ſpūſſācti. vt pʒ extra de bap. c. j. Et ſine
his verbis nō poteſt fieri baptiſmus. Sciēdū
etiā q̄ iſte vetule que pueros baptizāt in ar-
ticulo mortis ſic dicētes i vulgari. Se tu dois
viure ſoit a toy pour bayn: ſe tu dois mourir
pour toy bapteſme. En nom du pere ⁊ du filz
⁊ du ſainct eſperit. Amē. Tales mulieres cuз
talibus verbis nihil baptizāt. Querit̄ q̄s pōt
baptizare. Rn̄r ſm oēs theologos q̄ debit⁹ mi
niſter eſt ſacerdos: ſʒ in articulo neceſſitatis
quilibet pōt baptizare ſiue vir ſiue mulier: fi-
delis ſiue infidelis: dūmodo hз intētionē ba-
ptizādi ⁊ ſeruat formā eccl'ie. Sed tn̄ ſimpex
clericus nō poteſt baptizare p̄ñte preſbytero
nec mulier p̄ñte viro: vt pʒ de cōſe. di. iiij. mu
lier. Querit̄ vtrū baptiſm⁹ debeat p aliquod
tp̄s differri. Rn̄r ſʒ ſctm̄ Tho. Magis eſt lau
dabile q̄ puer ꝗ̄citi⁹ poteſt fieri baptizetur.
Primo q: interim mori poſſet: ⁊ ſic dānaret̄.
Scđo q: demōes non habēt tātam poteſtatē
in baptizatis ſicut in nō baptizatis: neq̄ quā
tum ad nocumēta ſpūalia neq̄ corpalia. ¶
Quātū ad ſcđm ſciēdū q̄ baptiſm⁹ principa-
liter hз nonē effect⁹. Prim⁹ eſt q̄d baptizatus
ſm Bona. ſup. iiij. diſ. iiij. digne ſuſcipiētibus
delet oēm culpā: originalē mortalē ⁊ venialē: ⁊
reſtituit primariā innocētiā quo ad aīaз: q̄d
ꝓbat̄ ſic: q: ſi ſic immediate poſt baptiſmum
moreret̄ ſtatim ad celos euolaret: ſed hoc nō
fit niſi omni culpa deleta. igr̄ ⁊c. Sed nō quo
ad corpus baptiſm⁹ reſtituit omnimodā in-
nocētiā: q: vt dicit apl's Ro. vij. Video alterā
legē i mēbris meis ꝯpugnātē legi mētis mee
⁊ captiuātē in lege pctī q̄ ē in mēbris meis: ⁊
iō ſubdit. Infelix ego hō q̄s me liberabit de
corpe mortis hui⁹. Scđs effectus eſt q̄ ignē
infernalē ⁊ ēt purgatorij extinguit q̄ntum ad
ipm̄ baptizatū vt de cetero ignis īfernalis vl
purgatorij non poſſit in eū: niſi ipſe poſtmodū
peccando reaccēderet eū ꝯtra ſe. vn̄ admiran
da eſt fatuitas illoꝝ q̄ poſt baptiſmū peccant
cū illū voluntarie in ꝓpriū ſubiectū reaccēdant
Terti⁹ effect⁹ ē q̄ baptiſmus oēm delet ſatiſ
factionē quā hō i p̄ñti deberet ꝓ ſuis pctīs ex
plere. Hoc pʒ q: ſi aliq̄s īfidelis iude⁹ vel pa
ganus mille annis vixiſſet: vt oī die mille pec
cata mortalia feciſſet vl cōmiſiſſet ſi conterit̄
⁊ fidē acceperit: ⁊ ſic cū deuotione baptiſatus
fuerit: tūc nulla pnīa ſatiſfactoria ſibi ipōnē-
da eſt ꝓ oībus iſtis pctīs: q: baptiſmus tollit
oēm ſatiſfactionē. Et ſi talis ſic ēt poſt baptiſ
mū moreret̄ ſtatim ad celū euolaret. Quart⁹
effect⁹ ē q̄ fomitē mitigat: q: in baptiſmo hoī
datur gratia ad ſupprimēdū fomitē pctī. Sʒ
diceret q̄s q̄re baptiſm⁹ ideo delet oēm fomi-
tē pctī ſicut delet oē pctm̄ originale a quo fo

mes ꝓcedit. Reſpondet ꝙ ꝓpter tres cauſas.
Primo ꝓpter noſtre proprie fragilitatis cogni
tionē: ⁊ ꝓpter noſtrā humiliationē. Job. vi.
Que eſt fortitudo mea vt ſuſtineā. Scḋo vt in
uocem⁹ diuinū auxiliū ⁊ dei miām: vt ꝯſeruet
nos a malis. ps. Miſerere mei dñe qm̄ inf. ⁊c.
Tertio ꝓpter exercitationē: vt. ſ. reſiſtam⁹ vi
tijs ⁊ ꝯcupiſcentijs carnalib⁹: ⁊ ſic habeamus
materiā exercēde ꝟtutis ⁊ merendi gloriam.
Gre. Tentatio cui nō ꝯſentit nō eſt peccatū:
ſed materia exercēde virtutis. Amb. ſuꝑ Lu
cā. Nemo poterit coronari niſi vicerit. Nemo
aūt pōt vincere niſi añ certauerit. vñ debem⁹
viriliter pugnare cōtra carnē nr̄am ⁊ contra
oīa vitia ad q̄ naturaliter inclinati ſumus: ſi
ue ſit ira: ſiue inuidia: ſiue luxuria. Ber. quo
tiēs reſiſteris totiēs coronaberis: ⁊ iō vt mul
tas coronas mereamur: tūc fomes pcti in no
bis manet ⁊ nō delet ex toto baptiſmo: ꝗuis
mitiget. Quit⁹ effect⁹ ē a ptāte diaboli libera
tio: qꝛ baptizat⁹ totalit a ptāte diaboli eripit:
vt diabolus decetero nō poſſit in eū niſi per
conſenſū pcti ei ſe ſubijciat. vñ Ber. in quodā
ſer. Inimicus pōt excitare tētatiōis motū: ſꝫ
in te eſt ſi volueris dare vl negare ꝯſenſum.
Ergo diabolus eſt ſicut canis ligatus q̄ pōt
erga hoīem latrare: ſꝫ nō pōt eum ledere niſi
velit ad eū accedere. Aug. ſuꝑ ps. diabol⁹ ple
rūq; vult nocere: ſꝫ non pōt qꝛ ptās ei⁹ eſt ſub
poteſtate dei. Gre. Debilis eſt hoſtis q̄ nō vin
cit niſi volētē. Ambro. ſuꝑ Lucā. Diabolū nō
poſſe nocere cognoſcas. Sextus effect⁹ eſt qḋ
efficit hoīem tēplū dei: qḋ ſignatū ē in hoc qḋ
ſpūſſctūs deſcendit in ſpecie colūbe ſuꝑ xp̄m
baptizatū. vñ tota trinitas manſionē habet
in baptizato. Joh. xiiij. Ad eum veniemus et
māſionē apud eū faciem⁹. Ergo male faciunt
qui poſt baptiſmū ſcienter peccāt mortaliter
qꝛ illi expellūt patrē ⁊ filiū ⁊ ſpm̄ſctm̄ ⁊ diabo
lū introducūt q̄ expulſus ante fuit ꝑ baptiſ
mum q̄ nihil hꝫ eis dare niſi eternū ſupplicū
et oīa mala. Septimus effect⁹ eſt ꝙ characte
rē imprimit qui eſt idelebilis quo characte
re xp̄iani baptizati a nō baptizatis i die iudi
cij diſcernēt: ⁊ bonis erit ad magnū honorem
malis aūt ad magnā ꝯfuſionē: qꝛ character
oſtēdit ꝙ ipſi ſeruituti xp̄i ſe ſubdiderūt ⁊ in
baptiſmo diabolo ⁊ oīb⁹ pompis eius obrenū
ciauerūt: ſꝫ opera eoꝝ mala aſſociata chara
cteri oſtēdēt ꝙ deteriores ⁊ abominabiliores
infidelib⁹ facti ſūt. Aug. Quāto grad⁹ altior
tāto caſus decliuior. Sed qꝛ xp̄iani ꝑ ſignum
characteris ſūt ſuꝑ oēs infideles exaltati: er
go eoꝝ caſus erit maioris ꝯfuſiōis. Octauus
effect⁹ ē ꝙ filios dei efficit. Ad qḋ ſignificādū
ſuꝑ xp̄m baptizatū audita ē vox ipſa patris.
Hic ē filius me⁹ dilect⁹. Et q no efficit cū quāta
diligētia nutriēdi ſunt filij ſummi regis: qꝛ ſi
cū omni diligētia nutriūtur filij comitū vl re
gū terrenoꝝ: cū ꝗtā diligētia nutriēd⁹ eſt tūc
paruul⁹ quē ꝯſtat eſſe filiū dei. De illis q̄ ſunt
in adulta etate neſcitur an ſint filij dei vl filij
diaboli. Eccl. ix. Neſcit hō an amore vel odio
dignus ſit. Sꝫ de paruulo baptizato q̄ nōdū
eſt in etate ꝙ poſſit peccare cōſtat ꝙ ē fili⁹ dei
Vñ multū peccāt mulieres ⁊ matres que ma
le tractāt pueros ſuos maledicēdo ipſis: ꝙ nl
lo modo lꝫ: ſꝫ reuerēter tractādi ſūt ꝓpter re
uerentiā dei q̄ eos inhabitat. Nonus effect⁹
eſt celi aptio. Et in hoc oſtēditur magna vir
tus baptiſmi: q̄ cū in terra exhibet in celo tñ
opat. ad ſignificādū hūc effectū baptiſmi dñs
celū voluit aꝑire cū baptizaret a Johāne ba
ptiſta in iordane: vt in hoc oſtēderet ꝙ ꝯfeſtim
baptizatus in innocētia baptiſmali decedit
euolauit inueniēs ſibi celū ſemper apertū.

Iterū de trinitate ⁊ ḋ ſignis q̄ añ ⁊ poſt
baptiſmum fiunt. Sermo. lxxvij.

Niſi quis renat⁹ fuerit ex aqua
et ſpirituſancto ⁊c. Johan.
iij. Ex premiſſis patet ꝙ ꝯfeſtim ma
net homo qui adhuc ſtat in in
nocentia baptiſmali immediate
ſine omni purgatorio celum intrabit ſicut il
li pueri qui in innocentia antequā peccaue
runt decedunt. Ex quo patet quāta ſit fatui
tas parētum illorū qui incōſolabiliter dolēt
de morte pueroꝝ ſuoꝝ q̄ poſt baptiſmū dece
dūt anteq; baptiſmalē innocētiā perdiderūt.
Valde eñ fatuum eſt eos dolere de hoc ꝙ filij
eoꝝ trāſeūt a ſocietate hoīm ad ſocietatē an
geloꝝ a valle lachrymarū ad gloriā de exilio
ad patriā. Videntur enim tales filijs inuide
re: deſiderātes eos potius eſſe in hoc exilio q̄
in celo: immo potius deberent gaudere ꝙ filij
eorū ita facile tantā gloriā acquirāt propter
meritū paſſionis xp̄i ex qua paſſiōe baptiſm⁹
habet effectū. Et ſolū de hoc dolere poſſent ſi
ꝓpter culpā parentū filij deceſſiſſent. A Unde
ſciendū ꝙ parētes poſſunt demereri in ſex ca
ſibus ꝙ pueri eoꝝ in pueritia moriunt. Primo
quādo nimis intimo corde pueros diligunt: ⁊
maiorem cōplacētiam ⁊ amorē ad eos habēt
q̄ ad deū: tūc q̄nq; deus ex ſua bonitate ſub
trahit eis pueros vt ecōuerſo cor ad eū erigāt
⁊ eū diligāt. Aug. hoc ab hoīe colitur quod
pre ceteris diligit. Ergo q̄ pueros ſupra deū
diligūt eoſdem deum ſuum faciūt. Et hec eſt
ratio quare illi pueri qui ſūt multū affables
⁊ prudētes citius moriunt: qꝛ parētes nimio
affectu eos diligūt ⁊ cū nimia ſollicitudine ſe
cundū curſū mūdi eos nutriūt. Scḋo qñ ꝓ
inhonorat ſuos ꝓprios parētes: tūc q̄nq; pu
nitur in ſuis proprijs filijs. Vñ legit in dialo.

Celarij q̃ q̃dã ĩhonorãtur parẽtes ⁊ oẽs filij
eiꝰin breui defũcti ſũt. Tertio ſi res iniuſtas
hꝫ:tũc deꝰ ex bõitate ſua pmittit tales pue=
ros mori ne ipſi pueri cũ iniuſtis rebꝰ iſtis vna
cũ parẽtibꝰ dãnent. Quarto ꝓpter malũ eẽx=
plũ parẽtũ:q2 talis puer fuiſſet forte imitatꝰ
vitã peruerſam ſuoꝝ parẽtũ:⁊ ſic etiã fuiſſet
effeciꝰ ꝑuerſus ⁊ malꝰ ſi ſupuixiſſet. Quinto
ↄtingit q̃n̄q꜄ ꝑꝑ hoc:q2 ꝓpria mr̄ nõ vult ꝑ ſe
lactare ſuũ ꝓpriũ puerꝝ ſicut diuites mulieres
q̃ ↄſueuerũt hr̃e nutrices:tũc q̃n̄q꜄ lac ipiꝰ nu
tricis nõ ẽ ita ↄueniẽs ipſi puero ſicut lac ma
tris de quo nutritꝰ eſt in vtero materno ⁊ aſ=
ſuetꝰ:ſic q̃n̄q꜄ pueri moriunt̃ qui alr̃s ſuperui
xiſſent ſi ꝓpria mater eos lactaſſet. Et ꝓbat̃
hoc:q2 ſicut q̃ ſumit aliquẽ cibũ quem antea
nũq̃ꝫ deguſtauit nõ ita competit ſue nature
ſicut cibꝰ aſſuetꝰ ita eſt etiã de puero. Sciẽdũ
tñ q̃ q̃n̄ aliqua mater non põt per ſe lactare
puerũ ſuũ:tũc querenda eſt nutrix virtuoſa:
q2 pueri iclinant̃ ſm̄ naturam nutricis q̃ eos
lactauit. Sexto ↄtigit q̃n̄q꜄ ex negligẽtia pa=
rẽtũ:ſicut parẽtes qui pueros ſuos nõ cuſto
diũt ſed eos q̃n̄ ꝫ ad aquã vel ad ignẽ ex ne=
gligẽtia ſua cadere ꝑmittũt vel ẽt q̃ pueros
ponũt ſecũ ad lectũ ⁊ eos ĩ ſomno dormiẽdo
ſuffocãt q̃ oĩno cauẽdũ ẽ. Et ſi in aliquo iſto=
rum̃ ſex iã ꝑdictoꝝ parẽtes eſſent rei tunc do
lere d̃berẽt de pueroꝝ ſuoꝝ morte. ℬ Ultio
notãdũ q̃d valẽt iſta quatuoꝛ ſigna que fiũt
ante baptiſmũ ⁊ iſta tria q̃ fiunt poſt ſignifi=
cẽt. vbi ſciẽdũ q̃ꝺ ꝑimo exufflatio ⁊ inſuffla=
tio ſignificat ſpũs maligni expulſionẽ ⁊ boni
itroductionẽ. Et ergo ſacerdos dicit. Exi ma
ligne ſp̃s ab hac creatura dei:⁊ da locũ adue
niẽti ſpũiſctõ. Scd̃o ſalis immiſſio vel liniti
ſignat gr̃aꝫ ⁊ ſapiẽtiã. ⁊ ꝓſeruationẽ a peccõꝝ
putredie. vñ hoĩ ĩ baptiſmo dat̃ gr̃a:q̃ ſi vult
iſta gr̃a vti:tũc cũ adiutorio dei ⁊ mediãte iſta
gr̃a põt viuere abſq꜄ omni pctõ mortali vſq꜄
ad mortem. ℭ Circa querit̃ an hõ poſſit vi=
uere ſine pctõ mortali. Rñr q̃ ſic. Et hoc pro=
bat̃ tribꝰ rõnibꝰ. Prima rõ eſt iſta:q2 hoĩ ĩ ba
ptiſmo ĩfundit̃ gr̃a ꝑ quã ſe ꝓſeruare põt vſq꜄
ad morteꝫ ab oĩ pctõ mortali ſi vult vti iſta
gr̃a:⁊ hoc ſig̃t ſalis linitio quã ſacerdos facit
ipſi puero ante baptiſmũ:q2 ſicut carnes et
piſces ꝓſeruant̃ a putredine mediãte ſale ſic
hõ baptizatꝰ mediãte gr̃a quã ĩ baptiſmo ac
cepit ꝓſeruare ſe põt a pctis mortalibꝰ. Scd̃a
rõ q2 ex hoc ſeq̃ret̃ q̃ deus impoſuiſſet nobis
onꝰ ĩportabile:q2 mãdata dei ſũt nobis data
vt nõ peccemꝰ. Nõ ſi dicis q̃ deꝰ tibi ꝓcepit
q̃ꝺ nõ potes implere:falſuꝫ dicis ⁊ cũ hoc ma
ledictionẽ dei ĩcurris. Ber. Maledictꝰ hõ q̃ di
cit deũ ꝓcepiſſe impoſſibile. Itẽ hoc etiã eẽt lo
q̃ ↄtra euãgeliũ vbi xp̄s dicit. Iugũ em̄ meũ
ſuaue ⁊ onus meũ leue. Tertia rõ ẽ:q2 ꝑ hoc
tolleret̃ liberũ arbitriũ q̃ꝺ tñ neceſſariũ ẽ no
bis q2 nos deꝰ cũ eo ꝓuilegiauit. vñ Eccl̃.xv.
d2 Appoſuit tibi aquã ⁊ ignẽ ad q̃ꝺ volueris
porrige manũ tuã. Idẽ an̄ hoĩem vita ⁊ mors
bonũ ⁊ malũ:q̃ꝺ placuerit ei dabit illi. ſciẽdũ
tñ q̃ lꝫ hoc ſit verũ q̃ vnꝰ hõ q̃n̄ naturali icli=
natiõe magis iclinatꝰ ẽ ad vnũ vitiũ q̃ꝫ alius
hõ. tñ adhuc ſtat ĩ ſuo libero arbitrio ⁊ volũ=
tate. ſ. vtrũ velit cõſentire huic naturali incli
nationi vel reſiſtere. vñ Gen̄.iiij. Dixit deꝰ ad
cayn iratũ volentẽ fratrẽ ſuũ occidere. ſubdi
tus te erit appetitꝰ tuus:⁊ tu dominaberis
eiꝰ. Aug. de vera religiõe. Nũc vſq꜄ adeo volũ
tariũ malũ ẽ vt nullo mõ ſit pctm̃ niſi ſit volũ
tariũ. Ex iã dictis ſequit̃ q̃ hõ põt viuere ſine
pctõ mortali mediãte gr̃a ⁊ cũ adiutorio dei
vſq꜄ ad mortẽ ſi vult. Et hoc etiã pꝫ ĩ pluribꝰ
ſctis q̃ vſq꜄ ad perfectã etatẽ vixerũt:⁊ tñ nũ=
q̃ꝫ mortalr̃ peccauerũt:vt biũs Dñicus pa=
ter noſter. ⁊ beatꝰ Tho. de aquino ⁊ plures
alij ſcti de q̃bꝰ legit̃ q̃ nũq̃ꝫ mortalr̃ peccaue
rũt. Tertio ſaliue ↄtactus ad aures ⁊ ad nares
ſignat ſpũaliũ ſenſuũ apertionẽ ad audiẽdũ
⁊ itelligẽdũ ea q̃ ſunt ſalutis. Quarto vnctio
olei in pectore ⁊ inter ſcapulas ſignat amo=
rẽ dei quẽ quilꝫ dꝫ gerere in corde ſuo ⁊ inter
ſcapulas q̃ꝺ ſignificat deuotã ſubiectionem
preceptoꝝ dei ⁊ eccl̃ie ad obediẽdũ deo ⁊ ꝓla
tis eccl̃ie. Bern̄. Quicq̃d hõ vice dei precipit
q̃ꝺ nõ ſit certũ diſplicere deo hoc oĩno accipiẽ
dũ eſt quaſi ꝓcipiat deus. Lu.x. Qui vos au=
dit me audit q̃ vos ſpernit me ſpernit. Tria
vero alia ſigna fiũt poſt baptiſmum. Primo
criſmatio in vertice q̃ ſignat xp̄i gr̃am in mẽ
te ĩpreſſam. Scd̃o ĩpoſitio cerei ad manũ q̃ ſi=
gnat fidei ⁊ amoris claritateꝫ. Tertio veſtis
cãdida q̃ ſignat innocẽtie reſtitutionẽ. Notã
dũ q̃ pueri q̃ ſine baptiſmo decedũt ad lym=
bũ pueroꝝ deſcẽdũt vbi eſt pena dãni ⁊ non
ſenſus q2 neq꜄ eſuriũt neq꜄ ſitiũt: neq꜄ hñt fri
gus:neq꜄ calorẽ:imo ſimplr̃ nullã penã ſenſi
bilẽ ſuſtinẽt:ſꝫ ſolũmõ q2 ſunt priuati viſiõe
dei ⁊ hoc ẽ pena dãni. 𝔇 Querit̃ vtrũ pueri
iudeoꝝ ſint ſiles pueris xp̄ianoꝝ ſine baptiſ
mo decedẽtibꝰ. Rñr q̃ ſic:q2 equaleꝫ culpam
ſcꝫ pctm̃ originale hñt ⁊ nullũ pctm̃ actuale:
ergo habebũt equalẽ penã dãni ſꝫ q̃n̄ infidel̃
ad annos diſcretiõis ꝑuenerit ſi tũc nõ ſuſce
perit fidẽ:tũc ipſo facto peccat mortalr̃ nõ ſu
ſcipiẽdo fidẽ ⁊ nullã excuſationẽ põt hauere
infidelis:q2 xp̄iana fides ꝑdicata eſt per vni
uerſum mũdũ. vñ dñs in euã. dixit diſcipulis
ſuis. Mar.xvj. Eũtes in mũdũ vniuerſuꝫ ꝑdi
cate euã. oĩ crea. ps. In oẽm terrã ex. ſo. eo. et
q̃n̄q꜄ morit̃ talis ĩfidelis ſiue iudeus ſiue pa=
ganus ſiue hereticꝰ tũc ĩmediate ad infernũ

deſcēdit.mar.xvj.Qui crediderit ⁊ baptizat⁹
fuerit ſaluus erit:q̄ vo nō crediderit ꝯdēna-
bit.Inſuꝑ quoticūcūq; infidelis ſiue iudeus
ſiue pagan⁹ vſuꝫ ratiōis hñs ſciēter facit cō
tra aliq̄d p̄ceptoꝝ dei totiēs peccat mortal̄r
⁊ ignorātia nō excuſat eū. Aug.de gr̄a ⁊ libe
ro arbitrio.Ideo diuina precepta data ſunt
vt excuſatio de ignorantia non habeatur.

¶In feſto corporis xp̄i.Ser.lxxviij.

Caro mea vere eſt
cibus ⁊ ſanguis meus vere ē po-
tus.Joā.vj.ſicut dr̄ Ariſt.iij.ethi.
Terribiliſſimū oim terribiliū eſt
mors:⁊ ſicut ſerpēs īfecit primos parētes qñ
guſtato cibo comederūt mortē. Cū ergo de⁹
nō ſit de⁹ mortis ſꝫ vite:ideo neceſſariū fuit
nobis aliq̄d dari ex q̄ haberemus vitā.⁊ hoc
eſt illud venerabile sacr̄m de quo dr̄ in v̄bis
premiſſis.Caro mea ⁊c.loquēdo de feſtiuita
te huius diei ſciēdū ꝙ hodie ꝑagit̄ dies iſti-
tutiōis hui⁹ ſacri qr i die cene eccl̄ia occupa
ta ē cū memoria dn̄ice paſſionis: ergo eccl̄ia
inſtituit ꝙ q̄nta feria ꝓxima poſt pēthecoſtē
dꝫ peragi ⁊ ꝑ integrā octauā feſtū iſti⁹ lau-
dabilis ſacri ſicut inſtitutū eſt a xp̄o in nocte
cene. Unde in ep̄la hodierna dicit ap̄lus.j.
Corin.xj.Dñs ieſus in q̄ nocte tradebat̄ ⁊c.
Sciedū p̄io ꝙ p̄ñs feſtuꝫ ſolēniter ⁊ deuote
eſt peragendū ab oībus xp̄ianis.P̄io ꝓpter
ſpāles indulgētias hui⁹feſti:qr v̄ban⁹.iiij.q̄
hoc feſtū inſtituit ſpāles idulgentias dedit.
Un̄ oīb⁹vere penitētib⁹ ⁊ ꝯfeſſis q̄ matutina
li officio hui⁹ feſti p̄ñtial̄r intereſſent in eccle
ſia vbi celebrat̄ cētū dies:q̄ vo miſſe totideꝫ.
Illis aūt q̄ itereſſent primis iſti⁹.feſti veſꝑis
ſil̄r cētū:q̄ vo ſcd̄is totidē.Eis quoq; q̄ prime
tertie:ſexte:none:cōpletorij̄s officij̄s adeſſent
ꝓ qualibet horarū ipſaꝝ.xl.dies. Illis vo q̄
ꝑ ipſius feſti octauas in matutinalib⁹ veſꝑ-
tinis miſſe ac horarū ceteraꝝ officij̄s p̄ſentes
exiſterēt ſingulis dieb⁹ octauarū ipſarū cen-
tū dies de iniūctis ſibi penitētijs relaxando
indulgētiā tribuit perpetuis tēporib⁹ dura-
turā.Ergo bonū ē ꝙ vnuſquiſq; q̄ vult illas
indulgētias ꝯſeq̄ ꝙ antea ꝯfiteat̄:ꝙ oēs idul
gētie ſolūmō dant̄ illis q̄ ſunt ꝯfeſſi ⁊ vere pe
nitētes.Scd̄o hodierna die ſolēniter ⁊ deuo
te peragēda ē exēplo occurſus ⁊ honoris xp̄o
exhibiti in die palmarū a cōi pp̄lo qñ equita
uit i hieruſalē qñ plurima turba obuiauerūt
ſibi ⁊ ꝓſternebāt veſtimēta ſua in via. et alij
cedebāt ramos palmarū d̄ arborib⁹ ⁊ ſterne
bāt in via Et turbe q̄ precedebant ⁊ q̄ ſeq̄ue
bant̄ clamabāt dicētes. Oſanna filio dauid
B̄ndictus q̄ venit in nōie dn̄i.Sic hodie xp̄s
in ſacramēto portat̄ ꝑ plateas vt ſibi honor
exhibeat̄ ab oīb⁹ chriſti fidelib⁹ ꝓpter quoꝝ
ſalutē ipſe ibi morat̄ in ſacramēto ſicut ipſe
per ſe dicit Matt.vlti.Ecce ego vobiſcū ſum
vſq; ad ꝯſummationē ſeculi.Et hoc eſt in ſa-
cramēto altaris.Et iſta q̄ ſunt ſibi exhibita
corporaliter a cōi pp̄lo in die palmarum:iſta
hodie ſibi debent fieri ab oīb⁹chriſtianis ſpi
ritualiter.Primo ꝓſtrauerūt veſtimenta in
via:ſic ſpiritualiter q̄libet homo debet bonū
exemplū prebere proximo ſuo in quo edificet̄
⁊ deus honoret̄ ⁊ qui hoc facit proſternit veſ-
timēta ſua.Mat.v.Sic luceat lux v̄ra coram
hoib⁹ vt videant opera veſtra bona.⁊ glo.⁊c.
Et hoc eſt deo valde acceptū.ſ.hoib⁹ prebere
bonū exēplū ⁊ ēt eſt ſibi ip̄ſi valde meritoriū.
Un̄ Ceſari.Quantis exēplū vere humilitatis
⁊ perfecte charitatis oſtēderis cū tantis ⁊ ꝓ
tantis eterna p̄mia poſſidebis Sed heu aliq̄
proſternūt lapides in via vt ſunt iſti q̄ ſcāda
lizant proximos:in morib⁹:in verbis ⁊ in fa-
ctis:⁊ tales ſunt maledicti a deo.Mat.xviij.
Ue homini per quē fit ſcandalū.⁊ malū exem
plū maxime nocet ſctē eccleſie. E Unde ori-
tur quare q̄ſtio quare tot mali hoies ſunt in
mundo.R̄ndet̄ ꝙ ꝑp̄t mala exēpla:qr a boue
maiori diſcit arare minor:ſic ⁊ iuuenes diſcūt
a ſenioꝛib⁹malā ⁊ ꝑuerſam vitā:qr vn⁹ inficit
aliū ꝑ malū exēplū:ſicut eñi carbones ſemꝑ
cē accēdūt ſic ⁊ exēpla maioꝝ. ergo tā multi
mali hoies tā ſunt in mūdo.Ariſt.ij.topi.Ho
mines vt i plurimū mali ſūt in paucioꝛib⁹ ve
ro ſunt boni.v.g.Nullo modo eſſent tot ſu-
perbi:auari:guloſi:luxurioſi: luſores: vſura-
rij:choꝛizātes:⁊ ſic d̄ alijs niſi viderēt ab alijs
talia fieri.Et tales a q̄b⁹talia mala viderunt
⁊ didicerūt rei ſunt oim iſtarū animaꝝ q̄ ſic
dānant̄ eoꝝ ꝓpter malū exēplū.vñ Gre.i mo
ral.Tot mortib⁹ q̄s dignus eſt quod exēpla
prauitatis in poſteros relīq̄t . Unde ſumme
cauere debem⁹ne ꝓxim⁹noſter in nobis ſcā-
dalizet̄.Chr.ſuꝑ Mat.Oia agam⁹ ne ꝓxim⁹
noſter ſcādalizet̄ vita nr̄a ēt ſi valde recta in
tentione fiat ſcandalū alijs ꝯbeus oia perdit
Itē ramos palmaꝝ xp̄o ꝓſternere debem⁹:⁊
hoc fit qñ hō ſemꝑ hꝫ cor floridū.Palma eniꝫ
ſēꝑ viret.i vere in autūno:in hyeme:⁊ in eſta-
te.Per vere iuuēt⁹ ſignificat̄ vbi oia incipiūt
florere.Per autūnū ſenect⁹ intelligit̄ vbi fo-
lia cadūt d̄ arborib⁹ſic ⁊ ſenex marceſcit ⁊ cur
uat ſe ad terrā.Per eſtatē ꝓſperitas accipit̄:
⁊ per hyemē aduerſitas itelligit̄.Illi ergo ſi-
cut palma ſemꝑ virētē corde q̄ i iuuētute inci
piūt deo ſuire:⁊ hoc eſt deo valde acceptū:et
in ſenectute bonū inceptū ꝯtinuāt:ꝑ ꝑſeuerā
tiā ⁊ in ꝓſperis tenēt tēperātiā:⁊ in aduerſis
patiētiā tales offerūt deo palmas.i.florida
corda.p̄s.Iuſt⁹ vt palma florebit. Tertio ho-

dierna

dierna dies ſolēnit a nobis eſt peragēda ne
ingrati videamur tāto bñficio ⁊ liberalitate
xp̄i ꝙuis de⁹ i oib⁹ donis ſuis ſit multū libe
ral:th̄.i inſtitutiōe hui⁹ ſacr̄i fuit liberaliſſi-
mus.vñ Ariſt.Liberalis ē q̄ ſuperabūdat in
datione. hoc pȝ de xp̄o i hui⁹ ſacr̄i datione:
q̄d pl⁹ poſſet nobis dare q̄ ſeip̄m hic eñ in
p̄nti dat ſeip̄ȝ nobis i ſacr̄o in cibū ſicut ipſe
ꝑ ſe dicit in v̄bis p̄miſſis.Caro mea vere ⁊c.
Et in futuro dabit ſe nobis in clara viſiōe et
fruitiōe.vñ ipſe dicit ꝑ ꝓphetā.Ego ero mer
ces tua magna nimis.Uñ i ſignū gratitudi-
nis hodie ⁊ ꝑ integras octauas pagim⁹ feſtū
inſtitutionis hui⁹ venerabilis ſacr̄i. Ber.in
lib.medi.Quid retribuā dño ꝓ oi.q̄ retri.mi-
hi.Mihi et deficit ſp̄us me⁹.p̄ſuus i tāta bñfi
cioꝝ ꝯſideratiōe:⁊ iȝ nō ſufficiāt gr̄as agere:
ſȝ igratitudinē odit aīa mea:ꝓinde opȝ aīaȝ
eſſe gratioſaȝ ⁊ deuotā q̄ꝛ liberti⁹ dona multi
plicant̄ ſi p̄ora tā̄ dona gratuita ſuſcipi et
ꝯſeruari vident̄.vñ etiā Aug.in li.de ci.dei.
Quiſq̄s bñficia dei nō videt cec⁹ ē nec laudat
ingrat⁹ eſt q̄ſquis in laudādo reluctat̄ inſa-
nus ē.Uñ ſumme cauere debem⁹ igratitudi
nē:q̄ꝛ ſm̄ Pe.rauen.Nihil eſt q̄d adeo idigna
tionē ꝓuocet altiſſimi: ſicut igratitudo ergo
debem⁹ eē grati de tāto bñficio ⁊ iugiter hoc
donū maximū tāti ſacramēti i reuerētia hr̄e
⁊ i memoria retinere.vñ Chry.ſuꝑ mat.Opti
mus bñficioꝝ cuſtos ē ipſa memoria bñficio
rū ⁊ ꝑpetua ꝯfeſſio gr̄aꝝ. Ber.dignū ē ſemꝑ
gr̄as agere:q̄ꝛ de⁹ nobis nū̄ ceſſat bñfacere
Quarto hodierna dies ſolēniter ⁊ deuote eſt
peragēda:q̄ꝛ hodierna feſtiuitas ⁊ deuotio ⁊
honor populi eſt preludiū future btitudinis
quo xp̄s i celo a nobis erit honorād⁹ ⁊ ēt eſt
repreſentatiuū iſtius honoris,q̄ iā in celo ho
norat̄ ab electis ſctis ⁊ angelis ergo ſicut in
celo ſꝑ honorat̄ a ſcti ſm̄dictū p̄s. Bti q̄ habi
tāt in domo tua dñe in ſc̄la ſc̄loꝝ laudabunt
te.Sic hodie a nobis honorat̄ in terris. ergo
hodie xp̄o cantatur in cytharis:organis ⁊ di
uerſis muſicalib⁹ inſtrumētis. Itē aliq̄ xp̄m
hodie honorāt portādo cādelas.itē aliq̄ ſpar
gēdo flores.Itē aliq̄ portādo,crinilia de flori
bus.Itē aliq̄ p̄cedūt aliq̄ ſequunt̄ ꝓceſſiones
⁊ laudāt deū cātādo ⁊ orādo.Itē ſacerdotes
hodie induti ſunt i ꝓceſſiōe ſacris veſtibus i
ſignū ſtole gl̄ificationis future: ⁊ ſic quilȝ. ꝓ
ſuo poſſe honorat hodie xp̄m ſicut i celo quo
tidie honorat̄ a ꝓphetis: patriarchis: ap̄lis
martyrib⁹ ꝯfeſſorib⁹: v̄ginib⁹:⁊ ab angelis ac
cōiugatis:⁊ viduis:vbi q̄lȝ ſm̄ ſuū poſſe lau-
dāt xp̄m i celo. Ergo q̄ hodie digne honorat
xp̄m oſtēdit ſe ꝑtinere ad numerū ſctoꝝ in ce
lo exiſtētium:q̄ꝛ ſicut angeli ⁊ ſcti ⁊ electi dei
h̄nt feſtū ꝯtinuū in celo:ſic nos habem⁹ vnaȝ

ſpecialē diē q̄ eſt hodierna dies in q̄ nos eis
aſſimilari debemus in honorādo ⁊ laudādo
deū.vñ Ber. Diſcam⁹ in terris quas facturi
ſumus laudes i celis.Nihil ita ꝓprie i terris
celeſtis habitatiōis ſtatū rep̄ſentat ſicut aīa
critas laudātiū deū.vñ Aug.i li.ꝯfeſ. Uere fe
lix eēt.q̄ poſſet diuine laudi ſꝑ inſiſtere.Quin
to hodierna dies ē ſolēniter ⁊ deuote nobis
ꝑagēda:vt i fine vite nr̄e mereamur euchari
ſtiā digne ꝑcipere. ¶ Uñ querit̄ q̄re in ago-
ne dat̄ infirmis moriētib⁹ euchariſtia.Rñr q̄
principalr̄,ꝓpt̄ tria.Primo ꝓpter ꝯfortationē:
q̄ꝛ hō hȝ longā viā ambulare:⁊ ſicut corp⁹ ſi-
ne cibo deficit ⁊ ꝑ cibū ꝯfortat̄ ſic aīa ꝯfortat̄
ꝑ iſtū cibū.i.ꝑ ſacramētū.vñ.iij. Reguȝ.xix.dr
helye ꝑ angelū. Surge ⁊ comede grādis, eñ
reſtat tibi via q̄ ſurgēs comedit ⁊ ambulauit
in fortitudine cibi illi⁹ vſq̄ ad mōtē dei oreb.
ſic hō i ꝯfortatione cibi illi⁹.i.venerabilis ſa-
cramēti dȝ ambulare i montē dei.i.i celū. vñ
Hugo in li.de ſacramētis.Cibus ille aīe non
corporis ē xp̄s q̄ de ore ad cor trāſit. Scd̄o iō
dat̄ euchariſtia i agone hoi:q̄ꝛ moritur⁹ itu-
rus ē ꝑ viā tenebroſaȝ ⁊ ignotā. Ergo vt du-
ctorē habeat q̄ viā ei oſtēdat ⁊ ſaluo ꝯductu
eū ꝑducat:tūc hō recipit xp̄m in ſacr̄o ⁊ deuo
te dȝ petere a xp̄o quē recepit in ſacr̄o cū p̄s.
dicit. Notā fac mihi viā ⁊c.Et poſtq̄ aīa de-
ducta eſt a xp̄o tunc pōt dicere cū p̄s. Notas
feciſti mihi vias vite adimplebis me letitia cū
vultu tuo.ergo xp̄s ē ꝯductor noſter cum ab
hac vita migram⁹.Sap.x.Iuſtū deduxit dñs
⁊c.Itē hō moriēs nō ſolū hibit viā ignotā: ſed
etiā tenebroſaȝ.ergo in agone dȝ deuote xp̄ȝ
in ſacr̄o ꝑcipere q̄ eſt lux vera q̄ oēm hoīem
illuminat vt ei luceat:⁊ illuminet iſtam tene
broſā viā.In ſignū hui⁹ dat̄ hoi moriēti cāde
la ad manū:vt xp̄s q̄ ē lux mūdi ſibi illumiet
⁊ ad vitā eternā ꝑducat hoc ēt moriēs ꝯſide-
rare dȝ cū cādela ad manus ſibi dat̄. Tertio
ideo dat̄ hoi moriēti euchariſtia: q̄ꝛ tūc maxi
mū preliū hoi inſtabit:q̄ꝛ maximas tentatio
nes demonū hō in fine vite habebit: ergo vt
hō habeat ꝓtectorē i fine vite:tūc ſumme dȝ
deſiderare xp̄m i ſacr̄o recipere:⁊ q̄n xp̄m ſu-
mis in agone tūc actu cū deuotione cogitare
debes q̄ vel is tā ſumere tuū protectorem:q̄ꝛ
ſicut diaboli tūc te maxie infeſtāt:⁊ oēs ami
ci tui tūc te derelinquūt ⁊ null⁹ te ꝓtegat iō
tūc xp̄ȝ in ſacr̄o recipis vt te ꝓtegat ac defen
dat cum angelis ſuis:q̄ꝛ ibi xp̄s ibi ⁊ angeli.
Dan.vij.Milia miliū miniſtrabāt ⁊ decies cē
tena milia aſſiſtebāt ei.vñ Chry.ſuper Mat.
Ubicūq̄ viderint ſanguinē dñicū ibi fugiūt
quidā demones:occurrūt aūt angeli hic ſan-
guis effuſus oēm orbē terrarū lauit.Ber.Eu
chariſtie ſacr̄m poteſtateꝫ ⁊ iſerre celi reuer

tẽres de terra. ¶ Sciẽdũ ſcdo ꝙ malis i agone ⁊ exitu ale tria ꝯtingũt q̃ eos ꝯturbãt: ſitr ⁊ bonis ẽt tria ꝯtingũt p q̃ ꝯſolant̃. Primũ eſt ꝙ dolor adeo augmẽtat̃ in corpore qñ aĩa dʒ exire a corpe: ſic ꝙ in cor hoĩs nõ aſcẽdit: nec põt hõ tm̃ dolorẽ ſuſtinere niſi cũ magna diffi cultate. vñ Ariſt. Terribiliſſimũ oĩm terribiliũ vr̃ eẽ mors: tunc pre nimio dolore hõ ꝑdit ſenſuz corpis. ſ. viſuz tactũ ⁊ auditũ ⁊ ceteros ſenſus: q: tũc aĩa nõ cogitat ampli⁹ de corpe ſuo nutriẽdo: ſed ſpũs ad ſe trahit ſparſim iã in corpe diſgregatas ergo mẽbra moriuntur ⁊ glauci coloris erũt ⁊ cor ſm̃ Ari. Eſt primũ viuẽs ⁊ vltimũ moriẽs. ⁊ tũc videt aĩa oĩa pctã ſua ſup caput ſuũ: tũc dicere pt̃ illud ꝑs. Torrẽtes iniq̃tatis ꝯturbauerunt me. vñ ſꝫ torrẽtes q: ſicut torrẽtes ducunt ad fontes recte: ita aĩa videt pctã ſua ad diuerſas pẽnas infernales recte ducẽtia. tũc aĩa vellet ꝙ cũ corpe ſuo nũq̃ peccaſſet ⁊ nũq̃ deũ offendiſſet: nec i cogitando: nec i loquẽdo: nec i opãdo. Scdʒ ꝙ malis ꝯtingit ẽ ꝙ aĩa videt tũc demões circũſtãtes ⁊ eã ꝑoccupãtes: ⁊ ad iferaũ ducere cupiẽtes. tũc dicere põt illud ꝑs. Preoccupauerũt me laq̃i mortis. i. demones illaqueantes. Job. xx. Uadẽt ⁊ veniẽt ſup eũ horribiles. Gl. i. demones q̃ ad vidẽdũ ſunt valde horribiles. vñ quidã dicit ꝙ poti⁹ vellet clibanũ accẽſuz intrare q̃ demonẽ adhuc ſemel i ſpẽ ſuã videre ſicut eũ vidit. Tertiũ ẽ ꝙ tũc in agone videt xp̃m q̃ſi in cruce pẽdentẽ ⁊ reqrentẽ ſanguinẽ ſuũ et rõnẽ de oĩb⁹ q̃ geſſit. Hic erit maxim⁹ dolor: q: tũc aĩa cognoſcet ſe ſeparari a deo ⁊ ab oĩbus ſcĩs ⁊ angelis dei qđ peſſimũ eſt ⁊ grauiſſimũ. ꝑs. Mors pctõꝝ peſſima: q: tũc accedet eis miſeria ineffabilis: qđ ꝓbat̃ q: olꝫ maioꝝ affluẽtiã habebũt. Deut. xxxviij. Uniuerſos languores ⁊ plagas inducei ſup eos. ꝑs. Cõplebo ſagittas meas i eis. Si ergo vna ſagitta vel plaga dei ledit hoĩem q̃d tũc erit cũ oẽs plagas ⁊ ſagittas ſuſtiebit. Greg. Hoc cogitare malũ nõ poterit qđ tibi i cruciatib⁹ dedita nõ fuerit. ¶ Sciẽdũ ꝙ boni ꝯtra iſtos tres dolores maloꝝ habebũt tria gaudia in agõe mortis. Primũ ẽ q: vidẽt bona q̃ fecerũt ſ. eleemoſynas: orones: ⁊ opa mie: ⁊ oẽs tribulatiões: ⁊ oĩa exercitia corpis: ſiue ieiunãdo ſiue abſtinẽdo: ſiue dure iacẽdo: ⁊ durã veſtẽ induẽdo: mane ſurgẽdo: vigilãdo: ⁊ ſic o aliis tũc libẽter velles multa bõa videre q̃ feciſſes ergo iã nõ dʒ tibi eẽ graue multa bona opeꝛari. Scdm ꝙ vidẽt diabolos deuictos ⁊ ꝯfuſos ⁊ recedẽtes tũc pñt dicere illud ꝑs. Benedict⁹ de⁹ q̃ nõ de. nos in cap. dẽ. eo. Tertiũ ꝙ vidẽt xp̃m quẽ digne i ſacro receperũt cange los aſſiſtẽtes ⁊ adiuuãtes ⁊ gaudentes ⁊ occurrẽtes ⁊ offerrẽtes aĩas coꝝ i ꝯſpectu altiſſimi. Qđ aũt xp̃s q̃nq̃ boĩs apparet i agone oſtẽdit Greg. in li. iiij. dyal. Aliq̃n i ꝯſolatiõe egrediẽtib⁹ aĩab⁹ ipſe apparet ſolet auctor et retributor vite. Qđ ẽt xp̃s ſolet apparere taꝫ bonis q̃ malis i agone oſtẽdit. Innoc. li. iij. de vtilitate hũane ꝯditiõis vbi dicit ꝙ tã bon⁹ q̃ mal⁹ anq̃ aĩa egrediat̃ a corpe videt xp̃m in cruce poſitũ: mal⁹ ad ꝯfuſionẽ vt erubeſcat ſe non eſſe redẽptũ ſua culpa ſanguine xp̃i. i. fructũ redẽptionis non hr̃e. vñ vide malis ꝺr Uiderũt in quẽ pupugerũt. Qđ intelligit̃ de aduẽtu xp̃i ad iudiciũ: ⁊ de aduẽtu i die mortis. Itẽ boni vidẽt q̃nq̃ ſcõs ⁊ angelos i agone p ꝯſolatiõe. Greg. Interdũ ꝯtingit iuſtis vt in morte ſua ſcõꝝ ꝑcedẽtiũ viſiones aſpiciãt ne ipſaꝫ mortis ſue ſniam pertimeſcãt penalẽ ſed dũ eoꝝ menti ciuiũ eternoꝝ ſocietas oſtẽdit̃ a carnis ſue culpa ſine doloris ⁊ formidinis fatigatiõe ſaluant̃. Exẽplũ legit̃ in vitaſpatrũ ꝙ quidam ſcũs pater in hora ſui obit⁹ aſpiciẽtib⁹ diſcipulis ſubito cepit hilareſcere ⁊ pulcher ⁊ candidus apparere: ⁊ i leta verba ꝓrumpere. Querẽtibus illis cui loqueret̃ reſpondit. Nõne videtis ſanctos patriarchas. Iteruꝫ illo loquente ⁊ eis interrogantib⁹ rñdit. Nõne inquit videtis ſanctos prophetas. Tertio dixit. Ecce q: veniunt ſcĩ apoſtoli. Quarto dixit: q: veniũt angeli. Ultimo dixit. Surgite q: ieſus venit. Et inter hec verba migrauit ad dominum.

Iterum de corpore chriſti. Ser. lxxix.

Caro mea vere eſt cibus ⁊ ſanguis meus vere eſt potus Joã. vj. Sic legimus ꝙ vnigenitus dei filius volẽs nos facere participes ſue diuinitatis aſſumpſit naturã nr̃e humanitatis. Eſt ei de⁹ hõ fact⁹ vt hoĩes deos faceret ⁊ vt hoc melius faceret. ſ. vt nos in ſe totalr̃ mutaret corp⁹ ſuũ in cibũ ⁊ ſanguinẽ ſuũ in potũ nobis tribuit ⁊ inſtituit qñ in vltima cena ad patrẽ ꝑ mortẽ ire voluit. Nunc aũt de inſtitutionis cã hui⁹ ſacramẽti aliq̃d eſt dicendũ. ¶ Pro quo notãdũ ꝙ illud venerabile ſacrm̃ ẽ inſtitutũ a xp̃o multis de cauſis. Primo in medicamentuꝫ nr̃e infirmitatis. Eccl. xxxviij. Altiſſimus de terra. i. de corpore ſuo creauit medicinã ⁊ vir prudẽs nõ abhorret eã. in ipſo eñi ſacramẽto abũdat oĩs plenitudo gr̃e ⁊ bonitatis q̃uis ei in oĩb⁹ ſacramẽtis ſpũalr̃ ab infirmitatibus ſanemur eñ ſpecialius in hoc ſacro in quo xp̃s cũ diuinitate ⁊ humanitate ac gr̃a cõtinet̃. Nã licꝫ oĩa ſacra ꝯferant gratiã: tñ gr̃a ſparſa eſt in aliis ſacris ſed hic tanq̃ in fon. ⁊ origine inuenit̃. In aliis eñi ſacris ꝯtinet̃ gr̃a. hic aũt eſt dñs gratie cũ plenitudine oĩm ſuarũ gratiarum. Per hoc enim iſtud ſacrm̃ differt ab aliis ſa-

cramētis.iō ē ſacrꝫ ſacramētoꝝ qꝛ eſt nobiliſ
ſimū ⁊ digniſſimū ſacr̄m. In hoc ei ſacr̄o grāꝫ
⁊ gloriā dabit dñs:grām in pn̄ti ⁊ gloriam in
futuro. Joh.vi. Qui manducat me ipſe viuet
propter me. Ergo ſi vulnerat⁹ es in aīa que-
ras medicinā aīe:ſicut faceres ſi i corpe vulne
rat⁹ eſſes. Amb. Qui vuln⁹ hꝫ medicinā que-
rat.vuln⁹ qḋ habem⁹ ē ꝙ ſub pctō ſum⁹. Hui⁹
vulneris medicina ē venerabile ſacrꝫ. Scḋo
xp̄s hoc ſacr̄m iſtituit:vt ſuā charitatē nobis
oñderet ſicut amici qñ ab inicē ſeparī debēt
tūc oñdūt ſibi mutuo maximā charitatē ⁊ dāt
ſibi īuicē munuſcula i ſignū ⁊ memoriā chari
tatis ne vn⁹ obliuiſcat̄ alteri⁹. Si xp̄s in vlti-
ma cēa volēs recedere p viſibilē p̄ſētiā a ſuis
dilectis amicis.ſ.ap̄lis:⁊ a nobis oīb⁹ tūc fun
damētū charitatis oſtēdit ⁊ apparuit in hoc ꝙ
dedit eis ⁊ reliqt nobis nobiliſſimū ⁊ optimū
qḋ habuit.ſ.ſeip̄ꝫ.vt oñderet q̄ntū eos dilige-
ret quos ab eterno dilexit. Si eñ aliqḋ meli⁹
⁊ nobili⁹ habuiſſet vtiqꝫ denegare nō potuiſſet
pre nimia charitate ⁊ qꝛ nihil mai⁹ dilect⁹ di
lecto pōt oſtēdere q̄ ſemetip̄m totaliter dare
⁊ ſuā preſentiā ſemp ſibi oſtēdere ⁊ exhibere.
Licet ei magnū fuit ⁊ magne charitatꝭ ſignū
ꝙ ꝓ nobis hō fact⁹ eſt in hāc vallē miſerie ve
nit:⁊ nobis.xxxiij.ānis ſeruiuit i fame ⁊ frigo
re ⁊ poſt oīa amarā mortē ꝓ nobis ſuſtinuit.
In fine tñ tm̄ dilexit nos ꝙ reliqt nobis pre
ſentiā ſuā in ſacramēto vt gauderem⁹ de eo
ſicut angeli in celo gaudēt de p̄ſentia eius:⁊
ſicut vtūtur eo:ſic ⁊ nos eo vti debem⁹ in hoc
ſacramēto. Sap̄.xvi. angeloꝝ eſca: nutriuiſti
ppl̄m tuū. Tertio iſtituit:vt Aug. pōit vt ha-
beam⁹ qḋ deo pr̄i offerre debeam⁹ nō ſolū ſa-
crificiū vituloꝝ nec ſanguinē taurorū ſꝫ cor-
pus xp̄i filij dei:qḋ ſacrificiū ipſe pater acce-
ptat gratāter ⁊ letāter. Inſup angelis eſt ēt
multū acceptū tñ tale ſacrificiū ꝓ nobis offer
tur.q̄ p̄ſbrī ſūt qñcūqꝫ offert̄. Am. ſup Lucā.
Nō dubites aſſiſtere āgelos qñ xp̄s aſſiſtit in
altari ⁊ illḋ venerabile ſacrificiū oī die offert̄:
iō qꝛ oī die peccam⁹: qꝛ ſacerdos nō.ſolū pro
ſe affert:ſꝫ ēt ꝓ oīb⁹ q̄ in mūdo ſūt vel in pur-
gatorio. Quarto iſtituit hoc ſacr̄m vt memo
riam paſſiōis ſue nobis relinqueret. Apoſt.j.
Co.xj. Quotiēſcūqꝫ mā.pa.h.⁊ ca.bi. mor.do.
an. Vñ ipſe xp̄s dixit diſcipulis. Quotiēſcūqꝫ
feceritis in mei memoriā facietis. ℞ Vñ ſciē-
dū ꝙ xp̄s tripl̄r reliquit nobis memoriaꝫ ſue
paſſiōis. Primo in viſu:⁊ hoc in imaginibus
ergo bonū eſt hr̄e imaginē crucifixi in domi
bus:qꝛ mēs hoīs eſt labilis:vt tñ vidēdo cru
cifixū reducat ad memoriā paſſiōis xp̄i. In ſi
gnū hui⁹ tūc ſemp hr̄ i eccl'iis ſignū crucifixi-
vi ca hō eccleſiā itet per viſum admoneatur
ad regratiādū deo de morte ſua. Scḋo in au
ditu p̄dicatiōis:ergo in oīb⁹ ſermonib⁹ aliqḋ
tāgēdū eſt de paſſiōe xp̄i vt hoīes p auditum
cōmoneant̄ ad memoriā paſſiōis xp̄i. Tertio
reliquit nobis memoriale ſue paſſiōis in gu-
ſtu:hoc eſt in ſacr̄o altaris:vt quotienſcūqꝫ
hūc panē mādūcem⁹ mortē dñi annūciem⁹ et
recolam⁹. Quīto iſtitutū eſt hoc ſacr̄m ⁊ pi-
gnus noſtre btitudinis:vbi eñ tūc reuelata fa
cie videbim⁹ quē iā ſub ſacr̄o in ſpē vanis ſu
mim⁹.ergo in pign⁹ noſtre ſalutis xp̄s ſe no-
bis in hoc ſacramēto dedit. Sexto iſtituit iō
vt figure adimplerētur q̄b⁹ p̄figuratum fuit
illud venerabile ſacrꝫ. Fuit eñ p̄mo p̄figura
tū in oblatiōe Melchiſedech quātū ad ſubſtā
tiā oblatiōis.qꝛ panē ⁊ vinū obtulit:erat eñ
ſacerdos dei. L Scḋo p̄figuratū fuit i agno
paſchali quātū ad victimā oblatiōis qꝛ ver⁹
agnus.i.xp̄s ꝓ nobis in cruce immolatus eſt
Jo.j. Ecce agn⁹ dei. Et aſſat⁹ in igne paſſiōis
⁊ diuini amoris quo ad nos qꝛ totus accēſus
fuit in amorē noſtrū. In ſignū hui⁹ accēſiōis
tūc ſudauit qñ ꝓ nobis captiuari voluit. Vñ
Lu.xxij. Factus eſt ſudor eius ſicut gutte ſan
guinis decurrētis in terrā. Qñ aliqs ſtat cir-
ca paruū ignē ſudat in facie.ſed qñ circa ma-
gnū ſudat i toto corpore:igit̄ magn⁹ ignis in
xp̄i pectore erat:qꝛ toto corpe ſudauit. Scḋm
ſignū ꝙ xp̄s accēſus fuit in paſſiōe ſua i amo
rē noſtrū ē:qꝛ valde ſitiuit. Joh.xix. Sitio. Hō
valde inflāmatus cōſueuit eſſe multū ſitibū-
dus. Ber. Sitio ait nō doleo. O dñe qḋ ſitis ſi
deꝫ noſtrā ſalutē noſtrā:gaudiū noſtrū. Ter-
tiū ſignū ē ꝙ tot⁹ in corpe rubuit ex eo ꝙ tot⁹
ſanguine erat plen⁹. Hō ſtās ad paruū ignē
rubet in facie.ſed ſtās ad magnū ignē rubet
in toto corpe. Magn⁹ feruor in corde xp̄i fuit
iō in toto corpe rubuit. Quartū ſignū eſt qḋ
veſtes in cruce ferre nō potuit:ſꝫ nud⁹ i cruce
affix⁹ fuit ac ſi ip̄o facto diceret.tāto igne cha
ritatꝭ ardeo ꝙ veſtes aliqs ferre nō valeo:⁊ ſic
habem⁹ q̄tuor ſigna ꝙ xp̄s in paſſione ſua to
tus accēſus fuit i amorē noſtrū. M Tertio
illud venerabile ſacramētū p̄figuratuꝫ eſt in
māna. Pro quo ſciendū ꝙ eucharīſtia ⁊ man
na vet⁹ i q̄nqꝫ ꝯueniūt.ſ.in origine:in ſapore:
in loco:in miraculo:⁊ in defectu. Primo ꝯue-
niūt in origine:qꝛ vtrū ꝓ de celo. Nā de vete-
ri māna dꝛ Exo.xvj. Ego pluā vobis panes
de celo.ſꝫ de nr̄o dꝛ Jo.xvj. Ego ſuꝫ pāis viu⁹
q̄ d celo deſcēdi. Scḋo ꝯueniūt i ſapore:qꝛ mā
na ver⁹ maſticatū cōuertebat̄ ad oēm cibum
deſideratū a comedēte. Vñ dꝛ Sap̄.xvj. Panē
de celo dediſti eis oē delectamentū in ſe ha-
bētē.ſꝫ de pane noſtro Alber.magn⁹ dicit. Si
ꝯut aures diuerſorum verba dei audiētiū in
eodem verbo diuerſas inueniūt illuminatiōes
ꝓ vniuſcuiuſqꝫ facultate ita fauces diuerſoꝝ

hūc cibum guſtātium diuerſas gratiaꝝ inue
niūt refectiōes ꝑ vniuſcuiuſqꝫ neceſſitate:ni
ſi fames aliena amaritudie ſint īfecte. Infir-
mis eñ oīa amara videntur ſicut dicit phs.
Tertio ꝯuenitū in loco non eñ dabatur mā
na niſi ī deſerto vbi aliḋ delectabile ⁊ reficiēs
ad eſum non fuit:ſic etiam nū ſentiƚ dulcedo
grē ⁊ ſapor eucharıſtie niſi ab eis q̄ ſe ī deſer-
tū cordis trāſſerūt:nec mūdanas accipiunt
ꝯſolatiōes. Ber. Delicata eſt diuina ꝯſolatio
nec daƚ admittētib⁹ alienam. Unde quotiēs
dñs turbas paviſſe legiƚ hoc ſolū factū ē in
deſerto. Quarto ꝯueniūt in miraculis natura
lib⁹ potēcūs vtrobiqꝫ nihil penit⁹ cooperāti-
bus. ꝙ et ꝟbo pcepit nō ſolū eſt ſupra naturā
ſꝫ ēt ꝯtra naturā. Sīlr. ꝙ manna pluit de celo
ī hoc natura nihil penit⁹ habuit vīuiꝫ nec in
rıs. vñ Chry. Omne qḋ ꝑ miraculū fit ſola vo-
lūtate dei agiƚ nulla potētia nature coopan
te. Quinto ꝯueniūt in defectu. māna eñ defe
cit intrantib⁹ filijs iſrael in terram promiſſio
nis ⁊ de fructib⁹ terre guſtātib⁹. Joſue. viij.
Defecit manna poſtq̄ꝫ de fructib⁹ terre come
derunt:ſic q̄ꝫdiu ſumus in deſerto hui⁹ mūdi
vtimur cibo eucharıſtie ſub ſpē panis ⁊ vini:
ſed nudā veritatē guſtabim⁹ in vera ſpē dei q̄
eſt vere fruct⁹ terre chanaan. i. trāſmutate. qꝛ
grāꝫ ſuā quā hic ſumim⁹ ſub ſpē pāis velatā.
demū guſtabim⁹ ī nuda veritate ſine velami-
ne ineternum. ¶ Septimo xp̄s illud ſacra-
mentū inſtituit nobis in viaticū vt ꝑ illi⁹ con
fortationē illuc venire poſſim⁹ vbi cū xp̄o eter-
nalr̄ regnabim⁹. Uñ eſt magnū donum a deo
qñ q̄s cū bona rōne decedit ab hac vita ⁊ ec-
cleſiaſtica ſacr̄a digne ꝑcipit:qꝛ oēs amici et
cognati illi⁹ qui ſic moriuntur cū rationem ⁊
ſacr̄is eccl̄iaſticis nō pñt deo ſufficienter re-
gratiari de iſto bono qḋ de⁹ eis ī ſuo cognato
vel amico exhibuit. Contra hoc incōſolabili-
ter aliq̄ dolēt ſiue plorāt dicētes. O de⁹ male
feciſti:qꝛ mihi talē vel talē amicū recepiſti. qꝛ
de⁹ nunq̄ꝫ aliqḋ malū fecit nec facere pōt:qꝛ
eſt ſūmū bonū a quo niſi bonū ⁊ oē bonū pro
cedit:ergo ſtulte fatue ⁊ pic̄loſe tales ſic ꝯtra
deū murmurāt dicētes eū male feciſſe cū po-
ti⁹ tenenƚ ſibi grāꝫ actiōes referre de hoc qḋ
iſte vſum rōnis vſqꝫ ad obitū ſuū habuit. ¶
Sꝫ q̄riƚ q̄d de iſtis ſentiēdū eſt q̄ in extrema
infirmitate ꝑdūt vſum rōnis. Rñdeƚ hoc ali-
quib⁹ ꝯtingit in penā eo ꝙ nō ſūt digni:vt cū
rōne mori debeāt ſꝫ more beſtiaꝝ moriunƚ ſi-
ne rōne ⁊ ꝯfeſſiōe ⁊ ſacramētis:⁊ talib⁹ vt fre
quēter hoc ꝯtingit q̄ hic nūq̄ꝫ deū queſierūt ⁊
vſu rōnis vñ fūt in malū ꝫ deū ⁊ iuſtitiā ⁊ mē
bra corꝑis ſui exercuerūt ad ſuiēdū mūdo et
diabolo:tūc q̄nqꝫ in eiſdē puniunƚ cū qb⁹ pec-
cauerūt. vñ Salo. Per q̄ hō peccat ꝑ hec ⁊ pu-
niet. vñ Ber. In quo eī mēbro creator magis
offēdiƚ:in eo mēbro pctōr grauı⁹ torq̄bitur:et
hoc fit q̄nqꝫ nō ſolū in futuro. ſꝫ ēt q̄nqꝫ in pñti
vt ptꝫ in q̄buſdā magnis pctōrib⁹ qui in ago
ne mordēt ſuas ꝓpas linguas:ī ſignū ꝙ deū
in lingua offēderūƚ delectabiliter comedēdo
⁊ mala vel ſcādaloſa ꝟba loquēdo ꝫ deū ⁊ ꝓ
ximos. Itē aliq̄ q̄nqꝫ mordēt ꝓprias man⁹:qꝛ
deū offēderūt ipudice tāgendo vel ꝓximo in
reb⁹ nocēdo:vel ledēdo. Itē q̄dā dilacerāt fa-
ciē ſuā:qꝛ ꝫ deū ſe ornauerūt ꝑ faciē depre-
rūt:⁊ ſic de alijs. Quoꝝ pena hic q̄nqꝫ incipit
⁊ alibi nūq̄ꝫ finieƚ. Et hoc illis q̄nqꝫ ꝯtingit q̄
nō ex īfirmitate aut ignorātia:ſꝫ ex certa ma
litia ⁊ ſciēter peccauerūt. ſ. adl̄terādo:blaſphe
mādo:ſe īebriādo. coītzādo:⁊ ꝓximis maledi-
cēdo:⁊ ſic de alijs. vñ Aug. in quodā ſermone.
Percutiƚ hac aīaduerſione pctōr vt moriens
obliuiſcaƚ ſui q̄ dū viueret obliti⁹ eſt dei. Secū
do aliquibus ꝯtingit hoc ī bonū vt rōnē ami-
tant in agone ſicut de⁹ q̄nqꝫ ꝑmittit hoc eue-
nire bōis hoīb⁹ q̄ ſunt minus timoroſi ⁊ puſil
lanimes nō in extremis deſperēt ⁊ a demoni
bus decipianƚ:qꝛ tūc maxime tētationes oc-
currūt hoī:ergo q̄nqꝫ accidit ꝙ boni homīes q̄
ſunt in grā ꝯſtituti perdūt vſum rōnis poſtq̄ꝫ
ꝯfeſſi ſunt ⁊ ſacrā cōionē receperūt: ⁊ hoc eis
nō nocebit. Qñ q̄s in grā ē ⁊ incidit ſic in inſa
niā:tūc non pōt ꝑdere regnū dei:nec etiā pōt
peccare ſine vſu rōnis:qꝛ qualis fuit qñ īcidit
in infantiā ſic māebit:⁊ ſi ſic ī tali ſtatu moriƚ:
tūc iudicabiƚ a dño ſicut fuit qñ īcidit in amē
tiā. Ergo ſi q̄s in pctō mortali īcidit in amen-
tiam:⁊ poſtea ī tali ſtatu moriƚ ſine vſu rōnis
eternalr̄ dānabiƚ:ſꝫ ſi fuit ī grā qñ incidit in
veſaniā:ſic moriƚ tūc ſaluabiƚ:ergo nō debe-
mus ex hoc iudicare vl̄ ꝯdēnare alios qꝛ iudi
cia dei abyſſus multa. Itē ꝯtingit q̄nqꝫ ꝑmiſ-
ſione diuina ꝙ aliqui boni homīes tā grauē ⁊
amarā mortē ſuſtinēt ⁊ hoc dat eis deus q̄nqꝫ
miſericordiƚ ꝓ purgatorio. vñ legiƚ ꝙ q̄dā pe
tiuit in agōe angelos q̄ ad eū miſſi fuerāt vt
tardarēt:vt hic meli⁹ puniretƚ ⁊ purgareƚ pro
pctis ſuis. ¶ Uñ nota ꝙ iſtud ſacramentum
eucharıſtie ſumme ē a nobis honorādū ⁊ de-
uote adorandū qñ eleuatur in miſſa:vel quā
do portaƚ in via. Exēplū ide habem⁹. Fuit nā
qꝫ quidā plebanus in thuringia qui tulit ad
collū ſuum in pixide in honeſto ſacculo corp⁹
dñi extra villā ad cōicandū quēdam infirmū
tūc quedam meretrix ſtās non longe a via in
ſuo ꝓſtibulo vidit ⁊ cepit cogitare penes ſe ꝙ
ſi fides chriſtiana eēt vera:tūc iſte eſſet ſalua
tor mūdi quem ſacerdos in pixide portaret:⁊
q̄uo ipſa in ꝯſpectu ei⁹ auſa eēt tāta mala ꝑ-
petrare:q̄ in tot ⁊ tāta incōmoda ſuſtinuiſſet
pro redemptiōe mūdi. Et ipſa cōpūcta in ſe-

ipſa relicto ꝑitiouio cucurrit per lutum pro-
fūdū veloci curſu ad ſacerdotē īquinata luto
vſq3 ad medietatē crurꝫ dicēs. State dn̄e ſa-
cerdos ⁊ ſic ſtetit ſacerdos. Et ipſa ꝓſternens
ſe in luto añ corp⁹ xp̄i ait. Dn̄e ieſu xp̄e ſi tu
es ille q̄ ꝑ noſtra redēptione natus fuiſti ex
virgine paſſus ⁊ ſepult⁹ aſcēdēs ad celos ſe-
dēs ad dexterā patris iudicaturus viuos et
mortuos: ⁊ ſi te talē iſte ſacerdos portat ī pixi
de: rogo te ꝑ tuā ineffabilē miaꝫ ignoſce mihi
pctā mea. ⁊ rn̄dit Jeſus de pixide ī ligua lātīa
Et ego cog̃ſco tibi pctā tua: ⁊ illa audiēs vo-
cem de pixide in latino ait. Dn̄e nō intelligo
latinū: rogo te loq̄re theutonice ⁊ ſtati dn̄s lo
cut⁹ eſt de pixide theutōice. Et ego recipiam
te in gratiā meā. hoc audiēs meretrix ait ⁊ tu
dn̄e me ſuſcipis in gratiā tuā que peccaui in
carne mea luxuriole oīmodo peccādi q̄ cogi-
tari pōt. Gr̄as tibi ago bone dn̄e ieſu: ⁊ ſic cō-
uerſa ſtati emēdauit vitā reſtituta gr̄e ſalus
toris. O q̄ȝ bonū habem⁹ dn̄ꝫ bonū ē ei ſerui-
re: toto corde: tota aīa tota fortitudine q̄ ſubi
to ſaluos facit ſperantes in ſe.

In eodē feſto. ſer. lxxx. De his q̄ mandu
cant corpus domini ſpiritualiter.

Qui mādūcat hūc

panē viuet ineternū. Jo. vj. loquē
do de mādūcatiōe hui⁹ venerabi-
lis ſacr̄i. Sciēdūꝫ eſt primo ꝙ hoc
ſacr̄ꝫ tripl̄r ſumit̄. Primo ſpūal̄r tm̄: vt q̄ ac-
cipiūt rē ſacr̄i. i. gr̄aꝫ ⁊ nō ſacr̄m. Aug. Crede
⁊ mādūcaſti. Q Sed querit̄ qui ſunt iſti q̄ ſic
ſpūal̄r hoc ſacr̄m accipiūt. R̄n̄r ꝙ ſunt quatuor
genera hoīm. Primi q̄ in infirmitate ſunt cō-
ſtituti ſic ꝙ nō retinēt cibū ⁊ tn̄ ex corde deſi-
derāt hoc ſacr̄m: ſꝫ ꝑpter infirmitatē ⁊ vomi
tum nō p̄ſumūt illud ſumere. Et iſti mandu
cāt ſpūal̄r ⁊ gratiā ſacramēti accipiūt ꝑpter
deſideriū qđ h̄nt ad ſacramētū. Et tales etiā
nullo mō debent ſumere hoc ſacr̄ꝫ: q̄r ſufficit
eis iſta ſpūalis mādūcatio. de q̄ legit̄ exēplū.
Qđ q̄dā habēs magnā deuotionē ad ſacr̄m
altaris oī die ſi aliq̄ mō potuit īgrā miſſam
audiuit: ⁊ cū mori deberet ⁊ ꝑpter vomitū cōi
care nō poſſet: ⁊ de hoc mltū doleret. petijt ſi
bi latus ſuū lauari. ⁊ pāno mūdiſſimo corp⁹
xp̄i ſupraponi. Quo facto pān⁹ paulatim cor
poris xp̄i ceſſit ⁊ mox vt corp⁹ xp̄i nudā cutē
iſti⁹ hoīs tetigit vſq3 ad cor cūctis vidētibus
penetrauit. Scđi qui ſpūaliter mādūcāt ſūt
illi qui preparauerūt ſe ad hoc ſacramētū ſm
ſuū poſſe ⁊ ſacerdos denegat eis ēt cū ipſi hu
mil̄r petūt ⁊ deſiderāt hoc ſacramētū: ⁊ ſic ex
obediētia ſacerdotis abſtinent a ſacramēta-
li perceptiōe iſtius ſacramēti. Jſti etiā vt pu-
to ſpūaliter ſumūt: ergo. paciēter ferre debēt
tales ſi hoc ſacramētū eis denegct. Tertiū q̄
ſpiritualiter mādūcāt ſunt qui in agone con
ſtituti libēter vellēt ꝯfiteri ⁊ cōicare ⁊ ſacerdo
tē habere nō poſſunt. Et ſi tales ſic in tali in-
tētiōe ⁊ in ꝑpoſito decedūt vere ſpiritualiter
cōmunicauerūt ꝑpter cōtritionē quā habent
de peccatis eoꝝ: ⁊ propter deſideriū qđ ad ſa-
cramētū habēt. Quarti ſunt q̄ ex puro corde
deo ſeruiūt et cū magno deſiderio hoc ſacr̄m
appetūt attamē ex humilitate ⁊ reuerentia
ſacramēti nō audent ad hoc ſacr̄m accedere.
ſic oī die quilibet hō qui h̄ꝫ magnū affectum
⁊ deuotionē ad hoc ſacr̄ꝫ pōt ſic ſpūaliter cōi
care. ⁊ tales q̄nq3 q̄ ſic cū magno deſiderio et
deuotiōe audiūt miſſam maiorē gratiā inter
dū p̄nt ꝯſequi q̄ȝ ipſe ſacerdos celebrās ipſam
miſſam: q̄r ſacerdotes nō ſunt ſemꝑ bn̄ diſpo
ſiti. ſꝫ q̄nq3 diſtracti ⁊ īdeuoti. Scđo ſumit̄ hoc
ſacr̄m ſacramētaliter tm̄ vt cōicās in peccato
mortali: ſic iudas cōicauit ⁊ q̄ȝplus tales pctō
res ſumāt verꝫ ſacramētū nō tn̄ fructū ſacra-
mēti percipiūt: imo magnū periculū īcurrūt:
q̄r tales efficiūt̄ homicide xp̄i. j. Co. xj. Quicū-
q3 mā. pa. hūc ⁊ bi. c. do. indi. re. erit cor. ⁊ ſan.
dn̄i. Amb. Qui īdigne xp̄m ſumit idē eſt ac ſi
ipſum īterficiat. Tertio mō ſumit̄ hoc ſacr̄m
ſacr̄aliter ⁊ ſpūaliter ſimul. vt ſunt illi q̄ ī gr̄a
accedūt: ⁊ digne cōicāt: vt h̄ vitā et̄nā ſibi mā
ducāt. vn̄ xp̄s dicit ī ṽbis ꝑmiſſis. Qui mādu
cat hūc panē ſupple digne viuet ineternū. R
Scđo ſciēdū ꝙ pene oīa miracl̄a q̄ xp̄s fecit ī
mūdo corꝑal̄r: illa corp⁹ xp̄i facit ī hoīe digne
ſumēte ſpūl̄r. Primū ē ꝙ xp̄s in mūdo de vir-
gine nat⁹ eſt. Eucharīſtia aūt ſūpta digne fa-
cit nos ex deo naſci ſpūal̄r. Jo. j. Quotq̄t aūt
r̄ceperūt eū dedit eis ptātē filios dei fieri his
q̄ credūt in noīe ei⁹ q̄ nō ex ſāguinib⁹: neq3 ex
volūtate carnis neq3 ex volūtate viri: ſꝫ ex deo
nati ſunt. j. Jo. ij. Scitote q̄r oīs q̄ facit iuſti-
tiā ex deo natus eſt. vn̄ Orige. Sicut ſplendor
naſcit̄ a ſole: ſic iuſt⁹ per ſingula bona oꝑa na
ſcit̄ ex deo. Nā natiuitas ſpūalis felicior ē na
tiuitate xp̄i corꝑali: q̄r ī natiuitate xp̄i corp⁹
naſcētis ſeꝑabat̄ a corꝑe genitricis: ſꝫ in nati
uitate nr̄a ſpūali manem⁹ ī deo ⁊ de⁹ in nobis
hūc effectū exercet eucharīſtia. Jo. vj. Qui mā
ducat meā carnē ī me mā̄et ⁊ ego in eo. Scđꝫ
eſt ꝙ xp̄s naſcēs m̄ri ſue ꝯſeruauit ṽginitatē
ſic eucharīſtia ꝯſeruat ⁊ ꝯfirmauit ī nobis inte
gritatē cuiuſlibet ṽtutꝫ quā inuenit. Ps. Panis
cor hoīs ꝯfirmat. tertiū ꝙ ī natiuitate xp̄i cla
ritas circūfulſit paſtores: ſic lumē gr̄e circun
fulſit oēs vires aīe rōnal̄ vt fiat rōnalis acu-
tior vt ſciat r̄probare malū ⁊ eligere bonū ꝯcu
piſcibilis feruētior ad bonū ꝯſiderādū iraſci-
bilis diſtrictior ⁊ fortior ad malū ꝯteſtādū ſic
Jonatas cū comediſſet tanū mellis illumīat

tūi oculi ei⁹.j.Reg.xiiij.⁊ Lu.xxiiij.Diſcipuli
cognouerūt dn̄m ī fractiōe panis.Quartum
angeli excitabant ad cātādū gloriā ⁊ grāx
actiōes:ꝗlibet hō ad pādiū inuitat⁹ poſt men
ſaz grās agēs hoſpitē laudat vn̄ nimis ruſti-
coſus eēt q poſt tāti ſacri epulas cuz laudib⁹
nō referret grās.ps.Edēt pauperes ⁊ ſatura
bunt ⁊ laudabūt dn̄z.Itē Bn̄dic aīa mea dn̄z
Quintum ſicut in natiuitate xp̄i ſtella addu
xit tres magos tria mūera ei offerētes ſic eu
chariſtia lumē grē adduxit.ſ.mūditiā cordis
ſapiētiā oris:īduſtriā operatiōis. vn̄ q̄ hz mū
ditiā cordis offert aurū charitatis.ps. Diligā
te dn̄e fortitudo mea.Qui hz ſapiētiā oris th⁹ deuo
tionis.ps.Dirigat do.orō mea. ſi ince. in cō.
tu.q̄ hz īduſtriā opatiōis offert caſtigationez
carnis.j.Cor.ix.Caſtigo corp⁹ meū.Sextū:ſi
cut in nuptijs vinū ex aq̄ fecit ſic itercesſione
btē marie etiā nobis lachrymas ꝯtritiōis cō
uertit in vinū ꝯſolatiōis.ps.Scd̄z multitudi
nē dolorū ⁊c. Septimū ē:ſicut ī mari ſedauit
vētos:ſic digne ſumēti euchariſtia ſedat tēta
tiōes.Quatuor principale vēti ſunt ſupbia
auaritia:gula ⁊ luxuria.Si ei ꝯſideras ꝙ imē
ſus de⁹ vniuit ſe humili hūanitati ⁊ dignat
ſub modica forma pāis latere pudebit te ſu-
perbiā dilatari:ſi ꝯſideras ei⁹ largitatē q2 no
bis ſeipm̄ totū donauit pudebit te pcti ꝑcita
tis ⁊ auaritie.ſi ꝯſideras q̄ de mūdiſſima ꝟgi
ne nat⁹ eſt:⁊ de pane mūdiſſimo fit corp⁹ xp̄i:
tūc imūditia luxurie erit abominabilis tibi. ſi
ꝯſideras ꝙ ſeipz dedit tibi in cibū vite eterne
pudebit te cibū corporalē effundi itēperate:
ſicut pudor eēt hoī poſt epulas regis ſtati cō
edere cū ruſticis vel porcis.Octauū ē:ſicut in
trās domū zachee ſibi ꝯtulit grām ſatiſfactē
di ⁊ reſtituēdi.Lu.xix.Sic euchariſtia pēitēti
dat grāz ſatiſfaciēdi ꝓ pctis ⁊ ꝓficiēdi de vir
tute in ꝟtutē.Reg.vj.Bn̄dixit dn̄s obededon
⁊ oēm domū ei⁹ ꝑpter archā dn̄i ī q̄ erat mā-
na.Nonū ſicut xp̄s eiecit demones ab obſeſ-
ſis:ſic hoc ſacrz eſt ꝯ tētatiōes hoſtiū alē mu
nimētum.Sicut em̄ caſtrū munitis tripl'r.ſ.
abūdātia victualiū copia armorū militū ꝯſtā
tia ſic ēt hoc ſacrz dat ale triplex munimētū.
Dat ēt vict⁹ abūdātiā:hoc optauit Dauid di
cēs.Fiat pax ī ꝟtute tua:⁊ abūdātia ī turrib⁹
tuis.Dat ēt ⁊ adminiſtrat copiā armorū ſpūa
liū.i.virtutū.Munit ēt aīaz cuſtodia celeſtiū
militū.vbicūqꝫ ei fuerit corp⁹ xp̄i illuc ꝯgrega
bunt ⁊ aqle.i.ꝟtutes āgelice.Talē ei regē in
quē deſiderāt āgeli ꝓſpicere celeſtes milites
ſolū ñ relīqunt.Chr.ſup Jo. Ubicūqꝫ viderit
ſanguinē dn̄icū fugiūt q̄dē demones ꝯcurrūt
aūt āgeli. ¶ Ultimo ǫrit quō xp̄s ſit in hoc
ſacro.Rn̄det ſm̄ ſctm̄ Tho.in.iiij.di.x. ꝙ idē
xp̄s q̄ de ꝟgine nat⁹ ⁊ ꝓ nobis paſſus ē in hoc
ſacro ꝯtinet.Itē ſciēdū ꝙ totū corp⁹ dn̄icū qđ
pēdebat in cruce adeo magnum fuit vt cum
oib⁹ mēbris ſuis ⁊ ꝙtitatiuis dimēſiōib⁹.ſ.lōgi-
tudine:latitudine ⁊ ꝓfunditate:in tā parua
ſpē hoſtie ſcludit:⁊ veraciter exiſtit:q: corpus
xp̄i ē ibi glificatū:⁊ ꝑ ꝯñe nō occultat ibi lo-
cū:vt pz de corporib⁹ glorificatis ⁊ ꝑcipue de
dote corū ſubtilitatis.Sz diceres quō xp̄s tā
magn⁹ ſicut ī cruce pepēdit pōt eē ſub tā par
ua ſpē pāis.Rn̄r ꝙ deo oīa ſūt poſſibilia . Et
exēplū poſſum⁹ recipe naturalib⁹:ſicut in pu
pilla oculi.vł ī ſpeculo vbi videm⁹ ꝙ vn⁹ mōs
tot⁹ vel tota turris ꝙtūcūqꝫ magna ī puo ſpe
culo vł oclo ſz figurā ei⁹ ſe recolligit ⁊ figurat
⁊ tñ ocul⁹ ē q̄ſi pūct⁹ reſpectu tał rei.ſi hoc fa-
cit natura:nōne creator nature pl⁹ pt. ¶ Itē
ſciēdū ꝙ idē xp̄s q̄ ē ſub ſpē pāis ī hoſtia etiā
eſt ſub ſpē vini in calice:⁊ in hoc aliq̄ ſimpli-
ces errāt q̄ ex q̄dā ſimplicitate adorāt calicē ī
eleuatiōe miſſe tāq̄ ibi ſit ſepulchrū xp̄i ⁊ nō
ſacrz ī calice.Cū tñ ſm̄ ſctm̄ Tho.ſup.iiij.di.
x.vbi dicit ꝙ lz ex ꝟtute ſacri ſub ſpē pāis ſit
tm̄ corp⁹ ⁊ ſub ſpē vini tm̄ ſāguis.tñ ꝑ natu
ralē cōcomitātiā ſub vtraqꝫ ſpē.ſ.panis ⁊ vini
eſt tot⁹ xp̄s.ſ.ſm̄ corp⁹ aīam ⁊ deitatē. Et er-
go ſic adorād⁹ ē xp̄s ſub ſpē vini ī calice:ſicut
adorat ſub ſpē panis q2 vt dictū ē ſub vtraqꝫ
ſpē eſt tot⁹ xp̄s ſicut nat⁹ eſt de virgine et ſi-
cut pepēdit in cruce:⁊ ſicut ſedet ad dexteraz
dei patris:⁊ inde ventur⁹ eſt iudicare viuos et
mortuos:q2 ꝙcito ꝓfert ſacerdos verba ſup
hoſtiā:tūc panis trāſſubſtātiat ī corp⁹ xp̄i.Et
tūc ibi deſinit eē pāis:ergo ibi nō ē panis: ſz
ſolūmō ſpēs panis.Ubi eſt aduertēdū ꝙ ſim-
plices nō dn̄t adorare hoſtiā cū ſacerdos eaz
recipit ad man⁹ añ eleuationē dōec illa q̄ꝗqꝫ
ꝟba ꝯſecratiōis ſūt plene ab eo ꝓlata: q2 q̄ñ
recipit hoſtiā ad man⁹: tūc adhuc ē pāis ⁊ ꝓ
latis pmo ꝟbo adhuc ē panis ſił ꝓlatis ſcđo
tertio quarto ꝟbo adhuc eſt panis ſz ꝓlato
q̄nto ꝟbo in inſtāti nō eſt ibi ampli⁹ panis:ſz
verū xp̄i corp⁹. Tūc primo dz adorari.Et hoc idē
eſt dicēdū de verbis q̄ dicunt ſup ꝯſecratione
calicis ꝙ illis ꝓlatis amodo ibi nō ē vinū:ſed
ver⁹ ſanguis xp̄i cū corpe:aīa:⁊ deitate : ſicut
ſub ſpē panis. ¶ Qđ ante xp̄i paſſionē ⁊ illđ
venerabile ſacrm̄ ſit vtile ⁊ laudabile vene-
rari:ptz per tale exēplū legit in dialogo ceſa
rij ꝙ miles quidā apud imperatorē a multis
accuſat⁹ eſt ꝙ terrā eius ſpoliādo deuaſtaret
qui tādē capt⁹ ſm̄ ꝑceptū imperatoris pati-
bulo ſuſpenſus eſt poſtea ſcz die tertio miles
alius ꝑteriēs cū ſeruo cū vidiſſet ilum pēdē
tē ꝯdoluit pulchritudini ei⁹ eo ꝙ vir pulcher
fuit ⁊ nobilis.Acceſſerūt itaqꝫ ꝓpi⁹ vt depo
ſitū ſepelirēt:eo ꝙ eiuſdē militis eſſet cogna-
tus ad quos iſte ð patibulo clamauit : depo-

nite me adhuc em̄ viuo. Illis eſt imnātib⁹ ꝙ fā
taſma eēt ille pēdēs in patibulo ſubiūxit no
lite timere. ego ei de grā ieſu xp̄i ꝛ adiutorio
virginis marie adhuc viuo: q̄ depoſit⁹ ꝛ ad
ciuitatē duct⁹ fact⁹ ē magn⁹ ꝯcurſus populi
ad vidēdū tā grāde miraculū. Et miles iſte
iuſſit vocare ſacerdotē cū ſacrō: ꝛ cū magna
cōtritiōe ꝛ deuotiōe ꝛ lachrymis ꝯfeſſus ē. Et
ſacerdos petiuit ab eo vt faterek ad honorē
dei ꝛ edificationē ppli ꝑ qd illā grām a deo
meruiſſet ꝙ ꝑ triduū viu⁹ i patibulo ſic pepē
diſſet: ꝛ ait. Paruū obſequium deo ego peccōr
impēdi ꝑꝑ qꝺ miſert⁹ ē mei de⁹. Nā ſingulis
dieb⁹ ꝑ oib⁹ negotijs ꝛ anq̄ comederē ꝯſue-
ui dicere q̄nq̄ Pr̄ nr̄ ꝛ q̄nq̄ Aue maria. Tres
ad honorē paſſiōis xp̄i ꝛ q̄nq̄ vulnerū cū toti
dē venijs ꝛ aue maria. Quartū obtuli deo ꝛ
angelo cui cōmiſſus ſū. Et quintū cū venia
obtuli corpi xp̄i: qꝺ ſingulis dieb⁹ ꝑ vniuer-
ſum mūdū ꝯficik: quaten⁹ in fine vite mee tā
to merore viatico cōicari. Qꝺ ꝛ dn̄s nr̄ ex ſua
mīa mihi ꝑſtitit: ꝛ mori nō poſſum nec debeo
anq̄ illud venerabile ſacr̄ꝫ ꝑcipiā. Rogo vos
ꝓpter deū vt cōiceꝛtis me. Et ſic cōicat⁹ mor
migrauit ad dn̄m ꝛ in cimiterio ſepultus eſt.

In dn̄ica. i. poſt feſtum trinitatis. Ser. lxxxi. De ſeptem generibus pauperum.

ERat quidā mendicus nole la
zar⁹ q̄ iacebat ad ianuā
diuitis vlceribus plenus cupiēs
ſaturari de micis q̄ cadebāt de mē
ſa diuitis. Lu. xvi. Sciēdum ꝙ in
p̄nti euāgelio fit mentio de diuite epulone ꝛ
de lazaro paupere. Et oſtēdik i euāgelio pre
ſenti ꝙ ſtatus diuitis in iſta vita fuit valde
gl'ioſus: qi fuit in magnis diuitijs: delitijs et
honorib⁹. Stat⁹ aūt paupis fuit ſtatui diui-
tis oīno ꝯtri⁹. Ille ei fuit i vbertate diuitiarū
hic ꝛ in extrema paupertate. Ille purpura: ꝛ
byſſo amict⁹: iſte vlceribus circūdatus. Ille
abūdabat in delitijs: iſte aūt cupiebat ſatu-
rari de micis q̄ cadebāt de mēſa diuitis: ꝛ ne
mo illi dabat. Poſito aūt ſtatu vtriuſq̄ i vita
ponik ꝛ ſtat⁹ vtriuſq̄ poſt mortē. Vterq̄ q̄dē
mortu⁹ ē ꝛ rapt⁹: ſꝫ differēter. ℞ Diues quidē
mortu⁹ eſt triplici morte. ſ. morte culpe dū
eſſet in mūdo: ꝛ hoc ꝑ pcēm mortale q̄ ſepara
tur de⁹ ab aīa. Eze. xviij. Aīa q̄ peccauerit ipa
morietur. Itē morte nature q̄ ſeparak aīa a cor
pore ꝓprio ꝛ illa mors ē cōis oib⁹ tā bonis q̄
malis. Quia ſm ap̄lm hebre. ix. Statutum
eſt oib⁹ hoībus ſemel mori. Itē mortu⁹ ē mor
te gehēne q̄ ſeparak aīa a dei viſiōe ꝛ ſctōꝝ
cōſortio. Lazarus aūt mortu⁹ eſt vnica mor-
te. ſ. nature. Fuit em̄ viuus in mūdo per gra-
tiā: ꝛ modo viuit corā deo per gloriā. Vterq̄
etiā fuit in mūdo raptus: ſꝫ differēter. Nā la
zarus in ſignū abrahe ab angelis eſt depor-
tat⁹. Illa aūt ductio ab angelis ē facta in tu
tamētū cuſtodie. p̄s. Angelis ſuis manda. de
te: vt cuſto. te in oī. vijs tuis. Itē in ſignū re-
uerētie. ſicut xp̄i in manib⁹ portank cū intro
nizank. vn̄ p̄s. In manib⁹ portabūt te ꝛc. Itē
in ſignū letitie. Chry. Sufficiebat ad portan
dū paupē vn⁹ angelus: ſꝫ iō plures veniūt vt
choꝝ letitie faciāt. Diues aūt tanq̄ diaboli par
rochian⁹ ad cimiteriū infernale a demonib⁹
ē deduct⁹ ꝛ ibi ſepult⁹. Tali ſepultura ſepe-
liunk vſurarij ꝛ ipij. De qua ſepultura dr̄ hie
remie. xxij. Sepultura aſini ſepeliek. Sepul-
tura. ſ. aſini talis ē ꝙ excoriak ꝛ pellis a dn̄o
poſſidek carnes a canib⁹ lacerank. ſic qn̄ ali-
q̄s diues morik heredes poſſidēt terrenā ſub
ſtātiā: vermes carnes ſuas dilacerāt: ſuppli-
cia ifernalia torquēt aīaꝫ ſuā. vn̄ euāge. p̄n̄s
dicit ꝙ diues ē i tormētis ꝛ paup lazar⁹ in lo
co q̄etis. Itē notādū ꝙ xp̄s loquēs de diuiti-
bus dixit i euāge. vt hr̄ Luc. vi. Ve vobis di-
uitib⁹ q̄ habetis. hic ꝯſolationē vr̄am. Et lo-
quēs de paupib⁹ dicēs Mat. v. Bti paupes
ſpū: qm̄ ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ. Querik an oēs
diuites ſint maledicti ꝛ ſilr̄ an oēs paupes
ſint bn̄dicti. Ad qꝺ rn̄dek ꝙ n̄ oēs diuites ſūt
maledicti nec oēs dānank nec ēt oēs paupes
ſūt bti nec oēs ſaluank. vn̄ reſtat nūc videre q̄
paupes ꝛ diuites ſaluēk ꝛ dānank. ℞ Quātū
ad hoc ſciēdū ē ꝙ ſeptē ſūt gn̄a pauperū: quo
rū q̄tuor gn̄a dānank ꝛ tria ſaluank. Silr̄ etiā
ſunt ſeptē gn̄a diuitū: quoꝝ q̄tuor dānank et
tria ſaluank. Et de illis dicek i ſequēti ſermōe
Primū gen⁹ pauperū q̄ dānank ꝛ q̄ hic ꝛ i fu-
turo paupes ſūt ex illoꝝ q̄ murmurāt ꝛ blaſ-
phemāt ꝯ deū ex ipatiētia ꝛ ſua paupꝑtate di
centes q̄re ego tā paup ſuꝫ: de⁹ eſt obliu⁹ mei
tā ꝑcus eſt mihi q̄ſi a iudeis accōmodare de
beret cū q̄b⁹ mihi ſubuenire poſſꝫ. Et iſti val
de iniq̄ ꝛ ſtulte dicūt ꝛ faciūt ꝙ ſic ꝯ deū mur
murāt. A Qꝺ ꝓbak vnicuiq̄ tali mō. Quid
em̄ tibi tenek de⁹ aut q̄d hꝫ de te. Plus enim
dedit tibi q̄ dignus es vl' vnq̄ meruiſti. Et
hoc gratis fecit. Nam ex nihilo creauit te.
p̄s. Ipſe fecit nos ꝛ nō ipſi nos. Item redemit
te ꝓprio ſanguie ſuo Ap̄ls. i. Coꝝ. vi. Empti
eſtis ꝑtio magno. Tertio corp⁹ cū membris
tibi ꝯceſſit. ſ. oculos ad vidēdū: man⁹ ad pal-
pādū: pedes ad ambulādū: aures ad audien
dū os ad loquēdū ꝛ ſic de alijs. Si em̄ careres
viſu vel auditu ꝛc. tunc cognoſceres q̄ ma-
gnū bonū ē viſus vel audit⁹: ꝛ ſic de alijs tūc
libēter velles oib⁹ diebus vite tue regratia-
ri deo vt tibi illuminaret oculos tuos ad vi-
dēdū ſi iā cecus eſſes. Et de⁹ tā ꝯceſſit tibi oīa
iſta gratis ſine tuis meritis. Inſuꝑ tibi tri-
buit veſtimentū: nutrimentū: domuꝫ ad ha-

biiadu.agros ⁊ vineas:oues ⁊ boues.j. Cor.
iiij.Quid habes qđ a deo nō accepiſti:⁊ de oi
bꝰ iſtis dōis nūq̄ regratiatꝰ es ei nec vnq̄ ve
racit̄ recognouiſti te talia accepiſſe a deo gra
tis ⁊ ſine oibꝰ tuis meritis. Augu. de ci.dei.
Quiſq̄s bñficia dei nō videt cecꝰ ē:nec laudat
ingratꝰ eſt.Quiſq̄s in laudādo reluctat̄ inſa
nus ē.O q̄ multi ſpūaliter ceci ſūt q̄ bñficia
dei nō cognoſcūt ⁊ ingrati ſunt q̄ eū nō lau-
dāt ⁊ qđ peiꝰ eſt inſani ſunt q̄ deū cū ſuis do
nis impugnāt vtēdo eis cōtra honorē dei et
ſalutē ꝓpriā. Sicut illi q̄ abutunt̄ donis tā
corpalibꝰ q̄ tpalibꝰ:ſicut oculis ad illicitum
viſuꝫ ore ad ꝓferēdū praua ⁊ vana ꝟba:auri
bus ad audiēdū mala ⁊ detractoria ꝟba:pe-
dibꝰ ad ſaltādū ⁊ chorizādū:manibꝰ ad illici
tos tactꝰ ⁊ ſic de alijs.Etiā donis tpalibꝰ.ſcꝫ
veſtibꝰ ad ſupbiā cibo,ad gulā potu ad ebrie
tatē.⁊ ſic de alijs. Et q̄ñcūq̄ ſic aliq̄s abutit̄
aliquo dono dei:tūc deꝰ ſm verā iuſtitiā de-
beret hoiem priuare illo dono.ſ. viſu auditu
vl' greſſu ⁊c.Et hoc ꝓpter ingratitudinē. vñ
Bern. ſup Can.Ingratitudo inimica eſt aie
exinanitio meritoꝝ:virtutū diſperſio:bñficio
rū ꝑditio:⁊ talis hō ſic ingratꝰ indignus ē a
deo plura dona accipere.vñ Nō eſt dignꝰ dā
dis q̄ non agit grās de datis.Hoc eñ pōt hō
in ſeipſo cognoſcere.Si ei alicui quater bñfe
ciſſes ⁊ ſp̄ ingratꝰ eſſet tibi:tu forte ceſſares a
bñficijs tibi īpendendis: q̄d tūc dices de deo
q̄ centies ⁊ millesies tibi bñfecit:⁊ ei ingratꝰ
ſemꝑ fuiſti.Ergo ſalubre documentū eſt q̄cū
q̄ vult aliq̄d a deo accipere q̄ ante ſibi regra
tiet̄ de acceptis: ⁊ erit tunc dignus plꝰ a deo
accipere.Chryſo.ſuꝑ Mat.Grātiarū actio eſt
inuitatio ad plꝰ dādū. Scđm genꝰ pauperū
q̄ dānātur ſunt illi q̄ in paupertatē viuunt ⁊
parua bōa iniuſte lucrant̄:ſicut q̄ furant̄ gra
mina:fructus ligna:ſegetes:⁊ ſic de alijs.Ut
ſm.b.Tho.in talibꝰ minimis ſi hꝫ q̄s animū
furādi vl' nocumētū iferēdi ꝓximo erit pctm̄
mortale.Itē q̄ emūt vel vēdut ⁊ decipiūt pro
ximos mētiēdo vl' iurādo ēt in ꝑuis rebꝰ gra
uiter peccāt vl' ēt ſi nō iniuſte lucrātur: tñ cū
pctō lucrant̄ ſicut q̄ in diebꝰ feſtiuis mercan
tias exercēt ēt in ꝑuis rebꝰ ⁊ abſtrahunt ſe a
miſſa ⁊ a dei ſuitio. Itē meretrices q̄ ſeipſas
diabolo totiēs vēdūt q̄tiēs actū luxurie com
mittūt:⁊ tñ cū hoc pauꝑes ſunt.Itē laborato
res mechanichi q̄ opa ſua fraudulēter faciūt
⁊ ſic ꝓximos decipiut:ſicut fabri:ſutores: pi-
ſtores: pannicide ſartores: ⁊ ſic de alijs. B
Tertiū genꝰ pauperū ſunt illi pauperes qui
ſuꝑbi ſunt ⁊ diuitibꝰ inuidēt de donis ſibi a
deo collatis ⁊ tales pauꝑes ſuperbi nō ſunt
pauꝑes xp̄i:ſꝫ diaboli.vn Caſ.ſuꝑ.ꝑs.vij. Si
pauꝑ ſuperbiat nō eſt dei pauꝑ.⁊ ſi locuples
humilitatē diligat nō eſt ſeculi diues. Tales
volūtates inſpiciēde ſunt nō oia. Pauꝑ enī
ſuperbꝰ eſt multū reprehēſibilis:q̄ nō hꝫ oc-
caſionē ſupbiēdi ſicut dicit diues.Ergo ſicut
diues q̄ eſt humilis multū eſt laudabilis: ſic
pauꝑ ſupbꝰ eſt multū vituperādus.Et talis
hꝫ dānū duplex:q̄ hic hꝫ paupertatē:⁊ in fu
turo eternā dānationē.Itē illi pauꝑes q̄ di-
uitibus inuidēt nō ſauētes eis q̄ deꝰ eis cōn
ceſſit ꝑiculoſe ſtāt q̄ non debemus alicui in
uidere: ſꝫ nos mutuo diligere ſicut membra
vniꝰ corporis.Ergo ſicut quodlꝫ mēbrū alij
nō inuidet:ſed ex toto corde ei cōgaudet ⁊ cō
dolet.Nō eñ pes in luto vel puluere ambu-
lat inuidet oculo quem nūq̄ tāgit puluis et
multo eo pulchrior eſt immo potiꝰ vellet ipꝫ
adhuc eſſe multo pulchriorē.Itē nō inuidet
pes cordi:q̄ eſt ſapiētiꝰ.Itē nō cerebro:q̄ cu
ſtoditū eſt meliꝰ ⁊ locatū altiꝰ Itē nō ori: q̄
illi dat̄ vinū cū ſibi aqua dat̄ ⁊ huiuſmodi:ſic
nullo mō dꝫ q̄s alteri inuidere pro bono qđ
deus cōtulit ei:vel q̄ ditior vel nobilior vel
altior:vel acceptior eſt ⁊ hmōi.Dñs eñ ordi-
nauit mēbra corporis eccleſie vt voluit: nec
nos oēs poſſumus vnū officiū hr̄e.j.Cor.xij.
Oia mēbra nō eundem actū habēt Iō dilige
proximū tuū ſicut teipſuꝫ ⁊ q̄eſce ab inuidia
multo faciliꝰ mare totū in dulcedinē verte-
res melius.de celo īfernū faceres. de aq̄ ignē
q̄ fontē largitatis diuine cū inuidia tua exic
cares.Quieſce ergo ab inuidia tua: q̄ fruſtra la
boras ⁊ aiaꝫ tuā perdis:q̄ inuidia tua nihil
tibi ꝓficit niſi q̄ teipſuꝫ tribulas ⁊ bona que
facis mortificas.j.Ioā.iiij.Qui nō diligit fra
trē ſuū manet in morte:⁊ ideo potius ꝓximo
cōgaude vt mēbrū mēbro:⁊ ei bonū cupias.
Alioq̄n nō ē mēbrū corꝑis xp̄i:q̄ vt dr̄ Apl's
j.Cor.xij.Cū gl'iat̄ vnū mēbrū cōgaudēt oia
mēbra:ſꝫ ē mēbrū diaboli quē inuidēdo imi-
taris.Uñ ſcriptū ē.Inuidia diaboli mors in-
troiuit in orbē terrarū. Imitant̄ autē illi qui
ſunt ex ꝑte eius.Sciēdū q̄ multis expedit q̄
hic ſint pauperes:ergo fac de neceſſitate vir
tutē ⁊ ſuſtine paupꝑtatē tuā patienter ⁊ gau-
de de bono ⁊ gl'ia ꝓximi:q̄ cū gl'iat̄ vnū mē-
brū ꝯgaudēt oia mēbra.q̄ ſi tu ſic ita feceris
multū gl'ie ꝑ hoc mereris.Ut nūq̄ aliq̄s holꝫ
tñ cōmodū ⁊ gl'iā de aliquo hic habuit nul-
lus vnq̄ pr̄ vel mater de filio:nullꝰ de fratre
vl' amico,ſicut tu in celo habebis de quolꝫ ꝓ
ximo ſaluādo Anſelm. Unuſq̄ſq̄ inq̄ gau-
deat de alterius bono quantū de ſuo ꝓprio.
Quartū genus pauperū q̄ dānant̄ ſunt illi q̄
cū vidēt alios diuites exercer̄ vſuras vl' lude
re:vl' ſupbiā ī veſtibꝰ exercere vl' crapuloſe vl'
guloſe viuer̄: ipi ēt ſic vellēt liuēter viuere ſi
pecuniā ad hoc habere poſſent:⁊ q̄ ſic optā

hře diuitias peccat mortalr:qꝛ ad malū finē deſiderāt effici diuites.itē.q optāt diuites fie ri ēt cū male acq̄ſitis:ꝛ ſic ꝯcupiſcūt rē pximi cōtra nonū ꝓceptū dei:vbi dr̄.Nō cōcupiſcas rez pximi peccāt mortalr:vel ēt q dimittunt furtū vel rapinā ꝓpꝉ ſuſpēdiū vel ꝓpter ho noꝛē ſeruādū:ſʒ in volūtatē habēt ꝙ libēter vellēt bona pximi furari vel rapere.Et illi ꝓ pter illā malā volūtatē dānanꝉ ſi ſic moriun tur.Iſti oēs iō enumeraui ſunt infelices ꝛ pau perrimi hoīes hic ꝛ in futuro.Quintū genus pauperū q.ſ.ſaluanꝉ ſunt illi q eleemoſynam recipiūt ꝛ paupertatē ſuā patiēter ſufferūt ꝛ li bēter ēt eſſent ditiores ſi dei volūtas eſſet:ſʒ ꝯ volūtatē dei ꝛ iuſtitiā nolūt hře q̄ſcūqꝫ diui tias:ſed poti⁹ vellēt ſuſtiere paupertatē lazari q micas panis hře nō potuit q̄ꝫ q̄cꝫ ꝯ deum acq̄rere vl ēt affectare. Augu.Nō tibi diſpli ceat paupertas,tua nihil ea ē diuiti⁹ inueniri Uis ſcire ꝙ locuples egeſtas ſit celū ſꝑ pau pertas emit ꝛ tales,fidelr tenēꝉ orare ꝑ illis a qb⁹ eleemoſynā recipiūt:ꝛ q ꝑ eis laborāte eis de ſuis laborib⁹ ſubueniūt.Ergo illi pau ꝑes q ſic eleemoſynā recipiūt ꝛ ꝑ ſe laborare nō pñt multū ꝛ frequēter dñt orare:qꝛ nō ſo lū tenenꝉ orare ꝑ ſeipſis:ſʒ ēt ꝑ alijs ſiue vi uis ſiue mortuis a qb⁹ eleemoſynas recepe rūt.Uñ legiꝉ ꝙ q̄dā recepit veſtē a q̄dā pere grino ꝛ poſtmodū nō orauit ꝑ aīa ei⁹:ſʒ obli tus fuit orare ꝑ eo:ꝛ poſtmodū grauiꝉ puni tus ꝛ afflict⁹ fuit:qꝛ ꝑ illa aīa nō orauit. Sex tū gen⁹ pauꝑū q ſaluanꝉ ſunt illi q ſe nutriūt de ſuis fidelib⁹ laborib⁹.Et illi pauꝑes dicti ſunt bti.ꝑs.Labores ma.tua. qꝛ mā.bea.es ꝛ be.tibi erit.Quicūqꝫ eñ in ſuis laborib⁹ re ctā intētionē hñt ꝛ ſunt ſine pctō mortali ſꝑ merenꝉ cū oīb⁹ ſuis laborib⁹.Aplꝯ. Ro.viij. Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deū oīa cooꝑanꝉ in bo nū.Sʒ diceres q̄lis dʒ eſſe intētio laborātiū vt mereri poſſint vitā eternā.Hoc q̄re añ ſer. lv. ꝟ Septimū gen⁹ pauꝑū eſt q nō ſolū ſal uanꝉ:ſʒ magnā glīā habebūt in celo.Et ſūt illi q libēter ꝛ volūtarie ſunt pauꝑes ꝛ tm̄ diligūt paupertatē vt ēt ſi ſine pctō diuitias hře poſſēt tm̄ ꝓpꝉ deū carere volūt:imo intm̄ diligūt paupertatē ꝙ diuitias iā habitas ꝓpꝉ deum reſignēt ſicut apli.vt hꝫ Mat.xix.Ecce nos reliquimus oīa ꝛ ſecuti ſum⁹ ꝛc.Et qñ qꝫ ēt aliq̄ volebāt eis dare tp̄alia:ſʒ recipere nolebāt.Ideo minus volebāt hře i terris vt eo pl⁹ habituri eſſent i celis.Silr etiam nr̄is tp̄ib⁹,religioſi ſic faciūt q oīa ꝓpter deū ſic re ſignāt.Et tales ꝓpter deū tm̄ poſſunt relin quere ſicut alij tp̄alia poſſidētes pñt deſide rare.ſ.ciuitates:dominiū vel regnū vl etiam totū mundū pñt relinquere.vnde Hiero.ſuꝑ Mat.Apli quātū ad diuitias nihil vel mo dicū:ſed q̄ntū ad volūtatē totū mundū reliq̄ re rāt.vñ etiā Gre.in omel.A ſequētib⁹ ergo tā ta dimiſſa ſunt quāta a nō ſequētibus ꝯcupi ſci potuerūt.Nō eſt:qꝛ ſm Gre.Cor noſtrum ꝛ nō ſubſtātia penſat de⁹.Et iſta tria vltima ge nera ſūt glīa pauperū q ſaluanꝉ.Exēplū i vita Io.eleemoſynarij.Legiꝉ de quodaʒ telonea rio diuite ꝛ tm̄ miſericordie.Semel eñ paupe rib⁹ in hyeme ſedētib⁹ ad ſolē ꝛ ſe calefaciētib⁹ ſceperūt ſinguli domos eleemoſynas eoꝝ collaudare ꝛ ꝑ eis orare.ſilr ꝛ domos eleemo ſynas nō faciētiū vituperare.Interq̄ quas ēt venit in medio eaꝝ domus illius telonearij:ꝛ ceperūt ſinguli īterrogare inter ſe:ꝛ null⁹ in uent⁹ eſt q vnꝙ cepiſſet de illa domo eleemoſy nas:dixit vn⁹ ex eis.Quid dabitis mihi ꝛ illo accipiā ex ea hodie eleemoſynā:ꝛ alij fecerūt cū eo pactū:ille pauꝑ veniēs ſtat foris portā: expectās quādo telonearius iſte ad domum reuerteret ex diſpēſatiōe dei ꝓuenerūt ſimul ipſe telonear⁹ ꝛ vnus ſeru⁹ portās ſiligines a mācipio cauſa prādij ipſius.Uidens igitur egenū non inueniēs lapidē ꝓpter furorē arri puit ſiliginē ꝛ iactauit i faciē pauperis.Itaqꝫ poſt duos dies egrotauit īfirmitate ad mortē ꝛ vidit in ſomnis oēs actus ſuos ſuꝑ ſtateraʒ appēdere.In vna quidē acie cōgregabantur mauri viri nigerrimi ꝛ deformes i altera q̄dē acie fuerūt quidā cādidi ꝛ albi coloris q nihil inuenientes boī ꝙ ipſi appēderēt aduerſus ma la opera q̄ collecta erāt ab illis nigris:tūc illi cādidi ad alterutrū dixerūt. Nihil hic habe mus.Tūc dixit vn⁹ eorū:vere nihil habemus h niſi vnā ſiliginē quā dedit añ duos dies xp̄o q̄uis nō volūtarie.Et mittētib⁹ eis ſiliginem in ſtatera equalitas facta eſt.Tūc dicūt telo neario hi fuerūt cādidi:vade ꝛ auge ad hanc ſiliginē ne iſti nigri appꝛhēdāt te.Et euigilās cognouit q̄ viſa ſunt ab eo,nō eē mēdacia ſed vera.Omnia eñ q̄ a iuuentute ſua fecerat a q̄ꝝ ipe erat oblit⁹ videbat illos ethiopes con gregare ꝛ ad librā deportare.Et dicebat: ſi ꝟe ſi vna ſiligine quā iactauit ꝑ furorē ita ꝓfuit a quātis malis tūc liberat ille q bona intētiōe dat eleemoſynā idigētib⁹.Et deceтero ita mo deſt⁹ ꝛ prudens atqꝫ ſummus eleemoſynator factus eſt.Cōtigit eñ poſt hoc ꝑ tp̄e quodaʒ ſꝫ ꝯſuetudinē eū ꝓcedere ad teloneū ꝛ obuia uit ei q̄dā nudus:ꝛ cecidit añ eū rogās vt cō tectionē apō eū īpetraret.Ille ꝟo expoliauit ſe ꝛ dedit ei veſtē ꝛ dixit ei vt eū ꝑ eo rogaret. Pergens ꝟo ille pauper erubeſcens indui tā p̄cioſa veſte dedit vni venditori vt venunda ret:ꝛ cū rediret telonearius vidit veſtē ſuſpē ſam ad vēdēdū:ꝛ triſtat⁹ eſt:ſꝫ aſcēdēs domū ſuā ſedebat plorās ꝛ cogitās q:nō dign⁹ fuit vt haberet memoriā mei egen⁹. Cū ſic cogita

ret obdormiuit: ⁊ vidit quẽdã pulcherrimum
tãq̃ ſolẽ ferẽtẽ crucẽ ſup colliũ ſuũ: q̃ dixit ſibi
q̃d ploras dñe petre: q2 ſic erat vocat⁹. Et oſtẽ
dit ei q2 dñs veſtit⁹ eẽt veſte ſua: ⁊ dixit ei ecce
ego veſtior veſte iſta quã tu egẽo dediſti: ⁊ gra
tias ago bõe voluntati tue q̃m frigore affflige
bar ⁊ cooperuiſti me. Ad ſe ergo reuerſus ad
miratus eſt: ⁊ incepit beatificare egenos ⁊ di
cere. Uiuit dñs: ſi ſ lops xp̃s dñs meus fuit niſi
moriar ſiã tanq̃ vn⁹ ex eis. Et accerſito nota
rio ei⁹ quẽ ⁊ emerat dixit ei. Duc me in ſctãm
ciuitatẽ ⁊ vẽde me vni xp̃iano ⁊ p̃ciũ da pau-
perib⁹. Notario recuſante dixit ei itẽrũ ſi me
nõ vẽdideris ego vẽdã te barbaris. Obediuit
ergo ei notari⁹ ⁊ pduxit eũ in hieruſalẽ ⁊ ven
didit eũ vni argẽtario p.xx. denarijs: ⁊ totũ
illud p̃ciũ dedit pauperib⁹: ⁊ poſtq̃ reuerſus
eſt ad domũ nulli hoc mãifeſtauit. Ille aũt te
lonear⁹ coq̃nabat dño ſuo ⁊ lauabat ſcutel-
las: ⁊ affecit ſeipſz mag̃ ieiunio. Cũ ꝟo vidiſſet
dñs ſe bñdici ⁊ pſperitatẽ hñe ppt iſtũ ſeruũ
dixit illi. Uolo hũilis petere liberare te vt ſis
ãpli⁹ frater me⁹ ille ꝟo recuſauit. Uiderat eñi
eũ freq̃ter ꝯuitia ſufferre a ꝯſeruis ſuis ⁊ p
cuti: q2 tenebãt eũ tãq̃ amẽtẽ: ita q̃ ei nomẽ
iponerẽt amẽtis. Quotiẽſcũq̃ eñi tribulabãt
eũ ꝯſerui ei⁹ ⁊ dormiebat in tribulatiõe appa
rebat ei xp̃s idut⁹ veſte quã dederat egeno:
tenẽs iſta. xxx. numiſmata in manu dicẽs ei.
Noli meſtus eẽ frater petre. Ego ſuſcepi pre
tiũ tuũ ⁊ tibi reſtituã: ⁊ i futuro tpe ꝯſolabor
te: q̃ petr⁹ xp̃o ſic viteri⁹ i hũilitate ⁊ paupta-
te ⁊ ſeruitute poſtmodũ vitã in bono finiuit.

Ad eandẽ dñicã. Ser. lxxxij. de ſeptẽ ge-
neribus diuitum.

Mortuus eſt diues

⁊ ſepult⁹ eſt in iferno. Lu. xvi. Lo-
quẽdo hic de diuitib⁹ q̃ dãnãt ⁊ q̃
ſaluant. ¶ Sciẽdũ ẽ q̃ ſeptẽ ſunt
gñа diuitũ quoꝝ quatuor dãnãt: ⁊ tria ſal
uant. Primũ genus diuitũ q̃ dãnantur cũ di
uitijs ſuis ſunt illi diuites q̃ ſuas diuitias lu
crant cũ fraude ⁊ iniuſtitia ſcʒ cũ vſura q̃ cũ
pacto accõmodant pecuniã ſuper eã aliquid
recipiẽdo: vl̃ q̃ ſine pacto: eo tñ aio q̃ aliq̃d vl
tra ſortẽ ſe recepturos ſperãt: al̃ n̄ mutuarẽt.
Itẽ q̃ vẽdũt res ſuas lõge carius ppter dila-
tionẽ q̃ eis incõtinẽti vel in prõptu ſoluerẽt
vt ptʒ extra de vſuris. c. cõſuluit. Itẽ q̃ iã prõ
pta pecunia emunt ⁊ immediate propter di
lationẽ ecõuerſo vẽdũt in foro chariori q̃ va
let vel valere põt. Itẽ q̃ cũ ludo lucrãt ſuas di
uitias q2 q̃cq̃d in ludo lucratur hõ hoc retine
re nõ põt. Itẽ q̃ fraudẽ cõmittũt in emẽdo vel
vendendo vt ſũt illi q̃ nec emere nec vẽdẽre
nouerũt niſi cũ mendacijs ⁊ iuramẽtis: q2 ſcʒ
Ray. Quotiẽs tales cã decipiẽdi peierant vl̃
mẽtiunt ſciẽter peccãt mortaliter ⁊ tenentur
ad reſtitutionẽ. Itẽ q̃ in ſtatera delinquũt qđ
fit tripliciter. Primo cũ q̃s hʒ diuerſa pondera
ſic q̃ vẽdit ad min⁹ ⁊ emit ad mai⁹. Scđo cũ
hʒ mẽſurã iuſtã ⁊ pondus iuſtũ: ſʒ ſciẽter ma
le mẽſurãt: vt caupones q̃ mẽſurã replẽt cũʒ
ſpumarei lãſ inſtitores q̃ digitum libre ſuppo
nũt ſicr pãnicide q̃ cũ pollice retrahũt vinaʒ.
Tertio q̃n q̃s hʒ iuſtã librã vl̃ mẽſurã: ſed fa
cit vt res põderoſior ſit tpe vẽditiõis: vt q̃ la-
nã ſpargit aq̃ vl̃ piper ad cellariũ portat vel
vino aquã miſcet. Itẽ q̃ vitioſam ⁊ defectuo-
ſam rẽ vendunt p bona: ⁊ ſic decipiũt proxi-
mos. Itẽ q̃ emunt rapinã vel furtũ tenentur
reſtituere vl̃ etiã quocũq̃ mõ quis iniuſte lu
crat ſciẽter peccat mortaliter. vñ Aug. in ſer.
Auar⁹ anteq̃ lucrat ſemetipſuʒ pdit: ⁊ ante
q̃ aliq̃d capiat capit. Legit exẽpliũ q̃ quidã
ex auaritia multas nutriebat colũbas q̃ pro
pterea admonit⁹ a ſuo plebano dicẽte ſibi q̃
cũ deo ⁊ ſalua ꝯſciẽtia nõ poſſet tenere iſtas
colũbas. Tũc ille precepit eis vt recederẽt ſi
contra deũ eſſet q̃ eas teneret tũc oẽs colũ-
be receſſerũt ⁊ nũq̃ poſt reuerſe ſũt. Secũdi
ſunt qui cũʒ diuitijs ſuis dãnant qui iuſtas
res retinẽt ⁊ poſſidẽt eo aio vt ꝯtra deũ cum
eiſdẽ pro libito viuere velint ſicut iſti faciũt
iuſtas res male expendũt ⁊ nõ vtuntur iſtis
iuſtis bonis put deus conſtituit. ſ. vt querant
ſalutẽ animarũ ſuaꝝ ſubueniẽdo pauperib⁹
vt etiã vt ſubuenirẽt aiab⁹ illis a quib⁹ ipſi
hñt. Chry. ſup. Mat. Nõ ppter hoc diuitias
accepiſti vt ſin laſcinia ꝯſumas: ſʒ vt i eleemo
ſynis expẽdas. Que eñi habes pauperũ ſũt ſʒ
tibi credita ſunt: ẽt ſi ex laborib⁹ iuſtis vl̃ ex
hereditate paterna poſſeſſor fact⁹ es. vñ ſciẽ
dũ q̃ illi q̃ habẽt iuſta bona ⁊ in malos vſus
expẽdũt dãnati ſũt. Exẽpliũ de diuite epulo-
ne de quo euãgeliũ hodiernũ dicit q̃ epula-
bat quotidie ſplẽdide ⁊ induebat purpura ⁊
byſſo. Nõ legit de illo q̃ vſurari⁹ fuit vel pre
do: ſʒ q2 abuſus eſt. ſ. in ſupbia ⁊ gula expẽdẽ
do bõa ſua ⁊ illi pauperi lazaro q̃ iacebat ad
ianuã eius cupiẽs ſaturari de micis cadenti
bus de mẽſa ipſius nullã miãm exhibuit: iõ
dãnat⁹ eſt ⁊ ſepult⁹ ẽ in inferno. O quot diui
tes ſequunt q̃ bona ſua cõſumũt in ſuperbia
veſtium: in gula diuerſoꝝ ferculoꝝ: ⁊ in aliis
ſupfluis expẽſis ſuis. nã vnuſq̃ſq̃ erit reddi-
tur⁹ rõnẽ deo de oib⁹ expẽſis: q̃s vltra neceſſi
tatẽ expẽdit vſq̃ ad minimũ denariũ. hoc illi
nõ ppẽdũt q̃ ſex vl̃ ſeptẽ fercula in mẽſa ſua
hñe volũt ⁊ tria vel quatuor genera vini bi-
bere appetunt: ⁊ ſic ſm corpus ſuum viuunt.
vñ apoſtolus dicit. Ro. viij. Si ſm carnẽ vixe
ritis mortẽ moriemini. Hieron. Impoſſibi-

le em̄ eſt vt ꝑtribus ⁊ iniurijs q̄s fruat̄ bonis
vt hic vētrē ⁊ ibi mentē impleat:⁊ ſic de deli-
tijs trāſeat ad delitias:⁊ hic in hoc ſeculo ga u
deat:ibiqꝫ cū deo rḡnet. Itē q̄ bōa ſua iuſte ac
qⁿiſita male ꝑdūt.ſ.cū ludo malo vel cū mere
tricib⁹ expendūt:⁊ ſic de alijs. Tertium gen⁹
diuitū q̄ cū diuitijs dānant̄ ſunt iſti q̄ nō iu-
crati ſunt bona ſua iniuſte nec expēdūt bona
ſua in malos vſus:ſꝫ poſſidēt ea q̄ reſtituere
tenēt̄. D Et hoc ꝯtingit q̄nqꝫ modis ꝙ quis
poſſidet ea q̄ reſtituere tenet̄. Primo qñ ꝑ ſe
lucrat⁹ eſt aliqua iniuſte vt ſuperius in ꝑ͛lo
mēbro tactū eſt. Scd̄o qñ ꝑ ſe nō lucratus eſt
iniuſte iſta bona:ſꝫ recepit ab aliquo q̄ ea iu
ſte lucrat⁹ eſt:ſicut q̄ recipiūt munuſcula a iu
deis.ſ.aucas gallinas ciphos argenteos vel
alias ꝑpinas:qꝛ oīa talia errogāda ſunt pau
perib⁹. Itē q̄ recipit dona a raptorib⁹ vel furi
bus:vel etiā a luſorib⁹:vel a q̄buſcunqꝫ q̄ iſta
bona iniuſte lucrati ſunt q̄ ſibi ꝑpinauerīt oīa
iſta tenet̄ dare ⁊ reſtituere ſm̄ ꝯſiliū ſui ꝯfeſſo
ris. Tertio qñ q̄s intulit ꝓximo dānū:etiā ſi
ad vtilitatē ſuā ꝓpriā ñ ꝑuenit tūc tenet̄ dā-
nū ꝓximi recōpēſare ⁊ hoc qñ ꝯtingit ꝑ malū
ꝯſiliū qd̄ q̄s dedit in dānum ꝓximi ſui qd̄ ſine
ſuo ꝯſilio nō fuiſſet factū tūc totū dānū tenet̄
recōpēſare. Itē q̄ falſum teſtimoniū dicit:vñ
ꝓxim⁹ ledit̄ i reb⁹ ſuis tenet̄ dānū ꝓximi recō
penſare. Quarto cū q̄s retinet ſibi rē inuentā
qꝛ q̄libet tenet̄ reſtituere rē quā inuenit. Aug.
Qd̄ inueniſti ⁊ nō reſtituiſti rapuiſti. Quito qñ
quis impedit aliquē ex inuidia a ꝯſecutione
alicuius muneris vl̄ beneficij tūc tenet̄ ad re
ſtitutionem: Sciendū q̄m̄ quis obligatur ali-
cui in debitis ⁊ qñ terminus expirat tunc te-
netur ſoluere ſi pōt vel dilationē petere. Et er
go q̄cunqꝫ ꝓmittit aut iurat ſe ſoluturū debita
talis ſuꝑ aliquē terminū:⁊ ſic nō facit ꝑiuriū
incurrit:qꝛ ſm̄ ſcd̄m Tho. Sicut accipere rē
alienā ē ꝯtra iuſtitiā:ita etiā detinere quia ꝑ
hoc qd̄ aliquis detinet rē alienā inuito dn̄o
impedit eū ab vſu rei ſue:⁊ ſic facit ei iniuriā
Ergo periculoſe ſtāt iſti qui iurādo ꝓmittūt
ſoluere ſuꝑ aliquē terminū ⁊ ꝓlongant q̄nqꝫ
ad quatuor vel ſex hebdomadas vl̄ ad annū
cū tñ bñ ſoluere poſſunt ſi vellent. E Quarti
diuites q̄ cū diuitijs dānāt̄ ſunt illi qui auare
retinēt ⁊ poſſidēt iuſta ſua bona cū nimia te-
nacitate ⁊ cū inſatiabili cupiditate ſic ꝙ de ſu
perfluo pauꝑib⁹ nō ſubueniūt ſm̄ iuſſū xp̄i
qui dicit in euāg. vt hr̄ Lu.xi. Qd̄ ſupeſt date
eleemoſynā:⁊ ecce oīa mūda ſunt vobis. Sciē
dum āt ꝙ magiſter dicit in cōpē.theolo. veri
tatis ꝙ qñ q̄s retinet ſuꝑflua ex inſatiabili cu
piditate ſic eſt mortale pctm̄:⁊ p̄cipuū ſignū
talis affect⁹ eſt cum q̄s res potius putreſcere
ſinit apud ſe q̄ vtiliter alijs expēdat. Vbi gr̄a.
Sicut iſte q̄ panē vel carnes frumētū ⁊ hmōi
comeſtibilia perire ꝑmittit anteq̄ pauperib⁹
erogare velit ⁊ ex hoc ex nimia parcitate:qꝛ ti
met ſemꝑ ſibi deficere. Et qñ tales vix audēt
ad neceſſitatē ſuā comedere:⁊ in hoc ſiles ſūt
bufoni de q̄ legit̄ ꝙ terrā comedit:⁊ qñ caput
ſuū ſuꝑ terrā erigit:tūc timet terrā ſibi adhuc
deficere,⁊ nō audet pl⁹ comedere de terra niſi
in quantū pōt cū vno pede tergere ſiue tollere
Ex his patere pōt ꝙ ꝑiculoſe ſtāt tales diui-
tes tenaces:qꝛ in hoc deū grauiter offendūt,⁊
cōtra charitatē ꝓximi faciūt:⁊ ꝯtra aīas pro-
prias grauiter peccāt:qꝛ tales cōparant̄ q̄dā
modo raptoribus vl̄ furib⁹. Vñ Ambr. in ſer.
Nō minoris eſt criminis habētis tollere q̄ cū
poſſis indigētib⁹ denegare. vñ etiā Baſilius.
Nōne inquit ſpoliatores q̄ diſpēſāda ſuſcepi
ſti reputādo propria. Eſt em̄ panis famelicoꝝ
tu tenes:nudi tunica quā in cōclaui ſeruas:diſ
calceati calcei q̄ penes te marceſcūt:īdigētis
argētū qd̄ poſſides humatū. Vñ etiam xp̄s di
cit in euāge. vt habet̄ Lu.xviij. Q̄ difficile q̄ pe
cuniā habēt regnū dei intrabūt. Itē de diuiti
bus tenacib⁹ legitur tale exēplū ꝙ quidā di-
ues tp̄e chariſtie vel famis ne audiret voces
queruloſas pauperū ad quādā ſuā heredita
tē iuxta quādā aquā ſituatā ſe tranſtulit:vbi
pre nimia fame pauꝑ ppl̄s clamās cū ieq̄ba-
tur ꝓpter luſtētationē:quoꝝ voces audiēs re
ſpondit. Nō durabo cum iſtis canib⁹:et fecit
menſam ſuā locari retro in aliā cameram vbi
tales voces pauꝑum audire nō poſſet. Et ſta
tim quidā armatus pulſauit ad portā dicens
Nuncius dei ſum ⁊ volo loqui cū domino tuo.
Sꝫ cū ſeruitor eius de mādato domini ſui eū
aſſereret ibi nō eſſe. Reſpōdit mētiris. Nā ad
illam camerā ideo ſe trāſtulit ne pauperū cla
morē audiret ⁊ nūc ex parte dei cito eū vt cō-
pareat corā deo reddere rationem de oīb⁹ tē-
poralib⁹ ſibi ꝯmiſſis. Qui diues mox ad mor-
tem eſt infirmatus.et a charis ⁊ amicis et co
gnatis ſuis ad penitētiā et confeſſionem ex-
hortabatur quib⁹ iſte audire renuit:ſed dixit.
Ego ad iudicium dei citatus cōparui ⁊ iā ad
eternā mortē iudicatus ſum ſine oī ſpe ſalu-
tis:qꝛ ſicut non exercui miſericordiā et cōpaſ
ſionē ad pauꝑes xp̄i ſic eadē diſtrictione ſine
miſericordia ſententiat⁹ ſum:⁊ ſic infelicē ani
mā expirauit:et res ⁊ corpus ⁊ vitā ⁊ animā
perdidit. Iaco .ij. Iudiciū ſine mīa fiet ei qui
hic nō facit mīam. Quītū genus diuitū q̄ ſal-
uent̄ ſunt illi q̄ ſunt miſericordes ⁊ humiles ⁊
hñt cōpaſſionē cū pauꝑib⁹. Mat.v. Bti miſe-
ricordes.⁊c. vñ Hiero. in ep̄la. Nō memini me
legiſſe mala morte mortuū q̄ libēter opa pie
tatis exercuit:qꝛ ille hꝫ multos interceſſores ⁊
impoſſibile eſt preces multorum nō exaudiri

rex obdormiuit: ⁊ vidit quēdā pulcherrimum
tāq̄ſolē ferētē crucē ſup collū ſuū: q̄ dixit ſibi
q̄d ploras dn̄e petre: q2 ſic erat vocat⁹. Et oſtē
dit ei q2 dn̄s veſtit⁹ eēt veſte ſua: ⁊ dixit ei ecce
ego veſtior veſte iſta quā tu egēo dediſti: ⁊ gra
tias ago bōe volūtati tue qm̄ frigore afflige
bar ⁊ cooperuiſti me. Ad ſe ergo reuerſus ad
miratus eſt: ⁊ incepit beatificare egenos ⁊ di
cere. Uiuit dn̄s: ſi iops xp̄s dn̄s meus fuit niſi
moriar fiā tanq̄ vn⁹ ex eis. Et acceſſito nota
rio ei⁹ quē ⁊ emerat dixit ei. Duc me in ſctām
ciuitatē ⁊ vēde me vni xp̄iano ⁊ p̄ciū da pau-
perib⁹. Notario recuſante dixit ei iterū ſi me
nō vēdideris ego vēdā te barbaris. Obediuit
ergo ei notari⁹ ⁊ pduxit eū in hieruſalē ⁊ ven
didit eū vni argētario .p.xx. denariis: ⁊ totū
illud p̄ciū dedit pauperib⁹: ⁊ poſtq̄ reuerſus
eſt ad domū nulli hoc māifeſtauit. Ille aūt te
loneari⁹ coq̄nabat dn̄o ſuo ⁊ lauabat ſcutel-
las: ⁊ affecit ſeip̄z mag̃ ieiunio. Cū ꝟo vidiſſet
dn̄s ſe bn̄dici ⁊ pſperitatē hr̄e ꝑpt iſtū ſeruū
dixit illi. Uolo hūilis petere liberare te vt ſis
āpli⁹ frater me⁹ ille ꝟo recuſauit. Uiderat em̄
eū freq̄ēter ꝯuitia ſufferre a ꝯſeruis ſuis ⁊ ꝑ
cuti: q2 tenebāt eū tāq̄ amētē: ita q̄ ei nomē
iponerēt amētis. Quotiēſcūq̄ em̄ tribulabāt
eū ꝯſerui ei⁹ ⁊ dormiebat in tribulatiōe appa
rebat ei xp̄s idut⁹ veſte quā dederat egeno:
tenēs iſta .xxx. numiſmata in manu dicēs ei.
Noli meſtus eē frater petre. Ego ſuſcepi pre
tiū tuū ⁊ tibi reſtituā: ⁊ i futuro tp̄e ꝯſolabor
te: q̄ petr⁹ xp̄o ſic vlteri⁹ i hūilitate ⁊ paupta-
te ⁊ ſeruitute poſtmodū vitā in bono finiuit.

Ad eandē dn̄icā. Ser. lxxxii. de ſeptē ge-
neribus diuitum.

Mortuus eſt diues

⁊ ſepult⁹ eſt in iferno. Lu. xvi. Lo-
quēdo hic de diuitib⁹ q̄ dānāt ⁊ q̄
ſaluant. ¶ Sciēdū ē q̄ ſeptē ſunt
gn̄a diuitū quoꝝ quatuor dānant: ⁊ tria ſal
uant. Primū genus diuitū q̄ dānantur cū di
uitiis ſuis ſunt illi diuites q̄ ſuas diuitias lu
crant cū fraude ⁊ iniuſtitia ſcʒ cū vſura q̄ cū
pacto accōmodant pecuniā ſuper eā aliquid
recipiēdo: vl̄ q̄ ſine pacto: eo tn̄ aīo q̄ aliqd vl
tra ſortē ſe recepturos ſperāt: al̄ n̄ mutuarēt
Itē q̄ vēdūt res ſuas lōge carius ꝑpter dila-
tionē q̄ eis incōtinēti vel in prōptu ſoluerēt
vt ptʒ extra de vſuris. c. cōſuluit. Itē q̄ iā prō
pta pecunia emunt ⁊ immediate propter di
lationē ecōuerſo vēdūt in foro chariori q̄ va
let vel valere pōt. Itē q̄ cū ludo lucrāt ſuas di
uitias q2 q̄cq̄d in ludo lucratur hō hoc retine
re nō pōt. Itē q̄ fraudē cōmittūt in emēdo vel
vendendo vt ſūt illi q̄ nec emere nec vēdēre
nouerūt niſi cū mendaciis ⁊ iuramētis: q2 ſʒ

Ray. Quotiēs tales cā decipiēdi peierant vl̄
mētiunt ſciēter peccāt mortaliter ⁊ tenentur
ad reſtitutionē. Itē q̄ in ſtatera delinquūt qḋ
fit tripliciť. Primo cū q̄s hʒ diuerſa pondera
ſic q̄ vēdit ad min⁹ ⁊ emit ad mai⁹. Scḋo cū
hʒ mēſurā iuſtā ⁊ pondus iuſtū: ſʒ ſciēter ma
le mēſurāt: vt caupones q̄ mēſurā replēt euʒ
ſpumā ⁊ etiā inſtitores q̄ digitum libre ſuppo
nūt ſiľr pānicide q̄ cū pollice retrahūt vlnaʒ.
Tertio qn̄ q̄s hʒ iuſtā librā vl̄ mēſurā: ſed fa
cit vt res pōderoſior ſit tp̄e vēditiōis: vt q̄ la-
nā ſpargit aq̄ vl̄ piper ad cellariū portat vel
vino aquā miſcet. Itē q̄ vitioſam ⁊ defectuo-
ſam rē vendunt ꝑ bona: ⁊ ſic decipiūt proxi-
mos. Itē q̄ emunt rapinā vel furtū, tenentur
reſtituere vl̄ etiā quocūq̄ mō quis iniuſte lu
crať ſciēter peccat mortaliter. vn̄ Aug. in ſer.
Auar⁹ anteq̄ lucrať ſemetipſuʒ pdit: ⁊ ante
q̄ aliq̄d capiat capiť. Legiť exēplū q̄ quidā
ex auaritia multas nutriebat colūbas q̄ pro
pterea admonit⁹ a ſuo plebano dicēte ſibi q̄
cū deo ⁊ ſalua ꝯſciētia nō poſſet tenere iſtas
colūbas. Tūc ille precepit eis vt recederēt ſi
contra deū eſſet q̄ eas teneret tūc oēs colū-
be receſſerūt ⁊ nūq̄ poſt reuerſe ſūt. Secūdi
ſunt qui cuʒ diuitiis ſuis dānanť qui iuſtas
res retinēt ⁊ poſſidēt eo aīo vt ꝯtra deū cum
eiſdē pro libito viuere velint ſicut iſti faciūt
iuſtas res male expendūt ⁊ nō vtuntur iſtis
iuſtis bonis ꝑut deus contulit. ſ. vt querant
ſalutē animarū ſuaꝝ ſubueniēdo pauperib⁹
vt etiā vt ſubuenirēt aīab⁹ illis a quib⁹ ipſi
hn̄t. Chry. ſup Mat. Nō ꝑpter hoc diuitias
accepiſti vt in laſciuia ꝯſumas: ſʒ vt i eleemo
ſynis expēdas. Que em̄ habes pauperū ſūt ſʒ
tibi credita ſunt: ēt ſi ex laborib⁹ iuſtis vl̄ ex
hereditate paterna poſſeſſor fact⁹ es. vn̄ ſciē
dū q̄ illi q̄ habēt iuſta bona ⁊ in malos vſus
expēdūt dānari pn̄t. Exēplū de diuite epulo-
ne de quo euāgeliū hodiernū dicit q̄ epula-
bať quotidie ſplēdide ⁊ induebať purpura ⁊
byſſo. Nō legiť de illo q̄ vſurari⁹ fuit vel pre
do: ſʒ q2 abuſus eſt. ſ. in ſupbia ⁊ gula expēdē
do bōa ſua ⁊ illi pauperi lazaro q̄ iacebat ad
ianuā eius cupiēs ſaturari de micis cadenti
bus de mēſa ipſius nullā miam exhibuit: iō
dānat⁹ eſt ⁊ ſepult⁹ ē in inferno. O quot diui
tes ſequunť q̄ bona ſua cōſumūt in ſuperbia
veſtium: in gula diuerſoꝝ ferculoꝝ: ⁊ in aliis
ſupfluis expēſis ſuis. nā vnuſq̄ſq̄ erit reddi-
tur⁹ rōnē deo de oīb⁹ expēſis: q̄s vltra neceſſi
tatē expēdit vſq̄ ad minimū denariū. hoc illi
nō ꝑpēdūt q̄ ſex vl̄ ſeptē fercula in mēſa ſua
hr̄e volūt ⁊ tria vel quatuor genera vini bi-
bere appetunt: ⁊ ſic ſm corpus ſuum viuunt.
vn̄ apoſtolus dicit. Ro. viii. Si ſm carnē vixe
ritis moriemini. Hieroni. Impoſſibi-

le em̄ eſt vt p̄ntibus ⁊ futuris q̄s fruat̄ bonis
vt hic vētrē ⁊ ibi mentē impleat:⁊ ſic de deli-
tijs trāſeat ad delitias:⁊ hic in hoc ſeculo gau
deat:ibiq̄ꝫ cū deo ꝛ̄gnet. Itē q̄ bōa ſua iuſte ac
quiſita male ꝑdūt.ſ.cū ludo malo vel cū mere
tricib⁹ expendūt:⁊ ſic de alijs. Tertium gen⁹
diuitū q̄ cū diuitijs dānant̄ ſunt iſti q̄ nō lu-
crati ſunt bona ſua iniuſte nec expēdūt bona
ſua in malos vſus:ſꝫ poſſidēt ea q̄ reſtituere
tenēt̄. D Et hoc ꝯtingit q̄uqꝫ modis ꝙ quis
poſſidet ea q̄ reſtituere tenet̄. Primo q̄ñ ꝑ ſe
lucrat⁹ eſt aliqua iniuſte vt ſuperius in ꝑ̄ξlo
mēbro tactū eſt. Scđo q̄ñ ꝑ ſe nō lucratus eſt
iniuſte iſta bona:ſꝫ recepit ab aliquo q̄ ea iniu
ſte lucrat⁹ eſt:ſicut q̄ recipiūt munuſcula a iu
deis.ſ.aucas gallinas ciphos argenteos vel
alias ꝓpinas:q2 oīa talia erroganda ſunt pau
perib⁹. Itē q̄ recipit dona a raptoꝛib⁹ vel furi
bus:vel etiā a luſoꝛib⁹:vel a q̄buſcunqꝫ q̄ iſta
bona iniuſte lucrati ſunt q̄ ſibi ꝓpinauer̄t oīa
iſta tenet̄ dare ⁊ reſtituere ꝭm ꝯſiliū ſui ꝯfeſſo
ris. Tertio q̄ñ q̄s intulit ꝓximo dānū:etiā ſi
ad vtilitatē ſuā ꝓpriā ñ ꝑuenit tūc tenet̄ dā-
nū ꝓximi recōpēſare ⁊ hoc q̄ñ ꝯtingit ꝑ ma-
lū ꝯſiliū qđ q̄s dedit in dānum ꝓximi ſui qđ ſine
ſuo ꝯſilio nō fuiſſet factū tūc totū dānū tenet̄
recōpēſare. Itē q̄ falſum teſtimoniuꝫ dicit vñ
ꝓxim⁹ ledit̄ i reb⁹ ſuis tenet̄ dānū ꝓximi recō
penſare. Quarto cū q̄s retinet ſibi rē inuentā
q2 q̄libet tenet̄ reſtituere rē quā inuenit. Aug.
Qđ inueniſti ⁊ nō reſtituiſti rapuiſti. Quīto q̄ñ
quis impedit aliquē ex inuidia a cōſecutione
alicuius muneris vl' beneficij tūc tenet̄ ad re
ſtitutionem:Sciendū q̄m quis obligatur ali-
cui in debitis ⁊ q̄ñ terminus expirat tunc te-
netur ſoluere ſi pōt vel dilationē petere. Et er
go q̄cunqꝫ ꝓmittit aut iurat ſe ſoluturꝫ debita
talis ſuꝑ aliquē terminū:⁊ ſic nō facit ꝑiuriū
incurrit:q2 ꝭm ſcđm Tho. Sicut accipere rē
alienā ē ꝯtra iuſtitiā:ita etiā detinere quia ꝑ
hoc qđ aliquis detinet rē alienaꝫ inuito dn̄o
impedit eū ab vſu rei ſue:⁊ ſic facit ei iniuriā
Ergo pericoloſe ſtāt iſti qui iurādo ꝓmittūt
ſoluere ſuꝑ aliquē terminū ⁊ ꝓlongant q̄ñqꝫ
ad quatuoꝛ vel ſex hebdomadas vl' ad annuꝫ
cū tñ bñ ſoluere poſſunt ſi vellent. E Quarti
diuites q̄ cū diuitijs dānāt̄ ſunt illi qui auare
retinēt ⁊ poſſidēt iuſta ſua bona cū nimia te-
nacitate ⁊ cū inſatiabili cupiditate ſic ꝙ de ſu
perfluo pauꝑib⁹ nō ſubueniūt ꝭm iuſſuꝫ xp̄i
qui dicit in euāg. vt hr̄ Lu.xi. Qđ ſupeſt date
eleemoſynā:⁊ ecce oīa mūda ſunt vobis. Sciē
dum āt ꝙ magiſter dicit in cōpē. theolo. veri
tatis ꝙ q̄ñ q̄s retinet ſuꝑflua ex inſatiabili cu
piditate ſic eſt mortale pctm̄:⁊ p̄cipuū ſignuꝫ
talis affect⁹ eſt cum q̄s res potius putreſcere
ſinit apud ſe q̄ vtiliter alijs expēdat. Vbi gr̄a.

Sicut iſte q̄ panē vel carnes frumētū ⁊ hmōi
comeſtibilia perire ꝑmittit anteq̄ pauperib⁹
erogare velit ⁊ ex hoc ex nimia parcitate:q2 ti
met ſemꝑ ſibi deficere. Et q̄ñ tales vix audēt
ad neceſſitatē ſuā comedere:⁊ in hoc ſiles ſūt
bufoni de q̄ legit̄ ꝙ terrā comedit:⁊ q̄ñ caput
ſuū ſuꝑ terrā erigit:tūc timet terrā ſibi adhuc
deficere,⁊ nō audet pl⁹ comedere de terra niſi
inquantū pōt cū vno pede tergere ſiue tollere
Ex his patere pōt ꝙ ꝑiculoſe ſtāt tales diui-
tes tenaces:q2 in hoc deū grauiter offendūt ⁊
cōtra charitatē ꝓximi faciūt:⁊ ꝯtra aīas pro-
prias grauiter peccāt:q2 tales cōparant̄ q̄dā
modo raptoꝛibus vl' furib⁹. Vñ Ambꝛ. in ſer.
Nō minoꝛis eſt criminis habētis tollere q̄ cū
poſſis indigētib⁹ denegare. vñ etiā Baſilius.
Nōne inquit ſpoliatoꝛes q̄ diſpēſāda ſuſcepi
ſti reputādo propꝛia. Eſt em̄ panis famelicoꝝ
tu tenes:nudi tunica quā in cōclaui ſuas:diſ
calceati calcei q̄ penes te marceſcūt:īdigētis
argētū qđ poſſides humatū. Vñ etiam xp̄s di
cit in euāge. vt habet̄ Lu.xviij. Q̄ difficile q̄ pe
cuniā habēt regnū dei intrabūt. Itē de diuiti
bus tenacib⁹ legitur tale exēplū ꝙ quidā di-
ues tꝑe chariſtie vel famis ne audiret voces
queruloſas pauperū ad quādā ſuā heredita
tē iuxta quādā aquā ſituatā ſe tranſtulit:vbi
pre nimia fame pauꝑ ꝓpl's clamās eū leq̄ba-
tur ꝓpter ſuſtētationē:quoꝝ voces audiēs re
ſpondit. Nō durabo cum iſtis canib⁹:et fecit
menſam ſuā locari retro in aliā cameram vbi
tales voces pauꝑum audire nō poſſet. Et ſta
tim quidā armatus pulſauit ad portā dicens
Nuncius dei ſum ⁊ volo loqui cū dn̄o tuo.
Sꝫ cū ſeruitoꝛ eius de mādato domini ſui eū
aſſereret ibi nō eſſe. Reſpōdit mētiris. Nā ad
illam camerā ideo ſe trāſtulit ne pauperū cla
morē audiret ⁊ nūc ex parte dei cito eū vt cō-
pareat corā deo reddere rationem de oīb⁹ tē-
poꝛalib⁹ ſibi ꝯmiſſis. Qui diues mox ad moꝛ-
tem eſt infirmatus. et a charis ⁊ amicis et co
gnatis ſuis ad penitētiā et confeſſionem ex-
hoꝛtabatur quib⁹ iſte audire renuit:ſed dixit.
Ego ad iudicium dei citatus cōparui ⁊ iā ad
eternā moꝛtē iudicatus ſum ſine oī ſpe ſalu-
tis:q2 ſicut non exercui miſericoꝛdiā et cōpaſ
ſionē ad pauꝑes xp̄i ſic eadē diſtrictione ſine
miſericoꝛdia ſententiat⁹ ſum:⁊ ſic infelicē ani
mā expirauit:et res ⁊ coꝛpus ⁊ vitā ⁊ animaꝫ
perdidit. Iaco .ij. Iudiciū ſine mīa fiet ei qui
hic nō facit mīam. Quītū genus diuitū q̄ ſal-
uent̄ ſunt illi q̄ ſunt miſericoꝛdes ⁊ humiles ⁊
hñt cōpaſſionē cū pauꝑib⁹. Mat.v. Bti miſe-
ricoꝛdes ⁊c. vñ Hiero. in ep̄la. Nō memini me
legiſſe mala moꝛte moꝛtuū q̄ libēter opa pie
tatis exercuit:q2 ille hꝫ mltos interceſſoꝛes ⁊
impoſſibile eſt preces multoꝛum nō exaudiri

quare merito debem⁹ eē miſericordes ad pri
mos ⁊ ad vicinos nr̄os: ita nullū ſpernere debe=
mus etiā quātūcūq; paup vel defectuoſ⁹ ſit:
q2 qlibet noſtrū dz cogitare q̄ talis eſſe poſſet
fieri ſi de⁹ pmiſiſſet.ſ.leproſus:cecus:claudus
⁊ ſic de alijs.Et ſicut tūc ſibi ↄpati vellet ⁊ mi
ſeri:ſic dz primis defectuoſis facer.Matt.vij.
Queꝰuīlitis vt faciāt vobis hoīes eadē facite
eis. ¶ Sextū gen⁹ diuitū q etiā ſaluant ſunt
q abſtinētiā ⁊ parcitatē in vbertate ſeruāt:et
hoc eis q̄ſi p martyrio ſpūali rputat:vñ Ber.
in ſer.martyrū.Nullū martyriū grauius eſt q̄
inter epulas eſurire:⁊ inter veſtes multas al
gere paupertatē pati īter diuitias.Uidere em̄
⁊ nō guſtare eſt graue:maxime cum hō bene
poſſit ⁊ cū facultatem hz:⁊ ſic reſiſtit ſibi ipſi ⁊
vincit naturā ſuaz ⁊ corpus ſuum.verbi grā.
Cū dure iaces ⁊ tn̄ duos vl̄ tres lectos habes
⁊ aquā bibis ⁊ vinū habes:⁊ pulmentū come
dis p carnib⁹ ⁊ ſic de alijs.Hoc ſine grā ⁊ ſine
pena eſſe nō pōt.Ergo parca vita eſt merito=
ria homini ⁊ deo valde accepta.Uñ Hugo de
ſctō victore.Gaudeat q pōt parce viuere:par
ca em̄ vita occidit vitia:libidinē extinguit:vir
tutē nutrit:al13 roborat:mētē ad celeſtia ele
uat.Similiter intelligitur de alijs delectatiōi
bus corporis.ſ.vt hō ſe abſtrahat in ſacris die
bus et noctibus ab actu matrimonij:⁊ abſti=
neat ſe a chorea ⁊ alijs gaudijs mūdi:⁊ īduat
veſtes humiles:cū tamē eſt diues ⁊ poſſet ha
bere p̄ciosas:vl̄ quādo abſtinet ſe a comeſtio
ne fructuum ſcz pomorū pirorū ⁊ ſic de alijs.
Et quotieſcūq; homo diues ſic abſtrahit ſibi
aliquod comeſtibile vl̄ etiam potabile pꝑter
deum ⁊ dat hoc homini pauperi amore dei to
tiēs meretur eternum gaudium ⁊ eternaz co
ronam.Greg.Abſtinentia eſt q̄ñ qs p amore
dei ⁊ ſalute pp̄ria nō ab illicitis tm̄ imo etiaz
interdū a licitis ⁊ ↄceſſis ſe cohibet.Septimū
genus diuitū qui ſaluant ſunt q proximis in
digētibus ſubueniūt mutuādo vel etiā dila=
tionē debiti pꝑter deū dādo.Uñ Luc.vj.Mu
tuū date nihil inde ſperātes ⁊ erit merces ve
ſtra magna:q2 q̄ñq; aliquo tp̄e mutuādo pri
mo tm̄ ſibi valet iſta mutuatio quaſi q̄ñq; alio
tp̄e ſibi intm̄ gratis dediſſet.Et q̄ñ hō ex fra=
terna charitate ſic mutuat indigēti ex hoc le
tatur xp̄s:maria ⁊ oēs ſancti:q2 ſumus inui=
cem mēbra.Et ergo vnū mēbrū ↄgaudet alio
Silr̄ intelligit qd̄ quis gratis ⁊ pꝑter deū di
lationē dat primo;q p iſto termio nō hz ſolue
re ſibi:⁊ tñ libēter ſoluere vellet.Et ſic iſte poſ
ſet mereri in vno homie q ſibi deus daret di
lationē in agone vt poſſet ↄteri ⁊ cōfiteri ⁊ ſa
cramēta percipere ⁊ ſic vitā in bono finire:q
al's ſ. ⁊ e damnatus fuiſſet.

De eadē dñica ſ.lxxxi[illegible] de ſupbia veſtiū.

Homo quidā erat
diues qui induebatur purpura et
byſſo.Luc.xvj.In v̄bis pmiſſis iſte
diues reprehendit de vana gloria
quā habuit in portādo veſtes nimis p̄cioſas.
Unde in preſenti ſermōe tria ſunt dicēda.Pri
mo q quattuor modis poteſt eſſe reprehenſio
circa veſtes.Scdo q̄ñ homo p ornatū corpis
peccat mortaliter ⁊ q̄ñ nō.Tertio dicendū:eſt
exēplū de ſupbia veſtiū. ¶ Quātum ad pmū
eſt ſciēdū q quattuor modis reprehēſio poteſt
eſſe circa veſtes.Primo cū nimis ſūt pretioſe
ſicut quādo excedit quis ſtatū ſuū in pretio=
ſitate veſtiū:vt quādo ciuis vel ruſticus vult
habere tā pretioſas veſtes ſicut miles:⁊ mi=
les ſicut comes:⁊ comes ſicut dux:⁊ dux ſicut
rex.Sic de vxorib⁹ intelligit:⁊ hoc eſt magnū
pctm̄.vñ Gre.in omel.hodier.Sunt nonnulli
qui cultū ſubtiliū p̄cioſarūq; veſtiū nō putant
eſſe pctm̄:q̄ñ ſi culpa nō eſſet nequaq̄ ſermo di
uinus tā vigilanter exprimeret q diues q tor
quebat apud inferos purpura ⁊ byſſo īdut⁹
fuiſſet.Notādū q circa materiā veſtiū mltū
pfecit curioſitas humana.Primo materia ve
ſtis fuit multū vilis.ſ.pellis cū lana.vnde
Gen.iij.Fecit de⁹ ade ⁊ vxori ei⁹ tunicas pelli
ceas.ſ.de pellib⁹ mortuorū animaliū.Deinde
proceſſum eſt ad lanā purā q lenior eſt q̄ pel
lis.Tertio pceſſum eſt ad cortices herbas.ſ.
ad lignū.Quarto ad ſtercora vermiū.ſ.ſericū
Deīde ad aurū ⁊ argētū:⁊ ad lapides pretio=
ſos q p̄cioſitas veſtiū mltū diſplicet deo.In ſi
gnū huius legitur q pm⁹ inter romanos qui
vtebat veſte purpurea a fulmie percuſſus eſt
⁊ ſubitanea morte interijt in terrorē ⁊ exem
plū ſequētib⁹ ne vnq̄ aliquis audeat ſe cōtra
deū ſupbe in veſtib⁹ p̄cioſis erigere.Et etiaz
talis p̄cioſitas veſtiū eſt reprehēſibilis reſpe
ctu humani corporis qd̄ ē de cinere ⁊ de terra
factū ⁊ in terrā ⁊ cineres redigēdū.Uñ Greg.
in moral.Indignū ē em̄ vili cineri fieri purpu
reū ſaccū.vñ Ber.Quid ſupbis t̄ra ⁊ cinis qd
veſte nitida gl'iaris ſubt te ſternet tinea ⁊ ope
rimētū tuū erūt vermes hec tua veſtis erit.
Itē illi qui ſe exterius ornāt p̄cioſis veſtibus
ſimiles ſūt ſepulchris dealbatiſque exterius
apparēt hoībus p̄cioſa:intus vero ſunt plena
oſſib⁹ mortuorū.Uñ Inno.de vili hūane cōdi=
tionis.Sz qd eſt hō p̄cioſe ornatus niſi ſepul
chrum foris dealbatū:intus aūt plenū ſpurci
tia.Hoc euidēter appet in meatib⁹ nr̄i corpis
vñ Aug.in quodā ſer.O hō ſi ↄſideras qd per
os qd p nares qd p ceteros meatus egrediat
nūq̄ vilius ſterquilinium inueniſti.ſic noſ ipſos
intrīſece ↄſideram⁹ qd ſz corp⁹ ſum⁹ tūc merito
de p̄cioſitate veſtiū erubeſcim⁹.Scdō q ē reſp

heuſibus in veſtib⁹ eſt mollities veſtiū. Cōtra
hoc Jo. bap. q̄ in vtero fuit ſctificat⁹: ⁊ nunq̄
aliqd̄ pctm̄ mortale ꝯmiſit: habuit veſtē durā
⁊ multū aſperā. vn̄ dr̄ Mat. iij. Jpe aūt Johan
nes habebat veſtimētū de pilis cameloꝝ. Ubi
glo. Seru⁹ dei nō dꝫ hr̄e veſtimētū ad decorē
vel delectationē: ſꝫ tm̄ ad tegēdū nuditatē. vn̄
xp̄s dicit in euāg. Qui mollib⁹ veſtiunt in do
mib⁹ regū ſūt. Un̄ ex iā dictis apparet differē
tia inter ſeruos xp̄i ⁊ ſeruos hui⁹ ſcl̄i: q: ſerui
hui⁹ ſeculi q̄runt in veſtitu corpis delectatio
nē ⁊ nitorē et mollitiē. Ber. Mollia indumēta
mollitiē animi indicāt. Sꝫ ſerui xp̄i tm̄ ad nu
ditatē tegendā. vn̄ apl's. j. Thim. vj. Habētes
alimenta. ex q̄b⁹ tegamur his ꝯtenti ſumus.
Jmo ſeruis xp̄i cōpetit aſperitas veſtiū ad do
mādū ipaꝫ carnē. ps. Cū michi moleſti eēnt in
duebar cilitio. i. demōeꝝ infeſtationē carnis
Tertiū reprehēſibile circa veſtes eſt extranei
tas quā aliq̄s vult hr̄e i. veſtes extraneas ave
ſtib⁹ alioꝝ diſſimiles: ⁊ talib⁹ minat̄ dn̄s: vt hr̄
Sophie. j. Uiſitabo ſup principes ⁊ ſup filios
regis: ⁊ ſup oēs q̄ induti ſūt veſte peregrina.
Ueſtis pegrina ſunt illi varij modi ⁊ noue ad
inuentiōes veſtiūq; ab antiquo non fuerunt.
Hoc patet in illis q̄ an̄. xxx. xl. lx. annos vixerūt.
q: tūc tales nouitates ⁊ vanitates ⁊ tales in-
ciſiones nō viderūt quas iā vident: ⁊ ve illis
qui tales nouitates inuenerūt: vl' q̄ nitunt̄
adhuc inuenire: q: ſicut iſte laudabilis eēt q̄
nouā ꝟtutē ⁊ nouū modū laudabilē viuendi
inueniret: q: p hoc a deo ⁊ ab oib⁹ ſctis hono-
raret̄ in celo: ⁊ cū hoc pticeps eēt olim meri-
toꝝ iſtoꝝ q̄ eū imitarent̄: ⁊ gaudiū ſuū acciden
tale in celo augmētaret̄ ꝓpter hoc vſq; ad no
uiſſimū diē a quolibet hoīe q̄ euꝫ imitaret̄ ſic
p oppoſitū vitupabilis eſt iſte q̄ nouū vitium
inuenit vl' adhuc inueniet: q: ex hoc irā dei gra
uiter cōtra ſe cōcitat ⁊ reus erit olim pctōꝝ
illoꝝ q̄ eū imitāt̄. Et ſi dānabit̄ tunc pena ſua
accidētalis augmētabit̄ ei vſq; ad nouiſſimū
diē a q̄libet hoīe q̄ euꝫ imitatus fuerit in hoc
vitio. Sil'r illi q̄ volūt hr̄e veſtes diuerſoꝝ colo-
rū ſunt reprehēſibiles. Cui⁹ rō eſt: q: tales di
uerſi colores in lana ouiū nō inueniūt̄ natu-
raliter: ſi tales colores voluiſſet dominus eē
in lana ouiū potuiſſet depixiſſe oues ſicut de
pixit aues. Et forte a p̄ncipio nō fuit facta pi
ctura hm̄ōi abſq; curioſitate ⁊ cl'pa. Un̄ legit̄
de quadā ꝟgine quā remordebat ꝯſciētia ſua
de hoc φ habuit veſtes alteri⁹ coloris q̄ȝ natu
ralis. ¶ Quartū reprehēſibile ē ſupfluitas
q̄ attēdit̄ in trib⁹: Pīo in illis q̄ volūt hr̄e di-
uerſa paria veſtiū: ⁊ poti⁹ ēt volūt veſtimēta
a tineis comedi q̄ȝ inde xp̄m in pauperib⁹ in-
dui. Jac. v. Agite nūc diuites plorātes: vlula
te i miſerijs q̄ aduenient vobis diuitie ve ſtre p-

tacte ſunt; ⁊ veſtimenta vr̄a a tineis comeſta.
Aliqui hn̄t tot paria veſtimentoꝝ quot ſunt
dies in hebdomada vel q̄nq; plura et plures
pauperes ſunt q̄ ſuſtinēt magnā miſeriam in
victu ⁊ veſtitu. Ber. Clamāt nudi: clamāt fame
lici ⁊ cōq̄rūt̄ nobis fame ⁊ frigore: miſerar iſt-
ter laborātibus; qui ꝯferunt tot mutatoria vl'
extenſa in pticis vel plicata in manicis. Quo
modo tales diuites implent doctrinaꝫ xp̄i q̄
dicit in euāgel'. Qui hꝫ duas tunicas det vnā
nō habēti. Cū tamē plures ſunt q̄ hn̄t ſex vel
octo tunicas ⁊ nemini quicq̄ dāt: ſignum eſt
φ tales nō hn̄t verā charitatē dei ⁊ p̄ximi. j.
Johan. iij. Qui habuerit ſubſtantiam huius
mūdi ⁊ viderit frēm ſuū neceſſitatē habere ⁊
clauſerit viſcera ſua ab eo quō charitas dei
manet in eo. Scd̄o cōſideratur ſupfluitas in
illis q̄ volunt habere longas veſtes vt maio
res videantur. Qd̄ vitium multū abūdat iaꝫ
in quibuſdam viris qui altos pileos in capi-
tibus ⁊ colopedia in pedib⁹ ⁊ veſtes longas
per terram trahūt volētes ſic adijcere ad ſta
turam ſuā cubitum vnum. Cum tn̄ xp̄s dixit
in euāgelio. Mat. vj. Quis veſtrum cogitās
pōt adijcere ad ſtaturā ſuā vnū cubitū? Jtē
in illo vitio laborāt mulieres q̄ lōgas trahūt
caudas poſt ſe pretioſis veſtibus terrā coope
rientes: ⁊ de nuditate xp̄i in paupibus nō cu
rātes. Caudis ſuis pulices colligūt ⁊ puluerē
hoibus mouēt. Xp̄m ꝟo quē in tot paupibus
nudū inſpiciūt nō operiūt. Eſt etiā mulieꝝ re
prehēſibile φ caude aſſumūt̄: et cū tn̄ natura
homini caudā negauit: ſꝫ miſeri hoīes eā ſibi
aſſumūt: ⁊ in hoc ꝯtra creationē creatoris fa
ciunt q̄ eos ſine cauda creauit: cū tn̄ ſi ſibi pla
cuiſſet: ⁊ homini vtile fuiſſet eūdem hominē
cū cauda magna creare potuiſſet ſicut vulpē
vel leonē ac cetera alalia. Timenduꝫ eſt tali-
bus ne diabolus in caudis talibus quieſcat.
Unde legitur de quodā ſancto φ ipſe quēdā
diabolū ridentē vidit. Et queſiuit ab eo. cur ri
deret? Qui dixit ei. Uidi ſociū meū equitāteꝫ
ſup veſtē cuiuſdā mulieris: q̄ dū caudā trahe
ret ſocius meus cecidit in lutū: et iō riſi. Ter
tio ſupfluitas eſt in illis q̄ volūt hr̄e caputia
magna ⁊ lata de quatuor vlnis vl' quinq;: vel
ſex: ⁊ manicas lōgas in tunicis quaſi vſq; ad
terrā depēdētes: ⁊ inciſiōes multas et lōgas
tā in caputijs q̄ȝ i tunicis. Jn q̄b⁹ oib⁹ eſt ma
gna ⁊ inutilis ſupfluitas: ⁊ talis ſupfluitas nō
eſt ad honorē dei nec ēt ꝓdeſt ipſi hoī nec cor
pori qd̄ exinde aggrauat̄: nec aīe qua exinde
maculat̄ ⁊ deturpat̄. De quib⁹ oibus ſic ſup-
flue expenſis ſiue in ſe ſiue in filijs: ſiue i ſuis
vxorib⁹ diſtrictā rōnē reddituri ſūt in nouiſſi
mo. ¶ Quātū ad ſcd̄e ſciēdū φ ornat⁹ corpis
pōt eē ſex modis pctm̄ mortale. Primo ꝓpter

intẽtionẽ.ſ.cũ q̃s ſe ornat ea intẽtiõe vt velit
ab alijs ↄcupiſci:qꝛ ſm Aug. Nõ ſolũ appete
re:ſꝫ etiã appeti velle criminoſũ eſt.Chryſ.in
li.de ↄpũctiõe.Si mulier ad hoc decorauerit
vt ad ſe viſus hoĩm puocet:extremã vindictã
ſuſtinebit:ergo mulieres vel etiã ↄ̃gines q̃ ſe
ornãt vl̃ facies ſuas colorãt:vt ab alijs ↄcupi
ſcant̃ peccãt mortaliter:ꝗuis etiã nõ habeãt
volũtatẽ ↄſentiẽdi illis q̃ eas ↄcupiſcũt.Et no
ta ꝙ talis mulier vel ↄ̃go que ſe ſic ornat pec
cat quadrupliciter.Primo ↄtra ſeipſam qꝛ de
corẽ aĩe ſue deturpat:⁊ ſeipſam in aĩa mortifi
cat.modo ſi mal⁹ hõ ẽ iſte q̃ ſe corꝑaliter occi
dit:q̃d tũc de illo q̃ eternalit̃ in corꝑe et aĩa ſe
occidit.Aug.Mors corꝑis neceſſaria ẽ:mors
aĩe voluntaria.vñ corp⁹ mulieris peccatricis ſu
perbe ornatũ ſepulchꝛũ eſt aĩe mortue ⁊ q̃to
plus corp⁹ ab extra ornat̃ ⁊ colorat̃ tãto plus
aĩa deturpat̃ et denigrat̃.Scðo talis mulier
peccat cõtra xp̃m:qꝛ ſãguinem ipſius denuo
effundit:qꝛ ſicut de corꝑe hũano ſano nõ põt
abſcidi mẽbꝛũ ſanũ ſine effuſiõe ſanguinis:
ſic nec bonus in gratia exiſtẽs põt abſcindi ꝑ
occaſionẽ peccati mortalis a corpore myſtico
ipſi⁹ xp̃i ſine myſtica effuſione ſanguinis xp̃i
qꝛ oẽs hoĩes in gratia exiſtẽtes ſũt mẽbꝛa xp̃i
⁊ xp̃s ẽ caput:q̃cũqꝫ ꝑ ornatũ corꝑis aliquẽ
allicit̃ ad malã cõcupiſcẽtiã tũc tũc vnũ mẽbꝛũ
a corꝑe xp̃i abſcidiſti ⁊ denuo ſanguinẽ ipſi⁹
effudiſti.Ber.in ſer.Nõne tibi videt̃ grauiorẽ
ab eo xp̃s ſuſtinere ꝑſecutionẽ q̃ ſuggeſtione
maligna exẽplo ꝑniciosũ ſcãdali occaſiõe ab
eo ꝑuertit aĩas quas redemit q̃ a iudeo q̃ ſã-
guinẽ iuſtũ fudit.Tertio talis mulier vel vir
go nocet angelis marie ⁊ oĩbus ſanctis.Pꝛi-
mo qꝛ priuat eos iſto gaudio qð habuerũt in con
uerſiõe illius peccatoris quẽ iſta mulier per
ornatũ ſuũ trahit ecõuerſo ad peccatũ et ad
malã cõcupiſcẽtiã.Amb.An nõ ãgelos credi
mus ingemiſcere cũ hõ penitens ad pctm̃ re-
uertitur.Ideo dicitur .j.Cor.xj.ꝙ mulier dꝫ
habere velamẽ ſuꝑ caput ſuũ ꝓpter angelos
ſcꝫ ne offendat angelos.ſ.alliciẽdo ⁊ occidẽdo
hoĩes in aĩa q̃s ipſi cuſtodiũt.Itẽ qꝛ ſeruitiũ
illi homini exhibitũ ab ipſis ãgelis oĩno eua
cuatur:de quo ſeruitio dicit̃ ps.Angelis ſuis
mã.de te vt cu.te in oĩ.vi.tu.Itẽ qꝛ ruina iſto
rum angeloꝝ reparari debuit ꝑ talẽ hominẽ
cõuerſum a pctis quã repationẽ iſta mulier
impediuit q̃ illũ ad peccãdũ induxit.Ex q̃bus
patet ꝙ talis mulier grauiter ãgelos offẽdit
que ſe ornat ad alliciẽdũ viros.Quarto talis
mulier peccat ↄtra ꝓximos qꝛ eſt interfectrix
fratrũ ſuoꝝ qñ hoĩem quẽcũqꝫ ꝑ ornatũ ſuũ
ad peccandũ inducit:qꝛ oẽs ſumus fratres et
habemus vnũ pꝛem ⁊ vnã matrem.ſ.ieſum
xp̃m ⁊ mariã:adã ⁊ euã:vnũ baptiſma:vnam

fidẽ vnã patriã:vnã hereditatẽ.ſ.celũ:⁊ deus
iſtas aĩas req̃ret a tali muliere i iudicio:⁊ aĩa
ei⁹ erit ꝓ aĩabus illoꝝ:qꝛ ſm leges.Qui occã
ſionem dãni dat:dãnũ dediſſe videt̃.vnde dꝛ
Exo.xxj.Si q̃s aperuerit ciſternã ⁊ foderit et
nõ operuerit eã cecideritqꝫ bos aut aſinus in
eã:reddat dñs ciſterne p̃ciũ iumẽti.Ubi dicit
glo.Ciſterna aperit̃ qñ mulier ornat̃.In eam
vero nõ apertã bos cadit vl̃ aſinus qñ occa-
ſiõe pulchꝛitudinis quã mulier incaute oſtẽ
dit aliquos perit ⁊ in hoc caſu aĩa pereũtis de
manu mulieris req̃ritur.Sciẽdũ ꝙ ſm ſanctũ
Tho.ij.ij.q.clxix.Mulier in matrimonio cõſti
tuta licite põt operam dare vt viro ſuo pla-
ceat ne ꝑ eius cõtẽptũ in adulteriũ labatur.j.
Corin.vij.Mulier q̃ nupta eſt cogitat q̃ mũdi
ſunt quomodo placeat viro:ſꝫ plures mulie-
res volũt ꝑ hoc ſe excuſare in ꝓpoſito habitu
ſuo dicẽtes ideo ſe ornãt vt viris ſuis placeãt
vt ſic ſe ab alijs mulierib⁹ cuſtodiãt:ſed mẽti-
ta eſt iniquitas ſibi.Hoc pꝫ qꝛ multe mulieres
ornãt ſe poti⁹ qñ ꝓdeũt in publicũ q̃ qñ ſunt
cũ viris ſuis in domib⁹.Item multotiẽs ſũt
in lõginq̃s ꝑtib⁹ ⁊ vxores taliũ viroꝝ dicũt ꝙ
ornãt ſe ꝓpter maritos ſuos:ſꝫ de⁹ q̃ cogno-
ſcit corda hoĩm ſcit an veꝝ ſit q̃ nullo mõ põt
decipi.Scðo peccãt mulieres ⁊ etiã viri in orna
tu cũ ſe ornãt ex ſuꝑbia.ſ.extolliẽdo ſe ſuꝑ alios
⁊ ↄtẽnẽdo alios q̃ nõ hñt talẽ ornatũ.Et talis
ornat⁹ cõiter ex ſuꝑbia ꝓcedit.Gre.Qð ꝓ ſo-
la inanigloria veſtimentũ p̃cioſius q̃ritur:
res ipſa teſtat̃:qꝛ nemo vult ibi p̃cioſis veſtib⁹
indui vbi ab alijs nõ poſſit videri.vñ Inno.de
vilitate ↄditiõis hũane.Suꝑbus aũt vt ma
gnificus videat̃ ſatagit veſtiri duplicib⁹:idut
mollib⁹ p̃cioſis ornari.Hoc pꝫ qꝛ heu multi ho
mines ex ſuꝑbia ſe ornãt vt alios i pulchꝛitu
dine excedãt:vel ſaltẽ non excedant̃ ab alijs.
vel ex amore vane glorie ⁊ vãe laudis:vt dica
tur ꝙ ipſi ſũt pulchꝛi ⁊ honorabiles.Nõ ẽ ve
riſile ꝙ tales hoĩes charitatẽ dei ⁊ ꝓximi ⁊ ꝓ
prie ſalutis habeãt:qꝛ ↄ̃ba vane glĩe cariora
hñt q̃ fr̃es ſuos q̃ etiã deũ:q̃ etiã ꝓpriam ſa
lutẽ q̃ etiã eternã gliaꝫ.Tales eñ multũ cõ-
tẽnũt deũ mariã ⁊ oẽs ſctõs q̃ eis ꝓponũt lau
dẽ ⁊ gliaꝫ hoĩꝫ.Carius ei hñt vt pulchꝛi ⁊ ho
norabiliores dicãt̃ q̃ vt ↄſequant̃ regnũ celi
cũ xp̃o ⁊ cũ oĩb⁹ ſctis ſoci⁹:qꝛ Lu.xiiij.dꝛ Oĩs q̃ ſe
exaltat hũiliabit̃ ⁊ q̃ ſe hũiliat exaltabit̃.Ter
tio peccãt viri ⁊ mulieres in ornatu corꝑis.ſ.
ſeipſos colorãtes ⁊ preſertim cũ hoc faciũt in
cõtẽptum ſui creatoris.Quãtũ ãt tales ſic fa
cies ſuas colorãtes deũ offendãt in hoc poteſt
notari ꝙ tñ videm⁹ offendi peritos artifices
qñ aliq̃s aliq̃d p̃ſumit meliorare in oꝑib⁹ eo
rũ.ſic etiã dicẽdũ eſt de eo creatore oĩꝫ creatu
[illegible] Ambro.deles picturam dei ſi vultum

tuū naturali cādore obnubilas:ꝛ exquiſito rubore pſūdis. Itē tales ſiles erūt lucifero q̄ voluit pulchꝛiores eē q̄ de⁹ opa eos creauit: ſicut illi q̄ hn̄t pallidas facies ꝛ volūt ſibi facere albas ꝛ rubeas:ꝛ aliq̄ hn̄t nigros crines ꝛ lūt hr̄e glaucos:ꝛ q̄ hn̄t crīes planos ꝛ volūt hr̄e criſpos ꝛ ſic nolūt eē cōtēti creatione dei ſꝫ volūt ſe aliter facere q̄ de⁹ eos creauit:cuꝫ tn̄ deus ꝓ bono ꝛ ꝓ ſalute ipſoꝝ eos ſic creauit:qꝛ ex oīpotētia ſua potuiſſet eos ita pulchros ꝛ ſplēdidos creaſſe:ſicut ſol ē ī ſplēdore ſuo ſi ſibi placuiſſet ꝛ eis vtile fuiſſet. Et vn̄ tales volūt hr̄e exteri⁹ facies pulchꝛas īteri⁹ aſſumūt facies diabolicas:ꝯtra illō Eccl.iiij. Nō accipias faciē aduerſus faciē ſuā: ſꝫ dn̄s minaꝶ talib⁹ ſic ſe colorātib⁹ q̄ ī futuro denigrabunꝶ.iuxta illō Johel.ij. Oēs vult⁹ redigenꝶ in ollā nunq̄ aliq̄ olla nec aliqd̄ caldare ſic denigrabiꝶ ſicut facies taliū denigrabūtur ſi ſic moriunꝶ. vn̄ Ber. In quo aūt mēbro creator magis offēdiꝶ in eo pctōr grauiꝰ torquebiꝶ. Quarto hoīes peccāt ī ornatu corꝑis ꝛ hoc fit ꝓpter nimiā cōplacētiā ꝛ amorem ꝛ ſollicitudinē quā hn̄t ad ornatū ꝛ pl'chꝛitudinē corꝑis. Tātus eni pōt eē ille amor ꝛ tanta cōplacētia qd̄ eſt mortale pctm̄ ꝛ quaſi ydolatria:vt qn̄ iſte amor ꝛ ꝯplacētia illa amorē dei ſupat:qꝛ hoc ab hoīe coliꝶ qd̄ p̄ ceteris diligiꝶ. Aug. dicit. Nullū pctm̄ ē adeo veniale qd̄ nō fiat mortale dū plꝫ:ergo iſti periculoſe ſtāt q̄ habēt nimis magnā ꝯplacētiā in ſuis veſtib⁹ eo q̄ hn̄t diuerſa parta veſtiuꝫ in tunicis ꝛ palliīs ſuis. ꝛ ī ſuis magnis caputijs ꝛ peplis ꝛ cingulis ꝛ corrigijs deauratis vel deargētatis : ꝛ ſic de alijs. Quinto peccāt homines in ornatu corꝑis ꝓpter ſcandalū primi q̄uis nō intēdūt cū ſupbo ornatu ꝛ pulchꝛitudine corporis aliquē allicere ad malā ꝯcupiſcentiā:cū tn̄ cognoſcūt veraciter alios ꝓpter ornatū corporis ſui accēdi ad malā cōcupiſcentiā:nec dimittere volūt ſuperfluū ornatū ſui corporis ꝓpter ſalutē primoꝝ ſꝫ potius volūt alas primoꝝ dānari q̄ ipī velint illo ornatu carere tales quidē mortaliter peccant. Sexto peccāt hoīes cū ornatu ꝓpter exēplum ꝛ īformationē alioꝝ ſicut q̄ primit⁹ inuenerūt vel adhuc hodierna die inuentūt nouos modos veſtiūꝫ extraneitates ꝛ volūt hr̄e ſequaces:in talib⁹ adinuētiōib⁹:ſicut in longis caudis ꝛ ſciſſuris diuerſis:ī peplis:in caputijs:ī crinib⁹:in cingulis:in calceis:ꝛ alijs ornamētis. Et taliū pena accidētalis augmētaꝶ in inferno quotidie vſq̄ ad nouiſſimum diē a quolibet hoīe q̄ eos imitātur in talibus adinuētiōib⁹. Exemplū de ſupbia:quidā ſacerdos ꝓ mr̄e ſua mortua multum ſe affligebat frequēter orādo ꝛ celebrādo ꝓ ea cū aūt quadā die ꝓ ea celebraret ꝛ deſideraret aliqd̄ ſcire de ſtatu ei⁹ vidit eā ī ſporta iuxta altare detētā a duob⁹ demonib⁹ ꝛ ligatā:videbanꝶ aūt de capite ei⁹ ꝓminere ſerpētes ignei tāq̄ capilli ꝛ bufo ſup pectus ei⁹ circūcingēs anteriꝰ ſub⁹ pedib⁹ collū eius igneas flāmas in faciē ei⁹ ſpumās ꝛ in manib⁹ ꝛ pedib⁹ cathene ignee qb⁹ erat ligata. Et dictū ē ei q̄ inutiliꝶ ꝓ ea oraret:qꝛ dānata eſſet:ꝛ addebatur q̄ has penas patereꝶ ꝓ ornatu capitis ꝛ criniū ꝛ ob hoc haberet illos ignitos ſerpentes caput ei⁹ circūcingētes. Sed bufonem ſuper pectus ei⁹ ſuſtinere ꝓpter denudationē colli ꝛ mām̄illarū ꝛ qꝛ faciem ſuam colorauit:ꝛ ideo bufo igneas flāmas in faciē eius ſpumaret: ꝛ quia manus eius extēderat ad impudicos amplexus ꝛ tact⁹:ꝛ cū pedibus deū offenderat ſaltādo ꝛ coꝛizādo: ideo manus ꝛ pedes ei⁹ eſſent ligati cathenis igneis:ergo de talibus pctōib⁹ dr̄ Mat.xxij. Ligatis manibus ꝛ pedib⁹ ꝓijcite eum in tenebras exteriores.

Dominica.ij. poſt octauas trinitatis de gaudijs celi. Sermo.lxxiiij.

HOmo quidā fecit cenā magnam ꝛc. Luce.xiiij. In verbis ꝓpoſitis oſtendiꝶ dei liberalitas ꝛ hoc in magnitudine huius cene. Circa quod ſciendūꝫ q̄ hec cena magna eſt. Primo q̄tū ad conuiuias. Nulli enim cōuiue erūt ibi niſi magni ſcꝫ reges ꝛ regine. vn̄ dicit dn̄s. Cibus ſum grādiū. Gen̄.xlix. Pinguis panis ei⁹. ꝛ p̄bebit delitias regib⁹. vn̄ de quolꝫ beato bene dicit q̄ ipſe rex ſit dicente p̄s. Gloria ꝛ ho.co.e.do. ꝛ iterū. Poſuiſti do. ſup ca. eius co. ꝛc. Secundo dicitur magna. qꝛ magnis expenſis parata eſt iſta cena qꝛ morte xp̄i. Tāta eſt eni delectabilitas huius cene q̄ ſancti q̄ pregustauerunt de cena iſtā mortē nō reputabāt qua ſe ad hanc cenā venire putabāt. Ro.viij. Nō ſunt cōdigne paſſiones huius tēporis ad futurā gloriā q̄ reuelabitur in nobis. Tertio dicitur magna q̄tū ad ea que ibi parata ſunt. Multa enim fercula ꝛ valde delectabilia ibi parata ſunt. Nā delitie huius cene reſpectu delitiarū que ſunt in mūdo maiores ſunt q̄ ſit mare reſpectu vnius gutte. Hoc probatur qꝛ ſunt infinite. vn̄ Ari.iij. phi. Finiti ad infinitū nulla eſt proportio. ℞ Sciēdū q̄ de pretioſitate gl'ie btōꝝ multi doctores multa ſcripſerūt ꝛ dixerūt:nec tn̄ vnū gaudiū ex illis explicare potuerūt. Nā ibi dabunꝶ noue dona vl' fercula p̄tioſiſſima q̄ ꝓmiſit de⁹ electis ſuis hec adeo p̄tioſa ſunt q̄ vnū tn̄ ipſoꝝ correſpōdet labori mille annoꝝ. Primū iter iſta adeo p̄tioſuꝫ ē q̄ oīs hō illud affectat. ſ. iuuent⁹ ſine ſenectute. Augu. hāc vitā āplecti debuiſti

vbiq̃ iuuẽt⁹ ſine ſenectute. Hac igit habebũt
q: i hac reſurgẽte etate ſicͭ xp̄s fuit qñ p no-
bis paſſus ẽ.ſ.circa.xxxiij.an. Etiã q̃ hic cẽtũ
vl q̃ngẽtos vl nõgentos an. vixit ſicut adã q̃
vixit nõgẽtostriginta an. ſilr ꝛ puer vni⁹ diei
etiã in tali etate reſurgeret. Et rõ huius eſt
q: hõ dꝫ reſurgere: in pfectiori etate: ſꝫ qñ hõ
eſt circa.xxx.an. tunc eſt in meliori ſtatu: igit
ꝛc. ergo ſi affectas iuuentutẽ vbi nũq̃ ſenue
ris illuc anhela: ergo qñcũq̃ grauaris hic p
ſeniũ ſperare debes te illuc vẽturũ vbi habe
bis iuuẽtutẽ ſine oi ſenectute. Ps. Renouabi
tur vt aqle iuuẽt⁹ tua. Scd̃m ferculũ ſiue do
nũ p̃cioſi⁹ eſt auro imo adeo p̃cioſum ẽ q̃ nul-
lus hoim pori⁹ q̃ illo careret ſi mille mũdos
haberet oẽs relinq̃re. Adeo ẽt p̃cioſum ẽ hoc
ferculũ qđ pori⁹ hõ vellet nõ eſſe q̃ iſto care-
re: ꝛ dꝫ ppetua ſanitas ſine oi debilitate ꝛ paſ
ſibilitate ſi qs totũ mũdũ haberet ꝛ q̃tidie in-
firm⁹ eſſet nec eo vti poſſet: ad qđ ſibi valeret
ſctũs Tho. ſup. iiij. ſen. di. xliiij. dicit q̃ corpa
ſctõꝝ poſt reſurrectionẽ erunt ipaſſibilia. Rõ
hui⁹ eſt victoria aĩe ſup corpus: q: corp⁹ per
fecte ſubijcieꝛ aĩe ꝛ gl̃ificatio aĩe effundet in
corpus gl̃ioſuꝫ. Hoc illi q̃ in pñti frequenter
ſunt infirmi cogitare deberẽt ꝛ ſeipſos ꝯſola
ri ꝛ ſpẽ hr̃e de eterna btitudine vbi erit ſani-
tas ſine oi ĩfirmitate. Nã corp⁹ gl̃ificatũ ita
modicũ ledi p̃t ſicut radi⁹ ſolis ſi ei oẽs gladij
ꝛ cultelli pcuterenꝫ in vnũ corpus gl̃ificatuꝫ
nihil ei obeſſent nec nocerẽt: q: nec ignis nec
frigus nec fames nec ſitis ledere pñt corpus
gl̃ioſum. Apo. xxi. Abſterget de⁹ oẽm lachry
mã ab oculis eoꝝ ꝛ iã nõ erit ampli⁹ neq̃ lu
ct⁹ neq̃ clamor neq̃ vllus dolor qm̃ p̄ora trã
ſierũt. Itẽ nõ eſuriẽt neq̃ ſitiẽt ãpli⁹. Nulla
ei moleſtia, eis de cetero nocere poterit: q: hic
ſuſtinuerũt ĩfirmitates. ergo ibi habebũt ſa-
nitatẽ ſꝫ mali q̃ hic ſp ſani fuerũt ſemp ibi in
firmi erũt ꝛ pleni doloribus. Ibi dolores vt
pturiẽtis. Itẽ boni hic famẽ ſuſtinuerũt: ſed
mali q̃ i ſatietate vixerũt ꝫ ꝛc. Eſa. lxv. Serui
mei comedẽt ꝛ vos eſurietis. Itẽ boni hic ſi-
tiꝫ paſſi ſũt mali ebrietati ſeruierunt. igit ibi
nec vnã guttã aq̃ hr̃e pñt: ſꝫ por⁹ eoꝝ ſm ps.
ẽ ignis ſulphur ꝛ ſpũs pcellaꝝ. Itẽ mali hic
libere peccauerũt. ergo ibi ligati erũt. Mat.
xxij. Ligatiſ manib⁹ ꝛ pedib⁹ ꝛc. ſꝫ boni nõ ſo
lũ habebũt ipaſſibilitatẽ ꝛ ſanitatẽ ſꝫ etiam
magnã claritatẽ. Mat. xiij. Fulgebũt iuſti ſicͭ
ſol in regno pr̃is mei. vñ etiã Bern. in lib. de
cõſideratiõe. Qualis putas tũc erit ſplendor
aiarũ qñ ſolis ſplẽdorẽ habebit lux corporuꝫ
nulla erit tibi triſtitia: nulla anguſtia null⁹
dolor: nullus timor: nullus ibi labor: nulla
mors ſꝫ ppetua ſanitasq̃ ſemp perſeuerabit
Tertiũ donũ ſiue ferculũ adhuc mai⁹ eſt hoc.

ſcꝫ q̃ ibi ſunt diuitie ſine paupertate q: ibi da
bit abundãtia oim reꝝ quib⁹ indigem⁹ hic in
multis defectũ patimur: ꝛ hic nihil eſt qđ ſa
tiare põt affectũ hoĩs: ſed ibi abũdanter ha-
bebimus oĩa. Deut. viij. Olim reꝝ abũdantia
pfruerĳ. Querit q̃re hõ hic nõ põt ĩpleri hono
ribus: delitijs: ꝛ diuitijs: ꝛ ſic de alijs. Rñr q̃
hec eſt cauſa: q: aĩa ſm deũ eſt facta et ergo
nõ põt ĩpleri niſi cũ venerit ad exẽplar ſm qđ
eſt facta ꝛ hoc eſt ipſe de⁹: ꝛ tũc q̃ſcit. v.g. Si
cera ſigillo imprimatur: ꝛ poſtea deferaꝫ per
totũ mundum: ꝛ oibus ſigillis adapteꝫ nulli
perfecte adaptaꝫ niſi primo: ſic eſt de anima
ad imaginẽ dei facta. Ber. Ad imaginem dei
quippe facta eſt aĩa rõnalis. ceteris oib⁹ occu
pari põt: impleri oino nõ põt: capax dei eſt. ꝛ
quicqd deo minus eſt nõ eaꝫ implebit. Quar
tũ donũ vel ferculũ qđ adhuc maius eſt q̃ ele
cti habebunt in celo: hoc eſt a deo magnuꝫ q̃
oẽs hoĩes taꝫ boni q̃ mali illđ appetũt ꝛ oẽs
angeli in celo hoc eſt ppetua pax. Aug. de ci.
dei. Sicut nemo eſt qui gaudere nolit: ita ne
mo ẽ qui pacẽ habere nolit: qm̃ quidẽ ꝛ ipſi q̃
bella volũt nihil aliđ q̃ vincere volũt. Ad glo
rioſaꝫ ergo pacẽ cupiũt bellãdo peruenire ſꝫ
mali i iferno habebũt per oppoſitũ lites: diſ-
cordias: odia ꝛ inimicitias. Ergo q̃ ppetuam
pacẽ in futuro habere deſiderat hic pace dili
gat ꝛ ſequaꝫ. Aug. xix. de ci. dei. Nemo pote-
rit ad hereditate dñi puenire q̃ſq̃s teſtamen
tũ eius noluerit obſeruare. Amb. ſuper Luc.
Pax eſt dux ad vitã eternã. Quĩtũ gaudiũ vl
ferculũ eſt dulcis ſonoritas angeloꝝ ꝛ ſctõꝝ
ꝯtinue deũ laudantiũ in celo. Ps. Bti q̃ habi-
tãt in do. tua. do. in ſe. ſe. laudabũt te. Si dele
ctabile eſt hic audire cantũ hoim ꝛ inſtrumẽ
ta muſicalia q̃ tñ nihil ſũt reſpectu cant⁹ an-
geloꝝ ꝛ ſctõꝝ q̃lis dulcedo tunc erit in celo
audire oẽs ſctõs ꝛ ãgelos deũ laudãtes. Er-
go ſicut triſte ẽ dãnatis audire clamorẽ ꝛ vlu
latũ dãnatoꝝ ꝛ demonũ ſic ecõuerſo dulce ẽ
beatis audire laudes beatoꝝ ꝛ angeloꝝ. L
Sextũ gaudiũ ſiue ferculũ eſt merito ꝛ gau-
diũ q̃ vnuſq̃ſq̃ habebit i celo de ſuis pprijs
meritiſ. Apls. Ro. ij. Reddet vnicuiq̃ iuxta ope
ra ſua. vbi nõ ſolũ remũerabunꝫ magna ope
ra: ſꝫ etiã minimũ op⁹ bonũ remunerabit hoi
ergo q̃cq̃d bõi feciſti cogitãdo: loquẽdo: cõpa
tiẽdo ꝯgaudẽdo, primiſ operãdo. nã oẽs greſ
ſus ꝛ paſſ⁹ dñs remunerabit ꝛ q̃cq̃d patiẽter
ſuſtinuiſti quot dolores i corpore ſiue i quo-
cũq̃ mẽbro: i oculis: capite: manib⁹ ſiue i pe-
dibus: ꝛ quotiẽs eſuriẽ: ſitim frig⁹: vel alias
triſtitias patiẽter tolerasti. ꝛ ẽt quotiẽs fati-
gat⁹ ꝛ feſſus es ex labore ꝛ bona opatiõe: iſta
oĩa de⁹ plene ꝛ bene tibi remunerabit. Hier.
Null⁹ labor dur⁹ nullũ tp̄s lõgũ videri dꝫ quo

gloria

gl'ia etermitatis acq̄rit. Exēpiū de gaudijs ce
li. Legit ꝙ i ecc'lia bti pe. in colonia cū eēt q̄-
dā obſeſſa ꝯtigit aliā obſeſſā ſupuenire: mox
vna ꝯ aliā cepit inſurgere ⁊ clamorib⁹ ⁊ cōtu
melijs ſeſe afficere. Et demō demoni dicebat
Miſer q̄d ꝯſentiēdo lucifero ſic de celo ruim⁹
⁊ alter rñdit. Quare feciſti. Cū illi adhuc q̄ſi
plenitudis v̄ba ꝓferrēt alter ſubiunxit: tace
iſta pena eſt nimis ſera. Et idē demon inter-
rogatus a circūſtātib⁹ q̄d facere vellet vt ſic
ad celū redire poſſet. rñdit. Si eēt colūna fer-
rea raſorijs ⁊ clauis acutiſſimis circūq̄ꝫ bn̄
armata a terra vſq̄ꝫ ad celū erecta: tūc vſq̄ꝫ ad
diē iudicij ſi carnē haberē in q̄ ſic pati poſſez
me p illā pati vellē trahi nūc aſcēdēdo: nūc
deſcēdēdo: dūmodo ꝑuenire poſſet ad gloriā
de qua ꝓpter meā ſupbiā cecidi. ❧ Septi-
mū gaudiū ē ꝙ q̄s habebit ex iocūda ſocieta
te ⁊ participatiōe oim̄ electoꝝ: ⁊ hec ſunt in-
numerabilia gaudia ⁊ maxima: q̄ꝛ q̄lꝫ habe-
bit magnū gaudiū de quolꝫ ſctō: quoꝝ nō eſt
numer⁹ Apoc. vij. Uidi turbā magnā quā di
numerare nemo poterat. Et de quolibꝫ ſctō
tm̄ gaudiū habebis ꝙ ſi deo centū annis ſer
uiuiſſes adhuc deo nō ſatiſfeciſſes ꝓ illo gau
dio q̄ð habitur⁹ es de minimo ſctō. Et ratio
hui⁹ gaudij ē: q̄ꝛ vnuſq̄ſq̄ꝫ intātū diligit ꝓxi-
mū q̄ntū ſeipꝫ q̄ꝛ hic i p̄ñti charitas incipit et
ibi ꝑficit. Tāta nāq̄ꝫ charitas īter electos eſt
ꝙ gaudia ⁊ merita alioꝝ q̄s ſua reputāt pro
pter magnā charitatē quā hn̄t adinuicez. vñ
Anſel. vnuſq̄ſq̄ꝫ tāto gaudio gaudet de alte-
ri⁹ merito: ſicut ð ſuo ꝓprio. Nā petr⁹ gaude
bit de v̄ginitate ioānis: ⁊ ioānes gaudebit ð
martyrio petri: ⁊ ſic ð alijs q̄ꝛ q̄cūq̄ꝫ caret vn⁹
in ſeipſo hoc habebit i alio. O q̄ntū gaudiū ti
bi erit q̄ñ ioānes baptiſta cū patriarchis ⁊ ꝓ
phetiſ oia ſua merita tecū ꝯdiuidet. ſilr petr⁹
cū oib⁹ alijs aplis. Stephan⁹ ⁊ laurēti⁹ cum
oib⁹ martyrib⁹. Martin⁹ ⁊ Nicolaus cū oib⁹
ꝯfeſſorib⁹. Joachin ⁊ anna cū oibus in matri
monio ꝯſtitutiſ. Elizabeth cū oib⁹ viduis. ka
therina ⁊ Barbara cū oib⁹ v̄ginib⁹. Qui oēs
ſingularit̄ tecum cōdiuidēt oia ſua merita et
gaudia. Greg. in moral. Et q̄s enarrare ſuffi-
ciet q̄ntū gaudiū q̄libet ſuſcipiet de ſctōꝝ pa-
triarcharū hūilitate ⁊ ſimplicitate: ꝓphetaꝝ
credulitate ⁊ fidelitate: aploꝝ charitate ⁊ ma
gna diligētia martyrū ſtabilitate ⁊ patiētia:
cōfeſſoꝝ pietate ⁊ clemētia: v̄ginū caſtitate ⁊
cōtinētia reuera lingua ⁊ vox deficit ⁊ intel
lect⁹ capere nō ſufficit q̄ntū ſit gaudiū choris
angeloꝝ intereſſe p̄ſentē dei vultū cū btis et
electis videre. Octauū gaudiū eſt q̄ð habebi
mus de glorioſa v̄gine maria de q̄ gaudebi-
mus ſuper oēs ſanctos tāq̄ꝫ de regina celi ⁊
terre: angeloꝝ ⁊ hoim̄: ſicut em̄ ipſa in meritiſ
eſt ſup oēs ſctōs: ⁊ ſic gaudiū eius erit ſuper
gaudiū oim̄ ſctōꝝ q̄ð de ea habebim⁹ q̄ꝛ con
diuidet nobiſcū oia merita ſua ⁊ oia gaudia
ſua. ❧ Nonū gaudiuz q̄ð eſt ſup oia p̄dicta
⁊ ſine qua oia p̄dicta nihil eſſent eſt gaudiuz
q̄ð habebim⁹ de dei viſiōe. hoc erit ſūmū gau
diū videre dei faciē: q̄ꝛ deſideriū ois volūtatiſ
inuenit̄ in viſiōe diuina. Aug. li. xxij. de ci. dei
Ipſe de⁹ erit finis deſideríoꝝ noſtroꝝ: q̄ꝛ ſine
fine videbit̄: ſine faſtidio amabit̄: ſine fatiga-
tiōe laudabit̄: q̄cq̄d hō deſiderat q̄ñ ſpeculuz
trinitatiſ iſpicit habebit. Qui eī deū videt oia
videt ⁊ cognoſcit q̄ fiūt in terra: i celo ⁊ i infer-
no: q̄ꝛ quicq̄d cognati ſui faciūt vel alij q̄ ad-
huc in terris ſūt totū cognoſcit in deo. vñ ma
giſter ſen. li. iiij. diſt. l. Qui claritatē dei vidēt:
nihil i creatura agit̄ q̄ð videre n̄ poſſint. Gre.
Quid eſt q̄ð nō videāt q̄ videntē oia vident.
hec em̄ viſio dei eſt tota merces ⁊ ſal⁹ noſtra
q̄ deū facie ad faciē videbim⁹. vñ p̄s. Oſtēde
nobis dñe faciē tuā ⁊ ſalui erim⁹. Jo. xvij. hec
eſt vita eterna vt cognoſcāt te ſolū deū verū ⁊
quē miſiſti ieſum xp̄m. Ergo deſideriū aīe da
tū ē hoīvt illuc anhelet vbi deū videat. p̄s. Si
tiuit aīa mea ad deū fōtē viuū q̄ñ veniā ⁊ ap-
parebo añ faciē dei. Quare dauid deſiderauit
ſic videre deū: q̄ꝛ cognouit in ſpū dulcedinez
diuine viſionis. vñ dicit p̄s. Qm̄ mille anni añ
oculos tuos tāq̄ꝫ dies heſterna q̄ p̄terijt. Idē
p̄s. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. Ex his
iā dictis ptꝫ ꝙ miſeri ſunt illi hoīes q̄ tēpora
les delitias corporis ⁊ gaudia mūdi ⁊ hono-
res ſeculi p̄elegerūt gaudijs ſēpiternis. Gre.
Nemo pōt hic gaudere cū hoc ſclo ⁊ illic re-
gnare cū deo. Hoc n̄ aduertūt amatores ſecu
li. ſ. chorizātes ⁊ i alijs mūdi vanitatib⁹ viuē
tes ſilr guloſi ⁊ luxurioſi q̄ i voluptatib⁹ car-
nis viuūt: tales em̄ regnū dei nō poſſidebūt
Ber. q̄ carnalibus delitijs paſcit̄: eternis deli
tijs indignus ht̄. Et iſta oia ſunt breuiſſima
propter q̄ hō miſer priuat ſe deo ⁊ ſanctis et
oib⁹ bonis: ⁊ ꝓpter hec tradit ſe demonibus
⁊ ſupplitijs infernalib⁹. Gre. Momētaneū ē
q̄ð delectat ꝑpetuū aūt q̄ð crucia. Sꝫ diceres
q̄re de⁹ poſuit dulcedinē in creaturis q̄s hoi-
bus creauit. Rñdet̄ vt nos alliceret p illā dul
cedinē creaturarū ad appetēdū eternā dulce
dinē q̄ ſe hꝫ reſpectu dulcedinis creaturaruz
ſicut mare reſpectu vni⁹ gutte. Ber. Dulcedo
oēm creaturaꝝ ſi q̄s iuſte aduertit nihil aliud
eſt niſi ꝙ ad illā eternā dulcedinē nos inui-
tat. Ergo q̄ñ vides pulchꝛū hoiem ⁊ ornatuz
tūc memorari debes ſtolā: celeſtis gl'ie ⁊ faciē
dei ⁊ oim̄ electoꝝ. Sꝫ q̄ñ comedis delicatum
cibū vl' bibis dulce vinū: tūc cogitare debes
de dulcedine celeſtiū ferculoꝝ. Uel q̄ñ vides
aliquem honorari: tunc cogitare debes q̄ð

boni honorant a deo ⁊ ab omnib⁹ angelis ⁊ ſanctis in celo. Itē de gaudijs celi legitur tale exēplū ꝙ quidam religioſus deuotus petiuit a deo vt ſibi reuelaret aliquā dulcedinez celeſtis gaudij. Et cum vna dierū eſſet in oratione audiuit paruā auiculā dulciter prope ſe cātantē. Qui erigens ſe ab oratione voluit apprehendere auiculā que volauit ante eū vſqꝫ ad ſiluā que erat prope monaſterium: et ſedit ſup vnam arborem. ⁊ ipſe ſecut⁹ eſt eā ſtās ſub arbore. ⁊ audiuit cantū illi⁹ auicule ⁊ poſtmodū auicula euolauit: ⁊ ipſe regreſſ⁹ eſt ad monaſteriū ⁊ eſtimabat ſe vix ad vnā horā vel ad duas horas ſub arbore ſteiſſe: ⁊ veniēs ad monaſteriū inuenit ꝙ porta mōaſterij obſtructa fuit cū lapidib⁹. ⁊ inuenit aliā portā eſſe factā i alio latere monaſterij. Et acceſſit ⁊ pulſauit ad portā ⁊ frater portari⁹ q̄ſiuit vn̄ veniret: ⁊ q̄s eſſet: ⁊ quid deſideraret Qui reſpondit. Ego iam nouiter exiui de monaſterio ⁊ iā reuertor. ⁊ iā monaſteriū variatum eſt. Et portarius intrauit ⁊ dixit abbati. Quis venit ad portā ⁊ q̄ſiuit ab eo quis eſſet ⁊ vnde veniret. Reſpondit. Ego ſum frater illius monaſterij: ⁊ nouiter exiui ad ſiluā ⁊ reuerſus ſum ⁊ neminē noſco nec me aliq̄s cognoſcit. Tūc abbas ⁊ ſeniores monaſterij q̄ſierūt ab eo nomē abbatis illi⁹ q̄ preerat monaſterio ꝑ tpe quo monaſteriū exiuit ⁊ q̄rentes i cronicis inuenerūt eū defuiſſe a mōaſterio .ccclx. ānis. Hoc magnū fuit ꝙ ꝑ totū illō tēp⁹ pre dulcedine cant⁹ illi⁹ auicule ſeu angeli nec ſenſit frigus nec calorē: nec eſuriuit: nec ſitiuit. Quid tunc erit qn̄ celū intrabim⁹ ⁊ nouē choros angeloꝝ cantare audiemus.

In eadem dominica. De luxuria. Sermo .lxxxv.

Vxorē duxi. ⁊ ideo non poſſuz venire. Luc. xiiij. Sciendū ꝙ excuſatio iſtius q̄ inuitatus fuit ad cenā ⁊ ſe excuſauit dicēs. vxorē duxi ⁊ iō nō poſſum venire pertinet ad luxurioſos ſi em̄ vxor hic accipit̄ ꝓprie tūc iſte excuſando falſum dixit. Certū eſt em̄ ꝙ qui vxorē ducūt ad celeſtes nuptias venire bene p̄nt. Si aūt accipit̄ pro carnali voluptate: verum dicit. Gre. Nonnulli in coniugio nō fecūditatē prolis: ſed deſideria expetunt voluptatis. Et idcirco per rē iuſtā non immerito figurari pōt res iniuſta. Homo igitur luxurioſus ⁊ voluptuoſus ad celeſtē cenā peruenire non pōt: nō dꝫ ⁊ nō eſt dignus. Pᵒ nō pōt q꞉ cōpedib⁹ eſt alligat⁹. Eccli. vij. Inueni mulierē morte amariorē q̄ laqueus venatoꝝ ē. Scd̄o nō dꝫ q꞉ eſt quaſi fetidus. Johel. i. Cōputrueſūt iumēta in ſtercore ſuo. Tertio nō eſt dignus: q꞉ eſt ſordida veſte indut⁹: ſi em̄ indignus fuit ſtare in nuptijs q̄ nō habuit veſtē nuptialē. vt dꝫ Mat. xxij. Multo fort⁹ q̄ habebit veſtē vituperabilē vł ſordidā: ſꝫ ſi vxor accipit̄ ꝓ carnali ꝯcupiſcētia tūc verū dixit. Uxorē duxi ⁊c. Un̄ hic dicēda ſunt duo. Pᵒ q̄uo act⁹ luxurie cōmittitur ſex modis: ⁊ q̄uo vn⁹ ſemꝑ grauior eſt alio. Scd̄o q̄uo luxuria cōmittit̄ ſine actu decez modis: ⁊ qn̄ ſit pctm̄ ⁊ qn̄ nō: ⁊ de hoc dicet̄ in ſequēti ſermone. Quantū ad primū ſciēdū ꝙ primus actus luxurie eſt fornicatio ſimplex ſicut ſoluti cū ſoluta: ⁊ lꝫ quidā dixerūt fornicationē ſimplicē nō eſſe pctm̄ mortale hoc tn̄ ſcđm Henri. de vrina. eſt falſum ⁊ īpoſſibile ꝓpter duo. Pᵒ q꞉ ſimplex fornicatio inuenit̄ in diuina lege ꝓhibita: vbi dꝫ. Nō mechaberis. vn̄ ſcđm Aug. in hoc p̄cepto ꝓhibet̄ ois illicit⁹ cōcubitus: ⁊ hoc explicite. Un̄ dꝫ. Nō mechaberis. i. nulli alteri excepto federe matrimoniali te ꝯmiſcebis. vn̄ vᵒdicit glosa interli. Lex aūt diuina nihil ꝓhibet niſi pctm̄ mortale: ⁊ iō relinquit̄ ꝙ fornicatio ſimplex ſit pctm̄ mortale. Quod etiā ſcd̄o ptꝫ euidēter ex hoc q꞉ nihil a participatiōe celeſtis regni excludit niſi pctm̄ mortale: ſi ꝑꝑ ſimplicē fornicationez excludit̄ q̄s a regno celoꝝ: vt ptꝫ ꝑ apl'm ad ephe. v. Hoc aūt ſcitote ꝙ ois fornicator aut imūd⁹ nō hꝫ hereditatē i regno xp̄i ⁊ dei. igit̄ ⁊c. Ex hoc ptꝫ ꝙ luxuria ē malū pctm̄ q꞉ nūq̄ pōt ſciēter et volūtarie fieri ſine pctō mortali. Homicidiū aūt p̄t fieri ſine pctō mortali vbi iuſtitia hoc exigit: vt cū iudex amore iuſtitie aliquē occidit: vł etiā vbi vi repellere lꝫ. Itē aliq̄s p̄t furari ſine pctō, ⁊ hoc in extrema neceſſitate: q꞉ tūc oia ſūt cōmunia. Itē in dieb⁹ feſtiuis pōt q̄ſq̄ laborare ſine pctō. Et etiam aliquis pōt iurare ſine pctō: ſilr ⁊ recipere iuramētū ſine pctō. Silr quis pōt iraſci q̄nq̄ ſine pctō ſed nulł⁹ pōt fornicari ſciēter q̄n peccet mortalit̄. Ponam⁹ ꝙ aliq̄s nullū malū cogitauerit neqꝫ fecerit ⁊ ois bona egerit q̄ excogitari p̄nt ⁊ niſi ſemel fornicetur ⁊ ſic decedat ſine pnia: de neceſſitate dānabit̄: etiā ſi oēs miſſe q̄ vſqꝫ ad finē mundi celebrabunt̄ ab eccl'ia ꝓ eo ſolo celebrarent̄ non liberarēt illū a morte eterna. Et propter iſtā breuē delectationē occidit ſuā ꝓpriā aiam ⁊ priuat ſe ſocietate xp̄i ⁊ marie ⁊ oim ſanctoꝝ angeloꝝ ⁊ dat ſeipſuz in ptāte oim demonū: ⁊ ad eternū ſuppliciuz ſic ꝙ ꝓ vno actu fornicationis tot annis ardebit in inferno quot regnabit xp̄s in celo: q꞉ eternaliter ī ꝑpetuo. Qui luxuriat̄ viuus mortuus ē. Sciēdū ꝙ ad deteſtationez huius fornicationis q̄ fit cum meretricibus valēt tria. Primū ē hoc ꝙ forte ſunt cōiugate. ⁊ ſic cum aliq̄s credit ſe peccare cū talib⁹ ſimplici forni

caſu dē:ipſe qn̄qʒ cōmittit adulteriū. Scōm eſt
ꝙ qn̄qʒ talis cōmittit inceſtū:qꝛ forſā tales me
retrices cognate ſunt ꝯſanguinee illiꝰ q̄ pec
cat cū eis. Ergo ſi duo ꝯſāguinei peccarēt cūʒ
vna meretrice primꝰ abſoluit a ſimplici ſacer
dote. ſcōs āt mittit ad auctoritatē epi. Tertiū
qꝛ q̄ cū talibꝰ peccat magno ſe cōmittit diſcri
mini:ꝛ lʒ nō ſint cognate vel affines eiꝰ ipē tn̄
ſm̄ Guil. lugd. in ſum. vitioꝝ. c. de luxuria cū
peccāt ac ſi forēt: ex quo ē equalis cōtemptꝰ.
¶ Scōs actꝰ luxurie ē: ſtuprū:ꝛ ē illicita de-
floratio virginū qḋ eſt pctm̄ grauiꝰ q̄ primꝰ
actꝰ luxurie ad deteſtationē huiꝰ peccati va-
lēt tria. Primo qꝛ hoc pctm̄ aufert virginita-
tē q̄ ē theſaurꝰ icōparabilis. Vn̄ Salo. Nō eſt
cōdigna pōderatio cōtinētis aīe oīa em̄ viſi-
bilia i terris ꝑcellit dignitas virginitatis. vn̄
Ambr. Supgreditꝛ ꝟginitas ꝯditionē hūane
nature ꝑ quā hō āgelꝭ aſſimilatꝛ. inſignū huiꝰ
dignitatiſ debetꝛ ꝟginibꝰ fructꝰ cētesimꝰ ꝛ cū cō
iugatis ſolū debetꝛ triceſimꝰ ꝛ viduis ſolū ſex-
ageſimꝰ. Inſuper perdito iſto theſauro nūq̄
recuperari pōt. Unde Iſi. de ſum. bo. Virgini
tas ſi labitꝛ nulla pnīa reparatꝛ ad integrita-
tē. Unde ēt Hiero. Audēter loq̄r cū oīa poſſit
deꝰ: ſuſcitare tamē nō pōt ꝟginē poſt ruinaʒ.
Valet q̄dē de pena liberare: ſed nō valet coro-
nare corruptā. Scōo qꝛ ille q̄ illicite deflorat
aliquā ꝟginē aliq̄n ē occaſio mille fornicatio
nū: q̄s ipa poſtmodū cōmittit. Sicut ille q̄ ꝑ-
mus rūpit clauſurā vel ſepē alicuiꝰ orti vel vi
nee occaſio eſt illiꝰ dāni qḋ faciūt q̄ poſtea ve
niūt: q̄ alias nō itraſſent. Nō eſt regula iuris
ꝙ qui occaſionē dāni dat dānū dediſſe vr̄. Qꝛ
talis virgo ſic corrupta qn̄qʒ nō pōt vēire ad
matrimoniū: ſed cōis oībus erit: ꝛ q̄cūqʒ pctā
ſic ꝑpetrauerit: ille qui eā primꝰ violauit illo
rum oīm reus erit. Tertio qꝛ virgo caſta eſt
vxor ꝛ ſpōſa xp̄i qꝛ ipſe eſt ſūmꝰ. ſacerdos qui
ꝟginē dʒ ducere i vxorē: vt hꝫ Leuit. xxi. Nō
ſi quis vere diligeret ſponſum ꝟginis. ſ. xp̄m
ſpōſam eiꝰ nō pollueret. Inſup talis deberet
aduertere qḋ xp̄s q̄ ē ſpōſus virginis ſcit ꝛ vi
det ꝙ ſpōſaʒ eiꝰ polluit. Et ſi hoc tibi fieret cū
vxore tua legitima nōne punires eū q̄ talē iniu
riā ꝛ irreuerētiā tibi faceret i ꝯiuge tua ꝛ cū
hoc te ꝑſente ꝛ vidēte. Sic ſilr attēdēdū eſt de
xp̄o: cuiꝰ idē oculis oīa nuda ꝛ apta ſunt qui
indubitāter talē irreuerētiā ſibi i ſpōſa ſua fa
ctā i te grauiter vindicabit: niſi penitueris: ꝛ
eū pnīa placaueris. ¶ Tertiꝰ actꝰ eſt adulte
riū: ꝛ eſt grauiꝰ pctm̄ q̄ ſtuprū. Magnitudo
aūt huiꝰ vitij pōt oſtēdi ꝑ q̄tuor. Primo ꝑ hoc
ꝙ ē cōtra ſacr̄m matrimonij qḋ ipēmet deꝰ in
ꝑadiſo inſtituit. vn̄ nō fit iniuria tāto ſacro abſ-
qʒ magna dei ꝯtumelia. Sic em̄ monachꝰ ꝓ-
feſſus aliquē ordinē alicuiꝰ ſācti peccat trāſ-
grediēdo ordinē quē iſte ſanctꝰ inſtituit. quid
tūc dicēdū ē de illis qui trāſgrediuntꝛ ordinē
quē deꝰ ꝑ ſemet inſtituit. ſ. mr̄imoniū qḋ ē vnū
de ſeptē ſacr̄is. Scōo qꝛ hoc pctm̄ excupat oē
furtū tp̄ale qꝛ in qḋ aufert quis ſic ſuo ꝓximo
eſt maius quacūqʒ terrena ſubſtātia. Hoc pʒ:
qꝛ plus dʒ diligere vxorē q̄ oīa tp̄alia immo
ſuper alios hoīes in mundo exiſtētes. Unde
Adā Gen. ij. dixit de Eua ſua vxore. Propter
hoc relinq̄t hō patrē ꝛ matrē ꝛ adherebit vxo
ri ſue. In ſignū huiꝰ multi ſūt qui potiꝰ vellēt
exheredari ꝛ oībus tp̄alibꝰ priuari: q̄ hoc ma
lum ſcienter ꝛ volūtarie in ſuis vxoribus ſu
ſtinere. Tertio qꝛ hoc vitiū quodāmō aſſimi
latur homicidio. Cum enim vir ꝛ mulier ſūt
vnū corpꝰ ꝛ vna caro vt pʒ in euang. vbi xp̄s
dicit. Iā nō ſunt duo: ſʒ vna caro ergo qui au
fert vxorē alicui: idē ē ac ſi ipſummet auferret
ergo ꝓhibitio adulterij in decalogo imedia-
te ponitꝛ poſt ꝓhibitionē homicidij ꝛ añ ꝓhi-
bitionē furti. Clemēs papa. Quid in oībꝰ pec
catis adulterio grauiꝰ eſt: ſcōm em̄ in penis
locū tenet. ſ. in ꝓhibitionibꝰ. Unde adulteriū
eſt tā graue pctm̄ ꝙ potius hō hic oēm penā
tp̄alē deberet ſuſtinere vel ēt ſi neceſſe eēt po
tius deberet mori ꝛ permittere ſe occidere ab
alio q̄ i adulteriū ꝯſentire. vn̄ Ioſeph magis
voluit icarcerari q̄ adulterio cōſentire: vt hꝫ
Gen. xxxix. Etiā Suſanna q̄ eſt ſpeculū oīm
mulieꝝ potiꝰ voluit innocēter occidi q̄ adul
teriū cōtra deū cōmittere: vt habetꝛ Dan. xiij.
Quarto pōt oſtēdi grauitas adulterij ꝛ pene
q̄ infliguntꝛ ꝓ hoc vitio. Pro quo ſciēdū ꝙ adul
teri qn̄qʒ puniūtꝛ corꝑaliter: qn̄qʒ tp̄aliter: qn̄-
qʒ ſpūalr. ꝛ qn̄qʒ eternaliter. Primo corꝑalitꝛ
qn̄qʒ puniūtꝛ a deo. vn̄. ij. Re. xij. Dixit Nathā
ad Dauid poſtq̄ adulteriū cōmiſit. Nō rece-
det plaga de domo tua vſqʒ i ſempiternū eo
ꝙ deſpexeriſ me: ꝛ tuleris vxorē vrie ethei. ꝛ qn̄
qʒ talis adulter ex ꝑmiſſiōe dei torquetur hic
in p̄nti a diabolo i terrorē alioꝝ. vn̄ legitꝛ ꝙ q̄-
dā cōmiſit adulteriū ꝛ poſtq̄ intrauit eccl̄iā
obſeſſus eſt a demonibꝰ ꝛ maxime punitꝰ co-
rā oī populo: ꝛ imediate ſuā iſelicē aīam ſine
omni cōtritiōe ꝛ pnīa reddidit penis inferni.
Ita qn̄qʒ puniūtur tēporaliter vt a iure qn̄qʒ
caſtigātur ꝛ quondam lapidabantꝛ: vt patet
Io. viij. vbi ſcribe ꝛ phariſei duxerūt mulierē
in adulterio deprehēſam ad ieſum dicētes ꝙ
Moyſes ꝑcepiſſet eis talē lapidare: tūc chri-
ſtus dixit. Qui ſine peccato eſt veſtrū primꝰ
in eā lapidē mittat. ſed ſi iam tūc tēporis oēs
adulteri lapidari deberēt. forte lapides defi-
cerent. ſʒ ſi hic nō: tn̄ in futuro lapidabuntur
niſi penituerint. Itē etiā qn̄qʒ puniūtur ſpiri
tualiter. ſ. priuatiōe regni celeſtis. Apoſtolꝰ. i
Coꝝ. vj. Adulteri regnum dei nō poſſidebunt.

Jtē q̄ꝙ etiā eternalr. Apoca.xxi. Erit pars
eoꝝ i ſtagno ⁊ ſulphure ⁊ igne ardēti. Oſee.vij.
Oēs adulterātes q̄ſi cliban⁹ ſuccēſus. Exēplū
legit ꝙ q̄daꝫ ſctūs ⁊ deuotus orauit ꝑ vxore
ſua defūcta. Jlla apparēs dixit ei ꝙ eū ſeq̄re-
tur ⁊ duxit eū ad quādā teterrimā domū: in
qua vidit demones horribiles portātes vnū
doliū igneū in quo ꝓiecerūt vnū burgenſem
mortuū de villa ſua ⁊ vxorē alteri⁹ ⁊ ibi cōbu-
rebant ⁊ balneabant tāq̄ in metallo bulliēti
⁊ natabāt i tali pena: ſicut pila i bulliēti olla
⁊ ābo clamabāt: ve ve ve. Qđ iſte audiēs ꝑter
rit⁹ ē. Tūc vxor ei⁹ dixit ei. Cū his q̄s vides noſti
balnearer ego eternalr niſi mia dei ꝑ pniam
a pctō me reuocaſſet: ⁊ iſtuꝑ ſubiūgēs. Jlli em̄
duo relicto maritali thoro adulterino amore
ſibiūnticē adheſerūt diu ſimul peccātes ⁊ hoꝝ
pctōꝝ ego mediatrix fui: ⁊ eis modū ⁊ viā ad
hoc ꝑpetrādū dedi: ſꝫ illis i pctis ſuis moriē-
tib⁹ ego pniaꝫ ꝑtuli ſalutarē. Tūc vir dixit q̄d
tunc profuit eis ↄfeſſio in agone ⁊ ſacrorum
ꝑceptio. Rñdit. Nihil ꝓfuit eis: q: nō ex cha-
ritate: ſꝫ ex timore mortis ꝓceſſit talis ↄfeſſio
⁊ pnia. vñ apl's. Sola charitas eſt que liberat
a morte: ergo quod nō fit ex charitate non eſt
meritoriū vite eterne. Quart⁹ act⁹ eſt ſacrile-
giū ⁊ eſt illoꝝ q̄ trāſgrediunt legeꝫ regularis
ꝓfeſſiōis q̄ votū ↄtinētie q̄ ſe deo aſtrinxerūt
violāt. vñ tales dicūt ſacrilegi q̄ tā miſerabi-
liter violāt votū ſuū ⁊ peccāt ↄtra fidem deo
datā ⁊ ↄtra veritatē diuine obligationis qua
deo ſe obligauerūt vt ſūt religioſi ⁊ ſacerdo-
tes in ſacris ordinib⁹ cōſtituti ⁊ ſcimoniales
poſtq̄ per velationē fuerūt deo cōſecrate. Et
illđ pctm̄ grauius aſt oibus p̄dictis: q: in eo
ipſi deo maior fit iniuria. Quint⁹ act⁹ eſt ince
ſtus ⁊ eſt illoꝝ q̄ trāſgrediunt legē naturalis
ↄditiōis vt inceſtuoſi q̄ ſe cōmiſcēt cū ſuis ꝓ-
pinquis i linea cōſanguinitatis qđ tñ aliqua
bruta aīalia verēt facere vt ꝑꝫ de camelo q̄
matri ſue naturalr refugit cōmiſceri. vñ nar
rat phs. xi. li. de aīalib⁹ ꝙ q̄dā oculos cameli
pallio ſuo obtexit cui ⁊ ſic mrēꝫ ſuā ſubmiſit
qđ cū camelus poſt ↄcubitū cognouiſſet; ſta-
tiꝫ illū calcib⁹ ꝑemit ⁊ ſuis pedib⁹ ↄculcauit.
Jtē hoc pctm̄ hoieꝫ q̄ſi canē reddit: canis em̄
in opꝫ ſuo nō ↄſeruat lineā cōſanguinitatis.
Jtē ꝓpter magnitudinē iſti⁹ pcti apl's paul⁹
tradidit ſathane cruciandū illū fornicatorem
qui cū nouerca ſua peccauit: vt hr̄. j. Coꝛ. v.
R Sextus actus eſt pctm̄ cōtra naturā ⁊ eſt
illoꝝ q̄ trāſgrediunt legē naturalis iclinatio
nis. ſ. q̄ ſe cōtaminānt cū pctō mutuo vitio: ſcꝫ
indicibili ↄtra naturā peccātes: ⁊ naturalem
vſum coeūdi q̄cūq̄ arte vel ingenio ꝑuerten
tes: ⁊ hoc pctm̄ ſm Aug. eſt grauī⁹ oib⁹ aliis
pctis. ꝓpt ꝙ multū vl' idicibile dr eo ꝙ ipſum
nominaret peſſimū eſt: ita ꝙ os dicētis ⁊ au-
res audiētis polluuntur inde vt ꝑꝫ in decre.
xxxij. q. iiij. in eo. Et iſtud idē pctm̄ ꝓpter ſui
enormitatē ē vnū de pctis clamantib⁹ in celū
⁊ diuinā vltionē iugiter poſtulantibus. vnde
Gen. xviii. dicit dñs. Clamor ſodomoruꝫ ⁊ go
morreorū multiplicat⁹ eſt. ⁊ pctm̄ eorū aggra
uatū eſt nimis ⁊ poſtea dñs quaſi admirans
⁊ dubitās ſuꝑ tāto ſcelere dicit. Deſcēdā ⁊ vi
debo vtrū clamorē q̄ venit ad me ope cōplere
rint. q. d. Jncredibile vr̄ hoies tm̄ flagitium ꝑ
petraſſe ⁊ tm̄ pctm̄ in humana natura eē. Et
etiā hec fuit vna cā quare xp̄s diſtulit icarna
ri. vñ Hier. dicit ꝙ ꝓpter hoc malū vitiū fili⁹
dei multo tꝑe diſtulit incarnari. Et in ſignū
hui⁹ oēs ſodomite extincti ſūt in nocte natiui-
tatis xp̄i. Augu. Deo in carne adueniēte oēs
hoſtes nature ſodomitas itellige morte r̄p̄ro
ba ⁊ ſubita periſſe. Ad deſignādū ꝙ i hūana
natura amodo nūq̄ inueniri deberet tale pec
catū quā naturā fili⁹ dei dignificauit cū hō na
tus ſit. Et ſciēdū ꝙ tales ſodomite ſunt peſſi-
mi hoies. vñ Gen. xiij. Hoies āt ſodomite erāt
peſſimi ⁊ pctōres corā deo nimis. Jtē grauitas
illi⁹ peccati ꝑꝫ ex vindicta ſubuerſiōis. v. ciui
tatū. ⁊ Ray. di. Hoc vitiū q̄ deteſtabile ſit ꝑꝫ
ꝑ penā ſodomitis iflictā in qua vindicta atiē
dēdū eſt ꝙ dñs nō ſolū voluit punire nocētes
ſed etiā innocētes paruulos ſcꝫ vni⁹ diei. Et
in hoc eſt ꝓuiſum pueris ne diutius viuētes
exēpla patrū ſequerent ⁊ grauī⁹ dānarentur:
⁊ etiā circūiacētes regiōes punire voluit: nec
ſolū hoies: imo ēt aīalia ⁊ terre naſcētia: ipſam
q̄ terrā deſtruxit ↄuertendo eā in mare mor-
tuū i quo nihil viuit nec auis nec piſcis. vnde
Gen. xix. Dñs pluit ſuꝑ ſodomam ⁊ gomorraꝫ
ignem ⁊ ſulphur de celo ⁊ ſubuertit ciuitates
has: ⁊ oēꝫ circa regionē ⁊ vniuerſos habitato
res vrbiū ⁊ cūcta terre virētia. Et cū iſta pena
punitū eſt hoc pctm̄ tꝑe abrahe vſq̄ ad hanc
diē: ⁊ interim lōgū ſpatium eſt lapſum: q: ad
abrahā vſq̄ ad xp̄m tranſacti ſunt duo milia
ſexcētiſexaginta ſex āni. A xp̄o aūt trāſacti
ſūt mille q̄drigēti decē ⁊ octo āni. Jhis oibus
ſil' ↄputatis ſūt q̄tuor milia ānoꝝ ⁊ nonagin
ta q̄tuor āni. Et adhuc vſq̄ hodie ſemꝑ punit
hoc pctm̄ qđ añ tot ānos ꝑpetratū ē: q: ibi ni-
hil pōt viuere. ſ. nec auis nec piſcis: ḡ idē loc⁹
dr iā mare mortuū. Jtē nec hō cogitare dꝫ de
tali pctō. Vñ vxor loth educta de ſodomis cū
filiab⁹ ⁊ marito reſpiciēs. retrouerſa eſt in ſta
tu ſalis ad oſtēdēdū q̄tū diſplicēat deo mēo-
ria hui⁹ pcti. Sꝫ h̄ q̄r. t q̄d ſit pctm̄ ſodomiticū
⁊ q̄uo ꝑpetrat. Rñr ſm Jo. i ſum. ſua. li. iij. tit.
xxxviij. q. xiij. Quocūq̄ modo factum luxurie
exercet: ꝓter q̄ iter marē ⁊ feminā ordinate ⁊
in vaſe debito vitiū ↄ naturā ⁊ ſodomiticū in

dicat.vñ ſciēdū ꝙ ꝗ lȝ dȝ ī coitu ordinē ⁊ debi-
tū modū ſuare tā in vxore ꝓpria ꝙ̄ cū aliena
ſiue in mrīmonio:ſiue extra matrimoniū. Nā
poſſet ꝗs ſic ordinē ꝑuertere ēt cū vxore ꝙ gra
ui⁹ peccaret ꝙ̄ ſi ꝓpriā matrē cognoſceret.vñ
Aug.⁊ ponit̄ in decre. Hoc viciū mai⁹ eſt ꝙ̄ ſi
matrē ſuā cognoſceret.mal⁹ eñ eſſet qui ma
trē cognoſceret:ſȝ iſte peioꝛ imo peſſim⁹.vnde
Gen.xiij. Homines ſodomite peſſimi erāt ⁊ pctō
res corā deo nimis. Ergo null⁹ xp̄ian⁹ ꝑuerte
re dȝ debitū ordinē. Aug.valde deteſtabile eēt
ꝙ mulier eēt accincta gladio ⁊ vir fuſo. Itē de
hoc vitio dicit ſctūs Tho.ij.ij.q.cliiij. Grauiſſi
mū īter oīa pctā luxurie eſt vitiū contra natu
ram vñ etiā.b.Augu.⁊ ponitur in decre. Gra
uius oībus alijs pctīs eſt pctm̄ cōtra naturā
ꝓpter ꝙ mutū ⁊ indicibile ēt eo ꝙ ipȝ noīare
eſt turpiſſimū.xxxij.q.iiij.in eo. Sciēdū ꝙ ali-
qui demones abhorrēt illud vitiū ꝓpter no-
bilitatē nature.vñ legitur in li.de apib⁹. Mu
lier ſodomita iacuit ī lecto.⁊ qñ cū ſeipā pecca
uit audiuit diabolū clamantem trib⁹ vicibus
ph ph ph. Que tertia ad cōfeſſionē venit ⁊ pe
nitētiā egit vltra ꝙ̄ ei iniūcta fuit. Ultio que-
rit̄ an ſit dr̄ia īter pctā ſodomitica. ⁊ ꝙ ipſoꝝ
ſit grauī⁹. Rñr ſm ꝙ habetur in ſum. Jo.li.ij.
ti.v.q.iij.ꝙ ē ꝗdruplex dr̄ia. Primū pctm̄ con-
tra naturam eſt pctm̄ mollitiei: qđ cōſiſtit in
ſola omiſſione cōcubitus ad alteꝝ. Scđm qđ
graui⁹ eſt vbi non ſeruat̄ debitum vas. Ter-
tium qđ adhuc graui⁹ eſt:vbi non ſeruat̄ de-
bitus ſexus.ſ.maſculoꝝ cōcubitus. Quartuȝ
aūt ꝙ eſt grauiſſimū eſt pctm̄ beſtialitatis.ſ.
vbi nō ſeruatur debita ſpecies. Sed ſciēdū ꝙ
valde caute eſt loquēdum in ſermōib⁹ de illo
peſſimo vitio:⁊ etiā cōfeſſoꝛ dȝ ſe caute hr̄e de
hoc vitio in ꝯfeſſione ne alicui ſcandalum vel
occaſioneȝ peccandi prebeat.

Ad eādē dñicaȝ. Ser.lxxxvj. Quod luxu
ria ſine actu cōmittetur decem modis.

Xoꝛē duxi ⁊ ideo

Venire nō poſſuȝ. Lu.xiiij. Ex quo
iā in precedēti ſermone dictuȝ eſt
de luxuria q̄ actu cōmittit̄ tūc hic
iā in iſto ſermone tria ſūt dicēda. Primo quō
luxuria committit̄ ſine actu:et qñ ſit moꝛtale
pctm̄ ⁊ qñ nō. Scđo quō hoc ꝓbat̄ ꝙ vnuſq̄ſq̄
poteſt ab actu luxurie abſtinere. Tertio exē-
plū. ¶ Quātū ād p̄mū ſciēdū ꝙ luxuria ſine
actu cōmittit̄ decē modis. Primo qñ quis hȝ
turpē cogitationē.tñ ſine delectatiōe ⁊ cōtra
ſuā volūtatē īcidit ſibi:⁊ hoc nullū ē pctm̄.vñ
Gre.ſup Ezec. Quātūcūq̄ imūda ſit cogitatio
mētē nō polluit ſi rō nō ꝯſentit. Ergo boni ho
mines caſte viuētes nō dñt multū turbari ex
eo ꝙ eis male ⁊ peſſime cogitatiōes incidūt:
qꝛ diabol⁹ pl⁹ temptat bonos ꝙ̄ malos q̄ volun
tatē diaboli ī oīb⁹ exequūt̄. Uñ Gre. Tāto ho
ſtis callid⁹ deceptiōis molimina ardēti⁹ ex-
quirit:ꝙ̄to celeſti patrie feruēti⁹ īhiare noſco
gnoſcit.vñ ēt Ber. Nō eñ cōtriſtari debem⁹ ſi
in tētationes inciderim⁹:ſȝ ſi in tentationib⁹
ſuperati fuerim⁹. Ergo ſi quis tētaret̄ de peſ-
ſimis ⁊ inauditis cogitatiōib⁹ viriliter reſiſte
re dȝ:tūc erit et meritoriū.vñ Ber.quotiēs ꝓſti
teris totiēs coꝛonaberis. Itē ī libꝛ.meditatio
nū. Demonū eſt malas cogitatiōes ingerere:
nr̄m ē illis nō ꝯſentire. Nā quotiēs reſiſtim⁹:
totiēs diabolū ſuperam⁹ āgelos letificamus:
deū honoꝛam⁹. ¶ Scđo qñ alicui īcidit mala
cogitatio cū delectatiōe:tñ ſine cōſenſu plene
rōnis:tūc ē pctm̄ veniale. Uñ ſciēdū ꝙ in pri-
mo pctō ꝑoꝝ parētū ꝯcurrebāt tres ꝑſone.ſ.
diabol⁹ ī ſpē ſerpētis qui ſuggeſſit mulieri: et
mulier q̄ dedit viro:⁊ vir q̄ cōedit de fructu ve
tito:tūc pctm̄ ꝯſummatū fuit in adā ꝙ̄tuȝ ad
gen⁹ humanū. Et ſm Augu. Suggeſtio ſerpē
tis in nobis eſt prim⁹ mot⁹ ex fomite proue-
niēs. Comeſtio mulieris ē delectatio:ſȝ come
ſtio viri ē ꝯſenſus. His eñ trib⁹.ſ.ſuggeſtiōe:
delectatiōe:⁊ ꝯſenſu hō ex tētatiōe ī pctm̄ du-
cit̄:qꝛ tētatio per ſuggeſtionē q̄ in cogitatiōe
ꝯſiſtit inchoat̄:⁊ ſi tunc ei nō ꝯſentit̄:ſȝ qꝛ ime
diate reſiſtit̄:tūc nullū ē pctm̄. Sȝ ꝑ cogitatio
nis delectationē:tētatio ꝓgredit̄:⁊ ſic erit ve-
niale dū delectatio imūde cogitatiōi aduene
rit. Sȝ per ꝯſenſuȝ tētatio ⁊ pctm̄ cōſummat̄.
Ergo ſumme cauere debem⁹ ne delectemur ī
cogitatiōib⁹ malis:qꝛ cū dlectatio aduenerit:
tūc eſt pctm̄ veniale qñ ⁊ hoc itellige ꝯſenſus
rōnis nō ē ibi:qꝛ ꝯſentiēte rōne pōt eē de gñe
moꝛtalis. ¶ Tertio cōmittit̄ qñ quis dat cō-
ſenſuȝ ī moroſaȝ delectationē. ſicut q̄ delectā
tur cū plena rōne ī malis cogitatiōib⁹ ⁊ in eiſ
dē ſevoluūt:tūc talis moroſa delectatio ē pec
catū moꝛtale:ſicut heu mlti faciūt:tā mulie-
res ꝙ̄ viri ⁊ etiā virgines:q̄ lȝ nolūt ad actū ꝓ
cedere:tñ diuti⁹ in malis cogitationib⁹:⁊ dele
ctatiōib⁹ q̄ſi delectādo īmoꝛant̄:qđ eſt nimis
periculoſuȝ:qꝛ facilime per hoc pctm̄ moꝛta-
le icurrūt. Qđ ꝓbat Jac.in ep̄la ſua dicēs. Cō
cupiſcētia id eſt īterioꝛ aīe delectatio ꝯcepe-
rit ſubaudiēdo cōſenſum rōnis parit pctm̄.ſ.
moꝛtale. Quarto cōmittit̄ qñ ꝗs ex mala cogi
tatiōe ⁊ delectatiōe dat ꝯſenſuȝ ⁊ volūtatē ad
ip̄m opus ⁊ hoc ſemꝑ ē pctm̄ moꝛtale. Augu.
ſuꝑ Gen. Si ratio ꝯſentiat ei ꝙ libido ꝯmoue
rit faciēdū eſſe ⁊ nō diſcrepat iā ei pctm̄ īpu-
tat̄:etiā ſi nō ꝯſequat̄ factū:qm̄ reus tenet̄ ī cō-
ſenſu ꝯſciētie. Et hoc etiā intelligit̄ de quoli-
bet pctō moꝛtali qđ hō ꝯmittere ꝓponit:qꝛ q̄-
cūq̄ regnū celeſte itrare dȝ opꝫ ꝙ ſic ſtet ī ſuo
ꝓpoſito ꝙ ſi viueret eternalit̄ nūꝙ̄ moꝛtali-

ter peccare vellet. Ergo de neceſſitate ſalu
opꝫ ꝙ ꝗlibet ſiue ſit maſcul⁹ ſiue ꝟgo ſemſei
ſex⁹ ſic ſtet ī ſuo ꝓpoſito ꝙ nunꝗ velit facerē
actū luxurie niſi ī mr̄imonio. Quīto cōmittit
viſu: vt cuꝫ ꝗs ex viſu cōcupiſcit aliquā ꝑſonā
ꝛ ea īcētiōe eā inſpicit vt eā ꝯcupiſcere velit.
Mat. v. Qui viderit mulierē ad ꝯcupiſcēdū eā
ſ. vt ꝯcupiſcētia trāſeat ī affectū cordis ꝛ ī cō
ſenſuꝫ rōnis: ꝛ ēt ſi facultas adſit facere diſ-
ponit iā mechat⁹ eſt eā in corde ſuo. v. g. Si
ꝗs vna die centū domos intraret: ꝛ in qualī-
bet talē cōcupiſcētiā iam dictā per viſuꝫ ſibi
acꝗreret tot pctā mortalia cōmitteret: ꝗ ma
xime neceſſaria ē oculorum cuſtodia. ¶ Pri-
mo q: ſunt valde veloces ad nocendum ale:
ideo predonib⁹ comparantur. Thre. iij. Ocu
lus meus depredat⁹ eſt alam meam. Gen. iij.
Uidit igit̄ mulier ꝙ bonū eſſet lignum ad ve
ſcēdū ꝛ pulchrum oculis ꝛc. tulit de fructu il
lius ꝛ comedit. vnde Gre. di. Nō eñ eua con
tigiſſet lignū niſi prius icaute reſpexiſſet. Se
cūdo cuſtodiēdi ſunt oculi: q: ſunt quaſi due
porte in caſtro corporis noſtri. Qui eñ hꝫ por
tas alicuius caſtri habet quaſi ipſum caſtrū.
Sic ſi diabol⁹ hꝫ oculos nr̄os tunc hꝫ caſtrū
corpis nr̄i: ꝛ tūc mors frequēter intrat ī alam
per feneſtras noſtras ꝛ ꝑhr ſequit̄ ꝙ de⁹ nihil
hꝫ in hōie ſi oculos non hꝫ recte ſicut dn̄s ca
ſtri ꝗ nō hꝫ igreſſum ibi. Uñ xp̄s dicit in euā
ge. Si ocul⁹ tuus fuerit neꝗ: totū corp⁹ tuuꝫ
tenebroſum erit. Tertio cuſtodiēdi ſūt ocl̄i
viſus ex ꝑte mulieris: q: a planta pedis vſꝙ
ad verticem non eſt loc⁹ in muliere ornata in
quo non ſic poſit⁹ laque⁹ diaboli ad capiēdū
alas. Eccli. ix. Ne reſpicias mulierē cōptā ne
forte incidas in laqueos eius. Q: diabolus
vtit̄ mulierib⁹ pompoſe ornatis tanꝗ rheti-
bus ꝛ tāꝗ gladijs ad capiēdū ꝛ occidendum.
Hier. Gladi⁹ igneus eſt ſpēs mulieris: immo
etiam gladi⁹ biceps mulier pompoſe ornata
Hoc ptꝫ ex eo ꝙ occidit animam propriam ꝑ
ſupbiam: ꝛ alam pximi ꝑ luxuriā ꝛ malā ꝯcu
piſcētiam. ¶ Querit̄ ꝗd faciēdū ſit cū ꝗs vi-
det aliquā ꝑſonā ornatā ꝛ pulchrā vt ſibi nō
noceat in ala ſua. Rn̄r ꝙ duo ꝯ cogitāda ſunt.
Prio ꝙ nūꝗ tātā curā ꝛ diligētiā habuiſti ad
ornādū alaꝫ tuā eternalr̄ victurā ꝛ ad cōplacē-
dū deo ſicut iſta ꝑſona habuit ad ornādū cor
pus ſuū putridū ꝛ mortale ꝛ ad ꝯplacēdū mū
do: ꝛ ſic dolere debes de accidia ꝛ negligētia
tua ꝛ de ꝑditiōe ale illi⁹ ꝑſone quā ſic pōpoſe
vides icedere. Scd̄o cogitandū eſt ꝙ pulchre
ſunt facies electoꝝ ī celo ꝛ qūo ornabunt cū
ſtola gl̄ie. Si ille mortalis hō ꝗ hodie ē ꝛ for-
te cras morit̄ tā pulcher ē ad vidēdū ꝗd tunc
erit de imortalib⁹ poſt iudiciū eternalr̄ viuē-
tib⁹: ꝛ ſic hō ꝑ hoc dꝫ ſibi acꝗrere affectū ꝑue-

niēdi ad celeſtē claritatē. Sciēdū etiā ꝙ ſi hō
videt mulierē vel ꝟginē tanꝗ rē vel imaginē
pulchrā nō ī malū cogitādo vel affectādo nō eſt
pctm̄: ꝗuis ſit icautū. Greg. Nō licet videre
ꝙ nō lꝫ ꝯcupiſcere. Aug. ī regula. Ne ꝓ femi
nas videre ꝓhibemini: ſꝫ appetere vl̄ ab ipſis
appeti velle crimínoſum eſt. ¶ Sexto com-
mittit̄ locutiōe vl̄ riſu: vt cū ꝗs alloquit̄ vl̄ ar
ridet aliquā ꝑſonā ea itētiōe, vt eā alliciat ſic
peccat mortalr̄. v. g. Si ꝗs loquitur verbum
iocoſum ea intentione vt illam perſonam ad
actum illicitū alliciat: tūc verbū iocoſum qḋ
alias eſſet veniale erit ſibi mortale ꝓpter per
uerſam intētionem. Sir intelligendum eſt de
riſu: vt cū ꝗs arridet alicui ꝑſone ea intentio
ne vt ipſam ꝑſonā ad malam cōcupiſcentiā ꝛ
ad actū illicitū alliciat tūc talis peccat mor-
taliter ꝓpter ꝑuerſam itētionē. Lu. vj. Ue vo-
bis ꝗ nūc ridetis. Sꝫ ſi al̄s arridet alicui per
ſone ꝓpt̄ notitiā: vel ex quadā leuitate: vel ex
ꝯſuetudine: vl̄ ex admiratiōe: vel ex ioco: tūc
vix peccaret venialiter. Sciendū ꝙ aliꝗ anti-
qui ꝛ ēt qnꝙ mulieres ꝛ virgines ſep⁹ loquū
tur ꝟba ſcurrilia ꝛ luxurioſa qḋ eſt valde re-
prehēſibile: q: ꝑ hoc oſtēdūt ꝙ hn̄t corda im-
pudica: q: ſm̄ dictū xp̄i: vt habet̄ Math. xij.
Ex abūdātia cordis os loquit̄. Super eodem
ꝟbo Chry. dicit. Quale cor hꝫ vnuſꝗſꝙ talis
ꝟba loquit̄ ꝛ opa facit. Ari. iiij. ethi. Qualiſcū
ꝙ vnuſquiſꝙ eſt: taliter dicit ꝛ taliter opera-
tur ꝛ viuit. Iſid. Qualis ſermo oſtendit: talis
ꝛ anim⁹ cōprobat̄. In ſignum huius ſpūales
ꝑſone ꝛ homines deuote ſepi⁹ nomināt deū
ꝛ dn̄m noſtrū ieſum xp̄m ꝛ beatam virginem
Mariā: ꝛ loquuntur de licitis ꝛ verba ſaluta-
ria proferūt: q: habent corda pudica ꝛ caſta.
Sed per oppoſitum faciūt mali ꝛ peruerſi ꝛ
impudici hoīes proferētes verba ſcurrilia et
luxurioſa. vnde Iſid. de ſum. bo. Mali ſermo
nes in ore chriſtiani eſſe nō debēt. Nam ſicut
malos mores bōa colloꝗa corrigūt: ita bonos
mores mala colloꝗa corrūpūt. Septimo com
mittit̄ ꝑ tactū ipudicū ꝛ per amplexus ꝛ oſcu
la ꝛ hmōi. Qui modus ꝑ aplm̄ vocat̄ turpitu
do ꝛ ille modus etiā eſt pctm̄ mortale ꝛ ſcd̄m
magr̄m ī ꝯpē. theo. veri. Eſt tāto grauī⁹ pctm̄
ꝗto magis ꝑ talia libido accēdit̄ ꝓpt̄ nimiā
approximationē ad mulierē vel ad ꝟginē. tn̄
ſciēdū ſꝫ eūdē magr̄m. Tāgere mulierē ꝑter
malā itētionē nō eſt pctm̄ mortale. Sꝫ tāgere
ex libidine vl̄ oſculari ad ſe nō ꝑtinētē ē pctm̄
mortale. heu hoc iſti nō aduertūt ꝗ vt frequē
ter mulieres ꝛ ꝟgines ipudice tāgūt. ſ. āplexā
do: oſculādo: ī quo deū grauiter offendūt. ¶
Octauo cōmittit̄ ſine actu ꝑ ornatū corp⁹ vl̄
alia ſigna ad luxuriā incitātia. v. g. Ut ſunt il
li ꝗ nō ꝯcupiſcūt nec actū ꝑpetrare volūt ſꝫ fa

ciunt vt cōcupiſcant̄.vt multe mulieres:ſilr̄ ⁊
virgines que ad hoc ſe lauant ⁊ ornāt:⁊ capita
ſua diſcooperiūt vt amabiliores fiāt q̄ nō ſolū
in plateis ⁊ choreis:imo etiā in eccleſia corda
viroꝝ dū eas inſpiciūt vulnerāt: nūc colore al
bo:nūc rubeo:nūc familiari colloq̄o:nūc ma-
nuū iniectiōe:nūc vult⁹ cōpoſitiōe. ſic faciūt
iſte q̄ cū cilicio fricāt facies ⁊ depigūt ſe ſicut
pictor imagines.⁊ p talia laqueū ⁊ occaſionē
ruine p̄ſtāt ꝓximis.⁊ tales q̄ ſic nō ꝯcupiſcūt
nec actū facere intēdūt:ſ3 ꝯcupiſci ab alijs vo
lūt:ſunt occiſores aīaꝝ.A q̄bus de⁹ diſtrictā
rōnē requiret de oībus aīabus illis quas ſic
ad pctā traxerūt.vñ dr̄ Exo.xxi. Qui foderit
ciſternā ⁊ nō operuerit cecideritq̄ȝ in eā bos
vel aſinus:dñs ciſterne reddet preciū iumen
toꝝ:vbi dicit glo. Ciſterna aperit̄ qñ mulier
ornat̄:⁊ tūc bos vel aſin⁹ incidit in eā cū hō
p illū ornatū illaqueat̄:tunc illa mulier red-
det rōnē de illis aīab⁹.Grego.in moral. Tot
mortib⁹ q̄s dignus eſt:quot exēpla prauita-
tis i poſteros reliquit.Ergo v̄gines ⁊ mulie-
res nō dñt ſe pōpoſe ornare.Augu. lib.ad ſa-
cras v̄gines.Dñica v̄go nec ornatu capitis:
nec habitu:nec oculis erectis: ſ3 cū vultu ad
terrā depoſito ꝓcedat:ne in ſe viles inducat
⁊ accendat amatores ⁊ ſi non poterat ipa.tñ
nec alijs cauſa ꝑditionis exiſtat. Nono com-
mittit̄ p dona ⁊ per munuſcula:cū q̄s dat ali-
cui pſone aliq̄d donū:vel clinodiū ea intētiōe
vt eā ſic ad malā ꝯcupiſcētiā ⁊ ad malū actū
alliciat.Talis ſic dās ſiue ſit pro nouo anno:
ſiue alias i alio tp̄e peccat mortal̄r ꝓpter ma
lā intētionē immo mechanic⁹ q̄ preparat vel
vendit tale clinodiū illi quē certitudinaliter
ſcit ſic velle abuti reus erit illi⁹ pcti ⁊ peccat
grauit̄.Inſup nūcius q̄ eſt mediator illarum
perſonarū:⁊ ſciēter tali pſone portat tale do-
nū vel exceniū ad talē malū finē ꝯſequēdum
re⁹ erit illi⁹ pcti ⁊ grauit̄ peccat. ¶ Decimo
cōmittit̄ qñ aliq̄ libēter vellēt actū illū pfice-
re ⁊ bñ ēt poſſent:q2 hñt oportunitatē loci et
tp̄is ⁊ pſone:ſed ſolū ꝓpterea dimittūt:q2 ti-
mēt mūdū ⁊ ſcādalū hoīm ⁊ ꝯfuſionē ꝓpriaȝ.
S3 ſi ſcirēt ſe poſſe latere i hoc actu nec deū
nec ſctōs nec ꝓpriā ſalutē aīe curarēt q̄n hoc
opus ꝑpetrarēt. Et tales q̄ ſic dimittūt non
ꝓpter deū:ſ3 ſolū ꝓpt̄ hoīes grauit̄ deū offen
dūt:q2 volūtas eoꝝ deliberata ē ad iſtū actū
vñ Leo pa.Sūt nōnulli q̄ dū corde cōcipiunt
pctm̄ faciendū deliberāt:id tñ timore dimit-
tūt aut pre difficultate implere nequeunt hi
ꝑfecto nō i dño moriunt̄. Et idē intelligit̄ de
quolȝ pctō mortali q̄ d̄s nō ꝓpter deum di-
mittit:ſ3 ſolū ꝓpter timorē hoīm:verbi grā.
Sicut q̄s nō chorizās,vel veſtes p̄cioſas non
portās ꝓpterea q2 pater ⁊ mater vl̄ aliq̄s ꝓ-
pinq̄⁹ ei⁹ nouiter defunct⁹ eſt. S3 ſi hoc nō
eſſet ꝓpter deū nō dimitteret: ſ3 oīno faceret
Silr̄ q̄ ꝯcupiſcet rē proximi ſui:⁊ hanc ſibi li-
benter ſubtraheret ſi ſuſpendiū nō timeret.
Tales ſp̄ ſtāt in pctō mortali:ſi autē quis ad
actū luxurie ꝓcedit: tūc ſp̄ eſt pctm̄ mortale:
vt p3 in p̄cedenti ſermone. ¶ Scdo ſciendū
eſt q̄ illi q̄ dicūt ſe non poſſe caſte viuere nec
ab actu luxurie poſſe abſtinere loquunt̄ con
tra veritatē fidei:q2 cū adiutorio dei quilȝ hō
pōt a luxuria ſe ꝯtinere ⁊ oppoſitū tenere ſa-
pit hereſim.Cū ergo q̄s audet dicere q̄ ēt cū
adiutorio dei nō poſſit cōtinēter viuere talis
loquit̄ ꝯtra primū articulū fidei:vbi dicimus
Credo i deū patrē oīpotētē.vñ ēt Apl̄s Gala.
vi.Oīa poſſuȝ i eo q̄ me cōfortat.Item p3 ex
hoc q̄ q̄libet pōt caſte viuere q2 ſi per vnum
actū luxurie deberet perdere oīa bona tp̄alia
ſua:vel ſi ſciret ſe amiſſurū pedē vel manū:vl̄
ambos oculos:vl̄ ſi ſciret ſibi p̄paratū igneū
lectū in q̄ deberet cremari ſicut btūs Laurē-
tius in craticula oīno abſtineret ⁊ nūq̄ȝ vſq̄ȝ
ad mortē aliquē actū luxurie ſcienter ⁊ volū
tarie ꝑpetraret.Quare tūc nō magis propter
deū ⁊ ꝓpter ſalutē ꝓpriā ⁊ ꝓpt̄ eternā dāna-
tionē euitādā debes a luxuria abſtiere. ergo
ſummū remediū qñ q̄s tentat̄ a luxuria eſt q̄
hō ſeipm̄ cruciet vel flagellet: vel al̄s puniat
corp⁹ ſuū ⁊ ſubtrahat ſibi de cibo ⁊ potu. vñ
Hugo.de ſctō victo.Parca ei vita occidit vi-
tia libidinē extiguit:v̄tutē nutrit:aīaȝ robo
rat mētē ad celeſtia eleuat.Q̄d aūt punitio cor
poris extiguit luxuriā p3 de btō bñdicto qui
ꝓpt̄ ardorē luxurie ꝓiecit ſe īter ſpinas ⁊ vul
nerauit corp⁹ ſuū:⁊ ſic p vulnera carnis exti-
xit ardorē libidinis.Itē legit̄ de btō Bern̄.q̄
ſemel imerſit ſe i gelidā aquā ꝑ vehementē
tētationē carnis. Q̄d aūt ſubtractio cibi ⁊ po
tus extinguit luxuriā:hoc vltio p3 p tale exē
plū.Erat q̄dā adoleſcēs q̄ ex intuitu illicito i
cōcupiſcentiā carnis vehemēter cōtra hone-
ſtā ⁊ pulchraȝ mulierē accenſus fuit: ſed ipſa
repulit eū ſepi⁹.vñ ſemel ipſe dixit.ſi nō ſuaȝ
volūtatē adimpleret oporteret eū mori:tunc
ipſa aſſignauit ei diē locū ⁊ horā q̄ deberet ve
nire ad eā.Cū aūt ipſe venit:tunc illa dixit:
tua volūtas nō adimplebit̄ niſi prius conſen
ſeris mihi i vna petitione.⁊ ipſe libēter cōſen
ſit:⁊ ipſa ꝯcluſit eū in vna camera p triduum
ſine cibo ⁊ potu:⁊ quarta die preparauit vnū
locū cū mēſa ibi poſita que fuit plena bonis
ferculis cibarijs ⁊ potib⁹:⁊ ex oppoſito prepa
rauit lectum pulchrū ⁊ dixit iuueni. O ptiō-
nē tibi do:an velis comedere ⁊ bibere:vl̄ vo-
luntatē tuaȝ mecum adimplere ⁊ voluntate
tua peracta iterum econuerſo includam te:⁊
tā nō guſtabis quicq̄ȝ in comedendo: ⁊ bibē-

do. Tuc iuuenis rñdit. Ego iā ita fatigat⁹ et attenuat⁹ ſuz fame ⁊ ſiti ꝙ ignis ꝯcupiſcentie tot⁹ refrigiut ⁊ iā nullā cōcupiſcētiā erga te habeo: ſed me delectat comedere ⁊ bibere magis ꝙ̄ qcq̄ aliud facere ⁊ ipſa dixit. O nec̄ cur dixiſti ꝙ oporteret te mori niſi ego tibi cō ſentirē vade ⁊ ā pli⁹ qñ ſic accēſus fueris tūc tibi ſubtrahe de cibo ⁊ potu: ⁊ ſic poteris carnis tue ꝯcupiſcētiā extiguere ⁊ caſte viuere.

Dominica.iij.poſt feſtum trinitatis.

Sermo.lxxxvij.de confeſſione peccatoris.

Gaudiū erit corā angelis dei ſup vno pctōre pniam agente. Luc.xv. Mat. xviij. Ualde magna ⁊ precioſa ē pnia pctōꝝ: de qua angeli in celo tm̄ feſtū faciūt: tm̄qꝫ gaudiū hñt. Ber. ſup Cāh. Gaudēt angeli pctōꝝ ꝯuerſione ſalutē hoim ſitiētes. Lachryme ei penitētiū ſunt vinū angeloꝝ. vñ merito dr in ꝟbis premiſſis. Gaudiū erit corā angelis dei ⁊c. Uñ ſciendū ꝙ tria ſunt in preſenti ſermone dicēda. Primo quō tota trinitas ⁊ angeli ⁊ ſancti gaudēt de cōuerſione pctōꝝ. Scdo q̄re oēs holes dñt gaudere de pnia pctōꝝ. Tertio quare demones gaudēt de dānatione pctōꝝ. Quātū ad primū: notādū ꝙ de noſtra conuerſatione nō tm̄ gaudēt angeli: ſꝫ ēt tota trinitas .ſ. pr̄ ⁊ filius ⁊ ſpūſſctūs. E Prio gaudet pater qr multū gaudet rex terrenus qñ fili⁹ ſibi ꝯcipitur: ſicut letat⁹ eſt abraham de cōceptu yſaac Et magis gaudet qñ naſcit: ſicut gauiſi ſunt zacharias elizabeth in ortu precurſoris. ſcꝫ Joā. bapti. adhuc magis gaudet qñ fili⁹ ablactat Uñ abrahā fecit magnū cōuiuiū in ablactatiōe yſaac: vt hr̄ Gen. xxj. Sꝫ multo magis gaudet qñ filius grādis effect⁹ ad mēſaz ſuā accipit. Pater igit celeſtis de filio ſpūaliter concepto: nato: ablactato: ⁊ ad menſam recepto multū gaudet: cōceptio attendit in cōtritione ſiue in boni ꝓpoſiti conceptione. Natiuitas attēdit in cōfeſſiōe ⁊ in dictoꝝ expreſſione bonoꝝ opeꝝ multiplicatiōe vl̄ oſtēſione. Ablactatio attendit in vite ꝑfectione ſcꝫ qñ hō ꝑficit l bonis opib⁹ ⁊ in ꝟtutib⁹. vñ ps. Ibūt de ꝟtute l ꝟtute. Ad mēſaz receptio attēdit l celeſti refectiōe. iuxta illud Lu. xxij. Edatis ⁊ bibatis ſup menſam meā in regno meo. Scdo ex ꝯuerſiōe pctōꝝ gaudet fili⁹: qr videt effectū paſſiōis ſue qđ notat in euāge. hodier. in iſta parabola .ſ. de oue ꝑdita ⁊ inuēta. vñ Greg. Una ouis periit qñ hō peccando paſcua vite reliquit: in hūeros āt pōit: qr ipſe pctā nr̄a in corde portauit. De q̄ Aug. li. v. ꝯ hereſes dicit. Tu inquit ad peccatorem teſauꝝ eſſes infinite⁹ patri meo recōciliaui te cūqꝫ eſſes lōge ego veni vt reducerē te: cum inter mōtes ⁊ ſiluas errares q̄ſiui te hūeris meis portaui te: patri meo reddidi te laboraui ſudaui caput meū ſpinis oppoſui manus meas clauis obieci lat⁹ meū lācea apui. Tot nō dicā iniuriis ⁊ aſpitatib⁹ laceratus ſum: ſanguinē meū fudi: ⁊ animā meam: poſui vt coniungerez te mihi. ⁊ tu diuideris a me: tm̄ aūt deſideriū de oue inuentēda habuit ꝙ ēt deſertū .i. celū dereliquit qđ dicit deſertū: tūꝫ quia derelictū fuerat ab angelo q̄ l eo fuerat creat⁹: tū qr derelictū fuerat ab hole q̄ ipꝫ fuerat inhabiturus: tū qr ad inſtar deſerti in eo ſunt dulces cātus auiū .i. angeloꝝ ibi ſūt roſe martyrū: viole ꝯfeſſoꝝ. ⁊ lilia virginū. Tertio de ꝯuerſione pctōꝝ gaudet ſpūſſctūs. primo qr recuperat tēplū ſuū qđ dꝫ inhabitare. iuxta illud .j. Coꝝ. iij. Neſcitis: qr templū dei eſtis vos ⁊ ſpūſſctūs habitat in vobis: ſꝫ inhabitare nō pōt niſi ſpūs malignus recedat ij. Coꝝ. vj. Que aūt cōuentio xp̄i ad belial. qs aūt ꝯſenſus tēplo dei cū idolis. Scdo gaudet ſpūſſctūs. qr recuperat mēbrū ſuū qđ dꝫ viuificare. j. Cor. vj. An neſcitis ꝙ mēbra vr̄a ſunt tēplū ſpūſſancti. Uidemus eñ ꝙ mēbrū preciſum vel putridū: vel paraliticū nō viuificat a ſpū humano: eodē mō nec peccator a ſpiritu diuino: qr diuiſus eſt a deo. Eſa. lix. Iniqtates vr̄e diuiſerunt inter vos ⁊ deum vr̄m. Tertio gaudet ſpūſſanct⁹: qr recuperat vas ſuū qđ dꝫ iplere. Oportet aūt ꝙ illud vas ſit vacuū ab amore mūdi ſi dꝫ ipleri amore dei. Aug. ſup Joā. Uas es ſi plenus es: funde qđ habes vt recipias qđ nō habes funde amorē ſeculi vt iplearis amore dei. F Silr angeli gaudēt de ꝯuerſiōe pctōꝝ triplici de cā. Prio qr vidēt ſue cuſtodie tā glorioſuz fructū. Cuilibet ei hoi angelus ad cuſtodiā delegat. vñ ps. Angelis ſuis mā. de te ⁊c. Quia angelus ſp cuſtodit hoiem dū eſt in pñti vita: ſiue ſit in lecto: ſiue l cāpo: ſiue in eccl'ia ſiue in mēſa ſiue vbicūqꝫ locoꝝ. Ber. In quouis diuerſorio l q̄uis angulo reuerētiā exhibe āgelo tuo nec audeas illo pñte qđ me vidēte ñ audeas Itē ille deū eſſe non credit q̄ ea preſente deo facit: q̄ preſentib⁹ hominib⁹ facere pertimeſceret. Itē Ber. Magna dignitas aiaꝝ ꝙ aia vnaqueqꝫ ab ortu natiuitatis in ſui cuſtodiā habeat angelū deputatū. Sicut igit medic⁹ gaudet qñ videt effect⁹ medicine ifirmo profeſſe: ſic gaudet angelus qñ videt erga hominem ſue cuſtodie effectuꝫ. E conuerſo aūt de caſu hois l periti ⁊ ei⁹ ꝑditione multū dolet. iuxta illud Eſa. xxxiij. Angeli pac' amare flebūt. Scdo gaudēt qr vidēt ex peccatorib⁹ cōuerſis ſuū adimpleri numeruꝫ. Cū enim tot aſcēdāt de holb⁹ quot ceciderūt angeli ſiue quot remāſerūt iuxta illud. Statuit terminos

pploꝝ iuxta numeꝝ filioꝝ dei. manifeſtū eſt
ꝙ ruia dꝫ ƀ hoīb⁹ reparari. ƥs. Implebit rui-
nas ꝛc. Jō multū gaudēt qñ pctōres ꝯuertun
tur vt de ipſis eoꝝ numer⁹ reparet̃. Tertio
gaudēt qꝛ vidēt ī laudādo deū ſe hr̃e ꝯſolatiū
qꝛ ſicut angeli ſꝑ laudāt deū ī celis: ſic hō exi
ſtēs ī grā ꝯtinue laudat deū ī terris ꝛ oībus
q̄ facit ad honorē dei: qꝛ iuſt⁹ ſꝑ orat ꝗdiu iu
ſtus ē. Et nō ceſſat orare q̄ nō ſinit bñ agere.
Amb. Unuſq̇ſq ꝯuerſionē ſuā gratā credat
eſſe deo ꝛ ēt cetib⁹ angeloꝝ quoꝝ affectare
patrociniū: ꝛ veteri dꝫ offenſā. Et ꝓpt̃ iſtas
duas vltimas rōnes nō ſolū gaudēt angeli.
immo ēt btā ꝟgo Maria ꝛ oēs ſcti gaudēt de
ꝯuerſiōe pctōꝝ. ❡ Circa ſcd̃m ſciēdum ꝙ de
cōuerſione pctōꝝ oēs hoīes gaudere debēt: ꝛ
hoc ꝓpter tria. Pmō ꝓpter honorē dei. qꝛ ma
ximū dedecus deo exhibitū eſt ꝛ exhibet̃ pec
cādo mortalr̃: ꝛ hoc primo propter infinitam
ſuā potētiā ꝛ maieſtatē ſicut ſi rex terrenus
inhonoraret̃ a ſuo paupere ſeruo ꝛ vili: nōne
magnū eſtimaret̃ dedec⁹ eſſe ꝓpter potētiā
ꝛ maieſtatē regis: ꝛ ꝓpt̃ prauitatē ꝛ vilitatē
ſerui. ꝛ ſignāter cū hoc ſibi fieret ab hoīe de-
ſpecto cui multa bona feciſſet. ſic etiā eſt de
deo. Scd̃o ꝓpter ſuā infinitā bonitatē: qꝛ qñ
minus bon⁹ eligit̃ ꝓ optimo bono tūc mai⁹
bonū multū vilipendit̃. ſic cōtingit qñ creatu
ra ꝓ creatore diligit̃ ꝛ eligit̃: vt cū hō conuer
tit ſe ad delitias corporis ꝛ ꝑponit iſtas deo
ꝛ gaudijs celi: ergo peccator q̄ ſciēter peccat
maius dedec⁹ exhibet deo ꝗ iudei q̄ aliqua-
liter ignorāter fecerūt ſꝫ mai⁹ xp̃ianus ſcien
ter peccat nō ex infirmitate vel ignorātia. ſꝫ
ſepe ſciēter ꝛ ex certa malitia: ꝛ ſic deū multū
inhonorat ſꝫ cū pctōr penitet: tūc rehonorat
deū penitēdo quē pri⁹ inhonorauit peccādo
ꝛ placeat deū ꝑ pniam quē añ offendit ꝑ cul-
pā. Scd̃o gaudere debem⁹ de ꝯuerſione pctō
ris ꝓpt̃ fraternā charitatē qꝛ primū diliger̃
teneor ſicut meipſū. i. fauere ſibi vitā beatā
ſicut ꝛ mihi. ſ. grām in pñti ꝛ gloriā in futuro
ſed cum pctōr penitet tūc erit particeps vite
eterne. ğ de hoc gaudere debem⁹ ꝓpter fra-
ternā charitatē quā tenemur primo. Scien
dūq ꝙ hō ſeipm̄ dꝫ diligere ꝓpt̃ deū. ſ. qꝛ eſt re
ceptibilis grē ī pñti ꝛ glīe ī futuro. Et hō nō
dꝫ ſe diligere ꝓpt̃ ſeipm̄: qꝛ hoc ē pctm̄. ſ. ꝙ hō
ſeipm̄ diligat. ſ. vt comedat: ſuꝑbiat. luxuriet̃
vtat̃ bonis pñtib⁹ ī delitijs viuēdo: vl̃ qꝛ po-
tēs eſt ꝛ plura bōa poſſidet vl̃ qꝛ honoratur
ab oībus: ꝛ ſic de alijs. Tertio gaudere debe
mus de ꝯuerſione pctōris ꝓpter numerū ele
ctoꝝ q̄ cōplebit̃ ꝑ eū ꝛ ꝓpt̃ gaudiū qd̃ ſumus
habituri ƀ eo ī celo q̄ ꝯuertit̃ a pctis ꝛ deo am
pli⁹ ſeruire ꝓponit. Sciēdū ꝙ pctm̄ cedit ho-
mini penitēti ī bonū in celo ꝛ ēt ſctis ꝛ elect̃
qꝛ penitēs ꝑ hoc deū eternalr̃ laudabit ꝛ glo
rificabit ꝙ ſibi pctā ſua hic in terra īdulſit: et
ab īfernali incēdio liberauit: qꝛ cernit mītos
in īferno qui forte minus peccauerūt ꝗ ipſe
peccauit ꝛ deū talē miāꝫ ꝛ gratiā eis nō exhi
buit ſicut ſibi fecit ex hoc deū eternalr̃ pl⁹ di-
ligit ꝛ regratiat̃. Quer̃ vtrū electi videāt pec
cata alioꝝ in celo exiſtēriū. Rñt ꝙ ſic ꝛ hoc nō
ē ipſis q̄ peccauerūt ī ꝯfuſionē ꝙ oēs electi co
gnoſcūt pctā eoꝝ: ſꝫ erit eis in honorē. ſ. qd̃ a
pctis ſurrexerūt ꝛ verā pniā egerūt ꝛ erit ipis
ſctis ī gaudiū ex charitate qua ſe in celo inu
tuo diligūt: qꝛ vidēt ꝙ frater eoꝝ fuerat mor
tuus ꝑ pctm̄ qd̃ cōmiſit ī mūdo ꝛ reuixit per
pniam ꝛ ſatiſfactionē: ꝑierat ꝑ culpā ꝛ inuen
tus eſt ꝑ gratiā: ꝛ ergo oēs ſancti in celo lau
dant veꝝ medicū. i. xp̃m q̄ fratrē ipſoꝝ ſana
uit ꝛ de morte culpe ad vitā grē reduxit ſicut
pater vl̃ frater mater vel ſoror: cui⁹ fili⁹ vl̃ co-
gnat⁹ dilect⁹ a mortuis ſuſcitaret̃: vel a ḡui
īfirmitate curaret̃: tunc illi oēs valde exulta
rēt ꝛ illū medicū laudarēt ſic ꝛ oēs ſancti in
celo. ❡ Circa tertiū ſciēdū ꝙ demones ꝓpter
nouē cauſas gaudēt de dānatiōe peccatoris
ſicut angeli gaudēt de eius ꝯuerſiōe. Primo
qꝛ de⁹ nūꝗ habebit aliquā glīā de illo q̄ dā-
nat̃ ſed oēs labores quos ī mūdo iſto. xxxiij.
an. ꝑtulit in illo ꝑditi ſunt. Inſuꝑ omnia bōa
que ſibi fecit ſiue in ſanitate corꝑis ſiue exhi
bitiōe ꝛ largitione reꝝ tꝑalium ꝛ bonoꝝ oīa
iſta in eo ꝑdita ſunt inſuꝑ paſſio xp̃i ꝛ mors
xp̃i ꝛ vulnera ipſius ꝑdita ſunt. Qd̃ xp̃s con
querit̃ ꝑ prophetā David. In vacuum labo-
raui ꝛ fruſtra ꝯſumpſi fortitudinē meā. Et
hoc fuit vna de maximis paſſiōibus ꝛ tribu-
latiōib⁹ quas xp̃s tꝑe paſſiōis ſue habuit qꝛ
cognouit ſuā amarā paſſionē fruſtrari ī plu-
ribus prauis hoīb⁹. Scd̃o ꝙ homo dānatus
decetero nūꝗ aliquid bōi a deo habebit: nec
vnā guttā miſericordie dei nec eccl̃ie ſubſidia
fienda ꝓ defunctis proſunt illi qꝛ in inferno
nulla ē redēptio. vñ Aug. dicit. Si patrē meū
ſcirē in inferno non plus orarem pro eo ꝗ ꝓ
diabolo. Gre. xj. lib. mo. Quiſquis ad inferni
mala tolerāda diſcēderit: nequaꝗ ad lucē vl-
teri⁹ redibit: qꝛ nequaꝗ vltra mīa ꝑcentis li-
berat quos ſemel in locis pēalib⁹ iuſtitia dā
natis dānat. Tertio gaudēt ƀmōes: qꝛ ſociū
penaꝝ hñt q̄ eoꝝ numeꝝ augmētet. Quarto
eo ꝙ āgeli decetero nūꝗ habebūt letitiā de
eo. Lētitiā ad ꝯuerſionē: qꝛ nunꝗ penitebit ve
raciter de pctis talis dānat⁹: qꝛ oēs dānati ī
inferno ſunt obſtinati in malitijs: ſꝫ angeli ꝛ
beati in celo exiſtentes gaudeāt de hoc qd̃ vi
dent eos in penis. vñ ƥs. Letabit̃ iuſtus cū vi
derit vidictā: ꝗuis eñ angeli ꝛ ſancti in celo
videāt penā dānatoꝝ nullam tamē cōpaſſio

nem hn̄t ad eos: etiā ſi q̄ videret patrem vel
matrē vxorē vl' filios nō ꝯpatereť eis: q: ſicut
ꝯiūcti ſunt deo ⁊ vni⁹ volūtatis cū eo vt quic-
quid ſibi ⁊ ſue iuſtitie placet: hoc etiā eis ſilr
plȝ: imo gaudiū ē eis videre penā dānatoꝝ:
q: vidēt mala q̄ ipſi euaſerūt: ⁊ de hoc eterna
liter deū laudabunt ⁊ ſibi regratiabūtur. J
Queriť an dānati ēt videant glīā btōꝝ. Rn̄r
ꝙ ſic: ⁊ ex hoc torquēť cū vidēt gloriā ieſtima
bilē btōꝝ: tū ꝓpter inuidiā inuidēdo beatis
de felicitate ipoꝝ: tū q: ipi talē glīā amiſerūt
ꝓpter momētaneū gaudiū hui⁹ mūdi ⁊ ꝓpter
diuitias hui⁹ ſecli ⁊ voluptates carniſ: ſȝ poſt
extremū iudiciū āpli⁹ nō videbūt gloriā bea
toꝝ. nō tn̄ minorať ex hoc eoꝝ pena: ſȝ augeť:
tū q: memoranť iſtā gloriaȝ quā in bris vide-
būt in iudicio ⁊ añ iudiciū: tū q: idigni ſūt ꝙ
āmpli⁹ eos videāt. vn̄ ſcriptū eſt. Tollať im-
pi⁹ ne videať gloria dei. Quīto: gaudēt demo
nes de petōris dānatiōe: ex hoc q: ipi hn̄t ma
teriā, in q̄ crudelitates ſuas refrigerēt. Peior
eſt em̄ demon ol hoīe inimico. hol em̄ ſufficit
inimico ſuo mortem inferre: demō vero poſt
mortē deſiderat inimicū ſuū cruciari in ꝑpe-
tuū. Sexto q: dānati in inferno ex dānatiōe
ipſius quoad aliqd oēs peius habebūt: econ
uerſo in celo oēs ſcti meli⁹ habebūt. R Unde
q̄riť vtrū dānati vellēt oēs hoīes dānari ex q̄
ſciūt ex hoc penas eoꝝ augmētari: q: rn̄r ſm
ſctm̄ Tho. ſup. iiij. ſen. di. j. ꝙ ſic. Etiā paren-
tes ſuos ⁊ cognatos: vxorē ⁊ filios ⁊ hoc ꝓpť
ꝑfectiſſimā inuidiā q̄ eſt in eis ſicut in beatis
eſt ꝑfectiſſima charitas: ita ⁊ in eis ē ꝑfectiſſi
ma inuidia q̄ facit appetere alioꝝ malū. Hoc
ēt pȝ in illis inuidioſis viuētib⁹ in hoc ſeculo
in qb⁹ tn̄ nō eſt adhuc ꝑfecta inuidia ſed tn̄ dā
nati min⁹ ꝓpinquis inuidēt q̄ꝫ alienis: vn̄ eo
rū pena maior eēt ſi oēs ꝓpinqui dānarenť ⁊
alij oēs ſaluarenť q̄ꝫ ſi ⁊ aliqui de ſuis ſalua-
renť. Et ꝓpť hoc fuit ꝙ diues epulo petijt fra
tres ſuos a dānatiōe eripi. Cogitabat em̄ ꝙ
aliq eriperēť ⁊ illos voluit eē ſuos fratres po
ti⁹ q̄ꝫ alios: tn̄ ſi poſſibile eſſet poti⁹ mallet ſilr
oēs dānari. Septio q: demōes gaudēt ſpālr
ſe eē ſecuros ꝺ btā Maria ꝟgine ꝙ illū hoīeȝ
decetero eis nō auferat. mltos em̄ eis aufert
hic quos q̄ſi ꝓximos poſſidēt: ifinitos ei pec-
catores a morte eterna liberauit ꝯuertēdo ſē
tentiā. Exēplū de heſter q̄ ppłm ſuū etiā poſt
ſniam datā poſt lr̄as dānationis ſcriptas ⁊ ſi
gillatas ac publice ſuſpēſas a morte libauit
⁊ amicos regiſ cōſtituit: ſic ſilr itelligiť de btā
ꝟgīe. Octauo q: gaudēt valde ꝺ diuerſitate
penaꝝ ⁊ acerbitate quas in illis vidēt: quos
em̄ intueť in maioribꝰ penis de illis pl⁹ gau
dēt quoꝗ in ꝓfundioribꝰ ampli⁹. Nono gau-
dēt maxime: q: ſūt ſecuri ꝙ petōꝛ ꝑ pn̄iaȝ nō
ꝯuertať: q: pn̄ia infinitos eis abſtrahit: vt pȝ
in vtroꝗ teſtō in Dauid: in Paulo: in maria
magdalena. ⁊ ſic de alijs: q: pn̄ia reſpectu dei
⁊ petōris ē opꝰ. nulla em̄ creatura: neꝗ in ce
lo neꝗ i terra neꝗ oēs martyres neꝗ aplī neꝗ
ꝓphete: neꝗ ꝯfeſſores: neꝗ ꝟgines: ſed ſo-
la pn̄ia placat deū petōri. Mat. iij. Penitētiā
agite appropinqbit ei re. ce. Ezechie. xviij. Si
impi⁹ egerit pn̄iaȝ ꝺ oī petō ſuo vita viuet: ſȝ
demones certi ſunt ꝙ dānat⁹ ampli⁹ nō pōt
agere pn̄iam ſalutarē: ergo gaudēt. immo de
mones nō ſolū gaudēt de dānatione petōris
ſed ēt gaudēt de lapſu iuſtoꝝ hoīm. Un̄ legiť
in vitaſpatrū ꝙ qdā monach⁹ fili⁹ ſacerdotiſ
ydoloꝝ cū puul⁹ eſſet ⁊ ſederet i tēplo ydolo-
rū vidit ſathanā ſedērē ⁊ oēm militiā ei⁹ aſtā
tem ⁊c. Quere hoc exemplum ſupra ſer. xl. E.

De eadem dominica de nouem choris angelorum. Ser. lxxviij.

GAudiū erit coꝛaȝ
angelis dei ſup vno peccatore pe
nitētiā agen⁊ ⁊c. Luce. xv. Gre. dicit
ꝙ ſupna ciuitas ex angelis ⁊ hoī-
bus cōſiſtit. Cū ergo hoīes lȝ viles vermiculi
vtpote de terra creati i angeloꝝ conſortio de
beāt deputari: ita vt ſane ſm ꝙ plus ⁊ min⁹
hn̄t in meritis ſupra vel infra ad meritoꝝ cō
paratione cū angelis collocenť: idō cū ſumma
diligētia laborādū eſt ⁊ conādū vt qlȝ ad hoc
ꝑueniat: hoc ē vt qlȝ laboret ſuis exercitijs vt
ad angelos ſit vētur⁹. Cū em̄ p̄mia correſpon
deāt meritis iuxta illud Mat. vij. Eadē mēſu
ra q̄ mēſi fueritis remetieť. ⁊ vobis. Et iuxta
illud aplī ad Phil. ij. Que ei ſeminauerit hō
hec ⁊ metet. L Certū eſt ⁊ indubitata ꝟitas
fidei xp̄iane tȝ ꝙ infimi in meritis cū infimis
in celo ⁊ mediocres cū medijs ⁊ ſupremi cū ſu
premis angelis ordinabūť. Hec ergo ꝓſequē
do ꝑ ordinē: primo videamus qui ad infimū
ordinē hoc ē ad angelos collocenť: ⁊ ſunt qui
cū infimis ⁊ minimis meritis trāſeūt de hac
vita. Illi aūt minima hn̄t merita q̄ ex ſeipſis
nihil hn̄t ⁊ ſolū in xp̄i meritis aſſumunť nō ꝙ
xp̄i merita in ſe ſint minima: ſȝ q: de ſuis ni-
hil penit⁹ addiderūt. Quoꝝ ſunt duo genera
ſ. paruuloꝝ poſt baptiſmū decedētiū ⁊ petōꝝ
ꝑ finalē pn̄iaȝ ſeſe ꝯuertētiū. Qui cū nihil de
ſuis penit⁹ appoſuerant ad infimū ordinem
hoc eſt ad angelos aſſumunť. Ipſi em̄ ſunt q̄
minima annūciāt. hoc ē deo nūciāt minima
merita ſe hr̄e, ergo q̄ decedūt i baptiſmali in
nocētia ⁊ in finali pn̄ia: vt qui ex neceſſitatis
articulo p̄uenti nec cōfeſſionē nec ſatiſfactio-
nē aliquā addiderūt: ſȝ ſolū i ꝯtritiōe eis pctā
indulta ſunt: ⁊ ſic decedūt. hi q̄ infimi ſunt in
meritiſ ad locū infimū: hoc ē ad angelos depu

tant. Nō em̄ denegam⁹ eis veniā ꝙ̄tūcūq̄ ſe
ro peniteāt. dicēte Aug. Nlla pnīa pōt eē ni-
mis ſera dūmō ſit vera: ⁊ iō ex tali pnīa cōcedi-
mus eis opationē regni: ſʒ q2 nudi ſunt pro-
priis meritis: iō exigēte dei iuſticia ī infimis
locis collocēt: ⁊ nihilomin⁹ tñ ī illo choro ha-
bebūt magnū gaudiū q2 celeſtes milites. ſ. ā-
geli ī illo choro exiſtētes eos lete ſuſcipiūt et
honorifice eis ſuiūt ⁊ tm̄ honorē eis exhibēt
ꝙ admirari pñt. Tūc ⁊ xp̄s pōt dicet eis. Nō
miremini ego ſeruiui vobis. xxxiij. an. ī terris
quare merito angeli mei ſeruire vobis debēt
in celis. Scd̄s chor⁹ eſt ſctōꝝ archāgeloꝝ qui
magna nūciāt ⁊ ſecreta reuelāt: ſicut prophe
tias ⁊ ſecretiora dei pl⁹ cognoſcūt ꝙ̄ inferio-
res angeli. Ergo gabriel fuit ꝺ iſto choro qui
incarnationē xp̄i ⁊ ēt natiuitatē ioānis bap.
annūciauit. Ad iſtū choꝝ pueniūt iſti hoies q̄
ſup p̄dictā cordis ꝯtritionē addūt feliciſſimā
oris ꝯfeſſionē ⁊ ipſā cōfeſſionē cū debitis cir-
cūſtātijs in ſacerdotis audiētia fideliꝫ propo
nētes ⁊ nihil ex oīb⁹ ꝯtigētib⁹ omittētes. ta-
lis em̄ confeſſio ſtatim vt ab ore pgredit oīm
impetrat veniā peccōꝝ. Greg. Confeſſionē no-
ſtrā ex puro corde ꝯſiderat de⁹: ⁊ cūcta q̄ deli-
quimus relaxat de⁹. Quo ergo iſti niſi inter
angeloꝝ numerū deputāt. Cū em̄ primi ex ſo
la cordis ꝯtritiōe īter angelos aſſumūt: meri
to iſti q̄ pl⁹ apponūt ſupaddētes cōfeſſionem
alti⁹. i. ī archāgeloꝝ ordinē aſſumunt. Et me-
rito iſti ſcd̄i inter eos collocant: q2 magna nū
ciant: q2 reuera maximū ē ⁊ maxima nūciant
q̄ feda peccata ſua pure denūciant confeſſori.
Greg. In pleriſq̄ verecūdis hoīb⁹ maioris eſt
certaminis feda ꝯfitēdo detegere ꝙ̄ eadē nō
cōmittere. Iſi. Cōfeſſio ſanat cōfeſſio ſanctifi-
cat: ꝯfeſſio peccati veniā donat. Oīs em̄ ſpes
in ꝯfeſſiōe cōſiſtit. In cōfeſſiōe locus eſt mīe.
Et in illo choro adhuc eſt maius gaudium q2
ibi cognoſcimus abyſſum diuine volūtatis: ⁊
ibi cognoſcim⁹ cauſas ⁊ effectus reruꝫ in deo
ſ. quare hoc vel hoc fit. ſ. quare iſte eſt diues ⁊
ille paup: iſte eſt pulcher ⁊ ille deformis: qua
re vn⁹ morit ⁊ alter viuit. Tertij angeli dicūt
virtutes. Et ſunt illi ſpūs p quos ſigna ⁊ mi-
racula fiūt frequēt: ⁊ ideo dicunt virtutes q2
virtus diuina relucet in iſtis. ſ. ꝙ ip̄e ſit op̄s ⁊
ꝙ nihil pōt reſiſtere ei: ⁊ qñ de⁹ vult aliq̄d face
re qḋ ē ſupra naturā: qḋ ſcʒ ſiſolum ī miracu-
loſe ſic cecos illuminare: mortuos ſuſcitare tūc
iſti angeli q̄ dicūt virtutes mittunt. Ad horū
ergo ſocietates illi hoies merito aſſumunt q̄
ſtrēnue ⁊ viriliter duob⁹ predictis. ſ. cōtritione
⁊ confeſſiōe adiungunt debitā ſatiſfactioneꝫ
⁊ cōdignam. Unde Luc. iij. dixit. Johan. bap.
Facite dignos fruct⁹ pnīe. Gre. vt tāto maio
ra querāt bonoꝝ operū lucra per pnīam ꝙ̄to
grauiora ſibi intulerūt dāna p culpā ita viri-
liter ſatiſfaciētes vt cōmiſſis malis ī pondere
numero ⁊ mēſura ex ſatiſfactiōe cōdigna ſuf
ficienterq̄ remetiēt: ⁊ poſt in obſeruatiōe pre-
ceptoꝝ dei viriliter ⁊ ſtrēnue ſe exerceāt ⁊ niſi
ſtāt opib⁹ mīe. ſ. eſurientes cibando: ſitientes
potādo: ⁊ ſic de alijs. Et q2 talis ſatiſfactio hic
deſcripta habet maximam difficultatem ⁊ vi
rili indiget fortitudine: ideo virtutib⁹ merito
tales apponent. Et ibi erit adhuc maius gau
diū: q2 ibi cognoſcim⁹ omnipotētiā dei pleni⁹
quō ex nihilo oīa creauit: ⁊ adhuc mille vł infi
nitos mūdos creare poſſet: ⁊ quō ſuſtētat mū
dū ⁊ oīa creata in eē ſuo. Quarti dicunt pote
ſtates ⁊ illi mittunt ad arcendū domōes ne in
tantū tētare p̄ſumāt ꝙ̄tū volūt. Et illi iuuāt
nos vincere carnē mūdū ⁊ diabolū. Et ad iſtū
chorū aſſumūt illi q̄ poſt predicta exercitia cō
tritionis ⁊ ſatiſfactiōis: per q̄ oīa pctā ſunt de
leta in altiſſimo exercitio ſe ꝯſtringūt aſſumē
tes aſperā ⁊ auſterā vitā: ⁊ per fortiſſimā reſi
ſtētiā carni mūdo ⁊ diabolo ſe opponūt ne ite
rū pctis illabant. M Tres em̄ p̄cipuos ho-
ſtes habem⁹ p̄cipitiū ſuadētes. ſ. carnē mun-
dū ⁊ diabolū. Ex qb⁹ duo ſi aliqñ intermittāt
qñ penit⁹ ex toto nō dimittant. Tertius th. ſʒ
diabol⁹: ita in ext̄abili aduerſus nos odio cō
iurauit vt nūq̄ ab eo adiūctū vniꝰ oculi in-
ducias extorq̄re valeam⁹. Job. vij. Militia eſt
vita hoīs ſup terrā. Primo em̄ caro īpugnat
nos p ꝯcupiſcētias ⁊ carnalia deſideria ſemp
em̄ optat volūtari ociari īpugnari: cui reſiſtē-
dū eſt potēter nihil ex oīb⁹ hīs admittēdo niſi
q̄ ad ſeruiendū deo ⁊ ad victū ⁊ veſtituꝫ ſunt
ei neceſſaria tenēdo corp⁹ nr̄ꝫ ſicut dixit Ber.
Sicut egrū ꝯmēdatū cui mł'ta volēti inutilia
ſunt negāda: vtilia ēt nolēti ingerēda. Scd̄o
mūdus inpugnat nos cū delectatiōib⁹ mun-
danis. ſ. gaudijs diuitijs honorib⁹ ⁊c. Et illa
reſpuere debem⁹. ſ. ꝙ hic gaudere ī mūdo illi
cite nō velim⁹ vt in futuro cū deo eternaliter
gaudeam⁹. hic ſpernere diuitias tpales vt ī fu
turo poſſideam⁹ diuitias glīe: hic fugere ho-
nores mūdanos vt ī futuro honoremur a xp̄o
⁊ ab oībus ſctis ⁊ angelis dei: ⁊ ſic de alijs.
Tertio diabol⁹ nos diuerſimode īpugnat: p̄-
mo malas ſuggeſtiōes immittēdo quib⁹ in pri-
cipio viriliter reſiſtere debem⁹. Ber. in ſer. Po
teſt inimic⁹ excitare tētatiōis motū: ſed in te
eſt ſi volueris dare vel negare cōſenſum. Se-
cūdo tētat nos vitiādo noſtra bona opera. Et
hoc contigit trib⁹ modis ſm Greg. ſ. in princi
pio vitādo intētionē in medio tētat p negli-
gentiā in fine p inanis glorie illaqueationeꝫ:
quos laqueos diaboli p diligētē cuſtodiā eua
dere debem⁹. Et ꝙ̄to bellū ē forti⁹: ex eo ꝙ q̄s
inclinat⁹ eſt ad aliqḋ vitiū aut ex natura aut

et actu frequēti qꝛ ſm Arī. Actus multiplica
ti generāt hitū tāto ꝗs pl⁹ meret.ſ.viriliter re
ſiſtēdo ⁊ etiā ꝗto pluries ꝗs.tētat tāto pluri-
es coronas ꝓſiſtēdo meret. Ber. Quotiēs reſi
teris totiēs coronaberis: ⁊ in illo choro habe
bimus adhuc mai⁹ gaudiū ꝗ in inferioribus
choris. O quale gaudiū tūc habebim⁹ cū illis
militibus.ſ.angelis ꝗ hic iuuerūt nos vīcere
mundū carnē ⁊ diabolū: ⁊ cum illis ſctis ꝗ hic
fortiter dimicauerūt ꝯ mūdū carnē ⁊ diabolū
Quinti angeli dicuntur principat⁹: et iſti ad-
huc ſunt ſuperiores aliis ꝗ mittūt ⁊ dicunt pri-
cipat⁹ qꝛ pricipant ſup totā eccleſiā vel ꝓuin-
ciam vnā: ⁊ iſti mittunt ꝑ negotio toti⁹ eccl'ie
vel ꝓuincie ꝗn deo placuerit. Et hūc choꝝ an
geloꝝ meremur ſi ꝑncipatū obtinebim⁹ ſuper
oēs hoies. Sꝫ diceres quō poſſent fieri ꝑnci-
pes ſup hoies alios vt illū quītū chorūꝫ mere
ri poſſent. Rñr ꝑ patiētiā.ſ.vīcēdo oē malū in
bono: ⁊ talē hoiēꝫ tot⁹ mūdus vincere nō pōt:
hoc pꝫ i martyrib⁹ quos nec pſides nec reges
nec iꝑatores nec oēs tyrāni vicere potuerunt.
⁊ iſti hoies ꝗ ad iſtū choꝝ poſſidēduꝫ ꝑtinent
ſic ſe hñt in terris ꝙ ſi ꝟbis offendunt.ſ.ipſis
maledicēdo: vel dure vel iracūde loquēdo: tūc
ipſi ecōuerſo ꝓ maledictiōe dāt bñdictionē: et
ꝓ verbis iracundis rñdēt ꝟba dulcia. Exēplo
xp̄i de quo ſcriptū ē Pe.ij. Cū malediceret nō
maledicebat: cū pateret nō cōminabat. Sꝫ di-
ceres an hō iuſt⁹ ⁊ inocēs debeat ſuſtinere ma
ledictiōes maloꝝ: ⁊ vtrū ſibi aliꝗd noceat ta-
lia ꝟba maledicta ſuſtinere. Rñdeo nihil ſibi
obeſt: imo ſibi ꝓdeſt ⁊ meritoriū ē. vñ ps. Ma
ledicēt illi ⁊ tu bñdicis. Ex hoc pꝫ ꝙ de⁹ illaꝫ
maledictionē ſibi a malo hoie iſlictam vult ei
ꝯuertere in bñdictionem. vñ Aug. Qui iuſtus
eſt ⁊ maledicitur pmiū ei ꝓ maledictione red
ditur. Itē ſi tales ꝗ ad illū choꝝ ꝑtinent in re
bus offendūt totū deo offerūt cogitātes ꝙ xp̄s
nudus ꝓ ipſis in cruce pependit nec hauſtum
aque hr̄e potuit: ⁊ ſic dñs ieſus xp̄s remune-
rabit eos i vita eterna. vñ Aplꝯ ad Heb.x. Ra
pinā bonoꝝ veſtroꝝ cū gaudio ſuſcepiſtis ſcie
tes vos meliorē ⁊ manētē ſubſtātiā hr̄e in ce
lis. Itē ſi leduntur in corpe hoc patiēter ferunt
cogitātes paſſionē xp̄i ꝗ ꝓ eis multa grauio-
ra ſuſtinuit. vñ Gre. Si paſſio xp̄i ad memoriā
reducit nihil eſt qꝺ nō equo aīo toleret: imo
tales nō ſolū parati ſūt ꝓ eis orare. vñ Matt.
v. Diligite inimicos veſtros benefacite his ꝗ
oderūt vos ⁊ orate ꝓ ꝑſequētib⁹ et calūniā-
tibus vos vt ſitis filij patris veſtri ꝗ i celis eſt
Sexti angeli dicuntur dñationes ⁊ illi dñan-
tur aliis angelis ⁊ ordināt eos ad officia ſua:
⁊ iſti nō mittūt ſed intimāt volūtatē dei illis
quinꝗ inferiorib⁹ ordinib⁹ ꝗd facere debeāt
et vocāt dñationes quaſi dñi ſuper alios. Et

iſti quatuor chori ſuꝑiores nunꝗ mittunt ſꝫ
ſemꝑ aſſiſtūt añ dñm: ⁊ iſtum choꝝ meremur
cū ſenſualitatē noſtrā rationi ſubijcim⁹ ſic ꝙ
nihil facit niſi qꝺ rō iubet: ⁊ ſūt maximi dñi ꝗ
ſciunt ſeipſos vincere illi ſꝫ Ber. habēt ſeſus
exteriores nō dulces: ꝫ ſeruiētes interiores ſo
brios ⁊ efficaces. In ſignū hui⁹ legitur Ieuā
ge. vt habet Mat. viij. de centurion qui dixit
Homo ſum ſub ptāte ꝯſtitut⁹ hñs ſub me mi
lites ⁊ dico huic vade ⁊ vadit: ⁊ alio veni ⁊ ve
nit ⁊ ſeruo meo fac hoc ⁊ facit. Cēturio .i. ra-
tio habet ſub ſe milites.i.potētias anime di-
cit huic.i.rōnali veni.ſ.⁊ cognoſce differētiaꝫ
inter bonū ⁊ malū. Et dicit huic.i.iraſcibili.ſ.
ſꝑnēdo malū qꝺ rōnalis potētia cognoſcit eē
deſpiciēdo: ⁊ ſeruo cōcupiſcibili fac hoc.ſ.ap-
petēdo bonū qꝺ rōalis potētia cognoſcit eſſe
appetēdū. Vñ Gene.xlj. dixit pharao ad Io-
ſeph. Sine tuo imperio nō mouebit ꝗſꝗ ma-
nū vel pedē in vniuerſa terra egypti. Ioſeph
i. rō ſine cui⁹ iperio ſēſualitas nec dꝫ mouere
oculū ad vidēdū nec os ad loquendū: nec pe-
des ad ambulādū: nec man⁹ ad palpanduꝫ.
nec aures ad audiēdū: niſi id qꝺ rō iubet ⁊ di
ſcernit eſſe licitū: ergo in talib⁹ hoib⁹ ꝗ ad illū
choꝝ ꝑtinēt ſēſualitas eſt ſubiecta rōni ⁊ hoc
opat plenitudo grē ꝗto eñ cor abūdat i gra
tia tāto magis rō vicit ſenſualitatē qꝛ cū cor ē
plenū grē: tūc alia intrare nō pñt. Sed diceres
q̄re habem⁹ tot imūdas cogitatiōes. Rñdeo ꝙ
iō qꝛ vacuū eſt cor nr̄m a grā. Ergo male cogi
tatiōes hñt locū intrandi ⁊ manēdi in nobis
Et in iſto choro habebim⁹ valde magnū gau
diū: qꝛ eſſe inter tales magnos ⁊ altos ange-
los ꝗ ſunt dñi ſuꝑ alios nōne ē magn⁹ honor
ibi ēt videbim⁹ plene⁹ dignitatē altitudinē ⁊
magnitudinē glīe nr̄e: ⁊ quō minim⁹ hoiꝫ i ce
lo magꝭ honorat ꝗ aliꝗ coronat ꝗ maxim⁹ rex
in terris: qꝛ ab ipo xp̄o ⁊ maria et oibus ſctis
⁊ angelis honorat i celis ⁊ ꝗſꝫ ꝑticipat ſecū in
oib⁹ bonis ⁊ meritis ⁊ gloriā ſpālē habebit i
ꝗuolꝫ electo in celo. ¶ Septimi angeli dicūt
throni: ⁊ iſti angeli pre ceteris in deo ꝗeſcunt
tanꝗ in vltimo fine ⁊ deus in eis delectabili-
ter quieſcit tanꝗ in throno delectabili: ⁊ ipſe
in eis iudicia ſua i cūcta ſubiecta diſponit. vñ
canit. De⁹ ꝗ ſedes ſuꝑ thronū ⁊ in eꝗ. Si ergo
cupim⁹ ad thronoꝝ ꝯſortia ꝑuenire oīa ad re
gulā iuſtitie iudicem⁹ vt deo dem⁹ equitateꝫ
nobis vtilitatē ꝓximo pietatē. Et i illis ꝗ ad
illū thronū ꝑtinēt quieſcit de⁹ delectabilr vt
ſunt illi ꝗ nec in ꝓſperis eleuāt ꝑ ſupbiā nec
in aduerſis frāgūt ꝑ impatiētiaꝫ: ſꝫ oīa a deo
equanimiter accipiūt ſiue ſit amaꝝ ſiue dulce
ſiue letū ſiue triſte qꝛ tales eſtimāt ſe eē ma-
los ⁊ dignos oī malo ⁊ cū patiūt aliꝗd tūc di
cūt illō ge.xlij. merito hec patimur qꝛ peccaui

mus in fratrẽ nr̃m ſcꝫ ſcium xp̄i nõ obediẽ
do ꝑceptis ſuis:ꝛ plures dicũt cũ.b.Aug.hic
vre hic ſeca vt ieternũ ꝑcas:ꝛ dicũt cũ.b.Hier.
Libẽt nũc patior tormẽta vt futura mihi glo
ria ſernet. Nõ eñ iudicabit de⁹ in idipm̃:ꝛ ta
les nõ ꝯmouent ad irã:qꝛ nihil volũt niſi ꝙ
de⁹ vult ꝛ oĩa equanimit a deo recipiũt:ꝛ volũ
tates ſuas ꝯformãt diuine volũtati:ergo non
turbãt.vñ Prouer.xij.Nõ cõtriſtabit iuſtum
quicquid ei acciderit ꝛ in illo choro replebit
omne deſideriũ ꝛc.qꝛ ibi ẽ abũdãtia omĩs bo
ni:qꝛ ibi habebim⁹ mẽſurã bonã ꝯfertã cogi
tatã ꝛ ſupfluẽtẽ.vñ apl's.j.Cor.v.Qđ oculus
nõ vidit nec auris audiuit:nec i cor hoĩs aſcẽ
dit ꝛc.Octaui angeli dicuntur cherubin:ꝛ il
li clarius deũ vidẽt ꝛ ſpeculũ trinitatis et di
cũt illuminatores qꝛ alios illuminãt ꝛ eis vo
luntatẽ dei notificãt ꝛ ſic illi ꝑ ceteris inferio
rib⁹ cognoſcũt volũtatẽ dei qđ placeat vl' diſ
pliceat ei.Ad illũ chorũ ſpectãt illi q̃ hic illumi
nant in ꝟba xp̄i ſapiẽtia.Sapiẽtia dicit quaſi
ſapida ſcia.vñ ber.Inueniſti plane ſapiẽtiã ſi
pctã tãꝙ peſſia mala deſiderabilia hui⁹ mũ
di tãꝙ nihil:eterna quaſi optima ſapiũt ꝛ ta
les ex intimo corde eterna ꝯcupiſcũt dicẽtes cũ
aplo.Phil.j.Cupio diſſolui ꝛ eſſe cũ xp̄o:ꝛ di
cunt illud ps.Heu mihi qꝛ incolat⁹ me⁹ ꝓlõ.
eſt.idẽ.Sitiuit aĩa mea ad deũ fõ.vi.Et tales
nec põt cogitare nec audire nec loq̃ niſi que
dei ſũt.O quale gaudiũ ibi in illo choro habe
bimus vbi oĩa in deo cognoſcim⁹ ſcꝫ quõ ab
eterno in deo fuim⁹:ꝛ quõ a deo emanauim⁹
Inſup cognoſcim⁹ deũ in oĩb⁹:et oĩa creata
pulchriora eſſe in deo ꝙ in ſeipſis.Et quicq̃d
homo deſiderat ſibi.ſ.pl'chritudinẽ ſapiẽtiã
diuitias ꝛc.hoc totũ in xp̄o inueniet.vñ.iij.re
gum.Beati ſerui q̃ ſtãt in cõſpectu tuo ſemꝑ
vidẽtes ſapiẽtiã tuã:q̃uis oẽs electi videant
deũ tñ vn⁹ clarius videt ꝙ ali⁹ qꝛ ſicut ſtella
differt a ſtella in claritate:ſic ꝛ ſancti differũt
in gloria:qꝛ q̃to aĩa eſt clarior ꝛ maiora meri
ta meruit cũ corꝑe in pñti tãto clarius corp⁹
erit qꝛ glorificatio redũdat de aĩa in corpus.
ergo vnũ corpus in celo erit clarius alio ſꝫ ꝙ
homo eſt maioris meriti.Noni angeli dicũt
ſeraphin:ꝛ iſti ſunt ardẽtes ꝑ ceteris inferio
ribus in amore ꝛ feruore dei:ꝛ clarius cogno
ſcũt deũ in oĩb⁹ illis inferiorib⁹:ꝛ flãma diui
ni feruoris incẽdit eos ꝑ oĩb⁹ aliis angelis:ꝛ
ratio eſt:qꝛ ſunt ꝓximiores deo:ꝛ qui igni eſt
proximior magis accendit:ꝛ qui luci eſt pro
pinquior magis illuminat:ſic ꝛ iſti angeli.ad
iſtum chorũ ꝑtinẽt ꝛ ꝑuenient qui feruent in
charitate dei ſm illud Lu.xxiiij.Nõne cor no
ſtrũ ardẽs erat i nobis:dũ nobis loque.i via.
De illo igne diuini amoris dñs dicit i euãge
lio.Ignẽ veni mittere i terrã:ꝛ q̃d volo niſi vt
ardeat:ſꝫ ad hoc ꝙ homo fiat feruẽs in cha
ritate tria requirunt.Primo ꝙ mediũ.i.pec
cata tollãt.Grego.Anima q̃ peccãdo a deo ſe
diuidit ſi pctm̃ tollit immediate deo adhereret
ꝛ ẽt illa mũdana ꝛ trãſitoria opꝫ tollere õ me
dio.i.amouere de corde.vñ Amb.in ii.de vir
gi.Diuine dulcedini nõ cõiũgeris ſi ab amo
re tꝑali nõ recedis.Scđo opꝫ diſponi hoĩeꝫ ad
hoc ꝑ ꝟtutes.i.ꝑ opa virtutũ vt incẽdat igne
diuini feruoris.Hoc ptꝫ i ligno diſpoſito ꝛ ari
do qđ meli⁹ ardet ꝛ citi⁹ intendit ꝙ lignũ hu
midũ ꝛ indiſpoſitũ.Tertio opꝫ appropinqua
re deo.i.ꝑ ꝯtẽplationẽ ſe ad deũ erigẽt:qꝛ q̃to
hõ altius deũ ꝯtẽplat tãto vicinior erit deo.
ps.Accedite ad deũ ꝛ illuminamini.Leu.x.Sã
ctificabor in his q̃ approximãt mihi.ꝛ Iaco.
iiij.Appropiquate deo ꝛ appropinquabit vo
bis.Et ſignãter in tali ꝯtẽplatiõe memoran
da ſunt multiplicia deo bñficia:ꝛ ſic ignis di
uini amoris ex hoc incẽdit.ps.In meditatiõe
mea exardeſcet ignis:in illo choro habebim⁹
maximũ gaudiũ qꝛ cor nr̃m ꝛ aĩa nr̃a in deum
trãſſumit ex feruore diuini amoris ſicut fer
rũ aſſumit formã ignis:ꝛ erit cãdẽs quaſi ſit
ignis:ꝛ tñ eſt ferrũ in ſubſtantia ſi ſiſt niõ cor
nr̃m trãſmutabit i deũ:ibi eñ pleniſſime im
plet illđ ꝑceptũ.Diliges dñm deũ tuũ ex toto
corde tuo ꝛ ex tota aĩa tua ꝛ ex oĩb⁹ virib⁹ tuis
ꝛ ex oĩ mẽte tua:ꝛ ꝓximũ tuũ ſicut teipſum.

De eadem dominica.

Gaudiũ erit corã angelis dei ſuꝑ
vno pctõre penitentiã agẽte ꝛc.
Hic dicendũ eſt quõ angeli ſer
uiũt hoĩb⁹ ꝛ q̃re ꝛ quõ ſiũt nobis
ſiles:ꝛ quõ ꝑcellũt nos.Iſtũ ſer
monẽ q̃re infra ſer.clviij.I.

Dñica.iiij.poſt feſtũ trinitatis.Sermo
lxxxix.de ſex operibus miſericordie.

Eſtote miſericor

des ſicut pater vr̃ miſericors eſt.
Lu.vi.Mat.vij.Marc.iiij.O Na
turale eſt oĩbus animalib⁹ eiuſ
deꝫ ſpeciei adinuicẽ miſericordiã conſeruare
multomagis hõ ad imaginẽ dei conditus dꝫ
alter alteri tãꝙ ſue imagini ꝯpati ꝛ vn⁹ alte
rius defectus ꝛ miſerias in cor ſuũ iprimere
ꝛ ſic ſibi cõpati:ꝛ in hoc conſiſtit ratio miẽ ad
quam xp̄s nos inducit ꝑ ꝟba premiſſa dicẽs.
Eſtote miſericordes ꝛc.Vñ in preſẽti ſer.dicẽ
dum eſt de ſex oꝑib⁹ miſericordie q̃ dñs in iu
dicio a quolibet hoĩe vult req̃rere vt habetur
Mat.xxv.Ubi dictur⁹ eſt his q̃ a dextris eius
erunt.Uenite bñdicti pa.mei poſ.paratũ vo.
re.a cõſti.mũdi.Eſuriui ꝛ dediſtis mihi mãd.
Sitiui ꝛ dedi.mi.bi.ꝛ ſic de aliis.Tũc diceret
his q̃ a ſiniſtris eius erũt.Diſcẽdite a me ma

ledicti in ignẽ eternũ ꝗ paratus eſt diabolo ⁊
angelis eiꝰ. Eſuriui ⁊ nõ dedi. mi. mã. Sitiui
⁊ nõ dedi. mi. potũ. hoſpes erã ⁊ nõ collegiſtis
me. ⁊ ſic de aliis. Aug. dicit ſic ſup p̃dicta v̾ba.
Si aliq̃s eſſet ꝗ de tota ſacra ſcriptura nihil
aliud ſciret niſi ſolummõ iſtã lectionẽ p̃ſentẽ
hoc ſolũ ſufficeret ſibi ad ſalutẽ qꝛ ibi cõtinẽt
merita ⁊ demerita: p̄mia ⁊ ſupplicia bonoꝝ ⁊
maloꝝ. ¶ Primũ opus mīe eſt cibare eſuriẽ-
tem. vñ Eſa lviij. Frãge eſuriẽti panẽ tuum.
Scđm ẽ potũ dare ſitiẽti. Mat. x. Quicũꝙ po
tũ dederit vni ex minimis meis calicẽ aq̃ fri-
gide tñ: nõ perdet mercedẽ ſuã. Sꝫ ſunt qui-
dã adeo duri ⁊ imiſericordes ꝙ potiꝰ dãt po-
cis ⁊ canibꝰ ꝙ̃ paupibꝰ: qꝛ plures diuites me
lius paſcũt ſuos canes ꝙ̃ pauperes. ſ. p̃parã-
do canibꝰ offas vel dãdo eis carnes: de quibꝰ
pauperes poſſẽt refici: de quibus oībus tales
diuites diſtrictã reddituri ſũt rõnẽ. Inſuper
aliq̃ ſunt tã auari ⁊ tenaces q̄ potiꝰ illud qđ
ſup remanet putreſieri ſinũt ſeruãtes hoc ex
nimia parcitate ꝙ̃ ꝙ hoc paupibꝰ erogarent
Vñ dñs de maximo cõuiuio qđ faciet ſanctis
ſuis repellet eos cõfuſiõe magna nihil eis dã
do: qꝛ hic de mẽſa ſua nihil ei dederunt vt pꝫ
de diuite epulone ⁊ paupe Lazaro. Luc. xvj.
vñ Greg. Dei miam nõ põt ꝓmereri: ꝗ hic mi-
ſericors nõ fuerit. vñ Beda ſup epi. Iac. Sine
mia iudicabit ille ꝗ cũ poſſet nõ fecit miaꝫ. Ex
his pꝫ ꝙ valde periculoſe ſtant tales tena-
ces qui in hoc grauiter deũ offẽdunt ⁊ contra
charitatẽ ꝓximi faciũt: et ꝯ aīas ꝓprias gra-
uiter peccãt: qꝛ tales quodãmodo cõparãtur
furibus ⁊ raptoribꝰ. Vñ Amb. in ſermo. Non
minoris ẽ criminis habẽti tollere ꝙ̃ cũ poſſes
indigẽtibꝰ denegare. vñ Baſi. Nõne inq̃t ſpo
liatores quid iſpẽtãda ſuſcepiſti ꝓpria repu-
tãdo. Eſt eñ panis famelici quẽ tu tenes: nu
di tunica quã in cõclaui ꝯſeruas: diſcalceati
calcei: ꝗ penes te marceſcũt: indigẽtis argen-
tum qđ poſſides humatũ. Vñ xp̄s in euãgel.
dicit vt hꝫ Lu. xviij. ꝙ̃ difficile ꝗ pecunias hñt
regnũ dei intrabũt. Itẽ eſt malũ ſignũ cuꝫ q̃s
eſt taꝫ durus ꝙ nõ põt audire clamorẽ paupe
rum ⁊ ſi bñ audit tñ eis nõ cõpatitur nec mi-
ſeretur qđ eſt ſignũ ꝑuerſitatis ⁊ qđ nõ eſt in
charitate dei: ⁊ ex hoc ſequit̃ ꝙ eſt in ſtatu dã
natiõis. vñ. j. Io. iij. Qui habuerit ſubſtantiã
huius mũdi ⁊ viderit frẽm ſuũ neceſſitatẽ hr̃e
⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo quõ charitas dei
manet in eo. q. d. nullo mõ. Aug. de ciuit. dei.
Miſericordia eſt aliene miſerie in noſtro cor-
de cõpaſſio: qua vtiꝙ ſi poſſimus ſubuenire
cõpellimur. vñ de duris corde dr̃ Prouer. xxj.
Qui obturat aurẽ ſuã ad clamorẽ paupis et
ipſe clamabit ⁊ nõ exaudiet: ⁊ ergo vt diuites
miam dei cõſequant̃ tunc ipſi debẽt eſſe miſe
ricordes paupibus. Mat. v. Bti miſericordes
qm̃ ipſi miſericordiam conſe. Luce. xvj. Facite
vobis amicos de mãmona iniquitatis: vt cũ
de. fe. vos recipiant in eterna taber. Amb. in epl'a ad nepo-
tianum. Non memini me legiſſe mala morte
moriturum ꝗ libẽter opera pietatis exercuit
hꝫ eñ m̄ltos interceſſores: ⁊ impoſſibile ẽ pre
ces m̄ltoꝝ nõ exaudiri. ¶ Tertiũ eſt recipe-
re peregrinos ad hoſpitiũ: hoc eſt tam vtile ⁊
deo tã acceptũ: vt qñꝙ etiã ad literã beati an
geli ſunt hoſpitio recepti imo etiã ipſe xp̄s. vt
ſibiliter vt in emaus. Sꝫ ſunt q̃dã adeo aua-
ri ꝙ nullos ꝓ deo hoſpitari volũt niſi habeãt
expẽdere: ⁊ ſic expellũt pauperes a domibus
ſuis. Cũ tñ xp̄s dicit in euãge. Qui vos recipit
me recipit: ⁊ ꝗ vos ſpnit. me ſpernit. Itẽ eadẽ
menſura qua mẽſi fueritis ⁊c. ꝗ̃ ſicut claudis
ianuã pauperi: ſic xp̄s faciet tibi cũ ad ipſũ ve
neris dicẽs illud Mat. xxv. Dñe dñe aperi no
bis. Rñdebit. Amẽ amẽ di. vo. neſcio vos. ſꝫ bo
nis ⁊ electis ſuis dicet illđ Mat. xxv. Hoſpes
fui ⁊ collegiſtis me ⁊c. Venite bñdicti patris
mei ⁊c. Ex his pꝫ ꝙ m̄ltũ reprehẽſibiles ſunt
illi diuites qui hñt magnas ⁊ latas domos ⁊
potiꝰ ꝑmittũt eas vacare ꝙ̃ paupes in eiſdeꝫ
ꝓpter deũ velit hoſpitari: cũ tñ laudabile eẽt
ꝙ quilꝫ diues ad minus haberet vnũ paupeꝫ
in domo ſua: vt illđ qđ ſibi ꝑpſi in mẽſa ſubtra
heret ſiue comedẽdo ſiue bibẽdo hoc illi pau
peri daret vt ſic poſſet mereri vitã eternã. ¶
Quartũ eſt nudos tegere: ꝙ̃tũ aũt placeat deo
pꝫ in ſctõ Martino quẽ xp̄s corã oībꝰ ſãctis ⁊
ãgelis i celo exiſtẽtibꝰ cõmẽdauit dicẽs. Mar
tinus adhuc cathecuminꝰ hac me veſte con-
texit. vñ admonet vnũquẽꝙ hoieꝫ ꝑ Eſa. pro-
phetã dicẽs. Cũ videris nudũ opi eũ ⁊c. Luc.
iij. Qui hꝫ duas tunicas det vnã nõ hñti. Iteꝫ
ꝙ hoc opus mīe nõ ita faciliter exercẽt ſicut ⁊
alia: qꝛ vnꝰ facilius dat pauperi fruſtũ panis
vel recipit eũ ꝑ vnã noctẽ ad hoſpitiũ ꝙ̃ darẽt
ſibi tunicã: ergo m̄lieres diuites deberẽt filar̃
⁊ nõ otioſe incedere: qꝛ ꝙ̃uis ipſe nõ indigeãt
ꝑ ſe: tñ multi pauperes ſunt ꝗ bñ idigẽt. Exẽ-
plo btẽ Elizabeth ꝗ̄ filabat cũ ancillis ſuis et
inde paupertibꝰ veſtes faciebat. Aug. in lib. de
vita xp̄iana. Illã eleemoſynã deꝰ approbat ꝗ̄
de iuſtis laboribus miniſtrat̃ ſicut ſcriptũ eſt.
Honora dñm de tua ſubſtãtia. i. de tuis iuſtis
laboribꝰ: ⁊ de primitiis frugum tuarũ da pau
peribus. Unde xp̄s dicet talibꝰ in iudicio. Nu
dus fui ⁊ cooperuiſtis me: qꝛ ita acceptum eſt
ei quaſi eum in cruce nudũ pendenteꝫ coope
ruiſſent. Vnde dicit Mat. xxv. Quod vni ex mi-
nimis meis feciſtis mihi feciſtis. Quītũ eſt vi-
ſitare infirmos: ⁊ hoc eſt valde acceptum chri
ſto quaſi ipſe per ſe faceret hic infirmꝰ e eũ vi-
ſitares: quia oēs paſſus talium numerantur

ab ágelis ⁊ remunerant a xp̄o in vita eterna
ꝯ hoc faciũt q̄ paupes ⁊ īfirmos abominant:
vel ēt qñq̧ ꝓprios famulos vel famulas qñ
īfirmant a domo expellũt vel ſi retinēt vt ca=
nē ſub gradu locãt:nec meli⁹ ei q̄ꝫ cani faciũt
nō ſic ē faciēdū īmo eis eſt bñfaciēdū q̄ſi an=
gelo dei:vel q̄ſi ipſi xp̄o q̄ dicturꝰ ē in iudicio.
Infirm⁹ fui ⁊ viſitaſtꝭ me. Sextuꝫ op⁹ mie eſt
victos viſitare ⁊ redimere:ſiue bōi:ſiue mali:
ſint aliq̄d eis adminiſtrādo. Si bōi ꝓ poſſe li
berari debēt iuxta illud p̄s. Egenū de manu
pctōꝝ liberate. q̄ hoc facit. ſ. q̄ redimit factos
inocēter a raptorib⁹ ⁊ ab alijs hoīb⁹ ſikis erit
deo. p̄s. De⁹ q̄s ſikis erit tibi eripiēs inopē de
manu fortioꝝ ei⁹. Si vō mali:tūc ſaltē liberā
di ſūt ab etna morte. ſ. monēdo eos ad pniaꝫ
⁊ ꝯtritionē de pctis ſuis:⁊ ꝙ offerāt deo illaꝫ
ignominioſiſſimā ⁊ amarā mortē quā ſuſtie
re eos oꝫ ꝓ pctis ſuis ⁊ hoc ē mltū vtile hoī ⁊
deo acceptū. ¶ Queſtio ē vtrū pena mortis
dirimat aliq̄d de pēa debita ꝓ pctis. R̄n̄r ſm
Tho. i. iiij. di. xx. Mors nālis ē pena ꝯhs origi
nalis pctī q̄ſi iā ī naturā ꝯuerſa. Et iō ꝑ mor
tē naturalē nō purgat aliq̄d de pctō actuali
ſꝫ ꝑ mortē illatā bene p̄t purgari. vñ ſi aliq̄s
mortē illa tā patiēter ſuſtieat ēt ꝓ alijs crimi
nib⁹ ſic illata mors vꝫ ad diminutionē pene:
⁊ ad liberationē ēt a tota pena ſm quãtitatē
culpe ⁊ patiētie ⁊ ꝯtritiōis. Itē q̄rit de ſuſpē=
dēdis ⁊ decapitādis an debeat eis dari cor=
pus domini. R̄ndeo ſi ſūt ꝯfeſſi ⁊ penitēt non
dꝫ eis dnegari:vt h̄r. xiij. q. ij. c. ſi. ¶ Itē que=
ritur de ſuſpēſis an ſint ſepeliēdi ī cimiterio:
an nō. Reſpōdeo ſꝫ Hoſt. ꝙ ſepeliēdi ſunt dū
tñ penituerūt:ſꝫ tñ adhoc ꝙ de patibulo de=
ponāt req̄rit licētia iudicis ſecularis ne iuſti
tia ꝯtēni videat:⁊ ſic loquunt leges: ipſam li
cētiaꝫ iudex denegare nō dꝫ. Ex his iā dictis
pꝫ ꝙ ſalubre ē valde tales hoīes monere ad
pniam q: poīe eſt ꝙ quis in vno hoīe tali poſ
ſit mereri vitā eternā ⁊ rō eſt q: ſm Gre. Ma
ximū ſacrificiū eſt zel⁹ alaꝝ imo pl⁹ eſt deo ac
ceptū ⁊ hoī meritoriū vnā alam lucrari q̄ꝫ au
reum mōtē deo offerre:q: vna aia p̄cellit oēs
theſauros toti⁹ mūdi. vnde Aug. dicit. Sicut
de⁹ oēm creaturā:ſic aia oēm corporeā creatu
ram nature dignitate p̄cellit:vnde etiā Ber.
Totus mundus ille preciū vni⁹ aie eſtimare
nō pōt. Nō eñ ꝓ toto mūdo aiam ſuā daret
xp̄s quā ꝓ aia humana dedit. Sciēdū ꝙ mul
tū ſalutiferū ē talib⁹ amarā mortē ⁊ paſſionē
xp̄i reducere ad memoriā. vñ Aug. Si paſſio
xp̄i ad memoriā reducit:nihil tā duꝝ ꝙ non
eq̄uo aīo toleret. Ber. Quid ē qđ tibi nō ſua
ue vr̄ ſi collegeris ⁊ memoraueris oēs amari
tudines ſaluatoris ⁊ ſignāter cogitādum eſt
talib⁹ quomodo xp̄s noies ductus eſt ꝓ fa=

lute pctōꝝ. P̄rio ſtatim qñ capt⁹ fuit ductuꝫ
eſt ad Annā. Scđo ab anna ad Cayphā. Ter
tio a caypha ad Pylatū. Quarto a pylato ad
herodē. Quinto ab herode ecōuerſo ad pyla
tū. Sexto milites duxerūt eū intus in atriuꝫ
⁊ illuſerūt ei ꝑcutiētes caput ei⁹ arūdine Se
ptimo duxit eū pylat⁹ foris de pretorio por=
tantē coronā ſpineā ⁊ veſtē purpureā. Octa=
uo duct⁹ eſt ad locū vbi pro tribunali iudica
tus eſt ad mortē. Nono extra ciuitatē duct⁹
eſt ad locū caluarie vbi crucifixus eſt. ⁊ reme
morādo tales trāſit⁹ xp̄i offerre dꝫ trāſitū illū
⁊ mortē ⁊ penā ipſi xp̄o ꝓ pctis ſuis ⁊ debent
h̄re bonū ꝓpoſitū ꝙ amplius nūq̄ꝫ vellēt pec
care ſi diuti⁹ viuere deberēt ⁊ ſic deo debent
cōmittere aias ſuas. Vñ legit tale exēplū. Mi
les q̄dā nobilis:ſꝫ criminoſus quodā tēpore
ab inimicis ſuis ē capt⁹. Et q: valde erant ei
inuidioſi ⁊ exoſi viſum eſt eis expedire vt in
inſtāti occideret. Cernēs vir nobilis ſibi mor
tē iminere ⁊ nullū ibi eſſe remediū vite ſup=
plici voce dixit ad illos. Rogo vos intuitu dei:
vt modicū ad mortē meā differre dignemini
vt alicui ſacerdoti pctā mea poſſim cōfiteri.
R̄nderūt ei. Nō eſſet nobis illa dilatio tuta.
Cōtingere poſſet ꝙ cognati ⁊ amici tui veni
rēt ⁊ eriperēt te de manib⁹ nr̄is:tūc eſſet er=
ror nouiſſimus peior priore. Cui tū precepiſ=
ſent vt ſe ꝓſterneret ad decollādū dixit hoc
verbū. Deus tu ſcis volūtatē meā:⁊ ſubiun=
xit. Animā meā ꝟginis filio cōmēdo ſicq̧ de
collat⁹ ē. Erat tūc quidā obſeſſus in ciuitate
cui cū dicerēt q̄dā audita morte tāti tyranni
mō magnū gaudiū habetis. cū aia illius facti
notoſi militis. R̄ndit demon. Nequaq̄. vnū
eñ verbū:dū mori debuit ꝓtulit ꝓpter qđ ſal
uatus eſt. vñ Bernar. Maior eſt dei pietas q̄
queuis iniq̄tas. Sicut eñ ſcintilla in medio
maris:ita oīs malitia hoīs ad dei miam. Qđ
aūt de⁹ gratāter opa mie accipit q̄ exhibent
paupibus ī ſuo noīe pꝫ ꝑ tale exēplū. Erat q̄=
dā ruſtic⁹ cū ſua vxore q̄ morabat in vna vil
la ⁊ ī vna magna curia ſolitarie:⁊ habuit de
ꝯſuetudie ꝙ ſingulis ſextis ferijs ſolebat in
uitare vnū paupē hoīeꝫ in memoriā ⁊ reuerē
tiā paſſiōis xp̄i. ⁊ qñ pauperē nō habebat di=
ſtulit prādiū donec vn⁹ paup veniret. Acci=
dit aūt vna ſexta feria ꝙ nullū pauperē h̄re
poterat ⁊ dixit vxori ſue. Prepara cibū ⁊ ego
exibo ⁊ videbo an aliquē pauperē inueniā. Et
exiēs vidit in platea publica q̄ nō remote a
domo ſua diſtabat quēdā paupē ī via lutoſa
incedere q̄ occurrēs ei inuitauit eū ⁊ qñ venie
bat ad domū ſuā vxor ei⁹ dixit. Ego lauabo
ſibi pedes. q: lutoſi ſūt qđ ē ſibi multū neceſ=
ſariū ⁊ poſtmodū tūc comedem⁹. Et accipiēs
vrnā cū aq̄ lauit pedes ei⁹ ⁊ inuenit eū habētē

duo magna foramina in pedib⁹ ipſi⁹: ꝛ dixit ad maritū ei⁹. iſte paup̄ ad modū dn̄i nr̄i ieſu xp̄i hʒ pforatos pedes. Tūc dn̄s ieſus xp̄s dixit. Uos alijs dieb⁹ recepiſtis me ꝛ hoſpitaſtiſ me i mēbris meis ſʒ hodie meip̄ʒ ad hoſpitiū veſtrū ſuſcepiſtis. Et ego ꝓmitto vobis i preſenti neceſſaria vite: ꝛ poſt hāc vitā volo vos recipere ad vitā eternā. Et hoc dicto euanuit

¶ In eadē dn̄ica ſ. xc. de iudicio ꝛ ſuſceptiōe.

Nolite iudicare ꝛ nō iudicabimini. Luc. vj. Notandū ꝙ nō iudicare primum eſt magne diſcretionis vt hō ita ſe cōpatiaꝛ primo ſuo i defectib⁹ ſuis ꝙ nō de facili malū iudicet de eo. Et ad hanc diſcretionē habēdā nitiꝛ dn̄s nos inducere i ꝟbis p̄miſſis: vbi dicit. Nolite iudicare. Un̄ i preſenti ſer. tria ſunt dicenda. Primo quot modis iudiciū temerariū cōmittiꝛ: ꝛ qn̄ eſt pctm̄ mortale: ꝛ qn̄ veniale: ꝛ qn̄ nullū pctm̄. Scd̄o vn̄ oritꝛ iudiciū temerariū: ꝛ quo qlibet teneꝛ alios hoīes meliores ſe reputare. Tertio exēplū. ¶ Quātū ad primū ſciēdū ꝙ iudiciū p̄t fieri ſeptē modis. Primo timore ne ſequatur malū ꝛ hoc ꝓprie nō dr̄ iudiciū. verbigratia. Sicut includunꝛ moniales non ꝙ male ſint vel ꝙ male velint facere: ſed timetur propter fragillitatem ſexus ne libertas exeūdi vel patefactio clauſtri fiat eis occaſio peccādi. Sic ſimiliter obſeras ciſtam tuam vel cameram tuam non ꝙ aliquem iudices furē: ſed quia times dare occaſionē furti: ꝛ ſic perderes tuā peccuniam. Homo enim poteſt timere malū tamen cum quadā ſpe boni vt nō fiat. Ideo propter ſecuritatem preuenire poteſt ne hoc malum eueniat quod timet. vn̄. Augu. Certū tene incertum dimitte. Scd̄ʒ iudiciū dicitur incidēs ſuſpitio mali: nō tn̄ cū cōſenſu rōnis. Et illud debet hō cauere inq̄ntum poteſt ꝛ expellere ꝛ in melius interpretari. Aug. in ſer. dn̄i in monte. Si ſuſpitiones vitare nō poſſumus qꝛ hoīes ſumus iudicia tn̄. i. diffinitiuas firmaſq; ſententias continere debemus. Si ergo ſuſpicamur q̄ eſt humana tētatio: ſaltē nō iudicemus. Hoc em̄ ad humanā tentationē pertinet ſine qua vita p̄ns nō ducit. Ergo qn̄cūq; incidunt nobis male cogitationes ꝛ ſuſpitiones de proximo: ꝛ q̄cito illas aduertimus: tūc immediate expellere debem⁹ ꝛ i bonū interpretari: ꝛ ſic talis ſuſpitio non nocet nec eſt pctm̄ in ſe. Tertiū iudiciū ē qd̄ contingit ex leuib⁹ ſignis: ꝛ i hoc iudicio eſt triplex gradus. Primus gradus eſt qn̄ qs ex ſignis leuibus incipit dubitare de bonitate primi hoc eſt pctm̄ veniale: ꝛ hoc non vocaꝛ ꝓprie iudiciū: ſʒ ſuſpitio. Scd̄s gradus ē qn̄ ex talibus leuib⁹ ſignis firmiter teneꝛ i alio ꝙ proximus ſit mal⁹: ꝛ hoc ꝓprie diciꝛ iudiciū qꝛ iudiciū iportat firmā ſniam. et hoc eſt peccatū mortale: ſi malū qd̄ iudicat de primo ex leuibus ſignis ſit de gn̄e pcti mortalis. Peccatuʒ em̄ mortale eſt qd̄ ꝯriaꝛ charitati proximi qd̄ autē aliquis p̄dicto mō iudicet primum p̄t eſſe ꝯ fr̄nā charitatē: igiꝛ ꝛc. v. g. ſi qs rideret vel aliquā diſſolutionē facere: ꝛ ꝓpterea ſperneres eū ꝛ diffinitiue teneres eū eſſe malum ex talib⁹ leuib⁹ ſignis grauiter peccares. Silr̄ ſi quis aliquid pderet: ꝛ ex leuib⁹ ſignis primum iudicaret eſſe furē grauiter peccaret: ꝛ ſic de alijs. Terti⁹ grad⁹ qn̄ ex leuib⁹ ſignis nō ſolum p̄dicto mō iudicat primū ſʒ etiā ꝓcedit ad punitionē vel ad vindictā ac ſi factū veraciter cōmiſiſſet: ꝛ hoc ē graui⁹: qꝛ non eſt ſolū ꝯ charitatē: ſʒ ēt ꝯ iuſtitie eq̄tatē. Hoc ſepi⁹ ꝯtingit ꝙ aliq ꝓpter aliq̄ ſigna q̄uis gua captiuāt ꝛ puniūt paupes qn̄q; vſq; ad mutilationē mēbroꝝ affligūt eos ſuſpēdēdo ꝛ pōderādo: ſic ꝙ qn̄q; eos opʒ eē infirmos poſtmodum oī tp̄e vite ſue. Et qn̄ ꝑ innocētes ſic puniunꝛ ꝛ ledunꝛ in mēbris ſuis vl ꝓpter furtū cōmiſſum ab alijs cum ipſi nō ſunt rei: vel ꝓpter aliquā aliā cām incertā ꝛ dubiā vbi actor rei ignoraꝛ. Et tales quō volūt penitere ꝛ illis ſatiſfacere quos ſic innocenter leſerunt in mēbris ſuis: ꝙ poſtmodū opʒ eos mēdicare: qui ſe cum pueris ꝛ vxorib⁹ nutriuiſſent de ſuis laborib⁹. Quartū iudiciū de occultis et abſcōditis cordiū. Et eſt valde periculoſuʒ de ignotis ꝛ occultis cordiū iudicare alios. Tāta em̄ ꝓfunditas credēda eſt eē in hoīe ꝙ etiā qn̄q; lateat ipſum hoīem in quo eſt. Et patet hoc. Nam in beato petro ꝓfunditas infirmitatis ſue latebat ip̄ummet cū ſe cū dn̄o mortem ꝓmittebat: qꝛ ſi infirmitatē ſuā cognouiſſet nequaq̄ ad dn̄ʒ dixiſſet. Parat⁹ ſum tecū in carcerē ꝛ in mortē ire. Silr̄ alios diſcip̄los latuit eoꝝ humana infirmitas qꝛ euāgelium dicit ꝙ ſilr̄ ꝛ oēs diſcipuli dicebāt. Cum ergo q̄ſq; de ſe aut vix aut oīno nō verā ſniaʒ poſſit ferre: quō p̄t tūc de alijs iudicare. vn̄ Baſilius. Re uera oīm cauſaꝝ difficillimū eſt ſeipſum cognoſcere. Chry. ſup Matt. Non infima ps philoſophie ē cognitio. vn̄ ēt Amb. Multo melior ꝛ laudabilior es ſi te cognoſcis: ꝛ nihil aliud cognoſcas: q̄ ſi te neglecto: curſum ſyderū: vires herbaꝝ: cōplexiones hoīm naturas aialiū cognoſceres: ꝛ ſciētiā oīm celeſtium ꝛ terreſtrium hres. vnde Bern̄. Multi multa ſciunt: ſʒ ſeipſos neſciunt. Unde ſciendum ꝙ ſol⁹ de⁹ veraciter p̄t cognoſcere cor hoīs: qꝛ hoc eſt ꝓpriū ſoli⁹ dei. Ergo ſol⁹ nominaꝛ ſcrutator cordiū. i. Regū. xvj. Hō videt ea que parēt: de⁹ aūt itueꝛ cor. Un̄ xp̄s adhuc in terra exiſtens in hoc oſtendit ſuam deita-

tem ꝙ tendit ad cogitationes cordiū. Uñ dixit
phariſeis: vt habeť Mat.ix. Ut qd cogitatis
mala in cordibus veſtris. Ergo illi peccant q
dicunt ille hȝ malū cor: ſcȝ ſuperbū: inuidio-
ſum ⁊c. B Queritur verum diabolus poſſit
ſcire cogitationes cordis. Rñdeť ꝙ nō: niſi ex
ſignis ⁊ coiecturis. Et ī hoc ē multū ſubtilis
qꝛ quicquid homo cogitat in corde ſm̄ hoc ſe
hȝ in motu ⁊ geſtib⁹ corporis: ⁊ ipſe diabol⁹
ſubtiliſſime ſcit tales mot⁹ ⁊ geſt⁹ cognoſcere
ergo qñ diabol⁹ immittit malas cogitationes
tūc p illa ſigna exteriora īteriora cordis ſub-
tiliſſime cognoſcit an hō illas ſuggeſtiones
acceptauit vel reſpuit. Quintū iudiciū eſt de
futuris: vt dicendo: ille adhuc efficieť malus
vel talis ⁊ ſic cōdēnat proximū: qđ eſt ꝯtra di
ctū xp̄i vbi dicit. Nolite cōdēnare ⁊ nō ꝯdēna
bimini. Futura eē cognoſceř ſoli⁹ dei ē. Eſa.
xl. Annunciate q̄ futura ſunt ⁊ ſciemus qꝛ dij
eſtis vos. vñ Guil. Uidere futura vt preſen-
tia diuinū ē. Notādū ꝙ de futuro debem⁹ ha
bere ſpē boni etiā ſi alter ſit iaȝ in pñti: ergo
peccāt illi q ſpernūt ⁊ contēnūt illos quos vi
dēt ꝓ nūc aliq̄ malitia infectos quaſi nō poſ-
ſint fieri boni. Facile eñ ē in oculis dei ſubi
to honeſtare ⁊ ditare paupē. Eccľ. xviij. A ma
ne vſq; ad veſperā immutabiť tp̄s. vñ etiam
Ariſt. de futuris cōtingētibus nō eſt determi
nata veritas. vñ Beda in quadā omeľ. Incer
tū eſt qualis in futuro ſit q nūc bonus vľ ma
lus apparet. Sextū iudiciū eſt in opib⁹ indif
ferētib⁹ ſuis medijs q̄ īdifferēter bono vľ ma
lo aīo fieri pñt. de quib⁹ nō debem⁹ dare cer
tā ſentētiā: ſȝ ea in meliorē partē iterpretari
⁊ hoc eſt qđ dñs nobis inſinuat ī verbis pre-
miſſis vbi dicit. Nolite iudicare ⁊ nō iudica-
bimini. Sup illo v̄bo dicit btūs Aug. hoc lo-
co nihil aliud p̄cipi eſtimo niſi vt ea facta q̄
dubia ſunt q aīo fiāt in meliorē partē inter-
pretemur. B Querit an oīa dubia in melio-
reȝ partē interpretāda ſunt. Rñdeo ꝙ ſic: niſi
hō cognoſceret ī ſpū ex reuelatiōe diuīa hoc
mala intētiōe eē factū ſicut legitur de beato
Benedicto ꝙ qdā emulus obtulit ſibi paneȝ
cū veneno mixtū: ꝙ ipſe ſanct⁹ Bñdict⁹ ī ſpū
cognouit ⁊ iuſſit coruū vnū vt panem iſtum
deportaret ad locū vbi nulli poſſet ex hoc dā
nuȝ fieri. Silr legitur de ſancto benedicto ꝙ
ſui emuli obtulerūt ſibi bibere venenū ī vaſe
qđ ipſe in ſpiritu cognouit. ⁊ mediante ſigno
crucis vas ꝯfregit ⁊ venenū effudit. Ex qbus
iā dictis ſequiť ꝙ oīa dubia in meliorē partē
ſunt interpretāda: verbigrā. Si vides ſimul
duos colloquētes forte vľ loquūť de bōis vľ
de malis: ⁊ tu nō audis qđ loquanť an bonū
vel malū: tūc tu teneris interpretari ī melio-
rē partē. Si aūt diffinitiue iudicas eos ma-
la loquētes peccas mortalr: qꝛ facis ꝯtra pre
ptū xp̄i vbi dicit. Nolite iudicare ⁊ nō iudica
bi. Itē aliqs comedit in die ieiunij aut forte
comedit ex gula aut infirmitate aut neceſſi-
tate aliq̄: ⁊ hoc tibi incertū ē. tūc hoc ī melio-
rē partē interpretari debes. vñ aplš Ro. xiiij.
Qui el nō mādūcat mādūcantē nō ſpnat. vñ
legiť exēplū ī vitaſpatrū. Fuerūt duo frēs ma
gne vite ī ꝯgregatiōe ⁊ meruerūt ſinguli vi-
dere grām dei in alterutrū. Factū eſt aūt ali-
qñ vt vn⁹ ex eis egrederet ī ſexta feria extra
ꝯgregationē ⁊ videret quēdā mādūcātē ma-
ne ⁊ dixit ei. Hac hora mādūcas ī ſexta feria.
die aūt ſequēti facta ē celebratio miſſarū ſm̄
conſuetudinē. Intuēs v̄o frater eius vidit ꝙ
grā q ei data fuerat diſceſſit ab eo: ⁊ ꝯtriſtat⁹
eſt qui cū veniſſet ad cellaȝ dixit ei. qđ feciſti
frater: qꝛ nō vidi ſicut pridie gratiā dei in te.
Ille aūt rñdens dixit. Ego neq; in actib⁹: ne
q; in verbis: neq; ī cogitationib⁹ ꝯſcius ſum
mihi alicui⁹ mali. Dixit frater ei⁹. Nōne ali-
qđ verbū vel ſermonē otioſum locut⁹ es. ⁊ re
cordat⁹ dixit ei. Heſterna die vidi quēdā ma
ne mādūcantē ⁊ dixit ei. Hac hora mādūcas
in ſexta feria. hoc forſitā eſt pctm̄ meū. Sȝ la
bora mecū ebdomadas ⁊ rogemus deum vt
mihi indulgeat. Et fecerūt ita. Et poſt duas
ebdomadas vidit frater gratiā dei iterū ve-
nientē ſup fratrē ſuū ⁊ cōſolati ſunt deo q ſo
lus eſt bon⁹ gratias referētes. Sciēdū ꝙ qñ
q; cōtingit ꝙ duo vidēt vel audiūt aliqđ fieri
vbi vnus iudicādo hoc ī malū peccat morta
liter: ⁊ alter q hoc idē iudicat in bonuȝ nihil
peccat. Et etiā qñ ille q facit aliquid qñq; vix
peccat venialiť vbi ille q hoc videt ⁊ iudicat ī
malū peccat mortalr. Gregori⁹ in moralib⁹.
Graue ē ſatis ⁊ indecēs ꝙ ī re dubia: certa de
tur ſententia. ¶ Septimū iudiciū eſt ex eui
dētia facti vt cū qs videt māifeſta mala fieri
tūc ſi qs illa manifeſta mala iudicat nō ē pec
catū. vt cū qs iudicat aliquē homicidā: qꝛ vi-
dit eū interficere hoiem: ſilr ſi qs audit blaſ-
phemare aliquē vľ peierare: vel videt aliquē
inebriari: adulterari: vſurā cōmittere. ⁊ ſic de
alijs: talia ꝗ̄ū ad factū ſunt mala. ergo non
pñt in bonū iterpretari. vñ Aug. de his q̄ non
pñt bono aīo fieri. Sicut ſūt blaſphemie: ſtu-
pra ⁊ hmōi nobis iudicare pmittiť. Sciendū
tñ ꝙ ꝗ̄uis talia manifeſta mala nobis ꝗ̄tuȝ
ad factū liceat iudicare: de emēdatiōe tñ de-
bem⁹ ſpare. vñ Bern. dicit. Qñ video aliqueȝ
ſuū ꝓximū interficere anteq̄ cultellū extra-
hit debeo eū penitētē eſtimare. multomagis
ſi hodie videro aliquē peccare cras nō debeo
eū ꝓ peccatore hře ſȝ eſtimare penitētē. qꝛ for
te ē ꝯtrit⁹: ⁊ ſic de⁹ indulſit. Exēplū nota quō
iudicādū ſit de ꝓximis etiā pctoribus ex le-

gea ioānis elemoſinarij. Cū quidā iuuenis
quādā monialē rapuiſſet ⁊ clerici ei corā btō
ioānē exprobrarēt ⁊ excōmunicādū fore dice
rēt: viputa ꝙ duas alas ꝑdiderat. ſ. ſuā ⁊ illi⁹
cōpeſcuit eos btūs ioānes dicēs. Nō ſic frēs
nō ſic. Oſtēdo vobis: qꝛ vos duo petā cōmitti
tis. Pūo ꝯtra ꝓceptū dei facitis. q̄ ait in euā.
Nolite iudicare ⁊c. Scdo qꝛ neſcitis ꝓ certo
ſi vſqꝫ hodie peccet aut peniteat: ḡ qñ audiꝫ
aliqd maluꝫ de aliquo dici qd fecit: nolite fa
cilit̄ hoc iudicare: ſꝫ ſi ali⁹ aſſerit ꝙ verꝫ ſit no
lite tñ eū adhuc eſtimare petōrē ſꝫ penitētē ⁊
cōpeſcite ꝓferētē dicēdo. De⁹ ſibi indulſit ſpe
ram⁹ ꝙ ſit ꝯtrit⁹. D Quātū ad ſcdām partē
preſentis ſermonis querit̄ vñ orit̄ iudiciū te
merariū. ſ. qd aliqui oīa q̄ vidēt vel audiunt
in peiorē partē ſemper interpretāt̄. Rñdet̄ ꝙ
ex trib⁹ orit̄ ſuſpitio ⁊ iudiciū. Pri̊o ex ꝓpria
ſupbia qꝛ veroi humiles eſtimāt alios melio
res ſeipſis vñ ſciēdū ꝙ trib⁹ modis qs tenet̄
alios meliores ſeipſos eſtimar̄. Pri̊o cū vides
aliqd bonū i ꝓximo qd ſcis te nō hr̄e vtiqꝫ ex
hūilitate debes te illi alteri ſubijcere quo ad
hoc ⁊ eſtimare toto corde eū in illo te excede
re. Scdo cū cognoſcis aliquē defectū i te quē
in alio nō cognoſcis debes te ei iterū ex hūili
tate ſubijcere. Tertio cū etiā nihil talis boni
ſcias i alio ex hūilitate tñ ſꝑ debes eſtimare
aliqd boni occultū i eo ꝙ tu nec percipis nec
cognoſcis ⁊ neſcis qualis ipſe ſit adhuc in cō
ſpectu dei: qꝛ forte multo melior te. Vñ patꝫ
ꝙ ex ſuperbia orit̄ temerariuꝫ iudiciū: qꝛ ſi ſe
lōge inferiores ⁊ peiores illis qs iudicāt eſti
marēt nō haberēt auſuꝫ iudicādi temerarie.
Sꝫ heu talis ceci ſunt quo ad ſe: qꝛ trabē nō
vidēt in oculo ſuo: ſꝫ feſtucā bñ vidēt in ocu
lo fratris. ſꝫ ſi ſeipſos ⁊ ſuos ꝓprios defectus
i hūilitate cognoſcerēt: alios minime iudica
rēt. Scdo orit ex eo ꝙ qs male afficit ad aliū.
vñ Aug. Certū eſt ꝙ de malo incerto neminē
iudicarē quē tanqꝫ meipꝫ diligerē: ſꝫ ⁊ defen
derē ⁊ excuſarē qꝫdiu i publicū nō ꝓdiret: ſed
qꝛ charitatē ꝑdidim⁹ facilr̄ alterutrū iudica
mus. Hoc pꝫ d inimico, q̄ ex leuib⁹ ſignis ma
la opinat̄ ⁊ ſi aliqd malū de eo audit faciliter
credit. vñ Chry. in li. de ꝯpūctiōe cordis. ſi eñ
qd boni dicat̄ de inimico nō credit̄. ſi autē qd
mali hoc nō ſolū credit̄ ſꝫ ꝯfirmat̄. et tales ſic
temerarie iudicātes ꝓximos oſidūt ſe eſſe a
gr̄a dei ⁊ a charitate dei ⁊ ꝓximi vacuos ſine
quib⁹ tñ nō ē ſal⁹. vñ. j. Jo. ij. Qui non diligit
fratrē ſuū manet i morte: ḡ tales hñt ſignum
ꝙ mortui ſūt corā deo vñ Aug. Vita aīe amor
eſt q̄ nō amat mortuus ē. Tertio orit̄ ex eo. ſ.
qñ qs in ſeipſo eſt mal⁹ ⁊ peruerſus ⁊ ex hoc
ipſo q̄ſi ꝯſci⁹ ſue malitie de alijs facile maluꝫ
opinat. vñ Aug. fa[illegible] i duo putat qd i ſe ſen
tit. vñ etiaꝫ Chry. ſup Mat. Ois ho vim ſe eſti
mat alteru: ergo iudicare ꝓximos eſt ſignuꝫ
praui ⁊ ꝑuerſi cordis. Hoc pꝫ in exēplo reali.
qꝛ aranea ⁊ apis locāt ſe ſuꝑ florē: ⁊ ſuccum
quē extrahit apis ꝯuertit in mel dulce ſꝫ ara
nea ſuccū quē extrahit ꝯuertit i venenū ſic ē
de bonis ⁊ malis cordib⁹ qꝛ bōi oīa q̄ vidēt vl̄
audiūt ꝯuertūt in mel dulce. i. i bonū. Sꝫ ma
li ⁊ ꝑuerſi hoīes q̄ ſunt inuidioſi oīa q̄ vident
vl̄ audiūt ꝯuertūt i venenū. i. i malū interpre
tant̄. vñ Chryſ. ſuper Mat. Sicut difficile ali
quē ſuſpicat̄ malū q̄ bonus eſt ſic difficile ali
quē ſuſpicat̄ bonū q̄ mal⁹ eſt: qd nō facilit̄ de
bem⁹ iudicare malū pꝫ vltio ꝑ tale exēplū. le
git̄ i vitaſpatrū ꝙ qdā ſenex ꝓdicauit in qua
dā ciuitate: ⁊ qdā meretrix cōpuncta in ꝟbo
⁊ exēplo ipſius clamauit ad illū ſanctum pa
trē dicēs. Salua me pr̄ vt xp̄s meretricē. Ille
vero hoīm ꝯfuſionē oīno nō curans dixit ei.
Sequere me. ⁊ tenēs eā ꝑ man⁹ exijt publice
de ciuitate oībus aſpicientibus. Facta eſt fa
ma: qꝛ abbas duxit mulierē dñā porphiriam
ita ei vocabat̄ ꝑgentib⁹ ei. eis vt mitteret eā
in monaſteriuꝫ inuenit mulier in vna eccl̄ia
puerū ꝓiectū ⁊ ſuſtulit eū ad nutriēdū. Itaqꝫ
poſt aliqd qdā venerūt i patriā vbi erat abbas
⁊ porphiria q̄ fuerat cū meretricib⁹. ⁊ videntes
eā habere puerulū dicūt ei. Veracit̄ bono ab
bati pullū genuiſti. nōdū ei iciū ſcena accepe
rant. Euntes ergo q̄ viderāt eā iſtū. inde eñ
abbas tulerat illā diffamauerūt: qꝛ genuit d
abbate porphiria: ⁊ nos vidim⁹ puerulū ocu
lis nr̄is ſimilitātē ei. Qñ ergo cognouit ex deo
abbas obitū ſuū dixit mulieri eam⁹ iſtū. qꝛ
illic habebim⁹ filiuꝫ ⁊ volo vt venias mecuꝫ
Illa ꝟo nō volēs ꝯdicere ei ſecuta eſt eū: ⁊ ve
nerūt ambo hñtes puerū ſeptē annoꝝ exiſtē
tē. Cū aūt ciuitatē intraſſent ꝯgregat⁹ eſt po
pulus ad videndū eū ⁊ porphiriā ⁊ puerum
rūodixit ille ſenex. Afferte mihi prunas. Cuꝫ
attuliſſēt euacuauit eas i veſtimētū ſuū corā
oī populo ⁊ dixit. Credite fratres: qꝛ ſicut de⁹
rubū cuſtodiuit incōbuſtū ⁊ ſicut nec tunicā
meam incenderunt prune iſte: ita nec ego co
gnoui peccatū mulieris iſtius ex quo natus
ſum. Et oēs mirati ſunt ꝙ non ardebat veſti
mētū ab igne: ⁊ queſierūt vñ puer veniſſet, vl̄
cui⁹ eſſet. Et ipſe iudicauit eis ꝙ in quadam
capella inueniſſent iacētē ⁊ derelictū ab oīb⁹
hoīb⁹: ⁊ ſic ex qdā cōpaſſiōe ſuſtulerūt illum
⁊ interim ꝑꝑ deū nutrierūt. Tunc oēs hoīes
illi⁹ ciuitatis egerū. pniam ꝙ ſic illū ſanctuꝫ
patrē ⁊ illā mulierē iudicaſſent. Ex quo patꝫ
ꝙ nō debemus eſſe precipites ad iudicādum
ꝓximos nr̄os. vñ Bern. Caue ſerue dei vt
quē imitari nō vis damnare. Caue aliene cō
uerſatiōis eē curioſus ꝫ explorator aut temera

rius iudex ēt ſi perperā actū dep:ehēdis: nec ſic iudices primū. Magis aūt excuſa intētionē ſi op⁹ nō potes: puta ignorantiā: puta ſurreptionē puta caſum: qđ ſi oīno oēz diſſimulationē rei certitudo excuſat: ſua de iſto mō tibi ipſi ⁊ dicito apđ te. Uehemēs nimis fuit iſta tētatio. qđ de me illa feciſſet ſi accepiſſet ī me ſitez ptāiē. Uñ ē ſignū bōitatis in hoīe nō iudicare primos. Uñ Gre. Quātū vos in bono proficitis intantum etiam bona aliis ſentitis.

In eadē dñica. Ser. xcj. De detractiōe.

Nolite iudicare et

nō iudicabimini. Lu. vj. Sciēdū q aliq̄ nō ſolū iudicāt primos: ſz ēt detrahūt iōis ⁊ denigrāt bonā famā ipſoꝝ qđ eſt valde periculoſuz ⁊ dānabile. vñ in pñti ſer. tria ſūt dicēda⁹. Primo q̄re merito deteſtāda eſt detractio. Scđo quot modis fit detractio. Tertio đ his q̄ libēter audiūt dētractiōes. ¶ Circa pmū ſciēdū q detractio propter q̄nq deteſtāda eſt. Primo q: cōparat homicidio: q: ille cui detrahitur in ꝯſciētia illi⁹ q̄ audit detractionē occiditur in quo pri⁹ vivebat p famā bonā. Et tale homicidiū grauius eſt corpali: q: ſꝫ Hē. de vri. In homicidio corporali ſolū corp⁹ vni⁹ occidit: hic aūt ſīt ptes aīe pereūt vna. ſ. illi⁹ detractoris alia illi⁹ cui detrahit: q: cū hoc pcipit iraſcitur ⁊ vindictā q̄rit ſup detractorē. Tertio aīa ipſi⁹ q̄ audit libēter detractionē talē. vñ tale homicidium pīculoſiſſimū eſt: q: ē ꝯtagioſuz. ſerpit em̄ de vno ad aliū ⁊ letaliter oēs īficit illos in quos venenū detractiōis īfundit. vñ Ber. ſup canonicā Jo. Un⁹ eſt detractor qui loquitur ⁊ vnū v̄bū tm̄ loquit. ⁊ tñ vnū verbū in eodē momēto multitudinis audiētiū dū aures trāſfigit aīas īterficit. Scđo pōt valere ad deteſtādūz detractionē hoc q detractor diuerſis generibus reꝝ ꝯparatur. Nā pmo cōparatur cani. Eccl. xix. Sagitta īfixa femori canis ſicut verbū in ore ſtulti. Cani vero ſagittā īfixā habēs femori nō q̄eſcit dōec remouerit: nec ſtt⁹ q̄eſcere pōt donec verbū malū qđ de primo audiuit aliis retulerit. Detractores q̄dē ſunt canes diaboli nō pmittētes vnā ouiculā auferri hic qui lacerēt ⁊ mordeāt. Itē ꝯparat porco q: ad modū porci os eiu⁹ inq̄nat q̄ pedes: et ſicut porcus igrediens in ortū aliquē ⁊ ibi lutum ⁊ flores īueniēs flores dimittit ⁊ lutū ingredit ⁊ ſe in eo volutat. Sic detractor bona viſa ſeu audita de primo obliuiſcitur: ⁊ mala viſa ſeu audita de proximo ponderat ⁊ retinet: ⁊ ſic os ⁊ linguā īquinat: qđ eſt membrū nobile pre aliis aīalib⁹. vñ Ariſt. j. politi. Nullū aīaliū naturalr h̄z ſermonē niſi hō. Itē detractor ꝯparat ſerpēti in his ꝓpetatib⁹. Serpēs em̄ eſt aīal pnicioſuz in ſilentio mordēs: tortuoſe īcedās: ſic detractor pditor eſt: q: occulte obloquit primo. vñ Eccl. x. Si mordeat ſerpēs ī ſilētio nihil eo min⁹ h̄z qui occulte detrahit primo. Tortuoſe etiā īcedit detractor dū a laude ei⁹ incipit cui detrahit: ⁊ inde ſubdit. Nō dico hoc animo detrahēdi: ſz vt fides ei potior adhibeatur: dicit ſe multū eū amare cui detrahit ⁊ ego dico q ſic eū diligit ſicut iudas xpm dilexit qñ euz falſo oſculo tradidit. vñ dr. Qñ bonū feris ⁊ cor de mala meditaris oſcła q̄ iudas dño dedit hec mihi tu das. Ergo ſunt pditores proximorū ſicut iudas fuit xpi. ¶ Tertio: q: pditores hmōi peiores ſunt furib⁹ illis q̄ veſtes ⁊ alia bōa furant. vñ Ambro. Tolerabiliores ſunt fures q̄ veſtes ⁊ alia bona diripiūt q̄ fures q̄ famā nr̄aꝫ bonā dilaniāt. Cui⁹ rō hec eſt: q: vt dicit Sal. Meli⁹ eſt nomē bonū q̄ diuitie multe. Uñ q̄ nomen bonū alicui aufert magis nocet ei q̄ ſi ei multas diuitias furaret. Quarto: q: ligua detractoris peior videt eſſe inferno. Infernus ei ſolū malos deuorat. Lingua v̄o detractoris bonos ⁊ malos. Inſup detractores vno morſello cōedūt vnā totā puinciā vel archiepiſcopatū vel ciuitatē vel prochiā: vel villā cū eis obloquunt: ⁊ eſt valde periculoſum cum dr in tali puincia ſūt raptores: vel in tali ciuitate ſunt vſurarii vł adulteri: ⁊ ſic de aliis: q: ibi innocētes cū nocentib⁹ diffamant qđ eſt cōtra iuſtitiā. Hoc ptꝫ q: ſi vnus eſt reus: tunc tres vel plures ſunt innocētes. Quīto: q: īter alia peccata illđ magꝭ difficulter videt expiari: qđ ptꝫ per hoc: q: ſꝫ Aug. nō dimittit pctm̄ niſi ablatū reſtituat. Cū igit p detractionē abſtuleris primo bonā famā ſuā q̄ inter bona tpalia eſt bonū nobiliſſimū: igit reſtituere teneris ei famā ſuā. ſcđm ſ. Tho. ij. ij. q. lxij. dr q qlꝫ tenet ad reſtitutionē cuiuſlibet rei ſubtracte. Et vł difficile q ei cui detraxeris poſſis plene reſtituere cuꝫ nō poſſis ſcire in quot corda virus tue detractiōis ſit diffuſuꝫ. ¶ Circa ſcđꝫ eſt ſciēdū q detractio fit multis modis. Primo qñ q̄s occulta mala primi mātfeſtat eū diffamādo ⁊ ꝯfūdēdo ēt ſi veꝝ ē qđ ipſe dicit vñ ſi fiat cū intētiōe ad nocēdū ei eſt pctm̄ mortale. vñ Chry. Sicut mortale pctm̄ ē innocēti falſum crimē imponere ſic veꝝ crimē occultū aliis revelare. v. g. Si aliq̄s aliqđ pctm̄ occultum comiſiſſet qđ tibi ⁊ ſoli deo cōſtaret: et ſi aliis hoc publicares ad īfamādū eū peccares mortaliter: lꝫ veꝝ eēt. Sed ſi manifeſtares illi q̄ poſſet ei pdeſſe vt emēdaret hoc eēt bonū ⁊ laudabile q: ī hoc quereretur ſalus primi. Itē ſi ille iteꝝ apud quē tu primū infamaſti, alteri eadem intētiōe hoc occultum malū reuelaret. ſcđꝫ infamando ſimiliter mortaliter peccaret.

⁊ in ſe etiã culpa redũdaret. O quot ⁊ quãta
mortalia ꝑpetrant cũ quis ſic ꝑ totã ciuitatẽ
vel ꝓuinciã infamat: immo ſi aliqs manifeſte
in aliqua ciuitate infamatꝰ eſt ⁊ factũ eiꝰ no-
toriũ ẽ in illa ciuitate ⁊ tu venires ad aliã ci-
uitatẽ vbi hoc neſciret: tunc ſi publicares ibi
pctm̃ ⁊ exceſſuz illiꝰ hois ea itẽtiõe vt ibi etiã
infamaret grauiter peccares. Similiter ſi qs
de longinquis partibus veniret ad ciuitatẽ
illã vbi ille ſic mãifeſte infamatꝰ eſt ⁊ mẽtio
fieret de hoie illo tũc ſi mãifeſtares ei hoc ma
nifeſtũ malum illiꝰ hois ea intẽtione vt eũ in
famares grauit peccares. ergo nullo mõ de-
bemus manifeſtare mala ꝓximi illis qui nõ
ſciũt vbi nõ ꝓdeſſe ſ; obeſſe põt. S; tñ ſciẽdũ
eſt ꝙ ſi qs occltũ pctm̃ ꝓximi publicaret bo-
na intẽtione vt corrigeret ⁊ emendaret hoc
eẽt licitũ ⁊ meritoriũ. Vñ dicit in decr. Crimẽ
publicare vbi ꝓdeſt ẽ meritoriũ. xxij. q. v. hoc
videt. Scðo fit detractio qñ qs audita mala
ð ꝓximo cũ augmẽto refert alijs. Et hoc heu
valde cõe eſt vt mala ꝓximoꝝ augmentẽn
tur ⁊ aggrauẽtur: qð tñ eſt multũ periculoſũ
hoi ⁊ graue pctm̃ talia mala cũ augmẽto ꝓ
ferre ⁊ ſic ꝓximũ cõfundere. Tertio fit detra-
ctio cũ qs crimina falſa imponit ꝓximo ⁊ illa
manifeſtat alijs qui ſic falſe finxit ſuꝑ ꝓxi-
mum ⁊ hoc eſt grauiſſimũ pctm̃ iter pctã de-
tractiõis ⁊ vix remittit tale pctm̃. Vñ Hiero.
Nõ facilis vẽia ꝓ praua dixiſſe de rectſ. vñ ſciẽ
dũ ꝙ iter oĩa peccata illa duo ſc; detractio et
rerũ ablatio magis difficulter dimittuntur
hoi q: ſine reſtitutiõe nec valet contritio nec
lachrimaꝝ effuſio: etiã ſi tot lach:imas effun
deres ſicut. b. Pet. ⁊ maria mag. effuderũt qñ
amare pctã ſua deplanxerunt. Itẽ nec valet
pctõꝝ ꝯfeſſio niſi fiat ſm poſſitatẽ ablatoꝝ re
ſtitutio. Ergo detractores q̃ iniuſte ꝓximos
in publico diffamauerũt tenẽtur i publico re
uocare ⁊ eis bonã famã reſtituere ſm poſſe ⁊
noſſe ſi volũt gratiã ⁊ remiſſionẽ cõſequi pec
catoꝝ. Quarto detractio fit qñ qs negat oc-
culta bona ꝓximi. v. g. Sicut cum aliqua bo-
na referuntur de ꝓximo ⁊ ille inuidus negat
hec bona ꝟa eſſe q̃ dicũtur de illo cui inuidet
ꝗuis ꝟa ſit in ſe. Et cũ hoc facit ex inuidia et
vĩdicta grauiter peccat. Quinto qñ qs nitit
minuere bõa manifeſta ꝓximi q̃ nõ põt ex to
to negare: tñ nitit ea minuere. vñ Hug. De-
tractor eſt q̃ bona ꝓximi inqñtũ põt diminuit
Sexto qñ qs bona ꝓximi ꝯuertit in mala di-
cẽs ea eſſe facta mala intentiõe cũ tñ coꝛ ſoli
deo pateat. vñ Hug. Detractio ẽ locutio ex in
uidia procedens bona aliorũ denigrans. Et
hoc ꝙ ſi bona ꝓximi qs ꝯuertit in mala ꝓce-
dit ex inuidia ⁊ ex defectu charitatſ. Vñ Aug.
Certũ eſt ꝙ de malo icerto neminẽ iudica-
rẽ quẽ tanq̃ meipm̃ diligerẽ. Inſuꝑ eſt ſignũ
magne neqĩe ⁊ ꝑuerſitatis in hoĩe q̃ ſic ꝓxi-
mum ſuũ iudicat ⁊ bona ſua deprauat. vnde
Chꝛ. ſuꝑ Mat. Sicut difficile aliquẽ ſuſpicat
malũ q̃ bonꝰ ẽ: ſic difficile aliquẽ ſuſpicat bo-
nũ q̃ malus eſt. Item ibidẽ. Ois homo ſm ſe
eſtimat alteꝝ. Septimo fit detractio ſ; ſctm̃
Tho. malitioſe recitãdo bona ꝓximi: vt cũ qs
inocẽter diffamat ⁊ tu ex inuidia nõ ꝯtradicis
reꝰeris. Nã q̃libet tenet ex charitate ipedire
⁊ ꝓuenire dãnum ꝓximi tꝑale multo fortius
īfamiã eius. Nã eſt vnũ de nouẽ pctis aliẽis
nõ reſiſtere ꝑuerſis cũ bñ poſſes. vñ in decre.
ðt. Reſiſte poſſe ꝑuerſi ⁊ nõ facere ẽ eis ꝯſenti
re. xxiij. q. iij. qui põt. ℣ Sciẽdũ ꝙ ſumme ca
uere debemꝰ de his ſeptẽ modis detractionũ
vt aũt hoc meliꝰ ſeruare poſſemꝰ tũc nullꝰ de-
beret loq̃ de ꝓximo ipõ abſente. Vñ ðr Leuit.
xix. Nõ maledices ſurdo. Surdo maledixit q̃
abſenti detrahit hõ eñi abſens minꝰ audire
põt detrahentẽ ꝗ ſi ſurdꝰ eẽt. Surdꝰ ẽt qñq̃
audit qñq̃ ſibi alta voce clamat abſẽs ꝟo qui
qñq̃ diſtat ꝑ duas leucas vel ãpliꝰ nõ audit
detrahẽtẽ ꝗtũcũq̃ clamat. vñ Hiere. noli dili
gere detrahere ne eradiceris. Pauci eñi ſũt q̃
huic vitio plene renũtiãt. vñ Aug. ſuꝑ illð ps.
Pro eo vt me diligerẽt detrahebãt mihi ⁊c. di
cit. Plꝰ nocẽt i mẽbris xp̃i detrahẽtes ꝓximo
q̃ alas interficiũt creditorũ ꝗ q̃ eiꝰ carnẽ mox
reſurrecturã ꝑemerũt: ⁊ ꝓpterea detractores
grauiter punient a deo ⁊ qñq̃ ẽt tales deſpe
rãt i agone mortis: vt ptz in tali exẽplo ſequẽ
ti. Fuerũt duo ſocij clerici quoꝝ vnꝰ erat ðtra
ctor peſſimꝰ ſic ꝙ ð nullo poterat bonũ loq̃. q̃
in infirmitate detẽtus cũ ad pniaz a ſocio mo
neret ꝑuipẽdens monitionẽ eiꝰ in nullo oĩno
ſe emẽdauit. Et cũ ad extrema appropinq̃ret
adiuratꝰ a ſocio ꝓmiſit ſibi ꝙ infra. xxx. dies
appareret ei poſſet ſi deꝰ ꝑmitteret. Et ſic mor-
tuus ẽ ⁊ poſt paucos dies deo ꝑmittẽte nõ ꝓ
ſalute eiꝰ: ſ; vt ceteri tali erudirent exẽplo ap
paruit ſocio eiꝰ niger ⁊ accẽſus totus ignitus
ſicut ⁊ fortis incẽdio infernali. Ad cuiꝰ ꝯſpectũ
cũ ille tremore deficeret dixit ei. Ego ſũ ille in
felix quõdaz ſociꝰ tuꝰ ꝓ quo oras inaniter: q:
ꝑpetue ſũ dãnatꝰ. Et cũ ille q̃reret quõ ſucceſ
ſiſſet ſibi in agone. rñdit. Cũ eſſem i extremis
ductꝰ fui corã iudice. Cũq̃ obmuteſcerẽ pre ti
more vidi multas aĩas ſole lucidiores ad iu-
dicẽ ꝯ me manꝰ extẽdẽtes ⁊ clamãtes. Vindi-
ca dñe ſanguinẽ noſtrũ de illo mẽdace detra
ctore q̃ nos apð hoĩes mẽdaciter diffamauit.
Ad hãc vocẽ cũ me iudex iſpiceret torua facie
⁊ irato vultu ego i eiꝰ aſpectu territꝰ ⁊ ꝯfuſus
⁊ de platis ꝯtra me malis mihi ꝯſciꝰ memet-
ipm̃ ⁊ magnã m̃iam dei ſuz obliꝰꝰ ſic deſpe-
rãs ꝑpetue ſum dãnatus. ¶ Circa tertiũ ſciẽ

dū q̄ libēter audire detractōēs de ꝓximis pe-
riculoſum eſt. Vn̄ ꝟba ſacre ſcripture diſſua-
dent nobis hoc. vn̄ ꝓuer. iiij. Labia detrahē-
tiū ſint ꝓcul a te. vn̄ Eccli. xxviij. Sepi aures
tuas ſpinis: et noli audire linguā neq̄. Itē que
rit̄ vtrū peccet q̄s audiēdo detractionē. rn̄de-
tur ſʒ ſctm̄ Tho. ſ. ij. q. lxxiij. Si aliq̄s detra-
ctionē audiat abſq̄ reſiſtētia vr̄ detractori cō-
ſētire. vn̄ fit particeps pcti eius. Si etiā quis
īducat aliquē ad detrahēdū vel ſaltē placeat
detractio ꝓpter odiū ei⁹ cui detrahit̄. non mi
nus peccat q̄ btrahētes: et q̄nq̄ mag̃. vn̄ ber.
Detrahere vel detrahētē audire: q̄d hoꝝ dāna
bili⁹ ſit nō facile dixerim. Si vo ei pctm̄ nō pla
ceat. ſʒ ex timore vel negligētia vel ēt ex vere
cundia q̄dā obmittit detrahētē repellere et ei
oſtēdere q̄ ei detractio diſpliceat tunc peccat
q̄dē: ſʒ multo min⁹ q̄ detrahēs et plerūq̄ vēia-
liter. Q̄nq̄ ipſuʒ etiaʒ pōt eſſe mortale. vt q̄n
ex officio icūbit ei detrahētē corripere: vl̄ etiā
ꝓpter aliq̄d periculū inde ꝯſequēs: vel ꝓpter
radicē qua timor human⁹ q̄nq̄ pōt eſſe pctm̄
mortale ſit q̄n homo ſic ē diſpoſit⁹ vt ꝓpter ti
morē cuiuſcūq̄ rei tꝑalis faciat aliq̄d ꝓhibitū
vel ꝓtermittat aliq̄d q̄d eſt preceptū i lege di
uina. talis timor ē pctm̄ mortale: alioquin eſt
veniale. Itē qui libēter audiūt detrahere ꝓxi
mis ſunt ſicut canes. Cū vn⁹ canis ledit̄ tunc
oēs canes accurrūt et eū lacerāt et mordēt. Sic
ſiīr faciūt detractores cū audiūt alicui oblo-
qui: tūc obloquēti applaudūt. Inſuꝑ et verba
ſua etiā apponūt. Sic aīas ſuas ꝓprias occi-
dūt et mortē eternā icurrūt. Conſequēter dicit
Aug. Nō accōmodes aures tuas ad percipiē-
da ꝟba detrahētiū ne ꝯcipias mortē i aīa. De-
trahēti eīm et audiēti vtriq̄ eſca eſt mors aīe.
Et vt breui⁹ ꝯcludā detractor et libēs auditor
diabolū portant in lingua. Vn̄ q̄libet inquā-
tū pōt dʒ ꝯpeſcere detractores. Vn̄ legitur de
quodā ep̄o q̄ fuerat i purgatorio: et vehemēter
affligebat̄ in fetore clerici ſui exiſtētis in īfer-
no aſcēdētes ad ipm̄: q: detractiones ei⁹ q̄nq̄
audierat et eū ꝓpterea nō ſatiſ acriter corripue
rat q̄uis alias ep̄s in ſe ſatis bon⁹ erat. Item
q̄ infelix ſit lingua detractoris patet per hoc
exēplū. Erat quidā maxim⁹ detractor religio
ſoꝝ: clericoꝝ et alioꝝ bonoꝝ hoīʒ q̄ tandē de-
ceſſit et obiit. Et poſt multos ānos cū aperie-
bat̄ ei⁹ ſepulchꝝ totū corpus inueniebat̄ pu
tridū ꝓter linguā eius ſʒ rane linguā inter ſe
voluētes rodere non valebāt. In ſignū q̄ lin-
gua illa nō fuerat digna in terrā redigi: ꝓ eo
q̄ multos hoīes leſerat: et miſer ille hō cuius
illa lingua erat iā in aīa et poſt iudiciū in cor-
pore et aīa ieternū torquebitur nec iſi ꝯſumet̄.
Unde Apoc. ix. Mors fugiet ab eis.

Dn̄ica. v. poſt feſtū trinitatis. Ser. xciij.

De operibus que fiunt in peccato mortali.

Receptor per to

tā noctē laborātes nihil cepimus
Lu. v. Sciēdū q̄ iſti laborāt in no
cte q̄ bōa opa ſua faciūt i pctō mor
tali cū quib⁹ nō merent̄ vitā eternā. Unde in
ꝓſenti ſermone tria ſunt dicenda. Primo q̄uo
nō meremur vitā eternā cū bonis operib⁹ q̄ i
pctō mortali fiūt. Scđo q̄ fruct⁹ tēporales ſe-
quunt̄ ex bonis operib⁹ in pctō mortali fiunt.
Tertio exēplū. ¶ Quātū ad primū ſciendum
q̄ cū bonis oꝑib⁹ q̄ſfecit q̄s exiſtēs in peccatis
mortalib⁹. ſ. inuidia. ſupbia. gula luxuria: vel
auaritia: et ſic de aliis nihil meret̄ q̄tū ad vitā
eternā. vn̄ Leuit. xxij. Si maculā habuerit nō
erit acceptū dño. vn̄ Eſa. j. Nō accipiā a vobis
ſacrificiū: q: man⁹ veſtre ſanguine plene ſunt
Nā ſicut mors corporis priuat hoīem ab vſu
mēbroꝝ. ſ. q̄ nō pōt āmbulare: nec ſtare nec au-
dire et ſic de aliis. Sic et pctm̄ mortale ꝓuat ho
minē vſu mēbroꝝ quo ad opa meritoria: eo q̄
nihil meret̄ cū oib⁹ ſuis q̄ ſit meritoriū vite et
ne ſicut nec alal brutū. ꝓs. Hō cū in honore eſ
ſet nō intellexit cōparat⁹ eſt iumētis inſipiēti
bus et ſimilis fact⁹ eſt illis. Ergo ſicut iumētū
q̄ ꝯtinue laborat nihil meret̄ niſi pabulū ſuū
tꝑale ſic et hō exiſtēs in pctō mortali ſolū me-
ret̄ tꝑalē remūerationē cū ſuis bonis tꝑalib⁹.
Ergo ſicut iumētū eſt talis hō. Ut ergo opera
noſtra ſint deo accepta et nobis meritoria:
tunc ea debemus facere in charitate et gratia
ſine q̄ nullū op⁹ valet q̄tūcūq̄ etiā ſit de ge-
nere bonoꝝ. vn̄ Bern. Charitas eſt bonū cū q̄
nec op⁹ minimū deſpicit̄: ſine qua nec maxi-
mū acceptat̄. hoc ꝓbat̄ q̄uis ꝓdicatio ſit op⁹
de gn̄e bonoꝝ: tn̄ ſine charitate nō eſt merito
ria. vn̄ Aplš. j. Coꝝ. xiij. Si linguis hoīm loq̄r
et angeloꝝ charitatē aūt non ha. fa. ſum ſicut
es ſo. et cim. tinniēs. Itē nec eleemoſina vʒ ſine
charitate. vn̄ Aplš ibidem. Et ſi diſtribuero
oēs fa. me. in cibos pauperū cha. aūt non ha.
ni. mi. ꝓdeſt. Itē nec corporis afflictio nec mar-
tyriū valet ſine charitate. ibidē. Si tradidero
corp⁹ meū ita vt ardeat cha. autē non ha. &c.
Ardere autem eſt maxima afflictio. Si enim
maior afflictio nō eſt meritoria niſi in charita
te fiat: nec minor. ſ. ieiuniū vigilie et orationes
&c. Opera enim erūt bona et meritoria ex ope
rātis bonitate. Luc. vj. Bonus hō de theſau-
ro ſui cordis ꝓfert bonū. Mat. vij. Arbor bo-
na fructus bonos facit. Mala aūt arbor fru-
ctus malos facit. Aug. Nihil eſt bonū niſi ex
te bono. vn̄ Greg. Inquātum eīm boni ſumus
coram deo: intātum bona erunt opera noſtra
apud deū. ¶ Quātum ad ſcđm eſt ſciendum
q̄ ſeptē bona proueniūt ex bonis oꝑibus que

hui in peccato mortali. Primo valet illa opera bona ad tpaliū bonorū multiplicationē. Eſa. j. Si volueritis et audieritis me: bona terre comedetis. Et hec eſt ratio vna pricipalis quare mali proſperantur in diuitijs honoribus ſanitate corporis gaudijs mūdi et ſic de alijs: quia hic remunerantur pro bonis opibus ſuis: et nullus eſt tā malus quin quandoq; aliqd boni faciat ſ. orando aliqñ vnū pater noſter: vel audiēdo miſſam: vel dando elemoſynā: vel ieiunādo: et ſic de alijs. Modo nullū bonū manet irremuneratū: ſed ex quo in celo talia bona nō remunerabuntur tunc opz q hic in terra p iſta tpalia bona illa opa remunerētur. vñ Greg. Quicunq; bene in hoc ſeculo habetis cū bōa egiſſe vos recolitis valde de his pertimeſcite: ne cōceſſa vobis pſperitas eorundem ſit remuneratio bonoꝝ. vñ etiā dicit in decre. Mali ppter bona que faciūt pñtē pſperitatē p retributione accipiūt. de pe. di. iij. c. ꝓꝗ. Ergo malū ſignum eſt pſperitas tpalis et ꝯtinua. vñ Gre. Magnus aſſiduus rex temporalium eterne danationis eſt indiciū. vñ Aug. in li. de doct. xpīa. Nihil infelicius felicitate peccātiū. Sic ecōuerſo bonū ſignū ē aduerſitas cū patiētia vñ Greg. in mora. Attēde ſcripturā dicentem tibi. Flagellat oēm filium quē recipit. Tu dicis forte except⁹ ſum. ſi exceptus fueris a flagelloꝝ paſſiōe: eris et exceptus a numero filiorum. Ergo patiēter infirmitates et tribulationes ſuſtinere debem⁹. vnde Hier. in epl'a. Libēs nūc tormēta patior vt futura mihi gl'ia ſeruetur. Itē qꝛ in pſperitate multotiēs obliuiſcūtur dei prout ipſe conquerit̄ per prophetam dicēs. Saturati ſunt et obliti ſunt mei: ſꝫ ne boni obliuiſcant̄ deū tūc punit eos i pñti. Vñ Greg. dilectis ſuis de⁹ iter aſpeꝝ facit: ne dum delectātur in via obliuiſcant eorum que ſunt in pr̄ia et qñ de⁹ punit eos hic hoc facit ex charitate. Apo. iij. Ego q̄s amo ar. et ca. orige. ſup Ozee dicit. Qui diligit̄ a dño corripit̄ qui nō diligit̄ in peccatis ſuis dimittitur. Ex iā dictꝭ pꝫ qḋ ꝯtinua pſperitas tpalis ē ſignū ire dei: et remūeratio bonoꝝ opeꝝ q̄ i pctō mortali hñt. Scḋo valēt illa bōa opa ad tpalꝭ pene dilationē vl' diminutionē. Pctōr ei quandoq; demeruit q ēt hic in pñti puniri debuit: ſꝫ tñ ppter talia bona opera q̄ in peccato mortali ſunt differt̄ talis pena et plaga dei. In ſignū huius quandoq; duo peccāt et vnus hic punitur et alius nō: qꝛ forte bona opera facit in peccato mortali ppter que bona opera deus diſtulit plagā et prolōgat ibi vitā ppter emēdā. cum alius qui ſiſe pctm̄ fecit ſubitanea morte interijt: vel alias hic a deo grauiter plagat̄ ita q ſua pena hic incipit et in futuro nunq̄ finiet̄ Sicut legit. ij. li. Mach. de antiocho rege: cuius pena hic incepit et in ppetuū in inferno durabit. vñ Joſue. vj legit̄ q raab meretricē fecit Joſue viuere: et domū eius atq; oīa q̄ habuit: qꝛ nūcios recepit ad hoſpitiū q̄s Joſue miſit ad explorādū terrā promiſſiōis. Exemplū legit̄ q q̄dā mercatores fuerūt in mari in vna naui. et cum remigrarent ad portū et ad littus marꝭ et exirēt de naui: tūc vn⁹ mercator q̄ fuit pagan⁹ vidit hoīem mortuū iacentē nō tumulatū: et ipſe paganus mia motus ſepeliuit illū. Et i eadem nocte apparuit ei angel⁹ dñi i ſomno dicēs ſibi q craſtina die nullo mō deberet nauigare: ſꝫ p illū diē ibi maneret quieſcere. Et de mane hoc ſocijs ſuis indicauit rogās eos vt ibi manerēt: q̄ noluerūt ei acquieſcere: ſꝫ nauim cum mercimonijs intrauerūt et oēs ſubmerſi ſūt. Et per hoc periculū morꝭ euaſit paganus ille cum ſuis mercimonijs. Et legit̄ de eodē pagano q ſemel fuit in vna taberna vbi multi hoīes fuerunt inebriati et deum blaſphemauerūt: tūc venit angelus in forma nuncij et iuſſit ſibi vocare mercatorē illum: et cum exiuiſſet de domo et nūcium quereret imediate domus corruit et oēs in ea exiſtētes oppreſſit: et ſic iterū ille paganus euaſit mortem ppter illam miam quā exhibuit in illo mortuo quē ſepeliuit: q̄uis in peccato mortali fuit: tñ bonū op⁹ fecit ſepeliēdo mortuū. Tertio talia opera valēt ad gratie habilitationem ſcꝫ q peccator ille citius cōquerit̄: qꝛ qui corp⁹ ſuū vigiis et ieiunijs affligit magis habilitat̄ ad gratiā recipiendā q̄ ali⁹ pctōr qui talia opa nō facit. Et etiam cum elecmoſinas dat pauperib⁹ et ille pro eo intercedunt et quandoq; gratiā ſibi īpetrant a deo: et ſic citius ꝯuertit̄ q̄ ſi nulla bōa opa in pctis mortalib⁹ feciſſet. Hoc patet quia quandoq; duo peccāt in eodem peccato et vnus conuertitur et ali⁹ obdurat̄ et dānabit̄. vñ de hoc dicit decre. In pctis exiſtētes debēt bñfacere: vt deus p hoc corda illoꝝ illuſtret. de peni. diſt. v. Falſas. Quarto talia bona opa valēt ad aſſuefactionē bñ operādi. vñ Treñ. iij. Bonū eſt viro cū portat iugū dñi ab adoleſcētia ſua. Et hoc intelligit̄ per aſſuefactionē. Prouer. xxij. Adoleſcēs iuxta viam ſuam gradit̄ et cū ſenuerit nō recedet ab ea. Ratio eſt: qꝛ ſcḋm Ariſto. j. retho. Omne ꝯſuetū delectabile eſt. Idē. Multa naturaliter nō ſūt delectabilia: ſed cū aſſuefacta fuerint erūt delectabilia. Ergo bonū ē bona opera facere propter aſſuefactionem: qꝛ q q̄s aſſueſcit poſtmodū vix dimittere poteſt. Similiter intelligit̄ cū q̄s aſſuefact⁹ eſt in malis opib⁹. vñ Hiere. xiij. Si mutare pt ethiops pelle ſuā aut pard⁹ varietates ſuas: et vos poteſtis bñ facere cū didiceritꝭ male facere. Nō e. ꝟ: qꝛ ſcḋꝫ Ariſt. ij. ethi. Ex actu multotiēs itera

to·ſic habitus. Idē.vij.ethi. Difficile reſiſtere eſt ꝯſuetudini q̄ aſſimilat̄ nature. Quinto ta lia opa valēt ad reſtituendū peccatis. Quia vt ait greg. Pctm̄ ſuo pōdere mox ad aliō tra hit: ſed ꝑ bona opera cōſeruatur quis q̄ꝫ ꝙ nō tot pctā cōmittit. vn̄ Eccli.iij. Ignē arden tē extinguit aqua: ⁊ elemoſyna reſiſtit pecca tis: ſic etiā intelligit̄ de alijs bonis operibus ſicut de elemoſyna. Sexto talia bōa opa va lēt ad edificationē primoꝝ ꝓpter bonū exē plū qđ ab illis bonis operibus recipiunt. Vn̄ Ber.i ſer. Seminemus hominib⁹ ſemē.i.exē plū bonū per aperta opa. Sed illi qui non ſo lū mali in ſemetipſis ſunt ſed etiā malitiam ſuā in·proximis ꝑ exemplū malū infundunt peſſimi ſunt. vn̄ Ariſt.ij.ethi. Peſſimus ē ille q̄ nō ſolū vtitur malis ad ſe: ſed ēt ad alios. vn̄ Gre.in moral. Tot mortibus quis dign⁹ eſt quot exempla prauis in poſteris reliquit. Ergo bonū eſt bona opera facere in peccato mortali ꝓpter exēplū ⁊ edificationē proximo rū. ¶ Septimo talia opera valēt ꝙ pena eo rū minor erit in inferno in caſu: ſi vti꜔ dānā tur. Sed querit̄ quō hoc intelligitur ꝙ pena eoꝝ minor erit. R̄ndetur ꝙ non intelligit̄ ꝙ illa pena quā iā cū pctis ſuis meruerūt eis minuat̄ ꝑ talia bona opera: q2 illa pena ma net: ſ3 intelligit̄ de illa pena quā incurriſſent ſi bona opa nō feciſſent: ⁊ hoc tripliciter pōt fieri. Primo ꝙ hō dānatus nō ſolū punit̄ pro pctis cōmiſſis: ſed etiā punitur de bonis opi bus omiſſis q̄ debuit ⁊ potuit facere. Vbi gra Audire miſſam i dn̄ica die tenetur quilibꝫ de precepto. vt pꝫ de cōſe.di.j. Miſſas.⁊.c. Oēs fideles. Nō qui nō audiuit miſſam ⁊ potuit audire punit̄ pro illa omiſſione. Sed ille qui audiuit minus punit̄ pro illa etiā omiſſione nō punit̄ q2 obediens precepto eccleſie fuit ſic etiā intelligit̄ de ieiunijs eccl'ie ⁊ de alijs bonis operib⁹ quātūis nō eo mō fecit quo de buit: tn̄ meli⁹ ē feciſſe q̄ ex toto omiſiſſe: ⁊ iō minus punit̄. Scđo q2 eo t̄pe quo opera bo na fecit forte mala feciſſet mō ſm̄ q̄ntitatē culpe erit q̄ntitas pene. vn̄ Greg. Vn⁹ gehēne ignis credēdus ē: ſed nō vno mō oēs cruciat peccatores. Vnuſq̄ſq꜔ ei q̄ntū egit ſ culpa tn̄ illic ſentiet de pena: q2 q̄ duo peccata morta lia cōmiſit ⁊ dānabitur grauius punietur q̄ ille q̄ ſolū vnum cōmiſit. Et etiā ideo q2 red ditur ſumus rōnē de t̄pe. vn̄ Bern. Omne tē pus nobis impēſum a nobis exigetur qualr ſit expenſum: ⁊ q̄ aliquid boni fecit q̄uis in peccato mortali melius tēpus ſuū expendit ⁊ minus punit̄ q̄ ſi nihil boni interim feciſ ſet. Tertio ꝓpt̄ exēplū. q2 ſi peccaſſet manife ſte tūc alij occaſio fuiſſet ꝑ ſuū malū exēplū ad ſimia alia pctā ꝑpetrāda: ⁊ tūc non ſolū ꝓp

ſe puniret̄: ſed etiā ꝓ alijs q̄bus malū exem plū dediſſet: ergo pctōr q̄ aliquid boni fecit ⁊ nulli occaſionē peccādi dedit minus punit̄ ſi dānabit̄. Iſta ꝑdicta ſunt ſeptē bona q̄ pro ueniūt ex bonis opib⁹ q̄ in pctō mortali fiūt. ¶ Qđ aūt bona opera q̄ fiūt in peccato mor tali nō ſunt deo accepta oſtēdit̄ per tale exē plū. Quidā filius habuit patrē q̄ obijt ⁊ fili⁹ xxxij. annis ꝓ aīa patris quotidie ſpālē orōnē fecit. Cui poſt hoc t̄po pr̄ apparuit dicens ſe eē i magnis penis. Cui fili⁹. Nonne pater profuit tibi oratio mea quā iā vltra.xxx.an. quotidie ꝓ aīa tua oraui. R̄ndit pater. Non mihi ꝓfuit. Et filius. O mi pater iā bn̄ audio ꝙ in inferno es ex quo oratio mea nō tibi ꝓ fuit. R̄ndit pater. Fili nō ſum i inferno: nec ēt ſum dānatus: ſ3 ſum in purgatorio: ⁊ ibi cru cior valde maximis penis donec exoluā oīa pctā mea vſ꜔ ad nouiſſimū quadrantē. Et fi li⁹. Quare tūc nō ꝓfuerūt tibi orōnes mee. R̄ndit pater: q2 ſemper ꝑ illud longū tēpus in pctō mortali fuiſti. Et filius patri: quō pōt hoc eſſe cum ſingulis annis confeſſus ſum ⁊ ſacramentū eucharistie ſuſcepi. R̄ndit pater Tu ſingulis annis ꝯfeſſus fuiſti ⁊ cōicaſti: ſ3 ſemꝑ indigne ſuſcepiſti; q2 tua cōtritio ⁊ con feſſio nō fuit vera q2 nō ex charitate proceſſit ſed ex quadā cōſuetudine. Et in ſignū huius tuam cōfeſſionem diſtuliſti vſ꜔ ad vltimam ſeptimanā quadrageſime: ⁊ qn̄ pre cōfuſione humana cōfeſſionē tuā vlterius differre nō potuiſti: tūc p̄lo cōfeſſionē tuā feciſti: ⁊ i nul lo te ſimpliciter emendaſti. Et ita ꝑ hec duo ſcꝫ q̄m tu ſic confeſſionē tuā diſtuliſti vſ꜔ ad vltimā ſeptimanam ⁊ in nullo te ſimpliciter emēdaſti cognoſcere debes qđ ꝑ illud longū tēpus nūq̄ habuiſti firmū ꝓpoſitū te emen dādi. ergo nūq̄ vere cōtritus fuiſti: nec vnq̄ aliqđ pctm̄ ꝑ illud lōgū t̄ps tibi indulſit de⁹. Et ille cōpunctus poſt modū vere fuit ꝯtrit⁹ ⁊ pure cōfeſſus ⁊ abiecit oēs vanitates mun di in veſtib⁹ ⁊ in omnibus alijs morib⁹ ⁊ ge ſtibus ⁊ deo amplius ſeruire ſtuduit: ⁊ etiā tunc deuotius pro anima patris orauit: ⁊ eā in breui de purgatorio liberauit.

¶ In eadem dominica. Sermo.xciij. de la queis ipſius diaboli.

IN noīe autē tuo laxabo rhete. Luc.v. Sciēdū ꝙ ſicut ꝑdicatores laxāt rhetia verbi dei ad capiēdū aīas: ſic diabolus expan dit rhetia ſua ad illaqueādū aīas. ¶ Proq̄ eſt ſciendū ꝙ diabolus hꝫ octo rhetia ad illa queadmodū alas ſiue aſtutias cū q̄b⁹ holes ſeculares ⁊ mūdanos īducit ⁊ retinet i pctis a q̄b⁹ ſibi vnuſq̄ſq꜔ diligenter dꝫ cauere ne il

laqueat ⁊ ad dānationē eternā perducatur.
Prīa astutia diaboli est φ diabolus inspirat
hoi vt cogitet nō eē tā durū vt pdicatores di
cūt. Et illud ē falsuȝ: qꝛ demō est horribilissi-
mus ad vidēdū qꝛ null⁹ pictor pt suā horri-
bilē speciē depingere: qꝛ hec ē vna spālis pe-
na dānatoꝝ ſȝ Greg. l. horrida visio demonū
Et si dānati nullā aliā penā sentirēt nisi hor
ribilē visionē demonū eis talis pena satis gra
uis eēt qꝛ sicut sci i celo hñt ineffabilē dele-
ctationē ⁊ dulcedinē i vidēdo deū, btā mariā
oēs scōs ⁊ āgelos dei sic ecōuerso dānati ha
bēt magnā penā videre luciferuȝ sathanā: ⁊
oēs demōes ⁊ dānatos i iferno existes. Et ta
les sctares hoies ēt dicūt nō tm̄ est mortale
pctm̄ qđ pdicat. Si tot eēt mortalia pctā qs
saluaret. Quōdā nō fuerūt nisi quatuor pctā
mortalia. s. q̄ dñȝ suū tradidit ⁊ seipȝ occidit:
⁊ q̄ adulteriū cōmisit: ⁊ q̄ primū ꝯtra iustitiā
interfecit: ⁊ hoc vlteri⁹ dicūt. Quis pt inimicū
diligere: qs pt caste viuere: qs potest a delitijs
carnis ⁊ a gaudijs mundi abstinere. Rñdeo.
Qui vult saluari opȝ eū nō solū amicū dilige
re: sed etiā inimicū ⁊ ex corde indulgere sic φ
nūq̄ ampli⁹ ex rancore vult se vindicare nec
vbo nec facto. Et opȝ hoiez esse castū ⁊ ab oi
actu carnali pterq̄ i mrimonio abstinere: qꝛ
nō solū opȝ saluādū se cauere a maximis pec
catis mortalib⁹ ſȝ ēt a cōib⁹ mortalib⁹ qꝛ cuȝ
minimo pctō mortali qs dānat ita bñ sicut cū
maximo pctō: ſȝ pena infligat ſm quātitatē
pcti: qꝛ maiori pctō maior dat pena: vñ dr in
decre. Pena sequit quātitatē delicti. xxiij. q.
j. nō efferam⁹. Ergo q̄ vult saluari ab oi pctō
mortali dȝ abstinere. Sed diceret quis an sit
possibile viuere hoiez sine pctō mortali. hoc
quere añ ser. lxxvij. ¶ Ergo qñcūq̄ ex instin-
ctu diaboli tibi talia incidūt. s. non est ita du
rū sicut pdicatores dicūt: ⁊ sic ƀ alijs scire de
bes φ hoc est rhete ⁊ laque⁹ diaboli cuȝ quo
te capere nitit: vñ dicitur Mat. vij. Arcta est
via que ducit ad vitam: ⁊ spatiosa est via que
ducit ad perditionē: ⁊ multi ambulant p eā.
vnde. j. pe. iiij. Iustus vix saluabit. ps. Hec
porta dñi iusti intrabūt in eam. Si xp̄s dixit
arcta est via quō predicator audet oppositū
dicere: ⁊ si oppositū predicat non est predica-
tor: sed seductor ⁊ deceptor. Bernar. sup cāti.
Xp̄s qui nō fallitur elegit quod carni mole-
stius est: Illud ergo vtilius illud etiam ma-
gis eligendū est. Et quisquis aliud docet vel
suadet ab eo tāq̄ a seductore cauēdū est. ¶
Scōs laque⁹ siue rhete cū quo diabolus pec
catores capit est φ dat eis cogitare q̄ mala fe
cisti: alij plus fecerūt ⁊ tamē sperant saluari:
multi faciūt qđ tu ipse inuite faceres: tu scis
tales clericos tales religiosos q̄ hoc ⁊ hoc fece

runt ⁊ faciūt: ⁊ illi sacerdotes: ⁊ illi literati: ⁊
tales prudētes: ⁊ tales annosi faciūt hoc vel
illud cur nō facies q̄ ipsi audent facere: cū tñ
etiā intēdant saluari. Rñdeo φ illa excusatio
nulla est: qꝛ scđm dictū xp̄i vt habetur Luce.
xij. Seruus sciens volūtatē dñi ⁊ non faciēs
vapulabitur plagis multis. Ex quo sequitur
φ q̄ sciūt ⁊ intelligūt mala ⁊ vltra hoc faciūt
grauius peccant ⁊ grauius punient: ergo vt
euadas illos laqueos diaboli. tūc debes in-
spicere vitā sctōꝝ ⁊ bonoꝝ hominuȝ qui ten
dunt ad celū ⁊ etiā hoc ostēdūt factis: ⁊ sic po
teris inuenire q̄tus sis respectu ipsoruȝ: et sic
ipsoꝝ laudabilis vita te inducet ad emenda
tionē vite tue ⁊ ad pniam. vñ Grego. Nunq̄
pctōres ad lamētū penitētie redirent si nulla
essent bonoꝝ exēpla q̄ eoꝝ mentē traherent.
Ber. Qui vitā pcedentiū patrū cōspicit quid
in se gemere debeat subtilius cognoscit. ergo
cōsiderādo vitā sanctoꝝ est multū vtile: qꝛ ex
hoc hō dȝ sumere normā viuēdi. Amb. San-
ctoꝝ vita est ceteris norma viuēdi. ergo qcū
φ vult pficere in bono debet aduertere vitā
bonoꝝ ⁊ nō maloꝝ: qꝛ respicere vitā maloꝝ
est valde piculosum: qꝛ inducit hoiem in ob-
durationē. ¶ Terti⁹ laqueus siue rethe dia
boli est φ hō secū cogitat. Deus misricordit
egit mecū hec bona ⁊ hec bona fecit mihi ibi
liberauit me ab illo malo: ibi me custodiuit:
ibi illa bona dedit mihi nō deseret me i fine.
Rñdeo hoc totū fecit tibi vt ad eū te cōuerte-
res ⁊ fructū bonoꝝ opū faceres: ſȝ qꝛ sterilis
es: tūc ꝯsidera parabolā euāgelij vbi dicit de
ficulnea. Ecce iā tertio veni querēs fructū in
hac ficulnea ⁊ nō inuenio succide ē: vt qd ter
rā occupat. ēt Mat. vij. dr. Arbor que nō facit
fructū excidetur ⁊ in ignez mittet: sic contin
git homini illi q̄ ingratus est de dei bñficijs.
vñ Chry. sup Mat. q̄to maiora beneficia sūt
hominib⁹ ꝯstituta: tāto grauiora peccātibus
iudicia sicut ei lignū aridū vnctū cū pingue-
dine feruēti⁹ ardet sic ēt hō q̄ multa benefi-
cia a deo accidit ⁊ semp ingrat⁹ ē ⁊ sterilis, in
uenit ardēti⁹ ardebit in igne infernali: ergo
qñ talis laque⁹ diaboli tibi occurrit: tūc cogi
tare debes φ q̄to pla bñficia a deo recipis
tāto distinctiorē rationē deo reddes ⁊ tanto
plures testes ꝯtra te habebis: qꝛ oīa beneficia
cia erūt testes in extremo iudicio. vñ prophe
ta. Iusti vires testes tuos contra me: ergo de
bñficio i ei debes esse gratus. ¶ Quart⁹ la-
queus siue rethe diaboli ē φ dat eis cogitare
φ null⁹ dȝ desꝑare. maria Magđ. multa pec
cata fecit. Petr⁹ xp̄m ter negauit. Paul⁹ eccle
siā est psecut⁹. Dauid adulteriū ⁊ homicidiū
cōmisit: ⁊ sic de alijs. hi oēs iā magni sunt in
celo. nam deus est misericors ⁊ totiens para

tus eſt peccatori miſereri ⁊ idulgere quotiēs peccator vult ſe a pctis conuertere. Rñdeo q̄ verū ē q̄ de⁹ ē miſericors ⁊ null⁹ dȝ deſperare de venia: ſed illi q̄ pctōres fuerūt vt maria Magda. ⁊ ſctūs Pe. ⁊ ceteri pponūt tibi vt ſi peccaſti ne deſpes: ſȝ nō ſup hoc peccare debes: q: maledict⁹ q̄ peccat i ſpe. Ber. Eſt infidelis fiducia ſoli⁹ vtiqȝ maledictionis capax cū vȝ in ſpe peccam⁹. Qñ ergo talis laque⁹ diaboli tibi pponit. ſ. q̄ debes peccare ⁊ nō deſperare: tūc cogitare debes illō ps. Spes impiorū peribit. Quidā eī peccatores nimis ſperāt. ſ. q̄ cupiūt cū pctis ſaluari: ⁊ maior ē ſpes eorū q̄ bonorū hoīȝ. oēs eī boni hoīes ṗtīcū qȝ boni ⁊ deuoti timēt deū ppt magnā iuſticiam ſuā. Si eñ vix iuſtus ſaluabit impius ⁊ pctōr vbi parebūt: ⁊ taliū peccatorū ſpes nō dr̄ ſpes: ſed p̄ſumptio. vñ Aug. Sine meritis nō eſt ſpes ſȝ p̄ſumptio: ergo debes vitā tuā emēdare: ⁊ ſic veniā a deo ſpare. vñ Bern. in ſermo. Corrige teipſuȝ ⁊ idulgētiā ſpa. Nulla ē eñ culpa q̄ nō hȝ veniā. Quint⁹ laqueus ſiue rhete diaboli ē q̄ facit hoīeȝ cogitarē hoc qḋ tu nō ſcis nō eſt pctm̄: ⁊ ſic decipit tales q̄ ēt nolūt ſcire ea q̄ ſūt ſalutis vt eo liberi⁹ poſſint peccare: eſtimātes q̄ cū nō ſciāt nō ſit eis pctm̄. ¶ Vñ querit verū ſit aliqua ignorantia q̄ poſſit excuſarē hoīeȝ a pctō. rñr q̄ triplex eſt ignorātia. Pria ē inuincibilis ⁊ eſt duplex ſcȝ innata: vt i pueris ⁊ amētib⁹ adultis qui nunq̄ viſuȝ rōnis habuerūt. Alia ē ex caſu vt in adultis q̄ habēt viſum rōnis iam ⁊ poſtmodū qñqȝ incidūt in amētiā pp̄ter debilitateȝ capitis vl̄ pp̄ter nimiā abſtinētiā vl̄ ex aliis cauſis licitis. ⁊ talis ignorātia inuincibil̄ excuſat a pctō mortali. vñ Ariſt. iij. ethi. Ignorantia excuſat pctm̄: q: tales q̄cqḋ faciant excuſant: q: null⁹ pōt cōmittere pctm̄ mortale q̄ nō hȝ viſuȝ rōnis. Scḋa ignorātia cū qua dānat q̄s: dr̄ ignorātia neglecta: ſeu craſſa ⁊ cū q̄s pōt ſcire q̄ deus p̄cepit vel p̄hibuit ⁊ q̄ ad ſalutē ptinēt ſȝ occupationib⁹ exteriorib⁹ ſe intm̄ iplicat q̄ de illis nō curat: ⁊ iſta ignorātia nō excuſat. ¶ Tertia ignorātia dr̄ affectata cū q̄ nō ſolū q̄s dānat: ſȝ ēt p ea grauiſſime p̄niet. Et ē qñ q̄s ɔtēnit ſcire ea q̄ pōt ⁊ tenet ſcire vt eo liberi⁹ poſſit peccarē. Hāc ignorātiā habuerūt phariſei de xpo: ⁊ adhuc multi habēt q̄ pp̄terea fugiūt p̄dicatiōes: ⁊ eſt periculoſus laqueus diaboli: ⁊ iō hoc ē malū ſignū q̄ hō nō vult audire veritatē: ⁊ hoc ideo ɔtingit: q: excecauit eos diabol⁹ ⁊ eorū pp̄ria malitia. ps. Noluit intelligere vt bene ageret: ⁊ tales decipiunt ſeipſos. vñ Iſido. de ſum. bo. Sunt q̄ ignorātie excuſationē p̄tēdūt ⁊ ſcire nolūt: vt min⁹ culpabiles videāt q̄ tñ ſeipſos nō muniūt ſȝ decipiūt. Querit q̄s piculoſius peccet an ille q̄ ſcit qḋ eſt faciēdū; vel omittēdū ⁊ nō facit: vel ille q̄ nō vult ſcire: ideo vt eo liberi⁹ poſſit peccare. Rñr q̄ ille nō vult ſcire iō vt poſſit liberi⁹ peccare dupl̄r peccat. P̄rio peccat i ɔtumacia ⁊ ſupbia eo q̄ nō vult ſcire vt eo liberi⁹ poſſit peccare. vñ Iſi. de ſum. bo. Neſcire ſimpl̄r ad ignorātiā ptiet. noluiſſe vō ſcire ad ɔtumacē ſupbiā. Scḋo peccat i hoc q̄ facit p̄hibitū vel q̄ dimittit faciēdū. Sȝ ali⁹ q̄ ſcit ⁊ itellexit vnū pctm̄ peccat: q: facit q̄ ſcit p̄hibitū q̄uis eodē gñe pcti grauī⁹ peccat. vñ Lu. xij. Seruus ſciēs volūtatē dñi ⁊ nō faciēs vapulabit plagis multis. ⁊ inſup ille qui ſcit ⁊ intelligit malū poſtmodū pōt ɔteri ⁊ ɔfiteri ⁊ ſatiſfacere: q: malū nō euitat niſi cognitū: ſȝ ille q̄ nō ſcit nec cognoſcit malū qḋ ɔmiſit q̄uo pōt poſtmoduȝ ɔteri ⁊ ɔfiteri ⁊ penitere cū nō ſcit nec vult ſcire. vñ Ber. ſup. Cā. Scio nemīnē abſqȝ cognitione ſui ſaluari de q̄ mater ſalutis hūilitas orit ⁊ timor dñi: q: ſicut initiū ſapiētie eſt: ita ⁊ initiū ſalutis. Sext⁹ laque⁹ diaboli vel rhete eſt q̄ dat hoī cogitare. tu iuuenis es ⁊ tp̄s ſufficiēs adhuc habes ad penitēdū poſtq̄ ſenueris. Qui eñ audet peccare audet ⁊ penitere. Rñdeo morit iuuenis morit ⁊ ſenex ⁊ ignoras an ad etatē ſenilē peruenies: q: nihil habes certi⁹ morte: ſed hora mortis nihil icerti⁹. vñ Ber. Quid in reb⁹ humanis certius morte q̄d hora mortis incerti⁹ inuenit. Et ergo q̄libet q̄ peccat ſiue ſit iuuenis ſiue ſenex dȝ ſe p verā pniaȝ ad mortē diſponere: ⁊ ſemp ſibi mortē eſtimare ppinquā. vñ Gre. ſup Ezech. eteñ nobis cōditor noſter dicit diē mortꝪ ignotā voluit eſſe: vt dū ſemp ignoratur p̄rimus ſemp eſſe putet: ⁊ tāto q̄s feruētior ſit in operatiōe q̄nto incertior eſt de euocatione. vñ etiā Lu. xij. Eſtote parati: q: neſcitis qua hora dñs veſter vētur⁹ ſit. Inſup dicis q̄ audet peccare audet ⁊ pñitere. Rñdeo q̄ multi grauiter ⁊ multiplicter peccauerūt: ſȝ pauci pniam veraciter egerūt. vñ Amb. Facili⁹ inueni q̄ ſeruauerūt innocētiā baptiſmalem q̄ q̄ cōgruā egerūt pniam. Sȝ quare de⁹ pmittit aliquos mori in iuuētute. Hoc q̄re infra ſer. cix. B V Septim⁹ laqueus ſiue rhete diaboli eſt q̄ dat hoī cogitare. Quicq̄d deus vult hec opȝ fieri: ſi debes ſaluari nūq̄ dānaberis quicq̄d tu facies: ſi debes dānari nunq̄ ſaluaberis: etiā q̄cquid tu facies de⁹ bene dabit tibi ɔtritionē quādo ei videbit tēp⁹: q: oīa opȝ ſm volūtatem dei. Reſpōdeo ſm ap̄lm. j. Theſ. iiij. q̄ hec ē volūtas dei ſanctificatio veſtra: ſi illā habebis dabit tibi vitā eternā ſin auteȝ mortem eternam. Stulti homines ſunt qui ſic a diabolo decipiūtur ſic dicentes quid conabor: qḋ futurum eſt ⁊ deus preuidit hoc fiet. Cum tamē preſciētia dei nō infert alicui

neceſſitatē.qꝛ liberū arbitriu ſemꝑ manet ad
vtrūlibet:ſic ꝙ quilibet hō pōt bene vel male
facere.Si bn̄ ſaluabit̄:ſi male dānabit̄.Sciē-
dum ꝙ oēs boni p̄deſtinati ſunt ad gloriam
eternā:ea tn̄ cōditione ſi fidē tenuerint ⁊ cha
ritatē:hūilitatē:patiētiā:miam:⁊ pietatem:⁊
his ſilia habuerint.Tales eīn̄ futuros preui
dit deus quos ad vitā p̄deſtinauit:⁊ quaſi p̄-
deſtinando eis diceret. Ego quidē vos ad vi
tam predeſtino:ſi taliter ⁊ taliter vixeritis:ſi
mādata mea ſeruaueritꝭ:⁊ ſi fidē ⁊ miam ha
bueritis:⁊ ſi ı̄ bono ſtatu inuēti fueritis.Qui
ergo talis eē nō vult:qui ſcꝫ mādata dei ſer-
uare noluerit ⁊ ı̄ malitia perſeuerare ꝓponit
ille ꝑ certo ſciat ſe ad mortē eternam eē pre
ſcitū.Null⁹ ergo dicat ſe fruſtra orare ⁊ alia
bona opera facere:qꝛ ſicut de⁹ aliquē ſeruan
dum p̄uidit:ſic ⁊ modū quo ſaluari debeat.ſ.
per merita ſua ⁊ bona opa.Et ꝓpter hoc ſtul
tus ē qui dicit.Uolo facere qđ mihi placuerit
qꝛ ſi ſaluari debeo ſaluabor.Si dānari debeo
dānabor:ſicut ſtultus eſſet ille infirmus qui
diceret.Uolo comedere ⁊ bibere qđ mihi pla
cuerit.Si curari đbeo curabor:⁊ ſi mori đbeo
moriar:ac ſi ſibi inutilis eēt medicina. ℞ Un̄
legit̄ tale exēplū in Ceſareo.Ludouic⁹ lant-
grauius thuringie homo literatus tāto erro
re luit decept⁹ vt ſe aſſereret neceſſario eē ſal
uādum ſi predeſtinatus eſſet vel dānādum ſi
preſci⁹ eſſet.Et dixit ſe horā mortis nō poſſe
effugere vel anticipare:⁊ ob hoc infinitis vitijs
ſine vllo timore ſe multipliciter exponebat.
Tādē grauiter infirmat⁹ medico vocato dixit
vt curā adhiberet: vt ꝯualeſcere poſſet.Me-
dicus ꝑit⁹ in medicina ⁊ in theologia illi⁹ er-
rorem nō ignorās reſpondit.Domine ſi dies
mortꝭ veſtre aduenit nō potero vos curare:ſi
vero bonum venit fruſtra curaꝫ adhiberē: qꝛ
ſine hac curabimini.Cui comes . Quō ſic re-
ſpōdes.ſcio ꝙ niſi cito mihi ſubuenias morte
moriar ante tempus.Reſpōdit medicus. Si
creditis vitam prolongari virtute medicine
quare hoc nō creditꝭ de pnia que ē medicina
anime.Cōſiderās lantgrauius virtutem ver
boꝝ dixit ei.De cetero eſto medic⁹ aīe mee:qꝛ
per tuā medicinalē linguā liberauit me dn̄s
a ſ͠mario errore. ⁋.Octau⁹ laque⁹ ſiue rhete
diaboli eſt malū exēplū maloꝝ hoīm.Et hoc
rhete eſt pꝛīcipaliſſimū cū quo capit̄:⁊ decipit̄
quaſi omne gen⁹ hominum tam iuuenes ꝙ̄
ſenes:tam nobiles ꝙ̄ ignobiles:tā pauperes
ꝙ̄ diuites:qꝛ vnuſqſq₃ vult ſe excuſare dicēs
oportet me ꝯformari alijs hoīb⁹:alˀs nihil cu
rarēt de me.ille ⁊ ille facit hoc iſte ſic incedit ı̄
veſtib⁹ ſiue in alijs morib⁹:⁊ iā eſt cōis mod⁹
hoīm ſic viuēdi quare ⁊ ego nō facerē.Quib⁹
r̄ndeo ꝙ nemo pōt duob⁹ dn̄is ſeruire.ſ.deo
⁊ mūdo.vn̄ Apl's ad Gal.i.Si adhuc mundo
placerē ſeru⁹ xp̄i nō eſſem.Hoc ptꝫ qꝛ amici-
tia huius mūdi hominem inimicum dei con
ſtituit:qꝛ amor mūdi expellit deū ⁊ eius gra
tiā a corde hominis.Quia ſicut ignis ⁊ aqua
ſunt ꝯtraria:⁊ ſicut frigidū ⁊ calidū mutuo ſe
expellūt:ſic amicitia dei ⁊ huius mūdi ſimul
ſtare nō pn̄t.Ergo qn̄ talis laque⁹ tibi propo
nitur a diabolo.ſ. ꝙ cogitas iſte eſt iā mod⁹
⁊ curſus mūdi opꝫ ſic etiā viuere:tunc cogita
re debes ꝙ lata ⁊ ampla eſt via que ducit ad
perditionem:⁊ multi ambulant in ea.Ratio
eſt:qꝛ plures ſunt mali ꝙ̄ boni.Et hoc cauſa
tur principaliter ex malo exēplo ꝙ vnus pre
bet alteri:qꝛ vn⁹ inficit aliū per malū exēplū
ſicut carbones ſeinuicē incēdūt. Quia nullo
mō eſſent tot ſupbi:auari:luxurioſi:guloſi:lu
ſores:chorizātes: niſi viderent ab alijs talia
fieri.Et iſti homines ſunt fatui q̄ volūt ſe cō
formari alijs in malis.Nā vnus aſinus cum
videt aliū aſinū cadere cauet ſibi:⁊ nullo mō
eum imitatur.O ꝙ̄ plurimos viderunt ⁊ au-
dierunt illi cadere ſicut luciferū in ſuperbia:
epulonē in gula:totum mundum in luxuria
quādo diluuium deleuit totum mundum et
tamen adhuc homines fatui ⁊ ſtulti audent
ſuperbire:luxuriari:⁊ guloſe viuere.

In eadē dn̄ica Sermo.xxiiij.de his que
debēt nos retrahere ab amore temporaliuꝫ.

R Elictis omnibus

ſuis ſecuti ſūt eū.Luce.v. In hoc
ꝑ iſti ſcti apoſtoli de quib⁹ in ho-
dierno euāgelio fit mētio vſo mi-
raculo in captione piſciū ōnia ꝓpter xp̄m re-
liquerūt.Exēplum debemus ſumere ꝙ cor
noſtruꝫ ab illicito amore tēporaliū retrahe-
re debem⁹. A Un̄ ſciendum ꝙ ſunt ſeptem
que debēt nos retrahere ab amore tēporaliū
Primū eſt qꝛ tēporalia in vita pn̄ti modicum
proſunt:qꝛ niſi victū ⁊ amictum nobis admi
niſtrāt.Eccli.Qui diuitias amat fructū non
capit ex eis.Diuites eīn̄ intuēdo diuitias qd
aliud faciūt niſi ꝙ oculos paſcūt. Si qs eniꝫ
habuerit ciſtā plenā florenis: tn̄ nihil ex eis
capere pōt niſi victum ⁊ amictū. Ex quo ptꝫ
ꝙ diuitie ad nihil valēt corporalit̄ loquendo:
niſi ꝙ os ⁊ vētrē replere poſſunt ⁊ tegere no-
ſtrā nuditateꝫ:mētem ſed ⁊ alam nō poſſunt
ſatiare. B.Un̄ Guil'.lug.ſuꝑ illo v̄bo apl'i.ij.
Cor.iij.Sufficiētia noſtra ex deo ē. aſſignat
triplicem rationē quare tpalia nō poſſunt re
plere deſideriū anime.Prima ratio eſt ꝓpter
capacitatē ipſi⁹ anime qꝛ ſm̄ ſanctos docto-
res alam dei capacē niſi min⁹ deo repleri po
teſt.vn̄ Ber.Ad imaginē dei quippe facta eſt
ala rōnalis ceteris omnib⁹ occupari poteſt:

impleri oīno nō pōt. Capax eī dei eſt:et qcqd deo min⁹ eſt nō eā adimplebit. Uñ cū tot⁹ orbis terrarꝫ ſit,ãte deū quaſi gutta roris ante ſolē vt legit̄ Sap.xi.ergo tot⁹orbis nō ſufficit replere cor vni⁹ hōis. Scdō rō eſt ꝓpter bonorū tp̄aliū vanitatē. Ber. Nō pl⁹ ſatiat̄ cor hominis auro ꝙ̄ corp⁹ aura. Ideo dicit virgo maria glorioſiſſima. Lu.i. Et diuites dimiſit inanes. Ergo oīa tp̄alia ꝓpter ſuā vanitatez non pñt ſatiare deſideriū aīe. Tertio rō.qꝛ bōa tēporalia nō intrãt in corꝫ hōis eſſentialiter:ꝛ ideo nō replēt illd. Sicut vinū adhuc exiſtēs in dolio ventrē hōis nō implet nec corporalē ſitim ſedat:ſi pecunia exiſtēs in burſa vł ciſta:nec replet cor hōis:nec ſatiat ſitim auaritie. Sola eñ;dei grã q̄ cor irrat ſitim cordis pōt extinguere. Sꝫ pecunia ſitim augmētat auaritie. vñ G:e.in quadã omel̄. Oīs auarus ex pecunie ſitim mł'tiplicat qꝛ cū ea q̄ appetit adept⁹ fuerit ad appetenda alia plus anhelat. vnde Eccł̄.v. Auarus nō implebit̄ pecunia. Etiam Augu.in epiſtola. Auarus inferno eſt ſimilis Infern⁹ eñ quātoſcūq; deuorauerit nūꝙ̄ dicit ſatis eſt:ſic ꝛ ſi oēs theſauri ꝯfluxerint in auarum. Ex his iã dictis ꝑꝫ ꝙ tp̄aliter ꝛ corporaliter loquēdo tp̄alia nō valent niſi ad ſuſtē tationem corporis ad breue tēpus. Cū ergo homo mł'ta deſiderat cui pauca ſufficiunt. Qꝛ dicit apoſtolus.i.Thi.vi. Habentes victum ꝛ amictum his contenti ſimus. ¶ Secundū ꝙ tēporalia nō ſūt ꝓpria hōis:ſed accommodat hoc ꝑꝫ. Quia deus ꝑteſt te ꝓuare illis bonis qñ vult. Inſuꝑ fur pōt furari:ignis ꝯburere: aqua ſubmergere illa tp̄alia ſi de⁹ ꝑmiſerit. vñ apłs.i.Cor.iiii. Quid habes qđ nō accepiſti. Modo ſicut rē accōmodatã nō multū diligis:ſꝫ cū timore vteris ne offendas illū qui tibi accōmodauit.ſic ꝛ te hr̄e deus quo ad temporalia q̄ de⁹ tibi accōmodat. Qđ aūt tp̄alia nō ſunt noſtra ꝓpria.hoc ꝑꝫ ſꝫ Guil.lugd.ꝑ quattuor. Primo ꝑ ſacrã ſcripturã. Uñ Abac.ii. Ue q̄ ꝯgregat nō ſua.i.tēporalia. ꝛ Ambro. ſuꝑ Luc. Bona hominis nō ſunt que ſecum ferre nō pōt:ergo tēporalia aſſimilantur fluuio. Ps. Diuitie ſi affluãt nolite cor apponere Ad modū eñ fluuij affluūt ꝛ effluunt diuitie. Aqua eñ interim que ꝑtrãſit ciuitatē quilibet pōt vti ad neceſſitatē:ſic eſt de bonis tēporalibus nobis collatis. Scdō oſtēdit̄.ꝙ illa terra in qua creſcūt tēporalia non eſt noſtra. Ps. Quomodo cantabim⁹ cãticū dñi in terra aliena. Itē aduena ego ſum apud te ꝛ peregrinus ſicut oēs patres mei. vnde Bernar. Filij adam genus auarum et ambitioſum audite quid vobis dicã cū terrenis diuitijs ꝛ glorijs tēporali que nō vere veſtre ſūt. Aurū ꝛ argentum nōne terra eſt rubea ꝛ alba quã ſolus ho

minē error facit ꝛ magis reputat preciſam Deniq; ſi veſtra ſint hec tollite ea vobiſcū:ſed hō cū interierit nō ſumet quicꝙ̄. Tertio oſtēditur:qꝛ ianitor.i.mors nihil ꝑmittit deferri de mūdo. Cū aliqs ſedet ad menſam diuitis multa ſibi apponūt.ſ.ciphi argētei ꝛ ſcutelle in qbus ſolum viam hꝫ. Si qs vo ex ſimplicitate crederet ea ſua ꝛ vellet ea ſecū ferre:ianitor bñ oſtēderet ei i porta ꝙ nihil iuris in eis haberet:ita diuites credunt bona tp̄alia ſua eſſe ſꝫ mors oſtēdet eis contrariū:vnde nihil intulimus in hūc mundū hauddubiū nec auferre quicꝙ̄ poſſum⁹. vnde Job.i. Nud⁹ egreſſus ſum ex vtero matris mee:nud⁹ reuertar illuc. Nudū terra te ſuſcepit cū nat⁹ fuiſti ꝛ nudū terra te ſuſcipiet ecōuerſo cū mortuꝰ ꝛ ſepultus. Cupid⁹ ãt cupit diues fieri in mūdo in quo paruo tempore durabit quod ē ſtultitia magna vt ꝑꝫ Luc.xij. de illo diuite qui dicit Deſtruã inquit horrea mea ꝛ maiora faciam: ꝛ illic ꝯgregabo oīa q̄ mihi nata ſūt. ꝛ rñſum eſt ei. Stulte hac nocte repetēt aīam tuã a te q̄ ãt paraſti cui⁹ erūt. Item Ps. Theſaurizat et ignorat cui ꝯgregabit ea. Itē diues cum dormierit nihil ſecū auferet:aꝑiet oculos ſuos et nihil inueniet. Quarto oſtēditur exemplo canis. Qñ ei canis ſequitur duos hoīes neſcit̄ quis eoꝝ ſit dñs eius:ſꝫ ſi ſeparãtur illi adinuicem canis ſequitur dñꝫ ſuū:ꝛ tūc appet cuius ſit ſic diuitie in morte remanēt in mundo ꝛ deſerunt auaꝝ. Et eſt notabile exēplum magni principis ſaracenoꝝ q̄ cū mortē ſibi inſpiceret imminere pãnum lineum de quo ſibi ſudarium cōſuendum erat erexit in ſignū ꝛ fecit circūferri a precōe ꝑ ciuitatē clamãtē. Hec dicit princeps noſter. Cū eſſet dñs vndeciꝫ regnorum:hoc ſolū de glīa mea ꝛ d diuitijs mecū auferã. Itē ſciēdum ꝙ diuitie ſunt ſicut infideles amici qui amatores i neceſſitate extrema deſerūt:vnde cum quidam in morte ſua a diuitijs ſuis auxiliū poſtularet nec poſſet habere:ait.o fallaces diuitie toto corde vos amaui ꝛ honoraui:ꝛ tūc in tali neceſſitate poſitus nihil cōſiliū nec auxiliū habere poſſū a vobis. Parati eñ eſtis me deſerere nec vultis me ſequi:quare ꝛ ego ꝑmittam vos ex his dictis diſtribuit omnia pauperibus. ¶ Tertiuꝫ eſt ꝙ amor ꝛ ſollicitudo temporaliū amorē dei ꝛ dulcedinē diuine gratie extinguit ꝙ amorez dei extinguit ꝑꝫ per Chryſo.ſuper Mat. Qui vult deū amare neceſſe eſt vt odiat diuitias. Qui aūt voluerit amare diuitias: neceſſe eſt vt odiat deum. Et ꝙ etiam dulcedinem diuinam expellat ꝑꝫ per dictum Bernardum in quodam ſermōe vbi dicit. Preoccupatꝰ quippe ſecularibus deſiderijs animuꝫ delectatio ſancta declinet. vnde etiam Greg. Qui terre

narū rerū amore vincit̄ in deo nullaten⁹ dele-
ctat̄. vñ etiā Hug. de ſcrō vic. O infelix aīa qd
ſollicita es erga plurima: porro cū vnū ſit ne-
ceſſariū. Dilige vnū in quo ſūt oīa: ibi fige cor
tuū ⁊ deſideriū: mūdus eñ trāſit ⁊ ↄcupiſcētia
eius. Quartū eſt φ tp̄alia inqetāt mentē ⁊ re
plēt eā amaritudīe ergo ſpine vocāt̄ in euā-
ge. vñ auari hñt duplicē inqetudinē ⁊ amari-
tudinē. ſ. hic ⁊ in futuro. vñ Iſi. li. iij. de ſū. bo.
Qui bona mūdi diligit velit nolit timoris et
amoris pene ſuccūbit. vñ Chry. ſup Mat. Qui
pecunie deſeruit ⁊ p̄ſentib⁹ ↄpedib⁹ cōſtrigi-
tur ⁊ futuris. Habēt et tp̄alia multā amaritu
dinē annexā. Eſt eñ labor in acquirēdo: qr cū
magno labore acquirūt̄. hoc p̄z qr plures ad
acquirendū tp̄alia per mare nauigāt: terras
⁊ ſiluas perambulant: frigus ſitim ⁊ famē ſu
ſtinent. Eſt etiā timor in cuſtodiēdo: qr diues
auarus nūq̄ eſt ſecurus nec veraciter quiet⁹
Vñ Sal. Saturitas diuitis nō ſinit eū dormi
re. vñ Grego. xv. li. moral̄. Auar⁹ hincinde in-
ſidiatores metuit: vnde ſi potētiorē videt ti-
met raptorē ſi inferiorē ſuſpicat̄ furē. Infelix
tāta quāta pati timet atq̄ hoc qđ ipſe alijs fe
cit ab alijs ſibi fieri pertimeſcit. Hñt ēt tp̄alia
dolorem in amittendo. vnde Gre. li. xi. moral̄.
Que feruēter diligim⁹ habita grauiter ſuſpi
ramus ablata. Itē habēt anxietatē in diſtri-
buendo. ſ. qñ minorāt̄ ⁊ hñt pudorē in nō dā-
do ex quadā parcitate retinēt quid enim iſta
oīa niſi amaritudines ⁊ inqetudines cordis:
ergo auari ⁊ diuites vix leti eſſe poſſunt. Pau
per eñ laborator qui ſe nutrit de laboribus
ſuis: qñq̄ etiā maiora gaudia in p̄ſenti hꝫ q̄
diues q̄ ē quotidie plen⁹: ⁊ cui etiā ꝓſpere ſuc
cedūt: ⁊ q̄ etiā in delitijs ⁊ ſācietate viuit. Ber.
in ſer. Sudat paup̄ foris in opere: ſed qđ mi-
nus anxie diues intus in ſua cognitiōe labo
rat. Aperit iſte os ſuū in oſcitatiōe: aperit ille
in ructuatiōe: ⁊ interdū grauī⁹ ille faſtidio q̄
iſte inedia cruciat̄. Quītū eſt φ temporalia in
morte nihil valēt: qr nec corpus a vermib⁹ cu
ſtodiūt nec hoīem in vita diuti⁹ ↄſeruare pñt
qr moritur pauper: morit̄ ⁊ diues: nec a demo
nib⁹ liberāt. Prouer. xi. Non ꝓderunt diuitie
in die vltiōis: imo grauant hominē in morte
qr talis cū dolore morit̄ cū ſeparari ſecerunt a
diuitijs quas multū dilexit ⁊ p̄ q̄bus diu la-
borauit: ⁊ ꝓpter quas ſalutē propriā ſepi⁹ ne
glexit. Inſup̄ hic ſatis abūdat in omnib⁹ que
appetit: ⁊ neſcit quid in futuro habebit: ⁊ vbi
p̄mus nocte manebit. Eccl̄. xli. O mors q̄ ama
ra eſt memoria tua hoī habēti pacē in ſubſtā
tia ſua φ eñ homo omnia tēporalia ſua libe-
re reſinet in agone ⁊ ſpōte ſeparet̄ ab eis hoc
ſpeciale donū dei eſt. Vñ ſciēdū φ hō in ago-
nemortis ſeipſuꝫ debet cōſolari ſcilicet ſic co

gitando φ pro iſtis tēporibus deus dabit ſibi
eterna dona: ⁊ pro vxore a qua tūc ſpōte ſepa
ratur: qr dat volūtatē ſuā in volūtatē dei da-
bit ſibi xp̄s matrē ſuā b̄ndictā: ⁊ pro amicis ⁊
filijs dabit ſibi ſocietatē angelorū ⁊ ſanctorū
pro honore pñti ⁊ p̄ātē quā ꝓpter deū relīqt
dabit ſibi eternū honorē ⁊ regnū ꝑpetuū. ¶
Sextum eſt φ tp̄alia nocent poſt mortē: qr de
his oībus reddituri erim⁹ diſtrictā rationeꝫ.
Primo quō lucratus ſit oīa tēporalia tua vſq̄
ad nouiſſimū denariū. vnde Apl's. i. Thi. vi.
Qui volūt diuites fieri icidūt in laqueos dia
boli. Hoc eñ tam verū eſt ſm φ tam eſt curſ⁹
mūdi: vt ſiue vix tp̄alia lucrantur ſine pctō. Scđo
quō expēdiſti tua tēporalia. Tertio quō here
dib⁹ poſt te dimiſiſti: qr quilibet p̄uenire de-
bet ne poſt mortē lites fiāt de reb⁹ ſuis: qr me
lius eēt nulliſi denariū ꝓpoſt ſe relinquere q̄ cū
tp̄alibus poſt ſe relictis cām litis adminiſtra
re: ſed ſeculares dicerent nos filios et pueros
habemus: ⁊ illis nos ↄgregare opꝫ: ergo opꝫ
nos diligere tp̄alia ⁊ ſollicitudinem de eiſdē
habere. Rñdeo φ ꝓpter pueros nullus dꝫ aīaꝫ
ꝓpriā negligere: nec cōtra ſalutē ſuaꝫ facere
in lucrādo tp̄alia: qr q̄to plura eis relinquis
cōiter tāto maiores peccatores ⁊ peiores pueri
tui efficiunt̄: qr ſup̄bi luxurioſi ſūt ⁊ guloſi: ⁊
ſic de alijs. Et ve tibi ⁊ eis tue: ſi aliquid iniu-
ſte lucratū relinqs poſt te heredib⁹: qr ex hoc
pena tua augmētabit: ⁊ dānas teipꝫ vna cuꝫ
filijs q̄bus iniuſta bona relinquis. ¶ Septi-
mū qđ nos dꝫ retrahere ab amore tēporaliuꝫ
eſt φ tp̄alia ſunt qñq̄ occaſiōes φ homo effi-
citur malus ⁊ peruerſus: qr dāt qñq̄ occaſio-
nem peccādi ⁊ qñq̄ cōtingit φ ille q̄ eſt paup̄
eſt bonus ⁊ timens deū: ⁊ ſic in ſua paup̄tate
ſaluabit̄ q̄ ſi diues eſſet forte cū diuitijs ſuis
dānaret̄: ergo deo ↄmittendū eſt q̄ oīa nouit.
Si eñ tibi vtile eſſet habere diuitias de⁹ tibi
illas adminiſtraret: ſūt eñ diuitie aliquādo
occaſiōes litis. vñ Ariſt. ii. poli. Pecunia ſedi-
tionem facit ⁊ malignitatē. Iſido. de ſum. bo.
Quāto qs curis mūdi maiorib⁹ occupat̄. tā-
to facili⁹ vitijs p̄mitur: qñ ꝓpter diuitias ſepi⁹
fiunt lites. oſtēdit Sen. dicēs. Quietiſſime vi
uerent homines ſi tollerēt̄ illa duo pronoia
ſcꝫ meū ⁊ tuū. Itē diuitie ſup̄biam generant.
Aug. Vermis diuitiarū eſt ſup̄bia. vñ difficile
eſt φ nō ſit ſuperbus qui diues eſt. Itēꝫ diui
tie faciūt hoīem guloſum ⁊ cōiter luxurioſū.
vnde Ber. Periclitat̄ caſtitas in delitijs: hu-
militas in diuitijs: pietas i negotijs: veritas
i mītiloquio: charitas in hoc nequam ſeculo:
qđ autēꝫ diuitie quandoq̄ ſunt occaſio φ hō
malus efficitur: patet p̄ tale exēplū. Legit̄ in
vitaſpatrū φ quidā heremita apud quēdam
lapicidē hoſpitatus inuenit in eo φ vnā par

tem lucri ſui exponebat i neceſſitates ꝓprias aliã in eleemoſynas pauperũ tertiã i perigrinorũ hoſpitalitatẽ. Cũ aũt igreſſus eſſet ad cellam ⁊ rogaret vt de⁹ ei bõa ſua multiplicaret q̃ ea ita bene expenderet. Reſponſum eſt ei ꝙ illi forte nõ expediret. Illo aũt nõ acquieſcẽte ſed ꝓ eo fideiubẽte ↄceſſum eſt ꝙ petebat. Nã in mane cauſa operãdi murũ antiquum frangens inuenit magnũ auri theſaurũ quo accepto factus eſt familiaris impatoris ⁊ magn⁹ oppreſſor paupũ: quo facto heremita raptus eſt ad iudicium ⁊ vidit ãgelos cõquerẽtes de illo oppreſſore paupũ: quib⁹ rñdebat q⁹ fideiuſſor ꝓ illo rñderet. ſtupefact⁹ heremita ſupplicabat beatiſſime ꝟgini vt eũ iuuaret: q̃ impetrabat vt heremita ad eũ corrigẽdũ mitteret qð cũ facere vellet nec ei loq̃ poſſet: ſʒ ingrẽs ſe verberat⁹ fuiſſet reuerſus ad cellã iterũ rapit ad iudiciũ: ⁊ ſicut pri⁹ accuſat: ſʒ beata ꝟgie eũ adiuuãte ⁊ mortuo imploratore ali⁹ ſuccedẽs in imperiũ illũ diuitẽ ⁊ potẽtem capere voluit. Sʒ ille fugit ⁊ oĩa bona ſua perdẽs ad pſtinũ artificium redičs: ⁊ ad pietatis opa. Et ſic poſtmodũ vitã ſuã in bono finiuit ergo tpalia nõ ſũt diligẽda nec appetẽda niſi inq̃tũ nobis neceſſaria ſũt ad preſentẽ vitã conſeruandã ⁊ q̃tum poſſunt nobis prodeſſe ad merendũ per opa mle vitam eternam.

In dñica ſexta poſt feſtum trinitatis.

Sermo.xcv. de ira.

Omnis qui iraſcitur frĩ ſuo re⁹erit iudicio. Mat.v. Querit vtrũ xp̃s velit nos hic retrahere ab oi ira in hoc qð dicit. Omnis q̃ iraſcitur ⁊c. ¶ Notãdũ ꝙ quedam eſt ira bona ⁊ licita: ⁊ quedã venialis: ⁊ quedã mortalis. Ad declarãdũ aũt qñ ſit ira licita: et quãdo petm̃ mortale ⁊ quãdo veniale eſt: notandũ ꝙ ira octo modis fit. Primo fit contra petm̃ ꝓpriũ ⁊ ↄtra petm̃ ꝓximi. ſ. qñ ãdo homo iraſcitur de hoc qð ide⁹ offẽdit: ⁊ talis ira eſt licita ⁊ bona ⁊ laudabilis. Vñ. ps. Iraſcimini ⁊ nolite peccare. Eccľ. vij. Melior eſt ira riſu: qꝛ ꝑ triſticiã vult⁹ corrigit animus delinquẽtis. qꝛ quilibet dʒ corripere ⁊ admonere fraterna dilectiõe ꝓximos delinquẽtes. qꝛ ad hoc qlibet tenet ſub ꝓcepto. Cõtra hoc faciũt adulatores q̃ ridẽt ⁊ laudãt mala in ꝓximis q̃ ſunt cõtra honorẽ dei ⁊ ſalutẽ animarum. Et tales faciũt ſe participes oĩm maloꝝ illoꝝ q̃ in ꝓximis adulãdo laudãt: ⁊ tales adulatores ſunt pcones diaboli: qꝛ ligãt pctõres ⁊ malefactores in pctis ſuis cũ adulationibus ſuis: ſicut precones ligãt malefactores tradẽdo eos iudici. Unde Augu. Adulantium lingue ligant hoies in peccatis. Delectat ei ea facere in quibus nõ ſolũ meruit reprehẽſor. ſ. etiã laudat opator: ergo quilibet xp̃ianus vindicare debet iniurias dei ⁊ ꝓprias patiẽter ſuſtinere. Exẽplo xp̃i q̃ vẽdẽtes ⁊ emẽtes eiecit de tẽplo qꝛ in hoc fiebat iniuria patri celeſti: ſʒ ꝓprias iniurias ſibi a iudeis iflictas patiẽt ſuſtinuit ⁊ tãq̃ agnus mãſuetus obmutuit. Item exm̃ de hoc habem⁹ in Moyſe ꝙ debeam⁹ vlciſci ⁊ vindicare iniurias dei: qui ꝓpter ydolatriam quã filij iſrael iecerũt cũ vitulũ cõflatilẽ adorauerũt ⁊ circa eũ chorizauerũt occidit cũ filijs leui ð ꝓplo iſrľ. xxiij. milia holm. Et hoc ẽ ſignũ ꝙ ſunt filij dei q̃ nõ poſſũt ſuſtinere iniuriam dei: ſʒ q̃ nõ curãt de iniurijs dei: ſicut illi q̃ in demonib⁹ ſuis ꝑmittũt deũ oipotẽtẽ blaſphemari: luſores ludere: potatores iebriari: fornicatores luxuriari. Et inſup ꝑmittũt chorizãtes chorizare: ⁊ ſic de alijs. Et iſta iõ ꝑmittunt vt lucrũ tpale mũdi acq̃rant: ⁊ ſic tale lucrũ deo ⁊ ꝓprie ſaluti aĩe ꝑpponũt: tales in hoc ſe oſtẽdunt eſſe filios diaboli ⁊ nõ dei. Quis enĩ fidelis filius poſſit ſuſtinere equanimiter iniuriã ſui dilecti patris quin hoc ↄtradiceret ⁊ impediret inq̃tũ poſſet? Sic ſimile eſt de deo ⁊ de filijs dei: ergo iraſci ſup ꝓpa pctã ⁊ aliena peccata ⁊ vindicare iniuriã dei: talis ira eũ bona ⁊ laudabilis ⁊ meritoria ⁊ nllũ petm̃. Dicit eĩ bonauẽtura ꝙ affect⁹ ire eſt datus hoi vt iraſcit vitijs ⁊ malis ſuggeſtiõib⁹: ⁊ ſic ꝙ nõ conpatiat ſe trahi ad ↄſenſum pcti ⁊ vlciſcat dei iniurias ⁊ trãgreſſiões iuſtitie. Sic legimus xp̃ʒ iratũ fuiſſe phariſeis ⁊ alijs nõ recte agẽtibus. Silr hoc idẽ legit de plurib⁹ ſctis: ⁊ ſic hec ira vocat zelus iuſticia. ¶ Scðo ẽ quedã ira ſubita ⁊ ſine rõnis deliberatiõe que venialis eſt: qꝛ in aliq̃b⁹ ignis ire cito accẽditur et cito remittit: ⁊ in aliquib⁹ tardius accenditur ⁊ tardius extinguit ⁊ ceſſat: ⁊ illi peiores ſũt prioꝛib⁹. vñ Aug. Melior ẽ q̃ q̃uis ira ſepe tẽtet cũ feſtinat ꝙ ſibi remittat ille cui ſe feciſſe iniuriã agnoſcit q̃ȝ qui tardius iraſcit: et ad veniã petẽdã tardi⁹ inclinat. vñ etiã Hiero. in epľa ad Titũ. Neq̃ꝫ ꝟo qui aliqñ iraſcit iracũdus eſt: ſʒ ille ðr iracũdus q̃ crebro hac paſſione ſuperat: ergo cũ q̃s ex ſurreptiõe cõmouebit: ⁊ q̃ȝ cito poſt rõne aduertit tũc hoc expellit ſic ſolũ peccat venialit. Tertio cũ q̃s iraſcitur ⁊ in modico vult ſe vĩdicare: q̃uis etiã cũ bñ poſſet ſe in magno vindicare: tñ nollet facere: tũc talis ira ⁊ cõmotio ꝓpter puritatem vindicte põt ſolũ eſſe peccatũ veniale: ſicut trahere puerũ ꝑ crines: ⁊ ſic de alijs. Quarto cũ q̃s iraſcit in ſeipſo ⁊ ipatiẽs efficit. ⁊ tamẽ in nullo vult irã iſtã vĩdicare: nec ꝟbo nec facto: ⁊ hoc idẽ qñq̃ꝫ cõtigit ex quadã naturali ꝑmotiõe ꝙ hõ in ſeipſo cõmot⁹ eſt: ⁊ tamẽ iſtaʒ irã nõ vult ꝑducere ad effectũ: ⁊ talis ẽt põt

eſſe pctm veniale.vñ caſſio. Venialis ira eſt q̄
nō ducit ad effectū. Quādo cū q̄s iraſcit cū de-
liberatione ⁊ cū cōſenſu rōnis:⁊ in aīo ſuo co
gitat quō poſſet ſe vindicare:ſ3 hoc nō oſten-
dat:⁊ talis deliberata ira eſt pctm mortale:et
talis ſic iraſcēs re⁹ erit iudicio. Mat.v. Ois q̄
iraſcit frī ſuo reus erit iudicio. Talis eñ ad
iudiciū dei citabit ⁊ qualiter illud preceptū3
Diliges ꝓximū tuū ſicut teipſū3 ſeruauerit ad
eo reqret. O quō tūc rñdebit iracūdus hō qui
ſepius ⁊ frequēter mala cogitauit aduerſ⁹ ꝓ-
ximū ⁊ deliberato aīo affectauit vīdictā ſup
ꝓximū:et talis q̄diu ſic ſtat in tali ira ⁊ rāco
re quē gerit in corde ɔtra proximū ſemper eſt
in ſtatu dānatiōis. vñ ꝓpheta. In tpe vīdicte
diſperdet te. Itē alibi legit ſapiētē ꝓpheram.
Qui vindicare vult a deo īueniet vindictā. ❡
Sexto qñq3 ira non ſolū in corde retinet ſ3 ēt
per ſigna exteriora oſtēdit. Signa aūt hmōi
ſunt illa ſicut nō loqui faciem aduertere ꝓxi-
mo vel etiā torua facie reſpicere:⁊ ſi qñ obuia
re ei d3 tūc ꝑ aliā plateā vadit: vl' oculos incli
nat ne eū reſpiciat:talis re⁹ erit ɔſilio:ergo di
citur Mat.v. Qui aūt dixerit fratri ſuo racha
re⁹ erit ɔſilio. Racha ſm Remigiū eſt interie
ctio indignātis:velut cū diceret a dolēte heu
⁊ cadēte hei. Cōſiliū āt trinitatis eſt q̄ de ea-
dem mēſura remetiet eis.i.ſicut ipſi ꝓximis
ſuis ſigna ire oſtēderūt:ſic xp̄s btā virgo ma
ria ⁊ oēs ſcti āgeli oſtēdēt eis etiā ſigna ire et
indignatiōis. Xp̄s oſtēet etiā irā ſuā:ſic q̄ nū
q̄3 eū lete videbūt ⁊ q̄ nūq̄3 miſerebit eoꝝ nec
liberabit eos a penis ēt ſi oēs ſcti orarent pro
eis. Hiere.vij. Noli orare ꝓ ꝓplo hoc:nec aſſu-
mes laudes ꝓ ipſis.i.orōnes:q2 nō exaudiā te
Signū ire beatiſſime ꝟginis marie ⁊ ſctōꝝ eſt
q̄ nūq̄3 aliq̄d ſuffragiū eis faciāt. Exemplū de
diuite epulōe q̄ petijt guttā aq̄ ⁊ ñ obtinuit.
Signū ire angeloꝝ ē q̄ in iudicio exibūt an-
geli ⁊ ſepabūt malos a medio iuſtoꝝ ⁊ mittēt
eos in caminum ignis:ibi erit fletus ⁊ ſtridor
dentiū iuxta illō. Tollat impi⁹ ne videat glo
riā dei. Septimo qñ ira nō ſolū oſtēdit ſignis
ſ3 etiā exꝑmit ꝟbis malitioſis ⁊ vituperijs:et
talis erit re⁹ gehēne ignis. Mat.v. Qui autē
dixerit fratri ſuo fatue re⁹ erit gehēne ignis.
Circa qō querit vtrū ɔtumelia ſiue cōuitiū ſit
pctm mortale. rñdeo ſ3 ſctm Tho.ij.ij.q.lxxij.
Prope ⁊ ꝑ ſe vtrūq3 eſt pctm mortale:eo min⁹
q̄3 furtū ⁊ rapina. Nō eñ hō amat minus ho
nores ſuos q̄3 rē poſſeſſam:ergo ſicut ē morta
le pctm furtū vel rapinā cōmittere:ſic et pro-
ximo ɔuitiū dicere ⁊ eū in fama ſua dehone-
ſtare. Differt āt cōtumelia a ɔuitio in hoc qō
per ꝟba ɔtumelioſa repreſentat ꝓprie defe-
ctus culpe ſed ꝑ ɔuitiū repreſentat generali-
ter q̄cūq3 defect⁹ ſiue culpe ſiue pene. vñ ſi q̄s
dicat alicui iniurioſe eū eſſe cecū ɔuitiū quidē
dicit:ſ3 ɔtumeliā nō infert ſ3 ſi dicat q̄ ſit fur
nō ſolū ɔuitiū dicit:ſ3 etiā contumeliā infert
Sepe tamē vnū ꝓ alio reputat ⁊ ponitur. ℞
Itē querit an liceat cauſa correctionis dicere
ɔuitiū. Rñdeo ſ3 ſctm Tho.ij.ij.q.lxxij. Sicut
licitum eſt aliquē ꝟberare vel rebus dānifica
re cauſa diſcipline:ſic etiā q̄s pōt alteri quem
debet corrigere aliquod verbū ɔuitioſum di-
cere. Et hoc mō vocauit dñs diſcipulos ſuos
ſtultos vt hr̄ Luc.vlti. dicēs. O ſtulti ⁊ tardi
corde ad credendū. Et Aplꝰs ad Gal.iij. O in-
ſēſati galathe. tamē vt dicit Aug. Niſi ex ma
gna neceſſitate obiurgatiōes nō ſunt adhibē
de in quibus nō vt nobis:ſ3 vt dñō ſeruiatur
inſiſtem⁹. Ergo valde eſt neceſſaria diſcretio
vt hō moderare talib⁹ verbis vtat:q2 poſſet
eſſe graue ɔuitiū qō ꝑ verbū incaute ꝓlatū
auferret honorē eius ɔtra quē profert:⁊ tunc
poſſet homo peccare mortaliter:etiā ſi inten-
deret dehonorationē alterius:ſicut ſi quis in
caute aliquē in ludo percutiēs grauiter ledat
vel vulneret non excuſatur a peccato mortali
ſic ⁊ hic. Itē querit vtrū hō contumelias ſibi
illatas debeat ſuſtinere. Rñdeo ſm ſanctum
Tho. vbi ſupra. Sent in alijs iniurijs:ſic etiam
in ꝟbis ɔtumelioſis tenetur habere animum
preparatum ad tolerātiam ſi expediēs fuerit
Chriſtus enim non prebuit percutienti ſe ad
vnam maxillam aliam:ſ3 hoc fieri docuit q̄ ſi
quis te ꝑcutiet ⁊c. quia hoc non eſt faciendū3
niſi quādo ex hoc ſperat ſequi emēdatio illi⁹
percutiētis vel aliorum hoc videntium. Qñq3
tamē oportet q̄ cōtumeliā repellamus:⁊ hoc
propter duo. Primo ꝓpter bonū eius qui contu
meliam infert vt videlicet eius audacia repri
mat vt decetero nō attentet talia. Scd̄o pro-
pter bonū mltoꝝ quoꝝ ꝓfectus ꝑ ɔtumelias
nobis illatas impedit. Sciēdum q̄ ſi ille re⁹
erit gehēne ignis qui dicit proximo ſuo fatue
eum cōfundēdo:cuius tunc ille reus erit qui
dicit proximo ſuo fur:latro nequa3:adultere
hoc cū magno clamore:vt ab alijs audiat ⁊ co
ram eis ſic cōfundat. Et iuſtitia dei requerit
hoc q̄ eadem menſura remetiat eis.ſ. q̄ deus
obijciet eis pctā eoꝝ cōfundēdo eos corā ſctis
⁊ angelis dei:ſicut ipſi ɔſūderūt ꝓximos ſuos
obijciēdo eis pctā ⁊ defectus ipſoꝝ omnia cō
fundendi:ſimiliter ⁊ maledicti qui maledicūt
proximis videlicet vxorib⁹ ꝓprijs filijs ⁊ alijs
hominibus incurrūt maledictionem eternā.
de qua dicitur Matthe.xxv. Ite maledicti in
ignem eternum. ❡ Sciendum q̄ quicūq3 ex
ira vel vindicta maledicit ꝓximis ipſo facto
peccat mortaliter totiens quotiens. Et vt fre
quenter talis maledictio quam quis facit ſeu
dicit proximo ſuper caput ipſius maledicen-

ti reuertitur. Unde Gene. xxvij. Dixit yſaac
ad iacob filiũ ſuũ. Qui maledixerit tibi ſit ille
maledict⁹. Sic de⁹ iã loquit̃ de quolibet hoīe
bono cui iniuſte maledicit̃: q2 q̃cq̃d maledicē
do ꝓximis optaueris hui⁹ tu re⁹ eris ſm̃ dei
iuſticiã: ⁊ de⁹ iuſto hoī ꝯuertit maledictionez
in bñdictionē. vñ ps. Maledicēt illi ⁊ tu bñdi
ces. vñ Aug. Qui iuſt⁹ eſt ⁊ maledicit̃ p̄miũ
ei p maledictiōe reddit̃. Vñ etiã Mat. v. Bea
ti eſtis cũ maledixerit vobis hoīes. Itē male
dicere adeo ē illicitũ ꝙ etiã illicitũ eſt diabo-
lo maledicere. vñ Eccli. xxj. Cũ maledicit im-
pius diabolũ: maledicit ⁊ ipſe aīam ſuã. Cuz
eñ diabolus ſit creatura dei: ⁊ ſm̃ ſuũ eſſe bo
nus: lz l voluñtate ſit malus petm̃ eſt ei maluz
optare. Vñ legit̃ cũ Michael archãgelus cum
diabolo diſputãs altercaret de corpe Moyſi
nõ eſt auſus ei cõtitium inferre blaſphemie:
ſz dixit imperet tibi dñs ꝙ ſi Michael archã
gelus diabolo aduerſanti blaſphemiã dicere
noluit: ſed modeſto ſermone coercuit q̃n ma-
gis hoīb⁹ oīs blaſphemia eſt cauēda. Itē ali-
qui maledicũt creaturis ratiõabilib⁹ cum ab
eis offēdunt̃: ⁊ in hoc oſtēditur magna ſtulti
tia ipoꝝ qui brutis aīalibus maledicũt: cum
tñ nõ intelligant. Vñ ſctũs Tho. ij. ij. q. lxxvj.
dicit ꝙ maledicere irrõnabilibus reb⁹ inq̃tũ
tum ſũt creature dei eſt pctm̃ blaſphemie: ſz
maledicere eis ſm̃ ſe ꝯſideratis hoc eſt vanũ
⁊ ocioſum: ⁊ p ꝯñs illicitũ ex quo ptz ꝙ repre
henſibiles ſunt iſti qui maledicunt ſuis ꝓxi-
mis cũ nõ liceat maledicere alijs creaturis ⁊
principaliter illi qui maledicũt ſuis vxoribus
vel ſuis ꝓprijs filijs aut famulis vel famula-
bus ſuis. Vñ legimus in Ceſarea ꝙ quidam
vir iracund⁹ dixit vxori ſue: vade in noīe dia-
boli. Et diabolus ſtatim in eã intrauit: ⁊ eam
grauiter vexauit de quo vir multũ ꝯtriſtat⁹
fuit ⁊ ãpli⁹ ſe nunq̃ꝫ vxori vł alicui hoī nec ali
cui creature ꝑmiſit maledicere. ¶ Item ſciē
dum ꝙ ſi iſte q̃ iraſcit̃ fratri ſuo re⁹ erit iudi-
cio cuius iũc iſte reus erit q̃ nõ ſolũ fratri ſuo
iraſcitur: ſed etiã ſuũ proximũ ad irã ꝓuocat.
Et talis qui ſciēter ꝓximũ prouocat ad iram
oīm peccatoꝝ q̃ iſte in tali ira cõmittit: ſiue in
verbis ſiue in factis reus erit: q2 iracũdia eſt
ianua oīm viciorũ. ideo merito quilibet ſibi
cauere dꝫ ne alium etiam ꝓuocet ad irã. Cõ-
tra hoc faciũt iſti qui ſenes ꝓuocãt ad alios
homines paſſionatos qui cito ꝓuocãtur ad
iram ⁊ in hoc volũt recreari qđ tñ vergit in pe-
riculuz animaꝝ ſuarum ⁊ grauiter in futuro
pro talib⁹ ſolacijs punientur: q2 omnes male
dictiões ⁊ blaſphemie ⁊ cõminationes quas
iſte ſic ꝓuocatus ꝓfert illi lugebũt. Quia eſt
regula iuriſ ꝙ q̃ occaſionē dãni dat dãnũ de-
diſſe videt̃. Unde ſollicite vxor alicui⁹ cauere

dꝫ ne maritũ ad irã ꝓuocet: alˀs oīm pctõꝝ
q̃ ipe i tali ira cõmittit ipſa ꝑticeps erit. Sic
etiã ſilr̃ intelligimus de viro q̃ nõ debet pro
uocare vxorē nec pueros nec familiaz ad ira
cũdiã. vñ Apłs ad Phil. vj. Patres nolite ad
indignationē prouocare filios veſtros. Octa
uo cũ homo ex ira procedit ad factum cõtra
proximũ: ſicut percutere: vulnerare: occidere
vel manus imponere contra deũ ⁊ iuſticiaz:
⁊ hoc eſt valde magnũ peccatum: q2 occidere
proximũ ⁊ effundere ſanguinē innocentē eſt
vnũ peccatũ de quatuor pctis clamantib⁹ in
celũ ad vindictã. vñ. Gen. iiij. dicit̃. Vox ſan-
guinis fratris tui abel clamat ad me de ter-
ra Nũc igit̃ maledict⁹ eris ſuper terrã q̃ ape
ruit os ſuũ ⁊ ſuſcepit ſanguinē fratris tui de
manu tua. Si terra eſt maledicta q̃ ſangui-
nez innocentē ſuſcepit. quid tunc de illo erit
qui ſanguinē innocentē effudit ꝯtra deũ ⁊ iu
ſticiã. Ergo quicunq̃ ex vindicta ⁊ iracundia
ledit vel percutit proximũ vel vulnerat: pec-
cat mortalr̃ totiēs quotēs. ¶ Circa qđ q̃ri-
tur vtrũ vir ꝑcutiēs vxorē ꝓpriã peccet mor-
taliter. Rñdetur ꝙ ſi cã correctiõis ⁊ modera
te hoc fecerit nõ peccat mortalr̃: q2 ſuꝑior hꝫ
corrigere inferiorē: q2 vir eſt caput mulieris.
⁊ nõ ecõuerſo. vñ. Geneſ. iij. dixit de⁹ ad euã.
Sub poteſtate viri eris: ⁊ ipe dominabit̃ tui.
Si aũt ex vindicta ⁊ ira ⁊ ſine cã eam lediret
percutit grauiter peccat. Hoc aũt aduertēdũ
eſt de illis qui cũ offenſi ſunt ab alijs ſiue in
taberna ſiue alˀs: ⁊ nõ pñt ſe vindicare de eis
qui eos ꝓuocauerũt: tũc vindictã talem infe
runt vxorib⁹ ſine cã. ⁊ in hoc deum grauiter
offendũt. Inſuꝑ ſciendũ ꝙ mulieres debent
eſſe paciētes ⁊ mites. In ſignũ hui⁹ tunc ha
bent voces leues: ⁊ ligant colluz cum peplis
mollibus. In ſignũ ꝙ debēt dulciter reſpon-
dere ſuis iracũdis viris ⁊ tēperare malicias
⁊ iracundias malicioſorum virorum ſuorum
cum ſuis mollibus reſponſis. Quia ſecundũ
Salomonem. Reſponſio mollis frangit iraz.
Et mulier ſignãter ſe cauere debet ne ſit ira-
cũda: q2 nõ eſt ira ſuꝑ irã mulieris. Quod eſt
propter fragilitatē ſexus. Et eſt bene pauper
vir qui habet iracundam ⁊ rixoſam mulierē
Unde exemplum de iracunda muliere. Legi
tur ꝙ quedam mulier erat valde iracũda qđ
vix aliquis cum ea concordare potuit: et ta-
mē reputabat ſe eſſe ſanctã ⁊ deuotam: quia
corpus ſuũ ieiunijs macerabat ⁊ in oratiõi
bus multum vigilabat ⁊ in alijs bonis ope-
ribus frequenter ſe excuſabat. Sꝫ hoc viciuz
principalr̃ in ſe habuit: vt quicũq̃ eam ſemel
offendit illũ amplius nunq̃ꝫ dilexit. ⁊ nemo
illã iracundiã ⁊ vindictã ab ea remouere po
tuit. Tãdē grauiter infirmata a pctĩs cõfeſſo-

rē ⁊ cōfeſſa eſt alia pctā:ſed viciū illud nō cō-
fitebat̄ ⁊ cū ſacerdos pixidē aperiret ⁊ corp⁹
dn̄i ſibi porrigere vellet:tūc ip̄a os ſuū clauſit
⁊ ad parietē ſe vertit dicēs corā ſacerdote et
ol populo ibidē exñte.Sicut vertebam me ſe
pius ab his q̄ me offenderūt ⁊ nūq̄ eis ex cor
de indulſi nec eos aliquo modo dilexi:⁊ ꝯtinue i
iracūdia ſteti ⁊ alios cū iracūdia mea ꝯturba
ui ⁊ ad iracūdiā ꝓuocaui: ſic de⁹ auertit ſe a
me ⁊ me nūq̄ miſericordit̄ reſpiciet: nec ego
eū lete ꝓpt̄ meā iracūdiā i regno celoꝝ vide-
bo ſ3 cū oīb⁹ iracūdis demonib⁹ infernū in-
trabo:vbi eternalr̄ cū oībus dānatis ardebo
⁊ ſic miſera ⁊ iracunda mulier expirauit.

In eadem dn̄ica. Sermo.xcvj. Qūo re-
conciliari debemus.

SI offers munus tuū ad al
tare ⁊ ibi recorda
tus fueris:q2 frater tuus h3 aliq̄d
aduerſum te ⁊c.Mat.v. In oībus
operibus nr̄is tria attēdere debe-
mus.ſ.honorē dei:edificationē ꝓximi.⁊ meri
tū noſtrū.Deus em̄ tāte bonitatis eſt q̄ plus
reſpicit ad noſtrā vtilitatē ⁊ ꝓximi edifica-
tionē q̄ ad ſuū honorē. Offerre em̄ mun⁹ ad
altare pertinet ad honorē dei:ſed q̄ iſtud of-
fert cū odio ꝓximi nō h3 meritū ⁊ ſcādalizat
proximum.Uult igit̄ deus vt hō intermittat
honorē ſuū ⁊ fiat ꝓximo recōciliat⁹ pri⁹: ⁊ ſic
meritoriā offerat oblationē. vñ Chryſ. Uide
miam dei q̄ pl⁹ reſpicit hoīm vtilitatē q̄ ſuū
honorē:plus em̄ reſpicit ⁊ diligit cōcordiam
fratrum q̄ munera ſua.Dicit ergo.Si offers
mun⁹ ⁊c.vñ Gre.Mun⁹ non accipit̄ niſi ante
diſcordia ab aīo pellat̄.vñ etiā Augu.ſup illa
verba dicit. Si abſens eſt valde vt pedibus
corporis nō poſſis ire ad eū:tūc aīo ꝓſternas
te i ꝯſpectu dei cui oblatur⁹ es:ſi ꝓpe vel pre
ſens eſt:reuocādus ē ad amorē:ab eo veniā
petēdo:ſi eum leſiſti vl̄;ſi te leſerit dimittēdo
cordis rācorē. Sed ſi diceres.q̄s eſt modus
recōciliādi ꝓximū.Rn̄deo q̄ talis eſt modus
ſm Chryſ.ſup Mat.⁊ ſup predicta verba vbi
dicit.ſi cogitatu offendiſti cogitatu recōſilia
re:ſi verbis verbis:ſi factis factis: niſi ei quē
factis leſiſti:fact; placaueris ſine cauſa oras
deū ſine cauſa eleemoſynas facis de reb⁹ q̄b⁹
alios ſpoliaſti.Quid em̄ ꝓdeſt ſi vnus ꝑte ad
deū orat ⁊ alius aduerſus te deū interpellat?
Iuxta illud Eccl̄.xxxiiij.Dona iniquoꝝ nō ap
probat altiſſim⁹.Circa q̄ ſciēdū q̄ mod⁹ recō
ciliādi d3 eſſe talis: q̄ ſi offēdiſti ꝓximū corde
eū odiēdo aut ſibi inimicādo:vt ei ex puro cor
de indulgeas:nec aliquā vindictā ſiue v̄bo ſi
ue opere ei inferas.Sed q̄liter tenemur indul-
gere ꝓximis.De hoc q̄re i ſra ſer.cxx. Se-
cūdo ſi offendiſti ꝓximū tuū v̄bis que offen-
ſio v̄boꝝ cōtingit multipliciter.Primo offen-
ditur proxim⁹ v̄bis:⁊ hoc per falſum teſtimo
nium. Pro quo ſciendū q̄ falſus teſtis in
falſo teſtimonio ml̄ta mala cōmittit. Primo
animā ꝓpriā occidit cū mēdacio ſuo et falſo
teſtimonio.Sap̄.j.Os q̄d mētit̄ occidit aīam.
Scd̄o xp̄3 negat:q2 corruptio v̄itatis eſt ab-
negatio dei.Ut qui v̄itatē negat xp̄m negat:
imo eſt valde deteſtabile ⁊ horrēdū nomē dei
aſſumere in teſtimoniū falſitatis.Tertio ꝓxi
mū ledit ⁊ dānificat aut in reb⁹:aut in fama:
aut in ꝑſona cū ſuo falſo teſtimonio.Et quili
bet talis bon⁹ homo ſic leſus poteſt dicere cū
xp̄o illud p̄s.Inſurrexerūt in me teſtes iniq̄.
⁊c.Sciēdū q̄ q̄libz falſus teſtis ſ3 ſcm̄ Tho.
peccat mortalr̄ ⁊ tenet̄ ad reſtitutionē oīz dā
noꝝ q̄ ꝑ ſuū falſum teſtimoniū ꝓximo euene
rūt q̄ ſine ſuo falſo teſtimonio nō eueniſſent.
Scd̄i q̄ ꝓximos v̄bis offenderūt ſunt deriſo-
res q̄ offēdūt ꝓximū deridēdo ⁊ ſubſanādo ⁊
quilibet talis irridebit̄ a deo.vñ p̄s. Qui ha.
in celis irri.eos ⁊c. Circa q̄d querit̄ vtrum
deriſio ſit pctm̄ mortale.Rn̄deo ſ3 ſcm̄ Tho.
ij.ij.q.lxxv.dicēdo q̄ qñ aliq̄s malū alicui⁹ ꝑ-
ſone vel defectū i riſum vel ludū ponit deriſio
ē.Et ſi q̄dē hoc fiat in q̄tū malū eſt paruum
ſm ſe:ſic ē deriſio pctm̄ veniale.Sed qñ accipit̄
quaſi paruū rōne ꝑſone ſic aliquē irridere eſt
eū oīno ꝑuipendere:⁊ tā vilem eſtimare:vt de
eius malo nō ſit curandū ſed ſi quaſi pro lu
do habēdū ⁊ ſic deriſio eſt pctm̄ mortale ⁊ tā-
to grauius q̄ntum maior reuerētia debet̄ perſo
ne q̄ irridetur.vñ grauiſſimū genus irriſiōis
eſt irridere deū ⁊ ea que dei ſunt.ſicut beatā
virginem ⁊ ſanctos.Scd̄o grauior eſt deriſio
parentum qui in maiori reuerentia ſunt ha-
bēdi.Tertio deriſio iuſtoꝝ per quā etiā hoīes
a bene agendo impediuntur:⁊ ſic de alijs.
Tertiū qui v̄bis proximū offendūt ſunt illi q̄
diſcordias inter hoīes ſeminānt.q̄d peccatum
dn̄s inter omnia alia maxime deteſtatur:ſicut
per oppoſitū in cordis charitate ⁊ vnitate cor
dium maxime delectatur hoc pz:q2 ideo ve-
nit de celo vt pacem faceret inter deum pa-
trē ⁊ humanā naturā. Et qñ exiuit de mun-
do pacem ſuis diſcipulis reliquit:vt habetur
Jo.xiiij.Pacem meam do vo.pacē meā relin.
vo.Et poſt reſurrectionē apparēs diſcipulis
ſuis iterum dixit.Pax vobis:⁊ oſtēdit eis ma
nus ⁊ pedes.q.d.Attēdite q̄ care pacem emi
ergo eā diligēter ſeruate vt filij dei eſſe poſſi
tis.Mat.v.Beati pacifici qm̄ filij dei vocabū-
tur.vñ Greg.in paſto.Si vocātur filij dei qui
pacē faciūt:procul dubio ſathane ſunt filij qui
cōfundunt:ergo quicūq; ex propoſito ⁊ inui-
dia diſcordiam ſeminauerit inter maritum ⁊
vxorem ſiue inter alios homines cuiuſcunq;

cōditionis rotiens peccatū mortale: ꝛ diabolo familiari⁹ ſeruit. Gre. Quiſq̄s eñ ſeminādo iurgia ꝛ dilectionē proximorum perimit: hoſtē dei familiarius ſeruit. Item ſicut pax eſt via ꝛ dux ad vitā eternam: ita diſcordia ad infernū. vnde Ambro. ſuper Lu. Pax eſt dux ad vitā eternā. ꝛ ſicut xp̄s moratur cū pacificis. ps. In pace fact⁹ eſt locus eius. ſic diabolus cū litigioſis ꝛ ſicut pacifici in futuro poſſidebunt regnū eternū vbi pax eſt eterna: ſic litigioſi poſſidebūt infernū vbi eſt eterna diſcordia inter demones ꝛ dānatos. vñ Aug. xix. de ci. dei dicit. Nō poterit ad eternā dñi hereditatē puenire q̄ſq̄s teſtm̄ eius noluerit obſeruare. Itē ſciēdū φ ſeminatores diſcordie xp̄m plus ꝑturbāt q̄ ille q̄ lat⁹ ei⁹ lācea apuit vl̄ q̄ q̄ ip̄m cruciſianis affixit. Cui⁹ rō eſt ſm̄ Hen. de vri. q: tales eius ſanguinē euacuāt ꝑ quē eīa pacificante ſiue q̄ i celis ſiue q̄ in terris ſunt. Itē legim⁹ tale exēplū φ q̄daz vir cū vxore ſua. xxx. an. vixit ī pace φ diabolus nūq̄ poterat eos ī his annis ſemel facere diſcordare. Poſtea diabol⁹ acceſſit ad quādā vetulā ꝛ ꝓmiſit ei duos nouos calceos vt faceret diſcordiā īter virū iſtū ꝛ vxorē eius qḋ ipſa ꝓmiſit ſe facturā: ꝛ acceſſit ad virū dicēs φ vxor ſua vnū aliū pl⁹ diligeret ꝛ eū occidere ꝓponeret niſi illud valde caute ꝓuideret. et illud vir penit⁹ credere noluit. Tūc poſtea acceſſit ad vxorē viri dicēs ei φ marit⁹ eius vnā aliā pl⁹ diligeret: ꝛ cū de ſero ſic cenarēt in mēſa: vir vxorē torua facie reſpexit: ꝛ vxor ecōuerſo oſtēdit īdignationē erga virū: tunc vterq̄ cepit adhibere fidē v̄bis vetule: ſicq̄ vetula altera die acceſſit ad vxorē dās ei ꝯſiliū tale. ſ. vt magnū cultellū viri ſui ſequā bn̄dictā acciperet ī eccl̄ia ꝛ de nocte ſub ceruicali viri poneret ꝛ eū deſuꝑ dormire faceret: ꝛ tūc eā reamaret: eadē die etiā acceſſit ad virū dicēs ei φ de nocte vigilaret alias vxor eū occideret ꝛ in ſignū hui⁹ cultellū ſuū ſub cuſſino capitis ſui illa nocte inueniret quē ipſe ſub cadite ſpo ſepiēs arripuit ꝛ vxorē propriā cū eo trāſfixit. Tūc diabolus calceos quos vetule ꝓmiſerat in haſta ſuſpēdit ꝛ ei trās aquā porrexit vbi iſta ſtetit ꝛ lauit pānos dicens: Vereor tibi appropinquare ne me ſilr decipias ſicut maritū ꝛ vxorē ei⁹ decepiſti. vñ quidā metriſta. Femina demonib⁹ trib⁹ aſſib⁹ eſt mala peior. ℭ Quarti q̄ v̄bis primū offēdūt ſunt illi q̄ fraudulēter primis loquūtur q̄ hn̄t mel in ore ꝛ fel in corde: ꝛ ſic proximos decipiūt ꝛ tradūt. vñ verſus. Qui mel in ore gerit ꝛ me retro pūgere q̄rit. Ei⁹ amiciciā nolo mihi ſociam. Itē qn̄ bonū faris ꝛ in corde malum meditaris. Oſcula q̄ iudas dn̄o dedit hic mihi tu das. Sciēdū φ qn̄ q̄s fraudulenter bonū loquit de alio ꝛ vult φ audiēs eum loquat oppoſitū ꝛ malū de eodē talis peccat dupl̄r. Pr̄io in ſemetip̄m q: fraudulenter loquit. Scd̄o in proximū cui nititur dare occaſionē loquēdi. Quinti q̄ verbis proximum ledūt ſunt q̄ primos cū cōuitijs ꝛ improperijs perturbāt: ꝛ iſti ſm̄ Hen. de vri. ſpūalr in faciē xp̄i ꝯſpuūt ꝛ ſputis v̄boꝝ ſuoꝝ amabilē ei⁹ faciē inficiūt. vñ auctoritas. Faciē xp̄i videt alapis ꝯfundere q̄ primū in p̄ntia nitit confundere. qn̄ contumelia ſit pcc̄m mortale. hoc q̄re ſer. xxv. R. ℭ Sexti ſunt qui verbis procacib⁹ ꝛ laſciuijs ꝓximū ſcandalizant. et mentis integritate corrūpunt. Vñ. j. Cor. xv Corrūpūt bonos mores colloq̄a praua. Idē ad Eph. v. Fornicatio aūt ꝛ oīs immundicia ne nominet ī vobis ſicut decet ſanctos. Cōtra hoc plures faciunt q̄ v̄ba ſcurrilia ꝛ luxuria ꝓferūt ꝑ q̄ ꝓximos ad malas ꝯcupiſcētias ꝓuocāt: ꝛ in hoc deū grauiter offendūt. Et cū tales corrigūt dicūt φ nō denotāt corde ſicut ꝓferūt ore: qḋ tñ falſū ē. vñ xp̄s dicit in euāge. φ ex abūdātia cordis loquit. ergo q̄ talia v̄ba ꝓferūt ſiue ſūt viri ſiue mulieres in his oſtēdūt ſe habere impudicitiā cordis. Chriſo. ſuꝑ Mat. quale cor vnuſq̄ſq̄ hꝫ: talia v̄ba loquit ꝛ talia opera facit. Et hoc etiā pꝫ bonis hoib⁹ q̄ nūq̄ vl̄ raro talia v̄ba ꝓferūt ſꝫ ieſuꝫ xp̄m ſepi⁹ nolant eo φ verſat in cordibus eoꝝ. Hoc patet in beato Ignatio martyre q̄ in tormētis poſitus ſepius ieſum xp̄m nolauit ꝛ requiſitus quare hoc nomē totiēs nominaret. r̄ndit. Hoc nomen habeo ſcriptū in corde meo: ꝛ iō reijcere non poſſum: ꝛ tortores poſt mortē eius extraxerūt cor eius de corpore et illud in partes ſciderūt: et in q̄libet parte fuit ſcriptū hoc nomē ieſus literis aureis. Ergo quilꝫ xp̄ianus ſe cauere debꝫ a verbis malis ꝛ ſcurrilibus ꝛ luxurioſis. vnde apl̄s Ephe. iiij. Oīs ſermo malus ex ore veſtro non procedat. vñ Iſido. de ſum. bo. Mali ſermones in ore xp̄iani eſſe nō debent. ꝛ merito q: ſm̄ dictum chriſtian euange. De oī verbo otioſo qḋ locuti fuerint homines ꝛc. Multo forti⁹ de v̄bis ſcurrilib⁹ ꝛ nociuis. Septimi ſunt qui proximū verbis rixoſis ad iracundiā prouocant. Et oim̄ peccatoꝝ q̄ ille in tali ira cōmittit ſiue in verbis ſiue in factis rei erūt ipſi prouocātes q̄ eū ſcienter prouocauerunt ad iracūdiā tālē: hoc q̄re an̄ ſer. xcv. M. Octaui ſunt qui ꝓximos ledūt ī fama ꝑ detractiones ꝛ infamationes. tales grauit peccāt ꝛ tenentur ad reuocationē ꝛ reſtitutionem. Grauius ei peccāt q̄ famā proximi denigrāt q̄ ſi eis qualeſcūq̄ res tꝑales ſubtraherēt: q: fama bona melior eſt q̄ q̄libet res temporalis eſſe poterit. vñ Prouer. xxij. Meli⁹ ē nomē bonū

ꝙ diuitie multe. Ex quo pȝ ꝙ detractoꝛes bo‑ne fame deterioꝛes ſūt ꝙ̄ fures ⁊ raptoꝛes tē‑poꝛaliū rerū. vn̄ Amb. Tolerabilioꝛes ſūt la‑tres q̄ nobis bona tꝑalia diripiunt ꝙ̄ detra‑ctoꝛes q̄ nobis noſtrā bonā famā dilacerāt. Et de detractiōe q̄re ſ ſermo. xcj. B. Tertio ſi offendiſti ꝓximū in reb⁹ tūc reconciliari ei teneris reſtituēdo ei ea que iniuſte poſſides De hoc q̄re ſ ſer. lxxxij. D. Itē ſi leſiſti proxi‑mū i coꝛꝑe eū vulnerādo vl̄ ꝟberādo: de qua ꝑcuſſione infirmitatē vel debilitatē incurrit teneris ei ſatiſfacere corā deo ſm̄ diſcretio‑nē ⁊ iudiciū ſapiētū. C Itē ſi virginē deflora‑ſti teneris ei ſatiſfacere corā deo ꝟꝫ poſſe tuū qꝛ priuaſti eā ꝓcioſiſſimo theſauro. ſ. virgini‑tate. vn̄ Eccl. xxvj. Nō ē condigna pōderatio cōtinētis aīe: q̄ tales grauit̄ peccēt q̄ virgi‑nes corrūpūt: ⁊ a deo grauiter puniātur pa‑tet ꝑ tale exēplū. Miles q̄dā quādā virgineꝫ defloꝛauit. Eo moꝛtuo cū illa pro eo oꝛaret ⁊ fleret moꝛtu⁹ miles viſibilr̄ ei apparens vo‑ce raucīſſima eā alloquebat̄: q̄ cū q̄reret cau‑ſam raucitatis ei⁹ aſſt qꝛ in vocis dulcedine gloꝛiabar cātilēas luxurioſas ⁊ ſeculares de cantādo. Cui⁹ cū crura nigerrima ⁊ ſcabioſa ⁊ vlcerib⁹ plena apparerēt: ⁊ inq̄reret cāꝫ rn̄‑dit. Quia multū gloꝛiabar i crurib⁹ meis de pulchritudine moꝛe militari illa extēdens ⁊ oꝛnās ſupbe. Nūc inter ſpinas gradioꝛ: cru‑cioꝛ vulneroꝛq̄ in illis. Iſta, iterū dixit. Q̄he q̄s reliquus ſtat⁹ veſtri coꝛpoꝛis: ⁊ ille. Aperi oculos tuos ⁊ vide ⁊ ꝑlecit palliū a pectoꝛe quo amici⁹ videbat̄: ⁊ vidit maximū bufonē ⁊ deterrimū pectoꝛi ei⁹ inherentē ita vt bra‑chijs ei⁹ collū ſuū ſtrīgeret: ⁊ os ſuū oꝛi illi⁹ iūgeret. Cui⁹ etiā vēter ꝑ ventrē eius depen‑dēs pedib⁹ ei⁹ genitalia ſua quaſi q̄buſdam loꝛis ſtringere ⁊ ligare videbat̄. Requiſit⁹ q̄‑re hoc pateret̄ rn̄dit. Pro oſculis lubꝛicis q̄b⁹ te ⁊ alias mulieres oſculatus ſuꝫ hec patioꝛ oſcula ⁊ ꝓ amplexib⁹ amplex⁹ bufonis. ⁊ ꝓ ope libidinis i genitalib⁹ crucioꝛ ſine ceſſatio‑ne. Cū mulier quereret vtrū ne ab illis penis eſſet liberādus. Reſpondit. Nō oꝛes pro me qꝛ nihil mihi prodeſt: qꝛ eternalr̄ damnatus ſum. Et hoc rō qꝛ medicinā penitentie negle‑xi. Hoc dicto diſparuit. Mulier poſtea inclu‑ſoꝛium elegit ⁊ ibi peccata ſua defleuit.

Dn̄ica ſeptima poſt feſtum trinitatis. Sermo. xcvij. De miſericoꝛdia dei.

Miſereoꝛ ſuꝑ turbā qꝛ ecce iā triduo ſuſtinēt me Mar. viij. Miſericoꝛdia dn̄i diffuſa ē ꝑ vniuerſū mundū. vn̄ Ps. Mia dn̄i plena ē terra. Hoc ſic pȝ qꝛ xp̄s ipē ē miſericoꝛs ſuꝑ turbā oīꝫ fideliū: q̄ dicit. Miſereoꝛ ſuꝑ turbam. vn̄ in preſenti ſermone tria ſunt dicēda. Primo q̄re deus tam pron⁹ ē ad miam. Scd̄o q̄bus generib⁹ hoīm de⁹ miſeret̄. Tertio exēplū. A Circa primuꝫ eſt ſciēdū ꝙ de⁹ ē pron⁹ ad miaꝫ: ⁊ hoc faciūt tria. ſ. ꝓprietas naturalis: potētia vniuerſa‑lis: ⁊ experiētia ſingularis. Primū ē ꝓprie‑tas naturalis. Sicut em̄ naturalis ꝓprie‑tas ignis eſt calefacere: ⁊ ꝓprietas ſolis eſt lucere: ſic ꝓprietas dei eſt miſereri ſemper et parcere: qꝛ ergo miſereri deo eſt ꝓpꝛiū: ideo punire deo eſt alienū: ⁊ eſt tardus ⁊ inuolun‑tarius ad puniendū. Q̄ punire ſit alienum deo patet per illud Eſa. xxviij. Alienum eſt opus ei⁹ ab eo vbi loquit̄ de opere punitio‑nis. Apis hꝫ mellificare: ⁊ hoc eſt ſuum offi‑cium ꝓpꝛiū: habet etiam pungere cum. ſcꝫ moleſtat̄: ⁊ hoc eſt ſibi alienū ſic ⁊ de⁹ quan‑do dat mel ſue mie facit officiū ſibi ꝓpꝛiuꝫ quādo vero adhibet ſtimulum ſue iuſticie fa‑cit officiū ſibi alienū ⁊ inuoluntarium: quia inuite punit. Eſaie. j. Heu conſolaboꝛ ſuꝑ ho‑ſtibus meis: ⁊ vindicaboꝛ de inimicis meis. Ubi dicit glo. Moꝛe pij patris eos licet inimi‑cos plangit ⁊ ꝑcutit. Eſt etiā tardus ad pu‑niēdū: qꝛ ſicut dicit Chry. Illud quod homo ſecūdū naturaꝫ facit: cito facit. ſic deus facit cito opus mie: qꝛ hoc habet ſm̄ naturā ſuaꝫ tarde aūt opus iuſticie qꝛ eſt contra naturā ſuā. Rom. ij. An diuitias bonitatis eius ⁊ pa‑tiētie ⁊ lōganimitatis cōtemnis. B Si ergo opus iuſticie eſt deo alienū ⁊ inuoluntariuꝫ ⁊ tardū: querit Chry. ſuper Mat. quare ergo punit: ⁊ rn̄det: qꝛ cōpellit̄. vn̄ ait. Deus inui‑tus ⁊ cū magno doloꝛe compellit̄ pctōꝛes dā‑nare. Nō ei ſic dolet ꝙ ipſe ab eis offendit̄: ſꝫ qꝛ violēter cogit̄ perdere quos oēs cupit ſal‑uare. Deinde q̄rit dicēs. Cū in ꝑtāte ſua de⁹ habeat ꝑdere: ⁊ ſaluare q̄s cū inuitū cōpellit rn̄det. tu q̄ nō deſideras miaꝫ dei. Nā ſicut q̄ deſiderāti miſericoꝛdiā denegat crudelis ē. ſic q̄ nō deſiderāti miaꝫ ꝑſtat iniuſt⁹ ē. Deinde q̄rit tertio dicēs. Quis eſt hō q̄ non deſiderat miaꝫ dei. rn̄det. Tu q̄ ꝑmanes in pctō. Deſi‑derare em̄ dei miam eſt cōuerti ad deum. ille ei deſiderat dei miam q̄ timet irā ei⁹: q̄ autēꝫ nō timet miſericoꝛdiā nō deſiderat: ſꝫ ꝯtēnit. Scd̄m q̄d facit eū ꝓmptū ad miam ē potētia vniuerſalis. Quāto em̄ q̄s eſt magnanimioꝛ tāto ad indulgētiā eſt ꝓnioꝛ: ⁊ hoc videm⁹ in aīalib⁹ ⁊ hoīb⁹. Nā caq̄ ſunt nobilioꝛa ad indulgēdū magis ſunt ꝓna: ⁊ nō ecōuerſo. vn̄ leo a catulo ꝓuocat⁹ ſe nō vindicat ꝓpt̄ ſui magnanimitatē ⁊ catuli vilitatē: ſꝫ ſi ca‑tul⁹ moꝛdet catulū: tūc ſtati mutuis moꝛſib⁹ ſe lacerāt: qꝛ aīalia vilia ſunt. Silr̄ videm⁹ ꝙ hoīes magnanimes ſunt ad indulgētiā faci‑les. Amb. Procul a magnanimis cupiditas vi

notis eſt.iij.Reg.xx.Reges dom⁹iſrael cleme-
tes ſunt.Ecōtra aūt mulieres:q2 viles ſunt ⁊
fragiles tō ſunt ad irā ⁊ vindictā faciles.eccl.
xxv.Nō ē ira ſup irā mulieris. De⁹ eñ cū iſti
opes ⁊ nos viles vermiculi noſtras iniurias
puipēdit:⁊ ſi eas recognoſcim⁹ ſtatim repel-
lit:⁊ hoc ꝑpter ſuā maieſtatē ⁊ noſtrā vilita-
tē.ps.Excelſus dñs ⁊ humilia reſpicit. Ac ſi
dicat:q2 ipſe eſt excelſus ꝑ potentiā maieſta-
tis:tō hūiles reſpicit oculo pietatis.Sap.xi.
Misereris oīm:q2 oīa potes.Ac ſi dicat q2 tu
habes ptātē vlem:tō habes mlaȝ gñalē:et in
iſto ſenſu loquit eccl'ia.De⁹ q̄ olpotentiā tuā
parcēdo maxime ⁊ miſerendo manifeſtas ⁊c.
Tertiū qđ facit eū ꝓ̄ptū ad mlam eſt expe-
rientia ſingularis.Moleſtiā eñ morbi trib⁹
modꝫ medic⁹ ſcire pōt.Aliqñ ꝑ ſuā ſciaȝ theo-
ricā tūc eſt infirmo multū miſericors.Aliqñ per
practicā ⁊ exercitationē lōgā ⁊ tūc eſt magis
miſericors.Aliqñ ꝑ experiētiā qñ in ꝑſona ꝓ-
pria infirmitates plurimas eſt expt⁹:⁊ tūc eſt
maxime miſericors.Et iō bonū ē ꝙ ipſi medi
ci aliqñ infirment vt eo meli⁹ infirmis cōpatiā-
tur.Sed ſi eēt aliq̄s medicus q̄ eēt bon⁹ theo
ric⁹ ⁊ bon⁹ practic⁹:⁊ etiaȝ infirmitates ſepe
in ſeipō expt⁹ eēt:iſte adhuc eſſet magis miſi
cors.Deus aūt ante incarnationē infirmita-
tes nr̄as tā corporales q̄ ſpirituales cogno-
uit per eternā ſapiētiā quaſi per quādā theo
ricā ſciētiā.Et ideo tanq̄ pater benigniſſim⁹
multū erat miſericors.ps.Quō miſeret pr̄ fi-
lioꝝ miſert⁹ eſt dñs timētib⁹ ſe qm̄ ipe cogno
uit figmētū noſtrū recordatus eſt qm̄ puluis
ſum⁹:hō ſicut fenū:dies ei⁹ ſicut flos agri ſic
florebit ⁊c.Per incarnationē autem ſicut per
quandā practicā ⁊ lōgā exercitationē:q2 per
xxxiij.annos circa infirmitates noſtras ſanā-
das tam corporales q̄ ſpūales practicauit:⁊
ſic fact⁹ eſt magis miſericors.Act.x.Qui per-
trāſijt bñfaciēdo ⁊ ſanando ⁊ oēs oppreſſos a
diabolo curādo.Et ſicut medicus multū cō-
triſtaretur quādo circa aliquē infirmum diu
ſe exercitaſſet ⁊ nihil profuiſſet:ita xp̄s circa
noſtras infirmitates.vnde ps. Contriſtatus
ſum in exercitatiōe mea ⁊ cōturbatus ſum a
voce inimici ⁊ a tribulatione pctōris.Ac ſi di
cat.De tribus rebus doleo ⁊ contriſtor ſcilꝫ
quādo mea exercitatio nihil valet:⁊ quando
vos inimici.i.diaboli ſuggeſtio plus valet q̄
mea inſpiratio:⁊ quando ego peccatorē tri-
bulo idest punio.Tandem ſciuit per experiē-
tiam q2 expertus eſt tentationes.ſ.famē do-
lores ⁊ mortē ⁊ ideo fact⁹ eſt maxime miſeri-
cors.vñ ad Hebr.ij.Debuit per omnia fratri
bus aſſimilari vt miſericors fieret ⁊c. ¶ Cir-
ca ſecundum ſciendum ꝙ chriſtus miſeretur
trib⁹ generibus hoīm ſcꝫ peccantibus peni-
tentibus ⁊ iuſtis. Primo peccantibus: ⁊ hoc
tripliciter. Primo in hoc ꝙ nō ſtatim pctōreȝ
punit:ſꝫ expectat ad penitētiā.Eſa.xxx.Expe
ctat nos deus vt miſereat̄ noſtri.Hoc ange-
lis nō fecit quos de celo ꝑpt̄ ſuperbiā deiecit
nec adequē de paradiſo ꝑpter inobedientiā
expulit.Si eñ deus peccatores ſtatim qñ pec
caſſēt pūiret:nec Dauid nec Maria magdale
na:nec Petrus nec Paulus iam in celo eſſent
ſed anime coꝝ iā in iferno arderent.ps.Niſi
q2 dñs adiuuit me paulominus habitaſſet in
inferno aīa mea.Et ſi ꝯſideremus q̄ magna
pctā ⁊ multa vitia quotidie in mūdo ꝯmittū
tur in hoc diuinā mlaȝ cognoſcere poterim⁹.
Qui iā in mundo nec eſt veritas nec fidelitas
nec ꝟa vita xp̄iana:ſꝫ ſuperbia regnat vbiq̄:
ſilr luxuria ⁊ auaritia.⁊ ſic d̄ alijs. Ubi eñ iā
ſunt veri hūiles:veri caſti veri mites veri ꝟa
ces ⁊ obediētes.Heu plures hodie nō peccāt
ex ignorātia.vt Paulus q̄ dicit ingno:ās feci
nec ex infirmitate vt Petrus q̄ ex timore mor
tis xp̄ꝫ ter negauit:ſꝫ heu ex certa malitia pec
cāt:⁊ tñ de⁹ ſuſtinet eos:⁊ ergo tales abutun
tur dono dei:q2 nō ſtatim puniunt̄:ideo libe-
rius peccāt.Eccl'i.viij.Eo ꝙ nō cito ꝓfert con
tra malos ſnīa:abſq̄ vllo timore filij hoīm ꝑ
petrāt mala ⁊ tales ꝗue iudiciū ſuſtinebunt.
Q2 ſcđm Greg.Illos dñs grau⁹ dānat quos
hic diu lōganimiter portat.Tales deberēt co
gitare ꝙ quotiēs mortaliter peccarēt totiens
ab hac vita auferri deberēt:q2 q̄tiēs mortalr̄
peccauerūt:totiēs hoc meruerūt.nō eñ āpli⁹
fuerūt digni vite pn̄tis:q2 auctorem vite con
tempſerūt peccando ſcienter cōtra eū ⁊ deus
miſericorditer tā diu vitā eoꝝ ꝓlongauit.xx.
vel.xxx.an.⁊ hoc ꝑpter emendam.Et illud tē
pus gratie qđ xp̄s eis cōceſſit nō meruerūt q2
preteritū tēpus male expēderunt.cū Ber.dicit.
Nihil p̄cioſius tpe.Scđo miſeret peccatorib⁹
in hoc ꝙ eis tp̄alia beneficia tribuit. Q2 ſcđꝫ
Aug.Pctōr non eſt dignus pane quo veſcit:⁊
tñ xp̄s dat talibus multotiens tp̄alia non ſo
lum ad neceſſitatē ſed etiam dat eis magnas
opes ⁊ diuitias.⁊ hoc vt puto ꝑpter tres cāſ.
Primo vt per hoc eos ad amorē ſuū alliciat.
Scđo vt nobis exēplū bñfaciēdi noſtris inimi
cis prebeat:in hoc ꝙ ipe ſuis inimicis.i. pctō
ribus tot bñficia tribuit. Tertio vt pctōribus
retribuat illa bona que faciūt q̄diu in pecca
tis mortalib⁹ ſciēter ſtāt.Et in his tp̄alibus
bñficijs poſſumus magnam mlaȝ dei intelli-
gere.Quis eñ hoſtē rebellātē ſibi paſcit ⁊ po
tat.At dñs tribuit ſanitatē corꝑis cōcedit lu-
ceȝ ſolis ad vidēdū ⁊ oēs creaturas ꝯceſſit ad
ſeruiēdū que ſunt in terra:aere: ⁊ mari ⁊ hoc
ingratis:immo retribuentibus mala pro bo
nis ⁊ odium pro dilectiōe.vnde Bern. O ele-

mētiſſima circa filios adā diuine recordatio
pietatꝫ:q̄ ſua bñficia largiri nō deſinis:nō ſo-
lum vbi nullū īuenit meritū:ſꝫ plerūꝗ vbi to
tum videt cōtrariū. Si eñ deꝰ miſericors non
eēt:tūc oēs pctōres q̄ abuſi ſunt dei bñficijs
fame:ſiti:⁊ frigore mori deberēt:qꝛ deꝰ dedit
eis corpis fortitudinē vt ſibi ſeruirēt cūꝫ quo
ſeruierūt mūdo ⁊ diabolo. Itē diuitias ex bo
nitate ꝯceſſit eis:⁊ ipſi abuſi ſunt eiſdē in vo-
luptatibꝰ carnis:qꝛ facti ſunt guloſi:⁊ cōiter
luxurioſi:⁊ ſic de alijs. Tertio miſeret̄ pctōri-
bus:qꝛ ſtatim vt ꝯuerſi fuerint ad gr̄am eos
recipit. vnde Eſa. lv. Derelinquat impiꝰ viāꝫ
ſuā ⁊ vir iniquus cogitatiōes ſuas:⁊ reuerta
tur ad dñm ⁊ miſerebit̄ eius:⁊ ad deū noſtrū
qm̄ multus eſt ad ignoſcēdū. Quid differs o
pctōr agere pniāꝫ:ad dñꝫ ꝯuertere ⁊ miſerebi
tur tui. Nō eſt eñ adeo ſtultus hō qui vteret̄
ratiōe ſi offendiſſet dñm ſuū tpalē: ita ꝙ dñs
ſuꝰ eū occidere vellet ſi ſciret dñꝫ ſuū tā miſe-
ricordem ꝙ ꝗcito quereret gratiā inueniret
eā apud ipſꝫ certꝰ ſum ꝙ nō negligeret qn ro-
garet eū vt parceret ei ꝓpterea vt euaderet
mortē tpalē ⁊ nō expectaret ī craſtinū cum ho
die eēt certus ⁊ cras dubiꝰ de venia ⁊ gratia.
Et ecce miſer pctōr adeo ſtultꝰ eſt ꝙ non vult
querere gratiā vt euadat mortē aīe:cū tñ ipſe
ſcit deum ita miſericordē ꝙ ſtatiꝫ vt pctōr ad
ipſm ꝯuertit̄ vult ei miſereri. Johel. ij. Conuer
timini ad dñm deū veſtrū:qm̄ benignꝰ ⁊ miſe
ricors eſt ⁊ p̄ſtabilis ſup̄ malitia. ℞ Scd̄o di
co ꝙ dñs miſeret̄ penitētibꝰ tripl̄r. P̄rio ī hoc
ꝙ oīa pctā relaxat. Ps. Quātū diſtat ortus ab
occidēte lōge fecit a nobis iniq̄tates noſtras
De remiſſiōe totius iniq̄tatis Ber. dicit. Sic
ex toto īdulſit ⁊ tam liberaliter donauit oēm
iniuriā vt iam nec damnet vlciſcendo:nec cō
fundat improperādo:nec minus diligat im-
putādo. vñ Ezech. xviij. Quacūꝗ hora pctōr
īgemuerit oīꝫ iniq̄tatū eiꝰ nō recordabor am-
plius. Uñ nō ait. Si biēnio vel triēnio:añ mor
tem:ſed quacūꝗ hora imo:quocūꝗ momēto
etiā ſi in ipſo aīe exitu ingemuerit. Nec ait de
cem iniquitatū eius. vel centū:vel mille ⁊c. ſꝫ
oīꝫ iniquitatū eiꝰ nō recordabor ampliꝰ. Itēꝫ
Eſa. xlix. Nunq̄d obliuiſci pōt mulier infantē
ſuū vt nō miſeat̄ filio vteri ſui:⁊ ſi illa oblita
fuerit ego tñ nō obliuiſcar tui. Ecce ꝗ̄ mitis,⁊
benignꝰ ē ad ignoſcēdū nō tñ ſub hac ſpe eſt
peccandū qꝛ maledictus homo qui peccat in
ſpe:nec etiam in pctis morandū:qꝛ ꝗuis ve-
nia tibi ī fine vite ꝓmittitur ſi veraciter peni
tueris:valde tñ difficile eſt vt vera ſit penitē-
tia que venit tam ſera. Tūc eñ cruciatꝰ mem
bra ligat:dolor ſenſum opp̄mit vt vix aliō va
leat cogitare. vñ Augu. Si qs poſitus in vlti-
ma volūtate voluerit accipere penitentiā ſa-

teor eſſe illi:negādū qđ petit. Sꝫ nō poſſumꝰ
dare ſecuritatē qđ bene hic exeat ſi ſecurꝰ hic
exierit. neſcio penitētiā dare poſſumus:ſecu-
ritatē aūt dare nō poſſumꝰ nūquid dico dam-
nabitur ſꝫ nec dico ꝙ ſaluabitur. Uis ergo a
dubio liberari:vis quidē īcertū euadere. Age
penitētiā dū ſanus es ſi ſic agis dico tibi ꝙ ſe
curꝰ es. De penitētia ſera quere itra ſer. cvi.
℞ Scd̄o miſeretur deus penitētibus:ī hoc ꝙ
eternā penā in tpalē cōmutat. que cōſiſtit in
ieiunijs genuflexiōibus caſtigationibꝰ gemi
tibus ⁊ in fletibus que ꝓ ſatiſfactiōe accipit.
Et ē magna miſericordia ꝙ deus tpalē penā
recipit ꝓ eterna pena quā ſuſtinuiſſet ſi nō pe
nituiſſet. Sicut latrōi cui deberet caput abſci
di:⁊ pro capite abſcinderetur ei vnꝰ capillꝰ ca
pitis eius. Unde apl̄s Ro. viij. Nō ſunt cōdi-
gne paſſiōes huius tpis ad futuram gloriam
⁊c. Sic etiā ītelligitur de penis p̄ſentibꝰ et
futuris quaꝝ nulla poteſt eſſe equalitas: qꝛ
pene inferni ſunt īfinite. Ari. Finiti ad infini-
tū nulla ē ꝓportio. Ergo ſis patiēs in tribula
tiōibus ⁊ infirmitatibꝰ ⁊ in penitētijs agēdis
que hic ꝑ peccatis tuis iniūcte ſunt. Uñ Iſiđ.
in ſyno. Attende etiā in mēte quaſcūꝗ ſeculi
penas:queſcūꝗ tormentorum dolores:qual-
cūꝗ penarum acerbitates ⁊ compara hoc to
tū gehēne ⁊ leue erit tibi oē qđ pateris. Ter-
tio miſeretur penitētibus in hoc ꝙ v̄tutes re
ſuſcitat quas ꝑ pctm̄ extinxerūt. Ps. Tu autē
dñe miſere mei:⁊ reſuſcita me. Et q̄nꝗ plures
ꝗ̄ āte habuerūt tribuūt virtutes. Sicut pꝫ in
maria magdalena:que ꝑfectior facta eſt poſt
caſuꝫ ꝗ̄ ante fuit. vñ etiā Luc. xv. habetur de
filio ꝓdigo cui pater dixit cito ꝓferte ſtolam
p̄mā. i. innocētiā quā peccādo ꝑdiderat ⁊ pe-
nitēdo recupat ⁊ date illi ānulū. i. gr̄aꝫ opan
di:qꝛ opa extra charitatē fctā nihil valēt ad
vitā eternā ⁊ calciamēta in pedibꝰ eiꝰ. i. patiē
tiā in qua aīa cuſtodit̄ ne ledat̄. vñ Luc. xxi.
In patiētia veſtra ⁊c. ℞ Tertio dico ꝙ domi
nus miſeret̄ iuſtꝫ bñ operātibꝰ tripl̄r. P̄rimo
eos in bono cōſeruat ne recidiuēt:qꝛ niſi dñs
hominē ī bono ſeruaret faciliter recidiuaret
vnde difficultas ſtādi ⁊ in bono permanendi
pꝫ in lucifero:in adā:⁊ in iudā. Luciferū vētꝰ
vane glīe deiecit de celo. Adā mulier expulit
de paradiſo. Judas ꝓpter auaritiā cecidit de
cōſortio aploꝝ. Quid tūc nos fragiles hoīes
qui ſumꝰ in hoc mūdo q̄ eſt plenꝰ laqueꝭ con-
ſtituti. Ps. Niſi dñs cuſto. ci. ⁊c. Scd̄o ꝗ eternā
dulcedinē ⁊ ꝯſolationē dat iuſtis q̄ ē quaſi que
dam arra ſpōſi de qua Eccli. xxiiij. Sp̄us
eñ meꝰ ſup̄ mel dulcis. Quia deuotio ⁊ dulce
do ſpūalis excedit oēm delectationē carnalē:
⁊ eſt ſignū p̄ñie ſpōſi in hoīe. vñ Auguſt. in
li. cōfeſ. Qui ſpōſi ſctō ſemel inebriatus eſt ad

omnia bona hilareſcit: ſi laborat nõ laceſcit ſi dolet nõ ſentit: ſi deridetur nõ advertit. Ber. Cib⁹ aĩe eſt ſ. gr̃a dei dulciſſim⁹ oĩa habẽs in ſe ſuauitatẽ ⁊ delectamẽtũ ſaporis. Tertio qꝛ dat iuſtis regnuz celeſte ex ſua mĩa: qꝛ ꝓpter merita noſtra paruz tenet nobis: immo nihil de cõdigno. Nam ſi aliqͥd boni facim⁹ pl⁹ tñ tenemur deo. Vñ cuz oẽs vires corporis ⁊ aĩe cõſumpſerim⁹ in ſeruitio dei: ⁊ totũ poſſe noſtrũ fecerim⁹ adhuc dicere debem⁹ illud Lu. xvij. Serui inutiles ſum⁹ qđ debuim⁹ facere fecim⁹ ⁊c. Qđ ex noſtris meritis nõ poſſum⁹ vitã eternã habere ex cõdigna ſed ſolũ ex dei mĩa oſtẽdit Ber. dicẽs. Si nati eſſem⁹ ex quo factus eſt homo ſuꝑ terrã ⁊ vſqꝫ ad cẽtũ milia annorum vita noſtra extẽderet: nõ eſſet tñ cõdigna operatio huius tꝑis ad futurã gloriã que reuelabitur in nobis.

De eadẽ dñica. ſer. xcviij. De his q̃ reprehẽſibilia ſunt in comedendo.

Accipiẽs ſeptẽ pães grãs agẽs fregit ⁊ dabat diſcipulis ſuis vt apponerẽt ⁊ appoſuerũt turbe Mar. viij. Cum homo tripliciter conſideret. ſ. quãtũ ad corp⁹ ⁊ q̃tũ ad aĩaz ⁊ q̃tũ ad vtrũqꝫ cõiunctũ. ideo de⁹ ſibi triplicẽ cibũ ꝑparauit. ſcꝫ corporalẽ quo corp⁹ reficit. ſpiritualẽ quo aĩa nutrit: ⁊ celeſtẽ quo tot⁹ homo beatificat. Cõuiuiũ autẽ corporale tñ bis xp̃s in hac vita fecit. ſ. hic de ſeptẽ panib⁹. ⁊ Jo. vj. de q̃nqꝫ panib⁹. Cõuiuiũ aũt ſpirituale multotiẽs fecit. Nã quotiẽs ꝑdicabat totiẽs alimẽta ſpũalia tribuebat. Aug. Nõ ẽ magnũ paſcere vẽtres cito morituros: ſed magnũ eſt paſcere aĩas in eternũ victuras. Conuiuiũ autẽ celeſte tñ ſemel faciet. qđ tñ nunq̃ finẽ accipiet. Lu. xxij. Edatis ⁊ bibatis ſuper menſaz meã in regno meo. Sciendum ꝙ ſicut dñs pauit quatuor milia hoim corporaliter ſic nos quotidie paſcit etiã corꝑaliter: qꝛ nihil habemus a nobis ipſis. Ergo cũ gratiarum actione ſumere debemus cibuz ſicut donum dei: vt deus ex hoc honoret ⁊ laudet. vñ Aug. Porro ſi mãducas ⁊ bibis ad refectionez corporis ⁊ deo gratias agis: tũc cib⁹ ⁊ pot⁹ tu⁹ deũ laudãt: vnde pro ꝑſenti ſermone tria ſunt dicẽda. Primo q̃lr hõ ſe debeat habere in comedẽdo ⁊ bibẽdo et q̃ ſunt reprehẽſibilia in cibo ⁊ potu. Scđo q̃lr q̃s peccat mortalr̃ i comedẽdo ⁊ bibẽdo. Tertio exẽplũ de duob⁹ vltimis dicet in ſeq. ſer.

Circa ꝑmũ ẽ ſciẽdũ ꝙ hõ in comedẽdo ⁊ bibẽdo ſic ſe dꝫ hr̃e ꝙ fugiat illa q̃ ſunt repͥhẽſibilia circa comeſtionẽ: ⁊ talia ſũt q̃nqꝫ. Primũ eſt q̃n debitũ tꝑs comedere. Nã ſicut ſerui dei ſꝫ doctrinã xp̃i ꝑmo q̃rũt regnũ dei: ſic guloſi quoꝝ de⁹ vẽter ẽ ꝑmo q̃rũt regnũ dei ſui ⁊ regnũ dei eoꝝ ẽ eſca ⁊ pot⁹. Cõtra q̃s dicit ap̃ls Ro. xiiij. Nõ eſca ⁊ pot⁹ ẽ regnũ dei. vñ Eſa. v. dꝛ de guloſis. Ve q̃ ꝯſurgitis mane ad ſectandã ebrietatẽ. Ergo merito repͥhẽdẽd⁹ ẽ xp̃ian⁹ ille q̃ de mane comedit anteq̃ aliqđ pr̃ nr̃ dicat vel deo aliquã reuerentiã exhibeat: qꝛ q̃libet hõ dꝫ ꝑmo cibare aĩam cũ deuotis orõnib⁹ et ſctis meditationib⁹: qꝛ aĩa nobilior eſt corpe. Aug. Maius eſt dãnũ in amiſſiõe vni⁹ anime q̃ mille corpoꝝ. ſꝫ iſti q̃ q̃nqꝫ ꝑ duos dies nunq̃ aliqđ pater noſter dicũt periculoſe ſtant qꝛ eſt ſignũ ꝙ deũ nõ diligũt: nec ꝓptꝛã ſalutẽ q̃rũt tã obliuiſcunt dei. vñ Ariſt. ij. rhetorico. Obliuio eſt ſignũ ꝑuipẽſionis ⁊ iſti q̃ ſic obliuiſcunt deũ in vita: ſua illoꝝ vult etiam deus obliuiſci i morte. Aug. Jta fit vt in fine obliuiſcatur ſui: q̃ dum viueret oblit⁹ eſt dei. Secundũ repͥhẽſibile eſt q̃n q̃s nimis delicata cibaria vult hr̃e: ⁊ nimis magnã diligẽtiã apponit ad cibaria ꝑparãda. vñ legit. Nu. xj. de filijs iſrael q̃ i deſerto carnes deſiderabãt: ⁊ ꝓpter hoc irã dei icurrerũt. ꝑs. Adhuc eſce eoꝝ erãt in ore ipſoꝝ ⁊ ira dei deſcẽdit ſuꝑ eos q̃uis ſatiſfaceret de⁹ deſiderijs ⁊ cõcupiſcẽtijs eoꝝ: tñ nihilominꝰ eos puniuit. Jn q̃ oſtẽdit ꝙ ei diſplicet ꝙ hõ nimis delicata cibaria appetit: ⁊ tales ẽt vt frequẽter nimis magnam ſollicitudinẽ habent in ꝑparãdo cibaria. Aliq̃ q̃ſi intm̃ occupant circa ꝑparationẽ ciboꝝ vẽtris ꝙ vix vel nũq̃ vnã miſſaz pñt audire: ſed de cibarijs aĩe modicũ vel nihil curãt. Aliq̃ ẽt ⁊ ſi ꝑ ſe nõ faciũt opꝫ tñ ꝙ ancille vel familia intm̃ occupent circa illa ꝙ negligãt miſſaz ⁊ ſermonẽ: ⁊ ꝙ nũq̃ vel raro pñt viſitare eccl̃ã ⁊ ꝑncipalr̃ i die dñico: cũ tñ q̃libet illa die teneatur audire miſſam ſub ꝑcepto eccl̃ie: vt pꝫ de ꝯſe. di. j. Miſſas. ⁊ c. Oẽs fideles. Nec aĩs excuſat niſi magna neceſſitate cogẽte vt hr̃ eodẽ ca. Et tũc talis neglectio redũdat in dñõ illorũ q̃ ſic eos occupãt. vñ Hugo in ſuo clauſtrali. Quidã ſuꝑſtitioſum nimis in ꝑparãdis cibis ſtudiũ adhibẽt decoctionẽ frixarioꝝ ⁊ cõdimẽtoꝝ gña excogitãtes mõ mollia: mõ dura: mõ frigida: mõ calida: mõ cocta: mõ aſſata: mõ pipe: mõ ſale ꝯdita ſm ꝯſuetudinẽ ꝑgnantiũ mulieꝝ deſiderãt eꝛ cũ tãta ſollicitudine ꝑparant vt deuoratis q̃tuor vel quinqꝫ ferculis prima non impediant nouiſſima. Jſti habent colere ventrem ſuũ tãq̃ deum ⁊ ꝙ peius eſt tales guloſi nũq̃ vel raro contenti ſunt de cibarijs ipſis preparatis: etiã q̃n vxor vel familia fecerũt oẽm diligentiã ſuã in preparãdo cibaria: tũc adhuc cõquerunt ⁊ murmurãt. aut ſũt nimis ſalſa: aut nimis rixa: aut nimis mollia: aut nimis dura. Et ſic ꝺ alijs. ⁊

qđ adhuc peiꝰ eſt ſi aliqua negligētia notabi-
lis facta ē ī ꝑparādo cibaria. tūc iraſcunt̃ ma
ledicēdo vxori ⁊ familie: et qn̄qꝫ blaſphemāt
⁊ volūt ꝓijcere ipſis ſcutellas ad collū. Tu q̄
es talis cogitare deberes ꝙ deꝰ iō ꝑmiſit illā
negligētiā fieri vt recognoſcas te nō eē dignū
cibarijs bn̄ ꝑparatꝫ: qꝛ forte es pctōꝛ mortal̃
⁊ ātea igratꝰ fuiſti deo de bonis cibarijs q̄ ex
largitiōe dei habuiſti: vl̃ ēt qꝛ antea in bn̄ pre
paratꝫ cibarijs exceſſiſti ⁊ deū offēdiſti. et er-
go iā deꝰ punit te ī illis rebꝰ ī qbꝰ peccaſti: im
mo bn̄ recognoſcis te eē ī pctīs mortalibꝰ tūc
ſcire debes ꝙ nō es dignus comedere panē ⁊
bibere aquā ad ſatietatē: ſꝫ vix dēres ſume-
re purā neceſſitatē ad ſuſtētationē nature ⁊
rō huiꝰ eſt: qꝛ pctōꝛ īdignioꝛ ē oībꝰ creaturis
vn̄ Ari. j. poli. Sicut optimū aīaliū ē hō ſruēs
lege ⁊ iuſtitia: ſic peſſimū aīaliū ē hō a lege ⁊
iuſtitia ſeparatꝰ. Ergo nō eſt dignus habere
vſuꝫ alicuiꝰ creaturaꝝ quas deꝰ ad hoc crea-
uit vt hoīes viuꝫ illaꝝ haberēt: ⁊ deo de hoc
grās agerēt ⁊ ei ſeruirēt. Sꝫ heu tales pctō-
res ⁊ guloſi hoīes plꝰ ꝯſumūt de creaturis q̄
boni hoīes: de qbꝰ deo raro vel nunq̄ regra-
tiant̃ nec ei ſeruiūt: ſed potiꝰ diabolo ⁊ mūdo
ſeruire volūt. De qbꝰ oībus ſic vſis diſtrictam
reddituri ſunt rōnē deo. Ex quo ſequit̃ ꝙ me
rito nullꝰ de cibarijs murmurare deberet vel
blaſphemare: ſꝫ p p̄..is ſuis ſuſtinere deberet
hoc ⁊ cogitare ꝙ xp̄s ... cruce p pctīs nr̄is pē
dēs comedit ⁊ bibit amarum cibum ⁊ potū.
Vn̄ ps. Dederūt in eſcam meā fel: ⁊ ī ſiti mea
potauerūt me aceto. ¶ Tertio reprehenſibi
le eſt qn̄ quis nimis multū ſumit de ciboꝛ po
tu: vt legit̃ de ſodomitis. Gen. xviij. ꝙ vixerūt
in delitijs carnis. Sicut ei pluuia nimis ma-
gna nociua ē: ſi aūt nimis parua etiā non vꝫ
ſic qlqs ſibi ꝓuidere diligēter dꝫ ꝙ nō nimis
multū ſumat: nec cibꝰ aggrauet corpꝰ ⁊ ſuffo-
cet rōnē: nec ēt nimis modicū ne corpꝰ nimiū
debilitet̃: ſꝫ ī medio ꝯſiſtit virtꝰ. vn̄ Ari. ij. eth.
Mediū ī oībꝰ ē laudabile: qꝛ ſm̄ Hug. de ſctō
victo. Sic caro ē nutriēda vt ſeruiat: ⁊ ſic do-
māda eſt ꝙ nō ſupbiat. Quartū reꝑhenſibile
eſt qn̄ qs minꝰ auide ſumit cibū. Signū autē
huiꝰ auiditatis eſt qn̄ ſic animus ad cibum
tāto ardore ꝯcupiſcentie trahit̃ vt nihil ſinat
hoīem de deo cogitare vel de alijs bonis: ſꝫ ef
fundit ſe ſuper cibū tāq̄ brutū animal: ⁊ hoc
vtiqꝫ nō ē bonum nec rōnabile ꝙ hō rōnalis
effundat ſe ſup cibū vt irrōnale aīal. ⁊ etiam
corporaliter nocet: qꝛ ad ſanitatē corporis va
let ꝙ cibꝰ honeſte: ordinate ⁊ moderate inge
rat̃: qꝛ ſic tanto faciliꝰ ⁊ ſalubriꝰ digerit̃. ergo
contra iſtā auiditatē bonū eſt ⁊ laudabile qđ
quilibet hō an̄ ſumptionē cibi ad minꝰ dicat
vnū pater noſter ⁊ ſignū crucis faciat an̄q̄ ci
bum ſumat. Exēplū legimꝰ de vna moniali q̄
de mēſa an̄q̄ orauerat ī orto comedit lactucā
ſine ſigno crucꝫ ⁊ diabolū cū lactuca comedit
Itē quidā ꝯuerſus bibit vinū in ciuitate ſine
licentia ⁊ ſine ſigno crucis. ⁊ ſic diabolū cū vi
no bibit ⁊ ſemper in ꝑncipio prādij ⁊ cene hō
cogitare debet de paupibꝰ: ſic ꝙ vellet ꝙ qui
libet pauper tm̄ haberet ſicut ipſe habet ad
comedēdū ⁊ bibendū. Inſuper dꝫ eis impar-
tiri eleemoſinā de mēſa ſua inquātum facul
tas admiſerit. vn̄ Cato. Cū ſedes ī mēſa prio
de paupere pēſa. tunc bene prandemꝰ cū xp̄s
adeſſe videt̃. Et infra prādiū cum ſedet in mē
ſa debet loqui de bonis ⁊ honeſtis ⁊ deificis:
⁊ dꝫ cauere ne verba ſcurrilia ⁊ immūda ⁊ de
tractoria loquatur. exemplum tale legimꝰ ꝙ
qdā diues inuitauit vicinos ⁊ cognatos ſuos
locādo eos in vna mēſa ⁊ in alia mēſa colloca
uit pauperes. Et vnꝰ inter paupes q̄ fuit ſan
ctꝰ hō vidit qn̄ Benedicite dixerūt ⁊ prima duo
fercula comederūt āgelos circuire diſcūbētes
qꝛ loquebant̃ de deo: ⁊ poſtmodū loq̄ incipie
bāt mūdana: ⁊ ꝯtr̄ vitioſa ⁊ detractoria tunc
demōes affuerūt ⁊ diſcūbētes circūdederūt ⁊
angeli fugerūt ab eis ⁊ dederūt locū demōibꝰ
q̄ tūc oēs diſcūbētes circuierūt ⁊ circa eos ſal
tauerūt: tūc amare fleuit iſte ſanctꝰ hō. Poſt
modū iteꝝ in fine mēſe ceperūt loqui de deo
⁊ honeſtis ⁊ bonis materijs: tūc angeli redie
rūt ⁊ diſcūbētes alacriter circūdederūt: ⁊ tūc
demones fugierūt ⁊ iſte deuotꝰ hō hoc vidēs
cepit alacriter ridere: tūc alij poſtmodū inter
rogauerunt illum deuotū hominē quare prio
fleuiſſet: ⁊ poſtmodū riſiſſet: ⁊ ipſe manifeſta
uit eis q̄ viditꝫ exhortatus eſt eos vt, vbicūqꝫ
eſſent cum hominibus congregati ꝙ ſemper
loq̄ deberent de deo ⁊ de bōis ⁊ honeſtis ma
terijs: tunc xp̄s cū angelis ſuis ſemꝑ eſſet pre
ſens. vn̄ Mat. xviij. Ubicūqꝫ duo vel tres con
gre. ſu. in no. meo. ibi in medio eoꝝ ſum. Iteꝝ
poſt menſam quilibet dꝫ dicere gratias ⁊ re-
gratiari deo de preceptis. vn̄ aplˢ. j. Theſ. v.
In omnibꝰ gratias agentes. Ex his pꝫ ꝙ hō
qn̄qꝫ pt vti ꝑcioſis cibis ſine pctō ⁊ alijs groſ-
ſis cibarijs vtēs pōt deū offēdere. vn̄ Aug. de
doct. xp̄ia. Pōt eē vt ſine aliquo vitio crapule
vel voracitatis ꝑcioſiſſimo cibo ſapiens vtat̃
Inſipiēs aūt fetidiſſima gule flāma in viliſſi
mū plus ardeſcat. Iteꝝ Aug. Nō ꝓpter porcū
ſꝫ ꝓpter pomū mortē primꝰ hō inuenit ⁊ Eſau
primatū ſuū nō ꝓpter gallinā: ſed ꝓpter len-
ticulā ꝑdidit. Et legimus regē noſtrum nō de
carne ſꝫ de pane tentatū. ¶ Quintū repꝛehē
ſibile eſt varietas ferculoꝝ q̄ reprehenſibilis
eſt immo nociua hoī nō ſolū q̄tū ad aīam: ſed

etiã ꝯtrã ad corp⁹:ꝙ aũt varietas ⁊ multipli
citas ferculoꝝ noceat hoĩ in corpe: hoc pro-
bat macrobi⁹ ꝑ q̄nqꝫ rõnes. Pᵒ mõ ꝓbat ꝑ
hoc ꝙ vt frequẽter aialia ſunt ſana:qꝛ vtunt̄
ſimplici cibo ⁊ aſſueto ſue nature ꝯueniẽti:⁊
nullo mõ illis q̄ ſunt ꝯtra nãe ſue. Cui⁹ oppo
ſitũ hõ rõnalis ſepe facit.ſ. comedẽdo ⁊ bibẽ
do ea q̄ nõ cõpetũt ſue nãe: ſꝫ ſolũ vt ſatiſfa-
ciat delectationi ⁊ appetitui. Scdõ ꝓbat per
artẽ medicine:qꝛ medici ſuadẽt ĩfirmis ſim-
plicẽ comedere:potũ bibere ⁊ nõ diuerſa fer-
cula aſſata ⁊ frixa. Rõ ẽ:qꝛ ſimplex cib⁹ ⁊ po-
tus magis digeſtibil̄ ẽ:⁊ ẽt qꝛ antea nimis ſe
repleuerãt de diuerſis cibarijs. Et ſm Ariſt.
ij.ethi. Medicine fiunt ꝑ ꝯtria:ꝗ opꝫ eos poſt
modũ abſtinere ⁊ ſimplicẽ cibũ ſumere. Ter
tio ꝓbat ꝑ hoc.verbigrã. Si duo hoĩes eiuſ-
dẽ cõplexiõis biberẽt eãdẽ mẽſurã: ⁊ vn⁹ bi-
beret diuerſa vina ſil̄ ⁊ ſemel tũc citi⁹ ĩfirma
ret̄ ⁊ min⁹ cõpetit ſue nature ille multiplex
pot⁹ ꝙ ille q̄ bibit ſimplicẽ potũ:ſic ſilr̄ ĩtelli-
gẽdũ ẽ d̄ cibo. Quarto ꝓbat ꝑ hoc. Si q̄s poſt
modũ ĩfirmaret̄ tũc medici eo facili⁹ cogno-
ſcere valẽt vñ habeat illã infirmitatẽ ꝙ ſi di-
uerſa cibaria comediſſet:⁊ diuerſa pocula bi
biſſet. ℞ Quĩto ꝓbat ꝑ hoc:qꝛ natura eſt vni
formis ĩ opatione ſua. Cũ aũt hõ comedit di
uerſa ⁊ multiplicia fercula tũc natura dige-
rit iſtũ cibũ q̄ magꝭ ẽ digeſtiu⁹ remanẽte illo
cibo ĩ ſtomacho q̄ min⁹ ẽ digeſtiu⁹.⁊ cũ gulo
ſus ſupaddit itерũ cibũ ſup cibũ.ſ.comeden-
do ⁊ replẽdo ſe añ digeſtionẽ. Tũc ille cibus
q̄ manet in ſtomacho indigeſt⁹ fit putridus:
ſic ſtomach⁹ corrũpitur ⁊ cõſequẽter hõ infir
matur ⁊ morit̄. vñ Señ. Multa fercula mul-
tos morbos fecerũt. Vñ ẽt Sap̄.dicit ꝙ gula
plures interficit ꝙ enſis:qꝛ multi ꝑ crapulã
efficiunt̄ ꝯtracti leproſi:hydropici: paralitici
⁊ ſic de alijs. Et hec eſt magna fatuitas ꝙ hõ
propter delectationẽ vni⁹ hore vult oĩ tẽpo-
re eẽ infirm⁹. Itẽ vitã hoĩs minuit. Eccli.xxx
vij. Propter crapulã multi obierant. ſic econ
uerſo abſtinẽtia ⁊ ſimplex cibus cauſat ſani
tatẽ ⁊ ꝓlongat vitã. vñ Eccli.xxxvij. Qui aũt
abſtinẽs ẽ adijciet vitã. vñ Hiero. Mater ſa-
nitatis ẽ abſtinẽtia:mater egritudinis ẽ vo-
luptas. vñ ẽt Ariſ.de regi.princi. Abſtinere a
comeſtionib⁹ nimijs ⁊ a ſupfluitate eſt ſum
ma medicina. Qđ aũt abſtinentia prolongat
vitã:hoc pꝫ ꝑ experiẽtiã:qꝛ ĩ ꝑncipio mundi
hoĩes diu vixerũt:rõ vna fuit qꝛ parce ⁊ mo-
derate vixerũt:quia vt legit̄ Adã vixit. dcccc
xxx. Et poſt eũ plures alij habuerũt multos
annos anteꝙ moriebant̄. Nã Mathuſalem
vixit dcccclxix.annis q̄ fuit antiquior inter oẽs
veteris teſtamẽti. Itẽ hoc pꝫ in ſanctis noui
teſtamẽti:ſicut Joãnes euange. q̄ vixit a tẽ-
pore paſſionis xp̄i.lxviij.annis ⁊ totũ tẽpus
fuit.xcix.anni. Itẽ.b. Paulus prim⁹ heremi-
ta vixit.cxiij.an. Itẽ.b. Antho.vixit ĩ heremo
cv.annis:⁊ tales nõ habuerũt diuerſa fercu-
la nec ꝓtioſa pocula. ℒ Ex his oĩb⁹ pꝫ ꝙ vti
lius ⁊ ſalubri⁹ eſt etiã ꝯtrã ad corpus come-
dere ſimplicẽ cibũ ⁊ bibere ſimplicia potum
⁊ aſſuetũ. Et ex his pꝫ quomodo hõ dꝫ ſe ha
bere in ſumẽdo cibũ ⁊ potũ.ſ.ꝙ dꝫ comedere
moderate ⁊ cum gratiarum actione. vnde le
gitur exemplũ in vitaſpatrũ ꝙ quidã ſenex
deuot⁹ comedit cũ alijs plurib⁹ fratribus et
comedẽtib⁹ illis vidit in ſpiritu ille ſenex ꝙ
aliq̄ ad mẽſam ſedẽtes comedebant mel: alij
panẽ:alij ſterc⁹ ⁊ admirabat̄ intra ſeipſum:
⁊ deprecabat̄ deũ dicẽs. Dñe reuela mihi my
ſteriũ hoc ꝙ idem cibus oĩbus appoſitus eſt
ſup vnã menſam ⁊ mãducãdo ſic ĩmutat⁹ vi
det̄ ꝙ q̄dã edãt mel:quidã aũt panẽ:alij vero
ſtercus:⁊ venit vox deſup dicẽs. Illi q̄ mãdu
cãt mel hi ſunt q̄ cũ timore ⁊ tremore ⁊ grãꝝ
actione ſedẽt ad mẽſam inceſſanter orãtes ⁊
eoꝝ oratio ſicut incẽſum aſcẽdit ad deũ ideo
qꝫ mel comedũt. Qui aũt panẽ mãducãt ſũt
illi q̄ gratias agẽtes percipiunt ea que a deo
ſunt donata illis. Illi aũt q̄ ſtercus comedũt
hi ſunt q̄ murmurãt ⁊ dicunt hoc bonum eſt
hoc malũ eſt. Hec aũt fieri a nobis nõ debẽt
ſed magis debemus glorificare deũ atqꝫ lau
des ei offerre vt in nobis impleat̄ illud dictũ
apli.j.Cor.x.ſiue mãducatis:ſiue bibitis ſiue
quid aliud facitis omnia in gl̃iã dei facite.

De eadẽ dominica. Ser.xcix. Quomo
dis peccet quis in comedendo.

Accipiens ſeptẽ panes gratias agẽs
fregit ⁊c. M Circa ſecundã par
tem precedentis ſermonis ſcien
dum ꝙ in comedendo ⁊ bibẽdo
quinqꝫ modis poteſt quis pecca
re mortaliter. Primo quando quis intãtũ di
ligit corpus ſuũ ꝙ contra preceptum eccleſie
quis paratus ſit comedere diebus ieiuniorũ
cũ tamen bene poſſet ieiunare: ſed non vult
corpus ſuũ intantum moleſtare vt ieiunet:⁊
ſic ſoluit ieiuniũ ſine cã quod ab eccleſia eſt
preceptũ. vñ herman.de ſchildiſ dicit quan
do quis inordinate gule vel cõcupiſcentie in
heret tanꝙ vltimo fini: ſicut de quibuſdã di
citur ad Phil.iij. Quorũ deus venter eſt ho-
rũ finis interitus ita qđ talis quaſi deũ con
tendẽs paratus ſit precepta dei tranſgredi
vt delectationes gule aſſequat̄ talis grauĩ-
ter peccat:qꝛ q̄cũqꝫ tranſgreſſus fuerit ieiu-
niũ qđ ſub ꝓcepto eccleſie eſt inſtitutũ ſciẽter
⁊ ſine cauſa ex ꝯtemptu peccat mortalit̄. Se-
cus eſt ſi ex rõnabili cauſa hoc faciat. Secũ-

do qñ qs ſumit cibũ illicitũ ⁊ prohibitũ: ſicut adã comedit in paradiſo fructũ vetitũ: ideo expulſus eſt. Sic ſile eſt ſi qs comederet carnes vel etiã lacticinia in q̃dtrageſima ille cibũ illicitũ ⁊ prohibitũ comederet. ¶ Circa qđ querit a quib⁹ cibis ieiunãtes debẽt abſtinere. Reſpondet ſecundũ ſanctũ Thom. ij. ij. q. cxlvij. In ieiunio q̃drageſimali interdicũtur vniuerſalr oua ⁊ lacticinia. In alijs aũt ieiunijs ſunt diuerſe cõſuetudines quas qs obſeruare dʒ ſm mores eoꝝ inter quos conuerſat ⁊ moratur. vt patet diſtin. iiij. denicq̃. Eſus aũt carniũ generalr in oĩ ieiunio prohibitus eſt qꝛ generaliter magis delectabilis eſt ⁊ humorẽ luxurie magis cooperatur. vñ in ſextis ferijs neceſſe eſt abſtinere a carnib⁹ ⁊ etiã in ſabbato ſcđm generalẽ cõſuetudinẽ. extra de obſerua. ieiu. c. ↄcilũ. Cõcor. Inn. Sciẽdũ ꝙ hoĩes tenent totã q̃drageſimam ieiunare ⁊ hoc in quadrageſimali cibo q̃ ſani ⁊ fortes ſunt ⁊ vel bñ pñt. tali cibo. vñ dicit in decre. In quadrageſima eſt ieiunandũ a lacticinijs. di. iiij. Denicq̃. Secus eſt de illis q̃ ſunt infirmi ⁊ debiles vl' etiã mulieres pregnãtes ⁊ pueros lactãtes: ⁊ in puerperio exiſtẽtes: qꝛ ſi neceſſitas corꝑalis debilitatis ĩpedit eos vel eas nõ tenent ieiunare: immo ſi timeat probabilr de ꝑiculo vel de aborſu nõ ſolũ poſſunt ſed tenent ſoluere ieiuniuʒ. Tertio qñ qs ſciẽter cibũ ſibi nociuũ ĩ virib⁹ ⁊ ĩ corꝑe comedit ꝑꝑ ſolã delectationem qua nõ vult carere. talis grauit peccat: qꝛ facit ↄ charitatẽ q̃ hõ tenet ſe ĩõ diliget ⁊ vires ſuas ↄſeruare vt deo diuti⁹ poſſit ſeruire. Ps. Fortitudinẽ meã ad te cuſtodiã. Cõtra qđ talis guloſus ⁊ voluptuoſ⁹ vires corꝑis debilitat ſciẽt: ⁊ vitã ſibi abbreuiat ſumẽdo talẽ cibuʒ vel potũ q̃ nõ cõpetit ſue nature. vñ ⁊ tantus poſſet eſſe appetitus illicit⁹ ad talẽ nociuũ cibum vl' potũ ꝙ hõ deũ grauit offẽderet. Aliq̃n̄do eñ dicũt ſcio ꝙ hoc nõ ↄpetit mihi cõedere vel bibere ⁊ eq̃ bene ſumunt. q̃re niſi qꝛ volũt ſatiſfacere appetitui ⁊ delectatiõi. Sciẽdũ ꝙ oĩs cib⁹ creatus eſt ad ſubſtentationeʒ nature vt inde hõ deo ſeruiat ergo ſi vn⁹ cib⁹ nature tue nõ cõpetit tunc bonitas dei diuerſa cibaria creauit: ſic tecũ cibo tue nature cõpetẽti reficere poſſis. Itẽ q̃ ſeſſiões lõgas faciũt ⁊ cõmeſſatiões ⁊ cõuiuia ꝑpt ſocietatẽ ⁊ cõplacẽtiam hoĩm ita ꝙ poſtmodũ q̃nq̃ ĩfirmant: vel q̃nq̃ etiã citi⁹ moriunt ex talibus lõgis ſeſſionib⁹ ac ſuꝑfluis cõmeſſationibus etiã poſtmodũ fiunt indiſpoſiti ad ſeruitiuʒ dei: ⁊ negligũt aĩe ſue ſalutẽ tales etiã grauiter deũ offendũt. ſimiliter illi peccant qui talia ↄuiuia faciũt. vñ Aug. Quicũq̃ ad bibẽdũ ꝓnus fuerit vl' ad conuiuiũ alios iuuerit pro ſeipſis ĩ die iudicij reus erit. Quarto qñ ſumit cibũ licitũ ⁊ ſanũ: ſed excedit in q̃titate: ſic ꝙ perdit rationẽ vel nauſeã vel vomituʒ acquirit propter illã ſuperfluã crapulã talis etiã grauit peccat. ¶ Circa qđ ſciẽdũ ſecundũ Henri. de vri. Quicũq̃ inebriat vel quicũq̃ excedit mẽſurã in comedẽdo. ſi hoc facit cũ propoſito ⁊ intẽtiõe peccãdi vel ſe replẽdi nimis peccat mortalr. Secus ſi fit ignoranter ⁊ ſine ꝑpoſito vl' ſi caſu euenerit vl' ex fortitudine cibi vl' pot⁹: vel ex fragilitate ſumẽtis: tũc eſt veniale. Sciendũ ſcđm Hermã. de ſchildis: ꝙ qñ quis intantũ ſumit de cibo vl' potu ꝙ opʒ ſequi vomitũ vel aliaʒ inordinationem vel intantũ ſuperflue ſumit cum grauamine etiã ſine vomitu. vñ deberẽt ⁊ poſſẽt plures alij ſuſtentari q̃ forte fame periclitantur vel forte magna inedia perurgent credo ꝙ in talibus caſibus etiã contingũt peccata mortalia: qꝛ manifeſte patʒ qđ talis comeſtio ſit ↄtra charitatẽ ꝓximi. Idẽ de nimia ſumptione cibi ſecundũ eundem doctorem quãdo tãta eſt ꝙ propter eã ratio abſorbet: ⁊ corpus ſcienter nimis ab rebellionẽ ſpũs et ad carnalis vitia incitat. ita ꝙ homo certitudinaliter ſcit ꝙ ſumptꝭ talibus cibarijs vel in tãta q̃titate ipſe nullo mõ poteſt perſeuerare niſi peccata mortalia incidat: credo ꝙ ſit pctm̃ mortale qꝛ ille volũtarie precipitat ſe ĩ periculũ. De ebrietate aũt ſciẽdũ ꝙ ebrietas directe ratiõis vſum ĩpedit: ⁊ vehemẽtius q̃ȝ comeſtio: cũ tñ bonum humanum fundat in vſu rõnis. Doctores tenẽt cõiter ꝙ ebrietas ex genere ſuo eſt peccatum mortale: quãdo hõ q̃ inebriat ſcit pro certo potuʒ eſſe inebriatiuũ ⁊ ſciẽter ⁊ volũtarie immoderate ſumit illum. Secus tñ eſt ſi neſciret potum eſſe inebriatiuũ: vel tã ſubito inebriatiuum eſſe: vel nõ credebat: vel nõ intẽdebat ex ꝑpoſito euʒ ſumere immoderate ſic q̃nq̃ põt eſſe peccatum veniale. Et credo ꝙ minus peccatuʒ ſit ebrietas in his q̃ habent capita debilia ꝙ citiſſime ex potu modico inebriant: nec etiã audeo dicere ꝙ in eis ſit peccatũ mortale: ⁊ forte in aliquo tãto viliores reputant illi in moribus ⁊ ex natura male diſpoſiti q̃to citi⁹ et facilius vſum rõnis ⁊ bonũ humanum amittũt ⁊ cũ debilitatẽ ſuã multotiẽs experiãtur qđ tamen nõ cauent. Et pro tanto etiã ebrietas põt eſſe in eis grauius peccatũ pro q̃to eſt magis ↄtinua: qꝛ ſic in habitu deducitur ⁊ ipſi ex habitu peccare vident: nõ ex paſſiõe aut ignorãtia. Ebrietas valde deteſtãda eſt: qꝛ nõ ſolum eſt peccatuʒ mortale ſcđm gen⁹ ſuũ: ſʒ ẽt q̃nq̃ maximũ pctm̃. ſ. multoꝝ peccatorum cauſa. vnde Orige. in omel. xxvij. Sicut ebrietas eſt mater oĩum vitiorũ: ſic econuerſo

ſobrietas ē mater oīuz virtutū. Itē ebrietas
facit de hoīe beſtiā:ꝛ de robuſto infirmū:ꝛ de
prudēte inſanū.vñ Amb.i li.de pe. Ebrioſus
dū abſorbet vinum abſorbetur a vino ꝛ abomi
nat a deo: deſpicit ab angelis:deridetur ab
hoīb⁹:deſtituit a virib⁹:cōfundit a demoni-
bus.Sciēdū ꝙ valde periculoſum ꝛ ſtultū ē
inebriari.q2 ebrioſus cōgat aīali nō hñti rō-
nē ps.Nolite fieri ſicut equ⁹ ꝛ mul⁹ qb⁹ nō eſt
intellect⁹.quia ꝑ rōnē hō ſolū differt ab aliis
aīalib⁹ irronabilib⁹.vñ Ariſt.vij.poli. Inter
oīa aīalia ſol⁹ hō hȝ rōnē.Itē ꝙ periculoſum
ſit inebriari patȝ ex hoc:q2 ſi hō in tali ebrie-
tate occideret: vel alꝰ q̄cūq3 morte alia more
retur eternaliter dānaret.Et eſt plurimū peri
culoſa mors ſic mori: qḋ ꝓbat ꝑ hoc q2 qñ hō
cum deliberatiōe ꝛ ex ꝓpoſito inebriatur:tūc
peccat mortaliter illud pctm̄ nō dimittit ſine
vera ꝯtritiōe ꝛ interim ꝙ ſic eſt priuatus vſu
rōnis nō pōt cōteri.ergo ſi ſic morit nūq̄ ſal-
uabitur:ſecus eſt qñ hō habens vſum rōnis
ſubmergit vel alꝰ occidit:tūc i momēto pōt
cōteri de pctis ſuis:ꝛ ſic ſaluari.vnde Augu.
Ebrietas aufert memoriā diſſipat ſenſuȝ cō
fundit intellectū:cōcitat libidinē:oīa mēbra
debilitat vitā diminuit ꝛ oēȝ ſalutē extermi-
nat. ¶ Qualem aūt penā habebūt guloſi ꝛ
ebrioſi pȝ ꝑ tꝑale exēplū. Legit ꝙ quidā mi-
les frequēter inebriat:ꝛ cū quodā crucibulo
ad dedicatiōes preꝛit ꝛ tabernas viſitauit ſȝ
de eccliis ꝛ idulgētiis nihil curauit:q̄ poſtmo
dū infirmat⁹ rogat⁹ ē a deuota filia ſua vt ei
poſt mortē appareret ꝛ ſtatū ſuū ei idicaret.
Qui poſt obitū ſuū ei infra.xxx.dies apparuit
ꝛ crucibulū i manu ei⁹ habuit ꝛ ignit⁹ ex to-
to fuit.Et filia ei⁹ ꝑterrita q̄s eſſet q̄ſiuit. vt
q̄d cū crucibulo vellet:q̄ rñdit.Pater tu⁹ ſuȝ
ꝛ in illo crucibulo habeo potū meū de q̄ dicit
ps.Ignis ſul.ꝛ ſpi.pcel.ps ca.eoꝝ.Tūc ſcḋo
q̄ſiuit vtrū ſibi ſuffragari poſſȝ.Rñdit nō im
mo nec oēs ſcti i celo q2 ſnīa euāgelii data ē
ſuꝑ me vbi dr.Ligatis manib⁹ ꝛ pedib⁹ ꝓiici
te eū i tenebras exteriores: ibi erit flet⁹ ꝛ ſtri
dor dētiū.Tūc cepit clamare ter.ve.ve i ama
ritudine.Ve i multitudie.Ve i eternitate pe-
naꝝ.Vñ Greg.i mora. Qui nūc ſe male i volu
ptatib⁹ dilatat:illū poſtea i ſuppliciis pēa an
guſtat. Quinto cū q̄s intm̄ diligit cibū ꝙ ap-
petit⁹ delectationis eſt cauſa finalis ꝛ princi
palis ſumēdi cibū delectabilē ſic ꝙ preponit ta
lē delectationē eo q̄ ꝑncipalis cauſa ꝛ finalis
dȝ eſſe in oīb⁹ opib⁹.Et talē delectationē que
rūt hoīes volupꝛuoſi:q̄ ſolū ſm corp⁹ viuūt ꝛ
curam carnis i deſerto perficiūt.aplꝰ Rom̄.
viij.Si ſm carnē vixeritis moriemini. De q̄-
bus Hiero.in eplꝫ.Difficile immo īpoſſibile
eſt vt pñtibus q̄s ꝛ futuris fruatur bonis:vt
hic ventrē ꝛ illic mentē impleat ꝛ ꝺ deliciis trāſeat
ad delitias.Sciendū tñ ꝙ qñ q̄s eſurit et ſic
eſuriendo comedit et delectatur in cibo non
eſt pctm̄:q2 hoc naturale eſt omni aīali.Item
ſi quis p̄parat cibū ea intēcōe vt eū ſume-
re poſſit:q2 aliter non poſſet hoc iterū poſſet
fieri ſine pctō.Vñ Aug.de verbis dñi. Vtant
diuites ꝯſuetudine infirmitatis ſue:ſȝ doleant
ſe aliter nō poſſe.meli⁹ eīm poſſēt ſi aliter poſ-
ſent.Ergo q̄lȝ xpian⁹ cibū ꝑparatū cū gratia-
rum actione dȝ accipere nec dȝ nimis auide
comedere:nec nimis delicata cibaria appete
re:ſed neceſſitatē ciboꝝ accipere ſemꝑq3 in
deū corde tendere ſi nō ſemꝑ actu ſaltē habitu.
vnde Aug.de verbis dñi. Si q̄d māducas et
bibis ad refectionē ꝛ recuperationē mēbroꝝ
ꝛ gr̄as agis ei q̄ tibi mortali tribuit hec ſuf-
fragia cib⁹ tu⁹ ꝛ potus tuus deum laudant.

Dñica.viij.poſt octauā trinitatis.ſer.c.
De hereticis ꝛ hypocritis.

Attendite a falſis ꝓphetis q̄ veniūt ad vos in veſti-
mētis ouiū ꝛc.Mat.vij. Scḋm le-
ges humanas puniēdi ſunt falſa
rii literaꝝ regaliū ꝛ bullaꝝ.ſimiliter ꝛ falſarii
monetaꝝ.Falſarii literaꝝ ſunt heretici q̄ lite
ras ſummi regis.i.ſacram ſcripturam falſifi-
cāt:quā etiā filius dei per quinq3 bullas.i.ꝑ
q̄nq3 vulnera roborauit.Falſarii monetarum
ſunt hypocrite.Monete eīm regis celeſtis ſūt
ieiunia:orationes:eleemoſyne q̄ ipſi falſo mō
faciūt q2 in his nō attēdūt honorē dei:ſed fa-
norē ſeculi.Et ab his duobus ꝓphetis debe-
mus nos ſollicite cuſtodire. Ideo xp̄s dicit in
ꝟbis p̄miſſis.Attēdite a falſis ꝓphetis ꝛc.Vñ
in p̄ſenti ſermone tria ſunt dicēda.Pmo quō
heretici cognoſcēdi ſunt.Scḋo quō hypocri-
te cognoſci pñt ꝛ quare hypocriſis deteſtāda
ſit.Tertio qñ hypocriſis eſt peccatum morta
le ꝛ quando non. ¶ Circa primū ſciēdum ꝙ
heretici per q̄nq3 cognoſci poſſunt. Primo q2
in occulto p̄dicant:ꝛ hoc eſt manifeſtū ſignū
malitie.Joh.iii.Qui male agit odit lucē.Sed
oppoſitum xp̄s docuit:vt habetur Joh.xviii.
Quādo ānas queſiuit a xp̄o de doctrina ꝛ di
ſcipulis ei⁹:tūc xp̄s reſpōdit.Ego palā locu-
tus ſuȝ mundo:ꝛ in occulto nihil:iō interro-
ga q̄ audierūt ꝛc.Hoc eſt ſignum bone ꝛ ſalu
bris doctrine quādo quis aperte docet:quia
veritas nō q̄rit angulos.ecōuerſo aūt doctri-
na in angulis eſt ſuſpecta.Sciēdū ꝙ annas a
a chriſto duo queſiuit.ſ.que eius doctrīa eēt
ꝛ q̄ eēnt ſui diſcipuli.Et ſolū xp̄s rñdit de do-
ctrina.ꝛ nihil dixit de diſcipulis:q2 ꝑ tūc nihil
boni potuit dicere de diſcipulis:q2 omnes re
licto eo fugerūt:ꝛ tūc etiā noluit quicq̄ mali

de eis loqui dans nobis exẽplũ in hoc qḋ qñ
iterrogamur de ſtatu ꝑlatoꝝ ſi tũc aliquid
boni ſcimus hoc dicere debemus ⁊ nullo mõ
malum ꝑlatorum publicare:ſed poti⁹ oĩno
tacere de ꝑlatis exẽplo xp̄i. Scḋo heretici co
gnoſcunt in hoc ꝙ ꝑlatis eccleſie detrahũt.ſ.
dñis pape ep̄is:ſacerdotib⁹:⁊ aliis religioſis
⁊ hoc faciũt vt laicos poſſint cõcitare ꝯ clerũ
q2 prelati ⁊ alii literati reſiſtunt hereticis et
impugnat eos:vt ergo ſeculares credãt hoc
fieri ex vindicta ⁊ inuidia:tunc ipſi heretici cõ
trariant prelatis ⁊ detrahũt eis directe ⁊ in-
directe q̄ntũ pñt. Itẽ ipſi impugnãt ptãtẽ ꝑla
torũ ⁊ libẽter clericoꝝ ipſis a xp̄o collatã ⁊ in
hoc ꝯdicũt euangelio vbi xp̄s dicit. Queciiq3
ligaueritis ſup terrã erũt ligata ⁊ in celis ⁊c.
Et intelligit hoc ſignãter de vinculo excõica
tiõis de qua excõicatione ꝑuerſi heretici ni-
hil tenẽt:nec ẽt tenẽt de abſolutione pctõꝝ q̄
ptãs ſolis ſacerdotib⁹ collata ẽ. Vñ xp̄s dixit
diſcipulis ſuis:vt hẽt Jo.xx. Accipite ſpm̄ſctm̄
quoꝝ remiſeritis peccata remittuntur eis:⁊
quoꝝ retinueritis retẽta ſunt. Et eadem ver
ba ep̄s dicit ordinãdo ſacerdotes:q̄ a ſufflan
do ſup capita eoꝝ dicit. accipite ſpm̄ſctm̄ ⁊c.
S3 illi peruerſi heretici ſibi mutuo cõſitẽtur
ſc3 vnus laic⁹ alteri:ergo queciiq3 detrahunt
ꝑlatis ⁊ ſacerdotib⁹ ⁊ impugnãt ptãtem ⁊ li-
bertatẽ cleri ẽ valde magnũ ſignũ. Tertio co
gnoſcũtur:q2 mulierculis ⁊ ſimplicib⁹ libẽter
loquunt q̄ nõ pñt itelligere fraudes ipſorum
⁊ frequẽter allegãt ſanctos doctores.ſ. Aug.
Hiero. Amb. Gre.⁊ ſic de aliis.l3 ipſi heretici
ſint ſeculares ⁊ loquunt placẽtia:vt eo liben
ti⁹ audiant. Apl's.ii. Thi.iiii. Erit t p̄s cũ ſanã
doctrinã nõ ſuſtinebũt: ſed ad ſua deſideria
coacernabũt ſibi magiſtros prurientes aurib⁹ ⁊
a veritate q̄dẽ auditum auerterent ad fabulas
aũt ꝯuertuntur:n2 ibi ꝑuerſi heretici volũt viã
celi facere latã quã xp̄s dicit eſſe arctã vt ha-
bet Matt.vii. Arcta eſt via q̄ ducit ad vitam.
Hoc p3:q2 heretici aſſerũt ſimplicẽ fornicatio
nẽ nõ eſſe pctm̄ mortale:qḋ tñ eſt falſum. Itẽ
dicũt ſupbiã in veſtib⁹ iã eẽ in ꝯſuetudine:et
ꝙ ideo ſuperbi de pctõ excuſent qḋ ẽ falſum
vñ Iſiḋ. Conſuetudo auctoritati cedat:prauũ
vſum lex ⁊ ratio vincat. Quarto cognoſcunt
heretici in hoc qḋ opponunt ſe ordinationi3
ꝑceptis eccleſie.ſ. in celebrãdo feſta. Idẽ enim
dicũt ꝙ feſta ꝓpter lucra ⁊ oblatiões inuẽta
ſunt a ſacerdotib⁹. ſilr de ieiunio ⁊ aliis ꝑce-
ptis eccleſie nõ curãt obedire.ꝯtra quos dicit
xp̄s in euãg. Lu.x. Qui vos audit me audit:
q̄ vos ſpernit me ſpernit:etiam qḋ grauı⁹ eſt
aliq̄ heretici loquunt ꝯtra ſacramẽta aliqua
ſc3 ꝯ ſacramentũ matrimonii baptiſmi ⁊ eu-
chariſtie. Et etiã aliq̄ heretici nihil tenent de
aqua bñdicta vel de locis conſecratis: ſc3 de
cimiteriis nec de alarũ ſuffragiis. vñ apl's.i.
Thi.iiii. In nouiſſimis dieb⁹ diſcedẽt quidã
a fide attẽdẽtes doctrinã loquẽtiũ mẽdaciũ
ꝓhibẽtiũ nubere ⁊c. Quito cognoſcunt here
tici in hoc qḋ libẽter faciũt illa opa q̄ oſtẽdũt
eos eſſe ſctõs ⁊ deuotos apud hoies ſicut ge
nuflectiões ⁊ lõgas oꝛones:q2 vn⁹ hereticus
qñq3 orat ꝑ tres horas flexis genib⁹: ſed oĩa
illa faciãt vt videãt ab hoib⁹. et ſciẽdũ ꝙ oẽs
heretici cũ oib⁹ ſuis fautorib⁹ ſunt ip̄o facto
excõicati maiori excõicatiõe. ℞ Circa ſcḋ3 ſci
endũ ꝙ hypocrite ꝑ quinq3 cognoſcunt. Pꝛio
cognoſcunt ꝑ hoc qḋ opprimũt bonos ⁊ oblo
quunt eis. Nã oẽs hypocrite ſũt detractores
bonoꝝ ⁊ adulatores maloꝝ:q2 hypocrite bo
na opa bonoꝝ i pei⁹ iterpretant ⁊ mala opa
diuitũ excuſant ⁊ i bonũ interpretant: ⁊ hoc
faciũt ꝓpt fauorẽ ⁊ lucrũ. vñ Ber. Alii adulã
te detrahentes mordaces vt canes: doloſi vt
vulpes:ſuperbi vt leones: intrinſecus autem
ſunt lupi rapaces. Ergo vbicũq3 cernis vnũ
in habitu ſpũali q̄ detrahit ꝑlatis ⁊ libẽter
mala noua narrat de aliis ſcias eãdẽ ꝑſonam
eſſe hypocritã. Scḋm ſignũ ẽ facilis reprehẽ
ſio alioꝝ:qḋ faciũt iõ vt videant hẽre zelum et
charitatem pctã alioꝝ aggrauãt ⁊ magna re
putãt:ſua aũt pctã parua ⁊ leuia eſtimãt. re-
prehẽdũt alios ⁊ ſeipſos nõ emẽdãt:ꝯ q̄s dt
xp̄s i euãge. Lu.vi. Quid aũt vides feſtucam
in oculo fratris tui trabẽ aũt q̄ i oculo tuo eſt
nõ ꝯſideras. Hypocrita eiice pꝛio trabẽ ḋ ocu
lo tuo:⁊ tũc ꝑſpicies vt educas feſtucã ḋ ocu
lo fris tui. Ber. Hypocrite volũt eẽ ſine aucto
ritate iudices ſine viſu teſtes: poſtremo fal-
ſi accuſatores ⁊ oĩ veritate carentes. ¶ Ter
tio hypocrite cognoſcunt i hoc ꝙ in aduerſis
ſunt valde ipatiẽtes:ſup oẽs enim mouẽt et
offendunt ad ꝯtumelias ſibi dictas:imo vnũ
verbũ ipſis in cõtrariũ dictũ ipſos perturbat
⁊ hoc eſt ſignum ſuperbie. vñ Hiero. Qui lau
dem non appetit contumeliã non ſentit. Itẽ
eſt ſignũ ꝙ ſunt vacui gratia dei. vnde Gre.
Qualis vnuſquiſq3 apud ſe lateat illata ꝯtu
melia ꝓbat ſed tales q̄ ꝓpter vnum verbum
ipſis in cõtrariũ dictũ mouent nõ ſũt veri re
ligioſi nec deuoti:ſ3 hypocrite:q2 nihil volũt
ſuſtinere ꝓpter deũ. vñ Ber. Hypocrite volũt
eſſe hũiles ſine deſpectu pauperes ſine defe
ctu:bñ veſtiri ſine ſollicitudie:delicate paſci
ſine labore. Quarto cognoſcũt ꝑ hoc qḋ de⁹
permittit eos qñq3 cadere in publica ⁊ mani
feſta peccata. etiã quãdoq3 reuelat occultam
nequitiam eorum ſic ꝙ confundant hic corã
hominib⁹:⁊ hoc ſignãter cõtingit illis qui ſe
eſtimant eſſe bonos ⁊ ſpernunt alios. Unde
Iſiḋo. lib. iii. de ſum. bo. Pleruq3 vtile eſt ar-

rogātibus deſeri a deo quaten⁹ ſue infirmita
tis cōſciū ad hūilitatē redeant vt hūiles poſt
caſum exiſtāt. vñ etiā Ber. in tractatu de ſeptē
donis. Multo meli⁹ ē eſſe pctōrem hūilem ꝙ̄
iuſtū arrogātē. ¶ Quinto cognoſcūt hypo=
crite qñ nimis hūilia de ſeipſis dicūt: ⁊ eadē
ab alijs de ſe dici audire nolūt ſicut aliqui di
cunt: ego ſum malus ⁊ peſſim⁹: ſ; ſi hoc idem
alius de ipſis ꝓferret hoc oīno nō ſuſtinerēt
ſed ꝯtrariis ꝟbis cōtradicerent: Et hoc eſt ſi=
gnū ſupbie ⁊ hypocritaꝝ. vñ Greg. in moral.
Superbie vitiū eſt vt qḋ ſe fateri quiſꝙ̄ quaſi
ſpōte dignaꝭ ſibi hec dici ab alijs dedignaꝭ vñ
bonoꝝ ⁊ hūiliū eſt ſe nō laudare nec etiam ſe
multū vituperare. vñ Cato. Nō te collaudes
nec te culpaueris ip̄e. Hoc faciūt ſtulti q̄ glo
ria vexat inanis. Exēplū legim⁹ ꝙ erat q̄dā
incluſa q̄ appebat valde deuota ⁊ ꝯſueuit fre
quēter dicere ad ſuū ꝯfeſſorē q̄ ſepi⁹ eā acceſ=
ſit ⁊ ꝯfeſſionē ei⁹ audiuit. O bōe dñe orate deū
ꝓ me: ego ſum ita mala ⁊ peſſima mulier ꝙ ti
meo ne dñs alios hoīes puniat ꝓpter delicta
mea. Tūc ſacerdos ſicut vir diſcret⁹ voluit ex
periri verū eſſet ſibi fūdamētū vere humilita
tis: ⁊ alia vice qñ ip̄a iteꝝ ſibi talia ꝟba ꝓtulit
dicēs ſe eē peſſimā pre alijs mulierib⁹: tūc ſa
cerdos reſpōdit ei dicēs: hoc ego ſepi⁹ audiui
antea de te dici tūc ip̄a imediate ꝯmota dixit
Uos mētimini ad collū veſtrū: ⁊ quicunꝙ̄ vo
bis dixit vel de ꝺ me talia loqꝭ ſiſr mētitur: q̄
nūꝙ̄ fui talis ſicut iā me aſſeritis. Tūc ſacer=
dos hūiliter rñdit dicēs. Modo ego intelligo
tuā ſupbiā ⁊ hypocriſim q̄ tu loq̄ris de teip̄a
quod ab alijs dedignaris audire. Et hoc ē ſi=
gnū nō vere hūilitatis ſ; ſupbie interioris. ¶
Circa ſcḋm ſciēdū ꝙ hypocriſis eſt pctm̄ val=
de deteſtādū. Pmo q̄ hypocrita eſt ſimia dia
boli volēs imitare filios dei: ⁊ ꝙ filij dei faciūt
ad ſui decorationē: ip̄e facit ad ſui iugulatio
nem: ſicut de ſimia q̄dā refertꝭ exemplum. Qḋ
quidā pauper ſutor ꝑparabat calceos ⁊ ſcidit
coriū ad calceos: ⁊ ꝙ̄cito ſurrexit ⁊ cultellū de
manu depoſuit: tācito ſimia ex oppoſito i do
mo cuiuſdā diuitis q̄ eū obſeruabat accurrit:
⁊ etiā ſibi coriū ꝑſcidit volēs facere ſicut a ſu
tore vidit ⁊ ſic deſtruxit pauperi ſuū coriū qḋ
ipſe paup diuiti ſepi⁹ ꝯqueſtus eſt: ſed ille di
ues modicū ꝟba ſua curauit: vñ poſtea vna
vice ille ſutor vnā nouaculā cepit ad manū ⁊
raſit ſibiip̄ſi barbā ⁊ ſub collo ſuo ⁊ ſub guttu
re ſuo: qḋ cernēs ſimia etiā poſt receſſum ſuū
aduenit ⁊ nouaculā ꝯcepit: ⁊ ſic ſiſr ſibiip̄ſi vo
luit facere ſicut viderat: ⁊ ſic ſibiip̄ſi abſcidit col
lū: ⁊ ſic hypocrite faciūt ſibi ad ꝑniciē: ꝙ boni
ſibiip̄ſis faciunt ad ſalutem. Scḋo pōt valere
ad deteſtationē hui⁹ pcti pena quā ſcriptura
eis cōminaꝭ: ⁊ vna pena eſt ꝙ nūꝙ̄ videbunt
faciē dei niſi cōuertāꝭ. vñ Job. xiij. Nō veniet
in ꝯſpectu ei⁹ oīs hypocrita: nec mirꝭ cū de⁹ nō
ſit añ ꝯſpectū hypocrite: q̄ oīa opera ſua fa=
cit vt ab hoībus videaꝭ hoc vnū qḋ multum
diſplicet deo ⁊ ecōuerſo mltū placet deo ꝙ hō
cor ſuū ⁊ intētionē ſuā ſepe erigat ad deū. vñ
ſup illud ps. Firmabo ſuper te oculos meos
dicit gl. in ꝑſona dñi. Non auferā a te oculos
meos. q̄ tu ſemper leuas oculos tuos ad me.
Tertio pōt valere ad deteſtationē hui⁹ pcti
maledictiōes mltiplices quas dñs ieſus ſup
hypocritas ꝓtulit. Mat. xxiij. Ue vobiſ ſcribe ⁊
phariſei hypocrite q̄ clauditis regnū celoꝝ
ante hoīes: vos eñ nō intratis nec introeun=
tes ſinitis introire. Itē ve vobis ſcribe ⁊ pha
riſei ⁊ hypocrite q̄ comeditis domos viduaꝝ
orationes longas orantes. Itē ve vobis ſcri
be ⁊ phariſei hypocrite qui mādncatis qḋ de
foris eſt ⁊c. Itē ve vobis ſcribe ⁊ phariſei hypo
crite q̄ ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis ⁊c. ⁊
ſic de alijs plib⁹ maledictionib⁹ q̄ in euan=
gelijs inueniūꝭ: ſed quereres quare dñs ita
perſequebaꝭ hypocritas. Rñdetur ſm Guil.
lug. ꝙ ideo q̄ ipſi ſunt proditores ſimulātes
ſe eſſe ex parte dei ⁊ ſūt ex parte diaboli. Uidē
tur eñ eſſe amici ⁊ ſunt inimici: ⁊ ideo multū
poſſunt nocere eccleſie dei. Uñ heretici per hy
pocriſim hoīes decipiūt: ⁊ āticꝛp̄s q̄ erit caput
maloꝝ ꝑ hypocriſim hoīes decipiet. ¶ Circa
tertium queritur quot modis ſit hypocriſis ⁊
quādo ſit mortale ⁊ quando non? Rñdetur ꝙ
multis modis hypocriſis ꝯmittiꝭ. Primo qñ
q̄s oſtēdit ſcītatē quā nō hꝫ nec habeꝭ curat
ſ; tm̄ vt ſanctus appareat ⁊ ſctūs reputeꝭ: ſic
ſm ſctm̄ Tho. ij. ij. q. cxi. eſt pctm̄ mortale: q̄
nul⁹ totaliter ꝑuaꝭ ſcītate: niſi ꝑ pctm̄ mor=
tale. vñ dicit Aug. ſup ps. lxiij. Simulata eq̄=
tas nō eſt eq̄tas ſ; duplex iniq̄tas. Ex hoc pꝫ
ꝙ hypocriſis talis eſt duplex pctm̄. ſ. iniq̄tas:
q̄ occulte iniqui ⁊ mali ſunt ⁊ falſitas: q̄ fin=
gunt ⁊ mētiunꝭ ſe eſſe ſctōs ⁊ non ſunt. Unde
Hiero. in ep̄la. Duplicis pcti reus eſt nō hr̄e
qḋ crederis ⁊ qḋ nō habueris ſimulare. vñ in
decr. xij. q. j. c. nos. dr ꝙ l; hypocrita viuat cor
poraliter: mortuus tn̄ eſt ſpūaliter. Scḋo ſi ſā
ctitatē oſtēdit vt falſam doctrinā. ſ. hereſim
ſeminare poſſit talis peccat mortaliter: ⁊ facit
contra deū ⁊ ſalutē ꝓpriā ⁊ ꝓximi: ⁊ talis ſi=
mulatio ſcītatis eſt cōis hereticis: q̄ heretici
multū ieiunāt ⁊ genuflexiōes lōgas faciūt
vt ſic hoīes decipiāt ꝙ ſuis doctrinis credāt.
Tertio ſi oſtēdit ſanctitatē ꝓpterea vt poſſit
ſibi eccleſiaſticā dignitatē acq̄rere ad quā tñ
indign⁹ eſt: ⁊ talis etiā deū grauiter offendit.
vñ Ber. ſup miſſus eſt ⁊c. O fratres quotiens
hoībus pēſſe deſidero totiēs deū meū preterire
cōtēdo. ⁊ tunc vere nō ſapio q̄ dei ſunt. Unde

Aug. in ii. de doc. xpiana. Cū hō illis que ſibi
ſunt naturalr pares: hoc eſt dominib⁹ dñari
affectat intolerabilis q̄dē ſupbia eſt. Quarto
ſi q̄s oſtēdit ſctitatē vt iniuſte acq̄rat queſcūq̄
bona tpalia i q̄b⁹ finē ɔſtituit: hoc ſʒ Hermā.
de ſchilditz eſt pctm̄ mortale: q: etiam ſic pʒ.
Quātū a ei talis vbi nō querit honorē ⁊ eccle
ſiaſticā dignitatē vt ambitioſi: nec querit fal
ſam doctrinā ſeminare vt heretici: tū querit
tēporalē ſubſtātiaʒ cōgregare: iō q: auar⁹ eſt
⁊ auaro nihil ſceleſtius. Uñ Auguſt. Auarus
dū lucrat̃ ſeipſum perdit: et anteq̄ aliquid
capiat capit̃. vnde etiaʒ Chry. ſup Matt. Qui
pecunie ſeruit: ⁊ p̄ſentib⁹ cōpedibus ſtringit̃
⁊ futuris. Quinto ſi q̄s oſtēdit ſctitatē fictā ⁊
in ipſa ſola fictione delectat̃: cum al's nullum
malū pretēdat: peccat venialiter ſm̄ Hermā.
de ſchilditz de quo dicit Ariſt. ii. ethi. ꝙ talis
magis videt̃ vanus q̄ malus. Sexto ſi q̄s ſi-
mulat ſāctitatē quā libēter haberet credo ꝙ
nō peccat mortaliter. Septimo ſi quis ſimu-
lat ſctitatem occultādo ſuum pctm̄ ne alij ex
hoc ſcādalizent̃: ⁊ hoc ſm̄ Tho. ii. ii. pōt fieri
laudabiliter vt aliquis occultet pctm̄ ſuū ne
alij ſcādalizent̃: q: ve homini per quē fit ſcan
dalum. Octauo cū quis ad honorē dei ⁊ ꝓxi-
mi edificationē ſimulat ſanctitatem vt quā-
do aliq̄s bonus religioſus maiorem morū cō
poſitionē oſtēdit coram extraneis: vt ipſi ma
gis edificētur: iſte non peccat ſed meretur. vñ
Mat. v. Sic luceat lux veſtra corā hominibus
vt videāt opera veſtra bona ⁊ glorificent pa-
trem veſtrum qui in celis eſt.

De eadē dñica. Ser. cj. de penis inferni.

Omnis arbor que

non facit fructū excidet̃ ⁊ in ignem
mittet̃: Mat. vij. Sciēdū ꝙ ſi tanta
pena ē ſterilis arboris q̄ fructū nō
ꝓducit: q̄ta putatis eē arboris fecūde cū ma
lis fructib⁹. nā ɔ̄ ſterili dr̄ Lu. xiij. Succidite
infructuoſā arborē vt q̄d ēt terram occupat.
Ergo q̄liq̄ diligēter dʒ attēdere ne ſit ſterilis
⁊ infructuoſa arbor: q: tales infructuoſi poſtq̄
fuerint ꝑ mortē exciſi: in ignē eternū mittent̃
put in v̄bis p̄miſſis innuit̃ vbi xp̄s dicit. Ois
arbor q̄ nō facit fructū ⁊c. Uñ in p̄nti ſermone
tria ſunt dicēda. Primo qualiter excidunt̃ pec-
catores. Scđo quō in ignē mittūt̃. Tertio q̄s
ibi erit eoꝝ cib⁹ ⁊ pot⁹. ¶ Circa primū ſciēdū
ꝙ quinq̄ ſunt exciſiōes pctōꝝ. Prima exciſio
eſt mors corporalis ꝑ quā excidit̃ hō a p̄nti vi
ta: ⁊ ꝑ quā ala ſepat̃ a corpe: q: ſm̄ Ari. in lib.
de pomo ⁊ morte. Mors nihil aliō eſt q̄ receſ
ſus ale a cope: ⁊ ꝑ quā hō perdit tp̄s gratie q̄
nihil precioſius eſt i hac vita. Unde Ber. Ni-
hil precioſius tpe: ⁊ heu nihil eo vilius inue
nitur trāſeūt dies ſalutis: ⁊ nēo recogitat: ne
mo perire ſibi diē ⁊ nūq̄ rediturū cauſat̃: ſed
ſicut nec capillus ɔ̄ capite ſic nec momētū ꝑi
bit de tpe. Scđa exciſio eſt ſpoliatio conſan-
guineoꝝ bonoꝝ delectationū diuitiaꝝ ⁊c. Ps.
Cum interierit homo nō ſumet ois ſecū: neq̄
deſcēdet cū eo gl'ia ei⁹. Item Luc. xix. Omni
habēti ſupple ſpūale bonum: dabit ur ſupple
eternū ⁊ abūdabit. ⁊ qui nō habet ſupple ſpi
rituale bonū: ⁊ qō videt̃ hr̃e auferetur ab eo:
ſcʒ illa tēporalia ⁊ tranſitoria. Et iſta exciſio
erit grauis iſtis peccatorib⁹ q̄ iſta tpalia hic
nimis diligūt. vñ Ariſt. Seperari ab amicis ⁊
ɔſuetis mirabile eſt ⁊ hoc pʒ q: ſepari ab vxo
re ꝓpria: a pueris ⁊ ɔſāguineis ⁊ domib⁹: ab
a gris a pecunijs, ⁊ a veſtib⁹: ab honorib⁹ ⁊ di
uitijs: iſtis amatorib⁹ hui⁹ mūdi mltū graue
eſt. Tertia exciſio eſt amarior qua excidunt̃ a
ɔſortio bonoꝝ tam in celo q̄ in terra viuētiū.
Licet eñ in mūdo iſto ſimul viuāt. ſ. boni et
mali: tñ in futuro ſeparabūt̃. vnde Mat. xxv.
Exibūt āgeli ⁊ ſeparabūt malos de medio iu
ſtoꝝ. O q̄ amarū erit ſeparari a beata v̄gine
maria ab aplis a martyribus cōfeſſoribus: a
virginib⁹ ab oībus electis āgelis: ⁊ ab oibus
tuis charis amicis q̄ hic volūtatē dei fecerūt
⁊ amodo cū xp̄o imꝑpetuū regnabunt. Quar
ta exciſio eſt ꝙ excidūt̃ ɔ̄ ſtatu ḡre et p̄nie: ſic
ꝙ amplius nunq̄ p̄nt penitere: nec mīam dei
inuenire. ¶ Sciendū ꝙ ſi btā virgo cū oīb⁹
ſanctis vſq̄ ad nouiſſimū diē ꝓ vna dānata
ala ſupplicaret ipſi xp̄o eā nullaten⁹ exaudi
ret: ⁊ hoc ꝓpter duas cāas. Prima quia dam-
nati ſunt extra ſtatum ⁊ terminuʒ ḡre et mie:
ita ꝙ nulla gratia pōt pertingere ad eos dño
dicēte ꝑ prophetā Malac. i. Iſti vocabuntur
termini impietatis: ⁊ populus cui iratus eſt
dñs vſq̄ in eternū. Hinc dicit̃ Mat. xxij. Liga
tis manibus ⁊ pedib⁹ eius: mittite eum in te
nebras exteriores. i. extra ſtatum mīe ⁊ p̄nie
Lu. xvi. Inter nos ⁊ vos. i. inter electos ⁊ dā
natos: chaos magnū firmatū eſt vt hic q̄ vo-
lunt hinc trāſire ad vos nō poſſūt: neq̄ inde
huc trāſmeare. Scđa cā eſt q: deus q̄ eſt eter
na veritas fortiſſimū iuramētum ɔ̄ſtituit ꝙ ta
les nūq̄ mīam conſequent̃: q: lʒ ſit oīpotens
tñ nullo modo pōt venire cōtra eū iuramētū.
Hoc āt iuramētū tā in veteri q̄ in nouo teſta
mēto eſt firmatū. Nā in veteri teſtamēto dr̄
Hier. xv. viuit dñs ſi ſteterit moyſes ⁊ ſamuel
corā. nō ē ala mea ad ppl'm iſtum: eieci eos a
facie mea. Ergo dicit de⁹ omnib⁹ tam electis
in celo ⁊ in terra viuētibus. Hiere. xj. Noli orare
p ꝑplo iſto q: nō exaudiā ⁊c. Itē in nouo te
ſtamēto dicit xp̄s. Mat. v. Amē dico vobis nō
recedēt inde donec reddāt nouiſſimum qua
drantē. Ideo etiam dicet eis in iudicio illud

Mat.xxv. Ite maledicti in ignē eternū:q̄ ꝑpa ra.eſt dia.⁊ āge.ei⁹. Ex q̄bus pꝫ q̄ ꝑ aīa dānata nō ē orādū:q꞉ nullū ſuffragium ei ꝓdeſt Aug. Si ſcirē prēm meū in inferno:nō pl⁹ orarem ꝑ eo quā pro diabolo. Q̄ aūt aīa dānata ſit extra ſtatū mīe ⁊ q̄ nūq̄ liberabit oſtē dit Gre.in mo.vbi dicit. Quiſquis ad inferni mala tolerāda deſcēderit nequaq̄ vlteri⁹ ad lucē redibit nec vltra mīa parcentis liberat quos ſemel in locis penalib⁹ iudicia iudicā tis dānat. ¶ Quita exciſio ē priuatio diuine viſiōis.⁊ iſta exciſio eſt amariſſima. vñ Chryſo.ſup Mat. Due ſūt pene eternales excidi ⁊ in ignē mitti multi gehennaꝫ horrent ego autem caſum glorie multo maiorē ſorte dico. Et eñ decem milia melius eſſet fulmina ſuſtinere q̄ xp̄i faciē māſuetiſſimā auerſam in iudicio nō videre ⁊ ad ipſa ſepari:q̄ amariſſimū quid ſit excludi a deo.⁊ ſāctis ⁊ oībus electis ⁊ angelis dei oſtendit etiā Chryſ.in quodam ſermōe dicēs. Excludi a bōis eternis ⁊ alienū effici ab his q̄ preparata ſunt ſanctis tm̄ cruciatū ⁊ tm̄ dolorem infert vt ſi nulla pena extrinſecus torq̄ret hec ſola ſufficeret. Vñ Hug. lib.de aīa dicit. Quiſputas tunc meror erit q̄ triſtitia quādo ſeparabūt impij a ꝯſortio ſanctoꝝ ⁊ a viſiōe dei:⁊ traditi in poteſtatem demonuꝫ ibunt cū ipſis in ignē eternū:ibi q̄ ſē per erūt ſine fine in luctu ⁊ ī gemitu:vbi erit dolor intolerabilis mors corpis ⁊ aīe ſine fine ⁊ ſine ſpe venie ⁊ mīe:vel nec qui torquet aliquādo fatigat:nec q̄ torquetur aliq̄n morit:ſꝫ ſic moriūt vt ſemꝑ viuāt:⁊ ſic viuunt vt ſemꝑ moriātur. ¶ Quantum ad ſcḃꝫ tunc poſt exciſionē xp̄i peccatores in ignē mittētur. Circa quem ignē ſciēdū eſt q̄ eſt quītuplex differētia inter ignē inferni ⁊ p̄ntis ſeculi. P̄ma differētia eſt q̄ ille ignis p̄ns hꝫ ſe quoad calorē reſpectu ignis īferni tāq̄ ignis depict⁹ ad ignē veꝝ:q꞉ ſicut ignis depictus in pariete hꝫ magnā differētiā reſpectu ignis noſtri q̄tum ad calorē:ſic ignis nr̄ hꝫ ſe ad ignē inferni. Secūda differētia:q꞉ ignis p̄ns ſolū exurit corpus ab extra:ſꝫ ab intra aīaꝫ vrere nō pōt:⁊ etiam añq̄ penetret viſcera interiora ipſius corpis tūc hō antea morit:ſꝫ ignis inferni vrit corp⁹ ab extra ⁊ īra:⁊ vrit tam animam q̄ corpus ſic q̄ ip̄ꝫ corp⁹ erit tāq̄ ferrū candēs ab intra ⁊ extra. Ps. Pones eos clibanū ignis. Tertia differētia ē:q꞉ p̄ns ignis vbi ardet ibi etiā lucet:ſꝫ ignis inferni ardet ⁊ tamē nō lucet:q꞉ ibi ſunt tenebre exteriores:ſic q̄ ignis gehēne nō lucebit dānatis ad aliquā ꝯſolationē:ſꝫ lucebit ip̄is ad augmētū pene. vñ Iſido.lib.iiij. de ſū.bo. Ignis gehēne lucebit miſeris ad deſolationē ⁊ augmētū pene vt videant vñ doleāt:⁊ nō licebit ad ꝯſolationē vt videant. Vñ gaudeāt. vñ Ber. Dānati h̄ videri vñ gaudeāt ſꝫ videbūt vnde doleāt.ſ.bonū q̄ amiſerunt. Et iuſti videbūt ⁊ letābūt ꝯſiderātes q̄d euaſerūt. Quarta differētia ē:q꞉ ignis p̄ns ꝯſumit materiā quā incēdit:ſed ignis inferni nūq̄ ꝯſumere pōt. vñ Job.xx. Luent oīa q̄ fecerunt nec tñ ꝯſumēt. Quinta differētia eſt q꞉ ignis p̄ns eſt extinguibilis:ignis vͦ inferni inextinguibilis. Eſa.vlti. Ignis eoꝝ nō extinguet. Ad iſtum ignē perpetuū arbor q̄ nō facit fructuꝫ poſtq̄ exciſa fuerit mittetur. ¶ Quantum ad tertium:eſt ſciēdum q̄ in cena infernali habētur tria fercula ⁊ amariſſim⁹ potus ⁊ triſtiſſima muſicalia. P̄mū ferculū cene infernalis eſt fames. vnde Ps. Famē patiēt vt canes. q꞉ pre magnitudie famis libēter comederēt ranas bufones ſerpētes ſi poſſēt habere:ſꝫ hec minime habere poſſūt:⁊ hoc iſti nō aduertūt q̄ multiplicia fercula ⁊ p̄cioſa pocula hr̄e volunt:⁊ ſic in delitijs carnis viuunt quos xp̄s maledicit vt hr̄ Lu.vj. Ve vobis q̄ nūc ſaturati eſtis q꞉ eſurietis. vñ aplſ Ro.viij. Si ſꝫ carnem vixeritis moriemini. Vñ etiā hiero.i epl. Difficile immo impoſſibile ē vt q̄s p̄ntibus ⁊ futuris bonis fruat vt hic ventrē ⁊ illic mentem impleat.⁊ de delitijs ad delitias trāſeat:ſꝫ nō ſic impij non ſic q꞉ qui hec replētur ſaturitate:ibi cruciāt fame. vnde Salo. Per q̄ peccat homo.ꝑ hec ⁊ puniet. Ergo primuꝫ ferculum dānatoꝝ ē fames. Scðm ferculū dānatorū ſunt carnes ꝓprij corpis. vñ Eſay.ix. Vnuſquiſq̄ carnem ꝓprij brachij ſui vorabit. O quā amaꝝ ferculū vbi vnuſquiſq̄ p̄ magnitudine famis ꝓpriā ſuā carnē comedet. Tertiū ferculū dānatoꝝ ſūt carnes decocte:⁊ etiā aſſate. vñ Job.xxiiij. Trāſibūt ab aquis niuiū ad calorē nimiū. Qñ eñ erūt in aque niuiū tunc pre nimio dolore māducabūt liguas ſuas ꝯgelatas:⁊ ſic quodāmō comedēt carnes decoctas. Qñ vͦ erūt in igne tūc pre nimio dolore māducabūt linguas ſuas aduſtas. Apoc.xvj. Manducauerūt linguas ſuas pre doloribus ⁊ ſic quodāmodo comedent carnes aſſatas. Quātūcūq̄ eñ ⁊ q̄tēſcūq̄ lingua comedatur ſubito reintegrat vt iteꝝ comedat. Sꝫ de potu dānatoꝝ dicit Ps. Ignis ſt.ſpi.pcel.ps.ca. eoꝝ. Sicut eī vinū īntrat corpus ⁊ letificat cor hoīs ſic iſte pot⁹ amaritudīs totū hoīem penetrat ⁊ ꝯtriſtat. ¶ Et ſicut in magnis conuiuijs ꝯſueuerūt ſonare diuerſa inſtrumēta muſicoꝝ ſic in iſtis cōuiuijs ſiue nuptijs īfernalibus reſonāt tria gn̄a muſicoꝝ. P̄mū eſt ſtridor dētiū. Mat.xiij. Ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dentiū. Scðm ē vlulat⁹ demonū. Eſa.xvj. Vlulabit moab.ad. Moab vniuerſ⁹ vlulabit. Moab igit vlulabit:q꞉ demones maiores vlulabūt ⁊ ceteri eis reſpōdebūt ⁊ ad eos ſilr vlulabūt

Et hec eſt ſpecialis pena dānatoꝝ audire viu
latū ⁊ clamorē demonū: qꝛ ſicut ſctis ⁊ electis
in celo eſt dulce audire cātū ⁊ laudē angeloꝝ
ſic triſte ē dānatis audire vlulatū ⁊ clamorē
demonū. Tertiū gen⁹ muſicoꝝ ē plāct⁹ cōiter
olm dānatoꝝ. zach. xij. Plāget terra. ſ. īferna-
lis familie ⁊ familie ſeorſū. Nam ſeorſum cla
mat ⁊ plāgit familia ſupboꝝ: ⁊ ſeorſum fami
lia luxurioſoꝝ: ⁊ ſeorſū familia auaroꝝ: ⁊ ſic
de alijs. Et ſi triſte eſt in pñti audire clamorē
hois tribulati: qd tūc erit vbi oēs dānati cla-
mabūt ve: ve: ve. Ue qꝛ vnq̄ nati ſum⁹. Ue qꝛ
vnq̄ ſm carnē vixim⁹. Ue qꝛ vnq̄ illicite gaui
ſi ſum⁹. Exm̄ de hoc q̄re ante ſer. v. ❡ Sic tam
habem⁹ de cibo ⁊ potu ⁊ muſicalib⁹ iſtis dā
natoꝝ. ❡ Modo ſm curſum mūdi tūc ad de-
litias corpis ptinet īttrare balneū: ideo hic ali
qd de balneo infernali ē dicēdū. Pmo ei dā
nati balneāt in igne infernali: ſicut hoīes hic
ꝯſueuerūt ꝓpter delitias corpis balneari i aq̄s
⁊ iſte ignis vt ātea tactū eſt ſupramodū cali-
dus eſt. Ad quē hꝫ ſe ignis nr̄ quoad calorē
ſicut ignis depict⁹ i pariete reſpectu nr̄i ignis
⁊ in illo mēbro pctōr graui⁹ torquebit: in quo
pl⁹ peccauit. vñ Ber. In quo āt mēbro pctōr
magis offēdit in eodē magis torq̄bit. Scdo
in balneo infernali ſūt perizomata. i. mallei
igniti cū q̄bus dānati a demōib⁹ percutiunt
⁊ torquēt. Tertio in balneo infernali ſunt fri
catores ⁊ ſunt illi demōes q cū vncis ferreis
dānatos dilacerāt ⁊ puniūt. Quarto i balneo
ſunt raſores ⁊ raſura balnei infernalis ē pri-
uatio toti⁹ boni. Quia dānati radūt ⁊ priuāt
omni bono qđ eſt in celo ⁊ in mūdo: qꝛ anima
dānata nūq̄ ꝯſolabit i eternū a deo ⁊ a ſctis
⁊ corp⁹ nūq̄ habebit ꝯſolationē aliquā ab oī-
bus delitijs mūdi. Et poſtq̄ dānati balneati
ſunt tūc lectū ad deſcēdum eos intrare opꝫ: q
lectus eſt infernalis pute⁹ q eſt tāte ꝓfundi-
tatis qꝛ dānat⁹ habebit ignē ſupra ſe ⁊ ſiũr in
fra ſe: ita qꝛ nō eſt tāta diſtātia a celo ad terrā
q̄n iſte ignis ꝓfundior ſit. ❡ Iſtud balneū ⁊
iſtum lectū infernalē iſti aduertere deberēt q
ſingulis ſeptimanis bis vł ter in delitijs car-
nis balneāt: ⁊ in plumis ⁊ in lectiſternijs mol
libus de mane diu dormiūt ⁊ ſe reuoluūt. Uñ
tale exemplū ponit Hūbertus in tractatu de
ſeptuplici timore. Legit de q̄dā magiſtro de
licatiſſimo q Bononie cōmorās intm̄ refugie
bat ſtatū pnie qꝛ nolebat ad ſermōes ire vel
aliqđ v̄bū audire loqui de deo ne moueretur
ad ingreſſum religiōis. Factū eſt aūt qꝛ qui-
dā frater predicatoꝝ ſuus cōpatriota ſemel
viſitaret eū in domo ſua. Et cū igreſſus eſſet
camerā eius ipſe timēs qꝛ vellet ei predicare
ait. Frater ad q̄d veniſtis ſi vultis mihi loqui
de deo nihil curo ſi v̄o de negotijs alijs bñ ve
niatis. At ille. Magiſter habeo vobis loq de
quibuſdā alijs negotijs: ⁊ ex quo non vultis
audire de deo nō ꝓpono vobis loq đ deo: niſi
cum lnla vr̄a. Tunc ille recepit eū ad loquen
dum de alijs negotijs. Cū āt v̄ba ⁊ rumores
eſſent finiti fr̄ volens recedere dixit illi. Magi
ſter date mihi licētiā vnū verbū loqui de deo.
Ille lꝫ cū difficultate ꝯceſſit. Et frater. Magi-
ſter obſecro vt hac nocte q̄n itraueritis lectū
veſtrū recordamini de lecto quē habituri ſūt
in inferno illi q hic nō agunt verā penitētiā.
Et ille q̄s lect⁹ erit. ⁊ frater clara v dixit. Sub
ter te ſternet tinea: ⁊ operimētū tuū erūt ver
mes. Poſt illa v̄ba receſſit frater. Et ille magi
ſter nocte illa recordatus verbi illius: cū eſſet
i lecto nō potuit dormire cogitās de illo lecto
infernali. Et intm̄ ꝯualuit illa cogitatio in eo
qꝛ poſt modicū tēpus ordinē eſt ingreſſus.

❡ De eadē dñica. Sermo. cij. qꝛ volun
tas dei conſiſtit in ſeptem.

Qui facit volūtatē
patris mei q in celis eſt: ipſe intra
bit in regnū celorū. Matthe. vij.
Sciendū qꝛ in preſenti ſermōe tria
ſunt dicēda. Pmo quare merito debemus fa-
cere volūtatē dei. Scdo q̄bus volūtas dei cōſi
ſtit. Tertio exm̄. ❡ Circa primū ſciendum qꝛ
volūtatē dei facere debemus: qꝛ ipſe fecit vo-
luntatem noſtrā. Scdo qꝛ fecit. Tertio qꝛ fa-
ciet in futuro. Fecit ei volūtatē noſtrā. ſ. ſuſti-
nendo ꝓ nobis mortem amariſſimā. Eſa. liij.
Nos deſideramimus eū deſpectū ⁊ nouiſſimū
viroꝝ virum doloꝝ ⁊ ſcientē infirmitatē.
Igit qualē deſideramus eū talis eſt factus.
Eſt em̄ factus deſpect⁹ ꝓpter paupertatē: qꝛ
diuites deſpiciūt pauperes: ſꝫ xp̄s fact⁹ eſt ꝓ
nobis pauꝑrim⁹. vñ Ber. Pauper nat⁹: pauꝑ
vixit: pauper obijt. vñ aplꝰ. ij. Corin. viij. Pro
pter nos egenus factus eſt cū eſſet diues: vt
nos illi⁹ inopia diuites eſſem⁹. Et etiā factus
eſt nouiſſimus ꝓpter humilitatē ſuā: qꝛ hūi-
liauit ſe intm̄ qꝛ nō potuit ſe vltra humiliare
vt nos doceret hūilitatē: ⁊ nos in futuro exal
taret. vñ Augu. de verbis dñi ſer. xi. Diſcite a
me ait dñs: nō mūdū creare: nō viſibilia ⁊ inui
ſibilia cūcta ordinare nō i iſto mūdo miracu
la facere vł mortuos ſuſcitare: ſꝫ qꝛ mitis ſum
⁊ hūilis corde. Idē Erubeſce hō eſſe ſupbus
vbi hūilis factus eſt de⁹. Inſuꝑ fact⁹ eſt virū
doloꝝ ſciens infirmitatē: ⁊ hoc ꝓpē paſſiōis
amaritudinē. Tre. i. O vos oēs qui trāſitis ꝑ
viam attendite ⁊ videte ⁊c. Nam xp̄s factus
eſt plenus doloribus: quia a plāta pedis vſq̄
ad verticem nō fuit in eo ſanitas. Unde Eſa.
liij. Ipſe em̄ vulneratus eſt propter iniquita-
tes nr̄as attrit⁹ eſt propter ſcelera nr̄a. Scdo

facit volūtatē noſtrā in pſtti.ſ.preces noſtras exaudiēdo. Lu.xj. Ego dico vobis petite ꝛ dabitur vobis ꝛc. Tertio faciet volūtatē noſtrā eternā btitudinē nobis ꝯferēdo. Pſ. volūtatē timentiū ſe faciet ꝛ depcationē coꝝ exaudiet ꝛ ſaluos faciet eos. ℞ Circa ſcđm ſciendū ꝙ volūtas dei ꝯſiſtit in ſeptē q̄ dñs a nobis requirit. Primo volūtas dei ē ꝯuerſio a pctis.ſ. vt ꝑ verā ꝯtritionē: ꝯfeſſionē ꝛ pniam a pctis noſtris cōuertamur. Ezech.xviij. Nolo mortem pctōris ꝛc. Ibidē. Nunqd volūtatis mee eſt mors ꝛ nō magis vt cōuertat̄ ꝛ viuat. In ſignū hui⁹ de⁹ prolōgat nobis dies noſtros vt a pctis ꝯuertamur. Eſa.xxx. Propterea expectat nos deus vt miſereat̄ noſtri. Ergo volūtas dei eſt vt ſuperb⁹ auertat ſe a ſupbia ſua ad humilitatē qꝛ ſupbia odibilis ē deo ꝛ hominib⁹. Nec miꝝ: qꝛ ſm Iſi. de ſum. bo. Superbia ē origo oīm criminū: ꝛ veraciter ſi reperies te ſuperbū: tūc ſcias idubitāter eſſe filium diaboli. vñ Aug. in epl'a. Quē ſuperbū videris filiū eē diaboli nō dubites. Ergo ſi filius dei fieri volueris: tunc auertaris a ſuperbia: ꝛ hec ē volūtas dei. Si luxurioſus es: tūc volūtas dei eſt vt efficiaris caſtus. vñ Inno. de vilitate cōditiōis humane. Luxuria nō ſolum maculat aīam: ſed ꝛ corpus fedat. Hier. Qui luxuriat̄ viu⁹ mortuus eſt. Itē ſi ſis guloſus deus vult vt efficiaris abſtinens: ꝛ ſic de alijs. Scđo volūtas dei eſt vt poſt ꝯuerſionē mūdemur a pctis. vnde Matt.viij. dixit xp̄s ad leproſum volo mundari. Sic iam dicit ad quēlibet peccatorē q̄ leproſus eſt in aīa. Uolo mundari. L Mundat̄ autē aliqua res tripliciter. Primo frequenti ablutione aquarū: ſic aīa mundat̄ frequēti effuſione lachrymarū. Unde pſ. Lauabo per ſingulas noctes lectū meū. Idē. Fuerūt mihi lachryme mee panes die ac nocte ꝛc. Scđo mundat̄ terſione vel cōfricatione aſperi pāni: ſicut cantrū vel cyph⁹ mūdant̄ frequenti fricatiōe panni ſic aſperitas vite valet ad ſpiritualē mundationē ſic Matt.iij. Ipſe autē ioānes habebat veſtimētū de pilis cameloꝝ. Tertio limitatione: ſic homo tribulatiōe mundat̄. vñ Ber. Quod lima ferro: ꝙ fornax auro: hec tribulatio viro iuſto. M Tertio voluntas dei eſt vt in bono pficiamus ꝛ pfecti efficiamur. vñ apl's Theſ. iiij. Hec eſt volūtas dei ſctificatio vr̄a. Bern. Semꝑ ambula: ſemꝑ pfice noli in via deficere: noli retroire: ið permittit hic nos de⁹ diu viuere vt proficiam⁹ in bono. Et etiam hō ppterea dꝫ deſiderāre longam vitam vt poſſit pctā ſua emēdare ꝛ in bono pficere. Sꝫ heu plures ſunt q̄ quāto diuti⁹ viuunt. tāto peiores efficiunt̄. Aliq̄ eñ ſunt q̄ ante decē annis meliores fuerūt ꝛ ad mortē melius diſpoſiti

q̄ hodierna die: ꝛ hoc ē reprehēſibile. Hiero. Creſcat i te cū annis grā: ꝛ cū etate iuſtitia. Quarto volūtas dei ē vt equalitatē quantū ad primū habeam⁹.ſ. q̄ iſtā regulā i oīb⁹ actibus ſeruem⁹ in q̄ lex naturalis ꝯtinet̄ quam xp̄s p ſe docuit i euāge. dicēs. Mat.vij. Que vultis vt faciāt vobꝭ hoīes hec ꝛ vos fac te illis ꝛ illud Thob.iiij. Qđ ab alio tibi oderis fieri vñ ne feceris alteri. Hanc regulā generalem ſeruare debemus: ꝛ ipecialr ſeruare debent mercatores: laboratores: agricole: mechanici ꝛc. ꝛ quilibet ſm ſuū ſtatū in oībus verbis ꝛ factis. Quinto volūtas dei eſt honeſtas exterior ipſi⁹ hoīs i oīb⁹ ꝟbis factis ꝛ morib⁹ ne primū ſcādalizet. i. Pe.ij. Quia ſic ē volūtas dei vt bñfaciētes obmuteſcere faciatis ipru dētiū hoīꝫ ignorātia.ſ. illoꝝ q̄ poſſent ſcādalizari. N Quilꝫ ei ſtudere dꝫ ſeruare honeſtatē in oīb⁹ ꝟbis ꝛ factis ꝛ hoc ppter tria. Primo qꝛ honeſtas hoīs placeat deo ꝛ angelis. ber. Grata res eſt deo honeſtas q̄ eſt amica angeloꝝ. Scđo qꝛ edificat primū. Mat.v. Sic luceat lux vr̄a corā hoīb⁹. Augu. Duo ſunt tibi neceſſaria.ſ. ꝯſciētia ꝛ fama. Cōſciētia pp te: fama pp primū. Hugo de ſcrō victo. Nō ſufficit nobis vita ſctā: niſi ſit ꝛ fama bōa. Tertio qꝛ grā ꝯſeruat in hoīe.ſ. honeſtatē moꝝ ꝛ verboꝝ. Sexto volūtas dei ē inflāmatio cordis nr̄i i amorē ipſi⁹. Lu.xij. Ignē veni mittere in terrā: ꝛ qđ volo niſi vt ardeat. Ad hāc aūt inflāmationē valet meditatio bñficioꝝ dei. Pſ. In meditatiōe mea exardeſcet ignis. O Bñficia aūt dei ꝛ charitatē ipſi⁹ cognoſcere debem⁹ in dignitate creatiōis i aſſumptione carnis: ꝛ i tollerātia paſſiōis. In dignitate creatiōis oſtendit̄ ꝙ pl⁹ hoīem dilexit quā aliquā aliā creaturā mūdi: ꝛ hoc i duob⁹. Primo qꝛ ad imaginē ꝛ ſimilitudinē ipſius fecit hoīeꝫ. Geñ.j. Faciam⁹ hoīeꝫ ad imaginē ꝛ ſilitudinē nr̄am Scđo qꝛ eū dñꝫ oīm creaturaꝝ fecit ꝛ ꝯſtituit vñ Geñ.j. Dñamini piſcib⁹ marıs ꝛ volatilib⁹ celi ꝛ vniuerſis animātib⁹ ſuꝑ terrā. ecce eñ dedit vobis oēm herbā ꝛ vniuerſa ligna ꝛc. ꝛ replete terrā ꝛ ſubijcite eā. Pſ. Oia ſubieciſti ꝛc. In aſſumptiōe carnis oñdit ꝙ pl⁹ dilexit hoīeꝫ q̄ āgelū: ꝛ hoc tripľr. Primo i honore: qꝛ naturā ei⁹ aſſūpſit ꝛ nō naturā angeli. vñ ad Heb.ij. Nuſq̄ āgelos apphēdit: ſꝫ ſemē abrahe. Scđo in amore: qꝛ hoīeꝫ pprio ſanguine repauit: qđ nō fecit angelis lapſis.j. Cor.vi. Empti ei eſtis ꝓtio magno. Et.j. Pe.j. Scientes ꝙ nō corruptibilib⁹ auro vl' argēto: ſꝫ precioſo ſāguine xp̄i redēpti eſtis. Tertio i viſione: quia ex cōtēplatiōe humanitatis maiori gaudio q̄ angelus hō ꝑfruet̄ in patria: quia ibi videbit ſuā naturā diuine nature vnitaꝫ qđ non videbit angel⁹. Uñ Iob.xix. In carne

mea videbo deū ſaluatorē meū. Intolerātia
paſſiōis oſtēdit q pl⁹ dilexit hoīem ꝙ ſeipm
pro mō loquēdi qñ ꝓ hoīe expoliuit corp⁹ ⁊ vi
tā. vñ Ioā. xv. Maiorē charitatē nemo hꝫ vt
aīaꝫ ſuā ponat qs ꝓ amicis ſuis. Si ergo ha
bes quō de⁹ hoīem ſup oīa dilexit. ſ. ſup oēs
creaturas corpales: ſup angelos ⁊ ſup ſeipm
⁊ qñ hō meditat talia bñficia dei tūc incēdit
igne diuini amoris. ¶ Septio vult de⁹ oēs
hoīes ſaluos fieri. ⁊ hoc oſtēdit in ſeptē. Pri-
mo i nomie qd ē ieſus qd interpretat ſalua-
tor. Vñ angelus dixit ad mariā. Et vocabit
nomē ei⁹ ieſus. Ipſe ei ſaluū faciet pplm ſuū
a pccis eoꝝ. de hoc noīe ieſus quere ſupra ſer.
xix. C. Scdo oſtēdit ex ope qd ipſe fecit. Acce
ptauit em̄ pctōres ⁊ manducauit cū illis. Vñ
pharisei ſcādalizati ſūt dicētes. Hic pctōres
recipit ⁊ māducat cum eis vorator ⁊ potator
vini ⁊ amic⁹ publicanoꝝ ē. Itē pharisei dixe
rūt diſcipul' xpi. Quare cū publicanis ⁊ pctō
rib⁹ māducat magiſter veſter. xps rñdit. Nō
eſt op⁹ valētib⁹ medic⁹: ſed male habentib⁹.
Non veni vocare iuſtos: ſed pctōres. ſcꝫ ad
pniam. Tertio oñdit hoc illa die q vult oēs
hoīes ſaluos fieri qñ celos aſcēdit: qr tūc di-
xit diſcipulis: vt pꝫ Mar. vlti. Eūtes i mūdū
vniuerſuꝫ pdicate euāgeliū oī creature. Qui
crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit ſaluus erit: q vo
nō crediderit ꝯdēnabit. In hoc q miſit diſci-
pulos i vniuerſū mūdū oñdit q oēs hoīes in
oīb⁹ ptib⁹ mūdi vult ſaluari. vñ ps. In oēm
terrā exiuit ſon⁹ eoꝝ. Quarto oñdit in hoc q
tribuit oīb⁹ hoīb⁹ multiplicia bñficia: ñ ſolū
bonis ſed ēt malis. Mat. v. Solē ſuū oriri fa
cit ſup bonos ⁊ malos ⁊ pluit ſup iuſtos ⁊ in
iuſtos. Quito oſtēdit i hoc qd inſtituit reme-
dia cōtra. ſ. ſacra in qb⁹ ꝯfert grā: ⁊ eadē ſacra
quiliꝫ pōt recipere: qr ſi quis perdit innocen-
tiā baptiſmalē peccādo mortaliter tunc pōt
reſurgere ꝑ ſacrm pnie. Sexto oſtēdit hoc in
oratione quā ad patrē fecit pendēs in cruce
qñ pro ſuis inimicis orauit: vt hꝫ Luce. xxiij.
Pater dimitte illis qr neſciūt qd faciunt. Ibi
oñdit q oēs hoīes voluit ſaluos fieri. ex quo
inimicos ⁊ crucifixores vult ſaluari ⁊ poſtmo
dū plures de iudeis fuerūt cōuerſi ⁊ ſaluati
ꝓpter orōnē xpi quā fecit ꝓ eis ad patrē pē-
dēs in cruce: vt habet Actuum. ij. q beatus
Petr⁹ apl's in vno ſermōe tria milia iudeoꝝ
cōuertit. Septimo oſtendit in hoc q ꝓmiū
cōe oīb⁹ dedit ſcꝫ penitētibus qui male vixe
rūt: ⁊ poſtmodū conuerſi ſunt quos premia-
bit cū illis q ſibi ſeruiūt a pueritia i inocētia
⁊ puritate. mat. xx. Acceperūt aūt ⁊ ipſi ſingu
los denarios. gl. i. eternitatē: ſꝫ differūt i gau
diis. ſ. in pmiis ſpālib⁹ ⁊ prerogatiuis in celo
qr ſm dictū xpi vt habet Ioā. xiiij. In domo
patris mei mānſiōes multe ſunt. Etiā apl's di
cit Ro. ij. Reddet vnicuiqꝫ iuxta opa ſua. ¶
Qd dñs cupiat oēs ſaluari. ⁊ parat⁹ ſit nobis
peccata idulgere qñcūqꝫ ꝯterimur hoc patet
ꝑ tale exēplū. Cōtingit in quodā loco q qdaꝫ
vgo in lapſum carnis cecidit ⁊ poſtmodū co
trita valde pſtrauit ſe hūilr corā altari beate
vginis Marie: vbi imago ei⁹ cū puero in ſinu
ei⁹ reſidebat. Que defleuit cōmiſſuꝫ ſuū inuo
cās deuote glorioſam vginē Mariā ⁊ puerū
ei⁹ ieſum. Tūc imago pueri deſcēdit de altari
ad mlierē ⁊ dixit ei. Dimiſſa ſūt tibi pctā tua
Illa rñdit. Quō credā hoc. Et ait puer. Ego
ſum tu⁹ plaſmator ⁊ cupio te ſaluari: ⁊ ſemel
ꝓ te paſſus ſum: ⁊ anteqꝫ te amitterē ſi huma
na natura exigeret: iteꝝ ꝓ te crucifigerer. quō
ergo tibi ⁊ vnicuiqꝫ pctōri deuote me inuocāti
pctā ſua nō idulgerē qr ꝓpterea in hūc mun-
dū veni vt pctōres vocarē ad pniam ⁊ ſaluuꝫ
facerē humanū genus qd per pctm̄ perierat.

¶ Dñica. ix. poſt feſtū trinitatis. Ser. ciij.
De eleemoſyna danda.

Facite vobis ami
cos de māmona iniqtatis vt cū de
feceritis recipiāt vos in eterna ta
bernacula. Lu. xvj. Scdm dictū cu-
iuſdā phi qlibet deberet habere vnū amicuꝫ
⁊ vnū inimicū: cuius amicus veritatē ſibi di-
ceret: ⁊ inimic⁹ cui⁹ vias obſeruaret. Eiaꝫ vt
amic⁹ eū corrigeret: ⁊ inimic⁹ eū perſecutioni
bus exercitaret. Sic etiā qlibet hō hꝫ angelū
vnū bonū q ad bonū ipſum ꝓuocet: ⁊ malū q
eū tētationib⁹ exerceat. ſꝫ qr nomē inimici eſt
odioſuꝫ: et null⁹ vult hr̄e inimicos: videam⁹
ſalteꝫ qualiter poſſum⁹ habere amicos. Iſtud
docet nos dñs dicēs. Facite vobis amicos de
māmona iniqtatis. vnde in pſenti ſmōe tria
ſūt dicēda. Primo q inciāt ad dādū eleemoſinā.
Scdo qliter ſit dāda eleemoſina. Tertio fru-
ctus quos cōfert eleemoſina. ¶ Circa primū
ſciēdū q eleemoſina libēter eſt danda: et ad
hoc debēt nos iducere tria. Primo debes ꝯſi-
derare quis ſit q a te petit eleemoſinā ⁊ ē do
minus ieſus xps in ſpecie pauperis. Matth.
xxv. Qd vni ex minimis meis feciſtis mihi fe
ciſtis. Itē alibi. Qua mēſura mēſi fueritis: ea
dē remetiet ⁊ vobis. Ergo claudētib⁹ ianuas
a pauperib⁹ ipſe xps claudet celū. Scdo cōſi-
derare debes qd petat qr ſuū ⁊ nō tuū. Apl's
j. Coꝛ. iiij. Quid habes qd non accepiſti. Pri⁹
em̄ habuiſti eū largitorē: ⁊ poſt facis eū tuuꝫ
debitoreꝫ. Si em̄ dñs terrenus cōmiſiſſet tibi
bōa ſua: ⁊ cū poſtularet partē de illis tu dene
gares ſibi: nōne merito indignaretur ſic ſimi
liter ⁊ deus. vñ Aug. de verbis dñi ſermo. xlij.
Deo meo vitiqꝫ quero ait dñs. Da mihi ⁊ red

dā tibi:habuiſti me largitorē:fac me debito-
rē:pauca mihi das pluraq̄ꝫ tibi reddā. ⁊ ter-
rena mihi:celeſtia vtiq̄ꝫ reddā:tēporalia das
eterna reſtituā: memetipſꝫ ēt tibi reſtituam
Tertio debes ꝯſiderare ꝑpt qd petat: qꝛ pp
vtilitatē tuā ⁊ nō ſuā.ps.Bonoꝝ meoꝝ non
eges. ¶ Quātū ad ſcdm ſciēdū ꝙ eleemoſy-
na ſeptē modis ē dāda.P:io abūdāter.Tho.
iiij.Quo potueris ita eſto miſericors:⁊ tales
dñt dare cū magno affectu ⁊ volūtate ſcꝫ ꝙ li-
bēter plus darēt ſi haberēt: qꝛ deus intuetur
cor ē volūtatē eoꝝ.vñ Iſid.de ſum.bo.Quali
ei intētiōe ab vnoquoq̄ꝫ largit talíter ⁊ apud
deū recipit:qꝛ deꝰ nō remunerat ſm q̄ātitatē
eleemoſyne:ſꝫ ſm affectū hoīs. vnde Hiero.
Que offerunt nō ſuo pōdere:ſꝫ offerētis vo-
lūtate pēſant:ꝟ nullus de paupꝛtate dꝫ ſe ex-
cuſare: qꝛ ſi pauges ⁊ intim daret tibi ꝑ vno
paruo denario de his q̄ vēdunt,hic i mundo
ſicut diuiti ꝑ floreno libēter emeres nec ab
emēdo paupꝛtas te retraheret:ſic ē de xp̄o et
de eleemoſyna.vñ Luce.xxi.Dixit xp̄s de vi-
dua q̄ duo era obtulit ꝙ plꝰ oibꝰ alijs dediſ-
ſet:qꝛ totū qd habuit dedit:aſꝫ diuites dede-
rūt de ſupfluo.Et ſi nō habueris dare dena-
riū:da tñ fruſtū panis:⁊ ſi hoc non habes da
hauſtū aq̄ frigide.vñ Mat.x. Qui dederit ca-
licē aq̄ frigide nō ꝑdet mercedē ſuā imo ſi li-
bēter plꝰ faceres ⁊ non potes.dñs dabit tibi
vitā eternam ꝑ hauſto aque frigide ⁊ ſi hoc
iterū nō potes.da tñ bonā volūtatē.vñ Au-
guſt.ſup ps. Coronat dñs intꝰ volūtatē vbi
nō inuenit facultatē.Scdo dāda eſt eleemo-
ſyna ordinate.i. vt homo ꝑ:io miſereat ſui-
ipſius.Eccli.xxx. Miſerere aie tue placens
deo.vñ Augu. Qui vult eleemoſynā ordinate
dare dꝫ a ſeipſo incipere.Eccli.xiiij.Qui ſibi
nequā cui bonus erit.Sicut eñ nō eſt miſe-
ricors q̄ matris indigētia nō miſeret ſꝫ alio-
rū miſeret:ita non eſt miſericors q̄ aie ſue in-
firmāti vſq̄ꝫ ad mortē nō miſeret:cū plus eā
diligere debꝫ q̄ꝫ matrē.Sapiēs.Semper tu
tibi proximus eſto.vñ etiā Cato.Cū fueris
felix ſemp tu tibi ꝑrimus eſto.Itē ad ordinē
recte rōnis ꝑtinet vt potiꝰ miſereat anie q̄ꝫ
corporis.Sꝫ oppoſitū ꝯtingit multotiēs.Nā
ſepiꝰ cū infirmat corpus: tūc medicꝰ querit
ſꝫ cū aia īfirmat:tūc nihil curat de illa.Qua-
liter aūt qs debeat miſereri aie ſue. Hocq̄re
ſupra ſer.lxxiij.B. Tertio dāda ē eleemoſy-
na cū hylaritate ⁊ ſermōis dulcedine.ij.Cor.
ix.Hylarē datorē diligit deꝰ.Qꝛ ꝑ hylaritatē
ſaginat eleemoſyna:⁊ eodē vultu deus reſti-
tuet tibi ſicut dediſti alijs. ¶ Quarto ē dā-
da eleemoſyna cū feſtinatiōe.Prou.iij.Ne di-
cas amico tuo vade ⁊ reuertere ⁊ cras dabo
tibi:cū ſtatī poſſis dare.Prouer.xxij.Qui pro-
nus ē ad miaꝫ bñdicet.Cōtra hoc faciūt qui
pauges ad ianuas ſuas diu ſtare ⁊ clamare
ꝑmittūt.Et etiaꝫ eleemoſyna dāda eſt i vita
hois.vñ Eccli.xiiij.Añ mortē benefac amico
tuo.i.xp̄o.ſ.i mēbris eiꝰ.i.paupibꝰ apl's.gal.
vi.Dū tēpꝰ habemus opemur bonū ad oēs
⁊c. Qꝛ eleemoſyna i vita ē lucerna lucēs añ
hoiēꝫ p̄cedēsq̄ cuſtodit hoiēꝫ ne ip̄e cadat in
foueā.⁊ eleemoſyna q̄ poſt mortē dat ē ſicut
lucerna q̄ poſt hoiēꝫ portat q̄ nō cuſtodit ho-
minē quin i foueā cadere poſſit:⁊ ſi ceciderit
in eā inde eū nō extrahit:qꝛ in inferno nulla
eſt redēptio.Ergo vnꝰ denarius quē qſ ſibi
ipſi ſubtrahit i hac vita ⁊ dat ꝑ deū:plꝰ va-
let ſibi q̄ꝫ cētū poſt mortē vel forte in morte.
Amb.Bona hois nō ſunt q̄ ſecū ferre nō pt.⁊
inſup bona q̄ ibi p̄mittis:ibi inuenies. vnde
apl's Gal.vi.que ei ſeminauerit hō.hec ⁊ me-
tet.vñ ēt Petrꝰ ꝺ rauen.O hō ſi hic ꝑmāſurꝰ
es.q̄ tua ſunt hic reponas:ſi aūt illic iturꝰes:
cur ea hic relinqs.Manus pauperū ē gazo-
philatiū xp̄i:qꝛ qcq̄d accepit paup xp̄i:xp̄s ac-
cepit.Da paupi terrā vt accipias celū:da nū-
mū vt accipias regnū:da paupi vt det tibi qꝛ
qcq̄d paupi dederis: tu habebis ⁊ qd a te nō
accepit paup habebit alt.vñ Chry.ſup Mat.
Ibi ſubſtātiā tuā colloca:vbi patriā habes:
qꝛ ſtultitia ē illic relinq̄re vñ exiturꝰes ⁊ illuc
nō p̄termittere q̄ iturꝰes. Quicq̄d ꝑ aia tua
feceris hoc tuū ē:⁊ qcq̄d h̄ relinqs hoc ꝑdes.
Qd aūt ſtultū eſt ſic differre bona opera ſua
⁊ eleemoſynas q̄s qs dare intendit vſq̄ꝫ poſt
mortē.pꝫ ꝑ tale exēplū.Erat qdā diues q̄ ha-
buit vnicū filiū:q̄ i agōe mortis ſolēnit teſta-
mētū ꝯdidit ꝑ aia ſua:legādo iſta plebanis:
⁊ iſta religioſis:⁊ ſic obijt.⁊ poſt mortē pr̄is
plebani ⁊ religioſi venerūt ad filiū ⁊ petierūt
ſibi dari ſua legata a patre.Tunc filiꝰ rñdit.
Nulli qcq̄ꝫ dabo.⁊ ſubiūxit rōnē dicēs. Uos
dicitis ⁊ cū ſacra ſcriptura approbatis ꝙ ſi qs ē
in īferno nihil ſibi ꝑſūt ſuffragia ⁊ bōa opa:⁊
ſi eſt i celo tūc nō idiget ſuffragijs mō ego ne-
ſcio an pr̄ meꝰ ſit i inferno aut in celo.Si eſt
eſt i inferno ⁊ bona opa ꝑ eo faciā nihil ei ꝑ-
ſunt:⁊ ſi ē in celo nō idiget ꝺ ſuffragijs meis
⁊ ſi ē in purgatorio tūc purget vſq̄ꝫ ad nouiſ-
ſimū peñ:qꝛ nihil dabo ꝑ aia eiꝰ:qꝛ illa bo-
na tp̄alia q̄ iure hereditario poſſideo non ſic
ſub dubio ꝑ aia eius expēdā:ſꝫ torqueat vſq̄ꝫ
dū purgabit.vñ Gre. Tutior via eſt vt bonū
qd qſq̄ꝫ poſt mortē ſpat agi ꝑ alios:agat dūꝫ
viuit ipſe ꝑ ſe.Beatꝰ q̄ppe eſt liberū exire q̄ꝫ
poſt vincula liberantē querere. Quīto elee-
moſyna dāda ē cū humilitate ⁊ bona inten-
tione ⁊ nō ꝑpter vanā gl'iā.Mat.vi.Neſciat
ſiniſtra tua qd faciat dextera tua cū hūilita-
te.Eſa.lviij.Carnē tuā ne deſpexeris ⁊c. Qꝛ

vnuſquiſq; cogitare dȝ ꝙ talis fieri potuit ſi
de⁹ pmiſerit.ſ.cec⁹:claudus:lep:oſus.ꝛ ſicut
tūc ibi cōpati vellet:ſic tā cōpati dȝ alijs.ſer=
to dāda ē eleemoſyna de bonis iuſte acqſitꝫ:
qꝛ oīa predicta nō ſufficerēt niſi ꝛ hoc fieret.
Prouer.iij.Honora dn̄m de tua ſubſtātia. ℭ
Sciēdū ꝙ triplex ē eleemoſyna.ſ.bōa melioꝛ
ꝛ optīa.Bona q̄ fit de pr̄imonio xp̄i in q̄ ſolū
clerici habēt diſpēſationē:ꝛ ſacrilegiū ē cleri
cis aliqd vltra victū ꝛ veſtitū retinere. Me=
lioꝛ q̄ fit de pr̄imonio ꝓprio qḋ qs a parētib⁹
poſſidet.Optima q̄ fit de his q̄ acquirunꝶ la=
boꝛe ꝓprio.vn̄ apl's Epheſ.iiij.Laboꝛib⁹ ma
nib⁹ſuis operādo:vt habeat vn̄ retribuat ne
ceſſitatē patiēti.deo em̄ nō placet eleemoſy=
na de furto vꝶ rapina ab illo q̄ pōt ſcire cui re
ſtituēdū ē.vn̄ Aug.Quale ē illud munus qḋ
alter cū gaudio accipit: ꝛ alter cū lachrymis
amittit.Eccꝶ.xxxiiij.Qui offert ſacrificiuꝫ de
ſubſtātia pauperis:q̄ſi q̄ victimat filiū in cō=
ſpectu pr̄is ſui.Sicut em̄ aq̄ ſi ē mūda lauat:
ſic imūda coinquinat ſic eſt ꝛ de eleemoſyna
q̄ ſi fit de iuſte acq̄ſitis mereꝶ ſi de iniuſte ac
quiſitis ꝑdiꝶ ꝛ nihil iuuat ſalteꝫ cū ꝯſtat cui
dȝ fieri reſtitutio. ℭ Itē querıꝶ vtrum liceat
eleemoſynas recipere ab vſurario.Rn̄ſio ſm̄
vlricū ꝙ ſic.niſi ꝑ hoc efficereꝶ īpotēs ad ſol=
uēdū.Nā q̄ iniātū reciperet ab eo teneretur
ſibi reſtituere:vꝶ illis a q̄b⁹ ipſe recepit. ſec⁹
ſi haberet alia p̄ter vſurā.Septimo dāda eſt
eleemoſyna paupi nō diuiti bono ꝛ nō iniu=
ſto.vn̄ Lu.xiiij.Cū facis ꝯuiuiū voca paupes
ꝛ debiles ꝛc.Itē eſt dāda eleemoſyna iuſtis.
Eccꝶ.xij.Iuſto tribue ꝛ nō recipias pctōrem.
bn̄fac humili ꝛ nō dederis impio ꝛ ℭ Vn̄ ſciē=
dū ꝙ in duob⁹ caſib⁹ malis nō eſt dāda elee
moſyna.Pꝛio ſi credis ꝙ ꝓpꝶ donū tuū negli
gāt iuſtitiā ꝛ confoꝛtanꝶ in malis.vn̄ Hiero.
Da indigēti ꝛ nō da ſaltāti: vt nō cū ſuis pe
cunijs aīam illi⁹ ꝑdas.Tu aūt cauſa es ꝑdi=
tionis illi⁹ cui occaſionē p̄ſtas. Ergo grauiꝶ
peccāt illi q̄ ad hoſpitiū recipiūt ꝛ fouent hy
ſtriones ꝛ meretrices cū ſuis malitijs. Scḋo
cū daꝶ malis nō intuitu pietatis ſꝫ ob aliquē
illicitā cām.vt ſunt illi q̄ dāt hyſtrionib⁹ cā
hyſtrionat⁹.vn̄ Aug.ſup Ioā.Donare ſiqui=
dē res ſuas hyſtrionib⁹ cauſa hyſtrionatus
vitiū eſt imane:ꝛ nō virt⁹.Et de talib⁹ eſt fre
quēs fama cū laude:qꝛ laudaꝶ peccatoꝛ in de
ſiderijs aīe ſue. Sꝫ malo homini inquantuꝫ
hō eſt ꝛ neceſſari⁹ ſꝫ dare eleemoſynā. Unde
glo.ſup Eccꝶi.iiij.Qui indigēti pctōri non qꝛ
pctōꝛ:ſed qꝛ hō eſt tribuit nō peccatoꝛem:ſed
iuſtū nutrit:qꝛ non culpā ſed naturā diligit.
ℭ Quātū ad tertiū eſt ſciēdū qḋ ſeptem ſunt
fruct⁹ eleemoſyne. Prim⁹ eſt augmētatio tē
poꝛaliū.Prouer.iij.Honoꝛa dn̄ꝫ de ſubſtātia
tua:ꝛ de primitijs oīꝫ frugū tuaꝝ:da paupi=
bus ꝛ iplebunꝶ hoꝛrea tua ſaturitate:ꝛ toꝛcu
laria tua vino redūdabūt.vn̄ Lu.vj.Date et
dabiꝶ vob̄.vn̄ Petr⁹ damian⁹ narrat vnū exē
plū ꝙ q̄dā paup vir cū vxoꝛe ſua vnū ſolū de
nariū habebat ad emēdū aliq̄d qḋ ī die ieiu=
nij cū pane comederet.ꝛ qū fuit ī via eūdi ad
foꝝ ad emēdū quidā paup venit ꝛ ab eo elee
moſynā poſtulauit:ꝛ dedit illi denariū illuꝫ:
ꝛ ſic redijt ad domū ꝛ panis ad mēſam pone
baꝶ.Et ecce vir ignot⁹ ꝛ feſtinus.xx. ſolidos
denarioꝝ ī lintheo ligatos ī manu ei⁹ tenēs
poſuit ad mēſam dicens.illos a dn̄o ſuo foꝛe
miſſos:ꝛ hoc facto moꝛ receſſit. ꝛ qs iſte fue=
rit:nō niſi angel⁹ crediꝶ. Tamē ſciēdū eſt ꝙ
hec nō dȝ eē p̄ncipalis intētio quare dāda ſit
eleemoſyna:ſꝫ honoꝛ dei ꝛ ſal⁹ aīe.vn̄ Hiero.
ad nepotianū.Sūt aliq̄ qui pauperib⁹ parū
tribuūt ꝛ accipiūt ā plı⁹:ꝛ ſub p̄textu eleemo
ſyne querūt diuitias:q̄ vtiq; feneratio magis
appellāda ē q̄ȝ eleemoſyna.ſi ei hic remūera
ri vis:tūc eterna remuneratiōe carebis.mat.
vi.Amē dico vobis receperūt mercedē ſuam.
Scḋs fruct⁹ eleemoſyne ē remiſſio pctōꝝ.Ec
cꝶi.iij.Ignē ardētē extīguit aq̄:ꝛ eleemoſyna
reſiſtit pctis Dan̄.iiij.Pctā tua eleemoſynis
redime.Ergo diues q̄ multa pctā cōmiſit lar
gas eleemoſynas dare dȝ.vn̄ ēt Aug.ī ſ. Mul
ta ſūt gn̄a eleemoſynaꝝ:q̄s cū facim⁹ adiuu
uamur.vt dimittanꝶ pctā nr̄a:ſꝫ eo nihil eſt
mai⁹ q̄ȝ cū ex coꝛde dimittim⁹ qḋ in nos q̄ſq;
peccauit.Tertı⁹ fruct⁹ eleemoſyne ē augmē
tatio ꝛ collatio.grē.vn̄ apl's.ij.Coꝝ.ix.Qui ſe
minat ī bn̄dictiōib⁹:ḋ bn̄dictiōib⁹ metet.ſ.grāꝫ
in p̄nti ꝛ glīā ī futuro.Rō hui⁹ eſt:qꝛ illi q̄ mi
ſert⁹ ē ꝓximo ēt miſericoꝛs dȝ eē de⁹.ſ.grām
dādo.vn̄ Amb.ī lib.de offic.Nihil ita cōmen
dat chꝛiſtianā aīam quēadmodū mīa.immo
nō ſolū acq̄rit hoī gratiā :ſꝫ ēt cuſtodit ꝛ con
ſeruat grāꝫ ī hoīe.Eccꝶi.xvii.Eleemoſyna vi
ri q̄ſi ſaccul⁹ cū ipſo:ꝛ grāꝫ hoīs q̄ſi pupillaꝫ
ꝯſeruabit.Nā quēadmodū ſe apponit man⁹
ne ocul⁹ ledaꝶ:ſic eleemoſyna in tētationib⁹
diaboli ſe opponit vt aīaꝫ a pctis cuſtodiat.
Quart⁹ fruct⁹ eleemoſyne ē ꝙ hoī apud deū
multos interceſſoꝛes ꝛ amicos acq̄rit.ſ.ip̄os
paupes.Hiero.Qui opa pietatis libenꝶ exer
cet hꝫ multos interceſſoꝛes:ꝛ īpoſſibile ē pre
ces multoꝝ nō exaudiri.vn̄ xp̄s dicit in v̄bis
p̄miſſis. Facite vobis amicos ꝛc. Dato ēt ꝙ
pauperes mali eēt ꝛ peccatoꝛes: adhuc ipſa
eleemoſyna oꝛat ad deū. Eccꝶ.xxix. Cōclude
eleemoſynā ī ſinu paupis ꝛ ip̄a oꝛabit ꝓ te.
Vn̄ ſciēdū ꝙ paupes tenenꝶ ꝓ bn̄factoꝛibus
oꝛare quoꝝ eleemoſynas recipiūt ꝛ q̄ pro eis
laboꝛāt ꝛ pretiū laboꝝ ſuoꝛum cum eis cōlo
cant.Itē ſciēdū ꝙ eleemoſyna eſt dāda illis

qui nõ pñt laborare nec ſeipſos cũ ſuis labo-
ribus nutrire. Ergo illi grauiter peccarent q̃
de labore ſuo ſe poſſẽt nutrire. ⁊ ꝓpter pigri-
tiã ſuã mẽdicarẽt. Uñ dr in decre. Non lʒ hoĩ
ſano mẽdicare. de cõſe. di. v. Nũq̃. Quintus
fruct⁹ eleemoſyne eſt ꝙ hoĩ õparat viã ad ce-
lũ: ⁊ patefacit ei oſtiũ ꝑadiſi. eccl. xv. Oĩs mĩa
faciet locũ vnicuiq̃ ſm meritũ opeꝝ ſuoꝝ. Ex
his pʒ ꝙ mĩa ẽ oſtiaria ꝑadiſi q̃ claudit oſtiũ
auaris: ⁊ apit munificis: vñ Greg. Dei miam
nõ pt ꝓmereri q̃ miſericors nõ fuerit. ℞ Sex-
tus fruct⁹ eleemoſyne ẽ ꝙ hoĩez ad bonũ finẽ
ꝑducit ⁊ comitat̃ moꝛiẽtẽ cũ eũ oẽs amici ſui
deſerũt. Amb. Nõ ſunt bõa hoĩs q̃ ſecũ ferre
nõ põt: ſola mĩa comes ẽ defuncti. Apoc. xiiij.
Opa ei illoꝝ ſequũt̃ illos. Qḋ eñ eleemoſyna
⁊ mĩa ad bonũ finẽ ꝑducit oſtẽdit Hiero. di-
cens. Nõ memini me legiſſe malã morte mo-
riturũ q̃ libẽter opa pietatis exercuit. Inſuꝑ
eleemoſyna in iudicio liberat ⁊ bñdictionem
īpetrat. vñ ps. Btũs q̃ miſeret̃ ⁊ cõmodat diſ-
ponit ſermões ſuos in iudicio ⁊c. In ſignum
hui⁹ extremo iudicio ſpãlit̃ fiet diſceptatio de
opib⁹ mĩe. vñ Mat. xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis mi-
hi mãducare: ſitiui ⁊c. Uenite benedicti pr̃is
mei ⁊c. ℭ Septim⁹ fruct⁹ eleemoſyne ẽ ꝙ pre-
miũ eternũ acq̃rit. vñ Lu. vj. Mẽſurã bonã ⁊
ↄfertã ⁊ coagitatã ⁊ ſupeffluẽtẽ dabũt ī ſinũ
vr̃m ⁊c. Mẽſura bona eſt ꝙ angeli aĩam illi⁹
hoĩs q̃ hic miſericors fuit ī celũ ꝑducẽt. Cõfer-
ta ꝙ ãgeli ⁊ oẽs ſancti in celo honorifice ⁊ le-
tãter eũ ſuſcipiẽt. Mẽſura coagitata eſt ꝙ an-
geli ⁊ ſãcti ⁊ ipẽ xp̃s bona ſua ſecũ diuidẽt: qꝛ
hec tpaliũ cũ paupib⁹ diuiſit. Mẽſura ſupef-
fluẽs eſt ꝙ imperpetuũ de⁹ ⁊ oẽs ſcti regratia-
bunt̃ iſti hoĩ q̃ hic fecit miam. Quia oẽs fide-
les ſunt mẽbra vni⁹ corpis myſtici ⁊ xp̃s ẽ ca-
put eoꝝ. Et ꝰ caput ⁊ oĩa mẽbra cõgaudẽt ⁊
regratiant̃ in celo illi q̃ hic eſt cõſolatus ſuuʒ
ꝓximũ: exhibẽdo ſibi opa pietatꝭ ⁊ charitatꝭ.
℞ Ultio mouẽde ſunt aliq̃ qõnes. Pꝛima eſt
an vxoꝛ in aliq̃ caſu poſſit facere eleemoſynã
ſine licẽtia viri. R̃ñr ꝙ ſic ⁊ hoc ī caſu triplici.
Pꝛio ſi vxoꝛ fuerit lucratiua. Scḋo ſi res ha-
buerit ꝑafernales. i. ꝓpꝛias p̃ter dotẽ vbi hu-
iuſmodi ꝑafernalia de ↄſuetudine locũ hñt ⁊
vxores pñt de illis inuito viro eleemoſynas da-
re ⁊ facere. Tertio ſi facit eleemoſynã de re-
bus ſue diſpẽſatiõi cõmiſſis: puta de pane vi-
no ⁊ hmõi: q̃ ḃ approbato more ſolẽt ad diſpẽ-
ſationẽ vxoꝛꝭ ꝑtinere. de his pt facere eleemo-
ſynas moderate: tñ ſic ꝙ egeſtatẽ ↄiugi nõ in-
ducat. ℭ Scḋo q̃rit̃ vtrũ ſeru⁹ vel ãcilla ī ali-
quo caſu poſſit facere eleemoſynas ḃ reb⁹ dñi
R̃ñr ſm ſ. Tho. in. iiij. di. xv. Serui ⁊ ãcille nõ
pñt dare eleemoſynas de bonis dñoꝝ ſuoꝝ
ſine eoꝝ conſenſu niſi panẽ vel brodiũ ⁊ hu-
iuſmodi q̃ nõ ferũt ſenſibile nocumẽtuꝫ ḋ
illis diuitib⁹ q̃ ſũt parci ⁊ tenaces ad paupe-
quere. ſer. ſxxxij. E. ⁊ cũ hoc exẽplum ibidem

De eadem dñica. Ser. ciiij. de his q̃ acq̃-
ruũt res iniuſte.

FAcite vobis amicos de mã-
mona iniq̃tatis. Luce
xvj. Sciendũ ꝙ ſcḋm bedã mãmo-
na lingua ſyꝛoꝛum diuitie nuncu-
pantur que dicunt̃ iniquitatis
ſm Augu. tribus de cauſis. Pꝛimo qꝛ ſepe fa-
ciunt hominem iniquuʒ ⁊ ſepe ſunt materia
iniquitatis. Scḋo dicuntur iniquitatis ex eo
ꝙ homines in preſenti vita decipiũt. Pꝛomit-
tunt enim ſecuritatẽ ⁊ dant timoꝛẽ: ſatietatẽ
⁊ dãt eſuriẽ: ſtabilitatem: ⁊ dant ſubitã deie-
ctionẽ. Tertio dicunt̃ iniquitatis: qꝛ ſepe per
rapinas ⁊ alios illicitos modos acquirũtur.
ℱ Uñ in preſenti ſermone dicendũ eſt de ali-
quib⁹ gñibus hoĩm qui iniuſte bona tempo-
ralia acquirũt. Quoꝛum pꝛimi ſunt raptores
qui aliena violẽter rapiũt ⁊ tales raptores in
trib⁹ peiores ſunt diabolo. Pꝛimo qꝛ diabol⁹
ſolum toꝛquet in futuro qui hic male agũt ſʒ
illi ecõuerſo pl⁹ toꝛquẽt ⁊ ſpoliãt bonos q̃ʒ ma-
los. vñ Eſa. lix. qui receſſit a malo ꝑdepatuit.
⁊ Pꝛouer. xxix. Uiri ſanguinũ oderũt ſimpli-
cem: diabol⁹ iuſtificare ſe poteſt in cõparatio-
ne iſtoꝝ dicẽs. Ego affliri in iferno ſolũ illos
qui meruerũt ſed illi ecõuerſo illos ſpoliane-
runt qui nuñq̃ meruerũt. Scḋo qꝛ diabolus
timet angelum hoĩs ⁊ ſignũ crucis ⁊ aquam
benedictã ne violentiam faciat homini ī coꝛ-
poꝛe. Sʒ raptores nec timẽt angelũ: nec deũ
nec ſignum crucis nec aquam benedictã ſed
ſuam ſeuitiã exercẽt violẽter in hominẽ eum
ſpoliãdo. Tertio qꝛ in inferno punit diabol⁹
vbi eſt ꝓpꝛius locus toꝛmẽtoꝝ: ſed iſti in mũ-
do vbi de⁹ dedit hoib⁹ libertatẽ de ſe et ſuis
reb⁹ facere ſʒ volũtatẽ ergo merito ipſi rapto-
res pñt dici angeli diaboli miſſi in mũdũ ad
faciendũ illud malũ in iſto mũdo qḋ diabol⁹
facit in iferno. ꝰ dicet̃ eis in extremo iudicio.
Diſcedite maledicti a me in ignẽ eternũ q̃ pa-
rat⁹ eſt diabolo ⁊ angelis eius. Sciendũ eñ
ꝙ nõ ſolũ raptores ſunt q̃ rapiũt: ſʒ etiã q̃ pre-
cipiunt ⁊ cõſulunt: ⁊ q̃ eos ſciẽter in hoſpitio
recipiũt ⁊ q̃ ide ẽt comedũt ⁊ bibũt ⁊ res ra-
ptas emũt. tales eñ oẽs tenent̃ ad reſtitutio-
nẽ. vñ exemplũ legim⁹ ꝙ quidã miles rapuit
cuidã vidue pauperi vnam vaccam: que cuʒ
fleret ⁊ inſtãter peteret vt ei vaccã reſtitueret
propter paruos pueros quos haberet: reſpõ-
dit miles. Si ego ñ caperẽ: tũc vn⁹ ali⁹ poſt me
veniens caperet ⁊ ſic vaccã ſecũ duxit ⁊ receſſit
Ille poſt obitũ punitus eſt a diuerſis demõ-
bus vn⁹ īter ceteros eũ inceſſanter infatiga-

bilit puniuit. Tūc ille miles dānat⁹ dixit ad
talē demonē. Cur me tā ɔtinue pſeq̄ris ⁊ pu=
nis pluſq̄ alī⁹. Rn̄dit demō. Si ego nō facerē
vnus alī⁹ faceret: ⁊ hec ſūt v̄ba q̄ ꝓtuliſti dū
vaccā pauperi vidue rapuiſti. Scd̄i ſunt q̇ per
indebitas exactiōes a ſuis ſubditis bona ex=
torquēt. De hoc quere ſupra ſer. lix. J Terij
ſūt qui ꝑpter debita dn̄oꝝ ciues ⁊ alios ſub=
ditos indebite pignorāt qd̄ eſt rapina apud
deū qn̄ ſic res paupeꝝ īdebite inpignorant:
dimiſſis reb⁹ ꝑncipaliū debitoꝝ vel dn̄orum.
Sꝫ heu hoc iā cōe eſt ꝙ mercatores ⁊ ruſtici
totā guerrā luūt q̄ nūq̄ cauſam vel occaſio=
nez ad hoc dederūt: ⁊ tales pauperes merito
eēnt martyres xp̄i ſi patiēter hoc ſuſtinerent
⁊ cū hoc a pctīs ſe cauerēt. Quarti ſūt q̄ mer=
cedē alioꝝ iniurioſe detinēt ⁊ ɔſeruāt ⁊, tales
etiā grauiter peccāt: q̄ irā dei ɔ̄ ſe grauiſſime
ꝓuocāt: qd̄ ptꝫ: qꝛ illud eſt vnū pctm̄ clamitās
vindictā in aurib⁹ dei ɔtinue. ❡ Dicit enim
pctm̄ clamare ad deuꝫ qd̄ ex ſua enormitate
deū ꝓuocat ad vīdictā ⁊ talia pctā ſunt qua=
tuor. Primū eſt opp̄ſſio innocētū ⁊ viduarū ⁊
pupilloꝝ. Exo. ij. Aſcēdit vox filioꝝ iſrael ad
dn̄ꝫ ⁊c. Ergo ſumme cauendū eſt cuilibet ne
pupillos orphanos ⁊ viduas īnocēter oppri=
mat vel eis aliquā iniuriā faciat. Scd̄ꝫ ē pec=
catū ſodomiticū. vn̄ Geñ. xviij. Clamor ſodo=
moꝝ ⁊ gomorreoꝝ multiplicat⁹ ē ⁊c. Tertiū
eſt detētio ⁊ defraudatio mercedis mercēna
rioꝝ. Jac. vl. Ecce merces operarioꝝ veſtroꝝ
que fraudata ē a vobis clamat ⁊ clamor eius
introiuit in aures dn̄i ſabaoth. Quartū eſt ho=
micidiū ꝓximi. vn̄ Geñ. iiij. dixit dn̄s ad cayn.
Ecce vox ſāguinis fratris tui abel clamat ad
me de terra. Sic de⁹ p̄t dicere ad quēlibet ho
micidā. Ecce vox ſanguinis inocēter a te fuſi
clamat ad me de terra ⁊ req̄rit vindictā ſuꝑ
te. Quinti ſūt q̄ vtunt re apud eos depoſita:
vel ēt eis accōmodata ad aliuꝫ vſum q̄ꝫ eis
ɔceſſa ē vel etiā vtunt pignore: tales furtū cō
mittūt ⁊ ɔ̄ dei p̄ceptū faciūt. Sexti ſūt ſacrile
gi: q̄ ſcꝫ rē ſacrā vel etiā nō ſacrā furant ſiue
auferūt de loco ſacro: ⁊ qui ſacruꝫ auferūt de
loco nō ſacro: vt ptꝫ. xvij. q. iiij. q̄ſquis. Et ta=
le furtū d̄r ſacrilegiū: qd̄ etiā cōmittit cum q̄s
facit iniuriam clericis vel perſonis eccl'iaſtic̄;
eos detinēdo vel eoꝝ res auferēdo: tales em̄
ſacrilegi ſūt cōiter excōicati ipſo facto: ⁊ ꝓhi=
biti a perceptiōe ſacramentoꝝ. Querit vtruꝫ
reliq̄e ſanctoꝝ poſſint furtiue ſubtrahi vt ho
norabilius reponant. Rn̄deo ſm̄ Guil. ꝙ non
Nā ſacrilegiū cōmittit quotiēs aufert ſacruꝫ
de loco ſacro. vel ſacrum de loco nō ſacro. Et
nota ſm̄ Ray. ꝙ reliquias emere vel vendere
ſymonia eſt. ℣ Septimi ſūt qui furtū cōmit=
tunt. Itē querit vtrū in re parua cōmittatur

furtū ſicut ī re magna. Rn̄det ꝙ ſic. vn̄ d̄r ī de=
cre. Furtū ē iniuſta ablatio rei ꝗ̄ tūcū ꝑparua
ſit: xiij. q. vj. ca. vlti. Quia in furto nō qd̄ abla=
tū eſt: ſꝫ mens furātis attendit. xiij. q. vj. cap.
vlti. Et hoc intelligēdū eſt qn̄ volūtas ē talis
ꝙ ēt maiora ſubtraheret ſi poſſet vel quando
ex ablatiōe parue rei dn̄s ītelligitur grauari
Nā ſicut dicit ſctūs Tho. ij. ij q. lxvj. Si aliq̄s
res minimas furtiue accipit per quas hō nō
reputat ſibi nocumentum inferri: ⁊ ille q̄ acci
pit poſſit p̄ſumere hoc nō eſſe ɔtra volūtatem
dn̄i excuſat. al's furtū ſemꝑ eſt pctm̄ mortale:
qꝛ eſt ɔtra dilectionē ꝓximi cui īfertur nocu=
mētū. vnde etiā in talibus minimis ſi q̄s ha=
beat animū furādi ⁊ īferēdi nocumētū ſuo ꝓ=
ximo erit pctm̄ mortale. vt dixit. ſ. Tho. ibidē.
Unde hoc ſumme aduertendū eſt ꝙ nō ſoluꝫ
furtū notabile: ſꝫ etiā paruū periculoſum eſt
homini. vn̄ ſi decē vnā aucā furatā cōederent
quilibet tenet reſtituere partē que ip̄m cōtin
git ſi vult īdulgētiā ⁊ remiſſionē ɔſequi pctō=
rum. Sil'r intelligendū eſt de his qui gramī=
na de pratis alioꝝ metūt vel cum pecoribus
ſuis dāna ꝓximis ſuis īciēter ī ſegetib⁹ ⁊ pra
tis īferūt. Item vectores qui cum currib⁹ ſuis
perſata: agroꝝ vehunt. Itē qui fruct⁹ arborū
vel piſa vel rapas agroꝝ ſubtrahūt ɔtra vo=
lūtatē ꝓximorū. Itē venatores qui cū equis ⁊
canibus ſuis ꝓximis ſegetibus dāna īferunt
Omnes tales nō ſunt abſoluendi a pctīs niſi
velit reſtituere dāna illata. vnde dicit in de=
cre. Inferēs dānū ꝓximo nō ē abſoluēd⁹ niſi
damno prius ſecūdū arbitriū leſi reſtitutio.
xiiij. q. vi. ɔperimus. Iteꝫ ruſtici qui. quādoq̄
agros proximoꝝ ſibi contiguos cum aratro
abſtrahēdo diminuūt ⁊ ſuos augmētant oēs
tales tenent ad reſtitutionē. Unde habemus
exēplum in dial'. Ceſarij ꝙ ruſtico cuidā mori
turo diabolus aſſiſtens palum igneū ori eius
immittere minabatur: ille culpaꝫ nō ignorās
quocūq̄ ſe vertebat ſemper diabolum preſen
tem vidit. Palum ſiquidē eundē cuidā vicino
ſuo ſubtraxerat de agro ſuo vt agrum ſuū au
gmētaret. Ad quē cogente iam dicta neceſſi=
tate ſuos amicos miſit ⁊ ablata reſtituere ꝓ=
miſit ⁊ veniā poſtulauit. quibus ip̄e reſpōdit.
Nō ignoſco ſinite eū bn̄ torqueri. Iterum ter
retur vt prius: ⁊ iteꝝ mittit nūtios vt prius. ſed
veniā nō ɔſequitur. Tertio cū lachrymis ve=
niētib⁹ ⁊ dicētib⁹ ꝙ ille miſer nec poſſet mori
nec viuere. Rn̄dit aliter. Nō bn̄ vindicat⁹ ſuꝫ
modo remittā. Ab illis igit oīs terror diaboli
acceſſit. Item parentes debent pueros ſuos
debite ⁊ bn̄ īformare ꝙ nec ipſis nec cuiq̄ ho=
mini aliquid auferāt nec furtiue ſubtrahāt.
vn̄ legit ꝙ q̄dā puer defunct⁹ eſt ⁊ iudici p̄ſen
tat⁹: quē puer q̄ſi ꝑ velamen ɔtēplat⁹ eſt: intu=

ſiqȝ ei ſeuerus videbat. Diabol⁹ aũt eũdem puer̃ accuſabat dicẽs. Dñe iudica ſ₃ iuſticiã qȝ iſte puer obolũ germão ſuo furat⁹ eſt nec ide fecit penitẽtiã: nec rẽſtituit ablatũ: cui dñs. Uelles vt ꝑ tãtillo hũc puer̃ dãnarẽ mea iuſticia nõ ẽ ſine mĩa. Supplicãtib⁹ ꝑ puero q̃buſdã ſctis quib⁹ puer ſeruierat culpa puero remittit: ſ₃ ad p̃ceptũ iudicis puer ille ꝓijcit in puteũ igneũ i quo tãtã penã ſuſtinuit ꝙ poſtmodũ hãc penã ṽbis exp̃mere ñ potuit: ⁊ poſtea de illo puteo extract⁹ ẽ: ⁊ ab illa pena liberat⁹ e tũc iudicẽ dulcẽ ⁊ iocũdũ inuenit. Et data eſt ſnĩa ꝙ aĩa corꝑi reſtitueret: ⁊ ablatum ꝑſoluere iuſſus ẽ. Et admirãtib⁹ cũctis q̃ aderãt ꝑ ſigna q̃ inuenerũt in eo ṽbis ei⁹ cõpulſi ſũt credere. ℑ Itẽ ꝙ hõ poſt hãc vitã punitur ꝓ minimis reb⁹ p₃ per tale exẽplũ. Fili⁹ cuiuſdã duciſſe decedẽs ꝯfeſſus ẽ q̃uis nõ eẽt niſi ix. annoꝝ. Qui poſt mortẽ apparẽs matri: dixit ſe eẽ in magna pena purgatorij: qȝ nõ ſoluiſſet queqȝ debita q̃ accõmodauerat a familia mr̃is ſue ad faciẽdos ludos ⁊ globos emẽdos nec de hoc memor fuit i morte vt ſoluiſſet tales hallẽſes: ⁊ petijt m̃rẽ vt ꝓ eo ſolueret: qȝ ſolutis illis pena ſua finẽ haberet. Que rñdit libẽter ſe velle facere. Et inq̃ſitione facta fecit oẽs tales hallẽſes ſoluere familijs: ⁊ famulab⁹ ſuis quos ei ꝯceſſerãt. Poſt hoc puer appꝛuit ei i magna claritate dicẽs ſe eẽ liberatũ a pena ⁊ poſitũ i magna felicitate. Octaui ſũt ſerui ⁊ ãcille q̃ res dñoꝝ ſuoꝝ furtiue ⁊ inutiliter cõſumũt vel etiã de rebus dñoꝝ ſuoꝝ ipſis inuitis eleemoſinas faciũt. Tales etẽm ꝓpter piã itẽtionẽ a pctõ mortali ex toto nõ excuſant. Noni ſũt artifices ⁊ mechanici q̃ artificia ſua ⁊ opa ſua fraudulẽter faciũt: ⁊ ſic ꝓximos ſuos decipiũt malũ ꝓ bonis vẽdentes. Cõtra q̃s dicit dñs. Ue vobis q̃ dicitis malu₃ bonũ ⁊ bonũ malũ. ℞ Decimi ſunt inuẽtores reꝝ q̃ rem iuentã nõ reſtituũt. vñ Aug. Quicquid iueniſti ⁊ nõ reddidiſti rapuiſti q̃tũ potuiſti: qȝ non pl⁹ potuiſti ⁊ iõ nõ pl⁹ feciſti. Ad hoc aũt ꝙ ille q̃ rẽ alienã iuenit euadat furti penã: tũc ſ₃ Hen. de vri. d₃ publice denũciare ꝙ illi⁹ cui res fuerũt veniãt. ⁊ ſi certa idicia ꝑferint illis reddet. vel ſm̃ Hoſt. ſi ille nõ venerit cui⁹ res fuerũt eroget pauperib⁹ vel ipẽ dẽ inuẽtor põt tenere rẽ ſi indigẽs eſt ⁊ pauper. ⁊ hoc ſm̃ q̃ſdã auctoritate penitentiarij ſui ſeu ſui dioceſãi: ſi forte ſibi reſeruerit diſpẽſationẽ taliũ reꝝ q̃ dicũt vage reſtitutiones. ℒ Undecimi dicunt hoſpites q̃ nimiũ cõputant hoſb⁹ ſecũ comedẽtibus ⁊ hoſpitãtibus: qȝ tales deberẽt moderate hoſpitib⁹ ſuis ſũptus cõputare ſic tñ ꝙ eis ꝓ laborib⁹ ⁊ occupatonib⁹ ſuis ſatiſfaceret: qȝ q̃cũqȝ tales vltra debitũ modũ ⁊ nimis exceſſiue ſuos prios ſic grauãt nimiũ ꝯputãdo ſciẽter ⁊ ex ꝓpoſito renent ad reſtitutionẽ. Sciẽdũ etiã ꝙ iſti hoſpites q̃ ꝓpter lucrũ tꝑale ꝑparãt cibaria ꝓhibita ſuis hoſpitib⁹ pticipes ſe faciũt illoꝝ pctõꝝ in quo nõ mõdicũ peccant tam comedẽtes q̃ etiã illi q̃ adminiſtrãt eis ꝓpter lucra tꝑalia talia cibaria. Ratio ẽ qȝ in tota q̃drageſima ſub p̃cepto interdicunt vl̃r oua: lacticinia: et hmõi. vñ dr̃ in decre. In quadrageſima eſt ieiunandũ a lacticinijs. di. iiij. deniqȝ. Duodecimi ſunt mercatores q̃ mẽtiendo ⁊ decipiendo emũt ⁊ vendunt. Et de iſta materia q̃re infra ſermo. cvj. 𝔄 Tredecimi ſunt viurarij ⁊ luſores. de quib⁹ q̃re īfra ſermo. cxiiij. C M Qõ nõ ſolũ parẽtes: ſ₃ etiã heredes dãnabant ꝓ rebus iniuſtis: p₃ per tale exẽplũ. Fuit q̃dã comes bone opiniõis ⁊ vite ſm̃ opinionẽ hoĩ₃. Et poſt obitũ ei⁹ q̃dã religioſus vidit in ſpiritu dictũ comitẽ i iferno in ſupmo g̃du cuiuſdã ſcale erecte iter ſtridẽtes ⁊ ſtrepitãtes flãmas. Surgebat ãt p̃dicta ſcala de imẽſo baratro. Cũqȝ ille q̃ ſic aſpiciebat q̃reret q̃re ille comes q̃ tã iuſte vixit ſic torq̃ret. Rñſu₃ ẽ ei ꝙ ꝓpter quãdã poſſeſſionẽ cuiuſdã eccl̃ie quã ꝓauus ei⁹ abſtulerat cui iã iſte decim⁹ in hereditate ſucceſſit: ⁊ q̃cũq₃ vlteri⁹ moriũt de iſto genere vnus poſt aliũ in eadẽ ſcala ponent.

Alius ſermo de eodem.

Redde rationẽ vilicatiõis tue ⁊c.

Hic eſt dicẽdũ ꝙ iudiciũ ẽ duplex. ſ. particulare ⁊ vniuerſale. Et q̃n hõ in agõe mortis de decẽ reddituꝛ⁹ ẽ rationẽ ſtrictã. quere iſtã materiam ſupra ſer. iij. O.

Dominica. x. poſt feſtũ trinitatis ſer. cv. De iudeis.

Uidẽs ieſus ciuitatem

flenit ſup illam dicẽs qȝ ſi cognouiſſes ⁊ tu Lu. xix. Dñs nr̃ ieſus xp̃s q̃ nullã materiã flendi in ſeipſo habuit mĩa motus noſtras defleuit miſerias volens admoneri vt ⁊ nos qui veri miſeri ſum⁹ in hac lachꝛymaꝝ valle defleamus nr̃as miſias exẽplo ſui q̃ vidẽs ciuitatẽ fleuit ſup illã. Sciẽ. ſ₃ Gui. lug. ꝙ xp̃s plorauit ſup ciuitatẽ ⁊ nõ ſuper villã. Ciuitates eñi magis ꝑiculoſe ſunt: qȝ in eis plus regnat ſapientia mũdi q̃ ſapiẽtia dei q̃ mltũ aduerſat deo. vñ Gre. in mora. valde difficile eſt vt is q̃ ſapiẽtẽ ſe eſtimat mẽtẽ ad hũilitatẽ reducat. ⁊ recte p̃dicãtib⁹ credat. vñ apl̃s Ro. viij. Sapientia carnis inimica ẽ deo. In ciuitatib⁹ eñi ſũt homines magis ãbitioſi: voluptuoſi: luxurioſi: auari ⁊c. q̃ in villis. ⁊ plura pctã ꝑpetrant in ciuitatib⁹: qȝ crapuloſe viuũt ⁊ tepeſcũt i otio

q̄ duo plurimū adminiſtrāt occaſionē peccādi
ſꝫ hoīes habitātes in villis ſunt vt frequēt⁹ i
ꝯtinuis laborib⁹ ſic carnē ſuā macerāt atqꝫ do
mātꝫ occaſiões abſcīdūt. ¶ Sciēdū ꝙ dn̄s
fleuit ſup ciuitatē hierl'm. Et hoc ex cōpaſſiōe
cordis q: cognouit plagā ꝫ deſtructionē ciuita
tis ꝫ ppl'i iudeoꝝ q̄ poſtea facta eſt a principi-
bus ſcilꝫ Tito ꝫ Vaſpaſiano. Nā dn̄s noſter
ieſus xp̄s q̄ neminē vult perire expectauit.xlij.
annis āteq̄ plaga iſta quā defleuit ſup iſtā ci
uitatem veniret. A paſſione ergo dn̄i.xlij.āno a
pncipib⁹ romanis hierl'ꝫ obſeſſa ē tp̄e paſcha
li q̄ roēs iudeos intra ſepta ſue ciuitatis ꝯclu
ſerūt ꝫ ad capiēdū ciuitatē tres aggeres fecil
ſe legūt ꝫ nullus poſſet inde egredi nec ingre
di. Biēnio igit a Tito obſeſſa hierl'm: tanta fa
mes oēs tenuit ꝙ parētes filijs ꝫ filij parētib⁹
ꝫ viri vxorib⁹ cibos nō tm̄ de manib⁹: ſꝫ etiā ex
ipſoꝝ dentibus rapiebāt. Tāta enim fames
ibi erat ꝙ calciamēta ſua ꝫ corrigias mādūca
uerūt pre magnitudine famis. Et legit i ſcho
laſtica hiſto. ꝙ fuit i hierl'ꝫ quedā nobiliſſima
trona noīe maria cui predones oīa rapiebāt ꝫ
adhuc habuit paruū puerū lactātē ꝫ cuꝫ am-
pli⁹ nō haberet lac ad nutriēdum puerū ſuū
occidit eū dicēs. O mi nate eſto cibus matri q̄
ꝫ tibi tam dudum cibū miniſtraui. Et dū me
dietatē pueri coxiſſet p̄doēs odorātes carnes
ad domū ipſi⁹ cucurrerūt ꝫ minati ſunt ei mor
tē niſi carnē eis oſtēderet: que oſtēdit eis me
dietatē pueri cocti: q̄d p̄edones vidētes pter
riti ſunt. Scđo igitur anno Titus ciuitatē ꝫ ce
pit ꝫ funditus tēplū ꝫ ciuitatē euertit: ita ꝙ la
pis ſup lapidē nō remāſit. Qđ em̄ iſta ciuitas
hieruſalē que modo eſt nō ſit eadē que prius:
nec i eodē loco vbi prius patet: q: ſepulchrū
domini noſtri ieſu chriſti tūc erat extra ciuita
tē modo aūt eſt i medio ciuitatis. Narrat em̄
ioſeph⁹ ꝙ vndecies centena milia iudeorum
fame ꝫ gladio perierūt. Et idē Joſephus dicit
ꝙ.xcvij.milia venditi ꝫ diſperſi ſunt. Et ſicut
chriſtū.xxx.denarijs emerūt ſic pro vno dena
rio.xxx.iudeos romani vēdiderūt. Hanc futu
ram plagā xp̄s ex cōpaſſione defleuit. vn̄ dici
tur i euāg. Videns ieſus ciuitatē fleuit ſuper
eā ꝛc. Sciēdū ꝙ in preſenti ſermone tria ſunt
dicēda. Primo quare eccleſia iudeos pmittit
viuere. Scđo q̄lio xp̄ani erga iudeos ſe debēt
habere. Tertio mouent̄ alique queſtiones de
pueris iudeoꝝ. ¶ Quātū ad primū eſt ſcien
dum ꝙ deus noluit ꝙ iudei penitus conſume
rētur. ſed diſpergerētur ppter quinq̄ cauſas
ppter quas etiā eccleſia nō perſequit̄ iudeos
Prima cauſa eſt propter honorē patriarchaꝝ
ꝫ pphetarū ex quibus populus iſte proceſſit.
Scđo ppter reuerētiā xp̄i apoſtolorum qui
ex illo populo ſcđꝫ carnē fuerūt geīti. Tertia

ppter noſtre fidei cōfirmationē: q: nobis vti
les ſūt. Habēt em̄ penes ſe libros veterꝫ teſta
menti ex q̄b⁹ teſtimoniū pferimus de xp̄o: vt
hꝫ Eſa.vij. Ecce virgo ꝯcipiet ꝫ pariet filium.
Et etiā de morte ipſius xp̄i dicitur Hiere.xi.
Quaſi agn⁹ māſuetus q̄ portat̄ ad victimam.
Itē Eſa.liij. de redēptione humani generis p
paſſionē xp̄i ſacrā ſic dicit̄. Vere lāguores no
ſtros ipſe tulit: ꝫ dolores noſtros ip̄e portauit
ꝫ nos reputauimus eū quaſi leproſum ꝫ pcuſ
ſum a deo ꝫ hūiliatū. Sed ipſi iudei nolūt cre
dere xp̄m eē filiū dei ꝫ ꝟginis Marie ꝫ redē-
ptorem mūdi: q̄uis ex hoc ſcripturis ſuis ha
beat per dicta pphetaꝝ qui annūciauerūt de
xp̄o: ſꝫ ipſi iudei falſe exponūt ſacrā ſcriptu-
ram: ꝫ dicūt meſſiam adhuc venturū: ſed ipſi
decepti ſūt ꝫ decipiūtur. Unde legitur in dia-
logo ceſarij ꝙ erat quidam adoleſcens ꝫ ſtu-
dens q̄ dormiuit cum filia cuiuſdam iudei q̄
cōcepit a ſtudēte illo. Et ſtudens accepit arū
dinē ꝫ acceſſit domum iudei de nocte. ꝫ loque
batur per arūdinē per feneſtrā camere vbi iu
deus cū ppria vxore iacuit dicens. Gaudete
ꝫ glorificate deū: q: dn̄s viſitauit plebē ſuā: q:
veſtra filia īpregnata eſt: ꝫ pariet verū meſſiā
qui pmiſſus ē in lege ꝫ ſcripturis. Et hoc ille
ſtudēs fecit ter. Et cū parētes cognouiſſēt fi-
liam ſuā impregnatā adhibuerūt fideꝫ ꝟbis
iſti⁹ ſuggeſtoris: ꝫ annūciauerunt hoc ceteris
iudeis q̄ oēs gauiſi ſūt: ꝫ deū glorificauerūt ꝫ
illam puellā i magno honore tenuerūt. Et cū
cū iſtaret tp̄s pariendi oēs iudei ꝯgregati ſūt
ad vidēdū tam grāde ſpectaculū. Tandē illa
puella peperit cū magno dolore nō filiū ſꝫ fi-
liā. Quod cū iudei vidiſſent ꝯfuſi ſunt oēs vi-
dētes ſe eē deceptos. Et vnus iudeus accur-
rēs cū ipetu ire ſue arripiēs illū pueꝝ caput
eius ad ſtatuā eliſit: ꝫ ſic oēs iudei illic exiſtē
tes cū ꝯfuſiōe ꝫ indignatiōe receſſerūt. Quar
ta cā quare eccl'ia pmittit iudeos viuere ita
ꝙ nō ex toto deleant̄ eſt. iſta vt ipſi nobis ſint
memoriale dn̄ice paſſiōis vt quotiens iudeos
videmus totiēs dn̄ice paſſionis recordemur.
vn̄ p̄s. Ne occidas eos neq̄n obliuiſcātur po
puli mei ꝛc. Quinta cā eſt: q: oēs iudei in fine
mūdi debēt ꝯuerti. p̄s. Cōuertētur ad veſpe-
ram. Et ſi tūc fiet vnus paſtor ꝫ vnū ouile: et
tūc oīs iſrael ſalu⁹ erit. vn̄ etiā Hiere.xxiij. In
diebus illis ſaluabit̄ iuda ꝛc. ¶ Quantū ad
ſcđꝫ ſciēdū ꝙ xp̄iani debēt decē hr̄e quo ad iu
deos. Primo xp̄iani ſcđm Ray. nō debēt cū iu
deis comedere: aut eos ad ſua cōuiuia inuita
re. Scđo chriſtiani nō debent in infirmitati-
bus ſuis ad ſe vocare iudeos: aut accipe a iu
deis medicinā. Tertio xp̄iani nō dn̄t cū iudeꝫ
balneari i eildē balneis.xxviij. q.j. null⁹.ꝫ.c.
omnes. Quarto nō debent pmitti habere in

ter xp̄ianos officia publica ne occaſionē ꝑuiē
di habeāt.xvij.q.iiij.c.cōſtituit.Quinto cogē
di ſūt iudei talē habitū cōtinue deferre quo
manifeſte a xp̄iāis diſtinguātur.extra eo.in
nōnullis.Sexto in dieb⁹ lamētatiōis ⁊ dñice
paſſionis nō debēt i publicū ꝓcedere:⁊ etiā in
die paraſceues nō debēt hr̄e oſtia aperta ⁊ fe
neſtras aptas.extra eo.Qui ſugis.Septimo
nō debēt hr̄e famulos ⁊ famulas xp̄iāi nois:
q̄ꝛ nullo mō chriſtiani debēt eſſe aſſidui itra
domos iudeoꝝ neq̄ tāq̄ ſaſile aut nutrices
aut obſtetrices:al's ipſi xp̄iani ſtab eis nolūt
recedere debēt excōicare.extra eo.Iudei.⁊.c.
Ad hec.Et q̄ndiu tales xp̄iani ſūt in ſeruitio
iudeoꝝ cōtinue morādo cū ipſis ſunt priuati
ꝑceptiōe ſacramētorū eccl'ie ⁊ participatiōe
oīm bonoꝝ q̄ fiunt in eccleſia:⁊ ſi ſic morerēt
deberēt ſepeliri i ſterq̄linio ⁊ in cāpo:et nullo
mō in loco ſacro:nec etiā aliq̄d ſacramētū ec
cleſie eis eſt adminiſtrādū.Et ſemper talis
xp̄ian⁹ inimicus ē dei oīpotētis:beate marie
glorioſe virginis ⁊ oīm ſanctorū angeloꝝ ꝟce
lo exiſtentiū.Octauo xp̄iāi nō debēt ſuas do-
mos locare iudeis ad exercēdū vſuras in eiſ-
dē alias rei erūt peccatorū iudeorū que ipſi
iudei in domib⁹ eorū cōmittūt:q̄ꝛ eſt vnū de
nouē aliēis peccatis hoſpitare malos:⁊ pec-
cata in domib⁹ ſuis ꝑpetrare a malis ꝑmit-
tere.Q.Nono chriſtiani nō debentret inere
munuſcula vel aliqua dona a iudeis eis da-
ta.Circa q̄d queritur an liceat chriſtiāo reci-
pere munuſcula vel dona a iudeis.R̄n̄r.q̄ ſic
tali tn̄ modo q̄ ipſe recipiēs nō velit aliqnid
facere propter talia dona q̄d ſit cōtra deū ⁊
tunc licite poteſt recipere:ſed nō debet ſibi re
tinere:niſi forte eſſēt talia que ab eo vel ante
ceſſoribus ſuis ipſi iudei per vſurā recepiſſēt.
vnde ſcr̄ſs.Tho.in quadā ep'la ad ducíſſam
lothorīgie.Cū ea q̄ iudei ꝑ vſurā extorſerunt
nō pn̄t ab ipſis licite retineri:conſequēs ē vt
ſi vos ab illa recepitis:nec vos licite retinere
poteritis niſi forte eſſēt talia que a vobis vel
anteceſſorib⁹ veſtris hactenus extorſerūt Si
qua vero ſūt q̄ extorſerūt ab aliis dn̄t reſtitui
illis quib⁹ iudei reſtituere tn̄ent ſi īueniunt.
Alioq̄n ad pios vſus ſm ſui dioceſāi cōſiliū
talis munuſcula ⁊ dona dāda ſunt.Odd ad
hec dictū ſūt qui recipiūt ꝓpinas ⁊ dona a
iudeis q̄ nō hn̄t pecunias:niſi quas cū vſuris
lucrati ſūt.Sicut illi q̄ recipiūt aucas vel cā-
cros vel ciphos argēteos:⁊ ſic ð aliis ꝓpinis:
q̄ꝛ omīa illa erogāda ſunt pauperib⁹. Ergo
quicūq̄ receperit tali mō aliquid a iudeis ⁊
moritur ſine reſtitutiōe:ipſe ⁊ ſui heredes q̄ deti
nēt illa dōa ⁊ vtuntur illis ſciēter dānabunt.Et
etiā oēs illi q̄ cōederūt de aucis quas inde
ꝓpinauerūt ſuis dn̄is circa feſtū ſcti martini
quilꝫ talis tenetur pauꝑib⁹ erogare ſm cōſilii
ſui cōfeſſoris.Inſuꝑ ſciēdū q̄ tales vt frequen
ter hn̄t infortunia i illis bōis q̄ a iudeis rece
perūt ēt ſi ꝓ ſuis laborib⁹ recepiſſent. tales
eīm nūq̄ vl' raro ditāt. R Decimo xp̄iani nō
dn̄t ſentētiare nec aliquē cogere ad ſoluēdū
vſuras ſiue iudeis ſiue xp̄ianis vſurariis.nā
oēs poteſtates:rectores:cōſules:iudices:offi-
cialesq̄ ſtatuta faciūt ſcribūt vl' dictāt ꝑ q̄ q̄s
cōpellat ſoluere vſuras:vl' ēt nō repetere iā
ſolutas:aut q̄ obſeruāt illa ſtatuta ⁊ ſꝫ ea iu
dicāt oēs tales ipſo facto incurrūt ſniā ma
ioris excōicationis: ⁊ tales nō pn̄t abſolui a
pctis niſi velint deſiſtere ⁊ antea ſunt a ſen-
tentia excōicationis abſoluti:quia abſolutio
a ſentētiā dꝫ precedere abſolutionē a pctis.
S Quoad tertiū q̄rit vtrū pueri iudeoꝝ ini
tra parētib⁹ ſint baptizādi.R̄n̄r ſꝫ ſctm̄ tho.
ij.ij.q.x.q̄ nō lꝫ an̄ ānos diſcretiōis:ſꝫ q̄n ad
annos diſcretiōis ꝑuenire pn̄t fidē recipe ēt
inuitis parētib⁹ ⁊ baptizari.Sꝫ tn̄ ſi q̄s pue
iudei i agōe mortis baptiſaret ſtati pueꝝ ad
celū euolaret ſi ſic moreret. T Itē q̄rit vtrū
pueri iudeoꝝ ſine baptiſmo decedētes ſit ꝟes
ſint pueris xp̄ianoꝝ.de hac materia q̄re ſu-
pra ſmo.lxxvij.D. U Ultio ſciēdū q̄ adhuc
hodierno die tāta ē inuidia iudeoꝝ ꝯ xp̄m et
fidē catholicā q̄ ſi auderēt ⁊ poſſent libenter
xp̄m ⁊ fidē xp̄i ꝑſequerent.De q̄ legit exēplū
tale q̄ cū iudei in q̄dā ciuitate i die paraſce-
ues feciſſent imaginē xp̄i cereā ⁊ eā cruci cla
uis affixiſſēt ⁊ lācea ꝑforaſſent apparuit btā
virgo ꝯquerēs xp̄ianis de hoc q̄ ſuſtinerent
hoc q̄ adhuc i vrbe illa die iudei filiū ſuū cru
cifixerūt.Xp̄iani aūt iudeoꝝ domos penetrā
tes ⁊ eos capiētes inuenerūt ymaginē crucifi
xi ⁊ ei⁹ vulnera cruētata.Quo viſo miraculo
multi iudei ad fidē xp̄ianam ſunt conuerſi.

In eadē dn̄ica.Ser.cvj.de mercatorib⁹

ET ingreſſus in tē
plū:cepit eijcere vendētes ⁊ emē-
tes Mat.xxj.Luc.xix.Sciendum
q̄ ſicut xp̄s eiecit de templo mate
riali vendentes ⁊ ementes in illo ſic poſſunt
denotari.xij.gn̄a mercatoꝝ quos principali-
ter eijcit de templo celeſti ad profundum in
ferni. A Primi mercatores ſunt q̄ mentiēdo
⁊ decipiēdo vendunt ⁊ emunt. Unde queritur
q̄ntum illi peccāt qui nec emere nec vendere
nouerūt niſi cū mēdaciis ⁊ iuramentis. R̄n̄r
ſm Ray.Q̄n peierant vel mentiuntur ſcienter
⁊ cauſa decipiendi peccāt mortalr̄ ⁊ tenentur
ad reſtitutionē:⁊ hoc nō ſolū itelligit de ma
gnis reb⁹:ſꝫ ēt de paruis.vt ptꝫ in q̄buſdam
hominib⁹ q̄ paruis res vendunt vel emūt:
⁊ tn̄ in eiuſdem multipliciter mētiunt ⁊ pri

mos decipiũt. in quibꝰ oĩbꝰ grauiter deũ offẽdũt. W. Scdi mercatores ſũt ꝗ in ſtatera delĩquũt: ⁊ hoc fit tripl̃r. Primo cũ ꝗs diuerſa põdera hñs emit ad maiꝰ ⁊ vẽdit ad minꝰ. Scdo cũ hʒ mẽſurã iuſtã ⁊ põdꝰ iuſtũ: ⁊ tñ ſcienter male mẽſurat vel ponderat: vt caupões ꝗ replẽt mẽſurã cũ ſpũa. Et ẽt aliꝗ ꝗ digitũ libre ſupponũt. ſil̃r pãnicide ꝗ cũ pollice vlnã terra hñt. ⁊ ſic de aliĳs. Tertio qñ ꝗs hʒ iuſtã librã ⁊ mẽſurã: ſʒ facit vt res põderoſiores fiãt tẽpore vẽditiõis ⁊ mẽſurationis: vt ꝗ lanã vel lignũ aſpergit aqua vel ꝗ piper ad cellariũ portat ⁊ voluit de vno latere ad aliud vt eo põderoſiꝰ fiat: ⁊ ꝗ vinũ qḋ vẽdit miſcẽt limphã do vel falſificat: tales habebunt duplex dãnũ. Primũ tꝑale. Deut. xxv. Nõ habebis in vno ſacculo diuerſa põdera: maiꝰ aut minꝰ nec erit ĩ domo tua modiꝰ maior aut minor. Põdꝰ habebis iuſtũ ⁊ verũ: ⁊ modiꝰ equalis ⁊ verꝰ erit tibi vt multo viuas tꝑe ſuꝑ terrã quã dñs deꝰ tuus tibi dederit. abomiãbit̃ eñ dñs eũ ꝗ facit hec ⁊ aduerſatur oẽm iuſtitiã. Sic ꝑ oppoſitũ cito moriũtur tales: ⁊ ẽt ille res ſic iniuſte acꝗſite cito recedũt ⁊ ꝑduntur. Scdm ẽ ſpũale dãnũ qñ ſctũs Michael trutinat mala ⁊ bõa ipſoꝝ: tũc bona opa ipſoꝝ nulliꝰ vel quaſi parui põderis erũt reſpectu maloꝝ operũ: qꝛ ſcriptũ eſt. Per q̃ ꝗs peccat ꝑ hec ⁊ punietur. Deute. xxv. Scdʒ mẽſurã delicti erit ⁊ plagarũ modꝰ.

¶ Tertĳ mercatores ſunt ꝗ ꝓpter dilationẽ tꝑis res ſuas vendũt charius ⁊ maiori precio ꝙ̃ valẽt vel valere pñt: niſi dubiũ ſit ꝙ merces vẽdite tꝑe ſolutiõis debeãt plus vel minꝰ valere: qꝛ tunc licite pñt vendi in tanto plꝰ ꝗ̃to plꝰ eſtimat̃ ꝙ debeãt valere tꝑe ſolutiõis. Et hoc intellige ſi iſte vẽditor iã nolebat vendere iſtas merces: ſʒ intẽdebat ſeruare vſ ad illḋ tẽpꝰ ⁊ tũc a primo vẽdere. Cũ eñ vẽditor ſtatuat in corde ſuo pro ꝗ̃to velit rem ſuam dare nõ dʒ ꝓpter dilationẽ tẽporis pretiũ augmentare. verbigrã. Si ꝗs vellet equũ vẽdere ꝓ decẽ florenis: tũc ſi ꝓpter dilationẽ ad dimidiũ annũ illũ vẽdit pro. xĳ. florenis: tũc tenet̃ vnũ florenũ reſtituere: qꝛ vſurã cõmiſit. Sed ſi aliꝗ dicũt nõ ne poſſumꝰ vẽdere merces noſtras ꝓpter dilatione tẽporis. Rñr. Cũ dilatiõe bñ lʒ vẽdere: ſʒ ꝓpter dilationẽ p̃ciũ nõ dʒ augmentari. Nã qui ſic vendũt merces ſuas lõge chariꝰ ꝓpter dilationẽ ſolutiõis ꝙ̃ ſi eis ĩcõtinẽti ſolueret̃: vſurã cõmittũt: vt patʒ de vſu cõſuluit. Quarti ſunt qui aliquid oſtẽdunt ⁊ aliud vendunt vt faciunt illi qui malum occultãt ſub bono: ⁊ bonum ponunt ſuper malũ: ⁊ in medio ⁊ vlterius in fundo ponũt illud quod deteriꝰ eſt: ⁊ dicunt ꝙ totum ſit ſicut ſuperius apparet. Et ſic mentiendo ꝓximos decipiunt. Iude legimus tale exemplũ mdiat̃. Ceſarĳ. Quedam matrona venit in quadrageſima ad ꝯfitẽdũ pctã ſua. ⁊ flectẽs genua ſua corã ꝯfeſſore ꝗcꝗd ſe boni cõmiſiſſe nouit cepit narrare ⁊ cũ phariſeo illo de ꝗ dꝛ in euange. ſe iuſtificare dicẽs. Dñe tot ſextis ferĳs ſoleo in aꝗ ⁊ pane ieiunare: ⁊ tales eleemoſynas dar̃: eccl̃ias frequẽtare: ⁊ multa bõa facere. Cui ſacerdos dixit. Ad quidnam dña veniſtis. nũquid pro iſtis opibus vultis accipere pniam: q̃re non dicitis pctã vr̃a. Rñdit illa nihil mihi cõſcia ſũ. Ait ſacerdos cuiꝰ eſtis officĳ. Rñdit mulier Ferrũ vẽdere ſoleo: ad quã ille. Soletis ne aliqñ minores particulas ĩ ligaturis maioribꝰ intermiſcere: ⁊ ſic totũ vẽdere. Dicẽte illa ſoleo Rñdit. Ecce hoc criminale pctm̃ ẽ: qꝛ dolꝰ ⁊ fraus. Scdo interroganti dicẽs. Soletis ne aliqñ mẽtiẽdo iurare ⁊ peierare ⁊ aliqñ maledicere emulis vr̃is ⁊ aliĳs plꝰ vẽdẽtibus inuidere. Rñdit. In his ſepiꝰ deliꝗ. ⁊ ſacerdos. Iſta oĩa ſunt pctã mortalia: ⁊ niſi de his pniaʒ egeritis ꝯdignã ꝯdẽnabimini. Illa territa ĩ v̾bis eiꝰ peccaſſe ſe multiplicit̃ recognouit: ⁊ ꝗḋ decetero ꝯfiteri deberet didicit. Quinti mercatores ſũt ꝗ viliꝰ ſolẽt emere rez ꝙ valeat. vt ꝯtingit ĩ neceſſitate cũ ꝗs coactꝰ eſt aliꝗ neceſſitate vrgente: ⁊ opʒ eũ cũ dãno bona ſua vẽdere. Et tales ſic emẽtes ꝯſcientꝰ: et multo minꝰ ĩ p̃tio dãtes ꝙ̃ bona ꝓximi valeant: tenent̃ recõpẽſare damnũ. Et in hoc illi nõ aduertũt ꝗ qñꝗ ſi poſſent libẽter emerẽt ꝓ vno floreno qḋ valeret tres vel q̃tuor: ⁊ de hoc ſibi nullã ꝯſciẽtiã facere volũt: cũ tñ tal̾ res cõiter nõ ſic vẽdit̃: ſed ille ex mera ⁊ pura neceſſitate ſic vẽdere cogit̃. Exẽplũ de vno ꝗ emit ꝑpetuos reddituꝰ certos ſꝑ vnũ florenũ ꝓ nouẽ cũ tñ ꝯſuetudo ꝑpetuãdi redditꝰ in multo plures reꝗrat: ſʒ vẽditor ex neceſſitate coactꝰ ſic vẽdidit: ſʒ ẽptor cũ dãnatiõe ſui ⁊ ſuoꝝ ſic emit. Itẽ aliꝰqui vni ꝓ. xl. florenis vẽdidit vnũ equũ ꝗ vix. xxx. valuit. ⁊ ſuꝑ hoc ei ꝯceſſit ducẽtos ꝗnquagita floſenos ꝑ annũ: ⁊ inſuꝑ eodẽ anno talis bis cõlcauit. Et talibꝰ vſurarĳs pctã ñ dimittunt̃ niſi reſtituãt: ⁊ recõpẽſent dãnũ ꝓximis. vñ dꝛ ĩ decre. Uſurariꝰ nõ vere peniter: niſi priꝰ vſuras reſtituat. xiiĳ. q. vĳ. c. ſi res. Et qḋ dictũ eſt de vẽditore ĩtelligẽdũ eſt etiã de emptore vt qñ crederet vẽditor rẽ ſuã miniꝰ p̃tioſam eẽ ꝙ̃ ſit: vt puta ſi vẽderet aurũ ꝓ minori p̃tio: qꝛ credit eſſe auricalcũ: aĩal ſanũ quod putat eſſe infirmũ: ⁊ ſic de aliĳs: ⁊ ſi emptor hoc cognoſcit ⁊ minꝰ dat ꝙ̃ res valet: iniuſte emit ⁊ tenet̃ ad reſtitutionẽ. ¶ Sexti ſũt ꝗ vitioſas ⁊ defectuoſas res vẽdũt ꝓ bonis. Circa qḋ querit̃ vtrũ vẽditor teneat̃ dicere vitiũ rei vendẽde. Reſpondet̃ ſm̃ ſ. Tho. ĳ. ĳ. qõ. lxvĳ. Uenditor qui rem vitioſam ad vendendũ exponit ex hoc ipſi dat

emptori dãni vel pĩculi occaſionẽ. Dãdi quidẽ
ſi ppt̃ hmõi vitiũ res ſit minoris pretiũ: et ipſe
vẽditor nihil de ptio diminuit. Periculi autẽ
ſi propt̃ hoc vitiũ vſus rei reddat̃ ĩpedit⁹ vel
noxi⁹: puta ſi aliq̃s vẽdat alicui equũ claudi
cãtẽ p veloci. vel domũ ruinoſam p firma vl̃
cibũ corruptũ p bono et recenti: et ſic de alijs.
vñ rñdeo breuit̃ ſi hmõi vitia ſunt occulta et
vẽditor nõ detegit erit doloſa et illicita vẽdi-
tio et vẽditor tenet̃ ad dãni recõpẽſationẽ. ſi
ĩo rei vitiũ ſit manifeſtũ: puta ſi equ⁹ ſit mo
nocul⁹: vl̃ cũ vſus rei: et ſi non cõpetit vni: põt
tñ cõpetere alteri: et vẽditor ppt̃ hoc vitiũ ſub
trahit de ptio inq̃tũ opʒ tũc nõ tenet̃ ad ma
nifeſtandũ vitiũ rei: qr pᵽter hmõi vitiũ for-
te emptor vellet pl⁹ de ptio ſubtrahi q̃ eſſet
ſubtrahẽdũ. vñ vẽditor põt licite vitiũ retice
re. Hec ille. ¶ Septimi ſunt illi q̃ prõpta pe-
cunia emũt et incõtinẽti illud idẽ ſibi vel alijs
ecõuerſo vendũt: et pᵽ dilationẽ dãt charius
q̃ valet aut valere põt: et nullũ laborẽ vl̃ nul
lũ dubiũ: vel nullas expẽſas cũ hac re habue
rũt ſʒ imediate in eodẽ tpe et loco pᵽter dila
tionẽ multo chari⁹ vẽdũt. Verbi gra. Sicut
q̃ emũt auenã cũ eſt ĩ bono foro: et pᵽter dila
tionẽ multo chari⁹ vẽdũt q̃ valere põt. Item
q̃ qñq̃ emunt duo vel quatuor vaſa vini pro
promptis pecunijs et imediate pᵽter dilatio
nẽ multo chari⁹ vẽdũt: et qñq̃ nũq̃ extra ce-
lariũ trahunt: et ſic qñq̃ illa vaſa vini bis vel
ter vẽdunt̃: et tñ ſp̃ in eodẽ loco manẽt. Ite m
qui emũt vina vel blada cũ adhuc creſcũt mi
nori ptio credẽtes veriſimilr̃ cõputato etiam
dubio q̃ circa futurũ autũnũ vel meſſis tpe
multo magis valeãt: vl̃ ẽt tũc multo charius
vẽdũt. Sec⁹ aũt ſi pbabilr̃ dubitaret̃ ſi plus
vel min⁹ eſſent p tũc valiture: qr tũc nõ eſſet
vſura. Itẽ q̃ emunt pannũ vel lanã vel hmõi
pro prõptis pecunijs et imediate chari⁹ ven
dũt ppt̃ tpis dilationẽ: tales qñq̃ pl⁹ lucran
tur q̃ ille q̃ talia mercimonia adduxit pᵽ xl.
vl̃ .l. miliaria et fecit magnas expẽſas et labo-
res. Circa hoc querit̃ vtrũ negotiatores poſ
ſunt licite lucrũ accipere et chari⁹ vẽdere q̃
emptũ ſit. Rñdet̃ cũ laborant pro oibus et q̃ſi
cõmune negotiũ in mercatib⁹ gerũt põt mo
deratũ lucrũ accipere. Sec⁹ ẽ de imoderato:
vt pʒ extra de emp. et vẽdi. c. j. Sciẽdũ q̃ hoc
intelligendũ eſt ſi ipſe veditor rẽ meliorauit:
aut etiã qr pretiũ rei mutatum eſt ſm diuer-
ſitatẽ loci vel tpis vel propter periculũ cui ſe
expoſuit trãſferẽdo rem de loco ad locũ põt
chari⁹ vẽdere. cũ tñ hoc moderate fiat vt di-
ctum eſt. Octaui mercatores ſunt q̃ tenebro
ſa loca eligũt: lucẽ ſol̃ et claritatẽ dei obtene-
brãt: et hoc tõ faciũt vt res aliter pareant q̃
ſunt vt faciũt pãnicide: et in hoc oſtendũt eſſe
filios tenebrarũ. vñ dñs merito dicit eis illud
Mat. xxij. mittite eos in tenebras exteriores
qr tenebras dilexerunt: ideo tenebras habe-
bũt. Et in hoc oſtẽdũt ſe malle velle ſciẽter fa
cere vel agere. vñ de talib⁹ dicit xp̃s ĩ euã ge.
vi habet̃ Joh. iij. Omnis q̃ male agit odit lu-
cem et nõ venit ad lucẽ. vt nõ arguant̃ opa ei⁹.
q̃ aũt facit veritatẽ venit ad lucẽ vt mani-
feſtent̃ opa ei⁹: qr ĩ deo facta ſunt. Et tales mer
catores quẽ cauſa decipiẽdi hoc faciũt q̃tum
in eis ẽ oculos xp̃i conãt̃ velare. vñ auctoritas.
Oculos dñi oia aſpiciẽtes conant̃ velare: q̃
malum p bono nitũtur vẽdere vel mutuare.
Et talib⁹ in caſu q̃ nunq̃ pximũ decepiſſent
ſola itẽtio ad eternam dãnationem ſufficeret
Noni ſũt q̃ cũ mechanicis ↄueniũt et pactum
faciũt dãdo eis promptam pecuniam: vt ſibi
ſup terminũ aſſignatum tot paria vel tot fa
cta mechanica pparẽt: et ſciũt veraciter q̃ tẽ
pore illo ſibi aſſignato multo pl⁹ eiſdẽ mecha
nicis ſoluerẽt talia eis ſic pparata: et ſic nimis
grauãt iſtos paupes mechanicos: ſic q̃ ipi ex
ſuis ↄtinuis laborib⁹ vix ſibi nutrimẽtũ acq̃-
rũt. Decimi ſunt q̃ iſtas res vẽdũt q̃ ad nullũ
vſuʒ ſũt vtiles niſi ad peccãdũ: ſicut, gladios
et ſagittas itoxicatas aut venena aut falſos
teſſeres et hmõi oẽs illi indubitãtes peccãt q̃
faciũt vel tenẽt vel vẽdũt vel donãt et oia ma
la ↄñtia quocũq̃ hmõi fiunt iſtis imputabũ
tur: qr q̃ occaſionẽ dãni dat dãnũ dediſſe vr̃:
vt pʒ extra de iniu. et dã. da. c. ſi culpa. Con-
cordat ſctũs Tho. et Hoſt. Si aũt ille res que
vẽdẽde ſunt phreſſe vtiles: vt arma in iuſto
bello: vl̃ quedã venena ad aliqđ medicinale:
vel ↄ alalia nociua q̃ talia vẽdit vel dat non
peccat niſi forte ſibi pbabiliter dictaret ↄſcia
q̃ ẽptor rẽ illã q̃reret ad male faciẽdũ: tũc em̃
nõ dʒ ei vẽdere nec dare nec accõmodare illã
rem. v. g. Sicut ſi veniret vn⁹ q̃ vellet vnũ in-
iuſte occidere vel aliquẽ letaliter vulnerare:
tũc tali nõ debes gladiũ vẽdere nec accõmo-
dare: al̃s reus eris illius pctĩ. Itẽ aurifaber q̃
facit ãnulũ aureũ illi quẽ ſcit veraciter abuti
velle. ſ. q̃ velit dare alicui ỹgini vel mulieri vt
alliciat eã ad actũ illicitũ talis aurifaber re⁹
erit pctĩ illi⁹: et ſic de alijs. Et hoc idẽ poſſum⁹
a ſili cognoſcere p talia exẽpla: qr ſi q̃s cogno
ſceret q̃ aliq̃s quereret aliquẽ ad occidendũ
tũc indicãs ſciẽter ſibi locũ vbi eum inueniat.
reus erit homicidio. Itẽ ſi quis alicui fornica
ri volẽti idicaret pſtibulũ vel locũ alium vbi
tales meretrices inueniret: re⁹ eſſet illi⁹ facti:
ergo vlr̃ loquẽdo q̃cũq̃ iuuat ỹbo vel factõ ali
quẽ ad peccãdũ re⁹ erit oĩm iſtorũ pctõrũ: imo
nõ ſolũ talis q̃ ↄſentit: ſʒ etiã q̃ nõ impedit ſi
põt. vt ſcriptũ eſt. Mandauit de⁹ vnicuiq̃ de
primo ſuo. Undecimi ſunt qui in dieb⁹ feſti

uis mercimonia ſua exercēt. Unde querit an
tales peccēt mortalr. Rñr ſm Guil. Si quis
hoc facit nō ex ↄſuetudine: ſʒ ꝑ ſua neceſſita
te ⁊ ā̄ audiuit diuina: nō credo ꝙ peccat mor
taliter. Sec9 ſi ex ↄſuetudine vel lucrādi cupi
ditate: ⁊ maxime ſubtrahēdo ſe a diuinis. aut
etiā ſi hmōi mercata ꝓhibita ſunt a ꝑlatis il
lius loci ſiue forſan excōicata. Mercata tñ ex
quadā neceſſitate fiūt de victualibꝰ ⁊ neceſſa
rijs ad diē aliquē nō credo illicita eſſe: dūmo
do tñ ſe ꝓpter hoc nō ſubtrahāt a diuino offi
cio. Ven hoc nō attēdūt iſti iſtitores q̄ in dedi
catiōibus vel in alijs feſtis ſummo mane ſua
venalia exponūt ⁊ totū diuinū officiuʒ negli
gūt: nec illa die miſſaʒ vel ſermonē audiūt: in
hoc grauiter delinquūt. In ſignū huiꝰ tempo
re paſche ꝓhibet̄ cōis oibꝰ q̄ mercātias i die
bus feſtiuis exercēt ⁊ cōis nō ꝓhibet̄ niſi pro
pctō mortali. Silr̄ eſt de his, qui vēdūt ⁊ emūt
in loco ſacro. ¶ Duodecimi ſunt q̄ emūt ra
pinam vel furtum. Unde ſciendum ꝙ qui ſci
uit ⁊ probabiliter credidit rem eſſe furatam
vel raptam. ⁊ illam emit grauatur quinqꝫ mo
dis. Primo qꝛ tenetur ſemper rem reddere et
etiam ſi ante decem annos emiſſet eodem ⁊
die quo emit ſibi violenter fuiſſet ablata: vel
alr̄s ſibi periſſe: vt ſi fuiſſet animal ⁊ mortuū
ſibi fuiſſet: adhuc tenetur reſtituere ſi vult ve
raciter penitere: qꝛ ſemper tenetur fur rem fu
ratā reſtituere: niſi in vno caſu: puta ſi rē ob
tuliſſet dño tp̄e ⁊ loco cōgruo ⁊ ille noluiſſet
accip̄e. Scd̄o qꝛ tenet̄ reſtituere oēs fructꝰ ꝑ
ceptos: ⁊ q̄ medio tp̄e ꝑcipi poterant. Tertio
qꝛ res eſtimāda ē ſʒ optimū ſuū ſtatū: puta ſi
res tp̄e vēditiōis fuiſſet melior q̄ȝ poſtea: tūc
nō ſufficit ꝙ ſimpliciter reſtituat̄. Quarto qꝛ
nō pōt repetere ab illo cuiꝰ res eſt ꝑ̄ciū qđ de
dit illi q̄ rem vēdidit nec etiā pōt agere coraʒ
iudice. contra venditorē de precio ſoluto: qꝛ
obſtat ſibi ſua turpitudo. Quinto qꝛ ꝑdit etiā
expēſas volūtarias quas in eam rem tp̄e in
termedio fecit. Si aūt emit fide bona puta ſi
ꝓbabiliter rē credidit eſſe iuſtā: ſic bona fides
quatuor ſibi ↄfert. Primo ꝙ nō tenet̄ reſtitue
re durāte bona ↄſcīa: ſed ſi poſtea ſciuerit reʒ
eſſe furatam tenet̄ reſtituere: ſʒ fructus per
ceptos ⁊ ↄſumptos nō tenet̄ reſtituere. Secū
do pōt rē alienare ⁊ vendere ſtante bona con
ſciētia: ſed ſi aliqđ lucrum ex venditione furti
ↄſequit̄ illud debet reddere dño poſtea venie̅
ti. Tertio qꝛ rem non tenetur in caſu fortuito
reſtituere durāte bona fide ſi res iterim ꝑit
abſqꝫ culpa ſua: ⁊ nullo tenet̄ reſtituere dño.
Quarto qꝛ poſt reſtitutionem rei poteſt age
re contra venditorem de precio qđ dedit ⁊ vē
ditor tenetur ſibi reſtituere precium.

Dñica.xj. Sermo.cvij. De iactura.

Duo hoīes aſcēderūt in tēplū vt orarēt: vnꝰ phari
ſeus ⁊ alter publicanꝰ. Lu.xviij.
Sicut dicit̄ in hyſtoria ſcholaſti
ca pharisei dicunt̄ quaſi diuiſi: qꝛ a ceteris iu
deis in q̄buſdā obſeruātijs diuiſi erant. Nā
in fronte ⁊ i manibꝰ mēbranas portabāt i q̄
bus decalogꝰ ſcriptꝰ erat ad innuēdū ꝙ dei
precepta añ oculos cordis hr̄e deberent per
iugē meditationē: ⁊ in manibus ꝑ impletio
nē. In fimbrijs ēt palliorꝫ ſpinas alligabant
vt incedētes pūgerent̄. ⁊ ſic mādatorꝫ dei me
mores redderent̄. de quorꝫ numero iſte pha
riſeus erat de quo in pñti euāgelio agit̄ q̄ cū
publicano i tēplū aſcēdit vt oraret. ¶ Nota
hic q̄tuor mala de ſuperbia iſtius pharisei.
Primū ē irreuerētia dei: qꝛ ſtās apud ſe ora
bat in hoc ſe irreuerēter apud deū habuit ꝙ
genua ſua nō curuabat. Sic adhuc quotidie
faciunt multi pōpoſi ſuo creatori ↄtra quos
dicit Apl̄s Philip.ij. In nomie ieſu oē genu
flectat̄ celeſtiū terreſtrium ⁊c. Superbia em̄
tollit reuerētiam dei: qꝛ q̄ȝto quis ſuperbior
fuerit: tāto erit minus reuerēs i deū ⁊ hoīes
qꝛ ex ſuꝑbia orit̄ ꝙ q̄s verecūdet̄ ſe hūiliare
corā deo ſuo: nec ēt ꝓximos honorat: qꝛ repu
tat ſe meliorē ⁊ digniorē ceteris. Sʒ humilis
honorat deū hūiliter ⁊ reuerēter. ſimiliter et
proximos honorat: qꝛ iudicat alios dignio
res ⁊ meliores ſe. Scd̄m malū iſtius pharisei
eſt cōplacentia ſui: qꝛ apud ſeipm̄ orabat. Et
dānabile hoī ē nimiā cōplacētiā habere cir
ca ſeipm̄: qꝛ diſplicet deo. Ergo qñ diabolus
immittit alicui extollētiā cordis ⁊ cōplacen
tiā ſuiip̄ſiꝰ. tūc hō cogitare dʒ de pctīs ſuis ⁊
de iuſtitia dei: qꝛ nō eſt certus vtrū vnq̄ȝ vere
penituerit: q̄ȝuis de mīa dei ip̄e debeat habe
re ſpē. Tertiū malū ē cōtēptꝰ ꝓximi. vñ dicit
Nō ſum ſicͨ ceteri hoīʒ raptores: iniuſti: adul
teri velut ēt hic publicanꝰ. Notādū ꝙ ſi iſte
phariſeꝰ ſic dixiſſet. Nō ſuʒ ſicut ceteri hoīes
iuſti ⁊c. qꝛ pctōr ſuʒ ⁊c. vl̄ etiā nō ſum ſicut ce
teri pctōres: ſʒ ſplꝰ oibꝰ pctōr: tūc bñ ↄtinuaſ
ſet ſuā orōnē. Sciēdū ꝙ iſte phariſeꝰ tria ma
la alijs īpoſuit. ſ. rapinā adulteriū ⁊ iniuſtitiā.
Et lʒ hoc pōpoſe dixerit: tñ in multis verū di
xit qꝛ multi ſūt raptores mlr̄i ſūt adulteri: et
multi ſūt iniuſti ſciēter res iniuſtas poſſidē
tes: q̄bꝰ nō ē ſpes ſalutiſ ſine reſtōne ⁊ emēda
tione vite. vñ dicit̄ in decre. Non remittitur
pctm̄ niſi reſtituat̄ ablatum. di. liiij. gñalis. ⁊
xxiiij. q. vj. ſi res aliena. ⁊. xij. q. ij. fraternitas.
Quartū malū in quo reprehēdit̄ phariſeus
ille ē iactātia de bono oꝑe ſuo: qꝛ dicit. Ieiu
no bis in ſabbato: decimas do oīum q̄ poſſi
deo. Vñ i preſenti ſermone tria ſunt dicēda.

Primo quare iactātia deteſtāda ſit. Scđo q̄ iactātia eſt pct̄m mortale. Tertio ext̄m de ſuꝑbia. ℑ Circa primū ſciendū ꝙ iactātia ꝓpter tria deteſtāda eſt. Primo qꝛ iactans ſe de bonis gr̄am dei effundit ⁊ oīa bona ꝑdit. Unde de pmo dr̄ Eccl̄.xx. Gratie fatuoꝝ effundent̄. de ſcđo. Maxim⁹ in quodā ſermōe dicit. Nō poſſum⁹ ꝑ vno ⁊ eodē opeꝑ fauorē mūdi expetere ⁊ ꝑmiū celeſtis gl̄ie idē acq̄rere. Itē Grego. in moral̄. O q̄꞉ miſeri ſunt q̄ affectāt laudes hoim in ſemetip̄is: diſſipāt fruct⁹ laboꝝ ſuoꝝ dūqꝫ ſe alienis oculis oſtdere appetūt: dānāt q̄đ agūt. Scđo qꝛ talis q̄ ſeip̄ꝫ iactat fert teſtimoniū de ſeip̄o: ergo ad talē pōt dici ꝟꝫ q̄ iu dei dixerūt ad x̄p̄m mēdacit̄ vt hr̄ Iohā.viij. Tu de teip̄o teſtimoniū ꝑhibes: ⁊ teſtimoniū tuū nō ē verū. In x̄p̄o cui hoc dicebat̄ nō habebat locū hoc dictū qꝛ veraciter potuit de ſe ipſo teſtimoniū ꝑhibere: qꝛ ſeip̄ꝫ nouit plene q̄đ alij hoīes nō p̄nt facere qꝛ ſeip̄os plene et veracit̄ nō cognoſcūt. vn̄ Hyla. Soli deo de ſe credēdū eſt q̄ ſe ſol⁹ nouit. Sꝫ in alijs hoībus vtiū ē q̄đ dicit ap̄ls.ij. Coꝝ.x. Non q̄ ſeipſum cōmendat ille ꝓbat⁹ eſt: ſꝫ quē de⁹ cōmēdat. Tertio qꝛ talis q̄ iactat ſe idolum ſeip̄m facit ſeip̄m colens: gloriam ſibij̄pſi attribuit q̄ deo principaliter attribuēda eſt. vn̄ ap̄ls.j. Thi.j. Soli deo honor ⁊ gl̄ia. P̄s. Non nobis dn̄e nō nobis ſꝫ nomini tuo da gloriā. ℞ Circa quod ſciēdū ꝙ ſeip̄m iactare ſiue laudare pōt cōtingere triꝑlo modis in quib⁹ cognoſcit̄ q̄n ē peccatū mortale vel veniale. vel etiā nullū pct̄m Primo pōt q̄s ſe laudare: ꝓpt̄ bonū ꝓꝑe famē: vt.ſ. hō poſſit ſeruar̄ ſuā bonā famā. Sicut ſamuel ſe laudauit, poſtq̄꞉ ſenuit corā filijs iſrl̄ vt hr̄.j. Regū.xij. dicens ad filios iſrael. Ita ꝙ cōuerſatus ſum coraꝫ vobis ab adoleſcentia mea vſqꝫ ad hāc diem: ecce preſto ſum loquimini de me corā dn̄o ⁊ corā x̄p̄o ei⁹ vtrū bouē cuiuſdā tulerim aut aſinū quēpiaꝫ calūniatus ſum ſi oppreſſi aliquē: ſi de manu cuiuſq̄꞉ munus accepi ⁊ ꝯtēnaꝫ illđ hodie reſtituāqꝫ vobis. Et poſt hoc ſubdit. Teſtis ē mihi dn̄s: qꝛ nō inuenietis in manu mea quicq̄ā mali Si ſimili modo cum q̄s inculpatus eſſet iniuſte: vel etiā timere iniuſte inculpari i tali caſu ſimile, poſſet ſeipſum laudare ad cōſeruādū ſuā bonā famā: imme homo cū inculpat̄ iniuſte tūc tenet̄ defēdere ſuā bonā famā ⁊ ſe excuſare ⁊ oſtēdere innocētiā ſuā: qꝛ dr̄. Prouerb. xxij. Meli⁹ ē nomē bonū q̄꞉ diuitie m̄lte. vnde Hugo de ſctō victore. Nō ſufficit nobis vita ſancta niſi ſit bona fama. Un̄ etiā augu. Duo ſunt ibi neceſſaria.ſ. cōſcientia ⁊ bona fama. Conſcientia ꝓpter teip̄m ⁊ fama bona propter primū. ℒ Secūdo poteſt ſe quis laudare de bonis ſuis propter ſubleuationem ſpei.

Sic ſe laudauit Ezechias rex iuda: vt habet̄ Eſa.xxxviij. vbi dr̄. Egrotauit Ezechias vſqꝫ ad mortē: ⁊ introiuit ad eū Eſa. ꝓpheta ⁊ dixit ei. hec dicit dn̄s. Diſpone domui tue qꝛ morieris tu ⁊ n̄ viues. Et cōuertit ezechias faciē ſuā ad parietē ⁊ orauit ad dn̄m ⁊ dixit. Obſecro dn̄e memēto queſo quō ambulauerim coram te in veritate ⁊ corde ꝑfecto: ⁊ q̄đ bonum eſt i oculis tuis fecerim. Et fleuit ezechias fletu magno. Et factū ē ꝟbū dn̄i ad eſaiā dicēs Uade ⁊ dic ezechie. hec dicit dn̄s. Audiui orationē tuaꝫ ⁊ vidi lachrymas tuas: ⁊ ecce ego adijciā ſuꝑ dies tuos.xv. ānos ⁊ đ manu regis aſſyrioꝝ eruā te ⁊ ciuitatē iſtā. Sic ſimili mō cū q̄s eſſet in magnis anxietatib⁹ cōſtitutus ſiue in agōe mortis ⁊ tētationib⁹ maxime vexatus ⁊ ſpecialiter de deſꝑatione tētaret̄: tūc poſſet q̄s in tali caſu bona oꝑa ſua ad memoriā reducere ne deſꝑaret. Et ecōuerſo cum hō de elatiōe ⁊ ꝯplacētia ſibijpſius tētaret̄: tunc pctā ſua eſſent ad memoriā reducēda vt inde hūiliaret̄. Hinc ſil̄r legit̄ de ſctō anthonio cui diabol⁹ dixit. Cū te exaltare in elatiōe mētis deſidero: tūc tu deprimis: cū te dep̄mere volo tūc tu te exaltas. Sciendū tamē ꝙ in agone mortis hō maxime dꝫ habere recurſuꝫ ad diuinā miaꝫ. vn̄ Amb. in examerō. de diuina miſeratione: tūc ſperādū eſt ampli⁹ cū preſidia humana defecerint. vn̄ legit̄ de btō bernardo q̄ in merito paſſionis x̄p̄i inim̄ ꝯfidebat ꝙ cū infirmitate q̄n̄qꝫ ſibi videreb̄ꝙ ante tribunal dn̄i p̄ſentaret̄ ⁊ ſathan m̄lta cōtra eū diceret. R̄n̄dit. Regnū celoꝝ duplici iur̄ dn̄s me⁹ obtinet.ſ. hereditate patris: ⁊ merito paſſiōis ſue altero ip̄e ꝯtētus alterū mihi donat. Ad hec inimicus cōfuſus receſſit. M Tertio poteſt q̄s laudare ad gloriaꝫ dei ⁊ ad edificationem proximoꝝ. vt fecit ap̄ls Paulus.ij. Corint.xj. Eſtimo me nihil min⁹ feciſſe a magnis ap̄lis. Itē dicit in alio loco. Abūdāti⁹ oīb⁹ his laboraui. Itē iactat ſe de his q̄ paſſus eſt. vn̄ dicit ij. Cor.xj. In labore ⁊ erūna vigilijs i m̄ltis in frigore ⁊ nuditate in mortibus frequēter a iudeis quinquies quadragenas vna min⁹ accepi. Ter virgis ceſus ſuꝫ. ſemel lapidat⁹ ſum: ter naufragiū feci: ⁊ ſic de alijs ꝑiculis m̄ltis que ibi enumerat in q̄b⁹ oībus fuit. Hec btūs paul⁹ de ſe narrat: vt eos ad tolerātiā et oꝑationē aiaret. vn̄ dicit ibidē. Suſtinetis et ſi q̄s vos in ſeruitutē redigit: ſi q̄s đuorat: ſi q̄s vos in faciēꝫ cedit. Ideo dicit ad Ro.xij. Bn̄dicite perſequētib⁹ vos: bn̄dicite ⁊ nolite maledicere. Ergo tali intētiōe pōt q̄s oꝑa ſua manifeſte corā hoīb⁹ facere ⁊ ēt q̄n̄qꝫ de eiſdē bonis oꝑib⁹ ſe laudare: vt de⁹ ex hoc honorificetur ⁊ proxim⁹ edificet̄. vn̄ x̄p̄s dicit vt hr̄ Matth.v. Sic luceat lux vr̄a corā hoībus vt videāt oꝑa

vr̃a bona ꝛ glo. pa. ve. q̇ in celis eſt. vñ Gre. in moral. Actio fiat publico vt intẽtio maneat in occulto. Quarto cũ q̇s ſe iactat ꝓpter aliquez actũ venialis pcti: ſicut qñ q̇s laudari vult eo ꝙ venialiter in laude delectet̃. verbi grã. Ut cũ q̇s laudari vult in aliquo paruo qꝺ nõ eſt cõtra charitatẽ dei ꝛ ꝓximi: tali intẽtione: vt ſic bonus ſ eius eſtimet̃ ꝛ noiet̃ ꝛ hoc ẽ veniale pctm̃. Quinto ꝓpter lucrũ tꝑale ꝛ ex auaritia ſolent ſe aliq̇ laudare: vt aliq̇ mercatores q̇ ſeipſos ꝯmẽdãt: ꝛ ſic ꝓximos in emẽdo vel vendẽdo decipe intendũt: vel etiam vt aliq̇ hypocrite q̇ ſe ꝯmendãt ꝓpter lucrũ. Sciendũqꝫ qñ mal⁹ hõ oñdit ſe bonũ ꝓpter lucrũ tꝑale ꝛ nõ eſt: ꝛ ꝓpterea recipit aliq̇s elcemoſynas cum eis nõ indiget tenet̃ reſtituere in foro ꝯſciẽtie paupib⁹. Uel etiã aliq̇ mechanici q̇ vltra modũ ſuos labores ꝛ ſua opera extollũt ꝛ cõmẽdant ꝛ labores ꝛ opa alioꝝ reprehendunt et vituperãt quaſi nihil valeãt: ꝗuis etiã qñqꝫ meliora ſint qꝺ ꝯſtat eẽ ꝯtra charitatẽ ꝓximi qꝛ aliis facit qꝺ nõ vellet ſibi fieri: ſcꝫ artem ꝛ opa alioꝝ vilipendẽdo tales grauiter peccãt qꝛ hoc nõ ꝓcedit ex charitate: ſed ex inuidia. Uñ Ariſt. ij. Thopi. Inuidus eſt q̇ triſtatur de proſꝑitate bonoꝝ. Itẽ dicit Richardus. Similis ſimili inuidet: ſi in hoc quo ſiles ſunt vn⁹ excedit aliũ: vñ figulus odit figulũ. ¶ Sexto cũ q̇s ſe iactat in malitijs ſuis: ꝛ tunc tale eſt pctm̃ quale eſt illud pctm̃ de quo ſe iactat ſcꝫ mortale vł veniale: verbi grã. vt cum quis ſe iactat de ꝓuocatiõe mulierũ ꝛ de tactu illicito vel de actu luxurie vł etiã de ſuperbia vel de complacẽtia quã habuit in chorizando vel in alijs pctis. vñ Grego. in moral. Sunt nõnulli q̇ nequaꝗ deflẽt qꝺ faciũt: ſed etiaz laudare ꝛ defẽdere non deſiſtũt: ꝛ nimirũ cũ defenditur culpa geminat̃. Uñ dicit q̇dã. Dupliciter peccat q̇ ſe de crimine iactat. Sciendũ ꝙ tã ille q̇ laudat aliũ in pctõ mortali ipſum in pctõ cõfortãdo ꝗ ille qui laudẽ querit in peccato tali ambo grauiter peccãt. Unde Augu. ſup ps. Duo ſunt gña ꝑſecutoꝝ ſcꝫ vituperãtiũ ꝛ adulantiũ. Sed plus perſequitur lingua adulantis ꝗ vituperãtis. Idem adulantiuz lingue ligant hoies in pctis. Delectat eñ ea facere in quibus non ſolũ non metuitur repꝛehenſor: ſed etiam laudatur operator. Sꝫ heu iam cõplebitur illud dictum ps. Laudat̃ peccator in deſiderijs ſuis: ꝛ iniq̇ bñdicet̃: qꝛ ſupbia vocat̃ honeſtas auaritia ꝓuidẽtia aſtutia: prudẽtia: ꝛ ſic de alijs: ſꝫ q̇ ſic laudant̃ decipiunt̃. vñ Eſa. iij. Pple me⁹ q̇ btm̃ te dicunt ipſi te decipiũt: ergo nõ debemus nos iactanter laudare in malitijs nr̃is: nec gaudere de iniq̇tatib⁹ noſtris de quib⁹ dolendũ eſt: nec velle honorare in hꝭ in q̇b⁹ merito debem⁹ verecũdari corã deo ꝛ hoib⁹. vñ Ber. Quid ẽ magis peruerſum ꝗ letari cum malefeceris ꝛ in rebus peſſimis exultare. Septimo cũ q̇s ſe falſe et mẽdaciter iactat: ſicut heu ſepi⁹ cõtingit ꝙ mł̃ti ſe iactãt de his, q̇ nõ ſunt vera: ꝛ ſic mẽtiẽdo querũt vanã gloriã: tũc ſm̃ Hermã. de ſchilditz qñ ṽba talia iactãtie ſunt in materia falſa: tũc ẽ pctm̃ mortale vel veniale ſicut ea falſitas de q̇ ſe iactat vel mẽdaciũ in quo gł̃iaz q̇rit. ¶ Octauo cũ q̇s ſe iactat ꝛ laudẽ q̇rit in ſuis opib⁹ bonis: tũc ſm̃ hermã. de ſchilditz qñ ꝑ talẽ iactantiã querit gloriã que prefert̃ honori diuino vł ſue ſaluti: vł dilectiõi ꝓximi: tũc eſt pctm̃ mortale. Sed cũ q̇s ſe iactat de aliq̇b⁹ ꝛ in eis gloriã q̇rit tñ ꝑfert illã honori diuino vł ſue ſaluti vel dilectiõi ꝓximi: ẽt ſi inanẽ gloriã querat põt eẽ veniale Et de iſta materia loquit̃ etiã magiſter i ꝯpẽdio theologice ṽitatis dicẽs. Si laus querit̃ per opa virtutũ hoc eſt dupł̃r: vł qꝛ appetitꝫ laudis ꝯiungit̃ operi ṽtutũ tãꝗ incidẽs ſicut ꝯtingit in cãtu ꝛ ꝑdicatione qñqꝫ: ꝛ eſt veniale vel laus vel finis ꝑncipaliter ꝑſtitus operi virtuti ꝛ opãti: ita ꝙ ibi ꝯſtituit finẽ vltimatũ ſic eſt mortale q̇ tũc inheret ei tãꝗ fini vitio. Ergo aliq̇ poſſunt dãnari cũ bonis operib⁹ ſuis. ſ. q̇ primo principał̃r ꝛ finaliter, intẽderẽt laudẽ hũanã quã preponerẽt deo ꝛ ꝓprie ſaluti. Exm̃ in euangelio de phariſeo. Luc. xiij. Qui decimas dedit ꝛ duos dies i ebdomada ieiunauit: ꝛ tñ cũ his promeruit infernũ: quia de his bonis operib⁹ ſe iactauit: ꝛ in eiſdẽ vanam gloriã queſiuit. Sciendum etiam ꝙ ſic hõ poſſet amittere mercedem ſuã: ſi ſe iactaret de bonis ſuis operib⁹. Etiaz ſi mortaliter non peccaret. Hec ille. Ergo periculoſum eſt ſe laudare ꝛ iactare in ſuis opibus bonis. Uñ Iſid. de ſum. bo. Qui hic de bono laudari appetit ſpem ꝑdit: ꝛ gloriaz mercedis in futuro nõ recipit. vnde Chryſo. ſup Mat. ¶ Inſipiẽs quid tibi prodeſt illa laudatio poſt mortem ſi vbi eris nõ lauderis. Itẽ nõ ſolũ cauere debemus ne bona opa noſtra iactãter ꝓferam⁹ ſꝫ etiã diligẽter cauere debemus ne elatione mẽtis nos de bonis noſtris extollam⁹. vnde legitur tale exemplũ. Quidam monachus in ſpelunca fuit magne abſtinẽtie: ꝛ mł̃tis ãnis florẽs in virtutib⁹ qui in profectibus ſuis cõfidens nõ totum deo: ſed ſibi ipſi attribuebat ꝛ in mẽte ſua ſe exaltabat ꝓpt̃ bona opa ſua q̇ fecit. Hanc preſũptione mẽtis intuens tẽtator diabol⁹ q̇dã veſpe fingebat ſe eẽ in ſpẽ mulieris oberrãtis i heremo. Que vt feſſa ad oſtiũ ſpelũce laſſitudinẽ ſimulãs intus ſe proiecit ꝛ obuoluta genib⁹ ei⁹ vt ſui miſeret̃ exorat Nox inquit me apphẽdit: iube me in angulo cellule cõquieſcere ne feris efficiar preda. Ac

quieſcit ille. At illa cũm errãdi p heremũ reci
tans elegãtia corpis ꝛ ſanitate ſermonis affe
ctus illius ille crebreſo amore defecit. hinc iã
blãdiora eloquia ioci rurſuſqȝ miſcent̃ man⁹
etiã pcat ad inctũ barbãqȝ prẽdit: qd plura
ad vltimũ captiuũ ducit militẽ xpi: ꝛ laborũ
preteritoꝝ ꝛ pfeſſiõis ſue oblit⁹ obſcenos iaȝ
conabat̃ inture ampli⁹. Illa vo vlulatũ deter
rimũ emittẽs p man⁹ amplexãtis elabit̃: tũc
multitudo demonũ in aere ad hoc ipȝ ſpecta
culũ ꝯgregati ingẽti clamore inquiũt. O q̃ te
vſqȝ ad celũ exaltat̃ as quõ demerſus es in in
fernum/ diſce: qꝛ q̃ ſe extollit hũili abitur. Tũc
ille quaſi amẽs deceptiõis ſue nõ ferẽs pudo
rẽ ſperãs ſeipſum tradidit oĩ immũdicie.

¶ De eadem dominica.

Deſcendit hic iuſtificatus in domũ
ſuã. Hic in iſto ſermone eſt dicẽdũ
quõ vnuſquiſqȝ debet iuſtificari q̃
vult ſaluus fieri. Iſtum ſermoneȝ
quere infra ſer. cliiij. E.

¶ De eadem dominica.

Omnis q̃ ſe exaltat humiliabitur.
Hic eſt dicẽdũ de ſuperbia veſtiũ
quãdo eſt mortale. Iſtũ ſermonẽ
quere ante ſer. lxxxiij. G.

¶ De dñica. xij. ſer. cviij. de illis q̃ arguũt deũ

Bene omnia fecit

ꝛc. Marci. vij. Sciẽdũ ꝙ diuerſi ho
mines ſtulti diuerſimode deũ rep̃
hendũt. P Primi eñ ſunt q̃ deum
reprehẽdunt de ineq̃litate diſtributionis: vt
pauperes q̃ mltotiẽs dicũt: quare de⁹ dat vni
multa bona tp̃alia. vñ centũ vł plures poſſẽt
ꝯſẽtari: ꝛ mille ſinit mẽdicar̃. rũdeo ꝙ de⁹ dat
vni mlta: aliis pauca hoc nõ facit ſine cã. pau
perib⁹ eñ in ſignũ maioris dilectiõis dat pau
ca tp̃alia ꝛ pmittit eis eterna. Uñ Matth. v.
Beati paupes ſpiritu qm̃ ꝛc. Qd̃ eñ xp̃s pau
peres diligit oſtẽdit in hoc: qꝛ ipſe dat eis qd̃
ipſe p ſe in pñti vita poſſedit. ſ. paupertatem
vñ dicit p pphetã. Ego vo egenus ꝛ pauper
ſum. Ber. Xp̃s pauper eſt nat⁹: pauper vixit:
paup obijt. vñ Luc. ix. Uulpes foueas hñt: et
volucres celi nidos: filius aũt hoĩs nõ habet
vbi caput ſuũ reclinet. Itẽ pȝ in hoc ꝙ paupe
res elegit. vñ Iaco. ij. Nõne paupes elegit do
minus. Hoc pȝ in aplĩs q̃ fuerũt piſcatores ꝛ
homines paupes. Sic adhuc hodierna die ſi
bi paupes elegit. vnde Grego: Hos xp̃s elegit
quos mũdus ſpernit. Itẽ etiãȝ oſtẽdit in hoc
quia orationes eorũ exaudit: et deſiderium
cordis ipſorũ implet. ps. Deprecationẽ eoruȝ
exaudiet ꝛc. Idẽ. Deſideriũ pauperũ exaudi
uit dñs. Itẽ oſtendit in hoc: quia xp̃s eſt me
mor ꝛ ſollicit⁹ ſuper paupes. ps. Nõ in finem
oblivio erit paupis. Idem. Ego autem men
dicus ſum ꝛ paup: ꝛ dñs ſollicit⁹ eſt mei. Iteȝ
honorat pauperes ꝛ ſaluat eos. ps. Honora
bile nomẽ eoꝝ corã illo. Nam diuites hic no
minãtur ꝛ honorãtur nola eorum ſed paupe
res in futuro. vt pȝ Lu. xvj. De diuite epulõe
qui nõ nominat̃ in euangelio: ſed pauper la
zarus noiatim exprimit̃. Et iſte eſt ſummus
honor ꝙ paupes debent eſſe reges et regine
in regno celoꝝ. Uñ Augu. Nõ tibi diſpliceat
paupertas tua: nihil ea potes diuti⁹ inueni
re. Uis ſcire q̃ꝫ locuplex ſit q̃ celũ emit. Uñ ps.
Animas pauperũ ſaluas faciet. Ergo paupe
res debẽt eſſe patiẽtes in ſuã paupertẽ: tunc
in futuro ditabuntur cũ eternis diuitijs. Qui
buſdã etiã bonis hoib⁹ dat diuitias qꝛ merue
runt a deo: ꝛ etiã vt mereãt̃ vitã eternã. vnde
Lu. xvj. Facite vobis amicos de mamõa ini
q̃tatis vt cũ defeceritis recipiẽt vos ĩ eterna
tabernacula. vñ Ber. in epi. Uere btũs qui in
telligit nõ ſup cupidũ: ſȝ ſup egenũ ꝛ paupe
rem: illũ inquã pauperẽ qui inuite petit ꝛ ve
recũde accipit: ꝛ accipiẽs glorificat patrẽ ſuuȝ
qui in celis eſt. vñ Aug. Redime te homo diuȝ
viuis redime te potes: redime te inquã dum
pretiũ in manib⁹ habes redime te ne dũ mors
amara te pueniret ꝛ vitam ſimul et pretium
perdas: ſine cã hoc vis dimittere vxori q̃ forſi
tan alium accipiet maritum: ſȝ aliqui dicunt
Mirũ eſt quare de⁹ malis hoibus cõcedit tã
ta bona tp̃alia q̃ ſibi nõ ſeruiũt nec eũ diligũt
Rñr ꝙ hoc nõ facit ſine cã: ſȝ ppter quinqȝ ra
tiones malis hoibus benefacit. ¶ Prima rõ
eſt vt p talia beneficia ꝯuertãtur ad deũ. Cũ
eñ nolũt timere penã gehẽne vt deſiſtãt a pec
catis: tũc de⁹ ex ſua bonitate bñ facit eis vt ſic
eos alliciat ꝛ vt ſe ad dñm ꝯuertãt. ps. Dedit eis
regiones gentiũ ꝛ labores ppłoꝝ poſſederũt.
vt cuſtodiãt iuſtificationes eius: ꝛ legẽ eius
requirãt ergo ſi es pctõr ꝛ deus tibi benefa
cit dãdo tibi ſanitatem ꝛ diuitias ꝛ honores
tũc cogitare debes ſi deus in pſenti tibi bene
facit cũ es inimic⁹ eius: qd tũc faciet tibi cuȝ
amicus eius eris ꝯuertẽdo te ad ipſuȝ. Secũ
da ratio eſt vt exemplũ benefaciendi noſtris
inimicis nobis oſtẽdat. vñ Gre. Ois xp̃i actio
noſtra eſt inſtructio ergo qñ cognoſcis deum
benefacere ſuis inimicis: tũc debes recipe exẽ
plũ vt tu ẽt ſic facias tuis inimicis. vñ Matt.
v. Diligite inimicos veſtros: benefacite his q̃
oderũt vos ꝛ orate p pſequẽtib⁹ ꝛ calũniã
tibus vos vt ſitis filij pris veſtri q̃ in celis eſt.
Tertia rõ eſt vt nullus principaliter deo pro
talibus ſeruiat q̃ creuit etiã malis dari. Sed
ſeruitium dei dȝ ex mera charitate fieri qñ
debem⁹ hr̃e ad deũ: ꝛ firmam ſpẽ debemu⁹
hr̃e ad deum ꝙ deus hic nobis in tp̃alib⁹ ne

ceſſitatē ꝓuideat:ꝛ in futuro vitā eternā no-
bis donare velit. Ber. Tria ꝯſidero in qb⁹ to
ta ſpes mea cōſiſtit.ſ.charitatē adoptiōis ve=
ritatē ꝓmiſſionis:ꝛ ꝑtātem redditiōis. Scdo
eiñ cui credidi ꝛ cert⁹ ſum:q2 in charitate ni=
mia adoptauit me:q2 verax ē in promiſſione:
potēs in exhibitiōe. Quarta ratio eſt vt ex pro
ſpitate ꝯtinua filij dei ꝛ filij diaboli cognoſcā
tur:q2 qñ qs eſt peccator ꝛ ſemꝑ hȝ ꝓſperita=
tem in tꝑalibus ꝛ ex hoc ſe nō emēdat eſt ſi=
gnuȝ ſue eterne dānationis. vñ Gre. Magn⁹
affluxus tꝑaliū ē eterne dānationis iudiciū.
ſȝ aduerſitas ꝛ paupras cū patiētia eſt ſignū
electionis a deo. Vñ Apls ad Heb. xij. Flagel
lat oēm filiū quē recipit. vñ Greg. Si exēptus
fueris a ꝑſecutiōe flagelloꝝ:eris ꝛ exēptus a
numero filioꝝ. Quīta ratio eſt vt hic mali re
munerent̄ ꝓ bonis ſuis opib⁹ q̄ in pctō morta
li faciūt:q2 cū iſtis bonis operibus que qs fa
cit exiſtēs in pctō mortali nihil meret̄ in vitā
eternā.ſȝ ex quo nullū bonū manet irremu
neratū ꝛ in celo talia opa nō remunerabunt̄
tunc opȝ ꝙ hic in terra ꝑ iſta tꝑalia bōa iſta
opa remunerēt̄. Vñ Greg. Quicūqȝ in hoc ſe=
culo bñ habetis cū vos bona egiſſe recolitis
valde ꝑtimeſcite ne cōceſſa vobis ꝓſperitas
eorūdē ſit remuneratio bonoꝝ. Et hec eſt vna
principalis cā quare mali q̄ filij diaboli ſunt
ꝛ q̄ etiā nūq̄ cōuertūtur nec ſaluantur:ſed
dānātur habēt hic ꝓſperitatē in temporalib⁹
in diuitijs ꝛ honorib⁹:q2 ipſi etiā quandoqȝ ie=
iunāt:quādoqȝ miſſaȝ audiūt ⁊c. ꝛ ſic talia bo
na opera remunerātur eis ꝑ iſta tꝑalia bona
ꝛ trāſitoria. vñ dr̄ in decr. Mali ꝓpter bona q̄
faciūt preſentē ꝓſperitatē pro retributiōe ſu
ſcipiūt. di. xxiij. q̄ .ꝗ. Et tales indurati merito
timere debent:q2 lignū aridū cū pinguedine
perfuſum vehemētius ardet. ꝛ ſic ipſi qui hic
accipiūt mltiplicia bona ꝛ beneficia dei ꝛ iſta
in crapulis ꝛ voluptatibus ꝯſumūt vehemē
tius i inferno ardebūt. Vñ Apoc. xviij. Quan
tum in delitijs fuit tm̄ date ei tormētum. R
Unde exemplū legit̄ in vita ſancti Ambroſij
ꝙ quodā tꝑe cū btūs Amb. romā pergeret in
quadā villa tuſcie apud quendā hominem lo
cupletem hoſpitatus fuit:ꝛ cernēs ibi oīa eē
repleta domū ꝛ curiā cū iumētis ꝛ pecoribus
cū famulis ꝛ famulab⁹. tūc illum hoīem ſuꝑ
ſtatu ſuo ſollicite requiſiuit:cui ille. O domi=
ne ſtatus meus ſemꝑ felix extitit ꝛ glorioſ⁹ di
uitijs abūdo:ȝ familiā plurimā habeo:ꝛ eīa
ſemper ad nutū meū habui ꝛ nūq̄ mihi ali=
quid aduerſū accidit vl̄ qđ me cōtriſtaret ad
uenit. Hoc audiēs beat⁹ Am. vehemēter ob
ſtupuit:et his q̄ ſecū in comitatu ſuo erāt di=
xit. Surgite ꝛ hinc cito cit⁹ fugiamus qui=
dñs nō eſt in loco iſto feſtinate filij nec fugiē
do mortem faciet ne nos hic diuina vltio com
prehēdat ꝛ i pctis eoꝝ pariter ꝛ nos inuoluat.
Cū ergo fugerēt ꝛ aliquātulū ꝓceſſiſſent ſubi
to terra ſe aperuit:ꝛ hoīeȝ illū cum vniuerſis
que ad euȝ pertinebāt ita abſorbuit vt nullū
inde veſtigiū remaneret:qđ cernēs btūs am.
dicit. Ecce fratres q̄ miſericordit̄ de⁹ parcit
cū aduerſa tribuit ꝛ q̄ ſeuere iraſcit̄ qñ ſemꝑ
ꝓſpera elargitur. In eodē aūt loco fouea ꝓ
fundiſſima remāſiſſe dr̄:q̄ vſqȝ hodie in hui⁹
rei teſtimoniū adhuc ibidē inuenit̄. ecce dilecti
amici q̄ horrēda pēa ꝛ ruina:nō eñ cōtradi=
camus ſignis xp̄i ꝛ ſi corruim⁹ reſurgam⁹ ne
noſtra ruina ſit vt ruina fulguris:qđ fulgur
ſuꝑ cadens q̄dā impetu nūq̄ reſurgit. Scđi
arguūt dñm de ordinatiōe tēpoꝝ dicētes. Iā
nimis pluit iā nimis ningit:iā nimis tonitruat
iā nimiū frigus:iā nimis eſtus:ꝛ ſic de aliis.
Quibus reſpōdet̄ vt habetur Actuū. v. Non
eſt veſtrum noſſe tēpora vel momenta ⁊c. Vñ
ſtultum eſt deuȝ de aere informare:qui ſolus
nouit omnia gubernare. Unde ſciēdū ꝙ mul
tis de cauſis de⁹ ſuſcitat aeris intēperiē. S
Primo ꝓpter hominū peccata. Leui. xxvi. Si
mādata mea nō cuſtodieritis dabo vobis de
ſuꝑ celū ſicut ferrū ꝛ terrā ereā. Hoc etiaȝ pȝ
tꝑe diluuij vbi de⁹ ꝓpter peccata hoīm totū
mūduȝ ſubmerſit preter octo hoīes qui remā
ſerunt in archa Noe. Etiā pȝ in ſodomis vbi
de⁹ ꝓpter pctā hoīum cōbuſſit quinqȝ ciuita
tes ꝛ oēm terrā circūiacētē cū igne ꝛ ſulphu=
re. Scđo vt peccatores terrore peniteat:ꝛ ſic ſal
tem ꝯuertātur. vñ. j. Regū. ij. Dñm formida=
bunt aduerſarij ei⁹:ꝛ ſuꝑ ipſos in celis tona=
bit. Sȝ diceres quare fit pulſus ꝯtra tēpeſta
tem aeris. Rñr ꝙ ꝓpter duo. Pmo vt hoīes ꝓ=
pter auditū cāpanaꝝ ꝓuocētur ad inuocādū
deū ne nos plaget ꝓpter pctā nr̄a ſicut totū
mūdū plagauit:qñ diluuiū venit:ergo hoīes
ſiue in die ſiue in nocte qñ audiūt pulſuȝ cā=
panaꝝ ꝯtra tēpeſtatē aeris dn̄t timere ſibi et
deū hūiliter inuocare vt miſericordit̄ nobiſcū
agat ꝛ nō ſubſannare deū:nec ꝯ eū murmu=
rare. Vñ legit̄ ꝙ erāt tres iuuenes ſimul iacē=
tes i lecto vno ꝛ qñ d̄ nocte venit tēpeſtas me
dius iuuenis ſurrexit de lecto ꝛ orauit ꝛ alij
duo eū traxerūt ꝛ eū deriſerūt:ꝛ dñs ꝑmiſit ꝙ
tonitru alios duos occidit:ꝛ terti⁹ ſol⁹ illeſ⁹
ꝑmāſit. Scđo pulſant̄ campane vt diaboli in
aere exiſtētes q̄ nobis nocere nitūt̄ terreāt̄ur
q2 cāpane ſūt tube xp̄i regis celeſtis. Tertio
ne hoīes nimis cōfidāt in labore ſuo neglecto
diuino officio ꝛ ſeruitio:ſi eñ labore tuo diui
num negligis officium laborādo in diebus fe
ſtiuis:vel ꝑ totū aratrum abſcindis limitem
agri ꝓximi tui:vl̄ quācūqȝ facis fraudem:ſci=
re debes ꝙ labores tui in manu dei ſūt:et qñ

vult pꝛopter aeris intēperiē deuaſtare. pſ. Dedit erugini fruct⁹ eoꝝ: ⁊ laboꝛes eoꝝ locuſte. ¶ Unde legit̃ ɔtigiſſe in anglia q̄ pulcherrima blada creuerũt. Et ecce appꝛopinquante tpe meſſiũ venit quoddã gen⁹ muſcaꝝ i maxima multitudine q̄ illa blada intãtũ ɔſumpſerũt q̄ vix inter q̄nq̄ miliaria vnũ quartale bladorum inuenireť. Voles ṽo illi⁹ patrie quaſdã de illis muſcis ceperũt ⁊ diligēter inſpiciētes inuenerũt eas lras depictas in alis habētes in vna ala ſcribebať ira in alis dei vt manifeſtũ eſſet q̄ ꝓpter demeritũ ⁊ vindictã dei hoc eēt factũ. Quarto vt faciat nos ad decimãdũ et honorãdũ deũ pꝛōptioꝛes: in hoc q̄ð cognoſcimus nos nihil hr̃e niſi inq̄tũ nobis de⁹ dederit. Et iſta debemus tũc ɔdiuidere pauperibus. vñ Lu. vj. Date ⁊ dabiť vobis. Et cũ gratiaꝝ actiōe debem⁹ vti donis dei ⁊ nullo mō debem⁹ murmurare ɔ̃ deũ ꝓpť aeris intēperiē: ſʒ deo oīa cōmittere. Un̄ legiť ſpeculo exēploꝝ q̄ erãt duo religioſi quoꝝ vn⁹ q̄nq̄ petebat pluuiã q̄nq̄ ſerenitatē: q̄nq̄ frig⁹ q̄nq̄ caloꝛē ſm̄ q̄ iudicabat i terris ſibi cōmiſſis expediēs eſſe. Alter ṽo nihil petebat in ſpãli: ſʒ totũ ɔmittebat diuine ꝓuidētie. Cũ aũt veniſſet meſſis terre illi⁹ q̄ i ſpãli petebat oēs terre illi⁹ inuēt ſteriles ſʒ terre alteri⁹ erãt copioſiſſime abũdãtes. Et tũc cognitũ ē q̄ iſte q̄ cōmittebat ſe diuīe ꝓuidētie erat diſcretioꝛ ⁊ meli⁹ fecit. ¶ Tertio arguũt deũ de ineq̄litate q̄ ſepe dat pauperib⁹ multos pueros q̄ eos paſcere nequeunt. Et q̄nq̄ diuitib⁹ q̄ libēter haberēt pueros dat paucos vel nullos. Rñſio: q̄ð hoc nō facit ſine cã cũ eñ dñs dat paupibus multos pueros. hoc pꝛimo facit in ſignũ dilectiōis ⁊ nō eſt diffidēdũ quin eos etiã paſcat. pſ. Qui dat iumētiſ eſ. ip. ⁊c. ⁊ tñ brutis alalibus nihil ꝓmiſit: neq̄ ei ea cũ moꝛte ſua redemit: nec vitam eternã eis ſpopōdit ſicut ⁊ nobis. vñ Matt. vj. Nolite ſolliciti eſſe dicētes. Quid mãducabim⁹ aut q̄d bibemus ⁊c. Pꝛimo q̄rite regnũ dei ⁊ iuſtitiã ei⁹: ⁊ hec omnia adijcieť vobis. vñ pſ. Nũq̄ vidi iuſtũ derelictũ ⁊c. Scdo de⁹ dat pauperib⁹ mltos pueros vt mlta pmia eos nutriēdo mereanť i celo. ¶ Circa q̄ q̄riť vtrũ laboꝛ ſit meritoꝛi⁹ quē parētes hñt cũ pueris. Rñ. q̄ ſic dũ mō talis intētio ſit i parētib⁹ q̄ intēdũt pueros nutrire ad honoꝛē dei vt fideles ſuitoꝛes xp̄i fiant. Et ſi ipſi parētes ſũt in gratia: tũc omnes laboꝛes quos hñt cũ pueris cedēt eis ad meritũ. ſ. lactãdo: balneãdo: poꝛtãdo: inuoluēdo: leuãdo: cibãdo: vigilãdo: iſoꝛmãdo: coꝛrigēdo: quãdo derelinquũt iſta oīa erũt eis meritoꝛia. vñ apl's Ro. viij. Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deũ oīa coopeanť in bonũ. Tertio de⁹ dat pauperib⁹ multos pueros in ſignũ beatitudinis ⁊ bñdictionis eterne. vñ pſ. Laboꝛes manũ tuaꝝ: q̄ manducabis: beatus es ⁊ bene tibi erit. Uxoꝛ tua ſicut vitis abũdãs: ⁊ filij tui ſicut nouelle oliuaꝝ in circuitu mēſe tue. Ergo ſicut deus hic multiplicat ſemē bonoꝝ paupeꝝ: ſic ēt i celo vult multiplicare eoꝝ gaudiũ: q̄ oēs q̄ nati ſunt de ipſis ⁊ ad celũ ꝑueniēt deũ eternalr laudabũt: ⁊ hoc erit eis ſpeciale gaudiũ imperpetuũ. Ergo paupes nō dñt ɔq̄ri de multitudine filioꝝ: ſed dñt deũ inde laudare: ⁊ ſibi gratiaꝝ actiōes referre: q̄ Boe. i de cō. phi. dicit. Maxima felicitas huius mũdi ɔſiſtit i amicis. ¶ Sʒ diuitib⁹ de⁹ nō dat pueros. Pꝛimo ꝓpter ipſos parētes q̄ ſunt auari ne ampli⁹ peccēt ꝑ auaritiã ꝓpter multitudinē pueroꝝ: q̄ q̄n q̄s eſt auar⁹ ⁊ ſi tũc haberet multos pueros: tunc adhuc efficereť magis auar⁹: ⁊ ſic deũ pl⁹ offenderet. Scdo ꝓpter oppꝛeſſiōes pueroꝝ ne tm̄ exactiones faciãt i ſuos ſubditos ſi enim pro nunc grauãt ſuos ſubditos: quid tũc facerēt ſi haberēt multos pueros. Tertio ꝑ pueros ne illi dãnenť cũ parētib⁹. Cũ eñ parētes poſſidēt iniuſta bōa ſciēter. tũc de⁹ ex ſua mīa talib⁹ parētib⁹ gñationē ſubtrahit ne pueros generēt ad dãnationē: q̄ nō ſolũ parētes: ſed etiã heredes dãnabunť ꝓpť iniuſta. Ergo quilʒ diues timere dʒ ne iniuſta bona poſſideat q̄ libēter vellet hr̃e pueros ⁊ nō hʒ. Cui⁹ etiam hoc q̄nq̄ accidit ex naturali defectu. ſcʒ ꝓpter ſterilitatē parētũ. Sciendũ eſt q̄ q̄nq̄ ex permiſſiōe diuina pueri illoꝝ q̄ ſciēter iniuſta bona poſſident in pueritia moꝛiunť ne vtanť illis iniuſtis bonis ⁊ ſic cōtra deũ delinquũt q̄ heu auari raro reſtituũt oīa bona iniuſte acquiſita. ¶ Unde legiť in li. de donoꝛ timoꝛis q̄ quidã ſacerdos monebat quendã vſurarium de ſalute aīe ſue: q̄ grauiter infirmabať. Dicebat ei q̄ tria ſibi eēt neceſſaria ad ſalutem ſ. ɔteriſtari plene cōfiteri de pctīs ⁊ reſtituere ſm̄ poſſe. At ille. Pꝛīa duo libēter faciã. Tertiũ q̄uo faciã: q̄ nihil mihi nec pueris meis remaneret. Et ſacerdos. Sine his trib⁹ ñ poteris ſaluari. ⁊ ille. Dicũt ita ſapiētes ⁊ ſcripture. Et ſacerdos. Ita vere. at ille. Ego volo ꝓbare vtrũ veꝝ dicãt: q̄ nihil reſtituã. Et ſic moꝛtu⁹ ē magis timēs paupertatē tēpoꝛalē q̄ eternã quã eũ eternaliter ſubire opoꝛtebat.

De eadem dominica. Ser. cix. ⁊ eſt continuatio precedentis ſermonis de his qui reprehendunt deum.

S Encomnia fecit Marci. vij. Sicut eñ iã in pꝛecedēti ſermone dictũ ē de trib⁹ generib⁹ q̄ deũ repꝛehēdũt. Hic iã continuãdo dicēdũ eſt de aliis

generibus eoꝝ qui deū reprehendūt. B Un
quarti q̇ deū arguūt de imprudētia gubernā
di mūdi ⁊ola q̇ in eo ſunt: ſunt illi q̇ dicunt:
quare deus qn̄qꝫ plures iuuenes mori ꝑmit
tit: ⁊ ſenes debiles ⁊ deformes diu ſinit viue
re. Reſpōſio ꝙ hoc de⁹ nō facit ſine cā. Nā ſe
pe tales iuuenes ſi boni ſunt mori ꝑmittit:
ne malitia mūdi eos cōinqnet. Sap. iiij. Ra-
ptus ē ne malitia imutaret intellectū ei⁹ aut
ne fictio malitie deciperet animū ei⁹. Scd̄o
de⁹ bonos iuuenes mori ꝑmittit ex eo ꝙ fal
ſus mūdus nō ē dignus tales bonos hr̄e. vñ
Hebre. xi. Quoꝝ digni⁹ nō erat mūdus: ergo
q̄ſi oēs peſtilētie a iuuenib⁹ incipiūt ī ſignū
ꝙ ꝓbi ⁊ innocētes ſūt. Tertio qñ parētes ni-
mis ⁊ idiſcrete ⁊ ſupflue diligūt pueros ſuos
tunc qn̄qꝫ ſubtrahit eis tales pueros ⁊ ꝑmit-
tit eos mori. B Sꝫ quare de⁹ qn̄qꝫ malos iu
uenes q̇ ſunt robuſti ⁊ fortes: ⁊ ꝑ in curſū mū
di vtiles: veloces ⁊ agiles ēt cito mori ꝑmit-
tit. Rñſio ꝙ hoc fit ꝓpt̄ quatuor. Pmo ne pe-
iores fiāt ⁊ ex hoc eoꝝ pena augmētet̄. vnde
Ambro. ſup Lu. Meli⁹ ē ꝑctōrib⁹ male agēti
bus mori q̄ȝ vt in pctis diu verſent̄. ⁊ rō hui⁹
eſt: q: pena eoꝝ ex hoc minor erit. vñ Augu.
Tāto ibi q̇ſqꝫ tolerabiliorē habebit dānatio
nē quāto minorē hic habuerit iniquitatem.
Scd̄o iuuenes mali in iuuentute moriūt̄ ne
de tpalib⁹ bonis nimiū ꝯſumāt: ſicut qn̄qꝫ cō
tingit ꝙ vn⁹ vna die tm̄ de vino bibit q̄ȝtum
alijs q̄tuor ſufficeret. ſic ſilr̄ i veſtibus ⁊ alijs
ſupfluis expēſis: ⁊ tales nec deo regratiant̄
nec ei ſeruiūt: ⁊ tn̄ multa bona tpalia male ⁊
inutilit̄ expēdūt: vñ alij plures deo ſeruiētes
viuere poſſent. Ergo tales ſic multa tpalia di
lapidātes ⁊ inutilr̄ ꝯſumētes citi⁹ moriunt̄
vt iſta tpalia q̄ illi male expēderēt alijs bōis
ad vſū ꝑueniāt ⁊ inde deū laudēt. Tertio q:
demeruerūt. ⁊ ſignāter ī honoratione parētū
q: ſicut de⁹ vult ꝓlōgare vitā gratie eis q̇ ho
rāt ſuos parētes ſic ecōuerſo vult abbreuiar̄
vitā illis q̇ inhonorāt parētes. vñ Exo. xx. ho
nora patrē tuū ⁊ matrē tuā vt ſis longeu⁹ ſu
ꝑ terrā. Et ergo inhonorātes parētes ſuos:
ſepius moriunt̄ ſubitanea ⁊ īprouiſa morte.
C Quarto ꝑmittit de⁹ iuuenes ⁊ fortes cito
mori. ⁊ hoc in terrorē alioꝝ. vt alij iuuenes ⁊
ꝑuerſi ex hoc terreāt̄ ⁊ inde vitā ſuā emēdēt.
Sꝫ ēt aliquos malos de⁹ qn̄qꝫ diu viuere per
mittit. Pmo vt cōuertant̄ a ſuis pctis. Un̄
Eſa. xxx. Propterea expectat nos de⁹ vt miſe
reat̄ nr̄i. Ergo ſi es hō peccator ⁊ de⁹ ꝓlōga-
uit tibi vitā p. xx. vl̄. xxx. vl̄. xl. annos: tūc itel
ligere debes ꝙ de⁹ hoc fecit ꝓpter emēdatio
nē vite tue: ⁊ ſi te nō emēdaueris: tāto graui⁹
punieris. ſcd̄o ꝑmittit malos viuer̄ vt puniāt
bonos q̄uo ei ſerūs Stephan⁹ ⁊ ſanctus lau
rēti⁹ tātā gloriā iā haberēt in celo ſi nullos tor
tores in preſenti habuiſſent. D Sed paupe-
res ⁊ īfirmos claudos ⁊ debiles ꝑmittit de⁹
diu viuere. Pmo vt pctā eoꝝ deleāt̄: q: forte
grauiter peccauerūt ī iuuētute: ⁊ de neceſſita
te opꝫ ꝙ de q̄libet pctō ſatiſfaciant: aut hic aut
in futuro: tūc de⁹ ex ſua bonitate ⁊ miſericor
dia permittit tales hic puniri ꝑ tribulatiōes
īfirmitates ⁊ paupꝫtates: ne ī futuro puniant̄
grauiſſime. vñ Greg. Miſericorditer adhibet
de⁹ tpalē ſeueritatē ne eternā īferat vltionē.
Ex q̄ pꝫ ꝙ q̄libet īfirm⁹ claudus ⁊ paup cogi-
tare dꝫ hec bñ demerui: piiſſime de⁹ cū corpe
meo te ſepiſſime offendi: ⁊ opꝫ me ſatiſfacere
aut hic aut in futuro: q: nullū malū īpunitū.
vñ Aug. Hic vre hic ſeca vt ī eternū parcas.
Scd̄o vt meritū illoꝝ paupeꝝ ⁊ infirmoꝝ au-
gmentet̄ q: ꝓ qualibet infirmitate ⁊ paſſiōe
etiā quotienſcūqꝫ bono hoi acciderit in eternū
premium habebit. vñ dñs dicit in euā. Mat.
v. Gaudete ⁊ exultate qm̄ merces vr̄a copio-
ſa eſt in celis. Tertio ꝑmittit de⁹ pauperes ⁊
debiles diu viuere vt diuites habeāt materiā
vitā eternā merendi ꝑ elemoſinis ſuis. Quō
eīm diuites vitā eternā ꝓmereri poſſēt ſi pau
peres nō eēnt. vñ Chry. ſup Matt. Ne putes
ꝙ ꝓpter vtilitatē paupeꝝ deus diuites fece-
rit q̄s ſine diuitib⁹ ſuſtētare potuit ſꝫ ꝓ vtili
tatē diuitū paupes fecit q̇ nimiꝝ īfructuoſi
⁊ ſteriles erāt futuri niſi pauperes fuiſſent fa
cti. E Quidā arguūt deū de deformitate crea
tiōis dicētes. Quare de⁹ fecit nos deformes
vel leproſos ⁊c. ſicut q̇dā ruſtic⁹ rōne infirmi-
tatis ſue a mēte aliquātulū alienat⁹ de pedib⁹
ſuis ait. quicūqꝫ fecit hos pedes tres obolos
vix meruit. Rñſio ꝙ de⁹ facit aliq̄s deformes
vt tollat ipſis ⁊ alijs occaſionē peccādi: q: ꝓpt̄
ſpēm multi perierūt. Un̄ legit̄ de ſuſanna q̄ȝ-
uis fuerat deuota ⁊ ſctā tn̄ pulchritudo ei⁹ fuit
ill̄ duob⁹ iudicib⁹ occaſio ꝯcupiſcētie male: vt
hr̄ Dañ. xiij. vñ Gre. Si eīm ī corpe deformi te
vix poteris a vana glīa ⁊ luxuria cōſeruare:
q̇d faceres ī corpe ſpecioſo cū caro ſēꝑ ꝯcupi-
ſcit aduerſus ſpm̄. Ex q̄ pꝫ ꝙ illis q̇ ex natu-
rali iclinatiōe ſupbi vel luxurioſi ſūt de⁹ opꝰ
bñfacit eis ſubtrahēdo pulchritudinē corpis
ne ipſis ⁊ alijs fiat occaſio peccādi: q: ꝓꝑ ſpēȝ
multi perierūt. F Sed diceres quare de⁹ tūc
aliquos pulchros creauit: ⁊ q̄uo homo ſe tene
re dꝫ qñ pulchros hoies videt ne deū offēdat
Rñdet̄ ꝙ duo cogitāda ſunt illi q̇ ornatam ⁊
pulchrā perſonā videt. Primo ꝙ nūq̄ȝ tātam
curā ⁊ diligētiā habuiſti ornādo alaȝ tuā eter
nalr̄ victurā ad cōplacēdū deo ſicut illa per-
ſona hꝫ ad ornādū corp⁹ ſuū putridū ⁊ morta
le ⁊ ad cōplacendū mundo: ⁊ ſic debes dolere
de accidia ⁊ negligētia tua ⁊ de perditiōe il-

li*ale quã ſic põpoſe vides icedere. Scđo co-
gitãdũ.ẽ illi hoi.q̃ ſeipm̃ cernit eſſe pulchrũ a
deo creatũ: vel aliũ pulchrũ ⁊ ornatũ holem
ꝙ̃ pulchre ſint facies electoꝝ l celo: ⁊ ꝙ̃ pul-
chre ornant. ſcił cũ ſtola glie. ſi ille mortaꝛ hõ
q̃ hodie, viuit ⁊ forte cras moriet tã pulcher
eſt ad vidẽdũ. qd tũc erit de lmortalib⁹ poſt
iudiciũ eternaꝛr viuẽtib⁹ cũ corpe ⁊ aia: ⁊ ſic
hõ ꝑ hoc dꝫ ſibi acquirere affectũ ꝑueniendi
ad celeſtẽ claritatẽ. Sexti arguũt de lmiſeri-
cordia. vñ ps. Exurge q̃re obdormis dñe: et
tales temere ſolẽt dicere. Si de⁹ deberet pi-
gn⁹ ſuũ inter iudeos ponere ꝓ me, nõ poſſet
tardi⁹ me iuuare. ❡ Vñ ſciẽdũ ꝙ. de⁹ ꝑmit-
tit nos multis modis tribulari: ⁊ hoc fit vtiꝉr
Pͥo vt hois meritũ accumulet. Scđo ne hõ
extollaꝛ aplꝯ. ij. Coꝝ. xij. Ne magnitudo re-
uelationũ extollat me dat⁹ ẽ mihi ſtimulus
carnis mee q̃ me colaphizet. Tertio, vt hõ a
culpa purget vt maria ſoror moyſi q̃ ꝑꝑ mur
mur qđ fecit ꝯ̃ moyſẽ ꝑcuſſa eſt lepra corpis
ſui. Quarto vt ex liberatiõe de⁹ głificet. vt, ĩ
ceco nato. vñ Aug. Puniunt iuſti vt oppreſſi
clamẽt ⁊ clamãtes exaudiant ⁊ exauditi glo
rificẽt pꝛez q̃ l celis ẽ. Quĩto, vt eis ad regnũ
via preparet. Actuũ. xiiij. Opꝫ nos ꝑ multas
tribulatiões ĩtrare regnũ dei. Lu. xxiiij. Non
ne oportuit pati xp̃ꝫ ⁊ ita intrare l gliaꝫ ſuã.
❡ Septimi arguũt deũ adhuc de tẽtatione
dicẽtes q̃re de⁹ ꝑmittit tãtã poteſtatẽ diabo
lo temtãdi hoies. Rñdet vt tẽtati diabolo re-
ſiſtãtes ⁊ reſiſtẽdo vincãt: ⁊ vincẽdo mereãt co
ronã: q̃ ſm aplꝫ. ij. Thimo. ij. Neino corona
bit niſi q̃ legitime certauerit. vñ Aug. ſi null⁹
eſſet hoſtis nulla eſſet pugna. ſi nulla pugna
nulla victoria. ſi nulla victoria nulla eẽt co-
rona. Itẽ adhuc aliq̃ ſũt dicẽtes: q̃re de⁹ ꝑmit
tit eos tẽtari q̃s ſcit lapſuros ⁊ q̃s ſic ſcit dã-
nãdos. Rñdet ꝙ de⁹ tã glorioſus ẽ pͥnceps ꝙ
ſe bñ dignũ iudicat vt ſibi libere ⁊ volũtarie
ſeruiam⁹ ⁊ nullũ vult coactũ vel q̃ſi ꝑ crines
trahere in regnũ celoꝝ. Et iõ dedit hoi ratio
nẽ diſcernẽdi inter bonũ ⁊ malũ ⁊ liberũ ar-
bitriũ vt poſſit reprobare malũ ⁊ eligere bo-
nũ. Inſuꝑ dedit hoi angelicũ auxiliũ ⁊ ſacrã
ſcripturã qb⁹ ꝑcauere poſſit lapſum ⁊ reſur-
gere poſt lapſuꝫ. ſi ergo ſpõte relinq̃t bonũ ⁊
eligit malũ diuinã iuſtitiã habebit iudicãtẽ
⁊ vindicãtẽ. Si vo reprobãdo malũ eligit bo
nũ, diuinã miam habebit ꝑmiãtẽ. ❡ Vñ nota
plures rõnes q̃re de⁹ creauit hoiez vt poſſit
peccare. Pͥa ẽ vt oſtẽdat potẽtia dei q̃ ſol⁹
inuertibilis ẽ. ois aũt creatura ẽ mutabilis.
ps. Mutabis eos ⁊ mutabunt: tu aũt idẽ ipſe
es ⁊c. Scđa ẽ vt oſtẽdat dei ſapiẽtia. q̃ ex ma
lo ipſe ſcit eligere bonũ qđ non poterat fieri
niſi de⁹ creaturã feciſſet vertibilẽ ĩ malũ. vñ
Augu. Meli⁹ iudicat de⁹ ex malo eligere bo
nũ, ꝙ̃ ꝓhibere ne mala penit⁹ fiãt. Tertio, vt
manifeſtaret dei clemẽtia q̃ xp̃s ꝑ mortẽ ſuã
hoiez ꝑditũ liberauit. j. Coꝝ. xv. Xp̃s ꝓ pctis
nr̃is mortu⁹ eſt iuſtus ꝓ iniuſtis. Quarta vt
oñdat dei iuſtitia q̃ nõ ſolũ bonis reddit pre
mia: ſꝫ ẽt malis ſupplicia. vñ aplꝯ. j. Coꝝ. iij.
Vnuſq̃ſq ꝓpꝛiã mercedẽ accipiet ⁊c. ℟ Vñ
legit tale exẽplũ. Cũ q̃dã heremita murmu-
raſſet l corde ſuo de diuerſis iudicijs dei de
hoc ꝙ illi q̃ male viuebãt ſepe bñ habebãt: ⁊
ecõuerſo bñ viuẽtes multas habebãt diuer-
ſitates. ⁊ aliq̃ñ q̃ bonã duxerũt vitã in fine vi
debant hr̃e finẽ abiectũ: ⁊ mali pulchrũ finẽ
⁊ bõi amittebãt freq̃ñter bõa tꝑalia: malis
aũt bñ ſucceſſit. Cũ in iſtis diu ſe occuparet
rogauit deũ vt ſibi hec oſtẽdere dignaretur.
Tũc affuit ei angel⁹ dicẽs ꝙ miſſ⁹ eẽt vt ſibi
hec oſtẽderet. ⁊ dixit ei vt eũ ſequeret l forma
heremite ꝑegrini ſibi apparẽte: qđ cũ faceret
venerũt pͥo ad domũ cuiuſdã heremite quẽ
inuenerũt a leonibus diſſipatũ fruſtatim. de
quo ille heremita multũ admirãs ait. Sciũs
erat hic de q̃ mihi cõſtat: q̃ ꝑſeuerauit in hac
ſolitudine bene. l. annis ſeruiẽs deo ⁊ iã a be
ſtijs permiſſus eſt dilaniari. Ait ei angelus:
nũc vidiſti vnũ iudiciũ dei. Scđo venerũt ad
aliũ cui⁹ dom⁹ ſuꝑ ſaxũ nimis altũ ſita erat
ſuꝑ mare. cui ꝑdicãte angelo de tẽtationib⁹
⁊ cõtra impatientiã tenere ꝑſeuerantiã con-
feſſus eſt eũ inuitis lachrymis: ꝙ cum fuiſſet
ibi cũ magna afflictione penitẽtie ꝑ. xl. ãnos
ad vltimũ ita vict⁹ fuerat a cogitatiõib⁹ ſuis
ꝙ volebat dimittere ſuã bonã vitã ⁊ ad ſecu
lũ redire. Quẽ cũ videret vere penitẽtẽ ange
lus ꝑcipitauit eũ ſubito l mari ⁊ ſubuerſus ẽ.
Cũ aũt ad hoc factũ reuerteret heremita et
fugeret vocauit eũ ãgel⁹ dicẽs. Noli timere
oſtẽdit tibi de⁹ ſcđꝫ iudiciũ ſuũ. Tertio vene
rũt ad domũ alteri⁹ heremite: q̃ recepit eos
cũ magno honore: ⁊ ꝓpinauit eis potũ ex ci-
pho argẽteo quẽ habebat. Quẽ occulte reci-
piẽs ãgel⁹ ĩ ſinu ſuo occultãs ſecũ aſportauit
Venerũt aũt de nocte ad domũ cuiuſdã ꝑdo-
nis militis: ⁊ vix ĩ ea ſũt recepti ⁊ valde mali
tractati ⁊ ꝯulijs afflicti: tñ aliq̃ pauca ſũt eis
ibi data ⁊ lecti parati ſꝫ male. De mane no-
luit ãgel⁹ recedere niſi pri⁹ hoſpiti loqueret
⁊ extrahẽs ciphũ dedit ſibi illũ. Qđ vidẽs he
remita admirabat murmurãs l corde d̃ hoc
qđ viderat. Alia nocte venerũt ad domũ alte
ri⁹ militꝫ q̃ ſatis bñ recepit eos tñ mediocrit
eos tractauit. In mane dũ vellẽt recedere ro
gat⁹ ab ãgelo dixit filio ſuo vnigenito ꝯdu-
ceret ⁊ viã eis mõſtraret: qđ dũ puer faceret
ſubito arripuit eũ angel⁹ ⁊ occidit ⁊ in foueã
proiecit. Qđ cũ vidit heremita fugit dicẽs eũ

nõ eſſe angelũ ſ3 diabolũ. Ecce inq̈t angel⁹. In his q̄ vidiſti oſtẽſa ſunt tibi iudicia dei oc culta quoꝝ cãm ſcire volebas. De p̄io heremita a beſtijs deuorato: ſcias ſibi hoc cõtigiſſe i corona marty2ij quã lõgo tp̄e affectabat hr̄e ⁊ crebris oſonib⁹ ſibi dari poſtulabat. ſa lutẽ iſti⁹ ſcd̄i heremite ꝓcurauim⁹ quẽ ſcipi tauim⁹ q̄ de ſuis tẽtationib⁹ cõpũct⁹ ad deũ ſe ꝯuertit: ⁊ ſic mortu⁹ ad deum iuit nõ hñs aliã penã niſi illã mortẽ illatã: q̄ ſi ſuꝑuixiſſet redeũte tẽtatiõe qd̄ ꝯceperat adimpleſſet. Terti⁹ heremita hõ ꝯtẽplatiu⁹ ẽ ⁊ magnaꝝ oſonũ: diabol⁹ aũt cũ ſua aſtutia procurauerat ĩpedimẽtũ ſuis oſonib⁹: ⁊ ordinauit qd̄ q̄dã diues illũ ciphũ argẽteũ quẽ abſtuli ei dederat vt ꝓ eo oraret: cũ aũt orare vellet veniebat ſibi cogitatio q̄d de illo cipho facere poſſet: vł ne aliq̄s furaret̃ ei illũ ſp̄ timebat: ita qd̄ cor ſuũ i oſones ille ciph⁹ ei auferebat. Jõ ſalutẽ ipſi⁹ ꝓcurauim⁹ in ciphũ illũ ſibi auferẽdo: ⁊ nũc redibit ad ſolitas oſones ſine vllo ĩpedimẽto. Ille aũt ꝓm⁹ miles ad quẽ venim⁹ ẽ hõ malus: nec eſt dignus celeſti remuneratiõe ꝓ eo qd̄ fecit nobis: iõ dedim⁹ ei tp̄alẽ remuneratiõnẽ. Alius miles hõ fuit hoſpitalis ⁊ multaꝝ eleemoſynaꝝ. ⁊ cũ nõ haberet prolẽ rogauit viros religioſos vt rogarẽt deũ ꝓ eo vt ei ꝓlẽ daret: qd̄ ⁊ dñs fecit et dedit illi illũ filiũ quẽ me vidiſti occidere. quo habito incepit opa mĩe q̄ ꝯſueuerat paupib⁹ exhibere dimitter̃ ⁊ mł̃ta mala facer̃: vt multa bõa tp̄alia illi filio accumularet. Puero aũt mortuo i inocẽtia ſua ſalutẽ ꝓcurauim⁹. qui ſi ſuꝑuixiſſet mł̃ta mala ꝯmiſiſſet. Silr̃ p̄ri ⁊ matri q̄ eo mortuo ad ꝯſueta opa ꝯuertent̃.

Dñica.xiiij. Ser.cx. de peccato veniali.

PLagis impoſitis abierũt ſeminiuo relicto. Lu.x. ſciẽdũ ꝙ hõ in corpore vulnerat̃ dupliciter q̄nq̈ vſq̈ ad mortem. Sic ſpiritualiter ꝑ pctm̃ mortale vulnerat̃ hõ i aĩa vſq̈ ad mortẽ. vñ Jac. j. pctm̃ cũ ꝯſummatũ fuerit ⁊c. Q̄nq̈ aũt vulnerat̃ hõ ⁊ ledit̃ in corpore: nõ ꝓpterea morit̃ ſic ſpũaliter poſſumus de pctõ veniali intelligere quo ad animã. vñ in p̄ſenti ſermõe tria ſunt dicẽda. Primo quid ſit pctm̃ veniale et quot modis cõmittit̃. Scd̄o damna q̄ inferũtur hoi ꝑ pctã venialia. Tertio quot modis pctã venialia dimittunt̃. L. Circa p̄imũ ſciẽdũ ꝙ ſcd̄m Augu. Peccatũ veniale eſt qd̄ hominẽ vſq̈ ad reatum perpetue mortis nõ grauat: ſ3 penã meretur ⁊ facile ſibi indulgetur. Notãdũ ꝙ ſ3 magiſtrũ i cõpẽ. theo. veritatis. In paruulis poſt baptiſmũ p̄imo ſurgũt venialia: ⁊ poſt mortalia. vñ Greg. in moralis. In vno q̄3 lapſu a minimis incipit̃. ſed ſuccreſcẽtib⁹ defectib⁹ ad maiora ⁊ grauiora deuenit̃. vñ Jſido. de ſum. bo. Qui dilabũt̃ ad vitia nõ ſtatĩ a magnis criminib⁹ ĩcipiũt ſ3 a modicis aſſueſcũt: vt ſic cũ maximis corruãt. Querit̃ vtrũ hic i iſto ſeculo aliq̄s poſſit viuere ſine pctõ veniali dũ ẽ in hac vita. Rñdet̃. Si loquimur de tota vita hoĩs q̄ iã venit ad etatẽ adultã de excellẽti ⁊ ſpeciali grã eſt ꝙ talis ſit ſine pctõ veniali: ſicut videt̃ dicere beatus Augu. de btã v̾gine q̄ nunq̄ venialiter peccauit: vñ ſi oẽs ſancti interrogarẽtur vtrũ peccaſſent oẽs in vna voce rñderent. Si dixerim⁹ ꝙ pctm̃ nõ habemus: noſmetipſos ſeducim⁹ ⁊ veritas in nobis nõ eſt. vñ Salo. Prouer. xxiiij. Septies i die cadit iuſt⁹ ⁊ reſurgit. vñ etiã in decre. dr̄. Venialia ex fragilitate humana cõmittunt̃: ⁊ nullus homo poteſt ea vitare. de pe. di. j. Medicina. ⁊ c.. Tres aũt ſunt. Sed tñ ſine peccato mortali quilz põt viuere: vt dictũ eſt ante. ſer. lxxvij. C. M Jtẽ ſciendũ ꝙ peccatũ veniale cõmittit̃ quatuor modis. Pⁱo q̄ñ cõmittitur aliquod paruum qd̄ in ſe eſt veniale. ſ. qd̄ nõ eſt cõtra preceptũ dei: nec vnũ de ſeptẽ peccatis mortalib⁹. Vbi gratia. Sicut loquẽdo verbũ ocioſum ſine cã eſt peccatũ veniale. Jtẽ iocoſe ridere. Jtẽ cogitationes vane: ⁊ ſic de alijs. Secũdo ꝓpter imperfectionẽ actus: ſicut p̄imi motus qui alias q̄ñ ꝑfecti eſſent: eſſent mortalia. verbigratia. Sicut videre mulierẽ cũ libidine ⁊ delectatione preter rõnẽ tñ ⁊ plenã deliberationẽ ꝓpter ĩperfectionẽ actus eſt veniale. S3 ſi cũ libidie ⁊ plena deliberatiõe videt mulierẽ cõcupiſcẽdo eã erit mortale. Jtẽ iraſci tamen ſine deliberatione. Jtẽ gaudere de aduerſitate alioꝝ ⁊ dolere de proſperitate nõ tamẽ cũ deliberato animo. Si eñ cũ ratio aduenerit reſiſtit talib⁹ ⁊ expellit: tũc nõ ſunt niſi peccata venialia. Ergo q̄ñcũq̈ aliq̄d qd̄ in ſe eſt pctm̃ mortale fit ita ſubito ſine deliberatiõe rõnis: ita ꝙ actus ille eſt infectus oẽs ſubiti motus q̄ ſic preueniũt rationẽ qualitercũq̈ ⁊ a quibuſcũq̈ fiunt tales ſubiti motus ⁊ p̄imi ſunt ſolũmodo venialia. Tertio mõ propter penitẽtiã: ⁊ ſic per accidẽs de mortali fit veniale. vñ dr̄ in decre. Fit veniale in ꝯfeſſione qd̄ mortale fuit in opatione. de pe. diſti. j. Quẽ penitet. Nõ ꝙ illud pctm̃ mutet̃ in ſe: ſ3 hoc qd̄ eſt mortale iam tã taliter eſt veniam cõſecutũ ꝙ obligat ad penã nõ eternã ſ3 tẽporalẽ q̄ debetur veniali. Jdeo dicit Ambro. Omne peccatũ mortale per penitentiã fit veniale. Et hoc ſic dicit̃ veniale ex euẽtu ⁊ ꝑ accidẽs. ſ. in eo ꝙ pena eterna debetur mortali peccato vertit̃ in penã tẽporalẽ que debetur veniali pctõ. Quarto cõmittit̃ veniale peccatũ per erroneã ꝯſcientiã q2 q̄ aliquid reputa

ret pctm̄ veniale qđ in ſe nullū eē: pctm̄: ⁊ ſup
hoc illđ idē faceret: ſic ꝓpter ↄſciaꝫ pctm̄ ve=
niale cōmitteret. Et ſilr hoc eſt intelligēdū de
pctō mortali. i. qn̄ qs facit aliqđ qđ in cōſcia
ſua ſꝫ diffinitiue eē pctm̄ mortale peccat mor
taliter per ↄſciaꝫ: qȝuis hoc nō ſit pctm̄ morta
le tn̄ ſe. vñ Augu. Quicqđ fit ꝫ ↄſciaꝫ edificat
ad gehēnam. ¶ Quātū ad ſcđꝫ ſciēdū ꝙ pctā
venialia inferūt ſeptē dāna quare merito pec
cata venialia ſūt cauenda a deuotis hoībus
ꝙ̄tū poſſe eſt. Primū dānū eſt ꝙ obligāt ad pe
nā. nō aūt determīate ⁊ ꝑciſe obligāt ad penā
eternā vł purgatoriū vł pñtē ſatiſfactionē: ſꝫ
aliquā illaꝝ penaꝝ: qm̄ ſꝫ ſoꝝ eccłie pñtis ſa
tiſfacit hō leuiter: ſꝫ ſꝫ ſoꝝ purgatorij punieł
hō grauiꝰ: qꝛ grauiorē penā ī purgatorio ſuſti
nebit ꝑ vno veniali pctō ꝙ̄ ſctūs Laurentiꝰ
ſuſtinuit in craticula. Vñ dr̄ ī decre. Igni pur
gatorio nłla pēa tp̄alis ē cōꝑabilis. di. xxv. ꝗ
aliđ. Hoc mlti hoīes paꝝ curāt ꝗ tot vēialia
ↄmittūt ⁊ ꝗtidie augmētāt ſup ſe. Sꝫ ſcđꝫ ſoꝝ
īferni grauiſſime qꝛ eternaliter. Querił vtrū
in īferno ēt puniant venialia. Rñr ꝙ ꝓpriꝰ lo
cus ē hic in mūdo vel ī purgatorio vbi venia
lia purgant: ſꝫ īfernꝰ ꝓpriꝰ eſt locꝰ vbi puniū=
tur mortalia. Si āt ī pctis mortalibꝰ morił qs
tūc venialia eternaliter punieł in īferno cum
mortalibꝰ: ſꝫ minor erit pena ꝑ veniali ꝙ̄ ꝑ
mortali. Scđꝫ ē ꝙ aīaꝫ maculāt. Et ponał ta
le exēplū ꝙ denigreł aliq̄ imago depicta ꝗm̄
ꝙ videri ñ poſſit: alia⁊o ſic obſcureł vt videri
qđē poſſit: ſꝫ nō plene diſcerni ⁊ iđ ꝓpł talem
drīam Greg. dicit. Veniale obſcurat: mortale
obtenebrat. Itē Aug. đ vita xp̄iana. Aīa ī pec
cato pſeuerās nigrior ē coruo. Hoc itelligił đ
pctō mortali: ſꝫ vēiale ſolū maculat. Tertiūꝫ
eſt ꝙ minuūt feruorē charitatꝫ ſicut aq̄ ī ignē
ꝓiecta lꝫ totū ignē ñ extinguat feruorē tñ illiꝰ
debilitat ⁊ tēperat. Et ꝙ̄to plura qs venialia
cōmittit tāto plꝰ minorał feruor charitatꝫ. Nā
aliq̄ notabilr̄ qn̄ꝙ ꝑdūt feruorē charitatis et
tepeſcūt. Et rō eſt qꝛ venialia nō curāt dimit
tere. vñ Aug. ſup Joh. Minute ſūt gutte ꝗ tñ
ſimul iūcte multa flumia iplēt. Mortale pec
catū extinguit totā charitatē ſꝫ veniale ⁊ cha=
ritas ſe mutuo ↄpatiunł ⁊ veniale ſolū oppo
nił feruori charitatis. ¶ Quarto potētias
anime in bonis opibꝰ laſſant: ſicut qn̄ impo=
nitur alicui onus ſup onus minꝰ erit ille ꝓm
ptꝰ ad āmbulādū. vñ Aug. ſup Jo. Minuta ſunt
grana arene: ſꝫ ſi mlta arēa ponał ꝑmit atꝙ
opprimit. Potētie eīm rōnalis opatio ē diſcer
nere: ſꝫ ꝓpł aggrauationē vēialiū nō ita cla=
re diſcernit bonoꝝ ⁊ maloꝝ drīam. In huius
ſignū bōi ⁊ ꝑfecti hoīes minima ēt qn̄ꝙ pctā
diſcernūt ꝗ iꝑfecti nō noſcūt. vñ Greg. xxxi.
mora. Quāto maiorꝫ lumē grē qs ꝑcipit tāto

ampliꝰ repꝛhēſibilē ſe cognoſcit eſſe. Hoc ēt pꝫ
ad ſenſum: qꝛ ī albo ⁊ mūdo pāno etiā parua
macula cognoſcił: ſꝫ ī nigro ⁊ īmūdo vix qn̄ꝙ
notabilis ⁊ magna macula cognoſcił ſic ſilr
eſt de ↄſcīa hoīs. Concupiſcibilis autem potē
tie opatio ē appetere bonū qđ cognoſcit rōna
lis. Sꝫ venialia aggrauāt potētiā cōcupiſci=
bilē ꝙ nō ita arderet appetiꝫ bonū acſi nul=
lis venialibꝰ eēt aggrauata. Iraſcibilis opa=
tio ē deteſtari malū. In ſignū huiꝰ ꝑfecti viri
ꝗ habēt mūdas ↄſcientias valde etiā deteſtā
tur ꝑua mala qđ imꝑfecti nō faciūt. vñ Hier.
in epła. Mēs xp̄o dedicata ſi cauere dꝫ mino
ra: quō ēt maiora. Sciens etiā ꝑ verbo otioſo
rōnē eē reddendā. Quinto retardata glīa: qꝛ
hō ꝗ deberet ⁊ poſſet ſtatiꝫ poſt mortē euola
re ad celū cogeł ꝓpter venialia ad tp̄s ī pur=
gatorio expectare: nūꝙ eīm ab aliquo dei fa=
cies videbił: donec ſoluat per penas minimū
quadrātē venialiū pctōꝝ vt pꝫ Mat. v. Non
exibis īde: donec reddas nouiſſimū quadrā=
tem. vñ Humbe. Nūꝙ eīm a quoꝙ dei facies
videbił: donec ꝑ penā venialiū pctōꝝ q̄drans
minimꝰ ꝑſoluatur. Et ignis purgatorij ē mi=
romodo grauis. vñ Aug. Ignis purgatorij lꝫ
eternꝰ nō ſit miro tñ modo eſt grauis. Excel=
lit eīm oēm penā quā vnꝙ aliqs paſſus eſt in
hac vita. Etiā ꝑ ꝑuis pctis opꝫ hoīem in pur
gatorio qn̄ꝙ diu purgari: que in pꝛeſenti fa=
ciliter ⁊ leuiter deleuiſſet. ¶ Unde legitur de
ſorore ſcti Damiani ꝙ ꝓpter auditum vnius
cantilene quem cum delectatione audiuit cā
tare in quadam chorea de quo nō fuit contri
ta nec cōfeſſa nec ꝑ illo egit pñiam fuit ī pur
gatorio. xviij. diebꝰ: ſicut ipſa poſt mortē ſuā
reuelauit cuidā ſctō hoī. Sextū ē ꝙ bona glo
rie celeſtis dimittūt: nō quidē illa que iā de=
benł: ⁊ que habemꝰ ibi ꝑ meritū repoſita: ſed
que deberētur ſi venialia nō fierēt: qꝛ medio
tp̄e poſſent aliqua bona fieri qn̄ illa venialia
fiunt per que bona opera bonū celeſtis glo=
rie augmentareł. Et etiā poſt perpetrationē
venialiū: tūc ſꝫ magiſtrū in cōpen. theo. veri.
opꝫ nos opa quedā cōuertere ad ſolutionem
hmōi debitorum per que etiam deberet nos
creſcere cumulus eterni pmꝰ. ¶ Septimum
eſt ꝙ venialia ſepe ſūt occaſio mortaliū pctō
rum. Et hoc ↄtingit quatuor modis. Primo
ex cōplacētia. vñ Augu. Nullū pctm̄ adeo ve=
niale eſt ꝙ nō fiat mortale dum placet. Non
idem actus numero: ſꝫ idē ſpecie. Notanduꝫ
ꝙ ꝙ̄to eſt maior delectatio in peccādo tanto
maior pena debetur illi pctō in futuro. vnde
Apoc. c. xviij. Quātū ī delitijs fuit: tm̄ date ei
tormētū ⁊ luctū: ergo ꝓpter ſecuritatē cōſiłē=
dū eēt qn̄ in aliquo pctō ꝙ ſm ſe eſtimał ve=
niale habuiſſes nimis magnā cōplacentiam

⁊ excellinā delectationē:ergo reprehēſibile eſt
nimiā cōplacētiā hr̄e in riſib⁹:in leuitatib⁹:⁊
in verbis iocoſis: ⁊ ſic de alijs:niſi fierent cū
recreatiōis ⁊ moderate.qꝛ ſꝫ Ari.vij.ethi.hō
qn̄qꝫ idiget quadā delectatiōe quaſi quadaꝫ
recreatiōe ꝓpter multos laboꝛes q̄ ſibi occur
rūt ſꝫ exceſſus in riſib⁹ ⁊ leuitatib⁹ caueri dꝫ
vn̄ dicit Baſili⁹.Joc⁹ſiue riſus remiſſaꝫ efficit
aīam ⁊ negligētē erga dei p̄cepta:nec delicta
ſua ad memoriā pōt reuocare:⁊ obliuiſcēs ea
nec ſe iſtigat ad pn̄iam:⁊ ita paulatim oībus
bonis priuabit.vn̄ ēt Ber.de cōtē.mūdi dicit.
Cōpatit dei fili⁹ et ploꝛat.hō patitur ⁊ ridet.
Scd̄o ex diſpōne:qꝛ ꝑ frequētē lapſum venia
liū diſponit hō ad moꝛtale.Et ſꝫ hoc itelligit
Gre.Uitaſti grādia vide ne obruaris arena.
Hoc dicit:qꝛ ſepe minimis pctīs ꝑuenit ad ma-
gna:ſicut de ꝑua ſcintilla qn̄qꝫ creſcit magn⁹
ignis.Eccl.xix. Qui ſpernit modica paulatiꝫ
decidet.vn̄ Gre.i paſto.Qui minima pctā de-
flere ac deuitare neglexerit de ſtatu iuſtitie nō
q̄dē repēte:ſed paulatim ⁊ ꝑticulatim cadit.
Tertio ex ꝓgreſſu:qꝛ qn̄ iſurgit venialia ſi nō
ꝓhibet poſſet ꝓgredi vſqꝫ ad moꝛtale. Nō qꝛ
ipm̄ veniale i ſubſtātia fuerit moꝛtale:ſꝫ qꝛ ex
ipo veniali occaſionalr̄ ꝓgrediēdo fieret moꝛ
tale.Jſtud ptꝫ in ꝑmis motib⁹ q̄ inter venia-
lia cōputant̄ ſꝫ qn̄ delectatio ↄualeſcit intātū
ꝙ ↄſenſus accedit tn̄ i pctm̄ moꝛtale ex veniale
ſic qꝛ ſunt duo pctā.vn̄ Augu. in lib. de peni.
Nō ē pctm̄ adeo paruū qd̄ nō creſcat negle-
ctū.Quarto ꝓpter ↄſciam erroneam ⁊ nimis
ſtrictā.ſ.qn̄ q̄s teneret firmit̄ ⁊ diffinitiue ali-
qd̄ pctm̄ qd̄ in ſe ē tm̄ veniale eꝙ hoc eēt moꝛ
tale:⁊ ſic ſuꝑ hoc faceret;moꝛtaliter peccaret
ꝓpter ↄſciam. R Sꝫ q̄rtū ad tertiū ſciēdū qd̄
pctā venialia octo modis dimittunt̄. Pꝛimo
ꝑ ↄfeſſionē gn̄alē que fit publice cū multis et
corā mltis:ſicut fit cōiter poſt ſmonē ⁊ p̄dica
tionē.Et illa ↄfeſſio hꝫ efficatiā ad dimiſſionē
venialeꝫ ex trib⁹. Pꝛimo ex ↄtritione ↄfitētis.
Scd̄o ex humilitate ↄfeſſiōis:ergo cū humili-
tate genua flectere debet caput ⁊ humilr in-
clinare qn̄ tu dicis talē gn̄alē cōfeſſionē. Ter
tio ex ofone ſacerdotis q̄ dicit ſuꝑ pplꝫ.Miſe
reatur veſtri oīps ⁊c.ergo interim ꝙ ſacerdos
dicit talē ofonē qlꝫ recollecto coꝛde ⁊ deuote
petere dꝫ ⁊ deſiderare hoc adeo adimpleri ꝙ
ſacerdos petit.Sic ſilr̄ itelligēdū eſt de illis q̄
d icūt.Cōfiteoꝛ cū ſacerdote an̄ miſſam.Scd̄o
ꝑ deuotā pectoꝛis tūſionē exēplo publicani q̄
ꝑcutiēs pect⁹ ſuū dixit.De⁹ ꝓpiti⁹ eſto mihi
pctōꝛi.de pe.diſt.j.Tres ſunt actiōes.Tertio
ꝑ aque bn̄dicte aſperſionē.de ↄſe.di. iij. aquā
ſale.Aliq̄ habēt aquā benedictā in domo ſua
vt quēadmodū ſepe venialiter peccant.ita ēt
ecōuerſo in deletionem venialiu aquā bn̄di-
ctam ſepi⁹ recipiūt:⁊ laudabilis ⁊ bōa eſt ta-
lium deuotio.Sciēdū eſt tn̄ ꝙ aqua benedi-
cta deuote recipiēda ē ⁊ nō deriſoꝛie:ſiue acci
piatur a ſacerdote ſiue a ſeip̄o. ⁊ vbicūqꝫ ⁊ in
quacūqꝫ parte coꝛꝑis tetigerit hoīem ſiue in
manib⁹:ſiue in facie:ſiue in alijs locis bonuꝫ
eſt.Attamē in facie cōiter accipit̄. Et hoc pro
pter dignitatē:qꝛ facies ē nobilioꝛ pars coꝛpo
ris.Etiā ꝓpter quinqꝫ ſenſus in quib⁹ſepius
peccauimus qui magis vigēt i capite.Jtē bo
nū eſt hr̄e aquā bn̄dictā circa lectū ⁊ aſperge
re ſe de ſero cū ea quādo quis vult intrare le-
ctū.Et maxime circa īfirmos q̄ ſunt ſepe aſꝑ-
gēdi cū aq̄ bn̄dicta ad effugandū fantaſmata
demonū. vn̄ p̄s. Cōtribulaſti capita dracōis
in aq̄s ⁊c.Un̄ in ↄſecratione aq̄ legant̄ verba
valde notabilia.ſ.diſcedat oē fantaſma in lo-
co quo aſꝑſa fuerit aq̄ ⁊c. S Exēplū legimus
ꝙ in vno mōaſterio quidā laicus de nouo cō
uerſus cum eſſet in articulo moꝛtis vidit totā
domū repleri cū defoꝛmib⁹ ꝑſonis ⁊ roſtratiſ.
Quod cū ſignificaret cuſtodi ſuo ille itelligēs
ꝙ cū immūdi ſpūs eēnt fecit ſibi poꝛrigi vas
aque bn̄dicte ⁊ cū ea aſperſit totū locū:⁊ cum
hoc faceret alte clamare cepit. Eya eya fac ꝙ
facis qm̄ ecce diaboli fugiētes ſumma celeri-
tate cōtendunt exire alter in alterum impin
gētes.Et ille foꝛti⁹cepit aſpergere:⁊ ſic libera
tus eſt eger a demonum infeſtatione.Querit̄
vtrū aqua bn̄dicta ſit ſacramētum . Rn̄r ſm̄
Ray.ꝙ nō:ſꝫ eſt quaſi quoddā ſacramentale:
⁊ eſt quedam diſpoſitio ad ſacramētum.vnde
datur cōtra demonū nequitias ⁊ cōtra venia
lia ⁊ cōtra oē illud qd̄ effectū ſacramentoꝛum
impedire poſſet.Quid fiet cū aqua bn̄dicta
apponit̄ aque non bn̄dicte.Rn̄r ſm̄.ſ.Tho.in
iiij.di.xij.Totū eſt bn̄dictū.Uirtus eīn q̄ acq̄ſi
ta eſt aque ex bn̄dictione ꝑuenit ad aquā ad-
ditā.Simile eſt de oleo nō conſecrato.Quar-
to ꝑ contritionē coꝛdis.Ergo bonum eſt im-
mediate ↄfiteri qn̄ aduertis te aliqd̄ veniale
cōmiſiſſe.Un̄ Caſſiod.ſuper illud p̄s.Ad dn̄m
cū tribularer.ſic dicit.Dn̄s neſcit differre qd̄
quē coꝛde compūcto ſenſerit ſibi ſupplicare.
Quito ꝑ orationē p̄cipue dn̄icā.de pe.diſt.iij.
Quotidian⁹.Aug.d̄ quotidianis leuib⁹ pctīs
ſine q̄bus hec vita nō ducit̄ quotidiana ora-
rio fidelium ſatiſfacit.Sexto ꝑ epiſcopalē bn̄
dictionē:⁊ ſcd̄m quoſdam etiam per ſacerdo
taleꝫ.Ergo manendum eſt in eccleſia vſqꝫ ad
finem miſſe:⁊ benedictionē quā ſacerdos dat
in fine miſſe deuote dꝫ ſuſcipere quilibet chꝛi
ſtianus.Septimo ꝑ eleemoſynaꝝ largitionē
vnde Danie.iiij. Peccata tua eleemoſynis re
dime.vn̄ canit̄ in quadrageſima. Abſcondite
eleemoſynā in ſinu paupeꝝ ⁊ ipſe orabit pro
vobis.Qꝛ ſicut aqua extinguit ignē: ita elee-

moſyna extīguit pcr̄m.vñ eccl.iij.Sicut in ſe-
reno glacies:ita ꝑ eleemoſinā ſoluūt pctā tua
Et addunt q̄dā per iniuriaꝝ dimiſſionē q̄ eſt
eleemoſyna ſpūal:s.de q̄ dr̄ Lu.vj.Dimittite
⁊ dimittemini.vñ ēt Aug.Multa ſunt genera
eleemoſynaꝝ q̄s cū facimꝰ adiuuamur vt di-
mittāt pctā nr̄a.Sꝫ ea nihil eſt maiꝰ ꝙ cū ex
corde dimitti[m]ꝰ qđ i nos ꝗſqꝫ peccauit.Octa-
uo ꝑ dignā euchariſtie cōionē.ḋ ꝯſe.diſ.ij.Cū
oē crimē.Et q̄dā addūt etiā per extremā vn-
ctionē.extra de ſacra vnc.c.vnico.De his ſūt
ꝟſus.Cōfiteor:tundo:aſpergor:cōteror:oro.
Signor:edo:dono:ꝑ hec venialia tollo.Et nō
ſolū per illa ſpālr ſenūerata ſꝫ ēt ꝑ quodlibet
bonum opus delent̄ venialia:⁊ ſicut dicit.ſ.
Tho.Plura vel pauciora venialia ꝑ predicta
remittunt̄ ſꝫ ꝙ ꝑ hec maior vel minor feruor
charitatiſ ꝯcitat̄ q̄ de pluribꝰ vl̄ de paucioribꝰ
ſaltē īplicite cōtritionē ꝯtineat.Uñ nō opꝫ ꝙ
per hec ſemꝑ oīa pctā venialia dimittantur.

¶De eodem euangelio.

Samaritanꝰ appropriās alligauit
vulnera eiꝰ.Hic ē dicēdū de ſeptē
ſacrīs eccleſie.Et iſtum ſermonē
quere infra ſer.cxlviij.ꝑ.

Dñica.xiiij.Ser.cxi.de ſacerdotibus.

Ite oſtēdite vos

ſacerdotibꝰ.Lu.xvij.In hoc ꝙ xp̄s
leproſos iſtos poſt mūdationē ad
ſacerdotes miſit dat nobis exēplū
honorādi ſacerdotes.vñ in p̄ſenti ſermōe tria
ſūt dicēda.Primo de dignitate ſacerdotū.Secū
do ꝙ grauiter illi peccāt q̄ ſacerdotibꝰ detra-
hūt.Tertio quā periculoſe ſtāt mali ſacerdo
tes.ſ.cōcubinarij. ¶ Circa primū ſciendū ꝙ
ſicut ſūt nouē chori āgeloꝝ in celo:ſic etiam
ſūt nouē dignitates ſacerdotū.¶Primo ſacer-
dotes ſūt ſuper oēs reges ⁊ principes terre.
Hier.j.Ego cōſtitui te hodie ſuper gentes et
ſuper regna.Etiā ptꝫ in hoc q: dignitas ſa-
cerdotalis hꝫ reges ꝯſecrare ⁊ facere:ſꝫ oēs re
ges mūdi nō pñt vnū ſacerdotē facere.Et i ſi
gnū huiꝰ qđ maiores ſūt:tūc iā nō eſt p̄nceps
adeo magnꝰ q̄n tenet̄ ceruicē ſuā i ꝯfeſſione
flectere ⁊ hūiliare corā ſacerdote loco dei q̄ eſt
vicariꝰ eiꝰ.Uñ breuit̄ deꝰ exaltauit ſacerdotes
ſuꝑ oēs hoīes ⁊ ſuꝑ oēs creaturas.Uñ q̄dā do
ctor dicit.Si ꝯdōne eſtis hoīes dignitate eſtiſ
ſuꝑ oēs hoīes.Idē doctor.Sacerdos ē altior
regibꝰ felicior āgel:creator ſui creatoriſ.Scđo
honorauit eos tp̄alibꝰ.q: illa q̄ ſibi deꝰ reſer-
uauit.ſ.decias:oblatiōes:teſtamēta:p̄mittas
⁊ alia p̄rimonia crucifigi ꝯtes ſacerdotibꝰ ꝯu
lit ꝓ ſuſtētatiōe corpis:vt illi ſine labore cum
alios hoīes laborare opꝫ detiꝰ deo ſeruiāt in
ſpūalibꝰ. ¶ Tertio honorauit eos eis īmunita
tē ꝯferēdo:vt nullꝰ terrenꝰ p̄nceps ſuꝑ eos iu-
riſdictionē habeat nec rex nec p̄nceps nec ali-
q̄s hoīꝫ ſecularīū audeat manꝰ ſuas violēter i
eos mittere vl̄ pōere:ēt i minimū.ſ.i acolitū.
Oppoſitū faciēs eo facto eſt excōicatꝰ maiori
excōicatiōe:tā in celo ꝙ in terra.Sic etiā ꝓte
git eos vt nullꝰ audeat eos perturbare ꝟbis
vel factis ꝯͣ opprobriū illis illatū reputat q̄ſi
ſibi factū.Unde dñs dicit per ꝓphetā zach.ij.
Qui tetigerit vos tāgit pupillā oculi mei.Itē
p̄s.Nolite tāgere chriſtos meos.Unde nec ēt
in verbis ſunt moleſtādi:ſꝫ honorādi.Uñ di-
cit dñs ad moyſen ⁊ aarō.Bñdicā bñdicētibꝰ
vos ⁊ maledicā maledicētibꝰ vos.Uñ etiā ab
eccleſia ſacerdotes ſūt priuilegiati intātū qđ
quicūqꝫ ꝯ libertatē cleri ⁊ ſacerdotū ſtatuta
faciūt vel talia ſtatuta ſeruāt excōicationem
incurrūt.Itē nullꝰ p̄ncipū ſecularīū audet ex-
actiōes facere in cleꝝ.Itē nec aliq̄s dꝫ peda-
gium accipere a clero alias ſnīam excōmuni
cationis incurrit:nec a p̄dicta excōicatiōe ab
ſolui pōt niſi plene reſtitueret.Quarto hono
rauit eos in hoc qđ cōmiſit eis aīas fideliū.ſ.
eccleſiā ſanctā.vñ Chryſ.Celo ⁊ angelis et oī
creatura honorabilior eſt eccleſia.Xp̄s āpliꝰ
eccleſiā dilexit ꝙ ſeipm̄.Unde venit de celo i
terrā ⁊.xxxiij.an.ꝑ ea ſeruiuit ⁊ tandē amarā
mortē poſtea ſuſtinuit:⁊ iam dat ei corpus
ſuū i cibū:⁊ ſanguinē in potū.⁊ poſt hāc vitā
dat ei ſeipm̄ in celo in premiū.Inſuꝑ hāc dote
etiā eccleſiā cōmiſit ſacerdotibꝰ cū oībꝰ bonis:
ideſt ſacrīs.Solꝰ eñ ordo ſacerdotalis ex of-
ficio hꝫ baptizare ꝙuis in neceſſitate cuilibꝫ
liceat.Itē ſolus hꝫ ꝯferre ſacrꝫ ꝯfirmationis.
Itē solꝰ ſacerdos hꝫ audire ꝯfeſſiōes:⁊ a pec-
catis abſoluere ⁊ pnīam iniūgere.vñ Ioh.xx.
Accipite ſpm̄ſanctū quoꝝ remiſeritis ⁊c.Itē
ſolꝰ hꝫ porrigere ſacrm̄ extreme vnctiōis:⁊ ſic
de aliis.In hac dignitate incōprehēſibili eos
honorauit ſingulariter pre oībꝰ aliis hoībus.
Matt.v.Uos eſtis lux mūdi.Sicut eñ mūdꝰ
nihil eēt ſine luce:ſic eccleſia ſine ſacerdotibꝰ.
¶ Quinto honorauit eos in hoc:q: vult ꝙ di-
ſtricte obediat̄ eis loco ſui ab oībꝰ hoībꝰ cuiuſ
cūqꝫ ſtatꝰ ⁊ ꝯditionis fuerint.Luc.x.Qui vos
odit me odit:⁊ q̄ vos ſpernit me ſpernit.Aug.
Quicquid non licet paſtoris eſt prohibere ne
fiat gregis audire ne faciat.Ergo obediēdū
eſt eis tāꝙ xp̄o q̄n p̄cipiūt hoībꝰ ieiunare:fe-
ſtinare:⁊ ſic de aliis.Ideo cōminat̄ dñs inobe
diētibꝰ ⁊ rebellibꝰ.Deut.xvij.Qui ſuperbierit
nolēs obedire ſacerdotis imperio morte mo-
riat̄.Exēplū de dathā abiron ⁊ chore q̄ rebel
les fuerūt Moyſi ⁊ aaron:⁊ iō terra ſe aꝑuit:
⁊ viuos eos abſorbuit.Sexto honorauit eos

dādo eis ptātē ligādi ⁊ ſoluēdi. Matth.xviij. Quecūq ligaueritꝭ ſup trā erūt ⁊c. Hec ptās ligādi ⁊ ſoluēdi vno mō itelligit̄ d excōicatiōe q̄ eſt gladi⁹ ſpūal. Et mltū ē timēda pp q̄nq. De iſta mā qre aī ſ.lxix. ℞ Alio mō hec ptās de abſolutiōe pct̄ōꝝ itelligit̄. vñ ep̄s qñ ordinat ſacerdotes exſufflat i eos dicēs illō Ioh. xx. Accipite ſpm̄ſctm̄ ⁊c. ¶ Septio honorauit eos i hoc q̄ nolant iſcripturꝭ āgeli. vñ Gre. dt. Oēs q̄ ſacerdotꝭ noīe cēſent āgeli vocant. Quare aūt āgeli vocam⁹? qꝛ hn̄t ſilitudinem cū āgelis. Pꝛio qꝛ āgeloꝝ offm̄ ē miſtrare deo ⁊ hoib⁹: qꝛ ſm aplꝫ heb.i. Oēs ſūt adminiſtratorij ſpūs. Sic ēt ſacerdotes habēt miniſtrare deo die noctuq ⁊ hoib⁹ cū ſacris. Scdo qꝛ āgel⁹ ē vita pur⁹: ⁊ ſic q̄libꝫ ſacerdos tenet eē caſt⁹. Caſtitas aūt ē vita āgelica. vñ Ambꝛ. Qui nō nubūt nec vxores ducūt ſicut āgeli in terrꝭ ſūt Damaſc.li.iiij. a nuptijs abſtinētia ē āgeloꝝ imitatio. Tertio hn̄t iſformare ⁊ admōere hoīes p bonā iſpirationē: ſic ⁊ ſacerdotes p vbū dei. Quarto hn̄t āgeli deū laudare. p̄s. Laudate dn̄z oēs gētes ⁊c. Sic ⁊ ſacerdotes q̄tidie ſub p̄cepto mortalis pcti tenēt ſoluere ſeptē horas canonicas in laudē dei. ℞ Octauo de⁹ honorauit ſacerdotes i hoc q̄ ſacerdos aliq̄liter ſimilis eſt Marie beatiſſime virgini. Pꝛio ſicut beatiſſima vgo Maria ꝯcepit per q̄nq vba veꝝ corpus xp̄i. Luc.i. Fiat mihi ſꝫ verbū tuū. Sic ſacerdos ꝯficit p q̄nq vba corpus xp̄i. Et ſicut imediate poſt cōſenſum Marie fuit xp̄s tot⁹ in vtero ei⁹. Sic immediate poſt plationē vboꝝ ꝯſecratiōis trāſſubſtātiat panis in veꝝ corp⁹ xp̄i. Scdo ſicut btā virgo poſt partū xp̄m portauit manibus ſuis in p̄ſepe collocauit ⁊ eū econuerſo leuauit. Sic ſacerdos poſt ꝯſecrationē eleuat xp̄m ⁊ locat eū ecōuerſo ⁊ portat eū ad infirmos ⁊ tractat eum manib⁹ ſuis. Tertio ſicut beata virgo fuit ſantificata in vtero anteq̄ cōcepit xp̄m. p̄s. Sanctificauit tabernaculū ſuū altiſſim⁹. Sic ſacerdos antea ordinat anteq̄ cōſecret: qꝛ ſine ordine nihil ꝯſecraret. Ergo laic⁹ quātūcūq ſanctus nihil ageret ſi verba conſecratiōis proferret. ℞ Nono honorauit eos ſuper angelis: ⁊ etiā aliqualiter ſup dignitatē btē Marie vginis. Pꝛimo in dignitate cuſtodie ſacerdos eñ hꝫ cuſtodire plures animas: ſicut ep̄s totū ep̄atū: papa totū mundū: pleban⁹ totā parochiā. vñ Ber. O q̄ digni cuſtodes qui tā ſollicite peruigilāt vt aīas ſibi creditas a morte eterna coſtodiāt. Sꝫ angelus hꝫ tm̄ cuſtodire vnā. Ber. Magna dignitas animaꝝ vt vnaqueq ab ortu natiuitatꝭ in ſui cuſtodiā habeat āgelū deputatū. Scdo in ſumēdo ⁊ tāgendo corp⁹ xp̄i. Angeloꝝ eñ eſt videre deū. Mat.xviij. Angeli eoꝝ ſemp videt faciē patris mei qui in celis eſt. Sꝫ in hoc ſacerdos maior ē angelo qꝛ ille videt: iſte aūt tractat ⁊ cum hoc ſumit: qꝛ nūq̄ ſic datuꝫ eſt alicui angelo q̄ ſic ſumat: tm̄ ſufficit ei deū ꝯtēplari. Tertio in ꝯſecrādo corp⁹ xp̄i. In hoc ſacerdos nō ſolū angelos: ſed ēt Mariā matrē xp̄i aliquo mō excellit. vñ minim⁹ ſacerdos in terris pōt hoc qđ maximus angel⁹ in celo nō pōt. vñ Ber. O venerāda dignitas ſacerdotū in quoꝝ manib⁹ tanq̄ in vtero vginis dei fili⁹ incarnat⁹. vñ etiā Augu. in ꝯſecratione ſacre hoſtie tota celeſtis curia ſibi ſuit dn̄s celi ad eū deſcēdit. vñ Amb. ſup Lu. Nō dubites aſſiſtere angelos qñ aſſiſtit xp̄s in altari. qñ ſ. immolat. vñ xp̄s pōt dicere cuilibꝫ ſacerdoti illō Eſa.v. Quid vltra debuit tibi facere ⁊ nō feci ¶ Circa ſcđꝫ ſciēdū q̄ quilibet hō dꝫ honorare ſacerdotes: ex quo de⁹ ita multiplici honore eos ſublimauit. Sed ꝯ hoc faciūt qui ſacerdotes inhonorāt: in q̄ deū grauiter offendūt. vñ Hē. de vit. ſuper. iiij. p̄cepto dicit. Ue illis q̄ ſacerdotes nō honorāt: ſꝫ eis detrahūt ⁊ infamāt: qꝛ rurſum crucifigūt filiū dei. Nam quotiēs religioſo vel ſacerdoti detrahis. totiēs coronā ſpineā capiti xp̄i iprimis qꝛ ipi ſūt caput ⁊ ſuperior pars eccl'ie militātis. Quotiēs autē iniuriā ipis facis totiēs ipꝫ xp̄ꝫ clauis ꝯfigis quotiēs ei ꝯuitiat⁹ fueris: totiēs in xp̄i facieꝫ ꝯſpuis: q̄tiēs ipſos exoſos habueris vel dicta vel facta eoꝝ reprobaueris: totiēs lācea lat⁹ xp̄i ꝯfigis. Unde de⁹ oſtēdere volēs quātū illud pctm̄ deteſtet oſtēdit hoc in pena iſo. ida quā Dathā ⁊ abiron ⁊ Chore pertulerūt cum eos terra viuos abſorbuit p eo q̄ ipis ſacerdotib⁹ iſultauerūt. Ex quo ptꝫ q̄ ſacerdotes ab hoib⁹ merito ſunt honorādi: ⁊ hoc quātū ad ſcđꝫ. ℞ Sed q̄ntū ad tertiū ſciēdū q̄ ſacerdotes fornicarij in periculoſiſſimo ſtatu ſtāt. vñ ſciēdū q̄ ſacerdos fornicari⁹ vel ſacerdos exiſtens in quocūq pctō mortali nondū vere cōtrit⁹ nec dignā agēs penitentiā: vt opꝫ quotiēs alicui⁹ actū ordinis facit peccat mortal'r. Uꝫ qñ baptizat vel abſoluit ꝯfitentes vel p̄dicat aut matrimonia ſolennizat aut ſacramētum euchariſtie: aut extreme vnctionis p̄bet vel mortuos ſepelit aut mulieres poſt partū introducit vel aquā vel ſal de die dn̄ica exorcizat: aut ppl'ꝫ aſpergit vel cādelas in feſto purificatiōis Marie: aut ramos in die palmarū vel ignē: vel cereū: vel baptiſmū in vigilia paſche: vel pēthecoſtes benedicit: vel qđ maius oib⁹ his eſt qñ celebrat miſſam ⁊ ſacramentū euchariſtie cōſecrat atq ſumit i oib⁹ iſtis: nec nō in alijs actib⁹ q̄ ſacris ordinib⁹ ſunt annexi: ac in quolibet ipoꝝ ſingulariter exercendo

ſemꝑ mortalr peccat ⁊ totiēs quotiēs aliquē
actū vt miniſter eccľie exequit̃ ⁊ exercet ſicut
ex dictis ſcti Tho.l.iiij.di.xxiiij.manifeſte ꝓ
bat̃ ac ēt nō ſolū ī ꝑſcriptis actibus ⁊ effecti
bus:ſȝ ēt ſꝫ Diony.qñ ⁊ quotiēs ad aliquez
hmōī actū exercēdū aliquē veſtē ſacerdotalē
ſumit ſiue induit vt albā vľ manipulū vľ ſto
lā:vľ caſulā:aut alias ſacras veſtes cōtiet vľ
diuiſim.Qḋ reuera.ſatis ē horrēdū ſtupēdū
⁊ valde ꝑiculoſuȝ in tali ſtatu atq; dignita-
te tot ⁊ tātis criminib⁹ ſubiacere atq; plica
ri.vñ nō īmerito dr̃. Quāto grad⁹ altior tāto
caſus ꝓfundior.Jtē ſacerdos incōtinēs for-
nicari⁹ ſuſpēſus ē ipſo iure:⁊ miſſa ei⁹ nō dȝ
audiri:vt patȝ ex̃ de choa.cle.⁊ mu.c. veſtra.
Audiēs aūt miſſam eius peccat mortalr̃ ſm
Tho.in.x.quotlibeto.qō.viij. Hoc aūt intelli
git̃ de publicis fornicarijs. ℰ Querit̃ hic ſi
talis celebrat vtrū ſit irregularis. Rñdeo ꝙ
ſic ſicut dicit Guil.Et q̃rit̃ vtrū epũs poſſet cū
ipſo diſpēſare.Rñr ꝙ ſic. Ex q̇ diſpenſatio in
hoc caſu nō ē ꝓhibita.Et iura q̇ inueniunt̃ ī
cōtrariū illā ꝑtendūt de ſuſpēſo ab hoīe non
iure q2 iura benignius ſolēt agere ꝙ̄ hoīes.
Hec Guil.Jtē q̃rit̃ clerici qui expēdūt p̃rimo
niū crucifixi cū meretricib⁹ vtrū teneant̃ ad
reſtōnē.Rñr ꝙ clerici qui res ſiue bōa eccľie
dāt meretricib⁹:hyſtriōib⁹,vel ēt ſuis ꝯſan-
guineis:nō ad ſuſtētationē nāe:ſȝ vt poſſint
eos ditare ꝺ p̃rimonio:crucifixi raptores ſūt
⁊ tenent̃ ad reſtōnez. ℱ Querit̃ vlteri⁹ de q̇-
bus reb⁹ debēt reſtituere.Rñdeo ſi hñt p̃ri-
moniū ſeculare vľ aliq̇d de artificio vľ de la-
bore manuali de iſtis pñt reſtituere ſȝ de re-
bus eccľie non ſufficit reſtituere,q2 q̇cq̇d eis
ſupeſt ꝑter victū ⁊ amictū hoc dñt dare pau
perib⁹ vñ dr̃ ī decre.Bōa ſacerdotis ſūt bona
pauperū.di.xlvij.ſiĉ hi.⁊.xvj.qō.cap.vl. Niſi
ſibi ſubtraherēt de neceſſarijs vľ niſi res q̄s
habuerūt de p̃rimonio vel de artificio expē-
diſſent ī vſu eccľie.Hec Guil. 𝔊 Querit̃ vtr̃
cōcubine ſacerdotū teneant̃ reſtituere q̇ a ſa
cerdotibus ꝓ tali illicito ope receperūt. Rñr
ſm Ray.ꝙ ſic.Nā fornicarie ⁊ hmōī ꝑſone
turpes tenētur reſtituere ipi eccľie niſi forte
eis fuerit datū cā eleemoſyne ī ſūma neceſſi
tate q2 tūc fuit debitū.Jdē Hoſti. ℌ Sciēdū
ꝙ magiſter ī cōpē.veri.li.vj.c.xxv.dicit ꝙ̄uis
oēs ſacerdotes habeant claues. Non tn̄ oēs
pñt ligare ⁊ ſoluere:ſicut excōicati:ſuſpenſi ⁊
heretici dānati.Hoc aūt nō ē ꝓpẽ defectū or
dinis:ſȝ q2 nō hñt maȝ.ī.ſubditos q̇ auferūt̃
eis qñ excōicant̃ vľ ſuſpēdunt̃ pñt tñ baptiza
re:q2 hoc ē ſcꝫ neceſſitatis. Pñt q̇ȝ tales eu
chariſtiā ꝯficere:q2 hoc ſubſtātialr̃ adheret
ordini. Ligare aūt ⁊ ſoluere ordini adheret
accñtaliter.Vñ legit̃ vnū exēplū de ſacerdote
fornicario in vita diui Eligij epi ꝙ cū q̇dā ſa-
cerdos iſtamis eēt ī dyoceſi ipſi⁹ epi:⁊ freq̄nē
ter admonit⁹ ab eo noller abſtinere a ꝯcubi
na ſua ⁊ a pctō luxurie.tūc.b. Eligi⁹ epũs ex-
cōicauit eū ⁊ ꝓhibuit ꝙ nullo mō celebraret
Cū aūt ſuiam epi paruipenderet ⁊ celebrare
vellet aſtās altari ſubito.cecidit retrorſum ⁊
a diabolo ſuffocat⁹ expirauit corā oī poplo.

Ad eadē dñica.ſ.cxij.de gr̃arū actione.

CEcidit in faciē ante pedes ei⁹ gr̃as agēs Luc.
xvij. Sciēdū ꝙ ille.ſamaritanus
a xp̄o de lepra mūdat⁹ reuerſus ē
ad dñm gr̃as agēs ei de beneficio
ſibi ipēſo:ergo cecidit in faciē añ pedes eius
vñ in pñti ſer.tria ſunt dicēda. Pmo q̇ ſūt illa
que dñt nos inducere ad laudādū ⁊ regratiā
dū deo.Scḋo de q̇b⁹ debem⁹ regratiari deo.
Tertio exēplū de gr̃arū actiōe. 𝔍 Circa pri-
mū ſciēdū ꝙ ſeptē inducunt nos ad gr̃arum
actiones deo referēdas. Primū eſt ſacra ſcri
ptura quā ſpūſctūs locut⁹ eſt ꝑ prophetas ⁊
ſctōs doctores.vñ Thob.iiij.dicit Thob. ſe-
nior filio ſuo.Oī tpe benedic deū.ſic vnuſq̇ſ-
q; p̄r dȝ docere filiū ſuū ad laudādū deū exē-
plo illi⁹ Thobie ſenioris.Jtē ps.Bñdicā dñȝ
in oī tpe ſꝑ laus ei⁹ in ore meo.O ꝙ̄ felix eēt
hic q̇ hoc in veritate cū ꝓpheta dauid dicere
poſſet.vñ Aug.ī lib.ꝯfeſ.Vere felix eſſet q̇ poſ
ſet diuine laudi ſemꝑ inſiſtere.Jtez Apľs.j.
Theſ.v.Jn oibus gratias agite. ℜ Scḋȝ ꝙ
nos inducit ad laudandū deū eſt cōſideratio
creaturarū que ſuū creatorē laudāt.:Nā in il
lo ps.Qui cātatur in matutinis.ſ. Benedici-
te oīa opa ⁊c.monēt̃ oēs creature.ſ.montes ⁊
colles ligna fructifera ⁊ vniuerſa germinātia
in terra aq̄ ignis ⁊ piſces maris.volucres ce
li:⁊ beſtie terre:⁊ ſic de alijs ꝑter pctōrē ⁊ dia
bolū illi nō monent̃ ad laudādū deū:q2 indi
gni ſunt q2 nō eſt ſpecioſa laus ī ore peccato
ris:vt hr̃ Eccľia.xv.Sed diceres qñō creatu
re iā enumerate laudāt deū. Rñ.Aqua ꝑ cōti
nuū curſum ſuū inq̄ntū pōt laudat deum.
Terra aūt fruct⁹ germinādo ⁊ flores Arbo-
res ī altū ſe erigēdo:herba creſcēdo:creatorē
volucres in cātādo ⁊c.Abſurdū eſt hoīez ta-
cere ⁊ de mane ī lecto dormire ⁊ pigritari cū
auicule parue ī aurora deum ſuū laudāt. vñ
Gre.in moral.Mirū eſt ꝙ hō deū non ſꝑ lau
dat cū oīs creatura ad deū laudādū ſꝑ eū in-
uitat. 𝔏 Tertiū ē natura ꝓpria. Nā in corpo
re humano ingeminauit natura tot mēbra:
vt dicūt phiſici quot ſunt dies in anno:vt ex
hoc ēt rōnali inſtinctu informet̃ ne vlla dies
nos ꝑtrāſeat ſine laude diuina ⁊ gr̃arū actio
ne:⁊ cū q̇s mēbra corporis ſui inſpicit tūc re
ducere debet ad memoriā ꝙ deus tot mēbra

corpori ſuo ꝯtulit quot ſunt dies in anno: vt deū laudari debeat cū corpe ad honorē ipſi⁹ ordinādo cogitatiōes cordis v̄ba oris ⁊ opa corꝑis. vñ apl's Col. iij. Oīa q̄cunq; facitis in v̄bo vl' opere oīa in nōie dñi ieſu xpi facite. Et ex hoc actiōes illi⁹ hōis nō ſentent hūane: ſꝫ potius celice ⁊ diuine: q: celicā formā ipſi⁹ imprimit cū eiſdē ſolū diuinū honorē intēdit: et ſic hō in oīb⁹ actib⁹ ſuis pōt mereri remunerationē eterne vite. ſ. comedēdo: bibēdo: dormiēdo: laborādo. vñ apl's Ro. viij. Scim⁹ q̄m diligētib⁹ deū oīa cooperant in bonū q hō i ſumēdo cibū in hoc deū laudare pōt: p3 per Aug. dicētē. Porro ſi mādu cas ⁊ bibis ad refectionē corꝑis ⁊ deo grās agis: ⁊ cib⁹ ⁊ pot⁹ tuus laudāt deū. Itē dormiēdo. vñ Greg. Sōnus ſctōꝝ nō vacat a merito: q: cū hō comedit vel dormit ꝓ ſuſtētatiōe ⁊ ꝯfortatiōe ſue nature: vt deo ſeruire ⁊ laborare poſſit ſemꝑ meret: ergo bonū ⁊ laudabile eſt a quolibet xpiano q̄ cū de mane ſurgit vt oēs actiones ſuas ⁊ opa q̄ illo die facere intēdit deo bono zelo offerat ⁊ petat ab eo dirigi i oīb⁹ v̄bis ⁊ factis. Et cū de ſero tranſit dormitū q antea diſcutiat ſuā ꝓpriā cōſciētiā. ſi in aliquo deū die illo offendit vt de hoc doleat: ⁊ ſic cū ꝯtrito corde ſe ad lectū ſuū locet. vñ Chry. in ſermo. quodā. Qñ accubaueris ſuꝑ ſtratū tuū anteq̄ veniat tibi ſomnus ꝓfer in mediū codicē ꝯſciētiam tuā reminiſcere pctā tua ſi q̄d in v̄bo vel facto vl' cogitatiōe peccaſti: q: valde periculoſum eſt dormire ꝑ vnā noctē ſciēter in pctō mortali: q: ſi ſic q̄s moreret eternalr dānaret. vñ Diony. ð diui. no. Audacior eſt q̄ cū vno pctō mortali dormit q̄ꝫ qui cū ſeptē hoſtib⁹ de morte ſua inuicē obligatis cōſtigit: ſꝫ debemus ſꝑ ſtare i timore dei die noctuq; ⁊ eū ſꝑ pre oculis hr̄e i oīb⁹ cogitationib⁹ v̄bis ⁊ opib⁹. vñ Iſid. ð ſum. bo. Timor expellit pctm̄: timor reprimit vitiū: timor cautū facit hoīez ⁊ ſollicitū: vbi nō eſt timor ſal⁹ ibi nō erit. vñ ſcriptū eſt Eccl. xxvij. Si nō in timore dñi tenueris te inſtāter: cito ſubuertetur domus tua. vñ Ber. Cōnexa quidē ſunt timor ⁊ religio: nec manere ꝑt alterū ſine altero. O q̄ꝫ plures q̄ ſine oī timore dei viuūt: ⁊ illis nō erit ſal⁹. vñ Ps. Initiū ſapiētie timor dñi. Nō hō q̄tūcūq; ſctūs ſi nō in timore dei ſtat finalr male habebit. vñ Ber. Oē nāq; virtutū edificiū ilico vergit i p̄cipitiū ſi timoris dñi amiſeris preſidiū. Quartū q̄d inducit ad laudādū deū eſt q deū laudare ⁊ ei grās agere eſt q̄dā diuine maieſtatis ꝓteſtatio ⁊ noſtre neceſſitatis deuotio. In hrc eñ q deo de ſuis bñficijs grās agimus eū dñm noſtrū et capitaneū ꝓteſtamur. vñ xps volēs de quinq; panib⁹ feſtū facere q̄d nō fuit feſtū humanū ſꝫ diuinū grās egit ⁊ fregit dedit q; diſcipulis ſuis vt apponerēt turbe. Itē ē nr̄e neceſſitatis deuotio. Qui ei regratiat: ſuā neceſſitatē ꝓteſtat. Dū ei de receptis deo grās agimus ꝓteſtamur q nihil habem⁹ niſi q ð ei⁹ munere poſſidem⁹. ¶ Quītū iductiuū ē: q: grāꝝ actio ē bonoꝝ receptoꝝ a deo augmētatio. Nā deū ſic ꝓuocam⁹ ad dādū maiora ſi de ꝑceptis grās referam⁹. vñ Ber. dōa multiplicāt ſi priora tāq̄ dōa ſuſcipi vidēt. vñ ēt Chry. ſuꝑ Mat. Grāꝝ actio ē inuitatio ad pl⁹ dādū. Et iō optim⁹ mod⁹ impetrādi etiā de ꝑceptis pri⁹ grās agere deo: ſꝫ q̄n hō ſerioſe aliq̄d a deo vult ipetrare: tūc de ꝑceptis ꝑmodꝫ grās agere. v̄bi grā. ſi petis a deo aliq̄d tꝑale tibi neceſſariū. ſ. ꝓ veſtimento corꝑis: tūc añā ſibi regratiari debes q te miſericordit a pueritia tua veſtiuit ⁊ nūq̄ te ꝑ frigore mori ꝑmiſit. vñ Gre. Sequētiū reꝝ certitudo eſt ꝑteritaꝝ exhibitio. ſilr ſi petis cibū: tunc regrare ſibi q te pauit a iuuētute tua: ſilr ſi petis ꝯſeruationē fructū ſegetū: ⁊ vineaꝝ: tūc regrare ſibi de ꝑceptis fructib⁹. ſilr ſi petis ꝑſeruari cū mercimonijs tuis a raptorib⁹: tunc regrare ſibi q te ātea ſepi⁹ cuſtodiuit ⁊ ꝓſperitatē ꝯceſſit. ⁊ poſtq̄ ad domū reuerſus fueris tūc ð hijs q̄ lucrat⁹ es debes ipſi xpo ptēdare. ſ. pauperib⁹ ſubueniēdo. Et ſi aliq̄d infortuniū tibi in corpore vel rebus acciderit: hoc tibi in pctis tuis aſcribere debes: q: ātea ingrat⁹ fuiſti: ⁊ dona ⁊ bñficia dei male expēdiſti ſꝫ de⁹ hoc ſuꝑ te ꝑmiſit. Et dic cū Ps. Iuſtus dñs i oīb⁹ vijs ſuis: ⁊ ſctūs ⁊c. Q: ingratus meret priuari iā habitis nec ē dign⁹ recipiētis. Vñ Aug. Q̄d de⁹ dedit gratis tollit ingratis. Inde ēt Ber. i ſermone. Accipiēdis indignus eſt q̄ fuerit de acceptis ingratus. Sext⁹ ē q grāꝝ actio eſt ꝯſeruatio acceptoꝝ tā ſpūaliū q̄ꝫ tꝑaliū. vñ Chry. ſuꝑ Mat. Optimus bñficioꝝ cuſtos ē ipſa memoria bñficiorū ⁊ ꝑpetua ꝯfeſſio grāꝝ. ergo q̄ncūq; aliq̄d bñficiū a deo acceperis ⁊ ſi illud perdere nō vis tunc ſis grat⁹ deo q: niſi dñs cuſtodierit ciuitatē fruſtra vigilat q̄ cuſtodit eā. Septimū ē q: grāꝝ actio ē btōꝝ in celo exiſtētiū opatio: q̄ nihil faciūt niſi q deū pro ſuis bñficijs laudāt. Eſa. lj. Gaudiū ⁊ leticia inuenit in ea: gratiaꝝ actio ⁊ vox laudis. Ps. Bti qui habi. in do. tua dñe i ſe. ſe. lau. te. vñ. Ber. Diſcamus i terris q̄s facturi ſumus laudes in celis. nihil ita ꝓpꝛie i terris celeſtis habitationi ſtatutū repreſentat: ſicut alacritas laudātiū deū. Ex q̄ patꝫ q q̄ hic deū deuote laudāt habēt officiū ſctōꝝ ⁊ āgeloꝝ i celo exiſtētiū. Sꝫ hoīes ingrati q̄ deū i ſuis bñficijs nō laudāt tales obmuteſcēt i futura vita. vñ Aug. in li. ꝯfeſſio. Qui hic icipit tacere: i futuro erit

mur⁹. ¶ Circa ſcðm ſciēdū ꝙ deo regratia-
ri debem⁹ de multiplicib⁹ bñficijs ab eo no-
bis īpēſis in qb⁹ nobis maximā ſuā charita
tē oſtēdit. ⁊ hoc fecit ſignāter in trib⁹.ſ.in di-
gnitate creatiōis:in aſſumptiōe carnis: ⁊ in
tolerātia paſſiōis. In dignitate creatiōis oñ-
dit de⁹ ꝙ pl⁹ dilexit hoīez ꝗ̄ aliquā aliā crea
turā mūdi:⁊ hoc ī duob⁹. Pͥmo qꝛ eū ad imagi
nē ⁊ ſſītudinē ſuā fecit. vñ Geñ.j. Faciamus
hoīem ad imaginē ⁊ ſſītudinē noſtrā. Anſel.
Fateor dñe ⁊ grās tibi ago:qꝛ me creaſti ad
tuā imaginē vt tui memoꝛ ſim:te cogitez:te
diligā:te itelligā. Scðo:qꝛ eū dño oīm creatu
rarū ꝯſtituit:⁊ ꝓpt̄ eū oēs ceteras creaturas
creauit. Geñ.j. Dñamini piſcib⁹ maris ⁊ vo
latilib⁹ celi ⁊ vniuerſis animātib⁹ ſuꝑ terrā.
Ecce dedi vobis oēz herbā: ⁊ vniuerſa ligna
⁊c. Qð ei de⁹ oēz creaturā ꝓpt̄ hoīez creauit.
Pꝫ pͥmo ī angelis q̄ ſeruiūt hoīb⁹. vñ ps. An
gelis ſuis mādauit de te vt cuſtodiant te in
oīb⁹ vijs tuis. Itē ſol lucet ſibi ī die ⁊ luna ī
nocte terra ꝓfert ſibi fruct⁹:aque piſces: aer
volucres:ignis calefacit. ps. oīa ſubieciſti ſub
pedib⁹ ei⁹. ergo qñ qs vtit̄ beneficijs dei.ſ.in
duēdo tunicā laudare deū dꝫ q̄ ouē creauit
q̄ lanā portauit:ſic̄ cū comedit cibum ⁊ bibit
potū laudare dꝫ illū a quo hꝫ.ſ.ipſum deū q̄
oīa ꝓpt̄ hoīem creauit ⁊ vti dꝫ creaturis crea
tis ad honoꝛē dei ⁊ vtilitatē ꝓpͥā. Sed heu
plures ſūt q̄ nō regratiant̄ deo de creaturis
ſuis imo ſepi⁹ abutunt̄ donis dei. vñ Aug. ð
ci. dei. Quiſqs bñficia dei nō videt cecus eſt:
nec laudat ingratus eſt:qſquis in laudando
delectat̄:inſanus eſt:⁊ tales de oībus his di-
ſtrictā reddēt rōnē. vñ Chryſ. ſuper Mat. In
die illa nihil eſt qð rñdeamus vbi celū ⁊ ter-
ra aq̄ ſol ⁊ luna:dies ⁊ noctes:⁊ mūdus tot⁹
ſtabūt aduerſus nos in teſtimoniū pctōꝝ no
ſtroꝝ. Scðo in aſſumptione carnis oſtēdit ꝙ
plus dilexit hoīem ꝗ̄ angelū: ⁊ hoc tripliciť.
Pͥmo in honoꝛe:qꝛ ei⁹ naturā aſſumpſit ⁊ nō
angeli. vñ Apl̄s ad Heb.ij. Nuſꝗ̄ āgelos ap
pͥehēdit:ſed ſemē abꝛahe. Scðo in amore qꝛ
hoīez ꝓpͥo ſanguine reparauit: qð nō fecit
angelis lapſis.j. Coꝛ.vi. Empti eī eſtis pͥcio
magno. Tertio in viſiōe. Nā ex ꝯtēplatione
humanitatis hō maioꝛi gaudio ꝗ̄ angelus
perfruet̄ in patria:qꝛ ibi videbit ſuā naturā
diuine nature vnitā:qð non videbit angel⁹.
Job.xix. In carne mea videbo deum. Tertio
in tolerantiā paſſionis oſtēdit ꝙ plus dilexit
hoīem ꝗ̄ ſeipſum pro mō loquēdi qñ ꝓ hoīe
expoſuit corp⁹ ſuū. vñ dꝛ Jo.xv. Maioꝛē cha-
ritatē nemo hꝫ vt aīam ſuā ponat qs ꝓ ami-
cis ſuis:⁊ ſic regratiari debemus deo de bñfi
cijs creationis incarnationis ⁊ paſſionis: et
nō ſolū debem⁹ deū laudare ī ꝓſperis: ſed
etiā in aduerſis. vñ Gre. Recte mētis eſt deū
nō ſolū ī ꝓſperis bñdicere:ſꝫ etiā in aduerſis
collaudare:qꝛ ſꝫ Guil. Minus pericloſa eſt
aduerſitas ꝗ̄ ꝓſperitas. vñ ps. Cadēt a latere
tuo mille ⁊ decē milia a dextris tuis. vñ Aug.
Ipſum lauda ſiue in ei⁹ bonis ſiue in eius fla
gellis. ¶ Ergo deū laudare debemus tam in
infirmitate ꝗ̄ in ſanitate:tam in paupertate
ꝗ̄ in diuitijs ⁊c. Exēplum de gratiaꝝ actiōe
habemus tale. Erat qdā monachus ordinis
ciſtercieñ. cui⁹ virtute multi ſanabātur ī infir-
mi. maxime exceptā vestimētoꝝ ei⁹:qui cum
interrogaret̄ ab abbate ſuo que eſſet cauſa mi
raculorum. Rñdit. Nō pre ceteris fratrib⁹ la
boꝛo:ieiuno:vel oro:ſed hoc vnum ſcio ꝙ extol
lere me nō pōt ꝓſperitas:nec frangere aduerſi
tas. Cui abbas. Non reꝫturbauit ꝙ mileſta
ſſonupergrāgiam noſtram incēdit. Reſpōdit.
Mon. Totū eīm deo cōmitto ſi modicū habeo
cū gratiarū actiōe accipio. ſi multū iterū gra-
tias ago. ⁊ cognouit abbas ꝙ virt⁹ tātoꝝ mi-
raculoꝝ eēt amoꝛ dei ⁊ patiētia ī aduerſis et
cōtēptus rerum mūdanarum ⁊ terrenarum.

¶ Dñica.xv. Ser.cxiiij. de ſeruitio dei.

Nemo poteſt duo

bus dñis ſeruire. Mat.vi. Lu.xvi.
ſicut dicit Aug. Deus hoīem fecit
vt ſummum bonum intelligeret:
itelligēdo amaret:amādo poſſideret:⁊ poſſidē
do frueretur. Ideo xp̄s in ꝟbis premiſſis vult
nos abſtrahere a ſuitio mūdi ad ſuū ſeruitiū
in hoc qð dicit. Nemo pōt duobus dñis ſerui
re.ſ.contraria pͥcipientibus. Iſti duo domi
ni ſunt de⁹ ⁊ mūdus:ſꝫ heu mūdus hꝫ plures
ſeruitoꝛes ꝗ̄ ipſe deus. ¶ Unde ſciēdum ſm
Gui. lug. ſeptē ſunt cauſe quare aliqui nolūt
deo ſeruire. Pͥma cauſa eſt : qꝛ adhuc iuue-
nes ſunt ⁊ in hoc oſtēdūt ſe iuuētutē a deo nō
recepiſſe cū eīm ī iuuētute ſeruire nolūt ſꝫ ſolū
in ſenectute:ſicut aliq̄ mundani ⁊ dei inimici
dicūt ī vulgari. Il fault paſſer ieuneſſe: qð eſt
malū verbū in oꝛe xp̄iani. nā in illo ꝟbo oſtē
dūt ꝙ diabolo in iuuētute poti⁹ eſt ſeruiēdū
ꝗ̄ deo:⁊ tales volūt deo offerre feces.ī. ſenectu
tē:⁊ diabolo ⁊ mūdo offerūt puꝝ vinū.ī. ipſam
iuuētutē qð deo oportēt multū diſplicet. Sꝫ
per ꝯtrariū deberet fieri.ſ.ꝙ homo offerret deo
hoſtiā integrā.ī. caput cū cauda.ſ. iuuētutem
cum ſenectute:⁊ hoc eēt deo valde acceptum
cū hō in iuuētute inciperet deo ſeruire:qꝛ in-
tantum placet deo ſeruitiū iuuenū:⁊ innocē-
tum ꝙ nunꝗ̄ pater carnalis de filio ſuo intm̄
gauiſus eſt ſiue ſit factus rex:ſiue elect⁹ in pa
pam:ſiue in epm̄:ſicut de⁹ gaudet de ſeruitio
iuuenū innocentū. Scðo aliq̄ nolunt deo ſer-
uire:qꝛ diuites ſunt ⁊ quib⁹ plus dedit min⁹

ſibi quilibet ſeruire volut: ſz ſi tales aduerterent q̄ oīa habēt a deo merito ei ſeruire deberent cū reb⁹ ⁊ cū corpe. vñ apls.j.Cor.iiij. Quid habes q̄d non accepiſti. ⁊ tales q̄ diuitias a deo receperūt ⁊ deo ſuire nolūt: ſz mūdo ⁊ diabolo demerent nē p hoc q̄ de⁹ oēs p̄uare eos eiſdē bonis tpalib⁹ de iure deberet. Et de talib⁹ dr per pphetā Dauid. Retribuebāt mihi mala p bonis: ⁊ odiū p dilectione mea. ¶ Tertio aliq̄ deo ſeruire nolūt: ideo q pulchri ſunt. ⁊ hoc exēplo luciferi q̄ ppt excellētiā pulchritudinis ſe deo oppoſuit ⁊ ſeipm̄ exaltare voluit ⁊ iō immerſus eſt ad pfundū iferni. Si ⁊ illis ɔtinget q̄ pp pulchritudinē ſuā ſe deo ſubijcere nolūt: ſed ſe ɔ̄ deū erigūt ⁊ diabolo ⁊ mundo ſeruire volūt. Et heu hoc eſt multū lamētabile q̄ diabol⁹ ⁊ mūdus hñt cōiter pulchriores hoies in ſuo ſeruitio: ſicut illos q̄ intendūt pōpoſe ⁊ ſe ɔ̄ deū ornāt i crinib⁹: i peplis i faciei: i tunicis: i calceis: i mātellis: i ptioſis cīgulis: ⁊ hoc faciūt vt appeāt hoib⁹ ſpecioſi. Et tales q̄to pulchriores ſūt apō mūdū tāto deformiores ſūt apō deū. Sz cōtra xp̄s hz claudos ⁊ cecos: ⁊ paupes ⁊ debiles i ſuo ſeruitio vt hr̄ in euāgelio. Lu.xiiij. Ubi inuitati ad cenam venire noluerūt: tūc dixit paterfamilias ſeruo ſuo. Exi cito in plateas et vicos ciuitatis ⁊ paupes ac debiles ⁊ cecos ⁊ claudos introduc huc. Hoc pz etiā in parētibus q̄ frequēter pulchriores pueros offerūt mūdo: ſz defectuoſos offerūt deo. Et pulchritudo maloꝝ eſt ipſis ⁊ alijs multū nociua: q pp ſpēz multi perierūt. Uñ legit exēplū in Ualerio maximo de quodā iuuene pulchro Spurima noie cui⁹ pulchritudo fuit mulieribus occaſio malarum ɔcupiſcētiaꝝ. Qui iuuenis intuēs hoc ſeipm̄ leſit in facie: vt ſic deformis fieret: nec ſic occaſionē peccādi alijs daret. Sz oppoſitū iā plures faciunt q̄ ſeipſos ornāt vt alijs placeāt: ⁊ vt ab ipſis ɔcupiſcantur qd̄ ɔſtat eſſe pctm̄ mortale. vñ Aug. Nō ſolum appetere: ſz etiam appeti velle criminoſuz eſt. Et tales q̄ cū pulchritudine ſua deū offendūt ornādo ſe ad ɔplacēdū mūdū deformiores erūt in futuro. vñ Johel.ij. Oēs vult⁹ redigent in ollaz. Quarto aliq̄ deo ſeruire nolūt q bonus ⁊ benignus eſt q̄.ſ. bonitatē dei ɔtēnūt. De q̄bus dr Ro.ij. An diuitias bonitatis eius patientie ⁊ lōganimitatis cōtēnis. Et hoc faciūt illi q̄ ſciēter ⁊ frīuole ɔtra deū peccāt: ideo q non ſtatim de⁹ punit peccatores cū peccāt: ſed ex ſua bonitate eos q̄ſq̄ lōgo tpe ſuſtētat. vnde Eccli.iiij. Qr non pfert cito ɔtra malos ſnia: abſq̄ vllo timore filij hoiz ppetrāt mala. Hoc ſic pbat. Qr ſi q̄s certitudinaliter ſciret q̄ q̄ cito peccaret luxuriādo ſtatiz icurreret leprā corporis: vel peccaret chorizādo āputādi eēnt ei ambo pedes. vel peccaret inebriādo vl' iudēdo amputādo eēnt ſibi man⁹ vel iraſcēdo blaſphemādo: maledicēdo: ſtatī excidēda eēt ſibi lingua ⁊ ſic de alijs. ſilr de omiſſiōe q̄ q̄cūq̄ dñica die nō audiret integrā miſſaz: vel ſolueret ſabbatū: vel ieiuniū bini ſtatim eruēdi eſſent ſibi oculi: vel incurreret mortem corporis: ⁊ ſic de alijs: pz q̄ tales ſibi a pctis cū oī diligētia cauerēt ⁊ deo fideliť ſeruirēt. ℞ Quinto ideo aliqui nolunt deo ſeruire: q timentur ſe fame perire ſi precepta dei deberēt ſeruare ⁊ cū veritate ⁊ iuſtitia vendere et emere: ⁊ ſe ab iniuſtis reb⁹ cauere. Cōtra q̄s dicit Ps. Nūq̄ vidi iuſtū derelictū. Augu. paſcet ⁊ potabit ɔtēnētes ſe: ⁊ deſeret diligētes ſe. q.d. Nullo mō. Talis diffidēs de deo attēdere deberet q̄ñ deus pauit filios iſrael in deſerto cū māna: ⁊ q̄ñ pauit Helyā per coruos. vt hr̄.iij. Regū.xvij. Et ſctm̄ paulū p̄mū heremitā ⁊ plures alios ſctōs in heremo exiſtētes tales nō hñt verā fidē de potentia dei q̄ poſſit eis puidere de neceſſarijs nec de bonitate.ſ. q̄ velit eis puidere ex ſua mīa. Sed pl⁹ ɔfidūt i diabolo cui acq̄rēdo res iniuſtas ſeruiūt q̄ poſſit ⁊ velit eos cū iniuſtis rebus nutrire. Uñ dr in euāge. phti. Primū q̄rite regnū dei ⁊ iuſtitiā ei⁹ ⁊ hec oīa adijcient vobis. Uñ q̄lz dz deo ɔfidere q̄ velit eū cū veritate ⁊ iuſtitia nutrire. ⁊ ſic ſe ab iniuſtis reb⁹ cauere. Uñ ēt dicit in p̄ſenti euāgelio. Nolite ergo ſolliciti eē dicētes q̄d mādūcabim⁹ aut q̄d bibemus aut q̄ operiemur. ſcit eñi pr̄ veſter q hiis oib⁹ indigetis. Qd̄ ei de⁹ velit prouidere ſuis de neceſſarijs pz p tale exēplum. Legit in vitaſpatrū q̄ q̄dā antiq̄⁹ pr̄ in quadā ſolitudine iacuit.xxx. dieb⁹ infirmus: ⁊ nō fuit viſitat⁹ a fratrib⁹: tūc xp̄s miſit ei angelū q̄ ei ſeruiuit ⁊ ei miniſtrauit neceſſaria. ℭ Sexto aliq̄ deo ſeruire nolūt: q credūt q̄ ſeruitiū dei ſit nimis graue: ⁊ eſtimāt ſe, poſtea nūq̄ aliqd̄ gaudiū habituros cū deo veraciter ſeruire incipiūt. Cōtra q̄s dicit xp̄s. Mat.xj. Jugū eñi meū ſuaue eſt: ⁊ onus meū leue. Eccli.xxiiij. Spirit⁹ ei meus ſup mel dulcis. Nā charitas facit ſeruitiuz dei leue ⁊ dulce. vñ Ber. Charitas oē onus graue facit leue Sz ſeruitiū mūdi eſt graue ⁊ triſte: q ſindereſis ſp remordet ⁊ reprehendit malos ⁊ amatores mūdi. Septimo aliq̄ ſeruire nolūt ppt erubeſcētiā q erubeſcūt de hūilib⁹ ſeruitijs dei.ſ. ɔfiteri pctā: audire ſermōes: viſitare eccleſiā: ⁊ ſeruire infirmis: ducere cecos ⁊ claudos: ⁊ ſic de alijs. Et de his dicit xp̄s i euāg. Luc.ix. Qui me erubuerit ⁊ meos ſermones hūc fili⁹ hois erubeſcet cū venerit in maieſtate ſua. ⁊ patris ⁊ ſctōꝝ angeloꝝ. Nā q̄ de deo verecūdatur in terris: hūc deus erubeſcet in

celis.Sꝫ mūdo ⁊ diabolo ſeruire iā quaſi cō-
muniter ē honorificū ⁊ laudabile vt chorizā-
re ſaltare ſupbe incedere:crapuloſe viuere:⁊
ſic de alijs.Talia iā reputanť corā ſecularib⁹
ſeruitia honorifica ⁊ ſerui diaboli ⁊ mūdi iā
ꝯmendanť in ſuis pctis.ps.Laudať pctōꝛ in
deſiderijs aīe ſue:⁊ iniquus bñdicitť.Sꝫ boni
ſerui xpī deridēť ⁊ vilipendunť ⁊ in hoc xp̄us
grauiter offenditť:qꝛ tales ꝯſpuūt in faciē xpī
q̄ bonos deridēt.Et ſicut ipſi hic bonos deri
ſerunt:ſic ipſi in futuro deridebūť a deo.ps.
Qui habitat in celis irridebit eos:⁊ dn̄s ſub
ſannabit eos.¶Et iſti boni q̄ ſuſtinēt hic pa
tienter deriſiōes malorū honorabunť in celo
a ſanctis ⁊ ab angelis ⁊ ab ipſo deo.Exēplū
tale de amatoribus mundi ⁊ que ſcꝫ ſint ope
ra eorum legiť in vitaſpatrū.Erat quidā pa-
ter de ſenioribꝰ in cella ſua ſedēs:⁊ ſubito ve
nit ad eū vox dicēs.Egredere foras et oſten-
dam tibi opa hoīm:⁊ ſurrexit ⁊ egreſſus eſt fo
ras.Duxit autem eum angelus ⁊ oſtendit ei
ethiopē nigrū cū ſecuri ſecantē ligna:⁊ faciē-
tem grandē ſarcinā ⁊ ſubleuare tētabat ſarci
nam illam:⁊ pre magnitudie nō poterat por
tare.Sꝫ redibat ⁊ ſecabat iterū alia ligna et
addebat ſuper ſarcinā illā.Iterū oſtendit ei
alterū hominē ſtantē ſup lacum:⁊ haurientē
aquam de lacu ⁊ mittentē eam in collectacu
lum in quo ab alia parte fuit foramē p quod
effluebat aqua quā ipſe effudit.Iterū dixit ei.
Sequere me ⁊ oſtēdā tibi aliud.Et vidit quaſi
quoddā edificiū tēpli:⁊ duos ſedētes in equis
portātes ſup ſcapulas vterq̄ lignū vnū lōgū
volētes pariter ingredi p portā vnā tepli hu-
ius:⁊ nō ꝑmittebat eos lignū qđ ex aduerſo
portabāt ingredi per illā portā.Nō eīm humi
liabat alter alteri ſed contendebant pariter
vterq̄ igredi ⁊ nō preualebāt.Expoſuit ergo
ei has viſiōes dicēs.Qui lignū portabant hi
ſunt q̄ habēt iugū ſanctoꝝ monachorum:ſed
iuſtificātes ſemetipſos in corde ſuo cū exalta
tione ſuperbie nō humiliant inuicē:ideoq̄ ꝓ
pter ſupbiā cordis ſui remanebūt foris de re
gno xpī regē celorū excluſi.Qui aūt ſecabat
ligna ſuper ſarcinā adhuc addebat eſt homo
qui multis peccatis eſt honeratus:⁊ ſup ſar
cinam ſuoꝝ pctōꝝ addit ſemper et continue
alia pctā q̄ deberet potius agere penitētiam
de pctis ſuis prioribꝰ ſꝫ negligēs emēdare vi
tia priorum pctōꝝ:magis ⁊ alia addit quoti-
die ſup pctā priora.Ille autē qui aquā de la-
cu hauriebat hō eſt qui aliqua bona operať:
ſꝫ qꝛ etiā mala amplius operať:ideo pereunt
⁊ deleť illa bona opera que fecit.Oportet er
go hoīem vt dicit aplūs.Cum timore ⁊ tremo
re ſalutē ſuā operari:vt poſſit placere deo.

De eadē dn̄ica.Ser.cxiiij.De vſurarijs.

Non poteſtis deo
ſeruire ⁊ māmone ⁊c.Sciēdū q̄ ſꝫ
glo.māmona eſt nomē demonis q̄
preeſt diuitijs:q̄ nō in eius ptāte
ſint:ſed quia ipſis vtitur ad decipiendū:irre
tiendo hoīes laqueis diuitiaꝝ.Aplūs.i.Thi.
vi.Qui volūt diuites fieri:incidūt in laqueos
diaboli.Nō eīm dixit xp̄s nō poteſtis habere:
ſꝫ dixit nō poteſtis ſeruire.Licite eīm habere
poſſunt:qñ bene diſpēſāť:ſed quidā diligunt
diuitias plus q̄ deū ſicut vſurarij ⁊ auari qui
in diuitijs cōgregādis ⁊ cōſeruādis quaſi to
tam vitā ſuā expendūt.ſ.locutione:operatiōe
ſollicitudine:⁊ amore:⁊ hi ſunt ſerui diuitia
rum.De quibus dicit glo.Diuitijs ſeruire eſt
deū negare.Sꝫ pre omnibus vſurarij magis
continue deſeruiūt māmone.⁊ ergo deo ſerui
re nō poſſunt.vnde dicit xp̄s.Nō poteſtis deo
ſeruire ⁊ māmone.vñ de vſurarijs hic tria ſūt
dicenda:Primo de iniquitate vſurarioꝝ.Scđo
quot modis vſura ꝯmittitur:⁊ enumerantur
aliqua gña vſurarioꝝ q̄ oēs dānanť dum ſal
tem ſic moriunť.Tertio quō eccl̄ia perſequiť
vſurarios.¶Circa primū ſciēdū q̄ vſurariꝰ
eſt peior oī pctōre.Primo eīm eſt peior fure:qꝛ
fur tm̄ de nocte furať:ſꝫ vſurariꝰ die noctuq̄.
Et etiā qꝛ magis depauperat ⁊ plures exhere
dat.Scđo peior eſt inferno aliquo mō:qꝛ ſcđꝫ
Guil.lug.in ſum.vitio.Infernꝰ in reſurrectio
ne dn̄i q̄ ſua nō erāt reſtituit.vſurarius autē
audita paſſione ⁊ reſurrectiōe dn̄i nō vult re-
ſtituere aliena:ſꝫ potius vult carere omni fru
ctu paſſiōis ⁊ reſurrectiōis xp̄i q̄ reſtitueť ma
le acq̄ſita.Itē infernus ſolū punit malos qui
deliquerūt in pn̄ti peccādo ꝯ deū:ſed vſura
rius ſpoliat bonos ⁊ malos indifferēter.Itē
ſicut infernus nūq̄ implebitur vſq̄ ad nouiſ
ſimū diē:ſic auarus vſurarius nūq̄ implebi-
tur pecunia:ſꝫ ſemꝑ anhelat ad plura bona
temporalia acq̄rēdū.Tertio vſurarius peior
eſt iudeo:qꝛ vnꝰ iudeus ab alio iudeo vſuras
nō accipit:ſꝫ chriſtianꝰ vſurarius a fratre ſuo
chriſtiano vſuras accipit:quod iudeus nullo
modo faceret.Quarto peior eſt morte corpa-
li:qꝛ mors ſolū interimit corpꝰ:ſꝫ vſurariꝰ cor
pus ⁊ animā.Quīto peior eſt iuda traditore:
qꝛ iudas ſemel xp̄m vendidit ⁊ eū pro.xxx.de
narijs tradidit.Uſurariꝰ aūt totiens xp̄m ven
didit quotiēs vſuras accipit:⁊ non ſolū ſicut iu
das pro triginta denarijs:ſed multotiēs pro
vno ſolo denario eum vēdidit:⁊ non ſolū chri
ſtū vendit:ſꝫ etiā beatā mariā virginē ⁊ ſocie
tatem omnium ſanctorum ⁊ angeloꝝ in celo
exiſtentium.Item vendit ſeipſum et vxorem
ſuam filios ſuos ⁊ omnes heredes ſuos que
poſſidēt pecuniā:vł alia bona temporalia cū

ceſſitatē ꝓuideat:⁊ in futuro vitā eternā no-
bis donare velit. Ber. Tria ↄſidero in q̇b⁹ to
ta ſpes mea cōſiſtit.ſ.charitatē adoptiōis ve-
ritatē ꝓmiſſionis:⁊ ptātem redditiōis. Scđo
eñ cui credidi ⁊ cert⁹ ſum:q꞉ in charitate ni-
mia adoptauit me:q꞉ verax ē in promiſſione:
potēs in exhibitiōe. Quarta ratio eſt vt ex pro
ſpitate ↄtinua filij dei ⁊ filij diaboli cognoſcā
tur:q꞉ qñ q̇s eſt peccator ⁊ ſemꝑ hȝ ꝓſperita-
tem in tꝑalibus ⁊ ex hoc ſe nō emēdat eſt ſi-
gnuȝ ſue eterne dānationis. vñ Gre. Magn⁹
affluxus tꝑaliū ē eterne dānationis iudiciū.
ſȝ aduerſitas ⁊ paupras cū patiētia eſt ſignū
electionis a deo. Uñ Apl's ad Heb.xij. Flagel
lat oēm filiū quē recipit. vñ Greg. Si exēptus
fueris a ꝑſecutiōe flagelloꝝ:eris ⁊ exēptus a
numero filioꝝ. Quīta ratio eſt vt hic mali re
munerent̄ ꝑ bonis ſuis oꝑib⁹ q̄ in pctō morta
li faciūt:q꞉ cū iſtis bonis operibus que q̇s fa
cit exiſtēs in pctō mortali nihil meret̄ in vitā
eternā.ſȝ ex quo nullȝ bonū manet irremu
neratū ⁊ in celo talia oꝑa nō remunerabunt̄
tunc opȝ ꝙ hic in terra ꝑ iſta tꝑalia bōa iſta
oꝑa remunerent̄. Uñ Greg. Quicūqȝ in hoc ſe-
culo bñ habetis cū vos bona egiſſe recolitis
valde ꝑtimeſcite ne cōceſſa vobis ꝓſperitas
eoꝛūdē ſit remuneratio bonoꝝ. Et hec eſt vna
principalis cā quare mali q̇ filij diaboli ſunt
⁊ q̇ etiā nūq̄ cōuertūtur nec ſaluantur:ſed
dānātur habēt hic ꝓſperitatē in temporalib⁹
in diuitijs ⁊ honorib⁹:q꞉ ipſi etiā quandoqȝ ie-
iunāt:quādoqȝ miſſaȝ audiūt ⁊c.⁊ ſic talia bo
na opera remunerātur eis ꝑ iſta tꝑalia bona
⁊ trāſitoria. vñ dr̄ in decr. Mali ꝓpter bona q̄
faciūt preſentē ꝓſperitatē pro retributiōe ſu
ſcipiūt. di.xxiij. Hoc. Et tales indurati merito
timere debent:q꞉ lignū aridū cū pinguedine
perfuſum vehemētius ardet.⁊ ſic ipſi qui hic
accipiūt multiplicia bona ⁊ beneficia dei ⁊ iſta
in crapulis ⁊ voluptatibus ↄſumūt vehemē
tius i inferno ardebūt. Uñ Apoc.xviij. Quan
tum in delitijs fuit tm̄ date ei tormētum. R
Unde exemplū legit̄ in vita ſancti Ambroſij
ꝙ quodā tꝑe cū btūs Amb. romā pergeret in
quadā villa tuſcie apud quendā hominez lo
cupletem hoſpitatus fuit:⁊ cernēs ibi oīa eē
repleta domū ⁊ curiā cū iumētis ⁊ pecoribus
cū famulis ⁊ famulab⁹. tūc illum hoīem ſuꝑ
ſtatu ſuo ſollicite requiſiuit:cui ille. O domi-
ne ſtatus meus ſemꝑ felix extitit ⁊ glorioſ⁹ di
uitijs abūdo:ȝ familiā plurimā habeo:⁊ eā
ſemper ad nutū meū habui ⁊ nūq̄ mihi ali-
quid aduerſū accidit vl' qđ me cōtriſtaret ad
uenit. Hoc audiēs beat⁹ Am. vehemēter ob
ſtupuit:et his q̇ ſecū in comitatu ſuo erāt di-
xit. Surgite ⁊ hinc cito cit⁹ fugiamus quia
dñs nō eſt in loco iſto feſtinate filij nec fugiē
do morā facite ne nos hic diuina vltio com
prehēdat ⁊ i penis eoꝝ pariter ⁊ nos inuoluat.
Cū ergo fugerēt ⁊ aliquātulū ꝓceſſiſſent ſubi
to terra ſe aperuit:⁊ hoīez illū cum vniuerſis
que ad euȝ pertinebāt ita abſorbuit vt nullū
inde veſtigiū remaneret:qđ cernēs btūs am.
dicit. Ecce fratres q̄ miſericordit̄ de⁹ parcit
cū aduerſa tribuit ⁊ q̄ ſeuere iraſcit̄ qñ ſemꝑ
ꝓſpera elargitur. In eodē aūt loco fouea ꝓ-
fundiſſima remāſiſſe dr̄:q̄ vſqȝ hodie in hui⁹
rei teſtimoniū adhuc ibidē inenit̄. ecce dilecti
amici q̄ horrēda pēa ⁊ ruina:nō eñ cōtradi-
camus ſignis xp̄i ⁊ ſi corruim⁹ reſurgam⁹ ne
noſtra ruina ſit vt ruina fulguris: qđ fulgur
ſuꝑ ca dens q̇dā impetu nūq̄ reſurgit. Scđi
arguūt dñm de ordinatiōe tēpoꝝ dicētes. Iā
nimis pluit iā nimis ningit:iā nimis tonitruat
iā nimiū frigus:iā nimis eſtus:⁊ ſic de alijs.
Quibus reſpōdet̄ vt habetur Actuū.v. Non
eſt veſtrum noſſe tēpora vel momenta ⁊c. Uñ
ſtultum eſt deuȝ de aere informare:qui ſolus
nouit omnia gubernare. Unde ſciēdū ꝙ mul
tis de cauſis de⁹ ſuſcitat aeris intēperiē. S
Primo ꝓpter hominū peccata. Leui.xxvi. Si
mādata mea nō cuſtodieritis dabo vobis de
ſuꝑ celū ſicut ferrū ⁊ terrā ereā. Hoc etiaȝ pȝ
tꝑe diluuij vbi de⁹ ꝓpter peccata hoīm totū
mūduȝ ſubmerſit preter octo hoīes qui remā
ſerunt in archa Noe. Etiā pȝ in ſodomis vbi
de⁹ ꝓpter pctā hoīum cōbuſſit quinqȝ ciuita
tes ⁊ oēm terrā circūiacētē cū igne ⁊ ſulphu-
re. Scđo vt peccatores terrore ꝑcutiat:⁊ ſic ſal
tem ↄuertātur. vñ .j. Regū. ij. Dñm formida-
bunt aduerſarij ei⁹:⁊ ſuꝑ ipſos in celis tona-
bit. Sȝ diceres quare fit pulſus ↄtra tēpeſta
tem aeris. Rñ ꝙ ꝓpter duo. Primo vt hoīes ꝓ-
pter auditū cāpanaꝝ ꝓuocētur ad inuocādū
deū ne nos plaget ꝓpter pctā nr̄a ſicut totū
mūdū plagauit:qñ diluuiū venit:ergo hoīes
ſiue in die ſiue in nocte qñ audiūt pulſuȝ cā-
panaꝝ ↄtra tēpeſtatē aeris dñt timere ſibi et
deū hūiliter inuocare vt miſericordit̄ nobiſcū
agat ⁊ nō ſubſannare deū:nec ↄ eū murmu-
rare. Uñ legit̄ ꝙ erāt tres iuuenes ſiml' iacē-
tes i lecto vno ⁊ qñ de nocte venit tēpeſtas me
dius iuuenis ſurrexit de lecto ⁊ orauit ⁊ alij
duo eū traxerūt ⁊ eū deriſerūt:⁊ dñs ꝑmiſit ꝙ
tonitru alios duos occidit:⁊ terti⁹ ſol⁹ illeſ⁹
ꝑmāſit. Scđo pulſant̄ campane vt diaboli in
aere exiſtētes q̇ nobis nocere nitūt̄ terreātur
q꞉ cāpane ſūt tube xp̄i regis celeſtis. Tertio
ne hoīes nimis cōfidāt in labore ſuo neglecto
diuino officio ⁊ ſeruitio:ſi eñ labore tuo diui
num negligis officium laborādo in diebus fe
ſtiuis:vel ꝑ totū aratrum abſcindis limitem
agri ꝓximi tui:vl' quācūqȝ facis fraudem:ſci-
re debes ꝙ labores tui in manu dei ſūt:et qñ

vuli pot ꝑ aeris intéperié deuaſtare. ps. Wedit erugini fruct⁹ eoꝝ: ⁊ labores eoꝝ locuſte. ¶ Uñ legit̃ ↄtigiſſe in anglia ꝙ pulcherrima blada creuerũt. Et ecce appropinquante tpe meſſiũ venit quoddã gen⁹ muſcaꝝ ĩ maxima multitudine q̃ illa blada intãtũ ↄſumpſerũt ꝙ vix iter q̃nqꝫ miliaria vnũ quartale bladorum inueniret̃. Hoies ṽo illi⁹ patrie quaſdã de illis muſcis ceperũt ⁊ diligẽter inſpiciẽtes inuenerũt eas lr̃as depictas in alis habẽtes in vna ala ſcribebat̃ ira in alia dei vt manifeſtũ eſſet ꝙ ꝑpter demeritũ ⁊ vindictã dei hoc eẽt factũ. Quarto vt faciat nos ad decimãdũ et honorãdũ deũ promptiores: in hoc qđ cognoſcimus nos nihil hr̃e niſi inq̃ntũ nobis de⁹ dederit. Et iſta debemus tũc ↄdiuidere pauperibus. vñ Lu. vj. Date ⁊ dabit̃ vobis. Et cũ gratiaꝝ actiõe debem⁹ vti donis dei ⁊ nullo mõ debem⁹ murmurare ↄ̃ deũ ꝑpt aeris intẽperiẽ: ſꝫ deo oĩa cõmittere. Uñ legit̃ ſpeculo exẽploꝝ ꝙ erãt duo religioſi quoꝝ vn⁹ q̃nqꝫ petebat pluuiã q̃nqꝫ ſerenitatẽ: q̃nqꝫ frig⁹ q̃nqꝫ calorẽ ſm ꝙ iudicabat ĩ terris ſibi cõmiſſis expediẽs eſſe. Alter ṽo nihil petebat in ſpãli: ſꝫ totũ ↄmittebat diuine ꝓuidẽtie. Cũ ãt veniſſet meſſis terre illi⁹ q̃ ĩ ſpãli petebat oẽs terre illi⁹ fuerũt ſteriles ſꝫ terre alteri⁹ erãt copioſiſſime abũdãtes. Et tũc cognitũ ẽ ꝙ iſte q̃ cõmittebat ſe diuie ꝓuidẽtie erat diſcretior ⁊ meli⁹ fecit. ¶ Tertij arguũt deũ de ineq̃litate qꝛ ſepe dat pauperib⁹ multos pueros q̃ eos paſcere nequeunt. Et q̃nqꝫ diuitib⁹ q̃ libẽter haberẽt pueros dat paucos vel nullos. Rñſio: qđ hoc nõ facit ſine cã cũ eñ dñs dat paupibus multos pueros. hoc primo facit in ſignũ dilectiõis ⁊ nõ eſt diffidẽdũ quin eos etiã paſcat. ps. Qui dat iumẽtꝫ eſ. ip. ⁊c. ⁊ tñ brutis aĩalibus nihil ꝓmiſit: nec oẽt ea cũ morte ſua redemit: nec vitam eternã eis ſpopõdit ſicut ⁊ nobis. vñ Matt. vj. Nolite ſolliciti eſſe dicẽtes. Quid mãducabim⁹ aut q̃d bibemus ⁊c. Primo q̃rite regnũ dei ⁊ iuſtitiã ei⁹: ⁊ hec omnia adijciẽt̃ vobis. vñ ps. Nũq̃ vidi iuſtũ derelictũ ⁊c. Scđo de⁹ dat pauperib⁹ mltos pueros vt mlta ꝓmia eos nutriẽdo mereant̃ ĩ celo. ¶ Circa ꝙ q̃rit̃ vtrũ labor ſit meritori⁹ quẽ parẽtes hñt cũ pueris. Rñ. ꝙ ſic dũ mõ talis intẽtio ſit ĩ parẽtib⁹ ꝙ intẽdũt pueros nutrire ad honorẽ dei vt fideles ſuitores xp̃i fiant. Et ſi ipſi parẽtes ſũt in gratia: tũc omnes labores quos hñt cũ pueris cedẽt eis ad meritũ. ſ. lactãdo: balneãdo: portãdo: inuoluẽdo: leuãdo: cibãdo: vigilãdo: iformãdo: corrigẽdo: quãdo derelinquũt iſta oĩa erũt eis meritoria. vñ apl's Ro. viij. Scim⁹ q̃m diligẽtib⁹ deũ oĩa cooperant̃ in bonũ. Tertio de⁹ dat pauperib⁹ multos pueros in ſignũ beatitudinis ⁊ bñdictionis eterne. vñ ps. Labores manuũ tuarum: qꝛ mãducabis: beatus es ⁊ bene tibi erit. Uxor tua ſicut vitis abũdãs: ⁊ filij tui ſicut nouelle oliuaꝝ in circuitu mẽſe tue. Ergo ſicut deus hic multiplicat ſemẽ bonoꝝ pauperꝝ: ſic ẽt ĩ celo vult multiplicare eoꝝ gaudiũ: qꝛ oẽs q̃ nati ſunt de ipſis ⁊ ad celũ ꝑuenient deũ eternal'r laudabũt: ⁊ hoc erit eis ſpeciale gaudiũ imperpetuũ. Ergo pauper nõ dꝫ ↄqueri de multitudine filioꝝ: ſed dꝫ deũ inde laudare: ⁊ ſibi gratiaꝝ actiões referre: qꝛ Boe. i de cõ. phi. dicit. Maxima felicitas huius mũdi ↄſiſtit ĩ amicis. ¶ Sꝫ diuitib⁹ de⁹ nõ dat pueros. Primo ꝑpter ipſos parẽtes q̃ ſunt auari ne ampli⁹ peccẽt ꝑ auaritiã ꝑpter multitudinẽ pueroꝝ: qꝛ q̃n q̃s eſt auar⁹ ⁊ ſi tũc haberet multos pueros: tunc adhuc efficeret̃ magis auar⁹: ⁊ ſic deũ pl⁹ offenderet. Scđo propter oppreſſiões pueroꝝ ne inſ eñ exactiones faciãt ĩ ſuos ſubditos ſi enim pro nunc grauãt ſuos ſubditos: quid tũc facerẽt ſi haberẽt multos pueros. Tertio ꝑꝑ pueros ne illi dãnent̃ cũ parẽtib⁹. Cũ eñ parẽtes poſſidẽt iniuſta bõa ſciẽter. tũc de⁹ ex ſua mĩa talib⁹ parẽtib⁹ gñationẽ ſubtrahit ne pueros generẽt ad dãnationẽ: qꝛ nõ ſolũ parẽtes: ſed etiã heredes dãnabunt̃ ꝑpt iniuſta. Ergo quilꝫ diues timere dꝫ ne iniuſta bona poſſideat q̃ libẽter vellet hr̃e pueros ⁊ nõ hꝫ. Multis etiam hoc q̃nqꝫ accidit ex naturali defectu. ſcꝫ ꝑpter ſterilitatẽ parẽtũ. Sciendũ eſt ꝙ q̃nqꝫ ex permiſſiõe diuina pueri illoꝝ q̃ ſciẽter iniuſta bona poſſident in pueritia moriunt̃ ne vtant̃ illis iniuſtis bonis ⁊ ſic cõtra deũ delinquũt qꝛ heu auari raro reſtituũt oĩa bona iniuſte acquiſita. ¶ Unde legit̃ in li. de dono timoris ꝙ quidã ſacerdos monebat quendã vſurarium de ſalute aĩe ſue: qꝛ grauiter infirmabat̃. Dicebat ei ꝙ tria ſibi eẽt neceſſaria ad ſalutem ſ. ↄtriſtari plene cõfiteri de pctĩs ⁊ reſtituere ſm poſſe. At ille. Prĩa duo libẽter faciã. Tertiũ nõ faciã: qꝛ nihil mihi nec pueris meis remaneret. Et ſacerdos. Sine his trib⁹ ñ poteris ſaluari. ⁊ ille. Dicũt ita ſapiẽtes ⁊ ſcripture. Et ſacerdos. Ita vere. at ille. Ego volo ꝓbare vtrũ veꝝ dicãt: qꝛ nihil reſtituã. Et ſic mortu⁹ ẽ magis timẽs paupertatẽ tẽporalẽ q̃ eternã quã eũ eternaliter ſubire oportebat.

¶ De eadem dominica. Ser. cix. ⁊ eſt continuatio precedentis ſermonis de his qui reprehendunt deum.

SEncomnia fecit Marci. vij. Sicut eñ tã in precedẽti ſermone dictũ ẽ de trib⁹ generib⁹ q̃ deũ reprehẽdũt. Hic tã continuãdo dicẽdũ eſt de alijs

generibus eoꝝ qui deū reprehendūt. B Un quarti q̇ deū arguūt de imprudētia gubernādi mūdū ⁊ oia q̄ in eo ſunt: ſunt illi q̄ dicunt: quare deus qn̄qꝫ plures iuuenes mori pmittit: ⁊ ſenes debiles ⁊ deformes diu ſinit viuere. Reſpōſio ꝙ hoc deꝰ nō facit ſine cā. Nā ſepe tales iuuenes ſi boni ſunt mori pmittit: ne malitia mūdi eoꝝ coīnqnet. Sap. iiij. Raptus ē ne malitia imutaret intellectū eiꝰ aut ne fictio malitie deciperet animū eiꝰ. Scḋo deꝰ bonos iuuenes mori pmittit ex eo ꝙ falſus mūdus nō ē dignus tales bonos hr̄e. vñ Hebre. xj. Quoꝝ dignꝰ nō erat mūdus: ergo q̄ſi oēs peſtilētie a iuuenibꝰ incipiūt i ſignū ꝙ pbi ⁊ innocētes ſūt. Tertio qn̄ parētes nimis ⁊ idiſcrete ⁊ ſupflue diligūt pueros ſuos tūc qn̄qꝫ ſubtrahit eis tales pueros ⁊ pmittit eos mori. B Sꝫ quare deꝰ qn̄qꝫ malos iuuenes q̄ ſunt robuſti ⁊ fortes: ⁊ ſm curſū mūdi vtiles: veloces ⁊ agiles ēt cito mori pmittit. Rn̄ſio ꝙ hoc fit ꝓpt̄ quatuor. Pͥo ne peiores fiāt ⁊ ex hoc eoꝝ pena augmētet. vnde Ambro. ſup Lu. Meliꝰ ē pctōribꝰ male agētibus mori ꝗꝫ vt in pctis diu verſent. ⁊ rō huiꝰ eſt q: pena eoꝝ ex hoc minor erit. vñ Augu. Tāto ibi q̇ſqꝫ tolerabiliorē habebit dānatio nē quāto minorē hic habuerit iniquitatem. Scḋo iuuenes mali in iuuentute moriūt ne de tpalibꝰ bonis nimiū ꝯſumāt: ſicut qn̄qꝫ cōtingit ꝙ vnꝰ vna die tm̄ de vino bibit q̄ntum alijs q̄tuor ſufficeret. ſic ſilr̄ d veſtibus ⁊ alijs ſupfluis expēſis: ⁊ tales nec deo regratiant nec ei ſeruiūt: ⁊ tn̄ multa bona tpalia male ⁊ inutilit̄ expēdūt: vñ alij plures deo ſeruiētes viuere poſſent. Et iō tales ſic multa tpalia dilapidātes ⁊ inutilr̄ ꝯſumētes citiꝰ moriunt vt iſta tpalia q̄ illi male expēderēt alijs bōis ad vſū pueniāt ⁊ inde deū laudēt. Tertio q: demeruerūt. ⁊ ſignāter i honoratione parētū q: ſicut deꝰ vult ꝓlōgare vitā gratie eis q̄ honorāt ſuos parētes ſic ecōuerſo vult abbreuiar̄ vitā illis q̄ inhonorāt parētes. vñ Exo. xx. Honora patrē tuū ⁊ matrē tuā vt ſis longeuꝰ ſup terrā. Et ergo inhonorātes parētes ſuos: ſepius moriunt ſubitanea ⁊ ip̄rouiſa morte. ¶ Quarto pmittit deꝰ iuuenes ⁊ fortes cito mori. ⁊ hoc in terrorē alioꝝ. vt alij iuuenes ⁊ pueri ſi ex hoc terreāt ⁊ inde vitā ſuā emēdēt. Sꝫ ēt aliquos malos deꝰ qn̄qꝫ diu viuere permittit. Primo vt cōuertant a ſuis pctis. Un Ela. xxx. Propterea expectat nos deꝰ vt miſereat nr̄i. Ergo ſi es hō peccator ⁊ deꝰ ꝓlōgauit tibi vitā p. xx. vł. xxx. vł. xl. annos: tūc itelligere debes ꝙ deꝰ hoc fecit ꝓpter emēdatio nē vite tue: ⁊ ſi te nō emēdaueris: tāto grauiꝰ punieris. ſcḋo pmittit malos viuer̄ vt puniāt bonos q̄uo ei ſctūs Stephanꝰ ⁊ ſanctus lau rētiꝰ tātā gloriā iā haberēt in celo ſi nullos tortores in preſenti habuiſſent. D Sed pauperus ⁊ ifirmos claudos ⁊ debiles pmittit deꝰ diu viuere. Primo vt pctā eoꝝ deleāt: q: forte grauiter peccauerūt i iuuētute: ⁊ de neceſſitate opꝫ ꝙ de q̄libet pctō ſatiſfaciant: aut h̄ aut in futuro: tūc deꝰ ex ſua bonitate ⁊ miſericordia permittit tales hic puniri p tribulatiōes ifirmitates ⁊ paupertates: ne i futuro puniant grauiſſime. vñ Greg. Miſericorditer adhibet deꝰ tpalē ſeueritatē ne eternā iterat vltionem. Ex q̄ pꝫ ꝙ q̄libet ifirmꝰ claudus ⁊ paup cogitare dꝫ hec bn̄ demerui: pijſſime deꝰ cū corpe meo te ſepiſſime offendi: ⁊ opꝫ me ſatiſfacere aut hic aut in futuro: q: nullū malū ipunitū. vñ Aug. Hic vre hic ſeca vt in eternū parcas. Scḋo vt meritū illoꝝ paupeꝝ ⁊ infirmoꝝ augmentet q: ꝓ qualibet infirmitate ⁊ paſſiōe etiā quotiēſcūqꝫ bono hoi acciderit in eternū premium habebit. vñ dn̄s dicit in euā. Mat. v. Gaudete ⁊ exultate qm̄ merces vr̄a copioſa eſt in celis. Tertio pmittit deꝰ pauperes ⁊ debiles diu viuere vt diuites habeāt materiā vitā eternā merendi p elemoſinis ſuis. Q̄uo em̄ diuites vitā eternā ꝓmereri poſſēt ſi pauperes nō eēnt. vñ Chry. ſup Matt. Ne putes ꝙ ꝓpter vtilitatē paupeꝝ deus diuites fecerit q̄s ſine diuitibꝰ ſuſtētare potuit ſꝫ pp vilitatē diuitū paupes fecit q̄ nimis ifructuoſi ⁊ ſteriles erāt futuri niſi pauperes fuiſſent ſaci. E Quidā arguūt deū de deformitate creatiōis dicētes. Quare deꝰ fecit nos deformes vel leproſos ⁊c. ſicut q̇dā ruſticꝰ rōne infirmitatis ſue a mēte aliquātulū alienatꝰ de pedibꝰ ſuis ait. quicūqꝫ fecit hos pedes tres obolos vix meruit. Rn̄ſio ꝙ deꝰ facit aliq̄s deformes vt tollat ipſis ⁊ alijs occaſionē peccādi: q: ꝓpt̄ ſpēm multi perierūt. Un legit̄ de ſuſanna q̄uis fuerat deuota ⁊ ſctā tn̄ pulchritudo eiꝰ fuit illi duobꝰ iudicibꝰ occaſio ꝯcupiſcētie male: vt hr̄ Dan. xiij. vñ Gre. Si em̄ i corpe deformi te vix poteris a vana glīa ⁊ luxuria cōſeruare: q̄d faceres i corpe ſpecioſo cū caro ſēp ꝯcupiſcit aduerſus ſpm̄. Ex q̄ pꝫ ꝙ illis q̄ ex naturali iclinatiōe ſupbi vel luxurioſi ſūt deꝰ opa bn̄facit eis ſubtrahēdo pulchritudinē corpis ne ipſis ⁊ alijs fiat occaſio peccādi: q: pp ſpēꝫ multi perierūt. F Sed diceres quare deꝰ tūc aliquos pulchros creauit: ⁊ q̄uo homo ſe tenere dꝫ qn̄ pulchros hoīes videt ne deū offēdat Rn̄det ꝙ duo cogitāda ſunt illi q̄ ornatam ⁊ pulchrā perſonā videt. Primo ꝙ nūqꝫ tātam curā ⁊ diligētiā habuiſti ornādo aīaꝫ tuā eternalr̄ victurā ad cōplacēdū deo ſicut illa perſona hꝫ ad ornādū corpꝰ ſuū putridū ⁊ mortale ⁊ ad cōplacendū mundo: ⁊ ſic debes dolere de accidia ⁊ negligētia tua ⁊ de perditiōe il

li⁹aſe quā ſic pōpoſe videa lcedere.Scōo co-
gitādū,ē illi hoī,q̄ ſeipm̄ cernit eſſe pulchꝛū a
deo creatū:vel aliū pulchꝛū ⁊ oꝛnatū holem
q̄ꝫ pulchꝛe ſint facies electoꝝ l celo:⁊ q̄ꝫ pul-
chꝛe oꝛnant ſcꝫ l cū ſtola gl'ie.ſi ille moꝛtal' hō
q̄ hodie vivit ⁊ foꝛte cras moꝛiet tā pulcher
eſt ad vidēdū. q̄d tūc erit de lmoꝛtalib⁹ poſt
iudiciū eternal'r vivētib⁹ cū coꝛpe ⁊ aīa:⁊ ſic
hōꝫ ꝑ hoc dꝫ ſibi acquirere affectū ꝑveniendi
ad celeſtē claritatē.Sexti arguūt de lmiſeri-
coꝛdia.vñ p̄s. Exurge q̄re obdoꝛmis dñe: et
tales temere ſolēt dicere.Si de⁹ deberet pi-
gn⁹ ſuū inter iudeos ponere ꝓ me,nō poſſet
tardi⁹ me iuuare. ❡ Vñ ſciēdū q̄ de⁹ ꝑmit-
tit nos multis modis tribulari:⁊ hoc fit ꝓp'r
Pꝛīo vt holis meritū accumulet.Scōo ne hō
extollat apl's.ij.Coꝝ.xij.Ne magnitudo re-
uelationū extollat me dat⁹ ē mihi ſtimulus
carnis mee q̄ me colaphizet. Tertio,vt hō a
culpa purget vt maria ſoroꝛ moyſi q̄ ꝑꝑ mur
mur qō fecit ꝯ moyſē ꝑcuſſa eſt lepꝛa coꝛꝑis
ſui.Quarto vt ex liberatiōe de⁹ glificet. vt,i
ceco nato.vñ Aug. Puniunt iuſti vt oppꝛeſſi
clamēt ⁊ clamātes exaudiant ⁊ exauditi glo
rificēt:pferꝫ q̄ l celis ē. Quīto,vt eis ad regnū
via pꝛeparet.Actuū.xiiij.Opꝫ nos ꝑ multas
tribulatiōes ītrare regnū dei.Lu.xiiij. Non
ne opoꝛtuit,pati xp̄ꝫ ⁊ ita intrare l gl'iaꝫ ſuā.
❡ Septimi arguūt deū adhuc de,tētatione
dicētes q̄re de⁹,ꝑmittit tātā poteſtatē diabo
lo tentādi holes.Rñdet vt tētati diabolo re-
ſiſtātes reſiſtēdo vincāt:⁊,vincēdo mereāt co
ronā:q: ſm apl'ꝫ.ij. Thimo.ij.Neīno coꝛona
bit niſi q̄ legitime,certauerit.vñ Aug.ſi null⁹
eſſet hoſtis,nulla eſſet pugna.ſi nulla pugna
nulla victoꝛia.ſi nulla victoꝛia nulla eēt, co-
rona.Itē adhuc aliq̄ ſūt dicētes:q̄re de⁹ ꝑmit
tit eos tētari q̄s ſcit lapſuros ⁊ q̄s ſic ſcit dā-
nādos.Rñdet q̄ de⁹ tā glorioſus ē p̄nceps q̄
ſe bñ dignū,iudicat vt ſibi libere ⁊ volūtarie
ſeruiam⁹ ⁊ nullū vult coactū vel q̄ſi ꝑ crines
trahere in regnū celoꝝ.Et iō dedit hoī ratio
nē diſcernēdi,inter bonū ⁊ malū ⁊ liberū ar-
bitriū vt poſſit repꝛobare malū ⁊ eligere bo-
nū.Inſuꝑ dedit hoī angelicū auxiliū ⁊ ſacrā
ſcripturā q̄b⁹ p̄cauere poſſit lapſum ⁊ reſur-
gere poſt lapſuꝫ.ſi ergo,ſpōte relinq̄t bonū ⁊
eligit malū diuinā iuſtitiā habebit iudicātē
⁊ vindicātē.Si vō repꝛobādo malū eligit bo
nū,diuinā miām habebit ꝓmiātē. ❡ Vñ nota
plures rōnes q̄re de⁹ creauit holeꝫ vt poſſit
peccare. Pꝛīa ē vt oſtēdat potētia dei q̄ ſol⁹
inuertibilis ē.oīs aūt creatura ē mutabilis.
p̄s.Mutabis eos ⁊ mutabunt:tu aūt idē ipē
es ⁊c.Scōa ē vt oſtēdat dei ſapiētia.q: ex ma
lo ipſe ſcit eligere bonū qō non poterat fieri
niſi de⁹ creaturā feciſſet vertibilē l malū. vñ
Augu.Meli⁹ iudicat de⁹ ex malo eligere bo
nū,q̄ꝫ ꝓhibere ne mala penit⁹ fiāt. Tertio,vt
manifeſtaret dei clemētia q̄ xp̄s ꝑ moꝛtē ſuā
holeꝫ ꝑditū liberauit.j.Coꝝ.xv. Xp̄s ꝓ pctis
nr̄is moꝛtu⁹ eſt iuſtus ꝓ iniuſtis.Quarta vt
oñdat dei iuſtitia q̄ nō ſolū bonis reddit pꝛe
mia:ſꝫ ēt malis ſupplicia.vñ apl's.j. Coꝝ.iij.
Vnuſq̄ſq꜄ ꝓpꝛiā mercedē accipiet ⁊c. ℟ Vñ
legit tale exēplū.Cū q̄dā heremita murmu-
raſſet l coꝛde ſuo de diuerſis iudicijs dei de
hoc q̄ illi q̄ male viuebāt ſepe bñ habebāt:⁊
ecōuerſo bñ viuētes multas habebāt diuer-
ſitates.⁊ aliq̄ñ q̄ bonā dixerūt vitā in fine vi
debant hr̄e finē abiectū:⁊ mali pulchꝛū finē
⁊ bōi amittebāt frequēter bōa tꝑalia: malis
aūt bñ ſucceſſit. Cū in iſtis diu ſe occuparet
rogauit deū vt ſibi hec oſtēdere dignaretur.
Tūc affuit ei angel⁹ dicēs q̄ miſſ⁹ eēt vt ſibi
hec oſtēderet.⁊ dixit ei vt eū ſequeret l foꝛma
heremite ꝑegrini ſibi apparēte:qō cū faceret
venerūt pꝛīo ad domū cuiuſdā heremite quē
inuenerūt a leonibus diſſipatū fruſtatim.de
quo ille heremita multū admirās ait.Sctūs
erat hic de q̄ mihi cōſtat:q: ꝑſeuerauit in hac
ſolitudine bene.l.annis ſeruiēs deo ⁊,iā a be
ſtijs permiſſus eſt dilaniari.Ait ei angelus:
nūc vidiſti,vnū iudiciū dei.Scōo venerūt ad
aliū cui⁹ dom⁹ ſuꝑ ſaxū nimis altū ſita erat
ſuꝑ mare.cui p̄dicāte angelo,de tētationib⁹
⁊ cōtra impatientiā tenere ꝑſeuerantiā con-
feſſus eſt cū multis lachꝛymis:q̄ cum fuiſſet
ibi cū magna afflictione penitētie ꝑ.xl.ānos
ad vltimū ita vict⁹ fuerat a cogitatiōib⁹ ſuis
q̄ volebat dimittere ſuā bonā vitā ⁊ ad ſecu
lū redire.Quē cū videret vere penitētē ange
lus p̄cipitauit eū ſubito l mari ⁊,ſubuerſus ē
Cū aūt ad hoc factū reuerteret heremita et
fugeret vocauit eū āgel⁹ dicēs. Noli timere
oſtēdit tibi de⁹,ſcōꝫ iudiciū ſuū. Tertio vene
rūt ad domū alteri⁹ heremite: q̄ recepit eos
cū magno honoꝛe:⁊ ꝓpinauit eis potū ex ci-
pho argēteo quē habebat.Quē occulte reci-
piēs,āgel⁹ i ſinu ſuo occultās ſecū aſpoꝛtauit
Venerūt aūt de nocte ad domū cuiuſdā p̄do-
nis militis:⁊ vipl ea ſūt recepti ⁊ valde mali
tractati ⁊ ꝯuitijs affecti:tñ aliq̄ pauca ſūt eis
ibi data ⁊ lecti parati lꝫ male. De mane no-
luit āgel⁹ recedere,niſi pꝛi⁹ hoſpiti loqueret
⁊ extrahēs ciphū dedit ſibi illū.Qō vidēs he
remita admirabat murmurās i coꝛde ꝯ hoc
qō viderat Alia nocte venerūt ad domū alte
ri⁹ militis q̄ ſatis bñ recepit eos tñ mediocrit'
eos tractauit.In mane dū vellēt recedere ro
gat⁹ ab āgelo dixit filio ſuo vnigenito ꝯdu-
ceret ⁊ viā eis mōſtraret:qō dū puer faceret
ſubito arripuit eū angel⁹ ⁊ occidit ⁊,in foueā
pꝛoiecit.Qō cū vidit heremita fugit dicēs eū

nõ eſſe angelũ ſʒ diabolũ. Ecce inqͣt angel⁹.
In his q̃ vidiſti oſtẽſa ſunt tibi iudicia dei oc
culta quoꝝ cãm ſcire volebas. De p̃io here-
mita a beſtijs deuorato: ſcias ſibi hoc ↄtigiſ-
ſe l coronã martyrij quã lõgo tp̃e affectabat
hr̃e ⁊ crebris orõnib⁹ ſibi dari poſtulabat. ſa
lutẽ iſti⁹ ſc̃di heremite ꝓcurauim⁹ quẽ p̃cipi
tauim⁹ q̃ de ſuis tẽtationib⁹ cõpũct⁹ ad deũ
ſe ↄuertit: ⁊ ſic mortu⁹ ad deum iuit nõ hñs
aliã penã niſi illã mortẽ illatã: q̃ ſi ſuꝑuixiſ-
ſet redeũte tẽtatiõe qḋ ↄceperat adimpleſſet
Terti⁹ heremita hõ ↄtẽplatiu⁹ ẽ ⁊ magnaꝝ
orõnũ: diabol⁹ aũt cũ ſua aſtutia procurane
rat ĩpedimẽtũ ſuis orõnib⁹: ⁊ ordinauit qḋ
qdã diues illũ ciphũ argẽteũ quẽ abſtuli ei
dederat vt ꝓ eo oraret: cũ aũt orare vellet ve
niebat ſibi cogitatio qd de illo cipho facere
poſſet: vł ne aliqͥs furaret̃ ei illũ ſꝑ timebat:
ita qḋ cor ſuũ ⁊ orões ille ciph⁹ ei auferebat
Jõ ſalutẽ ipſi⁹ ꝓcurauim⁹ in ciphũ illũ ſibi
auferẽdo: ⁊ nũc redibit ad ſolitas orõnes ſine
vllo ĩpedimẽto. Ille aũt p̃mus miles ad quẽ
venim⁹ ẽ hõ malus: nec eſt dignus celeſti re
muneratiõe ꝓ eo qḋ fecit nobis: jõ dedimus
ei tp̃alẽ remuneratiõnẽ. Alius miles hõ fuit
hoſpitalis ⁊ multaꝝ eleemoſynaꝝ. ⁊ cũ nõ ha
beret prolẽ rogauit viros religioſos vt roga
rẽt deũ ꝓ eo vt ei ꝓlẽ daret: qḋ ⁊ dñs fecit et
dedit illi illũ filiũ quẽ me vidiſti occidere. quo
habito incepit oꝑa mĩe q̃ ↄſueuerat paupib⁹
exhibere dimittere ⁊ młta mala facere: vt mul
ta bõa tp̃alia illi filio accumularet. Puero aũt
mortuo ĩ inocẽtia ſua ſalutẽ ꝓcurauim⁹. qui
ſi ſuꝑuixiſſet młta mala ↄmiſiſſet. Silr̃ pr̃i ⁊
matri q̃ eo mortuo ad ↄſueta oꝑa ↄuertent̃.

Dñica.xiij. Ser.cx. de peccato veniali.

Lagis impoſitis abierũt feminino relicto. Lu.x. ſciẽdũ ꝙ hõ in corpore vul-
nerat̃ dupliciter qñq3 vſq3 ad mor
tem. Sic ſpiritualiter ꝑ pctm̃ mor
tale vulnerat̃ hõ ĩ aĩa vſq3 ad mortẽ. vñ Jac.
j. pctm̃ cũ ↄſũmatũ fuerit ⁊c. Qñq3 aũt vul-
nerat̃ hõ ⁊ led̃it̃ in corpore: nõ ꝓpterea morit̃
ſic ſpũaliter poſſumus de pctõ veniali intelli-
gere quo ad animã. vñ in p̃ſenti ſermõe tria
ſunt dicẽda. Primo quid ſit pctm̃ veniale et
quot modis cõmittit̃. Scd̃o damna q̃ inferũ
tur hoĩ ꝑ pctã venialia. Tertio quot modis
pctã venialia dimittunt̃. L. Circa primũ ſciẽ
dũ ꝙ ſcd̃m Augu. Peccatũ veniale eſt qḋ ho-
mominẽ vſq3 ad reatum perpetue mortis nõ
grauat: ſʒ penã meretur ⁊ facile ſibi indulge
tur. Notãdũ ꝙ ſʒ magiſtrũ ĩ cõpẽ. theo. veri-
tatis. In paruulis poſt baptiſmũ primo ſur-
gũt venialia: ⁊ poſt mortalia. vñ Greg. in mo
ralis. In vno q̃ʒ lapſu a minimis incipit̃. ſed
ſucreſcẽtib⁹ defectib⁹ ad maiora ⁊ grauio-
ra deueniũt. vñ Iſido. de ſum. bo. Qui dilabũt̃
ad vitia nõ ſtatĩ a magnis criminib⁹ ĩcipiũt
ſʒ a modicis aſſueſcũt: vt ſic cũ maximis cor-
ruãt. Querit̃ vtrũ hic ĩ iſto ſeculo aliqͥs poſſit
viuere ſine pctõ veniali dũ ẽ in hac vita. Rñ-
det̃. Si loquimur de tota vita hoĩs q̃ iã venit
ad etatẽ adultã de excellẽti ⁊ ſpeciali gr̃a eſt
ꝙ talis ſit ſine pctõ veniali: ſicut videt̃ dicere
beatus Augu. de btã ꝟgine q̃ nunq3 veniali
ter peccauit: vñ ſi oẽs ſancti interrogarẽtur
vtrũ peccaſſent oẽs in vna voce rñderent. Si
dixerim⁹ ꝙ pctm̃ nõ habemus: noſmetipſos
ſeducim⁹ ⁊ veritas in nobis nõ eſt. vñ Salo.
Prouer. xxiiij. Septies ĩ die cadit iuſt⁹ ⁊ reſur
git. vñ etiã in decre. dr̃. Venialia ex fragilita-
te humana cõmittunt̃: ⁊ nullus homo poteſt
ea vitare. de pe. di. j. Medicina. ⁊. c. Tres aũt
ſunt. Sed tñ ſine peccato mortali quilʒ põt
viuere: vt dictũ eſt ante. ſer. lxxvij. C. M Itẽ
ſciendũ ꝙ peccatũ veniale cõmittit̃ quatuor
modis. Primo qñ cõmittitur aliquod paruum
qḋ in ſe eſt veniale. ſ. qḋ nõ eſt cõtra preceptũ
dei: nec vnũ de ſeptẽ peccatis mortalib⁹. Ubi
gratia. Sicut loquẽdo verbũ ocioſum ſine cã
eſt peccatũ veniale. Itẽ iocoſe ridere. Itẽ co-
gitationes vane: ⁊ ſic de alijs. Secũdo ꝓpter
imperfectionẽ actus: ſicut primi motus qui
alias qñ ꝑfecti eſſent: eſſent mortalia. verbi-
gratia. Sicut videre mulierẽ cũ libidine ⁊ de
lectatione preter rõnẽ tñ ⁊ plenã deliberatio
nẽ ꝓpter ĩperfectionẽ actus eſt veniale. Sʒ ſi
cũ libidie ⁊ plena deliberatiõe videt mulierẽ
cõcupiſcẽdo eã erit mortale. Itẽ iraſci tamen
ſine deliberatione. Itẽ gaudere de aduerſita
te alioꝝ ⁊ dolere de proſperitate nõ tamẽ cũ
deliberato animo. Si eñ cũ ratio aduenerit
reſiſtit talib⁹ ⁊ expellit: tũc nõ ſunt niſi pec-
cata venialia. Ergo qñcũq3 aliqd qḋ in ſe eſt
pctm̃ mortale fit ita ſubito ſine deliberatiõe
rõnis: ita ꝙ actus ille eſt infectus oẽs ſubiti
motus q̃ ſic preueniũt rationẽ qualitercũq3
⁊ a quibuſcũq3 fiunt tales ſubiti motus ⁊ pri
mi ſunt ſolũmodo venialia. Tertio mõ pro-
pter penitẽtiã: ⁊ ſic per accidẽs de mortali fit
veniale. vñ dr̃ in decre. Fit veniale in ↄfeſſio
ne qḋ mortale fuit in oꝑatione. de pe. diſt. j.
Quẽ penitet. Nõ ꝙ illud pctm̃ mutet̃ in ſe: ſʒ
hoc qḋ eſt mortale iam tñ taliter eſt veniam
cõſecutũ ꝙ obligat ad penã nõ eternã ſʒ tẽ-
poralẽ q̃ debetur veniali. Ideo dicit Ambro.
Omne peccatũ mortale per penitentiã fit ve
niale. Et hoc ſic dicit̃ veniale ex euẽtu ⁊ ꝑ ac
cidẽs. ſ. in eo ꝙ pena eterna debetur mortali
peccato vertit̃ in penã tẽporalẽ que debetur
veniali pctõ. Quarto cõmittit̃ veniale pecca
tũ per erroneã ↄſcientiã qꝛ q̃ aliquid reputa (

ret pctm̄ veniale qđ in ſe nullū eēt pctm̄:ꝛ ſupꝫ
hoc illđ idē faceret:ſic ꝓpter ↄſciaꝫ pctm̄ ve-
niale cōmitteret. Et ſilr̄ hoc eſt intelligēdū de
pctō mortali.i.qn̄ qs' facit aliqđ qđ in cōſcia
ſua ſꝫ diffinitiue eē pctm̄ mortale peccat mor
taliter per ↄſciaꝫ:q̄uis hoc nō ſit pctm̄ morta
le in ſe.vn̄ Augu. Quicqđ fit ꝯ ↄſciaꝫ edificat
ad gehēnam. ¶ Quātū ad ſcđꝫ ſciēdū ꝙ pctā
venialia inferūt ſeptē dāna quare merito pec
cata venialia ſūt cauenda a deuotis hoibus
q̄tū poſſe eſt. Primū dānū eſt ꝙ obligāt ad pe
nā.nō aūt determiate ꝛ p̄ciſe obligāt ad penā
eternā vł purgatoriū vł pn̄tē ſatiſfactionē: ſꝫ
aliquā illaꝝ penaꝝ:qm̄ ſꝫ ſoꝝ eccłie pn̄tis ſa
tiſfacit hō leuiter:ſꝫ ſꝫ ſoꝝ purgatorij punieꝛ
hō grauiꝰ qꝛ grauiorē penā i purgatorio ſuſti
nebit ꝓ vno veniali pctō q̄ ſctꝰ Laurentiꝰ
ſuſtinuit in craticula. Vn̄ dr̄ i decre. Igni pur
gatorio nl'la pēa tꝑalis ē cōꝑabilis.di.xxv.q
aliđ. Hoc mlti hoies paꝝ curāt q̄ tot vēialia
ↄmittūt ꝛ q̄tidie augmētāt ſupꝫ ſe. Sꝫ ſcđꝫ ſoꝝ
iferni grauiſſime qꝛ eternaliter. Querit' verū
in iferno ēt puniant' venialia. R n̄r ꝙ ꝓpriꝰ lo
cus ē hic in mūdo vel i purgatorio vbi venia
lia purgant':ſꝫ iferꝰ ꝓpriꝰ eſt locꝰ vbi puniū-
tur mortalia. Si āt i pctis mortalibꝰ morit' qs
tūc venialia eternaliter punieꝛ in iferno cum
mortalibꝰ:ſꝫ minor erit pena ꝓ veniali q̄ ꝓ
mortali. Scđꝫ ē ꝙ aiaꝫ maculāt. Et ponat' ta
le exēplū ꝙ denigret' aliq̄ imago depicta i:ſiꝛ
ꝙ videri n̄ poſſit:alia vͦ ſic obſcuret' vt videri
q̄dē poſſit:ſꝫ nō plene diſcerni ꝛ iđ ꝓpt' talem
dr̄iam Greg. dicit. Veniale obſcurat:mortale
obtenebrat. Itē Aug. đ vita xp̄iana. Aia i pec
cato ꝑſeuerās nigrior ē coruo. Hoc itelligit' đ
pctō mortali:ſꝫ vēiale ſolū maculat. Tertiuꝫ
eſt ꝙ minuūt feruorē charitatꝭ ſicut aq̄ i ignē
ꝓiecta lꝫ totū ignē n̄ extiguat feruorē tn̄ illiꝰ
debilitat ꝛ tēperat. Et q̄to plura qs venialia
cōmittit tāto plꝰ miorat' feruor charitatꝭ. Nā
aliq̄ notabilr̄ q̄nq3 ꝑdūt feruorē charitatis et
tepeſcūt. Et rō eſt qꝛ venialia nō curāt dimit
tere. vn̄ Aug. ſupꝫ Joh. Minute ſūt gutte q̄ tn̄
ſimul iūcte multa flumia iplēt. Mortale pec
catū extiguit totā charitate ſꝫ veniale ꝛ cha-
ritas ſe mutuo ↄpatiunt' ꝛ veniale ſolū oppo
nit' feruori charitatis. ¶ Quarto potētias
anime in bonis opibꝰ laſſant:ſicut qn̄ impo-
nitur alicui onus ſupꝫ onus minꝰ erit ille prō
pcꝰ ad ābulādū. vn̄ Aug. ſupꝫ io. Multa ſunt
grana arene: ſꝫ ſi mlta arēa ponat' p̄mit atq3
opprimit. Potētie em̄ rōnalis opatio ē diſcer
nere:ſꝫ ꝓpt' aggrauationē vēialiū nō ita cla-
re diſcernit bonoꝝ ꝛ maloꝝ dr̄iam. In huius
ſignū bōi ꝛ ꝑfecti hoies minima ēt q̄nq3 pctā
diſcernūt q̄ iꝑfecti nō noſcūt. vn̄ Greg. xxxi.
mora. Quāto maiorꝭ lumē gr̄e qs ꝑcipit tāto
ampliꝰ repreh̄ēſibilē ſe cognoſcit eſſe. Hoc ēt pꝫ
ad ſenſum:qꝛ i albo ꝛ mūdo pāno etiā parua
macula cognoſcit':ſꝫ i nigro ꝛ imūdo vix q̄nq3
notabilis ꝛ magna macula cognoſcit' ſic ſilr̄
eſt de ↄſcia hoīs. Concupiſcibilis autem potē
tie opatio ē appetere bonū qđ cognoſcit rōna
lis. Sꝫ venialia aggrauāt potētiā cōcupiſci-
bilē ꝙ nō ita ardēter appetit bonū acſi nul-
lis venialibꝰ eēt aggrauata. Iraſcibilis opa-
tio ē deteſtari malū. In ſignū huiꝰ ꝑfecti viri
q̄ habēt mūdas ↄſcientias valde etiā deteſtā
tur ꝑua mala qđ imꝑfecti nō faciūt. vn̄ Hier.
in epl'is. Mēs xp̄o dedicata ſi cauere dꝫ mino
ra:q̄uō ēt maiora. Sciens etiā ꝓ verbo ocioſo
rōnē eē reddendā. Quinto retardata gl'ia: qꝛ
hō q̄ deberet ꝛ poſſet ſtatiꝫ poſt mortē euola
re ad celū coget' ꝓpter venialia ad tp̄s i pur-
gatorio expectare:nūq3 em̄ ab aliquo dei fa-
cies videbit':donec ſoluat per penas minimū
quadrātē venialiū pctōꝝ vt pꝫ Mat.v. Non
exibis inde:donec reddas nouiſſimū quadrā-
tem. vn̄ Humbe. Nūq3 em̄ a quoq3 dei facies
videbit':donec ꝑ penā venialiū pctōꝝ q̄drans
minimꝰ ꝑſoluatur. Et ignis purgatorij ē mi-
romodo grauis. vn̄ Aug. Ignis purgatorij lꝫ
eternꝰ nō ſit miro tn̄ modo eſt grauis. Excel-
lit em̄ oēm penā quā vnq3 aliqs paſſus eſt in
hac vita. Etiā ꝓ ꝑuis pctis opꝫ hoiem in pur
gatorio q̄p̄q3 diu purgari:que in preſenti fa-
ciliter ꝛ leuiter deleuiſſet. ¶ Unde legitur de
ſorore ſcti Damiani ꝙ ꝓpter auditum vnius
cantilene quem cum delectatione audiuit cā
tare in quadam chorea de quo nō fuit contri
ta nec cōfeſſa nec ꝓ illo egit pn̄iam fuit i pur
gatorio.xviij.diebꝰ:ſicut ipſa poſt mortē ſuā
reuelauit cuidā ſctō hoi. Sextū ē ꝙ bona glo
rie celeſtis dimittūt:nō quidē illa que iā de-
bent':ꝛ que habemꝰ ibi ꝑ meritū repoſita:ſed
que deberētur ſi venialia nō ficrēt: qꝛ medio
tꝑe poſſent aliqua bona fieri qn̄ illa venialia
fiunt per que bona opera bonū celeſtis glo-
rie augmentaret'. Et etiā poſt perpetrationē
venialiū:tūc ſꝫ magiſtrū in cōpen.theo.veri.
opꝫ nos opa quedā cōuertere ad ſolutionem
hmōi debitorum per que etiam deberet nos
creſcere cumulus eterni p̄mij. ¶ Septimum
eſt ꝙ venialia ſepe ſūt occaſio mortaliū pctō
rum. Et hoc ↄtingit quattuor modis. Primo
ex cōplacētia. vn̄ Augu. Nullū pctm̄ adeo ve-
niale eſt ꝙ nō fiat mortale dum placet. Non
idem actus numero:ſꝫ idē ſpecie. Notanduꝫ
ꝙ q̄to eſt maior delectatio in peccādo tanto
maior pena debetur illi pctō in futuro. vnde
Apoc.c.xviij. Quātū i delitijs fuit:tm̄ date ei
tormētū ꝛ luctū:ergo ꝓpter ſecuritatē cōfitē-
dū eēt qn̄ in aliquo pctō ꝙ ſm ſe eſtimat' ve-
niale habuiſſes nimis magnā cōplacentiam

⁊ excellinā delectationē:ergo reprehēſſibile eſt nimiā cōplacētiā hr̄e in riſib⁹:in leuitatib⁹:⁊ in verbis iocoſis:⁊ ſic de aliis:niſi fierent cā recreatiōis ⁊ moderate.q꞉ ſʒ Ari.vij.ethi.hō qn̄qꝫ idiget quadā delectatiōe quaſi quadaꝫ recreatiōe ꝓpter multos labores q̄ ſibi occurrūt ſʒ exceſſus in riſib⁹ ⁊ leuitatib⁹ caueri dʒ vn̄ dicit Baſili⁹.Ioc⁹ ſiue riſus remiſſaꝫ efficit aīam ⁊ negligētē erga dei p̄cepta:nec delicta ſua ad memoriā pōt reuocare:⁊ obliuiſcēs ea nec ſe iſtigat ad pn̄iam:⁊ ita paulatim oībus bonis puuabit.vn̄ ēt Ber.de cōtē.mūdi dicit. Cōpatit dei fili⁹ et plorat.hō patitur ⁊ ridet. Scd̄o ex diſpōne:q꞉ ꝑ frequētē lapſum venialiū diſponit hō ad mortale.Et ſʒ hoc itelligit Gre.Uitaſti grādia vide ne obruaris arena. Hoc dicit:q꞉ ſepe minimis pctis ꝑuenit ad magna:ſicut de ꝑua ſcintilla qn̄qꝫ creſcit magn⁹ ignis.Eccl.xix. Qui ſpernit modica paulatiꝫ decidet.vn̄ Gre.i paſto.Qui minima pctā deflere ac d̄uitare neglexerit de ſtatu iuſtitie nō q̄dē repēte:ſed paulatim ⁊ ꝑticulariter cadit. Tertio ex ꝓgreſſu:q꞉ qn̄ iſurgit venialia ſi nō ꝓhibet poſſet ꝓgredi vſqꝫ ad mortale. Nō q꞉ ip̄m veniale i ſubſtātia fuerit mortale:ſʒ q꞉ ex ipo veniali occaſionalr̄ ꝓgrediēdo fieret mortale.Iſtud ptʒ in p̄mis motib⁹ q̄ inter venialia cōputant ſʒ qn̄ delectatio ꝯualeſcit intātū ꝙ ꝯſenſus accedit tn̄ i pctm̄ mortale:⁊ veniale ſic q꞉ ſunt duo pctā.vn̄ Augu. in lib. de peni. Nō ē pctm̄ adeo paruū qd̄ nō creſcat neglectū.Quarto ꝓpter ꝯſciam erroneam ⁊ nimis ſtrictā.ſ.qn̄ q̄s teneret firmit̄ ⁊ diffinitiue aliqd̄ pctm̄ qd̄ in ſe ē tm̄ veniale:ꝙ hoc eēt mortale:⁊ ſic ſuꝑ hoc faceret mortaliter peccaret ꝓpter ꝯſciam. ℞ Sʒ q̄ꝛtū ad tertiū ſciēdū qd̄ pctā venialia octo modis dimittunt̄. Pꝛimo ꝑ ꝯfeſſionē ghalē que fit publice cū multis et corā multis:ſicut fit cōiter poſt ſmonē ⁊ p̄dicationē.Et illa ꝯfeſſio hʒ efficatiā ad dimiſſionē venialeꝫ ex trib⁹.Pꝛimo ex ꝯtritione ꝯfitētis. Scd̄o ex humilitate ꝯfeſſiōis:ergo cū humilitate genua flectere debet caput ⁊ humilr̄ inclinare qn̄ tu dicis talē ghalē cōfeſſionē. Tertio ex ōrone ſacerdotis q̄ dicit ſuꝑ ppl̄ꝫ.Miſereatur veſtri op̄s ⁊c.ergo interim ꝙ ſacerdos dicit talē ōronē dꝫ recollecto corde ⁊ deuote petere dʒ ⁊ deſiderare hoc adeo adimpleri ꝙ ſacerdos petit.Sic ſilr̄ itelligēdū eſt de illis q̄ d icūt.Cōfiteor cū ſacerdote an̄ miſſam.Scd̄o ꝑ deuotā pectoris tūſionē exēplo publicani q̄ ꝑcutiēs pect⁹ ſuū dixit.De⁹ ꝓpiti⁹ eſto mihi pctōꝛi.de pe.diſt.j.Tres ſunt actiōes.Tertio ꝑ aque bn̄dicte aſperſionē.de ꝯſe.di. iij. aquā ſale.Aliq̄ habēt aquā benedictā in domo ſua vt quēadmodū ſepe venialiter peccant.ita ēt ecōuerſo in deletionem venialiu aquā bn̄dictam ſepi⁹ recipiūt:⁊ laudabilis ⁊ bōa eſt taliū deuotio.Sciēdū eſt tn̄ ꝙ aqua benedicta deuote recipiēda ē ⁊ nō deriſorie:ſiue accipiatur a ſacerdote ſiue a ſeip̄o. ⁊ vbicūqꝫ ⁊ in quacūqꝫ parte corꝑis tetigerit hoīem ſiue in manib⁹:ſiue in facie:ſiue in aliis locis bonūꝫ eſt.Attamē in facie cōiter accipit̄. Et hoc propter dignitatē:q꞉ facies ē nobilior pars corporis.Etiā ꝓpter quinqꝫ ſenſus in quib⁹ ſepius peccauimus qui magis vigēt i capite.Itē bonū eſt hr̄e aquā bn̄dictā circa lectū ⁊ aſpergere ſe de ſero cū ea quādo quis vult intrare lectū.Et maxime circa īfirmos q̄ ſunt ſepe aſpgēdi cū aq̄ bn̄dicta ad effugandū fantaſmata demonū. vn̄ p̄s. Cōtribulaſti capita dracōis in aq̄s ⁊c.Uñ in ꝯſecratione aq̄ legant̄ verba valde notabilia.ſ.diſcedat oē fantaſma in loco quo aſpſa fuerit aq̄ ⁊c. ℭ Exēplū legimus ꝙ in vno mōaſterio quidā laicus de nouo cōuerſus cum eſſet in articulo mortis vidit totā domū repleri cū defoꝛmib⁹ ꝑſonis ⁊ roſtratiſ. Quod cū ſignificaret cuſtodi ſuo ille itelligēs ꝙ cū immūdi ſpūs eēnt fecit ſibi porrigi vas aque bn̄dicte ⁊ cū ea aſperſit totū locū:⁊ cum hoc faceret alte clamare cepit. Eya eya fac ꝙ facis qm̄ ecce diaboli fugiētes ſumma celeritate cōtendunt exire alter in alterum impingētes.Et ille forti⁹ cepit aſpergere:⁊ ſic liberatus eſt eger a demonum infeſtatione.Querit̄ vtruꝫ aqua bn̄dicta ſit ſacramētum . R̄n̄r ſm̄ Ray.ꝙ nō:ſʒ eſt quaſi quoddā ſacramentale: ⁊ eſt quedam diſpoſitio ad ſacramētum.vnde datur cōtra demonū nequitias ⁊ cōtra venialia ⁊ cōtra oē illud qd̄ effectū ſacramentorum impedire poſſet.Quid fiet cuꝫ aqua bn̄dicta apponit̄ aque non bn̄dicte.R̄n̄r ſm̄.ſ.Tho.in iiij.di.xij.Totū eſt bn̄dictū.Uirtus eni q̄ acq̄ſita eſt aque ex bn̄dictione ꝑuenit ad aquā additā.Simile eſt de oleo nō conſecrato.Quarto ꝑ contritionē cordis.Ergo bonum eſt immediate ꝯfiteri qn̄ aduertis te aliqd̄ veniale cōmiſiſſe.Un̄ Caſſiod.ſuper illud p̄s.Ad dn̄m cuꝫ tribularer.ſic dicit.Dn̄s neſcit differre qd̄ quē corde compūcto ſenſerit ſibi ſupplicare. Quīto ꝑ ōrationē p̄cipue dn̄icā.de pe.diſt.iij. Quotidian⁹.Aug.d̄ quotidianis leuib⁹ pctis ſine q̄bus hec vita nō ducit̄ quotidiana ōratio fidelium ſatiſfacit.Sexto ꝑ epiſcopalē bn̄dictionē:⁊ ſcd̄m quoddam etiam per ſacerdotaleꝫ.Ergo manendum eſt in eccleſia vſqꝫ ad finem miſſe:⁊ benedictionē quā ſacerdos dat in fine miſſe deuote dʒ ſuſcipere quilibet chriſtianus.Septimo ꝑ eleemoſynaꝝ largitionē vnde Danie.iiij. Peccata tua eleemoſynis redime.vn̄ canit̄ in quadrageſima. Abſcondite eleemoſynā in ſinu pauperꝝ ⁊ ipſe orabit pro vobis.Q꞉ ſicut aqua extinguit ignē: ita elee-

moſyna extinguit pctm̄.vñ eccl.iij.Sicut in ſe-
reno glacies:ita p eleemoſinā ſoluūt pctā tua
Et addunt q̄dā per iniuriaꝝ dimiſſionē q̄ eſt
eleemoſyna ſpūal:ꝫ.de q̄ dr Lu.vi.Dimittite
ꝛ dimittemini.vñ ēt Aug.Multa ſunt genera
eleemoſynaꝝ q̄s cū facim⁹ adiuuamur vt di-
mittāt pctā nr̄a.Sꝫ ea nihil eſt mai⁹ q̄ cū ex
corde dimittim⁹ qḋ i nos q̄ſq; peccauit.Octa-
uo p dignā eucharīſtie cōionē.ḋ ꝯſe.diſ.ij.Cū
oē crimē.Et q̄dā addūt etiā per extremā vn-
ctionē.extra de ſacra vnc.c.vnico.De his ſūt
verſus.Cōfiteor:tundo:aſpergor:cōteror:oro.
Signor:edo:dono:p hec venialia tollo.Et nō
ſolū per illa ſpālr ſenūerata ſꝫ ēt p quodlibet
bonum opus delenꝭ venialia: ꝛ ſicut dicit.ſ.
Tho.plura vel pauciora venialia p predicta
remittunꝭ ſꝫ q̄ p hec maior vel minor feruor
charitatꝭ ꝯcitaꝭ q̄ de plurib⁹ vl̄ de paucioꝛib⁹
ſaltē implicite cōtritionē ꝯtineat.Vñ nō opꝫ q̄
per hec ſemp oīa pctā venialia dimittantur.

¶De eodem euangelio.

Samaritan⁹ appropiās alligauit
vulnera ei⁹.Hic ē dicēdū de ſeptē
ſacris eccleſie.Et iſtum ſermonez
quere infra ſer.cxlviij.p.

Dñica.xiiij.Ser.cxi.de ſacerdotibus.

Te oſtēdite vos

ſacerdotib⁹.Lu.xvij.In hoc q̄ xp̄s
lepꝛoſos iſtos poſt mūdationē ad
ſacerdotes miſit dat nobis exēplū
honorādi ſacerdotes.vñ in p̄ſenti ſermōe tria
ſūt dicēda.Pꝛio de dignitate ſacerdotū.Secū
do q̄ grauiter illi peccāt q̄ ſacerdotib⁹ detra-
hūt.Tertio quā pericuoſe ſtāt mali ſacerdo
tes.ſ.cōcubinarij. ¶ Circa primū ſciendū q̄
ſicut ſūt nouē chori āgeloꝝ in celo:ſic etiam
ſūt nouē dignitates ſacerdotū.Pꝛimo ſacer-
dotes ſūt ſuper oēs reges ꝛ principes terre.
Hier.i.Ego cōſtitui te hodie ſuper gentes et
ſuper regna.Etiā ptꝫ in hoc q꞉ dignitas ſa-
cerdotalis hꝫ reges ꝯſecrare ꝛ facere:ſꝫ oēs re
ges mūdi nō pñt vnū ſacerdotē facere.Et i ſi
gnū hui⁹ qḋ maiores ſūt:tūc tā nō eſt p̄nceps
adeo magn⁹ q̄n teneꝭ ceruicē ſuā i ꝯfeſſionez
flectere ꝛ hūiliare corā ſacerdote loco dei q̄ eſt
vicari⁹ ei⁹.Vñ breuiꝭ de⁹ exaltauit ſacerdotes
ſup oēs hoīes ꝛ ſup oēs creaturas.Vñ q̄dā do
ctor dicit.Si ꝯdōne eſtis hoīes dignitate eſtꝭ
ſup oēs hoīes.Idē doctor.Sacerdos ē altior
regib⁹ felicior āgelꝭ:creator ſui creatorꝭ.Scḋo
honorauit eos tp̄alib⁹.q꞉ illa q̄ ſibi de⁹ reſer-
uauit.ſ.decias:oblatiōes:teſtamēta:p̄mittas
ꝛ alia p̄rimonia crucifigi ꝯtis ſacerdotib⁹ ꝯtu
lit p ſuſtētatiōe corpꝛis vt illi ſine labore cum
alios hoīes laborare opꝫ q̄eti⁹ deo ſeruiāt in
ſpūalib⁹. ¶ Tertio honorauit eos eis immunita
tē ꝯferēdo:vt null⁹ terren⁹ p̄nceps ſup eos iu-
riſditionē habeat nec rex nec p̄nceps nec ali-
q̄s hoīꝫ ſecularīū audeat man⁹ ſuas violēter i
eos mittere vl̄ pōere:ēt i minimū.i.i acolitū.
Oppoſitū faciēs eo facto eſt excōicat⁹ maioꝛi
excōicatiōe:tā in celo q̄ in terra.Sic etiā p̄te
git eos vt null⁹ audeat eos perturbare vbis
vel factis ꝯ opprobriū illis illatū reputat q̄ſi
ſibi factū.Unde dñs dicit per ꝓphetā zach.ij.
Qui tetigerit vos tāgit pupillā oculi mei.Itē
ps.Nolite tāgere chꝛiſtos meos.Unde nec ēt
in verbis ſunt moleſtādi:ſꝫ honorādi.Vñ di-
cit dñs ad moyſen ꝛ aarō.Bñdicā bñdicētib⁹
vos ꝛ maledicā maledicētib⁹ vos.Vñ etiā ab
eccleſia ſacerdotes ſūt priuilegiati intātū qḋ
quicūq; ꝯ libertatē cleri ꝛ ſacerdotū ſtatuta
faciūt vel talia ſtatuta ſeruāt excōicationem
incurrūt.Itē null⁹ p̄ncipū ſecularīū audet ex-
actiōes facere in cleꝝ.Itē nec aliq̄s dꝫ peda-
gium accipere a clero alias ſnīam excōmuni
cationis incurrit:nec a p̄dicta excōicatiōe ab
ſolui pōt niſi plene reſtitueret.Quarto hono
rauit eos in hoc qḋ cōmiſit eis alas fideliū.i.
eccleſiā ſanctā.vñ Chryſ.Celo ꝛ angelis et oī
creatura honorabilioꝛ eſt eccleſia. Xp̄s āpl⁹
eccleſiā dilexit q̄ ſeipm̄.Unde venit de celo i
terrā ꝛ.xxxiij.an.p ea ſeruiuit ꝛ tandē amarā
mortez poſtea ſuſtinuit:ꝛ iam dat ei corpus
ſuū i cibū:ꝛ ſanguinē in potū.ꝛ poſt hāc vitā
dat ei ſeipm̄ in celo in premiū.Inſup hāc dile
ctā eccleſiā cōmiſit ſacerdotib⁹ cū oīb⁹ bonis:
ideſt ſacris.Sol⁹ eīm ordo ſacerdotalis ex of-
ficio hꝫ baptizare q̄uis in neceſſitate cuilibꝫ
liceat.Itē ſolus hꝫ ꝯferre ſacrꝫ ꝯfirmationis.
Itē ſol⁹ ſacerdos hꝫ audire ꝯfeſſiōes: ꝛ a pec-
catis abſoluere ꝛ pnīam iniūgere.vñ Ioh.xx.
Accipite ſpm̄ ſanctū quoꝝ remiſeritis ꝛc.Itez
ſol⁹ hꝫ porrigere ſacr̄m extreme vnctiōis:ꝛ ſic
de aliis.In hac dignitate incōprehēſibili eos
honorauit ſingulariter pre oīb⁹ aliis hoībus.
Matt.v.Uos eſtis lux mūdi.Sicut eīm mūd⁹
nihil eēt ſine luce:ſic eccleſia ſine ſacerdotib⁹.
¶ Quinto honorauit eos in hoc:q꞉ vult q̄ di-
ſtricte obediaꝭ eis loco ſui ab oīb⁹ hoīb⁹ cuiuſ
cūq; ſtat⁹ ꝛ ꝯditionis fuerint.Luc.x.Qui vos
odit me odit:ꝛ q̄ vos ſpernit me ſpernit.Aug.
Quicquid non licet paſtoris eſt prohibere ne
fiat gregis audire ne faciat.Ergo obediēdūꝫ
eſt eis tāq̄ xp̄o q̄n p̄cipiūt hoīb⁹ ieiunare: ie-
iunare:ꝛ ſic de aliis.Ideo cōminaꝭ dñs inobe
diētib⁹ ꝛ rebellib⁹.Deuꝭ.xvij.Qui ſuperbierit
nolēs obedire ſacerdotis imperio morte mo-
riaꝭ.Exēplū de dathā abiron ꝛ chore q̄ rebel
les fuerūt Moyſi ꝛ aaron: ꝛ iō terra ſe apuit:
ꝛ viuos eos abſoꝛbuit.Sexto honorauit eos

dādo eis ptātē ligādi ⁊ ſoluēdi. Math.xviij. Quecūqꝫ ligaueritꝭ ſup̄ trā erūt ⁊c. Hec ptās ligādi ⁊ ſoluēdi vno mō itelligit̄ d̄ excōicatiōe q̄ eſt gladiꝰ ſpūal. Et mltū ē timēda pp̄ q̄nqꝫ. De iſta mā q̄re aū ſ.lxix. ¶ Alio mō hec ptās de abſolutiōe pctōꝝ itelligit̄. vñ ep̄s qñ ordinat ſacerdotes exſufflat i eos dicēs illō Joh. xx. Accipite ſpm̄ ſctm̄ ⁊c. ¶ Septio honorauit eos i hoc q̄ nolant̄ iſcripturꝭ āgeli. vñ Gre. dt. Oēs q̄ ſacerdotꝭ noīe cēſent̄ āgeli vocant̄. Quare aūt āgeli vocamꝰ: qr hñt ſiīitudinem cū āgelis. Pmo qr āgeloꝝ offm̄ ē miſtrare deo ⁊ hoībꝰ: qr ſm aplꝫ heb.i. Oēs ſūt adminiſtratorij ſpūs. Sic ēt ſacerdotes habēt miniſtrare deo die noctuqꝫ ⁊ hoībꝰ cū ſacris. Scdo qr āgelꝰ ē vita purꝰ: ⁊ ſic q̄libꝫ ſacerdos tenet̄ eē caſtꝰ. Caſtitas aūt ē vita āgelica. vñ Ambr. Qui nō nubūt nec vxores ducūt ſicut āgeli in terrꝭ ſūt Damaſc.li.iiij. a nuptijs abſtinētia ē āgeloꝝ imitatio. Tertio hñt iformare ⁊ admōere hoīes p̄ bonā iſpirationē: ſic ⁊ ſacerdotes p̄ v̄bū dei. Quarto hñt āgeli deū laudare. ps. Laudate dñꝫ oēs gētes ⁊c. Sic ⁊ ſacerdotes q̄tidie ſub p̄cepto mortalis pcti tenēt̄ ſoluere ſeptē horas canonicas in laudē dei. ¶ Octauo deꝰ honorauit ſacerdotes i hoc q̄ ſacerdos aliq̄liter ſimilis eſt Marie beatiſſime virgini. Pmo ſicut beatiſſima v̄go Maria ɔcepit per q̄nqꝫ v̄ba veꝝ corpus xp̄i. Luc.i. Fiat mihi ſꝫ verbū tuū. Sic ſacerdos ɔficit p̄ q̄nqꝫ v̄ba corpus xp̄i. Et ſicut imediate poſt cōſenſum Marie fuit xp̄s totꝰ in vtero eiꝰ. Sic immediate poſt ꝓlationē v̄boꝝ ɔſecratiōis trāſſubſtātiat̄ panis in veꝝ corpꝰ xp̄i. Scdo ſicut btā virgo poſt partū xp̄m portauit manibus ſuis in p̄ſepe collocauit ⁊ eū econuerſo leuauit. Sic ſacerdos poſt ɔſecrationē ileuat xp̄m ⁊ locat eū ecōuerſo ⁊ portat eū ad infirmos ⁊ tractat eum manibꝰ ſuis. Tertio ſicut beata virgo fuit ſantificata in vtero anteq̄ cōcepit xp̄m. ps. Sanctificauit tabernaculū ſuū altiſſimꝰ. Sic ſacerdos antea ordinat̄ anteq̄ cōſecret: qr ſine ordine nihil ɔſecraret. Ergo laicꝰ quātūcūqꝫ ſanctus nihil ageret ſi verba cōſecratiōis proferret. ¶ Nono honorauit eos ſuper angelis: ⁊ etiā aliqualiter ſup̄ dignitatē btē Marie v̄ginis. Pmo in dignitate cuſtodie ſacerdos eñ hꝫ cuſtodire plures aīas: ſicut ep̄s totū ep̄atū: papa totū mundū plebanꝰ totā parochiā. vñ Ber. O q̄ digni cuſtodes qui iā ſollicite peruigilāt vt aīas ſibi creditas a morte eterna cuſtodiāt. Sꝫ angelus hꝫ tm̄ cuſtodire vnā. Ber. Magna dignitas animaꝝ vt vnaqueqꝫ ab ortu natiuitatꝭ in ſui cuſtodiā habeat āgelū deputatū. Scdo in ſumēdo ⁊ tāgendo corpꝰ xp̄i. Angeloꝝ eñ eſt videre deū. Mat.xviij. Angeli eoꝝ ſemp̄ vidēt faciē patris mei qui in celis eſt. Sꝫ in hoc ſacerdos maior ē angelo qr ille videt: iſte aūt tractat ⁊ cum hoc ſumit: qr nūq̄ ſic datuꝫ eſt alicui angelo q̄ ſic ſumat: ſꝫ ſufficit ei deū ɔtēplari. Tertio in ɔſecrādo corpꝰ xp̄i. in hoc ſacerdos nō ſolū angelos: ſed ēt Mariā matrē xp̄i aliquo mō excellit. vñ minimꝰ ſacerdos in terris pōt hoc qd̄ maximus angelꝰ in celo nō pōt. vñ Ber. O venerāda dignitas ſacerdotū in quoꝝ manibꝰ tanq̄ in vtero v̄ginis dei filiꝰ incarnatꝰ. vñ etiā Augu. in ɔſecratione ſacre hoſtie tota celeſtis curia ſibi ſuit dñs celi ad eū deſcēdit. vñ Amb. ſup̄ Lu. Nō dubites aſſiſtere angelos qñ aſſiſtit xp̄s in altari. qñ. ſ. immolat̄. vñ xp̄s pōt dicere cuilibꝫ ſacerdoti illō Eſa.v. Quid vltra debui tibi facere ⁊ nō feci. ¶ Circa ſcdꝫ ſciēdū q̄ quilibet hō dꝫ honorare ſacerdotes: ex quo deꝰ ita multiplici honore eos ſublimauit. Sed ɔ hoc faciūt qui ſacerdotes inhonorāt: in q̄ deū grauiter offendūt. vñ Hē. de vit. ſuper. iiij. p̄cepto dicit. Ue illis q̄ ſacerdotes nō honorāt: ſꝫ eis detrahūt ⁊ infamāt: qr rurſum crucifigūt filiū dei. Nam quotiēs religioſo vel ſacerdoti detrahis. totiēs coronā ſpineā capiti xp̄i ſprimis qr ipi ſūt caput ⁊ ſupior pars eccl̄ie militātis. Quotiēs aūtē iniuriā ipis facis totiēs ipꝫ xp̄ꝫ clauis ɔfigis quotiēs eis ɔuitiatꝰ fueris: totiēs in xp̄i faciēꝫ ɔſpuis: q̄tiēs ipſos exoſos habueris vel dicta vel facta eoꝝ reprobaueris: totiēs lācea latꝰ xp̄i ɔfigis. Unde deꝰ oſtēdere volēs quātū illud pctm̄ deteſtet̄ oſtēdit hoc in pena illa. ſ. illa quā Dathā ⁊ abiron ⁊ Chore pertulerūt cum eos terra viuos abſorbuit. p̄ eo q̄ ipis ſacerdotibꝰ iſultauerūt. Ex quo ptꝫ q̄ ſacerdotes ab hoībꝰ merito ſunt honorādi: ⁊ hoc quātū ad ſcdꝫ. ¶ Sed q̄tū ad tertiū ſciēdū q̄ ſacerdotes fornicarij in periculoſiſſimo ſtatu ſtāt. vñ ſciēdū q̄ ſacerdos fornicariꝰ vel ſacerdos exiſtens in quocūqꝫ pctō mortali nondū vere cōtritꝰ nec dignā agēs penitentiā: vt opꝫ quotiēs alicuiꝰ actū ordinis facit peccat mortalr̄. Uñ qñ baptizat vel abſoluit ɔfitentes vel p̄dicat aut matrimonia ſolennizat aut ſacramētum eucharistie: aut extreme vnctionis p̄bet vel mortuos ſepelit aut mulieres poſt partū introducit vel aquā vel ſal de die dñica exorcizat: aut pplꝫ aſpergit vel cādelas in feſto purificatiōis Marie: aut ramos in die palmarū vel ignē: vel cereū: vel baptiſmū in vigilia paſche: vel pēthecoſtes benedicit: vel qd̄ maius oībꝰ his eſt qñ celebrat miſſam ⁊ ſacramentū eucharistie cōſecrat atqꝫ ſumit i oībꝰ iſtis: nec nō in alijs actibꝰ q̄ ſacris ordinibꝰ ſunt annexi: ac in quolibet ipoꝝ ſingulariter exercendo

ſemp mortal'r peccat ⁊ totiēs quoties aliquē actū vt miniſter eccl'ie exequit ⁊ exercet ſicut ex dictis ſctī Tho.l.iiij.di.xxiiij.manifeſte ꝓbat ac ēt nō ſolū i ꝓſcriptis actibus ⁊ effecti bus:ſ; ēt ſ; Diony.qñ ⁊ quotiēs ad aliquez hmōi actū exercēdū aliquē veſtē ſacerdotalē ſumit ſiue induit vt albā vł manipulū vł ſto lā:vł caſulā:aut alias ſacras veſtes cōiter vł diuiſim.Qđ reuera,ſatis ē horrēdū ſtupēdū ⁊ valde pictuloſuz in tali ſtatu atq; dignita te tot ⁊ tātis criminib⁹ ſubiacere atq; plica ri.vñ nō īmerito đr. Quāto grad⁹ altior tāto caſus ꝓfundior.Itē ſacerdos incōtinēs ſor nicari⁹ ſuſpēſus ē ipſo iure:⁊ miſſa ei⁹ nō dz audiri:vt patz ex̄ de choa.cle.⁊ mu.c. veſtra. Audiēs aūt miſſam eius peccat mortal'r ſm Tho.in.x.quolibeto.qđ.viij. Hoc aūt intelli git de publicis fornicarijs. E Querit hic ſi talis celebrat vtrū ſit irregularis. Rñdeo q; ſic ſicut dicit Guil.Et q̄rit vtrū ep̄s poſſet cū ipſo diſpēſare.Rñ q; ſic. Ex q̄ diſpenſatio in hoc caſu nō ē ꝓhibita.Et iura q̄ inueniunt i cōtrariū illā ītendūt de ſuſpēſo ab hōie non iure q: iura benignius ſolēt agere q̄ hōies. Hec Guil.Itē q̄rit clerici qui expēdūt p̄rimo niū crucifixi cū meretricib⁹ vtrū teneant ad reſtōnē.Rñr q; clerici qui res ſiue bōa eccl'ie dāt meretricib⁹:hyſtriōib⁹,vel ēt ſuis ꝯſan guineis:nō ad ſuſtētationē nāe:ſ; vt poſſint eos ditare đ p̄rimonio:crucifixi raptores ſūt ⁊ tenent ad reſtōnez. F Querit vlteri⁹ de q̄s bus reb⁹ debēt reſtituere.Rñdeo ſi hñt p̄ri moniū ſeculare vł aliq̄d de artificio vł de la bore manuali de iſtis hñt reſtituere ſ; de re bus eccl'ie non ſufficit reſtituere,q: q̄cq̄d eis ſupeſt ꝑter victū ⁊ amictū hoc dñt dare pau perib⁹ vñ đr i decre.Bōa ſacerdotis ſūt bona pauperū.di.xlvij.ſ:c hi.⁊.xvj.qđ.caꝑ.vi. Niſi ſibi ſubtraherēt de neceſſarijs vł niſi res q̄s habuerūt de p̄rimonio vel de artificio expē diſſent i vſu eccl'ie.Hec Guil. G Querit vtr; cōcubine ſacerdotū teneant reſtituere q̄ a ſa cerdotibus ꝓ tali illicito ope receperūt. Rñr ſm Ray.q; ſic.Nā fornicarie ⁊ hmōi perſone turpes tenētur reſtituere ipi eccl'ie niſi forte eis fuerit datū cā eleemoſyne i ſūma neceſſi tate q: tūc fuit debitū.Idē Hoſti. H Sciēdū q; magiſter i cōpē.veri.li.vj.c.xxv.dicit q̄uis oēs ſacerdotes habeant claues.Non tn̄ oēs pñt ligare ⁊ ſoluere:ſicut excōicati:ſuſpenſi ⁊ heretici dānati.Hoc aūt nō ē ꝓpt̄ defectū or dinis:ſ; q: nō hñt māz.i.ſubditos q̄ auferūt eis qñ excōicant vł ſuſpēdunt hñt tñ baptiza re:q: hoc ē ſcłz neceſſitatis. Hñt q̄z tales eu chariſtiā ꝯficere:q: hoc ſubſtātiał'r adheret ordini. Ligare aūt ⁊ ſoluere ordini adheret accñtaliter.Vñ legit vnū exēplū de ſacerdote

fornicario in vita btī Eligij epi q; cū qdā ſa cerdos itamis cēt i dyoceſi ipſi⁹ epi:⁊ freq̄ne ter admonit⁹ ab eo nollet abſtinere a ꝯcubi na ſua ⁊ a pctō luxurie.tūc.b. Eligi⁹ ep̄s ex cōicauit eū ⁊ ꝓhibuit q; nullo mō celebraret Cū aūt ſnīam epi paruipenderet ⁊ celebrare vellet aſtās altari ſubito.cecidit retrorſum ⁊ a diabolo ſuffocat⁹ expirauit corā oī poplo.

Ad eadē dñica.ſ.cxij.de grāꝝ actione.

Cecidit in faciē ante pedes ei⁹ grās agēs Luc. xvij. Sciēdū q; ille ſamaritanus a xp̄o de lepra mūdat⁹ reuerſus ē ad dñm grās agēs ei de beneficio ſibi īpēſo:ergo cecidit in faciē añ pedes eius vñ in pñti ſer.tria ſunt dicēda. Primo q̄ ſūt illa que,dñt nos inducere ad laudādū ⁊ regratiā dū deo.Scđo de q̄b⁹ debem⁹ regratiari deo. Tertio exēplū de grāꝝ actiōe. I Circa pri mū ſciēdū q; ſeptē inducunt nos ad grāꝝ actiones deo referēdas.Primū eſt ſacra ſcri ptura quā ſpūctūs locut⁹ eſt ꝑ prophetas ⁊ ſctōs doctores.vñ Thob.iiij.dicit Thob. ſe nior filio ſuo.Oī tpe benedic deū.ſic vnuſq̄ſ q; pr̄ dz docere filiū ſuū ad laudādū deū exē plo illi⁹ Thobie ſenioris.Itē ps.Bñdicā dñz in oī tpe ſꝑ laus ei⁹ in ore meo.O q̄ felix eēt hic q̄ hoc in veritate cū ꝓpheta dauid dicere poſſet.vñ Aug.i lib.ꝯfeſ.Vere felix eſſet q̄ poſ ſet diuine laudi ſemꝑ inſiſtere.Itez Apl'o.i. Theſ.v.In oībus gratias agite. K Scđz q; nos inducit ad laudandū deū eſt cōſideratio creaturarū que ſuū creatorē laudāt.Nā in il lo ps.Qui cātatur in matutinis.ſ. Benedicite oīa opa ⁊c.monēt oēs creature.ſ.montes ⁊ colles ligna fructifera ⁊ vniuerſa germinātia in terra aq̄ ignis ⁊ piſces maris.volucres ce li:⁊ beſtie terre:⁊ ſic de alijs ꝑter pctōrē ⁊ dia bolū illi nō monent ad laudādū deū:q: indi gni ſunt q: nō eſt ſpecioſa laus i ore peccato ris:vt hr̄ Eccl'ia.xv.Sed diceres qño creatu re iā enumerate laudāt deū.Rñ.Aqua ꝑ cōti nuū curſum ſuū inquātū pōt laudat deum. Terra aūt fruct⁹ germinādo ⁊ flores Arbo res i altū ſe erigēdo:herba creſcēdo:creatorē volucres in cātādo ⁊c.Abſurdū eſt hoīez ta cere ⁊ de mane i lecto dormire ⁊ pigritiari cū auicule parue i aurora deum ſuū laudāt. vñ G:e.in moral.Mirū eſt q; hō deū non ſꝑ lau dat cū oīs creatura ad deū laudādū ſꝑ eū in uitat. L Tertiū ē natura ꝓpria.Nā in corpo re humano ingeminauit natura tot mēbra: vt dicūt phiſici quot ſunt dies in anno:vt ex hoc ei rōnali inſtinctu informet ne vlla dies nos p̄tereat ſine laude diuina ⁊ grāꝝ actio ne:⁊ cū qs mēbra corporis ſui inſpicit tūc re ducere debet ad memoriā q; deus tot mēbra

corpori ſuo ꝯtulit quot ſunt dies.in anno:vt
deū laudari debeat cū corpe:ad honorē ipſiꝰ
ordinādo cogitatiōes cordis ṽba oris ⁊ opa
corpis.vñ apłs Col.iij.Oia:q̄cunq; facitis in
ṽbo vł ope:oia in noīe dñi ieſu xpi facite. Et
ex hoc actiōes illiꝰ hōis nō ſenſent hūane:ſʒ
potiꝰ celice ⁊ diuine:q: celicā formā ipſiꝰ im
primit cū:eiſdē ſolū diuinū honorē intēdit:et
ſic hō in oībꝰ actibꝰ ſuis pōt mereri remune
rationē eterne vite.ſ.comedēdo:bibēdo: dor
miēdo:laborādo.vñ apłs Ro.viij. Sciāꝰ qm̄
diligētibꝰ deū oia cooperant̄ in bonū ꝙ hō i
ſumēdo cibū in hoc deū laudare pōt:pʒ per
Aug.dicētē.Porro ſi mādūcas ⁊ bibis:ad re-
fectionē corpis ⁊ deo gr̄as agis: ⁊ cibꝰ ⁊ potꝰ
tuus laudāt deū.Itē dormiēdo.vñ Greg.Sō
nus ſctōꝝ nō vacat a merito:q: cū hō come-
dit vel dormit ꝓ ſuſtētatiōe ⁊ ꝯfortatiōe ſue
nature:vt deo ſeruire ⁊ laborare poſſit ſemꝑ
meret̄:ergo bonū ⁊ laudabile eſt a quolibet
xpiano q̄ cū de mane ſurgit vt oēs actiones
ſuas ⁊ opa q̄ illo die facere intēdit deo bono
zelo offerat ⁊ petat ab eo dirigi i oībꝰ ṽbis ⁊
factis.Et cū de ſero tranſit dormitū ꝙ antea
diſcutiat ſuā ꝓpriā ꝯſciētiā.ſi in aliquo deū
die illo offendit vt de hoc doleat:⁊ ſic cū ꝯtri
to corde ſe ad lectū ſuū locet.vñ Chry. in ſer-
mo.quodā.Qn̄ accubaueris ſuꝑ ſtratū tuuʒ
anteq̄ veniat tibi ſomnus ꝓſer in medicū co
dicē ꝯſciētiam tuā reminiſcere pctā tua ſi q̄d
in ṽbo vel facto vł cogitatiōe peccaſti:q: val
de periculoſum eſt dormire ꝑ vnā noctē ſciē-
ter in pctō mortali:q: ſi ſic qs moreret̄ eter-
naliṫ dānaret̄.vñ Diony.ḋ diui.no.Audacior
eſt q̄ cū vno pctō mortali dormit q̄ qui cū ſe
ptē hoſtibꝰ de morte ſua inuicē obligatis cō
fligit:ḡ debemus ſēꝑ ſtare i timore dei die no
ctuq; ⁊ eū ſēꝑ pre oculis hr̄e i oībꝰ cogitatio-
nibꝰ ṽbis ⁊ opibꝰ.vñ Iſiḋ.ḋ ſum.bo. Timor
expellit pctm̄:timor reprimit viciū:timor cau
tū facit hoīeʒ ⁊ ſollicitū: vbi nō eſt timor ſalꝰ
ibi nō erit.vñ ſcriptū eſt Eccł.xxvij.Si nō in
timore dñi tenueris te inſtāter:cito ſubuerte
tur domus tua.vñ Ber. Cōnexa quidē ſunt
timor ⁊ religio:nec manere p̄t alterū ſine al-
tero.O q̄ plures q̄ ſine oī timore dei viuūt:⁊
illis nō erit ſalꝰ.vñ p̄s. Initiū ſapiētie timor
dñi.Nō hō q̄tūcūq; ſctūs ſi nō in timore dei
ſtat finaliṫ male habebit.vñ Ber.Oē nāq; vir
tutū edificiū illico vergit i p̄cipitiū ſi timoris
dñi amiſeris preſidiū.Quartū qḋ inducit ad
laudādū deū eſt ꝙ deū laudare ⁊ ei gr̄as age
re eſt q̄dā diuine maieſtatis ꝓſtatio ⁊ no-
ſtre neceſſitatis deuotio.In h̄ac eīm ꝙ deo de
ſuis bñficijs gr̄as agimus eū dñm noſtrū et
capitaneū ꝓfitemur.vñ xp̄s volēs de quin-
q; panibꝰ feſtū facere qḋ nō fuit feſtū huma

nū ſʒ diuinū gr̄as egit ⁊ fregit:deditq; diſci-
pulis ſuis vt apponerēt turbe.Itē ēt nr̄e ne
ceſſitatiſ deuotio.Qui ei regratiat̄:ſuā neceſ
ſitatē ꝓteſtat̄.Dū ei de receptiſ deo gr̄as agi
mus ꝓteſtamur ꝙ nihil habemꝰ niſi ꝙ ḋ eiꝰ
munere poſſidemꝰ. V Quītū iductiuū ē:q:
gr̄aꝝ actio ē bonoꝝ receptoꝝ a deo augmē-
tatio.Nā deū ſic ꝓuocamꝰ ad dādū maiora
ſi de ꝑceptiſ gr̄as referamꝰ.vñ Ber.dōa mul
tiplicāt̄ ſi priora tā q̄ dōa ſuſcipi videt̄.vñ ēt
Chry.ſuꝑ Mat.Gr̄aꝝ actio ē inuitatio ad plꝰ
dādū. Et iō optimꝰ modꝰ impetrādi etiaʒ de
ꝑceptis priꝰ gr̄ias agere deo:ḡ qn̄ hō ſerioſe
aliqd a deo vult ipetrare:tūc de ꝑceptiſ p̄mo
dʒ gr̄as agere.ṽbigr̄a. ſi petis a deo aliqḋ
tꝑale tibi neceſſariū.ſ. ꝓ veſtimento corpis:
tūc aīa ſibi regratiari debes ꝙ te miſericor-
dit̄ a pueritia tua veſtiuit ⁊ nū q̄ te ꝑ frigore
mori ꝑmiſit.vñ Gre.Sequētiū reꝝ certitudo
eſt p̄teritaꝝ exhibitio.ſiṁr ſi petis cibū: tunc
regr̄are ſibi ꝙ te pauit a iuuētute tua:ſiṁr ſi
petiſ ꝯſeruationē fructū ſegetū:⁊ vineaꝝ:tūc
regr̄are ſibi de p̄ceptiſ fructibꝰ.ſiṁr ſi petis p̄-
ſeruari cū mercimōijs tuis a raptoribꝰ:tunc
regr̄are ſibi ꝙ te ātea ſepiꝰ cuſtodiuit ⁊ ꝓſpe
ritatē ꝯceſſit.⁊ poſtq̄ ad domū reuerſus fue
ris tūc ḋ hīs q̄ lucratꝰ es debes ipſi xp̄o p̄tē
dare.ſ.pauperibꝰ ſubueniēdo. Et ſi aliqḋ in
fortuniū tibi in corpore vel rebus acciderit:
hoc tibi ⁊ pctis tuis aſcribere debes:q: ātea
ingratꝰ fuiſti:⁊ dona ⁊ bñficia dei male expē
diſti ḡ deꝰ hoc ſuꝑ te ꝑmiſit.Et dic cū p̄s.Iu
ſtus dñs i oībꝰ vijs ſuis:⁊ ſctūs ⁊c.Q: ingra
tus meret̄ priuari iā habitis nec ē dignꝰ re
cipiētis.Vñ Aug.Qḋ deꝰ dedit gratis tollit
ingratis.Inde ēt Ber.i ſermone.Accipiēdis
indignus eſt q̄ fuerit de acceptis ingratus.
Sextꝰ ē ꝙ gr̄arū actio eſt ꝯſeruatio acceptoꝝ
tā ſpūaliū q̄ tꝑaliū.vñ Chry.ſuꝑ Mat.Opti
mus bñficioꝝ cuſtos ē ipſa memoria bñficio
rū ⁊ ꝑpetua ꝯfeſſio gr̄arū.ergo qn̄cūq; aliqḋ
bñficiū a deo acceperis:⁊ ſi illud perdere nō
vis tunc ſis gratꝰ deo q: niſi dñs cuſtodierit
ciuitatē fruſtra vigilat q̄ cuſtodit eā. Septi
mū ē q: gr̄arū actio ē btōꝝ in celo exiſtētiuʒ
opatio:q̄ nihil faciūt niſi ꝙ deū pro ſuis bñfi
cijs laudāt.Eſa.lj. Gaudiū ⁊ leticia inuenit̄
in ea:gratiaꝝ actio ⁊ vox laudis.p̄s.Bti qui
habi.in do.tua dñe i ſe.ſe.lau.te.vñ.Ber. Di
ſcamus i terris q̄s facturi ſumus laudes in
celis.nihil ita ꝓprie i terris celeſtis habita-
tionis ſtatutū repreſentat:ſicut alacritas laudā
tiū deū.Ex q̄ patʒ ꝙ q̄ hic deū deuote laudāt
habēt officiū ſctōꝝ ⁊ āgeloꝝ i celo exiſtētiū.
Sʒ hoīes ingrati q̄ deū i ſuis bñficijs nō lau
dāt tales obmuteſcēt i futura vita.vñ Aug.
in li.ꝯfeſſio.Qui h̄ic incipit tacere:i futuro erit

mur⁹. ¶ Circa ſcd͂m ſciẽdū φ deo regratiari debem⁹ de multiplicib⁹ bñficijs ab eo nobis īpēſis in q̄b⁹ nobis maximā ſuā charitatē oſtēdit. ⁊ hoc fecit ſignāter in trib⁹.ſ.in dignitate creatiōis: in aſſumptiōe carnis: ⁊ in tolerātia paſſiōis. In dignitate creatiōis oñdit de⁹ φ pl⁹ dilexit hoīez q̄ aliquā aliā creaturā mūdi: ⁊ hoc ī duob⁹. P̄rio q: eū ad imaginē ⁊ ſilitudinē ſuā fecit. vñ Gen.j. Faciamus hoīem ad imaginē ⁊ ſilitudinē noſtrā. Anſel. Fateoꝛ dñe ⁊ grãs tibi ago: q: me creaſti ad tuā imaginē vt tui memoꝛ ſim: te cogitez: te diligā: te ītelligā. Scd͂o: q: eū dñm olm creaturarū ↄſtituit: ⁊ ꝑpt̄ eū oēs ceteras creaturas creauit. Gen.j. Dñamini piſcib⁹ maris ⁊ volatilib⁹ celi ⁊ vniuerſis animātib⁹ ſup terrā. Ecce dedi vobis oēz herbā: ⁊ vniuerſa ligna ⁊c. Qđ ei de⁹ oēz creaturā ꝑpt̄ hoīez creauit. P̄tz p̄rio ī angelis q̄ ſeruiūt hoīb⁹. vñ ps. Angelis ſuis mādauit de te vt cuſtodiant te in oīb⁹ vijs tuis. Itē ſol lucet ſibi ī die ⁊ luna in nocte terra ꝓfert ſibi fruct⁹: aque piſces: aer volucres: ignis calefacit. ps. oīa ſubiecīſti ſub pedib⁹ ei⁹. ergo qñ q̄s vtit̄ beneficijs dei.ſ.induēdo tunicā laudare deū dʒ q̄ ouē creauit q̄ lanā portauit: ſic cū comedit cibum ⁊ bibit potū laudare dʒ illū a quo hʒ.ſ. ipſum deū q̄ oīa ꝑpt̄ hoīem creauit ⁊ vti dʒ creaturis creatis ad honorē dei ⁊ vtilitatē ꝓp̄riā. Sed heu plures ſūt q̄ nō regratiant̄ deo de creaturis ſuis imo ſepi⁹ abutunt̄ donis dei. vñ Aug. d̄ ci. dei. Quiſq̄s bñficia dei nō videt cecus eſt: nec laudat ingratus eſt: q̄ſquis in laudando delectat̄: inſanus eſt: ⁊ tales de oībus his diſtrictā reddēt rōnē. vñ Chryſ. ſuper Mat. In die illa nihil eſt qđ rñdeamus vbi celū ⁊ terra aq̄ ſol ⁊ luna: dies ⁊ noctes: ⁊ mūdus tot⁹ ſtabūt aduerſus nos in teſtimoniū pctōꝝ noſtroꝝ. Scd͂o in aſſumptione carnis oſtēdit φ plus dilexit hoīem q̄ angelū: ⁊ hoc tripliciṫ. P̄rio in honoꝛe: q: ei⁹ naturā aſſumpſit ⁊ nō angeli. vñ Apl̄s ad Heb.ij. Nuſq̄ ā̄gelos apꝓhēdit: ſed ſemē abrahe. Scd͂o in amoꝛe q: hoīez ꝓp̄rio ſanguine reparauit: qđ nō fecit angelis lapſis.j.Coꝛ.vj. Empti ei eſtis p̄cio magno. Tertio in viſiōe. Nā ex cōtēplatione humanitatis hō maioꝛi gaudio q̄ angelus perfruet̄ in patria: q: ibi videbit ſuā naturā diuine nature vnitā: qđ non videbit angel⁹. Job.xix. In carne mea videbo deum. Tertio in tolerantiā paſſionis oſtēdit φ plus dilexit hoīem q̄ ſeipſum pro mō loquēdi qñ ꝓ hoīe expoſuit coꝛp⁹ ſuū. vñ dr̄ Jo.xv. Maioꝛē charitatē nemo hʒ vt aīam ſuā ponat q̄s ꝓ amicis ſuis: ⁊ ſic regratiari debemus deo de bñficiis creationis incarnationis ⁊ paſſionis: et nō ſolū debem⁹ deū laudare in ꝓſperis: ſed etiā in aduerſis. vñ Gre. Recte mētis eſt deū nō ſolū ī ꝓſperis bñdicere: ſʒ etiā in aduerſis collaudare: q: ſʒ Guil. Minus pericloſa eſt aduerſitas q̄ ꝓſperitas. vñ ps. Cadēt a latere tuo mille ⁊ decē milia a dextris tuis. vñ Aug. Ipſum lauda ſiue in ei⁹ bonis ſiue in eius flagellis. ¶ Ergo deū laudare debemus tam in infirmitate q̄ in ſanitate: tam in paupertate q̄ in diuitijs ⁊c. Exēplum de gratiaꝝ actiōe habemus tale. Erat q̄dā monachus ordinis ciſtercieñ. cui⁹ virtute multi ſanabātur infirmi. maxim q̄ ex cōtactu veſtimētoꝝ ei⁹: qui cum interrogaret̄ ab abbate ſuo que eſſet cauſa miraculoꝛum. Rñdit. Nō pre ceteris fratrib⁹ laboꝛo: ieiuno: vel oꝛo: ſed hoc vnum ſcio φ extollere me nō pōt ꝓſperitas: nec frangere aduerſitas. Cui abbas. Non te turbauit φ mileſta lis nuper grāgiam noſtram incēdit. Reſpōdit. Non. Totū eñ deo cōmitto ſi modicū habeo cū gratiarū actiōe accipio. ſi multū iterū gratias ago. ⁊ cognouit abbas φ virt⁹ tātoꝝ miraculoꝝ eēt amoꝛ dei ⁊ patiētia ī aduerſis et cōtēptus rerum mūdanarum ⁊ terrenarum.

¶ Dñica.xv. Ser.cxiij. de ſeruitio dei.

NEmo poteſt duo

bus dñis ſeruire. Mat.vj. Lu.xvj. ſicut dicit Aug. Deus hoīem fecit vt ſummum bonum intelligeret: itelligēdo amaret: amādo poſſideret: ⁊ poſſidēdo frueretur. Ideo xp̄s in v̄bis premiſſis vult nos abſtrahere a ſuitio mūdi ad ſuū ſeruitiū in hoc qđ dicit. Nemo pōt duobus dñis ſeruire.ſ. contraria p̄ecipientibus. Iſti duo domini ſunt de⁹ ⁊ mūdus: ſʒ heu mūdus hʒ plures ſeruitoꝛes q̄ ipſe deus. ¶ Unde ſciēdum ſm Gui. lug. ſeptē ſunt cauſe quare aliqui nolūt deo ſeruire. P̄rima cauſa eſt: q: adhuc iuuenes ſunt ⁊ in hoc oſtēdūt ſe iuuētutē a deo nō recepiſſe cū eñ ī iuuētute ſeruire nolūt ſʒ ſolū in ſenectute: ſicut aliq̄ mundani ⁊ dei inimici dicūt ī vulgari. Il fault paſſer ieuneſſe: qđ eſt malū verbū in oꝛe xp̄iani. nā in illo v̄bo oſtēdūt φ diabolo in iuuētute poti⁹ eſt ſeruiēdū q̄ deo: ⁊ tales volūt deo offerre feces.ſ. ſenectutē: ⁊ diabolo ⁊ mūdo offerūt purū vinū.ſ. ipſam iuuētutē qđ deo oīpotēti multū diſplicet. Sʒ per ↄ̄trariū deberet fieri.ſ. φ homo offerret deo hoſtiā integrā.ſ. caput cū cauda.ſ. iuuētutem cum ſenectute: ⁊ hoc eēt deo valde acceptum cū hō in iuuētute inciperet deo ſeruire: q: intantum placet deo ſeruitiū iuuenū: ⁊ innocētum φ nunq̄ pater carnalis de filio ſuo tantū gauiſus eſt ſiue ſit factus rex: ſiue elect⁹ in papam: ſiue in ep̄z: ſicut de⁹ gaudet de ſeruitio iuuenū innocentū. Scd͂o aliq̄ nolunt deo ſeruire: q: diuites ſunt ⁊ quib⁹ plus dedit min⁹

ſibi quoq; ſeruire volut: ſ; ſi tales aduerterent q̄ ſola habēt a deo merito ei ſeruire deberent cū reb⁹ ⁊ cū corpe. vñ apls. j. Cor. iiij. Quid habes qḋ non accepiſti. ⁊ tales q̄ diuitias a deo receperūt ⁊ deo ſuire nolūt: ſ; mūdo ⁊ diabolo demererī: ꝑ hoc q̄ de⁹ oēs ꝑuare eos eiſdē bonis tpalib⁹ de iure deberet. Et de talib⁹ dr̄ per ꝓphetā Dauid. Retribuebāt mihi mala ꝓ bonis: ⁊ odiū ꝓ dilectione mea. ¶ Tertio aliq̄ deo ſeruire nolūt: ideo q: pulchri ſunt. ⁊ hoc exēplo luciferi q̄ ꝓpt excellētiā pl̄chritudinis ſe deo oppoſuit ⁊ ſeipm̄ exaltare voluit ⁊ iō immerſus eſt ad ꝓfundū iferni. Si ⁊ illis ꝯtinget q̄ ꝓꝑ pulchritudinē ſuā ſe deo ſubijcere noluerūt: ſed ſe ꝯ̄ deū erigūt ⁊ diabolo ⁊ mundo ſeruire volūt. Et heu hoc eſt multū lamētabile q̄ diabol⁹ ⁊ mūdus hn̄t cōiter pulchriores hoies in ſuo ſeruitio: ſicut illos q̄ intendūt pōpoſe ⁊ ſe ꝯ̄ deū ornāt i crinib⁹: i peplis i facie: i tunicis: i calceis: i mātellis: i p̄tioſis cīgulis: ⁊ hoc faciūt vt appeāt hoib⁹ ſpecioſi. Et tales q̄nto pl̄chriores ſūt apḋ mūdū tāto deformiores ſūt apḋ deū. Sz cōtra xp̄s hz claudos ⁊ cecos: ⁊ paupes ⁊ debiles i ſuo ſeruitio vt hr̄ in euāgelio. Lu. xiiij. Ubi inuitati ad cenam venire noluerūt: tūc dixit paterfamilias ſeruo ſuo. Exi cito in plateas et vicos ciuitatis ⁊ paupes ac debiles ⁊ cecos ⁊ claudos introduc huc. Hoc pz etiā in parētibus q̄ frequēter pl̄chriores pueros offerūt mūdo: ſ; defectuoſos offerūt deo. Et pulchritudo maloꝝ eſt ipſis ⁊ alijs multū nociua: q: ꝓꝑ ſpēz multi perierūt. Uñ legit̄ exēplū in Ualerio maximo de quodā iuuene pulchro Spurina noīe cui⁹ pulchritudo fuit mulieribus occaſio malarum ꝯcupiſcētiaꝝ. Qui iuuenis intuēs hoc ſeipm̄ leſit in facie: vt ſic deformis fieret: nec ſic occaſionē peccādi alijs daret. Sz oppoſitū iā plures faciunt q̄ ſeipſos ornāt vt alijs placeāt: ⁊ vt ab ipſis ꝯcupiſcantur qḋ ꝯſtat eſſe pctm̄ mortale. vñ Aug. Nō ſolum appetere: ſ; etiam appeti velle criminoſuz eſt. Et tales q̄ cū pulchritudine ſua deū offendūt ornādo ſe ad ꝯplacēdū mūdū deformiores erūt in futuro. vñ Johel. ij. Oēs vult⁹ redigent̄ in ollaz. Quarto aliq̄ deo ſeruire nolūt q: bonus ⁊ benignus eſt q̄. ſ. bonitatē dei ꝯtēnūt. De q̄bus dr̄ Ro. ij. An diuitias bonitatis eius patientie ⁊ lōganimitatis cōtēnis. Et hoc faciūt illi q̄ ſciēter ⁊ friuole ꝯtra deū peccāt: ideo q: non ſtatim de⁹ punit peccatores cū peccāt: ſed ex ſua bonitate eos quoq; lōgo tpe ſuſtētat. vnde Eccli. iiij. Q: non pfert̄ cito ꝯtra malos ſnia: abſq; vllo timore filij hoīz ꝑpetrāt mala. Hoc ſic ꝓbat̄. Q: ſi q̄s certitudinaliter ſciret q̄ q̄ cito peccaret luxuriādo ſtatiz icurreret leprā corpis: vel peccaret chorizādo āputādi eēnt ei ambo pedes. vel peccaret inebriēdo vl̄ ludēdo amputādo eēnt ſibi manꝰ vel iraſcēdo blaſphemādo: maledicēdo: ſtati excidēda eēt ſibi lingua ⁊ ſic de alijs. ſil̄r de omiſſiōe q̄ q̄cūq; dn̄ica die nō audiret integrā miſſaz: vel ſolueret ſabbatū: vel ieiuniū bini ſtatim eruēdi eſſent ſibi oculi: vel incurreret mortem corpis: ⁊ ſic de alijs: pz q̄ tales ſibi a pctis cū oī diligētia cauerēt ⁊ deo fidelit̄ ſeruirēt. ℞ Quinto ideo aliqui nolunt deo ſeruire: q: timentur ſe fame perire ſi precepta dei deberēt ſeruare ⁊ cū veritate ⁊ iuſtitia vendere et emere: ⁊ ſe ab iniuſtis reb⁹ cauere. Cōtra q̄s dicit ꝑs. Nūq; vidi iuſtū derelictū. Angu. paſcet ⁊ potabit ꝯtēnētes ſe: ⁊ deſeret diligētes ſe. q. d. Nullo mō. Talis diffidēs de deo attēdere deberet quō deus pauit filios iſrael in deſerto cū māna: ⁊ quō pauit Helyā per coruos. vt hr̄. iij. Regū. xvij. Et ſcim̄ paulū pmū heremitā ⁊ plures alios ſcōs in heremo exiſtētes tales nō hn̄t verā fidē de potentia dei q̄ poſſit eis ꝓuidere de neceſſarijs nec de bonitate. ſ. q̄ velit eis ꝓuidere ex ſua mia. Sed pl⁹ ꝯfidūt i diabolo cui acq̄rēdo res iniuſtas ſeruiūt q̄ poſſit ⁊ velit eos cū iniuſtis rebus nutrire. Uñ dr̄ in euāge. p̄nti. Primū q̄rite regnū dei ⁊ iuſtitiā ei⁹ ⁊ hec oia adijcient̄ vobis. Uñ q̄lz dz deo ꝯfidere q̄ velit eū cū veritate ⁊ iuſtitia nutrire. ⁊ ſic ſe ab iniuſtis reb⁹ cauere. Uñ ēt dicit in p̄ſenti euāgelio. Nolite ergo ſolliciti eē dicētes q̄d māducabim⁹ aut q̄d bibemus aut q̄ operiemur. ſcit em̄ pr̄ veſter q: his oib⁹ indigetis. Qḋ ei de⁹ velit prouidere ſuis de neceſſarijs pz ꝑ tale exēplum. Legit̄ in vitaſpatrū q̄ q̄dā antiqu⁹ pr̄ in quadā ſolitudine iacuit. xxx. dieb⁹ infirmus: ⁊ nō fuit viſitat⁹ a fratrib⁹: tūc xp̄s miſit ei angelū q̄ ei ſeruiuit ⁊ ei miniſtrauit neceſſaria. S Sexto aliq̄ deo ſeruire nolūt: q: credūt q̄ ſeruitiū dei ſit nimis graue: ⁊ eſtimāt ſe, poſtea nūq; aliqḋ gaudiū habituros cū deo veraciter ſeruire incipiūt. Cōtra q̄s dicit xp̄s Mat. xj. Jugū em̄ meū ſuaue eſt: ⁊ onus meū leue. Eccli. xxiiij. Spirit⁹ ei meus ſup mel dulcis. Nā charitas facit ſeruitiuz dei leue ⁊ dulce. vñ Ber. Charitas oē onus graue facit leue Sz ſeruitiū mūdi eſt graue ⁊ triſte: q: ſindereſis ſēꝑ remordet ⁊ reprehendit malos ⁊ amatores mūdi. Septimo aliq̄ ſeruire nolūt ꝓpt̄ erubeſcētiā q: erubeſcūt de hūilib⁹ ſeruitijs dei. ſ. ꝯfiteri pctā: audire ſermōes: viſitare eccleſiā: ⁊ ſeruire infirmis: ducere cecos ⁊ claudos: ⁊ ſic de alijs. Et de his dicit xp̄s i euāg. Luc. ix. Qui me erubuerit ⁊ meos ſermones hūc fili⁹ hoīs erubeſcet cū venerit in maieſtate ſua. ⁊ patris ⁊ ſcōꝝ angeloꝝ. Nā q̄ de deo verecūdatur in terris: hūc deus erubeſcet in

celis.Sʒ mũdo ⁊ diabolo ſeruire iã quaſi cõ-
muniter ẽ honorificũ ⁊ laudabile vt chorizã-
re ſaltare ſupbe incedere:crapuloſe viuere:⁊
ſic de alijs.Talia iã reputant corã ſecularib⁹
ſeruitia honorifica ⁊ ſerui diaboli ⁊ mũdi iaʒ
ↄmendant in ſuis pctis.ps.Laudat pctõr in
deſiderijs aĩe ſue:⁊ iniquus bñdicit.Sʒ boni
ſerui xp̄i deridẽt ⁊ vilipendunt ⁊ in hoc xp̄us
grauiter offendit:qꝛ tales ↄſpuũt in faciẽ xp̄i
q̄ bonos deridẽt.Et ſicut ipſi hic bonos deri
ſerunt:ſic ipſi in futuro deridebũt a deo.ps.
Qui habitat in celis irridebit eos:⁊ dñs ſub
ſannabit eos.¶ Et iſti boni q̄ ſuſtinẽt hic pa
tienter deriſiões malorũ honorabunt in celo
a ſanctis ⁊ ab angelis ⁊ ab ipſo deo.Exẽplũ
tale de amatoribus mundi ⁊ que ſcʒ ſint ope
ra eorum legit in vitaſpatrũ.Erat quidã pa-
ter de ſenioꝛib⁹ in cella ſua ſedẽs:⁊ ſubito ve
nit ad eũ vox dicẽs Egredere foras et oſten-
dam tibi opa hoiuꝫ ſurrexit ⁊ egreſſus eſt fo
ras.Duxit autem eum angelus ⁊ oſtendit ei
ethiopẽ nigrũ cũ ſecuri ſecantẽ ligna:⁊ faciẽ-
tem grandẽ ſarcinã ⁊ ſubleuare tẽtabat ſarci
nam illam:⁊ pre magnitudie nõ poterat por
tare.Sʒ redibat ⁊ ſecabat iterũ alia ligna et
addebat ſuper ſarcinã illã.Iterũ oſtendit ei
alterũ hominẽ ſtantẽ ſup lacum:⁊ haurientẽ
aquam de lacu ⁊ mittentẽ eam in collectacu
lum in quo ab alia parte fuit foramẽ p quod
effluebat aqua quã ipe effudit.Iterũ dixit ei.
Sequere me ⁊ oſtẽdã tibi aliũ.Et vidit quaſi
quoddã edificiũ tẽpli:⁊ duos ſedẽtes in equis
portãtes ſup ſcapulas vterq̄ lignũ vnũ lõgũ
volẽtes pariter ingredi p portã vnã tepli hu-
ius:⁊ nõ pmittebat eos lignuʒ qđ ex aduerſo
portabãt ingredi per illã portã.Nõ eñ humi
liabat alter alteri ſed contendebant pariter
vterq̄ igredi ⁊ nõ preualebãt.Expoſuit ergo
ei has viſiões dicẽs.Qui lignũ portabant hi
ſunt q̄ habẽt iugũ ſanctoꝝ monachorum:ſed
iuſtificãtes ſemetipos in corde ſuo cũ exalta
tione ſuperbie nõ humiliant inuicẽ:ideoq̄ p
pter ſupbiã cordis ſui remanebũt foris de re
gno xp̄i regẽ celoruʒ excluſi.Qui aũt ſecabat
ligna ſuper ſarcinã adhuc addebat eſt homo
qui multis peccatis eſt honeratus:⁊ ſup ſar
cinam ſuoꝝ pctõꝝ addit ſemper et continue
alia pctã q̄ deberet potius agere penitẽtiam
de pctis ſuis prioꝛib⁹ ſʒ negligẽs emẽdare vi
tia priorum pctõꝝ:magis ⁊ alia addit quoti-
die ſup pctã priora.Ille autẽ qui aquã de la-
cu hauriebat hõ eſt qui aliqua bona operat:
ſʒ qꝛ etiã mala amplius operat:ideo pereunt
⁊ delent illa bona opera que fecit.Oportet er
go hoiem vt dicit apl's.Cum timore ⁊ tremo
re ſalutẽ ſuã operari:vt poſſit placere deo.
De eadẽ dñica.Ser.cxxiiij.De vſurarijs.

Non poteſtis deo
ſeruire ⁊ mãmone ⁊c.Sciẽdũ q̄ ſʒ
glo.mãmona eſt nomẽ demonis q̄
preeſt diuitijs:q̄ nõ in eius ptãte
ſint:ſed quia ipſis vtitur ad decipiendũ:irre
tiendo hoies laqueis diuitiaꝝ.Apl's.i.Thi.
vi.Qui volũt diuites fieri:incidũt in laqueos
diaboli.Nõ eñ dixit xp̄s nõ poteſtis habere:
ſʒ dixit nõ poteſtis ſeruire.Licite eñ habere
poſſunt:qñ bene diſpẽſãt:ſed quidã diligunt
diuitias pluſq̄ deũ ſicut vſurarij ⁊ auari qui
in diuitijs cõgregãdis ⁊ cõſeruãdis quaſi to
tam vitã ſuã expendũt.ſ.locutione:operatiõe
ſollicitudine:et amore:⁊ hi ſunt ſerui diuitia
rum.De quibus dicit glo.Diuitijs ſeruire eſt
deũ negare.Sʒ pre omnibus vſurarij magis
continue deſeruiũt mãmone.⁊ ego deo ſerui
re nõ poſſunt.vnde dicit xp̄s.Nõ poteſtis deo
ſeruire ⁊ mãmone.vñ de vſurarijs hic tria ſũt
dicenda:Pmo de iniquitate vſurarioꝝ.Scdo
quot modis vſura ↄmittitur:⁊ enumerantur
aliqua gña vſurarioꝝ q̄ oẽs dãnant dum ſal
tem ſic moriunt.Tertio quõ eccl'ia perſequit
vſurarios.¶ Circa primũ ſciẽdũ q̄ vſurari⁹
eſt peioꝛ oĩ pctõre.Primo eñ eſt peioꝛ fure:qꝛ
fur tñ de nocte furat:ſʒ vſurari⁹ die nocteq̄.
Et etiã qꝛ magis depauperat ⁊ plures exhere
dat.Scdo peioꝛ eſt inferno aliquo mõ:qꝛ ſcđʒ
Guil.lug.in ſum.vitio.Infern⁹ in reſurrectio
ne dñi q̄ ſua nõ erũt reſtituit.vſurarius autẽ
audita paſſione ⁊ reſurrectiõe dñi nõ vult re-
ſtituere aliena:ſʒ potius vult carere omni fru
ctu paſſiõis ⁊ reſurrectiõis xp̄i q̄ reſtituet ma
le acq̄ſita.Itẽ infernus ſolũ punit malos qui
deinceps erũt in pñti peccãdo ↄ deũ:ſed vſura
rius ſpoliat bonos ⁊ malos indifferẽter.Itẽ
ſicut infernus nũq̄ implebitur vſq̄ ad nouiſ
ſimũ diẽ:ſic auarus vſurarius nũq̄ implebi-
tur pecunia:ſʒ ſemp anhelat ad plura bona
temporalia acq̄rẽda.Tertio vſurarius peioꝛ
eſt iudeo:qꝛ vn⁹ iudeus ab alio iudeo vſuras
nõ accipit:ſʒ chriſtian⁹ vſurarius a fratre ſuo
chriſtiano vſuras accipit:quod iudeus nullo
modo faceret.Quarto peioꝛ eſt morte corpa-
li:qꝛ mors ſolũ interimit corp⁹:ſʒ vſurari⁹ cor
pus ⁊ animã.Quito peioꝛ eſt iuda traditore:
qꝛ iudas ſemel xp̄m vendidit ⁊ eũ pro.xxx.de
narijs tradidit.Vſurari⁹ aũt totiens xp̄m ven
dit:quotiẽs vſuras accipit:⁊ non ſolũ ſicut iu
das pro triginta denarijs:ſed multotiẽs pro
vno ſolo denario eum vẽdidit:⁊ non ſolũ chri
ſtũ vendit:ſʒ etiã beatã mariã virginẽ ⁊ ſocie
tatem omnium ſanctorum ⁊ angeloꝝ in celo
exiſtentium.Item vendit ſeipſum et vxorem
ſuam filios ſuos ⁊ omnes heredes ſuos que
poſſidẽt pecuniã:vt alia bona temporalia cũ

ſua vſura acquiſita. Jtē iudas.xxx.denarios
reſtituit quos iniuſte acqſiuit.vñ Mat.xxvij.
dr ꝙ pnia duct⁹ retulit.xxx.argēteos:ſꝫ vſura
rius nullo mō vult reſtituere q̄ iniuste acquiſi
uit. Et de hoc q̄re vnū exm̄ ſerm̄.cvij.ȝ. Serto
vſurarius eſt peior oī pctōre:hoc ptꝫ qꝛ cū alij
pctōres ꝗbꝗ a pctis ſuis ceſſant ſicut.ſuperb⁹
qh̄ꝗin quadrageſima ceſſat aſupbia:luxurio
ſus a luxuria:ꝛ gulos⁹ a crapula:ꝛ ſic de alijs:
ſed vſurari⁹ pctm̄ vſure omni die committit
nullo excepto:ſiue in die paraſceues : ſiue in
die reſurrectōis xpi:ſiue in die natiuitatis xpi
ꝛ ſic de alijs feſtiuitatib⁹ in qb⁹ eque exercet
vſuras ſuas:ſicut in dieb⁹ ſimplicib⁹. Jtē pec
cat in oī loco:qꝛ ſiue ſit in eccleſia audiendo
miſſā:ſiue in mēſa comedēdo:ſiue i lecto dor=
miēdo:ꝛ vbicūꝗ fuerit ſemꝑ pctm̄ ei⁹ augmē
tat. Ex hoc ptꝫ ꝙ vſurari⁹ nō veret contume=
liā facere deo ꝛ btē marie virgini ꝛ vniuerſis
ſctis ꝛ angelis:in quoꝝ feſtiuitatib⁹ cōtinuo
peccat ꝯmittēdo vſurā:ꝛ iō deſtitutus erit in
extremis auxilio dī ꝛ oīꝫ ſctōꝝ. vñ dr Dñe mi
ſerere aīe hui⁹ vſurarij:pōt rn̄dere ieſus xps.
Quō miſerebor ei⁹ q̄ ipſa die q̄ hūanum gen⁹
in cruce redemi me honorare recuſauit: ſic ēt
pōt dicere btā ꝟgo maria de ſuis feſtiuitati=
bus i qb⁹ ab vſura ob reuerētiā ei⁹ ceſſare no
luit:ſiľr oēs ſcti cū interpellāť ad intercedē=
duꝫ ꝓ vſurario rn̄dere pñt. Una feſtiuitas eſt
nobis in anno ꝯſecrata.ſ.feſtiuitas oīꝫ ſctōꝝ:
ꝛ hāc feſtiuitatē vſurari⁹ exprobrauit in q̄ oī=
bus ꝯtumeliā irrogauit:nec honori oīm nr̄m
pepcit. Jtē pñt rn̄dere oēs āgeli:quoꝝ feſtiui
tatē.ſ.feſtū ſcti michaelis qd̄ eſt feſtū oīm an=
geloꝝ nō celebrauit:ſꝫ ſuā vſurā exercuit:er=
go nō immerito vſurarius mala morte morie
tur. ℌ Jtē ſciendū ꝙ vſurarij ſunt duplices
ſcꝫ publici ꝛ occulti. Nā publici vſurarij iure
quadruplici pena puniunť. Pmo qꝛ ipſo iure
ſunt excōicati de facto. Scd̄o ꝓuatiōe cōionis
qꝛ cōicatio inhibiť eis. Nā ſacꝑm euchariſtie
talib⁹ eſt negādū tā in morte q̄ i vita:niſi ve
re peniteāt ꝛ reſtituāt. Tertio excluſiōe obla
tionis. Quarto priuatiōe ſepulture:qꝛ vſura
rij nō debent in loco ſacro ſepeliri.vt extra de
vſu.c.qꝛ in oīb⁹. Sꝫ diceres vbi eſt tūc loc⁹ ſe
pulture vſurarioꝝ? Rn̄deo ꝙ infra patibulū
ſepeliēdi ſunt. Et hoc idē poſſumus notare in
ſ̄oc exēplo vbi legiť ꝙ fuit qdā vſurari⁹ q̄ no
luit reſtituere lꝫ freq̄nter admoneret. Infirma
tus āt vſꝗ ad mortem:vocauit ſacerdotem ꝛ
petiuit ſacrā ꝛ eccľiaſticā ſepulturā. Rn̄dit ſa
cerdos ꝙ nō daret ei niſi plene reſtitueret:qd̄
ille facere renuit. Accedēte ſacerdote ꝛ īfirmi
tate inualeſcēte appropinquauit morte reuo=
catus eſt ſacerdos vt aīaꝫ angelis dei recōmē
daret ſacerdos ait. Ego cōmēdo eā omnibus
demōibus in inferno. Et hoc dicto receſſit ſa
cerdos quia ille adhuc reſtituere noluit ſpō defū
cto rogauerūt amici vſurarij illi⁹ ſacerdotē vt
defunctū ſepeliret in atrio ꝯſecrato ꝓpť ami=
coꝝ honorē:qd̄ ſacerdos eis negauit:qꝛ eo ad
huc viuēte vſuras reſtituere noluit. Habuit
aūt idē ſacerdos vnū aſinū q̄ nihil aliud fecit
q̄ ꝙ libros ad eccleſiam ferret ꝛ deferret:ꝛ iō
nullam aliā viā ſciebat rogauerūt ſacerdotē
amici vſurarij defuncti:vt corpus eius ſuper
aſinū ſuū deponeret ꝛ ad quēcūꝗ locuꝫ illud
deferret illic ſepeliret putātes ꝙ ad eccleſiaꝫ
delatur⁹ eſſet: vľ ad domū ſacerdotis qꝛ aliā
viā neſciebat placuit ſacedoti pactio illa. Aſi
nus ꝟo cadauer vſurarij ſupra ſe poſitū non
declināſ ad dexterā neꝗ ad ſiniſtrā tulit ad
patibulū ꝛ ſe excutiēs corā oī pplo ꝓiecit a ſe
illud cadauer ſub patibulo ꝛ ſic ibi ſepult⁹ ē in
ſepulchro patrū ſuoꝝ. ¶ De ſcd̄o ſciēdū ꝙ vſu
ra mľtiſmodis ꝯmittiť. Pmo cū aliq̄ ꝓſtāt cū
ꝯditiōe ad pactū pl⁹ recipiēdi. Et iſti ſūt expſ
ſi vſurarij:ēt ſm̄ iudiciū eccľie. Scd̄i ſunt qui
ꝓſtāt ſine aliq̄ pacto ea tñ ſpe ꝙ aliqd̄ vltra ſor
tē recepturi ſint:alr nō mutuarēt. Jlli ſūt vſu
rarij q̄ ad dñū ꝑ itētionē corruptā quā ꝓhibuit
ſaluator Lu.vj. Mutuū date nihil inde ſperā=
tes:ergo qh̄ꝗ aliqs ſub ſpe recipiēdi aliquid
mutuāt:pecuniā ꝓcipue:ſi alr nō eēt mutua
tur⁹ qcqd̄ poſtea recepit vſura eſt: q̄uis eīm ni
hil poſtulat:tñ teneť de illo ad reſtitutionem
Tertij ſūt q̄ mutuāt res ſuas ad certū termi
nū q̄ veniēte nolūt ꝓſtare vlterius vel dilationē
donec aliqd̄ emolumētū inde ꝑcipiāt:licet etiā
nihil expreſſe petāt. Quarti ſunt qui vendūt
res ſuas lōge chari⁹ ꝓpter dilationē q̄ ſi eis
incōtinēti ſoluerēt:ꝛ hi ſiľr ſūt vſurarij:vt ptꝫ
extra de vſu.c.ꝯſuluit. Eſt ei gñalis regula ꝙ
q̄cqd̄ accidit vltra capitale ē vſura:et hoc ptꝫ
xiiij.q.iij.plerīꝗ. Quīti ſūt q̄ ꝓpter pecuniā
iā emunt ꝛ imediate ꝓpter dilationē illi eidē
a quo emeŕt vel alij ecōuerſo vendūt in cha=
riori foro q̄ valet vľ valere pōt. Sexti ſunt q̄
emūt vina vľ blada cū adhuc creſcūt i tā bono
foro q̄ veriſiľe ē ꝙ nullo mō tꝑe ſolutiōis vel
meſſis vľ vindemie taꝫ modicū ſolueret:ꝛ ta
les vſuram ꝯmittūt. ꝟbigratia. Sicut qui in
xl. emūt vinū ab ipſis vindemiatorib⁹ cū ſunt
in neceſſitate ꝯſtituti:ꝛ ꝓ tā vili ꝓcio ꝙ indu
bitāter tꝑe ſolutiōis vľ vidēmie mľto pl⁹ ſol=
uerent. Siľr illi q̄ emūt a ruſticis frumēta ꝓ
tali vili ꝓcio ꝙ indubitāť tꝑe ſolutiōis vľ meſ
ſis mľto pl⁹ ſoluerēt:tales oēs ſunt vſurarij ꝛ
tenēť ad reſtitutionē. Quęriť quid ſi qs emat
fruct⁹ ꝓuēturos hoc anno de agro ſeminato
Rn̄r ꝙ nō ē vſura qꝛ dubitať ꝛ naſciť vtrū pl⁹
vel min⁹ debeāt valere ꝛ cū hoc adhuc ſtat in
volūtate dei vtrū de⁹ velit ꝯſeruare a tēpeſta

te acrior aliis periculis ſupuerturis. Septimi ſunt q̃ recipiũt aliqđ pignus: vel ↄcedũt pecu niã ſupra p̃diũ aliq̃đ ⁊ fruct⁹ ei⁹ nõ cõputãt in ſortẽ. Circa qđ ẽt q̃rit̃ q̃d de cõicãtib⁹ quarũdã ciuitatũ q̃ dãt pecuniã ad vſurã. r̃ñr ſm Ray. Oẽs illi ciues quoꝝ auctoritate ⁊ ↄſilio fit vſurarij ſunt. Eodẽ mõ ſi ciuitas, vl̃ cõitas reciperet aliqđ pign⁹: ſ. ciuitatẽ: caſtrũ: villas et h̃mõi: ⁊ fruct⁹ eis ñ cõputarẽt i ſortẽ: ⁊ oẽs iſti ſunt vſurarij. arti. vij. q. j. ſicut vir. ⁊ xxiiij. q. iij. ſi habes. Sic̃s itellige de vno ſolo ſic̃r itellige de oib⁹ pſonis cuiuſcũq ↄditiõis q̃ pecunias ↄceſſerũt ſup aliqđ caſtrũ vl̃ ciuitatẽ: ⁊ fruct⁹ h̃mõi tollerẽt; eoſq in ſortẽ nõ ↄputarẽt. Octa ui q̃ dãt granũ vet⁹ vt poſtea recipiãt nouũ. De his dicit Ray. ꝙ vſuram cõmittũt: qꝛ meliorẽ rem recipiũt. ⁊ hoc intellige ſm Hoſt. qñ aliqs ꝓpter hoc facit vt illã meliorẽ reȝ lucretur. Si vo facis ne ſua meſſis pereat ⁊ inde accipiẽti gratiã faciat tũc nõ cõmittit vſurã: ſed etiã tũc ſine dubio excuſat̃ qñ p̃ſumit̃ ꝙ nouũ debeat minus valere. Sec⁹ ſi p̃ſumit̃ ꝙ plus debeat valere. extra eo. nauigãti. Noni ſũt q̃ emunt a paupib⁹ oues vel boues, q̃s illi forte nõ h̃nt: ⁊ talia aĩalia locãt eis. Quid g̃ d̃ illis? R̃ñr ſm Guil. ſi emptor ſcit ⁊ credit ꝙ vẽditor ille non habeat ⁊ locat ei ꝓ annua penſione vſura eſt: vel ſaltẽ in fraude vſura fit. Si vero credit eũ h̃re ⁊ ſine fraude emit: non eſt vſura. Decimi ſũt q̃ mutuãt pecuniã ſub eo pacto vt illi ſibi remutuẽt. Querit̃ vtrũ illi ↄmittãt vſuram. R̃ñr ſm ſctm̃ Tho. ij. ij. q. lxxviij. Licituȝ eſt ꝙ mutuãti vnũ ſic̃ mutuet̃ ⁊ alid: ſȝ nõ licȝ obligare debitorẽ ad mutuũ in poſterũ faciẽdũ. ¶ Circa tertiũ ſciẽdũ eſt ꝙ eccl̃ia pſequit̃ vſurarios: hoc p̃ȝ qꝛ contra eoꝝ ſolutionem multiplex remediũ adhibuit: qꝛ ſi ꝓmiſiſſet aliquis vſurã ſoluere cogi nõ dȝ ad ſoluendũ: qꝛ vſure ſunt indebite. extra de vſu. c. debitores. Quia q̃cũq poteſtates: rectores: ↄſules: iudices officiales: q̃ ſtatuta faciũt ſcribunt dicãt ꝑ q̃ cõpellat̃ ſoluere vſuras vl̃ nõ repetere iaȝ ſolutas: aut q̃ obſeruãt iſta ſtatuta ⁊ ſcđm ea iudicãt: ipſo facto ſunt excõicati ſnĩa maioris excõicatiõis. De hoc q̃re ante ſer. cv. R. Item ſcđȝ remediũ ẽ ꝙ poſt ſolutionẽ põt eas repetere. ⁊ vſurari⁹ tenet̃ ei reſtituere q̃ ꝑ vſurã ab eo recepit. Circa qđ q̃rit̃ vtrũ vſurari⁹ teneat̃ debitori ad dãna. R̃ñr ſȝ Ray. ꝙ tenet̃ ad oĩa dãna q̃ ille ꝓpter ſolutionẽ vſure paſſus ẽ: vt ſi domũ ſuã vl̃ alias res ꝓpter hoc vili⁹ vẽdidit: ⁊ aliã ↄduxit: aut ꝓpter hoc alia bona ſub vſura queſiuit. Tertiũ remediũ eſt ꝙ ſi vſurarius nõ vult reſtituere: tũc põt iudici vel alio prelato denũciare. Et iudex ſiue ali⁹ p̃lat⁹ ex officio ſuo põt ⁊ tenet̃ illũ cogere ad reſtitutionem. Sciẽdũ ꝙ antiq̃tus vſurarij fuerunt ab aliis hoib⁹ valde deſpecti: ⁊ cũ hoc rari. Vñ narrat Guil. lug in ſumma vitioꝝ ꝙ q̃nq antiquitus in vna ſola ciuitate vix inueniebatur vn⁹ fenerator: ⁊ ille nõ fenerabat̃ niſi data fide vt nõ publicaret̃: de q̃ dũ certitudinaliter cõſtabat eũ eſſe vſurariũ: tũc ampli⁹ dicebat̃ domus ei⁹ domus diaboli: ⁊ vinea eius vinea diaboli: ⁊ ſic de ceteris reb⁹ eius. Oſculum pacis nõ dabat̃ ei in miſſa. Ignis a vicinis ei⁹ in domo ſua nõ ſumebat̃. Pueri ad ei⁹ occurſũ paueſcebãt ⁊ alterutrũ cũ digito demonſtrabãt. Nũc vo noſtris tꝑibus vſurarij ſunt p̃ncipũ ↄſiliarij ⁊ cubicularij ⁊ ab hoibus eis aſſurgũt ⁊ honorãtur: qđ tñ abſurdũ ⁊ abhominabile multũ eſt. ¶ Sciendũ ꝙ vſurari⁹ nõ ſolũ dãnat ſeipſum: ſed etiã vxorem ⁊ oẽs pueros ⁊ heredes q̃ ſciẽter poſſidẽt illa bona cũ ſuis vſuris acquiſita. Unde legit̃ exẽplum: ꝙ q̃daȝ homo deuotus raptus eſt ⁊ duct⁹ ad videndum gaudia beatoꝝ ⁊ penas dãnatoꝝ q̃ vidit quẽdã in inferno ſepultũ: ⁊ arbor lata ex magna de eius viſcerib⁹ aſcẽdit ⁊ ꝓceſſit ⁊ in ramis ipſi⁹ arboris pẽdebãt hoies vtriuſq ſex⁹ ⁊ ingẽs flãma ab imo inferni: ⁊ ab illo q̃ ſepultus erat in inferno aſcẽdit ⁊ torquebantur illi pendẽtes in ramis illi⁹ horribiliter ab illa flãma q̃ aſcẽdit. Tũc ille deuot⁹ queſiuit ab angelo q̃d hoc eſſet ⁊ quare iſti tã crudeliter torquerẽtur. R̃ndit angelus. Iſte in imo ſepult⁹ eſt pater ⁊ olim origo illoꝝ q̃ in ramis pẽdẽt: ⁊ quõdã erat paup ⁊ ditat⁹ eſt ꝑ vſuras ⁊ non reſtituit male acquiſita: ſed ſic obijt: ideo hic in iferno eſt ſepult⁹. Et iſti in ramis pẽdẽtes ſunt heredes eius q̃ ſciẽter poſt eũ poſſederũt illa bona iniuſte a p̃re ꝑ vſuras acquiſita: ⁊ iõ ipi ⁊ oẽs ſequaces eoꝝ q̃ de ꝓgenie ipoꝝ naſcunt̃: ⁊ illa bona iniuſte acq̃ſita ſciẽt poſſidẽt oẽs ad illã arborẽ ⁊ ad illos ramos ꝑtinent.

¶ Sermo de eodem.

NEmo põt duobus dominis ſeruire. Hic in iſto ſermõe dicẽdum eſt quare q̃libet hõ tenet̃ deo ſeruire. Et quere infra illũ ſermõe .clv. R.

Dominica .xvj. Ser. cxv ꝙ morienti ſeptem contingunt.

ECce defũctus efferebatur fili⁹ vnicus m̃ris ſue. Lu. vij. Sciẽdũ ꝙ ſicut iſte adoleſcẽs mortuus fuit carnali morte ſic opȝ nos oẽs mori: qꝛ ſm aplm̃ Hebr. ix. Omnib⁹ hoibus cõſtitutũ eſt ſemel mori. Vñ q̃ vult vitã ſuã ſȝ deũ dirigere freq̃nti⁹ dȝ mortẽ memorari. vñ Eccl̃. vij. Memorare nouiſſima tua ⁊ in eternũ nõ peccabis. Vñ etiã Augu. in lib. exhor. Nihil ſic reuocat a pctõ ſicut frequẽs mortis meditatio ⁊ hoc ẽ ſignũ pru-

dentis viri. vnde Gregori. Tota vita prudentis dʒ eſſe meditatio mortis: qꝛ vt hō in bono proficiat ⁊ a malis ſibi caueat: valet freqns meditatio mortis. vñ Hiero. Memēto diē mortis tue ⁊ nō peccabis. Qui ſe recordat eſſe moriturū ɔtēnit preſentia: ⁊ ad futura feſtinat. ¶ Vñ ſciendū ꝙ ſeptē ſunt q̄ memorāda ſunt: q̄ homini cōtingunt morienti. Pͥo qꝛ ſolus abhinc trāſit. ps. Singulariter ſum ego donec tranſeā. Nullus enim amicoꝝ q̄bus hic amicitiā tuā multotiēs oſtēdiſti ⁊ quos dilexiſti tecū vadit cōducēdo te de hoc mūdo niſi forte ſequat te ad ſepulchrū: ⁊ qñ peius eſt valde cito obliuiſcat tui. ps. Periit memoria eorum cū ſonitu. vñ clamāt ipſe aīe ī purgatorio exiſtentes illō Job. xix. Miſeremini mei miſeremini mei ſaltē vos amici mei ⁊c. Et cōquerūt de his quibus hic fidelitatē exhibuerunt: et etiā de hiis q̄ bona eoꝝ hic poſſidēt ⁊ eis cum eiſdem bonis ſubueniūt. Si eñ q̄s vult vltra mare adviſitādū ſepulchrū xp̄i peregrinari: vl' romā vl' etiā ad ſanctū Jacobū: vel venetias pro mercimoniis vult pgere: ſocios ſecū ambulātes pōt inuenire: ſed qñ de hac vita migrare dʒ tūc nullū sociū vl' amicū hr̄e pōt qui ſecum velit ambulare ⁊ ei ſocietatē exhibere. Et inſup null' pōt eū tūc iuuare vel ꝓtegere niſi ſolus deus ⁊ angeli eius. vñ ps. Niſi dñs iuuiſſet me paulominꝰ hab. in infer. aīa mea. Quē adiutorē ⁊ ꝓtectorē ſepiꝰ offēdiſti. Ergo tu placare debes eū in vita ꝓut decet ⁊ teneris. Si offenſus eſt p ſupbiam: tūc placādus eſt cū hūilitate. Si p auaritiā: tūc placandus eſt p largitatē ⁊ miam. Si p voluptatē ⁊ luxuriā tunc placādus eſt p caſtigationē ⁊ flagellationē corpis. Si p gulā tūc placandꝰ eſt per abſtinētiā: ⁊ ſic de aliis. Et qꝛ hō recedit ſolꝰ abhinc ita ꝙ nullꝰ amicoꝝ eū iuuare poterit decet nos querere amicitiam xp̄i ⁊ ſctōꝝ angeloꝝ q̄ nobis tūc ſubuenire poterūt cū nos amici noſtri derelinquēt. Nā qñq3 ip̄e xp̄s apparet amabiliter ip̄is moriētibꝰ ⁊ in agone cōſtitutis. vñ Gre. A iqñ in cōſolatione egredientis aīe ip̄e apparere ſolet auctor ⁊ retributor vite. Etiā qñq3 apparēt āgeli ⁊ ſcti ip̄is agonizātibus. vñ Gre. Interdū ɔtigit iuſtis vt in morte ſua ſctōꝝ precedentium viſiones aſpiciant: ne ipſa in mortis ſue ſniam ptimeſcāt penalem: ſʒ dū eoꝝ menti ciuiū eternoꝝ oſtēdit ſocietas a carnis ſue copula ſine doloris ⁊ formidinis fatigatione abſoluātur. ¶ Vñ exemplū legit ꝙ quidā deuotus hō in obitꝰ ſui hora aſpiciētibꝰ circūſtātibꝰ hoībus ſubito cepit hilareſcere: ⁊ pulcher cādidus apparere ⁊ in leta v̄ba prorūpere. Querētibꝰ illis cur loqueret reſpōdit. Nōne videtis ſanctos patriarchas. Iterū eo loq̄nte ⁊ eis interrogātibus reſpōdit. Nōne videtis ſanctos prophetas. Tertio dixit. Ecce iā veniūt ſancti apl'i. Iterum dixit. Ecce veniūt angeli. Vltimo dixit. Surgite iā venit ieſus. Et hoc dicto migrauit ad dñm. ¶ Secundo memorandū eſt homini ꝙ nudus recedet ab hic: ⁊ in terra ſepelietur ⁊ a vermibꝰ cōſumetur. Et illa iam dicta oſtēdunt homini primo ꝙ oīa bona mūdi nō ſunt ppͥa hominis: quia oportet eum illa poſt ſe relinquere. vnde Amb. Bona hominis nō ſunt q̄ ſecū ferre nō poteſt. Vñ etiā. j. Thi. vj. Nihil intulimꝰ in hūc mūdū haud dubiū. qꝛ nec auferre quid poſſumus. ps. Relinquūt alienis diuitias ſuas: ⁊ ſepulchra eoꝝ domus illoꝝ in eternū. Hoc valet ɔ̄ auaritiā. Hiero. Facile ɔtēnit oīa qui ſe cito credit moriturū. Si eñ habuiſſes cētū milia florenoꝝ q̄d tibi ꝓdeſſēt cū nullū tecum recipies ⁊ oēs poſt te relinqueres. Et ſi habuiſti octo tūicas ⁊ decē pallia tūc peiorē tecū recipies ꝓ tegumēto nuditatis tue. vñ Job. j. Nudus egreſſus ſū de vtero matris mee: ⁊ nudꝰ reuertar illuc qñ ſ̄ in terra ſepeliet: hoc valet ɔtra ſupbiā. Eccl'. x. Quid ſupbis terra ⁊ cinis. vñ capite ieiunii cinis ſup caput hoīs ponit in ſignū hūiliationis dicendo. Memēto hō qꝛ cinis es ⁊ in cinerem reuerteris. Et quō audes te ſup ꝓximū tuū exaltare: cū ſup ſepulchrū tuū forte cras canes cacabūt. Et ꝙ hō eſt cibus vermiū valet ɔtra voluptatē carnis. Quare ei ſic delicate nutris corpꝰ tuū qḋ in breui erit cibꝰ v̄miū Job. xvij. Putredini dixi pr̄ meus es mater mea ⁊ ſoror mea vermibꝰ ⁊c. Vñ oēs guloſi ſe ip̄os impugnātes ſunt coci v̄miū. Vñ legimꝰ tale exm̄. Quidā foſſor fodiēs ſepulchrū inuenit cadauer q̄ddā foraminibꝰ plenū: ⁊ de q̄libet foramine v̄mis ſe erigebat cū capite ſuo. Qui ꝓcuſſit ſup cadauer: ⁊ oēs vermes capita ſua retraxerūt: ⁊ de lingua illiꝰ natꝰ ē ſerpēs habēs caudā venenoſā in ſignū pcti lingue: de epate aſpis ī ſignū luxurie: de cerebro bufo in ſignū ſupbie. Iſta valēt ad domādū deſideria ⁊ voluptates carnis. Tertio peccata ſequūt ip̄m hoīem ſi hic nō penituerit ꝓpter qḋ deꝰ ip̄m ɔdēnat. Angeli eū a bonis ſeparāt et demones eū imperpetuū cruciāt. Apoc. xiiij. Opa ei illoꝝ ſequunt illos. Ergo q̄lʒ ſtudere dʒ vt veniat cū honeſtate añ ſummum iudicē ⁊ regē. Si ei cū firma fide ⁊ pura cōſcia q̄s venerit ibi obuiā ſibi patriarche. Si cū v̄a ſapiētia: obuiā ſibi ꝓphete. Si cū volūtaria paupertate obuiā ſibi apl'i. Si cū ſapiētia martyres. Si cū humilitate ɔfeſſores. Si cum caſtitate maria ⁊ omnes virgines. Si cū charitate inimicoꝝ: ip̄emet xp̄s ſibi obuiabit q̄ ꝓ ſuis inimicis in cruce orauit ⁊ dicet ſibi. Intra ī gaudiū dñi tui. Sʒ ſi cum viciis ante ſummum regem

venerí.ipſe vna cū oib⁹ ſctis ze repellet ⁊ tibi pctā tua obijciet.v.g. Si cū ſupbia veneris: tūc ipē xp̄s ad ſctōs ſuos dicere poterit. Venite ⁊ videte:hic venit inimicus meus qui me pūare voluit honore meo appetēdo gloriā ⁊ honorē tpalē:iō iā pūabit glia eterna. Si cū auaritia dicet. Ecce inimic⁹ me⁹ q̄ me totiens vēdidit ⁊ ſeroēs hr̄des ſuos diabolo tradidit vt diuitias ꝯgregaret. Si cū gula: luxuria dicet. Ecce inimic⁹ meus venit q̄ pl⁹ dilexit delitias ⁊ voluptates corporis q̄ meip̄m. Ergo q̄tū in delitijs fuit:tm̄ date ei de tormētis:et ſic de alijs vitijs. Quarto demōes occurrunt ad agonē hois:⁊ ius ſuū expectāt. p̄s. De⁹ dereliquit eū pſeqmini ⁊ cōprehēdite eū:qr non eſt q̄ eripiat. vñ ēt Exo.xv. Dixit inimic⁹ pſequar ⁊ cōp̄hēdā:⁊ diuidā ſpolia ⁊c. vñ v̄ſus.
Poſt hois mortē tria q̄runt auide ſortē. Vult v̄mis carnē:ſathā alaz : poſteritas rē. Et illi tres ſic diuidūt hec tria iter ſe:ꝙ q̄libet nō daret partē ſuā p duab⁹ alijs. Hoc ptz qr v̄mis nō q̄rit alam nec tpalē ſubſtātiā ſed vult hr̄e carnē.i.hois cadauer. Et diabol⁹ non querit res tpales nec corp⁹ hois ſz alaz. Silr amici ⁊ ꝯſāguinei nō curāt de carne.nec ēt multū ſollicitī ſūt de alaz:ſz q̄rūt ſua tpalia. Et ſic ſemꝑ fit qn̄ q̄s morit̄ in pctō mortali.ſ.ꝙ corp⁹ dat̄ vermibus anima demonibus:⁊ tpalia cōſanguineis. Et ſic nullā partē hz xp̄s in illo homine:⁊ mors ⁊ paſſio xp̄i ⁊ oīa bñficia q̄ a deo iſte pctōr accepit ꝑdita ſunt. ℐ Sciēdū ēt ꝙ mlti demōes aſſūt moriēti hoī. De q̄ legit̄ tale exēplū ꝙ q̄dā adoleſcēs pulcher ⁊ diues ꝯ deū ſe erexit ⁊ ꝯ deū et ſalutem ꝓpriā multa mala cōmiſit in chorizādo ⁊ ī fornicādo:in ludēdo:⁊ ī voluptatib⁹ carnis viuēdo ⁊ in alijs grauib⁹ pctīs. Tādē icidit in grauē infirmitatem:⁊ cū ſic iaceret:⁊ nullū ſignū ꝯtritiōis in eo appꝰeret q̄dam cognata ei⁹ corā eo ſedēs dixit ei. Debilis es valde:p̄para te ad deū p verā ꝯtritionē ⁊ pctōꝝ tuoꝝ ꝯfeſſionē ⁊ ꝑ ſacramētoꝝ ſuſceptionē:⁊ inuoca illū q̄ ꝓ te paſſus eſt ⁊ mortu⁹ in cruce vt peccata tua dimittat ⁊ adhuc ſpaciū fructuoſe penitētie tibi concedat. Ad quē ille deſꝑat⁹ r̄ndit. Quid dicis tu mihi de ꝯfeſſiōe ⁊ de ſacroꝝ ꝑceptione. Ego nūq̄ in vita mea deū v̄aciter queſiui:ſz ſemꝑ ꝯ deum vixi:⁊ deum ad irā ꝓuocaui: ergo cū ab eo derelict⁹ ꝙ ampli⁹ eum inuenire nō potero:qr eternaliter ſententiatus ſum ad eternum ignē ⁊ ad eternā mortē:⁊ iā ſum in poteſtate oīm demonū. ⁊ addidit. Vides horreū illū magnū in oppoſito noſtri. Dico tibi non ſūt tot calami ī tecto ei⁹ q̄t ſunt iā demones circa me ꝯgregati. ⁊ hoc dicto mox agonizās expirauit ⁊ īfelicem alaz demonib⁹ reddidit. Quito ꝙ vadit ad regionem ſibi ignotā vbi nihil habebit niſi q̄ premiſit: ⁊ neſcit qualit̄ ibi diſpoſitū ſit ⁊ vbi p̄mia nocte manebit:an in celo an ī purgatorio:vł in īferno. vñ legit̄ ꝙ fili⁹ vnic⁹ cuiuſdā comitis iacēs in agone dixit. O quid ē mūdus. Iā cognoſco me moriturū ⁊ habeo ī mūdo iſto magnas diuitias multa caſtra:⁊ multas ciuitates ⁊ iā multos hoſpitare poſſez:⁊ tā moriar:⁊ neſcio vbi hac nocte manebo. ⁊ ꝓuocauit oēs aſtātes ad fletū. ſic ſilr̄ pn̄t dicere illi q̄ habēt magnas ⁊ latas domos:q̄ forte etiā cito moriuntur ⁊ neſciūt vbi manebūt. Itē in futura regiōe inueniem⁹ ea bōa q̄ p̄miſim⁹: ergo p̄mittere debemus dona a corde ꝑ bonas meditatiōes ⁊ ſāctas affectiōes. Dona de ore ꝑ deuotas orōnes ⁊ grāꝝ actiōes de pedib⁹ ꝑ ſalubres greſſus de manib⁹ ꝑ elecmoſynarum largitionē. Mat.v. Theſaurizate vobis theſauros ī celo apl's. Gal.vj. Que hō ſeminat hec et metet. Sz heu q̄dā ptio volūt incipere ſeminare in agone.i.bona opa facere:cū iā deberēt metere.i.mercedē bonoꝝ operū capere. ℞ Sexto ꝙ hō ī morte ꝑdit tp̄s grē: ⁊ tp̄s negotiationis. Luc.xix. Negotiamini dū venio. Iā eñ ſūt nūdine ī q̄b⁹ poſſum⁹ pctā vēdere ꝑ pnīaz ⁊ celū emere ꝑ bōa opa. Ioā.ix. Opamini dū dies ē:venit ei nox cū nemo opari pōt. Debemus ḡ multū eē ſollicitī ad mercedē ꝑ bona opa dū tp̄s grē habem⁹:qr ī pn̄ti ē tp̄s merēdi:⁊ in futuro ē tp̄s remunerādi:⁊ nihil ē pretioſi⁹ tpe qr ī vna hora hō pōt tm̄ mereri meritū qḋ p̄ualet toti mūdo:⁊ xp̄s vult nob̄ dare regnū celi ī bono foro. Nā aliq̄ emūt illud ꝓ oīb⁹ bonis ſuis ſicut apl'i q̄ oīa reliquerūt. vñ Mat.xix. Ecce nos reliq̄m⁹ oīa ⁊c. Aliqui emūt ꝓ dimidia ꝑte bonoꝝ ſuoꝝ ſicē zache⁹ q̄ dixit. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ do paupib⁹ Alij ꝓ hauſto aq̄. vñ Mat.x. Qui dederit vni calicē aq̄ frigide nō ꝑdet mercedē ſuā. aliqui pro ſola bona volūtate. vñ Aug. ſup p̄s. Si potes dare da:ſi nō potes affabilē te p̄ſta. Coronat de⁹ int⁹ volūtatē vbi nō inuenit facultatē. ℒ Septimo ꝙ mors priuat hoiem oibus gaudijs mūdi. Eccl'i.xlj. O mors q̄ amara eſt memoria tua hoī habēti pacē in ſubſtantijs ſuis ⁊c. Ergo poti⁹ iā hō dz gadia mūdana ⁊ illicita relinquere cū ſibi ſit meritoriuz cū tñ in agone velit nolit opz euz ab his ſeparari: quid ꝓdeſſet homini ſi ſemꝑ in gaudijs ⁊ delitijs vixiſſet:⁊ nūc ad triſtitias famē ⁊ miſerias eternaliter trāſire deberet: ⁊ econuerſo quid ſibi noceret ſi hic ſemper in paupertate ⁊ triſtitia vixiſſet ⁊ iā ad diuitias ⁊ ad eterna gaudia tranſiret. Vñ xp̄s dixit de bonis q̄ hic in triſtitia viuūt. Io.xvj. Triſtitia veſtra vertet̄ in gaudiū. p̄s. Cū ipſo ſum in tribulatione eripiā eū ⁊ glorificabo eū. Et ecōuerſo

ad malos dixit. Ue vobis q̄ nūc ſaturati eſtis
ꝛc. Et iterū. Ue vobis q̄ nūc ridetiſ ꝛc. vñ Gre.
in omel. Preſentia gaudia ſequunt̄ ꝑpetua
lamēta. Et ꝺ guloſis dicit Hiero. Impoſſibi-
le eſt vt p̄ſentib⁹ q̄s ꝛ futuris fruat̄ bonis vt
hic vētrē illic mētē impleat: ꝛ de delitijs trā-
ſeat ad delitias. Uñ frequēter cogitare debe
mus de extremo fine. vñ Ber. quid fetidi⁹ hu
mano cadauere: q̄d horribili⁹ hoīe mortuo.
Cui⁹ erat ī vita grauiſſim⁹ amplexus fiet in
morte horribil' aſpect⁹. Quid ḡ proſunt diui
tie: q̄d delitie: q̄d honores. Diuitie nō liberāt
hoīem a morte: delitie nō liberāt a verme: ho
nores nō liberāt a fetore. Q2 qui mō ſedebat
ornat⁹ ī aula mō ſordet nudus in tūba. Qui
mō veſcebat̄ ī delitijs ī cenaculo: mō cōſumit̄
a vermib⁹ ī ſepulchro ꝛc. M Uñ ſi volumus.
bñ mori: tūc antea debemus diſcere bñ mori
Quid aūt ſit ſcire bñ mori pꝫ ꝑ tale exēplū.
Quidā mercator trāſiens ꝑ ſiluā inuenit ibi
heremitā cētenariū degentē. A quo q̄ſiuit q̄d
ibi faceret. Cui heremita. diſco mori. Et mer
cator q̄ neceſſitas cū tu ſcis ſenex: q2 ał's opꝫ
te cito mori. Et heremita: ꝛ hoc eſt qꝺ timeo:
q2 ſcio me moriturum: ꝛ tñ neſcio mori. Dixit
mercator. Quid ē tūc ſcire mori: cui heremita
vitia dimittere ꝛ bona oꝑa facere: iuxta illꝺ
p̄s. Declina a malo ꝛ fac bonū. Mercator vl-
tra q̄rit. Quid comedis ꝙ ita ſenex fact⁹ es.
Cui heremita. Cibum optimū. Et mercator.
Quis tibi p̄parat hūc cibū. Heremita coqu⁹
optim⁹. ſ. fames. Mercator iterūz q̄rit. Quid
eſt deductio tua. Heremita. Recogito oēs an
nos meos ī amaritudine aīe mee: ꝛ vbi inue
nio me bñ vixiſſe grās ago dño deo meo. vbi
aūt male doleo. mercator. Es ne diues. Cui
heremita: pl⁹ habeo q̄ volo. ſ. corpus illud.
Et mercator. Ergo velles mori. Cui heremi-
ta. Uellē libēter bñ mori ꝙ ad vitā eternā ꝑ-
uenirē. Et mercator. Poſſes ne me inſtruere
bñ mori: ꝙ ad vitā eternā poſſeꝫ ꝑuenire. cui
heremita: poſſūꝫ. ꝛ ſubdit: quid oꝑis ſcis. Et
ille: mercator ſū. Et heremita. Si mercari vis
ꝛ dare ꝓ maiori min⁹ reſpice celū qꝺ ē maius
toto mūdo: ꝛ eme illud ꝓ tp̄ali ſubſtātia tua
ꝛ fac bonum. Quo audito mercator reliquit
oīa bona tp̄alia ꝛ factus eſt deuotus homo.

In eadē dñica. Sermo. cxvj. de viduis.

Thec vidua erat. Luc. vij.
Mulier iſta de mor-
te filij ſui multū dolebat: ꝛ ideo la
mētabiliter eū flebat. Dolor autē
eius cauſabat̄. Primo ex eo ꝙ ma
ter vnici filij fuit. Naturalr̄ eñ mater plus
diligit filiūꝫ q̄ pater: ꝛ iō de morte filij plus
triſtat̄. M Quare autem mater plus diligit
filiū q̄ pater quatuor ſūt cauſe. Prima cauſa
eſt: q2 illud ꝓ quo plus laboramus plus dili-
gimus: mater autē plus laborat circa filios
q̄ pater tam in portādo q̄ in pariēdo: q̄ etiā
in educādo. Scꝺa cauſa eſt: q2 illam rē pl⁹ dili
gimus q̄ certitudinalr̄ noſtram eſſe ſcimus.
Mater autē certitudinaliter ſcit ꝙ filiū de ſe
genuit. vir aūt etſi credat cert⁹ tñ nō eſt ꝙ de
ſuo ſemine ſit nat⁹. vñ Ariſt. iiij. ethi. Matres
plus diligūt filios q̄ patres: q2 certiores ſunt
de eis: ꝛ q2 maiores labores habēt circa eos.
Tertia cauſa eſt: q2 illā rem pl⁹ diligimus in
qua maius ſcimus nos habere ius. Sm autē
ph'm maior portio de ſubſtātia mr̄is in corpe
filij: q̄ de ſubſtātia patria. Quarta cauſa eſt:
q2 dicit Aug. Amicitia ꝯhit̄ ex ꝯſuetudine co
habitādi colloquēdi ꝛ cōſeruandi. Mulieres
aūt cū filijs magis ꝯſueuerūt cohabitare col-
loqui ꝛ ꝯuerſari q̄ patres. Scꝺo cauſabat̄ do
lor ei⁹ ex eo ꝙ erat vnic⁹ fili⁹ matris. Nō enim
ali⁹ fili⁹ remāſit ſibi q̄ ipſam aleret ꝛ nutriret
Hoc q̄ppe ſpectat ad filios parētes nutrire ꝛ
fouere. vñ Exo. xx. Honora patrē tuū ꝛ matrē
tuam ꝛc. Intelligitur non tñ hoc de honore
reuerētie. ſꝫ etiā bñficentie. Sed q2 pl⁹ mouēt
exēpla q̄ v̄ba. ideo inducimur exēplo xp̄i qui
de mr̄e ſua curā habuit: ꝛ in vita ſibi obediē-
do. Lu. ij. Erat ſubdit⁹ illis. Et ī morte ipſam
Johāni recōmēdādo: ꝛ poſt mortē ſibi appa-
rendo. Tertio cauſabat̄ ei⁹ dolor ex eo ꝙ erat
vidua. vñ in p̄miſſis v̄bis dicit̄. Et hec vidua
erat. vnde in p̄ſenti ſermone tria ſunt dicēda
Primo que requirunt̄ ad ſtatū viduaꝝ. Scꝺo
an ſit melius manere in viduitate vel ecōuer
ſo cōtrahere. Tertio exēplum de viduis. q O
Circa p̄mū ſciēdū ꝙ vita vidue vt ſit ei merito
ria ex xp̄o dedicata ſeptē dꝫ hr̄e. Primū eſt vt
vere vidue diſcāt domos regere ſibi commiſ-
ſas. Ap'ls. j. thi. v. Si aūt vidua filios aut ne-
potes hꝫ diſcat p̄mo domū ſuā regere eſt eñ
acceptū coram deo. Q2 ad viduas ſpectat fa-
miliā hr̄e deuotā ꝛ honeſtam magis q̄ alijs
hoīb⁹. Et ad hoc debēt familiā ſuā v̄bo ꝛ exē-
plo īformare ꝛ monere: vt ſcꝫ eccleſiā frequen
tent: miſſas ꝛ p̄dicationes audiāt: vt cōfitean
tur ꝛ cōicēt tp̄e paſche: vt deum in verbis ꝛ fa
ctis pre oculis ſemꝑ habeāt: vt ſint humiles
ꝛ caſti: miſericordes ꝛ obediētes ꝛ ſic de alijs.
Et ſic īformādo eos multū merent̄: q2 zel⁹ ani
maꝝ eſt maximū ſacrificiū: vnde Aug. Quic-
quid in alijs edificas docēdo exhortando oīa
tua facis. Et de bono exēplo qꝺ p̄bēt ſuis de⁹
honorat̄ ꝛ ipſi ſubditi emēdantur. Et etiā ipe
vidue per ſe in hoc multū merētur. vnde Ce-
ſari⁹ in ep'la. Quātis exemplū vere humilita-
tis ꝛ ꝑfecte charitatis oſtēderis: cum tantis ꝛ
ꝓ tātis eterna premia poſſidebis. vñ Ariſt. ij.
eth. Optim⁹ eſt ille qui nō vtitur bonitate ad

ſe ſolum

ſe.ſolũ:ʒ ẽt ad alios. Quicq̃d eñ ipſi ſubditi poſtmedũ boni faciũt ipſa vidua particeps erit. vñ Ceſari⁹ i ep̃la. Bñdicta aĩa illa cuius humilitas alieri⁹ ↄfundit ſupbiã cui⁹ patiẽtia proximi extinguit inuidiã. Itẽ debẽt ſubditis ſuis illicita facta ꝓhibere. ſ. turpia verba ⁊ ſcãdaloſa exẽpla. choreã ⁊ ebrietatẽ: et ſic de aliꝭs cogitãtes ꝙ opʒ eos rõnẽ reddere corã deo ꝓ ipſis ſubditis. Roma. [illegible]digni ſũt morte nõ ſolũ qui faciunt: ſed etiã qui cõſentiũt facientib⁹. Scðm eſt ꝙ vidua dʒ hẽre ſpem in dño. Ap̃ls. j. Thimo. v. Que vere vidua eſt ſperet i dño: vt dicere poſſit cũ Judith. Spẽ i aliũ nũq̃ʒ habui q̃ʒ in te dñe. Sunt eñ vidue penẽocẽs deſolate ⁊ triſtes: etiã q̃ʒuis diuites ſint. Et hoc ꝓpter tria. Pꝛio qꝛ ſepe decipiuntur iniuſte: iõ qꝛ ſunt vite ↄſolatorie priuate Mat. xiij. Deuorãt domos viduarũ. Scðo qꝛ ſepe moleſtant̃ cuʒ ſint viris priuate qui dñt eſſe defenſores. Eſa. j. Defendite viduã. Tertio ſepe ſunt i triſtitia: qꝛ nõ hñt maritos proprios, eas cõſolãtes: ⁊ iõ graue peccatũ eſt cõtriſtatas viduas ↄtriſtare: ⁊ ex oppoſito magnũ meritũ ẽ eas cõſolari. Sũt eñ iuxta ſtratũ p̃ſentis ſeculi velut arbores q̃daʒ de quib⁹ quilʒ partẽ conat̃ deportare. Ideo quotienſcunq̃ʒ triſtant̃ recurſum dñt habere ad chꝛiſtũ quẽ preelegerunt pre oĩb⁹ maritis qꝛ ipſe eſt q̃ ſm p̃s. Uiduã eius benedicens ⁊c. Et pupillũ ⁊ viduã ſuſcipiet ⁊ vias pctõꝝ diſperdet. vñ ſicut colũba nidificat in foraminibus petere. ſic vidua i vulnerib⁹ ieſu xp̃i. Et q̃ñ triſtant̃ ⁊ moleſtãt̃ ſiue a mũdo ſiue a diabolo: ſiue ab oĩb⁹ malis vel a corpore ꝓpꝛio recurſuʒ dñt hẽre ad vulnera xp̃i ⁊ nunq̃ʒ aliqua vxoꝛ habuit tãtã ſpẽ in maritũ ꝓpꝛium quin vidua dʒ hẽre maiorẽ ſpẽ in xp̃m: qꝛ infidelis vir eſſet ille q̃ videret vxorẽ ſuã cõtriſtatã ⁊ moleſtã ⁊ poſſet eã iuuare ⁊ nollet facere. Itẽ ſciẽdũ ꝙ triſtari viduas ⁊ pupillos eſt vnũ de q̃tuoꝛ pctis clamãtibus in celum. de qua materia q̃re ante ſer. ciiij. G. P Tertiuʒ ꝙ vidue nõ dñt eſſe otioſe ſed ſemꝑ ſe in aliq̃ bono ope occupare. vñ ap̃ls. j. Thi. v. Reprehẽdit q̃dã viduas dicẽs. Simul aũt ⁊ otioſe diſcũt circuire domos ſuas. Periculoſum eſt homini cuiuſcũq̃ʒ ſtat⁹ ſit ꝙ ſit otioſus. ⁊ maxime mulierib⁹. Hoc pʒ q2 dñs poſuit adaʒ ⁊ euã i paradiſo vt ibi oꝑarent̃: ſʒ diabol⁹ inuenit euã otioſaʒ: ⁊ aggreſſus eã tẽtauit ⁊ decepit. Iõ dicit Hiero. Sẽꝑ aliq̃d boni facito et diabolus ſemꝑ inueniat te occupatũ. Nam ſicut in terra nõ arata ⁊ inculta creſcũt vepres ⁊ in aq̃ ſtãte creſcũt vermes: ſic in aĩa otioſa male cogitationes. Ber. Otium cogitationũ ⁊ tẽtationũ malarũ incẽtiuũ eſt otium. vnde Aug. otioſitas ſine dei timore magiſtra neq̃tie ẽ: imo otioſitas eſt ↄtra naturã hoĩs. Job v. Hõ ad laborẽ naſcit̃ ſicut auis ad volandũ immo otioſus indignioꝛ ẽ brutis aĩalib⁹ qꝛ nullum ens naturaliter eſt otioſum: vt dicit Ariſt. xj. aĩaliũ. Imo otioſus indign⁹ ẽ pane q̃ veſcit̃. ap̃ls. ij. ad Theſ. iij. Qui nõ laborat nõ mãducet. Et otioſitas i hoĩe eſt ſignũ carẽtie grẽ dei. vñ Chꝛy. ſuꝑ Mat. Qui hñt ſpm̃ dei nõ ſũt ↄtẽti ſedere otioſi: ſʒ ipẽ ſpũs q̃ ẽ in eis vrget eos aliq̃d bonũ apphẽdere. vñ Augu. ſi poſſibile ſit nemo te aliq̃n niſi aut legẽtẽ aut orãtẽ inueniat. Sũt eñ aliq̃ vidue mulieres tã nobiles ꝙ verecũdant̃ laborare: ⁊ tales deberẽt aduertere ꝙ btã Elizabeth filia regis vngarie ⁊ vxoꝛ lãtgrauie thuringie filabat et laborauit cũ ãcillis ſuis: ⁊ i ſe veſtiuit nudos ſic ſi tu nõ es idigẽs: tñ multi ſũt paupes q̃ laborare nõ pñt. ⁊ ꝓpẽ illos tu debes laborare vt eis cũ tuis laboribus poſſis ſubuenire. vñ Aug. i li. õ vita xp̃iana. Illã eleemoſynã de⁹ approbat q̃ õ iuſtꝭ laborib⁹ miniſtrat̃. Quartũ ẽ q̃d vidue nõ dñt eẽ ꝟboſe. vñ lʒ ꝟboſitas etiã reprehẽſibilẽ ſit i viris tñ magis in mulierib⁹ ⁊ maxie in viduis ⁊ i ꝟginib⁹. vñ ap̃ls j. Thi. v. repħẽdit aliq̃s viduas dicẽs. Nõ ſolũ otioſe: ſʒ ẽt ꝟboſe loquẽtes q̃ nõ opʒ. Q Uñ ſciẽdũ ſm chꝛi. ꝙ mulieres ſunt incaute molles ⁊ fragiles qꝛ incaute. iõ de facili decipiũt̃ qꝛ molles. iõ ad bonũ vel malũ cito flectunt̃ qꝛ fragiles. iõ de facili fugant̃. In ſignũ hui⁹ diabol⁹ in paradiſo nõ ẽ aggreſſ⁹ virũ ſʒ mulierẽ. ſciẽs ꝙ femina facili⁹ deciperet̃ q̃ʒ vir: ex eo ꝙ incautioꝛ ẽ ⁊ citius flecteret̃ ex eo ꝙ ſex⁹ mollioꝛ ẽ ⁊ facili⁹ vinceret̃: ex eo ꝙ ſex⁹ fragilioꝛ eſt: ⁊ ergo vidua dʒ eẽ moderata et diſcreta i ꝟbis. vñ Hiero. In ꝟboꝝ pondere cõſiſtit ꝓbatio vite. Mat. xv. ex abũdãtia cordis os loquit̃. ergo ꝟba pudica ⁊ honeſta ſũt ſigna pudici cordis: ſʒ ꝟba ĩpudica ⁊ inhoneſta ſunt ſigna ĩpudici cordis. Uñ Chꝛy. ſuper Mat. Quale coꝛ vnuſq̃ſq̃ʒ hʒ talia ꝟba loq̃t̃. Ariſt. iiij. eth. Qualiſcũq̃ʒ vnuſq̃ſq̃ʒ eſt taliter dicit ⁊ taliť operat̃. R Uidue aũt ⁊ virgines dñt hẽre pudica ꝟba honeſta ⁊ vtilia. Exemplo beate virginis marie. de q̃ legit̃ prout in euãgeliꝭs repit̃ ꝙ ſepties ſit locuta: bis cũ angelis: pmo. Q̃ʒo fiet iſtud q̃ñ virũ non cognoſco. Scðo q̃ñ dixit. Ecce ãcilla dñi ⁊c. Cũ Elizabeth ẽt bis. Pꝛio q̃ñ eã ſalutauit. Scðo q̃ñ dixit. Magnificat aĩa mea dñʒ ⁊c. Cũ filio bis. Pꝛio q̃ñ poſt triduuʒ eũ inuenit in tẽplo cũ dixit. Fili q̃d feciſti nobis ⁊c. Scðo q̃ñ dixit in nuptiꝭs. Uinũ nõ hñt ⁊c. Et ſemel cum miniſtris q̃ñ dixit. Quicq̃d vobis dixerit facite. Sic ẽt vidue ⁊ ꝟgines dñt facere exemplo marie. Prouerb. xxj. Qui cuſtodit os ſuum ⁊ linguã ſuam cuſtodit ab anguſtiꝭs animam

ſuã. Nunq̃ em̃ aliq̃s bon⁹ ⁊ pfect⁹ efficit̃ niſi
habeat cuſtoditã oꝛa ſui. Jacobi.j. Qui putat
ſe religioſuꝫ eẽ nõ refrenãs linguã ſuã hui⁹
vana ẽ religio. vñ Joã.xj. Nũq̃ verboſus iu
ſtificabit̃: q̃ ſi vidua vult deo placere: tunc dꝫ
linguã ſuã refrenare. ¶ Quintũ eſt q̄ vidue
gerere dñt habitũ viduatẽ ⁊ nõ carioſe ⁊ oꝛ-
nate incedere. vñ aplẽs.j. Thi.v. Reprehẽdit
quaſdã dicẽs. Nõ ſolũ ocioſe: ſꝫ ẽt curioſe di
ſcũt incedere ⁊ circuire domos ſuas. Pericu-
loſuꝫ ei viduis ſm̃ curſuꝫ mũdi ſe oꝛnare: qꝛ
pulchꝛe veſtite citi⁹ decipiũt̃: ⁊ crebꝛi⁹ a de-
monibus capiunt̃. vñ legit̃ de btã Elizabeth
q̄ poſt mortẽ mariti ſui veſtes griſeas ⁊ abie
ctas induit. Fuit ei tũc habit⁹ ei⁹ ita deſpect⁹
vt ꝯferret griſeũ palliũ pãno alteri⁹ coloꝛis
plolõgatũ ⁊ manicas ruptas cũ pãno alteri⁹
coloꝛis: deformatas. Cõtra hoc aliq̃ vidue fa
ciũt q̃ ſe oꝛnãt i veſtib⁹ volẽtes duob⁹ dñis
ſeruire ⁊ placere. ſ. xp̄o ⁊ mũdo qḋ eſt contra
euãgeliũ. vñ ẽt aplẽs Gal.j. ſi adhuc mundo
placerẽ ſeru⁹ xp̄i nõ eſſeꝫ. Itẽ Jacob.iiij. Qui
amic⁹ eſt hui⁹ mũdi dei inimic⁹ ꝯſtituit̃. Vñ
oꝛnat⁹ coꝛpis magis reprehẽſibilẽ in viduis
⁊ v̄ginib⁹ quã i ꝯiugatis: qꝛ vxoꝛ cõiugata li
cite põt operam dare vt placeat viro ſuo: ſed
xp̄s q̃ eſt ſponſus viduarũ ⁊ virginũ nõ que-
rit exterioꝛẽ oꝛnatũ coꝛpis in ſuis ſponſis ſꝫ
interioꝛẽ pulchꝛitudinẽ aĩe: ergo ſic vxoꝛ ꝯiu
gata oꝛnat ſe cũ veſtib⁹: ſic vidue dñt ſe oꝛna
re cũ v̄tutib⁹. ſ. humilitate: caſtitate ⁊ paciẽ-
tia ⁊ miſericoꝛdia. ⁊ ſic ꝺ aliĳs v̄tutib⁹. ergo vi
dua q̃ xp̄o vult placere dꝫ hũiles veſtes gere
re: i peplis palleis: tunicis. ⁊ ſic de aliĳs. ¶ Sex
tũ eſt q̄ vidue dñt ſe diligẽter exercere i ope-
ribus miſericoꝛdie circa paupes et debiles.
Exẽplo Elizabeth que infirmos poꝛtauit ⁊
ip̄os lauit. vñ canit̃ de ea. mulieres opulẽte
audite ⁊ facite ſꝫ hãc ⁊c. vñ aplẽs.j. ad Thi.v
Vidua eligat̃ i bonis opib⁹ teſtimoniũ hñs
ſi filios educauit: ſi hoſpitio paupes ſuſcepit
ſctõꝝ pedes lauit. Et merito vidua ſ dꝫ eẽ mi-
ſericoꝛs pauperib⁹: qꝛ fidelis vxoꝛ nõ come-
dit nec bibit ſola: ſꝫ impartit̃ viro ſuo quicq̇d
boni hꝫ. Sic vidua xp̄o ſuo ſponſo ipartiri dꝫ
ſcꝫ pauperib⁹ largiẽdo ⁊ ſubueniẽdo. Math.
xxv. Qḋ vni ex minimis meis feciſtis ⁊c. Itẽ
qñ vxoꝛ fidelis videt virũ ſuũ infirmũ compa
titur ⁊ ſeruit ſibi: ſic ⁊ vidua dꝫ ſeruire ⁊ com
pati paupib⁹ ⁊ infirmis propter xp̄m qui eſt
ſpõſus ei⁹ ⁊ reputat ſibi eſſe factũ q̇cq̇d pau-
perib⁹: ſit ergo vidue dñt cibare eſurientes po
tare ſitiẽtes: ⁊ ſic de aliĳs opib⁹ mĩe: tunc xp̄s
q̃ eſt ſpõſus carũ dicet eis in extremo iudicio
Mat.xxv. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mãducare
⁊c. ¶ Septimũ eſt q̄ vidua dꝫ coꝛpus ſuuꝫ
ſubĳcere ſpũi ⁊ aĩm ad deũ erigere in deuo-

tione ⁊ affecta ꝯone: vt aũt coꝛpus ſubĳciat
caſtigare dꝫ illud cũ ieiunĳs ⁊ abſtinentĳs.
vñ legit̃ de iudith q̄ induit ciliciũ ⁊ ſp ieiuna-
uit oĩb⁹ dieb⁹ p̄ter ſabbatũ. Sic etiã legit̃
de anna ꝓpheteſſa: vt hr̄. Lu.ij. q̄ vixerat cũ
viro ſuo ſeptẽ annis a v̄ginitate ſua: ⁊ hec vi
dua erat vſq; ad annos. lxxxiiij. q̃ nõ diſcede-
bat de tẽplo ieiunĳs ⁊ obſecrationĩb⁹ ſeruiẽs
deo die ac nocte ⁊c. Ad viduã ei ſpectat vt de
litias carnis fugiat. Vñ aplẽs.j. Thi.v. Vidua
q̃ in delicĳs viuit moꝛtua ẽ. Bern. Periclitat̃
caſtitas i delicĳs. Ergo vidua q̃ vult eẽ caſta
⁊ vult xp̄o placere dꝫ viuere in abſtinẽtia. vñ
Hugo de ſctõ victo. Parca enim vita occidit
vicia: libidinẽ extinguit: virtutes nutrit: ani-
mã roboꝛat: mentẽ ad celeſtia eleuat. Iteꝫ vi
dua dꝫ eſſe in oꝛationibus deuota: qꝛ ad vi-
duã ptinet multũ ⁊ frequẽter oꝛare. Ratio qꝛ
illud tẽpus q̄ vxoꝛ cum marito ſuo ⁊ pueris
ſuis expẽdit die noctuq; hoc ipſa vidua expẽ
dere dꝫ in deuotiõe: in ꝯtẽplatione: in oꝛone
⁊ ſcr̃is meditationib⁹: qꝛ quelibet vxoꝛ liben
ter ⁊ amicabilr̃ loquitur ⁊ ꝯuerſatur cũ mari
to ſuo quẽ diligit. Sic vidua libẽter dꝫ loqui
⁊ cõuerſari cũ ſpõſo ſuo xp̄o. ⁊ hoc fit i oꝛatio-
ne ⁊ cõtẽplatione. vñ Aug. ſup ꝑs. lxxxv. Oꝛo
tua locutio eſt ad deũ qñ legis deus tibi loq-
tur: qñ oꝛas cũ deo loqueris. ¶ Quãtum ad
ſcḋm queritur vtrum melius ſit ꝑmanere in
viduitate vel ecõuerſo contrahere matrimo
nium. Rñdet̃ q̄ melius eſt mulieri in vidui-
tate ꝑmanere q̃ ecõuerſo ad cõiugiũ trãſire
propter quatuoꝛ cauſas. Primo qꝛ hoc maio
ris caſtitatis eſt indiciũ. qñ enim mulier to-
tiens nubit: ſignũ eſt incõtinẽtie. Cũ vero vi
dua manet ſignũ eſt magne ꝯtinẽtie. Aplẽs
j. Thim.v. Vidua eligit̃ q̃ fuit vni⁹. viri vxoꝛ
In aĩalib⁹ hoc inuenit̃: vt poſtq̃ vna turtur
moꝛit̃ reliqua alteri nõ ſociat̃. Bern. Pudeat
ad negociũ honeſtũ rõnẽ nõ poſſe in hoĩe qḋ
natura põt in volucre. Scḋa qꝛ hoc eſt maio
ris amoꝛis ad p̄mũ virum. qñ ſcꝫ amoꝛe p̄i
mi nullũ aliũ vult accipere. Cũ ei fuerũt ãbo
vna caro moꝛtuo viro remãſit mulier ⁊ quaſi
etiã moꝛtua nubere amplius nõ deberet. vñ
refert Hiero. ꝯ Iouinianũ q̄ cũ valeria vidua
rogaret̃ ſcḋm virũ accipere. Rñdit ſe hoc non
poſſe facere: qꝛ vir ſuus adhuc viueret. q̃bus
admirãtibus dixit. Quãdiu vixero vir meus
per amoꝛẽ ſemꝑ viuet in coꝛde meo. ¶ Tertia
cauſa eſt ꝓpter maioꝛẽ ſecuritatẽ. Vidua em̃
ſui domina eſt in pace viuit. Et ſi accipit vir̃
diſcrimini ſe exponit: qꝛ foꝛte habebit virum
duruꝫ. vñ Hiero. Refert vbi ſupra qḋ cũ Ana
nia vidua rogaretur vt ſecundario nuberet.
Reſpõdit ſe hoc nõ poſſe facere: qꝛ bonũ ha-
buerat virum ⁊ ſi ſcḋm duceret aut eſſet bo-

nus aut mal⁹.Si bonus ſemper eſſet in timo re ne ipm ꝑderet.Si mal⁹ſemper eſſet in dolore ꝙ poſt tã bonũ viꝝ illũ peſſimũ haberet. Quarta cã ẽ qꝛ ad ſeruiẽdũ deo hꝫ maiorem libertatẽ.Aplꝰ.j.Coꝛ.vij.Qui ſine vxore eſt ſollicit⁹ eſt q̃ dei ſũt.Nã vidua põt ſurgere.ꝛ dormitũ ire qñ vult.ꝛ ẽt põt comedere ꝛ bibere ꝛ ieiunare qñ placet.Inſuꝑ põt pauperes hoſpitio recipe:eleemoſynã dare īfirmos viſitare:eccłias ꝛ ſmões frequẽtare:ꝛ ſic de alijs Sciendũ tñ ꝙ vidua iuuenis q̃ adhuc poteſt pueros parere:licite ꝛ ſine pctõ põt ꝯherere: ſed ſi permanet in viduitate melius facit ꝓpter quatuoꝛ cauſas ſuperius dictas. ¶ Sed quãtũ ad tertiũ ſciendũ ꝙ eſt deo valde acceptũ qñ iuuenis mulier deo ſe offert in viduitate ꝓpter deũ ꝑſeuerãdo.vñ legit̃ tale exemplũ ꝙ puella nobilis in ſua adoleſcẽtia marito ẽ tradita:ꝛ ĩ vni⁹ anni ſpacio ei⁹ morte eſt viduata.Quãtũ ſanguinei īducerẽt vt ſcḋario ꝯtraheret:elegit magis ſpũalib⁹ nuptijs copulari xp̃o in q̃bus a luctu incipitur: ſꝫ ad gaudia eterna ꝑuenit̃ q̃ carnalibus nuptijs ſubijci:que a leticia ſemꝑ incipiũt:ꝛ ad finez cũ luctu tẽdũt.Mox ergo vt eius marit⁹ defũctus eſt abiecto ſeculi habitu ad oipotẽtiſ dei ſeruitiũ ſe tradidit:ꝛ ei multis ãnis in ſimplicitate ꝛ puritate cordis:ſeruiuit oꝛatiõib⁹ deuotis īſiſtẽdo largas eleemoſynas paupib⁹ erogãdo.Cũq̧ oipotẽs de⁹ ꝑhennẽ iã mercedem ei⁹labori reddere decreuiſſet cancri vlcere in mãmilla ꝑcuſſa.Nocturno aũt tpe añ lectũ ei⁹duo cãdelabra lucere ꝯſueuerãt:qꝛ vtpote amica lucis.ſ.xp̃i nõ ſolũ ſpũales ſꝫ ẽt corpales tenebras odio habuit.Que dũ nocte q̃dã ex hac eadẽ iaceret īfirmitate fatigata vidit btm̃ Petrũ aplꝫ iter vtraq̧ cãdelabra añ ſuũ lectũ ꝯſtitiſſe:nec ꝑterrita timuit:ſꝫ ex amore ſumẽs audactã exultauit:eiq̧ dixit.Quid eſt dñe.dimiſſa ſũt mihi pctã mea. Cui ille benignifſimo vultu rñdit.Dimiſſa ſũt.Ueni ꝛ intra in gaudiũ dñi tui ſpõſi.Ec ſic viſio aplĩ ablata eſt.Tertia aũt die vidua iſta a xp̃o eius ſponſo defuncta eſt.

Dñica.xvij.Sermo.cxvij.De celebratione feſtorum.

CUm intraret ieſus in domuz cuiuſdã ꝑncipis phariſeoꝝ ſabbato manducare panẽ et ipſi obſeruabãt eũ.Lu.xiiij.Mat.xij.Xp̃s in ſabbato ſepe docebat ꝛ curabat īfirmos.vt plures q̃ ad ſabbatũ conuenieb ãt lucrifaceret.Unde ad mãducandũ cũ iſto principe ſabbato introiuit nõ propter cibum:ſed aiaꝝ lucrũ vbi etiã hidropicũ iſtũ in corpore ꝛ mente curauit.Sed ipſi phariſei obſuabãt eũ ꝑuertẽdo opa ſua:ex eo ꝙ ĩ ſabbato ea faciebat dicẽtes:vt habet̃ Jo.ix. Nõ ẽ hic hõ a deo q̃ ſabbatũ nõ cuſtodit.vñ ĩ preſenti ſer.iiij.ſunt dicẽda.Pꝛio q̃re ſabbatum ſit trãſlatũ in diẽ dñicũ:ꝛ ꝑuilegia q̃ hꝫ dies dñica ꝑ alijs dieb⁹.Scḋo q̃o violatio feſtoꝝ octo modis ꝯtingit.Tertio qñ feſtũ eſt īcipiẽdum:ꝛ qñ terminãdũ.Quarto q̃o punient̃ q̃ nõ celebꝛãt feſta. ¶ Circa pꝛimũ ſciendũ ꝙ dies ſabbati trãſlata eſt in diẽ dñicũ quadruplici rõne.Pꝛio ad memoꝛiã bñficij dñice incarnatiõis.ꝛ natiuitatis xp̃i:qꝛ ſicut ĩ ile dñica mũd⁹ fuit creat⁹: ſic eadẽ die fuit ꝑ myſteriũ incarnatiõis recreat⁹:ꝛ hoc bñficiũ digniſſimũ eſt ĩ memoria iugiter habẽdũ: qꝛ ꝑ hoc deus ſummã bonitatẽ ꝛ charitatẽ nobis exhibuit dicẽte aplõ Ephe.ij.ꝓpter nimiã charitatem qua dilexit nos de⁹ miſit filiũ ſuũ ĩ mũdũ:ex maxima eñ charitate ꝓceſſit ꝙ vbũ eternũ hõ fieri ꝛ naſci voluit:vt nos deificaret:vt hoiez abiectũ ieffabilr̃ exaltaret:ꝛ vt hoiez mẽdicũ ḋ theſauro diuinitatis locupletaret.vñ Aug.Amauit te dñs ꝛ fecit ſe ꝓpter te hoiez.De⁹ ſubiecit ſe ꝛ exaltauit ſe inclinauit ſe ꝛ ſuſcepit te. Exinaniuit ſe maieſtate ꝛ īpleuit te diuinitate.Deſcẽdit vſq̧ ad te vt tu aſcẽderes vſq̧ ad eũ.Scḋo ꝑꝑ meoꝛiã bñficij reſurrectiõis que fuit dñica die ſctã q̃ ẽ cã ꝛ exẽplar nr̃e reſurrectiõis.Nã illa die dñs ꝯtulit nobis tria bona Pꝛimo qꝛ mortẽ nr̃am deſtruxit:ꝛ eã in ſeipſo occiſo cecidit.Scḋo qꝛ naturã nr̃aꝫ ſue imoꝛtalitati īduit:cũ imoꝛtalitas ꝛ impaſſibilis reſurrexit.Tertio qꝛ timorẽ mortiſ abſtulit qñ ꝑ ſuã reſurrectionẽ de eterna btitudie nos aſſecurauit cũ certũ ſit ꝙ mẽbra ſeq̃ debeãt vbi caput ꝑceſſit.Gre.Si mẽbra nr̃i redẽptoriſ ſum⁹ ꝑſumam⁹ĩ nobis q̃d iã geſtũ ꝯſtat ĩ capite.tertio dies ſabbati trãſlata ẽ ĩ diẽ dñicũ ne videamur iudaizare diẽ ſabbati more iudeoꝝ obſeruãdo:qꝛ ſꝫ hoſt.ĩ ſabbatis maxie laborare ḋbem⁹ne iudaizare videamur. ¶ Quarto ꝓpt̃ dignitatẽ diei dñice.vñ ſciẽdũ ꝙ.xij.dignitates diei dñice īueniũtur in ſacra ſcriptura. Pꝛima qꝛ illa die de⁹creauit celũ ꝛ terrãꝛ angelos.Scḋa qꝛ archa ñ ſtetit illa die poſt diluuium ſuꝑ mõtes armenie.Tertia qꝛ eadẽ die dñs eripuit pplm̃ ſuum de egypto in manu forti:ꝛ brachio excelſo.Quarta qꝛ eadem die pluebat pꝛimit⁹ mãna de celo in eſcam filioꝝ iſrael exhitũ ĩ deſerto . Quīta qꝛ eadẽ die xp̃s eſt nat⁹ de virgine Maria. Sexta qꝛ eadẽ die xp̃s baptizat⁹ ẽ a Johãne ĩ iordane.Septia qꝛ eadẽ die ꝯuertebat aquam in vinũ in nuptijs ꝙ fuit initiũ ſignoꝝ q̃ fecit ieſus in conſpectu ſuoꝝ diſcipuloꝝ.Octaua:qꝛ eadẽ die ſatiauit q̃nq̧ milia holm de q̃nq̧ panibus ꝛ duobus

piſcibꝰ. Nona: qꝛ eade die dñs honorificatus
eſt cū palmis.ſ.in die palmaꝝ. Decima: qꝛ ea
dē die reſurrexit a mortuis. Undecima qꝛ ea-
dē die miſit ſpm̄ ſctm̄ ſuis aptis. Duodecima
qꝛ eadē die erit dies iudicij extremi vt plures
opinant. ſꝫ tñ certitudinaliter hoc nemo ſcit
niſi ſolꝰ deꝰ: ergo honorifice debemꝰ honorare
ꝛ celebrare hāc diē ſi nō eadē tñ i nūero eadē
in ſpecie intelligere debemꝰ vt patet cuilibet
intuēti. Un̄ ſm̄ ius canonicū. Cōſtat diē dñicū
inter ſummas ꝛ ꝑcipuas feſtiuitates cōtineri.
Ergo dr̄ Exo.xx. Memēto vt diē ſabbati ſctifi
ces.i.ſūmo ſtudio illā diem honores: nihil.ſ.
opis manualis in eo faciēdo ꝙ poſſet impedi
re quietē mētis in deo. vñ dicit in decre. Dñi
ca die. nihil eſt agēdū niſi ſoli deo vacandum
de ꝯſe.di.iij. Ieiunia. ¶ Quātū ad ſcḋm ſciē-
dum ꝙ octo modis contingit ꝑceptū de cele-
bratiōe feſtoꝝ trāſgredi. Primo manualiter
operādo qḋ ꝓhibitū eſt a deo: vnde Exo.xx.
Nō facies in eo oē opꝰ. Ex quo pꝫ ꝙ quicunqꝫ
ſabbatū violat peccat mortalr̄. Excuſat tñ qs
a pctō mortali: laborādo i die feſtiuo in quatuor
caſibꝰ. Pmo ꝓp laboris vl' opis modicitatē: pu-
ta ſi labor tā modicꝰ ſit ꝙ quietē mētis ipedire nō
poſſit i deo: qꝛ ſolꝰ ille labor q turbat quietē ani
mi ꝛ ſpūs libertatē cauſat pctm̄ mortale. ſcḋo
ꝓpt laborē neceſſitatē q tāta dꝫ eſſe vt labor
operis ſineret periculo ꝑueniri vel differri nō
poſſit: ſicut cōtingit in meſſibꝰ ꝓpter incurſū
hoſtiū vel etiā ſm̄ Guil. ſi iacētibꝰ ſegetibꝰ in
agro vel feno i prato immeret tempeſtas pñt
inde remoueri. Itē nō videnť peccare morta-
liter carnifices ꝛ pincerne q preparāt victua-
lia: vt ſequēti die vēdāt ſi priꝰ nō poterāt com
mode ꝑparare aut ꝑparata ſeruare. Itē ſicut
ꝯtingit in vindemijs ꝓpter frigꝰ: ꝛ in captura
allecū que ſolū fit tpe determinato i talibꝰ eñi
excuſat neceſſitas q legē nō hꝫ vt pꝫ extra de
ꝯſue.c.quāte. Tertio ꝓpter cordis pietatē: qꝛ
bñ lꝫ ꝓpter deū arare: ꝛ agrū pauꝑis ſemina-
re vl' adducere religioſis ligna: vl' alijs miſe-
ris ꝑſonis. Quarto ꝓpt vtilitatē publicā: pu-
ta laborare aliqḋ ꝓ pōte q reſpicit cōitatē vel
ꝓ via cōi: vel ꝓ eccl'ia reparāda. Sciēdū tñ ꝙ
Guil. dicit ꝙ credit ꝙ dñicis diebꝰ aut maiori
bus feſtiuitatibꝰ liceat labores fieri. De mino
ribꝰ aūt feſtiuitatibꝰ: ſicut infra octauas pa-
ſche: pēthecoſtes ꝛ ſilibꝰ credo ꝙ liceat ſeqḋ cō-
ſuetudinē regionis. Ad hoc aūt ꝙ tales labo-
res licite fiant opꝫ ꝙ nō fiāt vſqꝫ ad vltimam
fatigationē: vl' ne ꝓpter hoc dimittatur miſſa
vel hmōi diuina: ꝛ ꝙ talia nō fiāt ꝓpter affe-
ctionē carnalē ꝛ ſpē remūeratiōis: ſꝫ ꝓp deū: ꝛ
ꝙ paupertas illoꝝ exigere videť. Scḋo trāſgre
dit hoc ꝑceptū de celebratiōe feſtoꝝ frequētā

do ſecularia placita ꝛ exercendo actū iudicia
riū: Eſt ei iure ſtatutū vt illo die ſtrepitꝰ iudi-
ciariꝰ quieſcat. vñ dr̄ c decr. Feſtiuis diebꝰ a iu
dicijs ꝛ placitis ē abſtinēdū. xv.q.iiij. Placita
poſſet tñ illa die vt dr̄ Guil. i gl. ꝓ pace tracta
ri: vl' ꝓ pace firmāda iuramētū licite pſtari. itē
qñ cā tractāda illa die eēt debiliū vl' miſerabi-
liū ꝑſonaꝝ q alia die nō poſſet expediri: tunc
qñqꝫ licite poſſet fieri. Sciē. ꝙ illi mltū repħē-
ſibiles ſūt q fabulatiōes ſuas i diebꝰ feſtiuis.
ꝛ i loco ſacrato: ſ.i cimiterio expediūt. Et hoc
pꝫ i eo: qꝛ ſꝫ Ray. ꝛ Hoſti. Cimiteriū gaudet
eadē immunitate quā hꝫ eccl'ia: ꝙ ſicut illicitū ē i
eccl'ia talia placita: ꝛ tales fabulatiōes exerce
re: ſic ꝛ i cimiterio ē illicitū talia fieri: quē locꝰ
deo ſacratꝰ ꝛ ibi requieſcūt corꝑa fideliū defun
ctoꝝ. ¶ Tertio trāſgredit mercātijs intēdēdo
Un̄ qrit qḋ de euntibꝰ ad nūdinas ꝛ ad mercata
q fiūt i feſtiuitatibꝰ. Rñr ſꝫ Guil. ſi aliqs hoc fa
cit nō ex ꝯſuetudie: ſꝫ ꝓ ſua neceſſitate ꝛ tñ au
diuit diuīa nō credo ꝙ peccet mortalr̄. Secꝰ ſi
ꝯſuetudinarie ſeu lucrādi cupiditate ꝛ maxi-
me ſubtrahēdo ſe a diuinis aut ēt ſi hmōi mer-
cata a ꝑlatis illiꝰ loci ꝓhibita ſūt. Mercata tñ
q ex quadā neceſſitate fiūt de victualibꝰ ꝛ neceſ-
ſarijs ad diē aliquē nō credo illicita eē dū tñ
ꝓpt hoc nō ſe ſubtrahāt a diuino officio. Heu
hoc nō attēdūt iſti iſtitores ꝛ mercatores q in
nūdinis ꝛ dedicatiōibꝰ vel i alijs feſtiuitatibꝰ
ſūmo mane ſua venalia exponūt: ꝛ totū diui
nū officiū negligūt: nec illa die miſſaꝫ vel ſer
monē audiūt ꝛ i hoc deū grauiter offēdūt. In
ſignū huiꝰ tpe paſche ꝓhibeť cōio oibꝰ talibꝰ q
mercātias ſuas diebꝰ feſtiuis exercēt: ꝛ cōio ñ
ꝓhibeť niſi ꝓ pctō mortali. Quarto q vecturā
in diebꝰ dñicis ꝛ feſtiuis exercent. In ſignum
huiꝰ qrit de his q dñis ſuis vecturā bladoꝝ
adducūt in diebꝰ feſtiuis. Rñr ſm̄ Guil. ꝙ nō
excuſant niſi aliq neceſſitas ad hoc eos cōpel
lat. Et inſuꝑ tales dñi q eis dēt occaſionē vl' iu
bēt eos talibꝰ diebꝰ exercere vecturā partici-
pes ſūt illoꝝ peccatoꝝ: ſꝫ vectores mercimo-
nioꝝ vl' alimētoꝝ. vl' ꝑſonaꝝ ad loca remota
cū aliter nō: pñt ſine graui dāno: ꝛ incommodo
credo excuſari ꝛ ſilr̄ ē de viatoribꝰ ꝛ curſoribꝰ.
Tñ bonū eſt talibꝰ vt antea miſſam audiant
maxime in diebꝰ feſtiuis. Heu hoc iſti ruſtici
nō attēdūt q qñqꝫ ad quatuor vel quinqꝫ mi-
liaria vehūt ꝛ nūqꝫ miſſaꝫ vel ſmonē audiūt
illa die. Quinto ſūt mechanici ſicut ſuffurato-
res equoꝝ: minutores hoim̄: ꝛ ſic de alijs. De
qbꝰ dicit Guil. Si i feſtiuitatibꝰ hoc faciūt ꝑn-
cipaliter ꝓpter neceſſitatē eoꝝ qbꝰ ſeruiunt:
credo ꝙ pñt excuſari: ſecꝰ ſi ꝓpter cupiditatē
lucri hoc faciūt: ſꝫ iſti q de talibꝰ requirūt eos
excuſant ſi aliter nō poterāt ſibi cōmode ꝓui

dere:alioq̄n nō excuſant.Sexto q̄ faciūt ferta de floꝛib⁹ i dieb⁹ feſtiuis de quib⁹ querit̃ vtrū peccēt moꝛtalr̃.Rñr ꝙ nō ſunt excuſabiles ta les.ꝑpter periculū qḋ ex facili poſſet ↄtingi ex abuſu hmōi reꝝ q̄ ſūt irritamēta vanitatꝫ ⁊ la ſciuie q̄n violat̃ obſuātia dei ſacre nō operan do talia ſta q̄uis poſſet eē laboꝛ tā modic⁹ et ſine ꝓfito nec ad laſciuie irritationē:ſꝫ ad modi cā ⁊ moderatā recreationē qḋ nō eēt pctm̄ aut nō moꝛtale.hec ē ſnīa Guil. ¶ Septio ſūt q̄ i vigilijs feſtiuitatū ⁊ i dieb⁹ feſtiuis peccāt:ↄ q̄s dr̄ Exo.xx.Memētovt diē ſabbati ſctifices .i.ſūmo ſtudio ꝑcipue pctā moꝛtalia caueas: nihil facinoꝝ i eo operādo vt cōmittēdo ali qḋ malū:qꝛ multū mai⁹ ē pctm̄ derelinq̄re in tali die feſto q̄ꝫ i alijs dieb⁹.vñ narrat Gre.in ii.dialo.ꝙ q̄dā vxoꝛ legitima a ſuo viro i ſabba to de nocte cognita cū i dñica die ſe ꝓceſſioni ↄiūgeret a diabolo arripiebat̃ ⁊ multū ab eo toꝛq̄bat̃ ⁊ vexabat̃.Et ſi hoc ſic fit i legitimis ꝑſōis q̄ta pēa ↄcubit⁹ illegitim⁹ plectēd⁹ erit. Itē iſti ſūt valde ꝑuerſi i tpe ſctō ⁊ i dieb⁹ fe ſtiuis nō volūt ſācte viuere:qꝛ ſicut loco ſctō deferēdus ē honoꝛ:ſic etiā tēpoꝛi ſacro. Vñ ſi quis i oīb⁹ feſtiuitatib⁹ araret vel foderet ipſe valde mal⁹ reputaret̃:q̄to ergo nō multū am plius peioꝛes ſunt qui i dieb⁹ dñicis foꝛnicant̃ vel choꝛizāt:vel ſe inebriāt:vel ludūt:⁊ ſic de alijs vitijs.Citius eñ cōcedi poſſet ꝙ aliq̄s in dieb⁹ feſtiuis araret vl̄ foderet q̄ꝫ ꝙ ſemel in die dñico foꝛnicaret̃ vl̄ choꝛizaret vel inebria ret̃.De choꝛea q̄re ſ̄ ſer.xxxvij. ¶ Octauo qui in vigilijs feſtiuitatum ⁊ ſabbatis de no cte nimis diu laboꝛāt tales ↄ ꝑceptū de cele bratiōe feſtiuitatū faciunt.Unde q̄rtū ad ter tiū mēbrū hui⁹ ſermōis querit̃ quādo debea mus feſtū aliqḋ incipere.Rñr quātū ad feria tionē a veſp̄a i veſperā.Et itellige ꝙ feſtoꝝ ini tiū ⁊ finis iuxta eoꝝ q̄litatē ⁊ regionū ↄſuetu dines ſuari debēt:⁊ ſic magnitudo eoꝝ exigit pri⁹ icipe ⁊ tardi⁹ termiari.ex̄ eo.q̄m.Ergo re prehēdit̃ hic ſtultitia q̄rūdā hoīꝫ ſimpliciū q̄ nō reputāt pctm̄ eē ſabbatꝫ dieb⁹ ꝺ nocte diu laboꝛare:⁊ feria ſcḋa de mā̄e laboꝛare pctm̄ re putāt:qḋ tñ nō ē veꝝ.Et rōnē hui⁹ aſſignant. Dicūt eñ ꝙ ſabbato de ſero aīe exibūt de pur gatoꝛio ſ̄ plenariā purgationē ⁊ ſatiſſactio nē vſq̄ ad ſcḋam feriā:⁊ tūc iteꝝ reintrabunt cum aliq̄s ꝑmo cepit laboꝛare:qḋ falſum eſt. Quod aūt aīe nō exibunt de purgatoꝛio ante plenariā purgationē ⁊ ſatiſſactionē oſtendit̃ Matt.v.vbi dicit̃.Nō exibis inde donec red das nouiſſimū quadrantē.vñ Hūber.Nunq̄ eñ a quoq̄ dei facies videbitur donec per pe nā venialiū peccatoꝝ quadrās minimus per ſoluat̃.Et hoc eſt dictū q̄rtū ad tertiū. ¶ Sed

quātū ad quartū eſt ſciendū ꝙ illi q̄ laboꝛant in diebus feſtiuis ⁊ nō curant p̄ceptū dei ⁊ eccleſie:tales tripliciter puniunt̃ q̄nq̄ a deo. Primo in tp̄alib⁹:qꝛ ex hoc nō ditant̃:qꝛ q̄c quid lucrant̃ in tp̄alib⁹ hoc perdūt in ſpiritua libus q̄ ſunt bona aīe.Inſuper q̄nq̄ habebūt infoꝛtunia in tp̄alib⁹ ex permiſſione diuina.ſ. ꝙ captiuant̃ur:vel a raptoꝛibus ſpoliant̃:vel eq̄ eoꝝ ledunt̃ vel moꝛiunt̃ vel dom⁹ eoꝝ ↄbu runt̃:vel alia īfoꝛtunia accidunt eis ꝙ ſic de pauperant̃.Scḋo tales multotiēs puniunt̃ i coꝛpoꝛe:qꝛ q̄nq̄ infirmant̃ tales per vnū men ſem vel duos:vel q̄nq̄ cadūt ⁊ frāgunt crura vel brachia:⁊ ſic de ſimilib⁹. Et tūc opoꝛteret eos feſtiuare cū merito ꝺberēt laboꝛare:qꝛ an tea laboꝛauerūt cū feſtiuare deberēt: qꝛ ſcḋm Salo.Per q̄ homo peccat per hec et punit̃. Tertio puniunt̃ i aīa qḋ maximū eſt qꝛ quo tiēs feſtū ſoluūt totiēs peccāt moꝛtalr̃ ⁊ ani mā ꝑpriā occidūt.Exo.xxxi.Qui polluerit ſab batū moꝛte moꝛiat̃.Vñ ſciendū ꝙ q̄ violāt fe ſtiuitatē diei dñice peccāt i patrē ⁊ filiū ⁊ ſpm̄ ſanctū.In patrē cui⁹ potētia mundū creauit. In filiū cui⁹ ſapiētia mundū redemit. In ſpm̄ ſanctū q̄ tali die in mundū miſſus eſt: ⁊ ꝑ ↄſe quēs tales igrati ſunt ſuo creatoꝛi:redēptoꝛi ⁊ ↄſolatoꝛi.Et ꝙ tales trāſgreſſoꝛes deū gra uiter offendāt cognoſcit̃ in illa punitiōe q̄ fa cta ē ex iuſſu dei ſuper holem q̄ ligna collegit in die ſabbati.vñ legit̃.Nu.xv.Factū ē cū filij iſrael eſſent in ſolitudine ⁊ inueniſſent homi nē colligētē ligna in die ſabbati obtulerūt eū moyſi ⁊ aarō ⁊ vniuerſe multitudini:q̄ reclu ſerūt eū in carcerē neſciētes quid ſuꝑ eo face re deberēt:dixitq̄ dñs ad moyſen.Moꝛte mo riat̃ homo iſte lapidib⁹ obruat euꝫ oīs turba extra caſtra.Cūq̄ eduxiſſent eū foꝛas obrue rūt eū lapidib⁹ ⁊ moꝛtuus ē ſicut preceperat dñs. ¶ Sed illis qui feſtiuāt de⁹ dat ꝓſperita tem coꝛpoꝛis ⁊ aīe.Exemplū legim⁹ de duob⁹ ſutoꝛib⁹:quoꝝ vn⁹ habuit multos pueros cū vxoꝛe ſua.⁊ ille nō dimiſit qui in oī die libēter audiret miſſam:⁊ i oīb⁹ ei ꝓſpere ſucceſſit.Et alius nullū pueꝝ habuit:ſꝫ ſolā vxoꝛē ⁊ quo tidie laboꝛauit tam in dieb⁹ feſtiuis q̄ꝫ etiā in ſacris noctib⁹ ⁊ raro miſſaꝫ audiuit.⁊ tñ ſem per in pauꝑtate vixit q̄ ſemel q̄ſiuit ad alio ſu toꝛe vñ ſibi iſta bōa venirēt ꝙ cū filijs ſuis et vxoꝛe ſua ſemꝑ ſatꝫ haberēt:⁊ ipē pl⁹ laboꝛa ret ⁊ tñ ſemꝑ egens eēt.Qui rñdit.Cras ibis mecū ⁊ oſtēdā tibi vbi talia reperiā.Mane fa cto duxit eū ſecū ad ecclīā:⁊ finita miſſa dixit ei.Uade mō ad laboꝛē tuū.Sequēti die iterū venit de mane ad domū eius ⁊ duxit eum ite ruꝫ ſecum ad eccleſiam . Et finita miſſa iuſſit eū redire ad domū ſuā:vt laboꝛaret artificiuꝫ

uū. Tertia die iterū de mane venit ad domū ei⁹ volēs eū ſecū ducere ad eccl'iā. Et ille. Chariſſime ſi vellē ire ad eccl'iā ꝑ me ſcirē viā. Ego deſideraui viā a te vt duceres me ad locū vbi theſauꝝ inueniſti vt ego etiā poſſem ſic ditari. Tunc ille dixit. Aliū locum nō habeo vbi theſauꝝ corꝑis ⁊ p̄miū vite eterne reqro niſi eccl'iā. Nōne audiuiſti dn̄z loquētē i euāgelio. Primū querite regnū dei: ⁊ hec oīa adijciētur vobis: tūc alter ꝯpūct⁹ ⁊ amodo xp̄o fact⁹ deuot⁹ poſt hoc ſꝑ libēter miſſā audiuit: ⁊ tūc etiam ſibi proſpere in omnibus ſucceſſit.

De eodē euāgelio. Ser. cxviij. De diuitijs non appetendis.

Ecce quidam hydropic⁹ erat añ illū ⁊c. Beda dicit hydropiſis ē morb⁹ ab hūore aqſo vocabulū trahēs. Grece ei hydro aq̄ vocat. Cui ꝓpriū ē q̄to magis abūdat hūore lordiato tāto ampli⁹ ſitit. Per hydropiſiꝫ igit itelligere poſſum⁹ ſitim ſiue appetitū diuitiarū ⁊ delitiaꝝ. Eccl'i. v. Auar⁹ non iplebit pecunia. vn̄ Gre. in omel. Oīs auarus ex inidia fit ⁊ mltiplicat: qi cū ea q̄ appetit adept⁹ fuerit ad appetēda alia ampli⁹ anhelat: ergo per hydropicū iſtū itelligere poſſum⁹ appetitū diuitiaꝝ. ¶ Unde in p̄ſenti ſermone dicēdum eſt qūo hoīes peccant appetēdo diuitias. P̄rio q̄ ſciēdū q꜄ appetēdo diuitias peccāt decē gn̄a hoīm. Primi ſunt q̄ ꝯcupiſcūt bona alioꝝ: ſed ſciētes q꜄ nō pñt obtinere rem cōcupitā nō ꝓſequunt cōcupiſcentiā in effectu ſi autem ſcirent ſe poſſe ꝯſequi cōcupita fortiſſime inſtarēt ad ꝓſequēdū ꝯcupiſcentiā etiā in effectu. Et iſti taliter ꝯcupiſcendo mortaliter peccāt Scd̄i ſūt q̄ aliena ꝯcupiſcūt ⁊ oī conatu exteriori laborāt ꝓ tali re illicite obtinēda: q̄ q̄uis nō obtineāt mortal'r tñ peccant qd̄ apparet i fure ⁊ latrōe ꝓ furto ⁊ rapina laborātib⁹ q̄ lꝫ in effectu nō furent nec rapiāt: tñ peccāt mortaliter ⁊ graui⁹ q̄ p̄mi. Si aūt prauis conatibus aſſequunt appetita adhuc g̃ui⁹ peccant vt ptꝫ in furib⁹ ⁊ latrōib⁹ rem cōcupitā illicite obtinētibus. Et iſtis nūq̄ dimittit pct̄m: niſi p⁹ reſtituāt ablatū. vt dicit Aug. Dūmō tñ habeant facultatem reſtituendi. Tertij ſunt qui cōcupiſcūt bona alioꝝ iniuſte: ⁊ ſpem habent vt ea ſibi poſſent acquirere: ſed nō audēt attētare ꝓpter timorē corporis ⁊ honoris: ſꝫ ſi ſcirēt ſe poſſe euadere ꝓſequerent toto cōatu ⁊ ſi nō ꝓpter deū dimittūt: ſed propter timorem ⁊ cōfuſionez humanā. Quarti ſunt q̄ ꝯcupiſcūt iuſtas res: ſꝫ ad malū finem. ſ. ad peccādum: puta ad vanā gloriā extendēdā: vel ad crapulā ſicut ille diues de q̄ ſcribit Luc. xvi. qui epulabat quotidie ſplēdide. Ergo q̄cūq̄ videret aliquē ludere ⁊ pecuniā lucrari: vel ēt vſurariū vſuras cōmittere: vel videret ſuꝑbiā veſtiū. ⁊ ſic de alijs ⁊ ad talē finē etiā deſiderare hr̄e diuitias. vt ſic ēt cōtra deū poſſet viuere peccat ꝯtra p̄ceptū dei ſm̄ hūc intellectū nō ſolū cōtra p̄ceptū dei faciūt illi q̄ aliena cōcupiſcūt. ſed etiā qui ſua ꝓpria male ⁊ illicite expēdunt vt pōpoſi ⁊ voluptuoſi. Quinti ſunt q̄ cū nimio appetitu ⁊ amore efficiūt ad tpalia: q̄uis nō iniuſte vellēt ea acq̄rere tñ q̄n ille appetit⁹ ⁊ amor tpaliū ſuꝑat ⁊ p̄cellit amorez dei ⁊ appetitū ꝓprie ſalutis: ſic q꜄ mēs ſui ſocat ex toto. tales etiā grauiter peccāt ſꝫ heu plures ſunt q̄ totū cor ſuū occupāt cū tpalib⁹ ſic q꜄ nunq̄ vel raro de deo ⁊ ſalute ꝓpria cogitāt. Sexti ſunt qui auare retinēt vel poſſidēt ſua iuſta bona cum nimia tenacitate ⁊ cū iſatiabili cupiditate: ſic q꜄ d̄ ſuꝑfluo pauꝑib⁹ nō ſubueniūt ſm̄ iuſſuꝫ xp̄i q̄ dicit Lu. xi. Qd̄ ſuꝑeſt date eleemoſynā. Et de hīs dicit Herman. de ſchildiz q꜄ q̄ ſuꝑflua tenet que dāda eſſent: tūc ſi ex tali tenacitate ſuperfluoꝝ alij magnā penuriā ſuſtinerēt: puta ſi teneret ſuperfluū bladum vinū vel hmōi victualia: vt carius vendere poſſet vnde multoꝝ penuria ⁊ reꝝ cariſtia ſequeret g̃uiter peccaret. De q̄ quere ante ſer. lxxxiij. ¶ Septimi qui concupiſcunt honorem ⁊ pulchritudinē p̄rimi: honorē ꝓpt exaltationē ⁊ ſuꝑbiā: pulchritudinē ꝓpter hoc vt hoīb⁹ placeāt: ⁊ hoc eſt pct̄m. Sꝫ ſi natural'r q̄s appeteret pulchritudinē: nō tñ ꝓpter hoc ꝯ deū viuere vellet: ſic pōt q̄n̄q̄ eſſe ſine pct̄o. Octaui ſūt q̄ famulū vel ancillā p̄rimi ſibi attrahūt: cū tñ al's a ſeruitio nō recederēt qd̄ ē ꝓhibitū in lege. vt hr̄ Exo. xx. Nō ꝯcupiſcas ſeruū vel ancillā p̄rimi. Itē hoc ēt ē ꝯtra legē nature: q2 lex naturalis ē hec. Qd̄ tibi nō vis fieri: alteri ne feceris. Et i euāgelio xp̄s dixit. Que vultis vt faciāt vobis hoīes ⁊c. ſi tu haberes famulū vel famulā fidelē nō velles q꜄ q̄s tibi eū abſtraheret ſic tu p̄rimo tuo teneris. Noni ſūt q̄ nimio amore afficiunt ad tpalia: tñ infra deum: ⁊ hoc eſt veniale. Decimi ſūt qui appetūt aliena cū volūtate ꝯditionata. ſ. ſi poſſet hr̄e ſine offenſiōe dei ⁊ iniuria p̄rimi: ⁊ tūc nullū vel ſolū veniale eſt pct̄m ſi ne talē ꝯditionē actual'r addāt ſiue habitualiter eā intēdāt. ℞ Scd̄o dicendum eſt de remedijs ꝯ auaritiā quoꝝ p̄mū eſt mortis cōſideratio. vn̄ Hiero. Facile ꝯtēnit oīa q̄ ſe ſemꝑ moriturꝝ cogitat: ſicut iumēta defendūt ſe ab iportunitate muſcaꝝ cauda ſua: ⁊ ſicut aues ⁊ piſces cum cauda regūt ſe: ſic hō ꝯſideratione finis ⁊ mortis ꝓprie defēdat ſe ab auaritia ⁊ ceteris vitijs. vn̄ Job. xij. Interroga iumēta

ꝛ docebūt te volatilia celi ꝛ indicabūt tibi. Mors indicat ad oculū tibi cōtēptibilia eſſe oīa q̄ querūt̄ ī hoc mūdo.ſ.delitias:diuitias: ꝛ ſic de ſingulis mūdi vanitatib⁹ vñ Hiero. Qui quotidie recordat̄ ſe moriturū contēnit tpalia ꝛ ad futura feſtinat.Et nō īmerito:qꝛ talia ī morte nihil valēt:qꝛ nec corp⁹a vermibus ꝓſeruāt nec holez ī vita ꝯſeruare pñt:qꝛ morit̄ paup:morit̄ ꝛ diues.vñ legit̄ ꝙ quidā rex frācie laborās ad mortē ꝛ a medicis deſperat⁹ vocari fecit oēs prīcipes ꝛ ꝓlatos dicēs Ecce ego q̄ fui ditiſſim⁹nobilis ꝛ potētiſſim⁹ ꝙ oīb⁹ diuitijs meis ꝛ potētia ꝛ oībus amicis nō poſſuz extorq̄re a morte inducias ab hac īfirmitate ꝑ vnā diē vl̄ ꝑ vnā horā.qd ergo valēt oīa iſta tpalia.ꝛ hec dicēs oēs aſtātes ꝯcitauit ad fletū. L Vñ iſta tpalia grauāt diuitē ī morte:qꝛ talis diues multa poſſidēs cū dolore morit̄:qꝛ pēale ē ſeparari a diuitijs q̄s dilexit ꝓ q̄b⁹ laborauit:ꝛ ꝓpt̄ q̄s ſalutē ꝓpriā ſepi⁹neglexit.Inſup cū hic ſatꝭhz ꝛ neſcit q̄d ibi hēbit ꝛ vbi ꝓma nocte remanebit valde amar̄ ē.Eccl̄i.O mors ꝙ̄ amara ē memoria.tua hoi hñti pacē ī ſubſtātijs ſuis. vñ Hūb.ī tractatu ꝺ ſeptuplici timore dī ꝙ q̄dā vſurari⁹ dū in extremis laboraret fecit añ ſe apportare vaſa aurea ꝛ argētea.ꝛ ꝓmittēs alē illa ꝛ multo āpliora.ſ.agros ꝛ domos ꝛ ml̄ta alia ſi adhuc cū eo remaneret:ꝛ cū magis eū vrgeret dolor īfirmitat̄ ait.Ex q̄ nō vis mecū morari cōmēdo te diabolo ꝛ hec dicēs expirauit. M Scōz remediū ē ꝯfidentia de deo q̄ nō derelinq̄t ſperātes ī ſe iuxta ꝓmiſſuz xp̄i in euāge. Nolite ſollicitī eē dicētes:q̄d manducabimus aut q̄d bibem⁹aut quo operiemur ſcit eñ pr̄ veſter.qꝛ oībus his indigetꝭ. Qui eñ ſic facit holem vt alimētis indigeat nō patiet̄ eū perire ꝑ neceſſarioꝝ ſubtractionē ſi.ſe ei⁹ ſubmittat ꝯfidētie.Ma.vj.Primū q̄rite regnū dei:ꝛ hec oīa adijciēt̄ vob.ſ. neceſſaria corꝑis.Ps. Nō vidi iuſtū derelictū ꝛc. vñ Bonauē.Vnū ex trib⁹ parādū eſt auaritiaz ꝯſciētib⁹ ꝓ deo ꝙ aut ꝓcurabit de⁹ homini in neceſſarijs aut cū parco victu ſi in penuria dabit hoi vires q̄s in abūdātia poſſet hr̄e:et hoc ē iocūdi⁹ de modico eē forte ſicut alius de multis. aut q̄d ſubtraxit corꝑi refundet mēti ī ꝯſolatiōe ſpūali:vt libēter careret tpali abūdātia q̄ ſpūalib⁹ delitijs felici⁹ recōpēſat.Inſup magnā gl̄iā in celo meret̄ patienter ſuſtinēdo ꝓ xp̄o penuriā tpalē. N Tertiū remediū ē pauꝑtas xp̄i:vñ Ber. Magna ſiquidē abuſio ꝛ nimis magna ꝙ diues velit fieri vilis vermicul⁹ pro q̄ de⁹ maieſtati⁹ paup fieri voluit. Threno.iij.Recordare paupertatis mee:trāſgreſſiōis mee abſinthij ꝛ fellis. Ergo exēplo xp̄i ſpnere debem⁹ terrena:q̄ cū eſſet dñs oīm ꝓpt̄ nos factus eſt egenus vt oſtēderet dignitatē pauꝑtatis ꝛ doceret ſpnere auaritiā.vñ Aug.ꝺ verā religiōe. Tota vita xp̄i ī terris q̄ per holem geſſit diſciplina morū fuit.Iō oīa bona mūdi ꝯtēpſit q̄ contēnendo docuit ꝛ oīa mala ſuſtinuit q̄ ſuſtinēdo ꝓcepit vt in illis nō quereret̄ felicitas: neqꝫ in iſtis timeret̄ infelicitas. O Quartū remediū ꝯtra auar.itiā,eſt cōſideratio eternarū diuitiarū.Gre.Vileſcūt tpalia cū ꝯſiderantur eterna.Mirū eſt ꝙ hō pōt cū tāta auiditate ꝛ ſollicitudine intēdere tpalib⁹ que trāſitoria ſunt ꝛ negligere celeſtia q̄ eterna ſunt. Sed hoc iō ſit qꝛ q̄uo habemus firmā ꝛ perfectaz fidē.vñ Hiero. Nec verā fidē de deo hꝫ q̄ cupit in his miſerijs diues fieri. Et ergo quilꝫ chriſtianus cū oī diligētia dꝫ intendere virtutibus ꝛ bonis operibus vt ꝑ hec poſſit ſibi deū acquirere:ꝛ cōſequenter vitā eternam poſſidere.vñ Aug.Tunc erit deus oīa in nobis quicq̄d hic querebas q̄cquid hic pro magno habebas:q̄cquid hic amabas mādecare ꝛ bibere ipſe erit tibi cib⁹ ꝛ pot⁹ q̄cq̄d hic volebas vt ſanitatē ipē tibi īmortalitas erit quicq̄d hic querebas ꝛ diuitias de⁹ tibi erit diuitie. Auare q̄e tibi ſufficit ſi tibi deus nō ſufficit:Itē Aug.lib.xxij.de ciui.dei. Qd̄ de⁹ ꝓparauit diligentibus ſe fide non capitur ſpe nō attingit̄:charitate non cōprehendit̄ deſideria ꝛ vota trāſgreditur acquiri poteſt eſtimari non pōt.Quintū remedium contra auaritiam eſt ꝙ bona temporalia hic multiplicata nocent homini etiā poſt mortem:et hoc propter diſtrictā rationē quā redditur⁹ erit de tēporalib⁹. Hoc quere ante ſer.iij.R.

Dñica.xviij.Ser.cxix.De dilectiōe dei.

Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ꝛ ex tota anima tua:ꝛ ex tota mēte tua. Hoc eſt maximum ꝛ primū mandatum.Secundum aūt ſimile eſt huic.Diliges proximū tuum ſicut teipſum. Mat.xxij.Mar.xij.Luc.x.Sciendū ꝙ in preſenti ſermone dicenduz eſt de dilectione dei ꝛ proximi.vnde Auguſt.Sola dilectio diſcernit inter filios dei ꝛ inter filios diaboli. Signant ſe omnes ſigno crucis . Reſpondent oēs amen:cantent oēs all'a.baptizantur oēs eccl'iarū parietes implent:non diſcernuntur filij dei a filijs diaboli:niſi in charitate. Qui hñt charitatē:hij ſunt ex deo q̄ nō hñt charitatē nō ſunt ex deo.vnde ī preſenti ſermone quatuor ſunt dicēda.Primo quare merito debemus diligere deū.Secundo quomodo ſm ordinem charitatis quinqꝫ ſunt diligenda. Tertio q̄ ſunt ſigna ꝑ que q̄s cognoſcere pōt an deū diligat.Quarto q̄ ſit dr̄ia inter amo-

tē diuinū ⁊ carnalē. ¶ Circa primū ſciendū ꝙ de⁹ diligēdus eſt a nobis ex toto corde qꝛ nos creauit: redēm. t ⁊ glorificauit. Si ḡs eñi diligit carnalē prēm a quo tm̄ hꝫ corp⁹ mortale: ꝗtū tūc diligere dꝫ deū a quo habebit corpus imortale. Si tm̄ matrē q̄ hoiem pduxit i hūc mūdū miſeriis plenū ꝗtū tūc deū q̄ hominē i aliū mūdū ducet mltis gaudijs repletū. Si tm̄ fratres carnales diligis q̄ participādo tecū hereditatē terrenā paupiorē te faciūt ꝗtū tūc debes diligere xp̄ꝫ q̄ tecū pticipādo hereditatē eternā ditiorē te faciet. Si filiū diligis cū quo tm̄ laboras nec ſcis an in illo aliqd pficias: ⁊ an ipſe tibi in futuro appretietur: vel an ipſe ſe tibi opponet ⁊ tibi malū p bono reddet ꝗtū xp̄m diligere debes q̄ inestimabilr tibi bn̄factur⁹ eſt eternaliter. Si tm̄ diligis vxorē q̄ forte aliū plus diligit ꝙ te ꝗtū diligere debes xp̄m q̄ nūꝗ̄ amorē ſuū a te ſeparauit. Nā iſtū dn̄ꝫ digne diligere deberet ois hō. qḋ ſic pbat: qꝛ diligeres euꝫ q̄ pro te daret res plus q̄ p te relinqueret amicos ⁊ cognatos ⁊ exiret terrā ſuā maxime qui corpus ſuū p te daret. Hoc xp̄s totū fecit. Hier. xij. Reliq̄ domū meā. i. celū dimiſi hereditatē meā. i. angelos q̄ ſūt heredes celi: ⁊ dedi dilectā meā aiaꝫ. i. vitā man⁹ inimicoꝝ ⁊c. Itē diligeres eū q̄ p dilectiōe tua funderet lachrymas. maxie ſi ſanguinē p te effunderet. Hoc idē fecit. j. Io. v. Tres ſunt q̄ teſtimoniū dāt in terra dilectiōis. ſ. ſpūs. i. aia ab ipſo egrediēs ſāguis i paſſionē ab ipſo pfluēs: ⁊ aq̄ lachrymaꝝ. Ber. O ꝗ̄ vehemētī āplexu amplexat⁹ eſt me i cruce qn̄ fluxit aqua de latere manauit ſanguis ex corde receſſit aia a corpore. Itē Ber. Nō eſt paſſus p ſe qꝛ non peccauit: nec p bonis angelis: qꝛ neceſſe nō hn̄t nec p angelis malis: qꝛ nūꝗ̄ habebūt gl'iam ſed pro te. ꝑs. zelus dom⁹ tue. i. fidelis aie: comedit me. i. fuit cā paſſionis mee. Itē ꝗtum diligeres eū q̄ p te daret manū vnam ad amputādū cū tibi amputari caput debuiſſet: vl' oculū vel pedē: ⁊ ſic de alijs mēbris: ꝗtū aūt diligeres quātas grāꝝ actiones teneris illi q̄ p te nō oculū: nō manū: nō pedē: ſꝫ totū corpus dedit in mortē. Itē diligeres eū q̄ te liberaret a morte: pl⁹ q̄ ſup hoc daret tibi ſaluuꝫ cōductū maxime q̄ ſup hoc te ſp hr̄e vellet in loco filij ſui. Ex his pꝫ ꝙ merito debes diligere xp̄ꝫ q̄ pl⁹ p te fecit ⁊c. Itē debes xp̄m diligere pluſꝗ̄ oēs res tpales: pluſꝗ̄ oēs amicos tuos pluſꝗ̄ ppriū corp⁹. Sic oēs martyres fecerūt q̄ pp eū oēs amicos ⁊ oia bona tēporalia reliquerūt: ⁊ ſeipſos p eo i mortē dederūt. Qḋ ſi nō es tāte virtutis ⁊ fortitudinis in dilectione dei ꝙ totū mūdū velis p eo deſerere ſicut illi martyres ⁊ ſcti fecerūt habeas

tn̄ tātā dilectionē ad xp̄ꝫ vt ꝑpter ipꝫ viliſſimū qḋ i toto mūdo ē deſpicias hoc eſt omne pctm̄ mortale: qꝛ viliſſimū qḋ tot⁹ mūd⁹ hꝫ eſt pctm̄. Hoc ita vile ē ꝙ nulli pdeſt: qꝛ nec corpori nec aie. Vili⁹ eſt ꝗ̄ ſerpēs: ꝗ̄ rana: ꝗ̄ aranea: ⁊ ſic de alijs. oia ei talia ad aliq̄d valent: pctm̄ vero ad nihil. Qui p deo tā vile non vult dimittere vix dabit p eo tpe antixp̄i oculū, vl' pedē vl' manū. Et iō viliſſimū locū mūdi lōge a ſe piecit eis: hoc ē in ifernū vbi oia mala mūdi ꝯfluūt. Deut. xxxij. Cōgregabo ſuper eos mala: ⁊ ſagittas meas cōplebo i eis. Vn̄ etiā ꝑs. Pluet ſup pctōres laqueos ignis ſulphur ⁊c. Nā ſicut gutte pluuie ſūt innumerabiles: ſic ēt ꝑpene dānatoꝝ. Qui ei iſta mala inferni cupit effugere deū ex toto corde: ⁊ ex tota aia: ⁊ ex tota mēte dꝫ diligere. ¶ Vn̄ orit q̄ſtio vtrū charitas vie poſſit eē pfecta. Sciendū ſm Aug. lꝫ cetera mandata dei poſſīt ipleri in via: ſicut nō mechaberis. Nō furtū facies ⁊ ſic de alijs mādatis: mādatū tn̄ dilectionis quo de⁹ pcipit diligi ex toto corde: ex tota aia ex totis virib⁹ ſolū iplebit in patria vbi ceſſabūt īpedimēta ꝑpter qḋ etiā ſolū ibi erit charitas pfecta. Notādū tn̄ ē ſꝫ Tho. ꝙ pfectio charitatis pōt dupliciter intelligi. Uno mō ex pte diligibilis. Alio mō ex parte diligētis. Ex pte igit diligibilis pfecta ē charitas vt diligat aliqḋ inquātū diligibile ē. Deus autēꝫ intātū diligibilis eſt inquātū bon⁹ eſt. Bonitas aūt ei⁹ infinita eſt. vn̄ infinite eſt diligendus. Sed nulla creatura poteſt deū diligere infinite: cū quelibet virtus creata ſit finita. Vn̄ p hunc modū nullius creature charitas pōt eſſe perfecta: ſed ſoluꝫ charitas dei qua ſe ipſū diligit. Ex parte vero diligētis charitas eſt perfecta: qn̄ aliq̄s ſm ſuum totū poſſe deū diligit. Hoc poteſt eſſe tribus modis. Primo modo ſic ꝙ totū cor hominis ſecundū totum ſuū poſſe ſemper actualiter feratur in deū et ſic charitas patrie dr̄ eſſe perfecta: qꝛ beati in patria ſemper actualiter ſm totū eoꝝ poſſe deuꝫ diligūt. Sed iſta perfectio hic in via eſt impoſſibilis homini: qꝛ ꝑpter humāe vite infirmitatē ipoſſibile eſt homini ꝙ ſemp actualiter de deo cogitet vel eū ſp actualr diligat vel habeat dilectionē ad ipꝫ. Scḋo mō ꝙ hō habitualr totū cor ſuū ponat in deū: ita vꝫ ꝙ nihil videat cogitet vl' appetat qḋ ſit diuine dilectioni cōtrariū. Et hec pfectio reperit in oib⁹ charitatē habētib⁹. Tertio mō ꝙ hō actualr ⁊ deliberate totā vitā ſuā ⁊ totū ſtudiū ſuū deputet ad vacādū deo ⁊ rebus diuinis oib⁹ alijs ꝑtermiſſis: niſi inquātū reqrat neceſſitas pſentis vite. Et hec pfectio charitatis ē poſſibilis homini in hac vita nō tn̄ cōis eſt oib⁹ charitatē habētib⁹ ſꝫ ſolū cōuenit vi-

ris pfectiꝰ mūdo totaliter renūciātibus. ¶ Querit̄ vtrū deꝰ nō plꝰ diligat ꝙ̄ nos ipſuz. Rñr ꝙ ſic. Et hoc ꝓpt̄ tria. Pꝛimo ꝓpter certitudinē cognitiōis. Vñ phūs dicit ꝙ matres plus diligūt filios ꝓpt̄ certitudinē ꝙ̄ patres. Plenariā aūt cognitionē hʒ deꝰ de nobis: ſʒ nos ſolū ipm̄ cognoſcimꝰ ꝑ fidē: ⁊ iō quanto pfectioꝛ eſt ſua cognitio qua nos cognoſcit: tāto maioꝛ eſt ſua dilectio ad nos: quia nihil amat̄ niſi cognitū. Scḋo ꝓpt̄ magnitudinē ꝑfectiōis. Quātū aūt ꝗs hʒ de charitate: tm̄ hʒ de pfectiōe: ſʒ deus ē ipſa charitas. i. Joan. iiij. Deꝰ charitas ē. Ergo ſummū bonū. Vñ Ignatiꝰ dixit. Amoꝛ meus crucifixus eſt. Tertio ꝓpt̄ multitudinē bñficioꝝ. Et ſua beneficia ſunt innūerabilia ⁊ ineñarrabilia q̄ nobis exhibuit: ergo plꝰ nos diligit ꝙ̄ ecōuerſo nos ipſum. Vñ phūs dicit ꝙ bñfici plus diligunt qbꝰ bñ faciūt. Itē querit̄ q̄re in pñti ſermone charitas nolat̄ maximū mādatū. Rñr ꝙ propter q̄tuoꝛ rōnes. Pꝛia rō: qꝛ deꝰ ex maximo affectu ſe diligi mādauit. Oīa eīm q̄ in veteri et in nouo teſtamēto mādata ſunt oīa ad habēdū charitatē īducta ſunt. vñ Ber. Quicq̄d diuina lege induicit̄: charitatē ordinat̄: iō aūt ex maximo affectu ſe deꝰ diligi mādauit: qꝛ ad hoc mādatū oīa alia ordinant̄. Scḋa rō: iō dilectio dei maximū mādatū ō: qꝛ vtilitatē maximā nobis ꝯfert: q̄cq̄d eī agimꝰ in charitate totū meritoꝛiū efficit̄ atq̄ ſctm̄. vñ ſic aurū ſuꝑ ductū nobilitat oē metallū: ſic oīa opa nr̄a charitas. Pꝛopt̄ qḋ dr̄ apoc. iij. Suadeo tibi a me emere aurū ignitū ⁊ ꝓbatū vt locuples fias. q̄ḋ de charitate vtiq̄ dictū ē. nā vt dicit Aug. Charitas ſi deſit; fruſtra habent̄ cetera ſi aſſit oīa habēt̄. Tertia rō: iō mādatū maximū ō: qꝛ oēs v̄tutes ī ſe ꝯtinet. vñ Aug. ſicut deꝰ oē bonū ī ſe ꝯtinet ſic charitas q̄ deus eſt oēs v̄tutes pfectiſſime ī ſe hʒ. Quarta rō: qꝛ ꝑ charitate maxima nobis ī celo p̄mia ꝓmittunt̄. Quia ſcḋm eā in celo premiamur: ⁊ inter āgelos ſub ⁊ ſupꝛa collocamur. In terris ergo charitas magis nos ſctificat ⁊ ī celo maxime nos remūerat. ⁊ ex his. quatuoꝛ cauſis charitas mandatū maximū nolat̄. ¶ Quātū ad ſcḋʒ ſciēdū ꝙ q̄nq̄ ſūt diligēda ſm̄ ordinē charitatis. Pꝛimū ē deꝰ q̄ ſuꝑ oīa ē diligēdus vñ ī ꝑmiſſis v̄bis. Diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo. i. ꝙ coꝛ tuum nō ſit inclinatū ad aliq̄d aliud qḋ ſit ꝯtra deū. Vñ dicit phs. Pꝛincipiū vitet oīs motꝰ corꝑis ⁊ ſēſus ē a corde. Ergo ꝯhr cū oībꝰ mēbris corꝑis ⁊ actiōibꝰ coꝛdē. ſ. viſu: auditu: guſtu: tactu, ⁊c. ſeruiendū eſt deo: ſic ꝙ oīa ꝓpt̄ ipm̄ fiāt. Et ex tota aīa cū potētijs ipſiꝰ aīe. ſ. cū rōnali cognoſcēdo bonū iraſcibili ſpnendo malū ꝯcupiſcibili amādo ⁊ deſiderādo bonū. ⁊ ex tota mēte. ſ. vt memoꝛia tua fixa ſit in eoʒ: ſic ꝙ ſ꞉equēter de eo cogites. Scḋo diligere teneoꝛ hoc qḋ ī me ē ſ: ſcʒ aīaʒ meā ꝓpꝛiā ⁊ ēt ꝓximi aīaʒ: ſicut im ̄ginē trinitatꝭ: ⁊ ſicut ſigillū regꝭ. Et ſicut ima go diligit̄ ꝓpter illū cuiꝰ ē imago: ſic crucifixū diligit̄ ꝓpter xp̄m. Non qꝛ lapis vel lignū ſit ſʒ qꝛ xp̄ʒ repꝛſentat. Sic ⁊ diligere debeo aīam meā: ⁊ poſt hoc aīaʒ ꝓximi tāq̄ imaginē dei. Itē diligere debeo aīaʒ meā ⁊ ꝓximi: qꝛ ē theſaurꝰ ꝓ quo xp̄s oīa dedit. vñ Aug. Sicut deꝰ oēʒ creaturā ſic aīa oēʒ corpoꝛeā creaturā natura ⁊ dignitate p̄cellit. vñ Ber. Totꝰ mundꝰ iſte p̄ciū vniꝰ aīe eſtimare nō pōt. Nō eīm deꝰ ꝓ toto mūdo aīaʒ ſuā daret quā ꝓ vna aīa dedit. Tertiū ē ꝓpꝛiū corpꝰ qḋ mihi adheret: et illḋ diligere debeo ordinate. ſic ꝙ ꝯſeruē illud ineē: vt poſſim deo ſeruire ⁊ cū corꝑe vitā eternā mereri. Ergo opʒ me cōcedere: bibere ⁊ doꝛmire ⁊c. Et illa oīa mihi meritoꝛia ſūt qñ ordino ad illū finē. Quartū qḋ ꝓpe me ē. i. ꝓximū Et in hac charitate eſt q̄ntuplex gradꝰ. Nam pꝛimo debeo diligere vxoꝛē ⁊ parētes. Scḋo filios ⁊ amicos. Tertio domeſticos. Quarto extraneos. Quinto inimicos. Qnītū qḋ īfra me eſt. i. tꝑalia. Vñ tn̄ ſciēdū ꝙ tꝑalia nō ſūt diligēda niſi q̄ntū ad ſuſtētationē corꝑis: ⁊ ad ſalutē aīe ꝓdeſſe pñt. vñ apls. i. Thi. vi. Habētes aūt alimēta ⁊ q̄bꝰ tegamur his ꝯtēti ſimꝰ. vñ xp̄s in euāge. vt hr̄ Lu. xvi. dicit ad illos qui tꝑalia poſſidēt. Facite vobis amicos ō mām̄ona iniq̄tatis ⁊c. ¶ Quātū ad tertiū ſciēdū ꝙ ſūt q̄nq̄ ſigna ꝑ q̄ q̄s cognoſcere pōt an deuʒ diligat. Pꝛimū ſignū eſt pctōꝝ declinatio. Nā q̄ vere diligit cauet oēm offenſaʒ dilecti. Et qꝛ xp̄s maxime offendit̄ ex pctīs: iō q̄ xp̄ʒ v̄e diligit cauet pctm̄. ps. Qui diligitꝭ dñz odite malum. Itē. i. Joh. iij. Oīs q̄ ex deo eſt pctm̄ nō facit. Vñ ſciēdū ꝙ q̄libet bonꝰ xp̄ianus potiꝰ dʒ moꝛi ⁊ oībꝰ tꝑalibꝰ bonis priuari: ꝙ̄ deū cum vno ſolo pctō moꝛtali offendere: ſicut plures ſcti fecerūt. Hoc luxurioſi nō attēdūt q̄ ꝺlectationē luxurie deo ⁊ oībꝰ ſctīs p̄ponūt. Et potius volūt cū demōibꝰ ⁊ oībꝰ dāñatis eternaliter toꝛqueri ꝙ̄ hac delectatiōe carere. Silr̄ ⁊ ſupbi q̄ honoꝛes mūdanos deo ⁊ oībꝰ ſctīs et gaudijs celi p̄ponūt. Silr̄ ⁊ auari q̄ ꝓ modico lucro tꝑali vēdūt ⁊ ſanguinē xp̄i: ⁊ beatā virginē Mariā: ⁊ ſctōs angelos ⁊ aīam ꝓpꝛiā qꝛ potiꝰ deo ⁊ oībꝰ ſctīs volūt carere: ꝙ̄ hoc lucrū tꝑale nō hr̄e. Scḋʒ ſignū dilectiōis dei eſt bona opatio. Diligēs eīm deū facit oīa in q̄bꝰ ſe dilecto poſſe exiſtimat ꝯplacere. Jo. xiiij. Qui credit ī me opa q̄ ego facio ⁊ ipſe faciet: ⁊ maioꝛa hoꝝ faciet. vñ Greg. Probatio dilectiōis exhibitio ē opis. Ergo ſi libēter audis de deo loq̄ libēter cogitas de deo ⁊ libēter de mane ſurgis ieiunas ⁊ oꝛas: ſignū eſt dilectiōis dei.

Tertium ſignū eſt proximoꝝ dilectio.i.Joh.
iiij.Si qͣs dixerit qm̄ diligo deū ⁊ fratrē ſuū
oderit:mēdax ē.Qui em̄ nō diligit fratrē ſuū
quem videt:deum quem non videt quō po-
teſt diligere.Quartū ſignum eſt patiēs malo
rum perpeſſio.Cogitās em̄ ꝙ deꝰ nos ex cha
ritate caſtigat libēter ſuſtinet qcqd ex chari-
tate infertur.Unde apoſtolus Ro.viij.Quis
nos ſepabit a charitate xp̄i tribulatio an an
guſtia ⁊c.Si em̄ carnalis amor tribulatiōes
⁊ dolores alleuiat quos quis ſuſtinet ꝑ deli
ctis multo ampliꝰ amor dei.vnde Aug.Que
dura ſunt laborātibus leuia ſunt amātibus.
Et ex hoc ſenſu dr̄ Mat.xj.Tollite iugū meū
ſuꝑ vos ⁊c.Et ſubiūgit.Jugū em̄ meū ſuaue
eſt ⁊c.Hinc Joh.dicit.Mādata eius grauia nō
ſūt.de quo Ber.Libet admirari ꝙ̄ leue ſit iu
gū dn̄i qꝺ nō ſolū onerat ſed ⁊ portat. Quin
tū ſignū eſt ſi libēter munuſcula dirigat dile
cto ſuo:⁊ hoc fit cū eleemoſyne tribuunt pau-
peribꝰ.Mat.xxv.Qꝺ vni ex minimis meis ⁊c.
¶ Circa q̄rtū ſciēdū ꝙ amor dei caret ſeptu-
plici timore:ſollicitudine:⁊ defectu:quem hꝫ
amor carnalis.Primo q̄ diligit deū:ſemꝑ po
teſt eū hr̄e p̄ntē.ps. Si aſcēdero i celū tu illic
es:ſi deſcēdero in īfernū ades ⁊c.Secꝰ eſt de
amore carnali.Scđo ꝙ nō dubito ſi ego eū
diligo:ip̄e me diliget:⁊ m̄lto plꝰ ꝙ̄ ego eum.
Ip̄e ei dr̄ Prouer.viij.Ego diligētes me dili-
go.Secꝰ ē de carnali amore.Tertio ꝙ certꝰ ſū
ip̄m nō ignorare ꝙ eū diligo:ꝙ̄tū etiā ⁊ cum
quo affectu.Et ſi nō opꝫ me ſollicitari nec ve
recūdari quō ei exponam hoc ꝙ ego diligam
eum:nec etiam timere ꝙ ip̄e hoc ſiniſtre acci
piat:qꝺ carnal' amor nō hꝫ.Quarto ꝙ nō do-
leo ꝙ aliꝰ ſecum loquitur ⁊ pro eius amicitia
laborat:immo vellē ꝙ oēs hoīes hoc facerēt.
Scio ei ꝙ per hoc nihil mihi deſit magis ac-
creſcit.Nō em̄ mihi fit alienꝰ eo ꝙ alīqs ſit fa
miliaris.hoc etiā amor carnalis nō hꝫ.Quīto
ꝙ̄uis eū diligā ſuꝑ oēs immo ſuꝑ oīa tamē
non doleo nec pro malo habere poſſū ꝙ ip̄e
aliquē vł aliquam plus diligat ꝙ̄ me. Ratio
qꝛ ſcio ꝙ ipſe eſt iuſtus ⁊ ſapiēs ⁊ oīa iuſte fa
cit:hoc etiā carnalis amor nō facit.Sexto ꝙ
ip̄e tātꝰ ē ⁊ ego tā modicꝰ ꝙ mihi ſufficit vt ēt
inter extremos me ponat:dū tn̄ etiam ſim de
numero amicoꝝ ſuoꝝ hoc ēt carnalis amor
nō hꝫ. Septimo ꝙ certus ſum ꝙ eius amici-
tiā ꝑdere nō poſſum:niſi ex meo vitio. Ip̄e ei
in ſe imutabilis eſt ⁊ ꝙ mors nec me ei:nec
ip̄m mihi auferre poteſt:hoc etiam carnalis
amor nō hꝫ.Si igitur vultū turbulētum tibi
exhibet de hoc nō doleas.imo de hoc potius
gaudeas:qꝛ ip̄e dixit.Ego qͣs amo arguo ⁊c.

In eadem dn̄ica.Ser.cxx.De dilectione proximi.

Diliges proximum tuū ſicut teipſum. Expedito
vno ſermone charitatis q̄ deo de-
betur:nūc dicēdū eſt de charitate
que ꝓximo debet ad quā charita
tē admonemur ꝑ v̄ba p̄dicta.ſ. Diliges ꝓxi
mū tuū ſicut teipſum.Un̄ in iſto ſer.tria ſunt
dicēda.Pͥo q̄ ſunt illa q̄ incitāt nos ad dile-
ctionē ꝓximi. Secūdo quō tenemur ꝓximū
diligere.Tertio.ſigna dilectionis ꝓximi. A
Circa primū ſciēdū ꝙ proximū diligere debe
mus ꝓpter tria.Pͥo ꝓpt' attinētiā natura-
lē ſiue ꝓpter parentelā:qꝛ oēs ſumus frēs ex
vno patre ⁊ ex vna matre.ſ.ex adā ⁊ eua ꝓge
niti quo ad naturalē fraternitatē:ſꝫ q̄ ad ſpi
ritualē fraternitatē oēs nati ſumꝰ ab vno pr̄e
ſ.deo.⁊ ab vna matre.ſ.eccl'ia. ⁊ oēs habemꝰ
vnū baptiſma:vnā fidē:vnā:hereditatē i celo
poſſidēdā.vn̄ Aug. Oēs frēs ſumꝰ ſm̄ ꝙ ho-
mines ſumꝰ:quātomagis ſꝫ ꝙ xp̄iani ſumꝰ
hic iterū dicit Aug.voluit deus vnicū hoīem
formare i p̄ncipio a q̄ oēs hoīes ꝓcederēt vt
tāꝙ̄ frēs oēs ſe amarēt:nec ſic factū legimꝰ
in angelis vł aīalibꝰ brutis.Scđo ꝓpter ſimi
tudinē.Eccl'i.xiij.Oē aīal diligit ſibi ſile.hoc
ptꝫ nā oēs creature eiuſdē ſpēi ſe mutuo dili
gūt.Un̄ ſi vr̄ſus:lupꝰ:leo:⁊ ſerpēs:crudeliora
aliīs aīalibꝰ nō exercēt malitiā i eis q̄ ſūt ſue
ſpēi:multomagis hō nō dꝫ exercere malitiā i
alios hoīes q̄ ſūt ſue ſpēi.vn̄ ſi nāa docet aīa
lia bruta ſ̄uare amorē ⁊ māſuetudinē ad ſibi
ſilia:quā excuſationē habebūt q̄ ꝑ rōnē quā
hn̄t talia nō faciūt. Tertio diligēdꝰ ē ꝓximꝰ
ꝓpt' p̄ceptū dei.Jo.xv.hoc ē p̄ceptū meū. vt
diligatis inuicē ſicut dilexi vos. Un̄ ſciēdū ꝙ
amādus ē ꝓximꝰ ſiue credat' bonꝰ ſiue malꝰ.
Si em̄ credat' vł ſciat' eē bonꝰ:ſatꝫ apparet ꝙ
amādus ē ab eis q̄ deū amāt cū tale deꝰ filiū
ſuū reputet.Et iſuꝑ xp̄s reputat eū ſibi atti-
nere oī gn̄e attinētie.Mat.xij. Quicūqꝫ facit
volūtatē pr̄is mei q̄ in celis ē:ipſe meꝰ frater
⁊ ſoror:⁊ mater ē. B Si aūt malꝰ ſit ꝓximus
adhuc tn̄ diligēdus ē:⁊ ꝓpter deū:⁊ ꝓpter te
⁊ ꝓpt' ſeip̄m.Pͥo ꝓpter deū:qꝛ ſi deū diligis
⁊ eiꝰ filiū amabis dū ſane mētis erat:ſic ꝓpt'
deū debes ēt amare eū dū inſane mētis factꝰ
ſit.Scđo ꝓpt' ip̄m ꝓximū:debes amare eū.
Si em̄ fratrē tuū amabas ſanū nihilominus
debes amare eū egrotū.In tali em̄ ſtatu ma
gis indiget amore tuo ꝙ̄ in alio.Tertio ꝓpt'
teip̄ꝫ debes eū amare.Magis ei amādo eum
lucraris cū tibi nocet:ꝙ̄ ſi tibi bn̄ficꝰ eēt.Nā
ex hoc efficimur filij dī.vn̄ mat.v. Diligite ini
micos vr̄os:bn̄facite his q̄ oderūt vos:⁊ orate
ꝓ ꝑſequētibꝰ ⁊ calūniātibꝰ vos:vt ſitis filij pa
tris vr̄i q̄ in celis ē ⁊c. ¶ Circa ſcđm ſciēdū
eſt ꝙ xp̄iani dn̄t ſe inuicē diligere:ſić mēbra

eiuſdē corpis:hec aūt mēbꝛoꝝ dilectio inter ſe quintuplex eſt ad quā qlꝫ tenet͛. Prima pꝛopꝛietas mēbꝛoꝝ eſt ꝙ nullū mēbꝛū ⁊ ſi ſit magis nobile deſpicit aliō min⁹ nobile:vt oculi caput nō deſpiciunt pedes:ſic etiā in celo:nec archāgelus deſpicit angelū:nec btā ꝟgo maria petrū vl̕ aliū:nec ſol lunā vel mercuriū ſibi inferiores. Null⁹ tā pulchꝛos hꝫ oculos q̄ videre deſpiciat pedes ſuos:etiā in luto ābulātes:ſic nec q̄ſqꝫ ſuperioꝛ:nobilioꝛ:potentioꝛ vel ditioꝛ in eccl̕ia deſpiciat inferiorē:ſꝫ poti⁹ honoꝛet. Deus eñ nō fecit hoīes ex diuerſis materijs:ſꝫ hoīem formauit de limo terre. vñ rex ⁊ mēdic⁹ de vna materia ſūt:ſil̕r dñs ⁊ ſeruus:ancilla ⁊ dñā:defoꝛmis pulcher diues:⁊ paup̱:miles ⁊ ruſtic⁹:p̄lat⁹ ⁊ ſubdit⁹: imperatoꝛ ⁊ lepꝛoſus:⁊ ſic de alijs. Jō īferioꝛes non ſunt ꝯtēnēdi. vñ Malach.ij. Nunq̄d nō deus vn⁹ creauit nos? Quare ergo vnuſq̄ſqꝫ noſtrū deſpicit frēm ſuū ⁊c. vere deſpiciēdi nō ſunt inferioꝛes ſꝫ poti⁹ honoꝛādi qꝛ ſepe ī ꝯſpectu dī ſunt reges ⁊ pꝛincipes q̄ hic apō hoīes ſūt ruſtici vel paup̱es ⁊ deſpecti:⁊ ſunt futuri: ſocij angeloꝝ in celo. Jō inferioꝛes nō ſunt cōtēnēdi:q̈d q̈ inferioꝛes ſūt corā hoīb⁹:ſepe ſunt corā deo ⁊ ſup̱ioꝛes. vñ Apl̕s.j.Coꝛ.xij. Que putam⁹ ignobilioꝛa eē corp̱is mēbꝛa:his abūdātioꝛē honoꝛē circūdam⁹. Meli⁹ eñ veſtim⁹ pedes q̄ ocl̕os:q̄ os:q̄ naſū:q̄ faciē ita dñs q̄nqꝫ in celo meli⁹ honoꝛat inferioꝛes q̄ ſuperioꝛes. Et ſic erūt nouiſſimi p̄mi:⁊ p̄mi nouiſſimi:qꝛ q̄ hic hñt honoꝛes:dignitates:⁊ diuitias:pꝛe ceteris q̄nqꝫ erūt poſterioꝛes. ¶ Secūda ꝓpꝛietas ē ꝙ q̈lꝫ mēbꝛū aliū nō inuidet ſꝫ ex coꝛde ſibi ꝯgaudet ⁊ cōdolet:nō inuidet etiā ſi habeat idē offm̄ q̈ aliud hꝫ. Nō enim inuidet ocul⁹ oculo:vel etiā ſi habeat īdign⁹ officiū:nō inuidet pes in puluere vel in luto ambulās capiti vel oculo q̄ nūq̄ tangit puluis:⁊ m̕lto eo pulchꝛioꝛ eſt:imo poti⁹ vellet ip̄m adhuc pulchꝛiorē:non inuidet pes coꝛdi qꝛ ſapiētius nō cerebꝛo:qꝛ melius cuſtoditum vel locatū altius:nō oꝛi:qꝛ iſti dat͛ vinum cū ſibi dat͛ aqua ⁊ hmōi. Sic nequaq̄ dꝫ q̄s alteri inuidere ꝓ bono q̈ dñs ei ꝯtulit:vel qꝛ ditioꝛ vel nobilioꝛ vel altioꝛ:vel acceptioꝛ ſit:et hmōi. Dñs eñ oꝛdinauit mēbꝛa coꝛp̱is et eccleſie vt voluit:nec oēs poſſum⁹ vnū offm̄ habere.j.Coꝛ.xij. Oīa mēbꝛa nō eundē actū habent. Nunc aūt ſicut poſuit de⁹ membꝛa vnūquodqꝫ eoꝝ vel maius vel minus in coꝛpoꝛe ſicut voluit:ita ⁊ in eccleſia vniuerſas perſonas. vñ ⁊ lꝫ ocl̕i nō laboꝛēt vt pedes: circūſpiciunt tñ ⁊ ꝑuidēt ne pedes deuiēt vl̕ ſe impingāt aut in foueā cadāt:ꝙ ſi in luto cū pedib⁹ ambularēt excecarēt:⁊ ita quaſi totū coꝛpus periret:iō oīmode dilige ꝓximū tuū ſicut teipſum ⁊ quieſce ab inuidia. Mare diuine largitatis inuidēdo ſiccare nō pōt ſicut nec ſolē obſcurare:vel celum in infernum cōmutare. Multo facili⁹ totū mare ī dulcedinē mellis cōuerteres:ō celo infernū faceres de aq̄ ignē q̄ fontē diuine largitatis exiccares. Quieſce ḡ: fruſtra laboꝛas:⁊ aīaꝫ tuā p̱dis:nihil cū inuidia ꝓficis niſi ꝙ te tribulas:⁊ bona que facis moꝛtificas.j.Jo.iij. Qui nō diligit fratrē ſuū manet in moꝛte. Et iō poti⁹ ꝓximo ꝯpatere et cōgaude vt mēbꝛū mēbꝛo ⁊ bonū cupias ei: alioq̄n nō es mēbꝛū coꝛp̱is xp̄i:qꝛ vt dꝛ.j.Coꝛ.xij. Si q̄d patit͛ vnū mēbꝛū ꝯpatiunt͛ oīa mēbꝛa:qꝛ cū pes vl̕ ocl̕s capit͛ aliq̄ egritudīe:totū coꝛpus ꝯdolet:ita ⁊ nos debem⁹ cōdolere frīb⁹ ſi q̄d aduerſitatis eis emerſerit: ⁊ letari ſi bñ eis acciderit. vñ apl̕s.j.coꝛ.xij. Dū gloriat͛ vnū mēbꝛū cōgaudēt oīa mēbꝛa. Et ſciēdū ꝙ m̕ltis ſic expedit ꝙ ſint hic de inferioꝛibus. Ergo fac ō neceſſitate ꝟtutē:⁊ de bono ⁊ gloꝛia alteri⁹ mēbꝛi ꝯgaude: qꝛ cū coꝛonatur caput:cōgaudēt oīa mēbꝛa. Q̈ ⁊ ſi tu ſimilit͛ feceris:multū gloꝛie p̱ hoc mereberis. Nūq̄ eñ aliq̄s hoīm tātā gloꝛiā vel tātū cōmoduꝫ de aliquo hic habuit:null⁹ vnq̄ pater vl̕ mater de filio null⁹ de fratre vel amico: vt tu in celo habebis de q̈libet ꝓximo ſaluādo.j.The.ij. Que ei eſt nr̄a ſpes aut gaudiū aut coꝛona gl̕ie:nōne vos an̄ dñm nr̄m ieſū xp̄m in aduētu ei⁹? Uos ei eſtis gl̕ia nr̄a ⁊ gaudiū. ¶ Tertia ꝓpꝛietas ē ꝙ q̈libet mēbꝛū coꝛp̱is alteri ꝓ ſua poſſibilitate ſubuenit. mēbꝛa ei ſibūp̄is q̄ hñt inuicē p̱ticipāt. Nullū ei mēbꝛū ſibūpſi retinet aut appꝛopꝛiat officiū ſuū vel bonū q̈ hꝫ. Oculus ſibi ſoli nō videt:man⁹ ſibi ſoli nō laboꝛat:⁊ hmōi. Sꝫ man⁹ dat oꝛi cibū q̄ ſibi datur:os ſtomacho:ſtomach⁹ epati:⁊ epar alijs mēbꝛis. Deut͛.xv. Pꝛecipio tibi:vt apias manū tuā fratri tuo egeno ⁊ paup̱i. Uñ ſicut vis ꝙ de⁹ in neceſſitate ſubueniat tibi:ſic ēt tu ꝓximo. Hāc ēt dōctrinā natural̕r ſumere poſſum⁹ de arboꝛib⁹:cui⁹ trūc⁹ bene firmat͛ ⁊ ſuccū ſibi de terra attrahit diuidit illū ſuccū oīb⁹ ramis:⁊ ſic fruct⁹ ex hoc multiplicāt͛. Si trunc⁹ ſuccū ſibi ſoli retineret ⁊ ramis ñ ꝯdiuideret arboꝛ ſine fructu remaneret. Sil̕r ēt videm⁹ in celeſtib⁹. Cū eñ ſtelle ꝟtutes ſuas a deo ſibi datas cōicāt cū terra:terra nō ſolū ſibi retinet:ſꝫ diuidit cū terre naſcētib⁹.ſ. arboꝛib⁹:floꝛib⁹ herbis:ſegetib⁹ ⁊ hmōi terre adherētib⁹ ꝓut indigēt:qꝛ ſi terra q̄ ſibi deſup̱ dāt͛ intra ſe ſibi ſoli retineret:arboꝛes ſegetes ⁊ hmōi fructus nō ꝓducere. ¶ Quarta ꝓpꝛietas eſt ꝙ mēbꝛū leſum ab alio nō ſe vīdicat: ſic etiā dꝫ eē ī mēbꝛis eccl̕ie. Ro.xij. Nulli malū ꝓ malo reddētes. ſi. os comedit vl̕ bibit hoc q̈ poſtmodū ocl̕os ledit:vel ſi pes cadit. vñ caput ledit͛

vel vulneraſ nō ſe vidicāt:nec alia mēbra vin
dictā exercēt. Si man⁹ ſecat digitū alteri⁹ ma
n⁹ illa nō releccat:ſ cū panē incidit vulnerat:
nō reuulnerat:q: ex hoc dolor multipicareſ.
Uñ ſtultū ē ꝙ hō vult ſeipm̄ vindicare in ſuo
proximo:ſi eñ deo cōmiſiſſes ipe te vīdicaſſet
aliū graui⁹ puniēdo ꝙ̄ tu:ꝛ ꝓ illo honore qđ
ius ſuū ibi nō vſurpaſſes te vindicādo multi
plicaſ:gl'ioſe te remuneraſſet. Deu.xxxij. Mea
eſt vltio:ꝛ ego retribuā. Ideo indulgendū eſt
ꝓximis ꝓꝑ xp̄m:ꝛ ꝓpter ſalutē ꝓpriā. Quinta
ꝓprietas mēbrorū eſt ꝙ vnū mēbrū ex multa
dilectione ſibi fieri reputat qđ alteri fit:ſiue
ſit bonū ſiue malū. vnde ſi pes ledit os dicit:
cur me leſiſti? Si manui aliqđ daſ os dicit:bñ
mihi feciſti. Si corp⁹ cōprimiſ:os dicit cur me
cōprimis? Sic etiā dʒ eſſe in eccl'ia dei. Uñ et
caput nr̄m.ſ.xp̄s dicit Act.ix. Saule ſaule qđ
me ꝑſequeris? Et ēt dicet i iudicio. Mat.xxv.
Qđ vni ex minimis meis feciſti: mihi feciſtis.
Et q̄to qs magis ſuū reputat alienū malū vł
alienū bonū:tāto ſanctior eſt:ꝛ ſimilior. vnde
Gre.in moraſ. In tanto quiſꝗ ꝑfectior eſt:in
quāto perfectius ſentit dolores alienos. G
Quātū ad tertiū ſciēdū ꝙ tria ſūt ſigna per q̄
poſſum⁹ hr̄e coiecturā ſi habem⁹ charitatē
ad ꝓximū. Primū eſt ſi ꝓximis nr̄is in corde
bonū fauem⁹ ꝯgratulātes ſimulꝙ̄ ſincero affectu
ipſorū bonis tāꝙ̄ bonis. Scđm eſt vt ſuꝑ mala
eorū eis ſilr̄ affectu ꝯpatiamur q̄ duo tangit
apl's ad Ro.xij. Gaudeſ cū gaudētib⁹:flere cū
flentib⁹ Tertiū ſignū eſt ſi legē naturalē ꝓxi
mis nr̄is ꝑ oia tenem⁹ q̄ ꝯſiſtit i duob⁹. Quo
rū primū hr̄ Tho.iiij. vbi dr̄. Qđ tibi ab alio
oderis fieri vide ne tu aliqñ alteri facias. Se
cundū ponitur. Matt.vij. Quecunꝗ vultis vt
faciāt vobis hoīes:ꝛ vos facite illis. Hec eñ
duo añ tpa legis hoīes informabāt quō ſe de
berēt circa ſuos ꝓximos exerceſ. Uñ lex natu
ralis docet vt ꝓximo ſubuenias ſicut tibi vel
les fieri ſi i tali ſtatu ex neceſſitate eēs. vñ hie.
in ep'la. Uult eñ deus vnūquēꝗ alteri⁹ angu
ſtias vt ꝓprias ſentire ꝛ quō ſibi i tali tribula
tiōe ſi eſſet ſubueniri cuperēt ita ipe alteri ꝓ
pter deū ſubuenire nō poſtponat. ergo q̄ ñ cō
patiſ ꝓximꝭ nec eis ſubuenit i ſuis neceſſitati
bus talis hʒ ſignū ꝙ nō ē in charitate:nec in
gr̄a dei. vñ.j.Joh.iij. Qui habuerit ſubſtātiā
hui⁹ mūdi ꝛ viderit frēm ſuū neceſſe habere
ꝛ clauſerit viſcera ſua ab eo quō charitas dei
manet in eo. vñ Gre. Min⁹ ꝓximū amare ꝯui
ciſ q̄ nō cū eo in neceſſitate illi⁹ ea q̄ ſibi ſunt
neceſſaria ipartiſ. vñ legimus exēplū de fide
litate amicorū. Petr⁹ alfōſi⁹ dicit ꝙ erāt duo
mercatores vn⁹ in egypto:alter in baldach:q̄
ſe ſolo nōie nouerāt ſe ꝛ diligebāt:ille de bal
dach venit i egyptū quē egypti⁹ gaudēs ſu
ſcepit ꝛ oia ſua ei oñdit. Trāſactis octo dieb⁹
ille đ baldach grauiter infirmabaſ. Reqritur
medic⁹:puls⁹ tāgiſ:vrina iſpiciſ:ſʒ morb⁹ nō
reperiſ. Tādē cor ſuū apiēs dixit ſe ob amorē
vni⁹ puelle quā ille egypti⁹ in domo ſua nu
triebat vt eſſet vxor ſua lāguere. Quo audito
puellā ꝛ oia q̄ cū ea recepturus erat illi dedit.
Qui vxorē ꝛ oia ꝑcepta ſuſcipiēs ad patriā ſuā
redijt. Cōtingit poſtmodū egyptiū oib⁹ bōis
ſuis amicis egere ꝛ nudū et famelicū ad bal
dach in noctis ſilētio venire:ꝛ qđdā tēplū eo
intrāte ecce milites q̄rētes homicidā quēdā:il
lūꝗ inuenientes dixerūt eū illō homicidiū per
petraſſe:qđ ille ſtatim ꝯceſſit volēs vł ſaltē ꝑ
mortē paupertatē ſuā finire:capiſ ꝛ incarceraſ
de mane ad ſuſpēdiū duciſ. Amico āt ſuo cū
multis alijs ad ſpectaculū currēte deprahēſo
atꝗ cognito ꝙ amic⁹ ſu⁹ eſſet: voce magna
clamauit. Innocētē iſtū ꝯdēnatis. Ego enim
illū occidi nō iſte. Capiſ igitur ille ꝛ alius ab
ſoluiſ:homicida q̄ inter alios erat extra hoc
vidēs remordēte ꝯſciētia exclamauit:nec ille
nec iſte fecit:ſʒ ego. Alter ergo dimittiſ ꝛ hic
capiſ. Iudices ergo admirātes ad regē duos
abſolutos:ꝛ tertiū ligatū duxerūt. Qui cogni
ta veritate:oēs et penā cōdonauit. Ciuis āt
de baldach amico ſuo de egypto medietatē
oim bonorū ſuorū dedit. Que ille recipiens cū
gr̄arū actione ad patriā ſuā reuerſus eſt.

Alius ſermo de eodem.

In his duob⁹ mādatis vniuerſa lex
pēdet ꝛ ꝓphete. Mat.xxij. Oia diui
na ꝑcepta i his duob⁹ ꝑceptis pēdēt
ſcʒ i dilectiōe dei ꝛ ꝓximi. Ipa eñ
decē ꝑcepta tabulis duab⁹ moyſi
fuerūt ſcripta:ꝛ in prima tabula fuerunt ſcri
pta que ꝑtinent ad dilectionem dei. In ſecū
da tabula fuerūt ſcripta alia ſeptē q̄ ꝑtinent
ad dilectionē ꝓximi. Et de iſtis decē ꝑceptis
q̄re infra ſer.cxliij. per totum.

In dñica. Sermo.cxxi. de religioſis.

Aſcēdēs ieſus i nauiculā
trāſfretauit ꝛ ve
nit in ciuitatē ſuā:ꝛ ecce offerebāt
ei paraliticū iacētē in lecto. Matt.
ix. Mar.ij. Lu.v. De⁹ oia elemēta
creauerat mūda:ſʒ ex inhitantiū ſcelerā ſunt im
mūda:ſʒ xp̄s ea mūdauit. Terra qđē facta eſt
imūda ex effuſiōe ſāguis inocētiſ:ſʒ xp̄s hanc
mūdauit qñ.xxx. ānis ſuꝑ eā āmbulauit. Aer q̄
dē fact⁹ ē imūd⁹ ex fumo ſcēlerū imolatorū ido
lis:ſʒ xp̄s hūc mūdificauit qñ nō ſubiecta ſʒ i
aeſ pati voluit ꝛ qñ ꝑ aera i celū aſcēdit. ignis
fact⁹ ē imūd⁹ ex idolorū hoſtijs ꝯcremātiſ:ſʒ xp̄s
hoc mūdificauit qñ ſpm̄ ſcm̄ i ſpecie ignis mi
ſit:aqua facta ē immūda ex nephādis hoſtijs
ablutis:ſʒ xp̄s hāc mūdauit qñ i iordane bap

tizatus fuit:ꝛ ſupra mare ābulauit ſicut ho-
die legiꝛ cū dr. Aſcēdēs ieſus i nauiculā ꝛc. H
Uñ ſacēdū ꝙ ꝑ hāc nauē ꝛ̄ligio itelligiꝛ. Uñ in
phti ſer. de religioſa vita eſt dicēdū ꝗ ē optia
vita: qꝛ ꝯpaꝛ vite celeſti: ꝛ hoc l ſeptē. Nā ſicut
ſcti ꝛ angeli viuūt in celo: ſic religioſi dñt ſimꝛ
viuere in monaſterio: Pꝛio cōpaꝛ vite religio
ſe ex vite celeſti: ꝑꝑ vnanimitat eſt qꝛ ſicut ſcti
ꝛ angeli in celo ſunt ſimul in vnū ꝯgregati in
cōcordia ꝛ charitate: ſic religioſi dñt eſſe vniti
ꝛ cōcordes in deo. hec aūt vnanimitas dꝫ eſſe
in corde oꝛe ꝛ opꝫ. i. volūtate locutiōe ꝛ opera
tione: ſicq̄ oīa opa in vnū fiant: ꝛ illa vnani-
mitas valet ad tria. Pꝛimo ad impetrandū a
deo in oꝛone q̄cq̄d petierit obtinet eñ mlꝛitu
do ꝙ nō ſol' ſm illō. Impoſſibile eſt multoꝝ
preces ñ exaudiri. vñ Mat. xviij. Si duo ex vo
bis ꝯſenſerit ſuꝑ terrā: de oī re quācūq̄ petie
rint fiet illis a pātre meo q̄ in celis eſt. Quāto
magis vbi nō duo vꝉ tres: ſꝫ magna multitu-
do ꝯuenit ad rogādū aliq̄d obtinebit. ſcd̄ꝫ ad
qd̄ valet illa vnanimitas: eſt pñtia dei qi xp̄s
moraꝛ cū talib' q̄ ſic ꝯcordes ſūt in bono ꝛ vna
nimiter viuūt. vñ Mat. xviij. Ubi eñ ſūt duo
vel tres ꝯgregati in noīe meo: ibi ſum i medio
eoꝝ. q̄to magis vbi. xxx. vꝉ. xl. i noīe xp̄i ꝯgre-
gati ſunt. Tertiū eſt diuine vltiōis idulgētia
vñ Geñ. xviij. dixit de' ad abrahā. Si inuenero
i ſodomis decē iuſtos: dimittā oī loco ꝑꝑ eos
Si āt rōne ſocietatis bone tā modice parat'
fuit ꝑcere tāte mltitudini ꝛ in tātis ſcelerib'
nūq̄d nō ꝑcet paucis: ꝛ in culpis modicis ꝑpꝉ
ſocietatē bonoꝝ. Scd̄o ꝯpaꝛ vita religioſa vi
te celeſti: qꝛ ſicut āgeli in celo paſcūꝛ a ſuaui-
tate diuina: ſic ꝛ religioſi in religiōe paſcunꝛ
a deo coꝛꝑalꝛ ꝑ eleemoſynā quā comedunt: ꝛ
ſpūalr ꝑ grāꝫ. Nā cōiter de' maiorē grām fa
cit: ꝛ maiorē dl'cedinē tribuit ꝛ̄ligioſis q̄ regu
lariter viuūt q̄ ſecularib'. Qꝛ religioſi carent
carnali delectatiōe ergo digni ſunt vt de' ſpi
ritualē dulcedinē eis infundat. Exēm de filijs
iſrael qñ nō habuerūt plus de farina quā de
egypto ſecū tulerāt: tūc d' pluit eis mānā i de
ſerto. ſitr mariā magdalenā ſegregatā ab ho
minib' ꝛ ab oīb' coꝛꝑis voluptatib' dñoꝝ. xxx.
annos pauit ꝑ dulcedinē diuinā: ꝛ ꝑ ꝯſolatio
nē angeloꝝ. vñ Ber. Cib' aīe eſt grā dei dl'ciſ
ſimus: ꝛ oēꝫ hñs i ſe ſuauitatē ꝛ delectationē
ſapoꝛis: ꝛ nō tñmodo delectat: ſꝫ reficit ꝛ me
deꝛ. vñ Baſili' loquēs de dulcedie ſpūali dicit
O dulcedo melliflua dl'cedo mirāda: q̄ dulcis
es in meditatione: ſꝫ dulcioꝛ in oꝛone: dulciſ-
ſima in ꝯtēplatiōe: ſꝫ ſuꝑdulciſſima i btitudi
ne. Tertio ꝯparaꝛ vita monaſtica vite celeſti:
qꝛ ſicut in celo oīa ſunt cōia ꝛ vn' ꝯdiuidit cū
alio. vñ Gre. Ibi apl'i ꝛ āgeli gaudēt de meri-
to oīm iferioꝝ ibi oēs inferiores letabunꝛ de
gloꝛia ꝛ corona ſuꝑioꝝ. Ex illi' eñ ſctē ꝛ ꝑfe-
cte charitatis vniōe fiet vt q̄ſq̄ hituꝛus ſit in
alio: qd̄ nō hꝫ i ꝑpꝛio merito. vñ Anſel. Unuſ-
quiſq̄ inim gaude de alteri' gaudio: q̄tū de
ſuo ꝑpꝛio ſic i religiōe oīa dñt eē cōia. Ex hoc
pꝫ ꝙ ſtat' religiōis ꝛ cōitatis ſm magiſtrum
Humb. eſt optimus ſtat' ꝛ valde laudabilis
qd̄ ꝑbaꝛ: qꝛ nō ē meliorē ſtatū accipere i ſtatu
nature q̄ añ pctm̄: ꝛ in tali ſtatu ſcꝫ in ſtatu
nature añ pctm̄ erāt oīa cōia. vñ Iſid. Ius na
ture eū cōis oīm poſſeſſio. Nec tp̄e gratie me
liorem ſtatū inuenire poteris q̄ pꝛimitiuum
ſtatū eccleſie. ſ. tp̄e aplo̅ꝝ. Et in tali ſtatu pꝛi-
mitiuo oīa erāt ip̄s aplis ꝛ oīb' xp̄ianis ꝑ
tūc credētib' cōia. Act. iiij. Erant illis oīa
cōia. ſequiꝛ. Diuidebaꝛ āt ſingulis ꝑut cuiq̄
opus erat. Et videtur hoc durāſſe vſq̄ ad tp̄a
cōſtātini imperatoris: ſicut hꝛ. xij. q. i. Futurū
Itē in ſtatu future glīe oīa erūt cōia: vt iā di
ctū eſt. O q̄ felix eſt ille ſtat' religionis q̄ ta-
les ſtatus. ſ. nature gratie: ꝛ gloꝛie imitatur. I
Circa qd̄ q̄riꝛ vtrū pꝛelatus poſſit diſpēſare cū
ſuo ſubdito religioſo ad habēdū ꝑꝛimū. Rñr
ſm Hūber. ꝙ nō quantecūq̄ autoꝛitatis ſit.
nec etiā papa: vt pꝫ ex. extra de ſtatu mona. Cuꝫ
ad monaſteriū. vbi dꝛ ſic. Nō exiſtimet abbas
ꝙ ſuꝑ habēda ꝑpꝛietate poſſit cū aliquo mo-
nacho diſpēſare: qꝛ abdicatio ꝑpꝛietatis ſicut
cuſtodia caſtitatis adeo eſt ānexa regule mo
nachali: vt ꝯtra eā ſūmus pontifex nō poſſit
indulgere licīam. Ergo caueat monachus ne
habeat ꝑpꝛietatē volēs ſe excuſare falſa glo.
ſicuti in plurib' ꝑſonis apparet. Itē queriꝛ
vtrū religioſus vꝉ religioſa moꝛtaliter peccet
dicēdo me' liber vel mea cappa: ꝛ ſic de alijs.
Rñr ſm Humb. ſuꝑ regulā beati Aug. Si di-
cit ex lapſu ligue nō peccat moꝛtaliter. Si āt
ex ꝓpoſito ꝛ aīo aſſertiuo qd̄ pꝛopꝛie eſt dice
re peccat moꝛtaliter. vñ Aug. Nō dicatis ali-
qd̄ ꝑpꝛiū: ſꝫ ſint vobis oīa cōia ꝛc. Ergo reli-
gioſi nūq̄ dñt dicere meus liber: vel mea cap
pa: ſꝫ dñt dicere noſter liber: noſtra cappa ꝛc.
Et hoc tractū eſt a ſtatu pꝛimitiue eccleſie: vt
hꝛ Act. iiij. Nec quiſq̄ eoꝝ q̄ poſſidebat aliq̄d
ſuum eſſe dicebat. Et quotquot in pꝛimitiua
eccl'ia vēdideꝛt agros vꝉ domos ponebāt pꝛe
tia eoꝝ in cōi vel añ pedes aploꝝ. R Itē que
ritur an cū religioſo poſſit diſpēſari circa ha-
bēdum vſum alicuius rei: ꝛ ſi nō circa ꝑpꝛie-
tatē rei habēdā. Rñſio ſm humber. ꝙ duplex
eſt vſus. ſ. cert' ꝛ incert'. Cert' vſus eſt q̄ au-
ferri nō pōt. Incert' eſt q̄ in volūtate alterius
ſuꝑioꝛis. ſ. vt auferaꝛ cū ei placuerit. Et circa
illum incertū vſum pōt pꝛelatus diſpēſare ex
cā rōnabili ꝛ neceſſaria: ſꝫ circa certum vſum
nō pōt diſpēſare. Semꝑ eñ volūtas religioſi
debet eſſe ſubiecta pꝛlato: vt reſignet quando

voluerit. Qꝛ omnis religioſus ſemper dꝫ eſſe
paratus omnia reſignare: alꝰ eſt filiꝰ perdi-
tionis ⁊ ſemꝑ in ſtatu dãnatiõis: qꝛ oīs reli-
gioſus q̄ hꝫ animū nõ reſignãdi: nec ad cōmu
nitatem dãdi qñ prelatꝰ hoc exiget ab eo: ta
lis religioſus eſt ꝓprietarius ⁊ ſemꝑ in pctõ
mortali ⁊ nullꝰ põt eū abſoluere a pctis ſuis
q̄diu ſtat in tali ꝓpoſito libere nõ reſignãdi
⁊ ad cõez vitã dãdi. Et talis religioſus q̄ciẽs
miſſã celebrat: vl̃ ꝯfeſſiões audit: vel alia ſa-
cramẽta porrigit: totiẽs peccat mortalr̃. Qꝛ
quicūq; in pctõ mortali ſacra adminiſtrat pec
cat mortaliter. Et talis religioſus vel religio
ſa peiores ſunt inferno: qꝛ ſic deſcẽdūt impe-
nitẽtes. Qꝛ moriẽte xp̃o infernꝰ reſtituit alie
na: ſꝫ illi nec volunt reſtituere nec deſignare.
Itẽ talis põt dici ydolatra: qꝛ fiduciã i pecu-
niã hꝫ q̄ in ſolū deū q̄ iuuare ꝑfecte põt ẽ ha-
benda. Immo talis interdū flagitiū iude tra
ditoris ſuꝑat: qꝛ ꝓprietarius q̄cūq; vno ſolo ſe
cõdẽnat. Iudas aũt vẽditurus dñm. xxx. dena
rios ꝑ eo accipiebat: iudas ſuꝑ. xxx. denarios
reſtituit: q̄ iſte ꝓprietariꝰ nõ vult facere. O q̄
iniuſte hic ꝓprietariꝰ res põderat q̄ poſtponẽ
dū ꝑ paucis denariis xp̃m putat: ⁊ precioſuꝫ
pigniꝰ: ſcꝫ aīam ꝓpriã ꝑ talibꝰ rebus dãnat:
⁊ ſe gaudiis celi priuat. Et talis religioſus ꝓ
prietarius indignꝰ ẽ mia dei. vñ Ber. Mona-
cho habẽti ꝓpriū negabit deꝰ ſuū propriū qḋ
eſt miſereri ⁊ ꝑcere. Ergo quicūq; religioſus
vult ꝯſequi miam dei opꝫ q̄ habeat aīm ſuū
reſignãdi ſine oī cõtradictiõe qñ prelatus hoc
req̄rit: et prelatꝰ tenet̃ vni ꝓuidere ſicut alte-
ri: nõ q̄ vnꝰ bibat vinū ⁊ comedat pullos ⁊ al
ter bibat aquã ⁊ comedat lardū qḋ ẽt vix ha
bere põt. Ex quo ptꝫ q̄ oīs prelatꝰ dꝫ hr̃e po-
teſtatẽ inducẽdi ſubditos ſuos ad cõem vitã
ſeruãdã ⁊ ſubditi in hoc nullo mõ debent ei
cõtradicere: nec ſe opponere v̄bo vl̃ facto. Er-
go oīa pctã q̄ ſubditi ⁊ ꝓprietarij ꝯmittūt re-
dūdūt in ꝓlatū q̄ hꝫ ptãtez cõpellendi eos ad
cõez vitã cū hoc facere poſſet ⁊ ſic diſſimulat.
Ergo ꝓlatꝰ vna cū ſubditis ꝓprietariis dãna-
bitur. Vñ hoc dicit q̄dã doctor de ordine car-
thu. q̄ prelatꝰ q̄ ad hoc oī poſſe ſuo non labo
rat vt ſubditi in cõi viuãt: ſeipſm ⁊ ſuos ſubdi
tos decipit ⁊ dãnat. vñ dr̃ in decret. Reſiſtere
poſſe ꝑuerſis ⁊ nõ facere eſt eis ꝯſentire. xxiij.
q. iij. Qui põt. Itez dr̃ in decr. Faciẽtẽ ⁊ cõſen
tientẽ pari pena ꝯſtringit. xvij. q. iiij. Sẽs. vñ
etiã apl's Roñ. j. Digni ſunt morte nõ ſolū q̄
faciūt: ſꝫ etiã q̄ cõſentiūt facientibus. vñ Sapi.
vj. Iudiciū duriſſimū fiet his q̄ preſūt. L. Itẽ
ſciẽdū q̄ q̄cūq; hꝫ filiū vl̃ filiã in monaſterio
quẽ vel quã ſit nõ velle ſpõte oīa ad iuſſionẽ
ſui ꝓlati reſignare: ⁊ ad cõez vitã ſua bona da
re illi filio vel huic filie ampliꝰ nihil dare de-
bet. Et ſi ei aliq̄d dederit p̄ter extremã neceſſi-
tatem cõfortãdo eū vel eam in ſua ꝓprietate
⁊ malitia ⁊ ꝑtinacia ipſo facto peccat morta
liter. Ergo nl̃la eleemoſyna nec aliqḋ bñficiū
eſt talibꝰ exhibẽdū ꝓprietariis niſi i extrema
neceſſitate. Immo tales ꝓprietarij a ſuis pre
latis grauiter ſūt puniendi ⁊ ꝑſeq̄ndi exẽplo
ſctõꝝ patrū q̄ fuerūt in religionibꝰ. Vñ Greg.
In ſterq̄linio ſepeliri fecit ꝓprietariū mona-
chū cū tribꝰ argẽteis q̄s repertꝰ eſt habuiſſe
⁊ fecit eos argẽteos ſecū iactari in ſepulchrū
dicẽdo. Pecunia tua ſit tecū in ꝑditiõe. Itez
ſciendum q̄ religioſi in monaſteriis qñ inci-
piunt deficere tūc peiores cõmuniter ſunt ce
teris hominibus. Unde Aug. ⁊ ponit̃ in dec.
Difficile expertus ſum meliores q̄ qui in mo
naſteriis ꝓfecerūt: nec peiores expertus ſum
q̄ qui in monaſteriis defecerūt. di. xlvij. Quã
tūlibet. Quarto vita religioſa cõꝑat̃ vite cele
ſti ꝓpter caſtitatẽ: qꝛ ſicut angeli in celo: ſic ⁊
religioſi in celo viuere dñt. Et vita caſta non
eſt vita humana: ſꝫ angelica. Unde Hierony.
In carne viuere preter carnẽ plus eſt angeli
cū q̄ humanū. vñ. Amb. Qui nõ nubūt ⁊ vxo-
res nõ ducūt ſunt ſicut ãgeli in terris. Immo
virginitas hoīm ſupergredit̃ caſtitatẽ ange-
lorum. Unde Amb. in lib. de offi. Maior eſt vi-
ctoria virginū q̄ angelorum. Angeli eñi ſine
carne viuūt: virgines v̄o in carne triumphant.
Unde etiã Cyprianus in lib. de virginate lo-
quens de dignitate v̄ginuꝫ dicit. Virginitas
eſt ſoror angeloꝝ: victoria libidinū: regia vir
ginū poſſeſſio omniū bonoꝝ. Quinto cõpara
tur vita religioſa vite celeſti: qꝛ ſicut ſancti et
angeli in celo ꝯtinue laudãt deū ſm̃ illud ps.
Beati q̄ habitant in domo tua dñe: in ſecula
ſeculoꝝ laudabūt te. Sic religioſi ſingulis die
bus ⁊ ſingulis noctibus pſoluūt ſeptẽ horas
canonicas ad laudãdū deū. ps. Media nocte
ſurgebã ad ꝯfitẽdū tibi ⁊c. Aug. in lib. confeſ-
ſio. Vere felix eſſet q̄ poſſet diuine laudi ſemꝑ
inſiſtere: immo in ꝑñti libẽter laudare debe-
mus deum. Anſel. Qui hic deum nõ vult lau
dare in trãſitu huiꝰ ſeculi obmuteſcet cū ve-
nerit in ſeculum ſeculi. Unde etiã Greg. Mi-
rum eſt q̄ homo deū ſemꝑ non laudat cū oīs
creatura ad deū laudãdum ſemper inuitat.
Sexto cõparat̃ vita religioſa vite celeſti: qꝛ in
celo exiſtẽtes dãt ſe deo ex toto: ſic i religione
exiſtẽtes offerūt deo holocauſtū maximū. i. to
tuꝫ qḋ habẽt. M Habet aũt homo triplex bo
num. Primum donū exteriorūꝫ rerum quas
offert religioſus deo ꝑ votum volũtarie pau
pertatis. Scḋm bonū proprij corpis quod of
fert per votum continentie quo abrenunciat
delectatiõi corporis. Tertium bonum anime
qḋ aliq̄s totaliter offert deo ꝑ obedientiã per

quā quis offerri deo ꝑpriā voluntatem qđ eſt
maximū ſacrificiū.vñ dr in decre.volūtatē al
teri ſubijcere ꝓpter deū eſt ꝑcipuū ſacrificiū
viij.q.j.Sciendū.vnde Gre.Per obedientiā
ꝓpria volūtas mactat.j. Reg.xv.Melior eſt
obediētia ꝙ victima.Septimo vita religioſa
cōparat vite celeſti:qꝛ ſicut iſti in celo volūta
tē dei adimplēt per obedientiā:quicquid eni co
gnoſcūt deū velle hoc faciūt ſpōte:lete ⁊ per-
ſeuerāter:ſic ⁊ religioſi in religione facere de
bēt obediēdo ſuis ꝑlatis loco dei. ¶ Sz dice
res qualis dꝫ eſſe obediētia.Rñdeo primo ꝙ
obediētia dꝫ eē volūtaria.Multū eſt eni lau-
dabilis obediētia q̄ ꝑceptū ſeruat : laudabi-
lior q̄ cōſilijs ⁊ admonitiōib⁹ obtēperat:ſz oī
laude digniſſima q̄ precipiētis animo ſe ꝯfor
mat.Sz nōnulli ſunt q̄ poti⁹ a maiorib⁹ ſuis
volūt audire q̄ eis placēt ꝙ vt ipi placeāt.qui
ꝑlatū ſibi cupiūt obedire.Iſti nō volūt imita
ri aplm Paulū qui dicit. Dñe quid me vis fa
cere:ſz cecū cui dixit dñs.Quid vis vt faciam
tibi.Itē alij obediūt ſz cū murmure exequun
tur mādatū.⁊ in hoc ſimiles ſunt obediētie
demonū qui ad mādatū dei exibāt de corpo
rib⁹ ſz clamātes.Cōtra qđ dr Bñdict⁹ in regu
la ſua.Obediētia tūc acceptabilis ē deo ⁊ dul
cis hoīb⁹ ſi qđ iubet nō cū murmure efficiat.
Scđo obediētia dꝫ eſſe iocūda ſic ꝙ nō ex tri
ſticia aut neceſſitate faciat qđ ſibi iniūctū ē.
Iocūda eni obediētia ꝑlatū iubētē letificat:
obediētia laborē alleuiat:ſecuritatē ꝯſcia ꝑ-
ſtat.Si qs meſt⁹ obtēꝑat cū ſymōe cyreneo in
āgaria crucē portat.Curr⁹ nō iniūct⁹ ſub bone
murmurat ⁊ is q̄ cū triſticia obediētiā exeqt
carere vnctiōe ſpūſſcti ſe declarat.At ꝟo gau
dēs cū Andrea crucē ſuſcipit q̄ſquis onus qđ
īpōit nec corde renuit nec ſigno q̄lꝫ ꝯdicit vñ
de hoc eſt ꝟbū cuiuſdā ſenis q̄ cuidā volenti
intrare religionē ⁊ q̄rēti quō ſe deberet habere
dixit.Tu ⁊ aſin⁹ vnū eſtote:ſicut aſin⁹ qđlibꝫ
on⁹ īdifferēter recepit ⁊ pacifice ita dꝫ vir reli
gioſus in religiōe ſe hrē.Tertio obediētia dꝫ
eſſe ꝑſeuerās.Cū eni ꝓfeſſionē facitis vſqꝫ ad
mortē in poſterꝫ vos obligatis.Qui eni ſcđm
xpi ſnīam perſeuerauerit vſqꝫ in finē hic ſaluꝰ
erit.vñ Ber.memētote fratres xps ne ꝑderet
obediētiā ꝑdidit vitā ſic q̄libꝫ religioſus po-
ti⁹ deberet mori ꝙ pertinaciter ⁊ ex cōtēptu
inobediēs ſuo ꝑlato exiſtere.vñ iſta obediētia
quā quis ſuo ꝑlato exhibet deo exhibet.Ber.
Obediētia q̄ maiorib⁹ ꝑbet deo exhibet.Lu.x
Qui vos odit me odit:⁊ q̄ vos ſpnit me ſper
nit. Ergo q̄ iubet ſubdit⁹ l oīb⁹ licitis dꝫ obedi
re ſuo ꝑlato tāqꝫ ipſi xpo.vñ Ber.quicquid vice
dei ꝑcepit hō qđ nō ſit certum diſplicere deo
hoc oīno eſt accipiendū quaſi ꝑcipiat de⁹. ¶
Circa qđ q̄rit vtrū inobediētia ſit pctm mor-
tale.Rñr ſm ſctm Tho.ij.ij.q.cv.ꝙ ſic.nam ⁊
inobediētia contrariat charitati dei q̄ exigit
vt ei⁹ ꝑceptis obediat.In preceptis aūt diui
nis ꝯtinet ꝙ ſuperiorib⁹ obediat.vñ Ro.xiij.
Qui ꝑtāti reſiſtit:dei ordinatiōi reſiſtit. Itē
cōtrariat dilectioni ꝓximi inquantū ſuꝑiori
ꝓximo ſubtrahit obediētiā quā ei dꝫ. Ergo
religioſi libere ⁊ gaudēter ⁊ prōpti dñt obe-
dire ꝑlatis ſuis:qꝛ obediētia hoīem ꝟtutib⁹
replet.vñ Greg.Obediētia ſola ē ꝟtus q̄ cete
ras ꝟtutes mēti inſerit inſertaſqꝫ cuſtodit ⁊
ꝑfectas facit.Itē obediētia ē clauis paradiſi
⁊ via celi:qꝛ ꝓpt inobediētiā electi ſumus:et
ꝓpt obediētiā intrabim⁹.vñ tres magi re-
uerſi ſunt ꝑ aliā viā i regionē ſuā.Aug.Obe-
diētia ē origo oīs boni atqꝫ ꝑfectio. Idē Au-
gu.Nō ē lepra peior i leproſo ꝙ ꝓpria volū-
tas in religioſo. ¶ Ultimo querit.vtrū ꝑ in-
greſſum religionis cōſequat qs remiſſionem
oīm pctōꝝ.Rñr ſm ſctm Tho.ij.ij.q.vlti.Ra-
tionabilr pōt dici ꝙ ſic ſicut per aſſumptio-
nē crucis.ſi eni aliquib⁹ eleemoſynis factis
hō pōt ſtati ſatiſfacere de pctis ſuis ſm illud
Daniel.iiij. Pctā tua eleemoſynis redime.
Multomagis i ſatiſfactiōe ꝓ oīb⁹ pctis ſuffi
cit ꝙ aliqs totalir ſe diuinis officijs mācipet
ꝑ religionis ingreſſum ⁊ ei⁹ profeſſionē q̄ ex
cedit omne genus ſatiſfactiōis ⁊ publice pe
nitētie:vt habet.xxxiij.q.ij.admonere.Un in
vitaſpatrū legit ꝙ eandē gratiā ꝯſequunt in
gredientes ⁊ ꝓfitētes religionē quā ꝯſequunt
baptizati.Si tñ ꝑ ingreſſum religionis non
abſoluerent ab oī reatu pene nihilominus
ingreſſus religionis vtilior eēt ꝙ ꝑegrinatio
terre ſctē quo ad promotionē in bonū qđ pre
pōderat abſolutionē a pena. ¶ Exēplū d re
ligioſo ꝯuerſo.Quidā frater ad religionē ſeu
ad cōuerſionē venit ⁊ deuote ſuſcept⁹ eſt ſed
ipſe deuot⁹ cōuerſat⁹ hūc ad monaſteriū,fra
ter ſuus neceſſitate magis ꝙ volūtate ſecut⁹
eſt.Cui nimis graue erat,ſi qs pro ſalute ſua
ſibi aliqđ loqueret.Bōa aūt nō ſolū facere ſz
etiā audire nō poterat.Qui poſtea graui in-
firmitate a deo ꝑcuſſus eſt:cūqꝫ extremum
ſpm ageret ꝯuerterūt frēs vt egreſſuꝫ illius
orādo ꝓtegerēt. Tūc repēte cepit fratribus
aſtātib⁹ clamare atqꝫ cū magnis vocib⁹ ora
tiōes eoꝝ interrūpere dicēs.Diſcedite diſce-
dite.Ecce draconi ad deuorādū datus ſum q̄
ꝓpt veſtrā pñtiā me deuorare nō pōt.Caput
meū iā in ore ſuo abſorbuit:date locū vt me
ampli⁹ ñ cruciet:ſz faciat qđ factur⁹ ē ſi ei ad
deuorādū dat⁹ ſuꝫ:q̄re ꝓpter vos moras pa
tior.Tūc frēs ceperūt ei dicere q̄d loq̄ris fra-
ter ſignū ſctē crucis tibi iprime.Rñdit ille.vo
lo me ſignare:ſz nō poſſuꝫ:qꝛ ſquamis huius
draconis ꝑmor. Cūqꝫ hoc frēs audirent pro-

ſtrati i terrā cū lachrymis ceperit p ereptio ne illius vehemēti⁹ orare: τ ecce ſubito cepit eger cū magnis vocib⁹ laudare dicēs. Gras ago: ecce draco q me ad deuorādū ceperat ve ſtris oronib⁹ expulſus ē: p pctis meis mō in tercedite: qr ꝯuerti parat⁹ ſuz τ ſecularē vitā τ ꝯuerſaz funditus relinquere. Et poſtq̄ mutatus eſt mēte tūc ei⁹ aīa a corꝑe ſoluta eſt.

De eadē dnica. Sermo. cxxij. de quadruplici confidentia.

Confide fili remittūt tibi pctā tua. Mat. ix. In ꝟbis pmiſſis dñs vult nos inducere ad bonā ꝯfidētiā quā debemus hře ad ipz: ergo dicit. Cōfide fili τc. R Ubi ſciēdū ꝙ q̄druplicē confidētiā de⁹ requirit a quolibet hoīe. Prima ē cōfidētia de tpali ſuſtētatiōe. Sap. vi. Equaliter eſt ei cura de oībus. ps. Qui dat iumētis τc. Si eñ deus volucres i aere piſces in aqua τ aīalia in ſiluis nutrit qb⁹ nihil pmiſit ꝯfidere debem⁹ ꝙ nobis puideat qb⁹ pmiſit. mat. vi. Nolite ſolliciti eē dicētes. Quid mādu cabim⁹ aut qd bibem⁹ aut q operiemur. ſ. e. p. ve. qr his oīb⁹ indigetis. Querite ergo primū regnū dei: τ hec oīa adijcient vobis. hāc cōfidētiā non hñt illi q iniuſtas res lucrant τ poſſidēt: qr ſi veracit ꝯfiderēt deo ꝙ eos bñ de iuſtis bonis nutriret nequaq̄ iniuſta ſcienter poſſiderēt: ſz qr deo nō ꝯfidūt iō iniuſtas res acq̄rūt: vt ſunt vſurarij: luſores τ mercatores q cū fraude τ dolo τ mēdacio decipiūt proximos: τ vīr oēs q iniuſtas res ſciēter hñt τ poſſidēt. Itē hāc ꝯfidētiā nō hñt illi auari qui q̄uis iniuſtas res nō vellēt hře: tñ cū ſollicitudine cordis ꝯgregāt tpalia q̄ſi vſq ad. ccc. vł cccc. annos viuere deberēt: τ aliqñ vix viuūt. xl. dies. Lu. xij. Stulte hac nocte repetēt a te aīaz tuā τ ea q ꝯgregaſti cui⁹ erūt ſi tāta puidētia ſibi puidiſſent in ſpūalib⁹ τ eternis bonis magni τ diuites iā eſſent coram deo. Ubi quilz tāto pl⁹ deberēt eſſe ſolliciti de aīa τ de ſpūalib⁹ quāto meliores ſūt. vñ Ber. i ſer. de aduētu dñi. Vere diuitie nō opes ſunt ſz virtutes q̄s ſecū ꝯſciētia portat vt iperpetuū diues fiat. Sz oppoſitū ſepi⁹ ꝯtingit ꝙ plures ad tpalia anhelāt τ ſpūalia negligūt τ tpalibus ſolūmodo intēdūt. S Querit hic an nimia ſollicitudo tpaliuz ſit pctm̄. Rñr ꝙ ſic qr tāta poſſet eſſe ꝙ totū cor qs apponeret τ obliuiſceret dei τ pprie ſalutis: ſicut aliq q̄ſq i iiij. hebdomadis nūq̄ ex corde cogitāt ad deū τ ad ſalutē ppriā τ ad futurā vitā. ſ. q̄ꝰ ſm aptz h nō habem⁹ ciuitatē manētē: ſz futurā inq̄rim⁹. vñ Gre. in mora. Sollicitudo tpaliū mors ē τ excecatio ſpūaliū. Ubi labor ē exercēdus. ſed nimia ſollicitudo eſt tollenda. Item

qrit cū qs nimiū triſtat de iſtoꝝ amiſſio an ſit peccatū. Rñr ꝙ ſic: qr eſt ſignū ꝙ talia qs nimio amore dilexit. vñ Gre. xxxi. li. mora. Sine dolore amittit qcqd ſine amore poſſidet q̄ vo ardēter diligim⁹ habita: grauiter ſuſpiram⁹ ablata. Sz nos ꝯſiderare debem⁹ in deo ꝙ nos nutriat de iuſtis bonis. ps. Iacta cogitatū tuū i dño τ ipē enutriet. hoc pz i ſctis martyrib⁹ qs nūq̄ fame mori pmiſit. ps. Nūq̄ vidi iuſtū derelictū τc. Immo poti⁹ āgel⁹ deſcēderet de celo τ hoī cibū adminiſtraret. Hoc pz in helia cui āgel⁹ i deſerto panē portauit. ❧ Scḋa ꝯfidētia ē remiſſio pctōꝝ: ergo i ꝟbis pmiſſis dicit cuilz pctōri. Cōfide fili remittūt tibi pctā tua i. Joh. ij. Si qs peccauerit aduocatū habem⁹ apō patrē ieſuz xp̄z: τ ipſe ē ppiciatio p pctis nřis. hāc ꝯfidētiā τ ſpē ñ hñt hi q nō ꝯfidūt diuine bōitati τ ei⁹ mīe ꝙ ipſis idulgere velit pctā ſua. ſz deſperāt cū Cayn q dicit. Maior ē iniq̄tas mea q̄ vt veniā merear. Et cū iuda q ſeipz ſuſpēdit. Tales q volūt ſeq Cayn τ iudā deſperādo deberēt aduertere qđ dñs dicit p ꝓphetā Ezech. In quacūq hora pctōr ingemuerit τc. Sciēdū ꝙ null⁹ deſpare de dei mīa. Primo qr ifelix ē q deſperat ſicut q ſperat btūs eſt. ps. Btūs vir q ſperat i dño τc. ſic ecōuerſo. Scḋo qr deſperatio valde diſplicet deo. qr maximū pctm̄ ē. vñ Iſiđ. de ſum. bo. Deſperatio eſt peior oī pctō. vñ Hie. dicit. Iudas pl⁹ offendit xp̄m deſperādo q̄ ipz tradēdo. Tertio qr deſperātes ſūt maledicti. Eccłi. ij. Ve diſſolutis cordib⁹ qr nō credūt deo. iō ꝓtegētur ab eo. vñ Aug. ſup Joh. Solū eñ deſperationis crimē eſt ꝙ mederi nō pōt. Ubi vnuſqſq dz de deo ꝯfidere τ ſpare ꝙ ſi dolet de pctis τ āpli⁹ ꝓponit ſibi cauere de futuris pctis: τ ea q iaz fecit lēdit ꝯfiteri: τ p eiſdē ſatiſfacere ſm ſuū poſſe ꝙ deus ex ſua mīa ſibi oīa pctā ſua idulgeat. vñ Ber. Corrige teipm̄ τ ſpera indulgentiam. Nulla eñ eſt culpa q nō habeat veniā. Quā miſericorditer aūt de⁹ vere ꝯtrit⁹ τ penitētib⁹ pctā idulgeat oſtēdit Ber. dicēs. Sic indulſit mihi ex toto deus τ iā liberatr oēm dānauit iniuriam vt nec dānaret vlciſcēdo: nec cōfunderet iproperādo: nec min⁹ etiā diligat iputādo. Itē ad cōfidētiā τ ad ſpē habendam iducere nos dz diſpoſitio xp̄i in cruce. Nā in ſignū mīe habuit caput iclinatū ad oſculādū brachia extēſa ad amplexādū pedes affixos ad nobiſcū pmanēdū. Itē ſciēdū ꝙ q̄cūq non hz firmā ſpē τ bonā confidētiā ad deū ꝙ velit ſibi pctā idulgere illi⁹ cōfeſſio τ pnia nihil valet. Aug. Pnia q ex fiducia nō ꝓcedit inutilis eſt τ ſterilis manet τ ſine mīa. Ratio ē: qr de⁹ nūq̄ vult alicui miſereri q nō hz bonā ſpē τ fiduciā in eū ſperando indulgentiā τ remiſſionem pctōꝝ. Amb. Nō pōt agere pniam q non

ſperat

ſperat indulgẽtiā ⁊ remiſſionē pctõꝝ. ¶ Ter
tia ↄfidẽtia ē ꝙ ſpare debemus ꝙ nos velit
exaudire in oī ſalubri petitione. Mar. xj. Oīa
q̄cūq ↄ orātes petitis credite ꝙ accipietis. Itē
Job. vj. Petite ⁊ accipietis. Itē Mat. vij. Queri
te ⁊ inueñietis: pulſate ⁊ aperietᷓ vobis. Sz ſi di
ceres. Sepi⁹ oraui nec tñ exauditu⁹ ſum: quō er
go debeo orare vt de⁹ me exaudiat. Rñr ꝙ pri
mo debeo orare cū cōtritiōe ⁊ deuotiōe ꝙ vnū
Pater no. cū cōtrito corde ⁊ attentione dictū
pl⁹ valet ꝙ̄ centū milia Pater no. ſine attẽtio
ne. vñ Iſidor⁹. Quid ꝓdeſt ſtrepit⁹ labioꝝ vbi
cor eſt mutū. Oratio eī ſine deuotiōe eſt quaſi
mugit⁹ bouū. hoc intelligẽdū eſt: qñ hō cū pro
poſito ī deuotiōe ⁊ ſine attẽtione orat. Sz qñ hō
cū itẽtiōe īcipit orare ꝙ libẽter vellet deuote ⁊
cū attẽtiōe illā orationē inceptā perficere. Et
ſi infra orationē diſtrahiᷓ cōtra volūtatē ſuā
adhuc tñ illa oratio efficax ⁊ ſalubris eſt ꝓpt
primā intẽtionē. Scdo ſic orādū ē vt petamꝰ
q̄ ſūt ſalutis q̄ expedit tibi recipere: ⁊ q̄libet
deo dare. Nā ſpūalia ⁊ eterna ſine ↄditione
petẽda ſūt ſimplr bona ⁊ ſalutifera: ſz tēpora
lia ſunt cū ↄditiōe petẽda: q: de⁹ nouit vtrū ex
pediāt tibi vel nō. Ergo cum petim⁹ liberari a
tribulatiōib⁹ vel ab infirmitatib⁹ ſēꝑ debem⁹
deo cōmittere ⁊ ſub ↄditiōe petere. vt dicẽdo: ſi
expedit ſaluti aīe. Tertio hō dz orare ⁊ petere
ↄfidẽt vt dicere poſſit cū ps. Miſereᷓ mei dñe
qm̄ ī te ↄfidit aīa mea. Qui eī petit cū heſita-
tiōe nihil īpetrat a deo. Ergo firmā ↄfidẽtiā
debem⁹ hr̄e ad deū ꝙ velit nos exaudire ī oīo
nib⁹ nr̄is. ¶ Quarta ↄfidẽtia ē ꝙ velit de⁹ no
bis dare poſt hāc vitā regnū celeſte. Luc. xij.
Nolite timere puſill⁹ grex: q: cōplacuit prī
vr̄o dare vob̄ regnū. Heb. x. Nolite amittere
ↄfidẽtiā vr̄az q̄ magnā hz remuneratiõnem
hāc fiduciā nō habem⁹ ex nr̄is meritis: ſz ex
meritis ieſu xp̄i q̄ ē redēptor nr̄ quē pr̄ dedit
nobis vt nos redimeret ꝑ ſuā amarā paſſio-
nē. Inſignū hui⁹ habuit latr⁹ apertū ī cruce: q:
ꝑ eū ⁊ ei⁹ meritū itrabim⁹ regnū celoꝝ: nā ꝑ
ſuā paſſionē apuit nobis ianuā paradiſi. Cō
tra hāc fiduciā faciūt iſti q̄ qñ aliq̄d de diuīa
iuſtitia audiūt dicūt: ego nūq̄ ſaluabor: ⁊ ſic
diffidere de ſalute ē diabolicū. Diabol⁹ eñ ē
oī ſpe ſalutis priuat⁹. Sed firmiᷓ ſpare ⁊ cre
dere debes ꝙ ipſe eſt q̄ vult oēs hoīes ſaluos
fieri q̄ð oñdit ī vita: in morte ⁊ poſt mortē. In
vita xp̄s oñdit ꝙ vult oēs hoīes ſaluos fieri
cū dicit vt hr̄ Lu. xix. Uenit fili⁹ hoīs q̄rere ⁊
ſaluū facere q̄ð perierat. Inſignū hui⁹ pctō-
res recepit ⁊ cū illis māducauit. Uñ ipſi pha
riſei ſcādalizati ſūt dicẽtes hic pctōres reci-
pit ⁊ manducat cū illis. ⁊ dixerūt. Uorator et
amic⁹ publicanoꝝ ē. Et ēt dixerūt ad diſcipu
los xp̄i. Quare cū publicanis ⁊ pctōib⁹ mā-
ducat magiſter veſter? Et xp̄s. Nō ē op⁹ valē
tib⁹ medico: ſz male habẽtib⁹. Nō eī veni vo-
care iuſtos: ſz pctōres ad pn̄iaz. Itē oñdit hoc
in morte qñ ī cruce pẽdēs ꝓ crucifixorib⁹ ora
uit dicẽs. Pr̄ ignoſce illis q: neſciūt q̄d faciūt
Si inimicos voluit ſaluari ex eo ꝙ ꝓ eis ora
uit: ī hoc oñdit ꝙ vult ceteros hoīes ēt ſaluos
fieri. Et poſt plures ſunt ↄuerſi ex iudeis ꝑ ꝑ
oꝛonē xp̄i: vt hr̄ ī actib⁹ apl̄oꝝ ꝙ petr⁹ q̄ſi tria
milia hoīz in vno ſermōe ↄuertit. Itē oſtẽdit
hoc poſt mortē: q: tā oībus ſua bñficia īpẽdit
tā bonis ꝙ̄ maliſ. Mat. v. Solē ſuū oriri facit
ſuꝑ bonos ⁊ malos: ⁊ pluit ſuꝑ iuſtos ⁊ iniu
ſtos. Xp̄s eñ nō ſolū ſua bñficia bonis ⁊ ami
cis īpẽdit: ſz etiā malis hoīb⁹ ⁊ ꝑuerſis bñfa-
cit. In q̄ oñdit ꝙ q̄ntū in eo eſt vult oēs hoīes
ſaluos fieri. Inſuꝑ dat p̄mia cōīa penitẽtib⁹
ſ. q̄ male vixerūt ⁊ poſtmodū ꝑ pn̄iam redie-
rūt cū innocẽtib⁹ q̄ ſꝑ bñ vixerūt: ⁊ nūq̄ cum
aliquo pctō mortali offenderūt. Mat. xx. Ac-
ceperūt ſingulos denarios. glo. i. eternitatē.
Lz differāt ī merito ⁊ gaudio: tñ oēs habent
eādē eternitatē ī celo. Jo. xiiij. In domo prīs
mei. mā. mul. ſūt: q: ſcðm aplm Ro. ij. reddet
vnicuiq ↄ iuxta oꝑa ſua. ¶ Exẽplū ꝙ de⁹ dat
penitẽtib⁹ q̄ diu male vixerūt ⁊ poſtmodū ꝑ
pn̄iam redierūt cū innocẽtib⁹ vitā eternaz.
Legiᷓ ī dialogo ceſarij ꝙ q̄dā vir magn⁹ po-
tēs diues vitijs ⁊ malitijs plen⁹: ſemel ī vno
ſermōe ↄpūct⁹ malitioſā vitā poſtpoſuit ⁊ ha
bitū religioīs ſuſcepit vbi adeo lr̄etā religio-
ne ꝓfecit ꝙ aīa illi⁹ deo erat placita. Uñ xp̄s
q̄ vocauerat eū ad ſuiciū ſuū nō ſolum dedit
eī veniā delictoꝝ ſz ⁊ eī fecit p̄cognitū finem
ſuū. Expletis ƀo iā trib⁹ ānis ī ſctā ↄuerſa-
tiōe febre correpꝰ ē viſitatuſq ↄ ab amicis di
xit ſe tertia die moriturū: q̄ð factū eſt. Eodez
tēpore quedā mulier obſeſſa in q̄dā villa in
hora mortis ei⁹ liberata ē. Et venit ad ſacer
dotē ſuū dicẽs demonē ab ea exijſſe. poſt pau
lulū ƀo rediẽs diabol⁹ grauī⁹ miſerā vexare
cepit. Adducta eſt igiᷓ ad ſacerdotē q̄ q̄ſi ↄci
nādo cū diabolo cepit eū interrogare ⁊ dice-
re. Miſer tu exieras. Ita ē inq̄t. Et vbi fuiſti
infideᷓ. Rñdit. In clauſtro hemenroed. ⁊ q̄d
ibi feciſti? Rñdit. Uir q̄dā iacebat ibi agoni-
zās: ad cui⁹ trāſitū pene quīdecī milia ſocioꝝ
meoꝝ cū maxīo tripudio illuc veniebāt: ⁊ vi
debaᷓ mihi nūq̄ me gaudiū aliq̄ð habiturū
niſi ego iuiſſez cū eis. Sciẽs aūt iſtud vas mi
hi traditū me amittere non poſſe reliq̄ illud
ad tēpus ⁊ iui cū eis. Dixitq ↄ ſacerdos. Quid
actū ē ibi. Rñdit diabol⁹. Superuenerūt ibi
maledicti tōſurati: ⁊ circūſtātes cadauer ita
valide ſabulare ceperūt ꝙ null⁹ nr̄m ꝓpi⁹
accedere auſus fuit. Dixit iterū ſacerdos. Et
quo deuenit aīa. Rñdit. ad pedes altiſſimi. et

dixit diabol⁹. Uidete boni hoīes ꝙtra nob̄ iniuria ſit: tibi illata. Hō eī ille ſeruierat nobis pluſq̄ȝ.xl. ānis ad oēȝ volūtatē nr̄am nocte ⁊ die paratiſſimus ⁊: mō trib⁹ annis tm̄ ſeruiuit alteri dn̄o: ⁊ ꝓpt̄ hoc ille abſtulit nobis eū. Cū igitur aīa eius nobis auferebat̄ furore cōmoti inuicē tota debachatione graſſati ſumus. Et ego mō nō habeo vbi me vindicē niſi in hoc vaſculo quod eſt mihi iradītum.

De eodē euāge. ſer. xxiij. ď blaſphemia.

Hic blaſphemat. Mat. ix. Sciendū ꝙ blaſphemia eſt qn̄ aliquis attribuit deo qđ nō eſt ei attribuēdum vel qn̄ aliquis deo abſtrahit qđ ſibi conuenit: vel qn̄ aliquis ſibi ipſi attribuit ſiue vſurpat qđ dei eſt. Ergo ſcribe ⁊ phariſei dixerūt intra ſe ꝙ xp̄s blaſphemaret: cū hoc ꝙ dixit paralitico. Confide fili remittunt̄ tibi pctā tua: q2 ſolus de⁹ pctā pōt remittere: ⁊ ipſi ſcribe ⁊ phariſei tenuerunt xp̄m eſſe ſolū purū hominem: ⁊ non deū ⁊ ergo nō poſſet peccata dimittere. Quare dixerūt verba ꝑmiſſa. Hic blaſphemat. vn̄ in preſenti ſer. loquendo de blaſphemia: tria ſunt dicēda. Primo quot modis fit blaſphemia. Scđo oſtēdit̄ blaſphemos hoīes eē peſſimos. Tertio dicet̄ de pena blaſphemātiū. A Circa primū ſciēdū ꝙ blaſphemia ſcđm ꝙ hic intelligim⁹ eſt verbū in contumeliā dei ꝓlatū vt cū aliq̄s irat⁹ vindicare ſe volens de deo dicit aliqua ſibi in cōtumeliā: qđ tripliciter contingit. Primo irreuerēter iurādo per caput: vel ꝑ oculos: vel ꝑ aliqđ aliud mēbrū xp̄i. Uel etiā q̄n iurat per inteſtina dei vl̄ ꝑ pulmonem cor iecur: ⁊ ſic de alijs. Et talis ſic iurās ſi cleric⁹ eſt ꝙ deponi: ſi laic⁹ anathēatizari. xxij. q. j. Si q̄s ꝑ capillū. Un̄ legit̄ de paulo apl̄o ꝙ q̄ſdā blaſphemos excōicauit ⁊ ſathane tradidit j. Thim. j. De q̄bus eſt hymeneus ⁊ alexander quos tradidit ſathane vt diſcāt non blaſphemare. Scđo ꝯtingit qn̄ fit abominabilis execratio ⁊ iuratio: ſicut ꝑ lutū vel pudibūda vel aliud ſīle. Tertio qn̄ q̄s iurat ꝑ q̄nq3 vulnera xp̄i: vel ꝑ mortē: vel ꝑ paſſionē ipſius: vl̄ ꝑ precioſum ſanguinē eius. B Hec eīm iuramēta ab oībus diligēter ſunt vitāda ⁊ ꝓhibēda q2 ſonāt in blaſphemiā ⁊ irreuerētiā dei ꝑcioſa ſua vulnera ī vanū aſſumere. vn̄ nobis tota ſalus effluxit. Chry. ſup Mat. Oīs ſalus hoīm in xp̄i morte poſita eſt. Nulla enim res eſt q̄ magis ad ſalutē hoīum ꝑtineat ꝙ mors ipſi⁹. vn̄ ſi talia iuramēta ex deliberatiōe fiāt ſunt mortalia peccata totiēs quotiens q̄s ſic iurat. Etiā ſi centies vna die ſic iuraret centū pctā mortalia faceret. Propter qđ etiā in aliquibus terris ciuitatibus ⁊ villis talia iuramenta ſic ſunt reſtricta ꝙ q̄cūq3 taliter iurat aurem vel linguā vel digitū perdat. Un̄ legit̄ ꝙ ſanctus Ludouicus rex frācie quendā ciuē pariſius q̄ blaſphemauit in penā ſui peccati ⁊ in terrorē alioꝝ ferro candēti in labijs ſui cautherizari ꝑcepit. Et cū aliqui pricipes ⁊ nobiles ipſius indignati ex hoc dictū Ludouicū ꝓpter factū iſtud arguerēt Reſpondit eis dicēs. Uellē ego talem penam ⁊ inde centiā ſuſtinere libēter in labijs meis ꝙdiu vixero: ⁊ hoc vitiū de regno meo tolleret̄ vt amplius dn̄s meus ieſus xp̄s ꝑ nullū hoīem ſic ꝑ blaſphemiam offenderet̄. ¶ Querit̄ an blaſphemia ſine deliberatione ſit pctm̄ mortale. Rn̄r ſcđm ſctm̄ Tho. ij ij. q. xiij. Blaſphemia abſq3 deliberatione pōt ꝯtingere tripl̄r. Uno mō ꝙ aliq̄s nō aduertit hoc qđ dixit eſſe blaſphemiā. Ut cū aliq̄s ſubito ex aliqua motione ⁊ paſſiōe in ꝟba imaginaria ꝓrumpit quoꝝ ſignificationē nō ꝯſiderat: nec aduertit tūc eſt pctm̄ veniale. Alio mō qn̄ cōuertit eſſe blaſphemiā conſiderās ſignificata verboruȝ ⁊ tunc nō excuſat̄ a peccato mortali: ſicut nec ille q̄ ex ſubito motu ire occidit aliquē iuxta ſe ſedentē. Ex iſto poſſumus elicere ꝙ periculoſe iurāt ⁊ blaſphemāt iſti q̄ ex mala cōſuetudine ſic iurāt: nō habentes intentionem ſe emendādi ⁊ illud dimittendi: q2 tales blaſphematores totiēs peccāt mortalit̄ quotiēs ſic iurāt ⁊ blaſphemāt: ſed aliq̄ ꝑuerſi inimici dei dicūt. ſi nō iurarē tūc nullus me timeret nec aliq̄s reputaret me aliq̄d eſſe: vt ḡ timeant̄ ⁊ magni reputent̄ iurāt ⁊ creatorē et redēptorē ſuū blaſphemāt. O miſerrimi ⁊ infideliſſimi pctōres vbi q̄ritis honorē vbi eternā inuenietis cōfuſionē ⁊ dānationē. Tales blaſphemi ⁊ iracūdi nō ſūt filij dei ſ3 diaboli q2 ſicē pr̄ eoꝝ viuit in īferno ſic ipſi filij diaboli viuūt ī mūdo: ⁊ iraſcēdo: litigādo: ⁊ blaſphemādo. D Itē ſciēdū ꝙ aliq̄ ſūt q̄ l3 nō ꝑncipaliter blaſphemāt. tn̄ paſſionē ⁊ ſanguinem ⁊ mortē xp̄i frequēter vane nomināt ⁊ ſine cauſa ī illis ⁊ ſilib⁹ dn̄t ſe ēt tales hoīes emēdare: q2 paſſio ⁊ mors xp̄i ⁊ ꝑcioſ⁹ ei⁹ ſāguis nō ꝙ ſūt a nob̄ nolanda: niſi cū magna deuotione ⁊ reuerentia: q2 ibi eſt ſalus ⁊ vita nr̄a. E etiā aliq̄ iurāt ⁊ n̄ nomināt deū ſ3 creaturas: cōtra quos dicit Aug. ď ꝟbis apl̄i. ſer. ij. Ecce dico charitati vr̄e ꝙ q̄ falſa iurat ꝑ lapidē ꝑiurus ē ꝙuis nō audiuit. tn̄ ei⁹ creatorē in re ſtē accipit. Itē cōtra tales dicit btūs Iaco. v. c. Nolite iurare neq3 ꝑ celū neq3 ꝑ terraȝ ⁊c. Ergo talia iuramēta q̄ ſic fiūt nolando creaturas a q̄l3 xp̄iano oīno ſūt vitāda; vn̄ xp̄s ďt in euāgelio vt hr̄ Mat. v. ego aūt dico vobis nolite iurare oīno neq3 ꝑ celū: q2 thron⁹ dei eſt: neq3 ꝑ terrā: q2 ſca. ē pe. ei⁹. ⁊ poſt ſubdit Neq3 ꝑ caput tuū iuraueris. Itē ſūt aliq̄ qui

iocies ꝛ ſine cā iurāt:ſic dicēdo. Per deū viuū ꝑ deū ſcīm vl ꝑ oēs ſctōs ſine ol'cā neceſſitates ex mala ꝯſuetudine. Cōtra quos dicit xp̄s in euā. Mat.v. Sit aūt ſmo veſter ē eſt:nō nō:qꝺ aū t his abūdātiꝰ ē a malo ē. ¶ Circa qꝺ que rit an iſta iuramēta.ſ.dicēdo ꝑ deū ꝛ ꝑ oēs ſā ctos ſint pctā mortalia. Rn̄deo ꝙ talia iuramē ta ꝯtingūt tripl'r. Pͥo qn̄ qͥs ſciēter falſum et mēdaciter iurat ſiue i ioco ſiue i ſerio: tūc ſm ſctm̄ Tho.ij.ij.q.xcviij. talis nō excuſat a pec cato mortali ēt ſi iocoſe peierat:qꝛ nō deuitat diuīā irreuerētiā imo ꝯtrū ad aliqͩ auget ma gis. Itē ſcōm eundē Tho. vbi ſupra notat ꝙ iſte q̄ ex iapſu ligue iurat ſiqͩē aduertit ſe iu rare ꝛ falſuz ē qꝺ iurat nō excuſat a pctō mor tali ſicut neqꝫ a dei cōtemptu. Si aūt hoc non aduertit nō vr̄ hr̄e itētionē iurādi.ꝛ iō a crimi ne piurij excuſat. Ex iſtis iā dictꝭ poſſumꝰ eli cere ꝙ illi male faciūt q̄ i ioco ſciēter falſuz iu rāt trufādo vel deridēdo alios. Sil'r illi' parē tes ꝯuiter peccāt q̄ iurāt pueris ꝙ velint eos diſciplinare cū deliqūt.ꝛ poſtmodū illꝺ iura mētū īfringūt:qꝛ oē iuramētū licitū eſt ſeruā dū niſi vergat ꝯtra ſalutē. vn̄ dr̄ i decre. Oē iu ramētū ē ſuādū niſi vergat ꝯ ſalutē.xxij.q.iiij. ꝙ dauid. Itē nō eſt cautū nec bonū aliqbꝰ mu lieribus que pueris ſuis iurant verbis qn̄ tn̄ factis nō liedūt. vt dicēdo ꝑ deū vel alaz meā ſi tu nō taces ad plateam te ꝓijciam: et ſic de alijs. Scdo qꝺ grauiꝰ eſt ꝯtingūt talia iuramē ta dicēdo ꝑ deū vl' ꝑ oēs ſctōs cū qͥs ſciēter do loſe vel mēdaciter iurat i dānū ꝓximi vt in cō tractibꝰ ꝓximos ſuos decipiēdo. v.g. Ut cum quis alicui vult vēdere ꝛ iurat ꝑ deū ꝙ nō ve lit remiſſiꝰ dare ꝗ̄ ſic:ꝛ ſi tūc liēdit aliter dare iurat ſic mētiēdo cōtra mētē ſuam:qꝛ mentire eſt cōtra mētē ire:ꝛ ſi affirmat hoc mentiendo cuz iuramēto peccat mortal'r totiēs qͦtiēs ſic iurat. Et ecōuerſo. Ille debz rē emere ſi dicat ꝑ deū nō ampliꝰ volo dare pro iſta re ꝗ̄ tātū ꝛ ſi intēdit adhuc plus dare ꝛ loquit cōtra men tē ſuā:ꝛ iurat ſic mētiēdo etiā peccat morta liter totiēs quotiēs. O quot talia pctā morta lia cōmittunt a multis q̄ ꝯſueti ſunt nec eme re nec vēdere niſi iurando ꝛ mentiendo dolo ſe ꝛ fraudulēter:vt iurādo rē ſuam meliorem eſſe ꝗ̄ ſit vel etiā ſibi plus cōſtare ꝗ̄ verū ſit vel etiā ꝙ plꝰ ſibi in illa ciuitate ſoluiſſet:ꝛ ſic de alijs. Itē qui in ſuperiori ꝑte ponūt qꝺ bo nū eſt ꝛ i medio miſcuūt illꝺ qꝺ defectuoſum eſt:ꝛ tūc iurāt qꝺ totū ſit ſicut ſupiꝰ apparent ꝛ ſic ꝓximos decipiūt.ꝛ oēs illi tenent ad re ſtitutionē ꝛ recōpēſare dānum ꝓximi ꝛ tales etiā dupl'r peccāt.ſ.ꝯ deum ꝛ etiā ꝯ ꝓximum. Uñ Iſi. de ſum.bo. Qui dolo iurat dupl'r reus fit:qꝛ ꝛ nomē dei ſui in vanū aſſumit:ꝛ proxi mū dolo capit. Itē etiam qn̄qꝫ aliqui in ꝑuis

rebus deceptorie iurant. v.g. vt qui habēt vē dere coclearia in ciuitatibus vel poma vl' pi ra vel cōſimiles fructꝰ:vel ēt panes:vel aleca vel aliqua alia victualia:vel villaz q̄ oues et vitulos vendunt in velleribꝰ qui multotiens plura falſa iuramēta faciunt cum quibꝰ ꝓxi mos ſuos decipiunt:ꝛ qn̄qꝫ ꝑ talia iuramēta modicū lucrant cū tn̄ qlibet xp̄ianꝰ ꝓ toto re gno vel ꝓ toto mundo ſemel peierare nō de beret. Itē aliqui dicunt ꝙ nō pn̄t vendere vel emere niſi iurēt ꝛ allegāt ꝙ ſi ſꝑ dicerēt ꝟita tē ꝛ nō iurarēt oporteret eos mēdicare: qꝺ tn̄ eſt falſum:vt pꝫ ꝑ ꝓphetā dicētē. Nunꝗ̄ vidi iuſtum derelictum:ergo qui iuſtꝰ eēt ꝛ deum veraciter pre oculis hr̄et nunꝗ̄ eum deꝰ deſe reret. Hoc ptꝫ ꝑ experiētiā:qꝛ ſunt plures bo ni viri qui emunt ꝛ vēdunt tn̄ nullo mō iurāt ēt in magnis ꝛ arduis ēptiōibꝰ ꝛ mercātijs:ſꝫ ſimplici verbo affirmāt vel negāt ſcōm dictū xp̄i qui dicit. Sit ſermo veſter eſt eſt:non nō. Tertio cōtingunt talia iuramēta dicēdo per deuz ꝑ oēs ſctōs qn̄ qͥs iurat hoc qꝺ verꝫ eſt li citum:tunc ſcōm Ray. cum ſic iurat i cōi locu tiōe aliqꝺ licitū ſicut fit i iuramētis quotidia nis q̄ fiunt ex curſu ꝟboꝝ ex quadā leuitate ꝛ cōſuetudine mala vt dicēdo ꝑ deū ibo cras ad eccl'ā vel ieiunabo vel eqtabo:vel hoc vel illud faciā:ꝛ ſic de alijs hoc eſt pctm̄ veniale. Cōcordat Inn. ꝛ etiā Ber. Tn̄ ſciēdum ꝙ non eſt cautum ſic iurare ꝗ̄uis licitum ꝛ verꝫ ſit:ꝛ ex quadā leuitate ꝛ ꝯſuetudine fiat. ſuꝑ quo dicit Chry. ſuꝑ Mat. Nemo ē frequēter iurat qui nō aliqn̄ peierat. Itē qͦ̄ tales qui ita fre quēter ſine ol' cā ꝛ rōne dicūt ꝑ deū ꝛ ꝑ oēs ſā ctos nō aduertūt dcm̄ xp̄i qui dicit i euāge. vt hr̄ Mat.xij. De ol verbo otioſo qꝺ locuti fue rint hoīes reddēt rōnē i die nouiſſimo:multo ſtrictiꝰ exiget a nobis rō ꝺ talibꝰ quotidianis iuramētis q̄ ſine cā fiūt. Si ꝓponis te emēda re ꝛ ampliꝰ nō iurare:ſꝫ ſimpl'r ꝟba tua ꝓferre dicēdo ē ē nō nō:ꝛ poſtmodū ex lapſu ligue iu ras. tūc imediate ꝯterere ꝺ hoc ꝛ dic vnū aue maria btē ꝟgini:tūc ipa ipetrabit tibi grāz a filio ſuo vt ampliꝰ eo meliꝰ tibi caueas ne recidi ues. ¶ Circa ſcōz ſciēdum ꝙ blaſphemi ſunt peſſimi hoīes qꝺ oſtēdit q̄nqꝫ modis. Primo in hoc ꝙ peiores ſūt iudeis:qꝛ iudei tn̄ ſemel crucifixerūt xp̄z ꝛ occiderūt:ſꝫ xp̄ianꝰ blaſphe mꝰ totiēs xp̄z crucifigit quotiēs execrabiliter iurat. vn̄ aplͥs Hebr.vj. Rurſū crucifigētes fi lium dei. Aug. ſuꝑ Io. Flagellatꝰ eſt xp̄s fla gellis iudeorū flagellatur blaſphemijs falſo rum xp̄ianoꝝ. Et ſi eſſes reꝰ in morte xp̄i ſicut pylatꝰ vel caiphas libēter velles omnibꝰ die bus vite ſue pnīaz agere:qͩ tunc faciēdūz eſt tibi cū ſit pctm̄ totiēs ꝑpetraſti blaſphemā do. vn̄ Greg. ſuꝑ illud Mat.xxvj. Blaſphemā

uit ſic dicit. Nō minus peccāt q̄ xp̄m blaſphe
māt regnātē in celis q̄ qui crucifixerūt am-
bulātē in terris. Inſup iudei ignorāter xp̄m
crucifixerūt. vñ apl's .j. Cor. ij. Si cognouiſ-
ſēt nūq̄ regē glie crucifixiſſēt: q̄uis illa igno
rātia nō excuſet iudeos: q2 xp̄s ſepi⁹ dixit eis
q̄ eēt fili⁹ dei: ſ3 ipi noluerūt credere. S3 xp̄iani
blaſphemi xp̄m ſciūt ⁊ credunt filiū dei que3
rurſū crucifigūt cū ſuis blaſphemijs. ⁊ iō gra
uius peccāt eo q̄ ſciēter peccāt. vñ gl. ſup ps.
lxviij. dicit. Grauius peccat ↄtēnēs ſedētē in ce-
lo q̄ q̄ crucifixit ambulantē in terra. Et in ſi-
gnū hui⁹ xp̄s nō p̄t orare p̄ blaſphemis ſicut
orauit p̄ ſuis crucifixorib⁹ dicēs. Pr ignoſce
illis: q2 neſciūt q̄d faciūt q2 blaſphemi bñ ſciūt
q̄ male faciūt: ḡ nō peccāt ex ignorātia ſicut
iudei fecerūt: ſed ex certa malitia q̄d eſt gra-
uius: ⁊ iō ḡui⁹ punient̄ i iferno blaſphemi q̄
iudei. Lu. xij. Seru⁹ ſciēs volūtatē dñi ⁊ nō fa
ciēs plagis vapulabit mltis. Scdo q2 blaſphe
mi ſūt deteriores canib⁹: q2 canes nō mordēt
dñ3 ſuū q̄ eis bñ facit: ſ3 applaudūt illi: ſ3 blaſ
phem⁹ eodē ore q̄ bibit vinū ⁊ bñficia dei reci
pit deum blaſphemant. vñ ps. Retribuebant
mihi mala p̄ bonis ⁊c. eccl'. xxix. Paſcet ⁊ po-
tabit ingratos ⁊ adhuc amara audiet. Mir̄ eſt
q̄ de⁹ vnq̄ p̄mittit creſcere vinū in abūdātia
cū tot blaſphemie inferunt̄ ei a potatorib⁹ vi
ni. Tertio tales blaſphemi peiores ſunt oib⁹
creaturis: q2 ois creatura laudat ſuū creato-
rem. Immo ois creatura incitat ad laudādu3
deū. Sicut aq̄ laudat deū i ↄtinuo ſuo curſu.
Arbores ⁊ herbe ſe erigēdo ⁊ ſup ſe creſcēdo
erga creatorē ſuū: aues in cātādo: ſol ⁊ luna ⁊
ſtelle in lucēdo: ⁊ ſic de alijs. Sed blaſphem⁹
cū illo mēbro deū ihonorat: in quo de⁹ eū pre
ceteris creaturis honorauit. ſ. i lingua. vñ Ari.
Nullū aial naturalr̄ h3 ſmonē niſi hō: ⁊ hanc
ilguā accepit hō vt deū laudet p̄ ceteris crea
turis irrōnabilib⁹. Quarto q2 pctm̄ blaſphe-
mie ē pctm̄ diabolicū. Apo. xvj. Blaſphema-
uerūt deū celi pre dolorib⁹. Hoc itelligit̄ de il-
lis q̄ ſūt in iferno: q̄ p̄pter magnitudinē dolo
ris ⁊ pene deum blaſphemāt. Ergo blaſphe-
mia ē loq̄la infernalis: ⁊ blaſphemi diſcūt hic
deū blaſphemare: q̄d ē op⁹ dānatoȝ vt in futu
ro eo meli⁹ iciāt: ſic boni h̄ aſſueſcūt ⁊ diſcunt
deu3 laudare ⁊ bñdicere: vt in futuro in celis
melius ſciāt. vñ Ber. Diſcam⁹ in terris quaſi a
ctuſi ſum⁹ laudes in celis. Vñ blaſphem⁹ h3
linguā diabolicā: q2 diabol⁹ ſequit̄ p̄ blaſphe
mū ſicut ſpūſſctūs loquit̄ p̄ hoie3 bonū ⁊ deuo
tū. vñ. Mat. x. Nō eñ vos eſtis q̄ loquimini: ſed
ſps p̄ris vr̄i q̄ loquit̄ in vobis. Quinto q2 pctm̄
blaſphemie nō remittit̄. Iuxta illd̄ Matt. xij.
Spūs blaſphemie nō remittet̄. i. vix remittet̄
Hoc facit enormis cōtēpt⁹ q̄ fit in xp̄o in illo
pctō: imo tales mltotiēs efficiunt̄ peſſimi hō
mines ⁊ idurati ⁊ obſtinati. Eccl'iaſt. xxij. Vir
multū iurās implebit̄ iniq̄tate: ⁊ nō diſcedet
plaga a domo ei⁹. nec imerito q2 blaſphemus
infert deo cōtumeliā in p̄ſona p̄pria: cui alij
pctōres ↄtumeliā inferūt in reb⁹. ſicut fur, vel
latro vel raptor ↄtumeliā infert deo in reb⁹ ⁊
poſſeſſiōib⁹ ſeruoȝ ſuoȝ. Homicida in ſeruis
ſuis: blaſphemat⁹ aūt i p̄pa p̄ſona. Itē blaſphe-
mi ex p̄pa malitia peccāt: ḡ ḡuiter deū offen-
dūt q̄d ſic p̄bat̄. Q2 in oib⁹ alijs pctis vr̄ in ho
mine eē aliq̄ delectatio vel vtilitas p̄pt̄ quas
hō iducit̄ ad peccādū. vt i ſupbia q̄dā extollen
tia: in auaritia: cupiditas reȝ ⁊ pecunie: ⁊ in
luxuria: delectatio ↄcupiſcētie. Sub pctō aūt
blaſphemie: nihil delectabile nec vtile iuenit̄
p̄pter q̄d hō iducat̄ ad blaſphemādū deum.
Pctm̄ eñ tāto magis aggrauat̄: q̄to min⁹ h3
impulſiua. Vñ ſenex pl⁹ peccat q̄ iuuenis in
fornicādo: p̄pt̄ minorē iclinationē quā h3 ad
pctm̄ luxurie. cōmētator ſex principioȝ. Com
plexio iuuenū eſt calida ⁊ humida: ſenū autē
ſicca ⁊ frigida. ¶ Circa tertiū ſciēdum q̄ blaſ
phemi grauiter punient̄ a deo. Primo i corp̄e
⁊ q̄nq̄ blaſphem⁹ punit̄ in eodē mēbro i quo
deū blaſphemauit. ⁊ iſup pctm̄ blaſphemie le
gitur punitū grauiter i veteri teſtamento. vñ
Leuit. xxiiij. Cū q̄dā blaſphemaſſet ⁊ maledi
xiſſet nomē dñi: adduct⁹ ē ad moyſē ⁊ Aarō q̄
miſerūt in carcerē donec noſcerent quid iube
ret dñs deus de eo fiet. Qui locut⁹ eſt ad moy
ſem dicēs. Educ blaſphemū extra caſtra ⁊ po
nāt oēs q̄ audierūt man⁹ ſup caput eius: ⁊ la
pidet eū vniuerſus ppl's. ⁊ q̄d factū ē. Deinde
p̄mulgauit dñs legē de pēa blaſphemoȝ di-
cens. Loq̄re ad filios iſrael. hō q̄ blaſphemat
nomē dñi: morte moriat̄: lapidib⁹ eū opp̄met
ois mltitudo ppl'i. O ſi tā oēs blaſphemi lapi
dari deberēt: q̄ pteriā i mūdo eēnt. Itē aliq̄n
puniunt̄ a deo i p̄nti: cū ſubitanea morte. vñ
refert G. e. i dial. q̄ q̄dā ciuis rome tenere di-
lexit quēdā pueȝ. v. ānoȝ: q̄ ↄſuet⁹ erat blaſ-
phemare nomē dñi: ſtati3 q̄n alq̄ ei⁹ aliq̄d ob-
ſtitiſſet. Quadā die cū p̄r ei⁹ eū teneret i bra-
chijs: clamauit puer. Nigri hoies vēiūt q̄ me
tollere volūt. ⁊ p̄r rñdit. Noli timere fili mi. ⁊
puer. Nō vides hoies nigros me tollere volē
tes. Et ſic puer cepit tremere. ⁊ dēmōes i nigro
rū hoi3 ſpē acceſſerūt ⁊ pueȝ ō brachijs p̄ris
violēter receperūt: ⁊ i fruſtra corp⁹ pueri diſcer
pſerūt. Si ḡ de⁹ i puero q̄nq̄ ānoȝ pctm̄ blaſ
phemie ſic vidicauit q̄d tūc faciet adultis. ¶ Vñ
ſciēdū vltio q̄ nō ſolū culpabiles ſūt apō deū
ipſi blaſphemi: ſ3 iſti q̄ p̄mittūt pctm̄ illd̄ cu3
p̄hibere poſſēt: vt parētes q̄ nō corrigūt pue-
ros ſuos cū nomē dei blaſphemāt. ⁊ talia pec
cata pueroȝ redūdabūt i ipōs parētes ḡ qui

liber pr̄ ⁊ mr̄ cū audirēt pueros ſuos blaſphe mie ꝟba pferre deberēt eos cū aſpera virga bene diſciplinare ne amplı⁹ audirēt talia ab eis.⁊ hoc eēt acceptū deo ⁊ ipſis parētib⁹ meritoriū ſıl'r illi culpabiles ſūt q̄ pmittūt deo cō tumeliā i domib⁹ſuis iferre:qui ꝓhibere poſſēt. Nullꝰ em̄ libēter pmitteret ꝯtumeliā fieri patri vel mr̄i vel alicui ꝯſāguineo quē dilige ret:ſi hoc ipedire poſſet. O q̄ ifelices xp̄iani ſūt illi q̄ ꝓpt̄ ipale lucrū pmittunt in domib⁹ ſuis ꝯtumeliā inferri pr̄i celeſti vel btē ꝟgini Marie q̄ eſt mr̄ nr̄a:⁊ ſcīs dei q̄ ſūt frēs nr̄i. Itē dn̄i ⁊ rectores ciuitatū ⁊ villaꝝ qui pmit tūt deū blaſphemari pticipes ſunt illoꝝ pctō rū. Ro.j. Digni ſunt morte nō ſolū q̄ faciūt: ſꝫ ēt q̄ ꝯſentiūt faciētib⁹. Magna em̄ eſt pṷerſi tas ṗncipū ⁊ rectoꝝ terraꝝ q̄ bona ſubditoꝝ accipiūt: ꝯ ꝓhibitionē dei ⁊ in diſpēdiū pro prie ſalutis.⁊ q̄n poſſēt licite ⁊ ad honorē dei recipe bōa ſubditoꝝ tūc nolūt:q2 q̄lꝫ dn̄s ter raꝝ poſſet pecūiariā penā ipōere blaſphemā tib⁹:⁊ ſtricte ab eiſdē talē penā pecūiariā reci pere:⁊ ad honorē dei expēdere.

¶ Alius ſermo de eodem.

V T q̄d cogitatis mala i cordib⁹ ve ſtris. Iſtū ſer. de cogitatiōib⁹ q̄re i ſra ſer.cxxxviij.

Dn̄ica.xx.p̄.cxxiiij. de nuptijs ſpūalib⁹.

SImile factū ē regnū celorū hoī regi qui fecit nu ptias filio ſuo. Mat.xxij. Sciēdūq͡ȝ nuptie ſunt triplices.ſ.carnales q̄ ſūt iter viꝝ ⁊ mulierē. ſpūales que ſūt iter alaȝ ⁊ xp̄ȝ:⁊ celeſtes q̄ ſūt i celo. vn̄ d̄ ſpūalib⁹ nuptijs ſpāl'r i p̄nti ſermōe tria ſunt dicēda. Primo q̄uo ala d̄r ſpōſa xp̄i:⁊ q̄ xp̄s fecit p eavt eā ſibi copularet. Scd̄o,q̄ dꝫ hr̄e ala vt deo ſpōſo ſuo placeat. Tertio ex̄m. R Circa p̄mū ſciēdū q͡ȝ ala hoīs d̄r ſpōſa xp̄i:q2 ſibi co pulata ē in baptiſmo p fidē:vn̄ dicit dn̄s p p phetā Oſee.ij. ad q̄ālibet alam. Spōſabo te mihi i fide. Et ſicut zelotes terrenus p puella quā ſibi copulare cupit iter cetera quicq͡ȝ facit q̄b⁹ zelū ſuū illi apit:ſic ⁊ zelotes ille celeſtis facit. primo zelotes ille terren⁹ portat p amore puelle quā diligit ſrū:cyrotecas d̄picras.⁊ cal ceos excitos:cigulū latū d̄pictū veſtes curia les. Scd̄o p amore ei⁹ iþe cātat cātilenas ama torias. tertio ei tribuit pl'chra clinodia. quar to p illa laborat. quito aures puelle pulſat ro gās eā tā p l'ras:tā p ſeipm:q̄ p nūcios. Sic de⁹ ſeruēti⁹ oī zelote terreno laborauit vt ani mā tuā ſibi attraheret:ac ſi tibi placeret. Pri mo ſertū.i. ſpineā coronā p te publice portauit. Cyrothecas d̄pictas ⁊ calceos excitos.i. vulnera manuū cruētata:ac pedū foramia p te tulit cigulū d̄pictū.i. liuoꝝ flagelloꝝ veſtes curiales.i. veſtē purpureā pylati ⁊ albā veſtē herodis tibi ad laudē ⁊ gloriā:ſ. bibo i oppro briū ⁊ illuſionē. Scd̄o cātilenas amatorias in cruce altiſone cātauit nec vna q̄dē:ſꝫ ſeptē oī iſtro muſico dulciores. Ad quaꝝ melodiā ſol in celo obſcurat⁹:latro in cruce cōuerſus eſt. Maria iuxta crucē turbat̄:terra ꝯtremuit:pe tre ſciſſe ſunt ⁊ vēlū tēpli diuiſū ē a ſummo vſq͡ȝ ad deorſū. De iſto cātico d̄r i p̄s. et nocte cāticū ei⁹.ſ.cū ſol obſcurat̄. De quolꝫ ſupradi ctoꝝ ⁊ infra dicēdoꝝ d̄r Eſa.ix. zel⁹ dn̄i exerci tuū faciet hoc. tertio dat ⁊ dedit clinodia no biliſſima p ale tue dilectiōe. Nō āt debburſavt aliū zelotes:ſꝫ de corde ſuo ſāguinē ⁊ aquam ⁊ clauiculos pedū ⁊ manuū ei⁹. Quarto pro ipa ala multipl'r laborauit quaſi in torneamē to more zelotum tot⁹ clipe⁹ ſu⁹ ꝑforat⁹ ē O no bilis dn̄a ala:tibi totum ad laudē ⁊ honorē: nō ſibi ad vtilitatē ſubſtātialē. Eſa.ij. Dn̄s ſi cut fortis egredıet̄:ſicut vir pugnator ſuſcita bit zelum. Tā formiter ibi ꝯ hoſtes noſtros dimicauit:q͡ȝ cicatrices quas ibi ꝑtulit vſq͡ȝ ad vltimū diē iudicij nō obducent̄ ſine dolore:th̄ ea tunc ſeruauit ſcꝫ in ſignum amoris noſtri immo dubium eſt an vellet ipſas cicatrices etiā poſt iudi:ſūſeruare. Quinto rogat myſte rialiter literis veteris ⁊ noui teſtamēti:⁊ per ſeipm multipl'r in euāgelio:⁊ etiam per nun cios.i. p̄dicatores. De primo pꝫ:de ſcd̄o. Eccl̄. xxxv. Beneplacitum eſt deo recedere ab iniq̄ tate:⁊ deprecatio recedere ab iniuſtitia. Eſa. lxv. Expandi manus meas tota die ad ppl'm incredulū:qui gradit̄ in vijs nō bonis. Th̄ de quibuſdā conqueritur Hiere.xv. Laboraui ro gās:⁊ th̄ ad vijs ſuis nō ſunt reuerſi. Per tertiū rogat.ſ. per p̄dicatores q̄ nuncij ſui ſunt:⁊ q̄ſi os ſuū:vn̄ quotiēs p̄dicatorē audiſti:totiēs ro gauit te de⁹ cōuerti:quaſi ore ſuo. Luc.x. Qui vos audit:me audit. Exo.iiij. Perge ergo: et ego ero i ore tuo:docebo te q̄d loq̄ris. Et nō ſo lum dn̄s mādat hoī p p̄dicatores ſed etiā per ſe rogat vt cōuertatur:dicens in cāticis qua ter. Reuertere reuertere reuertere reuertere. L Circa ſcd̄m ſciēdū q͡ȝ ſpōſa xp̄i dꝫ q̄uq͡ȝ ha bere q̄ docuerunt ſarā parētes eius vt ſpōſo ſuo ſcꝫ xp̄o placeat. Primū eſt honorare ſoce ros. Xp̄s em̄ fact⁹ eſt ſpōſus in baptiſmo alaꝝ noſtraꝝ per fidē:cui⁹ pr̄ in celis eſt de⁹ cuius mater in terra eſt btā ꝟgo. Patrē em̄ eius in hoc honorare debem⁹ vt obediam⁹ ei in his q̄ p̄cepit:⁊ oīa opa nr̄a ad honorē ipſi⁹ ordine mus. Ad hoc hortat̄ apl's cum dicit.j. Coꝛ.x. Oīa q̄cūq͡ȝ facitis in ꝟbo vel ope: in noīe dn̄i facite. Matrē ei⁹ ſil'r honorare debem⁹ vt ipāȝ diligam⁹:⁊ ei tāq͡ȝ matri ſeruiamus:⁊ eam ſi gnanter in caſtitate ⁊ humilitate ſequamur. ſcd̄ꝫ ē diligere maritū.i. xp̄ȝ:⁊ ipſe vere digne

diligit. Fecit enim p animabus nostris qd nunq̄ aliqs maritoꝝ feciſſet p vxore ſua. Quis eniȝ ſãguinē ſuū ita copioſe effūderet vt vxori ſue balneū ex eo faceret vt ſic a lepra mundaret. Hoc fecit xp̄s p ſpōſa ſua. Itē ſi qs hr̄et vxorē defunctā: nūqd pmitteret ſe occidi: vt p mortē ſuā vxorē ſuā viuificaret. Et hoc xp̄s fecit qi p aīa nr̄a mortu⁹ ē. nec ei ſufficit ſue hoc icōparabili dilectiōi: qnin ipſe dat aīab⁹ noſtris quotidie corp⁹ ſuū i cibū ⁊ ſanguinē ſuū in potū. vñ Joh. vj. Caro mea vere eſt cibus: ⁊ ſanguis me⁹ vere eſt pot⁹ ⁊c. Tertiū eſt ꝙ dȝ regere domū ⁊ familiā: domū .i. cor ⁊ ɔſciētiā: vt oīa ibi ſint pulchra nihil ſit ibi ſordidi aranearū vel pulueris vel fimi ibi pmittēs ⁊ oīa q̄ facit faciat pure ppt deū. Et ſi aliqñ facit cōtrariū: hoc p cōtritionē ⁊ ɔfeſſionē optime purget. ꝟ Itē regere dȝ familiā. Hȝ ei aīa .i. xp̄i ſpōſa tres puellas nobiles ſeruiētes et interi⁹: ⁊ quinqȝ min⁹ nobiles exteri⁹. Tres interi⁹ ſeruiētes ſūt tres potētie aīe .ſ. memoria: itellect⁹: ⁊ volūtas. Illas ſeruitrices ſpōſa chriſti ſic regat: vt ſcȝ memoria ſit camera patris in qua habitet p cōtinuā recordationē: itellect⁹ ſit camera filij in qua habitet per ſꝑe fidei cognitionē: volūtas ſit camera ſpūſancti in qua habitet per amorē. Quinqȝ puelle exteriores ſunt quinqȝ ſēſus corporis quos regere dȝ ſpōſa xp̄i: vt oculi nō videāt q̄ nō licet videre. vñ Greg. Nō lȝ videre qd nō lȝ ɔcupiſcere. Silr auditus cuſtodiēd⁹ eſt ne qcq̄ indecēs aut malū libēter audiat ſilr pedes quo ad greſſū: man⁹ quo ad tactū cuſtodiēde ſūt: ⁊ ſic de alijs. Quartū eſt ſeruire ad menſam ⁊ ad lectū qꝛ ſponſa xp̄i dȝ xp̄o preparare lec. ū .i. ɔſcientiā bonā purā ⁊ ſecurā. vñ Can. i. Lectul⁹ nr̄ floridus. vnde Salo. Secura mēs qſi iuge ɔuiuiū. Ber. Magne diuitie ſūt bone ɔſcīetie ⁊ reuera qd in reb⁹ meli⁹: qd in corde dulcius qd i terra quieti⁹ atqȝ ſecurius bona ɔſcīa. Sic ecōuerſo eſt de mala ɔſciētia. Iſid. de ſum. bo. Nulla pena ē grauior mala ɔſciētia. Uis aūt nūq̄ eē triſtis: bene viue. bona ɔſcīa ſemper gaudiū hȝ: re⁹ animus nunq̄ eſt ſecur⁹. Itē ſpōſa xp̄i ſuire dȝ ſpōſo ſuo ad mēſam pparādo ei bōa cibaria. ſūt illa cibaria bōa opa q̄ qs facit in gr̄a. vñ Jo. iiij. Me⁹ cib⁹ eſt vt faciā volūtatē ei⁹ q̄ miſit me. Ergo quot bōa opa facis: tot fercula xp̄o ſpōſo tuo pparas. Et ſpōſa xp̄i dȝ diligēt opa ſua facere ⁊ nō vſqȝ ad mortē differre nec de die in die ptrahere. vñ Joh. ix. Operamini dū dies eſt: venit em̄ nox qñ nēo opari pōt: Quītū ē ſe irrephēſibilē exhibere corā hoīb⁹: ne vel exteri⁹ vel in domo iteri⁹ aliqs ſcādalizet morib⁹: verbis vita ⁊ exēplo. ꝟ Uñ ſciēdū ꝙ ad exteriorē diſciplinā iducūt nos tria. Primū eſt ſi ɔſideremus qliter cū illa ſcōs āgelos letificam⁹: qꝛ angeli gaudēt cū vidēt bonos geſt⁹ in nobis. Scd̄m eſt ſi cōſiderem⁹ ꝙ primus noſter inde emēdat. Tertiū eſt ꝙ ſpūalis diſciplina ɔſeruat in nobis gr̄aȝ. Sȝ diceres per q̄ cognoſcit aliqs eē ſpūaliter diſciplinatus. Rñr per tria ſigna. Primū ſi hō humiliat ſe in oīb⁹ opib⁹ ⁊ geſtibus. Scd̄ȝ eſt ſi hō eſt dulcis in ꝟbis. Qui em̄ plane ⁊ dulcit loquit ⁊ rñdet primus ille eſt deo ⁊ hoīb⁹ dilect⁹. Tertiū ē ſi in oīb⁹ opērib⁹: morib⁹: geſtibus ⁊ motib⁹ timet deū offēdere ⁊ primū ſcādalizare. Exēplū. Quedam puella cui⁹ nomē erat Alexādria ſeipaȝ fecit ɔcludi: ⁊ p foramē exiguū alimenta ſuſcepit: ⁊ nec viros nec mulieres in decem ānis vnq̄ vidit nec vultū ſuum alicui oſtēdit: ⁊ cauſaȝ ſue iclūſiōis referebat dicēs. Cuiuſdā iqꝫ iuuenis anim⁹ i mea pulchritudine quōdam fuit leſus: ⁊ ne videret eum vel ɔtriſtare vel pdere malui me q̄diu vixero potius icludi q̄ aīam primi mei ad ſimitudinē dei factā cū pulchritudine mea a deo retrahere ⁊ occidere. Item cū qrerēt ab ea. qūo ſic poſſet viuere. rñdit A pncipio dei paſſionē xp̄i meditor ⁊ orōni vaco: ⁊ op⁹ ex lino facio: ⁊ poſtea p ſcōs pr̄iarchas: pph̄as aplos martyres ɔfeſſores ⁊ ꝟgines cogitatiōe diſcurro meditādo qūo tā clare vidēt faciē dei i celo: ⁊ qūo ipſis mille anni ſunt tanq̄ dies heſterna que ꝑterijt ante cōſpectū dei: ceteris horis cibū capio. Appropiquāte nocte dn̄ȝ meum cum maxima quiete glorifico ⁊ laudo: finemqȝ vite mee cū ſpe bona patienter expecto.

De eadē dn̄ica .ſ. cxxv. de penis inferni.

Ligatis manibus

⁊ pedibus mittite eū i tenebras exteriores. Mat. xxij. In hoc ꝙ dānati habebūt ligatas manus ⁊ pedes dat itelligi ꝙ nūq̄ ab illa pena poterūt exire. In hoc ꝙ ſūt miſſi i tenebras exteriores dat itelligi ꝙ nūq̄ ad dei miaȝ pñt ꝑuenire. dicūt em̄ tenebre iñernales exteriores: qꝛ ſūt ex ābitū diuīe mīe. vñ Gre. li. ix. mora. qſqs ad iferni mala tolerāda deſcēderit: neq̄q̄ vlteri⁹ ad lucē redibit qꝛ neqȝ vltra mīa parcētis liberat quos ſemel in locis penalibus iuſtitia iudicātis dānat: ergo dicit ligatis manibus ⁊c. ꝟ Unde ſciēdū ꝙ ſicut ſancti angeli habēt nouē choros in celo: ſic dānati pncipalr habēt nouē penas in iferno. Prīa pena dānatoꝝ in inferno eſt calor ignis. Uñ xp̄s dicet dānatis in iudicio illo Mat. xxv. Ite maledicti i ignē eternū. Et iſte ignis pſens hȝ ſe quoad calorē reſpectu ignis infernalis tāq̄ ignis in pariete depictus ad ignē veruȝ: qꝛ ſicut ignis depictus habet magnā differētiā reſpectu ignis noſtri quo ad caloreȝ ſic ignis noſter habet ſe reſpe-

cru ignis iferni. Nō ſi qs digitū ſꝑ horā vnaʒ
tenere deberet in igne nſo multū affligeret:
qño tūc affligēdi ſūt illi q̄ cū corpore ⁊ aīa in
igne iſernali ineternū cruciādi ſūt vbi pene
eoꝝ nūq̄ finē habebūt qꝛ ſcd̄ʒ Ariſ.ij.de ꝯīa
Impoſſibile eſt infinita ꝑtrāſire. vñ ſi alicui
aīe dānate fieret talr̄ optio ſiue ꝯditio: vt de⁹
ad eā diceret hāc grāʒ tibi facio aīa: volo ꝙ
oīa frumēta q̄ vnq̄ creuerūt ab initio ſeculi
ad vnū cumulū ꝯgregent: ⁊ ſꝑ poſt mille an-
nos vnū granū ð illo accipiat. ⁊ ſic ꝯſumpto
cumulo tu ſalua fies illa aīa diceret deo grās.
Inſuꝑ diceret. Bñdictus dñs i donis ſuis qꝛ
pena mea q̄tuis maxia adhuc fineʒ habebit
q̄tuis adhuc ꝑ multa milia annorū pati me
oporteat. Sʒ nō ita erit: qꝛ in iſerno nulla eſt
redēptio: qꝛ pena ignis infernalis eſt infini-
ta. vñ Eſa. vi. Ignis eoꝝ nō extinguet. Vñ ēt
Ariſ. viij. phiſ. Finiti ad infinitū nulla ē pro
portio. hoc qs cogitare deberet cū peccare ꝓ
poneret ⁊ digitū ſuū ad ignē applicaret ⁊ ꝓba
re an ꝑñtē ignē poſſet ſuſtinere qd̄ ſi nō: quo
tūc ignē infernalē eternalr̄ ſuſtinebit. vñ le-
git in vitaſpatrū ꝙ q̄dā ſctūs pr̄ ꝓpter quan
dā mulierē maxie ē tētat⁹ q̄ volēs ꝓbare an
poſſet ſuſtinere penā infernalē q̄ illi pctō lu-
xurie debet: cōbuſſit digitos ſuos ⁊ ſic cōpe-
ſcuit in ſe illā vehemētē carnis tētationē. ¶
Scd̄a pena eſt frig⁹ intolerabile. Nā dānati
de maxio calore ꝓficiſcunt in maximū frig⁹
vt ex cōmutatione pene eoꝝ agrauentur. vñ
Iac. xxiiij. Trāſibūt ab aqs niuiū in calorem
nimiū ⁊ ecōuerſo. vñ ſulgēti⁹ i quodā ſer. di-
xit. Duo pricipalia tormēta ſunt in iſerno. ſ.
frig⁹ intolerabile ⁊ calor ignis inextinguibi
lis. Vñ legit in euā. Ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dē
tiū. Flet⁹ nāq̄ in liquefactiōe oculoꝝ de calo
re naſcet ſtridor ꝟo dētiū de frigore oriet. Ter
tia pena ē fetor maxim⁹: nec mirū vbi tot ca-
dauera cremabunt: qꝛ ſi hic vnū cadauer in
ignē poſitū cremaret fetorē emitteret intole
rabilē q̄d tūc erit ibi vbi q̄ſi infinita cadaue-
ra in igne ⁊ ſulphure cōburēda ſūt. vñ apoc.
xxi. Pars illoꝝ erit in ſtagno ardēti igne et
ſulphure. Ioel. ij. Aſcēdet fetor ei⁹ ⁊c. O pctōr
ſi times fetorē ꝑñtis ſcli q̄re nō times fetorē
inferni. Nā ſicē odor ſuauiſſim⁹ ē in celo q̄ ſu-
perat oīa aromata hui⁹ mūdi: ſic ecōuerſo in
iſerno ille fetor maior ē q̄ſi ſi oīa cadauera mū
di i pice ſulphure: igne cremarent. Et q̄lʒ hō
hoc cogitare dʒ q̄ñ aliq̄d fetet i ꝑñti qd̄ cū le-
dit quo ſuſtiebit iſtū futuꝝ fetorē iſerni ſi illō
modicū qd̄ h̄ fetet ſic ſe ledit. Sic ēt q̄ñ qs ali
q̄d dulce guſtat: vel aliquā rē pulchraʒ videt
cogitare dʒ de dulcedine celeſtiū ⁊ claritate ⁊
pulchritudine electoꝝ. vñ Ber. Dulcedo oīm
creaturaꝝ ſi qs debite aduertit nihil aliud eſt
niſi ꝙ ad illā eternā dulcedinē nos iuitat. ſic
ſilr̄ intelligēdū ē de penis. ¶ Quarta pena
inferni ē fames ⁊ ſitis. vñ ps. Famē patiētur
vt canes ⁊c. hāc penā guloſi cogitare deberēt
q̄ hic i crapula die ac nocte viuūt: ⁊ laute cō-
edūt ⁊ ꝑcioſa pocula bibūt ⁊ ſic in voluptate
carnis q̄ridie viuūt: q̄b⁹ xp̄s i euāge. maledi-
cit dicēs: vt hr̄ Luc. vi. Ve vobis q̄ nūc ſatura
ti eſtis. ⁊ ecōuerſo dr̄ de bonis q̄ in abſtinētia
viuūt. Bti q̄ nūc eſuritis: qꝛ ſaturabimini Itē
nō ſolū patient famē: ſʒ ēt maximā ſitī: qꝛ ſūt
in maximis caloribus: ex q̄b⁹ ꝑhat maxima ſi-
tis. vt hoc pʒ i euā. Lu. xvi. de epulone q̄ pe-
tiuit vnā ſolā guttā aq̄ dicēs. Pr̄ abrahā mit
te lazaꝝ vt intingat extremū digiti ſui i aquā
vt refrigeret linguā meā qꝛ crucior in hac flā
ma. ſilr̄ ꝯtinget illis q̄ hic in ebrietate viuūt.
qꝛ vt dr̄ Sap. xi. Per q̄ hō peccat per hec ⁊ pu
niet. vñ ſicē hic bibūt dulcia pocula ſic ibi ha-
bebūt amara ⁊ amariſſima pocula: de q̄b⁹ di
cit ps. Ignis ſul. ſp. pce. pars ca. eoꝝ. ſicut ei
vinū i ꝑñti itrat i holeʒ ⁊ cor letificat: ſic ama
ritudo pot⁹ iſernalr̄ totū holeʒ i oīb⁹ mēbris
penetrat ⁊ ꝯtriſtat: ⁊ de hoc q̄re exēplū ꝟ. xcix.
P. R. Quinta pena inferni eſt horrida viſio
demonū ſicut ei de⁹ ⁊ ſcti delectabilr̄ ſunt vi
dendi: ita ecōuerſo in iſerno eſt horribilis vi-
ſio demonū ⁊ dānatoꝝ: qꝛ ſi nullā penā aliaʒ
haberēt: iſta ſola eis ſufficeret. vñ legit ꝙ quī
dā frater iacēs i agone ⁊ vidēs demonē hor-
ribilr̄ clamauit ⁊ poſtq̄ fratres ad ipm ꝯue-
nerāt ⁊ cāʒ clamoris q̄rerēt rn̄dit dicēs ſe vi-
diſſe horribilē viſionē demonuʒ: ⁊ ſi daret ei
optio poti⁹ vellet itrare ſuccēſū clibanū q̄ illā
horribilē viſionē adhuc ſemel videre. Hoc illi
ꝑpēdere deberēt q̄ hic viſū ſuū ad vanitates
mūdi ſpargūt vidēdo choreas ⁊ ornatas mu
lieres i q̄ q̄ñ grauiter deū offēdūt. Mat. v. Qui
viderit mulierē ad ꝯcupiſcēdū eā ⁊c. Itē hoc
illi delicati attēdere deberēt q̄ hic nō ꝑñt vide
re holeʒ leproſū vl̄ alios iſirmos holes abhor
rēt videre: quo tūc videre poterūt demōes ⁊ dā
nātos in iſerno. ¶ Sexta pena ſūt vincula ⁊
tenebre. Vñ dr̄ i ꝟbis ꝑmiſſis. Ligatis mani
bus ⁊ pedib⁹ ⁊c. Sciēdū ꝙ illi ꝑncipalr̄ ligāt
manib⁹ ⁊ pedib⁹ q̄ hic i mūdo ꝑ illicitos tact⁹
⁊ greſſus deū offenderūt: ſ. āplexādo: oſculā-
do ⁊ alios ⁊ ſeipſos illicite tāgēdo ſilr̄ chorizā
do ⁊ ſaltādo ⁊ ſupbe cū pedib⁹ incedēdo: ⁊ ta
les tūc maledicēt ſibi ⁊ mēbris ſuis dicētes.
maledicte manus mee q̄ ꝑ malū ⁊ illicitū tactū
ꝑuaſtis me corona glie: iā ꝓpt vos ducor ad
ignē vnde q̄ nūq̄ egrediar. ve vobis pedes mei
maledicti q̄d mihi miſero iputaſtis ꝙ ꝑ malū
greſſuʒ veſtrū mihi ianuā celi clauſiſtis. In
gredimini portas inferni q̄ vobis nūq̄ āpli⁹
aperient. O maledicti oculi q̄ nūq̄ pro perſa

neis ſacit vnā lachrymā fudiſtis.Jā incipit
veſter.flet⁹ ⁊ itollerabil:⁊ cū p mille milia an
noꝝ merorē habueritis nūq̄ inde ꝯſolatorē
habebitis.O maledictū cor meū iā icipit tri-
ſtitia tua quā nūq̄ ſequit aliq̄ letitia ⁊ ꝯſola
tio. ¶ Qu erit h̄ vtꝝ i inferno ſit aliq̄ lux.Rñr
q̄ ibi ē lux mixta fumo ad videndū ea q̄ ꝯtri-
ſtāt dānatos.vñ Jſido.de ſū.bo.li.iiij. ignis
gehēne ⁊ lucebit miſeris ad augmentū pene
vt videāt v̄ ñ doleāt:⁊ ñ lucebit ad ꝯſolationē
vt videāt:vñ gaudeāt.Hoc pȝ.nā dānati hñt
maximā inuidiā ſic̄ iſti in celo hñt maximā
charitatē:⁊ cū vidēt btōs i celo ex hoc torque
bunt:q̄ inuidēt illis de tāta glīa ⁊ dolēt de ſe
ipſis:q̄ talē ⁊ tātā glīam peccādo amiſerūt.
vñ ber.dānati vidēt vñ doleāt.ſ.bonū qḋ ami
ſerūt:⁊ iuſti videbūt ⁊ letabūt ꝯſiderātes qḋ
euaſerūt.vñ ēt Gre.vt peccātores i ſupplicio āpli⁹
puniāt eoꝝ vidēt glīā q̄s ꝯtēpſerūt. ¶ Que-
rit an dānati recordent de bonis q̄ hic i p̄nti
mūdo habuerūt.Rñr q̄ ſic hoc i augmētū pe
ne eoꝝ.vñ Hiero.i originali ſup Eſa.Jn ꝯſū-
matione mūdi p̄teritarū delitiaꝝ recordatio
erit mā cruciatuuȝ. Vñ q̄ hic diues fuit ⁊ ibi
paup erit:iſte recordabit voluptatū ⁊ delitia
rū q̄s habuit i cibo ⁊ potu ⁊ veſtitu: vt eo ibi
pl⁹ torq̄at ex recordatiōe p̄teritaꝝ delitiarū
ſilr q̄ hic i honore fuit ⁊ ibi deſpect⁹ erit. ſilr
q̄ hic ſe ſup alios exaltauit,⁊ ibi erit ſuppoſitus
in igne iſernali:oēs tales recordāt p̄teritorū
bonoꝝ ⁊ hoc cedet eis i augmētū pene ⁊ tri-
ſtitie.vñ Boe.i de ꝯſo.phie.Jnfeliciſſimū ge-
nus iſortunij ē recordare ſe fuiſſe felicē:hoc
pbat ſic:q̄ cū q̄s de diuitijs ad magnā paup
tatē ⁊ penuriā puenerit: ita q̄ opȝ eum poſt
abūdātiā ſuſtinere miſeriā:tūc pl⁹ leditur q̄
iſte q̄ ſp i paupertate vixit:q̄ difficile ē ꝯſueta
relinquere.vñ Ari.ij.rhe.Separari ab amicis
⁊ ꝯſuetis miſerabile ē.Septia pena ē miſera
bilis clamor ⁊ flet⁹ dānatoꝝ:⁊ inſup terribil
vlulat⁹ demonū.Nā ſic̄ delectabile ē audire
in celo cātū ⁊ laudē angeloꝝ q̄ inceſſabili vo-
ce ꝓclamāt.Sctūs ſctūs ſctūs dñs de⁹ ſaba-
oth pleni ſūt celi ⁊ terra glīa tua ⁊c.ſilr dulce
eſt audire laudē btōꝝ q̄ ꝯtinue deū laudāt. vñ
ps. Btī qui habitāt i domo tua dñe i ſcła ſe-
cu.lau.te.Sic ecōuerſo ē horribile ⁊ terribile au
dire clamorē dānatoꝝ ⁊ vlulatū demonū.vñ
de clamore dānatoꝝ dī zacha.xij. Plāgit ter-
ra.ſ.infernalis familie ⁊ familie ſeorſum. nā
ſeorſuȝ clamat ⁊ plāgit familia ſupboꝝ:⁊ ſe-
orſuȝ familia luxurioſoꝝ: ⁊ ſeorſum familia
auaroꝝ:⁊ ſic de alijs.Et ſi triſte ē i p̄nti audi
re clamorē hois tribulati q̄ clamat i vulgari
a larme:q̄d tūc erit vbi oēs dānati clamabūt
ve ve ve.vt hr Apoc.viij. Ve q̄ vnq̄ nati fu-
im⁹:ve q̄ ſcḋȝ carnē vixim⁹: ve q̄ vnq̄ illicite
gauiſi ſum⁹.Et q̄ hic magis lete cātauerūt ⁊
illicite cū cachinis riſerūt ⁊ i muſicis fiſtulis
⁊ i cytharis maiorē cōplacētiā habuerūt:ta-
les in futuro triſtabili⁹ clamabūt ⁊ flebunt.
Lu.vj.Ve vobis q̄ nūc ridetis:q̄ lugebitis ⁊
flebitis. ¶ Octaua pēa eſt mors eterna ⁊ ppe
tua triſtitia ſine oi ꝯſolatiōe.ps.Mors depa
ſcet eos:⁊ ſi phs ꝯ tpalis mors q̄ ſcḋȝ ari.nihil
aliud ē q̄ receſſ⁹ aīe a corpe:ita hoīeȝ cruciat
q̄ nec ſtare nec ſedet:nec q̄cq̄ facere pōt p̄ do
lore.O q̄d tūc faciet ppetua mors i dānatis.
vñ Gre.iome.Erit ei miſeris mors ſine mor-
te defect⁹ ſine defectu:q̄ mors ibi ſp icipit:de
ficere neſcit:vtinā dānati mori poſſēt: ſȝ heu
neſciūt mori.apoc.ix.i diebꝰ illis q̄rēt hoīes
mortē ⁊ nō inuenīēt.ſi ei dānatus haberet oīa
regna mūdi libēter daret vt ſemel mori poſ-
ſet.vñ Aug.in ſer.Quare i inferno mors q̄rit
⁊ nō inueniť q̄m q̄b⁹ i hoc ſcło vita offert ⁊ no-
lūt accipe i inferno q̄rēt mortē ⁊ nō potuerūt
inuenire O q̄ ſtultū ē i petis viuere ⁊ inde
gaudet:q̄ tal p tale gaudiū p̄uabit eīno gau
dio.Gre.Nemo p̄ſ h̄ gaudet cū hoc ſcło ⁊ illic
regnat cū deo. ¶ Nona pena ē ſepatio a deo
⁊ a btā ꝯgie mariā ⁊ ab oīb⁹ ſctis ⁊ āgelis.et
inſup iūgi luciferoꝝ oīb⁹ demonib⁹ in iſerno
⁊ iſta ſepatio a deo ⁊ a ſctis ē amariſſima.vñ
Chry.ſup Mat.Multi ſūt pene eternales exci
di ⁊ i ignē mitti multi gehēnā horrēt ego ꝯo
caſū glīe mlto maiorē fore dico.Et exm.x.mi
lia meli⁹ eēt ſuſtiere fulmina q̄ xpi faciē mā
ſuetiſſimā aduerſā i iudicio videt ⁊ ab ipa ſe
parari.qḋ eē amariſſimū ſit excludi a deo ⁊ a
ſctis ⁊ ab oīb⁹ electis ⁊ angelis dei.oñdit ēt
Chry.i q̄dā ſ.dicēs ſic.Excludi a bōis eternis
⁊ alienū effici ab his q̄ p̄pata ſūt ſctis tm cru
ciatū ⁊ tm dolorē iſert:vt ſi nulla extriſec⁹ pe
na torq̄ret:hec ſola ſufficeret.vñ Hugo.li.j.d
aīa.Quis putas tūc meror erit q̄ triſtitia cū
ſepabūt ipi a ꝯſortio ſctōꝝ ⁊ a viſiōe dei ⁊ tra
dit i ptātē demonū ibūt cū ipis i ignē eīnū
ibiq̄ ſp erūt ſine fine i luctu ⁊ gemitu. De di
ſpōe corpoꝝ dānatoꝝ q̄re aň ſ.E.B ¶ pena in
ferni q̄ g̃uis ſit:pȝ ex dictis ſctōꝝ doctoꝝ. ber.
dicit q̄ vna ſcītilla gehēne ignis pl⁹ ledit petō
rē,q̄ ſi vna mlier i labore ⁊ ptu p̄lis pſeuerā
do duraret mille ānis.vñ ēt Anſel.dī q̄ ſi oēs
hoīes nati ab adā vſq̄ ad hodiernū diē viue
rēt ⁊ oēs p̄dicatores bōi eēnt.⁊ oēs d minutiſ
ſima pena iſerni p̄dicarēt oēs illi ppalare nō
poſſent minutiſſimā penā.ſilr.dī de gaudijs
eternis q̄ ēt oēs illi eīna gaudia referare nō
poſſēt.vñ dīt An.dī Si oēs hoīes nati ab adā
vſq̄ ad hodiernū diē ⁊ q̄ āpli⁹ vſq̄ ad nouiſſi
mū diē naſcituri ſūt ⁊ oīa ꝯmina q̄ vnq̄ erroꝛ
ta fuerūt eēnt hoīes ⁊ ſi vnā penā quā parkala
p vno petō mortali i iſerno ſuſtierēt: tūc q̄lȝ

pſona p ſua pte haberet maiorē penā ꝙ oīa
tormēta q̄ oēs ſcti martyres ⁊ oēs raptores ⁊
oēs malefici vnꝗ̄ paſſi ſunt.vñ ēt Greg.dicit
Hoc ſ penis excogitari nō poterit qȣ ibi cru
ciatib⁹ deditū nō ſuit. ℭ exēplū de penis in-
ferni legiꝶ ꝙ duo frēs quoꝝ vnus dñi pape
erat penitētiari⁹:alı̄ vo innocēs ⁊.pt⁹ diſcurre
bāt ad pdicādū. Tādē recepti ſunt ſemel in
quodā caſtro cuiuſdā nobiſ matrone vbi miſ
ſā celebrauerūt.vñ gauiſa dña iſta cogitauit
dicēs. Nequāꝗ̄ opꝫ me formidare nec verecun
dari ſecure potero ipis ꝯfiteri cū ſint pegrini
⁊ ignoti.et ſic cū ꝯfitereꝶ vni.ſ.ſeniori vidit iu
nior ꝙ ad ſingula petā ſ ore ei⁹ buſo peſſim⁹
egrediebaꝶ ēt ab eccl'ia ſaltādo. Tandē enor
me petm̄ cū ꝯfiteri voluit de ipſi⁹.ore ſiſr ter-
ribiliſſim⁹ draco caput ſuū emittere cepit eri
re tn̄ nō valuit:q: verecūdia deuicta illa cri-
mē illḋ celauit. Jō bufones oēs ātea expulſi
cū terribili,dracone redeūtes in os eius intra
uerūt Fratrib⁹.vo recedētib⁹ narrauit iunior
penitētiario iſti quō torāꝫ ſeriē dictā vidiſſet.i
pſū ſic territ⁹ penitētiari⁹ ad dictā dñam re-
dijt ad exhortādū eā quā defūctā iueneꝶ.vñ
cōtriſtati frēs ieiunijs ⁊ orōnib⁹ ſedule inſi-
ſtūt donec die tertia defuncta illis apparuit
draconē horribilē equitās cui⁹ collū duo cru
deles ſpētes āplexādo cingebāt:⁊ vbera eius
ſuggēdo dētib⁹ diripiebāt cui⁹ ēt oculos duo
bufōes horribiles poſſidebāt ⁊ ex ipſis ignis
ſulphure⁹ fetidiſſim⁹ emanabat cui⁹ ēt ma-
nus a duob⁹ canib⁹ magnis deuorabāꝶ ⁊ au
res ei⁹ ſagittis igneis replebāꝶ. Cui⁹ ēt caput
lacerte veneniſſime corrodebāt. Unde frēs
territi corruerūt:qb⁹ illa. Amici oipotētis dei
ne timeatis. Nā ego ſū illa infeliciſſima mul
toꝝ petōꝝ vobis pridie ꝯfeſſa ficte ⁊ nō inte-
gre:q: vnū petm̄ qȣ cū ꝯſanguineo meo com
miſi,verecūdata i ꝯfeſſiōe celaui:iō pperue ſū
dānata:quā penitētiari⁹ parte dei ⁊ dñi nr̄i
ieſu xp̄i adiurauit:vt ſibi cauſas illarū pena
rū innueret. Rñdit illis. Capitis mei lacerte
puniūt me ppꝶ capitis mei ſupflua ornamē-
ta.bufones oculos puniūt illicitos aſpectus
meos. Mī ſagitte puniūt nepharios auriū au
dit⁹. ſiſr igne ſulphureo puniꝶ os meū ppter
vba blaſphemie:⁊ ppꝶ detractiōes ⁊ cantile
nas ⁊ oſcula ⁊ turpia vba ⁊ vaniloquia. ſiſr
ppꝶ illicitos tact⁹ ⁊ amplex⁹ ſerpētes vbera
mea ſugunt ⁊ mordēt ⁊ collū cingūt. Canes
vo man⁹ meas corrodūt q̄s extēdi ad canes
dādo eis ea q̄ paupib⁹ dare debui.ſ.carnes:
oſſas:⁊ alia⁊ ēt q: eas anulis ⁊ gēmis luxu-
rioſe ornaui. Hūc ēt crudeliſſimū draconē eq
to pp ſupbiā quā habui i eqtādo ⁊ in currib⁹
⁊ in veſtib⁹ ptioſis me ſup alios exaltando ⁊
ppꝶ ꝯcubit⁹ luxurioſos muliebris mea intol-
lerabiliter ꝯburunꝶ cū tibijs:genub⁹ ⁊ femori
bus meis. Cui penitētiari⁹ ait. Que ſunt pcta
qb⁹ pcipue plures dānanꝶ. Rñdit illa. Hoīes
maſculini ſex⁹ ppter diuerſa pctā mortalia
dānanꝶ. Mulieres vo pcipue ppter quatuor
gñā petōꝝ.ſ.ppter pctā ligue ⁊ ſupflui orna-
tus ſortilegijs:⁊ ficte cōfeſſiōis ppter nimiam
vecūdiā. Reqſita vo an ſuffragijs poſſet iu-
uari. Rñdit horibiſr clamādo nō:q: eternali-
ter ſum dānata. Et ſubito draco ille terribiſr
eā cruciās ad iſernū traxit ⁊ nuſꝗ̄ cōparuit.

De eadē dñica.ſ.cxxvj. Qȣ mlti dānāꝶ.

Multi ſunt vocati
pauci vo electi. Mat.xxij. Jn vbis
pmiſſis fit mētio de paucoꝝ ſalua
tiōe,⁊ hoc eſt ēt qȣ dicit dñs Mat.
vij. Arcta ē via q̄ ducit ad vitā.ſ.eternā ⁊ pau
ci ſunt q̄ iueniūt eā:ſꝫ lata ⁊ ſpacioſa eſt via q̄
ducit ad pditionē ⁊ multi ſunt q̄ itrāt p eā. ℗
Pro quo ſciēdū ꝙ ſi vn⁹ ſolus hō crederet ex
toto gñe hūano periturus deberet qlꝫ p ſe for-
midare ne ipſe eſſet ille vn⁹:ſicut cū xp̄s dixit
in cena ſuis diſcipulis.vt hꝫ Mat.xxvj. Unus
veſtrū me traditurus eſt. Ceperūt ſinguli trepi
dare ⁊ dicere. Nūqd ego ſum dñe? Multo er-
go magis cū dixerit ille q̄ oīa nouit. Multi ſūt
vocati pauci vo electi:timere ⁊ tremere debe-
rēt vniuerſi. Jlla eñ vba ſunt terribilia oīb⁹
hoīb⁹ ea audiētib⁹ ⁊ corde aduertētib⁹. Q: au
tem multi dānanꝶ ⁊ pauci ſaluanꝶ pꝫ in figu
ra veteris teſtamēti. Sicut i diluuio aquarū
in quo ſolū octo pſone ſalue facte ſūt p archā
Noe:⁊ multa milia hoīm tā viroꝝ ꝙ mulieꝝ
perierūt p aquas diluuij p qȣ daꝶ nobis itel
ligi ꝙ ſicut octo hoīes ſaluati de aq̄s diluuij
pauci ſūt reſpectu ppl'i toti⁹ mūdi q̄ ſubmerſi
pierūt:ita pauci ſunt ſaluādi reſpectu dānā-
doꝝ q̄ erūt q̄ſi infiniti. Eccl'i.j. Stultoꝝ infini
tus ē numer⁹.i.dānādoꝝ q̄ ſtulti ſunt. Jſta fi
gurata ſunt etiā in igreſſu terre pmiſſiōis vbi
iter oēs filios iſrael q̄ egreſſi fuerant de terra
egypti a.xx.annis ⁊ ſupra pullꝫ egreſſus eſt
in terrā pmiſſiōis niſi duo.ſ.Joſue ⁊ Caleph.
Sꝫ alij oēs mortui ſunt i deſerto. Et pueri eo
rū q̄ nati ſunt i deſerto:⁊ q̄ exierūt de egypto
itroducti ſunt in terrā pmiſſiōis. Jtē etiā pꝫ
in nouo teſtamēto.vbi legiꝶ ꝙ xp̄s.x.leproſos
mūdauit:iter quos niſi ſol⁹ vn⁹ reuerſus eſt
ad regratiādū ⁊ laudādū deū vt hꝫ Luc.xvij.
Jtē ꝙ pauci ſaluanꝶ pōt cognoſci in vita hoīꝫ
q: ſolūmō iuſti ⁊ bōi ſaluanꝶ. Ps. Hec eſt por-
ta dñi ⁊ iuſti intrabūt in eā. Jtē.j.Pet.iiij. Ju-
ſtus vix ſaluabiꝶ ipi⁹ ⁊ peccator vbi appare-
bunt. Sꝫ heu plures hoīes ſunt iniuſti ⁊ mali
q: ſm Joh. Tot⁹ mūdus in maligno poſit⁹ ē.
hoc ēt pꝫ:q: ſupbia:auaritia:⁊ luxuria:⁊ plu-

ra alia vitia tã regnãt in mũdo.j.Jo.ij.Oẽ qđ eſt in mũdo aut eſt ɔcupiſcẽtia carnis: aut cõcupiſcẽtia ocłoꝝ:aut ſupbia vite : hoc ptʒ qꝛ plures ſũt luxurioſi ꝙ caſti.plures ſũt ſupbi ꝙ hũiles.pl'es auari ꝙ miſicordes.⁊ pl'es deceptores ⁊ mẽdaces ꝙ ṽaces.ps. Diminute ſunt ṽitates a filijs hoim. Ari.ij.thopi.hoĩes vt ĩ pluribꝰ ſunt mali.in paucioribꝰ ṽo boni. Ex quo multi ſũt vocati pauci ṽo electi:⁊ nullus ſit an ſit de ſaluãdis aut de dãnandis ſʒ illđ eccł.ix. Neſcit hõ an odio vł amore dignꝰ ſit. Neſcit qđẽ ſcia certitudis ſʒ tñ cũ ſcia ɔiecture pt ſcire. Et ſũt nouẽ ſigna p q̃ vnuſqſq; pt cognoſcere an ſit ex electis ⁊ ſaluãdis. Et quãto pl'a ſigna qſq; de illis nouẽ ſignis ĩ ſe inuenerit:tãto maiorẽ ſpẽ hr̃e poterit. Etiã ſi iã pctõr ſic adhuc ſpare dʒ ꝙ deꝰ ordiabit ſecũ ꝙ ꝙ ſaluabił ⁊ erit vnꝰ de nũero ſaluãdoꝝ ⁊ electoꝝ q̃ a deo electi ſũt.ṽ iſto q̃re ɔh ṽ.cxlix.B.

Dñica.xxj.Ser.cxxvij.De nobilitate.

Rat quidã regulꝰ cuiꝰ filiꝰ ĩfirmabał capharnaũ.Jo.iiij.Sicut ṽt Theophilꝰ. Iſte rex iterfuit miracło ieiũ in nuptijs qñ xp̃s aquã ĩ vinũ mutauit qꝛ tũc credidit: ſed tũc xp̃i diuĩtatẽ nõ pfecte cognouit. Et ad hoc innuẽdũ illđ miraculũ remẽorat euãgeliſta dicẽs.venit iteꝝ ieſus in chana galilee vbi fecit aquã vinũ ⁊ erat qdã regulꝰ cuiꝰ filiꝰ ĩfirmabatur capharnaũ. Ex q̃ ħ facit mẽtionẽ de regulo q̃ nobilis fuit:tũc ĩ pñti ſer.tria ſũt dicẽda. Pᵐo vñ nobilitas habeat ortũ : ⁊ q̃ ſũt ſigna nobilitatiſ. Scđo qđ tenẽł nobiles ⁊ p̃lati ſuis ſubditiſ. Tertio q̃ ecõuerſo ſubditi tenẽł ſuis p̃latis. ¶ Circa primũ eſt ſciẽdũ ꝙ nobilitas habuit ortũ a ṽtutibꝰ. Vñ pᵐꝰ rex ſup iſrael ſcʒ Saul electꝰ ẽ a deo:qꝛ hũilis fuit ⁊ ṽtuoſus.j.Reg.xv. Cũ eſſes puulus in oculis tuis ɔſtitui te regẽ ſup oẽʒ pplm meũ iſrael. Scđs rex fuit Dauid q̃ etiã ꝓpł ſuã ꝓbitatẽ electꝰ eſt a deo. Vñ dixit dñs de eo. Inueni virũ ſm cor meũ. Ex his habeł ꝙ nobiles ex ṽtute cognoſcẽdi ſunt nõ ex lõgis tunicis:vel ex magnis manicis vel in multis ſciſſuris q̃s gerũt in pallijs ⁊ tunicis:qꝛ ał's mechanici ⁊ ruſtici iã oẽs eẽnt nobiles:qꝛ oẽs volũt hr̃e ſciſſuras in veſtibꝰ. Quia aũt nobiles dñt eẽ virtuoſi eꝝ ṽtutes cognoſci:oñdit Ari.ij.poli. Virtꝰ ⁊ malitia determinãt nobiles ⁊ ignobiles. ¶ Circa qđ q̃rił q̃ ſunt ille ṽtutes p quas cognoſcũtur nobiles. Rñr ꝙ p̃ncipaliter ſũt q̃nq;. Pᵐa virtꝰ eſt largitas. Vñ deꝰ q̃ eſt nobiliſſimus:eſt largiſſimus. Hoc ſic ptʒ qꝛ nõ ſolũ dat nobis ſua beneficia:ſʒ etiã dat nobis ſeipſum in ſacramẽto altaris in pñti:⁊ in futuro vult ſeipſʒ nobis dare in p̃miũ. Unde dixit ad Abraham ⁊ dicit iã ad quẽlʒ virtuoſuʒ hoiem. Ego ero merces tua magna nimis. Itẽ apparet ĩ hoc etiã ꝙ ip̃e ſolẽ oriri facit ſup bonos ⁊ malos ⁊ pluit ſup iuſtos ⁊ iniuſtos:⁊ ex ſua largitate bñfacit ⁊ bñficia ſua impẽdit bonis ⁊ malis: amicis ⁊ inimicis. Itẽ largitas xp̃i apparet ĩ his q̃ fecit in humanitate:qꝛ ad abundãtiaʒ illa fecit.verbigr̃a. Sicut qñ aquã in nuptijs cõuertit in optimũ vinuʒ. Et qñ quatuor milia hoim pauit cũ ſeptẽ panibus ⁊ paucis piſciculis:ita abũdãter illos panes ⁊ illos piſciculos mł'tiplicauit ꝙ ſuſtulerũt ſeptẽ ſportas de fragmẽtis q̃ ſupauerãt. Itẽ qñ pauit quinq; milia hoim:vt hr̃ Joã.vj.cũ quinq; panibus ordeaceis:⁊ duobꝰ piſcibus ita abundãter tribuit ⁊ augmẽtauit ꝙ diſcipuli collegerũt ⁊ ĩpleuerũt duodecim cophinos fragmentoꝝ ex quinq; panibus ordeaceis:⁊ duobus piſcibus q̃ ſupauerãt his q̃ mãducauerant ⁊c. Ergo qui largitor eſt inter homines ille nobilior eſt. hoc etiã naturalit̃ ptʒ in aq̃la que eſt auis nobilior:que ex ſua nobilitate nõ ſola comedit predã ſuã ſed cõdiuidit alijs auibus. Sed parcitas ⁊ auaritia:rapina ⁊ exactiones in ſubditos ſunt ſigna ignobilitatiſ. ¶ Scđa ṽtus nobilitatis p quã nobiles cognoſci dñt:eſt gratitudo q̃ eſt recognitio bñficioꝝ dei ⁊ hoim.ſ. qñ deo grati ſunt in hoc ꝙ eos p̃ alijs hoibꝰ honorauit ⁊ ſublimauit. vñ Aug. Qui beneficia nõ recognoſcit:ingratus eſt. vñ ꝓpheta. Obliti ſunt beneficiorum eius. Immo natura ⁊ ratio humana docent gratuitatẽ habere erga benefactores Unde Ariſto.ij.ethi. Oportet regratiari ei q̃ gratiã fecit. Ita nobiles non ſolũ debẽt eſſe deo grati:ſed etiã ſubditis ſuis a quibus nutriũtur debẽt regratiari qꝛ ipſi nobiles nõ agros colunt:nec ſerunt:nec metũt:nec triturant:nec laborãt in vineis nec panẽ:nec carnes:nec piſceſ:nec alia comeſtibilia preparant: ſed alij pro ipſis laborãt:ſicut ruſtici in agris:carnifices:piſcatores:ſartores:ſutores: pannicide ipſi p̃parãt neceſſaria corpis quo ad victũ et veſtitũ. Ergo oibꝰ illis dñt eẽ grati ⁊ quãto in maiori reuerẽtia tenẽt ſuos ſubditos: tanto meliores cognoſcunł eſſe. Sʒ illi ſunt ignobiles q̃ ſpnũt vel vilipendũt ſubitos:imo tales ignobiliores ſũt brutis aialibꝰ:qꝛ bruta aialia recognoſcũt illos q̃ eis bñfaciũt ⁊ in ſignũ gratitudinis applaudũt ipſis. ¶ Qꝛ aũt bruta aialia retribuũt qñq; bona ſuis bñfactoribus:ptʒ p tale exẽplũ. Legił in vita ſcti Macharij ꝙ cũ qdã leena habuit ſpelũcam iuxta cellã ſcti viri dũ vna vice inueniſſet catulos excecatos dolẽs eos ei apportauit ⁊ ad pedes ip̃iꝰ eoſdẽ poſuit. Cũq; intelligeret vir dei p illuĩatiõe catuloꝝ beſtiã rogał:eo orãte illu-

minabant ꝛ matrē ſequebāt ad ſpelūcā Nō
tñ bñficiū illi⁹ igrata ſuit:qꝛ poſtmodū pelles
oviū cū pellis q̄s capiebat ſepi⁹ ꝛ pluries q̄ſi ꝓ
gratitudie.ꝛ mercede añ oſtiū celle portauit
Itē allō exm̄ de duob⁹ lupis q̄ aſportauerūt
vnū puer̄ de villa ad ſiluā:ꝛ ex negligētia ma
tris puer nō bñ cuſtodit⁹ fuit: tūc vn⁹ lupor̄
habuit os reuerſū in ore ſuo:ꝛ cum portauit
puer̄ in ore:puer illud extraxit cū manu ſua.
Et ſic ꝓ mercede duo lupi puerū reportauerūt
ad villā:ꝛ liber̄ emiſerūt. Tertia ꝟtus ꝑ quā
nobiles cognoſcunt̄ ē mīa ꝛ ꝯpaſſio ī pauperes
ꝛ ſubditos.vñ ī ſignū clemētie reges inūgūt̄.
ꝛ legit̄ ēt ꝙ rex apū nō hꝫ aculeū cū quo pōt
pūgere ſicut cetere apes.ergo q̄to qs hꝫ ma
iorē ꝯpaſſionē ꝛ mīaꝫ ad ſubditos:tāto eſt co
rā deo nobilior.vñ Gre. Tāto ei q̄ſq3 pcioſior
eſt tāto pcioſi⁹ alienos ſētit dolores. Quā cle
mētiā ſpectat ad pricipes ꝛ ad reges oſtendit
Sen.dicēs. Nllū ex hoib⁹ maior clemētia q̄
regē ꝛ pricipē decet. Si iſti q̄ ſūt duri ꝛ īmiſeri
ricordes ad pauperes et ſubditos nō ſunt corā
deo nobiles:ſꝫ ignobiles:qꝛ nō hñt ſignū nobi
litatis.ſ. mīaꝫ ꝛ cōpaſſionē. Quarta ꝟt⁹ eſt vi
rilitas ꝛ ſtrenuitas.ſ.in defēdendo ſubditos.
vñ nouis militib⁹ dat̄ enſis ꝓptea,vt viduas
ꝛ orphanos ꝓtegeāt ꝯ obeāt a malefactorib⁹ ne
pauperibus ꝛ ſu⁹s ſubditis violētiā inferāt.bo
na ipſor̄ ſpoliādo:ſꝫ q̄dā defendūt ſuos ſub-
ditos ab alijs ꝛ poſtea ꝑ ſeipſos eos ſpoliāt ta
les ſiles ſunt ceto in mari q̄ defendit aleca ab
alijs piſcib⁹ ſꝫ ꝑ ſe ea deuorat: quib⁹ nobilib⁹
minat̄ dñs vt hr̄ Eſa.xxvij. In die illa occidet
dñs cetū q̄ in mari ē. Quīta ꝟt⁹ eſt magnitu-
do:ꝛ illa magnanimitas cōſiſtit in hoc ꝙ viri
nobiles dñt ꝑua ꝯtēnere.ſ.terrena q̄ ſunt par
ua reſpectu bonor̄ celeſtiū ꝛ magna appetere
ſ.ſpūalia in pñti:ꝛ celeſtia,ī futuro.ergo q̄ ho-
norē dei ī oībus ꝑponit:ille nobilis ē. Sꝫ ille.
q̄ honorē di poſtponit:ꝛ honorē ꝓpū q̄rit ille
ignobilis ē. Et ſciēdū ꝙ q̄to plura ſigna illar̄
ꝑdictarū ꝟtutū qs ſe inuenerit:tanto melior
eſt corā deo.vñ nobilior ē ille,quē nobilitat ſua
virt⁹. Et inſuꝑ talis multū honorādus eſt ab
oīb⁹.vñ Ari.iiij.ethi. Honor eſt pmiū ꝟtutis.
Ex q̄ ſequit̄ ꝙ null⁹ de iure eſt honorādus niſi
ſit ꝟtuoſus.Vñ Ari.iiij.ethi.dicit. Scdm veri
tatē ſol⁹ bon⁹.eſt honorād⁹. Et hoī ꝟtuoſo nō
pōt fieri ſātus honor:qn maioris honoris ſit
dign⁹.vñ Ari.iiij.ethi. Virtuti pfecte nō fit cō
dign⁹ honor. Ergo nobiles q̄ volūt hr̄e hono-
res primo dñt ſe exercere in virtutib⁹ ex quo
ſoli ꝟtuoſi ſunt honorādi. Quātū ad ſcdm ſciē
duꝫ ꝙ nobiles ꝛ ꝑlati tria tenētur ſuis ſubdi-
tis.hec q̄re añ ſ.lix.D. Quātū ad tertiū ſcien-
dum ꝙ ſubditi tenent̄ tria ſuis dñis ſiue pre-
latis. Hec etiā habētur ante eodeꝫ ſer.lix.D.

¶ In eadē dñica ſer.cxxviij. De infirmitatib⁹

Rat quidā regulus cuius fi-
lius īfirmabat̄ caphar-
naū.Ioh.iiij. Ex quo hic mentio
fit de filio reguli q̄ grauiter infir
mat⁹ eſt vſq3 ad mortē tūc ī pñti
ſer.tria ſunt dicēda. Primo quare libēter ꝛ pa-
tiēter ſuſtinere debem⁹ infirmitates corpis.
Scdo ꝙ nō eſt maior mīa in opibus mīe q̄ ſer
uire infirmis. Tertio exēplū de eodē. I. Cir-
ca primū ſciendū ꝙ libenter ꝛ patiēter ſuſtine
re debemus infirmitatē corpis:ꝛ hoc ꝓpter ſe
ptē. Primo qꝛ infirmitas corpis datur hoī ad ci
tationē vt ꝑparet ſe ad exitū hui⁹ ſeculi. Luc.
xij. vt cū venerit.ꝛ pulſauerit: cōfeſtiꝫ aperiāt
ei. Incerti em̄ ſum⁹ qñ: q̄ualr in quo ſtatu: in
quo loco:ꝛ ꝑ quē modū morituri ſumus.an in
domo vel in lecto:in ciuitate vel in campo:in
aqua vel in igne:de die vel de nocte. vñ Ber.
Certū eſt morieris:īcertū eſt qñ:aut quō: aut
vbi:qm̄ te vbiq3 mors expectat:tu q̄ꝫ ſi ſapiēs
fueris vbiq3 eā expectabis. Ergo īfirmitas eſt
nūci⁹ quē nobis xp̄s mittit vt nos ꝑparem⁹.
Et ꝑ ſi erranim⁹ peccādo:redeam⁹ ad viā ſa-
lutiſ penitēdo vñ xp̄s. Erraui ſicut ouis q̄ ꝑijt.
Aut ſi es ī via ꝛ pigre īcedis:tūc xp̄s ꝑ īfirmi-
tatē corpis pūgit holeꝫ vt ꝓcedat ꝓficiēdo de
bono ī meli⁹. O mira fatuitas:irrōnale iumē-
tū ꝛ fatuū ītelligit:cū pūgit̄ vt ad viā redeat ſi
errat:vl ſi ī via ē vt ꝓcedat:ꝛ hō rōnal nō vult
ītelligere:vñ ꝑs. Vir inſipiēs nō cognoſcet:ꝛ ſtul
tus nō ītelliget hec. Ergo qñcūq3 ſētis aliquā
īfirmitatē ī capite:ī ocłis:ī dētib⁹:ī manib⁹:in
pedib⁹:vl ī dorſo:vl ī q̄cūq3 mēbro corpis: tūc
ſuſcipe debes iſtū dolorē tāq3 nūciū xp̄i:ꝛ cogi
ta q̄re tibi miſſ⁹ ſit.ſ.ad ꝑparādū te ad mortē
vt ſis parat⁹. Lu.xij. Eſtote pati:qꝛ q̄ hora nō
putatis fili⁹ holſ veniet.vñ ēt Gre.ſuꝑ Ezech.
Ecce em̄ nobis ꝯditor nr̄ diē mortis īcognitū eē
voluit:vt dū ſemꝑ ignoret̄:ſemꝑ ꝓxim⁹ eē cre
dat̄.ꝛ tāto q̄ſq3 feruētior ſit ī opatiōe:q̄to īcer
tior eſt de euocatiōe. II. Scdo debem⁹ īfirmi-
tatē patiēter ſuſtinere:qꝛ purgat nos a pctīs
ꝑteritis. Exēplū hr̄ Nūeri.xij. vbi maria ſoror
moyſi ꝑcuſſa eſt lepra ꝓpter pctm̄ detractiōis
eo ꝙ detraxit Moyſi fratri ſuo:vt ſic ꝑ illā in-
firmitatē purgaret̄ ab illo pctō.vñ Iſid in ſer.
Aduerſa corpis remedia ale ſūt egritudo car-
nes vulnerat:ſꝫ mentē curat. Lāgor em̄ vitia
extorquet:ꝛ vires libidinis frāgit. Et qñq3 ꝑ
eadē mēbra punit̄ qs ꝑ q̄ membra peccauit:ꝛ
deū offēdit.ꝟbigr̄a. Sicut q̄ offēdit deū ꝑ illi-
citū viſū efficit̄ aliq̄ñ cecus:q̄ ꝑ illicitos greſſ⁹
chorizādo:ſaltādo:ꝛ ſuperbe incedēdo deū of
fendit:efficit̄ qñq3 claudus:ꝛ ſic punit̄ in pedi
bus cū q̄bus deū offendit. Silr̄ q̄ libēter audit
ꝟba detractoria ſiue alia ꝟba:punit̄ qñq3 in

ſurditate:ꝛ ſic de alijs. Et eſt bonū ſignū ſalu
tis cū hōīe patiēs qñ deꝰ eū punit in eodē cor
pore ꝛ in eiſdē mēbris cū qbꝰ peccauit: qꝛ ſm
Ari. ij. ethi. Medicīe fiūt p ꝯ:ia. Ergo ſi p inte
grū annū vel etiā qñq; olbꝰ dieb vite tue cū
corpe tuo peccaſti:ꝛ diu in pctis vixiſti:ꝛ deus
iaȝ p pliriorē infirmitatē vult purgare pctā:
hoc gratāꝭ cū patientia acceptare debes. Uñ
Gre. i mor. Diuia diſpēſatiōe agiꝭ vt ꝓlixiori
vitio ꝓlixior egritudo exiſtat. Ergo nō debes
mirari nec impatientꝭ ferre cū diu īfirmꝰ es: qꝛ
forte diu i pctis vixiſtis: ꝙ opȝ te iā ſuſtineꝭ il
lā ꝓlixā infirmitatē. Nā ſicut mater in ſuo di
lecto filio nō pōt ſuſtinere maculā in facie: ſȝ
immediate lauat ꝛ mūdat: ſic xp̄s i ſuis dile-
ctis nō pōt ſuſtinere maculā pcti: ergo ſi heri
peccaſti: hodie forte punit te deꝰ p illo pctō vt
ſic purgeris. Sexto infirmitas corpis patiētꝭ
eſt ſuſtinēda: qꝛ hoſtē nr̄ȝ ꝺbilitat. ſ. corpꝰ no
ſtrū qđ ē maximꝰ inimicoꝝ noſtroꝝ: qꝛ cōcu-
piſcūt ſemp aduerſus ſpm̄: qꝛ corpus de terra
formatū eſt: iō ſemp trahit ad infra ꝛ ad ima:
ſȝ ꝯ ala creata ē a deo ꝛ īfuſa corpi: iō ſp ſur-
ſum tēdit. Et ſic qñ corpus infirmaꝭ: tūc ſpūs
fortificaꝭ. vñ aplꝭs. ij. Coꝝ. xij. Cū īfirmor: tūc
fortior ſū. vñ Amb. Infirmitas corpis: ſobrie
tas eſt mētis. Ergo libentꝭ debes hr̄e infirmū
corpꝰ ꝛ alaȝ ſanā: ex quo aduerſa corpis reme
dia ſunt ale ꝛ egritudo carnē vulnerat ꝛ mē-
tem ſanat. ⁋ Quarto infirmitas eſt patientꝭ
ſuſtinenda: qꝛ retrahit holem a malo ꝛ attra
hit holeȝ ad bonū faciēdū. ps. declina a malo
ꝛ fac bonū. Qđ īfirmitas retrahit a malo pro
baꝭ qꝛ īfirmꝰ nō delectaꝭ ſupbire i veſtibꝰ nec
chorizare: nec luxuriari nec ad tabernas ire: ꝛ
ſe inebriare: ꝛ ſic de alijs. vñ dicit dñs p pphe
tā. Sepiā viā tuā ſpinis: hoc ptȝ qꝛ mlta pctā
dimiſiſti dū īfirmꝰ fuiſti q̄ feciſſes ſi ſanꝰ fuiſ-
ſes. vñ Hug. li. ij: de ale. Quoſdā preſciēs dñs
multa mala ppetrare: flagellat eos īfirmitate
corpis ne peccēt: vt eis vtiliꝰ ſit frāgi lāguoribꝰ
ad ſalutē ꝙ remanere icolumes ad dānatiōeȝ
vñ exm̄. Quidā laborās in magna ꝛ graui in
firmitate rogauit quēdā ſcīm̄ ppter familiari
tatē quā hēbat ad ipȝ ꝛ dilectionē vt ſibi impe
traret a deo vt a ſua īfirmitate curareꝭ. Et fa
cta ofne ſtati ſenſit ſe curatū. Et cū poſtmo-
dū magis ſentiret ſe eē pronū ad peccādū ce
pit cogitare ꝙ magis eēt ſibi vtilis īfirmitas
ꝙ ſanitas ad cuſtodiēdū ſe a pctis: ꝛ ad aug-
mentū meriti: ꝛ ꝙ fatue egit ꝙ ſimplr̄ petiuit
illā ſanationē. Quare ecōuerſo rogauit eūdē
ſcīm̄ vt īterce deret p eo ad deū vt daret ſibi qđ
magis ſibi expediret ad ſalutē ſue aīe: vlꝭ ſani
tatē vlꝭ īfirmitatē. Et ſtati reuerſa ē p̄ſtina in
firmitas: quā ipe gratāter ſuſcepit tāq; bonū
donū dei: cogitās eē ſibi vtilē ad cuſtodiā ſui ꝛ
ad augmētū meriti. Itē ſciēdū ꝙ infirmitas
corpis nō ſolū retrahit holeȝ a pctis: ſȝ ēt ad
bona opa incitat. hoc ſic pbaꝭ: qꝛ īfirmꝰ ꝯteriꝭ
ꝛ ꝯfiteꝭ pctā ſua ꝛ ſatiſfactionē ꝛ emēdā ppo
nit quā p̄ulaȝ i ſanitate nō curaſſet. Inſup in
firmꝰ deū inuocat ꝛ ſctōs īterpellat: ꝛ oſnes bo
noꝝ deſideratꝭ q̄ꝝ ſcroꝝ innocatiōes in ſani-
tate nō habuit: ſȝ ſepiꝰ deos ꝛ ſctis oblitꝰ fuit
ps. Tribulationē ꝛ dolorē īueni: ꝛ nomē dñi in
uocaui. Itē Lu. xiiij. Cōpelle intrare glo. Qui
infirmitate ꝯtracti ad mortē dei redeūt ꝯpel
luntꝭ intrare. vñ ēt Gre. Mala q̄ hic nos pmūt
ad deū ire ꝯpellūt. Eſa. xxvj. In āguſtia req̄-
ſierūt ꝛc. Immo īfirmitas facit holeȝ feſtinaꝭ
ad deūm adiuuātes. ps. Multiplicate ſunt infir
mitates eoꝝ ꝛ poſtea accelerarūt: hoc ptȝ qꝛ in
firmus odit gaudiū mūdi ꝛ hȝ tedium audiꝭ
ꝛ videre ea q̄ mūdi ſūt: et ꝯñr cupit diſſolui et
eē cū xp̄o: ꝛ q̄rit mīaȝ dei ꝛ auxiliū eiꝰ. ꝛ ſic ptȝ
quō infirmitas trahit holem ad bonū. Exm̄
narrat magꝭ Iac. ꝙ quidā erat miles in Frā
cia. Cū āt quidā pauper clericꝰ deferret aquā
bñdictā ad domū eiꝰ ille paupi nihil pmitte-
bat dari: ſȝ illū cū ꝯuitijs ꝛ cōtumelijs afficie
bat. Cū āt poſtea dictꝰ miles egrotaret: ꝛ vo
catꝰ fuiſſet p̄dictꝰ clericꝰ ad domū eiꝰ pcepit ſi
bi aliq̄d dari: rogās eū vt p eo oraret vt deꝰ eū
ſanaret. Qui q̄ſiuit ab eo in quo ſtatu magis
laudaret deū ꝛ timeret ꝛ deū ꝛ ſctōs plꝰ inuo
caret. Qui rñdit ꝙ i infirmitate magis deū ti
meret ꝛ corde ꝛ ore eū inuocaret: tūc clericꝰ ait
Et ego rogabo deū ꝙ i iſto ſtatu vos cuſtodiat
in quo ei meliꝰ valeris ſeruiꝭ. Quinto īfirmitas
patientꝭ eſt ſuſtinēda: qꝛ eſt ſpeciale donū dei
ꝛ ſignū dilectiōis ipſiꝰ. Apo. iij. Ego q̄s amo
arguo ꝛ caſtigo. aplꝭs ad heb. xij. Quē diligit
dñs caſtigat: flagellat āt oēm filiū quē recipit
vñ etiā Orige. ſup Oſee. viij. Qui diligiꝭ corri
pitur: q̄ nō aūt corripiꝭ in pctis ſuis dimittiꝭ.
vñ etiā Gre in mor. Attēde ſcripturā dicēteȝ
tibi: flagellat oēȝ filiū quē ſcipit. Tu dicis: for
te exceptꝰ ſū: ſi exceptꝰ fueris a flagelloꝝ paſ
ſiōe: eris ꝛ exceptꝰ a nūero filioꝝ. Sic ecōuer-
ſo ꝯtinua ſanitas corpis ꝛ pſperitas tpaliuȝ
rerū: ſignū ē odij ꝛ ire dei. vñ Gre. Magnꝰ af-
fluxꝰ reꝝ tpaliū. eterne dānatiōis eſt indiciū.
Ergo potiꝰ debes videre ꝙ deꝰ faciat tibi ſicut
ſuis charis amicis ꝛ ſuis filijs. ſ. dādo īfirmi-
tatē ꝛ tribulationē ꝙ ſicut ſuis amicis qui in
ſuis pctis deſiderāt: ꝛ īſup hñt ꝯtinuā ſanita
tē ꝛ pſperitatē. Uñ legiꝭ ꝙ q̄dā bonꝰ hō ſingu
lis annis infirmabaꝭ preter ſemel: tunc dixit.
O deꝰ oblitꝰ es mei: qꝛ iſto āno nō viſitaſti me
ſcȝ donū īfirmitatis. ⁋ Sexto infirmitas
corpis ē patiēter ſuſtinēda: qꝛ liberat a futu-
ris penis. Dñs h̄ indicat bis in idipȝ. Naū. j.
Afflix ite ſupp. i phil: ꝛ nō affligā te ſup. i futu-

ro.Aug.hic vre: hic ſeca:vt in eternū parcas. Gre.Miſericorditer exhibet de⁹ tpalē ſeueritatē:ne eternā inferat vltionē. Ideꝫ qbuſdā hic parcit vt in eternū os feriat. Iō hic ferit nō pcēdo:vt in eternū pcat. Hoc ſūme placere dꝫ cuilꝫ pctōꝝ q̄ peccauit:eo ꝙ neceſſe ē eū puniri aut hic aut in futuro:⁊ pñs tribulatio eſt minima rſpectu tribulatiōis future.vñ pphe ta.Minimū p magno tibi placeat.Nā pñs infirmitas ⁊ tribulatio reſpectu future:eſt q̄ſi denarius reſpectu mille florenorum.Vel ſicut ſi alicui deberet abſcindi mēbrū vnū.ſ.man⁹ vł pes:⁊ abſcideret ſibi crimē ⁊c.Qꝛ ignis purgatorij ⁊ īfernalis ꝗdē ſunt quoad calorē: niſi ꝙ ignis purgatorij ē tpalis ⁊ tranſitori⁹: ⁊ infernalis eſt etern⁹ ⁊ ignis nr̄ reſpectu ignis purgatorij eſt ſicut ignis depict⁹ in quo vnuſquiſq̧ purgabit ⁊ grauiſſie punieē q̄ hic p peccatis ſuis nō eſt purgatus.Vñ exm̄ legitur ꝙ q̄dā aduocat⁹ rogauit quēdā hoīeꝫ ſibi charū et dilectū vt ſibi poſt obitū infra.xxx.dies appareret.Et ille pmiſit ſibi:ſi voluntas dei hoc pmitteret.Et poſt obitū apparuit ei dicēs ſe eſſe in maximis pēis.Et ille.Es ī purgatorio aut es in inferno?Rn̄dit.In purgatorio ſum. Et ille.Eſt ne aliqua pena tpalis q̄ poſſit cōparari tue pene.Rn̄dit.Tāta pena mea eſt ꝙ ſi oēs mōtes ⁊ oīa ligna ⁊ oīa viſibilia ī mūdo extīta arderēt:⁊ ego ī medio illi⁹ ignis ſtarē adhuc nō poſſet cōparari mee pene quā patior Et aduocat⁹ q̄ſiuit in quo ſtatu ipſe eſſet ī qd̄ ſibi hoc ppē deū ⁊ pp̄ter dilectionē illam inſinuaret:quā ad ipm̄ haberet.Rn̄dit defūctus dicēs eū eē in malo ſtatu pp̄ter ſupbiā ⁊ auariciā ſuā ⁊ ſi ſic ī tali ſtatu moreret eternaliter dānaret.Qui ex hoc cōmot⁹ ⁊ ꝯpunct⁹ cōuerſus ē a pctīs ſuis penitēdo ⁊ ſatiſfaciēdo:⁊ factus eſt bon⁹:⁊ vitā ſuā in bono finiuit.vñ tāta eſt pena purgatorij ꝙ q̄s poti⁹ deberet hic xxx.annis īfirmari:ꝗ̄ ibi ſolū vna die ardere. vñ dr̄ in decr.Igni purgatorio nulla pena tēporalis eſt cōpabilis.di.xxv.q̄ in aliud : ꝗ̄ q̄lꝫ dꝫ eſſe patiēs in ſua īfirmitate:⁊ eā deo p peccatis ſuis offerre:⁊ q̄ impatiēs eſt hꝫ duplicē infernū:qꝛ hic iſtā īfirmitatē ꝯ quā murmurat ⁊ quā īpatiēt fert:⁊ poſt hāc vitā eternā dānationē:qꝛ ſicut ī patiētia q̄s poſſidebit aīam ſuā:ſic in īpatiētia pdet eā.Gre.Regnū celoꝝ null⁹ murmurās accipit:nec vll⁹ q̄ accipit murmurare pōt. ¶ Septimo infirmitas ⁊ tribulatio patiēt eſt ſuſtinēda:qꝛ ē pign⁹ eterne ſalutis:⁊ eſt via porte celi:qꝛ in tribulatiōe conformatur capiti nr̄o.ſ.xp̄o.in pñti:⁊ ſequimur veſtigia ei⁹.j.Pe.ij.xp̄s paſſus eſt p nobis vobis relinquēs exm̄ vt ſequamini veſtigia eius. Eccł.xxiij.Magna ē glīa ſeq̄ xp̄m.vñ ēt aplſ ij.Thi.ij.Si cōpatimur ⁊ ꝯregnabim⁹ .Sed heu plures volūt ꝯregnare cū xp̄o ī celo:ſꝫ hic nō pati ī mūdo cū eo:cōtra quos dr̄ Lu.xxiiij Nōne hec oportuit xp̄ꝫ pati ⁊ ita itrare glīaꝫ ſuā:ſic ⁊ nos opꝫ ð neceſſitate pati:ſi volum⁹ intrare regnū dei.Act.xiiij.Per mł̄tas tribulatiōes opꝫ nos itrare in regnū dei.Sic pꝫ ꝙ tribulatio ⁊ īfirmitas corpis eſt pign⁹ ⁊ via ⁊ porta eterne ſalutis.O q̄ fugiūt hāc portā ⁊ viaꝫ ingētū pāt quō intrabūt celū vt ſūt iſti q̄ inuite infirmāt vt aliq̄d ſuſtinēt.Itē q̄ hic ſanitateꝫ corpis pl⁹ q̄rūt ꝗ̄ aīe:⁊ q̄ ī gaudijs mūdi ⁊ voluptatib⁹ carnis:⁊ ī diuitijs ⁊ honorib⁹ ſēp viuere volūt.vñ apls.Ro.viij.Si ſꝫ carnē vixeritiſ morieminī.Hiero.Impoſſe ēvt pñtib⁹ q̄s ⁊ futurꝭ fruat bōis vt.h̄ vētrē ⁊ ibi mētē ipleat ⁊ de delitijs trāſeat ad delitias Ber.Qui carnalib⁹ q̄dē voluptatib⁹ paſcit eternaꝝ delitiarū epulis idign⁹ h̄r.Vt āt eternis gaudijs digni habeamur:tūc hic libēt pati debem⁹.Grego.Si dulcia q̄rim⁹:neceſſe ē vt amara tolerem⁹.inſup īfirmitates ⁊ tribulatiōes augmētāt hoī pmiū celeſte.mat.v.Gaudete ī illa die ⁊ exultate:qm̄ merces vr̄a copioſa ē in celis. Hiert.ī epi.libēs nūc tormēta patior:vt ſutura mihi glīa ſeruet.Mō q̄tiēs aliquē dolorē corporis patiēt ſuſtines: totiēs mereris coronā vite eīne.Etiā ſi millies ī oculo:ī dorſo:ī pede:ī corde ī capite:vł alibi dolorē ſentires:p qualꝫ vice eternū pmiū poſſidebis.Et illō pmiū excedit oēs paſſiōes pñtis vite:ēt ſi vnus ſuſtineret oēs paſſiōes ⁊ īfirmitates olꝫ hoīꝫ. vñ apls Ro.viij.Nō ſūt ꝯdigne paſſiōes hui⁹ tpis ad futurā glīam.Immo ſi q̄s in ardenti clibanō deberet eſſe vſq̧ ad finē mūdi adhuc nō eēt equiparatio futuri gaudij.vñ Chryſo Si q̄tidie oꝫ nos tormēta pferrē ſi ipaꝫ gehēnā puo tpe tollerare p eo vt xp̄ꝫ videre poſſem⁹ in glīa ⁊ ſctōꝝ ei⁹ nūero aſſociari non erit dignū pati oīe qd̄ triſte eſt mō:vt tāti boni tāteq̧ glīe pticipes h̄remur. O Quātū ad ſcd̄ꝫ ſciēdū ſm̄ magiſtrū hūbertuꝫ ſup regula btī Aug.ꝙ nō ē maior mīa in exteriorib⁹ opibus mīe ꝗ̄ q̄ exercet circa īfirmos ſeruiēdo ⁊ adminiſtrādo eis.Ibi ei paſcit eſuriēs ⁊ potat ſitiēs hoc xp̄s recipit ꝗ̄ſi ſibi eēt factū in cruce qñ dixit.Sitio.Mat.xxv.Qd̄ vni ex minimiſ meis feciſtis mihi feciſtis.Itē veſte nudus coopitur cū īfirmū tegis:⁊ hoſpitalitas exhibet qñ īfirmo lect⁹ ad q̄eſcēdū parat.Et vinct⁹ viſitatur qñ vinculis ligat⁹ īfirmitatis ꝯſolat:⁊ tādeꝫ exhibet mortuo offm̄ ſepulture:⁊ ſic infirmis ſeruiēdo exhibēt oīa opa mīe.Itē ſeruire īfirmis pcellit alia opa mīe ⁊ religiōis:qd̄ ſic pbatur.Nā in opib⁹ rigoris ⁊ religiōis ſeruitur q̄ſq̧ deo de vno ſenſu vł de vno mēbro: vt in abſtinētia de guſtu:in vigilijs de viſu:in aſpero veſtitu de tactu:ī ſilētio de lingua:⁊ ſic de

aliḯs.In opib⁹ ꝟo pietatꝭ circa īfirmos pͣo ſer
uit eis ocl's ī vigilādo ⁊ intuēdū horrēda vidēdo
ꝓ q̄b⁹ hoi dabit diuina viſio ī celo.Scdo olfa
ctu⁹⁊ fetores ſentiēdo.Tertio audit⁹:dura ꝟ
ba gemit⁹ſuſpiria:⁊ īportunitates audiēdo.
Quarto tact⁹ infir: mos tāgēdo ⁊ ſubleuādo.
Quito guſt⁹.ppt eos ſolitā comeſtionē inter
mittēdo.Sexto lingua eos ꝯſolādo.Septimo
pes ꝓ eis diſcurrēdo.Octauo totū corpus ꝓ
eis diuerſimode laborādo.Que ḡ r'ligio pote
rit huic ꝯpari ī q̄ hō ſeipm̄ totū ſic deo religat
vt ei ex toto corde ſeruiat ⁊ corpe ⁊ ſēſib⁹⁊ mē
bris vt tā ditū ē.hui⁹ religiōis ꝑuāde ⁊ ſectan
de ꝺdit nobꝭ exm̄ xp̄s q̄ tā benignūſe exhibuit
infirmis eos viſitādo dulcit alloq̄ndo frequē
ter ſonādo:circa vltimū nota exm̄. Legit ī vi
taſpatrū ꝙ erāt duos fr̄es q̄ꝝ vn⁹ mltū ieiu
nauit:ali⁹ ꝟo ſuiebat īfirmos ꝺuote.Queſitū
āt fuit a q̄dā ſene q̄s eēt maioris meriti:⁊ ꝺr
ſenex:ſi fr̄ ille ieiunās appēderet ſe ꝑ nares n̄
poſſet ꝑuenire ad mēſurā illi⁹ q̄ ſuit īfirmis.
¶De eadē dn̄ica.ſer.cxxix. De morte ſpūali.

Inci piebat ei mori.Jo.iiij.c.
Sciēdū ꝙ ſicut hō morit
corpaliter:ſic ēt ſpūaliter.vn̄ ī ph̄
ti ſer.tria ſūt dicēda.Pͣo quō hō
morit in aīa.Scdo quō mors cor
poralis ⁊ ſpūalis ꝯparāt adinuicem.Tertio
exm̄. ¶ Circa pͣmū ſciēdū ꝙ ꝓgreſſionē mor
tis criminalis ipſius aīe poſſum⁹ accipere ꝑ
ſilitudinē mortis corpalis.corpalr ei mortēs.
Pͣo īcipit īfirmari.Scdo febricitari.Tertio
agonizare.quarto mori.quīto ſīuolui ſiue ve
lari.Sexto exportari. Septio tumulari: ⁊ ſic
fit ꝑ oēz modū mortētibus ī pctis.Pͣo q̄n hō
corpalr īcipit īfirmari:tūc diſtēperat ī natura
ſic ꝙ n̄ hꝫ appetitū ⁊ ſaporē ſibi neq̄ pot⁹: ſic
aīa pͥmo īfirmat ⁊ diſtēpat:⁊ hoc fit in pͥmis
motib⁹⁊ ſuggeſtiōib⁹ cū delectatiōe tn̄ ſine cō
ſenſu.Scdo āt opꝫ moriētē febricitari.Nllus
eni ex p̄dicta īfirmitate morit niſi eadē īfirmi
tas ā plius īualeſcat.Cū ei hō īfirmus ſe ſētit
ex vitiḯs īpugnari grauit intm̄ vt totū corpus
incēdat tā ſētit q: īfirmitas creuit ⁊ accēſiōes
ſiue aduſtiōes vitioꝝ:q̄diu tn̄ ibi ꝑſiſtit neq̄
q̄ȝ morit:ſed neceſſe eſt ꝙ ſi mori oporteat vt
āpli⁹ ꝓcedat.Tertio hō ad moriēdum diſpo
nēs incipit agonizare:qꝺ ꝯtigit cū victo⁹ īpor
tunitate tētatiōis mutari īcipit:⁊ deliberare
qꝺ velit ⁊ qꝺ faciat mō ī ꝑ̄ evult ⁊ ī pte n̄ vult
Cūq̄ rō ſic luctat cū ſēſualitate:vt rō mō vin
cat mō vīdicat hec luctatio nihil aliꝺ ē q̄ȝ ago
nizare ⁊ ad mortē feſtinat.Quarto egritudie
hac īualeſcēte:tūc hō ex īportunitate īpugnā
tiū vitioꝝ vincit dās man⁹ hoſtib⁹ vt ꝯſētiat
ī pctm̄:tā ex hoc ipo exalat ſpm̄ ⁊ ſtatim mo
tuus ē hō iſte: q: cū ꝯſenſum pctō dederit de⁹

qui eſt vita aīe euolat ⁊ aīam mortuā dereli
quit:ēt ſi pctm̄ adhuc actualiter nō eſt ſubſe
cutum vn̄ ꝺr in decr.In malitia voluntas pro
ope reputat.de pe.di.j.ois.ppt qꝺ ꝺr.Thob.
iiij.Caue ne aliq̄n pctō ꝯſētias.Quinto pan
nis inuoluit ⁊ velat ſic ꝙ tā vict⁹ pctō ꝯſentit
⁊ ope ipm̄ ꝑpetrat:ſꝫ tn̄ occlte q: adhuc de ꝑ
petratꝭ crimib⁹ erubeſcit:ſic occultabat Adā
pctm̄ ſuū cū īterrogatus a dn̄o r̄ndit.Mulier
quā dediſti mihi ſociā dedit mihi de ligno et
comedi.Silr eua occultauit cū īterrogat⁹ fue
rat dicēs.Serpēs decepit me.ſic dauid occul
te ꝑpetratū adulteriū abſcōdere nitebat eū
mitteret ꝑ vrinā ⁊ veniret ⁊ itraret domū ſuā ⁊
dormiēs cū vxore ꝯceptū crederet eē ſuū.Cui
ꝺr de⁹ ꝑ nathā ꝓpherā.Tu feciſti abſcōdite:
ego āt faciā ꝟbū iſtud ī ꝯſpectu ois iſrael ⁊ in
cōſpectu ſolis.Sic ēt dicit dn̄s cuilibet pctōri
q̄ ſic celat pctm̄ ſuū.Nau.iij Reuelabo puden
da tua ī facie tua ⁊ oſtdā gētib⁹ nuditatē tuā
qꝺ ꝯtiget ī extremo iudicio dn̄o ſecreta cordiū
reuelāte.Sexto mortu⁹ pānis īuolut⁹ expor
tat.Sic pctōr occltis pctis crebri⁹ repetitꝭ in
pei⁹ ꝓficit:vt audact peccare īcipiat ⁊ ī apto
ſic ꝙ de his nihil penitus erubeſcit:ſꝫ magis
gl'iat ī malitia:vt ſit de nūero illoꝝ de q̄b⁹ ꝺr
Prouer.ij.Letāt cū maleſecerint:⁊ exultāt in
reb⁹ peſſimis.quoꝝ vie ꝑuerſe ſūt:⁊ infames
greſſ⁹ eoꝝ:de q̄b⁹ ꝺr hiere.iij. Frōs mulieris
me.f.ti.ne eru.Septio tumulat cū longa con
ſuetudo ⁊ apta malitia peccādi trāſit in habi
tum:intm̄ ꝙ etiā peccare deſiderat:cū nullū
habeat incitamētū:⁊ cū ola impugnātia con
quieſcāt affect⁹ volēdi nūq̄ȝ in talibus requie
ſcit:⁊ ſic obſtinati ⁊ indurati vit conuertunt:
Treno.iij.Lapſa eſt in lacū aīa mea :poſuiſti
lapidē ſuꝑ me. ¶ Quātū ad ſcdm̄ ſciendū ꝙ
nouē ſunt ſigna ꝑ que cognoſcit infirm⁹ vtrū
cito morietur corpaliter.Sic ſilr cognoſcitur de
hoie ſpūaliter.Pͣmū ſignū eſt ꝙ q̄s ꝯſideret
faciē infirmi qui ſi oīno diſimilis eſt reſpectu
ſtatus ſanitatis ſignū eſt mortis.Sic ſpiritua
liter ſi exēplum malū prebes ꝓximo.ſ.colorā
do faciē tuā vt poſſis ꝓximū allicere ad ma
lam ꝯcupiſcētiā: ſignū ē ſpūalis mortis. Et
talis eſt occiſor ꝓximi:⁊ reus olm aīarū q̄s ꝑ
ſuā pulchritudinē allicit ad malā concupiſcē
tiā.vn̄ Greg.in moral.Tot mortib⁹ q̄s dign⁹
eſt:quot exēpla prauitatis in poſteros reliq̄t
Et tales q̄ ꝑ malū exm̄ dant occaſionem alijs
peccādi ſunt maledicti a xp̄o vn̄ hꝫ Mat.xviij.
Ue hoi ꝑ quē fit ſcādalū.et talis re⁹ erit olm
pctōꝝ q̄ alij ex ſuo malo exēplo cōmitūt eum
imitādo:⁊ inde pena ei⁹ ſēꝑ augmentabit a
quolibꝫ q̄ eū ī talib⁹ ſequit vſq̄ ad diē iudicij
Sꝫ q̄ timet ſcādalizare ꝓximū ī ꝟbis:in mori
bus ⁊ in factis eſt ſignū boni coloris in facie

ſua ⁊ ſignū vite. Et talis q̄ pbet bonū exēplū
ꝓximo multū diligiꝛ a xp̄o:⁊ q̄tquot eū imitā
tur in hoc bono exēplo tot gaudia iaccitalia
habebūt i celū.vñ Ceſa.Quātis exēplū ꝟe hu
militatꝫ ⁊ pfecte charitatꝫ oñderis:cū tātis,⁊
ꝓ tātꝫ eterna p̄mia poſſidebis.Scd̄z ſignū eſt
ſi iſirm⁹ vigilat ⁊ lucē odit ⁊ hoies fugit ⁊ faciē
abſcōdere nitiꝛ ſignū ē mortis corꝑalis. Sic
ſpūalr ſi q̄s fugit lumē apte p̄dicatiōis: ſic ꝙ
nō pōt audire ꝟitatē ⁊ ꝟbū dei ſignū eſt mor
tis ſpūalis.Si q̄s aūt libēter audit ꝟbū dei ⁊
ꝟitatē ſignū eſt vite ſpūalis.Vñ xp̄s dicit in
euā.vt hꝛ Jo.viij.Qui ex deo eſt ꝟba dei au=
dit:ꝓpterea vos nō auditꝭ:q2 ex deo nō eſtis.
Tertiū ſignū ē ſi infirm⁹ ſtridet dētib⁹ i acuta
paſſiōe:⁊ eſt antiqu⁹ nec hoc antea facere cō=
ſueuerat:vł iſanire icipit:tūc cito morieꝛ.Sic
ſpūalr ſi q̄s ē iracūdus ⁊ impatiēs ⁊ cū ꝟbis
maledicis ⁊ iracūdis ꝓximū offendit: ſignū ē
mortis ſpūalis.vñ aplſ.i.Coꝛ.vi.Neq3 male
dici neq3 rapaces r̄gnū dei poſſidebūt.Sicut
ſūt illi iracūdi cū q̄b⁹ null⁹ ꝯcordare pōt q̄ vi=
uūt cū ꝓximis ei⁹ i hoc mūdo ſicut diabol⁹ pꝛ
ipſoꝝ viuit cū dānatis in inferno quē nullus
pacificare pōt.Et tales iracūdi hñt duplicem
iſernū.ſ.i p̄nti penā ire ⁊ i futuro penā dāna=
tiōis eſne.vñ Hie.vi.Seruietis dñis alienis q̄
nō dābūt vobis requiem die ac nocte:ſic ecōuerſo
pacifici ſunt filij dei ⁊ tabernaculū altiſſimi.
p̄s.In pace fact⁹ ē loc⁹ ei⁹.Quartū ſignū eſt ſi
naſus ꝯtꝛhiꝛ:⁊ ſi labia ꝯtꝛhunꝛ ſignū eſt mortis
corꝑalis.ſpūalr:ſi q̄s raro apit os ad laudan
dū:ad regratiādū deo ſ3 poti⁹ ad blaſphemā=
dū ⁊ ad iurādū ē ſignū malū.vñ oēs blaſphe=
mi hñt ſignū mortꝫ eterne ſ3 ecōuerſo illi qui
deū laudāt ⁊ ei regratiāꝛ de ſuis bñficijs:vt di
cere poſſint cū p̄s.Bñdicā dñō i oī tpe:ſp̄ laus
ei⁹ i ore meo.Quītū ſignū ē ſi iſirm⁹ h3 linguā
ſiccā ⁊ nigrā puſtulā in lingua:hoc eſt ſignū
mortꝫ corꝑalis.Sic ſpūaliꝛ ſi q̄s h3 linguā mē=
dacē:ſignū ē mortꝫ ſpūalis.Vñ ſcriptū eſt.Os
q̄d mētiꝛ occidit aiā3.Nā mēdax lingua ē q̄ſi
falſa moneta q̄ nō v3 niſi ad ignē.Sic ecōuer
ſo ſi hō ē verax in ꝟbis ſuis:eſt ſignū vite ⁊ ſa
lutis.p̄s.Ecce ei ꝟitatē dilexiſti ⁊c.Q2 ip̄e xp̄s
eſt via:ꝟitas:⁊ vita.Sextū ſignū eſt ſi ſternu=
tationē nō h3 cū pip vel ellebor⁹ imittiꝛ in na
ſu3 iſirmi:q̄d tñ ſimplices facere nō dñt alio=
quin iſirmiu3 ꝯuiter ledere poſſēt: ⁊ ē ſignu3
malū ſi nō ſternutat.Modo i ſternutatiōe mo
ueꝛ totū corp⁹ hoīs ab itra ⁊ ab extra. Sic ſpi
ritualiꝛ ſi q̄s audit vel cogitat de morte ꝓpria
vel de iudicio extremo:vł de penis inferni vł
gaudijs celi ⁊ nō ꝯcutiꝛ in ſeipſo:ſignū ē eter
ne mortis.p̄s.A iudicijs ei tuis timui. ſic ecō
uerſo ſi q̄s audiēdo vel cogitādo iſta p̄dicta
cōcutiꝛ ⁊ moueꝛ ad ꝯtritionē ⁊ ad penitētiā
ſignū ē ſalutis.Septimū ſignū ē ſi ſordes au
riū q̄ naturalr ſunt amare vertanꝛ in dulce3
ſaporē ē ſignū mortis corꝑalis.Sic ſpūaliter
ſi alicui ē dulce audire detractiōes d̄ ꝓximis
ſignū ē mortꝫ eterne.vñ Aug.Nō accōmodes
aures tuas ad ꝑcipiēdū ꝟba detrahentis ne
ꝯcipias mortē i aia tua.Detrahēti ei ⁊ audiē
ti vtriq3 eſca ē mors aie.Et vt breui⁹ ꝯcludā
detractor ⁊ libens auditor diabolū portat in
lingua.Vñ etiā Ber.detrahere aut detrahē=
tē audire q̄d hoꝝ dānabili⁹ ſit nō facile dixe
rim.Sic ecōuerſo ſi q̄s libēter audit bona lo=
qui de ꝓximis ⁊ ex fraterna charitate ꝯgau=
det ipſis ſignū ē vite eterne.vñ.i.Joā.iij.nos
ſcimus q̄m trāſlati ſum⁹ de morte ad vitā:q2
diligimus frēs. Octauū ſignū eſt ſi ſudor et
anhelitus frigeſcit: ⁊ inſuper manus ipſius
infirmi ſunt frigide ⁊ luſce: ſignū eſt mortis
corꝑalis.Sic ſpūaliꝛ ſi q̄s ē frigid⁹ ⁊ tepid⁹ in
his q̄ ſunt dei:⁊ ad ſalutē aie pertinēt:⁊ faci=
lis ad ea q̄ corporis ⁊ mūdi ſunt. Et inſuper
ſi nec iniuſta reſtitueꝛ curat nec eleemoſynā
pōt de iuſte acquiſitis dare ex magna auari
tia ⁊ cupiditate ſupflua:ſignū ē mortis eter=
ne.Sic econuerſo.Si q̄s eſt agilis ⁊ ꝓmptus
ad ea q̄ ſunt:⁊ poteſt libere ⁊ ſpōte reſtituere
res iniuſte acq̄ſitas ⁊ largiter eleemoſynā da
re de reb⁹ iuſte acq̄ſitis:ſignu3 ē vite ſpūalis
⁊ eterne. Nonū ſignū ē ſi iſirm⁹ nec dormire
nec requieſcere pōt:ſ3 iā vult hic iā illuc:nec in
vno loco manere pōt ſignū ē mortꝫ corꝑalis.
Sic ſpūalr:ſi q̄s ſp̄ occupaꝛ circa terrena et
trāſitoria die noctuq3:ſic ꝙ nec i dieb⁹ feſti=
uis ceſſat a laborib⁹ ⁊ mercātijs ſuis: ⁊ intm̄
inq̄etat cor ſuū ꝙ raro vł nūq3 cogitat d̄ deo
⁊ ſalute ꝓpria: ſignū ē mortis ſpūal ⁊ eterne
Sic ecōuerſo.ſi q̄s nollet q̄cq3 lucrari ꝯ deu3
nec violare feſta ꝓpꝛ aliq̄d lucrū tp̄ale ⁊ ꝯtē=
taꝛ i his q̄ de⁹ ſibi adminiſtrat ⁊ itēdit eis vti
ad honorē dei ⁊ ſalutē ꝓp̄ā: ſignū ē vite ſpūa
lis ⁊ eterne. ℞ Quātū ad tꝫtiū nota exm̄ d̄ his
q̄ mori icipiūt ſic fili⁹ reguli q̄ icipiebat mori.
Legiꝛ i vitaſpatrū ꝙ fuit i ꝓuīcia āglie i ꝯuē
tu derbie frat q̄dā iuuenis ordinis p̄dicatoꝝ
valde deuot⁹ ⁊c.q̄re illd̄ exēplū ſupra f.ix.P.

De eadē dñica.

Rediḋit ipſe ⁊ domus ei⁹ tota ⁊c.
Iſtum ſer.de articulis fidei quos
quilibet chriſtianus credere deb3
quere infra ſermone.cxlvi.

¶ Dñica.xij.ſ.cxxx.d̄ idulgētia ad inimicos.

SErue nequā om

ne debitū dimiſi tibi q̄m rogaſti
me nōne ḡ oportuit ⁊ te miſereri
ꝯſerui tui ſicut ⁊ ego tui miſertus
ſum.Mat.xviij.Supi⁹ iterrogauit petr⁹ ieſū

dicēs.dñe quotiēs peccabit in me frater me⁹ ⁊ dimittā ei vſq ſepties.Et rñdit ieſ⁹.Nō dico vſq ſepties:ſʒ vſq ſeptuageſieſſepties.et poñit ibi numer⁹ dterminat⁹ ꝓ nūero īdetermi nato.i.quotiēs peccabit totiēs dimitte ei.vñ in pñti ſer.tria ſunt dicēda.Pͥo q̄ ſunt iſta q̄ dñt nos īducere ad indulgēdū inimicis nr̄is Scđo qualr̄ tenemur īdulgere inimicis nr̄is Tertio exēplū de eodē. ❡ Circa p̄mū ſciēdū ꝙ q̄nq ſunt q̄ dñt nos īducere ad indulgēdū inimicis nr̄is:et q̄tūcūq grauit̄,nos offende rūt.Vñ q̄cūq illa q̄nq diligēter cōſiderat nō erit ſibi graue inimicis ſuis īdulgere.Primo ei debem⁹ indulgere offenſorib⁹ nr̄is:vt pctā nr̄a nobis a deo dimittant̄.Nā tāta eſt dr̄ia inter pctā nr̄a qb⁹ deū offendim⁹:⁊ inter offē ſaʒ q̄ prim⁹,nos offendit:ſicut inter decē mi lia,talēta ⁊ centū denarios.Ut aūt de⁹ nobis multa ⁊ magna pctā dimittat libēt̄ debem⁹ hoc paruū dimittere ꝓximis.vñ Mar.xj.Cū ſtabitis ad orādū dimittite ſi q̄d habetis ad uerſus aliquē:vt ⁊ pr̄ vr̄ q̄ i celʼ ē dimittat vo bis pctā vr̄a.Qđ ſi vos nō dimiſeritis nec pa ter veſter q̄ i celis ē dimittet vobis pctā vr̄a. Lu.vj.Dimittite ⁊ dimittemini.Aug.đ ṽbis apl̄i.Unuſq̄ſq talē indulgētiā acceptur⁹ eſt a deo qualē ⁊ ipe dederit ꝓxio.Vñ etiā Petr⁹ Rauēn̄.O hō ſine pctō eſſe nō potes ⁊ vis ſp dimitti tibi ſp dimitte:q̄tuʒ vis dimitti tibi tātū dimitte:quotiēs vis dimitti tibi: totiēs tu dimitte:imo q꞉ vis totū tibi dimitti totuʒ dimitte.Vñ Grego.i omel.Ille recte ſui dile cti veniā poſtulat:q̄ hoc qđ ꝓxi⁹ delinqnit̄ in ipſo relaxat.Immo tāta poſſet eē offenſa ⁊ cū tāta charitate ⁊ patiētia indulgere poſſes ꝙ de⁹ oēʒ culpā tibi indulgeret.Greg.Qui i ſe peccanti clemēter īdulſit nullū pcti veſtigiū in aīa ei⁹ remāebit. ❡ Exēplū de hoc legim⁹ ꝙ erat q̄dā miles q̄ occidit pr̄eʒ alteri⁹:militʒ ⁊ ille volēs vīdicare homicidiū pr̄is nūq̄ po tuit illū militē,inermē inuenire:ſʒ ſp armat⁹ inceſſit.Accidit aūt in die paraſceues ꝙ ideʒ miles inceſſit nudipes ⁊ ſine armis.Tūc ali⁹ miles cū euaginato gladio cucurrit ad ipm volēs vīdicaꝛ homicidiū pr̄is.Tūc ille ꝓſtra uit ſe ad pedes alteri⁹ militʒ dicēs ei.ego hu milit̄ ſupplico vobis ꝓpter illū q̄ hodie i cru ce ꝓ nobis mortu⁹ eſt q̄tin⁹ mihi ignoſcatis quicq̄d ꝯ vos feci occidēdo vobis pr̄eʒ vr̄m. Et ille miles erexit eū:⁊ ꝓp ieſuʒ crucifixū to tū indulſit ei:⁊ in ſignū recōciliatiōis oſcula tus ē eū.Cū aūt ille miles in eccl̄ia cū ceteris holb⁹ oſculari voluit crucifixū ſicē mos eſt in illa die.tūc ieſ⁹ i cruce āplexat⁹ ē eūdē militē cū brachijs ⁊ oſculat⁹ ē eū corā oīb⁹ ꝓpło ⁊ vox ab oīb⁹ audita ē.Tu hodie ꝓpter me indulſi ſti illi q̄ tibi pr̄ʒ tuū occidit:⁊ ego hodie īdul geo tibi oīa pctā tua.Et ſic īpletū ē in illo mi lite illđ dictū xp̄i:vt hr̄ Lu.vj.Dimittite ⁊ di mittemini.vñ Aug.Multa ſūt gn̄a eleemoſy naꝝ quas cū facim⁹ adiuuamur vt dimittāt̄ nobis pctā nr̄a:ſʒ ea nihil ē mai⁹ q̄ cū ex cor de dimittim⁹ ꝙ i nos q̄ſq peccauit.Sʒ īdura ti q̄ nolūt īdulgere offēſorib⁹ ſuis nullo modo dñt ſpare īdulgētiā ſuoꝝ pc oꝝ:et q̄ātūcūq ꝯterant̄ vel ꝯfiteant̄.vñ Iſiđ.de ſum.bo.Fru ſtra deū ſibi ꝓpitiari q̄rit q̄ cito ꝓximo placari negligit.imo obſtinati ⁊ iracūdi q̄ in rācore ⁊ inimicitia ſtāt ⁊ nolūt īdulgere illđ qđ eis di miſſū fuit ⁊ exigit̄ ab eis.vñ Gre.in li.mo.Si hoc qđ i nos deliqͥt̄ ex corde nō dimittim⁹. Et illđ rurſuʒ exigit̄ qđ nobis iā ꝑ,miaʒ dimiſ ſuʒ eē gaudebam⁹.Scđo debem⁹ īdulgere iđ vt de⁹ exaudiat orōnes nr̄as ⁊ acceptet bona oꝑa nr̄a.Nō ē:qr de⁹ nullū bonū op⁹ acceptat nec orōnē exaudit q̄diu q̄s ſtat in rācore ⁊ nō vult īdulgere.Aug.Qui nō vult dimittere fr̄i ſuo nō ſperet orōnis effectū.vñ et Amb.Si nō iniuriā dimittʒ q̄ tibi facta ē:nō orōnē ꝓ te fa cis ſʒ maledictionē ſuꝑ te īducis.Itē nec oꝑa bona et q̄cūq ſint illa ſiue ieiuniū ſiue eleemo ſyna:ſiue ꝑegrinatiōes:ſiue caſtigatiōes cor poriʒ frequentatio eccl̄iaꝝ ⁊ miſſarum ⁊ ſic de alijs.Si ei tot bōa oꝑa q̄s oī die faceret quot ſūt ſtelle celi de⁹ nullū coꝝ acceptaret. vñ Gre. Mun⁹ nō accipit̄ niſi q̄ñ diſcordia ab alo ꝛpel lat̄.vñ et Aug.i ſer.de.b.ſtephano.Nēo le cir cū u ēiat:nemo ſe ſeducat q̄ vt̄ vnū holeʒ i hoc mūdo odio hʒ q̄cq̄d deo i bonis oꝑib⁹ obtule rūt totū ꝑdet.ergo recōciliari d̄bem⁹ fr̄i ur̄o ſi volum⁹ vt de⁹ acceptet nr̄a munera vñ xp̄s dt Mat.v.Uade pri⁹ recōciliari fr̄i tuo:⁊ tūc ve niēs offeres mun⁹ tuū.vñ Ecc.xxxiiij.Dōa ini quoꝝ nō approbat altiſſim⁹. ❡ Tertio īdul gere debes eo ꝙ ñ potes nocere ꝓxio niſi pri⁹ tibi maximū dānū īferas.i.aīaʒ tuā occidēdo Ergo ſi iſta duo ꝑdicta nō pñt te inducere ad ignoſcēdū ꝓximo:tūc illđ tertiū oīno te īduce re dʒ ꝙ ſpōte dimittas ꝓxio eo ꝙ nō potes vī dicare ṽbis obloquēdo ſibi mināndo:maledicē do:īfamādo cl̄pas ei⁹ publicādo ⁊c.neq i reb⁹ ſ.ſibi furādo vt̄ dōa ⁊ fortuniū ipſi⁹ īpediēdo: neq̄ et i ꝑſona eū ꝑcutiēdo vel vulnerādo niſi pri⁹ occidas ꝑtioſā aīaʒ tuā.j.Io.iij.Qui odit fratrē ſuū homicida eſt.gl.ſup.ſuūpſi⁹.Nōne ſtult⁹ eēt q̄ manū ꝓpriā ꝑforaret:vt tunicā vt̄ palliū ꝓximi ledere poſſet?Adhuc magʒ ille ē ſtult⁹ q̄ ꝓp vīdictā ꝓximi occidit ſuā ꝓpriā aīaʒ q̄ ꝑtioſior ē q̄ tot⁹ mūd⁹ ⁊ oīa viſibilia q̄ i mū do ſūt.Ber.Tot⁹ mūd⁹ ille ꝑtiū vni⁹ aīe eſtima re nō p̄t.Aug.Aīa oēʒ corporeā creaturā na ture dignitate ꝑcellit.Itē Aug.Mai⁹ ē dānū in amiſ.vni⁹ aīe q̄ ⁊c.Modo diligēter attēde an tibi expediat vīdictā ſuꝑ ꝓximū expetere

ſine ip

ſiue in reb⁹:ſiue in fama:ſiue ī corpe.ꝛ tibi ex hoc eternā mortē īferre.vñ.j.Jo.iij. Qui non diligit fratrē manet ī morte.ſ.corpis ꝛ aīe.vñ Aug.vita aīe amor ē q̄ nō amat mortu⁹ ē. ¶ Quarto iō indulgere ꝛ diligere debemus inimicos nr̄os:qꝛ illa ꝑſecutio quā q̄s patiť ab inimicis patiēť augmētat gl'iā ꝛ minuit ſibi penā purgatorij.vñ ꝓs.Sup̄ dorſū meū fabricauerūt pctōres.gl.ſup. coronā eternā. Q̄uo ei potes odire illū q̄ tibi tā vtil' ē in augmētū meriti gl'ie.nā maı⁹bonū tibi ꝯtulit legēdo te v̄bo vł facto ſi patiēs fuiſti q̄ꝫ ſi tibi mille florenos imo mūdū totū dediſſet qꝛ eternā coronā tibi ꝑparauit ꝛ eternū excellit oē trāſitoriū.ari.viij.phi.Finiti ad īfinitū nulla ē ꝓportio.ergo q̄t īniurias patiēter ſuſtinuiſti tot eternas coronas ī celo meruiſti.inſup penas purgatorij ſoluit.ꝛ iō de⁹ ꝑmittit malos viuere vt bonos cruciēt vt vł ꝯuertanť:ꝫ q̄cq̄d tibi ſit ab inimicꝭ hoc totū deo offerre debes ꝓ pctis tuis ī patiētia cordis:ꝛ poſſibile ē q̄ vna īiuria deleat tibi īegrū ānū pene purgatorij:imo poſſibile ē q̄ tāte poſſēt eē iniurie ꝛ ꝑſecutiones ꝛ cū tali patiētia poſſes ſufferre eas q̄ oīs pena purgatorij tibi ꝑ illas dimitteretť ſic q̄ ſtatī euolares ad celū:ꝫ cū inimic⁹ te ꝑſeq̄ť ꝛ maledicit tibi hoc ſufferř debes patienť ꝛ dñs ꝯmutabit tibi illā maledictionē ī b̄ndictionē ꝓs.Maledicent illi ꝛ tu b̄ndices. Aug.Qui ei iuſt⁹ ē ꝛ maledicit:ꝓmiū ei ꝓ maledictiōe reddiť:ꝛ ſic ēt ē ꝺ aliis īiurijs q̄s q̄s patiēť ſuſtiet.Quito īdulgeř debes libenť qꝛ ex hoc de⁹ ꝛ oēs ſcti angeli erūt tui amici. Eccl'.vj.v̄bū dulce,mł'tiplicat amicos. Aug. in ſ.de ſctō ſtepha.Per amorē hoīs inimici efficierꝭ amic⁹ dei ſmo amic⁹ oīuꝫ ſctōꝝ ꝛ angeloꝝ ſic q̄ nūq̄ aliq̄ mř ī mūdo intm̄ dilexit filiū ſuū vnigenitū ſiē vnuſq̄ſqꝫ ſctōꝝ ꝛ angeloꝝ te diliget ſi ꝓ primo ob amorē dei ꝛ ipſoꝝ ignoſcas. ¶ Quātū ad ſcðm ſciēdū q̄ q̄lꝫ teneť q̄nqꝫ modis īdulgere ſuis inimicꝭ ſi vult ſaluari. Pºio teneris ex puro corde īdulgere ſic q̄ nō velis te vīdicarř nec v̄bo nec facto:ſic q̄ nō odias inimicos:nec eis optes malū ex ira vł rācore:vt dicere poſſis cū ꝓs.ſi reddidi retribuētib⁹ mihi mala decidā merito ab inimicꝭ meis inanis.Sꝫ q̄ ſic ſtāt q̄ gaudēt ꝺ infortunio ꝛ dolēt ꝺ ꝓſperitate inimicoꝝ ex rācore illi hñt corda diabolica qꝛ ſūt ſiles diabolo q̄ dolet de bōis nr̄is:ꝛ gaudet de malis nr̄is ꝛ iſti rācoroſi ꝫ ſūt a deo maledicti vt hř Eſa.v.ve q̄ diciꝭ bonū malū ꝛ malū bonū.vñ queriť ꝺ vtrū inimicꝭ teneamur ex corde oēs iniurias dimittere. Rñr q̄ ex iniuria vł dāno alicui facto ſolēt ī eo cui ſit īiuria tria oriri.ſ. rācor ī affectu:ſignū rācoris ī affectu ꝛ accuſatio iuris ꝯ iniuriantē. Primū ꝛ ſcðm teneť

hō ſtatim dimittere ſꝫ tertiū nō teneť niſi ille ſatiſfactat ſcðꝫ ſuū poſſe:qꝛ q̄lꝫ pōt exigere iuſtitiā ꝛ ſatiſfactionē ab eo q̄ ſibi fecit iniuriā ſic tñ q̄ ñ odiat eū nec ſignū rācoris ei oñdat ſꝫ ſolū exigat illud qđ ſibi iuſtitia dictat ꝓ ſatiſfactiōe ꝯ iniuriā ſibi illatā.vñ ðꝛ ī dec. Nō teneť offenſus dimittere iniuriā niſi ſit ſibi ſatiſfactū.xxiij.q.iiij.ſi illic.Sꝫ iſte q̄ in corde retinet vindictā ſup ꝓ primū eſt inimic⁹ dei ꝛ fili⁹ eterne dānatiōis.Eccl'.v.Jn tp̄e vīdicte diſꝑdet te.Scðo īdulgere ꝛ diligere inimicū debes ſic q̄ nō velis ꝑ alios vīdicari. Exēplo xp̄i cui⁹ iniuriā cū diſcipuli ſui vindicare vellēt.Rñdit rep̄hēdēdo illos vt hř Luc.ix.Neſcitis cui⁹ ſpūs eſtis fili⁹ hoīs nō venit aīas ꝑdere ſed ſaluare.Vñ ſi haberes filiū vel fratrē vł cognatū ꝛ nō rogares vł iuberes eū vt te vīdicaret ſꝫ ſolū ſcienť admitteres tūc eternā dānationē ſic admittēdo īcurreres.Ap'ls Ro.j.Digni ſūt morte ñ.ſolū faciētes ſed ēt q̄ faciētib⁹ ꝯſentiūt.Ergo ſi q̄s haberet filiū vł amicū q̄ eū ꝓ illatꝭ iniurijs vīdicare vellet:talis nullo mō ðꝫ admittere alias re⁹ erit. Tertio ſic īdulgere ꝛ dilīgē debes inimicū vt nec ꝓpť deū velles eū ledi vł hic vel ī futuro.Sꝫ ꝯtra hoc faciūt q̄ ſup inimicos ſuos expoſtulāt a deo vīdictā:ꝯ quos dicit Grego. Jubet de⁹ vt diligať inimic⁹:ꝛ tñ rogať deus vt occidat inimicū.Quiſq̄s ſic orat ipſe ſuis ꝑcib⁹ ꝯ cōditorē pugnat.Ergo q̄ñcūqꝫ optas vindictā a deo ſup inimicū tunc tu dign⁹ es q̄ tibi illa vīdicta eueniat ex vera iuſtitia dei.ergo q̄lꝫ optare ðꝫ a deo ſuis inimicꝭ veniā ꝛ gr̄āꝫ in ꝑſenti ꝛ gl'iā in futuro.vñ Mat.v.Diligite inimicos vr̄os:b̄ñfacite hiſq̄ui oderūt vos ꝛ orate ꝓ ꝑſequētib⁹ ꝛ calūniātib⁹ vos. Quarto tenemur ſic īdulgeř ꝛ diligere inimicos vt eis cōia ſigna charitatꝭ exhibeam⁹ q̄ ꝛ alijs hoīb⁹ cōiť exhibem⁹:ſic:loq̄:ſalutare. rñdere. ꝛ ſic de alijs. ¶ Circa hoc q̄riť vtrū ſit de neceſſitate ſalutis q̄ q̄s ſpālia ſigna charitatis inimicos exhibeat. Rñr ſm ſctm̄ Tho.ij.ij.q. xxv.ſic̄ hō teneť ī cōi diligere īimicū ꝛ ñ ī ſpāli:ita ſigna ꝛ effect⁹ dilectiōis q̄ in cōi ꝯſueuerūt ꝓximis exhiberi teneť ēt inimicꝭ exhibeř puta vt cū aliq̄s orat ꝓ oīb⁹ fidelib⁹:vł ꝓ toto:ꝓplo:vel cū aliq̄s aliqđ b̄ñficiū īpēdit toti cōitati tūc ēt hoc inimicis exhibere ðꝫ de neceſſitate ꝑcepti:ꝛ ꝯ hoc facere ꝑtinet ad liuorē vīdicte.vñ orare debem⁹ ꝓ inimicis cū oramus ꝓ alijs.Exēplo xp̄i q̄ ī cruce orauit ꝓ inimicis ſuis.Lu.xxiij. Př ignoſce ill' qꝛ neſciūt q̄đ faciūt.Nā religioſi teneňť ī ſpāli orař ꝓ ſuis inimicis eo q̄ ſūt ī ſtatu ꝑfectionis. Sꝫ ſeculares in cōi teneňť orare ꝓ ſuis inimicis cū ꝛ ꝓ alijs orāt.Sꝫ ſi q̄s ēt ī ſpāli oraret pro ſuis inimicis iſta oratio eſſet valde deo acce

[illegible] multiſ inimicis. vñ Sic. Ille pecca mas multū valere ſeci q̄ eos p̄ inimicis eſ ſudit. Quilz tenemur indulgere ⁊ diligere inimicos ſic q̄ habeam⁹ aīaz p̄paratā ad ſubueniēdū ipſis i particulari ſi i magna neceſſitate ſue rūt p̄ſtituti: bbigra. vt ſi inimic⁹ tu⁹ erraret eū do i p̄ceptis vl vt ſubmergeret ⁊ hmōi debeo ſibi p̄canere ⁊ admonere ſi potes aīa re⁹ eſſes ſāguis ei⁹. Itē ēt ſi fame periret ⁊ hmōi. vñ Amb. Paſce fame morietē: ſi nō paviſti occidiſti. ſa lo. ſi eſurierit inimic⁹ tu⁹ ciba illū: ſi ſitierit po tū da illi. Scḋm q̄ ē māifeſtū ſignū bōitaīs ⁊ grē: cū q̄s diligit illū q̄ eū odit ⁊ bonū optat illi q̄ ſibi malū optat: ⁊ bñfacit illi q̄ ſibi iniuriat. vñ Aug. illō māifeſtiſſimū ſignū bōitaīs ē vt tuū ſz inimicū diligas: ⁊ ei q̄ tibi malū vult ⁊ ſi p̄t facit ſp̄ bonū velis: faciaſq̄ qḋ poſſis. i. Pe. iii. Nulli malū p malo reddētes. ⁊ C Cir ca iā dicta ſciēdū q̄ aliq̄ dicūt ego ſ odio illū ſz ſecū i pace eē volos eū p̄mittā ſua facta ex pedire: ⁊ ſi obuiā venerit ſibi tūc p aliā viā rece dit: ⁊ ſi op; eū p̄terire tūc oclos ſcliat ne faue at ſibi ocl'is ſuis eū iſpicē: ⁊ ſi iſpexerit eū tūc facies ei⁹ mutat ⁊ color ſuū mouet ⁊ frigidat ſic q̄ vix vna die vl duob⁹ recupat̄ ḡi ſi alloq̄ vel vidē oporteat eū. Inſup aliq̄ ſ vadūt ad domos aliq̄z nec loquūt ſibi mutuo ⁊c. ⁊ oīa talia ſt ſigna rācoris odij ⁊ ſ charitatis. i. Io. iii. q̄ nō diligit frēz ſuū manet i morte. Qḋ āt talis in dulgētia q̄ ſolū ſit ore ⁊ ſ corde nō ſufficit ad ſalutē oñdit Haymō ſup mat. nihil p̄t ore di mittere q̄ ſuat iracūdiā i corde. vñ Chry. in li. de cōpūctiōe cordis. ſi īmmō nō ledas eū q̄ te leſit auertis āt te ab eo nec libēt eū videas ma net ſine dubio rācor; vuln⁹ i pectore. Itē ſciēdū q̄ tales idurati q̄ nolūt idulgere ſūt i picnlo ſo ſtatu q̄ ſic p̄bat. p̄lo qz nulli⁹ bōi i eccl'ia p̄ticipatiōez hñt. ſ q̄ dr p̄s. Participē me fac de⁹ oīz timētiū te. ⁊ iſta p̄ticipatio ē eis multū neceſſaria: qz forte pauca p ſe bōa faciūt ſic q̄ bñ idigerēt iuuari p̄ticipatione illoꝝ bonorū ⁊c. O q̄ inſelix ē ille q̄ p̄ticipatiōe oīz miſſarū oronū: ⁊ eleemoſynaꝝ: ⁊ exercitio bonoꝝ oīz q̄ fiūt i tota eccl'ia pp vnā irā vl vidictā vult carere ⁊ p̄uari oib⁹ bōis q̄ fiūt in celo ⁊ i terra pp inimicitias q̄s gerit ꝯ p̄rios. Scḋo qz nul li⁹ gaudij i celo i futuro p̄ſe habebūt. apo. xxij. Foris canes ⁊ venefici ⁊ impudici: ſicē eñ nec ca nes nec ſerpēs celū intrabūt ſic nec rācoroſ⁹ nec vindicatiu⁹ celū intrabit: ſz cū demōib⁹ ⁊ dānatis iſernū poſſidebit vbi null⁹ ordo: ſz ſē piternus horror ihabitat. C Tertio q̄diu vis inimicaris p̄dis oīa opa tua. Inſup amicitiā dei ⁊ bte marie ⁊gīs ⁊ oīz ſctōꝝ ⁊ āgeloꝝ. vñ ſicē ſigna ire p̄rimis oñdiſti: ſic de⁹ nūq̄ vult tui miſereri: nec tu eū letē videbis nec aliq̄ ſigna cha ritatis tibi oſtēdet ſz ſigna ire ⁊ vindicte. Lu.

vi. Eadē mēſurā q̄ mēſi fueritis remetiet vob. vñ Chry. i li. de cōpūctiōe cordis. Nūq̄d tu ita vis p̄piciū tibi fieri deū vt te nō quidē ledas auertat tñ ſe a te peccātoꝝ tuoꝝ mēoriā teneat ⁊ videre te nolit. Ergo q̄lē vis erga te deū eſſe: talē te exhibere debes hijs q̄ deliq̄rūt i te. Itē ſcil oñdēt irā ſic q̄ nec btā ⁊go maria nec alij q̄s ſctōꝝ deū p illis rācoroſis ⁊ vidicatiuis ora bit: nec q̄cq̄ bōi ipſis cōicat velit de gaudijs celi. ſiīr ⁊ āgeli ī ſignū ire exibūt ⁊ ſepabūt eos de medio iuſtoꝝ ⁊ mittēt eos i caminū ignis: vbi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dētiū. D Sz ſi idulges tūc de⁹ ⁊ oēs ſcti āgeli erūt amici tui ⁊ illā ami citiā oñdēt. p̄lo i hoc qḋ āgeli in morte veni ent ⁊ ducēt te cū honore ⁊ gaudio i celū. ſcḋo i hoc q̄ xp̄s ⁊ btā ⁊go maria ⁊ ſcti āgeli aīaz tuā letē honorifice ſuſcipiēt i celū: ſic q̄ nūq̄ aliq̄s rex vl iperator cū tāto honore ſuſcept⁹ ē ab hoīb⁹ i hoc mūdo. Tertio i hoc q̄ xp̄s me ritū ſuū ⁊ btā ⁊go maria ⁊ ap̄li ⁊ martyres ⁊ cō feſſores ⁊gīes tecū ꝯdiuidēt. vñ Anſel. vnuſ q̄ſq̄ iterū gaudet d alteri⁹ gaudio ſicut d ſuo p̄p̄o. Quarto in hoc q̄ xp̄s btā ⁊go: p̄phete: ap̄li: martyres: ꝯfeſſores: ⁊gīes ⁊ āgeli ⁊ oēs electi in celo regratiāt tibi honorāt te p̄pte rea q̄ ob amorē eoꝝ idulſiſti tuis offenſorib⁹ E Sz q̄tū ad tertiū notādū ē exēplū de hijs q̄ nolūt indulgere ſuis p̄rimis. Legit̄ q̄ q̄dā no bilis habuit filiū q̄ fuit caſt⁹: quē ⁊ vl ei⁹ multū dilexit: qz deo fidelr ſeruiuit. ſ. orōnib⁹: ieiu nijs: ⁊ eleemoſynis: ⁊ limina ſctōꝝ frequētan do pauperes: viduas orphanos ⁊ pupillos de fendēdo ⁊ multa bōa opa faciendo. Poſt oīa iſta ſeruitia ſua mortuus ē q̄q̄ p̄r multū do lēs rogauit eū vt ſibi poſt mortē appereret ⁊ ei meritū ⁊ ſtatū ſuū inſinuaret. Qḋ ⁊ de⁹ ad eū miſit in terrorē iracūdoꝝ ⁊ vīdicatiuoꝝ hoīz. Et ille fili⁹ patri poſt mortē apparuit dicēs. Pr̄ nō ores p me qz dānat⁹ ſuz: ⁊ dixit ſibi q̄ eēt in maximis penis: ⁊ ſi tot eſſēt lingue q̄t in celo ſūt ſtelle: nō poſſent exprimere penaz meā. Dixit ei pr̄. Nōne fuiſti caſt⁹. abſtinēs: nec vnq̄ aliquē hominē ſpoliaſti: nec nomen dei blaſphemaſti: nec luſor: nec bibul⁹ fuiſti q̄ro dānationē meruiſti cū tot bona opa in vita tua feciſti. Et fili⁹ rñdit. Verū dicis pr̄. Ego eñ adhuc ⁊go ſū: nec aliquē hoīez ſpo liaui: nec vnū denariū iniuſte recepi: nec fui luſor: nec potator: ⁊ inſup multa bōa opa feci orādo: ieiunādo: vigilādo: ⁊ corp⁹ meū caſti gādo: ſed oīa iſta ſeruitia ⁊ bōa opa q̄ feci deo: oīa amiſi pp irā ⁊ vindictā quā retinui in cor de meo ꝯ hos q̄ me ſemel offenderūt q̄s am pli⁹ nūq̄ dilexi: ſz vbicūq̄ potui ſemp me de ipſis vindicaui: ⁊ pp hoc ſolū vitiū oīa bona opa mea p̄didi ⁊ ſic eternalit dānatus ſum. vñ Eccli. v. In tēpore vindicte diſperdet te.

In eadē dñica. Ser. cxxxj. Qđ nouē gñā peccatorum puniuntur.

Tradidit eū torto ribꝰ quoſq; redderet vniuerſū debitū. Mat. xviij. ſic dīʒ dānatꝰ tradit tortoribꝰ .i. demōibꝰ q̄ eū ī ppetuū torq̄būt. ¶ Uñ ſciendū nouē ſūt gñā pctō: q̄. onoꝝ vnū ſēp magis ꝛ grauiꝰ punietur alio. Primi ſunt illi q̄ mala volūtate peccant .i. ꝯſen tiēdo ab intra ad pctā vl̄ in delectationē pctī cū plena rōne. Aug. ſup. Gen. Sꝯ rō ꝯſētiat ei qđ libido ꝯmouerit faciēdum eſſe: ꝛ nō diſcre pat ab eī vita bona ꝛ gr̄a tanq̄ de paradiſo expellit hō ꝛ iā pctm̄ imputat̄ ei ēt ſi nō ꝯſe quit̄ factū. Sʒ diceres: mł̄e cogitatiōes mihi incidūt quõ in illis a pctīs me ꝓſeruare poſſū. Rn̄r optimū remediū cogitationū ē nō con ſentire ꝛ hoc ſtat ī nr̄o arbitrio. Sʒ ꝙ cogita tiōes nobis nō īcidāt: hoc nō eſt in nr̄o arbi trio ꝛ in nr̄a ptāte. vñ Ber. Demonū ē ſugge ſtiōes īgerere: ꝛ nr̄m eſt illis nō ꝯſentire. Nā quotiēs reſiſtimꝰ totiēs diabolū fugamꝰ: an gelos letificamꝰ: ꝛ deū honoramꝰ. ber. pōt ini micꝰ excitare tētatiōis motū: ſʒ in te eſt ſi vo lueris ꝯcedere vel negare ꝯſenſum. Itē ſcien dum ꝙ q̄ ꝯſentiūt in pctīs ꝛ ſtāt in mala vo lūtate inimici ſūt dei oīpotētis: q2 libēter ma lefacerēt ſi auderēt vel poſſēt: ꝛ ſic volūtas ꝓ facto corā deo reputat̄. vñ dr̄ ī decre. In mali tijs volūtas ꝓ ope reputat̄ de pe. di. j. ois. Inſup eſt ēt quaſi mōſtrū corā angelis dei ꝙ hō hʒ malā volūtatē q2 ſicut corā hoībꝰ eēt mon ſtrū ſi mulier ꝯciperet aīal irrōnale ꝓ hoīe: ſic āgeli mirāt̄ ꝙ ibi diabolꝰ morat̄ ī corde ꝓ volūtatē malā vbi deꝰ deberet morari ꝓ bonā volūtatē. Cōtra qđ dī apl̄s ad ephe. iiij. No lite locū dare diabolo. Et tales q̄ ſic ſtāt ī ma la volūtate faciūt īfernū in corde ſuo. Nā vbi cūq; eſt diabolꝰ ibi eſt infernꝰ. ſic econuerſo: vbi ē deꝰ ibi eſt celū: q2 igit̄ diabolꝰ hʒ ibi do miciliū ī corde polluto ꝓ malū ꝯſenſum ꝛ vo lūtatē: ergo quodāmō īfernꝰ ibi eſt. Nā ſicut in īferno eſt ignis fetor: vmis ꝛ tenebre: ſic eſt in corde polluto ignis ardēs ꝯcupiſcētie: fe tor luxurie: vmis remordētis ꝯſciētie: ꝛ tene bre obſcurate intelligētie ꝛc. vnde tales ſunt inimici dei q̄ cogitāt mala ꝛ vindictā ſup pro ximū ex rācore quē hñt ad ip̄m. Matt. v. Ois q̄ iraſcit̄ fratri ſuo reꝰ erit iudicio. Itē q̄ habēt moroſam delectationē cū plena rōne vel etiā qui habent volūtatē cōmittēdi qđcūq; pctm̄ mortale: ſicut q̄ hñt volūtatē illicite choriʒan di vel luxuriādi: ſuperbiā exercēdi: vindican di. Iſti ꝓ talē malā volūtatē vulnerant xp̄m. Et ſicut mala volūtas diſplicet deo: ſic ꝛ bo na volūtas multū plʒ deo. Chryſ. ſup Matt. Uolūtates bone ſic ſuaues ſūt apud deū quē admodū odoriferi flores. vñ Ber. Regnū dei intra vos eſt qđ eſt hoc regnū ſane libera volū tas hoīs: ita ſe ꝯformās diuine volūtati vt ni hil velit qđ ſentiat vl̄ ſciat ei diſplicere. Scđi q̄ adhuc grauiꝰ peccāt ſunt illi q̄ ad malā volū tatē v̄ba addūt ꝛ hi grauiꝰ punitis corrigen tur ꝛ punient̄. v. g. Sicut q̄ exprimunt irā in uidiā ꝛ rancorē quē in corde gerūt per verba ꝯtumelioſa obijciēdo ꝛ improperādo proximis defectꝰ ꝛ culpas coꝝ: ꝛ tales grauiter in hoc deū offendūt. vñ Matth. v. Qui dixerit frī ſuo fatue reꝰ erit gehēne ignis: cuiꝰ tūc ille reus erit q̄ dixerit fur: adulter: vſurariꝰ: deceptor: ꝛ mēdax: tu feciſti hoc ibi: ꝛ hoc ibi. Silr̄ q̄ irri dēt v̄bo vl̄ ſcriptꝰ proximoꝝ ꝓuipēdēdo ꝛ cōtēnē do eos. ꝛ etiā q̄ ꝓferūt v̄ba ſcurrilia ꝛ luxurio ſa cum quibꝰ mētes hoīm corrūpunt. vñ apl̄s i. Coꝝ. xv. Corrūpūt bonos mores colloquia praua. Et prolatio maloꝝ verboꝝ eſt atteſta tio mali cordis. Mat. xij. Ex abūdātia cordis os loquitur. Tertij q̄ adhuc grauiꝰ punient̄ ſunt q̄ ad cogitatiōes ꝛ ad v̄ba addūt praua opera. v. g. Si q̄s verbis minatus eſt alicui peccat grauit̄: ſʒ cū ꝓduxit ad effectū ope ꝑſi ciēdo .ſ. v̄berādo ꝛ vulnerando primū adhuc grauiꝰ peccat. Silr̄ q̄ ꝓfert v̄ba luxurioſa ad ꝓuocādū ſe ad alios grauit̄ peccat: ſʒ ſi luxu riā ī actu ꝑficit: adhuc grauiꝰ peccat. ꝛ iō gra uius punit̄: ꝛ ſic de alijs. ¶ Quarti ſunt q̄ ex ꝯſuetudine mala peccāt illi adhuc grauiꝰ pec cāt: ꝛ grauiꝰ punient̄. Uñ ſciēdū ꝙ cōſuetudo praua tria mala ꝯfert. Primū ē ꝙ hoīes pro fundiꝰ dānat. nā q̄ ſemel mortalr̄ peccauerit ꝓfūde dānabit̄ q̄ bis vel ter adhuc ꝓfundius ſʒ q̄ pluries ex ꝯſuetudine: adhuc magis ꝓfū de ſubmerget̄. Uñ miſericorditer agit deꝰ qñ aliquē hoīem prauū in iuuētute mori permit tit q2 minꝰ puniet̄. vñ. Amb. ſup Lu. Meliꝰ eēt pctōribꝰ male agētibꝰ mori q̄ȝ in pctīs diuiuer ſari. Scđm eſt ꝙ mala ꝯſuetudo vix deſerit̄. ꝓuer. xxij. Adoleſcēs iuxta ſuā gradit̄ viā: et cū ſenuerit nō recedet ab ea. vñ Ari. vij. ethi. Difficile ē reſiſtere ꝯſuetudini q̄ aſſimilat̄ na ture. Iſi. lib. ſoliloquioꝝ. Prauꝰ vſus vix abolet̄. vñ Hier. xiij. Si mutare pōt ethiops pellē ſuā: aut pardꝰ varietates ſuas: ꝛ vos poteritiſ bñ facere cū didiceritiſ malefacere. Ex qbꝰ v̄bis hʒ ꝙ habituati in malo vix pñt mutare ma lū habitū ꝛ ꝯſuetudinē. Ergo q̄ ꝓncipio in de litijs nutrit̄ vix poſtmodū efficit̄ abſtinēs: ꝛ q̄ eſt ſupbꝰ vix erit humilior: ꝛ q̄ eſt in luxuria cō ſuetꝰ vix erit caſtus. Similiter qui aſſuetꝰ eſt iurare ꝛ blaſphemare. oēs tales vix poſſunt iſtā malā ꝯſuetudinē ex toto poſtponere niſi īmediate ſpāli gr̄a dei. ꝓō hec mutatio dexte re excelſi. Uñ q̄dā ꝑdicat̄ nihil in aliquibus

ꝓhciat. Nō ē qꝛ hñt ꝯſuetudinē peccādi. Unde
Ari. x. eth. dī. Nō ē facile hoīes ex ātiq̄ ꝯſue-
tudine trāſmutari ꝑ ſermōes: qꝛ ſm eundem
Ariſt. i. ethi. Cōſuetudo eſt altera natura. ℞
vñ q̄rit q̄uō, q̄s poſſit malā ꝯſuetudinē emēda-
re. rñr ꝙ ſucceſſiue opꝫ malā ꝯſuetudinē emē
dare ⁊ nō ſubito. vñ Ari. 6 regi. ꝑnci. Mutatio
cōſuetudinis nō erit ſubita: ſꝫ ſucceſſiua. Uñ
legim᷒ tale exēplū ꝙ fuit q̄dā nobilis cardia-
lis quē btūs Ber. rogauit vt ageret pniam: q̄
nō acq̄eſcebat ei. Cui btūs Ber. ait. Si nō vis
facere pacē cū deo ſaltē facias treugā. at ille.
quā? rñdit. Abſtie trib᷒ dieb᷒ ab oī ope illicito
ob amorē dei: ⁊ ſic fecit. His cōpletis dixit. b.
Ber. Mō alijs trib᷒ dieb᷒ abſtieas amore btē
ꝟginis Marie: qđ etiā fecit. Poſt hoc alijs tri
bus dieb᷒ abſtinuit ꝓ amore aploꝝ. Et iterū
poſt trib᷒ dieb᷒ ob amorē martyꝝ. Et tūc tri-
bus ob amorē ꝯfeſſoꝝ. Deide ob amorē ꝟgi-
nū. Et poſt ob amorē āgeloꝝ. Et oīb᷒ his fa-
ctis cardialis dixit btō ber. Nolo mō treugā
facere: ſꝫ pacē. Leue eñ mihi ē decetero abſti
nere. et ſic malā ꝯſuetudinē poſtpoſuit: ⁊ poſt
modū vitā in bono finiuit. ℑ Tertiū malū eſt
ꝙ cōſuetudo mala facit magna pctā ꝑua aut
mala eſtimari. vñ Aug. i enchiri. Pctā q̄uis
magna ⁊ horrēda cū i ꝯſuetudinē venerit aut
parua aut nulla eē credunt. Uñ ēt dicit Gre.
hoc erit cōſuetudini licitū qđ rōne conſtat eē
ꝓhibitū. hoc ſic probat: qꝛ plures dicūt licitū
eſſe ante carniſpriuium chorizare: guloſe vi-
uere eo ꝙ ſit ꝯſuetudo ſeculi his dieb᷒ ſic viue
re. Silr aliq̄ credūt licitū eē ſuperbas veſtes
deferre cū ſciſſuris ⁊ lōgis caudis ⁊ manicis.
Silr hr̄e cingulos aureos vel argēteos ⁊ di-
uerſa paria tunicaꝝ ⁊ pallioꝝ: quare hoc qꝛ
ꝯſuetudo mūdi ē. Et tales ſic excuſando ſe in
pctis ſeipos decipiūt: qꝛ mala ꝯſuetudo pec-
catū nō alleuiat: ſꝫ aggrauat. vñ dr̄ in decret.
Cōſuetudo mala inuēta: q̄to diuturnior: tan
to ꝑiculoſior. xxiiij. q. Sciſma. Ex quo pꝫ ꝙ il
li ſeipſos fallūt qui ſe excuſando in pctis di-
cūt. ante centū annos hoīes chorizauerunt:
vel hoc: vel illđ fecerūt. Quibus reſpōdeo: qđ
ante cētū annos etiā hoīes ad infernū deſcē-
derūt: ſicut adhuc q̄tidie pctōres faciunt. vñ
Iſi. ꝓbat ꝙ ꝯſuetudo nō excuſat pctm̄ dicēs.
Cōſuetudo auctoritati cedat: prauū vſuꝫ lex
ratio vicat. ℞ Quinci qui adhuc grauius delin
quunt: ⁊ cōſequenter grauius puniunt: ſunt
illi qui ꝑ excuſationē defendunt culpā ſuam.
Pro quo ſciēdū ꝙ hoīes tripl'r excuſant ſe in
ſuis pctis. Prim retorquēdo culpā ſuā in ipſ
deū exēplo ade ⁊ eue. Uñ cū de᷒ quereret ab
adā. Cur comediſti de ligno de quo ꝑcepi ti-
bi ne comederes? Rñdit mulier quā dediſti
mihi ſociam dedit mihi ⁊ comedi: quaſi dice-
ret. Si nō dediſſes mihi vxorē preceptū tuum
trāſgreſſus nō fuiſſem. Et cū quereret mulier
dicēs. Cur hoc feciſti? Rñdit. Serpēs decepit
me. q. d. Si ſerpētē nō creaſſes me minime de
cepiſſet. Et ſic ābo excuſauerūt ſe de pctis ſuis
retorq̄uēdo culpā ſuā i ipſ deū. Amb. ſup ps.
Malū eſt peccare: peius eſt i pctis ꝑſeuerare:
ſꝫ multo pei᷒ eſt defēdēdo ſe i deū culpā refū-
dere. Ergo ad ſatiſfaciēdū ꝓ tali excuſatiōe:
xp̄s cum accuſaret corā pylato ⁊ herode non
ſe excuſauit: ſꝫ velut ouis obmutuit. Sic ad-
huc quidā excuſant ſe ⁊ alios a pctis dicētes.
Deus ſic voluit: ⁊ ergo ſic fieri oportuit. Et ta
les grauiter peccāt q̄ tenēt fatū. Cōtra quos
dicit Ber. Abſit: inquit a fidelib᷒ ꝙ eē fatum
aliq̄d dicāt. Ergo q̄n hō male moꝛit: ſiue ſuſpē
dit ſiue cōburit tūc tales q̄ tenēt fatum dicūt
ꝙ ſic oportuit fieri qꝛ de᷒ ſic voluit ⁊ ordina-
uit. ⁊ ad hoc nat᷒ ē hō ille ꝙ talia facere: ⁊ ta-
lia pati debuit. hoc eſt ꝯtra honorē dei loq̄: qꝛ
deus qui eſt ſumme bonus: nō vult niſi bonū.
Uñ Apls ad Theſ. iiij. hec ē volūtas dei ſctifi-
catio vr̄a. Ergo talia aſcribi dñt ꝓprie mali-
tie ipſoꝝ hoīm: ⁊ nō diuine ordinatiōi: qꝛ de᷒
dedit hoī liberꝝ arbitriū ad faciēdū bonum vl'
malū. Ergo peccare ſtat in ꝓpria voluntate
ipſius hoīs. vñ Eccli. xv. Appoſui tibi ignē ⁊
aquā. i. bonū ⁊ malū ad qđcū ꝟ volueris porri
ge manū tuā. Scđo excuſāt ſe aliq̄ ꝑ diabolū
dicētes. diabol᷒ vicit nos. Iſta excuſatio nihil
valet: qꝛ ſꝫ Gre. Debilis eſt hoſtis q̄ nō vincit
niſi volētē. Sic diabol᷒ ꝑ mortē xp̄i victus eſt
⁊ dbilitat᷒ ꝙ nemině vicit: niſi volētē. vñ Aug.
Nō eñ diabol᷒ cogēdo: ſꝫ ſuadēdo nocet: nec
torquet a nobis ꝯſenſum: ſꝫ petit: dat q̄dē ille
ꝯſiliū: ſꝫ deo auxiliāte eſt noſtrū eligere vel re
pudiare qđ ſuggerit. vñ Ber. i ſer. Pōt inimi-
cus excitare tētatiōis motū: ſꝫ in te ē ſi volue-
ris dare vel negare ꝯſenſum. Qꝛ aūt quidam
ſe fallaciter excuſant ꝑ diabolū: pꝫ ꝑ tale exē-
plū. Erat q̄dā puella q̄ trāſibat ad quoddā ca
ſtrū ad ſeruiēdū ibi. Cui obuiauit diabolus
in ſpecie hoīs dicens ei. Quo tēdis? Ipſa rñ-
dit. Ad caſtrū illud ꝑgo ⁊ ibi ſeruire volo. Et
ipſe diſſuaſit dicēs. Tu poſtea lugebis ſi illuc
ibis. Et iſta ꝑuipēdens ꝟba ſua illuc perrexit
⁊ poſtmodū lapſa eſt in pctm̄ carnis: ⁊ ꝯcepit
tunc dñs caſtri repulit illā de caſtro. Et i via
deſcēdēdo iterꝝ obuiauit ei diabol᷒ dicens ei.
Uñ venis. At ipſa. Diabol᷒ ſuaſit mihi ſerui-
tiū illud tali caſtro vbi cecidi ⁊ cōcepi. Et iſte
percuſſit eā ad maxillā dicens. Tu mentiris.
Ego ſum diabol᷒ ⁊ diſſuaſi tibi hic in eodē lo
co q̄n aſcendiſti ad caſtrū ⁊ noluiſti acq̄eſcere
mihi. Ergo falſe me icłpas cū tibi fuerit cł'pa
tua ⁊ ꝓpria voluntas. Tertio excuſant ſe qđ
ſint coacti a dñis vel a parētibus vel ab alijs

hoib⁹.cõtra quã excuſationẽ dicit Sene.Di-
mitte excuſationẽ:q2 nẽo peccat inuit⁹.Augu.
Oẽ pctm̃ adeo volũtariũ ẽ:q̄ ſi volũtariũ nõ
eſt:pctm̃ non eſt.Jtem Aug.lib.iij.de libe.ar.
Quis peccat in eo qḋ nullo mõ cauere poteſt
Caſſi.ſup illḋ p̄s.Ad excuſãdas excuſatiões
in pctis.Hoc em̃ maximũ ẽ vitiũ quo laborat
hũanitas:vt poſt pctm̃ ſuũ ad excuſatiõis ↄfu
giũ q̄ſi plenitudie ↄfeſſiõe ꝓſternat qḋ faci-
lius inter ſũma pctã ↄſtat eſſe numeratũ. L
Sexti ſũt illi q̇ adhuc grauiꝰ puniẽt ſicut illi
q̇ gaudẽt ⁊ iactãt ſe de ſuis malitijs.Ber.q̇d
eſt magis pueriuz ꝙ̃ letari cũ maleſeceris:⁊
in reb⁹ peſſimis exultarẽ.Jmmo tale gaudiũ
ſcʒ in malis:ẽ ſtultoꝝ hoim̃.Prouer.xv.Gau
diũ eſt ſtulto facere ſtultitiã:imo eſt gaudiũ
amẽtiũ:hoc ſic ꝓbaẽ.ſi laborãs ad mortẽ ride
ret ⁊ gauderet reputaretẽ ſreneticꝰ.peccãs ãt
mortaẽr laborat ad mortẽ eẽnã ipſius aie.vñ
dr Eccẽ.ij.Riſũ reputaui amẽtiã ⁊ gaudio di
xi:q̇d fruſtra deciperis.Uere q̇dẽ decipiẽ per
ignorãtiã ſtultꝰ:qḋ ſi aduerteret pctĩ maculã
⁊ dei offẽſã:⁊ eternã penã fleret.Ergo xp̄us
põt dicere oib⁹ iã ĩ pctis gloriãtib⁹ qḋ dicit ĩ
die palmaꝝ ſup ciuitatẽ hierʒ qñ fleuit ſup eã
vt hr̃ Lu.xix.Si cognouiſſes ⁊ tu ſup.fleres.
ſic põt dicer̃ pctõrib⁹.O ſupbe ſi cognouiſſes
⁊ tu ꝓpter hũiliationẽ ⁊ ſuppꝰſſionẽ tnã ĩ igne
infernali ſup.fleres:⁊ nõ gauderes in ſupbia
tua.ſiẽr o guloſe ⁊ ebrioſe ſi cognouiſſes ⁊ tu
eſuriẽ ⁊ ſitim ⁊ potũ iſernalẽ ſup.fleres.⁊ tu
chorizãs ſi cognouiſſes quõ ligatꝫ manib⁹ ⁊
pedib⁹ es mittẽd⁹ ĩ exteriores tenebras ſup.
fleres:⁊ ſic d̄ alijs.Ut ãt ab iſtis malis euade
re poſſim⁹:tũc potiꝰ debem⁹ h̄ flere ad tp̄s:vt
in futuro eẽnaẽr cũ deo gaudeam⁹.Eſa.xxij.
Uocauit dñs ad fletũ ⁊ ad plãctũ ⁊c.in mẽtis
offẽdim⁹ oẽs q̇ emẽdare debem⁹ cũ luctu ⁊ ge
mitu.Mat.v.bti q̇ lugẽt ⁊c.⁊ ecõuerſo.Lu.vj.
dicit xp̄s de his q̇ hic ĩ mũdo gaudẽt ⁊ ridẽt.
Ue vobis q̇ nũc ridetis.Hoc itelligiẽ de his q̇
gaudẽt ⁊ iactãt ſe de ſuis malꝫ qḋ heu iã cõe
eſt in mũdo.Gre.ĩ mora.Sũt nõnulli q̇ neq̄ꝙ̃
deflẽt qḋ faciũt:ſʒ ẽt laudare ⁊ defendere nõ
deſiſtũt:⁊ nimiꝝ dũ defẽdiẽ culpa geminatur
M Queriẽ vtrũ gaudere ⁊ iactare de malis
ſuis ſit pctm̃ mortale.Rñr q̄ ſic:ſi illḋ in quo
gaudes ⁊ te iactas ẽ pctm̃ morẽe.vñ Eccẽ.xx.
Qui gaudet ĩ iniq̄tate denotabiẽ.i.de nota li
bri vite delebiẽ qḋ nõ ſit niſi ꝑ pctm̃ mortale.
Qḋ gaudere ĩ mũdo ⁊ in malis ſuis ſit pctm̃
mortale oñdit beatus Gre.in omẽ.Siẽ ẽ re-
gnũ celoꝝ.dicẽs.Nẽo põt ⁊ hic gaudere ĩ hoc
ſclo ⁊ illic regnare cũ deo.Ex q̇ ptʒ q̄ ſi vis in
futuro gaudere cũ xp̄o tunc hic nõ debes te
iactare de pctõ nec gauder̃ de malꝫ:ſʒ dolere
⁊ penitere de eiſdẽ:⁊ ampliꝰ cauere ne iteꝝ ↄ
deũ talia ↄmittas.vñ Aug.in lib.de pnia.Ad
agendũ pniam non ſufficit mores in melius
cõmutare:⁊ a malis factis recedere:niſi ẽt de
his q̄ facta ſũt ſatiſfacias dño ꝑ penitẽtie do-
lorẽ:ꝑ humilitatꝭ gemitũ:⁊ ꝑ cõtriti cordis ſa
crificiũ. N Septimi qui adhuc grauius pec-
cãt ⁊ punientur:ſunt illi qui alios docẽt pec-
care v̄bo ⁊ exẽplo.Nã qui ſic iſtruit aliquem
reus erit oiʒ peccatoꝝ q̄ ille facit ex ſua infor
matiõe v̄bo ⁊ exẽplo.⁊ illius pena augmen-
tabiẽ vſq̄ ad nouiſſimũ diẽ q̇ malã doctrinaʒ
vel malum exemplũ poſt ſe reliquit.vñ Greg.
in moraẽ.Tot mortib⁹ quis dignus eſt:quot
exẽpla prauitatis ĩ poſteros reliquit.Hoc illi
aduertere deberẽt q̇ nouas adinuẽtiões iue-
nerũt in ſupbia veſtiũ.ſ.longas caudas:capu
cia magna:ſciſſuras ĩ tunicis ĩ caputijs.Siẽr
q̇ choreas:ſortilegia:iuramẽta:blaſphemias
inuenerũt.Siẽr q̇ noua thelonea inuenerũt:vẽ
antiq̄ augmentãt:vel qui cenſus ⁊ reddit⁹ ag-
grauãt.Siẽr ⁊ q̇ nũdinas ĩ dieb⁹ feſtiuis inſti
tuerũt:q2 oẽs p̄dicti ſunt rei oĩm pctoꝝ iſtorũ
q̄ iſti ſequẽtes eos faciũt:⁊ tales ĝuiter deum
offẽdũt q̇ ꝑ ſuã malã doctrinã ⁊ malũ exẽplũ
aias a deo retrahũt q̄s ꝓprio ſãguie redemit
vñ Ber.in ſer.Nõne tibi videẽ grauiorẽ ab eo
xp̄s ſuſtiere ꝑſecutionẽ q̇ ſuggeſtiõe maligna
exẽplo ꝑnitioſo ſcãdali occaſiõe ab eo peruer
tit aias q̄s redemit:ꝙ̃ a iudeo qui ſanguineʒ
ſuũ fudit.Uñ xp̄s maledicit talib⁹ qui p̄bent
malum exemplũ.Mat.xviij.ſic dicit.Ue hoi ꝑ
quẽ fit ſcãdalũ. O Octaui qui adhuc grauiꝰ
peccant:ſunt iſti qui ex preſumptione.i.ſcien
ter ⁊ pertinaciter peccant qui oĩno itẽdũt dei
iuſtitiã eneruare:⁊ tales ꝓprie peccãt in ſpm̃
ſanctum.Nam peccatũ mortale tripliciter cõ
mittitur.Primo aliqui peccãt ex ifirmitate.vt
b.Pe.qui ex ifirmitate humana xp̄ʒ ter nega
uit:⁊ iſti peccãt ↄ patrẽ.Scḋo aliqui peccant
ex ignorãtia.vt.b.Paul⁹ qui ex ignorãtia pec
cauit:vñ dixit de ſeipſo.Jgnorãs feci:ideo mi
ſericordiã dei ↄſecut⁹ ſum.Tertio aliqui pec-
cãt ex certa malitia nõ ex ignorãtia:q2 bene
ſciunt ⁊ intelligunt hoc eſſe pctm̃.non ex iſir
mitate:q2 pñt bene dimittere:ſʒ peccãt ex cer
ta ſcia:⁊ hoc ẽ peccare ĩ ſpm̃ ſctm̃.⁊ tales gra-
uiſſime puniẽtur.vñ Lu.xij.Seru⁹ ſciens vo-
lũtatẽ dñi ⁊ nõ faciẽ:plagis vapulabit multis
P Noni qui adhuc grauiꝰ peccãt ⁊ puniunẽ
ſunt illi qui peccãt ꝑ deſperationẽ:⁊ hoc ẽ gra
uiſſimũ ⁊ peſſimũ ⁊ ꝑiculoſiſſimũ peccatũ q2
ĩpedit hoiẽʒ a pnia ⁊ a dei mia.Gre.Deſpatio
poſt lapſum nõ ꝑmittit exurgere.vnde Jſi.de
ſum.bo.Deſpatio ẽ peior omni pctõ.Jtẽ Jſi.
de ſũ.bo.li.ij.Perpetrare flagitiũ aliqḋ mors
eſt aie:ſʒ deſperare eſt in infernũ deſcendere.
Qḋ aũt deſperãs ĝuiter deũ offẽdit ptʒ ꝑ ta.

le exm̄.Fuit q̄dā magn⁹ pctōꝛ qui magis dile
xit pctm̄ ꝙ deū.De⁹ aūt q̄ dolet de morte pec
catoꝝ lōgo tpe eū expectauit vt peniteret.Tā
dē īfirmabat:ꝛ cognati ſui acceſſerūt ad eum
rogātes ꝛ monētes eū vt corrigeret vitā ſuaꝫ
malā ꝛ peniteret de pctis ſuis . q̄ nulloꝫ mō h
face re voluit:ſꝫ dixit.Impoſſibile ē ꝙ de⁹ poſ
ſit mihi grāꝫ facere ꝛ pctā mea īdulgere pro-
pter nimia pctā q̄ feci et deſpaui . Et poſt illa
vba ſtatim labia ei⁹ coherebāt ꝙ amodo nō
potuit loqui.ꝛ priuat⁹ eſt ꝯtritiōe ꝛ ꝯfeſſiōe ꝛ
cōione eucharíſtie:ꝛ eternaliter dānatus eſt.

In dn̄ica.xxxiiij.ſ.cxxxij.ð dignitate aīe

Cuius ē imago hec ꝛ ſuꝑſcri ptio.Matt.xxij.Mar.
xij.Lu.xx.In vbis ꝑmiſſis doce
mur vt dei imaginē ꝛ ſuꝑſcriptio
nē ī nobis cuſtodiam⁹ ꝓ eo ꝙ dī
cui⁹ ē hec imago ꝛc.Vn̄ ī pn̄ti ſ.tria ſūt dicēda
ꝑlo q̄ ſūt dignitates aīe.ſcđo q̄uo aliq̄ vēdūt
ꝛ aliq̄ ꝑdūt aīas ſuas:aliq̄ ī pignorāt ꝛ aliq̄ ꝓ
nihilo dāt aīas ſuas.Tertio exm̄. A Quātuꝫ
ad ꝑmū ſciēdū ꝙ nouē ſūt dignitates aīe.Pri
ma dignitas ē ꝙ aīa hoīs ad imaginē dei crea
ta ē.vn̄ Gen.j.Faciam⁹ hoīeꝫ ad imaginē ꝛ ſili
tudinē nr̄aꝫ.De hoc q̄re.ſ.ſ.xxij. B Scđa di-
gnitas aīe ē ꝙ q̄cq̄d hꝫ corp⁹ hꝫ ab aīa.ſ. pul-
chritudinē:fortitudinē:locutionē:motū:ꝛ ſic ð
alijs Ber.O corp⁹ ꝙ nobilē hoſpitē habes:a
quo oīa habes.Qđ corp⁹ hoīs oīa hꝫ ab aīa:pꝫ
ꝑ hoc q: cū aīa recedit a corꝑe tunc corp⁹ erit
īfirmū ꝛ difforme ꝛ vile cadauer:ꝛ ꝑdit pl̄chri
tudinē:fortitudinē:locutionē:ꝛ motum ꝛ erit
quaſi trūcus īmobilis qui ſeipꝫ oīno mouere
nō pōt.vn̄ Ariſt.j.ð aīa.Egrediēte aīa de cor-
pore:corp⁹ marceſcit ꝛ expirat.ꝛ hoc fit ī mor-
te cū aīa ſeꝑat a corꝑe.Idē.Mors nihil aliud
eſt ꝙ receſſus anime a corꝑe. B Tertia digni
tas anime ē ꝙ ꝑcellit oēm creaturā corporeā
Aug.Anima oēꝫ corporeā creaturā nature di
gnitate ꝑcellit.Ex quo pꝫ ꝙ vna aīa ꝑcioſior
eſt ꝙ oīa regna mūdi.ꝛ oē aurū ꝛ argētum et
lapides ꝑcioſi aīe equiparari nō pn̄t.vn̄ Ber.
in lib.medi.Tot⁹ mūdus ille preciuꝫ vni⁹ aīe
eſtimare nō pōt.imo Augu.dicit.Si poſſibile
eēt īfinitos eē mūdos:vna aīa adhuc ꝑcioſior
eſſet.Hoc pꝫ ex eo ꝙ a xp̄o ita chare ēpta eſt.
vn̄ apl's.j.Coꝝ.vj.Empti ei eſtis ꝑcio magno
ꝛc.Nā ex ꝑcio penſat valoꝛ rei empte:q: ſi q̄s
emit rē aliquā ꝓ.c.florenis ſignū eſt ꝙ res eſt
ꝑcioſa.Si aūt ꝓ mille:tunc adhuc ꝑcioſior eſt
illa res . Modo in eſtimatione hoīm nihil eſt
ꝑcioſi⁹ ſanguine chriſti:q: vna gutta ſangui-
nis xp̄i ex ꝑcioſitate ꝛ dignitate ꝑcellit infini
tos mūdos ſed in eſtimatione xp̄i aīa hoīs tā
nobilis ē ꝙ coequauit eā ſanguini ſuo cū vnū
ꝓ alio dedit.ſ.ſanguinē ſuū effundēdo ad re-
dimenda anima hoīs:ſed ſi infiniti eēnt mūdi
nec xp̄s vnā guttā ꝓ eiſdē effudiſſet:ſꝫ ꝓpter
aīaꝫ hoīs totū ſāguinē ſuū effudit. ꝑs. Aruit
tāꝙ teſta virt⁹ mea ꝛc.Inſuꝑ parat⁹ eſſet ſe-
cūdario effūdere ſāguinē ſuū:ꝛ mori ſi neceſ-
ſe eēt anteꝙ vna anima dānari deberet ex de
fectu ipſi⁹ paſſionis. C Quarta dignitas aīe
eſt ꝙ xp̄s āgelos ad cuſtodiā ipſi⁹ deputauit.
Ber.in omē.Magna dignitas aiaꝝ ē vt vna
queq; ab ortu ſue natiuitatꝭ ī ſui cuſtodiā ha
beat āgelū deputatū.Angeli ei cuſtodiūt ho
mines in pn̄ti vita in oīb⁹ locis ꝛ in omni tꝑe
Ergo dꝫ Ber.In quouis diuerſorio ī quouis
āgulo exhibe reuerētiā āgelo tuo:nec audeas
illo pn̄te:ꝙ me vidēte nō auderes.Inſuꝑ āge
li hoīem exeūtē de hoc mūdo perducūt ad vi-
tā.ꝑs.Angel' ſuis mādauit de te vt cuſtodiāt
te in omnib⁹ vijs tuis:quo ad vitā preſenteꝫ.
In manib⁹ portabūt te ne forte offēdas ad la
pidē pedē tuum quo ad futurā vitā.vn̄ Luc.
xvj.Mortu⁹ eſt mēdicus ꝛ portatus eſt ab an
gelis in ſinū abrahe.Quinta dignitas anime
eſt ꝙ eā xp̄s magnis laborib⁹ acquiſiuit:quia
xxxiij.ānis ꝛ vltra ꝓ ea ī hoc mūdo laborauit
vn̄ ꝑs.In laborib⁹ a iuuētute mea ꝛc.Nā chri
ſtus laborauit ꝓ aīa hoīs diſcurrēdo:predicā
do:ieiunando:vigilando:fatigando ſeipſum:
vt habetur Joh.iiij.Fatigat⁹ ex itinere ſedit
ſupra puteū.Inſuper fleuit pluries:ꝛ nūꝙ ri-
ſit.Unde eſt ſciēdū ꝙ vir ſapiēs nō multū do-
let de amiſſiōe parue rei. Xp̄s aūt de ſapētia
dei exiſtens ꝑ fletū oſtendit ſe multū dolere de
amiſſione animaꝝ.Nā multū auꝝ amiſſum
eſt ſuo tꝑe ꝛ multe ciuitates combuſte:ꝓ q̄b⁹
nullaten⁹ legim⁹ eum fleuiſſe ſꝫ de perditiōe
animaꝝ fleuit.vn̄ Lu.xix.Uidēs ieſus ciuita
tē fleuit ſuꝑ illā.vbi defleuit ꝑditionē aīarū ꝛ
ꝛ nō deſtructionem domoꝝ. Sexta dignitas
anime eſt ꝙ eā cū corpore ſuo cibat:ꝛ cū ꝑcio-
ſo ſanguine ſuo potat.Jo.vj.Caro mea vere
eſt cib⁹:ꝛ ſāguis me⁹ vere eſt pot⁹. Quid eñ
magꝭ dare potuit aīe ꝙ ſeipꝫ.vn̄ ex ꝑcioſitate
cibi ꝛ pot⁹ pēſanda ē dignitas aīe. Septima
dignitas aīe ē ꝙ de⁹ elegit eā ſibi ad īhabitā-
duꝫ.ꝑs.Hec reqes mea ꝛc. Vn̄ aīa hoīs nōiat
tēplū dei.Apl's.iij.Coꝝ.j.Tēplū dei ſāctū eſt
qđ eſtis vos ꝛ ēt multū delectat de⁹ inhabita
re ipaꝫ animā.vn̄ ſcriptū eſt.Delitie mee eſſe
cū filijs hominū. D Octaua dignitas aīe eſt
q: nihil implere poteſt niſi ſolus deus qui eſt
ſpōſus aīe.vn̄ Bern.Ad imaginē quippe dei
facta ē aīa rōnalis.ceteris oīb⁹ occupari pōt
impleri aūt nō pōt. Capax eñ dei ē: ꝛ quicq̄d
deo minus eſt:nō eā implebit.Unde ſi de⁹ da
ret anime terrā cum omnib⁹ aīalib⁹ ꝛ regnis
firmamētū cum oībus ſtellis:celum cū oībus
ſanctis hec omnia ꝓ nihilo haberet: quādiu

ſponſo.ſ.xpo careret.vñ ps. Adimplebis me letitia cũ vultu tuo. Idẽ ſatiabor cũ apparue rit glĩa tua. Nona dignitas ale eſt ꝙ ipſa or dinata ẽ ad eternã btitudinẽ vt nouẽ choris angeloꝝ aſſociari debeat: ⁊ cũ ſctis ⁊ angelis deũ eternalr in letitia ſempiterna contẽplari. Aug. Nobilis creatura ẽ aĩa q̃ ad fruẽdã viſionẽ dei creata eſt. Uñ ꝓpter illas nouem dignitates quas hꝫ aĩa tũc ipſa cum magna ſollicitudine cuſtodiẽda eſt. vñ Deut. iiij. Cuſtodi temetipſum: ⁊ aĩam tuã ſollicite ſerua: ⁊ nõ immerito: q: ſm Augu. Maiꝰ eſt dãnũ in amiſſione vniꝰ aĩe q̃ꝫ mille corpoꝝ. Quantũ ad ſcdm ſciendũ ꝙ ſicut deꝰ maxime carã hꝫ aĩaꝫ eã multipliciter dignificat: ita ꝑ oĩa mali hoĩes ſumme eã paruipẽdũt. Citiꝰ eñ mũdãt ſotulares ſuos ſi ſedant q̃ꝫ aĩas ſuas maculatas. Aug. i ſer. Quid eſt ꝙ velis hr̃e malũ: dices mihi oĩno: nõ vxorẽ: nõ filiũ: non ſeruũ: nõ ancillã: nõ tunicã: poſtremo nõ caligã ⁊ tñ vis hr̃e malã vitã. rogo te ꝑpõe aĩaꝫ tuã caligę tue. Itẽ Augu. i lib. de doc. xpiana. Hõ malus plus diligit mortẽ q̃ꝫ vitã: eo ꝙ vult hr̃e mortẽ bonã: ⁊ vitã malã. ps. Qui diligit iniqͣtatẽ: odit aĩam ſuã. ℭ Uñ ſciẽdũ ſm Holcoth ſuꝑ lib. Sap̃. c. iiij. Aliq̃ hoĩes ꝑuerſi animas ſuas vẽdũt: aliq̃ ꝑdũt: aliqui īpignorãt: aliqui ꝓ nihilo dant. Primo eñ cupidi vendũt aĩas ſuas: vt ſunt illi qui ꝓ diuitiis huius ſeculi: exponũt ſe rapinis: furto: periuriis: vſurio: ⁊ falſis mercantiis. Eccl. x. Nihil eſt iniquius q̃ꝫ amare pecuniã. Hi eñ aĩas ſuas venales habẽt. Et quotiẽs denarios iniuſte lucrantur: totiẽs aĩas ſuas vendũt. in ſignum huius diaboli repetent aĩas eoꝝ: vt hr̃ Luc. xij. Stulte ac nocte repetẽt a te aĩam tuã ⁊c. O mira fatuitas ꝙ q̇s audet dare aĩam ſuaꝫ pro vno denario quã nõ deberet dare pro toto mũdo: eo ꝙ ẽ multũ p̃tioſior. Iſti luxurioſi vẽdũt aĩas ſuas. vñ Eccl. ix. Ne des fornicariis aĩam tuã: ⁊ ſatis ī bono ſoro dant. Nã q̇ daret tres libras ꝓ bolo: ſatis daret in bono ſoro. Sic q̇ dat eternã dulcedinẽ pro tẽporali dulcedine ⁊ voluptate: qđ ſatis mirabile eſt. Nõ daret ribaldus vnũ digitũ ꝓ vno cõcubitu: ⁊ tñ ob hoc dat aĩam ſuã centum mille demonibus. Proculdubio nimis in bono ſoro dat ille aĩaꝫ ſuã nobilẽ ⁊ p̃tioſaꝫ. Itẽ guloſi ⁊ bibuli vẽdũt aĩas ſuas q̇ preponũt preſenteꝫ voluptatẽ cibi ⁊ potꝰ celeſti ꝯuiuio: vbi habebimꝰ multa fercula: dulcia ⁊ p̃tioſa. Luc. xxij. Ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pr̃ meꝰ regnũ: vt edatis ⁊ bibatis ſuꝑ mẽſaꝫ meã in regno meo. Inſuꝑ guloſus eternã famem ſibi inducit. ps. Famẽ patientẽ vt canes. Et bibulꝰ eternã ſitĩ: vbi vnã guttã aque hr̃e non põt ſꝫ potus eoꝝ erit amariſſimꝰ. ps. Ignis ſul. ſpĩ. ꝓcel. ꝑs calĩ. eoꝝ. Itẽ vẽdũt aĩas ſuas ſuꝑbi ⁊ põpoſi: q̇ ꝓ tꝑali honore ⁊ exaltatiõe volũt carere illo magno honore quẽ hꝫ btã ꝟgo maria ⁊ oẽs ſcti ⁊ ãgeli ī celo. vñ de vno quoq̃ꝫ ſctõ dr̃ in ps. Glĩa ⁊ honore coronaſti eũ dñe. ℱ Scdo aliqui perdunt aĩas ſuas: vt ſunt ocioſi negligẽter viuẽtes: ⁊ accidioſi ad oẽ opꝰ bonũ pigri nihil curantes: niſi ꝙ vna dies vadit ⁊ alia ſuccedit. Eccli. xxiiij. Qui ꝑdit aĩaꝫ ſuã ⁊c. Tales fabulãt vadũt ſpatiatũ: ludũt ī alea: dormiũt: ꝓpterea qđ tẽpꝰ trãſeat ñ attẽdẽtes ꝙ Ber. dicit. Oẽ tẽpꝰ nobis impẽſuꝫ a nobis exiget q̃lr̃ ſit expẽſũ. Greg. Sicut nec capilꝰ de capite: ⁊ ſic nec momẽtũ peribit de tꝑe. vñ ẽt Chry. in li. de reparatiõe lapſu. Si aĩaꝫ negligimus: nec corpus ſanare poterimus. Nõ eñ aĩa ꝓ corpore ſꝫ corpꝰ pro aĩa factũ ẽ. Uñ leo papa in quodã ſermo. Nõ dormiẽtibꝰ ꝓuenit regnũ celoꝝ: nec ocio ⁊ deſidia torpẽtibꝰ beatitudo eternitatis repromittiẽ. Qui ei ſic tp̃s ⁊ vitã ſuã negligũt illi aĩas ſuas perdũt. 𝔊 Tertio aliq̃ animas ſuas īpignorãt: hoc tñ fieri põt ꝟtuoſe: vt prelati ⁊ curati q̇ aĩas ſuas obligãt ꝓ aĩabꝰ ſubditoꝝ q: vnicuiq̃ꝫ dr̃ cũ ſibi cura cõmittiẽ illđ iij. Reg. xx. Cuſtodi virũ: qui ſi lapſus fuerit. erit aĩa tua ꝓ aĩa illiꝰ. De bonis p̃latis dicit btũs Petrus. Duplici honore digni ſunt qui bene p̃ſunt. Ber. in epl̃a. Nihil in eccl̃ia p̃cioſius nihilq̃ꝫ optabiliꝰ eſt bono vtiliq̃ꝫ paſtore nẽpe rara ẽ auis. vñ Greg. Illi deũ pre ceteris videre in ſublimi merentur q̇ fidelibꝰ gregibꝰ ſollicite p̃eſſe ſciũt. Sꝫ ſi prelatꝰ eſt negligẽs tunc aĩa ſua ſtabit pro oĩbus animabus ſibi cõmiſſis. Sap̃. vi. Iudiciũ duriſſimũ fiet his q̇ preſunt. Heu q̃ꝫ lamẽtabile eſt ꝙ iſte q̇ neſcit cuſtodire ſuã ꝓpriã aĩam: alias aĩas accipiat in cuſtodiã. Cũ tñ dñs dicit ad quẽlꝫ p̃latum vt hr̃ Gene. xliij. Nõ videbitis faciẽ meã: niſi adduxeritis fratrẽ veſtrũ minimũ. i. minimũ veſtrũ ſubditũ. Quarto aliqui aĩas ſuas pro nihilo dãt: vt ſunt ſm Holcoth: iracũdi ⁊ inuidi quod ſic probatur. q: cupidus recipit diuitias: lubricus querit voluptates: ſuꝑbꝰ honores: guloſus cibũ ⁊ potũ. ⁊ ſic de aliis. ſꝫ iſti inuidi ⁊ iracũdi nihil recipiũt delectabile ſꝫ ſemꝑ amaritudinẽ ⁊ dolorẽ habent: ⁊ iđ aĩas ſuas demonibꝰ dãt gratis. vñ de quibꝫ eoꝝ verificaẽ illud Iudicum. v. Qui ſponte obtuliſtis aĩas veſtras ad periculũ. 𝔥 Quantuꝫ ad tertiũ habemus exẽplũ: ꝙ quidã ſedẽs in taberna dixit ad ſocios ſuos ſi etiã crederẽt aĩas eſſe ipſe eñ nullomõ crederet aliquam aĩaꝫ eẽ: nec vnq̃ꝫ aliquã vidiſſe: ⁊ ſacerdotes ⁊ monachi aĩas ⁊ infernũ adinuenerũt ꝓpẽ lucra tꝑalia: ⁊ iđ. dixit ſe nõ credere nec aĩas eſſe nec infernũ. Et cũ alii ſocii aſſererẽt oĩno

ſm verā fidē catholicā eſſe alaſ ⁊ infernū ſiſr
⁊ celū: ⁊ ꝙ ala poſt diſceſſuʒ a corpore erit vel
in penis inferni: vl in purgatorio: vel in gau
dijs celi. Tunc ille dixit ſi aliqs vellet emere
animā ſuā ipſe venderet ſibi illā. Rñdit vnꝰ.
Uolo Et emit eā ꝓ vna qrta vini: q̄ mox pota
ta fuit. Et ecce affuit demon i forma hois et
emit illā alaʒ ab illo qui eā emerat iterū pro
vna qrta vini. ⁊ illo vino potato dixit demon
ad eū a q̄ emerat. Da mihi alam quā emi: qr
mea ē. Dixerūt q̄ aderāt. Juſtū ē vt q̄ aliquā
rē emit ꝙ eā poſſideat. Et mox ille bibulꝰ q̄
alaʒ ꝓpriā vēdiderat a diabolo ſuffocatꝰ ē: ⁊
ſocijs videntibus diabolus eum cum corpo-
re rapuit ⁊ animam ad infernum deduxit.

In eadē dñica. fer. xxxiij. De mēdacio.

Magiſter ſcimꝰ qr verax es ⁊ viā dei i verita-
te doces Mat. xxij. Sciēdū ꝙ xp̄s
eſt veritas ⁊ ideo veritatē diligit.
vñ ps. l. Ecce enim veritatē dilexi
ſti. ſic ecōuerſo odit mendatiū. vñ in pñti ſer.
tria ſunt dicēda. Prio quare mēdatiū deteſtā
dū eſt ⁊ q̄ ſunt occaſiones mēdatij. Scd̄o qñ
mēdatiū ſit pctm̄ mortale. ⁊ qñ veniale. Ter
tio ex̄m. I Circa primū notādū eſt ꝙ quinqȝ
ſunt q̄ pñt valere ad deteſtationē huius pcti
mendatij. Primū eſt qđ illud pctm̄ eſt pctm̄
diabolicū. qđ ꝓbat ex hoc primū mēdatiū cō
miſit diabolꝰ: vt hr̄ Gen. iij. Cū dixit primis
parētibꝰ. Nequaqȝ moriemini. vñ Jo. viij. le-
git de diabolo. Cū loquit mēdatiū ex ꝓprijs
loquit: qr mēdax eſt ⁊ pr̄ eius. Ergo mendax
hʒ linguā diabolicam. Scd̄m eſt hoc ꝙ illud
pctm̄ coinqnat mēbrū in q̄ magis indecēs ē
immūditia. ſ. os hois reddit. eni illud abomi
nabile deo. vñ Prouer. xij. Abominatio ē dño
labia mēdatia. Si aliqs os ſuū ſemp apertū
haberet muſcis ⁊ alijs rebꝰ immūdis qcūqȝ
vellēt ibi intrare ⁊ ꝑmitteret eas ibi nidifica
re. os eiꝰ abominabile eſſet hominibus. Sic
os mēdax abominabile eſt deo eo ꝙ deo plꝰ
diſplicet imūditia mendatij qȝ immunditia
muſcarū. Tertiū eſt: ꝙ illud pctm̄ facit holeʒ
ſilem falſe monete. Ergo quātū ꝑualet flore
nus bonꝰ floreno falſo tm̄ preualet hō verax
hoi falſo ⁊ mēdaci. Unꝰ bonꝰ florenꝰ plus va
let qȝ mille falſi: ⁊ vnꝰ hō verax ꝑualet multis
mendacibꝰ. Et ſic falſa moneta nō valet nec
ad emēdū nec ad vēdendū ſʒ ſolūmō ad ignē
ſic hō mēdax ad nihilū valet niſi ad gehēnā.
Quartū eſt ꝙ mēdatiū eſt quoddā venenuʒ
qđ eſt tāte efficatie ꝙ in ipſo hole alaʒ inter
ficit. iuxta illđ ſap. i. Os qđ mētit occidit alaʒ
Ergo mēdaces hñt linguā venenatā. ⁊ mirū
ē ꝙ miſeri holes ñ timēt illđ venenū qđ i ore
gerūt. Quintū ē ꝙ hoc pctm̄ multū diſplicet
deo ⁊ holbꝰ: qr ſicut deꝰ multū diligit veritatē
ſcd̄m illud ps. l. Ecce ei veritatē dilexiſti ⁊c. ſic
ecōuerſo multū odit mēdatiū. vñ ps. Perdes
oēs q̄ loquunt mēdatiū. vñ Aug. Merito ꝑdi
tur mētiēs: qr diſcrepat ab eo qđ ē i id qđ nō
eſt. Inſup ēt mēdatiū eſt abominabile coraʒ
holbꝰ: ⁊ veritas ecōuerſo valde ꝯmēdabilis co
rā holbꝰ. Quid ē laudabiliꝰ ⁊ honorabiliꝰ qȝ
hr̄e tale verbū. Ille ē verax i verbis ⁊ iuſtꝰ in fa
ctis. Et q̄d ē vituperabiliꝰ qȝ iſte q̄ eſt mēdax
in verbis ⁊ fallax in factis: ⁊ cū duo ꝑmiſit vix
vnū ſoluit. II Quātū ad ſcd̄ʒ pmi articuli ſciē
dū ꝙ q̄ vult ſe a pctis mēdatij cauere opʒ ꝙ
remoueat a ſe occaſiōes mēdatij q̄ ſunt due.
Pria ē cupiditas. Nā ex cupiditate ⁊ auari-
tia plꝰ mēdatia ꝓcedūt vt pʒ i modernis pec
catoribꝰ q̄ plura pctā ꝯmittūt cū mēdatijs cū
qbꝰ ꝓximos decipiūt: vt multa tpalia ⁊ diui
tias ſibi acqrere poſſit. Scd̄a occaſio ē timor
mūdanꝰ: ſiue ēt timor hūanꝰ. Hac ei occaſiōe
Petrꝰ xp̄ʒ ter negauit dicēs. Nō noui holeʒ.
L Quātū ad ſcd̄ʒ pncipale. ſ. qñ mēdatiū ſit
mortale ⁊ qñ veniale. ſciēdū ꝙ mēdatiū ꝯmit
tit nouē modis. Prio qñ aliqs mētit ex q̄daʒ
pietate. ⁊ hoc mēdatiū officioſū. ⁊ eſt pctm̄ ve
niale. verbigrā. Ut cū quis mentit ꝓ ꝯſeruāda
hois exterioris ſuba: vt ſi qs videret ꝑdoneʒ
aliquē velle ſpoliar ⁊ diceret. ꝑcas ſibi qr nō
portat pecuniā. vl ꝓ ꝯſeruāda virginitate: vt
ſi virgo volēti eā deflorare mētiēdo dicat ſe eē
ꝯiugatā. Uel ēt ꝓ ꝯſeruāda vita hois: vt ſi qs
videret holeʒ q̄ri ad mortē ⁊ diceret ſe nō vi-
diſſe eū. Circa qđ q̄rit vtr̄ ſit licitū mētiri ꝓ
liberationē hois a quocūqȝ ꝑiculo. Rñr. ſcd̄m
ſctm̄ Tho. ij. ij. q. cx. ꝙ nō. Sʒ lʒ veritatē occul
tare ꝓuidēter ſub aliq̄ diſſimulatione. vñ de
hoc ēt đr in decre. Nulli ꝓ cuiuſqȝ vita tpali
mētiēdū eſt. xxij. q. ij. Ne qs. Et rō huiꝰ eſt: qr
ſcd̄m ſacros canones oē mēdatiū eſt pctm̄. ſ.
ad minus veniale. vt pʒ i decretis. xxij. q. ij.
Cū humilitatis. Nōl nullo caſu tenet quis
peccare venialiter. Quia ſecūdū Augu. Non
ſunt faciēda mala vt inde eueniāt qcūqȝ bo-
na. M Scd̄o cū qs mētit ex ioco ꝑ reuelatio
nē hois q̄ eſt triſtis ⁊ praue mētis. ſ. q̄ aliq̄ lu-
dicra fingit vt holem melācholicū exhilaret.
Silr ſi qs ad cōplacēdū fingit aliq̄ mendatia
iocoſa vt cū illis holes ad riſum ꝓuocet. Et
illud đr mēdatiū iocoſū. Et ē veniale pctm̄. ⁊
etiā mēdatiū qđ fit ex ſola libidine mētiēdi.
Ariſt. Signū generati habitꝰ ē delectatio in
opere. Tertio cū qs mentit contra fidei veri
tatē: vt q̄ diceret xp̄ʒ nō eſſe natū ex virgine: vl
impugnaret ſacre ſcripture veritatē. Uñ đr in
decre. hereticꝰ eſt q̄ aliter ſcripturā itelligit
qȝ ſpūſſcrūs flagitat. xxiiij. q. iij. hereſis. ⁊ hoc
eſt mēdatiū ꝯtnitioſum: ⁊ eſt mortale. Quar-

to cū quis mētit̄ ꝑ falſum teſtimoniū dānificādo proximū in reb⁹ ſuis. Et talis falſus teſtis ſꝫ ſcēm Tho.ij.ij.q.lxx.ar.iiij. peccat mortalit̄: ⁊ tenet̄ ad reſtitutionē oīm q̄ proximus ei⁹ amiſit ꝑ ſuū falſum teſtimoniū. xiiij.q.v. Nō ſane. ⁊.q.vj. ſi res altena. Itē q̄rit̄ vtrū liceat teſti aliq̄d recipere ꝓferēdo teſtimonio. Rn̄det̄ ꝙ nihil dꝫ recipe niſi tm̄ expenſas de illo q̄ eū ꝓducit. iij.q.iiij.§. Uictur̄is. Et ſi accipit turpit̄ accipit: ⁊ reſtituet ei a quo recipit niſi ille dederit ad corrūpēdū teſtē: tūc em̄ dꝫ dare ei i cui⁹ iniuriā accepit. ¶ Itē queritur vtrū graui⁹ peccet q̄ mētit̄ ṽbo q̄ꝫ q̄ mētit̄ facto. Rn̄det̄ ſm̄ ſcēm Tho. i quoli. Cū eadē intētio fallēdi ſit in vtroq̄ vterq̄ peccat equaliter. Uerbū ei ad factū aſſumit̄ vt iſtrum entū fallēdi. Uñ nō refert q̄ꝫtū ad pctm̄ vtrū aliq̄s ṽbo: ſcripto: aut nutu: vel quocūq̄ facto mentiat̄. ſicut nec refert q̄ꝫtū ad homicidiū vtrū aliq̄s gladio vel ſecuri interficiat. ¶ In quo differt mēdatiū a falſo? Rn̄deo. falſuꝫ dicit q̄cūq̄ credit ſe verū dicere: ⁊ tn̄ hoc idē qđ eſtimat veꝝ eſſe nō eſt verū. Sꝫ mētiri eſt qñ aliquis loquit̄ aliq̄d qđ veracit̄ ſcit nō eſſe verū qꝛ ſic ꝯ mētē ꝓpriā loquit̄. Nā mentiri dr̄ q̄ſi ꝯtra mētē ire. Ergo difficult̄ vel nūq̄ pōt ſcirī q̄s aliquē mētiri niſi ſolū de⁹: qꝛ qñ falſum loquit̄ qđ credit eē veꝝ nō mētit̄: ſꝫ falſuꝫ loquitur. vñ dr̄ in decre. Nō intēdēs fallere nō mētit̄: ſꝫ aliqđ dicat falſum qđ putat eſſe veruꝫ. xxij.q.ij. Is aūt. Quinto cū q̄s mētit̄ ꝯtra famā ꝓximi: vt detractor q̄ mēdacit̄ iſamat ꝓximū talis etiā peccat mortaliter. Et ſm̄ ſcēm Tho.ij.ij.q.lxxij. Tenet̄ q̄s ad reſtitutionē fame ſicut ad reſtitutionē cuiuſꝫ rei ſubtracte. Immo etiā grauit̄ peccat ille q̄ libēter audit detractorē: etiā q̄ cito credit mala de ꝓximis Sicut pꝫ i illo p̄s. Dn̄e q̄s ha. in taber. ⁊c. vbi inter cetera rn̄det̄. Qui nō recipit opprobriū aduerſus. ⁊c. vñ dr̄ i decre. Qui falſuꝫ de alio ꝓfert ⁊ crimina cito credit vter re⁹ erit. xj.q.iiij. Nō ſoiū. Sexto cū q̄s mētiēdo iurat ſe aliquid feciſſe: vl̄ negat vl̄ ſe excuſat mēdaciter iurando ꝑ deū ⁊ oēs ſcōs qđ tn̄ nō ē ſic in re. Septimo cū q̄s mētit̄ ⁊ iurat ⁊ cū hoc maledictionē ⁊ plagā ſuꝑ ſeipꝫ īducit: vt dicēdo: de⁹ nūq̄ auxiliet̄ mihi ſi hoc nō ē ſic̄ dico diabolus frāgat mihi collū: vel de⁹ nō ꝑmittat me ſuꝑuiuere iſtū diē. Et ſm̄ Aug. ex iuſtitia dei merito euenire deberet illi qđ ſibiipſi īducit ſi nō eſſet ſic ſic̄ aſſerit. Octauo cū q̄s mētit̄ ⁊ iurādo ꝓmittit ꝓximo ſuo qđ tn̄ nō ītēdit adimplere. ṽbigrā. Ut debitor q̄ iurat ꝑ deū ⁊ ſuꝑ aiaꝫ ſuā ꝙ velit creditori ſuo ſuꝑ illū terminū ſoluere creditū: qđ n̄ intēdit facere. ¶ Nono qñ q̄s mētiendo emit vl̄ vēdit ⁊ ſcit ſciēter ꝙ ꝓximū ſic decipit. Tal̄ ſm̄ Ray. pctm̄ cōmittit mortale ⁊ tenet̄ ad reſtitutionē ⁊ ad recōpenſationē dāni ꝓximo illati: ⁊ hoc nō ſolū intelligit̄ in reb⁹ magnis: ſꝫ etiam in rebus paruis. Unde dr̄ in decre. Inferēs dānū nō eſt abſoluend⁹ niſi dāno ſm̄ arbitriū ieſi, reſtituto. xxiij.q.vlti. Peſſimā. ⁊.xiiij.q. Si res. Sꝫ heu iam cōe eſt ꝙ plures conſueuerunt nec emere nec vēdere niſi cū mēdaciīs: qꝛ ſm̄ p̄s. Diminute ſunt ṽitates a filiīs hoīm. Ergo difficile eſt iā ditari cū mercimoniīs ſine pctō. Uñ dr̄ in decre. Difficile eſt iter emētis ⁊ vēdētis cōmertiū nō eſt interuenire pctm̄. de pe. di.v. q̄litas. Et iſti oēs iam enumerati peccāt mortaliter ſic mētiēdo. Ex iam dictis pꝫ ꝙ quilibet debet ſe ſolerte cauere a mēdatio ꝑnitioſo: et dꝫ cū ṽitate ⁊ ſine iuramētis emere ⁊ vēdere ⁊ affirmare ⁊ negare ſꝫ dictū xp̄i. Mat.v. Si ſermo veſter: eſt eſt: nō nō. ¶ Quātū ad tertium nota exēplum ꝯtra illos q̄ aſſerunt ꝙ nō pñt emere nec vendere niſi mētiant̄: qđ tn̄ nō eſt verū: vt pꝫ per tale exēplū. Legit̄ in dialogo Ceſariī ꝙ duo ciues coloniēſes inter cetera ſua pctā cōfeſſi ſunt duo peccatoꝝ genera que quidē ſunt in ſe valde magna: licet ꝓpt̄ vſum mercatoribus his diebus parua videātur ⁊ quaſi nulla vꝫ mendatium ⁊ periuriū. Dn̄e inquiunt pene nihil poſſumus emere vl̄ vendere niſi oporteat nos mentiri: iurare et ſepe periurare: quibus duꝫ diceret plebanus pctā iſta valde grauia ſūt ⁊ a ſaluatore ꝓhibita: ipſo dicēte. Si ſermo veſter: eſt ē: nō nō. Rn̄derūt. Nō poſſumus hoc p̄ceptum in noſtris negotiīs cuſtodire. ait ſacerdos. Credite mihi ꝯſilio meo ⁊ bn̄ ſuccedet vobis. Nolite mētiri: nolite iurare: ſꝫ ſicut mercatū vr̄ꝫ vultis dare ſic illud laudate. Et ꝓmiſerūt ſibi ꝙ tentare vellēt ꝑ annū vnū. Hoc em̄ preſbyter ab eis petiūt. Impediēte igit̄ eos ſathana q̄ ſemper ſaluti humane aduerſatur pene nihil illo anno vēdere potuerūt. Reuerſiq̄ anno reuoluto ad ſuū plebanū dixerūt. Obediētia hui⁹ anni fuit nobis multū dānoſa. hoīes a nobis defluunt: nec aliq̄d ſine iuramēto vēdere poſſumus. Tunc ſacerdos ait: nolite timere: qꝛ tētatio eſt: ⁊ fixe tenere in corde veſtro ꝙ nulla aduerſitas: nulla paupertas vos a tali propoſito auertat: ⁊ dn̄s vobis bn̄dicet. Qui ex verbis ſuis cōpūcti ꝓmiſerūt ꝙ vellent cuſtodire eius ꝯſilium: diuinūq̄ p̄ceptū per oēs dies vite ſue. etiā ſi oporteret eos mendicare Mira res. Statim dn̄s immiſſam ꝯpeſcuit tētationeꝫ ⁊ ceperūt eos homines pluſq̄ alios mercatores frequētare. factiq̄ ſūt in breui diuites ita ꝙ mirarentur. Reuerſiq̄ ad ſuū cōfeſſorē gratias ſibi egerunt eo ꝙ per eius ſalubre conſiliū a tam grauib⁹ peccatis exonerati forent: ⁊ inſuper in rebus ditati.

Dñica.xxiiij.ſer.cxxiiij.de morientib⁹.

Filia mea mõ defũcta eſt:ſed veni impone manũ tuã ſuper eam ⁊ viuet.Mat.ix.Mar.v. Lu.viij. Sicut eñ defuncta eſt illa puella corpaliť:ſic etiã opʒ nos mori qꝛ oib⁹ hoib⁹ ꝯſtitutũ ẽ ſemel mori.Uñ i pñti ſermõe tria ſũt dicẽda.Pmo de tẽtatiõib⁹ q̃ ꝯtingunt hoi in morte.Scḋo q̃ ſũt iterrogatiões q̃ dñt fieri ad agõizãtes.Tertio quõ hõ dʒ imori ſicut xp̃s mortu⁹ eſt.De duob⁹ vltimis diceť in ſermõe. ¶ Circa primũ ſciẽdũ eſt ꝙ in agone mortis maxime tẽtamur ⁊ ãguſtiamur.in tãtum ꝙ vnuſquiſqꝫ agonizãs põt dicere illḋ Dañ.xiij. Anguſtie ſũt mihi vndiqꝫ. Nũqꝫ ei tãtas tẽtatiões ⁊ anguſtias hõ a demõibus paſſus eſt in oi vita ſua ſicut in agõe patieť. vnde.j.Pe.v.Tãqꝫ leo rugiẽs circuit querẽs quẽ deuoret.Sʒ diceres quare demones tentãt hoiẽʒ ſic in agõe mortis.Rñdeť ꝙ hoc faciũt ꝓpter tria.Primo qꝛ cõſtat demõibus ꝙ oẽs hoies tã bõi qꝫ mali affectãt bonũ finẽ et bonã mortẽ:⁊ hoc eſt naturale.vñ Ariſt.viij. ethi.Unuſqꝫqꝫ vult ſibi maxime bona.Uñ ⁊ Boeti⁹ de ꝯſo.phie.Mentibus hoim naturaliter inſerta ẽ cupiditas veri ⁊ boni.Et hoc demões libẽter vellẽt ipedire ne hõ i bono fine decederet:ergo ꝑmaxime tẽtãt hoiẽʒ in morte.Scḋo qꝛ ſi euadat hõ in agõe ptãtẽ demonũ ãpli⁹ nũqꝫ timebit eos ſʒ dicere põt cũ ps. Bñdict⁹ dñs q̃ nõ dedit nos i captiõe dẽtib⁹ eoꝝ.Aia nr̃a ſicut paſſer erepta ẽ de laqueo venãtiũ.⁊c.Et talis q̃ ſic in agone euadit tẽtatiões demonũ regr̃iať deo ⁊ btẽ vgini Marie ⁊ oib⁹ ſcis ⁊ angelis q̃ ſibi aſtiterũt.⁊ eũʒ iuuerũt.Nõ qñ diabol⁹ aliquẽ habuit.xxx.vł xl.annis in pctis viuẽdo:tũc in agone mortis eũ nõ libẽter amittit.ſʒ nitiť oibus modis eũ retinere:⁊ a ſalute ſua eũ ipedire. ¶ Tertio qꝛ ſi obtinebit eũ in agõe ampli⁹ nunqꝫ põt eũ perdere.Sʒ iã i pñti an̄ agonẽ nõ eſt ſic:qꝛ ſi hodie lucrať eũ ꝑ pctm̃ mortale.cras ꝑ pnĩaʒ poteſt eũ econuerſo ꝑdere.Uel ſi in q̃drageſima aliquos ꝑdit ꝑ pnĩam.põt in paſcha eos recuperare ꝑ recidiuationẽ.Sʒ quẽ diabol⁹ i agone obtinebit:iſte nequaqꝫ ad ſalutem redibit. Job.vij.Qui deſcẽdit ad inferos:nõ aſcendet nec reuerteť vltra in domũ ſuã.vñ Greg.li.xi. moraľ.Nequaqꝫ vltra mia parcẽs liberat q̃s ſemel i locis penalib⁹ iuſticia iudicãtis dãnat qꝛ i inferno nulla eſt redẽptio. ¶ Sʒ diceres. Ex quo hõ maxime tẽtať in agone:q̃ ſunt tũc iſte tẽtatiões q̃ hoi ꝯtingũt i morte? Rñr ꝙ ſũt quinqꝫ tẽtatiões ꝑ q̃s diabolus nititť hoiem agonizãtẽ a ſalute ſua impedire.Prima tẽtatio ẽ de fide catholica.Nã ſicut in fine mũdi ſcʒ tpe antixp̃i maxima erit tẽtatio ⁊ ꝑſecutio fidei:ſic in fine hois q̃ dꝛ microcoſm⁹.i.minor mũdus:erit maxima tẽtatio fidei. Mat. xxiiij.Erit eñ tũc tribulatio magna q̃lis non fuit ab initio mũdi vſqꝫ mõ neqꝫ fiet. Queritur q̃re demones precipue fidẽ impugnant. Rñr qꝛ fides eſt fundamẽtũ toti⁹ ſalutis.Uñ Apľs.j.Cor.iij.Fundamẽtũ aliud nemo põt ponere.Aug.Fides eſt bonoꝝ oim fundamẽtũ:fides eſt humane ſalutis initiũ.Itẽ Aug. Nemo liberať a dãnatione q̃ facta eſt ꝑ adã: niſi per fidẽ dñi noſtri ieſu xp̃i. Qui eñ non credunt:peiores ſunt qꝫ demones.Uñ Jo.iij. Qui nõ credit iã iudicatus eſt. Uñ Apoſtol⁹ Heb.xj.Impoſſibile ẽ ſine fide placere deo.ſʒ diceres quõ euadã in agone hãc tẽtationem de fide? Rñr ꝙ mõ debes eſſe firmus in vera fide:tũc demones in agone non pñt tibi preualere.Sʒ q̃ iã falſificant fidẽ ⁊ debiles ſunt in fide:ſicut carminatrices:ſortilegi:arioli: ⁊ fatũ tenẽtes:⁊ ſic de alijs quõ tũc firmiter ſtabũt in fide:cũ iã in vita incipiũt errare? Ergo quilʒ xp̃ianus dʒ eſſe firmus in fide tã in vita qꝫ in agone: ⁊ nullo modo moueri a vera fide:qꝛ q̃cito incipit errare in fide:tãcito deuiat a via vite ⁊ ſalutis.vñ vtile eſt corã infirmis in agone ꝯſtitutis dicere ſymbolũ fidei: vt infirmus ꝑ auditũ admoneať ꝙ maneat ſtabilis ⁊ firmus in fide.Uñ legiť ꝙ aliqui religioſi habent hoc ſtatutũ q̃ñcũqꝫ aliquis in cõuẽtu incipit agonizare:tunc faciũt ſignũʒ cũ tabula ꝑ cõuẽtũ:vt oẽs fratres cõueniant inſimul:⁊ vnuſquiſqꝫ in via eũdo vſqꝫ ad infirmũ tenetur dicere ſymbolũʒ alta voce ita ꝙ infirmus audire non poſſit:vt ſic admoneať vt viriliter pugnet:⁊ diabolo reſiſtat:⁊ i fide ſtabilis ꝑmaneat.Itẽ bonũ eſt habere crucifixũ circa infirmũ ⁊ aquã benedictã: vt ſepi⁹ aſꝑgať. Et de hoc quere an̄ exẽplũ.ſer.cx.S. ¶ Scḋa tẽtatio in agone eſt deſperatio. Cũ eñ infirmus cruciať dolorib⁹ in corpore: tũc diabolus ſuꝑaddit dolorẽ dolori ſubijciendo ſibi pctã ſua:vt ſic eũ ad deſperationẽ inducat.Nã in agone hõ videt oia pctã ſua:⁊ cũʒ hoc oia bona opera ſua.Inſuꝑ ſm̃ Innocen. li.iij.de vilitate humane ꝯditionis.Quilʒ hõ tã bonus qꝫ malus anteqꝫ aia egrediť videt xp̃m poſitũ in cruce:bonis ad ꝯſolationẽ:malis ad cõfuſionẽ:vt erubeſcat ſe nõ eſſe redẽptum ſua culpa ſanguine xp̃i.i. fructũ redẽptionis nõ habere.vñ ⁊ malis dicitur.Uiderũt i quẽ ꝑpupugerũt.Qḋ itelligiť de aduẽtu xp̃i ad iudiciũ: ⁊ etiam de aduẽtu in die mortis.Sciẽdũ ꝙ diabolus repreſentat tunc homini oia ſua pctã non indulta q̃ perpetrauit cognitione:locutione: ope.ſ.in ſuꝑbia: gula: luxuria: ⁊ auaritia: ꝑ iniuſtarũ rerũ acq̃ſitio

nē:tūc em̄ qlibꝫ cognoſceret quotiēs inebriat⁹
fuit:quotiēs luxuriat⁹ ſit extra ſtatū mr̄imo-
niū quotiēs chorizauit:ꝛ ſic de alijs pctis que
hic ꝑ verā pn̄iaꝫ nō deleuit:ꝛ diabol⁹ iō repre
ſentat ei illa p̄terita pctā q̄ fecit:vt eū i deſpe
ratione ducere poſſit.vn̄ tā acriter diabol⁹ tūc
hoīeꝫ cū pctis p̄teritis impugnat ꝙ quidaꝫ q̄
quaſi ſctūs reputabat ab hoīb⁹ taꝫ acriter in
agone cū pctis ſuis p̄teritis q̄ in iuuētute cō-
miſit fuit ipugnat⁹ ꝙ ex toto deſperauit:ꝛ ſic
dānatus fuit.Sed diceres quō euadere poſſū
ne deſperē.Rn̄r ꝙ in pn̄ti plura bona opa fa-
cere debes vt qn̄ bona opa cū malis i ſtaterā
ponent̄ ꝙ tūc bona p̄pōderare poſſint malis.
O tūc qlibet vellet ꝙ deū nūq̄ offendiſſet ſed
ſemꝑ hūilis:caſt⁹:abſtinēs ꝛ miſericors fuiſ-
ſet.Sciēdū tn̄ ꝙ nullus de mia dei i agone de
ſperare dꝫ etiā ſi mille pctā mortalia ꝑpetraſ
ſet q̄ oīno oblitus fuiſſet:ꝛ ea oīa in agone co
gnoſceret:ꝛ nūq̄ aliqđ ip̄orꝫ confeſſus fuiſſet:
nec pn̄iam de eo egiſſet:adhuc tn̄ nō deberet
deſperare:ſed ſi tāte fortitudinis eſt ꝙ pōt ad
huc loq̄:tūc vocare dꝫ ſacerdotē ꝛ cōfiteri. Si
aūt ꝑdidit loq̄lā ꝙ p̄ nimia infirmitate non
pōt loq̄:tūc dꝫ deo oīpotēti ꝯtrito corde ꝯfiteri
et nullo mō deſperare:qꝛ cor cōtritū ꝛ hūilia-
tū deꝰ nō deſpiciet.vn̄ dr̄ Ezec.xviij. In q̄cūq̄
hora pctōr ingemuerit ꝛc.vn̄ null⁹ deſperare
dꝫ:qꝛ oīa pctā reſpectu mie dei ſūt tanq̄ vna
gutta reſpectu toti⁹ maris.vn̄ Ber.Maior eſt
dei pietas:q̄ q̄uis iniquitas.Aug.ſuꝑ Jo.De
nemine deſperādū eſt dū eſt i hac vita.Solūꝫ
em̄ deſperatiōis crimē eſt:qđ mederi nō pōt:ꝛ
ſi qs haberet cētū milia pctā mortalia adhuc
deſperare nō deberet.Sꝫ ſi dolet ꝛ vere ꝯterit̄
de⁹ parat⁹ eſt ei idulgere totū.vn̄ Chry.Pctā
p̄terita nō cōdēnāt:ſꝫ nec iudicāt:hoc breui ꝛ
leui addito ſi nō placēt.vn̄ Aug.Nō nocēt ma
la p̄terita ſi nō placent.Un̄ legit̄ ꝙ quidā ma
gnus pctōr cū iā decollari deberet libēter con
feſſus fuiſſet nec habuit cōfeſſorē nec tp̄s ꝯfi-
tēdi:ſꝫ cōtrito corde dixit.De⁹ tu ſcis voluntatē
meā:ꝛ ſaluat⁹ eſt:ſꝫ tn̄ null⁹ ſuꝑ mia dei pec-
care dꝫ qꝛ maledict⁹ hō q̄ peccat i ſpe.Sed illa
tā dicta ſūt ad admonitionē:vt ſi aliqs pecca
uit:deſperare nō dꝫ:ſꝫ deū cū bona ſpe dꝫ inuo
care.vn̄ Ps.Sperātē aūt i dn̄o mia circūdabit.
U. Tertia tētatio i agone eſt ipatiētia:qꝛ tūc
maxim⁹ dolor corpis accidit hoī.Nā qn̄ hoīs
aīa dꝫ de carne exire tūc augmētat̄ dolor adeo
ꝙ in cor hoīs nō aſcendit:quē nec hō pōt tunc
ampli⁹ ſuſtinere.Unde tunc hō perdit ſenſus
ſuos ꝙ nō pōt clamare:videre:audire: vł tan
gere.Et tūc aīa nō cogitat ampli⁹ de corpore
ſuo nutriēdo:ſꝫ vires ſuas naturales ꝑ mem
bra diffuſas ad ſe trahit:ꝛ tūc mēbra moriunt̄
et glauca efficiunt̄:ꝛ vltimū mēbrū qđ i hoīe
morit̄ eſt cor.vn̄ Ari.Cor eſt p̄mū viuēs ꝛ vlti
mū moriēs.Un̄ mors corpis eſt amariſſima.
qđ oſ̄dit Ari.iiij.eth.dicēs.Terribiliſſimū oīꝫ
terribiliū ē mors.Tūc em̄ neceſſariū eſt vt hō
ſit patiēs.vn̄ Luc.xxi.In patiētia vr̄a poſſide
bitis aīas vr̄as.Nā ſicut in patiētia poſſidet̄
aīa ꝛ cuſtodit̄:ſic in ipatiētia ꝛ murmure pōt
qs ꝑdere aīaꝫ ſuā q̄ ſcꝫ ꝓpter īfirmitatē ꝛ do-
lorē corpis murmurās in ipatiētia ꝯ deū.Un̄
nos legim⁹ exēplū de vno clerico q̄tuor annis
īfirmato q̄ dixit.Deus tu accepiſti mihi corp⁹
ꝛ ego accipiā tibi aīam ꝛ dabo eā diabolo.Et
dixit i ipatiētia ſua.Diabole accipe aīaꝫ meā:
qđ diuino iudicio ſtatiꝫ eſt factū.Itē ſciēdū ꝙ
infirmitas q̄ p̄cedit mortē eſt q̄ſi quoddā pur-
gatoriū cū toleratur vt opꝫ. Sed diceres quō
opꝫ ſuſtinere īfirmitates ꝛ tribulatiōes? Rn̄-
detur ſm̄ Herī.de baſilia ſuꝑ Gen.Tribulatio
nes hui⁹ vite:q̄ tūc tolerant̄ vt opꝫ:cū hoīes tri
bulatiōes imputāt pctis ſuis ꝛ ꝑuas ꝛ leues
eſtimāt illas tribulatiōes reſpectu illorū pe-
naliū dolorū quos pctā meruerunt:ꝛ per hoc
deū laudant ꝙ ſic miſericorditer cum hoībus
agere diſpoſuit:hic eos potius puniēdo q̄ in
baratro ergo illi debēt deo regratiari qui diu
hic infirmātur ante mortē:qꝛ hic habent pur
gatoriū ſuū:ſaltē ſi patiētes ſunt:ꝛ iſtas tribu
latiōes ꝛ infirmitates ꝓ peccatis ſuis offerūt
et eas ſponte ꝛ voluntarie ſuſtinent.vn̄ Gre.
Diuina diſpēſatione agitur:vt prolixior vitio
prolixior egritudo exiſtat.ergo talis infirm⁹
cum ſic eſt in magnis doloribus conſtitutus:
tunc debet cogitare ꝙ cū iſto corpe ꝛ cū iſtis
mēbris in quib⁹ iā punit̄ ſepi⁹ deū offendit.ꝛ
iſtū dolorē ꝛ adhuc multo maiorē cū peccatis
ſuis bene ꝓmeruit:ꝛ dicere debet cū btō Au-
guſtino.Hic vre hic ſeca vt ineternū mihi par
cas.vn̄ Greg.Miſericorditer deus adhibet tē
poralē ſeueritatē.ne eternā inferat vltionem.
X. Qđ aūt qs libēter gratāter ꝛ patiēter ſuſti
nere debeat infirmitates ꝛ dolores potius q̄
penā purgatorij p3 per tale exemplum.Nar
rat magiſter hūbert⁹ i tractatu de ſeptuplici
timore ꝙ quidā pctōr corrept⁹ graui infirmi-
tate ꝛ lōga:deū rogauit vt euꝫ de iſto mundo
tolleret.qđ cū frequēter petiuiſſet aſtitit ei an
gel⁹ dn̄i dicēs ei.Miſſus ſuꝫ ad petitionē tuā
expediēdā:elige qđ vis:aut duob⁹ dieb⁹ ſtare
in purgatorio:aut duob⁹ annis adhuc ſuſti-
nere iſtam infirmitatē.Iſte aūt gaudēs mor-
tem elegit ſibi.Et mortu⁹ eſt duct⁹ ab angelo
i purgatoriū.Poſt horā modicā appꝛuit ei an
gel⁹.Quē vidēs dixit.Quis es tu?Et ille.Ego
ſum angel⁹ dei q̄ te huc portaui.Et rn̄dit. Ab
ſit.tu nō es angel⁹ dei:qꝛ angeli dei nō mētiū
tur.Tu aūt mētitus es mihi dicēs ꝙ ſolūmō
duob⁹ dieb⁹ ſtare deberē i purgatorio:ego āt

iã ſtetit hic ꝑ multos annos. Angelus aũt ait. Scias ꝙ nõdũ ſtetiſti hic ꝑ horã itegrã. Tũc ille. Rogo vt reducas me ad ſcłʒ ⁊ parat⁹ ſum ſuſtinere īfirmitatẽ q̃diu deo placuerit dũmõ huc nõ revertar. Qđ et factũ eſt ex diſpoſitiõe diuina. Et reverſus hoc retulit: ſuſtinuitq̃ pa tiẽter infirmitatẽ ꝑ duos annos ⁊ mortu⁹ eſt Ex his ergo pꝫ q̃ acerba ſit iſta pena. Quar ta tẽtatio eſt ꝯplacẽtia ſui/ꝑi⁹. Nã cũ diabol⁹ nõ põt hoiēʒ inducere ad deviandũ ī fide: nec ad deſperãdũ a mia dei: neq̃ ad ipatiẽtiã: tunc nitit̃ hoiēʒ īducere ad cõplacẽtiã ſuiipſi⁹: hoc eſt ad vanã gł'iam ſic ꝙ hõ cogitet. O q̃ ſctũs es ⁊ q̃ firm⁹ ī fide: ⁊ q̃ patiens in infirmitate. Cõtra qđ dicit Iſi. de ſũmi. bo. Nõ te arroges: nõ te iactes: nõ te īſolẽter extollas nihil de te ipſo p̄ſumas: nihil bõi tibi tribuas. Nã tãta poſſet eſſe cõplacẽtia ſuiꝑi⁹: ꝙ ī hoc deus gra uiter offenderet̃: q̃ q̃to q̃s maior ē ī ſuis ocu lis: tãto deiectior eſt corã deo. vñ Gre. Quiſ q̃s reminiſcẽdo bonũ qđ geſſit dũ apud ſe eri git: apđ hũilitatiſ autorẽ cadit. Ergo q̃libꝫ dꝫ eſſe caut⁹ vt cũ diabol⁹ eũ tẽtat ꝑ arrogãtiaʒ ꝙ tũc hũiliet ſe recogitãdo ſua ꝓꝑia pctã. Et qñ diabol⁹ tẽtat eũ ꝑ deſpatiõnẽ: tũc debꝫ ad deũ cor ſuũ erigere cogitãdo dei miaꝫ ⁊ ſua bo na merita ne deſperet. ſicut legit̃ de. ſ. Antho nio ꝙ diabol⁹ dixit ad eũ. Tu viciſti me: dũ te volo exaltare tũc teipm̃ deprimis: cũ te volo de primere tũc teipꝫ erigis. Sꝫ ꝓꝑia cõplacẽtia ⁊ ſpũalis ſuꝑbia hoĩ ſit multũ nociua: de hoc q̄ re exẽplũ ſuperi⁹. ſer. lxxij. X y Quinta tenta tio cũ qua plures decipit: ē nimia occupatio rerũ tꝑaliũ. Tũc em̃ in agone deberet q̃s poſt ponere oĩa tꝑalia: ⁊ ſe deo totuꝫ offerre. vnde Scotus ſuꝑ. iiij. lib. ſen. dicit. Si q̃s infirmus cũ ſe iã videt vtiq̃ moriturũ mori vult ⁊ plene cõſentit in mortẽ ac ſi ꝑ ſeipm̃ mortẽ elegiſſe penã mortis ſic patiẽter ſuſtinẽdo ſatiſfaciet ꝓ oĩbus pctĩs venialib⁹ imo etiã auferet aliqđ ad ſatiſfaciẽdũ ꝓ mortalib⁹. Ideo ꝑ oĩa lauda bile eſt in iſto voluntatẽ ſuã diuine cõformare. B. Querit̃ vtrũ malũ ſignũ ſit cũ quis inuit⁹ morit̃. Rñdeo ꝙ ſi infirm⁹ iõ inuitus moritur q̃ ad mortẽ indiſpoſit⁹: ⁊ adhuc pauca meri ta hꝫ ꝓ quib⁹ remunerari dꝫ ī celo: ⁊ ideo diu tius libẽter vellet viuere vt ſe melius ad mor teꝫ diſponeret ⁊ maiora merita ibi ꝑ bona ac cumularet dicendũ ꝙ hoc nõ eſt malũ nec re prehendẽdũ: ſꝫ ideo inuitus morit̃ eo ꝙ dꝫ ſe ꝑari a voluptatibus carnis ⁊ gaudijs mũdi ⁊ ab honorib⁹ ⁊ diuitijs: ⁊ ab vxore ⁊ a filijs: vel a ſuis cognatis ⁊ amicis: ⁊ ꝓpterea libẽter vel let diuti⁹ viuere vt poſſet ī talib⁹ vlteri⁹ dele ctari: hoc eẽt valde malũ ⁊ deteſtabile. Vñ ar guẽdi ſunt iſti q̃ audire nolunt ꝙ dicat̃ eis de ꝑparatiõe ad mortẽ per cõfeſſionẽ ⁊ ſacramẽ torũ ꝑceptionẽ cũ infirmãtur ſed dicũt meli⁹ erit: ego ſpero nõ me moriturũ et hoc eſt vbũ repꝛehẽſibile in ore xp̄iani. Quid em̃ põt me lius fieri niſi ꝙ hõ peniteat ⁊ ſe deo recõciliet Etiã ſi vaciter ſciret ſe nõ moriturũ adhuc de beret cõfiteri ⁊ ſacramẽtũ euchariſtie ſuſcipe. Sed ſacramẽtũ extreme vnctiõis nõ eſt acci piẽdũ niſi veriſiſe ſcit ꝙ eſſet ī articulo mortꝭ. vñ Boñ. ſuꝑ. iiij. ſen. diſt. xxiij. Nullus eſt in ungẽdus niſi ad exitũ appꝛopinquãs. Vñ hoc eſt manifeſtũ ſignũ ꝙ tales pñtẽ vitaꝫ nimis diligũt. Vñ ſciẽdũ ꝙ q̃s intãtũ poſſet ſe occu pare cũ rebus terrenis in agone mortis ꝙ ꝓ pterea poſſet dãnari. Unde legit̃ tale exẽpluꝫ ꝙ fuit filius cuiuſdã comitis q̃ fuit caſtus et bonus: ſꝫ in agone cũ mori deberet intantuꝫ doluit de hoc ꝙ debuit ſeparari a ciuitatibus ſuis caſtris ⁊ villis q̄ iure hereditario ad eum ꝑtinebãt ꝙ ꝓpterea fuit dãnat⁹. Et poſt mor tẽ appꝛuit ⁊ dixit ꝙ hec eẽt cã dãnatiõis ſue ꝙ in agone cũ bonis paternis ſe nimiũ occupa uit: ⁊ ſic dei ⁊ ꝓꝑie ſalutis oblitus fuit. Qua re ſcłares hoies dñt oĩa terrena poſtponere ⁊ cor ſuũ ad deũ erigere: ⁊ ad vitã eternã anhe lare. B. Vñ ſciẽdũ ꝙ hõ moriẽs debet ſeipꝫ cõ ſolari in agone cũ eũ oĩa relinq̄re opꝫ ſic cogi tãdo ꝙ ꝓ iſtis tꝑalib⁹ q̄ iam liberet reſignas ꝓpter deũ cõmittẽs te diuine voluntati dabit tibi deus eterna bona. Itẽ ꝓ vxore quã ī mor te relinquis dabit tibi deus ſuã benedictam matrẽ virginẽ mariã: q̄ dignior ⁊ pulchꝛior et nobilior eſt oĩbus. Itẽ ꝓ amicis filijs ⁊ cogna tis a quib⁹ te ſeparari opꝫ dabit tibi ſocietatẽ oĩm ſctõꝝ angelorũ. Itẽ ꝓ honore ⁊ ptãte pꝛe ſenti dabit tibi eternũ honorẽ ⁊ regnũ eternũ p̄s. Introibo in potẽtias dñi. Et ſic patẽt iſte quinq̃ tẽtatiões q̄ cõiter cõtingũt hoĩ in mor te. Quia tunc ſcꝫ in agone diabolus nõ tẽtat hoiem de ſuperbia veſtiũ: nec de chorea: q̃ nõ põt tranſire: nec de gula: nec de ebꝛietate: nec de luxuria: nec de carnis voluptate tentat: q̃ tunc ſuſtinet tantos dolores de infirmitate corporis: ꝙ de his oĩbus nihil curat.

¶ In eadem dñica. Sermo. cxxxv. de inter rogationibus ad agonizantes.

Domine filia mea modo de functa eſt: ſꝫ veni impone manũ tuã ſuper eam: ⁊ vi uet. Mat. ix. Videtur eſſe cõtrarie tas inter Matheũ ⁊ Marcũ. Ma theus em̃ dicit ꝙ pr̃ dixit ꝙ filia mortua erat: ſed Marcus dicit ꝙ pater dixit: filia mea ī ex tremis eſt. Hic dicendũ eſt ꝙ qñ a filia receſ ſit iam moriebatur: qñ vo venit ad xp̄m ſup ponebat ꝙ eſſet mortua. Et ideo vtrunq̃ po tuit dicere: ⁊ ꝙ dimiſerat eam in extremis: et ꝙ credebat quod eſſet mortua. Ergo dixit. fi-

tia mea mō defuncta eſt. ¶ Modo q̄tū ad ſe
cūdā partē p̄cedētis ſermonis ſciēdum q̄ ſex
ſunt interrogatiōes:ad quas ſi agonizās p̄fe
cte r̄ñderit:ꝛ iſta ſex in ſe habuerit: ſignū ē q̄
eſt de nūero ſaluādoꝝ. Primo īfirm⁹ īterrogād⁹
eſt an oīa credat q̄ dogmatizata ſūt in eccl'ia
dei ad credēdū hoī xp̄iano:ꝛ ea q̄ duodecī ar-
ticuli fidei indicāt eſſe credēda:ꝛ an gaudeat
de hoc q̄ ſperat ſe moriturꝫ ī fide catholica.
Si īfirm⁹ r̄ñdet q̄ ſic.ſ.q̄ oīa credat q̄ xp̄ianus
credere debet ꝛ hꝫ bonā ſpē q̄ velit mori in
fide catholica:ſignū ē ſalutis. Scd'o īfirm⁹ in
terrogād⁹ ē an recognoſcat q̄ peccādo ſepius
creatorē ſuū offēdat:cognitiōe: locutiōe:ope:
omiſſiōe. Et ſi r̄ñdet q̄ ſic:ſignū eſt ſalutis. vñ
Ber.ſup Cāti. Scio neminē abſq̄ ſui cognitio
ne ſaluari:de qua nimirꝫ mater ſalutis hūili-
tas orit ꝛ timor d̄ni:q̄ ꝛ ip̄e ſicut initiū ſapiētie
ita ꝛ ſalutis ē. Tertio īfirm⁹ īterrogādus eſt
an doleat de hoc q̄ deū ſepi⁹ offendit peccā-
do nō ex timore mortis ꝛ pene inferni vel ex-
tremi iudicij:ſed dolet ex charitate qua tenet
deū ſup oīa diligere quē grauiter ſepe offen-
dit peccādo:q̄ ſibi multa bona retribuit: et in
multis ſibi ſuam maximā charitatē exhibuit
vt.ſ.moriēdo p̄ ip̄o. Joh.xv. Maiorē charitatē
nemo hꝫ vt aiaꝫ ſuā ponat q̄s p̄ amicis ſuis.
ſꝫ ip̄e peccōr tribuit xp̄o mala p̄ bonis.ſ.ipſum
offēdēdo cū ſuis pctīs. vñ xp̄s cōq̄rit p̄ pro-
phetā dicentē. Retribuebāt mihi mala p̄ bo-
nis.ſ.me offēdēdo cū ſuis pctīs. Si infirm⁹ re
ſpōderit q̄ doleat de offenſiōe dei nō ex timo-
re mortis vt penis īferni ſꝫ ex mera charitate
qua tenet deū diligere:ꝛ ſi hꝫ aliq̄ pctā q̄ ante
nō eſt cōfeſſ⁹ ꝛ libēter vellet ea cōfiteri ꝛ p̄ eis
ſatiſfacere ſc̄m ſui poſſibilitatē:ſignū eſt ſalu-
tis. Quarto infirm⁹ interrogād⁹ eſt an p̄po-
nat vitā emēdare:ꝛ ampli⁹ nūq̄ velle ſciēter
peccare mortalr̄ ſi cōualuerit de ſua īfirmita-
te:ꝛ q̄ habeat tale p̄poſitū q̄ nihil ſit ſibi taꝫ
charū vel p̄cioſuꝫ p̄pter q̄d ſciēter ampli⁹ vnū
pctm̄ mortale vellet cōmittere. Si infirm⁹ re-
ſpōdet q̄ ſic:ſignū eſt q̄ dꝫ ſaluari. Quinto in
firm⁹ interrogād⁹ eſt vtrū oīb⁹ inimicis ſuis
q̄ eū offenderūt v̄bis ꝛ factis ex corde indulſit
Et ſi ſciret aliquē cui eſſet obligat⁹ ad reſtitu
tionē ſiue in reb⁹ ſuis:ſiue ī fama:hoc eſt ſi ſci
ret aliquem cui res ſuas ſiue paruas ſiue ma
gnas recepiſſet c̄ iuſtitiā. Uel ſi alias ſciret ſe
aliq̄s res iniuſtas poſſidere:q̄ parat⁹ eēt res re
ſtituere ſc̄m ſuū poſſe. Uel etiaꝫ ſi ſciret alicui
ſe falſe oblocutū:ꝛ bonā famā ipſi⁹ denigraſ
ſe p̄ ſuā falſaꝫ oblocutionē:q̄ parat⁹ eſſet ad re-
uocādū ꝛ reſtituēdū illi bonā famā ſuā:ſi īfir-
mus r̄ñdet q̄ ſic eſt ſignū ſalutis. Sexto infir-
mus interrogād⁹ eſt an credat ꝛ gaudeat de
hoc q̄ dꝫ p̄uenire ad vitā eternā nō p̄pter ſua

merita p̄pria q̄ adhuc p̄ua ſunt reſpectu vite
eterne ſꝫ p̄pter meritū paſſiōis ieſu xp̄i:a quo
merito ꝯſiſtit oīm hoīm ſalus. He ſunt ſex in-
terrogatiōes q̄ d̄nt hoī fieri in agone:p̄ q̄s co
gnoſci pōt an debeat ſaluari an dānari: Qꝛ q̄
cūq̄ ſeipſm interrogaret vel etiā aliū hoīem q̄
in ſe iſta ſex inueniret ſecure mori dꝫ ſup miā
dei:ꝛ ſperare ad vitā eternā p̄uenire. Et talis
infirm⁹ q̄ iſta ſex in ſe hꝫ inducēd⁹ eſt vt ſe ad
meditādū paſſionē xp̄i deuoto corde p̄paret:
qua meditatiōe oēs diabolicas tētatiōes pōt
vincere. D. Sed quātū ad tertiā partē p̄cedē
tis ſermonis ſciēdū q̄ ſicut vita xp̄i dꝫ eſſe exē-
plar vite nr̄e:ita mors xp̄i dꝫ eſſe exēplar mor
tis noſtre.i.ſicut xp̄s mortu⁹ eſt ſic ꝛ nos mo-
ri debem⁹. Greg. Oīs xp̄i actio nr̄a eſt inſtru-
ctio. Pro quo eſt ſciendū q̄ xp̄s quinq̄ fecit in
cruce moriēdo q̄ nos etiam facere debem⁹ in
agone nr̄o. Primo xp̄s in cruce pēdēs orauit,
vñ dr̄ q̄ illū ps. Deus de⁹ meus reſpice ī me
inceperit orare:ꝛ orauit vſq̄ ad illū ps. In te
d̄ne ſperaui.ꝛ vſq̄ ad illū verſum. In manus
tuas cōmēdo ſpm̄ meū. Sic ꝛ nos cū ſum⁹ in
anxietate mortis deuote orare debem⁹: ſi nō
ore poſſumus tn̄ corde. vñ Iſid. de ſum. bono.
Melius eſt cū ſilētio cordis orare ſine ſono vo
cis:q̄ ſolis v̄bis ſine intuitu mētis. Scd'o xp̄s
in cruce clamauit ſic q̄ terra tremuit et petre
ſciſſe ſūt:ſolq̄ obſcurat⁹ eſt. Sic ꝛ nos ī agōe
clamare d̄bem⁹. Et iſte clamor nō dꝫ fieri ore
ſꝫ corde q̄ꝛ iſte clamor quē de⁹ vult hr̄e ī agōe
nihil aliō eſt niſi deſideriū cordis q̄d debem⁹
hr̄e p̄ eternis gaudijs. vñ in agone abſtrahe
re debem⁹ nos ab oīb⁹ terrenis ꝛ corp̄alibus
rebus:ꝛ eleuare mētē nr̄am ad deū ꝛ ad cele-
ſtia:ſic vnuſquiſq̄ nr̄m poſſit dicere cum ap̄lo
Philip.j. Cupio diſſolui ꝛ eſſe cū xp̄o. Tertio
xp̄s in cruce plorauit. vñ Ap̄ls ad Heb.v. Cū
lachrymis exauditus eſt p̄ reuerētia ſua. Sic
et nos flere debem⁹ in agone:ſaltem corde p̄
pctīs nr̄is. vñ Caſſio. ſup ps. D̄ns neſcit differ
re:quē cōpūcto corde ſibi ſenſerit ſupplicare.
vñ Ezech.xviij. In q̄cūq̄ hora peccōr ingemue-
rit ꝛc. Quarto xp̄s in cruce p̄ri ſpm̄ ſuū cōmē-
dauit dicēs. Pater in man⁹ tuas cōmēdo ſpm̄
meū. Sic ꝛ nos in agone mortis debem⁹ com
mittere aīas nr̄as deo oīpotēti q̄ ē p̄tector oīū
ſperātiū in te. Quinto xp̄s ſpm̄ in cruce tradi-
dit. Johā.xix. Inclinato capite tradidit ſpm̄.
Sic ꝛ nos debem⁹ reddere aīas nr̄as ip̄i deo
q̄ ē creator ꝛ redēptor aiaꝝ nr̄aꝝ. vñ crucifix⁹
habēdus iuxta infirmū:vt īfirm⁹ p̄ ſignū cru-
cifixi viſum admoneat ad meditandū paſſio-
nē xp̄i:vt ſicut xp̄s mortu⁹ eſt in cruce:ſic ꝛ ip̄e
velit mori. Et illa quinq̄ in ſe habere que xp̄s
habuit dum in cruce obijt. E. Etiā circa in-
firmū habēda eſt aqua bn̄dicta:ſit ipſe infir-

mus ſepe aſpergat ꝓpter infeſtatiões demo
num:q2 in agone aſſunt multi demones tam
boni ꝙ mali. Quod patet per tale exēplū.
Legitur in dialogo Ceſarii ꝙ quidā miles q̄
fuit religioſus multū obſequioſus: hic cū gra
uiter infirmaretur ſeſulꝗ iaceret diabolus illi
ad pedes viſibiliter apparuit ad inſtar ſimee
habens cornua caprina. Ad cuiꝰ cōſpectū mi-
les territus ait. Quid es aut quid queris? Re
ſpondit monſtrū. Diabolus ſum: et veni aiam
tuā tollere. Cui miles. Recede turpiſſime: xpo
eam cōmēdaui quē in ſacramento accepi. Ait
demon Wialihere ſi mihi homagiū feceris ſa
nitati te reſtituā et ſuper omnē progeniē tuā
ditabo te. Reſpondit miles. vnde tibi theſau-
ri. Reſpōdit diabolus. Iuxta tuā curiā infini
ti theſauri abſcōdūtur. Et adiecit miles. Dic
mihi vbi eſt aīa dñi comitis Wilhelmi nuper
defuncti. Reſpōdit demon. Per fidē meam di-
co tibi ſi quis martinū montē ſub celo exiſtē-
tem illuc mitteret vbi aīa comitis vuilhelmi
eſt antequā in oculo ſuperciliū ſuperiꝰ inferiori
iungeretur liquefieret. Quo dicto cachinnan
do ſubiūxit: ardor ille balneū lacteū eſt illi. In
die aūt iudicij debitā accipiet penam ſm̄ ſua
merita. Adiecitꝗ interrogare de quodā alio.
Ac demon reſpondit ſibi. xxi. annis ille in pe-
nis fuit: ſed monoculus et caluus quidā pedicu-
loſus nobis eum de penis purgatorij abſtule
rūt. Monoculū vocauit vxorē ſuā: q̄ plorando
ꝓ aīa eius perdiderat oculū vnū. Caluuz vo
cauit filiū eius monachuz qui monaſterio
fuit vir deuotus et religioſus q̄ multū pro aīa
eius ſudauerat. Tādē inquiſiuit dicens. Dic
mihi de quo loco veniſti ad me? Qui ait. Ego
et locij mei eramus in exercitio cuiuſdam ab
batiſſe nigri ordinis egreſſum eius preſtolan
tes. Tunc miles ait. Quot eratis. Tūc reſpon
dit. Maxima ſilua ſub celo in mayo tot folia
nō habet. Et miles. Quid obtinuiſtis ibi. Re-
ſpondit. heu nihil. Femina fuit religioſa et mi
chael archangelus ſuperuenit cū fuſte ferreo
et ſic nos verberauit et fugauit vt diſpergere
mur ſicut puluis quem proijcit vētus a facie
terre. Requiſiuit ſi etiam fuiſſet in morte dñi
Gerhardi abbatis qui fuit ſancte vite. Reſpō
dit demon. Non eſt tantū arene in littore ma
ris quot ibi fuimus ſed modicum ibi obtinui
mus: quia viliſſimum monachi more porcoꝝ
geminētis nō ſinebāt nos propius accedere.
Et ait miles. Quomodo autem auſus fuiſti
ad obitū tanti viri venire. Diabolus ait. Ego
preſens fui vbi filius dei expirauit: ſedens ſu
per brachiū crucis. quare tunc non ad obitū
auderem talis viri accedere.

¶ Dñica. xxv. Sermo. cxxxvi. De mundo
non diligendo.

Stpuer vnus q̄ hʒ q̄nꝗ
panes ordeaceos
et duos piſces. Iohā. vi. Mat. xiiij.
ff. Cōcludēdo iſtos ſermōes de tē
pore eſt notādū ꝙ p quinꝗ panes et duos pi-
ſces poſſumus intelligere ſeptē q̄ dn̄r nos re-
trahere ab amore huiꝰ mūdi. Primū eſt ꝙ cō
ſideremꝰ ꝙ amicitia huiꝰ mūdi hoiem inimicū
dei cōſtituit. q2 nemo pōt hr̄e mūdi amicitiaʒ
et dei qd̄ poſtꝗ̄ ex teſtimonio ſcripture vera-
citer eſt inuentū deliberet apd̄ ſe fidelis hō ꝙ
iſtorū magis expediat: vtʒ deū derelinq̄re vel
hūc mūdū. Et hō rōne vtēs inueniet ꝙ magis
expediat derelinq̄re hūc mūdū et dno adherere
ad hoc mouet nos ſacra ſcriptura. Io. ij. Noli
te diligere mūdū neqꝫ ea q̄ in mūdo ſūt: cuius
cāmaſſignat dicēs. Si q̄s diligit mūdū nō eſt
charitas pr̄is in eo. qd̄ aūt amicꝰ huiꝰ mūdi ini
micꝰ dei ſit ptʒ Iac. iiij. Amicitia huius mūdi
inimica ē deo. q̄cūꝗ voluerit eē amicꝰ huius
mūdi inimicꝰ dei ꝯſtituit. Quicūꝗ ergo deū et
eiꝰ amicitiā et grāʒ et dilectionē hr̄e voluerit ne
ceſſe ē vt ī eiꝰ corde mūdꝰ cadat: q2 amor mun
di expellit deū: grāʒ eiꝰ et dilectionē dei a cordi
bꝰ hoiꝝ: q2 ſicut ignis et aq̄ frigidū et calidū nigrū
et albū ſunt ꝯtraria: ſic amicitia dei et mūdi ſi
mul ſtare nō pñt. vñ Aug. ſup can. Ioh. Duo ſūt
amores. ſ. mūdi et dei. Si amor mūdi ihabitat
nō eſt vbi intret amor dei. vñ Gre. Diſce hō nō
diligere mūdū vt diligas deū auerte et ꝯuerte
ris effunde vt implearis. G. Scdm̄ qd̄ cōſidera
re debemꝰ eſt ꝙ totꝰ mūdꝰ eſt laqueis plenꝰ.
Nā laqueꝰ a retro ſunt male voluptates et de
lectatiōes petōꝝ preteritoꝝ. vñ qñ delectatio p̄-
teritoꝝ petōꝝ. tibi ſederit ſuauiter hāc eſſe la
queū diaboli. vñ Aug. ī quadā epſa. Nullum
ſcelꝰ deo tā abhoīabile ſit ꝙ̄ p̄terita petā vnu-
ſcuiꝗ nr̄m dimiſſa reminiſcēdo gaudere et ide
exultare. heu hoc iſti nō curāt q̄ petā pt̄ꝰ con
feſſa reiterāt: niſi eā delectarent ī eidē nō re-
cidiuarēt. Itē laqueꝰ ab añ ſunt male volūta-
tes ꝙ̄ ſi malā volūtatē habes peccādi mortali
ter: iā captꝰ eſt ī laqueo diaboli quē ante te po
ſuit. Aug. ſup Gen. Si rō cōſentiat eo qd̄ libi-
do cōmouerit faciēdū eē: nō diſcrepat ab ol
vita bona tāꝗ̄ de paradiſo expellit hō: etiā peccā
iputat etiā ſi nō ꝯſequat factū: q2 reus tenet ī
cōſenſu cōſcie. Itē laqueꝰ ſup nos eſt timor in
ordinatꝰ: ſicut heu plures ex timore inordina
to peccāt: q2 timent hoc damnū incurrere vel
alios offendere vel hoc bonū ꝑdere: ꝯ q̄s dicit
xp̄s in euāge. vt hr̄ Mat. x. Nolite timere eos
q̄ occidūt corpꝰ: aiam aūt non pñt occidere ſʒ
poiꝰ timere eū q̄ pōt et aiam et corpꝰ ꝑdere in
gehēnā ergo multomīꝰ debemꝰ timere eos
q̄ tp̄alia diripiūt. Itē laqueꝰ infra nos ē amor
inordinatus ad tp̄alia ad cognatos: ad vxo-

rem:⁊ ad alios ſicut hēu plures peccāt ex inordinato amore quē hñt ad ſe vel ad ſuos amicos vel ad ſua tp̄alia q̄ p̄ponūt deo: ⁊ tales capiunt̄ laq̄o q̄ eſt īfra nos poſit⁹. Nā due ſunt radices oīa mali.ſ.timor inordinat⁹: ⁊ amor inordinat⁹. Itē laq̄⁹ a dextris ē p̄ſperitas in tp̄alib⁹. Cū iſto laq̄o plures capiunt̄ ſicut illi q̄ abutunt̄ dei bñficijs.v.g. Sicut diues q̄ ſuperbiā exercet in veſtib⁹: potēs q̄ ē oppreſſor pauꝑꝫ:pulcher q̄ eſt ſibi ⁊ aliJs occaſio peccādi.vñ ꝯquerit̄ dñs ꝑ ꝓphetā dicēs. Abominabilē feciſti decorē tuū. Fortis eñ chorizat ⁊ haſtiludit:⁊ ſi īfirm⁹ ⁊ claud⁹ eſſet tūc illa contra deū nō faceret. vñ Aug. Nihil īfelici⁹ felicitate peccātiū:qr mltoplures cadūt ⁊ capiunt̄ in felicitate ⁊ p̄ſperitate q̄ī aduerſitate. vñ ps. Cadēt a latere tuo mille ⁊ decē milia ⁊c. Itē laque⁹ a ſiniſtris ē aduerſitas. Et cū iſto laq̄o capiunt̄ pauꝑes ⁊ īfirmi ⁊ tribulati qui maledicūt deo ⁊ p̄ximis ⁊ ſibiīpſis in ſuis aduerſitatib⁹. vñ Aug.j.6 ci.dei. Afflictiōe mali deū deteſtant̄ atq̄ blaſphemāt:boni ꝟo ꝓcātur ⁊ laudāt. Vñ pauꝑes ⁊ infirmi ⁊ tribulati ſollicite cauere debēt ne capiant̄ laq̄o īpatiētie:qr q̄ hic capiunt̄ miſeri ſunt hic ⁊ ī futuro. Vñ exm̄ legit̄ ī dialo. Ceſa. q̄ q̄dā mulier tribulata pedes ſuos peiut īponēs extra illā retrorſum ſaltādo ſic ait. Hic ſalto de prāte dei ī prātē diaboli:quā diabol⁹ mox rapiēs ⁊ ꝑ aera ducēs multis q̄ aderāt vidētib⁹ ita q̄ vſq̄ hodie nuſq̄ cōparuit. Et ſic p̄ꝫ q̄ho hō circūquaq̄ eſt laq̄is diaboli circūdat⁹:quare neceſſe ē vt vnuſq̄ſq̄ ſe cuſtodiat ne capiat̄ his laqueis diaboli quib⁹ circūdat⁹ eſt. ¶ Tertiū qḋ nos dꝫ retrahere ab amore mūdi ē q̄ tot⁹ mūd⁹ eſt plen⁹ amaritudinib⁹ ⁊ miſerijs. Job xiiij. Hō nat⁹ d̄ muliere breui viuēs tp̄e replet̄ multis miſerijs. ergo mūd⁹ ꝓſens vallis ē lachrymaꝝ. Et hoc puer oſtēdit naſcēdo·qr primo flet:qui fletus repñtat miſeriā hui⁹ mundi:ad quā miſeriā puer iſte natus eſt. Deīn ī adulta etate obliuiſcit̄ cū diſcernit īter bonū ⁊ malū ⁊ gaudet in vanitatib⁹ quaſi in p̄ſenti vita nulla ſit miſeria. Et rō hui⁹ ē:qr talis hō raro cogitat de ſtatu ſuo in p̄nti ⁊ī futuro ſ.quis ſit ⁊ qualis erit: vñ Ber. Cogita vñ veneris. ⁊ erubeſce vbi es ⁊ ingemiſce quo ꝓperas ⁊ pertimeſce. Unde meli⁹ eſt in valle hui⁹ miſerie flere q̄ ridere ī vanitatib⁹ ⁊ gaudere. vnde Salo. Melius eſt ire ad domū luct⁹ q̄ ad domū cōuiuij. qḋ autē vallis huius mundi ſit plena amaritudinibus p̄ꝫ Eccli.ii. Cūcti dies ei⁹ dolorib⁹ ⁊ erūnis pleni ſūt:qḋ p̄ꝫ. Nā hō tā patit̄ frigus:nūc famē:nūc ſitī nūc eſt ſanus:nūc eſt infirmus:nūc letus:nūc triſtis:iā viuens:cras moriens. Job.xiiij. Nunq̄ in eodē ſtatu ꝑmanet īmo mūdus nō ſolū eſt plenus amaritudinib⁹ ſꝫ etiā plenus ē ꝑiculis q̄ quis ꝑpēdere pōt in ſeipſo. Nā ſi ī vtero mr̄is vel in natiuitate vl̄ poſt natiuitatē immediate añ baptiſmū mortu⁹ fuiſſes ad limbū inferni deſcēdiſſes: ſi es in etate virili ⁊ in ꝑctis mortalib⁹: ſi ſic morieris eternalr̄ dānaberis:⁊ ſi es ī grā ⁊ ſine pctō adhuc potes pctē care ⁊ dānari. nā lucifer peccādo de celo cecidit Adā de paradiſo expulſus ē. Judas de ſocietate ap̄loꝝ ſegregat⁹ ē. Itē neſcis an opa tua ēt bona placeāt deo an nō ⁊ an tibi pctā tua ſint īdulta an nō. nā cert⁹ es de culpa: ſꝫ incert⁹ es de venia. Ex his miſerijs ⁊ ꝑiculis nō poſſum⁹ ꝑ euadere ex toto niſi poſtq̄ patriā nr̄aꝫ intrauerim⁹: ergo ſpernēdus ē mūdus ⁊ appetēdū eſt celū. Primo qr ibi eſt patria nr̄a. ad Heb.xij. Nō habem⁹ ꝑ ciuitatē manētē: ſꝫ futurā inq̄rim⁹. Jo.xvij. De mūdo nō ſūt:ſicut ⁊ ego nō ſum de mūdo. Scḋo qr ibi eſt theſaur⁹ noſter. Nā q̄cquid lucramur vel bōi facim⁹ ī hoc mūdo: hoc ille reponam⁹ ſm dictū xp̄i ſaluatoris nr̄i q̄ dixit vt hr̄ Mat.vj. Theſaurizate vobis theſauros ī celo: vbi nec erugo nec tinea demolit̄: ⁊ vbi fures nō effodiūt nec furant̄. Tertio qr ibi ē pr̄ noſter celeſtis. Mat.xxiij. vnus eſt eñ pr̄ veſter qui in celis eſt. Inſuꝑ ibi eſt mater noſtra.ſ. beata virgo maria. ⁊ fratres noſtri.ſ. ap̄li martyres ⁊ ꝯfeſſores: ⁊ ſorores noſtre.ſ.oēs virgines: ⁊ amici noſtri.ſ.oēs electi ⁊ angeli dei. ¶ Quartū qḋ dꝫ nos inducere ad cōtēnendū mundū eſt: qr oīa bona hui⁹ mūdi ſunt breuia ⁊ parua. Sitr̄ ⁊ vita noſtra in q̄ ſolū poſſumus vti bonis hui⁹ mūdi breuis ē ſicut dr̄ Job.xiiij. Breues dies hoīs ſūt ⁊c. Itē Jac.iiij. Que eſt vita nr̄a. Vapor eſt ad modicū parēs: qḋ ſi ſcire vis q̄ breues dies hoīs ſūt: reqre vbi ſunt qui añ centū annos vixerūt ⁊ q̄ſi nullū reperies: imo plures moriunt̄ infra.xx.an. q̄ qui vltra.xxx. viuūt. De amatorib⁹ hui⁹ mūdi dicit dñs ꝑ ꝓphetā Baruch.iij. Exterminati ſūt ⁊ ad iferos deſcēderūt ⁊ alij loco eoꝝ exurrexerūt. vñ ipſi miſeri mūdi amatores in iferno exiſtētes dicūt ⁊ clamāt illḋ Sap.v. Quid nobis ꝓfuit ſupbia aut diuitiaꝝ iactātia q̄d cōtulit nobis: trāſierūt oīa velut vmbra. Greg. Momētaneū ē qḋ delectat: ꝑpetuū aūt quod cruciat. ¶ Quintū qḋ nos dꝫ inducere ad cōtēnēdum mundū eſt qḋ amatores mūdi ſunt ſerui diaboli: qr ſꝫ dictū xp̄i. Nemo pōt duob⁹ dñis ſuire.ſ. deo ⁊ mūdo: aut eñ vnū odio habebit ⁊ alterū diliget aut vnū ſuſtinebit ⁊ alterū ꝯtēnet. Ap̄ls. Gal.j. Si adhuc mūdo placerē ſeru⁹ xp̄i nō eſſē. Mō hō q̄ eſt ſeruitor mūdi ⁊ diaboli verecūdaret̄ ſuire ciui vel paſtori vel ruſtico: ⁊ non verecundat̄ ſeruire diabolo ſicut chorizātes: guloſi: ebrioſi: ſupbi: auari:

ꝛ ſtadūdi ꝛc. q̄ oēs ſeruiūt diabolo q̄ eſt maxi-
mus inimic⁹ eoꝝ. Gre. Stultū ē ſeruire diabo
lo q̄ nullo placat obſeq̄o: imo q̄ꝫ duri⁹ labo
rāt ſerui diaboli q̄ʒ ſerui xp̄i: q2 i labore ſunt
ꝛ ſudore q̄ diabolo ſeruiūt: ꝛ ſūt q̄ſi oi tpe in-
qeti ꝛ fatiga'i. Hier. x. Ut iniq̄ agerēt labora-
uerāt. hoc pꝫ in choꝛizātib⁹ q̄ magna fatiga-
tiōe ſuoꝝ coꝛpoꝝ diabolo ſeruiūt choꝛizādo
ꝙ ſi deberēt tot ſalt⁹ facere ꝓpt deū eēt ipſis
nimis graue. ſilr q̄ vadūt ad toꝛneamēta vbi
q̄ꝫ grauit ꝑcutiunt: q̄s ꝑcuſſiōes ꝓpt deūʒ
nullo mō ſuſtinerent. ſilr ſupbi q̄ graues ve-
ſtes poꝛtāt ꝛ duplicatas i eſtate ꝛ ligāt man⁹
ꝛ brachia cū ſtrictis manicis: crura ꝛ pedes
ſtringūt cuʒ ſtrictis caligis ꝛ calceis: ꝛ ſic de
aliis. ꝛ de talib⁹ mūdi amatoꝛib⁹ dicit xp̄s in
euāg. Ligatiſ manib⁹ ꝛ pedib⁹ ꝓiicite eos in
tenebras exterioꝛes: ꝛ tales ꝯſumūt vires coꝛ
poris ꝛ ſubſtātiā coꝛporalē i ſeruitio mūdi et
diaboli pl⁹ q̄ꝫ q̄ʒ veri ſerui dei in ipſi⁹ ſerui
tio. Et poſtmodū ſerui xp̄i habebūt eternā re
quiē; ſed mūdi ꝛ diaboli habebūt laboꝛē eter
nū ꝛ inq̄etudinē. p̄s. Laboꝛauerūt in eternū.
L Sextū q̄ð dʒ nos īducere ad ꝯtēnēdū mū
dū ē ꝙ nemo ſuiēs ſclo ꝛ ſeruiēs mūdo pōt
venire i regnū celoꝝ. Joā. xviii. Regnū meuʒ
nō eſt de hoc mūdo. q. d. regnū meū nō eſt de
his negotiis q̄ i hoc ſeculo actitant. vñ Aug.
Semꝑ ei mūdana excluſerūt hoīes a btā vi-
ta. Q̄ð ei amatoꝛes mūdi hui⁹ q̄ q̄rūt mūda
na gaudia nō pñt celeſtia gaudia poſt hāc vi
tā poſſidere oſtēdit Gre. i ome. dicēs. Nemo
pōt ꝛ h̄ gaudere cū hoc ſclo ꝛ illic regnare cū
deo. vñ merito mūd⁹ iſte cū ſuis gaudiis con
tēnēdus eſt a ſeruis xp̄i. vñ Aug. hec gaudia
mūdana velut venena diaboli repudiare de
bem⁹ q̄ nō ſolū coꝛp⁹ fedant: ſʒ aīam necare
feſtinant. vñ Chry. ſup Mat. O q̄ʒ miſerrim⁹ ē
mūdus ꝛ miſeri q̄ eū ſequunt: ſꝑ enim hoīes
mūdi opa excluſerūt a vita. Aug. vicula hui⁹
mūdi hñt verā aſpitatē ꝛ falſaʒ iocūditatem
certū doloꝛē ꝛ incertā voluptatē: durū laboꝛē
timidā q̄etē: rē plenā miſerie: ſpē btitudinis
inane. Septimū q̄ð nos dʒ inducere ad con-
tēnendū mundū eſt ꝙ mūdus iſte amatoꝛes
ſuos male remunerat ꝓ oībus ſeruitiis ſuis
nihil eis ſudariū in fine derelinquē. Nā hoī
moꝛtuo dabit peioꝛ tunica vł peioꝛ pānus et
nō melioꝛ. Job. xxvii. Diues cū doꝛmierit ni-
hil ſecū auferet. Ber. mūd⁹ inexoꝛabilē cōſti-
tuit ianitoꝛē q̄ ꝺ oīb⁹ nihil aſpoꝛtare ꝑmittit
Job. i. Nud⁹ egreſſus ſuʒ de vtero mr̄is mee
ꝛ nud⁹ reuertar illuc. hoc memoꝛari deberēt
illi auari q̄ die noctuq̄ꝫ laboꝛāt ꝛ occupantur
q̄ūo magnas diuitias valeāt ꝯgregare cum
oīa illa poſt ſe relinq̄re eos opoꝛteat. vñ p̄s.
relinquēt alienis diuitias ſuas ꝛ ſepulchra illoꝝ

dom⁹ eoꝝ. vñ legit ſalachadinus magn⁹ ꝑin-
ceps inter ſarracenos fecit ſibi depoꝛtari ſuda
riū ſuū cū videret ſe ꝓpinquū moꝛti: ꝛ fecit illō
ꝑ p̄conē ꝑ plateas poꝛtari ꝛ clamari corā pp̄lo
Tm̄ poꝛtabit ſecū magnus p̄nceps Salacha-
dinus de oīb⁹ diuitiis ſuis. Et inſuꝑ mūdi ama
toꝛes cogitare deberēt q̄les poſt moꝛtē erit: q2
cadauer fetidū ꝛ abominabile. vñ Aug. Cui⁹
erat añ āplex⁹ gratiſſim⁹: erit in moꝛte hoꝛri
biliſſim⁹ aſpect⁹. vñ Ber. Quid fetidi⁹ hūano
cadauere? q̄d hoꝛribili⁹ moꝛtuo hoīe? q̄d ergo
ꝯſunt diuitie? q̄d delitie? q̄d honoꝛes? diuitie
nō liberāt hoīeʒ a vmi: honoꝛes nō liberāt eū
a fetoꝛe: q2 q̄ quōdā ſedebat purpurat⁹ ꝛ gēma-
tus in aula modo ſoꝛdet nud⁹ in tūba q̄ quō-
dā veſcebat in delitiis in cenaculo modo ꝯſu
mit a vmib⁹ in ſepulchro. Utinā ſaperēt ꝛ in-
telligerēt ac nouiſſima ꝓuiderēt: ꝛ non ſolūʒ
nouiſſima ſʒ etiā p̄ma ꝛ media. vñ Job. xvii.
Putredini dixi pater meus ꝛc. ¶ Un̄ legit exē
plū cū q̄dā eccl̄ia cōſecraret in qua erat qui-
dā comes quōdā ſepult⁹: ꝛ deberet inde extra-
hi ꝓpt ꝯſecrationē. Aperto ſepulchꝛo ei⁹ appa
ruit hoꝛribiliſſim⁹ buſo ſuꝑ faciē ei⁹ eū coꝛro-
dēs ꝛ alii multi vmes ꝛ ſerpētes ad quoꝛum
aſpectū ꝛ hoꝛroꝛē hoīes reſilierūt. Hec āt fili⁹
comitis iuuenis audiēs acceſſit ꝛ viſa p̄ris
carne ſanie ꝛ vmiū diuerſitate hoꝛrere ince-
pit: ꝛ meſt⁹ cogitare de moꝛte ꝛ q̄ʒ vane eēnt
diuitie mūdi delitie ꝛ honoꝛes. vñ relictis oī
bus fugit cogitās ſe foꝛe beatū ſi pauꝑ fieret
ꝓ xp̄o. Quidā aūt domicelli eū ſequētes ꝛ in-
uenientes nec eū reuocare valētes. Uēditiſ eq̄s
ꝛ reb⁹ ꝛ ꝓ deo erogatiſ ad mōitionē ei⁹ eū pau
perē pauperes ſequebant cū eo multa ꝯuitia
ꝓpter deū ab oīb⁹ ſuſtinētes: ꝛ cū peterēt elee
moſynas q̄cq̄d meli⁹ inueniebāt ei dabāt q̄ no
luit ꝛ dixit ꝙ q̄lʒ h̄ret q̄ð ei de⁹ daret. Et cū in
introitu cuiuſdā ville duxiſſet eos ꝑ vicos: ꝛ ipſe
victū pauperē eligeret nihil i eo potuit inueni
re niſi duriſſimā cruſtā ꝛ nigerrimā quā i do
mo cuiuſdā paupcule vidēs petiuit ꝛ fragilē
teſtā vñ galline ei⁹ bibebat. Qui agēdo gr̄as
ad ſocios ſuos poꝛtauit nec aliō voluit cōede
re niſi dictā cruſtam in aqua teſte temperata
Cū aūt cruſtā iſtā comederet ꝛ ſāguis de oꝛe
ei⁹ exiret: flebāt ſocii eius quos ipſe licētiauit
ꝛ fugit ab eis ne emollirēt coꝛ ei⁹. Ipſe vero ro
mā venit vbi fact⁹ eſt carbonarius: ꝛ ſecretuʒ
ſuū ꝛ ſtatū ſuū cuidā cardinali reuelauit i cō-
feſſione. Cū autē poſt plures annos ſemel vr-
bem itraſſet ad vēdēdū carbones ꝛ ad domū
dicti cardinalis ꝯfeſſoꝛis ſui carbōes poꝛtaſ-
ſet: arrept⁹ īfirmitate e poſt ſuſcepta ſacramen
ta oīa pauper iacens ſub gradu ad dñm mi-
grauit quo moꝛtuo oēs cāpane vrbis ꝑ ſe ſo-
nuerūt: ꝙ cū audiſſet papa admirabat ꝛ car-

dinalis

dinalis cõſilioꝝ ei⁹ reuelauit cauſam. Homines aũt terre ſue exiſtẽtes in curia audiẽtes hec: quem viuũ querebant mortuũ inueniebant.

¶ Finiũt feliciter ſermo. diſcipuli de tẽpore.

Incipiũt ſermões cões eiuſdẽ ol tpe predicabiles. Sermo.cxxxvij. de cogitationib⁹.

Cogitatio coꝝ apõ altiſſimũ Sapiẽ.v. ſciẽdũ q tria ſũt principalr cũ qb⁹ meremur ⁊ peccam⁹. ſ. cogitatiõe: locutione ⁊ ope. vñ tres ſermões ſũt hic formãdi. Prim⁹ de cogitatiõe. Scõs de locutiõe Terti⁹ de ope qlio nos l vnoquoq illoꝝ hr̃e debeam⁹ vt mereamur ⁊ ne peccem⁹. Quãtũ ad primũ ſermonẽ ſciẽdũ q hic tria ſunt dicẽda. Pmo q̃ ſunt hoi cogitãda. Scõo q̃ obliuiſcẽda. Tertio exẽplũ. ¶ Circa primũ ſciẽdũ q hoi volẽti pficere quatuor ſunt cogitãda. Pmo habẽde ſunt cogitatiões q̃ valẽt ad pctĩ deteſtationẽ. Sꝫ diceres q̃ ſunt ille. Rñr q qñ qs cogitat dãna q̃ pctã iferũt. Nã pctm̃ facit hoiez miſerũ in pñti vita: q: ſpoliat eũ olb⁹ bonis ⁊ meritis q̃ fecit: ⁊ olb⁹ v̄tutib⁹ ⁊ gratijs. Si eñ tot bõa opa qs hr̃et ⁊ v̄tutes q̃t paradiſus hꝫ nobiles arbores flores: herbas et radices. Itẽ quot celũ ſtellas q̃t mare guttas hec oĩa p vnũ pctm̃ mortale pdit: ſic q nunq̃ habebit aliqd bonũ in celo p his olb⁹: niſi p pnĩam recupauerit. Ezec.xviij. ſi auerterit ſe iuſt⁹ a iuſtitia ſua ⁊ fecerit iniq̃tatez nunqd viuet? oẽs iniuſtitie ei⁹ q̃s fecerat nõ erũt in memoria. Inſup pctõr exiſtẽs l pctõ mortali nihil boni põt opari qd ſibi ſit meritoriũ quãdiu ſciẽter ſtat l vno pctõ mortali. Leuit.xvij ſi maculã habuerit nõ erit acceptũ deo. Eſa. i. Nõ accipiã a vobis ſacrificiũ q: manus vr̃e plene ſunt ſanguine. i. pctõ. Item pctm̃ facit hoiez tã vilẽ ⁊ idignũ q ille q̃ añ pctm̃ dign⁹ erat celo ⁊ bonis celeſtib⁹ poſt pctm̃ nõ ẽ dignus pane q̃ veſcit ⁊ paſcit. Ergo moderati⁹ eo vti deberet q̃ tñcũq poſſet. vñ Eze.iiij. Panẽ tuũ i pñdere comedes ⁊ aquã tuã l mẽſura bibes. Immo pctõr indignior ẽ olb⁹ creaturis. vñ Ariſt. i. Poli. ſicut optimũ aĩaliũ eſt hõ ſrũes lege ⁊ iuſtitia: ſic peſſimũ aĩaliũ eſt hõ a lege ⁊ iuſtitia ſepat⁹: g̃ ſi idignior ẽ olb⁹ creaturis irrationabilib⁹ ꝯñr ſequit q nõ eſt dign⁹ vti creaturis. Ergo pctm̃ facit hoiez tã miſerũ q nulli⁹ bõi nec ſpũalis nec tpalis dignus ẽ. Ergo miſeria pctõris tã magna ⁊ piculoſa ẽ q ſi oẽs creature deflerẽt miſeriam pctõris. ſ. oẽs lapides: oĩa ligna: oĩa aĩalia terre: oẽs aues celi ⁊ oẽs hoies in mundo viuentes: nõ tñ pñt condigne dãnũ peccatoris in quod p vnũ pctm̃ mortale incidit deflere. Sed heu plures pctõres cẽtũ pctã mortalia cõmittũt: nec vnã guttã flent pro olb⁹. Ratio eſt: q: nõ cognoſcũt quãta bona pdiderũt ⁊ l quot mala inciderũt. Si hec veracit̃ cognoſcerent: nõ ſolũ plorãdũ eſſet eis: ſed etiã vlulãdum: q: nihil tã malũ homini q̃ pctm̃ mortale. Melius eñ eſſet hoi q decez milia demonũ in ſe haberet: vel etiã cũ olbus gladijs q̃ vnq̃ fabricati ſunt trãſfigeret̃: vl̃ in igne cõbureret̃: vel in aqs ſubmergeret̃: vel cũ rotis rotaret̃ q̃ q cũ vno pctõ mortali deũ ſciẽter ⁊ volũtarie offenderet q: pctm̃ cũ ꝯſumatum fuerit generat mortẽ. ſ. ipſius anime q̃ mors magis timẽda eſt q̃ mors corpis. vñ Grego. Mortẽ corporis oĩs hõ timet mortem aũt aĩe pauci. Ex his ſequit̃ q hõ poti⁹ deberet mori q̃ cũ vno pctõ mortali deũ offendere. vnde Ariſt. iij. ethi. Meli⁹ ẽ mori q̃ facere ꝯ bonũ virtutis. ¶ Scõe cogitationes ſunt q̃ faciũt ad cõtemptũ ſuĩpſius ⁊ ad hũiliationẽ propriã q̃ habẽde ſunt hoi volẽti pficere. Sꝫ diceres q̃ ſunt iſte cogitatiões? Rñdeo cogitare defect⁹ nr̃os in cõmuni ⁊ in ſpeciali. Cogitare qd ſumus: qd fuimus ⁊ quid erim⁹. Ber. Cogita v̄ vñ venis ⁊ erubeſce: vbi es ⁊ ingemiſce: quo pperas ⁊ ptimeſce. Vñ Aug. in ſermone. O hõ ſi cõſideras quid per os: quid p nares: ceteroſq meat⁹ egredia: nũq̃ vilius ſterquiliniũ inueniſti. vñ etiã Bern. Nos miſerabilr̃ nati quib⁹ datũ eſt cũ merore naſci: cũ labore viuere: cũ dolore mori. vñ Augu. in lib. de ſpiritu ⁊ aĩa. Lugẽtes in hanc vitã intrauim⁹: cũ labore viuim⁹: cũ dolore ⁊ timore exituri ſum⁹. Iſta tñ dicta oĩa dñt nos inducere ad hũiliationẽ propriã ⁊ ad cõtẽptũ ſuĩpſi⁹. ¶ Tertie cogitatiões ſunt q̃ pmouent hoiem ad pfectũ ⁊ ſtudiũ v̄tutũ. Sed queris q̃ ſunt iſte cogitationes? Rñdet̃. cogitare de premio qd virtutib⁹ dat̃ ⁊ etiã de dignitate virtutũ. Nã nihil reperit̃ nobili⁹ ⁊ ptioſi⁹ virtutibus. vñ philoſophi nõ habuerũt notitiã dei ſicut nos nec premiũ futurũ qd dabit̃ virtuoſis expectabãt: tñ intẽdebãt virtutib⁹ propter nobilitatẽ v̄tutũ. Tẽperãtiã eñ habuerũt in cibis ⁊ potib⁹ ⁊ l operib⁹ carnis. Fortitudinẽ q̃ eſt ſecunda virtus habuerũt ſic qd multa mala ⁊ opprobria ⁊ aduerſitates ⁊ deriſiões l patiẽtia ſuſtinuerũt: ⁊ l prudẽtia ſpũs q̃ eſt tertia virtus etiã ſtuduerũt q hec tẽporalia bona valde contẽpſerũt: nec dilexerũt eo q cũ labore acquirunt: cũ timore ⁊ ſollicitudine poſſident̃ ⁊ cũ dolore amittũt quare multi de eis magnos theſauros abiecerũt ſicut Socrates ⁊ diogenes ⁊ multi aliq̃ q̃ ppter ſtudiũ oĩa reliquerunt. Et iuſtitiã q̃ eſt quarta vir-

tus intantū dilexerūt: vt nulli inferēt aliquā
iniuriā. Itē tam nobilis eſt virtus ꝙ nullus
honorādus ē niſi ſolus ꝟtuoſus. vñ Ariſt. iiij.
eth. Honor eſt pmiū virtutis. Et quātūcūqꝫ
virtuoſus honorat adhuc maioris honoris ē
dignus. vñ Ariſt. iiij. Ethi. Uirtuti pfecte non
fit condignus honor. Immo tā nobilis ē vir
tus ꝙ oēs in celo et in terra tam angeli ꝗ̄ ſcti
non valent remunerare ſufficiēter cū oībus
gaudijs virtutē virtuoſi hoīs niſi ſolus de⁹.
Augu. in li. de ci. dei. Premiū virtutis eſt ipſe
deus ꝗ virtutē dedit. Item ſciendū ꝙ virtus
eſt tā nobilis ⁊ tā vtilis ꝙ propter hāc deus
⁊ oēs ſcti ⁊ angeli ſingulariter illū qui virtuo
ſus eſt diligūt tam ſingulariter ꝙ pater vel
mr̄ nūꝗ̄ dilexerūt ſic ſuū vnigenitū filiū: im-
mo intātū dñs diligit virtuoſum vt minimū
bonū qḋ facit ille virtuoſus plus valet coraꝫ
eo ⁊ ſctis eius ꝗ̄ oīa bona que facta ſunt ab
initio mūdi: ⁊ etiā que fieri pñt vſqꝫ in finem
ſeculi ab omnib⁹ vitioſis hoīb⁹ in pctis mor
talib⁹ ꝯſtitutis. Licet multi mali hoīes mul
ta opa fecerunt de gñe bonoꝝ: ſicut ille fecit
hec ⁊ alter alia. Uñ felix eſt qui pōt dicere cū
ps. Multiplicabis i aīa mea ꝟtutē. vñ Aug.
virtus aīe donū excellētiſſimū eſt. Quarte co
gitatiōes ꝗ habēde ſunt homini volēti pfice
re ſunt, ille ꝗ incitāt hoīem ad dilectionē dei
⁊ proximi. De illis quere ī aū ſer. cꝗ. O. vbi dr
Bñficia aūt dei ⁊ charitatē ipſi⁹ cognoſcere
debem⁹ i dignitate creatiōis: aſſumptiōe car
nis ⁊ intolerātis paſſionis. ℞ Quātū ad ſe-
cūdū tūc eſt ſciēdū ꝙ quatuor ſunt obliuiſcē-
da ⁊ nūꝗ̄ ad memoriā ducenda hoī volenti
pficere. Primū ē bonitas ⁊ ſctitas ppria. Cū
magno eīm pīculo hec ad memoriā reuocant
niſi in extrema neceſſitate: qꝛ generāt cōpla-
cētiā ſuipſi⁹ ⁊ ſpūalē ſupbiā i ſeipſo. vñ Gre.
Quiſqꝫ reminiſcēdo bonū qḋ geſſit dū ſe apd
ſe erigit apud hūilitatꝫ auctorē cadit. Quidā
eīm aſcribūt ſibi bona ſua nō deo. vñ Grego.
Qui accepta bona ſibi arrogat: ſuis donis ꝯ̈
deū pugnat. Cōtra quos dicit Iſid. i ſino. De
iuſtitia ⁊ ꝟtute nulla elatiōe ſupbias. de bo-
nis factis nō extollaris. de bono ope nō glo-
rieris pīculoſuꝫ ē eīm multū. Aug. Deſcēde vt
aſcēdas: humiliare vt exalteris: ne exaltatus
humilieris. Uñ bona nr̄a opera ⁊ ꝟtutes et
merita nō ſunt ad memoriā reuocāda niſi in
extrema neceſſitate. vñ Iob in ſūma tribula-
tione bōa ſua recogitauit. ne i tot anxietati-
bus deſparet dicēs. Si ābulaui i vanitate: ſi
negaui qḋ volebāt paupes: ⁊ ſic de alijs bo-
nis ꝗ ibi enumerat. ſilr̄ rex ezechias cū mori
debuiſſet dixit vt hr̄. iiij. reg. xx. Memēto dñe
qūo ābulauerī corā te i ꝟitate ⁊ corde pfecto
qḋ bonū eſt in oculis tuis feceri. Igit nō niſi
in tali neceſſitate bonitas ⁊ ſanctitas ppria
ad memoriā ē reuocāda vel ēt mala ꝗ qs pro
deo ptulit. S Scḋm qḋ obliuiſcēdū eſt: ē in
iuria ab angelis illata. Uñ leuit. xix. Ne me-
moreris iniurie ciuiū tuoꝝ: nō qras vltionē:
nō oderis fratrē tuū in corde tuo: ſꝫ ſunt aliꝗ
ꝗ dicūt induiſi ſibi ſed nō obliuiſcar. ꝯ̈ quos
di. Ber. ſup Can. Sūt aliqui donātes iniuriā
vt nō vlciſcant tñ ipſius ipꝛoperāt. Sūt aliꝗ
qui licet ſileant: manet tñ alta mente repoſi-
tū: ⁊ rācorē tenēt in animo quoꝝ neutra ple-
na eſt indulgētia: ⁊ anim⁹ obliuioſus bñficio
rū ⁊ iniuriarū tenax eſt velut calcatoriū fecē
retinēs ⁊ qḋ purū eſt extra pmittēs. Sꝫ quilꝫ
chriſtianus ex toto indulgere debꝫ exemplo
chriſti ꝗ ſuis crucifixoribus induiſit: ⁊ nobis
indulget. Bern. Taꝫ liberaliter dñs omnem
iniuriā donat: vt nec damnet vlciſcendo: nec
confundat improperādo: nec min⁹ diligat im
putando: ſic ⁊ nos ſimili mō indulgere debe
mus proximis noſtris. T Tertiū quod obli
uiſcendū eſt: eſt delectatio de preteritis pec-
catis. hec eī recordatio valde pīculoſa ē mul
tis. Auguſt. Malū eſt nūꝗ̄ de pctis cogitare.
peius eſt cū cogitat de eis ⁊ nō dolet: peſſimū
cū cogitat ⁊ delectatur de eiſdē. vnde Hugo.
de ſancto vict. Quando deus in contritione
abſoluit peccatorē a pctis ligat eum vinculo
perpetue deteſtationis: vt ſemp pctm̄ de ce-
tero deteſtet. Ergo qñcūqꝫ homo cogitat de
preteritis peccatis hoc ſemper fieri debet cū
amaritudine cordis. ſ. ꝙ vellet ſe nunꝗ̄ pec-
caſſe ⁊ deū nō offendiſſe. Sed quādo cogitat
de preteritis peccatis ⁊ delectat in eiſdē hoc
eſt nimis pīculoſum ⁊ malū ſignū. quia eſt ſi
gnum ꝙ hō non eſt vere penitēs. U Quartū
qḋ obliuiſcendū eſt: eſt ꝙ homo nō debet co-
gitare de profunditate dei: ⁊ de abſconditis
ipſi⁹: qꝛ hoc eſt valde periculoſum: qꝛ ꝗ talis
cogitāt i magnos errores multotiēs incidūt
volentes profunde nimis pſcrutari deitateꝫ
⁊ ſanctam trinitatē. Cōtra quos dicit Salo.
Altiora te ne queſieris: ſed ꝗ pcepit tibi deus
illa ſēp cogita. Unde ſciēdū etiā ꝙ familiarē
eſſe deo ⁊ plurimū cogitare de deo bonuꝫ eſt
⁊ vtile. vñ dr in ꝟbis premiſſis. Cogitationes
iſtoꝝ apud altiſſimū. ſilr̄ cogitare ſctāꝫ trini
tatē laudabile ē. Sꝫ cogitare qūo de⁹ poſſit
eſſe trin⁹ ⁊ vn⁹ hoc pfunde rimari nimis pīcu
loſuꝫ eſt. ſilr̄ de incarnatiōe pſcrutari qūo vir
go potuit conciperet parere. Similiter de ſa
cramento eucharistie qūo totus chriſtus tā
magnus ſicut in cruce pepēdit poſſit eſſe ſub
tā parua ſpecie panis: qꝛ tales decipiunt in
talib⁹ ſubtilib⁹ ⁊ infructuoſis cogitatiōib⁹.
Quia apl's dicit Rom. xij. Dico enim per gra
tiaꝫ que data eſt mihi omnibus ꝗ ſunt inter

vos nō plꝰ ſapere qꝺ opꝫ ſapere: ſʒ ſapere ad ſobrietatē. Si em̄ tales cogitarēt iterim paſſionē xp̄i: ⁊ poſtponerēt tales ſubtiles ⁊ ꝓfundas cogitatiōes eēt deo magis acceptū: ⁊ eis plus ſalutiferꝝ. Quia tales qn̄ꝫ cadūt in ꝓpriā cōplacētiā ⁊ in ſpiritualē ſuperbiam eſti mātes ſe aliqd ſcire ⁊ eſſe cū tamen nihil ſint ⁊ tales qn̄ꝫ dānabunt̄ profundiꝰ: ⁊ perdunt qn̄ꝫ oīa bona opera ſua per talem ſpiritualē ſuperbiam ⁊ ꝓpriā cōplacentiā. ¶ Unde legitur exēplū ꝙ qdā virgo deuota ita arctam vitā duxit ieiunādo: vigilādo: orādo: ⁊ caſtigādo ſe: ꝙ ab hoībus reputabat̄ ſancta. Cōtingit eam aūt infirmari vſqꝫ ad mortē cui ꝯfeſſionē qdā deuotus ſacerdos audiuit: ⁊ ſuam ſpiritualē ſupbiā ignorauit. Cui poſt obitum ipſa apparuit nigra ⁊ valde horribilis. Et ſacerdos expaueſcēs queſiuit quīnā eēt: ⁊ ipſa fatebatur ſe eē illā virginē que ab hominibꝰ quaſi ſancta reputabatur. Et ſubiūxit dicēs. Ego īfelix tradita ſum infernalibus incēdijs cum īferioribus demonibus: et cum infimis dānatis eternaliter cruciāda propter vanitatem ⁊ meā ꝓpriā cōplacētiā ⁊ ſpiritualē ſupbiā quā habui. ꝙ nullū equalē mihi reputaui ſʒ ſup oēs me extuli ⁊ alios hoīes iudicaui ⁊ ſpreui. ⁊ ꝓpterea ad ꝓfundū īferni deſcēdi de quo nūqꝫ liberabor. Nam ſi ſiccare eēnt aque maris ⁊ fundus repleretꝰ papauere ⁊ vna auicula omni anno vnū granū educeret: ꝙ ⁊ tūc poſſem ſaluari oēs penas īferni eligerē vſqꝫ ad illud tp̄s ſuſtinere: ſi finito illo tpe celum poſſem intrare: ſed nō ſic fiet: quia in inferno nulla eſt redēptio. vn̄ pater ſctē nec tu nec aliquis alius oret pro me qꝛ nunqꝫ liberabor.

Ser. cxxxviij. De malis cogitationibus.

Auferte malū cogitationū vrarū ab oculis meis. eſa. j. Sic dicit ꝓpheta. Tutiſſimū atqꝫ ꝑfectiſſimū ē vt aſſueſcat animus ꝑuigili cuſtodia diſcernere cogitatiōes ſuas ⁊ ad primum cum intrant vel probare vel reprobare qꝺ cogitat vt bonas cogitatiōes in ſe ſeruet: ⁊ malas ſtatim expellat hoc nāqꝫ ſons eſt boī ⁊ origo mali. Qm̄ igit̄ cogitatiōes ſunt fōs boni ⁊ origo mali: iō ſaluator noſter q̄ eſt ſcrutator cordiū ⁊ diſcretor cogitationū ad nos loquit̄ ī ꝓmiſſis ꝟbis dicēs. Auferte malū cogitationū veſtrarū ⁊c. Vn̄ in p̄ti ſermone qnqꝫ de cogitatiōibꝰ ſunt dicēda. Primo vn̄ cogitatiōes male hn̄t originē. Scꝺo quare ſumus proni ad malū. Tertio que dāna īferūt nobis male cogitatiōes. Quarto qbꝰ cautelis dꝫ qs ſe ꝯmunire a nociuis cogitatiōibꝰ. Quinto ꝑ que expellunt̄ male cogitatiōes. ¶ Circa primū ſciēdū ꝙ qītū ad primā originē oēs male cogitatiōes ortū habuerūt a diabolo. Qꝺ ſic patet. Cum em̄ primus hō conditus in ſtatu innocētie nihil de malis cogitatiōibus ſciret venit diabolꝰ in ſpecie ſerpētis ⁊ ſuaſit mulieri, ⁊ mulier vlteriꝰ viro: ⁊ ibi ex ſuggeſtiōe diaboli ortū habuerūt oēs cogitatiōes male. Et eodē mō ⁊ ordine quo ibi ſuccreuerūt adhuc in nobis ſuccreſcunt. vnde ſcꝺm Aug. Suggeſtio ſerpentis in nobis eſt primus motus ex fomite. Comeſtio vō mulieris ē delectatio ſed comeſtio viri eſt cōſenſus. Per hec tria. ſ. ſuggeſtionē delectationē ⁊ cōſenſuʒ homo in tentationem ducitur: qꝛ tētatio per ſuggeſtionem q̄ in cogitatiōe cōſiſtit inchoatur per delectationē cogitatiōis progreditur: ⁊ per ꝯſenſum cōſummatur. Et ſic patet primum vcʒ vnde cogitationes male ortum habeant. ¶ Sʒ quātum ad ſcꝺm queritur quare homo pronior ſit ad cogitādū malū qꝫ bonū. de hoc poſſunt aſſignari tres cāe. Prima ē ex nature corruptione primo parente: ⁊ ad id facit qꝺ dicit̄ Sap̄. ix. Corpꝰ qꝺ corrūpitur aggrauat aīam: ⁊ terrena inhabitatio deprimit ſenſum multa cogitantē. Unde plus trahit vnꝰ equꝰ deorſum qꝫ decē ſurſum. Sic fomes qui mouet ad malū ſemper intra nos eſt ergo ꝓni ſumꝰ ad malum. Gen̄. viij. Senſus ⁊ cogitatio humani cordis ī malū ꝓna ſūt ab adoleſcētia ſua. Scꝺa cauſa eſt: qꝛ incitans nos ad maluʒ eſt p̄ſens delectabile enim apprehēſum per ſenſum vl̄ imaginationē q̄ſi ex neceſſitate mouet ꝯcupiſcētiā. Sed incitās nos ad bonū eſt abſens ⁊ multū diſtans. ſ. beatitudo que eſt fōs virtutū. Tertia cauſa eſt: qꝛ malū poſſumus facere per nos: ſed bonū nō poſſumꝰ ſine gr̄a adiutrice. ¶ Sed quantū ad tertiū ſciendūʒ ꝙ ex fonte malarū cogitationū qnqꝫ mala procedūt. Primū eſt malū peccati. ſʒ quedā cogitationes in ſe nō ſunt male: immo pn̄t eē bōe ⁊ meritorie ēt ſi ſunt de re illicita: puta ſi aliquis cogitaret de mechia ad p̄dicādū vel ad corrigēdū: tn̄ ſi cogitatio fit cū cōcupiſcētia ⁊ delectatiōe tūc cauſat peccatū. ⁊ hoc fit tripliciter. Primo cū ꝯcupiſcētia conſiſtit in primo motu ⁊ ſic eſt peccatū veniale. Scꝺo cū cōſequtur cōſenſus in delectatione licet nō in opus Et ſic eſt peccatū mortale. Unde cum aliquis cōſentit in talē delectationē cū plena deliberatiōe nō ē aliꝺ qꝫ ꝙ effectꝰ ſuꝰ ſit inclinatꝰ ad delectādā in tali moroſa delectatiōe. Tertio cū cōſentit in oꝑibꝰ: vt. ſ. ꝓponat opꝰ actu ꝑficere tūc volūtas ꝓ facto reputat̄ etiā ſi facultas deſit faciēdi illꝺ opꝰ ⁊ ſic malū cogitatiōis q̄dā īm ſemꝑ aggrauat̄: quorū etiā gradaum aggrauationē ita deſcribit. b. Grego. dicēs ꝙ ex delectatiōe cogitatiōis naſcitur peccati affectio ex affectiōe cōſenſus ex ꝯſenſu opatio:

ex operatiõe cõſuetudo: ex cõſuetudie deſperatio ⁊ ex deſperatiõe defenſio: ex defenſiõe gloriatio ex gloriatiõe eterna dãnatio. ecce q̄ illa mala veniũt ex malis cogitationib⁹. ¶ Secũm malũ cogitationũ eſt q̄ cor iquinãt et deſedãt illd. Cũ eñ cor ſit mẽbrũ nobiliſſimũ in hoīe ita ēt vt ipſa ſapia increata ipm cor p ſe ipſe deſiderat dicēs Prouer. xxiij. Prebe fili mi mihi cor tuũ. Inde eſt q̄ ſuppoſito q̄ in malis cogitationib⁹ nullũ eēt pctm: tñ pꝓter nobilitatem cordis deſignari deberet hō cor ſuũ fedis ⁊ imũdis cogitationib⁹ deturpare exẽplo illi⁹ gẽtilis Senece q̄ dixit. Si ſcirem deos pctã ignoſcituros ⁊ hoīes ignoraturos adhuc pꝓter pcti turpitudinẽ peccare dedignarem: pꝓter qd ꝓpheta Dauit petijt in pſ. Cor mũdũ crea in me ⁊c. Tertiũ malũ cogitationũ eſt q̄ diabol⁹ ẽ cor aduocãs ⁊ ſibi domiciliũ ibi parãs. Iꝰ illd dicit apls Ephe. iiij. Nolite locũ dare diabolo. ſ. p fedas ⁊ imundas cogitatiões in qb⁹ ipſe imũdus ſpũs delectatur: ⁊ p eas hõ ſibi obligãt. vñ Gre. in mo. Licet reprobox mẽtes nõ ſemp diabolũ ſequãtur in ope. valde tamẽ illi ſe obligãt in cogitatiõe: ſic ecõuerſo p bonas cogitatiões deo preparat locus in corde noſtro iuxta illud. j. Reg. ij. Et ipſi pparãtur cogitationes. Gl. bone. Quartũ malũ cogitationũ ẽ q̄ male cogitatiões cũ malis cogitationib⁹ faciũt in hoīe infernũ. Nã vbicũq; eſt diabol⁹ ibi ẽ ifern⁹ ſic ecõuerſo vbi eſt de⁹ ibi eſt celũ: quia igitur diabolus hʒ domiciliũ in corde polluto ⁊ malis cogitatiõibus vt dictũ eſt. ergo quodãmõ fecit infernũ: qꝛ ſicut in inferno eſt ignis: fetor: vermis: ⁊ tenebre: ſic ēt i polluto corde eſt ignis ardẽtis ꝯcupiſcentie: fetor fede luxurie vermis remordẽtis cõſcientie: tenebre obſcuritate intelligẽtie. pſ. Obſcurent oculi eorũ ne videãt. ¶ Quintũ malũ cogitationũ eſt q̄ male cogitatiões hoīem gratia dei priuant. vñ Iudas poſtq̄ diabolus miſerat in cor ei⁹ quomõ traderet xp̄m perdidit oēm gratiã irrecuperabiliter. Sic ēt alij peccatores q̄plures etiã pdunt irrecuperabiliter oēm gratiã per malas cogitatiões. Nã multi hñt a deo ſpeciales grãs deuotionis ⁊ diuine dulcedinis in oratione ⁊ meditatiõe quas pdunt qñq; per malas cogitatiões. Eccl. x. Muſce morientes pdũt ſuauitatẽ vnguẽti. Muſce ſunt cogitatiões volatiles ⁊ vage: q̄ tunc ſunt morientes: qñ ad iſtar cadaueris mortui putreſcunt in corde: ⁊ iſte muſce pdũt ſuauitatẽ vnguẽti. i. oīs deuotiõis ⁊ grẽ qua intus ſpiritu ſctõ operante vncte ſunt. ¶ Sed quantum ad quartũ ſciẽdũ q̄ trib⁹ cautelis dʒ ſe premunire quis nociuis cogitationibus. Pria cautela eſt timor dñi vt hõ imaginetur deũ eſſe pñtẽ ⁊ videre ſecreta cordis. Multa eñ peccata operis cauent pꝓter timorẽ hominũ ne vel hoībus innoteſcant. Quis eñ turpitudinẽ cõmittere vellet in preſentia hoīs. Multo magis timere dʒ hõ pñtiã dei in corde cogitatiões noſtras multo clari⁹ cognoſcentis q̄ hoīes facta nr̃a cognoſcere pñt. Prouer. xv. In timore dñi declinatur a malo. Scđa cautela ad excludẽdũ cogitatiões malas eſt cuſtodia ſenſuũ: ⁊ precipue cuſtodia oculox. ¶ Vñ ſciẽdũ q̄ oculi ſolliciте ſunt cuſtodiẽdi: et hoc pꝓter tria. Primo qꝛ oculi ſũt valde veloces ad nocẽdũ aīe: ideo predonibus cõparat. Tren. iij. Oculus meus depredatus eſt aiam meã. Gen. iij. Vidit mulier q̄ bonũ eſſet lignũ ad veſcẽdũ ⁊ pulchrum oculis aſpectuq; delectabile. vñ Gre. Nõ eñ lignũ eua ꝯtigiſſet niſi prius incaute reſperiſſet. Scđo cuſtodiendi ſunt oculi qꝛ viſus eox eſt valde neceſſari⁹. Q̄to eñ viſus eſt magis neceſſarius: tãto ei⁹ abuſus plus eſt timendus. Lʒ lingua valde corrupta ſit tñ includi põt longo tpe q̄ ſic eſſet a loquela. Exẽplo illi⁹ qui portauit p tres annos lapidẽ in ore vt ſic diſceret tacere ⁊ linguã refrenare. Sʒ oculi ei viſi ſunt valde neceſſarij: iõ magis cuſtodiẽdi. Tertio cuſtodiẽdi ſũt oculi: qꝛ ſunt due porte in caſtro noſtri corporis: et qui hʒ portas alicuius caſtri habet ipm caſtrũ. Sic ſi diabolus hʒ oculos noſtros: tunc habet caſtrũ corporis noſtri: ⁊ tũc ꝯſequenter mors intrat per feneſtras noſtras ⁊ nihil hʒ deus i hoīe ſi oculos nõ hʒ: ſicut dñs caſtri q̄ nõ habet igreſſum ibi. Tertia cautela eſt fuga ocij: ergo ſemp aliq̄d boni facito: vt te diabolus inueniat occupatum. Hiero. Non eñ facile capitur a diabolo qui bono vacat exercitio. Unde legit in vitaſpatrũ q̄ qui eſt occupatus in aliquo exercitio bono habet vnũ demonẽ eum tentantem: ſed qui eſt ocioſus hʒ mille demones eum tẽtantes. ¶ Sed q̄tum ad quintũ ſciẽdum q̄ male cogitationes per quinq; expellunt que intelligunt per quinq; digitos in manu per quem repellit homo a ſe inimicũ volẽtẽ eũ ledere in corpore. Primum eſt memoria mortis. vnde Aug. nihil ſic reuocat a peccato ſicut frequens mortis meditatio. Scđm eſt memoria paſſionis xp̄i Auguſt. Tot⁹ nobis figatur in corde qui p nobis fix⁹ eſt in cruce. Tertiũ eſt memoria extremi iudicij vbi reddituri ſumus rationẽ de cogitationibus noſtris. Sap. j. In cogitationibus impij interrogatio erit. Quartũ eſt pena dãnatorum. vnde Iſid. in ſino. Intende animo quoſcũq; ſeculi penas q̄ſcũq; tormẽtox dolores. ⁊ compara hoc totũ gehenne ⁊ leue tibi erit eſt qd pateris. Hieronymus in epiſtola. Tanta in iferno vis doloris eſt q̄ mẽs ad aliud diri-

gi nõ poterit: niſi ad q̃d vis doloris impellit. Quintũ eſt gl'ia beatoꝝ de qua dicit ps. Qm̃ mille annis añ oculos tuos tãq̃ dies heſterna que preterijt. I Unde pro ↄcluſione iſtius ſermonis cauere nos debem⁹ a malis cogitatiõib⁹: ⁊ qñ icidunt tũc imediate eas expellere debem⁹. vñ Ceſa. Incipiam⁹ bonas cogitatiões diligere: ⁊ ſtati ab illis q̃ male ſunt dñs dignabit̃ liberare. Hiero. Quidq̃d puder dicere pudeat ⁊ cogitare. Q̃ diabolus delectat̃ in malis cogitatiõib⁹ pꝫ per tale exemplũ Legit̃ ꝙ q̃dã habuit malas cogitatiõs ⁊ delectatiões: ⁊ diabol⁹ ei ſe aſſociãs i ſpecie cuiuſdã ſocij ſecũ ãbulauit: ⁊ cũ ſimul ambularẽt iſte hõ expaueſcere cepit: ⁊ cũ puenirẽt ad quãdã ecclĩam ille homo intrauit ⁊ ↄpũctus ad ſacerdotẽ iuit eo ꝙ in q̃dragesima eſſet ⁊ cõfeſſus eſt: ⁊ qñ exiuit de ecclĩa diabol⁹ ſtetit foris ⁊ viciſſim inſpexit hoĩes exeũtes de eccleſia: interrogãs vbi ſoci⁹ ſuus maneret. Et cũ ille diceret: ego ſum q̃ huc tecũ veni: eam⁹ vl terr⁹ vias nr̃as. Ait ille Tu nõ es ſoci⁹ meus qui antea fuiſti. Et non cognouit eum eo ꝙ cõfeſſus eſſet: ⁊ de⁹ peccata ſua ei indulſiſſet. ¶ Itẽ aliũ ſermonẽ de cogitationibus quomõ ↄtinue homini ſex ſunt cogitanda q̃ preſeruãt eũ a malo: ⁊ cuſtodiũt eũ in gratia. q̃re ante ſermone. liij. N.

Sermo.cxxxix. De locutione

De oĩ verbo otioſo ꝙ locuti fuerĩt hoĩes reddẽt ratione. Mat. xij. Sciẽdũ ꝙ quatuor ſunt obſeruãda ne offendam⁹ in lingua ⁊ in verbis. Nã homo qui loquit̃ dꝫ attendere q̃d dicat: cui dicat qñ dicat: et quõ dicat. k Primo quid homo debeat loqui docetur infra. j. Pet. iiij. Si q̃s loquit̃ quaſi ſermones dei ſup. loquat̃. Ephe. iiij. Oĩs ſermo malus ex ore veſtro nõ pcedat: ſed ſi q̃s bon⁹ eſt ad edificationẽ. Cõtra hoc faciũt illi q̃ loquunt̃ ṽba ſcurrilia ⁊ nociua: vt talia verba turpia oñdũt hominẽ eſſe peruerſũ ab intra: ſicut porcus cognoſcit̃ in lingua vtrũ mũd⁹ ſit vel imũdus ſic hõ in prolatione verborũ Hiero. In verboꝝ pondere pbatio ↄſiſtit vite hũane. Matth. xij. Ex abũdãtia cordis os loquit̃. Unde ſi hõ hꝫ bonum ⁊ caſtũ cor: tunc loquit̃ ṽba bona ⁊ caſta. Sicut pꝫ i bonis et deuotis hoĩbus q̃ ſepius nominãt Ieſum ⁊ mariã ⁊ alia ṽba ſalutifera. Sed immundi ⁊ luxurioſi delectãt̃ loqui verba impudica: ⁊ in hoc oñdũt ſe habere corda ĩpudica · ſiue ſint viri: ſiue mulieres: ſiue virgines. vñ Chryſo. ſup Mat. Quale cor hꝫ vnuſquiſq; talia verba loquit̃ ⁊ opa facit. vñ Iſido. Qualis oſtenditur: talis ⁊ anim⁹ ↄprobatur. Unde aliqne mulieres q̃ volunt eſſe multum honeſte cũ talia ſcurrilia ṽba proferũt ⁊ corrigunt̃ tunc excuſant ſe ꝙ nõ denotãt talia corde q̃d eſt falſum: q: chriſt⁹ dicit vt hr̃ Mat. xij. Ex abũdãtia cordis os loquitur. Et ſi tales eſſent mulieres honeſte ⁊ caſte: ⁊ haberẽt corda pudica: nullo mõ talia verba pferrẽt. vñ Ari. iiij. eth. Qualiſcũq; eſt vnuſq̃ſq; taliter dicit taliter opat̃ ⁊ taliter viuit: ⁊ inſup per talia luxurioſa verba inficiũt audiẽtes. Gre. ſup Ezeche. Sicut malus aer aſſiduo flatu inficit corp⁹: ita peruerſa locutio aſſidue audita infirmãtium inficit alam. Et ſi ille mal⁹ reputat̃ q̃ inficit corpus primi: ⁊ homicida eſtimat̃: quid tunc ille qui alam primi inficit q̃ dignior ⁊ nobilior eſt q̃ mille corpa. vñ Aug. Maius eſt dãnũ in amiſſione vnius ale q̃ mille corporũ. L Uñ ſciendũ ꝙ tres ſunt prouincie: ⁊ quelibet hꝫ ſuã ppriã loquelã ⁊ ſpecialẽ per quã ſeipſum vnuſq̃ſq; põt cognoſcere ad quã puinciã ptineat. Prima eſt prouincia celeſtis ⁊ loquela illi⁹ prouincie eſt deũ laudare ⁊ ei regratiari. vñ ps. Beati q̃ habitãt in domo tua dñe in ſeculũ ſeculi laudabũt te. Eſa. lj. Gratiarũ actio ⁊ vox laudis inuenit̃ i ea. Ergo q̃ deifica verba loquunt̃: ⁊ libẽter orãt: ⁊ deo regratiantur de beneficijs ſuis: oſtẽdũt ſe pertinere ad celeſtẽ prouinciã. Nam hi diſcunt in terris quõ debeãt deũ laudare in celis. Ber. Diſcamus i terris quas facturi ſum⁹ laudes i celis. Nihil ita pprie in terris celeſtis habitatiõis ſtatũ repñſentat: ſicut alacritas laudãtiũ deũ. Secũda eſt prouincia terreſtris. Et iſta hꝫ linguã ſpecialẽ ſcꝫ loqui de mundanis rebus. Iohã. iij. Qui de terra eſt de terra loquit̃. Itẽ. j. Io. iiij. Ipſi de mũdo ſunt: ideo de mundo loquũtur. Unde patet ꝙ multi oſtendunt ſe eſſe filios huius ſeculi qui frequenter loqunt̃ de inanibus rebus. Hoc patet: q: vbicũq; iam homines ſunt ſimul congregati vt frequẽter nõ loquuntur niſi de rebus mundanis. Tertia eſt prouincia infernalis. Et loquela illius prouincie eſt iurare maledicere ⁊ blaſphemare. Nã dãnati pre multitudine dolorum ⁊ penarũ blaſphemant deum. vnde Apoca. xvj. Blaſphemauerunt deũ celi pre dolorib⁹. Eſa. viij. Cũ eſurierit iraſcet̃: ⁊ maledicet regi ſuo ⁊ deo ſuo. Unde patet ꝙ blaſphemi ⁊ maledici addiſcunt hic in terris loquelã quam habituri ſunt in inferno: ⁊ oſtendũt ſe eſſe filios inferni. Uñ dictũ eſt Petro aplõ. Nã ⁊ loquela tua manifeſtũ te facit. Sic poſſum dicere vnicuiq; homini ꝙ ſua propria loquela manifeſtũ eũ facit ad quã prouinciã pertineat. Attendere ergo diligẽter dꝫ i verbis quilibet chriſtianus quid loquatur: ſcilicet q̃d hoc ſit bonũ ⁊ licitum. Unde Iſidorus de ſum. bo. Mali ſer-

monet in oꝛe chꝛiſtiani eē nō debēt. ¶ Secū
do attendere debet homo qui loquitur cum
quo loquatur. Gre. Obſecro vt diſcas quali-
ter vnūquēq; alloqui debeas. Nam ſi loque
ris cum ſtulto tūc nō debes facere multa ver
ba. Eccli. xxij. Cum ſtulto nō multo loquaris
Eſt eñ ſignū ſtultitie quādo ſapiens cū ſtul
to multū loquitur. Eccli. xxij. Cum doꝛmiēte
loquit: qui enarrat ſtulto ſapiētiā. vnde Sa-
lo. Nō recipit ſtultus verba prudentie niſi ea
dixeris que verſantur in coꝛde ſuo. Item ſi cū
homine iracūdo ⁊ litigioſo loquaris tunc ver
ba mollia ⁊ nō dura ſunt ei dicēda. vnde Sa
lomō. Mollis reſpōſio frāgit iram: durus ſer
mo ſuſcitat furoꝛē. Aug. Quāto magis ignis
ligna ſuſceperit: ſemꝑ i maioꝛē flāmā erigit.
Ita malus homo quāto magis rācoꝛē audie
rit ſemper in maioꝛē malitiā excitat. Ergo ni
hil melius eſt ꝙ tacere ⁊ victoꝛiam illis ver-
boſis dare. niſi eſſet cōtra famā ꝓpꝛiā: tūc
crudelis eēt qui negligeret ſuam ꝓpꝛiā fa-
mam: ſ; in aliis cōmunibus eſt ſignū pꝛuden
tie dare victoꝛiam v̄boſis. vnde Cato. Cōtra
verboſos noli cōtēdere verbis. Item ſi cū ho
mine ſene: tunc loquēdū eſt reuerenter: q: ſe
nes honorādi ſunt propter ſeniū;. vnde apo
ſtolus. j. Thi. v. Senes obſecro honoꝛate vt
tres. Nam ſenes faciliter pꝛouocantur ad
iram et difficulter reuocantur. Item ſi cum
homine ſapiente: tunc pauca ⁊ breuia verba
ſunt dicenda. Unde ſcriptum eſt. Sapien-
ti pauca verba ſufficiunt. ¶ Tertio attēde-
re debet hō qui loquitur quando loquatur.
vnde Salo. Eſt tempus tacendi ⁊ tempus lo
quēdi. vnde Hugo de diſciplina monachoꝝ.
Eſt eñ tempus quādo nihil eſt dicendū: ⁊ eſt
tēpus aliquid dicendū. Nullum vero tēpus
eſt quādo dicēda ſunt omnia. vnde Albertā
dus de mēſura loquēdi ⁊ tacendi dicit. Ma-
gna enim res eſt vocis ⁊ ſilētij temperamētū
Sene. Serua itaq; ſilētiū donec loq̄ fuerit ti-
bi neceſſariū. Et nō ſolum in dicēdo aliq̄s tē
pus expectādū eſt. ſed etiam in reſpōdendo.
vnde Salomō. Qui pꝛius reſpōdet ꝙ audiat
ſtultum ſe eſſe demōſtrat ⁊ cōfuſione dignū.
Unde etiā ſciendū ꝙ qui oꝛi ſuo diſcretionis
cuſtodiā nō apponit ē velut ciuitas abſq; mu
ro. Prouer. xxv. Sicut vrbs patēs ⁊ abſq; mu
roꝝ ambitu: ita homo qui in loquendo nō
poteſt cohibere ſpiritū ſuum. In periculo eñ
eſt ciuitas illa cuius poꝛta ſemꝑ eſt aperta tē-
poꝛe guerre: ⁊ i terra inimicoꝝ ſita. Tales ſūt
illi apud quos nullū eſt ſilētiū: qui ⁊ nullum
ſecretū celare ⁊ abſcondere poſſunt: q̄cq̄d au
dierint vel viderint in publicū referūt. Item
eſt ſicut nauis ſine gubernaculo q̄ vadit nō
quo vult: ſed quo vētus ducit. Itē eſt ſicut do

mus ſine oſtio vbi vnuſq̄ſq; intrare ⁊ exire po
teſt: ⁊ vbi intrant canes ⁊ poꝛci. Vñ ſicut ad
poꝛtam domus vel caſtri maioꝛ cuſtodia ponē
da eſt: q: qui habet poꝛta; de facili habebit
caſtrū ſic qlibet debet ponere cuſtodiam oꝛi
ſuo ⁊ dicere cū ps. Pone domine cuſtodiā oꝛi
meo. Quarto debet attēdere q̄ loquitur quō
loquatur ſc; prudenter et honeſte: vt dicere
poſſit cum ps. Os meum loquetur ſapientiā
Nam dicenda ſunt verba ſimplicia: leta et
honeſta: ſine cachinnis ⁊ clamoꝛe. Ite; v̄ba
dulcia ⁊ rationabilia ſunt ꝓferēda. Eccli. vj.
Dulce verbum multiplicat amicos: ⁊ miti-
gat inimicos. Nam facundia dulcis excitat
⁊ nutrit amoꝛem ꝓximi. ¶ Quantum ad ſe
cūdam partem huius ſermonis dicēdum ꝙ
cū q̄s iſta quattuoꝛ iam predicta habet in ver
bis: tūc debet ſequi dñm noſtrum ieſum xp̄;
ꝓferēdo v̄ba ſua: ſicut ipſe xp̄s v̄ba ſua ꝓtu
lit. Gre. Ois xp̄i actio nr̄a eſt iſtructio. Sic ēt
intelligit de verbis xp̄i ſicut de actionibus eius.
vñ Aug. in lib. de vera religiōe. Tota vita xp̄i
in terris q̄ per hoiem geſſit diſciplina moꝝ
fuit. Ergo q̄libet xp̄ianus debet ſequi ipſum
in verbis ⁊ in moꝛibus. Augu. in lib. de vita
xp̄iana. Chꝛiſtiani nomē ille fruſtra ſoꝛtitur
qui chꝛiſtum minime imitatur. vnde etiam
Cypꝛianus de. xij. abuſionibus. Chꝛiſtianus ne-
mo recte dicit niſi qui chꝛiſto moꝛibus coequa
tur. Sed diceres. Quid tenuit xp̄s in verbis
in quo eum imitari debeo? Reſpōdet ꝙ xp̄s
tria tenuit in ſuis v̄bis in quibus eum quili
bet chꝛiſtianus imitari debet q: ipſe eſt magi-
ſter noſter qui nos docet v̄bis ⁊ exēplis. Pꝛi
mo eñ chꝛiſtus tenuit veritatē in v̄bis: in ſi
gnū huius ipſe dixit: vt hr̄ Jo. xiiij. Ego ſum
via v̄itas ⁊ vita. In quo ipſe imitādus eſt. vñ
Albertādus de mēſura loquēdi. Super oīa
v̄itas colēda que ſola deo homines ꝓximos
facit. Nam verax in v̄bis diligit a deo ⁊ ho-
minibus. ps. l. Ecce eñ veritatem dilexiſti. Et
ecōuerſo mendax oditur a deo ⁊ hominibus
Quod enim ab hominibus odit oſtēdit Sa-
lomon dicēs. Potius diligēdus eſt fur ꝙ aſſi-
duus in mēdacio. Quod etiam oditur a deo
qui mentit fraudulēter ⁊ deceptoꝛie oſtendit
ps. dicēs. Perdes oēs qui loquuntur menda
cium ſc; in nocumētum pꝛoximi. Nec imme
rito odit a deo: q: mēdaciū eſt pctm̄ diaboli-
cū. Jo. viij. Ipſe mēdax eſt ⁊ pater eius: ſc; mē-
dacij. Q: ipſe pꝛimū mendaciū adinuenit q̄ñ
pꝛimos parētes nr̄os decepit dicēs. Nequa-
ꝙ moꝛiemini ⁊c. Vñ mendax habet linguam
diabolicā in oꝛe ſuo. Prouer. xij. Abominatio
eſt deo labia mēdacia. Itē homo mēdax ſilis
eſt falſe monete: ergo quātū ꝑualet floꝛenus
bonus floꝛeno falſo: tātū ꝑualet homo verus

hol falſo ⁊ mēdaci. De mēdacio qñ ſit morta
le vel veniale:q̄re ſupra ſer.cxxxiij.L. P Se-
cundo xp̄s habuit vtilitatē i ſuis v̄bis:qr nū
q̄ aliqd v̄bū inutile protulit. In quo etiam
eū quilꝫ chriſtianus imitari dꝫ. Non eñ ſuf-
ficit veritatē habere in verbis:niſi etiam ibi
ſit vtilitas.vñ Ber.in li.de formula honeſte
vite. Sermo tuus nō ſit inanis:ſed aut cōſo-
letur aut doceat:aut precipiat:aut moneat.
Deus ei vult vt vtilr̄ exprimam⁹ verba no-
ſtra. In ſignū huius anteq̄ verbuꝫ producit
in lucē ſep̄tē pertranſire. Primo eñ incipit
in pulmone. Scd̄o puenit ad cor. Tertio per
tranſit guttur. Quarto linguā. Quinto den-
tes. Sexto labia:⁊ ſic tunc exprimit̄. Ex his
ptꝫ ꝙ quilꝫ dꝫ ſe moderate a verbis inutili-
bus ⁊ iocoſis:⁊ exēplo chriſti verba vtilia p̄
ferre. ❡ Circa qd̄ querit̄ an homo in verbis
iocoſis poſſit peccare mortaliter. Reſpondeo
ꝙ ſic: hoc quatuor modis. Primo cum quis
profert in ioco verba mala ⁊ ſcandala q̄ ſunt
cōtra honorē dei ⁊ in ſcādalū proximi. Sicut
iſti q̄ proferūt verba iocoſa cū intētione pro-
uocādi audientē ad irā:vt illi faciunt qui ho
mines ſenes ⁊ paſſionatos prouocāt ad ira-
cūdiā ⁊ ad blaſphemiā. Et tales ſic p̄uocan-
tes proximos rei erunt omniū peccatoꝝ que
cōmittūt prouocati vt̄ in verbis vel in factis
Quia regula ē iuris.q̄ dat occaſionē dāni dā
nū feciſſe videt̄. Et xp̄s dicit in euangelio vt
habetur Mat.v. Ois qui iraſcitur fratri ſuo
reus erit iudicio. Quibus tūc ille reus erit q̄
proximū ſciēter ad iracūdiā prouocat. Scd̄o
cū quis loquitur verba iocoſa cauſa allicien
di ad malū actū.verbigratia. Si q̄s loquitur
verbū iocoſuꝫ ea intentione vt aliquā perſo
nam ad actū illicitū alliciat tunc tale verbū
iocoſuꝫ erit ſibi peccatū mortale p̄pter malā
intētionē. Vñ deus iudicat verba ſm̄ inten-
tionē proferentis.xxv.q.v.Humane. Tertio
propter delectationē: qr poſſet quis habere
tantā delectationē in verbis iocoſis ꝙ i hoc
deū grauiter offenderet. Augu. Nullū pctm̄
eſt adeo veniale:quod non fiat mortale ſi pla
cet. Et q̄to quis maiorē delectationem hꝫ in
aliquo pctō:tanto maiorē penā ſuſtinebit p̄
illo. Apoca.xviij. Quantū in delitijs fuit: tan
tū date illi tormētū: Ergo qñ aliquo pctō qd̄
veniale eſſet quis habuiſſet exceſſiuam dele
ctationē:tūc oīno ꝯfiteri deberet p̄pter ſecu-
ritatē.vnde reprehēſibile eſt habere nimiam
cōplacentiā in riſibus:iocis ⁊ verbis iocoſis:
niſi talia fierēt cauſa recreationis ⁊ modera
te Ariſt.vij.ethi. Homo ſemp̄ indiget quadā
delectatione quaſi quadam recreatione pro
pter multos labores q̄ ſibi occurrunt. Quar-
to cū quis iocando iocoſe ſcienter mentit̄: qr
tales ſcd̄m ſctm̄ thomā.ij.ij.q.xcviij. Nō excu
ſat̄ a mortali pctō q̄ iocoſe peierat: qr nō eui-
tat diuinā irreuerētiā:imo q̄tū ad aliq̄d ma
gis auget. Ex his iā dictis ptꝫ ꝙ debem⁹ exē
plo xp̄i ſeruare v̄itatē ⁊ vtilitatē in v̄bis no-
ſtris. R Tertio xp̄s habuit moderātiā i ver-
bis ſuis:ſic ⁊ nos. Quia duo iā p̄dicta nō ſuf
ficerēt.ſ.veritas ⁊ vtilitas:niſi etiā ibi eēt mo
derātia. Eccleſiaſtici.xxi. Verba ſapientis ſta
tera ponderabunt̄. Unde ſicut diues nume-
rat denarios ſuos anteq̄ eos expendit ⁊ a ſe
alijs tribuit:ſic ⁊ nos pōderare debem⁹.v̄ba
anteq̄ p̄feram⁹. Vñ p̄meditate loq̄ bñ cōue-
nit ſapienti. Eccleſiaſti.xxxij. Adoleſcens lo-
quere vix i cā tua cū neceſſe fuerit ⁊ cū bis in
terrogat⁹ fueris habeat caput reſpōſuꝫ tuū
Nā qui multis vtit̄ verbis nunq̄ peruenit
ad veraꝫ perfectionē. Jacobi.j. Qui ſe putat
religioſum eſſe ⁊ nō refrenat linguam ſuam:
huius vana eſt religio.vñ Grego:ius in mo.
Multiloquio q̄ſq̄ ſeruiens rectitudinē iuſti
tie tenere nō pōt. Juxta illud p̄s. Vir linguo
ſus nō diriget̄ in terra. Ex his iā dictis pꝫ ꝙ
quilibet chriſtianus exēplo xp̄i dꝫ illa tria in
verbis ſuis habere.ſ.veritatem:vtilitatem ⁊
moderantiā. S Sed q̄tum ad tertiam par-
tem huius ſermonis ſciendū ꝙ ſeptē debēt
nos inducere ad ſilentiū: vt libēter taceam⁹
⁊ pauca v̄ba loquamur. Primū ē ꝙ moderā-
tia in verbis ē principalis. Vñ Cato. virtutē
primā puto cōpeſcere linguā. Proximus ille
deo q̄ ſcit rōne tacere. Sic ecōuerſo magnum
dedec⁹ eſt nō cōpeſcere ⁊ moderare linguaꝫ.
Scd̄m ē ꝙ natura p̄pria nos inducit ad mo
derantiā verboꝝ.ex eo ꝙ quilibet homo na-
turaliter habet vnū os ad loquendū ⁊ duas
aures ad audiendū in ſignū ꝙ debet eſſe mo
deratus in verbis.vñ Jacobi.j. Sit oīs hō
velox ad audiendū:tardus autem ad loquē-
dum. Sed ecōtra facit ille qui cū vno ore tot
verba profert ꝙ alij habētes duas aures ha
bent tediū audire. Et ſi ille haberet duo ora
tūc tot v̄ba proferret,q̄ alij vix vel nullo mō
ſuſtinere poſſent. Ergo multiloquio ſeruiēs
facit cōtra propriā naturaꝫ que inducit eum
ad taciturnitatē:⁊ ad verborum moderātiā.
Tertiū eſt ꝙ qui paucis vtitur verbis cuſto-
dit animā ſuā. Prouerb.xxj. Qui cuſtodit os
ſuū ⁊ linguā ſuam cuſtodit ab anguſtijs ani
mam ſuā Et ecōuerſo qui multis vtitur ver-
bis ledit.aiam ſuā.vñ Ambroſius.lib.de offi.
Quā plures vidi loquendo incidiſſe in pctm̄
vix aūt quēq̄ tacēdo.vñ Cato. Nam tacuiſſe
nulli nocet:no:et eſſe locutū.vnde etiā Amb.
ſup̄ p̄s. Beati immaculati ⁊c. Valde difficile eſt
ꝙ qui multa loquitur non mētiat̄. Quartum
qr loquacitas eſt ſignum ſtulticie. Salomō.

Multas curas ſequunt̄ ſomnia: ꝛ in multis ſermonib⁹ inuenit̄ ſtultitia. Sic ecōuerſo taciturnitas eſt ſignū ſapiētie. Seneca. Taciturnitas hoī ſtulto ꝓ ſapiētia reputat̄. Ergo quicūq̄ vtit̄ multis verbis in illo nō eſt fundamētū vere ſapiētie in quo vnuſquiſq̄ alterū poteſt cognoſcere an ſit verus ſapiens an nō. Eccli. x. Stult⁹ multiplicat verba. Iſido. in ſino. Multiloq̄ ſtultitia eſt: ꝛ vox in multiplicatione ſermonis. Quintū eſt q: ſilentiū eſt materia pacis. Ergo religioſi cōmuniter ad ſilētiū ſunt reſtricti: ꝛ hoc ꝓpter bonū pacis: q: ex loquacitate generant̄ lites ꝛ diſcordie. Uñ Cato. Lis minimis ꝟbis interdū maxima creſcit. Ergo q̄cūq̄ diligit pacē i ſe ꝛ in aliis dꝫ refrenare linguā. Et vbicūq̄ eſt pax ꝛ charitas ibi eſt ꝛ deus. vñ in pſalmiſta. In pace fact⁹ eſt locus ei⁹. Sed vbi eſt diſcordia ibi eſt diabol⁹. Sextū qđ dꝫ nos inducere ad ſilentiū ꝛ ad moderātiā verboꝝ eſt exēplum xp̄i q̄ ante pilatū ꝛ herodem tacuit. vñ Eſaie liij. Sicut ouis ad occiſionē ducetur: ꝛ quaſi agnus corā tōdēte ſe obmuteſcet ꝛ nō apiet os ſuū. In hoc dat nobis xp̄s exēplū taciturnitatis ꝛ ſilentiū. Septimū eſt q̄ de oī verbo otioſo reddituri ſumus xp̄o rationē in die iudicij ꝓut habetur Mat. xij. vbi xp̄s dicit q̄ de omni verbo otioſo qđ locuti fuerint homines reddent rationē. ¶ Sed diceres qđ eſt verbū otioſum? Hoc oſtendit beatus Greg. in libꝛo moraliū dicens. Otioſum quippe verbum eſt qđ aut ratione iuſte neceſſitatis aut intētione pie vtilitatis caret. vnde Hierony. in ſermone. Uerbū otioſuꝫ eſt qđ ſine vtilitate audiētis vel loquētis profertur. Idē. Quicquid nō edificat audiētes in periculū vertit̄ loquētiū. Nō ſi ſcđm dictū xp̄i erimus reddituri rōnē de verbo otioſo: quid tunc de multiloquio ꝛ de verbis nociuis ꝛ ſcandaloſis. vñ Greg. Si rō de otioſo ſermōe exigitur pēſandū valde eſt que pena multiloquiū ſequatur in quo etiā per ſuperbie verba peccatur. Exēplum q̄ libēter loqui debemus de licitis bonis: quere ante ſermone. xcviij.

Sermo. cxl. De operibus.

Operari me oportet opera eius qui miſit me donec dies ē: venit nox in q̄ nemo poteſt operari. Ioan. ix. Sciendū q̄ in verbis premiſſis chꝛiſtus nos admonet ad faciēdum bona opera. Pꝛo quo ſciendū. q̄ homines quatuoꝛ modis dānant̄ cum bonis operibus: ex quib⁹ modis nos intelligere debemus quāſr opera noſtra bona facere debeamus. vt ꝑ ea ſaluemur. Et ad hāc opationeꝫ xp̄s nos admonet in verbis premiſſis dicēs Operari me opꝫ ꝛc. ¶ Uñ ſciendum q̄ opera noſtra bona quatuoꝛ modis maculantur: vt non poſſint eſſe deo grata ꝛ accepta ꝛ nobis meritoꝛia ad vitā eternā: ſed cum ipſis dānamur ſi ſic moꝛimur. Pꝛimo dico q̄ cū noſtris bonis operib⁹ damnamur cū ea remittim⁹ ideſt facimus ea cū tedio nauſea ꝛ negligentia: ex quadā conſuetudine ꝛ nō ex charitate vnde. Pꝛouer. x. Egeſtatē operata eſtimem⁹ remiſſa. Idē Pꝛouer. xviij. Qui mollis ꝛ diſſolutus eſt in opere ſuo frater eſt ſua opera diſſipātis. Nā materia mollis diſſoluit̄: ſic op⁹ molliū ꝛ tepidoꝝ cito deficit ꝛ paruꝫ pꝛoficit Eſaie. i. Et erit opus veſtrū ſicut ſcintilla cito deficiēs. Nā ſicut ignis male accēſus cito deficit ꝛ extinguit̄. ſic ꝛ op⁹ factū cū tedio ꝛ negligētia ꝛ nauſea diſſoluit̄. Quod autem tepiditas ꝛ negligētia in bonis oꝑibus diſplicet deo: hoc pꝛobat̄ Apoc. iij. vbi chꝛiſt⁹ dicit Scio opera tua q: neq̄ frigidus es neq̄ calidus vtinā frigidus eſſes aut calidus: ſed q: tepidus es ꝛ nec frigidus neq̄ calidus incipiam te euomere de oꝛe meo. Gloſ. euomere ideſt de ꝯſoꝛtio beatoꝝ ſegregare. Calidus ē qui feruēs eſt i bonis oꝑib⁹. Frigidus q̄ ſimpliciter deſiſtit a bonis operib⁹. Tepidus q̄ medio mō ſe hꝫ. Gloſ. interli. Maioꝛ ſpes eſt de frigidis q̄ȝ de tepidis. Ratio eſt: q: tepidi quandam ſecuritatem recipiunt: eo quod aliquid boni agūt: ꝛ ideo ſe nō corrigūt. Sꝫ frigidi ſe eē peccatoꝛes cognoſcūt ꝛ q̄ nō agūt bona iō citius cōuertunt̄. Tepidus euomit̄ quando in deterioꝛa pꝛecipitatur ꝛ impediens moꝛitur: ꝛ a cōſoꝛtio ſanctoꝝ ſeparatur. ¶ Circa hoc querit̄ vtrum tedium boni ſit moꝛtale peccatū. Pꝛo quo ſciendū q̄ ſecundū hermanū de ſchilditz. Tediū boni poteſt cōſiderari tripliciter. Uno mō pꝛout eſt motus naturalis ex laſſitudine coꝛpoꝛis poſt exercitiū ſpūale pꝛoueniens ꝛ ſic nō eſt pctm̄. Secūdo modo ſcđm q̄ eſt modus appetitus ſenſitiui ꝯtriſtati de opere ſpirituali laboꝛioſo ꝛ ſic poteſt eſſe pctm̄ veniale: Quia etiā ille appetitus ſit deliberatiuus: q: cōſenſus in veniali nō eſt niſi veniale: verbigratia. Si cāto vel oꝛo aliqualiter cū tedio: tamē ꝓpterea dimittere nolo. ꝛ ſic ſolū eſt veniale. Tertio mō cū hoc tediū redūdat in omiſſionē illoꝛuꝫ q̄ ſunt neceſſaria ſaluti ad q̄ neceſſario hō tenet̄ ꝛ ſic eſt moꝛtale. ꝟbigrā. ſicut nō audire miſſaꝫ i die dñica vel pniam iniūctā nō cōplere Cū aūt tediū redūdat in cōtēptū rōnis vel voluntatis bonū diuinū nō amātis vel cū faſtidio recogitantis: ſic eſt pctm̄ moꝛtale. Tū ex eo q̄ rō ꝛ voluntas cū triſtitia ferunt̄ i bonū de q̄ gaudendū eſſet: qđ directe ꝯtrariat̄ charitati. Tūc etiā q: tale tediū redūdat in omi

tionem coꝝ que neceſſaria ſunt ſaluti.ſ. dili-
gere:verũ bonũ:⁊ declinare a malo. Si autẽ
tediũ illud ex omiſſiõe boni ⁊ difficultate ag
grediendi bonũ ducit in deſperationẽ:tũc iã
accedit ad peccatũ ſpiritusſancti. Et ſi tediũ
ita creſcit ꝙ etiã ducit in tediũ vite:intãtũ ꝙ
iniiciat ſibi manus tunc iã ſilius erit iude qui
laqueo ſe ſuſpendit. Ergo magna mala oriri
põt ex tedio ⁊ accidia niſi eis reſiſtatur. vnde
etiã de negligẽtibus dicit dñs per Hieremiã
prophetã. Maledict⁹ ꝗ facit opus dei negli-
genter. ¶ Ut aũt opus noſtrum ſit deo acce
ptum debet fieri cũ diligẽtia ⁊ cuz hilaritate
⁊ cum bona volũtate. Primũ cũ diligentia.ij.
Paralip.xix. Cũ diligẽtia oĩa facite. Unde di
ligẽtia in oculis dei plus placet ꝙ̃ opus. Sz
qͥd eſt diligẽtia in operib⁹ bonis? Rñr ꝙ non
eſt aliud niſi intẽta deuotio. Et hoc facim⁹ cũ
mentẽ noſtrã infigimus in illud qꝺ agimus
oẽm euagationem mẽtis ſm poſſe reſtringẽ
tes. Et hec diligẽtia multũ placet deo: ſicut
et⁹ oppoſitũ multũ diſplicet. Uñ ꝙ aĩa eſt in
corpore hoc eſt deuotio in bono opere: ſz cor
pus ſine aĩa nihil eſt. vñ Ariſto.j. de anima.
Egrediẽte anima de corpore corpus marce-
ſcit ⁊ expirat. Sic bonũ opus ſine diligentia
corã deo nihil ẽ. Scꝺo cũ hilaritate.ij. Corin.
ix. Hilarẽ datorẽ diligit deus. Hiero. Mallez
pſalmũ vnũ cũ deuotione ⁊ hilaritate mẽtis
decantare: ꝙ̃ totũ pſalteriũ cũ faſtidio ⁊ acci
dia. Tertio cũ bona voluntate: ſic ꝙ libenter
plus vellet facere ei: ſic de⁹ plus inſpicit cor
ꝙ̃ opus. Gre. Cor ⁊ nõ ſubſtãtiã penſat deus
nec cõſiderat quãtũ in eius ſacrificio: ſed ex
quãto offerat. Uñ quãdo quis libenter vellet
plus dare vel facere ⁊ nõ põt tũc ſufficit deo
volũtas etiã quãtũcũ ſit opus paruum vel
donũ. Greg. Regnũ dei tantũ valet quantuz
habes. Ualuit nãꝗ petro ⁊ andree regnum
celoꝝ rethe. zacheo mediã partem ſubſtan-
tie ſue valuit vidue duo minuta: valet etiam
calicẽ aque frigide. Inno. Etiam valet bonã
voluntatẽ. vñ Augu. Coronat deus volũtatẽ
vbi nõ inuenit facultatem. Uñ etiam Berñ.
Bona volũtas in animo eſt origo omniũ bo
norum ⁊ mater oĩum virtutum: quaz qui hʒ
ſecũ: hʒ ꝗcquid ei ad bene viuendũ opus eſt.
Scꝺo dãnamur cũ bonis operibus ſi ea ven
demus: ⁊ hoc fit cum pro lucro temporali; vł
pro honore cõſeqnẽdo ea facimus coram ho
minibus. Sicut ille phariſeus ꝗ bonũ opus
fecit qñ in hebdomada duos dies ieiunauit
⁊ decimas de bonis ſuis dedit: qui tñ dãna-
tus eſt: qꝛ laudem humanaz queſiuit: ⁊ ſe de
bonis operibus inaniter iactauit dicẽs. De⁹
gratias ago tibi: qꝛ nõ ſuz ſicut ⁊c. vt hʒ Lu.
xviij. Qꝺ nobis xpianis dñs prohibet Mat.
vj. dicẽs. Attendite ne iuſtitiã veſtrã faciatis
coram hominibus vt videamini ab eis: alio-
quin mercedẽ nõ habebitis apud patrem ve
ſtrum qui in celis eſt. ¶ Unde querit̃ vtrum
ſit pctm̃ mortale cũ ꝗs laudẽ humanã ł bonis
opib⁹ querit̃. Reſpõdet̃ ꝙ ſic. quãdo honor vel
lucrum qꝺ queritur preponitur deo ⁊ pro pꝛie
ſaluti. Nam in oĩbus operibus bonis princi-
paliter debem⁹ querere honorẽ dei. Apoc.j.
Ego ſuz alpha ⁊ o.i. principiũ ⁊ finis. Et dein
de ſalutẽ aĩe noſtre. Unde Grego. Quiſquis
ideo ſeminat vt hic vel laudis vel muneris
mercedẽ recipiet eternã: procul dubio mercede
ſe priuat. Maxim⁹ in ſermo. Non poſſum⁹ ſi
mul pro vno ⁊ eodẽ opere fauo:ẽ mũdi expete
re ⁊ premium celeſtis glorie inde acq̃rere. Uñ
ſciendũ ꝙ opera noſtra vt ſint deo accepta ⁊
nobis meritoria dñt fieri in recta ſinceritatis
intẽtione. Eſt autẽ recta ⁊ ſincera itẽtio vt ſin
gula noſtra bona opera nõ ad placẽdũ hoĩb⁹
ſed ad placendum deo fideliter faciamus. Et
qꝛ deus, nobiliſſim⁹ eſt finis: ideo quãdo ope
ri noſtro talis finis per intẽtionẽ rectã impo
nitur erit nobile ſupramodũ. Ambro. Inten
tio operi tuo nomẽ imponit. Grego. in mora.
Omne bonũ qꝺ agimus per intentionẽ ſem
per ad celeſtia leuemus vt vez queram⁹ hono
rẽ dei ⁊ ſalutẽ propriã. Hiero. Quicquid agis
pro eterna mercede age: ⁊ nihil ſtudeas pro-
pter laudẽ humanã vel opinionẽ humanam
ſed ꝓpter vitã eternã. ¶ Sed diceres an li-
ceat deo ſeruire ꝓpter regnũ celoꝝ ⁊ pctã vi-
tare ꝓpter penã inferni. Reſpõdetur ꝙ nõ li-
cet. Nam qui ſolum ꝓpter regnũ celoꝝ bona
operatur nunꝗ̃ illuc perueniet. Et qui ſoluz
propter penã inferni nõ peccat vel peccare di
mittit illuc poſt hanc vitam perueniet: ⁊ rõ ẽ:
qꝛ ꝗcqͥd non fit ex charitate ſiue in bona faciẽ
do: ſiue in mala omittendo: non eſt deo acce-
ptum nec homini meritoriũ. vñ aplꝰs.j. Cori.
xiij. Si diſtribuero oẽs facultates meas in ci
bos pauperũ: charitatẽ autẽ non habuero ni
hil mihi prodeſt. Et ſi tradidero corpus meũ
ita vt ardeã: charitatẽ aũt nõ habuero nihil
mihi ꝓdeſt. Unde de hoc Ber. dicit. Charitas
eſt bonum cuz quo nec opus minimũ deſpicit̃
ſine qua nec maximũ acceptatur. Unde homo
debet deo ſeruire ⁊ bona opera ſua facere pꝛi
cipaliter ex charitate qua diligere tenet̃ deũ
ſiti ⁊ mala dimittere principaliter ꝓpter deũ
⁊ habere ſpem ⁊ de⁹ dabit ſibi regnũ celoruz.
ſi ei ex charitate ſeruierit ⁊ inſup liberabit eũ
a penis inferni vbi peccatores eternaliter cũ
demonibus punient̃. vnde principale moti-
uum debet eſſe charitas. vñ aplꝰs. Omnia ope
ra veſtra in charitate fiãt. Et hoc ſignum ꝙ
opus ic charitate fiat: qñ quis principaliter

inopibus ſuis querit honorē dei ꝛ ſalutē pro
priam. F Tertio dānamur cum operib⁹ ſi ea
in pctis mortalib⁹ facim⁹.ſ.in ſuperbia:luxu
ria:inuidia:ꝛ ſic de alijs. Leuit.xxij. Si macu
lam habuerit nō erit acceptū deo. Eſa.j. Nō
accipio a vobis ſacrificiū:qꝛ man⁹ veſtre ple
ne ſunt ſanguine. Naꝫ ſicut mors corpis pri
uat hoīem vſu mēbroꝝ ſcꝫ ꝙ nō poteſt ambu
lare nec ſtare nec audire nec videre ꝛc. ſic ē pec
catum mortale priuat hoīeꝫ vſu mēbroꝝ quo
ad opa meritoria:ſic ꝙ nihil merek cū oībus
opib⁹ ſuis qđ ſit meritoriuꝫ vite eterne: ſicut
nec aīal brutū. vñ ps. Hō cū i honore eſſet nō
intel. cō. eſt iu. inſipiētib⁹ ꝛ ſilis fact⁹ eſt illis
ergo ſicut iumētū qđ cōtinue laborat ꝛ nihil
merek niſi pabulū ſuū tpale:ſic ꝛ hō exñs in
pctō mortali ſolū merek tpalē remuneratio
nē cū ſuis bonis operib⁹. G Sed queritᷣ qs
ſit in pctō mortali. Reſpōd. ꝙ ille q̄ fecit pctm̄
mortale ꝛ adhuc nō eſt vere cōtrit⁹:vel q̄ ha
bet ꝓpoſitū adhuc peccādi mortaliter ſꝫ q̄n
qs eſt cōtrit⁹ etiā ſi adhuc nō eſt cōfeſſus ſed
hꝫ ꝓpoſitū cōfitēdi ꝛ ſatiſfaciēdi: tūc ampli⁹
nō eſt peccator mortalis. Ezech.xxviij. In q̄
cūq3 hora peccator īgemue.ꝛc. Unde Caſſio.
dñs neſcit differre ꝙ quē cōpūcto corde ſibi
ſenſerat ſupplicare. Unde quicquid talis con
tritus boni operis fecerit deo acceptū eſſe et
meritoriū ad vitā eternam. Unde ſi volum⁹
ꝙ opera noſtra ſint nobis meritoria et acce
pta deo debemus ea facere in vera contritio
ne ꝛ gr̄a. Nam opera bona erūt ex operātis
bonitate. Lu.vj. Bon⁹ homo de bono theſau
ro cordis ſui ꝓfert bonum. Idem arbor bona
ꝓfert fruct⁹ bonos. Aug. Nihil eſt bonū niſi
ex te bono. Gre. In quātū em̄ boni ſum⁹ corā
deo in tantū bonū erunt opera noſtra apud
eū:ſed que bona ꝓueniant ex bonis operib⁹
que in pctō mortali ſiūt quere ante ſer.xcij. L
vbi dr̄ ꝙ ſeptē bona opa inde ꝓueniunt. M.
Quarto dānamur cū bonis opib⁹ ſi ea an fi
nē nr̄e vite dimittim⁹.j. Paral.xxviij. Firma
bo rḡnū tuū ſi ꝑſeuerauerꝫ facere ꝑcepta mea
Ezech.xviij. Si auerterit ſe iuſtus a iuſtitia
ſua ꝛ fecerit iniquitatē nūq̄d viuet? Oēs iu
ſtitie eius quas fecerat nō recordabunk. Ex
q̄bus verbis habek ꝙ ſi qs facit bona opera
ꝛ nō ꝑſeuerauerit in illis cū eiſdē bonis opi
bus dānabik. vñ Gre.li.j.mora. In caſſum bo
nū agik ſi an vite terminū deſerak. vñ opera
ri debem⁹ ꝑſeuerāter bona opa ſi volum⁹ ha
bere premiū. Ber. Tolle perſeuerātiā nec ob
ſequiū mercedē hꝫ. Iſid. de ſum. bono. Tunc
deo placet noſtra cōuerſatio q̄n bonū qđ in
choam⁹ ꝑſeuerāti fine cōplem⁹:imo ꝑſeuerā
tia facit ardua leuia. Vñ vſus. Oīb⁹ i reb⁹ gra
uis eſt inceptio prima. Qđ autē ꝑſeuerātia ꝛ

aſſuetudo faciāt ardua leuia ptꝫ ꝑ Ariſt. qui
dicit. Multa q̄ naturaliter nō ſunt delectabi
lia cū aſſuefacta fuerint delectabilia erūt. vñ
etiā Boetius in de cōſola. phie. Duritia cuiu
ſlibet operis aſſiduitate ꝑmollik. Vñ patet ꝙ
debemus deo ſeruire in arduis ꝛ ꝑſeuerare
in eiſdē:vt ex his cognoſcatur ſerioſa intētio
noſtra ad deū. Nā oēs ſancti qui deo placere
voluerūt exercitia ardua elegerunt qꝛ ſciue
runt xp̄m ſic preceſſiſſe. vñ Ber ſup cañ. Chri
ſtus q̄ nō fallitur elegit qđ carni moleſti⁹ eſt.
id ergo vtili⁹. iſtud ēt magis eligēdū eſt ꝛ q̄ſ
quis aliud docet vel ſuadet ab eo tāq̄ꝫ a ſedu
ctore cauēdū eſt. vñ xp̄s de ſe dicit in euange
lio vt hꝫ Luce.xxij. Ego diſpono vobis ſicut
diſpoſuit mihi pater meus regnum ꝛc. quaſi
dicat. Sicut pr̄ diſpoſuit mihi ꝙ niſi ꝑ aſpe
ra in celū redirē vnde exiui:ſic ꝛ ego diſpono
vobis vt ſequamini veſtigia mea.j. Pe.ij. xp̄s
paſſus eſt pro nobis vobis relinquēs exēplū
vt ſequamini veſtigia ei⁹. Apl's Gal.v. Qui
xp̄i ſunt carnē ſuam crucifixerunt cum vitijs
ꝛ ꝯcupiſcētijs. Actuū.xiiij. Per multas tribu
lationes opꝫ nos intrare regnū dei. Pro quo
ſciendum ꝙ ſi teipſum nō caſtigas tūc deus
omnipotēs te caſtigabit ſi eō de nūero electo
rū.ij. Paralip.x. Ego maius pōdus apponā.
Nullū eniꝫ electoꝝ hic patitur. Heb.xij. Fla
gellat oēm filiū quē recipit. Orige. ſup Ozee
iiij. Qui diligik a deo corripik: qui aūt non di
ligitur in pctis ſuis dimittik. Greg. in mora.
Si except⁹ fueris a paſſiōe flagelloꝝ eris ex
ceptus a numero filioꝝ. Apoca.iij. Ego quos
amo ar. ꝛ caſt. Vñ ſciēdū ꝙ perſeuerare debe
mus nō ſolū in leuibus ſed etiam in arduis
factis. ſ. caſtigādo:vigilādo:ieiunādo ꝛc. Ber
nardus. Bonā vitam puto mala pati ꝛ bona
facere:ꝛ ſic vſq3 ad mortē perſeuerare. Iſido.
de ſummo bo. Salus incipientibus promit
titur:premiū perſeuerātibus datur. Chryſo.
ſuper Mat. Non incepiſſe:ſed perfeciſſe vir
tutis eſt. vñ xp̄s dicit Mat.x. Qui autē perſe
uerauerit vſq3 in finē hic ſaluus erit. Ex iam
dictis ptꝫ q̄uō hō cū bonis operibus dānari
poteſt:ꝛ q̄uō quis opera ſua facere debeat vt
deo ſint accepta ꝛ ſibi meritoria vite eterne
Exēplū habem⁹ ꝙ nō ſufficit bonā vitā inci
pere:niſi quis velit in ea perſeuerare. Vñ le
gitur i vitaſpatrū ꝙ q̄dā adoleſcēs ſecularis
habēs patrē deſiderabat fieri monachus. et
dū multū ſupplicaret patri ſuo vix acq̄euit.
Et ingreſſus monaſteriū ꝛ fact⁹ monach⁹ ce
pit deo ſeruēter ſeruire i ieiunijs ꝛ orōnib⁹.
Cōtigit aūt poſt aliqđ tp̄s eūdē fratrē ſuppli
care abbati ſuo dicēs. Rogo te abbas vt di
mittas me i heremū. dixit ei abbas. fili noli
hoc cogitare. Ignoras em̄ tētatiōes diaboli

et verſutias eius:⁊ ſi cōtigerit te tētari:nō in
uenies ibi q̄ te cōſoletꝛ.Ille aūt cepit amplius
eū rogare vt eū dimitteret ire:⁊ abbas cōſen-
ſit.Poſtmodū autē dixit abbati ſuo.Rogo te
abbas vt cōcedas q̄ oſtendāt mihi heremuꝫ.
Et miſit cū eo duos fratres q̄ irent cū eo.Am-
bulātibꝰ aūt fratribus cū eo per heremū vna
die ⁊ altera die defecerūt pre eſtu.Et proij̄cien-
tes ſe in terrā dormierūt.Et ecce aquila venit
pcutiēs eos alis ſuis ⁊ euigilantes viderunt
aquilā ⁊ dixerūt fratri illi.Ecce angelus dn̄i:
ſurge ⁊ ſequere eū.Surgēs ⁊ vale dicens fra
tribꝰ ſequebatꝛ eā:⁊ venit vſq̄ dū ſtaret aqui-
la.Que mox ſurgens volauit vſq̄ ad vnū ſta
diū:⁊ iterū receſſit:ſic̄ ſequebatꝛ eā frater ille:
et iterū volauit ⁊ ſedit nō longe.Et factuꝫ eſt
hoc per tres horas.Poſtmodū aūt diuertit ſe
aquila ad dexterā partē ⁊ frater ille ſequebatꝛ
eam.Et reſpiciēs vidit tres arbores palmarū
et fontē aque ⁊ ſpeluncā modicā:⁊ dixit: ecce
locus quē pparauit mihi deus. Et ingreſſus
cepit in ea ſedere ſumēs cibū dactilorum ⁊ de
fonte aquā bibēs:⁊ fuit ibidē ſex annis nemi
nem vidēs.Et ecce vna dierū venit diabolus
ad eū in ſpecie abbatis cuiuſdā ſenioris hn̄s
vultū terribilē.Uidēs frater eū timuit ⁊ pce-
dens in ofone ſurrexit:⁊ dixit ei diabolꝰ. Ore
mus iterū frater.Et ſurgētes dixit diabolus.
Quātū tpis habes hic frater?Et rn̄dit habeo
annos ſex.Et dixit ei demō.Ecce vicinū meū
neſciebā:⁊ nō potui cognoſcere niſi ante dies
quatuor q̄ hic habitares:⁊ cogitaui mecū di-
cens.Uadā ad hoīem dei iſtū:⁊ cōferā cum eo
ſuper illo qđ pōt eſſe ſaluti aīe nr̄e:⁊ hoc dico
frater q̄ nihil pficimus in cellis nr̄is ſedētes
q: corpus ⁊ ſanguinē xp̄i nō percipimus ⁊ ti-
meo ne efficiamur externi ab eo:ſi nos ab hoc
miſterio elōgauerimus.Sed dico tibi frater
ecce per tria miliaria ſunt monaſteria habē-
tia preſbyteros:eamus illuc omni dn̄ica: aut
poſt duas hebdomadas et accipiamus corpꝰ
xp̄i ⁊ ſanguineꝫ eius:⁊ reuertamur ad cellas
noſtras.Placuit aūt fratri illi ſuaſio diabolica
et veniēte dn̄ica die:ecce diabolus venit ⁊ di-
xit ei.Ueni eamus q: hora eſt:⁊ exeuntes per
rexerunt ad predictū monaſteriū in quo erāt
preſbyteri.Et ingreſſi eccleſiā miſerunt ſe in
orationē:⁊ exurgēs ab oratione frater ille re-
ſpiciens nō inuenit illū qui eum duxerat ibi
et dixit:vbi putas perrexit?an ad cōmunē ne
ceſſitatē perrexit ⁊ cum expectaret diu ⁊ non
veniret:exiūt foras ⁊ requirebat eum.Et cum
nō inueniſſet:dixit ad fratres loci illius inter
rogās eos.Ubi eſt abbas ille ſenex qui mecū
eccleſiā ingreſſus eſt?Et dicunt ei. Neminez
vidimus niſi te tantum ⁊ ſtupefactus ignora
bat quidnā deueniſſet.Tūc conſiderauit fra-
ter q̄ demon fuiſſet.Et dixit.Uidete cum qua
aſtutia diabolus eiecit me de cella mea. Sed
tamen nō multū inde auctior quia ad bonuꝫ
opus veni.Percipiā igitur corpus ⁊ ſangui-
nem xp̄i:⁊ hoc facto reuertar ad cellam meaꝫ.
Et celebratis miſſis in monaſterio volente re
uerti fratre illo ad ſuam cellam retinuit eum
abbas illius monaſterij dicēs. Niſi refeceris
nobiſcum:non te dimittemus reuerti.Et cuꝫ
recepiſſet cibum cum eis reuerſus eſt in cellā
ſuam.Et iterum poſt aliquos dies venit dia-
bolus in ſimilitudine cuiuſdam iuuenis ſecu
laris:⁊ incepit euꝫ inſpicere a ſummo capitis
vſq̄ ad pedes dicens.Eſt iſte aut nō?Et cepit
eum cōſiderare:et dixit ei frater. Quid ſic me
reſpicis?Et ille ait.Puto quod me nō cogno-
ſcas.Nam poſt tantū tempus quomodo poſ-
ſes me cognoſcere.Ego ſum vicinꝰ patris tui
et filius illius.Nonne pater tuus ſic eſt dictꝰ
et mater tua tale nomen habuit: et ſoror tua
ſic eſt dicta:⁊ tu ſic vocaris:⁊ mancipia iſta et
illa:et ſic ſunt dicta.Mater vero tua et ſoror
tua ante tres annos mortue ſunt.Pater vero
tuus modo defunctus eſt:⁊ conſtituit te here
dem dicens.Cui habeo dimittere ſubſtantiā
meā niſi filio meo viro ſancto qui reliquit ſe-
culū:et abijt poſt deum?Ipſi ergo dimittam
oīa bona mea.Modo vadant aliqui qui eum
requirant:vt veniens diſtribuat oēm ſubſtan
tiam meā:⁊ ergo eroget eum pauperibus pro
aīa mea ⁊ ſua.Et perrexerunt multi querētes
te:⁊ minime inuenerunt.Ego vero veniens a
caſu pro quadaꝫ cauſa huc cognoui te. Unde
non facias moram:ſed veni ⁊ vende oīa: ⁊ fac
ſecundum voluntatem patris tui.Reſpondit
frater ille dicens.Non habeo neceſſe reuerti
ad ſeculū.Tunc dixit ei diabolus.Si non ve-
neris ⁊ deperierit ſubſtātia illa:tu exinde red
des rationē.Quid enim mali dico tibi q̄ ve-
nias ⁊ eroges eā paupibꝰ ⁊ egenis ſicuꝫ bo
nus diſpenſator:vt nō a meretricibus ⁊ male
viuentibꝰ conſumatꝛ qđ pauperibus dimiſ-
ſum eſt.Aut quid oneroſum eſt tibi vt venias
et facias eleemoſynas ſcđm voluntatē patris
tui pro aīa tua ⁊ ſua.Et hoc facto reuertaris
ad cellam tuam.Qui multa ſuadens fratrem
illum depoſuit in ſeculū:⁊ veniēs cum eo vſq̄
ad ciuitatem tunc reliquit eum.Uoluit auteꝫ
ille ingredi domū patris ſui tanq̄ iam defun
cti:⁊ ecce pater eius viuus egrediebatur:⁊ vi
dens eum nō cognouit.Et ait ad eum. Quis
es tu?Ille vero turbatus:nihil potuit loqui:
et cepit eū iterato pater interrogare q̄s eſſet.
Tūc cōfuſus rn̄dit.Ego ſum filꝰ tuꝰ.Ait. Et
ad qđ reuerſus es?Erubeſcebat aūt ei dicere
qđ verū fuit:ſꝫ dixit charitas tua fecit me re-
uerti:q: deſiderabā te videre:⁊ mālit ibi.Poſt

aliqo ꝺo tp̄s incurrit fornicationē:et multis
ſuppliciis afflictꝰ a patre ſuo:infelix ille non
egit pnīam ſed manſit in ſcelo ⁊ oīa bona ope-
ra ſua prius facta ꝑdidit:⁊ ſic damnatus eſt.

¶Sermo.cxlj.de ſeptē pctis mortalibus.

PEccatum cū cōſummatū fuerit generat
mortē.Jacob.j.hoc intelligitur de
quolibet pctō mortali.Quare ī pre
ſenti ſermone breuiter eſt aliq̇d di
cendū de ſeptē pctis mortalibꝰ.Primo de ſu-
perbia q̄ eſt origo oīs pcti.J. Pro quo ſciēdū
ꝙ duplex eſt ſupbia ſcꝫ exterior ⁊ interior.In
terior eſt cū homo in ſua eſtimatione ꝓfert ſe
aliis ⁊ appetit laudari:et dolet ꝙ alij laudanꝰ.
Et talis ꝓſumit iudicare ꝓximū eſſe malū: et
ſeipſm eſſe bonū:qꝺ eſt cōtra dictuꝫ xp̄i q̄ dicit
Mat.vij.Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini.
Sed verꝰ ⁊ bonꝰ xp̄ianꝰ dꝫ alios meliores ſe
reputare ⁊ ſe in hūilitate aliis ſubijcere:⁊ ſua
pctā maiora aliorū pctis eſtimare.Ber. Noli
te cōparare maioribus:noli efferri minoribꝰ:
nulli te ꝑponas:ſed nec cōparare ꝑlumas: īō
quilibet dꝫ in hūilitate ſeipſm cōtemptibilem
reputare ꝓpter incertitudinē quaꝫ hꝫ de ſua
bonitate.Eccl'i.ix.Neſcit hō an amore dignꝰ
ſit:an odio.Exterior ſuperbia exercet̄ in capi-
te ⁊ in toto corpore.ſ.in peplis:in longis cri-
nibus:in caputiis:in palliis:in ſciſſuris mul-
tis:in cingulis:in calceis:⁊ ſic de aliis.Sed q̄-
ritur qn̄ talis ſupbia exterior ī corꝑe ſit pctm̄
mortale? R. Rn̄r.Sex modis ꝑ ornatū corꝑis
quis peccat mortaliter.Primo per intētioneꝫ
ſcꝫ qn̄ q̇s ſe ornat ea intētione vt velit ab aliis
cōcupiſci:qꝛ ſm̄ Augu.Non ſolū appetere ſꝫ
etiā appeti velle criminoſum eſt.Chry.in lib.
de cōpunctiōe.Si mulier ſe decorauerit ⁊ ad
ſe viſus hoīm ꝓuocauerit:extremā vindictaꝫ
ſuſtinebit.Ergo mulieres et virgines que ſe
ornant vel facies ſuas colorant vt ab aliis
cōcupiſcanꝰ peccāt mortaliter:q̄uis etiā non
habeāt volūtatē cōſentiēdi illis q̄ eas cōcupi-
ſcūt.Scḋo peccāt mulieres vel etiā viri in or-
natu corꝑis cū ſe ornāt ex ſupbia.ſ. extollēdo
ſe ſuꝑ alios hoīes:⁊ contēnēdo alios q̄ nō hn̄t
talē ornatū:⁊ talis ornatꝰ cōīter ex ſupbia ꝓ-
cedit.vn̄ Innoc.de vilitate hūane cōditionis.
Supbꝰ aūt vt magnificꝰ videaꝰ ſatagit veſti
ri duplicibus:indui mollibꝰ:precioſis ornari.
hoc pꝫ qꝛ heu multi hoīes ex ſupbia ſeſe or-
nant vt alios in pulchritudine excedant: vel
ſaltē vt nō excedanꝰ ab aliis vel ex amore va-
ne laudis et vane glorie vt dicaꝰ de eis ꝙ ipſi
ſint pulchri ⁊ honorabiles.Luc.xiiij. Oīs q̄ ſe
exāltat humiliabitur.Tertio peccāt hoīes in
ornatu corꝑis ſcꝫ facies ſuas colorando:cum
hoc faciunt in contemptum creatoris ſui.vn̄
de Ambroſius.Deles picturā dei ſi vultū tuū
naturali candore obnubilas ⁊ exquiſito rubo
re perfundis.Tales ſimiles ſunt lucifero: qꝛ
volunt eſſe pulchriores q̄ deus omnipotens
eos creauit:ſicut illi qui habent facies palli-
das ⁊ volunt ſibi facere rubeas vel albas ⁊ il
li q̄ hn̄t crines nigros ⁊ volunt hr̄e glaucos ⁊
qui habent crines planos ⁊ volunt habere cri
ſpos.Quarto homines peccant in ornatu cor
poris qꝺ contingit ꝓpter nimiā complacētiā
et amorem ⁊ ſollicitudinē quā habent ad or-
natum ad pulchritudinem corporis.Tantus
eñ poſſet eſſe amor iſte ⁊ tanta cōplacētia qꝺ
eſſet mortale pctm̄ ⁊ quaſi ydolatria:vt quan
do amor ille ⁊ complacētia illa amorem dei ſu
peraret:qꝛ hoc ab hoīe colitur qꝺ pre ceteris
diligiꝰ.vn̄ Aug.Nullū pctm̄ adeo veniale eſt
qꝺ nō fiat mortale dū placet.Ergo iſti ꝑiculo
ſe ſtāt q̄ hn̄t nimis magnā ꝯplacētiā ī ſuis ve-
ſtibꝰ eo ꝙ hn̄t diuerſa parta veſtiū in tunicis
et palliis caputijs ⁊ peplis ⁊ in cingulis deau
ratis vel argentatis: quia tales propter hoc
poſſunt damnari.Unde exemplū narrat hum
bertus ꝙ fuit in frācia quedā mulier deuota:
que cū ſemel eſſet rapta vidit ī ſpiritu quādaꝫ
magnā comitiſſam q̄ fuerat ei familiaris.Cu
ius cū aīam demones traherent ad infernū:
ipſa comitiſſa eiulādo clamauit.heu me miſe
ram q̄ ſatis caſta fui ⁊ abſtinēs ⁊ eleemoſyna
ria:nec ꝓ alia re damnor niſi ꝓ ornatu veſtiū
quē nimis dilexi:⁊ admonita nō ceſſaui. Un-
de etiaꝫ legitur de quadā muliere que ꝓpter
nimiū ornatum corporis cōuenit euchariſtiā
recipere in agone:ſed duo pulcherrimi iuue-
nes aſſiſtētes acceperūt Jeſuꝫ xp̄m de manu
ſacerdotis volētis eam cōicare:⁊ ſic ipſa ſine
cōmunione obijt. Quinto ꝓpter ſcandalum
q̄uis nō intēdas perſonā aliquā allicere:tñ ſi
cognoſcis alios accēdi in mala cōcupiſcētia:
et tamen nō vis dimittere ornatum ſuperbū
ꝓpter ſalutē ꝓximi:mortaliter peccas ⁊ dam
naberis.Sexto ꝓpter exemplū ⁊ informatio-
nem aliorū.ſicut qui primitus inuenerūt: vl'
adhuc hodierna die inueniūt nouos modos
veſtiū ⁊ extraneitates:⁊ volūt hr̄e ſequaces in
talibꝰ adinuētionibus:ſcꝫ in variis et diuer-
ſis ſciſſuris:⁊ ſic de aliis.Taliū pena accidēta-
lis augmentatur quotidie in inferno vſq; ad
nouiſſimū diem a quolibet hoīe qui eos imi-
taꝰ in talibus adinuētionibꝰ. L.Scḋm pctm̄
mortale eſt auaritia.Circa qꝺ ſciēdū ꝙ q̇s pec
cat q̄tuor modis ꝑ diuitias. Pmo ꝯcupiſcēdo
bona alioꝝ ꝯtra deū ⁊ iuſtitiā:vel etiā illi qui
ꝯcupiſcūt iuſtas res hr̄e ſcꝫ ad malū finē.ſ.ad
peccādū:ſcꝫ ad vanā gloriā vel ad luxuriā vel
ad crapulā exercēdā ſicut ille diues de q̄ ſcri-
biꝰ Luc.xvi.q̄ epulabaꝰ quotidie ſplēdide et

induebatᷓ purpura ⁊ byſſo. Itē q̄ nimio appetitu ⁊ amore efficiũtur ad tp̄alia: q̄uis nō iniuſte vellent ea acquirere: tñ ille appetitus ⁊ amor tp̄aliū ſuperat ⁊ excellit amorē dei ⁊ appetitū ꝓprie ſalutis: ſic mens ſuffocatᷓ in toto talis etiā grauiter peccat. Sicut heu plures ſunt, qui totū cor ſuū occupant cum tp̄alibus ſic ꝙ raro vel nunq̄ꝫ de deo vel ſalute propria cogitant. Sed qñ quis appetit aliena cum volūtate cōditionata ſcꝫ ſi poſſet ea habere ſine offenſa dei ⁊ iniuria ꝓximi ⁊ tunc vel nullum vel ſolū pctm̄ veniale eſt. Secundo peccat q̄s per auaritiā acquirendo bona tp̄alia iniuſte ſcꝫ cū vſura vel ludendēdo vel ꝑ fraudē i emēdo: vēdēdo: vel ꝑ furtū vel ꝑ rapinam ⁊ ſic de aliis. Nā quocūq̄ꝫ mō quis tp̄alia iniuſte lucratur mortaliter peccat ⁊ tenetᷓ ad reſtitutionē ſi vult ſaluari: ſiue ſit in rebus magnis ſiue in paruis. vñ Aug. Auar⁹ anteq̄ꝫ q̄d lucretur ſeipſm pdit: ⁊ anteq̄ꝫ aliq̄d capiat capitᷓ. Idem Aug. pctm̄ nō dimittitᷓ niſi reſtituatᷓ ablatum Unde de hoc ḣ in decre. Inferēs dānū primo nō eſt abſoluēdus niſi dāno ſcḋꝫ arbitriū leſi reſtituto. xxv. q. vi. Peſſimam. ix. q. vi. Si res Tertio peccat q̄s ꝑ diuitias male expēdēdo. ſcꝫ qñ nō vtitur ad honorē dei ⁊ ſalutē ꝓpriā: ſed vtitur ad peccādū cōtra deū tales ſic expēdendo pñt ꝓpterea cōdēnari etiam ſi nullas res iniuſtas haberent: ſed ſuas iuſtas res ſic ad peccādū expēderēt vt p3 in illo diuite epulone. de quo habetᷓ Lu. xvi. Qui ſepult⁹ eſt in inferno ⁊ tñ nō reperitur ſcriptū de eo ꝙ fuit vſurari⁹: raptor: luſor: vel fur: ſed q2 bona ſua male expēdit. ſ. in ſupbia veſtiū: in gula ⁊ crapula ⁊ pauperi lazaro nō ſubuenit: ideo dānatus eſt. O quot diuites ſequūtur eū in ſuperbia veſtiū habētes ꝑcioſas veſtes: lōgas caudas ⁊ ſciſſuras varias: ⁊ multa parta veſtium Similiter ſequuntur eum in gula: ſicut multi qui volūt laute viuere ⁊ ꝑcioſa fercula hr̄e: et precioſum potum bibere: ⁊ ſic ſupflue expēdunt ſuas iuſtas res: de quib⁹ diſtrictā rōnem vſq̄ꝫ ad vnū denariū reddituri ſunt deo in nouiſſimo die. Silr̄ q̄ perdūt vel qui male expēdunt patrimoniū ſuū. Sed diceres iſta bona ſunt mea: ergo mihi l3 facere cum eis quicq̄d volo. Rñdetur ꝙ nō ſunt tua ꝓpria: ſed ſunt a deo tibi accōmodata. Vñ apl̄s. i. Corinth. iiij. Quid habes q̄d nō accepiſti. ſ. a deo. Ergo quilibet debet vti ſuis bonis tanq̄ꝫ rebus accōmodatis cū timore ne offendat deum qui ea ſibi accōmodauit. Quarto peccat quis per diuitias eas nimis auare poſſidēdo ⁊ retinēdo ſua iuſta bona ſic ꝙ de ſuperfluo nō ſubuenit pauperib⁹ ex inſatiabili cupiditate: q2 timet ſemꝑ ſibi deficere ⁊ talis reputatᷓ raptor corā deo. vnde Ambro. Non minoris criminis eſt habēti tollere q̄ꝫ cū poſſis indigētib⁹ denegare. ergo tantoꝝ ſcias te inuadere bona quantis poſſis preſtare ⁊ nolis. ergo quilibet poſſidens bona tp̄alia debet pauperibus condiuidere. Aug. Da xp̄o in terra qui tibi reddet in celo. Et de hoc quere ſer. ciiij. T. L. Tertium pctm̄ mortale eſt gula. Circa q̄d queritᷓ quot modis quis comedēdo ⁊ bibendo peccet mortaliter. Reſpondetᷓ ꝙ principaliter quinq̄ꝫ modis. Primo qñ diligo corpus intantū ꝙ cōtra preceptum eccleſie paratus ſum comedere in diebus ieiuniorum: cum tñ bene poſſem ieiunare ⁊ nolo corpus meū grauare intantū: ⁊ ſic ſoluo ieiuniū ſine cauſa ab eccleſia preceptum Unde Herman. de ſchilditz dicit. Qñ quis inordinate gule vel cōcupiſcētie inheret tanq̄ꝫ vltimo fini: ita ꝙ tali quaſi deū cōtēnēs paratus ſit precepta dei ⁊ eccleſie tranſgredi: vt delectationes gule aſſequatᷓ: talis grauiter peccat. Nā quicunq̄ꝫ ſoluit ieiuniū ab eccl̄ia inſtitutū ſine legitima cauſa ⁊ rōne: ⁊ ex cōtemptu non vult obedire: peccat mortaliter totiens quotiēs hoc trāſgreditur. Scḋo peccat quis in comedēdo cum quis ſumit cibū illicitum vel ꝓhibitū: ſicut ſi q̄s i quadrageſima comederet lacticinia: oua: ⁊ ſi̇̄ia: q2 in quadrageſima interdicūtur vniuerſaliter oua et oīa lacticinia. Silr̄ q̄ vota feciſſet. ſ. ſextis feriis nec oua nec lacticinia comedere hoc votū infringeret. Tertio qñ q̄s ſciēter cibū nociuū ſibi comedit ꝓpter ſolā delectationē: talis etiā grauiter peccat ſic ſumēdo illum cibum ⁊ potū. vñ ſciēter vires corꝑis debilitat ⁊ vitā ſibi abbreuiat: q2 ſic facit contra charitatē qua hō tenetᷓ ſeipſum diligere in deo: ⁊ vires ſuas preſeruare vt deo diutius poſſit ſeruare ſuā vitā et ei ſeruire. Ps. Fortitudinē meā ad te cuſtodiam ⁊c. Quarto cum quis excedit in nimietate, ſic ꝙ perdit inde rationē vel incidit in nauſeam vel acquirit inde vomitū ꝓpter ſuperfluā crapulā: talis etiā grauiter peccat. Nā ſm̄ Herī. de vri. Quicunq̄ꝫ inebriatur vel excedit menſuram in cōmedēdo vel bibēdo: ⁊ hoc facit cū ꝓpoſito ⁊ intentione talis peccat mortaliter: totiens quotiens: vñ Ambro. in lib. de penitētia. Ebrioſus cum abſorbet vinum abſorbetᷓ a vino: abhominatur a deo: deſpicitur ab angelis: deridetur ab hominibus: deſtituitur a viribus: cōfunditur a demonibus. vnde etiam Aug. Ebrietas eſt mater oīm vitiorum. Item ebrietas facit de hoīe beſtiā: de robuſto infirmum: de prudēte fatuū. Et ſi quis in tali ebrietate occideretᷓ vel alia morte moreretᷓ: eternaliter dānaretᷓ. Exēplū habem⁹ de quodā qui frequenter inebriabatᷓ: ⁊ quodā tp̄e venit ad dedicationem. Quere hoc exemplū ſupra ſer. xcix. P. Vñ Greg. Qui nūc male ſe in volupta

tibus dilatat illū poſtea i ſupplicijs pena an
guſtat. Quinto peccat quis in comedēdo vel
bibēdo cum quia tm̄ diligit cibū ꝙ appetitus
delectationis cibi eſt cauſa finalis ⁊ principa
lis ſumēdi cibū delectabilē: ſic ꝙ preponit il-
lam delectationē deo: qui pncipalis ⁊ finalis
debet eſſe cauſa oīm operū noſtroꝝ ⁊ talem
delectationē querunt hoīes voluptuoſi qui
ſolū in viuunt ſcdm carnem. Unde Aplo. Ro.
viij. Si ſcdm carnē vixeritis: morieminí. Hie-
rony. Impoſſibile eſt vt pñtibus ꝗs ⁊ futuris
fruat bonis: vt hic vētrē ⁊ ibi mentē impleat
et ſic de delitijs trāſeat ad delitias. Tātū ſciē
dum: ꝙ qñ qs eſurit ⁊ ſic eſuriēdo comedit et
delectatur in cibo nō eſt pctm̄: qꝛ hoc eſt natu
rale cuilibet aiali. Etiam ſi quis ꝑparat cibū
ea intētione vt eum ſumere poſſit: hoc iterū
pōt fieri ſine pctō: ſed querere tm̄ ſaporē ⁊ de-
lectationem in cibo ⁊ potu: hoc eſt pctm̄. M.
Quartū pctm̄ mortale eſt luxuria. Et eſt ſcien
dū ꝙ qñcūqꝫ cōmittitur actus luxurie preter
actum matrimonij ſemper eſt pctm̄ mortale.
Aplus Ephe. v. Oīs fornicator aut immūdus:
nō habebit ptē in regno xpi. Sed diceres: an
hō ſine actu poſſit peccare mortaliter. Reſpō-
detur ꝙ ſic: ⁊ hoc cōtingit octo modis. Primo
qñ qs dat cōſenſū in moroſā delectationē: ſi
cut q̄ delectant cū plena rōne in malis cogita
tionibꝰ: ſicut heu multi faciūt tā viri ꝙ mulie
res q̄ lꝫ noluūt ad actū ꝓcedere: tñ volūt in ma
lis cogitationibꝰ ⁊ delectationibꝰ delectari.
Quod etiā nimis periculoſū eſt: qꝛ facilr per
hoc pctm̄ mortale qs incurrit qd btūs Jac. ꝓ-
bat i epla ſua vbi ſic dicit. Cōcupiſcētia. i. inte
rior animi delectatio: cū ɔceperit ſup ɔſenſū
rōnis: parit pctm̄. ſ. mortale. Sed tñ ſciēdū ꝙ
qñ alicui incidit turpis cogitatio ſine delecta
tione ⁊ ɔ volūtatē: hoc nullū pctm̄ eſt. vñ Gre.
Quātūcūqꝫ immūda ſit cogitatio mētē nō pol
luit: ſi rō nō cōſentit. imo eſt meritoriū. vñ Ber
nard. Quotiēs reſiſteris totiēs coronaberis.
Sed dum turpis cogitatio incidit cū delecta-
tiōe: tñ ſine cōſenſu plene rōnis: tūc ē veniale
pctm̄. Scdo cū cōmittit luxuria ſine actu: qñ
qs ex mala cogitatiōe ⁊ delectatione dat con
ſenſum ⁊ voluntatē ad ipſum opus perpetrā
dum: ⁊ hoc eſt ſemꝑ pctm̄ mortale. vñ Augu.
Si ratio cōſentiat ei qd libido cōmouerit fa-
ciendū eſſe ⁊ nō diſcrepat: iam et pctm̄ impu-
tatur: etiā ſi nō cōſequatur factū qm̄ res tene
tur in cōſenſu cōſciētie. Et hoc etiā intelligit
de quolibet pctō mortali. Unñ dr in decret. In
malitijs volūtas ꝓ facto reputat. de pe. di. vij
c. oīs. Ergo quicūqꝫ regnū celoꝝ itrare volue-
rit: opꝫ ꝙ habeat firmū ꝓpoſitū ꝙ vſqꝫ ad mor
tē nūqꝫ velit mortaliter peccare: nec etiā actū
luxurie facere niſi in matrimonio. Tertio cō
mittitur luxuria ſine actu cū viſu. vt qñ quis
inſpicit aliquā ꝑſonā ea intētione vt eā cōcu
piſcere velit. Matth. v. Qui viderit mulierē
ad concupiſcendū eam: iam mechatꝰ eſt eam
in corde ſuo. Unde ſi quis vna die centū do-
mos intraret: ⁊ in qualibet domo talem cōcu
piſcentiā iam dictā ſibi per viſum acquireret
tot pctā mortalia cōmitteret: ergo ſumme ne
ceſſaria eſt cuſtodia oculoꝝ. Quarto cōmittit
locutione vel riſu: vt cū quis alloquitur vel ar
ridet vni perſone ea intētione vt eam alliciat
peccat mortaliter. Quinto cōmittitur per ta-
ctum illicitū ſiue impudicū. ⁊ per amplexus ⁊
oſcula ⁊ hmōi: q̄ modus vocat ab Aplo turpi-
tudo. Et illo modo etiā peccat qs mortaliter:
et tāto grauius peccat: q̄to magis ꝑ talia li-
bido accēdit ꝓpter nimiā approximationem
ad mulierē vel ad virginē. Sexto cōmittit per
ornatū corpis vel ꝑ alia ſigna ad luxuriā inci
tātia. Ubi gr̄a. Ut ſunt iſti q̄ nō cōcupiſcūt nec
actū ꝑpetrare volūt: ſed faciūt vt cōcupiſcant
vt mulieres ⁊ virgines q̄ ꝓpterea ſe lauant ⁊
ornāt ⁊ caput ſuū diſcoperiūt vt amabiliores
fiant: ⁊ ſic alios allicere poſſint: ille mortaliter
peccant. Septimo cōmittit ꝑ dona ⁊ munuſ-
cula: vt cum quis dat alicui perſone donū vel
xeniū ea intētione vt eā ſic ad malā cōcupi-
ſcētiā ⁊ ad malū actū alliciat peccat mortali-
ter. Octauo ɔmittitur qñ aliqui libēter vellēt
actū illū ꝑficere ⁊ bene poſſent: qꝛ hñt oppor-
tunitatē tpis: loci ⁊ ꝑſone ſed ſolūmodo pro-
pterea dimittūt: qꝛ timēt mūdū ⁊ ſcādalū ho-
minū ⁊ cōfuſionē ꝓpriā: ſed ſi ſcirēt ſe poſſe late
re i hoc actu: nec deū nec ſcōs nec ſalutē aīe
curarēt quin hoc nephas ꝑpetrarēt: ⁊ tales q̄
ſic dimittūt nō ꝓpter deū: ſꝫ ſolū ꝓpter hoīes
grauiter deū offendūt. vñ Leo papa. Sūt nō
nulli qui cū corde cōcipiūt pctm̄ faciendū deli
berant. illud tñ timore dimittūt aut pre diffi-
cultate implere nequeūt: hi ꝓfecto nō in dñō
moriunt. Et hoc intelligendū eſt de quolibet
pctō mortali qd qs ꝓpter deū nō dimittit ſed
ſolū ꝓpter timorē hoīꝫ. N. Quintū pctm̄ mor
tale eſt ira ꝓ quo ſciēdū ꝙ principaliter ira eſt
triplex. Prima eſt bona: ⁊ eſt qñ quis iraſcitur
ſup pctā ꝓpria ⁊ aliena. Eccli. vij. Melior eſt
ira riſu qꝛ ꝑ triſtitiā vultꝰ corrigitur animus
delinquētis. Ps. Iraſcimini et nolite peccare.
Et hoc eſt ſignū ꝙ ſunt filij dei qui nō pñt ſu-
ſtinere iniuriā dei. Ergo iraſci ſuꝑ ꝓpria pec-
cata ⁊ etiā aliena. ſitr ⁊ vindicare iniuriā dei
talis ira eſt bona ⁊ laudabilis. Scda ira eſt ve
nialis: ſicut ſubita ira ſine deliberatiōe rōnis
qꝛ in aliquibus hoībus ignis ire cito accendi-
tur ⁊ qñ qs ex ſurreptione nō cōmouebitur: et
q̄cito hoc cū rōne aduertit: tūc expellit ⁊ reſi-
ſtit huic ire: ⁊ nō vult ſe vīdicare. Et ſic peccat

ſolum venialiter. vnde Caſſiod. Venialis ira
eſt q̄ nō ducit ad effectū. Tertia ira eſt morta
lis vt quis iraſcit̄ cum deliberatione ⁊ cū cō
ſenſu rationis ⁊ cogitat in animo ſuo quō poſ-
ſit ſe vindicare: ⁊ talis ſic iraſcens reus erit
iudicio. Mat. v. Ois q̄ iraſcit̄ fratri ſuo re⁹ erit
iudicio: ⁊ ſi illā oſtdit ṽbis. ſ. maledicēdo p̄xi
mis ſuis: tūc adhuc grauī⁹ peccat. Et ꝑ hoc in
currit eternā maledictionē: quā q̄dē maledi-
ctionē xp̄s dicturus eſt in iudicio: vt habet̄
Matt. xxv. Ite maledicti in ignē eternū. Et ſi
extra ꝓcedit ad factū cōtra p̄ximū. ſ. eū percu
tiēdo vulnerādo vel occidēdo tūc adhuc gra-
uius peccat. ℂ Sextū pctm̄ mortale eſt inui-
dia. Pro quo ſciendū q̄ triplex eſt inuidia. Pri
ma inuidia ē que ꝓuenit ex natura: ſicut q̄daȝ
naturaliter ſunt inuidi: ⁊ hoc nō eſt peccatū
cum hoc nullo modo ſit in poteſtate noſtra.
vñ Ariſt. ij. ethi. In deſiderijs naturalib⁹ pau
ci peccāt. Ergo talib⁹ p̄mis motib⁹ ſic natura
liter icidētib⁹ imediate ⁊ ſine mora reſiſtēdū
eſt: ⁊: tūc nō nocēt. vñ Gre. Tentatio cui nō cō
ſentit̄ eſt pctm̄ ſed eſt materia exercende vir-
tutis. Scda inuidia eſt venialis ⁊ eſt cū quis
triſtat̄ de fortunio ⁊ felicitate p̄ximi tñ nō cū
plena ratione ⁊ deliberatiōe: ſic eſt pctm̄ ve-
niale: hoc pʒ ex eo q: cū plena ratione optat
⁊ fauet ſibi oē bonū. Tertia vero inuidia eſt
cū dolet de bono alteri⁹: et hoc ex deliberato
propoſito: vt q: cum alijs excedit in talibus
bonis. ſ. in ſapiētia: ſiue in reb⁹ tꝑalibus: ſiue
in fauore hominū ſiue q: hʒ ampliorem glo-
riam ⁊ excellētiā ⁊ ſic eſt pctm̄ mortale. Et in
hoc ꝓprie ꝯſiſtit inuidia ⁊ illud ſemꝑ eſt ma-
lum: q: dolet de quo eſt gaudendū. ſ. de bono
p̄ximi: qđ eſt cōtra charitatē proximi: q: ſi di
ligo proximū ſicut debeo ⁊ teneor: tunc gaudeo
quicq̄d deus ſibi facit ⁊ ad hoc q̄libet tenet̄.
vnde Ariſt. Diligere eſt alicui bonū velle. Vn
de inuidioſi qui gaudēt de aduerſitate p̄ximi
⁊ dolēt de ꝓſperitate ipſius ſunt hoīes diabo
lici: q: habēt ſignū ipſius. vnde Johā. xiij. In
hoc q̄ cognoſcēt oēs q̄ mei eſtis diſcipuli ſi
dilectionē habueritiȝ adinuicē. Sic ecōuerſo eſt
ſignū q̄ ſunt filij diaboli q̄ habent inuidiam
ad proximos ⁊ gaudent de malis aliorum: qđ
diabolicū eſt. Prouer. xvij: Qui in ruina alte-
rius letat̄ nō erit impunitus. Nam dolere de
bonis proximorū ifeliciſſim ū ē: q: amittunt
quicquid alij lucrent̄. Sen. Utinam inuidi in
oib⁹ ciuitatibus aures ⁊ oculos haberent vt
de ſingulis proſperitatibus hoīm torqueren
tur. ℙ Septimū pctm̄ mortale eſt accidia. vñ
queritur qñ tedium boni ſit pctm̄ mortale et
qñ nō. Rñ. ſcḋm Herma. de ſchildiſh q̄ tedium
boni pōt ꝯſiderari tripliciter. Uno mō prout
eſt quidā mot⁹ naturalis ex laſſitudine cor-
poris poſt exercitiū ſpūale ꝓueniēs: ⁊ ſic non
eſt pctm̄. Scḋo mō ſcḋm q̄ motus appetitus
ſenſitiui cōtriſtat de ſopere ſpirituali laborio
ſo: ⁊ ſic pōt eſſe peccatū veniale: ſcḋm eciaȝ il
le appetitus ſit deliberatiuus q: ꝯſenſus in
veniale nō eſt niſi veniale. verbi gr̄a. Si cāto
vel oro aliqualiter cum tedio: ⁊ tñ ꝓpterea d̄i
mittere nolo ſic ſolū eſt vēiale. Tertio modo
cū hoc tediū redūdat in omiſſionē eorūȝ que
ſunt neceſſaria ſaluti: ⁊ ad que neceſſario ho-
mo tenet̄: ⁊ tunc eſt pctm̄ mortale. verbi gra-
tia. Sicut nō audire miſſam in die dominica
vel penitētiā iniunctā nō implere vel horas
canonicas omittere ab illo q̄ eſt in ſacris or-
dinibus cōſtitutus vel promiſſum votuȝ nō
adimplere. ⁊ ſic de alijs.

De decem preceptis. Sermo. cxliij.

SI vis ad vitam in
gredi ſerua mādata. Matt. xix. In
verbis premiſſis oſtēdit chriſt⁹ cui
libet homini viā vite eterne cū di
cit. Si vis ad vitam ingredi ⁊c. Unde ſciendū
q̄ decem ſunt precepta que quilibet homo te
netur ſeruare qui vult ſaluari. ℂ Primum
preceptum eſt. Nō adorabis deos alienos. Et
illud preceptuȝ tangit fidē quia fides eſt fun
damentū omnis boni. vnde Aug. Fides ē hu
māe ſalutiȝ initiū ſine qua nemo poteſt ad nu
merū filiorū dei peruenire: vnde chriſt⁹ dicit in
euang. Joh. iij. Qui nō credit iaȝ iudicat⁹ eſt.
Ex quib⁹ verbis patet q̄ omnes infideles ſicut
pagāi: iudei: heretici ⁊ ſūt in ſtatu dānatiōis:
⁊ iam ad eternā mortē iudicati. R Sed loquē
do de chriſtiānis baptizatis tunc dicenduȝ eſt
q̄ ipſi multipliciter cōtra hoc preceptuȝ pec-
cant. Primi ſunt q̄ dubitant de fide an ſit ſic
vt ſcriptura dicit ⁊ fides catholica tēet: ⁊ etiā
qui negligūt addiſcere articulos fidei cū poſ-
ſent ⁊ debeāt eos ſcire. Naȝ qui libet chriſtia
nus cū ad annos diſcretionis peruēerit tene
tur addiſcere ⁊ ſcire ſymboluȝ apoſtolorū. Vn
de hoc dicitur i decre. Paruuli facti adulti te
nentur ad fideȝ quā ꝑ eis ſpopōderūt offerē-
tes. Et illi debēt eos docere ſymbolū ⁊ domi-
nicā orationē. de cōſecra. diſtin. iiij. Nos. Er-
go q̄ articulos fidei ignorat ⁊ ex cōtemptu ſci-
re nō vellet cūȝ poſſet peccaret mortaliter: et
tali non eſt adminiſtrādū ſacramētū eucha-
riſtie donec addiſcat. Itē q̄ obſeruat temp⁹ ⁊
dies egyptiacos in his actibus qui ſolū depē
dēt ab hominis arbitrio libero: puta merca-
tio: traductio vxoris: herbarū collectio: vel ali
cuius operis inchoatio: q: in talib⁹ obſerua-
re dies egyptiacos ē pctm̄ mortale. ergo repꝛe-
hēſibiliter peccāt q̄ in nocte natiuitatiȝ xp̄i ⁊ Jo
hānis baptiſte ſuas faciūt incātatiōes. Itē q̄

ſomnia aduertūt ⁊ ſeruāt:ad quos dr̄ Leuit. xix Nō augurabimini nec obſeruabitis ſomnia.vnde Eccl'.xxxiiij.Multos errare fecerūt ſomnia ⁊ illuſiões vane.vñ Catho. Somnia ne cures nā fal'ūt ſomnia p'urea.Itē qui ad phitoniſſas accedūt totiēs quotiēs mortale peccāt:qr nō ē a diabolo cōſiliū perquirere:qr inimicus nr̄ mortalis eſt ⁊ ſemp hʒ malā voluntatē ɔtra nos ⁊ ſp nitiť īpedire ſalutem noſtrā.Inſup nec eſt eis credendū:qr diabolus qui p eas loquitur mēdax eſt ⁊ pater eius.ſ. mendacij. Itē qui fatū tenent etiā grauiter peccant.Nā deuiāt a fide q̄ tenent fatum:qr ſunt multi q̄ dicūt qñ homo mala morte moritur.qñ.ſ.ſuſpēdiť ſiue rotatur ſiue comburitur:⁊ ſic de aliis φ de⁹ ſic voluit ⁊ ordinauit ⁊ φ hʒ talis ad hoc natus ſit φ talia pati debuit hoc dicere eſt graue pctm̄:qr ē loqui cōtra honorē dei:qr de⁹ nō vult niſi bonū.apl's j.Theſ.iiij.hec ē volūtas dei ſanctificatio vr̄a Uñ prouenit ex ꝓpria malitia ipſi⁹ hominis quod male agit.Itē qui ſeruant auguriuʒ ⁊ hoc attēditur in geſtu:cantu ⁊ volatu auiū. verbigr̄a.Cū gallina cantat:canis latrat corũs ſupra domū ſe locat volētes hoc aliquid ſpeciale pretendere q̄ omnia vana ⁊ ſuperſticioſa ſunt. Itē q̄ in puerpuerio cū mulierib⁹ impregnātib⁹ ⁊ parturiētibus ſupſtitiones exercent:ſicut q̄ mulierē difficultatem habētē in partu circūcingūt cingulo viri vt leuius pariat.Itē q̄ cū gladio euaginato benedicūt mulieres in puerperio ⁊ exuſſiant candelam in faciē eius qđ eſt ſuperſtitioſuʒ.Sʒ ſi thus ibi adoleať ſiue accendať lumen cōſecratum vel aqua benedicta ibi aſpergať vľ ſignū crucis ibi habeatur:illa ſunt deifica ⁊ licita. Itē qui carminant hoies ⁊ pecora qđ fit multipliciter.Pilo caput cingunt ⁊ menſurant cū cingulo ꝓpiio:⁊ tūc ponūt cingulū ſub pedibus eius:⁊ ipſe dicit. Meli⁹ te calco ꝙ porto Itē oculos bñdicūt:terrā cū manu tangūt et ſic cū tali manu oculos ſibi ɔtingūt.Iteʒ qñ φ aliquos ducunt p fluidā aquam.Item vertūt ſe ɔtra ortū ſolis. Itē qñqꝫ ducūt aliquos ad vnā arborē ⁊ faciūt eos quaſſare arboreʒ. Itē quidā carminant equos ⁊ vaccas ⁊c.alalia qñ vermes hñt:vel cū de mane expellunť vel cū perdita ſunt ea benedicunt ne lupi ea rapiant. Itē quidaʒ benedicunt vulnera ne cruētēt.Itē q̄ ɔtra inimicos canes ⁊ lupos cū vulnerib⁹ xp̄i ſe carmināt.Itē ſciendū φ oēs iſti q̄ ſic carmināt vel ꝑmittunt ſe carminare vel ſuos pueros:⁊ in hoc ɔſentiūt grauiť peccant:⁊ maxime qñ de hoc admoniti ſunt nec tñ deſiſtere volūt. Et talia carminā nullam efficatiā habēt ſanandi homines:ſʒ de⁹ propter peccata hoim ⁊ ꝓpter fidē quam homo adhibet illis carminib⁹ ꝑmittit qñqꝫ φ homini videť φ talia iuuēt.cū tñ de ſe nullā efficatiā hñt illa v̈ba.ſʒ vti medicinis ⁊ herbis licitum eſt eo φ hñt naturalē effectū. ¶ Scđm preceptū eſt. Nō aſſumes nomē dei tui in vanū.In vanum eñ nomē dei aſſumit qui blaſphemat nomē dñi nr̄i ieſu xp̄i.Et q̄ iurat per vulnera vel mortē vel ſanguinē:vel ēt p inteſtina vel mēbra dñi nr̄i ieſu xp̄i.Et talia iuramēta ſemp ſunt pctā mortalia:qr ſonāt i irreuerētiā ⁊ blaſphemiā dei ꝑtioſa vulnera ſua. in vanū aſſumere:vnde nobis tota ſalus efflu xit.Chry.ſup Mat.Omnis ſalus hoim in xp̄i morte poſita ē.Itē aliqui iurāt deū nō nominādo:ſed creaturas : ⁊ talia iuramēta que ſic fiunt nolando creaturas ſunt a quolibet xp̄iano oīno vitāda.vñ xp̄s dicit in euāg.Matt.v. Ego āt dico vobis nō iurare oīno neqꝫ p celū neqꝫ p terrā.Itē ſunt aliqui qui multotiēs ⁊ ſine cā iurāt:vt dicendo per deum viuū:vel p omnes ſanctos ſine omni cauſa ⁊ neceſſitate ex mala cōſuetudine.Contra quos dicit xp̄s in euangelio.vt hř Matt.v.Sit ſermo veſter eſt eſt:nō nō. ¶ Circa qđ queriť an iſta iuramēta.ſ.dicēdo per deū ſanctū: vel per oēs ſanctos dei ſint pctā mortalia.Rñr φ talia iuramenta cōtingunt dupliciter. Primo qñ quis ſciēter falſe ⁊ mēdaciter iurat ſiue i ioco:ſiue i ſerio tunc ſm̄ ſctm̄ Tho.talis peccat mortaliter.v.g.Ut cum vxor vel familia negat mēdaciter ⁊ cum hoc iurat feciſſe vel nō dixiſſe: vel ſe nō vidiſſe hoc vel illud: vel ēt cum qs vult aliquid vēdere ⁊ iurat per deū φ nō vult remiſſius dare ꝙ ſic tñ intēdit aliter dare: ⁊ nihilominus iurat mētiendo ɔtra mentē ſuam peccat mortaliter totiēs quotiēs ſic iurat . Et ecōuerſo.Ille qui rem debet emere ſi iurat φ nō vult plus dare pro tali re ꝙ intantū ⁊ tamē intēdit pl⁹ dare:ille etiā peccat mortaliter totiēs quotiēs. O q̄t mala pctā cōmittuntur ab aliquib⁹ qui ɔſueuerūt nec emere nec vēdere niſi iurādo ⁊ mētiendo doloſe ⁊ fraudulēter:vt iurādo rē ſuā eē meliorē ꝙ ſit: vel etiā φ plus ɔſtiterit ꝙ fecerit.Inſup ⁊ aliqui pro paruis rebus ſic iurāt deceptorie:vt vendētes coclearia:poma:pira:vel cōſimiles fructus:vel ēt panes: alleca: ⁊ alia victualia. Et etiam ruſtici vitulos ⁊ oues ⁊ boues lac ⁊ caſeos:⁊ oua in villis vendentes.Qui oēs qñqꝫ multa falſa iuramēta faciūt cū quibus ꝓximos ſuos decipiunt ⁊ tamen per talia quandoqꝫ parum lucranť.Cum tamē quilibet bonus xp̄ianus pro vno regno vel etiā pro toto mūdo ſemel peierare non deberet. Scđo mō cōtingūt alia iuramēta cū quis iurat φ eſſet verum ⁊ licitum:nec ſcđm Raymundum hoc eſt veniale peccatū cum.ſ.quis iurat in com-

inani locutione ⁊ curſu ṽboꝝ ex quadã leui
tate ⁊ mala ↄſuetudine: vt dicẽdo ꝑ deũ cras
ibo ad eccl'iã vel ieiunabo vel equitabo: ⁊ ſic
de alijs. Tamẽ quilꝫ dꝫ ſe in hoc moderare:
⁊ iſtã malã ↄſuetudinẽ poſtponere ⁊ aduerte
re dictũ xp̄i qḋ hr̄ Mat.xij. quod de oi verbo
ocioſo ꝙ locuti fuerit hoĩes reddẽt rõnem in
nouiſſimo die. Multo ſtricti⁹ exiget a nobis
rõ de talib⁹ quotidianis iuramẽtis q̃ ſine cau
ſa fiunt. Vñ quilibet hõ dꝫ ſe cauere ꝙ nunq̄
dicat ꝑ deũ vel ꝑ oẽs ſanctos: niſi ſit magna
cauſa vel vrgẽs neceſſitas: ⁊ qḋ hoc etiã veꝝ
⁊ licitũ ſit qḋ iurat. ¶ Tertiũ p̄ceptũ eſt. Me
mẽto qḋ diẽ ſabbati ſanctifices. Cõtra illud
preceptũ faciũt iſti q̃ in diebus feſtiuis labo
rãt. Cõtra quos dr̄ Exodi.xx. Nõ facies in eo
oẽ opus. Ex quo ptꝫ ꝙ quicũq̄ ſabbatũ vio
lat.ſ. laborãdo vel mercantijs ſuis intenden
do: vel etiã q̃ vecturã in diebus feſtiuis exer
cent ſicut ruſtici q̃ q̄nq̄ ad q̄tuor vel quinq̄
miliaria vehũt: ⁊ nũq̄ miſſaꝫ vel ſermonẽ in
eiſdẽ dieb⁹ feſtiuis audiũt. Et q̃ querũt nun
dinas in dieb⁹ feſtiuis ⁊ emũt ⁊ vẽdũt ex ma
la ↄſuetudine ⁊ ꝓpter lucrũ tẽporale. Inſuꝑ
q̃ in dieb⁹ ſabbatis de ſero l nocte nimis diu
laborãt: ⁊ ſic de alijs. Iſti oẽs grauiꝰ deũ offẽ
dũt: ⁊ puniunẽ a deo multotiẽs in bonis tẽ
poralib⁹ ꝑ infortunia: ſic ꝙ q̄nq̄ raptores ſpo
liãt eos: vel equi eoꝝ lednnẽ vel moriunẽ vel
domus eoꝝ cõburunẽ vł alia infortunia illis
accidũt: ſic ꝙ in fine nõnunq̄ depauperãtur.
etiã tales multotiẽs puniunẽ l corpore. ſic ꝙ
infirmanẽ ꝑ mẽſeꝫ vel ꝑ duos: ⁊ etiã q̄nq̄ ca
dũt ⁊ frangũt crura vel brachia: ⁊ ſic de alijs
⁊ tũc opꝫ eos feſtiuare ex neceſſitate: cũ meri
to deberẽt laborare: qꝛ antea cũ feſtiuare de
buiſſent laborauerũt qꝛ ſcḋꝫ Salo. ꝑ q̃ homo
peccat ꝑ hec ⁊ puniet. Itẽ puniunẽ in aĩa qḋ
eſt maximũ: qꝛ q̄tiẽs feſta ſoluũt totiẽs mor
taliꝰ peccãt ⁊ aĩam ꝓpriã occidunt. Exo.xxxj.
Qui polluerit ſabbatũ morte moriaẽ. Itẽ ſciẽ
dũ ꝙ q̃ in dieb⁹ feſtiuis peccãt grauiꝰ peccãt
ſicut q̃ chorizãt i dieb⁹ feſtiuis qḋ maius pec
catũ ẽ chorizare q̄ laborare. vñ ẽt Aug. dicit
Ois mot⁹ petulãtie ſalt⁹ eſt in ꝓfundũ cloa
ce. Iḋ q̄to q̄s alti⁹ i choreã ſaltauerit: tanto
profundius ad infernũ cadet. Silr̄ illi graui
ter peccãt qui in dieb⁹ feſtiuis viſitãt taber
nas ⁊ ſe inebriãt: cũ tñ ois ebrietas q̃ ex ꝓpo
ſito fit ſemꝑ pctm̃ mortale: ⁊ peccatũ eſt gra
uius qḋ fit in feſto vno die q̄ in alia die. Silr̄
illi q̃ in dieb⁹ feſtiuis exercẽt ſuas fornicatio
nes ſiue alia opera luxurie. vñ narrat Gre. ꝙ
quedam mulier a ſuo legitimo viro ſabbato
de nocte cognita: cũ in die dñico proceſſioni
ſe adiũgeret a diabolo arripiebaẽ ⁊ multum
ab eo vexabaẽ. Et ſi hoc i legitimis perſonis

quãta tũc pena ↄcubit⁹ illegitim⁹ pleccẽd⁹
erit. ¶ Quartũ p̄ceptũ ẽ. Honora patrẽ tuũ ⁊
matrẽ tuã vt ſis lõgeuus ſuper terrã. Cõtra
hoc p̄ceptũ faciũt filij ⁊ filie: qui vel que inho
norãt ſuos parẽtes ṽbis ⁊ factis: ⁊ eis nolũt
obedire in licitis ⁊ honeſtis. Et etiã parẽtib⁹
ſuis defunctis nõ ſubueniũt ꝑ ſuffragia libe
rãdo aĩas eoꝝ a purgatorio. Et tales filij qui
ſic inhonorãt ſuos parẽtes puniunẽ multo
tiẽs a deo in corpore ſuo proprio ⁊ ſubitanea
morte. Nã ſicut p̄miũ honorãtiũ parẽtes eſt
vite longeuitas. vt hr̄ Eccl.iij. Qui honorat
patrẽ ſuũ vita viuet lõgiori. Sic a ↄtrario ſen
ſu inhonorãtes parẽtes moriunẽ q̄nq̄ ipro
uiſa ⁊ ſubitanea morte. ꝑs. Subito defecerẽt
⁊ perierũt ꝓpẽ iniquitatẽ ſuã. Inſuꝑ puniẽt
eterna morte. Exoḋ.xxj. Qui maledixerit pr̄i
vel matri morte moriaẽ ſupple eterna. Sciẽ
dũ ꝙ parẽtes dñt filios ſuos informare i pre
ceptis dei ⁊ oẽs corrigere cũ delinquũt iurã
do: blaſphemãdo: qꝛ oia pctã q̃ filij ↄmittũt
redũdãt in parentes ſi eos nõ corrigũt. ap̄ls
Ro.j. Digni ſũt morte nõ ſolũ q̃ faciũt: ſꝫ etiã
qui ↄſentiũt faciẽtib⁹. ¶ Quintũ p̄ceptũ eſt.
Nõ occides. Cõtra hoc preceptũ faciunt qui
proximũ cõtra deũ ⁊ iuſtitiã occidũt: ⁊ hoc ẽ
vnũ pctm̃ de quatuor peccatis clamantibus
in celum. Geneſ.iiij. dixit dñs ad Cayn. Ecce
vox ſanguinis fratris tui clamat ad me de ter
ra. Sic adhuc quotidie dñs poteſt dicere ad
quẽlꝫ homicidã. Ecce vox ſanguinis fr̄is tui.i.
proximi innocẽter a te effuſi clamat ad me de
terra requirẽs vindictã ſuꝑ te. Sciẽdũ ꝙ tri
plex ẽ homicidiũ. Quidã eñ occidũt corp⁹ tm̃
vt infideles ⁊ pricipes tyrãni q̃ martyres occi
derũt q̃ ꝓpter veritatẽ paſſi ſunt. Iſta occiſio
nõ eſt timẽda: maxime q̃n propter iuſtitiã ſu
ſtinetẽ. Mat.v. Nolite timere eos qui occidũt
corpus ⁊c. Aliqui occidũt tm̃ animã q̃n.ſ. ꝓ
ximũ ad pctm̃ trahũt ꝑ ornatũ corporis vel
per malũ exẽplũ qḋ prebẽt alijs. quib⁹ dicit
Greg. tot mortib⁹ q̄s dignus eſt quot exẽpla
prauitatis in poſteros reliquit. vñ etiã Aug.
Qui i ↄſpectu populi male viuit quãtũ in eo
eſt illũ a quo attẽdit occidit. Et hoc intelligi
tur de aĩa. Aliqui vtrũq̄.ſ. corpus ⁊ animam
occidũt: ⁊ hoc fit i duob⁹ caſibus. Primo q̃n q̄s
procurat aborſum: qꝛ tunc puer in corpore ⁊
aĩa moritur. Scḋo q̃n quis occidit ſeipſum.

De alijs quinq̄ preceptis. Sermo.cxliiij.

Si vis ad vitam in
gredi ſerua mandata. Matth.xix.
Quãtũ ad ſcḋam partẽ precedẽtis
ſermonis tunc iam aliqua breuiter de vlti
mis quinq̄ p̄ceptis dicẽda ſunt. ¶ Sextum
preceptũ eſt. Nõ mechaberis. In quo p̄cepto

prohibet oēs illicitos cōcubitus excepto tho=
ro matrimoniali. Primi q̄ contra hoc pce=
ptū faciūt ſunt fornicarij: ſicut ſolut⁹ cū ſolu
ta ⁊ tales totiēs q̄tiēs peccāt mortalr. vñ dr
in decre. ad meretrices accedere eſt diuinit⁹
prohibitū. xxxij. q. iiij. meretrices. vñ etiā apo
ſtolus ephe. v. Hoc aūt ſcitote q̄m oīs fornı
cator aut immūdus nō hȝ partē i regno xpi.
Secūdi q̄ adhuc grauius peccāt ſunt illi qui
cōmittūt ſtuprū: qđ eſt illicita defloratio vir=
ginū: qȝ hoc peccatū aufert virginitatē q̄ eſt
theſaurus incōparabilis: vñ Salo. Non eſt
cōdigna pōderatio ↄtinētis anime. Et inſup
qui deflorat virginem aliq̄n eſt occaſio mille
fornicationū quas ipſa poſtmodū cōmittit:
qȝ talis virgo ſic corrupta q̄nq̄ nunq̄ mari=
tum legitimum habebit: ſed cōmunis oībus
erit: ⁊ totiēs tunc peccat mortaliter quotiēs
actū luxurie cōmittit: ⁊ omniū peccatoꝝ illo=
rū ipſe reus erit qui eā primo violauit. Ariſ.
Omne primū in vnoquoqȝ genere eſt cauſa
omniū eoꝝ q̄ ſequunt̄ de poſt in eodē gene=
re. Et in foro penitētiali iniūgendū eſt illi ꝙ
puelle ſatiſfaciat ⁊ cū ea cōponat. Tertij ſūt
q̄ adulteriū cōmittūt: ⁊ hoc eſt grauı⁹ pecca=
tū q̄ ſtuprū: qȝ eſt cōtra ſacr̄ȝ matrimonij: qđ
ipſe de⁹ i paradiſo iſtituit. Vñ pctm̄ adulterij
punit̄ q̄nqȝ corporalr: ſpiritualiter ⁊ eternali
ter. vñ Oſee. vij. Oēs adulteri quaſi cliban⁹
accēſus. Apoca. xxj. Erit pars illoꝝ in ſtagno
ardēti igne ⁊ ſulphure. Apls. j. Cor. vj. Adul=
teri regnū dei nō poſſidebūt. Vn exēplū legit̄
ꝙ quidā hō raptus erat ante portas inferni
qui vidit quandā mulierem grauiſſime tor=
queri: ⁊ flāma ignis circūdabat eā. Ille autē
hō q̄ſiuit quare illa tā grauiſſime torqueret̄.
Reſpōſuȝ eſt ei ꝙ hec tormēta pateret̄ ꝓpter
adulteria q̄ cōmiſit cū viris alienis. Quarti
ſunt q̄ trāſgrediunt̄ legē regularis ꝓfeſſionis.
ſcȝ q̄ votū ↄtinētie violāt: ⁊ iſti peccāt contra
fidē deo datā: vt ſunt religioſi: ſacerdotes et
ſcimoniales. Et hoc pctm̄ eſt oīb⁹ predictis
grauı⁹ qȝ i eo maior fit iniuria ipſi deo. Quī=
ti ſunt q̄ cū cōſanguineis ſuis peccāt ⁊ hoc ē
adhuc grauı⁹. Et ꝓpt̄ magnitudinem illius
peccati beat⁹ paulus apls tradidit illū for=
nicatorē q̄ cū nouerca ſua peccauit ſathane
⁊ diabolo ad cruciandū. vt dr. j. Coꝛ. v. Sexti
ſunt q̄ vitio indicibili ſe cōtamināt cōtra na=
turā peccātes: ⁊ hoc eſt grauius ⁊ peſſimum
pctm̄. de hoc quere ante ſer. lxxxv. R B Se=
ptimū pceptū ē. Nō furtū facies: vbi prohibe
tur offenſa in reb⁹. vñ ↄtra hoc pceptū faciūt
p̄mo illi q̄ furtū cōmittūt in paruis rebus. vt
q̄ furant̄ gramina. Circa qđ q̄rit̄ vtrū i re par
ua cōmittat̄ furtū ſicut in re magna. Rñdeo
ſm ſctm̄ Tho. ij. ij. q. lxvj. Si aliquis res mini=
mas furtiue accipit p̄ q̄s hō non reputat illū
nocumētū inferri: ⁊ ille q̄ accipit poſſit p̄ſume
re hoc nō eē ↄ voluntatē dñi excuſat̄: alıs fur
tū ſp̄ ē pctm̄ mortale: qȝ ē ↄtra dilectionē pro
ximi cui infert̄ dānū. vñ ēt in talib⁹ minimis
ſi habeat q̄s animū furādi ⁊ iferēdi nocumē=
tū ꝓximo erit pctm̄ mortale. vt Tho. ibidem
dicit. Vñ ſi decē vnā ocā furatā comederent:
q̄lȝ tenet̄ reſtituere partē q̄ eū cōtingit ſi vult
indulgētiā ⁊ remiſſionē pctōꝝ ↄſequi. ſil'r in=
telligēdū eſt de his qui fructus arboꝝ: vel ra
pas vel caules ſubtrahūt ↄtra volūtatē ꝓxi=
moꝝ. Sil'r q̄ botros de vineis abſcindūt: ⁊ ēt
venatores q̄ cū eq̄s ⁊ canib⁹ eoꝝ hoīb⁹ i ſege
tib⁹ dāna inferūt. Sil'r vectores q̄ cū curríb⁹
ſuis p̄ ſata agroꝝ vadūt. Et ēt ruſtici q̄ q̄nqȝ
agros ꝓximoꝝ cū aratro diminuūt. Etiā an
cille q̄ gramina de pratis alioꝝ furant̄. vel ēt
q̄ cū pecorib⁹ ſuis dāna ꝓximis ſciēter i ſege
tib⁹ ⁊ pratis iferūt. ⁊ ſic de alijs. vñ de hoc dr
in decre. Furtū ē iniuſta ablatio rei ↄtrectādis
parue. vij. q. iiij. c. vi. ¶ Exēplū de parētibus
qđ dñt pueros ſuos fidelit̄ informare qđ nec
ipſis nec cuiq̄ hoī aliq̄d furtiue accipiāt. Vñ
legit̄ ꝙ puer q̄dā defunct⁹ ē ⁊ iudici p̄ſentat⁹
⁊ diabolus eūdē puerū accuſauit dicēs. Dñe
iudica ſm iuſtitiā qȝ puer iſte germano ſuo
obolū furat⁹ ē: nec inde fecit pniam: nec reſti
tuit ablatū. Cui dñs. Velles ꝙ ꝓ tātillo pue
rū hūc dānarē. Mea iuſtitia nō ē ſine miſeri=
cordia. Supplicātib⁹ ꝓ puero quibuſdā ſan=
ctis q̄b⁹ puer ſeruierat culpa puero remittit̄
Sȝ ad pceptū iudicis puerū puteū igneū ꝓij
cit̄. in quo tātā penā ſuſtinuit ꝙ poſtmodū
hāc v̄bis exprimere nō potuit. Poſtea de pu
teo extract⁹ ꝓpter p̄ces ſctōꝝ aīa reſtituitur
corpori: ⁊ ſic puer reuixit ⁊ iuſſus fuit a iudice
obolū p̄ſoluere. Et mirātib⁹ cūctis q̄ aderāt
per ſigna q̄ in eo inuenerūt v̄bis eius cōpulſi
ſunt credere. Et ſic poſtmodū puer vixit in ti
more dei ꝓpt̄ penā quā antea ſenſit ꝙ nunq̄
amplius: nec vnū pomū: nec vnum pirū vſqȝ
ad mortē alicui recepit. Secundi ſunt qui rē
inuentā retinent ⁊ non reſtituunt. Aug. Qđ
inueniſti ⁊ nō reddidiſti rapuiſti. Tertij ſunt
ſerui ⁊ ancille q̄ bona dñoꝝ ſuorum furtiue
ſubtrahunt ſicut panē vinū carnes oua ⁊ oc
culte comedunt: vel alijs hoībus tribuunt.
Quarti ſunt mechanici q̄ fraudulēter proxi=
mis ſuis laborant: vel ēt q̄ nimiū pro ſalario
recipiūt. Quinti ſunt mercatores qui cū mē
dacijs ꝓximos decipiūt: ⁊ eis damna inferūt:
⁊ tales totiens peccant mortaliter. Sex. i ſūt
hoſpites qui proprie in vulgari dicuntur eſ
corcheurs q̄ nimium computāt ſuis hoſpiti
bus. Septimi ſunt vſurarij qui cōmodant cū
pacto vel etiā ēmpe aliquid recipiēdo: cōtra

quos dicit: Lu.vi. Mutuũ dãtes nihil inde ſperã tes. Uel etiã qui vẽdunt res ſuas lõge cari⁹ ppẽ dilationẽ q̃ʒ ſi eis incõtinẽti ſoluerẽt: vt pʒ de vſuris.c.cõſuluit. Silr q̃ p prõpta pecunia emũt ⁊ imediate ſup dilationẽ illi eadẽ a quo emerũt vel aliĳ ecõuerſo vẽdũt ĩ cariori foro q̃ʒ valet vel valere põt. Et etiã illi q̃ recipiũt pignus aliqđ vel cõcedunt pecuniã ſup pdiũ aliqđ: vel ſup caſtrũ vel ſup ciuitatem: vel ſup villã: ⁊ fructus eius nõ computãt in ſortẽ oẽs tales vſurarĳ ſunt. Octaui ſũt luſores q̃ cauſa lucri ludũt ex auaricia: tales tamen pecuniã nõ poſſunt retinere: ſʒ debẽt ẽʒ ↄſiliũ ↄfeſſoris ſui expẽdere vel erogare. Unde null⁹ q̃ ludit ⁊ pecuniam in ludo lucrataʒ poſſidet põt ſaluari: ſed ſemꝑ eſt in ſtatu dãnationis. Ergo quãdocũq3 qs ex auaricia et ppter lucrum ludit peccat mortaliter: ⁊ ſi lucratur lternũ lucratur: ſi perdit celuʒ perdit. Ex quo patet ꝙ null⁹ luſor ſaluaƀ niſi reſtituat. Sʒ qualiter ⁊ quib⁹ reſtituere teneatur hoc q̃re ante ſer.xĳ. L Noni ſunt qui rẽ furatam vel raptam emunt: vel de rapinis comedũt: ⁊ etiã qui a iudeis dona vel munuſcula recipiũt: tales tenentur ad reſtitutionẽ illisq̃ ſunt heredes taliũ: rcꝫ. Unde ſciendũ ꝙ oĩa iſta iam nouẽ gña hominũ tenẽtur ad reſtitutionẽ ſi volũt cõſequi peccatoꝝ remiſſionẽ vnde Aug. Peccatũ nõ dimittitur niſi ablatuꝫ reſtituatur. D Octauũ preceptũ eſt. Nõ loqueris cõtra proximũ tuũ falſum teſtimoniũ. Primi qui ↄtra illud p̃ceptũ faciunt ſunt falſi teſtes ⁊ mẽdaces. Pro quo ſciẽdũ ꝙ falſus teſtis primo occidit alam ppriã cum ſuo falſo teſtimonio. Sap.i. Os qđ mentitur occidit alaʒ. Scđo xp̃ʒ negat: q: corruptio veritatis eſt negatio dei. Nã qui v̾itatẽ negat xp̃ʒ negat. Tertio ꝓximũ ledit ⁊ dãnificat: aut in reb⁹ aut ĩ fama: aut in corꝑe cũ ſuo falſo teſtimonio. Et q̃libet talis bon⁹ hõ ſic leſus põt dicere cũ xp̃o illud p̃s. Inſurrexerũt in me teſtes iniq̃. Et falſus teſtis ẽm Thomã de aq̃no peccat mortaliter ⁊ teneƀ ad dãni reſtitutionem. Scđi ſunt detractores qui famã ꝓximi denigrant. Ambr. Tolerabiliores ſunt fures q̃ veſtes ⁊ alia bona noſtra diripiũt q̃ʒ detractores qui bonã famã noſtrã dilaniãt: q: melius eſt nomẽ bonum q̃ʒ diuitie multe. E Pro quo ſciendum ꝙ qui falſa crimina imponit proximo grauiſſime peccat: q: vix remittiƀ tale pctm̃. vñ Hier. Non facilis venia praua dixiſſe de rectis. Et ratio eſt q: teneƀ reuocare ⁊ famã ꝓximi reſtituere ſi vult miſericordiam dei conſequi: q: ſi quis tenetur reſtituere rẽ tpalẽ: multomagis famam bonã: ſed diceres. Si quis aliqđ occultũ pctm̃ ꝓximi mãifeſtat: an ſit pctm̃ mortale? Rñdeo Si manifeſtat pctm̃ ꝓximi alicui p̃ſidẽti ſicut plebano vł alicui aliĳ ea ea itẽtiõe vt hoc pctm̃ emẽdeƀ ⁊ ampli⁹ nõ fiat hoc bonũ ⁊ licitum eſt. vñ de hoc đr ĩ decre. Crimẽ publicare vbi pdeſt eſt merito: iũ. xxĳ. q. v. hoc vł. Sed ſi qs aliqđ occłtũ pctm̃ cõmiſit ꝙ ſibi ⁊ ſoli deo cõſtaret vel paucis hominib⁹ ⁊ ſi hoc publicares aliũs ad ĩfamãdũ eũ q̃ hoc fecit peccares mortaliter licet veꝝ eſſet: q: eſt ↄtra charitatẽ ꝓximi. Et ſilr ille cui tu reuelaſti ſi ipe alteri eadẽ intẽtione hoc occultũ malũ reuelat. ſ. ipſum infamãdo ſilr peccat: ⁊ ſic de ſingulis aſcendendo. O quot peccata perpetranƀ cuʒ qs in vna tota terra vel ciuitate infamaƀ. Similiter ⁊ qui libẽter audiũt detractionẽ grauiter peccãt. Ber. Detrahere aut detrahẽtẽ audire: q̃d hoꝝ dãnabilius ſit nõ facile dixerim. vnde etiã Augu. Nõ accõmodes aures tuas ad ꝑcipiendũ verba detrahentis: ne cõcipias mortẽ in aĩa tua. Detrahenti ⁊ audiẽti vtriuſq3 eſca eſt mors aĩe. Uñ q̃libet inquãtum põt debet compeſcere detractores. Exẽplum de hoc habeƀ ſermo.xci. I F Tertĳ ſũt deriſores qui offendunt proximum deridendo ⁊ ſubſannando. Et quilibet talis timere dʒ illud. Subſannans ſubſannabitur: ⁊ deridens deridebitur. Circa qđ queritur verum deriſio ſit pctm̃ mortale. Reſpondeƀ ſecũduʒ ſctm̃ Tho. ꝗ. ꝗ. q. lxxv. Dicẽdũ ꝙ qñ aliqs malum alicui⁹ ꝑſone vel defectũ ĩ riſum vel ludũ ponit: deriſio đr. Et ſi q̃dẽ hoc fiat inquantuʒ malũ eſt ꝑuũ ẽm ſe: ſic deriſio ẽ pctm̃ veniale. Sʒ qñ accipitur quaſi paruũ rõne perſone ſic aliquẽ deridere eſt paruipẽdere: ⁊ tam vilem eſtimare vt de eius malo nõ ſit curãduʒ: ſʒ ſit quaſi p ludo habendum: ⁊ ſic deriſio eſt mortale pctm̃. Et tãto grauí⁹ q̃ʒ quo maior debeƀ reuerẽtia perſone que irridetur. Uñ grauiſſimũ pctm̃ eſt irridere deum ⁊ ea que dei ſunt: ſicut beatã virginẽ ⁊ ſanctos. Scđo eſt grauior deriſio parẽtũ: q: in maiori reuerentia ſũt habẽdi. Tertio đriſio iuſtoꝝ ⁊ bonoꝝ hoĩm ꝑ quã etiã hoĩes de bene agẽdo impediũtur. Quarti ſunt diſcordiã inter homines ſeminantes: ⁊ iſti ſunt filĳ diaboli. vñ Greg. Si dei vocanƀ filĳ q̃ pacem faciũt procul dubio ſathane ſunt filĳ q̃ eã cõfundunt. Quinti ſunt qui fraudulẽter cũ ꝓximo loquuntur q̃ habẽt mel ĩ ore ⁊ fel in corde: ⁊ ſic ꝓximos decipiũt ⁊ tradũt. Uñ verſus. Quãdo bonũ facis ⁊ ĩ corde malũ meditaris. Oſculũ q̃ iudas dño dedit hec mihi tu das. Sciẽdũ qñ aliqs fraudulẽter loquiƀ bonũ de alio ⁊ vult ꝙ audiẽs eũ loquaƀ oppoſitũ ⁊ malũ đ eodẽ talis duplr peccat. Primo in ſeipm̃: q: fraudulẽter loquiƀ. Scđo in ꝓximũ cui nititƀ dare occaſionem obloquẽdi. Sexti ſunt q̃ in proximũ ↄni

cuius ⁊ ĩ ꝓpterea ꝯturbāt ſubijciēdo ſibi defect⁹ ſuos iniurioſe: vt dicēdo tu es fur: vł adulter: vel vſurari⁹: vł mēdax: vł tu ibi hoc feciſti: vł ibi ſic vixiſti ⁊ alr egiſti ⁊c. vł dicēdo tu es cecus: vł tu es gibbeſ⁹ vł ſcabioſ⁹: ⁊ ſic de alijs eū ꝯfūdēdo mortalr peccat ⁊ re⁹ erit eterne pene. vñ Mat. v. Qui dixerit fratri ſuo fatue ſupple ꝯfūdēdo eū reus erit gehēne ignis. O cui⁹ tūc reus erit ꝗ dicit: tu fur tu adulter vł latro: ⁊ ſic ð alijs. Septimi ꝗ primū verbis rixoſis ad iracūdiā ꝓuocāt. et talis ꝗ ſic ſciēter ꝓuocat primū oīz pctōꝝ ꝗ ille in tali ira cōmittit ſiue in dictis maledicēdo vł blaſphemādo ſiue in factis ꝑcutiēdo re⁹ erit. vñ ille ꝗ iraſcitur fratri ſuo reus erit iudicio: cui⁹ tunc ille re⁹ erit ꝗ nō solū iraſcit: ſʒ ēt primū ad irā ꝓuocat. ¶ Nonū ꝓceptū ē. Nō cōcupiſces rem primi tui. Superi⁹ in ſeptio ꝓcepto ꝓhibuit furtū: hic āt ꝓhibet ꝯcupiſcētiā cordis dicens Nō ꝯcupiſces rē ⁊c. cōtra hoc ꝓceptū ꝓmo illi faciūt ꝗ deliberato aīo ꝯcupiſcūt rē primi: et oīno ꝑ eadē re laborarēt vt ſibi eā auferrent ſi poſſent vł ſi nō timerēt diſpēdium vel hoīm cōfuſionē. Scđi ꝗ ꝯcupiſcūt iuſtas res: ſed ad malū vſū ſcʒ ad peccādū: puta ad vanā gloriā exercēdā vł ad luxuriā vel ad crapulā. Teriū ꝗ nimio affectu occupāt ſe cū tꝑalib⁹: ita qð obliuiſcunt de his ꝗ ſunt dei ⁊ ꝓprie ſalutis. Decimū ꝓceptū eſt. Nō ꝯcupiſces vxorē primi tui. Sic ħ ꝓhibet ꝯcupiſcētiā luxurie. Ubi ꝓhibet ois cōcupiſcētia carnis: ſicut in ſexto ꝓcepto ꝓhibuit actū luxurie. Ubi ſciēdū ꝙ cōtra hoc ꝓceptū faciūt tria gńa hoīm. Primi ꝗ deliberate cōcupiſcūt libēter actū oꝑe perpetrarēt ſi poſſibile ipſis foret: vel ſi nō timerēt mundū vel ſcādalū hoīm. Secundi qui ſe lauant ⁊ ornāt vt ꝯcupiſcātur. Teriū qui nō concupiſcunt nec volunt cōcupiſci: nec actum facere ꝓponūt: ſʒ tantum delectātur in moroſa deliberatione cum plena ratione. Et talis deliberatio eſt peccatum mortale.

Sermo. cxliiij. De nouē pctis alienis.

AB alienis parce ſeruo tuo. ꝑs. xviij. Ubi ſciendum ꝙ nouē ſunt peccata aliena quoꝝ peccator in vno in morte deꝓrehēſus fuerit ſic dānat ſicut ꝓpt pctm̄ ꝓpriū. ꝟ Quoꝝ ꝓmū ē iuſſio. ſ. qñ ꝗs iubʒ alteꝝ peccat. v. g. Sicut dñs ꝗ iubʒ famulū: vł pr ꝗ iubet filiū: ⁊ dña ꝗ iubet famulā hec facere ꝗ ſunt cōtra charitatē dei ⁊ primi: ſicut ruſtici ꝗ iubent famulos ſuos dāna iferre primis cū pecorib⁹ ſuis in graminib⁹ vł ſegetib⁹: vł ēt dña ꝗ iubʒ ancillā ad pratū alterius ire ⁊ ibi gramia recipe: qð cognoſcit eē ꝯtra volūtatē illi⁹ cui eſt pratū. Et ſi nō niſi vnū pānū plenū graminib⁹ ācilla ex iuſſu dñe recepiſſet dña obligaretur ad ſatiſfactionē. Itē mechanici ꝗ iubēt ſuos famulos īfidelr laborare ſua artificia: ſicut pannifices ꝗ iubēt pānos nimis exceſſiue laniare diſtēdere: ſiue extrahere. Et caupones ꝗ iubēt familiā ſuam menſuras cū vino nō debite replere. Silr ſartores: ſutores: ⁊ piſtores: ꝗ iubēt ſuos ſuos īfidelr laborare et parētes ꝗ iubent filios vel filias chorizare ⁊ ſic de alijs qꝛ ꝗcꝗd iuſſiſti qð eſt ꝯtra charitatē dei ⁊ primi: in iſto reus es ⁊ dānaberis cū illis ꝗ hoc ꝑpetrauerūt ex iuſſu tuo. vñ Sap. xviij. Silr pena ſeru⁹ cū dño afflictus eſt. Sʒ ꝗrit vtrū etiā tales teneant ad reſtitutionē. Rńr ꝙ ſic. qñ ꝗs ꝓbabiliter credit ſecutam eē rei ablationē vł dānū vel noīe ſuo factū poſtea ratum habuit. alr nō. ¶ Secundum pctm̄ alienū eſt cōſilium. Quicūqʒ ergo alteri malū cōſuluit ſiue ſuo iferiori ſiue ſuo ſuꝑiori: ſiue pari: vel cuicūqʒ alij damnabitur cum illo ꝗ opere ꝑficit. Uñ peccāt mali cōſiliarij dñoꝝ ꝗ ſuadēt guerras rapinas ⁊ exactiōes: vel alij ꝗ ſuadēt fornicatiōes: vel furta: ⁊ hmōi. Similiter quicūqʒ dat ꝯſiliū vñ damnuʒ proximis infert: vt noua telonea iſtituere vel antiqua augmētare: vel ēt exactiones et ſenſus pauperū augmētare ſeu aggrauare. Itē ꝗ ī magnis ciuitatib⁹ dāt ꝯſilia ad nouas iſtitutiōes ad damnū pauperū cōitatis: tales rei erūt oīm illoꝝ peccatorū que ex conſilio eorum perpetrata ſunt vel in poſteꝝ perpetrabunt ⁊ eoꝝ pena accidentalis ſemper augmentabit vſqʒ ad nouiſſimum diem: ſi ſic decedunt. Ergo quilibet precauere ſibi debet ne det malū cōſilium vel doctrinam malam: qꝛ talis coram deo homicida reputabitur. vnde Aug. ſuper Joh. Homicida diabolus dicitur. non ꝙ gladio armatus vel ferro cinctus ad hominem veniat. ſed qꝛ malum verbum ſeminat. Noli ergo facere homicidā mala fratri tuo ꝑſuadēdo. Et mali ꝯſiliarij ſunt ſicut diabol⁹ ꝗ ſemꝑ malum ſuadet: ⁊ qꝛ ſunt ſibi ſimiles in culpa ꝯſequenter erunt et ſimiles in pena. Sed boni ꝯſiliarij ſunt ſicut angeli dei qui ſemꝑ ſuadent homini qð bonum ⁊ vtile eſt ſibi ⁊ etiaʒ ea que ſunt pacis ⁊ iō merito, cum angelis vitam eternam poſſidebunt. Sciendū ꝙ mali ꝯſiliarij vt frequēter turpiter moriunt: vt patet de principibus qui dederunt conſiliū contra Danielem prophetam vt ille mitteret in lacum leonum: ꝗ poſtmodum per ſe in lacuʒ ſunt miſſi ⁊ a leonibus deuorati. Eccli. xxvi. Facienti conſilium nequiſſimum ſuper ipm deuolueī. Tertiū pctm̄ alienū eſt ꝯſēſus. Cū ꝗs in corde diligit malū qð alter facit: imo ⁊ fauet ſibi in hoc tales etiā digniſūt morte ⁊ nulli placere debet illud qð deo maxime di-

hoc eſt pctm̄ ⁊ iniuſtitia:ergo ſi nō inſiſti vel
nō ꝯſuluiſti:ſꝫ ſolū cōſenſiſti ad mala facīēda
q̄ ſine tuo ꝯſenſu nō fuiſſent perpetrata reus
eris oīm peccatoꝝ illoꝝ:⁊ ꝓpterea dānaberis
cū facīētib⁹.Ro.j.Digni ſunt morte nō ſolū
qui faciunt:ſꝫ etiā q̄ cōſentiunt facientibus.
verbi gr̄a.Tu nō iubes aliquē ludere nec cō=
ſulis:ſꝫ ſolummō ꝯſentis in hoc reus eris.Si
mulier pater ⁊ mater nō iubēt filiū vel filiam
chorizare:ſꝫ cōſentiunt hoc rei erūt.Ergo qui
cunqꝫ preeſt alicui ciuitati vl̄ ꝯmunitati licet
nō iubeat mala facere:nec cōſulat:ſed ſolum
conſentiat malefacientib⁹:⁊ permittit fieri ma
la vl̄ ꝓpter lucrū tēporale vel ꝓpter fauorem
humanuꝫ:vel propter timorē reus erit oīm
maloꝝ:q̄ ſub dominio eius fiunt.vn̄ Sap.vj.
Iudiciū duriſſimū fiet his q̄ p̄ſunt.hoc aduer
tere deberēt q̄ luſores fouent in domib⁹ eoꝝ.
vel in ſuis ciuitatib⁹:⁊ ſic d̄ alijs malis q̄ ſine
cōſenſu eoꝝ fieri nō poſſent. k Quartum pec
catū alienū eſt adulatio:⁊ rei in hoc ſunt illi q̄
pctm̄ cōmēdāt illoꝝ q̄ male faciunt ꝓ quo dā
nabuntur.Nam q̄ ita laudāt vel adulantur
male facīētib⁹ rei ſunt quodammō ſicut illi q̄
peccata ꝑpetrāt.Pro quo ſciēduꝫ q̄ vitia per
adulatores iā in preſenti tēpore acquiſierunt
ſibi v̄tutum nois.Nā ſuperbia veſtium:cingu
loꝝ calceorūꝫ ⁊ oīm exteriorū geſtorū: ab ipis
honeſtas eſt nūcupata vt dicēdo ꝙ bn̄ deco=
rat te iſta tunica ꝙ bn̄ decorat te illud peplū
vel ꝙ pulchre icedis i tali veſte.Et i hoc q̄ imi
tant luciferū in ſuperbia extollendo ſe ſuper
alios in hoc cōmendāt:qđ eſt valde nociuū ⁊
reprehēſibile:q: chriſtus dicit in euangelio.
Qui ſe exaltat hūiliabit.Scđo auaritia nota
tur prouidētia:vt cū quis die noctuqꝫ oīb⁹ vi
ri⁹ laborat ꝓ acquiſitione rerū temporalium
ſiue iuſte ſiue iniuſte vel quocūqꝫ mō ipe pōt
ſiue ſit cū deo ſiue nō minime curās:omnem
ſollicitudinē adhibens quomo tēꝑalia poſſit
cōgregare:⁊ cuꝫ tāta auiditate q̄ nūqꝫ ſatia=
tur.Et in hoc cōparatur inferno.Aug.ad quē
dam comitē.Auarus inferno eſt ſimilis.In=
fern⁹ em̄ quātoſcūqꝫ deuorauerit nūqꝫ dicit ſa
tis eſt:ſic ⁊ ſi oēs theſauri cōfluerēt in auarū
nunqꝫ diceret ſatis ē.Et talis ab adulatorib⁹
non notaꝫ auarus:ſed ꝓuidus.Tertio diſſolu
tio ſocialis:iocūditas eſt notata:vt cū qs con
format ſe alijs indifferēter:ſiue i licitis:ſiue in
illicitis ſiue in bonis ſiue in malis ſicut i cho
rizādo ſaltādo ⁊ ludēdo:⁊ ſic de alijs talis ab
adulatorib⁹ nō notaꝫ diſſolutus:ſed ſocialis:
ſiue ſocius.Talis q̄ ſic ſe ꝯformat alijs in ma
lis ⁊ illicitis:poſtmodū habebit ſocietatē om
nium demonū ⁊ dānatorū ⁊ carebit ſocietate
dei ⁊ oīm ſanctorūꝫ.Quarto aſtutia ab ipis
adulatorib⁹ prudētia nominaꝫ:vt.ſ. qn̄ quis
eſt aſtut⁹ i mercātijs ⁊ in alijs ſuis negotijs:
⁊ lucraꝫ mētiendo ⁊ decipiēdo proximos ſiue
cū nouas adinuētiones ⁊ inauditas inuenit
vt ſic ꝓximos decipe poſſit:tales ab adulato
rib⁹ huius mūdi prudētes nominātur. vnde
Luc.xvj.Filij hui⁹ ſeculi ſunt prudētiores fi=
lijs lucis in gñatione ſua.Quinto lata ꝯſcien
tia:liberalitas animi nominaꝫ:vt cuꝫ q̄s ſine
timore dei viuit nihil curās nec timēs deū in
cogitationib⁹ locutiōib⁹ ſiue in operib⁹ ſed ſi
ne oī timore dei peccat:⁊ q̄ delectabilia ſunt
carni perpetrat.Talis em̄ letus ab adulatori
bus nominaꝫ.De qb⁹ dicit dn̄s Lu.vj.Ue vo
bis q̄ nūc ridetis.Sexto garrulitas affabilitas
nominaꝫ:vt cum quis eſt garruloſus ſiue vir
ſiue mulier ⁊ ſcurrilia v̄ba ꝓferens nō curā=
do vtrū deū in hoc offendat. Tales nominā=
tur ab adulatorib⁹ ſolacioſi.In qbus aliqui=
multuꝫ peccant cogitando.ſ.homines annu
ſos ad iracundiā:ad impatientiā : ⁊ ad blaſ=
phemiā:q̄ alias ex natura ⁊ ex ſenio mirabi=
les ſunt ⁊ impatiētes:⁊ in quocūqꝫ tales com
moti ſic peccāt:redundant in eos qui cōcita=
uerunt illos. L Et vlterius habemus .vide=
re quō virtuoſi deridentur : q: primo quādo
quis eſt abſtinens ⁊ vult viuere in parcitate
qui tn̄ in neceſſarijs cōtētaꝫ ⁊ bibit ceruiſiā
vbi bene poſſet bibere vinū:talis parc⁹ ⁊ aua
rus nominaꝫ quaſi [illegible] audeat vti de bonis
ſibi cōceſſis.cum tamen talis nō ꝓpter parci
tatem:ſed propter deum hoc dimittit:q: ſcit
ſe eſſe redditurꝫ rationē de omnib⁹ creaturis
quō illis vſus ſit.vel etiam ideo in abſtinen=
tia vult viuere:vt pauperib⁹ eo melius poſſit
ſubuenire.Secūdo ſi quis diligit humilitatē
exēplo chriſti qui dicit.Diſcite a me q: mitis
ſum ⁊ humilis corde.Humilitatē ſtudet ſer=
uare in verbis ⁊ factis:⁊ nitiꝫ cauere ſcanda
lū timēs illud dictū xp̄i.Mat.xviij.Ue homi=
ni illi ꝑ quē fit ſcandalū . Talis ab amatori=
bus huius mūdi hypocrita nominatur. Ter
tio maturitas ſcꝫ qn̄ quis mature incedit in
verbis ⁊ factis cauens leuitatē mētis oſten=
dere:talis maturitas amaritudo nominatur.
Quarto q̄es deuotiōis vt cū q̄s nititur expel
lere extraneas occupationes:⁊ deo quietum
et tranquillū cor offerre. talis quies deuotio
nis pigritia nominatur.Quinto ſimplicitas
cū quis ſcđm ꝓphetā in ſimplicitate cordis q̄
rit deum:⁊ ſcđꝫ dictū chriſti ſtudet ſimplicita
tem columbe oſtēdere: talis ſimplicitas:ſtul=
titia notatur.⁊ talis ab amatorib⁹ mūdi deri
deꝫ.Iob.xij.Deridetur iuſti ſimplicitas.Sexto
timor dei ſtricta conſcientia nominatur ſcꝫ
quando quis timet deū ⁊ nō vult deum offen
dere in v̄bis nec i factis.Septimo fugere pu
blicā ⁊ malā ſocietatē ſingularitas nomina

tur:vt cũ quis vult ſibi p̄cauere a mala ſocietate:aduertens illud dictum p̄s. Cũ ſancto ſanctus eris ⁊ cum peruerſo peruerteris. Talis dꝛ ſingularis vel deſpector ꝓximi. Octauo cum q̄s querit iuſtitiã ⁊ exigit:tunc auſterus ⁊ impatiẽs notaꝛ. Nono cum q̄s eſt bone cõuerſationis:⁊ propterea ab hominib⁹ diligitur:ille adulator notaꝛ. Decimo ſi quis informationi ⁊ correctioni proximi intẽdit.preſumptuoſus notaꝛ:⁊ ſic de alijs. ꝟ Quintũ peccatũ alienũ eſt recurſus. Sicut ſunt q̄ ſũt defenſores malefactoꝝ.⁊ ad quos malefactores habent recurſum. Ergo ſi potens es.⁊ in mũicipio tuo vꝉ caſtro tuo tueris raptoresq̄ ſuis rapinis:reus eris olim illorũ peccatorũ. Si es receptor hoſpitũ:⁊ recipis i domũ tuã hoĩes nõ bonos ⁊ adminiſtras eis cibaria illicita ⁊ ꝓhibita:ſcꝫ in quadrageſima lacticinia cũ alias ſũt ſani ⁊ fortes:⁊ bñ poſſũt vti cibo quadrageſimali:⁊ tu bene haberes eis adminiſtrare cibum quadrageſimalem:ſed ꝓpter lucrũ adminiſtras eis q̄cq̄d deſiderãt:⁊ cibum prohibitum ab eccleſia. v.g. Sicut repertũ eſt ꝙ in quadrageſima in vna quarta feria in qua etiam fuit angaria:⁊ cuꝫ hoc fuit vigilia Matthie apl̄i:q̄z plꝛes fortes:ſani ⁊ robuſti vl̄ ſũt de lacticinijs ⁊ alias habuiſſẽt ſufficiẽtiã de cibi[…]adrageſimalib⁹. In quo nõ modicum pe[…]nt tã comedentes q̄z etiã illi qui adminiſtrant propter lucrũ temporale eis talia fercula. Et ſi aliq̄s hoſpes diceret. Videãt:q̄d ad me? Reſpõdeo ꝙ ex charitate dei ⁊ ꝓximi obligamur ꝓmonere ꝓximũ i his que ſunt ſalutis ⁊ nõ ei adminiſtrare occaſionẽ peccãdi. Iteꝫ ſi es pincerna ⁊ hoſpitio recipis malos.ſ.luſores:blaſphematores:⁊ lenones q̄ cũ meretricib⁹ peccant quas ſecum ducunt q̄ nõ ſunt legitime vxores eoꝝ ⁊ hoc facis ꝓpter lucrũ temporale reus eris olim peccatoꝝ illoꝝ. Item paterfamilias qui tenet famulũ ⁊ famulã ſimul peccãtes in ſua domo re⁹ erit illi⁹ peccati:⁊ breuiter quicq̄d in domo cõmittitur q̄d eſt contra deũ ab his quos hoſpitio recipis ſciẽter.ei⁹ reus eris. ꝟ Exẽplũ de his qui hoſpitio recipiunt malefactores ꝓpter lucrũ. Legiꝛ ꝙ q̄dã tabernari⁹ ꝓpinans vinum omnes tam bonos quã malos hoſpitio recepit:⁊ ꝑmiſit eos i domo ſua ludere:chorizare:blaſphemare.inebriari:lenones ⁊ meretrices ſimul peccare:⁊ alia multa mala ꝑmiſit fieri in domo ſua propter lucrũ tp̄ale. Semel vna die dñica cum vinũ de cellario portaret:⁊ ante ianuam exportaret hoſpitibus extra domum ſedẽtibus q2 domus plena erat hoſpitib⁹ ecce vent⁹ turbinis cum violẽter rapuit ⁊ ſurſuꝫ in aere leuauit in cõſpectu totius populi. Et cũ ſic a demonib⁹ leuaretꝛ clamauit cõpũcto corde. O deus quid fiet de aĩa mea. Tunc demones permiſerũt cadere in vno campo ſuper agrũ vnũ dicẽtes. Q2 oblitus es omniũ trãſitorioꝝ ⁊ corporis proprij:vite:vxoris:filioꝝ:atq̄ amicoꝝ tuoꝝ ⁊ deũ ſolum ꝓ anima tua cõpuncto corde rogaſti:ideo non poſſumus te vltra ducere:q2 op̄s nõ vult ꝑmitterre noſtram in te exercere voluntatem:eo ꝙ cõpuncto corde inuocaſti eũ:⁊ ſi hoc nõ feciſſes:cũ corpore et anima te ad iſernũ duxiſſem⁹. Et hoc dicto diſparuerũt. ⁊ poſtmodũ inuẽt⁹ in campo reportatus eſt ad domũ ⁊ ꝑ aliq̄s dies decubuit. Et poſtq̄z cõualuit ſe emẽdauit:⁊ tabernam amouit:et ampli⁹ nunq̄ permiſit aliquem in domo ſua ludere ⁊ blaſphemare:vꝉ chorizare:ſiue alia mala exercere.

Sermo.ccxlv.⁊ eſt ꝯtinuatio p̄cedẽtis.

AB occultis meis mũda me:⁊ ab alienis parce ſuo tuo. p̄s:xviij. Quantũ ad ſcd̄am partẽ p̄cedẽtis ſermo. hic dicendum eſt de alijs quatuor peccatis alienis. ꝟ Unde ſciẽdũ ꝙ ſextũ pcc̄m alienũ eſt participatio in pcc̄is alienis.ſ.cũ quis partẽ i lucro pcc̄i hꝫ:⁊ per ꝯñs etiã ⁊ partẽ habebit in pena:vt qui ſcienter emunt rapinam vel furtũ vel inde comedũt ⁊ bibunt tales tenẽtur ad reſtitutionẽ.in tanto quanto de illis reb⁹ vſi ſunt:vt ſi ſex vꝉ octo comediſſẽt vnũ pullũ furtiue ablatũ:quilibet teneꝛ reſtituere ſuã partẽ. Similiter intelligẽdum eſt de his q̄ a iudeis dõa.⁊.munuſcula receperũt:q2 tales teneꝛ reſtituere.nõ ipſis iudeis:ſꝫ ipſis a q̄b⁹ ipſi iudei ꝑ vſurã extorſerũt ſi habẽt notitiã eoꝝ:ſi aũt nõ habẽt notitiã illoꝝ:tũc reſtituere debẽt ſ̄m ꝯſiliũ ſui cõfeſſoris:vel pauperibus vel ad alios pios vſus. Idẽ dicẽdũ de luſorib⁹:⁊ de his qui bona per ludũ acq̄ſita recipiũt. Nã null⁹ dꝫ cũ luſorib⁹ bibere:nec cõedere:nec ipſis pecunias ad ludũ accõmodare:nec ẽt denarios iſtos quos ad lumẽ exponũt recipe. Sicut hi q̄ q̄n cõburũt lumina ꝓ vno denario recipiũt bene aliq̄n quatuor denarios in recõpẽſam.tales oẽs teneꝛ ad reſtitutionẽ ſꝫ ꝯſiliũ ſui ꝯfeſſoris. Itẽ iudices ⁊ reipublice ꝓuidẽtes:qui permittũt panes ac vinũ minorari ꝓpꝛ ſuũ lucrũ tp̄ale:⁊ oẽs alij qui participãt quocũq̄ mõ ſciẽter i lucro peccati:vt vxores ⁊ pueri res illicitas ſciẽꝛ hereditãtes ⁊ poſſidẽtes.vñ legiꝛ Dañ.ca.xiij.ꝙ tã vxoresq̄ filij ſacerdotũ Belis:a rege ꝯbuſti ſũt. ꝟ Septimũ pcc̄m alienũ ẽ cũ q̄s mut⁹ eſt in pcc̄õ ꝙ corrige ⁊ rephẽdere teneꝛ.vñ q̄bus deus cõmiſit ſubditos vt p̄lat⁹ ⁊ patreſfamilias:teneꝛ ſubditos corripere:alias vna cũ

ipſis damnabuntur. Un legitur de ſacerdote Hely. j. Regū. iiij. qui non correxit filios ſuos inique agentes: vel qꝛ tepide eos correxit: ideo punitus eſt hic per mortē temporalem: quia fracta ceruice cecidit de ſella retrorſum ꝛ expirauit: ꝛ ideo ſi in infernū deſcēdit nō inuenio aliā cām niſi qꝛ filios ſuos nō correxit: ꝓpter qđ dñs ſubitanea morte eū interfecit. vñ cū filij a parētib⁹: ꝛ laici a ꝑlatis ſuis reprehēdunt neq̄ꝗ indignari debēt. nā patres ꝛ prelati ad hoc tenent: alias em̄ dānarent. vñ Ezech. iij. Si dicente me ad impiū morte morieris. ſ. pro tua ſuperbia: auaritia: luxuria: ꝛ tu non annūciaueris ei: neqꝫ locutus fueris ipſe ſi in iniquitate ſua moriatur: ſanguinē ei⁹ de manu tua requirā. Nā oīa pctā q̄ ꝑlati poſſunt corrigere ꝛ nō corrigūt: ipſis imputabunt: et pro eiſdē dānabunt. vñ Sapiē. vj. Duriſſimū iudiciū fiet his q̄ preſunt. ¶ Ex quibus patz ꝙ ſi cōfeſſor dure ꝯfitentē redarguit non propter ea indignari debet: qꝛ cōfeſſor ad hoc tenetur qꝛ bonus cōfeſſor potius dꝫ duos vel tres bñ expedire: ꝗ decē negligēter. qꝛ nō eſt redditurus rōnē de numero confitentiū vtrū paucos vel multos audiuerit: ſed qualr eos expediuit ꝛ abſoluit. Si aūt cōfeſſor propter lucrū tēporale negligenter expedit confitēs grauiter peccat: qꝛ ſcđm doctores: q̄ ſcienter abſoluit aliquē corā deo probabiliter exiſtimat vl ſcit nō eſſe abſolutū ipſo facto peccat mortaliter. Uideant ergo cōfeſſores qūo abſoluāt pompoſos homines qui nō intendūt dimittere ſuā ſuperbiā imo ipſo facto oſtendūt ſuā ſuperbiā i veſtib⁹ ꝛ ſciſſuris veſtiū i longis caudis. ꝛc. Et ſic etiā intelligitur de aliqͥs peccatoribus q̄ oſtendunt ꝓbabilia ſigna ꝙ nō habēt firmū propoſitū abſtinēdi a peccatis. vt publici fornicarij ꝛ adulteri ꝛ concubinarij q̄ cōcubinas in domo ſecū tenent: nec a ſe intēdūt eas remouere. Silr vſurarij ꝛ luſores ꝛ falſi mercatores q̄ nolūt reſtituere ſcđꝫ cōſiliū ſui cōfeſſoris. Silr ꝛ ſuperbi chorizantes ꝛ torneamēta exercētes: q̄ ſeruant adhuc illa ornamēta in qͥb⁹ peccauerūt. Nā hoc eſt euidēs ſignū ꝙ tales firmiter intēdūt deſiſtere ab illis peccatis: qꝛ ſi iā reſignarent illa ornamēta quibus nō vtunt niſi ad peccandū: tūc in futurū oporteret eos ſibi alia ornamēta ſuperbie preparare. Uñ verus penitēs nō ſolū poſtponit peccata: ſed etiam occaſiones peccatoꝝ. ꝛ hoc in illis apparet qui veraciter conuertuntur ꝛ habent firmū propoſitum ſe emendandi: qꝛ tales abijciunt habitū ſuperbie: ꝛ caputia magna: ꝛ crinalia: ꝛ pepla cum quibus peccauerūt. ꝛ ſic de alijs. ℟ Octauū peccatū alienū eſt peccatis non obſtare ꝛ hoc ſpectat ad prelatos ꝛ preſides. Unde prelati ꝛ dñi qui ſubditos ſuos non cohercent ſed dimittūt eos dāna pauperibus inferre pullos aucas: pecora auferre: fruges eoꝝ equis l pabulis gramina: ꝛ fructus hortoꝝ ꝛ vinearum furari vel vi rapere: vl etiā pauperes vituperare: ꝑcutere: ledere ꝛ male tractare: ꝛ nō prohibent: propterea dānabunt. vnde Ezec. iij. dicit dñs ꝑlatis. Non aſcēdiſtis ex aduerſo: nec oppoſuiſtis vos murū ꝑ domo iſrael. ꝛc. Diuerſi ei rectores ad hoc ſtatuti ſūt vt vnuſquiſqꝫ terrā ſibi ſubiectā in pace teneat. Et ſi forte ipſe rector vel ꝑlatus nō ſpoliat ſubditos: tn̄ non reſiſtit ſpoliatorib⁹. Et ſi eſſet terra iſta ampla ſicut vltra mare oīa peccata q̄ fiunt in ea ꝑ raptores quib⁹ reſiſtere poſſet ꝛ nō reſiſtit: tūc de omnibus illis redditurus ē rationē corā deo. Unde ſi preſidētes poſſunt prohibere mala ꝛ nō faciūt dānabunt. Ideo vos qui vel q̄ permittitis filios veſtros vl filias inepia verba loqui ꝛ mala perpetrare ꝛ ridetis ꝛ nō prohibetis: ꝛ vos patreſfamilias familiā veſtrā ꝛ vos iudices potentes ſubditos veſtros: ſi īpedire poteſtis talia ꝛ nō facitis: etiā ſi aliud malū nō habueritis ꝑ illud ſolū: dānabimini. Nonum peccatum alienū eſt nō manifeſtare peccata hoīum vt ab illis que pñt ꝛ debent ꝛ tenentur corrigere corrigantur. vñ quicunqꝫ ſit periculum aliorum ꝛ alios nō auiſat ꝛ premunit ſiue ſit in corpore ſiue in rebus ſiue in aīa: cum tamē bene poſſet eos premunire: damni reus erit ſi nō fecerit. Sic ſilr tu ſcis aliquem peccare ꝛ poſſes hoc manifeſtare vt īpediretur ꝛ manifeſtare tur ſi nō feceris reus eris. Itē ſi tu ſcis receſuratas circa aliquem re: ētas iniuſte ꝛ nō vis dño rei intimare vt exinde ſuā rē rehabere ꝛ recuperare poſſit: cum tñ hoc licite ꝛ cōmode poſſis reus eris corā deo illi⁹ peccati ꝛ dāni. Itē ſi videris aliquē alteri dānum inferre in agro ſiue in prato ſiue in horto: ꝛ cum proclamares ad eū idcꝫ fortaſſis ceſſaret a damno inferēdo: ſi cōtēpſeris vel neglexeris hoc facere in ſubſidiū dño rei tūc reus es coraꝫ deo Sed aliqui dicunt cū aliqua iniuſte fieri vidēt. quid hoc ad me ꝑtinet? Rñdeo ꝙ ex precepto fraterne charitatis quilibet tenet preuenire ꝑiculū ſui ꝓximi in corpore ꝛ i aīa: cuꝫ hoc cōmode pōt. Exēplū. ſi videres cecū trāſire circa foueā ꝛ nō premunires eum: ſi caderet in foueā ꝛ moreret: homicida illius eſſes corā deo. Itē cū in ſynodo precipit oībus in eadē parrochia exiſtētib⁹ vt māifeſtēt crimina publica ad corrigēdū ea: qđ q̄dā nō curāt ꝛ ideo miſerabilr ſeipſos dānāt. Ergo quicūqꝫ cā conſanguinitatis vel familiaritatis vel cauſa lucri nō proderet pctm̄: qđ prodēdū eē ſcđm iura ſymoniaꝫ committeret ꝛ grauiter

peccaret. Itē quicunq ſciret hereticū vel phitoniſſam: ⁊ nō proderet, mortaliter peccaret: q2 melius eſt corruptores fidei ꝑdere prelatis ecclie ꝙ diu, valde in pane ⁊ aqua ieiunare.

De articulis fidei. Sermo. cxlvi.

OMnis qui viuit ⁊ credit in me nō morietˀ in eternū. Jo. xi. A. Sciēdū ꝙ fides frequēter eſt ꝑdicāda fidelibꝰ: et etiā ab eis diligēter cuſtodiēda: q2 fides eſt fundamētū oīs boni. Apls. i. Cor. iii. Fundamētū aliud nemo pōt ponere ꝑter illō qđ poſitū ē: qđ ē ieſus xp̄s. i. fides ieſu xp̄i. vñ Aug. Fides eſt bonoꝝ oīuz fundamētū. Fides ē hūane ſalutis initiū. ſine hac nemo ad filioꝝ dei numerū ꝑuenire pōt Hebre. xi. Impoſſibile ē ſine fide placere deo. Ergo vt deo placere poſſimꝰ debemus hr̄e fidē rectā integrā ⁊ firmā. Q2 ſcđm aplm ad Hebre. x. Iuſtꝰ ex fide viuit. Nos igitˀ ex ꝙ de fide ecclie locuturi ſumꝰ tūc ē notādū ꝙ i ſymbolo aploꝝ ſunt. xii. articuli fidei ſecūdū numerū. xii. aploꝝ a quibus cōpoſitū eſt. Nā apoſtoli ꝯgregati deſcripſerūt. xii. articulos fidei in pͥo conſilio de quo habetˀ Actuū. xv. Cuius prima diffinitio fuit data ꝑ beatū petrum. Et eſt ſciendū ꝙ beatus paulus nō fuit ibi: quia pro tūc nō fuit electus in apoſtolū. nec etiaz ipſe eſt de numero duodenario. Et primus articulus ꝑtinet ad patrē ⁊ ſex pertinent ad filiuz: ⁊ quinq vltimi ad ſpm̄ ſctm̄. Pro quo notandū ꝙ nullus dubitare dz: ſed quilz chriſtianus tenetur credere trinitatez perſonarū: ⁊ vnitatem eſſentie diuine: nec tñ curioſe ꝑſcrutanda eſt beata trinitas ſed ſimpliciter credenda. Bern. Scrutari hec temeritas ē: credere pietas noſcere vita eterna. Quō beata trinitas multipliciter probetur Hoc quere ante. ſer. lxxv. O altitudo ⁊c. ℔ Ulterius ſciendū ꝙ iſtos. xii. articulos fidei quilz homo tenetur credere: ⁊ qui in vno articulo erraret nec firmitˀ crederet talis eſſet in ſtatu damnationis: q2 abſq vera fide nemo ſaluabitur. Marci. xvi. Qui nō crediderit condēnabitur. Et inſuper quilibet hō cum ad annos diſcretionis ꝯuenerit tenetˀ addiſcere orationem dñicā: ſalutationē angelicā: ⁊ ſymboluz aploꝝ: ſi vult accipere ſacramētū eucharistie Et primū articulū poſuit beatus petrus dicens Credo in deū patrē omnipotentē creatorē celi ⁊ terre. i. ſcđm Augu. Creatorē oīum rerum viſibiliū ⁊ inuiſibiliū. Contra hūc articulū dicūt manichei: viſibilia eſſe creata a ꝑncipe tenebrarū inuiſibilia ꝟo a deo. Que heresis odibilis eſt deo ⁊ oībus creaturis. Deo q2 talis hereſis deo ſuum dñium minuit: dū viſibilia eius dominio ſubtrahit. Hominibꝰ quia contumeliam eis facit cū ex parte qua viſibiles ſunt diabolo eos attribuit. Immo talis hereſis dehoneſtat oēs viſibiles creaturas, dum eas a diabolo dicit eſſe creatas. Ex quo ꝑz ꝙ quilz chriſtianus dz firmiter deū credere eſſe creatorē oīum rerum viſibilium ⁊ inuiſibiliū ꝙ nō eſt aliqͥs vermiculus in natura quin a deo ſit creatꝰ. ℭ Itez ſciendū ꝙ ex conſideratione iſtius articuli hō dirigitur ad tria. Pͥo ad gratiarū actiones. Quia ex quo deꝰ ē creator oīm creaturarū certū eſt ꝙ quicqđ ſumus vel habemus ꝙ hoc a deo ſumus vel habemꝰ. i. Cori. iiii. Quid habes qđ nō accepiſti? ꝑs. Dñi ē terra ⁊ plenitudo eiꝰ. ſz ex ꝙ oīa a deo habemꝰ tūc merito tenemur ei grarū actiōes referre. ꝑs. Quid retribuam dño pro oī. que retri. mihi. vñ Chryſoſto. i ſer. Liberaliſſimus ē deus q̄ta tibi largitus eſt ad ſuſtētationem q̄ta ad eruditionē: q̄ta ad correctionē q̄ta etiā ad delectationem: ⁊ hec oīa gratis dedit. Scđo inducimur ad bñ vtēdū rebus creatis. Nā creaturis debemus vti ad hoc ad qđ create ſunt: ſunt autē create ad duo. Pͥo ad gloriā dei. Prouer. xvi. Uniuerſa propter ſeipſum. i. ad glīā ſuā operatus ē deus. Scđo creature create ſunt ad vtilitatē hominis ergo vti debemus creaturis ad honorē dei ⁊ ad vtilitatē propriā. Sed heu plures ſunt qui nō regratiantur deo de creaturis ſuis: immo ſepius abutuntˀ donis dei. vñ Augu. de ciuita. dei. Quiſquis beneficia dei nō videt cecꝰ eſt: nec laudat ingratꝰ eſt quiſquis relucratˀ in laudando inſanus eſt. Sciēdum etiam ꝙ iſti multū timere dñt: qui male vtuntˀ creaturis ⁊ donis dei: q2 de his diſtrictā redituri ſunt rōnē. vñ Chryſoſt. ſup Mat. In die illa nihil eſt qđ reſpōdeamꝰ vbi celuz ⁊ terra: aq: ſol: ⁊ luna: dies: noctes: ⁊ totꝰ mūdus ſtabūt aduerſus nos in teſtimoniū peccatorū nroꝝ: ⁊ ſi oēs tacerēt: tñ cogitationes nr̄e ⁊ ipſa opa nr̄a aduerſum nos ſtabūt añ oculos noſtros accuſantes nos corā deo dicente aplo Ro. i. Cogitatiōes inuicē accuſantiū ⁊c. Tertio iducimur ex illo articulo ad cognitionē hūane dignitatis: q2 deꝰ oēs creaturas creauit ꝑpᵗ holez: ⁊ ſubiecit eas hoi. Gen. i. Dñamini piſcibꝰ maris ⁊ volatilibꝰ celi ⁊ vni. ⁊c. ꝑs. oīa ſubieciſti ſub pedibꝰ eiꝰ oues ⁊ boues ⁊c. Eſt ꝗ hō tāte dignitatis ꝙ dz ꝑeſſe oībus creaturis ⁊ ſubeſſe deo. ℔ Scđm articulum poſuit Joā. euāge. dicēs. Et in ieſum xp̄m filiū dei vnicū dñm nr̄m. Credere eñ debemꝰ ꝙ ieſus xp̄s eſt vnigenitꝰ ⁊ verus filꝰ dei: et ꝙ fuit cū pr̄e eternaliter: ⁊ ꝙ eſt alia perſona a pr̄e: ⁊ ꝙ ē vniꝰ nature ⁊ ſubſtātie cū pr̄e ⁊ eſt patri ſilꝰ ⁊ coeternꝰ. vñ Jo. x. Ego ⁊ pr̄ vnuz ſumꝰ. i. ſcđm formā dei: ⁊ pr̄ maior me eſt. ſcz (

ſm formā ſerui ⁊ hūanitatis. Sequitur dn̄m noſtrū. Ubi ſciēdū q̄ libēter debem⁹ hr̄e xp̄m pro dn̄o propt̄ quinq̧ cōditiones. Primo q: eſt nobilis. Lu.j. Altiſſimi fili⁹. Ps. Magn⁹ dn̄s ⁊ laudabilis nimis: ⁊ magnitudinis eius nō eſt finis. Scd̄o: q: māſuetus: ergo agn⁹ nominatur. Joā.j. vbi dicit Joānes baptiſta. Ecce agn⁹ dei. vn̄ ēt Eſa.liij. Et q̄ſi agnus corā tōdēte ſe obmuteſcet. Tertio: q: fortis ad protegēdū ⁊ liberādū nos a malo Ps. Dn̄s protector vite mee a q̄ trepidabo. Quarto: q: nos creauit. Ps. Ipſe fecit nos ⁊ n̄ ipſi nos. Inſup nos redemit ꝓprio ſanguie ſuo. Apl̄s.j. Cor. vj. Empti eñ eſtis precio magno. Quinto q: largus ē ad remunerādū ſuos ſeruos. Aug. li.xxij. de ciui. dei. ipſe de⁹ erit finis deſideriorū noſtroꝝ: q: ſine fine videbitur ſine tedio amabit̄ ſine fatigatione laudabit̄. Itē Aug. in eodē lib. Qd̄ de⁹ ꝑparauit diligētibus ſe fide nō capit̄: ſpe nō attingit̄: charitate nō apprehēdit̄ deſideria ⁊ vota trāſgredit̄: acquiri poteſt eſtimari non pōt. ¶ Tertiū articulū poſuit Jacobus maior frater Joānis euāgeliſte q̄ ambo fuerūt filij zebedei: dicēs ſic. qui cōcept⁹ eſt de ſpūſancto: natus ex maria virgine. Ubi ſciēdū q̄ nō ſolū eſt neceſſariū xp̄iano credere filiū dei: ſed etiā neceſſariū eſt credere eius incarnationē ꝑ quā nobis viſibilis apparuit. Baruch.iij. Poſt hec i terris viſus eſt et cum hoībus ꝯuerſatus eſt. Querit̄ hic quō incarnatio xp̄i facta eſt? Rn̄deo. Poſtq̄ angelus gabriel fuit miſſus ad beatā ꝟginē mariā: vt hr̄ Luc.j. ⁊ ipſa ſcʒ maria credidit ⁊ cōſentit: tūc ſpūſſctūs ſuperuenit in eā: ⁊ ſanctificauit ⁊ fecūdauit eā: ⁊ formauit in inſtāti de puriſſimo ſanguine ꝟginis Marie: vel vt alij dicūt de puriſſimis ei⁹ humorib⁹ corpus xp̄i: ⁊ in eodē inſtāti in quo formatuʒ eſt corpus creata eſt aīa ex nihilo: ⁊ hec in eodeʒ inſtāti ꝯiuncta eſt corpori organizato. Et illa duo. ſ. corpus ⁊ aīa ſimul mox fuerunt diuinitati vnita in filij dei perſona. Et quod dicitur de ſpūſancto cōceptus ꝑ hoc excludūtur carnales cōmixtiones. Un̄ canit̄ in hymno. Nō ex virili ſemine: ſʒ myſtico ſpiramine verbū dei factū ē caro. Qui ſpūſanctus ſʒ Hērī. de vri. ſup ſymbolū illā ꝯceptionē mundam ab oī pctō reddidit: qd̄ nūq̄ factum eſt in aliquo puro hoīe. Licet eñ alīq̄ ſunt ſine pctō ⁊ ſcificati i vtero matris ſicut Joānes babptiſta ⁊ Hieremias. tñ in pctō originali ſunt cōcepti: ⁊ ſm rōnē ſeminalē deſcēderūt ab Adā Xp̄s aūt nō ſolū natus eſt: ſed conceptus fuit ſine pctō a ſpūſctō. Aug. Soli⁹ redēptoris eſt eſſe ſine pctō. Itē ſciēdū q̄ q̄uis tota trinitas operata ſit incarnationem xp̄i: q: opera trinitatis ab extra ſunt indiuiſa: tñ ſolus filius

eſt incarnat⁹: vt dicit beat⁹ Augu. de fide ad petrū. ⁊ Aug. ponit tale exēplū. Si tres puelle tenerent tunicā: ⁊ vna ex illis illam idueret tūc illa indutio fieret a trib⁹ puellis: ſʒ tamē niſi vna eaꝝ ſolū indueret̄. Et ali⁹ doctor ponit tale exēplū. Si tres ſcʒ Petrus Johānes ⁊ Andreas ſimul agerēt rubricādo Andreaʒ rubricatio Andree fieret ab his trib⁹ ſimul: attamē ſol⁹ Andreas rubricaret̄. ¶ Sequit̄ Nat⁹ ex Maria virgine. Circa qd̄ notādū qd̄ glorioſa virgo Maria ꝟgo ꝯcepit: ꝟgo peperit ⁊ etiā poſt partū ꝟgo ꝑmāſit. Querit̄ hic q̄re xp̄s nat⁹ ſit de beata virgine Maria? Rn̄r ſm Hērī. de vri. q̄ triplex eſt ſtat⁹ humane nature. ſ. ꝯiugalis: vidualis: ⁊ virginalis. Primus bonus: ſcd̄s melior: tertius optimus. Quicquid autē optimū eſt deo attribuit̄. Ideo cōueniēs fuit vt de ꝟgine naſceret̄. Et in hoc ēt oſtēdit xp̄s excellētiā ſtat⁹ virginitatis. Aug. Unius virginis ſancte partus omnium ſanctarum ꝟginum eſt decus. Scd̄s ſm aliuʒ doctorem. Per euā ꝟginē facta eſt ꝑditio: ſic ecōuerſo ꝑ ꝟginem Mariam facta eſt reparatio Unde canit̄. Paradiſi porta ꝑ euam cunctis clauſa ē: ⁊ ꝑ ꝟginem Mariā iterū patefacta eſt. Tertio vt ꝟitas prophetie adimpleretur Eſa.vij. Ecce virgo cōcipiet ⁊ pariet filiū. ¶ Quartū articulū poſuit Andreas dicēs. Paſſus ſub pōtio pylato: crucifix⁹ mortuus ⁊ ſepult⁹. Ubi ſciēdū q̄ ſicut credere debem⁹ incarnationē filij: ita neceſſariū ē credere paſſionem ⁊ mortē eius: q: ſm Gre. nihil nobis naſci profuit niſi ⁊c. Ubi aduertendum eſt circa paſſionem chriſti. Primo quis patitur. Reſpondeo dei fili⁹ ſumme bon⁹ ieſus xp̄s Marie fili⁹. Secūdo que ⁊ qualia patit̄. Reſpondeo: patit̄ in rebus exteriorib⁹ ſpoliationem: q: in cruce nud⁹ pepēdit: nec hauſtum aque habuit. In corꝑe amariſſimā afflictionē ⁊ dolorē. q: a plāta pedis vſq̧ ad verticē capitis nō fuit i eo ſanitas: in aīa maximā triſtitiā. Un̄ dixit. Triſtis ē aīa mea vſq̧ ad mortē. Tertio a qb⁹ patit̄. Rn̄det̄ a ꝑncipib⁹ ⁊ miniſtris: iudeis ⁊ gentilibus. Ps. Quare fremuerūt gētes ⁊ ppl̄i meditati ſunt inania. Aſtiterūt reges terre ⁊ principes ꝯuenerūt in vnū aduerſus dn̄m ⁊ aduerſus xp̄m ei⁹. Quare patitur. Rn̄deo q̄ ꝓpter pctā noſtra ⁊ ſalutē noſtram Eſa.liij: Ipſe aūt vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniquitates nr̄as ⁊ attrit⁹ ē ꝓpter ſcelera nr̄a. Quinto qd̄ coegit eū? Rn̄deo maxima charitas q̄ habuit ad nos. Apo.j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctīs noſtris in ſanguine ſuo. Ro.v. Cōmēdat de⁹ ſuā charitatē i nobꝭ: qm̄ cū inimici eēmus xp̄s ꝓ nobis paſſus eſt: ⁊ mortuus iuſt⁹ ꝓ iniuſtis. ¶ Sequit̄: ſub pōtio pylato. Pro quo ſciēdum q̄ pont⁹ eſt cognomē ab inſula

ponti pilatum:ſed pylatus eſt ꝓpriū nomē.
Et ipſe erat gētilis ⁊ mal⁹ ⁊ indign⁹ pane:q̄
ſm Aug. Peccātor nō eſt dign⁹ pane quo veſcit.
¶ Quo malo hoīe xp̄s eſt ſniatus ⁊ iudicat⁹
ad mortē. Itē ſciēdū ꝙ Uincētius in ſpeculo
hyſtoriali dicit ꝙ pylat⁹ accuſat⁹ eſt in multiſ
coram vitellio preſide ſyrie. Primo de morte
hoīm innocētū quos occiderat. Itē ꝙ imagi-
neo gētiliū ponebat in tēpliū. Itē pecuniā po
ſitam in corbanā redigebat in ſuos vſus: ide
faciēs aqueductū in domū ſuā. Et ꝓ his miſ
ſus ē in exiliū: ⁊ ibi incidēs multas calamita
tes ſe ꝓprijs manibus īterfecit. Itē notādū
ꝙ tūc xp̄s paſſus eſt ſub pontio pylato iudice
ſcz qui ſic nolabat: tunc quotidie in ſuis mē-
bris a multis patitur. Matth. xxv. Qđ vni ex
minimis meis feciſtis: mihi feciſtis. Et iō ſi iniu
riā pateris a iudice iniq̄ noli remurmurare:
ſz memēto dn̄m noſtrum ieſum xp̄z iniurioſe
paſſum ſub pōtio pylato. Itē ſi ſubdit⁹ es et
habes prelatū corruptū ⁊ ꝑmentē te contra
iuſtitiā ſis patiēs q̄r ipſe eſt tu⁹ pylatus. Si
mulier es ⁊ habes virum furioſum te percu-
tientem: ſis patiēs: q̄r ipſe eſt pylatus tuus.
Si ſeruus es ⁊ habes impiū dn̄m ⁊ crudelez
te moleſtātem: ſis patiens: q̄r ipſe eſt pylat⁹
tu⁹: ⁊ ſic de alijs. Et oēs illi predicti debēt eē
patiētes: q̄r ꝓ his tribulatiōib⁹ habituri ſūt
ꝑmiū magnū in celo. Matt. v. Beati eſtis cū
maledixerit vobis hoīes ⁊ ꝑſecuti vos fuerit
⁊ dixerint oē malū aduerſuz vos mētientes
ꝓpter me gaudete ⁊ exultate: qm̄ merces vr̄a
copioſa ē in celis. ¶ Quintū articulū poſuit
Philipp⁹ dicens. Deſcēdit ad inferna. Circa
quē articulū primo querit quo tp̄e vel q̄ ho-
ra xp̄s deſcendit ad inferna. Reſpondet ſm
Tho. ꝙ ſtatim quando aīa xp̄i a corpore ſepa
rata fuit: tunc anima xp̄i diuinitati vnita de
ſcendit ad limbū patrum ⁊ māſit ibi ab hora
mortis xp̄i q̄ fuit ſexte ferie nona vſq ad ho-
ram reſurrectionis. Et hoc fuit tp̄s quadra-
ginta horaꝝ: q̄r diluculo diei dn̄ice reſurrexit ⁊
eadē hora reſurrectiōis eduxerat patres de
limbo. Et in die aſcenſionis ſue ꝑduxit iſtas
alas ad celū: quas in die reſurrectiōis eduxe
rat de limbo. Uñ Aug. in ſer. de reſurrectione
dn̄i. Sicut eñ dn̄o reſurrexerunt: ita cum eo
aſcendente ipſi etiā aſcēdiſſe credūtur. Item
ſciendū ꝙ anima xp̄i fuit ſeparata a corpore
ſed diuinitas ſemꝑ permāſit cū anima deſcē
dente ad infernū: ⁊ etiam cū corpore in ſepul
chro iacente. Itē ſciēdū ꝙ ante xp̄i paſſionez
quatuor fuerūt receptacula alaꝝ. Primū re-
ceptaculū fuit infern⁹ dānatoꝝ. Et ad hunc
locū xp̄s nō deſcēdit: nec ab illo aliquē libera
uit: q̄r in inferno nulla eſt redēptio. vñ Gre. xj.
lib. mora. Nequaq̄ vltra mīs parcētz liberat

quos ſemel in locis penalib⁹ iuſtitia iudicā-
tis dānat. Ergo ꝓ talib⁹ dānatis nō eſt orā-
dum. Uñ Auguſt. Si ſcirē aīam patris mei in
inferno nō plus orarē pro eo q̄ȝ pro diabolo.
Scđm receptaculū eſt limbus pueroꝝ. i. illo-
rum infantiū in pctō originali decedentiū: q̄
limbus eſt ſupra infernū: ⁊ ibi eſt pena dāni
ideſt carētia viſiōis diuine ⁊ nō pena ſenſus
ideſt ſenſibilis pena nō ē ibi. ⁊ ſūt ibi tenebre
exteriores ⁊ interiores. i. carētia grē ⁊ etiā ca
rētia viſionis diuine. Ad illū locū xp̄s ēt non
deſcēdit nec ab illo aliquē liberauit. Rō huiꝰ
eſt: q̄r iſti paruuli non fuerunt capaces gra-
tie ieſu xp̄i ⁊ fructus redemptionis ieſu xp̄i.
Tertiū receptaculū eſt purgatorium ⁊ eſt ſu
pra limbū pueroꝝ ī quo eſt ignis corꝑalis in
quo aīe illoꝝ puniunt qui hic in vita penitē-
tiā ſuā nō impleuerūt vſq ad ſatiſfactionem
cōdignā. Querit vtrū illi qui fuerunt in pur-
gatorio liberati ſunt qñ xp̄s deſcēdit ad lim-
bum patrū. Rñr ꝙ nō oēs: ſed ſolū illi qui pro
tūc fuerūt purgati ſufficiēter: vel meruerunt
hoc qđ pro illo tp̄e. ſ. in deſcēſu xp̄i liberari de
buiſſent. Quartū receptaculū ⁊ ſupremū eſt
limbus ſctōꝝ patrū vbi fuit carētia viſionis
dei: ⁊ nulla pena ſenſibilis. Ad iſtū locuz xp̄s
deſcēdit ⁊ eū fregit ⁊ ſctōs patres īde eduxit.
Ex iſto articulo habemus duo documenta.
Primuz qđ habere debemus ſpem de deo: q̄r
⁊ ſi illos q̄ fuerūt in limbo viſitauit tunc qli-
bet noſtrū poteſt cōfidere ꝙ nos ī tribulatio
nibus noſtris nō derelinquet. vnde ꝑs. Cum
ipſo ſum in tribulatione eripiā eū ⁊ glorifica
bo eū. Scđm documētū ē ꝙ debem⁹ ſubueni
re alabus ꝓximoꝝ. Si eñ xp̄s deſcēdit ad in
feros vt ſuos charos amicos liberaret ⁊ nos
exēplo ipſi⁹ debem⁹ ſubuenire alab⁹ amicoꝝ
⁊ parentū per ſuffragia: que fiunt ſm Grego.
per orationes: eleemoſynas: ieiunia: miſſas
⁊ per alia opera bona. Unde ipſi clamant ad
nos illud Job. xix. Miſeremini mei miſere-
mini mei: ſaltē vos amici mei. Sextū articu-
lum poſuit ſctūs Thomas dicēs. Tertia die
reſurrexit a mortuis. Et iſtuz articulū Tho.
cōuenienter poſuit: q̄r ī illo primo dubitauit et
de eo poſt plene certificat⁹ eſt: vt habet Joā.
xx. vbi xp̄s dicit Thome. Infer digitū tuum
huc ⁊ vide manus meas affer manū tuam ⁊
mitte ī latus meū ⁊ noli eſſe incredulus: ſz fi
delis. vñ ſctūs Tho. de aquino dicit ꝙ ſanct⁹
Tho. apl̄s nō ſolū vidit vulnera xp̄i ſed ⁊ te-
tigit. Et eſt ſciendū ꝙ xp̄s ante tertiaz diem
reſurgere noluit ꝓpt mortis ꝓbatione. ſi eñ
ſtatim reſurrexiſſet nō fuiſſet creditū ꝙ vere
mortu⁹ fuiſſet. Sz ſicut in ore duoꝝ vel triuz
ꝯſtat oē vbū. ſic ī tribus dieb⁹ experiri poſſu-
mus omne factuz. Ultra vo tres dies noluit

differre reſurrectionē ſuā ꝓpter apoſtolorū conſolationē qui remāſerūt in errore: timore et dolore: ſed ipſe reſurgēs eos certificauit: eō fortauit: letificauit. Itē ſm Hēri. de vri. Sicut neceſſariū eſt nobis credere ꝙ xpūs mortuus fuit ita etiam ꝙ a mortuis reſurrexit: qꝛ hoc valet ad ſublenationē ſpei nr̄e. Quia mēbris datur ſpes a conſideratione capitis qꝛ ſicut xp̄s reſurrexit a mortuis ⁊ nos reſurgemus.

Sermo.cxlvij. Et eſt cōtinuatio precedentis de ceteris articulis fidei.

Aſſumptus eſt in celū ⁊ ſedet a dextris dei. Marci. vi. K. Iſtū articulum poſuit btūs Barth. Et i articulo iſto attēdere debemꝰ magnitudinē v̄tutis dei qꝛ aſcēdit in forma hūana cū corpe ⁊ aīa. ſ. de mōte oliueti qui diſtat a Hieruſalē ꝑ mille paſſus: ⁊ pñtibus ipſis apl̄is cum beatiſſima virgine maria ⁊ alijs mulieribꝰ q̄ ſecute ſunt eū a galilea: ⁊ corā ſeptuaginta duobꝰ diſcipulis. Et veriſimile eſt ꝙ nō ſolum iam dicti pñtes fuerunt in monte oliueti: ſed etiā multi alij diſcipuli xp̄i occulti ꝓpter metū iudeoꝝ ibidē etiā fuerūt: vt Nichodemꝰ. Gamaliel. Joſeph ab arimathia: ⁊ plures alij q̄ venerūt cum apl̄is ad mōtē oliueti vt viderēt xp̄m dn̄m ſuū aſcēdere in celū. Dicit etiā magiſter hyſtorie ꝙ facto prādio in die aſcēſionis cōgregauerunt ſe in monte ſyon xp̄i diſcipuli ⁊ exierūt cū ꝓceſſione i mōtē oliueti vt viderēt xp̄m aſcendere cū potētia magna. Item ſciēdū ꝙ xp̄s aſcēdit gaudēter ſcd̄m illud p̄s. Aſcēdit deꝰ i iubilatione ⁊c. Nec ipſe ſolus gaudebat: ſꝫ etiā ipſi hoīes qui fuerūt pñtes. Similiter ipſi angeli et oēs aīe que ab eo de limbo liberate fuerūt vꝫ ſctōꝝ patrū: ꝓphetaꝝ: patriarcharū: ſctōrum innocētiū: ſancti Johānis baptiſte: ⁊ eorum oīm iuſtorum qui fuerūt ab initio mūdi mortui ⁊ purgati. He aūt ſingule cū xp̄o aſcēderunt ⁊ fuerūt in maxima iubilatione ⁊ hoc voluit ſignare p̄s. dicēs. Aſcēdēs i altū captiuā duxit captiuitatē. i. illos q̄ fuerāt captiui in limbo inferni. L. Octauū articulū poſuit Mattheus dicēs. Inde venturus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos. Unde ſciēdū eſt ꝙ quilibet xp̄ianus tenet credere futurū iudicium: qꝛ eſt articulus fidei. Et iſte incutere debet timorē magnū: qꝛ dē oībus reddituri ſumꝰ in eo rationē diſtrictā. vn̄ Eccl̄i. xij. Cūcta q̄ fiunt adducet dn̄s ad iudiciū. Nā reddituri ſumus rationē de cogitationibus nr̄is. vn̄ Greg. Sicut deus cogitationes vniuſcuiuſqꝫ cōſiderat: ſic cunctos greſſus diiudicat: vt nec minutiſſime cogitationes q̄ apud nos viſu voluerūt in eiꝰ iudicio indiſcuſſe remaneāt. Sap. j. In cogitationibus impij interrogatio erit. Itē de oībꝰ v̄bis. Matth. xij. De oī verbo ocioſo qd̄ locuti fuerint hoīes ⁊c. Itē de oībus operibus nr̄is q̄ geſſimus in corpore ſcꝫ de oī greſſu: viſu: tactu: auditu: ⁊ ſic de alijs. vn̄ Apl̄s. ij. Corint. v. Oēs nos manifeſtari opꝫ ante tribunal xp̄i: vt referat vnuſquiſqꝫ prout geſſit in corpore ſuo: ſiue bonum ſiue malum. Item de rebus tēporalibus quō lucratus eſt illas: quō poſſediſti: ⁊ quō expēdiſti. Itē quilibet de officio et artificio ſuo ſcꝫ faber: ſertor: ſutor: piſtor: et ſic de alijs. Similiter ⁊ officiales ⁊ magiſter ciuiū et ſic de alijs. Itē q̄libet de ſtatu ſuo ſiue matrimoniali ſiue viduali: ſiue v̄ginali: quō q̄ſqꝫ ſcd̄m ſuū ſtatū vixerit. D. Nonū articulū poſuit Jacobus minor frater Symonis ⁊ Jude dicens Credo in ſpm̄ ſctm̄. Sicut eñ credimꝰ in patrē ⁊ filiū ⁊ ſpirituſſctm̄ credere nos oportet cum ſit ipſi patri ⁊ filio conſubſtantialis ⁊ equalis ⁊ eiuſdem eſſentie cum patre et filio. Ergo de neceſſitate ſalutis tenetur quilibet xp̄ianus credere ꝙ ſpirituſſanctus procedat a patre ⁊ filio ⁊ in illo articulo greci errant q̄ dicunt ꝙ ſpirituſſctūs ſolū a patre ꝓcedat et nō a filio qd̄ falſum eſt ⁊ cōtra fidem xp̄ianā. Un̄ cantitur in ſymbolo miſſe. Qui a patre filioqꝫ ꝓcedit. Unde etiam ab apl̄o. Spūs filij nūcupatur. Gala. iiij. Miſit deus ſpm̄ filij ſui in corde veſtro ⁊c. Si ergo ſpūs filij eſt vtiqꝫ eſt a filio ⁊ ita planū eſt ꝙ ꝓcedit ab eo. Itē ſciendū ꝙ ſpūſſctūs ab oībus deſiderandus eſt: qꝛ per ipſum viuificatur hō. Joh. vj. Spūs eſt q̄ viuificat. Nam qui caret ſpūſancto mortuus eſt. Nam ſicut ſpūs rationalis neceſſarius eſt corpori vt illud viuificet: ſi eñ auferat ſpūs corpus in puluerē reuerteret. Eodē modo ſpūſſanctus hꝫ ſe ad aīam p̄s. Auferes ſpm̄ eorū ⁊ deficient. Etiā neceſſarius eſt nobis ſpūſſanctus: qꝛ nō niſi ꝑ eū a malo liberamur: ⁊ bonū operamur. vn̄ Augu. in lib. de gr̄a. Deſiderate auxiliū gratie. qua ſola oēs liberamur a malo: ſine qua nullū prorſus ſiue cogitando: ſiue volēdo: ſiue amando: ſiue agendo facimꝰ bonum. N. Decimū articulū poſuit Symon dicens. Sanctā eccleſiā catholicā. Et ſciendū ꝙ ſic intelligitur ille articulus. Credo in ſpiritū ſctm̄ ſanctā eccleſiā ſanctificantē. Et ſciendū ꝙ eccleſia eſt cōgregatio fidelium. Et quilibet homo in gr̄a exiſtēs eſt membrū eccleſie ſctē: et xp̄s eſt caput eccl̄ie. vn̄ Apl̄s ad ephe. v. Uir eſt caput mulieris: ſicut xp̄s eſt caput eccl̄ie. Eſt aūt ſancta eccleſia in tres partes diuiſa. Una eſt in mundo q̄ adhuc eſt in timore ⁊ expectatione. Scd̄a eſt in celo q̄ eſt ſine timore ⁊ ſine expectatione. Tertia eſt in purgatorio q̄ medio modo ſe hꝫ: qꝛ eſt in expectatione: cum adhuc gloriā vite nō habeat: ⁊ tñ ſine timore:

q: habet liberū arbitriū in bono confirmatū.
Iſtas tres ptes eccleſie repreſentāt tres par-
tes ſacramēti eucharistie q̄ in altari fiunt. O.
Undecimū articulū ſm Henricū de vrina cō-
poſuit iudas thadeus frater ſymonis ⁊ Iaco
bi minoris dicēs. Sctōꝝ cōionē remiſſionem
pctōꝝ. Pro quo ſciendū ꝙ ſctōꝝ cōio eſt bono
rum ſpūaliū per ſanctoꝝ acquiſitoꝝ cōgrega
tio. Unde inter alia q̄ ſunt nobis credēda: etiā
ſanctoꝝ cōmunicatio in eccleſia credenda eſt.
Nam oēs xpiani exiſtentes ſine pctō mortali
participes ſunt oīm bonoꝝ que fiunt in eccle
ſia per quodlibet mēbrū eccleſie. Sicut ſi can
dela accendat pro aliquo hoīe ſpecialiter oēs
qui cum eo ſunt beneficiū candele percipiunt
niſi in viſu impediātur ſcʒ obſtaculo peccati
mortalis qḋ obtenebrat intellectum et inficit
affectū iuxta illud ps. Participē me fac deus
oīm timentium te. Ratio autem quare cōia
ſunt bona eccleſie eſt charitas ⁊ vnitas fideliū
qr charitas non querit que ſua ſunt: ſed quod
vtile ⁊ bonuʒ eſt multis: ideo ipſa eſt diſtribu
trix bonoꝝ que fiunt in eccleſia: hoc etiaʒ pōt
pbari. Primo in hoīe in quo cibus cum fuerit
bene digeſt⁹ dirigitur ad ſingula mēbra ſua.
Secūdo pbatur hoc in arbore in qua humor
per radicem attractus diuiditur in ſingulos
eius ramos: ſaltē nō aridos. Quo ad ſecundā
partē preſentis articuli ſcʒ de remiſſione pec-
catoꝝ firmiter eſt credendū ꝙ oē peccatū ſiue
ſit actuale ſiue originale in eccleſia poteſt re-
mediari ⁊ mereri. Nam per baptiſmū tollitur
omne pctm̄ in baptiʒato nō ficte accedente ſi
ue ille baptiʒans ſit adultus ſiue paruulus.
Itē poſt baptiſmū quotiēſcunq̃ quis lapſus fue
rit in peccatū ſiue ſit mortale ſiue veniale po-
terit p verā penitētiā reparari: ergo firmiter
credere debet quilibet ꝙ in eccleſia catholica
eſt remiſſio oīm pctōꝝ ⁊ in nulla alia ſecta: qr
extra eccleſiam nō eſt ſalus. Et cōtra iſtum ar
ticulum faciūt hoīes deſperati qui ppter ma
gnitudinē vel multitudinē peccatoꝝ deſpe
rant qḋ eſt maximuʒ pctm̄. vnde Iſidorus de
ſum. bo. Deſperatio eſt peior oī pctō. vn̄ etiā
Aug. ſup Ioh. De nemine eſt deſperanduʒ in
hac vita. Solum enim deſperationis crimen
eſt qḋ mederi nō pōt: ergo credere debem⁹ re-
miſſionē peccatoꝝ q̄ntūcūq̃ etiā magnus ſit
peccator ⁊ ſi mille milia pctā mortalia cōmi-
ſiſſet. Et ſcḋʒ Bern. Maior eſt dei pietas q̄ q̄-
uis iniquitas: ſicut em̄ ſcintilla in medio ma-
ris: ita ois malitia hoīm ad miſericordiā dei.
Duodecimū articulū cōpoſuit Mathias dicēs
Carnis reſurrectionē vitam eternam amen.
Credere debemus ꝙ omnes homies ſimul re
ſurgent in die nouiſſimo. vn̄ Iohā. vi. Ueniet
hora in qua omnes qui in monumentis ſunt

audient vocem filii dei: ⁊ qui audierint viuēt
vn̄ Apls. i. ad Corint. xv. Oēs quidē reſurge-
mus: ſcʒ tam boni q̄ mali. Un̄ credendū eſt oī
xpiano ꝙ quilibet homo idem in numero cuʒ
eodem corpore cū quo iā viuit reſurget. vnde
Iob. xix. Rurſum circundabor pelle mea: ⁊ in
carne mea videbo deū ſaluatorē meū: quē vi-
ſurus ſum ego ipſe ⁊ nō alius ⁊ oculi mei con
ſpecturi ſunt. hoc dicit ad denotandū fidelita
tem corporis pprii q̄uis eiꝰ corp⁹ in cinerem
et in puluerē redactū ſit: tn̄ oīa que ſpectāt ad
cōplementū corporis redibūt et idem corpus
reſurget: ⁊ eadem aīa illius hoīs hoc ideʒ cor
pus econuerſo aſſumet ⁊ ei cōiungetur: ⁊ oēs
reſurgemus in illa etate in qua xps fuit quā-
do mortē pro nobis ſuſtinuit tam ſenes q̄ iu-
uenes: ⁊ corpus cuiuſlibet electi erit in reſur-
rectione imortale: ſubtile: incorruptibile: ſine
oī defectu ⁊ clarū ⁊ impaſſibile ⁊ agile: ſed cor
pus cuiuſlibʒ reprobi erit valde paſſibile groſ
ſum pōderoſuʒ ⁊ obſcurū. De iſto plenius ha
betur ſupra ſer. l. E. Sed quātū adiicēdaʒ parteʒ
iſtius articuli vbi dicit. Uitā eternā. Sciendū
ꝙ quilibet homo dʒ credere vitā eternā poſt
hāc vitā de qua dicit Aug. lib. ii. de ciuita. dei.
O chare illā vitā amplecti debuiſti vbi eſt vi
ta ſine morte: lux ſine tenebris iuuēt⁹ ſine ſene
ctute: pax ſine diſcordia: volūtas ſine iniuria re
gnū ſine cōmutatione qḋ nunq̄ amittit et in
vita eterna habebūt electi fercula multa pre-
tioſa ⁊ dulcia. De hoc quere ſer. cxliii. H.

De ſacramentis. Sermo. cxlviii.

Samaritanus ap-
propriās alligauit vulnera ei⁹ in-
fundēs oleū ⁊ vinū. Luc. x. P. Un̄
ſciēdū ꝙ ſamaritan⁹ i. xps vulne-
to appropinquās curatiōe ei⁹ ſacramētoꝝ al
ligamēta adhibuit: qr cōtra originale pctm̄ et
actuale ſacramētoꝝ remedia deus inſtituit.
Un̄ ſciēdū ꝙ ſeptē ſunt ſacra q̄ deus inſtituit
et in quolibet ſacramēto datur ſpecialis gr̄a
digne recipiēti ipſum ſacramentū: ⁊ ſm Ray.
quinq; dicūtur neceſſitatis: qr ſunt ſub prece
pto: ⁊ tenet quilibet ad ea ſuſcipiēda p loco ⁊
tpe ſcʒ baptiſmus: cōfirmatio: penitentia: eu-
chariſtia: et extrema vnctio. Reliqua duo ſa-
cramēta ſunt volūtatis ſcʒ ordo ⁊ matrimo-
niū. Q. Itē querit vtrū ſacramēta debēt pec-
catorib⁹ dari. Reſpōdet ſm Ray. Propter oc
culta pctā nō poſſunt ſacramēta denegari ali
cui niſi p admonitionē ſecretā in ſpeciali vel
publice factam in generali: vt patet de conſe.
diſt. ii. nō phibeat. Exiſtēs aūt in pctō mortali
ſiue occulto: ſiue manifeſto: mortaliter peccat
recipiendo ſacramenta: vt ptʒ diſt. xl. multi.
et. xcv. illud. xi. q. iii. audi. Similiter et mini-

ſtrans ſacramēta in pctō mortali peccat mortaliter. R. Queritur vtrū ſacramēta poſſint iterari. Rñr ꝙ ſunt tria que nō poſſunt iterari ſcʒ baptiſmus: cōfirmatio: ⁊ ordo. q: ſit collatione iſtorū triū imprimitur caracter anime q̄ etiā ꝑ mortē non pōt ab aīa ſeparari. Unde ſi quis reſuſcitaretur nō eſſet ſecundario baptiʒandus: nec cōfirmādus: nec ordinādus: ſec⁹ eſt de aliis quatuor ſacramentis. Unde magiſter Hugo dicit. Si lazarus poſt reſuſcitationem voluiſſet reſumpſiſſe vxorē ſuā oportuiſſet eā de nouo ꝯtraxiſſe. Uñ ꝑ mortē ſoluit̄ matrimoniū ſic ⁊ eucharistia ⁊ penitētia ⁊ extrema vnctio reiterant̄. Unde ſciēdū ꝙ baptiſm⁹ eſt primū ſacramentū ⁊ ianua ⁊ fundamentū oīm ſacramentoꝝ: q: nulli cōfertur in eccleſia aliqđ alioꝝ ſacramentoꝝ niſi prius ſit baptiʒatus. S. Querit̄ q̄s ſit baptiſmi effectus. Reſpondet̄ ꝙ baptiſmus digne ſumētibus delet oēm culpā originalē: mortalē ⁊ venialē: ⁊ reſtituit primā innocentiā quo ad aīam. Et inſuꝑ extinguit ignem infernalē: ⁊ etiā purgatorij q̄tum ad ipſum baptiʒatū. Et etiā delet oēm ſatiſfactionē quā homo in preſenti deberet ꝓ peccatis ſuis explere. hoc oportet: q: ſi aliq̄s infidelis iudeus vel paganus mille annis vixiſſet: ⁊ oī die mille pctā mortalia ꝑpetraſſet: ſi cōteritur ⁊ fideʒ ſuſceperit ⁊ ſi cū deuotione baptiʒatus fuerit tūc nulla penitētia ſatiſfactoria ſibi imponēda eſt: q: baptiſmus tollit oēm ſatiſfationē: ⁊ ſi talis immediate poſt baptiſmuʒ moreretur ſtatim ſine oī purgatorio euolaret ad celū. Ex quo p̄ʒ q̄ta ſit fatuitas mulierū que incōſolabiliter dolent de morte puerorū ſuoꝝ q̄ poſt baptiſmū in pueritia decedūt anteq̄ baptiſmalē innocentiā perdāt. Et valde fatuū eſt eas dolore de hoc ꝙ filij earum traſeāt a ſocietate hoīm ad ſocietatē angelorū a valle lachrymarū ad gloriā: de exilio ad patriā. Uñ puero baptiʒato anteq̄ annos diſcretionis attigerit ſemꝑ eſt celū apertuʒ ⁊ q̄cito morit̄ etiā qualicūq; morte ſtatim euolat ad celū. Itē ſciēdū ꝙ quatuor ſigna fiūt ante baptiſmuʒ ⁊ tria poſt baptiſmū ipſi puero. Et q̄d iſta ſignificent hoc q̄re ſupra ſer. lxxvij. W. T. Scđm ſacramentū eſt cōfirmatio. Circa qđ querit̄ vtrū cōfirmatio ſit aliquomō ſacramētū neceſſitatis? Rñr ꝙ ſic ꝓpter ſpūalē pugnā ad quā hō inuat̄: lʒ ſimpliciter non ſit ſacramētū neceſſitatis: q: ſine ipſo hō pōt ſaluari. Sed q̄ ex cōtēptu dimitteret illud ſacrm dānaret̄: q: ei⁹ contēpt⁹ dānabilis eſt vt dicit ſctūs Tho. in. iiij. diſt. vij. Querit̄ vtrū ꝯferat̄ grā i ſacramēto ꝯfirmatiōis? Rñr ſm Tho. ꝙ grā ꝯfert̄ nō ſolū cōiter ſicut in quolibet ſacramēto cōfert̄ grā mūdans a pctō: ſed etiam ſpecialis grā ꝑ quā q̄s deputat̄ ad effectū ſcritatis ⁊ idoneus ſit ad xp̄m cōfitēdū. vñ de grato facit magis gratū. Itē querit̄ quib⁹ debeat cōferri? Rñr ſcđm ſctm̄ Tho. Oībus xp̄ianis tā pueris viris q̄ mulieribus. quib⁹ cōis eſt pugna ſpūalis: q: ſm Iob. vij. Militia ē vita hoīs ſuꝑ terrā. Itē ſciendū ꝙ ſex requirūtur ad cōfirmationē Duo ex parte ſacramēti in ſe ſcʒ materia criſmatis: ⁊ forma verborū q̄ talis eſt. Signo te ſigno crucis cōfirmo te criſmate ſalutis. In nōie patris et filij ⁊ ſpūſſancti. Et duo ex parte miniſtri ſcʒ dignitas pōtificalis et debita intētio. Et duo ex parte ſuſcipiētis: ſcʒ frons in aqua debet fieri criſmatio: ⁊ ꝙ cōfirmādus ſit baptiʒatus. Itē ſciēdū ꝙ vnctio criſmatis tripliciter fit in tribus ſacramētis que imprimūt caracterē. In baptiſmo fit i vertice ad ſignificandā fidei ſuſceptionē. In confirmatiōe fit in frōte ad deſignādū cōferri audaciā cōfitendi nomē xp̄i. In ordine fit manibus ad ſignificādā ptātē ꝯſecrādi corpus xp̄i. U. Itē ſciendū ꝙ effect⁹ cōfirmatiōis eſt multiplex. Primo grām datā in baptiſmo confirmationis. vñ p̄s. Confirma hoc deus qđ operatus eſt in nobis. Scđo ad malitiā ſpiritualeʒ p̄parat: ⁊ oēs xp̄iani debēt eſſe de bello xp̄i. ergo oēs debēt recipere hoc ſacramētū vt facili⁹ poſſint ꝯtra mūdū carnē ⁊ diabolū pugnare. Tertio ad cōſtātē cōfeſſionē nois xp̄i animat quē opʒ verum deum ⁊ verū hoiem confiteri. Primo eñ opʒ vt cōfiteamur eū ſm diuinam naturam patri ⁊ ſpirituiſancto coequaleʒ: qđ notat̄ in forma ipſoꝝ verborū vt ſit expreſſio trinitatis. Scđo vt cōfiteamur eū ſm hūanā naturā crucis ſupplitiū pertuliſſe: qđ notatur in crucis conſignatione que fit in frōte. Quarto int⁹ ⁊ extra nos ſpūali decore ornat. Int⁹ quidē ꝑ ꝯſciētie puritatē: extra ꝑ odoreʒ bone fame. Et hec duo deſignantur in criſmate qđ cōficitur in oleo ꝓpter primū: ⁊ balſamo propter ſcđm. Quinto in bonis agēdis ⁊ malis ſuſtinēdis roborat. Datur eñ hic ſpūſſanct⁹ ad robur. Sexto aīam ⁊ corpus ornat. Aīam q̄dē per impreſſionē caracteris: corpus vero ꝑ clipeū crucis. Septimo per illud ſacramētū fiūt fideles pleni xp̄iani: plenitudine dico copie q̄ iā in baptiſmo pleni facti ſūt plenitudine ſufficiētie. Octauo poſt pugnā coronat qđ notatur in vitta que circa caput ligatur. Conſiderandū eſt aūt de illo ſacramento ꝙ ſi q̄s illud in mortali pctō reciperet peccaret mortaliter: ergo iuuenes q̄ dñt cōfirmari inducēdi ſunt: vt antea cōfiteantur ⁊ inſinuādi ſunt eis effectus ſacramēti cōfirmationis vt eo maiorē deuotionē ad illud ſacramētū digne ſuſcipiēduʒ acquirāt. Tertiū ſacramētū eſt penitētia ⁊ ſm Aug. Penitētia eſt p̄terita mala plangere ⁊ plāgēda iterū nō cōmittere. De ꝯfeſſione

cõtritione:ſatiſfactiõe:ꝛ de penitẽtia vera vel
falſa:quere ſermone.xliiij. H. et etiam.xliiij.
R. Quartum ſacramentuꝫ eſt euchariſtia in
quo idem xp̃s q̃ eſt de ꝟgine natus ꝛ ꝑ nobis
paſſus cõtinetur ver⁹ deus ꝛ verus hõ. Et q̃
homini ſit digne cõicare ꝛ quõ in hoc ſacramẽ
to euchariſtie quinqꝫ partes recipiuntur.hoc
quere ante ſer.xlvij. C. E. Quintũ ſacramen-
tum eſt extrema vnctio.Materia aũt hui⁹ ſa
cramenti eſt oleum oliue ab ep̃o conſecratũ ꝛ
tale oleũ ꝛ hmõi cõſecratio ſunt de neceſſitate
huius ſacramenti.Forma aũt hui⁹ ſacramẽti
ſm Tho.eſt oratio deprecatiua vt dicendo ꝑ
iſtã vnctionẽ ꝛ ſuã piiſſimã miam indulgeat
tibi deus quicq̃d deliquiſti per illicitũ viſum:
auditũ:tactũ:guſtũ:ꝛ ſic de alijs. Querit̃ qui-
bus cõferẽda ſit extrema vnctio.Rñr ſm Pet.
de tharẽtaſia.Nõ niſi adultis infirmis in pe-
riculo mortis conſtitutis ex ipſa infirmitate.
vnde nõ datur euntibus ad bellũ nec nauigã
tibus nec his q̃ mox occidẽdi ſunt:q: talibus
mors nõ iminet ex defectu nature:ſed ex for-
tune euentu nec pueris datur quia nõ habẽt
infirmitatẽ ſpiritualẽ ↄtractã ex peccato mor
tali actuali:nec diſpoſitionẽ deuotionis habe-
re poſſunt ad hoc ſacramentũ. Nec etiam dã
tur naturalibus ſtultis.Querit̃ vtrũ extrema
vnctio debeat dari freneticis ꝛ amẽtib⁹. Rñr
ſm Petrũ ſupradictũ.Si in ſana mẽte cõſtitu
ti nõ petierint nõ dꝫ dari.Si ꝟo petierit dari
dꝫ.Tñ hoc eſt aduertẽdũ ſm ſctm̃ Tho.ꝙ il-
lis furioſis:ꝛ amẽtib⁹ ꝑcipue dari nõ debet q̃
poſſent facere irreuerentiã illi ſacramẽto per
aliquã immũditiã ꝛ niſi ipſi habẽt lucida in-
terualla in quibus ſacramẽta cognoſcerent.
Queritur vtrũ extrema vnctio poſſit iterari.
Rñr ſm ſctm̃ Tho.in.iiij.diſt.xxiij.ꝙ iterari
põt ſine aliqua iniuria ipſius ſacramẽti:quia
nõ habet effectũ perpetuũ:eo ꝙ ſanitas men
tis ꝛ corporis q̃ ſunt effect⁹ eius amitti pñt. In
eadẽ q̃ꝫ egritudine iterari põt.Si ꝑlo q̃dã ſit
in pꝉculo mortꝭ ꝛ euadit:ꝛ poſtmodũ recidiuũ
patiatur:q: erit quaſi alia infirmitas. Et ſiīr
ſi ſit egritudo diuturna:vt ydropiſis tunc dꝫ
fieri qñ videt̃ perducere ad periculũ mortis: ꝛ
ſi illud mortis periculũ euadat eadem infir-
mitate durante:ꝛ poſtmodũ ad ſimilem ſtatũ
reducatur iterũ põt inungi:q: tunc eſt alius in
firmitatis ſtatus q̃uis eadem ſit infirmitas.
Notandũ ꝙ magiſter in cõpendio theologice
veritatis dicit.Qñ ſepe q̃s infirmatur ad mor
tem ſepe põt inungi:ſed in vna infirmitate nõ
dꝫ q̃s bis inungi:niſi eadem infirmitas vltra
annũ ꝓtrahat̃ ita ꝙ in vno anno ꝓpter vnaꝫ
infirmitatẽ nequaq̃ bis inũgat̃. Sed Bona.
ſup.iiij.ſen.redarguit dicẽs abſurdũ eſt ꝙ ſa-
cramẽta regulẽtur ſm motũ aſtroꝝ.Querit̃
quis ſit effectus extreme vnctionis? Reſpon-
deo ꝙ eſt quadruplex:quoꝝ duos ponit ſan-
ctus Thomas ſup.iiij.diſt.xxiij.ꝛ alios duos
magiſter in cõpendio thelogie veritatis.Pri
mus effect⁹ ꝛ principalis ſm ſctm̃ Thomam
eſt ſanatio quedã ſpũalis q̃ datur cõtra quan
daꝫ debilitatẽ vel ineptitudinẽ que in nobis
relinquit̃ ex peccato actuali vel originali con
tra quam debilitatẽ hõ roborat̃ per hoc ſacra
mentũ.Et q: hoc robur gratia facit que ſecuꝫ
nõ cõpatit̃ pctm̃ ideo ex conſequẽti ſi inuenit
aliq̃d pctm̃ veniale vel mortale quo ad culpã
tollit ipſuꝫ:dũmodo nõ opponat̃ obex ex par
te recipientis.Secũdarius autẽ effectus eſt
ſanitas corporalis.Hanc tñ nõ inducit niſi ſm
ꝙ expedit ad finem principalẽ ſcꝫ ſpũalẽ ſana
tionẽ:ꝛ tunc eam ſemꝑ inducit dũmodo nõ ſit
impedimentũ ex parte recipiẽtis. Et licet in
ipſo multe fiant inunctiões:vltima tñ eſt for-
malis reſpectu oĩm precedentiũ agit in virtu
te earũ.Et ideo in vltima vnctione gratia in
funditur que effectuꝫ ſacramenti prebet.Hec
beatus Tho.Tertius effectus ſm magiſtrũ
in cõpendio theologice veritatis eſt ꝙ hoc ſa
cramentũ valet ad excitãdũ deuotionẽ.Quar
tus effect⁹ eſt ꝙ valet ad velociorẽ trãſitũ ad
celũ.Sextũ ſacramẽtũ eſt ſacramẽtũ ordinis.
Quõ aũt ſacerdotes ſunt ſiles angelis ꝛ aliq̃
modo ſiles btẽ Marie virgini:ꝛ quõ grauiter
peccãt q̃ eis detrahunt.hoc q̃re ſupra ſer.cxl.
T. V. X. Y.Septimũ eſt ſacramẽtũ matrimo
niũ quomodo autem deus multipliciter hono
rauit matrimoniũ:ꝛ quomodo debent viuere
qui ſunt in matrimonio conſtituti.Hoc que-
re ſupra ſermone.xxv. B.

¶ Expliciunt ſermones cões diſcipuli
omni tẽpore predicabiles ad vulgum.

Incipiunt ſermones cõmunes diſcipuli
de ſanctis.Et primo de Apoſtolis.

Sermo.cxlix.Que ſint ſigna electionis
ſiue predicationis.

EGo elegi vos de
mũdo.Joh.xv.Ex quo xp̃s dicit
in euãgel.Mat.xx. Multi ſunt
vocati:pauci vero electi.Et nul-
lus ſcit an ſit electus ſm illud Eccl̃ia.ix. Ne-
ſcit hõ an odio vel amore dign⁹ ſit:neſcit q̃dẽ
ſciẽtia certitudinis:ſꝫ ſciẽtia cõiecture põt ſci
re. B. Sciẽdũ ꝙ nouẽ ſunt ſigna ꝑdeſtinatio
nis ꝑ q̃ cognoſcit q̃s an ſaluari debeat an dã-
nari:ꝛ q̃to plura de his nouẽ ſignis in ſe in-
uenerit tãto maiorẽ ſpeꝫ habere debet ad deũ
etiã ſi iaꝫ peccator ſcit ꝙ adhuc de⁹ ordinabit

ſectum ꝙ erit de ſaluādis. Primū ſignū ꝑde-
ſtinatiōis eſt aduerſitas in hoc mūdo.ſ.pati
patiēter īfirmitatē corporis ⁊ paupꝫtatē rerꝫ.
Hebr.xij. Flagellat aūt oēm filiū quē recipit.
Apo.iij. Ego quos amo arguo ⁊ caſtigo. Er-
go qn̄ accidūt alicui infortunia in reb⁹ vt q:
captiuat vel ſpoliat vel fures furant ſibi:vel
etiā cū de⁹ ꝑmittit infortunia ſuꝑ ipſum: vt
eq̄ vel vacce eius moriant vel tēpeſtas deua
ſtat ſibi ſegetes vł ignis ꝯburat ſibi domū:⁊
ſic d̄ alijs. Hoc ē ſignū bonū ſi patiēter ferat
illa īfortunia:q: forte antea deū offendit cū
rebus tꝑalib⁹.ſ.per ſuperbiā vel per gulā vł
per auaritiā ⁊c. vel ēt q: deo ingratus fuit q̄
ſibi iſta tꝑalia tribuit. Ergo dn̄s priuat eum
iſtis bōis antea ꝯceſſis. vn̄ Ber.ſuꝑ cāti. In-
gratitudo inimica ē aīe exinanitio meritoꝝ:
virtutū diſpꝫſio: bn̄ficioꝝ ꝑditio. Ergo talis q̄
ſic infortunia rerum ſuſtinet de neceſſitate
dꝫ facere virtutē:⁊ cū patiētia cordis iſta bo
na ſic amiſſa ꝑ īfortuniū deo offerre tūc ipſe
oīps de⁹ in vita eterna ſibi remunerabit ⁊ re
tribuet iſta bōa ꝑdita dādo ſibi eterna bona
Silr̄ qn̄ q̄s in corpore infirmatur: ſiue in ocu
lis: ſiue ī pedib⁹: ſiue ī manib⁹: ſiue in capite
⁊ ſic de alijs. Uel ſi ledit in corpore vel in mē-
bris cadēdo vel ſeipm̄ tradēdo ⁊c. Cū q̄s eñ
tales īfirmitates ⁊ dolores patiēter ſuſtiet ⁊
cogitat ꝙ deū cū eiſdē mēbris ſepi⁹ offendit:
ſalutis ſue ſpem hr̄e pōt. vn̄ Gre. Diuina diſ
pēſatiōe agit vt ꝑlixiori vitio ꝑlixior egritu-
do exiſtat. vn̄ ēt Augu. in ſer. Aduerſa corpis
aīe remedia ſūt egritudo carnē vulnerat ſed
mentē curat. Silr̄ eſt bonū ſignū cum q̄s ab
iera patiēter ſuſtinet tribulatiōes cordis: tē-
tationes a diabolo: ⁊ ꝑſecutiōes a malis ho-
minibus in mūdo. Joh.xv. Si me ꝑſecuti ſūt
⁊ vos perſequētur. Apl̄s.ij. Thi.iij. Oēs qui
pie volūt viuere ꝑſecutiōes patiūt. Et rō oīꝫ
ꝑdictoꝝ eſt: q: tribulatio via eſt ad celū. vn-
de Act.xiiij. Per multas tribulatiōes opꝫ nos
intrare regnū celoꝝ. Mat.vij. Arcta eſt via q̄
ducit ad vitā. Luc.xxiiij. Nōne oportuit xp̄ꝫ
pati ⁊ ita intrare in gloriā ſuā? Ex qb⁹ ꝑꝫ ꝙ
bonos hoīes q̄ ſunt in via dei opꝫ pati ſi vo-
lūt celo intrare: ⁊ eternaliter cū xp̄o regnare.
Apl̄s.ij. Thi.ij. Si cōpatimur cōregnabim⁹.
B Sed ecōuerſo cōtinua proſperitas in reb⁹
in ſanitate corpis: in honore: in delitijs ē ma
luꝫ ſignum. Cum homo nulla aduerſa ſuſti-
net nec ab intra: nec ab extra: ſꝫ in oībus ſu-
ccſſus ꝓſperitatē hꝫ ē ſignū dānatiōis. vn̄
Gre. Continuus ſucceſſus reꝝ tꝑaliū eterne
dānatiōis eſt indiciū. Idē Gre. Si excepi⁹
es a paſſiōe flagelloꝝ eris exceptus a nu-
mero filioꝝ: ergo multū timere debēt hoīes
qui ſemꝑ ꝓſperitatē habent in oībus: q: hoc

eſt ſignū ire dei. vn̄ Origenes ſuꝑ Ozee. viij.
Qui diligit corripit: qui non diligitur in pec
catis ſuis dimittit. Sed diceres quid faciet
talis q̄ hic a deo non corrigitur: nec aliquid
aduerſitatis ſuſtinet vt ſaluari poſſit? Reſpō
deo ꝙ dꝫ ſe coram deo humiliare: ⁊ de pecca
catis ſuis penitere vt puta ꝑ oris cōfeſſionē
per cordis cōtritionē ⁊ operū ſatiſfactionem.
⁊ dꝫ ſeipſum punire ⁊ ſibiipſi tribulationes
inferre.ſ. corpus ſuū caſtigando ⁊ flagellādo
cum ieiunijs ⁊ veſtibus aſperis: ⁊ cū oratio-
nibus ⁊ vigilijs ⁊ alijs bonis exercitijs: q: ꝑ
multas tribulatiōes xp̄s ⁊ oēs ſancti celū in
trauerūt ſic ⁊ quilibet ꝑ tribulationes ⁊ paſ-
ſiones celū intrabit: q: nō ſunt ꝯdigne paſſio
nes hui⁹ tēporis ad futurā gl̄iā q̄ reuelabit
in nobis: ſed q̄ viuit in ꝓſperitatibus ⁊ volu
ptatib⁹ ⁊ gaudijs mūdi ꝑ tēporalē vitā nullo
mō celū intrabūt. vn̄ Hiero. in ep̄la. Impoſſi
bile eſt vt p̄ſentib⁹ q̄s ⁊ luxuriis fruatur bo-
nis: vt hic vētrē: ⁊ illic mētē impleat: ⁊ de deli
tijs trāſeat ad delitias. Etiā de voluptuoſis
dicit Bern. Qui carnalib⁹ voluptatib⁹ paſci
tur eternarum delitiarū epulis indign⁹ hr̄.
Silr̄ de his q̄ gaudēt ī voluptatib⁹ ⁊ vanita
tibus huius mūdi dicit Grego. ī omē. Nemo
pōt ⁊ hic gaudere cū hoc ſeculo ⁊ illic regna
re cū deo. De his iā dictis legitur tale exem-
plū in vitaſpatrū. ꝙ erat quidā ſolitarius in
heremo bonus ⁊ deuot⁹ cui miniſtrauit vir
quidā ſecularis propter deū portādo ſibi ci-
baria. Erat aūt ī eadē ciuitate vnus diues ⁊
impius. Cōtingit ergo vt moreret ille diues
qui habuit ſꝑ magnā fortunā ī oī vita ſua ſi-
militer in morte: q: ducebat eū cū magno ho
nore ad ſepulchrū tota ciuitas ⁊ epiſcopus ⁊
tot⁹ clerus cū lāpadibus ⁊ cādelis. Egreſſus
eſt autē ille ciuis q̄ miniſtrauit illi ſolitario
prout ꝯſuer⁹ erat portās ei panes ⁊ inuenit
eū deuoratū a beſtijs ⁊ cecidit in faciē in con
ſpectu dn̄i dicēs. Non ſurgā hic donec mihi
notificabit a dn̄o que ſint hec ſua iudicia q:
ille diues ⁊ impius talē apparatū habuit in ſe
pultura ſua: hic vero q̄ ſeruiuit deo die noctu
q: iā deuoratus eſt a beſtijs. Et ecce angelus
dn̄i venit ⁊ dixit ei. Ille impi⁹ habuit paruū
bonū in hoc ſeculo ⁊ de hoc recepit hic merce
dem: vt in alio ſeculo nullā inueniat requiē.
Ille aūt ſolitarius qui hō erat honoratus ad
oēm virtutē habebat vero ipſe modicū aliq̄d
culpe ⁊ recepit hic illud vt ibi veniat purus
corā deo. Et ita conſolatus in his v̄bis abijt
glorificās deū ſuper iudicia ei⁹: q: vera ſunt.
¶ Scōm ſignū predeſtinationis eſt cū quis
libēter audit verbum dei ſcilicet loqui de eo
et de ſalute propria et de morte ipſius et de
vita futura que erit vel ī penis inferni: vel in

gaudijs celi. Uñ Joã. viij. Qui ex deo eſt verbũ dei audit: ꝓpterea vos non auditis: q2 ex deo nõ eſtis. Nã ꝟbũ dei eſt cibus aïe. Mat. iiij. Nõ in ſolo pane viuit hõ: ſed in omni verbo qḋ ꝓcedit de ore dei. vñ Greg. Oĩbus mentis ẽ ꝟbũ dei. Mõ ꝗ corporalẽ cibũ nõ recipit vel qui ſumit ⁊ non retinet ſignũ eſt mortis. Greg. Quiſq̃s alimẽta nõ retinet de hui9 vita ꝑfecto deſperaꝝ. Uñ ſciẽdũ ꝙ ꝗ verbũ dei nõ libẽter audit: eſt malũ ſignũ: q2 talis hõ non eſt ex deo. Jo. viij. Propterea vos nõ auditis verbũ dei: q2 ex deo nõ eſtis. Ex quo pꝫ ꝙ illi ꝗ poti9 ſtãt in cimiterio vꝉ in foro: ⁊ de inutilib9 ⁊ nociuis loquunꝝ: ⁊ tabernas citi9 intrãt ꝙ̃ ecclã vt ꝟbũ dei audiãt: hñt ſignũ eterne reprobationis. Sic illi ꝗ libẽter audiunt verbũ dei habẽt ſignũ electionis. vñ Ariſtot. iiij. topi. Sicut ꝓpoſitũ in ꝓpoſito: ſic oppoſitũ in oppoſito. ¶ Tertiũ ſignũ ẽ ſi q̃s deũ honorat ⁊ glificat. ps. Dñe q̃s habitabit in tabernaculo tuo? Et ſubdit. Timẽtes aũt dñꝫ glorificat: vñ pꝫ ꝙ bonũ ſignũ eſt in hoĩe etiã cũ ſit pctõr cũ diligit bonos ⁊ fouet. Quia ſicut qñq̃ denarius falſus inter bonos cõputaꝝ ꝓ bono ⁊ ſeruit ſicut bonus: ſic qñq̃ de homine pctõre qui diligit bonos ⁊ fouet: ꝯtingit ꝙ cũ ipſis i celũ intrabit, ex eo ꝙ dñs ꝓpter bonos ſibi gratiã ꝯtritionis tribuit ⁊ ſalutis. Nã ſi dñs voluit oĩb9 ſodomitis ꝗ fuerũt i q̃nq̃ ciuitatibus ⁊ in oĩ terra circũiacẽti parcere ꝓpter decẽ bonos ſi ibi inuẽti fuiſſent. Nonne tũc de9 deberet parcere ⁊ miſereri vni pctõri ꝓpter multos bonos q̃s fouit ⁊ dilexit dãdo ſibi añ exitũ vite ſue verã ꝯtritionẽ ⁊ pctõꝝ remiſſionẽ. Nã ille hõ naturaꝉr eſt virtuoſus ꝗ ꝟtutes in aliſs diligit. vñ Sen. Scias eum multis ꝟtutib9 abũdare: ꝗ alienas virtutes amat. Sic ecõuerſo eſt ſignũ reprobatiõis cũ q̃s bonos odit: ⁊ ſic in ſeipſo depraũat9 eſt: ꝙ nec bonũ i ſeipſo diligit nec ẽt i aliſs videre ꝑt ſed ꝑſequiꝝ bonos ꝟbis ⁊ factis exẽplo diaboli patris ſui ꝗ obſtinat9 eſt in malitia: ⁊ ſp perſequiꝝ bonos ⁊ virtuoſos ⁊ hoc eſt valde grãde pctm̃: q2 xp̃s reputat hoc ſibi eſſe factũ quicq̃d bonis fit. Mat. xxv. Qḋ vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis. ¶ Quartum ſignũ predeſtinationis eſt hũilitas ⁊ ecõuerſo ſupbia ẽ ſignũ reprobationis. Grego. Euidentiſſimũ ſignũ reproboꝝ eſt ſupbia: electorũ ꝟo hũilitas. Augu. in epl̃a. Quẽ ſuperbũ videris: filiũ eſſe diaboli non dubites. Quod ergo q̃liſq̃ hꝫ: ex hoc cognoſci poteſt ſub quo rege militet. Sicut ꝑ arma milites cognoſcũtur ſub quo rege militãt: ſic ꝑ hũilitatẽ ⁊ ſupbiã cognoſcunꝝ milites xp̃i vel diaboli. Sciẽdũ ꝙ ſtultũ ⁊ ꝑiculoſum eſt diabolo ſeruire in ſupbia: ⁊ a deo recipere ſtipẽdia: quia nullus rex terren9 hoc ꝓ bono haberet: ſꝫ grauiter i ſuo ſubdito puniret ſi ab eo reciperet equũ arma ⁊ ſtipẽdia: ⁊ cũ eiſdẽ ſuo inimico ſeruiret ⁊ dñm ꝓpriũ impugnaret. Sic eſt de xp̃o ⁊ de diabolo ⁊ de homine: ꝗ oĩa bona a deo hꝫ ⁊ cũ eiſdem bonis diabolo ſeruit: cũ quo deprimeꝝ ad profunda inferni. Nam qui in preſenti eſt ſupbior: in futuro lucifero erit ꝓpinquior. ⁊ ꝗ hic eſt humilior: erit xp̃o in celo vicinior. Luce. xviij. Omnis qui ſe exaltat humiliabiꝝ ⁊ qui ſe humiliat exaltabiꝝ. ¶ Quintũ ſignum predeſtinationis eſt quãdo quis nõ libẽter audit mala loqui de ꝓximis. Et inſuper oĩa dicta vel facta ꝓximi ex corde i bonũ exponit ⁊ ꝯuertit. Sic ecõuerſo ẽ ſignũ reprobationis qñ q̃s libẽter audit detractores: et oĩa q̃ videt vel audit de ꝓximis: interꝑtaꝝ in malũ. vñ Chry. ſup Matt. Sicut difficile aliquẽ ſuſpicaꝝ malũ: ꝗ bon9 eſt: ſic difficile aliquẽ ſuſpicaꝝ bonũ ꝗ malus eſt. Uñ queritur vtrũ audire loq̃ verba detractoria ſit pctm̃ mortale? Rñdeꝝ ſm ſanctũ Tho. Si aliquis detractionem audiat abſq̃ reſiſtentia videꝝ detractori ꝯſentire vñ fit particeps pcti illi9. Et ſi q̃dã induxit eũ ad detrahẽdũ vel ſaltẽ plꝫ ei detractio ꝓpter odium eius cui detrahiꝝ: nõ min9 peccat ꝙ̃ detrahẽs ⁊ qñq̃ magis. vñ Bern. Detrahere: aut detrahentẽ audire qḋ hoꝝ dãnabili9 ſit nõ facile dixerim. Si vero ei pctm̃ detractiõis nõ placet: ſed ex timore vel verecũdia q̃dã omittit detrahẽtẽ repellere: ⁊ oſtẽdere ꝙ ei detractio diſpliceat: tunc peccat q̃dẽ: ſꝫ multo minus ꝙ̃ detrahens: et plerũq̃ venialiter. Exemplũ de illis qui libẽter audiunt detractionẽ. q̄re ſupra ſer. xci. ¶ Siꝉr ſciẽdũ ꝙ in iudicãdo ꝓximos aliq̃ grauiter delinquũt. Nã q̃libet tenetur dubia in meliorẽ partẽ interpretari. v. g. Si quis videret duas perſonas ſimul loqui: vel ſe mutuo arridere: ⁊ diffinitiue iudicaret illas ꝑſonas loqui de malis: vel propter malã ꝯcupiſcẽtiã ſe mutuo arridere: peccaret mortaliꝝ: q2 forte loquunꝝ bona ſimul: vel forte etiã ex leuitate: vel ex q̃dã admiratiõe ſe mutuo arridẽt et nõ i malo. Lu. vi. Nolite iudicare: ⁊ nõ iudicabimini. Apl̃s Ro. ij. Quo iudicio aliũ iudicas teipm̃ cõdẽnas. Niſi quis viderit manifeſtũ malũ fieri ſicut occidere hoĩeꝫ ſine iuſtitia: vꝉ etiã videre euidẽtia ſigna: ſicut nudũ cũ nuda: ſolum cũ ſola. vnde Aug. De his que non habent bono aĩo fieri: ſicut ſunt blaſphemia: ſtupꝝ huiuſmodi nobis iudicare ꝑmittiꝝ. De factis aũt mediſs ꝗ poſſunt bono ⁊ malo aĩo fieri: temerarium eſt iudicare: maxime vt cõdẽnemus. Si diceres. Unde oritur ꝙ aliq̃ oĩa que vidẽt vel audiũt in malũ interpretãtur. hoc quere ante ſermõe. xc. ¶ ¶ Sextum

⁊ miſericors. Mat.v. Beati miſericordes qm̄ ipſi miſericordiā cōſequent̄. ergo bonū ſignū eſt cū quis cōpatit̄ primo pauperi tribulato ⁊ infirmo. Greg. Non aliter redemptoris noſtri mēbra efficimur: niſi adherendo ⁊ cōpatiendo proximo. Et quāto maiorem cōpaſſionē quis hȝ cū proximo tribulato: tanto maius ſignū bonitatis hȝ. Vñ Grego. xxiiij. moral. Tāto em̄ quiſquis perfectior eſt: quāto pſectius alienos dolores ſentit. Talis cōpatiēs meretur cū oībus quibus in charitate fraterna cōpatit̄. Sed ſignū vere cōpaſſionis eſt cū quis primo ſubuenit. Unde Gre. Nūq̄ vere cōpatitur qui qḋ neceſſe eſt proximo negat. Unde .i. Jo. iij. Qui habuerit ſubſtantiā huius mundi: ⁊ viderit proximū ſuū neceſſe habere ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo: quō charitas dei manet in eo? vnde etiā Hierony. in epiſtola. Uult em̄ deus vnū quēq̄ alterius anguſtias vt proprias ſentire: ⁊ quō ſi ipſe in tali tribulatione eſſet ſubueniri ſibi cuperet ita ipſe alteri ꝓpter deū ſubuenire nō poſtponat: ſic ecōuerſo duri cordis exiſtēs hȝ ſignū reprobationis ex eo ꝙ proximis tribulatis non cōpatitur nec miſericordiā exhibet. vñ Greg. Dei miaȝ nō pōt promoueri q̄ hic miſericors nō fuerit. Jacobi. ij. Judiciū ſine miſericordia fiet illi q̄ miſericordiā nō facit. vñ aliqui nō cōpatiunt̄ proximis defectuoſis: ſed eos ſpernunt ⁊ verecundant̄ loq̄ pauperibus ⁊ infirmis. Tales deberēt cogitare ꝙ poſſent illis defectuoſis hoībus ſimiles effici: ſi deus permitteret: qꝛ vnuſquiſq̄ quantūcūq̄ diues vel pulcher ſit ⁊ ſanus tñ poteſt fieri leproſus: cecus: claudꝰ: ſurdus: mutus: ⁊ ſic de alijs. Ergo hoc deberet eos inducere ad hūilitatē ⁊ compaſſionē: quia ſicut tunc vellent ſibi cōpati: ſic ⁊ proximis dñt facere. Mat. vij. Que vultis vt faciāt vobis homines: ⁊ vos facite illis. Grego. Minus proximū amare conuincitur: qui non cū eo in neceſſitate illius ea que ſunt ſibi neceſſaria partitur. Miſericordibus em̄ dicet xp̄s in extremo iudicio illud Mat. xxv. Venite bñdicti pr̄is mei ⁊c. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mā ducare: ſitiui: ⁊ dediſtis mihi bibere. Sȝ duris ⁊ immiſericordibus dicet. Jte maledicti i ignē eternum ⁊c. Eſuriui: ⁊ nō dediſtis mihi māducare ⁊c. ¶ Septimū ſignum eſt iniurias faciliter dimittere. Nulla em̄ virtus tā celeriter deo recōciliat ⁊ peccata relaxat: ſicut ledētibꝰ ⁊ iniuriantibꝰ fore placabilē. Mat. vi. Si dimiſeritis primis ḋ cordibus veſtris ⁊ pater veſter dimittet vobis peccata veſtra. vnde etiam Augu. Vnuſquiſq̄ talem indulgentiā accepturus eſt a deo: qualeȝ ⁊ ipſe dederit proximo. Vñ qui faciliter pōt indulgere inimicis ſuis: ſignū eſt ꝙ electus eſt a deo.

Sed q̄ ſunt obſtinati ⁊ rancoroſi ⁊ nolunt indulgere inimicis ſuis: hñt ſignū reprobationis Greg. Qui votū nocēdi hȝ in animo dȝ ſe reū iudicare. ¶ Octauū ſignū predeſtinationis ē ſi quis cupit melior fieri ⁊ mouetur ab intra frequēter ꝙ velit bonus fieri: ⁊ ſic vł ſic ſe regere in ṽbis: in factis: ⁊ moribꝰ. Mat. v. Bti q̄ eſuriunt ⁊ ſitiūt iuſticiā. Ubi dicit glo. or. Eſurire ⁊ ſitire iuſticiā eſt ſemꝑ hr̄e deſideriū ꝓficiendi. Ber. Qn̄ nobis de noſtro obſequio ſufficimus: tunc ſtatim corā deo deficimus. vñ Aug. Semꝑ ambula: ſemꝑ profice: noli in via dei deficere noli retroire. vñ Ber. In via dei ſtare: retrogradi ē. Nā nullū remedium pōt eſſe vel oportet hoīem ꝓficere vel deficere: ⁊ ꝯſequēter nō ꝓficit hō: tunc deficit. Jo. xiij. Nūq̄ in eodē ſtatu permanet. Sed quādo homo incipit tepeſcere: ⁊ de mane diu dormire: ⁊ breue eſt ſibi tēpus ſedere i tabernis ⁊ potare: ſed in his q̄ dei ſunt hȝ tedium: hoc eſt malū ſignū. Vñ Leo papa in ſermo. Non dormiētibꝰ ꝓuenit regnū celoꝝ: nec odio nec deſidia torpētibꝰ btitudo eternitatis repromittit̄. ¶ Nonū ſignū p̄deſtinationis eſt cū quis mortē xp̄i ⁊ paſſionē eius frequenter et libenter meditat̄: ⁊ regratiat̄. Nā qui libent̄ memorat̄ paſſionē chriſti ſperandum eſt qḋ nō dānabit̄. Inſuper nihil tā acceptū eſt deo ⁊ hōi ita vtile: ſicut memorare paſſionem xp̄i Vñ Albertꝰ magnꝰ. Simplex recordatio vel meditatio paſſionis chriſti ſicut qn̄ homo cogitat lapidē vel lignū tñ: plus valet q̄ſi integrū annum ieiunaret in pane ⁊ aqua vel ſi quotidie virgis ⁊ flagellis cederet̄ vſq̄ ad effuſionē ſanguinis: vł ſi quotidie legeret vnū integrū pſalteriū. Fructꝰ quos quis cōſequitur ex meditatiōe paſſionis xp̄i. quere ſupra ſermo. xlviij. ¶ Hec ſunt nouē ſigna predeſtinatiōis ꝑ quos qs cōiecturaliter cognoſcere poteſt an ſit predeſtinatus an preſcitus. ¶ Ultimo notādū eſt exēplū ꝙ multi ſunt vocati pauci vero electi. Legitur in vita bti Bernardi ꝙ vnus heremita q̄ ante fuit decanus ligonen. qui cū fuiſſet. xxv. annis in heremo: poſt mortē apparuit ligonen. ep̄o i gloria magna: ſic qḋ epiſcopus admirabat̄. Tunc dixit ep̄o qḋ in hora mortis ſue. xxx. milia hominū deceſſerunt. de quibus omnibus ipſe ⁊ btūs Ber. in celū aſcēderūt. ⁊ tres in purgatorium venerunt ⁊ alij oēs ad infernū deſcēderunt.

De apoſtolis. Ser. cl. Quod cum rebus temporalibus mereamur quinq̄.

POſui vos vt eatis ⁊ fructū afferatis: ⁊ fructus veſter maneat. Joan. xv. Jſta verba que dominus locutus eſt diſcipulis iā loquitur nobis omnibus dicens.

Poſui vos ſup.ī hūc mundū vt.eatis:ꝛ fructū
afferatis ſup.ꝑ bonā operationē:ꝛ fruct⁹ ve-
ſter maneat ſine eterna remuneratiōe. Et vt
fructū afferamus xp̄s ꝯtulit nobis tria.ſ.res
corp⁹:ꝛ alam:ꝛ cū vnoquoqꝫ p̄dictoꝝ mereri
debem⁹:ꝛ fructū ferre:q̄ fruct⁹ maneat ī eter
na retributiōe. vñ hic tria ſunt dicēda. Primo
quō meremur cū reb⁹ tꝑalib⁹. Scd̄o quō cum
corpe. Tertio quō cū aīa. De vlt.duob⁹ dicet
in f̄.alio ſequēti. M Circa primū ſciēdū ꝙ cū
reb⁹ tꝑalib⁹ dnqꝫ modis meremur. Primo lar-
giēdo pauꝑib⁹ ꝛ oꝑa.mīe exercēdo.vñ Lu.vi
Eſtote miſericordes ſicͭ pr̄ veſter miſericors
ē.vñ ſciēdū vt qlꝫ libēter dat eleemoſynas ad
hoc eū inducere dn̄t tria q̄ ꝯſiderare dꝫ. Pri-
mo ꝯſiderare debes q̄s petat:qꝛ ipſemet xp̄s
ī ſpē pauꝑis.mat.xxv. Qđ vni ex mi.meis ſe.
mi.ſe. Ergo ſicut velles xp̄m recipere ſi veni-
ret ad ianuā tuā:ſic debes pauꝑē recipe ī no
mine xp̄i. Mat.xxv.q̄ vos recipit me recipit.
Sꝫ illi male faciūt q̄ pauꝑes ſubſannāt qꝛ ī
hoc xp̄z ꝯſpuūt:qꝛ hoc xp̄s reputat ſibi factū
qđ pauꝑib⁹ fit. N Vñ aliq̄ tā ſuꝑbi ſunt qđ
pauperes defectuoſos abolantur intm̄ ꝙ no
lūt eos alloq̄ nec eos videre: nō cogitātes ꝙ
adhuc añ mortē poſſent ꝑuenire ad talē ſta-
tū ſi de⁹ ꝑmittere vellet. Vñ legit̄ ꝙ quidā ſa
cerdos leproſoꝝ intm̄ abominabat̄ leproſos
ꝙ ꝯſtruxerat murū īter ſe ꝛ ipſos:ꝛ ꝑ foramē
cōfeſſiōes eoꝝ audiebat:ꝛ ꝑ illud etiā ſacra-
mētū euchariſtie eis porrigebat. Qui diuino
iudicio ēt poſtmodū fact⁹ ē leproſus ī media
parte corꝑis illa.ſ.quā elōgabat ab eis: alia
ꝑte remanēte ſana quā xtrebat ad eos. Itez
qdā ſeru⁹ intm̄ abolabat̄ leproſos ꝙ nec ele
emoſynas voluit eis deferr̄:ꝛ poſtmodū ꝑmiſ
ſiōe diuia fact⁹ ē leproſus:quāuis nō tenea-
mur morari cū ipſis:tn̄ ex toto nō ſunt ſꝑnē-
di.exēplo xp̄i q̄ mūdauit leproſos ꝛ tetigit le
proſū virū dicēs. Volo mūdare. Scd̄o cogita-
re debes q̄d ipſe xp̄s petat in forma pauꝑis.
Ipſe ei petit ſuū ꝛ nō tuū.vñ apl̄s.i.Coꝛ.iiij.
Quid habes qđ nō accepiſti.vñ Aug.d̄ x̄bis
dn̄i ſer.xliij. De meo vtiqꝫ q̄ro.ait xp̄s da mihi
ꝛ reddā tibi habuiſti me largitorē fac me de
bitorē:ꝛ habeo te feneratorē pauca mihi das
plura vtiqꝫ tibi reddā:terrena mihi das:cele
ſtia vtiqꝫ reddā. O Tertio ꝯſiderare debes ꝑ
pter q̄d petat:qꝛ petit ꝓpt̄ bonū tuū ꝛ nō pro
pter ſuū.ps. Bonoꝝ meoꝝ non eges. Immo
pauꝑes fecit xp̄s ꝑꝑ diuites. Chꝛy.ſuꝑ mat.
Ne putes ꝙ ꝑꝑ vtilitatē pauꝑū deus diui
tes fecerit:qa ſine diuitib⁹ ſuſtētare poterat
ſꝫ ꝑꝑ vtilitatē diuitū pauꝑes fecit: q̄ nimirū
infructuoſi ꝛ ſteriles erāt futuri niſi pauꝑes
fuiſſēt facti.vñ Lu.xvi. Facite vobis amicos
de mā̄mona iniq̄tatis.vñ ſciēdū ꝙ diuites te
nent̄ ſubuenire pauꝑib⁹. Lu.xi.qđ ſuꝑeſt da
te eleemoſynā ꝛc. Itē Chꝛ. Nō ꝓpterea diui
tias accepiſti vt ī laſciuias ꝯſumas:ſꝫ vt ī ele
emoſynis expēdas. Que eñ habes pauꝑū
ſūt ſꝫ tibi credita ſūt:ēt ſi ex iuſtis laborib⁹ et
ex hereditate paterna factus es poſſeſſor. P
Vñ legit̄ exēplū de q̄dā nobili muliere ꝛ diui
te:a q̄ q̄dā pauꝑ petiūt eleemoſynā ꝛ ipſa de-
dit ei vnū denariū dicens. Ego tā plus dedi
tibi:q̄ᵐ de⁹ vnq̄ᵐ dedit mihi. Pauꝑ r̄ndit. Tn̄
habetis tot ꝛ tāta bōa a deo vobis data. Rn̄
dit. Nō dedit mihi:ſꝫ tn̄ mihi cōmiſit vt pau
perib⁹ inde ſubueniā ꝛ rōnē reddā de quolꝫ
denario quō expendā ꝛ quō poſſideā. Itē ſci
endū ꝙ tenaces ꝛ auari q̄ bona ſua amare re
tinēt nec pauperib⁹ inde ſubueniūt ꝓpterea
ꝓn̄t dānari:qꝛ coraꝫ deo raptores ſunt.vnde
Amb. Nō minoris criminis ē habēti tollere
q̄ᵐ cū poſſis indigētib⁹ denegare. Baſili⁹ ſuꝑ
illud Lu.xij. Hois diuitis ꝛc.dicit. Nōne:in-
quit ſpoliator es q̄ diſpēſanda ſuſcepiſti pro
pria reputādo.eſt eñ panis famelici: quē tu
tenes:nudi tunica:quā in ꝯclaui ꝯſeruas:diſ
calciati calcei:q̄ penes te marceſcūt:indigēti
argētū qđ poſſides hūatū:ergo diuitibus
auaris dicet xp̄s ī iudicio extremo. Ite male
dicti in ignē eternū ꝛc. Eſuriui:ꝛ nō dediſtis
mihi mādūcare ꝛc.ex q̄ pꝫ ꝙ diuites q̄ volūt
ſaluari:ꝛ a xp̄o ī vita eterna remunerari: dn̄t
ſic ſubuenire pauꝑib⁹.vñ Aug. Da chꝛiſto in
terra:q̄ reddet tibi in celo. Ergo dicet in iudi
cio miſericordib⁹. Venite bn̄dicti patris mei
ꝛc. Eſuriui:ꝛ dediſtis mihi mādūcare ꝛc. Pe.
rauēn. Quicq̄d pauꝑi dederis:tu habebis
ꝛ qđ a te nō acceperit pauper habebit alter.
Amb. Hoc tm̄ tuū reputa:qđ pauperib⁹ ero-
gaſti. Q Itē ſciēdū ꝙ illis pauperibus dāda
eſt eleemoſyna qui nō pn̄t laborare vel etiaꝫ
ſacerdotib⁹ vel religioſis q̄ ſedule xp̄o ſerui-
unt ꝛ ſtudēt pro fructu aīaꝝ. Eccli.xij. Da
bono:ꝛ nō recipies peccatorē:bn̄fac hūili: nō
dederis impio. Hiero.ſuꝑ Io. Da indigenti et
nō ſaliāti vt nō tuis pecunijs aīam illi⁹ per-
das. Tu eñ es cā ꝑditionis illi⁹:ſi occaſionē
preſtas. Vbi pꝫ ꝙ luſores hyſtriones ꝛ mere
trices ſiͭ peccātes nō ſunt hoſpitādi qꝛ que-
cūqꝫ petā ex ꝑmiſſione tua in domo tua ꝑpe-
trānt̄:in tuā aīam redūdabunt: ꝛ cū ipſis dā
naberis. R Et ē ſciēdū ꝙ eleemoſyna remu
nerabit̄ tēporaliter:ꝛ eternalit̄. Primo tēpora-
liter. Prouer.iij. Honora dn̄m de tua ſubſtan
tia:ꝛ de primitijs oim̄ frugū tuaꝝ ad pauꝑi-
bus ꝛ implebunt̄ horrea tua ſaturitate ꝛ vino
torcularia redūdabūt. Itē Lu.vi. Date ꝛ da-
bit̄ vobis. Sꝫ tn̄ iſta remuneratio tꝑalis nō
dꝫ eē ꝑncipal̄ itētio nec ꝑncipale motiuū ad
dādū eleemoſynas:ſꝫ honor dei:ꝛ ſalus aīe.

Et hō bñ pōt hr̄e ſpē ⁊ etiā de᷒bñfaciet ſibi ſi ipſe paupib᷒ bñfecerit. vñ Iſi. Sunt aliqui q̄ paupibus paꝝ tribuūt: vt accipiāt ampli᷒ et ſub pretextu elecmoſyne q̄rūt diuitias: q̄ vtiq̄ magis feneratio appellata eſt q̄ eleemoſyna: ſic aues: beſtie capiunt: ⁊ piſces modica i hamo cum ponit eſca. Vñ: q̄s depauperetur dādo eleemoſynā ad ſubueniēdū paupibus qr dñs retribuet hic: ⁊ in futuro. Lu. vi. Date ⁊ dabit vobis. Scđo remunerabit ſpūaliter. ⁊ iſta ſpūalis remuneratio eſt pctōꝝ. indulgentia. Eccli. iij. Eleemoſyna pauperis non erit in obliuione. Et ſicut in ſereno glacies: ſic ſoluent pctā tua. vñ Eccli. iij. Ignē ardētē extinguit aqua: ⁊ eleemoſyna reſiſtit peccatis Itē remunerabit cū infuſiōe grē. vñ aplʼs. ij. Coꝝ. ix. Qui ſeminat in bñdictionib᷒ de bñdictionibus ⁊ metet. ſcꝫ. gratiā in pñti: ⁊ gloriā in futuro. Ergo etiā dicit q̄ centuplū hic accipiet. i. grāꝫ: ⁊ in futuro vitā eternā poſſidebit. Tertio remunerabit eternalr: qr menſurā bonā ⁊ cōfertā ⁊ coagitatā ⁊ ſupefluentem dabūt in ſinū veſtrū. Mēſura bona eſt q̄ angeli debēt venire ad ſuū obitū: ⁊ pducere aīaꝫ cū magno gaudio ad celū. Mēſura conferta ē q̄ xp̄s ⁊ Maria ⁊ oēs ſcti ⁊ angeli illā animam leie ⁊ honorifice ſuſcipiēt. Mēſura coagitata eſt q̄ btā virgo Maria ⁊ oēs ſcti ⁊ āgeli oia merita ⁊ gaudia ſua cū eo diuidēt. Mēſura ſupefluēs eſt q̄ xp̄s ⁊ glorioſa virgo Maria: ⁊ oēs patriarche ⁊ pphete oēs apoſtoli ⁊ euāgeliſte: oēs martyres: ꝯfeſſores virgines oēs ſcti. angeli ⁊ electi dei ſibi imperpetuū regratiant q̄ miam exhibuit hoi indigēti. ¶ Sed diceres paup ſum ergo paupibus ſubuenire nō poſſuꝫ. Rñdet q̄ ſeruare debes dictum Thobie qui dicit. Quō potueris: ita eſto miſericors: ſi multum tibi fuerit: abundanter tribue: ſi exiguum tibi fuerit: etiam exiguum libenter impartiri ſtude. Null᷒ eñ poteſt ſe excuſare: qr dñs plus reſpicit intentionem q̄ ſubſtantiam. vnde Iſi. de ſum. bo. quali intentione ab vnoquoq̄ largit: taliter ⁊ apud deū recipit; hoc pꝫ. Lu. xxi. de vidua que obtulit duo era de qua dicit xp̄s q̄ plus oibus aliis dediſſet: qr totam ſubſtantiā tribuit ⁊ libenter plus feciſſet ſi potuiſſet. Unde qlibet paup dꝫ dare eleemoſynā q̄ habeat intentionē libēter plus faciēdi ſi facultatem haberet: tūc deus remunerat ſibi ſm̄ illā bonā intētionē. Et iō vnus paup pōt dare vnū denariū ꝓpt deū tali intētiōe q̄ mai᷒ pmiū inde cōſequat q̄ qnq̄ aliq̄s diues qui dat integrū florenū. Et ſi nō poteris plus dare: des tm̄ hauſtū aq̄: ⁊ de᷒ dabit tibi pro illo vitā eternā. Mat. x. Qui vni dederit calicem aque frigide tm̄ nō pdet mercedem ſuā. Et ſi hoc nō potes: da tm̄ bonā volūtatē ſic q̄ libēter velles facere ſi poſſes. Aug. ſup p̄s. Coronat de᷒ intus volūtatē: vbi nō inuenit facultatē: ¶ Exemplū q̄ de᷒ remunerat eleemoſynam nō ſolū in futuro: ſed etiā in pñti mūdo. Legitur in vitaſpatrū q̄ qdā ſenex cū alio iuuene fratre habebat cōem vitā. Erat aūt ille ſenex miſericors ⁊ ꝯtingit q̄ venit magna chariſtia ⁊ ceperūt qdā venire ad domū eius p eleemoſynis. Senex ꝯo oibus veniētibus diſtribuit panē. Vides aūt frater iuuenis qđ fecit: dixit ſeni. Da mihi partē meam de panib᷒ ⁊ q̄cq̄d vis cū parte tua fac. Senex aūt diuiſit pāes ⁊ faciebat more ſolito de pte ſua eleemoſynas Et multi cōcurrebant ad ſenē audientes qr omnib᷒ daret. Vidēs aūt dñs humilitatē ei᷒ multiplicauit pāes. Frater aūt iuuenis q̄ acceperat ptē ſuā ⁊ nulli dabat: cōſumpſit panes ſuos: ⁊ dixit ſeni. Qm̄ mod eū adhuc habeo de pāib᷒ meis habeam᷒ ſimul panes. Dixit ei ſenex. Quō vis facito. Et ceperūt iteꝝ ſimul eē ⁊ cōiter viuere. Facta igit iteꝝ abundātia victualiū a deo: iteꝝ venerūt idigētes accipiētes eleemoſynas. Cōtigit q̄dā vna dieꝝ q̄ fr iuuenis ille intraret ad videndū q̄tū haberet de panib᷒: ⁊ videbat q̄ defecerāt panes Venit aūt vn᷒ paup poſtulās p deo eleemoſynā: ſenex dixit fri ſuo. Da ei panē. Alter rñdit Iam nō habem᷒ pn̄. Et dixit ei ſenex. Intra ⁊ q̄re. Et igreſſ᷒ fr attēdit ⁊ vidit repoſitoria in quib᷒ panes hr̄e ſolebāt repleta panib᷒. Et cū vidiſſet timuit. Et tollēs dedit paupi atq̄ ita cognoſcēs fidē ⁊ ꝟtutē ſenis glificauit deū. ¶ Scđo meremur cū tpalib᷒ cū ſumus patiētes in his q̄ mali hoies nobis auferūt p furtū vel p exactiōes vel i his qb᷒ alio quocūq̄ violēto mō ſpoliamur. Vñ q̄s poſſet eſſe tam patiēs ⁊ cū tali charitate deo offerre q̄ tm̄ eēt i oculis dei quaſi pauperib᷒ dediſſet. Hebr. x. Rapinā bonoꝝ veſtroꝝ cū gaudio ſuſcepiſtis ſcientes vos habere meliorē ⁊ manētē ſubſtātiaꝫ. Et in ſignū hui᷒ xp̄s permiſit illis vilib᷒ ⁊ malis ſeruitorib᷒ pylati vt eum priuarent ſuis veſtib᷒ ⁊ inter ſe diuiderēt: q̄uis hoc ah bñ cognouit: tamē ea nō dedit pauperib᷒ vt nobis exēplum daret dū mali hoies a nobis recipiunt bona tēporalia q̄ patienter hoc ſuſtineam᷒: q: hoc deo valde acceptū erit ⁊ nobis meritoriū. Silr intelligendū eſt de infortunijs que de᷒ ſi p oēs hoies aliqñ permittit ſicut cū equi vel vacce eoꝝ moriunt: vel tempeſtas ſegetes deuaſtat talia iſortūia oia deo ſunt ipatiētia cordis offerēda: ⁊ dicere debet vnuſq̄ſq̄ illđ p̄s. Iuſt᷒ dñs i oib᷒ vijs ſuis. qr igrat᷒ ſut de bñficijs a deo acceptis: iſup bñficijs ⁊ donis dei abuſus ſuꝫ. ſ. ad peccādū: ⁊ iō ſcđm dei iuſtitiā merito illa iſortunia patiar

debeo illis bonis. vñ Ber. ſup Cā. Ingratitu
do eſt bñficioꝝ pditio. ¶ Sȝ diceres qñ quis
nimiſ triſtaṫ de iſfortunio an hoc ſit peccm̃. Rñr
ꝙ ſic: qꝛ hoc eſt ſignū ꝙ rem amiſſā nimis di
lexit: ergo ēt nimiū dolet. Gre. in lib. xxxj. mo
rali. Sine dolore amittiṫ quicquid ſine amo
re poſſidetur. Que vero ferueter diligim⁹ ha
bita grauiter ſuſpiram⁹ ablata. Ex qb⁹ ver
bis ptȝ ꝙ quilibet debet eſſe patiens cuȝ ſibi
ſua bona iniuſte a malis holb⁹ auferuṫ. Et
debet deū p ipſis orare vt ipſos inſpiret vt ſi
bi illa bona iniuſte ablata reſtituāt ne p eiſ
dem eternaliter dānentur. Sed qui maledi
cunt primis qui eis iniuſta bōa auferūt: vel
alias infortunūs ſuis ꝯtra deum murmurāt
illi hñt duplex dānum: quia perdunt illa tem
poralia ⁊ cū hoc ppter impatientiā incurrūt
offenſionē dei ⁊ magnū periculū aiarum ſua
rum. Ergo oia infortunia quilȝ patienter dȝ
ferre: ⁊ deo totū cōmittere: ⁊ ei in charitate of
ferre ⁊ habere firmaȝ ſpem ꝙ deus refundet
ſibi in alūs hic ⁊ in futuro. ¶ Tertio mere
muricum rebus tēporalibus cū propter deuȝ
volum⁹ carere illis bonis. q̄ ꝯtra deum lucra
ri potuiſſem⁹: ⁊ oia iſta q̄ ſic ppter deū ⁊ ppl
ſalutē nr̄aȝ dimiſim⁹ ⁊ lucrari noluim⁹ iniuſte
deo obtulimus. Greg. Hoc aurum deo obtuli
ſti qd ꝯtra eius voluntateȝ accipere noluiſti.
Exigratia. Si duo nobiles eſſēt ⁊ vn⁹ faceret
exactiones in ſuos ſubdictos aggrauando ⁊
ſpoliādo eos iniuſte ⁊ alter nobilis ſilr poſſet
facere ſuis ſubditis: ⁊ dimimittit hoc pp deū
et ppter ſalutē ale ſue hoc totū deo offert et
deus in eterna vita ſibi remunerabit. Silr
ſi eſſent duo mechanici: ⁊ vnus mētiēdo ⁊ de
cipiēdo primos ditaretur ⁊ alius etiā ſic poſ
ſet ditare ſi vellet: ſȝ hoc dimittit quicqd ſic di
mittit: hoc deo offert. Et ſimiliter itelligēduȝ
eſt de ruſticis: ⁊ ciuib⁹ qui vſuras cōmittūt: ⁊
cum iniuſtis rebus ditanṫ ⁊ alū boni ciues ⁊
ruſtici nolunt ſic ditari ꝯtra deum nec quicꝗ
iniuſte lucrari: talia oia deo offerṫ q̄ ſic recipe
re noluerunt: ⁊ habi potuerunt. Similiter in
telligiṫ de ſeruis ⁊ ancillis et alūs hominib⁹
Ergo ſi audires aliquē lucratū eē cētuȝ flore
nos per fallacias, vel p vſurā: vel per ludum
vel alio quocūq modo iniuſto: ⁊ tu iſtos flore
nos habere nolles ſic ꝯtra deū: cū tamē bene
poſſes ſi velles deum offēdere ⁊ aiaȝ tuā dā
nare: tūc de⁹ remunerabit tibi iſtos florenos
in vita eterna: ⁊ ſic intelligēdū eſt de oibus re
bus ſiue magnis ſiue paruis: qs aliquis ꝯtra
deum nō vult iniuſte lucrari. ¶ Quarto me
remur cū rebus tpalib⁹ mutuādo proximis
propter deū. Luc. vj. Mutuū dātes nihil inde
ſperātes. Sed aliqui ſunt qui habēt pecuniā
ſupfluā: ⁊ nolūt mutuare primis gratis niſi

aliqd detur: de ipſis: ⁊ quicqd ſic inde recipiūt
vſura eſt: etiā ſi nil poſtularēt: ſȝ ſolūmō ea in
tētiōe mutuarēt ꝙ aliqd vellēt recipe ppter
mutuationē. Et ſi ſic aliqd recipēt vſura eēt:
qꝛ ſola ſpes facit vſurariū corā deo. Itē aliqui
ſunt q̄ poti⁹ pecuniā ſupfluā ſub terra fodiūt
vel in ciſta recludūt q̄ꝫ ꝙ primis ppter deuȝ
accōmodēt quos vidēt i neceſſitatib⁹ ꝯſtitu
tos. Et i hoc oſtēdūt ſe nō hr̄e charitatē dei ⁊
primi: ⁊ p ꝯñs hñt ſignū ꝙ ſtant in malo ſta
tu: qꝛ ſine charitate dei ⁊ primi nemo ſalua
biṫ. j. Johā. iū. Qui habuerit ſubſtantiā hui⁹
mūdi ⁊ viderit frēȝ ſuū neceſſe hr̄e: ⁊ clauſe
rit viſcera ſua ab eo: qūo charitas dei māet i
eo. vñ Gre. Min⁹ primū amare ꝯuinciṫ q̄ nō
cū eo in neceſſitatib⁹ illi⁹ q̄ ſunt ſibi neceſſa
ria partiṫ. Et eſt ſignū auaritie ⁊ diffidentie
de deo: cū qs pecuniā ſub terra fodit. Vñ le
gitur exēplū ꝙ quidā diues theſaurꝫ i muro
abſcōdit ⁊ infirmat⁹ poſtmodū nō potuit ꝯfite
ri hoc peccm̃: qꝛ diabolus tenuit linguā eius.
Tunc p̄ſbyter vir prudēs portauit corp⁹ xp̄i
ad īfirmū: ⁊ ſic demonē ab eo fugauit. Tunc
īfirm⁹ ille ꝯfitebaṫ hoc peccm̃ ꝙ ſic lōgo tēpore
theſaurū ex auaritia abſcondit: ⁊ pauperib⁹
indigētibus nō ſubuenit. Et ſic theſaurꝫ ab
ſconditū oſtēdit ⁊ fecit eū paupib⁹ dari p ſa
lute ale ſue. Itē hoc mereṫ cū rebus: qñ debi
torib⁹ ſuis ppter deū dat dilationē q̄ libēter
ſibi ſoluerēt ſi p pñti tpe hr̄ent: ⁊ hoc ē valde
meritorium ⁊ deo valde acceptū: qꝛ quis in
hoc poſſet mereri i vno hole ꝙ de⁹ ſibi in ago
ne mortis daret dilationē vt poſſet ꝯterere ⁊ cō
fiteri ⁊ ſic ſaluari: q̄ alr forte dānareṫ. Vñ etiā
ſciendū ꝙ quilibet qñ terminus ſolutiōis in
ſtat: teneṫ ſtatim ſoluere proximo prout pro
miſit: qꝛ ſicut ꝯtra deū ē furari primo bona
ſua ſic etiā ꝯtra iuſtitiā eſt retinere bona pro
ximi cōtra volūtatē ipi⁹: qꝛ p hoc impediṫ ille
in vſu illius rei. Ergo illi grauiter peccant q̄
promittūt vel iurāt ꝙ velint ſoluere debita
ſup illū terminū: poſtmodū aduenīēte termi
no ꝓtrahūt ſolutionē vſqꝫ ad q̄tuor vel q̄n ꝙ
vel decē hebdomadas. Et tales q̄ ſic mētiun
tur primis ⁊ nō ſoluūt ſicut promiſerūt cum
tñ ſoluere pñt nō dñt in confeſſione abſolui a
pctis: niſi pſoluāt vel dilationē petant ab eo
cui⁹ eſt iſta res. Et de hoc dr in iure canonico
Poſſidere non licet alienam rem inuito dño
ſuo: vt ptȝ ex li. iū. ti. xiiij. de pca. c. j. ¶ Quin
to meremur cuȝ reb⁹ tpalibus qñ reſtituim⁹
res iniuſtas veris heredib⁹. Et hoc intantū
plȝ deo ꝙ nil ſine iſta reſtitutiōe ab hole acce
ptat q̄cqd ēt boni fecerit: ſiue ieiunando ſiue
orādo: pegrinādo: ſiue eleemoſinas dādo. Et
q̄ꝺdiu qs ſciēter poſſidet res iniuſtas: tūc eſt
inimic⁹ dei ⁊ virginis Marie oīȝ ſctōꝝ ⁊ āgelo

rum biõꝝum oim in celis exiſtētiū nec aliquā
hʒ pticipatione in oib⁹ oꝛonib⁹ miſſ:ʒ ⁊ aliis
bonis q̄ fiūt in eccl'ia. Et talis q̄ ſic res hʒ iniu-
ſtas nõ dʒ dare illas monachis: nec ſacerdoti-
b⁹ nec paupib⁹: ſʒ veris heredib⁹ ſi poterit ſcirꝫ
q̄ ſint: Sʒ ſi nõ ſcit nec põt ſcire heredes tūc dʒ
darꝫ illas res ſʒ ꝯſiliū ſui ꝯfeſſoꝛis q̄ auctoꝛita
tē illā hʒ a ſuo epõ. Sʒ ſi qs hʒ aliq̄s res iniu
ſtas occulte tūc dʒ fieri reſtitutio ꝑ interpoſi
tā pſonā. ſ. ꝑ ꝯfeſſoꝛē vel ꝑ aliū diſcretū viruꝫ
ſine expſſiõe nois: qꝛ nō ſi tenetꝫ ſeipꝫ diffama
re dicēdo ego ſum tibi furat⁹ hoc vel hoc: ſed
ſufficit ꝙ reſtitutio fiat ꝑ iterpoſitā pſonā. ſ. ꝑ
ꝯfeſſoꝛē vel ꝑ aliū diſcretū virū: ⁊ reſtitutio dʒ
fieri nõ ſolū ꝓ reb⁹ magnis: ſʒ etiā ꝓ paruis:
ꝟbi gratia. Si decē ſimul furarētꝫ vnā aucā et
eādē comederēt: tūc quilibet tenetꝫ reſtituere
partē q̄ eū ꝯtingit donec tota fuerit ſoluta: ſi
vult ꝯſequi indulgētiā ⁊ remiſſionē peccatoꝝ
ſuoꝝ. Silr intelligēdū ē de his q̄ gramina in
pratis alioꝝ meťūt: vel cū pecoꝛib⁹ ſuis dāna
ꝓximis ſciētes i ſegetib⁹ vel pratis inferūt. et
ēt ruſtici q̄ q̄nq̄ agros ꝓximoꝝ cū aratro ſuo
diminuūt ⁊ ſuos augmētāt: vel q̄ lapides ꝓij
ciūt ſuꝑ agros ꝓximoꝝ. q̄m tenentꝫ eos econ
uerſo inde amouere. Et ēt venatoꝛes q̄ cū ca-
nib⁹ ⁊ eq̄s ſuis holb⁹ i ſegetib⁹ dāna inferūt.
Simul ⁊ vectoꝛes q̄ cū currib⁹ ſuis ꝑ ſata agro
rū vehūt: ⁊ holb⁹ dāna inferūt. Et ēt illi q̄ fru
ct⁹ arboꝝ vel rapas agroꝝ vel botros vinearū
ſubtrahūt ꝯ volūtatē ꝓximoꝝ: tales oēs tenē
tur ad reſtitutionē. Et ſi nollēt reſtituere q̄n
poſſēt tūc ꝯfeſſoꝛ nõ põt eos abſoluere a pec-
catis ſuis: vñ dr in dec. Nõ dimittitꝫ pctm̄ niſi
reſtituatꝫ ablatū. di. v. Si q̄halis. Sʒ diceres.
Cū quis multa talia furat⁹ fuiſſet ⁊ nõ ſciret
quib⁹ reſtituere deberet: qꝛ ipe mltis holb⁹ in
iſtis paruis reb⁹ dāna itulit: quõ talia reſtituere
tenetur? Rñr ꝙ ille tales res paruas furatas
in eſtimatiõe ſua dʒ cõputare ad vnā ſūmā:
⁊ ſcdm̄ ꝯſiliū ſui ꝯfeſſoꝛis illā ſūmā debet ero
gare ad vſum paupeꝝ: tunc oibus illis ſubue
nit illa eleemoſyna quoꝝ illa bona fuerūt. ¶
Qd autē nõ ſolū dʒ reſtituere magna ſed etiā
parua ſi vult ꝯſequi remiſſionē pctõꝝ ptʒ per
tale exm̄. Legitꝫ in dialo. Ceſarij ꝙ quidā con
uerſus oꝛdinis ciſterciēſiū cū miſſus eſſet ab
abbate ſuo ⁊ ptrāſiſſet aquā quandā: et non
haberet naulū: pmiſit naute trāſmittere vnū
obolū. Qui ꝯuerſus cū poſtea defunct⁹ eſſet ⁊
nõ miſiſſet illū obolū: nec ēt fuiſſet ꝯfeſſus illā
negligentiā: qꝛ vilipēderat eo ꝙ modicū eēt:
poſt obitū ꝑdictū obolū añ oculos habebat:
q̄ ēt obol⁹ intm̄ creuit vt maioꝛ toto mūdo vi
deretꝫ. Et cū ſibi nihil aliud obſiſteret qd ſibi in
pediret ingreſſū celi niſi ſol⁹ ille obol⁹. ⁊ cū nõ
poſſet euaderꝫ niſi ille obol⁹ in eo puniretꝫ: ad
petitionē ſanctoꝝ ⁊ angeloꝝ q̄bus ſeruierat:
pmiſſum eſt aiām ad coꝛp⁹ redire: ⁊ cõfeſſus
eſt illū abbati. Et miſſus eſt ille obol⁹ cū ma-
gna velocitate quē mox vt nauta recepit ꝯuerſ⁹
expirauit ⁊ celi gaudia intrauit. De aplis.

Sermo.clj. Quo meremur cū coꝛꝑe no-
ſtro ⁊ anima noſtra.

Poſui vos vt ea-

tis ⁊ fructū afferatis: ⁊ fruct⁹ vr̄ ma
neat. Jo. xv. Quātū ad ſcdaꝫ ptē
ꝑcedētis ſermonis tunc ſciēdū ꝙ
ſcdõ ꝙ nobis de⁹ ꝯtulit cū quo fructū ferre de
bem⁹ ⁊ mereri vitā eternā ē coꝛp⁹ noſtrū pro-
priū. ¶ Pro quo ſciēdū ꝙ trib⁹ modis mere-
mur cū coꝛpoꝛe nr̄o augmentū glorie in vita
eťna. Pꝛio reſiſtēdo pctis iſtis ad q̄ coꝛp⁹ no-
ſtrū iclinatū ē. Nā q̄cūq̄ qs reſiſtit ſuis pro
priis cõcupiſcētiis ⁊ pugnat cū vitiis meretur
augmētū glorie. Ber. Quotiēs reſiſteris toti
ens coronaberis. Propter eādē eñ cām fomes
pcti maꝫet i coꝛꝑe. Quāuis eñ pctm̄ oꝛigiale ⁊
q̄ fomes pceſſit ex toto deleatꝫ i baptiſmo: tñ
fomes ex toto nõ extiguitꝫ vt reſiſtere debea-
m⁹ vitiis ⁊ viriľr pugnare qꝛ nemo coronabitꝫ
niſi q̄ legitie certauerit. vñ Aug. de ꝟbis dñi.
Ecce baptizati oēs iuſtificati ſunt a pctis. re-
ſtat tñ pugna cū carne: cū mūdo ⁊ cū diabo-
lo. Vñ ēt Hiero. i epľa q̄dā. Sine certamie nul
l⁹ ſctõꝝ coronat⁹ ē. Amb. ſuꝑ lucā. Corona ꝓ-
poſita ē: ſubeūda ſūt certamia: nēo poterit co
ronari niſi vicerit: nēo aūt pt vincere niſi ante
certauerit: ipſi⁹ q̄q̄ coronę maioꝛ ē fruct⁹, vbi
maioꝛ ē laboꝛ. ꝟbi gr̄a. Si qs iclinat⁹ ē ad ſu
perbiā ⁊ cū ſibi honoꝛ exhibetꝫ ſi ille ipm vicit
⁊ illū honoꝛē ſibi exhibitū in hūilitate coꝛdis
deo offert dicēdo cū ps. Nõ nobis dñe nõ no-
bis: ſʒ noi tuo da gloꝛiā. Et i hūilitate reputat
ſe nõ eē dignū talis honoꝛis ſʒ dicit cū aplo.
j. Thi. j. Soli deo honoꝛ ⁊ gl'ia. Tūc ille meretꝫ
ꝙ dʒ honorari in celo a xp̄o: a gloꝛioſa ꝟgine
maria: ab oib⁹ ſanctis ⁊ āgelis ꝑꝑ illū honoꝛē
quē ſic ſpernit hic ⁊ deo offert. Silr cū qs ad
irā cõmouetꝫ ⁊ ſeipm vincit cõpeſcēdo irā pro
priā nolēs ſe vindicare: ſed deo offert ⁊ ſibi cõ
mittit: talis totiēs meretꝫ coronā glorie: quo-
tiēs ꝓpꝛiā irā ꝑꝑ deū vicit ⁊ ei fortitꝫ reſiſtit.
Et ēt cū qs eſt inclinatus ad luxuriā quotiēſ
cūq̄ tētatiõi carnis reſiſtit ⁊ ſeipſum: vicit: to
tiēs meretꝫ coronā vite: verbi gr̄a. Sicut illi q̄
ſunt in mr̄imonio ꝯſtituti quotiēs tētantꝫ i ſa
cris dieb⁹ ⁊ noctib⁹ ⁊ aliis tēpoꝛib⁹ i q̄b⁹ ꝓhi
bitus ē act⁹ mr̄imonij ⁊ reſiſtūt ſibipſis ⁊ ꝑꝑ
deū dimittūt actū illū: totiēs merentꝫ coronā
vite eterne. Siľr iuuenes q̄ i caſtitate viuūt
q̄tiēs tentantꝫ ⁊ viriľr reſiſtūt: totiēs a deo co-
ronantꝫ. O quot coronas mereri pñt ꝟgines

debeo illis bonis. vñ Ber. ſup Cā. Ingratitu
do eſt bñficiorū ꝑditio. ¶ Sz diceres qñ quis
nimiꝫ triſtat̃ de ifortunio an hoc ſit pctm̄. Rñr
ꝙ ſic: qꝛ hoc eſt ſignū ꝙ rem amiſſā nimis di-
lexit: ergo ē̃t nimiū dolet. Gre. in lib. xxxj. mo-
rali. Sine dolore amittit̃ quicquid ſine amo-
re poſſidetur. Que vero feruēter diligim⁹ ha
bita grauiter ſuſpiram⁹ ablata. Ex qb⁹ ver-
bis ptz ꝙ quilibet debet eſſe patiens cuz ſibi
ſua bona iniuſte a malis holb⁹ auferunt̃. Et
debet deū ꝓ ipſis orare vt ipſos inſpiret vt ſi
bi illa bona iniuſte ablata reſtituāt ne ꝓ eiſ-
dem eternaliter dānentur. Sed qui maledi-
cunt ꝓximis qui eis iniuſta bōa auferūt: vel
alias infortunijs ſuis ꝯtra deum murmurāt
illi hñt duplex dānum: quia perdunt illa tem
poralia ⁊ cū hoc ꝓpter impatientiā incurrūt
offenſionē dei ⁊ magnū periculū aiarum ſua-
rum. Ergo oīa infortunia quilꝫ patienter dꝫ
ferre: ⁊ deo totū cōmittere: ⁊ ei in charitate of
ferre ⁊ habere firmaꝫ ſpem ꝙ deus refundet
ſibi in alijs hic ⁊ in futuro. ¶ Tertio mere
mur ieum rebus tēporalibus cū propter deuꝫ
volum⁹ carere illis bonis. q̄ ꝯtra deum lucra
ri potuiſſem⁹: ⁊ oīa iſta q̄ ſic ꝓpter deū ⁊ ꝓpt
ſalutē nr̃aꝫ dimiſim⁹ ⁊ lucrari noluim⁹ iniuſte
deo obtulimus. Greg. Hoc aurum deo obtuli
ſti qḋ ꝯtra eius voluntatez accipere noluiſti.
Exēpli gratia. Si duo nobiles eſſēt ⁊ vn⁹ faceret
exactiones in ſuos ſubditos aggrauando ⁊
ſpoliādo eos iniuſte ⁊ alter nobilis ſilr poſſet
facere ſuis ſubditis: ⁊ dimittit hoc ꝓꝑ deū
et ꝓpter ſalutē aīe ſue hoc totū deo offert et
deus in eterna vita ſibi remunerabit. Silr
ſi eſſent duo mechanici: ⁊ vnus a mētiēdo ⁊ de
cipiēdo ꝓximos ditaretur ⁊ alius etiā ſic poſ
ſet ditare ſi vellet: ſꝫ hoc dimittit quicqd ſic di
mittit: hoc deo offert. Et ſimiliter itelligēduꝫ
eſt de ruſticis: ⁊ ciuib⁹ qui vſuras cōmittūt: ⁊
cum iniuſtis rebus ditant̃ ⁊ alij boni ciues ⁊
ruſtici nolunt ſic ditari ꝯtra deum nec quicꝗ̄
iniuſte lucrari: talia oīa deo offert q̄ ſic recipe
re noluerunt: ⁊ hēri potuerunt. Similiter in-
telligit̃ de ſeruis ⁊ ancillis et alijs hominib⁹
Ergo ſi audires aliquē lucratū eē cētuꝫ flore
nos per fallacias: vel ꝑ vſurā: vel per ludum
vel alio quocūꝗ̄ modo iniuſto: ⁊ tu iſtos flore
nos habere nolles ſic ꝯtra deū: cū tamē bene
poſſes ſi velles deum offēdere ⁊ aiaꝫ tuā dā-
nare: tūc de⁹ remunerabit tibi iſtos florenos
in vita eterna: ⁊ ſic intelligēdū eſt de oībus re
bus ſiue magnis ſiue paruis: q̄s aliquis ꝯtra
deum nō vult iniuſte lucrari. ¶ Quarto me-
remur cū rebus tꝑalib⁹ mutuādo ꝓximis
propter deū. Luc. vj. Mutuū dātes nihil inde
ſperātes. Sed aliqui ſunt qui habēt pecuniā
ꝓptinā: ⁊ nolūt mutuare ꝓximis gratis niſi

aliqd detur: de ipis: ⁊ quicqd ſic inde recipiūt
vſura eſt: etiā ſi nil poſtularēt: ſꝫ ſolūmō ea in
tētiōe mutuarēt ꝙ aliqd vellēt recipe ꝓpter
mutuationē. Et ſi ſic aliqd recipēt vſura eēt:
qꝛ ſola ſpes facit vſurariū corā deo. Itē aliqui
ſunt q̄ poti⁹ pecuniā ſuꝑfluā ſub terra fodiūt
vel in ciſta recludūt q̄ꝫ ꝙ ꝓximis ꝓpter deuꝫ
accōmodēt quos vidēt i neceſſitatib⁹ ꝯſtitu-
tos. Et i hoc oſtēdūt ſe nō hr̃e charitatē dei ⁊
ꝓximi: ⁊ ꝑ ꝯñs hñt ſignū ꝙ ſtant in malo ſta-
tu: qꝛ ſine charitate dei ⁊ ꝓximi nemo ſalua-
bit̃. j. Iohā. iij. Qui habuerit ſubſtantiā hui⁹
mūdi ⁊ viderit frēꝫ ſuū neceſſe hr̃e: ⁊ clauſe-
rit viſcera ſua ab eo: quō charitas dei mānet i
eo. vñ Gre. Min⁹ ꝓximū amare ꝯuincit̃ q̄ nō
cū eo in neceſſitatib⁹ illi⁹ q̄ ſunt ſibi neceſſa-
ria partit̃. Et eſt ſignū auaritie ⁊ diffidentie
de deo: cū q̄s pecuniā ſub terra fodit. Vñ le-
gitur exēplū ꝙ quidā diues theſaurū i muro
abſcōdit ⁊ infirmat⁹ poſtmodū nō potuit ꝯfite
ri hoc pctm̄: qꝛ diabolus tenuit linguā eius.
Tunc p̄ſbyter vir prudēs portauit corp⁹ xp̄i
ad īfirmū: ⁊ ſic demonē ab eo fugauit. Tunc
īfirm⁹ ille ꝯfitebat̃ hoc pctm̄ ꝙ ſic lōgo tēpore
theſaurū ex auaritia abſcondit: ⁊ pauperib⁹
indigētibus nō ſubuenit. Et ſic theſaurū ab-
ſconditū oſtēdit ⁊ fecit eū pauꝑib⁹ dari ꝓ ſa-
lute aīe ſue. Itē hoc meret̃ cū rebus: qñ debi
torib⁹ ſuis ꝓpter deū dat dilationē q̄ libēter
ſibi ſoluerēt ſi ꝓ pñti tꝑe hr̃ent: ⁊ hoc ē valde
meritorium ⁊ deo valde acceptū: qꝛ quis in
hoc poſſet mereri i vno hoīe ꝙ de⁹ ſibi in ago
ne mortis daret dilationē vt poſſet ꝯterere ⁊ cō
fiteri ⁊ ſic ſaluari: q̄ alꝰ forte dānaret̃. Vñ etiā
ſciendū ꝙ quilibet qñ terminus ſolutiōis in
ſtat: tenet̃ ſtatim ſoluere proximo prout pro-
miſit: qꝛ ſicut ꝯtra deū ē furari ꝓximo bona
ſua ſic etiā ꝯtra iuſtitiā eſt retinere bona pro
ximi cōtra volūtatē ipi⁹: qꝛ ꝑ hoc impedit̃ ille
in vſu illius rei. Ergo illi grauiter peccant q̄
promittūt vel iurāt ꝙ velint ſoluere debita
ſuꝑ illū terminū: ⁊ poſtmodū aduenīēte termi
no ꝓtrahūt ſolutionē vſꝗ̄ ad q̄tuor vel q̄nꝗ̄
vel decē hebdomadas. Et tales q̄ ſic mētiun
tur ꝓximis ⁊ nō ſoluūt ſicut promiſerūt cum
tn̄ ſoluere pñt nō dñt in confeſſione abſolui a
pctis: niſi ꝑſoluāt vel dilationē petant ab eo
cui⁹ eſt iſta res. Et de hoc dr̃ in iure canonico
Poſſidere non licet alienam rem inuito dño
ſuo: vt ptꝫ ex li. iij. ti. xiiij. de p̄ca. c. j. ¶ Quin-
to meremur cuꝫ reb⁹ tꝑalibus qñ reſtituim⁹
res iniuſtas veris heredib⁹. Et hoc intantū
plꝫ deo ꝙ nil ſine iſta reſtitutiōe ab hoīe acce
ptat q̄cq̄d ē̃t boni fecerit: ſiue ieiunando ſiue
orādo: ꝑegrinādo: ſiue eleemoſinas dādo. Et
q̄ꝫdiu q̄s ſciēter poſſidet res iniuſtas: tūc eſt
inimic⁹ dei ⁊ ꝯtinuis Martire oīꝫ ſctōꝝ ⁊ āgelo

rum bñorum oim̄ in celis exiſtētiū nec aliquā hz ꝑticipationē in olb⁹ orōnib⁹ miſſꝫ:ꝛ aliis bonis q̄ fiūt in ecclia. Et talis q̄ ſic res hz iniuſtas nō dz dare illas monachis: nec ſacerdotib⁹ nec paupib⁹: ſꝫ verꝭ heredib⁹ ſi poterit ſcire q̄ ſint: Sꝫ ſi nō ſcit nec pōt ſcire heredes tūc dz dare illas res ſꝫ ꝯſiliū ſui ꝯfeſſoris q̄ auctoritatē illā hz a ſuo epō. Sꝫ ſi q̄s hz aliq̄s res iniuſtas occulte tūc dz fieri reſtitutio ꝑ interpoſitā pſonā .ſ. ꝑ ꝯfeſſorē vel ꝑ aliū diſcretū virū ſine expſſiōe noīs: qꝛ dꝫ ñ tenet ſeipſꝫ diffamare dicēdo ego ſum tibi furat⁹ hoc vel hoc: ſed ſufficit ꝙ reſtitutio fiat ꝑ iterpoſitā pſonā .ſ. ꝑ ꝯfeſſorē vel ꝑ aliū diſcretū virū: ꝛ reſtitutio dz fieri nō ſolū ꝓ reb⁹ magnis: ſꝫ etiā ꝓ paruis: Vbi gratia. Si decē ſimul furarēt vnā aucā et eādē comederēt: tūc quilibet tenet reſtituere partē q̄ eū ꝯtingit donec tota fuerit ſoluta: ſi vult ꝯſequi indulgētiā ꝛ remiſſionē peccatoꝝ ſuoꝝ. Silr intelligēdū ē de his q̄ gramina in pratis alioꝝ metūt: vl cū pecorib⁹ ſuis dāna ꝓximis ſciētes i ſegetib⁹ vel pratis inferūt. et ēt ruſtici q̄ qñqꝫ agros ꝓximoꝝ cū aratro ſuo diminuūt ꝛ ſuos augmētāt: vel q̄ lapides ꝓijciūt ſup agros ꝓximoꝝ. qñ tenent eos econuerſo inde amouere. Et ēt venatores q̄ cū canib⁹ ꝛ eq̄s ſuis holb⁹ i ſegetib⁹ dāna inferūt. Simul auectores q̄ cū currib⁹ ſuis ꝑ ſata agrorū vehūt: ꝛ holb⁹ dāna inferūt. Et ēt illi q̄ fructus arboꝝ vl rapas agroꝝ vel botros vinearū ſubtrahūt ꝯ volūtatē ꝓximoꝝ: tales oēs tenētur ad reſtitutionē. Et ſi nollēt reſtituere qñ poſſēt tūc ꝯfeſſor nō pōt eos abſoluere a peccatis ſuis: vñ dr in dec. Nō dimittit pctm̄ niſi reſtituat ablatū. di. v. Si ꝓhalis. Sꝫ diceres. Cū quis multa talia furat⁹ fuiſſet ꝛ nō ſciret quib⁹ reſtituere deberet: qꝛ ipe m̄tis holb⁹ in iſtis ꝑuis reb⁹ dāna itulit: quō talis reſtituere tenetur? Rñr ꝙ ille tales res paruas furatas in eſtimatiōe ſua dz cōputare ad vnā ſūmā: ꝛ ſcdm̄ ꝯſiliū ſui ꝯfeſſoris illā ſūmā debet erogare ad vſum paupeꝝ: tunc olbus illis ſubuenit illa eleemoſyna quoꝝ illa bona fuerūt. ¶ Qd aūt nō ſolū dz reſtituere magna ſed etiā parua ſi vult ꝯſequi remiſſionē pctōꝝ ptꝫ per tale exm̄. Legit in dialo. Ceſarij ꝙ quidā conuerſus ordinis ciſtercienſiū cū miſſus eſſet ab abbate ſuo ꝛ ꝑtrāſiſſet aquā quandā: et non haberet naulū: ꝓmiſit naute trāſmittere eūdē obolū. Qui ꝯuerſus cū poſtea defunct⁹ eſſet ꝛ nō miſiſſet illū obolū: nec ēt fuiſſet ꝯfeſſus illā negligentiā: qꝛ villipēderat eo ꝙ modicū eēt: poſt obitū ṗdictū obolū añ oculos habebat: q̄ ēt obol⁹ in tm̄ creuit vt maior toto mūdo videret. Et cū ſibi nihil aliō obſiſteret qd ſibi impediret ingreſſū celi niſi ſol⁹ ille obol⁹. ꝛ cū nō poſſet euadere niſi ille obol⁹ in eo puniret: ad petitionē ſanctoꝝ ꝛ angeloꝝ q̄bus ſeruierat ꝑmiſſum eſt aīam ad corp⁹ redire: ꝛ cōfeſſus eſt illō abbati. Et miſſus eſt ille obol⁹ cū magna velocitate quē mox vt nauta recepit ꝯuerſ⁹ expirauit ꝛ celi gaudia itrauit. De aplis.

Sermo.clij. Q̄uo meremur cū corꝑe noſtro ꝛ anima noſtra.

P Oſui vos vt eatis ꝛ fructū afferatis: ꝛ fruct⁹ vr̄ maneat. Jo. xv. Quātū ad ſcdaꝫ ptē ṗcedētis ſermonis tunc ſciēdū ꝙ ſcdꝫ ꝙ nobis de⁹ ꝯtulit cū quo fructū ferre debem⁹ ꝛ mereri vitā eternā ē corp⁹ noſtrū ꝓpriū. ¶ Pro quo ſciēdū ꝙ trib⁹ modis meremur cū corpore nr̄o augmentū glorie in vita eterna. Primo reſiſtēdo pctis iſtis ad q̄ corp⁹ noſtrū iclinatū ē. Nā qñcūqꝫ q̄s reſiſtit ſuis proprijs cōcupiſcētijs ꝛ pugnat cū vitijs meretur augmētū glorie. Ber. Quotiēs reſiſteris toties coronaberꝭ. Propter eādē em̄ cām fomes pcti māet i corꝑe. Quāuis em̄ pctm̄ origīale a q̄ fomes ꝓceſſit ex toto deleat i baptiſmo: tñ fomes ex toto nō extīguit vt reſiſtere debeam⁹ vitijs ꝛ virilr pugnare qꝛ nemo coronabit niſi q̄ legitīe certauerit. vñ Aug. de ṽbis dñi. Ecce baptizati oēs iuſtificati ſunt a pctis. reſtat tñ pugna cū carne: cū mūdo ꝛ cū diabolo. Vñ ēt Hiero. i epl'a q̄dā. Sine certamie nullus victōꝝ coronat⁹ ē. Amb. ſup lucā. Corona ꝓpoſita ē: ſubeūda ſūt certamia: nēo poterit coronari niſi vicerit: nēo aūt pōt vicere niſi ante certauerit: ipſi⁹ q̄qꝫ corone maior ē fruct⁹, vbi maior ē labor. Vbi gr̄a. Si q̄s iclinat⁹ ē ad ſuperbiā ꝛ cū ſibi honor exhibet ſi ille ipm̄ vicit ꝛ illū honorē ſibi exhibitū in hūilitate cordis deo offert dicēdo cū ṗs. Nō nobis dñe nō nobis: ſꝫ noi tuo da gloriā. Et i hūilitate reputat ſe nō eē dignū talis honoris ſꝫ dicit cū aplo. j. Thi. j. Soli deo honor ꝛ gl'ia. Tūc ille meret ꝙ dz honorari in celo a xp̄o: a glorioſa ṽgine maria: ab olb⁹ ſanctis ꝛ āgelis ꝑꝑ illū honorē quē ſic ſpernit hic ꝛ deo offert. Silr cū q̄s ad irā cōmouet ꝛ ſeipm̄ vincit cōpeſcēdo irā propriā nolēs ſe vindicare: ſed deo offert ꝛ ſibi cōmittit: talis totiēs meret coronā glorie: quotiēs ꝓpriā irā ꝑꝑ deū vicit ꝛ ei fortit reſiſtit. Et ēt cū q̄s eſt inclinatus ad luxuriā quotiēſcūqꝫ tētatiōi carnis reſiſtit ꝛ ſeipſum: vicit: totiēs meret coronā vite: verbi gr̄a. Sicut illi q̄ ſunt in m̄rimonio ꝯſtituti quotiēs tētant i ſacris dieb⁹ ꝛ noctib⁹ ꝛ alijs tēporib⁹ i q̄b⁹ ꝓhibitus ē act⁹ m̄rimonij ꝛ reſiſtūt ſibiipſis ꝛ ꝑꝑ deū dimittūt actū illū: totiēs merent coronā vite eterne. Silr iuuenes q̄ i caſtitate viuūt q̄tiēs tentant ꝛ virilr reſiſtūt: totiēs a deo coronant. O quot coronas mereri pñt ṽgines

q̄ caſte viuūt ⁊ tētationib⁹ carnis totiens reſi
ſtunt q: naturaliter iuuenes pl⁹ ſunt iclina-
ti ad luxuriā quā ſenes. q: ſcd̄ȝ Ari. Cōplexio
iuuenū ē calida ⁊ humida: ſenū aūt frigida ⁊
ſicca. Et ergo ſenes grani⁹ peccāt luxuriādo
ꝙ iuuenes: ⁊ iuuenes pl⁹ merent̄ r̄ſiſtēdo. G: e
ſo. Juuenis cū fornicat̄ peccat: ſenex autem
inſanit. Iſid. de ſum. bo. Nequaꝙ i ſenectute
cōtinētes vocādi ſunt q̄ in iuuētute luxurioſe
vixerūt. Tales nō habebūt p̄miū: q: certamē
laboris nō habuerūt. Eos em̄ expectat glīa i
quib⁹ fuerūt laborioſa certamina. Uñ ſciēdū
ꝙ in quāto quis plus eſt inclinatus ad aliqđ
pctm̄ ⁊ illi pctō reſiſtit tāto maiorē coronam
glie meret̄. Ergo viriliter militare debem⁹ q:
ſcd̄ȝ Job. vij. Milicia eſt vita hois ſuper terrā
E Exēplu̇ȝ legit̄ in vitaſpatrū ꝙ quidā ſenex
ſedēs in ptib⁹ Thebaidis i ſpelūca vna habe
bat vnū diſcipulū ꝓbatū. Cōſuetudo aūt erat
ſeni docere diſcipulū veſpere q̄ erant ꝑ futu-
ra: ⁊ poſt ammonitionē dabat ei bñdictionē
⁊ dimittebat eum dormire. Cōtingit autē ꝙ
quidam religioſi venirēt ad ſenem: ⁊ cū eos
ꝯſolatus fuiſſet ⁊ inſtruxiſſet dimiſit eos ⁊ re
ceſſerūt. Deīde cepit exhortari ⁊ admonere di
ſcipulū ſicut ſemꝑ faciebat veſpere. Et cū lo-
queretur ſenex ſomno grauat⁹ ē: ⁊ ſubito ob-
dormiuit. Frater aūt ſuſtinebat donec euigi-
laret ⁊ daret ei ſcd̄m ꝯſuetudinē benedictio-
nem. Cū ergo nō euigilaret ꝑ aliquas horas
tētat⁹ eſt diſcipulus cum eo ſedens cogitatio
num ſuaꝝ moleſtia recedere ⁊ dormire qui ex
torquēs ſibi vim reſtitit cogitatiōi ſue ⁊ ſedit
Cūꝗ iterū vrgeretur a cogitatiōe ſua vt iret
⁊ quieſceret: nō diſceſſit priuſꝙ dimitteretur
Qđ factū ē ſepties: ⁊ diabolo ſepties reſiſtit:
⁊ ecce media nocte trāſacta euigilauit ſenex
⁊ iuuenē inueniēs aſſiſtentē prope ſe, dixit ei
vſꝗ mō nō receſſiſti fili. Et ille reſpōdit. Non
receſſi pater q: nō dimiſeras. Cui ſenex dixit
Cur me nō expgeſaciebas: ⁊ ille r̄ndit. Non
fui auſus ne aliquā iniuriā tibi icuterē. Exur-
gens aūt ſenex ⁊ faciens horas ꝯſuetas: ⁊ di-
ctis matutinis dimiſit diſcipulū. Senex autē
cum ſederet ſolus: fact⁹ eſt in exceſſu mētis:
⁊ vidit quēdam mōſtrantē ſibi glorioſum lo-
cum: ⁊ ſedem i eo ⁊ ſuper ſedem ſeptem coro-
nas. ⁊ iterrogauit ſenex eum qui ſibi hoc mō
ſtrauit dicēs. Domine cui⁹ ſunt hec. Et dictū
eſt ei. Diſcipuli tui ſunt. Locū quidē ⁊ ſedem
illam pro ꝯuerſione magna accepit. Has aūt
ſeptē coronas nocte iſta promeruit. Hec aūt
audiēs ſenex exterrit⁹ ⁊ admirat⁹ eſt nimis.
Et vocauit diſcipulū dicens ei. Dic mihi qđ
feciſti in nocte iſta? Reſpōdit. Crede mihi pa
ter q: nihil feci. Sperans autem ſenex quod
pre humilitate nō ꝯfiteret̄: dixit ei. In veri
tate nō indulgeo tibi niſi mihi dixeris quid fe
ceris aut qđ cogitaueris hac nocte. Ille vero
cū nihil ſibi eſſet conſcius qđ diceret dubita
bat. Et cum ſenex ab eo extorq̄ret dixit ei. Ni
hil aliđ feci niſi ꝙ ſepties cogitaui ⁊ ipugna-
t⁹ ſū hac cogitatiōe mea vt diſcederē ⁊ dormi
rem anteꝙ me dimitteres. Sed q: a te dimiſ
ſus nō fueram: nō receſſi: ſed ſuſtinebā te pa-
ter mi donec euigilares ⁊ dares mihi ſecūdū
ꝯſuetudinē benedictionem. Audiens hoc ſe-
nex intellexit: qđ quotiens reſiſtebat cogita-
tioni ſue: totiens meruit coronam a deo. ¶
Scd̄o meruit cū corpore operādo bona opa-
ra ⁊ expēdēdo vires corporis noſtri in ſerui-
tio dei. Nam q̄libet libēter debet ſeruire deo
cum corpore: q: ipe creauit nos. p̄s. Ipſe fecit
nos: ⁊ nō ipſi nos. Et q: ſeruiuit nobis in p̄ſē
ti mūdo. xxxiij. annis ⁊ iſuꝑ redemit nos ſuo
ꝓprio ſanguine. ⁊ poſt hoc promiſit nobis vi
tam eternā. ſi ei ſeruierimus. Ergo ſollicite
debemus ſeruire deo cū noſtro corpore. Pro
uer. xxiiij. Exerce diligenter agrum tuū. Q:
corpus noſtrū eſt ager vtilis: q: ſingulis die
bus ⁊ ſingulis horis poſſum⁹ mereri cum cor
pore ⁊ cum omnib⁹ membris noſtris. Nā p̄ri
mo pōt quilibet mereri cum oculis cū videt
aliquem infirmū vel triſtem ⁊ compatit̄ ſibi:
vel ſi videt aliquē letū ⁊ gaudentē: ⁊ bene ha
bētē: ⁊ ꝯgaudet ſibi. Apl's Ro. xij. Gaudere cū
gaudentib⁹: ⁊ flere cū flentib⁹. Scd̄o meretur
q̄s cū cū aurib⁹ ſi audit bōa loqui de ꝓximis
ꝯgaudet ipſis ⁊ ſi mala audit loq̄ de ꝓximis
cōpatitur ipſis. Apl's Ro. viij. Scimus q̄m di
ligentibus deum omnia cooperantur in bo-
num. Tertio meretur quis cum ore: vt cū q̄s
informat proximum in his que ad ſalutem
ꝑtinent vel cōſolat̄ verbis conſolatorijs ꝓxi-
mū: vl' corripit delinquētes in fraterna corre
ctiōe: vel cū libēter orat: vel regratiat̄ deo: vel
etiā cū ſilentiū tenet: cū q̄ñ libēter loqueret̄ ⁊
ſic de alijs. Quarto meretur quis cum mani
bus ad modū crucis eas expādēdo: vel etiam
in orationib⁹ deuotis eas leuādo. p̄s. Eleua-
tio manuū meaꝝ ſacrificiū veſptinū: vel eas
ad paupes extēdēdo dādo eis eleemoſynas
vel cū quis pauperē ſuſtētat ⁊ ducit qui per
ſe incedere neſcit vel ꝓpter debilitatē pedū:
vel ꝓpter cecitatē oculoꝝ. Quinto meret̄ q̄s
cum pedibus ad eccleſiam eundo vel loca ſa
cra viſitādo ꝓ indulgētijs: vel etiā infirmos
viſitādo vel ꝑegrinatiōes ad loca ſancta fa-
ciēdo. Sexto meretur quis cū toto corpore. ſ.
dure iacēdo: vel aſperā veſtē induēdo: ⁊ cor-
pus cū vgis vl' flagellis caſtigādo: vigilādo
ieiunādo: ⁊ mane ſurgēdo. ¶ Quare aliqui
homines ſunt ita pigri ad ſeruiendum deo
Reſpōdet q: non precogitāt futurā merced e

quã dñs dabit tuis ſeruicio:ib⁹. Nã ſi rex ter
renus dare vellet pro vno pr̃ noſter.florenũ ꝙ
quot pater noſter diceres. Siĩr ſi rex terren⁹
diceret. Si vis vigilare illa nocte mecũ: cras
mane dabo tibi cẽtũ florenos:tu libẽter face
res. Et ſi ſcd̃a nocte promitteret quingẽtos
tertia nocte mille multo libẽti⁹ vigilares. ſʒ
xp̃s ꝓ vna hora quã es ꝓpter eũ vigilãs pl⁹
dabit ꝙ̃ totũ regnũ terrenum valere põt. Si
militer pro vno pr̃ noſter deuote dicto ipſus
dabit tibi pro premio ꝙ̃ mille floreni valent
qꝛ dabit eternũ premium etiam pro minimo
opere in gratia facto. Unde Hiero.i epiſtola.
Nullus labor durus:nullũ tempus longum
videri dʒ:quo gloria eternitatis acquiritur.
Itẽ ſciẽdũ ꝙ chriſtus non ſolũ remunerabit
opera ſpiritualia ad honorem dei facta: ſed
etiã remunerabit labores quos qs facit pro
neceſſitatib⁹ ꝓſentis vite. Nã cũ quis labo-
rat ea intẽtione vt velit aliqͩ cũ laborib⁹ in
ſtis acq̃rere:vñ ſe ꝛ vxorẽ ꝛ pueros poſſit nu-
trire:vel ẽt laborat vtcũ ſuis laboribus poſ-
ſit ſubuenire pauperibus ꝛ infirmis qui non
pñt laborare. Talis ſemper quolibet labore
quãtũcũqꝫ paruo meret̃ premiũ eternũ ſi eſt
in gratia. vnde ps. Labores manuũ tuarum
qꝛ manducabis:beatus es et bene tibi erit.
Ergo quilibet cũ de mane ſurgit:primo oret
ꝛ eccl̃iã viſitet:ꝛ deo oẽs labores ſuos offerat
quos die illo intẽdit facere. vñ Greg.i mora.
Omne bonũ quod agimus per intentionem
ſemꝑ ad deũ leuemus. Quod enim quilibet
noſtrũ primo de mane ad eccleſiã debeat ire
ꝛ orare ꝛ ſe deo commẽdare:hoc docet xp̃s in
euãgelio Mat.vj.dicẽs. Primũ q̃rite regnũ
dei ꝛ iuſticiã eius:ꝛ hec oĩa adijcient̃ vobis.ſ.
que ſunt vobis neceſſaria: qꝛ homo ꝑ totam
diẽ habebit maiorẽ ꝓſperitatẽ in oĩbus ſuis
factis:cũ de mane miſſam audit:ꝛ ſe deo de-
uote cõmendat. Ex iã dictis ꝑʒ ꝙ laborato-
res illi ſunt bti q fideliter laborãt:ꝛ deũ in la
boribus ſuis pretendunt:qꝛ merent̃ ſemper
in quolibet opere. vbi gratia. Ruſticus nũꝙ̃
põt arare foſſam cũ fideliter laborat quin me
retur. Similiter ſartor in oĩb⁹ ſuis laborib⁹
meret̃:ſi fideliter laborat. ſiĩr paſtor ꝛ faber. ſiĩr
ſeruus ꝛ ancilla ꝛ qlʒ ẽt q ꝓ denario diurno
laborat:ꝛ ſic de alijs. ❡ Qꝺ deus vult remu
nerare oẽs paſſus ꝛ labores noſtros:hoc pꝫ
per tale exẽplũ. Legit̃ in vitaſpatrũ ꝙ quidã
ſenex longe habebat aquã a ſua cella vbi dũ
ſemel iret haurire: defecit in via: ꝛ ait. Quid
neceſſe ẽ vt hũc laborẽ patiar? ſʒ veniã ꝛ ha-
bitabo iuxta aquã. Tũc ꝯuerſus retro vidit
quẽdã ſequentẽ ſe ꝛ numerãtẽ paſſus ꝛ veſti
gia ſua:ꝛ interrogauit eũ qs eẽt. Dixit aũt ei
ille ãgel⁹ dñi ſũ ꝛ iuſſus ſuʒ veſtigia tua nũe-
rare. Hoc audiẽs ille:fortior eſt fact⁹:ꝛ ꝓpio
ꝛ adhuc longi⁹ poſuit cellã ſuã vt eo plures
paſſus faceret eũdo ad aquã ꝛ redeũdo ad cel
lã ſuã:vt ſic ſꝑ augmẽtaret̃ ꝓmiũ ſuũ. Quod
aũt noſtra bona oꝑa nõ ſolũ dñt fieri ꝓncipa
liter ꝓpt̃ gaudia celi:vel ad euitandũ penas
inferni:hoc quere ante.ſer.cxl.E. ❡ Tertio
meremur cũ corꝑe ſuſtinẽdo īfirmitates cor-
poris patiẽter qs de⁹ ſuꝑ nos ꝑmittit: qꝛ me
lius ẽ infirmitates patiẽter ſuſtinere: ꝙ̃ inte
rim bõa oꝑa facere:ꝯtra hoc aliq̃ dicunt: ego
negligo hoc bonũ vł̃ hoc ꝓpter infirmitates
meas. Rñr ꝙ ſolũ ſis patiẽs:ꝛ nihil negligis
vñ ſciẽdũ ꝙ q̃libet libẽter dʒ ſuſtinere infirmi
tates ꝛ tribulatiões:qꝛ ẽ ſpeciale donũ dei.ꝛ
ſignũ charitatis quã de⁹ hʒ ad ipʒ hoiẽ.apo
cal.iij. Ego quos amo arguo ꝛ caſtigo. Orig.
ſuꝑ.Ozee.iiij. Qui diligit̃ corripit̃: q nõ diligi
tur i peris ſuis dimittit̃. ℞ Sed diceres:quõ
poſſum eſſe patiẽs i tãtis tribulatiõib⁹ ꝛ īfir
mitatib⁹? Rñr ꝙ tria ꝓncipalr̃ dñt inducere
hoiem ad patiẽtiã. Primũ ẽ memoria paſſio-
nis xp̃i. Gre. Si paſſio xp̃i ad memoriã ducit̃:
nihil ẽ qꝺ nõ equo animo tolleret̃. Ber. qͩ eſt
qꝺ tibi ſuaue nõ vr̃:ſi collegeris ꝛ mẽoraueris
oẽs amaritudines ſaluatoris. Ergo ſi doles
caput tuũ:cogita dolorẽ capitis quẽ xp̃s ſuſti
nuit cũ coronat⁹ cũ ſpinea corona fuit. Si do
les man⁹ vł̃ pedes cogita clauos infixos ma
nibus ꝛ pedib⁹ xp̃i. ſi doles in dorſo vł̃ i alio
mẽbro vel in toto corpore:cogitare debes do
lorẽ xp̃i:quẽ i toto corpore ꝛ in oĩbus mẽbris
ſuſtinuit:ꝛ ſic erit tibi leue oẽ qꝺ patieris. ❡
Scd̃m qꝺ inducit hoiem ad patiẽtiã eſt cogi
tare penã purgatorij q ẽ valde grauis. Aug.
Ignis purgatorij miro mõ ẽ grauis:qꝛ ignis
qui eſt hic in terra ſe hʒ ad illuʒ ſicut ignis q
depict⁹ eſt in pariete ad verũ ignẽ. Et in illo
purgatorio opʒ hoiẽ valde diu ardere ꝛ pur
gari:q hic nõ purgat⁹ eſt. Ut aũt a penis tuis
purgeris:tũc libẽter debes hic ſuſtinere īfir-
mitates corporis qꝛ tanta eſt pena purgato-
rij ꝙ potius in preſenti,deberes eligere.xxx.
annis eſſe infirmus:ꝙ̃ vna die eſſe i purgato
rio. vñ dꝛ in decre. Igni purgatorij nulla pe-
na tꝑalis eſt comparabilis. diſtin.xxxv. Qui
in aliud. Unde legitur de quodam ſacerdote
qui reputabat̃ quaſi ſanctus qui in vita ſua
ſeipſum miromodo affligit ꝑ pñiam:cuidam
querẽti cur hoc faceret? reſpondit ꝙ ſi ille la
cus magnus q erat ꝓpe ſe eſſet tot⁹ igneus
libenter vellet in eo eſſe vſqꝫ in diem iudicij
vt poſſet euadere inferni ignem:ꝛ penã purgatorij
que eſt grauiſſima. Hoc idẽ Aug. ora
bat dicẽs. Domine hic vre hic ſeca:vt in eter-
num parcas. Tertium quod inducit ad pa-
tientiam eſt:quia per tribulationes et infir-

mitates augmētat homini meritū eťne glo
rie.Math.v.Gaudete ⁊ exultate: qm̄ merces
vr̄a copioſa eſt i celis. Et iſta gl̄ia tāta eſt ꝙ
ſi vnus hō ſolus ſuſtineret oēs infirmitates
⁊ tribulatiōes oīm hoīm in toto mūdo exiſtē
tiū:adhuc nihil hoc eēt reſpectu celeſtis glo
rie.Ap̄ls Roma.viij.Nō ſunt cōdigne paſſio
nes huius ⁊c.De hac gl̄ia dicit ꝑs.Qm̄ mille
anni an̄ oculos tuos:tāꝗ dies heſterna qui
preterijt. ❧ Quātū ad tertiā partē precedē
tis ſermōis ſciēdū qꝺ tertiū quod de⁹ nobis
cōtulit cū quo mereri poſſumus ⁊ debemus:
eſt aīa.Pro quo ſciēdū ꝙ nos mereri debem⁹
cū tribus potētijs aīe:q̄ ſunt memoria:intel-
lectus ⁊ volūtas.Primo mereri debemus cū
memoria bn̄ficia dei memorādo:⁊ et de eiſdē
regratiādo.vn̄ Augu.in lib.de ci.dei ſic dicit
Quiſquis bn̄ficia dei nō videt:cecus eſt: nec
laudat:ingratus eſt:q̄ſquis in laudādo relu-
ctat:inſanus ē.Chryſo.ſuper Mat.Gratiarū
actio ē inuitatio ad plus dandū.Sed de his
qui ſunt ingrati de bn̄ficijs dei dicit Bernar.
Accipiēdis indignus eſt:q̄ fuerit de acceptis
ingratus.Itē ſepi⁹ memorari debemus ip̄m
deū nobis eſſe preſentē in oībus noſtris cogi
tationib⁹:ꝟbis: ⁊ factis. Sꝫ heu multi ſepi⁹
obliuiſcunť deū ⁊ raro cogitāt de eo ⁊ hoc eſt
ſignū ꝙ deū nō diligūt ſꝫ ipſum paruipēdūt
Ariſt.ij.rethe.Obliuio eſt ſignū paruipenſio
nis.Et q̄ ſic obliuiſcuntur deū in vita:illorꝫ
deus obliuiſcitur in morte.vn̄ Augu. Ita fit
vt in fine obliuiſcatur ſui:qui dū viueret ob-
litus eſt dei.Scōa potētia aīe eſt intellectus
per quē intelligere debemus deū.Pilo tāꝗ
noſtrū creatorē ⁊ ſic tenemur ſꝫ ſibi obedire
tāꝗ creatura ſuo creatori. Scōo cognoſcere
debemus eū eſſe redēptorē noſtrum qui nos
cū ſua amariſſima paſſione ⁊ morte redemit
⁊ ſic tenemur eū diligere.Joan.xv.Maiorem
hanc dilectionē nemo hꝫ vt aīam ſuā ponat
quis ꝓ amicis ſuis. Tertio debemus cogno
ſcere eū eſſe noſtrū futurum iudicē:⁊ ſic debe
mus eū timere in oībus cogitationib⁹ ꝟbis
⁊ factis.Eccli.j.Timēti deū bene erit i extre
mis vn̄ Chry.in ſer.dicit de Joāne baptiſta.
Sol⁹ dei timor eſt q̄ mētes corrigit fugit cri-
mina:⁊ innocētiam ſeruat. ❧ Tertia pote-
ſtas aīe eſt volūtas cū qua meremur qn̄ volū
tatē noſtrā volūtati diuine ꝯformam⁹:ita vt
quicq̄d velit nobiſcū facere ꝙ etiā illud, idē
nos velimus ſiue ſit dulce ſiue amarū: ꝗ dꝫ
noſtrū ſic ſe dꝫ hr̄e ꝙ ſi de⁹ vult eū eſſe pau-
perē ꝙ etiā ipſe velit hoc idē: vel ſi ip̄m velit
eſſe diuitē vel ſanū vel infirmū vel triſtē vel
letū ꝙ i hoc ſe ꝯformet volūtati dei:ſic ꝙ poſ-
ſit dicere cū xp̄o illa ꝟba q̄ in mōte oliueti di
xit Pr̄ nō mea volūtas ſed tua fiat.Itē mere

mur cū volūtate q: habemus ꝯtinuā bonā
volūtatē nos emēdādi ⁊ deo ſeruiēdi.Chryſ.
ſup Mat.volūtates bōe ſic ſuaues ſūt apud
deū queadmodū odoriferi flores.vn̄ Ber.Cū
ꝑ bonā volūtatē incipim⁹ eſſe dei:deſinimus
eſſe diaboli.Sic ecōuerſo. Cū hō ꝑ malā vo-
lūtatē incipit eſſe diaboli:deſinit eſſe dei. ❧
Et de⁹ vult hoīem iudicare ſcđm illā volūta
tē in q̄ eū inuenerit.vn̄ de hoc dr̄ in dec. Qua
lē te inueniet dn̄s cū vocat:talē pariť ⁊ iudi-
cat.de pe.diſ.j.nunq̄d.vn̄ legiť exēplū ꝙ q̄dā
latro multū dolēs de pctīs ſuis:⁊ habēs volū
tatē bonā ſe emēdādi rogauit quēdā heremi
tā vt eū in ſuā ſocietatē acciperet:q: ꝓpone-
ret vitā ſuā emēdare ⁊ deo ſꝑ ſeruire.⁊ here-
mita noluit:⁊ deſpexit eū in corde ſuo ⁊ dimi
ſit eū incōſolatū ab eo recedere.ſꝫ cū latro ſi-
bijpſi heremitoriū facere voluit arbor ꝑciſa
ſtatī corruit:⁊ eūdē:latronē oppreſſit:⁊ ſic i ve
hemēti cordis ꝯtritiōe obijt.Tūc ille heremi
ta vidit ꝙ ſcti angeli venerūt ⁊ aīam illi⁹ la-
tronis ad celū deferebāt.⁊ heremita cōmot⁹
dixit. Quid hic i heremo morā traho: ille hō
malus latro fuit:⁊ ꝓpť ſuā bonā volūtatē iā
ad celos aſcēdit:⁊ ego tādiu vixi in heremo⁊
nunꝗ celū intrare potui. Et i illa cōmotiōe
dixit.Uadā ⁊ ēt latro efficiar:⁊ poſtmodū bn̄
in fine ſaluabor ſicut iſte latro ſaluat⁹ eſt. et
dū exponeret ſe ad latrociniū perpetrādū:in
ſecutus eſt a ſtipēdiarijs ciuitatis:qui fugiēs
vehementer cecidit:⁊ expirauit:⁊ diaboli ve
nerunt:⁊ aīam ſuā ad infernū deduxerunt.

❧ De apoſtolis alius ſermo.

RElictis omnibus ſecuti ſunt eū.Luc.v.
Iſta ꝟba dicta ſunt de apoſtolis
qui oīa propter xp̄ꝫ reliquerunt
ſcđm ꝙ ⁊ dixit beat⁹ Petrus ad
xp̄m Ecce nos reliquimus oīa
⁊ ſecuti ſum⁹ te: quid ergo erit nobis? Unde
hic dicēdū eſt ꝙ ſeptē ſunt q̄ nos inducere de
bent ad relinquēdū omnia temporalia. Iſtū
ſermonem quere ſupra.xciiij. B.

❧ De vno martyre.Serm̄.clij.Quod crux
ſpiritualis debet quatuor habere.

SI quis vult venire poſt me:
abneget ſemetipſum
⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſequať me.mat.
vi.Mar.viij.Luc.ix. In his verbis
vult xp̄s ꝙ ipſum ſequamur ⁊ crucem tolla-
mus:⁊ poſt ipſum illam baiulemus ſicut iſte
ſanctus martyr.N.Cuius feſtum hodie coli
mus. ❧ Pro quo ſciendū ꝙ duplex eſt crux
Una lignea ⁊ materialis que eſt baiulanda vt
crux. Petri Andree et chriſti. Alia ſpiritua-
lis:de qua dicit Apoſtolus Galathas.v.Qui
chriſti ſunt carnem ſuam crucifixerunt cum

vitijs ⁊ cõcupiſcentijs. Vñ duobus modis ſe-
quimur xp̄m ⁊ crucē poſt ip̄m portamus aut
mortē pro eo tolerando aut carnem cū vitijs
⁊ cõcupiſcētijs crucifigēdo. Primo mō ſequū
tur eū omnes martyres qui mortem tempo-
ralem propter xp̄m ſuſtinent. Scḋo ſequunt
eum oēs electi ⁊ deuoti. Ubi ergo in morte in
uenit primā ſaluat ſil'r vbi ſecundam ſed vbi
neutrā dānat. Cū aūt primo modo eū imita
ri nō poſſum⁹.ſ.ſuſtinēdo mortē ſaltē ſequa-
mur ip̄m ſecūdo mō. Quō aūt exēplo xp̄i cru-
cem accipere debeamus intueamur modum
paſſionis ei⁹. Fuit ei crucifixus ⁊ clauis liga
tus a parte inferiori ⁊ a ſiniſtra: ⁊ a dextra ſꝫ
nō a parte ſupiori ſil'r forma ⁊ nos crucē ſpi-
ritualē: tollere debem⁹ cui⁹ infima pars eſt
cõtēptus mūdi: qꝛ ſicut terrā calcamus cum
pedibus ſic terrena ⁊ mūdū contēnere debe-
mus. Monemur aūt ad hoc ſi ꝯſideremus ꝙ
nemo pōt habere amicitiā dei ⁊ mūdi ſimul
Deliberet ergo ſecuꝫ vnuſq̄ſq; q̄d ſibi magis
expediat: an.ſ. diligere deū an mūdum. Vñ.i.
Joā.ij. Nolite diligere mūdū neq; ea q̄ in mū
do ſunt. Si q̄s diligit mūdū non eſt charitas
patris in eo. Igit̄ qui hoc preceptū cõtēnit ⁊
mūdū diligit inimicus dei cõſtituit̄. Jac.iiij.
Amicitia hui⁹ mūdi inimica ē deo. Sicut eñ
q̄s odit inimicū ſuū ita dñs mundum. Cauſa
aūt hui⁹ inimicitie eſt: qꝛ mūdus multos ho
mines retrahit a deo ꝑ illa tria vitia.ſ. ſupbiā
auaritiā ⁊ luxuriā quoꝝ vitioꝝ iā tot⁹ mūd⁹
eſt plen⁹. vñ.i. Joā.ij. Omne qḋ eſt in mundo
aut ē ꝯcupiſcētia carnis: aut ꝯcupiſcētia ocu
loꝝ: aut ſupbia vite. Et vere mūdus nō ē dili
gēdus: ſꝫ poti⁹ multū odiēdus ꝓpter ſuā ma
gnā infidelitatē: ſicut bñ figuratū eſt in ſan-
ſone de quo ḃr i li. Judicū. qꝛ ipſe amauit da-
lidā q̄ meretrix fuit. ⁊ ioſephus dicit ꝙ intm̄
dilexit eā ꝙ ab amore ei⁹ auelli nō poterat: ⁊
cū i gremio ei⁹ dormiret abſcidit ei crines et
tradidit eū ſuis hoſtib⁹ q̄ erueꝛūt ei oculos ⁊
vinctū miſerūt eū in carcerē ⁊ eū molere fece
rūt. dalida meretrix ē mūdus oī meretrice in
ſtabilior. Sāſon ē q̄lꝫ hō q̄ a dalida.i. a mūdo
decipitur. Licet eñ multa mala oſtēdat ei ⁊
multa ꝯtra.ſ. in remiſſionē reꝝ: i morte filioꝝ
⁊ amicoꝝ ⁊ corporis egritudine: et pluribus
alijs aduerſitatib⁹: tñ ab ei⁹ amore auelli nō
pōt: ſꝫ in gremio ei⁹ obdormit: cū ei tota mē-
te adheret. Sꝫ dalida crines ei abſcidit.i. ſpi
ritusſancti grām tollit ⁊ in morte eū a ſe obij
ciendo tradidit eū hoſtib⁹.i. demonibus qui
eruēt ei oculos.i. viſionē dei decetero ei ler⁹
nō deū videbit. Et in carcerē pertrahunt.i. in
infernū: ⁊ ad molā eū ſtatuūt.i. ad multipli-
ces penas inferni vbi decetero nūq̄ quieſcet
Et ſꝫ mūdus multū ſit īfidelis: tñ ꝓpter mo-
dicū gaudij ⁊ delectiones nimis breues mul
tos amatores hꝫ. Sed iſti q̄ crucē xp̄i portare
re volūt dñt ꝯtēnere tā parua ⁊ momētanea
gaudia mūdi vt ad magna ⁊ eterna ꝑtīgere
mereant̄. Et vt hoc meli⁹ fieri poſſit q̄lꝫ dꝫ ap
ponere clauū pedib⁹ ſuis.i. affectiōib⁹. Clau⁹
iſte eſt timor gehēne q̄ infern⁹ ē. Clau⁹ iſte lō
gus ē ⁊ valid⁹. Validus qꝛ valida ſunt gehē-
ne tormēta. Lōg⁹ eſt qꝛ nimiū diuturna. Vñ
valde vtile ē cū diabolus hoī pctm̄ cõſuluit pe
nas q̄ pctm̄ cõſequunt̄ recogitare. De quib⁹
penis quere ante ſer.cxxv. B. Q Itē ſciendū
ꝙ ſi cõtēpſerimus mūdū. hoc poſſumus co-
gnoſcere ꝑ tria. Primo mores mūdi ſūt nobis
moleſti ⁊ diſplicibiles ⁊ ꝯtrꝫ: ⁊ ſi ip̄m vel ipſi⁹
mores fugim⁹. Scḋo ſi ē nobis graue ⁊ pena
ei⁹ gaudiū ⁊ ludos videre. Tertio ſi inuite au
dim⁹ rumores q̄ de eo dicunt̄: ⁊ habem⁹ tediū
loqui de mūdanis niſi inq̄tū neceſſitas req̄-
rit. vñ facere debem⁹ ſicut ſerpēs q̄ qñ audit
vocē incātātis ſtatim replet vnā aurē cū cau
da ⁊ aliā cū terra. Sic ⁊ nos facere debem⁹.ſ.
cogitādo de inſtabilitate ⁊ infidelitate mūdi:
⁊ de cauda.i. de morte ꝓpria ⁊ remuneratiōe
mūdi quā rependit ſibi ſuiētib⁹. R Quo ad ſe
cūdū ſciēdū ꝙ diligere mūdū multū periculo
ſum eſt. Primo charitatē dei extiguit.i. Joh.
ij. Si q̄s diligit mūdū nō ē charitas patris in
eo. Scḋo qꝛ ſicut dei dilectio ē fōs ⁊ origo oīꝫ
bonoꝝ ⁊ ꝟtutū: ita dilectio mūdi oīm vitioꝝ.
vñ Gre. Diſce hō nō diligere mūdū vt diligas
deū: auerte vt ꝯuertaris: funde vt implearis.
Tertio qꝛ inimicū dei ꝯſtituit. vñ Jac.iiij. ami
citia hui⁹ mūdi inimica eſt deo. Quarto qꝛ ſer
uuꝫ diaboli facit. Apl'us Gal.i. Si adhuc mū
do placerē ſeru⁹ xp̄i nō eſſem. Matt.vj. Nemo
pōt duobus dñis ſeruire. Vñ eciā Chryſo. ſup
Mat. O q̄ miſerrim⁹ eſt mūdus ⁊ miſeri q̄ eū
ſequunt̄. Semꝑ eñ hoīes mūdi opa excluſe-
rūt a vita. Itē ſciēdū ꝙ ſi amor mūdi intm̄ ex
creſcit i hoīe ꝙ ꝓponat̄ amori dei vl' vite eter
ne: vel ſi redūdat in iniuriā q̄ tollit charitateꝫ
ꝓximi: ē pctm̄ mortale ſi tñ circa hos limites
ſiſtat pōt eſſe veniale. S Scḋa pars crucis ē
brachiū ſiniſtrū: qḋ ſignificat patiētiā i aduer
ſis: q̄a ſicut ſiniſtra manu ferim⁹ clipeū ſuꝑ quē
iacula vl' ictus recipim⁹: ne ad mortē vulnere
mur: ita ꝑ patiētiā aduerſa oīa excipere debe
mus: ne ꝑ cruciat⁹ tribulationū ex īpatiētia
eternal'r moriamur. Quot eñ aduerſa nobis
accidūt in dānis rerū vel in tribulatiōib⁹ cor
poꝝ: tot iaculoꝝ ict⁹ veniūt ſuꝑ nos. Sine eñ
aduerſis eē nō poſſumus. Inter ſummā pacē
ꝑ ſummā afflictionē ꝯſtituti ſum⁹.i. iter celū ⁊
infernū: ſed viciniores localiter ſum⁹ īferno:
iō patiētia neceſſaria eſt nobis: vt dicit apl's.
Opꝫ nos pati velim⁹ nolim⁹. ſꝫ ſi patiēt mu-

tũ meremur velimꝰ nolimꝰ:ſꝫ ſi patiẽter multũ meremur:q꞉ patiẽtia auget meritũ. Si impatiẽter:tñ opꝫ nos pati:⁊ nihilominꝰ ꝑdimꝰ meritũ ⁊ laborẽ:ſcriniũ ⁊ theſauꝝ: q꞉ ſicut in patiẽtia noſtra poſſidemꝰ aīas noſtras:ſic in impatiẽtia ꝑdimꝰ aīas noſtras. ¶ Vñ legit exẽplũ ꝙ quedã virgo multũ erat deuota:ſed īpatiẽtiſſima in oībꝰ q̄ ſibi acciderãt:⁊ tamẽ erat valde caſta ⁊ mũda:⁊ pauperes dilexit: ⁊ libẽter orauit ⁊ ieiunauit. Quadã vice venit ad eã angelꝰ dñi dicẽs ei. Multũ fideliter laboras ꝓ celeſtis gaudijs poſſidẽdis: ſꝫ ea poſſidere nõ potes ꝓpter tuã magnã impatiẽtiã per quã ꝑdis oīa bona opa tua. Tunc virgo dixit ãgelo. ora ꝓ me vt mihi det a deo patiẽtia. Tãdẽ ipſa facta eſt tã patiẽs ꝙ aliꝗ quodãmõ admirabant̄ de eiꝰ patiẽtia. Et ſic meruit gaudia celi. ¶ Vñ hõ multũ dꝫ ſtudere patiẽtiã q̄ valde neceſſaria ẽ ad ſalutẽ. Ut aũt in illa ꝑmaneat tũc dꝫ apponere vnũ clauũ ferreũ. Clauꝰ iſte ẽ pena purgatorij: q꞉ nullũ malũ īpunitũ. Et ꝗ hic non purgabit̄ ꝑ bona opa ⁊ tribulatiões:punieт̄ grauiſſime ī purgatorio. Aug. Qui ī aliũ ſeculũ diſtulerit fructũ ↄuerſiõis prius purgabit̄ igne purgationis. Hic ignis ⁊ ſi nõ ſit eternꝰ miro tñ mõ grauis eſt. Supat eñ oẽm penã quã vnꝗ̄ hõ paſſus eſt ī hac vita vel pati poſt. Legit̄ eñ ꝙ fuit quidã magiſter in theologia natione anglicꝰ ꝗ dixit ſe vidiſſe quẽdã ꝗ dicebat ſe fuiſſe ī purgatorio triū diez̄: ꝗ de nullo qđ delectabile erat ī mũdo potuit gaudere: ⁊ ſibi oīa mũdi delectabilia amara videbant̄:⁊ liẽter hõies vi uens tãꝗ̄ mortuꝰ apparebat. Itẽ aliud legit exẽplũ ꝙ q̄dã mľier reuocata de purgatorio ad cõplẽdã pñiam in hoc ſeculo:intm̄ ſe affligebat ꝙ habitauit in ſepulchris ⁊ ī niue glacie ⁊ igne ſe inuoluebat. Cũ aũt diceret̄ ei liter dũ vt ei pceret:ipſa reſpõdit ꝙ oẽs iſte pñie pene nihil eẽnt reſpectu illaꝝ penaꝝ q̄ ſunt in purgatorio. ¶ Tertia pars crucis eſt brachiũ dextrũ. ꝑ hoc ſignificat exercitiũ corporis id eſt bona opa dextera eñ manus ad quelibet opa ẽ aptior ⁊ ꝓnior ꝗ̄ ſiniſtra. Nõ dꝫ ergo eſſe dies in quo hõ corpꝰ ſuũ in bonis opibus nõ exerceat. Eſt eñ corpꝰ nr̄m terra optima ſi exercet̄:nõ ſicut iſta terra noſtra q̄ diu ⁊ ſepe ⁊ multis modis elaborata ꝑ ãnũ ſemel vna die fructꝰ ꝓfert: Sꝫ ꝑ corpꝰ poſſumꝰ quotidie fructꝰ ꝓferre quos ãgeli deo offerũt. de qbus deꝰ multũ gaudet ⁊ qbꝰ nos valde dubitamus. Ideo dicit ſapiẽs. Diligẽter exerce agrũ tuũ. vñ dꝛ ꝓs. Labores manuũ tuarum q꞉ mãducabis:beatꝰ es ⁊c. vñ ſciẽter ꝙ feruẽter ⁊ diligẽter opari dẽmꝰ ⁊ nõ ita pigre ⁊ tarde ſicut vſꝗ̄ huc fecimꝰ:ſꝫ ſtudioſe ⁊ ſolicite facere exercẽtes oẽs vires tã corporis ꝗ̄ aīe ī bonis opibꝰ ⁊ ſeruitio dei:q꞉ ad hoc creati ſumꝰ vt deo fideliter ſeruiamꝰ. Tu eñ nõ libẽter habes pigros ⁊ ſomnolẽtos ac diu dormiẽtes famulos ꝗ tibi ſeruiũt ꝓ modico p̄cio ꝑpali: multominꝰ deꝰ vult p̄miũ eternũ pigris ⁊ ſomnolẽtis dare. Leo papa in ſer. Nõ dormiẽtibꝰ ꝓueit regnũ celoꝝ:nec ocio ⁊ deſidia torpẽtibꝰ beatitudo eternitatis ingerit̄. Vñ ſciẽdũ ꝙ ꝓ tẽpalibꝰ laborãdũ ẽ ſine magna ſollicitudine ⁊ cura inordinata:ſꝫ ꝓ eternis debemꝰ laborare cũ oī ſollicitudine q̄ poſſumus. hoc docuit xp̄s ⁊ fecit qđ prius:q꞉ feruẽter ꝓ ſalute noſtra laborauit. xxxiij. ãnis vigilãdo:orãdo:predicãdo:⁊ ſeipſũ multiplr̄ fatigãdo. ꝓs. In laboribꝰ a iuuẽtute mea ⁊c. Vñ libẽter debemꝰ de mãe ſurgere ⁊ īcipere feruẽter opari. Naꝫ aues incipiũt de mãe ãñ ortũ ſolis cantare ⁊ deũ laudare. Vñ Amb. de offi. Quis xp̄ianꝰ nõ erubeſcat:cũ minutiſſime aues ſolẽni deuotione ortũ diei ꝓueniũt. vñ Augu. Indecẽs eſt ꝙ ſol xp̄ianũ inueniat ī lecto ſi eñ loqui poſſet:diceret:ſurge piger ego iã ꝑãbulaui ſpatiũ terre. vñ Ber. hõ piger ⁊ ſomnolẽtꝰ eſt q̄ſi imago mortis:⁊ tales ſomnolẽti de mãe diu dormiẽtes claudũt fẽeſtras:⁊ pãnũ ponũt añ lucem. Ergo ſicut hic diligũt tenebras ſic ſm̄ dictuꝫ xp̄i vt hr̄ Mat. xxv. Eijcient̄ in tẽebras exteriores:ibi erit fletꝰ ⁊ ſtridor dẽtiũ. Tales pigri deberẽt attẽdere ꝙ ſi octo dies ↄtinue ī molli lecto bñ p̄pato debuerẽt iacere:tediũ haberẽt: ꝗ̄ dolor cũ ī igne īfernali ⁊ ī ꝓfũdo īferni eternaliter iacebũt ⁊ ardebũt. Ergo debemꝰ nũc ꝓ tẽpore gratie eſſe feruẽtes ī opibꝰ bonis. Ut autem in his bonis opibꝰ ꝑſeueremꝰ:tũc apponere debemꝰ clauũ:⁊ iſte clauꝰ eſt cogitare gaudia nobis ī celeſti ꝓmiſſa. Aug. Si labor terret:merces inuitat. hie. Nullus labor durus: nullũ tẽpꝰ longuꝫ videri dꝫ:ꝗ gloria eternitatis acq̄rit̄: Nã ibi habebimꝰ gaudia mľta magna:dulcia ⁊ p̄cioſa. Et de iſta materia quere ante ſermo. lij. ꝓ. Quarta pars crucis ẽ reclinatoriũ capitis ieſu xp̄i. per reclinatoriuꝫ illud ſignificat̄ charitas quã homo dꝫ hr̄e ad deuꝫ vt ſicut deꝰ ſe reclinauit ad nos ꝑ charitateꝫ ſic ⁊ nos ecõuerſo ad ipſuꝫ. Iſta nõ dꝫ habere clauũ:q꞉ dilectio noſtra ad ipſũ dꝫ eſſe libera q꞉ iure multis de cauſis eſt a nobis diligẽdꝰ. Et has cauſas quere ante ſer. cxix. ꝓ.

¶ De martyꝛibus. Sermo. diij.

¶ Quomodo operari bona ⁊ pati tribulationes propter deum non erit graue.

Stabũt iuſti ī magna conſtantia aduerſus eos ꝗ ſe anguſtiauerũt. Sapien. v. Sciendum ꝙ in hunc mundũ poſiti ſumus vt operari et meritũ accumulare debea

mus per opatioñe quã facimᵒ ⁊ ꝑ tribulatio=
nem quã patimur vt oĩa opa nobis fiant le=
uia.ſ.de mane ſurgere:vigilare:ieiunare:ora=
re:genufleɛtere:ſiĉ ⁊ tribulationes pati.ſ.in=
firmitates corꝑis:vel ꝑſecutiones maloꝝ et
tribulationes quaſcũqȝ ſuſtinere opȝ: vt iſte
nobis dulces fiãt. B. Et vt in eiſdẽ patientiã
ſeruemus ſicut iſti ſancti martyres. M. Quo
rum hodie feſtũ celebramus:tunc nobis qua
tuor ſunt attẽdẽda q̃ dñt nos inducere ad la=
borandũ ⁊ aduerſitates ſuſtinẽdũ libẽter ꝓ=
pter deũ. Primũ eſt breuitas pñtis vite:qꝛ oĩa
cito finiunt cũ morte. Jacob.iiij. Que eſt vita
veſtra?vapor eſt ad modicũ parẽs.vñ etiã cõ=
parat vento. Job.vij. Memẽto vt ventᵒ eſt vi
ta mea:ergo ſi ſollicite cõſideras hoc:tunc ni=
hil grauerit quicquid agerit vel q̃cquid pati
oporteat:qꝛ totũ morte finitur:⁊ mors cito ap
propinquat. Ber. Quid in rebus hũanis cer=
tius morte:⁊ quid hora mortis incertiᵒ inue=
nitur? Greg.ſuꝑ Ezechie. Etenĩ nobis condi=
tor nr̃ die mortis incognitũ eſſe voluit:vt duȝ
ſemꝑ ignorat:ſemꝑ ꝓximus eſſe credat:⁊ tan
to quiſqȝ feruẽtior ſit in opatione:q̃to incer=
tior eſt de euocatione. Et conſideratio breui=
uitatis vite noſtre nõ ſolũ inducit ad bonum
operandũ:ſed etiã reducit a malo ꝑpetrãdo.
Augu. Nihil ſic reuocat a pctõ ſicut frequens
mortis meditatio. Hie. Memẽto dieȝ mortis
tue:⁊ non peccabis. Qui ſe quotidie recordat
eſſe moriturũ contẽnit preſentia:⁊ ad futura
feſtinat. Cõſidera ergo qñ i morte iacebis q̃d
tunc ꝓderit ſi habuiſſes fortunã alexãdri: po
tentiã auguſti:pulchritudineȝ abſalonis: for
titudinẽ ſanſonis:longitudinẽ ade:ſapientiã
ſalomonis.cũ ex his oĩbᵒ nihil tecũ feras niſi
tantũmodo bona ⁊ mala q̃ feciſti. Apoc. xiiij.
Opa enĩ illoꝝ ſequunt illos. Augu.in ſermo.
Adam ſi adhuc viueret ⁊ hodie moreret:quid
illi longitudo vite ꝓfuiſſet? Cõſidera etiam ſi
iam mori deberes q̃d tibi noceret ꝙ adeo in=
fortunatᵒ fuiſſes ſicut Job:q̃ in multa infor=
tunia ſuſtinuit in rebᵒ in corpe:⁊ filijs:ſic in=
firmus ⁊ pauper vt lazarus qui iacebat ante
ianuam diuitis plenus vlceribus cupiens ſa
turari de micis q̃ cadebãt de menſa ipſius di
uitis:patiẽs ⁊ mitis vt Moyſes. caſtus vt Jo
ſeph.tribulatus in oĩbus vt xp̃s ⁊ Maria:⁊ ſi
tot bona feciſſes ſicut btũs Nicolaus ⁊ ſctũs
Martinus:quid tibi noceret cum angeli aiaȝ
tuã reuerẽter ſuſciperẽt gaudẽter deducerẽt
et dñs ꝓ oĩbus actionibus ⁊ tribulationibus
vitam eternã redderet. Jdeo dum tẽpus hic
habemus operemur bonũ ⁊ ſuſtineamus li=
benter ⁊ patienter tribulatiões infirmitates
et paupertates:vt pro eiſdem operibus ⁊ tri
bulationibus premiũ noſtrũ augmẽtetur in

celo. Nam corpus noſtrũ ad hoc nobis a deo
datum eſt:vt et ſeruiamus operando bona ⁊
ſuſtinendo mala ⁊ aduerſa patienter:vt ſic cõ
ſumamus corpus ⁊ vires corporis in ſeruitio
xp̃i:quia oportet corpus noſtrum conſumi:et
a vermibus corrodi. Nam vitrum vnũ quod
eſt vas fragile diutiᵒ ꝑmaret quiſq̃ ſuũ corpᵒ.
Et inſuper perdit homo in morte oĩs delitias
corporis:diuitias ⁊ honores. vnde Augu. Sic
etas noſtra:ſic actᵒ noſtri:ſic miſeria noſtra
ſic felicitas noſtra:ſic honores ſic totum tran
ſit:verbum autem domini ineternum perma
net. Unde etiam dicit Salomon. Omnia ſunt
vanitas. B. Secundũ eſt conſideratio labo=
ris ⁊ paſſionis chriſti qui pro te prius labora
uit in terra. Greg. Si paſſio chriſti ad memo=
riam reducitur ⁊c. Si rex magnuȝ trabem ꝓ
me portaret non mihi graue eſſe deberet ſi ꝓ
eo feſtucam portarem? Et rex celi ⁊ terre por=
tauit pro me magnũ trabem ſcȝ crucem: im=
mo ⁊ ſpineam coronam:⁊ quõ ego paruum la
borẽ vel paſſionẽ pro eo nõ ſuſtinebo? Unde ſi
graue eſt tibi mane ſurgere ⁊ vigilare:cogita
quomodo xp̃s ſepius ꝓpter te pernoctauit in
orationibus:ſi graue eſt tibi ieiunare: cogita
quomodo xp̃s ieiunauit in cruce in die para=
ſceues:de quo ieiunio dicit p̃s. Dederunt in
eſcam meam fel:⁊ in ſiti mea potauerunt me
aceto. Si graue eſt tibi dure iacere:vel veſteȝ
aſperã induere:cogita lectũ crucis i quo xp̃s
expanſus fuit.in quo nõ habuit vbi caput ſuũ
reclinaret. Matthei.viij. Uulpes foueas hñt:
et volucres celi nidos:filius autem hominis
nõ habet vbi caput ſuuȝ reclinet. Similiter ſi
contingit te aliquid pati:cogita qꝛ xp̃s multa
pro te paſſus eſt. Nam ſi ſeruus videret dñm
ſuum ꝓpter te multis vulneribus vulneratũ
merito ipſe etiam aliquid pati deberet ꝓpter
ipſum. Et ſi infirmus es ⁊ doles caput cogita
dolorem capitis chriſti quem habuit quãdo
cum ſpinea coronatus fuit. Similiter ſi doles
manus ⁊ pedes vel etiam in quocũqȝ mẽbro
corporis:cogita paſſionem chriſti quam ſuſti
nuit in ſuo corpore ⁊ in ſuis membris. Simili
ter ſi ſuſtines perſecutiones a malis hoĩbus
qui tibi maledicunt verbis vel verberant ver
beribus.cogita chriſtũ hec ſuſtinuiſſe ꝓ te. j.
Pet.ij. Cum malediceretur:non maledicebat
cum pateretur:non cõminabatur. Similiter
ſi paupertatem vel nuditatem vel frigus vel
eſuriem vel ſitim ſuſtines:cogita hec chriſtuȝ
ſuſtinuiſſe pro te ⁊ erunt omnia opera tibi le=
uia:⁊ omnes tribulationes tibi ſuaues erunt
vnde Berna. Quid eſt homo quod tibi ſuaue
non videtur:ſi collegeris ⁊ memoraueris oĩs
amaritudines ſaluatoris? Auguſti. libro de
vera reli. Tota vita chriſti in terris que per

holem geſſit diſciplina morum fuit oia bona
mūdi xp̄s cōtempſit q̄ cōtēnēda docuit et oia
mala ſuſtinuit q̄ ſuſtinenda p̄cepit:vt in illis
nō q̄rere ſ felicitas:neq̧ in iſtis timeṫ infelici-
tas.vn̄ etiā Ber.Xp̄s oſtēdit tibi man⁹ vt fa-
cias q̄ fecit:latus vt ſentias q̄ ſenſit:pedes vt
ambules quo prerit. C. Tertiū eſt conſidera
tio futuri laboris ⁊ pene future:q꞉ per laboꝛē
quē hic patimur:⁊ tribulatiōes quas hic ſu-
ſtinem⁹ liberemur a laboꝛibus ⁊ a penis eter
nis.De quib⁹ dicit p̄s.Laborabūt in eternū
⁊ viuēt adhuc ī finē.vn̄ Greg.Dū labore trāſi
toꝛio atterimur:ꝑpetuo labore liberamur.ſed
ocioſi ⁊ pigri ⁊ ſteriles ī bonis opib⁹ q̄ nō exer
cēt pedes ad ambulādū ī via dei:⁊ man⁹ non
extendūt ad operādū opa bona:tales ſteriles
excidenṫ ſicut arboꝛ īfructuoſa.De hiſ pigris
etiā dꝛ Mat.xxij.Ligatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊c.
Siḿr ꝑ tribulatiōes ⁊ penalitates q̄s hic pa-
tiēter ſuſtinemus:liberamur a futuris penis
quas nos opꝫ ſuſtinere ī inferno vel ī purga-
toꝛio.Gre.Miſericoꝛditer adhibet deus tp̄alē
ſeueritatē:ne eternā inferat vltionē.Jdeo hic
quibuſdā parcit vt eos ī ꝑpetuū feriat:iō hic
ferit nō parcēdo:vt in eternū parcat.vn̄ etiaꝫ
dn̄s dicit ꝑ ſapientē.Eccli.xxix.Minimū pro
magno placeat tibi.Nā oēs laboꝛes ⁊ tribula
tiones p̄ntes nihil ſunt reſpectu futuroꝝ do
loꝝ ⁊ cruciatuū.Aug.Nullus cruciat⁹ pena-
rum tp̄aliū:pōt ſempiternis iniquoꝝ crucia-
tibus cōparari:ſed pctōꝛ nō pōt euadere quin
aut oporteat eum in futuro puniri:aut hic in
p̄nti:q꞉ nullū malū īpunitū.Et ſi pctōr cōſide-
raret fortes ⁊ eternas penas inferni:leues re
putaret labores ⁊ preſſuras hui⁹ mūdi. vnde
Jſiō.in ſino.Jntēde alo qualeſcūq̧ ſeculi penas
quoſcūq̧ toꝛmētoꝝ doloꝛes ⁊ qualeſcūq̧ doloꝝ
acerbitates:⁊ cōpara hoc toꝛtuꝫ gehēne:⁊ leue
eſt oē qđ pateris. D. Quartū eſt conſideratio
future mercedis.Nā grauis dieta videṫ bre-
uis mercēnario:ſi in fine diei expectat centuꝫ
floꝛenos.qđ tn̄ parū eſt reſpectu eterni p̄mij.
Gre.Spes in eternitate animū erigit.⁊ idcir-
co nulla mala q̄ exterius tollerat ſentit.Chry.
Si tēpeſtas nautis:ſi vulnera militib⁹:ſi fri-
goꝛa agricolis ꝓpter p̄miuꝫ tp̄ale leuia ſunt:
q̄to magis dn̄t eſſe leuia ꝓpter p̄miū eternū.
Jſiō.de ſum.bo.Qui vite future p̄mia diligē-
ter excogitat:mala oia p̄ntis vite equanimi-
ter poꝛtat:qm̄ ex illi⁹ dulcedine hui⁹ amaritu
dinē tēperat.Apls.Rom.viij.Nō ſunt condi-
gne paſſiones hui⁹ tp̄is:ad futuraꝫ gloꝛiam.
O q̄ miſeri ſunt illi q̄ nihil volūt pati ꝓ vita
eterna.Chry.Si quotidie opꝫ nos toꝛmenta
ſufferre:adhuc nō erat dignuꝫ oē qđ triſte eſt
modo vt tāti boni tanteq̧ glīe participes h
beremur.Jnſuꝑ q̄nō deberet oia gaudia mū
di:oēs delitias coꝛpis:oēs diuitias ⁊ honores
huius ſcl̄i ſpernere:vt deū in celo vna hora vi
dere poſſet? Aug.in lib.de lib.arbi.Tanta eſt
pulchritudo iuſtitie:tanta eſt iocūditas lucis
eterne:vt etiā ſi nō liceret in ea ampli⁹ mane-
re q̄ vni⁹ diei hora:ꝓpter hoc ſolū innūerabi
les anni hui⁹ vite pleni delitijs:⁊ etiā cōfluen
tia tp̄aliū bonoꝝ recte merito cōtēnerenṫ.Ex
his pꝫ q̄ miſeri ſunt illi q̄ modicas volupta-
tes carnis vel diuitias ⁊ honoꝛes hui⁹ ſeculi
p̄ponūt gaudijs celi.vn̄ Bern.ſuꝑ Cāt.Rene-
ra illō veꝝ eſt gaudiū ⁊ ſolū:qđ nō de creatu-
ra:ſꝫ de creatoꝛe cōcipiṫ:qđ cū poſſederis nul
lus tollet a te:cui comparata oīs aliūde iocū-
ditas meroꝛ eſt:oīs ſuauitas:doloꝛ eſt:oē dul-
ce amarū:oē decus:ſedū:oē aliud qđ delectari
poſſet moleſtuꝫ. Quō ibi habebimus gaudia
multa p̄cioſa ⁊ dulcia.hoc q̄re an̄ ſer.liiij. P.

De vno cōfeſſoꝛe.Ser.liiij.De iuſtitia.

Juſtū deduxit dn̄s
ꝑ vias rectas.Sap̄.x.Sciendū q̧ ſi
volum⁹ ſaluari:opꝫ nos iuſtos inue
niri.p̄s.Hec poꝛta dn̄i et iuſti intra
bunt in eam. E. Sed diceres:qđ eſt iuſtitia?
Rn̄r ſm̄ ſctm̄ Ber.in q̄dā ſer.q̧ iuſtitia eſt vir
tus vnicuiq̧ tribuēs qđ ſuū eſt.Et iuſtitiā te-
nere eſt honorificū ⁊ multū laudabile.vn̄ Ari.
v.ethi.Pulcherrima virtutū eſt iuſtitia. Pro
quo ſciendū q̧ q̄libet xp̄ianus deo teneṫ tria:
⁊ ꝓximo tria ⁊ ſibiipſi tria:⁊ ſic dꝫ vnicuiq̧ qđ
ſuū eſt reddere ſi vult ſaluari:⁊ iuſt⁹ inueniri.
Primū qđ quilꝫ hō teneṫ deo:eſt obedientia.
Nā ſicut Adā expulſus eſt de paradiſo ꝓpter
inobediētiā:ſic nos debem⁹ intrare celuꝫ per
obediētiā.Vn̄ quilꝫ teneṫ deo obedire in ſuis
ceptis q̄ ſunt ſcripta ī manibus ⁊ pedib⁹ hois
Jn pedib⁹ ꝓpter decē articulos pedū: in ma-
nib⁹ ꝓpter decē digitos manuū.Jdeo ſcripta
ſunt in p̄dictis ꝑtib⁹ coꝛpis ad deſignandū q̧
p̄cepta diuina dn̄t regulare ī nobis ꝑ manuū
opationē.ne in opid⁹ nr̄is ꝯ diuina p̄cepta fa
ciamus:⁊ dirigere greſſ⁹ affectiōis ne p̄cepta
diuina trāſgrediamur.Mat.xix.Si vis ad vi-
taꝫ ingredi ſua mādata. F. Et eſt ſciendū q̧
nō ſolū deo ⁊ ei⁹ p̄ceptis tenemur obedire:ſed
etiā p̄latis ⁊ p̄ceptis eccl̄ie loco dei. vn̄ Bern.
Obediētia q̄ maioꝛibus p̄beṫ deo exhibeṫ.Vn̄
ſciēdū q̧ qn̄ ſacerdos vel pleban⁹ tuus p̄cepit
tibi ieiunare vel feſtiuare:tunc ſic adimplere
deberes acſi xp̄s ꝑ ſe tibi p̄cepiſſet.vn̄ Luc.x.
Qui vos audit me audit:et q̄ vos ſpernit me
ſpernit.Hoc iſti nō aduertūt q̄ in diebus feſti
uis laborant:cōtra quos diciṫ.Exodi.xx.Nō
facies in eo oē opus.Ex quo pꝫ q̧ quicūq̧ ſab
batū violāt laboꝛādo vel etiā mercantijs in-
tēdēdo:vel etiā qui vecturāt in dieb⁹ feſtiuis

exercēt ſicut ruſtici q̄ qñq; ad q̄tuor vł quinq;
milliria vehunt indieb⁹ feſtiuis ſic ꝙ nō au-
diunt miſſas vel ſermonē. Et ſilr̄ q̄ vadunt in
dieb⁹ feſtiuis ad forū ⁊ emūt ⁊ vendūt ex ma-
la cōſuetudine ⁊ ꝓpter lucrū tp̄ale. Inſuꝑ qui
ſabbatinis dieb⁹ in nocte nimis diu laborāt:
et ſic de alijs iſti oēs grauiter deū offendunt:
et inſuꝑ puniuntur a deo. Primo in reb⁹ tp̄a-
libus ꝑ infortunia. ſ. ꝙ captiuant̄ vel a rapto
rib⁹ ſpoliant̄ vel equi eoꝝ ledunt̄ vel moriunt̄
vel dom⁹ eoꝝ igne cōburunt̄: vel ꝙ tēpeſtas
deuaſtat ſegetes eoꝝ: vel alia infortunia tali-
bus accidūt ꝙ ſic depauperant̄. Scd̄o puniū
tur qñq; in corꝑe: vt ſcʒ qñq; tales infirmātur
per menſem vel ꝑ duos: vel qñq; cadūt ⁊ fran
gunt crura vel brachia. ⁊ ſic de alijs. tūc ⁊ opʒ
eos feſtiuare cū merito deberent laborare: q:
ań laborauerūt cū feſtiuare debuerunt. Salo.
Per que quis peccat per hec ⁊ punietur. Ter
tio puniunt̄ in aīa: qd̄ eſt maximū: q: quotiēs
ſcienter feſtū ſoluūt: totiēs mortaliter peccāt
et aīam ꝓpriam occidunt. Exo. xxxj. Qui pol-
luerit ſabbatū: morte moriat̄. Qd̄ deo multuʒ
diſpliceat violatio feſtiuitatū: patʒ ꝑ tale exem
plū. Uñ legit̄ in veteri teſtō. Nume. xv. ꝙ tp̄e
Moyſi ⁊ Aaron: factū eſt cū filij iſrael eſſent i
ſolitudine: ⁊ inueniſſent hoīem colligentem
ligna in die ſabbati: obtulerūt eum Moyſi et
Aaron ⁊ vniuerſe multitudini: q̄ recluſerunt
in carcerē neſciētes q̄d de eo facere deberent.
Dixitq; dñs ad Moyſen. Morte moriat̄ homo
iſte: obruat eū lapidib⁹ oīs turba extra caſtra
Cunq; eduxiſſent eū foras obruerūt lapidib⁹
et mortu⁹ eſt: ſicut preceperat dñs. O ſi oēs il
li iaʒ lapidari deberent qui feſta ſoluūt: quot
tunc eſſent lapidādi: cum multi ſunt qui iam
minime feſta curant. G. Et ſciendū ꝙ hi q̄ in
dieb⁹ feſtiuis peccāt grauí⁹ peccāt: q̄ ſi alijs
diebus peccarēt: ſicut qui chorizāt in diebus
feſtiuis qd̄ maius eſt pctm̄ q̄ laborare mani-
bus. Aug. Meli⁹ eſt in die dñica arare q̄ cho
rizare. Idē etiā Augu. Oīs motus petulantie
ſaltus eſt in ꝓfundū cloace: ideo q̄to altius
in chorea ſaltaueritis: tanto ꝓfundius ad in
fernū cadetis. Uñ exēplū legit̄ de chorea ꝙ in
ep̄atu Cameracēñ. q̄dā puella cātilenis ⁊ cho
reis aſſidua erat: ⁊ per cantū ⁊ pulchritudinē
corꝑis ad malā cōcupiſcentiā multos alliciē-
bat. Quā ſemel cantantē in chorea confeſtim
turbo rapuit: ⁊ in aliū deferēs illā: ſpūs mali-
gni crudeliter verberabāt: ⁊ diuerſitas flagel
lis ac diuerſimode flagellabāt. ictus q̄dē au-
dierūt plurimi: ſʒ videre nō poterāt ⁊ flentē
mulierē audierūt in aere clamātē ⁊ eiulātē.
Et poſt modicū interuallū cecidit mortua: ni
mis horribilis ad videndū: q: collū ⁊ oīa mē-
bra ei⁹ fuerūt crudeliter fracta. Sed aliq̄ ſunt

q̄ volūt ſe excuſare a pctō ſuis dicētes. Ante
centū annos hoīes chorizauerūt: ſic ⁊ hodier
na die merito facere pñt. Quib⁹ r̄ñdeo ꝙ etiā
ante centū annos hoīes ad infernū deſcende
runt ſic ⁊ adhuc hodierna die faciūt: q: mal⁹
vſus nō excuſat pctm̄. ſicut dr̄ in decre. Cōſue
tudo male inuēta q̄to diuturnior: tāto peri-
culoſior. xxiiij. q. ſciſma. vñ etiā Iſid. Cōſuetu
do auctoritati cedat: prauū vſum lex ⁊ rō vin-
cat. Nā rō hūana dicat choreā eſſe pctm̄ q̄uis
cōſuetudo approbet: tñ remorſus cōſciētie cō
tradicit. Greg. Hoc erit in cōſuetudine illicitū
qd̄ rōne cōſtat eſſe ꝓhibitū. Unde illi ſtulte fa
ciunt q̄ choreā aſſerūt nō eſſe pctm̄. Unde legi
tur exēplū ꝙ quidā iuuenis audito in quodā
ſermone ꝙ chorea eſſet inferni ianua: ⁊ ꝯ ipſe
aſſerebat eam eſſe portā cōſolatiōis et tp̄alis
letitie ⁊ nō eſſe verū ſicut ſacerdos i ambone
dixit quē ideo in prima chorea lapis angula
ris corā oī ꝑplo cadēs ſuꝑ eū interfecit: ⁊ terra
in cōſpectu totius ꝑpli eum abſorbuit. H. Si
militer illi grauiter peccāt qui dieb⁹ feſtiuis
viſitāt tabernas ⁊ ſe inebriāt: cuʒ tñ oīs ebrie
tas q̄ ex ꝓpoſito fit ſemꝑ eſt pctm̄ mortale: et
eſt grauius pctm̄ in die feſtiuo q̄ in alio die.
Similiter illi qui in diebus feſtiuis, exercent
ſuā luxuriā ⁊ carnis voluptatē. vñ narrat Gre
gori⁹ in dialo. ꝙ quedā legitima a ſuo viro le-
gitimo ſabbato de nocte cognita cū in die do
minica ſe ꝓceſſioni iūgeret a diabolo accipie-
batur ⁊ multū vexabat̄. et ſi hoc fit legitimis
ꝑſonis: quāta pena cōcubitus illegitim⁹ ple-
ctēdus eſt. J. Silr̄ intelligendū eſt de ieiunio
qd̄ a preſbytero p̄cipitur vt cuʒ diligo corpus
intantū ꝙ cōtra p̄ceptū eccl̄ie parat⁹ ſum co-
medere diebus ieiunioꝝ: cū tñ bñ poſſem ieiu
nare: ⁊ nolo corpus meū tm̄ grauare: ⁊ ſic ſol-
uo ieiuniū ſine cauſa ab eccleſia preceptū. vñ
Herman. de ſchildiʒ dicit ꝙ qñ q̄s inordina-
te gule vel cōcupiſcētie inheret tanq̄ vltimo
fini: ita ꝙ talis cōtēnens deum parat⁹ ſit pre
cepta dei ⁊ eccl̄ie trāſgredi vt delectatiōes gu
le aſſequat̄: talis grauiter peccat. Nā quicūq;
ſoluet ieiuniū ab eccleſia preceptū ſine cauſa
et ratione ⁊ ex ꝯtēptu nō vult obedire: peccat
mortaliter totiēs quotiens. K. Pro quo ſcien
dum ꝙ qñ ſabbato die vel quinta feria occur-
rit ieiuniū ab eccleſia preceptū: ⁊ ſi qui feriam
ſextā nō pñt ſimul ieiunare tūc ſimplici ſexta
feria dñt comedere: ⁊ ieiuniū p̄ceptū ab eccle-
ſia debēt ſeruare ad qd̄ tenētur ſub precepto
vñ Hierony. Ingratum eſt ſpiritui ſancto quic
quid deo obtuleris neglecto eo ad qd̄ teneris
Et in hoc plures hoīes ſimplices errāt q̄ ſim-
plicē ſextā feriā ieiunant ⁊ ieiuniuʒ ab eccl̄ia
preceptū ſoluūt. L. Scd̄o quilʒ tenet̄ deo ſa-
tiſfacere ꝓ offenſis quib⁹ eū ſep⁹ offendit pec

cādo. Sed diceres. Quō poſſum deo ſatiſface-
re: cū tam multipliciter ⁊ grauiter cōtra deū
deliqui? Rñdeo ꝙ deus eſt miſericors. Nam
qñcꝫ veraciter iſta tria ſunt in te. Primo ꝙ do
les de oībus pctīs p̄teritis. Scđo ꝙ proponis
amplꝰ nūꝗ̄ velle peccare mortalr̄. Tertio ꝙ
ꝓponis ↄfiteri ⁊ ſatiſfacere ſm̄ cōſiliū cōfeſſo-
ris: tunc deus ex ſua mīa īdulget tibi oīa pec
cata tua. Ezech. xviij. In quacūcꝫ hora pctōr
ingemuerit ⁊c. Ergo nullꝰ dꝫ deſperare. etiā
ſi quācūcꝫ magnus pctōr ſit. Ber. Maior eſt dei
pietas: ꝗ̄ queuis iniquitas: ſicut enim ſcintil
la in medio maris: ita ad mīam dei oīs mali-
tia hoīs. Immo gaudiū eſt angelis ⁊ oībus
ſanctis in celo de cōtritiōe ⁊ cōuerſione pctō-
rum. Luc. xv. Gaudiū eſt angelis dei ſup vno
pctōre penitē: ꝗ̄ agente. Ber. ſup canti. Gau-
dent angeli in cōuerſione pctōꝝ ſalutē hoīm
ſitiētes. Lachryme eñ penitētiū ſunt vinum
eoꝝ. M. Tertio tenet quilꝫ deo ex charitate
regratiari de ſuis bñficijs. vñ Ber. Dignū eſt
deo ſemper grās agere: q̄ nunꝗ̄ ceſſat nobis
benefacere. Vñ quilꝫ qñ: ūcꝫ vtitur aliquo bñ-
ficio dei: hoc faciat cū grāꝝ actione: ſicut cum
ſumimꝰ cibū vel potū vel induimus veſtimē-
tum: ⁊ ſic de alijs. Sed heu plures ſunt ingra
ti q̄ bñficia dei nō recognoſcūt: ſed vtūtur do-
nis dei ſine grāꝝ actione: de quibꝰ Aug. dicit
in lib. de ciui. dei. Quiſq̄s bñficia dei nō videt
cecus eſt: nec laudat: ingratꝰ eſt: quiſq̄s in lau
dando reluctat̄: inſanꝰ eſt. Sicut heu plures
ſunt q̄ abutunt̄ bñficijs dei peccādo cōtra deū
q̄ in hoc grauiter deū offendūt. vñ ip̄ſe dicit ꝑ
ps. Retribuebāt mihi mala ꝓ bonis: qꝛ deus
bñfecit illis dādo illis ſanitatē fortitudinem
corꝑis: diuitias ⁊ honores: ⁊ ipſi malefaciunt
peccādo cū eiſdē donis cōtra deū: ⁊ his ſtipen
dijs q̄ a deo recipiūt diabolo ſeruiūt. Et tales
ſic ingrati merent̄ priuari iā habitis: nec ſunt
digni de recipiēdis. vñ Aug. dicit. Qđ deꝰ de-
dit gratis tollit gratis. vñ Ber. Accipiēdis in
dignꝰ eſt: q̄ fuerit de acceptis ingratus. Ergo
ſi alicui aliqđ infortuniū acciderit: ſicut cū tē-
peſtas ſegetes deuaſtauerit: vel equi vel vac-
ce moriunt̄: vel aliqđ quodcūcꝫ infortuniū ſibi
in corꝑe vel in rebus acciderit: hoc ipſe pctīs
ſuis aſcribere dꝫ qꝛ antea de bñficijs dei igra
tus fuit: ⁊ dona ⁊ bñficia dei male expēdit: er-
go deus hoc infortuniū ſup eū ꝑmiſit: ⁊ dicere
cū ps. Iuſtus dñs in oībus vijs ſuis: ⁊ ſctūs in
oībus opibꝰ ſuis. Et quo pꝫ ꝙ ſi volumꝰ ꝙ
deꝰ nobis dona ⁊ bñficia ſua multiplicet: tūc
debemus antea de perceptis deo regratiari.
Chryſo. ſup Mat. Gratiaꝝ actio eſt inuitatio
ad plus dādū. N. Et pre oībꝰ bñficijs dei de-
bemꝰ deo grāꝝ actiones referre de ſua ama
ra morte ⁊ paſſiōe: qꝛ hoc ē deo valde acceptū

et hoī valde meritoriū. Albertꝰ magnꝰ. Sim-
plex recordatio ſeu meditatio paſſiōis xp̄i plꝰ
valet ꝗ̄ ſi q̄s integrū annū ieiunaret ī pane ⁊
aqua: vel ſi quotidie virgis vel flagellis cede-
retur vſcꝫ ad effuſionē ſanguinis vel ſi quoti
die diceret vnū pſalteriū. Unde ſciendū ꝙ qñ
hō eſt cōtritus ⁊ verꝰ penitēs tūc nō pōt maꝰ
ſeruitiū deo exhibere ꝗ̄ ſuā amarā mortem ⁊
paſſionē deuote meditari. Vñ quilꝫ hō oī die
dꝫ hr̄e ſpecialē memoriā de paſſione xp̄i: ⁊ eū
petere vt ipſe ordinet ſtatū ſuū in bonū finem
vt fructu paſſiōis eiꝰ nō priuet̄. Et q̄cūcꝫ vel-
let honorare paſſionē xp̄i: ⁊ orare tot pater no
ſter quot vulnera xp̄s ſuſtinuit: tunc deberet
orare ꝑ integrū annū ſingulis diebus. xv. Pa
ter noſter: ⁊ cōpleto anno tūc cuilibet vulneri
xp̄i obtuliſſet vnū pr̄ nr̄. Et hoc eſſet deo val-
de acceptū ⁊ hoī meritoriū. Nā quicūcꝫ liben-
ter honorat ⁊ meditatur paſſionē xp̄i vel au-
dit libēter loqui de paſſiōe xp̄i: talis debet ha
bere bonā ſpem ꝙ xp̄s ordinabit adhuc ſtatū
ſuū in bonū finē. O. Item ſciendū ꝙ heu plu
res mali xp̄iani ſunt qui paſſionē xp̄i nō ho-
norant: ſed xp̄m rurſum crucifigūt: vt ſunt illi
blaſphematores q̄ iurant ꝑ vulnera: ꝑ mortē:
et ꝑ ſanguinē xp̄i. Tales xp̄iani peiores ſunt
iudeis qui tm̄ ſemel xp̄m crucifixerūt ſed xp̄ia
nus blaſphemꝰ totiēs xp̄m crucifigit quotiēs
execrabiliter iurat. Apłs Heb. vi. Rurſuꝫ cru
cifigētes filiū dei. Aug. Nō minus peccāt qui
xp̄m blaſphemāt regnantē in celis ꝗ̄ qui eū
crucifixerūt ambulantē in terris. Itē blaſmi
ſunt deteriores canibus: qꝛ canes nō mordēt
ſuos dños qui eis bñfaciunt: ſed applaudunt
ipſis: ſed blaſphemus eodē ore quo vinum bi
bit ⁊ bñficia dei recipit deuꝫ blaſphemat. Ps.
Retribuebāt mihi mala pro bonis ⁊c. Eccl'ia.
xxix. Paſcet ⁊ potabit ingratos ⁊ adhuc ama-
ra audiet. Mirū eſt ꝙ deus vnꝗ̄ ꝑmitit cre-
ſcere vinū in abūdātia: cū tot blaſphemie ſibi
a potatoribꝰ vini ferūtur qui ſeipſos inebriāt
⁊ poſtmodū grauiter deuꝫ blaſphemāt. Item
blaſphemia eſt pctīn diabolicū. Apo. xvi. Blaſ
phemauerunt deū celi pre doloribus. Hoc in-
telligitur de illis qui ſunt in inferno: qui pro-
pter magnitudinē doloris pene deū blaſphe
māt: ergo blaſphemia eſt loquela infernalis
et blaſphemꝰ habet linguā diabolicā: qꝛ dia-
bolus loquit̄ per blaſphemū ſicut ſpiritusſan
ctus loquit̄ ꝑ hoīem bonū ⁊ deuotū. vñ Mat.
x. Nō eñ vos eſtis q̄ loquimini: ſed ſpūs pr̄is
vr̄i q̄ loquit̄ in vobis. Quō aūt blaſphemia et
illa iuramēta ſcꝫ dicēdo ꝑ deū ⁊ ꝑ oēs ſanctos
ſint mortalia vel venialia. Hoc q̄re ał ſer. cxxiij
F. Item quō blaſphemi puniātur a deo: ⁊ pa
rentes q̄ ꝑmittūt pueros ſuos iurare ⁊ blaſ-
phemare ⁊ alij hoīes xp̄iani qui permittunt

in domib⁹ ſuis deo ꝯtumelias īferre ꝙ̄ gra-
uiter peccāt. Hoc quere ante ſer. cxxij. ℑ P.
Quātū ad ſcd̄am partē iſti⁹ ſermonis ſciēdū
ꝙ tria tenemur ꝓximo. Primo tenemur eū
diligere ⁊ ei offenſā ꝓpter deū dimittere. Nā
oēs ſum⁹ frēs: ergo fraterna charitas ⁊ fide
litas dꝫ eſſe īter nos: qꝛ oēs ſum⁹ a deo crea-
ti ⁊ ab adā ⁊ ab eua ꝓgeniti: ⁊ oēs hēm⁹ vnā
⁊ eādē fidē: vnū baptiſma: vnā hereditatē ⁊
patriā ī celo: vbi vn⁹ alterꝫ corde intimo dili-
get pluſꝙ̄ hic pr̄ ⁊ mr̄ vnꝙ̄ dilexerunt filios
ſuos. nā oēs nos mutuo diligim⁹ ⁊ cognoſci
mus in celo: ēt qui añ cētū vel mille annos vi
xerūt. Nā hic charitas īcipit: ⁊ ibi ī celo ꝑficit
qꝛ illic ꝑfecte vnuſqſꝙ diligit ſuū ꝓximū: ⁊ ꝓ
pter illā charitatē tūc gaudet de merito alte
ri⁹. Anſel. Vnuſqſꝙ intm̄ gaudet de alterius
merito: ꝙ̄tum de ſuo ꝓprio. ⁊ illa charitas
quā ī celo tūc ſimul habituri ſum⁹ dꝫ nos in
ducere ad diligēdū ꝓximū in pn̄ti: amicū in
deo: ⁊ inimicū ꝓpter deū. ℑ hoc faciunt illi q̄
nolūt īdulgere ſuis offēſorib⁹ ſed ſemꝑ cogi-
tāt de vīdicta ſuꝑ ꝓximos. Et tales ſtāt ī ma
lo ſtatu: qꝛ ꝑ rācorē illū ⁊ vindictā oīa bona
opa ſua ꝑdūt ⁊ mortē eternā īcurrūt. Joh. iij.
Qui nō diligit frēꝫ manet ī morte. Idē. Qui
odit fratrē ſuū homicida ē. ſup. ſuꝑſi⁹. Ex q̄
pꝫ ſi volum⁹ ſaluari: opꝫ nos indulgere ini-
micis nr̄is: ⁊ hr̄e charitatē ⁊ fidelitatē ad ꝓ-
ximos ſine q̄ charitate fraterna nēo videbit
deū. Scd̄o tenemur ꝓximis ſi volum⁹ iuſti in
uēire ꝙ nō dbem⁹ eis nocere neꝙ̄ ī reb⁹ neꝙ̄ ī
fama: neꝙ̄ in ꝟbis: neꝙ̄ ī factis. Nā q̄ infert
ꝓximū dānū ī reb⁹ ſuis tacit ꝯ ſeptimū ꝑceptū
vbi dr̄. Nō furtū facies. Circa qd̄ q̄rit vtrū in
re pua cōmittat furtū ſicut in re magna. De
illa materia quere ſuꝑ. ſer. cxliij. B Similit
nō debes ꝓximo nocumentū in fama infer-
re ei detrahendo: qꝛ detractio eſt maius pec-
catū ꝙ̄ rerꝫ ablatio. Et hoc q̄re ſupra ſer. xcj.
F Tertio qlꝫ tenet dicta ⁊ facta ꝓximi ī me-
liorē partē īterꝑtari. Vbi q̄rit vtrū oīa dubia
in meliorē partē ſint īterpretāda: ⁊ vñ orit iu
diciū temerariū ⁊ ꝙ̄ grauit peccāt q̄ ꝓximos
ſuos ſic iudicāt. De iſta materia q̄re. ſ. xc. B
D Quātū ad tertiā partē iſti⁹ ſermonis ſciē-
dū ꝙ ꝗlibet q̄ vult iuſt⁹ inueniri tenet tria ſi-
bijpſi. ſ. ꝙ cū iſtis trib⁹. ſ. cū bonis tꝑalib⁹ cū
corpore: ⁊ cum anima mereamur vitam eter
nam. Hoc quere ante. ſer. cl. D.

☙ Itē de vno ꝯfeſſore. Ser. clv. Quō tene-
mur ſeruire deo.

Serue bone ⁊ fidelis intra in gaudiū dñi tui. Matt.
xxv. Sciēdū ꝙ dñs de⁹ creauit cū
cta ad ſuiēdū ſibi. Ps. Qm̄ oīa ſer
uiūt ſibi. Eccli. xliij. oīa obediūt ei.
Etiā gaudet in oībus q̄ fecit qm̄ oīa ſibi ſer-
uiunt. Sap. viij. Letatus ſum in oībus ⁊c. Q
pl⁹ tn̄ diligit ſeruitiū duarū creaturarum ꝙ̄
oīm aliarꝫ creaturarū. vꝫ hoīs ⁊ angeli: qb⁹
ſolis ꝓ mercede dat vitā eternā. Rō aūt hui⁹
eſt qꝛ he ſole ſeruiūt ei ex libero arbitrio: ⁊ ex
amore. De ſuitio oīm creaturarū dr̄ Judith
xvj. Adonay dñe magn⁹ es tu tibi ſeruit oīs
creatura. ⁊ nō ē q̄ reſiſtat tue volūtati niſi due
creature. ſ. āgel⁹ mal⁹ ⁊ hō mal⁹. He due libē
ti⁹ ſeruiūt viliſſimo īter oīa. ſ. pctō ꝙ̄ deo opti
mo oēs creature ſeruiūt ei. Nā ei ſeruiūt āge
li ⁊ archāgeli ⁊ oīa ſuꝑiora: ſol ⁊ luna: aer ⁊ ter
ra: ⁊ oīa q̄ ī eis ſunt: ⁊ oīa media. Purgatoriū
ſeruit ei purgādo venialia: īfern⁹ vindicādo
pro eo mortalia: ⁊ ſic de alijs. Sꝫ vt dixi ſolis
duab⁹ creaturis dat vitā eternā ꝓ ſuo ſerui-
tio. plus tn̄ gaudet de ſeruitio hoīs ꝙ̄ ange-
li quo ad hoc. qꝛ lꝫ angeli ſeruiāt ei ab initio
mūdi vſꝙ̄ ad finē. hoīes ꝟo tꝑe breuiſſimo. ſ.
x. vl̄. xx. vl̄. xxx. vel. xl. vl̄. lxx. ānis tm̄. tn̄ remu
nerat hoīes tm̄ ꝓ illo breuiſſimo ſeruitio: ꝙ̄-
tū angelos ꝓ illo lōgiſſimo. Et q̄ eſt rō? qꝛ ſic
placet diuine beniuolētie. Et qꝛ non ſolū ſer
uit ei hō ex dilectiōe ſicut angeli: ſꝫ ēt cū mul
to labore: qd̄ nō facit angel⁹. Plus ei laborat
hō ī vni⁹ diei ſeruitio ꝙ̄ oēs angeli laborauē
rūt a mūdi initio. Idō ſingularit delectat de⁹
in opib⁹ bōis q̄ hoīes faciūt. Iuxta illd̄ Sap.
viij. Delitie mee ē eſſe cū filijs hoīm. eo ꝙ ſlr
cū dolore ⁊ dilectiōe ſeruiūt ſibi. Vñ ēt habe-
būt duplicē ſtolā. ſ. glificatiōnē corꝑis et aīe.
Intm̄ eñ diligit ⁊ gaudet de⁹ de hoīs ſuitio
vt oīs letitia oīꝫ patrū de filiorꝫ ſuorꝫ ꝓfectu:
ſiue ſint reges: ſiue papales: ſiue epī effecti: ⁊
hmōi. immo ſiue ſint ſuſcitati a mortuis: ſiue
curati ab infirmitatib⁹ grauiſſimis modicū
vl̄ nihil ſit reſpectu gaudij qd̄ hꝫ de⁹ cū aliq̄d
boni facit iuſt⁹. prouer. xxiij. Exultat gaudio
pr̄ iuſti. vñ ꝓ p̄ſenti ſermōe tria ſunt dicēda.
P̄mo q̄re merito deo ſeruire debeam⁹. Scd̄o
de⁹ ꝓncipalr̄ ſeruitia reqrit a nobis: vt ei pla
ceamus. Tertio exēplū. R Quātū ad p̄mū
ſciēdū ꝙ merito debem⁹ deo ſeruire ꝓpt ſex
P̄mo ꝓpter creationē: qꝛ ꝓpter hoc deus nos
creauit vt ei ſeruiam⁹. Ps. Ipſe fecit nos ⁊ nō
ipſi nos. Nā ad ſeruiēdū ſibi conceſſit nobis
corp⁹ cū mēbris. ſ. pedes ad ambulādū: man⁹
ad palpēdū: oclos ad vidēdū: os ad loquēdū
⁊ ſic de oīb⁹ alijs. et iſta oīa mēbra ⁊ vires cor
poris ⁊ aīe exercēda ſunt ī ſeruitio dei ⁊ q̄ alit
vtit mēbris ſuis ꝙ̄ ad eū deus ſibi ꝯceſſit fur
eſt corā deo. Hoc illi aduertere deberēt q̄ ex-
hibent mēbra ad ſeruiēdū mundo potius ꝙ̄
deo. Secundo tenemur ſeruire deo ꝓpter
emptionē: qꝛ precioſo ſanguine ſuo emit nos
ad ſeruiendum ſibi. j. Corin. vj. Empti enim

eſtis ꝓcio magno glꝛificate ⁊ portate deū i cor
pore vr̄o. Opʒ ergo ꝙ dn̄o ſeruiam⁹ ꝙ ei ſan
guinē ſuū quē ꝓ nobis fudit ꝑſoluam⁹.ꝗ alio
qn ſāguis ei⁹ aget ꝯ nos i die iudicij. Tertio
tenemur ſeruire deo ꝓpt impēſi ſeruitij recō
pēſationē. Nā recōpēſare debem⁹ deo ſerui
tiū quo ipē nobis ꝑri⁹ ſeruiuit. Eſa.xliij. Ser
uire me feciſti i pctis tuis:ꝑbuiſti mihi labo
rē i iniqtatib⁹ tuis. Oīa ei q̄ xp̄s fecit in carne
quaſi q̄dā ſeruit⁹ fuerūt:vcʒ ꝙ fleuit: ꝑdica
uit:orauit:ieiunauit:ꝙ lacrimoſ curauit:ꝙ dor
ſuʒ ſuū ꝑcutiētib⁹ exhibuit:ꝙ faciē ſuā con
ſpui ꝑmiſit:ꝙ patibulū ſuū i pſe portauit: et
amarā morte i patibulo crucis ſuſtinuit. In
ſup ſeruit ⁊ nobis cū corpore ⁊ ſanguie ſuo i
ꝑñti vita:⁊ ēt in agone nos cibando. Quare
merito ſibi ecōuerſo ſeruire tenemur ex q̄ no
bis hic.xxxiij.annis ſuiuit. Quarto tenemur
deo ſeruire ꝓpt ꝓmiſſiōis obligationē. Pro
miſim⁹ ei ei i baptiſmo ꝙ ei ſeruire vellem⁹.
Vn̄ ꝑs. Redde altiſſimo vota tua. Multo em̄
meli⁹ ē nō viuere:ꝗ̄ poſt votū ꝓmiſſa nō red
dere. Quīto tenemur deo ſeruire ꝓpt quoti
dianā bn̄ficiorū erogationē q̄ oīa nemo expli
care valet. ꝑs. Quid retribuā dn̄o ꝓ oib⁹ q̄ re
tribuit mihi. Nā xp̄s bn̄facit nobis quotidie
dādo nobis ſanitatē corꝑis:diuitias rerū et
tolerādo:nos in pctis ad pn̄iam. Inſup bene
facit nobis cū creaturis. Nā terra bn̄facit ſu
ſtinēdo ⁊ ꝑaſcēdo nos dū viuim⁹ hoſpitādo
nos vſq̄ ad iudiciū poſt mortē. Aqua nobis
ſeruit lauādo:⁊ potādo:aer flatū dādo:ignis
calefaciēdo:illūinādo:nociua cōburēdo:⁊ ci
baria coquēdo. Seruiūt ēt nobis celeſtia. ſol
in die:luna ⁊ ſtelle in nocte. Etiā ſup celeſtia
ſeruiūt nob̄. vn̄ ad Heb.j. Nōne oēs admini
ſtratorij ſūt ſpūs i miniſteriū miſſi ꝓpt eos q̄
hereditatē capiūt ſalutis. Hoc totū fecit nob̄
vt ei ſeruirem⁹. Sexto tenemur ſuire deo
ꝓpt eterne mercedis expectationē. vn̄ Mat.
v. Gaudete ⁊ exultate q̄m merces vr̄a copio
ſa ē in celis. Nā xp̄s exaltatur⁹ ē ſibi ſeruien
tes. Hoc ptʒ ꝑ̄io in exaltatione ſcte crucis q̄
ſeruiuit xp̄o breui tpe ⁊ duro ſuitioꝛ ita ex
altata ē adeo. Augu. Crux trāſit de penis in
tronū ad frōtes iperatorū. Quid faciet ſuis ſi
delib⁹ ſi tn̄ honorē ꝯtulit penis ſuis. ſ. clauis:
corone:lācee:⁊:cruci. Scd̄o ptʒ ꝙ xp̄s exalta
tur⁹ eſt ſibi ſeruiētes:q2 ſeruos ſuos reputat
ſuos frēs ⁊ ſorores. Mat.xij. Quicūq̄ fecerit
volūtatē pr̄is mei q̄ in celis ē:ipſe meus fra
ter.ſoror ⁊ mater ē. In quo xp̄s multū diſſimi
lis eſt diuitib⁹ mūdi huius q̄ ſibi ſeruientes
videnť nō reputare hoies: ſino min⁹.charos
videnť hr̄e eos ꝗ̄ iumenta ſua. Tertio ptʒ ꝑ
dictū euāgelij qd̄ eſt dulce verbū Joan.xij.
Ubi ſum ego illic ⁊ miniſter meus erit. Non
ſic faciunt diuites hui⁹ ſeculi qui magnū de
dec⁹ ſibi reputāt ſi miniſtri eorū ſedeant cum
ipſis ad mēſam eorū. Quarto q2 ipē reddituř⁹
eſt vicē ſibi ſeruiētib⁹. Cū enim quieuerint a
miniſterio ipē eis miniſtrabit. iuxta illd̄ Lu.
xij. Et trāſiēs miniſtrabit illis. vn̄ ſciēdum ꝙ
ſi aliq̄s mille ānis miniſtraret xp̄o. vt ipē vni
ca hora ecōuerſo miniſtraret ei i celo hoc nō
eſſet nimis:⁊ tn̄ ꝓ ſingulis horis q̄b⁹ ei mini
ſtrabim⁹ ii i bono ꝑſeuerem⁹ miniſtrabit ipē
nobis pluſq̄ centū milia annorum. Et hec
miniſtratio eſt faciei ei⁹ oſtēſio:de qua dicit ꝑs.
Satiabor cū apparuerit glꝛia tua. Nulli ēt vti
lius ſeruiť q2 ſibi fideliter ſeruiētib⁹ dabit re
gnū etnū. Lu.xij. Nolite timere puſill⁹ grex
q2 cōplacuit pr̄i vr̄o dare vobis regnū:⁊ hoc
regnū hʒ bōa oīm regnorū. ꝑs. Regnū tuū re
gnū oīʒ ſeculorū:imo tm̄ remunerator dicat
cuidā ſeruo ſibi fideliter ſeruiēti. ſ. ab:ahe: ⁊
ſiľr adhuc vnicuiq̄. Suſcipe celū et numera
ſtellas ſi potes. q. d. ſicut nec potes nūerare
ſtellas:ſic nec mľtitudinē remūerationū mea
rū q̄s dabo mihi ſeruiētib⁹ imo vt pl⁹ dicā tā
tā mercedē dabit vt null⁹ hoiʒ i terra vel an
gelorū i celo hāc valeāt ad plenū eſtimare vel
numerare. Job.xxviij. Neſcit homo ꝑ̄ciū ei⁹.
Sequiť volucres quoq̄ celi. a. angelis latet.
Quātū ad ſcd̄m ſciēdū ꝙ de⁹ principaliter
ſex ſeruitia reqrit a nobis vt ei placeamus.
Primū ſeruitiū eſt vt pctā preterita ꝑ penitē
tiā diluam⁹ q2 nullū ſeruitiū ſine illo piʒ deo
ſʒ opʒ nos ꝯtritionē ꝯfeſſionē ⁊ ſatiſfactionē
hr̄e de pctis ꝑteritis. vn̄ Ja.de ſū.bo. Ille pe
nitētiā digne agit q̄ reatū ſuū ſatiſfactiōe le
gitima plāgit. ⁊ nihil eſt qd̄ deo intm̄ piʒ in
ter oīa in pctōre ſicut penitere ampli⁹ a pctis
ceſſare:hoc ſic ꝓbať:q2 ſi dares deo oīa bona
tꝑalia q̄ habes ⁊ oēs pauꝑes paſceres ⁊ infi
nitas eccleſias ⁊ monaſteria cōſtrueres deo
totū hoc n̄ placeret niſi pēiteres ⁊ a pctis ceſ
ſares. Scd̄m ſeruitiū ē vt vitijs viriľr reſiſta
mus:hoc ſeruitiū ſupramodū diligit de⁹. Et
inſignū hui⁹ tūc remūerabit vnāquāq̄ victo
riā quā q̄s hʒ pugnādo ꝯ vitia. Bern. Quo
tiēs reſiſteris toties coronaberis. Ambr. Coro
na ꝓpoſita eſt:ſubeūda ſūt certamina nēo po
terit coronari niſi vicerit:nemo aūt pōt vice
re niſi añ certauerit. Tertiū ſeruitiū ē vt mū
dū ⁊ oīa q̄ mūdi ſūt toto corde ſpernam⁹:ſed
diceres. qūo hoc fieri dʒ? Rn̄deo ꝙ hō cogita
re dʒ mortē ꝑpluā:⁊ ſic facillime pōt cōtēnere
mūdū ⁊ oīa q̄ in eo ſunt. vn̄ Hiero. Facile ꝯtē
nit oīa q̄ ſe cito nouerit moriturū. Unde me
morandū eſt homini ꝙ quo⁹ vadit adhuc ⁊
hoc vcʒ contra auaritiā. vnde Job.j. Nudus
egreſſus ſum de vtero matris mee:⁊ nud⁹ re
uertar illuc. Si em̄ haberes centū milia flore

norū quid tibi ꝓdeſſent cū nullū tecū recipe-
res. Qđ aūt hō ſub terra ſepelietˀ hoc vȝ con
tra ſupbiā. Eccl'a.x. Quid ſupbis terra ⁊ ci-
nis: ⁊ ꝙ hō erit cibus vermiū vȝ contra volu
ptates carnis q̄re eñ ſic delicate nutris cor-
pus tuū qđ ī breui erit cibꝰ vermiū. Job.xvij.
Putredini dixi: pr̄ meus es: mr̄ mea ⁊ ſoror
mea vermibꝰ. Quartū ſeruitiū eſt ī bōis ope
ribꝰ iuſtitie: mie ⁊ deuotionis exercitemꝰ nos
mie q̄ad pauperes qbꝰ ſubuenire debemus
deuotiōis quo ad meditationē paſſiōis xp̄i.
Quintū ſeruitiū ē vt ſtudioſe ỽtutibꝰ inſiſta
mus. Aliud exēplū ē in bonis oꝑibus ſe exer
cere: aliud ỽtutibꝰ inſiſtere. lȝ vtrūqȝ ex alte-
ro creſcat ⁊ ꝑficiat: ſicͭ ex ſemie ſpica ⁊ ſeges
creſcit. ſic ⁊ ſe hn̄t bona opera ⁊ virtutes. Ex
oꝑibꝰ eñ bonis ỽtutes ꝑficiūt augentˀ ⁊ ro-
borantˀ: ⁊ ex ỽtutibꝰ bona oꝑa pullulāt: ſicut
cū q̄s ē patiēs in aduerſis: hūilis in ꝓſperis: ⁊
charitatiuꝰ ad deū ⁊ ad ꝓximū. Sextū ſerui-
tiū ē vt deo ꝑ purā ↄſcientiā fideliter īhērea
mus. Naȝ q̄d ē meliꝰ in rebꝰ q̄ bona ⁊ pura
cōſciētia? Ber. Magne diuitie ſunt bona cō-
ſciētia. Et reuera q̄d ī rebꝰ meliꝰ q̄d in corde
dulcius q̄d in terra q̄etiꝰ atqȝ ſecurius bona
ↄſcia? Sic ecōuerſo q̄d ē peius q̄ hr̄e malam
atqȝ leſam cōſcientiā? Unde Iſid. de ſum. bo.
dicit. Nulla pena grauior eſt mala conſcien-
tia. Uis aūt nunq̄ eſſe triſtis viue bene: bona
cōſciētia gaudiū ſemꝑ hȝ: reus animus nūq̄
eſt ſecurus. ¶ Quātū ad tertiū nota exēplū
⁊ oīa ſeruitia q̄ facimus nō dn̄t principaliter
fieri propter celū intrandū nec propter infer
num euadendū: ſed ſolū ex charitate dei que
dȝ nos mouere ad ſeruiēdum deo. vnde legitˀ
in vitaſpatrū ꝙ erant duo fratres iuuenis et
antiquus. iuuenis erat verus ſeruꝰ xp̄i ⁊ dia
bolꝰ inuidēs ei venit ad antiquū dicēs. Ego
ſum angelus dei ⁊ habeo tibi referre aliq̄ ex
iuſſu dei de qbꝰ marie doleo. Scias ꝙ frater
tuꝰ iunior ē filiꝰ dānatiōis eterne: ⁊ ſeruitiū
ſuū qđ exhibet deo ſibi nō ꝓdeſt ad vitā eter
nā. ⁊ hoc dicto receſſit. ⁊ antiquꝰ poſt hoc qn̄-
cūqȝ vidit iuuenē ſemꝑ ingemiſcebat quo cō
ſiderāte tādē dixit. Frater mi quare triſtitiaȝ
ex aſpectu meo habes. Rn̄dit ⁊ dixit ei ſicut
ſibi reuelatū fuit ab angelo malo. Qui rn̄dit
Noli triſtari. Si eñ debeo dānari dānabor
ſi ſaluari ſaluabor. ſicut deo placuerit ita fa-
ciat. Nō ei ſeruio deo ꝓpͭ regnū celoꝝ: ſȝ pro
pter ſuā charitatē ⁊ bonitatē quā hȝ ad me
⁊ ꝓpͭ ſuā paſſionē quā ſuſtinuit propter me.
Si vult mihi dare regnū celoꝝ pōt: ſi infernū
iterū pōt. Et ſequēti nocte venit angelus dei
⁊ manifeſtauit ſeni: ꝙ alter angelꝰ fuiſſet dia
bolus. ⁊ dicit ſibi ꝙ ille iuuenis ex illa cōſtā-
tia magis meruiſſet quā prius omnibus die
bus vite ſue vnq̄ meruiſſet.

De confeſſoribus. Sermo.clvj. Quod
penitentiam non debemus differre.

Eſtote parati: q2
qua hora non putatis: filius hoīs
veniet. Luce.xij. Mat.xxiij. Mar.
xiij. In ỽbis p̄miſſis moneamus
ad pn̄iam ⁊ ad vite emēdationē vt. ſ. preparē
mus nos ad mortē vt nos dn̄s cū venerit pa
ratos inueniat: ſicut iſte ſctūs cōfeſſor. N. pa
ratus inuētus eſt. vn̄ dicit dn̄s ad nos. Eſto-
te parati ⁊c. ¶ Pro quo ſciendū qđ nō debe-
mus differre pn̄iam noſtrā vſqȝ ad mortem:
nec etiā debemus in pc̄tis ꝑſeuerare ſed cito
a peccatis reſurgere. et hoc propter quinqȝ.
Pmo q2 quāto diutius q̄s manet in pc̄tis tan
to plus onoratur. vnde Grego. Peccatuȝ qđ
per pn̄iam nō diluitˀ. mox ſuo pōdere ad aliđ
trahit. Et iō poſtmodū minus pōt reſurgere
a peccatis cuȝ ſemper peccatis aggrauatur.
p̄s. Appone iniquitatē ſuper iniquitateȝ ⁊c.
Ille q̄ non pōt pondus leuare cum paruum
eſt quomodo leuabit qn̄ maius eſt. Inſuper
ſtatus peccatoris valde periculoſus eſt. vn̄ le
gitur Gen. iij. queſiuiſſe dominū ab adā cum
ipſe peccaſſet vbi eſſet ad deſignandū: qđ pec
cator dȝ ſeip̄m querere vbi ſit: an in bono ſta
tu an in malo. Et cum conſiderat ſtatū ſuuȝ
periculoſum hoc amonere ipſum dȝ ad peni
tentiam agendā. Quod autem peccator ſtat
in magno periculo pōt oſtendi. Primo ī hoc
ꝙ omni die dietā facit ad eternā dānationē.
Ergo peccator merito dȝ cogitare vias ſuas
quo vadat: ⁊ ↄuertere pedes ſuos. iuxta illđ
p̄s. Cogitaui vias meas ⁊ ↄuerti pedes meos
in teſtimonia tua. Itē quia peccator eſt terra
inimicoꝝ ſuoꝝ quibus ſe ſubiecit peccando.
vnde Augu. de verbis dn̄i dicit. Audacior eſt
qui cum vno peccato mortali dormit q̄ q̄ cū
ſeptē hoſtibꝰ de morte ſua inuicē obligatus
confligit. ¶ Item peccator cum ſe diligenter
inſpicit ⁊ cōſiderat. tūc eſt magnis ī āguſtijs
poſitꝰ. Nā ſi ſupra videt cognoſcit deū quem
offendit: q̄ ſibi multa bōa facit: ⁊ ipſe ſibi ecō
uerſo multa mala tribuit. vnde p̄s. Retribue
bāt mihi mala ꝓ bonis ⁊c. Si infra infernuȝ
quē certitudinaliter meruit ⁊ ſine dubio habe
bit niſi dn̄s eū adiuuerit. vn̄ p̄s. Niſi dn̄s ad-
iuuiſſet me: paulominus habitaſſet in infer-
nō anima mea. Nā peccādo homo appropi-
quat ad portas iferni. p̄s. Appropinquauerūt
vſqȝ ad portas mortis. Nā inter aīam pecca
toris ⁊ infernū nullū eſt mediuȝ niſi egreſſus
aīe a corpore ⁊ in pūcto egreſſus ad iſernuȝ.
Un̄ Job.xxj. Ducūt in bonis dies ſuos: et in
puncto ad inferna deſcēdunt. Si retro tūc

der ſpa ac inutiliter expēdit in quo diabolo
ꝛ mūdo ſeruiuit. Ber. nihil ꝑcioſi⁹ tpe: ſi ante
tūc videt ꝛ cognoſcit mortē ꝓpriā ꝛ extremū
iudiciū vbi deo redditur⁹ eſt rōnē de oibus
cogitationib⁹ ꝟbis ꝛ operib⁹ niſi hic emēda
uerit ꝛ ſatiſfecerit. Scdm qd dꝫ nos monere
ad ꝑparādū nos ad pniam dū ſani ſumus ē
hoc qd q nō vult penitere dū ſan⁹ ē: ꝛ pōt qñ
ꝙ demereꝛ ꝙ non qñ libēter vellet. ſ. qñ diſtu
lit vſꝗ ad mortē: qꝛ tūc pre nimio dolore im-
pediꝛ vſus rationis ꝙ obliuiſciꝛ aīe ꝓpter ni
miū dolorē quē hꝫ i corpore. vñ Greg. Cū egri
tudine deprimeris vix aliud cogitare poteꝛ
pteꝛ illud qd ſentis. ps. Sup dolorē vulnerū
meoꝝ addiderūt. vñ etiā Albert⁹ magnus.
Una potētia exiſtēte in actu alie minus pñt.
Ibi aūt tact⁹ maxie patiꝛ in īfirmitate dolo-
rē corporis: ꝗre intellect⁹ minus pōt iudicare
de ꝑteritꝫ. vñ Ari. iiij. ethi. Terribiliſſimū oīꝫ
terribiliū ē mors. Uñ ꝓpter nimiū dolorē qñ
ꝙ hō in agone obliuiſciꝛ ſuiꝑſius ꝛ ēt dei et
marie ꝛ oim ſanctoꝝ. vñ Hiero. Qꝛ ſiſiocapiꝛ
intētio mētis, vbi eſt vis doloris. Uñ multo-
tiēs hō pre nimio dolore corporis ꝑdit vſum
rationis in agone quere ante ſer. lxxix. O. A
Tertiū qd dꝫ nos admonere ꝙ nō differam⁹
penitētiā noſtrā vſꝗ ad mortē eſt ꝙ, ſi qs in
agone pniam agat: tūc incertū eſt vtrū ex ti-
more vel amore ſeruili peniteat. vñ Albert⁹
mag. rarū ē ꝙ aliqs ex amore in fine vite ſue
peniteat. Uñ ēt Petr⁹ de palu. dicit. Raro in-
quit eſt ꝙ in morte incipiat vera penitētia.
Augu. Pnia in morte ſatis periculoſa eſt: qꝛ
nō inueniꝛ i ſacra ſcriptura niſi vn⁹. ſ. latro q
in fine vere penituit. Ille vt nullus deſperet
ſol⁹ vt nulli⁹ pſumat: qꝛ i ſano hoie pnia eſt ſa
na: ꝛ in īfirmo infirma ꝛ in mortuo mortua.
Idē Aug. Si qs poſitus in vltima voluntate
voluerit accipe pniam fateor nō illi negam⁹
qd petit: ſed nō poſſumus ſecuritatē dare qd
bñ hinc exeat. ſi ſecurus hinc exeat neſcio pe
nitētiā dare poſſum⁹: ſecuritatē aūt dare nō
poſſumus. Nunqd dico dānabiꝛ: ſꝫ nec dico
ſaluabiꝛ. Uis ergo a dubio liberari. vis qdeꝫ
incertū euadere age pniaꝫ dū ſan⁹ es. Si ſic
agis dico tibi qd ſecur⁹ es. Nā ſi deus videt
illā intētionē in corde peccatoris in morte ꝙ
ſi ſperaret de īfirmitate euadere vellet viue
re ſicut pri⁹ in peccatis: ꝛ ſi videꝛ cōteri vel cōfi-
teri: ꝛ diſponere teſtamētum ꝛ eleemoſynas
elargiri ꝛ ꝓmittere ſatiſfacere legis ꝛ inūgi
cōmunicare ꝛ inuocare ſanctos ſi inquā hec
oīa facit tñ: qꝛ timet cito mori ꝛ eternaliꝛ dā-
nari. ꝛ nulla dilectio dei vel odiū peccati mo
uet eū: quin ſi diutius dareꝛ ei viuere vellet:
ꝛ diutius peccaret eternaliter dānabitur: qꝛ
ſola charitas eſt q ſaluat hoiem: nō timor ſer

uilis. B Exemplū legitur ꝙ quidā valde de-
licatā vitaꝫ duxit: ꝛ alia multa peccata per-
petrauit. Tādē ꝑ infirmitatē tactus timore
mortis ꝯfeſſionē fecit pctā defleret emēdatio
nē vite ꝓmiſit viaticū accepit ꝛ lūctus eſt et
mortuus. Cui⁹ corpus vtpote nobilis ꝛ diui-
tis viri; cū magna pōpa ſeculari glorie tumu
latū eſt. Et erat eadem die tāta ſerenitas vt
ipſe aer videreꝛ famulari exequiis. Dixerūt
aūt adinuicē hoies. Multa bona ꝑſtitit de⁹
iſti hoi: qꝛ nihil defuit ei eoꝝ q hō chriſtianus
habere dꝫ. Diuinis munit⁹ eſt ſacramentis:
aer in ei⁹ morte eſt ſerenat⁹: ꝛ cū magna glo
ria ē ſepult⁹. Poſt paucos dies ille defunct⁹
apparuit cuidā ſocio ſuo dicēs ſe eſſe dānatū
Qd cū ille ſoci⁹ miraretꝛ ꝛ inde expaueſceret
pniam ꝛ cōfeſſionē ꝛ ſacramēta atꝗ cōtionē
cōmemorās: ꝛ ꝙ iſta deuote ꝛ cōpūcto corde
ꝛ cū lachrymis eſſet ꝯfeſſus: ꝛ ſacramēta cuꝫ
magna deuotione ꝑcepiſſet vt ſibi videbaꝛ.
Rñdit defunctus. Unū bonū mihi defuit ſine
quo nullū bonū valet ꝛ prodeſſe pōt. Quod ē
illud inquit. Rñdit charitas. Quia oīa q feci
ſcꝫ ꝯfitēdo: ſacramēta percipiēdo feci ex timo
re mortis ꝛ pene īferni ꝛ extremi iudicij: ꝛ nō
ex charitate: ꝛ ergo oīa illa nihil mihi ꝓfue-
rūt ad ſalutē ſꝫ ſi ex hereditate illa feciſſē ſal
uus fuiſſem: ſꝫ qꝛ illa ex ſolo timore feci: ideo
nihil mihi profuerūt: quia ſola charitas libe
rat hoiem a morte. ¶ Quartū eſt ꝙ ſi etiam
verā penitētiā qs in agone egerit. ſic ꝙ deus
indulgeat ſibi culpā: tñ adhuc pena ꝛ ſatiſfa
ctio remanet. ꝛ ꝓpterea tādiu purgaꝛ in pur
gatorio qd hic in breui tpe perſoluiſſet ſi tē-
peſtiue penitētiā egiſſet. Et ſecundū Augu.
Ignis purgatorii⁹ mirō mō grauius eſt: quā
uis etern⁹ nō eſt: ſup tñ oēm penā quā homo
vnꝗ paſſus eſt in hac vita vel pati pōt. ꝛ de
hoc quere exēplū infra ſer. cix. B. Hoc diligen-
ter qlꝫ pēſare deberet. ꝛ hic tēpeſtiue penite-
re; ꝛ ſe a peccatis cauere: qꝛ nō ſolum pro ma
gnis pctis qs grauiꝛ punieꝛ: ſꝫ etiā ꝓ veniali
bus. Ergo qlꝫ dꝫ ſeipſum hic punire in eodē
corpe ꝛ i eiſdē mēbris in qb⁹ peccauit: qꝛ ſm
Aug. Nullū bonū irremuneratū: ꝛ nullū ma
lū ipunitū remanebit. et Salo. dicit. Per que
qs peccat: ꝑ hec punieꝛ. Ergo ſi in crapula et
ebrietatib⁹ vixiſti: tunc hic ꝑ ieiuniū ꝛ abſti-
nentiā debes corpus tuuꝫ caſtigare: ꝛ ſic hic
ſatiſfacere. ſi i luxuria: tūc debes corpus fla-
gellare. Si i delitijs corporis: ſicut cū molli-
bus veſtib⁹ ꝛ lectiſternijs deū offendiſti tunc
ideo debes aſperā veſtē induere: ꝛ quandoꝗ
dure iacere. Si aūt chorizaſti tūc iā ire debes
nudis pedibus ad ecclīā: ꝛ ſatiſfacere potius
hic in preſenti vita ꝗ in futuro. Silr quilibet
dꝫ eſſe patiēs in infirmitatib⁹ quas quādoꝗ

de⁹ ſuis caris amicis dat p purgatorio.vnde
dicit per pphetā. Naū.j. Afflixi te ſup.i pñti
nō affligā te.ſupple in futuro. Et hoc debem⁹
a deo cōſiderare vt nos hic a pctis nr̄is pu-
niendo expurget:vñ Aug. Hic vre hic ſeca vt
in eternum parcas. vñ Greg. Miſericorditer
adhibet deus tpalē ſeueritatē ne eternā in-
ferat vltionē. Ideo hic qbuſdā parcit: vt eos
in eternū feriat. Alios vero hic ferit nō parcē
do vt in eternū parcat. Itē sciēdū q̄ eſt bonū
ſignū ſalutis et charitatis dei qñ qs hic diu
firmat̄ i eodē corpe ⁊ in eiſdē mēbris cū qb⁹
deū lōgo tpe offendit ⁊ ſic diu in pctis iacuit.
vñ Greg. in li. mora. Diuina diſpēſatiōe agit̄
vt plixiori vitio plixior egritudo exiſtat. ❡
Sed querit̄ q̄diu qs in purgatorio puniēd⁹
ſit ſm iuſtitiā dei p ſolatiōe vnius pene pcti
mortalis. Reſpondet̄ ſatis pbabiliter q̄ quis
tot annis deberet puniri p ſatiſfactione vni⁹
peccati mortalis:quot ſūt dies in ſeptē ānis.
Et ratio eſt:q[…] pñti ſm verā iuſtitiā de-
bet ſeptēnis p[…]nitentia iniungi p vno pecca
to mortali. vnde dicit̄ in decre. Penitētia pec
cati mortalis ſūt ſeptē anni.xxxiij. q.ij. Hoc ſā
ctum. Sed in purgatorio datur ſibi annus p
die vna:q2 dñs dicit per pphetā. Illis q̄ hic tē
pore gratie ⁊ mīe penitent:vt habet̄ Ezechi.
iiij. Diē p anno dedi tibi. Diem ſcʒ in pñti
tpe:gratie ⁊ mīe pro anno ſcʒ in futuro vbi
erit tps iuſtitie. Silr̄ pōt pbari hoc i filijs iſ-
rael q̄ per quadraginta ānos fuerūt in deſer
to ppter pctā ſua retardati anteq̄ intraue-
rūt terrā pmiſſionis:qui ſi non peccaſſent in
xl. dieb⁹ itraſſent:⁊ ſic p qualibet die dat⁹ eſt
eis ann⁹. Ex dictis pʒ q̄ aliq̄ aie p lōgū tps
punient̄ ḡuiter in purgatorio. Nā in vno an
no ſūt.ccclxv. dies:in ſeptē ānis ſunt bis mil
le q̄ngēti q̄nquagintaquinq̄ dies. Mō p tot
annos ſʒ merā iuſtitiā deberet qs ardere in
purgatorio p vno pctō mortali:ſ.nō attēdūt
luxurioſi q̄ p vno actu tot ānis puniēdi ſunt
Silr̄ ebrioſi ⁊ ſuperbi:chorizātes:blaſphemi
mēdaces ⁊ maledici:inuidioſi ⁊ iracūdi: auari
⁊ accidioſi:ieiunia ⁊ feſta ab eccl'ia pcepta trāſ
gredientes:⁊ ſic de alijs pctōrib⁹. Sed tñ vtrū
iſta pbatio ſufficiēs ſit:iudicio diſcretorū re-
linquo:ſʒ tñ vt videtur ſatis credibile appa-
ret. ❡ Itē sciēdū q̄ nullus ppterea deſpera-
re dʒ q2 iā dicta itelligēda ſunt ſm merā iuſti
tiā dei:ſʒ de⁹ miſericors eſt ⁊ cōtritio ⁊ erube
ſcētia cōfeſſiōis:⁊ ſatiſfactio in pñti q̄ fit p bo
na opa q̄ qs facit. ſilr̄ ⁊ tribulatiōes ⁊ īfirmi-
tates ⁊ pſecutiōes quas qs patiēter ⁊ volūta
rie ſuſtinet multū de pena purgatorij delēt.
Silr̄ ⁊ ſuffragia q̄ fiūt p aiab⁹ valde ipſis pro
ſunt vt eo citi⁹ liberent̄ a purgatorio. Vñ le-
git̄ in dialogo Ceſarij q̄ quidaʒ debebat eſſe
duo milia ānoꝝ in purgatorio:⁊ i duob⁹ an-
nis p ſuffragia vni⁹ epī ⁊ alioꝝ bonoꝝ hoīm
liberatus fuit a purgatorio. ❡ Item legitur
in dialogo Ceſarij q̄ quidam adoleſcens in
claraualle recept⁹ in ↄuerſum factus eſt opi-
lio ouiū q̄ oues paſcens in agro apparuit ei
cōſobrin⁹ ſu⁹ nuper defunctus. Quē interro-
gans vñ veniret:reſpondit. Mortuus ſum ⁊
magnis penis torq̄or. At cōuerſus. Poteris
ne iuuari? At ille ſi potero hr̄e tres miſſas in
ordine veſtro mox liberabor. Mox cōuerſus
ad monaſteriū feſtinās que viderat ⁊ audie-
rat priori indicauit. Cui prior gratāter reſpō
dit. Ego vnā celebrabo:alias duas duob⁹ ſa
cerdotib⁹ iniungam. Dictis aūt miſſis iterū
ille apparens cōuerſo grās egit dicens. Be-
ficio miſſarum ſaluatus ſum. Nec mirari de-
bes ſi tm̄ valet dñici corporis immolatio ⁊c.
Item legitur q̄ quidā pūincialis habuit fra
trem cardinalē q̄ apparuit ei poſt obitū dicēs
ſe eē i maximis penis purgatorij:⁊ q̄ illas de
beret ſuſtinere p.xv. annos. Et pūincialis ſe
quenti die celebrauit pro aīa ipſi⁹ miſſaʒ vnā
Tūc apparuit ei ſplēdid⁹ ⁊ regratiabat̄ cha-
ritati ſue ⁊ dixit q̄ p illam miſſaʒ eſſet libera
tus a purgatorio:⁊ dixit ſe iā ad celū trāſitu-
rū. Quintū eſt q̄ ille qui tardat ſuā cōfeſſionē
vſq̄ in agonem mortis ⁊ extremitatez vite ⁊
ſi vere ⁊ bene peniteat tamē minorē gloriam
habebit i celo. Nā valde diſſimiles erūt i pre
mio ille q̄ in extremis penitet:⁊ ille qui trigi-
ta vel q̄draginta annis deo ſeruiuit. vñ dr̄ in
euāgelio. Joh. xiiij. In domo prīs mei māſio
nes multe ſunt. De hoc quere ante ſer. xx. J.

Sermo de virginibus. Sermo. clviij.

Simile eſt regnū ce
lorū theſauro abſcōdito in agro ⁊c.
Mat. xiij. Per iſtū theſaurꝫ itelligit̄
virginitas que eſt theſaurus ſuper oēs the-
ſauros. vnde Eccl'ia. xxvj. Non eſt condigna
ponderatio cōtinentis aīe. Unde pro pñti de
virginib⁹ tria ſunt dicēda. Primo de virgini-
tatis dignitate. Scđo q̄ xps reqrit in ſpōſis
ſuis ſcʒ in v̄ginib⁹. Tertio exēplū. ❡ Quan-
tū ad primū notādū q̄ bn̄e ſunt ↄiugate: bea
tiores vidue:beatiſſime ſunt v̄gines. Nā iſti
tres ſtat⁹ differūt ſicut lux ſolis: lux lūe ⁊ lux
ſtellaꝝ. Itē differūt ſicut auꝝ argētū ⁊ plūbū
vñ Aug. de bono ↄiugali dicit ſic. Sicut bonū
erat q̄ martha ſatagebat occupata circa fre-
quēs miniſteriū ſanctoꝝ ſʒ meli⁹ q̄ maria mag
dalena fecit audiēs v̄bū dei. Ita ēt bonū Su
ſanne i caſtitate ↄiugali laudam⁹: ſʒ bonū vi
due Anne magis:ſʒ tñ bonū v̄ginis Marie an
teponim⁹. vñ etiā Damaſcen⁹ li. iiij. Quanto
angel⁹ homini eſt ſuperior:tāto virginitas nu-

ptta eſt honorabilior. Sʒ diceret aliquis qua re ꝟgines ſunt beatiores. Rñr ꝙ ꝓpter virgi num dignitatẽ. Nã xp̃s in nouẽ dignitatibꝰ ꝑuilegiauit dignita:ẽ ꝟginũq̃ ſignificate ſũt ꝑ nouẽ choros ãgeloꝝ. Primũ priuilegiũ ẽ ꝙ ꝟgitas eſt theſaurꝰ incõparabilis ſuper oẽs theſauros. Nã oĩa regna mundi ẽt oẽ aurum ⁊ oẽs lapides p̃tioſi non pñt cõparari virgini tati. Et in ſignuʒ huius xp̃s cõmẽdando vir ginitatẽ ↄparauit eã theſauro dicẽs l ꝟbis premiſſis. Siĩe eſt regnũ celoꝝ theſauro ⁊c. Scđm priuilegiũ eſt ꝙ virginitas eſt vita an gelica. Amb. Qui nõ nubũt ⁊ vxores nõ ducũt ſicut angeli in terris ſunt. Hieron. etiã dicit In carne preter carnẽ viuere nõ ẽ vita hũana ſʒ angelica. Quid eñ ſunt virgines niſi homi nes celeſtes ⁊ angeli terreſtres? vñ Ambroſi. in li. de offi. Supergreditur virginitas ↄditio nẽ hũane nature: ꝑ quã hoĩes angelis aſſimi lantur. Tertium eſt q: virgines ſunt regnum celorum: Nam deus habitat in eis. Lu. xvij. Regnum dei infra vos eſt. Quia ſicut xp̃s re gnat in celo ⁊ in ſãctis: ſic in terra in virgini bus. Bernardus in epiſto. Sola eſt caſtitas que in hoc mortalitatis loco ⁊ tẽpore quẽdã ſtatũ mortalis glorie repreſentat ꝙ ãt xp̃s in virginibus regnat ptʒ: q: ꝟgines ſunt dei re fectio. Cañ. ij. Qui paſciẽ inter lilia. i. inter vir gines: etiã ipſe xp̃s paſcit eas cum ſua dulce dine. Et merito q: etiam ipſe delictas carnis relinquunt: iõ in xp̃o delitias inueniunt. De qua dulcedine dicit Berñ. Cibus aĩe eſt grã dei dulciſſimꝰ ſuauis ⁊ oĩʒ hñs in ſe ſuauita temꝰ ⁊ delectamẽtũ ſaporis. Quartũ ꝑuilegiũ eſt libri vite inſcriptio. Nã ipe virgines a xp̃o ſunt ſcripte in libris vite. Apoc. iij. habes pau ca noĩa q̃ nõ coinquinauerũt veſtimẽta ſua Et ſubdiẽ. Et nõ delebo noĩa eoꝝ de libro vi te. Et de hoc gaudere dñt virgines ⁊ nõ i va nitatibꝰ gṫuis mũdi: ſicut in riſibus ⁊ ludis Matth. v. Gaudete quia noĩa veſtra ſcripta ſunt in celis. Unde Augu. Gaudia virginum xp̃i ſunt de xp̃o in xp̃o: cũ xp̃o: poſt xp̃m: per xp̃ʒ: ꝓpter xp̃ʒ. Quītum eſt: q: virgines ſunt ornatꝰ celi ⁊ pulchritudo eccľie. Eccleſi. xliij. Species celi gloria ſtellarum. i. ꝟginũ. Quia ſicut ſtelle celuʒ ornãt: ſic ⁊ ꝟgines eccleſiaʒ. Stelle eñ in die latent: ⁊ in veſpere appãt: ſic in fine mũdi i reſurrectiõe nouiſſima claritas virginuʒ apparebit. Uñ de quolibet iuſto di citur illud Matth. xiij. Fulgebunt iuſti tanq̃ ſol: Sʒ virgines que mundiciã cordis ⁊ corpo ris ſeruauerunt: tũc pre ceteris oĩbꝰ clariores erunt: Uñ Ambroſius in libro de virginitate dicit. Pulchritudinẽ quis põt maiorẽ eſtima re decorẽ ꝟginis que amatur a rege: ꝓbatur a iudice: dedicaẽ dño: conſecratur deo. Sed

niali ⁊ luxurioſi tũc erũt defformes nigri ⁊ gra ues ⁊ paſſibiles: ⁊ imortales: q: mors fugiet ab eis: ſʒ caſti tũc lucebũt ꝑ alijs: ſicut ſtella differt a ſtella ſcđm ap̃lm. Sextũ priuilegiuʒ eſt ꝙ xp̃s ſpecialẽ dilectionẽ hʒ ad virgines. Quãuis eñ oẽs bonos hoĩes diligat tamen ſpãliter virgines pre oĩbus diligit. Prouerb. xxij. Qui diligit cordis mũditiã habebit re gẽ amicũ. Beda ſuꝑ Luc. Sicut xp̃s in ſum ma pace natꝰ eſt vt ſe pacẽ diligere oſtẽderet ita de virgine natꝰ eſt vt ſe virginale decꝰ di ligere demõſtraret. vñ etiã Hiero. Plus cete ris amat xp̃s ꝟgines q: ſpõte tribuũt qđ non eſt eis iperatũ. Septimũ ꝙ habebũt ſpecialẽ aureolam. Eſt aũt aureola additio ad glĩam electis cõiter debitã. Pro quo notãdũ ꝙ vir gines martyres ⁊ ꝑdicatores habebũt ſpecia lem aureolã. Uñ queritur vtrũ virgo que vio lẽter corrũpitur perdat aureolã? Reſpondeẽ ſcđm ſcm̃ Tho. ꝙ nõ dũmõ ꝓpoſitũ virgita tis hʒ nec conſentit in actum. Unde legiẽ de beata Lucia que dicit. Si me inuitã violaue ris caſtitas mihi duplicabiẽ ſcʒ propter vir ginitatẽ ⁊ iniuriam quã patereẽ ſi corrũpere tur. vñ dr̃ in decre. Dum virginitas ſine con ſenſu corrũpiẽ meritũ caſtitatis duplicabiẽ. xxij. q. v. c. ſ. Itẽ q̃riẽ vtrũ illa que in carne eſt virgo: ſʒ ꝓpoſitum hʒ contrahendi matrimo nium: ⁊ in tali ꝓpoſito moritur: vtrũ habebit aureolã? Reſpõdeẽ ꝙ non q: ad aureolam cõ ſequendã requiritur ꝓpoſitũ ꝑpetue virgi nitatis. vñ Alber. magnus ⁊. ſ. Tho. dicunt ꝙ per ſolum conſenſum in actum carnalẽ ꝑdi tur girginitas cũ in mẽtẽ cõſiſtat: ſed recupe rari põt vt ptʒ in Ioh. euan. quem xp̃s de nu ptijs vocauit. Ergo ſi talis virgo in agone pe niteret ⁊ mutaret ꝓpoſitum: ſic aureolã ac quireret. Et eſt ſciẽdũ ꝙ virgitas carnis per dita nunq̃ recuperari põt. vñ dr̃ in decr. Deꝰ non poteſt facere de corrupta virginẽ. xxxij. q. v. ſi paulus: vnde etiã Hiero. Audienter lo quor cũ oĩa poſſit deus ſuſcitare tñ nõ poteſt ꝟginẽ poſt ruinã: valet quidẽ liberare de pe na: ſʒ nõ valet coronare corruptã. vñ ẽt Iſid. de ſum. bo. Omne peccm̃ ꝑ pñiam receptũ vul neꝝ ſanitatẽ: ꝟginitas aũt ſi labitur nulla penitẽtia reparaẽ ad itegritatem. Queritur vtrũ meliꝰ ſit ſeruare virginitatẽ cũ voto q̃ ſine voto? Rñr ꝙ melius ẽ ſeruare cũ voto: q: hõ ſe totũ offert deo per votũ. Unde ſicut ma ius ẽ dare arborẽ cũ fructu q̃ ſolũ fructũ ſine arbore: ſic etiã ẽ de virginitate q̃ ſeruaẽ cum voto ⁊ de virginitate q̃ ſeruaẽ ſine voto. Naʒ ſicut plꝰ peccat q̃ poſt votũ frãgit promiſſum ſic etiã plꝰ mereẽ ſeruando votum. Attamen nõ eſt leuiter vouẽdũ: q: poſtmodũ matrimo nium cõtrahũt grauiter xp̃m in hoc offendũ

De hoc quere ſupra ſer.xxvi. ¶ Octauū pri-
uilegiū eſt ꝙ ꝟgines ſunt ſpōſe xp̄i. Nam ip̄e
xp̄s eſt ſumm⁹ pōtifex:de quo dicit̄ Leui.xxi.
Summ⁹pōtifex ꝟginē ducet vxorē. Et ex hoc
ſequit̄ ꝙ ip̄e ꝟgines ſunt regine:qꝛ hn̄t xp̄m
regē glie ꝓ ſpōſo. p̄s. Aſtitit regina a dextris
tuis in veſtitu deaurato ꝛc. vn̄ 7 Cyprianus
in lib. de ꝟginitate. Uirginitas eſt ſoror ange
loꝝ:victoria libidinū:regina ꝟtutū:poſſeſſio
oīm bonoꝝ. Nonū ꝑuilegium eſt ꝙ virgini-
tas principatū tenet tā i celo ꝙ̄ in terra. vnde
hiero. In oī ſexu ꝛ gradu pudicitia obtīet ꝑn
cipatū. notāter dixit ſexu ꝛ gradu:qꝛ duo ſunt
ſexus.ſ. maſculin⁹ ꝛ feminin⁹. In maſculino
tenet principatū xp̄s. In feminino glīoſa vir
go maria. Itē in gradu in ꝓphetis Johānes
baptiſta. In p̄dicatorib⁹ noui teſtamēti. Pau
lus q̄ eſt ꝟgo. Unde ꝛ preponit̄ petro in ſigil
lo pape:ꝛ frequēt̄ depingit̄ rome ad dexterā
chriſti:ꝛ petrus ad ſiniſtrā:vt pꝫ in eccleſia
ip̄i⁹ bti petri. In euāgeliſtis beat⁹ iohānes
euāgeliſta q̄ eſt virgo. In martyrib⁹ btūs ſte
phan⁹ ꝓthomartyr:ꝛ laurenti⁹ q̄ ſunt virgi-
nes. In cōfeſſorib⁹ nicolaus ꝛ martinus qui
ſunt ꝟgines. Ergo honorabiliores ſunt virgi
nes corā deo hoībus ꝛ angelis. ¶ Quantum
ad ſcd̄m ſciēdum ꝙ xp̄s ſex requirit in ſua ſpō
ſa:quoꝝ ſi vnū defuerit non ſibi placet illa
ſponſa. Primū ē pulchritudo que ꝯſiſtit in pu
ritate conſciētie. vn̄ Can.iiij. Tota pulchra eſt
amica mea:ꝛ macula nō eſt in te. Ergo quan
to cōſciētia ꝟginis eſt purior tanto corā chri-
ſto ipſa ē pulchrior. Ideo diligēter dꝫ cuſto
dire faciē anime.ſ. ꝯſciētie nō ſolū a nigridine
peccati mortalis:ſꝫ etiā a puluere venialiū:qꝛ
venialia maculāt aīam:ſꝫ mortalia denigrāt:
et ponitur exēm quod aliquando denigratur
imago:q̄ videri nō pōt:ꝛ aliquādo obſcurat̄
ꝙ videri nō pōt:ſꝫ non plane diſcerni:ꝛ ꝓpter
hanc differentiā dicit Gre. Ueniale obſcurat
mortale obtenebrat. ergo ſicut vxor ſolet faciē
ſuam lauare ꝛ eā mundā ſeruare:ꝛ frequēter
ſpecula iſpicere:vt ſi viderit i ſpeculo aliquā
maculā in facie:ſtatim eā deponet. Sic virgo
xp̄i lauare dꝫ faciē ꝯſciētie ſue:ꝑ cōtritionē et
ꝯfeſſionē in ſpeculo inſpicere.ſ. mādata dei cō
ſiderare. Un̄ beatus Greg. Specula ſunt mā-
data dei. Et ſi deprehendat aliquā maculam
illā ꝑ ꝯfeſſionē abluat. Un̄ Ber. dicit. Ama cō
feſſionē ſi affectas decorē. Scd̄m ꝙ xp̄s requi
rit in ſua ſpōſa:ē nobilitas:qꝛ nō ſufficeret ꝙ
ſponſa ſua eēt pulchra niſi etiā eſſet nobilis.
Hec āt nobilitas attēdit̄ in honeſtate moꝝ ꝛ
cuſtodia ſenſuū. Et quāto honeſtius ꝛ meli⁹
cuſtodit̄:tāto eſt nobilior. Can.vij. Quā pul-
chri ſunt greſſus tui. vn̄ honeſtas ſponſe xp̄i
ſtat in hoc ꝙ nullus malū loquat̄ de ea:ſed et
aliꝗ edificētur de cōuerſione ip̄i⁹. Ut autē te-
ipſum cuſtodias ab oīb⁹ illicitis oculos tuos
auerte. Unde Greg. Non licet intueri qḋ nō
licet cōcupiſci. Itē cuſtodire debes aures ab
auditu maloꝝ. Iſid. Nulla aurem tuam ſer-
monū ipudicitia ſubrepat vanus ſermo cito
polluit mētē ꝛ facile agit̄ qḋ libēter auditur.
Itē cuſtodire dꝫ man⁹ ab illicito tactu:ꝛ pe-
des ab inutilib⁹ diſcurſib⁹. vn̄ Ber. Solēt vir
gines que vere virgines ſunt ſemper eſſe pa
uide ꝛ nū̄ꝙ̄ ſecure. Ut autē corp⁹ virginis cu
ſtodiatur ꝛ bn̄ regat̄:tunc oportet eam mode
rantiā ꝛ abſtinētiā tenere:qꝛ per abſtinētiā
caro domat̄. Un̄ Hug. de ſctō vic. Parca enim
vita occidit vitia:libidinē extinguit:ꝟtutē nu
trit:aīam roborat:mentem ad celeſtia eleuat
Tertiū qḋ chriſtus requirit in ſpōſa ſua ſine
quo alia duo nō valēt ē ſapiētia. Et illa attē-
dit̄ in locutione diſcreta. Nā ſponſa xp̄i dꝫ ſe
cuſtodire in ꝟbis vt dicere poſſit cum p̄s. Os
meū loquet̄ ſapientiā. Et ppl's q̄ audit eam
loquētē dicere poſſit illḋ p̄s. Diffuſa eſt gra-
tia in labijs tuis:ꝓpterea benedixit te de⁹ in
eternū. Qualis aūt dꝫ eē virginis ſermo oſtē
dit ſanct⁹ Hier. dicēs. Sit ſermo virginis pru
dens modeſtus ꝛ rarus. Unde dicit Ambro.
Cuſtodi ꝟgo vias tuas:vt nō delinquas i lin
gua tua. Nā ꝛ vana loqui plerūꝗ crimen eſt
virgini. Bona ꝟba loqui eſt ſignū bonitatis
in corde ꝛ ecōuerſo mala loq̄ ē ſignū peruerſi
cordis. Mat.xij. Ex abūdātia cordis os loq̄t̄.
Ergo dū virgo vel mulier turpia ꝟba loquit̄:
ſignū eſt mali cordis. Chri. ſup Matt. Quale
cor hꝫ vnuſquiſꝗ talia verba loquit̄:ꝛ opera
facit. Ariſt.iiij. Ethi. Qualis vnuſquiſꝗ ē tali
ter dicit ꝛ taliter operat̄ ꝛ taliter viuit. Quar
tum qḋ chriſt⁹ requirit in ſua ſpōſa:ſine quo
predicta nō ſufficiunt eſt diuitiarū abundan
tia. Et he diuitie cōſiſtūt in virtutib⁹. vn̄ Gre.
Uere diuitie nō opes:ſed virtutes ſunt. Ergo
ſpōſa xp̄i dꝫ habere humilitatē exēplo Marie
q̄ de ſeip̄a dicit. Reſpexit hūilitatē ancille ſue
Un̄ Marie virginitas deo nō placuiſſet:ſi hu
milis nō fuiſſet. Ex quo pꝫ qḋ caſtitas nō ꝓ
deſt ſuperbe virgini. vnde Aug. Meli⁹ eſt hu
mile coniugiū ꝙ̄ ſuperba virginitas. Itē ſpō
ſa chriſti debet ſeruare obedientiam:ꝛ frāge
gere propriā voluntatem:qꝛ hoc valde meri-
toriū. Euſebius in epiſtolis. Illū diē tantum
te bene vixiſſe puta in qua propriā volūtatē
abnegaſti ꝛ deſiderijs tuis reſtitiſti. Hieron.
Tantū virtuti adijcies quantum voluntati
proprie ſubtraxeris. Itē ſponſa chriſti debet
ſeruare charitatē:qꝛ charitas eſt optima vir
tutum:ꝛ qꝛ caſtitas ſine charitate deo nō pla
cet. Bernardus. Caſtitas ſine charitate eſt lā
pas ſine oleo:ſubtrahe oleū lāpas non lucet

tolle charitatē ⁊ caſtitas nō plȝ. vnde Greg.
ſup ezechie. Antiquus inimicus in nobis ca
ſtitatē ſi ſine charitate fuerit:nō timet:qꝛ ipſe
nec carne premitur nec in eius luxuria diſſol
uitur. Ex quibꝰ patet ꝙ virgo chriſti quanto
plꝰ hȝ de humilitate:de obedientia:⁊ de cha
ritate:⁊ de ceteris virtutibus tāto eſt ditior.
Et he diuitie tam nobiles ſunt ꝙ ſolꝰ deꝰ ope
ratur eas in nobis. Gal.iij. Qui tribuit vobis
ſpiritum operatur virtutes in vobis. Vñ Au
gu. Virtus tam nobilis eſt vt nullus eā niſi
ſolus deus operetur in homine. Quintuȝ qđ
chriſtus requirit eſt qđ ſponſa ſua ſit ſana et
nō languens. Hec ſanitas anime attenditur
in agilitate: qꝛ inter omnia ſigna ſanitatis
ꝑcipuum eſt agilitas in membris. Unde ſpō
ſa chriſti debet eē agilis ad bona opera. Sed
virgo pigra q̄ diu dormit:⁊ benet bante come
dit eſt lāguēs ⁊ multū infirma. Similiter vir
go illa q̄ de mane viſitat eccleſiā ⁊ ſeruit deo
⁊ poſt prandiū vadit ad choream ⁊ ſeruit mū
do, ē claudicās corā deo. Unde ipſe dixit per
ꝓphetaȝ. Uſqȝquo claudicatis i duas partes
⁊c. Sextum qđ xp̄s requirit ⁊ ſine quo predi
cta nō ſufficiunt eſt qđ ſponſa chriſti ſit fide-
lis in amore ſui ſponſi:ſic qđ nulli placere de
ſideret:niſi ſoli xp̄o. Apls.i. Coꝝ.vij. virgo co
gitat que dei ſunt ⁊ quō placeat deo. Virgi-
nes enim que ſponſe chriſti ſunt non debent
diligentiam adhibere ſuper ornatura corpo
ris:ſed ſuper ornatum anime:vnde Cypria-
nus in epl'a. Quid ergo virginibus cum ter-
reno cultu ⁊ corruptibilibus ornamētis que
dum placere hominibus ſatagunt deuȝ of-
fendunt. vnde etiam Augu. in libr. ad ſacras
virgines. Dominica virgo nec ornatu capi-
tis nec habitu:nec oculis erectis:ſed cuȝ vul
tu ad terrā diſpoſito procedat nec in ſe viles
inducat amores:⁊ ſi nō pereat aliis perditio
nis cā nō exiſtat. Unde ſponſa chriſti diligen
ter dȝ ſe cauere ab illicito amore ⁊ a carnali li
bidine:qua virgitas carnis cuȝ corruptione
mētis ſimilis ē ſepulchris ab extra ſpecioſis
⁊ interius plenis ſpurcitiis. vnde Hiero. Nō
nulle ſunt virgines carne non ſpiritu quarū
corpus eſt integrum:ſed anima corrupta ſed
illa virginitas hoſtis eſt chriſti cuiꝰ nec men
tē maculat cogitatio nec carnē libido. Unde
etiam Iſiđ. de ſummo bono. virgo carne ⁊ nō
mente nullum meritū habet in repromiſſio-
ne. vnde etiam Aug. Felicior enim mihi vi-
detur mulier nupta ꝙ nuptura virgo. habet
enim illa qđ iſta cupit:illa vni placere ſtudet
iſta multis. Unde virgo q̄ eſt ſponſa chriſti at
tēdere debet ꝙ vxor fidelis facit qcqđ ſit pla
cere marito ſuo:ſic ⁊ ipſa dȝ facere xp̄o. Itē ſi
cut vxor nō oſtēdit ſigna familiaritatis aliis

viris in p̄ſentia ſui mariti:ſic nec virgo i p̄e
ſentia xp̄i qui vbiqȝ preſens eſt omnis verba
mores ⁊ facta ſue ſponſe cōſiderat. Sed quā-
tū ad tertiū ſciēdū ꝙ ve illis qui inhonorant
virgines quas chriſtꝰ ſic priuilegiauit ⁊ ſibi
ꝑelegit vt ſint ſponſe ipſius. Nam xp̄s tales
maxime puniet. De hoc maxime quere exem
plum ante. ſermone. xcvj. V.

Aliū ſermonē de vginibꝰ .ſ. de ſpūali ma
trimonio quere ſupra ſer. cxxiiij. R.

De angelis. Sermo. clviij.

Angeli eorū ſem-
per vident faciē patris mei:qui in
celis eſt. Mat. xviij. Et qui hodier
na die peragitur feſtū ſancti Mi-
chaelis omnium angelorum. ideo in preſenti
ſermone de angelis quatuor ſunt dicenda.
I Primo quare feſtum angelorum ſolenni-
ter ſit celebrandum a nobis? Reſpondeturꝙ
propter tria. Primo propter multitudinē an
geloꝝ quoꝝ hodie feſta peragimus. Circa qđ
queritur vtrum angeli ſint in aliquo magno
numero. Reſpondetur ſcđm ſanctuȝ Tho. ꝙ
ſic. Nam excedunt omnem numerabilē ⁊ viſi
bilem multitudinem. vnde etiam Dioniſꝰ in
de celeſti hierarchia. Excedentes numerum
noſtrorum materialiū corpoꝝ. Apoc. vij. Ui-
di turbaȝ magnā quā dinumerare nemo po
terat. Faciliꝰ eñ quis ſtellas celi guttas ma-
ris:⁊ folia arboruȝ numeraret quam nume-
rum angeloꝝ. Modo ſi feſtū vnius ſancti ſo-
lēniter eſt celebrādum;quid tunc de feſto tot
angeloꝝ. Scđo vt ipſis angelis vicem recom
penſemus. Gaudent enim de noſtra conuer-
ſiōe ⁊ de bonis noſtris. vnde ⁊ nos etiā hodie
de ipſis gaudere debemꝰ. vnde Lu. xv. Gau
diū eſt angelis dei ſup vno peccatore penitē
tiā agente. vnde etiā Ber. ſuper. Cañ. Gaudēt
angeli in cōuerſione peccatoꝝ:ſalutē hoim ſi
tiētes. Lachryme enim penitentiū ſunt vinū
eoꝝ. Tertio vt p honorē quē hodie ipſis exhi
bemꝰ:ꝓnocemus eos ad ſeruiendū nobis in
futuꝝ. Nā hodie expirat annus ſeruitiȝ eorū
Nōne merito vno die ſunt deuote a nobis ho
norādi q̄ nobis per totū annū ſingulis diebꝰ
ſeruierūt ⁊ nos cuſtodierūt. Nūqȝ eñ aliquis
noſtrum vixiſſet p annū niſi angeli eū cuſto-
diuiſſēt. Ps. Angelis ſuis deꝰ mādauit de te
vt cuſtodiāt te in omnibꝰ viis tuis. Ergo qui
cūqȝ deſiderabat vt āgeli ſibi in futuro anno
ſeruiāt hodie dȝ eos deuote honorare:⁊ feſtū
eoꝝ ſolēniter celebrare. R Scđo queritꝰ qua-
re angeli ſeruiūt nobis oībꝰ? Rñdetꝰ ꝙ triplici
rōne ſeruiūt nobis. Prima rō ē charitas quā
habēt ad ſalutē noſtrā:qꝛ ꝑfecte diligūt nos
⁊ multo ſinceriꝰ quā pater vel mater:ſoror vel

frater.𝔷 nunq̄ aliquis inīrātū deſiderauit bo
nū cognati ſui:ſicut ipſi deſiderant bonū no-
ſtrum 𝔷 ſalutem noſtram. Secunda ratio eſt
propter xp̄m: ex eo ꝙ xp̄s eſt frater nr̄ 𝔷 ma-
ria que eſt dn̄a angeloꝝ ē mater noſtra: tunc
ipſi angeli in hoc ꝙ nobis ſeruiūt honorant
xp̄m q̄ eſt frater noſter. vnde ps. Narrabo no
men tuū fratribus meis. 𝔷 Joānis viii. dicit
Jeſus ad mariā magdalenam. Uade ad fra-
tres meos 𝔷 dic eis. Aſcendo ad patrē meum
𝔷 patrē veſtrū. Ubi chriſtus nominat nos fra
tres ſuos. Et ergo ſicut frēs alicuius regis
honorant a ſubditis ipſi⁹ regis ſic 𝔷 nos ho-
noramur ab angelis tāq̄ frēs regis celeſtis
Tertia cā ꝓpter ſeipſos qr ruina eoꝝ eſt per
nos reparāda: 𝔷 etiā ꝓpt meritū ipoꝝ accidē
tale. Circa qđ q̄rit̄ vtrū hoīes aſſumantur ad
ordines angeloꝝ. Rn̄det̄ ꝙ oēs electi aſſumū
tur ad ordines āgeloꝝ: q̄dā ad iferiores q̄daz
ad medios q̄dā ad ſupiores ſcđm diuerſitatē
meritoꝝ ſuoꝝ vt dicit Gre. Sz btā virgo ſup
oēs choros āgeloꝝ exaltata ē. vn̄ canit̄ de eā
Exaltata es ſctā dei genitrix ſup choros an-
geloꝝ ad celeſtia regna. Itē q̄rit̄ vtrū gaudiū
cuſtodiētis angeli augeat̄ ex beatificatione
hoīs cuſtoditi. Rn̄det̄ ſcđm Bona. ꝙ eſſentia
le p̄miū ex hoc nō auget̄: ſz accidētale. Nam
angeli miniſtrādo alijs bona opa faciūt: ideo
premiū accidētale merent̄. L. Tertio eſt ſciē
dū ꝙ āgeli ſeruiūt nobis ī vita: ī morte 𝔷 poſt
mortē. In vita ſeruiūt pctōrib⁹ penitētib⁹ et
pfectis. Pctōrib⁹ ſeruiūt pmo ī hoc cuſtodiūt
eos ne a demonib⁹ totalr̄ occidant̄. Nā cum
qs peccat mortalr̄: tūc immediate demeruit
ꝙ demōes ei collū frāgerēt 𝔷 ducerēt eum ad
infernū: ſed ſancti angeli arcēt demones vt
nō poſſint exercere malitias ſuas ī peccatorē
vt libēter facerent. Un̄ q̄cūq̄ pctōr longo tpe
ſcz p decē vel viginti annos vixit in pctīs de
hoc regratiari dz deo 𝔷 angelis ꝙ euz in tali
bus pctīs ſic cuſtodierunt. Scđo ſeruiūt pctō
ribus: vt cū non deſiſtūt a pctīs tūc frequēter
reprehēdūt 𝔷 admonēt eos vt ſatiſfaciant 𝔷 a
pctīs ceſſent: 𝔷 ꝓponūt ipſis pctōrib⁹ interi⁹
ſepe ꝙ ꝑ momētaneo pctō penā eternā icur-
rāt: gl'iā eternā pdāt a xp̄o ꝑ oīb⁹ laboribus
ſuis nō ſatiſfaciāt. Tertio ſeruiūt peccatori-
bus ī hoc vt cū deſiſtere a pctīs nolūt: tn̄ ſepe
eos retrahūt ne tantū peccēt q̄tū volūt. Se-
pe eñi affuit volūtas 𝔷 defuit facultas: 𝔷 hoc
ex prouidentia angeloꝝ. Et in ſignū huius le
gitur. Nūeri. xxij. ꝙ cū Balaam iret ex auari
tia ad maledicēdū populo iſrael ſedēs ſuper
aſinā: ab angelo ſctō impeditus eſt: qr ange-
lus euaginauit gladiū quē cernēs aſina auer-
tebat ſe in via 𝔷 iūxit ſe parieti 𝔷c. tūc Balaā
aſinā ꝑcuſſit: 𝔷 ipſa locuta eſt. Cur me cēdis

Sic angelus impedit aliq̄n hominem a pec-
cato: vt ſaltem eternaliter minus puniatur
M Itez queritur vtrū angelus derelinquat
pctōr: ī in p̄ti ex toto ꝓpter ſua pctā? Rn̄det̄
ſcđm ſctm̄ Tho. ꝙ angelus nūq̄ derelinquit
hoīem vſq̄ ad horā mortis: etiā quātūcūq̄
malus ſit: quin ſit aliquis eius effectus vel a
malo retrahendo vel ad bonū promouendo.
Un̄ qlz dz reuerentiā exhibere ſuo angelo in
omni loco: qr ſem ꝑ p̄ns eſt: 𝔷 cognoſcit verba
𝔷 facta noſtra etiā quantūcūq̄ occulta. vnde
Ber. In quouis diuerſorio: ī quouis angulo
reuerētiā exhibe angelo tuo. nec audeas illo
p̄nte qđ me vidēte nō auderes. Et ſciendum
eſt ꝙ qñ quis peccat de hoc letant̄ demones
𝔷 q̄ a pctīs cōuertit̄ 𝔷 bona opera facit de hoc
letant̄ angeli. Augu. Quoties bonū agimus
gaudēt angeli 𝔷 triſtant̄ demones: quotiens
vō a bono deuiam⁹ diabolū letificam⁹ 𝔷 an-
gelos ſuos gaudio defraudam⁹. Scđo angeli
ſeruiūt penitētib⁹ cū peccare deſinerit. Quid
faciēdū ſit ſollicite oēs penitētes inſtruunt.
Et q̄ſo ſe regere debeant in verbis et factis
ne recidiuent: 𝔷 deuz denuo offendant. Et in
ſignum huius legitur Gene. xix. Cuz angeli
eduxiſſent Loth extra ciuitatez ſodomoꝝ di
xerunt ei. Salua animā tuā. et noli reſpicere
poſt tergum: nec ſtes in oī circa regiōe ſed in
mōte ſaluū te fac. ne 𝔷 tu ſimul pereas. Ergo
quā docūq̄ homini penitenti occurrit mō te
vis decetero ſic hr̄e: 𝔷 vba tua tali modo am
modo ꝓferre: 𝔷 quib3 ſenſus tuos cuſtodire
𝔷 ſic xp̄o fideliter cuz bonis operibus vſq̄ ad
mortem ſeruire. talia oīa angelus inſpirat 𝔷
hominē docet. Tertio angeli ſeruiūt ꝓficien
tibus vt eos inſtruat ꝙ bona opa 𝔷 oratiōes
ieiunia eleemoſynas: vigilias 𝔷 caſtigatiōes
𝔷 etiā labores corporales deo principalr̄ offe
rant. Gregorius. Omne bonū qđ agimus per
intētionē ſemꝑ ad celeſtia leuemus. Un̄ etiā
Hūbertus. Quotidie mane ſurgentes cūcta
deo q̄ facturi eſtis offeratis: finito die conuo
catis cogitatiōib⁹: locutionib⁹: opationibus
illa die cōmiſſis vobiſmetipſis capitulum te
neatis. Itē ſeruiūt ꝓficiētibus in hoc ꝙ ſem
per inſtigāt eos vt in bono ꝓficiāt 𝔷 quotidie
meliores fiāt. vn̄ Bernardus. In via dei ſta-
re retrogradi eſt. Nā nulluz medium eſt aut
eñi homo proficit aut deficit. Item ſciendū ꝙ
angeli nō ſolū ſeruiunt hoī in vita: ſed etiam
in morte. Nā in agone mortis tūc demones
nitunt̄ animā rapere: ſed angeli fugant eos
Et hoc figuratū ē Gene. xxxij. vbi iacob timēs
eſau dixit. Caſtra dei ſūt hec 𝔷c. O q̄ dulcis 𝔷
q̄ magna cōſolatio erit homini morituri qñ
videt angelos occurrere 𝔷 demones fugari.
Cū oēs amici hoīez moriētē derelinquūt: tūc

angeli in extremo ſūe ei ſubueniūt. Itē poſt
mortē angeli ſeruiūt hoi in hoc ꝙ ducūt aiaꝫ
hois i celū. vñ dr Luc. xvi. Factū ē aūt vt mo
reret mēdicus ⁊ portaret ab angelis i ſinum
abrahe. ¶ Pro quo ſciēdum ꝙ multi angeli
mittunt bonis in agone mortis. Primo ꝓpter
cuſtodiā aie: qꝛ tūc hō moriēs maxime impu-
gnat a demonib⁹: ⁊ ēt a multis. vnde ps. An
gelis ſuis mandauit de te: vt cuſtodiāt te in
oībus vijs tuis tā in vita ꝙ̄ i morte. Scđo ꝓ-
pter reuerētiā vtilli aie magnā reuerētiā ex
hibeant: iō multi angeli mittunt ad morteꝫ
boni hois. Tertio vt cū leticia deducāt ad ce
leſtē patriā: quia ſi eſt gaudiū angelis ſuper
vno peccatore pniam agente: quid tunc erit
de aia q̄ ad eorum ſocietatē deputatur. vnde
Eſaie. lxv. In leticia egrediemini: ⁊ i pace de
ducemini. Vñ ſciēdū ꝙ nunꝙ̄ aliquis rex vel
regina vel papa vel eps ita reuerēter eſt ſu-
ſcept⁹ ⁊ cū tali dignitate introduct⁹ ſicut aia
boni hois ab angelis in celū introducit: et a
xp̄o ⁊ beata virgine maria: ⁊ ab oīb⁹ ſanctis ⁊
angelis ſuſcipit. ¶ Quarto eſt ſciendum in
quib⁹ angeli ſunt nobis ſimiles: ⁊ i qb⁹ nos
precellūt: ⁊ in qb⁹ nos econuerſo eos precelli
mus. Et ē notādū ꝙ angeli ſunt nobis ſiles
in q̄tuor. Primo in hoc ꝙ vnū patrē habemus
⁊ vnū creatorē. ſ. deuꝫ qui eos ⁊ nos creauit.
vñ ꝓpheta. Me ſicut ⁊ te creauit deus. vnde
vnā originē habemus cū angelis: quia a deo
ipſi ⁊ nos originaliter ſumus. Scđo ſunt no-
bis ſiles in poſſeſſiōe hereditatis eterne. Nā
nos hoīes ſperam⁹ nos poſſeſſuros cū ipſis
regnū celoꝝ. Inſup propter charitatē quam
habēt ad nos: ⁊ nos ecōuerſo ad ipſos condi
uidēt oēs nouē chori angelorum nobiſcū oīa
gaudia ipſoꝝ: ⁊ nos hoīes econuerſo cū ipſis
cōdiuidemus oīa merita ⁊ gaudia nr̄a quic-
quid ieiunādo: vigilādo: orādo eleemoſynas
dādo meruimus. Grego. Ex illius eñ ſancte
⁊ perfecte charitatis merito fiet vt vnuſquiſ
ꝙ habitur⁹ ſit in alio quod nō hꝫ in proprio
merito. Tertio ſūt nobis ſimiles i hoc ꝙ dñs
noſter ieſus xp̄s q̄ eſt cibus angeloꝝ in celo
eſt etiā noſter cibus in ſacramēto: vñ ſcriptū
eſt Sap. xvi. Angeloꝝ eſca nutriuiſti populū
ſuū. Itē ſcriptū eſt ps. Panē angeloꝝ mandu
cauit homo. Et ille panis ē Ieſus xp̄s. vnde
ipſe dicit Io. vi. Ego ſum panis viuus qui de
celo deſcendi. Quarto angeli ſunt nobis ſi-
miles ⁊ nos ipſis in contēplatione diuinita-
tis. Mat. xviij. Angeli eoꝝ ſemper vident fa-
ciē patris mei q̄ in celis eſt. Sic ⁊ nos hoīes
viſuri ſumus deuꝫ cū angelis in celo. Apłus
ij. Coꝝ. xiij. Videmus nūc ꝑ ſpeculū in enig-
mate. tunc aūt facie ad faciē. Et intuitu dei vi
ſione cōſiſtit noſtra ⁊ angelorum beatitudo.

ps. Oſtende nobis faciē tuā ⁊ ſalui erimus.
Et ad hāc viſionē anhelare debem⁹ vbi deū
clare cū angelis videbim⁹: ⁊ cū ipſis eternali
ter gaudebimus. vñ ps. Qm mille anni ante
oculos tuos tāꝙ̄ dies heſterna q̄ preterijt. ¶
Itē ſciēdū ꝙ angeli nos ꝓcellūt in quatuor.
Primo in creationis dignitate. Nā angeli ſūt
dignius creati ꝙ̄ hoīes: ⁊ hoc ratione loci: qꝛ
in celo cui nihil nobilius: hō vero de limo ter-
re ⁊ in terra creat⁹ eſt: cui nihil inter oīa ele-
mēta vili⁹. Itē angeli an̄ hoīem ⁊ in die leti-
cie. ſ. dñica die ſunt creati. Hoīes vero poſt an-
gelos ⁊ in die triſtitie. ſcꝫ in ſexta ferꝫ ſunt
creati. Itē in duratiōe: qꝛ angelus eſt immor
talis. Hō vero mortalis eſt fact⁹ ꝓpter pecca
tū ade. vñ Greg. Sic nāꝙ hō immortalis cō-
ditus ē vt ſi nō peccaſſet etiā mori nō potuiſ
ſet. Scđo angeli ꝓcellūt hoīes in virtute puritatis
te. Nā oēs angeli q̄ in celo perſtiterunt nūꝙ̄
aliqđ pcm̄ veniale cōmiſerūt ⁊ in oībus volū
tatē dei faciūt: ſꝫ hoīes ad min⁹ venialr̄ pec-
cant. vñ Ecc. vij. Non eſt hō in terra q̄ faciat
bonum ⁊ nō peccet. vñ etiā dr in decreto. Oīs
hō hꝫ pctā venialia. de pe. diſt. ij. Opponitur
vñ ēt Prouer. xxiiij. Septies eñ in die cadet
iuſtus ⁊ reſurget. ſꝫ ſine mortali pctō q̄libet
hō pōt viuere. Tertio angeli ꝓcellūt nos i ſer
uitij facilitate. Nā hō vnus vna die ſeruiēdo
deo pl⁹ laborat ꝙ̄ oēs angeli ab initio mūdi.
Corp⁹ eñ ſꝑ trahit ad infra: ⁊ aia appetit ſu-
pra ad deū a quo creata eſt. Apłus Rom. viij.
Corpus qđ corrūpitur aggrauat animā. Sꝫ
angeli ſunt ſpūs ⁊ non aggrauant ꝑ corpus
ſicut hō: ideo ſine labore ⁊ fatigatiōe aliquā
regnū celeſte nō ſolū ſubſtāntiale: ſed etiam
accidentale promerentur. Quātis autem la
boribus miſer hō ⁊ anguſtijs fatigationib⁹
⁊ afflictionib⁹ ad illud perueniat quilibet ex
nobis experitur quotidie. Nā labor eſt ieiu-
nare: qꝛ eſurimus quādo a cibis abſtinemus
Angeli autē nunꝙ̄ eſuriunt. Itē labor eſt vi-
gilare: de mane ſurgere: orare: genua flectere
⁊ peregrinari: qꝛ hō fatigatur: ſꝫ angeli ſine
oī fatigatione in ictu oculi ſunt vltra mille
miliaria: qꝛ in momento oculi poſſunt vola-
re a celo vſꝙ ad terrā. ⁊ ecōuerſo. Similiter ſi
hō dꝫ inſiſtere virtutib⁹ hoc erit ſibi difficile.
vñ Ariſto. ij. ethi. Virtus eſt de bono difficili
ſiue arduo. Sicut ptꝫ: qꝛ difficile eſt ſeruare
caſtitatē: qꝛ opꝫ tales hoīes ꝯtinue pugnare
cōtra carnē. Aug. in ſer. Inter oīa certamina
xp̄ianoꝝ duriora ſunt ꝓlia caſtitatis. Nā ibi
eſt ꝯtinua pugna ⁊ rarior victoria. Silr̄ diffi-
cile eſt patiētiā ſeruare i aduerſis hūilitatē
in proſperis. vñ Aug. Difficile eſt ꝙ nō ſit ſu-
perbus q̄ diues eſt. ¶ Quarto precellūt an-
geli hoīes in ꝑmū citiori ꝓceptione. Ipſi eñ

angeli perceperut premiu ſuum citius ꝗ hõ qꝛ in patria ſne ꝯuerſiõis ad deũ ſuũ premiũ ſuũ eſſentiale acceperũt. Hõ ꝟo celeſte ꝑmiũ ſuũ poſt morte͂ accipiet. Apl's Ro.ij. Reddet vnicuiqꝫ iuxta oꝑa ſua. Sed ipſi beati angeli qui in celo ꝑſtiterũt iã vl[illegible]ſex milia annoꝝ ſuã beatitudine͂ poſſider[illegible]R Ultimo ſcie͂dũ ꝙ nos homines etiam precellimus angelos in quatuor. Pℓo qꝛ ipſe xp̃s frater noſter eſt ex vtroqꝫ parẽte.ſ.ex parte patris:ꝛ ex parte matris Marie que mater eſt oĩm noſtrũ. Uñ pꝫ ꝙ maioꝛ eſt fraternitas inter xp̃m et hoĩem ꝗ inter xp̃ꝫ ꝛ angelũ. Heb.ij. Nuſꝗ angelos apprehe͂dit ſed ſeme͂ abrahe.ꝛ i ſignũ hui' xp̃s nolat nos fratres ſuos.ps. Narrabo nome͂ tuũ fratrib' meis. Et ioãnes.xx.dixit dñs marie Magdalene. Uade ad fratres meos ꝛ dic eis. Aſce͂do ad patre͂ meũ ꝛ patre͂ veſtrũ ꝛc. Sed nuſꝗ inuenit' in ſcripturis ꝙ xp̃s angelos fratres nominauit. Scd̃o ꝑcellimus angelos in hoc ꝙ xp̃s per ſanguine͂ ſuũ nos redemit ꝛ nõ angelos. Adã eñ peccauit ſilr ꝛ angeli e͂t peccauerunt:ſed xp̃s redemit nos hoĩes ꝛ nõ angelos. Uñ Origenes errauit in hoc ꝙ dicit xp̃ꝫ adhuc liberaturũ angelos apoſtatas. Tertio ꝑcellimus angelos in hoc ꝙ quotie͂s peccam' ꝛ recidiuamus:ſi ſalte͂ ad pñiaꝫ reuertimur toties eſt deus paratus nos ad gr̃am recipere:ꝛ oĩa pctã indulgere. Uñ dixit petr' ad ieſum Mat.xviij. Si peccauerit i me frater meus quoties dimittã ei:vſqꝫ ſepties. Rñdit xp̃s. Non dico tibi vſqꝫ ſepties:ſed vſqꝫ ſeptuagieſſepties. Et hoc qđ xp̃s tunc iuſſit petrũ: hoc amplius ꝑ ſe facit. Et ponit' ibi numer' determinat' ꝓ numero indeterminato. Sꝫ pctm̃ diaboli eſt irremiſſibile. Quarto ꝑcellimus angelos in celo. Nã ſenſu exteriori.ſ.oculis corporalib' videbim' gloꝛificatã humanitate͂ xp̃i:qualit' exaltata e͂ ſuper oẽs choros angeloꝝ ꝛ cum hoc videbimus interioꝛib' oculis ale ipſam deitate͂ cuꝫ angelis.vñ Joã.x. Ingrediet' ꝛ egredietur et paſcua inueniet.vbi dicit gl. Ingrediet' vide͂do deitate͂ꝛ egrediet' vide͂do humanitatem xp̃i:ꝛ paſcua.ſ.beatitudinis eterne inueniet.

De omnibus ſanctis.Ser.clix.

Gaudete et exultate:qm̃ merces veſtra copioſa eſt in celis. Mathei. v. ꝛ Luce.vi. Ex quo hodie peragitur ſole͂nitas oĩm ſanctoꝛuꝫ qui in celo cũ xp̃o regnant ꝛ hereditate͂ eternam cũ xp̃o poſſide͂t:tũc in preſenti ſermone de hodierna ſole͂nitate ꝛ feſtiuitate tria ſunt dice͂da. Pℓo quare nos hodie eccleſia ſctã incitat toties ad gaude͂dũ. Scd̃o q̃re hodiernũ feſtũ ſit iſtitutũ. Tertio quo iure nos ad ſocietate͂ ſanctoꝝ cũ ipſis ꝛ ad hereditate͂ celeſte ꝑuenire poſſum'. ¶ Quãtũ ad primũ ſciend' ꝙ hodie ſctã mater eccleſia ſcitat nos toties ad gaude͂dũ:ꝛ hoc in principio miſſe in ep̃la ꝛ in euangelio hodierno triplici rõne. Pℓa rõ eſt ꝓpt' multitudine͂ ſanctoꝝ. Si eñ de vno ſancto feſtũ facim' ꝛ gaudem' q̃tõ tũc de tot millib' ſanctoꝝ.vñ Dañ.vij. Milia milium miniſtrabãt ei:ꝛ decies ce͂tena milia aſſiſtebãt ei. vñ Apoca.vij. Uidi turbã magnã quã dinumerare nemo poterat. Qꝛ numer' ſanctoꝛuꝫ excedit numeꝝ oĩm reꝝ viſibiliũ. Nã facilius ee͂t ſtellas celi ꝛ guttas maris nũerare ꝗ numerum ſanctoꝝ quoꝝ hodie feſtũ peragim'. Scd̃a rõ:qꝛ hodie eſt feſtum patrũ: matruꝫ: fratrũ:ſoroꝝ:ꝛ omniũ ꝓpinquoꝝ ꝛ ꝯſanguineoꝝ noſtroꝝ q̃ cũ xp̃o iã regnãt in celo. Sed plerũqꝫ diuerſe ꝓuincie ꝛ regiões gaudent de patronis ſuis ſicut frãconia de ſancto kiliano:thuringia de ſancto bonifacio:miſſia de ſãcto Dõnato:alſatia de ſãcto Arbogaſto: ſueuia:de ſancto Coꝛado:ꝛ ſic de alijs. Quõ tũc nos non gauderemus hodie de tot ſanctis ꝛ propinquis ꝛ conſanguineis noſtris qui in celo ſunt:quoꝝ feſtum hodie peragit' cũ ceteris ſanctis. Tertia rõ e͂ qꝛ feſtũ hodiernũ oĩ anno ꝛ oĩ die accreſcit:qꝛ omni die noui ſãcti addunt' ordinib' ſanctoꝝ in patria. Nã quoties ala aliqua euolat ad celũ ab hoc ſeculo vel e͂t quoties aliqua liberat' de penis purgatorij oẽs tales huic feſto addunt'. Et ſic hodie feſtũ plurimoꝝ ſanctoꝝ peragim' q̃ hoc anno ad numeꝝ ſanctoꝝ aſſumpti ſunt quorum feſta ante nunꝗ peregim'. Idcirco nõ immerito hodie de tot nouis ſanctis ſole͂niter gaude͂dũ eſt. Inſuꝑ oẽs hoĩes hodiernũ feſtũ deuote celebrãtes oſte͂dũt ſe ad numeꝝ iſtoꝝ ſanctoꝝ pertinere de quoꝝ feſtiuitate hodierna die tam ſole͂niter gaude͂t. ¶ Quãtum ad ſecũdũ ſcie͂dũ ꝙ hodiernum feſtum ſcꝫ omniũ ſanctoꝝ triplici rõne inſtitutũ eſt. Pℓimo propter multitudine͂ ſanctoꝝ. Non eñ poſſum' ſcire noĩa oĩm ſanctoꝝ:ꝛ ſic nec ipſis debitaꝫ exhibere reuere͂tiã.vñ Joh.xxv. Nunq̃d e͂ numerus militum eius.vnde eti͂ im dicit' Gen. xiij. Multiplicabo ſeme͂ tuũ ſicut ſtellas celi ꝛ ſicut arenam que eſt in littoꝛe maris.vnde etiam beat' Hier.dicit ꝙ nulla ſit dies in anno qui quinqꝫ milia martyrum effudiſſe ſanguinem ſuum in eodem reperiri poſſunt:niſi dies kal.ianuarij:qꝛ romãi ſtatuerũt ꝙ null' illa die occideret'. Pℓimo ideo qꝛ e͂ pℓima dies anni. Secũdo qꝛ illo die elegerũt cõſules. Et in caſu quo etiã ſcirem' omnia noĩa omnium ſanctoꝝ tũc tot ſunt ꝙ nõ poſſum' in particulari oĩꝫ feſtiuitates ſingl'r celebrare:ergo hodiernũ feſtũ iſtitutũ eſt in quo vt' oĩm ſctõꝝ

feſtiuitatē celebramus. Scdo hoc feſtuz inſtitutum eſt ꝑpter noſtram negligētiā: qꝛ feſta etiā illoꝝ ſanctoꝝ quos ſcimus īdeuote ꝛ negligenter peragim᷒. Eſa. j. Feſtiuitates vr̄as odiuit aīa mea. Vn̄ ſciēdū ꝙ hodie debemus oēs negligentias in aliꝭ feſtis cōmiſſas corrigere ꝛ emendare. Tertio: qꝛ ſuffragijs oīm ſanctoꝝ indigem᷒. vnde ꝛ hodie feſtum oīm ſanctoꝝ celebram᷒ vt multiplicatis īterceſſorib᷒ facilius impetrem᷒ qđ petim᷒ a deo. Vn̄ ſcriptū eſt. Impoſſibile eſt preces multoꝝ nō exaudiri: immo magis impoſſibile erit p̄ces oīm ſanctoꝝ ꝛ angeloꝝ in celo exiſtēriū non exaudiri. Et ſi vnus bon᷒ homo poteſt alteri gratiā impetrare in p̄nti: q̄d tūc poſſunt oēs ſancti: ꝛ q̄libet ſanctoꝝ dū adhuc in carne viuere potuit cū oratiōibus ſuis mortuos ſuſcitare: leproſos mūdare: cecos illumiare: ꝛc. q̄d tunc iam oēs ſancti in celo adeo īpetrare poſſunt. ¶ Circa qđ q̄rit̄ vtrū ſancti in celo orēt pro nobis deū. R̄ndeo ſm̄ Bona. ꝙ ſci orāt ꝑ nobis triplici rōne. Pͥmo ꝑpter noſtrā neceſſitatē: qꝛ īdigem᷒ ꝑ illos releuari. Scdo ꝑpter dei volūtatē. qꝛ vult vt ſpūalis iuuent ſe mutuo. Ipſi eṅi ſciunt dei volūtatē ꝛ eam in omnib᷒ implent. Tertio ꝑpter charitatē ꝛ affectū quē hn̄t ad ſalutē noſtrā. Nos eṅi mēbra ſum᷒ cū ipſis ꝑ charitatē mutuā in xp̄o q̄ eſt caput nr̄m: ideo ſolliciti ſunt nos iuuare cum oratiōib᷒ ſuis apud deū. ¶ Quātum ad tertiū ſciendū ꝙ eiſdem exercitijs quibus ad tēporalem hereditatē hoīes ſeculares perueniūt ꝛ nos ad hereditatē celeſtē ꝛ ad numerum omnium ſanctorum poſſum᷒ peruenire. Sunt autem ſeptem cauſe quibus ad hereditatem tp̄alem perueniunt homines ſeculares: ꝛ eiſdem exercitijs ſpiritualiter ītellectꝭ nos habebim᷒ ius ꝛ ꝑtātē ꝑueniēdi ad celeſtē hereditatē. Pͥmo ſecularib᷒ debet̄ poſſeſſio tp̄alis iure primationis: qꝛ primi ſunt ſicut filij: ꝛ ſi nō ſuperſunt filij: tunc proximiorib᷒ ꝯſanguineis debetur hereditas: ſic ſpiritualr̄ primi xp̄i ſunt illi q̄ innocentiā baptiſmalem ſeruāt: ꝛ immaculatam vitā cū xp̄o ducūt. Prouer. vi. Incorruptio primū facit deo. Qđ aūt talib᷒ debet̄ hereditas celeſtis: patet per p̄s. dicētem. Nouit dn̄s vias immaculatorū: ꝛ hereditas eoꝝ in eternum erit. Secundo debet̄ hereditas ſecularib᷒ iure ꝑmutationis vt cum ꝑmutant̄ hereditates: tunc vnuſquiſqꝫ in alteri᷒ hereditatē ius acquirit. Sic ſpiritualiter illi q̄ omnia tēporalia relinqūt ꝑpter xp̄m. vt religioſi permutationē temporalium pro ſpiritualib᷒ faciunt: ꝛ ſic ius celeſtis hereditatis acquirunt. Pro quo ſciēdū ꝙ vita religioſa comparatur vite celeſti. Nam ſicut ī celo omnia ſunt cōia ſic etiā in religione oīa ſunt cōia. Et ſicut in celo cōtinue laudatur de᷒ ſm̄ illud dictū p̄s. Beati q̄ habitāt in domo tua dn̄e in ſecula ſeculoꝝ laudabūt te. Sic religioſi in religione exiſtētes laudāt deū quotidie perſoluendo ſeptem horas canonicas. Et tali [illegible] religioſa q̄ eſt ſub obedientia eſt hom[illegible] magis meritoria. vn̄ in libro Regū dicitur. Malor eſt obediētia q̄ victima. Tertio percipit̄ hereditas tp̄alis iure emptionis: vt cū q̄s emit ꝑ pecunijs ſuis aliquā hereditatē. ſic ſpiritualr̄ diuites emunt hereditatē celeſtē cū pauperibus ſubueniūt. Luce. xvj. Facite vobis amicos de māmona iniq̄tatis vt cū defeceritis recipiā vos ī eterna tabernacula. Vn̄ benignitas dei ſic diſtribuit bona ſua vt alijs det̄ ſubſtātia tp̄alis et alijs regnū dei: vt ipſi diuites a pauperibus emāt regnū dei: ꝛ paupēs a diuitibus acquirāt victū. Augu. Si vis regnū celoꝝ mercari eme a pauperib᷒. Unde Chryſo. ſuper Mat. Non propter hoc diuitias accepiſti vt in laſciuia cōſumas ſed vt in eleemoſynis expendas. Quarto hereditas tēporalis percipitur iure m̄rimonij: ꝛ ſic vir hereditabit bona vroris ꝛ ecōuerſo vxor hereditabit bona mariti ſui: qꝛ ſicut ſunt vna caro: ſic inter ipſos debꝫ eſſe mutua paſſio. Sic ſpūalit̄ virgines iure matrimonij poſſidēt celeſtē hereditatē: quia ipſe ſunt ſponſe xp̄i. vn̄ xp̄s noīatur ſponſus virginū. Ex his ptꝫ ꝙ v̄gines ſunt regine regni celeſtis. Nā quecūqꝫ ſpōſa hꝫ regē frācie pro ſpōſo: illa regina frācie vocat̄. Sic ꝛ v̄go que hꝫ xp̄m ꝑ ſpōſo regina regni celeſtis vocatur. p̄s. Aſtitit regina a dextris tuis. Quīto hereditas tp̄alis poſſidet̄ iure belli. vt cū q̄s cū gladio reacquirit hereditatē ſuā perditā. Sic ſpiritualiter q̄ fortiter reſiſtūt tētatiōib᷒ ꝛ vincūt diabolum: carnem ꝛ mundum: tales poſſidebūt hereditatē celeſtē iure belli. vnde ap̄ls. ij. Thi. ij. Nemo coronabit̄ niſi q̄ legitime certauerit. vn̄ ēt Job. vij. Militia ē vita hominis ſuꝑ terrā. Sexto quis reacquirit hereditatē ſuaꝫ per iuſtam querimoniam coram iudice. Sic ſpiritualiter ꝑ iuſtā querimoniaꝫ deſignat̄ p̄nia: vt cū peccator confitetur pctā ſua ꝯfeſſori. i. iudici ſpirituali ꝛ ſubit penitentiā. vn̄ dī in decre. Cōfeſſio a morte animam liberat: paradiſum aperit: ſpem ſaluandi tribuit. de pe. diſ. j. ecce. Septimo acquirit̄ q̄nqꝫ hereditas tp̄alis ex grā adoptionis: vt cū q̄s gratis aliquē adoptat ꝛ conſtituit ſibi in heredem. Sic ſpūaliter illi qui in agone cōuertūtur ꝛ penitent gratis cōſtituunt̄ heredes regni: qꝛ non promeruerūt. vnde p̄s. Pro nihilo habuerunt terram deſiderabilem.

De animabus. Sermo .clx.

Anima mea turba
ta eſt valde.ps.vj.Ex quo peragit
dies cōmemoratio olim aiarū fide
liūʒ in purgatorio exiſtentiū:tunc
in pñti ſermone ſex ſunt notāda. A. Primo ꝙ
quadruplices aie pñt dicere ꝙ ſunt valde tur
bate.Prime ſunt aie dānatē in inferno quibꝰ
nulla eſt redemptio.vnde Greg.xj.moꝛal.Ne
quaꝗ̄ vltra mīa parcētis liberat quos ſemel
in locis penalibus iuſticia iudicantis dānat
nec etiam ꝓ talibus aiabus dānatis eſt oꝛan
dum.Aug.Si ſcirē patrē meū in inferno non
plus oꝛarem ꝓ eo ꝗ̄ ꝓ diabolo:imo ſi oēs ſcī
in celo ⁊ oēs hoīes in mūdo pro vna aia dāna
ta oꝛarent deus eā nō liberaret.Ratio huius
eſt:qꝛ eſt extra terminuʒ miſericoꝛdie poſita.
vnde dicitur Lu.xvj.Inter nos ⁊ vos chaos
magnū firmatū eſt:vt hi qui volūt hic trāſire
ad vos nō poſſint:nec inde huc trāſmeare. vñ
etiam dꝛ Hiere.xv.Si ſteterint Moyſes ⁊ Sa
muel corā me nō erit aia mea ad populū iſtū:
eiece enim vos a facie mea.Secunde aie ſunt
puerorū in limbo exiſtentiuʒ q̄ ſine baptiſmo
deceſſerūt:⁊ tales pueri nō hñt penā ſenſus:
ſed hñt penā dāni.Et ꝓ talibus pueris etiaʒ
nō eſt oꝛandū.Tertie ſunt aie adhuc in coꝛpo
ribus hūanis exiſtētes q̄ etiā ſunt turbate:qꝛ
finē ſuū neſciūt.Eccle.ix. Neſcit hō an odio
vel amoꝛe dignus ſit.Inſup neſciunt poſtꝗ̄ a
coꝛꝑibus ſuis recedūt vbi prima nocte ꝑma=
nebūt.Quarte ſunt aie in purgatorio exiſten
tes q̄ ſunt turbate ꝓpter acerbitatē pene. vñ
Augu.in ſmone de igne purgatorij dicit ſic.
Ignis purgatoriꝰ ⁊ ſi nō ſit eternꝰ:miro eniʒ
modo grauis eſt.ſuperat enī oēm penā quaʒ
hō vnꝗ̄ paſſus eſt vel pati pōt in hac vita. B
Vñ exēplū legit̄ de acerbitate purgatorij. Po
natur ꝙ aia arſerit ibi.xxx.annis:⁊ ſi veniret
angelus dei ⁊ diceret ei.Optio tibi dat̄ an ad
huc vnū ſolū diē hic puniri velis: vel ſi velis
redire ad coꝛpus ⁊ illū diē q̄ adhuc reſtat ꝑſol
uere in coꝛꝑe:tunc talis tua dʒ eſſe pnīa ꝙ̄ tu
debes viuere in coꝛꝑe adhuc centuʒ annis:et
terra quā calcabis:ferreis clauis dʒ eſſe ple=
na q̄ pedes tuos penetrabūt ⁊ ſubcinericium
panē comedes:⁊ fel cū aceto mixtuʒ bibes:et
veſtimentū de pillis cameloꝝ indues ⁊ in ter
ra iacebis ⁊ durū lapidē ꝓ cuſſino ſub capite
habebis.Tūc illa aia libētius ꝓeligeret redi=
re ad coꝛpus:⁊ hic talē penitentiā ꝑ centū an=
nos ſuſtinere ꝗ̄ adhuc ꝑ vnū diē in purgato=
rio manere.vñ dꝛ in decreto.Igni purgatorio
nulla pena tꝑalis eſt cōparabilis. diſt. xxv. q̄
in aliud.vñ etiā Augu.dicit.Fratres chariſſi=
mi ille ignis purgatoriꝰ ⁊ ſi nō ſit eternus du
rioꝛ tñ eſt ꝗ̄ quicꝗ̄ in hoc ſclo penaruʒ poſſit
vel cogitari vel videri vel ſentiri. b.ūs Tho
dicit ꝙ ignis purgatorij ⁊ ignis inferni vnus
eſt quo ad acerbitatē:ſed differūt in hoc:quia
ignis purgatorij eſt trāſitoriꝰ:ignis ꝟo infer
ni eſt ꝑpetuꝰ.⁊ Auguſtinꝰ dicit qꝺ ignis no
ſter eſt tanꝗ̄ ignis depictꝰ reſpectu ignis in=
ferni.Et ꝓpter hāc extenſiuā acerbitatē eius
breue tp̄s videtur tam longuʒ in purgatorio
ardētibus. C. vnde legitur exemplū de duo=
bus fratribus religioſis q̄ ſe mutuo in vita fi
deliter dilexerunt:⁊ multo tp̄e ſimul deuote
deo ſuierūt.Et tādē cōtigit aliū ex illis infir=
mari vſꝗ̄ ad moꝛtē.Qui cū ſic in tali graui in
firmitate laboraret venit angelus dñi ad euʒ
dicēs eū eſſe moriturū in breui.Et ꝙ tādiu de
beret eſſe in purgatorio donec ſibi vna miſſa
legeret̄:⁊ quācito illa miſſa legeret̄ et finiret̄
tunc liberari deberet a purgatorio ⁊ euolare
ad celū.Tūc illā viſionē infirmꝰ frater īſinua
uit ſocio ſuo rogans ꝙ̄cito moꝛeret̄ imediate
ſibi vnā miſſaʒ legeret aſtrigēs eū ꝓpter cha
ritatē ⁊ fidelitatē quā adinuicē lōgo tp̄e ha=
buerūt qꝺ ille ſe facturū ꝓmiſit.Sequēti die
de mane īfirmꝰ obijt:⁊ iſte frater imediate ſe
ad miſſaʒ ꝑparauit.Et lecta miſſa defunctus
frater apparuit illi dicēs.O īfidelis frater ma
ledictionē dei erga me bñ meruiſſes. Ait ille
⁊ q̄re hoc?Rñdit defunctꝰ:qꝛ rogaui te cū ad=
huc viuerē qꝺ imediate poſt obitū meū mihi
vnā miſſaʒ legeres:ſed tu infidelis frater iam
quaſi ꝑ viginti annos ī magnis penis me toꝛ
queri ꝑmiſiſti:nec tu:nec aliꝗs fratrū meoꝛuʒ
nihil vnā miſſaʒ in tā lōgo tp̄e legit.Tunc vi
uēs rñdit.In ꝟitate dico tibi qꝺ cadauer tuū
nondū ſepultū eſt ⁊ imediate poſtꝗ̄ expiraſti
me ad miſſaʒ diſpoſui:⁊ iā ꝑlo finiui.Ait de=
functꝰ.O ſi ſic eſt tunc ꝓpter pene acerbitatē
viſum eſt mihi hoc breue ſpaciū tp̄is quaſi vi
ginti annoꝝ fuiſſe:⁊ tūc regratiabat̄ ſuo ſocio
⁊ ſic ad celū euolauit.Unde patʒ ſtulticia eoꝛū
qui petūt ꝓ purgatorio:qꝛ ſi acerbitatē pene
ꝓbaſſent nunꝗ̄ ꝓ purgatorio peterent.vnde
Auguſtinꝰ dicit.Neſcit q̄d petit qui purgato
riū petit.Dicit enī qꝺ pena in purgatorio tā=
diu qꝺ oculus pōt claudi et aperi grauioꝛ eſt
quā illa pena quā ſuſtinuit beatus Laurētiꝰ
in craticula.vnde legitur de Alberto magno
qui elegit ſibi decem dies in purgatorio eſſe:⁊
poſtmodum apparuit cuidam ſuo dilecto di=
cens.O quot mille annis arſi in illo igne. Et
addidit.Stulte feci eligēdo mihi purgatoriū.
Homo enim debet petere vt deus eū ꝑſeruet
ab igne infernali quia vix quis tam perfectꝰ
eſt quin opoꝛteat eū per aliquos dies in pur
gatorio puniri:quia opoꝛtet eum eſſe ſine om
ni macula ſicut poſt ſuſceptionem baptiſmi
fuit anteꝗ̄ faciem dei videat in celo.vñ R· viij

ber. Nū𝇏 eīn a quoq facies dei videbitur do
nec per penā venialiū peccatorū quadrās mi
nimus pſolnatur. Alexā. ſup ſen. lib. iiij. c. xvi.
Anima que cum macula venialis culpe rece-
dit ab ergaſtulo carnis trāſibit per ignē pur-
gatorij purgāda anteq̄ cōſpectui regis regū
pſtetur: lz virtutū claritate multuz refulgeat
vñ legit in dialo. Greg. q̄ paſchaſius cardina
lis tam deuote ⁊ ſctē vixit q̄ poſt obitū ipſius
quidā demoniac' tāgēdo feretrū ipſius a de-
monio liberatus eſt: ⁊ tñ idē poſt obitū purga
toriū intrauit ꝓpter electionē duoꝝ paparū:
quoꝝ vni plus adheſit ex quodā errore. Quis
poſſibile eſt homini hic ita viuere q̄ ſine om-
ni purgatorio ſtatim poſt obitū intrabit ce-
lum ſicut pueri innocētes: etiā annoſi hoīes q̄
perfectā hic vitam duxerūt. D. Secūdo ſciē-
dum que ſunt ille aīe que intrāt purgatoriū.
Rñdetur q̄ triplices aīe intrabūt purgatoriū
Prime ſunt iſte que ſolam contritionē habue
runt de pctis in extremis: ⁊ ſic deceſſerūt ſine
penitētia ⁊ ſatiſſactiōe. Similiter illi qui ſunt
confeſſi in ſanitate corporis ⁊ ante completio
nem penitētie moriūtur. Tales totam ſatiſſa
ctionem in purgatorio pſoluent. Secūde aīe
ſunt ille que hic penitentiā ſuſceperūt ⁊ eam
impleuerūt: ſed ſatiſſactio ipſis pro pctis iniū
cta nō fuit ſufficiens. Tales reſiduū ſupple
būt in purgatorio. Unde reprehēſibiles ſunt
iſti hoīes q̄ renuūt durā penitētiā acceptare:
cū tñ multo leuius eſt hic tpe grē ſatiſſacere q̄
in futuro in purgatorio. De hoc q̄re ante ſer:
clvj. D. Tertio aīe ſunt que ſecū portāt pctā
venialia. Pro quo ſciendū q̄ etiā parua pctā
hic in pñti vita nō deleta: grauiter puniēt in
futuro. Uñ legit in libro vitaſpatrum ordinis
predicatorū q̄ quidā bonus frater poſt obitū
apparuit alteri fratri dicēs. Ualde affligor eo
q̄ vinū purū aliqñ limphātibus bibi vt poſſez
dormire: ſed ora deū pro me fideliter. qđ ſi fece
ris cito liberabor. E. Item legitur ibidem q̄
quidā frater luit ſeptem diebus in purgato-
rio pro verbis ſolatij ⁊ corpis recreatione. Si
militer legitur q̄ quidā frater in agone vidit
beatā virginē mariaz: et poſt obitū apparuit
aliū fratri dicens. Rogo te vt denuncies alijs
fratribus ne in obitu fratrū ſeculares ad eos
intrare pmittent. Ego enim grauiter punit'
ſum: q2 in obitu meo ſeculares cōſanguineos
meos vidi ⁊ eis flentibus carnaliter ſum cō-
paſſus. Itē queritur p quos puniuntur aīe in
purgatorio. Rñdetur ſcđm ſanctū Thomā q̄
nō puniūtur per demones de quibus trium-
phauerūt hic ſed iuſtitia dei punit eas. Et bo
ni angeli preſentāt eas ad purgatoriū ⁊ qñq̄
viſitant eas. Sed mali angeli: id eſt demones
concomitantur eas vt videant penas earum.

F. Tertio queritur vtrū anime in purgatorio
habeant aliquas cōſolationes? Reſpondetur
q̄ habent triplicem conſolationē. Prima con
ſolatio eſt q̄ angeli boni viſitant eas ⁊ conſo-
lantur eas: ⁊ indicāt eis ſuffragia q̄ pro ipſis
fiunt a ſuis cōſanguineis vel alijs hominib'
in hoc mundo viuentibus. Secūda cōſolatio
eſt q̄ ſunt certiores nobis de eterna beatitu-
dine. vnde dicit ſanct' Tho. q̄ anime in pur
gatorio tenent mediū inter nos in mundo et
beatos in celo q2 in celo eſt certitudo ſine ex-
pectatione. In mundo expectatio cū timore.
Timor ille eſt q̄ neſcit homo an odio vel amo
re dignus ſit. In purgatorio eſt expectatio cū
ſecuritate. Et in hoc precellūt aīe in purgato
rio nos hoīes in hoc mundo q2 ipſe ſunt certe
de earuz ſalute: ⁊ illa certitudo eſt eis magna
cōſolatio. Tertia cōſolatio eſt ſpes quam hñt
ad ſuffragia ſuoꝝ amicoꝝ ⁊ cōſanguineoꝝ et
alioꝝ bonoꝝ hominū. Unde legitur exemplū
de duabus aīabus: quaꝝ vna erat in magnis
penis ⁊ tñ leta fuit: eo q̄ angel' dñi ei inſinua
uerat q̄ illa die natus eſſet puer qui eam i pri
ma miſſa liberare deberet. Sed alia aīa erat
valde triſtis: eo q̄ nulliū ſpeciale ſuffragiū ha-
beret a quoq̄ hoīe: ſed ſolum ſperabat de ſuf
fragijs cōmunib' q̄ fiunt pro oībus. G. Quar
to ſciendū q̄ quatuor debēt nos inducere ad
ſubueniendū libenter aīabus. Primū eſt gra
uitas pene: q2 aīe ſunt in maximis penis ⁊ in
maxima paupertate ⁊ defectu. Secūdū quia
digne ſunt: q2 oēs aīe in purgatorio ſunt i gra
tia ⁊ in charitate dei ⁊ heredes regni. Ergo di
gne ſunt vt iuuētur. Tertiū: q2 debemus hr̄e
ſpem de recōpenſatione: q2 ipſe aīe in purga-
torio etiā orabūt ꝓ nobis poſtq̄ liberate ſunt
Uerbigratia. Si filius alicui' regis in exilio
eſſet cō ſtitut' nec haberet neceſſitatē: ſed pa-
teretur magnū defectū: ⁊ quicūq̄ illi in eodez
exilio ſubueniret, qñ rediret ad patriā illi ple
nius recōpenſaret. Sic eſt etiam de aīabus.
Quartū q2 ſuffragia q̄ facimus pro aīabus no
bis ipſis proficiūt: ⁊ illa ſuffragia premittim'.
Circa qđ queritur vtrum ſuffragia facta pro
defunctis etiam pſint facienti? Reſpondetur
ſcđm ſanctū Thomā in. iiij. diſtin. lxv. Opus
ſuffragij qđ pro altero fit pōt dupliciter conſi
derari. Uno modo prout eſt expiratiuū pene
per modum cuiuſdam recompenſationis ⁊ hoc
modo ſuffragiū eſt eius pro quo fit ⁊ ſic abſol-
uit eum a debito pene ſue qđ non abſoluit fa
cientem a debito pene proprie. Alio mūdo po
teſt cōſiderari, inquantū eſt meritoriū eterne
vite quod habet inquantū procedit ex radice
charitatis. Et ſecundū hoc nō ſolum prodeſt
ei pro quo fit: ſed magis facienti. vnde ps. Ora
tio mea in ſinu meo conuertetur. Et Johan.

qui in fide dormierut. Quicu͂qꝫ pro ꝓximi ſa-
lute agonizat ꝓmiũ ⁊ ipſe ſibi ꝓdeſt: deinde
ꝓximo. R. Quinto querit cũ quib⁹ ſuffragijs
aiabus eſt ſubueniendũ? Rñr ꝙ oĩa bona opa
que ꝑ ipſis fiunt ꝓſunt eis. Et ſignanter hic
de quindecim ſuffragijs dicendũ eſt: cũ quib⁹
vt cõiter ſubueniť aiabus defunctis. Primo
ſubuenitur eis, cũ cãdelis accẽſis q̄ ad laudeꝫ
dei accẽduntur: vt ipſe xp̃s q̄ eſt vera lux eas
de tenebris eripiat: ⁊ ſua eterna luce illumi-
neꝫ. Et in ſignũ hui⁹ hoĩ moriẽti datur cãdela
ad manũ. vt ꝑ hoc deſiderare debeam⁹ ꝙ ipſe
xp̃s q̄ eſt lux mũdi velit lucere huic aĩe ꝑ illaꝫ
tenebroſam ⁊ ignotã viaꝫ ꝑ quã ambulabit.
Silr̃ circa feretrũ vt cõiter locantur quatuor
cãdele accẽſe: vt de⁹ ignoſcat huic hoĩ defun
cto quicquid peccauit: cogitatione: locutione
ope: ⁊ omiſſiõe. Silr̃ qñ ſacerdos legit miſſam
ꝓ defunctis: tunc ſexies in tali miſſa petit vt
lux eterna luceat eis. Scḋo ſubuenitur aiab⁹
cũ thus accẽditur. Et in hoc deſiderãdũ eſt vt
deus velit aĩam illã eripere a fetore purgato
rij: vbi iam punit. Et ſicut fumus aſcendit de
thure accẽſo: ſic deuotio nr̃a aſcẽdere dꝫ i celũ
vñ ps. Dirigať dñe ad te oratio mea: ſicut in-
cenſum i cõſpectu tuo. Tertio aſpergiť aqua
bñdicta ſuꝑ oſſa ⁊ ſepulchra mortuoꝝ. Et per
hoc deſiderandũ eſt ꝙ ſicut ardor ignis phĩis
tẽperať ꝑ aſperſionẽ aque: ſic ardor ignis pur
gatorij tẽpereť huic aĩe mediãte rore celi gr̃e
et mie. Quarto panis ⁊ vinũ offertur: vt deus
velit cibare illã aĩam eſurientẽ ⁊ potare illam
aĩam ſitientẽ. Quinto orõnes ad deũ dirigun
tur: vt admodum captiuoꝝ q̄ ꝑ ſe nõ poſſunt
ſeipſos per preces ſuas liberare: vt per alioꝝ
preces abſoluanť: ⁊ ſignãter ꝑ orõnes bonoꝝ
hoĩm ⁊ pueroꝝ q̄ innocentiã ſuam adhuc ſer
uant. Taliũ orationes valde proficiũt aiab⁹.
Exemplum de hoc q̄re ante ſer. xx. M. Sexto
oblationes fiunt ꝓ aiabus vt a debitis quib⁹
apud deũ obligate ſunt abſoluanť. Septimo
interpellãdi ſunt ſancti vt ꝓ aiabus interce-
dant. Et tales ſancti ſunt nuncij q̄ ſunt amici
regis oĩpotẽtis: quos tunc mittimus ad regẽ
celeſtem: vt ipſe indulgeat aiabus illis ꝓ qui
bus petim⁹. Ergo deuote eſt implorãda btã
virgo Maria. ſanctus Petrus aplŝ: ſanctus
Nicolaus: beatus Dominicus: beatus Ste-
phanus: ⁊ alij oẽs ſancti. Octauo fiunt ꝓ aia-
bus ieiunia: afflictiões: ⁊ genuũ flectiones: vt
ſicut vnũ mẽbrũ aliqñ atteritur vel vulnerať
vt alterũ ſaneť: vel ſicut in vno mẽbro fit mi-
nutio vt in alio mẽbro fiat egritudinis alle-
uiatio: ſic ⁊ viui pñt ꝓ defunctis ſatiſfacere: ſi
penitẽtias illis iniũctas dũ viuerẽt ſtrẽnue et
perfecte ꝓ eis cõpleuerint: dũmõ talẽ penitẽ
tie ⁊ ſatiſfactiones culpis decedẽtiũ ſint pro-
portionare. Vñ dr̃ in decre. Ieiunia vt enim ꝫ
ſunt auxilia defunctoꝝ. xiij. q. ij. Nõ. ʒ. No-
no ſubueniť aiabus cuꝫ debita poſt ſe relicta
ſoluãtur. Vñ legiť exẽplũ in lib. apũ. ⁊ ꝙ qui-
dam vir nobilis apparuit poſt obitum famu
lo ſuo deuoto hñs babata ignita in manibus
et pedib⁹. ⁊ ait ad famulũ: ꝙ ſi vxor ſua ſolue-
ret fabro debita: valde ꝓdeſſet ſibi ꝓ alleuia-
tione pene. Et vxor audiẽs hoc: vocauit fabꝛũ
cõputãs ſecũ ĩq̄tũ ſibi maritus ſuus teneret
ur ſoluere ꝓ ſuis laboribus ⁊ facta computa
tione: ſoluit totũ debitũ. Et poſtmodũ idẽ no-
bilis apparuit vxori ſue ſedẽs in balneo igni
to vſqꝫ ad collũ ligatus cathenis ꝑ totũ corp⁹.
Cui dixit marit⁹. Solue me. Illa ab initio in-
cipiens ſoluit eũ: ⁊ ſtatim marit⁹ grãs egit et
dixit vxori. Sic ligatus fueraꝫ primo in pena
quouſqꝫ ſoluiſtis debitũ quo tenebar huic fa-
bro: ⁊ ſic ſoluẽdo ſoluiſti me a vinculis purga
torij: ⁊ ad celũ iaꝫ vado. Et hoc dicto euanuit.
Decimo ſubueniť aiab⁹ cũ opibus mĩe ſicut
famelicos cibãdo: ſitiẽtes potãdo: peregrinuꝫ
hoſpitãdo: nudũ veſtiẽdo: ⁊ ſic de alijs. Unde-
cimo ſubueniť aiab⁹ teſtamẽta cõdita ꝑſoluẽ
do q̄ poſt ſe reliquerũt: ⁊ dãdo ꝓ aiabus ſuis
ſicut ordinauerũt. Duodecimo ſubueniť aia-
bus cũ quis pñiam ipſis in hac vita iniuncta
ꝓ eis impleret. Nã hoc eſſet eis valde vtile: vt
eo minus haberẽt in purgatorio exſoluere. Et
eſt ſciẽdũ ꝙ tria requirũtur ad hoc cũ quis aſ
ſumit ſatiſfactionẽ ꝓ alio vt ꝓficiat. Primo ꝙ
hoc fiat auctoritate cõfeſſoris. Scḋo ꝙ ille ꝑ-
ſone ꝓ quib⁹ hoc facit nõ pñt ꝑ ſe mei pñiam
implere. Tertio ꝙ ipſe qui facit pñiam ſit in
gr̃a. ſ. ſine pctõ mortali. Ergo ſi quis iaꝫ mori
deberet ⁊ alteri ſuã pñiam ⁊ ſatiſfatiõnẽ com
mitteret: valde ſibi ꝓdeſſet ꝙ aſſumẽs illã fa-
ceret celerẽ expeditionẽ: q2 eo citius liberareť
a penis purgatorij. Decimotertio ſubueniť
aiabus in hoc ꝙ quis ſoluet vota ab ipſis in
vita iſta ꝓmiſſa q̄ neglexiſſent: cuꝫ bñ ſoluere
potuiſſent: ⁊ de hoc eſſent cõtriti ⁊ confeſſi in
agone mortis. Vñ ſtultũ eſt ⁊ periculoſum vo
uere deo vel ſctis: ⁊ nõ ſoluere. vñ dr̃ in decre.
Sancti⁹ eſt nõ vouere: q̄ votũ ꝓ poſſe nõ per
ficere. xij. q. i. Scim⁹. Decimoquarto ſubueniť
aiab⁹ qñ quis ignoſcit ipſis iniurias ⁊ offen-
ſas quib⁹ eũ offenderũt: ⁊ orat ꝓ ipſis vt de⁹
eis ignoſcat. R. Decimoquinto ſubueniť aia-
bus cũ celebratione miſſarũ. Et hoc eſt maxi-
muꝫ ⁊ principaliſſimũ ſuffragiũ aiarũ. Vñ le-
gitur exẽplũ in vitaſpatrũ ord'nis predicato-
rum ꝙ quidã pater quondã prior prouincia-
lis in terra ſancta: humilis grauoſus: ⁊ deuo
tus ⁊ ſemel poſt matutinas erat orans in ec-
cleſia fratrũ. Cũqꝫ eleuaſſet oculos verſus lã-
padem chori vidit vmbꝛã quaſi vnius fratris

ſtantis in habitu ſordido ⁊ nigro. Cūq; quereret ab eo q̄s eſſet: reſpōdit. Ego ſum frater talis qui nūp obij. ⁊ vincēs, in ſpeciali fui tibi dilectione aſtrictus. Et querente ab eo frater quō ſibi eſſet. Rn̄dit. Male ⁊ dure: q2 in duriſſima pena debeo eſſe per quindecim annos. Cūq; ab eo q̄reret quare tādiu ⁊ tam dure deberet puniri: q̄ tam religioſe deuote: ⁊ feruenter vixiſſet. Rn̄dit. Nō queras hoc: q2 ſm̄ iudicium altiſſimi: qḋ equiſſimū eſt: bn̄ ꝓmerui tā tam penam Sed rogo te vt mihi ſubuenias. Qui hoc ꝓ viribus ſuis facturū ſe rn̄dit. Cūq; dies illuxiſſet: cepit dict⁹ frater ꝓ dicto defuncto offerre deo hoſtiā ſalutarē. Cūq; iā cōſecratam hoſtiā poſt eleuationem in manibus haberet cepit rogare deū quaſi his v̄bis dicēs. Dn̄e ieſu xp̄e ſi ſoldanus q̄ eſt rex paganoꝝ teneret vnū captiuū in vinculis: ⁊ camerari⁹ eius q̄ ei. xx. annis ſeruiuiſſet ꝓ ſeruitio ſuo dictū captiuū peteret ſibi dari: ſoldan⁹ ei de facili nō negaret. Dn̄e nō eſto durior ſarracenorum ſoldano Camerari⁹ tuus ſum et ſeruiui tibi ꝑ multos annos. Tenes iſtū fratrē meū dilectū in vinculis captiuū: pro ſeruitio meo peto mihi dari a clemētia tua. Cū diu iſta verba cū lachrymis nō tantū ſemel vel bis ſ3 pluries dixiſſet poſt multas lachrymas miſſam finiuit. Sequēti v̄o nocte ſtans in oratione poſt matutinas predictū fratrē vidit ſtantē ante ſe in habitu candido ⁊ preclaro: ⁊ queſiuit ab eo q̄s eſſet. Rn̄dit. Ego ſum ille frater q̄ apparuit tibi heri. Cūq; q̄reret quō ei eſſet. Rn̄dit Bene per grām dei. Petiſti em̄ me a dn̄o: ⁊ dedit me tibi: ⁊ iam liberat⁹ a purgatorio vado ad ſocietatē ſctōꝝ ⁊ ſtatim diſparuit. L. Itē legitur ꝙ quidā nobilis in obitu ſuo miſit filium ſuū ad papā q̄ erat auunculus ſuus: vt inſinuaret ſibi obitū eius. Et filius triceſima die poſt obitū patris venit ad papā. Et papa homo deuotus ſequēti die celebrauit miſſā deuote ꝓ aīa auunculi ſui. Et finita miſſa apparuit ei auunculus ſuus dicēs: ꝙ. xxx. annis eſſe debuerat in purgatorio: ⁊ ꝓpter illā ſolā miſſam iam ex toto liberatus eſſet: ⁊ ſic pt3 ex his p̄dictis duobus exēplis ꝙ maximū ⁊ principaliſſimū ſuffragiū quo ſubueniť aīabus eſt celebratio miſſarū. M. Itē queriť vtrū miſſa de defunctis plus valeat defuncto q̄ alia miſſa? Rn̄r ſ3 ſctm̄ Tho. in. iiij. diſt. xlv. In officio miſſe nō ſolū eſt ſacrificiū ſed etiā ibi ſunt oratiōnes: et ideo ſuffragiū miſſe cōtinet duo de predictis. ſ. orationes ⁊ ſacrificiū. Quantum ergo ex parte ſacrificij oblati miſſa de quocūq; dicať equaliter ꝓdeſt defuncto: ⁊ hoc eſt precipuū qḋ fit in miſſa: ſed ex parte orationū magis ꝓdeſt miſſa de defunctis in qua ſunt orationes ad hoc determinate. Sed tn̄ iſte defunct⁹ recompenſari pōt per maiorē deuotionē eius q̄ dicit miſſam aliam: vel eius qui facit dici vel per interceſſionē illius ſcti cuius ſuffragiū implorabať: ⁊ de quo miſſa celebrabať. N. Itē queriť vtrū miſſa debeat celebrari ꝓ paruulis defunctis? Rn̄r ſ3 ſctm̄ Tho. diſt. xiij. Pro paruulis defunctis ⁊ baptizatis miſſarū ſolēnia celebranť. nō em̄ q2 ꝓſint ad remiſſionē alicuius culpe vel augmētū glorie: ſed ꝓpter alias rationes. Tum ꝓpter ſolatiū viuoꝝ tum ad oſtendendū paruulos ad vnitatē myſtici corporis xp̄i ꝑtinere: dum idē modus exequiarū ſeruatur in ipſis vt in alijs. Tum ad cōmendandū redēptionis myſteriū qḋ in hoc ſacramentū cōmemorať per qḋ paruuli ſibi ꝓprio merito ſalutē eternā cōſequūtur. Tn̄ eſt ſciendum ſm̄ Pe. de palu. ſup. iiij. lib. ſentē. vbi dicit. Si miſſa dicať ꝓ paruulis: tunc oratio d3 eſſe ꝓ q̄b⁹ defunctis vel pro alijs. Silr orationes et oblatiōes ad alios defunctos referende ſunt. Itē q̄riť vtrū ſuffragia ꝓ aliquo ſpecialiter facta ꝓſint eque alijs? Rn̄deť ſ3 ſctm̄ Tho. Cū ſuffragiū ſit v̄tutis finite dirigeť ꝑ intētionē facientis quo voluerit: et ſic valet illi ꝓ quo fit q̄tū ad liberationē pene. Tn̄ q̄tū ad congratulationē ⁊ internam cōſolationē ſm̄ ꝙ vnus in charitate exiſtēs de bonis alterius cōgaudet ſic ſuffragia facta ꝓ vno etiā valēt oībus in purgatorio exiſtētib⁹: ⁊ plus illi qui in maiori charitate eſt. Unde pt3 ꝙ q̄ncūq; aliquis aliqḋ ſuffragiū facit ꝓ aīa patris vel matris vel alicuius cōſanguinei vel alterius hoīs: de hoc gaudent oēs aīe in purgatorio exiſtētes. Itē queriť vtrū ſuffragia facta ꝑ malū hoīem proſint defunctis? Rn̄r ꝙ ſuffragia per malū hoīem fieri poſſunt dupliciter. Uno modo vt per miniſtrū publicū dei vel totius eccleſie: ſicut eſt ſacerdos qui celebrat miſſam vel exequias mortuoꝝ in eccleſia: tūc ſuffragia talis ſacerdotis q̄uis ſit peccator proſunt defunctis. Secūdo modo ſuffragia fiunt per malū hoīem ex ꝓprio motu: ⁊ talia ſuffragia nō proſunt aīabus. Unde dr̄ in decre. Peccatis inuolutus ꝓ alijs orare nō pōt. j. q. i. fertur. §. Uulnerato. eſt tn̄ ſciendū ꝙ ſi malus homo daret eleemoſynā pauperi per quā eleemoſynam pauper ille bonus hō exiſtēs excitareť ad orādum pro aīa alicuius pro qua dareť: tunc per accidēs illi aīe ꝓdeſſet. Quod aūt orationes malorum nō proſunt defunctis: pt3 per illud exēplum qḋ habeť in ſermone. xcij. O. P. Sexto queritur de quibus hoībus conquerātur aīe defuncte? Rn̄detur ꝙ de quatuor generib⁹ hominū cōqueranť. Primo de his quibus hic fidelitatē ⁊ charitatē ⁊ beneficia exhibuerūt et ipſi eis non refundunt. Ps. Obliti ſunt benefactorum eius. Et eſt magna ingratitudo et

contra ratione͂ hu͂ana͂ obliuiſci:ꝛ non regra
tiari bn̄factorib⁹.vn̄ Ariſt.v.ethi.Oportet re
gratiari ei q̄ gr̄am fecit. Sed defunctis alio
modo nō poſſum⁹ regratiari niſi per ſuffra-
gia q̄ ꝓ ipſis facim⁹.Scd̄o ꝯquerunt᷑ de here-
dibus ſuis qui bona alioꝝ que cū laboribus
ſuis acq̄ſierūt poſſidēt: ꝛ ipſis nō ſubueniūt
ſicut filij ꝛ filie:ꝛ ꝯſanguinei q̄ poſſidēt bona
anteceſſoꝝ ſuorum:ꝛ inde pulchras veſtes ꝛ
equos pulchros emūt:ꝛ dom⁹ magnas edifi
cant:ꝛ ī gula ſupbia ꝛ luxuria:illa bona cōſu
mūt. Silr̄ ꝛ vxor q̄ altū maritū ducit:ꝛ breui-
ter oēs q̄ hereditāt bona defunctoꝝ tenēt᷑
ſubuenire ipſis in quib⁹ hn̄t illa bona: qđ ſi
nō fecerint: tunc ipſe aīe ꝯquerunt᷑ de ipſis.di
cētes illud Job.xix.Quare me perſequimini
ſicut de⁹ ꝛ carnib⁹ meis ſaturamini? Tertio
ꝯquerunt᷑ de teſtatorib⁹ qui nō expediūt te-
ſtamenta ipſis cōmiſſa:ſed ꝓlongant ꝛ pro-
trahūt de die in diē:ꝛ hoc ꝯtra charitatē ꝛ fi-
delitatē:q: ſm̄ btm̄ Tho. Aīe carēt interim
illo ſubleuamine qđ eis deberet fieri de teſta
mēto illo ſi debito tēpore expeditum fuiſſet
vnde ḋr in decre.In teſtamētis decedētiū vl
tima volūtas teſtatoꝝ eſt obſeruāda.xiij.q.ij.
c.vlti. ꝑ. Nā tales qui defraudāt defunctos
in teſtamētis exequēdis ꝑ hoc deū grauiter
offendūt:ꝛ q̄nq3 etiam grauiter puniunt᷑ tam
hic ꝗ̄ etiam in futuro.Unde legit᷑ ꝙ quidam
miles ī bello karoli magni cū maurꝭ pugna-
tur⁹ rogauit cognatū ſuū vt ſi in bello more
ret᷑ equū ſuum vēderet ꝛ pauperib⁹ preciū
daret.Quo mortuo cū equ⁹ ſibi nimiū place
ret eū ſibi retinuit.Et poſt modicū ipſe defū-
ctus ille tanꝗ̄ ſol refulgens apparuit dicēs.
Cognate bn̄ ꝑ octo dies feciſti me grauiter
pati ꝓpter equum cui⁹ pretiū vt dixerā pau-
perib⁹ nō dediſti:ſed nō impune feres.Hodie
eni̅ ferēt aīaꝫ tuā in īfernū diaboli ꝛ ego pur
gat⁹ vado ad regnū dei.Et ecce ſubito ī aere
audit⁹ ē clamor velut leonū vrſoꝝ ꝛ lupoꝝ ꝛ
ipm̄ de medio abſtulerūt.Itē de talib⁹ q̄ de-
fraudāt aīas dicit decretū. Debita ſuffragia
ꝓ mortuis nō reddētes:fures ſunt ꝛ ſacrilegi
ꝛ excōicādi.xiij.q.ij.q̄ oblatiōes.Quarto con
querunt᷑ de religioſis ꝛ ſacerdotib⁹ ꝛ paupi-
bus q̄ eleemoſynas defunctoꝝ recipiūt:ꝛ ꝓ
ipſis fidelr̄ nō orāt. Silr̄ ſacerdotes q̄ habēt
ꝓbēdas ꝛ altaria.Silr̄ ꝛ religioſi q̄ poſſident
mōaſteria cū bonis appropriatis ipſis mona
ſterijs ꝛ nō fidelit᷑ orāt ꝓ animab⁹ illis a qui
bus talia hn̄t.Nā oēs hōies q̄ ḋ eleemoſynis
viuūt magis debēt eē deuoti ꝛ in orationib⁹
aſſidui:q: nō ſolū debēt orare ꝓ ſeipſis:ſed ēt
ꝓ viuis ꝛ defunctis:q̄ꝝ eleemoſynis ſuſtētā
tur.vn̄ ḋr in decre.Receptores eleemoſynaꝝ
ꝯ̄ꝫ ḋnt orare.x.q.j.q:. Nec aliquis q̄ de labo-
ribus pōt ſe nutrire ḋꝫ eleemoſynas recipe:
ſꝫ debiles ꝛ infirmi pauperes ꝛ inualidi. vn̄ ḋr
in decre.Impotētib⁹ ad laborandū tantūmō
dāda ē eleemoſyna.xxxj.q.j.Quo. ¶ Exem
plum de his qui recipiūt eleemoſynas ꝛ non
orant fideliter pro animab⁹. Legit᷑ in dialo.
Ceſarij ꝙ quidā peregrinus in villa quadaꝫ
moriēs veſtē ſuā ſacerdoti legauit:ꝛ animaꝫ
ſuā ſibi cōmēdauit. Quā veſtē ſacerdos acce
pit:ſed de aīa ſicut prochdolor hodie multi
faciūt modicū curauit. Nō multo poſt idem
ſacerdos in ordie ciſterſiēſi nouitius fact⁹ eſt.
Nocte vero quadā in dormitorio dormiēs ra
ptus ē ad loca penaꝝ vbi magn⁹ erat clamor
ꝛ tumult⁹ gemitus ꝛ planct⁹:ꝛ diaboli tollē
tes eandem veſtē ī feruidā atq3 bullientē lixi-
uiā intinxerūt.de qua cū collū ſacerdotis per
cuſſiſſēt:ille excitat⁹ fortiter in dormitorio cla
mauit adiuuate adiuuate.Quē cū fratres cū
ſigno crucis ꝯpeſcerēt:ait.En morior en incen
dor.Tūc ſurgētes inuenerūt caput eius totū
exuſtū:ſic ꝙ ad īfirmatoriū deportauerūt eum
ſemiuiuū.Qui poſtmodū cōualuit:ꝛ fidelr̄ ꝓ
animab⁹ ſibi cōmēdatis orauit. ℞ Itē ſciēn
dū qđ fideliter debemus animabus ſubueni
re:q: plures anime ꝑ longuꝫ tempus in pur-
gatorio arſerūt ꝛ plures dm̄ ibi adhuc arde-
būt.vnde Richar.de ſctō victore.Alique chri
ſtianoꝝ anime vſq3 ad finē mundi ad penas
purgatorij ex dei iuſtitia ſunt deputate. Nā
legit᷑ etiā in vno exēplo qđ quedā anima ap-
paruit cuidā homini dicēs ſe eſſe deputataꝫ
penis purgatorij vſq3 ad dieꝫ iudicij niſi ſuf-
fragijs bonoꝝ hominū iuuaret᷑. Silr̄ legitur
in quodā ſermone ꝙ quedā anime a tpe xp̄i
in purgatorio fuerūt: ꝛ fortaſſe adhuc ſunt.
Quare aūt tādiu aliq̄ue anime ibi puniant᷑.
ꝛ q̄uo aliq̄ue citius liberant᷑ cū eis ſuffragijs
ſubueniꝰtur.Hoc quere ante ſer.cj.

De beata virgine maria.Ser.clxi.

Beatam me dicēt

omnes generationes.Luc.vj.Jo
an.de ſctō geminiano dicit.Sol
nō mittit radios ſuos ſuꝑ terraꝫ
niſi ꝑ aerem tranſeūdo.Cuius ratio eſt:quia
aer eſt terre propinquior ipſo ſole.Sic reuera
ſol iuſtitie xp̄s dn̄s de⁹ nr̄ non mittit radios
ſue gratie niſi ꝑ ꝩginē glorioſam: cū incōpa-
rabilr̄ ꝓpinquior ſit omni creatura ipſi deo.
vn̄ Ber.Nihil nos de⁹ voluit hr̄e qđ ꝑ marie
manus non trāſiret.Igitur ad matrē gratie
recurramus: ꝛ ipſaꝫ ſalutem⁹. Ex quo hodie
feſtū. N.beate Marie virginis celebramus:
tunc nos oēs gaudere et exultare debemus
cū angelis.Un̄ canit᷑ hodie in introitu miſſe.
Gaudeamus oēs in dn̄o diē feſtum celebran

t⁊ in honoꝛe marie ꝟginis de cuius .M. gau
dēt angeli ⁊c. ❡ Uñ ſi iuſtus es gaude: qꝛ ex
illa cui⁹ feſtū hodie celebram⁹ oꝛt⁹ eſt ſol iu-
ſticie q̇ eſt datoꝛ ⁊ augmētatoꝛ grē: ſi captiu⁹
ducteris aliquo pctō: vł ſi ꝑmeris aliqua gra-
ui tentatione cōfoꝛtare ⁊ alacriter celebra fe-
ſtum .M. virginis marie qꝛ eius filius factus
eſt nobis redēptio. Uñ apłs .j. Co. .j. Qui ē no
bis factus a deo iuſtificatio ſctificatio ⁊ redē
ptio. ſi ſan⁹ es: ſalutis tue auctoꝛē in eo vene
rare: cui⁹ mater ipſa eſt. Si ipius: noli deſpe
rare: ſed matrē mīe interpella. Ecce ei filius
eius ꝑ fidē iuſtificat impiū. Oēs igitur in cō-
muni letemur quicūq meritis ipſi⁹ adiuua-
ri depoſcimus. Nā ipſa eſt illa quā beatā di
cēt oēs gñationes. vñ Berñ. Ad mariā ſicut
ad mediū reſpiciūt: ⁊ q̇ i celo habitāt: ⁊ q̇ ha-
bitāt in inferno .i. in purgatoꝛio: ⁊ q̇ nos pre-
ceſſerūt: ⁊ nos q̇ ſumus: ⁊ qui nos ſequūtur ⁊
nati natoꝝ: ⁊ q̇ naſcenł ab illis illi q̇ ſunt in
celo vt reſartianł: ⁊ q̇ in inferno vt eripianł:
qui ꝑceſſerunt: vt prophete fideles inuenian
tur: q̇ ſequunł: vt gloꝛificenł. Ideo beatam te
dicent oēs gñationes: que oibus generatio-
nibus vitā ⁊ glīā genuiſti. In te eñ angeli le
ticiā: iuſti grām: peccatoꝛes veniā inueniūt i
eternū. Ergo merito beatā eā dicēt oēs gene
ratiōes. Nā merito btā virgo maria ab oib⁹
hominibus in mūdo viuentibus veneranda
eſt ⁊ honoꝛāda: qꝛ a xp̄o filio eius donata eſt
in matrem omnibus hominibus: vt ipſis in
oibus neceſſitatib⁹ ſubueniat. Circa cui⁹ ad
iutoꝛiū in preſenti ſermone quinq ſunt cōſi-
derāda. Pꝛio q̄ efficaciter beata virgo maria
nos adiuuat. Scđo vñ hoc habebat q̄ tā po-
tens eſt. Tertio qualiter nos adiuuat. Quar
to propter quid adiuuat. Quinto exēplū. ❡
Quātū ad primū notādū q̄ beata virgo nos
efficaciter adiuuat: qꝛ poteſt: ſcit ⁊ vult. Ipa
eñ habet adiuuādi poſſe: qꝛ eſt mater omni-
potentie. vnde Berñ. Data eſt tibi omnis po
teſtas in celo ⁊ in terra vt omnia quecūq vo
lueris vales impetrare. Itē hꝫ adiuuandi ſa
pientiā: qꝛ cognoſcit defectus nr̄os ⁊ neceſſi
tates noſtras. Ergo dicitur mater ſapiētie et
agnitiōis. vñ Eccli. xxiiij. ego mr̄ pulchre dile
ctionis ⁊ timoꝛis ⁊ agnitiōis: ⁊ ſācte ſpei. Itē
hꝫ adiuuādi velle: qꝛ eſt mater miſericoꝛdie
⁊ bonitatis. Sciēdū q̄ magnitudo miſericoꝛ-
die virginis marie oſtenditur in hoc q̄ eius
miſericoꝛdia precellit oim ſanctoꝝ miſericoꝛ
dias in celo exiſtentiū. Unde aſſimilał oliue
campi: q̇ eſt omnibus patens atq cōmunis.
Eccli. xxiiij. Quaſi oliua ſpecioſa in cāpis ⁊c.
Nam omnibus perſonis miſeretur: nobili-
bus: ⁊ ignobilibus: ſanis: ⁊ infirmis: diuitib⁹
et pauperibus: iuſtis ⁊ iniuſtis: iuuenibus:
⁊ antiq̄s. Ite omnib⁹ moꝛbis ⁊ infirmitatib⁹
ſubuenit: ſi pro honoꝛe dei ē: vt homo liberel
ab illis. Unde ſciendum q̄ ſancti non iuuant
hominē niſi inq̄tum deo placet: ⁊ ſaluti ipſi⁹
hominis exped ēs eſt. Ergo credere diffinitiv
ue: vt q̇ honoꝛat illū ſanctum vel q̇ hoc facit:
vel q̇ hoc dimittit ad honoꝛem illius ſancti:
q̄ ideo ſibi hoc ꝯtingat vel hoc eueniat: ē er-
roneū: qꝛ foꝛte volūtas dei ē vt nō liberetis a
tali īfirmitate vel tribulatiōe vel neceſſitate.
Et ſcti nō oꝛāt ꝓ nobis: niſi īquātū cognoſcūt
deū vł deos exaudire: qꝛ foꝛte talis īfirmitas
vel neceſſitas vel paupˀtas ē tibi cauſa ſalutꝭ
⁊ ꝑſeruat te a pctis: aut foꝛte deus ex mīa ſua
vult te punire in pñti pctā tua: aut ꝑ has tri-
bulationes augere meritū tuū. Uñ dicit Hu.
iij. li. de aīa. Quoſdā ꝑficiēs deus multū pec-
care poſſe flagellat eos infirmitate coꝛpis ne
peccēt vt eis vtilius ſit frangi languoꝛib⁹ ad
ſalutē q̄ remanere icolumes ad dānationē.
Uñ etiā Aug. in li. de ciui. dei. De⁹ cū aduer-
ſis reb⁹ exagitat: aut merita examinat: aut
pctā caſtigat: aut mercedē nobis eternā ꝓ to-
lerātis malis tꝑalib⁹ ſeruat. Ergo cum puer
tuus īfirmał vel aliquē defectum habet: ⁊ tu
imploꝛas ⁊ īuocas patrociniū ⁊ ſubſidiū ali-
cui⁹ ſancti: cōmittere debes hoc deo ⁊ illi ſan
cto: vtrū expediat: ⁊ nō diffinitiue tenere nec
credere ſi hoc vel hoc feceris q̄ puer tu⁹ pro-
pter hoc liberabił: qꝛ foꝛte cū pctis tuis deme
ruiſti q̄ de⁹ te puniꝫ i puero tuo vt ꝑ has tri-
bulatiōes ⁊ occupationes quas habes cum
puero tuo pctā tua cognoſcas: ⁊ ſic cum con-
tritione deū īuoces vt merearis remiſſionē
pctōꝝ. Et tñ nihilominus ſancti honoꝛandi
⁊ inuocandi ſunt cum magna fiducia qꝛ me-
ruerunt hoc apud deum q̄ pñt nobis ſubue-
nire in noſtris neceſſitatib⁹. Itē magnitudo
mīe ꝟginis Marie oſtendit pre aliis ſanctis
hoc qđ iuuat in oibus locis: in mari: in terra:
in campo: in domo: in menſa: in lecto. Itē in
oib⁹ tꝑibus die noctuq: de mane de ſero in
iuuētute: i ſenectute: ⁊ ſic de aliis. Unde etiā
Berñ. Uirgo beata oib⁹ veniā petentib⁹ mīe
ſinum aperit: reis obtinet veniam: egris me-
delam: puſillis coꝛde robur: afflictis conſola-
tionem: periclitātib⁹ adiutoꝛium ⁊ liberatio
nem. Unde etiā Chry. O dulcis virgo non eſt
ꝓbās te poſſe illū deſerere q̇ ſpē ſuā fiduciali
ter i te ponit. Ex his pꝫ magnitudo virginis
Marie. ❡ Quātū ad ſcđm querił. vnde Ma-
ria hoc habeat q̄ tā potēs eſt tam in celo q̄
in terra? Reſpōdeł q̄ hoc hꝫ ex triplici iure ⁊
ratione. Ex hoc pꝫ ex eo quo quis pōt apud
aliquē regem terrenum habere magnū poſſe
aut rōne parētele: aut rōne grē inuēte apud
illū regem: aut ratione beneficii qđ exhibuit

ſe apud illū regē: aut rōne bn̄ficij qḋ exhibuit illi regi. Jſta triplici rōe btā v̇go Maria apḋ regē celeſtē obtinuit magnū poſſe. Pīo rōne partēiele: qꝛ ē magis eternit: ⁊ iō merito hꝫ magnū poſſe tāq̄ mater regis celeſtis. Et hoc ſignatū ē.iij.reg.ij.c. vbi dicit Salomō Berſabee matri ſue. Pete mater mea neq; ei phas eſt vt auertā faciē meā a te. Scḋo hꝫ magnū poſſe rōne gr̄e inuēte. Vn̄ dixit ei angelus in annūciatiōe. Luc.j. Inueniſti ei gratiā apud deū. Et nō tm̄ inuenit gr̄am apud deum: ſed etiā apud totū mūdū. vn̄ Bern̄. Bene maria dicit gr̄a plena: qꝛ deo angelis ⁊ hominibus eſt grata. Deo ꝑ humilitatē: angelis per virginitatē hoībus ꝑ fecūditatē. Tantā gratiā apud deū inuenit: qḋ eā ab eterno ſibi in matrem elegit. vn̄ Ricardus de ſancto victore in tractatu de ꝯceptione v̇ginis. Hec eſt inquit ab initio dierū p̄deſtinata: ⁊ a patriarchis et ꝓphetis p̄nūciata. vn̄ etiā Damaſce. Sancta ⁊ ſemꝑ laudabilis dei genitricis maria pre eterno ⁊ p̄miſſimo cōſilio dei ordinata ē. Iteꝫ tantā gr̄aꝫ inuenit qḋ oēs petitiōes ei⁹ exaudit. Vn̄ in libro Regū dixit Salomon matri ſue. Omne qḋ petieris a me impetrabis. Vn̄ Bern̄. Loquere dn̄a ⁊ audiet fili⁹ tu⁹ ⁊ quecū q; petieris īpetrabis. ¶ Tertio hꝫ magnuꝫ poſſet rōne meriti: qꝛ īpā ſuꝑ oēs puras creaturas merita cumulauit. Pro quo ſciendū qḋ merita beate marie v̇ginis ſunt nobilia: magna ⁊ multa. Primo dico q̈ ſunt nobilia propter imediationē. Naꝫ opera miſericordie, q̄ nos iubemur paupib⁹ exhibere: ipſa imediate i ip̄m deū exercebat. ip̄a ei eū ſuo lacte pauit ⁊ potauit. Hoſpitio vteri ſui hoſpitauit. veſtiuit eū hūanitate. ſ. corꝑe qḋ de puriſſimo ſanguine ei⁹ factū ē opatiōe ſp̄uſſcī. pendēte in cruce tāq̄ in carcere poſitū eū viſitauit: qꝛ iuxta crucē ſtetit; ⁊ ſepulture ei⁹ interfuit: ſic qḋ opa miſericordie q̄ nos pauperib⁹ exhibemus ipſa imediate in ipſum deū exercebat. Ergo ei⁹ merita ſunt nobiliora meritis nr̄is. Scḋo fuerūt ei⁹ merita magna ꝓpt̄ duplicatā operationē: qꝛ ſimul ⁊ ſemel cōtēplationē ⁊ actionē exercebat. Nā eo qḋ nutriuit ieſuꝫ neceſſaria corporis miniſtrādo in hoc ēt ipſa intēdit deo ⁊ ei⁹ diuinitatē ſublimit̄ cōtēplando. Tertio ei⁹ merita fuerūt multa ꝓpter ꝯcōtinuationē: qꝛ ſine ceſſatiōe meruit ⁊ merita cumulauit. ¶ Sed diceres qūo ſemꝑ meruit nonne q̄n̄q; comedit ⁊ bibit ⁊ dormiuit. Rn̄deo qḋ oīa illa neceſſaria corporis ita diſcrete ordinauit qḋ etiā ceſſando ab opib⁹ ⁊ quieſcēdo ſꝑ meruit: ⁊ hoc ex feruenti charitate. Et hoc nō eſt mirū: qꝛ nobis eſt poſſibile ſemper mereri in oībus que facimus vel dimittimus cū in gratia dei ſumus: ⁊ oīa ad deum referimus. Vn̄ apl̄s Rom. viij. Scimus q̄m diligentibus deū oīa cooperant̄ in bonū. In hoc em̄ precellimus, ſctōs in celo exiſtētes q̄ nihil amplius mereri p̄nt: ſed nos poſſum⁹ i preſenti vita ſemper mereri. verbigratia. Si comedis propter cōfortatiōnē nature: ⁊ cum gratiarū actione: cibus tuus laudat deū ⁊ ſic comedēdo mereris coronā vite eterne. Item ſi dormis ea intētiōe vt fortior fias ad ſurgēdū ⁊ ſeruiēdū deo: ſic dormiendo mereris. vn̄ etiā Greg. Somnus ſanctoꝝ nō vacat a merito. Item ſi laboras manualiter ea intētione vt habeas vn̄ te ⁊ vxorē tuaꝫ. pueros tuos de iuſtis acquiſitis nutrire valeas ⁊ nō indigeas furari: nec q̄cq̄ iniuſte lucrari vel ſi laboras ea intētiōe vt de laborib⁹ tuis pauperib⁹ ſubuenias q̄ ꝑ ſe laborare nō p̄nt. Vel ſi laboras vel pn̄iam ade ⁊ humano generi iniunctā ꝑficias. Et q̄ncūq; harū triū intentionū vnā habes: ⁊ ſic in gr̄a laboras ſemꝑ mereris in quolꝫ opꝫ coronā vite eterne. Ergo piſtor nō pōt piſcere panē q̄n mereat̄ vite eterne corā. Silr̄ faber: ſartor: ſutor ruſticus exercēs agriculturā: ⁊ ſic de aliis laboratoribus. Et ꝓ vna die in q̄ hic in p̄ſenti vita fideliter laboraſti habebis mai⁹ premiū i regno celoꝝ quā totus mundus valere pōt. Vn̄ p̄s. Labores manuū tuarū: qꝛ mādūcabis. btūs es ⁊ bn̄ tibi erit ⁊c. Vn̄ etiā Bernar. de cōſideratione. Si labor te terret: merces inuitet. Vnuſq̄ſq; em̄ ſcḋm ſuū laborē mercedē accipiet. Vn̄ etiā Ambro. Breuis hui⁹ laboris eſt meta: ſed corona perpetua. ¶ Sed quantuꝫ ad tertiuꝫ ſcꝫ qualr̄ beata virgo Maria nos adiuuet. ſciendū q̈ ipſa adiuuat hoīem in oī ſtatu. ſ. in vita: in morte: ⁊ poſt mortē. Vn̄ canitur de ea maria mater gr̄e mater mīe tu nos ab hoſte protege ⁊ hora mortis ſuſcipe. Adiuuat quidē in p̄ſenti vita tam bonos q̄ malos. Bonos. ſ. eos in gr̄a ꝯſeruando ⁊ eis gratiā augmētando. Ideo dr̄ Maria mater gr̄e. Malos vero ad mīam ⁊ pn̄iam reducendo. ideo dr̄ Mater miſericordie. Adiuuat ēt i morte nos ab inſidiis diaboli ꝓtegēdo. ideo ſubdit̄. tu nos ab hoſte ꝓtege. Adiuuat etiā poſt mortē aīas in ſuis manib⁹ ſuſcipiendo ⁊ eas in celū deducēdo. Iō ſubdit̄: i hora mortis ſuſcipe. Vn̄ querit̄ ſuꝑ hoc qḋ maria vocatur ſiue nominat̄ mater miſericordie an ip̄a vel fili⁹ ei⁹ ſit magis miſericors. Rn̄det̄ q̈ filius eius in infinitū plus hꝫ de mīa q̄ virgo ſctā: qꝛ ſicut infinite eſt potētie: ſic ē infinite mīe. vn̄ p̄s. Miſerationes ei⁹ ſuꝑ oīa opera ei⁹. Sꝫ ipſa btā v̇go maria dr̄ mater mīe: qꝛ ſemper miſericorditer agit. Et ideo quantuꝫ ad hoc pctōres fiducialibus ad matrē mīe confugiūt. vn̄ Bern̄. Reuolue diligentius euāge

lice hyſtorie ſeriē vniuerſaꝫ ⁊ ſi q̄d forte l ete patoriū durū vel aſperū inueneris in maria ipſam decetero ſuſpectā habeas ⁊ ad eā accedere verearis. ſꝫ fili⁹ ei⁹ nō ſolū ē miſericors: ſꝫ ēt iuſt⁹ i oīb⁹ opibus ſuis. vñ p̄s. Uniuerſe vie dñi mia ⁊ vitas. ℬ Quātū ad quartū. ſ. ppter q̄d btā v̄go nos adiuuat: ſciēdū q̄ð virgo glorioſa irreuirādo tenet ⁊ obligat nobis pctōrib⁹ miam ⁊ gr̄am exhibere: vt ēt nullo mō valeat a nobis ↄtinere miam ſuā ēt ſi vellet: ſꝫ iuſto dei iudicio cōuincit oportere nob̄ gr̄am dare: ⁊ hoc triplici rōne. P̄rio cōuincit nobis gr̄aꝫ exhibere pp ipſi⁹ gr̄e inuētionē. Humanū eñ gen⁹ in lapſu primoꝝ parentū gr̄aꝫ pdidit quā angelo teſtāte maria inuenit Sic ei ait angel⁹: vt h̄r Luc. j. Inueniſti eniꝫ gr̄aꝫ apud deū. Juſtū ē tā i iudicio eccl'iaſtico q̄ ciuili vt q̄ rē alteri⁹ inuenit ei reſtituat eu ius erat: ⁊ ſic p iſtā ſniam cogit maria nobis pctōrib⁹ reſtituere gr̄am velit nolit. Scd̄o cogit nobis miſereri ppē maternū affectū. Nā ex eo q̄ ei⁹ filius dignat dici ⁊ eſſe frater noſter. Juxta illud p̄s. Narrabo nomen tuū fratrib⁹ meis. Item in euāgelio dixit xp̄s marie magdalene. Uade ad fratres meos ⁊ dic eis. Aſcēdo ad p̄rem meū ⁊ patrē veſtrūꝫ. Ex hoc iſta rōne cogit eſſe mater nr̄a. Scimus autēꝫ q̄ð oīs mater diligit filiós ſuos. Uñ ſicut ieſ⁹ xp̄s ſcd̄m deitatē naturalis eſt fili⁹ dei p̄ris: ⁊ oīs electi filij adoptiui. Sic a ſimili ieſus xp̄s ſcd̄m humanitatē eſt naturalis fili⁹ v̄ginis marie: ⁊ nos ei⁹ filij ex materna affectiōe. hoc eſt q̄ð Luc. ij. dr̄ Peperit filiū ſuū primogenitū. Qui primogenit⁹ ei⁹ iuſto ordine dr̄ reſpectu noſtri qui poſt illū filij eius ſumus. vnde Amb. Si xp̄s oīm credentiū eſt frater: cur nō ipſa q̄ genuit xp̄m credētiū ſit mater. Ex hoc aūt materna affectione cogit btā virgo maria habere curā noſtri. Scim⁹ eñ q̄ aialium volucrū ⁊ ſerpētiū mater cogit diligere fetuꝫ ſuū. Q̄ð ſi tā fortis eſt natura vt oīs creatura materna cogat velle bonū filijs ſuis: multomagis diuinus affect⁹ in matre dei cogit eā nos amare: qr fili⁹ dei q̄ venit ex mia i vterū virginis fecit eius viſcera miam redolere. vñ Ber. q̄ pomū in manu habuerit per dimidiū diē p reliquā parteꝫ diei manus redolet odorē. Sic a ſili: qr mia q̄ eſt de⁹ in ei⁹ viſceribus nouē mēſib⁹ requieuit: iō eius viſcera redolēt bonitatē ⁊ miam in ſempiternūꝫ. vnde Ber. Dico vobis chariſſimi ſi pie a nobis pulſata fuerit nō deerit neceſſitati nr̄e: qm̄ miſericors eſt ⁊ mr̄ mie. Tertio cogit nobis miſereri ex filij recōmēdatiōe. ad hoc ei elegit xp̄s fili⁹ marie tp̄s ⁊ locū aptiſſimū q̄ nos recōmēdaret matri. Hoc eſt tp̄s paſſionis ⁊ locū paſſionis qñ dixit: mulier ecce filius tu⁹: vt ex hoc

loco ⁊ tēpore ipſam recōmādationē ⁊ ꝓſundius inculcaret. Nā noīe Joānis q̄ interpretat gr̄a oēs pctōres ↄuerſi ad dñm itelligunt quos i illo loco ⁊ tpe matri rcōmēdare voluit vt cū ira dei iuſto dei iudicio egrederet ad puniēdū ⁊ dānandū pctōres ipſa memor loci et tpis paſſiōis ꝓ nobis affectuoſi⁹ interpellaret: ac ſi in illa recōmandatiōe fili⁹ ei diceret illud Eſa. xvj. Abſcōde fugiētes ⁊ vagos ne ꝓdas. Ac ſi dicat Uide mr̄ oculis cordis ⁊ corporis: q̄d quantū qualia ꝓ pctōrib⁹ patior et eos tibi habeas recōmendatos. Qr lꝫ multa ⁊ magna ſit valde mia matris xp̄i ſup peccatores: tñ maior ē mia filij: vt pote: qr eſt ipſamet mia h̄ñs miam eſſentialr infinitam affectuoſius cupiēs nos ſaluari q̄ dānari. Et iō matrē ſue paſſioni intereſſe voluit: vt p ſuaꝫ interceſſionē cui nō eſt q̄ p̄ hās alicui denegare occaſionē miſerēdi habeat pctōrib⁹. ℭ Q̄ð aūt maria ſollicita ſit recōſiliari pctōres p̄ꝫ p exēplū. Quidā peccator volēs ire ad peccādū ad altare v̄ginis glorioſe ſtans ſalutauit eā angelica ſalutatiōe qr modus ei⁹ erat qñ cūq̄ ꝑtranſit altare vel imaginē virginis marie q̄ eā ſalutauit. Q̄ð cū faceret vidit imaginē eiuſdē v̄ginis q̄ ſup altare erat viuificari ſimul cū puero non tenebat: viditq̄ ſanguinē fluere de puero in gremiū eius ſicut fluxerat de vulneribus xp̄i in cruce. Q̄ð cū cerneret ſtupefact⁹ dixit. O dña quis fecit hoc? Et virgo r̄ndit: tu ⁊ ceteri peccatores q̄ ampli⁹ crucifigitis filiū meū q̄ fecerūt iudei. Uolebat q̄ v̄go ſanguinē pueri tergere ⁊ reſtrigere: et nō poterat. Et peccator ille ↄuerſus ad v̄ginē dixit. O mater mie intercede ꝓ me. Et illa vos pctōres vocatis me matrē mie. q̄ tñ non ceſſatis me facere matrē miſerie ⁊ triſtitie. et ille. Nō ſic inq̄t piiſſima dña loquere: ſed memēto aduocatā pctōꝝ te eſſe ⁊ intercede pro me ⁊ mr̄ ad filiū. O piiſſime fili amore mei miſerere huic pctōri. Et fili⁹. nō mater. Nec grauari debes q̄ te nō audio qr ⁊ ego rogaui patrē meū. P̄rio vt ſi poſſibile foret alio mō genus humanū ſaluari trāſferret a me calicem paſſiōis ⁊ noluit me audire. Et mr̄. O fili mi memēto q̄ð materno amore te foui ⁊ aluitvberib⁹ meis: ⁊ cōdona huic pctōri. Et filius. O mater ex iuſtitia tibi oſtendā q̄ð exaudire te nō teneor. Et mr̄ nō ſm iuſtitiā cauſamur: ſꝫ ad miſericordiā ↄfugimus. Et ergo ppē tuā miſericordiā miſerere huic peccatori. Et fili⁹ Rogaui ego ſecundo patrē meū: vt ſi poſſibile foret alio modo genus humanum ſaluari trāſferret a me calicē paſſionis: ⁊ nō audiuit me. Et mater. O fili: memēto laborū ⁊ doloꝝ quos ſuſtinui tecū ⁊ dona mihi iſtū peccatorem. Et filius. O mater noli grauari q̄ te nō

exaudiã:ſꝫ meméto ꝙ terſo rogaui prẽꝫ meũ
vt trãſferet a me calicẽ paſſiõis ⁊ nõ audiuit
me. Et mr̃ depoſuit filium:⁊ voluit ſe ꝓcidere
ad pedes eiꝰ. Quõ videns filiꝰ dixit ad eã. Quid
eſt mr̃ qđ facere vis. Et illa. Tãdiu ad pedes
tuos cũ pctõre iacebo quouſqꝫ ei veniã ꝯcedas.
Et filiꝰ. Abſit hoc mater. Statutũ eſt ĩ lege di
uina:ꝙ filiꝰ dꝫ honorare prẽꝫ:⁊ iuſticia ꝯclu-
dit ꝙ ille dꝫ legẽ implere q̃ legẽ dedit. Cũ aũt
ego filiꝰ tuꝰ ſum:⁊ tu mater mea te honorare
volo in iſto peccatore ⁊ ſibi ꝓpter te oĩa pctã
ĩdulgere vt ſit pax inter me ⁊ eũ:⁊ in ſignum
pacis oſculet̃ vulnera mea:⁊ ſic peccator oſcu
lando ſanauit omnia vulnera chriſti.

De beata virgine alius ſer.clxiij.

Fecit mihi magna
q̃ potẽs eſt ⁊ ſctm̃ nomẽ eiꝰ. Lu. i.
ꝯie. De bñdictiſſima ⁊ glorioſiſſima ṽgi
ne Maria loq̃ me indignũ fateor.
Sꝫ ⁊ puto ꝙ nemo ſit q̃ p̃ſumat: niſi q̃ ſint q̃-
ta q̃ pãdunt̃ ignorat. Tñ ſi ad hoc nemo ido
neꝰ inueniet̃ vocẽ oĩbꝰ ceſſare nõ dꝫ q̃lꝫ ẽt pctõr
a laudibꝰ virginis glorioſe. vnde etiã Augu.
Quid enim dicam de te pauper igenio cũ de te
quicqđ dixero minor laus ẽ q̃ꝫ tua dignitas
meret̃? Nam ſi oĩa membra verterent̃ in lin
guã eius laudẽ adhuc explicare nõ poſſent.
vnde etiã Ber. ſi oĩm martyꝝ vulnera ⁊ mem
bra verterent̃ in linguas eã ſufficiẽter lauda
re nõ poſſent. Si igit̃ tanti doctores fatent̃ ſe
ad hoc non poſſe ſufficere:q̃d dicã de moder-
nis doctoribꝰ reſpectu eoꝝ ſũt quaſi gutta re
ſpectu maris? Sꝫ recurrẽdũ ẽ ad illã de qua
locuturi ſumꝰ: vt apud ſuũ filiũ meã inſufficiẽ
tiã adiuuet ⁊ ĩdignitatẽ excuſet: q2 dñs fecit
ei magna q̃ potẽs eſt ⁊c. Unde in pñti ſmone
⁊ ĩ p̃ſenti feſto. N. beate virginis Marie tria
ſũt dicẽda. Primo de nouẽ dignitatibꝰ q̃bꝰ eã
ꝓuilegiauit deꝰ pre ceteris ſanctis ⁊ hoĩbus.
Scđo quõ ipſa beata virgo Maria eſt exem
plar moꝝ ⁊ virtutuꝫ. Tertio exemplum. ❡
Quãtũ ad p̃mũ ſciẽdũ ꝙ prima dignitas ma
rie ẽ ꝙ eã ab oĩ pctõ mortali: veniali ⁊ origina
li mũdauit ⁊ cuſtodiuit. Rari ſũt q̃ ſibi caueãt
ab oĩ pctõ mortali. Rariores ſunt q̃ caueãt a
veniali. Rariſſimi q̃ naſcãt̃ ſine originali. Jõ
rariſſimi q2 nõ inueniunt̃ niſi tres in nouo te
ſtamẽto. ſcꝫ xp̃s beata virgo Maria et beatꝰ
Johannes baptiſta. De virgine enim maria
dicitur Cãticoꝝ. iiij. Tota pulchra es amica
mea ⁊ macula nõ eſt in te. Jpſa enim fuit pul
chra: q2 ab omni peccato mortali penitꝰ alie-
na. Fuit tota pulchra: quia in carne ⁊ in aĩa a
peccato originali mũdata. Fuit ſine macula
q2 ab omni veniali immunis effecta. vñ Ber-
nardꝰ. Ego puto ꝙ copioſior ſanctificatiõis
bñdictio in Mariã q̃ꝫ in alios in vtero ſancti
ficatos deſcẽderit que nõ ſolũ eius ortuꝫ ſan-
ctificaret: ſꝫ etiam eius vitã deinceps immu
nẽ ab omni peccato cõſeruaret: qđ alteri ne-
mini in natis mulieꝝ creditur eẽ donatũ. vñ
etiam Aug. Cum de peccatis agitur nullaꝫ
prorſus de hac ſacratiſſima virgine Maria
volo fieri mẽtionẽ: Uñ p̃s. Anima eius in vita
ipſius benedicetur qđ nulli cõceditur in hac
vita. Nã ſi oẽs ſancti ⁊ ſancte interrogaren
tur ſi peccaſſent: oẽs reſpõderẽt. Si dixerimꝰ
q̃m peccatum non habemꝰ veritas in nobis
nõ eſt. vnde Salomõ. Non eſt homo iuſtꝰ in
terra qui faciat bonũ ⁊ nõ peccet. vñ ẽt Pro-
uerb. xxiiij. Septies in die cadit iuſtus ⁊ reſur
get. Unde etiã in decreto. Oĩs homo hꝫ pecca
ta venialia de pe. di. ij. opponitur. Sꝫ ſine oĩ
pctõ mortali põt vnuſquiſqꝫ viuere. Et oppo
ſitum tenere eſt erroneum ⁊ hereticũ. Unde
magiſter ſententiarũ lib. ij. di. xxxvi. dicit. Jl-
los errare dicimus qui cũ manicheo dicũt ho
minẽ peccatũ mortale vitare nõ poſſe. Scđa
dignitas eſt ꝙ eã in matrẽ ſuam elegit pre oĩ
bus mulieribꝰ ⁊ virginibus. Unde cantat̃ de
ea. Elegit eam deus ⁊ p̃elegit eã. vnde Bern.
Proinde factor oĩm vt hõ fieret naſciturꝰ de
homine talẽ ſibi debuit matrẽ eligere q̃n po
tius ꝯdere qualẽ ⁊ ſe decere ſciebat: ⁊ ſibi pla
cituram nouerat. Uoluit igitur virginẽ eẽ de
qua immaculata immaculatꝰ ꝓcederet oĩm
maculas purgaturꝰ. Uoluit ⁊ humilẽ de qua
mitis ⁊ humilis corde ꝓdiret. Unde ſciẽdum
ꝙ beata virgo fuit vera mater chriſti: q2 ma-
teriã carnis ſibi dedit cõuenientẽ locũ in vte
ro tribuit: ⁊ cõueniẽs in vtero nutrimẽtũ ſibi
exhibuit. Jſta tria faciunt eam verã eẽ ma-
trẽ chriſti. Jtem fuit tota mater chriſti: q2 to-
tam ſubſtãtiã miniſtrauit: ita ꝙ nullus pa-
ter ibi aliq̃d dedit. Corpus alioꝝ pueroꝝ for
matũ eſt duabus lineis. i. ſemine vtriuſqꝫ pa
rẽtis. Corpꝰ aũt xp̃i formatũ eſt tm̃ in vna li-
nea. i. ſola carne virginea: vñ xp̃s nõ vocat ſe
filiũ hoĩs ſꝫ filiũ hoĩs q2 ex operatiõe ſp̃ũſſan
cti ⁊ ex ſanguinibꝰ puriſſimis btẽ ṽginis ma
rie formatum eſt corpꝰ chriſti. Jtẽ fuit ſollici-
ta ⁊ ſtudioſa mr̃. Adeo ſtudioſa fuit vt dicit
beatus Bernar. ꝙ oĩa opera mĩe erga perſo-
nam filij exhibuit. Jpſuꝫ enim indumẽto car
nis iduit. Jpſum etiã in hoſpitio vteri ſui no
uem mẽſibꝰ hoſpitabatur. Jpſum per infan-
tilem etatem ĩfirmũ fouit: nutriuit ⁊ potauit.
Jpſum in cruce tanq̃ꝫ in carcere poſitũ viſita
uit: eiꝰ ſepulture interfuit. Et bene ſtudioſa ma
ter fuit: q2 oĩa opera miſericordie erga filium
exercere voluit. Et ideo mater filio fuit val-
de chariſſima. Quod quidem ipſe oſtendit
quãdo in cruce exiſtens tantam curam de ea

habuit ꝙ eã Johãni cõmendauit. ¶ Chriſt⁹
nanq; in hac vita quinq; habuit et poſſedit
habuit quidem quãdam paruam expenſaꝝ
ſibi datã pecuniam. habuit corpus ⁊ animã.
habuit matrẽ. habuit eccleſiam. Ea aũt que
fuerũt vilia cuſtodi viliſſimo cõmiſit. Ea aũt
que fuerũt cara cuſtodib⁹ bonis cõmiſit ⁊ cõ=
mẽdauit. Nã pecuniã quã cõtẽptibilẽ ⁊ vili ſ
ſimã reputauit cuſtodi viliſſimo .ſ. Jude tra=
ditori cõmiſit. Corpus ſuũ ꝓpriũ caris cuſto=
dibus .ſ. Nichodemo ⁊ Joſeph ab arimathia
cõmiſit. Eccliã ꝟo quã habebat cariorẽ cario
ri cuſtodẽ .ſ. Petro tradidit. Matrẽ aũt cariſ=
ſimã cuſtodi dilecto .ſ. Johãni euãgeliſte cõ=
miſit. Animã quã habuit ſupcariſſimã cuſto=
di ſupercariſſimo .ſ. patri ſuo eterno commen
dauit. vnde Lu. xxiiij. Pater i man⁹ tuas cõ=
mẽdo ſpiritũ meũ. Tertia dignitas eſt ꝙ vir
go cõcepit ⁊ virgo permãſit. Inſuper peperit
filiũ ſuũ ſine dolore. Et illa conceptio ꝑdicta
fuit per Eſa. q̇ dixit. Ecce virgo cõcipiet ⁊ pa
riet filiũ. vñ Aug. Qui ſcripſit tabulas lapi=
deas ſine ſtilo ferreo ipſe grauidauit virginẽ
Mariã ſpiritusſancto. Et qui ꝓduxit panẽ in
heremo ſine aratiõe ipſe impregnauit ꝟginez
ſine corruptiõe. Et q̇ fecit ꝟgã ſine pluuia ger
minare ipſe fecit filiã dauid ſine ſemine gene
rare. Itẽ Petrus rauenẽſ. loquẽs de virgine
Maria dicit. Virgo iquit te matrẽ ꝑſtitit gra=
tia no natura in tuo ↄceptu: in tuo partu cre
uit pudor: aucta ẽ caſtitas itegritas robora=
ta ⁊ ſolidata eſt virginitas. ¶ Itẽ ſciendum
ꝙ part⁹ virginis precellit partus aliaꝝ mulie
rum qꝛ cetere mulieres ante partum habent
timorez: qꝛ multe in partu periclitantᷓ. Ergo
cõiter mulieres preparant ſe ante partuz q̃ſi
ad mortẽ cum perceptione ſacramẽti. In par
tu habent dolorem. vnde Gene. iij. In dolore
paries. Et poſt partum habent languorem.
Sed beata virgo timere non debuit: quia ha
buit angelũ cuſtodientem: patrem ſanctificã
tem. ps. Sanctificauit tabernaculũ ſuum al=
tiſſimus. Spiritũ ſanctum cõceptum operan
tem. Lu. j. Spiritusſanctus ſuperueniet in te
qui ſcz conceptum tuum efficiat. Filiũ dei in
vtero habitantem. Eccli. xxiiij. Qui creauit
me requieuit in tabernaculo meo. Similiter
in partu nõ habuit dolorem tum qꝛ chriſtus
ſibi illũ dolorem vſq; in ſuã paſſionẽ ſeruauit
tũc enim gladius doloris pertrãſiuit animã
eius: tum qꝛ ſine peccato ↄcepit: ⁊ mulier ra=
tiõe peccati illi dolori ſubiecta fuit: tum qꝛ tã
tã habuit letitiã de eo ꝙ ſe videbat dei fi. iũ
parere generare redemptorẽ ⁊ ſuã virginita
tẽ retinere: ꝙ tã imẽſa letitia oẽm aliũ dolorẽ
excluſit. vnde Bernar. Benedita tu i mulie
rib⁹ que illã generalẽ maledictionẽ euaſiſti

qua dictum eſt. In dolore paries filios. Aug.
O ꝙ̃ beata mater illa que ſine cõtaminatiõe
ↄcepit: ⁊ ſine dolore pepit. Similiter poſt par
tum nõ habuit lãguorẽ. Tũ qꝛ medicinã dei
portauit .i. filiũ dei qui ſanat omnẽ languorẽ
⁊ oẽm infirmitatez. Tum qꝛ virtus altiſſimi
obumbraculum ⁊ refrigeriũ ſibi fecit: ⁊ nullã
moleſtiã eam pati in partu ꝑmiſit. Lu. j. virt⁹
altiſſimi obũbrabit tibi. Quarta dignitas eſt
ꝙ ipſe xp̃s mrĩ ſue ſubdit⁹ fuit. vñ Lu. ij. et erat
ſubditus illis vbi xp̃s docet filios ſuos ſubdi
parẽtib⁹. de hoc quere ante ſermõe. xxiiij. S.
Quita dignitas eſt ꝙ oẽs grãs quas alij ſcti
habuerũt particulariter ipſa habuit vir. Nã
Abrahã habuit fidelitatẽ magnã: ſed ipſa fi=
delior. Moyſes habuit mãſuetudinẽ: ſed ipſa
mãſuetior. Dauid habuit hũilitatẽ ſz ipa hu
milior. Johãnes euãgeliſta ſuauit ꝟginitatẽ
ſz ipſa purior. Martha habuit hoſpitalitatẽ
ſz ipa liberi⁹: qꝛ xp̃s nomẽ mẽſib⁹ i vtero ipi⁹
hoſpitat⁹ fuit Maria magdalena inſtitit cõ=
tẽplatiõi: ſz ipſa in cõtẽplatiõe ſublimior fuit
Beat⁹ nicolaus miaz exhibuit. ſz ipſa clemẽ=
tior fuit: ⁊ ſic de alijs. vñ Prou. xxxi. Multe fi=
lie ↄgregauerũt diuitias: tu ſupgreſſa es vni
uerſas. vñ Ber. Nõ decuit Mariã cões grãs
habere: nec paucas q̃ ſummũ geſtabat in vte
ro: ſz quicq̇d ſummũ q̇cquid altiſſimũ fuit in
grã hoc abũdãtiſſime poſſidebat. vñ Hiero.
Ceteris ꝑ partes: marie vero ſe tota ſimul in
fundit plenitudo dignitatis. vnde iteꝝ. Ber.
Merito de te virgo brã plenitudo grẽ p̄dic=
catur: qꝛ non defuit tibi fides patriarcharum
ſpes ꝓphetarum charitas apoſtolorum con=
ſtantia martyrum: ſobrietas confeſſoꝝ caſti=
tas virginum: puritas angelorum. Sexta di
gnitas eſt omniũ chriſtianorum ſpecialis col
laudatio quia fere quot ipſi xp̃o: tot ſũt lau=
des ipſi virgini marie. Unde Eccli. xliiij. Be=
nedictionem omniũ gentium dedit illi. Quis
enĩ eſt tam ſceleratus qui nõ habeat deuotio
nem ad beatam virginem. Nam cũ q̇s offen=
dit pedem ad lapidem ſtatim inuocat mariã
vel etiam quãdocũq; occurrit alicui grandis
tribulatio: ſiue ab aqua: ſiue ab igne vel ẽt a
quacũq; alia creatura ſtatim homo implorat
patrocinium virginis glorioſe Marie clamã=
do Aue maria gratia. ſic ꝙ quaſi naturaliter
eſt iã homini inſitũ habere ad Mariã ſpecia=
le refugium tanq̃ ad matrẽ propriam. Septi
ma dignitas Marie eſt ꝙ ieſus xp̃s in occur=
ſuz eius perrexit cum exercitu ſuo celeſti qñ
ipſa de hac vita migrauit ¶ Unde ſciendum
ꝙ chriſtus matrẽ ſuam virginem Mariã cuz
honorabili aſſocietate aſſumpſit. Nã angeli
patriarche ⁊ ꝓphete ⁊ apoſtoli ſibi cũ chriſto
obuiauerũt. Et merito quia omnes iſti eam

honorare tenebant. Angeli ei: qꝛ ipſa btã virgo maria ẽ dña angelorum. Patriarche: qꝛ ipſa de eorũ ſtirpe deſcẽdit. Prophete: qꝛ ipſa ſpiritu ꝓphetie plena fuit. Apoſtoli: qꝛ ipſa eorũ magiſtra fuit: qꝛ apoſtoli p̃ſẽtes corporaliter fuerũt: ⁊ ei exequias fecerũt. Vñ ſciẽdũ qḋ bis euacuatũ fuit celũ. Primo qñ chriſtꝰ aſcẽdit: qꝛ tunc nullꝰ angelꝰ in celo remanſit ſed oẽs obuiã chriſto venerũt. Scḋo qñ beata virgo aſſumpta fuit: qꝛ tũc oẽs angeli ⁊ oẽs ale ſanctorum: ⁊ ipſe chriſtꝰ obuiã ſibi venerũt. Tertio euacuabit in iudicio: qꝛ tũc oẽs in celo exiſtẽtes i valle Joſaphat proficiſcent. Octaua dignitas eſt qḋ eã tanꝗ reginã celi ad dexterã ſuã collocauit. H. Sciẽdũ qḋ quelibet regina ↄſueuit in regali palatio ꝑ ceteris tria habere: ſcilicet nobiliorẽ locũ ornatũ ⁊ famulatũ. Iſta tria hꝫ regina celi. ideo dicit pſalmi. Aſtitit regina a dextris tuis i veſtitu deaurato: circũdata varietate. Habet igit beata virgo maria nobiliorẽ locũ ſiue ſitum: qꝛ ſedet a dextris filij ſui. Secundo habet nobiliorem ornatum: ideo dicitur. In veſtitu deaurato; ideſt cum corpore gloꝛificato. Bernardꝰ. Tota cõglomeratur angelorum frequẽtia: vt videãt reginã ſedẽtẽ a dextris domini virtutũ in veſtitu deaurato. ideſt in corpore ſemper immaculato circũdata varietate. i. multiplicitate virtutũ diſtincta. Tertio habet nobiliorẽ famulatũ: qꝛ omnes angeli ⁊ oẽs ſancti aſſidue famulant. et. Ideo ſubditur. Circũdata varietate. Varietas ẽ angelorum ⁊ omniũ celeſtiũ ſpirituũ: ſcilicet patriarcharũ: ꝓphetarũ: apoſtolorũ: cõfeſſorũ ⁊ virginũ. Omnes iſte varietates ipſam circũdãt: quia oẽs iſti tanꝗ domicelli ⁊ domicelle ſibi aſſiſtũt ⁊ eã venerant ⁊ laudãt. Itẽ per ipſam ⁊ propter ipſam in celis eternaliter honore altiſſimo honorabimur ab olbꝰ ordinibꝰ angelorum. Quẽadmodũ vniuerſi fr̃es ⁊ ſorores regine a tota familia ſua reuerẽdiſſime honorant ratione regine: ſic et nos ab omnibꝰ angelis ratiõe ſororis noſtre virginis marie. I Nona dignitas marie eſt qḋ ipſam ieſus chriſtus petitionariã hominũ fecit. Unde Bernar. Per te acceſſum habemꝰ ad filiũ. O beata inuentrix gr̃e: genitrix vite: mr̃ ſalutis: copioſa charitas tua noſtrorum cooperiat multitudinẽ peccatorum: fecũditas tua glorioſa fecũditatẽ nobis pariat meritorum. Domina noſtra: mediatrix nr̃a: aduocata noſtra tuo filio nos repſẽta: tuo filio nos recõmẽda. Ideo beata virgo maria aſſimilat primo aurore. Sicut em̃ aurora eſt mediũ inter diem et noctẽ: ſic ipſa ẽ mediatrix inter nos ⁊ deũ. vnde Ber. Securũ acceſſum habet homo ad deũ. vbi mediatorẽ cauſe ſue filiũ habet añ patrẽ matrẽ ante filiũ. Chriſtus nudato corpore patri oſtendit latus ⁊ vulnera. maria filio pectus ⁊ vbera. Nõ põt vllo mõ fieri repulſa vbi tot ↄcurrũt charitatis inſignia. Itẽ aſſimilat lune. Sicut em̃ luna pre ceteris planetis terre eſt magis vicina: ſic ⁊ ipſa pre ceteris ſãctis peccatoribꝰ ẽ magis ꝓpinqua cũ ſua miſericordia. Auguſt. Maria pre omnibꝰ ſanctis impetrat inducias trãſgreſſoribꝰ: vt renũtiẽt ſuis erroribꝰ. Itẽ ipſa cõparat ſoli: qꝛ eius miſericordia pre olbꝰ alijs cõmunior ẽ. Itẽ ſicut ſol hꝫ tres planetas ſupra ſe ⁊ tres infra ſe ſic et ipſa beata virgo Maria habet trinitatẽ ꝑſonarũ ſupra ſe ⁊ tres ſtatus hominum ſcilicet cõiugatorum. viduarũ ⁊ virginũ infra ſe. Nã ipſa eſt propoſita a chriſto cõiugatis viduis ⁊ virginibꝰ quorũ omniũ curã gerit. ſicut mr̃ ſollicita ſup filios ⁊ filias. Item ſicut ſol lucẽ ſuã ⁊ calorẽ ſuũ cõmuniter tribuit olbus tam bonis quã malis iuſtis ⁊ iniuſtis ſic ⁊ ipſa lucẽ gratie ⁊ calorẽ miſericordie olbꝰ impẽdit. vnde Bernardus. Omnibꝰ ſinum miſericordie ſue aperit: vt de plenitudine eiꝰ accipiãt vniuerſi captiui redemptionẽ: eger curationem triſtis ↄſolationẽ: peccator veniã iuſtus gratiã: angelꝰ letitiã filiũ perſona carnis humane ſubſtãtiã: tota deniꝗ trinitas gloriã. Item beata virgo maria cõparat ſtelle maris. Unde cãtatur. Aue maris ſtella dei mater alma ⁊c. qꝛ ſicut ſtella maris vniuerſaliter dirigit oẽs nauigãtes ſuis radijs. ſic ꝟgo maria oẽs homines ꝑ mare huius mũdi trãſeũtes dirigit ſuis exẽplis ⁊ illuminat ⁊ informat. Informat ei cõiugatas vt viris ſuis obediãt ⁊ eos honorẽt: ſicut ipſa Joſeph obediuit ⁊ ipſũ ſẽper honorauit. Informat etiã viduas vt poſt mortẽ virorum ſuorum alios nõ accipiant: ſed in viduitate permaneãt. Informat ꝟgines vt hominũ cõſortia fugiãt: ⁊ a multiloquio ſe temperẽt. Informat penitẽtes vt opera penitẽtie perficiat. Informat etiã homines iuſtos vt ꝺ die in die proficiãt: ⁊ ſemꝑ meliores fiant ⁊c. Qua igitur beatiſſima virgo maria omnibꝰ per mare huiꝰ mũdi nauigãtibꝰ radios exẽplorum ſuorum emittit. Ideo ſtella maris vocari debuit. Itẽ dicit ſtella maris ratione ſtationis qꝛ nõ occidit: ſicut alie ſtelle. Sic beata virgo peccatoribꝰ nõ occidit: ſed ſemper in ↄſpectu filij pro ipſis intercedit. Nã cũ oẽs ſancti ⁊ ſãcte peccatorẽ derelinquũt: tũc ipſa ſola eũ nõ dereliquit. Unde quilibet peccator ad glorioſiſſimã virginẽ mariã cõfugiat tãꝗ ad mediatricẽ ⁊ auxiliatricẽ nũꝗ vllũ peccatorẽ ꝗ̃tũcũꝗ perditũ dedignatur. Unde Anſelmus Maria tu peccatorẽ toti mũdo deſpectũ mr̃no affectu ãplecteris: nec deſeris eũ quouſꝗ deꝰ per te placatus ipſũ ſue gratie reformauit. vnde Bernardꝰ. O mater dei ⁊ hominis

O mater rei ⁊ iudicis. O mater regis ⁊ exulis
cum ſis mater vtriuſqꝫ nō decet vt īter filios
diſcordiā eſſe permittas. ℞ Quantū ad ſecū-
dum ſciendū qđ beata virgo maria oībus ho
minibꝰ cuiuſcunqꝫ ſtatus formā viuendi tri-
buit: qꝛ omnes homines aut ſunt in proſperi
tate: aut ī aduerſitate: aut in medio cōſtituti.
Illis qui ſunt in ꝓſperitate: ⁊ ꝗ ſupereminent
alijs in bonis tēporalibꝰ: naturalibꝰ vel ſpiri
tualibus: dat exemplū humilitatis. Nā ī die
annūciatiōis cū preponeretur omnibus crea
turis: qꝛ regina celi ⁊ mater dei effecta eſſet:
ipſa ſe humiliās reſpōdit angelo dicēs. Ecce
āncilla domini ⁊c. Quod aūt neceſſe ſit humili
tatem in ꝓſperitate ſeruare oſtēdit Augu. di
cens. Humilitatis ſectatores ⁊ cōſeruatores
maxime eos conuenit eſſe qui in aliquo duo
ceteris eminēt. Unde humiliare nos debemꝰ
cū deꝰ ſua dona ſiue tēporalia ſiue ſpiritualia
tribuit: ſiue etiā cum ad dignitates promoti
ſumus. vnde Bern ſuper. Miſſus eſt angelꝰ.
Non magnum eſt eſſe humilem in abiectio-
ne. magna ꝓrſus ⁊ rara virtus eſt humilitas
honorata. ℒ Secūdo illis qui premuntur tri
bulationibꝰ dat exēplū ⁊ formā patiētie. Et
hoc in tpe ⁊ in die paſſionis chriſti qñ ꝑluſꝗ̃
martyꝛ effecta eſt: qꝛ habuit grauius marty-
rium: eo qđ eius martyrium non fuit in car-
ne: ſed in mente. vnde Hiero. Alij ſcti paſſi ſūt
pro chriſto in carne. Beata autem virgo in il
la parte paſſa ē que impaſſibilis ⁊ īmortalis
habet. hoc eſt in anima vel in mente. Idcirco
verū fateoꝛ pluſꝗ̃ martyꝛ fuit: qꝛ atrociꝰ paſ-
ſa eſt dū paſſionis chriſti gladium in anima
ſua ſuſtinuit. Qui gladiꝰ doloꝝ cauſabat̃ pri
mo ex eo qđ ipſa preſens erat ⁊ vidit filiū ſuū
pati penā ignominioſam: id eſt penam latro
num: penam doloroſam: qꝛ in neruoſis mem
bris manibus ⁊ pedibꝰ clauis perforatum. ⁊
per totum corpus vulneratū: penā diuturnā:
qꝛ ab hora noctis ⁊ per totā noctē vſqꝫ ad ho
raꝫ nonā diei in qua expirauit in ſupplicijs ⁊
doloribꝰ ſemꝑ fuit: ⁊ penā iniuſtā: qꝛ peccatū
non fecit. Multum dolet mater quando au-
dit filiū ſuū morte horribili necatū: maximū
aūt dolet cū ante oculos ſuos videt filiū vul
nerari ⁊ occidi. Quāto ergo dolore beata vir
go cruciabat̃ qñ filiū ſuum videbat mortuuꝫ
⁊ ipſuꝫ morte horribili necatuꝫ: ⁊ hec omnia
fieri ante ſuū conſpectū. Itē erat impotēs ad
adiuuandū. Magna etenim eſt cōſolatio ma
tri quādo aſſiſtit filio morienti: ⁊ poteſt ſibi i
aliquo ſubuenire. Hec autem filium moriētē
in nullo potuit adiuuare. Audiebat ipm ſiti
re ⁊ nō poterat ei potū porrigere. videbat cor
pus eiꝰ plenū vulneribus ⁊ non poterat alli
gare. Uidebat corpꝰ eius cruentatū ⁊ non po
terat linitheo abſtergere. Uidebat caput eiꝰ
nō hr̃e reclinatoriū: ⁊ nō poterat illi exhibere
ſulcimētū. Uidebat ⁊ illum lachrymantem: ⁊
nō poterat lachrymas abſtergere ab oculis
eiꝰ. Uidebat ipſuꝫ expirare ⁊ nō poterat oſcu
lari ⁊ amplexari. Itē erat deſtituta omni hu
mano auxilio. Nam apoſtoli fugerant a xp̄o
ſic qđ nō habuit auxiliātē neqꝫ cōſolantem.
vnde Damaſcenꝰ. Ipſa beata virgo dolores
quos effugit pariēs: hos in chriſti paſſiōe ſu-
ſtinuit. Unde etiā Anſel. Domina mea quos
fōtes erupiſſe dicā ꝺ pudiciſſimis ocłis tuis
cum attēderes vnicū filiū tuū innocētē corā
te flagellari: ligari: mactari: ⁊ carnē de carne
tua ab impijs crudeliter dilacerari. vñ Aug.
Illa pia mater omnia ſua fatigauerat mem
bra vt inceſſu deficiens: vix ꝑuenire poſſet ad
ſepulturā chriſti. Item ſciendū qđ beata vir-
go Maria in omnibꝰ tribulationibꝰ, ſemper
patientiā ſeruauit: nec aliquod ſignum odij:
⁊ impatiētie oſtendit. Ergo illi errant ꝗ dicūt
qđ beata virgo ſibiipſi crines extraxerit: ⁊ ſe
cum pugnis verberauit: qꝛ nunꝗ̃ aliquod ſi
gnū indecētie oſtēdit: ſed indulſit crucifixori
bus: ⁊ affectauit ſalutē ipſoꝝ. Et hoc chriſtꝰ
orauit ore dicēs. Pr̃ ignoſce illis. hoc ipſa eis
affectabat in corde. Tertio illis ꝗ ſunt in me
dio conſtituti dat exemplū operādi ⁊ tp̄s vti
liter expēdēdi. Nam ipſa ſemper tempus ſuū
vtiliter expēdit ⁊ nunꝗ̃ odioſa fuit. Uñ Pro-
uerb. xxj. Panem otioſa non comedit. Sic et
nos exēplo Marie debemꝰ operari bonū. Uñ
Ioh. ix. Operamini dū dies eſt: venit enī nox
in qua nemo operari poteſt. Nam inter om
nia que deꝰ nobis adminiſtrat in preſenti ni
hil eſt nobilius ⁊ vtilius ⁊ precioſius ꝗ̃ tēpꝰ
gratie. Ber. Nihil p̃cioſiꝰ tēpore. Ergo ſtudio
ſe conſeruādū eſt tempus. Unde Ber. Omne
tempus nobis impēſuꝫ a nobis exiget̃: quali
ter expēſum ſit. Unde in his pūcis iaꝫ dictis
debemꝰ imitari beatā virginē Mariā. Unde
Prouer. viij. Beati qui cuſtodiunt vias tuas
M Quātū ad tertiū nota exēplum in quo co
gnoſcere poteris ꝙ eſt vtile ⁊ ſalubre beatam
virginē Mariā in neceſſitatibꝰ inuocare. Uñ
legit̃ in libro de miraculis beate Marie ꝟgi-
nis qđ quedā matrona beate virgini deuota
ꝓprias proles informādo ad ſimilia edocuit
vt ipſam in neceſſitatibꝰ inuocarēt deuote di-
cēdo Aue maria ⁊c. Que filiam diſſolutam et
vacabundaꝫ ⁊ ſaltatricem ⁊ claſſatricem ha-
buit. Quā ipſa mater pluries correxit: ſꝫ paꝝ
in ea ꝓfecit: qꝛ pater dilexit eā pre ceteris pue
ris ſuis eo ꝙ pulchra ⁊ mūdana eēt: ⁊ emit ei
pulchras ⁊ pōpoſas veſtes. Que ī vna die do
minica chorizando fatigata iuit ad quoddā
pomeriū ſedēs ſub vno arbore volēs refocil-

iari. Cui diabol⁹ imediate affuit dicēs. Surge veni mecū. Cui illa. Quiſnā es tu? Et ille. Ego ſuʒ diabol⁹ cui⁹ ꝓpoſitū conaris adimplere. arma ⁊ rethe noſtrū es ad aīas capiendas. Uñ modo recipies penas nō ſolum pro tuis pctis: ſed etiā ꝑ peccatis oīm quos per ornatū corporis tui ad malas cōcupiſcētias induxiſti. Et diabolus ſtatiʒ violēter nitebatur eā rapere. et illa clamauit dicēs. Virgo maria adiuua me: ſicut mater in pueritia eā edocuit ⁊ ſtatim dicit clara voce. Aue maria grā plena. ⁊c. Rñdit diabolus dicens. Maledicta ſit q̄ te hāc orōnē docuit quā ſi nō dixiſſes iſto dei iudicio ad īferni incēdiū te traxiſſem vbi tu cū tuis equalibus penā condignā pro oīb⁹ quos ad peccādū traxiſti īueniſſes. Que poſtmodū nūq̄ amplius chorizauit: ⁊ veſtes pompoſas depoſuit: ⁊ vitā ⁊ mores humilit̄ emēdauit: ⁊ btē virgini ampli⁹ vſq̄ ad mortē ſeruiuit: ⁊ ſic vitam ſuam in bono finiuit.

Cōmunis ſmo de btā ṽgine. Ser. clxiij.

EGo mater pulchre dilectiōis ⁊ timoris ⁊ agnitionis et ſancte ſpei. Eccli. xxiiij. Sciēdū q̄ nemo pōt digne laudare beatam virginē mariā niſi ipm dignū facit ille q̄ habitauit in vtero ei⁹. Quis eñ laudare poterit ſufficiēter eā que eternū ꝓtulit verbū q̄ ſuum genuit creatorē: q̄ nobis dedit mediatorē dei ⁊ hoīʒ: q̄ nobis cibū attulit angeloꝝ. Uñ dicit Petr⁹ damian⁹. Qualiter eā laudare poterit mortalis hois verbū. q̄ de ſe protulit ṽbū qđ manet ineternū? Que ligua ī ei⁹ laude inuenit̄ idonea: q̄ illū genuit quē oīa bñdicūt: cui ⁊ cū tremore ſeruiūt elementa? Uñ etiā Damaſcen⁹. Licet mille ora: mille lingue vociferentur nec ſufficerēt: ſʒ nec ſi oēs lingue hoīm cōuenirēt eā mirificis poſſent efferre ꝑconijs. Ois eñ preconiū excedit magnitudinē: ⁊ omne eloquiū ad ei⁹ excellētiā inſufficiēs inuenitur. vñ etiā Ber. Utinā mihi tot eēt lingue quot ſunt ſtelle celi: ⁊ oēs illas poſſem ꝯuertere in laudē genitricis dei nec ſic ſatiarer. Etſi nullus human⁹ ſermo ī ei⁹ laude inuenit̄ idone⁹: nō tñ propter hoc ab eius laude ceſſare debemus: ſed qđ poſſumus faciam⁹. Nā ipſa ē mater pulchre dilectionis ⁊ timoris ⁊c. Ex q̄ hodie feſtum. N. beate marie celebramus q̄ eſt nō ſolū mater xpi: ſed etiā mater oīm hominū: ⁊ dña angeloꝝ. tunc in pñti ſermone q̄tuor de beata virgine ſunt dicēda. Primo ꝑ q̄ facta ſit mater dñi. Scđo per que facta ſit dña angelorum. Tertio ꝑ que facta ſit mater omniū hominū Quarto dicēda ſunt aliqua exēpla de btā virgine: in q̄bus cognoſcere poterim⁹ bonitatē ⁊ pietate virginis marie. ¶ Quantum ad primū ſciendū q̄ tria fecerunt beatam virginē Mariā matrē dñi. Primum eſt eius caſtitas: q̄ ipſa eſt ſpeculū virginū. Hoc patet q̄ ipſa habuit triplicem virginitatē. Primo integram: quia in corpore ⁊ anima. j. Theſſa. v. Integer ſpiritus veſter ⁊ anima ⁊ corp⁹ ſine querela: in aduētu dñi noſtri ieſu xpi ſeruet̄. Sunt eñ q̄dā q̄ nō habent integritatē corporis: ſicut fuit maria magdalena: ⁊ heu iā plures ſunt in mūdo. Unde Hieroni. Qui immūdicitiā luxurie perfecte cōtinentie ſubijcit: ſanctior Dauid exiſtit: fortior Sāſone. Nā nihil vtilius eſt q̄ a carne vinci: nihil glorioſius q̄ carnem vincere. Alij ſunt qui habent integritatē corporis: ſed non anime: quia per malaʒ concupiſcentiā ⁊ conſenſuʒ animā maculāt. Uñ mathei. v. Qui viderit mulierē ad concupiſcenduʒ eā: iam mechatus eſt eam in corde ſuo. Sic intelligit̄ de tactu illicito ⁊ locutione ⁊ corporis ornatu ⁊c. Uñ Hieronim⁹. Nā multe ſunt virgines carne: ſed nō ſpiritu quorū corpus eſt integrū ſed aīa eſt corrupta. Uñ Iſido. de ſummo bono. Uirgo carne ⁊ nō mēte: nullū premium hʒ in repromiſſione. Alij ſunt qui non hñt integritatē ſpiritus qui ꝑ mortale peccatuʒ ſpiritū ſuū a ſpōſo ſuo diuidunt: ⁊ ſic adulterium ſpirituale cōmittunt Beata autē virgo habuit integritatē ī corpore: q̄ ſemper corpus ſuum illibatuʒ ſeruauit Et in anima: q̄ omne prauum motum ⁊ concupiſcentiā penit⁹ reſecauit. Et in ſpiritu: q̄ nunq̄ ꝑ aliqđ peccatū a deo diuiſa fuit. Canticoꝝ. iiij. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula non eſt in te. Scđo habuit virginitateʒ exemplarē: q̄ eius virginitas omnibus virginib⁹ fuit in exēplū. Ideo ſignata eſt ꝑ amigdalū: q̄ inter ceteras arbores primo flores ꝓducit: ſic ⁊ beata virgo pmo inter mulieres votuʒ virginitatis emiſit. Ps. Adducent̄ regi virgines poſt eā ⁊c. Nā ante ipſam virginitas non videbat̄ eſſe magni meriti vel honoris. Poſtmodū autē facta eſt magni meriti: q̄ debetur ei fructus centeſimus: cū coniugatis corruptis datur triceſimus: ⁊ viduis ſexageſimus. Et etiā virginitas facta eſt magni honoris: q̄ ipſam honorauit chriſtus q̄n non de ꝯiugata corrupta ſed de virgine naſci voluit. Ipſaʒ etiā ṽginitatē honorāt angeli. vt patet in ſanctis virginibus. ſcʒ in agnete cui angeli veſtē preparauerūt: ⁊ eius nuditatē texerūt. In cicilia cui angel⁹ coronas de paradiſo attulit. Et ī Beata Barbara: cui angel⁹ ſtolā candidiſſimā deportauit: qua nudatuʒ corpus ei⁹ texit. Et in beata katherina quaʒ angeli proprijs manib⁹ ſepelierūt in monte

ſyna. Itē oēs homines exēplo chriſti ⁊ ange-
loꝝ honorare debēt virgines. Unde Dama-
ſcenus lib. iiij. A nuptijs abſtinētia angeloꝝ
eſt imitatio. Quāto itaqꝫ eſt angelus homi-
ne ſuperior: tāto virginitas nuptijs ē hono-
rabilior. Quis em̄ hoīm eſt tā ſtolidus q̄ non
amet ⁊ honoret virginitatē quā etiā diabolꝰ
honorat. vñ thobie tertio: legiꝉ ꝙ demō aſmo
deus virginitatē Sare a ſeptē corruptoribꝰ
liberauit: q̄s ſingulatim occidit q̄ꝫ cito vnuſ-
quiſqꝫ ipſoꝝ ad ꝟginē introiuit. Itē ptꝫ hoc
in btā Agnete: cuiꝰ ꝟginitatis inſidiatorez
ſcꝫ p̄fecti filiū: diabolꝰ tūc ſuffocauit. Diabo-
lus ꝗ velit nolit honorat ꝟgines: ſicut victꝰ
victrices: ⁊ tāq̄ꝫ angeloꝝ ſorores: ⁊ tanq̄ꝫ xp̄i
ſponſas. vñ Bern. Fulgida virginitas eſt gē
ma virtutū: germana angeloꝝ: lāpas eccle-
ſiarū lux animarū: ipſa calcat libidinē: vincit
diabolū: ꝯtemnit ſeculū: deprimit oē pīculū.
Tertio beata ꝟgo maria habuit virginitatē
trāſfuſaꝫ qꝛ in alios caſtitatē trāſfudit. Licꝫ
em̄ pulcherrima fuit: tñ a nullo cōcupiſci po
tuit. Et talē virginitatem ſancta katherina
nō habuit q̄ꝫuis virgo eſſet mente ⁊ corpore
tñ Maxentius eam concupiuit. Silr̄ ⁊ beata
Margareta quaꝫ Olibrius cōcupiuit. Et bea
ta Agnes quam prefecti filius adamauit: et
ſic de alijs. ¶ Sed diceres vñ accidit ꝙ nul-
lus inſpicientiū Mariā cōcupiſcere potuit?
Reſpondeꝉ ꝙ hoc accidit principaliter tribꝰ
rōnibus. Prima rō: qꝛ taliter ſe habuit in oī-
bus verbis ⁊ factis ⁊ moribus: ꝙ nulli dabat
occaſionem peccādi ſed mouebaꝉ cor cuiuſli
bet ipſam intuentis ad deuotionē. Secūda
rō eſt propter luminis claritatē q̄ꝫ de eius fa-
cie exibat: q̄ hoīes in admirationem induce-
bat: ⁊ ad deū laudādū de tā nobili creatura.
Tertia rō ē: qꝛ deꝰ occultabat lineas q̄ pote
rāt eſſe incitamēta ad libidinē: ⁊ dedit illam
gratiā oībꝰ eā intuētibꝰ: vt nō īordinate mo
uerenꝉ erga eā ad malū: ſꝫ ſolū bonū. ¶ Se-
cūdū qð beatā virginē fecit eſſe matrē xp̄i: ē
humilitas: vt ipſa fateꝉ ꝑ ſe Luc. j. Reſpexit
humilitatē ancille ſue. Bern. Audeo dicere ꝙ
nec marie ꝟginitas ſine humilitate placuiſ-
ſet. Propterqð cū per gabrielez dei filius ex
ea incarnādus nunciareꝉ: oīm virtutū oblita
ex ſola humilitate gloriaꝉ dicens. Qꝛ reſpe-
xit humilitatē ancille ſue ⁊c. vñ etiā Augu.
Si audeo dicere: nunc marie non tm̄ profuit
ſua virginitas: q̄ꝫtū humilitas. Per eiꝰ humi
litatē deus eſt incarnatꝰ peccator liberatus:
dānatus ſaluatus: exul reductus: mortuꝰ re
ſuſcitatꝰ. Vñ ſciēdū ꝙ beata ꝟgo maria poſt
xp̄ꝫ hūillima fuit inter oēs hoīes ⁊ ſctōs, qui
hic in mūdo vixerūt. Nā ipſiꝰ mirāda humi-
litas apparet in hoc ꝙ lꝫ ſanctior oībꝰ in ce-
lo ⁊ terra. tñ nunq̄ꝫ legiꝉ de ea in euāgelio ꝙ
aliqð miraculū attēptauit facere in p̄ſenti vi
ta. De ſctō Petro legitur Actuū. v. ꝙ vmbra
illiꝰ ſanauit infirmos. Silr̄ de ſctō Ioā. euā.
qui tunicā ſuā fecit ponere ſuꝑ mortuos qui
occiſi fuerūt cum veneno ⁊ reuixerūt. Silr̄ ⁊
btūs Andreas q̄ ſuſcitauit quadraginta mor-
tuos q̄ in aq̄ interierāt: ⁊ ſic de alijs ſctis. q̄ꝫ-
uis em̄ btā virgo maria magnā cōpaſſionez
habuit cū tribulatis: q̄ fuit eā incitans eā ad
miracula faciēdū: tñ hūilitas adeo cor ipſius
occupabat ꝙ ꝑpter humilitatē attētare non
preſumpſit. vñ Bern. Merito facta ē nouiſſi-
ma q̄ prior q̄ cū eſſet prima oīm: ſe nouiſſimā fa
ciebat. Sed q̄riꝉ: cur beata ꝟgo maria debuit
eſſe tā humilis? Rñr ꝙ ꝑpter tria. Primo iō
qꝛ debuit illū recipere totaliꝉ in ſe: q̄ eſt ſuper
oēs: iō humiliari debuit infra oēs. Scðo qꝛ de
buit ſuꝑ oēs ſctōs ⁊ ſuꝑ oēs choros angeloꝝ
exaltari tanq̄ꝫ regina celi ⁊ domina angelo-
rū: iō debuit eſſe hūillima. vñ Ber. Nūq̄ꝫ ſuꝑ
choros angelorum ſublimata aſcēdiſſes: niſi
prius inter oēs hoīes ſublimata deſcendiſ-
ſes. vñ Ambro. ſuꝑ Beati imaculati. Quāto
enim q̄s eſt abiectior in hoc ſeculo: tanto ma
gis exaltabiꝉ in futuro. Tertio: qꝛ ſicut ꝑ ſuꝑ
biā eue: mors intrauit in hūc mūdū: ſic econ-
uerſo vita ꝑ humilitatē marie reddita ē huic
mūdo. Et qꝛ ꝯtraria cōtrarijs curanꝉ: iō ſicut
Eua ꝑ ſuperbiā voluit ſe aſſimilare altiſſimo
deo qui eſt ſuper omnes: ſic maria ecōuerſo
debuit ſe humillimā exhibere vt nobis mor
tē auferret: ⁊ vitā donaret: vñ canitur de ea.
Mortē q̄ femina intulit: femina fugauit. Ter
tiū qð fecit eā matrē domini ē firmitas fidei.
Nā ipſa beata virgo maria cōmēdata eſt ſuꝑ
fidē. Luc. j. Beata q̄ credidiſti: quoniam perfi
cienꝉ in te que dicta ſunt tibi a dño vbi Eli-
zabet mater Ioānis baptiſte fidei attribuit
ꝙ beata virgo maria chriſtū ꝯcipere meruit.
vnde Augu. in libro de virginibus. Beatior
fuit maria percipiēdo fidē: q̄ꝫ carnem chriſti.
Nihil enim marie materna propinquitas ꝓ
fuiſſet. niſi eum felicius corde q̄ꝫ carne geſtaſ
ſet. Pro quo ſciēdū ꝙ beata virgo maria ha-
buit firmā fidē: quod potuit in paſſione chri
ſti: qꝛ ceteris apoſtolis a fide cadentibꝰ: ipſa
in fide firma permanſit. ¶ Quantum ad
ſecundum ſciendum ꝙ tria fecerunt beatam
virginem mariā dominam angelorum. Pri-
mum eſt puritas mentis et corporis. Unde
Ambroſius. Virgo erat non ſolum corpo-
re: ſed et mente. Pro quo ſciendum ꝙ puri-
tas marie nō ſolum precellit puritatem oīm
hominuꝫ: ſed etiam puritatem omnium an-

geloꝝ.Unde Anſelmus. Decebat quidez vt
virgo beata ea puritate niteret:qua ſub deo
maior nequit intelligi. Sꝫ querit quare beata
virgo maria debuit eſſe tā pura? Reſpondet
ꝙ ꝓpter tria. Primo:adeo qꝛ ꝑ puritatē venit
homo ad ſimilitudinē dei:ſed Maria debuit
aſſimilari deo:ꝛ i ſe recipere ſpeculū ſine ma
cula.ſ.filium dei.igit debuit eſſe puriſſima.
Scđo qꝛ illud opus.ſ.incarnationis: debuit
eſſe totaliter a ſpūſctō:ſꝫ illud qđ dixit āgelꝰ
ad mariā.Luce.j.Spūſſanctus ſuperueniet
in te:ꝛ ꝟtus altiſſimi obūbrabit tibi ꝛc. Quā
to ꝗs eſt purior libētiꝰ ꝛ efficaciꝰ ſpūſſanctus
opat in eo: qꝛ ieſus xp̄s filiꝰ dei venit nos ꝑ
eā reducere ad ſtatū imortalitatis ſcꝫ angeli
ce puritatis vbi nō nubēt neq̧ nubēt:ſꝫ erūt
ſicut angeli dei igit ꝛc.Scđꝫ qđ fecit eā domi
nā angeloꝝ fuit ipſiꝰ cōſtātia ꝛ firmitas volū
tatis.Sicut et angeli ſꝑ faciūt volūtatē dei:
ſic ꝛ ipſa fecit.Et ſicut angeli nūq̧ ceciderūt
nec vnq̧ peccauerūt:ſic ꝛ ipſa nūq̧ peccauit
Pro quo ſciēdū ꝙ beata ꝟgo peccare non po
tuit:nec ꝑ infirmitatē:nec ꝑ ignorātiā:nec ꝑ
malitiā.Ōis em̄ caſus.i pctm̄ fit aliquo iſtoꝝ
triū modoꝝ.Et iſti tres modi peccandi inter
apoſtolos inuēti fuerūt.Petrꝰ nāq̧ peccauit
ꝑ infirmitatē humanā qn̄.ſ.timore mortiſ xp̄ꝫ
ter negauit.Paulꝰ ꝑ ignorātiā.Un̄.j.Thim.
j.Ignorās feci i incredulitate mea.Iudas au
tē ꝑ malitiā affectatam peccauit: qꝛ xp̄s ſibi
predixit ꝙ male faceret qn̄ dixit. Ue homi-
ni illi per quē filius hominis tradetur: vt ſic
eū a peruerſa voluntate retraheret.Sed ipſe
infelix iudas nō acquieuit:ſꝫ xp̄ꝫ ex certa ma
litia tradidit.Sed beata virgo maria cadere
nō potuit ꝑ infirmitatē:qꝛ omnipotētia pr̄is
cōfortata fuit:nec ꝑ ignorantiam qꝛ ſapiētia
filij illuminata fuit.nec per malitiam: qꝛ bo-
nitate ſpiritusſancti repleta fuit. ℞ Tertiū
qđ fecit eā dominā angeloꝝ eſt feruēs chari
tas. Angeli em̄ ſemꝑ feruēt in charitate dei:
ſic ꝛ ipſa beata virgo maria inquātū poſſibi-
le eſt filiū ſuum ſuper omnia dilexit.Et in ſi-
gnū huius ipſa ſtabat iuxta crucem ceteris
apoſtolis fugiētibus.vn̄ Can̄.viij. Fortis eſt
vt mors dilectio.Un̄ ipſa dicitur mater pul-
chre dilectionis.Nā ipſa duplicē dilectionez
habuit.ſ. quoad filiuꝫ ꝛ quoad nos. Ideo in
corde virginis marie tꝑe paſſionis xp̄i ma-
gna pugna fuit.Pugnabāt em̄ adinuicez in
corde ipſiꝰ duo amores: ꝛ duo dolores. Duo
amores erāt amor filij ꝛ amor generis hūa-
ni.Amor filij nolebat ip̄m pati. Amor ꝟo hu-
mani generis volebat ipſum mori.Et ſic int
iſtos duos amores magna pugna erat.Itē i
corde Marie duo dolores erant.ſ.dolor quez
habitura erat de morte filij:ꝛ iđ nolebat ip̄m
pati.Et dolor quē habebat de perditiōe gn̄is
humani:ideo volebat ipſum mori.Et ſic iter
iſtos duos amores et duos dolores magna
pugna erat.Nam primꝰ amor retraxit eā ne
filius pateretur:ſed ſecūdus amor quem ha-
buit ad nos incitauit eaꝫ vt filius moreret.Et
ſcđs amor ſuperauit primū qꝛ potius voluit
filium pati q̄ꝫ humanū genus perire immo ſi
paſſio filij ſufficiēs non fuiſſet ipſa cū filio ꝓ
nobis crucē aſcēdiſſet. ſ Quātū ad tertium
ſciendum ꝙ tria fecerūt beatā virginē mariā
matrē noſtrā.Primuꝫ eſt magnitudo miſeri
cordie eiꝰ.Nam miſericordia eiꝰ ceteris miſe
ricordijs.ē cōis ꝛ ꝗ copioſior.Unde Ber.Uirgo
beata copioſiſſima charitate.ſapientibus ꝛ
inſipientibꝰ debitricem ſe fecit:ꝛ omnibus ve
niā petentibꝰ miſericordie ſinum aperit:reis
obtiet veniā:egris medelā:puſillis corde ro-
bur:afflictis cōſolationē periclitātibꝰ adiuto
rium ꝛ liberationē.Secūdum ꝙ fecit eā ma
trem noſtrā eſt gratie plenitudo. Nam ipſa
ſtetit in altiſſimo gradu gratiarū. Altiſſimū
aūt in gratijs eſt habere oēm gratiā quā glo
riat ſe habere.Eccli.xxiiij.In me omnis gra
tia.vn̄ Ber.Maria ab̄ cōceptione plena gra-
tie ab angelo nūciatur:vt qꝛ dudum ſibi ple
na nobis fieret ſuperplena. Si eī vaſi pleno
aliqđ corpus immittitur:quātum illud ma-
gnū eſt qđ immittitur:tātū neceſſe eſt affluе
re deſuꝑ pleno ꝛ in eam iādudū plenam deꝰ
eternus dei filius in cōceptione inuiꝫ eius
immittit:iđ neceſſe eſt vt ſemꝑ affluat ineter
num.Unde ipſa dicit. Tranſite ad me oēs q̄
cōcupiſcitis me:ꝛ a generationibus meis imple
mini.Et in ſignum huiꝰ tunc beata virgo cō
paratur collo:qꝛ eſt ſicut collū medium inter
caput ꝛ corpꝰ:ſic ꝛ ipſa ē mediatrix inter nos
ꝛ deū.Itē ꝓpter eminētiā ꝛ dignitatē:qꝛ ſicut
poſt caput collū eminet olbꝰ mēbris:ſic ꝛ ip̄a
poſt xp̄m eminet olbꝰ ſanctis.Item ꝓpter ad
miniſtrationē.Sicut em̄ a capite mediāte col
lo deſcēdūt oīa nutrimēta corꝑis:ſic a xp̄o ꝑ
beatā virginē in nos venīūt oīa bona ꝛ bene
ficia que deus nobis cōfert. Nam ipſa eſt diſ
pēſatrix gratiaꝝ ꝛ beneficioꝝ dei:vn̄ Augu.
Maria hominibꝰ multū tenet qꝛ per eos ha-
bet qcq̄d habet:qꝛ ſi nos peccatores nō fuiſ-
ſemꝰ xp̄s de ea carnē nō ſuſcepiſſet. Nos igit
ſibi tenemur:qꝛ ſumꝰ per ipſam deo reconci-
liati:ꝛ ipſa nobis tenet qꝛ mater noſtra ꝛ ma
ter dei eſt effecta.vn̄ ēt Ber.Intuemini q̄ꝫto
deuotiōis affectu nōbis eam voluerit hono-
rari:q̄ totius boni plenitudinem poſuit in ma
riam vt ꝓinde ſi quid ſpei in nobis:ſi qđ gra
tie ſi quid ſalutis ab ea nouerimꝰ redūdare.
Tertio qđ fecit Mariā matrem noſtram: eſt
noſtra miſeria ꝛ indigentia ꝛ ipſius potētia.

Eſt eniʒ magna in pƿãte ſup oẽs creaturas ergo nobis data ẽ in adiutoriũ ⁊ in aduocatã noſtram apud filiũ ſuũ. ¶ Pro quo ſciendum q̃ beata virgo maria aduocat ꝓ nobis tripl'r. Pₘo ſanctitatis merito. Si eñ merita alioꝝ ſctõꝝ ꝓ nobis ad deũ itercedũt. Multoforti⁹ marie merita que plenitudinẽ poſſidet meritoꝝ. Itẽ ſi deus vult miſereri alicui homini ꝓpter merita alicui⁹ ſancti q̃d tũc faciet ꝓpter merita ſanctiſſime ſue matris. Secũdo aduocat ꝓ nobis ardẽti deſiderio. Deſideria eñ ſctõꝝ ſũt itercesſiões ꝓ nobis apud deũ. vñ ipſa dicit Cañ.i. Dum eẽt rex in accubitu ſuo nard⁹ mea dedit odorẽ ſuauitatis. Nardus eſt q̃dã herba calida q̃ ſignificat ei⁹ deſideria iflammata que ad deũ aſcẽdunt: et gratũ odorẽ ſibi faciũt. ¶ Tertio aduocat pietatis ſigno. Legit̃ eñ i hyſtoria ſcholaſtica q̃ antipater ydume⁹ apud imperatorẽ falſe accuſat⁹ eſt. At ille eiectis veſtib⁹ cicatrices vulneꝝ oſtẽdit q̃ ꝓ imperatore pertulerat dicẽs. Ego me iperator nolo excuſare corã te: ſʒ illa vulnera q̃ ſuſtinui ꝓ te teſtimoniũ ꝓhibẽt de me vtrũ ego diligo te. Qđ vidẽs iperator euʒ d gratiã ſuʒ recepit. Iſtũ moduʒ aduocãdi habet ipſe xp̃s ⁊ mater eius apud deũ patrẽ. Unde etiam Bern. O homo ſecurum acceſſum habes ad deũ: vbi mater ante filiuʒ ⁊ filius añ patrem ꝛc. Pro quo ſciẽdũ q̃ btã virgo maria tãtam cõfidentiam habet de omni re quam petit: q̃ etiam ſe exaudiri nõ dubitat. vnde dicit Aug. ſuper Iohan. quando in nuptiis dixit. Uinum non habent. Et chriſt⁹ reſpõdit. Quid mihi ⁊ tibi eſt mulier: nonduʒ venit hora mea. Non ꝓpter hoc dubitauit ſe exaudiri: ſʒ cõfidẽter ait miniſtris quodcũq̃ dixerit vobis facite. Ac ſi diceret: vt ait Aug. Licet negare videatur qđ peto tamen finaliter filius non patietur coram tot hominib⁹ aſſiſtentib⁹ me confundi vt in mea petitione erubeſcẽtiam habeam. Firmiter nãq̃ credẽdum eſt q̃ q̃cquid petierit mr̃ filio ſuo hoc ſibi reſpõdeat qđ Salomon reſpõdit matri ſue dicens. Pete a me mater qđ vis: neq̃ eñ phas eſt vt auertam faciẽ meam a te. ¶ Unde ſciẽdũ q̃ poſt xp̃m ad nullũ ſanctoꝝ tãtã ꝯfidentiã habere debemus ſicut ad beatã virgineʒ mariã que eſt mater oim̃ noſtrũ. vñ Fulbertus. Conſtat q̃ maria iuſtis ⁊ peccatorib⁹ fideliter inuocãtib⁹ preſto eſt nũq̃ eis opitulari deſiſtit. Chry. O dulcis virgo non eſt phas te poſſe illum deſerere qui ſuam ſpem fiducialiter in te ponit. Unde etiam Bern. ille ſolus a laude virginis marie taceat qui ſemel inuocatũ in ſuis neceſſitatibus eius auxiliũ ſibi ſenſerit defuiſſe. ¶ Quantum ad quartum nota exẽplũ in quo cognoſcere poteris fidelitatem ⁊ bonitatẽ virginis marie. Unde ſcribit vincẽtius in ſpeculo hyſtoriali q̃ duo nobiles. ſ. vir ⁊ vxor erãt rome carentes ꝓle. Qui tãdẽ ieiuniis orationib⁹ ⁊ eleemoſynis a deo ꝓlẽ obtinuerũt: caſtã vitã deinceps ducentes. Uir poſt pauca peregrinat̃ ⁊ moritur in peregrinatione. Mulier delicate nutrit infantem noctibus ſingulis a pueritia locans eum ſecũ in lectũ. Qui virili etate ſuccedente matrem propriam impregnauit. Que tamen ieiuniis orationibus ⁊ bonis opibus nõ deſiſtebat: ⁊ occultabat ſe ne quis eã impregnatam cognoſceret. Adeſt dies partus. Que cũ dolore occulte peperit ⁊ pre cõfuſione humana infãtẽ ſtrãgulauit: ⁊ eũ in cloacã proiecit. Quam cũ diabolus in anima ſic captiuã teneret nitebatur eã cõfundere. Unde ſpeciem clerici aſſumẽs romã intrat dicẽs ſe notariũ in ſcripturis valde illuminatũ fore. Scire ſe etiã furta inuenire. ⁊ alia occulta cognoſcere. Et hec oĩa factis ꝓbauit. Nã diabolus p̃terita bñ cognoſcit. Captaq̃ opportunitate corã imperatore ⁊ ſenatu mirabile inquit ẽ q̃ roma tota nõ eſt diu ꝯſumpta ꝓpter deteſtabile facinus in ea perpetratũ: ſtupẽt oẽs. Diabol⁹ factũ narrat: ⁊ mulierẽ ex noĩe deſignat. Ait illi. Falſuʒ dicis. Hec eſt eñ mulier boni teſtimonii ⁊ laudabilis vite ⁊ ſpeculũ ꝟtutũ. At ille. Sciebã q̃ nõ credideritis mihi. Uocetur illa examinet̃: ſi cõfeſſa ⁊ ꝯuicta fuerit cõburat̃: ſi nõ ego cõburar. Uocat̃ femina ad palatiũ: omnes aſſurgunt. Ponitur in throno iuxta imperatorem qui iudicat et de factis ⁊ dictis noui prophete: ⁊ q̃ eã accuſaret in quibuſdã que incredibilia viderentur. Iubetur vt ſe expurget vel fateat̃. Et illa ait. Salomõ docet oĩa debere fieri cũ ꝯſilio: ideo inducias peto vt pro me reſpondeat aliquis: quia mulier ſum. Cui dant̃ inducie. Papã Linũ tunc preſidẽ adiit: lachrymis veniã petiit: cõfeſſionẽ cũ amaritudine fecit: petẽs ſibi pñiam q̃tũcũq̃ vellet iniũgi vt tñ in aĩa nõ periret. Papa ꝯſolat̃ flentẽ proponẽs ei negationẽ petri pctm̃ magdalene ⁊ lachrymis vtriſq̃ dimiſſum monet ne deſpet: ſʒ beatã ꝟginẽ adiutricẽ inuocet: dãs ſpẽ q̃ ꝑ eã modis oĩbus liberaret̃. Sed q̃r breue tẽpus habes dic vnũ Pater noſter pro oĩbus pctis tuis. Confortatur mulier inuocat ꝟginẽ mariã. Die ſtatuta intrat cõſiſtoriũ. Aſſunt principes cũ imperatore: mulier in medio locatur. Notarius vocatur vt accuſet reã. Intuituſq̃ eam nõ cognoſcit dicẽs non eſſe illã inceſtuoſam. Et imperator. Utiq̃ illa eſt quã ante accuſaſti. Reſpõdit notari⁹. Ego nullũ malũ cognoſco in ea. Quõ audereʒ malum loqui de ea cum video matrẽ dei circa eã ſtantẽ ⁊ illã protegentem

Ad hac vocē oēs ſtupētes: et ſe ſigno crucis ſignātes ⁊ ſtatim diabolꝰ diſparuit. Femina honoratur ab imperatore ⁊ ab omnibꝰ principibus. Et deo ⁊ glorioſe matri ſue oēs grās et laudes retulerūt q̄ ſic ſaluat ſperantes in ſe.

Quod dies ſabbati dedicata eſt marie virgini. Sermo .clxiiij.

Notandum ꝙ ſicut dies dñica dedicata eſt reſurrectiōni ⁊ ſexta feria paſſiōi. ſic dies ſabbati dedicata ē glorioſe ꝟgini marie: ⁊ hoc multiplici ratione. ¶ Prima eſt: qꝛ paſſio ſctōꝝ cōſueuit in aliquo die celebrari. Beata aūt virgo ⁊ ſi nō eſt paſſa martyrio carnis: paſſa tñ fuit martyrio mētis. Iuxta illud Lu. ij. Tuam ipſiꝰ aīam pertrāſibit gladius. ſ. ppe doloris. Et iſtud martyriū fuit in ea cōtinuatū in tota feria ſexta: ⁊ i ſabbato ſequēti. Sexta aūt feria dedicata eſt martyrio filij: et idō ſequēs ſabbatū dedicari debuit martyrio matris. Secunda ratio qꝛ ſicut in die ſabbati deꝰ requieuit ab omni opere ſuo: ſic xpūs intrās marie vterū requieuit: ⁊ venit in eiꝰ vētrē ⁊ mētem. In nullo eñ ſctō ſpiritusſanctus plene requiē habuit: niſi in xp̄o et virgine maria: qꝛ in alijs ſanctis habuit aliquid repugnās ſaltem peccatum veniale. In xp̄o autem ⁊ virgine nihil repugnās inuenit: ⁊ ideo perfecte ibi requieuit. Tertia ratio eſt qꝛ deꝰ diem ſabbati benedixit. Sic beata virgo ab omnibꝰ fuit benedicta. Nā pater elegit eam in filiam: et filius in matrē: ⁊ ſpiritusſanctus in ſponſam. Et ab angelo eſt benedicta qui eā ſalutauit ⁊ a toto mūdo qui eā veneratur ⁊ laudat. Quarta ratio eſt: quia ſabbatū eſt mediū inter diē gaudioſum. ſ. diem dñicum ⁊ penoſā: ſcilicet ſextam feriam. Sic ipſa eſt mediatrix inter deū ⁊ hominem: Quita ratio eſt: quia in die ſabbati tota fides periſt ⁊ in ſola virgīe remāſit. et ideo ſibi hec dies merito dedicata fuit.

Exempla de beata virgine.

Sequuntur exēpla de beata ꝟgine. ¶ Nota exemplū quomodo virgo maria iuuat hominem inuita. Legitur in dialogo Ceſarij ꝙ fuit iuuenis quidam cui pater moriens multas diuitias dimiſerat: qui intantū ſtudebat torneamentis ⁊ vanitatibus huius mūdi in veſtibꝰ ⁊ eqs ꝙ oīa dona ſua effudiſſet: et cuidā militi iuxta ſe moranti multa vendidiſſet: et loco pignoꝝ expoſuiſſet. Ille tādē voluit recedere de terra ſua. Sꝫ quidā villicus ſuus vidēs eū triſtē ait. Dñe quare eſtis triſtis vultis diues fieri? Rñdit libēter vellē ſi cū deo poſſem ſcꝫ habere diuitias. Reſpōdit villicus. Sequimini me ⁊ bene erit vobis. Et ſtatī dominꝰ ſecutus eſt ſuū villicū. Qui duxit eū p quoddā nemꝰ in locū paluſtrē vbi cepit loqui cū diabolo villicus. Tertius dominꝰ queſiuit ei, cui loqueret. Reſpōdit cū diabolo. Et iuuenis plus timuit. Et ait villicꝰ diabolo. Adduxi vobis hominē nobilē ſupplicās vt eū antiquis diuitijs reſtituatis. Cui diabolꝰ. Si voluerit mihi eē deuotꝰ dabo ei diuitias ⁊ honores ſup oēs ſuos cognatos ⁊ vicinos. Reſpōdit villicꝰ. Libenē erit vobis obſeqoſus ⁊ fidelis ſi habuerit iſta. cui diabolꝰ. Oportet eñ abrenūciare altiſſimo. Qḋ cū iuuenis renueret dicit villicus. Quid timetis pferre vnū ꝟbū? dicite abrenūcio. Tandē iuuenis inductus ſuaſu villici abnegauit altiſſimū. Cui diabolus. adhuc opꝰ imꝑfectū ē: etiā abrenūciare debet matri altiſſimi. Illa eſt ei que maxima dāna nobis infert. Quos enim filius per iuſticiam perdit mater p miſericordiā ⁊ indulgentiā adducit. Ad quod iuuenis multum expauit ⁊ turbatus ſupramodum reſpōdit. Hoc nunquā faciam. Quare inquit villicus feciſtis qḋ maius fuit. Facite nūc quod minus eſt. Abnegaſtis creatorē abnegate ⁊ nūc ⁊ creaturam. Et ille. Nunquā eam negabo: ⁊ ſi deberem perpetue mendicare. Et ſic imperfecto opere redierūt. In itinere autē venerūt ad quādā eccleſiā ſemiclauſā in quam iuuenis exiliens de equo intrauit: equum committēs villico: ⁊ ante ortum aurore proſtrauit ſe an altare beate virginis Marie tenētis filiū in vlnis: et cepit eam inuocare ex intimo corde. Erat aūt ſuper altare ibidem imago ipſiꝰ virginis marie puerū ieſum in ſinu habēs. Et ecce merito ipſiꝰ preclariſſime ſtelle maris, verꝰ lucifer cepit oriri i corde ſupradicti adoleſcētis. Tantā ei ei dñs ꝓpter honorē mrīs quā ñ negauerat donare dignatus eſt ꝯtritionē: vt pre fletu rugiret ⁊ pre plāctu eccl̄iam clamoribꝰ impleret. Eadē hora ſuperuenit miles ſupradictꝰ qui bona ſua inuadio habebat. Et vidēs oſtiū eccleſie apertum putās ibi diuina celebrari ſolꝰ intrauit: inueniensq̄ corā altari iuuenē bñ ſibi notū lachrymātē: ⁊ putās ꝙ defleret ſuā paupertatem retro quādā columnā receſſit latenter rei exitū expectās. Cūq̄ inſtāter inuocaret beatā virginem Mariam iuuenis et nō auderet inuocare deum altiſſimū quē negauerat: vtroq̄ audiēte beate ꝟginis imago locuta eſt filio ſuo quem tenebat in vlnis in hec verba. Dulciſſime fili mi miſerere huic homini. Puer ꝟo matri nihil reſpōdit: et faciē ab ea auertit. Cūq̄ iterum rogaret filiū pro homine: puer vertit matri dorſum dicens. Homo iſte me negauit quid ei faciā. Poſt hec ꝟba imago beate ma-

rie virginis ſurrexit puerꝝ ieſum ſuper altare
poſuit: eiuſq; pedibꝰ prona ſe pſtrauit et ait.
Rogo te fili mi vt propter me dimittas petm̄.
Vox infãs matrē eleuãs reſpõdit illi. Mater
nūq̄ tibi aliqd negare potui ecce ꝓpt̄ te totū
dimitto. Surgēſq; iuuenis exiuit de eccl'ia tri
ſtis quidē de culpa: ſed hylaris de indulgen-
tia. Exiuit quoq; poſt eū ſupradictꝰ miles la-
tēter quaſi rem ignoraret et q̄ſiuit quare taz
humidos oculos haberet: Rn̄dit de vēro eſt.
Et ille. dn̄e nō me latet cã triſtitie veſtre. Ha
beo vnicā filiã ſi vultis eã ducere in vxorē oīa
vr̄a vobiſ cū illa reddã ꝛ reſtituã. Inſuꝑ ꝯdiui
tiaꝝ meaꝝ vos heredē ꝯſtituã. Ad hec iuue-
nis letus effectꝰ reſpõdit. Si hoc facere digna
remini plurimū mihi placeret. Reuerſꝰ itaq;
miles ad vxorē ſuã rē et ꝑ ordinē retulit ꝯſētit
illa. Celebrãtur nuptie iuueni ſub noīe dotis
oīa bona ſua reſtituunt. Et iuuenis iſte poſt
modū oībus diebꝰ vite ſue regratiabatur btē
marie ꝟgini: ꝛ ei fideliter vſq; ad mortē ſerui
uit: q: ꝑ eã meruit remiſſionē pctõꝝ. Inſuꝑ
eſſet ꝯſolationē tpaliū bonoꝝ. ℭ Itē nota
exm̄ in quo cognoſcere poteris quō btã ꝟgo
maria ſubuenit homini in morte. Quarto me
rito ſabbatis diebus glorioſa ꝟgo quolibet
hoīe deuote eſt honorãda. Legit' i dialogo ce
ſarij q; in vicina ciuitatis Tridētine ſilua eſt
in qua latro nolatiſſima ꝯſabat: a quo multi
depredabãt. Et q̄ ſe defendere voluerunt nec
potuerūt occidebãt. Hic cū die quadã mona-
chū quēdã ordis p̄dicatorū obuium haberet
ſperãs q; pecuniã haberet ꝛ portaret: ait. Niſi
volūtarie me ſeq̄ris occidã te. Quē cuz mona
chus ſeq̄ret et q̄reret i via q̄s eſſet: vl' q̄d opis
haberet rn̄dit. Ego ſum ille famoſꝰ latro no-
mē ſuū exprimēs. Cui cū monachꝰ diceret. iã
incipitis caneſcere: ꝛ n̄ timetis piculū aleuſe:
rn̄dit nō plus q̄ pecꝰ ꝛ tacuit monachus. Ve
niēs ãt in ſpeluncã illius ait intra ſe: ſi poſſem
hūc hoīem ꝯuertere magnū p̄ſtarē deo obſe-
quiū. Dixit ad latronē. Si lz mihi aliq̄d interro
gare vos. Reſpõdit ille licet monachus ſubiū
xit: qualis extitit vita vr̄a in principio. Reſpõ
dit ille peſſima. Quãdo puer erã cum omni-
bus ſocijs meis cõtēdebã factus adoleſcens
furtis opã dedi: deinde in virū ꝓficiēs latroci
nia exercui in q̄bus a deo ꝓfeci: vt hodie ca-
put ꝛ magiſter ſum oīz latronū huiꝰ prouin-
cie. Ad quē monachꝰ. Nūq̄d nō timetis pēas
eternas huiuſmodi operibꝰ p̄paratas: Dicē
te illo. De aīa mihi nulla' queſtio eſt: quia ꝑ
dita eſt. Monachus reſpõdit. Quid ſi poſſem
vobis oſtdere viã ſalutis: velletis mihi acq̄e-
ſcere an nō: Ait latro etiam conſentirem. Et
ille. Ieiunate vnū diē in ebdomada i honore
ꝟrē dei genitricis: ꝛ nullū eodē die' ledatis et

ſciatisꝑ certo q; grãm apud filiū eiꝰ obtinebi
tis. Rn̄dit latro. Hoc reuera faciã ꝛ ēt voueo
q; nihil eadē die comedã: nl'lū dep̄dabor nul
lū ledã. Elegitq; diez ſabbati nihil i illo mali
oꝑans: immo plurimos ď ſocioꝝ manibꝰ dep̄
dãdos ſiue occidēdos ad honorem btē marie
ꝟgis eripuit. Eodē tpe tridētīa per circuitū
ab hoſtibus īfeſtabatur ꝛ exeuntes ſatellites
ciuitatis cū hoſtes die ſabbati īſequerent iã
dictū latronē inermē ꝓpter ſabbatū cū cete-
ris ceperūt: ꝛ cū eſſet fortiſſimus non ſe defen
debat: cū caperet nō ſe excuſabat nec loq̄ vo-
luit interrogatus cū duceretur: Veniēſq; i ci-
uitatē mox vt cognitus ē patibulo adiudica
tus eſt. Mutu tn̄ vt credit btē virginis marie
ſuper pulchritudine corporis: eiꝰ iudices mo
ti in hoc ꝯuenerunt vt prouincia adiurata vi
ueret. Quod cū ille abnueret ꝛ diceret nō fa
ciam. Melius eſt eīn vt hic peccata mea luaz
q̄ in futuro. Reſponderūt. Sine tn̄ vt decolle
ris. Nō curo inquit qualis ſit pena dūmodo
occidar. Et illi. Vis inquiūt vt tibi vocet' ſacer
dos: Rn̄dit non eſt neceſſe. Omnes chriſtiani
eſtis omnibꝰ vobis pctã mea queuniq; in hac
preſenti vita cõmiſi cõfiteor. Quod cū feciſſet
cū magna ꝯtritione nihil vnq̄ boni ſe feciſſe
teſtabatur: p̄ter illud ſcilicet ieiuniū qđ a mo
nacho didicerat. Sicq; ille extra ciuitatē du-
ctus decollatꝰ eſt ꝛ in eodē loco ſepultꝰ. No-
cte vero eadē vigiles portaꝝ circa eiꝰ tumu-
lum luminaria celitus ſ. miſſa viderūt. Quin
q; eīn matrone corpꝰ eius effodiētes ꝛ caput
corpori adaptãtes poſuerūt in feretro mire tex
ture purpura ſuperpoſita. Ex quibꝰ quatuor
ſingulas cãdelas ardētes i manibꝰ habētes
per quatuor partes feretrū tollentes. Qui tã
q̄ clariſſima erat olim cū candela ſequente ad
portam ciuitatis vſq; venerūt corpus ibi de-
ponētes. Cuſtodes itaq; iſta videntes timue
runt putãtes eſſe fãtaſmata: quibꝰ vna illaruz
dicebat. Dicite epiſcopo veſtro q; capellanuz
meum a vobis decollatuz in tali loco eccleſie
honorifice ꝛ reuerēter ſepeliat. Minas addēs
ſi negligeret ꝛ nominauit ſe eſſe mariã. Ma-
ne autē cum hec epiſcopo nunciata eſſēt epi
ſcopus cū clero ꝛ ppl'o exiens purpuram de-
poſuit caput pretioſum corpori vnitū videns
expauit: texturãq; purpureã humanū artifi-
cium excedentem admirans relatis credidit
hominemq; cum timore ꝛ honore maximo nō
vt latronē: ſz vt chriſti martyrem in loco deſi
gnato ſepeliuit. Ab illo ergo tpe vſq; hodie
vix aliquis adultꝰ inuenitur in illa ꝓuincia
qui eius exemplo diez ſabbati in honorē no-
ſtre domine nō ieiunet. ℭ Nota aliud exem
plum de beata virgine Maria in quo cogno
ſcere poteris quomō ſubuenit homini quan-

teris quō ſubuenit homin qn̄qȝ etiā poſt mortem. Fuit in britānia iuuenis qdāȝ nobilis: q q̄uis ſeculo tot⁹ dedit⁹: tn̄ btē virgini fuit deuotus in hoc ꝙ et ſingulis dieb⁹ quinq̄genas ſalutationes pſoluit. Qui infirmat⁹ ad extrema pductus eſt. Cūqȝ diu iacuiſſet mortu⁹: reuixit. Et mulieri aſſiſtēti ſibi clamās dixit. Cito voca ſacerdotē. Sacerdote adueniēte corā oībus cōfitebat dicēs. Ego fui raptus ad tribunal chriſti ⁊ cū in trib⁹ maxime accuſarer a demonib⁹ ⁊ fieri deberet ſnia cōtra me. piiſſima mater xp̄i rogauit filium ſuum. vt ad corpus redirē locū penitētie ſuſceptur⁹ qđ et factum eſt. Unū de peccatis erat ꝙ decimas ex agris meis ⁊ bonis ſacerdoti ſubtraxi. Scđm ꝙ piſces cū ſocijs meis religioſis pſonis furatus fui. Tertiū ꝙ segetes paupū cū canib⁹ venaticis cōculcaverā. Ad hoc ruſtici ad eo dānū paſſi dixerūt. Cur debuiſtis dn̄e p his dānari: cū vobȝ hec puro corde dimiſim⁹. at ille. Ur̄a remiſſio nō ſufficit mihi ad ſalutē: q2 debitor eram ad ſoluēdū: q̄ꝫ vos ad relaxandum. Hec dicēs iuſſit dāna reſtitui ⁊ ſic deceſſit. ¶ Aliud exm̄ de beata virgine maria in quo cognoſcere poteris quō peccatores ⁊ mali homines conuertunt: ⁊ boni erunt per merita glorioſe ꝟginis maria. Fuit qdā vir nobilis ſȝ tyrannus totus erga: ſuos ⁊ alienos: ita vt oēs de eo vindictā peterēt ab eo. Et hūc cōtingit infirmari ad mortē. Qui aduocās epiſcopuȝ loci illius pure confeſſus eſt. A quo petijt vt ſibi ſanitatē impetraret a deo preſtitio tamē prius iuramento ꝙ decetero neminē ledere. Quo cōualeſcēte ampli⁹ indifferēter oēs leſit ita vt nō ſolū ei: ſȝ etiā epiſcopo oēs maledicerēt. Poſt hec iterū infirmat⁹ ⁊ oppreſſus igne ſacro ſicut pri⁹: vt oīa eius mēbra arderent. ita vt de vita deſperaret. Uocauit iteruȝ ep̄m promittens ſatiſfactionem de iuramēto non ſeruato: vt iterū pro eo oraret vt ſanus fieret. q̄ renuit recedens cum indignatione. Appropinquāte autē morte clamauit ⁊ reſpexit in celū ⁊ vidit in aere pendentē filiū dei i cruce: ⁊ matrē ſuā ſibi aſtātē ⁊ orātem pro eo. At ieſus ait. Mater nō poſſum facere: ecce enī rurſum crucifixit me. Et oſtēdit ei cicatrices ſanguineas. Qđ vidēs pctōr īgemuit exclamās voce magna: O bone ieſu ſi te crucifixi peccatis meis matrē tuā tamē ſemp honoraui. Jeiunauerat omni ſabbato ad honorē btē virginis marie. Cūqȝ ſic clamaret audiuit vocē Jeſu dicentē matri orāti. Ecce mater dedi eum tibi: ⁊ ſanat⁹ eſt. Qui poſtmodū vēditis omnibus bonis ſuis reſtituit ablata: ⁊ igreſſ⁹ clauſtrum deo ſeruiuit: ⁊ beate ꝟgini marie vſqȝ ad finē vite ſue. ¶ Aliud exemplum de quodā ruſtico qui dānatus fuiſſet niſi beata virgo Maria ei ſubueniſſet. Erat vir qdā ſecularis rurali operi deditus: ⁊ alijs mūdanis ſtudijs occupat⁹: qui cū multis prauis actibus eſſet intētus etiā dū terrā ſuā exararet q̄ntuȝ poterat terrā viciņ ſuis ſurripiebat: ⁊ metas ſuas trāſgrediēs ingenib⁹ ſuis terrā alioꝝ furtim ſociebat. Hic tamē ſc̄ām dei genitricē Mariā in mēte habebat: ⁊ plerūqȝ deuote eā ſalutabat. Iſte ergo cū eſſet defūctus cōuenerunt demōes animā ei⁹ rapere cōſidēteſ. Affuerūt etiā angeli qui cū pferrent pauca ab eo facta bona: ceperunt demones cōtra eū pferre innumerabilia mala. Cūqȝ ob hoc exultātes putarēt ſe viciſſe vn⁹ intulit ex angelis qđ cū magna deuotiōe ſolitus erat ſalutare dei genitricem virgineȝ mariā. Hoc audiētes ſpūs maligni ⁊ immūdi relicta hoīs aīa receſſerūt cōfuſi ab ea. Sicqȝ aīa illa erepta ab aduerſariorum poteſtate: ppetuaȝ dānationē euaſit: largiēte deo per merita glorioſe ſcē dei genitricis ꝟgīs marie. Et poſtmodū oībus q̄bus dāna intulit auferēdo bona ipſoruȝ plene ſatiſfecit: ⁊ omnia iniuſta reſtituit. Et ſic poſtmodūȝ vitā in bono finiuit. ¶ Aliud exemplū de glorioſa virgine maria. In q̄daȝ cenobio erat monach⁹ ſecretarij officio fungens. Hic erat valde lubricus: ⁊ demoniaco inſtinctu aliquotiēs libidinis vtebatur eſtib⁹: ⁊ tamē genitricem dei nō modice diligebat. Et quotiēs per trāſibat altare ei⁹ dicebat: Aue maria gr̄a plena. ⁊c. ſicqȝ eā cū reuerētia ſalutabat. Adiacebat aūt ipſi cenobio fluui⁹ quidā quē p̄dict⁹ frater ptrāſibat quādo ad expiādā concupiſcētiam ſuā pgebat. Quadā igitur nocte volens ire ad ſcelus aſſuetū corā altari vt ſolit⁹ erat ſcām mariā ſalutauit. Ac deinceps eccīe ianuā aperiēs ad p̄dictū fluuiū pueniēſq̄ȝ dū trāſire vellet a diabolo impulſus: in eūdē cecidit. Et mox dimerſus ibidē interijt. Cui⁹ aīaȝ mox rapuit multitudo demonū cupiētes eam deferre in baratrū. Sȝ pietate dei fuerūt ibi etiā angeli: ſi poſſēt illi aliqđ ferre ſolatiū. Quibus veniētib⁹ dixerūt demones ꝟbis ꝯtumacib⁹. vt qđ hucadueniſtis. Nihil i hac aīa habetis q̄m ppter mala opa q̄ geſſit ꝯceſſa ē nobis. Ad hec triſtes valde ſcī angeli dum non ſufficiēter haberēt qđ pferre boni ipīs. Ecce ſubito aduenit ſancta dei genitrix maria ⁊ liberali auctoritate dixit demōib⁹ illis. Cur o neq̄ſſimi ſpūs hāc aīam rapuiſtis Rn̄derunt Quia inuenim⁹ eā cōſummaſſe vitā in operib⁹ malis. At illa. Falſa ſunt inquit que profertis. Scio enī q2 nūq̄ȝ aliquo pergens: niſi me primū ſalutādo a me licētiā accipiebat ⁊ rediens hec ſilr agebat. Qđ ſi dixeritis q2 vim facim⁹ vobis. ecce ponam⁹ in iudicio ſummi regis. Cūqȝ ex his altercarent intereſſe placuit

altiſſimo dño ꝓ meritis ſue ſancte matris vt
anima fratris rediret ad corpus quatenꝰ pe-
nitẽtiam ageret de peccatis. Interea aduenerat
tempus quo fratres ad cãtãdos hymnos cõ-
uocarentur. Et dũ mora fieret ad pulſandas
matutinas ſurgẽtes aliqui de fratribꝰ ſecre
tarium predictum queſierũt: ⁊ eũ immerſũ in
in aqua reperierũt. Cuiꝰ corpꝰ ex aqua trahẽ
tes mirabãt cogitãtes qua occaſione hoc ei
cõtigiſſet. Cũqꝫ opinãtes plurima inter ſe ſer
mocinarent mirũ in modũ ecce ille frater ſur
gẽs a morte inter eos aſtitit viuꝰ ⁊ narrauit
fratribꝰ que cõtigerant ſibi: ⁊ quomodo eua
ſerat ſuccurrẽte dei genitrice. Poſt hec nõ ſo
lũ illõ viciũ per qđ delectari ſolebat deſeruit
ſed etiã deo ⁊ ſancte eiꝰ genitrici feruentiꝰ
ſeruiuit: ⁊ ſanctis actibꝰ vitã cõſummãs: ani
mam in pace reddidit. ¶ Exemplum aliud.
Quidam clericus in carthaginẽſiũ vrbe dege
bat qui erat ſlenis moribꝰ ſeculi curis deditꝰ:
carnalibus deſiderijs etiã vltra modũ ſubie-
ctꝰ. Hic tñ ſanctã dei genitricez frequẽter in
memoria habebat: ⁊ etiã ſepiſſime ſalutatiõe
angelica ſalutabat. Qui dum vt fertur ab ini
micis eſſet peremptus ſciẽtes eum ſatis irre
ligioſã vitã duxiſſe decreuerunt enim extra ci
miterium ſepeliri debere: qđ ⁊ ita fecerũt extra
atriuz nõ vt talẽ decebat virũ tumulãtes. Et
dũ illuc per triginta dies iacuiſſet ſancta ma
ria virgo ꝟginũ filius inſerta apparuit cui-
dã clerico dicẽs ei talia. Cur egiſtis erga meũ
cancellariũ vt poneretis eũ extra cimiteriũ ve
ſtruz. Cui interrogãti quis eſſet ille eius cãcel-
larius: ſancta virgo dixit. Ille q̃ ante triginta
dies a vobis extra cimiteriũ eſt tumulatꝰ. nã
mihi deuotiſſime ſeruiebat ⁊ corã meo altari
me ſepiſſime ſalutabat cuiꝰ ergo ite ⁊ corpus
eiꝰ de indecẽti loco auferẽtes in atrio ponite
Hec dũ ille narrauit: tũc vehemẽt admirati
ſũt: tumulũqꝫ eiꝰ apparuerunt ⁊ florẽ pulcher
rimũ in eiꝰ ore inuenerũt ⁊ linguã eiꝰ integrã
⁊ ſanã ⁊ quaſi ad laudẽ dei paratam. Intelle
xerunt itaqꝫ cuncti qui aderant: quia dei ge-
nitrici ex ſuo ore fecerat ſeruitiũ qđ ſibi fuiſſet
placitũ ⁊ delato corpe eius ad cimiteriũ cum
dei laude illõ decẽter ſepelierunt. Quod non
ſolum ꝓ illo: ſed etiã ꝓ nobis ſanctã mariã fe
ciſſe credidimꝰ quatenus ⁊ nos hec audiẽtes
accẽdamur in dei ⁊ eius amore. ¶ Exemplũ
aliud. Alter quoqꝫ clericus quidã in quodaz
loco cõmorabat: qui ⁊ ipſe deo ⁊ eius alme ge-
nitrici ſatis erat deuotꝰ q̃ inter cetera actuũ
bonoꝝ ſtudia quibꝰ eidem ſancte virgini pla
cere curabat. Hãc antiphonam in eius laudẽ
mente deuote cãtabat. Gaude virgo dei geni
trix immaculata gaude q̃ genuiſti eterni lu-
minis claritatẽ: gaude que gaudiũ ab ange-
lo ſuſcepiſti: tu ſola innupta: te laudat omnis
creatura: genitricez lucis ſis ꝓ nobis queſu
mus pia interuẽtrix. Hic ergo cũ lãgore corre
ptus ad extrema ꝑueniſſet: cepit anxiari ⁊ pa
uore magno ꝑturbari. Cui apparens ſancta
virgo maria dixit ei. Cur tanto timore trepi-
das qui totiẽs mihi gaudiuz annũciaſti. Ne
paueas qm̃ nihil mali patieris: ſed gaudij qđ
mihi precinebas amodo particeps eris. Au-
diens hec ille putabat ſe ſanitati reſtitutuz ⁊
cum letitia erigere vellet anima eiꝰ a corpore
egrediens petijt paradiſi gaudium: vbi ſicut
promiſerat ei ſancta dei genitrix letabitur ꝑ
eterna ſecula. Ergo penſandum eſt quãtum
debeat mente retineri que ſibi ſeruientibꝰ nõ
deſinit auxiliari.

Expliciũt ſermones collecti ex diuerſis
ſanctoruz dictis ⁊ ex pluribus libris qui inti
tulantur ſermones diſcipuli: quia in iſtis ſer
monibus nõ ſubtilia per modũ magiſtri: ſed
ſimplicia per modum diſcipuli cõſcripſi ⁊ col
legi: ſicut in principio huiꝰ libri: ſcꝫ in primo
ſermone in prima dominica aduẽtꝰ premiſi.
Et ſi quid in preſentibus ſermonibus minus
bene poſui: in hoc me correctiõi ſãcte matris
eccl̃ie ⁊ cuilibet charitatiuo correctori ſubij-
cio ⁊ offero ad emendam. Amen.

Sermones diſcipuli.

Sermones diſcipuli de ſanctis. Cum promptuario exemplorum: ⁊ miraculis beate Marie virginis.

Tabula ſermonū diſcipuli de ſanctis.

De quolibet ſancto in cōmuni. ſermo primus.
De ſancto andrea ſermo.ij.
De eodem ſermo.iij.
De ſancto nicolao ſermo.iiij.
De conceptione marie ſermo.v.
De ſancto thoma apoſtolo ſermo.vj.
De ſancto ſtephano prothomartyre ſermo.vij
De ſancto ioanne euangeliſta ſermo.viij.
De innocentibus ſermo.ix.
De conuerſione ſancti pauli ſermo.x.
De purificatione marie ſermo.xj.
De ſancto mathia ſermo.xij.
De annūciatione btē marie virginis ſer.xiij.
De paſſione dñi noſtri Jeſu xp̄i ſermo.xiiij.
De ſancto Georgio ſermo.xv.
De beato marco euangeliſta ſermo.xvj.
De diebus rogationum ſermo.xvij.
De ſancto petro de mediolano ſermo.xviij.
De ſancto philippo ſermo.xix.
De ſancto iacobo ſermo.xx.
De inuentione ſancte crucis ſermo.xxj.
De ſancto vito ſermo.xxij.
De natiuitate ſancti ioan.bap.ſermo.xxiij.
De ſanctis petro & paulo ſermo.xxiiij.
De viſitatione beate marie virginis ſer.xxv.
De ſancta margareta ſermo.xxvj.
De ſancta maria magdalena ſer.xxvij.
De ſancto iacobo apoſtolo ſermo.xxviij.
De ſancto petro ad vincula ſermo.xxix.
De ſancto dominico ſermo.xxx.
De ſancto laurentio ſermo.xxxj.
De aſſumptione beate marie ſermo.xxxij.
De ſancto bartholomeo aplo ſermo. xxxiij.
De natiuitate glioſe virgi.marie.ſer.xxxiiij.
De exaltatione ſancte crucis ſermo.xxxv.
De ſancto mattheo apoſtolo ſer.xxxvj.
De angelis in die ſcti michaelis ſer. xxxvij.
De ſanctis ſymone & iuda aplis ſer.xxxviij.
De omnibus ſanctis ſermo.xxxix.&.xl.
De animabus ſermo.xlj.
De ſancto martino epiſcopo ſermo.xlij.
De ſancta elizabeth ſer.xliij.
De ſancta Katherina virgine ſermo.xliiij.

Deinde ſequuntur ſermones cōmunes diſcipuli. Et primo.

De dedicatione ſermo.xlv.
De indulgentijs ſermo.xlvj.
De nouo anno ſiue dedicatione ſermo.xlvij.
De.xij.fructib' miſſe ſ.xlvij.xlviij.& vltimus.

Prologus in ſermones diſcipuli de ſan
ctis per circulum anni incipit.

Laudate dominū

in ſctis ei⁹. ps.cl. Rogar⁹ vt poſt
collecturā ſmonū diſcipuli de tpe
aliquā collecturā facere de ſctis
p circulū āni:pbui aſſēſuȝ ſrna charitate ꝯſū
ctis:ꝛ ſꝑuis a plib⁹doctorib⁹ſolēnib⁹pꝛes cō
pilati ſint ſmōes plenioꝛes in ſentētijs ꝛ cul
tioꝛes ībblis:tñ qꝛ ſimplicib⁹pdicatoꝛib⁹qñqȝ
pl⁹ plȝ ſtudere ꝛ pdicare ſimplicia: ꝙ pfūda.
Idcirco de qlibet ſctō: vel ſctūs qꝝ feſta mſ
eccl'ia feſtiue celebꝛat itēdo vnū ſermonē vel
qñqȝ duo colligere ex diuerſis libꝛis ꝛ ſcriptu
ris doctoꝝ catholicoꝝ ad honoꝛē ſctē ꝛ bñdi
cte trinitatis ꝛ glioſe ꝟginis Marie matris
dñi nr̄i Jeſu xp̄i ꝛ bti dñici pr̄is nr̄i diuiden-
do eundē ſermonē cōiter in tres ptes. Prima
ps erit de dignitate ꝛ ꝓuilegijs iſti⁹ ſcti:vel
iſtoꝝ ſctōꝝ vel ſctāꝝ. Scđa ps ṗncipalis erit
p infoꝛmatiōe hoim ſimpliciū:ꝛ ſpūaliter ad
emēdationē ſue vite. Tertia pars erit de mi
raculis iſti⁹ ſcti aut illoꝝ ſctōꝝ vel ſanctarū.
Et qꝛ ſicut egregi⁹ doctoꝛ nr̄ ſanct⁹ Tho. de
aq̄no dicit ꝙ nulla actio ſit pfecta ſiue meri-
toꝛia:niſi fuerit per grāȝ dei illuminata. Igit̄
pro grā diuina impetrāda ad glorioſam vir-
ginē dei genitricē recurram⁹.ꝛ ad.b.dñicum
pr̄em nr̄m.ſ.quoqȝ Frāci.ꝛ ad oēs ſctōs dei:
vt ipſi apud deum miam exoꝛare dignētur:
q̄ten⁹ ꝑ̄ns opuſculū dñs noſter Jeſus xp̄s ad
laudē ꝛ honoꝛē ſuū dirigat ꝛ ad legētiū vtilita
tē:ac oīȝ alioꝝ fideliū ꝯuertat:ꝛ mihi ad meri
tū ꝑuenire ꝯcedat. Qđ nobis p̄ſtare dignetur
dñs noſter Jeſus xp̄s Marie filius. Amen.

Primus ſermo gn̄alis de ſanctis.

Vide in principio

ſermonū diſcipuli de ſanctis ṗmo
intēdo cōem ſermonē ponere pdi-
cabilē in quocūqȝ feſto alicui⁹ſan-
cti vel ſctōꝝ. In eodē cōi ſermōe tria ſunt di-
cēda. Pꝛio quare feſta ſctōꝝ celebꝛant̄ ab ec-
cleſia. Scđo ponēde ſūt aliq̄ qōnes de venera
tiōe ſctōꝝ. Tertio de imaginib⁹ ſctōꝝ q̄ pigū
tur vel ſculpunt̄ i eccl'ia. Quātū ad ṗmā ptēȝ
illi⁹ ſmōis eſt ſciēdū ꝙ feſta ſctōꝝ tripli:i de
cā celebꝛant̄ ab eccl'ia. Pꝛia cā ꝓpē honoꝛē di
uine maieſtatis:qꝛ deū in ſctis honoꝛam⁹ q̄
eos ſctificauit:ꝛ eternalr̄ in ſua glia felicita-
uit. Olim eñ gl'ioſus in ſeipſo ſolūmō hono-
rabat̄ modo aūt honoꝛatur nō ſolū in ſeipſo
ſed etiā in oibus ſanctis ſuis coniunctim vel
diuiſim quos ſic ſolēnit̄ dignificauit in vita
ꝛ i moꝛte ꝛ poſt moꝛtē: vt pȝ i diuerſis legēdis
ſctōꝝ ꝛ ſctāꝝ. Scđa cā eſt ꝓpter dignitatem
ſctōꝝ qꝛ ipſi ſunt amici dei. Johā.xv. Jam nō
dicā vos ſeruos:ſed amicos:qꝛ quecūqȝ audi
ui a pr̄e meo nota feci vobis. Etiā facti ſunt
filij dei. Joh.j. Dedit eis ptāṫē filios dei fieri
ꝛ per ꝯñs ſunt heredes dei. Ro.viij. Si autem
filij ꝛ heredes. Inſuper ſunt reges ꝛ regine.
Unde de quolibet ſancto dꝛ ps.xx. Poſuiſti in
capite eius coꝛonā de lapide p̄tioſo. vñ etiam
Lu.xij. Nolite timere puſillus grex qm̄ com
placuit patri veſtro dare vobis regnum. Et
hoc ptȝ:qꝛ iam poſſident regnum celoꝛum et
poſt reſurrectionem cum anima reunita fue
rit coꝛpoꝛi: tunc pariter poſſidebunt eterna
regna. Juxta illud Mat.xxv. Uenite benedi-
cti patris mei poſſidete regnum qđ vobis pa
ratum eſt ab oꝛigine mundi. Tertia cā eſt ꝓ
pter noſmetipſos:qꝛ ieiunamus vigilias ꝛ fe
ſta ſctōꝝ celebꝛam⁹:vt ipſi ſancti intercedant
ꝓ nobis ad dñm deum. Siľr triplici de cā ie-
iunam⁹ vigilias btē Marie virginis ꝛ alioꝝ
ſctōꝝ. Pꝛia cā eſt vt deuotio noſtra augeat̄:
qꝛ ꝑ ieiunia efficimur aptioꝛes vt feſtū ſeq̄ns
deuoti⁹ celebꝛem⁹. vñ Joſue.vij. Sāctificauit
in craſtinū. Unde etiam.b. Aug. Jeiuniū pur
gat mentem ſubleuat ſenſum:carnem ſpiri-
tui ſubijcit coꝛ ꝯtritū facit ꝛ hūiliatū: qđ de⁹
nō ſpernit. Scđa cauſa eſt vt mens noſtra exē
plariter inſtruatur:vȝ ſicut ipſi ſancti ꝑ tri-
bulationes ꝛ paſſiones ſolum peruenire po-
tuerūt ad hoc ꝙ ꝑ nos ſolēniter colūtur in ec
cleſia:ꝛ ꝙ iam letant̄ ꝛ eternaliter regnāt cū
xp̄o:ita ꝛ nos ad celeſtē p̄tiā ꝑuenire nō poſ
ſum⁹ niſi ꝑ vigilias:laboꝛes ꝛ tribulatiōes: vñ
Act.xiiij. Per mľtas tribulatiōes opȝ nos in
trare in regnū celoꝝ. vñ etiā Gre. ſuꝑ Ezec.
Si dulcia querimus:neceſſe eſt vt amara to-
leremus: Tertia cauſa eſt vt ipſi ꝑ merita et
preces eoꝝ impetrēt nobis vt ad eoꝝ ſocieta
tem ꝑuenire valeam⁹ ꝛ cū eis feliciter ꝛ eter
naliter regnare. Quantum ad ſcđam partē
illi⁹ ſer. q̄rit̄ an nr̄as oꝛōnes poſſum⁹ ad ſan-
ctos dirigere:rogādo eos vt oꝛēt ꝓ nobis. Re
ſpōdet̄ ſm ſctm̄ Tho.iiij.ſen.xv.di.ꝙ ſic. Naȝ
illud qđ oꝛādo petimus eſt btā vita: vt dicit
btūs Aug. qꝛ oia illa q̄ petim⁹ nō petim⁹ niſi
ſm ꝙ ad beatā vitā oꝛdinant̄ vitā autē btāȝ
ſol⁹ de⁹ hȝ dare. ſctī vero pñt nobis coopari ꝑ
p̄ces ſuas ꝛ merita vt nobis detur. Oro igit̄
ꝓprie ꝛ directe ſit ad ſolū deū a quo expecta-
mus qđ oꝛādo petim⁹. Fit ēt oꝛo ad ſctōs ꝑ ꝙ
dep̄catio vt eoꝝ precib⁹ ꝛ meritis vitā beatā
obtineam⁹. Jō dꝛ Job.v. Ad aliquē ſanctoꝝ
ꝯuertere. Ergo cū volum⁹ deū oꝛare debem⁹
ad deum ꝯuerti vt oꝛēt pro nobis. Jtem ſciē-
dum ꝙ ſolus de⁹ adoꝛandus eſt tanq̄ largi

tor olim bonoꝝ. vñ ps. Miſerere mei de⁹ ꝛc. Sʒ
ſancti adorãdi ꝛ inuocãdi ſunt tãq̃ mediato
res ꝛ interceſſores noſtri: vt nobis a deo īpe-
trẽt qđ petim⁹ aut qđ deſideram⁹: ergo dici-
mus: ſctã maria ora ꝓ nobis: ſancte petre ora
pro nobis. ꝛ ſic de aliis. Secundo querit̃ vtrũ
maior ſctũs ſit plus honorandus q̃ minor ſã
ctus. Rñr ſm Tho. de aquino q̃uis ſupiores
ſcti ſint deo magis accepti: vtile tñ ẽ q̃nq̃ mi
nores exorare ſctõs ꝛ hoc ꝓpter tria. Primo
quia aliq̃s hõ quãdoq̃ hʒ maiorẽ deuotionẽ
ad minorẽ ſctm̃ q̃ ad maiorẽ. Nã effect⁹ ora
tiõis eſt maxime ex deuotione. Scđo ideo qꝛ
quibuſdã ſanctis in aliq̃bus datus eſt preci-
puus effect⁹ ꝛ cura: ſicut ſctõ Anthonio qui
đꝛ liberare ab igne infernali ipʒ đuote inuocã
tes. Tertio vt oib⁹ ſanctis exhibeatur honor
a nobis. vnde dicit b. Tho. ꝙ aliqñ contingit
orõnẽ inferioris ꝛ minoris ſãcti efficatiorẽ eẽ
q̃ maioris: tũ quia deuotius imploratur tamẽ
etiã qꝛ de⁹ ſanctitatem eius vult clari⁹ decla
rare. Tertio querit̃ vtrũ ſcti in celo cognoſcãt
orones noſtras. Rñr ſm Tho. Sancti in ver
bo vidẽt ꝛ cognoſcũt nr̃as orones: qꝛ in ṽbo
vidẽt quicq̃d ptinet ad gl̃iaʒ ꝛ laudeʒ eorum
Hec ãt ptinẽt ad gl̃iã eoꝝ ꝙ orant ꝛ ꝙ nos iu
uare pñt. Et ſic cognoſcũt aliq̃s cogitationes
cordiũ hũanoꝝ: ꝛ hoc in ṽbo. i. vota ꝛ deuotio
nes hoiʒ q̃ ad eoꝝ auxiliũ ꝯfugiũt vel aliquo
alio mõ q̃ de⁹ vult eis reuelare: ꝛ ſcđm ꝙ põt
ꝛ placet. Quarto q̃rit̃ ex q̃ ſcti cognoſcũt oro-
nes nr̃as vtrũ ipi orẽt ꝓ nobis? Rñr ſʒ Bona.
ꝙ ſancti orãt ꝓ nobis triplici de cã. Pmo ꝓpt̃
nr̃aʒ neceſſitatẽ: qꝛ idigem⁹ p alios reuelari.
Scđo ꝓpt̃ dei voluntatẽ: qꝛ vult mẽbra ſpũa
lia mutuo ſe amẽt ꝛ iuuẽt. Ipi eĩ ſciũt dei vo-
lũtatẽ ꝛ i oib⁹ eã īplẽt: ꝛ nos eoꝝ ſum⁹ mẽbra
ꝛ ĩõ ſollicitĩ ſunt nos adiuuare. Tertio ꝓpter
charitatẽ ꝛ effectũ magnũ quẽ hñt ad ſaluteʒ
nr̃aʒ. Nũq̃ eĩ aliq̃ mater intĩm diligerit filiũ ſuũ
ſicut ipi angeli ꝛ ſcti in celo diligunt nos: nec
vnq̃ parẽtes i pñti vita tã ardẽt affectabunt:
ꝛ bonũ ꝛ honorẽ ſuis pueris ſicut ſcti in celo
affectãt nobis. Quinto q̃rit̃ ex q̃ ſcti tã fidelr̃
orãt ꝓ nobis an ſẽp a dño ꝓ nobis in ſuis pe
titiõib⁹ exaudiãt̃. Rñr ꝙ ſic: qꝛ nõ orãt niſi ꝓ
eis i q̃b⁹ ſe cognoſcũt velle ꝛ poſſe exaudiri a
deo: qꝛ volũtas eoꝝ ẽ ꝯformis voluntati diui-
ne ſic ꝯgnũ q̃ petũt nec q̃cq̃ facitũt qđ ſit ꝯ volũ
tatẽ dei. Ex q̃b⁹ iã dictiſ pʒ error illoꝝ q̃ diffini
tiue credũt ꝛ firmit̃ tenẽt ꝙ q̃ hoc ſuitũ vł il-
lud fecerit iſti ſctõ vł huic ꝙ ſibi hoc faciat. ſ.
ꝙ tp̱ale aliqđ donet̃: vł ꝙ ab iſta īfirmitate vł
tribulatiõe liberet̃: põt eẽ ꝙ de⁹ vult ꝙ illo bo
no tp̱ali careas: vł ꝙ illã īfirmitatẽ vł tribula
tionẽ ſuſtineas ꝓ pctis tuis: ꝛ ꝓpt̃ ſalutẽ tuã
ꝛ ſic ſancti nullo mõ orãt ꝓ te qđ ſit tibi īpedi
mentũ ſalutis tue: qꝛ fortaſſis talis īfirmitas
aut paup̱tas eſt tibi cã ſalutis ꝛ p̄ſeruat te a
pctis. vñ Hug. lib. iij. de arra ale. Quoſdã de⁹
preſciens multa peccare poſſe: flagellat eos
īfirmitate corp̱is: aut paup̱tate: vel alia qua
cũq̃ tribulatiõe ne peccẽt. vt eis vtili⁹ ſit frã-
gi laborib⁹ ad ſalutẽ q̃ remanere incolumes
ad dãnationẽ: ergo cum q̃s infirmat̃ aut per
paupertatẽ affligit̃ aut cũ puer alicui⁹ infir-
mat̃ ꝛ cũ inuocat ſctõs dʒ deo de ſctis ꝯmitte
re ſi ſit ꝓ ſalute: vt ꝛ de⁹ illos ſctõs ꝛ ipʒ exau
diat: qꝛ fortaſſis īfirmitas ꝛ tribulatio eſt ſibi
cã ſalutis. Nã ſi ſctũs paul⁹ ſtimulũ carnis
nõ habuiſſet: nunq̃ ſaluat⁹ fuiſſet: dicẽte ſibi
dño. Paule ſufficit tibi gr̃a mea: vel qꝛ forta ſ
ſis talis demeruit ꝙ. ſ. puer ſu⁹ infirmat̃. Nã
tp̱aliter pui pueri q̃nq̃ puniunt̃: ꝓpter pctã
parẽtũ: ſed nõ eternalr̃. Et de hoc đꝛ in decr.
Punit̃ q̃s ꝓ alio a deo tp̱aliter: ſed eternalit̃
nullus. Aia eñ q̃ peccauerit ipa morief. xxiiij.
q. ſi habeo. Sed tñ bona ꝛ firma ſpes eſt ha-
bẽda ad ſuffragia ſctõꝝ ꝙ tibi hoc qđ poſtu-
las ab eis impetret̃ a deo et bene impetrare
pñt a deo ſi saluti tue ꝓderit ꝛ diuine volũta
ti placuerit. Et ergo ſcđm Tho. iij. parte. q̃ő.
xxv. arti. vj. Sanctos dei in veneratiõe habe
re debemus tanq̃ mẽbra xp̃i ꝛ dei ꝛ filios et
amicos intercceſſores nr̃os ꝛ ĩõ reliq̃as ꝛ cor-
pora eoꝝ q̃ fuerunt tẽpla ꝛ organa ſpũſſcti in
eis habitãtis ꝛ operãtis deus honorat in eo
rum pñtia miracula faciẽdo. vñ ſi q̃s ꝯ ſnlam
crediderit: nõ xp̃ianus ſed hereticus eſt habẽ
dus. Et ideo circa reliquias ſctõꝝ q̃rit̃: vtrum
reliq̃as ſctõꝝ liceat portare circa collum. Rñr
ſm Tho. ij. ij. q. xcvj. Si reliq̃e ſctõꝝ portant̃
ex fiducia dei ꝛ ſctõꝝ quoꝝ ſunt reliq̃e nõ eſt
illicitum. Si autem circa hoc attenderet̃ ali
quid aliud vanũ: puta ꝙ vas in quoꝝ ſunt eſ
ſet triãgularẽ ꝛ hmõi qđ nõ ptinet ad hono-
rẽ dei ſiue reuerẽtiã ſctõꝝ: ſic eẽt ſupſtitioſuʒ
ꝛ illicitũ. Querit̃ ꝯñr vtrũ reliquie ſctõꝝ pñt
furtiue ſubtrahi vt honorabili⁹ reponantur
Rñr ſm Guil. ꝙ nõ: ꝛ ratio eſt. Nam ſacrile-
gium eſt quotienſcũq̃ ſacrũ de ſacro aufert̃.
xvij. q. iiij. Quiſq̃s. Querit̃ etiã vtrũ liceat re-
liq̃as ſctõꝝ emere vel vẽdere. Rñdet Ray. ꝙ
nõ: qꝛ ibi ſymonia cõmittit̃: ꝛ ideo nõ dʒ fieri.
Quantũ ad tertiã partẽ illius ſermonis ſciẽ-
dũ ꝙ nõ ſolũ ſcti ꝛ reliq̃e ſctõꝝ ſunt honorãde
imo et iã imagines ſctõꝝ ſunt venerãde. Vñ
in decre. đꝛ. Imagines ſctõꝝ nõ ſunt contem
nẽde: ſʒ venerãde. de ꝯſe. di. iij. Venerabiles.
Querit̃ circa iſtã materiã vtrũ ſine ydolatria
poſſum⁹ ymagines adorare ſanctorũ. Rñdet̃
ꝙ ymago dupl̃r põt cõſiderari. Uno mõ put

eſt res quedā: puta lignū ſcultū vel pictum et ſic adoremus imaginē nequaꝗ: q2 hoc eēt idolatria. Alio mō cōſideratur vt eſt ſignū alicuius rei. Et q2 idē ē mot⁹ quo qs fertur in imaginē et in ipſam rē in quātū eſt ſignū. Jdō ēt eſt eadem adoratio qua veneramur ipſam imaginē et ipſam rem cuius eſt imago. Vñ de hec hr̄ in decre. Nō imaginū pictura ē adorāda: ſꝫ res ꝑ ipſam repreſentata. de cōſe. di. iij. Venerabiles. Et iā dictis ptꝫ ꝙ heretici iſti errāt q̄ imagines deſtruūt et dehoneſtāt. Nā a principio xp̄ianitatis imagīes fuerūt inuētē picture. vñ ipſe xp̄s ſaluator noſter ꝓ ſalute nr̄a itur⁹ in mortē impreſſit faciē ſuā in vnū pānū qui vocatur pānus Veronice. Et ſct̄us Lucas euāgeliſta ſculpſit imaginē crucifixi et ꝟginis glorioſe q̄ adhuc in hodiernū diē hr̄ rome: q2 imagīes ſctōꝝ et picture ſunt libri laicoꝝ et ſcripture: vt hr̄ de cōſe. di. iij. Perlatū. Ergo bonū ē et ſalubre hr̄e imaginē crucifixi: aut ēt beate marie virginis ac alioꝝ ſctōꝝ in domib⁹ proprijs: vel in ſtupha aut in camera: aut circa lectū: vt ex hoc hō reuocet ad memoriā dn̄ꝫ nr̄m Jeſum xp̄ꝫ et beatā virginē: et alios ſctōs qñ videt cū deuotiōe imagines ipſoꝝ. Sꝫ oppoſitū faciūt q̄ depingūt ſibi in domib⁹ chorizātes bibulos et venatores cū auib⁹ et cū canib⁹: et hmōi vanitatib⁹: et in hoc oñdūt ſe plus inclinatos eſſe ad mūdū ꝙ̄ ad deū: q2 qđ hō diligit hoc libēter vidit: et de hoc libēter loquitur et audit. vñ. j. Jo. iiij. Jpſi de mundo ſunt: et idō de mundo loquūtur. Et. j. Jo. ij. Nolite diligere mundū neq3 ea q̄ in mūdo ſunt. Si qs diligit mundū nō eſt charitas patris in eo. Rogem⁹ igitur oīpotētē deū vt per merita ſctōꝝ ſuorum largiatur nobis remiſſionem peccatorum noſtrorum.

De ſancto Andrea. Sermo ſcđs.

Venite poſt me faciā vos fieri piſcatores hoīꝫ. ꝟba iſta originalr̄ ſcribūtur Mat. iiij. Mar. x. Lu. v. Recitatiue in pñti feſtiuitate bti and. apli euāgelio. Sup q̄ ꝟba in pñti ſer. tria ſūt dicēda. pmo de dignitate et ꝓuilegijs ſcti andree apli. Scđo ſpāliter aliq̄ ſūt dicēda ꝓ infor matiōe ſimpliciū. Tertio et vltio miracula q̄dā de ſctō Andrea aplo añ ipſi⁹ mortē. et poſt mortē. Quātū ad pmū ſciēdū ꝙ xp̄s multipliciter priuilegiauit. beatū andreā aplm. Primo fecit eū primicerū ſuū qñ eū ante ceteros aplos ad ſe vocauit: et hoc in pria vocatione. de qua hr̄ Jo. j. Sꝫ querit qs adduxit andreā ad xp̄ꝫ? Rñr ꝙ ſctūs iohānes baptiſta qñ dixit ad duos diſcipulos ſuos q̄ꝝ vn⁹ erat ipſe andreas. Ecce agn⁹ dei: ecce q̄ tollit pctā mūdi. Que quidē teſtificatio fuit cauſa cōuerſiōis et ſalutis in btō andrea: q2 mox ipſū ſecutus eſt. Ex quo ptꝫ quātū vꝫ bona ſocietate habere et verba dei libēter audire. Multū eñ valuit btō andree hr̄e ſocietatē cū Johāne baptiſta: q2 ꝑ eū meruit xp̄ꝫ inuenire. Eccl. xxxvij. Cū viro ſctō aſſidu⁹ eſto quēcūꝗ noueris habere timo: ē dñi. Sicut eñ carbo mortu⁹ cū viuis poſit⁹ accēdit: ſic pctōr ex bonoꝝ cōuerſatiōe et ſocietate ad dei amorē inflāmatur. Vñ dr̄ in ps. xvij. Cum ſctō ſanct⁹ eris: et cū ꝑuerſo peruerteris. Multū etiā valuit andree ꝟbū dei a Johāne dictū: q2 fuit occaſio ſalutis ſue. vñ in ps. cvj. Miſit ꝟbū ſuū et ſanauit eos. Johānes igitur exēplo ſuo et doctrina ſua beatū andreā ad xp̄m duxit: tāꝗ precurſor ad regē. Johā. eñ erat precurſor xp̄i. Lu. j. Preibis añ faciem dñi parare vias ei⁹. Xp̄s aūt erat rex. Apoca. xix. Rex regū et dn̄s dñantiū: cui⁹ regnū nō hꝫ finē. Jtē Lu. j. Et regni ei⁹ nō erit finis. Scđa dignitas bti andree ē ꝙ fratrē ſuū Petrū principē aploꝝ ad xp̄ꝫ duxit: et vocauit eū ad ipm. O quātū tenetur Petr⁹ Andreā diligere: ꝑ quē meruit ieſū inuenire. O q̄ti meriti vir iſte erat apud deū: q̄ principē apoſtoloꝝ cōuertere meruit: et ipſꝫ ad ieſuꝫ ꝑduxit. Tertia dignitas ē ꝙ xp̄s fecit eū ſuū legatū in q̄tū eū fecit ſuuꝫ pdicatorē. ij. Coꝛ. v. Pro xp̄o legatiōe fungimur. Fuit aūt pdicatio andree multū cōformis pdicatiōi xp̄i. Habuit eñ xp̄s in ſua pdicatiōe ſapiētiā. Ad Col. ij. Jn quo ſunt oēs theſauri ſapiētie et ſcientie abſcōditi. Sic andreas in ſua pdicatiōe habuit ſapiētiā: vt ptꝫ in myſterio crucis: qđ tā ſapiēter expoſuit dicēs O bona crux diu deſiderata: et cōcupiſcēti aīo ꝑparata ſuſcipe me diſcipulū ei⁹ q̄ pepēdit in te: et redde me magr̄o meo. Jtē xp̄s habuit eloquētiā. Jo. vij. Nūꝗ ſic locut⁹ ē homo: ſicut hic loquitur. Sic et andreas habuit eloquētiā. De his duobus dicit Luc. xxj. Ego eñ dabo vobis os et ſapiētiā. Jtē xp̄s habuit ſanctā vitā q2 illa q̄ pdicabat: ſemꝑ prius faciebat. Act. j. Cepit ieſus facere et docere Sic et b. andreas habuit ſāctā vitā. Vñ de eo canitur in diuino officio. Vir iſte in ppl'o ſuo mitiſſim⁹ appāruit ſctitate et gr̄a plen⁹. Jtē ſicut xp̄s habuit finaleꝫ perſeuerātiā: q2 vſꝗ ad mortē a predicatiōe nō deſtitit: imo in cruce pēdens ſeptē verba valde informatiua ꝓtulit. Sic et btūs Andreas nec in via nec in morte a pdicatione ceſſauit Vñ de eo canitur. Biduo viuēs pēdebat in cruce ꝓ xp̄i nōie btūs andreas: et docebat populuꝫ dei. Naꝫ legitur de eo ꝙ quaſi viginti milia hominū circūſteterūt eu qñ in cruce pēdebat: et ꝟbū dei ab ipſo audierat et receperūt. Et hoc eſt ꝙ xp̄s dixit qñ illos quatuor vocauit aplos vt ptꝫ in euāgelio hodierno dicēs. Venite poſt me: faciā vos fieri piſcatores hoīꝫ. Ubi ſciēdū ꝙ priuitiui pdicatores erāt piſcatores qui ſicut

piſcatorvno tactu rhetꝭ magnā multitudinē
piſciū capit: ſic ē in vna p̄dicatiōe btūs Petrꝰ
apoſtolꝰ tria milia iudeoꝝ cōuertit ad xp̄m:
vt hr̄ Act.ij. Et btūs Andreas totā ꝓuinciaꝫ
achaiā: ⁊ ēt mirmidones eccleſijs ⁊ xp̄i fideli
bus repleuit. Sꝫ moderni p̄dicatores ſūt ve=
natores: q2 vix cū magnꝭ laboribꝰ ⁊ clamoribꝰ
poſſunt cōprehēdere vnā animā quaſi vena=
tor vnā ferā. Hiere.xvj. Ecce ego mittā piſca
tores multos ⁊ piſcabunt eos: ⁊ poſt hec mul
tos mittā eis venatores ⁊ venabūt eos. Iteꝫ
ſciendū q̄ diabolꝰ illis tp̄ibꝰ eſt quaſi vinde=
miator: xp̄s aūt quaſi racemoꝝ collector. Mi
chee.vij. Ve mihi q2 factꝰ ſum ſicut ille qui in
autūno collegit racemos. Quarta dignitas
eſt q̄ xp̄s ei dedit iudiciariā ptātē cū ceteris
ap̄lis ſuis. vñ Matt.xix. Sedebitis ⁊ vos ſu=
per ſedes duodeciꝫ iudicātes duodeciꝫ tribꝰ
iſrael. Quinta dignitas eiꝰ ē: q2 ſilis fuit xp̄o
in paſſione. Nā xp̄s crucifixus eſt: ſic ⁊ beatꝰ
andreas in cruce mortuꝰ ē. Sꝫ in hoc diſſimi
lis fuit q2 xp̄s erectꝰ fuit crucifixꝰ: beatus Pe
trus deorſum: beatꝰ Andreas vero per tranſ
uerſuꝫ. Itē xp̄s ſpōte ſuſtinuit crucē Eſa.liij.
Oblatꝰ eſt q2 ipſe voluit ⁊ peccata noſtra por
tauit. Et beatꝰ andreas vidēs crucē ſibi pa=
tā dixit. ſecurꝰ ⁊ gaudēs venio ad te: amator
tuus ſemꝑ lui ⁊ ſemper deſideraui amplecti
te. Itē xp̄s de cruce deſcēdere noluit. Vñ iu=
deis dicētibꝰ Mat.xxvij. Si filꝰ dei es dſcēde
nunc de cruce acqeſcere recuſauit. Silr dum
egeas Andreā de cruce deponere vellet dice
bat. Scias q2 viuꝰ de cruce nō deſcēdā. Iā eñ
video regē meū xp̄m qui me expectat. Unde
⁊ xp̄m in cruce exorauit ne ipꝫ de cruce viuū
deponi ꝑmitteret. Itē xp̄s ꝑ crucē ad gloriā
ſuā peruenit. Luce.xxiiij. Oportebat chriſtū
pati ⁊ ita i gloriā ſuā itrare. Similiter beatꝰ
andreas crucē ſalutādo ait. Accipe me ab ho
minibꝰ ⁊ redde me magiſtro meo ieſu chriſto.
Sexta dignitas eiꝰ ē q̄ corpus eius in ſepul=
chro miraculoꝝ glīa illuſtrauit. Tū ⁊ māna
in modū farie ⁊ oleū cū odore ſuauiſſimo cō
ſueuit de eiꝰ ſepulchro manare. Septima di=
gnitas eius eſt qd̄ feſtū ipſius hodie per to=
tū mundū celebrat: ⁊ ipſe ab oībus xp̄i fideli
bus veneratur tanq̄ ſingularis patronꝰ: q2
oībꝰ pōt ſubuenire. qd̄ pꝫ i multis miraculis.
Reqre in eiꝰ legēda. Octaua dignitas eſt qd̄
in qualibet miſſa ꝑ totū mundū nomē ipſius
bis in canone nōiat: ſcꝫ ante eleuatiōnē cor=
poris xp̄i ⁊ poſt. Nona dignitas eius eſt qd̄
ipſe q̄rtū articulū fidei ꝯpoſuit. Unde ſciēduꝫ
qd̄ in ſymbolo ap̄loꝝ ſunt duodecim articu=
li fidei ſcd̄m numerū duodecim apoſtoloꝝ a
quibꝰ cōpoſitū eſt. Nā duodecim ap̄li cōgre=
gati deſcripſerunt duodecim articulos fidei.

Et hoc in p̄io concilio de quo habet Act.xv.
Et quartū articulū ſcd̄ꝫ magiſtrū Hēricuꝫ de
haſſia cōpoſuit beatus Andreas: ſcꝫ paſſus
ſub pontio pylato: crucifixus mortuus ⁊ ſe=
pultꝰ. Quiquidē articulꝰ neceſſarius eſt ad
ſalutē noſtrā. Nam ſicut debemꝰ credere in=
carnationē filij: ita neceſſariū ē credere paſſio
nem ⁊ mortē eius: q2 ſcd̄m beatū Grego. nihil
naſci nobis ꝓfuiſſet ſi redimi nō ꝓfuiſſet. Itē
ſciendū qd̄ pōtiꝰ eſt cognomē ab inſula pon=
ti nominatū: ſꝫ pylatꝰ eſt propriū nomē: erat
gentilis ⁊ indignꝰ pane: q2 ſcd̄m Aug. pecca=
tor nō eſt dignꝰ pane quo veſcit. A quo Pyla
to chriſtus ad mortē ſententiatus eſt: ⁊ iudi=
catus. Itē ſciēdū q̄ ſcd̄m Uincentiū in ſpecu=
lo hyſtoriali pylatꝰ accuſatꝰ ē in multis Uitel
lio preſidi ſyrie: ⁊ ꝓ his miſſus eſt in exilium:
vbi multas ſuſtinēs calamitates ſeip̄m ma=
nu propria interfecit.

De eodem ſermo.iij.

Relictis rhetibꝰ ſe
cuti ſūt dñꝫ Mat.iiij. Ex his ver
bis oſtēdit q̄ ꝯuerſio bti Ādree
⁊ bti Petri illoꝝ duoꝝ frm̄ fuit
velox: q̄ ꝯtinuo ad vocē vniꝰ iuſ
ſiōis relictis rhetibꝰ ſecuti ſūt dñꝫ. Vñ quātū
ad ſcd̄aꝫ ꝑtē illiꝰ ſermōis p̄cedētis ꝓ nr̄a in=
formatione eſt ſciendū ſcd̄m Bonauē. q̄ hi q̄
exēplo illoꝝ ap̄loꝝ renūciant bonis tēporali
bus pro deo: vnū ex tribꝰ eſt ſperanduꝫ. Aut
qd̄ deꝰ ꝓcurabit hoīs ires quas in abundan=
tia poſſit habere: ⁊ hoc eſt iocūdiꝰ de modico
eē fortē quā alias de multis ad qd̄ ſubtrahit
corpori. Reſūdat mēti in ꝯſolatiōe ſpirituali
vt libēter careat tēporali abūdantia que ſpi=
rituali bꝰ delitijs felicius recōpēſatur. Inſuꝑ
magnā gloriā in celo meret patiēter ſuſtinē=
do ꝓ chriſto penuriā temporalem. Item pro
informatiōe ſimpliciū ſciendum qd̄ heu plu=
res ſunt q̄ nō relinquūt cū illis apoſtolis pro
pria: ſꝫ qd̄ peſſimū eſt inuadunt bona aliena.
Primi ſunt illi q̄ furtū cōmittūt in paruis re
bus qui furant gramina in pratis fructꝰ ar=
borū ⁊ rapas ⁊ caules ſubtrahunt contra vo=
luntates ꝓprimoꝝ. Similiter q̄ botros de vi=
neis abſcindunt. Et etiam venatores q̄ cum
equis ⁊ canibꝰ ꝓximis damna in ſegetibus
inferūt. Et tales tenētur vnā ſummam reſti
tuere iuxta conſiliū ſuorum confeſſoꝝ. Unde
dicit in decretis. Inferens damnum non eſt
abſoluēdus: niſi damno ſecundū arbitriū leſi
reſtituto.xxiiij.q.vij. peſſimā. Et ſi neſcit qui=
bus damna illata ſunt: tunc talis ſumma dā
da eſt pauperibꝰ aut ad fabricam eccleſie il=
liꝰ parochie. q2 ſcd̄m Aug. ⁊ allegat in decre.
Nō dimittit peccatū niſi reſtituatur ablatū.

xiiij.q.vj.ſi res.Secūdi ſunt q̄ rē innētam re-
tinēt ⁊ nō reſtituūt.Uñ beat⁹ Augu.Si quid
inueniſti ⁊ nō reddidiſti rapuiſti.Tertiū ſunt
ſerui ⁊ ancille q̄ bona dñoꝝ ſuoꝝ ſurtiue ſub
trahūt:ſicut vinū ⁊ panem:carnes ⁊ oua ⁊ oc
culte comedūt vel alijs ſuis leccatoribus tri-
buunt.vel aliis hoibus.Quarti ſunt mecha-
nici q̄ fraudulēter p̄mio laborāt:vel etiam
q̄ nimiū p̄ labore recipiūt.Quinti ſunt mer-
catores q̄ cū mēdacijs p̄rimos decipiunt Et
tales ſcḋm Raymū.totiēs peccāt mortalr et
tenenī ad reſtitutionē.Sexti ſūt hoſpites vł
caupōes q̄ nimiū cōputāt ſuis hoſpitib⁹. Se
ptimi ſunt vſurarij q̄ propter dilationē tem-
poris carius vēdunt q̄ȝ illis qui incōtinenti
ſoluūt.Simil'ter q̄ pro prompta pecunia iaȝ
emunt ⁊ immediate ſuper dilationē illi eidē
a quo emerūt vel alteri ecōuerſo vēdūt a cha
riori ſoro q̄ȝ valet vel valere pōt.Et etiam illi
qui concedūt pecunias ſuper prediū aliquod
vel ſuper villā vel ſuper caſtrū:vel ſuper ali-
quā ciuitatē:⁊ fructus eius non computant
in ſortē omnes tales ſunt vſurarij: vt p̄ȝ ex
tra de vſuris cōſuluit.Octaui ſunt luſores q̄
cauſa lucri ⁊ ex auaritia ludūt:tales peccant
mortaliter:⁊ ſi lucranī tunc infernum lucrā
tur:⁊ ſi perdunt:tunc vitā eternam perdunt.
Noni ſunt q̄ furta vel rapta emunt:vel de ra
pinis comedūt ⁊ viuūt: vel etiā qui a iudeis
dona vel munuſcula recipiūt tales oēs tenē
tur ad reſtitutionē ſi volunt cōſequi peccato
rum ſuoꝝ remiſſionem. Quātum ad tertiam
partē illius ſermonis p̄cedentis eſt ſciēdum
q̄ oēs homines ſolenniter ⁊ deuote debēt fe
ſtū beati Andree celebrare ⁊ ip̄m tanq̄ȝ ſingu
larem patronum inuocare quia habet a chri
ſto magnā poteſtatem ſubueniēdi in quali-
cunq̄ȝ neceſſitate ipſum inuocantib⁹. Uñ de
eo legiī adhuc ipſo viuente q̄ quidā nauiga
uerunt cū eo:⁊ ecce cōmotū eſt mare ⁊ flauit
vētus valide:⁊ ſubmergebaī nauis. Orauit
beatus andreas ad dominū:p̄cipiens ven-
tis ⁊ mari i nomine ieſu chriſti ⁊ ſtatī trāqui
litas magna facta ē in mari:⁊ ſic holēs a pe-
riculo liberati ſunt.Itē qui vadūt quandoq̄ȝ
per terram ſanctum Andream inuocare de-
bēt ne incidant in latrones.Unde legiī de eo
q̄ cum aliquādo terram cum quibuſdā per-
ambulaſſet:apparuit ei mł'titudo hoīnū a
longe:lāceas ⁊ euaginatos gladios geſtātiū
in manib⁹ quaſi in eos vellent irruere.Quod
cum vidiſſet ſāctus Andreas faciens ſignum
crucis cōtra eos ait.O:o dñe ieſu chriſte vt de
cidat robur illorum ne noceāt ſperātib⁹ in te.
Hoc aūt dicēte angelus domini apparuit cū
magno ſplendore perterrens eos:tetigit gla
dios eoꝝ:⁊ corruerūt p̄oni i terrā. Trāſeuſ-
q̄ȝ beatus Andreas cū ſuis: ⁊ nihil eſt ab eis
paſſus:omneſq̄ȝ p̄iectis gladijs ⁊ lāceis eum
adorabāt.Angel⁹ aūt dñi diſceſſit ab eis cuȝ
magno lumine.Itē parētes habētes pueros
infirmos dñt ſcm̄ andreā inuocare.Uñ legiī
de eo q̄ q̄dā puer ab impulſu demonis iace-
bat p̄cuſſus ſpumans:deniq̄ȝ inuocato ap̄lo
rogauerūt eū p̄ puero:⁊ ille app̄ehenſa ma
nu ei⁹ ait illi.Surge puer in nomine ieſu xp̄i
quē p̄dico.⁊ ſtatī puer ſurrexit ſan⁹.Pater ꝟo
pueri credidit:⁊ cum tota domo ſua bapti-
zatus eſt.Itē q̄dā viginti duobus annis fuit
infirmus ⁊ debilis:⁊ acceſſito ſancto Andrea
Andreas app̄hēſa manu ei⁹ leuabit eū:q̄ ſta
tim ſurrexit ⁊ ambulauit magnificās deū. ⁊
btūs Andreas dixit ſanato. Uade p̄ domos
egrotātiū ⁊ i noīe dñi nr̄i ieſu xp̄i in q̄ ſanat⁹
es iube eos exurgere. At ille abijt p̄ domos
infirmoꝝ ⁊ inuocatoq̄ȝ noīe ieſu xp̄i reſtitue-
bat eos ſanitati.Credidítq̄ȝ oīs popul⁹ offerē
tes ei munera rogabāt eū vt audirent ab eo
ꝟbū dei.Btūs ꝟo Andreas p̄dicās eis ꝟbuȝ
dei multos ꝯuertit ad xp̄ȝ ⁊ nihil de munerí
bus ab eis recepit.Itē ſctūs Andr. h̄ȝ pctōri
bus īpetrare veniā.Uñ legiī de eo q̄ q̄dā pec
cator nicola⁹ noīe petijt btm̄ Andreā dicēs ei
Dñe ecce.lxx.anni vite mee ſunt in q̄b⁹ ſemp̄
luxurie adheſi:ſȝ ora p̄ me ad dñm deū. Au-
diēs hoc btūs andreas flere cepit a tertia vſ
q̄ȝ ad horā nonā orauit ⁊ ieiunauit q̄nq̄ȝ die-
bus.Et tandē venit ad Andream vox dicēs
orōnē ſuā p̄ nicolao pctōre eſſe exauditā qui
in via p̄ditionis erat.Itē.b. Andreas h̄ȝ po-
teſtatē ſubueniendi hoībus etiā poſt morteȝ
vñ legiī de eo.Cū quidam viri numero.xl.ad
ap̄łm nauigarēt vt ab eo fidei normā recipe
rēt ecce diabol⁹ mare ꝯmouit ⁊ oēs pariī ſub
merguntī.Cū aūt eoꝝ corpora ad litt⁹ delata
fuiſſent ante ap̄łm deportanī: qui inuocato
xp̄i noīe tandeȝ ab illo continuo ſuſcitātur q̄
oīa q̄ eis acciderant narrauerūt. Itē legiī in
dya.Ceſarij.q̄ cū mulier q̄dā ſcm̄ Andream
traxiſſet i ap̄ȝ ⁊ ei nō placuiſſet:ſcḋario tra-
xit:iterum idē occurrit.poſtea traxit ſibi aliū
ap̄łm ſibi placētē.Cui cū multū obſeq̄a exhi-
buiſſet p̄ oēs dies vite ſue ad extrema vite ve
niēs cū eſſet moritura nō illū apoſtolū placē-
tē:ſed beatū Andreaȝ aſſiſtere vidit q̄ inquit
ad eā.At inq̄t ego ſū ille deſpect⁹ andreas.ex
quo colligiī q̄ nōnūq̄ȝ ſcti ēt vltro ſe ingerūt
hūane deuotioni eoꝝ q̄ btōꝝ ſuffragia negli
gūt accipere. Itē legiī i cronica Helinādi q̄
anno dñi.M.v.vij. Goffrid⁹ dux burgūdie:⁊
quatuor comites cruce ſignati ꝯ īfideles vna
cū ducentis militibus antiochiam ceperūt.
Tunc q̄dā ruſtic⁹ a ſctō Andrea ammonit⁹
⁊ p̄ viſionē edoctus inuenit ibi lāceā q̄ trāſf.

fixum fuit latus xp̄i ſaluatoris cū qua lancea ignē magnū.xiij.pedū q̄dam ptholome⁹ nole nud⁹ corpe ptrāſiuit illeſus. exercit⁹ igiẗ ala tus hoc miraculo lete pceſſit ceſſareā. Item pulchrū exēplū d̄ q̄dā ep̄o q̄ dilexit.b.Andreā ⁊ de trib⁹ q̄ſtionib⁹ ſibi propoſitis a diabolo quere in legenda aurea.Itē aliud miraculū de ſancto Andrea quere in promptuario.

De ſancto Nicolao.Ser.iiij.

Non eſt inuentus ſimilis illi:q̄ conſeruaret legem excelſi. Eccľ.xliiij.hec v̄ba ſūt a ieſu filio ſyrach recitata:⁊ ad honorem bti Nicolai cātanẗ.q2 q̄lꝫ ſctūs ī aliq̄ virtute eminebat in q̄ null⁹ ſilis fuit ſibi. Et in hoc appet mirabilis ſapiētia dei q̄ in tāta multitudie ac varietate ſctōꝝ tātā ponit dif ferētiā meritoꝝ ī q̄b⁹ illi ſctō nullus ſilis fuit ergo bn̄ dicit. Non eſt inuētus ſilis illi.vnde ad honorē ſcti Nicolai q̄ claruit in hoc mūdo anno dn̄i.cccxlij.ī p̄nti ſmo.tria ſunt dicēda. P̄mo de dignitatib⁹ ⁊ p̄uilegijs ſcti Nicolai. Scd̄o aliq̄ p informatione ſimpliciū. Tertio ⁊ vltimo aliq̄ miracula.Quātū igiẗ ad primū ſciēdū q̄ btūs Nicolaus habuit octo priuile gia in quib⁹ nō eſt inuētus ſilis illi. Primū q̄ ī pueritia ſua cepit ſeruire deo:q2 cū adhuc ad vbera m̄ris ſue pēderet.feria.iiij.⁊. vj.tm̄ ſemel ſugebat mām̄as.Hoc eīn ſctitatis indi ciū nō habuit a natura ſꝫ fuit ex ſinglari dei dono.Ps.cxvij.A dn̄o q̄ppe factū ē iſtud:⁊ eſt mirabile in oculis noſtris. Scd̄m priuilegiū eſt q̄ nūq̄ mortaliẗ peccauit ſed ſemp vſq̄ ad morte innocētiā ſuā ſeruauit:Et hoc ſignificatū eſt ex eo q̄ cū prima die balneareẗ erect⁹ ſtetit in pelui: qd̄ valde mirabile fuit de tam tenero puero.Tertiū priuilegiū eſt ipſius miraculoſa electio. Fuit eīn elect⁹ in ep̄m premiſſa orone exēplo apľoꝝ Act.j.orātes dixerunt.Tu dn̄e q̄ corda noſti oīm oſtēde quem elegeris.Itē de diuina inſpiratiōe: q2 vox de celo lapſa eſt vt eligerent ſanctū Nicolaū.vn̄ ad Heb.v.Nec q̄ſq̄ ſibi ſumat honorem: ſed q̄ vocaẗ a deo tanq̄ Aarō.Itē fuit electus cū cōſenſu oīm ⁊ approbatione:q2 nullus diſſenſit:ſed oībus placuit.Unde de eo legitur q̄ eo viſo oēs laudauerūt dn̄m deū.Nā in electione bonoꝝ p̄latoꝝ deus hꝫ gl'iam honorem ⁊ ſubditi vtilitatē.Item fuit electus inuitus ⁊ cū quadā coactione exemplo xp̄i vt habetur Joan.vj.qui fugit dū vellēt eū facere regem. Quartū p̄uilegiū eſt innūera miraculoꝝ opatio.vn̄ legiẗ ī collecta hodierna.Deus q̄ beatū Nicolaū piū pōtificē tuū innūeris decoraſti miraculꝭ tribue q̄s:vt ei⁹ meritis ⁊ intercesſionib⁹ a gehēne ignis incēdijs liberemur et ad eterna gaudia puenire mereamur. Horū

aūt miraculoꝝ q̄dā atteſtāẗ ſuā potētiā quā habuit ſup elemēta:ſup corpa: ſup alas: ſup mortē:ſup demones:vt patebit ī fine huiꝰ ſermonis.Quintū p̄uilegiū:q2 fuit gratioſe mortuus ex quo fuit in gr̄a dei.Vn̄ legiẗ q̄ olim virtutū cariſmate replebaẗ.vn̄ apoc.xiiij.Bti mortui q̄ in dn̄o moriunẗ.Ipſe eīn ſecur⁹ fuit in morte pp̄ter gl'iam reuelatā.Angeli enim in morte ſibi apparuerūt:⁊ gloriā ſuā ſibi reuelauerūt.ſicut eīn de⁹ aliqn̄ in morte reprobis manifeſtat eternā penā:ita ſanctis decedētib⁹ ecōuerſo reuelat eternā gl'iā ſic beato Nicolao factū eſt.Itē pp̄ter deuotā recōmendationē.Ip̄e eīn alaꝫ ſuā in morte ī man⁹ xp̄i cōmēdauit dicēs.In man⁹ tuas dn̄e ⁊c.Et iō ſecura fuit.Iuxta illud Sap.iij. Iuſtoꝝ ale ī manu dei ſunt ⁊ nō tāget illos tormētū mortis.Itē pp̄ẗ celeſtē armoniā.Angeli eīn eius alam deduxerūt ī celū cū cāticis ⁊ laudibus. Sextū priuilegiū eius:q2 poſt mortē ſuā fuit gratioſe ſepultus. Nā vt legiẗ de eius tūba emanabat a capite fons olei:⁊ a pedib⁹ fons aque.In oleo aūt notaẗ abūdātia miſerie in ipſo fuit.ſicˀ eīn oleū ſupnatat alijs liquorib⁹ ſic pietas eminet ceteris v̄tutib⁹. In aq̄ aūt notaẗ abūdātia gr̄e q̄ ſiſr copioſa fuit in btō Nicolao.Septimū priuilegiū eſt: q2 ipſe fuit glorioſe aſſumpt⁹.Fuit eīn in celū aſſumpt⁹ cōfidenter.Non eīn demones timuit q2 ſanctos angelos cuſtodes habuit. Nā de eo legitur q̄ rogauit dn̄ꝫ vt ad ſe moriētē āgelos mitteret.q̄b⁹ viſis tradidit alam ſuā in manu ſanctoꝝ angeloꝝ. Itē honorabiliter fuit aſſumpt⁹:q2 nō tm̄ miſit ſibi vnū angelū aut duos q̄ eū deferrent:ſed multos qui eum honorabiliter deducerent:ſicut etiā miſit in occurſum Lazari.Luc.xvj.vbi d̄r. Factū eſt vt moreret medic⁹ nōie lazarus ⁊ portareẗ ab angelis in ſinū abrahe ⁊c.Itē aſſumpt⁹ eſt letāter:q2 ſicut legiẗ de eo dū portareẗ in celū celeſtis melodia audita ē.Eſaie.lv.In letitia egrediemini ⁊ in pace deducemini.Octauū p̄uilegiū ei⁹ fuit:q2 feſtū ipſi⁹ ī tota eccľia ſolēniter celebraẗ ⁊ nullius alteri⁹ cōfeſſoris niſi ſcti martini ep̄i.⁊ hoc q̄tū ad primā partem illi⁹ ſermonis.Quātū ad ſcd̄am partē huius ſermonis eſt ſciendū q̄ ſicut ſctūs Nicolaus cui⁹ feſtū hodie celebram⁹ ſeruauit innocentiā ſuā ⁊ nūq̄ mortaľr peccauit:ſic tenemur credere q̄ q̄lꝫ hō cū diuino adiutorio oīb⁹ diebus vite ſue poſſit viuere ſine pctō mortali.⁊ q̄ friuole oppoſitū teneret heretic⁹ eēt ⁊ hoc probatur p magiſtrū ſen.li.ij.diſt.xxvj.Illos cū manicheo errare videm⁹ q̄ dicūt hominē pctm̄ mortale vitare nō poſſe. Nā idem hereſiarcha tenuitq̄ hō ſine pctō mortali nō poſſet viuere:⁊ iō ip̄e ꝯdēnatus eſt a ſctā eccľia

ſicut heretICꝰ:⁊ q̄ ſequunt̄ eū in articulis ſuis dicunt̄ manichei. Circa qđ vlteriꝰ ſciendū ꝙ ſm Chry.ſup Mat.quattuoꝛ ſunt pꝛincipalr ſeruāda:q̄bus ſeruatis ſperādum eſt ꝙ deus non ꝑmittat te cadere aut incurrere aliquod pctm̄ moꝛtale:⁊ illa q̄tuoꝛ ſunt memoꝛie cō-mēdāda ⁊ factis exeq̄nēda ꝑ totā ⁊ integraꝫ vitā hoīs. Pꝛimū eſt diligēter audire verbuꝫ dei ⁊ conari ad retinēdū:⁊ ſe illi operi confoꝛmare. Jaco.j. Eſtote factoꝛes v̄bi dei:⁊ nō auditoꝛes tm̄:qꝛ ſi qs ⁊c. Greg. Ille fructus vbeRioꝛes ex pꝛedicatiōe colligit: q̄ ſemina bone operationis ꝑmittit. Aug. Si qs verbū diuinum audiuerit:⁊ opus bonū neglexerit:auditio v̄bi dei erit ei augmētatio ſupplicij. Scđꝫ eſt vt ſe cuſtodiat ne icurrat pctā:q̄ cognoſcit an ſcit eſſe moꝛtalia:⁊ ſi ex fragilitate hūane in aliqđ tale ceciderit:vt ſtatiꝫ reſurgat penitēdo. Si ēt tā cito ꝯfitear̄ ad minus tn̄ de illo conterar̄. Ezech.xviij. In quacūqꝫ hoꝛa pctōꝛ ingemuerit:oīꝫ iniquitatū eiꝰ nō recoꝛdaboꝛ ampliꝰ. Tertiū vt de rebꝰ quibꝰ nō eſt bene certꝰ nō ſtatim ſibi ac ſuis ꝑſuaſionibus credat ſꝫ cōſilio alioꝝ ſapiētū credat. Quartum vt deuꝫ quotidie deuote petat vt ſibi digner̄ cōcedere ſapientiā q̄ poſſit diſcernere bonum a malo:⁊ quid faciendū ſit ⁊ quid omittēdū. Ipſe ei glorioſus deꝰ eſt tā paratꝰ te audire qn̄ es in ꝯſpectu eiꝰ vt mariā magdalenam ⁊ foꝛte citius:qꝛ eius pꝛeſentiā credis in ſacramēto:qꝛ nec ibi humanitatē nec diuinitatem vides:eū tn̄ ipſa pedes eius tetigerat ⁊ eū vidit vt hoīem. Nā fides deo valde placet quare deꝰ credētibꝰ iā magna ꝓmiſit:qꝛ ſine fide impoſſibile ē deo placere ⁊:hoc quo ad ſcđaꝫ partē huiꝰ ſermonis. Quātū ad tertiā partē eiuſdē ſciendū ꝙ oēs hoīes debent feſtū ſancti Nicolai ſolēniter celebꝛare:⁊ eū deuote tā ꝙ ſingularem patronū inuocare:qꝛ ipſe pōt hoībꝰ ſubuenire multiplr. Pꝛimo in periculis maris. Unde de eo legitur cuꝫ die quadā quidā naute piclitarent̄ in mari:⁊ videntes ſe in periculo moꝛtis clamauerūt vnanimit̄. Nicholae nicholae ſerue dei ſi vera ſūt q̄ de te audiuimus nunc ea experiamur. Uox quedam vox eis apparuit dicens. Ecce adſum q̄d vocaſtis me? Et ſtati ceſſauit ipſiusꝰ tēpeſtas maris. Itē ſciēdū ꝙ adhuc quotidie beatus nicholaꝰ coruſcat miraculis multis. Nā quidā puer ſubmerſus eſt in aqua que dicit̄ ſalis ⁊ parētes fecerunt votū deo ⁊ ſancto nicholao ꝓmittētes imaginē de cera in quātitate pueri illiꝰ:⁊ ſtatim puer reuixit. Et ego eādē imaginem cereā vidi. Item vir quidam incidit in latrones qui ſpoliauerūt ipſum rebus ſuis:⁊ cū funibꝰ ligauerūt ipſum ad arboꝛē. Ipſe flēdo inuocauit deū ⁊ ſanctū nicolaū. Et ipſe viſibiliter apparuit ei ſoluēdo euꝫ ab arboꝛe ⁊ liberꝝ abire permiſit. Itē q̄dā innocēter raptꝰ fuit ⁊ locatꝰ in turrim ⁊ ꝯcluſus cū magna ſera q̄ deuote inuocauit beatū Nicolaū. Qui ſtatim appuit ⁊ ipſum a vinculis liberauit. et eādē ſerā oculis meis vidi. Itē plura alia exēpla habes in legēda. quere ibidē.

De conceptione ſancte Marie virginis Sermo.v.

Anctificauit tabernaculū ſuū altiſſimus. ſcribit̄ ps. xlv. Ex quo feſtū hoc. ſ. conceptionis v̄ginis glorioſe: in quo initium incepit noſtre ſalutis occurrit in hoc tp̄e aduentus:⁊ ſemper ꝯtingit occurrere: tāto magis iocūdāre debemus q̄nto ad ſolennitatē ieſu xp̄i dignoſcit̄ magis ꝓpinq̄uſqꝫ ptinere. Nā voluit dn̄s noſter ꝑ ſuā ecclīā honorari:quare ex inſtinctu ſpūſancti ordinauit vt hoc feſtū vſqꝫ i finē ꝑageret̄:ꝑſertim i hoc tp̄e aduētus in quo ipſe ſciuit hoīes vt cōiter deuotioꝛes ⁊ ad honoꝛādū virginē Mariā magis aptos. Et aliud feſtū. ſ. annunciatiōis in quadrageſima:qꝛ his tp̄ibus hoīes ſunt magis deuoti ⁊ magis digne pn̄t honoꝛare virginem Mariam. Unde in pꝛeſenti ſermone tria ſunt dicēda. Pꝛimo quare hodiernū feſtū ſolēniter eſt celebꝛandū. Scđo de vtilitatibꝰ quas ꝯſequunt̄ hoīes celebꝛātes hoc feſtum Tertio aliqua dicēda ſunt ꝓ informatiōe ſimplicium. Quātū ad pꝛimā partē ſciēdum qđ hodiernū feſtū ſolēniter eſt celebꝛādum. Pꝛimo ꝓpter glorioſam ⁊ beatam v̄ginem Mariam que hodie initiuꝫ ſumpſit:qn̄ concepta eſt in vtero matris ſue: et hodie ſanctificata eſt ⁊ pꝛeſeruata pꝛe oībus ſanctis. Scđo propter noſmetipſos:qꝛ hodie initium noſtre ſalutis incepit qn̄ v̄go beata ꝯcepta eſt:⁊ pꝛeſeruata que per ſucceſſum tempoꝛis cōcipere ⁊ parere debebat filiū ſummi pr̄is Jeſum xp̄m dn̄m noſtrū. Quō aūt hodie beata virgo Maria concepta eſt. de hoc ſcribit beatus Hiero. ꝙ Joachim erat de ciuitate nazareth ⁊ ex bethleem ſanctam Annam duxit vxoꝛem. Ambo erant iuſti coꝛam deo:⁊ in omnibus mandatis dei ambulabāt:⁊ ſubſtātiā ſuā tripharie diuidebāt:vnā partē tēplo ⁊ miniſtris tēpli. aliam partem ꝑegrinis ⁊ pauperibus. tertiā ſibi ⁊ familie ſue reſeruabāt. Et ita per ānos xx. ꝓlē ex cōiugio nō habētes vouerūt dn̄o ꝙ ſi ꝓlem eis ꝯcederet:eam dei ſeruitio manciparent. Cuius rei gratia in tribꝰ feſtis pꝛecipuis hieruſalē frequētabant. In feſto autē enceniorum Joachim cū ſuis cōtribulibꝰ hieruſalem aſcēdit:⁊ cū ceteris ad altare acceſſit oblationem deo offerēs:quam ſacerdos eo

offerēte cū manu repulit et dicens:quō ad altare preſumeret accedere:cum ſm legē moyſi maledictus eſſet:qui prolem non haberet. Qui ſe ɔfuſum vidēs ad domū tre noluit: ne ɔſimilem cōfuſionē a ſuis vicinis ſuſtineret. Secedēs aūt ad paſtores ſuos. Et cū ibidem aliquātulū diu fuiſſet:quadam die apparuit ei angelꝰ dñi dicēs. Ego ſum angelus altiſſimi dei miſſus ad te:vt annūciē tib ꝓces tuas exauditas eē:ꝛ eleemoſynas tuas in ɔſpectu dei aſcēdiſſe:vidi ei pudorē tuū quē ſuſtinuiſti. Porro Anna vxor tua pariet tibi filiā ꝛ vocabiꝫ nomen eius Maria. hec vt vouiſti erit ab infantia dño ɔſecrata adhuc in vtero matris ſue ſpūſancto erit plena. ꝛ nō erit iter populares:ſed in templo dñi ſemꝑ morabiꝫ. Et ſicut ipā ex ſterili mrē naſceꝫ:ita ex ea mirabiliter dei filiꝰ gnabiꝫ:cuiꝰ nomē erit Jeſus. i. ſaluator:qui per euꝫ omnibꝰ gentibus erit ſalus. ꝛ hoc erit tibi ſignū cū ꝑueneris ad aureā portā Annā vxorē tuam obuiā habebis:q̄ de tua tardatiōe modo ſollicita eſt:ꝛ ſic in adūētu tuo gaudebit. ꝛ his dictis angelus ab eo diſceſſit. Anna autē cū amare fleret:ꝛ quo nā vir ſuus iuiſſet cogitaret idē angelus dñi apparuit ei:ꝛ eadē q̄ viro ānūciauerat ei annunciauit:ꝛ iuxta ꝓceptuꝫ angeli ambo ſibi obuiauerūt in aurea porta:ꝛ de prole ꝓmiſſa ſecuri:adorato dño ad domū redierūt:ꝛ Anna ɔcepit. Sꝫ nō ꝑ oſculū ſicut quidā ſimplices dicūt:qꝛ ſꝫ magiſtrū Jordanū in ɔceptione ꝟginis glorioſe virtꝰ virilis ſeminis:ꝛ amplexꝰ martialis interuenit. Quod aūt beata virgo Maria in conceptione ꝓſeruata eſt ab originali pctō ꝓꝫ tripliciter. Primo auctoritate ſacre ſcripture. Vñ in ꝟbis thematis dꝛ ꝑ ꝓphetā. Sanctificauit tabernaculū ſuū altiſſimꝰ. itē ps. cxxxi. Paraui lucernā xpo meo Unde ꝛ beatꝰ Bern. doctor melliflꝰ ɔcludit bis ſctā fuit ꝟgo Maria anteq̄ nata. Secundo ꝓbaꝫ ſic rōne:qꝛ precioſum theſaurū: ſcꝫ ſuū vnigenitū filiū deꝰ pater i eiꝰ vtero nō poſuiſſet niſi mūda ꝛ ꝓſeruata ab oī labe fuiſſet Tertio ꝓbaꝫ exēplis. Nā ſi Jieremias ꝓpheta i vtero matris fuit ſanctificatꝰ vt xp̄m annunciaret futuꝝ ꝛ naſcituꝝ: multomagis et ipā. Itē Johānes baptiſta vt xp̄ꝫ natū digito demōſtraret ꝛ baptizaret:multo fortiꝰ preſeruari ꝛ ſanctificari debuit btā ꝟgo Maria:vt eſſet digna ipꝫ xp̄m ɔcipere:ꝛ ipm de ſuis viſceribꝰ gnare. Et ſi iſti tres ſancti i vtero matris ſunt ſanctificati quare magis poſſibile Maria mater eius ipſum portans. Sed q̄ris quō ſanctificatio Marie ꝓcellit ſanctificationē alioꝝ ſanctoꝝ? Rñdeꝫ ꝙ in tribꝰ excellit. Primo in tꝑis celeritate. Hieremias ei nō lōge ſanctificatꝰ eſt anteq̄ natus. vnde dicitur Hieremie. i. Anteq̄ exires de vētre ſanctificaui te. Sꝫ ioānes baptiſta ſexto menſe ſctificatus eſt qñ ſcꝫ Maria viſitauit Eliſabeth. tūc exultauit infans in vtero eiꝰ. Hec exultatio ſm glo. fuit quoddam gaudiū qđ precepit ex preſentia xp̄i:ꝛ ex gr̄a ꝛ influētia ſanctitatis Maria virgo immediate poſtq̄ aīa infuſa eſt corpi ſctificata eſt. Vñ ſm Alber. Corpꝰ marie factū ē in cōplexione ꝛ pulchritudine optimū. Natura eñ facit cōplexionē bonā ꝛ meliorē:ꝛ quoq; optimā:ſed nō videꝫ cui meliorē cōplexionē dederit niſi huic glorioſe ꝟgini. nec obſtat de corpore xp̄i: qꝛ illud nō natura ſed ſpūſanctꝰ formauit. Vñ hodie perfectiſſima aīa a deo p̄re creata eſt:quā virtus hō a deo hr̄e potuit i intellectu acutiſſima:ꝛ ad alūs potētūs nobiliſſima q̄ velut regina a deo miſſa eſt in corpuſculū ꝟginis. Itē hodie datus eſt ei nobiliſſimꝰ angelus:qꝛ ꝟgo nobiliſſima fuit de choro prio angeloꝝ qui cuſtodiret eam et ſeruiret ei oībus diebus vite ſue. Scđo quia ſicut citiꝰ eſt ſanctificata:ſic ꝛ copioſius. Nā ſm Jordanuꝫ aliūs in vtero ſanctificatis fuit collatū:ꝙ nūq̄ peccauerunt mortaliter. Marie aūt vltra hoc collatū eſt ꝙ nūq̄ peccauit venialiter:ꝛ hoc fuit indiciū maxime gratie: que ipſam naturā ſuper omnē legem nature corrupte extolleret. Vñ beatꝰ Ber. dixit. Ego puto qđ copioſior ſanctificatiōis bñdictio in mariā deſcēderit:q̄ i alios i vtero ſanctificatos:q̄ non ſolum ipſius ortum ſanctificaret: ſed etiā vitā ipſius deinceps imunem ab oī pctō ɔſeruaret:qđ alteri nemini in natis mulierū crediꝫ eſſe donatuꝫ. Tertio quoad gr̄e cōmunicabilitatē. Nā licet abūdans gratia a Joanne baptiſta in patrē ꝛ matreꝫ effluxit qđ ambo ex hoc receperūt gratiā prophetandi. ab ipſa tñ virgine copioſitas gr̄e nō tantū in parētes eiꝰ:ſed in oēs hoīes ſe diffudit vt veraciter poſſumus dicere tam de matre q̄ de filio qđ de plenitudine eius nos oēs accepimus gr̄am. Quare etiam angelus ad eam dixit. Aue gratia plena. Vñ Ber. Maria ſi nō apperuit vniuerſis:de plenitudine eius oēs hoīes acceperūt:captiuus redēptionē:eger cōſolationē:peccator veniā:iuſtus gratiam:angelus letitiā:filius dei carnis ſubſtantiam:ꝛ tota trinitas gloriam ſempiternam. Quantū ad ſecundā partem ſermonis iſtius ſciendū qđ digne celebrātes hoc feſtū quinq; vtilitates ɔſequunꝫ. Pria vtilitas eſt vera contritio olum peccatoꝝ qđ deſignaꝫ in ethimologia huiꝰ nominis Maria:qđ in lingua latina dꝛ mare amarū:qđ deſignat ɔtritionē. Ergo tu pctōr ſi cupis verā ɔtritionē peccatoꝝ ꝑ quā remiſſionē pctōꝝ cōſequeris:tūc deuote celebrare debes hoc feſtum:tūc cōſequenter ipſa

illo ſacro tpe aduentus xpi remiſſionē omniū
peccatoꝝ tibi ipetrabit:ſi habueritis illa tria
ſcȝ verā cōtritionē:ꝛ ꝑpoſitū nūꝗ velle pecca
re:ꝛ ore cōfiteri:et de oibus pctis ſatiſfacere:
de quib⁹ poſtea dicā. Scđa vtilitas:ꝙ iſtud fe
ſtum deuote celebrāt:a beata virgine in oib⁹
neceſſitatib⁹ eis ſubuenitur. Ergo tribulati ꝛ
oppreſſi in tribulationib⁹ dñt hoc feſtū deuo-
te celebrare:ꝛ ipſa btā virgo vult eis miſeri-
corditer ſubuenire. Tertia vtilitas eſt qꝛ pre-
lati ꝙ iſtud feſtū deuote celebrāt ab honorib⁹
et gradib⁹ nūꝗ cū cōfuſione deponenſ: ergo
principaliter ꝑlati ſpūales ꝛ ſeculares debēt
hoc feſtū ſolēniter celebrare. vñ Anſel. Quiſ-
quis preſul aut abbas aut ꝑlatus es recole di
ligēter hāc feſtiuitatē ꝛ a cūctis iube eā coli:
qꝛ ſi eā toto corde amaueris nūꝗ de tuo gra-
du cū cōfuſione deponeris:ꝙ etiā rōne ꝑſua-
deri pōt:ꝛ hoc ſic. Uirgo glⁱoſa in ipſa conce-
ptione honorata eſt pre oib⁹ ſctis i vtero ſcti-
ficatis:ꝛ i hac die primū honorē accepit a deo
ergo cōgruū eſt ꝙ ꝙ hūc diē deuote ſolēnizāt
ꝙ in ſuo honore ꝯſeruent. Quarta vtilitas qꝛ
ſet⁹ ipregnataꝝ mulierū i vtero cuſtodit. Et
ergo mulieres ꝑgnātes hāc feſtiuitatē pre ce
teris feſtiuitatib⁹ marie dñt cuſtodire ꝛ cōce-
ptionē marie ſolēniter ꝛ deuote celebrare:ꝛ ſe
cū ꝟa ꝯtritiōe ꝛ cōfeſſiōe ad ꝑcipiēdū ſacramē
tū eucharistie ꝑparare:ꝛ bonā ꝯfidētiā hře ad
btām virginē ꝙ hodie ꝯcepta eſt ꝛ ſctificata ꝛ
ꝑſeruata eſt i vtero mřis ſue:ꝙ ipſa ipetrabit
ꝓſperitatē in partu ꝓlis. Qđ ptȝ ex hoc:qꝛ vir
go in vtero mřis ſue nō ſolū in corpe illeſa cu
ſtodita eſt.ſȝ grā dei pre oibus ſctis dei reple-
ta eſt. Quinta vtilitas eſt:ꝙ talis in exitu aīe
ſue a btā ꝟgine nūꝗ deſereť:ꝛ idō merito oēs
hoies diuites ꝛ paupes:iuuenes ꝛ ſenes qui
ſciūt ſe morituros dñt hoc feſtū ſolēniter ꝛ de
uote celebrare:vt ipſa btā virgo maria velit
aſtare i extrema eoꝝ neceſſitate. Qđ etiā ſic ꝑ
ſuaderi pōt. Cōgrua eſt recōpēſatio vt ꝙ hȝ in
reuerētia btāȝ ꝟginē recolēdo ei⁹ initiū ꝙ ice-
pit eſſe ꝑ ꝯiūctionē corpis ꝛ aīe:honoreť ꝛ ecō
uerſo ab ea i exitu aīe ſue ſcȝ qñ aīa ſeparāda
eſt a corpe ſuo:qꝛ ſm Ari. mors eſt ſeparatio aīe
a corpe. Ex his oib⁹ iā dictis pȝ ꝙ quilȝ catho
licus ꝙ illas quinꝗ dignitates vult obtinere
a btā ꝟgine ſolēniter feſtū ipſi⁹ cōceptiōs dȝ
celebrare. Et ꝗcūꝗ recuſat hoc feſtū qđ eſt ini
tiū btē marie ꝟginis ꝛ exordiū ſalutis nře ſo-
lēniter celebrare talis nō eſt ver⁹ amator ꝟgi
nis marie. vñ Anſel. Nō eſt ver⁹ amator ꝟgi-
nis glⁱoſe ꝙ reſpuit colere diē cōceptiōis eius
deuote. Sciēdū tñ ſm Jordanū celebrātē hoc
deuotiſſimū opȝ intētionē ordinate diligere:
vt nō referatur intētio ad cōceptionē carnis
quia illa miſſa non eſt ſuſceptibilis gratie ſed
ſola aīa. Unde intētio referēda eſt ad illā con
ceptionē qñ aīa infuſa eſt ꝛ vnita corpuſculo
et in eodē inſtāti ſanctificata eſt. Et hec ſan-
ctificatio nō eſt facta iſta die qua ſolū fuit con
ceptio ſeminis:ſȝ poſtea quadrageſima ſexta
die:qꝛ circa tale tpꝰ ſm phoꝝ ꝛ phiſicos maſſa
carnis in vtero aīatur. Sed ꝗritur quare tunc
hodie celebratur nō illa die qñ aīa vnita eſt cor
pori. Rñr ſm Jordanū. Hoc feſtum hodie cele
bratur nō qꝛ beata virgo Maria hodie grām
dei ſuſcepit:ſed qꝛ hodie ſuſcepit habere tale
eſſe qđ eſt via ad eſſe ꝑceptibile grē. Alia ra-
tio eſt quare potius hodie celebrať hoc feſtuȝ
cōceptionis:quia ita reuelatum fuit ꝑ btām in
virginē mariā ſexto idus decēbris ſicut ptȝ in
tribus exemplis in legenda hui⁹ feſtiuitatis.
Quantū ad tertiā partē huius ſermonis quo
ad noſtrā eruditionē ſciendū qđ debem⁹ ſpūa
liter cōcipere dñm nřm ieſum xpm:ſicut bea-
ta virgo hodie cōcepta eſt corporaliter in vte-
ro matris ſue:ꝛ iſta cōceptio ſpūalis fit ꝑ bo-
nam volūtatē emēdādo vitā nřam. vñ Chryſ.
ſuꝑ Mat. Uolūtates bone ſic ſuaues ſunt apđ
deū quēadmodū boni odoris flores apud ho
mines. Sed heu aliqui ſunt ſicut ſteriles mu
lieres ſicut ſunt iſti ꝙ ſunt obſtinati in pctis ꝛ
ꝙ ſtant in malo ꝓpoſito malefaciēdi:nec hñt
voluntatē ſe emēdādi. Et tales i ꝑiculoſo ſta-
tu ſtant:qꝛ ſi ꝗs hřet vltra decē vel viginti an
nos volūtatē ꝑuerſam aliqđ pctm̄ cōmittere:
et ſi infra illud tpꝰ ſic moreretur ꝓpter malaȝ
vitā ſuā eternaliter dānareť. Quapꝑter dicit
in decre. In maleficijs volūtas ꝓ ope reputať
de pe. di. ois. vñ etiā Hiero. Perfecta volūtas
faciendi pro ope reputatur facti. Ergo tales
pctōres debent iſto ſacro tpe aduentus xpi ſe
cōuertere ad dñm deum noſtrū:et confidere ſi
habuerint illa tria in ſe ꝙ ipſe deus velit eis
oia eorū pctā indulgere iſto ſacro tēpore. Sed
quereres que ſunt iſta tria. Reſpondetur qđ
primū eſt vera cōtritio de preteritis pctis quā
quilibet pctōr cū diuino adiutorio debet ꝛ ipo
teſt hře:ꝛ nihil pōt eū impedire niſi ſua ꝓpria
malitia:ꝛ ꝑuerſa voluntas. Unde de hac vera
contritione dicit beatus Grego. Qui ſe docet
ex corde cōmiſiſſe culpā:cito pctōꝝ ſuoꝝ obti
nebit veniā. Scđm ꝙ homo ꝓponat amplius
nunꝗ velle peccare mortaliter:ſic qđ nūꝗ ve
lit peccare:nec mētiri:nec adulterari:nec for-
nicari:nec blaſphemari:nec furari:nec viura-
re:nec opprimere quenꝗ nec ſuperbire nec ira
ſci:nec chorizare:nec vituperare:nec eſſe gulo
ſum:nec inebriari:nec luxuriari:nec res iniu
ſtas acꝗrere:nec ieiunia ampli⁹ ifringere:nec
ꝓximis dāna inferre:nec inuidiā ꝯ ꝓximum
retinere:nec odiari:nec malū ꝓ malo reddere:
nec quod eſt iniuſtum facere: et ſic de aliis.

Tertia q̄ quis ꝓponat confiteri ⁊ ſatiſfacere de illo pctō ⁊ de oībus pctīs in vita vnq̄ cōmiſſis in iſto ſacro tpe ſcḋm cōſiliū ſui cōfeſſoris et tūc deuoret ſua mīa īdulgebit ſibi oīa pctā ſua. vn̄ Ezech. xviij. In quacūq̄ hora ingemuerit pctōr oīm iniq̄tatū ei⁹ nō recordabor amplius. vn̄ ꝯſulēdū eſt cuilibȝ pctōri iſto ſacro tpe q̄ ſe cōuertat ad dn̄m nr̄m ieſum xp̄m ad feſtum natalis xp̄i deuote ſuſcipiendū ſicut in xl. feſtū paſche: qꝛ nō ē min⁹ feſtū natiuitatis xp̄i q̄ feſtū paſche. Et cū hoc quilibet ignorat vtrū anno futuro feſtū xp̄i ſupuiuat. Et q̄cūq̄ pctōr iſta tria iā enūerata ī ſe hȝ nō eſt amplius pctōr: ſȝ eſt penitēs: ⁊ q̄cūq̄ bona opa fecerit orādo: ieiunādo: eleemoſynas dādo: mane ſurgēdo: miſſas audiēdo ⁊ ſermones: totuȝ erit ſibi meritoriū ad futurā gl̄iam: cū ſic ſtat in bono ꝓpoſito. vn̄ btūs Ber. Cū p bonā voluntatē incipim⁹ eſſe dei deſinimus eſſe diaboli. Ultimo ſciendū eſt qḋ oēs xp̄i fideles debēt hodie ⁊ quotidie deuote btāȝ ꝟginē inuocare: qꝛ ipſa hȝ ptātē ſinglarē ſubueniēdi in oībus neceſſitatib⁹ eā inuocātibus: in vita in morte ⁊ poſt mortē. vn̄ btūs Ber. Data eſt tibi oīa ptās. O maria in celo ⁊ in terra: vt oīa quecūq̄ volueris valeas īpetrare: qꝛ tua vox eſt dulcis in ore ſaluatoris. Et primo quicūq̄ in anxietate ſunt cōſtituti ad Mariā debēt recurrere. Exēpliū de imperatrice: hoc q̄re infra in prōptuario de miraculis virginis marie. j. Secundo mulieres pregnātes: qꝛ ipſa dignatur eis in adiutoriū venire. Exemplū de muliere pregnāte quā liberauit de pꝛiculo maris hoc quere ibideȝ. ij. Tertio viris in anguſtijs ſuis ſalubꝛiter ſubuenit. Exemplū de illo qui fuit incarceratus: hoc q̄re ibidē. xlj. Itē ſuccurrit ī extremis. Exemplū de illo qui ieiunauit quatuor vigilias beate Marie virginis et nō potuit mori ſine cōfeſſione: hoc q̄re ibideȝ. lv. Rogamus igitur eam vt nobis ſic ſubueniat in hac vita: ⁊ poſt hanc vitam valeamus cum ea gaudere feliciter in celeſti patria. Amen.

De ſancto Thoma. Sermo. vj.

Quia vidiſti me thoma credidiſti. Iohan. xx. Un̄ ſup ꝟba p̄miſſa et ſup hodiernū feſtū tria ſunt dicēda. Primo de priuilegijs beati Thome apl̄i. Secundo de fide catholica. Tertio aliqua miracula. Quantū ad primā partem iſtius ſermo. ſciendū q̄ ſctūs Tho. apl̄s accepit a xp̄o plura priuilegia in q̄b⁹ nos attēdere debem⁹ dignitates ei⁹. Primū p̄uilegiū eſt qḋ xp̄s eum elegit pre oīb⁹ hoīb⁹ mūdi in nūerū aploꝝ qꝛ apl̄i ſunt maiores ⁊ digniores ſctīs in celo et in terra. Nā xp̄s eis cōtulit magnā dignitatē et ptātē. vt hȝ Iohā. xx. qn̄ dixit eis. Accipite ſpm̄ ſctm̄ quoꝝ remiſeritis peccata remittuntur eis: ⁊ quoꝝ retinueritis retenta ſunt. Itē Mat. xvj. dicit eis. Quecūq̄ ligaueritis ſuper terrā: erūt ligata ⁊ in celis. Scḋm priuilegiū ē qḋ ipſe cōpoſuit ſextū articulū fidei in qua fide nos ſaluamur ſcȝ Tertia die reſurrexit a mortuis. Et cōueniēter ſcripſit beatus Tho. iſtum articulū qꝛ in eo primus dubitauerat: et de eo plene certificatus fuit ſicut legiꝭ in euāgelio hodierno: vbi xp̄s dixit Thome. Infer digitum tuū huc ⁊ vide manus meas: ⁊ affer manū tuā ⁊ mitte in latus meū ⁊ noli eſſe incredulus: ſed fidelis. vn̄ ſctūs Thomas de aq̄no in. iij. parte. q. liiij. dicit q̄ ſctūs Tho. apl̄s nō ſolū vidit vulnera xp̄i ſed etiā tetigit. Tertiū priuilegiū eſt q̄ totā yndiā cōuertit, ⁊ conuerſos in fide nutriuit ꝟbo ⁊ exēplo. Uerbo q̄dem: qꝛ ꝟbū dei ibidē ſollicite ſeminauit: et ſcḋm q̄litatē auditoꝝ doctrinā ſuam formauit. Exēplo ꝟo: qꝛ ipſe fuit ſibi parc⁹ ꝓpter bonuȝ exēpliū: pauperib⁹ pius deo fidelis ⁊ deuotus In ſignū hui⁹ in nuptijs regis nō mādueauit neq̄ bibit: ſed oculos ad celos erectos habuit et in celū reſpexit. Mat. vj. Ubi eſt theſaurus tuus ibi eſt ⁊ cor tuū. Quartū p̄uilegiū qꝛ xp̄o ſiīlis fuit in pſona. vn̄ Iſiḋ. dicit Thomas xp̄i diſcipl̄s ac ſiīlis ſaluatori. Quintū priuilegiū eſt q̄ xp̄s aſſiſtit ſibi in tpe paſſionis ſue cōmutans ſibi paſſiones ſuas in gl̄iaȝ ⁊ dulcedinē. Un̄ ipſe ſctūs Thomas fuit in maxillā pcuſſ⁹ et incarcerat⁹ ⁊ ſup laminas candētes pedib⁹ nudis coact⁹ eſt ambulare ⁊ in fornacē accenſam iactat⁹: ⁊ tandē lācea trāſuerberat⁹. Sed rex xp̄s oīpotens pro quo patiebatur hec oīa ſibi in gloriā cōmutauit. Incarceratus em̄ accepit mirabilē liberationem: quia frater regis reſuſcitat⁹ a mortuis cū ceteris ad carcerē cucurrit: ⁊ ſoluēs eū ad pedes apl̄i ſe ꝓiecit. Sup laminas adduct⁹ accepit fontis emanationē qꝛ mox fons erupit ⁊ aduri nō ꝑmiſit Eſa. xliij. In ignē cū ambulaueris nō cōbureris. In fornace aſſatus accepit refrigeriū ⁊ cōſolationē: qꝛ fornax nutu dei refrigerari cepit Lācea trāſuerberat⁹ accepit felicem coronationem. Apo. ij. Eſtote fideles vſq̄ ad morteȝ: ⁊ dabo tibi coronā vite ſcȝ ſempiterne. Sextū priuilegiū fuit q̄ tres magos ſcȝ tres reges q̄ ad xp̄m adorādum venerāt baptizauit. Dicit em̄ Cryſ. q̄ Thomas ad eos in orientē venit: et ipſos baptizauit: et facti ſunt ei adiutores in predicādo. Septimum priuilegiū q̄ in ciuitate ediſſa in qua corpus btī thome quieſcebat: nullū infidelē aut hereticum vel gentilē viuere permiſit aut ibidē etiā peruenire. Ex q̄ dat̄ itelligi q̄ magn⁹ fuit amator fidei: ⁊ defenſor q̄ iuxta ſe nullū īfidelē hereticū vel gē-

iñem vincer pmiſit.Octauũ p:iuilegiuʒ eius
fuit ꝙ i pncipio ſepulture ei⁹ olim cõicauit de
manu ꝓpria dignos:ſʒ indigni nõ poterãt re
cipere ſacꝫm.vñ in cronica dñi Welmãdi legiꝶ
ꝙ anno dñi.M.cxx.venit Joh.pꝫiarcha indo-
ruʒ ad Romã narrãs pape calixto:cardinali-
bus ⁊ oibus ꝑlatis pñtib⁹ i cõſiſtorio publice
qualr ſctũs Tho.aplꝯs oĩ anno cõicaret ⁊ po-
pulũ ſuũ manu ꝓpria porrecta dignis ⁊ retra
cta ab indignis.Uñ in lõga ei⁹ legẽda hꝫ exẽm
de quodã famulo q̃ furat⁹ fuit ficus ꝑ duob⁹
denarijs ⁊ nõ poterat ſumere ſacꝫm de manu
aplꝯi donec cõfiteretur plenarie ⁊ ſatiſfaceret.
Nonũ ꝑuilegiũ qꝺ eſt vltimũ ꝙ hodie feſtum
ei⁹ ſolẽniter celebraꝶ:⁊ ꝑ totũ mũdũ i oĩb⁹ miſ
ſis nolaꝶ.Quãtũ ad ſcꝺam partẽ hui⁹ ſer.pro
informatione nr̃a eſt ſciendũ ꝙ fides catholi-
ca eſt frequẽter ꝑdicãda fidelib⁹⁊ ab eis cuſto
diẽda diligẽter:qꝛ ſine fide vera nemo ſaluabi
tur.vñ Paul⁹ ad Heb.xj.Impoſſibile eſt ſine
fide placere deo.vñ brũs Aug. Nemo liberaꝶ
a dãnatiõe q̃ facta eſt ꝑ Adã niſi ꝑ fidẽ dñi no
ſtri ieſu xp̃i.vñ etiã Bern.Multi ante ſaluato
ris aduẽtũ deũ oĩpotẽtẽ timẽtes ⁊ diligentes
ſue ſalutis gratiſſimũ ꝓmiſſorẽ credẽtes:in ꝓ
miſſionẽ fidelẽ ſperãtes certiſſimũ redẽptorẽ
in hac fide ⁊ expectatiõe ſaluati fiunt.Ex quo
pꝫ hoc ꝙ credim⁹ iã factũ ſcti patres in veteri
teſtõ credebãt futurũ.Querit circa fidẽ vtruʒ
ſufficiat fidẽ in corde hr̃e.Rñr ꝙ nõ:qꝛ quilibʒ
xp̃ian⁹ ꝓ loco ⁊ tp̃e teneꝶ fidẽ catholicã publi
ce ꝯfiteri.Et in ſignũ hui⁹ ꝓfeſſionis hõ reci-
pit ſacꝫm cõfirmatiõis in frõte.vñ in decre. di
citur.Cõfirmatio iõ in frõte poniꝶ vt a recipiẽ
te fides ſine erubeſcentia publice predicetꝶ.de
cõſe.di.iiij. Nouiſſime.Et hoc eſt cõtra illos ti
moroſos q̃ dicũt ſi huſſite eos inuaderent ꝙ fi
dem ore negare vellẽt ⁊ tñ firmiter in corde re
tinere ⁊ tales q̃ ſic ſtant i tali ꝓpoſito peccãt
mortalr.Nã ſi ſcti hoc feciſſent:nũq̃ martiri-
zatiꝶ fuiſſent.ſʒ ipſi publice fidẽ xp̃i ꝓfeſſi ſunt.
Sic q̃lʒ xp̃ian⁹ potius dʒ mori q̃ fideʒ ore ne-
gare ⁊ corde.vñ dꝛ in decre.Cõſtantia fidei dʒ
eſſe tãta vt pri⁹ auferaꝶ vita q̃ fides. xxiij.q.
viij.Cõuenior.vñ etiã dꝛ Mat.x.Nolite time-
re eos q̃ occidũt corp⁹:⁊ alam eiꝰ occidere nõ
poſſũt.Uñ quilibet viriliter dʒ ꝓ fide expone-
re res:⁊ corp⁹ qꝛ q̃cũq̃ ꝓ fide catholica moriꝶ
indubie martyr xp̃i efficiꝶ:qꝛ alias opʒ eundẽ
hoiem cito mori:⁊ neſcit vbi prima nocte ma-
nebit ad celũ aut purgatoriũ aut ad infernuʒ
ꝑueniat:ſed ibi eſt certitudo:quia quicũq̃ pro
fide patiꝶ:ſtatim ab angelis in celũ leuaꝶ. vñ
in decre.dꝛ.Qui pro xp̃i noĩe martyrizãtur ꝓ-
culdubio vitaʒ eternã cõſequũtur.xxiij.q. viij.
Omni timore.Queritur qñ quis audit aliquẽ
loqui cõtra fidem vtrum talis teneatur defen
dere fidem?Reſpõdetur ꝙ ſic:qꝛ in decre.diciꝶ
Defenſare teneꝶ quilʒ fidem.xxiij.q. viij. His
quib⁹.Etiã queriꝶ qñ interrogareꝶ quis vtrũ
xp̃ianus ſit:⁊ ſi in illa fide mori velit.Rñr ꝙ te
netur ſe ꝯfitere xp̃ianum eſſe:⁊ ſic velle mori
et ſaluari in iſta fide:quia ſi ex timore taceret
xp̃m abnegaret:vnde in cano.xj.q.iij.Nõ ſolũ
ille negat xp̃m qui dicit eum nõ eſſe xp̃m ſed
ille qui cum ſit xp̃ianus ſe dicit nõ eſſe xp̃ianũ
Etiam queriꝶ qñ quis interrogaretur vtrum
Hus ⁊ Hieronymus ⁊ procopius iuſti fuerũt
aut heretici?Reſpõdetur ꝙ quilibet catholi-
cus tenetur loqui veritatẽ ⁊ fateri ꝙ ambo cũ
procopio fuerunt hereſiarche.⁊ in ſacro conſi
lio Cõſtãtienſi.Anno dñi.M.ccccxiij.cõbuſti.
Et ſi ſic hoc nõ faceret tunc iram dei cõtra ſe ꝓ-
uocaret.vnde in cano.vbi de fide ⁊ ſalute agi-
tur qui veritatẽ occultat iram dei cõtra ſe pro
uocat.xj.q.iij.Quiſquis.Quantuʒ ad tertiam
partẽ iſtius ſer.ſciendũ eſt ꝙ quilibet xp̃ian⁹
dʒ ſctm̃ Thomã aplm̃ tanq̃ ſpecialẽ patronũ
inuocare.Primo qui patiũtur dolorẽ oculorũ
Unde de eo legitur ꝙ quedã mulier Wichdo-
nia noĩe deuota fuit per ſex annos ceca:et in-
uocato aplꝯo Tho.lumen oculorũ ſuorũ reha-
buit:etiam leproſi.Unde legiꝶ ꝙ quidã lepro-
ſus vulnerib⁹ plen⁹ inuocauit btm̃ Tho.aplm̃.
et mũdat⁹ eſt:etiã infirmitate qualicunq̃ op-
preſſi ſctm̃ Thomã debẽt inuocare. Unde le-
gitur ꝙ:quidam magnus clericus decidẽs in
magnũ langorẽ corp̃is tandẽ auditis miracu
lis ſcti Tho.aplꝯi recordat⁹ eſt ꝙ olim ei fuerit
multũ familiaris:quare ſe fecit deferri ad ec-
cleſiã ipſius:⁊ poſt longam vigiliã ſomno op
preſſus vidit ꝓceſſionẽ plurimoꝝ ſctõꝝ ⁊ ſctm̃
Tho.ſubſequẽtẽ cũ magna glr̃ia:⁊ tãgens fe-
mur ei⁹ vbi dolebat dixit.Uade in domũ tuã:
qꝛ ſanat⁹ es:euigilãs aũt inuenit ſe i toto cor
pore ſuo ſanatũ q̃re gr̃as agens deo ⁊.b.aplꝯo
ad ꝓpria remeauit. Etiã q̃ in fide tẽtãtur in-
uocare debẽt ſctm̃ Tho.aplm̃ qꝛ ſingularẽ hꝫ
poteſtatẽ ſubueniẽdi tẽtatis in fide:⁊ talis q̃
q̃n̄q̃ ſic tentaꝶ in fide ex hoc nõ debet nimiuʒ
turbari:qꝛ tentari in fide nõ eſt pctm̃:nec in-
ducit hereſim niſi cõſentiat:⁊ ſic diffinitiue in
fide dubitet ⁊ dubitãdo labaꝶ.vñ q̃riꝶ hic ꝯñr
q̃ requirũtur ad hereticum.Rñr ſm btm̃ Tho
mam ſup.iiij.ſen.ꝙ duo ſcʒ error q̃ eſt initium
hereſis.Scꝺm ꝙ pertinaciter defendat.xxiij.
q.iij.q̃ in eccl'ia.Ex quo patet ꝙ illi qui errant
in fide parati ſunt poſtponere errores quan-
doq̃ fuerũt informati de oppoſito tales non
ſunt heretici q̃uis errãt in fide.vñ in decret.
dꝛ.Nõ ſunt inter hereticos cõputãdi q̃ errorẽ
ſuuʒ parati ſunt poſtponere.xxiij. q.iij.dixit.
Ultimo q̃ritur quali pena heretici ſunt puniẽ
di.Rñr quod quadruplici pena. Primo eñ ex

cõicandi ſunt: ſilr credẽtes receptores: defen-
ſores: ⁊ fautores hereticoꝝ q̃ adducũt eis ar-
ma ⁊ alimẽta: ſal: vinũ: piper: ferrũ: ⁊ ſiĩa oẽs
tales de facto ſunt excõicati papali excõica-
tione. Scðo puniẽdi ſunt depoſitiõe indiſtin
cte: ſiue clericus: laic⁹ pleban⁹: epũs: rex: impe-
rator: etiã papa. vñ in decre. dt. Pro nullo alio
pctõ: ſʒ tm̃ p hereſi põt papa cõdẽnari. di. xl. ſi
papa. Tertio rerũ ablatione: qꝛ bona hereti-
coꝝ ipſo iure ſunt cõfiſcata. Sed querit ſi he-
reticus filios catholicos habeat: nunqd tales
habebũt bona parẽtũ. Rñr ꝙ nõ: vt hr̃ i decr.
In crimine hereſis nõ parcit filijs circa bona
paterna: ſed totaliter priuant niſi eis aliquid
ex mia relinquat. extra de here. c. excõicam⁹.
Quarto punient ꝑſecutione militari. i. ptãte
ſeculari: qꝛ in reb⁹ ⁊ in corpe puniri debẽt. vñ
in decre. dt. Heretici ſunt cogẽdi vel domãdi
ꝑ corꝑalẽ punitionẽ. xxiij. q. iiij. diſplicet. Ulti
mo notanda ſunt aliqua exẽpla de hereticis.
Et primo de illo fidei hereſiarcha q̃ virtute dei
mut⁹ eſt fact⁹. hoc q̃re in prõptuario exẽploꝝ.
vij. F. Jte alius hereticus aſtut⁹ q̃ ab obſeſſo
ſtulto cõbuſtus eſt. hoc quere ibidem. ix. F.

De ſancto Stephano. Sermo. vij.

Domine ne ſtatuas
illis hoc pctm̃: qꝛ neſciũt qd faciũt
ita ſcribit Actuũ. vij. originaliter
et i epla occurrentis feſtiuitatis
trãſſumptiue ⁊ lectionaliter. Uñ in feſto hodier
no tria ſunt dicẽda in iſto ſermone. Primo priui-
legia ſcti Stephani ꝓthomartyris. Scðo quõ
tenemur indulgere inimicis nr̃is. Tertio q̃-
dã miracula de ſctõ Stephano. Quantũ ad
primũ ſciendũ ꝙ ſctũs Stephanus plura hʒ
priuil. ⁊ ſpãlia. viij. q̃ notare debem⁹. Primũ
priuilegiũ. qꝛ eſt ꝓthomartyr. i. prim⁹ martyr
q̃ poſt aſcẽſionẽ xp̃i ꝓ fide occiſus eſt. Nã poſt
aſcenſionẽ xp̃i ſctũs ſtephan⁹ lapidat⁹ eſt in
eodẽ anno ⁊ ex Saulo ꝑſecutore fact⁹ eſt Pau
lus doctor ⁊ lumẽ toti⁹ eccĩe poſt. xxv. hebdo
madas. Scðm priuilegiũ eſt ꝙ btũs ſtephan⁹
vidit celos apertos ⁊ ieſum ſtantẽ a dextris vir
tutis dei. Apertũ nãq eſt celũ vt rex glorie et
tota celeſtis curia viderẽt militẽ legitime cer
tantẽ. Et vidit ſtephan⁹ ieſum tãq̃ adiutorẽ
ſuũ in paſſione ſua. Tertiũ priuile. qꝛ ꝓ inimi
cis ſuis orauit exẽplo xp̃i. vñ dicit Beda. Bea
tus ſtephan⁹ ſtãdo ꝓ ſe orauit: ſed ꝓ inimicis
flexis genib⁹ interpellauit dicẽs. Dñe ne ſta-
tuas illis hoc pctm̃ ⁊c. Quartũ priuilegiũ: qꝛ
ſicut angelo apparuit in claritate faciei ꝑ quã
claritatẽ ꝑſecutores ſuos deterruit. Et hoc ac
cidit ꝓpter ſuã virginalẽ vitã quã habuit. vñ
btũs Hiero. In carne preter carnẽ viuere nõ
eſt humanũ: ſed angelicũ. Quintũ priuilegiũ
eſt qꝛ ſimilis eſt aplĩs effectus. Quatuor eniʒ
dñs noſter ieſus xp̃s dedit aplĩs ſuis. ſ. ſapiẽ-
tiam: eloquentiã: conſtantiã: ⁊ miraculoꝝ ef-
ficatiã. Jſta quatuor beato ſtephano xp̃s etiã
cõceſſit. Primo ſapientiã cui nõ poterant reſi-
ſtere nec cõtradicere oẽs aduerſarij ſui. Scðo
eloquentiã. Tertio cõſtantiã: qꝛ certauit vſq
ad mortẽ. Quarto miraculoꝝ efficatiã: vt poſt
ea patebit. Sextũ priuilegiũ: qꝛ paſſio ei⁹ fuit
multũ cõformis paſſioni xp̃i. Nã ſicut falſi te-
ſtes cõtra xp̃m exſurrexerũt: ſic cõformiter cõ
tra btm̃ ſtephanũ. Etiã ſicut xp̃s extra ciuita-
tem paſſus ⁊ crucifixus eſt: ſic ⁊ btũs ſtepha-
nus extra ciuitatẽ hierl'm a iudeis lapidatus
eſt. Etiã ſicut xp̃s dixit in cruce Pater in ma-
nus tuas cõmẽdo ſpm̃ meũ. ſic btũs ſtephan⁹
dixit i vltima hora tribulatiõis ſue. Dñe ieſu
xp̃e ſuſcipe ſpm̃ meũ. Septimũ priuilegiuʒ qꝛ
hʒ trinas coronas. Nã hʒ coronã martyrum:
coronã ꝟginũ: ⁊ coronã ꝯfeſſoꝝ ſiue ꝑdicatoꝝ.
Octauũ priuilegiũ: qꝛ corp⁹ ſcti laurẽtij honora
uit corpus ſcti ſtephani. Uñ cũ ſepulchrũ ſcti
laurẽtij aperuiſſent vt ibi corp⁹ ſcti ſtephani
collocarẽt: tũc laurẽti⁹ i lat⁹ ſe vertit ⁊ mediã
ꝑteʒ ſepulchri vacuã dereliq̃t: ⁊ ſic corpus ſcti
ſtephani ibi collocatuʒ eſt: ⁊ clauſo ſepulchro
audite ſũt voces angeloꝝ dicẽtes ⁊ pſallẽtes.
O felix Roma q̃ corp⁹ Laurentij hyſpani ⁊ ſte
phani hieroſolymitani glorioſa pignora vno
claudis mauſoleo. Uñ inuenit triplex tranſla
tio facta de corꝑe ſcti ſtephani. Prima fuit de
agro iuxta hierl'm: vbi primo ſepult⁹ fuit ⁊ trã-
latus ad montẽ ſyon. Scða de monte ſyon ad
Cõſtantinopolim in grecia. Et illa tranſlatio
facta eſt in tꝑe Juſtiani imꝑatoris q̃ cepit re-
gnare anno dñi ccccxxiiij. Et tũc tꝑis oſſa ſcti
ſtephani quedã nobilis dña ignoranter tranſ
tulit de hierl'm in Cõſtãtinopolim putans ſe
ducere oſſa ſui mariti: ſʒ demones in aere vlu
labant: ⁊ clamabãt ⁊ ſctm̃ ſtephanũ ꝑdiderũt
Tranſlatũ eſt aũt corpus ſancti ſtephani Ro
mam tꝑe pelagij pape qui. lxij. papa erat ⁊ ſe-
dit quatuor annis ⁊ menſibus. vi. Nonũ pri-
uilegiũ additur qꝛ feſtum ipſius hodie in vni
uerſo mũdo ſolẽniter celebratur: ⁊ in qualibʒ
miſſa quotidie nolat. O q̃ magna iſta priuile
gia. Quantũ ad ſcðam partẽ iſtius ſermonis
ꝓ noſtra informatione eſt ſciendũ ꝙ exemplo
bti ſtephani debemus nr̃os inimicos indulge
re. Ubi diceres. quõ q̃s tenetur de neceſſitate
ſalutis ſe ad inimicos hr̃e. Rñr ꝙ primo tenet
q̃s ex puro corde eis indulgere: ſic ꝙ nõ velit
ſe vindicare nec ꝟbo nec facto: ⁊ ꝙ non odiat
inimicos: nec portet eis malũ ex ira ⁊ rãcore:
vt dicere poſſit cũ Dauid in pſ. Si reddidi re-
tribuẽtib⁹ mihi mala ⁊c. Sed qui ſic ſtant q̃s

gaudēt de infortunio ⁊ dolēt de ꝓſperitate inimicoꝝ ex rācore: illi hn̄t corda diabolica: qͥ ſiles ſunt diabolo q̄ dolet de bonis noſtris ⁊ gaudet de malis noſtris: ſic ⁊ iſti rācoroſi faciūt: ergo ſunt a deo maledicti. vt habet Eſa. v. Ve q̄ dicitis bonū malū ⁊ malū bonū. Scḋo tenet q̄s idulgere ⁊ diligere inimicos ſuos: ſic ꝙ nō velit eos ꝑ alios vidicare: exēplo xp̄i cuius iniuriā cū diſcipuli vidicare vellēt rn̄dit reprehēdēdo illos. Lu. ix. Neſcitis cuiꝰ ſpūs eſtis. vn̄ ſi q̄s haberet filiū vl̄ frēm vel cognatum ⁊ nō rogaret eū nec iuberet vt ſe vindicaret: ſꝫ ſolū ſciēt admitteret eternā dānatiō nē talis ſic incurreret. vn̄ apl̄s. Ro. i. Digni ſunt morte nō ſolū q̄ pctā faciūt: ſꝫ ēt q̄ cōſentiunt faciētibꝰ. Tertio tenet ſic idulgere ⁊ diligere q̄s inimicos vt nec ꝑ deū velit eos ledi: vel ħ vel in futuro. Sꝫ ꝯ hoc faciūt q̄ ſup inimicos ſuos vindictā a deo expoſcunt: ꝯtra q̄s dicit beatus Gre. Iubet deꝰ vt diligat̄ inimicꝰ ⁊ tn̄ rogat̄ deū vt occidat inimicū. Subdit. b. Gre. Quiſq̄s ſic orat ipē ſuis ꝑcibus ꝯ cōditorē pugnat. Ergo q̄cūq̄ optat vidictā a deo ſup inimicos: talis meret̄ ꝙ ſibi eueniat illa vidicta ex ꝟa iuſticia dei. vn̄ legit̄ Lu. vi. Eadē mēſura q̄ mēſi fueritis remetiet̄ vobis. Quarto q̄s tenet̄ indulgere ⁊ diligere inimicos vt eis cōmunia ſigna charitatis exhibeat ſeu oſ̄dat q̄ aliis holbꝰ cōiter ꝯſueuit exhibere: ſicut loq̄ et ſalutare ⁊ rn̄dere: ⁊ ſic de aliis. vn̄ cū q̄s rācore nō vult loqui cū inimico vel ꝓrſus amicabiliter: talis ē in ſtatu dānatiōis. Quinto tenet̄ q̄s indulgere ⁊ diliget̄ inimicos ſuos ſic ꝙ habeat aīm ꝑatū ad ſubueniēdū ipis i ſpāli: ſi i magna neceſſitate fuerit ꝯſtituti. vn̄ Prouer. xxv. ſi eſurierit inimicꝰ tuꝰ ciba eū: ſi ſitit potū da illi: ⁊ hēbis mercedē a deo: quātū ad tertiā ptē huiꝰ ſermo. ſciēdū ꝙ oēs hoīes dn̄t feſtū ſcti ſtephani ſolēnit̄ celebrare ⁊ deuote: ⁊ ipm̄ tāq̄ ſingularē patronū inuocat̄: qͥ pōt holbꝰ i uocātibꝰ eū ſubuenire. Primo īfirmātibꝰ. vn̄ in inuētiōe ſui corpis ſeptē īfirmi curati ſūt a diuerſis lāguorībꝰ. Etiā q̄ patiūt̄ dolorē oculorū. vn̄ i eiꝰ legēd. legit̄ ꝙ flores ſup altare bti ſtephani ponebāt ⁊ inde allati: ⁊ i oculis cuiuſdā cece mulierꝭ poſiti. ꝑ ꝟtutē iſtoꝝ floꝝ ⁊ meritis ſcti ſtephani illuīata eſt. Etiā pāni de altari eiꝰ ſūpti: ⁊ ſup egros poſiti multis extiterūt i medelā. Etiā hꝫ ptātē ſup mortē. Nā ſicut refert. b. Aug. in lib. de ciui. dei. Sex mortui meritis eius ſunt reſuſcitati. vn̄ in eodē lib. legit̄ ꝙ cū q̄dā mulier eēt defūcta tunicā illiꝰ ad eccleſiā bti Stephani deportauerūt q̄ cū ſup defūcti corpꝰ eēt ꝓiecta: ꝓtinꝰ illa ſurrexit a morte. Idē q̄ꝙ ait ibidē cū corpꝰ cuiuſdā defuncti inunctum fuiſſet oleo in noīe ſancti Step. bn̄dicto mox ille ſurrexit. Etiā hꝫ poteſtatē ſuper ſterilitatē terre. Nā cū quodā tpe in mūdo eēt magna ſterilitas: cariſtia ⁊ penuria meritis ſcti Stephani magna pluuia deſcēdit ⁊ terrā fecundauit ⁊ abūdātia fuit ſubſecuta magna. etiā hꝫ poteſtatē ſubueniēdi hoībꝰ ꝑiculo maris exiſtētibꝰ. Vn̄ cū quodā tpe demones tēpeſtatē ſuſcitaſſent in mari: ⁊ nauite ꝑiclitari timerēt inuocabāt btm̄ ſteph. ⁊ ipē apparuit eis di. Ego ſū nolite timere: ⁊ ſic facta ē tranq̄llitas magna: ⁊ cū ſalute ꝑiculū euaſerūt. etiā pōt obſeſſis ſubuenire. vn̄ legit̄ cū filia Theodoſij iꝑatoris a demone eēt obſeſſa demō i ea clamabat voce magna di. Niſi Step. romā veniat ñ exibo: qꝛ ſic ē voluntas aploꝝ. ⁊ cū ad romā corpꝰ. ſ. Step. eēt delatū. puella illa a demonio ſtatī eſt liberata. Itē in diſcipulo de tpe duo ſermones de ſctō Step. q̄uo nouē generibꝰ hoīꝫ celū apertū ē: cū duobꝰ exēplis. ſ. q̄uo mater vna maledixit x. pueris ſuis q̄re i diſci. de tpe. ſer. xiij. ⁊ xiiij.

De ſctō Ioāne euāgeliſta. Sermo. viiij.

Hic eſt diſcipulꝰ ille quē diligebat ieſus. Ita ſcribit Ioā. xxi. ⁊ inſtātis feſtiuitatꝭ euāgelio. Sup q̄bꝰ ꝟbis ad honorē dei ⁊ ſcti Io. apl̄i ⁊ euāgeliſte tria ſunt dicēda. Primo de ꝓuilegiis ſcti Ioā. apl̄i ⁊ euā. Scḋo aliq̄ ꝓ iformatiōe ſimplicīū. Tertio aliq̄ miracula ꝓ nr̄a cōſolatiōe. Quātū ad pͥmū ſciēdū ꝙ ſctūs ioan. apl̄s hꝫ multa ꝓuil. q̄ a nobis diligēter ſunt ꝯſiderāda ad honorē amatoris ſui. ſ. dei. Primū ꝓuil. ē ꝓfūda ſapīa. Nā ceteri euāgeliſte ꝟſati ſūt circa hūanitatē xp̄i: ſꝫ btūs Ioā. circa eiꝰ diuinitatē: q̄n dixit. In ꝓncipio erat verbū Io. i. vn̄ Beda. Si btūs ioā. aliq̄ntulū volaſſet altiꝰ totꝰ mūdꝰ eū capere nō potuiſſet. vn̄ de ipſo canit̄. Volat auis ſine meta q̄ nec vates nec ꝓpheta euolauit altiꝰ. Tā iplēda q̄ ipleta nūq̄ vidit tot ſecreta purꝰ hō puriꝰ. Nō eīn ioānes altius potuit aſcēdere in deū niſi priꝰ fieret deꝰ: ⁊ hāc ſapiētiā ꝓfundā de ipō dn̄ici pectoris fōte potauit q̄n i cena ſup pectꝰ xp̄i recubuit. Scḋꝫ fuit ꝙ ipē ꝟginitatē ſuā ſuauit. fuit ei ꝟgo corpe ⁊ mente. Tertiū priuilegiū ꝙ xp̄s ipm̄ ſpālit̄ dilexit: vn̄ ꝓmeruit vocari diſcipulꝰ ille quē diligebat ieſus Quis ei xp̄s oēs aploſ ſuos dilexit: ſpecialiꝰ tn̄ ioā. qꝛ i ſua iuuētute ad xp̄m ꝯuerſus fuit qꝛ minor fuit iter ceteros aploſ. Tren. iij. bonū ē viro cū portauerit iugū dn̄i ab adoleſcētia ſua. Q̄rtū qꝛ ad oīa ſecreta ſua eū admiſit xp̄s. ſicut ad puelle reſuſcitationē. vt hr̄ mat. v. ⁊ etiā ad ſuam glioſam trāſfigurationē in monte thabor. Mat. xvij. Quintū ꝙ xp̄s matrē ſibi ſuā recōmēdauit. xp̄s nāq̄ i hac vita quinq̄ habuit: q̄ cōmiſit. Primo corpus ſuū

cōmēdauit nicodemo ⁊ ioſeph ab arimathia
Scđo ꝯ animā patri. Tertio ſubſtātiā tēpora-
lē inde. Quarto eccleſiā ſancto petro. Quin-
to mr̄ez cōmiſit ioāni. Fecit nāq; xp̄s ioannē
frēm ſuū qn̄ dixit. Mulier ecce filiꝰ tuꝰ: l hoc
ꝙ dixit filiꝰ fecit eū cōtrarrē ſuū. Deinde dixit
diſcipulo ecce mr̄ tua. ⁊ ex illa hora cepit eaꝫ
diſcipulus i ſuā. ſ. cuſtodiā. Sextū ꝑuilegiuꝫ:
qꝛ maiorē familiaritatē ei oſtdit cuiꝰ ꝑcipua
cā familiaritatis fuit: qꝛ ioānes ꝓpt̄ amoreꝫ
ieſu xp̄i omnē amorē terrenoꝝ deſeruit quia
oīa ꝯpalia ꝓpter ip̄m dereliquit. Etiā amorē
paternū: qꝛ parētes ſuos ꝓpter xp̄m reliquit
Inſup amorē carnalē. Nā vt dicit Hiero. xp̄s
de nuptijs ioānē volētē nubere, vocauit ⁊ ſic
in virginitate carnis perſeuerauit. Septimū
priuilegiū: qꝛ xp̄s ꝓditorē ſuum ioāni reuela
uit. annuit ei ſibi petrus ꝙ a xp̄o quereret qs
eſſet euꝫ traditurꝰ: ⁊ ipſe xp̄s ioāni reuelauit
di. Cui intinctū panē porrexero. ipſe ē q me tra
det. Nā ſi petrꝰ traditorē dn̄i ſciuiſſet ip̄m ꝑ
ſinus trucidaſſet aut ip̄m etiā dentibus ſuis
laniaſſet. Octauū priuilegiū: qꝛ btūs ioānes
habet dignitates omniuꝫ ſanctoꝝ: eſt enim
apoſtolꝰ in apoſtolis: euāgeliſta in euāgeliſtis
propheta in apocalipſi: vbi plura ſcribit q̄ ad
huc futura ſūt. martyr fuit in quātū cū alijs
apoſtolis fuit flagellatus vt hr̄ Act. v. ⁊ etiaꝫ
in oleo rome aduſtus iuxta portā latinā. Cō
feſſor ⁊ doctor eccleſie: qꝛ vſq; ad mortē fideꝫ
catholicā ꝯſtanter predicauit virgo fuit mē-
te ⁊ corpore. Nonū priuilegiū quia diutius
oībus apoſtolis vixit in hac vita. Vn̄ in cro-
nica helymādi ſcribitur ꝙ ioānes apoſtolus
⁊ euāgeliſta iuſſu domitiani iperatoris fuit re
legatꝰ in inſulā pathmos ꝑ annū integrū: et
ibi ſcripſit apocalipſim ⁊ idē īpator Domitia
nus poſt vnū annū ⁊ q̄nq; menſes crudeliter
interfectꝰ ē: qꝛ romanis multa mala intulerat
⁊ cōſobrinos ſuos ꝓprios interfecit ⁊ ſtatuā
aureā noīe ſuo in capitolio ſuo ꝑcepit adora
ri. Et poſt hūc regnauit Nerua ſenex vno an
no ⁊ mēſibꝰ q̄tuor: hic oēs exules reuocauit:
⁊ ſic ioānes ap̄ls de exilio pathmos reuerſus
rogatꝰ ab ep̄is aſie euāgeliū ſcripſit ⁊ ſedens
abſq; tecto in vento ſꝫ a ꝑces eius in eodē lo
co nec pluuie nec vēti aut turbines aut cho-
ruſcatiōes aut tonitrua vſq; in hodiernū diē
vnq̄ deſcēderūt. Nerua ceſar obijt anno dn̄i
xcix. Poſt hunc regnauit Traianus impera
tor genere hyſpanus anno. dn̄i. c. ⁊ regnauit
annis. xix. mēſibus ſex. āno troiani ꝓlo ioā.
euā. migrauit ad celū. viij. kalēd. iulij. vbi na
tiuitas ioā. bap. celebrat̄ ⁊ ſic vno eodēq; die
eſt amboruꝫ ſolēnitas licet in medio tranſie
runt. c. anni. Decimū priuilegiū: qꝛ vitā eius
xp̄s in pace finire voluit ideo dixit. Sic eum

volo ma. do. ve. Undecimū ꝙ xp̄s ad ip̄ꝫ mo-
rientem cum oībus ap̄lis ſuis venit: appa-
ruit eīn ſibi dn̄s cum diſcipulis ſuis di. Veni
dilecte mi qꝛ tp̄s eſt vt epuleris in conuiuio
meo cum fratribus tuis. Surgens autē Io.
cepit ire cui dn̄s dixit. Dn̄ica die ad me ve-
nies. Veniente autem dn̄ica die venit vniuer
ſus pp̄ls ad eccl̄iam que ſuo noīe erat fabri
cata qui primo galloꝝ cantu predicauit illis
hortans eos vt in fide eſſent ſtabiles ⁊ in mā
datis dei ferueutes. ⁊ poſt hec foueā fecit fie
ri iuxta altare deſcēdenſq; in eā expāſis ma
nibus ad deum dixit. Inuitatus ad ꝯuiuiuꝫ
tuum dn̄e Ieſu xp̄e ecce venio grās ago tibi
dn̄e: qꝛ dignatꝰ es me ad tuas epulas inuitare
ſciens qd̄ ex toto corde deſiderauī te. Cumq;
orationē compleuiſſet tanta lux ſup euꝫ emi
cuit ꝙ nullꝰ in eū reſpicere potuit recedente
aūt lumine fouea plena manna inuenit̄: qd̄
in illo loco vſq; hodie gn̄at̄: ita vt in fūdo fo-
uee ad inſtar minute auene ſcaturire videat̄
ſicut in fontibus fieri ꝯſueuit. Duodecimuꝫ
ꝑui. ꝙ quidā dicunt ꝙ iam ſit in celo corpore
⁊ anima qd̄ cōuenire dicunt ei liberalitati ⁊
dignitati Io. Deꝰ ei ſibi liberalis fuit qꝛ cor
pus eiꝰ cuſtodiuit ne corruptioni ſubiaceret
ne oleū feruēs adureret ne venenū ei noceret
ne gladio deſineret ⁊ morti dolorē ſētiret. Si
ergo xp̄s corpi eiꝰ tā liberalis fuit in mundo
nec dꝫ minꝰ liberalis eē in celo. Si ergo alio-
rum ap̄loꝝ corpora honorant̄ in terris mani
feſtū eſt ꝙ corpus beati Iohānis etiā debuit
honorari ꝙ tāte dignitatis excellētiā fuit ꝑ-
ditū. Poſtq̄ aūt ei nullꝰ honor exhibet̄ in ter
ris: ꝯueniēs ē vt honoret̄ in celis vt corpꝰ eiꝰ
corpori xp̄i ⁊ mr̄is eius ſocietatem faciat in
celis. Tredecimū priui. eius qꝛ hodie feſtum
ipſiꝰ ſolēniter in vniuerſo mūdo celebrat̄ ⁊ ēt
in qualibet miſſa ſingulariter nominat̄. O q̄
glorioſum eſt nomē Iohā. in quo eſt grā dei.
Decimūquartū ⁊ vltimū priuil. qꝛ ipſe cōpo-
ſuit ſcđm articulū fidei di. Et in Ieſum xp̄m
filiū eiꝰ vnicū dn̄ꝫ nr̄ꝫ. Credere eīn tenemur
ꝙ Ieſus xp̄s eſt vnigenitus ⁊ verus filiꝰ dei:
ꝙ fuit cum p̄re eternaliter: ⁊ ꝙ eſt alia perſo
na a patre: ꝙ eſt vniꝰ nature ⁊ ſubſtātie cum
p̄re: ⁊ ꝙ eſt patri coequalis ⁊ coeternꝰ. Ioh.
x. Ego ⁊ pater vnū ſumꝰ. ſ. ſcđm formā dei ⁊
p̄r maior me eſt. ſ. ſcđm humanitatis formaꝫ
Quātū ad ſcđam parte iſtius ſer. ꝓ noſtra in
formatiōe eſt ſciēdū ꝙ ſctūs Ioh. ap̄ls vt te-
ſtatur Hier. cum vſq; ad vltimam ſenectutē
deueniſſet: ⁊ iā eſſet. xcix. annoꝝ ⁊ iā poſt paſ
ſionē xp̄i. lxvij. ānis ꝑdicaſſet: ⁊ vix iter diſci-
puloꝝ manus ad eccleſiam deportaret̄: nec
plura v̄ba dicere poſſet ad quālibet cauſam
hec v̄ba dicebat eis. Filioli diligite alterūtrū

ꝙ ſemper

ꝙ ſemper eadē ꝟba diceret:dicebāt ei Magi-
ſter q̄re hec verba ſēper loqueris. Qui rñdit:
qꝛ preceptū dñi eſt:ꝛ ſi hoc ſolū fiat:tūc ſuffi-
cit ad vitā eternā.Ergo ſequamur doctrinā
ſancti Ioh.ꝛ diligam⁹ deū ꝛ nos inuicē ſicut
xp̄s dilexit nos.Unde q̄rit̄ q̄ requirunt̄ ad cha
ritatē vt ſit nobis ſufficiēs ad ſalutē:cū nemo
ſine charitate ſaluet̄. Rñr.ꝙ tria. Primo ꝙ ho
mo dimittat oē pctm̄ mortale ad min⁹ ꝓ di-
lectiōe dei.vñ ps.cxvi.Qui diligitis dñm odite
malū.q̄ em̄ nō odit malū nō habet verā dile
ctionē ad deū ſꝫ ſimulatā.Si ḡ dicis hoc vꝉ
illud dimittere nequeo.Rñdeo q̄ hoc adhuc
nō habes verā dilectionē dei.ſi em̄ vnā guttā
vere dilectiōis haberes totū mundū ſi ꝑciperes
deꝰ dimitteres:qꝛ dixit.b.Aug.ꝙ vna gut
ta charitatꝭ eſt maior oceāo.Scḋo ē necessa
riū vt ob eiꝰ dilectionē ꝓ cōtēptu ſibi illato ꝑ
pctm̄ aliquē honorē ſibi exhibeas ꝑ aliqua
bōa opera ꝛ ꝑ pnīaꝫ:aliter dilectio tua nō ſuf
ficit nec ē ꝟa.vñ ps.xxxiii.Declina a malo et
fac bonū.Qꝛ nō ſufficit malū dimittere.ſꝫ opꝫ
bōa oꝑari.vñ btūs Greg. Probatio dilectiōis
exhibitio eſt operis. Nā cū qꝫ dñs terren⁹ q̄
eſt ꝯtēpt⁹ ꝛ offenſus vult vt ei aliq̄s hono: in
recompēſam exhibeat̄.ſic ꝛ ipſe dñs nr̄ ieſus
xp̄s cū ſit dñs dñoꝝ ſiꝉr vult.Sed ſunt quidā
q̄.ꝑ oī ꝯtēptu ꝛ ꝓ oib⁹ pctīs ſuis nō ſolū ma-
gnā ſatiſfactionē vel gr̄ā ſibi exhibere nolūt
imo nec vnā verā ꝯtritionē ſibi dare nolūnt
nā illā glioſus de⁹ acceptaret vbi aliā hr̄e nō
poſſet ſcḋꝫ illud ps.l. Cor ꝯtritū ꝛ humiliatū
de⁹ nō deſpicies. Date ḡ hāc ſi non vultis vt
illi ſcꝫ magni ꝓ dilectiōe ei⁹ mortē pati mū-
dū relinq̄re oīa ꝓ deo dare:ſaltē hoc minimū
tribuite ꝛ ꝑ illa ſanabit oīa vulnera aīaꝝ ve
ſtraꝝ. Hiere.xxx.A vulnerib⁹ tuis ſanabo te.
Itē ꝓphe.ſ.ps.Qui ſanat ꝯtritos corde. ps.
cxlvi.Mat.v.Beati q̄ lugēt q̄m ipſi ꝯſolabūt̄.
Sꝫ q̄ nūc nō tm̄ dare volūt ꝓ eius dilectione
vos iudicate ſi illū vere diligūt vꝉ nō. Tertio
ꝙ ꝓ ei⁹ dilectiōe ad primū habeas fraternā
charitatē vel ei bonū appetas q̄cq̄d vis ab eo
ſupportari hoc ſibi nō facias:ꝛ ſi eū leſiſti in
fama vel in rebus vt ſatiſfacias:ꝛ ſi te in ali-
quo leſerit vꝉ offēderit:hoc ex toto corde indul
geas alr̄ vero nō vere diligis.vñ aplꝯ.i. Co.
xiii.Si diſtribuero oēs facultates meas in ci-
bos pauperū charitatē aūt n̄ habuero fact⁹
ſuꝫ ſicut es ſonās.i.Ioh.iii.Qui nō diligit fra
trē manet i morte.Et hec ē charitas ſufficiēs
ꝛ ducit ad gloriā eternā.Sꝫ q̄rtū ad tertiā ꝑ-
tē hui⁹ ſer.ē ſciēdū ꝙ hodie oēs hoīes dñi fe-
ſtū ſcꝫ Iohānis ſolēniter celebrare ꝛ ipſū deuo
te inuocare.Primo infirmi ꝛ obſeſſi.Un legit̄ de
eo ꝙ tactu veſtimēti ſui infirmi curati ſūt ꝛ de
mones ab obſeſſis ꝑpulſi etiā hꝫ ꝑtātē ſuper
mortē.vñ de eo legit̄ ꝙ cū de exilio pathmos
reuocatus eſſet ꝛ epheſum intraret druſiana
ei⁹ dilectrix q̄ ſuū aduētū plurimū deſidera-
uerat mortua efferebat̄.Tūc feretrū iuſſit de
poni dicens.Dñs noſter ieſus xp̄s ſuſcitet te
druſiana ſurge vade i domū tuā ꝛ ꝑpara mi
hi refectionē tūc ſtatim illa ſurrexit ꝛ cū eo et
uitatē reintegrauit.etiā filiā cuiuſdā vidue q̄
celebratis nuptiis poſt.xxx dies obiit ſā.Io.
a morte ſuſcitauit:ꝛ poſt mortē pōt hoīb⁹ ſub
uenire.Nā ipē liberauit aīam cuiuſdā a pur
gatorio.Sꝫ querit̄ quare hodie hoīes bibūt
in amore ſan.Iohā.Rñdet̄ ꝙ ipſe ſanct⁹ Io.
cum ſigno crucis venenū bibit ꝛ nullaꝫ leſio
nem incurrit:ꝛ cū eodē veneno duo in ꝑſen-
tia Ioh.ꝛ totius populi fuerūt interempti et
ipſe ſanc.Iohan.tunicā ſuam tribuit ariſto-
demo pōtificis dicēs ei.Uade ꝛ mitte eā ſuꝑ
corpora defunctorū dicēs Aplꝯ xp̄i miſit me
ad vos vt i xp̄i noīe exurgatis.Qḋ cū feciſſet
ariſtodem⁹ illico ſurrexerūt. Etiā btūs Ioh.
ſiluestres frōdiū virgas in aurū cōmutauit ꝛ.
littorū ſaxa in gemmas pretioſas mutauit
Etiā nota aliū ſermonē de ſctō Ioā. Et vtrū
ieſus plus dilexit Petrū q̄ Ioānē.Quere i di-
ſcipulo de tpe cū miraculo ꝛ exemplo ſer. xv.

De innocentibus ſer.ix.

Mittens herodes
occidit oēs pueros qui erant in
bethleē ꝛ in oib⁹ finib⁹ ei⁹. Mat.
ii. Ex quo hodie peragit̄ feſtum
puerorꝝ inocētū qꝛ ab iniquo herode interfe-
cti ſunt tūc i ꝑſenti ſer.tria ſunt dicēda. Primo
de ſolēnitate ꝑſentis feſtiuitatis. Scḋo quō
parentes ſe hr̄e dñt ad pueros ſuos. Tertio
exēplū.Quātū ad primū ſciēdū ꝙ feſtū inno-
centū ꝛ coꝝ martyriū eſt ſolēniter peragēdū
ꝓpter tria.Primo ꝓpꝉ ipōs.nā xp̄iani primi ſūt
qui ꝓ xp̄o ieſu poſt ei⁹ natiuitatē martyrizati
ſunt ergo nominant̄ flores martyrū in ſacra
ſcriptura.Scḋo ꝓpꝉ numerū ipōꝝ qꝛ tot ſunt
quot numer⁹ eoꝝ incert⁹ eſt:ſed eccl̄ia ꝑagit
numerū eoꝝ ſcḋm viſionē quā vidit Ioan.vt
habet̄ Apo.xiiii.Uidi agnū ſtātē ſupra montē
ſyon ꝛ cū eo cēnū quadraginta quattuor milia
hn̄tes nomē ei⁹ ꝛ nomen patris ei⁹ ſcriptū in
frōtib⁹ eoꝝ.Mō ſi laus vni⁹ ſcī vꝉ vni⁹ angeli
vel hoīs eſt accepta ꝛ laudabilis corā deo:q̄d
tūc laus tot ſctōꝝ innocentū. Etiam ſi deus
exaudit preces vnius ſcī vel hoīs vel maxi-
me duoꝝ vel trium cōgregatoꝝ in noīe ei⁹: q̄d
tunc vbi tot ſcī ſimul ſunt ꝯgregati.Etiaꝫ ſi
vnus ſanct⁹ eſt venerād⁹:nōne tūc tot milia
ſanctoꝝ ſunt venerāda nunq̄ enim in anno
tot ſctōꝝ feſtū peragitur ꝑter feſtū oīm ſctōꝝ
ſicut hodierna die peragitur. Tertio propter

locú:qꝛ in bethleē occiſi ſunt vbi xp̄s eſt nat⁹
ergo in ꝟbis p̄dictis dictū eſt. Mittens hero
des occidit oēs pueros ī bethleē ꝛ in olb⁹ fini
bus ei⁹. Un̄ ſciēdū ſcdm gl. ꝙ occiſio puerorū
innocētū facta eſt poſt annū ꝛ tres dies poſt
natiuitatē xp̄i. Diſtulit aūt herodes ꝓpt mo
rā ꝯtractā. Fuit em̄ rome a ceſare citat⁹: ꝛ ſic
fere ꝑ annū fuit īpedit⁹ ī petitiōibus ceſaris
ꝛ tūc ꝓphetia īpleta eſt. Rachel plorās filios
ſuos. Hiere. xxxi. Sꝫ diceres quare Rachel ⁊
nō iacob plorauit. Rn̄r ꝙ matres ſunt magis
paſſibiles ꝛ maioris pietatis ſcdm Ari. ꝙ pl⁹
ꝯpatiunt pueris. Et qꝛ pl⁹ diligūt pueros: ꝙ
plus dolēt de aduerſitatibus puerorꝫ. Un̄ no
tādū ꝙ euāgeliū hodiernū notāter dicit plo
rat⁹ q̄ ad paruulos ꝛ vlulat⁹ quo ad matres.
vn̄ Chry. ī ſermone hodierno. Paruuli plora
bāt eo ꝙ a matrib⁹ ſepaɼabant. Matres vero
vlulabāt eo ꝙ a filijs deſolabant. vn̄ Greg. in
ſermōe p̄ſentis ſolēnitatis dicit ꝙ martyres
in lachrymis baptizati ſūt ſilr matres: ſicut
filij in ſanguine corꝫ ꝛ mr̄es nō carebūt mar
tyrij gaudio: qꝛ in martyrio puerorꝫ matres
paſſe ſunt. Nā gladi⁹ ꝑtrāſiēs puerorꝫ mem
bra corda matrū penetrauit: ꝛ ad intima per
uenit. vn̄ Chry. Maior erat dolor ī matrib⁹ re
manētib⁹ q̄ ī paruulis moriētibus. Et ſcdm
ſctm̄ Tho. propt̄ iſtū ploratū eccleſia deponit
hodie q̄dā ſigna letitie: vt Alla. Glia in excel
ſis deo in miſſa: ꝛ Te deū laudam⁹ ī matuti
nis. Quātū ad ſecūdā partē iſtius ſermonis
eſt ſciendū ꝙ parētes tenent̄ tria pueris ſuis
ſi volūt cū ipſis mereri vitā eternā. Primum
eſt ꝙ debēt eos inducere ꝛ informare vt offe
rant deo innocētiā ꝛ puritatē ſuā cum ipſis
pueris innocētib⁹ q̄ hodie ſanguinē ſuū ꝓpt
xp̄m ſuderūt: ꝛ hoc ē pueris multū vtile ꝛ deo
valde acceptū qn̄ pueri a iuuētute incipiunt
deo ſeruire: qꝛ ipſi deo ꝓpinār vinū purum. i.
iuuentutē ſuā floridā. Sꝫ ſenes pctōres q̄ in
ſenio ad deū ſe ꝯuertūt ꝛ penitētiā agūt offe
rūt deo feces ſed tn̄ de⁹ feces eorꝫ nō ſpernit
ex ſua mīa ꝛ bonitate. Un̄ parētes dn̄t docere
pueros ſuos Pr̄ nr̄ ꝛ Aue maria ſymbolum
fidei: decē p̄cepta. Et vt deū diligāt ꝛ ei fide
liter ſeruiat: orādo: ieiunādo: eccleſias viſitā
do: miſſas ꝛ ſermones audiendo: hoc erit eis
multū vtile: qꝛ ſemꝑ poſtmodū ſūt plus incli
nati ad ſeruiēdū deo. Scdꝫ qd̄ tenent̄ parētes
filijs ē ꝙ tenent̄ eos corrigere: qꝛ nō ſufficit ꝙ
informēt eos in bonis ſꝫ opꝫ eos corrigere ſi
excedūt: qꝛ oīa pctā q̄ pueri cōmittūt ſub obe
diētia parētū de his parētes reſpondebūt in
die nouiſſimo: ergo hic aduertite parētes: qꝛ
etiā ſi ſciē vite eſtis ī̄n xp̄i pueros vr̄os dā
nari poteritis: ꝟbigratia. Si pr̄ ꝛ mater nūq̄
peccaſſent mortaliter: ꝛ ꝑmittut filiū vl̄ filiaꝫ
mortaliter peccare ꝛ eos nō corrigunt ſed ta
cēdo cōſentiūt ꝛ ſi ſic ſine pn̄ia moriunt̄ eter
naliter ꝛ cū ſuis pueris danantur. Rom. j. Di
gni ſūt morte nō ſolū facientes: ſꝫ ꝯſentientes.
Un̄ ī decre. 6z. Pari pena puniēdi ſunt facien
tes ꝛ ꝯſē. ſētēs. xvij. q. iiij. oēs. Sꝫ diceres qūo
corrigēdi ſunt filij? Reſpondet̄ ſi ſint filij pro
bi ꝛ ex fragilitate q̄nq̄ delinquūt: tales pueri
cū bēignitate ſunt corrigēdi. Si aūt ſunt pro
terui ꝛ correctio dulci nō proficit: tūc corrigen
di ſunt cuꝫ aſpera virga. Prouer. xxiij. Noli a
puero ſubtrahere diſciplinam ſi euꝫ percuſſe
ris cū virga nō morietur: ꝛ aiaꝫ eius de inter
no liberabis: ergo qn̄ audis puerꝫ tuū iurareꝑ
deū mēdaciter aut blaſphemare deū: aut ma
ledicere ꝓximo: aut vides mala proximo tuo
inferre aut cū ſuperbia corizare: aut feſta aut
ieiunia eccleſie frāgere: aliqs pueris maledice
re: detrahere: furari: abiurare: ꝟbis vel factis
moleſtare: aq̄s balneādo intrare: ꝛ ſic de alijs
ſingulis: tūc tu tēteris eū corrigere. Sed heu
aliq̄ parētes qui ex inordinato amore pueros
ſuos corrigere nolūt nec volūt ꝙ aliquis cor
rigat ipſos: ꝛ ſic ꝑuerſos pueros educūt: ꝛ ta
les parētes pueros ſuos pl⁹ odiut q̄ diligūt
vide Prouerbiorꝫ. xiij. Qui parcit virge odit fi
lium ſuū. Etiam ſūt aliqui parētes qui pue
ros ſuos aliqn̄ādo pedibus calcāt vel truci
dant. ꝛ cū manibus ad capita percutiunt: ꝛ ſic
eos infatuāt. Etiā ſunt aliqui q̄ pueris ſuis
maledicunt. Exemplum de hoc in celario de
puero illo queꝫ demones cū corpore abſtule
runt ꝓpter maledictionē parentū ꝙ amplius
illū puerū nunq̄ viderūt: ꝛ hoc permiſit deus
in terrorē aliorū parētū ne pueris ſuis ſic ma
ledicāt: ſed potius cuꝫ aſpera virga corrigāt.
Tertiū ꝙ parētes nō debēt relinq̄re res iniu
ſte acquiſitas pueris ſuis: qꝛ meli⁹ ē modicū
cū iuſto ſuꝑ diuitias peccatorꝫ multas: ſꝫ ꝯtra
hoc faciūt aliq̄ q̄ tā ſordidatū amorē habet ad
pueros ſuos qn̄ bene cognoſcūt ꝙ poſſidēt in
iuſtas res: tn̄ nolūt eas reſtituere ne filij de
pauperent̄ ꝛ ſic ſeipſos ꝛ pueros damnāt eter
naliter. Etiaꝫ ſciēdum ꝙ filij cōqueruntur de
talibus parētibus tanq̄ de ipſis occiſoribus.
Nam quot dēarios eis ſcieter relinquunt de
iniuſtis reb⁹ q̄ ſi tot gladijs pueros ſuos itaſ
figunt. Nā heredes qui ſcienter iniuſtas res
poſſidēt dānant̄ cū parentibus. Eccli. xij. De
patre impio cōqueruntur filij quoniaꝫ ꝓpter
ipſum ſunt in opprobriū dei. Quantū ad ter
tiam partē iſti⁹ ſermonis nota exemplū. Le
gitur ꝙ quidā parētes habuerūt vnicā filiaꝫ
q̄ exemplo matris deuote deo ꝛ marie virgi
ni ſeruiuit ꝛ in virginitate firmiter ꝑmanere
propoſuit. Pater aūt iuſſit matrē vt filiā or
naret pulchris veſtibus. Mater autē plus ti

mens maritū ꝙ̃ deū crines filie ſue oꝛnauit ꝛ
eam veſtiuit pompoſe: tunc angel⁹ dñi matri
apparuit dicens ei. Quꝑplus timuiſti virū ꝙ̃
deum filiam oꝛnādo ꝛ abſtraxiſti eā chꝛiſto ꝛ
aptaſti eā mūdo. ꝓpterea infra quatuoꝛ heb
domadas moꝛieris ꝛ dānaberis: niſi īfra illō
tempus penitueris. Et inſuper oēs pueri tui
moꝛient̄ infra illud tēpus: ꝛ in pena manus
tue quib⁹ crines filie tue adoꝛnaſti iā areſcēt
qđ totū ſic factū eſt ſed ipſa pn̄iam nō egit: ꝛ
ſic ipſa ꝛ pueri moꝛtui ſūt vt dictū ē ab ange
lo. Ex quo exēplo pꝫ ꝙ parētes poſſunt dā-
nari propter pueros. Etiam poſſunt mereri
cū pueris vitam eternā: q: oēs laboꝛes quos
habēt cū pueris ip̄os educādo deus remune
rabit. vnde ad Ro. viij. Scim⁹ qm̄ diligentib⁹
deū oīa cooperant̄ in bonū. ꝛ ſm̄ Aug. Nullū
bonū irremuneratū: ꝛ nullū malū īpunitum.
Item alium ſermonem de innocentibus: ſcꝫ
de parentibus qui occidunt pueros ſuos ſpi
ritualiter: ſicut herodes occidit innocentes
pueros coꝛpoꝛaliter quere in proceſſu de tem
poꝛe. ſer. xvj.

De conuerſione ſancti Pauli. Sermo. x.

Saule ſaule quid me perſeq̄ris. Ita ſcribit̄ Act. ix. Circa ho-
diernū feſtū tria ſūt dicēda ad lau-
dē ꝛ glīā ſcti pauli apl̄i. Pꝛīo q̄re ꝯuerſio ſcti
pauli apl̄i celebrat̄. Scđo q̄dā ꝓ īfoꝛmatione
ſimpliciū. Tertio aliq̄ miracula ꝓ ꝯſolatione
nr̄a. Quātū ad p̄mū ſciendū ꝙ ꝯuerſio ſancti
Pauli celebrat̄ pꝛe oībus alijs ſanctis ꝓpter
tria. Pꝛimo propter exemplū vt null⁹ pecca-
toꝛ deſperet ꝗ̄tūcūq̧ magnus exiſtat. Nam
xp̄s ꝑſecutori gratiā dedit in ſignum ꝙ nulli
vult denegare gratiā ꝛ miam ſuā. vnde p̄s. l.
Coꝛ ꝯtritū ꝛ humiliatū. ꝛc. Nullus em̄ pctōꝛ
debet deſperare: etiā ſi multa pctā ꝛ magna
cōmiſit. Quia ſcđm btm̄ Bern̄. Maioꝛ eſt dei
pietas ꝙ̃ cuiuis iniq̄tas. Aliqui em̄ quādo
de iuſtitia audiūt p̄dicare: tūc ſtatim volunt
deſperare. Nō ſic impij nō ſic: ſed confidite q:
de⁹ nō vult moꝛtē peccatoꝛis: ſꝫ vt magis con
uertat̄ ꝛ viuat. vñ Ezech. xviij. In quacūq̧ ho
ra ingemuerit peccatoꝛ ꝛc. Scđo ꝓpter gau
diū: q: ſicut eccl̄ia ſuſtinuit triſtitiā in perſe-
cutiōe eius: ſic etiā ecōuerſo acquiſiuit ſibi le
titiā ei⁹ mirabili cōuerſione: q: ſicut erat pꝛi⁹
ꝑſecutoꝛ crudelis eccl̄ie: ſic poſtmodū fact⁹ ē
fundatoꝛ ꝛ lumē totius eccl̄ie q: pꝛe ceteris
apl̄is plus laborauit pꝛedicando in vniuerſo
mūdo. Vñ hodie in collecta dicim⁹ in miſſa.
Deus q̄ vniuerſum mūdū beati Pauli apo-
ſtoli p̄dicatione docuiſti. da nobis q̄s: vt qui
hodie eius conuerſionē colim⁹ per eius ad te
exēpla gradiamur. Tertio ꝓpter miraculum

qđ factū eſt in eius cōuerſione. Nam ei⁹ con
uerſio facta eſt per lucē refulgentē ꝛ eadē lux
fuit immēſa: ꝛ circūfulſit eū circūquaq̧ ſicut
pꝫ in epiſtola hodierna q̄uo ꝯuerſus eſt mi-
raculoſe: dic textum epiſtole. Inſuper ſciēdū
ꝙ ſanctus Paulus hꝫ nouē priuilegia. Pri-
mū eſt ꝙ dñs vocauit eū ad dignitatē apo-
ſtolatus mirabilius ꝙ̃ alij apl̄i eſt vocat⁹.
Ceteros enim apl̄os oēs xp̄s vocauit adhuc
exiſtēs hic in mundo: ſed ſanctum Paulum
vocauit de celo. vñ p̄s. ci. Dñs de celo in terrā
ꝓſpexit. Iō autē xp̄s Paulum de celo voca-
uit ad innuendum ꝙ eſſe deberet tot⁹ angeli
cus: totus celicus: totus deifoꝛmis. Etiā ce-
teros apl̄os vocauit ſolo verbo dicens. Ueni
te poſt me faciam vos fieri piſcatoꝛes hoīm.
Mat. iiij. Sed Paulū vocauit ꝑ lucem immē
ſam q: circūfulſit eū lux de celo. Scđm p̄uile
giū: q: ipſe fuit pꝛimus in p̄dicatiōe: ꝗ̄uis vl
timus in vocatiōe. Pꝛedicauit aūt ſapienter
dulciter: ꝛ infatigabiliter: grecis: barbaris ꝛ
romanis ꝛ oībus natiōibus mundi. Tertiū
priuilegium fuit ꝙ fuit rapt⁹ in tertiū celum
vbi totū myſteriū dñice īcarnatiōis in triduo
ſue excecatiōis edoctus fuit ad Gal. j. Notū
vobis facio euāgeliū qđ euāgelizatū eſt a me
q: nō ſcđm hoīem didici. ſed per reuelationē
Ieſu xp̄i. Quartū pꝛiuilegiū: q: ſiꝫ̄is eſt ange
lis q̄ ſunt nuncij. Et ip̄e Paulus nuntius xp̄i
fuit: q: nomē xp̄i toto mūdo nūtiauit. ſꝫ dice-
res q̄uo ſctūs Paul⁹ nomē xp̄i poꝛtauit? Re-
ſpōdet̄ poꝛtauit nomē xp̄i ī coꝛde ꝑ fidē in ma
nibus ꝑ oꝑatiōnē in oꝛe ꝑ p̄dicationem aſſi-
duā. Vñ illud bn̄dictū nomē Ieſus intm̄ dile
xit vt ipſum q̄ngentis vocibus in ep̄l'is ſuis
nolauit. Etiā illud venerabile nomē Ieſus in
tantum dilexit: vt etiā poſt decollatiōnē ſuā
in oꝛe habuit reſonādo ter Ieſus Ieſus Ie-
ſus. Cū ei ad locū ſue paſſiōis veniſſet v̄ſ⁹ oꝛiē
tē manib⁹ extēſis cū lachrymis oꝛauit ꝛ deo
grās egit. Poſt hoc valedicēs fratrib⁹ ſuis:
vtrū gēu ī terrā fixit collū ſuū extēdit: ꝛ ſic ro
me ꝯcolat⁹ ē. Et mox caput ei⁹ a coꝛpe ſaliēs:
nomē Ieſus clara voce ītonuit. ꝛ vbicūq̧ ca-
put ei⁹ exiliuit: mox fons erupit: ꝙ hodierno
tꝑe māifeſtū ē. Quintū p̄uilegiū ē q: ſiꝫ̄is eſt
martyꝛibus: q: poſt ſuā ꝯuerſionem multas
ꝑſecutiones eſt paſſus quas hylarius enu-
merat breuiter dicens. Paulus apl̄s in Phi-
lippi carcere ponit̄: virgis ceditur: et ligno pe
dibus affigitur: in lyſtris lapidatur: in ycō-
nio ab iudeis ꝑſequit̄: in epheſo feris dat̄: in
damaſco in ſpoꝛta per muꝝ deponitur: in hie
ruſalem a iudeis capitur: ſiſtitur: ceditur: li-
gatur ꝛ īſidiatur: in carcere clauditur crimi-
nat̄ nauigans in Italiā periculo dirigit̄: Ro
mam veniens ſub nerone impio impatoꝛe in

ſicat:occidit:⁊ finit. Sextum priuilegium ꝙ
ſctūs paulus ſimilis eſt confeſſorib⁹ quorum
perfectio fuit ꝗ terrena deſpiciebāt:ꝓ inimi-
cis orabāt:⁊ alioꝝ mala deflebāt:⁊ aſperam
vitam ducebāt. Et iſtas perfectiōes omnes
cōſtat fuiſſe a ſctō paulo. Ipſe.n̄ terrena diſpe
xit:⁊ ꝓ inimicis orauit:⁊ eos ſingulariꝰ dili-
xit:etiā aliorum mala defleuit. Inſuꝑ aſpe-
rā vitā duxit:q̄z in fame ⁊ ſiti in labore ⁊ erū-
na:in vigilijs multis:⁊ in frigore ⁊ nuditate
corporis:i ieiunijs multis:⁊ ſic de alijs. Septi-
mū priuilegiū:q̄z ipſe ſimilis erat virgibus:q̄z
virgo fuit ante conuerſionem ſuam propter
ſupbiā:ſ3 poſt cōuerſionē ꝓpter Jeſum chri-
ſtū virgo ꝑmāſit. In ſignū hui⁹ qn̄ decapita-
tus fuit:tūc lac ꝓ ſanguine de corpe ei⁹ efflu-
xit:ſicut ēt legit de ſancta katherina q̄ etiam
fuit ſpecialis ſpoſa xp̄i. Octauum priuilegiū
ꝙ in oīb⁹ miſſis bis notat:qđ de multis nō le
git. Nonū ⁊ vltimū ꝙ hodie feſtū ei⁹ ꝯuerſio-
nis ꝑ totū mundū celebrat. Quātū vero ad
ſecundā partē huius ſermonis eſt notādū ꝙ
quilibet peccator cū ſctō Paulo d3 ſe ad deū
cōuertere:q̄ꝑparat⁹ eſt ſibi peccā⁹tua indulge-
re:qđ oſtēditur in hoc ꝙ quatuor modis dicit
ad peccatorem reuertere. vt habetur Canti-
coꝝ. vj. Reuertere reuertere ſunamitis:reuer
tere reuertere vt intueamur te. Primo em̄ dicit
reuertere ad honorē ſanctorū angelorū qui
cōuerſionem tuā a peccatis valde deſiderant
qđ ſi feceris in morte tua ab oīb⁹ amicis tuis
abſentibus ipſi angeli tibi appropinquāt im
mo etiam quandoꝗ ſancti aliqui pro anima
cum angelis veniunt. Vn̄ beatus Gre. Inter
dū ꝯtingit iuſtis vt morte ſua ſanctoꝝ prece-
dentiū viſiōes aſpiciāt:ne mortis ſue ſenten
tiam pertimeſcāt. Immo qn̄ꝗ etiam ipſe xp̄s
appearet ſuis dilectis in extremis. vn̄ etiā bea
tus Grego. Aliqn̄ in conſolatione egrediētis
aīe ipſe apparet auctor ⁊ retributor vite. Se-
cundo dicit de⁹ reuertere ad honorē btē Ma
rie ꝟginis q̄ te ſepe apđ me excuſauit:⁊ pro te
affectuoſe interpellauit:i qua me ſpecialiter
honorauit: de cui⁹ pn̄tia ſi reuerearis eterna
in patria ſpecialiter gaudebis. Tertio dicit
reuertere ad cōfuſionē diaboli:vt illū quem
peccādo in peccato manēdo letificaſti: hūc
vehemēter cōfundas:⁊ vt mala q̄ tibi paraue
rat euadas. Quarto dicit reuertere: ad hono
rē meū:q̄z te multipliciter honoraui ⁊ pl⁹ te
honorabo ſi ad me veraciter cōuerſus fueris
Etiā ſciendū ꝙ q̄libet gaudere d3 de cōuerſio
ne peccatoris ꝓpter duo. Primo ꝓpter hono
rē dei:q̄z maximū dedecus deo exhibitū eſt ⁊
exhibet qn̄ q̄s peccat mortaliter:ſicut ſi rex ter
ren⁹ inhonoraret magnū eſtimaret: ⁊ cū hoc
ſibi fieret ab hoīe deſpecto cui nihil bōa fecit

ſet. Scđo gaudere debemus de bonis opib⁹
proximoꝝ:q̄z in celo oīa merita proximorū erūt
noſtra ⁊ hoc ex fraterna charitate. q̄z vt dicit
Anſelm⁹. Quilibet in celo proximū ſuū diliget
ſicut ſeipſum:⁊ ex charitate vnuſquiſꝗ intim̄
gaudet de alteri⁹ merito:q̄ntū de ſuo ꝓprio
merito. Vnde ēt magiſter lib. iiij. ſen. diſ. xlix.
Per charitatē q̄ ſc3 in ſingulis erit ꝑfecta tā
tū q̄ſꝗ gaudebit de alteri⁹ bono:q̄ntū gaude
ret de ipſo ſi in ſe haberet. Etiam ſciendū ꝙ
ſancti in celo nō ſolū cognoſcunt ꝓpinquos
quos hic nouerūt:ſed etiam quos nūꝗ vide
runt:vel etiā qui ante cētum annos vel mille
vixerunt. vnde Greg. in dialogo. Sancti non
ſolū cognoſcunt quos hic nouerūt ſed etiā co
gnoſcunt illos quos nunꝗ viderūt. Ergo cū
angelis gaudere debem⁹ de cōuerſione vni⁹
peccatoris. Vnde Lu. xv. Gaudium eſt ange
lis dei ſuper vno peccatore penitentiā agen
te. Quātū ad tertiam partē huius ſermonis
ſciendū ꝙ omnes chriſtifideles debēt hodie
feſtum ſancti pauli ſolēniter celebrare:⁊ ipm̄
tanꝗ ſingularem patronum inuocare. Pro
illis q̄ patiunt dolorem oculorum. Vnde de eo
legitur ꝙ dū quodā tempore p̄dicaſſet dioni
ſius qui erat magnus philoſophus ⁊ gētilis
nō credebat his q̄ iam a paulo dicebantur:tā
dem proceſſit vnus cecus coram eo:tunc di-
xit dioniſius ad paulum. Si illum ſecum illu
minaueris:credam in Jeſum xp̄m. Tūc pau
lus dixit ad cecum. In noīe Jeſu chriſti reſpi
ce in me. Statim cec⁹ vidit ⁊ ſtatim dionyſi⁹
credidit:⁊ baptizat⁹ eſt. Et ſic ambo illumina
ti ſunt. vnus in corpore:alter in aīa. Etiā in-
firmi ⁊ debiles. Vnde Act. xix. igitur ꝙ offe-
rebant ſudariū ⁊ veſtes Paulo:⁊ ſuper infir-
mos ponebant:⁊ ſanabant. Si ergo tm̄ vale
bant veſtes eius in hoc ſeculo:q̄ntum nūc va
lent ei⁹ deuote orationes in celo. Et q̄ dāna-
biliter tentant de occiſione ſuꝗ ipſius innocēt
ſanctū Paulum. Vnde legiꝰ ꝙ q̄dam deſpe-
rans laqueum ſibi parabat. nomē tamē ſan-
cti Pauli inuocans ſemꝑ dicebat. Sācte pau
le adiuua me. Tūc affuit q̄dam ſqualida vm
bra:hortās eū ⁊ dicens. Eya bone vir age qđ
itēdis ne morā feceris. At ille ſemper parās
laqueū dicebat. Beatiſſime Paule adiuua me.
Expedito iā laqueo affuit alia vmbra clara ⁊
multū mirabilis tanꝗ hoīs:dicens illi q̄ ho-
minē hortabatur ad ſuſpendium. Fuge mi-
ſerrime:q̄z Paulus aduocatus venit. Tunc
ſqualida vmbra euanuit ⁊ hō ad ſe rediēs, et
laqueum proijciens penitentiam cōgruam ⁊
ꝯdignā recepit. Etiam qui a ſerpētib⁹ qn̄ꝗ le
duntur. Vnde legitur de eo ꝙ cum eſſet in
quadā inſula vipera manum eius inuaſit:ſ3
nihil eū leſit qui poſt in ignē eam excuſſit Le-

in ignē eam excuſſit. Legit quoqʒ ꝙ hoīes de
ꝓgente illiꝰ hoīs q̄ paulū hoſpitio accepit a
venenoſis nullatenꝰ ledunt. Un̄ cū pueri nati
ſunt in cunis eoꝝ ſerpētes ponūt: ⁊ ſic ſi filij
eoꝝ ſunt ꝓbāt. Etiā pōt ſubuenire in morte.
Un̄ legit ꝙ q̄dā iuuenis feneſtrā aſcendit vt
paulū predicātē audiret: ⁊ ſic dormitādo ceci
ditq̄ quē paulꝰ: reſuſcitauit: ⁊ mlta alia mira-
cula fecit poſt ꝯuerſionē ſuā. Refert hayno ꝙ
paulus a pulloꝝ cātu laborib' manuū inſiſte
bat vſqʒ ad quintā horā: deinde predicationi
vacabat ita vt plerūqʒ vſqʒ ad noctē ſermonē
protrahebat. Reſiduū vero tēpus comeſtioni:
ſomno ⁊ orationibus neceſſariū erat.

De ꝯceptiōe btē marie virginis. S. xj.

POſtq̄ īpleti ſunt
dies purgationis marie ſecūdum
legē moyſi: ita ſcribit Luc. ij. Hie-
ro. De btiſſima ac glorioſiſſima vir-
gine maria loqui me indignū fateor: ſʒ ⁊ pu-
to ꝙ nemo ſit q̄ p̄ſumat aliquid loqui: niſi q̄ q̄
ta ſint q̄ preſumit ignorat: tn̄ ſi ad hoc nemo
idoneus inueniat: vocis albus ceſſare nō dʒ:
quilibet etiā peccator a laudib' virginis glo
rioſe vn̄ etiā beatus Aug. Quid ego dicā de
te pauper ingenio cū de te q̄cquid dixero mi-
nor laus ē q̄ tua dignitas meret. vn̄ ēt beatꝰ
Ber. Si olm martyrū vulnera, ⁊ mēbra ꝯuerterē
tur i linguas eā ſufficiēter laudare nō poſſēt.
Si ergo tāti doctores fatēt ſe adhuc nō poſſe
ſufficere. Quid dicā de modernis doctorib' q̄
reſpectu eoꝝ ſunt quaſi gutta reſpectu totiꝰ
maris. Sʒ recurrēdū eſt ad illā de qua locu-
turi ſumꝰ: vt apō ſuū filiū nobis ſingularem
gratiā impetret: ſʒ ex q̄ hodie feſtū purificatio
nis Marie v̄ginis: tunc in preſenti ſermone
tria ſunt dicēda. Pmo de feſto p̄ſenti ⁊ purifi-
catiōe ſcdʒ legē moyſi. Scdo aliquas ꝓ infor-
matiōe noſtra. Tertio ⁊ vltimo miracula que
dā ꝓ nr̄a ꝯſolatione. Quātū ad primum eſt
ſciendū ꝙ hoc feſtū ſortit tria noīa Primo. eni
dr feſtū purgationis. ⁊ ideo dr in themate hu
ius ſermonis. Poſtq̄ ipleti ſunt dies purga-
tionis ⁊c. Circa qd̄ qrit vtrum virgo Maria
indigebat purgari. Rn̄detur ꝙ nō. quūnon a ra
tione fuit: qꝛ ipſa fuit puriſſima ⁊ purioꝛ olm
creaturaꝝ. Ipſa eni adhuc exiſtens in mater-
no vtero ſanctificata fuit: ⁊ viuēs i mūdo ma
gis purificata fuit qꝛ in p̄nti vita nūq̄ pecca
uit: nec etiā venialiter: qd̄ nemini in carnatos
mulierū vel natas credit eſſe donatū. Sʒ ma
xime fuit puriſſima in ſuiſſitꝯceptiōe. Sā-
ctus eni ſanctoꝝ intrās in ipſam: ſanctā ſan-
ctoꝝ ipſam effecerat: ⁊ in ipſa nulla fuit macu
la. Un̄ ſpiritusſctūs vidēs eā tam pulchrā et
tam mūdā dicit in canticis canticoꝝ. Tota
pulchra es amica mea. Nec ēt rōne legis in
diguit purgari. Nā lex purificatiōis erat: ꝙ ſi
mulier ex virili ſemine ꝯcepto pepiſſet maſcu
lum immūda eēt ſeptē dieb' a ꝯſortio hoīm.
Octaua aūt die puer circūcideret. poſt. xxxiij.
dies ab igreſſu tēpli abſtineret: ⁊ ſic. xl. die in
traret tēplū ⁊ offerret agnū ſi diues eſſet: aut
par turturū aut duos pullos colūbaꝝ: ſi pau-
per eēt. vt hr̄ Leui. xij. Sʒ Maria nō idiguit
purgari rōne legis: qꝛ lex p̄ſuppōit ꝙ mulier
nō virgo: que concepto ſemine. Sed Maria
cōcepit non ex virili ſemine: ſed miſtico ſpira
mine. Sʒ diceres: quare ergo purgari voluit
cū nō indiguit? Reſpondetur ꝙ propter tria.
Primo ꝓpter obediētie perfectionem. Maria
eni oia ſeruauit q̄ in lege Moyſi ſcripta ſunt
vt patet hic in euāgelio hodierno in purga-
tione ipſiꝰ. Et in hoc nobis exemplū reliquit
obediētie: vt etiam nos obediamus p̄latis: ⁊
preceptis eccleſie in feſtis celebrādis et ieiu
niis obſeruandis. Nam quicunqʒ ſcienter et
ſine cauſa ſoluit feſta ⁊ ieiunia: peccat morta
liter: qꝛ nullum peccatū veniale eſt in prece-
pto: ſed ſolum mortale. Scdo ꝓpter exēplum
humilitatis. Maria ſe ꝯformare voluit aliis
mulieribus. vn̄ btūs Bern. Eſto inter mulie
res tāq̄ vna iſtaꝝ. Et quecūqʒ mulier vel v̄go
eſt hūilis: talis eſt filia Marie v̄ginis: ⁊ que-
cūq̄ eſt ſuperba: eſt filia luciferi. Ergo queli-
bet mulier aut virgo dʒ ſectari humilitatem
Marie, qꝛ dr in Luca. Reſpexit dn̄s humilita
tem ancille ſue ⁊c. Sed heu plures mulieres
imitā tur nūc Euam in ſupbia ⁊ in credulita
te: qd̄ ſic ptʒ. Nam ancilla nouē annoꝝ q̄ꝗ
curioſiꝰ procedit in veſte ſua: q̄ maſculꝰ decē
⁊ nouem annorum: ⁊ cum vetula amplius ſe
ornare nō audet ꝓpter ipſiꝰ ſatuitatem: tunc
ad ſupbiā ⁊ laudē hoīm non deſinit ornare fi
liā ſuā. Silr mulieres plus ꝯſueuerūt ſe occu
pare cū incredulitatib' ⁊ incātationib' ⁊ car-
minib' q̄ viri. Nā q̄ꝗ vna mulier aliq̄n plꝰ
ſcit de talib' ſuperſtitionibus q̄ centum viri.
Et tales carminatrices nō ſolū dānant: ſʒ mul
ta mala faciūt aliquī alab' ſuis. Un̄ in cano-
ne. xxvi. q. vij. Nō obſeruetis. Diuinationi q̄
inīēdit: dānationē aie icurrit. Un̄ ex iā dictis
elicitur ꝙ plures mulieres dānantur q̄ viri.
Et de hoc quere exemplum in prōptuario in
fra. vij. S. Tertio purgari voluit vt nobis exē
plum purgatiōis daret tā maſculis q̄ femi-
nis: tam diuitib' q̄ pauperibus. Scdo voca-
tur hoc feſtū grece ypapāti ſeu luminū: qꝛ porta
tarꝰ eſt hodie ad templū xp̄s Ieſus: q̄ eſt lux
mūdi. Nā Maria: ioſeph: ſymō ⁊ anna hodie
fecerūt venerabilē ꝓceſſionē cū puer Ieſum
vellēt i tēplū p̄ntare ⁊ p̄ſentauerūt. Sicut nos
ꝓceſſionē faciamus quā ſcḋs Gre. papa an-

no dñi.d.lxxxviij.iſtituit:ꝛ cereū accēſum per
quē ſignificatur xp̄s in manib⁹ ſuis cum to-
to clero romano portauit. Tria enim ſunt in
cereo:ſcꝫ cera:ligmē:ꝛ ignis:ꝛ hec ſunt tria q̄
ſuerunt in xp̄o. Nā cera ſignificat carnē xp̄i q̄
nata ē de ꝟgine ſine corruptiōe. ſicut apes ce
ram gignūt ſine corruptiōe ꝛ cōmixtiōe. Lig-
mē in cera ē aīa xp̄i. Ignis vero ſignificat ei⁹
diuinitatē. Tertio dicit̄ hoc feſtū p̄ſentatiōis
Ergo vt ī euāgelio hodierno. Ut ſiſterēt eū.
dño:ꝛ darent hoſtiā ꝓ eo. Uñ querit̄ q̄re mu-
lieres exiſtētes ī puerperio offerūt īfātes dño
Rñr q̄ ꝓpter tria. Primo:ex hoc oſtendit̄ q̄ᵭ
inf.ā iſte eſt dei ꝓpi⁹: q̄ creauit ip̄m:ꝛ aīam
infudit:ꝛ ip̄aꝫ redemit. q.d. mater ad dñm Je
ſum xp̄m. Excellantē quē creaſti:ꝛ aīam quā
īfudiſti ꝛ redemiſti in ſignū hoꝝ beneficioꝝ
tibi eū hodie offero. Scḋo vt hec p̄ſentatio ſit
quedā grāꝝ actio de eo q̄ de⁹ ꝓlem dedit:et
puerperā a p̄iculo mortis preſeruauit:ꝛ pue
ruꝫ ī vtero matris cuſtodiuit. q.d. puerpera.
Ego offero eū in ſignū regratiatiōis:q̄ iuui-
ſti me vt ip̄m in mūdo pepēri:ꝛ ſi ſuperuixe-
rit faciam poſſe in eum q̄ prob⁹ erit. Et tunc
oīs labor quē habēt parētes cum pueris erit
ei meritorius. Unde ad Ro.viij. Scimus q̄m
diligētib⁹ deū oīa cooperant̄ in bonum. Ter
tio vt de⁹ extūc infantē cuſtodiat:ne gratiā ꝛ
inocētiā baptiſmalē ꝑdat. vñ in ps.cxxvi. Ni
ſi dñs cuſtodierit ciuitatem ꝛc. Nam puer in
baptiſmo fit dei tēplū:ꝛ taleꝫ gratiā accepit
q̄ ſine oī pctō mortali viuere pōt vſq̄ ad finē
vite ſue:ꝛ ſi ſtante iſta innocentia moreretur
incōtinēti ad eternā gloriā euolaret. Qḋ patꝫ
q̄ baptizato xp̄o a Johāne ī iordane celi ap-
ti ſunt:ꝛ ſp̄uſſctūs viſus eſt. De hoc etiāꝫ ha-
bet̄ ſupra:ſermone.iiij. parte.ij. Quantū ad
ſcḋaꝫ partē iſtius ſermonis ſciēdū ꝓ īforma-
tiōe noſtra q̄ exēplo btē Marie ꝟginis puri-
ficare debemus cor noſtrū a malis cogitatio
nib⁹ et amore illicito. Sed quō q̄s peccat per
amorē illicituꝫ: Rñr q̄ decem modis. Primo
q̄ñ homo plus diligit creaturā q̄̄ creatorē. ſ.
deū. vnde btūs Hiero. Quodcūq̄ quiſq̄ ſu-
pra deū vel equaliter deo diligit:hoc ſibi pro
deo iſtituit. Scḋo cogitādo ꝛ moroſe in pctis
delectādo. vñ Aug. Moroſa cogitatio cū dele
ctatiōe ꝛ ꝯſenſu eſt mortalis. Tertio vidēdo
amaſiū vel amaſiā cū delectatiōe ꝛ mala con
cupiſcētia. Matt.v. Qui viderit mulierem ad
cōcupiſcendū eā:iam mechat⁹ eſt eā in corde
ſuo. Quarto loquēdo: vt cū q̄s ꝑ ꝟba allecti-
ua ꝓuocat ſe ꝛ aliā perſonā ad malam ꝯcupi
ſcētiam. vñ dr̄ in decre. De⁹ iudicabit verba
ſcḋꝫ itētionē ꝓferētis.xxij.q.v. humane. Qui
to tāgēdo ꝛ iocādo mala intētione:ſꝫ ſi fieret
in ioco:tūc eēt veniale peccatum. vñ in decre.

dicit̄. Tact⁹ laſciu⁹ etiā ſine coitu: eſt graue
pctm̄.xxvij.q.j. Ne aliqua. Sexto ornādo ſe
in crinib⁹:in facie:in veſtib⁹.ī.calceis:in cin-
gulis:in peplis:ꝛ ſic de alijs:q̄ñ iſta fiūt mala
intētiōe ſuꝑbiēdo:ꝛ allicīēdo:ſunt mortalia.
Hec iſti merito aduertere deberēt q̄ feſtiuis
dieb⁹ crines ornant:ꝛ ſpecula ex ſuperbia ſe-
pe inſpiciūt. Septio cum q̄s ex amore illici-
to dat alicui ꝑſone donū vel clenodiū ea intē
tiōe vt eū vel eā ad maluꝫ actuꝫ alliciat:talis
peccat mortaliter. Octauo q̄ñ quis ſuꝑſtioſe
vult facere amorē illicitū inter perſonas ali-
quas ſicut q̄ credūt q̄ hoc poſſit eū diabolo fie
ri. Nono q̄ñ q̄s ex amore illicito flet ꝛ triſtat̄
q̄ñ illa ꝑſona ſe aliena ꝛ recedit ab ea vel ab
eo. Uel q̄ñ aliā ꝑſonā preter eā amat vel ami
cabiliter alteri loquit̄: vel etiā cōtrahit cū ali
qua perſona honeſta matrimoniū honeſtū:ꝛ
ex hoc maledicit ſibi vel vxori vel ēt alijs ꝑſo
nis quas ille diligit. Decimo q̄ ſcribunt l̄ras
amatorias:ꝛ etiā qui portāt tales ſciēter:ſic
qui tales ſciēter in domo ſua ꝑmittūt pecca-
re. Quātū ad tertiā partē iſtius ſermonis eſt
ſciēdū q̄ oēs hoīes vtriuſq̄ ſex⁹ viri ꝛ mulie-
res:ancille ꝛ virgines:paruuli ꝛ pueri: debēt
hodie ꝛ quotidie inuocare beatā virginē Ma
riā:ꝛ ei fideliter ſeruire:q̄ ipſa pōt in oībus
tribulationib⁹: infirmitatib⁹:ꝛ neceſſitatib⁹
ſubuenire. Et primo viri in neceſſitatib⁹ vite
aut mortis ꝯſtituti:debēt recurſuꝫ habere ad
beatā virginē Mariā. Exēplum de milite q̄
in honorē beate Marie virginis vnū cereum
accēdit. quere infra in ꝓ̄ptuario de exēplis
beate ꝟginis.xlix. Etiā mulieres. Exēpluꝫ de
vxore militiſ q̄ fuerat īpregnata ꝛ ꝑdidit viſuꝫ
rōnis:nec potuit ſanari niſi ī feſto purificatio
nis:ꝛ in ecclīa btē Marie ꝟginis. Hoc q̄re ibi
dē.iij. Itē ācille ꝛ peccatrices dn̄i ei ſeruire et
eā inuocare. Exēplum de ancilla q̄ peccauit
cum dño ſuo:hoc quere ibidē.xlvij. Etiā vir-
gines ꝓbe ꝛ honeſte dn̄t eam inuocare:vt pre
ſeruet eas ab infamia. Exēplū de duabus ſo
rorib⁹ q̄ fuerunt falſe infamate: q̄re ibidem.
Etiā parētes q̄ hn̄t pueros. Exēplū de puel-
la parua quā rapuit lup⁹:ꝛ Maria eā libera-
uit ꝛ matri ſue reſtituit. quere ibidem.xv.

De ſancto Mathia. Sermo.ij.

ET annumeratus
eſt cū vndecim aplīs. Act.j. Et q̄
hodie celebram⁹ feſtū ſancti Ma
thie q̄ electus eſt loco iude tradi-
toris xp̄i:tūc in p̄ſenti ſermone tria ſunt dicē
da. Primo de electione ꝛ priuilegijs ſancti Ma
thie. Scḋo aliq̄ ꝓ informatiōe ſimpliciū. Ter
tio aliq̄ miracula ꝓ cōſolatione audientium
Quātū ad p̄imū ſciēdū q̄ ſctūs mathias aplꝯ.

bꝫ ſeptē ꝓuilegia. Primū ex ſua cōmēdabili
electione laudabiliꝰ eſt electꝰ. Cū enim inter
aſcēſionē ⁊ pēthecoſtē apl'i ſimul i vna domo
eſſent: vidēs Petrꝰ ꝙ nūerꝰ apl'oꝝ eſſet dimi
nutꝰ quos dñs elegit: vt fidē ſctē trinitatis in
quattuor mūdi ꝑtibꝰ p̄dicarēt. ſurrexit in me
dio fratrū dicēs. Uiri frēs opꝫ vt aliquē loco
iude īſtituamꝰ: q̄ teſtet̄ nobiſcū reſurrectionē
ieſu xp̄i. Et ſtatuerūt de ſeptuagita duobꝰ di
ſcipulis duos. ſ. Joſeph q̄ cognominatꝰ eſt iu
ſtus q̄ fuit frater Jacobi alphei ⁊ ſymonis et
iude: ⁊ Mathiā. Et orātes dixerūt. Tu dñe q̄
noſti corda oīꝫ oſtēde quē elegeris ex his duo
bus accipe locū quē amiſit iudas ꝓditor xp̄i
ſaluatoris. ⁊ datis illis ſortibꝰ: cecidit ſors ſu
per Mathiā: ⁊ annūeratꝰ eſt cū vndecim apo
ſtolis. Sciendū ꝙ ſm btm̄ Dionyſiū illa ſors
nihil aliud fuit q̄ q̄dā ſplēdor diuinꝰ ꝑ quez
oſtendebat ꝙ ipſe erat in apl'm aſſumēdus.
Et i hoc oſtendit eiꝰ ſctitas: qꝛ lꝫ ab infantia
aīaꝫ ſuā ⁊ vitā ſuā ſctē ⁊ mūde ſeruauerat: qꝛ
virgo fuit: tñ ſic macerauit ieiunio corpꝰ ſuū
quaſi peccātor eēt: timēs ne aliq̄d i annis pueri
libꝰ egiſſet qđ dño diſpliceuiſſet. Scđꝫ priuile
giū: qꝛ fecit eum xp̄s cōtribulē ſuū. Fuit enī
de tribu iuda de q̄ nata eſt beata v̄go Maria
⁊ ieſus filꝰ eiꝰ. Solēt eī hoīes q̄ ſunt de eadē
tribu magis ſeinuicē diligere: ſic ⁊ xp̄s eū di
lexit. O q̄ magna dilectio ꝙ ip̄ꝫ ſic elegit. Ter
tiū ꝓuilegiū: qꝛ Mathias fuit cōpatriota xp̄i
Fuit eī bethleemita. Sicut eī xp̄s in bethleē
eſt natꝰ: ſic ⁊ Mathias. Solēt aūt hoīes q̄ ſūt
de eadē ciuitate nati ſemutuo dilige̅. Quar
tū ꝓuilegiuꝫ: ⁊ ꝙ xp̄s ad eū ꝑſonalit̄ venit qñ
fuit poſitꝰ i carcere cū multo illumine: ⁊ ip̄m
de terra leuauit: ⁊ vincula ſoluēs ⁊ dulcit̄ eū
cōfortās oſtiū ſibi aperuit. q̄ egreſſus verbuꝫ
dei cōſtāter predicauit. Quintū priuilegiū ꝙ
non ſolū eſt apl's: ſed etiam martyꝛ xp̄i. vnde
legit̄ de eo ꝙ cū verbū dei in iudea p̄dicaret:
⁊ magnū ppl'm ſignis ⁊ ꝓdigiis ꝯuerteret: vñ
iudei inuidentes ei ip̄m in cōſilio ſtatuerūt.
Acceſſerūt autem duo teſtes qui ipſum accu
ſauerunt. Primo in ipſum lapides miſerunt
quos lapides i teſtimoniū illis ſecū perijt ſe
peliri. Qui dū lapidaret̄ ſecuri more romano
rū ꝑcutit: ⁊ extēſis manibꝰ in celū ſpm̄ tradi
dit. ſeptimū ꝓuilegiū: qꝛ vnū articulū de duo
deci articulis fidei cōpoſuit in q̄bꝰ articulis
ꝯſiſtit fides ⁊ ſalus oīꝫ xp̄i fideliū ꝗ eſt vltimꝰ
articulus. ſ. Carnis reſurrectionē vitā eternā
Amē. Credere eñ debemꝰ ꝙ oēs hoīes ſimul
reſurgēt i nouiſſimo die tā boni q̄ mali: ⁊ q̄lꝫ
reſurget in eodē corꝑe in quo viuit. Quāuis
eñ corꝑa in cinerem ⁊ puluerē redacta ſint
tñ oīa iſta q̄ ſpectāt ad cōplemētū corꝑis redi
būt: ⁊ idē corpꝰ reſurget: ⁊ oēs reſurgemꝰ in

illa etate in q̄ xp̄s fuit qñ mortē ꝑ nobis iniri
nuit tā ſenes q̄ iuuenes: ⁊ corpꝰ cuiuſlꝫ ele
cti lucidū erit ⁊ ſplēdidū: ſꝫ corpꝰ cuiuſlibet re
probi erit groſſum ⁊ obſcuruꝫ. Etiā tenet̄ q̄lꝫ
credere vitam eternā poſt hanc vitam. Boni
enim habebunt gaudium ſempiternū: mali
autem penā. vnde Mat. xxv. Ibunt hi in ſup
pliciū eternū: iuſti aūt i vitā eternam. Septi
mū priuilegiū: qꝛ hodie feſtū ipſiꝰ ſolēniter in
vniuerſo mūdo celebrat̄: ⁊ etiā in q̄libet miſ
ſa ꝑ totū mūdū quotidie nomē ipſiꝰ nolat̄. ſꝫ
qꝛ hodie mētio fit de iuda q̄ de honore ſuo de
truſus ē. Tūc notādū ꝙ xp̄s iudā elegit ⁊ ſē
per ad ſpālioꝛē dignitatē. Pr̄io de mūdo in di
ſcipuluꝫ. Scđo de diſcipulo in apl'm. Tertio
de apl'o in ſuū ꝓcuratorē. Sed q̄rit̄ cū xp̄s ſit
dei ſapiētia: q̄re in tales ſtatꝰ poſuit iudam
R̄ñdetur primo ad oſtēdendū ꝙ mali in hoc
mundo ſunt ꝑmixti inter bonos. In celo eñ
ſunt oēs boni: in inferno ſunt oēs mali: i mū
do aūt ſunt boni ⁊ mali ſimul: ⁊ hoc a princi
pio mūdi ſemꝑ fuit ꝙ mali cū bonis ſunt ſi
mul reperti: vt p̄ꝫ de abel ⁊ Caym Eſau ⁊ Ja
cob. Scđo vt vanā p̄ſumptionē de nobis am
putaret. Si eī iudas aliqñ bonus inter opti
mos cecidit turpiter: quis deſerit iaꝫ ſecurꝰ.
Unde Bern. Nulla ſecuritas fratres mei nec
in celo: nec in paradiſo: multominus in mun
do. In celo eñ cecidit angelus primus. vnde
Eſa. xiiij. Quō cecidiſti in celo lucifer: q̄ mane
oꝛiebaris? Cecidit enī ſub potētia delitatis.
Adam in paradiſo in loco voluptatis: iudas
mundo a ſchola ſaluatoris. Tertio ad oſten
dendū ꝙ reprehenſibiles ſūt q̄ cōgregationē
vnā malā iudicant qñ vnū malū in ea repe
riunt. etiā queritur quare xp̄s iudā ꝓcurato
rem fecit quē furē preſciuit? R̄ñdetur vt tēpo
ralia cōtēnenda ⁊ vilia oſtenderet. Uñ Greg.
Cōtemptibilia cōtēptibilibus dantur. Uñ et
xp̄s bona ſua ſcđm nobilitatē eoꝝ nobilioꝛi
bus diſtribuit: qꝛ aīam patri: matreꝫ Mariā
Joanni: eccl'iam ſuā Petro: corpus Joſeph ⁊
Nycodemo. tꝑalia crucifixoꝛibus ſuis reliq̄t
Et iſta eſt cauſa quare iudā ꝓcuratorē fecit
propter auaritiam qui fuit plenus auaritia
qđ notatur in hoc ꝙ ductus cupiditate pecu
nie xp̄ꝫ venalē expoſuit dicens. Quid vultis
mihi dare ⁊c. O q̄ ſtultus negotiator fuit qñ
chriſtum dñm ſuū pro tam modica pecunia
vēdidit. ſ. pro. xxx. denarijs i quo ſunt omnes
theſauri ſapiētie dei recōditi. Nōne ſtultus
eſſet ille negotiator q̄ haberet vnā precioſaꝫ
margaritam que virtute ſua illuminaret ce
cos: leproſos mūdaret. ⁊ oēs infirmitates cu
raret: ⁊ etiam mortuos ſuſcitaret et valeret
illa margarita mille ducatis ⁊ venderet eam
pro ſolo obolo: certe ſtultiſſimꝰ eſſet. Sic ſunt

ſue negociator fuit iudas: qz vendidit pretio
ſam margaritã. ſ. xp̄m pro. xxx. denarijs qui
cecos illuminauit ⁊ leproſos mundauit. Vñ
ſciẽdũ ꝙ multi mirant̃ ꝙ iudas vẽdidit dñm
nr̃m ieſũ xp̄z p. xxx. denarijs. ⁊ nõ mirant̃ hoc
ꝙ dño oĩ die a malis xp̄ianis vẽdit̃ nõ ſolum
pro. xxx. denarijs. ſed qñqꝫ p vno denario vel
dimidio. Qñcũqꝫ eñi ⁊ quotieſcũqꝫ emẽdo vel
vẽdẽdo mẽdaciter iuras ⁊ p̄ximũ decipis xp̄z
ſciẽter vẽdis. Similiter vſurari⁹: luſor raptor
fur: ⁊ ſic de ſingulis. Et generaliter qcũqꝫ et
quotienſcũqꝫ qs proximũ decipit ⁊ bona tem
poralia quouis modo iniuſte acq̃rit chriſtũ vẽ
dit. Quãtũ ad ſecũdã partez iſtius ſermonis
ſciẽdũ ẽ ꝙ ex quo illud feſtũ occurrit ꝯmuni-
ter circa carniſpriuiũ quo tẽpore ſolent homi
nes guloſe viuere. Unde p noſtra informatio
ne ⁊ ſimpliciũ queritur quot modis homo bi
bẽdo ⁊ comedendo peccat mortaliter. Rñdet̃
ꝙ quinqꝫ modis. Primo qñ diligit corp⁹ ſuũ
inſãiũ ꝙ cõtra p̄ceptũ eccl̃ie paratus eſt co-
medere diebus ieiuniorꝫ: cũ tñ bñ poſſet ieiu
nare ⁊ nõ vult corpus ſuũ inde grauare: ⁊ ſic
ſoluit ieiuniũ ſine cã ⁊ rõne ab eccl̃ia p̄ceptũ
Sec⁹ ẽ ſi infirm⁹ aut mulier p̄gnãs. aut paup
laborator ex cã ſolueret. Scdo cũ quis ſumit
cibũ illicitũ. vl̃ p̄hibitũ ſicut cũ qs in q̃drage-
ſima ſine cauſa comederet lacticinia vel oua
ſimil̃r qui votũ feciſſet nõ comedere in ſextis
ferijs lacticinia: ⁊ hoc votũ frãgeret. Tertio
qñ qs cibũ ſibi nociuũ comedit: ⁊ ſic vires cor
poris debilitat ⁊ vitã ſibi abbreuiat: tal̃ g̃uit̃
peccat. qz facit ꝯtra charitatẽ q̃ hõ tenet̃ ſe in
deo diligere: vires ſuas p̄ſeruare deo: vt deo
diuti⁹ poſſit ſeruire. Ps. Fortitudinẽ meã ad
te cuſtodiã. Quarto qñ qs excedit in ſuper-
fluitate cibi ⁊ pot⁹. ſic ꝙ perdit rationem vel
nauſeã hꝫ: vel vomitũ facit ꝓpter ſuperfluaz
crapulã vel ebrietatẽ: talis etiã grauiter pec
cat. Nã ſecũdũ Henricũ de vrina. Quicũqꝫ
inebriat̃ vel qui excedit menſurã in comedẽ-
do ⁊ bibẽdo: ſi hoc cum ꝓpoſito facit peccat
mortal̃r. totiẽs quotiẽs facit ⁊ ſi in tali ebrie
tate morit̃ eternaliter dãnabitur. Quinto pec
cat quis comedẽdo ⁊ bibẽdo quãdo principa
liter q̃rit delectationẽ ⁊ talẽ delectationẽ pre
ponit deo qui debet eſſe principalis cauſa et
finalis in oĩbus operib⁹ noſtris. vñ Apoca. j.
Ego ſum alpha ⁊ o principium ⁊ finis oĩum.
Et talẽ delectationem hoĩes voluptuoſi que
runt qui ſolũ ſecundũ carnem viuunt. Unde
apoſtolus Rom. viij. Fratres: ſi ſecundũ car-
nẽ vixeritis moriemini. vnde etiã Hierony.
Impoſſibile eſt hic implere ventrem ⁊ illic me-
tẽ. Quãtũ ad tertiã partem huius ſermonis
ſciẽdũ ꝙ omnes chriſtiani debẽt hodie illud
feſtum deuote ⁊ ſolẽniter celebrare ⁊ ſanctũ

Mathiã in oĩbus neceſſitatib⁹ inuocare tanq̃
ſingularẽ patronũ. Primo q̃ a ſerpẽtib⁹ vene
noſis ledunt̃. Vñ legit̃ ꝙ dũ beat⁹ Mathias
p̄dicaret: quãdã potionẽ ex toxicatã dederũt
ei bibere quã ipſe i noĩe dei bibit ⁊ nullã ſẽſit
leſionẽ. Etiã infirmi. Unde de eo legit̃ ꝙ cũ p
iudeã p̄dicaret cecos illuminabat demões ex
pellebat leproſos mũdabat: claudis greſſuz:
ſurdis auditũ: ⁊ mortuis vitã reſtituebat. Etiã
in ex extremis laborãtes. Unde legit̃ ꝙ cũ q̃daz
miles vt mortẽs ex deuotiõe aliquẽ apoſtolo
rũ eligeret in patronuz: ſemel ⁊ bis arripuit
cartã ꝯtinẽtẽ nomẽ mathie: tũc indignatus
ait. Si nullũ magnorꝫ apoſtolorꝫ eligere po-
tui nec hunc p patrono hr̃e volo. Poſt aliqꝺ
tẽpus p̄dictus miles cauſa ſalutis loca paſ-
ſionis xp̄i viſitare depoſuit cũ iam mari ali-
quãtulũ cũ ſocijs profectus eſſet tantis tem
peſtatibus nauis ſubito impellit̃ vt oẽs q̃ in
ea erant de vita deſperẽt. Et cũ ſoloreuum mi
litẽ properet proiect⁹ de naui marinis fluctib
bus ſuper nudã tabulã exponit̃. Qui cũ pro-
ximus eẽt morti: ecce vidit virũ ſplendidũ p̄
tioſa veſte indutũ. Cũqꝫ iterrogaret̃ cur ma-
rinis fluctib⁹ eẽt immerſus: q̃ cũ ꝓp̃ culpã ſuã
hoc factũ eſſe dixiſſet ille abiecit. Velles ne
illi honorẽ ⁊ obſequiũ impẽdere q̃ de iſtis peri-
culis te liberaret? Miles ille rñdit. Quãdiu
vixero ſibi tanq̃ dño fidel̃r ſeruire promitto.
Vir aũt ille ait. Ego ſũ ſctũs Mathias apl̃us
quẽ patronũ hr̃e ꝯtẽpſiſti nũc aũt tibi bonũ p
malo reddo. Et manu extẽſa ipm̃ de piculo
mortis liberauit: ⁊ i ciuitatẽ hierl̃z trãſporta
uit p̄cipiens ei: vt ibidẽ ſocios ſuos expecta-
ret. Qui poſt multos dies illuc venientes ipm̃
recognouerũt: ⁊ deũ laudauerũt. ille aũt ſctũ
mathiã deinceps i magna reuerẽtia p̄ oĩbus
ſctis ſp̄ habuit: ⁊ ei deuotiſſime vſqꝫ ad finez
vite ſeruiuit. Etiã tp̄e fam̃is. Vñ legit̃ ꝙ ãno
dñi. cxxv. i treueri corpus ſcti Mathei inuen
tũ iuit tp̄e famis: q̃ mox miraculoſe ceſſauit.

De annũciatiõe btẽ marie v̄gi. ſer. xiij.

Ingreſſus angel⁹ ad eã
dixit. aue ma
ria gr̃a plena dñs tecũ. verba hec
originaliter ſcribunt̃ Lu. j. Recitati
ue aũt i inſtãtis ſolẽnitatis euan
gelio. ſciẽdũ ꝙ nemo p̄t digne laudare beatã
v̄ginẽ: niſi ipm̃ dignũ faciat ille q̃ hodie ꝯce-
ptus ẽm vtero ei⁹. Vñ Damaſce. Licet mille
ora. mille ligue vociferarẽt nec ſufficerẽt: nec
ſi oẽs lingue hoĩm ꝯuenirẽt eã miriſica. poſ
ſent efferre p̄conijs. Vñ etiã Bern. Utinam
mihi tot eſſent lingue quot ſunt celi ſtelle: vt
oẽs illas poſſem conuertere ad laudem geni
tricis dei nec ſic ſatiarer. ⁊ ſi nullus hũanus
ſermo in laude ei⁹ inuenitur idoneus: nõ tñ

propt hoc ab ei⁹ laude ceſſare debem⁹: ꝫ qđ poſſum⁹ faciam⁹. Nā ipſa hodie facta ē mater xp̄i: ⁊ pōt nobis grāꝫ ipetrare. Ex quo ꝙ hodie feſtū ei⁹ annūciatiōis celebramus tūc ad honorē btē virginis marie ⁊ edificationeꝫ nr̄aꝫ tria ſūt dicēda i p̄nti ſermōe. Primo de dignitate ipſi⁹ feſtiuitatis. Scđo aliq̄ ad edificationē noſtrā. Tertio aliqua miracula ꝑ cōſolatiōe nr̄a. Quantū ad primuꝫ ſciendum ꝙ ſm̄ Henricū de haſſia hoc feſtū precellit quaſi oīa feſta toti⁹ anni. Et hoc ſic probatur: q2 ſi dies natiuitatis ſolēnis eſt: q2 homo q̄ naſcebatur de⁹ erat: iſta ſolēnior eſt in qua de⁹ factus eſt hō. vñ canit. hodie de⁹ hō factus eſt. Etiā ſi dies reſurrectionis celebris eſt i qua hūanitas reſurrexit glīficata carne iſta celebrior eſt i q̄ hūanitas aſſūpta eſt vnitatē ſuppoſitalē. Itē ſi dies aſcēſiōis ſolēnis ē in qua xp̄s ꝺ celū aſcēdit iſta celebrior ē in qua hodie filius dei de celo deſcēdit in vterum virginis matris. Itē ſi dies penthecoſtes celebris eſt in q̄ ſpiritusſanctus miſſus ē: iſta celebrior ē in qua hodie filius dei ſimilis factus eſt nobis. Nam hodie qñ btā virgo maria habuit in etate. xiiij. annos: ⁊. xviij. hebdomadas Ieſuꝫ xp̄ꝫ cōcepit: tūc dies ſalutis incepit ⁊ nox receſſit: q2 poſt pctm̄ ade nō fuit quiſq̄ miſib⁹ annis centū ⁊ nonagintanouem. Sicut ergo adā ⁊ eua noctē fecerūt: ſic xp̄s ⁊ maria hodie diem gratie ⁊ ſalutis inchoauerūt. Vñ hodie canit. Hec ē dies quā fecit dñs: hodie dñs afflictionē ſui populi reſpexit ⁊ redēptionē miſit: hodie mortē quā femina intulit: femia fugauit: hodie deus hō factus eſt: id quod fuit permāſit ⁊ qđ nō erat aſſumpſit ergo exordiū noſtre redēptionis deuote recolemus ⁊ exultemus dicētes gloria tibi dñe. Ingreſſus angelus ꝛc. Quare angelus miſſus eſt? Reſpondetur: q2 ſicut eua ꝑ diabolū eſt decepta ⁊ ei mendaciū nūciauit: ⁊ ꝑ conſequens mortem eternā: ita cōueniēs fuit angelū marie annūciare veritatē ⁊ vitā eternā. Etiā queritur in qua forma apparuit ei angelus? Reſpondet ꝙ formauit ſibi lucidū corp⁹ vt etiā ſenſibiliter virgini appareret. Vñ dicit beatus Auguſti. in quodā ſermone loquēs in ꝑſona beate marie virginis. Venit ad gabriel archangelus facie rutilās: veſte choruſcās: inceſſu mirabilis: aſpectu terribilis. Et hoc congruum fuit: q2 eū illuꝫ annūciauit qui in ſe inuiſibilis corp⁹ viſibile voluit ex virgine ſumere: cōgruū debebat corporali ſpecie apparere. etiā querit q̄d virgo maria egerit qñ angelus ad eam ingreſſus fuit. Rñdet ꝙ quidam doctores volūt ꝙ erat abſtrata tota i deuotiſſima cōtēplatione ſuper ſalutē gn̄is humani quāli ꝑ virginē debebat humanū genus ſaluari. Et q̄dā dicūt eā tūc actū legiſſe illud Eſa. vij. Ecce v̄go cōcipiet ⁊ ꝑiet filiū. In hoc ergo actu tā intime ꝯtēplatiōis quo erat deo ſpūaliter coadunata: igreſſus eſt angelus ad eam. Rōnabile eñ vr̄ ꝙ qñ corꝑaliter voluit ſibi vniri v̄bū eternū: ⁊ tūc ipſa ſpūaliter eidē vnita in actu ꝯtēplatiōis eēt. Aue grā plena ꝛc. Sciēdū ꝙ nullus hoīm excellētius ⁊ gratius ⁊ dulci⁹ beatā virginē poterit ſalutare ſeu laudare: q̄ꝫ hac ſalutatione quā ipſe deus pater dictauit: ⁊ ei ꝑ angelū deſtinauit. Et ē a nobis frequēter hac ſalutatiōe ſalutāda: q2 tale gaudiū hꝫ ex illa ſalutatiōe deuote dicta quale habuit qñ hodie ſalutata fuit ab angelo. ex quo hodie pagit feſtū āNūciatiōis ⁊ xp̄i cōceptiōis: tūc querit qñ incarnatio xp̄i facta ſit? Rñr ꝙ poſtq̄ angelus gabriel fuit miſſus ad Mariā v̄ginē vt hr̄ Lu. i. ⁊ Maria credidit ⁊ ꝯſenſit: tūc ſpūſſctūs ſuꝑuenit in eā: et eam ſanctificauit ⁊ fecūdauit: formauitq̄ in iſtāti de puriſſimo ſāguine Marie: vel vt aliq̄ dicūt de puriſſimis hūorib⁹ ei⁹ corp⁹ xp̄i ⁊ in eodem inſtāti in quo formatū ē corp⁹ creata eſt anima: ⁊ hec i eodē inſtāti ꝯiūcta eſt corꝑi organizato. et illa duo corp⁹ ⁊ aīa ſimul mox fuerūt deo vnita i dei filij ꝑſona. vñ ſꝫ Holcoth ſuꝑ lib. Sap. ꝙ nūq̄ fuit aliq̄s ita ꝑuus puer ſicut xp̄s in vtero mr̄is ꝯcept⁹. vñ dicit Aug. Formatio corꝑis xp̄i fuit ꝑfecta i ꝑncipio ſue ꝯceptiōis. q̄tū ad oīa lineamēta mēbroꝝ. Tñ q̄tū ad debitā corꝑis q̄ntitatē ꝑficiebat ſucceſſiue ſicut corp⁹ pueroꝝ augmētat a tp̄e figurationis vſq̄ ad ꝑfectā maturitatē. Et ſciēduꝫ ſꝫ Hēr. de v. i. ꝙ tota trinitas illā icarnationē oꝑata eſt: q2 oꝑa trinitatis ad extra ſunt indiuiſa. Nā ibi fuit potentia patris q̄ ſtatim corpus formauit ⁊ aīaꝫ creauit: ⁊ illa duo diuinitati vniuit i illo momēto cū beata v̄go dixit. Ecce ācilla dñi. Etiā oꝑata ē ibi ſapiētia filij q̄ corp⁹ iuū optime diſpoſuit: ⁊ oīa mēbra ſua decēter ordiauit. vñ ꝓs. xliiij. Specioſus forma pre filijs hoīꝫ. Itē oꝑata ē ibi grā ſpūſſcti q̄ conceptionē illā mūdā ab oī pctō reddidit. Itē ſciēdū ꝙ q̄uis tota trinitas oꝑata ſit icarnationē: ſol⁹ tñ filius eſt incarnat⁹. vñ dicit Auguſ. in li. de fide ad petrū: ⁊ ipe Aug. ponit tale exēplū. Si tres puelle tenerēt vnā tunicā: ⁊ illā vna ex illis idueret: tūc illa iduitio fieret a trib⁹ puellis: ⁊ vna illaꝝ ſola idueret. Quātū ad ſcđaꝫ ptē hui⁹ ſermōis ꝑ noſtra informatione ſciēdum ꝙ ſicut virgo hec glorioſa puriſſima ſua ꝯuerſatione meruit in ſe ꝯcipere filiū dei: ita ⁊ nos ꝑ purā ꝯfeſſionē digni erimus i ſ͛ feſto paſche eūdē filiū dei ⁊ v̄ginis matris i ſacro recipe. Quare chariſſime de ꝯfeſſione noteris. Et primo qđ quilibet pctōr dꝫ eū inuocare vt illuminet cor ſuū: niſi ꝑ reme

moꝛāre oīa pctā ſua:ꝛ oē poſſe ſuū facere au dīēdo ſermones ꝛc. Engꝫ incipit cōfiteri: tūc dꝫ dicere in ꝯfeſſiōe ꝛ exprimere numeꝝ quo tiēs qꝛlꝫ: pc̄m iuxta eſtimationē ſuā ꝯmiſit. Et ēt ſi iſta pctā ꝯmiſit ī dieb⁹ feſtiuis: tūc gra uiꝰ eſt. ꝛ etiā ſi ꝑticipauit excōicatis ꝗ publi ce fuerūt denunciati: loquēdo: bibēdo: comedēdo: emēdo: ſalutādo: qꝛ tunc icidit in mino rē excōicationē a qua ꝯfeſſoꝛ dꝫ eū p̄ꝰ abſol uere: ꝛ poſtmodū a pctis. Etiā ſciēdū ꝙ ſunt duodecim gn̄a hoīm ꝗ ꝯfitētur: ꝛ ꝯfeſſio ipſis nō ꝓdeſt: qꝛ nō ve penitēt. Pꝛimi ꝗ nō itegre oīa pctā ꝯfitenꝛ: ſꝫ aliꝗ pctā ſciēter ex verecū dia occultāt: vel etiā ꝗ palliāt ſua pctā: ꝛ etiā ꝗ ita ꝑcipitanꝛ vel ſubmiſſe loquunꝛ ī ꝯfeſſiōe ne ꝯfeſſoꝛ itelligat pctā ꝗ ꝯfitenꝛ: ꝛ talē ꝯfeſſio nē nō acceptat deꝰ. Scōi ꝗ nō hn̄t firmū ꝓpo ſitū ampliꝰ dimittēdi oīa pctā moꝛtalia. Tertij ꝗ diuidūt ꝯfeſſionē: ꝛ currūt de vno cōfeſſoꝛe ad aliū dicēdo iſti vnā ptē: ꝛ alteri alterā par tē ſuoꝝ pctōꝝ: ꝛ ſic ſeipſos decipiūt: qꝛ ꝗlibet ꝯfitēs dꝫ oīa pctā ſua ꝗ hꝫ ī memoꝛia ſacerdo ti ꝯfiteri vni: ꝛ nō ptē vni: ꝛ ptē alteri. Quarti ſunt ꝗ mētiunꝛ ſciēter in cōfeſſione: qꝛ ſacerdos ſedet ibi in loco dei: ꝗ ꝟitas ē. Et iō in cō feſſiōe veritas eſt dicēda tāꝗ ipſi deo: cui nu da et apta ſunt oīa. Ergo ſi ſacerdos querat an coꝛrupta es an virgo: tūc reſpōdere debes ꝟitatē dicēdo nō ſum virgo. Sed diceres: cuꝫ illa ꝑſona ꝯfeſſa ē aū hoc idē pctm̄: an teneaꝛ ſibi ſcđario ꝯfiteri. Rn̄r ꝙ nō tenetꝛ: ſed dicere dꝫ ꝗcꝗd in hoc deliqui aū cōfeſſa ſum: ꝛ peni tētia mihi impoſita eſt quā exolui. Sed tamē ſm̄ beatū Tho. bonū eſt ꝛ ſalubꝛe vnū pctm̄ pluries ꝛ plib⁹ ſacerdotib⁹ cōfiteri: ꝗuis nō ſit de neceſſitate ſalutis: qꝛ illa verecūdia de let pctā ꝛ penā purgatoꝛij. Vn̄ ēt in decre. di. ciꝛ. Pudoꝛ ꝛ erubeſcētia ē maxima pars peni tētie ꝛ ſatiſfactiōis. de pe. diſt. j. Quē penitet Quīti ſūt ꝗ ſe excuſant ꝛ alios inculpāt: ꝙ nō dꝫ fieri: ſed quilibet dꝫ ſeipſum accuſare: ꝛ et culpā ſuā ꝓpꝛiā dicere: nec dꝫ alios hoīes in ꝯfeſſione notare: nec etiā loqui ex̄ cōfeſſio nē ea ꝗ in ꝯfeſſione dicunꝛ. Sexti ſunt ꝗ ſtant in amoꝛe illicito ꝛ ſimul moꝛanꝛ ī eadē domo ꝛ tales nō ſunt abſoluēdi nec cōicādi niſi ve lint deſiſtere: ꝛ p̄ꝰ abinuicē ſepari. Septimi ſunt ꝗ ſeruiunt inimicitijs nec volunt indul gere ſuis offenſoꝛibus: nec talis ꝯfeſſio eſt vti lis. Unde Matt. vj. Si nō dimiſeritis hoībus nec ꝛ pater veſter celeſtis dimittet vobis pec cata veſtra. Octaui que aliena nō reſtituunt. vnde Aug. Non dimittiꝛ pctm̄: niſi reſtituaꝛ ablatū. Et talis reſtitutio etiā dꝫ fieri dereb⁹ paruis: ſicut ꝗ diuerſis hoīb⁹ parua dāna in tuliſſet: ī pratis: ī agris: in piris: ꝛ ſic de ſingu lis. Sꝫ ſi aliquib⁹ hominibus dāna intulit: et ignoꝛat tunc dꝫ talis facere vnā ſummā de oībus illis paruis: ꝛ tm̄ de cōſilio ſui confeſ ſoꝛis dare ad illā eccleſiam parrochialem in qua talia damna intulit: vel etiam dare pau peribus. Et ſciēdū ꝙ quilꝫ volens cōicare: dꝫ reſtituere aū acceſſuꝫ ſacramenti oīa debita qū terminus ſolutiōis inſtat: aut petere dila tionē ab illo cui tenetꝛ. Et ſi occultū eſt tūc dꝫ reſtituere ꝑ ꝯfeſſoꝛē in occulto: ſed ſi publicū eſt tunc per ſe debet reſtituere: aut vlterioꝛeꝫ dilationē petere. Noni ſunt ꝗ detraxerūt pro ximis: ꝛ nolūt reſtituere famā proximis. vnde ſcꝺm Tho. ij. ij. q. lxij. Tenetꝛ ꝗs ad reſtitutio nē fame: ſicut ad reſtitutionē cuiuſꝫ rei ſub tracte vn̄ ēt Hiero. Nō facilis venia: praua di xiſſe de rectis. Decimi ſūt ꝗ nō ꝯfidūt qđ deꝰ vellit pctā ſua indulgere eis: ſed ꝓpter mul titudinē pctōꝝ deſperāt. Itē Augu. Peniten tia ꝗ ex fiducia nō ꝓcedit: inutilis ſterilisꝗ ma manet ꝛ ſine fructu. vn̄ etiā Ambꝛo. Nō pōt bn̄ agere pn̄iam: ꝗ nō ſperat indulgentiā. Vn̄ vere penitens nūꝗ dꝫ deſꝑare: ēt ſi mille mi lia peccatoꝝ moꝛtaliuꝫ cōmiſiſſet. Vn̄ Bern. Maioꝛ ē dei pietas: ꝗ quevis iniquitas. Un decimi ſunt ꝗ ꝯfitenꝛ nō ex charitate: ſed hu mano timoꝛe. Et illoꝝ ꝗ ſolū ex timoꝛe ꝛ vere cūdia humana ꝯfitenꝛ ſunt duo ſigna ꝑ ꝗ co gnoſcunꝛ. Pꝛimū ē ꝙ tales differūt ꝯfeſſionē ſuā vſꝗ ad vltimā hebdomadā: ꝛ tūc qn̄ vltra differre nō pn̄t tūc ꝯfitenꝛ ex quodam timoꝛe humano: ne poſt moꝛtē priuenꝛ eccleſiaſtica ſepultura. vn̄ dꝛ extra. de pe. ꝛ re. Dis vtriuſꝗ ſexus. Qui in ꝗdrageſima non ꝯfitenꝛ nec in paſcha cōicant: dn̄t carere introitu eccleſie ꝛ eccleſiaſtica ſepultura. Scđm ſignū eſt qđ ta les poſt paſcha viuūt ſicut ante vixerūt: ꝛ ea dē peccata iterato cōmittūt que ante cōmiſe runt: ꝛ hoc eſt ſignū ꝙ nō vere ſediſicere nō ex charitate: ſed ex ꝯſuetudine ꝛ hūano timoꝛe pn̄iam egerūt: nec firmū ꝓpoſitū emēdandi habuerunt. Duodecimi ꝛ vltimi ſunt ꝗ ꝯfitēꝛ ꝛ pn̄iam ſuſcipiūt: ſed poſtmodū eādem peni tentiā ꝛ paruipēdunt ꝛ obliuiſcunꝛ nec per ficiūt. ꝛ talis ꝯfeſſio nō ꝓficit ad ſalutē. ſilr ꝗ ſciēter ꝛ ex ꝓpoſito ꝗrunt ſimiles illiteratos confeſſoꝛes ꝛ bene poſſent habere litteratos ꝛ diſcretos: ꝛ tales ſeipſos decipiunt: quia ſi cecus cecū ducit: ambo ī foueā cadūt. vn̄ xp̄s in euāgelio. Ceci ſunt: ꝛ duces cecoꝝ. Ex oīb⁹ iā enumeratis cōſulēdū eſt qđ quilibꝫ hoīm faciat gn̄alē ꝛ integram confeſſionē de omni bus peccatis a iuuentute commiſſis: ꝛ aliaꝫ pn̄iam accipiat: ꝛ eā deuote cōplere ſtudeat Et qđ plures ꝑ plures ānos nō bn̄ ꝯfitēꝛ: pꝫ ꝑ tale exēplum: vt hꝛ in ſermo. diſcipuli de tꝑe ſermo. xcij. O Quātū ad tertiā partē huius ſermōis ſciendū ꝙ oēs peccatoꝛes ꝛ pecca-

tnices ⁊ cõſequẽter oẽs hoies ſenes ⁊ iuuenes
debẽt glorioſam virginẽ Mariã diligere:⁊ eã
crebri⁹ cũ angelica ſalutatiõe ſalutare:q: oib⁹
parata eſt ſuccurrere eã deuote inuocãtib⁹ ⁊
primo peccatoribus.Exemplũ de theophilo qui
abnegauit baptiſmũ ⁊ deum ⁊ mariã:⁊ tamẽ
maria impetrauit ſibi miſericordiã dei:⁊ hoc
quere infra in promptuario de exemplis btẽ
marie virginis.xlij.Etiam peccatricib⁹. Exẽ-
plum de adultera que quotidie centies flexit
genua.ad honorẽ virginis Marie:cui maria
ſuccurrit:⁊ poſtmodũ vitã laudabiliter fini-
uit.Quere hoc in prõptuario de exẽplis virgi
nis marie.xlviij.Etiã q̃ patiũt vehementes
infeſtationes demonũ debẽt btãm ̾ginem
mariã ſalutare p angelicã ſalutationẽ:q̃ ſalu
tatio angelica demones fugat.Exẽplũ de cõ
cubina ſacerdotis que meruit religionẽ:nec
poterat diabolũ vincere:p aquã benedictã
nec per ſignũ ſctẽ crucis:ſed per Aue maria.
Hoc quere ibidẽ.lxxv.Ultimo ſciendũ q̃ q̃ di
bẽt orare.Aue maria raro vel nũq̃ dãnabit̃.
Exẽplũ de milite q̃ freqũẽter de ſero ⁊ de ma-
ne beatã virginẽ Mariam ſalutauit: ⁊ felici-
ter ad xp̃m migrauit.Hoc quere ibidẽ.

Sermo breuis de.vera pnia ⁊ cõfeſſione

Conuertimini ad

me in toto corde veſtro. Iohel.ij
In verbis iam premiſſis dñs in
hoc ſacro tpe q̃drageſime qđ eſt tẽ
pus pnie inuitat ad pniam:oſtendẽs qualis
debeat eſſe pnia noſtra. Primo debet eſſe re-
cta:ideo dicit.Conuertimini ad me.Scđo dz
eſſe integra:ideo dicit. In toto corde. Tertio
dz eſſe aſpa ⁊ doloroſa:iõ dicit.In ieiunio fle-
tu ⁊ planctu.Uñ in pñti ſer.q̃ erit de vera pnia
et cõfeſſione ⁊ ɋ̃paratione ſup feſtum paſche ad
ſacramentũ eucharistie tria ſunt dicẽda.Pri
mo q̃ peccator qui vult eſſe ver⁹ penitẽs tria
debet habere vt deus ignoſcat ſibi de oibus
peccatis ſuis.Hoc q̃re ſupra ſer.v.parte.j.Se
cundo dicendum eſt de duodecim gñibus ho
minum qui cõiter peccant mortaliter iam in
hoc ſeculo:vt ipſi ſimplices hoies q̃ nõ ſciunt
cõfiteri addiſcãt ex his duodecim gñib⁹ hoim
quõ cõfiteri debeãt.Hoc q̃re iſra ſer.xxvij.pte
ij.Tertio exẽplũ de illis q̃ ꝓpter verecundiã
hũanã nõ plene cõfitent̃ oia pctã ſua q: tales
hoies eternaliter et ſine fine dãnabunt̃.Hoc
quere in prõptuario.Sermone.xxiij.C.

De paſſione domini.Sermo.xiiij.

Uos oẽs qui trãſi

tis p viam attendite ⁊ videte ſi eſt
dolor ſimilis ſicut dolor me⁹.Tre.j.
Cõſiderãdo paſſionẽ dñi noſtri ieſu
xp̃i tũc plus flere libet q̃ aliq̃d dicere: ex quo
creator nr̃:deus noſter:dñs nr̃:redemptor nr̃
pater noſter:frater nr̃:hodie amare ſicuti in
cruce ꝓ nobis nõ ſolũ lachrymas effudit ocu-
lorũ ſꝫ ꝓpriũ ſanguinẽ ex oib⁹ mẽbris ſui cor
poris:et etiã hodie:tot creature fleuerũt ſicut
in fine ſermonis dicet̃.Quare merito quilibꝫ
noſtrũ hodie flere dz contriſtari ⁊ cõpati dño
nr̃o ieſu xp̃o.Sed q: ſine grã nec flere:nec loq̃
poſſum⁹ ſalubriter de paſſione dñi idcirco re-
curram⁹ prio ad filiũ dei dñm nr̃m ihm xp̃m:
q̃libꝫ hac die fuerit plenus dolorib⁹ tamen
tñ eſt largit⁹ regnũ ſuũ ad preces vnius latro
nis.ſ.paradiſũ.Et etiã matrẽ q̃ hodie triſtis
eſt ſup oẽs matres.Nã ſicut angelus gabriel
in annũciatiõe dixit.Bñdicta tu in mul erib⁹
ſic hodie ꝓ oppoſitũ poſſum⁹ dicere ei.Tu tri
bulata es ſup oẽs mulieres.Rogem⁹ igitur
filiũ ⁊ matrẽ:vt dent nobis loq̃ de ſua paſſiõe
vt ſit ſibi placitũ ⁊ nobis in noſtre deuotionis
augmentũ.Et vt hoc īpetrem⁹ dicam⁹ cum
deuotiõe q̃libet nr̃m Pater noſter ⁊ Aue ma-
ria.O vos oẽs qui trãſitis. Si paſſiões ſctõꝝ
recitant̃ ꝓplis vt inducãt ad cordis deuotio-
nem:pctõꝝ cõtritionẽ:mundi deſpectionẽ:⁊
tribulationũ importationẽ:q̃to magis paſſio
xp̃i oi deuotione:attẽtione:⁊ reuerẽtia eſt au-
dienda:q: ipſe eſt ſctus ſctõꝝ dñs vniuerſorũ
iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ:vt audiẽtes cõſiderẽt
eius exceſſiuã charitatẽ q̃ eſt ad genus huma
num.Ipſe tam exceſſiue nos dilexit qđ nõ tñ
vnã guttã ſanguinis ſed totũ ſanguinẽ ſuum
precioſũ largiter ꝓ nobis effudit.vñ beatus
Ber.Sufficiſſet ad redemptionẽ humani ge-
neris minima gutta ſãguinis xp̃i:ſed tãta eſt
copia vt ex inũdatiõe bñficij virt⁹ innoteſceret
diligẽtis.Paſſio autẽ dñi nr̃i ieſu xp̃i a qua-
tuor euãgeliſtis deſcribit̃:⁊ ideo quatuor die-
bus in iſta hebdomada legit̃ vt qđ oẽs q̃tuor
ſcripſerunt ab oibus audiatur q: aliqua vn⁹
ſcribit que alius omittit.Et ergo in preſenti
ſermone tria ſunt dicenda.Primo quõ paſſio
xp̃i a iudeis fuit inchoata.Scđo qualr̃ per gẽ
tiles fuit cõſummata.Tertio q̃ ſunt illa q̃ ho-
die in eccleſia fiunt ⁊ alias nunq̃ per totũ an
num:⁊ que hodie nos debẽt educere ad fletũ
cum vno exemplo.Quantum ad primũ ſcien
dum quod xp̃i paſſionẽ cum dei adiutorio ex
hyſtoriis quatuor euangeliſtarũ breuiter re
citare intendo incipiendo paſſionẽ xp̃i feria
ſexta ante dominicam de paſſione ſicut enim
habetur Iohan.xj.ſic qđ hodie ſunt quinde-
cim dies q̃ ieſus ſuſcitauit lazarum quatri-
duanum.Et iſtud miraculum fuit ita manife
ſtum q̃ propter iſtud miraculum ⁊ alia mira
cula que chriſtus fecit:⁊ ꝓpter vitam ſuã ſan
ctiſſimam ⁊ ꝓpter verba ſua gratiſſima q̃ſi

totus mūdus ibat poſt ipſum:⁊ plures de po
pulo iudeoꝝ cōuertebātur ad ipſum.vñ Joā.
xj.Phariſei dicebāt ad ſeipſos.Uidetis qꝫ ni
hil pficimus:ecce totus mūdus poſt eū abit.
Igitꝰ principes iudeoꝝ ⁊ phariſei q̄ erāt inui-
dioſi ⁊ inimici xp̄i vidētes grām magnā quā
cōis pplꝰs habebat ad ipſum ſtatim in ſabba
to ſequēti habuerūt cōſiliū:quo dixit vnus ex
eis.Quid facimꝰ qꝛ hic hō multa ſigna facit:⁊
ſi dimittimus eum ſic:oēs credēt in eum:⁊ ve
nient romani ⁊ tollent nr̄m locū ⁊ gentē.Tūc
vnus ex eis Cayphas noīe dixit.Uos neſcitis
quicquā nec cogitatis.Expedit vt vnus mo-
riatur hō:nō tota gens pereat.Et ſic cōcluſuꝫ
fuit ꝙ xp̄s mori deberet.Et ex illa die cogita-
uerunt interficere eum.Uñ illa dñica vocatur
dñica in paſſione.Sciēs autē ieſus qui nouit
abſcōdita ꝙ cōſilium eſſet cōcluſum de morte
ſua receſſit de illo loco.ſ.de bethania.⁊ iuit in
deſertū locū q̄ vocatꝰ effrē cū diſcipulis ſuis:et
permāſit ibi ſeptē diebꝰ vſqꝫ ad ſabbatū pal-
marū.Et Uincē.in ſpecu.hyſtorie lib.viij.ca.
xxix.dicit ꝙ i illis diebꝰ abagarꝰ rex infirma-
batur morbo quodā irremediabili:q̄ audiens
miracula q̄ xp̄s fecit cecos illuminādo:lepro-
ſos mūdādo:mortuos ſuſcitādo: cupiebat ie-
ſum videre:miſit ad eū nūcios vt ad eū veni-
ret ⁊ eū ſanaret.Rñdit ei ieſus p nūcios illos
d.ſi faciē meā corpaliter cernere cupis:ecce
tibi vultꝰ mei ſpecie trāſformatā mitto eo di-
rigo:p quā deſiderij tui ſeruoꝝ refrigeres.Et
q̄cq̄d de me audiſti nequaq̄ impoſſibile fieri
exiſtimes.Poſtq̄ tñ cōpleuero ea q̄ de me ſcri
pta ſunt:dirigā tibi vnū ex diſcipulis meis q̄
tibi ⁊ populo tuo ſanitatis ipartiatꝰ auxilium
et ad ſublimitatē fidei vos pducat.Et in ſab-
bato palmaꝝ reuerſus eſt ieſus cū diſcipulis
ſuis i bethania:⁊ fecerūt ei ibi cōuiuiū:⁊ mar-
tha eis miniſtrabat ⁊ lazarꝰ erat vnꝰ ex diſcū
bentibꝰ cū ieſu ⁊ plures exierūt de hierlm nō
ppter ieſum tm̄ ſꝫ vt lazarū viderēt quē ſuſci-
tauit a mortuis.Cogitauerūt ergo principes
ſacerdotū vt lazarū interficerēt:qꝛ multi abi-
bant ex iudeis ppter illū ⁊ credebāt in ieſum
vñ Aug.in lib.de v̄bis dñi dicit ꝙ in illa cena
interrogauerūt lazarū de amaritudine mortꝭ
corpalis.Qui rñdit ꝙ nulla creatura poſſet co
gitare amaritudinē mortis anq̄ aīa ſeparatꝰ
a corpe.Tunc xp̄s cepit tremere et ſudare:qꝛ
cognouit amaritudinē mortis ſue:qꝛ hō ſicut
et nos.Tūc maria Magd. vnguētū p̄cioſum
effudit ſup caput eiꝰ vt cōfortaretur:⁊ tota do
mus impleta eſt ex odore vnguēti.Tūc iudas
murmurauit dicēs.Ut qd pditio hec? Quare
hoc vnguētū nō venijt trecētis denarijs:⁊ da
tuꝫ eſt egētis?Dixit aūt ſm̄ Joh.qꝛ nō de ege
nis ptinebat ad eū.ſꝫ qꝛ fur erat ⁊ loculos ha

bebat ⁊ ea q̄ mittebantꝰ portabat.Et iudas ab
illa hora cogitabat quō ihm̄ tradere vēderetqꝫ
iudeis poſſet vt ſic recuperaret illos triginta de
narios quos putabat ſe pdidiſſe:qꝛ decimam
ptem cōſueuit furari.Hoc totū factū eſt i ſab-
bato palmaꝝ.Dñica aūt palmaꝝ venit ieſus
de bethania i hierlꝫ ⁊ cū appropinq̄ret ciuita
ti fleuit ſup eam dicēs.Qꝛ ſi cognouiſſes ⁊ tu
fleres.Et ibi receptꝰ fuit cū maximo honore
quē vnq̄ habuit i hac vita:qꝛ q̄ſi totus cōis po
pulus ciuitatis venit obuiā ei cū ramis palma
ruꝫ cātādo ⁊ clamādo.Oſanna filio dauid:bñ
dictꝰ q̄ venit in noīe dñi.Scḋa feria diluculo
venit de bethania iterū in tēplū ⁊ docebat po
pulū dicēs.Ego ſi exaltatus fuero a terra:oīa
trahā ad meipſum.Et tunc adduxerūt ei mu
lierē in adulterio deprehenſaꝫ dicētes.Magi
ſter hec mulier mō deprehenſa eſt in adulte-
rio:in lege aūt mādat Moyſes huiuſmōi lapi
dare tu ergo q̄d dicis. Tūc Jeſus rñdit dicēs
Qui veſtrū ſine pctō eſt primus lapidē in illā
mittat.Et in fine dixit mulieri. Uade et noli
amplius peccare.Tertia feria iteꝝ de betha-
nia in templū venit:⁊ docebat pplm:⁊ predi-
cabat de extremo iudicio ⁊ dixit. Ego non vo
biſcū ſum vſqꝫ ad tp̄s paruum: ego recedā a
vobis: ⁊ non me videbitis. Et hoc xp̄s dixit
morte ſua:ſꝫ principes ⁊ phariſei intellexerūt
de receſſu ſuo corpali ſtatim ⁊ principes ⁊ pha
riſei quarta feria cōgregati ſunt in atriū cay-
phe:⁊ tractauerūt de morte xp̄i dicētes.Quid
facimus:qꝛ hic hō multa ſigna facit: faciamꝰ
cōſiliū nr̄m cito:qꝛ ſibi notificatū eſt quicquid
in alio cōſilio decreuimus ne effugiat manus
noſtras:⁊ dixerūt. Nō in die feſto: ne forte tu
multus fieret in populo:qꝛ timebāt pplm cō-
munē q̄ habebāt ſingularē grām ad xp̄m:ne
eriperent eum de manibꝰ eoꝝ:ſed in die quo
pplꝰs intētus eſſet laboꝝ ſuoꝝ:⁊ in illa quarta
feria xp̄s māſit in bethania ⁊ nō venit in hie-
ruſalē.Judas aūt ſcariothꝭ ſciuit ꝙ iudei erāt
cōgregati ſimul:⁊ iuit a xp̄o ⁊ diſcipulis de be
thania ad principes ⁊ phariſeos dicēs. Quid
vultis mihi dare:⁊ ego vobis eū tradā.Audiē
tes hoc gauiſi ſunt valde:⁊ pmiſerūt ei pecu-
niam dare.ſ.triginta denarios.Sciendum ꝙ
iſti denarij erant iſmaheliti:pro quibus io
ſeph q̄ tenet figurā xp̄i venditꝰ fuit ante qua-
tuor milia annoꝝ:et hereditaria ſucceſſione
fuerunt deuoluti ad illos iudeos:⁊ vnus va-
luit decē vſuales.Et in ſignū huiꝰ poſtmodū
p iſtis denarijs emptꝰ eſt ager vnꝰ i ſepulturā
peregrinoꝝ.Iſta venditio fcā eſt q̄rta feria an
cenā dñi.Et ppter illā venditionē aliq̄ abſtinēt
quartis ferijs a carnibꝰ:⁊ eſt bonū ⁊ laudabi-
le.Et q̄nta feria appropinquāte hora mortꝭ ap-
propinq̄re voluit loco. Et dixerūt diſcipli cū

trent hieruſalē. Quo vis eamus vt paremꝰ ti
bi vt mādnces paſcha? Et mittit duos de di-
ſcipulis ſuis. ſ. petrū ⁊ iohannē: ⁊ dixit eis. Ite
in ciuitatē ⁊ occurret vobis hō lagenā aque
baiulās: ſequimini eū: ⁊ quocūqꝫ introierit ibi
parate nobis. Et veſpere facto cenauit cū di-
ſcipulis ſuis in ſignū amoris. Et in iſta cena
xp̄s tria fecit. Pͥmo comedit agnū aſſatū cū la-
ctucis agreſtibꝰ in vno cathino terreo ad oſtē
dendū ꝙ ipſe erat iſte agnꝰ bn̄dictꝰ q̄ deberet
aſſari in ligno crucis. Et in Luc. habeť ꝙ poſt
eſum agni ieſus dixit diſcipulis ſuis. Deſide
rio deſideraui hoc paſcha mādncare vobiſcū
anteq̄ patiar: ⁊ vnꝰ ex vobis me tradet: ve au
tem hoi illi ꝑ quē tradar: ergo meliꝰ erat illi ſi
natꝰ nō fuiſſet hō ille. Et illi ceperūt cōtriſtari
et dicere ei ſingulatim. Nunqd ego ſum dn̄e?
Sed iudas dixit. Nunqd ego ſū rabbi. Qua-
ſi minus peccaret tradēdo magiſtrū q̄ dn̄m.
Et tūc petrꝰ innuit iohāni vt interrogaret eū
q̄s eſſet q̄ traderet eū. Et Ieſus dixit iohanni
Cui intinctū panē porrexero: ipſe eſt q̄ me tra-
det. Et ſtatim i eū intrauit diabolus. Scd̄o la
uit pedes diſcipuloꝝ ſuoꝝ ad oſtēdēdū ꝙ paſ
ſio ſua bn̄dicta eſt q̄ lauit nos ab oībus pctis
nr̄is. Et Chry. dicit ꝙ a iuda cepit lauare pe-
des. Tertio cōſecrauit corpus ſuū ⁊ ſanguinē
ad hoc vt illo ſacramēto vti debeamꝰ in me-
moriā paſſionis: ⁊ tunc cōſecrauit eos ſacerdo
tes: ⁊ impreſſit eis caracterē: ⁊ dedit eis ptātē cō
ficiēdi hoc venerabile ſacramētū: ⁊ ibi īſtitutū
eſt hoc ſacrm̄. Et poſt dixit ieſus ad iudā. Qd̄
facis fac citiꝰ. Et ſtatim ſurrexit ⁊ abijt ad pͥn
cipes ⁊ phariſeos vt ꝑficeret traditionē ieſu.
Et poſt receſſū inde: tūc xp̄s dulciter locutꝰ ē:
et p̄dicauit diſciplis ſuis lōgū ſmonē. Et poſt
ea dixit. Oēs vos ſcādalū i me patiemini i hac
nocte. Rn̄dens petrꝰ ait. Et ſi oēs ſcādalizati
fuerint i te: ego nūq̄ ſcādalizabor. Paratꝰ eni
ſum tecū ⁊ i mortē ⁊ i carcerē ire. Ait illi ieſus
Amen dico tibi q: i hac nocte anteq̄ gallus bis
cātet: ter me negabis. Ait illi petrus. Etiā ſi
oportuerit me mori tecū nō te negabo. Silr̄ ⁊
oēs diſcipli dixerūt. Egreſſus aūt ieſus domū
cū diſciplis ſuis duxit eos extra hierl̄m ⁊ trā
ſiuit cū ipſis quēdā torrentē q̄ dr̄ cedrō. Et eſt
vallis q̄ dr̄ cedrō ꝓpter multitudinē cedroꝝ q̄
ibi naſcunť: ꝑ quā vallē fluebat torrēs de duo
bus mōtibꝰ. ſ. de mōte ſyō: et de mōte oliueti.
Et ipſe cū diſciplis ſuis introiuit i quēdā hor
tū quē ſepe cōſueuit cū diſciplis intrare ad cō
ſulēdū ⁊ docēdū eos. Et iudas ꝓditor ſciebat
illū locū: eo ꝙ ſepiꝰ ibat illuc cū diſciplis ſuis
ieſus. Cūq̄ introiſſet in hortū dixit ieſus diſci
pulis ſuis. Sedete hic donec vadā illuc ⁊ orē.
Et aſſumpto petro ⁊ duobꝰ filijs zebedei. ſ. ia-
cobo ⁊ ioāne cepit cōtriſtari ⁊ meſtꝰ eſſe. Tūc

ait illis. Triſtis eſt aīa mea vſqꝫ ad mortē: ſu-
ſtinete hic ⁊ vigilate mecū ⁊ orate ne intretis
in tētationē. Et ꝓgreſſus ad iactū lapidis ꝓ-
cidit i faciē ſuā orās ⁊ dicēs. Mi pr̄ ſi pōt fieri
trāſeat a me calix iſte. Verūtn̄ nō ſicut ego vo
lo: ſꝫ ſicut tu. O q̄ miſer hō nō vult ſuā volun
tatē diuine volūtati cōformari cū xp̄s ⁊ eterni
pr̄is filiꝰ ꝓ eo obediēs extiterit vſqꝫ ad mortē
crucis. Facta aūt oratione redijt ad illos tres
diſcipulos ſuos ⁊ inuenit eos dormiētes: ⁊ di
xit petro. Symon dormis: nō potuiſti vna ho-
ra vigilare mecū. Glo. Ideo xp̄s increpauit pe
trū pre ceteris ſinglr̄: q: pre ceteris petrꝰ glo-
riabatur dicēs. Etiā ſi oportuerit me mori te-
cū nō te negabo. Iterū abijt ſecd̄o ⁊ orauit di-
cens. Pater mi ſi nō pōt hic calix tranſire niſi
bibā illū fiat volūtas tua. q. d. Si nō pōt genꝰ
hūanū aliter redimi: niſi ꝑ mortē meā: fiat vo
lūtas tua nō mea. Et venit iterū ad diſciplos
ſuos: ⁊ inuenit eos iterū dormiētes. erāt enim
oculi eoꝝ grauati ſomno pre lōgitudine vigi
liarū ⁊ triſtitie magnitudine ⁊ ignorabant qd
rn̄derēt ei. Et relictis illis tertio iterū abijt et
orauit eūdē ſermonē. Tūc apparuit ei vt Lu-
cas ait angelꝰ cōfortās eū in ſuis magnis an
guſtijs q̄s circa mortē futurā habuit. Et dicūt
doctores ꝙ apparitio hec erat corꝑalis in aſ-
ſumpto corꝑe hūano. Sed hic q̄rit q̄re dn̄s cū
eſſet fortitudo angeloꝝ ⁊ oīm creaturaꝝ indi
guit cōfortatiōe ⁊ cōſolatiōe angeli. Rn̄det ve
nerabilis Beda. creator nō indiguit creature
ſubſidio: ſꝫ hō factꝰ ꝓ nobis. Sicut ergo pro-
pter nos cōtriſtatꝰ eſt: ſic ꝓpter nos cōfortatꝰ
eſt. Poſt hoc dicit Lucas. ⁊ factꝰ eſt in agonia
i. certamie ꝯ quā mortē ſenſualitas abhorre-
bat: ſed ſm̄ volūtatē ⁊ iudiciū rōnis mori vo-
lebat ꝓpter ſalutē noſtrā vt nos liberaret ab
eterna morte: ⁊ ſic ꝓlixiꝰ orauit ⁊ tam intime:
et tā ſerioſe: ⁊ i tāta anxietate ꝙ oēs vene ſui
corporis mouebanť. Et ſic ex vehementia an
xietatis factꝰ eſt ſudor eiꝰ ſicut gutte ſangui-
nis decurrētis in terrā. O durū cor conſidera
hic quāta q̄ amara q̄ anxia fuit mors ⁊ paſ-
ſio tui redēptoris: cuiꝰ ſola ymaginatio ita na
turā humanā immutauit: ꝙ pre anguſtia ſan-
guineū ſudorē ſudauit. Hic querit̄ vtrum iſte
ſanguis fuit verus et naturalis. Rn̄detur ꝙ
ſic: ſed nō fuit naturali modo ꝓfuſus: q: cōtra
naturā ē ſudare ſanguinē: vt dicit Beda. Tūc
venit tertio ad diſcipulos ſuos ⁊ cōpatiēdo di
xit illis. Dormite iā ⁊ requieſcite. Et cū paulu
lum requieuiſſent dixit eis. Sufficit venit ho-
ra ecce filiꝰ hoīs tradeť in manꝰ pctōꝝ ecce q̄
me tradet ꝓpe eſt. Et adhuc eo loquente ecce
iudas traditor venit vnꝰ ex duodecim: ⁊ cū eo turba mul-
ta cū gladijs ⁊ fuſtibꝰ ⁊ lāternis et facibus et
armis miſſi a principibꝰ ſacerdotū ⁊ ſenioribꝰ

populi.ſ.iudeoꝝ ad cōprehēdendū ⁊ ligandū ieſum ⁊ iudas traditor antecedebat eos: dedit qꝫ eis ſignū dicēs. Quēcūqꝫ oſculat⁹ fuero ipſe eſt tenete eū: ⁊ ducite eū caute.ſ.ne vobis euadat. Et id faciebat ne iacobū alphei q̄ multū ſimilis erat dn̄o caperent loco eius. Ieſus itaqꝫ ſciēs oīa q̄ vētura erāt ſup eū: volūtarie ꝓceſſit obuiā ⁊ dixit ad eos. Quē q̄ritis? Rn̄derūt ei. Ieſum nazarenū. Dn̄s ieſus dixit eis. Ego ſum. Ut ergo dixit ego ſum: abierūt retrorſū et oēs ceciderūt in terrā. Per hoc oſtendit xp̄s ſuā magnā potētiā ꝙ vnico v̄bo hoſtes ſuos ꝓſtrauit in terrā: ⁊ ſi decē mille milia fuiſſent: eū nō cepiſſent ſi voluiſſet. Et hoc fuit manifeſtum ſignū volūtarie paſſiōis ſue qꝛ noluit fugere cū bn̄ potuiſſet. Poſt hoc vt dicit Ambro. pmiſit eos dn̄s ſurgere: ⁊ iterū interrogauit eos dicēs. Quē q̄ritis. Illi rn̄derūt. Ieſum nazarenū. Rn̄dit ieſus. Dixi vobis qꝛ ego ſum. Si ergo me q̄ritis ſinite hos abire. Tūc iudas traditor accedēs oſculat⁹ eſt eū dicēs. Aue rabbi. Rn̄dit ieſus. Amice ad quid veniſti. Querit̄ quare xp̄s dicit amice: cū ſciuit ip̄m inimicū traditorē ſuū. Rn̄r p̄mo: ideo qꝛ iudas habuit tria ſigna amicitie.ſ. amplexādo: oſculando: ⁊ ſalutādo. Scd̄o qꝛ merito debebat eſſe amic⁹ xp̄i ꝓpter multa bn̄ficia q̄ xp̄s ſibi exhibuit. Tertio qꝛ xp̄s fuit parat⁹ iterū eū recipere ad amicitiā ſuā: etiā ſi adhuc grauī⁹ eū offendiſſet. Tūc poſt oſculū acceſſerūt ⁊ man⁹ iniecerunt in eū: ⁊ tenuerūt eū. Uidētes aūt diſcipli qđ futurū erat dixerūt ei. Dn̄e ſi pcutim⁹ gladio. anteq̄ aūt dn̄s rn̄ſum dediſſet diſcipulis petrus qui erat ardētior alijs gladio euaginato amputauit ſeruo cayphe noīe Malchus auriculā dextrā: ſed voluit eū adhuc doloroſius verberaſſe ⁊ ſi nō ceſſiſſet cū capite. Dicit quidā doctor: ꝙ petr⁹ tam ardēs erat qđ ſibi caput diuidere volebat: qꝛ temeri⁹ ſup xp̄m p̄mebat q̄ ceteri hoc cor petri valde penetrauit. Ieſus aūt dixit petro. Mitte gladiū in vaginā ſuā. Oēs enim qui acceperūt gladiū.i. temere ⁊ indebite ⁊ ꝓpria auctoritate extrahūt cōtra ꝓximos gladio peribūt.i. incidēt in gladiū maledictionis eterne. An nō putas ſi vellē me defendere ꝙ poſſem rogare patrē meū: ⁊ exhiberet mihi pluſqꝫ duodecim legiones angeloꝝ vn̄ Eſa. xxxvij. legit̄ ꝙ angelus dn̄i in vna nocte in caſtris aſſirioꝝ pcuſſit de exercitu regis Sēnacherib centū octoginta quinqꝫ milia viroꝝ tp̄e Ezechie regis hieruſalē. Et ſtatim tetigit ieſus auriculā ſerui illius ⁊ ſanauit eū in preſentia oīm nobis in exemplū: qꝛ noluit aliquē ꝓpter ſe ledi. In illa hora dixit ieſus turbis.i. armatis ⁊ circūſtantib⁹ ꝓ tēpe manſuete Tanq̄ ad latronē exiſtis.i. huc veniſtis cū gladijs ⁊ fuſtib⁹ cōprehēdere me: cū tn̄ quotidie eram apud vos in tēplo docēs ⁊ nō me tenuiſtis: nec man⁹ extēdiſtis in me: ſed hec eſt hora veſtra ⁊ poteſtas tenebraꝝ. Tunc totaliter acceſſerūt ⁊ in eū oīno irruerūt tāq̄ lupi rapaces in agnū māſuetū. Et ſm̄ Ber. ꝓſtrauerūt eū duriſſime ſup terrā: ſicut ipſe eos ꝓſtrauerat ⁊ appodiauerūt ſe ſup pect⁹ ei⁹: ⁊ ſpuerūt in faciē ei⁹ ſpecioſiſſimā ⁊ iocūdiſſimā in quā angeli deſiderāt ꝓſpicere: ⁊ duriſſime ſtrinxerunt eū ad collū ei⁹ ligātes ſibi man⁹ ad tergū ſicut malefactori: ⁊ ſudor ſanguineus adhuc ex nimia anxietate mortis ꝓ ſtorā faciem ei⁹ in os defluebat: ⁊ ſputa iudeoꝝ ſibi i faciē illata: ⁊ cū nō poſſet ſputa ⁊ ſanguinē i os defluentia cū manib⁹ extergere qꝛ ligatas habebat in dorſo quaſi latro oīno ſuffocat⁹ fuiſſet ex ſputo iudeoꝝ ⁊ ſudore ſanguineo niſi diuina virt⁹ eū ꝓ nobis ad vlteriora tolerāda reſeruaſſet. Tūc xp̄o capto oēs diſcipuli relicto eo fugerūt. Et quidā adoleſcēs ſequebat̄ eum a longe: ſm̄ Matth. amict⁹ ſyndone.i. veſte linea ſup nudo corpore: qꝛ nō habebat aliā veſtem: quā etiā cōprehēderūt ⁊ tenuerūt eū p veſtem. At ille relicta ſyndone: nudus ꝓfugit ab eis. Quis iſte fuerit diſcipulus euāgeliſte nō exprimūt. Hieronymus tn̄ vult ꝙ fuerit iacobus minor: qꝛ xp̄o ſimilis fuit. Cū aūt ieſus duceretur ad domū anne per vallē ioſaphat vbi erit extremū iudiciū tunc petrus ſequebatur eum a longe: ⁊ alius diſcipul⁹ ſcꝫ ioānes. Et ipſe iohannes introiuit cum alijs in atriū qꝛ erat notus pontifici: qꝛ forte pater iohānis ſeruiebat ei piſcādo ⁊ forte portauit piſces ad domum pōtificis. Petrus aūt ſtabat ad oſtiū foris. Exiuit autē iohānes ⁊ p ancillā oſtiariā intrauit: ac petro ab ea ancilla ingreſſum impetrauit. Accēſo autē igne in medio atrij: ⁊ circunſedētib⁹ illis erat petrus in medio eorum quē cū vidiſſet ancilla q̄dā dixit. Nunq̄d ⁊ tu ex diſcipl'is es hoīs iſtius. Tunc negauit primo.ſ. ſimplr̄ dicēs. Nō ſum nec noui illū: neſcio q̄d dicis. Stabāt ergo ſerui ⁊ miniſtri in circuitu.ſ. illi q̄ ieſum cōprehēderūt ⁊ ligauerunt ſm̄ ſctm̄ Thomā ⁊ calefaciebāt ſe ad prunas qꝛ frigus erat: et petrus ſtabat inter eos quaſi vnus ex illis q̄ calefaciebāt ſe. Et ſꝫ Bedā interim qđ petr⁹ ſe calefaciebat annas pōtifex q̄ dicebat̄ pōtifex: nō ꝙ actu eſſet pōtifex ſꝫ qꝛ quōdā fuerat interrogabat Ieſum ex diſcipulis ⁊ de doctrina ei⁹. Et ieſ⁹ ad primā queſtionē.ſ. de diſcipl'is ei⁹ nihil rn̄dit: qꝛ ꝓ tūc nō ſciuit aliq̄d boni loqui de eis nec voluit aliqđ malū loqui de eis: in hoc dās nobis exēplū vt cum nō ſcimus loqui bona de ꝓximis nec etiā mala q̄uis vera ſint tn̄ intētione mala loqui nō debemus. vn̄ Chry. Sicut eſt mortale peccatū innocēti falſum crimē īponere: ſic verū

crimẽ occultum mala interiõe alijs reuelare. Et in hoc plures grauiter delinquũt. Sʒ de ſcḋa qõne.ſ. de doctrina rñdit ſcḋm qḋ habet Joh.xviij. Ego palã locut⁹ ſum mundo. Ego ſemꝑ docui in ſynagogis ⁊ in tẽplo quo oẽs iudei cõueniunt: ⁊ in occulto locut⁹ ſuʒ nihil. Qd me īterrogas: īterroga illos qḋ me audierũt qḋ locut⁹ ſum ipſis: ecce hi ſciunt qḋ dixerim ego. Hec aũt cũ dixiſſet: vn⁹ aſſiſtẽs miniſtrorũ ḋdit alapã ieſu dicẽs. Sic rñdes pontifici.ſ. quõ ſic audes ⁊ taliter rñdere põtifici vel prelato. Rñdit ei ieſus. Si male locut⁹ ſum: teſtimoniũ perhibe de malo: ſi autẽ bene qḋ me cedis. Hec alapa fuit pẽalis ⁊ iniurioſa chriſto quadruplici rõne. Primo ꝙ ſeru⁹ percuſſit dñʒ. Scḋo qꝛ in ptẽ nobiliorẽ ⁊ teneriorẽ.ſ. in faciẽ. Tertio ĩ publico: qꝛ corã oĩb⁹. Quarto qꝛ ſine cã. Et tũc annas miſit ieſum ligatũ ad cayphã qui erat põtifex anni illi⁹ ⁊ ſocer ipſius. In cui⁹ tam domo cõuenerãt maiores iudeoꝝ. Notãdũ ꝙ ḃm ratio hec maior fuit ꝙ prla: qꝛ ſcḋʒ reuelatione brigide in via ad cayphã.xxx. vicibus conſpuerunt. ⁊.xl. vicib⁹ alapis eũ cedebãt ⁊ trib⁹ vicibus ante domũ cayphe. In domo aũt cayphe.xlij. vicib⁹ percuſſerũt eũ in faciẽ: ⁊ totiẽs ꝯſpuerũt: ⁊ talia multiplicata maiorẽ leſionẽ chriſto īferebãt. Modo nulla mentio de beato Johãne fit: qꝛ forſaſſe ad beatã virginẽ iuit: ⁊ quid filio ſuo acciderit: ei nuntiauit. Inſuꝑ notãduʒ eſt qḋ veriſimile ẽ Petrũ poſt primã ſuã negationẽ xp̃ʒ captiuatũ ⁊ ductum de domo ãne ad domũ cayphe fuiſſe ſecutũ vt adhuc videret finẽ vtrum dimitteret vel cõdẽnaret. Sed anteꝙ intrauit in domũ cayphe gall⁹ cãtauit.ſ. primo ⁊ petr⁹ nõ aduertit ꝓpt̃ ſtrepitũ: ſed intrauit domũ cum alijs: volẽs ſe iterũ calefacere: ⁊ ſedit ad ignẽ ĩ medio circũſedẽtiũ. Quẽ cũ iterũ ancilla que erat ibi ſtatura ſuiſſet: dixit. Et hic cũ ieſu nazareno erat. Ille aũt negauit ſecundario cũ iuramẽto: qꝛ nõ noui hoiẽ. Et interuallo facto q̃ſi vni⁹ hore. vt habet in Matth. acceſſerunt q̃ ſtabãt circa ignẽ ⁊ dixerunt Petro. Vere ⁊ tu ex illis es: nã ⁊ loq̃la tua manifeſtum te facit.ſ. ꝙ galileus es. Maxime aũt vrgebat eũ vnus ex ſeruis põtificis cognat⁹ malchi: cui petr⁹ auriculã abſcidit: q̃ dicebat ſe eũ in orto vidiſſe cũ ieſu. Tunc Petr⁹ pl⁹ timuit ⁊ negauit tertio. vt habet ĩ Mat. Et cepit anathematizare ⁊ cũ maledictiõe ſuꝑpl⁹ iurare qꝛ neſcio hoiẽʒ iſtũ quẽ dicꝭ. Et adhuc eo loquente: vt dicit Lucas gall⁹ cantauit.ſ. ſcḋario. Tũc reſpexit dñs Petrũ oculo miſericordie ⁊ nõ corporali. ſcḋm Augu. ⁊ Amb. Ex quo reſpectu illuminat⁹ recordat⁹ eſt ꝟbi qḋ dixerat ei dñs. Anteꝙ gall⁹ bis cãtet ter me negabis. Et egreſſ⁹ foras fleuit amare: ⁊ ita amare qḋ pena ⁊ culpa fuit ſibi remiſſa. Notãdũ ꝙ btũs petr⁹ primo ſimpliciṫ negauit ſecũdo iurauit: tertio anathematizauit: q: peccatũ nõ deletũ in deteri⁹ trahit. Poſt negationẽ iuit ĩ foueã q̃ ḋr gallicãt⁹: vbi iã ẽ eccl̃ia edificata ĩ honorẽ ſcti petri inter montẽ ſyon ⁊ ciuitatẽ hieruſalẽ: ⁊ in ea latuit plorãdo: nõ audẽs ſe ceteris iungere diſcipulis vſꝙ du ſe ſuis a mortuis reſurgẽs die tertia in eadẽ ſpelunca ſibi apparuit: ⁊ vt ſe ceteris apl̃is iungeret ꝑcepit. Poſt receſſũ petri ſũmi ſacerdotes ⁊ oẽ ꝯciliũ q̃rebãt aduerſus ieſũ teſtimoniũ vt eũ morti traderẽt nec inueniebãt.ſ. qḋ tale ſuũ ⁊ iniuſtũ eẽt ĩ eo. Cayphas ꝟo volẽs eũ capere in ſermõe dixit ad eũ interrogans eũ Adiuro te ꝑ deũ viuũ vt dicas nobis ſi tu es xp̃s filius dei viui. Et rñdit. Tu dixiſti qꝛ ego ſuʒ. Verũtñ dico vobis amodo.ſ.ĩ futuro.ſ. in die nouiſſimo videbitis filiũ hoĩs ſedẽtẽ a dextris virtutis dei ⁊ venientẽ in nubib⁹ celi. Tũc cayphas ſcidit veſtimẽta dicẽs. blaſphemauit. Quid adhuc egem⁹ teſtib⁹. Ecce nunc audiſtis blaſphemiã ex ore ei⁹. Quid vobis videṫ. At illi reſpondentes dixerũt. Reus eſt mortis. Poſt huiuſmodi clamorẽ eũ turpiſſime tractauerũt. Primo faciẽ eius conſpuẽdo quaſi eſſet leproſus. Scḋo collũ ei⁹ percutiẽdo. Tertio faciẽ alapis cedendo. Ela.ſ. faciẽ meã nõ auerti ab increpãtib⁹ ⁊ cõſpuẽtib⁹ in me. Quarto faciẽ ei⁹ velãdo ⁊ ꝑcutiẽdo dicentes. Propheriza nobis xp̃e q̇s eſt q̃ te percuſſit. Quinto barbã extrahẽdo. Ela.ſ. Corpus meũ dedi ꝑcutiẽtib⁹ ⁊ genas meas vellẽtib⁹. Cũ eñ eſſent crudeliſſimi ⁊ ſine omni mĩa cõtra xp̃ʒ oĩa mala ⁊ vituperia q̃ poterant excogitare ei faciebãt. Alij ad hoc moti ex inuidia ⁊ ꝓpria malitia: alij vt maiorib⁹ placerẽt modo trahẽdo eũ ꝑ crines ſupra ⁊ ꝓ pedes infra percutiẽdo: trudẽdo ⁊ cõſpuẽdo: q̇uis ei euãgeliſte nõ oĩa ſcripſerũt explicite q̃ paſſus eſt dñs noſter ieſus xp̃s: tñ ſcḋs Lucas.xxij.c. implicite cõprehẽdit dicẽs. et multa alia ꝯuitia dant ei. O fidelis chriſtiane conſidera hoc et perpẽde quãtas ⁊ quot iniurias paſſus ẽ ꝓ te hac nocte vſꝙ mane dñs ieſus iã ab illudẽtib⁹ iã in colaphizatib⁹: iã a cõſpuẽtib⁹ ⁊c. Tota nocte nihil quieuit pro te propṫ eũ dormis hac nocte in ſtropidio vł ſcãno: ⁊ recordare qꝛ peccata tua fuerunt cauſa ſue acerrime paſſiõis ⁊ caueas tibi a ſuperbia: luxuria ab amore illicito: ab auaritia: a reb⁹ iniuſtis ab iniuſta emptione ⁊ vẽditiõe: a choriʒatione ebrietate: peieratiõe: turpiloquio: blaſphemijs: detractionib⁹: ⁊ ſic de alijs prauis operibus ⁊ peccatis q̃ te retrahũt ab ei⁹ amore. Jã habetis quõ ⁊ qualiter paſſio xp̃i a iudeis inchoata fuit. Et hoc quãtũ ad primam par.

tē hui⁹ ſermōis. Quātū ad ſcd͞am ptē huius
ſermōis.ſ.qualiṫ paſſio xp̄i p gētiles fuit con
ſumata. Mane igiṫ.ſ.vj. feria ꝯſiliū inierunt.
ſ.ſcd͞ario oēs ꝛ principes ꝛ ſeniores pp̄li ad=
uerſus ieſum vt eū morti traderēt ꝛ victū du
xerūt eū de domo cayphe in ꝑtoriū ꝛ tradide
rūt eū pōtio pylato q̄ erat gētilis ꝛ cuſtos hie
rutalē ex pte Tyberij ceſaris romanoꝝ ꝛ ha=
buit ptātē ip̄m dānandi ad mortē. Vn̄ iudas
audiēs ip̄m ductū ad pylatū iā nō eſtimauit
eū ampli⁹ poſſe euadere ṗula duct⁹ retulit iu
deis.xxx.denarios dicēs. Peccaui tradēs ſan
guinē iuſtū. At illi dixerunt. Quid ad nos: tu
videris. Videns aūt iudas q̄ eū deridebāt lap
ſus ē in deſꝑationē: ꝛ ꝓiectis argēteis i tēplo
abiens laqueo ſe ſuſpendit. Judas tria fecit.
Pr̄io penituit. Scd͞o reſtituit denarios. Ter=
tio ꝯfeſſus eſt dicēs. Peccaui tradēs ſangui
nē iuſtū.ſꝫ q̄ deſꝑauit hoc fuit peſſimū. Hie=
ro. Judas pl⁹ peccauit deſperādo q̄ xp̄m tra
dēdo. vn̄ de iuda hr̄ in decre. Judas a venia
excluſus nō fuiſſet ſi veniā xp̄o poſtulaſſet. d
pe.di.iiij.inter hec hircū. Cū xp̄s ſtaret corā
ꝑſide in ꝑtorio iudei nō introierūt ne ꝯtami=
narenṫ: ſꝫ vt mādncarēt paſcha.ſ.nūdi chry.
O ipia cecitas ꝯtaminari timēt alieno habi=
taculo: ꝛ inocētis ſanguinē fudere nō verenṫ.
ſīles illis ſūt qd̄ā faciētes ſibi ꝯſciētias de le
uib⁹ pctīs q̄ tn̄ in grauiora incedere nō formi
dāt. Accuſabāt aūt dn̄ꝫ ieſum de q̄tuor. Pr̄o
q̄ ꝓhibebat tributū dari ceſari: vt ex hoc py=
latus q̄ recipit tale tributum moueretur con
tra eū. Secundo q̄ dicebat ſe regem. pylatus
aūt primā accuſationem nō reputās q̄ forte
dn̄ꝫ audierat dixiſſe iudeis reddite que ſunt
ceſaris ceſari: ꝛ q̄ ſunt dei deo. Sed q̄ ſecun=
da accuſatio videbaṫ derogare poteſtati ce=
ſaris: iō pylatus vocauit ieſum ſeorſum ꝛ in=
terrogauit eū dicens. Tu es rex iudeorum?
Reſpōdit ieſus dicēs. Dicis hoc de teipſo an
alij dixerūt hoc tibi de me. Reſpōdit pylatus
Nunquid ego iudeus ſum: gens tua de qua
natus es ꝛ pontifices tui tradiderūt te mihi
q̄ dicūt q̄ tu dicis te eſſe regē iudeoꝝ. R̄ndit
ieſus dicēs. Regnū meū nō eſt de hoc mūdo:
i.terrenū: ſed celeſte. ait pylatus. Ergo rex es
tu? qui ait. Tu dicis. Pylat⁹ audiēs q̄ regnū
ſuum non eſſet de hoc mundo non curauit
iſtam accuſationeꝫ: ſicut nec primaꝫ curauit.
Tunc pylatus exiens de pretorio ad iudeos
dixit. Ego nullam cauſam mortis inuenio in
iſto homine. Tunc iudea allegabāt tertiā ac
cuſationē dicētes. Ipſe ſua doctrina noua cō
mouit.i. peruertit a via veritatis populū per
vniuerſaꝫ iudeaꝫ incipiēs a galilea vſq̄ huc.
Cum autem audiſſet pylatus q̄ galile⁹ eſſet
ꝛ de iuriſditione herodis: tūc miſit eū ad he=
rodem regē galilee qui tūc temporis erat in
hieruſalem vt eū iudicaret ſm̄ iudiciū ſuum.
Herodes aūt viſo Jeſu gauiſus eſt valde: q̄
ex multo tēpore cupiebat eū videre: ꝛ q̄ mul=
tum audierat ſcꝫ de miraculis ꝛ de doctrina
eius: ꝛ etiam q̄ ſperabat ſe ab eo aliquod ſi=
gnum videre ꝛ interrogauit eum multis ſer
monib⁹ etiam iudei accuſabant eum in mul
tis. Sed chriſt⁹ neq̄ herodi neq̄ iudeis eum
accuſantibus reſpōdit. iō ne vtilitas ſue paſ=
ſiōis impediretur. Si em̄ reſpondiſſet herodi
tunc eū herodes liberare poterat. Cum ergo
xp̄s nullū ſignum faceret nec herodi reſpon=
dere vellet: reputauit herodes eū fatuū ꝛ ſp̄=
uit eum ꝛ repulit eū a ſe: ꝛ in ſignū fatuitatꝫ
iduit euꝫ herodes veſte alba ꝛ iudicra ꝛ deri=
ſoria ꝛ remiſit eum ad pylatum vt cum eo fa
ceret qd̄ vellet. Et ob hāc cām herodes ꝛ py=
latus facti ſunt amici qui prius erāt inimici
adinuicē. Cum ergo xp̄s reduct⁹ eēt ad pyla
tum cōuocatis iudeis dixit. Nullam cām in=
uenio in hoīe iſto ex his in qb⁹ eum accuſatꝫ:
ſꝫ neq̄ herodes ſupple repit eū dignū morte
nā remiſi vos ad illū emēdādū ego.i. flagella
tū eū dimittā. Sequiṫ in Johā. Pylat⁹ volēs
liberare xp̄ꝫ dixit iudeis eſt vobis ꝯſuetudo
vt vnū vinctū dimittā vobis in paſcha. Habe
bat aūt tūc vnū vinctū q̄ dicebaṫ barrabas: ꝛ
erat ꝓpter homicidiū incarcerat⁹. Cōgrega=
tis ergo illis dixit pylat⁹. Quē vultis de duo
bus his vobis dimitti barrabā an iſtum q̄ dr̄
xp̄s. Sciebat em̄ pylat⁹ q̄ ꝓpter inuidiā tra=
didiſſent eū.i. obtuliſſent. Pricipes aūt ſacer
dotū ꝛ ſeniores ꝑſuaſerūt pp̄lis vt peterēt bar
rabā.ſ. latronē ꝛ ieſum.ſ. inocētē interficerēt.
Cuꝫ ergo deliberaſſent pylat⁹ eos iterū inter
rogās dixit. Quē vultis de duob⁹ dimitti. Et
illi clamātes dixerūt Barrabā Putabāt em̄
ſcd͞ꝫ Chr.ſe poſſe abſtruere q̄ ieſus deterior
eēt latrone. Pylatus aūt dixit. Quid tunc fa=
ciā de ieſu q̄ vocaṫ xp̄s: dicūt oēs Crucifigaṫ.
Ait illis ꝑſes. Quid em̄ mali fecit. At illi ma=
gis clamabāt. Crucifigaṫ. Videns igiṫ pylat⁹
q̄ nihil ꝓficeret i liberatiōe xp̄i volēs ppto ſa
tiſfacere: vt eos ꝯpeſceret a ꝑſecutione xp̄i fe=
cit dn̄ꝫ virgis flagellari ꝛ illudi ꝛ hoc fecit ſꝫ
Chr. vt iudei ſatiati flagellis xp̄i ceſſarēt cūꝫ
ampli⁹ ꝑſeq̄: ꝛ iō pylati exuētes ieſuꝫ p̄mo alba
veſte q̄ eū herodes iduit quā adhuc habuit.
Scd͞o ligauerūt eū duriſſime ad quādā colū
nam. Tertio flagellauerunt eum acerrime
flagellis: ita q̄ ſibi ſanguis ſu⁹ ꝑcioſiſſim⁹ per
totuꝫ corp⁹ ſuum deflueret: ꝛ ſic vulneratus
fuit ꝑ totum corp⁹. vn̄ Amb. Supaddebant
plagā ſuꝑ plagā liuorē ſuꝑ liuorē: quiſq̄ tam
ip̄i q̄ inſpectores fatigati iuberēt eū ſolui a co
lūna. Hec oīa xp̄s libenter ꝓ nobis ſuſtinuit.

q̄d nos ꝑ eoꝝ. His penis pacis iudei.ſ. aſſerūt militib⁹.i. miniſtris pylati vt illuderēt ei tāq̄ regi fatuo: ꝑ̄mo miniſtri īduerūt eū antiquo purpureo īdumēto ī deriſum ⁊ ɔtēptū. Scđo plectētes coronā de ſpinis acutiſſimis quaꝫ īpoſuerūt capiti ei⁹ ꝑ diademate regali irriſorie. ⁊ dr̄ illa corona ex iūcis marinis fuiſſe q̄ ſūt acutiores ſpinis nr̄is. Et volūt q̄dā q̄ hāc coronā cū magnis lignis ſibi acrit̄ īpreſſerūt: ⁊ fuit ad modū pilei. Hiero. Quaſi miſſe pūctu ras ī facie ⁊ capite ſuo recepit a corona. Et ſ̄m Ber. Ob dñici capitis pforauerūt ⁊ vſq̄ ad cerebrū ꝑuenerūt. Tertio dederunt ei arūdinē ī dextra ei⁹ ꝑ ſceptro. Quarto genu flexo ei illudebāt dicētes. Aue rex iudeoꝝ colaphizātes ⁊ expuētes in eū: q̄ illuſio fuit ſibi mltū penal̄.ſ. eū adorātes vt deū ⁊ ſalutātes vt regē colaphizātes eū ⁊ ſpuētes in eū vt ſatuū vilē ac ɔtēptibilē ꝑſonā. Quīto accipiebāt arūdinē ⁊ ꝑcutiebāt caput ei⁹ vt ſpīe fortius capiti ei⁹ īfigerent̄: ⁊ hoc fuit valde ſeſtuū dño nr̄o ieſu xp̄o. Veriſſile ē q̄ tāt⁹ ſanguis ꝑ ſpinas dē capite ei⁹ extract⁹ largit̄ fluebat ī frōtē ⁊ genas ⁊ colū ei⁹ ita vt apparebat q̄ſi leproſus: ⁊ ſanguis ⁊ ſputū faciebāt eū leproſo ſilēz. vñ Eſa. liij. ⁊ nos reputauim⁹ eū q̄ſi leproſū. His pactis addurit pylat⁹ foras ieſuꝫ ad iudeos. Exiuit ē ieſus de pretorio portās ſpineā coronā ⁊ arūdinē ī manu ⁊ purpureū veſtimētū āt̄q̄uū: ⁊ dixit eis pylat⁹. Ecce hō: ecce rex veſter. Iudei aūt vidētes ieſū ſic coronatū ⁊ flagellatū clamabāt. Tolle tolle crucifige eū. Et ad hoc ipſi alios vulgares ꝑuocabāt q̄ſi dicerēt. Hec pena nō ſufficit nobis ſꝫ crucifigat̄. Rñdit eis pylat⁹. Quid ei mali fecit? At illi magis clamabāt. Crucifige eum. Dixit eis pylat⁹. Accipite eū vos ⁊ crucifigite Rñderūt iudei Nobis nō lꝫ interficere quēq̄ Tunc iudei accuſabāt eū de q̄rta cā dicētes. Nos legē habem⁹ ⁊ ſ̄cđꝫ legē noſtrā dꝫ mori q̄ filiū dei ſe fecit. vñ Leui. xxiiij. p̄cipit̄ q̄ blaſphemi occidant̄ ⁊ tale crimē īponebant xp̄o q̄ filiū dei ſe nominauit. Cū aūt pylat⁹ audiſſet hūc ſermonē magis timuit: ⁊ īgreſſus pretoriū duxit ieſuꝫ ſecū intro ⁊ dixit ad ieſum. Vñ es tu? Ieſus aūt rñſum nō dedit ei. Dixit ei pylat⁹. mihi nō loq̄ris? Neſcis q̄ ptātē habeo crucifigē te ⁊ ptātē habeo dimittere te. Rñdit ei ieſus. Nō haberes in me ptātē vllā niſi tibi data eēt deſup.i.a deo. Propterea q̄ me tradidit tibi mai⁹ pctm̄ hꝫ. Et ex illo q̄rebat itēꝫ pylat⁹ dimittere illū. Iudei aūt hoc intelligētes clamabāt dicētes. ſi hūc dimittis nō es amic⁹ ceſaris. Ois eī q̄ ſe regē facit contradicit ceſari. Cū igit̄ pylat⁹ audiret hos ſermōes.i. minas. de īdignatiōe ceſaris. plus timuit hoīeꝫ.i. ceſarē offendere q̄ xp̄m innocētē occidere. Ergo adduxit ieſuꝫ foras ⁊ ſedit ꝓ tribunali. Et eo ſic ſedēte, miſit ad eū vxor ſua dicēs. Nihil tibi ⁊ iuſto illi multa eī paſſa ſuꝫ hodie ꝑ viſum.i. in ſomno ꝓpter eū. Et dixit Nico. de lyra q̄ dyabol⁹ apparuit vxori pylati īducēs eā terrorib⁹ ad liberationē xp̄i ne ꝑ ei⁹ mortē ꝑderet ſuā ptātē: ⁊ vt nr̄aꝫ īpediret ſalutē ⁊ liberationē. ſꝫ pylat⁹ iuſſit ieſuꝫ ī iudicio aſſiſti: ⁊ dixit iudeis. Ecce rex veſter. Tūc illi clamabāt. Tolle tolle crucifige euꝫ. Tūc eīt tēporis mors crucis erat turpiſſima. Dixit eis pylat⁹. Regē vr̄m crucifigā? Rñderūt iudei. Regē nō habem⁹ niſi ceſarē.ſ. romanū. vidēs āt pylat⁹ q̄ nihil ꝑficeret: ſꝫ magis tumult⁹ fieret ī ꝑplo accepta aq̄ lauit man⁹ ſuas corā oī ꝑplo dicēs. Innocēs ego ſū a ſanguie iuſti hui⁹ vos videritis. Audiētes hoc iudei dixerūt. Sanguis ei⁹ ſuꝑ nos ⁊ ſuꝑ filios nr̄os. Audiēs aūt pylat⁹ q̄ crimē vellēt ſuꝑ ſe recipe: atq̄ ɔſiterent īperatori romano ſubiecti eē tūc dedit ſniam vt xp̄s crucifigeret̄. Vñ in eadē hora duos latrōes ſilr̄ ad mortē iudicauit. Sciēdū q̄ pylat⁹ conabat̄ xp̄m liberare quiq̄ modis. Pˀo ī hoc q̄ ip̄m ad herodē miſit. Scđo q̄ accuſauit eū ꝑ herodē. Tertio in hoc q̄ dixit corripiaꝫ ē illū ⁊ dimittā. Quarto ꝑſonaꝝ adequatiōe.ſ. barrabe ⁊ xp̄i. Quinto ꝑ ſnie dilatiōnē. Sꝫ male finiuit: q̄ pl⁹ ceſarē q̄ deū timuit. Etiā notādū q̄ pylat⁹ fecit ſicut olim ɔſuetudo fuit. q̄ñ aliq̄s innocens fuit in aliq̄ re: tūc man⁹ corā hoīb⁹ lauit. Sꝫ tota aq̄ marinā nō poterat lauare pylatū q̄ nocēs erat ⁊ hoc triplici rōne. Pˀo q̄ ſciuit q̄ ꝑ inuidiā tradidiſſēt eū. Scđo q̄ dixit nō inuenio cām mortis ī eo. Tertio q̄ ptātē habuit dimittere eum: ꝓpt̄ qđ tenebat̄ eū tāq̄ innocētē liberare ex officio iudicis. Data igit̄ ſnia ɔ̄ xp̄m a pylato ſuſcipiētes eū milites p̄ſidis pˀo induētes eū veſtib⁹ ſuis vt hoīes eū meli⁹ cognoſcerēt ī ſua veſte: ⁊ ſic maiorē verecūdiā ſuſciperet corā hoīb⁹ aſpiciētib⁹. Scđo īpoſuerūt ei crucē pōderoſaꝫ ⁊ lōgā ſuꝑ humeꝝ ei⁹ Sācta Brigida ⁊ Anſel. dicūt q̄ crux xp̄i. xv. pedū fuit in lōgitudie. Tertio aſſociabāt duos latrones ſecū dānatos q̄ cū eo ibāt: vt eoꝝ ſocietate magis diffamaret̄. Cū aūt xp̄s ꝑ mediū vrbis duceret̄ cū latronib⁹ multitudo maxima ꝑploꝝ. tā iuſtoꝝ q̄ gētiliū ſequebat̄ eū. Quidā plāgebāt ſuā innocētē mortē: quidaꝫ illudebāt ⁊ inſultabāt ei gaudētes de morte ⁊ paſſiōe ei⁹: q̄dā forte rōne curioſitatis: vt viderēt ſi de pena ſe liberaret: vel ſi moriēs aliqđ miraculū faceret ⁊ ad quē finē deueniret. Querit̄ virū maria mr̄ xp̄i p̄ns fuit. cum xp̄o Rñdet̄ q̄ñ xp̄s fuit capt⁹ flagellat⁹: coronat⁹ tūc mr̄ xp̄i nō fuit p̄ns q̄ iudei dehoneſtaſſēt matrē ꝓpt̄ filiū: ſed q̄ñ exiuit portando crucē

ppuā: tūc mulieres deuote ſtabāt iuxta por
tā ciuitatis: nō ē dubiū qn Maria mr̄ xp̄i in-
ter.illasfuerit: q: dicit brūs ber. ī qdā auctori
tate q ipm vſq ad crucem ſecuta fuit. Et qn
matrē vidit cū ceteris mulierib⁹ ſtātē: ⁊ etiā
q: fatigat⁹ ⁊ debilitat⁹ fuit xp̄i penas ⁊ affli
ctiōes p̄teritas tota nocte ⁊ ēt de die ſibi illa
tas q lēto gradu incederet. ⁊ ſic infra crucez
inclinauit ſe ad terrā: ⁊ amplius crucē porta
re nō poterat. Et dī q in eodē loco ſctā Hele
na mr̄ cōſtātini iperatoris qn viſitauit terraz
ſanctā ⁊ ſepulchiū xp̄i ꝯſtruxit ibi vnam ſolē
nē ecctīā in honore beate Marie vginis. Tūc
miniſtri pylati coegerūt quēdā noīe ſymonē
patrē rufi ⁊ alexādri veniētē de villa eundo
ad ciuitatē vt portaret crucē poſt ieſū. Nā li
gnū ſctē crucis ī pphanū reputabat vt null⁹
ipſoꝝ portare vellet: nec ēt tāgere. Sctā Bri-
gida dicit q grauitate pōderis crucis depreſ
ſus quinquies cecidit. Cōſidera hic quāta ſit
paſſa mr̄ xp̄i vgo Maria in corde ſuo: cū ſic vi
deret filiū ſuū plenū dolorib⁹ ⁊ ꝯtumelijs in-
cedētē ⁊ crucē baiulātē: pie credit q multas
lachrymas feruidas ex oculis vgineis p ge-
nas ſuas fuderit. Verūtn̄ ſciēdū q in oī paſſio
ne ⁊ triſtitia nullū ſignū īpatientie oſtēdit in
paſſiōe xp̄i. Tūc dixit ieſus mulierib⁹ lugēti-
bus. Filie ſyō nolite flere ſup me: ſ; ſup vos-
ipſas flete: ⁊ ſup filios vr̄os: q: veniēt dies in
quib⁹ dicēt. btē ſteriles q̄ nō genuerūt. ⁊ vbe
ra q̄ nō lactauerūt. Et ſic factū eſt tpe deſtru-
ctionis hieruſalē. xlij. anno poſt paſſionē ⁊ aſ
cenſionē xp̄i. cū Tit⁹ ⁊ vaſpaſian⁹ romani p̄n
cipē hieruſalē deſtruebāt: ⁊ mr̄es filios pro-
prios comedebāt: ⁊ q. xxx. iudei vendebant
p vno denario: ſic p. xxx. denarijs vēdit⁹ fuit
dn̄s nr̄. ieſus xp̄s. Joſephus dicit q vndecies
cētena milia fame ⁊ gladio perierūt: ⁊ nona-
ginta ſeptē milia vēditi ſūt ⁊ diſperſi. Et veri
ficata ē illa maledictio qn dixerūt pylato. ſan
guis ei⁹ ſup nos ⁊ ſup filios nr̄os. Et illā pla
gā fleuit xp̄s in die palmarū: vt hr̄ Luce. xix.
Vidēs ieſus ciuitatē fleuit ſup eā. Et ī ſignū
hui⁹ dicit. Filie hieruſalē nolite ⁊c. Cu; igit
veniſſent ad locū caluarie depoſuerūt crucez
ſup terrā: poſtea exuerūt eū veſtib⁹ ſuis ⁊ nu
dus ſtetit an crucē corā oī populo. Et ex illa
exutiōe dolor ip̄i⁹ renouat⁹ ē q in hoc ꝑpēdi
pōt q: qn alicui pānus extrahit de vulnerib⁹
violēter. q̄ ī eo cōpact⁹ ē dolor ei⁹ innouat ſic
fuit cū dn̄o noſtro ieſu xp̄o. O quātus dolor
erat tūc in corde marie meſtiſſime matris ei⁹
cū oculis ſuis videret filiū ſuū ſic nudatū co-
rā oī populo: ſic vulneratū ⁊ plenū dolorib⁹.
vt hr̄ ex Anſel. in vginali placētu q Maria ve
lamē ſui capitis accipiēs circuibat lūbos ei⁹.
Deinde ſcd̄m reuelationē ſancte Bride xp̄m

eleuauerūt ⁊ ipm crudeliſſime ſup crucē ia-
ctauerūt ita q oīa vulnera ei⁹ de nouo cruē-
tare ceperūt. Pri⁹ eñ fecerūt foramina ī cru-
ce ⁊ tūc p̄elo vnū clauū ad manū eius incuſſe
runt: adeo ſpiſſum q tunc ſanguis nō potuit
emanare ita vulnus clauo replebat. Poſtea
qn volebāt alterā manū affigere. inuenerūt
q brachiū xp̄i foramē attingere nō poterat:
ob hoc ligato fune ad brachiū eū violētia tra
xerūt: ⁊ ſimilr̄ clauū eidē manu incuſſerūt. et
dicit qdā doctor q foramē pedū etiā exceſſit
longitudinē corporis xp̄i. ideo etiā funibus
ipm trahēdo intantū ꝓlongauerūt vt pedes
foramini coaptarent. Ideo ꝓpter hāc violen
tā tractionē mēbra xp̄i adeo diſtincta ſunt q
coſte ⁊ oſſa dinumerari poterant. iuxta illud
qd̄ an ꝓphetizatū eſt p̄s. xxi. Foderunt enī;
manus meas ⁊ pe. me. dinum. om. oſſa mea.
Mō illā penalē extenſionez qualr̄ xp̄s pro te
expēſus ⁊ tractus fuit ī cruce. quotidie inſpi
ce cū deuotiōe ⁊ cōpaſſione cordis tui. Nā le
gitur q cū quedā ꝑſona deuota in quadā re
uelatione interrogaret a chriſto in quo xp̄s
magis p nobis doluiſſet. Rn̄dit. qn extenſus
fuit in cruce vt oīa oſſa ei⁹ dinumerari pote-
rāt ⁊ qcūq mihi p illo dolore gratias egerit
ita gratū obſequium mihi preſtabit: ac ſi oīa
vulnera mea vnguēto p̄cioſiſſimo delinirei
Poſtea eleuauerūt xp̄m in cruce. Et ſcd̄; Bri
gidā peſſimi crucē leuātes ad terrā relabi ſe
cerūt: ⁊ ſic claui ex illo caſu quaſi exiuerunt: ⁊
ipſi clauos iterū percuſſerūt. Et ſic erexerūt
crucē ſcd̄ario in ſublime cū clamore ⁊ poſue-
runt in foramē qn parauerūt ⁊ miſerūt tam
fortiter intus cadere q oīa vulnera ei⁹ apta
⁊ renouata fuerūt. Itē nota q crux chriſti ſo
lū cōſtabat ex duobus lignis. ſ. haſta ⁊ tranſ
uerſo: ⁊ hinc eſt q nō haberet vbi caput ſuū;
reclinaret. Sed pylat⁹ ſuperpoſuit tabulā in
fixā ⁊ in qua erat titulus ſcriptus. Ieſus na-
zaren⁹ rex iudeoꝝ. Et pōtifices iudeoꝝ dixe-
runt pylato. Noli ſcribere q ſit rex iudeorū;
ſed q: dicit rex ſum iudeorum. Pylatus rn̄dit
Qd̄ ſcripſi ſcripſi. Et cum xp̄s ſic penderet in
cruce plenus dolorib⁹, tūc iudei blaſphema-
bant eū mouētes capita ſua dicētes Vah q
deſtruis tēplū dei ⁊ ī trib⁹ dieb⁹ illud reedifi
cas. Silr̄ ⁊ principes ſacerdotū illudebant ei
cū ſcribis ⁊ ſenioribus dicētes. Alios ſaluos fe
cit ſeipſum nō pōt ſaluū; facere. Si rex iſrael
eſt: deſcēdat nūc de cruce ⁊ credimus ei. Has
irriſiones ⁊ cōtumelias chriſtus patienter p
nobis ſuſtinuit ⁊ nihil rn̄dit. Sequitur ſcd̄m
Matheū A ſexta hora tenebre facte ſunt vſ-
q ad horā nonā ſuper vniuerſam terram: et
ſol obſcurat⁹ eſt. ſecūdū; lucam Ratio: q: ſol
iuſtitie ieſus xp̄s patiebatur ınn ··ctem mor

tez ī cruce. idcirco ſol iſte viſibilis factori ſuo
cōpatiēs lucis ſue radios occultauit. Chriſ.
Sol obſcuratus eſt: nō eñ poterat ferre crea
tura iniuriā ſui creatoris. Et populus viſis
tot ſignis tūdētes pectora ſua receſſerūt. Se
ptem ṽba ſunt que xp̄s ꝓtulit pēdens in cru
ce. Et poſt receſſuȝ populi ieſus xp̄s dñs no-
ſter, pēdens in cruce ꝓtulit iſta ſeptem verba
que cordib⁹ hoim ſunt imprimenda. Primuȝ
verbum. Pater ignoſce illis: qꝛ neſciunt quid
faciūt. Et exaudit⁹ eſt: qꝛ virtute illi⁹ oronis
poſt ea vna die cōuerſa ſunt tria milia iudeo
rum. Act. ij. ⁊ alia die. v. milia iudeoꝝ. Act. iiij.
Ergo hodie exemplo xp̄i pro oib⁹ inimicis no
ſtris orare debemus eiſqȝ de cordib⁹ noſtris
totaliter indulgēdo. Poſt hoc latro a ſiniſtrī
noie ieſmas blaſphemauit dñm ieſuȝ dicēs.
Si tu es xp̄s ſaluū fac temetipȝ ⁊ nos. Et alī
a dextrī noie diſmas increpauit eū dicēs. Ne-
qȝ tu times deū cū ſis nobiſcū dānat⁹ vſqȝ ad
mortē nos qdē iuſte: qꝛ digna factī recipim⁹
i. talem mortē bene meruimus: hic vero nō qꝛ
nihil mali fecit. Et ꝯuerſ⁹ ad ieſum dixit. Me
mēto mei dñe dū veneris in regnū tuū. Tūc
chriſtus protulit ſcdm verbū: dicens. Amen
amen dico tibi hodie mecū eris ī paradiſo id
eſt anima tua erit mecum vbicūqȝ ero: ⁊ vide
bit diuinitatē meā. Stabat aūt iuxta crucē Ma
ria mater xp̄i ⁊ ſorores mr̄is ei⁹. ſ. maria cleo
phe ⁊ mr̄ filioꝝ zebedei: ⁊ maria magdalena
⁊ Johānes. Cum ergo Jeſus vidiſſet matreȝ
ſuā: ⁊ diſcipulū ſuū quē diligebat. ſ. Johannē
dixit mr̄i ſuo. Mulier: ⁊ nō mr̄: qꝛ pl⁹ eā leſiſ-
ſet: ecce fili⁹ tu⁹. Deinde dixit diſcipulo. Ecce mr̄
tua. q. d. Recōmendo tibi matrē meā: neqȝ in
filiū tribuo. idō retine eā ī tua cuſtodia: Et illō
eſt tertiū ṽbū xp̄i ī cruce p qd̄ inſtruit nos parē
tes nr̄os añ mortē ⁊ poſt mortē diligere: ⁊ ma
ria nō receſſit vſqȝ moreret filī⁹ ei⁹ ī cruce. poſt
modū in p̄ntia mr̄is ⁊ oim circūſtātiū clama
uit ī cruce. Hely hely: lamazabathani hoc eſt
de⁹ me⁹ de⁹ me⁹ vt qd dereliqſti me? Et hoc
erat q̄rtū ṽbū ipſi⁹ in cruce pēdētis. Per hoc
docet nos in anguſtijs ⁊ tribulatiōib⁹ ⁊ infir
mitatib⁹ corporī ⁊ aīe ad deū ⁊ nō ad phito
niſſas recurrere. Poſt hoc vt ꝯſummaret ſcri
ptura q̄ de eo ſcripta erat in ps. lxviij. Dede-
rūt ī eſcā meā fel ⁊ ī ſiti mea. ⁊c. dixit. Sitio. et
hoc erat q̄ntū ṽbū ī cruce. Sitiebat aūt xp̄s
dupl'r. ſ. ſpūaliter ſalutē hūani gñis. vñ Ber.
Dñe qd ſitis certe ſalutē noſtrā: qꝛ ꝓpter hoc
veniſti ī mūdū. Et etiā corpaliter: qꝛ naturale
eſt hoim morietiū ſitire rōne anxietatis. Se-
quitur. Et ſtatim currens vnus accepta ſpō-
gia ipleuit eā aceto: ⁊ circūponēs eam yſopo
cū arūdine obtulit ori ei⁹. Cū ergo accepiſſet
ieſus acetū dixit. Cōſummatū ē. Et hoc erat
ſextū ṽbū. q. d. Cōſummatū eſt qcquid ꝓphe-
te de me dixerūt: cōſummatū eſt opus redem
ptionis humani generis: ꝯſummatū eſt op⁹
cōpaſſiōis mee: qꝛ tātas penas ſuſtinui qꝙ am
plius viuere nō valeo. Cū ergo dixiſſet ꝯſum
matū ē: tūc iteꝝ clamauit voce magna dicēs
Pr̄ in man⁹ tuas cōmēdo ſpm̄ meū: ⁊ hoc eſt
ſeptimū ṽbū ⁊ vltimū ī cruce. Et hoc dicto in-
clinato capite tradidit ſpm̄. Hic qlibet dicat
xp̄i expiratiōi vnū Pater noſter. Itē ſeptē ſūt
hodie ī eccl'ia q̄ alijs dieb⁹ nō ſūt in āno. Pri
mū ē qꝙ hodiernū officiū nō hȝ p̄ncipiū: neqȝ
finē ſicut alia officia hñt p totū ānū: qꝛ hodie
ille patit̄ q ē principiū ⁊ finis. Apo. i. Ego ſuȝ
alpha ⁊ o principiū ⁊ finis. Scd̄ȝ eſt qꝙ hodie
cōces orones ſūt p papa: p rege: p ep̄o: p cleri
cis p laycis p oī gradu eccl'ie ⁊ pplo catholi
co. Etiā orat̄ hodie p infidelib⁹ paganis he-
reticis: ⁊ etiā p iudeis. Et ergo qñcūqȝ hodie
ſacerdotes flectūt genua: tūc ēt oēs xp̄ifide-
les debēt flectere genua ⁊ deuote inuocare do
minū noſtrum Jeſum chriſtum. Itē ſciendū
qꝙ ſcūs Ber. dicit qꝙ in ꝑmemoriam deriſiōis
⁊ adorationis iudeorum in coronatiōe Jeſu
chriſti eccleſia in paraſceue quando pro vni-
uerſo ſtatu fideliū ⁊ īfideliū gēuflectēdo orat
tūc p ipſis iudeis ſine genuflectiōe ſolet ora-
re ⁊ nō imerito: qꝛ ſi xp̄s Jeſus adhuc in terra
ābularet: hodierna die iudei ipm̄ ſecundario
crucifigerēt: qd oſtenditur in illis iudeis qui
in die paraſceues cereā imaginē crucifixi fla
gellauerūt ⁊ cruci affixerunt ⁊ lācea perfode
runt: ⁊ Maria mater xp̄i ꝯqueſta eſt de ipſis
Exemplum hoc quere in prōptuario. xlvi. p.
Itē ſciendū qꝙ in dieb⁹ dñice paſſionis nō de-
bēt iudei ī publicū pdire: ⁊ etiam in die para
ſceues nō debent hr̄e oſtia ⁊ feneſtras aper-
tas vt ptȝ extra de iudeis. c. qꝛ ſuper his. Itē
ſciēdū qꝙ nos hodie oram⁹ p iudeis vt deus
illuminet ipſorum corda: ſed ipſi perſequunt̄
nos ⁊ maledicūt nobis: vt hr̄ in lib. iudeoꝝ q
vocat̄ talmoth. Optimum xp̄ianoꝝ occidere
melius eſt qꝫ caput ſerpētis cōterere: ⁊ in eo
dem li. hr̄ qꝙ ois maledictio ꝓhibita ē iudeis
niſi eccl'ie. Tertiū crux adorat̄ ⁊ oſculat̄ ho-
die a xp̄ifidelib⁹ ī ſignūqꝫ ſum⁹ recōſiliati deo
pr̄i p paſſionē filij ſui. Quartū hodie eccl'ias
viſitam⁹ ⁊ hoc pp nouē ductiōes xp̄i. pria fuit
de mōte oliueti vbi capt⁹ ⁊ ligat⁹ duct⁹ fuit p
vallē ioſaphat ad ānā. Scd̄a d̄ domo āne ad
cayphā. Tertia mane. ſ. feria ſexta hora p̄ma
ap pylatū. Quarta a pylato ad herode. Quī-
ta uerū ab herode ad pylatum in veſte alba.
Sexta quādo milites pylati duxerunt eum
intro in atrium vbi fuit flagellatus: corona-
tus: ⁊ arundine in capite percuſſus dicens.
Aue rex iudeorum. Septima quādo pylatus

duxit eū foras pretoriū dicēs. Ecce homo ec-
ce rex vr̃. Octaua qn̄ ad tribunal fuit ductus
et ad mortē ſniat⁹. Nona qn̄ fuit ductus ex-
tra ciuitatē hierl'm ad locū caluarie vbi fuit
crucifixus. Iſtas nouē ductiones debem⁹ ho
die pmeditari: qn̄ viſitam⁹ eccleſias. Quintū
ꝙ hodie exaltat̄ crux ⁊ cātat̄ ter. Popule me⁹
qd feci tibi aut qd moleſt⁹ fui tibi. Et tria bo
na odijciunt̄ iudeis q̄ fecit eis de⁹. Pīo qꝛ li-
berauit eos de egypto. Scdō pauit eos man
na quadraginta annis in deſerto. Tertio du
xit eos in terrā optimā. Vn̄ merito regratia-
ri debuiſſent ſibi. vn̄ ꝯquerit̄ de eis xp̄s in ps.
xxxiiij. Retribuebāt mihi mala p bonis. Sex
tū qꝛ hoīes ꝯmuniter hodie incedūt nudis pe
dib⁹: ⁊ ſine lineis ⁊ inclinato capite i ſignū cō
paſſionis xp̄i. Nec hoīes cōſueuerūt hodie ri
dere ppter fletū chriſti: quod tn̄ plures ribal-
di nō aduertūt de quib⁹ xp̄s ꝯqueritur Eſa.
xlix. In vacuū laboraui ſine cā ⁊ vane ⁊c. Se
ptimū: qꝛ hodie arctum ieiuniū ſeruat̄: quia
chriſtus nihil guſtauit in cruce niſi acetum
⁊ fel. Ergo laudabile eſt hodie ieiunare in pa
ne ⁊ aqua: niſi qs ppter debilitatē corpis non
pōt: tn̄ aliqualē abſtinētiā habeat a quibuſ-
dā cibarijs voluptuoſis vt piſcibus vel alijs.
Iſta dn̄t nos hodie inducere ad fletū. Primo
ꝙ chriſtus fleuit ppter corpis paſſionē ⁊ vul-
nerꝫ dolorē. ad heb. v. Cū clamore valido. ⁊c.
Item amare fleuit ppter infructuoſitatē ſue
paſſionis: qꝛ multi ſunt ingrati ⁊ reddūt ſe in
dignos merito paſſiōis chriſti. vn̄ cōqueritur
Eſa. vi. In vacuū laboraui. ⁊c. Scdō fleuit ho
die btā vgo maria mater xp̄i ppter cōpaſſiō-
nem ipſius filij. qꝛ oīa vulnera q̄ xp̄s ſuſtinuit
in corpore: ipa in corde ſuſtinuit: ergo pl⁹ ē ꝙ̄
martyr. Nā triſtiſſima mater fuit hodie: quia
vnicus eius filius hodie innocēt̄ paſſus eſt ⁊
etiā qꝛ pp̄s fuit ⁊ impotens ad ſubueniendū
ſibi: nec hauſtū aq̄ ſibi porrigere potuit: cū di
ceret in cruce filius ei⁹. Sitio. hodie gladi⁹ dolo
ris ptrāſiuit aīam eius. Tertio fleuit petrus
Lu. xxij. Egreſſ⁹ foras fleuit amare. Quarto
oēs apl̄i. vn̄ canit̄. Triſtes erāt apoſtoli de ne
ce ſui dn̄i. Quīto turba mulierū ihm perſequē
tium. vn̄ dicit eis xp̄s. Filie hieruſalē nolite
flere ſup me. ⁊c. Sexto qꝛ ſol obſcuratus eſt
vn̄ Chry. Sol obſcurat⁹ eſt. Nō eñ ferre pote
rat creatura iniuriam ſui creatoris. Septimo
hodie terra mota eſt. Octauo ſepulchra mor-
tuorꝫ hodie apta ſunt. Nono petre ſciſſe ſūt.
Decimo velū tēpli ſciſſum eſt a ſummo vſqꝫ
ad deorſum. Undecio qꝛ altaria hodie denu-
data ſunt ⁊ ſignificāt xp̄m q̄ hodie denudat⁹
fuit an̄ crucē ſtās: ⁊ poſtmodū nudus pēdēs
in cruce corā oī populo. Duodecimo tabule
pulſant̄ ⁊ ſignificāt ſtrepitū iudeorū. qui cum
gladijs ⁊ fuſtib⁹ cōprehēderūt dn̄m. ⁊ etiam
ſignificāt clamorem xp̄i in cruce. Mat. xxvij.
Clamās voce magna emiſit ſpm̄. Itē ſciēdū
ex quo illa iā enumerata hodie fleuerūt paſ-
ſionē xp̄i: tūc nos magis debem⁹ cōpati dn̄o
noſtro Ieſu xp̄o ⁊ flere paſſionē ei⁹ pro qbus
hodie ipſe paſſus ē: ⁊ nobis maximā ⁊ ſuper-
excellētē charitatē oſtendit. vn̄ Ioh. xv. Maio-
rem charitatē nemo hꝫ ⁊c. Et eſt bonū ſignū
ſalutis q̄ hodie libēter ⁊ deuote audiūt pdica-
re paſſionē xp̄i ⁊ ſalubrit̄ paſſionē xp̄i mēorā
do flent. Mat. v. Beati q̄ lugent. Et q̄cūqꝫ ho
die deuote ſalubrit̄ ⁊ pie flēt p totū ānū ma-
iorem grāꝫ ad xp̄i paſſionē memorādo: cōpa
tiendo: ⁊ flendo habebūt. Et qui hodie arid⁹
eſt timēdū eſt ꝙ p totū ānū aridior inuenit̄.
Et inſup eſt malū ſignū qui hodie nō cōpatit̄
nec flet cū xp̄o nec aliquā afflictionē ſuo cor-
pori iponit. vn̄ Leuit. xxiij. Aīa q̄ hodie affli-
cta nō eſt ⁊c. immo timēdū eſt ꝙ talis aridus
non eſt gratia nec mēbrū xp̄i: qꝛ naturaliter
mēbrū cōpatit̄ capiti. mō ſcdm aplm xp̄s eſt
caput eccl'ie ⁊ nos mēbra. Inſup naturale eſt
fed⁹ ſanguinis qn̄ pr̄ ⁊ mr̄ tribulant̄ ⁊ flent
vel qd̄ mai⁹ eſt qn̄ flagellarentur ⁊ ſanguinē
ppriū funderent innocenter: tūc filij ⁊ filie na
turaliter cōpaterent̄ ⁊ etiā flerēt cū ſuis cha
ris parētib⁹ mō dꝫ xp̄ꝫ dn̄ꝫ nr̄m pl⁹ diligere q̄
prēꝫ ⁊ mrēꝫ: qꝛ maiorē charitatē ⁊ plura bn̄fi
cia tibi exhibuit: quē vides hodie p te captū:
ligatū: flagellatū: coronatū: ꝯſputū: illuſum
crucifixū: ⁊ occiſū. Idcirco merito ꝯpati ⁊ flere
debes hodie cū xp̄o. Et tales lachrymę paſ-
ſiōis xp̄i ſūt xp̄o dulciſſime. Hoc oñdit̄ i qua-
dā vgine cui⁹ lachrymas xp̄s recepit ⁊ perfū-
xit pecc⁹ ſuum cū ipſis lachrymis. hoc exēplū
q̄re i prōptuario: xxvij. P. Sꝫ diceres qd factu
rus eſt q̄ fleret libēter hodie ⁊ nō pōt: R̃n ꝙ
dꝫ ſeipꝫ cogere ad fletū puniēdo ⁊ flagellādo
corp⁹ ppriū: ⁊ hoc ē bonū ⁊ laudabile. ⁊ ſi nec
ſic pt ſe cogere ad fletū: tūc xp̄s recipit volū-
tatē p facto. vn̄ Aug. Coronat de⁹ intus volun
tatē vbi nō inuenit facultatem. Itē ſciendū ꝙ
nihil eſt deo acceptius ⁊ homini etiā vtili⁹ ꝙ̄
frequēs meditatio paſſiōis xp̄i. vnde Alb. ma
gn⁹ doctor theologie. Simplex rcordatio ſeu
meditatio paſſiōis chriſti plus valet ꝙ̄ ſi inte
grū annū ieiunaret qs in pane ⁊ aqua: vel ſi
qs quotidie virgis vel flagellis cederet̄ vſqꝫ
ad effuſionē ſāguinis: vel ſi q̄tidie legeret in
tegrū pſalteriū. vn̄ etiā Bona. Nihil i aīa ita
opat̄ vel ſatiſfactionē ſicut meditatio paſſio
nis xp̄i. Sed diceres quē honorē debes exhi
bere paſſioni xp̄i. Pro quo ſciēdū ſcdm Iorda
nū ꝙ quicunqꝫ quotidie dixerit per integrū
annū. xv. pr̄ nr̄. ꝙ āno ꝯpleto cuilibet vulneri
xp̄i dixit tm̄ vnū pr̄ noſter: ita ꝙ tot ſūt vul-

nera xpi q̃ ſunt dies in ãno q̃ndecies accipiẽ do quãlibet plagã flagellatiõis ꝓ vno vulnere ⁊ pũcturam cuiuſlibet ſpine ꝓ vno vulnere Quecũq̃ ẽ oratio multũ efficax eẽ ꝓhibet. vnde Ber. in ſer. quodã in ꝑſona xpi. O hõ vide q̃d ꝓ te patior: nõ eſt dolor ſicut qui crucior ad te clamo q̃ ꝓ te morior: vide penas q̃bꝰ afficior vide clauos quibꝰ cõfodior cũ dolor tantus ſit exterior iterior eſt tãto grauior q̃̃ãto te gratiorẽ experior. Itẽ ſciẽdũ ꝙ q̃ñcũq̃ pertrãſis imaginẽ crucifixi in publica ſtrata ſiue in eccleſia vel etiã in quocũq̃ loco tunc reuerẽtiã ahibe dño nr̃o ieſu xp̃o: ⁊ ↄſidera hoc qđ hꝫ caput inclinatũ ad oſculãdũ brachia extẽſa ad amplexandũ: pedes affixos ad tecũ manẽdũ. vñ Aug. in li. de ꝟginibus. Xp̃s hꝫ caput inclinatũ ad oſculandũ cor apertũ ad diligẽdũ: brachia extẽſa ad ãplexãdũ totũ corpꝰ expoſitũ ad redimẽdũ. Sꝫ proh dolor infideles quidam heretici hoc nõ faciũt qui ymagines xpi ⁊ marie ꝟginis ⁊ ſctõꝝ deſtruũt. Cõtra hoc hr̃ in decr. Imagines ſctõꝝ nõ ſunt ↄtẽnẽde: ſed venerãde. de ↄſe. di. iij. c. venerabiles. Ex his iaꝫ dictis pꝫ ꝙ laudabile eſt habere crucifixũ in domo circa menſam vel circa lectũ vt q̃ñcũq̃ intueris crucifixũ gratꝰ ſis dño nr̃o ieſu xp̃o q̃ te i cruce redemit. Ultio ſciẽdũ ꝙ oẽs hoĩes debẽt diligere ⁊ meditari paſſionẽ chriſti: q̃r quicũq̃ venerat paſſionẽ chriſti firmã ſpem dꝫ habere ꝙ paſſio xpi non fruſtrabitur in eo vñ Chry. ſuꝑ Mat. Ois ſalus hoĩꝫ in xpi morte poſita eſt. Nã paſſio chriſti retrahit hoĩeꝫ a ꝓpoſito peccãdi ⁊ prãteq̃ diaboli in pñti vita qđ oñdit i illo iuuene q̃ iuit ad peccãdũ ⁊ xp̃s ei oñdit vulnera. hoc q̃re i ꝓ̃ptuario. xxxv. ꝑ Itẽ paſſio xpi liberat hoĩeꝫ ab eterna damnatiõe: hoc oñdit i illo q̃ quotidie de ſero ⁊ de mãe dicebat titulũ illũ. Ieſu nazarene rex iudeoꝝ miſerere mei. hoc exẽm q̃re ibidẽ. xxiij. ꝑ Itẽ paſſio xpi ſuccurrit hoĩbus in extremis Exẽm de abatiſſa q̃ ſecit xpi paſſionẽ ſibi legi in agone. ibidẽ. xxxiij. ꝑ Poſtremo notãdum ꝙ ſi ſacerdoti q̃ hꝫ ꝑdicare xpi paſſionẽ placet facere duos ſermões: tũc pñtẽ paſſionẽ põt diuidere in duos ſermões. Primꝰ ſermo erit a principio illiꝰ ſermõis vſq̃ ibi. Qualr paſſio xpi a iudeis fuit icboata: ↄcludẽdo cũ illo exẽplo vbi iudei ymaginẽ crucifixi cũ pedibꝰ cõculcauerũt ⁊ cũcta opꝓbria dñice paſſiõis renouauerũt. hoc q̃re in ꝓ̃ptuario. xliij. ꝑ Si aũt vult breuitẽ ꝑdicare paſſionẽ xpi: tũc incipiat ibi. Mãe ãt facto ⁊ ſic treꝝ tria erũt dicẽda. Primo q̃ paſſus ẽ xp̃s illo die. Scđo q̃ ſunt ea q̃ fiũt illa die: ⁊ q̃ nos inducere debẽt ad fletũ hodierno die. Tertio ſicut xp̃s oli a iudeis occiſus ẽ ⁊ crucifixꝰ: ſic heu q̃tidie crucifigetur a malis chriſtianis. Qđ oſtenditur in baliſta rio q̃ vulnerauit imaginẽ crucifixi. hoc quere in ꝓ̃ptuario. xli. ꝑ Item in illo catholico q̃ ꝓpter lineã camiſiã vulnerauit imaginẽ crucifixi. hoc quere ibidem. xliij. ꝑ.

De ſancto Georgio. Sermo. xv.

Labora ſicut bonꝰ miles Ieſu xpi. ij. ad Thi. ij. Magnum eſt eſſe militẽ: ſed maiꝰ bonum militẽ eſſe: ſꝫ maximũ eẽ militẽ Ieſu xpi. Et talis fuit btũs Geor. cuiꝰ feſtum hodie celebramꝰ. Uñ in pñti ſer. ad honorẽ ſcti Georg. martyris tria ſunt dicenda. Primo priuilegia ſancti Georg. Scđo aliqua ꝓ noſtra informatiõe. Tertio miraculũ. Quãrum ad primum ſciẽdum ꝙ btũs Georg. habuit ſeptẽ ꝑuilegia. Primũ: q̃r eſt verꝰ miles xpi: ⁊ fortis miles in fide: q̃r mortẽ nõ timuit ꝓ defenſione fidei. Unde legitur de ipo ꝙ tꝑe Datiani cũ tãta eſſet ꝑſecutio xpianoꝝ vt infra vnũ mẽſeꝫ. xviij. milia martyrio coronarẽtur. Quod videns fortis xpi Geor. tactus dolore intrinſecus exclamauit. Oẽs dũgẽtium demonia: dñs aũt celos fecit. Et in hoc oſtenditur conſtantia illius militis. Scđo q̃r vicit drachonẽ q̃ ſignificat diabolũ. Draco eñi eſt aĩal valde nociuũ. Nocet eñi flatu ꝑ aeris infectionẽ: ⁊ inde morbꝰ peſtilẽs gñat. Sic diabolꝰ flatu ſuo. i. inſpiratiõe malaꝝ cogitatiõnũ ignẽ diuini amoris extinguit cũ hõ ei cõſenſit. Tertiũ priuilegium eſt ſimilis apoſtolis: q̃r ꝓpter xp̃m oĩa tꝑalia reliquit. Nam legitur de eo ꝙ cũ eẽt diues oĩa diuitias deſeruit: et eas pauperibꝰ diſtribuit: ⁊ dei ſeruitio ſe totaliter mãcipauit. Quartũ priuilegiũ. ꝙ ſimilis eſt beato Iohãni apl̃o ⁊ euangeliſte q̃ venenũ bibit: ⁊ nihil ſibi nocuit. Silr legit de ſctõ Geor: ꝙ quidã maleficꝰ bis ſibi venenuꝫ fortiſſimũ ꝓpinauit: qđ ipſe ꝑmiſſo ſigno crucis ſine leſiõe aliqua bibit. Iuxta illđ euãgeliũ Mar. xvj. Si mortiferũ q̃d biberint ⁊c. Quintũ ꝑuilegiũ. ꝙ xp̃s cũ multo lumine ad ipſum deſcẽdit cũ eſſet in carcere poſitꝰ. ⁊ ipſuꝫ dulciter ↄfortauit: cuius melliſſua locutiõe ac viſiõe ſic ↄfortatꝰ eſt vt ꝓ nihilo duceret cruciatus ſuis corporis. Sextũ ꝑuilegiũ ꝙ fuit maximꝰ martyr. Primo eñi fuit in eculeo ſuſpẽſus ⁊ mẽbratim corpꝰ eiꝰ dilaniatũ cũ vngulis ferreis. Scđo plage ⁊ vulnera eiꝰ ſũt cũ ſale ↄfricata. Tertio facibꝰ ad latera eiꝰ appoſitis: ⁊ ſic exuſtꝰ ⁊ cruciatꝰ fuit. Quarto quidã magꝰ ⁊ maleficꝰ venenũ miſcuit vino ⁊ ſctõ Geor. ſumendũ porrexit ↄtra qđ vir dei crucis ſignuꝫ edidit: hauſtoq̃ eo nihil leſiõis ſenſit. Rurſuꝫ magꝰ fortꝰ venenũ imiſcuit: qđ vir dei ſigno crucis edito ſine leſiõe aliqua totũ ebibit. Quo magꝰ viſo ad pedes eiꝰ cecidit: ⁊ ſe fieri xpia-

nū poſtulauit. Quē mox iudex decollari fecit
Quinto iudex iuſſit Geor. poni in rota gla-
dijs bis acutis vndiq̧ circūſepta: ſed ſtatim
diuina potētia rota frāgitur: ⁊ Geor. penit⁹ ille
ſus inuenitur. Sexto iuſſit eum in ſartaginē
plenā plūbo liqueſacto pijci. Septimo iuſſit
eū p pedes ſuſpēdi: ⁊ fumū fecit fieri ſub capi
te eius: vt ſic ſuffocaretur. Octauo iudex fecit
fieri vas q̄ſi lagenā: ⁊ p totū clauis ferreis in
teri⁹ circūdari: ⁊ fecit eū in illo vaſe volutari.
Nono fecit eū trahi p ciuitatē. Decimo decol
lari ipm iuſſit ⁊ ſic mortu⁹ eſt: circa annū dn̄i
cclxxviij. Septimū priuilegiū. q̧ p quibuſcūq̧
hoībus orat dn̄s ipm exaudit. Un̄ legit̄ de eo
q̧ cū decollari deberet: flexis genib⁹ orauit, di
cens. Dn̄e Jeſu xp̄e hoc oro vt alaȝ meā nō ſe
pares a gr̄a tua: quicunq̧ me in neceſſitate
ſua inuocauerit: eū exaudire digneris. Et ve-
nit ad eū vox dicēs q̧ in oīb⁹ eēt exauditus ſic
fieret vt orauit. ps. xc. Clamauit ad me ⁊ ego
exaudiā eū. Quātū ad ſcḋaȝ partē iſti⁹ ſermo
nis ſciendū q̧ oēs hoīes tā nobiles q̄ ignobi
les: tā diuites q̄ pauperes: ſunt ſiles i q̄tuor:
Primo: de⁹ oēs hoīes creauit. ps. xcix. Ipſe fecit
nos: ⁊ nō ipſi nos. Et oēs ab adā nati ſum⁹: ⁊
de eodē limo terre oēs formati ſumus. Scḋo
q̄ oēs nudi nati ſum⁹. Tertio: q̄ oēs ſumus
breuis vite: ⁊ nō hēbim⁹ eundē finē. Et ſi hoc
vis pbare: vade ad oſſa mortuoꝝ: ⁊ oſtēde mi-
hi q̄ ſunt oſſa nobiliū ⁊ ruſticoꝝ: ſed nulla eſt
differētia. Quarto q̄ oēs in nouiſſimo die re
ſurgemus: ⁊ an̄ tribunal xp̄i ſtabimus. vnde
Apl's. ij. Coꝛ. v. Oēs nos manifeſtari opȝ an̄
tribunal xp̄i ⁊c. Ex quo oēs hoīes ſunt ſiles
tūc querit̄ vn̄ nobilitas regū: militū: baronū:
⁊ alioꝝ nobiliū habuit ortū? R̄n̄r q̧ ex ꝟtuti-
bus. Un̄ pmus rex filioꝝ iſrael ſcȝ Saul ē ele
ctus a deo: q̄ humilis fuit ⁊ virtuoſus. j. Re-
gū. xv. Cū eſſes paruulus in oculis tuis: cōſti-
tui te regē ſup pplm̄ meū iſrael. Silr̄ ſcḋs rex
fuit Dauid q̄ ēt pꝑter ſuā pbitatē elect⁹ eſt a
deo. Unde dicit de eo dn̄s. Inueni viꝝ ſcḋm coꝛ
meū. Et ex his h̄r q̧ nobiles ex virtutibus co
gnoſcēdi ſunt: nō ex longis tunicis ⁊ magnis
manicis: ⁊ in ſciſſuris multis q̄s gerūt i pal-
lijs ⁊ i tunicis: q̄ alr̄ tā oēs ⁊ mechanici ⁊ ru
ſtici eēnt nobiles: q̄ oēs volūt poꝛtare ſciſſu
ras i veſtib⁹. Qḋ aūt nobiles dn̄t eē ꝟtuoſi: et
p ꝟtutes cognoſci oſtēdit Ari. ij. poli. Uirt⁹ ⁊
malitia determiāt nobiles ⁊ ignobiles. circa
qḋ querit̄: q̄ ſunt ille ꝟtutes p q̄s cognoſcunt̄
nobiles? R̄n̄r q̧ ſunt principaliter tres. Pria
eſt largitas ad ſubditos ⁊ ad paupes. Unde
deus q̄ eſt nobiliſſim⁹ ⁊ largiſſim⁹ vt pȝ quia
nō dat nobis ſolū ſua beneficia. ſȝ etiā dat ſe
ipſuȝ in ſacramēto altaris: ⁊ in futuro vult ſe
ipſum nobis dare in pmiū perpetuum. Item

apparet in hoc ſua largitas q̧ ipſe ſolē ſuū fa
cit oriri ſup bonos ⁊ malos: ⁊ bn̄facit bonis ⁊
malis: amicis ⁊ inimicis: ergo qui largioꝛ eſt
pauperibus: ille eſt nobilioꝛ. Hoc etiam pȝ in
aq̄la que eſt auis nobilioꝛ ⁊ ex nobilitate ſua
non ſola comedit pdam: ſed condiuidit alijs
auib⁹. Sed p̄citas: auaritia: rapina: ⁊ exactio
nes i ſubditos ſunt ſigna ignobilitatis. Scḋa
virtus eſt gratitudo ⁊ cognitio beneficioꝛuȝ
dei ⁊ hoīȝ. ſ. q̧ deo ſint grati in hoc q̧ eos pre
alijs hominib⁹ honorauit ⁊ ſublimauit. Silr̄
grati dn̄t eſſe ſubditis ſuis a quib⁹ nutriunt̄
q̄ ipſi nō colūt agros: nec ſerūt: nec metūt: nec
laborāt in vineis: nec triturāt: nec panē nec
carnes: nec piſces: nec alia cōeſtibilia ſibi pre
parāt: ſed alij p ipſis laborāt: ſicut ruſtici in
agris: carnifices: piſtores: panifices: ſutores:
ſartores: ipſi pparāt neceſſaria corpis quo ad
victū ⁊ veſtitū. Ergo ſuis ſubditis debent eſſe
grati ⁊ clemētes ⁊ q̄to magis ſunt grati cōtra
ſuis ſubditis tāto nobiliores eē cognoſcunt̄.
Sic p oppoſituȝ iſti ſunt ignobiles q̄ ſunt au
ſteri ⁊ igrati ⁊ vilipendunt ſubditos. Imme
tales ignobiles ſunt peiores brutis aīalibus
q̄ animalia bruta recognoſcūt illos qui eis
benefaciūt: ⁊ in ſignum gratitudinis aplau-
dūt ipſis. Tertia virtus eſt ſtrenuitas ⁊ virili
tas defendendi ſubditos. Un̄ nouis militib⁹
dat̄ enſis propterea vt viduas ⁊ oꝛphanos ⁊
ſubditos ſuos defēdāt: q̄ oīa mala ⁊ dāna q̄
fiunt in terra alicuius militis ac pncipis p ra
ptores vel luſores ⁊ alios malefactores q̄b⁹
reſiſtere poſſet redūdabūt in malaȝ ſuā. Un̄ dr̄
in decre. Nō defendere q̄s defendēdos q̄s ſu
ſcipit: execrabile ē. di. lxxxvij. Irreligioſuȝ. Sȝ
q̄dā defendūt ſubditos ſuos ab alijs: ⁊ poſt-
modū p ſeipſos eos ſpoliāt exactiōib⁹ cōtra deū ⁊
iuſtitiā ⁊ ſine cauſa rationabili: ⁊ tales tenēt̄
ad reſtitutionē ſi volūt ſaluari. vt h̄r ſcḋm Gui.
ex. de cōſuetudine in fine. Et de hoc q̄re exem-
pliū i prōptuario. xlj. P Quātū ad tertiā par-
tē hui⁹ ſermōis ſciēdū q̧ hodie feſtū ſcti Geoꝛ
gij deuote ⁊ ſolēniter celebrare debem⁹: ⁊ ipȝ
tāq̄ ſingularē patronū ⁊ potētē apud deum
inuocare: qḋ pȝ per tale exēpliū. Un̄ legit̄ de eo
q̧ cū educt⁹ fuiſſet extra ciuitatē i locū decol
latiōis erat cumul⁹ magnus cadaueꝝ ⁊ oſſiū
moꝛtuoꝝ. vn̄ illi q̄ venerāt ad ſpectaculū dixe
rūt. Geoꝛ. nō volumus expiri p̄tatē dei tui p
quo tanta paſſus es: vt reſuſcites iſtos moꝛ-
tuos. Qui rn̄dit. Licet nō ſitis digni vt aliqḋ
beneficiū dei recipiatis. tn̄ ad cōfirmationem
credētiū ⁊ vt vos cognoſcatis ipſum eſſe veꝝ
deū q̄ fecit celū ⁊ terrā: hoc rogo ipſuȝ vt ipſe
eis vitā digneẗ reddere. Et ſtatim illa cada-
uera oīa ſurrexerūt: q̄s ipſe baptizauit: ⁊ mul
tuos alios q̄ miraculo viſo i xp̄ȝ crediderūt. vn̄

hoc potuit impetrare a deo viuens adhuc in mundo q̄d iā pōt apud deum in celis? Ergo honorādus eſt ⁊ inuocādus a nobis tāq̄ potens interceſſor apud deum in omnibus neceſſitatibus ⁊ tribulationibus noſtris.

De ſctō marco euāgeliſta. Sermo.xvi.

Ego ſum vitis vera: ⁊ vos palmites: q̄ manet in me ⁊c. Ioā.xv. ⁊ inſtātis ſeſtiuitatis euāgelio. vñ in ſermone ad honorem ſancti Marci cuius feſtū hodie celebram⁹ q̄tuor ſunt dicēda. Pͥo aliq̄d de euāgelio. Scd̄o de priuilegijs ſancti marci. Tertio aliq̄ pro informatiōe nr̄a. Et quarto aliq̄ miracula. Quātū ad primū ſciēdū ꝙ tria ſūt gn̄a palmitū vt ex euāgelio hodierno colligitur q̄ ſūt q̄dā viri adherētes: ſ; nō fructificantes ſicut ſunt illi q̄ hn̄t fidē xp̄ianā: ſed nō fructificāt p operationē: vt ſunt ocioſi. Iſtos pr̄ celeſtis penitus ſeparabit a ſocietate xp̄i ⁊ a cōſortio beatoꝝ p ſententiā finalem: ⁊ mittet eos in caminū ignis. Talis nāq̄ loc⁹ cōpetit ocioſis q̄ diu dormiūt: nec deo ſeruiunt orando: ieiunādo necnō eccl̄ias frequētādo: miſſas ⁊ ſermones audiēdo. Nā q̄l; tenet in diebus feſtiuis: ⁊ ſignāter i dieb⁹ dn̄icis audire integrā miſſam ſub p̄cepto eccl̄ie. vñ i decre. dr̄ Die dn̄ica miſſa ē ab oib⁹ vſq̄ i finē audienda. de ꝯſe. diſt. Miſſas. Itē ſunt quidā palmites viti nō adherētes: ⁊ iō non fructificātes: ſicut infideles q̄ nec in vite manēt per fidez. Silr̄ xp̄iani q̄ ſūt excōicati maiori excōicatiōe Tales ſūt abſciſi a vite q̄ ē xp̄s: ⁊ āpl̄i⁹ nihil valēt niſi ad ignē: ſicut palmes abſciſus a vite. Vñ Ezechie.xv. Fili hominis quid fiet de ligno vitis ex omnib⁹ lignis nemoꝝ q̄ ſunt inter ligna ſiluarū. nunquid tollet de ea lignū vt fiat op⁹: aut fabricabit de ea paxill⁹ vt dependeat: in eo q̄dcūq̄ vas? ecce igni datum eſt in eſcā. Nā excōicat⁹ priuatus eſt miſſis ⁊ indulgentijs ⁊ oībus bonis operibus q̄ fiūt in toto mundo: ⁊ ad nihil valet niſi vt eternalr̄ cōburat. Et q̄cūq̄ xp̄ianus ſciēter cōicat tali excōicato incidit in minorez excōicationem. Vñ dr̄ in decre. Cōicās excōicato indebite excōicationē incurrit. xi. q. iij. Precipue. ⁊. c. Siq̄s p̄s. Hoc iſti deberēt attēdere: q̄ loquūt: emūt: vendunt: comedunt: ⁊ bibunt cū excōicatis. Itē quidā ſunt palmites q̄ xp̄o adherent per fidem ⁊ operationē. De quibus dr̄. Qui manet i me: ⁊ ego i eo: hic fert fructū multū. Nā hō exiſtens in gratia ſemp meretur q̄cquid facit orādo: ieiunādo: pegrinādo: immo manualiter laborando: vt ſe ⁊ vxorem ⁊ pueros poſſit nutrire: talis ſemp cū quolibet labore q̄tūcūq̄ paruo meretur premium eternuz q̄diu eſt in gr̄a ⁊ fideliter laborat. vnde p̄s. cxxvij. Labores manuū tuarū q̄ manducabis ⁊c. Ergo dr̄ in euangelio. Qui manet in me: hic fert fructū multū. Quātum ad ſecundā partē hui⁹ ſermōis, ſciēdū ꝙ ſctūs marc⁹ h; ſeptē priuilegia. Primuz priuilegium ꝙ a deo eſt electus, in euangeliſtā. Nā ſecutus ē petrum q̄ eum baptizauit vſq̄ romam tanq̄ ouis paſtorē ſuū: tanq̄ diſcipulus magiſtruz ſuum tanq̄ filius patrē ſuum. Ubi anno dn̄i xl. rogatus a fratribus ſcripſit euangelium grecis literis ſermone greco: iuxta quod Petrum referentē audierat ⁊ a chriſto per inſpirationē acceperat. Vñ Hierony. Conueniens eñ fuit ꝙ ⁊ ille q̄ erat diſcipulus eius qui eſt caput apoſtoloꝝ ſcriberet euangelium rome que eſt caput ⁊ ſolum ciuitatū: ⁊ in lingua greca q̄ erat tunc caput omniū linguarū. Quod quidē euangelium in acquilegienſi eccleſia olim oſtēdebat ſed mō florentie apud ſenatū deuotione congrua cōſeruatur. Itē ſciendu; ꝙ ſctūs marcus nō eſt ſolum euāgeliſta ſed etiā teſtis chriſti. Nā in xp̄o quatuor fuerūt de quibus oportuit teſtimoniuz perhiberi. ſ. vera humanitas: vera diuinitas: vera paſſio: ⁊ vera reſurrectio. Et iō quatuor euāgeliſtas ideſt quatuor teſtes habere voluit. Nā teſtis de ſua vera humanitate fuit ſctūs Mathe⁹ qui in principio ſui euāgelij xp̄i genealogiā texuit: ⁊ iō in figura hoīs ponit. Sed diuinitatis teſtis fuit ioānes ⁊ iō in ſpē aquile figurat. Teſtis de eius paſſiōe fuit Lucas. ⁊ iō in figura vituli q̄ deo in ſacrificiū offerebat deſignatur. Teſtis de reſurrectiōe ſua fuit Marcus q̄ ipſam elegāter cōſcripſit. ⁊ iō in figura leonis figurat. Sicut eñ leo ad ſui clamorez poſt tertiuz diē leonculos mortuos ſuſcitat. Sic pr̄ in diuinis filiū ſuū poſt tertiū diē ſuſcitauit. Et quia marcus de hac ſuſcitatione apertius agit: iō ei⁹ euāgeliū in die reſurrectionis xp̄i in toto mūdo recitat. Scd̄; priuilegiū ꝙ fuit patriarcha alexādrinus: cui⁹ patriarchalis dignitas cōmēdabilis ē a trib⁹. Pͥo ex rōne promotiōis: q̄ a beato petro ſpū ſancto reuelāte fuit promotus. Scd̄o cōmēdabilis eſt rōne promoti: q̄ hanc dignitatez nō cōcupiuit: ſ; ex corde fugit ⁊ iuit⁹ obediuit Vñ pollicē ſibi āputauit vt ſacerdotio reprobus haberet: q̄ ex humilitate ſe indignū reputauit. ſ; tñ btūs petrus ſecū diſpenſauit ⁊ ipm̄ p̄ſidere coegit. Cōmendabilis eſt etiā ex parte officij ꝯſecuti: q̄. ſ. primꝰ miſſam alexādrie celebrauit: ⁊ pplm̄ ſibi cōmiſſuz ſcla; doctrina pauit. Tertiū priuilegiū: q: eſt ꝑgo a deo elect⁹: ⁊ in hoc dat exēplū caſtitatis ipſis ſacerdotib⁹. Multū eī decet caſtitas ipſos miniſtros eccleſie. Pͥo q̄ ſacerdotes ſunt in loco dei: ⁊ ideo dn̄t viuere ſpiritualr̄ ⁊ nō car

naliter. Scdo qꝛ habēt angelicū officiū. Naz
eidē dn̄o ſeruiūt cui ⁊ angeli ⁊ iō dn̄t eē puri
⁊ mūdi ſicut angeli. Tertio qꝛ ipſi cōtractāt
ſancta: ⁊ iō decet eſſe mūdos ⁊ maxime a car
nis mūdicia. vn̄ Leu. xxj. hō q̄ habuerit ma=
culā nō offerat panē dn̄o deo ſuo: ⁊ n̄ accedat
ad myſteriū eius. Quartū priuilegium qꝛ nō
ſolū fuit euāgeliſta: ſed etiā magnus martyꝛ
chꝛiſti. Vn̄ legiꝶ de eo ꝙ anno dn̄i. lvij. ſanct⁹
marcus paſſus fuit in alexandria grecie vbi
ipſe p̄mus patriarcha fuit. quē pōtifices ydo
loꝝ fune collo eius imiſſo ip̄m per ciuitatem
trahētes: ita ꝙ carnes ei⁹ i terrā fluebāt ⁊ la
pides ſanguine ſuo rigabanꝶ. Ille aūt cū tra
hereꝶ clamauit ad dn̄z ⁊ oꝛauit ꝓ ſeip̄o dicēs
Pr̄ in manus tuas cōmendo ſpm̄ meū. Oꝛa=
uit ēt ꝓ populo peccāte vt ſibi indulgereꝶ di
cēs. Pater dimitte illis qꝛ neſciūt q̄d faciūt.
Quintū priuilegiū qꝛ xp̄s cōſolat⁹ eſt eū tpe
ſue paſſiōis ⁊ ad eū deſcēdit. Vn̄ legiꝶ de ip̄o
ꝙ anno dn̄i. lvij. cū eēt in alexādria in carcere
venit ad eum xp̄s ꝯfoꝛtās eū: ⁊ dixit. Pax tibi
marce euāgeliſta me⁹: noli timeꝶ: qꝛ ego tecū
ſuz vt eruā te ab hoſtib⁹ tuis: ⁊ ꝓmitto tibi ꝙ
a me nūꝗ̄ ſeparaberis. Sextū priuilegiuz ꝙ
hodie celebraꝶ feſtū ei⁹ ab oib⁹ xp̄i fidelib⁹
⁊ inſup ieiunam⁹ hodie ⁊ imuocū reliquijs vt
deus preſeruet nos per infinitā ſuam miſeri
coꝛdiā a ſubitanea moꝛte. Et vocaꝶ letania
maioꝛ quā ſanctus Grego. inſtituit pro ma=
gno moꝛbo ⁊ plaga dei. De hoc quere in pri
mo ſermōe ſequēti in p̄ncipio. Septimū pri=
uilegiū ꝙ cū magna ſolēnitate coꝛp⁹ eius ve
netias tranſlatū eſt. Unde legiꝶ ꝙ anno dn̄i
cccc. xvij. Veneti coꝛpus ſcti marci de alexan
dria trāſtulerūt ad venetias: ⁊ cū coꝛp⁹ deſer
reꝶ: fuit odoꝛe mirifico circūfuſum adeo vt to
tā alexādriā mirabili odoꝛe ꝑfundereꝶ. Et ve
neti in honoꝛe ſancti marci eccleſiā mire pul
chꝛitudinis fabꝛicauerūt. Quantū ad tertiā
partē hui⁹ ſermōis ſciēdū ꝙ ſicut hodie ieiu
namus ꝓ ſubitanea moꝛte: tunc pro nr̄a in=
foꝛmatiōe. ꝓlo hic queriꝶ que ſunt remedia
cōtra ſubitaneā moꝛtē. R̄ndetur ſcd̄m doc. ꝙ
ſunt pꝛincipaliꝶ tria. Primū vt q̄s hodiernuz
diē ⁊ proceſſionē venereꝶ deuota oꝛone ⁊ ie=
iunio ⁊ deuoto comitatu cū crucis ꝓceſſione
pro euadēda moꝛte ipꝛouiſa ⁊ ſubitanea. vn̄
ſctūs Tho. in. iiij. di. xv. dicit ille q̄ oꝛat pro ſe
pie ⁊ ꝑſeuerāter in his q̄ ad ſalutē ſuā ꝑtinēt
ſemꝑ exaudiꝶ. cur talis q̄ ſingula pro ſe facit
ſ. ieiunādo: oꝛādo: ⁊ ꝓceſſionē cruc ⁊ reliq̄as
deuote ſequendo nō exaudireꝶ? Scd̄m eſt vt
q̄s ſingulis noctib⁹ i fronte ſignaculo crucis
ſe muniat dicēdo. Ieſu nazarene rex iudeoꝝ
miſerere mei. vn̄ Vincēti. in ſpeculo hyſto. li.
xxxj. c. lxviij. refert de ſctō Edmundo cantua
rienſi ep̄o q̄ cum puer eſſet ⁊ ſcholaris ab an=
glia miſſus Pariſius cui mr̄ ſua deuotiſſima
ſingulis annis neceſſaria vict⁹ ⁊ ciliciū miſit
Cū aūt ē ibi cū ſcholarib⁹ ſuis gratia ſpaciā=
di in pratū exiuiſſet relictis ſcholaribus ſuis
in locis ꝓut a mr̄e didicerat: ſeoꝛſum eundo
deuotioni ſe dedit. cui puer ieſus forma pul
cherrima apparuit dicēs. Officioſiſſime Ed=
mūde ſalue dilecte mi. Cūq̄ pauefact⁹ edmū
dus admirareꝶ: denuo xp̄s puerulus ait ri=
dēdo. Nūquid me noſti? R̄ndit edmundus.
Nullā tui notitiam habeo nec puto tu mei:
cui xp̄s. Cū in ſcholis es ⁊ ſtudio intendis: ⁊
etiam vbicūq̄ es inſeparabiliter aſſiſto tibi:
cur me non noſti: in faciē reſpice ⁊ lege. Cum
aūt edmundus in facie pueri literis celeſtib⁹
legeret Ieſus nazarenus: ⁊ q̄ legeret r̄ndere[t]
puer ſubintulit. Hoc nomē mēoꝛiale tibi ſit:
⁊ noctib⁹ ſingulis iprime frōti tua. ꝑ hoc eñ
poteris ꝯ moꝛtē ſubitaneā muniri: ⁊ q̄ſquis
eadē ſcriptura ſe munierit ꝯſimili mō i frōte
ſua: q̄b⁹ dictis relicta magna dulcedine i coꝛ
de edmūdi diſparauit. Vñ cū q̄s ex coꝛde illū
verſum q̄ hr̄ in p̄s. cxv. Dirupiſti dn̄e vincula
mea ⁊c. frequenter trina vice dixerit. vn̄ Caſ=
ſiodo. glo. ſup illo verſu dicit. Iſte verſus tāte
virtutis credit vt pctā hoīz dimittanꝶ ſi i fine
vite trina ꝯfeſſiōe dicaꝶ. Tertiū eſt ⁊ optimū
vt q̄s quolz ſero contritionē habeat de pctis
ſuis p̄teritis: ⁊ bonā volūtatē ampli⁹ emēdā
di. vn̄ Ezech. xviij. In q̄cūq̄ hoꝛa pctōꝛ inge=
muerit ⁊c. Greg. Qui ex coꝛde dolet ſe ꝯmiſiſ
ſe culpā: pctōꝝ ſuoꝝ obtinebit veniā. Inſup
alicui ſctōꝝ. ſ. btē virgini marie vel ap̄lo ſuo
vel ſctō Nicolao vel alii ſancto crebꝛo ſpāle
obſequiū exhibeat vt ſibi ipetret ꝙ nō ſubi=
to nec ipꝛouiſus: ſz munit⁹ eccl'iaſticis ſacra
mētis moꝛiaꝶ. Nā etiā nr̄is tꝑib⁹ ⁊ antiq̄tus
reꝑim⁹ multos ſic facientes exauditos fuiſſe
miraculoſe: q̄ iacēs in groſſis moꝛbus priuo
viuebāt. Et q̄uis nō ſit timēdum ꝙ infallibilr
q̄s qualitercūq̄ viuendo exaudiaꝶ tn̄ pie ſpe
rare pōt exauditio ab eo qui ſpālia obſequia
aliquibus ſctis priuilegiatis poꝛrigit. Cōſu=
lit eñ de⁹ ſpālibus ſctis ſpālia p̄uilegia pro
viatoꝛib⁹ ſicut ſctō Anthonio ꝯtra ignis incē
diuz prout determinat ſanctus Tho. in. iiij.
di. xlv. de oꝛonib⁹ ſanctoꝝ. q. ij. Itē queritur
ſcdo quid ſentiēdū ſit de illis q̄ ſine rōne mo=
riuntur. R̄n̄r ꝙ ſicut fuerunt illa hoꝛa qn̄ per
diderunt rōnem: ſic vult eos xp̄s iudicare in
agone. Si eñ fuerunt in gr̄a in illa hoꝛa qn̄
vſum rōnis perdiderunt ⁊ ſi moꝛiunꝶ: tunc ſi
ne dubio ſaluanꝶ. Sed ſi fuerunt in peccatis
moꝛtalib⁹ illa hoꝛa: tunc dānabunꝶ ſi ſic de=
cedunt ſine vſu rōnis. vn̄ in decre. di. Qualez
te inueniat dn̄s cū vocat talē pariter ⁊ iudi=

cat.de pe.diſt.i.nunqd.Itē querit q̄re aliqui tā amarā mortē ⁊ durum finē habent.Rñr q̄ deus hoc pmittit triplici de cā.Prima cauſa: q2 aliquib⁹ in penā ⁊ plagā q̄ demeruerūt cū magnis peccatis ſuis q̄ non ſunt digni vti cum rōne ⁊ cōfeſſione ſacr̄tis:ſed ſicut beſtie ſine pnia ⁊ ↄfeſſione decedāt.vñ Aug. Ita fit q̄ i fine obliuiſcit̄ ſui q̄ dū viueret oblitus ē dei. Inſup talib⁹ pctōrib⁹ magis dat̄ tā amara mors vt in pñti inchoet̄ eoꝝ intern⁹ ⁊ in eternū,nūq̄ terminabit̄.vñ aliq̄ mordēt linguas ſuas in extremis q2 cū linguis ſuis deceperūt primos mentiēdo:detrahēdo:maledicēdo:iurādo:blaſphemādo:ſcurrilia v̄ba pferēdo.Itē aliq̄ in extremis percutiunt cū manibus cū pedibus trudūt:q2 offenderūt deū impudice tāgēdo ⁊ cū pedib⁹ chorizādo.Itē aliqui veſtes lacerāt:⁊ tecturā a lecto pẏciūt:et ſic nudi iacēt ſine verecūdia tanq̄ beſtie:quia offenderūt deū in ſupbia veſtiū cū caudis lōgis ⁊ ſciſſuris multis:qđ aliquoꝝ intern⁹ hic incipit ptꝫ in antiocho.ij.Macha.ix.q̄ voluit deijcere filios iſrael quē dñs pcuſſit plaga inſanabili vt vermes ex corpore ſuo ſcaturirēt ⁊ ſic miſer obijt.Silr̄ i nouo teſtamēto herodes q̄ pueros occidit ē i ſcaturiebat vermib⁹ ⁊ poſtmodū occidit ſeipꝫ.Silr̄ carnifices qui occiderūt ſcm̄ kilianū poſtremo deuorauerunt manus ſuas proprias.Silr̄ ⁊ ſatellites diaboli q̄ occiderūt ſcm̄ Tho.cantuariēſem q̄ etiā amarā mortē ſuſtinuerūt ⁊ ſine ſacr̄is obierūt.Scđa cā eſt q̄ de⁹ hoc pmittit in terrorē viuētiū:vt qñ q̄s videt mori iuuenē amara morte ⁊ ſine vſu rōnis ⁊ ſine ſacramentis vel ſubitanea morte vt ſic ↄuertat̄ et querat indulgētiā ⁊ miam dei ne ſil̄is mors ſibi eueniat.Tertia cā:quia aliquib⁹ bonis ↄtingit hoc i bonū vt vſū rōnis amittāt in extremis ſicut ſunt puſillanimes ne i extremis deſperēt ne a demonib⁹ decipiant̄:q2 cuꝫ q̄s eſt in gr̄a:⁊ ſic pdit vſum rōnis:tūc nō pōt amittere regnū dei nec peccare mortaliter ſine vſu rōnis.Itē qñq̄ ↄtingit ex pmiſſione dei q̄ aliqui homines deuoti tā grauē ⁊ amarā mortē ſuſtinēt:⁊ hanc dat eis de⁹ qñq̄ miſericorditer pro purgatorio.ad Ro.viij.Scim⁹ qm̄ diligētibus deū oīa ⁊c.Et cōtingit malis in malū ⁊ bonis in bonū:ſed tñ noſtrū nō eſt tales iudicare.Luc.vi.Nolite iudicare ⁊ nō iudicabimini:nolite cōdēnare ⁊c. Quātū ad quartā partē ſciēdum q̄ oēs chriſtiani dñt ſcm̄ marcū tanq̄ ſingularē patronū inuocare et pro qui vulnerant̄ in corpore.Vñ legitur q̄ quidā calciator grauiter ſe in manu ſiniſtra vulnerauit cuius manū marcus iuxo pungens eū ſanauit ⁊ ad fidē cōuertit.Item qñ occurrit ſterilitas terre inuocandus eſt. Vñ legit̄ q̄ cū tota apuliā magna ſterilitas occupaſſet reuelatū ē eis q̄ hoc eis acciderit:q2 feſtū btī marci nō celebrarēt.Dū igit̄ btm̄ marcū inuocarēt ⁊ feſtū ei⁹ celebraturos pmitterēt ſterilitas abijt abūdātia ſuꝑuenit.Itē pōt impetrare gr̄aꝫ.Vñ legit̄ q̄ cum quidā ſarracen⁹ naufragiū pateret̄.ſ.Marc⁹ eidē apparēs eū eripuit:⁊ ad fidē baptiſmi pduxit. Itē in extremis inuocādus eſt.Vñ cū quidā religioſus qui beatū marcū i multa deuotiōe habuerat et ei⁹ ſepulchrū ſepi⁹ viſitauerat moreret̄.b. Marcus eidē appuit:⁊ aīa ei⁹ ad celi gaudia introduxit.Item obſeſſi a demonib⁹. Vñ legitur q̄ cū corp⁹ ſuū de alexādria trāſferret̄ ad venetias:q̄dā noluit credere hoc ipm̄ eſſe corpus btī marci q̄ ſtatim a demonio capit̄ ⁊ tādiu vexabatur donec ad corpus btī marci duct⁹ eſt:⁊ in ſe credere fateret̄:q̄ liberat⁹ gloriā dedit deo:⁊ btm̄ marcū euāgeliſtā de cetero in magna reuerentia habuit.

In diebus rogationum.Ser.xvij.

Orate pro inuicez vt ſaluemini.Iac.v.Quāuis oī tpe ſit orandum:precipue tamen diebus ⁊ tpibus ſtatutis.Inter ceteros aūt dies ſtatutos orōnis ſūt dies iſti in q̄b⁹ eccleſia celebrat letania.Unde in preſenti ſermōe tria ſunt dicēda. Primo de letania maiori.Scđo de letania minori.Tertio de oratione qua orat vn⁹ p alio.Quātū ad primū ſciēdū q̄ letania interp̄tat̄ rogatio vel ſupplicatio:⁊ letania maior pagit̄ in die ſcti marci ⁊ eſt inſtituta a beato Greg.papa.Et eſt cauſa ppter quā inſtituta ē p magno morbo epydimie.Romani eñ cū i q̄dragesima caſte viuerēt ⁊ ieiunarēt ⁊ i paſcha corpus xp̄i reciperēt.poſtmodū cū comeſſationib⁹ ludis ⁊ luxurijs frena laxabāt:ūdeq̄ dñs puocat⁹ peſtilētiaꝫ magnā in eos pmiſit:quā inguinariā vocabāt.i.apoſtema ſiue inflaturaꝫ in inguine Peſtis itaq̄ ita ſeua fuit vt homines in via in ludis in mēſa ſubitanee morerēt̄:ac ēt in colloquiis:ita vt cū oſcitarēt ſpm̄ ſubito emiſerūt ita vt dicrū ē in ↄſuetudine:⁊ adhuc hodierna die ſeruat̄.Vñ cū q̄s olim ſe velle oſcitare ſentiebat ↄtinue ſibi ſignum crucis impmere feſtiebat.Silr̄ cū aliq̄s aliquē ſternutātē audiebat ſtatiꝫ accurrēs de⁹ te adiuuet ac clamabat.Hec cōſuetudo ēt vſq̄ hodie ſeruat̄. Hec aūt peſtis vñ originē habuit in vita ſcti Greg.inuenit̄.Vñ legit̄ qđ quodā tpe tybris fluui⁹ alueū ſuū egreſſus intm̄ excreuit vt ſup muros vrbis effluerent ⁊ plimas domos euerteret.Tūc in tyb:im fluuiū multitudo ſerpētum cū dracone magno deſcēdit:q̄ fluctib⁹ ſuffocati ⁊ ad lit⁹ piecti totū aerē ſua putredi

ne corruperūt:ꝛ ſtatī plaga illa quā inguina
riā vocāt exorta ē q̄ primo olī pelagiū papā
extīxit:poſtmodū invulgꝰita deſeuiit:vt ſub-
tractī habitatoribꝰ plimas domos ī vrbe va-
cuas relinq̄ret:ſꝫ qꝛ eccl'ia dei ſine rectore eē
nō potuit ſꝫ Gre.invitū plebs oīs elegit.cū
eñi eſſet electꝰ letanias inſtituit:ꝛ vt hoīes at
tētiꝰ orarēt alauit:ſed qꝛ romā peſtis ſupra-
dicta adhuc vaſtabat: pceſſionē cū letanijs
tpe paſchali īſtituit ꝛ ordinauit q̄ʒ imaginē
btē v̄ginis q̄ vt dr adhuc rome eſt quā Lucas
arte medicus ꝛ egregius pictor formauit ꝛ p
oīa btē v̄gini eſt ſiīis:añ pceſſionē reuerēter
portarēt:ꝛ ecce tota aeris īfectio ꝛ turbulētia
imagini cedebat:ꝛ ſic ipſaꝫ imaginē fugeret
ꝙ ipſiꝰ p̄ntiā ferre nō poſſet:ſic ꝙ poſt imagi
nē maris ſerenitas.ꝛ aeris puritas remāebat
tūc in aere vt ferī iuxta imaginē audite ſunt
voces āgeloꝝ cātātiū.Regina celi letare ꝛc.
Et.b.Grego.ſubiūxit.Ora p nobis deū alla.
Tūc btūs Gre.vidit ſupra caſtrū creſcētij an
gelū q̄ gladiū cruētatū de..rgēs ī vaginā re-
truſit.Intellexitq̄ btūs Greg. q̄ʒ peſtis illa
ceſſaſſet:ꝛ ſic factū ē. Vñ ꝛ caſtrū illō deīceps
caſtrū āgeli vocatū eſt.Et illa letania dr ma
ior.ꝛ de ea p̄dicādū eſt in die ſcti marci quā-
do hoīes ieiunāt ꝛ cū pceſſiōe vadunt vt eos
deꝰ a ſubitāea morte p̄ſeruet.Quātū ad ſecū
dā ptē iſtiꝰ ſer.ē ſciēdū ꝙ alia dr letania mīor
q̄ fit tribꝰ diebus ante aſcēſionē dñi: quā bea
tus Mamertꝰ āno dñi.cccclxxiiij.ep̄s vienēſis
inſtituit.Cauſa aūt inſtitutiōis illiꝰ fuit hec
Cum eñi apud viennam frequentes ꝛ maxi-
mi terremotꝰ fuerūt qui domos ꝛ plurimas
eccl'ias ſubuertebāt.Itē nocturni ſonitꝰ ꝛ cla
mores ſepiꝰ auditi ſunt q̄bꝰ hoīes terrebanī.
Itē terribile accidit ꝙ ignis de celo d̄ſcēdebat
q̄ domos ꝯburebat.Itē demones in porcos ꝛ
in lupos ꝛ alias feras ītroibāt ex pmiſſiōe dei
ppter pc'ā hoīꝫ:ꝛ nō ſolū p vias ſꝫ etiā p vil
las ꝛ ciuitates publice diſcurrebāt.ꝛ paſſim
pueros ꝛ ſenes viros ꝛ femīas d̄uorabāt.Cū
igiī tāti dolores q̄tidie fierēt:p̄dictꝰ ep̄s indu
xit triduanuꝫ ieiuniū:ꝛ letania inſtituit:ꝛ ſic
p̄dicta tribulatio cōquieuit:deinde ſtatutuꝫ
eſt ꝛ ꝯfirmatū a papa Simplicio vt p̄dicta le
tania triū dierū vbiq̄ obſeruetī.Itē queriī quare
hoc tpe letanie iſte fiūt? Rñr ꝙ ī his diebꝰ im
ploramꝰ dei auxiliū ꝛ ſuffragia ſctōꝝ. Primo
vt deꝰ bella ſedat q̄ frequēter in vere fiūt.Se
cūdo vt teneros fructꝰ ꝯſeruet ꝛ multiplicet.
Tertio vt ad receptionē ſpūſſcti habilitemur
Itē ſciēdū ꝙ in his letanijs p̄mo īuocamꝰ ſan
ctā trinitatē dicēdo.Paī de celis deꝰ miſerere
nobis.Deīde matrē mīe imploramꝰ dicētes.
Sctā Maria ora pro nobis.Deinde angelos
aplos:martyres:cōfeſſores:v̄gines:ꝛ ꝯr oēs

ſctōs in celo exiſtētes:vt multiplicatis inter-
ceſſoribꝰ deus nī miſereaī nīi ꝛ tribuat no-
bis miſericordiī ea q̄ petimꝰ.Itē ſciēdū ꝙ iſte
letanie nō ſolū fiūt cum ſctōꝝ ſuffragijs q̄ ibi
īploranī ſꝫ ēt cū cāpanis q̄ ibi pulſanī. Pulſā
tur igiī cāpane vt turba demonuꝫ effugiaī.
Sicut qñ tēpeſtates imminēt tūc etiā cāpane
pulſanī vt diaboli in aere exiſtentes ꝛ nobis
nocere volētes terreanī:qꝛ cāpane ſunt tube
xp̄i celeſtis.Itē cū crucibꝰ ꝛ vexillis q̄ portan
tur vt p hoc oſtendaī ꝙ xp̄s p paſſionē victor
extiterit. Nā crux repreſentat paſſionē.vexil
lū xo victoriā:q̄ xp̄s triūphauit demōes vincē
do ꝛ hūanū genus redimēdo. Itē in letanijs
illis ſalubre ē illud āgelicū cāticū ſepiꝰ cāta-
re.ſ.ſancte deꝰ ſctē fortis ſctē ꝛ imortalis mi-
ſerere nobis.vñ Damaſce.dicit q̄ʒ cū apō cō
ſtātinopolim ppī magnā quādā tribulatio-
nē fierēt letanie q̄dā puer de medio ppl'i in ce
lū raptꝰ eſt ꝛ illud cāticū ibidē docuit:deinde
ad populū redīēs illud cāticū angelicū in cō-
ſpectu populi cantauit ꝛ mox oīs tribulatio
ceſſauit.Itē laus ꝛ auctoritas illiꝰ cātici ex q̄
in or colligiī. Primo ex eo ꝙ angeli hoc docue-
rūt puerū ſupradictū.Scd̄o ex eo propī illud
canticū illa magna tribulatio ceſſauit.Tertio
ex eo q̄ʒ calcedonēſis ſynodꝰ illud approba
uit. Quarto ꝙ demones valde illud canticū
timēt ꝛ terrenī qñ cantaī.Quātū ad tertiam
ptē illiꝰ ſermo.ſciēdū eſt q̄ʒ q̄ petit fieri pro ſe
orōnē q̄tuor dꝫ in ſe hr̄e vt orationes ſctōꝝ
aut ēt bonoꝝ hoīꝫ p eo facte a deo exaudian
tur.Primo dꝫ illud deſiderāter cōcupiſcere pro
quo vult p ſe orare ab alijs bonis ꝛ deuotis
hoībꝰ.P̄s. Deſideriū pauperū exaudiuit dñs
Hiere.xxix. Cū q̄ſieritis me in toto corde ꝛc.
Scd̄o vt ipſe ſit ī bono ppoſito ſe emendādi
qꝛ ſi ſtaret in malo ppoſito peccādi: deꝰ orō-
nes q̄ p eo fierēt nō exaudiret. Hiere.xv. Si
ſteterit moyſes ꝛ ſamuel corā me nō erit aīa
mea ad ppl'm iſtū.Ex hoc hr̄ q̄ʒ orōnes facte
p dānatis vl' demōibꝰ nihil pſunt:qꝛ ip̄ ſunt ī
malo ppoſito:in malis obſtinati.Ergo cū pe
tis orari p te ꝛ tūc debes hr̄e bonā volūtatē
Sꝫ oppoſitū faciūt q̄ nolūt ſeip̄os iuuare. Et
de illis q̄re duo breuia exēpla ī promptua.xix.
O.Itē ibidē.xxxiij.Tertio vt reputet ſe indi-
gnū corā deo ſtare ꝛ p ſeipſo orare ꝛ indignū
ſe a deo exaudiri.Io.xlij.Seruꝰ meꝰ.Iob ora-
bit p vobis ꝛ ego faciē eiꝰ ſuſcipiā.vñ Grego.
in paſto.Talis requirēdꝰ ē ad honorādū qui
ſit ydoneꝰ ad placandū.Qꝛ cū his q̄ diſplicet
ad intercedēdū mittiīur irati animꝰ ad deterio
ra puocaī. Quarto vt bōa iuſta ꝛ illicita ꝛ ſa
lutaria petat ſibi a deo īpetrari.Chryſo.Illa
pete a deo q̄ tibi expediāt accipere:ꝛ illū de-
ceāt dare.Sciēdū q̄ʒ qñ ſumus in tribulatio

nibus vel in anxietatib⁹ ve. in pctis: tūc de
bemus deſiderare ꝓ nobis fieri cōem orōnē
ſicut cōiter fit finito ſermone: q̄ȝ hoc eſt valde
vtile. vñ ſcriptū eſt. Impoſſibile eſt pces mul-
torū nō exaudiri. Et xp̄s in euāgelio dicit. Si
duo ex vobis ꝯſenſerint ſup terrā de oī re q̄cū
q̄ꝫ petierint fiet illis a prē meo: quāto ma-
gis vbi ducēti vel quingēti vel q̄nq̄ȝ mille fue
rint ꝯgregati cōem orōnē ꝓ aliq̄ cauſa faciūt.
Et talis cōis orō eſt multū efficax. Hoc oñdit
in illo deſpato hoīe quem cōis orō liberauit a
deſperatiōe. Hoc exēplū q̄re infra ibidē.xxx.O.
Et quilȝ libēter dȝ ꝓ aliis orare: ⁊ cōem orōnē
facere: q̄ȝ hec ē eleemoſyna ſpūalis: ⁊ deo val-
de placet. vñ Chry.ſup Mat. Pro ſe orare ne-
ceſſitas cogit: ꝓ aliis aūt fit charitas fraterni
tatis hortatꝰ. Dulcior aūt ē añ deū orō nō q̄ȝ
neceſſitas trāſmittit: ſȝ quā fraternitatis cha
ritas cōmēdat. Ultimo ſciēdū q̄ꝺ deuote orō-
nes ſunt multū meritorie: ideo demones mul
tipliciter nitunt impedire orantes. Exēplum
q̄re de hoc infra ibidē xxv.O. Itē alios ſermo
nes de orōne q̄re i diſcipło de tpe. Primū ſer.
lxiiij.I. Scđm ſer. ſup Pater noſter.lxv.Q.

De ſancto Petro martyre ordinis Predicatorum. Sermo.xviij.

SI quis vult poſt me venire abneget ſemetipſuȝ ⁊ c.
Uerba ꝓpoſita Luc.ix. originaliter
ſunt ſcripta: ⁊ in euāgelio hodierni
feſti lectionaliter ſūt recitata. Uñ ad honorē
ſcti petri martyris de ordine p̄dicatoꝝ in pre
ſenti ſermone tria ſunt dicēda. Primo de pri-
uilegiis bti petri. Scđo aliqua ꝓ informatiōe
nr̄a. Tertio miracula q̄dā. Quātū ad primuȝ
ſciēdū q̄ btūs Petr⁹.vij. habuit p̄uilegia. Pri-
mū q̄ȝ fuit ꝟgo mēte ⁊ corpe. Huiꝰ aūt ꝟgini-
tatis oſtēſum fuit q̄ corp⁹ ei⁹ defūctū cū vltra
annū i terra iacuiſſet: ita ſanū ⁊ integrū eſt in
uētū ac ſi eadē die fuiſſet nouiter tumulatuȝ.
Cōueniēs ei erat q̄ corp⁹ illud i morte ſua nō
corrūperet putredie: q̄ȝ i vita nō fuerat corru-
ptū aliq̄ voluptate luxurie. Itē i ſignū ꝟgini-
tatis ipſi⁹ veſtis ſua cōburi nō potuit. Sic le-
git q̄ cū q̄dā de tunica ſcti petri ſup carbones
poſuiſſet cōburi nō poterat: q̄ꝺ videns heretic⁹
ad fidē catholicā eſt cōuerſ⁹. Scđm p̄uilegiū:
q̄ȝ innocētiā baptiſmalē ſeruauit: ⁊ nūq̄ȝ mor
taliter peccauit: ⁊ hoc donū paucis datum eſt
niſi pfectis: quoꝝ vn⁹ fuit btūs petr⁹ martyr.
Arth credēdū ē q̄ꝺ q̄lȝ cū dei adiutorio poſſet
viuere ſine pctō mortali: q̄ ſi vnoſ oppoſitū te
neret heretic⁹ eſſet. Uñ magr̄ ſen.li.ij. di.xxvj.
Illos errare dicim⁹ q̄ cū manicheo dicunt ho
minē pctm̄ mortale vitare nō poſſe. Tertium
p̄uilegiū q̄ȝ habuit magnā grām p̄dicandi: et
ppl̄s magnā grāȝ ipm audiēdi. Un legit in le
gēda ſua q̄ꝺ hoīes tā ardēter ꝟba ſua audie
bāt q̄ꝺ ſepe innūer⁹ turbaꝝ cōcurſ⁹ vbi ſtatue
rat p̄dicare cōueniret loca pcipiēs: ita vt opor
teret q̄ꝺ i carruca a ſcrib⁹ fabricata ad locū in
quo p̄dicare debebat i hūeris fideliū portaret
Quartū p̄uilegiū q̄ȝ habuit i pfcti vitā actiuā
et cōtēplatiuā. Uñ de ei⁹ vita dr̄ q̄ꝺ dies impē
debat cōmodis aiarū vel ſedulis inſiſtēdo pre
dicationib⁹ vel cōfeſſionē audiēdo: aut etiam
hereticoꝝ dogmata cōfutādo. Et de vita con-
templatiua ipſi⁹ dr̄ in lr̄a canonizationis ſue
Nocturna ſilentia humane deputata quieti
poſt dormitionē breuē decurrebat i ſtudiis le
ctionum. i. ſomnū xp̄s orōnū ſuſpiriis occupa
bat. Quintū priuilegiū q̄ tota trinitas atteſta
tur ſcitatē ⁊ pfectionē ipſi⁹. Nā prīs potētia
atteſtat in miraculis filij ſapiētia in doctrina
ſpūſſcti bonitas in ꝟginib⁹ ⁊ donis q̄b⁹ cum
pfecte iplenit. vñ. i. Ioh v. Tres ſūt q̄ teſtimo-
niū dāt in celo. b. petro. i. pater: ꝟbū: ⁊ ſpūſſan
ctus ⁊c. Sextū p̄uilegiū: q̄ȝ eſt martyr ſingula
ris xp̄i: ⁊ eius paſſio venerāda dñice paſſioni
multū ſilis videt. Xp̄s eñi paſſus eſt ꝓ verita-
te fidei quā docebat: petr⁹ ꝓ ꝟitate fidei queȝ
defendebat. Itē xp̄s paſſus eſt ab infideli po-
pulo iudeoꝝ: petr⁹ ab ifideli turba hereticoꝝ.
Itē xp̄s in paſchali tpe crucifigit: petr⁹ eodeȝ
tpe martyriū patit. Item xp̄s ꝓ. xxx. denariis
traditus fuit: petrus ꝓ. xj. libris papiēſiū fuit
vendit⁹. Itē cū xp̄s pateret: in man⁹ tuas dñe
cōmēdo ſpm̄ meū dicebat petr⁹ dum occidere
tur eadē verba clamabat. Itē xp̄s ꝑ paſſionē
ſuā multos ifideles ad fidē adduxit: petr⁹ per
ſuā mortē mltos hereticos conuertit: ſȝ etiaȝ
in vita multos hereticos conuerteret: iñ poſt
mortē ſuā ei⁹ meritis ⁊ choruſcationib⁹ diuer
ſoꝝ miraculoꝝ mlto plures ꝯuertit. Septimū
p̄uilegiū q̄ȝ hȝ trecētenas coronas i celo. Ipe
eñi fuit p̄dicator: ꝟgo ⁊ martyr: ergo hȝ coro-
nas. virginū ⁊ martyrū: ⁊ p̄dicatoꝝ. Quātū ad
ſcđaȝ partē illi⁹ ſer. ſciendū q̄ plura ſunt gña
martyrū. Nō eñi opȝ q̄ quiſq̄ȝ ꝓ fide xp̄i occi-
datur ſȝ plurib⁹ de cauſis pōt q̄s fieri martyr
primo cū q̄s ꝓ iuſtitia ⁊ inocētia occidit. vt abel
q̄ iuſtitiā fecit offerēdo meli⁹: ⁊ inocēt a fratre
ſuo Caym occiſus ⁊ martyr effect⁹ eſt. Scđo
ꝓ correctione fraternali: vt Ioh. baptiſta. Uñ
Mat. xj. Arguebat aūt herodē iohānes dicēs.
Nō lȝ tibi habere vxorē fratris tui. Si quis ex
charitate argueret primū ſperās ſe pficere: ⁊
ille occideret: talis martyr fieret. Tertio q̄ñ ꝓ
lege dei occideret q̄s vt habet. ij. Macha. vij.
vbi mater occiſa ē cū ſeptē filiis ſuis ⁊c. Si q̄s
chriſtianus cogeretur vt contra precepta dñi
faceret: ⁊ ille nollet ⁊ occiderent: martyr eſſet
Quarto ꝓ ꝟginitate obſeruāda vt btā Agnes

q̄ ad lupanar ducta eſt. ⁊ ꝑtr ꝓ v̄ginitate ⁊ fi-
de occiſa eſt. Sic adhuc ſi aliqua virgo ꝓ con
ſeruatiõe v̄ginitatis occideret: vel etiã mulie
ri matrimonio nolẽs cõſentire in adulterium
occideret: tales marty:es fierent. Quinto qñ
qs patit ꝓ defenſiõe eccl̄iaſtice libertatis: ſi-
cut btũs Thomas cãtnarieñ. ps. lxviij. zelus
domus tue comedit me. Sexto qñ qs occaſiõe
xp̄i occideret: vt pueri innocẽtes q̄ ꝓpter xp̄m
ab iniquo rege Herode interfecti ſunt: ſic ad-
huc ſi pueri xp̄ianoꝝ occulte vel aperte ab in-
fidelib⁹ occiderent marty:es fierẽt. Septimo
qñ qs patit ꝓ defenſione fidei catholice: ſicut
fuerũt apl̄i martyres: ac etiã v̄gines: ⁊ ſignan
ter etiã ſctũs petr⁹ cui⁹ hodie feſtũ celebram⁹
hi ſunt bti q̄ ſic occidunt Mat. v. Bti q̄ ꝑſecu-
tionẽ patiunt ⁊c. vñ etiã i decret. Qui ꝓ nole
xp̄i marty:izant: ꝓculdubio vitã eternã cõſe-
quunt. xv. q. j. Merito. Itẽ ſciendũ ſcdm Guil.
lug. ꝙ nulla ſecta ſeu fides infideliũ roborat
ꝑ miracula: niſi fides xp̄iana. Nã xp̄s q̄ ꝑ illo fi
dem catholicã docuit mortuos ſuſcitauit: le-
proſos mundauit: cecos illuminauit: demões
effugauit infirmos curauit: qui nullus natu-
raliter facere põt niſi miraculoſe. Item robo-
ratio fidei ptz i aplis qb⁹ data eſt notitia ſe-
ptuagintaduaꝝ linguaꝝ. vñ Act. ij. Loquebã
tur varijs linguis apl̄i magnalia dei. Itẽ fue
runt ſimplices ⁊ idiote. ⁊ ꝑ ſpm̃ ſcm̃ facti ſunt
doctores toti⁹ mũdi. vñ Jo. xv. Paraclet⁹ aũt
ille ſpũſ ſctũs docebit vos oĩa ⁊c. Itẽ fuerũt ti-
mo:oſi: qd̄ ptz in btõ petro q̄ maior videbat: ⁊
ad vocẽ vni⁹ ancille xp̄m negauit. Immo oẽs
apl̄i relicto xp̄o fugerũt tp̄e paſſiõis ſue ⁊c. ſꝫ
poſt ſuſceptionẽ ſpũſ ſcti nec timuerũt reges:
nec ꝑncipes nec iudices: hoc ꝓbat. Nã Nero
imꝑator nõ poterat vĩcere petrũ: nec herodes
Jacobũ: nec domitian⁹ iohãnẽ: nec egeas an-
dreã: nec aſtrages bartholomeũ: immo nec te
neras puellas. vñ Maxẽti⁹ nõ poterat vincerẽ
Katherinã: nec olibri⁹ margaretã: nec quitia-
nus agatã: nec dioſcor⁹ barbarã filiã ſuã: nec
fauriti⁹ dorotheã: nec tres iudices chriſtinã.
Quãtũ ad tertiã ꝑtẽ iſti⁹ ſer. ſciẽdũ ꝙ oẽs ho-
mines dñt hodie ſctm̃ petrũ honorare: et ip̃m
tãꝗ̃ ſpãlẽ patronũ inuocare. Et ꝑ illo mulieres
ꝑturiẽtes i partu ꝑ illis ꝑiclitã: es qb⁹ põt ſub-
uenire ⁊ a deo i̇petrare vt cũ gaudio ⁊ ſine ꝑi-
culo partũt. Vñ legit ꝙ q̄dã aqua tactu reliq̃a
rũ ei⁹ conſecrata multis extitit medela: ſicut
cuidã mulieri: parere nõ valẽti ⁊ ꝑ triduũ in
ꝑtu laborãti q̄ cũ de illa aqua parũ guſtaſſet:
ꝓtin⁹ ſine difficultate partum emiſit. Itẽ due
mulieres magnã preſſurã ⁊ dolorẽ ⁊ difficul-
tatẽ hñtes tp̄e part⁹ q̄ de eadẽ aqua biberant
⁊ btm̃ petrũ inuocauerũt ⁊ poſtmodũ leuiter
pepererũt. Itẽ in Lugdunẽſi dioceſi q̄dã mu-
lier: noĩe xp̄iana vxor Gilberti anglici valde
cruciabat in partu prolis ⁊ beatũ petrũ de
uote inuocabat: ⁊ de aqua bibit: ⁊ mox pepe-
rit. Item quedã mulier cum iam tres pueros
mortuos peperiſſet ⁊ ex hoc a viro odio habe
retur: beati petri auxiliũ poſtulabat. Cumq̃
quartũ quẽ poſtmodũ peperit ſil'r mortuũ pe
periſſet: mater filiũ defunctũ accipiẽs ad rogã
duꝫ ſctm̃ petrũ totã ſe cõtulit: deuotis exorãs
precib⁹ vt ei⁹ filiũ ſuſcitaret. Vix autẽ orõnẽ
cõpleuerat: ⁊ ecce puer q̄ mortu⁹ fuerat viuus
apparuit: quẽ cũ ad baptiſmũ portaſſent ⁊ diſ
finiuiſſent vocari iohãnẽ: ſacerdos dum iohã
nes dicere debuit: neſciens dixit petrus. Un-
de hec nomẽ deinceps ꝓ bti petri deuotione
retinuit. Itẽ q̄dã mulier peperit fruſtrum car
nis ⁊ votũ fecit ſctõ petro ⁊ fruſtrum carnis
portare fecit ad altare ſcti petri: ⁊ in cõſpectu
ꝑpl̄i maſſa carnis formata eſt i formã pueri q̄
poſtmodũ fact⁹ eſt frater ordinis p̄dicatoꝝ: et
ſctm̃ petrũ multũ dilexit ⁊ ei fideliter ſeruiuit.
Itẽ legit ꝙ q̄dã mulier poſt partũ cũ adhuc
eſſet in puerperio vehemẽter adhuc tumefa-
facta eſt q̄ bibit de aqua ſcti petri ⁊ eũ deuote
inuocauit ⁊ cõtinue tumor ab ea receſſit: ⁊ ſani
tatẽ p̄ſtinã recuperauit. Item parẽtes hñtes
pueros infirmos dñt deuote ſctm̃ petrũ inuoca-
re. Vñ legit ꝙ puer q̄dã dict⁹ helias aliquadã
graui egritudĩe ſubito eſt arrept⁹ i terrã pro-
ſtrat⁹ linguã extra os in lõgũ eijciẽs ita ip̃am
atrociter mordebat intrinſec⁹: vt ex dolore tu
meſcẽs poſt modicũ nõ linguã hoĩs ſꝫ potius
bouis eã pre magnitudine hñre videret. Cũq̃
circũſtãtes timerẽt ſibimet i breui dentiũ con
ſtrictiõe ſcindẽdã nec ip̃m aliquatenus int⁹ va
lerẽt deponere: vix tãdẽ i os ei⁹ i̇pediẽte tumo
re aliq̃tulũ de aqua martyris immiſerũt: qd̄ cũ
inſtãte iã nocte feciſſent eodẽ ſero linguã re
traxit: ⁊ oĩ prorſ⁹ inflatiõe carẽs expedite locu
tus eſt: ⁊ plena ſalute recepta cũ gaudio cibũ
ſumpſit. Quod vidẽtes qui aderãt ſtupore cir
cundati: reſeruare aquã nõ inutiliter curaue-
runt. Hec aqua cũ in quodã vaſe ligneo ſerua
retur: domũ totã ⁊ oĩa que ibi erant vaſe illo
excepto vorax flãma cõſumpſit. Cumq̃ aqua
fuiſſet in aliud vas tranſlata: primũ ꝓtin⁹ in
cinerẽ eſt redactũ. Itẽ puer quidã inflatũ ha-
bebat corpus ita ad videndũ foret horribilis
et multũ deformis vt mors poti⁹ ꝗ̃ vita pro-
prijs parẽtibus adaptaretur. Cũ aũt parẽtes
feciſſent votũ ad ſctm̃ petrum ⁊ accepta aqua
ſcti petri ⁊ lotus a matre aliquibus ſtillis de
ipſa guſtatis: illico tot⁹ detumuit: ⁊ puer iſte
reſtitut⁹ eſt ſanitati. Itẽ quidã puer cũ inter
trabes acutas grauiter corruiſſet ⁊ ex caſu fuiſ-
ſet motu ⁊ ſenſu penit⁹ deſtitutus: tanꝗ̃ mor
tuus deferret a matre ⁊ mox appoſita a terra

ſuo pectore eiuſdē martyris ſacro cruore ꝯſper
ſa:ſic incolumis reſurrexit:quaſi nūꝗ̄ leſus
fuiſſet. Itē nr̄is tꝑibus q̄ſi cōtinue choruſcat
multis miraculis q̄ſi ꝑ totū mundū. Nā au-
diui a fidedignis ꝙ in colonia in die ſcti petri
martyris q̄ſi oēs pueri ad cōuentū ꝑdicatorū
ducunt̄. Et qñ pueri infirmant̄ in ciuitate vel
circacū vorū emittūt parētes ⁊ deuote inuo
cant ſcōm petrū. Et aliq̄ tātā quātitatē offerūt
ſctō petro de cera in q̄tū puer poſſit pōderare
et aliqui tñ de pane q̄tū puer hʒ pōderare:⁊
et aliq̄ offerūt imagines puerorū de cera ⁊ in
tāta multitudine ꝙ q̄ſi capella ſcti petri in ſu
periori parte repleta eſt imaginib⁹ talib⁹. Et
aq̄ in eadē ciuitate bn̄dicit̄ cū reliquiis ſcti pe
tri. ⁊ oēs bibūt ⁊ aliq̄ ad domos ſuas ſecū por
tant:⁊ ꝑ totū annū ſeruāt. Sʒ audiui ꝙ i me-
diolano vbi ſctus petr⁹ ſepult⁹ eſt cōtinue q̄ſi
infinitis choruſcat miraculis:⁊ feſtū ipſi⁹ ſolē
niter celebrat̄ tā in foro q̄ꝫ i choro. Itē ſuccur-
rit virginib⁹. Vñ legit̄ ꝙ q̄dā ꝟgo iacuerat in-
firma ſeptē ānis nec poterat ꝑ ſe ḋ lecto ſurge
re:ad quā venit ſctus petr⁹ adhuc exiſtens in
p̄nti vita:⁊ deuote orauit ꝓ ſanitate ꝟginis di
cēs. Dn̄e q̄ paliticū ſanaſti obſecro digneris
huic ꝟgini cōcedere ſanitatē priſtinā. Que ꝓ
tin⁹ ſanata eſt:⁊ de lecto ſuo ſurgēs laudauit
dn̄ʒ. Itē ſuccurrit mulierib⁹. Vñ legit̄ ꝙ q̄daʒ
mulier ex acumie febriū deſꝑata de vita ſua
terrā ſanguine ſcti petri aſꝑſam in loco vbi i-
terfect⁹ fuit ſuꝑ faciē ſuā poſuit ⁊ ſic ꝑfecte ſa
nitati reſtituta eſt. Itē ſuccurrit viris i rebus
⁊ in corꝑe. vñ legit̄ ꝙ plures mercatores ⁊ ꝑe-
grini fuerūt i ꝑiculo maris:⁊ vn⁹ locut⁹ cete-
ris dicēs. Nunq̄d audiſtis qualr̄ q̄dā de ordie
ꝑdicatorū noīe petr⁹ ob fidei defenſionē ab he
reticis interfect⁹ eſt:multaꝗ ꝑ eū dn̄s ſigna
oſtdit. Nūc igit̄ deuote imploremꝰ patrociniū
ipſi⁹. Et reſpiciētes viderūt quēdā in habitu
fratrū ꝑdicatorū ſuꝑ velū ſtantē ⁊ ſtatim ceſſa
uit vētus ⁊ mare q̄euit:⁊ fctā eſt trāquillitas
magna. Itē quidā arnoldus noīe in extremis
laborās emiſit votū vt poſſit ꝙ monumentū
martyris viſitaret ſi ei⁹ meritis ſibi ſanitas ꝑſta
retur. Et ſtatiʒ poſt votū emiſſuʒ ſanitatē eſt
cōſecut⁹:⁊ plā alia miracula h̄r̄tur i legē. ſua.

In feſto ſanctorū apl̄orū Philippi ⁊ Ia-
cobi. Sermo. xix. De ſancto Philippo.

IN domo patris mei man
ſiōes multe ſūt
Ioh. xiiii. Ex his verbis iam dictis
patet ꝙ deus in futuro vnicuiꝗ re
tribuit ꝑut hic meruit. Et bri ſunt
illi pre ceteris qui hic merētur:ꝑ gr̄e ꝙ eorū
gaudiū accidētale creſcet in ſtatu future glie
de die in diē:de anno in annū. Et de his intē-
do hic loqui in p̄nti ſer. in quo tria ſunt dicen
da. Primo de dignitate ſcti philippi. Secūdo
de his quorū gaudiū augmētatur i celo. Ter-
tio miracula. Quātū ad primā partē iſti⁹ ſer.
ſciēdū ꝙ ſctus philip. hʒ. vii. ꝑuilegia. Primū
ꝙ xp̄s ipſm elegit in aplm:⁊ fuit vn⁹ de p̄mis
aplis:q̄s xp̄s vocauit. Nā primo vocauit an-
dreā:ſcdo petrū:tertio philippū. ⁊ iſte philip-
pus diuine inſpirationi velociter obediuit. Nā
cū xp̄s eū vocaret di. Seq̄re me eū ꝓtin⁹ eſt ſe
cut⁹. Hoc aūt nō ꝓceſſit ex leuitate cordis:ſed
ex bn̄ficio gr̄e ſpūalis. Ioh. iii. Spūs vbi vult
ſpirat ⁊c. Scdm priuilegiuʒ:q: fuit mediator
xp̄i ⁊ ppl̄i. Nā ſicut dr̄ Ioh. xii. poſtꝗ̄ gentiles
ad xp̄m acceſſiſſēt:ipſe et andreas inter xp̄m ⁊
gentiles mediatores fuerūt:qḋ eos ſibi recon
ciliaret:⁊ gr̄am inuenirēt. Sicut aūt tunc fuit
mediator in mūdo ita credēdū eſt qḋ nunc ſit
mediator ꝓ nobis in celis. Tertiū ꝑuilegium
eſt:q: fuit cū xp̄o multū familiaritatis. Nā ſi-
gnū magne familiaritatis fuit qñ iohānes a
xp̄o petijt ſibi reuelare ꝓditorē ſuū quē tñ pe-
trus petere nō eſt auſ⁹. Ioh. xiii. Dn̄e q̄s eſt q̄
te tradet. Signū maioris familiaritatis fuit qñ
petr⁹ iacob⁹ ⁊ iohānes petierūt ſibi reuelari
aduētū ſuum. Matth. xxiiii. Dic nobis qñ hec
erūt ⁊c. Signū maxime familiaritatis fuit qñ
a xp̄o philipp⁹ petijt ſibi reuelari patrē ſuū:cū
dixit:domie oſtde nobis patrē ⁊ ſufficit nobis
Scdm ſignū familiaritatis qḋ xp̄s reuelauit
ſibi ſecreta ſua di. Philippe q̄ videt me videt
et p̄rem meū. Itē tertiū ſignū familiaritatis
qḋ cū maxia multitudo ad xp̄m cōueniſſet:vt
h̄r Ioh. vi. de refectiōe ipſorū cū nullo alio di-
ſcipl̄o tractauit:ſʒ ſolūmō cū philip. dicēs. Vñ
emem⁹ panes vt mādu cent hi. Quartū q: nō
ſolū apl̄s xp̄i fuit:ſʒ etiā martyr xp̄i fuit:⁊ etiā
crucifix⁹ eſt ſicut xp̄s ieſ⁹. Vñ legit̄ ꝙ cū philip
pus. xx. an. ꝑdicaſſet ⁊ cū a paganis teneretur
ipſm crucifixerūt ꝓpter xp̄m quē ꝑdicauit:⁊ ſic
tres apl̄i crucis ſuppliciū ꝑtulerūt. ſ. petr⁹ an
dreas ⁊ philipp⁹. Erat aūt philippus. lxxxvii.
annorū qñ crucis patibulū ſuſcepit. Quītū pri
uilegiū. qḋ vnū articulū de. xii. ꝯpoſuit di. De-
ſcēdit ad iferna:q̄ eſt quint⁹ articul⁹ in nūero
xii. articulorū. Circa quē articuluʒ q̄rit̄ q̄ hora
vel quo tꝑe xp̄s deſcēdit ad inferna. Rn̄r ſm
ſctm̄ Tho. ꝙ ſtatim qñ aīa xp̄i a corꝑe iuit ſe-
parata tūc aīa xp̄i deitati vnita deſcendit ad
limbū patrū:⁊ māſit ibi ab hora mortis xp̄i q̄
fuit. v. feria hora. ix. vſꝗ ad horā reſurrectiōis
Et hoc fuit tꝑs. xl. horarū:q: in diluculo dn̄ice
diei reſurrexit:⁊ eadē hora reſurrectiōis edu-
xit eos de limbo. in die aſcēſionis ꝑduxit illas
aīas ad celū q̄s i die reſurrectiōis eduxerat de
limbo. vñ Aug. i ſer. de reſurrectione dn̄i:ſicut
cū dn̄o reſurrexerūt ita cū dn̄o aſcēdēte etiam
aſcēdiſſe credunt̄. Itē ſciēdū ꝙ aīa xp̄i iuit ſe-

parata a corpe ſed veitas māſit cū ala ad inferna deſcēdēte:⁊ etiā cū corpe iacēte i ſepulchro. Sextū pũilegiū q̄ i q̄lz miſſa i toto mūdo nolaꝫ. Septimū pũile. q̄ feſtū ipſi⁹ hodie ab olb⁹ xp̄ifidelib⁹ ſolēniter celebraꝫ: ſed vigilia iſtoꝝ duoꝝ apl̃oꝝ ſub p̄cepto eccl̃ie nō ieiunatur ꝓpter letitiā reſurrectiōis ieſu xp̄i. vn̄ legitur i cronica Hermā. q̄ Inno. pap. ij. āno dn̄i M. cxliij. ſedit annos. xiiij. ⁊ mēſes. vij. hic conſtituit vt vigilie apl̃oꝝ ieiunarenꝫ ioānis euāgeliſte Philippi ⁊ Jacobi: ac Barnabe tn̄ exceptis ꝓ q̄b⁹ ieiunat eccl̃ia tres dies rogationuꝫ. Quātū ad ſc̄daꝫ ptē iſti⁹ ſer. p i formatiōe nr̄a dicēdū eſt de. ix. gn̄ib⁹ hoiꝫ q̄ h̄ merenꝫ vt p̄ gr̄e q̄ eoꝝ gaudiū accidētale accreſceret q̄tidie i ſtatu future gl̃ie vſq̄ i finē mūdi. Primi ſūt ꝓphete ⁊ q̄tuor euāgeliſte ⁊. b. Paul⁹ q̄ ſcripſit epl̃as ⁊ etiā aliū apl̃i p quos ſpūſſctūs locut⁹ eſt iſpirādo ipſis ſacrā ſcripturā. Silr̃ et doctores q̄ expoſuerūt nobis v̄ba ſacere ſcripture: ⁊ etiā q̄ libros ⁊ ſmōes cōpoſuerūt. Nā quot hoies emēdanꝫ ex ſacra ſcriptura ⁊ ex dictis doctoꝝ: tot gaudia accidētalia in celo habebūt. Sc̄di ſunt patres q̄ iſtituerūt ordines ſicut ſc̄tūs dn̄ic⁹ q̄ inſtituit ordinē p̄dicatoꝝ: ⁊ ſc̄tūs Frāciſc⁹ q̄ iſtituit ordinē fratrū minoꝝ ⁊c. Nā quot bona opa fiūt i toto ordine a q̄lꝫ hoie ſeu pſona ordinis ieiunādo: orādo: legendo: cātādo: mane ſurgēdo: ſtudēdo: p̄dicando: tot gaudia accidētalia habebūt i celo. Tertij q̄ cōſtruxerūt vel cōſtruūt eccl̃ias vel monaſteria: ⁊ etiā q̄ iuuerūt cōſtruere ducēdo ligna et lapides ⁊ cemētū ⁊ etiā q̄ eleemoſynā ſuā dederūt. Nā ola bona opa q̄ fiūt in eccl̃ia vl̃ monaſterio de quoꝫ ope habebūt ſpāle gaudiuꝫ i celo: hoc hũſite nō credūt. In ſignū hui⁹ cōbuſſerūt eccl̃ias ⁊ deſtruxerūt: ſꝫ a xp̄ifidelib⁹ loca i noie dn̄i edificata ſūt honorāda: vt h̄r in decre. di. xlj. ⁊ cimiteriū gaudet eadē imunitate ſicut eccl̃ia ⁊ nemo i loco orōnis dꝫ intēdere fabulis otioſis. di. xv. §. Alias. q̄r credēdum eſt q̄ i qualꝫ eccl̃ia ⁊ i quoꝫ cimiterio requieſcāt pl̃a corpa ſc̄tōꝝ quoꝝ aie i celo regnāt cū xp̄o cū Maria cū olb⁹ ſc̄tis angelis q̄ etiā intercedūt ꝓ nobis quotidie apō dn̄m nr̄m ieſum xp̄m. Quō ergo audes ſtare ⁊ calcare ſuper ſepulchra ſc̄tōꝝ ⁊ ibi v̄ba inutilia ꝓferre. Quarti ſunt q̄ ꝓcurāt aliq̄ crucifixū i publica ſtrata vel in eccl̃ia. vel etiaꝫ ymaginē bt̄e Marie virginis i altari: vl̃ apl̃i tui: vel alteri⁹ ſc̄ti: et etiā q̄ ornāt eccl̃iam cū ſculpturis ⁊ ymaginibus ab intꝰ ⁊ extra. Nā quotiēſcūq̄ a quolibꝫ hoie pertranſeūte reuerētia deo ⁊ ſc̄tis exhibētur quoꝝ ymagines ibi videnꝫ. de quoꝫ hoie habebis ſpecialē participationē i p̄n̄ti vita ſi es in gr̄a: ⁊ in futuro ſpeciale gaudiuꝫ ſi eris in gloria. Nā quilibet pertranſiēdo ymagines xp̄i et ſc̄tōꝝ debēt honorē exhibere xp̄o ⁊ ſc̄tis. vn̄ dr̄ in decre. Imagines ſc̄tōꝝ nō ſunt cōtēnēde ſed venerāde. de cōſe. diſt. iij. Venerabiles. Itē ſciendū q̄ laudabile eſt habere crucifixū circa lectū tuū vel circa menſam tuaꝫ: ⁊ cū inſpicis crucifixū circa lectum tuū vel circa mēſaꝫ tuā memor eris dn̄m nr̄m ieſum xp̄m ꝓ te paſſuꝫ Et etiam ymaginē bt̄e Marie virginis ⁊ apl̃i tui. Sed aliqui ſeculares depingere faciūt in ſtuphis ⁊ in cameris ſuis haſtiludia venatores: ⁊ chorizantes: ⁊ bibulos ⁊ ſic de ſingulis. Quinti ſunt q̄ inſtituunt ꝑpetuas miſſas: ſcꝫ primariā vnā vel aliā qualēcunq̄ in ciuitate vel in villa: etiā qui iuuāt cū eleemoſynis ſuis ad vnā ꝑpetuā miſſam. Nā de qualꝫ miſſa et etiam de orationibus que infra illam miſſaꝫ dicunꝫ: habebunt ſpecialē participationeꝫ in p̄n̄ti: ⁊ ſpiritualē gaudiū in futuro. Similiter qui inſtituerit q̄ ſemel in hebdomada cantaretur miſſa de corpe xp̄i: vel de bt̄ā virgine: vl̃ ꝓ defunctis fidelib⁹: vel vigilias dn̄ica die de ſero et miſſam ꝓ defunctis ſecunda feria: vel Salue regina quotidie in quadrageſima. Nā quotiēſcūq̄ iā dicta fiāt quādiu mūdus durat tot gaudia accidētalia habebit in celo. Sexti ſunt qui ꝓcurant de iuſtis bonis in aliqua eccleſia miſſale: calicē corpale: ⁊ ſic de ſingulis: vel libros eccleſiaſticos ex quibus libris deus laudaꝫ: vel ornamēta. Nam quotiēs celebraꝫ miſſa in his ſacris veſtibus: tot gaudia in celo habebūt. Septimi ſunt qui cōſtituūt de bonis ſuis: vel etiā qui iuuāt cōſtruere hoſpitalia vbi quotidie ſeptē opa mīe exercētur. Naꝫ q̄ infirmi ibi cōſolanꝫ: tot gaudia habebunt in celo. Similiter q̄ cōſtrueret in ciuitate vel villa domū peregrinoꝝ vbi peregrini ⁊ aduene hoſpitarenꝫ. Nam quot peregrini ibi reficiuntur vel fuerint hoſpitati: tot gaudia habebit: ⁊ etiā qui cōſtrueret leproſoriū vbi leproſi hoſpitanꝫ. Silr̃ qui in refrigerium oim defunctorū inſtitueret in hebdomada vel etiam in quindena ſemel vnuꝫ balneū aiarum in quo pauperes ꝓpter deū balnearenꝫ: ſicut in aliq̄bus ciuitatib⁹ eſt modus. Et hoc eſſet cōſolatoriū aiabus. Nā balneātes tenenꝫ orare pro aiab⁹ illis: vt deus p mīam ſuā velit eos mundare ſicut ipſi pauperes mundanꝫ in corpib⁹ ſuis ⁊ hoc eſſet multū meritoriū illis q̄ iſtituerunt illū balneū. Nā quot paupes ibi balnearentur: tot gaudia haberēt in celo. Octaui ſūt qui bonū exēplū prebēt primis: ⁊ hoc eſt valde vtile in eccleſia dei hoc ptꝫ q̄r ad exēplū bonorū hoiꝫ multi mali hoies q̄ ſunt inimici dei in q̄drageſima ieiunāt q̄ alſ nūq̄ ieiunarēt: ſi exēplū ieiunādi alijs bonis hoibus non viderent. Itē ad audiendū miſſas ⁊ verbū dei ⁊ ad ſurgēdū mane: ⁊ ſic de alijs. Item ſciendum

qđ hoī eſt valde meritoriū dare alijs hoībus bonū exēplū:q͡z ex hoc gaudium ⁊ meritū eī⁹ augmētabit᷑ ꝯtinue in celo. vñ Ceſari⁹. Quā tis exēplū vere humilitatis ⁊ pfecte charitatis oſtēderīſ: cū tātis ⁊ ꝓ tātis eterna premia poſſideris. Noni ſunt parētes vel patrini vel ēt alij hoīes q̄ docēt pueros ⁊ alios hoīes. Pr̄ noſter. Aue maria ⁊ ſymbolū fidei. Nā quotiēſcūꝫ iſte puer q̄ docuiſti oīb⁹ dieb⁹ vite ſue orat. Pater noſter. Aue maria ⁊ ſymbolū de quolibet habebis ſpecialē participationē bīodū es in pñti vita ⁊ poſt mortē ſpāle gaudiū in celo: q͡z oratio pueri innocentis multū valet ſiue ꝓ viuis ſiue ꝓ mortuis. de hoc q̄re exēplū in prōptuario. xxxij. ℐ Quārū ad tertiā partē ſciēdū ꝙ quilꝫ hō dꝫ hodie inuocare ſctm̄ Philippū tā꜖ ſingularē adiutorē. Primo qui ſunt infirmi. Unde legit᷑ qđ philipp⁹ multos infirmos ſanauit. Nam ſicut legit᷑ in eī⁹ legēda cū ex flatu dracōis multi infirmati fuiſſent Philippus omnib⁹ ſanitatem impetrauit: ⁊ inſup draconē expulit: ⁊ in deſertum locū miſit p̄cipiens vt nulli hominū noceret. Sicut igit᷑ tunc draconē expulit corꝑalē ⁊ infirmos ſanauit corꝑalit᷑: ita modo nos ſanat ſpiritualiter ſcꝫ morbū peccati expellēdo. Luce. ix. dedit illis virtutē ⁊ poteſtatē ſup oīa ⁊c. Item mortuos ſuſcitauit. Unde legit᷑ ꝙ tres mortuos duꝫ adhuc viueret in hoc mūdo ſuſcitauit ſcꝫ filium pōtificis ⁊ duos tribunos:

Eadem die de beato Jacobo. Ser. xx.

In domo patris mei mānſiōes mltē ſūt. Joh. xiiij. Sciēdū ſꝫ apl'z ꝙ de⁹ reddet vnicui꜖ ſꝫ oꝑa ſua. ad Ro. ij. et ſicut illi ſūt bti p̄ ceterīſ q̄ h̄ merent᷑ tp̄e grē ꝙ eorū gaudiū accidētale augmētabit ī celo de q̄b⁹ iā dctm̄ ē ī p̄cedēti sermōe ſic ꝑ oppoſitū īfeli ces ſūt illi p̄ ceterīſ q̄ hic merēt᷑ cū pctis ſuis ꝙ eoꝝ pēa accidētalis augmētabit᷑ in iferno de die ī diē de āno ī ānū vſ꜖ ad finē mūdi. vñ de⁹ hꝫ multas māſiōes penaꝝ in inferno: ſic ettā multas p̄mioꝝ ī celo. Uñ ī pñti ſer. ad honorē ſcti Jaco. apl'i cui⁹ hodie feſtū celebram⁹ tria ſunt dicēda. Primo p̄uilegia ſancti Ja. Scđo quoꝝ pena augmentabit᷑ in inferno. Tertio exēplū. Quārū ad primā partē illi⁹ ſer. ſciendū ꝙ ſctūs Jaco. hꝫ nouē p̄uilegia. Primo ꝙ in vtero mrīs eſt ſanctificat⁹ vñ Hie. dicit in li. de viris illuſtrib⁹. Ipſe ex matris vtero ſanctificat⁹ fuit: ⁊ illa ſanctificatio ipſum purgauit ab oī originali pctō. Scđm priuilegiū: q͡z fuit ꝯſāguine⁹ ieſu xp̄i: ⁊ inſup appellat⁹ eſt frater ieſu xp̄i: ⁊ hoc p̄mo ex cognatiōe: q͡z Ja. fuit filius ſororis Marie q̄ nolata eſt etiā maria filia cleophe q̄qđem cleophas fuit frater ipſi⁹ ioſeph ſpōſi marie ꝟginis vt atteſtatur Egiſipp⁹. xp̄s igit᷑ ⁊ Jaco. ſicē a duab⁹ ſororib⁹ deſcēderūt ſic a duob⁹ fratrib⁹. ſ. Joſeph qui dict⁹ eſt pr̄ xp̄i putatiu⁹: ⁊ cleophas q̄ pater matris Jacobi fuit. Hebrei aūt fratres vocabāt q̄ ſe ex vtro꜖ parēte cōtingebant. Itē dr̄ frater dñi ex eo ꝙ ſimillimus xp̄o fuiſſe ꝑhibet᷑: adeo vt pleri꜖ eoꝝ ſpecie fallerent᷑. Uñ cum iudei ad capiēdū xp̄m pergerēt a iuda ſignū oſculi acceperunt. Tertiū priuilegiū ꝙ xp̄us poſt reſurrectionē ſuā ipi ſpāliter appꝛuit. vñ legit᷑ ꝙ ī paraſceue mortuo dño Jacob⁹ votū vouit ſe nō comeſturū donec videret xp̄m a mortuis reſurrexiſſe. Uñ xp̄s in ipſa die reſurrectionis ſibi apparēs dixit. Ponite mēſam: bñdicēſ꜖ panē Jacobo dedit dicens. Surge frater mi ⁊ comede: q͡z filius hoīs a mortuis reſurrexit. Quartū p̄uilegiū eſt ſimilis Joan. bap. propter auſteritatē vite: quia ſicut dicit Hiero. Uinū ⁊ ciceram nō bibit: ⁊ carnes nū꜖ mādūcauit niſi agnū paſchalē. Item multe deuotionis fuit: q͡z flexis genibus ꝓ populo deprecabat᷑ intm̄ vt ad modū cameloꝝ duritiē traxiſſe eī⁹ genua viderent᷑ nō eī̄ ſolū in die: ſed etiam in nocte genua flectebat ⁊ orabat: ferrū in caput eius nō aſcēdit: oleo nō ē vnctus: balneo nō vtebat᷑. Quintū priuilegiū q͡z ſcđm Hiero. ꝑpetuā virginitatē ſeruauit: ⁊ iſta eſt vita angelica: q͡z in carne p̄ter carnē viuere nō eſt vita hūana ſed angelica. Sextū priuilegiū: q͡z fuit prim⁹ ep̄s Hieroſolimitanus: q͡z ſcđm Hiero. apl'i ipm ī ep̄m poſt aſcēſionē xp̄i hieroſolymis elegerūt. Et in hoc eū apoſtoli ſingulariter honorauerunt. Et ſicut dicit Anacletus papa: vt h̄r in decre. a petro ⁊ iacobo ⁊ ioāne ordinatus eſt ⁊ cōſecratus. Et ipſe iacob⁹ primā miſſam poſt aſcēſionem dñi Hieroſolymis celebrauit. Itē ſicut refert Egiſippus ſol⁹ inter apl'os ꝓpt᷑ nimiā ſctitatē ꝑmittebat᷑ itrare ſctā ſctōꝝ. Itē ſcđꝫ Hier. tāte reuerētie ⁊ ſctitatis in populo extitit vt fimbriā veſtimēti eī⁹ certatī tāgere cuperēt: ⁊ q̄cū꜖ tāgerēt ſanabāt᷑. Septimū p̄ui. ꝙ nō ſolū eſt apl'us ſꝫ ēt marer xp̄i. Uñ legitur ꝙ ī anno. xxx. ep̄atus ſui vidētes iudei ꝙ a predicatione ceſſaret ⁊ ppl'm ꝯuerteret ipm precipitauerūt de pinaculo tēpli ⁊ lapidib⁹ eū obruerūt. Qui cū lapidaret᷑ ꝓcūbēs ſup genua ſua dixit. Rogo te dñe dimitte eis: q͡z neſciūt q̄d faciūt. Tūc vn⁹ ex ipſis ꝑticā fullōis accipiēs valido ictu caput eī⁹ ꝑcuſſit ⁊ cerebrū excuſſit: tali꜖ morte migrauit ad dñꝫ. Octauū priuil. ꝙ nonū articulū de. xij. articulis fidei cōpoſuit. Credo in ſpm̄ ſctm̄. Sicut ei in pr̄eꝫ ⁊ filiū ſic ⁊ ī ſpm̄ ſctm̄ credere opꝫ: cum ſit ipſi pr̄i ⁊ filio ꝯſubſtātialis: eo ꝙ ꝑ oīa pr̄i ⁊ filio ē equalis ⁊ eiſdē eſſentie cū patre ⁊ filio. Ergo

de neceſſitate ſalutis tenet qlz xpianus cre-
dere q ſpūſſctūs pcedit a pre ⁊ filio. Et i hoc
greci errāt q dicūtq ſolū a pre pcedit ⁊ n a fi
lio ſz falſū ē ⁊ ɔtra fidē. Uñ canit i ſymbolo i
miſſa. Qui ex pre filioq pcedit. vñ ēt ab apſo
ſpūs filij nūcupat. vñ ad Gala. iiij. Miſit de⁹
ſpm filij ſui ⁊c. Si ergo ē ſpūs filij vtiq eſt a
filio ita planū ē q pcedit ab eo. Itē ſciēdū q
anno dñi. M. xxviij. receſſit ipſa eccſia orienta
lis ab eccſia romana. Ex tūc ipſi greci ſibi pa
pā elegerūt: ⁊ fatent nos eē ſciſmaticos ⁊ ex
cōicatos eo q credim⁹ ſpm ſctm pcedere a fi-
lio ſicᵗ a pre: quē ipſi a pre ⁊ nō a filio pcedere
credūt: ⁊ ēt qr in baptiſmo ⁊ i miſſa nō ſerua
mus formā eoꝝ vt hr i croni. Hermā. Nonū
priuilegiū: qr hodie feſtū ipſi⁹ ſolēniter cele-
brat: ⁊ inſup in quatz miſſa ſingulis diebus
notat. Quātū ad ſecūdā partē iſtius ſer. ſciē-
dū q nouē ſunt gña hoim q hic demerent cū
pctis ſuis q pene eoꝝ augmētabunt in ifer-
no vbi ēt multe ſunt mānſiōes dānatoꝝ. Pri-
mi ſūt q inuenerūt pmir⁹ vl adhuc hodierna
die inueniūt vl de alijs pulcijs vl ciuitatib⁹
huc ſecū portāt nouos modos veſtiū ⁊ exnei
tates: ⁊ volūt hre ſequaces i talib⁹ adinuētio
nib⁹ ſicᵗ i lōgis caudis ⁊ i lōgis manicis ⁊ ſciſ
ſuris multis i cingulis argēteis latis ⁊ deau
ratis: i caputijs: ⁊ pileis: ⁊ peplis: in crinalib⁹
⁊ calceis: ⁊ ſic de ſinglis. ⁊ taliū ſupboꝝ hoiz
pena accidētalis augmētabit in iferno quo-
tidie vſq ad nouiſſimū diē a quotz hole q eos
imitat i talib⁹ adinuētionib⁹. Scdi ſunt qui
nouū theloneū ɔ deū ⁊ iuſtitiā inſtituūt vel
antiquū theloneū aggrauāt. Nā qt denariū
vl groſſi vl floreni recipiūt tot nouas penas
accidētales in iferno habebūt: ⁊ hoc qdiu du
rat illud theloneū. Querit q reqrunt ad verū
theloneū? Rñr q tria. Pma auctoritas illi⁹ q
hz ptātē inſtituēdi vt rex vel ipator. Scda cā:
vt fiat p pace tuēda vl p via reparāda. Ter-
tio vt ſtat moderate ne pauperes nimiū ag-
grauent. vt pz extra de vb. ſig. ſup qbuſdā.
Itē ſciēdū q q recipiūt pedagiū a clericis ſūt
ipo facto excōicati nec pñt abſolui a pctis niſi
reſtituāt illis a qb⁹ receperūt. vt pz ex de cē.
pcura. quēcq li. vi. Tertij ſūt ruſtici q lapides
q ſūt poſiti p ſigno i pratis vel i agris effodi-
unt ⁊ q agros ſuos dilatāt cū dāno vicini ſui
⁊ q bōa cōitatis toti⁹ ville vl ciuitatis ſibi ap
ppriāt prata vel agros ſuos āpliādo: ⁊ ta-
liū pene augmētāt qdiu durat poſſeſſio illa
iniuſte augmētata. Itē ſciēdū q illi q ɔſueue
rūt dāna i terre pmis i agris: in pratis: i vi
neis: i piris: i pomis: nō ſunt abſoluēdi a pec
catis niſi velit recōpēſare dāna illata. Uñ dr i
decre. Interēs dānū primo nō eſt abſoluen-
dus: niſi dāno reſtituto. xiiij. q. vi. peſſimum

Quarti ſunt nobiles etiā ciues ⁊ ſpūales pre
lati q ſenſus annuales ⁊ redditus aggrauāt
⁊ augmentāt q ſubditi ex hoc depauperant
⁊ vix pñt ſibi victū ⁊ amictū ex oib⁹ laborib⁹
ſuis acqrere: ⁊ ſic recipiūt ſudores ſubditoꝝ
q olim dederūt qtuor denarios p vno caſeo
modo opz eos dare octo vel qui añ dederant
xxx. denarios modo opz eos dare duplū. Et
etiā q nimiū aggrauāt ſubditos ſuos in an-
nualib⁹ ſeruitijs. Silr qui faciūt exactiones
in ſubditos ſuos vltra debitū qd eſt ɔ deū.
Circa qd qrit vtrū dñs poſſit a ſubditis ali-
qd vltra cenſuz recipe? Rñr q ex cauſis rōna
bilibus poteſt petere moderatum ſubſidiū
qlibet dñs a ſubditis ſuis: dūmō hoc petat ſi
ne coactiōe: ⁊ prim⁹ caſus in quo vltra cēſum
debitū lz dño petere moderatū ſubſidiū ē p
defenſiōe prie: puta vt cū patria iniuſte ab ho
ſtib⁹ iuadit. Tūc eñ ſubditi nō ſolū tenēt res
ſuas iptiri: ſz ēt tenēt ad hoc corpalr labora
re. Scds caſ⁹ ſi ſit capt⁹ i iuſto bello. Terti⁹ ca
ſus ſi ex iuſſu pncipis vl pape debeat ire ɔ he-
reticos vl pagāos. Quart⁹ caſ⁹ ē ſi debeat fi-
liū militare vl deſpōſare filiā. In ſolis hiis ⁊ ſimi
bus caſib⁹ pt licite a ſubditis petere ſubſidiū
moderatū. Sz ſi dñs vult ludere i alea ⁊ alijs
vāitatib⁹ expēdere vltra vires pp̄ter tales cās
nō lz qcq exigere a ſubditꝫ ⁊ ſi exigeret tene-
ret reſtituere ſm Guil. extra de ɔſue. i fi. Qui
ti ſunt q nūdinas i dieb⁹ feſtiuis inſtituūt vl
etiā quoꝝ ɔſilio vel auxilio fiūt: tales rei erūt
oim maloꝝ q ibi i nūdinis ɔmittunt ⁊ eoꝝ pe
na augmētat in iferno ānuatim: ſi ſic mortui
ſunt. Pro quo ſciēdū vt plura pctā cōmittūt
in nūdinis. Pmo violatio feſtoꝝ. Scdo iurat
ibi p deū mēdaciter ab ēptorib⁹ ⁊ vēditorib⁹:
q toties peccāt mortalr qtiens iurāt mēdaci
ter ſciēter ⁊ ex ppoſito. Itē cōmittūt ibi ebrie
tates. itē luſores ibi ludūt ⁊ blaſphemāt ⁊ ma
ledicūt deos holb⁹. Itē meretrices ibi ɔueniūt
Itē fraus ⁊ deceptio ibi cōmittit. Itē omiſſio
bonoꝝ opeꝝ. Ples hen ſūt q nec miſſam au-
diūt nec vbū dei: nec veſperas: cum iñ dñica
die nihil eſt agēdū niſi ſoli deo vacādū vt pz
de ɔſe. di. iij. ieiunia. Ergo ptati ciuitatū ⁊ vil
laꝝ deberēt deponere tales nūdinas ⁊ loca-
re pcedētē aut ſequētē diem: ⁊ nō in die dñico
vl feſtiuo. Sexti ſūt mechanici q iuenerūt no
uos modos falſificādi artificia ſua: ⁊ etiam q
excogitauerūt palliare fraudem ⁊ vſurā ſuā
in emptiōib⁹ ⁊ vēditiōib⁹. Silr q fecerūt no
ua ſtatuta ⁊ noua iura in ciuitatib⁹ i villis. vñ
cōitates ⁊ paupes aggrauāt. oēs iſti rei erūt
oīz maloꝝ q eueniūt ⁊ eoꝝ pēa accreſcet vſq
ad finē mūdi. Septimi ſunt q hereſes q ɔ fi-
dē catholicā ſūt iuenerūt. Sicut arri⁹ q tres
pſonas in diuinitate ſuſcipiens: tres ēt deos

perſonas

perſonas i diuinitate inſcipiẽs: tres ẽt deos credidit de quo. Aug. dicit ꝙ arri⁹ adhuc nõ hȝ ex toto penã ſuã: ſȝ de q̃ hoïes adhuc inficiunt hereſi ſua: tot penas accidẽtales habebit in iferno vltra penã eſſentialẽ quã iã hȝ Itẽ ſaduce⁹ q̃ negauit reſurrectionẽ mortuorũ. Itẽ berian⁹ q̃ negauit ſuffragia aiaꝝ. Itẽ mãiche⁹ q̃ ꝟginitatẽ laudauit ꝛ ꝯiugiũ dãnauit. Itẽ iouinian⁹ q̃ ecõtra ꝯiugiũ ꝯceſſit ꝛ virginitatis mũditiã deſpexit. Itẽ iohãnes huſſ. de boemia hereſiarcha maxim⁹ q̃ ꝯbuſt⁹ eſt i ꝯſilio ꝯſtãtiãſi: adhuc nõ hȝ ſuã penã ex toto ſȝ ſibi accreſcit de die in diẽ: ꝛ de anno i annũ. Itẽ ſciẽdũ ꝙ ẽt pena illoꝝ q̃ inuenerũt diuinatiões ſortilegia ꝛ carmia vetulaꝝ augmẽtaꝝ. Octaui ſũt q̃ malũ exẽplũ poſt ſe relinquũt. Vñ querit quare tot mali hoĩes ſunt in mundo? Rñdetur ꝓpter mala exẽpla ꝑ que iuuenes diſcũt a ſeniorib⁹ malã ꝛ peruerſaȝ vitã qr vn⁹ inficit aliũ ꝑ malũ exẽplũ ſicut carbones ſeinuicẽ incẽdunt. Nullo modo eſſent tot ſupbi auari: guloſi: vſurarii: ꝛ luſores choriȝãtes: blaſphemãtes: ꝛ etiã q̃ iurant ꝑ deũ qð nõ eſt verũ: ꝛ ẽt ꝓximis maledicũt ꝛ verba ſcurrilia ꝛ impudica proferũt: ꝛ etiã qui negligũt miſſas ꝛ ſermones ꝛ frangũt ieiunia ꝛc. niſi ab aliis viderẽt. Verſus. A boue maiore diſcit arare minor. Et tales a qb⁹ ipſi talia viderũt ꝛ didicerũt rei ſunt oĩum animaruȝ illarũ q̃ ſic dãnant̃ propt̃ eoꝝ malũ exẽplũ: et illoꝝ pena augmẽtabit̃ in inferno. vñ Greg. in mora. Tot mortib⁹ quis dignus eſt quot exẽpla prauitatis in poſteros reliquit. Noni ſunt q̃ ſcienter res iniuſtas poſſidẽt: ꝛ eas heredibus ſuis relinquũt: qr tales nõ ſolũ dãnãt ſeipſos: ſed ẽt filios ꝛ filias filioꝝ ſuoꝝ: ꝛ pena illarum augmentatur ſuper quotquot de ſtirpe eorum damnabuntur. Quantũ ad tertiam partem illius ſermonis quere exemplum infra in promptuario de illa muliere q̃ fuit enutrita de iniuſtis rebus. i. R.

De inuentione ſctẽ crucis. Sermo. xxj.

Mihi aũt abſit gloriari: niſi in cruce dñi noſtri ieſu xp̃i ad Gala. vj. Ap̃ls in his verbis duo facit. P̃io dicit ꝙ ſolũ in cruce eſt gloriãdum cũ dicit Mihi aũt abſit gloriari. Scðo determinat in qua cruce ſit gloriãdum cũ dicit Dñi nr̃i ieſu xp̃i. Vñ in preſenti ſermo. ad honoreȝ ſancte crucis tria ſunt dicẽda. Primo de inuẽtione ꝛ dignitate ſctẽ crucis. Scðo aliqua ꝑ informatione nr̃a. Tertio aliq̃ miracula. Quantũ ad primã partẽ illi⁹ ſermonis ſciẽdũ ꝙ ſignũ ſctẽ crucis ꝑ multa ſigna eſt oſtenſum. Quorũ ſignoꝝ q̃dã fuerũt ante inuẽtionẽ ꝛ quedã in ipſa inuẽtione: ꝛ quedã poſt inuẽtionem.

Añ inuentionẽ eſt, ab angelo datũ Seth filio Ade ad plãtãdũ: ſicut legit̃ i euãgelio nicodemi ꝙ cũ Adã infirmaret̃ miſit filium ſuuȝ ad portã paradiſi ꝓ oleo mīe: vt corp⁹ ei⁹ perungeret ꝛ ſanitatẽ ꝑciperet. Cui apparẽs ãgel⁹ de ligno in q̃ peccauit adã eidẽ dedit dicens ꝙ cũ fructũ faceret adã ſanaret̃. Qui rediens ꝛ patrẽ mortuũ inueniẽs ip̃m ramũ ſuper tumulũ p̃ris plãtauit q̃ poſt modũ in magnũ lignũ creuit. Salomõ aũt cũ edificaret tẽplum illud p̃ſcidi fecit nuſq̃ñ locari poterat quia aut eẽt nimis breue aut nimis lõgũ: ꝛ ſic artifices illud ꝓiecerũt. De quo poſtea ſemita facta eſt ſup quẽdã lacũ. ꝛ ꝓ ponte poſitũ eſt. Regina aũt ſaba cũ veniſſet audire ſapiẽtiaȝ ſalomonis ꝛ p̃dictũ lacũ trãſire vellet vidit i ſpũ ꝙ ſaluator mũdi i ligno illo ſuſpẽdẽdus erat. Et ið ſuper illud lignũ trãſire noluit: ſȝ ſalomõ intimauit ꝙ in illo ligno q̃dã ſuſpendẽdus erat: ꝑ cui⁹ morte iudeoꝝ regnũ deleri debebat. Salomõ aũt p̃dictũ lignũ ſuſtulit inde ꝛ i ꝓfundiſſimis terre viſcerib⁹ illud demergi fecit. Poſtea ꝓbatica piſcina ibidẽ facta eſt vbi leuite hoſtias ablnebãt. vñ aq̃ illa tã ex motu angeli q̃ ex ꝟtute ligni ꝟtutẽ ſanãdi īfirmos accepit. appropiquãte ãt paſſione xp̃i p̃dictũ lignũ ſuꝑnataſſe ꝑhibet̃ cũ aũt iudei vidiſſent ip̃m lignũ acceperunt ꝛ crucẽ dño fecerũt: qð ſatis ꝯueniẽs eſſe videt̃. Primũ ei lignũ paradiſi fuit hoĩ cã mortis ꝛ diuine offenſiõis ꝛ ſue eiectiõis. Cõueniens igit̃ fuit vt ꝑ illud lignũ de morte trãſiret ad vitã hoc eſt illud lignũ de quo dr̃ Apoc. ij. Vincẽti dabo edere de ligno vite qð eſt i paradiſo dei mei. Iterũ oſtẽſa fuit ante inuẽtionẽ ꝛ hoc ꝑ angelũ. Cõſtãtino īperatori. Vñ legit̃ ꝙ i ſuo tp̃e ꝯgregata ẽ multitudo gentiũ iuxta danubiũ fluuiũ volẽtiũ eũ ꝛ oẽs regiões vſq̃ ad iordanẽ ſuo dñio ſubiugare: qð cuȝ ꝯſtantinus imperator cõpit ꝓceſſit ꝯtra eos ꝛ nimio terrore ꝯcuſſos ꝓpt̃ eoꝝ multitudinẽ ſequẽte nocte ab ãgelo excitat̃ ꝛ vt ſurſũ aſpiciat ammonet̃. Qui in celũ reſpiciẽs vidit ſignũ crucis circũfuſuȝ lumine ꝛ aureis lr̃is ſcriptũ. In hoc ſigno vinces hoſtes tuos: q̃ celeſti viſiõe cõfortat⁹ crucẽ añ exercitũ portari fecit: ꝛ irruẽs in eos i fugã ꝯuertit eos ꝛ aliquos occidit: et ſic fuit crux xp̃i oſtẽſa ante inuẽtionẽ. Scðo fuerũt q̃dã ſigna oſtẽſa in p̃nti inuẽtione ꝑ q̃ crux xp̃i fuit manifeſta. Vñ legitur ꝙ mortuo cõſtãtino īperatore fili⁹ eius cõſtantinus memor victorie p̃ris quã ꝯſecut⁹ fuit ꝟtute crucis matrẽ ſuã helenã miſit hieroſolimã ꝓ ip̃a cruce inueniẽda. Que cũ ibi veniſſet oẽs iudeos ꝑ totã terrã cõuocare fecit. Iudei aũtẽ formidãtes dicebãt adinuicẽ q̃re regina eos vocaſſet. Vn⁹ aũt ex iudeis noĩe iudas dixit.

Scio qđ a nobis ſcire vult vbi ſit lignū cruc; in q̄ xp̄s crucifix⁹ ē. Uidete ḡ ne ſibi aliq̄s dicat: q: lex nr̄a p̄ hoc deſtrueret. Auus enim me⁹ pr̄i meo ⁊ pr̄ meus mihi idicauit vbi abſcōſa ſit: cui iudei ꝓhibuerūt ne eā manifeſtarēt. Cū ḡ an̄ reginā veniſſent ⁊ nollēt ei idicare locū nec crucē iuſſit eos oēs igne cremari. At illi timētes tradiderūt iudā quē illa alloquit dicēs. Mors ⁊ vita ē ante te: elige qđ vis aut crucē indica vl̄ igne cremaberis. Cui ille Quō ſcire poſſum cū iā plusq̄ ducēti anni ſūt ꝙ xp̄s crucifix⁹ erat ⁊ ego nōdū nat⁹ fui. tunc ipa miſit eū fame cruciari i carcere. Tādē extract⁹ ad locū cū regina venit. Et cū orāſſet loc⁹ ſubito cōmouet ⁊ odor mirabilis ſentit. Et tūc iudas fodere cepit. ⁊ .xx. paſſus fodiēs tres cruces repit: ⁊ ſic oſtēſa fuit i ipa inuētione. Tertio fuerūt q̄dā ſigna ⁊ idicia poſt inuētionē. Primo p̄ īfirmi ſanationē: q: cū tres cruces eēnt inuēte ⁊ q̄ eēt crux xp̄i p̄ certo neſciret appoſitis duab⁹ crucib⁹ ſup̄ quādā mulierē ſe mutinā. vt dr̄ i hi. eccl̄iaſtica remediū nullū ſēſit. appoſita ſ̄o tertia cruce ꝓtin⁹ ſanata ſurrexit. Scđo p̄ mortui ſuſcitationē. Cū ei mortu⁹ quidā deferret ad maiorē certitudinē ſup̄ corp⁹ defūcti duas p̄mas cruces poſuerūt ſ; cū nihil ꝓficerēt tertia crux apponit: ⁊ ille ꝓtin⁹ reſuſcitat. Tertio p̄ tituli iſcriptionē. Nā titulū quē pylat⁹ ſcribi fecerat requirētes ip̄; inuenerūt ⁊ legerūt: vt dicit Amb. Quarto p̄ diaboli lamētabilē ꝯq̄ſtionē. nā diabol⁹ ipā; eq̄ crucē xp̄i lamētādo cōqueſt⁹ eſt dicēs. O iuda qđ feciſti iude meo ꝯtraria operat⁹ es. na; ille fecit ꝑditiones ⁊ tu ieſu inueniſti crucē p̄ illū regnaui in ꝑplo: p̄ te iā expellar a regno Poſt hoc iudas ille q̄ inuenit crucē baptizat ⁊ q̄riac⁹ appellat. ⁊ hieroſolimar̄ ep̄o defūcto ibidē i ep̄; ordinat quē poſtmodū iulian⁹ apoſtata iterfecit ex eo ꝙ ſanctā crucē inuenit: ſibi multa martyria itulit. Primo dexterā ſibi abſcidi fecit. Scđo plūbū fecit liquari ⁊ i os ei⁹ fūdi. Tertio lectū ferreū afferri: ⁊ in eo ſanctū quiriacū extēdi ⁊ ſubter carbonē ſalē ⁊ adipē ſpargi. Quarto iuſſit foueā fieri ⁊ ſerpētes venenatos ibidē poni ⁊ ſctm̄ q̄riacū i eadē iactare ſerpētes ꝯtinuo mortui ſūt. Quīto iulian⁹ iuſſit ſctm̄ quiriacū mitti i caldariū oleo feruētiſſimo plenū. Qui dū ſe ſignās ſpōte itrare vellet rogās deū vt iterū i lauacro martyrij baptizaret. Irat⁹ iulian⁹ iuſſit pect⁹ ei⁹ ꝑforari: ⁊ ſic i dn̄o ꝯſūmari promeruit. Itē legit i cronica hermāni ꝙ p̄im⁹ iperator catholic⁹ fuit ꝯſtātin⁹ magn⁹ q̄ regnauit āno dn̄i. cccxi. ⁊ regnauit annis. xxxi. mēſib⁹. x. ⁊ i eodē t̄pe inuēta ē ſctā crux. Qui iperator fuit primo maximus xp̄ianor̄ ꝑſecutor ⁊ ideo ꝑcuſſit eū dn̄s in lepra peſſima ⁊ icurabili. Cui ap̄li petrus ⁊ paulus apparētes baptiſmū p̄ſuaſerūt: q̄ a ſctō Silueſtro baptizat⁹ eſt ⁊ curat⁹ a lepra. Hic Silueſter papa. xxxiiij. ſedit annos. xxiij. mēſes. x. dies. xxi. culturā idolor̄ deſtruxit et plurimū fidē xp̄ianā exaltauit. Hic p̄m⁹ papa q̄ abſq; martyrio in pace q̄euit. Cōſtātin⁹ imꝑator multas libertates eccl̄ie ꝯtulit. Nā romanā vrbē oēs ēt regiōes circūiacētes dedit ⁊ ꝑpetuo aſſignauit ad vſū pape ⁊ cardinaliū tūc vox i aere ē audita. Hodie venenū īfuſū eſt eccl̄ie. Idē ꝯſtātin⁹ helenā matrē ſuā ad fidē ꝯuertit. Hic ēt ꝯſtātinopolim reparauit ſedēq; iꝑialē ibi poſuit. Hui⁹ mr̄ anno dn̄i. cccxxxij. venit i hier̄lm ⁊ crucē dn̄i q̄ſiuit ⁊ miraculoſe inuenit: ⁊ eccl̄iā mire ornatā i bethleē ꝯſtruxit cū. xl. colūnis marmoreis ⁊ chor̄ de marmore ſpecioſū i loco diuerſorij vbi ſaluator nr̄ nat⁹ eſt. Helena ꝑtē ſctē crucis detulit ad filiū ſuū aliā ꝑtē thecis argēteis ꝯditā reliquit ibi i loco. Hec de inuētiōe ſctē crucis dicta ſufficiāt. Quātū ad ſcđam partē illi⁹ ſmo. ſciēdū ꝙ nos xp̄iani habem⁹ q̄druplex munimētū ꝯtra inſidias diabolor̄ q̄ nitunt nobis nocere i oi loco ⁊ i oi t̄pe. Primū eſt cuſtodia angelor̄ nā angeli cuſtodiūt hoies in p̄ſenti vita in oib⁹ locis vbicūq; fuerit. vn̄ p̄s. xc. Angelis ſuis mādauit de te vt cuſtodiāt te in oibus vijs tuis: ergo in p̄ſentia angelor̄ q̄l; hō d; ſe honeſte ⁊ pudice hr̄e verbis ⁊ factis. vn̄ Bern̄. In quouis diuerſorio in quouis angulo reuerentiā exhibe angelo tuo nec audeas illo p̄ſente qđ me vidēte nō auderes. Scđm ē hoc nomē ieſus: ſil̄r hoc nomē maria. Nā vbicūq; hoc nomē ieſus deuote ⁊ expreſſe nominat ibi diaboli ꝑſiſtere non p̄nt: ſed fugiunt ab hoc loco vbi nomē ieſus inſonuerit: ⁊ ſil̄e intelligēdū eſt de hoc noīe maria vbi nominatū fuerit. Tertiū eſt aq̄ benedicta. Nā vbi aqua aſꝑſa habet ibi diaboli fugiunt: nec ibi p̄nt exercere fantaſmata ſua. Un̄ in conſecratione aque legunt valde notabilia verba Diſcedat oē fantaſma i loco quo aſperſa fuerit hec aq̄. ḡ bonū eſt aquā bn̄dictā hr̄e circa lectū ⁊ aſpergere de ſero cū ea ⁊ maxime circa mulieres q̄ iacēt in puerperio: ⁊ etiā circa īfirmos q̄ ſepe aſꝑgēdi ſunt ad effugādū fantaſmata demonū. p̄s. lxxij. Cōtriuiſti capita draconis in aq̄s. Quartū eſt ſignū ſancte crucis qđ demones ſuſtinere nō p̄nt ſ; fugiūt. vnde Augu. Ubi ſignū ſctē crucis cū fide ⁊ timore dei preceſſerit: nihil ibi inimicus nocere poterit. Chry. Ubicūq; demones ſignū ſctē crucis viderint territi fugiūt baculū timentes quo plagā acceperūt. Itē ſciēdū ꝙ qn̄ q̄s cū ſigno cruc; vult ſe munire: tūc tria d; cogitare. primo q̄s ſit ille q̄ perpēdit in cruce: q: ieſus xp̄s fili⁹ dei. Scđo qualr̄ perpēdit: q: cū expenſis bra-

chus ⁊ cū exceſſis venis. Tertio ppẽ qd.ſ. propter ſalutẽ nr̃az vt nos liberaret a demonuz ptãte ⁊ ab eterna morte: ⁊ qñcũqꝫ xp̃ian⁹ facit ſignũ ſctẽ crucis añ ſe bonã ꝯſiderĩã dꝫ hr̃eqꝫ de⁹ dirigat eũ pſpere in agẽdis ⁊ ꝯſeruet euꝫ a piculis. Idcirco oĩa opa q̄ quis facit ſiue de mane ſurgẽdo: ſiue de ſero dormitum eundo ſiue laborãdo: comedendo: bibendo: cũ ſigno ſctẽ cruciſ facere dꝫ: ne diabol⁹ noceat vel euꝫ īpediat. vñ Hiero. Ad oẽm actũ ad oẽm inceſſum man⁹ tua deuote pingat crucẽ. Quãtuꝫ ad tertiã partẽ illi⁹ ſer. nota aliqua miracl'a de ſctã cruce q̃uo nihilõbem⁹ facere ſine ſigno ſctẽ crucis. vñ legit in dyal. Gre. qꝫ q̃dã virgo intrauit quẽdã hortũ ⁊ comedit lactucã ſine ſigno ſctẽ crucis ⁊ diabolum cũ lactuca comedit. Itẽ legit qꝫ q̃dã ꝯuerſus religioſus ĩ ciuitate bibit vinũ ſine licẽtia ⁊ ſine ſigno ſancte cruciſ ⁊ diabolũ cũ vino bibit. Itẽ ſignum ſctẽ crucis liberat hoĩeꝫ a deſpatiõis laq̃o. Vñ legit qꝫ q̃dã voluit ſeipꝫ ex nimia triſtitia ⁊ deſpatiõe ſuſpẽdere: ſꝫ p virtutẽ ſctẽ crucis q̄ ſe ſignauit liberat⁹ eſt. Itẽ ſignum ſctẽ crucis fugat multitudinẽ demonũ. vñ quidã iuuenis volẽs fieri diues venit ad quẽdã necromãticũ qui cũ vocaſſet demões venerunt ⁊ vnus inter eos quaſi rex ſedebat: cui poſita eſt ſedes. Qui cũ interrogaſſet quare vocati eẽt dixit necromãtic⁹ qꝫ iuuenis iſte qui mecũ ſtat vult vobis ſeruire vt eũ diuitẽ faciatiſ. Cui demõ. vis xp̃m abnegare? Rñdit iuuenis. Certe nolo vt xp̃m abnegẽ ppter diuitias: et ſtatim ſignauit ſe ſctã cruce ſtatim oĩs multitudo demonũ ſignũ ſctẽ crucis nõ valẽs ferre diſparuit: ⁊ ſic ille ſurgẽs intrauit eccl'iaꝫ ⁊ ſtatim imago crucifixi q̄ erat ĩ eccl'ia ſibi inclinauit. Qd̃ cuꝫ ꝓmari⁹ vidiſſet ciuitatis q̄ſiuit ab eo ſi aliq̃d boni feciſſet qꝛ vidiſſet qꝫ ſibi imago xp̃i inclinaſſet: q̃ cũ dixiſſet ei qꝫ illa die xp̃ꝫ abnegare noluiſſet: ⁊ ſic ille diuitias ⁊ filiã ſuã donauit ſibi. Itẽ ſignũ ſancte crucis ꝯpeſcuit canes latrãtes. Exẽplum de quodã cũ capt⁹ fuiſſet et de nocte vincula diruppiſſet ⁊ cuſtodes pertrãſiſſet ⁊ portã exiuiſſet venerũt canes fortiter latrãtes ⁊ ip̃m ꝑdere volẽtes. Sed ipſe ſe ſigno crucis ſignauit ⁊ oẽs ꝯpeſcuit dicẽs. Precipio vobis in virtute ſãcte crucis vt taceatiſ qd̃ ⁊ factum eſt. Item pulchrum exẽplũ q̃uo virt⁹ ſancte crucis vincit ptãtem olim demonum. quere infra in promptuario. xxxix. C.

De ſancto Vito martyre. Sermo. xxij.

Mencto creatoris tui ĩ diebus iuuẽtutiſ tue ita ſcribit Eccl'. xij. Verba ꝓdicta bñ cõueniũt ſctõ Vito q̄ in iuuentute deo ſeruire cepit ⁊ martyriũ xij. ãno ſuſtinuit. Vñ ĩ pñti ſer. ad honoreꝫ ſcti viti tria ſũt dicẽda. Primo de dignitate ſcti Viti. Scd̃o de plaga ſcti viti. Tertio exẽplum. Quãtũ ad p̃miũ ſciẽdũ qꝫ ſctũs vit⁹ paſſus eſt tp̃e Diocleciani q̄ regnauit ãno dñi. cclxxix. ⁊ hꝫ. x. dignitates in ſe vlr q̃s aliĩ ſcti hñt particulr. Prĩa dignitas ẽ qꝫ in iuuẽtute martyriũ ſuſtinuit ⁊ ĩ hac dignitate aſſimilat ſctẽ criſtine: q̄ ẽt in. xij. ãno ſue etatis multiplicia martyria ſuſtinuit ⁊ tres iudices ſupauit. Scd̃o aſſimilat ſctẽ Barbare q̄ a p̃re ſuo carnali flagellata eſt. Sic ⁊. b. vit⁹ a p̃re ſuo noĩe helyas crebro v̄berat⁹ ẽ ex eo qꝫ ydola ꝯtẽnebat nec ipa adorare volebat. Tertio aſſimilat ſctẽ katherine q̄ ĩ carcere poſita. xij. dieb⁹ cibata eſt a dño nr̃o ieſu xp̃o. Sic vit⁹ cũ ĩ itaui eẽt cũ modeſto ⁊ creſcẽtia nutrice ſua nec cibũ corpalẽ haberẽt aq̃la eis cibũ afferebat. Quarto aſſimilat ſctõ egydio q̄ demõiacũ ĩ eccl'ia ĩpedictẽ pplꝫ liberauit. Sic ⁊ vit⁹ filiã dyocleciani imperatoris a demõio liberauit. Quinto aſſilat ſctõ Laurẽtio q̄ p ſignũ ſctẽ crucis cecos illuminauit: ſic ⁊ ſctũs vit⁹ orauit p ſanatiõe p̃ris ſui: ⁊ lumẽ ſuis ꝑcib⁹ recupauit. Sexto aſſilat ſctõ Mattheo aplo q̄ fuſtib⁹ ceſus ẽ. ſic ſctũs vit⁹ fuſtib⁹ mactat⁹ ẽ vſqꝫ v̄berãtiũ brachia aruerũt. Septio aſſilat ſctõ petro aplo q̄ ẽ p̃nceps aploꝝ cui poſito in carcere ãgel⁹ cũ lumine apparuit ⁊ ſtatim cathene in q̄b⁹ ligat⁹ fuerat ⁊ vinct⁹ ceciderũt de manib⁹ ſuis: ſic ⁊ b. vit⁹ cũ miſſus fuit ĩ carcerẽ cũ modeſto ſubito terremot⁹ fact⁹ eſt: ⁊ ferri moles q̄ eis erat īpoſita cecidit ⁊ carcer imẽſo lumine coruſcauit. Octauo aſſilat Iohã. euã. q̄ miſſus fuit a domiciano in doliũ feruẽtis olei: ⁊ tñ illeſus exiuit: ſic ⁊ ſctũs vit⁹ ĩ clibanũ ardẽtẽ mittit: ſꝫ tñ inde illeſus egredit. Nono aſſimilat illis duob⁹ aplis Symoni ⁊ iude: quos cũ põtifices ydoloꝝ occiderũt: fulgura ⁊ tonitrua ſupuenerũt ⁊ exẽplum ſcd̃. ⁊ magi in carbones ſũt ꝯuerſi ſic ⁊ btũs vit⁹ cũ modeſto ⁊ creſcentia nutrice ſua q̄ ſemp eũ ſecuta fuit ĩ eculeuꝫ ſuſpẽdi iubent: ſꝫ ſubito aer turbat: terra ꝯcutit: tonitrua mugiũt: ydoloꝝ tẽpla corruũt ⁊ multi occiderũt. Decimo aſſimilat ſctõ Georgio martyri ⁊ militi: de q̄ legit qꝫ cũ decollari deberet flexis genib⁹ orauit dicens. Dñe Ieſu xp̃e hoc oro vt aĩam meã nõ ſeces a gr̃a tua ⁊ q̃cũ q̄ in neceſſitate ſua inuocauerit exaudire cũ digneris. Ex vẽit ad eũ vox de celo dicẽs qꝫ ĩ oĩb⁹ eẽt exaudit⁹: ⁊ ſic fieret vt orauit ꝑa. ⁊c. Inuocauit me ⁊ exaudiã eũ ⁊c. ſic ⁊ btõ vito exiſtẽti in carcere ppter fidem xp̃i ⁊ oranti apparuit ei ãgel⁹ dñi dicẽns ſibi eũ aſſuturũ ⁊ oĩa quecũqꝫ a xp̃o peteret ꝑſtiturum. Ergo inuocãdus eſt ſanctus vitus tãq̃ ſingularis patronus in oĩbus neceſſitatib⁹ ⁊ anguſtijs. Quãtum ad ſcd̃am partem illius ſermonis

querit̄ vtrū plaga ſancti viti ſit exiſtēs vel apparens ſit ꝙ quis ſibi aſſumat. Reſpondet̄ primo ꝙ quādoq; fit ex infirmitate cerebri: et ſic accidit cōmuniter mulieribus que habent capita debilia. Secundo ex plaga dei: ⁊ ſic accidit illis qui ex ſuperbia habēt nimiam complacentiam in ornatu corporis in veſtib' ⁊ crinibus ⁊ in choreis. Ergo mulieres ꝯmuniter habēt illā plagā que ſe cōtra deū exaltant vt ſic humilient̄. Luc. xviij. Omnis q̄ ſe exaltat hūiliabit̄. Tertio fit ex quadā fictione: vt cū quis ſibi illā plagam voluntarie aſſumit propter libertatē animi: ⁊ vt ſic poſſit explere maliciā ⁊ libidinē ſuam: ⁊ hoc eſt magis cōe: hoc ꝓbat̄: q: vt cōiter ille mulieres que non ſunt bone fame cōſueuerūt ſic currere et chorizare ſed honeſte ⁊ deuote mulieres raro aut nūq; ſic currunt. Quantum ad tertiā partē illius ſermōis nota exēplum. Erat quedam mulier ſatis diſſoluta que aſſumpſit ſibi illā plagam ficte: vt ſic poſſet diſſolutiōes ſuas explere: et cepit chorizare ⁊ ſaltare. Quā marit' ei' cōpeſcuit verbis: ſ; ipſa nihil curauit ꝟba ſua: ſed aſſerit ſe habere plagā ſancti viti: nec poſſet omnino carere: ſ; oporteret eam illa nocte die ſaltare ⁊ chorizare. Et maritus eius accepit bonam et aſperā virgam ⁊ duxit eam ad cellarium vnum et flagellauit eā vſq; ad effuſionem ſanguinis. Et promiſit ſibi ꝙ nunq; amplius vellet ſic ſaltare ⁊ chorizare: q: tota plaga iā in eā ceſſaſſet: ⁊ ſic amplius nūq; attemptauit.

De ſctō Joh. baptiſta. Ser. xxiij.

Inter natos mulierū nō ſurrexit maior iohā. baptiſta. Mat. xj. In his ꝟbis xp̄s exprimit excellentiā ſcti Joh. baptiſte cū dr̄. Inter natos mulierū ⁊c. Ibi excipit̄ xp̄s q̄ nō ē nat' de muliere ſ; de ꝟgine. Et ēt glioſa ꝟgo maria q̄ ē maior iohāne. vn̄ poſt xp̄; ⁊ mariā nō ſurrexit maior iohāe bap. vn̄ xp̄s ē ſol: maria ē luna: lucifer iohānes bap. poſt ſolē clarior ē luna: ⁊ poſt ſolē ⁊ lunā clarior lucifer: q: poſt xp̄m ⁊ mariā iohēs clarior inuenit̄: ergo inter natos mulierū ⁊c. vn̄ in p̄nti ſer. ad honorē ſcti iohīs bap. cui' natiuitatē hodie celebram' tria ſūt dicenda. Primo priuilegia ſcti Johannis. Scd̄o aliq̄ p̄ informatiōe nr̄a. Tertio aliqua miracula. Quātū ad primā p̄tē ſciēdū ꝙ ſctūs iohānes bapt. h; decē priuilegia. Primū priuilegiū: q: eſt ab angelo ānūciatus: ⁊ eſt fili' ſummi pōtificis. ſ. zacharie. vn̄ legit̄ in hiſtoria eccleſiaſtica ꝙ dauid rex volens ampliare cultū dei xxiiij. ſummos ſacerdotes inſtituit: d̄ quibus vn' erat zacharias. Erāt aūt ipſe et vxor ei' Elizabeth ſenes ⁊ abſq; liberis. Cumq; zacharias templum in feſto ꝓpitiatiōis fuiſſet ingreſſus vt icēſum ꝓponeret ⁊ multitudo foris expectaret appuit ei Gabriel archāgel'. Cū ꝟo zacharias in eius viſione timeret ait. Ne timeas zacharia: q̄m exaudita ē oratio tua ⁊ Elizabeth vxor tua piet tibi filiū et vocabis nomē eius Johes: zacharias aūt cōſiderans ſuā ſenectutē ⁊ vxoris ſterilitatem: dubitare cepit ⁊ more iudeo⁊ ſignū ab eo q̄rere cepit Angelus aūt ꝓ eo ꝙ ꝟbis eius non credidit ip̄m taciturnitatis plaga ꝑcuſſit. Cū aūt zacharias ad pp̄lm foras exiiſſet ⁊ eū factū mutum viderēt cognouerūt eo innuente ꝙ viſionem vidiſſet in tēplo. Cōpleta autē ſeptimana rediit ad domū ſuam ⁊ cōcepit Elizabeth ⁊ mēſib' q̄nq; ſe occultauit: q: erubeſcebat ꝙ in ſenectute ꝯceperat. Menſe aūt ſexto beata ꝟgo Maria q̄ deū iā conceperat venit ad Elizabeth congratulās ei ꝙ filiū eſſet paritura. Et cū ſalutaſſet eā btūs Johā. iā ſpūſctō plenus ſenſit filiū dei venire ad ſe: ⁊ p̄ nimio gaudio in matris vtero tripudiauit. Māſit ergo btā ꝟgo cū cognata ſua trib' mēſibus miniſtrās ei: natūq; puer⁊ ſuū ſuis ſctis māib' de terra leuauit. Et ſtatim apertū eſt os patris ſui: ⁊ cepit clamare. Bn̄dict' dn̄s de' iſrael: q: viſitauit ⁊ fecit redēptionē plebis ſue. Et ſic ꝯgregati oēs vicini eius cōgratulabant̄ ei ⁊ dicebāt. Quis putas puer iſte erit: q: totū mūdū letificat ſua natiuitate. iō eccl'ia natiuitatē eius celebrat ſicut ⁊ xp̄i ⁊ m̄ris ei'. Scd̄; p̄ui. q: in vtero eſt ſctificat'. ex q̄dā ſctificatione accepit pcti origīalis purgationē. Nā oēs in pctō originali ꝯcipimur ⁊ naſcimur. vn̄ ps. l. Ecce eīm i iniq̄tatib' ⁊c. nā dicūt doct. ꝙ puer in vtero matris q̄drageſima ſexta die viuificat̄ ⁊ ſtatim aīa infundit̄: ⁊ ꝑ quēcūq; modū morit̄ ſine baptiſmo: nūq; faciē dei videbit: ⁊ hoc ꝓpter pctm̄ originale. Ab illo ergo pctō originali de' Joh. purgauit in vtero matris inſuꝑ ip̄m ſanctificauit ⁊ ſtabiliuit ꝙ deceteto peccare mortalr̄ nō poterat. ecce q̄ta mirabilia fecit de' cū ſctō Jo. bap. vn̄ Hie. j. Priuſq̄ te formarē i vtero noui te: ⁊ anq; exires de vulua ſctificaui te. Tertium p̄ui. q: cognouit Jeſum i vtero m̄ris Marie exiſtētē ⁊ i ſignū hui' exultauit puer Joh. in vtero m̄ris ſue Elizabeth. vn̄ Lu. j. Et factū ē vt audiuit ſalutationē Marie Elizabeth exultauit infans i vtero eius. Facta eſt aūt hec exultatio diuinit' nō humanitus ⁊ a deo eſt accelerat' vſurpatiōis in illo puero vtilitas viſcera m̄rna iam poſſet cognoſcere creatorē ſuū. Quartū p̄uilegiū q: pluſq; ꝓpheta eſt vocat'. Quare pluſq̄ ꝓpheta dr̄. Rn̄r q: xp̄; quē alij ꝓphete p̄dicauerūt ⁊ ꝓphetauerūt futur⁊ ipſe indicauit cū digito dicēs. Ecce agn' dei: ecce q̄ tollit pec

cura mūdi. Quītū priui. q2 eſt pcuſoꝛ chꝛiſti ⁊ hoc ꝓpter maioꝛē infirmitatē neceſſe erat ali qd ab aliq̄ pꝛi⁹ dici q̄ de ipo erāt alīs iudei po tuiſſēt rōnabilr dixiſſe: ſicut ēt alīs male⁊ iniu ſte dixerūt. Tu de teipſo teſtimoniū phibes. teſtimoniū tuū nō ē verꝝ. Sz diceres in quib⁹ iohānes pceſſit xp̄m: Rñ ſm Remi. in quiq3 Pꝛio in naſcēdo: q2 ſ dimio anno pceſſit xp̄m: ⁊ xp̄s nat⁹ ē qñ dies creſcūt: ſz iohēs qñ dies decreſcūt in ſignū q xp̄s debebat creſceꝛ ⁊ io hānes minui ſ notitia ꝑpi. Joh. iij. Jllū3 op3 creſceꝛ: me at minui. Scdo ſ pdicādo: q2 iohā nes cici⁹ pdicauit, q̄ xp̄s. Tertio ſ baptizādo q2 iohānes pri⁹ baptizauit: q̄ xp̄s. Quarto in moriēdo: q2 iohānes moꝛtu⁹ ē añ xp̄m. Quito ad inferos deſcēdēdo: q2 pceſſit xp̄m ad libū patrū: ⁊ nūciauit eis xp̄m. Sextū pꝛiuilegiū: q2 fuit baptiſta xp̄i elect⁹ pre oib⁹ hoib⁹ ſ mūdo p tūc exiſtētib⁹: vbi meruit totā cognoſceꝛ tri nitatē patrē in voce cū dixit. hic ē fili⁹ me⁹ di lect⁹: filiū in ſubſtātia carnis ſuꝑ quē vox illa inſonuit: ⁊ quē ꝓpꝛiis manib⁹ baptizauit: ſpi ritūſcſm q̄ ſ ſpē colūbe ſuꝑ xp̄m deſcendit ba ptizatū. Septimū priui. q2 auſterioꝛē vitā du xit q̄ xp̄s. vñ iudei putabāt ipſū eſſe chꝛiſtū ꝓpter auſterā vitā ſuā. Jo. j. Miſerunt iudei ab hieroſolymis ſacerdotes ⁊ leuitas ad iohā nē vt interrogarēt eū tu qs es? Et ꝯfeſſus eſt: q2 nō ſum ego xp̄s. Auſteritas āt iohis ꝯſide raꝛ in quatuoꝛ. Pꝛimo in cibo: q2 nūq3 in vita ſua comedit aliquē cibum delicatū nec guſta uit panē: nec carnes: nec piſces: ſz cib⁹ ipſius erāt locuſte ⁊ mel ſilueſtre: ⁊ hoc tñ ad ſuſtēta tionē coꝛpis ⁊ nature. Nō eñ iuit ſicut qdā3 mō ſunt: q̄ cū mane ſurgūt pꝛimo cogitāt de bo no pꝛādio: illi maioꝛē curā hñt de vētre q̄ de aīa. Tales eñ (vt timeo) efficiūꝛ ſocū epulōis in inferno. Et q̄ hic repleti fuerint bonis ciba rijs: illi ibi abſtinebunt: Lu. vj. Ue vobis qui nunc ſaturati eſtis. Ergo ſi volum⁹ ſaluari ſe quamur iohē3 baptiſtā: ⁊ nō epulonē. Lu. vj. Bti, q̄ nūc eſuritis. ⁊c. Quid āt ſūt iſte locuſte ⁊ mel ſilueſtre? rñdet arnolph⁹ q locuſte ſunt aues parue ad modū digiti nō q̄ alte a terra volāt ⁊ faciliter capiunꝛ: q̄ fuerunt in deſerto coacteq3 in oleo paupū pꝛebēt victū. Silr nar rāt in eodē deſerto eē arboꝛes hñtes folia la ta ⁊ rotūda lactei coloꝛis: mellit ſapoꝛis: que manib⁹ fricāꝛ ⁊ edētur: ⁊ hoc dr mel ſilueſtre. Scdo in potu: q2 nūq̄ in vita ſua aliquē potū bibit niſi ſolā aquā. hoc multi bibuli nō faciūt q̄ tñ bibūt q rōnē loquēdi pdūt: ꝓpꝛ nimiam ebꝛietatē. Sz btūs iohānes magne fuit abſti nētie. vñ caniꝛ de eo. vinū ⁊ ciceram nō bibit. vñ dicit beda q cicera interptaꝛ ebꝛietas quo vo cabulo oē qd inebꝛiare pōt poculū ſiue de po mis ſiue de frugib⁹: ſiue de q̄libet alia mate ria ꝯfectū ſignificat. Tertio dnꝫ habuit veſti mētū. Mat. iij. ipſe Joh. habebat veſtimētum de pilis cameloꝝ. hoc nō aduertūt aliq̄ viri ⁊ aliq̄ mulieres q̄ ſequunꝛ epulonē q̄ induebaꝛ purpura ⁊ byſſo ⁊ epulabaꝛ quotidie ſplēdi de. Silr q̄ lōgas caudas poſt ſe trahūt quib⁹ terrā veſtiūt. ⁊ de nudis xp̄i paupib⁹ nihil cu rāt: caudis ſuis pulices colligūt ⁊ hoib⁹ ſequē tib⁹ ⁊ añcedētib⁹ puluerē mouēt. Timendum eſt eis ne diabol⁹ in caudis eaꝝ equitet. Job xlj. Jpſe eſt rex ſuꝑ oēs filios ſuperbie. Quar to ſ habitaculo: q2 habitauit in heremo. Unde caniꝛ de eo. Antra deſerti teneri ſub ānis ⁊c. Et hoc fuit magnū in puero Joh. q reliquit prē3 ⁊ matrē ⁊ oia bōa parētū ⁊ iuit in deſer tum ⁊ habitauit ibi ne amitteret innocentiā ſuā: ⁊ ne mūdus traheret eū a deo. Nam mū dus trahit hoie3 a deo honoꝛib⁹ quos hic ꝓ pinat: ne hō veniat ad celeſtes honoꝛes. Jte3 caro trahit delitijs vt hō careat eternis gau dijs ⁊ delitijs. Jtē diabolus trahit eū inuidia ſua: q2 inuidet q hō d3 poſſidere illū locū quē ipſe diabolus pdidit ⁊ trahit hoie3 q̄tū pōt: ⁊ q̄to melioꝛ eſt homo ⁊ ſanctioꝛ: tāto magis inſidiaꝛ ei. Et hoc ſciuit beatus Jo. Et q̄uis eſſet vnic⁹ fili⁹ pōtificis qd tunc maximū erat tñ deſpexit honoꝛes ⁊ reliq̄t mundu3 ⁊ fugit in heremū vt innocentiā ſuā imaculatā cuſto diret. Octauū priui. q2 habuit dignitatē oim ſanctoꝝ. Fuit, eñ ꝓpheta ⁊ pluſq̄ ꝓpheta: q2 ꝓphete xp̄m pdixerūt: ipſe autē digito demō ſtrauit di'. Ecce agnus dei ecce q̄ tollit pctā mūdi. Fuit etiā aplūs. Nā aplūs interptaꝛ miſ ſus. Uñ de eo ſcriptum eſt. Fuit hō miſſus a deo. Fuit etiā martyr. hoc ꝓbat ſāguinis ei⁹ effuſio et ꝟitatis aſſertio qñ dixit. Nō l3 tibi habere vxoꝛē fratris tui. Jtē fuit cōfeſſoꝛ: q2 tā auſtere vixit q ipſe xp̄s putareꝛ a iudeis: et ꝯfeſſus eſt q2 nō ſu3 xp̄s. Fuit etiā virgo: hoc teſtaꝛ Lucas q̄ dicit eū a pueritia vixiſſe ſ he remo. Et ſic btūs Johānes h3 merita oi3 ſcō rū Uñ bñ dicit euāgeliſta. Jnter natos mulie rū nō ſurrexit maioꝛ Joh. bap. Nonum priui legiū: q2 fuit trib⁹ meritis quibus debeꝛ au reola ſignit⁹. Jp̄e fructū cētēſimū inq̄tū fuit ꝟgo a deo ꝓmeruit. Jtē cētēſimū iq̄tū fuit, p dicatoꝛ gl'ioſus. Et cētēſimū inq̄tū fuit mar tyr. vñ cātaꝛ de eo. Seria ter denis alios coꝛo nāt ⁊c. Decimum priuile. q2 dies natiuitatis eius in tota xp̄ianitate celebꝛaꝛ: imo etiā ſar raceni natiuitatē ei⁹ feſtiue celebꝛāt. Triū ei ſctōꝝ natiuitas ſolēniter celebꝛaꝛ. ſ. xp̄i: ꝟgi nis Marie: ⁊ Joh. bap. Et rō q2 oēs tres ſan ctificati fuerunt in vtero matris. Jtem q2 oꝛ tus iſtoꝝ triū dedicati fuerunt gaudio: et ideo ꝯueniēs eſt vt nos iſtoꝝ oꝛtus cum gau dio celebꝛem⁹. De gaudio xp̄i dr: Luc. ij. Ecā

gelizo vobis gaudiū magnū.de gaudio Ma
rie canit᷑. Natiuitas tua dei genitrix virgo gau
diū annūciauit vniuerſo mundo.De gaudio
Johā.baptiſte dr in euangelio hodierno. Et
multi i natiuitate eiꝰ gaudebūt.Et quis bea
tus Johānes baptiſta ab vtero mr̄is ſue ſan
ctꝰ fuit ⁊ nulli vnq̄ nocuit multos tn̄ habuit
ꝑſecutores q̄ eiꝰ ſanguinē ſitiebant. Nā hero
des voluit eū occidere:herodias ſibi īſidiaba
tur:filia eiꝰ caput ſuū petijt:ſpiculator miſſꝰ ē
q̄ caput eiꝰ ꝑſcidit. Decollatio autē eiꝰ facta
eſt ꝓ iuſtitia ⁊ fidei defenſiōe:q᷑ herodē de ſtu
pro arguebat:ideo ipſum in carcere recluſit.
Itē decollatio eius fuit cū multa ſui deuotio
ne:q᷑ cū decollari deberet deo ſe dēuote recō-
mēdauit.Vn̄ canit eccl'ia.In medio carceris
ſtabat Johā.⁊ voce magna clamauit dicens
Dn̄e deus meꝰ tibi recōmēdo ſpiritū meū.Et
q᷑ iam ꝑdicti male Johannē tractauerunt:⁊
idō ipſi male a deo tractati fuerunt. Herodes
enī male fuit tractatꝰ: q᷑ i exiliū miſſus ⁊ ibi
miſerabilr̄ eſt mortuꝰ. Herodias ēt male tra
ctata eſt:q᷑ cū caput Jo.in manu teneret:di-
uino iudicio in eiꝰ faciē ſufflauit ⁊ illa morte
ſubitanea corruit. Filia herodiadꝭ fuit male
tractata:q᷑ fuit in aquis ſuffocata. Cū enim
ſup glaciē ludēdo diſcurreret:ſubito glacies
ſub pedibꝰ eiꝰ frāgit᷑:⁊ illa i aquis miſerabilr̄
ſuffocat᷑.Quantū ad ſcd'az ptē illiꝰ ſer.eſt ſciē
dū ꝙ ſicut caput Joh.bap.datū eſt puelle ſal
tāti ⁊ chorizāti:⁊ in vigilia ſcti Joh.bap.con
ſueuerūt chorizare:⁊ ſctā mater eccl'ia cōtra
hāc chorizationē inſtituit ieiuniū qḋ ſub ꝑce
pto ⁊ ſub pctō mortali ql'z tenet᷑ ſeruare:⁊ q̄ ſi
ne cauſa ⁊ ex ɔtēptu ſoluit hoc ieiuniū peccat
mortalr̄. Tūc ꝓ iformatiōe nr̄a aliqua hic di-
cēda ſūt de chorea. Primo querit᷑ an choriza-
re ſit pctm̄ mortale? Rn̄r ꝙ ſic qn̄ ex ſupbia ⁊
ex mala ɔcupiſcētia fit. Aug. Meliꝰ ē i die dn̄i
arare ꝗ̄ chorizare:⁊ meliꝰ ē mr̄ierē lanā ſuā
texere: ꝗ̄ ipudice chorizare.et rō q᷑ ille q̄ labo
rat i die dn̄ico ⁊ feſtiuo ſimpliciter peccat frā
gēdo ſabbatū:ſ3 chorizās ɔmittit q̄ſi oīa pctā
mortalia. Nā ibi ē ſuperbia:⁊ cōmittit᷑ ibi ſe-
piꝰ mētalis luxuria per malas ɔcupiſcētias.
Silr̄ auaritia:q᷑ affectāt diuitias ⁊ ꝑtioſas ve
ſtes.Et.etiā inuidia:q᷑ ſi vna ꝑſona pliꝰ hono
rat᷑ vel meliora veſtimēta h3: tūc alie q̄ cetere
perſone inuidēt ei.Itē ſciēdū ꝙ aſtātes circa
choreā aliq̄ intātū peccāt ſicut q̄ chorizāt:q᷑
ipſi dāt alijs occaſionē chorizādi q᷑ ſi circun
ſtātes nō aſpicerēt:tūc ipi nō chorizarēt. In-
ſuper iudicāt chorizātes:qḋ eſt ɔtra euāg.vi
h᷑ Luc.vi. Nolite iudicare ⁊c. Sed aliqui vo
lūt ſe excuſare in pctis ſuis dicētes. Qm̄ ante
cētū annos,chorizauerūt hoīes.ſic ⁊ hodierno
die merito facere pn̄t. Rn̄r ꝙ ante centum an
nos hoīes ēt infernū intrauerūt:ſic ⁊ hodier
no die faciūt q᷑ mala ɔſuetudo ñ excuſat pctm̄
imo q̄nto diuturnior tanto periculoſior.vnde
dr in decre. Cōſuetudo mala inueterata q̄nto
diuturnior:tāto periculoſior.xxiiij.q.i.ſciſma
Qḋ aūt xp̄s a chorizantibꝰ grauiter offendit᷑
hoc ꝓbat᷑ q᷑ ipi rurſū crucifigūt Jeſum xp̄3.
De hoc exēplū q̄re ſr̄a in ꝓmptuario exēplo-
rū.vij.C. Et ꝙ xp̄s grauit᷑ vult punire chori-
zātes i vita:hoc oſtēdit᷑ in illa puella q̄ ꝑpter
choreā cōbuſta eſt in toto corpore.ibidē.x. Et
etiā in morte vi p3 in muliere q̄ cū pila in cho
rea necata ē.hoc quere ibidē.xij. Itē q̄ iuuāt
ad choreā. Exēplū de tibicine quē fulmen de
celo extinxit.hoc q̄re ibidē.xij. Vltimo querit᷑
vtrū chorea poſſit fieri licite? Rn̄r ſ3 Johānē
in ſumma ſua li.iij.xlij.q.ij.ꝙ quinq̄ ɔcurrē
tibus ad choreā tūc nō eſt reprehēſibilis. Pri
mū ꝙ ſit tpe debito.ſ.gaudij:ſicut in nuptijs
vel tpe victorie vel liberationis hoīs:vel pa-
trie vel in aduentu amici de terra lōginqua.
Scdm̄ ꝙ ſit cū honeſtis perſonis:de q̄bus nō
orīat᷑ ꝓſumptio mala:nec cū lecatoribꝰ ⁊ leca
tricibꝰ. Tertiū ꝙ fiat a ꝑſonis ſecularibꝰ q᷑
monialibꝰ:⁊ mōachis:⁊ clericis.ꝑpter hoc ꝙ
in alijs ſpūalibus debēt occupari: oēm cho-
reā puto eē illicitā. Quarto ꝙ honeſto modo
fiat nō geſticulatiōibꝰ nimis inhoneſtis ⁊ in-
ordinatis. Quintū ē vt cantꝰ excitās i talibꝰ
nō ſit de illicitis. Quātū ad tertiā partē illiꝰ
ſermōis ſciēdū ꝙ oēs hoīes debent inuocare
ſctm̄ Johannē baptiſtā. Et primo iminēte pe
riculo ignis. Vn̄ legit᷑ ꝙ cū3 maximus ignis
eſſet accēſus ⁊ reliquie ſancti Johānis ibidē
apponerent᷑ ignis ſancti Johānis formidās
ꝑſentiā ſtatim euanuit. Item tpe ſterilitatis
inuocādus eſt ſctūs Johānes. Unde cū quo-
dā tpe eēt magna ſterilitas ⁊ ſiccitas terre:
reliquias ſancti Johannis ꝓceſſionaliter per
ciuitatē detulerūt:⁊ mox pluuie receperūt bn̄
ficiū:⁊ terra ꝓtulit fructū ſuū. Itē ſctūs Johā
nes baptiſta defendit terrā ſiue ciuitatē. vbi
eccl'iā h3 ɔſtructā in honore ſuo. Unde legit᷑
ꝙ q̄dā regina ad honorē ſancti Johannis ba
ptiſte in lōgobardia eccleſiā ɔſtruxit. Et poſt
ea Cōſtātinꝰ imperator Italiā a lōgobardis
eripere vellet ⁊ quēdā virū ſctm̄ interrogaſſet
de exitu belli:ille oratiōi īſiſtēs a deo audiuit
Johānes baptiſta ꝓ lōgobardis cōtinue inter
cedit ab illo die q̄ regina eccl'iam ſibi fabrica
uit:⁊ idō ſuperari nō pn̄t. Itē diſplicet ſctō Jo
hāni q̄ ſpoliat eccl'iā3 vel cimiteriū in honore
eiꝰ dedicatū. Vn̄ cū q̄dā rex longobardoꝝ cū3
multo apparatu iuxta eccl'iam ſcti Johānis
fuiſſet ſepultꝰ:q̄dā cupiditate allectꝰ nocte ſe
pulchꝝ aꝑuit ⁊ ornamenta ſurripuit. Cui iohā
nes apparuit ⁊ dixit ei. Q᷑ auſus fuiſti tāgere

mihi cõmiſſum: eccłiã meã ingredi decetero
nõ valebis. qđ ita euenit. Nam qñ eccłiã in-
gredi volebat ſubito velut validiſſimo pugi
le guttur ei⁹ inuiſibilr feriebat. Et ſic ille in
terrã cadens ↄfuſus recedebat. Itẽ ſcõ currit
hoĩ in extremis. Vñ cũ q̃dã vir ad decollatio
nẽ fuiſſet iniuſte duct⁹: ꝛ fortiſſim⁹ pugil ĩ ei⁹
collũ ſpatã vibrauit: ille ꝓtinus exclamauit.
Sctẽ ioãnes ſuſcipe ſpatã illã. Et ſtatim bra
chiũ illi⁹ pugilis obriguit: ꝛ inflexibile remã
ſit. Sꝫ vir dei btm̃ ioannẽ ꝓ ipſo iã penitente
orauit vt brachium deponeret: ꝛ obtinuit.

De ſctis Petro ꝛ paulo aplis. ſer. xxiiij.

Tibi dabo claues regni celoꝝ:
ꝛ qđcũq͡ȝ ligaueris ſup ter
terrã: erit ligatũ ꝛ in celis. Math.
xvj. Ex his v̓bis oſtẽdit q̃ta ſit di
gnitas ſcti Petri. Vñ ĩ p̃nti ſer. ad
honorẽ ſancti petri tria ſunt dicenda. Primo
de priuilegiis ſancti P. Scđo aliqua ꝓ infor
matione noſtra. Tertio aliq̃ miracula. Quã-
tum ad primã partẽ illi⁹ ſer. ẽ ſciẽdũ q̓. ſctũs
Petrus hꝫ decẽ ꝑuilegia. Primũ eſt q̓ xp̃s eũ
elegit pre oĩbus in aplm. ꝛ fuit ſcđs apłus a
xp̃o vocat⁹: qꝛ ſanctus Andreas frater ſuus
fuit primus: ꝛ adduxit petrũ ad ieſum. Scđꝫ
priuilegiũ: qꝛ fuit feruentior ad xp̃m in chari
tate. qđ oſtẽdit ante paſſionẽ xp̃i: quia ꝓpter
amorẽ xp̃i oĩa terrena ↄtẽpſit certe cui hodie
diceret q̓ relinqueret vxorẽ: pueros domũ: co
gnatos: ꝛ oẽm terrenã ſubſtãtiam ꝛ paup̃ fie
ret magnũ q̃d reputaret ꝛ hoc fecit btũs pe-
trus cui⁹ feſtũ hodie celebram⁹. Itẽ hoc oſtẽ
dit tpe paſſiõis xp̃i: qñ ſecũ mori voluit qñ di
xit Luc. xxij. Paratus ſum tecũ in mortẽ ꝛ in
carcerẽ ire. Itẽ oñdit poſt reſurrectionem qñ
xp̃s oſtẽdit ſe diſcipulis: ꝛ manifeſtauit ſe eis
ad mare tyberiadis: ꝛ qñ ioannes dixit petro
Dñs ẽ: ſtatim petr⁹ miſit ſe in mare vt citius
veniret ad xp̃ꝫ. Tertiũ ꝑuilegiũ qꝛ dat⁹ eſt in
exẽplũ pñie ipſis pctõrib⁹: qꝛ poſt negationẽ
ſp̃ ĩ lachrymis fuit. Habuit eñ lachrymas do
loris: qꝛ dñꝫ ſuũ negauerat. Luce. xxij. Egreſ
ſus foras fleuit amare. Nã qñcũq͡ȝ dulcis al-
locutiõis dñi memor erat: pre nimia amoris
dulcedine lachrymas cõtinere nõ potuit. Qñ
etiã culpã negat onis ad memoriam reduce
bat: vbertim lachrymas emittebat. vñ dicit
Cle. papa q̓ ſemꝑ ſudariũ ĩ ſinu ferebat: quo
crebro fluẽtes de oculis lachrymas deterge-
bat. vñ et legit̃ d̓ eo q̓ tãte deuotiõis fuit q̓ ĩ
nocte audito gallicãtu: ſtatim ad orationem
ſurgebat: ꝛ ſic cũ lachrymis vſq͡ȝ ad diem ora-
bat. ꝛ adeo dicit in cõſuetudine flere: q̓ tota
ei⁹ facies lachrymis adVſtã videbat̃. ſic bea-
tus petr⁹ ꝓ trina negatione tm̃ fleuit: q̃re tu
miſer hõ pctõr nõ fles q̃ nõ ter ſꝫ multotiens
dñm negaſti. Quotquot eñ cõmiſiſti mortalia
pctã totiẽs dñm negaſti. Funde eñ lachrymã
vnã hodie pro pctis tuis ↄtrito corde: vt tibi
de⁹ dimittat oĩa pctã tua. vñ Iſid. Eſto tã ꝓ-
nus ad lamẽtũ: q̃tũ ꝓn⁹ fuiſti ad culpã. Qua
lis intẽtio fuit tibi ad peccãdũ: talis deuotio
tibi ſit ad penitẽdũ. Quartũ ꝑuile. q̓ xp̃s fecit
eũ p̃mũ papã ꝛ vicariũ ſuũ. ꝛ cõmiſit ſibi totã
eccłiã cũ oĩb⁹ hoĩb⁹ q̃ fuerũt ĩ mũdo qñ dixit
Paſce oues meas. Legit̃ in cronica Herma.
q̓ petr⁹ apłs cathedrã ſacerdotalẽ q̃tuor an-
nis tenuit ĩ ꝑtib⁹ oriẽtis. Deinde venit antio-
chiã anno dñi. xxxviij. vbi ꝑ paulũ de carcere
liberat⁹ ſuſcitauit quẽdã mortuũ. q̃. xiiij. ãnis
iacuerat ĩ ſepulchro. ꝛ ibi in antiochia ep̃atũ
tenuit annis. vij. in q̃ metropoli mõ ſunt. xij.
archiep̃at⁹: ꝛ cẽtũ ep̃atus quos de manu ſua
patriãrcha ãtiochen⁹ ↄferre hꝫ. Poſt hoc pe-
trus romã veniẽs anno dñi. xlviij. In die ſãcte
Priſce v̓gis ſedit ĩ ep̃atu rome ãnos. xxv. mẽ
ſes. vij. dies. viij. Nulł⁹ romanus põtifex ad
huc tot ãnis ĩ ep̃atu ſedit: nec viuere potuit.
Pr̃ ſcti petri fuit ioãnes de bethania ꝓuicia
galilee: iõ ſymõ ioãnis. i. filius vocabat̃ Sed
xp̃s papã eũ ↄſtituẽs nomẽ ſibi mutauit vo-
cans ip̃m petrũ: volens q̓ oĩb⁹ ſucceſſoribus
ſuis noĩa mutarent̃. Quintũ priuilegiũ quia
ſibi claues celi cõmiſit dicẽs. Tibi dabo cla-
ues. O quale donũ. Nõ dixit claues vnius ci
uitatis aut ꝓuincie ſed totius dñij mei: vt ad
te ꝑtineat claudere ꝛ aperire cuiuſcũq͡ȝ volue
ris ꝓ tua volũtate. ſꝫ diceret quis. O dñe q̃re
tali pctõri q̃ te negauit ꝛ a te fugit in neceſſi-
tate tua claues celi tradidiſti. Certe põt rñ-
dere dñs nr̃ Ieſus xp̃s. Hoc feci ꝓpt̃ ſolatiuꝫ
pctõꝝ vt nullus deſperet de mea grã. ꝛ vt vi
deat q̃ magnum volo facere pctõrẽ in regno
meo. vñ poſt lapſum hõ p̃deſtinat⁹ ad vitam
eternã melior reſurgit q̃ antea fuit: ſicut pꝫ
in btõ Pe. vñ Amb. Certus ſũ q̓ deus nullũ
electoꝝ ſuoꝝ cadere ꝑmitteret ſi eũ meliorẽ.
a caſu ſuo reſurrecturũ nõ ſenſiſſet. Sextũ ꝑui
legium: qꝛ glorioſior in paſſione fuit: qꝛ anno
dñi. lxxvj. Petr⁹ ꝛ Paulus ſub nerone vno eo
dẽq͡ȝ die pau. decollat⁹ pe. crucifixus eſt cum
xp̃o: ſꝫ ĩ hoc differt: qꝛ noluit crucifigi rect⁹ ſꝫ
reuerſus: qꝛ non reputabat ſe dignũ. vñ dixit
Quia nõ ſum dignus ita in cruce eſſe vt de⁹
meus: ergo crucẽ meã girate. Septimũ ꝑuile
giũ qꝛ ẽ princeps oĩm apłoꝝ. ꝛ hãc dignitatẽ
nemo hꝫ in celis niſi ſctũs pe. vñ ſctũs pe. in
hoc p̃cellit oẽs ſctõs ĩ celo exiſtẽtes. Octauũ
priui. qꝛ primũ articulũ fidei de. xij. arti. cõpo
ſuit dicẽs. Credo in deũ patrẽ oĩpotentẽ ꝛc.
i. ſcđꝫ Aug. creatorẽ oĩꝫ reꝝ viſibiliũ ꝛ inuiſi
biliũ cõtra hũc articulũ ſunt manichei q̃ di-
cũt viſibilia creata a ꝑncipe tenebrarũ: inuiſi

bilia ꝯo a deo q̄ hereſis odibilis ē deo ꝛ hoī-
bus ꝛ oīb' talib' creaturis:q: hereſis dehone
ſtat oēs viſibiles creaturas:dūmō eas dicit a
diabolo eſſe creatas. Et ꝗ ſequit̄ ꝙ ꝗlꝫ xp̄ia-
nus firmit̄ dꝫ credere eū oīm creatorē viſibi-
liū ꝛ inuiſibiliū:ꝛ ꝙ nō ſit aliꝗs ꝯmicul' ꝙ nō
ſit a deo creat':ꝗ dixit btūs pe. Credo in deū
p̄rem oīpotētē ꝛc. Nonū p̄uile.q: feſtū ipſi' ce
lebrat̄ ter ī anno p̄re oībus ſctis excepta ma-
ria ꝯgine. Nā feſtū Joā.bap.bis celebratur
Silr̄ Joā.euā. ſcti pauli ꝛ ſcti ſtephani.ꝛ ſilr̄
p̄ris nr̄i Frāciſci ꝛ btī dn̄ici. Sꝫ q̄rit̄ q̄re feſtū
ſcti pe.ter ī anno celebrat̄. Rn̄r ꝙ ipſe ꝗ p̄tātē
accepit ligādi.ſ.atq: ſoluēdi liberat nos a tri
bus generib' pctōꝝ locutiōis:cogitationis:ꝛ
opatiōis:vl̄ ēt ꝙ in deū ꝙ ī nos:ꝙ in p̄ximuꝫ
peccauim'. Itē ꝓpt̄ exēplū vt null' pctōꝛ de-
ſperet ēt ſi ter ſicut Pe. deū negauit ſi tn̄ eum
ſeq̄ velit ꝛ ipm̄ corde ore ꝛ ope confiteri. Deci
mū priuilegiū:q: ipe ſctūs pe. nolat̄ an̄ eleua
tionē ꝛ poſt eleuationē in q̄libet miſſa. Item
ſciēdū ꝙ ī cronica Hermā. h̄r ꝙ anno dn̄i.cclv
greci reliꝗas btōꝝ aptoꝝ petri ꝛ pauli furati
ſunt:ſꝫ demōes in aere clamabāt Uiri roma-
ni ſuccurrite dij veſtri auferunt̄ vobis. Qua-
re romani ſtatī inſequētes manu forti:ſꝫ gre
ci territi aptoꝝ oſſa in puteū ꝓiecerūt fugam
petētes q̄ papa corneli' de puteo leuauit. Et
q: dubitauit de oſſib' q̄ ꝛ cuius eſſent vox de
celo dixit. Oſſa maiora ſūt p̄dicatoris minora
piſcatoris. Quārtū ad ſcd̄am p̄tē illi' ſermōis
ſciēdum ꝙ ſicut.b.p. hꝫ claues regni celoꝝ ꝙ
claudere ꝛ aperire poterit cuicunq: voluerit:
tūc notādū ꝓ informatiōe nr̄a ꝙ ſctūs pe. p̄n
cipalr̄ ꝗnq: generib' hoīm aperit celū vt ꝗ ci
to moriunt̄ ſtatim euolāt. Primi ꝗ decedūt in
baptiſmali innocētia tales paruuli ſtatiꝫ ab
angelis deducunt̄ in celū ergo celū ſemꝑ eſt
aptū tali hoī ꝗ adhuc ſeruat inocētiā baptiſ-
malē. In ſignū hui' xp̄o baptizato apti ſunt
celi ſuꝑ ipꝫ vt h̄r Mat.iij. Scd̄i ſunt ꝗ plena-
riā idulgētiā ꝯſequunt̄. vn̄ q̄rit̄. Quid ſi quis
plenariā idulgētiā ꝯſeq̄ret̄:ꝛ ſic moreret̄? Rn̄r
ſcd̄m Hoſti. ꝙ talis ſtatī euolaret ad celū. Et
rō eſt q: nullū ipedimētū aſcēdendi in celū ex
quo ꝗs morit̄ ī grā:niſi ſolutio pene. Et ſctūs
Tho.ſuꝑ.iiij.di.xx. dicit ꝙ ꝗ indulgentias ſu
ſcipit nō abſoluit̄ ſimplr̄ loquendo a debito
pene:ſꝫ dat̄ ſibi de theſauro eccleſie vn̄ debi-
tū ſoluat:ergo cū remiſſa ē pena illa tota ꝑ in
dulgētiā idē eſt ac ſi eſſet ſoluta ꝛ ſic iuſtitie
dei ſatiſfactū eſt:cū ex theſauro eccl'ie illa pe
na ſoluta ē. Tertij ſunt ꝗ ingrediunt̄ religio
nē approbatā vbi regularit̄ viuūt. Circa qđ
q̄rit̄ verū ꝑ ingreſſum religionis ꝯſequat̄
ꝗs remiſſionē oīm pctōꝝ? Rn̄r ſcd̄m Tho.ij.
ij.q.viii. rōnabilr̄ pōt dici ꝙ ſic:ſicut ꝑ aſſum

ptionē crucis. Nā hoc eſt olocauſtū maximū
quo ꝗs totalr̄ diuinis officijs mācipat̄ ꝑ reli
gionis ingreſſum qđ excedit oē gen' ſatiſfa-
ctionis:vt habet̄ in decre.xxxiij.q.ij. admone
re. Nam religioſus offert deo oēs res tꝑales
imo totū mūdū ꝓpt̄ deū relinꝗt:ꝛ hoc ꝑ votū
pauꝑtatꝫ aminō nūq: ꝓpriū denariū poſſidē
do. vn̄ dr̄ ī decre. In religionē exn̄s nō dꝫ ha-
bere denarios ſi nō vult perire cū aīa.xij. q.i.
dilectiſſimis. vn̄ Gre. Monach' hn̄s obolū nō
valet obolū. Itē offert deo corpus ꝑ votū ca-
ſtitatis ꝛ abſtinētias ad quas ſe obligat per
ingreſſum religiōis:ſicut abſtinere a carnib'
ieiunare in ſtraminib' dormire:media nocte
ſurgere:ꝛ corpuſcū veſtib' laneis macerare.
Itē religioſus offert deo ꝓpriā volūtatē ꝛ hoc
ꝓpt̄ votū obediētie:ꝛ hoc eſt maximū ſacrifi-
cium cū ꝗs ꝓpter deum reſignat ſuā propriā
voluntatē:ꝛ ſubijcit voluntatē ſuā voluntati
prelati ſui. vn̄ Bernar. loquens de religione
dicit. Religio paupꝑtate fundat̄ erigit̄ obediē
tia dedicat̄ caſtitate:cuſtodit̄ hūilitate ꝑficit̄
charitate. Itē ſciēdū ꝙ in vitaſpatrū legit̄ ꝙ
eandē grām ꝯſequunt̄ ingredientes ꝛ profi
tentes religionē quā conſequunt̄ baptizati.
Itē ſciēdū ſꝫ ſcm̄ Tho. ꝙ ſi ꝑ igreſſuꝫ religio
nis nō abſolueret̄ ab oī reatu pene nihilomi
nus ingreſſus religionis vtilior eēt q̄ pere-
grinatio terre ſctē ad ꝓuocationē in bonum
qđ p̄pōderat abſolutionē a pena. Et henric'
de gandauo dicit:ꝙ qn̄ ꝗs profitebit̄ tunc a
primo indulgentiā conſequit̄:ꝛ hoc intelligit̄
ſi intēdit ſeruare ea q̄ in ꝓfeſſiōe ꝓmittit.ſ.re
gulā ꝛ ordinē ſuū. Nā ſi nō intēderet ſeruare
ea q̄ ꝓmittit ī ꝓfeſſiōe ſua ipſo facto ſic ꝓmit
tēdo peccat mortalr̄:ꝛ nō ē fili' celeſtis regni
ſꝫ fili' gehēne ignis:ꝛ tales qn̄ ꝙ peſſimi erūt
vn̄ Aug. ꝛ ponit̄ in decre. Difficulter expertus
ſum meliores q̄ ꝗ monaſterijs ꝓfecerūt: nec
ſum peiores expt' q̄ ꝗ in monaſterijs defece
rūt.di.xlvij. Quātūlibet. vn̄ etiā Bern̄. Qui ī
loco ordinis ſine ordine viuunt: ad illū locuꝫ
deueniēt vbi nullus ordo:ſed ſempitern' hor
ror inhabitat. Quarti ꝗb' celū apti ſunt mar
tyres. ꝛ ī ſignū hui' tūc ſtephan' vidit celos
aptos ꝛ ieſuꝫ ſtātē a dextris ꝯtutis dei. Naꝫ
hoc ē p̄uilegiū martyrū ꝙ ꝗ ſuſtinēt mortē ꝓ
xp̄o inueniēt vitam in celis. vn̄ dr̄ in decreto.
Qui ꝓ xp̄i noīe martyrizant̄:p̄culdubio vitā
eternā ꝯſequunt̄.xv.q.i. Merito. Quinti ſunt
ꝗ ꝑ opa penitētialia plenā ſatiſfactionē ſuoꝝ
peccatoꝝ iplēt. vn̄ Ber. Quātūcūq: peccatoꝛ
magn' ſit:tn̄ cū pn̄ia p̄t tātā ī mūdo ſuſtinere
penā ꝙ dimittit̄ et tota pena ad quā ē obliga
tus. Pro quo ſciēdū ꝙ pn̄ia ꝛ ſatiſfactio q̄ in
iungit̄:aut minoꝛ:aut maioꝛ:aut equalis. Si
maioꝛ ē pn̄ia q̄ pctā req̄rūt:tūc ſupfluū cedit

hominī illi in premiū.Si minoꝛ:tunc reſiduū
ſupplebit ī purgatoꝛio.Si equalis ſtatī euo-
lat ad celū.Quātū ad tertiā ptē illi° ſermōis
eſt ſciēdū ꝙ hodie oēs xp̄iani feſtū ſcti petri
dn̄t ſolēniter celebꝛare ⁊ ipm tāq̄ȝ patronum
ſingularē in oīb° īfirmitatib°.⁊ neceſſitatib°
inuocare. Pꝛo paraliticī.Un̄ legit ꝙ quidam
vir nōie eneas ab ānis octo iacuit ī grabato
qꝛ erat paraliticº. ⁊ ait illi petrº. Enea ſanet
te dn̄s ieſus xp̄s:ſurge ⁊ ſterne tibi.et ꝯtinuo
ſurrexit ⁊ oēs īfideles vidētes hoc ꝯuerſi ſūt
ad fidē.Itē q̄dā erat palitica ⁊ iuſſit petrº eā
ad ſe ī lectulo ī quo iacebat afferri.Cūq̄ȝ fuiſ-
ſet allata:petrº ī pn̄tia oīm fideliū q̄ aſtabant
dixit.ſi vera ſunt q̄ p̄dico:tūc in nōie dn̄i nr̄i
ieſu xp̄i ſurgat hec mulier de lectulo ſuo. Ut
ſtatī petrº hoc dixit ſana ſurrexit ⁊ ꝓcidit ad
pedes eius ⁊ gr̄as deo.⁊ ſctō petro referebat.
Itē claudi ab vtero matris dn̄t ſctm̄ petrū in
uocare.vn̄ legit Act.iij.Poſtq̄ȝ dn̄s ieſus aſſū
ptus eſt in celū petrº ⁊ ioānes aſcēdēbāt ad
tēplū ad horā oratiōis nonā: ⁊ q̄dā vir q̄ erat
claudus ex vtero matris ſue baiulabat:quē
ponebāt quotidie an̄ portā tēpli q̄ dicit ſpe-
cioſa peteret eleemoſynā ab introeuntib° in
tēplū.Is cū vidiſſet petrū ⁊ ioānē introire in
tēplū rogabat vt eleemoſynā acciperet. In-
tuēs aūt in eū petrº cū ioāne dixit. Reſpice ī
nos. At ille intēdebat in eos ſperās ſe aliq̄d
recepturū ab eis.Petrus aūt dixit.Argētū ⁊
aurū nō eſt mihi:qđ aūt habeo hoc tibi do.in
nōie ieſu xp̄i nazareni ſurge ⁊ ambula. ⁊ ap-
pꝛehēſa manu eiº dextera allenauit eū.Et ꝓ-
tinº ꝯſolidate ſunt baſes eiº ⁊ plāte: ⁊ exiliēs
ſtetit ⁊ ambulauit:⁊ intrauit cū illis in tēplū
ambulās ⁊ exiliēs ⁊ laudās deū.Itē oēs īfir-
mi in q̄buſcūq̄ȝ infirmitatib° ſunt ꝯſtituti de
bent recurrere ad ſctm̄ petrū.Un̄ legit Actuū
v.qđ qn̄ ibat p aliquā ciuitatē: oēs qui habe
bāt infirmos in illa ciuitate ponebāt eos in
plateas:⁊ q̄ſcūq̄ȝ vmbꝛa ſcti petri tāgebat cura
bant.Si tāte ꝟtutis erat eiº vmbꝛa q̄ȝte ꝟtu
tis ſunt apud deū eiº merita.Itē pōt hoībus
etiā ſubuenire poſt moꝛtē.Un̄ legit ꝙ cū qua
dā vice duos de diſcipulis ſuis ad p̄dicādum
miſiſſet:dū.xx.dietas veniſſent vnus eoꝝ de
functus eſt.alter ꝟo ad petrū redijt ⁊ quō ac-
ciderat nūciauit:hic dr̄ fuiſſe beatº martialis
Tūc petrus ei baculū ſuū tradidit vt ſup de-
functū poneret.Qđ cū feciſſet ille q̄ iā.xl. die
bus moꝛtuº iacuerat: ꝓtinus ſurrexit. Item
Thabitā ſuſcitauit.Un̄ legitur Actuū.ix.qđ
erat in iopen q̄dā chꝛiſtiana nomine Thabi
ta.hec erat plena opib°.⁊ eleemoſynis ⁊ pre-
cipue ꝯſuebat veſtes paupū.Hec dū moꝛtua
fuiſſet miſerūt diſcipuli ad btm̄ petrū q̄ erat
in alia ciuitate vt veniret ad eos. Qui cū ve-
niſſet circūſteterūt eū oēs paupes ⁊ rogaue-
runt pꝛo Thabita.Et ꝯpaſſus eſt eis ⁊ ora-
uit ꝓ ea ⁊ dixit thabita tibi dico ſurge ⁊ ſta-
tim ſurrexit.Ultimo ſciēdū qđ.ſ.Pet. eſt ma-
gne potentie.Habet em̄ poteſtatē ſuper mū
dum.Mat.xvj.Qđcūq̄ȝ ligaueris ſuper terrā
⁊c.Habet poteſtatem ſuper infernum.vnde.
Et poꝛte inferi nō p̄ualebūt aduerſus te.Ha
bet etiā ptātē ſup demones ſicut ptȝ qn̄ de-
mones ſymonē magū deferebāt:tūc em̄ Pe-
trus oꝛauit:⁊ mox a demonib° demiſſus eſt et
ſic turpiter obijt.Itē ſup moꝛtē.ſ.qn̄ p oꝛonē
defunctū ſuſcitauit quē ſymon magº ſuſcita
re nō potuit.Super mare hȝ poteſtatē qđ ſic
cis pedibus ambulabat . Itē ſuper celum tō
dicit in ꝟbis ꝓmiſſis.Tibi dabo claues regni
celoꝝ.Item ſup aīas:qn̄ Pet.in vno ſermone
in die penthecoſtes tria milia iudeoꝝ ꝯuer-
tit.Item aliud exēplū quō beatº Petrº apl's
liberauit aīaȝ mulieris de purgatoꝛio.Hoc q̄
re in feſto ad vincula.P.ſermōe.xix.parte.iij.
Itē btā virgo Maria ⁊ btūs Pet.liberauerūt
monachū ab eterna dānatiōe.Hoc exēplum
quere infra ꝓ̄pinqua.beate virginis.lviij.

De viſitatiōe beate Marie.Sermo.xxv.

Intrauit domum zacharie ⁊ ſalutauit elizabeth.ita
ſcribit Lu.j.⁊ inſtātis feſtiuitat̄
euāge.Nemo pōt digne laudare
beatā virginē niſi ipm dignū faciat ille q̄ ha-
bitauit ī vtero eiº qn̄ ſalutauit elizabeth.Au-
gu.Quid dicā ꝟgo Maria paup eſt ingenio-
cū de te q̄cq̄d dixero minoꝛ laus q̄ȝ tua digni-
tas mereat.Nō em̄ ſufficit ligua carnis tuas
enarrare ꝟtutes.Un̄ ⁊ Hiero.Quicq̄d huma
nis pōt dici ꝟbis minº ē a laude ꝟginis glōſe
q̄ diuinis ē ⁊ euāgelicis excellētiº laudata,et
p̄dicata ꝓconijs.A ꝓphetis quidē ꝓnunciata
patriarchis figuris ⁊ enigmatibus figurata
ab euangeliſtis exhibita ⁊ monſtrata:ab an-
gelī venerabilr̄ ⁊ officioſiſſime ſalutata.Nos
igit ꝓmiſſum verbū cū timoꝛe ⁊ reuerētia ad
honoꝛē ꝟginis ꝓſequamur.Un̄ ī pn̄ti ſermōe
tria ſunt dicēda.Pꝛimo euāgeliū ⁊ aliqua de
pn̄ti feſto.Scđo aliqua p īfoꝛmatiōe noſtra.
Tertio aliqua miracula.Quātū ad p̄mā ptē
ſermōis tūc hyſtoꝛia huiº feſti eſt dicēda.Nā
poſtq̄ȝ helizabeth iohānē ꝯcepit:⁊ iā ſex mē
ſibus in vtero poꝛtauit:venit angelº Gabꝛiel
ad mariā nūciās ei ꝙ deberet ꝯcipe ꝟbū eter
nū ⁊ dixit ei ꝓ ſigno qđ poſſibile eſſet deo eſſe
vex:qꝛ elizabeth cognata ipius que erat ſte-
rilis iā ꝯcepit:⁊ iā ſex menſes filium in vtero
poꝛtauit.Nota maria quippe ⁊ elizabeth co
gnate ſeu conſobꝛine fuerūt in ſcđo gradu:q:
filie duarū ſoꝛoꝝ.ſ.anne ⁊ hiſmerie.Fuit etiā

elizabeth ꝺ tribu iuda ſicut ꝛ maria. Et poſt-
ꝗꝫ btã ꝟgo cõſenſit ꝛ concepit filiũ dei ſtatim
ſurrexit ꝛ cũ licẽtia ioſeph ad elizabeth ꝑꝑa-
uit: ꝛ eã ſalutauit ꝛ trib⁹ meſib⁹ ſeruiuit vt ꝺꝛ
in euãge. hodier. Exurgẽs maria abijt in mõ
tana cũ feſtinatiõe ꝛc. Q: iudea ẽ in altiori lo
co reſpectu galilee nazareth ciuitatꝫ a qua re
ceſſerat maria. Et nihilomin⁹ dom⁹ zacharie
in loco mõtoſo ẽ ſita. ꝛ via ad eã erat mõtoſa
ꝛ petroſa. Iuit cũ feſtinatiõe: qꝛ diu ī publico
noluit apparere: vt oñderet ꝙ ꝟgo nec dꝫ mo
rari in publico. nec ibi ꝯhere colloq̃a cũ aliq̃.
Et venit ī ciuitatẽ iude. i. hierl'm ꝑ quã videt
trãſiſſe ad oppidũ in quo habitauit zacharia
ꝛ elizabeth cognata ſua. Cõſpice ergo qũo va
dit regia celi ꝛ terre nõ eq̃ues ſꝫ pedes cũ ali-
quib⁹ ꝟginib⁹ quas ſecũ domi habebat ꝑ tã
lõgã viã ꝛ aſperã: vt illa via erat. Sũt eñ ꝭm
Alber. mag. de nazareth vſqꝫ hierl'ꝫ. xxxv. mi
liaria ꝛ deĩde ad oppidũ zacharie q̃tuor vel
circa: q̃ꝝ duo faciunt vnã leucã. Et ſalutauit
elizabeth Maria: ſalutauit. i. ſalutẽ optauit.
Elizabeth q̃ſi ꝯgratulãs ei de dono ꝙ eã cõ-
cepiſſe didicerat. Quare ẽt non ſalutauit za
chariã. Rñr ꝭꝫ Albet. ſup Lucã: qꝛ zacharias
adhuc erat mut⁹ ꝛ ſurdus ꝓpter icredulitatẽ
vnde dixit ei angelus. Pro eo ꝙ non credidi
ſti ꝟbis meis eris tacẽs vſqꝫ ad diẽ natiuita-
tis ei⁹. Nec debeat pudorẽ virgineũ cuꝫ viro
nutib⁹ occupari. Qꝺ aũt zacharias erat ſur-
dus ꝛ mutus hr̃ Luce. j. Innuebãt patri ei⁹
quẽ vellet vocari eũ: ꝛ poſtulãs pugillarẽ ſcri
pſit dicẽs. Iohãnes ẽ nomẽ ei⁹. Itẽ circa feſtũ
ꝛ euãgeliũ querit̃ quare btã virgo ad eliza-
beth iuit. dubitauit ne in ꝟbis angeli volẽs
ne experiri veritatẽ ſi ſic eẽt ꝙ elizabet ſterilis
impregnata eſſet ſicut angelus annunciaue
rat. Rñr ꝙ Maria nõ dubitauit: ſꝫ ãgelo cre-
didit: ſꝫ viſitauit elizabeth trib⁹ de cãis. Pri-
mo iuit ad eã ad cõgratulandũ ſibi. Vñ Hier.
Vt miraculũ miraculo gaudium gaudio cu-
mularet̃. Venit ergo vnũ gaudiũ ad aliud et
vnũ miraculũ ad aliꝺ: Magnũ eñ gaudium
fuit ꝛ miraculũ beate virgini ꝙ xp̃m virgo cõ
ceperat ꝛ gaudiũ ꝛ miraculum etiã magnuꝫ
fuit ꝙ elizabeth ſterilis Iohã. ꝯceperat. Sic
igit̃ btã virgo ad beatã elizabeth iuit ad con
gratulandũ ſibi ꝙ dñs ob ea abſtulit oppro-
briũ ſterilitatis: ꝛ eã grauidã fecit. Sic ꝛ nos
exẽplo Marie debemus ꝯgaudere ꝑmo in
ꝓſperis: ꝛ ꝯdolere in tribulationib⁹ ꝛ aduerſi
tatibus. Apl's ad Ro. xij. dicit. Gaudere cum
gaudẽtib⁹ ꝛ flere cũ flentib⁹. Sed oppoſitum
faciũt oẽs inuidioſi qui ſunt hoies diabolici
qꝛ gaudẽt de aduerſitate ꝓximi: ꝛ dolent de
ꝓſperitate ipſi⁹: ſicut diaboli faciũt q̃ dolent
de bonis noſtris operib⁹: ꝛ gaudẽt de malis
nr̃is. Ergo puniẽdi ſunt in futuro cũ demo-
nib⁹. Prouer. xvij. Qui ruina alteri⁹ letatur
nõ erit īpunitus. Scꝺo maria viſitauit eliza
beth ad ſeruiẽdũ ei: qꝛ hũilitatẽ quã angelo
oſtẽdit dicẽs. Ecce ancilla dñi ꝛc. etiã hoib⁹
oſtedere voluit. Nonne magna hũilitas fuit
ꝙ mater dei iuit ꝛ ſeruiuit hoi: mater dei ſer
uiuit matri ſerui: regina celi ſeruiuit ancille
dei: ꝛ ꝟgo ſctã ſeruiuit ꝯiugate. O qualis do-
mus in qua pariter cõmorant̃ ꝛ requieſcunt
tales matres. ſ. maria ꝛ elizabeth: talib⁹ filijs
ſ. ieſu ꝛ ioãne fecũdate. Anſel. Bti igit̃ vẽtres
in q̃b⁹ toti⁹ mũdi ſalus potẽtia exorit̃ expul-
ſiſqꝫ triſtitie tenebris ſempiterna letitia pro
pheiat̃. Attẽde hic ꝛ imitare hũilitatis exem-
plũ. ꝙ eñ maria ad elizabeth xp̃s ad ioãneꝫ
dñã ad ancillã: dñs ad ſeruũ venire: ꝛ maria
ſeruire elizabethꝫ non dedignat̃: q̃d aliud q̃ꝫ
hũilitatis exẽplũ oñdit̃. ꝛ ſtetit maria q̃ſi tri-
b⁹ mẽſib⁹ cũ elizabeth ſuiẽs ei hũilit̃. Tãdiu
q̃ppe mãſit maria cũ elizabeth donec part⁹
tꝑe ꝯpleto ꝑcurſoris dñi ſui natiuitatẽ vide-
ret. ꝛ h̃ docet btã ꝟgo ſuire ꝑgnãtib⁹: qꝛ mu
lier ꝑgnãs portãs ꝑtioſuꝫ theſaurũ in vtero
ſ. aiaꝫ illi⁹ pueri ꝛ vitã ipſi⁹. Ber. Tot⁹ mũd⁹
iſte ꝑtiũ vni⁹ aie eſtimare nõ ꝑt. Sed ve illis
q̃ ſciẽt̃ occidũt pueros ī vtero mr̃is ꝛ ſic dece-
dũt. qꝛ nũq̃ꝫ faciẽ dei videbũt. vñ dꝛ Ioan. iij.
Niſi q̃s renat⁹ fuerit ex aq̃ ꝛ ſpũſctõ non põt
intrare regnũ dei. vñ ẽt dꝛ in decre. Aia corꝑi
vnita ſi baptiſmate lota non fuerit eternalit̃
perit. de ꝯſe. di. iiij. c. Firmiſſime. ꝛ. xxiiij. q. iij.
ſi habes. Ex q̃ pꝫ ꝙ mariti q̃ vxores ꝑgnãtes
moleſtãt ꝟberãdo: trudẽdo: vl' ꝟbis ꝑturbã-
do: vl' ẽt vetule q̃ ꝓcurãt abortũm. ꝛ ẽt ancil-
le q̃ ī ꝑcris ꝯcipiũt ꝛ tales pueros ſciẽter occi
dũt oẽs ille grauiſſime peccãt. vñ Aug. Mai⁹
dãnũ ẽ in amiſſiõe vni⁹ aie q̃ꝫ ī mille corpoꝝ.
Tertio maria viſitauit elizabeth: qꝛ ieſ⁹ xp̃s
q̃ in ei⁹ corꝑe fuit ſic ioãnẽ baptiſtã ſctificare
diſpoſuit: iõ ſpũſctũs beatã ꝟginẽ ad hoc in
ſtigauit. Ex quo pꝫ ꝙ beata ꝟgo obediẽs fuit
inſpirationi ſpũſcti. Qꝺ aũt ſctũs ioãnes ba
ptiſta in vtero materno tũc ex ꝑſentia beate
ꝟginis ſctificat⁹ ꝛ mũdat⁹ fuit euidẽter pꝫ ex
hoc: qꝛ exultauit in vtero mr̃is exultãdo ꝛ ſal
tãdo tripudiauit: ꝛ q̃dã geſt⁹ ad ſiſitudinem
exultãtis repreſentauit ꝓpẽ ꝑſentiã xp̃i. Vñ
elizabeth dixit. Ex quo facta eſt vox ſaluta-
tionis tue ī aurib⁹ meis: exultauit infans in
vtero meo: Itẽ ſciẽdũ ꝙ magne ꝟtutis ẽ ſalu
tatio btẽ ꝟginis: qꝛ ꝯfert gaudiũ ꝯfert ꝛ ſpũ
ſctm. ꝯfert ꝛ reuelationẽ ſecretoꝝ diuinoꝝ. et
iõ ſemꝑ eſſet a nobis deuote ſalutãda ꝓpter
reſalutatiõis lucrũ ide ſperãdũ: ꝛ ſignãter de
mane ꝛ de ſero q̃ñ pulſat̃ Aue maria. vñ hic
querit̃ quare pulſat̃ Aue maria de ſero ꝛ de

mane trib⁹ ictib⁹. Rñr qȝ de mane in aurora
diei ex laudabili ꝯſuetudie pulſat vt illa hora
honorem⁹ ⁊ ſalutem⁹ ſalutatiõe ãgelica btãȝ
mariã ꝟginẽ: qua hora ãgel⁹ gabriel eã ſalu-
tauit qꝛ ſm. b. Dyoniſiũ incarnatio xp̄i i ortu
diei facta eſt qꝛ tũc ort⁹ eſt ſol iuſtitie ſup ter-
raȝ nr̄e miſerie. Itẽ vt recõmẽdem⁹ nos beate
marie ꝟgini vt ipſa impetret nobis a filio ſuo
vt illo die cuſtodiamur a pctis ⁊ confortemur
i bonis opib⁹ ⁊ ꝟtutib⁹. Si de ſero pulſat vt
p itercesſionẽ ⁊ iuuamẽ ſctiſſime ꝟginis dimit
tant nobis pctã q̃ cõmiſim⁹ illo die ⁊ ſic pctõꝛ
ſtatiȝ dȝ ꝯteri de pctis ſuis. Itẽ vt meritis ei⁹
cuſtodiamur illa nocte: ⁊ ſi qua bona fecimus
illo die p ei⁹ man⁹ ꝟgineas filio ſuo dño nr̄o
ieſu xp̄o offeram⁹. Eteñ legit ꝙ in vigilia anñ
ciatiõis ꝟginis marie i Auinione duo ꝑpter
iuſtitiã ſctarẽ ſũt ad ſtipites manib⁹ et collis
ligati vt cremarent. Accẽſo igit igne vn⁹ illoꝝ
crebro btãȝ mariã ꝟginẽ inuocãs vt ſe iuua-
ret itueñdo ſi aliqñ ieiunijs vl̄ orõnib⁹ vel ali-
qua obſequia ipſi ꝟgini p̄ſtitiſſet. Et ecce eidẽ
veſtib⁹ ⁊ corpe iniuſtis penitus ſola colli ⁊ ma
nuũ vicula igni ꝯſũpſit ⁊ ab igne ſolut⁹ exili-
uit ſocio ſuo ab igne totalr ꝯſũpto. Reiect⁹ eſt
aũt ſolut⁹ ſcðario i ignẽ ⁊ iteꝝ ꝑmãſit iuuſt⁹ ⁊
ab igne exiliuit. Sicq; eũ laude ad eccl̄iã ma-
iorẽ btiſſime ꝟginis duct⁹ eſt. Et papa Iohã.
xxij. ſtatuit ſero fieri pulſum campane: ad quẽ
q̄cũq; hõ genuflectẽdo tria Aue maria dixerit
xx. dies indulgẽtiaꝝ habebit. Et de illo mira-
culo ⁊ de illis idulgẽtijs hr̄ publicũ iſtr̄m lr̄e
autẽtice. Quãtũ ad ſcðaȝ ptẽ illi⁹ ſer. ſciẽdũ ꝙ
btã ꝟgo maria nũꝗ̃ legit i euangelijs locuta
fuiſſe niſi parũ ⁊ pauca ꝟba: excepto ꝙ i canti
co illo Magnificat aĩa mea dñm. qȝ legit i ho
dierno euãgel' dilatauit ſe i dei laude ⁊ gr̃aꝝ
actiõe. ſ. qñ cũ deo locuta ẽ: tũc dilatauit ſmo-
nẽ. Sȝ alr̄s q̃ter locuta eſt: vt hr̄ ex euãge. ⁊ eſt
q̃tuor ꝑſonis: et q̃tuor magna bona ⁊ miracu
la ſũt ſecuta. ſ. i annũciatiõe angeli ⁊ tũc cõce-
pit dñm nr̄m ihm xp̄m redẽptorẽ mũdi. In eli
zabeth viſitatiõe: ⁊ tũc iſans iohes bap. i vte-
ro replet⁹ ẽ ſpũſctõ. In tẽplo qñ ꝑ triduũ ꝑdi-
dit filiũ: ⁊ tũc fili⁹ erat ſubdit⁹ illis. In nuptijs
⁊ tũc ieſus xp̄s ꝯuertit aquã in vinũ. Ex iã di-
ctis debem⁹ recipe exẽplũ vt breuia et pauca
⁊ vtilia ꝟba ꝓferam⁹ exẽplũ marie ꝟginis: qꝛ
ſm dictũ xp̄i Mat. xij. De oĩ ꝟbo otioſo reddi-
turi ſum⁹ rõnē. Ex quo ſequit ꝙ multo plus
reddituri ſum⁹ de prauis ⁊ nociuis ꝟbis rõ-
nem. Uñ ꝓ iformatiõe ſimpliciũ ſciẽdũ ꝙ iter
oẽs pctõres i pn̄ti iã vita offendẽtiũ ſunt tria
gn̄a peccãtiũ cũ liguis ſuis. Primi q̄ iurãt ſciẽ
ter ꝑ deuȝ ꝙ nõ eſt veꝝ ⁊ illi ſm. ſ. Tho. ij. ij. q.
cxviij. peccãt mortalr ſiue i ioco ſiue i ſerio. Ex
iſtis poſſum⁹ dicere ꝙ iſti malefaciũt q̄ i ioco

ſciẽter falſuȝ iurãt truſãdo vl̄ deridẽdo alios.
Silr illi parẽtes q̄ pueris ſuis iurãt ꝙ velint
eos diſciplinare cũ deliquũt: ⁊ poſtea iuramẽ-
tũ illõ ifringũt qꝛ oẽ iuramẽtũ licitũ eſt ſuan-
dũ vñ dꝛ i decr. Oẽ iuramẽtũ eſt ſeruãdũ: niſi
ꝟgat ꝯ ſalutẽ aĩaꝝ. xxij. q. iiij. Qðqȝ I⁹ ẽ ꝙ gra
uius eſt qñ talia iuramẽta dicẽdo ꝑ deũ vel ꝑ
oẽs ſciõs ei⁹ fiũt mẽdaciter ⁊ doloſe vt i ꝯtti-
bus ꝓximos ſuos decipiẽdo. ꝟbigr̄a. Ut cum
q̄s vult vẽdere ⁊ iurat ꝑ deũ mẽdaciter ꝙ bo-
nũ ſit ⁊ nõ vult remiſſi⁹ dare ꝙ̃ ſic: ⁊ ille emptor
ecõuerſo dicit ꝑ deũ nolo ampli⁹ dare ꝓ illa re
iuſtñ: ⁊ ſi intẽdit ꝓl⁹ dare grauiter peccat. Et
etiã qñq; i ꝑuis reb⁹ aliq̄ deceptorie iurant: vt
q̄ hn̄t vẽdere poma vel pira: vel ẽt carnes: pa-
nes vel piſces. Et ẽt ruſtici q̄ vitul'os vl̄ oues
vẽdũt q̄ qñq; falſa iuramẽta faciũt: cũ q̄b⁹ ꝓxi
mos ſuos decipiunt: ⁊ qñq; ꝑ talia iuramẽta
modicũ lucrant: cũ tñ qlȝ xp̄ian⁹ ꝓ centuȝ vel
mille florenis nõ deberet iurare iniuſte. Item
aliq̄ ꝙ adhuc grani⁹ eſt ⁊ ꝑiculoſi⁹ q̄ iurando
obligãt ſe ad certã plagã dicẽdo. Deus nũꝗ̃
ſubueniat mihi: aut diabol⁹ me abducat ⁊c.
q̄cũq; ſic iurat ⁊ ſi nõ eſt ſic: tũc ſm iuſtitiã dei
icurrit illã plagã quã ſibi elegit niſi peniteat.
Scðī ſunt blaſphemi q̄ ꝯſueuerũt ꝑ vulnera ⁊
ꝑ mẽbra xp̄i iurare: ⁊ tales grani⁹ peccãt qui
xp̄m ſic blaſphemãt. vñ Aug. Nõ min⁹ peccãt
q̄ xp̄m blaſphemãt regnantẽ in celis ꝙ̃ q̄ xp̄ȝ
crucifixerũt ambulãtẽ in terris. Et tales blaſ-
phematores xp̄m iterato crucifigunt. vñ apl's
Heb. vi. Rurſuȝ crucifigẽtes filiũ dei. Itẽ ꝓpt
grauitatẽ blaſphemie qñq; deus punit totaȝ
villã vl̄ ciuitatẽ vl̄ ẽt ꝓuiciã ꝑ tẽpeſtates aut
fulgura aut ꝑ alia iſortunia. vñ dꝛ i dec. Qñq;
mltitudo ꝑplĩ ꝓpt vni⁹ delictũ punit. di. xlv.
Sed illud. xxiij. q. i. Nõ turbat. Ergo ⁊ tales
blaſphemi a p̄latis villarũ ⁊ ciuitatũ ⁊ terraꝝ
ſunt cõpeſcẽdi ⁊ puniẽdi. vñ dꝛ i dec. Magnuȝ
ſacrificiũ cõpeſcere ꝑ diſciplinã malos. xxij. q.
v. Et ſi rectores ciuitatũ ⁊ villarũ nõ corrigũt
⁊ emẽdãt tales grauiter peccãt. vñ dꝛ i dec. Re
ſiſtere poſſis ꝑuerſis ⁊ nõ facere eſt eis cõſen-
tire. xiiij. q. iij. Qui põt. Itẽ ſciẽdũ ꝙ pctm̄ blaſ
phemie eſt punitũ in veteri teſtõ. vñ hr̄ Leuit.
xxiiij. ꝙ tpe moyſi ex iuſſu dei q̄dã blaſphem⁹
lapidat⁹ eſt. O ſi iam oẽs blaſphemi lapidari
deberẽt: ꝙ̃ plures i mũdo eſſent. Itẽ blaſphe-
mi q̄ qñq; puniunt i eiſdẽ mẽbris q̄b⁹ deũ blaſ
phemauerũt: et qȝ grani⁹ eſt qñq; ſubitanea
morte puniunt. vñ refert Gre. i dia. ꝙ demões
quẽdã pueꝝ quiq; ãnoꝝ violẽter rapuerũt ⁊ i
fruſtra corp⁹ pueri lacerauerũt. Si de⁹ i puero
q̄nq; annoꝝ pctm̄ blaſphemie ſic vindicauit: nũ
q̄d parcet adultis? Tertij ſũt q̄ maledicũt ꝓxi
mis ſuis. Pro q̄ ſciẽdũ ꝙ q̄cũq; ſciẽter ⁊ ex ira ⁊
vindicta maledicit ꝓxĩo: ipſo factõ peccat morta-

liter zoties quotiẽs: vt frequẽter talis maledi
ctio quã qs facit primo ſuo ſup caput ipſius
maledicẽtis revertet. vñ Geñ. xxvij. Qui male
dixerit tibi ille ſit maledict⁹. Et gravi⁹ eſt: qñ
qs nolat deũ: aſſimulat dñm nřm ieſum xp̄m
p̄coni. Exempli gr̃a: vt ſi iudex vel magiſter ci
nitz dixerit p̄coni. Captiva illuz ⁊ pone mihi
eum in carceres. ſic qñ qs dixit: deus det tibi
malũ annũ vel hoc infortuniũ hoc gravi⁹ eſt
q̃z ſi diceret. Habeas tibi malũ annuz vel hoc
infortuniũ nõ nolando deũ. Ex quo. p3 q̄ re-
prehẽſibiles ſũt iſti q̄ ſic nominãdo deũ male
dicũt vxorib⁹ ſuis vł pprijs pueris: aut ſamu
lis: ⁊ ſic de ſingulis. q2 ſ3 ſcm̃ Tho. maledice
re nõ l3 irrõnabilib⁹ reb⁹ inq̃ztũ ſunt creature
dei. Ergo mł'to min⁹ nõ l3 maledicere hoib⁹.
Itẽ ſciẽdũ q̄ qñcũq3 alicui pbo hoi maledicit:
tũc d3 hr̃e patiẽtiã ⁊ deo offerre illam maledi
ctionẽ: tũc habebit eternã bñdictionẽ. vñ p̄s.
cviij. Maledicẽt illi: ⁊ tu bñdices. vñ ẽt Math.
v. Bti eſtis cũ maledixerit vobis hoies. vñ ẽt
Aug. Qui iuſt⁹ eſt ⁊ maledicit: p̄miũ ei p ma-
ledictiõe reddit. S3 ſi qs ex corde ⁊ deliberato
aio ecõverſo maledicit maledicẽti: vt dicẽdo
q̄cq̄d mihi maledixeris habeas tibi ecõverſo
vel in duplo tm̃: talis graviter peccat ⁊ male-
dictionẽ incurrit a deo. Lu. vj. Eadẽ menſura
qua mẽſi fueritis ⁊c. Quãtũ ad tertiã partem
ſermonis hui⁹ ſciendũ3 q̄ btã v̄go pre oibus
alijs ſctis tã q̃z ſinglaris patrona ab oib⁹ hoi-
bus eſt honorãda ⁊ invocãda: q2 h3 ptãtẽ ſub
veniẽdi cuilibet hoi i corpe: i reb⁹ tpalib⁹: i ho
nore: ⁊ in aia. Pmo i corpe: exm̃ de illo q̄ ppter
maledictiões ſuas plagat⁹ eſt a deo graviter
in corpe ⁊ in mẽbris cui maria ſubvenit. hoc
q̄re infra i p̃mptuario de exemplis btẽ marie.
xxxiij. Scd̃o i reb⁹ tpalib⁹: exm̃ de iuvene illo
q̄ cõſũpſit res paternas: ⁊ mariã ſubvenit ſibi
hoc q̄re ibidẽ. xxxviij. Tertio i honore. exm̃ de
muliere q̄ innocẽter fuit iudicata ad mortem
hoc q̄re ibidẽ. xxiij. Quarto i aia. exm̃. de litto-
re quẽ liberavit a tpali morte: ⁊ etiã aiam ei⁹
ab eterna dãnatione. hoc q̄re ibidem. xliiij.

De ſancta Margareta. Sermo. xxvj.

Dominus omniũ dẽã d lexit. Sap. viij. Ieſus xp̄s fili⁹
dilexit btãm margaretaz in vita:
in morte: poſt mortẽ. vñ i p̄nti ſer.
ad honorẽ ſancte margarete tria ſunt dicẽda
Pmo p̃uilegia ipſi⁹. Scd̃o aliq̄ p nřa informa
tiõe. Tertio aliq̄ exẽpla. Quãtũ ad p̄mã partẽ
ſciẽdũ q̄ btã marga. h3. v. p̃uilegia. Pmũ q2
ex inſtinctu ſpũſcti baptizata eſt: ⁊ patrẽ infi-
delẽ q̄ fuit patriarcha idolo2 fugit: cũ eam ad
culturã idolo2 trahere nitebat. Reliq̄t eni p-
pter ieſum xp̄m domuz patris ⁊ cuſtodiebat

oves ſue nutricis. Scd̃3 p̃uile. q2 fuit ſpũalis
ſpõſa xp̄i: ⁊ vovit v̄ginitatẽ: ⁊ aſſumpſit ſibi ie
ſum in ſpõſum ſuuz ergo regina celi nolat: q2
elegit ſibi regẽ celi in ſpõſum p marito. Ter-
tio: q2 vicit drachonẽ. i. diabolũ ſibi inſidiãtẽ.
Cõfregit eni ei⁹ potẽtiã ⁊ ſupbiã. ſ. qñ ſup ei⁹
cervicẽ i ſpecie hois ſibi apparẽtis pedẽ ſuum
poſuit: ⁊ ad terrã deiecit dicẽs. Sterne re ſup-
be demon ſub pedib⁹ femine. Quartũ p̃uil. q2
nõ ſolũ fuit v̄go ſ3 ẽt martyr xp̄i: q2 ip̃a imita-
ta ẽ xp̄m i paſſiõe. Nã pmo fuit i eculeo ſuſpen
ſa: ſicut xp̄s i patibulo crucis exaltat⁹ fuit. Itẽ
margareta fuit cũ v̄gis ⁊ flagellis v̄berata ſi
cut xp̄s fuit ligat⁹ ad colũnã ⁊ flagellat⁹ p ſa-
lute nřa. Itẽ margareta fuit tota vngulis la-
cerata: ſic̃ xp̄s fuit totus ſanguine cruẽtat⁹:
vt hõ in eius ſanguine lavaret. Itẽ margare-
ta fuit in igne adiuſta: in aq̄s gelidis cruciata
et tãdẽ gladio decapitata: Quintũ p̃uilegiuz
q2 in extremis oravit deũ p ſe ⁊ p ſuis occiſo-
ribus ⁊ p xp̄ianis ei⁹ memoriã agẽtib⁹: ⁊ ſe in
vocãtib⁹. Et ſignãter q̄cũq3 mulier eã i partu
devote iploraret: illeſaz plẽ emitteret. Et fctã
eſt vox de celo. Veni electa mea oia q̄ petiſti
impetraſti. Et ſic de vno ictu lictor caput eius
amputavit: et ſic coronam martyrij ſuſcepit.
Quãtũ ad ſcd̃az partẽ illi⁹ ſermonis ſciẽdum
q̄ ſicut impi⁹ olibri⁹ odibilis deo ⁊ hoibus ac
cenſus fuit ppter pulchritudinez caſte ⁊ ſctẽ
virginis margarete: ſic multum neceſſe eſt ne
mulieres ⁊ virgines p̄beãt ſciẽter occaſionez
alijs viris ⁊ maſculis p ornatũ corpis ⁊ veſtiũ
Sed querit hic quõ mulieres ⁊ v̄gines ⁊ etiã
maſculi peccãt p ornatũ veſtiũ? Rñr q̄ ſex mo
dis quis peccat p ornatũ corporis. Primo p-
pter intentionẽ. ſ. cũ quis ſe ornat ea intentio
ne vt velit ab alijs cõcupiſci. q2 ſm̃ Aug. nõ ſo
lum appetere: ſ3 etiã appeti velle crimnoſuz
eſt. Scd̃o cũ qs ſe ornat ex ſuperbia extollẽdo
ſe ſuper alios hoies ⁊ cõtẽnendo alios q̄ non
habent talẽ ornatuz. Lu. xiiij. qui ſe humiliat
exaltabitur ⁊c. Tertio cũ qs faciẽ ſuã colorat
vel etiã crines ſuos ⁊ hoc facit in contemptũ
ſui creatoris. vñ Amb. Deles picturam dei ſi
vultum tuũ naturali candore obnubilas: ⁊ ex
exquiſito rubore pfundis. Et tales ſiles erũt
lucifero: q2 ipſe eſt rex ſup oẽs filios ſuperbie
Quarto peccat quis ppter nimiã cõplacẽtiaz
⁊ amorẽ ⁊ ſollicitudinẽ quã habet in pulchri-
tudinẽ corporis ⁊ veſtiũ. Tantus enim poſſet
eſſe amor ille ⁊ tanta cõplacẽtia: q̄ eſſet morta
le peccatũ. Aug. Nullum pctm̃ adeo veniale:
qđ nõ fiat mortale dummodo placet. Ergo ſa-
tis pericloſe iſti ſtant qui habent nimis ma
gnam cõplacentiam in ſuis veſtibus eo q̄ ha
bent diverſa paria veſtium in tunicis: pallijs
peplis: in mitris: ⁊ in cingulis deauratis: cali

gis ꝛ calciamentis:q2 tales ꝑ hec pħt dānari. Quinto cum quis appetit veſtes ṗcioſas propter ſuperbiā exercendā: ꝛ inuidet alijs qui habent meliores veſtes ꝙ̄ ipſe. Sexto ꝓpter exēplū ꝛ informationē aliorū:ſicut qui inuenerunt primit⁹ vel adhuc hodierna die inueniunt nouos modos veſtiū ꝛ extraneitates ꝛ volunt hr̄e ſequaces in talib⁹ adinuētionib⁹ ſicut ī lōgis caudis:ꝛ in manicis amplis:ꝛ in ſciſſuris multis in peplis in cingulis. Et taliū pena accidētalis augmētatur in iferno quotidie ꝑ quolibet hoīe qui eos imitatꝛ in talib⁹ veſtibus. Quātū ad tertiā partē nota exēpla de ſuperbia veſtiū. Primo quō demones circūdant hoīem ſuperbum tanꝙ̄ ſuum ſubditū. Exemplum de hoc quere infra in prōptuario exēploꝝ.xv S. Nec īmerito q2 mulier ſuperbe ornata eſt rhete diaboli. Exemplū de hoc ibidem.xiiij.S. Et qualiter deus in pñti humiliat tales qui ſe cōtra deum exaltāt:hoc oñditur ī muliere q̄ ꝓpter ſuperbiā perdidit rationem. Exemplum de hoc quere ibidem.xij.S.

De ſctā maria magdalena. Ser.xxviij.

Remittūtur ei pctā

multa:qm̄ dilexit multū. Ita ſcribitur Lu.vij.ꝛ in euāgelio hodierno. Op9 ꝛ miſericors voluit hodiernū feſtū ſolēne eſſe in eccl'ia vt pctōres quātūcūq3 magni ſint de venia non deſperent:q2 dicit Aug.q3 de nullo pctōre quādiu hic viuit ī hoc mundo eſt deſperādū. vñ dr̄ in decre. Deſperādum nō eſt in pñti vita.xxiiij.q.iij.corripiētur Et ratio eſt q2 dr̄ in pſ.xxxiij. Mia dñi plena eſt terra:qḋ oſtenſum eſt in maria magdalena cui dimiſſa ſunt pctā multa:qm̄ dilexit multū Unde in pñti ſer.tria ſunt dicēda. Primo priuilegia ſctē marie magd. Scḋo aliqua ꝓ informatiōe penitētiū. Tertio aliqua miracula. Quātum ad primā partē ſciendū q3 btā maria magdale.hȝ.vij.priuilegia. Primū q2 data eſt in exemplū ipſis pctōribus ſicut maria in exemplum innocentie:q2 due vie ſunt eundi ad vitam eternā.ſ.innocētie ꝛ penitētie. Jō de⁹ miſit nobis duas marias:vnā.ſ.btām virginem in exēplū innocētie:ꝛ ſcḋam mariā magda.peccatricē in exēplū penitētie. Nā ipſa egit verā pniam:q2 ꝑ q̄ deū offendit:etiā ꝑ hec deo ſatiſfecit. Offenderat quidē deū oculis ſuis ipſos ſepius ad vana iactādo:vñ ꝑ oculos quis cadit ſepe in magnū pctm̄:vt pȝ in dauid q̄ vidit berſabee lauantē ſe:erat eñ pulchra nimis:et ſic ꝓpter incautū viſum cōmiſit adulteriū: et ꝯſr̄ homicidiū. Et q2 magd.oculis offenderat deū ideo oculis ſatiſfecit. Emiſit eñ multas ꝛ amaras lachrymas de oculis ſuis:ꝛ ideo dr̄ ī euāg.hodierno. Cepit rigare pedes ei⁹. Scḋo offendit deum capillis vane cōponēdo eos:et ideo ſatiſfecit capillis ꝑ hūilē extērſionē. vnde Greg.in omel.hodierna. Capillos ī cōpoſitionem vultus exhibebat:ſȝ iam capillis lachrymas extergebat. Tertio offendit deū ore vana loquēdo vel ipudicis oſculis polluēdo:ſed deo ſatiſfecit eius pedes cū deuotiōe nimis oſculādo. Greg. Ore ſupba dixerat ſed pedes dñi oſculās os in redēptoris ſui veſtigia figebat. Quarto offēderat deū ꝑ vnguētū ṗcioſū ſibi in faciē ſuā vane exhibēdo ꝛ colorādo:ꝛ in hoc ſatiſfecit pedes xp̄i vnguētis odoriferis in ungendo. vñ Greg. Quot ī ſe habuit oblectamēta tot in ſe inuenit holocauſta. Cōuertit ad nūerū ꝟtutū nūerꝫ criminū:vt totū deo ſeruiret ī pnia q̄cq̄d deū cōtēpſerat ī culpa. Scḋm ṗuilegiū:q2 fuit hoſpita xp̄i cū martha ſorore ſua. Ipſe ei due ſorores cū frē ſuo Lazaro receperūt xp̄m cū diſcipl'is ſuis frequēter ad hoſpitiū q2 xp̄s ipſis multa bñficia exibuit. Nā a magd.vij.demonia eiecit:ꝛ ſibi oīa pctā ſua indulſit. Et marthā ſm Ambroſiū a fluxu ſanguinis liberauit::quē.xij. donis habuit nec a quoꝙ̄ medico mederi potuit. Et etiā Lazarū quatriduanū reſuſcitauit. Ergo merito debebat eū cū diſcipulis ſuis ad hoſpitiū recipere. Tertiū priuile.q2 habuit feruētē charitatē ad xp̄m qḋ pȝ ex eo q2 ab eo nūꝙ̄ potuit ſeparari neq3 ī vita neq3 in morte:neq3 poſt mortē. Nā in vita ſeq̄batꝛ xp̄m:ꝛ miniſtrabat ſibi. Matt. xv. Erāt aūt mulieres ibi:inter quas erat maria magd.q̄ ſequebatꝛ eū:ꝛ miniſtrabat ei. Itē ipſo in cruce exiſtēte. Johā.xix. Stabāt iuxta crucē ieſu mater ei⁹ ꝛ ſoror mr̄is ei⁹ maria cleophe ꝛ maria magd. Et poſt mortē xp̄o ī monumēto iacēte. Jo. xix. Maria ſtabat ad monumētū foris plorās. Quartū ṗui.q2 habuit fidē prōptā verā ꝛ magnā:q2 pȝ:q2 citius credidit reſurrectionē ꝙ̄ apl'i. Nā ipſi apl'i xp̄m poſt reſurrectionē audierūt loquētē ꝛ viderūt comedentē tetegerūt cicatrices eius:ꝛ ſi crediderūt reſurrectionē xp̄i. Ipſa aūt nec comedētē vidit nec cicatrices tetigit:ꝛ ad vnū ꝟbū ſtatim credidit qḋ xp̄s ſibi dixit maria:vt hꝛ Jo.xx. Quintū ṗuile.q2 xp̄s ſibi ṗmit⁹ apparuit p2e oīb⁹ poſt reſurrectionē ſuā. vñ canitꝛ de ea. Celum meruit maria q̄ ſolū verū reſurgētē videre meruiſti mortaliū ṗma:obtine vt nos viſu gl'ie ſue letificet tecum ī celis. Et ꝙ̄ dr̄ aploꝝ apl'a. Sextū ṗui.q2 xp̄s fecit eā audire angelicā iubilationē:ꝛ ēt guſtare celeſtē dulcedinē. Uñ legitꝛ de ipſa q3 poſtꝙ̄ dñs aſcēdebat ī celū ꝙ̄uis ei erat oīs creatura ad vidēdū ꝙ̄ reliq̄t mūdū ꝛ itrauit heremū vt ampli⁹ nō videret virū aliquē ꝓpter ieſu xp̄i amorē. Fuit eñ in heremo aſperrimo ꝑ.xxx.annos icognita hoīb⁹ ī quo loco nec aqua fluent nec arborū:nec herbarū

ſolatia habuit vt ex hoc manifeſtaret q dñs
noſter ieſus xps ipſam nō terrenis refectioni
bus ſ; celeſtib⁹ epulis ſatiaret. Qualibet aūt
die .vij. horis canonicis ab angelis in ethera
ſubleuabat̄ ⁊ celeſtes cāt⁹ ſuis aurib⁹ audie-
bat vñ ſingulis dieb⁹ dapib⁹ celeſtib⁹ eſt ſa-
tiata: ⁊ p eoſdē angelos ad locū ꝓpriū eſt redu
cta ⁊ corꝑalib⁹ cibis nullaten⁹ indigebat. Se
primū priuile. q: hodierna die feſtū ipſi⁹ ma-
gdalene vniuerſaliter in tota eccleſia ſolēni-
ter ⁊ deuote celebrat̄. Quātū ad ſcðam partē
ſermonis ſciēdū q ex quo hodie celebram⁹ fe
ſtu; marie magdalene peccatricis: tū hic ꝓ in
formatione nr̄a dicēdū eſt quō qs peccat mor
taliter: ⁊ q̄ ſunt pctā mortalia: vt ea qli; nr̄; vi-
tare poſſit: q: ſm Boet. malū nō vitat̄ niſi co-
gnitu;. Ñr̄r q ſm cōem curſum huius ſcli: tūc
xij. gñā holm peccāt mortalr̄: ⁊ illa ſunt cōiora
pctā q̄uis plura adhuc alia ſint pctā morta-
lia: ⁊ i his qs pōt cognoſcere an vnq̄ peccauit
mortalr̄: ⁊ ꝯñr quō ea ꝯfiteri debeat ſi culpabi
lis eſt. Et iſta declaratio multum valet ꝓ ſim
plicib⁹ holbus q̄ nō hñt differētiā pctōꝝ. Pri-
mi ſunt q̄ ſciēter iurāt p deū hoc qð nō eſt ve-
ru;: tales ſm btm̄ Tho. ij. ij. q. lxxxix. peccant
mortalr̄ ſiue i ioco ſiue i ſerio ſic iurāt. verbi-
gr̄a i vēdēdo ⁊ emēdo dicēdo p deū illa res eſt
bona nō remiſſi⁹ dabo alteri nō darē ſic: intm̄
ꝓpino tibi: vl̄ ille p deū dediſſet mihi heri in-
tm̄ vel p deū ego cari⁹ habeo. Silr̄ ⁊ ruſtici iu
rādo: p deū lac illud eſt integrū: oua ſunt recē
tia. Silr̄ vendēdo carnes: piſces: panes: pira:
poma: caules ⁊ ſic de ſingulis. Itē q̄ iurāt bla
phemando deū. Itē q̄ maledicūt ex corde ꝓxi
mis ſuis ⁊c. Et illa tria pctā .ſ. p deum iurare
blaſphemare: ⁊ maledicere ſunt cōmuniſſima
pctā mūdo: ⁊ btūs eſt ille q̄ firmiter ꝓponit ſi
bi cauere ab illis trib⁹ pctis q: ſperādū eſt q
etiā cauebit ſibi ab aliis pctis. Itē q̄ ſciēter et
manifeſte ꝑierat: talis grauiſſime peccat: et
etiā q̄ ſciēter recipit falſu; iuramētū: talis etiā
peccat mortalr̄: ⁊ alam ꝓpriā dānat. vñ dr̄ in
decre. Cogēs holez ad ꝑiu. ⁊ q̄ ꝑie. vtercꝫ re⁹
eſt. xxij. q. v. q̄ cōpulſus. Scðo q̄ falſificāt fidē .ſ.
q̄ credūt carminatricib⁹ q̄ carminant capita
dētes oculos pueros pecora vel lr̄as portāt
in collo ꝓ oculis: vt q nō poſſint capi vel vul-
nerari ⁊ ſignāter literā, vocat̄ lōgitudo xp̄i: q:
ibi ſunt noia incognita ⁊ caracteres: ⁊ q̄ tenēt
fatū: auguriū: ſomnia: dies egyptiacos: vl̄ cre
dunt phitoniſſis: ⁊ ſic de ſinglis. vñ dr̄ i decre.
Diuinatiōi q̄ intēdit dānatonē ale incurrit.
xxvi. q. vij. Nō obſeruatis. Tertū q̄ ſoluūt fe-
ſta laborādo: ⁊ ſic negligūt miſſas ⁊ ſmones.
Nā qli; hō etiā ſerui ⁊ ancille filij ⁊ filie tenen
tur dñica audire ſub ꝑcepto integrā miſſam
vſq; ad finē: niſi excuſent̄ magna neceſſitate:

vt hr̄ de cōſe. di. j. Miſſas. Et ſi dñi ipediūt fa-
miliā ſuā ſine magna cauſa vt nō audiāt miſ
ſam i die dñica: vel iubēt familiā ſuā laborare
in diebus feſtiuis ipſi dñi rei erūt toti⁹ mali-
tie. Silr̄ q̄ ſine cauſa ſoluunt ieiunia eccl'ie ex
cōtēptu peccāt mortalr̄: q: nullū pctm̄ venia-
le eſt ſub ꝑcepto. Quarti ſunt filij et filie q̄ fri-
uole offendūt parētes: ⁊ ſunt eis inobediētes
⁊ īfideles i vita ipſoꝝ: ⁊ poſt mortē nō ſubue-
niūt alabus ipſoꝝ ⁊ tales pueros punit q̄nq;
deus in corꝑe i reb⁹ ⁊ i ala. Quinti ſunt q̄ iniur
iurāt ꝯ deū ⁊ ſctōs ꝓpter aurā vl̄ ꝓpter mor
te; filioꝝ vel cōſanguineoꝝ i tribulatonib⁹ i
infirmitatib⁹: i paupꝑtate vel diſfortunio: ⁊ ma
ledicūt ſibiipſis: ⁊ optāt ſibiipſis mortē: ⁊ ta-
les pñt ſic dānari p īpatiētiā cū alab⁹ ſuis. vñ
Lu. xxi. In patiētia vr̄a poſſidebi; alas vr̄as
Sic p oppoſitū pñt ꝑdere alas ſuas. Nā tales
deberēt attēdēre qð nulli⁹ poterit ſaluari ſine
tribulationib⁹. vñ Ac'. xiiij. Per multas tribu
lationes opꝫ nos intrare i regnū dei. Hoc pꝫ in
ſctis. Silr̄ q grauí⁹ eſt q̄ frāgūt ſine cauſa et
ſciēter vota q̄ deo ⁊ ſctis vouerūt i tribulatio-
nibus ⁊ tales totiēs peccāt mortalr̄ ⁊ ſpectāt
ad auctoritatē epi. Ergo nō debes faciliter vo
uere: q: ſancti⁹ eſt nō vouere q̄ totū ꝓut me-
lius pōt nō ꝑficere. xij. q. j. ſcimus. Et ſi voues
tūc ſub cōditione debes vouere: ſi vno die nō
feceris qð alio die poſſis adimplere vel ſi in-
curreres infirmitatē: vel ſi eſſes ꝑgnās: vel in
puerperio: ⁊ ſic de ſingulis. Nā ꝓpter vota in
currūt holes q̄nq; mlr̄a ⁊ grauia pctā. Verbigr̄a
ſi qs vouerit quotidie inſolubilit̄ p annu; orare
vnū pr̄ nr̄: ſic ſcienter ⁊ ſine cauſa dimitteret
peccaret mortalr̄: ⁊ eternalr̄ dānaret̄ ſi ſic mo
reret̄. Hoc attēdere deberēt illi q̄ faciliter vo-
uēt ſctis qñ audiūt ꝑdicare de ſctis illis: ⁊ poſt
modicū tp̄s attediant̄ ſoluere: ⁊ ſic poſtmodū
oīno voti illi⁹ obliuiſcunt̄ etiā ad lōgū tp̄s: et
nihil ſoluunt ⁊ hoc eſt valde dānabile. Sexti
ſunt luxurioſi. Nā ols act⁹ luxurie q̄ ſciēter et
volūtarie cōmittit̄ extra matrimoniū ē pctm̄
mortale. Septimi ſunt q̄ dāna īferūt ꝓximis
et vſurpāt ſibi iniuſte res alienas etiā ꝑuas:
et ſūt illi q̄ inferūt dāna ꝓximis i graminib⁹:
in rapis: pomis: piris: ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ q̄ cu;
eq̄s ⁊ canib⁹ ꝓximis dāna inferūt. Silr̄ ſerui ⁊
ancille q̄ bona dñoꝝ ſuoꝝ furtiue ſubtrahūt
ſicut vinū: panes: carnes: ⁊ oua: et occulte co-
medūt: ⁊ aliis holb⁹ tribuunt ſine iuſſu dñoꝝ
ſuoꝝ. Silr̄ luſores: vſurarij raptores: ⁊ etiā q̄
rē raptā emūt vl̄ comedūt: ⁊ ēt q̄ audacis ꝓpi
nas recipiūt ⁊ ſibi reſeruāt: iſti oēs peccāt mor
talr̄ ⁊ tenent̄ ad reſtitutionē. vñ dr̄ i dcre. Nō
dimittitur pctm̄: niſi reſtituatur ablatū. regu
la iuris. Octaui ſunt q̄ detrahūt et infamant
proximos: ⁊ qui fraudulēter loquūtur cū ꝓxi-

mis:ꝛ etiā q̄ perturbāt proximos verbis ira
cūdis:irriſorijs:ꝛ vituperijs. Circa ꝑdicta eſt
ſciēdū ꝙ īter oīa pctā vix remittunt̄ illa duo
pctā: rex ſubtractio:ꝛ ꝓximoꝝ īfamatio. Vn̄
ſm̄ ſctm̄ Tho. ij. ij. q. lxij. tenet̄ qs ad reſtitu-
tionē fame ſicut ad reſtitutionē cuiuſlibꝫ rei
ſubtracte. Inſup q̄ audiūt libēt̄ detractiōes
ꝛ cito credūt grauiter peccāt. Vn̄ dr̄ in decre.
Qui falſuꝫ de alio ꝓfert ꝛ q̄ crimina cito cre
dit vterqꝫ re⁹ eſt. xj. q. iij. non ſolū. Noni ſunt
viri ꝛ ꝟgines ꝛ mulieres q̄ deū offendūt ſup
biēdo ī veſtib⁹:ꝛ chorizādo. Nā q̄cūqꝫ mulier
ſiue virgo ſe ornat in crinibus: in facie: in pe-
plis: in cingulis: in veſtib⁹: īſpiēdo ſe in ſpe-
culo:ꝛ hoc faciat ex ſuꝑbia: alliciendo maſcu
los ad malas ꝯcupiſcentias: talis mulier vel
ꝟgo peccat mortaliter. Silr̄ maſcul⁹ q̄ ornat
ſe tali intētiōe vt. ſ. poſſit allicere ꝟgines ſiue
mulieres ad malū actū ēt peccat mortalr̄: et
etiā amplexādo oſculādo: tocādo cū mulieri
bus vl̄ ꝟginib⁹: ſi hoc facit ex leuitate peccat
venialr̄: ſꝫ ſi facit ex mala intētiōe: tūc peccat
mortalr̄. Silr̄ culpabilis eſt mulier vel ꝟgo q̄
ſciēter ꝛ volūtarie admittit tales iocos tali
ītētiōe. vn̄ dr̄ ī dec. de⁹ iudicat ītētionē. de pe.
di. j. Silr̄ ſi maſcul⁹ emeret mulieri vl̄ ꝟgini
nouū ānū vl̄ dedicationē:ꝛ ꝓpararet ſibi bur-
ſā cl̄tellū: ꝛ ſic de alijs: ſi hoc facit bōa ītētiōe
nō peccat: ſꝫ ſi mala ītētiōe. ſ. vt poſſit eā ꝓuo
care ad malū actū peccat mortalr̄. Silr̄ ſi fa-
cit ſibi crinale: vl̄ emit ſibi chorea̅ mala ītētio
ne. Nā qn̄cūqꝫ due ꝑſone ſtāt ī illicito amore
hn̄tes maiorē amorē ad ſeiuicē q̄ꝫ ad deū oꝑo
tētē: tales q̄diu ſic ſtāt nō ſūt in ſtatu ſalutis
multiplr̄ peccāt mala cogitādo:ꝛ ēt de nocte
ſomniādo: bibēdo: loquēdo: ridēdo: tāgendo:
āplexādo: iocādo: munuſcula vel lr̄as dirigē
do: et ſic de ſingulis. Oīa iſta iā enūerata qn̄
ſiūt mala ītētiōe: ſunt mortalia. vn̄ Amb. In-
tētio opi tuo nomē īponit. Silr̄ ſuꝑbi q̄ ī die-
bus feſtiuis chorizāt ḡui⁹ peccāt: q̄ꝫ ſi mani-
bus ſuis iterim laborarēt. Decimi ſūt q̄ exce
dūt modū ꝛ mēſurā in comedēdo ꝛ bibēdo: ſic
ꝙ inebriant̄: vel ēt nauſeā vel vomitū habeāt
ꝓpter ſuꝑfluitatē cibi ꝛ pot⁹: tales grauiter
peccāt. vn̄ ſꝫ Hēri. de vri. Quicūqꝫ iebriat̄ vel
excedit mēſurā ī cōedēdo ſi hoc facit cū ꝓpoſi
to peccat mortalr̄:ꝛ ſi in tali ebrietate occidit̄
vl̄ alr̄ q̄cūqꝫ alia morte morit̄: eternalr̄ dāna
bit̄ ꝛ in īferno habebit iſtū potū infernalē de
quo dr̄ in ꝑs. x. Ignis ſulphur ſpūs ꝓcellarū
pars calicis eoꝝ. Undecimi ſūt iracūdi ꝛ inui
dioſi q̄ iraſcūt̄ cū deliberatiōe ꝛ ꝯſenſu rōnis
ꝛ cogitāt ī aīo ſuo quō pn̄t ſe vindicare tales
peccāt mortalr̄:ꝛ erūt rei in iudicio. Matt. v.
Oīs q̄ iraſcit̄ fratri ſuo re⁹ erit iudicio. Et ſi il
lam irā oſtēdūt verbis. ſ. maledicēdo ꝓximis

tūc adhuc graui⁹ peccāt:ꝛ ſi ꝓcedūt ad factū
cōtra ꝓximos ſicut ꝑcutere: vulnerare vel oc
cidere tūc adhuc graui⁹ peccāt. Duodecimi
ſunt q̄ in mr̄imonio male viuūt ſic. ſ. qn̄ vir ꝑ
cutit ex ira vīdicta ꝛ ſine cā vxorē ſuā peccat
mortalr̄. Silr̄ vxor peccat mortalr̄ qn̄ ē inobe,
diēs ꝛ maledicit marito ex corde ſuo:ꝛ qn̄ ꝓ-
uocat maritū ad irā ꝛ ad blaſphemādū deuꝫ,
ꝛ maledicēdū: ꝙ mulieres dn̄t eſſe mites exē-
plo marie:ꝛ ī mr̄imonio ſilr̄ dn̄t viuere ſicut
ioſeph ꝛ maria pacifice tūc deus habitat cū
ipſis ꝛ proſꝑabunt̄: ſꝫ qn̄ diſcordāt ſimul tūc
diabol⁹ morat̄ cū ipſis. ſilr̄ qn̄ ꝑmittūt filios
ꝛ filias chorizare: iurare: blaſphemar̄: maledi
cere: dāna ꝓximis īferre: ludere luxuriari: fe-
ſta ꝛ ieiunia frāgere:ꝛ ſi nō corrigūt: tūc pctā
puerꝝ parētes iugcbūt. vn̄ ad Rom. j. Digni
ſunt morte nō ſolū q̄ faciūt: ſꝫ ēt q̄ cōſentiunt
facientib⁹. vn̄ ēt dr̄ in decre. Pari pena punien
di ſunt faciētes,ꝛ ꝯſentiētes. xvij. q. iiij. c. oēs
Quātū ad tertiā ꝑtē iſtius ſermōis ſciēdū ꝙ
oēs xp̄iani dn̄t hodie feſtū ſctē marie magda
lene ſolēniter celebrare ꝛ ip̄aꝫ tāq̄ꝫ ſingularē
adiutricē in oīb⁹ īfirmitatib⁹ ꝛ neceſſitatib⁹
inuocare. Et primo ſterile. vn̄ legit̄ de ea ꝙ in
vita ſua cuidā principi a deo heredē īpetra-
uit. Itē mulieres ꝑgnātes. vn̄ legit̄ ꝙ nauis
q̄dā viris:ꝛ feminis onuſta naufragiū ꝑtulit
vna aūt femina cū eēt ꝑgnās:ꝛ ſe in mari ꝑi-
clitari cōſpiceret: mariā magdalenā inquātū
potuit inuocauit: vouēs ꝙ ſi meritis ſuis ab
ip̄o naufragio euaderet ꝛ filiū pareret ip̄ꝫ ei⁹
monaſterio donaret ſtatiqꝫ femina q̄dā ſpe-
cie ꝛ habitu venerāda ei apparuit q̄ eā ꝑ mē
tū arripiēs alijs ꝑiclitātib⁹ ad litt⁹ icolumē
ꝑduxit. ip̄a aūt poſtmodū filiū peperit ꝛ votū
ſuū fidelr̄ īpleuit. itē q̄ dolent oculos aut ceci
ſunt. vn̄ legit̄ ꝙ q̄dā oculoꝝ lumine ꝑuat⁹: cū
ad mōaſteriū ſctē marie magdalene veniret
ꝛ ſuus doctor ei diceret ſi eccleſiā iā videret
ille voce magna clamauit. O ſctā magdalena
nūq̄d aliqn̄ merear videre eccl̄iā iſtaꝫ: ſtatim
oculi ei⁹ ſunt apti. itē captiui. Vn̄ q̄dā dū ob
pecunie exactionē in cōpedib⁹ teneret̄ mariā
magdalenā ſepe in ſui adiutoriū inuocabat:ꝛ
ecce quadā nocte mulier q̄dā ſpecioſa ſibi ap
paruit: q̄ vincula frāgēs ꝛ oſtiū reſerans ſibi
vt fugeret īperauit. Qui ſe ſolutū vidēs pro-
tinus inde fugit: itē magnis peccatorib⁹ pōt
ſubuenire ꝛ veniā impetrare. Vn̄ legitur cū
quidā pctā ſua ſcripſiſſet in quadā cedula: et
ea ſub pallio altare beate marie magdalene
poſuiſſet rogās eā vt ſibi indulgentiā impetra
ret q̄ poſtmodum cedulam accipiens pecca-
ta ſua de ipſa cedula tota delete inuenit. item
pōt īpetrare ne aliquis moriat̄ ſine ꝯfeſſione
ꝛ ſacra eucharistia. vn̄ legitur ꝙ quidā miles

conſueuerat venire: q̄ poſtmodū in prelio eſt
occiſus: ⁊ dū in feretro portaret̄ ⁊ a parētib⁹
⁊ cognatis plāgeret̄ beate marie magdale=
ne p̄us querelis opponebāt cur deuotū mili
tē ſuū mori ſine ↄfeſſione ⁊ pnīa permiſiſſet.
Tūc ſubito q̄ defunct⁹ fuerat ſtupētib⁹ cun=
ctis ſurrexit: ⁊ ſacerdotem ad ſe vocari fecit.
Cūq̄ deuote cōfeſſus fuiſſet: ⁊ corpus xp̄i re=
cepiſſet protinus in pace requieuit.

De ſancto Jacobo apoſtolo. ſer. xxviiij.

Dicvt ſedeant hi duo filij mei
vnus ad dexterā tuam:
⁊ alius ad ſiniſtraʒ in regno tuo.
Ita ſcribit̄ Mat. xx. Marci. x. ⁊ in=
ſtantis feſtiuitatis euāge. Notā=
dū q̄ mater ſancti Jaco. ⁊ Joā. petiuit a xp̄o
vt honorē illud faceret filijs ſuis vt in regno
ſuo honoraret eos: ſic q̄ vnus eoꝝ ſederet in
regno ſuo ad dexterā ⁊ alius ad ſiniſtrā tāq̄
fratres ſui: ⁊ alios excellerēt. Vn̄ in p̄nti ſer.
ad honorē ſcti Jaco. tria ſunt dicēda. Primo
euāgeliū ſm textū ⁊ aliqua priuilegia ſancti
Jaco. Scdo aliqua pro informatione noſtra.
Tertio aliq̄ miracula. Quātū ad primā ptē
illius ſermo. ſciēdū q̄ ſctūs Jaco. cui⁹ feſtum
hodie celebrat̄ hʒ. vij. p̄uilegia. Primū q̄ fuit
nepos virginis ⁊ ↄſanguineus xp̄i: q: mater
ipſius fuit ſoror marie: ⁊ iō quadā prerogati
ua diligit̄ a beata virgine ⁊ a xp̄o tāq̄ ↄſan=
guineus ⁊ ꝓpinqu⁹. Scdm priuilegiū q: dr̄
Jacob⁹ maior: ſicut alter minor ⁊ hoc primo
rōne vocationis: q: p̄lo vocat⁹ eſt a xp̄o. ſcdo
rōne familiaritatis: q: maiorē familiaritateʒ
videt̄ xp̄s habuiſſe cū iſto q̄ cū alio: q: ipſum
ad ſecreta ſua admittebat: ſicut fuit ad puel
le reſuſcitationē: ⁊ ad glioſam trāſfiguratio
nē. Tertio rōne paſſiōis: q: p̄mus inter cete=
ros aplos paſſus ē. Sicut ergo dr̄ maior alio
ex eo q̄ p̄lo vocat⁹ eſt ad apoſtolatus gratiā
ita pōt dici maior ex eo q̄ primo fuit vocat⁹
ad eternitatis gloriā. Tertiū p̄uilegiū q: pri
matū tenet inter oēs aplos: q: primus fuit qui
ꝓ xp̄o paſſus ē pre oīb⁹ aplis. Et caliſt⁹ papa
dicit. Ipe martyriū ſuſtinuit in die q̄ xp̄s an=
nūciat⁹ ē ⁊ paſſus. vn̄ canit̄ de eo. O Jacobe
qui inter apoſtolos primatū tenes: primus
eoꝝ martyrio laureat⁹. Quartū priuilegiū: q:
pre ceteris ſanctis viſitat̄ eius ſepulchrū ab
oībus: ⁊ epiſcopus diſpēſare pōt in votis ex=
ceptis tribus. ſ. Petri ⁊ pauli: terre ſancte: et
ad limina ſcti iacobi. Illa tria vota ſūt caſus
papales. Et merito eius ſepulchrū viſitatur:
quia ipſe iuuat hoīes: in vita: in morte: ⁊ poſt
mortē. Etiā ꝓpt̄ miraculoſam tranſlationē.
Oſtēdit eñ ſctūs Jacobus in ſua trāſlatione
primū miraculum in aqua: q: diſcipuli eius
cū ſacro corpore ipſi⁹ mari exponētes ſine re
migio icolumes puenerūt ad trā: ⁊ mare tra
quillū habuerūt. Item in terra ⁊ i lapide: q:
cū corp⁹ in terrā depoſuiſſēt ſup quēdā lapi=
dē: mox lapis corpori ceſſit: ⁊ in ſepulchrū ſe
mirabilr coaptauit. Item in ignem: q: cū mō
tem aſcēdiſſent drachonē igne ſpirātē virtu
te ſācte crucis p mediū ſecauerūt. Itē i thau
ris indomitis: q: facto ſigno crucis ſup thau
ros vt agni protinus māſueſcunt ⁊ eos iungē=
tes corp⁹ ſancti Jacobi cuʒ lapide ſup quē po
ſit⁹ fuerat in curru poſuerūt. Boues aūt ſine
regimine alicui⁹: corp⁹ in palatiū regine lupe
detulerūt. Qd̄ illa videns ⁊ ſtupens credidit
⁊ xp̄iana effecta oīa q̄ diſcipuli ſcti Jacobi pe
tierunt tribuit: ⁊ palatiū in eccleſiā ſancti Ja
cobi dedicās magnifice eā dotauit: ⁊ in bōis
opībus vitā finiuit. Et etiā de hac tranſlatio
ne legit̄ in croni. Hermā. q̄ āno dn̄i. xlviij. cū
corpus bti Jacobi ducerent indomiti boues
die clara ſtella apparuit i cāpo i aſpectu olim
holm. Inde ciuitas illa vbi requieſcit corp⁹ ei⁹
ↄpoſtella vocat̄. Quintū p̄ui. q: vnū articulū
de. xij. articulis fidei cōpoſuit dicēs. Qui ↄce
pt⁹ ē de ſpūſctō nat⁹ ex Maria ṽgine. vn̄ ſciē=
dū q̄ nō ſolū neceſſariū xp̄iano credere filiuʒ
dei: ſʒ ēt neceſſarium eſt credere ei⁹ incarna=
tionē: p quā nobis viſibilis apparuit. Baruc
iij. Poſt hec in terris viſus eſt: ⁊ cū hoīb⁹ con
uerſus eſt. Quō aūt xp̄i incarnatio facta ſit.
Hoc q̄re in feſto annunciationis. ſermo. xiij.
pte prima poſt mediū. Sextū priui. q̄ in qua
libet miſſa q̄tidie nolat̄. Septimū q̄ hodie fe
ſtum ipſi⁹ ſolēniter celebratur ab oībus xp̄ifi
delib⁹. Quātum ad ſcdāʒ partē ſciēdū q̄ ſicut
iā iſtat tp̄s meſſis vbi decime ſunt ſoluēde in
quib⁹ plures grauiter peccāt ⁊ deū offendūt
ergo p informatione ſimplicū tunc aliq̄ ſunt
hic dicēda de decimis. Circa qd̄ ſciēdū ſecun
dū Alexādrum de anglia primitie inceperūt
tp̄e Abel. oblationes tp̄e Noe: decime tem=
pore Abrahe: q: ex inſtinctu dei Abrahā de=
dit decimas meſchiſedech: ſacerdoti dei ſum
mi. vt habet̄ Gen. xiiij. Ex quo pꝫ q̄ ex anti=
quo date ſunt decime. Nā ab Abrahaʒ vſq̄
ad xp̄m elapſi ſunt duo milia annorum ⁊. xv.
anni: ⁊ iam tp̄e xp̄i ſunt tranſacti mille q̄ngē
tiocto anni. Ergo illi groſſi hoīes nō verum
loquunt̄ q̄ dicūt q̄ ſacerdotes excogitauerūt
⁊ iſtituerūt decimas: q: de⁹ in veteri lege iſti=
tuit ⁊ p̄cepit dare decimas. Malach. iij. Infer
te oēʒ decimationē i horreū meū: vt ſit cib⁹ in
domo mea. Et etiā in nouo teſtamēto ſcdm
ſctm̄ Tho. ij. ij. q. lxxxvij. p̄ceptū de ſolutione
decimaꝝ p̄dicatuʒ eſt a xp̄o. vt de hoc habet̄
Mat. xxij. Reddite que ſūt ceſaris ceſari: ⁊ q̄
ſunt dei deo. Matt. x. Dignus eſt operarius
mercede ſua. Nam naturalis dictat rō vt ne

cellaria

ceſſaria miniſtram⁹ illis q̃ nobis ſpūalia mi-
niſtrāt.vñ aplꝰs.j.Cor.ix.ſi vobis ſpūalia ſemi
namus.nõ magnū eſt ſi nos veſtra carnalia
metam⁹.Itē ſciēdū ſcḋz ſctm̄ Tho.d aquino
ꝙ gñalit̄ de oī lucro licito dñt dari decime:ēt
ſi diuerſa ſemina ſpargant̄ in eodē anno tūc
de oībus fructib⁹ dāda eſt.Extra.eo.ex parte
canonicoꝝ.Uñ ꝑ exm̄ hnius Iacob pr̄ duode-
cī tribuū filioꝝ iſacl dixit ad deū:vt hr̄ Gen.
xxviij.Cūctoꝝ q̃ dederis mihi decimas offe-
rā tibi.ſꝫ oīa q̃ hō hꝫ i hoc mūdo hꝫ a ſolo deo
vñ Aplꝰs.j.Coꝝ.iiij.Quid habes qḋ nõ acce-
piſti?Dictat ēt ius naturale ꝙ de⁹ debeat de
tua ſubſtātia ꝓpria honorari:ſm illud Pro-
uer.iij.Honora deū de tua ſubſtātia.⁊ decīe
nõ dñt dari de deteriorib⁹.vñ dr̄ in decre.In-
dignū eſt dari deo:qḋ dedignat̄ hō.di.xlix.et
vlti.Sciēdū ꝙ dātes decimas fideliter:remu
nerant̄.Pͥmo in remuneratione tꝑali:que eſt
abūdātia rerū.vñ Aug.Antiq̃ patres copīs
oīb⁹ abūdabāt:qꝛ deo decimas dabāt.Scḋo
remuneratiōe corꝑali:q̃ ē ſanitas corpis.vñ
Aug.Si decimā dederis:nõ ſolū abundātiā
fructuū accipies:ſꝫ ēt ſanitatē corporis con-
ſequeris.Tertio remuneratione ſpūali:q̃ eſt
remiſſio pctōꝝ.Etiā remuneratione celeſti:q̃
eſt adeptio eternoꝝ premioꝝ.vñ Augu.Qui
vult ſibi celeſte premiū cōparare aut pctōꝝ
veniā ꝓmereri:decimā reddat.vñ dr̄ i dec.Da
decimas:vt celeſtia ⁊ eterna poſſis ꝓmereri.
xvj.q.j.Decime.Sed ꝑ oppoſitū q̃ decimas
infidelit̄ ſoluūt:tria mala incurrūt.Pͥmum
eſt penuria rerū.vñ Malac.iij.Qꝛ nõ reddidi
ſti mihi decimas:idcirco fame:⁊ penuria ma
ledicti eſtis.De⁹ ꝑmittit ex ſua iuſtitia in-
fortunia talib⁹.ſ.ꝙ equi ⁊ vacce ⁊ pecora mo-
riunt̄:⁊ tēpeſtates in ſegetes ipſoꝝ veniunt:
⁊ inſuꝑ q̄nq̃ domus ⁊ horreū cōburunt̄ ⁊ ſic
q̄nq̃ depauperant̄.vñ Aug.hec ē eñ certiſſi-
ma viciſſitudo vt ſi deo decimā non dederis:
vt ad decimā reuoceris.ſ.amittēdo nouē par
tes rerū.Inſuꝑ mali ſepe hoīes.ſ.fures ⁊ ra-
ptores hoc recipiūt qḋ ſic deo ſubtraxerūt.vñ
dr̄ in decre.Hoc tollit ipſe fiſc⁹:qḋ nõ accipit
ipſe xp̄s.xvj.q.vij.Maiores.Scḋꝫ quia tales
grauit̄ peccāt nec ſunt abſoluēdi in ꝯfeſſione
a pctīs:nec cōmunicādi ſacro euchariſtie:niſi
velit recōpenſare ⁊ ſatiſfacere.Tertiū malū:
qꝛ incurrūt eternū ſuppliciū.ꝓbat̄.qꝛ peccāt
mortalr̄:qꝛ faciūt cōtra p̄ceptū dei.Malach.
iij.Inferte oēm decimationē in horreū meū.
Etiā inſuꝑ cōmittūt furtū infidelr̄ decimas ꝑ-
ſoluēdo.vñ Aug.Decime ex debito requirū-
tur ⁊ q̃ eas dare nolūt:aliena inuadunt:⁊ qḋ
peiꝰ ē ſacrilegiū ꝯmittūt:ſubtrahēdo eccl'iaꝝ
decimas ſibi de iure debitas.vñ Hiero.⁊ alle
gat̄ i decr.xij.q.ij.Amico recipere aliq̃d furtū

eſt:eccl'iā defraudare ſacrilegiū eſt. Itē ſi pla
ceat tibi alia materia:tūc ꝓ ſcḋa pte illi⁹ ſer-
monis dicēdū ē q̃d parētes tenent̄ filūs ſuis.
Hoc q̄re añ ſer.ix.parte ſcḋa.Quantū ad ter-
tiā partē illi⁹ ſer.ſciendū ꝙ oēs hoīes dñt ho-
die feſtum ſcī iacobi ſolēniter celebrare ⁊ de
uote ipm̄ tanq̃ ſingularē adiutorē inuocare
in oīb⁹ neceſſitatib⁹ ⁊ īfirmitatib⁹:tā in vita
q̄ȝ in morte:dñt ſingularit̄ refugium habere
ad ipſū.Et pͥmo parētes cum nõ hn̄t heredē
⁊ qui q̄nq̃ tribulant̄ ꝓpter pueros.Uñ anno
dñi.M.cviij.Uir quidā ab vxore ſterili nõ ha
bēs filiū:ſctm̄ iacobū propter hoc adijt ⁊ redi
ens filiū habuit.cui Iacobi nomen imponit.
Cūq̃ eſſet annoꝝ.xv.ſecum pr̄ ⁊ mater adire
ſctm̄ Iacobū:⁊ eū ſibi offerre ꝓpoſuerunt:ſed
in medio itineris puer egrotās expirauit.De
cui⁹ morte parētes valde dolētes q̄ſi amētes
totū nem⁹ clamorib⁹ repleuerūt.Interim dū
puerū ad tumulū deferrēt q̄ſi de ſomno exci-
tatus reuixit:⁊ q̄liter eū ſanctus Iacobus in
ſinu ſuo retinuit:⁊ iuſſit eū vt cū parentibus
iter inceptū ꝑageret:⁊ cūctis aſtātibus enar
rauit.Itē ꝑegrin⁹ cū filio ad ſctm̄ Iacobū ab
ierūt:⁊ fili⁹ innocēter ſuſpēſus eſt:quē ſāctus
Iacobus in patibulo.xxxvj.dieb⁹ ſuſtētauit:
⁊ celeſti dulcedine refocillauit.Itē paralitici
vñ cū ſanct⁹ Iacob⁹ duceret̄ ad locū decolla-
tionis in via vidit quēdā paraliticū iacentē
⁊ clamātē Sācte iacobe apoſtole ieſu xp̄i:li-
bera me a dolorib⁹ q̄bus oīa mēbra mea cru
ciant̄.Ait ad eū Iacob⁹.In noīe dñi nr̄i ieſu
xp̄i crucifixi ꝓ cui⁹ fide ducor ad decollādū:
exurge ſanus:⁊ bñdic creatorē tuū.Et ꝓtin⁹
exurrexit:⁊ cepit gaudens currere ⁊ bñdicere
nomē dñi nr̄i ieſu xp̄i.Itē in extremis inuo-
cādus ē ſctūs Iacob⁹.Uñ q̃dā infirmatus oc
cubuit ⁊ ꝑ triduū mut⁹ fuit:⁊ admoneretur
verbis ⁊ ſignis vt ꝯfiteret̄:⁊ diſponeret de re
bus ſuis:audiebat eos loquētes:ſꝫ non pote
rat r̄ndere eis.Et cū hoīes mortē eius expe-
ctarēt:quarta die reſpirās gratias deo ⁊ bea
to iacobo aplo retulit:⁊ dicebat ꝙ demones
ad eū venerāt ita eū opprimentes ꝙ nec re
ſpirare poſſet:ſꝫ nūc btūs iacob⁹ veniens de
mones a me repulit ⁊ loquelā mihi reſtituit.
Qui p̄dixit ſe moriturū cito:⁊ nolauit quēdā
diuitē dānādū ⁊ cito moritūrum mala morte:
niſi ſe emēdaret:qḋ ita euenit.Ipſe aūt ꝯfeſ-
ſione facta:⁊ ordinatis reb⁹ ſuis i pace poſtmo
dū i breui q̄euit.Et ille diues de q̃ dixerat nõ
ſe corrigēs ſꝫ paruipendēs:in quodā exerci-
tu iācens cōfirmus ſubitanea morte expirauit.
Itē q̃dā iuuenis in vigilia beati Iacobi in ſe
getes tutoris ſui ignem appoſuit eo ꝙ here
ditatē ſuā ſibi vſurpare volebat.Tent⁹ igit̄
⁊ ꝯfeſſus:ad caudā eq̃ trahēdus ⁊ incēdio ad

De ſancto petro ad vincula.

iudicatus eſt. Qui pctm ꝯſitens:ꝛ ſctõ Jaco.
ſe deuouēs cū ſup terrā petroſam in ſola ca-
miſia diuti⁹ tract⁹ fuiſſet: nec in corpe nec in
camiſia ſenſit aliquā leſionē tādē ad palum
ligat⁹ ē: ligna vndiq ꝯgeruntꝰ igne ſuppoſi-
to ligna ꝛ vincula cōburuntꝰ: ſed ipſe ſemper
b. Ja. innocauit: nec in corpore: nec in cami-
ſiā aliquā leſionē ſenſit. Quē cū in igne iterū
vellēt iactare eripitꝰ: ꝛ de⁹ i aplo ſuo mirifice
collaudatꝰ. Itē mercatores q̃ vadūt ꝑ terras.
Uñ legitꝰ ꝙ q̃dā ab hoſtib⁹ ꝛ raptorib⁹ ꝑſecu-
tus btm̃ Jacobū deuote inuocauit. Tūc aplꝰs
inter eū ꝛ hoſtes q̃ eū acri⁹ inſequendo cape
intēdebāt apparuit: ꝛ hoſtib⁹ eū ſex ſeucis in
ſequētib⁹ clipei ſui ꝓtectione liberauit. Itē
captiuis pōt ſubuenire. Uñ q̃dā captus ꝛ in
ꝓfundū turris ab inimicis iniect⁹ ꝛ captiu⁹
deuote inuocauit ſctm̃ Jacobū cui apparuit ꝛ
eū ad ſummitatē turris eleuauit ꝛ a ſublimi
tate turris q̃ ſublimitas. xliiij. cubitoꝝ erat
vſq ad terrā vnū ſaltū faciēs incolumis pe-
nit⁹ euaſit. Itē legitꝰ ꝙ. xx. xp̄iani a ſarracenis
ſunt capti. q̃ deuote innocauerūt ſctm̃ Jaco.
ꝛ ipſe apparuit eis dicēs. Ecce aſſum quē vo
caſtis: ꝛ ſoluit vincula eoꝝ ꝛ eos libere abire
fecit. Itē ſuccurrit in ꝑiculo maris. Uñ quidā
ꝑegrin⁹ ab hieroſolymis rediēs ſup horā na
uis ſedēs cecidit cui be. Jacobū altis vocib⁹
implorāti q̃dā ſocius clipeū ſuū in mare pro
iecit dicēs. Glorioſiſſim⁹ Jacob⁹ cuius auxiliū
innocas auxiliet tibi. At ille clipeo accepto
btõ Jacobo ducēte trib⁹ dieb⁹ ꝛ noctib⁹ na-
tās veſtigia nauis ſecut⁹ ad optatū portum
poſt alios ſcolumis venit: ꝛ quēadmodū btūs
Jaco. ab hora q̃ eū innocauit ꝑ capitis vticē
ingitꝰ manū tenēs porrexerat: cunctis enarra
uit. Itē legitur ꝙ due naues. ſ. ſarracenoꝝ ꝛ
xp̄ianoꝝ in mari ſe fortiter debellauerunt et
xpiani deuote inuocauerūt ſctm̃ iacobū ſtatiq
dei vtute ꝛ oratione ſcti Jacobi ſaracenoꝝ na-
uis valida tēpeſtate ꝑiclitari cepit ꝛ ſubmer
ſa ē cū paganis ꝛ xp̄ianoꝝ pupis btõ Jacobo
ducēte ad optatū locū cū ſalute ꝑuenit. Itē
pauperes qui nō hñt panē comedere ſctm̃ Ia
cobū dñt innocare. vñ vir quidā a ſctõ iacobo
rediens egere cepit: ꝛ nō habēs vnde emeret
ſibi panē: quadā die vſq ad nonā ieiunans ꝛ
mēdicare erubeſcēs triſtis ꝛ anguſtiatus val
de fuit: vt ſctm̃ iacobū implorans ſub quadā
arbore ſolus q̃euit: ibiq paululū dormiens
ſomniabat ꝙ ſctūs iacobus eū paſceret. Cui
gilās aūt ſtatim panē ſubcinericiū ad caput
ſuū reperit de quo. xv. diebus bis in die ſuf-
ficienter edebat: ꝛ altera die ſemper eundem
panem iterum in ſaculo inueniebat.

De ſancto Petro ad vincula.
Sermo. xxxix.

Erupiſti dñe vincula mea ti
bi ſacrificabo ho
ſtiā laudis. Ps. cxv. Biā mr eccꝉia
repſentat hodie op⁹ mīe grē ꝛ po
tētie q̃d de⁹ fecit i liberatione bti
Petri de carcere. vñ in pñti ſer. tria ſunt dicē-
da. Primo q̃re hoc feſtū Petri ad vicula inſtitu
tū ſit. Scdo aliq̃ ꝓ informatione nr̃a. Tertio
exēplū. Quātū ad p̄mā ptē ſciēdū ꝙ hoc feſtū
ſolēnizat ſctā mater eccꝉia ꝛ inſtitutū ē pluri
bus de cauſis. Primo proptꝰ liberationē bti Pe
tri miraculoſe a vinculis. vñ legitꝰ ꝙ herodes
poſtq decollauit ſctm̃ iacobū vidēs qꝛ hoc iu
deis placeret: cepit eū app̄hēdere. Petrū ꝛ po
ſuit eū i carcerē vt poſt paſcha occideretꝰ. Cū
aūt in craſtinū eū ꝓducturus eſſet herodes: in
ipſa nocte erat petr⁹ dormiēs inter duos mi-
lites vinct⁹ duab⁹ cathenis: ꝛ cuſtodes cuſto
diebāt portas carceris. et ecce angel⁹ dñi aſſi
ſtit ꝛ lumē refulſit i carcere ꝑcuſſoq latere pe
tri excitauit eū dicē. Surge velocitꝰ. Et cecide
rūt cathene de manib⁹ ſuis ꝛ eduxit eū foras
de carcere. Scda cā ē qꝛ alexāder papa q̃ ſex-
tus poſt btm̃ pe. rexit eccꝉiā q̃ multos ad fidē
xp̄i ꝯuertit. Et q̃rin⁹ tribun⁹ hoc vidēs ipz in
carcerauit. Et cū Hermes ꝑfect⁹ quē alexan-
der ꝯuertit: q̃rino narraret quō filiū ſuū mor
tuū ſuſcitaſſet: dixit Alexādro q̃rin⁹. Habeo
filiā gutturnoſam noīe Balbinā: ꝓmitto tibi
me tuā accipe fidē ſi filie mee poteris īpetra
re ſanitatē. Cui alexāder. Uade ꝛ duc ipaz ad
me huc. Pergēs ḡ filiā adduxit: tūc ipſa cepit
vincula alexādri obſculari. Cui alexāder ait
Noli meas cathenas obſculari: ſʒ cathenas
ſcti petri req̃ras: q̃s cū deuote oſculaueris: re
cipies ſanitatē. Illa aūt vt oſculata ē vincula
ſcti petri integre ſanata ē. Tūc q̃rin⁹ baptiſ-
ma cū oī familia ſua recipiēs: alexādrū d̃ car
cere traxit. Tūc alexāder hoc feſtū celebran-
dū inſtituit: ꝛ i honorē ſcti petri eccꝉiā fabri-
cauit: ibi vicula repoſuit ꝛ ad vicula nomina
uit. Tertia cā inſtitutiōis hui⁹ feſti eſt: qꝛ ro
me erat quidaʒ iperator Octauianus noīe q̃
fortunatiſſim⁹ i bello fuit: ꝛ oīa ꝓſpere in re-
gno ſuo eueniebat: ꝛ cuʒ mortu⁹ eēt romani
adorabāt eū ꝓ deo: ꝛ in dieʒ in quo mortuus
fuerat celebrabant. Tādē multo tpe poſt eu
doxia filia cuiuſdā iperatoris ex voto ꝑrexit
hierꝉʒ vir q̃dā iude⁹ ꝓ magno munere obtu-
lit ei duas cathenas qb⁹ btūs petr⁹ aplꝰs vict⁹
fuerat cū ḡ romā rediſſet ꝛ videret romanos
feſtiuare i kal. auguſti ad honorē auguſti do
luit ꝙ ipſi diuinos honores exhiberēt huiuſ-
modi dānato cogitās ꝙ eos a tali ꝯſuetudie
de facili reuocare nō poſſet collocuta eſt pela
gio pape q̃ pptꝰ blādis induxerat vbis vt obli
uioni traderēt memoriam illi⁹ erroris ꝛ cele-

bris fieret memoria ſcti petri apli. Qd dū cū-
ctis placuiſſet illas cathenas q̄s de hierl'z tu
lerat pp'lo oſtēdit. Papa v'o ⁊ illā cathenā .p
q̄ ſub nerone idē apl's vinct' fuit. Hac ĝ illis
aſſociata ita miraculoſe vna cathena ſctā ac
ſi ſēp vna fuiſſet. vñ papa ⁊ regina ꝓtin' ſta-
tuerūt vt qd hoim īdiſcreta religio faciebat
gentili dānato mutata in meli' faceret apo-
ſtoloꝝ principi petro. Ip̄a vero vincula papa
in eccl'iaz beati petri poſuit ⁊ diē iſtū celebra
re inſtituit. Quarta cā ꝙ deus. b. Pe. miracu-
loſe a vinculis abſoluit: ⁊ eidē ptātē ligādi ⁊
ſoluēdi tradidit. Nos aūt vinculis pctōꝝ te-
nemur ligati ⁊ abſolui indigem'. ideo ipſum
in ſolēnitate q̄ dr̄ ad vincula honorem' vt a
vinculis peccatoꝝ nos abſoluat. Quātū ap
ſcdam ptē illius ſer. ſciē dū ꝙ ptās ligandi et
ſoluēdi q̄ data eſt. b. Pe. ⁊ oib' ep̄is ⁊ ſacerdo
tib' vno mō intelligit̄ de abſolutione pecca-
toꝝ alio mō de excōicatiōe. Vñ .p informatio
ne ſimpliciū ſciēdū ꝙ duplex ē excōicatio. ſ. ma
ior ⁊ minor. Maior ſepat a ſacramētis qꝛ nul-
lum ſacr'm recipiēdū eſt in menore excōicatio
ne ⁊ nec oſculū pacꝭ ⁊ illā minorē excōicatio-
nem q̄s incurrit qū ſciēter ꝯ ꝓhibitionē cōi-
cat cum excōicato loquēdo comedēdo ⁊ ven-
dēdo: ⁊ ſic de ſingulis. Sed diceres cū excōica
tus ſalutat aliquē v'bo vtrū debeat eū reſalu
tare. Rñr ꝙ nō dꝫ eum reſalutare: ſed pōt di-
cere deus te emendet ⁊ hmōi: ⁊ etiā poteſt ei
loq̄ pl'a v'ba: āmonēdo vt redeat ad gremiuꝫ
ſcte m'ris eccl'ie ⁊ petat abſolutionē a papa vl'
ep̄o q̄ pōt eū abſoluere. Alia ē maior excōica-
tio q̄ ſepat ab igreſſu eccl'ie ⁊ cōione fideliū ⁊
talit̄ excōicat' eſt velut mēbrū abſciſſuꝫ a cor-
pore qd āpli' nulli' eſt valoris q̄d eſt vꝫ ma-
nus abſciſſa a corpore vel pes vel aurꝭ. ⁊c. ſic
ille excōicatus corā deo ⁊ ſctis eius nulli' eſt
valoris. ⁊ ē ſicut palmes abſciſſus a vite. i.
a xp̄o. vñ Jo. xv. Ego ſuꝫ vitꝭ v'a ⁊ vos palmi
tes. Et ſicut palmes abſciſſus ad aliud nō vꝫ
niſi i ignē ponat ⁊ cōburat̄: ⁊ ex aliīs ramis ⁊
lignis multa vtilia p̄ficit̄: ſꝫ nō ſic ex palmi
te abſciſſo. vñ Ezec. xv. Fili hoīs q̄d fiet de li-
gno vitis ex oib' lignis nemoꝝ q̄ ſunt inter li
gna ſiluaꝝ nūq̄d tollet̄ de ea lignū vt fiat op'
aut fabricabit̄ de ea paxill' vt dependeat in
eo q̄dcūq̄ vas ecce igni datū ē in eſcā. vñ Au-
gu. Ois xp̄ian' q̄ a ſacerdote excōicat̄ ſathane
tradit̄. Vñ legit̄ de ſancto ludouico rege frā-
cie q̄ dixit ꝙ nollet totū mūdū recipe: ⁊ ꝙ ſciē
ter p vnā noctē ⁊ p vnū diē in excōicatiōe ma
iori pmāeret. Hoc illi groſſi hoīes nō curāt q̄
qūq̄ per quatuor hebdomadas vel quinq̄ vl'
dimidiū annū vel vltra in excōicatione maio
ri ꝑſiſtūt. Itē q̄diu ſic pertinaciter ſtāt: tunc
ſunt puati oibus miſſis: oratiōib': ieiunijs

eleemoſinis: īdulgētijs toti' eccleſie ⁊ no ſunt
digni intrare eccl'iā niſi dūtaxat ad ſermonē
audiēdū. Et ſi excōicat' vellet intereſſe diuinis
tūc alij xp̄iani dn̄t eccl'iaz exire nec ſecū diui-
na audire nec ſecū cōedere nec ſecū bibere nec
loq̄. Et ſi. xxx. viri aut mu lieres eēnt inuitati
ad cōuiuium: ⁊ ſi vn' publice excōicatus eſſet
ibi: tūc oēs ibi bibētes ⁊ comedentes icurrūt
excōicationē minorē. Silr ſi. xx. viri aut plꝛes
ſederent in vna zecha: ⁊ ſi vn' excōicat' ꝑtici
pet in bibēdo ⁊ ſedendo cū ip̄is: oēs incurrūt
minorē excōicationē. Et de illa materia plen'
hr̄ in diſci. de tpe. ſer. lix. Quātū ad tertiā ꝑtē
nota exm̄. Erat mulier q̄dā q̄ m'l'tū dilexit. b.
Pe. apl'z ⁊ tn̄ ſatis mūdā vitā duxit poſt obi-
tū eius vna deuota ꝑſona orauit pro ea. Cui
deuote ꝑſone appuit btūs Pe. dicēs eā eē in
maximo calore ignis .ppter ꝯplacentiā ⁊ va-
rietatē veſtiū. Scdo in ſiti ⁊ fame .ppter deli
tias corporis ⁊ ciboꝝ. Tertio in maximo fri
gore: qꝛ pueros ⁊ familiā ſuā nō bn̄ rexit ⁊ di
xit. Ego .ppter ſeruitiū qd mihi quotidie exhi
buit ipetraui ſibi a dn̄o nr̄o Jeſu xp̄o verā cō
tritionē ⁊ ꝯfeſſionē in extremis: ⁊ ego īpetra-
bo ei adhuc in breui liberationē a penis pur
gatorij. Vñ Job. v. Ad aliquē ſctōꝝ ꝯuertere.
Itē priui. ſcti Petri ⁊ plura alia miracula re-
peries ſupra in feſto petri ⁊ pau. Ser. xxiij.

De btō dn̄ico de ordie p̄dicatoꝝ. ſer. xxx.

Qui cuſtos ē dn̄i ſui glorificabit̄ vt hr̄ .puer. xxvij. c. Ex q̄
thema .ppoſitū cū noīe ſcti dn̄ici cō
uenit: igit̄ aſſumpſi illud. Dr̄ eñ dn̄ic' quaſi
dn̄i cuſtos: vel quaſi cuſtoditus a dn̄o qꝛ dn̄s
eū cuſtodiuit in triplici ſtatu. Primo in ſtatu
ſeculari dedit ei bn̄ incipe. Scdo in ſtatu re-
gulari dedit ei bn̄ .pficere. Tertio in ſtatu or
dinis fratrū p̄dicatoꝝ quē fundauit ⁊ ad ꝑſe
ctionē induxit ꝑſeuerare. Sꝫ ex q̄ dn̄i cuſtos
fuit et dn̄s eum cuſtodiuit: io merito gl'ificabit̄.
Vñ in p̄nti ſer. ad honorē ſcti dn̄ici tria ſūt di
cēda. Prio p̄ui. ſcti dn̄ici. Scdo aliq̄ .p īforma
tiōe nr̄a. Tertio aliq̄ miracula. Quātū ad pri
mū ſciēdū ꝙ. b. dn̄icus hꝫ ſeptē p̄ui. Primum
p̄ui. qꝛ an̄q̄ nat' eēt p̄monſtrat' ē vñ m'r ipſius
añ ipſi' ortū vidit in ſomnis ſe catulū geſtan
tē in vtero ardētē in oreꝭ faculā gerētē q̄ egreſ
ſus ex vtero totā mūdi fabricā incendebat. Itē
cum q̄ matrone q̄ ip̄m de ſacro fonte baptiſma
tis leuauerat videbat̄ ꝙ puer dn̄icus ſtellam
p̄fulgētem hrēt in fronte q̄ totum orbē illu-
ſtrabat p quē figurabat̄ ꝙ erat futurus p̄di-
cator q̄ deberet illuminare p ſe ⁊ p ſuos frēs
totū mundū p v'bum dei ⁊ frigidos peccato
res accendere in amore dei ⁊ .pximi. Scdꝫ pri
uilegiū: qꝛ in iuuentute incepit deo ſeruire: ⁊

in hoc aſſimilat̄ ſcō nicolao. vñ legit̄ de eo ꝙ exiſtēs adhuc puer ⁊ ſub nutricis cuſtodia cōſtitutus depꝛehēſus eſt ſepe lectū dimittere: ⁊ ſup nudā terrā doꝛmire. Itē tādē miſſ⁹ ad ſtudiū amatoꝛ ſapiētie vinū p decēniū nō guſtauit. Itē totā q̄dragesimā ieiunauit in pane ⁊ aqua: ⁊ ſit̄r ſup nudā terrā quieſcebat. Et ſic heretici q̄b⁹ p̄dicauit viſo ei⁹ bono exēplo ad verā fidē ſunt ꝯuerſi. Itē legit̄ ꝙ noctib⁹ ſingulis tres de vna cathena ferrea ſcipiebat diſciplinas vnā p ſe. aliā p peccatoꝛibus q̄ viuunt i mūdo: vt de⁹ ꝯuerteret eos ad pnīaz. Tertiā p aīab⁹ in purgatoꝛio exñtibus. vñ etiaz nec carnes legit̄ comediſſe ſicut ⁊ ſui ſucceſſores fratres ſui oꝛdis. Tertiū pꝛiuilegiū q2 nunq̄ peccauit moꝛtalr̄: ſz innocētiā ſuā vſq̄ ad finē vite illibatā ſeruauit. Quartū p̄uilegium: q2 virgo pmāſit ⁊ eius virginitas virginitati Marie ſimilis fuiſſe videt̄: habuit eñi virginitatē integrā: q2 fuit v̄go carne ⁊ mēte. Sic et beatus dominic⁹ habuit integritatē carnis ⁊ puritatē dedicatā: q2 ipſa pꝛlo virginitatem deo vouit. vnde dicit̄ in decr. Maria mēte vouit v̄ginitatē perpetuā: niſi deus ei aliter reuelaret. q. ij. c. j. Sic beatus dominicus virginitatē ſuam deo vouit quādo oꝛdinem intrauit ⁊ ꝯtinentiā pꝛomiſit. Tertio beata virgo habuit v̄ginitatē tranſfuſiuā: quia ſicut pulcherrima fuit: tamē a nullo potuit cōcupiſci ex eo ꝙ eius puritas in alios trāſfundebatur ⁊ omnes motus illicitos extinguebat: ⁊ ꝯ̄trū ad hoc virginitas beati dominici aliquo modo ſibi ſimilis fuit in hoc. ſ. ꝙ cū quidā ſcolaris carnis lubꝛicū patiens manuz ei⁹ miſſam celebꝛātis oſculat⁹ fuiſſet ex ipā ei⁹ manu v̄ginea · dire ſenſit odoꝛē: qui odoꝛ medullitus coꝛ eius penetrauit: ⁊ oēm eſtum libidinis in eo penitus extinxit. Quintum pꝛiuilegium: q2 fuit ſimilis apoſtolis: q2 vitā apoſtolicaz duxit in paupertate ⁊ in pꝛedicatione: et iō apl̄i ſibi ſigna amicitie oſtēdeꝛt. vnde legitur d̄ eo ꝙ dū rome in eccl̄ia oꝛaret p dilatiōe ſui oꝛdinis: glorioſos pꝛincipes petruz ⁊ paulum ad ſe venire aſpexit: quoꝝ pꝛim⁹. ſ. petrus baculum: paulus libꝛum ſibi tradiderūt dicētes. Uade ⁊ pꝛedica: q2 ad hoc miſterium tu ⁊ fratres tui a deo eſtis electi. Sextū pꝛiuilegium quia eſt pꝛimus fundatoꝛ oꝛdinis pꝛedicatoꝛum: qui oꝛdo non fuit caſu nec foꝛtuitu inuētus: vel hūana pꝛudētia inſtitut⁹: ſz potius a deo p̄deſtinat⁹ a matre dei impetrat⁹ a btō dñico inſtitut⁹ ⁊ a vicario ieſu xp̄i cōfirmat⁹ Pꝛimo nāq2 fuit a deo p̄deſtinatus. Iſte enim oꝛdo eſt ille ſeru⁹ quē de⁹ miſit: de quo dr̄ Lu. xiiij. Miſit ſeruū ſuū hoꝛa cene dicere inuitatis vt venirēt. Sup quē locū dicit btūs Gregoꝛ. Hoꝛa cene. i. in finē ſcl̄i. Unde apl̄s. j. Coꝛ. x. Nos ſum⁹ in quos fines ſcl̄oꝝ deuenerūt. In hoc fine mittit̄ ſu⁹. i. oꝛdo p̄dicatoꝝ ad inuitatos vt p̄parēt ſe ad cenā vite eterne. Itē oꝛdo iſte fuit a matre dei ipetrat⁹. vñ legit̄ ꝙ ſctūs dñic⁹ vidit xp̄m i aere tres lāceas i manu tenētē. ⁊ ꝯ̄ inimicos latere volētē. Ad quē acceſſit btā v̄go ⁊ pedes ei⁹ amplectēs rogauit vt pceret eis q̄s redemerat ⁊ iuſtitiā mi· tēperaret. ⁊ ait habeo inquit ſeruū fidelem quē mittes in mūdū vt verba tua annūciet eis ⁊ conuertent̄ ad te deū oīz ſaluatoꝛē. Aliud quoq3 habeo ſeruū quē ei dabo adiutoꝛez ⁊ obtulit xp̄o. ſ. Domi. ⁊. ſ. Franc. Et ait dñs matri Bñ ⁊ ſtudioſe faciēt que dixiſti. Ecce placatus faciē tuā ſuſcepi. Sctūs ergo Domi. i viſiōe diligēter ꝯſiderās ſociū quē pꝛi⁹ nō nouerat in craſtinū cū i eccl̄ia inueniret eū ex his q̄ nocte viderat cognouit eū. ⁊ āplex⁹ eū dixit. Tu es ſoci⁹ me⁹ ſtem⁹ ſil̄: nullus aduerſari⁹ nobis preualebit. viſionē ei⁹ narrauit illi. Et tūc aūt facti ſūt coꝛ vnū ⁊ aīa vna in deo: qđ etiā in poſteris mādauerūt in perpetuū obſeruari. Itē oꝛdo predicatoꝝ ab ipſa matre dei inſinit⁹ ē habitu: q2 cū in p̄cipio ferrēt hitū canonicoꝛum regulariū ideo ꝙ ipē ſctūs domi. pꝛimitus fuit de oꝛdie canonicoꝝ regulariū: anteq̄ oꝛdinē predicatoꝝ fundauit. Btā āt v̄go maria habitū quē mō ff̄es deferūt btō Domi. et magiſtro Raynaldo q̄ in iure canonico pariſi⁹ rexerat ānis q̄nq3 oſtēdit: ⁊ vt induerēt p̄cepit per quē oīs hō fratres p̄dicatores diſcernere a ceter̄ pōt. Et hoc ad inuēdū ꝙ ipi ff̄es dñi eē̄ induti ab extra nigredine hūilitatis: ⁊ ab intra albedine caſtitatis. Itē oꝛdo p̄dicatoꝝ fuit a btō dñico inſtitut⁹ ⁊ a vicario Ieſu xp̄i ꝯfirmat⁹: q2 ſctūs dñicus. añ fundationē oꝛdinis ſemp oꝛauit dñm noſtrū Ieſum xp̄m vt ſibi illā gr̄az infunderet qua poſſet ſalutē proximoꝝ pcurare. Tūc ex inſtinctu ſpūs ſcti cepit de fūdatiōe oꝛdis cogitare. Pꝛofect⁹ eſt itaq3 ſctūs dñic⁹ cū dño falcane epo tholoſano ad dñm innocētiū papā petens vt ſibi dignaret̄ oꝛdinē ꝯfirmare q̄ p̄dicatoꝝ diceret̄: ⁊ cuius eēt officium pꝛouidere ſpūalr̄: ⁊ p̄dicare contra hereticos ⁊ infideles. Rñdit papa ꝙ ad fratres ſuos rediret: ⁊ inuocato ſpūſctō aliquā regulam approbatā eligeret. ⁊ ſic ꝙ peteret impetraret. Cōuocātis igitur apud pꝛulianū ff̄es q̄ tñ erāt numero. xvj. regulā beati Aug. elegerunt. qua electa romam rediens innocentiū papā defunctū inuenit ⁊ honoriū in papā electū: a quo oꝛdinis confirmationē impetrauit anno dñi. M. ccxvj. in craſtino btī Tho. apoſtoli rome apud ſctm̄ petrū cōfirmatus eſt oꝛdo predicatoꝝ Honoꝛij pape anno pꝛimo. Et eſt pꝛimo ꝯfirmatus inter quattuoꝛ oꝛdines mendicātiū. Septimum pꝛiui. q2 fuit in p̄nti vita

certificar⁹.de futura gloria:ꝛ promiſit ſe poſt
mortē fratrib⁹ profuturū.Et in hoc ſitis fuit
ſancto paulo aplo ꝗ dixit. Certus ſum qꝛ re-
poſita ē mihi corona iuſtitie.Inſup filiūs ſuis
ea ꝗ in vita ſua poſſedit:ipſis i teſtamēto vlti-
mo legauit dicēs.Charitatē habere:hūilita-
tem habere:paupꝛtatē voluntariā poſſidete.
Poſt hoc obijt āno dn̄i .M.ccxj.Quātū ad ſe
cūdā ptē hui⁹ ſermonis ſciēdū ex eo ꝙ ſāctus
dn̄icus fundauit ordinē predicatoꝝ:tūc hic ꝓ
informatiōe nr̄a querit̄ vtrū per ingreſſuȝ re
ligiōis approbate ↄſequat̄ quis plenariā re-
miſſionē oīm pctōꝝ?Rn̄r ſcḋm ſctm̄ Tho .ij.
ij.q.vi.rōnabiliter pōt dici ꝙ ſic:ſicut ꝑ aſſum
ptionē crucis.Nā hoc eſt olocauſtū maximū
quo quis totaliter ſe diuinis officijs māctpat
qḋ excedit oē gen⁹ ſatiſfactionis.vt habet̄ in
decr.xxxiij:q.ij.admonere.Nā religioſus of-
fert deo oēs res tēporales imo totū mūdū ꝓ
pter deū relinqt:ꝛ hoc ꝑ votū paupꝛtatis. Itē
offert deo corpus ꝓpꝛiū ꝑ votū caſtitatis ꝛ ab
ſtinētias ad quas ſe obligat ꝑ ingreſſum re-
ligiōis:ſicut abſtinere:a carnib⁹ ieiunare:in
ſtraminib⁹ dormire:media nocte ſurgere:ꝛ car
nē laneis veſtib⁹ macerare.Itē religioſus of
fert deo ꝓpꝛiā voluntatē.vn̄ dꝛ in decr.Volū
tatē alteri ſubijcere ꝓpter deū ē pcipuū ſacri
ficiū.vij.q.j.ſciendū.Itē ſciendū ꝙ in vitaſpa
trū legit̄ ꝙ eandē gratiā ↄſequunt̄ ingredien
tes ꝛ ꝓficiētes religionē quā ↄſequūt̄ bapti-
ſati.Et Henri.de gandauo dicit ꝙ qḋ ds ꝓh.
tetur:cū a pp̄lo indulgentiā conſequit̄:ꝛ hoc
intelligit̄ ſi intēdit ea ſeruare.ꝗ in ꝓfeſſiōe ꝓ-
mittit.ſ.regulā ꝛ ordinē ſuū.Nā ſi nō intēde
ret ſeruare illa tria ſubſtātialia.ſ.paupꝛtatem
caſtitatē ꝛ obediētiā ꝗ ꝓmittit in profeſſione
ſua ipſo facto ſic ꝓficiendo peccat mortaliter
et non eſt filius celeſtis regni:ſȝ eſt filius ge-
henne ignis.Itē querit̄ vtrū prelatus poſſit
diſpēſare cum ſubdito religioſo ad habēdum
propria?Rn̄r ſm̄ Thom.ꝙ non qualiſcunqꝫ au
ctoritatis ſit:nec ēt papa.extra de ſta .mo. cū
ad monaſteriū.Sed prelatus pōt diſpenſare
ex cā rōnabili ꝛ neceſſaria ad icertū vſum:ſed
vltima volūtas religioſi dȝ ſemꝑ eē ſubiecta
ꝑlato vt reſignet qñ voluerit:qꝛ ois religioſ⁹
ꝗ hȝ aīm nō reſignādi ne ad cōitatē ponendi
qñ prelatus hoc exegerit ab eo:talis religioſus
eſt corā deo ꝓpꝛietari⁹:ꝛ ſemꝑ in pctō morta
li:ꝛ null⁹ pōt euȝ abſoluere a pctis ſuis ꝗdiu
ſtat in tali ꝓpoſito nō reſignādi.Item querit̄
an religioſus vł religioſa mortalr̄ peccat dicē
do me⁹ liber:mea cappa:mea tunica:ꝛ ſic de
ſingulis?Rn̄r ſm̄ Thom.ſi dicit ex lapſu ligue
nō peccat mortalr̄.Si āt ex ꝓpoſito ꝛ animo
aſſertiuo qḋ ꝓpꝛie.diceret peccat mortalr̄.vn̄
Aug.Nō dicatis aliqḋ ꝓpꝛiū:ſed ſint vobis

oīa cōia.vn̄ Greg.Monach⁹ habēs obolū nō
vȝ obolū.Quantū ad tertiā parteȝ ſermonis
ſciēdū ꝙ oēs hoīes dn̄t ſctm̄ dn̄icū in oīb⁹ ne-
ceſſitatibus et infirmitatibus corporis ꝛ aie
tāqꝫ ſingularē patronū inuocare.Primo pa
rētes cū pueris.Vn̄ legit̄ ꝙ duo pueri muti a
natiuitate ꝑmāſerūt:ali⁹ quidē ſuꝑ quintum
ꝛ dimidiū:ꝛ alter ſuꝑ tertiū ꝛ dimidiū agens
annos.Facto aūt voto pater eoꝝ inuocauit
ſctm̄ dn̄icum.ꝛ ſtatim ceperunt ꝑfecte loqui.
Itē quidā puer noīe Hēricus ꝑ octo dies vel
ampli⁹ egrotatiōe grauiſſima decūbens nec
iam loqui poterat nec cibū nec potuȝ ſumere
Cūctis igit̄ de ſalute ei⁹ deſperātib⁹ inuocat̄
btūs dn̄ic⁹:ꝛ ſubito redijt ſaluus. Itē paruu
lus cuiuſdā nobilis viri fili⁹ letali febriū infir-
mitate obijt.cui⁹ corpuſculū pānis inuolutū
extra domū ad ſepeliēdū fuerat iam delatuȝ
Mater vō pueri acceriſiri ad ſe fecit plebanū:
corā ꝗ ꝛ oī pp̄lo emiſſo voto cum deuote btm̄
dn̄icum inuocaſſet quē plorabat mortuū re-
perit viuū.Itē ꝗdā comitiſſa habuit iuuenē fi
liū ꝗ piſcariā iſſtēs in aquā cecidit ꝛ ſubmer
ſus ē. Magno aūt ſpacio tꝑis iterīecto eius
corp⁹ in ꝓfundo fluminis reqſitū mortuū eſt
eductū:ꝛ ꝑfata dn̄a ꝓ reſuſcitatiōe filij beatū
dn̄icū inuocauit ꝓmittens ſe ad ſuas reliqas
ꝑſonalr̄ nudis pedibus acceſſurā ſtatimqꝫ vi
dētibus oīb⁹ puer ꝗ fuerat mortuus reuixit.
Itē pōt ſubuenire cecis.Vn̄ legit̄ ꝙ ꝗdā mu-
lier oculoꝝ priuata lumine ꝑ tres ānos ꝛ am
pli⁹ inuocato btō dn̄ico votū fecit:ꝛ ſtatiȝ oculo
rū lumē recepit.Itē cec⁹ quidā paul⁹ noīe in
feſto btōꝝ martyꝝ abdō ꝛ ſennē meritis btī
dn̄ici lumē recipit integrū oculoꝝ.Itē ſurdis
pōt ſubuenire.Vn̄ ꝗdā puella ſurditate icur-
rebat:ita ꝙ ꝑ menſem ꝛ amplius nihil pror-
ſus audire poterat.Clamans igit̄ mr̄ eius ad
btm̄ dn̄icū ꝛ votū vouit ꝛ exaudiri meruit ꝛ
auditū filie īpetrauit.Itē quedā mulier ꝑ an
nū ꝛ ampli⁹ tāte ſurditatis ſuſtinuit incōmo
dū vt nihil auditu ꝑciperet niſi ꝗs ſuper eius
aurib⁹ fortiter inclinaret ꝗ inuocauit btm̄ dn̄i-
cum ꝛ ſanata eſt.Itē ꝗ patiunt̄ dolorē dētiū.
Unde ꝗdam mulier graui dentiū vrgebatur
dolore ꝗ nec qeſcere poterat:nec ſomnū ocu-
lis capiebat:ſȝ velut furioſa ↄtinuis dolorib⁹ ꝛ
clamorib⁹ viulabat.Fctō aūt voto ad beatū
dn̄icum incolumitatē obtinuit in momento.
Itē claudis pōt ſubuenire.Unde iuuenis qui-
dā a feſto ſctē agathe vſqꝫ ad feſtū penteco
ſtes oīm mēbroꝝ virib⁹ deſtitutus:nec āmbula
re poterat:nec ſuꝑ lat⁹ iacere:nec ſedere:nec
ſe niſi alio trahēte leuare:tibias ꝓpꝛias poſt ſe
trahebat:ꝛ cū adhibito ſibi medicamine ni-
hil ꝓficeret deuote inuocauit beatū dn̄icum
ꝛ perfecte ſanitatis cōtinuo aſſecut⁹ eſt donū

Itē quedā dña.viij.annis dextri lateris a cingulo īferiꝰ vires prius amiſerat:ita ꝙ nec pedē nec tibiā mouere poterat niſi forte cū māibus ſicut lignū. Hec inuocato btō dñico ſtatī ſanata ē: Itē decūbentibꝰ pōt ſubuenire. Vñ ꝗdā languidꝰ ⁊ morti ꝓximꝰ lecto decūbēs q̄ ēt.xviij.annis lumē amiſerat oculoꝝ. Cū audiſſet ſacerdotē cū ꝑochianis ꝓficiſci velle ad btī dñici reliq̄as viſitādas:cōfortatus ſpū voluit ⁊ ipſe pariē ꝓficiſci. Cū aūt ſacerdos tā ꝗ rē īpoſſibilē ꝑſumentē modis oībꝰ ꝓhiberet:tādē valitudinē corpis exuperās tā q̄ tētans ire de lecto ſurrexit tātā q̄ ſubito ſenſit īfundi virtutē ꝙ paſſū ꝯcito gredi cepit tātoq̄ magis ac magis in ꝯualeſcentia corpis ⁊ oculoꝝ illuminatiōe ꝓficiēs:q̄to q̄tidie ī itinere ꝓficiebat dōec tādem ad locū deſtinatū ꝑueniens ꝑfectū recepit virtuſq̄ bñficiū ſanitatis. Itē febricitātibꝰ ꝑt ſubuenire. Vñ ꝗdā capellanꝰ ſctm̄ dñicū in hoſpitiū recepit cuiꝰ ſororī filꝰ de ſolario cecidit:⁊ a mr̄e ac parētibus tā q̄ mortuꝰ plāgebat:q̄ꝝ dolori.ſ. dñicꝰ cōpatiēs ī orōnē cū lachrymis ſe ꝓſtrauit. Exaudiuit eū dñs ⁊ pueꝝ incolumen reddit mr̄i ſue:triſtitiaq̄ in gaudiū ꝯuerſa eſt. Sacerdos igiē auūculus pueri magnū fecit ꝯuiuium multis deū timētibꝰ inuitatis. Mr̄ ṽo pueri q̄rtanis febribꝰ vexata eſt aliꝭs āguillas edentibus nō edebat. At xp̄i famulꝰ dñicus morſellum anguille ſignās cruce mulieri obtulit dicēs. Cōede ī nōie ſaluatoris. Comedit ⁊ ab oī febre curata eſt. Item quodam tp̄e accedēs ad monaſteriū ortoꝝ interrogās rotariā virū ſorores ſane eēnt. Rñdit rotaria ꝙ due ſorores iā dolore febriū torquerenē. Tūc piꝰ pater dixit. Vade ⁊ dic eis ꝙ p̄cipio eis ne ampliꝰ febricitēt. At illa p̄cipiēs infirmas ex parte pr̄is dñici āpliꝰ febricitarēt:mox ab oī īfirmitate ſurgēs incolumes abierūt. Videntibus aliꝭs ſororibꝰ ⁊ ſtupētibꝰ de tāto miraculo. Itē hꝫ ptātē ſuꝑ mortuos. Vñ legiē ꝙ quedā mr̄ona ciuis romana vidua hec habebat paruulū filiū infirmū. Cū ṽo die quadā in eccl̄ia ſcti Marci eēt p̄dicaturꝰ.ſ.dñicꝰ: matrona deſiderio audiendi verbū dei ex ore ſancti dñici filio īfirmo relicto ad p̄dicationē venit: q̄ per audita ad domū reuerſa filiū defūctū reꝑit:q̄ aſſumptis ſecū ancillis ſuis tulit ſecū mortuū pueꝝ:⁊ venit ad ſ̄ctū dñicū ⁊ miſit mortuū ad pedes eiꝰ:⁊ ꝓſtrata corā eo cepit rogare eū cū lachrymis vt ſibi redderet filiū ſuū ſaluū. Tūc ſctus dñicꝰ receſſit ab ea paululū:⁊ ꝓſtratꝰ orōne breui cōpleta ſurrexit et acceſſit ad mortuū:cruciſ ſignū faciēs ſuꝑ ipꝫ ſtatī viuꝰ ⁊ ſanus ſurrexit. Itē legiē ꝙ.xl.viri ſcti iacobi limina volētes viſitare:⁊ ītrātes nauē pre multitudine hoīū abſorta eſt nauis:⁊ ſubmerſi ſūt oēs. Erat aūt ibi orās in eccleſia iuxta fluuiū ſctus dñicus:vidēs ꝓximoꝝ periculum orauit ad dñm vt ſuos ꝑegrinos liberaret a morte:⁊ ꝯuerſꝰ ad fluuiū dixit. Precipio in nōie Ieſu xp̄i vt ad ripā oēs veniatis. Statim ad hanc vocē oēs q̄ ſubmerſi in aq̄s latuerāt ſuꝑ vndas apparuerūt. Tūc vndiq̄ accurrētes hoīes vniuerſos de fluctibꝰ incolumes adduxerūt:clemētiā ſaluatorī ⁊ ſui almi ꝯfeſſoris dñici merita p̄dicātes. Et adhuc multa alia miracula reꝑies in libello de vita ⁊ obitu eius ⁊ miraculis beati dominici.

De ſancto Laurentio. Sermo.xxxi.

PRobauit me ſicut aurū q̄d ꝑ ignē trāſit iob.xxiij. b. Laurētiꝰ fuit auꝝ ꝑ ꝑfectionē vite:⁊ fuit ꝓbatꝰ ꝑ examinationē pene. In p̄nti ſer. ad honorē ſcti Lau. tria ſūt dicēda. Primo ꝓuilegia ipꝭꝰ. Scd̄o aliq̄ ꝓ informatione nr̄a. Tertio aliq̄ miracula. Quantū ad primū ſciendū ꝙ.ſ.Lau.hꝫ.vij. priui. Primum:q: in pueritia incepit xp̄o ſeruire: et ei ſuā innocentiā obtulit: ⁊ hoc eſt deo valde gratum:q: tales innocētes offerunt deū puꝝ vinū.i.innocentiā ſuā:ſed antiqui pctōres offerunt deo feces q̄ñ in ſenio a primo īcipiunt deo ſeruire iuuenes debent a iuuētute incipere deo ſeruire ꝓpter ſex bona q̄ ide ꝓueniūt q̄re ī diſci.de tp̄e ſer.xx. I Scd̄ꝫ ꝓui.q: fuit archidiaconꝰ dñi ap̄lice eccl̄ie ro. ſimul cū ſctō vicētio ⁊ tñ in hoc nō ſuꝑbiuit:q: legiē de eo tp̄e ꝑſecutiōis q̄rebat pauꝑes ꝑ domos et paſcebat eos ⁊ pedes lauabat ⁊ oſculabat:exēplo ſui ſaluatoris. Tertiū ꝓuileg. q: mltū fuit miſericors:q: theſauros eccl̄ie diſꝑſit ⁊ dedit pauꝑibus. vñ tp̄e btī Lau. īperator Philippꝰ ⁊ filius ſuus etiā nōie Phi. fidē xp̄i receperāt Erat aūt miles īperatoris nōie Decius bellicoſus quē in galliā deſtinauit vt eā ſuo īꝑio ſubiugaret:q̄ ⁊ fecit. Et cū victoria ī romā rediꝫ quē īperator cū magno honore recepit. Tūc ille īperiū cepit abire ⁊ de morte dñi ſui cepit ꝑtractare. Cū ergo imperator in ſtatu q̄eſceret deciꝰ latēter intrauit ⁊ īperatorē ingulauit. Exercitū autē imperatoris cū p̄ce et p̄tio ſibi attraxit. Audiens hoc filius imperatoris vehemēē expauit. ⁊ oēs theſauros pr̄is ſui btō ſixto pape ꝯmēdauit:vt ſi ipꝫ a Decio interfici ꝯtingere theſauros eccl̄ie pauꝑibꝰ erogaret. Tandē deciꝰ in īperatorē ꝯfirmatꝰ ⁊ filiū īperatoris cum multis xp̄ianis occidit. Poſt hoc deciꝰ de theſauro dñi ſui inq̄ſitionē faciēs oblatus eſt ei btūs ſixtꝰ tā q̄ q̄ xp̄m coleret ⁊ īperatoris theſauꝝ hr̄et. Et cū.b.ſixtꝰ per deciū īcerceraē oēs theſauros q̄s habuit dedit.b.Lau. p̄cipiēs ei vt eccl̄ie ⁊ pauꝑibꝰ

erogaret: qđ ⁊ btūs Laurē. fideli͛ fecit: ⁊ oēs theſauros largiter expēdit. Quartum p̄ui. q͛ maximus martyr fuit. Prio em̄ deci⁹ q̄ regnauit anno dn̄i. ccliij. p duos annos ⁊ mēſes ſex iratus fecit eū cū ſcorpionibus cedi. Scđo cū fuſtib⁹ cedi. Tertio ardētia ad latera ei⁹ apponi lamina. Tūc btūs Laurē. dixit. dn̄e ieſu xp̄e miſerere mihi ſeruo tuo dixit. Dn̄e ieſu xp̄e ſuſcipe ſpm̄ meuz. Et vox de celo. Adhuc multa tibi debent̄ pro fide chriſti certamina. Tūc deci⁹ ait. Demōes illū ↄſolant̄: nec deos nec tormēta: nec p̄ncipes timet. Et fecit eum ante ſe ferri: ⁊ oīa gn̄a tormētoꝝ apponebat ei: ⁊ ait. Nox iſta bre cū ſupplicijs expēdetur. Cui Laurē. mea nox obſcurū nō hȝ ſȝ oīa in luce clareſcūt. Dixit deci⁹. Afferat̄ lect⁹ ferre⁹ vt in eo q̄eſcat contumax laurētius. Miniſtri ergo eū exuunt ⁊ ſup cratē ferreā extēdunt ⁊ prunis ardētibus ſuppoſitis cū furcis ferreis eū cōpreſſerunt. Dixit laurentius decio. Ecce miſer aſſaſti vnā partē: gira aliā ⁊ manduca. Et exclamauit. Grās ago tibi dn̄e: q͛ ianuas tuas igredi merui. ⁊ ſic emiſit ſpm̄. Quintuȝ q͛ hodie p totū mūdū feſtū ipſi⁹ ſolennit̄ celebrat̄. ⁊ in hoc aſſimilat̄ ſancto ſtephano cui⁹ feſtum etiā in tota eccl̄ia celebrat̄. Sextū priuile. q͛ vigilia ipſius ieiunat̄: ⁊ in hoc aſſimilatur ſctō Joā. baptiſte cuius vigilia etiā ſub precepto ieiunat̄: ⁊ nulli⁹ alterius martyris. Septimū q͛ in oībus miſſis p totū mūdū nominat̄. Quātū ad ſcđaȝ ptē p īformatiōe nr̄a ſciēdū ꝙ exēplo bti laurētij debemus eſſe miſericordes pauperib⁹. Mat. v. Bti miſericordes qm̄ ipſi miam cōſequent̄. Sȝ p oppoſitū: iſti licet ſunt duri ⁊ imiſericordes: q͛ ſcđȝ Ari. in topicis. ſicut ppoſitū i ppoſito: ſic ⁊ oppoſitū in oppoſito: Et tales auari ⁊ duri in malo ſtatu ſtāt: q͛ nō ſunt in charitate. vn̄. i. Joan. iij. Qui hūerit ſubſtātiā hui⁹ mūdi ⁊ viderit frēȝ ſuū neceſſitatē hr̄e ⁊ clauſerit viſcera ſua ab eo quō charitas dei manet i eo. q. d. nullo mō. Immo talis cōparat̄ furibus et raptoribus. Amb. in ſer. Nō minoris ē criminis hn̄ti tollere ꝙ cū poſſes indigētibus denegare. vn̄ etiā Baſili⁹. Nōne inq̄t ſpoliator es q̄ diſpēſanda recepiſti ppria reputādo: ē em̄ panis fameliciquē tu tenes: nudi tunica quā in ↄclaui ſeruas: diſcalciati calcei q̄ peneate marceſcūt in digētis aurū qđ poſſides hūatū. vn̄ xp̄s dicit Lu. xviij. ꝙ difficile q̄ pecuniā hn̄t regnū dei intrabūt. vn̄ etiā Jaco. ij. Judiciuȝ fiet ei ſine mia q̄ hic nō fecit miam. Greg. dei miam non pōt pmereri q̄ hic miſericors nō fuit. Hoc illi tenaces attēdere deberēt q̄ poti⁹ id qđ remanet pmittūt putreſieri: ſeruātes hoc ex nimia pcitate ꝙ ꝙ ea paupib⁹ erogarēt. ſic nō fecit beat⁹ Lau. q̄ diſperſit ⁊ dedit paupibus. nō dedit canib⁹ aut porcis: ſicut plures diuites meli⁹ paſcūt ſuos canes ⁊ porcos ꝙ paupes ſex canib⁹ p̄parādo oſſa: vl̄ dādo eis carnes de qb⁹ pauperes ⁊ infirmi poſſent refici. Tales imitant̄ illū diuitē de quo Luc. xv. qui induebat̄ purpura ⁊ biſſo: ⁊ epulabat̄ quotidie ſplēdide: ⁊ mēdic⁹ lazar⁹ iacebat ad ianuam eius vlcerib⁹ plenus cupiēs ſaturari de micis q̄ cadebāt de mēſa diuitis: ⁊ nemo illi dabat ſȝ ⁊ canes veniebāt ⁊ lingebāt vlcera eius. Mortuus ē aūt diues ille: ⁊ ſepultus in inferno. Sic fiet illis malis diuitib⁹ q̄ hic nō exercēt opa mie: q̄ de⁹ in extremo exiget iudicio ſa quolȝ hoīe. vn̄ mat. xxv. Eſuriui ⁊ nō dediſtis mihi m̄ducare. Itē. ite maledicti i ignē eternū: q͛ qđcūꝙ vni ex minimis meis nō feciſtis nec mihi feciſtis: ⁊ eadē mēſura q̄ mēſi fueritis remetiet̄ vobis. Quātū ad tertiā ptē ſciendū ꝙ oēs hoīes dn̄i hodie ſanctū laurētium deuote inuocare. Et primo illi q̄ patiunt̄ dolorē oculoꝝ. Vn̄ q̄dā nocte btūs laurētius in domo cuiuſdā xp̄iani veniēs: ⁊ q̄ndā cecū ibi dē repiēs facto ſigno crucis eū illūinauit. Itē q̄dā erat gētilis q̄ lumē oculoꝝ pdiderat: cui btūs laurēti⁹ lumen ſe ei reſtituere pmiſit ſi in xp̄m crederet ⁊ baptiſma ſuſcipet. Ille baptizari inſtāti⁹ poſtulauit. Accipiēs aūt btūs laurēti⁹ aquā dixit ei. Oīa in ↄfeſſiōe lauant̄. Cūꝙ ipſȝ de articul̄ fidei diligēter īterrogaſſet. ⁊ ille oīa ſe credere ↄfeſſ⁹ fuiſſet: aquā ſup caput ei⁹ effudit: ⁊ ipſȝ i xp̄i noīe baptizauit. Stati q̄ cec⁹ fuerat lumē recepit. Quapropt̄ multi ceci poſtmodū ad ſctm̄ Laurē. venerūt ⁊ ab eo illūinati ſūt. Vn̄ canit̄ de eo. Lauren. bonū opus opatus ē q̄ p ſignuȝ crucis cecos illūinauit. Itē paupes q̄ nō hn̄t panē debent ſctm̄ laurētiū inuocare. vn̄ q̄dā p̄ſbyter eccl̄iā ſcti laurētij a lōgobardis incenſam reparare cupiēs artifices multos ↄduxit quadam vice dū q̄d apponeret ad mādūcādū nō haberet: p̄miſſa orōne i clibanū aſpexit: ⁊ ibi cādidiſſimū panē inuenit. Sȝ eū vix ad vnius prādij eiuꝫ trib⁹ ꝑſonis ſufficere videret̄: laurēti⁹ artifices ſuos nolēs deficere: ſic p̄dictū paneȝ multiplicari fecit ꝙ i alimētū dierū decē cunctis opariis ſufficeret. Itē ſanctus laurētius pōt hoīb⁹ in extremis ſubuenire. Vn̄ legit̄ in vita ſcti hērici īperatoris ꝙ cū ipſe ⁊ Kunegūdis ei⁹ vxor ꝟgines in ſimul pmanerēt: diabolo ꝑſuadēte vxorē de q̄dā milite ſuſpectaȝ habēs: ſup cādētes q̄draginta vomeres nudis pedib⁹ eā incedere fecit. Qua aſcendēte dixit. Sicut me ab Henrico ⁊ oīb⁹ viris intactā noviſti chriſte adiuua. Cui quedā vox de celo dixit. Uirgo maria te virgineȝ liberabit. Tunc illa illeſa remāſit. Cum autē dictus ceſar obijſſet multi demōes ante cellā cuiuſdā

heremite tranſibāt:q̄ interrogauit vnū quid
eſſet. Rn̄dit. Legio demonū ſum⁹ ad mortē
ceſaris pperam⁹:ſi forte aliq̄d pp̄rij ī eo repi
re poſſum⁹. Quē heremita coniurauit vt ad ſe
redeat. Qui rediēs dixit. Nihil pfecimus: q2
dū falſa vxoris ſue ſuſpitio ⁊ alia bona ⁊ ma-
la ſua ī ſtatera fuiſſent poſita aduſtaſ ille lau
rēti⁹ ollā aureā īmēſi pōderis attulit ⁊ ī ſtate
rā poſuit:⁊ ſic nos p̄pōderauit:tūc ergo irat⁹
vnā aurē3 olle prerupit. Ollā calicē vocabat
quē dictus ceſar ad honorē3 ſancti laurentij
fieri fecerat. Cui ppter magnitudinem due
aures inerant. Repertū quoqȝ eſt ⁊ īperatorē
tūc obijſſe: ⁊ vnam aurem calicis fractā eſſe.

De aſſumptione ꝟgī. marie. Ser. xxxij.

MAria optimā partem elegit:
que non auferet ab ea
Uerba propoſita Luc. x. origi. fūt
ſcripta ⁊ in euāgelio hodierno le-
ctionaliter recitata. Exaltationē
huius ſanctiſſime virginis ⁊ gloriā ſue ſacre
aſſumptionis nec ſufficiētes ſumus inquire-
re nec digni ſumus aliijs nūtiare. vn̄ cū3 duo
ſunt doctores ꝑcipui. Ber. ⁊ ſctūs hie. vn⁹ tn̄
ſ. Ber. reputat ſe inſufficiētē:alt⁹. ſ. hiero. re-
putat ſe īdignū. Ber. eīn ſe reputat inſufficiē
tē ita dicēs. xp̄i ḡnationē ⁊ marie aſſumptio-
nē q̄s enarrabit. q̄ntū eīn gr̄e in terris adepta
eſt pre ceteris:tn̄ etiā in celis obtinebit gl'ie
ſin gularis ꝑncipatū ꝙ ſi oculus nō vidit nec
auris audiuit:nec ī cor hoīs aſcēdit q̄ ꝑpara-
uit de⁹ diligētib⁹ ſe:q̄d tūc deus ꝑparabit gi
gnēti ſe? Et ēt qḋ oīb⁹ certū eſt: diligenti pre
oībus q̄s loquet. Felix plane maria:ēt multi
plicit felix:ſiue cū excepit ſaluatorē ſiue cū ex
cipit a ſaluatore. hie. q̄3 indignū ſe arbitrās
ait. De tali tātaqȝ me loq̄ indignū fateor ſed
⁊ puto ꝙ nemo ſit q̄ pſumat niſi q̄ q̄nta ſint q̄
pādūtur penit⁹ ignorat: tn̄ ſi ad hoc nemo
ydone⁹ inuenit:votis oīb⁹ non d3 ceſſare q̄l3
etiā petōr a laudib⁹ btē Marie ꝟginis q̄ntuis
explere neq̄at qḋ ſentit. Si igit illi doctores
tales ac tāti nō reputāt ſe ſufficientes nec di
gnos laudes ꝟginis enarrare:q̄d nos dictu-
ri ſumus q̄bus nō adeſt aliq̄ prerogatiue aut
ſufficiētie libertas:nec dignitas vite? S3 re-
currēdū eſt ad illā de qua locuturi ſumus:vt
apud filiū ſuū noſtrā inſufficientiā adiuuet:
indignitatē excuſet ⁊c. Vn̄ in ꝑſenti ſermone
tria ſunt dicenda ad honorē ꝟginis glorioſe.
Primo de eius aſſumptione quomodo optimā
partē elegit. Scḋo aliq̄ pro nr̄a informatione
Tertio dicā aliq̄ miracula. Quātū ad primū
ſciēdū ꝙ primo dicēdū eſt euāgelium ⁊ hyſto
ria q̄uo obijt ⁊ aſſumpta eſt. Vn̄ legit ꝙ poſt
aſcēſionē dn̄i ap̄lis ppter p̄dicationē p mun-
dū3 diſp̄ſis beata ꝟgo maria iuxta montem
ſyon in domo ſua dr remāſiſſe:oīaqȝ loca filij
ſui. ſ. baptiſmi ieiunij paſſiōis:ſepulture aſcē
ſionis quouſqȝ vixit ⁊ viſitauit. Die ergo q̄dā
cū in deſiderio filij ſui dilecti eēt accēſa:ange
lus apparuit ei dicēs. Aue bn̄dicta:accipe bn̄
dictionē a filio tuo dn̄o nr̄o ieſu xp̄o tertia ei
die a corpe aſſumeris. nā filius tuus te expe-
ctat. Cui maria. Si inueni gratiā apud filiu3
meū tūc tria rogo. Primo vt fratres mei apoſto
li ꝯgregent vt eos ante mortem meā videam
Scḋo. vt demones in morte nō videā. Tertio
vt fili⁹ meus p aīa mea pſonalr veniat. Cui
angel⁹. Oīa q̄ poſtulas obtinuiſti. Factu3 eſt
aūt cū Joānes in epheſo p̄dicaret:celū ſubito
intonuit ⁊ nubes ip̄m arripuit:⁊ ante domū
marie collocauit. Quem maria videns dixit.
Fili ioānes:memor eſto verboꝝ eius qui me
tibi matrē:⁊ te mihi ī filiū ꝯmēdauit:ecce me
tibi cōmēdo:q2 tertia die ſu3 migratura ī ce-
lū. Dixitqȝ ioānes. Utinam eſſent hic oēs fra
tres mei coap̄li. hoc dicto an̄ oſtiū ſtati3 oēs
aſſiſtūt. Qui videntes ſe pariter mirabantur
Joā. aūt exiuit ⁊ dn̄am migraturā dixit. Cu3
aūt beata virgo oēs ap̄los vidiſſet dn̄m bene
dixit:⁊ in medio coꝝ ardentibus cereis circa
horā noctis tertiā xp̄s aduenit cū multitudi
ne angeloꝝ ⁊ cū cātu aīam eius ſuſcipiens in
vlnas ſuas in celum conſcendit ⁊ dixit ap̄lis.
Corpus mr̄is mee in vallē ioſaphat deferte
in ſepulchro nouo qḋ ibide3 inuenietis illud
recōdite:⁊ me ibidē donec ad vos veniā expe
ctate. Tūc ap̄li accipiētes corpus btē marie
iuxta illud qḋ dn̄s iuſſerat ī monumēto nouo
poſuerūt:⁊ iuxta illud ſicut dn̄s iuſſerat cōſe-
derūt. Altera aūt die venit dn̄s ieſus cū mul
titudie āgeloꝝ ⁊ eos ſalutauit dicēs. Pax vo
bis. Rn̄derūt. Gl'ia tibi dn̄e. Et dixit eis. quid
honoris vobis videt vt mee dilecte faciā ma
tri. Et rn̄derūt. Dignum eſt ſicut tu deuicta
morte regnas ī cel':ſic tu reſuſcites corp⁹ ma
tris tue bn̄dicte:⁊ a dextris tuis colloces in-
eternū. Tūc xp̄s dixit. Surge dilecta mr̄ mea
vt mecū regnes ī celis. Et ſic ſtatī aīa marie
ad corp⁹ redijt ⁊ de tumulo pdijt cū corpore
gl'ioſo ſicqȝ ad etherū aſſumit talamū cōmitā
te ſecū multitudine angeloꝝ. S3 quot ānoꝝ
fuit btā ꝟgo q̄n hodie obijt. Rn̄det qḋ ī ſexa-
geſimo anno obijt. qḋ ſic pbatur. Nā in. xiiij.
anno cōcepit xp̄m. ⁊ in. xv. anno pepit ⁊ cum
xp̄o hic ī terris vixit. xxxiij. annis. ⁊ poſt aſcē-
ſionē ſupuixit. xij. ānis tūc oīb⁹ cōputatis in
lx. anno obijt. S3 q̄rit qualē vitā btā ꝟgo du-
xit poſt xp̄i aſcēſionē vſqȝ ad ei⁹ aſſumptionē
Rn̄det ſcūs hiero. ꝙ btā ꝟgo iſtā regulā ſibi
ſtatuerat vt a mane vſqȝ ad tertiā orōni iſiſte
ret. a tertia vſqȝ ad nonā opi vacaret. a nona
ꝟo ab orōne nō recedebat donec āgelus ſibi

cibū miniſtraret:quo ſumpto cū angelis cōuerſabat̃. Ecce q̄tuor capitula q̄ i regula virginis erāt poſita. Primū ē de orōne. Scd̄z eſt de opatiōe. Tertiū de ſua expectata refectione. Quartū de angeli ꝯuerſatione:q2 ꝯuerſatio ei9 magis cū angelis q̄ cū hoīb9 fuit. Itē ſciēdū ꝙ btā ꝟgo maria optimā ptē elegit in pn̄ti vita:ꝛ i morte ꝛ poſt mortē in celo:qḋ ſic ꝓbat̃. Habuit em̄ i vita pn̄ti ptē optimā q̄tū ad tres ſtat9 ſaluādoꝝ:q2 extra illos tres ſtatus:null9 ſaluat̃:q2 ſtat9 ꝯiugatoꝝ hʒ fructū triceſimū:ſtat9 viduaꝝ fructū ſexageſimū:ſtatus ꝟginū cēteſimū. Ipa igit̃ btā ꝟgo habuit fructū triceſimū:vt ꝯiugata fructū ſexageſimū vt vidua:q2 qn̄ ioſeph ſpōſus eius añ xp̄i paſſionē obijt ipſa vidua remāſit. Fructū cēteſimū virgo imaculata. Iſtā partē optimaʒ virgo beata elegit:q2 inter ceteras virgines p̄rio virginitatē vouit. vñ ḋr in decre. Maria mēte vouit ꝟginitatē ppetuā niſi de9 ei aliť reuelaret. xxvij.q.ij.c.j. Scḋo ꝯſiderat̃ hec ps optima q̄tū ad vite pfectionē. eſt ei vita actiua q̄ ē ps bōa. eſt ꝯtēplatiua q̄ eſt ps melior:ꝛ eſt ex vtraq3 cōpoſita q̄ ē ps optima. Et iſtā habuit btā virgo maria. Et iō ſignat̃ p iſtas duas ſorores.ſ.marthā q̄ fuit actiua:ꝛ magdalenā q̄ fuit ꝯtēplatiua. Et iō hoc euāgeliū de illis duab9 ſororib9 hodie lectū ē in miſſa. magna la9 marie q̄ vtrāq3 vitā circa filiū exibuit Nā q̄tū ad diuinitatē ei9 ꝯtēplatiōi itēta fuit q̄tū ad hūanitatē ſibi ſedule miniſtrabat. Nā maria ſex opa mie xp̄o exhibuit. De hoc ḋr Ber.i q̄dā ſmōe de aſſūptiōe:vt breuiť illa ſex opa mie pcurramus. Btā ꝟgo maria ſummi filiū dei in vtero ſuo ſuſcepit:natū nudū pānis opuit:eſurientē pauit:ſitiē lacte potauit iſirmū p iſantiā nō ſolū viſitauit:ſed ēt fouēdo lauādo:geſtādo:frequētādo:ꝛoīa ſibi hūana officia exhibuit. Ipʒ etiā in carcere poſitū.ſ.i crucis patibulo alligatū viſitauit ipa iuxta crucē ei9 ſtetit:eiuſq3 ſepulture īterfuit Scḋo elegit ſibi optimā ptē i morte ſua:ꝛ hoc q̄tū ad duo. Prio.ſ. q̄tū ad modū quo i hora mortis aſſumpta eſt. Modus aūt quo aīe in hora mortis aſſumunt̃ i celū eſt triplex. Quedā ei aſſumunt̃ i celū p vnū angelū q̄ ē pars bona de q̄ ḋr Exo.xxiij. Ecce ei mitto angelū meū q̄ cuſtodiat te i via:ꝛ iducat in terrā quā ꝓmiſi patrib9 tuis. Ali9 ē qn̄ a multis āgelis aſſumunt̃.ꝛ hec ē ps melior:ꝛ illā ptē habuit mēdic9 lazar9. de q̄ ḋr Luc.xvj. Factū ē vt moreret̃ mēdic9 ꝛ portaret̃ ab angelis in ſinum abrahe. Terti9 mod9 qn̄ xp̄s ꝛ oēs ſcti ꝛ āgeli alicui aīe obuiāt:ꝛ hec ē pars optima quā maria elegit ꝛ hodie ſcepit. nā xp̄s cū honorabili ſocietate.ſ.cū oīb9 ſctis ꝛ āgel̃ marie hodie obuiā venit ꝛ eā pſonalr̃ honorifice i celū

duxit. Bis igiť euacuatū fuit celū. Primo qn̄ xp̄s aſcēdit:q2 tūc āgel9 in celo remāſit:ſʒ oēs obuiā xp̄o venerūt tāq̄ regi ſuo. Sc̄ḋo qn̄.b. ꝟgo Maria hodie aſſūpta fuit:q2 tūc oēs angeli ꝛoēs ſcti pat̃arche ꝛ pphete ceteriq3 ſcti p tūc in celo exiſtētes cū ipſo xp̄o Marie obuiā venerūt:ꝛ ipaʒ tāq̄ reginā ſuā honorauerūt. Tertio euacuabit̃ i iudicio:q2 tūc oēs in vallem ioſaphat ꝓficiſcent̃. Itē q̄tū ad ſubiectū q2 cū corpe ꝛ aīa aſſūpta eſt btā virgo Maria vt pie credit eccleſia. Si em̄ iuſti fulgebūt ſicut ſol:vt hr̃ Mat.xiij. q̄tomagis eius corp9 ſctīm fulgebit ꝙ deū portauit. Vñ tā honorifice aſſumpta eſt ꝙ angeli mirati ſunt dicētes Que ē iſta q̄ aſcēdit. Nō em̄ fuiſſent admirati ſi ſola aīa ei9 aſcēdiſſet:q2 multe aīe ſctōꝝ aſcēderunt añ ipaʒ ſʒ valde mirati ſunt vidētes feminā purā creaturā aſcendere cū corpe glioſo. Qḋ quidē cōueniēs fuit triplici rōne. Primo ex parte matris:q2 fuit mater xp̄i:iō debuit ſublimari ad filiū. vñ Dama. Decuit matrē ad filiū ſublimari:vt ad ipaʒ aſcendat ſicut ad ipaʒ deſcēdit. Scḋo ex pte filij:q2 ei9 vnic9 fili9 fuit:ideo debuit eā honorare p̄ ceteris ſctis:quo aľs ipleret p̄ceptū qḋ ipe dedit de honore parētū. Exo.xx. Honora pr̄eʒ ꝛ matrē tuā. Nā ipe xp̄s honorauit Mariā mr̄em ſuā i vita:i morte:ꝛ poſt mortē. In vita q2 i iuuētute ſua ſubdit9 fuit qn̄ erat.xij. ānoꝝ. Itē in etate virili qn̄ ad petitionē mr̄is i nuptijs aquā i vinū ꝯuertit. In morte eā Iohā. cōmēdauit. Poſt mortē vt dicit Sedul9 ſibi p̄ oīb9 hoībus poſt reſurrectionē p̄mo apparuit. Itē poſt aſcēſionē ſuā pſonalr̃ cū ſctis ꝛ āgelis in morte ad eā venit ꝛ eā ecōuerſo reſuſcitauit poſt mortē:eāq3 cū corpe ꝛ aīa i celū trāſuexit ꝛ honorifice ad dexterā ſuā collocauit tāq̄ reginā celi. Tertio ex nr̄i pte ē magna vtilitas ꝙ aſſumpta eſt cū corpe ꝛ aīa:q2 ex hoc maxime feminis ſpes reſurrectiōis ꝛ aſcēſiōis dat̃ ſicut xp̄s ḋdit magnā ſpē viris ex ſua aſcēſione ꝛ reſurrectiōe. Vñ ſicut ꝯueniēs fuit ꝙ xp̄i reſurrectio glioſa accelaret̃ vt p hoc viris daret̃ ſpes glioſe reſurrectiōis ſi neceſſe fuit vt accelaret̃ reſurrectio virginis Marie:vt daret̃ ſpes future glorie reſurrectiōis ſexui muliebri:ꝛ iō ad honorē mulieꝝ ꝛ plenā fiduciā ipaꝝ nō viri fili9 ſʒ mulieris voluit eſſe:nō viris ſed mulierib9 poſt ſuā reſurrectionē q̄ p̄mo voluit apparere. Voluit igiť hūanā naturaʒ exaltari i muliere in corpe ꝛ in aīa ad hoſtis hūani ghis ꝯfuſionē:ꝛ ipi9 hūane nature honorē ad mlierē firmā ſpē ꝛ fiduciā:ad dei laudem:ꝛ beniuolētiā:q̄ in ſexu fragili tātā gloriā dignat9 ē oſtēdere. Tertio elegit ſibi optimā partē etiā poſt mortē quātū ad locū quē ſortita eſt. Locus aūt ſctōꝝ in pr̄ia triplex eſt

Quidā ſociamur āgelis in fine hierarchie ⁊
hec eſt pars bōa. Aliȷ̄ aūt angelis medie hie-
rarchie: ⁊ hec eſt pars melior. Aliȷ̄ aūt āgelis
ſumme hierarchie: ⁊ hec ē pars optima. Ma
ria aūt ſup oēs chorꝫ angelorꝫ eſt exaltatata
ſup oēꝫ celſitudinē celi eſt eleuata: ⁊ ad dexte
rā filiȷ̄ ſui collocata. et iō ñ tm̄. hꝫ ptē optimā
ſed ēt ꝑ optimā. Uñ de ea canit. Exaltata es
ſctā dei genitrix ſup choros angelorꝫ ad cele
ſtia regna. Hiero. Credit qꝺ ſaluator ipſe ſibi
occurrit ⁊ cū gaudio eā ſecū i throno colloca
uit. Naꝫ Marie claritas in celo eſt beatis cā
gl'ie. letitie: ⁊ honorificētie. Glorie q2 ei⁹ clari
tas btōs letificat. Ber. Marie pñtia tot⁹ illu-
ſtrat orbis adeo ipā ſupna ciuitas clarius ru
tilat ꝟginee lāpadis illuſtrata fulgoribus.
Itē eſt cā letitie: q2 ſcti ſine magna letitia vi-
dere nō pñt matrē ſuā ſup oēs choros exalta
taꝫ. Itē cā honoris q2 honor eſt ſctis hēre fra
trem. ſ. xp̄m: ⁊ matrē. ſ. beatā virginē. quorꝫ
vn⁹ ē rex: ⁊ altera regina toti⁹ regni celeſtis.
Itē q̄rtū officiū ſibi cōmiſſuꝫ hꝫ eīm officiū mi
tigādi irā filiȷ̄ ⁊ iuſtitiā ipſi⁹. Nā qñcūq3 xp̄s
ex iuſtitia punire vult mūdū ꝓpt̄ ſcelera ſua
tūc Maria ſe iterponit iter deū ⁊ hoīes ⁊ mi
tigat ⁊ placat filiū. vñ Ber. Nemo dña tā ido
ne⁹ q̄ gladio dñi ꝓ nobis man⁹ obiiciat vt tu
dei amātiſſima ꝑ quā ꝑmū ſuſcepimus miſe
ricordiam de manu dei noſtri. Itē ſciēdū qꝺ
Maria q̄ hodie exaltata eſt ⁊ locata ad dexte
rā filiȷ̄ iā ſuſtētat mūdū: q2 tot⁹ mūdus i mali
gno poſit⁹ eſt: ⁊ plen⁹ pctōꝫ ⁊ malorꝫ hoīꝫ. hoc
pꝫ ad iucē. Nā cōſiſſiuiū eſt mala agere i mū-
do: ⁊ deum q̄tidie magis ac magis ꝓuocare:
q2 cōe eſt mēdaciter ⁊ ſciēter ꝑ deum iurare ⁊
etiā ꝓ paruis reb⁹: ⁊ ꝙ maius eſt quotidie no
mē dei blaſphemat. ſitr ⁊ hoīes cōiter ſibi in
uicē maledicūt. Et illa tria pctā iā ſūt ꝯmiſſa
in mūdo. De his dictū eſt añ inſer. de viſita-
tiōe Marie ꝟginis. Itē in ſupbia iā dñat in
veſtibus: in tunicis lōgis: ſciſſuris multiꝭ. Itē
auaricia iā regnat q̄ eſt radix oīm malorꝫ. Hie
re. vi. A minori vſq3 ad maiorē oēs ſtudēt aua
ritie. Nullus eīm vult cōtentari: ſꝫ q̄libet vult
ditari: etiā ꝯ ſalutē ꝓpriā cum rebus iniuſtis.
Itē luxuria eſt cōis q2 pauce ꝑſone ꝑueniunt
ad ſtatū m̄rimonii in integra caſtitate. ſignā
ter maſculi. ⁊ tñ oīs luxuria extra m̄rimoniū
eſt pctm̄ mortale. vñ dr̄ in decre. Ad meretri-
ces accedere eſt diuinitus ꝓhibitum: xxxii. q.
iiii. meretrices. Itē nec feſta celebrant nec ie
iunia ſeruant: ⁊ heu iā veritas ⁊ fidelitas ſm̄
curſum mundi rara eſt. vñ in ꝑs. xi. Diminu
te ſunt ꝟitates a filiis hoīm. Et q̄ſi oīs hō iā
eſt mendax: nec eſt fidelitas: q2 filius nō dili-
git ꝑrēꝫ. nec frater fratrē: nec amicus amicū:
ſed vnuſquiſq3 ꝓximū decipit: ⁊ ſic de ſingu-
lis. Et iſta magna ⁊ multa mala q̄ in mūdo
iā cōmittunt iuſtitia dei nullo mō ſuſtineret
ſi mediatrix maria nō eēt. Qꝺ aūt maria mū
dū hucuſq3 ſuſtētauit: hoc oñdit primo in exē
plo illo vbi xp̄s dixit angelo. Buccina bucci-
na. ⁊ ſtatim totus mūdus q̄ſi foliū in arbore
tremere videbat. Hoc exēplū q̄re iſtra i prom-
ptuario de exēpl. b. marie ꝟgi. ix. Itē oñdit i
exēplo vbi infra miſſarū ſolēnia imago btē ma
rie ꝟginis vehemēter ſudare cepit. Hoc q̄re
ibidē. xi. Ergo regratiari tenemur btē marie
ꝟgini ꝙ xp̄s ex ei⁹ meritꝭ nobis vitā nr̄am tā
diu ꝓlōgauit. vñ Ber. Mentē ⁊ ocul⁹ pariter
cū māib⁹ ad te reginā mūdi attollim⁹: ⁊ corā
tue celſitudinis gl'ia genua flectim⁹: ceruicē
inclinam⁹: ac plenas ſuſpiriis ad te ꝑces trāſ
mittim⁹. itē circa illud feſtū q̄rit vñ ortū hꝫ ꝙ
hodie bñdicunt herbe ⁊ fruges. Rñdeo ꝙ or
tū hꝫ a dño apl'ico ieſu xp̄i vicario. Uñ legit i
cronica hermāi ꝙ āno dñi. cclxxv. ſctūs Euti
cianus papa ꝯſtituit bñdici herbas ⁊ nouos
fruct⁹ vuas ⁊ fabas: ⁊ paſſus ē ſub probo im-
paratore. Quātū ad ſcꝺꝫ ptē ꝓ informatione
nr̄a ſciēdū ſic hodie ꝑagimus obitū ⁊ aſſum
ptionē btē ꝟginis marie: tūc ꝯſulēdū ē oībus
xp̄ifidelib⁹ ꝙ null⁹ ſciēter in pctō mortali po
nat ſe de ſero dormitū ꝓp incertitudinē mor
tis: q2 q̄ hodie de ſero ſano corpe vadit dormi
tū: ignorat an cras māe reſurgat: ⁊ ſi ſic i iſta
nocte i pctō mortali moreret eternalr dāna-
ret. vñ Aug. de ꝟbis dñi. Audacior ē q̄ cū vno
pctō mortali dormit q̄ ꝗ cū ſeptē hoſtib⁹ de
morte ſua inuicē obligatis ꝯfligit. Uñ ſaluti-
ferū ⁊ laudabile eſt ꝙ q̄lꝫ de ſero ante ingreſ
ſum lecti ſui oret ad min⁹ vnū pr̄ nr̄ ⁊ vnum
aue maria: ⁊ ſymbolū fidei: q2 valde bonū eſt
de ſero ⁊ de mane orat ſymbolū: ⁊ cū ꝯtritiōe
cordis dicat cū dauid. Miſerere mei de⁹ ſm̄
magnā miāꝫ tuā. tūc dñs nr̄ ieſus xp̄s eſt bo
nus ⁊ miſericors ꝙ ſi illo die q̄nq3 vel ſex vel
octo pctā mortalia vel ēt plura cōmiſiſſes et
cū vera ꝯtritiōe cordis ipſo: as eū publicādo
miſericordiā dei dicēs. De⁹ ꝓpiti⁹ eſto mihi
pctōri ⁊ ignoſce mihi hodie pctā mea: ſic idul
ſiſti magdalene peccatrici pctā ſua. Ego eīm
offendi te hodie iraſcēdo: iurādo: blaſphemā
do: maledicēdo ⁊ ſupbiēdo: omiſſione multo
rū bonorꝫ in illo pctō vel in hoc: in ſpecie re-
cogitādo illud pctm̄ in quo magis peccaſti:
nūq̄ intendo amplius facere: ⁊ firmit̄ ꝓpono
cōſiteri ꝓ loco ⁊ tpe. Tūc añq̄ intrabis lectū
tuū deus indulſit tibi oīa pctā tua. hoc pro-
bat Ezech. xviii. In quacūq3 hora pctōr inge
muerit ⁊c. Et ſi ꝯtigeret te illa nocte ſic mori
tūc eſſes vn⁹ de ſaluādis. Et q̄n de mane ſur
gis de lecto tuo interim ꝙ induis veſtimen
ta tua: iterū vnum Pater noſter ⁊ aue maria

et ſymbolū fidei ⁊ dic. O pūſſime dñe ieſu xp̄e ego hāc oꝛonē tibi offero:⁊ oēs laboꝛes quos hodie fideliter laboꝛabo:⁊ oēs tribulationes et infirmitates quas hodie ſup me permiſeris fieri hodie tibi offero ꝓ pctis meis. Tūc illo die quicqd fideliter laboꝛaueris tu ſutoꝛ:tu ſatoꝛ:tu faber:piſtoꝛ:carpentarie:carnifex: lanifex:⁊ ſic de ſingulis.famule ⁊ famula erit tibi totū meritoꝛiū vite eterne cū eos i gr̄a ⁊ fideliter laboꝛas.vñ dr̄ in ps.cxxviij. Laboꝛes manuū tuaꝝ:qꝛ mādncabis btūs es:⁊ bñ tibi erit Et ꝓ qualꝫ tribulatiōe habebis ſpeciale gaudiū.vñ Joh.xvj. Triſtitia vr̄a vertetur in gaudiū. Sed heu plures ſunt cū de ſero vadūt doꝛmitūꝫ nec cogitant de deo:nec de ſctis:nec de ſalute aīe ſue. Et etiā qñ de mane ſurgūt tunc currūt ad laboꝛes tāq̄ equi de ſtabulo. Cōtra tales dicit dñs ꝑ ꝓphetam in.ps.xxxj. Nolite fieri ſicut equus ⁊ mulus ⁊c.vñ etiā Ariſt. Inter oīa animātia ſolus hō hꝫ rōnem. vñ quilꝫ hō ad minus de mane ⁊ de ſero aſſidue dꝫ cogitare de deo a quo hꝫ oīa.vñ apl̄s.j.Coꝛ.iiij. Quid habes qd̄ nō accepiſti? Itē ſciēdū ꝙ q̄lꝫ hō q̄ ſtat in vera cōtritiōe ⁊ in bono pꝛopoſito amplꝰ nō velle peccare nō eſt pctōꝛ moꝛtalis. vñ Ber. Cū ꝑ bonā volūtatē incipimꝰ eſſe dei deſinimꝰ eſſe diaboli. Uñ q̄lꝫ q̄ intēdit ſaluari ſemꝑ dꝫ ſtare ⁊ inueniri i bona volūtate. Ex iā dictis ptꝫ ꝙ ille eſt pctōꝛ moꝛtalis q̄ moꝛtalit̄ peccat ⁊ de hoc nō dolet aut q̄ ſtat in ꝓpoſito peccādi moꝛtalr̄. Quātū ad tertiā partē ſciendum ꝙ oēs hoīes recurrere dñt ad btām virginē tāq̄ ad reginā potētē:⁊ tanq̄ ad matreꝫ mīe in oībus infirmitatibꝰ ⁊ anguſtijs. Et ſignāter hodie in feſto aſſumptionis ſue qñ migrauit de hoc mūdo eſt ſolēniter celebrāda et venerāda ⁊ etiā ꝑ totū triceſimū btē virginis vt ipſa velit nobis aſtare in extremis noſtris qñ de hoc mūdo exituri ſumꝰ. Nā ipſa btā virgo vult fideliter aſtare eis q̄ ei ſeruiūt ⁊ eaꝫ fiducialiter in extremis inuocāt ⁊ ſe ei recōmēdant. Hoc oſtēditur in illo viro q̄ eā in agone inuocauit ⁊ ipſa btā virgo apparuit ei ⁊ cōſolabatur euꝫ. Hoc exēplū q̄re infra in pꝛōptuario de exēplis btē virginis.xvj. Sed queritur quid oꝛare debemus btē virgini in extremis noſtris? Rñr ꝙ ſalutiferuꝫ eſt oꝛare illum verſum. Maria mater gr̄e mater mīe tu nos ⁊c. Hoc oſtēditur in illo antiquo patre religioſo qui i agone vidit infinitos demones circa ſe: et qñ incepit oꝛare Maria mater gr̄e ⁊c. ſtatiꝫ maria affuit:demōeſq̄ fugerūt. Hoc exēpluꝫ q̄re.ibidē.lx. Itē vtile eſt btām virginē honoꝛare ꝑ illaꝫ antiphonā. Salue regina ⁊c. Hoc ptꝫ in illo canonico cui in extremis apparuit beata virgo maria dicens ei. Nunq̄ dānaberis.hoc exemplū quere ibidem.xcij. Item ruſticis ⁊ ſecularibꝰ btā virgo parata eſt ſubuenire in extremis. Exemplū de illo iniquo ruſtico quē beata virgo maria liberauit a dānatione ⁊ poteſtate demonū.hoc quere ibidē. lj. Item ſciendū ꝙ eſt multū vtile ieiunare vigilias btē marie virginis. Exemplū de illo qui quatuoꝛ vigilias pꝛincipales marie virginis ieiunauit in pane ⁊ aqua ⁊ nō potuit moꝛi niſi cōfiteret̄ ⁊ ſacramentum eucharistie ſumeret hoc quere ibidem.lv. Ultimo ſciendū ꝙ pie eſt credēdū ⁊ aſperandū ꝙ btā virgo maria nō ſinit hoīem aliquē dānari q̄ ei fideliter ſeruiuit hoc oſtēdit̄ in illa magna peccatrice q̄ eā quotidie ſalutauit:⁊ ei vnā miſſam cōparauit et ſic ſanata eſt.hoc exemplū quere ibideꝫ.lxxiij.

De ſctō Bartholomeo aplo. Ser.xxxiij.

Docceſt ꝓceptū meū vt diligatis inuicē ſicut dilexi vos. Ita ſcribit Johā. xv. In inſtātis feſtiuitatis euāgelio ſepe inducit nos dñs nr̄ ieſus xp̄s ad dilectionē pꝛoximi:et per ↄ̄ñs ad dilectionē dei:qꝛ deꝰ i hoīe aut diligit̄ aut odit̄.vñ Chꝛyſ.ſup Mat. Sicut rex i imagine ſua honoꝛat̄:ſic deꝰ i hoīe diligit̄ vl̄ oditur nō pōt hoīeꝫ odire q̄ deū amat:nec pōt deū amare q̄ hoīeꝫ odit. Et ſ̄ i hoc ꝙ xp̄s nos īducit ad dilectionē ꝓximi inducit nos pariter ad dilectionē dei. Uñ in p̄nti ſer.ad honoꝛē ſcti Bart. tria ſūt dicēda. Pꝛio ꝓuilegia ſcti bartꝓ. Scđo aliqua ꝓ īfoꝛmatiōe nr̄a. Tertio aliq̄ miracula. Quātū ad ꝓmū cōſiderāda eſt magna liberalitas dei q̄ ꝓ modico ⁊ trāſitoꝛio honoꝛe quē ſcti ſibi exhibēt in terris eos gloꝛificare dignatur in celis. Talis fuit btūs Bart. q̄ deū honoꝛauit:⁊ idō deꝰ eū ꝓuilegiauit multipliciter. Et pꝛio in hoc ꝙ ipm̄ ex oībus mūdi hoībꝰ elegit ſibi in apl̄m. Scđm ꝓuil.qꝛ nobilis fuit inter ceteros apl̄os. Nā ſctūs Andreas ⁊ frater eiꝰ Petrus fuerūt piſcatoꝛes.ſilr̄ ſctūs Jacobꝰ et ſctūs Joānes duo f̄res fuerūt piſcatoꝛes. Sed ipſe fuit nobilis:⁊ i ſignū huiꝰ fuit veſtibꝰ collobio albo ⁊ pallio albo ꝙ ꝑ ſinglos angulos gēmas habuit purpureas:⁊ in.xxvij.annis veſtes eiꝰ:⁊ ſādalia nō ſoꝛdidant̄ nec veteraſcūt Tertiū ꝓui.qꝛ fuit magne deuotiōis ⁊ ſctitatis:qꝛ cēties in die ⁊ centies in nocte coꝛā deo genua ſua flectebat:⁊ ſic oēs actꝰ tā diurnos q̄ nocturnos oꝛonibꝰ ꝓueniebat. Aug.in q̄dā epl̄a. Oē qđcunq̄ inchoaueris facere pꝛio inuoca deū ⁊ gr̄as ei age:⁊ cū cōſummaueris illud ſilr̄ fac.vñ Hier. Nec cibꝰ añ ſumat̄ niſi oꝛone pꝛemiſſa:nec recedat̄ a menſa niſi gratie referant̄ creatoꝛi. Quartū ꝓui.ꝙ nō ſolū fuit apl̄s ſed etiaꝫ martyꝛ.vñ rex Aſtrages iuſſit apl̄m pꝛimo fuſtibus cedi:ſecundo ſic ceſum viuuꝫ excoꝛiari:tertio fecit ipſum decolari. Quin-

tum primi.q2 ipſe ſeptimũ articulũ de.xij. arti
culis cõpoſuit dicens Aſcendit ad celos ſedet
ad dexterã dei pr̃is oipotẽtis.In iſto articulo
attẽdere debem⁹ q̃ xp̃s aſcẽdit gaudẽter ſm
illud ps.xlvi. Aſcẽdit deus in iubilatiõe. Nec
ipſe ſol⁹ aſcẽdit:ſʒ oẽs aie q̃ ab ipſo de limbo li
berate fuerũt:vcʒ ſctõꝝ patrũ:pphetarũ: pa
triarcharũ:ſctõꝝ innocentiũ:ſcti Iohis baptiſ
ſte oim ſctõꝝ iuſtoꝝ q̃ fuerũt ab initio mundi
mortui ⁊ purgati.Hec aie ſingule cũ xp̃o aſcen
derũt:⁊ iuerũt i maxima iubilatiõe.vñ in ps.
Aſcẽdẽs in altũ captiuã duxit captiuitatẽ id
eſt,illos qui fuerunt captiui in limbo inferni.
Sextũ primi.q2 feſtũ eius hodie in toto mun
do ſolẽnit̃ celebrat̃:⁊ vigilia ei⁹ ſub p̃cepto ie
iunat̃.Septimũ primi.q2 quotidie in ſingulis
miſſis in toto mũdo nolat̃.Quantũ ad ſcdam
partẽ ſciendũ q̃ primũ diligere tenemur pro
pter naturalẽ attinẽtiã ſiue parẽtelã.Oẽs eñ
ſumus fr̃es ex vno patre ⁊ ex vna m̃re ſcʒ ab
Adam ⁊ Eua pgeniti:ab vno p̃re celeſti crea
ti.Et inſup oẽs habemus vnũ baptiſma vnã
hereditatẽ in celo poſſidendã.vñ Augu. Oẽs
fr̃es ſumus ſm q̃ hoies ſumus.Itẽ Aug.Uo
luit deus vnicũ hoiem formare in principio a
quo oẽs hoies pcederent:vt tanq̃ fr̃es ſe oẽs
hoies amarẽt.Itẽ diligẽdus eſt prim⁹ pꝑter
p̃cepta dei.vñ d2 in euãgelio hodierno.Hoc ẽ
p̃ceptũ dei vt diligatis inuicẽ.Et i hac charita
te primi eſt quintuplex gradus. Nã p̃mo dʒ
q̃s diligere vxorẽ ⁊ parẽtes.Uñ q̃rit̃ vtrũ vir
dʒ plus diligere vxorẽ q̃ parentes? R̃n̈r q̃ ſic
cordiali dilectiõe:ſʒ pl⁹ dʒ honorare parẽtes
v̈bis ⁊ factis.vñ Gen.ij.legit̃ q̃ adã poſt crea
tionẽ eue dixit.Hoc nũc os ex oſſib⁹ meis:⁊ ca
ro de carne mea.Quãobrẽ relinquet hõ p̃rem
et matrẽ:⁊ adherebit vxori ſue.ſcdo dʒ q̃s dili
gere pueros ⁊ cognatos:q2 dicit ſctũs Tho.ij.
ij.q.xxvi.Illi q̃ nobis cõiũcti ſunt p carnis ori
ginẽ ſpãliusſunt diligẽdi.Tertio domeſticos
Quarto extraneos.Quinto inimicos. Uñ hic
q̃rit̃ vtrũ inimici q̃ ſũt mali ſint diligẽdi? R̃n̈r
inq̃tũ inimici ſũt mali ſic cõſiderãdo q̃tuʒ ad
culpam ſic,ſũ odiẽdi.vñ deus odit malos tali
mõ inq̃tũ mali.vñ in.ps.cxviij.Iniquos odio
habui.Sed cõſiderando inimicos ⁊ malos in
q̃ntũ hoies ſunt.ſ.ad imaginẽ dei facti:⁊ ad
huc ſũt i via ⁊ in potẽtia veniẽdi ad pniam et
ad btitudinẽ:ſic ſũt diligẽdi.vñ Aug. Cũ dico
hõ mal⁹:duo dico:ſcʒ hõ ⁊ malus inq̃tũ hõ eſt
diligẽdus:inq̃tũ malus eſt odiẽdus.Et iõ lʒ
maloꝝ hoim malitia ſit odiẽda:ipa tñ natura
poſſibilis btificari eſt diligẽda.Et iõ dicit dñs
Matthe.v.Diligite inimicos vr̃os:⁊ bñfacite
his q̃ oderũt vos:⁊ orate p pſequẽtib⁹ ⁊ calũ
niãtibus vos.Sed diceres quõ debeo dilige
re primũ.R̃n̈r ſm qd hr̃ Mat.vij. Oia q̃cunq̃

vultis vt faciãt vobis hoies ⁊ vos facite illis.
Itẽ illud Thobie.iiij. Qd ab aliis oderis tibi
fieri:ne tu aliis feceris.Quãtũ ad tertiã partẽ
ſciẽdũ q̃ oẽs hoies dñt hodie ſctm̃ Bartholo.
tãq̃ ſingularẽ patronũ inuocare in oibus in
firmitatib⁹ ⁊ neceſſitatib⁹ ſuis. Et p̃rio q̃ pa
tiunt̃ febres.Uñ q̃dã adoleſcẽs cum nimio fe
bris feruore ⁊ ſolutiõe ac vomitu iam morti p
ximus eẽt poſtulauit ſanitatẽ a btõ bartholo
meo:q̃ ſtatim ſan⁹ effect⁹ eſt:⁊ receſſit valens.
Itẽ q̃dã mulier cũ nimia febre añ corpus apl̃i
ſe proiiciẽs poſtulabat miam dei:q̃ interceſſio
ne bti Barth.ſana receſſit gr̃as agẽs deo. Itẽ
ſuccurrit v̈ginib⁹ febricitãtib⁹.Uñ q̃dã ſctimo
nialis q̃ laborabat nimio febris calore:⁊ gra
uem dolorẽ capitis patiebat̃ p lõgũ tp̃s:⁊ vnũ
brachiũ leſuʒ habebat ita,vt illud nõ valeret
ad os pducere:⁊ iacuit añ pedes apl̃i ⁊ de oi
bus ſana receſſit gr̃as agẽs deo.Itẽ q̃ patiun
tur dolorẽ oculoꝝ.vñ q̃dã cleric⁹ cuius vnum
oculũ ifirmitas lõgo tp̃e fecerat egrotare per
oronẽ ſcti Bar.apl̃i ſtatiʒ ſanitatẽ recepit:ita
vt nulla in eodẽ oculo macula remaneret.Itẽ
q̃daʒ ſctimonialis femina hñs oculos lippos
veniẽs ad ſepulchrũ bti bartholomei ipm de
uote iplorauit ⁊ ſtatim ſanata eſt.Itẽ q̃dã mu
lier pre oculoꝝ dolore excecata eſt. q̃ ducta ad
ſepulchrũ bti bartholo.⁊ ibi aliq̃ndiu iacẽs:et
ipm deuote inuocata ſanata eſt ⁊ illuminata
et ſine dolore receſſit.Itẽ paralitici dñt ipm inuo
care.Uñ quedã puella q̃ lõgo tp̃e fuerat paliti
ca ⁊ mẽbris oibus diſſoluta proiecta ẽ añ corp⁹
apl̃i Bartholomei cui diuina gr̃a p meritum
ipſius bar.apl̃i ita integerrimã p̃ſtitit ſanita
tem vt nec ſignũ p̃ſtine ifirmitatis in ea repe
riri poſſet:ſʒ valẽs ac leta receſſit exiliens ac
laudãs deũ.Itẽ ſctũs bar.hʒ ptãtẽ ſup demo
nes.vñ p̃cepit demoni dicẽs.Confitere imũde
ſpũs iſtos hoies q̃ hic i tẽplo iacẽt q̃s eos leſit
R̃ndit demon.Princeps nr̃ diabol⁹ ipſe nos
mittit ad hoies vt ledam⁹ p̃rio carnẽ eoꝝ: q2 i
alas eoꝝ nõ poſſum⁹ hr̃e ptãtẽ niſi ſacrifica
uerint vbi p ſalute corpis nobis ſacrificaue
rint ceſſam⁹ nocere eis:q2 tũc in aias eoꝝ hr̃e
incipim⁹ ptãtem:iam ergo p hoc q̃ ab eorum
leſiõe ceſſam⁹ videmur curare eos: ⁊ colimur
quaſi dij.cum p certo ſimus demones:⁊ nihil
poſſumus nobis aut aliis pdeſſe ſed ſemp q̃ri
mus hoibus obeſſe.Itẽ legit̃ q̃ ſctũs bar. lon
go tp̃e orauit p quodã pp̃lo:⁊ illi nõ ſe emẽda
uerunt.tunc dei iuſtitia pmiſit vt a paganis
q̃ſi oẽs fuerũt deleti ⁊ ſctũs bar.apparuit cui
dam pſone deuote dicẽs.Per lõga annoꝝ tp̃a
p hoc pp̃lo deũ deprecat⁹ ſum:⁊ meis p̃cibus
cõſenſit deus qd vſq̃ nũc pſtiterũt in pace ⁊ ſe
curi:ſʒ q2 multiplicata ſunt mala:⁊ nulla ſub
ſecuta eſt illius populi emendatio : ideo tam

vltra non potuit impetrare a deo liberationē: ideo omnes quaſi perierunt.

De natiuita.b.virginis Marie ſer.xxxiiij.

Sapientia edificauit ſibi domū. Prouerb.ix. Cupiēs dei filius per ſuſceptionē humane carnis habitare nobiſcū nullā domū ſpecialē inuenire poterat q̄ tāquā talē habitatorē digna recipere eſſet: et ideo oportuit vt ipſaz de nouo edificaret. Iſta domus eſt beata virgo maria cuius hodie natale eſt: de qua dr̄ Eccl. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Et q̄uis tota trinitas iſtā domū edificauerit: pater tñ et ſpūſſctūs edificauerūt eam filio: filius aūt q̄ eſt dei ſapia edificauit eā ſibi: ideo dr̄. Sapiētia edificauit ſibi domū. Un̄ in p̄nti ſer. ad honorē glorioſe virginis tria ſunt dicēda. Primo q̄re hoc feſtū ē a nobis ſolēniter celebrādū: Scdo aliq̄ p informatiōe nr̄a. Tertio aliqua miracula. Quātū ad primā partē iſtius ſer. eſt ſciēdū q̄ hoc feſtū natiuitatis virginis marie ſolēniter et deuote et letāter ab oībus xp̄i fidelibus ē celebrādū. Primo propter ipſaz btām virginē mariā: q2 ſi corde eā diligimus gaudebimus vtiq̄: q2 hodie nata eſt q̄ eſt mater nr̄a et dña angeloꝝ: et ideo eccl̄ia cātat in introitu miſſe. Gaudeamus oēs in dño. Scdo propter filiū q2 ſibi reputat eſſe factū quicq̄d matri honores aut ſuitij exhibet̄. Hiero. in ſer. Quicq̄d genitrici eius officioſiſſime impēdit̄ totū deo attribuit̄. vn̄ etiā Ber. omel. iiij. ſup euā. Miſſus eſt. Nō eſt dubiū q̄cq̄d in laudibus mr̄is pferimus ad filiū ptinere: et rurſum cū filiū honoramus: a laudibus matris nō recedimus. vn̄ ēt Damaſce. Honor q̄ ad ipſaz eſt: ad deū q̄ ex ipſa incarnatus eſt reducitur. Caſſio. O maria tu patrona hūani gn̄is tu afflictis eris medicina ſinglaris: q̄s nō tuo egebit munere: cū peccare ſit cōe. Ber. Nō ſūt tot hūane neceſſitates quot in btā virgine maria efficaces ſubuētiōes. Idē. Taceat q̄ beatā virginē mariā inuocauit: et nō exauditus ſit. Tertio propter nr̄am pprlā vtilitatē. Nā multuz vtile et fructuoſuz eſt nobis honorare beataz virginē mariā et eā diligere et ei fidelr ſeruire. vn̄ Bern. O felix maria q̄ te diligit deum honorat: q̄ tibi ſuit: deū reficit: q̄ tibi adheret: a deo nūq̄ derelinquet̄: q̄ nomē tuū puro corde inuocat: quicq̄d poſtulat indubitāter cōſequitur. Itē ſciēdū q̄ tres natiuitates in anno eccl̄ia ſolēnizat ſcz natiuitatē xp̄i: marie et iohānis baptiſte. Nec imerito. Xp̄s eñ plenus fuit gr̄a in cōceptu et ortu dn̄s oīz grāꝝ. de quo dr̄ Ioh. i. Plenū grē et veritatis. Ioānes baptiſta in ſuo ortu fuit plenus grē et nūcius grē. Luc. i. Spūſctō replebit̄ adhuc ex vtero matris ſue. Maria hodie nata eſt in grā et eſt mater diſtributrix gratie. vn̄ Eccl̄ia. xxiiij. In me oīs grā. vn̄ Ber. Nō decuit mariā cōes gratias habere nec paucas: ſed quicquid ſummū: quicquid altiſſimū fuit in grā: hoc totū abundātiſſime poſſidebat. vn̄ iterum Ber. Ego puto q̄ copioſior ſanctificationis bn̄dictio q̄ in alios ab vtero ſanctificatos, in eam deſcēderit: q̄ nō ſoluz ipſius ortum ſctificaret: ſed etiā eius vitā deinceps imunē ab oī pctō cōſeruaret qđ alteri nemini in natis mulierū credit̄ eſſe donatuz. Unde ſciendū q̄ btā virgo altior eſt oībus hominibus ergo cantitur de ea. Uirgo ſingularis inter oēs mitis. Et in his tribus nec primam ſimilē viſa eſt hr̄e: nec ſequentē. ſ. propter grāꝝ plenitudinē virtutū pulchritudinē: meritoꝝ multitudinē. Sed ex quo hodie ſolenniter in toto mundo feſtū natiuitatis virginis marie celebrat̄: tūc principaliter dicendū eſt quō cōcepta eſt et nata ſit: et hāc hyſtoriā quere ante in feſto cōceptiōis glioſe virginis ſer. v. parte. i. Itē ſciendū q̄ feſtū natiuitatis virginis marie eſt feſtū valde gaudioſum. Nā tota trinitas gaudet de natiuitate virginis marie. Pater gaudet: q2 inuēta eſt puella fidelis cui cōmitteret theſaurū ſuū ſcz filium vnigenituz. Itē filius gaudet: q2 longo tpe anhelabat talem matrē habere. Ipſa enim eſt maxima et digniſſima mater: q2 maiorē matrem deus facere nō potuit. vn̄ Ber. Nec eñ decebat dñi matrem aliam eſſe q̄ virginē. nec virginis filiuz alium q̄ deū. Item gaudet ſpūſctūs: de tam mundo receptaculo in quod deſcēdere deberet et obūbraret: in nullam reſiſtentiam vel inquietitudinē haberet. Itē angeli in celo gaudent de ortu virginis. Unde cātatur hodie in principio miſſe. De cuius natiuitate gaudēt angeli: et collaudant filiū dei. Et merito: q2 hodie regina angeloꝝ nata eſt. Nā a principio creationis angeli regem habuerunt: ſed reginam nō habuerūt: ſed hodie regina orta eſt: et nata de ſancta anna. Itē ſcti patres exiſtētes in limbo gauiſi ſunt hodie: q2 nata eſt illa que portare debuit pugillem eoꝝ et liberatorem. Lu. i. Uiſitauit et fecit redemtionez plebis ſue iſrael. Itē hodie debent gaudere oēs hoīes in mundo exiſtētes: q2 hodie nata eſt mater oīz iuſtoꝝ: ergo dr̄ mater gratie: et etiam omniū peccatoꝝ: ergo dr̄ mater mīe. Et in ſignuz huius quotidie inuocamus eam dicentes. Salue regina mater mīe. Ipſa eniz pōt ſcit et vult nos iuuare. Ber. Nō eñ deeſt ei poteſtas: q2 mater eſt oīpotētis: nec volūtas q2 mater eſt miſericordie: nec impetrādi induſtria: q2 mat̄ eſt ſapiētie. Quod aūt btā virgo maria ſit potētiſſima: hoc pbatur. Primo q2 hz ptātē ſup filium ſuū ieſum xp̄m propter materne auctoritatis imperiuz: qđ nulla alia creatura habuit

nec etiam habebit. vñ dr̄ Luc. ij. Et ipſe erat
ſubditus illis. Ber. Quis quibus deus hoībꝰ
Item habet poteſtatē ⁊ dñatur potenter in ce
lo: qꝛ quicquid petit impetrat: ⁊ ipſa quotidie
materna ſollicitudine ꝓ nobis fideliter orat.
Et firmiter credendum eſt: qꝺ quicquid petie
rit mater a filio ſuo ꝙ hoc ſibi reſpondeat qꝺ
ſalomon reſpōdebat matri ſue dicens. Pete a
me mater qꝺ vis: neq̄ eñ phas eſt vt auer-
tam faciē meā a te. Itē dñatur i inferno: qꝛ de
mones arcet ⁊ infrenat ne poſſint nocere fa-
mulis ⁊ famulabꝰ ſuis: qꝛ demones ipſi nō ſo
lum timēt eā: ſed etiā nomen ipſius virginis
marie: ꝙ nullo modo pñt audire nec penetra
re vbi deuote: ⁊ plena voce hoc nomen maria
noīatur. vnde Ber. Fluunt ⁊ pereunt ſicut ce
ra a facie ignis demones vbicū q̄ inuenerint
crebrā huius noīs inuocationē. Itē dominatꝰ
in purgatorio dum multas aīas meritis ſuis
ab ipſis penis liberat. Unde legitur de ſancto
Bernardo qꝺ ipſe tribus vicibus vidit deſcē
dere btām virginē mariā in purgatoriū cum
luce magna. Et cū veniſſet ad oſtiū purgato-
rij oēs aīe fidelium que erant ibi clamabant.
O regina celi ⁊ mater dei libera nos. Et cum
egrederetꝰ ſēꝑ educebat magnā multitudinē
aīarū. Item dñatur in terra: qꝛ nullus pctōꝛ
excipitur quin oēs ad ſuam miam ire poſſint
Nam cū oēs ſcti ⁊ angeli derelinquūt pctōrē
ipſa tñ nō derelinquit: nec vnq̄ derelinquet
aliquē pctōrē q̄ ad ipſam cōfugiet. vñ Anſel.
Maria tu pctōrem, toti mūdo deſpectū mater
no affectu amplecteris: nec deſeris eum quo-
uſq̄ deus per te placatus ipſum ſue gratie re
formabit. Circa qꝺ ſciēdū qꝺ quidam pctōres
peccant per infirmitatē: ⁊ illis aperit ſinū ſue
potētie: qꝛ dat illis virtutē reſiſtendi. Itē alij
peccāt per ignorantiā: ⁊ illis aperit ſinū ſue ſa
pientie ⁊ dat virtutē cognoſcendi: etiā aliqui
peccāt ꝑ certā malitiā: ⁊ illis aperit ſinū ſue
mīe: qꝛ dat eis grām penitendi. vñ Ber. Ma-
ria mater mīe ſinū oībus aperit de plenitudi
ne ipſius accipiant vniuerſi: captiuus redem
ptionē eger curationē: triſtis cōſolationē: tre-
pidus cōfortationē: peccatoꝛ veniā: iuſtꝰ grāꝫ
angelꝰ letitiā filij ꝑſona carnis humane ſub-
ſtantiā tota trinitas gl'iam. Quātū ad ſcđam
partē illius ſer. eſt. ſciendū ꝙ poſt xp̄m ad nul
luꝫ ſctōꝝ tātā cōfidētiā hr̄e debemus ſicut ad
btām virginē mariā q̄ eſt mater oīm nr̄m ⁊ ſo
la plus pōt apud deū impetrare q̄ oēs ſcti in
celo. vñ Ber. Data eſt tibi oīs ptās in celo ⁊ in
terra vt oīa q̄cū q̄ volueris valeas impetrare
Ex quibꝰ pꝫ ꝙ eiꝰ ptās eſt tāta q̄ oībus hoībꝰ
nobilibꝰ ⁊ ignobilibꝰ: ciuibꝰ: ruſticis viris et
mulieribꝰ filijs ⁊ filiabꝰ: famulis ⁊ famulabꝰ
pōt ſubuenire cū eā deuote implorāt. Etiam
oībus tꝑibus: in hyeme: in eſtate: de ſero: ma-
ne in meridie: in media nocte poteſt ſuccurre
re eam inuocātibꝰ. Etiā in oī loco in cāpis: in
aquis: in domo: in foro: in menſa: in lecto pōt
ſubuenire. Etiā in oībus cauſis: in pauperta-
te: in triſtitia: in ꝑſecutiōe: in infirmitate: in tē
tationibꝰ varijs ⁊ in oībus neceſſitatibus. vñ
Ber. Loquere dña ⁊ audit filius tuꝰ: ⁊ q̄cunq̄
petieris impetrabis. vñ etiā Anſel. Ab initio
reuocatiōis humane oībus ſub tuū ꝑſidiū cō-
fugiētibꝰ huc uſq̄ ſuccurriſti: et idcirco pre oī
creatura oī laude digniſſima dici ⁊ eſſe meru
iſti: Itē dictis ſcti Ber. elicitꝰ ꝙ nūq̄ aliq̄s hoīꝫ
cuiuſcū q̄ ſtatus fuerit q̄ deuote ⁊ confidenter
btām virginē mariam inuocauerit ab initio
xp̄ianitatis vſq̄ hodie ſemꝑ ei ſuccurrit. vnde
Ber. Sileat tuā miam btā ṽgo maria q̄ te in
uocatā in neceſſitatibus ſuis ſibi meminerit
defuiſſe. Etiam ex dictis ſcti Anſel. elici pōt ꝙ
nūq̄ aliq̄s famuloꝝ: vel famulaꝝ q̄ deuote eā
inuocauerit ⁊ fideliter ſeruierit virgini marie
dānatus eſt ⁊ dānari nō pōt. vñ Anſel. O bea
tiſſima virgo maria oīs ad te cōuerſus ⁊ redu
ctus īpoſſibile eſt vt pereat. Uñ oēs ꝑſone quo
tidie inuocare debēt virginē mariā dicentes.
Monſtra te eſſe matrē ſumat per te preces q̄
ꝓ no. na. tu. eſſe tuꝰ. vñ Ber. O mater dei ⁊ do
minis: o mater rei ⁊ iudicis: o mater regis et
exulis cuꝫ ſis mater vtriuſq̄ nō decet vt inter
filios eſſe diſcordiā ꝑmittas. Et ſciēdū ꝙ ṽgo
gl'ioſa iureiurādo tenetꝰ nobis ſubuenire: et ſi
nō faceret tūc iniuſte ageret. De hoc quere in
diſci. de tꝑe ſer. cxlj. B. Quātū ad tertiā ꝑteꝫ
illius ſer. eſt ſciēdū ꝙ btā virgo maria poteſt
oībus hoībus ſubuenire eā deuote inuocāti-
bus in oī loco: in oī tꝑe: in oībus neceſſitatibꝰ
Et primo illis qui patiuntꝰ infirmitates ⁊ pla
gas in mēbris ſuis ⁊ hoc oñditur in illo male
dico quē ſacer ignis inuaſit ꝓpter maledictio
nes ſuas quē btā ṽgo ⁊ ſctūs ypolitus ſana-
uerūt: hoc q̄re i promptuario btē marie ṽginis
xxxv. Etiā in periculo mortis. Exēplū de illo q̄
cecidit inter duas naues in ꝓfundū maris. et
hoc quere ibidē. xxxix. Item in periculo tēpe-
ſtatū ⁊ fulgurū ⁊ tonitruū. Exēplū de hoc que
re ibidē. xc. Etiā mulieres in partu laborātes
debēt eam ꝑ antiphonā. Salue regina: inuo-
care. Exēplū de muliere q̄ ſeptē diebus labo-
rauit in partu: ⁊ ſctūs Frāciſcus ⁊ btā virgo
ſubuenerūt ei. hoc q̄re ibidē. xcj. Ultimo ſcien-
dum ꝙ multum vtile eſt in qualꝫ ciuitate hr̄e
eccleſiā in honore btē marie virginis dedica-
tam: ⁊ etiam in villis q̄ beata virgo maria eſt
ſingularis protectrix illius ciuitatis aut ville
Exēplū de illa ciuitate que erat obſeſſa ab ini
micis: ⁊ beate virginis imago eam liberauit
ab hoſtibus: quere ibidem. lxxxiij.

De exaltatiõe ſcē crucis.Ser.xxxv.

SI exaltatus fuero a terra oia trahā ad meipȝ.Jo.xij. Sicut inueniť grauitas in reb⁹ p quā deſcēdūt vt pȝ i tra:ꝛ leuitas p quā aſcēdūt vt pȝ i igne ſic i aliq̄b⁹ hoīb⁹ ē ſupbia q̄ facit cor groſſum ꝛ pōderoſum:ꝛ facit deſcēdere:iuxta illō Lu.xviij.oīs q̄ ſe hūiliat exaltabiť:q: igiť lignū ſcē cruc꜡ ſicut erat hūiliatū i ō ꝙ erat ſuppliciū latronū:ita fuit valde exaltatū i paſſiōe in hoc ꝙ mēbris xp̄i tāq̄ ex margarit꜡ ornatū fuit.et hodierno die in hoc ꝙ heracli⁹ impator p ipſam crucē de hoſtib⁹ glorioſe triūphauit.In pmiſſis igiť verbis duo tāgunť.Primū ē exaltatio ſcē crucis:cū ðr.Si exaltat⁹ fuero.Scðm eſt vtilitas paſſiōis:cū ſubiūgiť.Oia trahā ad meipȝ.Vñ in p̄nti ſer. tria ſūt dicēda.Pŕio de exaltatiōe ſcē crucis Scðo aliqua p informatiōe nr̄a.Tertio aliq̄ miracula p nr̄a ꝯſolatiōe.Quātū ad primam partē ē ſciēdū ꝙ celebrādo ſcē crucis exaltationē p ꝯñs recolim⁹ dn̄icā paſſionē.vñ caniť Tuā crucē adoram⁹ dn̄e:tuā glioſam recolimus paſſionē.vñ ſcrib̄s Tho.in.iij.pte.q.xxv. articu.vi.Crux xp̄i pōt adorari adoratiōe latrie:q: crux xp̄i ſanguine pfuſa eſt:ꝛ a imago crucifixi ex paſſit:ꝛ eiuſdē imago eſt etiā lignū qðcūq̄ ad modū crucis formatū.Circa ipam exaltationē ſcē crucis ē ſciēdū ꝙ crux xp̄i primo exaltata ē in die paraſceues:q̄n xp̄s in ligno crucis ſuſpēſus fuit.Sȝ q̄reres q̄re xp̄s i ligno cruc꜡ mori voluit?Rñr:vt mala ade reſtitueret.Adā em̄ ꝯ mādatū dei pomū ligni vetiti comederat:ꝛ iō ꝯueniēs fuit ꝙ xp̄s ad ſatiſfaciēdū p illo pctō ſeipm pateret i ligno affigi q̄ſi reſtituēs qð adā abſtulerat.Iuxta illō p̄s.lxviij.Que nō rapui tūc exolueba.Aug.cōtēpſit adā p̄ceptū accipiēs ex arbore pomū:ſȝ q̄cq̄d adā amiſit:xp̄s inuenit.Scðo exaltata ē ſicut hodie feſtū exaltatiōis celebram⁹.Pro q̄ ſciēdū ꝙ pp magnā victoriā ꝛ inſigne miraculū qð de⁹ oſtēdit p ſanctā crucē feſtū.illud ab eccl'ia celebrať:ꝛ exaltatio ſcē crucis appellať q: tali dei fides mřtū fuit exaltata.Vñ legiť ꝙ āno dn̄i.dcxiij.pmittēte deo flagellari ppl'ȝ ſuū p paganos.Coſdroas rex, plar oia regna ſibi ſubiugauit.Hierl'ȝ aūt veniēs ptē ſcē crucis quā ſcā helena reliq̄t aſportauit Volēs aūt ab hoīb⁹ honorari vt de⁹ turri ex auro ꝛ argēto iterlucētib⁹ gēmis fecit:ꝛ ibidē ſolis ꝛ lūe ꝛ ſtellaꝝ imagīes collocauit:ꝛ ſicut in throno reſidēs tāq̄ deus pr̄:lignū ſcē crucis ſibi a dextris poſuit loco filij:ꝛ gallum a ſiniſtris loco ſpūſſcti:ꝛ ſic ſe q̄ſi deū adorari p̄cepit.Tūc Heracli⁹ impator exercitū collegit:ꝛ ꝯ filiū Coſdroe iuxta danubiū flumē dimicatur⁹ aduenit.tādē vtriq̄ exercitui placuit vt ipi ſoli ſupra pōtē ꝯuenirēt:ꝛ q̄ victor exiſteret ipe ſine dāno vtriuſq̄ exercit⁹ ipꝛit⁹ viuꝛ pareꝛ.Hic heraclit⁹ ſe totū deo ꝯtulit:ꝛ ſe ſigno ſcē crucis deuotiōe q̄ potuit cōmēdauit Ambob⁹ itaq̄ ꝯflictū iurātib⁹:heraclito dn̄s victoriā tribuit ꝛ cūctū exercitū ipſo ſubiugauit:adeo ꝙ tot⁹ ppl's coſdroe ſacrū baptiſma ſuſciperet.Tūc heracli⁹ ad coſdroā puenit:ꝛ in throno aureo eū repiēs ait.Q: lignū ſcē crucis ſcdm modulū tuū honoraſti:ſi fidē xp̄i recipias vitā ꝛ regnū ꝯſeruab:ſin autē te gladio meo pimā.Cū aūt acq̄ſcere noluit:ipſum decollauit:ꝛ filiū ſuū.x.annoꝝ quē cū ipo reperit baptizauit:ꝛ regnū patnū ei dimiſit:turri ꝟo deſtruēs auꝝ ꝛ argētū.ad eccl'ias reparādas deſtiauit.ſcāȝ igiť crucē accipiēs hierl'ȝ reportauit.Cū āt de mōte oliueti deſcēdēs p portā q̄ dn̄s paſſur⁹ itrauerat:i eq̄no regio et ornamētis ipialib⁹ igredi vellet repēte lapides porte deſcēderūt:ꝛ iuicē q̄ſi vn⁹ paries ſe clauſerūt:ſup q̄ cūctis ſtupētib⁹ āgel⁹ dn̄i ſignū cruc꜡ i manib⁹ tenēs ſup portā apparuit dicēs.Cū rex celoꝝ ad paſſionē p hāc portā igredi vellet nō cultu regio ſȝ hūili aſello igrediēs exēplū ſuis cultorib⁹ dereliq̄t.Et his dictis āgel⁹ dn̄i receſſit.Tūc ipator lachrymat⁹ ſeipȝ diſcalciauit ꝛ veſtimēta vſq̄ ad camiſiā exuit:ꝛ crucē dn̄i accipiēs vſq̄ ad portā dn̄i hūiliť baiulabat.Moxq̄ mur⁹ ſe ecōuerſo aperuit ꝛ liberū pateſecit ipatori ingreſſuȝ.Rex aūt deuotiſſim⁹ i hui⁹ crucis laudē ꝓrupit dicēs.O crux ſpēdidior cūctis aſtris mūdo celebris hoīb⁹ multū amabiľ q̄ ſola fuiſti digna portare p̄ciū mūdi:ſalua p̄ſētē cateruā i tuis hodie laudib⁹ ꝯgregatā tuo vexillo ſignatā.Sic q̄ p̄tioſa crux i ſuo loco reſtituiť:ꝛ ſtatī paraliti c̄i q̄tuor curanť:leproſi.x.mūdanť:ceci.xv.illūinanť:demōes effugant a varijs lāguorib⁹ plurimi liberāť:ꝛ ſic ipator eccl'ias r̄parās ad ꝓp̄a remeauit.tertio q̄tidie exaltať i eccl'ijs ꝛ hoc i memoriā ieſu xp̄i crucifixi.habem⁹ ei triplex mēoriale paſſiōis xp̄i.Pŕio i viſu ſicut in ymaginib⁹ crucifixi paſſio xp̄i figurať:ꝛ ēt in ymaginib⁹ ſcōꝝ vbi vita ſcōꝝ ſimplicib⁹ declarať.vñ ðr i decre.Imagīes ſcōꝝ ꝛ picture ſunt libri laicoꝝ ꝛ ſcripture.de ꝯſe.diſt.iij.platū.Scðo in auditu vt q̄n paſſio xp̄i p̄dicať.vñ q̄lȝ p̄dicator dȝ conari vt in quolȝ ſermone faciat aliquā mētionē de paſſiōe xp̄i.Tertio in guſtu vt i ſacr̄o altaris.vñ cū q̄s ſumit ſacr̄m hoc dȝ fieri cū memoria paſſiōis xp̄i.Vñ ipſe xp̄s dixit diſcipul'.hoc facite i meā cōmemorationē.quarto crux xp̄i exaltabiť extremo iudicio q: malis ibi erit i teſtimoniū ſue dānationis.vñ tūc xp̄s ſanguinē ſuū a malis hoībus requiret ſcðm Chry.dicēs.Ego propter vos

hō lacer⁹ ſum: ꝓpter vos alligatus ⁊ diluſus
ceſus ⁊ crucifix⁹: vbi eſt tātarū iniuriarū mea
rū fruct⁹? Ecce ꝑciū ſanguinis mei quē dedi
in remiſſionē aiaꝝ veſtrarū. Ubi ē ſeruit⁹ vr̄a
quā mihi ꝓ ꝑcio ſāguinis mei dediſtis? Erit
⁊ bōis ſaluatiōis ſignū. vñ Chry. ſup Math.
Crux ⁊ cicatrices xp̄i radijs ſolis erūt lucidio
res. Uides ḡ q̄ta ſit virt⁹ crucis cū ſol obſcu-
rabit ⁊ luna nō dabit lucē ſuā vt diſcas q̄uo
crux luna lucidior ⁊ ſole clarior erit i iudicio
ad bonoꝝ ꝯſolationē. Quātū ad ſcd̄am ꝑtē
iſti⁹ ſer. ꝓ nr̄a informatiōe ē ſciēdū ꝙ ꝑ ſignū
crucis debem⁹ vicere tētationes diaboli. Uñ
hic q̄rit̄ vñ occaſionē demon nos tētādi ſum-
pſit. Rñt Caſſio. in collationib⁹ ex inuidia cū
ꝓpt̄ ſupbiā de celo detruſus fuiſſet ⁊ cogno-
ſceret hoīes i loco quē ꝑdidit ꝑuēturū: ſtimu
lat⁹ inuidia hoīez tentauit: ſi adhuc eadē de
cā tētat nos quotidie vt īpediat nos in nr̄a
ſalute. Etiā q̄rit̄ vtrū poſſint tētare qñ volue
rint. Rñ ibidē ꝙ nō: vt ꝑz de Job quē ſatha
nas nō potuit tētare niſi licētiat⁹: immo nec
demōes potuerūt itrare porcos niſi xp̄o ānu
ente. vt hr̄ Mat. v. Etiā q̄rit̄ vtrū tātā viin ha
bēt demōes tētādi ſicut olim. Rñr ibidem ꝙ
nō oli paucīſſimi i heremo cōmorari poterāt
nimia ferocitate demonū deterriti ēt cū iter
decē q̄ſdā viciſſim vigilare ⁊ orare oporteret
ꝓpter viſibilia fantaſmata demonū: ſꝫ iā ꝑꝑ
diligētiā hoim: aut ꝓpt̄ crucē in eccl̄ia latina
predicatā minus infeſtemur. Etiā q̄rit̄ vtrū
demōes de ꝯflictu dolorē reportēt? Rñr ꝙ ſic
nā victi ꝯfundunt̄. Hiere. xvij. Cōfundant̄ q̄
me ꝑſequnt̄ ⁊ nō ꝯfundar ego. Etiā queritur
vtrū demon ſemel ſupat⁹ denuo tentet? Rñr
ſm̄ b. Tho. ꝑte. j. q. xiiij. Quidā dicūt ꝙ demō
ſemel ſupat⁹ nullū hoīez de cetero tētare pōt
nec de eodē nec d̄ alio peccō. Quidā aūt dicūt
ꝙ pōt aliū tētare ſed nō eūdē: ⁊ hoc ꝓbabilit̄
dr̄. ſi tñ intelligat̄ vſq; ad aliqđ tp̄s. vñ Lu. iiij
dr̄ ꝙ ꝯſūmata oī tētatiōe diabolus receſſit a
xp̄o vſq; ad tēp⁹. Q̄uo aūt diabol⁹ nos tētat
quotidie ꝯtinue multiplr̄ hoc q̄re i ꝓmptua.
infra vbi Machari⁹ diabolū vidit cū vaſculis
xiij. C. Quātū ad tertiā ꝑtē iſti⁹ ſer. ſciēdū ꝙ
quilꝫ ꝑtereūdo crucifixū dꝫ reuerētiā exhibe
re ip̄o xp̄o q̄ mortu⁹ ē in cruce ꝓ eo. Et q̄cūq;
ꝓcurat aliqđ crucifixū i publica ſtrata ſeu ec
cleſia: ⁊ quotiēſcūq; a quolꝫ hoīe ꝑtereūte re-
uerētiā exhibet̄ xp̄o a quolibet hoīe habebit
ſpālē ꝑticipationē in p̄nti vita ſi eſt in gr̄a. ⁊
in futuro ſpectale accidētale gaudiū ſi erit in
gl̄ia. Etiā ſciēdū ꝙ laudabile ē hr̄e crucifixū
circa lectū vel circa menſam: vt cū q̄s inſpicit
crucifixū memoret̄ dn̄i nr̄i paſſionē: ⁊ imagi-
nē bt̄ē Marie ꝟginis vl̄ apl̄i tui vel ſcti frāci
ſci vl̄ barbare. Et ſciēdū ꝙ q̄ncūq; q̄s inſpicit
crucifixū tūc dꝫ tria ꝯſiderare. Primo q̄r xp̄s
in cruce caput iclinauit ad oſculādū: in ſignū
ꝙ optat recōciliari cū peccōre ſi peccōr cupit ex
corde recōciliationē. Scd̄o ꝙ hꝫ ābas manus
extēſas ad amplexādū: ſicut mr̄ amplexat̄ fi-
liū ſic xp̄s parat⁹ eſt amplexari peccōre cū bra
chijs mīe ſue: ⁊ ſibi oīa peccā ſua idulgere ſi ex
corde penitet eū feciſſe: āplī⁹ nō velit mortalr̄
peccare cū diuino adiutorio. Tertio ābos pe
des cruci affixos in ſignū ꝙ vult ſecū māere
nūq; ab illo hoīe recedere niſi pri⁹ recedat ab
eo: nec ꝯtēnere niſi pri⁹ ꝯtēnat ip̄z. Ergo ieſus
xp̄s emanuel: qđ interpretat̄ nobiſcū deus dr̄.
Quod aūt xp̄o valde placet cum q̄s orat pre
tereūdo crucifixū in publica ſtrata vnum pr̄
nr̄ ⁊ aue maria hoc oſtendit̄ in vno latrone
q̄ orauit vnū pr̄ nr̄ añ crucifixū ⁊ ſic ſaluatus
eſt. hoc q̄re in diſci. de tp̄e ſer. xlix. R. Et ſcien
dum ꝙ diaboli vincūtur per ſancte crucis ſi-
gnum: ſicut de ſctā Juſtina legit̄ quā diabo-
lus valde īpugnauit prauis cogitatiōibus: ⁊
ip̄a ſctā ꝟgo in ſe reuerſa ꝯtinuo ſe ſigno ſctē
crucis muniuit: ⁊ diabol⁹ fugit. ⁊ ab oī tētatio
ne ſtatim liberata eſt. Etiā de eadem legit̄. ꝙ
diabol⁹ ſemel in ſpecie pulcherrimi iuuenis
ſe trāſfigurauit thalamum eius ingrediens
cū ip̄a in lecto ſuo eēt: ⁊ ipſe in lectū ei⁹ īpudē
ter iſiliit: ⁊ in eius amplexū ruere voluit. Qđ
vidēs ſancta Juſtina ⁊ adeſſe intelligēs dia-
bolū mox ſignū crucis edidit ⁊ ſtatī diabol⁹
euanuit. Etiā legit̄ de eadem ꝙ nobilis qui
dam eam in vxorem habere deſiderauit ⁊ cy
prianū necromāticū rogauit vt eā ſibi ī vxorē
ordiaret ⁊ ipſe cyprian⁹ miſit ad eā diuerſos
demōes ⁊ ip̄a ꝟgo ſctā per ſignū ſctē crucis
oēs ſuperauit. Quere hoc infra in ꝓmptua-
rio exēploꝝ. xxxix. C. Ultimo ſciēdū ꝙ opera
noſtra oīa debem⁹ facere cū ſigno ſancte cru
cis de mā̄e ⁊ de ſero: ⁊ etiā i comedendo ⁊ bi
bēdo. Exēplum de virgine q̄ comedit lactucā
in orto ſine ſigno ſctē crucis: ⁊ ēt de cōuerſo q̄
bibit vinū in ciuitate ſine ſigno ſācte crucis.
Jſta exempla habētur in dyalogo Gregorij:
⁊ quere infra in promptuario. xl. C.

De ſctō Mattheo aplo. Sermo. xxxvj.

Vidit ieſus hoiez
ſedētē i theloneo Mattheū noīe
⁊ ait illi ſeq̄re me ⁊ ſurgēs ſecut⁹
ē eū ita ſcribit Mat. ix. ⁊ i iſtā ſo-
lēnitatis euāgelio. Si em̄ aliquis infirm⁹ ſa
nari deſiderat oportet infirmitatē ſuam medico
aperiat ⁊ vt medic⁹ circa ipſum diligētē curā
adhibeat ⁊ vt ipſe ſanat⁹ ſanitatē ſuā per ſi-
gna euidētia oſtēdat. Jſta tria notant̄ in ver
bis ꝓmiſſis. Primo ponit̄ ſpēs infirmitatis ex
ꝑte egroti cū dr̄. Uidit Jeſus hoīem ſedētē in

theloneo mattheū noīe. Scḋo ponit modus
curationis ex pte medici cū dr.Sequere me.
Tertio ponit oſtēſio curatiōis ex pte ſanati
cū dr.et ſurgēs ſecut⁹ ē eū.vñ i pñti ler.ad ho
norē ſcti Mat.tria ſunt dicēda. Pūo priuile-
gia ſcti mat.ſcḋo aliq̄ p informatiōe ſimpli-
ciū. Tertio aliq̄ miracula p ɔſolatiōe hoim.
Quātū ad pmā ptē ſciendū φ ſcūs Mat.hʒ
vij.priui.q̄ nobis oib⁹ ſunt ɔſiderāda. Primo
qꝛ xp̄s vocauit eū ad aplatū qñ dixit. Seq̄re
me.ꝛ ipſe ſtatī ad vnū v̄bū ſecut⁹ ē eū ꝛ nō ſo
lū celerit:ſʒ etiā gaudēter.In cui⁹ ſignū fecit
ſibi ɔuiuiū magnū in domo ſua ſicut euāge-
liū hodiernū dicit.Scḋm priuil.qꝛ inter qua
tuoꝛ euāgeliſtas ipſe eſt prim⁹ in ordine. vñ
Hiero.Sicut mattheus pūo in ordine ponit
ita euāgeliū primo ſcripſit.Et inter figuras
euāgeliſtarū nobiliori figura figurat quia in
forma hoīs.Et rō hui⁹ ē qꝛ ipſe ſcripſit hūa-
nitatē xp̄i.Nā in pncipio euāgelij ſui ſcripſit
genealogiā xp̄i:in medio pdicationeʒ xp̄i: in
vltio xp̄i paſſionē.ꝛ hoc euāgeliū ſcripſit i in
dea ligua hebraica.Ceteri euāgeliſte ſcripſe
rūt i ligua greca.Lingua aūt hebraica ē no-
bilioꝛ:qꝛ fuit pria ꝛ ligua ade:ꝛ a deo imedia
te tradita:ꝛ lingua decora:qꝛ ſic rabi moyſes
dicit.Nullū vocabulū propriū in lingua illa
deputatū eſt ad aliquā feditatē vel turpitu-
dinē nominādā ſʒ p aliq̄s circūlocutiōes ta-
lia exprimūt.Erit ꝛ ppetua ꝛ eterna.qꝛ ſic dt
Iſid:poſt diē iudicij oēs lingue ceſſabūt ꝛ ſo-
lū manebit lingua hebrea.Tertiū qꝛ euāge-
liū ſuū frequēti⁹ oib⁹ alijs in eccl'ia legit. Ec
cleſia ei frequēter legit euāgeliū Mat.epiſto
las pauli pſalmos dauid.Et rō huius eſt: vt
nullus petoꝛ deſpet de mia dei q̄tūcūq̄ ma-
gnus petoꝛ ē:qꝛ oē petm̄ cōmittit aut ex ifir-
mitate hūana:aut ex ignorātia:aut ex certa
malitia. Ex infirmitate hūana peccauit ipſe
matthe⁹.Pecuniā em̄ p lucrū augere ab hu-
mana pcedit infirmitate.ex ignorātia pecca
uit paul⁹ qꝛ dixit vt hʒ.j.Thi.j.Ignorās feci
qꝛ pſecut⁹ ſuʒ eccl'iā dei.Et ex certa malitia
peccauit dauid:qꝛ adulteriū cōmiſit ꝛ homi
cidiū ppetrauit.vt igit oſtēdat φ null⁹ dʒ de
ſpare de dei mia: ſiue peccet ex infirmitate:
ſiue ex ignorātia:ſiue ex certa malitia: iō di-
cta iſtoꝝ triū frequenter recitant in eccleſia.
Quartū in quo oēs ſctōs in celo pcellit eſt qꝛ
eſt martyꝛ aplus ꝛ euāgeliſta ita φ in nullo
alioꝝ ſctōꝝ iſte tres progatiue inſimul iueni
unt.Petr⁹ q̄dē fuit apls ꝛ martyꝛ:ſʒ nō euā-
geliſta.Ioā.fuit apls ꝛ euāgeliſta:ſʒ nō mar
tyꝛ:qꝛ ſanguinē ſuū nō fudit: ſed i pace quie-
uit.Stephan⁹ fuit martyꝛ.ſed nō fuit aplus
neq̄ euāgeliſta. Mat.vero fuit aplus.ꝛ mar
tyꝛ ꝛ euāgeliſta. Quintū priuile.qꝛ cōpoſuit
octauū articulū de.xij.articulis fidei dicens.
Inde ventur⁹ ē iudicare viuos ꝛ mortuos.vbi
ſciēdū φ q̄lʒ xp̄ian⁹ tenet credere futurū iu-
diciū:qꝛ ē octau⁹ articulus fidei: ꝛ iſte articu
lus dʒ nobis inducere ꝛ incutere timorē ma
gnū:qꝛ de oib⁹ ſumus reddituri rōnē ſtrictā.
Eccli.xij.Cūcta q̄ fiūt adducet dñs i iudiciū.
Nā ſumus reddituri rōnē de cogitationib⁹
nr̄is.Sap.j.In cogitationib⁹ ipij interroga-
tio erit.Etiā de oib⁹ v̄bis Mat.xij.De oi ver
bo ocioſo ꝛc. Etiā de opib⁹ nr̄is q̄ geſſimus
in corpe de oi greſſu:tactu viſu.ꝛc.vñ apls.ij.
Coꝝ.v.oēs nos manifeſtari opʒ añ tribunal
xp̄i vt referat vnuſq̄ſq̄ i corpore prout geſſit
ſiue bonū ſiue malū.Etiā de rebus tpalibus
q̄uō lucrat⁹ es:q̄uō poſſediſti: q̄uō expēdiſti.
Etiaʒ q̄lʒ de officio ꝛ artificio.ſ.faber:ſartoꝛ:
ſutoꝛ piſtoꝛ.Etiā quilʒ de ſtatu ſuo.ſ.mr̄imo
niali viduali:virginali.Sextū priui.qꝛ feſtuʒ
eius hodie ſolēniter celebrat i tota eccl'ia dei
ꝛ ipi⁹ vigilia ſub pcepto ieiunat.Septimū qꝛ
quotidie in oib⁹ miſſis p totū annū noīna
tur.Quātū ad ſcḋam ptē iſtius ſermōis ſciē-
dū φ matthe⁹ nolat publicanus:qꝛ tpalibus
lucris inhiabat ſedēs in theloneo: qḋ nego-
tiū vix ſine petō mortali exercet. Vñ p infor-
matione nr̄a ſciēdū φ cū tēporalibus peccat
quis q̄tuoꝛ modis.Primo cōcupiſcēdo bona
alioꝝ ɔtra deū ꝛ iuſtitiā vl etiā q̄ ɔcupiſcunt
iuſtas res hr̄e:ſʒ ad malū finē.ſ.ad peccāduʒ
puta ad vanā gl̄iā exercēdū vl ad luxuriā vl
ad crapulaʒ:ſicut ille diues de quo ſcribitur
Luc.xvj.q̄ epulabatur quotidie ſplēdide.ꝛc.
Etiā q̄ cū nimio appetitu vel amore afficiun
tur ad tpalia:q̄uis nō iniuſte vellent ea acq̄
rere:tñ qñ iſte appetitus ꝛ amoꝛ tpaliū ſupe-
rat vel pcedit amorē dei ꝛ appetitū ppꝛie ſa-
lutis:ſic φ mēs ſuffocat ex toto tales ꝛ criā gra
uiter peccāt ſicut heu plures ſunt q̄ totū coꝛ
ſuū occupāt cū tēporalib⁹: ſic φ raro vel nū-
q̄ de deo vel ſalute ppꝛia vel futuro iudicio
cogitāt.Sed qñ q̄s appetit bona aliena cum
volūtate conditionata.ſ.ſi poſſet habere ſine
offenſa dei ac iniuria primi:ꝛ tūc nullū petm̄
eſt vel ſolū veniale petm̄ eſt. Scḋo peccat q̄s
p auaritiā acquirēdo bona tpalia iniuſte ſcʒ
cū viſura vel ludo vel p fraudē in emendo vl
vendēdo:vel p furtū:vel per rapinā. Nā quo
cūq̄ mō q̄s tēporalia iniuſte lucrat mortalit
peccat:ꝛ tenet ad reſtitutionē ſi vult ſaluari
ſiue ſit i reb⁹ magnis ſiue paruis.Aug. Aua
rus anteq̄ lucrat ſeipm̄ pdit: ꝛ anteq̄ aliq̄d
capit capit.Itē Augu.Petm̄ nō dimittit niſi
ablatū reſtituat. tertio peccat q̄s p diuitias
male expēdēdo ſua tpalia.ſ.qñ nō vtit ad ho
norē dei ꝛ ad ſalutē primi ꝛ ppꝛiā: ſʒ vtit ad
peccādū ɔtra deū tales poſſent dānari etiam

ſi nullas res iniuſtas haberēt:ſ3 ſuas iuſtas
res ſic ad peccādū expēderēt. Qđ p3 i illo di
uite epulone. Luc. vj. q̄ ſepult⁹ eſt in inferno
⁊ tñ nō inuenit̄ ſcriptū de eo ꝙ fuit vſurari⁹
vel raptor luſoꝛ vl̄ fur:ſ3 bona ſua male expē
dit. ſ. in ſupbia veſtiū:in gula:in crapula:⁊ la
zaro paupi nō ſubuēit:⁊ iō dānat⁹ ē. O quot
diuites ſequunt̄ eū in ſupbia veſtiū habētes
ꝑtioſas veſtes:lōgas caudas ⁊ ſciſſuras mul
tas ⁊ multa parta veſtiū:⁊ ſic de ſingulis. Itē
ſequunt̄ eū i gula ſicut illi q̄ volūt optia fercu
la comedere:⁊ optimū vinū bibere: ⁊ ſic ſup-
flue expēdūt ſuas iuſtas res de qb⁹ ſtrictā rō
nē vſqꝫ ad vnū denariū reddituri ſūt deo i no
uiſſimo die. Itē illi q̄ pdūt bona p ludos ⁊ ma
le cōſumūt ⁊ ꝓdigaliter. Sed diceres. Iſta bo
na ſunt mea:⁊ l3 mihi cū eis facere qđ volo.
Rñdeo ꝙ nō ſunt tua ꝓpria:ſ3 accōmodata a
deo. vñ apl's. j. Coꝛ. iiij. Quid habes qđ nō ac
cepiſti? Ergo qli3 d3 vti bōis ſuis tāq̄ reb⁹ ac
cōmodatis cū timoꝛe ne offendat deū q̄ eas ſi
bi accōmodauit. quarto peccat q̄s p diuitias
eas nimis auare poſſidēdo ⁊ retinēdo ſua iu
ſta bona:ſicut q̄ d ſupfluo nō ſubueniūt pau
pib⁹ ex inſatiabili cupiditate:q: ſibi timēt de
ficere ſp ⁊ tales reputant̄ raptores corā deo.
vñ Amb. Nō minoꝛis ē criminis hñti tollere
q̄ cū poſſes īdigētib⁹ denegare. Ergo tātoꝝ
ſcias te inuadere bona quāta bōa poſſes ꝑſta
re ⁊ nolis. Ergo qli3 poſſidēs bona tpalia d3
paupib⁹ cōdiuidere. Aug. da xp̄o in terra q̄
tibi reddet i celo. Ex quo ſctūs Mat. fuit the
loneari⁹ tunc q̄rit̄ q̄ requirunt̄ ad verū thelo
neū? Rñr ꝙ tria. Pmo auctoritas illi⁹ qui h3
ptātē inſtituēdi:vt rex vel iperatoꝛ. Scđo vt
fiat ꝓ pace tuēda:vel ꝓ via reparāda. Tertio
vt fiat moderate ne pauperes nimiū aggra-
uent̄. vt p3 ex̄. de ver. ſig. Sup quibuſdā. Et ē
ſciendū ꝙ q̄ recipiūt pedagiū a clericis ſunt
ipſo facto excōicati ⁊ non pñt abſolui a pctō
niſi reſtituāt illis a qbus receperūt:vt p3 ex
tra de ↄſue. c̄. q̄. ij. vj. Etiā ſciēdū ꝙ q̄ nouum
theloneū ↄtra deū ⁊ iuſtitiā inſtitutū vel qui
antiquū theloneū aggrauāt quot denarij vl'
groſſi vel floreni ibi recipiūt ↄ deū ⁊ iuſtitiā:
tot penas nouas in inferno hñt accidētales
⁊ hoc q̄diu durat illud theloneū. Quātū ad
tertiā ptē iſti⁹ ſermonis ē ſciēdū ꝙ oēs hoīes
dñt inuocare ſctm̄ Mat. tanq̄ ſingularē pa-
tronū ⁊ adiutorē in oīb⁹ infirmitatib⁹. Vñ le
git̄ de eo ꝙ in ꝑdicationib⁹ ſuis totā terram
egypti ⁊ regē ⁊ reginā cōuertit ⁊ baptizauit
cū filio ⁊ filia q̄ſi cū oī populo ſuo. ſic ꝙ p. xxx.
dies q̄ſi. xl. milia hoīm ſunt baptizati:⁊ ipſe
cōfirmauit ſermones ſuos ſequētib⁹ ſignis.
Vñ legit̄ ꝙ p ipſum adhuc exiſtētem in pre-
ſenti vita plures ceci illuminati ſunt ⁊ multi
paralitici curati:⁊ plures leproſi mundati. et
multi a demonibus liberati. Etiā legitur ꝙ
beatus barnabas euāgeliū qđ ſctūs mathe⁹
ex inſpiratione ſpiritusſancti ſcripſerat ſecū
ferebat:⁊ ſuper infirmos illud ponēs omnes
tā in fide barnabe q̄ etiā merito beati Mat.
continue ſanabant̄. Etiā h3 poteſtatē ſuper
dracones. Vñ legit̄ ꝙ etia3 duos dracones p
duos magos. ſc3 zaroes ⁊ arphaxat fuerunt
miſſi ad ſctm̄ mattheū:ignē ſulphureū ex oꝛe
⁊ naribus euomētes. Apoſtolus aute3 ſigno
crucis ſe muniēs ⁊ in noīe dñi ieſu xp̄i draco
nibus p̄cepit vt abirēt nulliū ledētes ꝓti
nus abierūt. Etiā ſuper moꝛtē hab3 poteſta
tem:qui filiam regis quā ipſi magni non po
terant ſuſcitare ipſe ſuſcitauit a moꝛtuis.

De angelis. Sermo. xxxvij.

Angelis ſuis mandauit, de
te: vt cuſtodiāt te
in omnib⁹ vijs tuis. ꝑs. xc. Ex qui
bus verbis colligitur ꝙ in illo q̄
angelis mandauit magna oſtēdi
tur charitas:i angelis magna humilitas in
hoīe magna dignitas ⁊ vtilitas. Charitas
dei in hoc oſtēdit̄ ꝙ tantos ⁊ tales cuſtodes
homini deputauit. vñ Bernar. Dñe quid eſt
homo q: innotuiſti ei. aut fi. ho. q: re. eū. De-
niqꝫ mittis ⁊ vnigenitū tuū immittis ⁊ ſpm̄
ſanctū ꝓmittis etiā vultū tuū ⁊ illos beatos
ſpiritus ꝓpter nos mittis in miniſteriū nr̄uz.
Scđo in angelis oſtēdit̄ magna humilitas q̄
tā humile officiū nō recuſant:l3 hoīes ta3 di-
ligenter cuſtodiūt ⁊ illis miniſtrāt. Et iō hō
magnā d3 habere reuerētiā corā angelo qui
ſibi dignat̄ miniſtrare. vñ Ber. In quouis di
uerſoꝛio:in quouis angulo reuerētiā exhibe
angelo tuo:nec audeas illo ꝑſente qđ me vi-
dente nō auderes. Semper aūt angeli hoīes
cuſtodiūt. Nā ſtātes tenēt. nec cadant:cadē-
tes adiuuāt vt reſurgāt:reſurgētes cuſtodi-
unt ne iterū cadāt. Tertio oſtēditur in hoīe
magna dignitas. Vñ Hie. O magna digni-
tas aīarū vt vnaqueqꝫ ab ortu ſue natiuita-
tis habeat angelū in ſui cuſtodiā deputatū.
Datur eñ angelus in cuſtodiā homini exi-
ſtenti in vtero matris ne a diabolo ſuffocet̄.
Poſſet eni3 puer in vtero matris ſuffocari a
diabolo ⁊ abortiuus fieri. Egreſſus ab vtero
matris poſſet a baptiſmi grā īpediri: ⁊ ſic dā
naretur. Vñ dr̄ in decr. Aīa coꝛpoꝛi vnita ſi in
baptiſmo lota nō fuerit eternaliē perit. xxiiij.
q. iij. ſi habes. Vñ etiā Ioā. iij. dr̄. Niſi quis re
natus fuerit ex aqua ⁊ ſpū ſctō ⁊c. Etiam ve-
niēs in mūdo poſſet p multa pctā pertrahi:
ſed angelus eū cuſtodit ⁊ defendit ⁊ pctā cō-
culcare facit. Etiā de mūdo exeūtē p moꝛte3
ne de fide tētetur:vel in deſperationem per-

trahat ꝛ a ɔfeſſiõe ꝛ ſacramētis impediat: qꝛ
diabol⁹ quos nõ potuit ĩ vita decipere: nitit̃ ĩ
morte ſupplãtare. quos eñ nõ potuit decipe
in iuuētute que eſt prima vita hoīs: vel in ſe-
nectute q̃ eſt ſcđa vita hoīs nitit̃ in morte de
cipere q̃ eſt vltima vita hoīs. Jtē neceſſaria ē
hoī cuſtodia angeli poſt mortē: qꝛ tres vie ſũt
poſt mortē. Prima eſt que ducit ad infernum
Scđa ad purgatoriũ. Tertia ad celũ. Jn pͥma
angel⁹ aīam cuſtodit ne a demonib⁹ capiat̃ ꝛ
ad infernũ deducat̃. Vñ illis aīa regr̃at xp̄o
dicēs. ps. xciij. Niſi dñs adiuuiſſet me. i. p an-
gelũ ſuũ paulominꝰ habitaſſet in ĩferno aīa
mea. Et illđ ps. cxxiij. Aīa nr̃a ſicut paſſer ere
pta eſt de laq̃o venãtiũ. Jn ſcđa via angelus
aīaꝫ cuſtodit qꝛ vt purget̃ ĩducit aīaꝫ in pur-
gatoriũ. ꝛ poſtq̃ purgata ē aīa ipſam letãter
ĩducit. Jtē tertia via q̃ ducit ad celũ cuſtodit
aīaꝫ qꝛ ab oīb⁹ laq̃is eã defendit: ꝛ in celũ eaꝫ
ĩtroducit. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angeluꝫ
meũ q̃ te cuſtodiat ꝛ ĩducat ĩ terra quã pmiſi
pr̃ib⁹ tuis. Quãtũ ad ſcđaꝫ ptē iſti⁹ ſermonis
ſciēdũ ꝙ Michael archãgel⁹ cuiꝰ feſtũ hodie
colim⁹ hꝫ officiũ põderãdi merita ꝛ demerita
aīaꝝ. Nã ſꝫ picturas q̃ ſunt libri laycoꝝ Mi-
chael ꝛ ĩ ſtatera aīas põderat vt q̃ ſunt plene
ꝛ que ſint vacue recognoſcat. Dr̃ aũt Dan. v.
Appēſus es in ſtatera ꝛ inuēt⁹ es min⁹ hñs.
Sũt igit̃ q̃dã aīe vacue: q̃da ſemiplene: q̃dam
plene: ꝛ q̃dã ſupplene. Vacue ſũt q̃ ſecũ nulla
bõa opa portauerũt: iſtas michael põderat:
ꝛ eas vacuas ĩueniēs dicit. Appēſus es in ſta
tera ꝛ ĩuēt⁹ es nihil hñs dicere ergo põt talib⁹
qđ dr̃ Apo. iij. Tu es miſer ꝛ miſerabilis paup
cec⁹: ꝛ nud⁹. Tales eñ ſũt nudi: qꝛ bonis ope
rib⁹ expoliati. Ceci qꝛ ignorãtia ſunt obtene-
brati. paupes qꝛ ſctõꝝ oīꝫ ſuffragũs deſtituti
Et iđ erũt miſerabiles: qꝛ viſiõe diuia erũt pri
uati Miſeri: qꝛ gehēne icēdũs deputati. De
talib⁹ ĩ pſona xp̄i dicit michael Mat. xxij. Li-
gatis manib⁹ ꝛ pedib⁹ mittite eũ ĩ tenebras
exteriores. Semiplene aīe ſũt q̃ lꝫ aliq̃ bona
opera fecerũt: tñ tepide ꝛ negligēter fecerũt.
Jſtas ſcꝫ ſus michael põderabit ꝛ dicet. Appē
ſus es in ſtatera ꝛ inuēt⁹ es min⁹ hñs. Jſtis
etiã dicere põt illud Apo. iij. Nõ inuenio opa
tua plena corã deo meo. Jſta opa ſũt plena q̃
fiũt cũ feruore. Jſta ſunt ſemiplena q̃ fiũt cuꝫ
negligētia ꝛ torpore. Talib⁹ eĩ dicet michael
in perſona xp̄i illud Apoc. iij. Vtinã frigidus
eſſes aut calidus: ſed qꝛ tepid⁹ es incipiaꝫ te
euomere ex ore meo. Jlle aīe ſunt plene q̃ ſecũ
multa bona opa portauerũt. Talis erat aīa
illa de qua dicit̃ Act. xj. Hec erat plena bonis
operibus ꝛ eleemoſynas faciebat. Jſtas mi-
chael põderabit ꝛ dicet. Appēſus es ĩ ſtatera
ꝛ inuēt⁹ es ſatis habēs ſcđm illud Mat. xxv.
Eſuriui: ꝛ dediſtĩ mihi mãducare. Et iđ veni-
te bñdicti pr̃is mei. Jſte autē aīe ſunt ſupplene
q̃ nõ tñ pcepta ſeruauerũt: ſꝫ etiã cõſilia ſup
erogauerũt. Jſtas michael põderabit ꝛ dicet
Appēſus es ĩ ſtatera ꝛ inuēt⁹ es multa hñs.
Jſtis etiã põt dicere illud Lu. vj. Mēſurã bo
nã ꝛ ɔfertã ꝛ coagitatã dabũt in ſinũ veſtruꝫ
Jpſi eñ fuerũt diuinoꝝ mãdatoꝝ ɔſeruato-
res ꝛ iđ habebũt mēſurã bonã. Et fuerũt ter
renoꝝ ɔtēptores ꝛ ideo habebunt mēſurã cõ
fertã. Fuerũt pprie volũtatis ſubiugatores
iđ habebũt mēſurã coagitatã. Fuerũt caſtita
tis amatores: ideo habebũt mēſurã ſuperef-
fluētē. Scđo michael hꝫ officiũ deportãdi aīa
mas. portat eñ aīas ſctõꝝ in celũ. Vñ eccl̃ia
canit. Archãgele michael ɔſtitui te principeꝫ
ſup oēs aīas ſuſcipiēdas. Nõ tñ intelligēduꝫ
eſt ꝙ ipſe ſolus portet: qꝛ aliĩ angeli ſecũ por-
tant: ſed ꝙ ipſe honorabili⁹ portat ꝛ ꝙ ceteri
angeli q̃ ſecũ portant ſunt ſibi ſubditi ſic car
dinales ſummo põtifici ſunt ſubditi. Et ideo
cãtat eccleſia. Michael ppoſit⁹ paradiſi q̃ẽꝫ
honorificãt angeloꝝ ciues. Vñ creditur eē de
ordine principatuꝰ: ceteri v̾o qui portant de or
dine ĩferioꝝ angeloꝝ. Portãt aũt angeli aīa
mas ſctõꝝ valde reuerenter: qꝛ nõ in hũeris
ſꝫ in manib⁹. vñ dr̃ in ps. xc. Jn manib⁹ porta
bũt te. ꝛc. Portãt valde diligēter ab oīb⁹ offē
diculis ꝛ piculis eas cuſtodiũt ꝛ ɔſeruãt. vñ
ſequit̃. Ne forte offendas ad lapidē pedē tuũ
ſup aſpidē ꝛ baſiliſcũ ambulabis ꝛc. Portant
valde gaudēter qꝛ cũ cãticis ꝛ iubilationib⁹
eas ĩ celũ deducũt. vñ Eſa. lv. Jn letitia egre-
diemini: ꝛ in pace deducemini. mõtes ꝛ colles
cãtabũt corãꝫ deo laudes. Etiã portãt valde
hũiliter qꝛ paupes ꝛ mēdicãtes nõ deſpiciũt
ſicut patꝫ Lu. xvj. Factũ eſt vt moreret̃ mēdic⁹
lazar⁹ ꝛ portaret̃ ab ãgelis in ſinum abrahe.
Etiã ſciēdũ ꝙ archãgelo michaeli multa q̃ ſũt
mire virtutis attribuũt̃ ipſe vt dr̃ egyptiacis
plagis intulit mare rubꝛũ diuiſit ppl̃ꝫ iſrl̃ per
deſertũ deduxit in terrã pmiſſiõis introduxit
Jpſe inter ſctõꝝ angeloꝝ acies vexillifer xp̄i hr̃
ipſe a dño cõſtitutus eſt princeps eccleſie. ipſe
ſctõꝝ aīas recepit ꝛ in paradiſum exultationis
pducit. Jpſe eñ vt daniel teſtat̃ tpe ãtixp̄i cõ-
ſurget ꝛ p electis tanq̃ defenſor ꝛ protector
aſtabit. ipſe ad dei imperiũ antixp̄ꝫ exiſtētē in
mõte oliueti potēter occidet. ĩ voce ipſi⁹ archã
geli michaelis reſurgēt. Jpſe crucē: clauos: lã
ceã ꝛ coronã ſpineã ĩ die extremi iudicij pñta
bit. Quãtũ ad tertiã ptē ſciēdũ ꝙ ipſi ãgeli a
nobis ſunt honorãdi. Primo qꝛ ſũt cuſtodes
nr̃i: qꝛ vix poſſem⁹ ſubſiſtere, ſi cuſtodia ãgelo
rũ nõ eēt. vñ Hier. Si cuſtodia angeloꝝ non
eſſet inſult⁹ malignoꝝ ſpirituũ quis ſufferre
poſſet? Scđo honorãdi ſunt: qꝛ fratres ꝛ con

cines nr̃i.oẽs em̃ electi aſſumunt̃ ad ordines angeloꝝ q̃dam ad ſuperiores quidam ad medios quidã ad inferiores ꝓ diuerſitate ſuoꝝ meritoꝝ.Jo.xiiij.In domo patris mei mãſiones multe ſunt. Tertio:qꝛ ipſi ſũt oꝛonũ noſtraꝝ ante deũ repreſentatores ipſi nãqꝫ orationes nr̃as deo repñtãt. Tho.xij.Qñ orabas cũ lachrymis ⁊ ſepeliebas mortuos ego obtuli oꝛonẽ tuã dño.Quarto qꝛ ſunt regis eterni nobiliſſimi milites:ſicut ãt videmꝰ in militibꝰ alicuiꝰ regis ꝙ q̃dã eoꝝ ſemꝑ in aula regis cõmorant̃ ⁊ regi aſſociant̃ quidã aũt ciuitates ⁊ regni caſtra cuſtodiũt q̃dã vero regis inimicos expugnãt ita hoꝝ militũ xp̃i q̃dam in aula regia.ſ.i celo ẽpireo ſẽꝑ regi aſſociant̃ ⁊ ad eiꝰ honorẽ cãtica letitie ⁊ gl̃ie ſemꝑ cãtãt dicẽtes.Sctũs ſctũs ſctũs dñs deꝰ ſabaoth. Alij aũt cuſtodiũt ꝓuincias ciuitates ⁊ caſtra ⁊ villas.ſ.q̃ nobis ſunt deputati ad cuſtodiã cuſtodiẽtes ſtatũ virginum ⁊ viduarum coniugatoꝝ ⁊ caſtra religionũ.Alij ꝟo dei inimicos.i.demones expugnãt ne ſubditis noceãt ⁊ eis damna in corpore ⁊ aĩa inferant. Quinto honorãdi ſunt:qꝛ ipſi ſunt tribulatoꝝ cõſolatores:pꝛio ꝯfortãdo ⁊ roborãdo:ſcđo ipſam tribulationẽ refrigerãdo ⁊ minuẽdo. ⁊ hoc ſignatũ ẽ Danie.iij. Angelus dñi cũ tribꝰ pueris in fornacẽ deſcẽdit ⁊ fecit fornacẽ q̃ſi ventũ roris ſtãtẽ. Ultimo ſciẽdũ ꝙ angeli ſunt a nobis hodie ⁊ quotidie honorãdi qꝛ ſeruiũt nobis in p̃nti vita quotidie i oĩ loco ⁊ i oĩ tꝑe hoc oñdit̃ i ſacerdote q̃ celebrauit miſſaꝫ i hieruſalẽ qꝛ angelꝰ dñi reduxit eũ in p̃riam ſuã Exẽplũ q̃re de hoc i prõptuario exẽplo.iij.M. Itẽ angeli ſeruiuit heremite īfirmãti.hoc q̃re ibidẽ.xi.T.Itẽ angeli ſeruiunt hoĩ in extremis.Exẽplũ de hoc q̃re ibidẽ.lvi.M.Etiã angeli in extremis p̃ntãt hoĩ bona oꝑa ſua.ibidẽ.lvi.M.Etiã ãgeli ſeruiũt nobis poſt mortẽ:qꝛ angeli viſitãt ⁊ ꝯſolant̃ aĩas in purgatorio indicãt eis ſuffragia q̃ fiunt ab amicis eorum ⁊ a cognatis ſuis ⁊ aliis hoĩbus hic iam in mũdo exiſtẽtibꝰ ⁊ poſtꝗ̄ purgate ſunt aĩe i purgatorio ſufficiẽter tũc ipſi angeli letãter deducũt eas in celũ. Aliũ ſermonẽ bonũ ⁊ vtilẽ de ãgelis q̃re in diſcipulo de tꝑe.ſer.clviij.

De ſctõ Symõe ⁊ iuda aplis.ſ.xxxiij.

Vos amici mei eſtis ſi feceritis ⁊c.Jo.xv.Uerba propoſita locutꝰ eſt dñs ſuis aplis ⁊ ꝯñr loquit̃ oĩbꝰ nobis qꝛ ſi volumꝰ eẽ amici dei tũc pꝛio ꝑ oĩbꝰ ſeruare dẽmꝰ.x.p̃cepta q̃ p̃cepit nobis Uñ i p̃nti ſer.ad honorẽ btõꝝ aploꝝ Symonis ⁊ iude tria ſũt dicẽdã. Pꝛio ꝑuilegia ⁊ dignitates ſymõis ⁊ iude.Scđo aliqua ꝓ informatiõe ſimpliciũ.Tertio aliqua miracula ꝓ ꝯſolatiõe audientiũ.Quãtũ ad pꝛimã parteꝫ ſciẽdũ ꝙ iſti apl̃i hñt.vij.ꝑuilegia q̃ cum cordis deuotiõe audire debemꝰ. Pꝛimũ qꝛ ꝯſanguinei ſũt dñi nr̃i Jeſu xp̃i.nã mr̃ illoꝝ duoꝝ aploꝝ fuit ſoror btẽ virginis Marie mr̃is Jeſu xp̃i bñdicti.Scđꝫ qꝛ dñs elegit eos ex oĩbꝰ hoĩbꝰ mundi ad numeꝝ.xij.aploꝝ.vñ Jo.xv. Ego elegi vos de mundo. Tertia:qꝛ fidẽ dilatauerunt ⁊ multos hoĩes ad fideꝫ ſuis p̃dicationibus induxerunt. Uñ refert Euſebius in eccleſiaſtica hyſtoria ꝙ abagarꝰ xp̃o epl̃aꝫ ſcripſit eũ ad ſe inuitãdo. Cui xp̃s poſt aſcenſionem apl̃m vnum ꝓmiſit mittere ꝑ epl̃am Et vt refert Joh.damaſce.lib.iiij.ꝙ cum pictor ad xp̃m Abagaro miſſus eſſet vt faciem eius effigiaret ⁊ non potuiſſet pre ſplendore ⁊ pulchritudine xp̃i:ſed xp̃s lineo pictoris accepto faciem ꝓpꝛiam effigiauit:⁊ regi Abagaro ediſſe ciuitatis trãſmiſit. Et poſt xp̃i aſcẽſionem Thomas apl̃s Judam apl̃m Abagaro miſit qui in facie apl̃i Jude intuens diuinum ſplendorẽ:fidem ⁊ baptiſmum recepit. Etiã legit̃ ꝙ poſtꝗ̄ ambo apl̃i in babylonia ⁊ in regione circunq̃uaqꝫ vno anno ⁊ menſibus tribus cõmorati ſunt in quo tꝑis ſpacio amplius q̃̄ quadraginta milia hoĩm baptiti ſunt exceptis paruulis ⁊ mulieribus baptizato pꝛius rege cum vniuerſis dignitatibus ſuis. Uidẽtes em̃ eos oẽs infirmitates curare ꝟbo:illuminare cecos:⁊ ſuſcitare mortuos in noĩe dñi nr̃i Jeſu xp̃i vniuerſi ppl̃i crediderunt in deũ:deſtruentes tẽpla ydoloꝝ ⁊ eccleſias ꝯſtruentes ordinauerunt in ciuitate ep̃m noĩe Abdiã.qui cũ ipſis d̃ iudea venerat qui poſtmodũ legẽdam iſtoꝝ aploꝝ ſcripſit. Quartũ qꝛ cõſtituit eos ſecũ iudicaturos viuos ⁊ mortuos in fine ſcl̃i : qꝛ oĩa ꝓpter xp̃m reliquerũt:⁊ ipſm pauperem pauperes ſecuti ſunt.vñ Mat.xix. Amen dico vobis ꝙ vos q̃ ſecuti eſtis me in regñatione cuꝫ ſederit filiꝰ hominis in ſede maieſtatis ſue ſedebitis. Et vos ſuꝑ ſedes duodeciꝫ iudicãtes duodeci tribus iſrael. Quintũ:qꝛ nõ ſolũ ſunt apl̃i : ſꝫ etiã martyres xp̃i. Uñ legit̃ ꝙ cũ veniſſẽt ꝑ fidem ⁊ inueniſſent duos magos zaroẽ ⁊ arphaxat qui ppl̃m ꝑ nicromãticã artem decepiſſent:⁊ cũ illi viderent ꝙ apl̃i magna ſigna facerent p̃dicti magi ad quandã ciuitatẽ noĩe ſamir: vbi erãt.lxx.ydoloꝝ pontifices venerũt ⁊ eos ꝯtra aploſ ꝯcitauerũt.vt cum illuc veniſſent vt eos ſacrificare cõpellerent:aut penitꝰ necarent. Perluſtrata igit̃ vniuerſa ꝓuincia cũ apl̃i ad illã ciuitatẽ ꝑueniſſent:ecce põtifices cum vniuerſo ppl̃o eos capiunt:⁊ ad tẽplum ſolis eos deducũt. Tũc demões ceperunt ibidẽ clamare dicẽtes . Quid nobis facitis apl̃i dei viui:ecce i ingreſſu vr̃o oẽs flammis incẽdi-

mur tūc apl'i dixerūt: vt ſciatis ꝙ ydola vr̄a plena ſūt demōijs: ecce iperam⁹ eis vt exeāt ⁊ ſimulachra ꝯfringāt: ſtatimq; duo ethiopes nigerrimi egreſſi de ſimulachꝛis ⁊ oīa ydola in tēplo fregerūt: ⁊ cū viris vocib⁹ receſſerūt. Qḋ vidētes pōtifices in apl'os irruerūt: ⁊ eos ꝑti nus occiderūt: ⁊ ſic per martyrij palmam ad xp̄m eorꝫ cōſanguineū ꝑuenerūt. Sextū: qꝛ q̄lꝫ ipſorū cōpoſuit vnū articulū de .xij. articulis fidei. Nā Symō cōpoſuit decimū articulū .ſ. Sanctā eccleſiā catholicā. Ubi ſciendum ꝙ iſte articul⁹ ſic intelligit. Credo .ſ. ſp̄m ſctm̄ ſāctā eccleſiā ſanctificātē. Itē ſciēdum ꝙ eccleſia eſt fideliū ꝯgregatio: ⁊ q̄libet i grā exiſtēs eſt mēbrū eccl'ie: ⁊ xp̄s eſt caput. Apl's .i. Cor. xi. Ecce vir eſt caput mulieris: ſicut xp̄s eccleſie. Eſt aūt ſctā eccl'ia in tres partes diuiſa. Una eſt in mūdo que adhuc eſt in timore ⁊ expectatiōe. Scḋa eſt in celo: q̄ eſt ſine timore ⁊ ſine expectatiōe. Tertia eſt in purgatorio: q̄ medio mō ſe hꝫ: qꝛ eſt cū expectatione: cū adhuc vite gloriā nō habeāt: iā ſine timore: qꝛ habēt liberū arbitriū in bono ꝯfirmatū. Iſta tibi rep̄ſentāt tres partes hoſtie q̄ in altari de corpore xp̄i fiūt. vn̄ ꝟſus. Pars intincta meos viuis ſāctificat. Alia ꝑ ſanctis: tertia ꝑ redimēdis. Undecimū articulū ſcḋꝫ Mēri. de vti. Iudas appoſuit thade⁹ frater Symonis dicēs Sctōꝝ cōīonē remiſſionē peccatorū. Pro quo ſciendū ꝙ ſanctorū cōio eſt bonoꝝ ſpiritualiū per ſctōs acq̄ſitorū ꝯgregatio. Un̄ inter alia que nobis ſunt credēda eſt ſctōꝝ cōicatio in eccleſia. Nā oēs xp̄iani exiſtētes ſine petō mortali: participes ſunt oīm bonorū q̄ fiūt in eccleſia ꝑ q̄libet membꝛū eccleſie. Ps. cxviij. Participē me fac deus oīm ti. te. Quo ad ſecundā partē iſtius articuli .ſ. remiſſionē peccatoꝝ: eſt firmiter credēdū ꝙ in eccl'ia catholica ē remiſſio oīm petōꝝ: ⁊ in nulla alia ſecta: qꝛ extra eccl'iā nō eſt ſalus. Et ꝯtra iſtū articulū faciūt oēs deſperati: qui ꝑpter magnitudinē vel multitudinē petōꝝ deſperāt: qḋ eſt maximū petm̄. vn̄ Iſid. Deſperatio eſt peior oī petō. Septimū priuilegiū eſt: qꝛ hodie i eccl'ia in toto mūdo ſolēniter feſtū ipſoꝝ celebrat ⁊ ſub p̄cepto vigilia ieiunat: ⁊ etiam in oībus miſſis ambo nominant. Quātum ad ſecūdā p̄tē iſti⁹ ſermonis ſciēdum ꝙ ex quo hic mētio fit de p̄ceptis dei: vbi dicit. Uos amici mei eſtis ſciendū qḋ q̄libet dꝫ precepta ſeruare ſi vult ſaluari. Mat. xix. Si vis ad vitā ingredi ſerua mādata. Etiā ſcḋm Mēri. de vti. quilibet tenet ſcire ⁊ addiſcere precepta dei: ⁊ nihil melius ⁊ vtili⁹ eſt homini q̄ ſcire precepta dei. vn̄ Salomō. Nihil melius q̄ attēdere in mādatis dei. Et ignorātia nō excuſat illum qui pōt addiſcere. vn̄ Aug. de gratia ⁊ li

ber ꝯ arbitrio. Ideo diuina p̄cepta ſunt data vt excuſationē de ignorantia nō habeant. In ſignū huiꝰ iūc p̄cepta ſunt in manib⁹ ꝑ decem digitos: ⁊ in pedib⁹ ꝑ decē pedicas ſcripta vt ſic hō quotidie āmoneat ne p̄cepta obliuiſcat aut trāſgrediat. Primū ē diliges dn̄z deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota aīa tua: ⁊ non adorabis deos alienos. Cōtra hoc p̄ceptū faciūt illi q̄ pl⁹ diligūt vxores pueros: ꝯſanguineos: res t̄pales: honores q̄ ip̄m deū. Matt. x. Qui amat filiū aut filiā ſuper me nō eſt me dign⁹. Etiā ꝯ hoc p̄ceptū faciūt q̄ fidē falſificāt ſicut q̄ obſeruāt ſōnia dies egyptiacos: ſacrū auguriū ⁊ q̄ carmināt pueros in dolore capitū oculoꝝ: ⁊ dētium: vel etiā qui portāt litteras circa ſe quib⁹ ꝯfidūt ꝙ nō p̄nt vulnerari ca ptiuari ſubmergi. Item q̄ vadūt ad phitoniſſas interrogando eas de furto cōmiſſo: etiam q̄ carmināt equos ⁊ vaccas. Un̄ dꝛ in decret. Diuinatiōi q̄ intēdit dānationē aīe incurrit. xxvi. q. vij. nō obſeruetis. Scḋm eſt. Nō aſſumes nomē dei tui in vanū. Cōtra hoc p̄ceptū faciunt q̄ ſciēter iurāt ꝑ deū hoc ꝙ nō eſt veꝝ ſicut in emēdo ⁊ vēdendo: vel q̄ negāt ꝑ iuramētū ſe hoc nō feciſſe: vl' ꝙ grauiꝰ eſt q̄ dicūt ꝙ de⁹ nūq̄ miſereat mihi vl' diabol⁹ me deducat: ⁊ ſic de ſinglis: q̄ iurāt blaſphemādo deū per vulnera vl' per mēbra xp̄i. Etiā q̄ maledicūt ꝓximis ſuis ex corde. etiā q̄ ſciēter, ⁊ manifeſte peierāt: ⁊ etiā q̄ ſciēter recipit falſum iuramētū. Un̄ dꝛ in decr. Cogēs hoīem ad periuriū ⁊ q̄ peierat vterq; reus eſt. xxij. q. v. q̄ compulſus. Tertiū ē. Memēto vt diē ſabbati ſanctifices. Cōtra iſtud p̄ceptū faciūt q̄ in dieb⁹ feſtiuis laborāt aut ad nūdinas vadunt: ⁊ ſic negligūt miſſas aut ſermōes. Nā quilibet hō ſerui ⁊ ācille filij ⁊ filie tenent in die dn̄ica integrā miſſaꝫ audire ſub p̄cepto eccl'ie: niſi magna neceſſitate excuſent. vt hꝫ de cōſe. diſt. i. miſſas. Et ſi dn̄i ipediūt familiā ſuā ſine magna cā vt nō audiāt miſſā die dn̄ica vl' iubēt familiā ſuā laborare in dieb⁹ feſtiuis: ipſi dn̄i rei erūt. Silr̄ qui ſine cā ſoluūt ieiunia eccleſie peccant mortaliter: qꝛ nullū peccatum veniale ē in p̄cepto. Quartū eſt. Honora patrem tuū ⁊ matrē tuā: vt ſis longeuus ſup terram. Cōtra hoc p̄ceptū faciūt filij ⁊ filie qui friuole offendūt parētes: ⁊ ſunt eis inobediētes: ⁊ infideles in vita ipſoꝝ: ⁊ poſt mortē non ſubueniunt animab⁹ ipſoꝝ. Et tales pueros punit de⁹ q̄nq; in corpore: in reb⁹: ⁊ in aīa. Quintū eſt. Non occides. Contra hoc p̄ceptū faciūt q̄ ꝓximū ꝯtra deū ⁊ iuſtitiā occidunt ⁊ hoc eſt vnū peccatū de quatuor clamantibus. Unde Gen. iiij. Dixit dn̄s ad Cayn. Ecce vox ſanguinis fr̄is tui Abel clamat ad me de terra. ſic iā poteſt dicere deus ad quēlibet homicidam

Ecce ſanguis proximi tui innocētera te occiſi clamāt ad me de terra reqrēs vindictā ſup te. Sextum. Nō mechaberis. Contra hoc faciūt hoies fornicatū q peccāt extra matrimoniū etiā ſolutus cum ſoluta. vñ l decre. dz. Ad meretrices accedere eſt diuinit⁹ ꝓhibitū. xxxij. q. iiij. meretrices. Sed ſi deflorat virginē hoc eſt grauiꝰ: ſꝫ ſi cōmittit adulteriū adhuc hoc eſt grauiꝰ: ſed pctm̄ ſodomiticū eſt peſſimū et grauiſſimū. Unde dz in decr. Hoc pctm̄ maiꝰ eſt ꝙ ſi qs mrem ſuā cognoſceret. xxxij. q. vij. vſus naturalis. Septimū. Nō furtuꝫ facies. Cōtra hoc faciūt illi qui cōmittunt furtum in paruis rebus: vt qui furantur gramina pira poma. Silr vectores q cuꝫ curribus ſuis per agros alioꝝ vadunt: etiā q rem inuentā retinēt ⁊ nō reſtituūt. etiā ſerui ⁊ ancille qui bōa dnoꝝ ſuoꝝ furtiue ſubtrahunt: ſicut vinum panē: carnes: oua ⁊ occulte comedūt: vel etiā alijs hoībus tribuūt: etiā mercatores q cum mēdacijs ꝯuenerūt emere ⁊ vēdere: etiā vſurarij: raptores: luſores: ⁊ etiā qui rem furataꝫ emūt aut comedunt: aut etiā q ꝑpinā de iudeis recipiūt: oēs illi tenent̄ ad reſtitutionē. vñ Augu. Non dimittit̄ pctm̄ niſi reſtituat̄ ablatū. Octauum. Nō falſum teſtimoniū dices. Cōtra hoc faciūt illi falſi teſtes ⁊ mendaces etiā detractores q bonā famā ꝓximi denigrāt: ⁊ tales ſūt peiores furibus ⁊ raptorib⁹. vñ Amb. Tollerabiliores ſūt fures q veſtes ⁊ alia bōa noſtra recipiūt ꝙ detractores q noſtrā bonā famā ꝯuilaniāt. Et tales tenēt̄ ad reſtitutionē fame. Silr qui libēter detractores audiunt grauiter peccant. Et adhuc grauiꝰ peccāt qui vltro alijs ꝓferunt mala que audierunt: ⁊ qui fraudulēter loquūtur cum proximo ipſum decipiēdo: ⁊ etiā qui pturbāt proximū v̄bis iracundie ⁊ vituperijs. Nonū eſt: Non ꝯcupiſces rem proximi tui. Contra hoc ꝓceptū faciunt illi qui ſcienter concupiſcunt ⁊ deliberato animo res iniuſtas contra deuꝫ ⁊ iuſtitiā. Etiā qui ꝯcupiſcunt res iuſtas: ſed ad malū viuū .i. ad peccandū puta ad ſuperbiā exercendam: ſicvt cōcupiſcant veſtes pulchras ꝓximoꝝ: vel etiā ad luxuriā vel etiam ad crapulā. Decimū preceptum eſt. Non cōcupiſces vxorē ꝓximi tui. Contra: qđ faciunt tria gna hoim. Primi qui ſtāt in illicito amore: ⁊ libenter actū opere perpetrarent: ſi ipſis poſſibile foret: vel ſi nō timerēt mundū ⁊ ſcādalū hoim. Scđi ſunt qui ſe lauāt ⁊ ornant. cū crinibus: peplis: ⁊ veſtibus: vt ꝯcupiſcant̄: ⁊ ea intētiōe vadunt ad eccl̄ias plateas aut ad choreas vt placeāt amatorib⁹ ſuis ad malū finē. Tertij q nō ꝯcupiſcūt nec volūt ꝯcupiſci nec ꝓponūt actū facere: ſꝫ tñ delectant̄ in luxurioſis cogitatiōib⁹ cū plena rōne: ⁊ noſūt expellere nec reſiſtere talib⁹ imūdiſ cogitationib⁹: ⁊ talis delectatio dr moroſa delectatio. vñ Aug. Cogitatio moroſa cū dlectatiōe ⁊ ꝯſēſu ē mortal. Quātū ad tertiā pte̅ iſti⁹ ſer. ſciēdū ꝙ oēs hoies dñt inuocare ſctōs aplos tāꝙ ſingulares pronos ⁊ adiutores in oīb⁹ neceſſitatib⁹ ⁊ āguſtijs. Et ꝓ illo illi q innocēter infamant̄. Vñ legit̄ ꝙ filia cuiuſdā per fornicationē ꝯcepit: ⁊ de hoc quēdam diaconū infamauit ꝙ ipſaꝫ violauerit: quē parētes puelle occidere voluerūt ſtatim apli aduenerūt: ⁊ qñ puer nat⁹ ſit reqrūt. Rñderūt. Hac die hora prima. Dixerūt apli. Infantē huc portate. Qđ cuꝫ factū fuiſſet: apli īfanti dixerūt. In noie dñi loquere infans: ⁊ dic ſi iſte diacon⁹ ꝓſumpſit hāc agere iniqtatē. Infans ait. Hic diaconus vir ſanct⁹ eſt ⁊ caſt⁹: ⁊ nunꝙ inqnauit carnē ſuā. Inſiſtebāt āt parētes vt apli qrerēt qs actor ſceleris eēt. Rñderūt apli. Nos innocētes abſoluere decet: nocētes ꝑdere nō decet. Etiā q qnqꝫ vulnerant in corpore. Vñ legit̄ ꝙ qdam noie nicanor amic⁹ regis in quodā bello ſagittā accepit: q̄ de oſſib⁹ ei⁹ nulla poterat ratiōe euelli. Tūc ſymō aplus xp̄i inuocato noie ieſu xp̄i abſtulit eā: moxqꝫ ſanat⁹ ē: ita vt nec etiā ſignū vulneriſ aliqđ remāſeret. Etiā apli in babylonia vbi ꝑdicabāt ad ꝯfirmādā fidē xp̄i: multa ſigna fecerūt: illum inātes: cecos audítū ſurdiſ: claudis greſſuꝫ: leproſis mūdiciaꝫ obſeſſis liberationē ꝓcurabāt. Etiā pñt oīb⁹ ſubuenire in periculis beſtiarū. Vñ legit̄ qđ due tigrides fortiſſime oēs hoies q eis occurrerūt occiderāt. Tūc apli ad eas venerūt: ⁊ in noie dñi nr̄i ieſu xp̄i velut oues māſuetas eas fecerūt. Etiā ſctūs ſymō triginta mortuos in mari ſubmerſos ſuſcitaſſe legit̄. Vñ canit̄ de eo. Terdenos mortuos fluctib⁹ merſos hūanevite reddidit. Etiā hñt poteſtatē ſup aerē. Vñ legit̄ ꝙ in hora paſſiōis eoꝝ erat magna ſerenitas: ⁊ ſtatim tāta fulgura extiterunt vt templū triphariē ſcinderet̄: ⁊ multi pagani oppreſſi fuerūt. Etiā hñt poteſtatē ſuper igneꝫ. Unde tpe paſſionis eoꝝ illi duo magi in carbōes in ictu fulguris ſunt īcinerati ⁊ cōbuſti. Et habēt poteſtatē ſuper demonia: qꝛ ipſi de corporib⁹ hoīꝫ demōes expulerūt. Silr ſuper corpora hoīꝫ: qꝛ ea in multiplicib⁹ infirmitatibus curauerūt. Etiā ſup animas: qꝛ eas doctrina ſua a peccatis purgauerūt: ⁊ ad vitaꝫ eternam perueniendam diſpoſuerunt.

De omnibus ſanctis. Ser. xxxix.

Gaudete ⁊ exultate: qm̄ merces vr̄a copioſa ē in celis. Matth. v. Lu. vj. originaliter: ⁊ in euāgelio preſentis feſti: ⁊ ita ſcriptis lectionaliter ſunt recitata. Sancta mater

ecclia hodie de oib⁹ ſctis ſolēniter agit: qꝛ ei nō pōt oēs honorare ſingulariꝫ: oib⁹ ergo impēdit hodie honorē cōiter. Sūt āt nouē ordines ſctōꝝ q̄s hodie ecclia honorat: q̄ ponunꝫ in nouē rñſoriis q̄ hodie cātanꝫ. Primo hodie ꝑagim⁹ feſtū ſumme trinitatis. ſ. prīs ⁊ filij: et ſpūſſancti: ⁊ hoc notaꝫ in primo rñſorio. Sūme trinitati ſimplici deo: vna diuinitas equalis glīa coeterna maieſtas. Et merito eſt hodie ⁊ quotidie ipa ſctā trinitas honoranda a nobis i terrꝫ: vt i futuro mereamur eā ꝯtēplari feliciꝫ in celis: qꝛ hoc eſt vita eterna: vt intueamur ſpeculū ſctē trinitatis. vñ pſ. lxxix. Qm̄ mille anni añ oculos tuos ⁊c. Et i viſiōe dei cognoſcimus quēlꝫ ſctm̄ i celo: ⁊ vnuſq̄ſqꝫ gaudet ⁊ ꝯdiuidit cū alio merita ſua. vñ Anſel. Unuſq̄ſqꝫ gaudet tm̄ de merito alteri⁹: q̄tū de ſuo ꝓprio. ecce q̄ta charitas ē in patria ⁊ ꝯformitas voluntatū. Scd̄o hodie celebram⁹ feſtū marie ꝟginis ⁊ hoc notaꝫ in ſcd̄o rñſorio. ſ. felix nāqꝫ es ſacra virgo maria. Propꝫ qd̄ ſciēdū eſt ꝙ beata virgo non eſt de ordine trinitatis: qꝛ in illa nō ſunt niſi tres ꝑſone. ſ. pr̄: ⁊ fil⁹: ⁊ ſpūſſctūs. Nec eſt in ordine ſctōrūꝫ vꝫ angeloꝝ. ſꝫ ſuꝑ oēs ordines. Et rō qꝛ ipſa hodierna die ē ab oib⁹ fidelib⁹ ſolēniꝫ honorāda: qꝛ ipa ē mr̄ nr̄a ⁊ fidelis aduocata nr̄a: ⁊ iō aſſimilaꝫ aurore. Sicut em̄ aurora eſt mediū inter diē ⁊ noctē: ſic ipſa ē mediatrix īter nos ⁊ deū. vñ Ber. ſecurū acceſſum hꝫ hō ad deū: vbi mediatorē cauſe ſue filiū hꝫ añ prēꝫ: matrē añ filiū ꝑ denudato corpe patri oſtēdit lat⁹ ⁊ vulnera: ⁊ maria filio vbera. Ergo non pōt aliq̄ mō fieri repulſa: vbi tot ꝯcurrūt amoris inſignia. Et iō aſſimilaꝫ etiā lune. ſicut ei luna pre ceteris planetis ē terre magis vicina: ſic ⁊ ipſa pre ceteris ſctis ſꝑ eſt oibus peccatorib⁹ magis propinqua cū ſua mīa. vnde Aug. Maria pre oib⁹ ſctis īpetrat inducias trāſgreſſorib⁹: vt renūciēt ſuis errorib⁹. Tertio ē feſtū hodie oim ſctōꝝ angeloꝝ: ⁊ hoc notaꝫ in tertio rñſorio. Te ſctm̄ dñm ⁊c. Et iſti ſcti angeli a nobis merito ſunt honorādi qꝛ ſeruiūt nobis in oi loco ⁊ in oi tpe. vñ daꝫ angelus i cuſtodē cuiliber hoi exiſtēti in vtero matris: ne a diabolo ſuffoceꝫ. egreſſo ex vtero: ne a baptiſmi grā īpediaꝫ: viuēti in mūdo ne ad peccā plurima ꝑtrahaꝫ: exeūti de mūdo in morte: ne in fine tēteꝫ vel in deſperationē detrahaꝫ ⁊ i ꝯfeſſiōe īpediaꝫ: ⁊ recedenti poſt mortē: ne diaboli laqueis capiaꝫ. Quarto hodie ē feſtū patriarcharū ⁊ oim ꝓphetarū: qd̄ notaꝫ in quarto rñſorio: qd̄ cātaꝫ de ſctō Ioā. baptiſta. ſ. Inter natos mulierū: qꝛ ipe ioan. eſt plusq̄ ꝓpheta: qꝛ quē alij ꝓphete ꝓphetauerūt: ipſe digito mōſtrauit dicēs. Ecce agn⁹ dei. Et inſuꝑ xp̄ꝫ baptizauit. Et iſti ſcti prēs veteris teſtamēti a nobis hodie ſolēniter honorādi ſūt: qꝛ de ſtirpe pr̄iarchaꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ xp̄s ſaluator nr̄ nat⁹ eſt. Quinto hodie eſt feſtum oim apl̄oꝝ. hoc notaꝫ in. v. reſponſorio. Qui ſunt iſti q̄ vt nubes volāt. ⁊ iſti ſcti apoſtoli ſūt a nobis in pn̄ti ſolēnitate deuote honorādi: qꝛ ſunt maiores ſcti in celo. Inſuper in fide catholica nos plātauerūt ⁊ īſtruxerūt ⁊ duodeci articulos fidei in p̄rio conſilio poſt aſcēſionē xp̄i cōpoſuerūt: quos articulos q̄lꝫ hō teneꝫ addiſcere ⁊ firmiꝫ credere: qꝛ qui in vno articulo erraret dānareꝫ eternalr. ergo valde eſt cauēdū. Sexto hodie eſt feſtū oium ſctōꝝ martyrū q̄ ꝓpꝫ xp̄m ⁊ fideꝫ: ſanguinem ſuū effuderūt: qd̄ notaꝫ i ſexto rñſorio. Lauerūt ſtolas ſuas: ⁊ cādidas eas fecerūt. Iſti ſcti martyres merito ſunt a nobis hodie ſolēniꝫ honorādi ꝓpꝫ magnā multitudinē martyrūꝫ qꝛ ſicē dicit ſctūs Hier. ꝙ quolꝫ die anni reperiunꝫ quinqꝫ milia nota martyrūꝫ. Et ab illo tpe ſcti Hie. plures martyres ſūt martyrizati ⁊ ipi tāq̄ ſtrēnui milites ꝓ fide xp̄i res corp⁹ ⁊ vitā expoſuerūt: ⁊ in hoc dāt nobis exēplū exponēdi ꝓ fide vitā. vñ i decre. Tāta dꝫ eſſe cōſtantia fidei vt prius auferaꝫ vita q̄ꝫ fides. xxiij. q. viij. ꝯuenior. ⁊ nō īmerito: qꝛ q̄cūqꝫ exponit vitā ꝓ fide ⁊ pro xp̄i noīe: ſtatim ad celū euolat. vñ i dec. Qui ꝓ xp̄i noīe martyrizanꝫ ꝓcul dubio vitā eternā ꝯſequunꝫ. xv. q. j. merito. Septio hodie eſt feſtū olꝫ ꝯfeſſoꝝ. Hoc notaꝫ in ſeptio rñſorio. Sint lūbi vr̄i p̄cincti. et iſti ſcti ꝯfeſſores ſunt a nobis ſolēniter honorādi: qꝛ p̄dicauerūt nobis ꝟbis ⁊ bonis exemplis viā ſalutis ⁊ olꝫ ꝟtutū qꝛ ad'huc exiſtentes i vita pn̄ti fuerūt hūiles: prudētes: pudici: caſti: ſobrij: ⁊ q̄eti. Inſuꝑ iā i celo ſūt īterceſſores nr̄i: ⁊ īpetrāt nobis mīam: gratiā ⁊ gloriā. Octauo hodie eſt feſtū oim virginū ⁊ hoc notaꝫ in octauo rñſorio. Audiui vocē de celo veniētē. Et iſte ſctē ꝟgines ſunt a nobis hodie honorāde: qꝛ ſunt ſpōſe xp̄i ⁊ regine celi. Nā ipe xp̄s ē ſumm⁹ pōtifex. de q̄ dꝛ Leuiti. xx. ꝙ ſumm⁹ pōtifex ꝟginē ducat in vxorē. Et ex hoc ſequiꝫ ꝙ ipſe ꝟgines ſūt regine qꝛ hñt xp̄m regē glīe ꝓ ſpōſo vñ. pſ. xliij. Aſtitit regina a dextris tuis i veſtitu deaurato. vnde etiā Cypria. in li. de ꝟgi. Uirginitas eſt ſoror oim angelorum: victoria libidinū regina virtutū: poſſeſſio oim bonoꝝ. Nono hodie eſt feſtū oim electoꝝ: nobiliū ⁊ ignobiliū: diuitum ⁊ pauperū: ſenū ⁊ iuuenū: conſanguineoꝝ noſtroꝝ: filioꝝ ⁊ filiarū: q̄ iā regnāt cū xp̄o in celo: ⁊ hoc notaꝫ in nono rñſorio qd̄ eſt cōe qd̄ hodie cātaꝫ. Cōcede nobis queſumus dñe veniā delictoꝝ: ⁊ intercedētibus ſctis quoꝝ hodie ſolēnia celebram⁹: talē nobis tribue deuotionē: vt ad eoꝝ peruenire mereamur ſocie-

tatē. Et merito oēs ſcti in celo ſunt a nobis
honorādi hic in mundo: vt ipſi in celo inter-
cedāt ꝓ nobis ⁊ īpetrēt nobis grām ī pñti: et
vitā in futuro. vñ Hier. Impoſſibile eſt ꝓces
multoꝝ nō exaudiri. Immo magis erit īpoſ
ſibile preces oīm ſctōꝝ ⁊ angeloꝝ nō exaudi
ri. Et ſi vnus bonus hō pōt īpetrare alteri a
deo grām in pñti: qd tūc pñt oēs ſcti? Et ſi q̄-
libet ſctōꝝ cū adhuc hic in carne viueret: po-
tuit cū ſuis orationib⁹ mortuos ſuſcitare: le-
proſos mūdare: cecos illuminare: vtiq; tūc tā
oēs ſcti in celo quoꝝ feſta hodie celebramus
pñt nobis impetrare gratiā a deo. Nam ipſi
ſancti propter charitatē ⁊ affectū quē habēt
ad ſalutez noſtram: ſolliciti ſunt nos iuuare:
cum orationibus ſuis apud deum.

Adhuc de oībus ſanctis. Sermo. xl.

BEati pauperes ſpiritu: qm̄
ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ.
Mat. v. Ponuntur autē in euāg.
hodierno pñtis feſtiuitatis octo
btitudines q̄ octo ordinib⁹ ſctō-
rū coaptant̄. Et nota hic octo beatitudines
ad honorē ſctōꝝ. Prima. beati pauperes ſpū
⁊ illa ꝯuenit ordini aplōꝝ: qꝛ ipſi fuerūt ꝑmi
q̄ ꝓpter xp̄m oīa ꝯtēpſerūt. Iſtā beatitudinē
paupertatis ⁊ nos hr̄e debemus. vñ ī paupꝫ-
tatē volūtariā diligamus: vel ſaltē patienter
neceſſitatē ſuſtineamus. Iſta paupꝫtas vt ſit
meritoria dꝫ hr̄e tria: q̄ eliciunt̄ ex textu. ſ. vt
terrena deſpiciat: qđ notat̄ cū dr̄ btī paupꝫes.
vt ēt in hoc rectā intētionē habeat cū dr̄: ſpū
i. ſpūali intētiōe: ēt vt celeſtia ꝯcupiſcat cū dr̄:
qm̄ ipſoꝝ ē regnū celoꝝ. et huic btitudini ad
dit̄ ꝓmiſſio cū dr̄: qm̄ ipſoꝝ ē regnū celoꝝ. pau
peres aūt nō tm̄ hn̄t regnū celoꝝ ad poſſiden
dū Iuxta illud Mat. xxv. venite bn̄dicti pr̄is
mei poſſidere paratū vobis regnū. Sed etiā
ad vendendū De⁹ q̄dē hꝫ regnū celeſte: terre
ſtre: ⁊ infernale. Celeſte dedit paupꝫib⁹: terre-
ſtre dedit diuitib⁹: īfernale dedit demonib⁹
Ordinauit tn̄ qđ ſi diuites volūt recipe pau-
peres in pñti in regnū ſuū terreſtre: paupꝫes
in futuro ecōuerſo recipiēt diuites in regnū
ſuum celeſte. Lu. xv. Facite vobis amicos de
mām̄ona iniq̄tatis: vt cū defeceritis recipiāt
vos ī eterna tabernacula. Aug. Regnū celoꝝ
pauperū eſt: qꝛ pauper nihil habet in mūdo
⁊ diues nihil hꝫ in celo. Et ecce quā diſcrete
fecit de⁹. Oīa bona ſua dedit duob⁹ hoībus
diuitib⁹ terrena pauperib⁹ celeſtia. Sꝫ deus
volēs vtrūq; ſaluare cōſtituit vt hic diuites ī
ſua hereditate pauperes recipiant: ⁊ paupe-
res in ſua hereditate eos collocēt. vt vterq; ꝑ
aliū collocent̄. Hec Auguſtinus. Diuites ſūt
qui non volunt recipere pauperes in ſuū re
gnum terreſtre recipientur a demonibus in
ſuū regnū infernale. Scđa beatitudo eſt. Btī
mites. Et iſta cōuenit angelis qꝛ aliīs ſupbi-
entibus ipſi hūiliter deo adheſerūt. Sūt etiā
tāte hūilitatis ꝙ nobis tā vilib⁹ miniſtrare
nō dedignant̄. Iſtā btitudinem ⁊ nos hr̄e de
bem⁹ ſi ad ſocietatē angeloꝝ volum⁹ ꝑueni-
re: ſꝫ illi nō ſunt mites q̄ ad iniurias ſunt ipa
tiētes vt ſupbi. Et iſti btitudini addit̄ ꝓmiſ-
ſio cū dr̄ qm̄ ipſi poſſidebūt terrā. ſ. viuentiū.
vñ bed. Si celoꝝ regnū paupꝫib⁹ ⁊ terrā miti
bus ꝓmittit̄ qđ igit̄ reſtat ſupbis ⁊ iracūdis
niſi infernus. Illi igit̄ faciūt feſtū angeloꝝ q̄
ꝑ hūilitatē honorāt deū. Eccł. iij. Magna po
tētia ſoli⁹ dei ab hūilib⁹ honorat̄. ecōtra feſtū
luciferi faciūt ſupbi: ⁊ choreizantes ⁊ ſupbe ſe
ornantes. Iob. xlj. Ipſe eſt rex ſup oēs filios
ſupbie. Tertia btitudo ē. btī q̄ lugēt. Illa ꝯue
nit martyrib⁹ q̄b⁹ dictū ē illud Ioā. xvj. Amē
amē dico vobis: qꝛ plorabitis vos ⁊ flebitis.
mūdus aūt gaudebit. Iſtā beatitudinē nos
hr̄e debem⁹. vñ Greg. Mēs iuſti q̄druplici af
ficit̄ ꝑturbatiōe: ꝯſiderādo. ſ. vbi fuit. ſ. ī pctō
vbi erit. ſ. in terribili iudicio. vbi ē. ſ. ī Miſeria
⁊ exilio vbi nō eſt. ſ. in gloria ⁊ ī patria. Huic
beatitudini addit̄ ꝓmiſſio: cū dr̄ qm̄ ipſi con-
ſolabunt̄. De iſta conſolatione dr̄ Apoca. vij
Abſterget de⁹ oēz lachrymā ab oculis ſctōꝝ.
Verſ. Felix lachryma q̄ pia manu cōditoris
meret̄ abſtergi. Vñ feſtū martyrū faciunt pa
tiētes: de quib⁹ cantat̄. Nō murmur reſonat
nō querimonia: ſꝫ corde tacito mēs bñ cōſcia
cōſeruat patiētiā. Cōtra feſtū martis qui eſt
deus belli faciūt iracūdi ⁊ ipatientes. ⁊ tales
ſunt infelices hic in pñti ⁊ in futuro. Quarta
btitudo. Btī q̄ eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſtitiā. Et con
uenit ꝓphetis q̄ eſuriebāt illū panē de q̄ dr̄.
Io. vi. Ego ſum panis viuus q̄ de celo deſcen
di. Sitiebat illū fontez de quo dr̄ in ps. xxxv.
Qm̄ apud te eſt fons vite. Iſtā beatitudinez
iuſtitie nos ēt eſurire debem⁹. Ber. Iuſtitia
eſt reddere vnicuiq; qđ ſuū ē. ſ. deo: ſibi: ⁊ ꝓxi
mo. Deo aūt debemus amorē ⁊ timorē. No-
bis aūt debemus trāquillitatē in corde ⁊ pu
ritatē in corpore. Proximo debem⁹ facere qđ
nobis vellem⁹ fieri. Mat. vij. Oīa quecūq; vul
tis vt vobis faciant hoīes: ⁊ vos facite illis.
Thobie. iiij. Qđ ab aliīs tibi oderis fieri: tu
ne aliīs facias. Quinta btitudo. Beati miſe-
ricordes. Et iſta ꝯuenit patriarchis q̄ hoſpi-
talitati ⁊ eleemoſynis ceteriſq; mie opꝫib⁹ īſi
ſtebāt. Hāc aūt nos hr̄e debem⁹: vt opꝫibus
mie tā corporalib⁹ q̄ ſpūalibus inſiſtamus.
De corporalib⁹. dr̄ verſus. Viſito poto: cibo: re-
dimo: vngo colligo: cōdo. De ſpūalibus dicit
Cōſule: caſtiga: ſolare: remitte: fer̄ ora. ꝯſule
i. doce ignorantē: ⁊ dirige dubitantē: caſtiga
delinquentē: ſolare triſtem remitte in delin-

quã eſſet.i.patienter porta alioꝝ defect⁹:oia
ꝑ olb⁹.Huic beatitudini addit̃ ꝓmiſſio cum
dr,qm̃ ipſi mia ꝫſequent̃:ꝛ hoc in vita tpali.
Luce.vj.Date ꝛ dabit̃ vobis.Raro ei depau
perabitur q̃s largiter elecmoſynas ſuas tri-
buit pauperib⁹.Etiã ſpiritualiter.ij Coꝝ.ix.
Qui ſeminat i bñdictionib⁹ de bñdictionib⁹
ꝛ metet.Nõ em̃ q̃ ſeminat bñdictionẽ eleemo
ſyne:metet a deo bñdictioneꝫ gratie.Etiã in
morte:ipſa em̃ eleemoſyna aiam de corpore
egredientẽ aſſociat.Amb.Nõ ſunt hois bõa
q̃ ſecũ terre nõ põt ſola mia comes eſt defun-
ctoꝝ.vñ Hierony.Nõ memini me legiſſe ma
la morte moriturũ q̃ libenter opera pietatis
exercuit.Habet enim multos interceſſores:ꝛ
impoſſibile eſt preces multoꝝ non exaudiri.
Etiã i celo poſt mortẽ remunerabit̃ eternali
ter:qꝛ menſurã bonã ꝯfertã ꝛ coagitatã ꝛ ſu-
pereffluẽtẽ dabũt in ſinũ ſibi. Mẽſura bona
eſt ꝙ angeli dñi venire ad obituꝫ ſuũ ꝛ aiam
cũ gaudio ducere in celũ. Mẽſura cõferta eſt
qꝺ xp̃s ꝛ maria ꝛ oẽs ſcti ꝛ angeli oia merita
ꝛ gaudia ſua cũ eo diuidẽt. Mẽſura ſupefflu
ens ẽ qꝺ xp̃s ꝛ beata virgo ꝛ oẽs patriarche
ꝛ prophete:ꝛ oẽs apoſtoli ꝛ martyres:cõfeſſo
res ꝛ virgines:ꝛ oẽs ſancti quoꝝ feſtũ hodie
celebrat̃ in perpetuũ ſibi regratiant̃ qꝺ miſe
ricordiam exhibuit homini indigẽti. Sexta
beatitudo.Beati mũdo corde.Et ꝯuenit vir-
ginibus que munditiã cordis ꝛ corporis ha-
buerunt.Iſtam ꝛ nos habere debemus vt ſi
mus caſti in corde ne polluamus coꝛ noſtrũ
cũ moroſis ꝛ immũdis cogitationibus ꝛ dele
ctationibus.Aug. Moroſa cogitatio cum de
lectatione ꝛ cõſenſu eſt mortalis.Etiam cor-
pus noſtrũ ab actu:qꝛ ois actus luxurie con
tra thoꝝ legitimũ eſt pctm̃ mortale. Vñ apo
ſtolus.Omnis fornicator aut immũdus non
hꝫ partẽ in regno dei. Huic btitudini addit̃
promiſſio cum dicitur.Quoniã ipſi deũ vide
bunt.Vñ ps.lxxix. Oſtende faciem tuam ꝛc.
Unde etiã Fulgentius.Dei faciem ſi oẽs re-
cluſi in carcere viderẽt:nullã penã:nullũ ma
lũ:nullã triſticiã ſentirẽt.Septima.Bti paci
fici:ꝛ cõuenit cõfeſſoribus q̃ in ſeipſis pacem
cõſciẽtie habuerunt ꝛ pacẽ in alijs quãtũ po
tuerũt ꝓcurauerũt.Iſtã pacẽ ꝛ nos hr̃e debe
mus:qꝛ vbi pax ibi deus.ps.lxxv. In pace fa
ctus eſt locus eius.Ambroſi⁹.ſuper Lucam.
Pax eſt dux ad vitã eternã. Chry.Ubi pax ẽ
oia proſperabuntur.Huic beatitudini addi-
tur promiſſio cũ dicitur. Quoniã filij dei vo-
cabunt̃.Si filij dei ꝛ heredes. Heredes qui-
dẽ regni.Coheredes autẽ ieſu chriſti. Econ-
uerſo ſunt filij diaboli q̃ diſcordias ſeminãt.
Unde Gregori⁹ in paſtorali.Si filij dei vocã
tur qui pacem faciunt proculdubio ſathane
filij ſunt q̃ pacẽ ꝯfundũt. Sed querunt vnde
cõtter oritur diſcordia.Rñdet̃ ꝙ ex ſupbia et
auaritia.Vñ Sen.j.lib.de moribus.Quietiſſi
mam vitã agerẽt hoies i terra ſi hec duo pro
nomina a reꝝ natura omnino tollerent̃ meũ
ꝛ tuũ.Vñ Prouerb.xiij. Inter ſuperbos ſemꝑ
iurgia ſunt.Octaua.Beati q̃ perſecutionem
patiũt̃ ꝓpter iuſtitiã.Iſta beatitudo omnib⁹
ſanctis eſt neceſſaria q̃ ſunt in mũdo q̃ volũt
pie viuere ꝛ xp̃o fidelit̃ ſeruire.Unde aplꝯ.ij.
ad Thim.iij.Omnes qui pie volũt viuere in
xp̃o Ieſu: ꝑſecutionẽ patiũtur. vnde Ioh.xv.
Si me ꝑſecuti ſunt:ꝛ vos ꝑſequent̃.Non em̃
ſeruus eſt maior ſuo dño.Huic btitudini ad
dit̃ ꝓmiſſio cũ dicitur.Qm̃ ipſorum eſt regnũ
celorum:hoc eſt verbũ ꝯſolatorium illis q̃ hic
ſuſtinẽt ꝑſecutiones a proximis ſuis in rebus
ſpoliãdo:iurãdo:aut in fama detrahẽdo:aut
in corde ledẽdo:aut in ꝟbis maledicẽdo:vitu
perando:qꝛ per multas tribulationes opor-
tet nos intrare in regnũ celorum.Et ideo xp̃s
cõcludit euãgelium hodiernum dicẽs.Beati
eſtis cum maledixerint vobis hoies ꝛ perſe-
cuti vos fuerint ꝛ dixerint oẽ malum aduer
ſum vos mẽtiẽtes ꝓpter me.Gaudete ꝛ exul
tate.qm̃ merces vr̃a copioſa eſt in celis . Itẽ
ſermonem vtilem ꝛ bonum de oibus ſanctis
quere in diſcipulo de tempore.clix.

De animabus ſermo.xlj.

Miſeremini mei miſeremi
ni mei:ſaltem vos amici mei. iob
xix.Sicut heſterna die peregim⁹
feſtum omnium ſanctorum in ce-
lo exiſtentium:ſic hodie peragamus diẽ om-
nium animarum fidelium in purgatorio exi
ſtentium:vnde ipe anime clamant miſeremi
ni mei ꝛc.Sic clamat pater ad filium : mater
ad filiã:maritus ad vxorẽ:frater ad ſororem:
ꝛ ſic de ſingulis.Unde in pñti ſer.tria ſunt di
cenda.Primo:quare libẽter debemus ſubue
nire animabus in purgatorio. Scꝺo cuꝫ qui
bus ſuffragijs debem⁹ ipſis ſubuenire.Ter-
tio de quibus hoibus ꝛ ad q̃d cõquerunt̃:cuꝫ
aliq̃bus exemplis.Quãtũ ad primũ eſt ſcien
dum ꝙ tria debẽt nos inducere ad ſubueniẽ
dum animab⁹.Primuꝫ eſt grauitas pene: qꝛ
aie in purgatorio ſũt in maximis penis. Nã
ſi oẽs carbones totius mundi in vno cumulo
collecti arderẽt: ꝛ ſi quis hoim in medio ſta-
ret:nõ tãtum ardorẽ quis ſuſtineret ſicut aie
in purgatorio ſuſtinẽt.Unde.dr in decr.Igni
purgatorio nulla pena temporalis eſt ꝯpãra
bilis.diſtin.xxx.qui in aliud.Ergo ꝓpter ma
gnitudinẽ pene videt̃ ipſis breue tp̃s longũ
eſſe.Unde legitur ꝙ quidam religioſus arſit
i purgatorio vſq; dũ vna miſſa ſibi lecta fuit:

et apparuit ſocio ⁊ dicebat ſe ꝑ annos ibi ar
ſiſſe. Et alique ale ibi puniūt diu: aliq̄ ꝑ.xxx
annos: aliq̄ ad centū: aliq̄ ad mille: plus vel mi-
nus. vnde Ceſarius in dyalo. dicit ꝙ anima
vna ꝑ duo milia ānoꝝ deputata fuit ad pur
gatoꝛium: ſed ꝑ ſuffragia bonoꝝ hoīm fuit in
duob⁹ annis liberata. vñ ēt Richar. de ſācto
victo. Alique eñ xp̄ianoꝛum ale vſq3 ad finez
mūdi ad ignem purgatoꝛij ex dei iuſtitia ſūt
deputate. Vñ legiẜ ꝙ q̄dā ꝓpter accidiā ſuam
fuit ꝑ quadraginta annos ad purgatoꝛiū de
putat⁹. Etiā legiẜ ꝙ quedā puella que fuit ſo
ror ſctōꝝ martyꝝ coſme ⁊ damiani fuit ꝑ.xv.
dies ad purgatoꝛiū deputata: q2 vno ſero au
diuit i platea choꝛizare ⁊ cātare cū aliquali
ꝯplacētia. O q̄ diu ardebūt choꝛizātes ſi illa
que audiuit tādiu punita ē. Hoc illi attēdere
debēt qui ſtāt vel ſedēt circa choreā ⁊ choꝛizā
tes iudicant. Scd̄m ꝙ d3 nos inducere eſt. q2
debem⁹ habere ſpem recōpenſationis, q2 ipſe
ale fideliter orāt ꝓ nobis poſt q̄ liberate fue-
rint. verbi gratia. Si filius alicuius regis in
exilio eſſet cōſtitut⁹ ⁊ pateret magnū deſertū
⁊ quicū q3 in exilio ſibi ſubuenirēt q̄ñ rediret
ad patriā ſuā illis plenius refunderet: ſic eſt
etiā de aiabus. Tertiū q2 ſuffragia q̄ facim⁹
pro aiabus nobis ipſis ꝓficiūt ⁊ illa nobis pre
mittim⁹: q2 ſuffragiū ꝓdeſt ale vel aiab⁹ vt ci
tius liberent. Et etiā inquantū ex charitate
hoc opus fit vt ſic erit meritoꝛiu3 vite eterne
faciēti. vñ ps̄. xxxiiij. Orō mea in ſinu meo con
uertetur. vñ Joh. damaſ. Quicū q3 ꝓ primi ſa
lute agoniʒat: primo ⁊ ipſe ſibi ꝓdeſt: deinde
proximo ſuo. Quātū ad ſcd̄am partē iſti⁹ ſer.
queriẜ cum quib⁹ ſuffragijs ſubueniendū ſit
aiabus. Rñr ꝙ oīa bona opa q̄ pro ipſis fiunt
proſunt ipſis. Et primo ſubueniẜ aiabus cu3
cādelis accēſis ⁊ luminib⁹ circa miſſa3 vel ſa
cramentū: vel circa ymagines q̄ ad laudē dei
⁊ ſctōꝝ3 accenduntẜ: vt ipſe xp̄s qui eſt lux ve
ra eas de tenebris eripiat: et ſua eterna luce
illuminet. Et in ſignū hui⁹ hoī moꝛiēti cāde-
la datur ad manū vt per hoc deſiderare d3 vt
ipſe xp̄s qui eſt lux mūdi velit lucē dare huic
ale per illā tenebroſam ⁊ ignotā viā per quā
modo ambulat. Silr̄ q̄ñ ſacerdos legit miſſa3
pro defunctis: tunc ſepties in qualibet miſſa
petit vt lux eterna luceat eis. Scd̄o ſubueniẜ
aiabus cū thus accēditur: ⁊ in hoc deſideran
dum eſt vt deus illā aiam velit eripere a feto
re purgatoꝛij vbi id puniẜ: ⁊ ſicut fumus aſcē
dit de thure incēſo: ſic deuotio noſtra aſcen
dere d3 ad celū. vñ in ps̄. cxl. Dirigaẜ orō mea
ſicut incenſum in cōſpectu tuo. Tertio aſper
ſio aque ſuꝑ ſepulchra ⁊ oſſa defunctoꝛū: et ꝑ
hoc deſiderādū eſt ſicut ardoꝛ ignis p̄ntis tē
peratur per aſperſionē aque: vt ſic tēpereẜ ar
doꝛ ignis purgatoꝛij huic ale mediante roꝛe
celeſtꝭ grē ⁊ mīe. Quarto orōnes ad deū diri
guntẜ vt ad modu3 captiuoꝝ q̄ ꝑ ſeipſos non
p̄nt p̄ces ſuas offerre: nec ꝑ ſeipſos p̄nt libe-
rari: vt ꝑ alioꝝ p̄ces abſoluantẜ. Et etiā ſācti
implorādi ſunt ꝓ aiab⁹ ⁊ intercedāt pro eis:
q2 ipſi ſunt potētes apud deū: ⁊ ſic ſctōs illos
mittim⁹ ad regē celeſtē tāq3 nūcios: vt ipſe rex
indulgeat aiab⁹ illis. ergo deuote ſctā maria
eſt iploꝛāda ſctūs pe. ⁊ ſic de ſingulis. quinto
oblatiōes ꝓſunt aiab⁹ vt a debitis q̄b⁹ apud
deū obligate ſunt abſoluantẜ. Sexto fiūt pro
aiab⁹ ieiunia ⁊ afflictiones ⁊ genuflexiōes.
vñ in decre. dr̄. Jeiunia viuentiū ſunt auxilia
defunctoꝝ. xiij. q. ij. Ale. Septimo ſubueniẜ
aiab⁹ cū debita poſt ſe relicta ſoluuntẜ: ⁊ hoc
valde ꝓdeſt aiab⁹: q2 interi3 ꝙ debita nō ſūt
ſoluta grauiẜ puniuntẜ. Octauo ſubueniẜ aia
bus cū panis ⁊ vinū offerẜ vt de⁹ velit cibaꝛ
ala3 eſurientē: ⁊ potare ala3 ſitientē. ſilr̄ cū pro
aia opa mīe exercentẜ. ſ. cibādo eſurientē: potā
do ſitientē: hoſpitādo ꝑegrinū: veſtiēdo nudū
Nono ſubueniẜ aiab⁹ cū q̄s pn̄ia3 ipſis hic in
iunctā ꝓ eis īplet. Nā hoc eēt valde vtile vt
eo min⁹ haberēt in purgatoꝛio exoluere. De
cimo aiab⁹ ſubueniẜ cū miſſarū celebratione
hoc eſt maximū ⁊ p̄ncipaliſſimū aiarū ſuffra-
giū. vñ legiẜ ꝙ q̄dā aia ad. xv. annos fuit ad
purgatoꝛiū deputata: ⁊ ꝑ vnā miſſa3 fuit libe
rata. vñ dr̄ miſſa a mittēdo: q2 ibi mittiẜ grā
pctōꝛi in petis ⁊ abſolutio aiab⁹ de penis. vñ
dicit Aug. ꝙ nulla miſſa celebraẜ q̄n ibi duo
opa v̄tuoſa ꝯcurrāt. ſ. vni⁹ pctōꝛis ꝯuerſio: et
vni⁹ ale liberatio. S3 diceres. Unde ale ſciūt
ſuffragia q̄ ꝓ ipſis hic fiūt? Rñr ꝙ angeli hic
nobiſcū cōmorātes ſepi⁹ viſitāt aias i purga
toꝛio: ⁊ ipſis manifeſtāt ſuffragia q̄ nos ꝓ ipſis
hic facimus ⁊ eas ꝯſolantẜ. O q̄ gaudioſu3 ē
eis hoc. Quātū ad tertiā ꝑtē iſtius ſermonis
queriẜ de q̄b⁹ hoīb⁹ ale defunctoꝝ ꝯqueran-
tur. Rñr de q̄tuoꝛ ghibus hoīm ꝯqueruntur.
Primo de his q̄b⁹ hic fidelitatē ⁊ charitatem ⁊
bñficia exhibuerūt: ⁊ ipſi eis non refundunt:
vt in ps̄. lxxvij. Obliti ſunt benefactoꝝ eius.
Et hec eſt magna ingratitudo ⁊ cōtra ratio-
nē humanā obliuiſci ⁊ nō regratiari benefa-
ctoꝛibus. Vñ Ariſt. in ethi. Op3 regratiari ei
q̄ grām fecit. Sed defunctis aliter regratiari
nō poſſum⁹. Scd̄o defuncti cōqueruntẜ de pue
ris ⁊ cognatis ſuis q̄ hic bona eoꝝ poſſident
⁊ ipſis nō ſubueniūt: ⁊ tales infideliter agūt:
q2 ſi quis nō ſubueniret amico ſuo quem in
igne videret puniri infidelr̄ ageret. Ecce aia
p̄ris tui: ⁊ aia matris tue: ⁊ etiam mariti tui:
aut fratris ⁊ ſoroꝛis: vl̄ alterius cognati tui
p̄nt adhuc eē i purgatoꝛio i penis: ⁊ tu potes
eis ſubuenire: ⁊ q̄re nō ſubuēis eis? Audi q̄d

anime clamant. Miſeremini mei:miſeremini
mei.Et ſunt due cauſe q̄re bis dr miſeremini
mei.Prima eſt quaſi dicerēt:qꝛ eſtis in mūdo
vbi eſt mia.ps.cxviij.Miſericordia dñi plena
eſt terra.Scđa qꝛ nos aie in purgatorio ſum⁹
in miſeria ⁊ paupertate ⁊ ita pauperes ſum⁹
ſi totus mundus daretur nobis ꝓ vno obolo
nō haberem⁹ nec habemus ampli⁹ corpa nr̄a
vt poſſemus ieiunare meritorie:nec habem⁹
res tpales vt poſſem⁹ eleemoſynas dare nec
aliquo modo poſſum⁹ nobiſipſis ſubuenire er
go miſeremini nr̄i vos amici nr̄i q̄ſi dicerent.
Alieni nolūt nobis miſereri:vñ tu vxor mea:
tu fili mi:tu filia mea:tu q̄ es ↄſanguine⁹ me⁹
vos q̄ poſſidetis hereditatē noſtram ⁊ ꝓpter
vos in purgatoriū poſiti ſumus ⁊ ꝓpter pctā
nr̄a.Et ſi quis q̄reret:q̄ eſt cauſa quare tui de-
beo miſereri.Tūc aia illa rñdet:qꝛ man⁹ dñi
tetigit me ⁊ q̄re me pſeq̄mini ſicut deus.q.d.
deus punit cū ſua iuſtitia penā mihi infligen
do:⁊ vos amici punitis in pena me relinquē-
do:⁊ carnib⁹ meis ſaturamini.i.meis tpalib⁹
diuitijs.q.d.iniuſtū eſt ꝙ vos amici in penis
me relinq̄tis:qꝛ vobis oē cōmodū tpale ꝓpaui
et aiam meā ſepe neglexi.Et iſta lꝫ dicta iſti
pueri ⁊ cōſanguinei nō attēdūt ꝙ de bonis pa
rentū ⁊ cōſanguineoꝝ pulchras veſtes et eq̄s
pulchros emunt ⁊ domos magnas edificant
et in gula:⁊ in ſupbia ⁊ in luxuria:⁊ i ludo ta-
xilloꝝ oia illa bona cōſumūt.Silr vxor q̄ aliū
maritū duxit:⁊ breuiter oēs hoies q̄ hereditāt
bona defunctoꝝ tenenꝪ ſubuenire ipſis a q̄b⁹
hñt illa bona.Qđ ſi nō fecerint tūc ipſe aie cō-
querūtur de ipſis.Tertio cōquerunꝪ de teſta
torib⁹ q̄ nō expediūt teſtā ipſis cōmiſſa:ſꝫ ꝓ
longāt ⁊ ꝓtrahūt de die i diē.Et hoc eſt ꝫ cha
ritatē ⁊ fidelitatē:qꝛ ſm Tho.de aq̄no aie ca-
rent interiꝫ ſubleuamine qđ deberet eis fieri
de illo teſtō ſi debito tpe expeditū fuiſſet. Vñ
in decre.Multū delinquūt q̄ differunt exequi
mortuis teſtm̄.xiij.q.ij.q̄ oblatiōes. De talib⁹
q̄ defraudāt aias dr in decr.Debita ſuffragia
ꝓ mortuis nō reddētes fures ſunt ⁊ ſacrilegi
et excōicādi.xiij.q.ij.q̄ oblatiōes.Quarto con-
querunꝪ de ſacerdotib⁹ religioſis ⁊ pauperi-
bus q̄ eleemoſynas defunctoꝝ recipiūt:⁊ ipſis
nō fideliter orant.Similiter ſacerdotes q̄ hñt
ꝓbēdas ⁊ altaria. Silr religioſi q̄ poſſident
monaſteria cū bonis appropriatis ipſis mona
ſterijs:⁊ nō fidelr orāt ꝓ illis aiab⁹ a q̄b⁹ hoc
hñt.Nā oēs hoies q̄ de eleemoſynis viuūt ma
gis dñt eſſe deuoti et oꝛonib⁹ aſſidui. Qui nō
ſolū dñt orare ꝓ ſeipſis:ſꝫ etiā ꝓ viuis ⁊ defun
ctis quoꝝ eleemoſynis ſuſtētanꝪ.vñ in decre.
dr.Receptores eleemoſynarū plus dñt orare
x.q.i.qꝛ ſacerdos.nec aliq̄s q̄ de labore poſſet
ſe nutrire dꝫ eleemoſynas recipe:ſꝫ debiles ⁊
infirmi:paupes ⁊ claudi.Vñ potentib⁹ ad la-
borādū minime dāda eſt eleemoſyna.Vltimo
ſciēdū eſt ꝙ hodierna die multe aie defuncto
rum p ſuffragia oim xp̄i fideliū liberate ſunt
a purgatorio.Et hoc oñſuꝫ eſt q̄ i vna die.xv.
milia aiarū liberate ſunt a purgatorio:quere
hoc in prompt. p.xciiij.Etiam vxor liberauit
aiaꝫ mariti ſui a purgatorio.ibidē.p.C.Etiā
mater q̄ incōſolabiliter fleuit ſup filiū ſuū de-
functū.ibideꝫ.p.xcvij.Etiā mater q̄ i q̄nqꝫ an
nis liberauit aiaꝫ filij ſui.ibidē.p.xcviij.Etiā
pueri dñt parentib⁹ ſubuenire ibideꝫ.p.xcix.

De ſancto Martino epō.Sermo.xliij.

Ecce ſacerdos ma
gnus q̄ in diebus ſuis placuit deo
et inuēt⁹ eſt iuſt⁹. Eccli.xliiij. Iſte
ſacerdos magn⁹ fuit ſctūs Marti-
nus q̄ nō ſolū placuit deo:ſed etiā oibus ſctis
et angelis i celo:⁊ oibus bonis hoibus i mun
do.vñ in pñti ſer.ad honorē ſcti Martini tria
ſunt dicenda.Primo priuilegia ſcti Martini.
Secundo aliqua ꝓ informatione nr̄a.Tertio
aliqua miracula pro cōſolatione nr̄a. Quātū
ad primū ſciendū ꝙ ſctūs Martin⁹ hꝫ nouem
priuilegia.Primū:qꝛ in iuuētute incepit deo
ſeruire:⁊ ſuā baptiſmalē innocētiā oibus die
bus vite ſue ſeruauit ⁊ nūꝗ̄ mortaliter pecca
uit.Vñ legitur ꝙ cum eſſet decem annorū in-
uitis parentib⁹ gētilibus ad eccliam cōfugit
et fieri cathecuminū poſtulauit.Etiā cū eſſet
xij.annoꝝ eremū cōcupiuit ⁊ fecit votū ſi car-
nis infirmitas nō obſtitiſſet.Etiā ob amorem
ieſu xp̄i a iuuētute ſua parētes deſeruit ſclm
cōtempſit,⁊ militiā reſignauit Matth.x. Qui
amat patrē aut matrē ſup me nō eſt me dign⁹
Scđm priuilegiū:qꝛ pauperib⁹ multū miſeri
cors fuit:qꝛ de eo legiꝪ ꝙ nihil de ſtipēdijs pre
ter quotidianū victū reſeruās de craſtino nō
cogitabat i.Thi.vi.Habētes alimēta de qui-
bus tegamur his cōtenti ſimus. Et illa miſe-
ricordia hꝫ tres gradus.Primus grad⁹ eſt da
re partē de ſuperfluis ⁊ partē retinere.Lu.xi.
Quod ſupereſt date eleemoſynā. Scđs eſt da
re oia ſupflua ⁊ retinere neceſſaria. Tertius
eſt dare neceſſaria:ſicut illa vidua de qua dici
tur Luc.xxi.que in gazophilacio totū victum
poſuit:et hic eſt ſummus gradus.Beatus āt
Martinus non tm̄ habuit primum ⁊ ſcdm gra
dum liberalitatis:ſed ⁊ tertiū:qꝛ ea q̄ erant ſi
bi neceſſaria largitus eſt:ſicut qñ partē chla-
midis pauperi tribuit ⁊ diuiſit.⁊ hoc tm̄ pla-
cuit xp̄o ꝙ ipſum in pñtia angeloꝝ ⁊ ſctoruꝫ
ↄmēdauit dicēs.Martin⁹ adhuc cathecumi-
nus hac me veſte cōtexit. Unde de eo legiꝪ ꝙ
in vna feſtiuitate magna qñ erat epō volens
ire ad eccleſiam ⁊ ſacrum officium peragere

e quidā pauper nudus ſecut° eſt eum. Tunc
tūs Martin° p̄cepit archidiacono ſuo vt ve
iret illū pauperē. Sed cū ille deſtituiſſet: bea
us martinus ingreſſus eſt locū ſecretū: ⁊ tu=
icā pauperi tribuit: ⁊ cōtinuo eū abire iuſſit.
rchidiaconus vero iuſſit ⁊ monuit btm̄ mar
inū vt ad ſolēnia miſſarū ꝓcederet: et cernēs
ꝙ tunicā pauperi dediſſet cōpulſus ad forū
ucurrit ⁊ vilē veſtē ꝓ ſex denarijs emit ⁊ ante
pedes ſcti Martini ꝓiecit. Ita btūs Martin°
llā induit: cuius manice ad cubitū lōgitudo
ad genua extendit. Cum aūt miſſam celebra=
et manibus corpus leuaret: tunc ambe ma=
nice de brachijs ceciderūt: ⁊ nuda brachia ap
paruerūt: ſtatim cunctis cernētib° angeli bra
chia cooperuerūt. Tertiū priuilegiū: q: virgi=
nitatē ſuā ſeruauit. Vñ de eo canitur. Corpo=
re quidē virgineo. Etiā patuit poſt mortē ſuā
q: caro ſua vt nix lucebat. Quartū q: magnā
humilitatē ſeruauit. Nā cū eſſet tribuni fili°
qui preeſt multis vno ſeruo erat contentus: q̄
vna ſecū cibū capiebat ſibi ſepe miniſtrabat
ſibi ſepe calciamēta detergebat atq; detrahe
bat: ſequēs veſtigia xp̄i q̄ dixit Matthei. xx. Fi
lius hoīs nō venit miniſtrari ſed miniſtrare.
Unde dicit̄ ꝙ ex humilitate nulla vnq̄ cathe
dra viſus eſt: ſed ſedebat in ſede ruſticana quā
tripodē vocāt. Itē fuit multe humilitatis. Nā
leproſum quēdā cunctis horribilē Pariſius ob
uiam hñs ipſum oſculatus eſt atq; bñdixit: et
ſtatim mūdat° eſt. Quintū: q: arctā ⁊ ſctām vi
tā duxit in cibo: potu veſtitu ⁊ lecto. In cibo
q: monaſterio ſuo cū fratrib° ſuis radices her
barū ⁊ aquā bibebāt: nec vllū vinū guſtabāt
niſi in infirmitate ⁊ quaſi quotidie ieiunabāt
groſſū panē hora nona comedebāt. In veſti
tu: q: die ac nocte ciliciū deferebant. In lecto
q: ſup lectū cinere ſparſū dormiebat. vñ cū
egrotaſſet vſq; ad mortē: diſcipuli ſui ſibi lectū
p̄parauerūt: ille iuſſit eū deijcere: ⁊ ſe ſup ter=
ram iuſſit deponi. Etiā habuit magnā deuo=
tionē in oratione. vñ de eo dr̄. Oculis ac mani
bus in celū ſemꝑ intētus inuictū ab oratione
ſpiritū nō relaxabat. Sextū q: magnā miam ha
buit ſuꝑ pctōres: q: nullum pctōꝝ quātūcūq;
magnū reſpuit. Unde cū diabolus btm̄ Mar=
tinum reprehēderet ꝙ ſic frequēter ⁊ indifferē=
ter pctōres ad miaꝫ ⁊ penitētiā reciperet. Rñ=
dit btūs Martinus diabolo. Si tu ipſe o miſe=
rabilis ab hoīm infeſtatiōe deſiſteres: ⁊ facto
rum tuoꝝ peniteres: ego tibi cōfiſus in dño xp̄i
miam pollicere. Etiā nemo vidit vnq̄ beatum
Martinū iratum. q̄m pax ⁊ ſola inerant cordi
eius. Septimum: quia in vita ſua placuit deo
⁊ omnibus ſctis ei° ⁊ angelis. Fuit autē dile=
ctus a patre: cuius ſignum eſt q: tantam po
entiam miraculorum habuit. Patri quidem
attribuitur potentia ⁊ miracula facere: ma=
gne enim potentie eſt ſicut in fine ſermonis
patꝫ in miraculis que fecit. Fuit dilectus a fi=
lio: cui° ſignū eſt q: ip̄m cōmēdauit corā ange
lis dicēs Martin° adhuc ⁊c. Fuit dilect° a ſpū
ſancto: cui° ſignū eſt q: in ſpecie ignis ſuper
caput ei° apparuit. Fuit dilect° a btā virgine
cui° ſignū eſt q: ſepe eū cū alijs virginib° viſi=
tauit. Vñ legit̄ ꝙ cū ipſe in cella ſolus eēt: ⁊ lo
qui cū plurib° audiret a diſcipulis: interroga=
tus ab eis rñdit. Maria ⁊ agnes ⁊ tecla ad me
venerūt: ⁊ ſepi° me viſitauerūt. fuit dilect° ab
āgelis cui° ſignū eſt q: in vita ſua ſibi celebrā
ti aſtiterūt: ⁊ ad ei° obitū ꝯuenerūt: ⁊ aīam ei°
in celū deduxerūt. Octauum q: dignitatem ⁊
partē hꝫ cū oīb° ſctis noui teſtamēti. Primo cū
apl'is q: ſpūſſctūs ſuꝑ eum ſicut ſuper apl'os
in ſpecie ignis deſcēdit. Vñ habet̄ de eo ꝙ cū
ꝓ vniuerſo grege ſibi ꝯmiſſo dep̄caret̄: glob°
igneus apparuit ſuper caput ei°. Itē cū mar
tyrib°. Fuit em̄ martyr: ſi nō actu tñ volūtate.
vnde Hylari°. O martine medicamentum ⁊
medice. O ſanctiſſima anima quā ⁊ ſi gladi°
perſecutoris nō abſtulit: palmā tamē marty=
riū nō amiſit. Fuit cōfeſſor: q: chriſtum corde
ore: ⁊ opere cōfeſſus eſt. Fuit ⁊ virgo: q: inte=
gritatē corporis ⁊ mētis ſeruauit. Nonnꝫ q:
per totū mūdū hodie eius feſtum ſolēniter ce
lebrat̄: ⁊ nullius cōfeſſoris preterq̄ ſancti Ni
colai: q: licet oēs ꝯfeſſores feſta iſtorū ſꝫ Mar
tini ⁊ nicolai celebrāt̄ vniuerſaliter: q̄uis par
ticulariter in aliquib° ꝓuincijs feſta aliquorū
ſctōꝝ celebrant̄ ſicut feſtū beati arbogaſti eſt
in dyoceſi argētiū: et ſcti vdalrici i' anguſteñ:
lamberti leodiēſ: ſeuerini: coloniēſ. Quantū
ad ſcḋaꝫ partē iſtius ter. ſciendū ex quo ſctūs
martin° noiat̄ gēma ſacerdotū: tunc ꝓ noſtra
iſformatiōe dicēdū ē hic de dignitate ſacerdo=
tū: ⁊ quare ab oībus hoībus honorandi ſunt.
Ubi notandū qḋ ſacerdotes merito honorādi
ſunt ꝓpter dignitates quas hñt a deo. Nā ſa
cerdos aliquo modo eſt ſimilis virgini marie
Primo ſicut v̓go maria ꝑ quinq; v̓ba cōcepit
ieſum xp̄m vt hr̄ Luc. j. Fiat mihi ſcḋm verbū
tuū: ſic ſacerdos per quinq; verba conficit cor
pus xp̄i. vñ Bern̄. O venerāda dignitas ſacer
dotū in quoꝝ manib° tanq̄ in vtero virginis
dei filius incarnat̄. Etiā ſicut btā virgo poſt
partū xp̄m portauit in manib° ⁊ i p̄ſepe collo
cauit ſic ſacerdos poſt ꝯſecrationē leuat xp̄m
in miſſa. Et talis eleuatio ſignat eleuationē
xp̄i in cruce. Et poſtmodū locat ⁊ portat xp̄m
ꝑ plateas ⁊ villas ad infirmos ⁊ tractat eum
cū manib° ſuis: ſicut cū btā virgo tractauit eū
maternis manib° ſuis. Etiam ſciendū qḋ di=
gnitas ſacerdotū aliquo modo precellit digni
tatem angelorū: q: nulli angeloꝝ data eſt po=

teſtas cōficiendi corpus xpi. Unde minor ſacer
dos in terris:pōt hoc:qđ ſumm⁹ angelus nō
pōt in celis. Aug. Cōſecratione facta tota cele
ſtis curia ſibi ſeruit:ꝛ dñs celi ad eū deſcendit
vñ Ambroſi⁹ ſup Lucā. Nō dubites aſſiſtere
angelos qñ xps aſſiſtit in altari. Unde ſacer-
dotes ſunt honorādi ſupꝛ oībus regib⁹:ꝛ prin
cipibus:militib⁹ ꝛ nobilibus:qꝛ xps dedit eis
poteſtatē ligādi ꝛ ſoluēdi. Matth.xviij. Que-
cunqꝫ ligaueris ſup terrā ꝛc. vñ in decr. dr. Sa
cerdos in ꝑſona dei eſt honorandus. Ergo ſa
cerdotes ꝛ clerici dñt eſſe cōtinētes ꝛ caſti:nec
oīno mulieribus cohabitare ſm qđ eis preci-
pitur. extra de cohabi. cleri. ꝛ mulierū. c. a no-
bis. Uñ ſciendū ꝙ ſacerdos fornicari⁹ vel exi-
ſtens i quocūqꝫ pctō mortali nōdū vere cōtritus:
nec dignā egens penitentiā vt oportet:quo-
tiens actū alicuius ordinis facit:peccat mor-
taliter:vt q̃ baptizat vel abſoluit cōfitētes:vel
ſacramentū euchariſtie vel extreme vnctiōis
ꝓbet aut ꝑdicat:aut matrimoniū ſolēnizat:vl
aquā ꝛ ſalē in dñica exorcizat:aut pplm aſper
git vel qđ maius his oībus eſt:quotiēs miſſā
celebrat in oībus iſtis ꝛ in alijs actibus q̃ ſa-
cris ordinibus ſunt annexi:ꝛ in quolibet ipo-
rum ſingulariter exercēdo mortalr peccat: et
totiens quotiēs aliquē actū vt miniſter eccle
exequit et exercet:ſicut ex dictis ſcti Tho. de
aquino in. iiij. di. xxiiij. maniſeſtiſſime cōpro-
batur. Ac nō ſolū in actib⁹ iā dictis:ſꝫ etiā ſm
Dionyſiū. i. c. celeſtis hierarchie:qñ ꝛ quotiēs
ad aliquē hmōi actū exercendū aliquā veſtez
induit ſiue ſumit:vt albā ſtolā: vel manipulū
vel caſulā vel alias ſacras veſtes coniunctim
vel diuiſim:qđ reuera ſatis eſt horrendū ſtu-
pendū atqꝫ periculoſaꝫ valde i tali ſtatu atqꝫ
dignitate tot ꝛ tātis criminib⁹ ſubiacere atqꝫ
implicari. vñ nō imerito dr. Quāto gradus al
tior:tāto caſus grauior. Etiā ſacerdos incōti-
nens aut publicus:fornicari⁹ ꝛ ſuſpēſus ipſo
iure a diuinis:ꝛ miſſa ei⁹ nō debet audiri: vt
pꝫ extra de cohabi. cleri. ꝛ mul. c. vſa deuotio.
Audiēs aūt miſſam ei⁹ peccat mortalr. Tho.
in. x. quolibeto. q. viij. Hoc aūt intelligit de pu
blicis fornicarijs:ꝛ ſi ſic celebrat fit irregula-
ris. Querit vtrū epūs in talib⁹ poſſit diſpēſare
Rñr ꝙ ſic ex quo diſpēſatio in tali caſu non eſt
ꝓhibita. Et iura q̃ inueniūtur in cōtrariū illa
intelligūtur de ſuſpēſo ab hoīe nō a iure:qꝛ iu
ra benignius ſolēt agere q̃ hoīes. Hec Guil.
Etiā querit vtrū clerici q̃ expendūt patrimo-
niuꝫ crucifixi cū meretricib⁹ teneant ad reſti-
tutionē. Rñr ꝙ clerici q̃ res eccle ꝓdigunt vel
dant nō ſolū meretricib⁹:ſed etiā hyſtrionib⁹
vel etiā ſuis cōſanguineis nō ꝓpter naturam
ſuſtentādā:ſꝫ vt faciāt eos diuites de pſ̄imo-
nio crucifixi:raptores ſūt ꝛ peccāt mortaliter
et tenent ad reſtitutionē. Etiā querit vnde fa-
ciant reſtitutionē. Rñr ſi habēt patrimoniuꝫ
ſeculare de hoc poſſunt facere:vel aliqđ de ar
tificio. vel labore manuali:de iſtis poſſunt re-
ſtituere:ſed de rebus eccleſie nō pñt reſtitue-
re:qꝛ quicquid ei ſupeſt ſup victū ꝛ veſtitū hoc
debet dari pauperib⁹. vñ in decre. dr Bona ſa
cerdotū ſunt bona pauperꝝ. di. xlvij. Sicut hi.
Item. xvj. q. i. ca. vlti. niſi ſibi tūc ſubtraherēt
de neceſſarijs vel niſi res quas de patrimonio
habuerunt vel de artificio expendiſſent vſus
eccleſie. Hec Guil. Etiam querit:vtrū cōcubi-
ne ſacerdotū vel etiā meretrices teneant reſti
tuere q̃ a ſacerdotibus vel religioſis ꝓ tali il-
licito opere receperūt. Rñr ſm Ray. ꝙ ſic. Naꝫ
fornicarie ꝛ hmōi turpes ꝑſone ſi a ſacerdoti-
bus receperūt:tenent ipſi eccle vel pauperi-
reſtituere. Si aūt a religioſis:tūc tenent reli-
gioſis reſtituere:niſi forte fuerit eis datū cau
ſa eleemoſyne in ſumma neceſſitate:qꝛ tunc
fuit debitū. Idem Hoſti. Quātū ad tertiā prē
iſtius ſer. ſciēdū ꝙ omnes chriſtifideles debēt
hodie beatum Martinū honorare:ꝛ eum tāqꝫ
ſingularē patronū inuocare in oībus neceſſi-
tatibus ꝛ infirmitatib⁹:ꝛ primo infirmi. vñ le
gitur ꝙ btūs Martin⁹ quendā infirmū lepro
ſum cūctis honorabilē Pariſi⁹ obuiū habuit:
quē oſculat⁹ eſt atqꝫ bñdixit ſtatimqꝫ mūdat⁹
eſt. Etiā q̃ qñqꝫ venenatū cibū ex ignorātia ſu
munt. vñ legit ꝙ btūs Martinus ab arianis
hereticis eſſet eiectus venit ad quādā inſulā
cum vno ſolo preſbytero:vbi pſbyter elleborꝫ
gramen venenatū inter alias herbas in cibū
ſumpſit ꝛ mortē ſentiens btūs Martinus om
nem venenoſitatē ꝟtutis orōnis fugauit. Etiā
q̃ incurrit ꝑiculū canū. vñ quidā diſcipul⁹ ſcti
Martini valde infeſtaret a cane latrāte con-
uerſus ille ad canē ait. In noīe Martini iubeo
te obmuteſcere. Canis continuo obmutuit.
Etiā in periculo maris. Uñ legit ꝙ cū quedaꝫ
nauis periclitaret:quidā negociator nōdum
xpian⁹ exclamauit. Deus Martini libera nos
Et ſtatim tranquillitas magna ſucceſſit:ꝛ ille
pagan⁹ fidē recepit. Etiā parētes cū pueris.
vñ cū quidā iuuenis defunct⁹ eſſe:ꝛ mr ei⁹ cū
lachrymis ꝓ reſuſcitatione filij btm̄ Marti-
num exoraret:ille in medio campi vbi magna
multitudo gentiliū erat genua flexit ꝛ ꝓ pue
ro orauit:ꝛ puer ſtatim ſurrexit. Quapropter
oēs illi gentiles ad fidē cōuerſi ſunt. Etiaꝫ in
periculo ignis. Uñ cū in quodā phano ignem
miſiſſet btūs Martinus ſtati in domo ꝓxima
herente ei ab agēte vento flāma ferebat: tunc
ſctūs Martin⁹ ſup tectū dom⁹ aſcēdēs ſignū
crucis edidit:ꝛ ſtatim vētus i aliā partē ſe ver
tit:etiā refert Seuer⁹ i epła ad euſebiū ꝙ cuꝫ
btūs Martinus in quandā ciuitatē ſue dioce

ſis veniſſet ⁊ clerici et lectū p̄paraſſent: circa mediā noctē tota illa domus accendit: ⁊ martinus rediens ad ſolitū orationis refugium ⁊ crucis emittens ſignaculū in medio ignis illeſus ꝑmāſit. Monachi igit̄ cōcitati cōcurrūt: ⁊ martinū quē ꝯſumptū iā putabāt de medio flāmarū illeſum deducūt: etiā ꝗ ꝑſecutiones et tribulationes patiunt̄ dn̄t inuocare ſanctū martinū. vn̄ legit̄ cū btūs Martinus quadaꝫ vice in veſte hiſpida nigro pallio circūtectus ſup aſellū ꝓcederet equis ꝯtrauenientib⁹ expauefacti in terrā ſaltu ꝑcipiti ſe dederūt. Qui ſctm̄ martinū accipiētes grauit̄ v̄berauerūt. Protin⁹ aūt alalia hūano fixa manebant: vt q̄uāuiſcūq̄ flagellata velut ſaxa moueri non poſſēt. ꝗlos ad martinū redeūtes ⁊ pctm̄ ſuū qđ ignorāter i eū cōmiſerāt ꝯfitētes: ille eis licētiā dedit ⁊ gradu ꝯcitato alalia ꝓceſſerunt.

De ſancta Elizabeth. Sermo .xliiij.

Ora pro nobis q2 mulier ſancta es. Judith. viij. Verba iſta dicta ſunt a filijs iſrael cūꝫ eſſent i magnis tribulationib⁹ ad Judith vt ipa oraret ꝓ eis vt de⁹ eriperet eos ab inſtātib⁹ ꝑiculis: ⁊ illa v̄ba nos xp̄iani qui ſumus in multis tribulationib⁹ ⁊ ꝑiculis cōſtituti: etiam deuote dicere debemus ad ſctāꝫ Elizabeth. Ora ꝓ nobis: qm̄ mulier ſancta es. Vñ in pñti ſer. ad honorē ſctē Elizabeth: ⁊ ad edificationeꝫ nr̄am tria ſunt dicenda. Primo priuilegia ſctē Elizabeth. Scđo aliqua ꝓ informatiōe nr̄a. Tertio aliqua miracula. Quātum ad primā partem iſtius ſermonis eſt ſciēdū ꝙ ſctā Elizabeth hꝫ nouē priuilegia. Primuꝫ q2 fuit filia regis Hūgarie ⁊ in hoc fuit ſimilis ſctē Katharine coſti regis filie. Et etiaꝫ q2 in iuuētute incepit deo ſeruire: in hoc fuit ſimilis ſctō Nicolao. vn̄ legit̄ cūꝫ btā Elizabeth adhuc eſſet puella quinquēnis in eccl'ia ſr̄a orādi ſepe ꝑmanebat vt eā ei⁹ ſodales vel ancille auellere vix valerēt. Quā cūꝫ ancille vel coetanee obſeruarēt aliquā de illus cauſa ludendi v̄ſus capellā inſequi videbat̄: vt ex hac intrādi eccleſiā oportunitatē captaret: quā ingrediēs genua flectebat aut pauimēto totaliter incūbebat ⁊ lꝫ peritiā lr̄arū nō haberet: tn̄ coram oīm oculis ſepe pſalteriū expēdebat et quodāmodo ſe legere fingebat ne velut occupatā aliquis impediret. Se quoq̄ cūꝫ puellis ad terrā ꝓſtratā ludi ſpecie mēſurabat: vt ſub tali occaſione deo reuerētiā exhiberet. Jn ludo etiā anulorꝫ ⁊ in alijs ludis ſpem totā ponebat in deo: ⁊ ex his ꝗ lucrabat̄ vel alr̄s poſſidebat puellis paupercul s dedit: inducēs eas ꝑ illa ad orādū orōnē dn̄icam vt crebro virginem mariā ſalutarēt. Scđm priuilegiū q2 beatam virginem mariā in aduocatā ⁊ patronaꝫ et btm̄ Johannē apl'm ⁊ euangeliſtā in ſue caſtitatis cuſtodē elegit. Cum aūt ſingule cedule ſanctorū apoſtolorū nolbus inſcripte: ipſa tribus vicibus cedulam vbi nomen ſancti Johannis erat inſcriptū vt deſiderabat accepit ad quā tāte deuotionis ferebat̄ affectū: vt nil in eius noīe petētib⁹ denegaret. Tertiū: q2 ꝓpter dilectionē dei ſepe ſibi ꝓſpera mūdi ſubtraxit. Nam cum in aliquo ludo ſibi proſpere ſuccederet: reliquū intermittēs dicebat. Nolo ꝓcedere: ſed ꝓpter deum reliquū intermitto. Ad choreas quoq̄ a puellis ceteris aduocata cū vnū circuitum peregiſſet dicebat. Sufficiat nobis vnus circuitus: tam ꝓpter deum alios dimittamus: ⁊ ſic per talem modū puellas vanitatibus temperabat. Quartū q2 feſta ſollicite ⁊ deuote colebat: vt etiā manicas ſibi cōſui nulla rōne pateretur anteq̄ ſolēnia miſſarꝫ complerentur. Officium eccleſiaſticū cū tanta audiebat reuerentia vt cum ſctm̄ euangeliuꝫ legeretur: vel cūꝫ ſacra hoſtia cōſiceeretur: monilia deponeret ⁊ cetera capitis ornamenta in imo loco locaret. Veſtimentorꝫ ſupbiā ſemper abhorruit: vt in his humilitatē ⁊ honeſtatem ſemper ſeruauit: ⁊ etiam cū adhuc puella eſſet: certū ſibi numerū orōnū indixerat queꝫ ſi aliqua occupatione preuēta nō potuiſſet ꝑficere de ſero ante ingreſſuꝫ lecti cū aliis puelle dormirēt ꝑſoluebat. Quītū: q2 data eſt in exēplum mulieribus in matrimonio exiſtentib⁹. Nam cū ex paterno imperio tradita eſſet lantgrauio thuringie i matrimonio tāte deuotionis extitit: vt in nocte frequēter ad orōnē ſurgeret. Ordinauit cū ꝗdā domicella ſibi inter ceteras magis familiaris ſi forte ſōno depreſſa nō ſurgeret eā pede tāgens excitaret. Quadam vero vice pedem dn̄e tāgere voluit: ⁊ caſu pedē mariti ꝑpergit ꝗ ſubito excitatus rem intellexit ⁊ eā excitauit. Etiā fuit magne hūilitatis. Nā in diebus rogationū ꝓceſſionē nudis pedib⁹ laneis induta ſequebat̄: ⁊ in p̄dicationibus tāq̄ paupercula ⁊ hūilis inter paupercuilas reſidebat. Jn purificatiōe ⁊ poſt ꝑtū exēplo marie puerū geſtās i vlnis ipm ad altare cū agno ⁊ cādela hūiliter offerebat. Deinde domū rediēs veſtimēta cū quib⁹ ad eccl'iaꝫ ꝓceſſerat alicui mulieri paupcule tribuebat. Sextū eſt eius ꝑfecta ⁊ voluntaria obediētia. Vn̄ ꝓpter meritū obediētie ſe magiſtro conrado ꝗ fuit paup ⁊ mēdic⁹ de ordie fratrū minorū: ſꝫ in ſciētia ⁊ religiōe preceptim⁹: ſaluo iure matrimonij ⁊ obediētia mariti adeo ſe ſubiecit vt ꝗcꝗd ille ꝑciperet ipa cū reuerētia ꝑficeret et multo gaudio adimpleret: vt ex hoc ⁊ obediētie ꝑciperet meritū: ⁊ dn̄i ſaluatoris qui factus eſt obediēs vſq̄ ad morteꝫ imitaret̄ exē-

ꝯſiū.Quadā igr̃ vice ipſa vocata ab eo ad quā dā ꝑdicationē ſupueniēte marchioniſſa miſ- nēſi impedita nō venit:qđ ille egre ferēs tātā inobedientiā exaltare noluit donec vſqꝫ ad ca miſiā expoliatā cū quibuſdā ācillis ſuis q̄ cul- pabiles fuerāt fortiter ꝟberari fecit:etiā qua dam vice clauſtrū ſcimonialiū ab eis obni- xe rogata intraſſet nō habita licētia a ſuo ma giſtro:fecit eam iā grauiter verberari vt per tres ebdomadas in ea veſtigia verberatiōis apparerēt.Etiā ſepe ꝑ man⁹ācillaꝝ faciebat ſe in cubiculo ꝟberari:vt ſaluatori flagellato vicē rependeret:ꝛ carnē ab oī laſciuia coherce ret.Septimū qꝛ inter diuitias ꝛ epulas ma- gnā tenuit abſtinentiā.Tantā ei in cibo ꝛ potu tēperātiā ꝛ abſtinentiā exhibeat:vt in menſa mariti interdiuerſa ferculoꝝ genera interdū pane ſimplici eſſet ꝯtēta.Sepe eīn ad mēſam ſedēs cibos ꝯtrectabat ꝛ diuidebat vt ex hoc cōedere videret̃.Octauū qꝛ fuit valde miſe- ricors ꝛ mater pupilloꝝ ꝛ orphanoꝝ.Sepe ei cū manib⁹ ꝓprijs lanā filabat:ꝛ indeveſtimē ta fieri faciebat:vt de ꝓprijs corꝑis laborib⁹ eleemoſynā deo daret.ipſa exurientes paſcebat ſitientes potabat:īfirmos viſitabat:ipſa ſepul- turas pauꝑum frequētabat:leproſos mūda- bat ꝛ cibabat.Vñ legit̃ ꝙ quadā vice abſente marito quēdā leproſum poſuit ad lectū ma- riti ſui.Quis q̄ꝫ pactis ſupueniente lantgra- uio q̄dā ſibi reuelabāt.ipſe ſibi ex ſtupore et vehementia ira irruebat in oſtiū cubilis:ꝛ dū crederet inuenire hoīem immundum:vidit ipſꝫ ieſuꝫ xp̄m in cruce affixuꝫ ꝛ cruciatū:quo viſo dedit ei ꝑtātē agendi omnia que honorē dei reſpicerēt:ꝛ aīe ſalutē efficerent. Etiam poſt obitum mariti ſui qui ad defenſionēꝫ fidei ad terrā ſanctā perrexit:ꝛ ibi vitā fideliter fini- uit:ipſa tāqꝫ diſſipatrix ꝛ ꝓdiga a quibuſdā vaſſallis viri ſui turpiter totaliter ē eiecta.ad ueniēte igr̃ nocte ī domo cuiuſdā tabernarij in loco vbi porci iacuerūt ſe recepit : gratias agens deo.Recepta poſtmodū dote ſua:duo milia parchaꝝ partē in pauperes diſtribuit. ꝛ de reliquo in makburgk magnū hoſpitale cōſtruxit:ꝓpter qđ aliq̄ eā diſſipatricē aliqui inſanā forte dicebāt.Poſtqꝫ aūt hoſpitale cō ſtruxit:īfirmis ſollicite miniſtrauit ꝛ eos bal neauit:ꝛ in lecto collocās cooꝑuit:adeo vt an cillis gratulabūda diceret.O q̄ꝫ bene nobiſcū agit̃:qꝛ dn̄m nr̄m ieſū xp̄m ſic balneam⁹ ꝛ te- gim⁹.Quādā āt mulierē horribilē ꝛ leproſaꝫ ſepe abluēs in lecto collocauit viſcera tergēs vngueſqꝫ preſcindēs.Nonū qꝛ xp̄s apparuit ſibi in vita ꝛ in morte.Nā ipſa petiuit a xp̄o ī oratiōe ſua tria.Primo contemptū omnium rerū temporalium.Secūdo vt filiorū amoꝝ di lectionē a corde ſuo auelleret.Tertio vt ī cō- tumelijs ꝛ iniurijs ſibi patientiā daret. Facta aūt oratione:audiuit dn̄m ieſum chriſtū dicē tē ſibi.Elizabeth exaudita eſt oratio tua ſpō ſa mea. Etiā quadā vice reclinauit ſe in gre- mio ancille ſue:ꝛ oculos ad celū eleuans cuꝫ diu iacens nullū verbū penit⁹ emiſiſſet:tan- dē leta facie locuta eſt dicens.Ita dn̄e tu vis mecū eſſe:ꝛ ego tecū ꝛ nūqꝫ volo a te ſepara- ri. Poſtea cuꝫ ab ancillis interrogaret̃ vt ad dei honorē ꝛ ad earū edificationē q̄d viderat indicaret:illa ait.Vidi celū apertū ꝛ ieſum ſe ad me inclinātē ꝛ dicentē mihi.Si tu vis eſſe mecū:ꝛ ego ero tecuꝫ.Cui ego rn̄di prout me loquentē audiuiſtis.Appropinquāte igr̄ quo dn̄s ieſus dilectā ſuā de mūdi ergaſtulo vo- care diſpoſuit:vt que cōtēpſerat mundū ꝛ re- gnū mortaliū:regnuꝫ ꝑciperet angeloꝝ:xp̄s met cū āgelis ſuis apparuit dicēs. Veni ele- cta mea ad eterna tibi p̄parata tabernacula Poſt paululū vero anno dn̄i.M.ccxxxj. ad ex tremā horā ꝑueniēs obdormiuit ī pace: quā tū ad ſcđam partē iſti⁹ ſermonis dicendū eſt de vita viduarū:q̄ in ſe dn̄t habere vt xp̄o pla ceat vita ipſaruꝫ:ꝛ de hoc quere in diſcipulo de tpe.ſer.xcvj.Quātū ad tertiā partē iſtius ſermonis:ſciendū ꝙ oēs hoīes dn̄t hodie ho- norare ſanctā Elizabeth ꝛ eā inuocare ī oīb⁹ neceſſitatib⁹ ꝛ īfirmitatib⁹.Et primo q̄ patiū tur defectū oculoꝝ.Vñ cū quidam puer qua- tuor annoꝝ cecus natus eſſet meritis ſctē eli zabeth lumē recepit.Mulier quedā cū ꝑ an- nū integrū ceca manſiſſet ad rogādū ſanctā elizabeth tota deuotione ſe ꝯtulit:ꝛ amiſſuꝫ lumē recepit.Etiā mulier quedā cū ꝑ annuꝫ ceca mānſiſſet ad tumulū ſancte Elizabeth ia ciens ſe duci:vnius oculi lumen recepit:que ad ꝓpria reuerſa ī alio oculo ſe torqueri gra- uiter ſenſit. Cū vero iterum beate elizabeth merita imploraret apparuit ſibi elizabeth di cēs.Accedēs ad altare ſac corporaliter oclos tuos vētilare:ꝛ ſic recipies ſanitatē.Que cuꝫ iuſſa cōpleuiſſet:ſanitatē recepit.Et iſte mo- dus cōiter ſeruat̃ in thuringia.Etiam quidā vir lumine oculoꝝ priuat⁹ ſepulchrū ſancte elizabeth viſitās:plene curationis bn̄ficium recepit.Poſtmodū vero ꝛ idē vir fluxu ſāgui- nis ē grauat⁹:vt moriturus a familia crede- retur. Accipiēs ꝟo de terra ſepulchri ſancte elizabeth ꝛ ipſam cum tercus aque cōmiſcuit: ꝛ bibēs ſanitatē plenam recepit. Etiaꝫ ſurdi ꝛ muti dn̄t beatā elizabeth inuocare.vñ que dā puella dū viſu ꝛ auditu priuata eſſet:ꝛ lo- quēdi ꝛ ambulandi potentiā amiſiſſet:pater ꝛ mater ad beatā Elizabeth eā deuouerunt: ꝛ ꝑfecte eā ſanatā receperūt.ꝛ ſic dei ꝛ beate Elizabeth laudauerūt magnalia.Etiā claudi ꝛ gibboſi ſentiūt iuuamē ab ea.Unde quedā

puella cū diu magnis ꝛ diuerſis fuiſſet infir
mitatib⁹ maleſtata. tādē gibbo in dorſo: ſtru
ma ī pectore creſcentib⁹: ꝛ ſic ex toto corpore
incuruata ꝙ nulla rōne poſſet ſe erigere: ſed
manib⁹ ſup genua poſitis corpuſculū totalit̄
ſuſtētaret. Cum ergo mater in quadā ſporta
eā ad tumulum beate elizabeth deportaſſet: ꝛ
per dies decē cōmorantes ibidez nullum po
tuerūt ſanitatis remediū inuenire: irata ma
ter ipſius contra ſanctā elizabeth murmura
uit dicens. Oībus bñficia impendis: ꝛ me mi
ſeram non exaudis. Reuertens ergo omnes
quos potero a viſitatione tua auertā. Cum
ergo ſic irata recederet ꝛ miliare dimidiū pe
giſſet: ꝛ eius familia triſtis eſſet: ꝛ ei⁹ filia do
lorib⁹ cruciata fleret. tādē ipa puella obdor
miens vidit quandā pulcherrimā dominam
cū facie refulgēti ꝗ corpus eius in dorſo ꝛ in
pectore liniēs dixit ei. Surge ꝛ ambula. Eui
gilās puella: ꝛ ſe ab oī deformitate incuruita
te penitus ſanatam inueniens viſionez ma
tri retulit ꝛ gaudiū ꝛ letitiam generauit. Re
deūtes ergo ad ſepulchrū ſancte elizabeth ꝛ
deo ꝛ ſibi gratias egerunt: ꝛ ſportā ibidez in
ſignū dimiſerunt in ꝗ puella fuit deportata.
Etiā vir ꝗdā in genub⁹ ꝛ cruribus infirmat⁹
ita vt nō poſſet pergere niſi ab aliis portare
tur: votū fecit ꝙ ſepulchrū bt̄e elizabeth cum
oblationib⁹ viſitaret: poſtmodū ex toto ſana
tus ē. Etiā parētes cū pueris ſanctam eliza
beth dñt inuocare. Vñ cū ꝗdā puer ꝗtuor an
noꝝ caſu in puteū cecidiſſet: quidaz veniens
aquā haurire aduertit puerū ibi ſubmerſum
iacere quē cū difficultate extraxit ꝛ ipm̄ mor
tuū reperit. Pro ipſo igit̄ ſuſcitādo parētib⁹
ad beatā elizabeth votū emittit̄ ꝛ ꝯtinuo vi
tā reſtaurat̄. Etiā ꝗdā ſcolaris dū piſcationi
minus caute iſſiſteret: ꝛ in flumē cecidit. Ma
gno ꝗ tpis ſpacio interiecto dū corp⁹ ei⁹ eſſet
extractū: mortu⁹ ē ab hoīb⁹ iudicat⁹. tūc ſctē
elizabeth iplorant̄ merita: ꝛ cūctis vidētibus
ſibi reſtituit̄ vita ꝛ ſalus. Etiā pōt ſubuenire
in extrema neceſſitate ꝗ in ꝑiculo mortis. vñ
vir ꝗdā noīe Nicolaus cū quodā fure inno
cēter eſt deprehēſus ꝛ ſuſpēdio cū ipſo adiu
dicat⁹: cūctos hoīes rogauit vt deū ꝛ beataz
elizabeth rogarēt, vt eū ſm̄ merita iuuaret.
Cū ergo ſuſpenſus eſſet: audiuit ſuper ſe vo
cē dicētē. Cōfide in beatā elizabeth ꝛ fiduciā
habe ꝛ liberaberis. Statimq̄ aliis remanētē
ꝛ ei⁹ fune fracto: de alto loco cecidit. nullā tñ
leſionē ſentiēs: licet noua camiſia qua indu
tus erat rūperet̄. Qui exhilaratus ter ait. Sā
cta elizabeth tu me liberaſti: ꝛ ſuper ſtratū
molle me cadere feciſti. Cū ergo aliꝗ dicerēt
iterū eū debere ſuſpēdi: iudex ait. Quē deus
liberauit denuo ſuſpendi non permittam.

De ſctā katharina ꝟgine. lcr. xlviii.

Adamauit eaz rex plusꝗ oēs mulieres: ꝛ habuit grāz ꝛ miām corā eo plusꝗ oēs mulie
res. Heſt. ii. Iſta verba que legun
tur de regina Heſter cōuenire ꝑt poſſunt ſctē
katharine: ꝗ fuit de ſtirpe regali progenita. ꝛ
modo eſt oībus hoībus in ſingularē patronā
data: Qui⁹ aūt xp̄s ſponſus virgines omnes
ſponſas habuerit charas: ipſi tamē katharie
pre ceteris multa dona donauit. Unde in pre
ſenti ſermōe ad honorē ſancte katharine: que
floruit anno dñi. cccxi. ſub Maxentio iperato
re tria ſun⁹ dicēda. Primo ei⁹ priuilegia. Se
cūdo aliqua ꝓ informatiōe noſtra. Tertio ali
qua miracula. Quātum ad primā partē iſti⁹
ſermōis ſciēdū ꝙ ſuper omnes virgines poſt
beatā ꝟginē Mariā videtur eā xp̄s adamaſſe
qḋ oſtendit̄ in priuilegiis ꝛ gratiis que aliis
ſanctis particulr̄: ſʒ ſancte katharine vniuer
ſaliter ꝯtulit. Primuʒ priuilegiū eſt angelica
vita: qꝛ integram ꝛ immaculatam virginita
tem ſeruauit: qḋ eſt ꝓpriū angeloꝝ. vñ Amb.
In carne preter carnem viuere non terrena
vita eſt: ſed celeſtis. Et in hoc priuilegio aſſi
milat̄ aliquo modo virgini Marie ꝗ eſt virgo
virginū. Qḋ autem virginitas ſancte katha
rine ſic cōmēdabilis ptʒ ex eo: qꝛ tāto virgini
tas eſt maioris meriti quāto maiorē ꝑceteriſ
hʒ repugnātiam ꝛ pugnam ꝛ plura retrahen
tia: ꝛ talis fuit ꝟginitas katharine. Habuit
enim iuuentutem: qꝛ erat. xviii. annoꝝ. Iuuē
tus autem eſt multis cauſa laſciuie. Iſta au
tem iuuētus ſibi nocere non potuit: qꝛ cordis
grauitatez ꝛ maturitatem ſeruauit. Etiā ha
buit pulchritudinē. Unde dicit̄ de ea qḋ erat
incredibilis pulchritudinis ꝛ oīm oculis ad
mirabilis videbat̄. Pulchritudo autez virgi
nibus ꝛ mulierib⁹ ſepe eſt cauſa ruine ſibi et
aliis ſibi ꝑ ſupbiā: aliis per malā ꝯcupiſcētiā
Iſta autez pulchritudo ſibi nocere nō potuit:
qꝛ nō curauit de pulchritudine exteriori: ſed
iteriori. Unde. ps. xliiii. Omnis gloria ei⁹ filie
regis ab intus. Etiam habuit rerum abūdā
tiam qꝛ patri ſuo qui erat rex magnus in di
uitiis ſucceſſit. Iſta autem rex opulētia ei no
cere nō potuit: qꝛ lʒ haberet rex abūdātiam:
tamē in diuitiis ſeruauit paupertatem. Nam ꝛ
pauperibus oīa tribuit: ꝛ in ſeipſa temperan
tiam ſeruauit. Etiam habuit multiplicē ſolli
citatorem: qꝛ tyrannus imperator tria ei pro
miſit que mulieres ꝛ virgines affectare ꝯſue
uerūt vt ſibi conſenſum preberet. Promiſit ei
diuitiarum copiam: ꝓmiſit dignitatem ma
gnam. ſ. ꝙ ſcḋa eſſet in palatio poſt reginam:
tertio promiſit gloriam immēſam: qꝛ ſibi ſta

tu in toto exigeret:t ab hoībus adorari debe-
ret. Huiuſmodi aūt munera multis mulierib⁹
ꝛ virginib⁹ fuerūt cauſa ruine ſ; beate Katha
rine iſta nocere nō potuerūt q: diuitias cōtē
pſit: dignitatē reſpuit: gloriā mūdanā abhor
ruit. Unde tyrānodixit perſuadēti. Deſine ta
lia dicere q̄ nephas eſt etiā cogitare. Ecce p̄mū
priuilegiū. Scd̄z p̄uilegiū eſt chriſti viſitatio.
Et illud fuit in Joāne euāgeliſta ad cui⁹ trāſi
tū xp̄s cū diſcipulis ſuis venit. Et illud priui
legiū in btā Katharina inuenit q: cum eſſet i
carcere xp̄s cū multitudine āgelorū ꝛ virginū
ad eā deſcēdit: dicēs. Agnoſce filia creatorem
tuū: p cuius nomine glorioſū laborioſū; in-
iſti certamē. cſtās eſto q: ego tecū ſum. Ter-
tiū eſt celeſtis refectio. ꝛ illud fuit i magdale
na: q̄ celeſtib⁹ refectionib⁹ paſcebat. Et illud
fuit i btā Katharina: q̄ in carcere poſita fuit
vt ibidē dieb⁹. xij. fame cruciaret: ſ; deus per
colūbā ſibi cibū quotidie deſtinabat. Quar-
tū eſt petitionū exauditio. Illud fuit i beata
Margareta: ꝛ ēt i ſctō Blaſio q̄ i ſua paſſione
deū rogauerūt: vt q̄cūq; i noīe ipſoꝝ aliquid
peteret a deo obtineret. Et ēt illud fuit i btā
Katharina: q: in ſua paſſiōe deū orauit: vt q̄
cūq; memoriā ſui ageret: vel i morte ſe ſibi cō
mēdaret vł in quacūq; alia neceſſitate eā in
uocaret diuine mīe effectū ſentiret. Et facta
eſt vox de celo dicēs. Ueni electa mea i thala
mū ſpōſi tui. q: quecūq; petiſti īpetraſti: ꝛ p
quib⁹ oras ſalui erūt. Quintū ē celeſtis porte
reſeratio. Et illud fuit i btō Stephano: q̄ vi-
dit celos apertos in tp̄e paſſionis et mortis
ſue. Et iſtud fuit i btā Katharina q̄ cū decol-
lari deberet vox facta ē ad eā dicēs. Ueni ſpō
ſa mea ecce tibi ianua celi aperta eſt. Sextū
eſt angeloꝝ acceſſio: qđ fuit in Magdalena.
Illud ēt fuit in btā katharina. cū āgeli obſe
quiū i morte p̄ſtiterūt ꝛ in vita ſua: ꝛ in mar-
tyrio ſuo: ꝛ poſt mortē ſuā. Septimū ē diuine
lucis chorꝰſcatio. Et illđ fuit i btō andrea in
cui⁹ martyrio lux magna emicuit: ꝛ cū ipſa
luce aīa eius in celū aſcendit. Et iſtud fuit in
btā katharina: q̄ cū in carcere tenebroſo fuiſ
ſet incluſa magna claritas ibi reſplenduit. q̄
etiā ipſos carceris cuſtodes in fugā ꝯuertit.
Octauū ē lactis emanatio. Et iſtud fuit i btō
paulo ap̄lo. i cui⁹ decollatiōe vnda lactis pro
ſanguine emanauit. Iſtud etiam fuit in btā
Katharina. q̄ cū decollata fuiſſet: p ſanguine
lac effluxit: ꝛ iſtđ denotat ſuā magnā purita
tē. Nonū q: xp̄s fecit eā p angelos ſepeliri.
Angeli ei corp⁹ eius ad montē ſynai itinere
plus q̄. xx. dierū deduxerūt: ꝛ ibi honorifice ſe
pelierūt. Et in eodē mōte de⁹ dedit decē p̄cē-
pta moyſi vbi iā ē ſepulchrū ſctē Katharine.
Et i hoc aſſimilat ſctō clemēti: cui āgeli i mā
ri monumētū fecerūt marmoreū: ꝛ ibi ipſum
ſepelierūt. Decimū q: ex corpe ſctē katharie
reſudat oleum valēs ad ſanitatē multoꝝ. Et
quātū ad hoc ſilis fuit ſctō nicolao: đ cui⁹ cor
pore oleū manat qđ cūctos lāguores īſanat.
Undecimū q: xp̄s tricentenā ſibi ꝯtulit coro-
nā. Uñ cētena ſibi xp̄s p̄mia dedit. Et in hoc
aſſimilat Joāni baptiſte. de quo cantat. Ser
ta terdenis alios coronāt ꝛc. Nā btā Katha
rina h; coronā v̄ginū: q: v̄go fuit mēte ꝛ cor
pore. Etiā h; coronā p̄dicatoꝝ: q: predicatrix
fuit. Nā ipſa ꝯuertit q̄nquaginta rhethores: q̄
in oī ſciētia ꝛ ſapiētia pollebant ꝛ oēs alios
magiſtros p̄cellebāt toti⁹ mūdi: quos īpera-
tor i medio ciuitatis cōburi iuſſit. Etiā ꝯuer-
tit reginā q̄ fuit vxor maxētij īperatoris cui
iuſſit īperator māillas abſcindi: ferreiſq; vn-
gulis extrahi: ꝛ deīde decollari. Etiā ꝯuertit
porphiriū p̄ncipē militū cū ducētis militibus
quos ēt maxēti⁹ fecit decollari: ꝛ corpora eoꝝ
canib⁹ dari. Et inſup multos alios hoīes: vi
ros ꝛ mulieres: ſenes: iuuenes diuites ꝛ pau
peres ꝯuertit ad fidē catholicā: ꝛ reduxit ad
viā ſalutis. Etiā habuit coronas martyꝛū: q:
btā katharīa q̄ntuplex gen⁹ martyꝛij ꝑpeſſa
ē. Primū q: fuit ſcorpionib⁹ flagellata. Scđz
eſt q: poſtq̄ fuit flagellata ꝛ lacerata ſic i ob-
ſcuriſſimo carcere recluſa ē. Tertiū q: fuit fa
me cruciata. Ordinauerat ei tyrānus vt ſine
cibo ꝛ potu. xij. diebus moreret. Quartū eſt
q: fuit ſup rotas horribiles extēſa: q̄ rote fue
rūt diſſipate p orōnē ei⁹: ꝛ p angelū concuſſe
ſunt: ꝛ q̄tuor milia infideliū interierūt. Quin
tū q: fuit decollata. Ergo merito h; coro-
nas martyꝛū: p̄dicatoꝝ ꝛ virginū. Duodeci-
mū priuilegiū q: hodie in toto mūdo eius fe
ſtū ſolēniter celebrat. Et in hoc p̄cellit oēs vir
gines in celo exiſtētes: p̄ter virginē mariā q:
null⁹ v̄ginis feſtū p totū mundū celebrat. Ꝙ-
uis in aliquib⁹ dioceſib⁹ ꝛ ꝓuincijs particu-
lariť feſta aliqua virginū celebrant tñ nō vni
uerſaliť p totū mūdū. Quātū ad ſcđaꝫ partē
p nr̄a informatiōe querit vtrū virgo vel q̄cū
q; hoīm poſſit peccare ſine actu luxurie mor
taliť. Rñr q ſic: ꝛ hoc ꝯtingit multipliť. Primo
cū q̄s dat ꝯſenſū; i moroſam delectationem
ſicut q̄ delectant cū plena rōne in malis cogi
tatiōib⁹. qđ tñ nimis ꝑiculoſum eſt. Uñ Aug.
Cogitatio moroſa cū delectatiōe ꝛ ꝯſenſu eſt
mortalis. S; tñ ſciēdum q̄ſi alicui incidit tur
pis cogitatio ꝯ volūtatē nullū eſt pctm̄. Gre.
Quātūcūq; ſit īmūda cogitatio nō mētē pol-
luit ſi rō non cōſentit. Scđo cōmittit luxuria
ſine actu. ſ. cū viſu: vt cū quis ea intētione in
ſpicit aliquā ꝑſonā vt eā concupiſcere velit.
Mat. v. Qui viderit mulierē ad cōcupiſcendū
eā iā mechat⁹ eſt eā in corde ſuo. Tertio con-

mittit locutione: vt cū quis alloquit vel arri-
det aliquā pſonā ea intētiōe vt eā alliciat ad
petm̄ mortale peccat mortaliter: ſ; ſi i loco lo
quit ei. tūc niſi venialiter. Unde dr̄ in decre.
De᷒ iudicat verba ſ; intētionē .pleretis. xxij
q. v. hūane. Quarto cōmittit ꝑ tactū ipudicū
vel amplex᷒. z oſcula z hmōi q̄ mod᷒ ab aplo
vocat turpitudo. vt hr̄ ad ephes. v. Quintū
ↄmittit ꝑ ornatū corporis: vt mulieres vl̄ vir
gies q̄ ad hoc ſe ornāt vt alios allicer̄ poſſint
mortalr̄ peccāt. Sexto cōmittit ꝑ dona z mu
nuſcula: vt cū qs dat alicui perſone donū vel
clenodiū ea intētiōe vt eū ſic ad malū actū al
liciat: z ēt q̄ portat talia dona vl̄ lr̄as amato
rias ſciēter mortalr̄ peccat. Septio cōmittit
qn̄ aliqs hȝ volūtatē malā pficiēdi actū cū nō
pōt hr̄e locū z pſonā: vl̄ etiā q̄ hr̄et locū z pſo
nā z oportunitatē perpetrādi actū: z ſolūmo
do ꝓpterea dimittit qz timet mūdū z ſcādalū
hoim̄ z ↄfuſionē ꝓpriā ne ipregnet̄ vl̄ ne aliis
publicet̄: ſ; ſi ſciret ſe poſſe latere in hoc actu
nec deū nec ſctōs curaret q̄n hoc ope ꝑpetra
ret talis peccat mortalr̄ ꝑꝑ malā volūtatē. z
hoc idē intelligēdū ē de qlȝ petō mortali qđ
qs nō ꝓpt deū dimittit: ſ; ſolū ꝓpter timorē
hoim̄. vñ Leo papa. Sunt nōnulli q̄ dū corde
ↄcipiūt petm̄ faciēdi deliberāt: illud ꝟo timo
re dimittūt aut ꝑꝑ difficultatē ipleī nequeūt
hi ꝓfecto nō i dño moriunt̄. Aug. Ipſa volūta
te reus ē q̄ vult qđ nō lȝ: ſ; iō nō facit qꝛ non
pōt ipune fieri. Quantū ad tertiā partē iſti᷒
ſermonis ſciēdū ꝙ oēs hoies cuiuſcūqȝ ſtat᷒
dñt honorare ſctām Katharinā z ei᷒ feſtū ſo
lēniter celebrare z eā deuote in oib᷒ neceſſi-
tatib᷒ z ifirmitatib᷒ tāqȝ ſingularē patronā
cū oi fiducia inuocare. Et pcio ſacerdotes z cle
rici z literati: qꝛ ipſa maxime literata fuit: et
magiſtra ſeptē artiū liberaliū: excellēs fuit tā
qȝ ſpōſa xp̄i a ſpūſctō edocta. Et i ſignū hui᷒
quinq̄gita oratores ad ſpōſuȝ ſuū ieſum xp̄m
cōuertit. Vñ legit̄ ꝙ quidā ſcolaris in anglia
i ciuitate cātuariēſi deuote ſuiuit ſctē katha
rie vt ſibi grāȝ a deo ipetraret vt poſſet ſtude
re ꝓficiētia. z vita z i morib᷒ ad honorē dei et
ſalutē ꝓximoꝝ. z ſic tulit libros ſuos: z ꝓfect᷒
eſt ad gnāle ſtudiū: z i breui tpe ita ꝓfecit ꝙ
adept᷒ ē magiſteriū. Rex aūt anglie audiens
famā ei᷒ qꝛ ſic literat᷒ eēt z ꝓbus ipſuȝ ad ſe
vocauit z filiū ſuū ei ↄmiſit vt eū fidelr̄ iſtrue
ret. Et magiſter oēȝ diligētiā fecit: ſ; fili᷒ regꝫ
duri ingenij z rebellis fuit. Accidit aūt ſemel
ꝙ ꝑꝑ rebellionē ſuā magiſter eū exuit z que
ſiuit virgā vt eū diſciplinaret ſicut bene me-
ruit: z fili᷒ regis nudo corpore camerā exiliēſ
z currēs ꝑ pontē in aquam cecidit z ſubmer-
ſus fuit. Magiſter aūt territ᷒ deuote recom-
mēdauit eū ſctē katharine. Statiqȝ piſcato-
res cū nauib᷒ ſuis miſſi vt quererent filiū regis
ſ; nō ē inuētus ab eis. Magiſter incarcerat̄:
z i carcere ↄtinue inuocauit ſanctā katharinā
recōmēdās ei filiū regis. z tertia hora ſequen
tis diei cū cātaret̄ ſumma miſſa i parrochia
filius regis intrauit ecctiā habēs albā cami-
ſiā i qua aureis literis erat ſcriptū illud ps.
cxviij. Da mihi itellectū vt diſcā mādata tua
Hec regi z regine narrantur q̄ ſtatim cū gau
dio venientes ad eccleſiā viderunt filiū ſuum
ſanū z viuū. et fili᷒ regis narrauit prī z matri
z oibus circunſtantibus ꝙ beata katharina
eū ſuſtētauit in aqua per diem z noctem ſine
omni leſione ꝓpter magiſtrū qui recōmēda-
uit eū ſancte katharine: cui fideliter a iuuen
tute ſeruiuit. Et poſtmodū idē fili᷒ regis opti
mū ingeniū ſtudēdi habuit: z q̄cūqȝ ſibi lege
bant̄ ſtatim intellexit. Rex aūt cum omni po
pulo valde gauiſus eſt: et exaltauit magr̄m
illū ad magnos honores z ad magnas digni
tates ꝓpter meritū ſancte katharine. z ipſe
rex z regina z fili᷒ ſuus ammodo oib᷒ dieb᷒
vite ſue fidelr̄ ſeruierūt ſctē katharine. tunc
magiſter cōpoſuit illam collectam que hodie
in eius miſſa legit̄. De᷒ q̄ dediſti legē moyſi
in ſummitate montis ſinay: z in eodem loco
corpus beate katharine ꝟginis z martyris
tue ꝑ ſanctos angelos mirabiliter collocaſti
ↄcede ꝓpicius vt ei᷒ meritis z interceſſiōe ad
montē q̄ xp̄s eſt valeamus ꝑuenire. Et ſic pȝ
ꝙ beata katharina ſeruiētes ſibi nō dimittit
in neceſſitatib᷒: ſ; ſuccurrit ipſis. Etiā quidā
pleban᷒ dilexit multū btām katharinā z i ſe
ſto eius ſingulis annis cōuiuiū preparauit: z
ſacerdotes z paupes inuitauit z quatuor fu
res dixerūt ad ſeinuicē. Plebanus iam cātat
in eccleſia cū ceteris clericis z nos volumus
domū ſuā intrare z nullo vidēte res ſuas ex-
portare. Et itrātes domū neminē inuenerūt
niſi famulā q̄ erat retro i coquina ꝑparās ci-
baria z ꝑuū canē q̄ latrabat cui fures caput
amputarūt z camerā ei᷒ intrauerūt z oia ra-
puerūt. Sȝ nutu dei cameram exire nō pote
rāt: z caput canis amputatū adhuc continue
latrabat. Et ſacerdos cū ceteris rediēs de ec-
cleſia fures in camera reperit z caput canis
amputatū vidit adhuc ↄtinue latrar̄: z ipi fu
res videntes magnalia dei z btē katharie pe-
tierūt a plebano veniā: z ꝓmiſerūt emēdam
ſic ſctā katharina ſeruauit res ſui dilectoris
Etiā ſciēdū ꝙ q̄dam dilectores ſancte katha
rine cōſueuerunt ſingulis annis aliquid ob
reuerētiā ei᷒ dimittere. Vñ q̄dā mechanicus
fidelr̄ ſeruiuit btē katharine z oi anno aliqđ
ꝓpter ipſā omiſit: vno anno abſtinuit a vino
alio anno a carnib᷒: aut ieiunauit i qualibet
ſeptimana vnā diē aut mane ſurrexit: aut ali

quã eleemoſynã ſingulꝭ dieb⁹ dedit aut certũ nũez oꝛonũ oꝛauit. Semel vno ãno pmiſit ſe nõ ſciẽter velle mẽtiri: ſʒ ſp cũ ỽitate emere ⁊ vẽdere. Et ꝑ iſto plures ẽptores ꝑdidit: q2 ſimpliciter dixit: ſic tibi dabo: ⁊ nõ remiſiſſ⁹. ⁊ hoc firmiter tenuit ⁊ ſic dãnũ incurrit: attñ pmiſſuʒ īfringere noluit. Poſt aliquos dies btã katharina a deo īpetrauit q̄ oẽs cognouerũt veritatẽ ipſi⁹ in emẽdo ⁊ vendendo: ⁊ ſic acquiſiuit ſibi magnũ ꝯcurſuʒ ppłi: ⁊ ſic in breui dãnũ recuperauit: ⁊ poſtmodũ ditat⁹ eſt plusq̄ antea fuit: ⁊ ỽitatẽ vſq̄ ad obitũ ſuũ in artificio ſuo ſeruauit. Et ſic pʒ q̄ btã katharina in ſuis ſuitorib⁹ ẽt in tpalib⁹ ſubuenit. Etiã btã katharina ſubuenit hõi in aĩa. vñ qdã iudex iniqu⁹ ieiunauit oĩ ãno ĩ vigilia ſctẽ katharine: ⁊ feſtũ ei⁹ ſolẽnit̃ celebrauit ⁊ ſingulis annis ob reuerẽtiã ſctẽ katharine aut aliq̄d fecit aut aliq̄d omiſit: ⁊ vno ãno pmiſit q̄ q̄cq̄d peteret ab eo ĩ honore ſctẽ katarie hoc nollet dnegare. Apparuit aũt ei btã katharina ĩ ſpẽ paupercule mulieris ⁊ petiuit manũ ei⁹ dexterã ſibi dari: q̄ ãputauit ſibi ipſi manũ dexterã ⁊ dedit paupercule mulieri. Tũc amici ipſi⁹ de hoc vere cũdãtes q̄ manũ nõ habuit induxerũt euʒ in igreſſum religiõis. Poſtq̄ aũt īntrauit religionẽ: btã katharina īpetrauit ſibi magnã grãʒ adeo q̄ ſe mł̃tũ emẽdauit: ⁊ deo ⁊ btẽ katharine ampli⁹ fidel̃r ſeruiuit. Et cũ iaceret ĩ extremis apparuit ei btã katharina pulchra valde: dicẽs noſti me? Qui rñdit. Nõ. et illa dixit. Ego ſuʒ katharina cui manũ tuã dediſti. Et oſtẽdit ſibi manũ dicẽs. hoc tũ feci: q2 aliã viã te ſaluãdi inuenire nõ potui. Et ſic felicit̃ obijt. Etiaʒ mercatores ꝑ tras cũ mercimonijs ãbulãtes dñt eã inuocare ⁊ ei ſeruire. Vñ vir qdã mercator multũ dilexit btãʒ katharinam ⁊ vno tpe iuit cũ pãnis vẽdẽdi ad nũdinas: q2 pãnicida erat: ⁊ raptores veniẽtes rapuerũt ſibi pãnos. Et ipſe inuocauit btã katharinã dicẽs. O btã katharina q̃ſo poſſuʒ creditorib⁹ meis debita ꝑſoluere: ⁊ vñ deo ãpli⁹ vxorẽ ⁊ pueros nutrire. Et ſtatiʒ raptores ꝑcuſſi ſũt cecitate ⁊ tremore mẽbroꝝ. qui videntes plagã dei ⁊ btẽ katharine ſup ſe oĩa reſtituerũt: ⁊ eũ libere abire fecerũt. Et inuocauerũt btãʒ katharinã ⁊ vouerũt ãpli⁹ nũq̄ velle ſpoliare aliquẽ hoĩeʒ ſi meritis ipſi⁹ ſanarent̃. Et ſtatim ecõuerſo ſanati ſũt ⁊ vitã ſuã emẽdauerũt. Etiã btã katharina nũq̄ vl̃ raro pmittit dãnari ſeruiẽtes ſibi. Vñ legit̃ q̄ qdã canõic⁹ habẽs plura bñficia malã vitã duxit: ſʒ btãʒ katharinã dilexit. qui habuit capellanũ virũ deuotũ ⁊ caſtũ ⁊ aliuʒ pſbyterũ cõmẽſalẽ qui etiã ſeculariter vixit. Et quadã nocte capellan⁹ viſionẽ habuit et vidit canõicũ ⁊ pſbyteꝝ: ãbos ad iudiciũ trahi: ⁊ iudex volẽs ſentẽtiare ſup ambos vt decapitarent: beata katharina intercellit ꝑ canonico apud iudicẽ. vt ſniam adhuc ꝑ annuʒ differret: vt ſic ſe in illo ãno emẽdaret: ſʒ alt⁹ pſbyter nõ habuit interceſſorẽ. iõ decapitat⁹ eſt. De mane finito diuino officio pſbyter ad mẽſaʒ nõ venit de quo admirabat̃ canonic⁹. Et capellan⁹ vir iuſt⁹ caſtus ⁊ deuot⁹ narrauit canonico quã viſionẽ viderat in nocte, et ſic ambo iuerũt ad domũ pſbyteri ⁊ eũ ſubitanea morte defũctũ inuenerũt. Quo viſo perterrit⁹ canonicus: oĩa bñficia libere reſignauit: ⁊ ordinem ciſterciẽſiũ intrauit ⁊ vitã ſuaʒ in bono finiuit. Etiã meretrices dñt honorare ſanctã katharinã. Unde legitur q̄ quedã meretrix per. xx. annos in meretricio ꝑdurauit ⁊ nihil bõi fecit niſi q̄ ieiunauit vigiliã ſancte katharine ⁊ iuit ad eccłiã ⁊ ꝯtritionẽ habuit ſup peccata ſua que fecit per totũ annũ ⁊ pmiſit ſe velle emẽdare: ſed ſemper recidiuauit. et in. xx. ãnos itexiuit ad eccłiã cũ ꝓpoſito emẽdatiõis: ⁊ pſtrata añ ymaginẽ beate katharine: inuocauit eã deuote ⁊ pmiſit realiter emẽdã: ⁊ ymago magna btẽ katharine cecidit ſup eã ⁊ mortua eſt. Et cãpanator volẽs pulſare ad veſpas inuenit eã mortuã: ⁊ vocauit ſacerdotẽ ⁊ pplm̃ ad vidẽdũ hoc factũ. Et ſacerdos ⁊ ppłs cognouerũt eã eſſe meretricẽ illã ⁊ rogauerũt deum ⁊ ſanctã katharinã vt reuiuiſceret ſi eẽt ſpes ſalutꝭ notificãdo eis q̃ſo mortua eẽt. Et ſtatiʒ ſurrexit ⁊ ſacerdoti ⁊ oĩ pplo indicauit q̃ſo imago btẽ katharine eã occidiſſet. ⁊ btã katharina duxit eaʒ ⁊ oſtendit ei penas dãnatoꝝ: ⁊ etiã gaudia bonoꝝ ⁊ btõꝝ: ⁊ inſup impetrauit ei a ſpõſo ſuo ieſu xpo vt ecõuerſo reuiuiſceret ⁊ pctã ꝯfiteret̃. Et ſupplicauit ſacerdoti vt audiret cõfeſſionẽ ei⁹ ꝓpter deũ. ⁊ ſic ītegrã ꝯfeſſionẽ fecit: ⁊ poſtmodũ nũq̄ mortal̃r peccauit. Etiã ſctã katharina ſuccurrit mulierib⁹ ꝑgnãtib⁹. Vñ fi li⁹ cuiuſdã ꝑncipis defuncti parẽtib⁹ fidel̃r ſeruiuit btẽ katharine. Nã habuit capellam ꝓpe caſtrũ ſuũ in honore ſctẽ katharine dedicatã ad quã quotidie intrauit ⁊ btẽ katharine orauit. Accidit aũt ſemel dũ ſic oraret q̄ tres pulcherrime ỽgines ſibi appGrẽt ⁊ ipſe territus caput ad terrã inclinauit: ⁊ vna illaꝝ dixit. O q̄ ruſtical̃r agis cũ tñ ſis nobilis, inſpice in nos: q2 ꝓpter te huc venim⁹. Et media dixit. Quã ex nobis ꝑ ſponſa vis hre? Et illa a dextris ſuis dixit ſibi occulte vt mediam ſibi eligeret ⁊ dixit illã eſſe beatã katharinã hui⁹ capelle patronã: ⁊ ipſe elegit ſibi eãdẽ in ſpõſaʒ ſuã. Tũc ipſa btã katharina ĩ ſignũ deſpõſatiõis dedit ſibi crinale pl̃cherrimũ de roſis pulcherrimis ⁊ ꝑtioſis: ponẽſq̄ ſuper caput ipſi⁹. Et in ſe reuerſus inuenit ſup caput crinale de q̄ proceſſit odor ſuauiſſim⁹: ⁊ ex hoc val-

de fuit gauiſus. Seruauit crinale illud cũ oĩ diligẽtia: ⁊ multo fidelius deuotius ampliꝰ ei ſeruiuit. Poſtq̃ aũt attigit virilẽ etatem: amici ſui tradiderũt ſibi pulcherrimã ꝟginẽ ⁊ nobilem in matrimoniũ. Et celebratis nuptijs eq̃ ſeruiuit btẽ katerie: ⁊ ſp de mane ſurrerit ⁊ capellã intrauit ⁊ orauit. Et vxor ipſiꝰ iã impregnata q̃ſiuit ab ãcilla ſua quo dñs eiꝰ de mane trãſiſſet. Cui ãcilla. Eſt ciuis ꝓpe cimiteriũ q̃ hʒ pulcherrimã filiã ⁊ ad illã vadit et vxor ex hoc valde triſtata eſt. Et de ſero mltũ queſiuit vir in lecto cur ſic triſtis eẽt. Et ipſa reſpõdit. Nõne merito triſtari deberẽ q: vnã aliã pl' diligitis: ⁊ ſẽp de mane ſurgitis ⁊ ad eã itis? Et ille. Que eſt iſta? Ipſa rñdit. Filia illiꝰ ciuis ꝓpe cimiteriũ. Et ipſe rñdit. Nõ eſt illa filia ciuis cui ſeruio: ſʒ ẽ alia multo pulchrior ea ad quã de mãe vado ⁊ ei ſeruio. Et iterũ altera die de mane ab ea ſurrexit ⁊ ad capellã iuit. ⁊ ip̃a nimiũ triſtata ſeip̃am occidit cũ gladio ⁊ puero i vtero. Et ip̃e rediẽs de capella ⁊ aperiẽs camerã vidit matrẽ cũ puero occiſã: ⁊ amare cepit flere ⁊ clamare. Ue veve quare nõ dixi tibi veritatẽ. nam ego ſum occaſio iſtiꝰ mali: ⁊ ſic ſtatim ecõuerſo cucurrit ad capellam ⁊ flẽdo inuocauit beatã katharinã. Et iterũ apparuerũt ſibi ille tres ꝟgies: ⁊ beata katharina terſit ſibi oculos ⁊ faciẽ dicens. Quare ſpreuiſti me ⁊ recepiſti aliã ſpõſam: attñ q: mihi ſemꝑ ſeruiuiſti ego tibi ſuccurrã ⁊ vxori ⁊ puero: ſurge cito ⁊ vade ad caſtrũ tuũ: ⁊ inuenies vxorẽ tuã viuã q̃ peperit filiã quã ẽt katharinã uocare debes: ⁊ ꝓ ſatiſfactione: q: me ſpreuiſti debes ꝯſtruere hoc monaſteriũ ſanctimonialiũ ⁊ filia q̃ iã eſt nata erit prima abbatiſſa huiꝰ mõaſterij: ⁊ erit virgo deuota ⁊ ipſa liberabit cũ tuis deuotis orõnibꝰ aiam pr̃is tui de purgatorio. Et ipſe ſtatim letãter cucurrit ⁊ matrẽ ⁊ filiã inuenit ⁊ ipſa fatebat̃ ꝙ demões aiam eiꝰ ad infernũ deduxiſſent ſi btã katharia nõ ſibi ſuccurriſſet. Et ip̃e ꝯſtruxit mõaſteriũ ⁊ crinale roſeũ qḋ btã katharina ſibi tradidit ad mõaſteriũ dedit ⁊ uocauit monaſteriũ ad roſeũ crinale. Et ipſe ⁊ vxor btẽ katharine oĩbus diebꝰ vite ſue ſeruierunt.

Sequunt̃ ſermones cões diſcipuli.

De dedicatione. Sermo. xlv.

DOmꝰ mea domus orõnis vocabit̃. Eſa. lvi. Mat. xxi. Mar. xi. Lu. xix. Io. ij. Hodie agit̃ feſtũ dedicatiõis huiꝰ eccl'ie q̃ i honore iſtiꝰ ſcti. N. vl' iſtorũ ſctõꝝ. N. ⁊ N. ẽ dedicata. Et tale feſtũ ſolẽnit̃ ⁊ deuote letãter eſt pagẽdũ. vñ i decr. dr. Dedicatiõis ſolẽnitas ẽ ſingul' ãnis ſolẽniter celebrãda. d ꝯſe. di. i. ſolẽnitates. vñ i p̃nti ſer. tria ſũt dicẽda. Primo quo ꝓbat̃ ꝙ feſtũ dedicatiõis ẽ ſolẽnit̃ celebrãdũ: ⁊ qḋ cogitare dʒ q̃s cũ intrat eccleſiam et quare libẽter ire debemꝰ ad eccleſiã ⁊ ad dedicationẽ. Scḋo de illis qui nõ ſunt ſepeliendi in loco ſacro. Tertio quedã exẽpla ⁊ miracla pro informatione noſtra. Quãtũ ad primã partẽ iſtius ſermonis ſciẽdũ ꝙ feſta dedicatiõis eſt ſolẽniter letãter ⁊ deuote peragẽdũ ab oĩbus xp̃ifidelibꝰ. Hoc ꝓbat̃ p̃mo ex veteri teſtamento. Nam exo. xxiij. preceptũ eſt a dño qḋ vniuerſus pp'ls iſrael ter in anno. i. tribꝰ ſolẽnitatibus. ſ. paſche. pẽthecoſtes ⁊ in feſto enceniorũ. i. dedicatiõis tẽpli vnuſq̃ſq; p̃ntaret ſe dño i hierl'm: ⁊ offerre deberet hoſtias i lege determinatas. Et ſic nos cũ orõnibꝰ ⁊ oblatiõibꝰ ſolẽnizare debemꝰ feſtũ dedicatiõis. vñ dr exo. xxiij. Nõ apparebis i cõſpectu meo vacuꝰ. Si pauper es offer deo cor ꝯtritũ. ps. l. Sacrificium deo ſpũs ꝯtribulatꝰ ⁊c. Scḋo ꝓbatur in nouo teſtõ. Nã xp̃s ꝑſonaliter viſitauit feſtũ dedicatiõis. vt ptʒ Iohã. x. Facta ſunt encenia in hierl'm ⁊ hyems erat ⁊ ambulabat ieſus i tẽplo i porticu ſalomonis. Et quotiẽſcũq; ieſus hierl'm venit: freqn̄ter p̃mo tẽpluũ viſitauit vt nobis exẽplũ daret. vñ Gre. oĩs xp̃i actio nr̃a eſt inſtructio. Aug. Tota vita xp̃i i terris quã ꝑ hoĩem geſſit: diſciplina morũ fuit. Sequamur igit̃ xp̃m in nouo teſtõ ⁊ ſctõs p̃res veteris teſtamẽti q̃ placuerũt in hoc deo. Sic ⁊ nos ſperare debemꝰ i hoc deo placere ꝙ deuote ⁊ letãter feſtũ dedicatiõis pagamꝰ. Pro q̃ ſciẽdũ ꝙ gaudiũ p̃ntis dedicatiõis rep̃ntat nobis gaudiũ futurũ i celo. In ſignũ huiꝰ flores ⁊ gramina ſpargunt̃. ⁊. xij. cãdele q̃ ſignãt. xij. ap'los i ꝑietibꝰ accẽdunt̃: altaria ⁊ imagines decorãtur ⁊ ſacerdotes induũt p̃cioſiores caſulas. et clerici canũt cãtũ q̃ cãtat̃ i maioribꝰ feſtis kyrie eleyſõ. Sctũs. ⁊ Agnꝰ dei. Et in aliq̃bꝰ eccl'ijs cãtat̃ in organis: cytharis: ⁊ cymbalis in eleuatiõe corꝑis xp̃i. ps. cl. Laudate dñm i tympano ⁊ choro: laudate eũ i chordis ⁊ organo. Vñ ſciẽdũ ꝙ qñ q̃s intrat eccl'iam cogitare dʒ q̃re eccl'ia ꝯſtructa ⁊ dedicata ẽ. ſ. vt deꝰ ibi adoret̃ a xp̃ifidelibꝰ. q̃ dr domꝰ orõnis. Hoc nõ cogitãt q̃ in eccl'ijs v̄ba inutilia ⁊ q̃nq; nociua ꝓferũt. Cõtra tales dr i dec. Nõ dʒ loco orõnis intẽdere fabulis ocioſis. di. xxv. al'. exẽplũ legit̃ de ſancto Brictio: q̃ vidit diabolũ ſcribẽtẽ verba in eccl'ia ꝓlata. Vñ hoc exẽplũ quere i ꝓptuario. xvi. E Etiã aliq̃ pertrãſeũt eccleſiã quaſi beſtie: nec flectũt genua. etiã aliq̃ ſuperbe intrãt eccl'iam cũ lõgis caudis ⁊ manicis ⁊ ſpiſſis peplis. ⁊ maſculi in ſciſſuris veſtiũ crinibus ⁊ argẽteis cingulis: ⁊ ſuꝑ tales eq̃tat diabolꝰ. Iob. xli. Ipſe ẽ rex ſuꝑ oẽs filios ſupbie. Exemplũ de hoc ſcribit Guil. lugd. in ſumma viciorũ ꝙ q̃dã vidit diabolũ equitãtẽ in lõga

cauda cuiuſdã ſupbe mulierꝭ:q̇ de cauda ce-
cidit in lutũ:ꝛ aliũ diabolꝰ.riſit. ꝛ talia ſũt illi
cita ꝛ ĩhoneſta.Uñ in decre.dꝛ In eccl'ia nihil
dꝫ agi ĩhoneſti.di.xlij.Ergo qcũqꝫ q̇s intrat
eccl'iã.itret eã reuerẽter ꝛ humiliter qꝛ ibi ve
raciter p̄ſens eſt in ſacro xp̄s:ꝛ deũ deuote dꝫ
innocare oratiõibꝰ ſuis.vñ Aug.in regula.In
oratorio nemo aliq̇d agat niſi id ad qḋ factũ
eſt:vñꝛ nomẽ accepit.Unde dꝛ.Domꝰ mea do
mus oronis.Inſup ſciẽdũ eccleſie cimiteria ꝛ
mõaſteria ſunt ab eccl'ia p̄uilegiata.ſic ꝙ nul
lus laicꝰ cuiuſcũqꝫ auctoritatis ſit dꝫ inuadere
bona eccleſie ꝛ parochie ꝛ monaſterij.nec per
vim ſibi vſurpare nec retinere ad vſum ſuũ.
Oppoſitũ faciẽtes ſiue nobiles ſiue ruſtici nõ
xp̄ſꝑabunt ĩ hac vita:qꝛ vt frequẽter occurrũt
eis ĩfortunia:qꝛ ſic ſcti indicãt ꝛ vindicãt ſe in
eis ꝛ cõquerunt regi celoꝝ ſuper eos.Et inſu
per tales ſunt excõicãdi.Uñ in decr.dꝛ. Inua
dere bona clericoꝝ eſt inuadere bona eccleſie:
ꝛ tales ſũt excõicãdi.xij.q.ij.eccleſiaꝝ.xvj.q.j.
ſimiliter.Sed q̇ incẽdũt ꝛ frangũt eccleſias ꝛ
mõaſteria.ſunt ip̄o facto excõicati ꝛ poſt de-
nũciationẽ ad papã mittẽdi ſunt. Hãc ſniam
nõ curãt heretici:q̇ heu tã plures eccleſias et
mõaſteria ꝯbuſſerũt. Et etiã q̇ defraudãt ec-
cleſias ꝛ aĩas ĩ teſtamẽtis ꝛ ſuffragijs graui-
ter peccãt ꝛ aĩe ꝯquerũt de ipſis:Uñ in decre.
dꝛ.Multũ delinquũt q̇ differũt exequi teſtm̃.
xiij.q.ij.Immo pſone fugiẽtes ad eccleſiã cũ
ſuis rebꝰ debẽt tueri in eccleſia.Uñ de hoc dꝛ
in decre.Qui fugientibus ad eccleſiam dãna
inferunt ſunt excõicandi.xvij.q.iiij.diffinivit.
Exẽplũ de illis q̇ ſibi vſurpãt bõa eccl'ie:ꝑ fur
tum quere infra in prõptuario.xvij. ¶ Etiam
tyrãni q̇ cũ potẽtia inuadũt eccl'ias qũo puniã
tur.Exẽplũ de hoc vide ibidẽ.xviij. ¶ Uñ etiã
ſciẽdũ ꝙ libẽter dbemꝰ.viſitare dedicatiões.
Prĩo qꝛ ibi orat a ſacerdotibꝰ ꝓ ipſis heri in
veſꝑis hodie in matutinis:in miſſis:in tertia
in ſexta in nona.ꝛ ĩ ſecũdis veſperis: vt q̇ſq̇s
hoc templũ bñficia petitꝰ ĩgreditur: cũcta
ſe impetraſſe letet. Et etiã quotidie in quali-
bet miſſa oratur ꝓ aſtãtibꝰ in canone.Et olm
circũſtãtiũ quoꝝ ibi fides cognita ẽ:ꝛ tota de
uotio:ꝑ q̇bus tibi offerimꝰ. Ergo ſalubre eſt
ſingulis diebꝰ audire miſſam qꝛ ãgeli illo die
delectabil'r morant cũ illo hoĩe:ꝛ plꝰ ſollicite
ſeruiũt ſibi ꝛ cuſtodiũt ipſuꝫ.Et etiã xp̄ſpera-
bitur ille homo in agẽdis.Mat.vj.Primo q̃ri
te regnũ dei ꝛ iuſtitiã eiꝰ ꝛc.Scḋo propter in-
dulgẽtias ꝯſequẽdas nõ ꝓpter laute comede
re bibere:ꝛ chorizare:nec ꝓpter ludere:ſꝫ pro
pter ĩdulgẽtias debemꝰ deuote viſitare dedi-
catiões:ꝛ illũ diẽ in ſeruitio dei expendere ſcꝫ
audiẽdo miſſas:ſermões ꝛ veſperas. Oppoſi
tũ faciũt q̇ itrant tabernã ꝛ inebriant:vel qui
circũſtãt choreã ꝛ ſic iudicãt hoĩes : et miſſas
negligũt ſermonẽ ꝛ veſꝑas:ꝛ ſic illũ diẽ expẽ-
dũt ĩ ſeruitio diaboli:qꝛ ſcḋꝫ ſer.xp̄i.Matt.vj.
Nemo põt duobꝰ dñis ſeruire.Exẽplũ de vgi
ne cui ꝯfeſſor inhibuit nõ amplꝰ chorizare in
publica chorea:q̃ poſtmodũ venit ad dedica-
tionẽ:ꝛ ĩcepit chorizare:ꝛ deꝰ plagauit eã ꝙ in
chorea ſubitanee obijt . Itẽ illud exẽplũ qũo
mulier in chorea necata ẽ cuꝫ baculo.Et hoc
q̃re ĩ prõptuario.xij. ¶ Itẽ tibicẽ q̇ in chorea
a fulmine extinctꝰ ẽ.Et hoc q̃re ibidẽ.xiij. ¶
Quãtũ ad ſcḋaꝫ partẽ ſciẽdũ ꝙ ex quo hodie
pagit dedicatio huiꝰ eccl'ie ꝛ cimiterij:tũc q̃rit
q̇ ſũt iſti q̇bꝰ denegat ſepulturã in loco ſacro?
Rñdet ꝙ multi ſũt.Et.p̄mi ſunt infideles:pa-
gani:heretici:iudei.de ꝯſe.di.j.eccl'iã.Secũdi
ſũt xp̄iani excõicati.xxiij.qõ.ij.Sane ꝛ ſup. Et
ſcḋꝫ Guil.ẽt notoriij excõicati minori excoica-
tiõe.Tertij vſurarij mãifeſti. extra de vſur.c.
Qꝛ boĩbꝰ.alꝰs Quãqꝫ.li.vj.Quarti publici ra-
ptores:et eo.c.Sup eo.Immo raptoꝝ ꝛ vſura
rioꝝ oblationes nõ ſunt recipiende·vt habet
extra de rapt.Sup eo.Quinti q̇ in torneamẽ
tis moriunt.Et exponit Hoſti.Si q̇s etiã ibi
vulnꝰ letabile accepit:ſꝫ poſtea ſupuixerit : q̇
ꝯuis pẽiteat ꝛ ei eucharistia nõ denegat:ca-
rebit tñ eccl'iaſtica ſepultura extra de tornea
mẽtis.c.j.Etiã duellũ ꝛ cãdẽs ferrũ:qḋlibet il-
loꝝ ẽ ꝓhibitũ.xxij.q.ij.Querit.Sexti q̇ ſeip̄os
interficiũt.Immo tales debẽt ſepeliri ſubtus
patibulũ.xxiij.qõ.v.placuit.Septimi publici
blaſphemi dei ꝛ ſctõꝝ.extra de maledi.c.Sta
tuimꝰ.Nota capl'ꝫ. Octaui religioſi ꝓpetarij
vtriuſqꝫ ſexꝰ.extra de ſta.mona.c. Sup quoſ-
dã.Noni famuli ꝛ nutrices iudeoꝝ ſi in ſerui
tijs eoꝝ decedũt.Decimi meretrices:ſi ĩ mere
tricio decedũt.Undecimi lictores ĩ tali officio
ðcedẽtes.Duodecimi publici traditores. tre
decimi publici luſores.Et no.iſta ꝯcludẽdo ꝙ
gñaliter nullꝰ notoriꝰ de peccato mortali ſepe
liendꝰ eſt in loco ſacro.Et hoc ſignãter locum
hꝫ ſi tales nõ ſunt recõciliati eccleſie per peni
tẽtiã. Nam ſi recõciliati eſſent vel certa ſigna
penitẽtie apparerẽt ſepeliendi ſunt:ſed here
des tenent ꝓ eis ſatiſfacere.xiij.q.ij.q̇bꝰ pecca
ta dimiſſa ꝛ.c.nõ eſtimemꝰ. Quere illã mate-
riã diligenter.Decimiquarti pueri.q̇ ſine ba-
ptiſmo moriunt.Circa qḋ querit vtrum mu-
lier p̄gnans defuncta debeat ſepeliri cũ pue-
ro?Rñr ſm Hoſti.ſi eſt certũ ꝙ partꝰ eſt mor-
tuus in vtero:tunc mulier cum partu ſepelia
tur.Si vero certum eſt ꝙ partus viuit vel du
bitat de hoc tunc mulier debet ſcindi prius.
Et ſi viuus ſit partꝰ:dꝫ baptizari ſi eſt mor-
tuus extra cimiteriũ ſepeliri debet.Etiã ſciẽ-
dũ ꝙ ſepultura debet eſſe libera. Unde preci-
pit vniuerſis ſecularibus et religioſis ſub in

terminatiōe maledictiōis eterne ne inducat
aliquos ad vonēdum ſeu iurandū fide inter-
poſita ſeu alr̄s promittendū vt eoꝝ apud ec-
cleſias eligāt ſepulturas: vel iā electā vlteri⁹
nō imuiēt alr̄s talis electio irrita eſſet. Et q̄ cō
trariū fecerit: ipſo facto eſt excōicat⁹: ⁊ nō pōt
abſolui niſi a papa. extra de ſepul. aiaꝝ li. vj.
Querit̄ q̄d ſi taxet̄ ꝑ quāta pecunia quis po-
nat̄ in tali eccleſia vel cimiterio. R̄ndeo ſcd̄m
Hoſt. ſymonia eſt. Itē ſi aliq̄d dat̄ pro exeq̄is
vel vigilijs mortuoꝝ vtrū cōmittat̄ ſymonia.
R̄ndet̄ ſcd̄m Hoſti. pro hm̄ōi nihil debet exi-
gi: ſed pie conſuetudines debēt obſeruari. ex
tra eo. ad noſtrā. Quid cū dat̄ clericis pecu-
nia vt vigilēt ſup defunctos: vel dicāt pſalte
riū. R̄ndet̄ ſcd̄m Hoſt. ſi recipiūt pecuniā vt vi
gilēt: lʒ ad vigilias ſequat̄ oratio: non eſt ſy-
monia. Si aūt de legēdo pſalteriū pactū fiat
ſymonia eſt. Quid ſi det̄ pecunia ꝑ anniuer-
ſario fiendo. R̄ndet̄ ſcd̄m Hoſt. diſtinguēdū
eſt q: ſi det̄ tēporale pro ſpirituali tanq̄ ap-
preciatio eius ſymonia eſt. Si vero non det̄
tanq̄ principale p̄tium: ſed vt inductiuū de-
uotionis ⁊ pro eleemoſyna: licitū eſt. Simili-
ter ſi fieret pactū de miſſis legēdis: ſymonia
eſt. Itē querit̄ vtrū ſacerdos poſſet recipe pe
cuniā pro miſſis legendis quas ipſe in peni-
tentijs iniūxit. R̄n̄r ſm̄ Hoſt. nō dʒ miſſas q̄s
ſic iniūxit celebrare: q: ſpēs mali eſt, ex̄ de vita
⁊ hone. cleric. Cū ab ol. Itē ſacerdos q̄ ꝑpter
tp̄alia p̄ncipalr̄ adminiſtrat ſacr̄a. ſ. baptiſ-
mi: extreme vnctionis penitentie ⁊ ſignāter
qui hʒ auctoritatē epi ⁊ dicit gratis nō ha-
beo: nec abſoluam te niſi in tm̄ dederis mihi
talis ſacerdos committit ſymoniam: et ipſo
facto incurrit excōicationē. Nihil eñ pro ad
miniſtratione ſacramētoꝝ eſt exigendum. vt
habet̄ extra de ſymo. nō ſatis ⁊. c. ſequēti. vñ
etiā dicit xp̄s in euāgelio. Matt. x. Gratis
accepiſtis: gratis date. Nota circa hāc mate
riam ſcd̄m. b. Tho. de aquino in quadam q̄ō-
ne a quolibet vt in diſpēſatione ſacramēto-
rum ſymonia euitet̄ tria ſunt neceſſaria. Pri
mum eſt vt fiat ex conceptione iuris diuini
vel humani: aut ſaltē pie cōſuetudini. Secun
dum eſt vt ſit intētio pia ⁊ non corrupta. Ter
tiū vt ſit forma honeſta: vt qui requirat̄ ante
p̄ij officij exhibitionē nec pactū interuenire vi
det̄: ſed expleto officio poterit erigi. Si igit̄ il
la tria cōueniant: ſecure recipiāt. Quātū ad
tertiā partē ſciendum q̄ deo diſplicet ⁊ ſctis
q̄ ꝑpter pecuniā praui hoīes ſepeliunt̄ in ec
cleſijs. Hoc oſtēſum eſt in illo ep̄o q̄ ſepeliuit
iniquū hoīez in ecclia ſancti Fauſtini marty
ris: q̄uo poſtmodum ſubitanee obijt. Exēplū
hoc quere infra in promptuario. I. S Item
querimus hoīem noīe Ualentinū diaboli tra-
xerunt cum funibus de eccleſia. Hoc q̄re ibi-
dem. ij. S Itē vſurarius ſepultus in mona-
ſterio: monachos inquietauit. Exēplū de hoc
quere ibidem. iij. S.

Item de dedicatione ⁊ indulgentijs.
Sermo. xlvj.

Vere dn̄s eſt i loco
iſto Gen. xxviij. Libēter debemus
viſitare ecclā. Pri⁹ ꝑpter p̄n̄tiā dei:
q: hic eſt veracit̄ i ſacro: ſicut nat⁹
eſt de Maria virgine: ⁊ a mortuis reſurrexit.
Ergo dr̄ Uere dn̄s. Scd̄o ꝑpter indulgētias
quas hic homo mereri pōt. Unde loquendo
de indulgentijs: nūc in p̄ſenti ſermone tria
ſunt dicēda. Primo q̄d ſit idulgētia: ⁊ vñ ha-
bēt ortum indulgētie: ⁊ q̄s pōt cōferre indul-
gētias ⁊ quare xp̄s dedit talē poteſtatē prela
tis eccleſie. Scd̄o que requirunt̄ ad indulgē
tias cōſequendas. Tertio alique queſtiones
cū exēplo. Quātū ad primū. Indulgētia nihil
aliud eſt q̄ remiſſio pene ꝑ pctis debita. vñ
ſctūs. Tho. I. iiij. di. xx. Indulgētie valēt ad re
miſſionē pene reſidue poſt ꝯtritionē ⁊ ꝯfeſſio
nē. Pro quo ſciēdū q̄ in cōtritiōe ⁊ cōfeſſione
remittit̄ culpa ſʒ ſolutio pene adhuc māet: q:
ſm̄ magr̄m ſen. li. iiij. diſt. xxiij. Deus ex iuſti
tia ipunitū nō dimittit delictū. vñ Aug. nullū
malū ipunitū. aut hic: aut i futuro. In purga
torio opʒ nos ſoluere penā ꝑ peccatis: ⁊ re-
ſpectu talis pene valēt indulgētie. Itē queri
tur: vnde indulgētie habēt originē. Reſpōde
tur q̄ ſunt quatuor theſauri eccleſie vnde ille
indulgētie emanant. Primus eſt theſaurus
reconditus ex ſuperabūdanti merito paſſio-
nis chriſti: q: illud meritū ſufficiebat ad infi-
nitos mūdos: ⁊ ad infinitos hoīes redimen-
dos: ⁊ de ſuperabundāti: indulgentie dātur.
Scd̄s theſaurus eſt genitricis dei Marie q̄
nunq̄ venialiter nec mortaliter peccauit: et
tamē multos dolores ſuſtinuit: ⁊ ſpālitér in
morte filij. Lu. ij. Tuam ipſius animam per-
tranſibit gladius. Et de ſuperabūdātia iſti⁹
theſauri dicunt̄ ille indulgētie erogari. Ter-
tius theſaurus eſt Iohānis baptiſte qui in
vtero ſanctificatus erat: cuius cibus erāt lo-
cuſte ⁊ mel ſilueſtre: ⁊ veſtes d̄ pilis cameloꝝ
⁊ ſuper caput eius datū eſt ſaltatrici. ⁊ ſan-
ctorū apoſtolorum: ⁊ omniū martyrum quo-
rum ſanguis ꝑ chriſto fuſus plus meruit q̄
eis fuiſſet neceſſariū ad p̄miū: ⁊ de tali ſuper
fluo ſumitur illud vnde indulgentie dantur.
Quartus theſaurus eſt ſanctorum cōfeſſorū
virginū ⁊ oīʒ electoꝝ qui in ieiunijs: vigilijs:
orationib⁹: ⁊ caſtigationibus ⁊ peregrinatio-
nib⁹ deo fideliter ſeruierunt: quoꝝ merita ita
fuerūt ſublimia: vt lōge minora eis ſufficiſ-

ſent ad ſalutē:ꝛ idō de ipſoꝝ ſuperfluo ceteris
pctōrib⁹ ꝓuidenᷓ īdulgētie. ſꝫ diceres qꝛ ſcti
ſunt iā ꝑmiati in celo vltra ꝯdignū:ꝗ nihil re
māſit ſupflnū? Rñdet qdā doctoꝛ ꝙ quodlibꝫ
bonū op⁹ in charitate factū ad duo pꝛoficit.
Primo eſt meritoriū vite eterne.ꝛ ſic verū eſt
ꝙ ſcti ꝑmiati ſunt vltra ꝯdignum:qꝛ habent
iā vitā eternā cui nulle danᷓ hic paſſiōes cō-
digne.vt pꝫ ꝑ apoſtolū dicētem ad Ro.viij.
Nō ſunt ꝯdigne paſſiōes ꝛc. Scḋo bonū op⁹
in charitate factū ē relaxatiuū pene ꝓ pctis
debite:ꝛ ſic ſancti ꝑ bona opa ꝛ paſſiōes etiā
meruerūt relaxationē pene ꝓ pctis deputate
idō ꝗ ad hoc nō ſūt ꝑmiati: qꝛ ipſe glioſus dñs
noſter ieſus xp̄s pctm̄ nō fecit:nec inuentus
eſt dolus in ore ei⁹.Et etiā glorioſa virgo ma
ria non peccauit venialiter nec mortaliter. ꝛ
etiā ſctūs Joānes baptiſta nō peccauit mor-
taliter.Et ſcti apoſtoli:ꝛ ſancti martyres: et
ſcti cōfeſſores:ꝛ ſancte virgines pauca pecca
ta cōmiſerūt:ꝛ tñ multa bona opera ꝛ exerci
tia habuerūt:laborādo:ieiunādo:vigilando:
caſtigādo corꝑa ſua:ꝛ inſuꝑ multas paſſiōes
ſuſtulerūt.ꝗ ꝓ pctis multoꝝ poſſent ſufficere
Et in hoc ꝯcordat ſctūs Tho.in.iiij.diſt.xxix.
Quoꝝ meritoꝝ tāta ē copia ꝙ oēm penā de-
bitā nūc viuētib⁹ excedūt:ꝛ ꝑcipue ꝓpē meri
tū xp̄i.Itē querit cui cōmiſſus eſt theſaurus
eccleſie:ꝛ ꝗ expēdēdi theſaurū eccleſie habēt
poteſtatē? Rñdet ſm ſctm̄ Tho.i.iiij.di.xxiiij
ꝙ ſol⁹ papa hꝫ poteſtatē plenariā ſuꝑ theſau
rū eccl'ie.Vñ ḋr extra de pe.ꝛ remiſ.ca.cum ex
eo.Indulgentijs dādis ſummus pontifex hꝫ
plenitudinē poteſtatis. Sꝫ epiſcopi habent
limitatā poteſtatē faciēdi indulgentias:non
vniuerſalē.Item queritur quare deus dedit
ſuo vicario.ſ.dño apoſtolico ꝛ ep̄is talem po-
teſtatē ſuper theſauris eccleſie? Reſpōdetur
ꝙ quintuplici ratiōe.Prima ratio:vt oſtēda-
tur dei bonitas imēſa:ꝛ eius infinita miſeri-
cordia.Et hec eſt potiſſima cā. Nā de⁹ ꝑ hoc
oñdit ſe plus velle acceptare modicuꝫ opus
ex charitate factū.i.eleemoſynā:oratiōnē ꝑe
grinationē:ꝗ ꝙ velit hoīem pati penam ma
gnā inuite.Scḋa vt hoīes ꝑ indulgētias mo
neanᷓ ad opa pietatis exercēda:ꝛ ad venerā
das reliquias ſanctoꝝ:ꝗ organa ſpiritusſan-
cti fuerunt.Placet eñ deo honorare ſanctos
ꝛ reliquias ſanctoꝝ:quod oſtendit in hoc ꝙ
miracula in ꝑſentia reliquiarū facit. Tertia
vt diuites delicati qui de minimis penis do
lent valde ne diſparent:cū penas purgatorij
audiēt ita horribiles eſſe:danᷓ eis indulgen
tie ꝑ eleemoſynarū erogationē:qḋ ſine dolo-
re i ꝑſenti pñt efficere:ꝛ ſic penas purgatorij
euadere in futurū.Quarta.vt pauꝑes ꝯſola-
renᷓ:qꝛ cū diuites faciunt eleemoſynas:pau
peres vtiqꝫ cōſolanᷓ:qꝛ dñs ſollicitus eſt pau-
ꝑū qḋ oñdit in hoc. Quinta.vt de⁹ ꝓbaret
nr̄am fidē:qūo credamus in ſanctā eccleſiaꝫ
catholicā:ꝛ qūo credam⁹ qḋ dñs dedit tantā
poteſt atē pr̄io beato petro apoſtolo ſingula-
riter dicēs Mat.xvj. Quodcūqꝫ ſolueris ſuꝑ
terrā ꝛc.Et eādē poteſtatē hꝫ iā dñs apoſto-
licus quā habuit btūs petrus ꝛ ꝯñr alij ꝑlati
eccl'ie.Et hoc quātū ad primā partē. Quātū
ad ſcḋam partē querit ꝗ requirunᷓ ad indul
gētias ꝯſequēdas.Rñr ſm ſctm̄ Tho. in.iiij.
di.xx.quatuoꝛ requirunᷓ. Primo auctoritas
dātis indulgētias. Sꝫ ſi queraᷓ: quis poteſt
dare indulgētias.Rñr. Papa hꝫ plenitudinē
poteſtatem. Nam poteſt centum annos vel
mille dare imo pōt dare indulgētias oīꝫ pec
catoꝝ vel dimidiā vel ſeptimā parteꝫ pctōꝝ.
Et breuiter ꝗ̄ntū vult pōt dare:ſed epiſcopi
hñt auctoritatē limitatā:qñ dedicatur eccl'ia
nō pōt dare vltra annū. In anniuerſario ꝟo
dedicationis:aut alia ex quacūqꝫ cauſa non
poſſunt dare indulgētias niſi.xl.dierū.extra
de pe.ꝛ remiſ.Cuꝫ ex eo.Utrum pꝛelati aliqñ
ſ.abbates:ꝑpoſiti:decani:pꝛiores poſſunt da
re indulgētias.Reſpondeᷓ quod non.Unde
habetur in iure canonico. Nō inferioꝝ. Sed
tñ epiſcoporum intereſt dare indulgentias.
extra de pe.ꝛ remiſ.Cum ex eo. Sed ſciendū
qḋ tales prelati poſſunt cōferre fraternitatē
ꝛ beneficia ordinis vel monaſterij ſui ꝗ parti
cipatio valet homini in vita ꝛ poſt mortē ſic
qḋ ꝗcquid boni fit in toto ordine ꝑ fratres et
ſorores ſi generalis ordinis dat:vt in tota ꝓ-
uincia ſi ꝓuicialis:vel i monaſterio ſi abbas
vel prior.ſ.celebrādo:legēdo:cantando:orā-
do:vigilādo:ieiunando:ꝛ ſic de ſingulis. De
quolibet eñ bono opere talis habet ſpecialē
participationē in vita ſi eſt in gratia:vel ſin-
gulare ſubleuamē:ſi eſt in purgatorio. Secū
da eſt cauſa rationabilis. Pro quo ſciēdū qḋ
ſecūdum beatū Thomā ꝙ cauſa quare dāda
ſit indulgētia debet eſſe honoꝛ dei ꝛ vtilitas
eccleſie ſiue vtilitas proximoꝝ. Et quando-
cūqꝫ illa cōcurrunt:tunc prelatus habet cau-
ſam ſufficientē ad dandū indulgentias. Ter
tiū eſt qḋ recipiēs indulgētias ſit in gr̄a. Nā
indulgētie nō ꝓſunt exiſtēti in quocūqꝫ pec-
cato mortali de quo nō eſt cōtritus nec cōfeſ
ſus:nec habet propoſitū dimittendi. Nec va
lēt excōmunicato maioꝛi excōicatiōe niſi ſit
abſolut⁹.Quartū eſt qḋ faciat illud pro quo
indulgētia daᷓ.vñ querit ſi īdulgētia valeat
ei ꝗ eſt in gr̄a ꝛ libēter faceret illud pro quo
datur ꝛ nō poteſt. Rñr ſm ſanctū Tho.i.iiij.
di.xlv. Nō qꝛ indulgentia datur ſub hac for-
ma.ſ.vt faciat vel det hoc vel illud. Iſta qua-
tuoꝛ iam dicta requiruntur ad indulgentiaꝫ

et apparuit ſocio ⁊ dicebat ſe ꝑ annos ibi ar
ſiſſe. Et alique ale ibi puniūtur diu: aliq̄ ꝑ.xxx
annos: aliq̄ ad centū: aliq̄ ad mille: plus vel mi
nus. vnde Ceſarius in dyalo. dicit ꝙ anima
vna ꝑ duo milia ānoꝝ deputata fuit ad pur
gatorium: ſed ꝑ ſuffragia bonoꝝ hoīm fuit in
duob⁹ annis liberata. vñ et Richar. de ſācto
victo. Alique enī xpianoꝝ ale vſq̄ ad finē
mūdi ad ignem purgatoriū ex dei iuſtitia ſūt
deputate. Unde legitur ꝙ qdā ꝓpter accidiā ſuam
fuit ꝑ quadraginta annos ad purgatoriū de
putat⁹. Etiā legitur ꝙ quedā puella que fuit ſo
ror ſctōꝝ martyꝝ coſme ⁊ damiani fuit ꝑ.xv.
dies ad purgatoriū deputata: q2 vno ſero au
diuit ī platea chorizare ⁊ cātare cū aliquali
ꝯplacētia. O q̄ⁿ diu ardebūt chorizātes ſi illa
que audiuit tādiu punita ē. Hoc illi attēdere
debēt qui ſtāt vel ſedēt circa choreā ⁊ chorizā
tes iudicant. Scḋm ꝙ dꝫ nos inducere eſt. q2
debem⁹ habere ſpem recōpenſationis, q2 ipſe
ale fideliter orāt ꝓ nobis poſtq̄ⁿ liberate fue
rint. verbi gratia. Si filius alicuius regis in
exilio eſſet cōſtitut⁹ ⁊ pateretur magnū defectū
⁊ quicūq̄ in exilio ſibi ſubuenirēt qñ rediret
ad patriā ſuā illis plenius refunderet: ſic eſt
etiā de alabus. Tertiū q2 ſuffragia q̄ facim⁹
pro alabus nobiſipſis ꝓficiūt ⁊ illa nobis pre
mittim⁹: q2 ſuffragiū ꝓdeſt ale vel alab⁹ vt ci
tius liberentur. Et etiā inquantū ex charitate
hoc opus fit vt ſic erit meritoriū vite eterne
facientī. vñ ps. xxxiij. Ofo mea in ſinu meo con
uertetur. vñ Joh. damaſ. Quicūq̄ ꝑ ꝓximi ſa
lute agonizat primo ⁊ ipſe ſibi ꝓdeſt: deinde
proximo ſuo. Quātū ad ſcḋam partē iſti⁹ ſer.
queritur cum quib⁹ ſuffragijs ſubueniendū ſit
alabus. Rñr ꝙ oīa bona opa q̄ pro ipſis fiunt
proſunt ipſis. Et primo ſubuenitur alabus cū
cādelis accēſis ⁊ luminib⁹ circa miſſaꝫ vel ſa
cramentū: vel circa ymagines q̄ ad laudē dei
⁊ ſctōꝝ accenduntur: vt ipſe xps qui eſt lux ve
ra eas de tenebris eripiat: et ſua eterna luce
illuminet. Et in ſignū hui⁹ hoī morientī cāde
la datur ad manū vt per hoc deſiderare dꝫ vt
ipſe xps qui eſt lux mūdi velit lucē dare huic
aīe per illā tenebroſam ⁊ ignotā viā per quā
modo ambulat. Siłr qñ ſacerdos legit miſſaꝫ
pro defunctis: tunc ſepties in qualibet miſſa
petit vt lux eterna luceat eis. Scḋo ſubuenitur
alabus cū thus accēditur: ⁊ in hoc deſideran
dum eſt vt deus illā alam velit eripere a feto
re purgatorij vbi id punitur: ⁊ ſicut fumus aſcē
dit de thure incēſo: ſic deuotio noſtra aſcen
dere dꝫ ad celū. vñ in ps. cxl. Dirigatur ofo mea
ſicut incenſum in cōſpectu tuo. Tertio aſper
ſio aque ſup ſepulchra ⁊ oſſa defunctorū: et ꝑ
hoc deſiderādū eſt ſicut ardor ignis pñtis tē
peratur per aſperſionē aque: vt ſic tēperetur ar

dor ignis purgatorij huiuſmodi ale mediante rore
celeſtis grē ⁊ mie. Quarto orōnes ad deū diri
guntur vt ad modū captiuoꝝ q̄ ꝑ ſeipſos non
pñt p̄ces ſuas offerre: nec ꝑ ſeipſos pñt libe
rari: vt ꝑ alioꝝ p̄ces abſoluantur. Et etiā ſācti
implorādi ſunt ꝓ alab⁹ ⁊ intercedāt pro eis:
q2 ipſi ſunt potētes apud deū: ⁊ ſic ſctōs illos
mittim⁹ ad regē celeſtē tāq̄ nūcios: vt ipſe rex
indulgeat alab⁹ illis. ergo deuote ſctā maria
eſt iplorāda ſctūs pe. ⁊ ſic de ſingulis. quinto
oblatiōes ꝓſunt alab⁹ vt a debitis qb⁹ apud
deū obligate ſunt abſoluantur. Sexto fiūt pro
alab⁹ ieiunia ⁊ afflictiones ⁊ genuflexiōes.
vñ in decre. di. Ieiunia viuentiū ſunt auxilia
defunctoꝝ. xiij. q. ij. Ale. Septimo ſubuenitur
alab⁹ cū debita poſt ſe relicta ſoluuntur: ⁊ hoc
valde ꝓdeſt alab⁹: q2 interiꝫ ꝙ debita nō ſūt
ſoluta grauiter puniuntur. Octauo ſubuenitur ala
bus cū panis ⁊ vinū offertur vt de⁹ velit cibare
alaꝫ eſurientē: ⁊ potare alaꝫ ſitientē. ſiłr cū pro
ala opa mie exercentur. ſ. cibādo eſurientē: potā
do ſitientē: hoſpitādo ꝑegrinū: veſtiēdo nudū
Nono ſubuenitur alab⁹ cū q̄s pñiaꝫ ipſis hic in
iunctā ꝓ eis iplet. Nā hoc eēt valde vtile vt
eo min⁹ haberēt in purgatorio exoluere. De
cimo alab⁹ ſubuenitur cū miſſarū celebratione
hoc eſt maximū ⁊ ꝑncipaliſſimū alarū ſuffra
giū. vñ legitur ꝙ qdā ala ad. xv. annos fuit ad
purgatoriū deputata: ⁊ ꝑ vnā miſſaꝫ fuit libe
rata. vñ di miſſa a mittēdo: q2 ibi mittitur grā
petōri in petis ⁊ abſolutio alab⁹ de penis. vñ
dicit Aug. ꝙ nulla miſſa celebratur qn ibi duo
opa virtuoſa ꝯcurrāt. ſ. vni⁹ petōris ꝯuerſio: et
vni⁹ ale liberatio. Sꝫ diceres. Unde ale ſciūt
ſuffragia q̄ ꝓ ipſis hic fiūt? Rñr ꝙ angeli hic
nobiſcū cōmorātes ſepi⁹ viſitāt alas ī purga
torio: ⁊ ipſis manifeſtāt ſuffragia q̄ nos ꝓ ipſis
hic facimus ⁊ eas ꝯſolantur. O q̄ⁿ gaudioſuꝫ ē
eis hoc. Quātū ad tertiā ptē iſtius ſermonis
queritur de qb⁹ hoīb⁹ ale defunctoꝝ ꝯqueruntur.
Rñr de q̄tuor gñibus hoīm ꝯqueruntur.
Primo de his qb⁹ hic fidelitatē ⁊ charitatem ⁊
bñficia exhibuerūt: ⁊ ipſi eis non refundunt:
vt in ps. lxxvij. Obliti ſunt benefactoꝝ eius.
Et hec eſt magna ingratitudo ⁊ cōtra ratio
nē humanā obliuiſci ⁊ nō regratiari benefa
ctoribus. Unde Ariſt. in ethi. Opꝫ regratiari ei
q̄ grām fecit. Sed defunctis aliter regratiari
nō poſſum⁹. Scḋo defuncti cōquerūtur de pue
ris ⁊ cognatis ſuis q̄ hic bona eoꝝ poſſident
⁊ ipſis nō ſubueniūt: ⁊ tales infideliter agūt:
q2 ſi quis nō ſubueniret amico ſuo quem in
igne videret puniri infideliter ageret. Ecce ala
pñis tui: ⁊ ala matris tue: ⁊ etiam mariti tui:
aut fratris ⁊ ſororis: vł alterius cognati tui
pñt adhuc eē ī purgatorio ī penis: ⁊ tu potes
eis ſubuenire: ⁊ q̄re nō ſubuenis eis? Audi qdā

anime clamant. Miſeremini mei: miſeremini
mei. Et ſunt due cauſe q̄re bis dr̄ miſeremini
mei. Prima eſt quaſi diceret: q2 eſtis in mūdo
vbi eſt mīa. ps. cxviij. Miſericordia dn̄i plena
eſt terra. Scd̄a q2 nos aīe in purgatorio ſum⁹
in miſeria ⁊ paupertate ⁊ ita paupeꝛes ſum⁹
ſi totus mundus daretur nobis ꝑ vno obolo
nō haberem⁹ nec habemus ampli⁹ corpa nr̄a
vt poſſemus ieiunare meritorie: nec habem⁹
res tpales vt poſſem⁹ eleemoſynas dare nec
aliquo modo poſſum⁹ nobiſipſis ſubuenire er
go miſeremini nr̄i vos amici nr̄i q̄ſi dicerent.
Alieni nolūt nobis miſereri: vn̄ tu vxoꝛ mea:
tu fili mi: tu filia mea: tu q̄ es ꝯſanguine⁹ me⁹
vos q̄ poſſidetis hereditatē noſtram ⁊ ꝓpter
vos in purgatoriū poſiti ſumus ⁊ ꝓpter pctā
nr̄a. Et ſi quis q̄reret: q̄ eſt cauſa quare tui de-
beo miſereri. Tūc aīa illa rn̄det: q2 man⁹ dn̄i
tetigit me ⁊ q̄re me ꝑſeq̄mini ſicut deus. q. d.
deus punit cū ſua iuſticia penā mihi infligen
do: ⁊ vos amici punitis in pena me relinquē-
do: ⁊ carnib⁹ meis ſaturamini. i. meis tpalib⁹
diuitijs. q. d. iniuſtū eſt ꝙ vos amici in penis
me relinqtis: q2 vobis oē cōmodū tpale ꝓcuraui
et aīam meā ſepe neglexi. Et iſta lz dicta iſti
pueri ⁊ cōſanguinei nō attēdūt ꝙ de bonis pa
rentū ⁊ cōſanguineoꝝ pulchras veſtes et eq̄s
pulchros emunt ⁊ domos magnas edificant
et in gula: ⁊ in ſupbia ⁊ in luxuria: ⁊ i ludo ta-
xilloꝝ oīa illa bona cōſumūt. Silr vxoꝛ q̄ aliū
maritū duxit: ⁊ breuiter oēs hoīes q̄ hereditāt
bona defunctoꝝ tenent̄ ſubuenire ipis a q̄b⁹
hn̄t illa bona. Qḋ ſi nō fecerint tūc ipſe aīe cō-
querūtur de ipſis. Tertio cōqueruntur de teſta
torib⁹ q̄ nō expediūt teſtā ipſis cōmiſſa: ſz ꝑ
longāt ⁊ ꝓtrahūt de die i diē. Et hoc eſt ꝯ cha
ritatē ⁊ fidelitatē: q2 ſm Tho. de adṽo aīe ca-
rent interī ſubleuamine qḋ deberet eis fieri
de illo teſtō ſi debito tpe expeditū fuiſſet. Vn̄
in decre. Multū delinquūt q̄ differunt exequi
mortuis teſtm̄. xiij. q. ij. q̄ oblatiōes. De talib⁹
q̄ defraudāt aīas dr̄ in decr. Debita ſuffragia
ꝑ mortuis nō reddētes fures ſunt ⁊ ſacrilegi
et excōicādi. xiij. q. ij. q̄ oblatiōes. Quarto con-
queruntur de ſacerdotib⁹ religioſis ⁊ pauperi-
bus q̄ eleemoſynas defunctoꝝ recipiūt: ⁊ ipſis
nō fideliter orant. Similiter ſacerdotes q̄ hn̄t
ꝓbēdas ⁊ altaria. Silr religioſi q̄ poſſident
monaſteria cū bonis appropriatis ipis mona
ſterijs: ⁊ nō fidelr orāt ꝑ illis aīab⁹ a q̄b⁹ hoc
hn̄t. Nā oēs hoīes q̄ de eleemoſynis viuūt ma
gis dn̄t eſſe deuoti et orōnib⁹ aſſidui. Qui nō
ſolū dn̄t orare ꝑ ſeipſis: ſz etiā ꝑ viuis ⁊ defun
ctis quoꝝ eleemoſynis ſuſtētant̄. vn̄ in decre.
dr̄. Receptores eleemoſynarū plus dn̄t orare
x. q. j. q2 ſacerdos. nec aliq̄s q̄ de labore poſſet
ſe nutrire dz eleemoſynas recipe: ſz debiles ⁊
infirmi: paupes ⁊ claudi. Vn̄ potentib⁹ ad la-
borādū minime dāda eſt eleemoſyna. Vltimo
ſciēdū eſt ꝙ hodierna die multe aīe defuncto
rum ꝑ ſuffragia oīm xp̄i fideliū liberate ſunt
a purgatorio. Et hoc oſtēſuz eſt q2 i vna die. xv.
milia aīarū liberate ſunt a purgatorio: quere
hoc in prompt. P. xciiij. Etiam vxoꝛ liberauit
aīaz mariti⁹ ſui a purgatorio. ibidē. P. C. Etiā
mater q̄ incōſolabiliter fleuit ſup filiū ſuū de-
functū. ibidez. P. xcvij. Etiā mater q̄ i q̄nq3 an
nis liberauit aīaz filij ſui. ibidē. P. xcviij. Etiā
pueri dn̄t parentib⁹ ſubuenire ibidez. P. xcix.

De ſancto Martino epō. Sermo. xliij.

Ecce ſacerdos ma
gnus q̄ in diebus ſuis placuit deo
et inuēt⁹ eſt iuſt⁹. Eccli. xliiij. Iſte
ſacerdos magn⁹ fuit ſctūs Marti-
nus q̄ nō ſolū placuit deo: ſed etiā oībus ſctīs
et angelis i celo: ⁊ oībus bonis hoībus i mun
do. vn̄ in pn̄ti ſer. ad honorē ſcti Martini tria
ſunt dicenda. Primo priuilegia ſcti Martini.
Secundo aliqua ꝑ informatione nr̄a. Tertio
aliqua miracula pro cōſolatione nr̄a. Quātū
ad primū ſciendū ꝙ ſctūs Martin⁹ hz nouem
priuilegia. Primū: q2 in iuuētute incepit deo
ſeruire: ⁊ ſuā baptiſmalē innocētiā oībus die
bus vite ſue ſeruauit ⁊ nūq̄ mortaliter pecca
uit. Vn̄ legitur ꝙ cum eſſet decem annoꝝ in-
uitis parentib⁹ gētilibus ad eccl'iam cōfugit
et fieri cathecuminū poſtulauit. Etiā cū eſſet
xij. annoꝝ eremū cōcupiuit ⁊ fecit votū ſi car-
nis infirmitas nō obſtitiſſet. Etiā ob amorem
ieſu xp̄i a iuuētute ſua parētes deſeruit ſclm
cōtempſit, ⁊ militiā reſignauit Matth. x. Qui
amat patrē aut matrē ſup me nō eſt me dign⁹
Scd̄m priuilegiū: q2 pauperib⁹ multū miſeri
cors fuit: q2 de eo legit̄ ꝙ nihil de ſtipēdijs pre
ter quotidianū victū reſeruās de craſtino nō
cogitabat j. Thi. vj. Habētes alimēta de qui-
bus tegamur his cōtenti ſimus. Et illa miſe-
ricordia hz tres gradus. Primus grad⁹ eſt da
re partē de ſuperfluis ⁊ partē retinere. Lu. xj.
Quod ſupereſt date eleemoſynā. Scd̄s eſt da
re oīa ſupflua ⁊ retinere neceſſaria. Tertia
eſt dare neceſſaria: ſicut illa vidua de qua dici
tur Luc. xxj. que in gazophilatio totū victum
poſuit: et hic eſt ſummus gradus. Beatus aūt
Martinus non tm̄ habuit primum ⁊ ſm gra
dum liberalitatis: ſed ⁊ tertiū: q2 ea q̄ erant ſi
bi neceſſaria largitus eſt: ſicut qn̄ partē chla-
midis pauperi tribuit ⁊ diuiſit. ⁊ hoc tm̄ pla-
cuit xp̄o ꝙ ipſum in pn̄tia angeloꝝ ⁊ ſctoꝝ
ꝯmēdauit dicēs. Martin⁹ adhuc cathecumi-
nus hac me veſte cōtexit. Vnde de eo legit̄ ꝙ
in vna feſtiuitate magna qn̄ erat epūs volens
ire ad eccleſiam ⁊ ſacrum officium peragere

et quidã pauper nudus ſecut⁹ eſt eum. Tunc
btũs Martin⁹ p̃cepit archidiacono ſuo vt ve
ſtiret illũ pauperẽ. Sed cũ ille deſtitiſſet: bea
tus martinus ingreſſus eſt locũ ſecretũ: ⁊ tu-
nicã pauperi tribuit: ⁊ cõtinuo eũ abire iuſſit.
Archidiaconus vero iuſſit ⁊ monuit btm̃ mar
tinũ vt ad ſolẽnia miſſarũ ꝓcederet: et cernẽs
qꝺ tunicã pauperi dediſſet cõpulſus ad forũ
cucurrit ⁊ vilẽ veſtẽ ꝓ ſex denariis emit ⁊ ante
pedes ſcti Martini ꝓiecit. Ita btũs Martin⁹
illã induit: cuius manice ad cubitũ lõgitudo
ad genua extendit. Cum aũt miſſam celebra-
ret manibus corpus leuaret: tunc ambe ma-
nice de brachiis ceciderũt: ⁊ nuda brachia ap
paruerũt: ſtatim cunctis cernẽtib⁹ angeli bra
chia cooperuerũt. Tertiũ priuilegiũ: q: virgi-
nitatẽ ſuã ſeruauit. Uñ de eo canitur. Corpo-
re quidẽ virgineo. Etiã patuit poſt mortẽ ſuã
q: caro ſua vt nix lucebat. Quartũ q: magnã
humilitatẽ ſeruauit. Nã cũ eſſet tribuni fili⁹
qui preeſt militis vno ſeruo erat contentus: q̃
vna ſecũ cibũ capiebat ſibi ſepe miniſtrabat
ſibi ſepe calciamẽta detergebat atq; detrahe
bat: ſequẽs veſtigia xp̃i q̃ dixit Matthei. xx. Fi
lius hoīs nõ venit miniſtrari ſed miniſtrare.
Unde dicit ꝙ ex humilitate nulla vñq̃ cathe
dra vſus eſt: ſed ſedebat in ſede ruſticana quã
tripodẽ vocãt. Itẽ fuit multe humilitatis. Nã
leproſum quẽdã cunctis horribilẽ Pariſius ob
uiam hñs ipſum oſculatus eſt atq; bñdixit: et
ſtatim mũdat⁹ eſt. Quintũ: q: arctã ⁊ ſctãm vi
tam duxit in cibo: potu veſtitu ⁊ lecto. In cibo
q: monaſterio ſuo cũ fratrib⁹ ſuis radices her
barũ ⁊ aquã bibebãt: nec vllũ vinũ guſtabãt
niſi in infirmitate ⁊ quaſi quotidie ieiunabãt
groſſum panẽ hora nona comedebãt. In veſti
tu: q: die ac nocte cilicium deferebant. In lecto
q: ſup lectũ cinere ſparſum dormiebat. vñ cum
egrotaſſet vſq; ad mortẽ: diſcipli ſui ſibi lectũ
ꝑparauerũt: ille iuſſit eũ deiicere: ⁊ ſe ſup ter-
ram iuſſit deponi. Etiã habuit magnã deuo-
tionẽ in oratione. vñ de eo dr̃. Oculis ac mani
bus in celũ ſemp intẽtus inuictũ ab oratione
ſpm̃ nõ relaxabat. Sextũ q: magnã miam ha
buit ſup pctõres: q: nullum pctõꝝ quãtũcũq;
magnũ reſpuit. Unde cũ diabolus btm̃ Mar-
tinum reprehẽderet ꝙ ſic frequẽter ⁊ indifferẽ-
ter pctõres ad miam ⁊ penitẽtiã reciperet. Rñ-
dit btũs Martinus diabolo. Si tu ipſe o miſe-
rabilis ab hoīm infeſtatiõe deſiſteres: ⁊ facto
rum tuoꝝ peniteres: ego tibi cõfiſus in dño xp̃i
miam pollicerer. Etiã nemo vidit vñq̃ beatum
Martinũ iratum. q: m̃ pax ⁊ mia inerant cordi
eius. Septimum: quia in vita ſua placuit deo
⁊ omnibus ſctis ei⁹ ⁊ angelis. Fuit autẽ dile-
ctus a patre: cuius ſignum eſt q: tantam po
tentiam miraculorum habuit. Patri quidem
attribuitur potentia ⁊ miracula facere: ma-
gne enim potentie eſt ſicut in fine ſermonis
pꝫ in miraculis que fecit. Fuit dilectus a fi-
lio: cui⁹ ſignũ eſt q: ipm̃ cõmẽdauit corã ange
lis dicẽs Martin⁹ adhuc ⁊c. Fuit dilect⁹ a ſpũ
ſancto: cui⁹ ſignũ eſt q: in ſpecie ignis ſuper
caput ei⁹ apparuit. Fuit dilect⁹ a btã virgine
cui⁹ ſignũ eſt q: ſepe eũ cũ aliis virginib⁹ viſi-
tauit. Uñ legit ꝙ cũ ipſe in cella ſolus eẽt: ⁊ lo
qui cũ plurib⁹ audiret a diſcipulis: īterroga-
tus ab eis rñdit. Maria ⁊ agnes ⁊ tecla ad me
venerũt: ⁊ ſepi⁹ me viſitauerũt. fuit dilect⁹ ab
ãgelis cui⁹ ſignũ eſt q: in vita ſua ſibi celebrã
ti aſtiterũt: ⁊ ad ei⁹ obitũ ꝯuenerũt: ⁊ aiam ei⁹
in celũ deduxerũt. Octauum q: dignitatem ⁊
partẽ hꝫ cũ oīb⁹ ſctis noui teſtamẽti. Primo cũ
aplis q: ſpũſſctũs ſup eum ſicut ſuper aplos
in ſpecie ignis deſcẽdit. Uñ habet de eo ꝙ cum
ꝓ vniuerſo grege ſibi ꝯmiſſo depcaret: glob⁹
igneus apparuit ſuper caput ei⁹. Itẽ cũ mar
tyrib⁹. Fuit eñ martyr: ſi nõ actu iñ volũtate.
vnde Hylari⁹. O martine medicamentum ⁊
medice. O ſanctiſſima anima quã ⁊ ſi gladi⁹
perſecutoris nõ abſtulit: palmã tamẽ marty-
rii nõ amiſit. Fuit cõfeſſor: q: chriſtum corde
ore: ⁊ opere cõfeſſus eſt. Fuit ⁊ virgo: q: inte-
gritatẽ corporis ⁊ mẽtis ſeruauit. Nonum q:
per totũ mũdũ hodie eius feſtum ſolẽniter ce
lebrat: ⁊ nullius cõfeſſoris preterq̃ ſancti Ni
colai: q: īter oẽs ꝯfeſſores feſta iſtoꝝ duoꝝ Mar
tini ⁊ nicolai celebrãt vniuerſaliter: q̃uis par
ticulariter in aliquib⁹ ꝓuinciis feſta aliquorũ
ſctõꝝ celebrant ſicut feſtũ beati arbogaſti eſt
in dyoceſi argẽtiũ: et ſcti vdalrici i auguſtẽn:
lamberti leodiẽſi: ſeuerini: coloniẽſi. Quantũ
ad ſcꝺam partẽ iſtius ter. ſciendũ ex quo ſctũs
martin⁹ noīat gẽma ſacerdotũ: tunc ꝓ noſtra
īformatiõe dicẽdũ ẽ hic de dignitate ſacerdo-
tũ: ⁊ quare ab oībus hoībus honorandi ſunt.
Ubi notandũ qꝺ ſacerdotes merito honorãdi
ſunt ꝓpter dignitates quas hñt a deo. Nã ſa
cerdos aliquo modo eſt ſimilis virgini marie
Primo ſicut ꝟgo maria ꝑ quinq; ꝟba cõcepit
ieſum xp̃m vt hr̃ Luc. j. Fiat mihi ſcḋm verbum
tuũ: ſic ſacerdos per quinq; verba conficit cor
pus xp̃i. vñ Bern. O venerãda dignitas ſacer
dotũ in quoꝝ manib⁹ tanq̃ in vtero virginis
dei filius incarnat. Etiam ſicut btã virgo poſt
partũ xp̃m portauit in manib⁹ ⁊ ī ꝑſepe collo
cauit ſic ſacerdos poſt ꝯſecrationẽ leuat xp̃m
in miſſa. Et talis eleuatio ſignat eleuationem
xp̃i in cruce. Et poſtmodũ locat ⁊ portat xp̃m
ꝑ plateas ⁊ villas ad infirmos ⁊ tractat eum
cũ manib⁹ ſuis: ſicut cũ btã virgo tractauit eũ
maternis manib⁹ ſuis. Etiam ſciendũ qꝺ di-
gnitas ſacerdotũ aliquo modo precellit digni
tatem angelorũ: q: nulli angeloꝝ data eſt po-

teſtas cōciendi corpus xpi. Unde minor ſacer
dos in terris pōt hoc: qđ ſumm⁹ angelus nō
pōt in celis. Aug. Cōſecratione facta tota cele
ſtis curia ſibi ſeruit: ꝛ dn̄s celi ad eū deſcendit
vn̄ Ambroſi⁹ ſup Lucā. Nō dubites aſſiſtere
angelos qn̄ xp̄s aſſiſtit in altari. Unde ſacer-
dotes ſunt honorādi ꝑe oībus regib⁹: ꝛ prin
cipibus: milit ib⁹ ꝛ nobilibus: qꝛ xp̄s dedit eis
poteſtatē ligādi ꝛ ſoluēdi. Matth. xviij. Que-
cunq; ligaueris ſup terrā ꝛc. vn̄ in decr. dꝛ. Sa
cerdos in ꝑſona dei eſt honorandus. Ergo ſa
cerdotes ꝛ clerici dn̄t eſſe cōtinētes ꝛ caſti: nec
oīno mulieribus cohabitare ſm qđ eis preci-
pitur. extra de cohabi. cleri. ꝛ mulierū. c. a no-
bis. Un̄ ſciendū ꝙ ſacerdos fornicari⁹ vel ex-
iſtens i ꝗcūq; pctō mortali nōdū vere cōtritus:
nec dignā agens penitentiā vt oportet: quo-
tiens actū alicuius ordinis facit: peccat mor-
taliter; vt q̄ baptizat vel abſoluit cōfitētes: vel
ſacramentū euchariſtie vel extreme vnctiōis
ꝑbet aut ꝑdicat: aut matrimoniū ſolēnizat: vl'
aquā ꝛ ſalē in dn̄ica exorcizat: aut ppl'm aſper
git vel qđ maius his oībus eſt: quotiēs miſſā
celebrat in oībus iſtis ꝛ in alijs actibus q̄ ſa-
cris ordinibus ſunt annexi: ꝛ in quolibet iſto-
rum ſingulariter exercēdo mortalr̄ peccat: et
totiens quotiēs aliquē actū vt miniſter ecc'ie
exequit̄ et exercet: ſicut ex dictis ſcti Tho. de
aquino in. iiij. di. xxiiij. manifeſtiſſime cōpro-
batur. Ac nō ſolū in actib⁹ iā dictis: ſꝫ etiā ſm
Dionyſiū. i. e. celeſtis hierarchie: qn̄ ꝛ quotiēs
ad aliquē hmōi actū exercendū aliquā veſtē
induit ſiue ſumit: vt albā ſtolā: vel manipulū
vel caſulā vel alias ſacras veſtes coniunctim
vel diuiſim: qđ reuera ſatis eſt horrendū ſtu-
pendū atq; periculoſuꝫ valde i tali ſtatu atq;
dignitate tot ꝛ tātis criminib⁹ ſubiacere atq;
implicari. vn̄ nō imerito dꝛ. Quāto gradus al
tior: tāto caſus grauior. Etiā ſacerdos incōti-
nens aut publicus: fornicari⁹ ꝛ ſuſpēſus ipſo
iure a diuinis: ꝛ miſſa ei⁹ nō debet audiri: vt
pꝫ extra de cohabi. cleri. ꝛ mul. c. vr̄a deuotio.
Audiēs aūt miſſam ei⁹ peccat mortalr̄. Tho.
in. x. quolibeto. q. viij. Hoc aūt intelligit̄ de pu
blicis fornicarijs: ꝛ ſi ſic celebrat fit irregula-
ris. Querit̄ vtrū ep̄s in talib⁹ poſſit diſpēſare
Rn̄r ꝙ ſic ex quo diſpēſatio in tali caſu non eſt
ꝓhibita. Et iura q̄ inueniūtur in cōtrariū illa
intelligūtur de ſuſpēſo ab hoīe nō a iure: qꝛ iu
ra benignius ſolēt agere ꝙ̄ hoīes. Hec Guil.
Etiā querit̄ vtrū clerici q̄ expendūt patrimo-
niuꝫ crucifixi cū meretricib⁹ teneant̄ ad reſti-
tutionē. Rn̄r ꝙ clerici q̄ res ecc'ie ꝓdigunt vel
dant nō ſolū meretricib⁹: ſed etiā hyſtrionib⁹
vel etiā ſuis cōſanguineis nō ꝓpter naturam
ſuſtentādā: ſꝫ vt faciāt eos diuites de p̄rimo-
nio crucifixi: raptores ſūt ꝛ peccāt mortaliter
et tenent̄ ad reſtitutionē. Etiā querit̄ vnde fa-
ciant reſtitutionē. Rn̄r ſi habēt patrimoniuꝫ
ſeculare de hoc poſſunt facere: vel aliqđ de ar
tificio. vel labore manuali: de iſtis poſſunt re-
ſtituere: ſed de rebus eccleſie nō pn̄t reſtitue-
re: qꝛ quicquid ei ſupeſt ſup victū ꝛ veſtitū hoc
debet dari pauperib⁹. vn̄ in decre. dꝛ Bona ſa
cerdotū ſunt bona pauperꝫ. di. xlvij. Sicut hi.
Item. xvi. q. i. ca. vlti. niſi ſibi tūc ſubtraherēt
de neceſſarijs vel niſi res quas de patrimonio
habuerunt vel de artificio expendiſſent vſus
eccleſie. Hec Guil. Etiam querit̄: vtrū cōcubi-
ne ſacerdotū vel etiā meretrices teneant̄ reſti
tuere q̄ a ſacerdotibus vel religioſis ꝓ tali il-
licito opere receperūt. Rn̄r ſm Ray. ꝙ ſic. Naꝫ
fornicarie ꝛ hmōi turpes ꝑſone ſi a ſacerdoti-
bus receperūt: tenent̄ ipſi ecc'ie vel pauperi-
reſtituere. Si aūt a religioſis: tūc tenent̄ reli-
gioſis reſtituere: niſi forte fuerit eis datū cau
ſa eleemoſyne in ſumma neceſſitate: qꝛ tunc
fuit debitū. Idem Hoſti. Quātū ad tertiā ptē
iſtius ſer. ſciēdū ꝙ omnes chriſtifideles debēt
hodie beatum Martinū honorare: ꝛ eum tāq̄
ſingularē patronū inuocare in oībus neceſſi-
tatibus ꝛ infirmitatib⁹: ꝛ primo infirmi. vn̄ le
gitur ꝙ btūs Martin⁹ quendā infirmū lepro
ſum cūctis honorabilē Pariſi⁹ obuiū habuit:
quē oſculat⁹ eſt atq; bn̄dixit ſtatimq; mūdat⁹
eſt. Etiā q̄ qn̄q; venenatū cibū ex ignorātia ſu
munt. vn̄ legit̄ ꝙ btūs Martinus ab arianis
hereticis eſſet eiectus venit ad quādā inſulā
cum vno ſolo preſbytero: vbi p̄ſbyter ellebo-
gramen venenatū inter alias herbas in cibū
ſumpſit ꝛ mortē ſentiens btūs Martinus om
nem venenoſitatē virtute orōnis fugauit. Etiā
q̄ incurrit piculū canū. vn̄ quidā diſcipul⁹ ſcti
Martini valde infeſtaret̄ a cane latrāte con-
uerſus ille ad canē ait. In noīe Martini iubeo
te obmuteſcere. Canis continuo obmutuit.
Etiā in periculo maris. Un̄ legit̄ ꝙ cū quedaꝫ
nauis periclitaret̄: quidā negociator nōdum
xp̄ian⁹ exclamauit. Deus Martini libera nos
Et ſtatim tranquillitas magna ſucceſſit: ꝛ ille
pagan⁹ fidē recepit. Etiā parētes cū pueris.
vn̄ cū quidā iuuenis defunct⁹ eſſet: ꝛ mr̄ ei⁹ cū
lachrymis ꝓ reſuſcitatione filij btm̄ Marti-
num exoraret: ille in medio campi vbi magna
multitudo gentiliū erat genua flexit ꝛ ꝓ pue
ro orauit: ꝛ puer ſtatim ſurrexit. Quapropter
oēs illi gentiles ad fidē cōuerſi ſunt. Etiaꝫ in
periculo ignis. Un̄ cū in quodā phano ignem
miſiſſet btūs Martinus ſtatim in domo ꝓxima
herente et ab agēte vento flāma ferebat̄: tunc
ſctūs Martin⁹ ſup tectū dom⁹ aſcēdēs ſignū
crucis edidit: ꝛ ſtatim vētus i aliā partē ſe ver
tit: etiā refert Seuer⁹ i ep'la ad euſebiū ꝙ cuꝫ
btūs Martinus in quandā ciuitatē ſue dioce

ſis veniſſet ⁊ clerici et lectū p̄eparaſſent: circa mediā noctē tota illa domus accendit: ⁊ martinus rediens ad ſolitū orationis refugium ⁊ crucis emittens ſignaculū in medio ignis illeſus ꝑmāſit. Monachi igit̄ cōcitati cōcurrūt: ⁊ martinū quē ↄſumptū iā putabāt de medio flāmarū illeſum deducūt: etiā q̄ ꝑſecutiones et tribulationes patiunt̄ dn̄t inuocare ſanctū martinū. vñ legit̄ cū bis Martinus quadaꝫ vice in veſte hiſpida nigro pallio circūtectus ſuꝑ aſellū ꝓcederet equis ↄtrauenientib⁹ expaueſactis in terrā ſaltu p̄cipiti ſe dederūt. Qui ſcm̄ martinū accipiētes grauit̄ v̄berauerūt. Protin⁹ aūt alalia hūano fixa manebant: vt quātūcūq; flagellata velut ſaxa moueri non poſſēt q̄uſq; ad martinū redeūtes ⁊ petm̄ ſuū qđ ignorāter i eū cōmiſerāt ↄfitētes: ille eis licētiā dedit ⁊ gradu ↄcitato alalia ꝓceſſerunt.

De ſancta Elizabeth. Sermo. xliiij.

Ora pro nobis q2 mulier ſancta es. Judith. viij. Uerba iſta dicta ſunt a filijs iſrael cuꝫ eſſent i magnis tribulationib⁹ ad Judith vt ipa oraret ꝓ eis vt de⁹ eriperet eos ab inſtātib⁹ ꝑiculis: ⁊ illa v̄ba nos xp̄iani qui ſumus in multis tribulationib⁹ ⁊ ꝑiculis cōſtituti: etiam deuote dicere debemus ad ſctāꝫ Elizabeth. Ora ꝓ nobis: q2 mulier ſancta es. Un̄ in p̄nti ſer. ad honorē ſctē Elizabeth: ⁊ ad edificationeꝫ nr̄am tria ſunt dicenda. Primo priuilegia ſctē Elizabeth. Scđo aliqua ꝓ informatiōe nr̄a. Tertio aliqua miracula. Quātum ad primā partem iſtius ſermonis eſt ſciēduꝫ q̄ ſctā Elizabeth hꝫ nouē priuilegia. Primuꝫ q2 fuit filia regis Hūgarie ⁊ in hoc fuit ſimilis ſctē Katharine coſti regis filie. Et etiaꝫ q2 in iuuētute incepit deo ſeruire: in hoc fuit ſilis ſctō Nicolao. vñ legit̄ cuꝫ btā Elizabeth adhuc eſſet puella quinquēnis in ecclīa ꝑ̄ ſa orādi ſepe ꝑmanebat vt eā ei⁹ ſodales vel ancille auellere vix valerēt. Quā cuꝫ ancille vel coetanee obſeruarēt aliquā de illis cauſa ludendi v̄ſus capellā inſequi videbat̄: vt ex hoc intrādi eccleſiā oportunitatē captaret: quā ingrediēs genua flectebat aut panimēto totaliter incūbebat ⁊ lꝫ peritiā lr̄arū nō haberet: tñ coram oim oculis ſepe pſalteriū expēdebat et quodāmodo ſe legere fingebat ne velut occupatā aliquis impediret. Se quoq; cuꝫ puellis ad terrā ꝓſtratā ludi ſpecie mēſurabat: vt ſub tali occaſione deo reuerētiā exhiberet. In ludo etiā annulor̄ ⁊ in alijs ludis ſpem totā ponebat in deo: ⁊ ex his q̄ lucrabat̄ vel alīs poſſidebat puellis paupercul is dedit: inducēs eas ꝑ illa ad orādū oſonē dn̄icam vt crebro virginem mariā ſalutarēt. Scđm priuilegiū q2 beatam virginem mariā in aduocatā ⁊ patronaꝫ et btm̄ Johannē ap̄lm ⁊ euangeliſtā in ſue caſtitatis cuſtodē elegit. Cum aūt ſingule cedule ſanctorū apoſtolorū noībus inſcripte: ipſa tribus vicibus cedulam vbi nomen ſancti Johannis erat inſcriptū vt deſiderabat accepit ad quā tāte deuotionis ferebat̄ affectu: vt nil in eius noīe petētib⁹ denegaret. Tertiū: q2 ꝓpter dilectionē dei ſepe ſibi ꝓſpera mūdi ſubtraxit. Nam cum in aliquo ludo ſibi proſpere ſuccederet: reliquū intermittēs dicebat. Nolo ꝓcederet: ſed ꝓpter deum reliquū intermitto. Ad choreas quoq; a puellis ceteris aduocata cū vnū circuitum peregiſſet dicebat. Sufficiat nobis vnus circuitus: tam ꝓpter deum alios dimittamus: ⁊ ſic per talem modū puellas vanitatibus temperabat. Quartū q2 feſta ſollicite ⁊ deuote colebat: vt etiā manicas ſibi cōſui nulla rōne pateretur anteq̄ ſolēnia miſſaruꝫ complerentur. Officium eccleſiaſticū cū tanta audiebat reuerentia vt cum ſctm̄ euangeliuꝫ legeretur: vel cuꝫ ſacra hoſtia cōficeretur: monialia deponeret ⁊ cetera capitis ornamenta in imo loco locaret. Ueſtimentor̄ ſuꝑbiā ſemper abhorruit: vt in his humilitatē ⁊ honeſtatem ſemper ſeruauit: ⁊ etiam cū adhuc puella eſſet: certū ſibi numerū oſonū indixerat queꝫ ſi aliqua occupatione preuēta nō potuiſſet ꝑficere de ſero ante ingreſſuꝫ lecti cū alie puelle dormirēt ꝑſoluebat. Quītū: q2 data eſt in exēplum mulieribus in matrimonio exiſtentib⁹. Nam cū ex paterno imperio tradita eſſet lantgrauio thuringie i matrimonio tāte deuotionis extitit: vt in nocte frequēter ad oſonē ſurgeret. Ordinauit cū q̄dā domicella ſibi inter ceteras magis familiaris ſi forte ſōno depreſſa nō ſurgeret eā pede tāgens excitaret. Quadam vero vice pedem dn̄e tāgere voluit: ⁊ caſu pedē mariti ꝑcuſſit q̄ ſubito excitatus rem intellexit ⁊ eā excitauit. Etiā fuit magne hūilitatis. Nā in diebus rogationū ꝓceſſionē nudis pedib⁹ laneis induta ſequebat̄: ⁊ in p̄dicationibus tāq̄ paupercula ⁊ hūilis inter pauperculas reſidebat. In purificatiōe ⁊ poſt ꝑtū exēplo marie puerū geſtās i vlnis ipm̄ ad altare cū agno ⁊ cādela hūiliter offerebat. deinde domū rediēs veſtimēta cū quib⁹ ad eccliaꝫ ꝓceſſerat alicui mulieri paupcule tribuebat. Sextū eſt eius ꝑfecta ⁊ voluntaria obediētia. Uñ ꝓpter meritū obediētie ſe magiſtro conrado q̄ fuit pauꝑ ⁊ mēdic⁹ de ordie fratrū minorū: lꝫ tñ ſciētia ⁊ religiōe precepim⁹: ſaluo iure m̄rimonij ⁊ obediētia mariti adeo ſe ſubiecit vt q̄cq̄d ille p̄ciperet ipa cū reuerētia ꝑficeret et multo gaudio adimpleret: vt ex hoc⁊ obediētie ꝑciperet meritū: ⁊ dn̄i ſaluatoris qui factus eſt obediēs vſq; ad morteꝫ imitaret̄ exē-

ↄſiū.Quadā igr̄ vice ipſa vocata ab eo ad quā
dā ꝑdicationē ſupueniēte marchioniſſa miſ-
nēſi impedita nō venit: qđ ille egre ferēs tātā
inobedientiā exaltare noluit donec vſqꝫ ad ca
miſiā expoliatā cū qͥbuſdā ācillis ſuis q̄ cul-
pabiles fuerāt fortiter ꝟberari fecit: etiā qua
dam vice clauſtrū ſetimonialiū ab eis obni-
xe rogata itraſſet nō habita licētia a ſuo ma
giſtro: fecit eam tā grauiter verberari vt per
tres ebdomadas in ea veſtigia verberatiōis
apparerēt. Etiā ſepe ꝑ man⁹ ācillaꝝ faciebat
ſe in cubiculo ꝟberari: vt ſaluatori flagellato
vicē repēderet: ⁊ carnē ab oī laſciuia coherce
ret. Septimū qꝛ inter diuitias ⁊ epulas ma-
gnā tenuit abſtinētiā. Tātā ei in cibo ⁊ potu
tēperātiā ⁊ abſtinētiā exhibeat: vt in menſa
mariti interdiuerſa ferculoꝝ genera interdū
pane ſimplici eſſet ↄtēta. Sepe eīm ad mēſam
ſedēs cibos ↄtrectabat ⁊ diuidebat vt ex hoc
cōedere videret. Octauū qꝛ fuit valde miſe-
ricors ⁊ mater pupilloꝝ ⁊ orphanoꝝ. Sepe ei
cū manib⁹ ꝓpriis lanā filabat: ⁊ inde veſtimē
ta fieri faciebat: vt de ꝓpriis corꝑis laborib⁹
eleemoſynā deo daret. Ipa exuriētes paſcebat
ſitiētes potebat: īfirmos viſitabat: ipa ſepul-
turas pauꝑum frequētabat: leproſos mūda-
bat ⁊ cibabat. Vñ legit̄ ꝙ quadā vice abſente
marito quēdā leproſum poſuit ad lectū ma-
riti ſui. Quis q̄ꝫ pacto ſupueniente lantgra-
uio quidā ſibi reuelabāt. ipſe ſibi ex ſtupore et
vehemētius ira irruebat in oſtiū cubilis: ⁊ dū
crederet inuenire hoīem immundum: vidit ihꝫ
ieſuꝫ xp̄m in cruce affixuꝫ ⁊ cruētatū: quo viſo
dedit ei ꝑtātē agendi omnia que honorē dei
reſpicerēt: ⁊ aīe ſalutē efficerent. Etiam poſt
obitum mariti ſui qui ad defēſionē fidei ad
terrā ſanctā perrexit: ⁊ ibi vitā fideliter fini-
uit: ipſa tāqꝫ diſſipatrix ⁊ ꝓdiga a quibuſdā
vaſſallis viri ſui turpiter totaliter ē eiecta. ad
ueniēte igit̄ nocte ī domo cuiuſdā tabernarij
in loco vbi porci iacuerūt ſe recepit: gratias
agens deo. Recepta poſtmodū dote ſua: duo
milia parchaꝝ partē in pauperes diſtribuit.
⁊ de reliquo in makburgk magnū hoſpitale
cōſtruxit: ꝓpter qđ aliq̄ eā diſſipatricē aliqui
inſanā ſorte dicebāt. Poſtq̄ꝫ aūt hoſpitale cō
ſtruxit: īfirmis ſollicite miniſtrauit ⁊ eos bal
neauit: ⁊ in lecto collocās cooꝑuit: adeo vt an
cillis gratulabūda diceret. O q̄ꝫ bene nobiſcū
agit̄: qꝛ dñm nr̄m ieſū xp̄m ſic balneam⁹ ⁊ te-
gim⁹. Quādā āt mulierē horribilē ⁊ leproſaꝫ
ſepe abluēs in lecto collocauit viſcera tergēs
vngueſqꝫ ꝑſcindēs. Nonū qꝛ xp̄s apparuit
ſibi in vita ⁊ in morte. Nā ipa petiuit a xp̄o i
oratiōe ſua tria. Primo contemptū omnium
rerū temporalium. Secūdo vt filiorū ſuoꝝ di
lectionē a corde ſuo āuelleret. Tertio vt i cō-
tumeliis ⁊ iniuriis ſibi patiētiā daret. Facta
aūt oratione: audiuit dñm ieſum chriſtū dicē
tē ſibi. Elizabeth exaudita eſt oratio tua ſpō
ſa mea. Etiā quadā vice reclinauit ſe in gre-
mio ancille ſue: ⁊ oculos ad celū eleuans cuꝫ
diu tacens nullū verbū penit⁹ emiſiſſet: tan-
dē leta facie locuta eſt dicens. Ita dñe tu vis
mecū eſſe: ⁊ ego tecū ⁊ nūq̄ꝫ volo a te ſepara-
ri. Poſtea cuꝫ ab ancillis interrogaret̄ vt ad
dei honorē ⁊ ad earū edificationē q̄d viderat
indicaret: illa ait. Vidi celū apertū ⁊ ieſum ſe
ad me inclinātē ⁊ dicentē mihi. Si tu vis eſſe
mecū: ⁊ ego ero tecuꝫ. Cui ego rñdi prout me
loquētē audiuiſtis. Appropinquāte tp̄e quo
dñs ieſus dilectā ſuā de mūdi ergaſtulo vo-
care diſpoſuit: vt que cōtēpſerat mundū ⁊ re-
gnū mortaliū: regnuꝫ ꝑciperet angeloꝝ: xp̄s
met cū āgelis ſuis apparuit dicēs. Veni ele-
cta mea ad eterna tibi ꝑparata tabernacula
Poſt paululū vero anno dñi. M.ccxxxi. ad ex
tremā horā ꝑueniēs obdormiuit ī pace: quā
tū ad ſcđam partē iſti⁹ ſermonis dicendū eſt
de vita viduarū: q̄ in ſe dñt habere vt xp̄o pla
ceat vita ipſaruꝫ: ⁊ de hoc quere in diſcipulo
de tp̄e. ſer. xcvi. Quātū ad tertiā partē iſtius
ſermonis: ſciendū ꝙ oēs hoīes dñt hodie ho-
norare ſanctā Elizabeth ⁊ eā inuocare ī oīb⁹
neceſſitatib⁹ ⁊ īfirmitatib⁹. Et ꝑmo q̄ patiū
tur defectū oculoꝝ. Vñ cū quidam puer qua-
tuor annoꝝ cecus natus eſſet meritis ſctē eli
zabeth lumē recepit. Mulier quedā cū ꝑ an-
nū integrū ceca manſiſſet ad rogādū ſanctā
elizabeth tota deuotione ſe ↄtulit: ⁊ amiſſuꝫ
lumē recepit. Etiā mulier quedā cū ꝑ annuꝫ
ceca mānſiſſet ad tumulū ſancte Elizabeth ia
ciens ſe duci: vnius oculi lumen recepit: que
ad ꝓpria reuerſa ī alio oculo ſe torqueri gra-
uiter ſenſit. Cū vero iterum beate elizabeth
merita imploraret apparuit ſibi elizabeth di
cēs. Accedēs ad altare iac corporaliter oclos
tuos vēlilare: ⁊ ſic recipies ſanitatē. Que cuꝫ
iuſſa cōpleuiſſet: ſanitatē recepit. Et iſte mo-
dus cōiter ſeruat̄ in thuringia. Etiam quidā
vir lumine oculoꝝ priuat⁹ ſepulchrū ſancte
elizabeth viſitās: plene curationis bñficium
recepit. Poſtmodū vtero eīdē vir fluxu ſāgui-
nis ē grauat⁹: vt moriturus a familia crede-
retur. Accipiēs ꝟo de terra ſepulchri ſancte
elizabeth ⁊ ipſam contereus aque cōmiſcuit:
⁊ bibēs ſanitatē plenam recepit. Etiaꝫ ſurdi
⁊ muti dñt beatā elizabeth inuocare. vñ que
dā puella dū viſu ⁊ auditu priuata eſſet: ⁊ lo-
quēdi ⁊ ambulandi potentiā amiſiſſet: pater
⁊ mater ad beatā Elizabeth eā deuouerunt:
⁊ ꝑfecte eā ſanatā receperūt: ⁊ ſic dei ⁊ beate
Elizabeth laudauerūt magnalia. Etiā claudi
⁊ gibboſi ſentiūt iuuamē ab ea. Unde quedā

puella cũ diu magnis ⁊ diuerſis fuiſſet infir
mitatib⁹ moleſtata.tãdẽ gibbo in dorſo:ſtru
ma i pectore creſcentib⁹:⁊ ſic ex toto corpore
incuruata ꝙ nulla rõne poſſet ſe erigere: ſed
manib⁹ ſup genua poſitis corpuſculũ totalit̃
ſuſtẽtaret. Cum ergo mater in quadã ſporta
eã ad tumulũ beate elizabeth deportaſſet:⁊
per dies decẽ cõmorantes ibideꝫ nullum po
tuerũt ſanitatis remediũ inuenire: irata ma
ter ipſius contra ſanctã elizabeth murmura
uit dicens. Oĩbus bñficia impendis:⁊ me mi
ſeram non exaudis. Reuertens ergo omnes
quos potero a viſitatione tua auertã. Cum
ergo ſic irata recederet ⁊ miliare dimidiũ pe-
giſſet:⁊ eius familia triſtis eſſet:⁊ ei⁹ filia do
lorib⁹ cruciata fleret.tãdẽ ipa puella obdor-
miens vidit quandã pulcherrimã dominam
cũ facie reſulgẽti q̃ corpus eius in dorſo ⁊ in
pectore linies dixit ei. Surge ⁊ ambula. Cui
gilãs puella:⁊ ſe ab oĩ deformitate ⁊ incuruita
te penitus ſanatam inueniens viſioneꝫ ma
tri retulit ⁊ gaudiũ ⁊ letitiam generauit. Re
deũtes ergo ad ſepulchrũ ſancte elizabeth ⁊
deo ⁊ ſibi gratias egerunt:⁊ ſportã ibideꝫ in
ſignũ dimiſerunt in q̃ puella fuit deportata.
Etiã vir qdã in genub⁹ ⁊ cruribus infirmat⁹
ita vt nõ poſſet pergere niſi ab aliis portare-
tur:votũ fecit ꝙ ſepulchrũ btẽ elizabeth cum
oblationib⁹. viſitaret:poſtmodũ ex toto ſana
tus ẽ. Etiã parẽtes cũ pueris ſanctam eliza-
beth dñr inuocare. Vñ cũ qdã puer q̃tuor an
noꝝ caſu in puteũ cecidiſſet:quidaꝫ veniens
aquã haurire aduertit puerũ ibi ſubmerſum
iacere quẽ cũ difficultate extraxit ⁊ ipm̃ mor
tuũ reperit. Pro ipſo igit̃ ſuſcitãdo parẽtib⁹
ad beatã elizabeth votũ emittũt ⁊ ꝯtinuo vi-
tã reſtaurat̃. Etiã qdã ſcolaris dũ piſcationi
minus caute iſſiſteret:⁊ in flumẽ cecidit. Ma
gno ẽ tpis ſpacio interiecto dũ corp⁹ ei⁹ eſſet
extractũ:mortu⁹ ẽ ab hoĩb⁹ iudicat⁹. tũc ſctẽ
elizabeth iplorant̃ merita:⁊ cũctis vidẽtibus
ſibi reſtituit̃ vita ⁊ ſalus. Etiã põt ſubuenire
in extrema neceſſitate ꝗ in piculo mortis. vñ
vir qdã nõie Nicolaus cũ quodã fure inno-
cẽter eſt deprehẽſus ⁊ ſuſpẽdio cũ ipſo adiu-
dicat⁹:cũctos hoĩes rogauit vt deũ ⁊ beataꝫ
elizabeth rogarẽt, vt eũ ꝑm merita iuuaret.
Cũ ergo ſuſpenſus eſſet:audiuit ſuper ſe vo-
cẽ dicẽtẽ. Cõfide in beatã elizabeth ⁊ fiduciã
habe ⁊ liberaberis. Statimq; alio remanẽte
⁊ ei⁹ fune tracto:de alto loco cecidit. nullã iñ
leſionẽ ſentiẽs:licet noua camiſia qua indu-
tus erat rũperet̃. Qui exhilaratus ter ait. Sã
cta elizabeth tu me liberaſti: ⁊ ſuper ſtratuꝫ
molle me cadere feciſti. Cũ ergo aliq̃ dicerẽt
iterũ eũ debere ſuſpẽdi:iudex ait. Quẽ deus
liberauit denuo ſuſpendi non permittam.

De ſctã katharina ꝟgine. ſer. xliiij.

Adamauit eaꝫ rex
plusq̃ oẽs mulieres:habuit grãꝫ
⁊ miam corã eo plusq̃ oẽs mulie-
res. Heſt. ij. Iſta verba que legun
tur de regina Heſter cõuenire ẽt poſſunt ſctẽ
katharine:q̃ fuit de ſtirpe regali progenita.⁊
modo eſt oĩbus hoĩbus in ſingularẽ patronã
data:Q̃uis aũt xp̃s ſponſus virgines omnes
ſponſas habuerit charas:ipſi tamẽ katharie
pre ceteris multa dona donauit. Unde in pre
ſenti ſermõe ad honorẽ ſancte katharine:que
floruit anno dñi. cccxi. ſub Maxentio iperato
re tria ſun̄ dicẽda. Primo ei⁹ priuilegia. Se-
cũdo aliqua ꝓ informatiõe noſtra. Tertio ali
qua miracula. Quãtum ad primã partẽ iſti⁹
ſermõis ſciẽdũ ꝙ ſuper omnes virgines poſt
beatã ꝟginẽ Mariã videtur eã xp̃s adamaſſe
qḋ oſtendit̃ in priuilegiis ⁊ gratiis que aliis
ſanctis particulr̃:ſꝫ ſancte katharine vniuer
ſaliter ꝯtulit. Primũ priuilegiũ eſt angelica
vita:q: integram ⁊ immaculatam virginita-
tem ſeruauit:qḋ eſt ꝓpriũ angeloꝝ. vñ Amb.
In carne preter carnem viuere non terrena
vita eſt:ſed celeſtis. Et in hoc priuilegio aſſi-
milat̃ aliquo modo virgini Marie q̃ eſt virgo
virginũ. Qḋ autem virginitas ſancte katha-
rine ſic cõmẽdabilis ptꝫ ex eo:q: tãto virgini
tas eſt maioris meriti quãto maiorẽ ꝓ ceterꝭ
hꝫ repugnãtiam ⁊ pugnam ⁊ plura retrahen
tia:⁊ talis fuit ꝟginitas katharine. Habuit
enim iuuentutem:q: erat. xviij. annoꝝ. Iuuẽ
tus autem eſt multis cauſa laſciuie. Iſta au-
tem iuuẽtus ſibi nocere non potuit:q: cordis
grauitateꝫ ⁊ maturitatem ſeruauit. Etiã ha-
buit pulchritudinẽ. Unde dicit̃ de ea qḋ erat
incredibilis pulchritudinis ⁊ oĩm oculis ad-
mirabilis videbat̃. Pulchritudo auteꝫ virgi-
nibus ⁊ mulierib⁹ ſepe eſt cauſa ruine ſibi et
aliis ſibi ꝑ ſupbiã:aliis per malã ꝯcupiſcẽtiã
Iſta auteꝫ pulchritudo ſibi nocere nõ potuit:
q: nõ curauit de pulchritudine exteriori: ſed
interiori. Unde. Ps. xliiij. Omnis gloria ei⁹ filie
regis ab intus. Etiam habuit rerum abũdã-
tiam q: patri ſuo qui erat rex magnus in di-
uitiis ſucceſſit. Iſta autem reꝝ opulẽtia ei no
cere nõ potuit:q: lꝫ haberet reꝝ abũdãtiam:
tamẽ in diuitiis ſeruauit paupertatem. Nam ⁊
pauperibus oĩa tribuit:⁊ in ſeipſa temperan
tiam ſeruauit. Etiam habuit multiplicẽ ſolli
citatorem:q: tyrannus imperator tria ei pro
miſit que mulieres ⁊ virgines affectare ꝯſue
uerũt vt ſibi conſenſum preberet. Promiſit ei
diuitiarum copiam:ꝓmiſit dignitatem ma-
gnam. ſ. ꝙ ſcḋa eſſet in palatio poſt reginam:
tertio promiſit gloriam imẽſam:q: ſibi ſta-

iu in toto exigeret:⁊ ab hoībus adorari debe-
ret. Huiuſmodi aūt munera multis mulierib⁹
⁊ virginib⁹ fuerūt cauſa ruine ſʒ beate Katha
rine iſta nocere nō potuerūt qꝛ diuitias cōtē
pſit: dignitates reſpuit: gloriā mūdanā abhor
ruit. Unde tyrānus dixit perſuadēti. Deſine ta
lia dicere: q̄ nephas eſt etiā cogitare. Ecce pͥmū
priuilegiū. Scḋʒ priuilegiū eſt chriſti viſitatio.
Et illud fuit in Joāne euāgeliſta ad cui⁹ trāſi
tū xp̄s cum diſcipulis ſuis venit. Et illud priui
legiū in btā Katharina inuenit̄ qꝛ cum eſſet i
carcere xp̄s cū multitudine āgelorū ⁊ virginū
ad eā deſcēdit: dicēs. Agnoſce filia creatorem
tuū: p cuius nomine glorioſū laborioſuʒ in-
iſti certamē. ꝯſtās eſto qꝛ ego tecū ſum. Ter-
tiū eſt celeſtis refectio. ⁊ illud fuit i magdale
na: q̄ celeſtib⁹ refectionib⁹ paſcebat̄. Et illud
fuit i btā Katharina: q̄ in carcere poſita fuit
vt ibidē dieb⁹. xij. fame cruciaret̄: ſʒ deus per
colūbā ſibi cibū quotidie deſtinabat. Quar-
tū eſt petitionū exauditio. Illud fuit i beata
Margareta: ⁊ ēt i ſctō Blaſio q̄ i ſua paſſione
deū rogauerūt: vt q̄cūq; i nōīe ipſoꝝ aliquid
peterent a deo obtineret. Et ēt illud fuit i btā
Katharina: qꝛ in ſua paſſiōe deū orauit: vt q̄
cūq; memoriā ſui ageret: vel i morte ſe ſibi cō
mēdaret vł in quacūq; alia neceſſitate eā in
uocaret diuine mīe effectū ſentiret. Et facta
eſt vox de celo dicēs. Ueni electa mea i thala
mū ſpōſi tui. qꝛ quecūq; petiſti ipetraſti: ⁊ p
quib⁹ oras ſalui erūt. Quintū ē celeſtis porte
reſeratio. Et illud fuit i btō Stephano: q̄ vi-
dit celos apertos in tp̄e paſſionis et mortis
ſue. Et iſtud fuit i btā Katharina q̄ cū decol-
lari deberet vox facta ē ad eā dicēs. Ueni ſpō
ſa mea ecce tibi ianua celi aperta eſt. Sextū
eſt angeloꝝ acceſſio: qḋ fuit in Magdalena.
Illud ēt fuit in btā katharina. cū āgeli obſe
quiū i morte ꝑſtiterūt ⁊ in vita ſua: ⁊ in mar-
tyrio ſuo: ⁊ poſt mortē ſuā. Septimū ē diuine
lucis choruſcatio. Et illḋ fuit i btō andrea in
cui⁹ martyrio lux magna emicuit: ⁊ cuʒ ipſa
luce aīa eius in celū aſcendit. Et iſtud fuit in
btā katharina: q̄ cū in carcere tenebroſo fuiſ
ſet incluſa magna claritas ibi reſplenduit. q̄
etiā ipſos carceris cuſtodes in fugā ꝯuertit.
Octauū ē lactis emanatio. Et iſtud fuit i btō
paulo apl̄o. i cui⁹ decollatiōe vnda lactis pro
ſanguine emanauit. Iſtud etiam fuit in btā
Katharina. q̄ cū decollata fuiſſet: p ſanguine
lac effluxit: ⁊ iſtḋ denotat ſuā magnā purita
tē. Nonū qꝛ xp̄s fecit eaʒ p angelos ſepeliri.
Angeli ei corp⁹ eius ad montē ſynai itinere
pluſq̄. xx. dierū deduxerūt: ⁊ ibi honorifice ſe
pelierūt. Et in eodē mōte de⁹ dedit decē p̄ce-
pta moyſi vbi iā ē ſepulchrū ſctē Katharine.
Et i hoc aſſimilat̄ ſctō clemēti: cui āgeli ī ma-
ri monumētū fecerūt marmoreū: ⁊ ibi ipſum
ſepelierūt. Decimū qꝛ ex corꝑe ſctē katharie
reſudat oleum valēs ad ſanitatē multoꝝ. Et
quātū ad hoc ſimis fuit ſctō nicolao: d̄ cui⁹ cor
pore oleū manat qḋ cūctos lāguores ſanat.
Undecimū qꝛ xp̄s tricentenā ſibi ꝯtulit coro-
nā. Uñ cētena ſibi xp̄s p̄mia dedit. Et in hoc
aſſimilat̄ Joāni baptiſte. de quo cantat̄. Ser
ta terdenis alios coronāt ⁊c. Nā btā Katha
rina hʒ coronā ꝟginū: qꝛ ꝟgo fuit mēte ⁊ cor
pore. Etiā hʒ coronā p̄dicatoꝝ: qꝛ predicatrix
fuit. Nā ip̄a ꝯuertit q̄nquagīta rhethores: q̄
in oī ſciētia ⁊ ſapiētia pollebant ⁊ oēs alios
magiſtros p̄cellebāt toti⁹ mūdi: quos ipera-
tor i medio ciuitatis cōburi iuſſit. Etiā ꝯuer-
tit reginā q̄ fuit vxor maxētij iperatoris cui
iuſſit iperator māillas abſcindi: ferreiſq; vn-
gulis extrahi: ⁊ deīde decollari. Etiā ꝯuertit
porphiriū p̄ncipē militū cū ducētis militibus
quos ēt maxēti⁹ fecit decollari: ⁊ corpora coꝝ
canib⁹ dari. Et inſuꝑ multos alios hoīes: vi
ros ⁊ mulieres: ſenes: iuuenes diuites ⁊ pau
peres ꝯuertit ad fidē catholicā: ⁊ reduxit ad
viā ſalutis. Etiā habuit coronas martyrū: qꝛ
btā katharia q̄ntuplex gen⁹ martyrij ꝑpeſſa
ē. Primū qꝛ fuit ſcorpionib⁹ flagellata. Scḋʒ
eſt qꝛ poſtq̄ fuit flagellata ⁊ lacerata ſic i ob-
ſcuriſſimo carcere recluſa ē. Tertiū qꝛ fuit fa
me cruciata. Ordinauerat ei tyrānus vt ſine
cibo ⁊ potu. xij. diebus moreret̄. Quartuʒ eſt
qꝛ fuit ſuꝑ rotas horribiles extēſa: q̄ rote fue
rūt diſſipate ꝑ orōnē ei⁹: ⁊ ꝑ angelū concuſſe
ſunt: ⁊ q̄tuor milia infideliū interierūt. Quin
tū qꝛ fuit decollata. Ergo merito hʒ coro-
nas martyrū: p̄dicatoꝝ ⁊ virginū. Duodeci-
mū priuilegiū qꝛ hodie in toto mūdo eius fe
ſtū ſolēniter celebrat̄. Et in hoc p̄cellit oēs vir
gines in celo exiſtētes: p̄ter virginē mariā qꝛ
null⁹ ꝟginis feſtū ꝑ totū mundū celebrat̄ q̄-
uis in aliquib⁹ dioceſib⁹ ⁊ prouincijs particu-
larit̄ feſta aliqua virginū celebrant̄ tn̄ nō vni
uerſalit̄ ꝑ totū mūdū. Quātū ad ſcḋaʒ partē
p nr̄a informatiōe querit̄ vtrū virgo vel q̄cū
q; hoīm poſſit peccare ſine actu luxurie mor
talit̄. Rn̄r q; ſic: ⁊ hoc ꝯtingit multipl̄r. Primo
cū q̄s dat ꝯſenſuʒ i moroſam delectationem
ſicut q̄ delectant̄ cū plena rōne in malis cogi
tatiōib⁹. qḋ tn̄ nimis ꝑiculoſum eſt. Uñ Aug.
Cogitatio moroſa cū delectatiōe ⁊ ꝯſenſu eſt
mortalis. Sʒ tn̄ ſciēdum q̄ſi alicui incidit tur
pis cogitatio ꝓ volūtatē nullū eſt peccm̄. Gre.
Quātūcūq; ſit imūda cogitatio nō mētē pol-
luit ſi rō non cōſenſit. Scḋo cōmittit̄ luxuria
ſine actu. ſ. cū viſu: vt cū quis ea intētione in
ſpicit aliquā ꝑſonā vt eā concupiſcere velit.
Mat. v. Qui viderit mulierē ad cōcupiſcendū
eā iā mechat⁹ eſt eā in corde ſuo. Tertio con-

mittit locutione: vt cū quis alloquit vel arri-
det aliquā ꝑſonā ea intētiōe vt eā alliciat ad
pctm̄ mortale peccat mortaliter: ſʒ ſi ī ioco lo
quit ei. tūc niſi venialiter. Unde dr̄ in decre.
Deꝰ iudicat verba ſʒ intētionē ꝓferētis. xxij
q. v. hūane. Quarto cōmittit̄ ꝑ tactū ipudicū
vel amplexꝰ ⁊ oſcula ⁊ hmōi q̄ modꝰ ab aplo
vocat̄ turpitudo. vt hr̄ ad ephe. v. Quintuʒ
ꝯmittit̄ ꝑ ornatū corporis: vt mulieres vl' vir
gines q̄ ad hoc ſe ornāt vt alios allicer̄ poſſint
mortalr̄ peccāt. Sexto cōmittit̄ ꝑ dona ⁊ mu
nuſcula: vt cū qs dat alicui perſone donū vel
clenodiū ea intētiōe vt eū ſic ad malū actū al
liciat: ⁊ ēt q̄ portat talia dona vl' lr̄as amato
rias ſciēter mortalr̄ peccat. Septio cōmittit̄
qn̄ aliqs hʒ volūtatē malā ꝑficiēdi actū cū nō
pōt hr̄e locū ⁊ ꝑſonā: vl' etiā q̄ hr̄et locū ⁊ ꝑſo
nā ⁊ oportunitatē perpetrādi actū: ⁊ ſolūmo
do ꝓpterea dimittit qꝛ timet mūdū ⁊ ſcādalū
hoim ⁊ ꝯfuſionē ꝓpriā ne ipregnet vl' ne aliis
publicet̄: ſʒ ſi ſciret ſe poſſe latere in hoc actu
nec deū nec ſctōs curaret qn̄ hoc oꝑe ꝑpetra
ret talis peccat mortalr̄ ꝑꝑ malā volūtatē. ⁊
hoc idē intelligēdū ē de qlʒ pctō mortali qḋ
qs nō ꝓpt deū dimittit: ſʒ ſolū ꝓpter timorē
hoim. vn̄ Leo papa. Sunt nōnulli q̄ dū corde
ꝯcipiūt pctm̄ faciēdi deliberāt: illud ſ'o timo
re dimittūt aut ꝑꝑ difficultatē iplere nequeūt
hi ꝓfecto nō ī dn̄o moriunt̄. Aug. Ipſa volūta
te reus ē q̄ vult qḋ nō lʒ: ſʒ iō nō facit qꝛ non
pōt ipune fieri. Quantū ad tertiā partē iſtiꝰ
ſermonis ſciēdū ꝙ oēs hoies cuiuſcūqʒ ſtatꝰ
dn̄t honorare ſctām Katharinā ⁊ eiꝰ feſtū ſo
lēniter celebrare ⁊ eā deuote in olbꝰ neceſſi-
tatibꝰ ⁊ īfirmitatibꝰ tāqʒ ſingularē patronā
cū oi fiducia iuocare. Et ꝑlo ſacerdotes ⁊ cle
rici ⁊ literati: qꝛ ipſa maxime literata fuit: et
magiſtra ſeptē artiū liberaliū: excellēs fuit tā
qʒ ſpōſa xp̄i a ſpū ſctō edocta. Et ī ſignū huiꝰ
quinqḡita oratores ad ſpōſuʒ ſuū ieſum xp̄m
cōuertit. Un̄ legit̄ ꝙ quidā ſcolaris in anglia
ī ciuitate cātuariēſi deuote ſuiuit ſctē katha
rie vt ſibi grāʒ a deo īpetraret vt poſſet ſtude
re ꝯſciētia ⁊ vita ⁊ ī moribꝰ ad honorē dei et
ſalutē ꝓximoꝝ ⁊ ſic tulit libros ſuos: ⁊ ꝓfectꝰ
eſt ad gn̄ale ſtudiū: ⁊ ī breui tp̄e tn̄ ꝓfecit ꝙ
adeptꝰ ē magiſteriū. Rex aūt anglie audiens
famā eiꝰ qꝛ ſic literatꝰ eēt ⁊ ꝓbus ipſuʒ ad ſe
vocauit ⁊ filiū ſuū ei ꝯmiſit vt eū fidelr̄ iſtrue
ret. Et magiſter oēʒ diligētiā fecit: ſʒ filꝰ reg̃
duri ingenij ⁊ rebellis fuit. Accidit aūt ſemel
ꝙ ꝑꝑ rebellionē ſuā magiſter eū exuit ⁊ que
ſiuit virgā vt eū diſciplinaret ſicut bene me-
ruit: ⁊ filꝰ regis nudo corpore camerā exiliit
⁊ currēs ꝑ pontē in aquam cecidit ⁊ ſubmer-
ſus fuit. Magiſter aūt territꝰ deuote recom-
mēdauit eū ſctē katharine. Statiqʒ piſcato-
res cū nauibꝰ ſūt miſſi vt quererēt filiū regis
ſʒ nō ē īuētus ab eis. Magiſter incarcerat̄:
⁊ ī carcere ꝯtinue īuocauit ſanctā katharinā
recōmēdās ei filiū regis. ⁊ tertia hora ſequen
tis diei cū cātaret̄ ſumma miſſa ī parrochia
filius regis intrauit ecclīā habēs albā cami-
ſiā ī qua aureis literis erat ſcriptū illud ꝑs.
cxviij. Da mihi ītellectū vt diſcā mādata tua
Hec regi ⁊ regine narrantur q̄ ſtatim cū gau
dio veniētes ad eccleſiā viderunt filiū ſuum
ſanū ⁊ viuū. et filꝰ regis narrauit pr̄i ⁊ matri
⁊ olbus circunſtantibus ꝙ beata katharina
eū ſuſtētauit in aqua per diem ⁊ noctem ſine
omni leſione ꝓpter magiſtrū qui recōmēda-
uit eū ſancte katharine: cui fideliter a iuuen
tute ſeruiuit. Et poſtmodū idē filꝰ regis opti
mū ingeniū ſtudēdi habuit: ⁊ q̄cūqʒ ſibi lege
bant̄ ſtatim intellexit. Rex aūt cum omni po
pulo valde gauiſus eſt: et exaltauit magrm̄
illū ad magnos honores ⁊ ad magnas digni
tates ꝓpter meritū ſancte katharine. ⁊ ipſe
rex ⁊ regina ⁊ filꝰ ſuus amodo olbꝰ diebꝰ
vite ſue fidelr̄ ſeruierūt ſctē katharine. tunc
magiſter cōpoſuit illam collectam que hodie
in eius miſſa legit̄. Deꝰ q̄ dediſti legē moyſi
in ſummitate montis ſinay: ⁊ in eodem loco
corpus beate katharine v̄ginis ⁊ martyris
tue ꝑ ſanctos angelos mirabiliter collocaſti
ꝯcede ꝓpicius vt eiꝰ meritis ⁊ interceſſiōe ad
montē q̄ xp̄s eſt valeamus ꝑuenire. Et ſic pʒ
ꝙ beata katharina ſeruiētes ſibi nō dimittit
in neceſſitatibꝰ: ſʒ ſuccurrit ipſis. Etiā quidā
plebanꝰ dilexit multū btām katharinā ⁊ ī fe
ſto eius ſingulis annis cōuiuiū preparauit: ⁊
ſacerdotes ⁊ paupes inuitauit ⁊ quatuor fu
res dixerūt ad ſeinuicē. Plebanus iam cātat
in eccleſia cū ceteris clericis ⁊ nos volumus
domū ſuā intrare ⁊ nullo vidēte res ſuas ex-
portare. Et itrātes domū neminē inuenerūt
niſi famulā q̄ erat retro ī coquina ꝑparās ci-
baria ⁊ ꝑuū canē q̄ latrabat cui fures caput
amputarūt ⁊ camerā eiꝰ intrauerūt ⁊ oia ra-
puerūt. Sʒ nutu dei cameram exire nō pote
rāt: ⁊ caput canis amputatū adhuc continue
latrabat. Et ſacerdos cū ceteris rediēs de ec-
cleſia fures in camera reperit ⁊ caput canis
amputatū vidit adhuc ꝯtinue latrar̄: ⁊ ipi fu
res videntes magnalia dei ⁊ btē katharie pe-
tierūt a plebano veniā: ⁊ ꝓmiſerūt emēdam
ſic ſctā katharina ſeruauit res ſui dilectoris
Etiā ſciēdū ꝙ qdam dilectores ſancte katha
rine cōſueuerunt ſingulis annis aliquid ob
reuerētiā eiꝰ dimittere. Un̄ qdā mechanicus
fidelr̄ ſeruiuit btē katharine ⁊ oi anno aliqd
ꝓpter ipſā omiſit: vno anno abſtinuit a vino
alio anno a carnibꝰ: aut ieiunauit ī qualibet
ſeptimana vnū diē aut mane ſurrexit: aut ali

quā elcemoſynā ſingul' dieb⁹ dedit aut certū nūer orōnū orauit. Semel vno āno pmiſit ſe nō ſciēter velle mētiri:ſʒ ſp cū veritate emere ⁊ vēdere. Et pro plures ēptores pdidit:q2 ſim pliciter dixit:ſic tibi dabo:⁊ nō remiſit⁹. ⁊ hoc firmiter tenuit ⁊ ſic dānū incurrit:attn̄ pmiſſuʒ īfringere noluit. Poſt aliquos dies btā katharina a deo īpetrauit ꝙ oēs cognouerūt veritatē ipſi⁹ in emēdo ⁊ vendendo:⁊ ſic acquiſiuit ſibi magnū ꝯcurſuʒ ppl'i:⁊ ſic in breui dānū recuperauit:⁊ poſtmodū ditat⁹ eſt pluſq̄ antea fuit:⁊ veritatē vſq ad obitū ſuū in artificio ſuo ſeruauit. Et ſic pʒ ꝙ btā katharina in ſuis ſuitorib⁹ ēt in tpalib⁹ ſubuenit. Etiā btā katharina ſubuenit hoi in aīa. vñ qdā iudex iniqu⁹ ieiunauit oī āno ī vigilia ſctē katharine:⁊ feſtū ei⁹ ſolēnit' celebrauit ⁊ ſingulis annis ob reuerētiā ſctē katharine aut aliqd fecit aut aliqd omiſit:⁊ vno āno pmiſit ꝙ qcqd peteret ab eo ī honore ſctē katarie hoc nollet ōnegare. Appuit aūt ei btā katharina ī ſpē paupcule mulieris ⁊ petiuit manū ei⁹ dexterā ſibi dari:q̄ āputauit ſibi ipſi manū dexterā ⁊ ōdit paupcule mulieri. Tūc amici ipſi⁹ de hoc vere cūdātes ꝙ manū nō habuit induxerūt euʒ in igreſſum religiōis. Poſtq̄ aūt itrauit religionē:btā katharina īpetrauit ſibi magnā grāʒ adeo ꝙ ſe mltū emēdauit:⁊ deo ⁊ btē katharine ampli⁹ fidel'r ſeruiuit. Et cū iaceret ī extremis appuit ei btā katharina pulchra valde:dicēs noſti me? Qui rn̄dit. Nō. et illa dixit. Ego ſuʒ katharina cui manū tuā dediſti. Et oſtēdit ſibi manū dicēs. hoc iō feci:q2 aliā viā te ſaluādi inuenire nō potui. Et ſic felicit' obiit. Etiaʒ mercatores p t'ras cū mercimoniis ābulātes dn̄t eā inuocare ⁊ ei ſeruire. Unde vir qdā mercator multū dilexit btāʒ katharinam ⁊ vno tpe iuit cū pānis vēdēdiſ ad nūdinas:q2 pānicida erat:⁊ raptores veniētes rapuerūt ſibi pānos. Et ipſe inuocauit btā katharinā dicēs. O btā katharina quō poſſuʒ creditorib⁹ meis debita ꝑſoluere:⁊ vñ ōbeo āpli⁹ vxorē ⁊ pueros nutrire. Et ſtatiʒ raptores ꝑcuſſi ſūt cecitate ⁊ tremore mēbroꝝ. qui videntes plagā dei ⁊ btē katharine ſup ſe oīa reſtituerūt:⁊ eū libere abire fecerūt. Et inuocauerūt btāʒ katharinā ⁊ vouerūt āpli⁹ nūq̄ velle ſpoliare aliquē hoīeʒ ſi meritis ipſi⁹ ſanarent'. Et ſtatim econuerſo ſanati ſūt ⁊ vitā ſuā emēdauerūt. Etiā btā katharina nūq̄ vel raro pmittit dānari ſeruiētes ſibi. Uñ legit' ꝙ qdā canōic⁹ habēs plura bñficia malā vitā duxit:ſʒ btāʒ katharinā dilexit. qui habuit capellanū virū deuotū ⁊ caſtū ⁊ aliuʒ pſbyteꝝ cōmēſalē qui etiā ſeculariter vixit. Et quadā nocte capellan⁹ viſionē habuit et vidit canōicū ⁊ pſbyteꝝ:ābos ad iudiciū trahi:⁊ iudex volēs ſentētiare ſup ambos vt decapitarent:beata katharina interceſſit p canonico apud iudicē. vt ſniam adhuc p annuʒ differret:vt ſic ſe in illo āno emēdaret:ſʒ ali⁹ pſbyter nō habuit interceſſorē. iō decapitat⁹ eſt. De mane finito diuino officio pſbyter ad mēſaʒ nō venit de quo admirabat' canonic⁹. Et capellan⁹ vir iuſt⁹ caſtus ⁊ deuot⁹ narrauit canonico quā viſionē viderat in nocte, et ſic ambo iuerūt ad domū pſbyteri ⁊ eū ſubitanea morte defūctū inuenerūt. Quo viſo perterrit⁹ canonicus:oīa bñficia libere reſignauit:⁊ ordinem ciſterciēſiū intrauit ⁊ vitā ſuaʒ in bono finiuit. Etiā meretrices dn̄t honorare ſanctā katharinā. Unde legitur ꝙ quedā meretrix per. xx. annos in meretricio ꝑdurauit ⁊ nihil bōi fecit niſi ꝙ ieiunauit vigiliā ſancte katharine ⁊ iuit ad eccl'iā ⁊ ꝯtritionē habuit ſup peccata ſua que fecit per totū annū ⁊ pmiſit ſe velle emēdare:ſed ſemper recidiuauit. et in. xx. ānos iterū iuit ad eccl'iā cū ppoſito emēdatiōis:⁊ pſtrata añ ymaginē beate katharine:inuocauit eā deuote ⁊ pmiſit realiter emēdā:⁊ ymago magna btē katharine cecidit ſup eā ⁊ mortua eſt. Et cāpanator volēs pulſare ad veſpas inuenit eā mortuā:⁊ vocauit ſacerdotē ⁊ ppl'm ad vidēdū hoc factū. Et ſacerdos ⁊ ppl's cognouerūt eā eſſe meretricē illā ⁊ rogauerūt deum ⁊ ſanctā katharinā vt reuiuiſceret ſi eēt ſpes ſalutiſ notificādo eis quō mortua eēt. Et ſtatiʒ ſurrexit ⁊ ſacerdoti ⁊ oī pplo indicauit quō imago btē katharine eā occidiſſet. ⁊ btā katharina duxit eaʒ ⁊ oſtendit ei penas dānatoꝝ: ⁊ etiā gaudia bonoꝝ ⁊ btōꝝ:⁊ inſup impetrauit ei a ſpōſo ſuo ieſu xp̄o vt econuerſo reuiuiſceret ⁊ pctā ꝯfiteret'. Et ſupplicauit ſacerdoti vt audiret cōfeſſionē ei⁹ ppter deū. ⁊ ſic itegrā ꝯfeſſionē fecit: ⁊ poſtmodū nūq̄ mortal'r peccauit. Etiā ſctā katharina ſuccurrit mulierib⁹ p̄gnātib⁹. Uñ fili⁹ cuiuſdā p̄ncipis defunctis parētib⁹ fidel'r ſeruiuit btē katharine. Nā habuit capellam ppe caſtrū ſuū in honore ſctē katharine dedicatā ad quā quotidie itrauit ⁊ btē katharine orauit. Accidit aūt ſemel dū ſic oraret ꝙ tres pulcherrime virgines ſibi appērēt ⁊ ipſe territus caput ad terrā inclinauit: ⁊ vna illaꝝ dixit. O q̄ ruſtical'r agis cū tn̄ ſis nobilis, inſpice in nos:q2 ppter te huc venim⁹. Et media dixit. Quā ex nobis p ſponſa vis hr̄e? Et illa a dextris ſuis, dixit ſibi occulte vt mediam ſibi eligeret ⁊ dixit illā eſſe beatā katharinā hui⁹ capelle patronā:⁊ ipſe elegit ſibi eādē in ſpōſaʒ ſuā. Tūc ipſa btā katharina ī ſignū deſpōſatiōis dedit ſibi crinale pl'cherrimū de roſis pulcherrimis ⁊ p̄cioſis:ponēſq ſuper caput ipſi⁹. Et in ſe reuerſus inuenit ſup caput crinale de q̄ proceſſit odor ſuauiſſim⁹:⁊ ex hoc va-

de fuit gauiſus. Seruauit crinale illud cū oī di-
ligētia: ⁊ multo fidelius deuotius amplꝰ ei
ſeruiuit. Poſtꝗ̄ aūt attigit virilē etatē: amici
ſui tradiderūt ſibi pulcherrimā ꝟginē ⁊ no-
bilem in matrimoniū. Et celebratis nuptijs
eā ſeruiuit btē katerie: ⁊ ſꝑ de mane ſurrexit ⁊
capellā intrauit ⁊ orauit. Et vxor ipſiꝰ iā im-
pregnata q̄ſiuit ab āncilla ſua quo dn̄s eiꝰ de
mane trāſiſſet. Cui āncilla. Eſt ciuis ꝓpe cimi
teriū q̄ hꝫ pulcherrimā filiā ⁊ ad illā vadit et
vxor ex hoc valde triſtata eſt. Et de ſero mrēū
queſiuit vir in lecto cur ſic triſtis eēt. Et ipſa
reſpōdit. Nōne merito triſtari deberē qr vnā
aliā plꝰ diligitis: ⁊ ſēꝑ de mane ſurgitis ⁊ ad
eā itis? Et ille. Que eſt iſta? Ipſa r̄ndit. Filia
illiꝰ cuius ꝓpe cimiteriū. Et ipſe r̄ndit. Nō eſt
illa filia ciuis cui ſeruio: ſꝫ ē alia multo pul-
chrior ea ad quā de mā̄e vado ⁊ ei ſeruio. Et
iterū altera die de mane ab ea ſurrexit ⁊ ad ca
pellā iuit. ⁊ ipſa nimiū triſtata ſeipſā occidit
cū gladio ⁊ puero in vtero. Et ipſe rediēs de ca-
pella ⁊ aperiēs camerā vidit matrē cū puero
occiſā: ⁊ amare cepit flere ⁊ clamare. Ue veve
quare nō dixi tibi veritatē. nam ego ſuꝫ occa
ſio iſtiꝰ mali: ⁊ ſic ſtatiꝫ ecōuerſo cucurrit ad
capellam ⁊ flēdo inuocauit beatā katharinā.
Et iterū apparuerūt ſibi ille tres ꝟgines: ⁊ bea
ta katharina terſit ſibi oculos ⁊ faciē dicens.
Quare ſpreuiſti me ⁊ recepiſti aliā ſpōſā: at-
tñ qr mihi ſemꝑ ſeruiuiſti ego tibi ſuccurrā ⁊
vxori ⁊ puero: ſurge cito ⁊ vade ad caſtrū tuū:
⁊ inuenies vxorē tuā viuā q̄ peperit filiā quā ēt
katharinā nolare debes: ⁊ ꝓ ſatiſfactione: qr
me ſpreuiſti debes ꝯſtruere hoc monaſteriuꝫ
ſanctimonialiū ⁊ filia q̄ iā eſt nata erit prima
abbatiſſa huiꝰ mōaſterij: ⁊ erit virgo deuota
⁊ ipſa liberabit cū ſuis deuotis orōnibꝰ aīam
pr̄is tui de purgatorio. Et ipſe ſtatim letāter
cucurrit ⁊ matrē ⁊ filiā inuenit ⁊ ipſa fatebat̄
ꝙ demōes aīam eiꝰ ad infernū deduxiſſent ſi
btā katharīa nō ſibi ſuccurriſſet. Et ipſe ꝯſtru
xit mōaſteriū ⁊ crinale roſeū qđ btā kathari-
na ſibi tradidit ad mōaſteriū dedit ⁊ nolauit
monaſteriū ad roſeū crinale. Et ipſe ⁊ vxor btē
katharine oībus diebꝰ vite ſue ſeruierunt.

Sequunt̄ ſermones cōes diſcipuli.

De dedicatione. Sermo. xlv.:

Domꝰ mea domus orōnis vocabit̄. Eſa. lvj. Mat. xxj.
Mar. xj. Lu. xix. Jo. ij. Hodie pagit̄
feſtū dedicatiōis huiꝰ eccl'ie q̄ i ho
nore iſtiꝰ ſcti. N. vł iſtoꝝ ſctōꝝ. N. ⁊. N. ē dedi
cata. Et tale feſtū ſolēnit̄ ⁊ deuote letāter eſt
pagēdū. vñ i decr. di. Dedicatiōis ſolēnitas ē
ſingul' ānis ſolēniter celebrāda. đ ꝯſe. di. i. ſo-
lēnitates. vñ i pñti ſer. tria ſūt dicēda. Primo
quō ꝓbat̄ ꝙ feſtū dedicatiōis ē ſolēnit̄ celebrā
dū: ⁊ qđ cogitare dꝫ q̄s cū intrat eccleſiam et
quare libēter ire debemꝰ ad eccleſiā ⁊ ad dedi
catione. Scđo de illis qui nō ſunt ſepeliendi
in loco ſacro. Tertio quedā exēpla ⁊ miracla
pro informatione noſtra. Quātū ad primā par
tē iſtius ſermonis ſciēdū ꝙ feſta dedicatiōis
eſt ſolēniter letāter ⁊ deuote peragēdā ab oī
bus xp̄ifidelibꝰ. Hoc ꝓbat̄ p̄mo ex veteri teſta
mento. Nam exo. xxiij. preceptū eſt a dn̄o qđ
vniuerſus pp̄ls iſrael ter in anno. i. tribꝰ feſti
uitatibus. ſ. paſche. pēthecoſtes ⁊ in feſto en-
cenioꝝ. i. đdicatiōis tēpli vnuſq̄ſq̄ p̄ntaret ſe
dn̄o i hierl'ꝫ: ⁊ offerre đberet hoſtias i lege de
terminatas. Et ſic nos cū orōnibꝰ ⁊ oblatiōibꝰ
ſolēnizare đbemꝰ feſtū dedicatiōis. vñ dr exo.
xxiij. Nō apparebis i cōſpectu meo vacuꝰ. Si
pauꝑes offer deo cor ꝯtritū. ps. l. Sacrificium
deo ſpūs ꝯtribulatꝰ ⁊c. Scđo ꝓbatur in nouo
teſtō. Nā xp̄s ꝑſonaliter viſitauit feſtū dedi-
catiōis. vt ptꝫ Johā. x. Facta ſunt encenia in
hierl'm ⁊ hyemis erat ⁊ ambulabat ieſus i tē-
plo i porticu ſalomonis. Et quotiēſcūq̄ ieſus
hierl'm venit: frequēter p̄mo tēplū viſitauit vt
nobis exēplū daret. ꝯñ Gre. oīs xp̄i actio nr̄a
eſt inſtructio. Aug. Tota vita xp̄i i terris quā ꝑ
hoīeꝫ geſſit: diſciplina moꝝ fuit. Sequamur
igit̄ xp̄m in nouo teſtō ⁊ ſctōs pr̄es veteris te
ſtamēti q̄ placuerūt in hoc deo. Sic ⁊ nos ſpe
rare debemꝰ i hoc deo placere ꝙ deuote ⁊ letā
ter feſtū dedicatiōis pagamꝰ. Pro q̄ ſciēdū ꝙ
gaudiū p̄ntiꝭ dedicatiōis repñtat nobis gau-
diū futuꝝ i celo. In ſignū huiꝰ flores ⁊ grami
na ſpargunt̄. ⁊. xij. cādele q̄ ſignāt. xij. apl'os i
parietibꝰ accēdunt̄: altaria ⁊ imagines decorā-
tur ⁊ ſacerdotes induūt p̄cioſiores caſulas. et
cl'ici canūt cātū q̄ cātat̄ i maioribꝰ feſtis kyrie
eleyſō. Sctūs. ⁊ Agnꝰ dei. Et in aliq̄bꝰ eccl'ijs
cātat̄ in organis: cytharis: ⁊ cymbalis in ele-
uatiōe corꝑis xp̄i. ps. cl. Laudate dn̄m i tym-
pano ⁊ choro: laudate eū i chordis ⁊ organo.
Uñ ſciēdū ꝙ qñ q̄s intrat eccl'iam cogitare dꝫ
q̄re eccl'ia ꝯſtructa ⁊ đdicata ē. ſ. vt deꝰ ibi ado
ret̄ a xp̄ifidelibꝰ. ꝗ dr domꝰ orōnis. Hoc nō co
gitāt q̄ in eccl'ijs ꝟba inutilia ⁊ q̄nq̄ nociua ꝑ
ferūt. Cōtra tales dr i dec. Nō dꝫ loco orōnis
īſedere fabulis otioſis. di. xxv. al. exēplū legit̄
de ſancto Uuitto: q̄ vidit diabolū ſcribētē ver
ba in eccl'ia ꝓlata. Uñ hoc exēplū quere i ꝓm
ptuario. xvj. E. Etiā aliq̄ pertrāſeūt eccleſiā
quaſi beſtie: nec flectūt genua. etiā aliq̄ ſuper
be intrāt eccl'iaꝫ cū lōgis caudis ⁊ manicis ⁊
ſpiſſis peplis. ⁊ maſculi in ſciſſuris toꝝ crini
bus ⁊ argēteis cigulis: ⁊ ſuꝑ tales eq̄tat dia-
bolꝰ. Job. xlj. Ipſe ē rex ſuꝑ oēs filios ſupbie.
Exemplū de hoc ſcribit Guil. lugđ. in ſumma
vicioꝝ ꝙ q̄dā vidit diabolū equitātē in lōga

cauda cuiuſdã ſupbe mulierȝ:q̄ de cauda ce-
cidit in lutũ:⁊ aliũ diabol⁹.riſit.⁊ talia ſũt illi
cita ⁊ īhoneſta.Uñ in decre.dr In eccl'ia nihil
dȝ agi īhoneſti.di.xlij.Ergo qñcũqȝ q̄s intrat
eccl'iã.itret eã reuerēter ⁊ humiliter q: ibi ve
raciter p̄ſens eſt in ſacro xp̄s:⁊ deũ deuote dȝ
inuocare orationib⁹ſuis.vñ Aug.in regula.In
oratorio nemo aliq̄d agat niſi id ad qδ ſactũ
eſt:vñ⁊ nomē accepit.Unde dr.Dom⁹mea do
mus oronis.Inſup ſciēdũ eccleſie cimiteria ⁊
mōaſteria ſunt ab eccl'ia p̄uilegiata.ſic ꝙ nul
lus laic⁹cuiuſcũqȝ auctoritatis ſit dȝ inuadere
bona eccleſie ⁊ parochie ⁊ monaſterij.nec per
vim ſibi vſurpare nec retinere ad vſum ſuũ.
Oppoſitũ faciētes ſiue nobiles ſiue ruſtici nō
pſpabunt ī hac vita:q: vt frequēter occurrũt
eis infortunia:q: ſic ſcti iudicãt ⁊ vindicãt ſe in
eis ⁊ cōquerunt regi celoꝝ ſuper eos.Et inſu
per tales ſunt excōicãdi.Uñ in decr.dr. Inua
dere bona clericoꝝ eſt inuadere bona eccleſie:
⁊ tales ſũt excōicãdi.xij.q.ij.eccleſiaꝝ.xvj.q.j.
ſimiliter.Sed q̄ incēdũt ⁊ frangũt eccleſias ⁊
mōaſteria.ſunt ip̄o facto excōicati ⁊ poſt de-
nũciationē ad papã mittēdi ſunt. Hãc ſniam
nō curãt heretici:q̄ heu tã plures eccleſias et
mōaſteria ꝯbuſſerũt. Et etiã q̄ defraudãt ec-
cleſias ⁊ aias ī teſtamētis ⁊ ſuffragijs grauj-
ter peccãt ⁊ aie ꝯquerũt de ipſis:Uñ in decre.
dr.Multũ delinquũt q̄ differũt exequi teſtm̄.
xxiij.q.ij.Immo pſone fugiētes ad eccleſiã cũ
ſuis reb⁹ debēt tueri in eccleſia.Uñ de hoc dr
in decre.Qui fugientibus ad eccleſiam dãna
inferunt ſunt excōicandi.xvij.q.iiij.diffiniuit.
Exēplũ de illis q̄ ſibi vſurpãt bōa eccl'ie p fur
tum quere infra in p̄ōptuario.xvij. C Etiam
tyrãni q̄ cũ potētia inuadũt eccl'ias q̄uo puniã
tur.Exēplũ de hoc vide ibidē.xviij. C Uñ etiã
ſciēdũ ꝙ libēter dbem⁹.viſitare dedicatiōes.
Primo q: ibi orat a ſacerdotib⁹ p ipſis heri in
veſpis hodie in matutinis:in miſſis:in tertia
in ſexta in nona.⁊ ī ſecũdis veſperis: vt q̄ſq̄s
hoc templũ bñficia petitur⁹ īgreditur: cũcta
ſe impetraſſe letet.Et etiã quotidie in quali-
bet miſſa oratur p aſtãtib⁹in canone.Et olm
circũſtãtiũ quoꝝ ibi fides cognita ē:⁊ tota de
uotio:p q̄bus tibi offerim⁹.Ergo ſalubre eſt
ſingulis dieb⁹audire miſſam q: ãgeli illo die
delectabil'r morant cũ illo hoie:⁊ pl⁹ ſollicite
ſeruiũt ſibi ⁊ cuſtodiũt ipſuȝ.Et etiã pſpera-
bitur ille homo in agēdis.Mat.vj.Primo q̄ri
te regnũ dei ⁊ iuſtitiã ei⁹⁊c.Scdo propter in-
dulgētias ꝯſequēdas nō ppter laute comede
re bibere:⁊ chorizare:nec ppter ludere:ſȝ pro
pter īdulgētias debem⁹deuote viſitare dedi-
catiōes:⁊ illũ diē in ſeruitio dei expendere ſcȝ
audiēdo miſſas:ſermōes ⁊ veſperas. Oppoſi
tũ faciũt q̄ intrant tabernã ⁊ inebriant:vel qui

circũſtãt choreã ⁊ ſic iudicãt hoies: et miſſas
negligũt ſermonē ⁊ veſpas:⁊ ſic illũ diē expē-
dũt ī ſeruitio diaboli:q: ſcdȝ ſer.xp̄i.Matt.vj.
Nemo pōt duob⁹dñis ſeruire.Exēplũ de vgi
ne cui ꝯfeſſor inhibuit nō ampli⁹chorizare in
publica chorea:q̄ poſtmodũ venit ad dedica-
tionē:⁊ īcepit chorizare:⁊ de⁹plagauit eã ꝙ in
chorea ſubitanee obijt . Itē illud exēplũ q̄uo
mulier in chorea necata ē cuȝ baculo.Et hoc
q̄re ī p̄ōptuario.xij. C Itē tibicē q̄ in chorea
a fulmine extinct⁹ē.Et hoc q̄re ibidē.xiij. C
Quãtũ ad ſcdaȝ partē ſciēdũ ꝙ ex quo hodie
pagit dedicatio hui⁹eccl'ie ⁊ cimiterij:tũc q̄rit
q̄ ſũt iſti q̄b⁹ denegat ſepultura in loco ſacro?
Rñdet ꝙ multi ſũt.Et p̄mi ſunt infideles:pa-
gani:heretici:iudei.de ꝯſe.di.j.eccl'iã.Secũdi
ſũt xp̄iani excōicati.xxiij.qō.ij.Sane ⁊ ſup. Et
ſcdȝ Guil.ē'notorij excōicati minori excoica-
tiōe.Tertij vſurarij mãifeſti. extra de vſur.c.
Q: volb⁹.al's Quãqȝ.li.vj.Quarti publici ra-
ptores:ex eo.c.Sup eo.Immo raptoꝝ ⁊ vſura
rioꝝ oblationes nō ſunt recipiende vt habet
extra de rapt.Sup eo.Quinti q̄ in torneamē
tis moriunt.Et exponit Hoſti.Si q̄s etiã ibi
vuln⁹letabile accepit:lȝ poſtea ſupuixerit : q̄
cõuis pēiteat ⁊ ei eucharīſtia nō denegat:ca-
rebit tñ eccl'iaſtica ſepultura extra de tornea
mētis.c.j.Etiã duellũ ⁊ cãdēs ferrũ iq̄dlibet il-
loꝝ ē p̄hibitũ.xxij.q.ij.Querit.Sexti q̄ ſeipſos
interficiũt.Immo tales debēt ſepeliri ſubtus
patibulũ.xxiij.qō.v.placuit.Septimi publici
blaſphemi dei ⁊ ſctōꝝ.extra de maledi.c.Sta
tuim⁹.Nota caplȝ. Octaui religioſi ppetarij
vtriuſqȝ ſex⁹.extra de ſta.mona.c. Sup quoſ-
dã.Noni famuli ⁊ nutrices iudeoꝝ ſi in ſerui
tijs eoꝝ decedũt.Decimi meretrices:ſi ī mere
tricio decedũt.Undecimi lictores ī tali officio
dcedētes.Duodecimi publici traditores. tre
decimi publici luſores.Et no.iſta ꝯcludēdo ꝙ
gñaliter null⁹notori⁹de peccato mortali ſepe
liend⁹eſt in loco ſacro.Et hoc ſignãter locum
hȝ ſi tales nō ſunt recōciliati eccleſie per peni
tētiã.Nam ſi recōciliati eſſent vel certa ſigna
penitētie appareret ſepeliendi ſunt:ſed here
des tenent p eis ſatiſfacere.xiij.q.ij.q̄b⁹ pecca
ta dimiſſa ⁊.c.nō eſtimem⁹. Quere illã mate-
riã diligenter.Decimiquarti pueri.q̄ ſine ba-
ptiſmo moriunt.Circa qδ querit vtrum mu-
lier p̄gnans defuncta debeat ſepeliri cũ pue-
ro?Rñr ſm Hoſti.ſi eſt certũ ꝙ part⁹ eſt mor-
tuus in vtero:tunc mulier cum partu ſepelia
tur.Si vero certum eſt ꝙ partus viuit vel du
bitat de hoc tunc mulier debet ſcindi prius.
Et ſi viuus ſit part⁹:dȝ baptizari ſi eſt mor-
tuus extra cimiteriũ ſepeliri debet.Etiã ſciē-
dũ ꝙ ſepultura debet eſſe libera. Unde preci-
pit vniuerſis ſecularibus et religioſis ſub in

terminatiõe maledictiõis eterne ne inducāt
aliquos ad vouēdum ſeu iurandū fide inter=
poſita ſeu al'r promittendū vt eoꝝ apud ec=
cleſias eligāt ſepulturas:vel iā electā vlteri⁹
nō immutēt al's talis electio irrita eſſet.Et q̄ cō
trariū fecerit:ipſo facto eſt excōicat⁹:ꝛ nō pōt
abſolui niſi a papa.extra de ſepul.aiaꝝ li.vj.
Querit̄ q̄d ſi taxet̄ ꝑ quāta pecunia quis po=
nat̄ in tali eccleſia vel cimiterio.Rñdeo ſcđm
Hoſt.ſymonia eſt.Itē ſi aliq̄d dat̄ pro exeq̄is
vel vigilijs mortuoꝝ vtrū cōmittat̄ ſymonia.
Rñdet̄ ſcđm Hoſt.pro hmōi nihil debet exi=
gi:ſed ꝑie conſuetudines debēt obſeruari. ex
tra eo.ad noſtrā.Quid cū dat̄ clericis pecu=
nia vt vigilēt ſup defunctos:vel dicāt pſalte
riū.Rñdet̄ ſcđm Hoſt.ſi recipiūt pecuniā vt vi
gilēt:lȝ ad vigilias ſequat̄ oratio:non eſt ſy=
monia.Si aūt de legēdo pſalteriū pactū fiat
ſymonia eſt.Quid ſi det̄ pecunia ꝑ anniuer=
ſario fiendo.Rñdet̄ ſcđm Hoſt.diſtinguēdū
eſt q2 ſi det̄ tēporale pro ſpirituali tanꝙ ap=
preciatio eius ſymonia eſt. Si vero non det̄
tanꝙ principale p̄ciū:ſed vt inductiuū de=
uotionis ꝛ pro eleemoſyna:licitū eſt.Simili=
ter ſi fieret pactū de miſſis legēdis: ſymonia
eſt.Itē querit̄ vtrū ſacerdos poſſet recipe pe
cuniā pro miſſis legendis quas ipſe in peni=
tentijs iniūxit.Rñr ſm Hoſt.nō dȝ miſſas q̄s
ſic iniūxit celebrare:q2 ſpēs mali eſt.ex̄ de vita
ꝛ hone.cleric.Cū ab oi.Itē ſacerdos q̄ ꝑpter
tp̄alia p̄ncipal'r adminiſtrat ſacr̄a. ſ. baptiſ=
mi:extreme vnctionis penitentie ꝛ ſignāter
qui hȝ auctoritatē epi ꝛ dicit gratis nō ha=
beo:nec abſoluam te niſi in tm̄ dederis mihi
talis ſacerdos committit ſymoniam: et ipſo
facto incurrit excōicationē.Nihil em̄ pro ad
miniſtratione ſacramētoꝝ eſt exigendum.vt
habet̄ extra de ſymo.nō ſatis ꝛ.c.ſequēti. vñ
etiā dicit xp̄s in euāgelio.Matt.xiiij.Gratis
accepiſtis:gratis date.Nota circa hāc mate
riam ſcđm.b.Tho.de aquino in quadam q̄ō=
ne a quolibet vt in diſpēſatione ſacramēto=
rum ſymonia euitet̄ tria ſunt neceſſaria.Pri
mum eſt vt fiat ex conceptione iuris diuini
vel humani:aut ſaltē pie cōſuetudini.Secun
dum eſt vt ſit intētio pia ꝛ non corrupta.Ter
tiū vt ſit forma honeſta:vt qui requirat̄ ante
pū officij exhibitionē nec pactū interuenire vi
det̄:ſed expleto officio poterit erigi.Si igit̄ il
la tria cōueniant:ſecure recipiāt.Quātū ad
tertiā partē ſciendum φ deo diſplicet ꝛ ſctis
q̄n ꝑpter pecuniā praui hoīes ſepeliunt̄ in ec
cleſijs.Hoc oſtēſum eſt in illo epō q̄ ſepeliuit
iniquū hoīez in eccl'ia ſancti Fauſtini marty
ris:q̄uo poſtmodum ſubitanee obijt. Exēplū
hoc quere infra in promptuario.i. S Item
queriſum hoīem noīe Ualentinū dyaboli tra=
xerunt cum funibus de eccleſia.Hoc q̄re ibi=
dem.ij. S Itē vſurarius ſepultus in mona=
ſterio:monachos inquietauit.Exēplū de hoc
quere ibidem.iij.S.

Item de dedicatione ꝛ indulgentijs.
Sermo.xlvj.

VEre dñs eſt i loco
iſto Gen.xxviij.Libēter debemus
viſitare eccl'iā.Pro ꝑp p̄ñtiā dei:
q2 hic eſt veracit̄ i ſacro:ſicut nat⁹
eſt de Maria virgine:ꝛ a mortuis reſurrexit.
Ergo d̄r Uere dñs.Scđo ꝑpter indulgētias
quas hic homo mereri pōt.Unde loquendo
de indulgentijs : nūc in p̄ſenti ſermone tria
ſunt dicēda.Primo q̄d ſit idulgētia:ꝛ vñ ha=
bēt ortum indulgētie:ꝛ q̄s pōt cōferre indul=
gētias ꝛ quare xp̄s dedit talē poteſtatē prela
tis eccleſie.Scđo que requirunt̄ ad indulgē
tias cōſequendas.Tertio alique queſtiones
cū exēplo.Quātū ad primū.Indulgētia nihil
aliud eſt ꝙ remiſſio pene ꝑ pctis debita. vñ
ſctūs.Tho.i.iiij.di.xx.Indulgētie valēt ad re
miſſionē pene reſidue poſt ↄtritionē ꝛ ↄfeſſio
nē.Pro quo ſciēdū φ in cōtritiōe ꝛ cōfeſſione
remittit̄ culpa ſȝ ſolutio pene adhuc manet:q2
ſm magr̄m ſen.li.iiij.diſt.xxiiij.Deus ex iuſti
tia ipunitū nō dimittit delictū.vñ Aug.nullū
malū ipunitū.aut hic aut i futuro.In purga
torio opȝ nos ſoluere penā ꝑ peccatis : ꝛ re=
ſpectu talis pene valēt indulgētie. Itē queri
tur:vnde indulgētie habēt originē. Reſpōde
tur φ ſunt quatuor theſauri eccleſie vnde ille
indulgētie emanant. Primus eſt theſaurus
reconditus ex ſuperabūdanti merito paſſio=
nis chriſti:q2 illud meritū ſufficiebat ad infi=
nitos mūdos:ꝛ ad infinitos hoīes redimen=
dos:ꝛ de ſuperabundāti:indulgentie dātur.
Scđs theſaurus eſt genitricis dei Marie q̄
nunꝙ venialiter nec mortaliter peccauit : et
tamē multos dolores ſuſtinuit : ꝛ ſpāliter in
morte filij.Lu.ij.Tuam ipſius animam per=
tranſibit gladius.Et de ſuperabūdātia iſti⁹
theſauri dicunt̄ ille indulgētie erogari.Ter=
tius theſaurus eſt Iohānis baptiſte qui in
vtero ſanctificatus erat:cuius cibus erāt lo=
cuſte ꝛ mel ſilueſtre:ꝛ veſtes d̄ pilis cameloꝝ
ꝛ:ſuper caput eius datū eſt ſaltatrici. ꝛ ſan=
ctorū apoſtolorum:ꝛ omniū martyrum quo=
rum ſanguis ꝑ chriſto fuſus plus meruit ꝙ
eis fuiſſet neceſſariū ad p̄miū:ꝛ de tali ſuper
fluo ſumitur illud vnde indulgentie dantur.
Quartus theſaurus eſt ſanctorum cōfeſſorū
virginū ꝛ oīū electoꝝ qui in ieiunijs:vigilijs:
orationib⁹:ꝛ caſtigationibus:ꝛ peregrinatio=
nib⁹ deo fideliter ſeruierunt:quoꝝ merita ita
fuerūt ſublimia:vt lōge minora eis ſufficeſ=

ſent ad ſalutē:ꝛ iō de ipſoꝝ ſuperfluo ceteris
pctōibꝰ ꝓuidentꝰ īdulgētie. ſꝫ diceres qꝛ ſcti
ſunt iā ꝑmiati in celo vltra ꝯdignū:ꝙ nihil re
māſit ſupfluū? Rñdet q̇dā doctoꝛ ꝙ quodlibꝫ
bonū opꝰ in charitate factū ad duo pꝛoficit.
Pꝛimo eſt meritoriū vite eterne.ꝛ ſic verū eſt
ꝙ ſcti ꝑmiati ſunt vltra ꝯdignum: qꝛ habent
iā vitā eternā cui nulle dantꝰ hic paſſiōes cō-
digne.vt ptꝫ ꝑ apoſtolū dicētem ad Ro.viij.
Nō ſunt ꝯdigne paſſiōes ꝛc. Scḋo bonū opꝰ
in charitate factū ē relaxatiuū pene ꝓ pctis
debite:ꝛ ſic ſancti ꝑ bona opa ꝛ paſſiōes etiā
meruerūt relaxationē pene ꝓ pctis deputate
iō q̄ ad hoc nō fūt ꝑmiati: qꝛ ipſe glioſus dñs
noſter ieſus xp̄s pctm̄ nō fecit:nec inuentus
eſt dolus in oꝛe eiꝰ.Et etiā glorioſa virgo ma
ria non peccauit venialiter nec moꝛtaliter. ꝛ
etiā ſctūs Joānes baptiſta nō peccauit moꝛ-
taliter.Et ſcti apoſtoli:ꝛ ſancti martyꝛes: et
ſcti cōfeſſoꝛes:ꝛ ſancte virgines pauca pecca
ta cōmiſerūt:ꝛ tñ multa bona opera ꝛ exerci
tia habuerūt:laborādo.ieiunādo:vigilando:
caſtigādo coꝛpa ſua:ꝛ inſup multas paſſiōes
ſuſtulerūt.q̄ ꝓ pctis multoꝝ poſſent ſufficere
Et in hoc ꝯcoꝛdat ſctūs Tho.in.iiij.diſt.xxix.
Quoꝝ meritoꝝ tāta ē copia ꝙ oēm penā de-
bitā nūc viuētibꝰ excedūt:ꝛ ꝑcipue ꝓpē meri
tū xp̄i.Itē querit̄ cui cōmiſſus eſt theſaurus
eccleſie:ꝛ q̄ expēdēdi theſaurū eccleſie habēt
poteſtatē? Rñdet̄ ſm̄ ſctm̄ Tho.i.iiij.di.xxiiij
ꝙ ſolꝰ papa hꝫ poteſtatē plenariā ſup theſau
rū eccl̄ie. Vñ ħꝛ extra de pe.ꝛ remiſ.ca.cum ex
eo.Indulgentias dādis ſummus pontifex hꝫ
plenitudinē poteſtatis. Sꝫ epiſcopi habent
limitatā poteſtatē faciēdi indulgentias:non
vniuerſalē.Item queritur quare deus dedit
ſuo vicario.ſ.dño apoſtolico ꝛ ep̄is talem po-
teſtatē ſuper theſauris eccleſie? Reſpōdetur
ꝙ quintuplici ratiōe.Pꝛima ratio:vt oſtēda-
tur dei bonitas imēſa:ꝛ eius infinita miſeri-
coꝛdia.Et hec eſt potiſſima cā.Nā deꝰ ꝑ hoc
oñdit ſe plus velle acceptare modicū opus
ex charitate factū.ſ.eleemoſynā:oꝛationē pe
grinationē:ꝙ ꝙ velit hoiem pati penam ma
gnā inuite.Scḋa vt hoies ꝑ indulgētias mo
ueantꝰ ad opa pietatis exercēda:ꝛ ad venerā
das reliquias ſanctoꝝ:q̄ oꝛgana ſpiritusſan-
cti fuerunt.Placet eñ deo honoꝛare ſanctos
ꝛ reliquias ſanctoꝝ:quod oſtendit in hoc ꝙ
miracula in ꝑſentia reliquiarū facit. Tertia
vt diuites delicati qui de minimis penis do
lent valde ne diſparent:cū penas purgatoꝛij
audiēt ita hoꝛribiles eſſe:dantꝰ eis indulgen
tie ꝑ eleemoſynarū erogationē:qḋ ſine dolo-
re ī ꝑſenti ꝑñt efficere:ꝛ ſic penas purgatoꝛij
euadere in futurū.Quarta.vt paupes ꝯſola-
rentꝰ:qꝛ cū diuites faciunt eleemoſynas:pau
peres vtrinq; cōſolantꝰ:qꝛ dñs ſollicitus eſt pau
perū qḋ oñdit in hoc. Quinta.vt deꝰ ꝓbaret
nr̄am fidē:quō credamus in ſanctā eccleſiā
catholicā:ꝛ quō credamꝰ qḋ dñs dedit tantā
poteſt itē pꝛio beato petro apoſtolo ſingula-
riter dicēs Mat.xvj. Quodcūq; ſolueris ſup
terrā ꝛc.Et eādē poteſtatē hꝫ iā dñs apoſto-
licus quā habuit btūs petrus ꝛ ꝯſr alij ꝑlati
eccl̄ie.Et hoc quātū ad pꝛimā partē. Quātū
ad ſcḋam partē querit̄ q̄ requirunt̄ ad indul
gētias ꝯſequēdas.Rñr ſm̄ ſctm̄ Tho. in.iiij.
di.xx.quatuoꝛ requiruntꝰ. Pꝛimo auctoritas
dātis indulgētias. Sꝫ ſi queratꝰ: quis poteſt
dare indulgētias.Rñr.Papa hꝫ plenitudinē
poteſtatem. Nam poteſt centum annos vel
mille dare imo pōt dare indulgētias oīꝫ pec
catoꝝ vel dimidiā vel ſeptimā partē pctōꝝ.
Et breuiter:ĩnq̄tū vult pōt dare:ſed epiſcopi
hñt auctoꝛitatē limitatā:qñ dedicatur eccl̄ia
nō pōt dare vltra annū. In anniuerſario ꝟo
dedicationis:aut alia ex quacūq; cauſa non
poſſunt dare indulgētias niſi.xl.dierū.extra
de pe.ꝛ remiſ.Cū ex eo.Vtrum pꝛelati aliq̄ñ
ſ.abbates:ꝑpoſiti:decani:pꝛioꝛes poſſunt da
re indulgētias.Reſpondetꝰ quod non.Vnde
habetur in iure canonico.Nō inferioꝝ. Sed
tñ epiſcoporum intereſt dare indulgentias.
extra de pe.ꝛ remiſ.Cum ex eo. Sed ſciendū
qḋ tales prelati poſſunt cōferre fraternitatē
ꝛ beneficia oꝛdinis vel monaſterij ſui q̄ parti
cipatio valet homini in vita ꝛ poſt moꝛtē ſic
qḋ q̄cquid boni fit in toto oꝛdine ꝑ fratres et
ſoꝛoꝛes ſi generalis oꝛdinis dat:vt in tota ꝓ-
uincia ſi ꝓuincialis:vel i monaſterio ſi abbas
vel pꝛioꝛ.ſ.celebrādo:legēdo:cantando:oꝛā-
do:vigilādo:ieiunando:ꝛ ſic de ſingulis. De
quolibet eñ bono opere talis habet ſpecialē
participationē in vita ſi eſt in gratia:vel ſin-
gulare ſubleuamē:ſi eſt in purgatoꝛio. Secū
da eſt cauſa rationabilis.Pꝛo quo ſciēdū qḋ
ſecūdum beatū Thomā ꝙ cauſa quare dāda
ſit indulgētia debet eſſe honoꝛ dei ꝛ vtilitas
eccleſie ſiue vtilitas pꝛoximoꝝ. Et quando-
cūq; illa cōcurrunt:tunc pꝛelatus habet cau-
ſam ſufficientē ad dandū indulgentias.Ter
tiū eſt qḋ recipiēs indulgētias ſit in grā.Nā
indulgētie nō ꝓſunt exiſtēti in quocūq; pec-
cato moꝛtali de quo nō eſt cōtritus nec cōfeſ
ſus:nec habet pꝛopoſitū dimittendi.Nec va
lēt excōmunicato maioꝛi excōicatiōe niſi ſit
abſolutꝰ.Quartū eſt qḋ faciat illud pꝛo quo
indulgētia datꝰ.vñ queritꝰ ſi īdulgētia valeat
ei q̄ eſt in grā ꝛ libēter faceret illud pꝛo quo
datur ꝛ nō poteſt.Rñr ſm̄ ſanctū Tho.i.iiij.
di.xlv.Nō qꝛ indulgentia datur ſub hac foꝛ-
ma.ſ.vt faciat vel det hoc vel illud.Iſta qua-
tuoꝛ iam dicta requiruntur ad indulgentiā

cõſequẽdã: ⁊ ſi vnũ de his quatuor defuerit:
nihil cõſequetur. Quantũ ad tertiã partem
ponẽde ſunt alique q̃ſtiones. Et p̃io queritˀ
an q̃s totiẽs habeat indulgẽtias quotiẽs in
trat eccl'iã vbi poſita ẽ indulgẽtia. R̃ndetur
ſcd̃m ſanctũ Tho. in. iiij. diſt. xxiiij. Aliquãdo
indulgẽtia determinata ẽ ad tẽpus. puta q̃-
cũq; vadit ad talẽ eccl'iã vſq; ad tale tp̃s ha-
beat ad tãtũ de indulgẽtia ⁊ tũc intelligitur
ſemel tãtũ. Aliq̃n ẽ indulgẽtia perẽnis. ſicut
in eccl'ia ſcti Petri rome. xl. dieꝝ ⁊ tũc quotiẽs
q̃s vadit: totiẽs indulgentiã conſequitˀ. Itez
queritur vtrũ qui prope eccleſiã moratˀ etiaz
conſequatur indulgentias ſicut q̃ a remotis
venit. Reſpõdetˀ ſecũdũ ſctm̃ Tho. in. iiij. diſt.
xxiiij. Ille q̃ eſt vicinus eccl'ie ⁊ ẽt ſacerdotes
⁊ clerici cõſequuntˀ tãtã indulgẽtiã ſicut ille
qui venit a mille dietis: q꞉ remiſſio non pro-
portionatˀ labori ſed meritis q̃ diſpenſatˀ. Sz
iſte qui plus laborat plus acq̃rit de merito
eſſentiali. Utrũ religioſi p̃nt mereri indulgẽ-
tias. R̃ndet Tho. Quãuis religioſus ſit i ſta
tu ꝑfectionis. tñ ipſe ſine peccatis venialibꝰ
viuere nõ poteſt. Et ideo ſi aliq̃n ꝓpter pec-
catũ reus ſit alicuius pene: poteſt ꝑ indulgẽ
tias ab hoc expiari. que etiam ſit indulgẽtia
de dãdo p̃nt dare ſi habent adminiſtrationẽ
vel aliquid dãdi a ſuis prelatis petere. Item
q̃ritˀ: q̃ɫtũ valẽt indulgentie. R̃ñr ſꝫm Tho. in
iiij. Indulgẽtie ſimpliciter intãtũ valẽt q̃ɫtuz
ſonãt. Ualẽt igitˀ oĩbus ſuſcipiẽtibus. xl. dies
indulgẽtie intãtũ q̃ɫtum valent eidẽ. xl. dies
penitẽtie in preſenti non tñ equaliter oĩbus:
ſicut nec. xl. dies p̃nie equal'r valẽt oĩbꝰ. Nã
ſicut in mũdo. xl. dies penitẽtie plus valent
vni ꝑficiẽti cũ maiori labore ⁊ feruore ſeu af
flictiõe q̃ɫ alteri cũ minore: ita quadraginta
dies indulgẽtie plus valẽt illi qui ſe ad eam
diſpõit cũ maiori labore: afflictiõe ⁊ feruore:
ſeu dati quãtitate: quã alteri q̃ cũ minori. vñ
ſequitˀ q̃ duo ſimul q̃draginta dies: ſiue an-
nũ ſiue cẽtũ: ſiue mille annos ꝯſequuntˀ: ⁊ vni
delet plus penam purgatorij q̃ɫ alteri. Sil'r ſi
eſt indulgẽtia ad dimidiã partẽ vel q̃rtã vel
ſeptimã partẽ, pctõꝝ quo ad penã: tunc intñ
vꝫ q̃ɫtũ vꝫ p̃nia facta ſufficiẽs pro tãtoꝝ pec-
catoꝝ quãtitate. Et ideo de iſta portione nõ
habebis penaz in hoc ſeculo: neq; in futuro:
q꞉ deus non punit bis in idipſum. Similiter
etiã ſi ſonãt indulgẽtie ad totũ cumulũ pec-
catoꝝ. tũc oẽ debitũ auferˀtˀ: nec p̃io hoc am-
pliꝰ habebit penã neq; i p̃ſenti ſeculo neq; in
futuro. Uñ papa ex cã q̃ concernit honorẽ dei
⁊ vtilitatẽ eccl'ie ⁊ ꝓximoꝝ põt dare indulgẽ
tias: ꝓut vult vl' ꝑ toto vel ꝑ parte. Circa q̃
queritˀ q̃d ſit de illo qui cõſequitur generalez
indulgẽtiã poſitam per papã. Reſpondetur

ſecundũ Hoſtiẽ. ſtatim in celũ euolat ſi i tali
ſtatu decedat q꞉ nullũ impedimẽtũ eſt aſcen
dẽdi in celũ ex quo quis moritˀ in gr̃a niſi ſo-
lutio pene. Et dicit btũs Tho. q̃ q̃ indulgẽ-
tias ſuſcepit nõ abſoluitˀ ſimpl'r a debito pe-
ne: ſed datˀ ſibi de theſauro eccl'ie vñ debituz
ſoluat. Ergo cũ remiſſa eſt pena illa tota ex
theſauro eccl'ie ꝑ idulgẽtias. idẽ ẽ ac ſi eẽt ꝑ
ip̃ꝫ hoiez ſoluta: ⁊ ſic iuſtitie dei ſatis ẽ factũ.
Uñ ꝯſulẽdũ ẽ illis q̃ multa pctã cõmiſerũt et
paruã p̃niaz reſpectu pctõꝝ ꝑfecerũt vt dili-
gẽter q̃rãt indulgẽtias: q꞉ q̃cquid ſupereſt in
purgatorio lugebũt: q꞉ nullũ pctm̃ ipunitũ.
Quãtũcũq; ei ꝑuũ ſit pctm̃ opꝫ q̃ ſatiſfaciat
iuſtitie dei: aut hic aut i futuro i purgatorio
Et pena purgatorij ẽ grauiſſima: q꞉ ſi vnum
hauſtũ ſine neceſſitate bibis: vel de mane ſa-
no corꝑe aue maria q̃ñ pulſatˀ: vel primã miſ
ſaz ex pigritia obdormis: vl' vnũ ſmonẽ ſine
cã negligis: vl' ſꝑnas: vl' vides libẽter choriza
re: haſta ludere aut pulchras puellas aut or-
natas aut rides ex leuitate: aut locas exerces
vl' v̾ba inutilia aut ſcurrilia ꝓfers: ⁊ ſic de ſin-
gulis: q꞉ ꝓ vno pctõ veniali ſuſtinebis maio
rẽ penã i purgatorio q̃ɫ ſanctꝰ Laurẽtiꝰ ſuſti
nuit i craticula. vñ Aug. Grauiꝰ ẽ eẽ i purga-
torio q̃ɫdiu oculꝰ claudi ⁊ apiri poſſit q̃ɫ. illa
pena quã ſctũs Laurẽtiꝰ ſuſtinuit in crati-
cula. Et aliq̃ aie tã longo tp̃e punientˀ quedã
xx. aut. xl. annis plꝰ vl' minꝰ immo alique cẽ-
tũ annos. vel mille vel vltra. vñ Ricar. de ſan
cto victore. Aliq̃ xp̃ianoꝝ anime vſq; ad finẽ
mundi ad ignẽ purgatorij ex dei iuſtitia ſunt
deputate. vñ Ceſarius in dialogo ſuo ſcribit
de quadã anima q̃ per duo milia annoꝝ fuit
ad purgatoriũ deputata: ſed ꝑ ſuffragia xp̄i fi
deliũ in duobus annis fuit liberata. Itẽ legi
tur de quadã virgine q̃ fuit ſoror ſanctorum
martyrũ coſme ⁊ damiani q̃ pro vno veniali
pctõ. ſ. q꞉ audiuit cũ aliquali delectatiõe can
tare ⁊ chorizare in platea de ſero q̃ñ debebat
ire dormitũ ⁊ ꝑ q̃ndecim dies debebat puniri
in purgatorio. Hoc aduertere deberẽt chori-
zãtes ⁊ etiã circũſtãtes choreã viri ⁊ mulieres
Modo ad talẽ acerbam penam tollendã va-
let indulgẽtia nã ſi quis per centũ annos vl'
mille annos deberet puniri in futurũ totam
penã in preſenti poteſt exoluere ꝑ indulgen-
tias. Modo poteſt contingere ſi niſi per tres
dies in purgatorio deberes puniri: libentˀ ro
maz ire in pane ⁊ aqua ⁊ nudis pedibus: vt
tu ab illa pena poſſes ſupportari. De acerbi-
tate pene purgatorij nota illud exẽplũ. Erat
quidã puer nouẽ annoꝝ ſatisfaceꝛus in ver
bis ⁊ factis q̃ incidit in grauẽ infirmitatẽ: et
ſic obijt: ⁊ poſt mortẽ apparuit matri multũ
lamẽtabil'r: ⁊ mater q̃ſiuit quomodo ſe habe

rez. rñdit i maximis penis ſū. Et mater. Quāte ſunt pene tue. Puer rñdit horribile ṽbū dicēs. ſi oēs carbones q̄s oēs carbonarij in vniuerſo mūdo a tpe natiuitat xp̄i vſq̧ hodie arſerūt i vno cumulo iacerēt ⁊ arderēt: ⁊ tu dilecta mat i medio cumuli ſtares ⁊ arderes: nō tātas penas ſuſtineres ſicͭ ego iā i purgatorio ſuſtineo. Qđ aūt ſit tāta pena purgatorij ꝓbatur in decre. Ignis purgatorij nulla pena tp̄alis cōparabilis ē. diſt. xxv. Cui in illud. O xp̄iane quō audes ſciēter mēdaciter p deū iurare aut blaſphemar deū maledicere ꝓximo ieiunia ſoluere: vota frāgere: luxuriari: iebriari: res iniuſtas acq̄rere. Mater queſiuit puero. Vñ meruiſti tātā acerbā penā cū ſatʒ obediēs fuiſti ⁊ libēter oraſti: nec iuraſti: nec maledixiſti. Puer rñdit. Ego ɔſueui accōmodar denarios ⁊ hallēſes a familia tua: ⁊ inde emi pira: poma: ⁊ nuces. ⁊ qñ hoſpites honeſtos habuim⁹: ⁊ cū dederūt mihi denarios vł hallēſes: tūc exolui ecōuerſo. mō ſic obij q̄d non oēs exolui: iō talē penā ſuſtineo. Et mr̄ poſſūne ego tibi i aliquo ſuffragari. Puer rñdit. Si exolueres p me tales denarios ſtatim liberarer. ⁊ ſic puer diſparuit. Mr̄ ſtatim vocauit ad ſe familiā dicēs. Volo p obediētiā vt computes mihi debita pueri mei. Et oīb⁹ cōputatis: tūc puer nouē hallēſes i debitis poſt ſe reliquit: ⁊ ſtatim ꝓſoluit ⁊ eodē die puer ſecūdario apparuit matri lete dicens. O mr̄ dilecta grās ago tibi ꝗ debita p me ſoluiſti ⁊ purgatorio me liberaſti. Iā celos itroibo deū fideliť p te p patre meo orabo pro fratribus meis ⁊ ſororibus ⁊ amicis meis ſupplicabo.

De dedicatiōe ſiue nouo āno. Ser. xlviij

Domū tuā decet ſanctitudo ⁊c. Pſal. xcij. Ariſt. vij ethi. Quidā ſunt diſpoſiti ad ṽtutes ex natura q̄dā ex cōſuetudine quidā p doctrinam. Modo ſermones ſiunt vt audiētes retrahant a vitijs ⁊ diſponant ad virtutes: ⁊ hoc nō fit ſine gratia. Ioā. xv. Sine me nihil poteſtis facere. vnde Grego. Inuanū laborat lingua doctoris niſi cooperetur ei grā ſaluatoris. Ergo innocemus virginē beatā ⁊c. Vñ in p̄nti ſer. tria ſūt dicēda. Primo de triplici domo. Scđo aliqua pro informatiōe nr̄a. Tertio exēplū. Quātum ad primā partē ſciēdū q̄ triplex eſt domus ⁊ queiʒ illarū dʒ eſſe ſctā. Prima eſt dom⁹ materialis. ſ. eccłia ꝗ cōſtructa ē cū eleemoſynis xp̄i fideliū ⁊ ab ep̄o in honore. N. dedicata ſiē hodie. Annua dies dedicatiōis hui⁹ dom⁹ celebrať. Et in tali domo nō dn̄t fieri locutiones inutiles: nec q̄cq̄ inhoneſtū nec ēt mercatio Io. ij. Nolite facere domū patris mei domū negotiationis. ⁊ cimiteriū gaudet eadē immunitate. vñ dr̄ in decre. Mercatio nō dʒ fieri in loco ſacro. xvj. q. vij. q̄ ibi in cimiterio requieſcunt plura corpora ſanctoꝝ quoꝝ ale iā cum xp̄o regnāt in celo. Sʒ orādū eſt in cimiterio p ibi ſepultis quoꝝ ale in purgatorio ſūt. Secūda ē dom⁹ ſpūalis. j. ad Coꝛ. iij. Tēplū dei ſctm̄ eſt q̄d eſtis vos. Vñ cor dr̄ quaſi camera olpotētis regis. nā q̄cūq̧ eſt in gratia ille eſt tēplū ſpiritusſancti: ⁊ q̄cūq̧ in mortali peccato eſt: in illo habitat diabol⁹. vñ xp̄s eiecit de maria magdalena ſeptē demonia: de q̄ dicit btūs Gre. Maria magdalena ſeptē demonia habuit q̄ vniuerſis vitijs plena fuit. vñ etiam Ber. ſup Cañ. Ubi nēpe pctm̄ dimittiť ibi ꝓcuidubio diabol⁹ a corde peccatoris repelliť. Et illa dom⁹ ſpūalis dʒ eſſe ornata ⁊ depicta cum diuerſis virtutibus. vnde Ariſt. Virtuoſitas belliſſima eſt vita. vñ etiā Gre. in moral. Abſit q̄ tāta ſit delectatio i vitijs q̄ta in virtutib⁹. Tertio eſt dom⁹ eternalis ſiue celeſtis de qua dr̄ in p̄s. Beati q̄ habitāt in domo tua dñe ⁊c. In illa domo celeſti noſcim⁹ ⁊ diligim⁹ nos mutuo ⁊ vnuſquiſq̧ hʒ ſpāle gaudium de quolibet ſancto. vñ magiſter ſen. li. iiij. di. xlix. Per charitatē ꝗ in ſingulis erit ꝑfecta tātum quiſq̧ gaudebit de alterius bono q̄tum gauderet ſi haberet in ſeipſo: ⁊ iō pre multitudine gaudioꝝ videť electis tempus multū breue. vñ p̄s. lxxxix. Qm̄ mille anni ante oculos tuos tāq̄ dies heſterna q̄ preterijt. Quātum ad ſcđam ptē iſti⁹ ſermonis p dedicatione ſiue ēt p nouo anno intēdo cuilibet homini auē ſpecialem aſſignare. Et p̄ma auis erit aquila: ⁊ illa ɔuenit nobilib⁹: que hʒ tres proprietates quas debēt hr̄e nobiles. Prima ꝓprietas eſt q̄ altius volat ceteris auib⁹: attamen īfra ſe videt ad terrā. Sic nobiles pricipes q̄q̄ exaltenť ſup alios hoies i dignitate ⁊ honore tamē debēt infra ſe videre ad terrā q̄ mortales ſunt ⁊ de terra creati ⁊ in terra reuertenť. vñ Eccł. vij. Memorare nouiſſima tua ⁊ ineternū nō peccabis. vñ Ber. Cogita vñ veneris ⁊ erubeſce: vbi es ⁊ ingemiſce: quo ꝑgas ⁊ pertimeſce. Item prelati debent cogitare de ratiōe reddēda p ſe ⁊ ſubditis ſuis in die iudicij. Sap. vj. Iudicium duriſſimum fiet his q̄ p̄ſunt. Secūda ꝓprietas aquile eſt q̄ p̄dam condiuidit alijs auibus ⁊ ſola nō comedit. Sic nobiles ⁊ principes debēt cōdiuidere bona temporalia ſubditis ⁊ alijs pauperibus. vñ xp̄s in euāgelio: Lu. xj. Qđ ſupereſt date eleemoſynā: ⁊ xp̄s reputat ſibi factū q̄d pauperi fit. vñ Mat. xxv. Qđ vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis. Oppoſitū faciūt q̄ bona ſua hiſtriōib⁹ dant poti⁹ q̄ pauperib⁹. Aug. Hiſtrionib⁹ dare eſt demonibus immolare. Tertia ꝓprietas eſt q̄ pullos ſuos ɔtra

radios ſolis pbat qui clare vidēt aut qui lippos oculos habēt. Sic nobiles debēt ꝓbare pueros ſuos vtrū apti ſint ad literas vel ad ſtudiū ⁊ ad ſapiētiā: ⁊ dn̄t eos coartare vt ſtudeant quō ſeipſos ⁊ alios regere debeāt. Secūda auis eſt philomena: q̄ cōuenit ſacerdotibus ⁊ religioſis. Nam philomena dulciter d̄ nocte cantat. Unde Ambr. in lib. exhameron dicit: ꝙ in eſtate qn̄ philomena reſidet ſuper oua ſua in nocte ꝓpt̄ tediū q̄d hʒ incipit alacriter cantare ⁊ multū dulciter: ita ꝙ hō triſtatꝰ poſſet recreari ⁊ griſeas ⁊ ſimplices veſtes portat ſic ſacerdotes ⁊ religioſi l media nocte dn̄t ſurgere: aut de mane aut cantare ⁊ laudare deū in hymnis ⁊ cāticis: vt dicere poſſint cū Dauid vt hr̄ i ps. cxviij. Media nocte ſurgebā ad ꝯfitēdū tibi. Et ēt debēt portare veſtes humiles ⁊ deuotas nō ꝑcioſas: non variorꝫ colorꝫ. Unde hoc hr̄ in iure canonico Clerici viridibus ac rubeis veſtimentis non dn̄t vti. extra de vita ⁊ honeſtate clericorꝫ. Oſferamꝰ. Tertia auis eſt cygnꝰ q̄ cōuenit ſenibus propter tres ꝓprietates ſuas quas habet. Primo cygnus eſt albꝰ in plumis. Scdo niger in cute. Tertio habet longū ⁊ obliquū collū. Iſta tria debēt eſſe in ſenibꝰ tā viris ꝗ̄ mulieribꝰ. Primo ſenes debēt eſſe albi. i. puri ⁊ mūdi mēte ⁊ corpe. Unde dī in decre. Quāto ſenes ſunt morti viciniores tāto debēt eē puriores. diſt. lxxxvj. Tāta. Scdo dn̄t eſſe nigri in cute. i. hūiles ſic ꝙ nō ſupbiāt de bonis opibus ſi q̄ fecerūt in iuuētute: ſicut quidam quotidie iactāt ſe fuiſſe ad ſanctū Jacobū: vel in aquiſgrana ꝑiculoſum eīm eſt ſe extollere in bonis opibus. Greg. Quiſꝗ̄ reminiſcendo ꝙ geſſit dū ſe apud ſe erigit: apud auctorem humilitatis cadit. Tertio cygnꝰ hʒ collū obliquum ⁊ longum in quo deſignat̄ ſapiētia. vn̄ pictores depingūt virum ſapiētē cū collo obliquo ⁊ lōgo: idō vt ſapiēs debet primo premeditare bis aut ter q̄d loquat̄: aut quādo aut vbi loquat̄. vtrū ſit vtile aut licitū vel honeſtum: aut bonū aut verꝫ. Sic ſenes in quibus debet regnare ſapiētia vbo ⁊ diſciplina bonorꝫ morꝫ debent premeditari quid ⁊ quō loquātur corā iuuenibus: q: iuuenes vt cōiter diu retinēt vba ſeniorꝫ ergo ſenes debēt proferre vba bona ⁊ edificatoria ſic ꝙ filij ⁊ filie poſt. xx. annos poſſint dicere. hoc audiui a patre meo: a matre mea: a cognato meo: ⁊ ſic de ſingulis. Oppoſitum autē faciunt inueterati dierꝫ viri ⁊ mulieres qui cum actū ampliꝰ nō poſſunt ꝑficere: tamē delectant̄ in preteritis peccatis: ⁊ gloriant̄ in malis ſuis, loquendo vba impudica corā iuuenibus ⁊ puellis eos ſcādalizādo. Unde Matth. xviij. Ve homini per quē ſcādalū venit. Item q̄ ſcādalizauerit

vnū de puſillis iſtis q̄ in me credunt expedit eīm vt ſuſpēdat̄ mola aſinaria in collo eius ⁊ demergat̄ in ꝓfundū maris. Quarta auis ē apes ⁊ cōuenit iuuenibus: q: apes in operatione eſt valde fructuoſa: ⁊ continue laborat qn̄ tempus hʒ: ⁊ volat ſuper roſas ⁊ ſuper lilia ⁊ ſuper flores: ⁊ liquorē ſuggit ex his que cōuertit in mel: ⁊ obedienter ſequitur regem ſuū: ſic iuuenes debēt habere iſtas ꝯditiones Primo eīm debēt inſiſtere laboribus ⁊ diſcere laborare: ⁊ nūꝗ̄ ocioſi eſſe: q: homo ocioſus nō eſt dignꝰ pane quo veſcit̄. Apls. Qui non laborat nō mādu cet. Itē ocioſitas īducit multa ꝑcā: quia ocioſitas ⁊ voluptas arma ſunt diaboli ad miſeras animas captiuandas. vt habet̄ extra de renū. Niſi cū pridē. Item ſicut volat ſuꝑ roſas lilia et flores: ſic iuuenes deben attendere probos ⁊ deuotos hoīes ⁊ recipere bonū exēplū ab illis. Ab illo exēplum hūilitatis: ab illo exēplū pietatis: ab illo exēplū deuotionis ⁊ mane ſurgere: orare elecmoſynas dare: eccl̄ias frequentare: miſſas ⁊ ſermones audire: feſtinare: ⁊ ſic de ſingulis. Un̄ in decre. Ea exēpla ſunt magis imitāda que ſunt plꝰ pia. diſt. ix. Sana q̄ppe. Itē ſequunt̄ regē ⁊ ei obediūt: ſic pueri dn̄t ſequi parētes in bonis ⁊ eis obedire ⁊ in licitis ⁊ honeſtis Quinta auis eſt colūba que cōuenit illis qui ſunt in matrimonio ꝓpter ꝓprietates quas hʒ: ⁊ ſunt tres. Primo due ſe sociāt. Scdo ſerꝰ multiplicāt. Tertio fetū fideliter nutriūt: ſic in matrimonio ſimul debēt eſſe cōiuncti. vn̄ Mat. xix. Iā non ſunt duo ſed vna caro. Itē actum matrimonij debent propter prolē perficere. Unde Geneſ. j. Creſcite ⁊ multiplicamini. Itē pueros fideliter debent nutrire: et eos in bonis edocere. ſ. Pater noſter Aue maria ⁊ ſymbolū fidei ⁊ decem precepta. Et ſi delinquūt dn̄t eos corrigere. Alioquin ꝑcā puerorꝫ l parētes redūdāt. Apls ad Ro. j. Digni ſunt morte nō ſolū faciētes ſʒ ēt cōſentientes faciētibꝰ. Sexta auis eſt turtur: ⁊ ꝯuenit virginibꝰ ⁊ viduis propter ꝓprietates quas hʒ. Nā turtur eſt auis caſta: ſic virgines debent eſſe caſte mēte ⁊ corpe: ⁊ ſic ducūt vitā angelicā. vn̄ Hiero. In carne ꝑter carnē viuere nō eſt humanū ſʒ angelicū. Itē turtur eligit ſibi granū purū ⁊ triticeum: ⁊ non curat cadauer ſicut coruꝰ: ſic vgines dn̄t ſibi eligere xp̄m in ſponſum q̄ ſe in euāgelio aſſimilat grano tritici: ⁊ ſic vgines ſunt ſponſe xp̄i ⁊ regine celi: vn̄ i ps. xliiij. Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato. vnde Auguſt. Gaudia vginū xp̄i ſunt: de xp̄o: cū xp̄o: per xp̄m: poſt xp̄m propter xp̄m. Itē turtur qn̄ perdit maritum tunc nunꝗ̄ aſſumit ſibi aliū: nec ſuper ramum viridē amplius ſedet: nec aquā purā bibit. Sic

vidua poſtq̄ ꝑdit maritū dꝫ eligere ſibi ſta-
tū viduitatis q̄ hꝫ fructū ſexageſimū cum ſta
tus matrimonialis habet fructū triceſimū:ſꝫ
virginū hꝫ fructū cēteſimū. Itē turtur qñ per
dit maritū tūc hꝫ gemitū ꝑ cātu. ſic vidue de-
bent pctā ſua plāgere: nec āplius turpia ver
ba ꝓferre ſꝫ orationi inſiſtere. Itē turtur ca-
ret felle: ſic virgines ⁊ vidue dñt eſſe mites ⁊
nō iracūde: exēplo marie q̄ eſt mater virginū
⁊ viduarum ⁊ oīm mulieꝝ. Septima auis eſt
grus: ⁊ cōuenit famulis ⁊ ancillis ꝓpter pro-
prietates ſuas. Nā grues habēt regē cui oēs
obediūt. Itē hñt cuſtodē ⁊ vigilē de nocte qui
cuſtodit regē cū ceteris. Et iſte vigilis natura
hꝫ illā prouidentiā ꝙ recipit lapidē in pedem
dextrū ⁊ ſtat ſuꝑ ſiniſtrū: ⁊ q̄cito incipit dormi
tare tūc lapis cadit de pede: ⁊ ſic euigilat ⁊ qñ
aliqͦd audit tūc clamat: ⁊ ſic oēs euigilāt ⁊ euo
lant ⁊ euadūt periculū. Sic ſerui ⁊ ancille de
bēt obedire dñis ⁊ dñabus ſuis in licitis ⁊ ho
neſtis. vñ Apl's ad ephe. vj. Serui obedite do
minis vr̄is ſicut xp̄o: q: xp̄s dabit ipſis verum
p̄mīū ī celo pro laboribus ſuis. Itē debēt eſſe
vigiles ⁊ diligēter cuſtodire res dñoꝝ ſuoꝝ ⁊
pre oculis haberet ſatiſfaciāt ſpōſioni quaꝫ
fecerūt ꝓmouēdi bonū dñorū ſuorū ⁊ preue-
niendo dānū inq̄tum poterunt. Ex q̄bus ptꝫ
ꝙ illi nō ſatiſfaciūt ꝓmiſſionibus ſuis q̄ fur-
tiue ſubtrahūt ⁊ occulte comedūt: vl' aliis per
ſonis dāt res dñoꝝ ſuoꝝ ꝯtra volūtatē eorū.
Et ipſi ſerui ⁊ ancille ⁊ cē. q̄ recipiūt ab eis te-
nentur reſtituere ſi volūt verā pñiam de pec
catis agere: q: nō dimittit pctm̄ niſi reſtituat
oblatum. Quantū ad tertiā ꝑteꝫ iſti' ſermo
nis nota exemplūꝫ de quodā operario q̄ ora-
uit pro diuite ꝑ pretio diurno: ⁊ ſic diues ſal-
uatus eſt. hoc quere ſupra in promptuario exē
ploꝝ. iij. L. Itē quomodo ī morte diuites qñq3
abijciūt ⁊ pauperes quādoq3 exaltātur. Hoc
exemplum quere ibidem. xlix. P.

De. xij. fructibus miſſe. Sermo. xlviij.

Ecce ego vobiſcū

ſum omni die vſq3 ad cōſūmatio
nē ſcli. Mat. xxviij. Johānes de ſā
cto geminiano dicit. Sicut corp'
nihil vꝫ ſine ſocietate aīe ex eo ꝙ caret vita na
turali atteſtāte Ari. ē aīa. Egrediēte aīa ꝯ cor
pore: corpus marceſcit ⁊ expirat: ita aīa nihil
vꝫ ſine ſocietate dei ex eo qͦ caret vita ſpūali.
vñ dr̄ in dec. De' eſt vita aīe: de peni. diſtin. j.
Si quīq̄. Expedit ergo nobis ⁊ oīno neceſſariū
eſt ꝙ de' ſit nobiſcū. Tūc aūt deus erit nobi-
ſcū qñ diligenter ⁊ deuote audiuim' miſſam.
Unde dicit. Ecce ego vobiſcū ⁊c. Unde in pre-
ſenti ſermōe dicēdum eſt de duodecim fructi
bus quos quis cōſequit̄ qui deuote ⁊ diligen
ter audit miſſam: vt ſic alliciant̄ groſſi hoīes
ad intrādū eccleſiā q̄ ſtant in foro vl' in cimi-
terio et raro audiūt miſſā etiā in diebus dñi-
cis. Prim' fructus eſt ꝙ q̄tū ſpacium terre ſi
hō interim trāſiret: ⁊ totū daret in eleemoſy-
nā nō tm̄ prodeſſet: ſicut deuota auditio vni'
miſſe. Quid tūc qñ in vno die quatuor vel ſex
audit. Si q̄s daret vnū pratū vl' vnū agrū ꝓpro
pter deū: ⁊ talis putaret ſe magnū opus feciſſe.
Modo infra celebrationē vni' miſſe poſſet q̄s
ꝑtrāſire plura prata vl' plures agros. O quot
miſſas neglexiſti de mane diu dormiēdo: in ci
miterio vl' in foro ſtando: vel in taberna ſedē
do tpe diuinoꝝ. Scd's fruct' ꝙ angeli delecta
biliter morātur cū illo hoīe: ⁊ ſollicite eū cuſto
diūt q: ipſe fecit ſe ſociū ipſorū angelorum in
aſſiſtēdo ⁊ laudādo regē angeloꝝ ⁊ hominuꝫ.
Amb. ſuꝑ Lucā. Nō dubites aſſiſtere āgelos
qñ aſſiſtit xp̄s in altari. ſ. qñ imolat̄. Uñ ange
li cuſtodiūt illo die hominē illū quo die audit
miſſam vbicūq3 locoꝝ ī mēſa: in lecto in cāpo
in labore. Et ſic erit meli' cuſtoditus illo die
corpore ⁊ aīa. Ps. xc. Angelis ſuis deus māda
uit de te ⁊c. Tertius fruct' ꝙ q̄ in venialibus
peccatis eſt ⁊ deuote viſitat eccleſiā audiēdo
miſſam venialia pctā ſibi dimittuntur: et hoc
fit multipliciter. Primo cū intrat eccleſiā ⁊ de
uote recipit aquā bñdictā. vt habet̄ ē cōſe. di.
iij. aquā ſale. Scd'o dicēdo. Cōfiteor cū ſacer-
dote illi q̄ ſciūt. Tertio q̄tiēſcūq3 audit nomē
ieſus vl' maria in collecta in ep̄la in euāgelio
⁊ deuote flectit genua ꝑcutiēdo pect' ſuū to-
tiēs dimittunt̄ ſibi pctā ſua venialia. Quarto
in eleuatiōe quādo videt corpus chriſti eleua
re in miſſa q̄ ſignificat eleuationē xp̄i ī cruce
⁊ ſic deuote percutit pect' ſuum. Quinto poſt
eleuationē ⁊ poſt memoriā defunctoruꝫ quā
do ſacerdos dicit. Nobis quoq3 pctōrib'. ⁊ ſic
etiā cū ſacerdote ꝑcutit pectus ſuū. Sexto in
ſumptiōe corporis xp̄i quādo ſacerdos ſumit
corpus xp̄i: ⁊ laudabile eſt ꝙ ſtoia paucis icti
bus pulſetur: ⁊ cū ſi q̄s deuote percutit pect'
ſuū: tūc etiā venialia ſibi dimittuntur. Septi
mo in fine miſſe qñ deuote recipit bñdictionē
de manu ſacerdotis. Octauo quādo poſt miſ-
ſam recipit aquā benedictā de manu celebrā
tis. Nono quot pater noſter intra illā miſſaꝫ
orauit ſiue etiā alias: tunc propter quodlibet
pater noſter dimittunt̄ venialia pctā: vt ha-
betur in dec. de peni. diſt. iij. De quotidianis.
Ex quo oēs ſum' in pctis venialib'. Prouer.
xxiiij. Septies in die cadit iuſtus ⁊ reſurget.
vñ etiā in dec. Ois hō hꝫ pctā venialia. de pe.
diſtin. j. Medicina. ⁊ c. tres ſūt. Tunc libēter
debemus audire deuote miſſā vt nobis pctā
venialia dimittātur. Item ſciēduꝫ qͦ plura
venialia vel pauciora dimittūtur per illa iam

dicta ſm deuotionē audientis miſſā. Quartus
fructus qḋ q̄ in pctis mortalib⁹ audit miſſā:
⁊ pñs eſt in eccleſia cū xp̄s immolaẗ in altari
q̄ncꝫ āte finē miſſe de⁹ recipit eū ad gratiā in
dulgēdo ſibi oia pctā ſua mortalia. vñ hērt. de
haſſia ſup Gen. Xp̄s i terra degēs nulli miam
denegauit fideliter petēti hoc pꝫ in latrōe cui
dixit in cruce. Hodie mecū eris i paradiſo. Si
militer in btā maria magdalena cui dicit Lu
ce. vij. Dimittūẗ tibi pctā tua. Nunq̄d equale
vel mai⁹ ē nūc inuiſibilē fide credere p̄ſentem
in euchariſtia ieſū xp̄m marie filiū: ⁊ in preſē-
tia ipſius q̄ veraciter p̄ſens eſt in altari ipſuꝫ
corde ꝯtrito ⁊ hūili inuocare videẗ ꝙ nihil re-
fert quoad effectū gr̄e ⁊ venie cōſequende. Et
hoc idē vult illud dictū euāgelij Joh. xx. Bti q̄
nō viderūt ⁊ crediderūt. Querit vtrum pecca
tor debeat intrare eccleſiaꝫ ⁊ miſſam audire.
Rñr ꝙ ſic. ēt q̄ntūcunqꝫ magnus peccator niſi
eſſet excōicat⁹ aut īterdict⁹. Nā excōicat⁹ ma
iori excōicatiōe nō debet intrare ad eccleſiam
niſi ad ſermonē: ⁊ finito ſermōe ſtatim exiẗ te
netur ⁊ ſic exeūdo dꝫ cogitare qḋ nō eſt dign⁹
cū ceteris xp̄ifidelib⁹ ſtare i loco ſctō nec etiā
in futuro cū ſctis ⁊ āgelis in celo: ⁊ opꝫ eū ca-
rere fructu iſti⁹ miſſe ⁊ oim miſſaꝝ ⁊ orōnum
⁊ īdulgētiaꝝ ⁊ oiꝫ bonoꝝ ⁊ q̄ fiūt i toto mūdo
⁊ eſt quaſi mēbrū abſciſū a capite. i. a xp̄o et a
mēbris xp̄ifideliū ſic ꝙ nullus audet ſibi loq̄
nec comedere nec bibeẽ: nec quouiſmodo ſibi
participare. vñ dr̄ in dec. Cōicās excōicato in
debite excōicationē īcurrit. xj. q. iij. p̄cipue. ſꝫ
excōicat⁹ minori excōicatiōe pōt eccl'iaꝫ intra
re ⁊ miſſā audire: ſꝫ ad oſculū pacis nō debe-
ret accedere niſi ſit abſolut⁹ a minori excōica
tiōe ⁊ ſu⁹ ꝓpri⁹ ſacerdos pōt eū abſolueẗ a mi
nori excōicatiōe q̄m īcurrit ꝑticipādo cū excōi
catis publice denūciatis. Ex iā dictis pꝫ ꝙ bo
nū eſt groſſis pctōrib⁹ itrare eccleſiā ⁊ audire
miſſam ⁊ ſermonē. Uñ Chryſ. Multis infun-
ditur gratia in p̄ñtia corꝑis xp̄i. Sꝫ diceres.
Quomodo poſſum hoc cognoſcere qḋ de⁹ in-
dulſit mihi pctā mea. Hoc q̄re ſupra ſ. v. ꝑte
iij. Quīt⁹ fruct⁹ eſt ꝙ q̄ p̄ñs eſt miſſe pōt quo-
tidie ſpūaliter cōicare. Sꝫ quō q̄s cōicat ſpūa
liter. Rñr ꝙ q̄cunqꝫ q̄s deuote audit miſſam
exiſtēs in gr̄a ⁊ ſine peccato mortali: ⁊ hꝫ affe
ctū ad ſacramētū percipiendū: ⁊ cogitat i cor
de ſuo o pie dñe ieſu xp̄e q̄ libēter vellē te ho
die ſuſcipe in ſacramēto altaris: ſed heu non
audeo accedere q: timeo te offēdere ꝓpter in
diſpoſitionē meam: attñ ſupplico tibi ex toto
corde q̄ten⁹ mihi hodie ēt miſericordiẗ velis
imꝑtiri illā gr̄am quā percepturi ſunt iſti de
uoti hoies q̄ hodie in eccl'ia dei te digne i ſa-
cramēto altaris recipiunt. Et ſic talis ſpūalir
cōicat. vñ Augu. Crede ⁊ mādùcaſti. Et talis
qui ſic cū magno deſiderio ⁊ deuotione audit
miſſam maiorē gratiā interdum pōt cōſequi
quā ille q̄ etiā eadē die ad ſacramētū acceſſit
imo q̄ ipſe ſacerdos celebrās miſſā: q: ſacer-
dotes q̄ncꝫ nō ſunt ita bñ diſpoſiti ⁊ deuoti: ſꝫ
diſtracti ⁊ indeuoti. Sextus fructus eſt q̄ pre
ſens eſt miſſe magis ꝑticeps erit eo die oim
bonoꝝ q̄ fiūt in eccl'ia dei ab oib⁹ xp̄i fidelib⁹
in toto mūdo. p̄s. cxviij. Participē me fac de⁹
oim timētiū te ⁊c. Nā iſte eſt articulus fidei:
credere ſctōꝝ cōionē. i. credere ꝙ quilibet exi-
ſtēs in gr̄a hꝫ quotidie participationem oim
miſſaꝝ eleemoſynaꝝ ieiunioꝝ: ⁊ gnaliẗ oim
bonorum q̄ fiunt in mundo. Sed diceres vñ
hoc. Rñr ꝙ vnio ⁊ charitas fr̄na facit hoc. Uñ
Ber. Charitas largiflua oia facit communia
ſcꝫ hic ⁊ in celis. Attamē vn⁹ eſt plus ꝑticipa
lis q̄ ali⁹ qa q̄ ē diſpoſitior ⁊ ꝓpinquior capi-
ti. i. xp̄o plus participat. Modo audiēdo miſ-
ſam erit homo magis perceptibilis: ⁊ de hoc
merito quiſqꝫ gaudere dꝫ q: mlti ſunt adhuc
boni hoies in mūdo q̄ fideliter ſeruiūt deo: ⁊
multa bona oꝑa faciūt: q: ſi boni nō eſſēt de⁹
mundū diu plagaſſet: ſꝫ ꝓpter bonos parcit
malis. Uñ Gen. xviij. Si decē iuſti inuēti fuiſ
ſēt i ſodomis dñs ꝓpẗ decē pepciſſet ſodomiꝫ.
Septim⁹ fruct⁹ eſt ꝙ orō tua citius exaudiẗ
in eccl'ia ⁊ in preſentia dei: ⁊ etiā oratio ſacer
dotis celebrātis: q: q̄libet ſacerdos in quali-
bet miſſa teneẗ orare pro circūſtātibus. Hoc
patet in canōe: in miſſa vbi dicitur: ⁊ oim cir-
cunſtantiū quoꝝ fides tibi cognita eſt: ⁊ nota
deuotio pro quib⁹ offerim⁹. Et etiā orationes
ſanctorū ⁊ angeloꝝ. Nā pie credēdū eſt ꝙ ſan
ctus iſte vel ille de quib⁹ legitur miſſa: immo
angeli q̄ p̄ſentes ſunt in ſpeciali orant ꝓ cele
brante ⁊ circūſtātibus: ⁊ tales orōnes citius
exaudiuntur. Octauus fructus ꝙ anime pro
quibus celebraẗ: vel ēt pro quibus circūſtan-
tes orat hñt ex hoc ſpeciale ſolatiuꝫ ſm Aug.
in enchiridiū. ⁊ ſm Gre. in dialo. qḋ etiā con-
firmabat beat⁹ Berna. dicens. O q̄tū ⁊ mi-
rificū donū de dei miſericordia ꝙ nunq̄ cele-
branẗ diuina myſteria quin ibi ꝯcurrant duo
virtuoſa oꝑa. ſ. vnius peccatoris conuerſio: ⁊
vni⁹ aie a penis liberatio. Oblatio euchari-
ſtie ē maximū ſacrificiū. Uñ beatus Alexāder
papa. Nihil in ſacrificijs maius eē pōt q̄ cor
pus ⁊ ſanguis xp̄i. Exēplum de aia illa que ꝑ
quindecim annos habebat i purgatorio puni
ri: ⁊ per vnā miſſam fuit liberata. Itē aia cu-
iuſdam ꝑ que tres miſſas de purgatorio fuit
liberata. Hoc exēpluꝫ quere in promptuario.
v. P. Nonus fructus ſm Anſel. ꝙ vna miſſa
in vita hominis cū deuotiōe audita plus va-
let q̄ mille poſt mortē. ſ. quo ad p̄miū eſſētia-
le ⁊ cū hoc etiā purgatoriū illi⁹ hominis qui

cum deuotiõe audit miſſam minoratᷓ. Uñ de vtilitate miſſe dicit Chry. Tãtum valet celebratio miſſe q̄ꝫtũ mors xp̄i in cruce. Uñ Tho. de aquino. In qualꝫ miſſa inuenitᷓ oĩs fruct⁹ ⁊ vtilitas quã xp̄s ĩ die paraſceues opat⁹ eſt in cruce cũ morte ſua. Et eãdē grãꝫ ⁊ fructuꝫ quilꝫ deuot⁹ q̄ digne cõicat percipit: ⁊ firmiter ſperãdũ eſt ꝙ etiã ille q̄ deuote audit miſſã ⁊ ſic ſpũaliter cõicat etiã ꝑcipiet. Decimus fruct⁹ ſꝫ Bedã. Mlier pregnãs q̄ itereſt miſſe deuote ſi ꝯtingitꝫ eã eadē die parere ſperandũ eſt ꝙ de⁹ letificabit eã in partu: ⁊ angeli cuſtodiēt ſollicite matrē cũ fetu. Et mulier ꝑgnãs infra miſſam dꝫ deuote iuocare beatã ỽginē Mariã matrē xp̄i ꝙ ĩpetret ſibi a filio ſuo dño nr̃o Ieſu xp̄o vt letificetᷓ in ꝑtu: ſicut ipſa fuit letificata qñ peperit filiũ ſuũ: ⁊ nõ credere ĩ litterã q̄ notatᷓ lõgitudo xp̄i: ⁊ ad ſupſtitiões vetularũ circa parturiētes. Undecim⁹ fruct⁹ eſt ſm Ambr. Quicq̄d homo illa die comedit pl⁹ cõuenit ſue nature poſt auditionē miſſe q̄ꝫ añ Ergo ꝯſuetudo eſt non comedere niſi audita miſſa. Inſup ꝓſperabitᷓ illa die ĩ labore ĩ artificio: in emptionib⁹ ĩ peregrinatiõib⁹: ⁊ dñs cõfortat eũ in corpe ⁊ aĩa: ⁊ neceſſaria vite habebit: nec erit pauperior ãno elapſo etiã ſi quotidie audiuit miſſã. vñ Mat. vi. primũ querite regnũ dei ⁊ iuſtitiã ei⁹: ⁊ hec oĩa adijcientᷓ vobis. Scit eñ pater veſter ⁊c. Exemplũ de duobus ſutorib⁹ quoꝝ vn⁹ quotidie audiuit miſſam ⁊ ſatis habuit cũ vxore ⁊ pueris ⁊ alt⁹ raro audiuit miſſã ⁊ laborauit in dieb⁹ feſtiuis ⁊ tñ ſemꝑ in egeſtate vixit cũ ſola vxore ⁊ nullũ puerũ habuit: ⁊ ſemꝑ in debitis fuit. Duodecim⁹ fruct⁹. ſi ꝯtingeret te illo die quo miſſã audiſti mori: tũc xp̄s pñs erit tibi ĩ extremis: ⁊ vult tibi aſtaᷓ ſicut tu pñs fuiſti ſibi aſtitiſti miſſã audiēdo. Lu. vi. Eadē mēſura ⁊c. Inſup ſi illo die quo miſſam audiuiſti incideres periculũ vite tue: tũc ſecurior eris: ⁊ de⁹ miſericorditer de manib⁹ inimicoꝝ te ꝑſeq̄ntiũ eripiet Hoc fiducialiᷓ ſperare debes. Utrũ quilꝫ quotidie teneatᷓ audire vnã miſſã? Rñr ſm Hoſt. Die dñico quilꝫ tenetᷓ ex ꝑcepto audire vnam miſſam etiã totã: ita ꝙ accipiat bñdictionem de manu ſacerdotis vt hꝫ de cõſe. di. i. miſſas. niſi excuſetᷓ magna neceſſitate: vt hꝫ in dec. in d. c. miſſas. Hoc illi deberēt attēdere q̄ ſtãt in cimiterio vl' ſedēt in taberna infra miſſam: ⁊ qñ audiũt pulſum ad eleuationē: tũc currũt in eccliaꝫ: ⁊ viſo corpe xp̄i ſtatim econuerſo exeũt ⁊ ſic q̄ſqꝫ in quatuor ſeptimanis nũq̄ꝫ itegrã miſſã aut ſermonē audiũt. Itē ſciēdũ ꝙ famule ⁊ ancille filij ⁊ filie tenentᷓ dñica die audire miſſã integrã: ⁊ ſi dñi eos impedirent ſine rationabili cauſa vl' iuberēt eos laborare ĩ die feſtiuo in eos redũdaret: ⁊ ĩ hoc grauiter peccant. Sꝫ quid de ancillis q̄ de mane ante miſſam laborãt ⁊ poſt prãdiuꝫ ad choreã vadũt? Rñr ꝙ tales tripl'r peccãt mortal'r. Pmo miſſam ſine cã negligēdo. Scdo in die feſtiuo de mane laborãdo. Tertio poſt prãdiũ chorizãdo qđ peius eſt. vñ Aug. Meli⁹ eſt in die dominico arare: q̄ꝫ chorizare. Et meli⁹ ē mulierē lanã ſuã texere q̄ꝫ impudice chorizare: et ratio eſt: qꝛ ĩ chorea quaſi oĩa pctã mortalia cõmittuntᷓ. Hoc quere in prõptuario. vicꝫ. ¶ Itē queritᷓ ex quo tã fructuoſum eſt audire miſſã vtrũ meli⁹ ſit dieb⁹ ferialib⁹ manib⁹ laboraᷓ: aut ĩ eccl'ia manere ⁊ deuotiõib⁹ intēdere et eleemoſynã recipere? Rñr ꝙ meli⁹ eſt laborare ⁊ laborē illũ deo offerre: qꝛ hõ ad laborem naſcitᷓ: ⁊ nõ lꝫ hoi ſano mēdicare. de cõſe. diſ. v. Nũq̄d. Exceptis ſacerdotibus ⁊ religioſis q̄ hñt diuinis intēdere: vnde fidelib⁹ laborantibus dꝛ in pſ. cxxvij. Labores manuũ tuarũ ⁊c. Itē ſciēdũ ꝙ illi laboratores ⁊ ēt ſerui ⁊ ancille q̄ quotidie nõ pñt miſſe intereſſe: quãdo tales audiũt nolaꝫ vel cãpanã q̄ pulſatur ad eleuationē corꝑis xp̄i: dñt genua ſua deuote flectere: ⁊ ieſum xp̄m q̄ in miſſa eleuatᷓ hũiliter ⁊ cũ ꝯtrito corde inuocare: ſiue in campo: ſiue in domo ſiue ĩ coquina ſiue in q̄cũqꝫ loco et labore. Itē vltimo exēplum quõ xp̄s preſeruat auditorē miſſe a ꝑſecutiõe malorũ hoim q̄ ꝑſequuntᷓ vitã ipſius. Legitᷓ de quodã nobili q̄ in extrema infirmitate poſit⁹ docuit filiũ ſuũ tria. Pmo caueᷓ a mala ſocietate allegãs ſibi dictũ pſ. xvij. Cũ ſctõ ſctũs eris ⁊c. Secũdo ſe debere ꝯformare aliis hoibus in licitis ⁊ honeſtis: allegãs illõ apl'i Roñ. xij. Gaudere cũ gaudētib⁹ ⁊c. Tertio audire miſſaꝫ quotidie. Et poſt recõmēdauit filiũ ſuũ dño ſuo regi: ⁊ ſic obijt. Erat aũt officialis regis q̄ ex inuidia accuſauit illũ iuuenē cũ regina apõ regē addēs ꝓ ſigno ſi offēderet reginã ad fletũ, tũc iuuenis fleret cũ ea. Et rex eãdē percuſſit reginã ad maxillã in pñtia iuuenis ⁊ ipſa icepit flere ⁊ iuuenis ſil'r cũ ea. Et rex aït officiali. Quõ interficiã eũ cũ pr̃ ſuus mihi eũ fideliter recõmēdauit? Et ille. Uocate cemētarios veſtros q̄ ſunt in ſilua: ⁊ precipite ipſis ĩ ſecreto ꝙ q̄cũqꝫ cras mane veniet ad eos nõie vr̃o ꝙ illũ ꝓijciãt in fornacē calcis ⁊ nĩl de hoc dicãt Rex aũt ſummo mane miſit iuuenē illuꝫ nõie ſuo ad cemētarios: ⁊ cũ ſic equitaret in ſilua audiuit pulſare ad miſſã in capella quadam in ſilua ⁊ deuiauit a via ⁊ audiuit miſſã illaꝫ vſqꝫ ad finē. Et alius officialis ſequebatᷓ eũ ⁊ ꝑuenit iuuenē dicēs cemētarijs. feciſtis ſicut vobis imperatũ eſt a rege. Rñderunt. Adhuc nõ fecim⁹ ſꝫ iã faciem⁹. Et ꝓiecerũt officialem illũ in fornacē calcis. Et ſic verificatũ eſt ĩ illo officiali illõ dictũ ſapiētis. Eccli. xxv. Facienti

nequiſſimū cōſiliū ſuper ipſum deuoluet. Rex his auditis vocauit iuuenē ſecrete ⁊ īterrogauit ipſū quare pridie fleuiſſet cū regina: ⁊ quō ſic tam deuiaſſet a via. Et īdicauit regi ille iuuenis quō pr̄ ſuꝰ in extremis reliquiſſet ſibi illa tria documēta dicēs. Mi fili ſi illa tria ſeruaueris corā deo ⁊ hoibꝰ ſaluꝰ eris. Et ſic rexītellexit īuidiā ⁊ fraudē illiꝰ officialꝭ ⁊ inocētiā illiꝰ iuuenis ⁊ regie. ⁊ eū ⁊ eā āplius dilexit. Et ſic adoleſcēs ille ꝓficiebat corā deo ⁊ hoībꝰ: ſapiētia etate ⁊ grā. Itē aliō exēplū de illo tyrāno q̄ equitauit ad campū qn̄ audiuit pulſare ad miſſā: ⁊ nūq̄ vel raro audiuit integrā miſſam vel ſermonez. hoc q̄re in prōptuario. xlvj. M.

Sermones diſcipuli de ſctis finiunt.

Incipit regiſtrū breue huius operis ſm ordinez alphabeti effectus ſpecialiores cuiuſ. habet ſermonis breuiſſime indicans.

ANdreas nouē habet priuilegia. ſermo. ij. parte prima per totum ad longum.

Andreas hꝫ a xp̄o magnā ptātez ſubueniendi hoī in quacunq̄ neceſſitate ipm deuote inuocāte. ſer. iij. parte. iij. vſq̄ ad finē.

Angelus cuſtodit hoiez in vtero in mūdo: et in morte. ſer. xxxvij. pte prima poſt principiū.

Angelus michael hꝫ ponderare opera holm. ibidem parte ſecunda in principio.

Angelus michael hꝫ officiuz alaꝝ. ſ. in celum portandi. ibidem poſt mediū vſq̄ ad finem.

Angelos honorare tenemur quatuoꝛ de cauſis. ibidē parte tertia per totum.

Anime in purgatorio exiſtentes de quatuoꝛ ghibꝰ holm cōquerunt. parte tertia.

Aiabus in purgatorio exiſtētibꝰ tenemur ſubuenire ꝓpter tria. ibidē pte prima per totum

Animabus in purgatorio exiſtentibus q̄bus ſuffragijs ſubueniendum ſit. Uide ibidē parte ſecunda per totum.

BArtholomeꝰ apoſtolus ſeptē hꝫ priuilegia. ſ. xxxiij. parte prima per totum.

Bartholomeꝰ inuocādus eſt tāq̄ ſingularis patronꝰ in olbꝰ infirmitatibus et tribulationibus. ibidē parte tertia per totū.

Beatitudines octo ſunt. ſer. xl. ꝑ totū ad lōgū

Blaſphemare deū eſt heu iam commune peccatum. ſer. xv. parte ſecūda per totum.

CHaritas dei vt ſit ſufficiens nobis ad ſalutē debet habere tria. ſermone. xviij. parte ſecunda poſt principium.

Charitatis ordo habet quinq̄ gradus. ſermo. xxxiij. parte ſecūda ſtatim poſt principium.

Cōceptionē beate marie virgis deuote celebrātes quinq̄ vtilitates conſequuntur. ſer. v. parte ſecunda per totum.

Cōfeſſio duodecim generibus holꝫ nō valet. ſer. xiij. parte. ij. poſt principiū vſq̄ ad finem.

Choꝛizare q̄n q̄ eſt pctm̄ mortale: ⁊ quandoq̄ non. ſermone. xxiij. parte ſecunda poſt principium vſq̄ ad finem.

Crux xp̄i per multa ſigna eſt oſtēſa ⁊ inuēta. ſer. xxj. parte prima.

Crux xp̄i quadrupliciter exaltata ē. ſer. xxxv. parte prima poſt principium vſq̄ ad finem.

Crux xp̄i fugat demones. ibidē parte tertia ī fine ibidem. Exemplum.

Crucis ſigno ſe muniri volēs tria dꝫ cogitare ſer. xxj. parte ſecunda quaſi in fine.

Crucis ſignū facere debemꝰ in olbus actibus noſtris. ibidem parte tertia.

Crucis ſigno nos debemus vincere tētatiōes diaboli. ſer. xxxv. parte ſecunda in principio.

Crucifixi imago hꝫ caput inclinatuz ad oſculandū. ibidem parte tertia in medio.

Crucifixum ꝓcurare in publica ſtrata eſt meritorium. ibidem parte tertia in principio.

DEdicationis feſtū eſt ſolēniter ⁊ deuote celebrādū ab olbus xp̄ifidelibus. ſer. xlv. parte prima in principio.

Dedicatiōis preſentis gaudium repreſentat nobis gaudium futurum in celo. ibidez poſt principium.

Dedicationis tēpore vel in nouo anno ꝓpinādū eſt cuilibet hoī aūis ſpecialis. ſer. lxvij. parte ſecunda per totum ad longum.

Dedicatiōes libēter viſitare debemꝰ. ſer. xlv. parte prima circa finem.

Demones fugātur per quatuoꝛ. ſermone. xxj. parte ſecunda.

Detrahere ⁊ detractiōes libēter audire ē graue pctm̄ ſer. xxvij. parte ſecūda ante finem.

Diligere tenemur proximuz. ſer. xxxiij. parte ſecunda in principio.

Dn̄icus habet ſeptem priuilegia. ſer. xxx. parte prima per totum.

Domus eſt triplex. ſ. materialis ſpiritualis ⁊ eternalis. ſer. xlvij. parte prima per totum.

EBrioſi peccāt mortaliter q̄nq̄ modis in comedēdo ⁊ bibendo. ſer. xij. parte ſecunda per totum.

Eccleſiā intrās qualia dꝫ cogitare. ſer. xlv. parte pria ſtatim poſt principium.

Eccleſiarum bona vſurpantes non proſpera

buntur.ſer.xlv.parte prima.ante finem.
Elecmoſynā diuites facientes emūt regnū celorum.ſer.xliiij.parte prima circa medium de ſancta elizabeth.
Elecmoſynas nō faciētes xpe neceſſitatis ſūt in ſtatu dānationis.ſer.xxxj.parte ſcda.
Elizabeth hʒ nouē priuilegia.ſer. xliiij. parte prima per totum.
Excōicatio eſt duplex.ſ.maior ⁊ minor.ſ.xxix. parte ſcda.
Excōicatio maior eſt valde periculoſa. ibidē.
Exemplū bonum prebere iuuenibus eſt multum meritorium.ſer.xix.parte ſcda in fine.
Exemplū malū poſt ſe reliquēs habebit multiplices penas accidētales in inferno, ſer.xx. parte ſcda.in fine.

F Eſta ſanctorū ce lebrantur in eccleſia triplici de cā. ſer.j.parte prima.
Feſtū olim ſctōꝝ eſt ſolēniter ſeruādum ⁊ celebrandum:vt pʒ in duobus ſermonibus. ſer. xxxix.⁊.xl.per totum.
Fides catholica p diuerſa miracula roborat̃: ſer.xviij.parte ſcda ante finem.
Fidem tenet̃ quilibet ore cōfiteri.ſer.vj.pte ſecunda poſt prin.
Filij quō ſint corrigendi.ſer.ix.parte ſecunda per totum.

G Audiū accidentale augmētabit̃ i celo nouē gñib⁹ hoīm.ſer.xix.parte ſcda.
Gaudiū ſpāle habem⁹ de quolibʒ ſancto.ſer.xl.ſtatim poſt medium.
Gaudiū magnū habebūt ſancti de claritate Marie.ſer.xxxvij.ante finem.
Gaudia ⁊ porte celi quinqꝫ generibus hoīum ſunt aperte.ſer.xxiiij.parte.ij.per totum.
Gregorius martyr ſeptem hʒ priuilegia. ſer. xv.parte prima.
Guloſi in bibēdo ⁊ comedendo quinqꝫ modis peccāt.ſer.xij.parte ſcda.

H Ereticum duo faciunt.ſ.error et pertinacia.ſer. vj. parte tertia in medio.
Heretici puniūt̃ q̄druplici pēa.ibi.
Hereticoꝝ pena augmentat̃ in iferno.ſer. xx. parte ſcda ante finem.
Homines ſunt vniuerſaliter ſĩles in quatuor ſer.xv.parte ſcda.

I Acob⁹ minor nouē hʒ p̃uilegia.ſer.xx.pte prima.
Johānes bapti. hʒ decē p̃uilegia. ſer.xxiiij.pte prima in prin.
Joannes baptiſta preceſſit chriſtum in qnqꝫ ibidem poſt principium.
Joannes baptiſta habuit auſteram vitam. ibidem in medio.
Joannes euangeliſta habet quatuordecim priuilegia.ſer. viij.parte prima per totum.
Joānis baptiſte decollatio.quō ſit facta quō puniti ſunt herodes herodias ⁊ ſaltatrix.ſ. xxiij.parte prima in fine.
Joānis euāgeliſte feſtū ſolēniter eſt celebrādum.ſer.viij.parte tertia.
Judas fecit ſicut ſtult⁹ mercator.ſ.xij. pte.j.
Judas tria fecit bona:ſed peſſime quarto cōcluſit.quando deſperauit.ſer.xiiij.parte ſecūda poſt principium.
Indulgentie vnde ortū habent.ſer.xlvj.parte prima poſt principium.
Plura de indulgentijs vide ibidē ad longū.
Inimici noſtri inquātū mali ſunt nō ſunt diligendi.ſer.xxxiij.parte.ij.in medio.
Inimicis tenemur quiqꝫ.ſer.vij.parte ſcda.
Innocentia baptiſmalis ſeruat̃ per quatuor ſer.iiij.parte ſecunda poſt medium.
Innocentum feſtum eſt ſolenniter celebrandum.ſer.ix.parte prima.

k Atharina hʒ plura priuilegia.ſer.xliiij. parte prima per totum ad longum.
katharina chorꝰſcat multis miraculis. ibidem parte tertia per totum.
katharinā precipue inuocare debēt clerici ⁊ literati.ibidem in principio.

L Aurentius hʒ ſeptem priuilegia ſer.xxxj.parte prima per totum.
Letania maior quare iꝑoſita ſit. ſer.xvij.parte prima per totum.
Letania minor tribus de cauſis inſtituta ē. ibidem parte ſecunda.
Loqui pudica debent ſenes.ſer.xvij.parte ſecunda circa medium.
Luxurioſi per illicitum amorē peccāt decem modis.ſer.xj.parte ſecunda per totum.

M Agdalena hʒ. ſeptem priuilegia ſer.xxvij.pte.j.per totum.
Maledicere proximis vel etiam ſibĩpſi eſt peccatum.ſer.xxv.pte ſecunda poſt principium.
Margareta hʒ qnqꝫ p̃ui.ſ.xxvij.pte.j.per to.
Marcus euangeliſta habet ſeptē priuilegia. ſer.xvj.parte.ij.per totum.
Maria eſt a nobis honoranda triplici ratiōe ſer.xxxiiij.parte prima.
Maria habet poteſtatem ſuper filium:mūdū ⁊ celum.ibidem in medio.

Maria poteſt ſubuenire in omni loco ⁊ in oī tempore.ibidem parte tertia.
Maria quare purificari voluit.ſerm̄.xj.parte prima poſt principium.
Maria frequenter eſt ſalutanda.ſer.xiij.pte prima circa medium.
Maria quare viſitauit Elizabeth.ſerm.xxxv. parte prima in medio poſt principium.
Maria cū quatuor perſonis locuta eſt.ibidez parte ſecunda.
Maria aſſumpta eſt cum corpore.ſerm.xxxij. parte prima in medio.
Maria qualem vitam duxit poſt aſcenſionez chriſti.ibidem.
Maria optimam partem elegit ſibi in mūdo in morte ⁊ in celo.ibidem poſt medium.
Marie ſeruientes nunq̄ damnabuntur.ſer. xxxiij.parte ſecunda in fine.
Marie conceptionem ſolēniter celebrare debemus ſer.v.parte prima.
Marie annunciationis feſtum precellit oīa feſta.ſermo.xiij.parte prima.
Marie natiuitas eſt gaudioſa multis.ſerm̄. xxxiiij.parte prima in medio.
Martyr chriſti efficitur quis ſeptem modis. ſer.xxxiiij.parte ſecunda per totum.
Martyribus celum eſt apertuz.ſer.xxiiij.pte ſecunda ante finē.
Martinus habet nouem priuilegia. ſer.xlij. parte prima per totum.
Mathias habet ſeptem priuilegia.ſer.xij.pte prima per totum.
Mattheus habet ſeptē priuilegia. ſer.xxxvj. parte prima per totum.
Matrimonij regulā nō ſeruāt diſcordantes ſimul.ſermo.xxvij.parte ſecunda in fine.
Miſſa confert duodecim fructus.ſerm̄.xlviij. quaſi per totum.
Miſſam tenetur quilibet audire die dominica.vide ſermo.eodem.
Miſericordia dei remittit peccatori oīa peccata ſi tria hz.ſer.v.pte tertia poſt principiū.
Miſericordie opa nō exercētes in neceſſitate nō ſunt in charitate.ſer.xxxj.parte ſecunda.
Moriētes ſubitanee aut ſine ratiōe:⁊ q̄ amaram mortē ſuſtinent.ſer.xvj.parte tertia quaſi per totum ⁊ ad longum.
Mundus in maligno poſitus eſt ⁊ maria ſuſtentat mundū.ſer.xxxij.parte prima in fine.

NObiles cognoſcūt p virtutes.ſerm.xv.parte ſecunda in medio.
Nobiles ſūt ſimiles ignobilibus in quatuor.ibidem in principio.
Nicolaus hz ſeptē priuilegia.ſer.iiij. pte pma.
Nicolaus coruſcat multis miraculis.ibidem parte tertia.
Nicola⁹ ſeruauit innocētiam ſuā:⁊ nūq̄ mortaliter peccauit.ibidem parte ſcđa.

ORationē faciens p aliquo quatuor dz hre.ſer.xvij. parte tertia in principio.
Oratiōes cōes ſūt valde vtiles.ibidem circa finem.
Oratio cōis eſt elemoſyna ſpūalis ⁊ deo valde placet.ibidem in fine.
Oratio deuota eſt multum meritoria ibidez.

PArētes tria tenentur pueris ſuis.ſ.ix.pte.ij.p totū.
Paſſio xp̄i q̄liō ſit collecta a q̄tuor euāgeliſtis.ſer.xiiij.parte prima ⁊ modicum ante finem.
Paſſionē xp̄i deflere debemus ꝓpter multa. ibidem parte tertia poſt princi.
Paſſioni chriſti honorē exhibere debem⁹.ibidem in fine.
Paſſus chriſtus hz caput inclinatū:man⁹ extenſas.ibidem in fine.
Paulus hz nouē priuilegia.ſer.x.parte pma poſt prin.
Pauli conuerſio ſolēniter celebraē pre omnibus aliis ſanctis.ibidem in prin.
Pauperes hñt regnū celeſte:diuites regnū terreſtre.ſer.xl.circa prin.
Peccāt duodecim gñā hoīm mortalr ſ.xxvij. parte ſcđa per totum.
Peccatū mortale vitiaē per quatuor.ſer. iiij. parte ſcđa poſt prin.
Peccata cōiſſima ſunt tria.ſer.xxv. parte.ij. poſt prin.⁊ xxvij.parte ſecunda.
Peccator tria dz hr̄e ſi vult remiſſionē cōſeq̄. ſer.v.parte tertia poſt prin.
Peccatori dicit xp̄s q̄ter reuertere.ſer.x. parte ſcđa in prin.
Penitētia a duodecim gñib⁹ hoīm facta deo nō placet.ſer.xiij.parte ſcđa per totum.
Pēa aliquoꝝ hoīm augmentaē in īferno.ſer. xx.parte ſcđa.
Pena purgatorij eſt multū acerba.ſer.xlj.prima parte.
Petrus apl's hz priuilegia decē.ſer.xxiiij.pte prima ad longum.
Petrus apl's quinq̄ gñib⁹ hoīm aperit celū. ibidem parte ſcđa.
Petrus martyr ſeptē hz priuilegia.ſer.xviij. parte prima ad longum.
Petr⁹ martyr innumeris choruſcat miraculis ibidem parte tertia.
Philippus apl's hz ſeptez priuilegia.ſer.xix. parte prima.
Philippus multos ſanauit infirmos.ibidez parte tertia.

Precepta breuiter conclula in vno ſermone. ſer.xxviij.parte.ij.per totum.
Predicatorꝝ ordo fuit a matre xp̄i impetrat⁹ ſermo.xxx.parte.j.in medio.
Prelati in quatuor caſibus poſſunt a ſubditis petere charitatiuũ ſubſidiũ.ſer.xx. parte ſecunda poſt principium.

Religioſi offerunt deo res corpus ⁊ animã ſer.xxx.parte.ij.
Religioſi ꝓprietarij ſunt in ſtatu dãnationis.ſer.xxx.parte.ij.i fine.
Religioſus in profeſſione aperitur celum in ſer.xxiiij.parte.ij.poſt principium.
Reliquie ſanctorꝝ ſunt venerãde ſermõe primo parte ſecunda poſt principium.
Res paruas furantes qũo reſtituantur ſer. xxvij.parte.ij.circa medium.⁊.xxxviij. parte ij.ante finem.
Res iniuſtas acquirũt ſibi.ix.genera hominum.ſer.iij.parte.ij.per totum.

Sacerdos fornicarius eſt ſuſpẽſus a diuinis.ſerm̃. xliij.parte.ij.ante finem.
Sacerdotes q̃ male expẽdũt patrimoniuꝫ chriſti.ſermone.xij.parte ſecunda ante finem.
Sacerdotum dignitates que ſunt.ſermone. xliij.parte.ij.
Sancti qualiter ſunt adorãdi. ſermone primo parte.ij.
Sancti triplici d̃ cauſa orant.ſer.primo parte ſecunda in medio.
Sancti ſemper exaudiuntur in orationibus ſuis. Ibidem poſt medium.
Sanctorum reliquie ſunt venerãde. Ibidem parte.ij.in fine:⁊ tertia in principio.
Sepeliri non debent quatuordecim genera hominum.ſer.xlv.parte.ij.
Symon ⁊ iudas habent ſeptem priuilegia. ſer.xxxviij.parte.j.per totum.
Symonia vt euitetur in ſpiritualib⁹ tria requiruntur.ſer.xlv.parte.ij.in fine.
Stephanus habet plura priuilegia. ſer.vij. parte.j.in principio ad longum.
Suffragia animarũ principaliter ſunt decẽ. ſer.quadrageſimo primo.parte.ij. per totuꝫ.
Superbia veſtiuꝫ qñ eſt mortale. ſer.xvj.parte.ij.poſt principium.

Theloneũ vt ſit deificũ requiruntur tria.ſer.xx.parte.ij.
Tẽporalia pauperibus tẽpore neceſſitatis nõ ↄdiuidere eſt ſignũ dãnationis.ſer.xxxi.pte.ij.
Cum tẽporalibus peccamus quatuor modis. ſer.xxxvi.parte.ij.ad longum.
Tentant nos demones ꝓpter inuidiam ne ſaluemur.xxv.parte.ij.
Thomas apoſtolus habet nouẽ priuilegia. ſer.vi.parte.j.per totum.
Tribulati qui murmurant contra deuꝫ.ſer. xxvij.parte.ij.ante medium.

Virgines ⁊ vidue debẽt hr̃e proprietates turturis. ſer.xlvij. parte.ij. ante finem perpulchre.
Uitus habet decem priuilegia. ſer.xxij.parte prima per totum.
Et de plaga ſancti viti. Ibidem parte.ij.
Uoluntas mala pro opere reputatur. ſer.v. parte tertia poſt principium.

Chriſtus in cruce protulit ſeptem verba.ſer.xliij. parte.ij.circa finem.
Chriſtus tria fecit in cena. ſer. xliij.parte.j.poſt principium.
Chriſtus quomodo confortatus ſit:⁊ an indiguerit confortatione. Ibidem.
Chriſtus vocauit traditorem ſuum amicum propter tria. ibidem.
Chriſti incarnatio qũo facta ſit.ſer.xlij. pte prima ante finem.
Chriſto alapa a ſeruo principis facta fuit penalis.⁊ iniurioſa q̃druplici ratione.ſer. xliij. parte.j.poſt medium ante finem.
Chriſtum accuſauerũt iudei in quatuor.ſer. xliij.parte.ij.quaſi in principio.

Imago ieſu chriſti eſt a nobis honorãda.ſermo. xliij.parte.iij.ante finem.
Ymago dupliciter cõſideratur ⁊ vno modo adoratur.ſer.j. parte iij.in principio.
Ymagines bonas procurantes habebunt accidentale gaudium.ſermo.xix. parte ſecũda poſt principium.
Ymagines ſanctorum ſunt a nobis venerande.ſer.j.parte.iij.in principio.

¶ Explicit regiſtrum breue huius operis.

yy

Incipit prologus in promptuariū exē-
plorum diſcipuli ſm ordinem alphabeti.

VTile ꝛ expediēs ē viros p̄dicationis officio.p̄ditos
proximoꝝ ſalutē ꝑ terrā diſcurrēdo
q̄rētes exēplis abūdare. Nā exem
pla facili⁹ itellectu capiūt̄ ꝛ firmi⁹
memorie ip̄rimunt̄ ꝛ a multis libēti⁹ audiūt̄
Legim⁹ el pr̄ez nr̄z dn̄icū ordinis p̄dicatoꝝ
fundatorē hoc feciſſe. De eo q̄dē ſcribit̄ q̄ vbi
cūq̄ ꝯuerſabat̄:edificatorijs eſſluebat ſermo-
nib⁹ abūdabat exēplis:q̄b⁹ ad amorē xp̄i:ſcḋ
ve ꝯtēptū:audiētiū alos ꝓuocabat. Jō itēdo
diuina gr̄a aſſiſtēte mihi i hoc volumine q̄d
prōptuariū exēploꝝ diſcipuli itītulat̄:multa
exēpla ex diuerſis libris colligere:ꝛ illa exē-
pla ponet̄ ſcḋz ordinē alphabeti:vt q̄s facili⁹
inuenire poterit exēplū ad quācūq̄ materiā
quā p̄dicare intēdit ad vtilitatē ppl̄i:ꝛ oīpo-
tētis dei laudē ꝛ honorē:q̄ ē bn̄dict⁹ iſc̄la ſc̄lo
rū. Amē. ¶ Capitulū de A. Abſtinentia.

¶ Frater quidā abſtinuit a cibo vſq̄ ad ter-
tiā:vſq̄ ad ſextā:ꝛ vſq̄ ad nonā. Exemplū.i.

LEgit in vitaſpatrū q̄ q̄dam
frater quodā tpe ipu-
gnabat̄ a demonib⁹:vt ſtati hora
diei pria tantā famē ꝛ defectionē
corporis ei facerēt:vt penit⁹ ſuſti
nere nō poſſet. Uerūtn̄ ille dicebat i corde ſuo
q̄ q̄litercūq̄ opz me vſq̄ ad horā tertiā expe
ctare:ꝛ tūc cibū ſumere. Cūq̄ facta fuiſſet ho
ra tertia:iterū dicebat cogitatiōib⁹ ſuis. etiā
ꝛ nūc violēter opz me ſuſtiere vſq̄ ad horā ſex
tā. Cūq̄ aduenſſet hora ſexta:iſundebat pa-
nē i aquā dicēs. Dū hic panis īfundit̄ opz me
etiā expectare horā nonam. Cūq̄ hora nona
aduenſſet:ſm ꝯſuetudinē cōplebat oēs ofo-
nes ꝛ pſalmodiā:ſm regulā:ꝛ ponebat panē
vt comederet. hoc aūt ꝑ plurimos dies ſuſti-
nuit. Quadā aūt die ſīr ab hora pria vſq̄ ad
nonā fecit. Cūq̄ hora nona ſediſſet vt cibū ca
peret:vidit de ſportela vbi panes.i. paxima-
cia repoſiti erāt:ſurrexiſſe fumum magnū et
egreſſū eā ꝑ feneſtrā cellule ei⁹. ita ex illa die
nec eſuriijt nec defectio ei⁹ corpis facta ē:ſed
magis ita corroboratū eſt i fide ꝛ abſtinētia
cor ei⁹: vt nec poſt biduū delectaret̄ cibū ſu-
mere:ita gr̄a dei auxiliāte ꝑ patiētiā ſuā frat̄
extinxit caſtrimargie.i.gule ꝯcupiſcētie paſ-
ſionē. ¶ Frater quidā pendebat ampho-
ram madidā ante culos ſuos. Exēplū.ij.

ITem legitur in vitaſpatrū
q̄ q̄dā monach⁹ val-
de ſtictē pēdebat aū oculos ſuos
amphorā aq̄ ſplendētis. Qui ſuꝑ
hoc requiſit⁹ reſpondit. ideo hoc
facio vt ex maiori deſiderio cui nō ſatiſfacio
in aiorem coronam accipiam.

¶ Una eſt̄ miſſa pluribus. Exemplum.iij.

LEgitur in vitaſpatrū cum
quidā frater ſcō
Machario vuā detuliſſet: ipſe aūt
q̄ ſcḋz charitatē nō q̄ ſua ſunt:ſed
alteri⁹ cogitaret ad aliū frēz detu
lit eā:q̄ infirmior pre egritudine videbat̄: tūc
infirmior gr̄as egit deo ꝓ fratris officio: ꝛ ſu
ſcepit eā:ſz ipſe nihilomin⁹ plus de proximo
q̄ ſemetipſo cogitās ad aliū eā pertulit infir
mū fratrē. Et ſic ille iterū ad aliū ꝛ ſic cuz per
oēs cellulas q̄ longe a ſemetipſis erant per
heremū diſpſe vna illa circūlata eſſet ignorā
tibus q̄ eā prius miſiſſet. ad vltimū ipſi defer
tur qui eā miſerat. Gratulatus autē ſanctus
Machari⁹. q̄ tātā videret in fratrib⁹ abſtinē
tiam: tantāq̄ charitatem ad acriora ſemet-
ipſum ſpiritualis vite extendit exercitia.

¶ Frater quidam vidit poma pulcha in via:
ꝛ tamen non comedit. Exemplum.iiij.

LEgitur q̄ q̄dā ſcūs here-
mita diligēs mel
ad heremū fugit vbi nō repit̄ ab
holb⁹. Dū aūt fame moleſtar⁹ in
via poma pulcherrima inueniſſet
certabat itra ſe vtrū comederet. ꝛ cognito q̄
forte cibo āpli⁹ alliceret̄ comedere inde ꝯtē-
pſit:iō ab āgelo dn̄i nō relict⁹ duct⁹ ē vbi vte
bat̄ radice mire dulcedis ꝛ fōte mire ſuauita-
tis. ¶ Duo fratres in menſa quoꝝ vnus
parū:alter multū comedit. Exemplum.v.

ITem. duo ſemel in vna menſa comede
bant:ꝛ vnus parū:alter multum: ꝛ iſte
ſocium abſtinentem reprehendit a quo
tandem audiuit melius te refici eo ꝛ come-
dere: quia iſte qui per abſtinentiam nutrit
animam virtutibus melius reficitur illo gu
loſo q̄ nutriendo vermes fetorez ꝛ vitia mul-
tiplicat.

¶ Abſtinētia ſancti germani. Exemplū.vi.

ITē legit̄ q̄ ſanct⁹ germanus
nobiliſſimus dux Burgū
die. Poſtmoduz ep̄s factus corp⁹
ſuū ꝑ.xx.annos afflixit vt nunq̄
panē frumēti comederet:nō vinū
non legumē nec ſal pro ſapore oris ſumeret:
bis tm̄ in anno ſcz in paſcha ꝛ natali dn̄i vi-
num bibebat:q̄d tamen ſic limphatū ſume-
bat vt modicū ne ſapore vini retineret:i refe
ctione primo cinerē. deinde panē ordeaceum
comedebat. eſtate ꝛ hyeme nullā veſtez p̄ter
ciliciū tunicā ꝛ cuculā habebat:quā niſi ali-
cui daret nūq̄ exuebat quouſq̄ ꝯtritiōe ſol-
ueret̄. Lect⁹ ei⁹ cinerē:cilicio ꝛ ſacco ornabat̄
nullū puluinar ſub capite vl̄ humero habe-
bat:ſz ſemꝑ gemēs ꝛ ſcōꝝ reliquias in collo

poꝛtabat nūq̄ veſtimētū: raro cīgulū deſere-
bat. Sup holem iuit oē qđ geſſit in pñti vita.
Et poſtmodū tāta fuerūt miracla ei⁹ niſi me
rita preceſſiſſent fantaſtica putarentur.

❡ Abſtinentia ſancti Oſualdi. Exemplū. vij.

ITē legit de ſctō oſualdo rege qui ī
ƀginitate vixit cū vroꝛe ſua. Sy
meō heremita in heremo. xxvij. annis vi
xerat et petiuit a dn̄o cum quo remunerari
deberet rñſum accipi q̄ cum Oſualdo rege.
ꝛ voluit ꝯvenire ad regem qui indutus fuit re
galibus veſtibus ſed ab intra fuit flagellat⁹:
ꝛ cilicium ad cutem habuit.

❡ Miles qdā itrauit religionē ꝛ ꝓpter nimiā
abſtinētiā infatuat⁹ eſt. Exemplū. viij.

LEgit in dyalogo ceſarij in ſaxo
nia miles diues ꝛ nobilis in-
ſpirāte deo ſclm deſerēs in domo
quadā oꝛdinis ciſterciēſ. habituꝫ
ſuſcepit. qui toto anno ꝓbationis
ita ſibi rigid⁹ extitit: vt a tā ſupioꝛi q̄ꝫ a magi
ſtro ſuo ſepe argueret: fact⁹ ƀo mōach⁹ anti
fuit ſeruoꝛꝫ vt nō ſufficerēt et cōta. Imo ēt oib⁹
pſuaderet multa ſpālia. ꝛ ꝓponeret p̄uata. Ce
terꝫ qeſcētib⁹ ipē laboꝛabat: aliqꝫ doꝛmiētib⁹
ipē vigilauit. Tādē ex nimijs vigilijs ꝛ laboꝛe
exiccato iā cerebro tādē icurrit capitꝫ ƀbilita
tē vt nocte qdā añq̄ ꝯuēt⁹ ad matutias ſurge
ret oꝛatoꝛiū itraret: foꝛmas nouitioꝝ alcēde
retq̄ fune cāpane collo circūligato reſideret
ipamq̄ cāpanā mole coꝛpis trahēdo crebris
ictib⁹ pulſaret. Territ⁹ cuſtos vēit ī oꝛatoꝛiū
ſꝫ mlto āpli⁹ trit⁹ ē dū ſic pēdere videret mo
nachū. accurrēs tādē funē icidit ꝛ adhuc pal
pitātē ꝛ pene ſtrāglatū ƀpoſuit atq̄ refocilla
uit ſꝫ ab illo tpe nūq̄ ſēſum recupare potuit
Hec ceſari⁹. ❡ Adoleſcēs pūit⁹ ē ī purgatoꝛio
ꝓpter idiſcretionē abſtinētie. Exēplū. ix.

ADoleſcēs qdā fact⁹ ē nouici⁹
in q̄dā domo oꝛdis
ciſter. quē magiſter ſuus mox ſecut⁹ ē.
Qui cū factus fuiſſet monach⁹ ita diſtricte ſe
habuit ꝛ ita ſingulus fuit vt abbas eius ti-
meret ꝛ eū ꝑ indiſcreto feruoꝛe ſepi⁹ argue-
ret. Ille ƀo ſalutarib⁹ monitis nō acqeſcēs in
ptiacia ſua pſeuerauit: ſicq̄ poſt aliq̄s ānos
defūct⁹ ē. Nocte ƀo q̄dā cū abbas in cella ſua
ſtaret ꝛ ꝯ p̄ſbyteriū reſpiceret tres pſonas q̄ſi
tres candelas ardētes ad ſe venire vidit qb⁹
ꝓpi⁹ accñtib⁹ cognouit oēs. Tūc abbas mēoꝛ
ptinacie p̄dicti adoleſcētis eū iterrogauit di-
cēs. Quō habes? Quō dicēte: bñ. ſubiūxit. Nū
qd aliqd paſſ⁹ es ꝓ ſonedictia tua? Etiā inqt
maxia ꝛ multa toꝛmēta: ſꝫ itētio mea lꝫ indi-
ſcreta fuerit: tñ dn̄s miſeri⁹ ē mei: nec ſuꝫ dā-
nat⁹. Et ait abbas. Quid ē q̄ iſte ꝯuerſus di-
ſto ē demōſtrās: clarioꝛ ē altero cū ipē apo-
ſtatauerit ꝛ alter nunq̄ ex q̄ ad oꝛdinē venit
q̄uis exceſſeret? At ille. q: iſte poſt lapſū foꝛti⁹
ſurrexit: ꝛ altero ſeruētioꝛ fuit. Hec Ceſari⁹.

❡ Accidia.

❡ Monach⁹ qdā doꝛmitabat ī choꝛo: ꝛ xp̄s ei
oſtendit doꝛſum. Exemplū. x.

SAcerdos quidā i
oꝛdie ciſter. ſolit⁹ fuit dicꝫ matutis
in illo iteruallo q̄ frēs ſolent vacare
oꝛoni vel pſalmis ſup vnā ſediū ſe depōere: ꝛ
iter oꝛonis ƀba doꝛmitare. volēs aūt dn̄s oſ-
dere q: tali hoꝛa ꝛ marie tali loco nō eēt doꝛ-
mitādū: ſꝫ ī oꝛone vigilādū appuit ſibi ī cruce
ƀſo ad illū vt dicere videret. q: tepid⁹ es, ꝛ ac
cidioſus: nō es meā faciē dign⁹ intueri. ꝛ hoc
ſepi⁹ ſibi ꝯtigiſſe atteſtatus eſt. Hec Ceſari⁹.

❡ Monach⁹ ātiqu⁹ ſomnolēt⁹ q̄ pcuſſus fuit
cū nodo ſtramineo in faciē. Exēplū. xj.

MOnach⁹ antiqu⁹ ſomnolencia
ſatis notatus: quadā
nocte dum ſtaret ad pſalmodiam ma
tutinā ꝛ doꝛmiret: vidit ī ſōnis añ ſe ſtātē viꝝ
lōgū ꝛ diffoꝛmē q̄ in manu nodū ſtramineuꝫ
ꝛ lutoſuꝫ tenebat. Qui cū mōachū ꝓteruie in
tuit⁹ fuiſſet ꝛ dixiſſꝫ: qđ h̄ ſtas tota nocte ꝛ doꝛ
mitas: ipm cū nodo ſtramineo ī faciē pcuſſit.
Mox ille territ⁹ euigilauit: ꝛ vt ictū ferietꝫ eua
deret caput ſtrahēdo ſatꝫ dure alliſit. hec ce.

❡ Mōach⁹ piger q̄ fuit potat⁹ cū pice ardēti.
Exemplum. xij.

MOnach⁹ quidaꝫ in matutinis
frequētiſſime doꝛmi-
re ſolebat. Contingit autem vt eo no
cte quadam ad matutinas in choꝛo in laudi-
bus doꝛmiente videret in ſōnis demoneꝫ te-
terrimum cum pice liqueſacta in patella mo
nachos ſingulos viſitare: ꝛ doꝛmientib⁹ qbuſ
dā offerre ferreū coclear pice plenū. ad ſe ƀo
cū veniſſet demō: ꝛ coclear feruēs ori doꝛmi-
tātꝫ offerret. retracto ſubito capite ad cubitū
ſediū cui mittebat offēdit ꝛ leſ⁹ euigilās ſe fau
ciū ꝛ vulneratū inuenit. ❡ Mōach⁹ qdā habuit
ſudoꝛes hoꝛa ſurgendi ad matu. Exē. xiij.

MOnach⁹ qdā ſic tentabat
accidia q̄ quotiēs
erat ad matutinale officium ſur-
gendum ſtatim ex quadam puſil
lanimitate ꝛ timoꝛe vigiliarum:
ſudoꝛe perfunderet. Putans autē hoc eſſe ex
īfirmitate iacebat ꝛ veſtib⁹ ſe operiebat. No
cte quadā ſurgētib⁹ ceteris ad ſigna nolarū:
feſtinātibuſq̄ ad diuinū officiū: cū ille ſurger
tētaret ꝛ itez veniēte accidia ſe reclinaret. au
diuit ƀ ſub tecto vocē quādā icognitā clare ſi
bi dicētē. Noli ſurgere: noli ſudoꝛē tuū iterrū
pere. Tunc p̄mū. ſentiens ſe a diabolo illu

ſuã ꝑ vitiũ accidie: a fãtaſtico ſudore ſe excuſſit: nec poſtea tãto tẽtatori ↄſẽſit. hec arnold⁹

¶ Accidioſus qdã .xl. annis ad purgatorium deputatus eſt. ¶ Exemplum .xiiij.

QUidã accidioſus cũ ꝓpẽ accidiã ſuã dãnari ↄbuiſſet ꝟgo Maria ſubuẽit ſibi: a filio ſuo ĩpetrauit vt reuiuiſceret. ꝙ ⁊ ſctũ ẽ tñ ſibi impoſitũ fuit ꝓ pnĩa a deo vt .xl. an. in purgatorio ſatiſfaceret propter accidiam.

¶ Tria remedia ꝯ tediũ ⁊ accidiam. Exẽ. xv.

MJlites tres ſibi mutuo fidelitatẽ ꝓmiſerũt vt in q̃cũqȝ neceſſitate ſe nõ deſererent erãt ĩ bellis ⁊ ĩ torneamẽtiſ ſtrenui ⁊ ad oĩa mũdi ſctã ꝓni. cõtigit cũ q̃dã die trãſiſſẽt ſiluã oẽs ĩ ſilẽtio cũ eẽnt extra ſiluã: vn⁹ eoꝝ dixit. miror q̃re obmutuim⁹ ĩ trãſitu ſilue: ⁊ dixit cãȝ ſui ſilẽtij eẽ hãc: q: videꝰ amenitatẽ ſilue memor ſui amenitatiſ celeſtis: quãq̃dẽ cãȝ ⁊ ceteri ↄfeſſi ſũt q̃b⁹ ſenior dixit. Credo nõ ſine cã hoc factũ ẽ ſȝ nutu dei vt ſicut hacten⁹ mũdo: ita nũc deo ſeruiam⁹: quapropter ↄſulo vt clauſtrũ ĩgrediamur: ⁊ eã dẽ fidelitatẽ in dño habeamus: ꝙ factũ eſt. et laudabiĺr ⁊ ſtrẽnue ꝑ aliq̃d tp̃s ibi vixerũt: tãdẽ cũ duo miores ceperũt tepeſcere: ⁊ hoc inuicẽ ↄfeſſi ſũt: ⁊ ↄſolationẽ adinuicẽ q̃ſierũt: venerũt ad tertiũ ꝺ ſtatu ſuo q̃rẽtes: ⁊ ĩuenerũt eũ deo ſeruiẽtẽ hylariť ⁊ ꝺuote. Uidẽs aũt ille vult⁹ eoꝝ triſtes dixit. Ex multo ocio ⁊ tedio eſtis triſtes ⁊ ſegnes mihi aũt totũ tp̃s breue vr̃: q: ſẽꝑ occupor. Jllis aũt mirãtib⁹ q̃b⁹ ſtudijs vľ occupatiõib⁹ tp̃s expẽderet cũ ſicut ipi illiterat⁹ eẽt: dixit. Tres literas tñ inueni q̃s docuit me magiſter me⁹ in ĩgreſſu meo: q̃s legẽs q̃tidie nľlo tedio vnq̃ȝ afficior: ſȝ ꝑ deſiderio legẽdi deficit mihi tp̃s. Pꝛia ſcripta nigro colore: q̄ ſignificat pctã mea q̄ denigrauerũt aĩam meã: ⁊ falſitatẽ ⁊ inſtabilitatẽ mundi: ⁊ penas iĩferni hãc lego a mane vſqȝ ad miſſaȝ. Scd̃a ſcripta ẽ colore rubeo q̄ ſignificat paſſionẽ ſaluatoris noſtri q̄ multa ꝓ nobis ſuſtinuit. hãc lego a miſſa vſqȝ ad nonã qñ emiſit ſpm̃. Tertia ſcripta ẽ aureis ľřis: ⁊ hec ẽ amenitas ⁊ mľtiplicitas gaudiũ celeſtis. hãc lego vſqȝ ad ↄpletoriũ. ⁊ ſic expẽdo tp̃s meũ ſine tedio. Quo audito multũ accẽſi profecerũt decetero ⁊ ipſi.

¶ Adulterium.

¶ Pena illius iuuenis q̄ cõmiſit adulterium.

¶ Exemplũ .xvi.

JUuenis q̃dã peccauit cũ vxore primi ſui quẽ de⁹ plaguit vt moreretꝛ ſubitanee: ⁊ ſine ↄfeſſione ⁊ ſacramẽtis. Qui poſt mortẽ ex ꝑmiſſiõe diuina ĩ terrorem alioꝝ apparuit adultere rauca voce ⁊ querulosa: ⁊ ipſa q̃ſiuit de ſtatu ſuo. Rñdit. Dãnat⁹ ſuȝ ꝓpter adulteria q̄ tecũ cõmiſi. ⁊ ſubiũxit. Uis videre ardorẽ meũ q̃ꝺ ĩt⁹ ⁊ foris ardeo emittẽs vrinã q̄ fuit ſicut cuprũ bulliẽs: ⁊ ipa territa: ad ↄfeſſionẽ vẽit: ⁊ vitã ſuã emẽdauit.

¶ Jn diſcipulo de tempore.

¶ Quidã vidit quãdã mulierẽ grauiſſime puniri ꝓpter adulteria q̄ cõmiſit. hoc q̃re ĩ diſci. de tpe ſer. cxliij. B. ¶ Quidã vidit vicinum et vxorẽ vicini grauiter puniri ĩ culpa igne a ꝓpter adľteria q̄ cõmiſit. hoc q̃re ibi. ſer. lxxxv. Q. Jtẽ q̃dã adulteriũ cõmiſit occulte intrãs eccľiã ſctõꝝ Geruaſij ⁊ ꝓthaſij ſtatiȝ obſeſſus eſt a diabolo: ⁊ ſic expirauit ĩ ↄſpectu ꝑpľi. q̃re ſer. lxxxv. Q.

¶ Amicitia.

¶ Legiť de duob⁹ amicis quoꝝ vnus ꝓ alio mori voluit. hoc q̃re in diſci. de tpe. ſer. cxx. G.

¶ Aqua benedicta.

¶ Diabolus nõ potuit os ebrioſi ĩtrare ꝓpter guttã aque benedicte. ¶ Exemplũ .xvij.

EBrius q̃dã habuit quẽdaȝ obſeſſum obuium ⁊ iſte ebrioſus dixit ad diabolũ. Jntra ad me ⁊ recede ab iſto hoĩe. et diabol⁹ rñdit. Nõ poſſum: quare? q: fuiſti hodie mane in eccľia ⁊ vna gutta aque benedicte cecidit in os tuum.

¶ Miles aſpergebat ſe cũ aq̄ bñdicta: ⁊ diabolus dixit: ne tangas me. ¶ Exẽplũ .xviij.

MJles q̃dã ſtrẽnu⁹ in armis dũ die q̃dã loco appropinq̃ret vellet vbi puella obſeſſa iacebat ꝺ illa cepit demõ clamare. Ecce amic⁹ me⁹ vẽit. ⁊ dũ ille ĩtraret: ait. Cedite cedite: ſinite amicũ appropiquare. Jlle vero ſȝ ei diſpliceret ait. Tu demõ ſtult⁹ es: vt q̃d vexas hãc ĩnocẽtẽ puellã? vẽi mecũ ad torneamẽtũ: cui demõ. Libẽter tecũ ibo ſi ꝑmittas me intrare corp⁹ tuũ: vel ꝑ ſellã vel ꝑ frenũ vel ꝑ aliã partẽ corporis tui. Miles ↄpatiẽs puelle nobili ait. Si vis exire hinc ↄcedã tibi partẽ vnam palij mei: tali ↄditiõe ꝙ me nõ ledas. ⁊ ſtatiȝ qñ voluero recedas ꝙ iſte ꝓmiſit. Exiẽs ergo de puella ĩgule palij iſiliit. ab illa hora tñ gľie acceſſit militi ꝙ q̃s volebat deiecit: q̃s voluit capiebat. Quadam die dũ in eccľia ꝓlixius orabat: ait demõ. Nimis murmuras cũ aqua bñdicta ſe aſꝑſit: ait. Uide ne me tãgas. Tãdẽ veniẽte milite ad locũ vbi ꝑdicabaꝛ de ſctã cruce: dixit demõ. Quid hic agis? Rñdẽte illo: volo te dimittere ⁊ deo ſuire: demõ ait. Quid ĩ me tibi diſplicuit? nũq̃ȝ te leſi: ſȝ ditaui te: ⁊ glorioſus fact⁹ es nimis. Tũc miles ait. Recede ⁊ ne ꝺcetero reuertariſ ad me. Hoc in noĩe xp̃i tibi ꝑcipio: tũc reliq̃t eũ diabol⁹. Et ille cruce ſignatus vltra mare duob⁹ annis xp̃o ſeruiuit: ⁊ poſtmodũ rediẽs

hoſpitale edificauit: vbi infirmis neceſſaria mi niſtrās vitam ſanctam finiuit. hec Arnoldꝰ.

¶ Petōꝛ obſtinatꝰ quidā bibit aquā bńdictā ⁊ cōtritus eſt. Exemplum. xix.

Miles quidaꝫ multa

mala fecit ⁊ tādē cecidit ī egritudinē: ⁊ a ſacerdote admōet vt ꝯfiteret ⁊ cōicaret vt vir catholicꝰ. Ad heꝫ nec ꝓcibꝰ nec minis po terat iclinari: ſꝫ oīa iſta friuola ꝛputās dixit ſe hmōi nō curare: ſꝫ iſtāt petiuit aquā vt bibe ret. ⁊ ſacerdos neſciēte eo bńdixit aquā ⁊ dedit ei bibere. quā cū bibiſſꝫ ſtatī ō auxilio ſpūſſctī clamauit ad ſacerdotē: vt ꝯfiteret popoſcit: ⁊ pure ꝯfeſſꝰ cōicauit: ⁊ ſic vitā ſuā felix finiuit.

¶ Quidā aſpergebat infirmū q̄ ſuſtinuit ma gnas infeſtatiōes demonū: ⁊ ſic ſtatim oēs de mōes fugā dederūt. Hoc q̄re in diſcip. de tpe ſer. cx. S. Ex qbꝰ patꝫ ꝙ bonū ē hr̄e aquā bńdi ctā in domibꝰ ⁊ ſignanter circa īfirmos ⁊ mu lieres ī puerꝑio exiſtētes q̄ ſepiꝰ ſunt aſpergē de: ad effugandum fantaſmata demonum.

¶ Caplm de. B. ¶ Baptiſmus.

¶ Hereticꝰ qdā nō ſeruauit debitam formaꝫ verboꝝ in baptiſmo. Exemplū. j.

Baptiſmꝰ ī forma deꝫ

celebrari. ex chrōicꝭ circa ānū dn̄i. cccclx. qdā epūs Arrianꝰ quādā noīe berrā baptizare volēs dixit. baptizo te in noīe pr̄is ꝑ filiuꝫ in ſpūſctō. Filiū ⁊ ſpm̄ſctm̄ ꝑ hoc minores pr̄i oſtē dere volens: ⁊ ſtatim aqua diſparuit.

¶ Baptizatꝰ ſignauit mamillam mulieris: et ſtatim ſanata eſt. Exemplum. ij.

Quedā matrona ha

bēs morbū ī mamilla icurabilē ⁊ moꝛ talē: ⁊ illa oīno deſpata a ſalute ad deuꝫ ſe to tam contulit: et ad fontes vbi baptizabant cathecumini ꝑꝑauit: ⁊ ab vno q̄ ō fōte exiuit ſignari ſe fecit: aq̄ ſignatiōe ſctā totalr̄ curata fuit. Si igit tāte ꝟtutiſ fuit baptiſmi ſacrꝫ: ꝗ̄ te putas eē bonū fidei. Hec petrꝰ ō amoꝛe. li. ij. Blaſphemia. ¶ Luſoꝛ qdā blaſphemauit vētrē btē ꝟginis Marie. Exēplum. iij.

Legit in libꝛo mira

culoꝝ clareuall. ō duobꝰ luſoꝛibꝰ t'ribile Cū vni eoꝝ male ſuccederet: foꝛtūe alterꝰ ini dēs vt furoꝛi ſuo ſatiſfaceret: ꝯ deū cepit ꝟba euomere ꝯtumelioſa. quē ſocꝰ eodē ſpū mali gno iſtatꝰ ꝯpeſcere cepit di. Sile: tu em̄ neſcis maledicere: ſtatimq́ʒ deū blaſphemās eū in mr̄is eiꝰ iniuriā erūperet: vox deſuꝑ audita ē. Meā iniuriā q̄cūq́ʒ mō ſuſtinui: mr̄is aūt mee ꝯtumeliā nequaq̄ tolerabo. moxq́ʒ ſuꝑ ipam tabulā vulnere viſibili inuiſibilr̄ ꝑcuſſꝰ ſpu mane expirauit. Hec ceſarius.

¶ Quidā fregit brachiū imaginis Marie et ſuffocatus eſt a diabolo. Exemplum. iiij.

Legitur ī miraculis

btē Marie ꝟgīs q̄ qdā mulier iſecuta ē a latrōibꝰ: retro colūnā circa btē Marie ꝟgīs imaginē latebat quā qdā illoꝝ lapidādo bra chiū imaginis pueri Jeſu ꝯfregit. īde mox ſā guis copioſe emanādo cūctis ī admirationē ⁊ dei laudē fluxit ⁊ ꝑcuſſoꝛē coꝛā oībꝰ diabolus ſuffocauit. ¶ Judeꝰ inhonoꝛauit imaginē btē Marie virginis. Exemplum. v.

Addidē vbi ſupꝛa legi

tur ī ꝯſtātiopoli ciuitate qdā iudeꝰ ima ginē btē Marie ꝟgīs ī latrinā ꝓiecit: vn̄ mox ſuffocatus nunq̄ apparuit.

¶ Pueri blaſphemātes ſunt ſubmerſi: ſꝫ vnꝰ euaſit. Exemplum. vj.

Itē in materiali ma

gno legit ꝙ qdā puer edoctꝰ a mr̄e ſua btāꝫ ꝟginē Mariā ſꝑ deuote ſalutabat: ⁊ ꝓci pue in neceſſitatibꝰ qō faciēdo raptꝰ a flumie cū ceterꝭ pueris ludētibꝰ ⁊ blaſphemātibꝰ: et tādē ſubmerſis oībꝰ: ipꝫ ſolū btā ꝟgo ſaluauit in ſinū ſuū eū ſuſcipiēdo ⁊ cōfoꝛtando.

¶ Miles qdā monoculꝰ ꝑcuſſit iudeū blaſphe mantē beatam ꝟginē Mariaꝫ. Exemplū. vij.

Miles quidā literatꝰ

in quādā ꝯſuetudinē duxerat ꝙ miſ ſam btē Marie ꝟginis q̄tūcūq́ʒ poterat non neglexit. Quadā aūt vice ꝓcedens ad eccłiaꝫ audiuit ſolēniter inchoare. Salue ſancta pa rēs: ⁊ mox flectebat genua reuerēter. Hoc vi dens qdam iudeus deriſit eū: ⁊ beatā Mariā blaſphemauit. Miles ꝟo egre ferēs ꝯuicium dn̄e nr̄e dedit ei alapā: ⁊ hoc facto intrauit ec cleſiam ⁊ miſſam deuote audiuit. Interim iu deus conqueſtꝰ eſt iudici: ⁊ aliud ſignū nō po tuit dare ō eo niſi ꝙ vno oculo careret. Cūctiſ ăt egrediētibꝰ miles ī eccłia latitabat. illumi nabat aūt eū btā ꝟgo Maria: iubēs eū auda cter exire: qō ⁊ fecit. Quo viſo dixit iudeꝰ. Si iſte nō hr̄et duos oculos reū ipꝫ iudicarem. Cui ille imino ego te percuſſi ꝓ amoꝛe eius q̄ oculū mihi reſtituit: ꝑ qua paratꝰ ſum coꝛpꝰ ⁊ oīa bona expēdere: cognito aūt ⁊ viſo mira culo: dant deo ⁊ btē Marie laudes. Ad ꝑpe tuā aūt huiꝰ rei memoꝛiā ſtatutum eſt a xp̄ia nis vt eo die ſingulis annis iudei de ſuis ali quem ꝓſentant qui publice a catholicis ſpō te alapam ſuſcipiat.

¶ Comes blaſphemus qualiter punitus eſt ⁊ qualiter obijt. Exemplū. viij.

Omicꝰ q̄dā ī tātam ꝓrupit
blaſphemiā vt dice
ret velit nolit deꝰ ego terrā meā te
habebo morq̄ʒ de eq̄ cui inſidebat
ruēs horribilr torq̄bat ⁊ cū eēt a
militibꝰ eleuatꝰ denuo ruit: penā ſoluēs blaſ
phemie ꝺducꝰ ꝟo ī domū ſuā cepit torq̄ri ī pe
dibꝰ ⁊ cruribꝰ: ſpꝛaq̄ʒ ꝯfeſſiōe poſt q̄tuoꝛ men-
ſes expirauit. Itē aliq̄ ribaldi diuiſerūt vnā gal
linā dicētes friuole nec. b. petrꝰ nec xp̄s poſſet
eam reintegrare ⁊ ſtatim leproſi facti ſunt.

¶ Filius q̄dā noluit ſagittare in cadauer pa
tris ſui. Exemplum. ix.

Uit q̄dā hō habēs vxorē ⁊ ex ea ha
buit tres filios ſm opinionē ſuam
cui vxor eiꝰ cū q̄dā die litigaret cuʒ
ea obiecit q̄ ipſe credebat ſe hr̄e
tres filios ſʒ vnꝰ erat tm̄ ſuꝰ. Req̄ſi
ta aūt ab eo q̄s eēt ſuꝰ noluit ei īdicare. Igit̄
cū pr̄ infirmaret̄ ad mortē ⁊ vxor priꝰ mortua
fuiſſet ip̄e faciēs teſtm̄ oīa dimiſit illi q̄ filius
eiꝰ erat. poſt mortē ꝟo eiꝰ ſcrā ē ꝯtētio īter eos
q̄s tā̄ filꝰ nutrierat cuiꝰ eēt hereditas. Dice
bat aūt q̄lʒ ꝙ ipſe filꝰ eiꝰ eēt: ⁊ hr̄ditas ſua eē
d̄ret. Cū igit̄ relatū eēt ad iudiciū p̄cepit rex
vt pr̄ mortuꝰ ligaret̄ ad arborē: ⁊ ille q̄ directꝰ
in eū ſagittā mitteret hereditatē hr̄et. Alliga
to igit̄ pr̄e ad arborē duo ex illis eū ſagittaue
rūt. Tertiꝰ vidēs prēʒ ſuū alligatū ſagitari of
fenſus eſt vltra modū ꝯ alios di. ꝙ nullo mō
patrē ſuū ſagittare vellet. Cognitū ē ergo ꝙ
ip̄e verꝰ erat filꝰ ⁊ data ē ei hr̄ditas. Hoc exm̄
hr̄ in ſūma vitioꝝ. Et ex hoc pʒ ꝙ iſti q̄ d̄n̄ʒ no
ſtrū Ieſum xp̄m blaſphemādo rurſum cruci
figunt non ſunt filij dei ſed filij diaboli.

¶ Iſta exēpla quere in diſcipulo de tp̄e.

Blaſphemꝰ quidā tp̄e moyſi ex iuſſu dei lapi
datus eſt. quere ſer. cxxiij.

Puer q̄nq̄ʒ annoꝝ quē diaboli dilaniauerunt
propter blaſphemiam. ſer. cxxxiij. H.

Serūs ludouicꝰ q̄ fecit cauteriū ciui pariſieñ
ꝓpter verba blaſphemie. q̄re ſer. cxxiij. B.

Quidā volebāt carnes comedere feria tertia
poſt mediā noctē in carniſpꝛiuio: ⁊ inuenerūt
in pullo bufonē pro inteſtinis. ſer. xxxvi. M.

Carnifices q̄ deriſerunt ſuſceptionē cineꝝ in
die cinerum. ſer. xxxviij. B.

¶ Capitulum. de. C. ¶ Cantare.

¶ Diabolꝰ in ſpē clerici dulciter cantauit.
Exemplū. j.

Lericꝰ q̄dā tā egregiā ⁊ tā
dulcē vocē habebat
vt audire illā delitie reputarent̄
Die q̄dā vir religioſꝰ ſuperueniēs
⁊ voci illiꝰ dulcedinē aure pcipiēs
ex iſtinctu ſpūſſcti ait. vox iſta hoīs nō eſt ſed
diaboli. Cūctiſq̄ʒ admirātibꝰ demonē adiura
uit: q̄ ſtatīʒ de corpe illo exiuit cadauere mox
corruēte ⁊ fetēte. Hec ceſa.

¶ In cuiꝰ cerebro
dulces cantꝰ reſonabāt in agone. Exēplū. ij.

Rat q̄dā de ꝓuincia romana
ordini p̄dicatoꝝ q̄ ī ſclo
multū ī ma udiēdis cātādis ſecula
ribꝰ cātilenis fuit delectatꝰ nec ad
uertebat ꝙ ꝯfiteret̄ hmōi vanita
tē. Tādē infirmitate graui poſitꝰ dictos cātꝰ
q̄ſi ꝯtinue ī aure ⁊ cerebro habebat: ſʒ īde nō
habuit delectationē vt priꝰ: ſʒ vexationē ⁊ pe
nā nō modicā ſuſtiebat. Quadā ergo die ſur
gēs de lecto lʒ multū grauatꝰ ad lectū ꝑoris
ſui q̄ ſecū in eadē domo īfirmꝰ iacebat venit: ⁊
ſibi dictā tribulationē apuit. ⁊ de illis vanita
tibꝰ hūiliter ꝯfeſſus eſt. Cūq̄ʒ ab illo abſolutꝰ
fuiſſet: ſtatiʒ oīs illa reſonātia q̄ reſultabat ī
eiꝰ cerebro ex toto receſſit. Hec in vitaſpatrū.

¶ Clerici q̄ cātauerūt ſaccū plenū. Exē. iij.

Empore quodā clericis q̄buſ-
dam in eccl̄ia quadam ſecu-
lari fortiter ⁊ tam clamoroſe nō
deuote cātātibꝰ ⁊ voces ruminoſas
ſas in ſublime tolentibꝰ vidit hō
q̄dā religioſꝰ ⁊ affuit quēdā demonē in loco
eminētioꝛi ſtātē ſaccū magnū ⁊ longū in ſini
ſtra manu tenere: q̄ cātātiū voces dextra latꝰ
capiebat atq̄ʒ ī eūdē ſaccū mittebat. Illis ḡ ex
pleto cātu īter ſe gloꝛiātibꝰ tā̄ q̄ fortiter ⁊ bn̄
laudaſſēt. Rñdit ille q̄ viderat viſionē. Bn̄ q̄dē
cātaſtiſ: q̄ ſaccū plenū cātaſtiſ. Mirātibꝰ illis ⁊
īterrogātibꝰ cur hoc diceret: viſionē eis expo
ſuit. his ꝟo exēplis ꝛ reprehēdit̄ deuotꝰ clamoꝛ
q̄ deꝰ laudat̄ ī cātu ⁊ pſalmodia: ſʒ tm̄ inanis
glia. Hec Ceſa.

¶ Charitas. ¶ Cor cuiuſdā
v̄ginis pre nimio amore eſt ſciſſum. Exē. iiij.

Rat q̄dā v̄go nobilis. xiiij. annoꝝ Ma
rie v̄gini valde deuota hec quotidie ro-
gabat v̄ginē glorioſaʒ. vij. ānis vt oſtē
dere ſibi dignaret̄ filiū ſuū. Que cū in die na-
tiuitatis d̄nicā orōnis ſola īntroiſſet capellaʒ
apparuit ei pulcherrima v̄go tenēs filiū pul
chriorē hec allocuta eſt v̄ginē dicēs ꝙ accipe
ret filiū ⁊ luderet cū eo: q̄ cū illa feciſſet gau
dēs cū magna reuerētia ⁊ deuotiōe. Cui puer
Diligis ne me. Et illa diligo. Q̄uo aūt. Pluſ
q̄ʒ veſtes meas. Et puer dicas ſi plꝰ diligas.
Et illa. Pluſq̄ʒ cor meū. Et ille q̄uo me plꝰ cor
de tuo. At illa neſcio dicere: ſʒ ip̄ʒ cor loquat̄.
Quo dicto mox cor v̄ginis p̄ nimio amore ſci
dit̄. Et puer accepta aīa cū ꝯcētu āgeloꝝ d̄du
xit eā ī celū. Ad cātū ꝟo angeloꝝ familia cu-
currit ad capellā ⁊ v̄ginē mortuā īuenientes
odore mirabili oēs repleti ſunt. Et ītes q̄ tūc
aderāt cor eiꝰ ſciſſum īuenerūt: ⁊ in eo ſcriptū
aureis literis. Diligo te pluſq̄ʒ me. q̄ tu crea
ſti me redemiſti me: ⁊ dotaſti me. Hec vij. ida

¶ Paulinus epiſcopus ſe dedit pro filio vidue. ¶ Exemplum.v.

CUm talis vuandaloꝝ ſeuitia eſſet depredata: ꝛ multi captiui ducerẽt ex hac terra paulinus epūs oīa bona ſua captiuis egentibus erogauit. Cūqꝫ iã deficeret venit quedã vidua cuius filius a gñero regis vuandaloꝝ captus fuerat a paulino pretiū redẽptionis filij ſui humiliter poſtulans: q̄ dubitãs qd̄ faceret cum nihil haberet: dixitqꝫ. Domū nō habeo: ſed eſſe ſeruū pſiteꝛ ꝛ pro filio trade. Qḋ illa a tãto viro magis irriſionẽ q̄ cōpaſſionẽ putabat. Tãdẽ vir certificata aſſumpto paulino generū regis abijt primo rogãs vt ſibi redderet filiū ſuū. Quod dū ille ſuperbe nec reciperet: nec audiret: mulier pducẽs paulinū ait. Ecce hūc hoīem pro filio meo vicariū. cui⁹ venuſtatẽ ille ꝯſiderãs queſiuit q̄lis officij eẽt. Et audito ab ipſo ꝙ eẽt ortulan⁹ reddito filio paulinū recepit. Cū aūt idẽ gener regis ad paulinū ſepe intraret ꝛ cōferẽs cū eo: cū ſapiẽtiã illi⁹ audiret cepit in eius ſermonib⁹ delectari. Quadã die ſecrete paulin⁹ dño ſuo. Prouide q̄liter diſponas regnū q2 rex cito morieť. Qḋ cū retuliſſet: rñdit rex. Libẽter viderẽ virū de quo dicis. Cui gener. ad prãdiū defert virẽtes herbas tūc videbis. quo viſo ꝛ rex tremẽs ſecretū cordis ſui reuelauit genero ſuo di. virū audiſti. nã i ſomno i hac nocte iſtū cū iudicib⁹ ſedẽtẽ ꝯ me vidi magni meriti hō eſt nō talis q̄lis apparet. Tūc paulin⁹ ſecrete īterrogat⁹ a dño q̄s eẽt. Rñdit. Seru⁹ tu⁹ quẽ a vidua ſuſcepiſti. Qḋ diu inſtãte tãdẽ ꝯfeſſus ẽ ſe eſſe epm. Ille perterrit⁹ dixit. Pete qd̄ vis vt cū honore tuo redeas: cui paulin⁹. oēs captiuos ciuitatis tue relaxa. Quo annuẽte tūc frumẽto ꝛ nauib⁹ ꝛ oib⁹ captiuis ſolutis. Paulin⁹ reuerſus ẽ: ꝛ q̄ ſe i ſeruitiū tradidit multos a ſuitio liberauit.

¶ Sanctulus ſeipſum dedit ad occidẽdum propter charitatẽ proximi. Exemplum.vi.

CUm quidã dyacon⁹ a longobardis captus: ad occidendū ſeruareť vir dei ſanctulus pro ſeipſo. ad eos intercedens ꝛ minime auditus rogauit vt ille ſibi ad cuſtodiendū traderetur. Illis annuẽtibus ea lege vt ſi fugeret pro ipſo occidereť. Recepit quẽ cūctis dormiẽtibus excitãs dixit. Surge fuge liberet te dñs. Ille memor cōditionis rñdit. O pater ſi fugio p me morieris. At ille cōpellẽs. vade inquit oēs in manu dei ſum⁹ nihil pñt nobis facere niſi q̄tū pmiſerit de⁹. quo fugiẽte lōgobardi: nō inueniẽtes captiuū dixerūt ſãctulo. Scis quid tibi fiet. ꝛ ille. ſcio. Ait illi. q2 hō es bon⁹ non cruciabim⁹ te: ſꝫ elige tibi mortẽ quã volueris. At ille. Occide morte q̄ de⁹ pmiſerit. ꝛ inito conſilio electus eſt vir. fortis q̄ vno ictu caput ei⁹ amputare poſſet. Statim leti oēs ad ſpeculū mortis illi⁹ q̄ p ſcrō habebať venerūt Sꝫ vir dei ad arma ſua ꝯfugiẽs petito ſpacio orãdi ſe in terrã pſtrauit. Tandẽ interſector pulſans eū pede dicẽs. Surge extẽde ceruicẽ Qui extenſo collo reſpiciens gladium ait. O ſancte ioãnes ſuſcipe illū. Ille aūt gladiū in altū vibrãs percuſſus dirigit: ſed mox beat⁹ ioãnes brachiū percuſſoris diripuit. Qḋ viſo oēs laudãtes deū rogabant vt brachiū pcuſſoris ſanareť. At ille. Nō orabo niſi iuret de cetero xpianū manu ſua nō occiſurū q̄ iurãte ait. Depōe manū ꝛ depoſuit. ſtatī oēs bones ꝛ iumẽta pdata offerre volebãt. Qui renuẽs ait. Rogo vos oēs captiuos mihi dimittite: ꝛ ſic orabo p vobis. qḋ factū eſt. Et p vno moriturus multos a morte liberauit. ¶ Chorea.

¶ Chriſtus a chorizantibus permaxime vituperatur Exemplum.vij.

QUidam nobilis filium ſuū dilectū deo dedicauit in religionẽ vbi multū proficiens iuxta morem oranti iuxta crucem occurrit ſibi qḋ petebat ſcire quid ampli⁹ iram dei prouocaret ꝛ peccata multiplicaret Et ecce oranti cū lachrymis quidam iuuenis ſplẽdidus apparuit ei dicẽs ꝙ xp̄s a chorizãtibus maxime vituperať ꝛ dehoneſtať. Nã extẽſio brachioꝝ ꝛ colligatio manuum ꝛ brachioꝝ irriſorie repñtat in cruce xp̄i extẽſionẽ pro nobis. Solẽt oēs chorizantes coronatis ſertis ꝛ floribus irridẽdo xp̄i ſpineã coronã. Itẽ ornãt ſe veſtib⁹ irridẽdo ieſum xp̄m hūilẽ nudū i cruce pẽdentẽ. Cãtãt etiã alacriť ꝛ ridẽt ꝛ cachinnis irridendo fletū ꝛ clamorẽ xp̄i in cruce pẽdẽtis. Itẽ oſculanť ſe ẽt mutuo irridẽdo oſculū iude. Itẽ depingūt facies ſuas irridẽdo conſputam ꝛ velatam faciẽ chriſti.

¶ In chorea cōmittūtur quaſi omnia peccata mortalia. Exemplum.viij.

IN chorea ex ſuperbia que eſt initiū oīs peccati: propter quã lucifer celum perdidit: q2 oēs hoīes ex humilitate nō ſolent chorizare: ſed plus ex elatione. vñ Aug. Quẽ ſuperbū videris filiū diaboli eſſe nō dubites. Ex his ṽbis pꝫ cui⁹ filij ſunt q̄ ex ſupbia choreã ducūt. Itẽ cōmittitur ibi luxuria. Nam tales chorizãtes ꝛ pulchre ſe ornãtes plurimoꝝ corda videntiū ad luxuriã ꝛ ad malas cōcupiſcẽtias accedūt. vñ Mat.v. Qui viderit mulierẽ ad ꝯcupiſcẽdū eã iã mechatus eſt eã in corde ſuo. Itẽ cōmittitur ibi inuidia q2 ſi vna pſona plus honorať vel meliora veſtimenta hꝫ: tūc q̄ñqꝫ alie perſone inuident. Itẽ cōmittiť ibi auaritia: q2 talia ornamẽta veſtiū nō habẽtes ſepe cōtra deū affectant ta

les veſtes ⁊ talem pulchritudinem: ⁊ hoc ad malum finem .ſ. portandi ⁊ ſuperbiendi.

¶ Chorizātes grauit puniunt̄ i futuro. Exēm. ix.

IUuenis monach⁹ purga toriū ſcti patriciū ingreſſus repit ibi varias penas aīaꝝ: ⁊ vidit ibi circulū ferreū ꝯſti parū acutiſſimis clauis i qb⁹ chorizabāt plures ꝯpluti ꝯtinuo igne ſulphureo quoꝝ ēt viſcera corrodebāt dracones. A duobus ſo lupis deuorabāt̄ brachia chorizātiū vſq; ad oſſa ſup qb⁹ reqſit⁹ r̄ndit angel⁹. Tales ſūt chorizātes captiuati ꝑuerſa libidine alios ꝯcitātes geſticulatiōib⁹ ipudicis: ſaltib⁹ amplexib⁹: oſcul: tactib⁹ ⁊ ſbis ipudicis. vñ merito plectūt̄ tali ſupplicio. Tādē mōach⁹ inde reuerſus vidēdo choreā ſolebat clamare. fugite chariſſimi q2 magna pena ſeqt̄ chorizātes. ¶ Hoc i lib. de donis puella qdā fuit exuſta in toto corpe ꝑpter choreā. Exēplū .x.

PUella qdā i die feſtiuo dū fieret ſermo ad pplz tota die i ludis ⁊ choreis ſe exercuit de ſero ad domū reuerſa. feſſa reſedit i limine qeſcēs dū ad dormiēdū vix oculos clauſiſſet a duob⁹ demonib⁹ ad infernū delata ē: ⁊ ſic ꝯbuſta ē vt nec capill⁹ i corpe ipſi⁹ maneret: ⁊ totū corp⁹ ei⁹ magnis veſicis occupatū: fetorē itollerabilē exalauit. Un⁹ ſo demonū tiſionē ardētē in os trudēs dixit. Hoc habes ꝑ cātilenā qs ipudice ſepi⁹ cātaſti: veſtes ei⁹ nullū habuerūt aduſtionis ſignū. Que clamore ⁊ eiulatu euigilās matri ⁊ multis aliis narrauit. hec aūt fert̄ ad hoſpitale vocat̄ ſacerdos q̄ nullū peccatū mortale in ea inuenit: niſi q̄ ita libēter irſeruit ludeis ⁊ choreis. Hec Arnoldus in narratorio ſuo.

¶ Puelle inhibuit btā maria gaudia mūdi. Exemplum .xi.

PUelle cuidā apparuit btā virgo cū chorea ſginū q̄rēs an ſe illis ſociare vellet. Rñdit libēter ⁊ btā ſgo interdixit ei choreā ⁊ vanitatē veſtiū di. Poſt .xxx. dies venies ad nos q̄ ſubito valde ſe emēdauit poſt poſitis oib⁹ vanitatib⁹ mūdi reqſita a parētibus q̄re ſic oia poſtponeret: rñdit parētib⁹ ſuis inſinuās eis ea q̄ viderat ⁊ ſba marie q̄ ſibi dixerat: ⁊ ſic .xxx. die feliciter obijt. ¶ Mulier quedā inchorea cū pila necata ē. Exēm. xij.

MUlier procax ⁊ vana erat que omni fere feſto choreas coniungere cōſueuit ⁊ factū eſt vt iuuenibus viris ad ſaltum iuxta choreā ludētibus vni eoꝝ pilā ferire conāti hacuius de manu euaderet ⁊ dictā mulierē ducētē choreā ꝑcuſſam in capite mox necaret: hec vt viderūt oēs confuſi ſunt ⁊ corpus ad domum propriam detulerunt. Preſbytero aūt dicturo vigilias venientē ecce thaurus nigerrim⁹ imo demon peſſimus cū mugitu occurrēs feretrū cū corpore deiecit: ⁊ cornib⁹ illud diſſipās mēbratim cōfodit: ita vt viſceribus hincinde diſperſis fetor intolerabilis diſpergeret̄. Fugientibus ergo cunctis cadauer laceratū vſq; in craſtinū ſolum reliqt quouſq; euaporato fetore cognati ei⁹ intrare poſſent ad corpus. Et ſublatū extra cimiteriū ſepelierūt. hec Guil. in li. de apib⁹.

¶ Fulmē extinxit tibicinē. Exemplum .xiij.

QUidam tibicem erat qui chorizantes iuuenes ⁊ puellas ꝯcitabat hinc celo nubib⁹ circa veſperas obſcurato duo pueri paſtores vbi choruſcatiōes ⁊ tonitrua videbant imminere ad iumenta fugerunt ⁊ eis videntibus in tibicenē fulmen cecidit et ipſum extinxit ⁊ eius brachium amputauit. Hec Guil. Item alia exēpla de chorea quere in diſc. de tpe. Iuuenis quidā dixit choream eſſe portā paradiſi ⁊ cōſolationis quem poſt modū quidā lapis angularis cadēs ſuper eū occidit. hoc quere in diſci. de tpe. ſer. cliiij. B.

Item virgo que i chorea cecidit ⁊ ſubitanea morte obijt. hoc quere. ſer. lx. Q.

Itē qui erexerūt arietem in chorea ⁊ magna tempeſtas poſtmodum vaſtauit ſegetes circūquaq; in omnibus illis villis ⁊ partib⁹ circumiacentibus. hoc quere ſer. xxxvij.

Item virgo in chorea rapta eſt a turbine in aere ⁊ a demonibus flagellata poſtea cecidit mortua. ſer. cliij. B.

Itē qdā chorizauerūt vſq; ad genua: ⁊ poſtmodū vſq; ad femora in terra: ⁊ ſctūs Gilbertus eps liberauit eos. hoc quere. ſer. xxxij. A.

¶ Confeſſio.

¶ Cōfeſſio multū nocet demonib⁹. Exēm. xiiij.

MAgiſter thomas theolog⁹ cū iā deberet mori ⁊ iaceret in lecto vidit diabolū ſtātē ante ſe ⁊ dixit. Quid hic ſtas cruenta beſtia dic mihi qd eſt qd maxime nocet vobis. Et cū ille taceret ſubiūxit. Adiuro te ꝑ deū viuū q̄ iudicaturus ē viuos ⁊ mortuos vt dicas mihi veritatem. At ille. Nihil ſic eneruat virtutē noſtrā ſicut frequens cōtritio ⁊ confeſſio: q2 qñ homo eſt in pctis mortalibus oia eius mēbra ligata ſunt ⁊ nō pōt ſe mouere. cū ſo peccata eadem confitetur ſtatim liber eſt ⁊ mobilis ad oē bonū.

¶ Demones impediunt confeſſionē ⁊ reſtitutionem. Exemplum .xv.

HEremite cuidaz qdā vice occurrebāt tres demōes qs iterrogauit q̄o vocarent̄. Pri

mus dixit ego vocor claudēs cor: ⁊ hoc facio qñ aliq̄s audito ſermōe vult ꝯuerti: tūc claudo et cor ꝙ ſuſpirare nō pōt. Alter dixit ego vocor claudēs os ⁊ hoc facio qñ aliq̄s vult ꝯfiteri ⁊ dñz nr̄m euadere: tūc claudo ei os ꝙ ꝯfiteri nō pōt. Terti⁹ dixit ego vocor claudēs burſaz ꝙ q̄s iniuſtas res reſtituere nō pōt nec de iuſtis bonis elecmoſynā facere: ⁊ ita vniti ſumus ꝙ vnus iuuat alterū inquantū poteſt.

¶ Demones amplius non ſciunt peccata cōfeſſa. Exemplum. xvj.

Quidam canonic⁹ ordinis premonſtratenſiuz ductus fuit a priore monaſterū ad fugandum demonez de obſeſſo ⁊ laudabilis vite erat. Quo viſo diabolus ꝑ os hoīs clamauit. ego quedā de eo ſcio propter q̄ ego eū nō timeo Qui cōfeſſus culpam minima tñ erat ⁊ rediens queſiuit ſi demon aliquid de eo ſciret. rñdit adhuc aliqua veſtigia culpe apparēt i te ⁊ nō ſtimulus ē ſecut⁹? Qui intelligēs ſtimulū corporalē diſciplinaz abiit ⁊ recepit diſciplinā ⁊ reuerſus interrogauit vtrū de eo aliquid ſciret? Rñdit diabolus. Per iudiciū meuz modo nihil ſcio de te.

¶ Sacerdos cōfitebatur ſeruo in ſtabulo.

¶ Exemplum. xvij.

Miles quidā in villa quadam habitabat cuius vxorez eiuſdē ville ſacerdos ꝑ adulteriū maculauit: qḋ cū miles audiſſet qꝛ vir prudēs erat vbis nō facile credidit nullaq̄ꝫ de hoc mentionē facere voluit vxori ſue vel ſacerdoti veritatē volēs verius experiri dō tñ ſine ſuſpitione fuit. Erat aūt in quadā villa non multū a militis villa remota quidā obſeſſus in quo demon tā nequā erat vt corā aſtātib⁹ īproperaret pctā q̄ per ꝯfeſſionē verā nō eſſent detecta: qḋ cū miles intellexiſſet rogauit ſuſpectū ſibi ſacerdotē ad colloquiū quoddā ſecū ire vt accuſaret ⁊ acq̄euit ſacerdos. Cū ergo veniſſent in villā vbi obſeſſus erat ꝯſci⁹ ſibiip̄ſi ſacerdos ſuſpectū cepit hr̄e militē qrē nō letabar ꝙ obſeſſus a tā nequā demone i eadē villa habitaret timēſq̄ꝫ vite ſue ſi a demōe ꝓderet neceſſitatē nature ſimulās ītrauit ſtabulū ad ſeruū militꝫ corā pedibuſq̄ꝫ ei⁹ ꝓſtrat⁹ dixit. Rogo te ꝓpt deū vt audias cōfeſſionē meā quē ſeruus expaueſcēs leuabit audiēs q̄ dicebāt ab illo facta ꝓ ꝯfeſſiōe cū ſibi ſacerdos aliq̄d iniūgi peteret rñdit ille dicēs ꝗ̄rū alteri ſacerdoti ꝙ tali facto iniūgeret(hoc ſit ſatiſfactio vr̄a. ſicq̄ꝫ exiēs ſecurior cū milite ad eccliā venit in q̄ demoniac⁹ fuit ⁊ req̄ſit⁹ ē a milite in hec vba. Noſcis aliq̄d de me? hoc ei ex induſtria fecit vt ſacerdoti tā dicto tolleret ſuſpitionē: cui demō. Neſcio q̄d rñdeo adiecit. q̄d videt ō iſto hoīe. Rñdit. Nihil de eo ſcio. et cū dixiſſet ligua theutonica: latine mox ſubiūxit In ſtabulo iuſtificat⁹ eſt: qꝛ null⁹ aderat clericorum. Hec ceſarius in dyal.

¶ Quidam occultauit magnum pctm̄ in confeſſione. Exemplum. xviij.

Quidā heremite de⁹ dedit donū cognoſcendi corda hoīm hic quadam vice venit ad eccleſiaz vbi ſacerdos audiebat confeſſionē: ⁊ heremita vidit ꝙ hoīes intrabant nigri ad eccleſiā quos demones cū iubilo cōmittabant. āgeli vo cuſtodes triſtes a remotis ibāt ⁊ cū redirēt a ꝯfeſſiōe tūc demōes triſtabant ⁊ recedebāt ab eis ⁊ āgeli leti accedebāt: ⁊ īter alios vnū aſpexit quē demōes ligata cathēa ad collū ducebāt cū gaudio ⁊ angel⁹ ei⁹ ſecut⁹ erat remote. Hic accedēs cum aliis ad ꝯfeſſionē nigrior effect⁹ eſt ⁊ demōes forti⁹ eū ligauerūt. Hoc vidēs heremita acceſſit ad illū hoīm ⁊ ſibi viſa enarrauit. ⁊ pctōr ꝑterrit⁹ dixit. Ego inq̄t deū in multis offendi: ⁊ crimē magnū occultaui: qḋ dū poſtmodū ꝯfeſſus fuiſſet demones abierunt triſtes: ⁊ angeli cum gaudio acceſſerunt ad eum. hec Viridarius in quodam ſermone.

¶ Diabol⁹ vidit hoīes claros recedere ad cōfeſſionem. Exemplum. xix.

Sacerdos quidam cum tempore quadrageſimali in eccleſia ſua ſederet ſibi cōmiſſorum ſubditorum confeſſiones audiret aliis redientibus atq̄ꝫ aliis illic accedētibus inter ſpectantes quidam ſtabant q̄rū ad apparentiam corpore iuuenis ⁊ robuſtus confitēdi tp̄s expectās. Oībus igit̄ expeditis ipſe nouiſſim⁹ acceſſit corā ſacerdote genua flexit ad ꝯfeſſionē os apuit q̄ tāta ⁊ tam enormia cōfeſſus eſt crimina tam multa homicidia: furta blaſphemias: ꝑiuria: diſcordias et alia hmōi ſīlia quoꝝ ſe actorē ⁊ inuētorē ſiue ſuggeſtorē eſſe dicebat vt ſacerdos tā horrore ꝗ̄ tedio grauatus diceret ad illū. Si mille eſſes annoꝝ nimis eſſet tā grauia ⁊ tā multa te cōmiſiſſe pctā. Ad qḋ vbū ille rñdit. Amplius ſum ꝗ̄ mille ānoꝝ: tūc amplius ſacerdos territus ait. Quis ergo es tu? Rñdit ille demon. Ego ſum vnus ex illis qui cum lucifero ceciderunt pctā mea ex minia parte confeſſus ſū ſi velles audire reſidua que ſunt innumerabilia paratus eſſem tibi cōfiteri. Sciēs aūt ſacerdos pctm̄ diaboli eē iſanabile dixit. Quid te cōmouit cōfiteri o diabole? Rñdit demon. Stabam ex oppoſito tui: ibiq̄ꝫ ad te peccatores accedere ⁊ redire iuſtos auſcultās valde diligēter q̄d illi fecerūt ⁊ dixerūt q̄d ve illis reſpōſuz ſit ⁊ poſt grauia pctā ꝓmiſſa ſit eis indulgētia pctōꝝ vitaq̄ꝫ eterna ego vo idē ſperās pleq̄ veni pctā mea ꝯfiteri. Sacerdos vo

exẽplo ſcti martini fiducialiter rñdit diabolo
Si volueris vti conſilio ⁊ agere de pctīs tuis
pniām pur⁹ ſicut hi quos hic exire vidiſti ſi=
milē indulgẽtiā cōſequeris. Rñdit demō. Si
tolerabilē mihi iniūxeris ſatiſfactionē parebo
tibi. Ego inqͣt ſacerdos valde modicā ⁊ mino
rem ꝙ̄ his q̄ an̄ te cōfeſſi ſunt tibi iniūgā pe=
nitẽtiā. Uade igit̄ trib⁹ vicib⁹ in die iacta te
in terraȝ: ſicq̄ pſtrat⁹ dicas. Dn̄e de⁹ creator
me⁹ ego pctōr peccaui tibi: ignoſce mihi hec
ſolūmodo ſit penitẽtia tua. Cūq̄ diabol⁹ di=
ceret: nō poſſuȝ hec facere: nimis eſt mihi gra
ue. Rñdit ſacerdos. Quare in tā modico gra=
uis. Rñdit diabol⁹. Nō poſſum inqͣt intantū
me hūiliare ⁊ aliud qcq̄d iniūxeris mihi libē
ter ſuſcipiā. Tūc indignat⁹ ſacerdos ſubiun=
xit. O diabole: ſi tāta eſt cordis tui ſupbia vt
nec poſſis te i tā modico hūiliare creatori tuo
recede a me: q̄r neq̄ hic neq̄ in futuro miām
cōſequeris ab illo. Ad quam vocē ille diabo=
lus mox euanuit. Hec Ceſarius in dialogo.
Cōfeſſio liberat a morte tpali hoies. Exē. xx.

Pud ciuitatē atra
batēſiū iuuenis q̄dā extitit de ea=
dē ciuitate nat⁹ delicateq̄ ibidem
ab infātia educat⁹: ⁊ iter honeſtos
clericos ꝯuerſat⁹. Qui cū nō hr̄et aliq̄d bñfi=
ciū eccl'iaſticū: ⁊ mr̄ ei⁹ cepit egere: puduit eū
mācere cū illa inſtatuſq̄ ſpū diabolico ad domū
cuiuſdā diuitis argẽtarij vẽit cū dolo cui dixit.
Mercator q̄dā diues venit in domū meā vo=
lens cōparare cyphos argẽteos calicē ⁊ alia
q̄dā vaſa de auro ſiue argẽto fabricata. Si q̄d
ergo de tali opere vẽdere volueris in ſaccel=
lo pone etiam tali hora ſolus: q̄r ſecretū vult
etiā veniēs in domū meā. Argẽtarius igitur
de clerico bñ ſibi noto ſibi nullam hñs ſuſpi=
tionē vt iuſſerat: fecerat tñ quo itur⁹ erat fa=
milie ſue notificauit quē cū cleric⁹ ſolum ve=
nientē aſpiceret retrorſum ſe abſcōdit: intrā
tiſq̄ cerebrū diuidit ⁊ occidit. Deinde cū ſoro
re ꝟgine hoīeȝ mēbratim diuidẽtes in cloacā
ꝓiecerūt. Familia vero artificis cum redire tar
daret ad domū talis clerici venit: vbi naȝ dñs
ſuus eēt inquiſiuit. Clerico vero cū ſorore reſpō
dẽtib⁹: nō venit huc. Circūſpiciẽtes veſtigia
fuſi ſāguinis reperierūt. Quib⁹ mox crimē ho
micidij imponẽtes accerſitis iudicib⁹ cum iā
negare nō poſſent tñ perfuſi ſanguinis oſten
ſiōe cū theſauri reptione: ſnia data eſt: vt in
igne ambo mitterent̄. Quid plura cū ducerē
tur ad penā dicebat puella germāo ſuo. Fra
ter ecce ad mortē quā meruim⁹ ducimur q̄ā
tñ euadere minime poſſumus: cōſiliū meum
eſt vt de cōmiſſo ſcelere faciam⁹ cōfeſſionē: vt
ſaltē penā euadam⁹ eternā. Ad hec vba cle=
ricus indignatus rñdit. Nō faciā. Quid eniȝ
mihi ꝓdeſſe poſſit ꝯfeſſio tā tarda? Illo itaq̄
indurato puella petiuit ſacerdotē: cui cū mul
ta ꝯtritione ꝯfeſſa eſt crimē. Deinde ambo li
gati ad ſtipitē ſūt vno igne copioſe circūpoſi
to. Mira vt⁹ ꝯfeſſiōis: mira clemẽtia ſaluato
ris clericū deſperatū mox flāma deuorauit:
puellā vero nō tetigit: neq̄ ꝯtriſtauit neq̄ q̄cq̄
moleſte intulit vincula tñ ei⁹ ſicut legit̄ de tribus
pueris ignis ꝯſumpſit: ita vt libere deābula
re poſſet. Uiſo tanto miraculo iudices puel=
lam innocentem eſtimantes iuſſerūt vt exi=
ret. Sicq̄ p confeſſionē incendij illius euaſit
ardorem. Hec Ceſarius in dialo. Confeſſio li
berat hoīem a cōfuſione tpali. Exemplū. xxi.

Uit vir quidā q̄ ſupradictū demonem
audire nimis deſiderās ꝓpter turpia
quedā peccata q̄ cōmiſerat appropin=
quare nō audebat timens ſibi illa corā oīb⁹
improperari. Et veniēs ad ſacerdotē ꝯfeſſus
eſt vniuerſa pctā tñ volūtate peccādi retẽta
facti ſiq̄ ex eadē ꝯfeſſione ſecurior ad domuȝ
redijt. Mira res mox vt limē dom⁹ attigit et
introſpexit demon i aere exclamauit. Amice
veni veni huc: certe bñ te albaſti. et ſtati corā
oīb⁹ ibi exñtib⁹ eū ꝯfundēs pctā ei⁹ turpia: lȝ
cōfeſſa ꝓdidit: ⁊ valde triſtis igit̄ effect⁹ eſt: ⁊
cōſciētia accuſante i ſe reuerſus: ad ſacerdotē
redijt confeſſionē reiterauit ⁊ q̄ ſunt geſta re
tulit: ⁊ quia de reliquo emēdatius viuere vel
let corde pollicit⁹ eſt deo ⁊ ſacerdoti. Tūc ſa=
cerdos mox inqͣt, reuertere ſecur⁹ nō te ꝯfun
det ampli⁹: ⁊ fecit ſic. Intrāte eo domū quidā
ex circūſtātib⁹ dixerūt demoni. Ecce amicus
tu⁹ iterū venit. Quib⁹ ille rñdit. Quis ē. Illi
inquiūt. Cui paulo āte tā turpia iproperaſti?
Rñdit demon. Ego nil illi improperaui neq̄
aliq̄d de eo mali noui. Et eſtimabāt demonē
fuiſſe mētitū hi qui ipſius ignorauerunt con
feſſionē. Sicq̄ per virtutem confeſſionis ille
euaſit notam confeſſionis. Hec Ceſarius.

¶ Mulier que obticuit peccatum in cōfeſſio=
ne ⁊ maria ſubuenit ei. Exemplum. xxij.

Rat mulier quedaȝ honeſte
conuerſationis: q̄ quā=
uis cooperta habitu ſeculari: vi=
tā tamen regularē duxit. Uerūta
men in adoleſcentia quoddā fla=
gitiū cōmiſerat q̄d nulli auſa erat dicere pre
pudore. Sed dū ſacerdoti confiteret̄ palliato
crimine ſic cōcluſit. De oībus q̄ dixi ⁊ que nō
dixi reddo me culpabilem. Et frequenter hec
dicens ſuſpirans grauiter. Hoc tādem ſacer=
dos cōſiderās callide tētabat crimen elicere
quod latebat. Et dum non poſſet monuit: vt
priori vicini monaſterij ſuā cōſcientiā mani=
feſtaret ſeu reuelaret. ⁊ ipſi vt eam caute in=

uestigaret ꝑuaſit. Sed nec iſte aliquid ex ea
extorq̃re potuit. Solebat tñ illa quaſi quoti-
die corã ymagine vel altari btẽ marie ỽginis
ꝑdictũ lapſum cũ fletibus aperire. Tandẽ cũ
ſic mortua eſſet: ⁊ cũ exequiis filia eiꝰ q̃ tremo
tiori vico erat expectaret. At illa tãdẽ veniẽs
cũ viulatu ⁊ fletu ⁊ gemitu ſparſis crinibꝰ am
plexata corpꝰ mrĩs clamaret. Heu mater cur
me miſerã deſeris. Ita vt aſtãtes ad fletũ ⁊ ad
lamẽta ↄuerteret. Statimq; aĩa reuerſa eſt: et
mulier q̃ſi de ſomno euigilãs ait. Dño iubẽte
reuixit: diſſoluet velamina vt reſurgã. Qua ſo-
luta ſacerdos vocat: crimẽ aperit: q̃ ꝑ intꝰ ſe in
terceſſione btẽ ỽginis marie liberatã teſtãs.
Cũctis ãt ad hoc miraculũ ↄfluẽtibꝰ ait. Ego
tortoribꝰ tradita ad penaȝ trahebar: ſed btã
virgo maria ſuccurrẽs dixit me ducẽtibꝰ cur
ſuã ancillã ducere ꝑſumerẽt: ⁊ vt cito donec a
dño daret ſnĩa me deponerẽt īpetrauit. Quo
facto accedẽs ad filiũ ſuũ orauit dicẽs. Oro fi-
li mi ne dãnet aĩa q̃ ſub corã me reatũ deplo-
rauit totiẽs. Cui dñs. Noſti mater qꝺ ſine cõ-
feſſiõe ſaluari nõ põt: ſed qꝛ tibi nihil negare
poſſum: reuertat ⁊ ↄfiteat ⁊ ſic liberabit. Mox
miſſus angelꝰ me reduxit facta ergo cõfeſſio-
ne reuertar. Quo dicto ſignãs ſe in feretro re-
clinato capite ſpiritum exalauit.

Diabolus inhibuit pctõri ne hoc pecca-
tum amplius cõfiteretur. Exemplum. xxiii.

Quidã vir multũ venerabat
btãm virginẽ Mariã.
attamẽ crimiale quoddã pctm̃ cõ-
miſerat qꝺ nũq̃ cõfeſſus fuerat: qꝛ
puduit eũ dicere. Poſt multũ vero
tꝑis ꝑnĩa ductꝰ q̃ſiuit ſecretũ locũ ⁊ cõfeſſꝰ eſt
deo dicẽs. Deus ꝓpitiꝰ eſto mihi pctõri: ego
cõmiſi tale pctm̃ qꝺ nũq̃ auſus fui cõfiteri ali
cui hoĩ ꝓ pudore: hoc ↄfiteor tibi deꝰ: ⁊ oro ⁊ vt
ignoſcas mihi illud. Cũq; ille meditãdo dice-
ret apparuit ei diabolus ī forma ſacerdotis ⁊
dixit. Quid meditaris. Qui ait. Ego multo tẽ
pore celaui criminale pctm̃ qꝺ puduit me di-
cere. Et dixit ad eũ. Ego diuina miſeratiõe ad
te miſſꝰ ſum ⁊ veni: vt cõfitearis mihi. Et ſta-
tim cõfeſſꝰ eſt. Et dixit diabolꝰ: hoc iniungo ti
bi vt hoc pctm̃ nũq̃ amplꝰ ↄfitearis ⁊ credas
tibi eſſe remiſſuȝ: q̃ ſtatim ꝓmiſit hoc ſe factu
ruȝ. Cũq; vir ille veniret ad extremã horã vite
angeli cõtẽdebãt cũ demonibꝰ ꝓ aĩa illꝰ: ⁊ di
xerũt demones. Scriptũ eſt enim qꝛ dñs dicit
qualẽ te inuenio taleȝ te iudico. Sm̃ hec dicta
noſter eſt: qꝛ ī pctõ mortali inuẽtus eſt. Et ſu-
ſcipiẽtes aĩam deduxerũt ad inferos cũ gau-
dio. Cũ veniſſent ad portã inferni occurrit eis
btã ỽgo maria: ⁊ dixit. Qꝛ doloſe decepiſtis eũ
ne ↄfiteret mortale pctm̃ qꝺ cõmiſerat ꝑcipio
vobis ꝑ tremendũ dieȝ iudicij vt aĩam eiꝰ ad
corpus reducatis: vt illꝺ pctm̃ qꝺ ſe ſperabat
ꝑ illuſiões vr̃as emẽdaſſe recipiẽdo vitã emẽ
det. Qui ſtatĩ aĩaȝ reduxerũt ad corpꝰ: ⁊ reui-
xit: ⁊ plene ↄfeſſꝰ ẽ ⁊ deo ſatiſfecit. hec Arnol.

Mulier nobilis que non plene confeſſa
eſt. Exemplum. xxiiii.

Duo fratres erant quoꝝ
vnꝰ erat pe
nitẽtiariꝰ dñi pape alter vero ince-
cens ⁊ pius: ⁊ diſcurrebãt ad ꝑdicã
duȝ. Tandeȝ recepti ſunt ſemel in
quodã caſtro cuiuſdã nobilis matrone vbi ce
lebrauerũt. Vñ gauiſa dña illa cogitauit dicẽs
Nequaq̃ opȝ te hos formidare nec verecũda
ri: ſecure poteris his cõfiteri: cũ ſint ꝑegrini ⁊
ignoti. Et ſic vni eoꝝ dũ cõfiteret: ad ſingula
pctã de ore eiꝰ exiuit buſo peſſimꝰ: egrediebã
tur etiã ab eccl'ia ſaltãdo. Tandẽ enorme pec
catuȝ dũ cõfiteri voluit. de ipſiꝰ ore terribiliſſi
mus draco caput ſuuȝ emittere cepit exire tñ
nõ voluit qꝛ verecũdia deuicta illa crimẽ cela
uit. Iõ bufones oẽs antea expulſi cũ terribili
dracone reddeũtes ī os eiꝰ intrauerũt vt priꝰ.
Fratribꝰ aũt recedẽtibꝰ narrauit iunior peni
tẽtiario illi quõ tãtã feriẽ vidiſſet ī ſpũ. Unde
territꝰ penitẽtiariꝰ ad dñam redijt exhortan-
dam: quã defunctã inuenit. Vñ cõtriſtati fr̃es
ieiunijs ⁊ oĩonibꝰ ſedule inſiſtunt donec die
tertia nobilis defũcta apparuit illis dracone
horribilẽ equitãdo cuiꝰ collũ duo crudeles ſer
pẽtes amplexãdo cingebãt: ⁊ vbera eiꝰ lugen
do dẽtibꝰ diripiebãt: cuiꝰ ẽt oclos duos bufo-
nes horribiles poſſidebãt: ⁊ ex ipſiꝰ ore ignis
ſulphureꝰ fetidiſſimꝰ emanabat: fetore ītole-
rabili pleniſſimꝰ eiꝰ ẽt manꝰ a duobꝰ magnis
canibꝰ deuorabant ⁊ eiꝰ aures ſagittis igneis
replebant: cuiꝰ etiã caput lacerte venenoſiſſi
me corrodebãt. Vñ fr̃es territi corruerũt. Qui
bus illa. Amici dei oĩpotẽtis ne timeatis. Naȝ
ego q̃dẽ ſuȝ illa īfeliciſſima multoꝝ pctõꝝ ve-
bis ꝑdie cõfeſſa ficte ⁊ nõ īteg̃re: qꝛ vnũ pctm̃
qꝺ cũ cõſanguineo meo cõmiſi verecũdata in
cõfeſſione celaui: iõ ꝑpetue dãnata ſuȝ. Quaȝ
penitẽtiariꝰ ex ꝑte dei ⁊ dñi nr̃i ieſu xp̃i adiu-
rauit: ꝑrio qd illa pena ſignificaret ſibi innue
ret. Rñdit illa. Capitis mei lacerte puniũt me
ꝓ capitis ſuꝑfluo ornamẽto. Bufones oculoꝝ
puniũt illicitos aſpectꝰ. ſil'r ſagitte puniũt ne
farios aurium auditus. ſil'r igne ſulphureo
punitur os meũ ꝓpter blaſphemias ⁊ diffa-
mationes ⁊ ſcurrilitates vanaſq; cãtilenas ⁊ oſcu
la turpia ⁊ vaniloquia ⁊ immũda verba a qui
bus os meũ nõ cohibui. ſil'r ↄtra illicitos ⁊ im
pudicos meos tactꝰ et ãplexꝰ ſerpẽtes vbera
mea ſugũt ⁊ mordẽt ⁊ cigũt collũ meũ. Canes
ỽo manꝰ meas corrodũt quas extendi ad nu
triẽdũ ipſos canes ⁊ ſubtrahẽdo paupibꝰ chri

ſti:⁊ qꝛ eas anulis ⁊ gēmis luxurioſe oꝛnaui. Hūc etiā crudeliſſimū draconē equito contra cōcubitus luxurioſos:a quo viſcera ⁊ mulie-bꝛia mea intollerabiliter cōburūtur cū tibijs genub⁹ ⁊ femoꝛib⁹. Cui penitētiari⁹ ait. Que ſunt pctā quib⁹ hoīes plures dānant. Rñdit illa:hoīes maſculini ſexus cūctis pctis moꝛta libus dānant mulieres vo ſpecialiter ꝓpter qua tuoꝛ pctōꝝ gnā dānant.ſ.lingue ⁊ oꝛnat⁹ ſup-flui ſoꝛtilegij:⁊ ficte cōfeſſiōis: ꝓpter nimiā ve recundiam. Requiſita vo an ſuffragijs iuuari poſſet. Hoꝛribiliter rñdit. Nō. Et ſtatiꝫ draco terribiliter cruciās ad infernū traxit ⁊ ſic eua nuit. ¶ Caſtigatio coꝛpoꝛis nō prodeſt ſine cō feſſione. Exemplum. xxv.

Virgo quedā puniuit ſeipſaꝫ exercitijs: orādo:ieiunādo:vigilādo: ⁊ flagellādo ſeipſam:⁊ demoniacus riſit ⁊ eā ſubſā-nauit. Et ſacerdos q̄ſiuit cur rideret. Rñdit. Quia illa vgo eſt in pctō moꝛtali:⁊ puniendo ſe ad infernū vadit eo qꝺ nō eſt cōfeſſa quedā occulta pctā ⁊ credit ſe ſatiſfacere ſine cōfeſſio ne. Et ſacerdos indicauit ei q̄ a demone audi uiſſet. Et ipſa fatebatur qꝺ ſic eſſet ſicut demō ei retuliſſet. Et poſtmodū plene cōfeſſa eſt et ſaluata. ¶ Diabolus interrupit verba confi-tentis in extremis. Exemplum. xxvj.

Fratri cuidā infirmo terribilis equ⁹ ap paruit q̄ pedibus ⁊ poſterioꝛib⁹ caput eius ⁊ faciem cōquaſſabat. Cunqꝫ ille clamaret o fratres ſuccurrite et ꝓpter deum amouete a me illū maximū equū qui me cal-cibus ſuis intūdit:accedit ad eū abbas. Et cū inquiſiſſet cauſam clamoꝛis ille quaſi digito oſtendit equū q̄ eum cōtinue infeſtabat. Tūc abbas aqua bñdicta locū aſpergit: ſꝫ nihil ꝓ-fecit:tandē hoꝛtat⁹ eſt eū ad cōfeſſionē. Qui cū inciperet cōfiteri.liberabat ab infeſtatione equi:ſꝫ mox aſſiſtit ad caput ei⁹ diabol⁹ i ſpē viri.⁊ īterrūpit cōfeſſionē ei⁹. Ad quē ꝯuerſus frater īfirm⁹ ait. Quid me īpedis:aut dic ꝙ vo lo dicere aut ſine me dicere. Cūqꝫ īterrogaret ab abbate cui loq̄ret:ait. Ecce quidaꝫ vir quē ignoꝛo dicit oīa mala q̄ geſſi ſicqꝫ narrat vt ea me ꝓferre nō ſinat:vera dicit:ſꝫ me loquētē ī-pedit. Abbas ipm diabolū eſſe ītelligēs hoꝛta bat fratrē plene ⁊ ꝑfecte cōfiteri. Tandē con-feſſione terminata ⁊ abſolutione percepta ab omni impedimēto liberatus eſt:⁊ aliquatulū ſuperuiuens vitam in pace finiuit.

Obſtinatus quidam noluit confiteri: et dixit infernum non eſſe. Exemplum. xxvij.

Princeps quidā duxit malā vitam: quē cū hoꝛtaretur vxoꝛ eius ad cōfeſſionem dicebat. Nō poſſum confiteri: qꝛ timeo ꝙ grauis pnīa detur mihi. Cui vxoꝛ. Et quō ſuſtinere poteris penas īferni que grauioꝛes ſunt q̄ alique pene hui⁹ mundi. Cui. Putas ꝙ infern⁹ ſit:ſacerdotes enī iſta adinuenerūt vt timeātur. Que vidēs ꝙ nihil ꝓficeret circa eū dimiſit eū ī pace. Quadā nocte cū iaceret ī ſtratu ſuo demōes veniētes ⁊ accipiētes ipm de lecto ſuo ad infernum depoꝛtauerūt. Vxoꝛ ei⁹ vidēs hoc qꝛ ſctā mulier erat oꝛauit deum vt ſibi reuelaret ſtatum viri ſui. Et ecce mane ſurgēs coꝛpus viri ſui inuenit q̄ſi tiſonē deni gratū ⁊ in manu lrāꝫ in qua erat ſcriptū. Iam certificat⁹ ſum qꝛ infern⁹ eſt:⁊ timoꝛ quē ha-bui ad agendū pnīam me illuc depoꝛtauit.

¶ Religioſus quidā dedit oīa ſua bona ope-ra ꝓ pctis hoīs obſtinati. Exemplum. xxviij.

Peccatoꝛ magn⁹ nullaten⁹ volēs cōfite-ri. Tandē vxoꝛ eius vidit duos fr̄es ire ante domū ſuā quos ad ſe vocauit ⁊ di xit. Videte dilecti fr̄es:ſi aliq̄ mō poteſtis virū meū ad cōfeſſionē īducere. Ad quē cū acceſſiſ-ſet frater ſenioꝛ nihil ꝓfecit tādē acceſſit alter q̄ dixit ad eū. Cuiuſmoī hō fuiſtꝭ vos. Rñ. ille. Ego mercatoꝛ fui. Cui fr̄. Et velletis hodie fa cere foꝛū in quo mecū lucremini cētū marcas adhuc an̄ veſperas. Rñ. ille. vtiqꝫ:cui fr̄. Mos eſt vt q̄ vēdit vel emit opꝫ vt oñdat rem quaꝫ vēdit ſuo emptoꝛi:ego aūt faciā vobiſcū foꝛuꝫ hodie.⁊ do vobis oīa mea bona opa q̄ vnq̄ fe ci in oꝛdine meo:q̄ ſunt ieiunia:orōnes:⁊ ꝑdi-catiōes:⁊ oīa q̄ feci:hec habete oīa ꝓ oīb⁹ pec catis vr̄is:mō oñdite mihi pctā vr̄a. Tūc ille ī cepit oīa dicere q̄ fecit. Et cū ille audiſſet aſſi-gnās oīa bona voluit recedere:quē ille cū la-chꝛymis tenēs ꝑ plicā rogabat di. dñe dilecte illud foꝛū ſit. mō ꝓlo audite meā cōfeſſionē. ⁊ tūc cepit cū tātis lachꝛymis ꝯfiteri ꝙ oēs ſtu-pebāt de tā ſubita mutatiōe q̄ illō coꝛ tā durū ita cito mollifactū fuit ꝑ iſtū ignem ſpūſcī.

Qui ſcienter querunt ſimplices confeſſo res. Exemplum. xxix.

Erat quidā magnus pctōꝛ qui q̄ſiuit ce-cum cōfeſſoꝛē per tres leucas vt eū non poſſet videre vel cognoſcere:⁊ tales qui ſic querūt ſimplices cōfeſſoꝛes relictis bonis ſimiles ſunt ꝓditoꝛi iude qui q̄n penituit nō fuit cōfeſſus melioꝛib⁹ ſacerdotib⁹.ſ. aptis ſꝫ phariſeis qui erāt ꝑticipes ſui criminis dicēs eis Matt. xxvij. Peccaui tradēs ſanguinē iu-ſtuꝫ:in quib⁹ nil cōſiliū vel auxiliū inuenit: ſed augmentū magnū ſui doloꝛis ⁊ ſue deſpera-tionis:cui ⁊ dixerūt. Quid ad nos tu videris. Querat ergo cōfitēs bonū cōfeſſoꝛē et ſapiētē q̄ diſcernere ſciat īter lepꝛā ⁊ lepꝛā:q̄ ſicut pe-rit⁹ medic⁹ varijs īfirmitatib⁹ ſciat cōpetētes ⁊ ꝓpꝛias adhibere medicinas. Alioqui cecus cecū ducat ⁊c. Mat. v.

¶ Item plura exempla de confeſſione quere in diſcipulo de tempoꝛe.

¶ Filia regis q̄ a ſcriptore ſuo cōcepit puerū quē negauit ⁊ ſemp̄ in cōfeſſiōe obticuit: et ſic dāpnata eſt. Hoc q̄re in diſ. de tp̄e ſer. xliiij. T. Item mulier q̄ vendidit ferrū: ⁊ in confeſſione dixit bona opera ſua. ſer. cvj. C.

¶ Duo mercatores cōfeſſi ſunt q̄ ſine mēdacio nō poſſent vendere. quere ſer. cxxxiiij. Q.

¶ Confirmatio.

¶ Cecus non confirmatus cuſtodiebat vaccas. Exemplum. xxx.

Erat in villa quadā cecus quidam: qui ⁊ vaccas totius ville in paſcuis cuſtodiebat: repellebat a frugibus: ⁊ ad certa loca paſcuis vberiora ducebat ⁊ quod maioris erat prodigij colores ⁊ ſtaturas ſingulaꝝ vaccarum ſpecialiter diſcernebat. verbi grā vt ſi q̄s vaccā talis coloris ab hoīe petiuiſſet: ſine difficultate vaccā apprehenſaz cornibus ſibi obtulit. Ad locū aūt illum cū quidā ep̄s peruenisſet: ⁊ de ceco illo audiuiſſet talia ⁊ p̄baſſet: queſiuit ab illo ſi confirmatiōis ſacr̄m ab ep̄o ſuſcepiſſet. Et ille. Non inquit. Nec mora ep̄s confeſtim confirmauit cecū: ⁊ mox ab eo vaccarum diſcretio eſt ablata: q: demonū operatione hec fiebant. Hec Guil. in lib. de apibus.

¶ Conſilium.

¶ Conſiliū diaboli eſt fugiendū. Exēplū. xxxj.

Erat quidaz bonus vir ⁊ ſimplex valde: cui diabolus in ſpecie ⁊ viſione angelica apparebat: ⁊ dixit. Diuerſis quidem voluntatibus fluctuas: ⁊ quid facere debeas ignoras: in hoc ergo miſſus ſum ad te vt amplius meo fruaris conſilio: ⁊ oē aliud conſiliū poſtponas: quacūq: aūt hora p̄dideris me cōſilio meo ⁊ clara viſione mea carebis. Hūc cū aſtutus tentator in familiarē aſſumpſiſſe ſibi ei p̄ſuaſit ⁊ eum inclinauit vt ſeipſum deo offerret ⁊ vitā p̄p̄iā ſibi p̄pter deū offerret: occidendo ſeip̄m in dei ſacrificiū ſ; miſeratio diuina eum p̄uenit: ⁊ tali remedio eum liberauit. Erat ī vico eiꝰ vicinꝰ ſenex: ſagax: ingenio expertus multa: cui ille ↄfiteri cōſueuerat p̄uſq̄ in laqueū diaboli incidiſſet. Hic vt vidit hoīem ſolitariū incedere ⁊ abſentātē ſe ab oī ſocietate bonoꝝ alloq̄bat eū ī hūc modū. Viror chariſſime cuiꝰ tādiu fruaris cōſilio: ⁊ mutatū p̄ri ſtinis moribꝰ: nec ↄfiteri video: nec loq̄ cū ſpūalibꝰ viris: neq: p̄dicationē eccl̄iaſticā frequentare: videas q̄ ne decipias teip̄m: et irretiaris laq̄is diaboli tētatoris: ⁊ ego q̄dē te ſimplicez noui: ⁊ facilē q̄ te ſolū ⁊ p̄uatū ↄſilio calidꝰ hoſtis elidat ⁊ nō habeas ſubleuātē. Ad cuiꝰ verba hō mox rubore p̄fuſus credebat illi q̄ geſta ſuni p̄ ſpm̄ patuiſſe. Cōmotuſq: ⁊ effuſus ī lachrymas: arguēti ſe totā cōſcientiā pateſecit: nec mora cōſilio illius a tentatione ſolutꝰ eſt: et per conſequens a tentatore. Hec Guil.

¶ Dans ſcienter malum conſiliū: redundat in ipſum. Exemplum. xxxij.

Quidā artifices ad multiplicādū lucra vel p̄pter ſanorez potētiū: ſubtilitatē ſuā conant etiā oſtēdere in nouis adinuētionibus q̄ ſunt in p̄iudiciū alioꝝ. Itē plerūq: ex p̄miſſiōe diuina ſup ipſoꝝ capita reuertunt. vñ refert Oroſius q̄ tp̄e quo valeriꝰ crudelis mēte ī Sicilia tyrānidē ſuā ↄ xp̄ianos p̄pter fidē catholicā exercuit. Quidam artifex cupiēs ei placere: eneū thaurū fecit: cui fabrice ianuā ī latere thauri poſuit ad intrudēdos xp̄ianos: vt incluſi ibi ſubiectis ignibus torquerent in thauro: ⁊ p̄pter cōcauitatē magis mugire q̄ voces hūanas p̄dire audirent qđ fecit tyrānꝰ ſic fieri: ſ; ex ordinatiōe diuina ip̄z artificē p̄imitus intruſit: ⁊ ignē magnū ſuppoſuit volēs audire mugitū ſuū. Et ſic malū conſiliū in caput ſuū redundabat. ¶ Conſuetudo.

¶ Lubricus quidaz abſtinuit per menſem et iterum per menſem. ¶ Exemplum. xxxiij.

Quidā homo lubricus q̄ iducꝰ a ſuo cōfeſſore vt ſibi ūpſi vim faceret: ⁊ ſaltē p̄ vnū mēſē reſiſteret illi vitio ⁊ cōtineret ſe a fornicatione et tūc rediret ad ip̄m qđ ille p̄miſit ⁊ fecit. Cū aūt fuiſſet reuerſus ad cōfeſſorē ſuū iterū rogauit vt a peris abſtineret p̄ mēſem aliū: ⁊ iterū rediret ad ip̄m qđ ⁊ fecit. Cūq: fuiſſet reuerſus ⁊ interrogatꝰ a cōfeſſore quō ſe iā h̄ret: dixiſſe minus paſſionari a vitio luxurie. Iterū cōfeſſor obtinuit lōgiꝰ ſpatiū cōtinēdi. Qui vltimo reuerſus dixit ampliꝰ velle caſte viuere: qđ ⁊ fecit. vñ Ariſt. de regimine principū. Mutatio ↄſuetudinis nō erit ſubita ſ; ſucceſſiua.

¶ Item in diſcipulo de tempore.

¶ Cardinalis qui ex rogatu ſancti Bernardi. abſtinuit primo a peccatis p̄ tres dies: et poſtmodum p̄ quatuor: ⁊ ſic de alijs. hoc quere in diſcipulo de tempore. Sermo. cxxxj. H.

¶ Contritio.

¶ Scholaris quidam ſcripſit peccata ſua in cedula. Exemplum. xxxiiij.

Erat quidā iuuenis ī ſtudio Pariſiē. qui ſuggerēte humani gn̄is inimico: talia quidā peccata cōmiſerat q̄ obſtante erubeſcentia nulli hoīm cōfiteri poterat. Cogitans tñ q̄ tormēta malis ſunt parata: ⁊ q̄ bonis oſtendēda ſunt gaudia p̄ennis vite timēs quotidie iudiciū dei ſup ſe venire intus ſup ſe torq̄bat remorſu cōſciētie fortis ⁊ tabeſcebat ī corp̄e: q̄d plura. Tādē miſerāte deo ī adoleſcēte timor ille ſutilis verecū

diā vici.. ſicut fera filū: ſic charitatē i cor ei⁹
ei ātam introduxit: veniēſq; ad ſcim victorē et
priorē eiuſdē cōuent⁹ vocauit: q2 cōfitēdi gr̄a
aduenīſſet indicauit. Ille ſpat⁹ ad tale offm̄ ſi-
cut oēs f̄res ſunt eiuſdē monaſterij ſtatiq; ve
nit in loco deputato ad hoc ſedit: finiſſaq; ex-
hortatione iuuenē cōfiteri volentē expectauit
mira res: tāta in hora eadē piꝰ dn̄s cui⁹ na-
tura bonitas: cui⁹ volūtas prās eſt cui⁹ opus
miā eſt cordi ei⁹ cōtulit cōtritionē: vt quotiēs
cōfeſſionē inciperet: totiēs ſingultib⁹ interce-
ptā vox interciperet i oclis lachryme ſuſpiria
in pectore ſingult⁹ erāt i gutture. Hec vt prior
vidit dicebat ſcholari. Uade ſcribe pctā tua i
cedulā ꝛ defer ad me. Placuit conſiliū iuueni
abijt ꝛ ſcripſit. Die altera rediit: ꝛ ſi poſſet con
fiteri iterū tētās: vt prius defecit: ꝛ cū nihil p-
ficeret: cedulā priori porrexit: legit prior ꝛ ob-
ſtupuit: dixitq; iuueni. Nō ſufficio tibi ſol⁹ da
re conſiliū: vis oſtendā abbati ꝛ licētiauit eū.
Uenit itaq; prior ad abbatē ꝛ porrexit cedulā
ad legēdū: rē ei p ordinē exponēs. Quid dein
de geſtū ſit audiāt pctō: es ꝛ cōſolent deſpera
ti. Mox vt cartulā ad legēdū aperuit: totā ei⁹
ſcripturā deletā inuenit. Impletūq; eſt i eo qđ
dn̄s p Eſayā pphetā dicit. Delebo vt nubem
iniq̄tates tuas ꝛ vt nebulā pctā tua: ꝛ ait ab-
bas priori. Quid legā i cedula iſta: q2 nihil i ea
ſcriptū eſt. Hec vt prior audiuit cedulā ſimul
cū abbate inſpexit: dixitq; ad illū. Sciat p cer
to paternitas vr̄a ſupradictū iuuenē i hac ce-
dula ſcripſiſſe pctā: ꝛ cū a me fuiſſet lecta vob
eā donauit legēdā: ſ3 video q̄ miſericors de⁹ q̄
maximā illi⁹ iuuenis ꝯtritionē attēdit: culpā
ei⁹ ſufficiēter punitā iuſte deleuit. Deletio ei
ſcripti abſolutionē ſignificat toti⁹ peti. Et vo
cātea ſcholarē oñderūt ei cedulā dicētes ei pec
cata diuinit⁹ eſſe deleta. Quā cū pſpexiſſet et
ex ſignis plene cognouiſſet intātū cor eius ex
magnitudie gaudij eſt dilatatū inq̄tū prius
magnitudie triſtitie fuerat anguſtiatū: ꝛ nul-
lā ei iniungētes ſatiſfactionē tpm monuerūt
q̄ten⁹ deo de pceptis bn̄ficijs gr̄as agere: atq;
de cetero cautius viueret. Hec ceſarius.

¶ Cōtritio iudeos elingues fecit. Exm̄. xxv.

Canonicus quidā in an-
glia ꝛ cōſan-
guine⁹ ep̄i quādā puellā ſpecioſā
iudei filiā ad amorē ſuū ſollicitauit.
Ad cui⁹ amplex⁹ dū aſpiraret ꝛ ni
mis eſtuās eā quotidie ad cōmixtionē ſollici-
taret. Rn̄dit illa pr̄ meo multū ſum dilecta q̄
tātū me cuſtodit vt neq; ego ad te: neq; tu ad
me venire poſſis niſi i nocte ſexte ferie q̄ paſ-
cha vr̄m p̄cedit. Tūc eñ iudei laborāre dicun
tur quadā infirmitate q̄ flux⁹ ſanguinis dr̄ cir
ca quā occupati alijs tūc min⁹ intēdere pñt.
Iuuenis hoc audiēs ꝛ ob amoris imietatē
xp̄iane religionis pene oblit⁹. īmemor dn̄ice
paſſionis: eadē nocte ad v̄ginē venit: ꝛ vſq; ad
matutinū cū illa dormiuit. Iudeus v̄o pater
puelle añ lucē cū lumine cubiculū intrās ve-
nit cū lumine ad lectū filie volens videre quō
iaceret: vel ſi forte operiri neceſſe haberet. Ui
dēs aūt ad lat⁹ p̄dictū iuuenē cubātē expauit
ꝛ tremuit occidere vtrūq; cogitās. Cognoſcēs
tñ q̄ eſſet cognat⁹ ep̄i timore ill⁹ manū cohi-
buit ꝛ cū multa ira exclamauit. Quid facis h̄
o male xp̄iane? vbi eſt fides tua? vbi ē religio
tua? tradit⁹ es iuſto iudicio dei i man⁹ meas
ꝛ ſi nō timerē dn̄m meū ep̄m: mō occiderē te.
Ille timēs ꝛ veniā poſtulās. cū maxima cōfu-
ſione: vt dignū fuerat: eiect⁹ eſt. Die igit̄ eadē
cū ep̄s ſolēne officiū ad nonā eſſet celebratur⁹
ꝛ iuuenis eidē vt pote hebdomadari⁹ ep̄lam
eēt lectur⁹ timuit cū tā imūda cōſciētia ad ſa-
crū miniſteriū accedere: timuit pꝑter notā vi
cē ſuā alteri ꝯmittere timuit tā turpe pctm̄ tā
recēter pactū p ꝯfeſſionē apire vict⁹ pinde ve-
recūdia: ſacris veſtib⁹ indut⁹ cū corā ep̄o ſta-
ret i loco ſuo: tūc ſupradict⁹ iude⁹ cū multitu
dine iudeorū ſtipat⁹ cū magno ſtrepitu intra-
uit eccl̄iā: ep̄o de cognato volēs facere q̄rimo
niā. Quē vt iuuenis vidit ꝛ bñ intelligeret ad
qđ veniret: cepit timere: pallere: tremere ꝛ di-
cere ſo i corde ſuo. dn̄e de⁹ libera me i hac hora
ꝛ ego tibi pmitto q̄ decetero nō te offēdā: imo
de hoc pctō tibi ſatiſfaciā. Creator pijſſim⁹ q̄
odit culpā ꝛ diligit iuſtitiā: mox vt hoiē ꝯtri-
tū vidit: ꝯfuſionē quā timuit: i caput iudeorū i-
fideliū ꝯuertit. Mirāte ep̄o qđ q̄rerēt iudei in
eccl̄ia marie tali dieq̄ñ xp̄iani dn̄i ſui paſſionē
rep̄ſentāt: innuit vt ſtarēt. Illis v̄o ampli⁹ ei⁹
p̄ñtie ſe ingerētib⁹: ſtatī vt ora ad clerici accu-
ſationē aperuerūt: p̄uati ſūt ſuis vocib⁹: ꝛ ob-
mutuerūt. Uidēs ep̄s ora iudeorū ꝯtraherēt: ꝛ
nulla v̄ba ex eis reſonāria putās q̄ ad hoc ve
niſſent vt diuinis miniſterijs illuderet: cū idi
gnatiōe oēs de atrio eccl̄ie expelli p̄cepit. Cle
ricus v̄o diuinā i ſe exp̄t⁹ clemētiā: ſtatim ex-
pleto officio acceſſit ad pōtificē: cōfeſſ⁹ eſt cul-
pā: ſuſcepitq; pniām. Ep̄s dn̄i miām admirās
ꝛ glificās tāti pre magnitudie miraculi. tñ p
pnia eidē cognato pſuaſit vt puellā a ſe deflo
ratā p baptiſmi gr̄am innouatā legitime du-
ceret. malēs illū ſicut vir pi⁹ ꝛ iuſt⁹ eccleſiaſti
cis carere bn̄ficijs: q̄ illā multis expoſitā peri
culis in paternis manere delictis. Cleric⁹ er-
go nō ingrat⁹ diuinis bn̄ficijs ſatiſfacere cu-
piēs deo p pctō cōmiſſo cōuerſus eſt: poſtea in
ordie nr̄o ſiſr ꝛ ei⁹ inſtīctu puella vitā duxerūt.
Ecce vides q̄ntū bonū opata ſit in hoīe illo cō
tritio lapſū erexit: iudeos elingues fecit puel
lam infidelē ad fidē prouexit. Hec ceſarius.

¶ Item alia exēpla de cōtritione: q̄re in diſc. de tempore.

¶ Mulier q̄ ↄcepit a ꝓprio filio: ⁊ poſtmodū oſtēdit ſe i camiſia dn̄o ap̄lico inocētio i ſignū obediētie ⁊ vere contritionis. Sermo. xlij. Q.

¶ Item miles qui peccauit cū filia ꝓpria: ⁊ ep̄s iniūxit ſibi ſeptēnem penitētiam ⁊ poſtmodū ꝓpter ſuā magnā cōtritionē diminuit ſibi illā penitētiā vſq; ad vnū Pater noſter. Hoc quere in diſcipulo de tp̄e. ſer. xiiij. F.

¶ Malus homo qui dixit in agōe. De⁹ tu ſcis voluntatem meam. quere ſermo. cxxxiij. T.

¶ Correctio fraterna.

Dulcis correctio frīna ꝓficit malis. Exē. xxxvi.

Quodā tp̄e abbas machari⁹ dū ad mōtē nitrie aſcēderet diſcipulo ſuo vt paꝝ ꝑcederet imperauit. Qui cum ante illum preiret: obuiauit cuidam ſacerdoti idolorum curſu concito venienti ⁊ lignum grande portanti. Cui exclamans ait. Quo curris demon? At ille iratus tantis plagis eū affecit vt exanimē pene eū relinqueret. Et relicto eo ſacerdos idoloꝝ iterū currebat. ꝓgreſſus paꝝ obuiauit btō Machario q̄ ait ad eū. Saluet is laborator ſaluet is. Et ille admirat⁹ r̄ndit. Quid i me bōi ↄſpexiſti vt ita me ſalutes? Cui ſenex ait. Ego vidi te laborātē ⁊ currere igrāter. Cui ſacerdos ait. Et ego ſalutatiōe tua cōpūct⁹ magis dei te ſeruū eſſe cognoui. Nā alter neſcio q̄s miſerabilis mōachus mihi occurrēs iniurijs affecit: ſz ego illi plagas ꝑ ꝟbis ipoſui. Tūc tenēs pedes Macharij ꝓclamabat dicēs. Niſi me mōachū feceris nō deſiſtā. Pergētesq; pariſ venerūt ad locū i quo cēſus frater iacebat quē vtriq; tollētes: q: ſḡdi poterat manib⁹ in ecclīā pertulerūt. Cū aūt ceteri frēs vidiſſent ſacerdotem illū cū btō machariū cōmitātē ſtupefacti: monachū eū cū admiratiōe ꝑficiūt. Ac multi ꝓpter illū ex paganis facti ſūt xp̄iani. Dicebat autē abbas machari⁹. Quia ſermo ſuperb⁹ ⁊ malus etiā bonos viros ↄ̄uertit ad malum: ſermo vero humilis ⁊ bon⁹ etiā bonos mutat in melius. Hoc exemplum in vitaſpatrum.

¶ Adoleſcēs poſt obitum ſuum regratiabat correctori ſuo. Exemplum. xxxvij.

In mōaſterio nigri ordinis puer q̄dā nobilis tradit⁹ eſt a parentibus diſciplinis regularib⁹ educādus. ⁊ quia puer decorus forma erat ⁊ alijs nature donis: ſup talē etatē moꝝ honorificētiā gratioſus. Seniores autem q̄ officijs ꝑerāt pueroꝝ vltra q̄ neceſſe erat: habēas liberas relaxabāt. Prior aūt q̄ ↄuētū ſub abbate regebat: diſcretiori regimie vt etati ei⁹ ꝓdeſſe putabat tn̄ ꝓprie nature i talib⁹ induliſt: q: vt dt ph̄s. Pueri nō tm̄ monendi ſūt ſz hortādi. Aggreſſus eſt īō aliquātulū inſolētē pueꝝ ꝟbis iterdū ꝟberib⁹ etiā ab illicitis refrenare: q̄ puer ad oēm iformatione boni q̄ſi mollis cera pri⁹ correptionem accipiēs i adoleſcētē ſcḿ ↄ ꝑfectū creuit: ⁊ circa. xx. ānos etate finita mortu⁹ priori apparuit dicēs. Tue correctioni grās ago prior: q̄ mecū ꝓuidētiā hāc egiſti ne iſolētia· pueriliter paulatim defluerē ⁊ tandē peruenirē in dānationē: hec vt dixit aīa beata tanto reſplendiuit fulgore vt vix in loco angulus remaneret qui ab illo lumine expers foret. hec Guil.

¶ Iuuenis charitatiue correpꝫ⁹ valde ꝓfecit

¶ Exemplum. xxxviij.

Quidam iuuenis religionē ingreſſus ceteros peccatis ſuis ſcādalizabat: q̄ charitatiue correctus ab abbate intantum profecit q̄ charitatiuis obſequijs quotidie famulabatur fratribus ita vt etiam puluerem pedum ipſorum deuote tergebat.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Duo frēs in vno monaſterio vn⁹ fuit gratioſus ⁊ accept⁹ aliꝰ ſp̄ accuſabat ⁊ corrigebat in capitulo. Et idē frater poſt obitū ſuū ſtatim iuit ad celū. ⁊ alter ad purgatorium. hoc quere in diſci. de tempore: ſermo. lxiij. H.

¶ Quidā monach⁹ rapt⁹ ē ⁊ vidit duos prelatos accuſari: vnus ex correctiōe emēdauit ſe ⁊ alter ſpreuit ammonitionē ⁊ ſubitanee defunctus eſt. Hoc quere ſermo. lxiij. T.

¶ Crux ſancta.

¶ Signū crucis vincit demones. Exm̄. xxxix

Nobilis q̄daꝫ erat q̄ multa ꝓmiſit Cypriano magiſtro in necromātia vt ſibi ꝓcuraret puellā noīe iuſtinā: quā ↄcupiuerat hr̄e i vxorē. Diabol⁹ a cypriāo iubet ſeducere puellā. Accedit diabol⁹ i ſpecie nutricis ⁊ ꝑſuaſit ei. Illa ſentiēs ſe tētari muniuit ſe ſigno ſcē crucis: ⁊ ſtatim diabol⁹ fugit ⁊ rediit ad cyprianum. d. q̄ nō poſſet eā ſeducere. At ille vocans fortiorē demonē miſit eū q̄ in ſpē ſororis acceſſit: ⁊ huic ↄtigit ſic̄ prio. Tādē miſit magr̄m demonē q̄ acceſſit ad puellā in ſpē mr̄is ⁊ cepit flere dicēs ſe male tractādā: niſi nobili ↄſētiat. mōſtrauit mām̄illas q̄b⁹ eū lactaſſe dicebat. Tādē puella multū tētata ſigno crucis ſe muniuit: ⁊ ↄfuſus demō receſſit. reuerſus ad cyprianū oīa ꝑ ordinē coact⁹ retulit. Qḋ audiēs cyprian⁹ ait. Abrenūtio tibi ⁊ oib⁹ opib⁹ tuis: ⁊ credo i illū cui⁹ crux tātā hꝫ efficaciā. credibile, ē ei q̄ ipē hēat maximā ꝟtutē cui⁹ crux hꝫ tātā potētiā. Irat⁹ demō volēs cypriaā ꝓ ꝑhēdere ⁊ affligerē: ⁊ ille muniēs ſe ſigno ſcē crucis demonē fugauit Acceſſit ad ſcām iuſtinā ⁊ ꝓſtrauit ſe ad pedes ei⁹ retulit ei oīa et

baptizatꝰ ē:⁊ tādē martyꝛ xp̄i ē effectus. Qui cū ad paſſionē traherēt a tortoꝛibꝰ āmonitꝰ vt nomē xp̄i negaret:⁊ vitā ſic ſaluaret. Rñdit hoc nō poſſe fieri:qꝛ nomē ieſu xp̄i eēt ſcriptū in corde ſuo. Toꝛtoꝛibꝰ hoc experiri volētibꝰ cū cor ipſiꝰ ſcinderēt:inuenerūt p modū crucis aureis literis nomē ieſu xp̄i:⁊ hoc in oī ſciſſione ſiue in longū ſiue in trāſuerſuz. ⁊ idem martyꝛ cypꝛianus in vniuerſo mundo in omnibus miſſis quotidie nominatur.

¶ Puella quedam cum lactuca comedit diabolum. Exemplum. xl.

PUella quedā in ortū īgreſſa ꝗ lactucā cōſpiciēs cōcupiuit eā:⁊ ſigno crucꝫ oblita bñdicere auide momoꝛdit:ſed arrepta a diabolo ꝓtinꝰ cecidit. Cūqꝫ ſic vexarek ſctō eq̄rio nūciatū ē vt veniret cōcitus ⁊ orādo ſuccurreret:moxqꝫ hoꝛtū idē pr̄ ingreſſus eſt cepitqꝫ ex oꝛe eiꝰ q̄ſi ſatiſfaciēs clamare ipſe diabolꝰ q̄ hāc arripuerat di. ego q̄d feci ſedebā ei ſup lactucā:venit illa ⁊ momoꝛdit me. Cui vir dei p̄cepit vt abſcederet ⁊ locū ī oīpotētꝫ dei ī famula āpliꝰ nō hēret q̄ ꝓtinꝰ abſceſſit nec eā vltra cōtingere preualuit. hec Greg. ¶ Itē cōuerſus qui bibit vinū ſine licētia ī ciuitate:⁊ diabolū bibit cū vino. ⁊ ſic obſeſſus eſt. hoc quere infra. xvj. O.

Cruce ſignatis maria offert filiū ſuū. exm̄. xlj

CRuce ſignatis dak filiꝰ beate virginis Jacobꝰ de vitriaco de ſeipō ſcribit di. Cuz ego ſemel in p̄ntia deuoti viri fratris ſymōis ꝯuerſi ciſterciē. oꝛdis crucē p̄dicarē multiqꝫ relictis oībꝰ ad crucē ꝯuocarent:rogauit dn̄z ieſū xp̄z vt ſibi oſtderet q̄ie p̄miū cruce ſignatꝫ datūꝰ eēt. q̄ ſtati raptꝰ ī ſpū vidit brāz ꝟginē filiū ſuū tenētē:⁊ q̄cūqꝫ ꝯtrito coꝛde ⁊ cōfeſſus crucē accipiebat filiū ſuū illi dabat.

¶ Mulier q̄dā voluit retrahere iuuenē cruce ſignatū ⁊ manꝰ eius ꝯtracta eſt. Exēplū. xlij.

DOctoꝛ ſacre theologie cū predicaret crucē in anglia iuuenis accenſus zelo fidei aſſumpſit crucem ⁊ mulier que eūdē hoīem dilexit volēs eū retrahere p palliū ſtatiz manus eius ꝯtracta ē. Que ſtēs exclamauit. Heu heu manū amiſi. ⁊ ex iformatiōe deuoti viri ꝓmiſit āpliꝰ oēs ꝓmouet crucē aſſumētes ⁊ ꝯ hereticos trāſeūtes ⁊ ecōuerſo ſanata ē manꝰ eiꝰ

¶ Mulier volēs retrahere iuuenē ab aſſumptione crucis excecata eſt. Exemplum. xliij.

DOctoꝛ quidaz p̄dicauit q̄uo xp̄s ⁊ fides catholica ab hereticis dehoneſtaretur hoc quidam iuuenis audiens aſſumpſit crucē amica eius amplexibꝰ nitebak eū retrahere ⁊ ſtatim exviſiōe diuina cecata eſt in exemplū vt nullꝰ cāmı:fidei impedire debebat Que eiulās ꝓmiſit emēdā vite ſue. Et doctoꝛ ⁊ ppl̄s ꝓ ea oꝛauerūt ⁊ in ꝯſpectu oīm ſtatim ſanata eſt:⁊ poſtmodū ꝑfectā ⁊ plenā p̄niam egit de pctīs:⁊ in bono vitam ſuaz laudabiliter finiuit. Hec vincentius in ſpeculo hyſto.

In diſcipulo de tempoꝛe.

¶ Latro q̄ vnū pr̄ noſter oꝛauit añ crucifixū ⁊ ſic occiſus ab inimicis ſtatim ad celuz euolauit. hoc quere in diſcipulo de tp̄e. ſer. xliij. R.

Capitulum de. D.

Dānanē multi. Q̄ multi dānanē. Exēplū. j.

MAgiſter pariſienſis apparuit ep̄o poſt moꝛtē ⁊ dixit. In malo ſtatu ſū qꝛ eternalr̄ dānatꝰ ſum. Et ep̄s interrogauit eū verū ſciam ſuā adhuc haberet. rñdit. Nihil ſcio niſi tria. p̄imū qꝛ eternalr̄ dānatꝰ ſū. Scd̄z qꝛ ſn̄ia irreuocabilis data ē ꝯ me. Tertiū qꝛ ꝓpē delitias coꝛpis ⁊ honores mūdi p̄uatꝰ ſū eternalr̄ a viſiōe dei ⁊ q̄ſiuit ſi mūdꝰ adhuc ſtaret. et ep̄s dixit:cur hoc q̄reret. rñdit. Tot aīe illis diebꝰ d̄ſcēderūt ī infernū ꝙ vix credidiſſez tot hoīes eē in mūdo.

¶ Homines deſcēderūt ad infernuz ſicut nix de celo. Exemplum. ij.

QUidā cācellarius pariſiꝰ exiſtēs oībꝰ acceptiſſimus q̄ ita facūdus ⁊ literatꝰ fuit q̄n p̄dicauit ꝙ p̄dicatores fratreſqꝫ minoꝛes oībꝰ negotijs poſtpoſitꝫ aſſidue īteresse cupiebāt. Qui poſtmodū laboꝛaret ī extremis ep̄s ciuitatꝫ eū diligētiſſime viſitabat dicēs. Precipio tibi ī v̄tute ſcē obediētie:ſi auctoꝛitas mea ſup te viz debeat h̄re ſicut acceptioꝛ ī ſcl̄o me iuiſti q̄tinus mihi īfra triceſimū tuū appareas de ſtatu tuo me certificans obijt ille. ⁊ triceſimo die cū ep̄s ſolꝰ in camera ſua ſederet ipſe nigra cappa idutꝰ eſt fetēs magis q̄ cadauer putridū ſibi apparuit dicēs. Hic ſuz ſicut p̄cepit mihi auctoꝛitas tua. Tūc ep̄s ꝑterritꝰ q̄ſiuit q̄uo ſibi eēt. rñdit. Miſer ego ſū ⁊ ꝑpetualiter dānatꝰ qꝛ honoꝛē ⁊ ſciaz quā ī ſcl̄o habuit laudē quā ſepiꝰ btē marie obtuli a d̄o h̄re nolui:ſz potiꝰ a meipſo ⁊ ēt volūtatē carnis h̄re volui:q̄ ꝑpetualiter dānatꝰ ſum:ita ꝙ nulla elemoſyna nec oꝛōnes mihi ꝓſūt. Et ab ep̄o q̄ſiuit q̄ hoꝛa in mūdo eēt. Rñdit ep̄s di. Hodie ē triceſimꝰ dies ꝙ ab hoc ſeculo migraſti. Tūc dixit cācellariꝰ. Ue ve nobis in inferno: Credebamus ꝙ dies iudicij eēt ꝯſumata: qꝛ ſicut nix cadit de celo ita aīe intrant ad infernum. Et vale dicens ep̄o ſic receſſit.

¶ Quidam habuit plura beneficia ⁊ damnatus eſt. Exemplum. iij.

Quidaʒ magnus magiſter pariſieñ. in ſciētia famoſus in hora mortis viſitatus ab ep̄o ⁊ monitus vt ſalteʒ in fine vite ſue plura bñficia illicite detenta reſignaret: ⁊ vnum retineret. Ille ꝟo in ſua erronea opinione ꝑdurās. Tētabo inquit ſi pōt aliqs cū pluribus bñficijs ſaluari poſt mortē ſuam ipſe apparuit eidē ep̄o ſuo orāti hora tertia. Et interrogauit ep̄s quō ſe haberet: reſpōdit. Ego ſuʒ in eternū dānat⁹. Et cū q̄reret quare rñdit. Propter elationē. Et cum quereret ep̄s qd eſſet de opinione ſua: rñdit. Nihil adiuuerūt me plura bñficia. ⁊ addit. dicite mihi eſt ne adhuc aliqs viuēs i ſeculo? Rñdit ep̄s quō cū tantus cleric⁹ ſis q̄ris ⁊ tā cito credis mundū eſſe finitū. Ille ait. Quia certe ex quo mortu⁹ ſū tā magna multitudo corruit i īfernū ꝙ vix crediditſeʒ tot viuētes eē ſup terrā.

¶ Quinqꝫ milia holm obierunt ⁊ quatuor ex illis ſolūmodo ſaluati ſunt. Exēplum. iiij.

Duo ſcholares in bona ſocietate exiſtētes: quadā die quoddā inter ſe pactū fecerunt: vt quicūqꝫ prius moreret᷑ alteri infra menſeʒ appareret. Poſt aliqđ vero tēpus vnus ipſoꝝ mortuus eſt q̄ alteri apparuit in. xvj. die. Interrogatus vero de valitudine eius rñdit. Nunq̄ꝫ habui ita bene: qꝛ ſuʒ in regno celoꝝ. Viuēs dixit. Per que meruiſti hec rñdit. Quia ego me ad ſumēdū corp⁹ xp̄i ſemꝑ cū deuotione p̄eparaui ſꝫ dico tibi qñ de hoc mūdo migraui tūc quinqꝫ milia holm moriebant᷑ ⁊ nullus eoꝝ ſaluatus ē niſi ego ⁊ alij tres. Et dū viuens ſoci⁹ miraret᷑ ille rñdit. Nō mireris: qꝛ multi ſunt heretici ⁊ incre duli ⁊ iudei: ⁊ multi gētiles ⁊ multi mali xp̄iani q̄ oēs dānant᷑. ¶ In diſcipulo de tēpore.

¶ Decanus q̄. xxv. annis in heremo māſit et poſt mortem apparuit ep̄o ſuo. ⁊ dixit ꝙ. xxx. milia holꝫ obierūt illo die: ⁊ ip̄e ⁊ ſctūs Ber. ſtatim ad celū ⁊ tres ad purgatoriū intrauerūt ⁊ alij oēs eo die mortui ad infernū deſcēderūt. Hoc q̄re in diſcipulo de tp̄e ſer. cxlix. L.

¶ Decime.

¶ Decime ſunt bene perſoluēde. Exēplū. v.

Miles quidā i dādo decimas ſuas tante erat virtutis ⁊ iuſtitie vt ei ſummū eſſet ſtudiū illas ꝑſoluere ſine mora ſine dolo: ſine vexatione. Habebat eīm vineā quādā que circa decē carrucas annuatim facere ſolebat. Tēpore igitur quodā vt poſtmodum patuit magis ex dei diſpēſatione q̄ꝫ ex aeris tēperie poſtq̄ꝫ collecta eſt vinea vinūqꝫ expreſſum: vna tātū inuēta ē carruca. Quo audito miles ſeruo ſuo memoriale ꝟbū rñdit dicēs Qđ meū erat. dñs inq̄t mihi tulit ego illi portionē ſuā nō auferā: vade ⁊ da ſacerdoti carrucā hāc ꝑ decimiſ. Qđ ⁊ factū eſt. Eodē tp̄e german⁹ militis ſacerdos q̄dā iuxta vineam predictā trāſiēs: eāqꝫ refertam vuis videns: mox ad fratrē intrās de negligētia eū arguit dicēs. Quare nōdū collecta eſt vinea veſtra? Reſpōdente illo. Iā collecta ē. Sacerdos ſubiunxit. Nequaq̄ꝫ eā plenā vidi. Queſitū ⁊ inuentum eſt: nec vnq̄ꝫ aliquo anno vberiores fruct⁹ fecit quē illo anno. ¶ Deſperatio.

¶ Conuerſus quidam deſperauit ⁊ ſeipſum ſubmerſit. ¶ Exemplum. vi.

Quidam conuerſus cuiuſdam religionis a iuuentute vſqꝫ ad ſenectutē laudabiliter ꝯuerſatus inter fratres: ita vt nullus eo videret᷑ religioſior ⁊ oībus feruētior: neſcio quo dei iudicio ita triſtis ⁊ puſillanim⁹ eſt effectus ꝙ tm̄ de pctīs ſuis timeret ⁊ de venia deſperaret vt nullis ſcripturaꝝ auctoritatib⁹ poterat erigi nullis exēplis poterat ad ſpē venie reduci modicūꝫ tn̄ credit᷑ peccaſſe. Cui cū fratres dicerēt. Quid habetis qđ timetis: quare deſperatis. Rñdit ꝙ non poſſum ſicut cōſueui orōnes meas legere: ⁊ ideo timeo gehennā penā. Cū aūt infirmus quodaꝫ mane ad magiſtrū ſuū veniret dixit. Non poſſum diutius cōtra deū pugnare. Illo ꝟba ei⁹ minus attendente ad piſcinā monaſterij iuit: ⁊ i ea ſe precipitans ſuffocatus eſt. Hec Ceſarius.

¶ Mulier deſperata comedit araneā: ⁊ beata virgo ſubuenit. ei. Exemplum. vij.

Mulier quedā propter peccatoꝝ ſuorū frequētiā ⁊ frequentē recidiuationeꝫ lapſa in deſperationē vt ſe occideret venenoſam araneam deglutiuit. Appropinquante aūt morte cōpuncta cepit cū lachrymis matrē mīe inuocare. Audiuit itaqꝫ vocē dicentē ſibi. Frater Iordanus ordinis p̄dicatoꝝ ventur⁹ eſt mō: ip̄m voca dicens te a me miſſam ad eū ⁊ cōfitere illi ⁊ ſalua eris. Venit ſanctus: ⁊ ꝯfeſſa eſt peccatrix: ⁊ cum vomitu peccatoꝝ araneā ⁊ venenū euomuit: deo grās agēs ſanata pleniſſime hec in vitaſpatrum.

¶ Paſſio chriſti aufert deſperationem. Exemplum. viij.

Quidā ſceleratiſſimus moriēs deſperauit: cui apparuit beatus dominicus cui deuotus erat dicens. Cur fili propter enormitatē peccatoꝝ deſperas pro quorum medicina ⁊ totius mundi dolor chriſti fuit infinitus cuius medicine efficaciā contēplādo infinitā nequaq̄ꝫ deſperabis. Nam minima chriſti ſanguinis gutta ſuperabundat ⁊ tollit oīa peccata mundi vnde contrit⁹ ille penitentiam fecit ad vitaꝫ ⁊ ſic ſaluatus eſt.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Quidam reputabatur quaſi ſanctus: ⁊ ta-

men in agone deſperauit: ⁊ ſic dãnatus eſt. hoc quere in diſcipulo.de tēpore.ſer.cxxxi.P.

❡Itē q̄ dicit in agone īpoſſibile ē q̄ de⁹igno ſcat mihi pctā mea.hoc quere.ſer.cxxxiiij.T.

❡Quidā qui voluit ſine ol peccato viuere:et ſic deſperauit.ſic tñ q̄ ſurrexit ecōuerſo. hoc quere in diſcipulo de tempore.ſer.ix.N.

❡Heremita qui reduxit deſperatū ⁊ ſic meruit duplicem coronā. hoc quere.ſer. xxx.H.

❡Detractio.

❡Fratres detraxerunt morienti. Exēplū.ix.

In monaſterio ſācti georgij frater quidā vt febrīū calore vltimū flatū emittere videbatur ſꝫ cum circūſtantes monachi ⁊ pſalmodiā intermittentes ei detrahebāt ipſe reuiuiſcēs ait. Parcat vobis fratres deus qꝛ mihi detrahere voluiſtis. Nā impedimentū nō modicū mihi generaſtis. Nā tā a vobis q̄ꝫ a diabolo ſub vno tempore accuſatus neſciebā cui calūnie primitus reſponderem.Sed ſi qñqꝫ quēlibet migrātē videritis eidem non detractionē:ſed cōpaſſionem impendatis vtpote qui ad tam diſtricti iudicis iudicium cum terminatore ſuo vadit.

❡Miles quidā detraxit aliŋ militi defuncto qui apparuit ſibi. Exemplum.x.

Miles q̄dā iacēs in lecto cum vxore detraxit aliŋ militi defuncti apparuit ſibi dicens. Indulge mihi:⁊ dicebat ſe eſſe in magnis penis purgatorij: ⁊ miles q̄ſiuit vtrū ſibi poſſet ſuffragari. Rñdit q̄ ſic.⁊ ille.Uis vt iſte oret pro te? Tūc ille exagitauit caput in ſignū q̄ nō placeret ſibi q̄ ille pro ſe oraret:qꝛ in pctis eſſet.Tunc ille dixit. Uis vt ille heremita ſctūs ⁊ deuot⁹ ꝓ te orabit? Et ille dixit. Utinam iſte pro me oraret: faciliter poſſet me liberare:qꝛ amicus dei eſt.

❡Detractor laniauit in extremis linguā cū dentibus proprijs. Exemplum.xi.

Sacerdos q̄dā intm̄ vitio lingue dedit⁹ erat:vt q̄ſi olb⁹ detraheret ⁊ alios hoīes grauit̄ infamaret. Hic autē ante mortē raptus in furiā tanto in ſe deuaſtatus: vt proprijs dentib⁹ linguā maliloquā laniaret:⁊ palā cunctis oſtēderet q̄ lingua ſua doloſa egerat: ⁊ venenū aſpidū ſub labijs eius quaſi ſepulchrum patēs guttur illius fetorem teterrimum anhelaret.

❡In diſcipulo de tempore.

❡Quidā detractor infamauit ſacerdotes et religioſos ⁊ eius lingua non potuit putreſcere.hoc quere in diſci. de tempore.ſermo.xci.

❡Itē duo ſocij quorum vnus erat detractor peſſimus i extremis vidit albatos homines manus extendentes ⁊ conquerentes de eo:⁊ ſic deſperauit. ſermo.cxi.H.

❡Itē epiſcop⁹ ꝓbus ⁊ deuot⁹ punit⁹ eſt in purgatorio ꝑ fetorē famu i ſui qui ardebat in inferno:qꝛ audiuit detractiones illius famuli ⁊ eū nō ſemper correxit.ſermo.xc.I.

❡Diſcretio.

❡Duo fratres noluerunt cibum ſumere niſi quem eis mitteret. Exemplum.xij.

Duo fratres habitauerūt vltro illum heremū vbi quondā fuit ſanctus Anthonius commoratus qui euntes ꝑ deſertū decreuerūt nō cibū niſi quē de⁹ illis tranſmitteret. Cūqꝫ errantes eos ꝑ deſerta ⁊ deficientes iā fame conſpexiſſent a longe marites que gens cūctis nationibus crudelior eſt. Non enim eos ad effuſionē ſanguinis deſideriū prede:ſed ſola ferocitas mentis inſtigat. Uiſis ergo eis contra naturā ferocitatis ſue cū panib⁹ illis occurrerūt. Tunc vnus ex illis fratrib⁹ ſubueniēte diſcretione velut a deo porrectos ſibi panes cū grarū actione ſuſcepit:reputās eſcā ſibi diuinitus miniſtrari nec ſine iuſſu dei factū eſſe dicēs vt illi q̄ ſemper hoīꝫ ſanguine gauderēt: nūc deficiētib⁹ eis vite ſubſtātiā largirent̄. Alt⁹ ꝟo recuſās cibū velut ab hoīe ſibi oblatū inedia ⁊ labore cōſumpt⁹ eſt mortu⁹ quoꝝ mitis q̄uis reprehēſibili ꝑſuaſione deſcenderint: vnus tñ ſubueniēte diſcretione id q̄ꝺ incaute conceperat emēdaſſe cognoſcit̄. Alt⁹ aūt ſtulta p̄ſumptione ꝑdurās mortē quā dñs ab eo auertere voluit ipſe ſibi conſtituit.hec in vitaſpatrum.

❡In diſcipulo de tempore.

❡Senex q̄.xx.annis habitauit in heremo:et poſtmodū ꝓiecit ſe in ꝓfundā foueā ex iuſſu diaboli quē credebat eſſe angelum dei. Hoc quere in diſcipulo de tp̄e.ſermo.xviij.Q.

❡Capitulum de.E. ❡Ebrietas.

❡Ebrius quidam in extremis vidit infernū apertum. Exemplum.i.

Faber quidam qui aliŋs eūtibus ad eccleſiā:ipſe in fabrica ſua remanebat ebrietati ⁊ illecebris carnis frequenter vacabat:qui ſubita infirmitate infirmatus cū ab alijs premoneretur ad penitētiā deſperās cepit clamare ſe nō poſſe penitere:quia ſicut.b.ſtephanus vidit celos apertos ſic ipſe vidit infernū apertū ⁊ locum ſibi paratū apud pylatū caypham ⁊ iudam:⁊ alios qui xp̄m occiderūt.⁊ poſt dixit ſibi iudiciū inſtare nec ſue ſalutis ſpē ſupereſſe ꝓpter ebrietates ſuas ꝯtinuas.et hec dicēs mortu⁹ eſt ⁊ longe ab alioꝝ ſepultura poſit⁹ nec aliquis pro eo aliquod ſuffragiū auſus eſt face-

re. Hec Beda in geſtis anglorum. lib. v.

¶ Peregrinus quidā veſtē pro vino expoſuit. Exemplum. ij.

Peregrin⁹ quidaʒ veſtē ſuā p vino forti exponēs itā bibit ꝙ inebriat⁹ ē ⁊ alienat⁹ ē mēte vt q̄ſi mortu⁹ eſtimaret. Eadē hora duct⁹ ē in ſpū ei⁹ ad loca tormētoꝝ vbi ſup puteū opculo igneo tectū reſidere ꝯſpexit ipʒ p̄ncipē tenebraꝝ. Jꝺ ꝯ iter ceteras aīas adduct⁹ ē p̄lat⁹ q̄dā quē p̄nceps multū ſalutās cū calice igneo ſulphureū potū ei miniſtrās. Qui cū bibiſſet amoto opculo miſſ⁹ ē in puteū igneū. Peregrin⁹ aūt hec vidēs pterrit⁹ ē. tūc clamabat diabol⁹ fortiter. Adducite huc illū pegrinū q̄ veſtē pegrinatiōis ſue vino exponēdo inebriat⁹ ē. Quo audito pegrin⁹ ad bonū āgelū q̄ eū illuc deduxerat reſpiciēs: pmiſſo deo ⁊ ſibi ꝙ nunq̄ ampli⁹ inebriaret: dūmō illa hora liberaret eū. Qui mox ad ſe reuerſus diē ⁊ horā notauit rediēſq̄ in terrā ſuā dictū p̄latum eodem tpe obijſſe cognouit. Hec Arnoldus.

¶ Ebrioſus q̄dā occidit patrem ⁊ matreʒ in ebrietate. Exemplum. iij.

Ebrioſus q̄dā q̄ cū venīſſet d̄ taberna ebri⁹ occurrit ei pr̄ ſuus arguēs eū quē cū crederet aduerſariū eē extracto gladio occidit eū ⁊ cuʒ mr̄ deuote ad clamorē occurreret idē ei fecit ⁊ capt⁹ eſt ⁊ tentus obſtupuit in mane ſe talia feciſſe.

¶ Ebrius occidit regē ⁊ filios ſuos. ¶ Exemplum. iiij.

Quidā hō̄ fideliter ſeruiuit cuidā regi ⁊ dum vitam ſuam ieiunus bene regeret: ⁊ ſuo dn̄o ſeruitia ſua bene placerēt: qui cuʒ miſſus fuit ad cōuiuium ⁊ cum ibi inebriatus fuiſſet occidit regem ⁊ filios ſuos ſic ⁊ nos dum ieiunamus fugiunt vitia a nobis dum vero inebriamur interficimus oēs virtutes ⁊ regē. i. aīam ⁊ rationē: ⁊ filios ſuos id eſt quinq̄ ſenſus cum quibus corp⁹ ⁊ aīam regere debemus.

¶ Ebrioſus vidit duo pro vno. Exēplū. v.

Ruſtic⁹ inebriat⁹ videbat duo p vno ⁊ mulieri impoſuit adulterium dicēs eā quatuor pueros hr̄e cū niſi duos hr̄et: ⁊ ipſa dicebat ſe ferrū ignitū portare in ſignūq̄ eſſet immunis ab adulterio: ⁊ vomere poſito in igne dixit mulier. Porrige mihi vomerem ignitum ⁊ ego portabo in ſignū innocētie ⁊ ipſe volens ferrū porrigere mulieri cōbuſſit man⁹ ⁊ ſic ad ſobrietatē reuerſus cognouit ſe erraſſe ⁊ inebriatum fuiſſe.

¶ Ebrioſus quē inebriatū fecerūt monachū.

¶ Exemplum. vj.

Quidā cōſueuit adeo inebriari ꝙ q̄ſi inſenſibilis videbatᷣ ⁊ odioſus fact⁹ eſt vxori ſue itā ꝙ eo relicto alteri adherebat: ſʒ q2 eo ad nutū vti nō poterat mole viri oppꝛſſa cogitauit a ſe eū expellere: ⁊ cū vna vice inebriat⁹ ſic fuiſſet ita ꝙ oīno inſenſibilis videbatᷣ ⁊ aīo alienat⁹ ⁊ ipſa vocās mōachos dixit eū laborare i extremis: ⁊ ꝙ veſtiret eū habitu religioſo: ⁊ facerēt eū monachū ꝙ ipſe petiuerat cū eēt ſane mētis: ꝙ ⁊ ipſi monachi amore pecūie itbēter fecerūt: quē tōſuʒ ⁊ veſtitū portauerūt ad abbatiā. Ipē aūt de māe vino digeſto inuenit ſe monachū: ⁊ audiēs ab vxore ⁊ mōachis ꝙ fuiſſet in extremis ⁊ feciſſet votū deo ⁊ btē Marie v̄gini ⁊ oib⁹ ſctis pre verecūdia māſit in ordine: ⁊ amplius melius vixit.

¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Ebrioſus noīe Udo q̄ frequēter iuit ad tabernā cū ad eccl'iam ire deberet: qualē potū ⁊ qualē lectū ⁊ qualē balneū iaʒ hʒ in inferno. Hoc quere in diſcipulo de tpe. ſer. lxxij. Y.

¶ Itē miles qui apparuit poſt mortē filie ſue cum crucibulo in q̄ erat ſulphur ⁊ ignis. Hoc quere. ſer xcix. P.

¶ Item bibul⁹ qui tenuit ciphum in manu ⁊ dixit i ludo. Tres ſoluit. ⁊ ſic ſubitanee obijt. Hoc quere de tpe. ſer. Q.

¶ Itē qui in taberna vēdidit aīam ſuaʒ quō diabolus eū rapuit cū corpe ⁊ aīa. Hoc quere ſer. cxxij. H.

¶ Itē hoſpitē bibuloꝝ ⁊ luſoꝝ quem diaboli cum corpe ⁊ aīa rapuerunt. Hoc quere de tpe ſer. cxliiij. M.

¶ Eleemoſyna.

¶ Eleemoſyna dāda ē in pn̄ti vita. Exē. vij.

Legit de btō Ludouico rege frācie ꝙ infirmatus vſq̄ ad mortem conuocauit oēs ſuos nobiles medicos ⁊ clericos ⁊ theologos ⁊ religioſos: ⁊ eos cōſulens an poſſet curari. Et audito ꝙ nō rn̄dit. Nunc ptʒ ꝙ diuitie mee nō pſunt quibus potentiſſimus ⁊ ditiſſim⁹ rex ſanari nō pōt. Uñ niſi pximis ⁊ pauperibus in eleemoſynis ſubueniſſem ad eternam vitam modo non venirem.

¶ Quidā habuit mēſaʒ plenam ante ſe ⁊ vacuam retro ſe. Exemplum. viij.

Heremita quidam vidit in viſione multas animas in diuerſis ſtationibus inter quas vidit vnum virum ſedentem ⁊ ſtabat vna menſa ante eum repleta omnibus bonis alia menſa ſtabat retro eum vacua. Quem queſiuit quid hoc notaret. reſpondit. Menſa illa que ſtat ante me ſunt opera miſericordie que feci ante mortem et illis bonis modo vtor. Menſa vero retro me poſi-

ta eſt qđ olim poſui cū adhuc viuere: ⁊ mādaui vxori ⁊ puerꝭ meis vt aīe mee ſubuenirēt ī elee moſynis ⁊ ſuffragiꝭ ⁊ ī teſtamētis: ⁊ ecce ad huc vacua ē: q͛ occupauerūt ſe tp̄alib⁹ rebus diuidēdis ⁊ mei obliti ſūt. Unde dicit ſapiēs. Fac bene dū viuis: poſt mortē viuere ſi vis. vnde etiam Ambro. Hoc tantum tuū reputa qđ pauperibus erogaſti.

¶ Quidam vendidit. xxx. libras quas ꝓpter deum dedit ⁊ miſere obijt. Exemplū. ix.

Quidā diues in infirmitate ni mia timēs mortē: tulit xxx. libras ⁊ diſtribuit paupib⁹. Factū eſt aūt vt ꝯualeſceret de īfirmita te cepit penitere ꝙ hoc fecerat. Hic vero amicū quēdā habuit virū religioſum cui ipſi diues dixit cogitationē ſuā. Penitet me ꝙ hoc feci. Qui dixit. Gaudere te magis opꝫ in hoc: q͛ ꝙ paupib⁹ dediſti deo dediſti: ⁊ ipſe tibi reddet in futuro. Sꝫ ille nō acqeſcebat v̓bis ei⁹ ait ei. Ecce. xxx. lib. do tibi vt eam⁹ ſil̓ ad ſctāꝫ Mariā: ⁊ dic ibi ego nō ſuꝫ ille q̄ diſtribuit paupi bus. xxx. libras ſꝫ iſte ē: demōſtrādo me. Iſte v̓o accipiēs. xxx. lib. ab alio gauiſ⁹ ē ꝑrexit ꝙ ad ſctāꝫ Mariā ⁊ fecit ſicut ille ꝑdixerat. Cō tigit aūt cū egrederet̓ de tēplo portās ſecum pecuniā quā receꝑat. ⁊ cū egreſſ⁹ eēt ianuā ca dēs ī terra mortu⁹ ē. Hoc vidētes q̄ aderāt di xerūt ei q̄ pecuniā illi dederat. Accipe pecūiā tuā. Et ille rn̄dēs dixit. Nō faciā: ex q̄ em̄ ob tuli deo ipſi⁹ ē: ſꝫ magis det̓ paupib⁹ qđ ⁊ ſcm̄ eſt. Oēs em̄ q̄ viderūt ⁊ audierūt hec: glorifica bant deum qui fecit mirabilia ſolus.

¶ Quidam cum. xxx. libris fabricauit ſibi pa latium in celo. Exemplum. x.

Legitur in vita ſcti Iohā. elee moſynarij q̄lr̄ gr̄ia dn̄i miſericordib⁹ eſt oſtēſa: qđ cū q̄dā ep̄s Trulli⁹ iuiſſet ad alexādriā et xxx. libras auri expēderet ꝓ palla tio fabricādo quē Ioh. ꝑdictus inuitās ad do mū ſuā mōuit eū dicēs. Hoc eēt edificiū ⁊ the ſauꝝ ep̄oꝝ reſonere pauꝑe Ieſu xp̄i: q̄ ad ei⁹ ꝑdicationē ꝑdictū auꝝ reddidit ipi ſctō Ioh. ad dādū paupib⁹. Sꝫ poſtea penitēs de ꝑdi ctis cū eēt auarus decidit in lectū. Qđ. ſ. Ioh. audiēs auꝝ eidē remiſit: q̄ ſtatiꝫ curat⁹ ē. Ite rū inuitat⁹ cū eo comedit. Et poſtmodū in ex taſi poſitus ductus eſt ab āgelo ad pallatiū mire pulchritudinis miꝝ hn̄s ſplēdorē: ⁊ por tā aureā in q̄ erat ſcriptū. Hec fuit reqes eter na trulli ep̄i. Qui cū hoc legeret attēdēs mirā pulchritudinē eius dixit āgelus. Delete hunc titulū ⁊ ſcribete. hec reqes erit Ioh. p̄riarche Sed hac viſiōe territ⁹ nō ſolū ꝑdictas libras auri pauperibus erogauit: ſed etiā poſt ma gnus eleemoſynarius factus eſt.

¶ Hortulanus quidā collegit lagenam cum denariꝭ. Exemplum. xi.

Fuit quidā hortulanus q̄ oēꝫ laborē ſuū in eleemoſynā expēdebat: ⁊ tm̄ ſibi retinebat ꝙ ad ſolū victum ſibi ſufficeret. Immiſit aūt diabolus in cor ei⁹ ꝙ colligeret ſibi aliquā pecuniā dicēs ei. Ut cū ſenueris aut egrotaueris opes ha beas ⁊ expenſas: ⁊ īpleuit lagenā de nūmis. Cōtigit eo poſt hoc īfirmari eū ⁊ putrefieri pe dē ei⁹ q̄ expēdit ꝓ medicis q̄cq̄d collegit et tn̄ nihil ꝓfuit. Poſtmodū v̓o vēit ad eū q̄dā exꝑ tus medic⁹ ⁊ dixit ei. Niſi īciderꝭ pedē tuū ali ter ſanari nō poteris. Et ꝯſtituerūt diē abſcin dēdi pedē. et ecce ipa nocte redijēs hortulan⁹ ad ſe penitētiā egit ꝺ his q̄ geſſit ⁊ fleuit cū gemi tu dicēs. Memor eſto dn̄e operꝝ meoꝝ poꝝ q̄ faciebā laborās ī horto: ⁊ q̄bꝫ paupib⁹ mini ſtrabā. Tūc apparuit ei āgelus dn̄i dicēs. Ubi ſunt nūmi tui q̄s collegiſti. ⁊ vbi ē ſpes tua de qua tractaſti. Etītelliges ille veniā ꝑcabat: ꝓ mittens hoc tā decetero nō facturꝝ. Tūc āge lus tetigit pedē eius: ⁊ ꝯfeſtiꝫ ſanat⁹ ē: ⁊ exur gēs mane ī agrū opari. Uenientes ergo medico vt ſecaret pedē eius: dicūt ei. Iā ſanus fact⁹ eſt ⁊ mane hodie exijt opari in agrū ſuū. Et vi dentes euꝫ ſanū fodientem terram: glorifica bant deum. Hoc in vitaſpatrum.

¶ De duobus fratribus. date ⁊ dabit̓ vobis. Exemplum. xij.

ABbas quidaꝫ de ordine nigroꝝ hoſpitalis erat. val de deuotus: ⁊ circa paupes miſeri cors multū. Et q͛ in opib⁹ mie fer uidus fuit: tales diſpēſatores domini ordina re ſtuduit: q͛ eius feruorē nō impedirent: ſed magis īcēderēt. Et q̄n p̄ꝰcꝭ ſuſcepit ad domū eius ⁊ quāto plus charitatis opa paupibus exhibuit tāto illi ⁊ domui eius dn̄s bn̄dixit. Poſt cuius mortem eius ſucceſſor ſimulat⁹ auaritia pietatis officiales amouit ⁊ eos q̄s tenaciores nouerat īſtituit: ⁊ ait. Predeceſſor meus nimis erat dapſilis ⁊ indiſcretus: ⁊ iō officiales ei⁹ amoui: ſꝫ ſic ordinare debemus expēſas mōaſterij atqꝫ temperare: vt ſi forte ſeges noſtra grādiata fuerit: ⁊ tp̄a chara eue nirēt habeamus vn̄ paupibus ſubueniam⁹. Hmōi verbis ſuam auaritiam pallians hoſpi talitatem excluſit. Etiam conſueta beneficia pauperibus extraxit. Charitate igit̓ ſubtra cta ꝓficere nō potuit monaſterij ſubſtantia: immo breui tempore ad tantam paupertatē deuenerunt vt vix haberent qđ manducarēt Die v̓o quadā vir quidā venerāde etatis ve nit ad portariū q̄ſiuitqꝫ hoſpitiū. Quē q̄dem ille clāculo collegit ac hoſpitalitatis officiūꝫ

ſibi exhibuit ⁊ adiecit ille. Nō tu ammirari ⁊ turbari debes bone vir ꝙ tā negligēter tibi ꝓ curo q: neceſſitas cā magna eſt: aliqñ talem vidi ſtatū mōaſterij vt ſi aduenīſſet epi magna quātitate ⁊ charitate ⁊ abūdātia fuiſſet recept⁹. Rñdit ille ſenex dicens. Duo fratres expulſi ſunt de mōaſterio iſto: niſi illi fuerint reuerſi nūq̄ bonū erit ſtatus ei⁹ quoꝝ vn⁹ vocatur date: alter vero dabitur. Sicq̄ ab oculis eoꝝ receſſit puto aliquā fuiſſe perſonā āgelicā ꝑ quā dñs indulgētiā fratrū ⁊ defectū illorū reuocare voluit charitatiue. Portari⁹ aūt cū eſſet laicus nola eadē ꝯſiderauit abbati ⁊ fratrib⁹ audita recitauit. Reſumpta eſt hoſpitalitas ⁊ cepit eis mox benedicere vt pri⁹. Et merito. In oi ei religiōe vbi iſti duo fratres. ſ. date ⁊ dabit̄ fuerint nūq̄ neceſſaria deficiēt. Sicut legim⁹ de ſctis patrib⁹ ꝙ ita charitatiui erāt ꝙ etiā ſctōs āgelos in hoſpitio receperūt: ⁊ q̄ eis mittebant̄: aliis fratrib⁹ mittebāt.

¶ Defunctus quidam dixit. centuplum recepi.

Exemplum. xiij.

Cum quidam epūs p̄dicaret inter ſarracenos quendaz eoꝝ cōuertit ⁊ baptizauit. Poſtea aūt cū ſuaderet eiq̄ faceret opera miſericordie dicēs ꝙ hoc dñs diceret in euangelio. Centuplū accipietis. Et cuz admonuiſſet eum ad perfectionē euangelicā ille venditis omnibus dedit pauperib⁹ ⁊ obdormiuit in domino. Cum autem filij ei⁹ traherent epm ad iudicium: impetentes eū corā iudice ſarraceno de hoc ꝙ patri ꝓmiſerat ſcz centuplū accipietis: ⁊ infantū pater nūq̄ accepit: ⁊ ꝓpter eius ꝓmiſſum nos exheredauit. Quib⁹ epūs rñdit. Immo deus ⁊ reddidit in vita eterna. Et ꝙ hoc ꝓbaret, adductus ad tumulū mortuū adiurauit in noīe dñi nr̄i Jeſu chriſti: vt diceret verū ſibi bene fuerit ſolutuz de ꝓmiſſo. Rñdit mortuus oībus audiētibus Cētuplum accepi: ⁊ vitā eternā poſſideo. Et de hoc litere inuente ſunt in manib⁹ eius ſcz defuncti. Hec Arnoldus.

¶ Ancilla inuenit econuerſo: ciſtā repletam farina.

Exemplum. xiiij.

Erat circa mōtes alpiū ⁊ anglicū mare fames ꝗualida: ita vt cōis multitudo populi fame moreret̄. Tunc quedā matrona genere preclara et operib⁹ miſericordie dedita egenis cepit ſine pondere ⁊ mēſura ⁊ numero liberaliter erogare. Qđ cernēs vir ei⁹ miles artauit eā vt farine menſurā certā per ſingulas ebdomadas dari fecit: q̄ vna die quaſi totū expendit. Superuenit quidā paup̄ rogās elemoſynā. Unde domina ancille p̄cepit vt petenti daret. ⁊ diligēter ſcobata ciſta in q̄ farina repoſita erat ſi qđ inueniret paupi afferret ⁊ fecit ancilla vt dña iuſſit. Et poſt hūc ſupuenit ali⁹ q̄ ſe nihil comediſſe infra biduū deplorabat. Qđ vt dña audiuit fleuit ⁊ iterato iubet ad ancillā ſcobare ciſtaz ⁊ paupi aliqđ impartiri iurat ācilla nihil in ciſta penit⁹ remāſiſſe: ſz inſtāte cū lachrymis dña vt attētaret currēs ipatiēter ⁊ ciſtam aperiēs plenam florētiſſima ſimila mox inuenit. Ad cui⁹ cōtuitu3 ancilla clamās horrifice cecidit i extaſi ſupina. clamore audito dña cucurrit: accurrit dñs accurrerūt ⁊ famuli ⁊ viſo miraculo i cōi dñm bñdicebāt. Mox vir ipſe horreū lei⁹ aperiens oīb⁹ illa die venientib⁹ dedit nec defuit annona ciſtaꝝ donec ſupueniente auguſto ꝓpiciat̄ dñs pp̄lo ſuo quē afflixit. Dixit aūt mihi dictus miles marcus noīe ꝙ niſi fuiſſet diuinum miraculum nequaq̄ ſibi tria horrea vel quinq̄ ſuffeciſſent. Et hec Guillelmus.

¶ Nobilis qdaz veſtes dedit propter deum.

Exemplum. xv.

Nobiliſſimus ac potentiſſimus in baronibus gallie comes carnotenſium ac bleſenſium noīe Theobaldus liberaliſſimus oī ſuo tp̄e extitit in donādo. Iſte hyeme q̄ tunc ſolito magis horrebat̄ per viā cuz multitudine tranſiens obuiā habuit pauperem nudū quo clamante rñdit comes. Quid petis? Rñdit pauper. Da mihi inquit cappaz quā habes indutā nec mora. Comes extractā cappā dedit paupi: dicēs. Quid amplius petis? Cui pauper. Da mihi ⁊ palliuz qđ habes qđ ſtatim habito petiuit tunicam quā vt comes dedit remanſit in veſtibus lineis. Cui pauper. Uides inquit comes vt caput habeā raſum ⁊ nudum da ⁊ pileū. Tūc comes paululū erubeſcēs q: calu⁹ erat inq̄t. Nunc etiaz chariſſime nimis inſiſtis q: hoc carere nō poſſum. Hoc dicto relictis veſtibus paup̄ euanuit. Comes de equo cadens lamentabiliter fleuit: ⁊ oī tp̄e poſtea tale quid cauens ſoli petenti ſe tribuit. Hec Guillelmus.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Petr⁹ thelonearī⁹ qui p̄mo percuſſus fuit ⁊ poſtmodū fecit ſeipſum vendere ⁊ pretiū dare in elecmoſynas paupeꝝ. ler. lxxi. B.

¶ Item ſenex cum iuuene habuerūt cōem vitā ⁊ ſemper ſenex plus habuit q̄tūcūq̄ pauperibus dedit. hoc quere ſer. cl. C.

¶ Mechanic⁹ q̄ niſi vnū denariū habuit ⁊ voluit aliqđ emere ad comedēdū ⁊ eundē denarium dedit cuidam pauperi ꝓpter deum ⁊ angelus portauit ſibi. xx. ſolidos. hoc quere ſer. ciij. A.

¶ Mulier q̄ dedit paupi denariū dicēs. Pl⁹ tibi dedi q̄ vnq̄ de⁹ mihi dedit. Hoc q̄re ſ. cl. D

¶ Eccleſia.

¶ Diabol⁹ ſcribit ꝟba inutilia ꝓlata in ecclis Exemplum.xvj.

Cum beat⁹ marti

nus eṗs celebraret:tũʒ.b.Britius adhuc puer vidit diabolũ ſcribentẽ retro altare pctm̃ qđ fiebat,in ecclia loquẽdo:ridẽdo:diuinũ officiũ ipediẽdo.Et dũ deficeret charta:diabol⁹ volẽs illã in qua ſcripſit extẽdere traxit cũ dentib⁹ q̃ corrupta colliſit caput ad murũ:vñ riſit ſcũs Brici⁹. Poſt miſſam arguebat eũ ſctũs Martin⁹ de riſu:ꝛ ille dixit et cãm.Et ꝯiurat⁹ diabol⁹ dixit ꝙ ſcripſerat ꝟba inutilia:riſus ꝛ diſſolutiões que fiũt in ecclia.Statim btũs martinus ṗdicãs verbũ dei:ꝛ olbus exortatis ad ꝯfeſſionẽ coegit diabolũ delere qđ ſcripſerat . Vñ etiaʒ de hoc dicit̃ in loco orationis intendere fabulis ocioſis.diſt.xxv.Quid aliud.

¶ Quidã furati ſũt in ecclia:ꝛ modũ ſuſpẽſi Exemplum.xvij.

Ecclesiã ſcti marti

ni fures ifrigẽtes qͥdã theſauros vna cũ cruce ṗcioſiſſimis gẽmis ꝛ auro decorata aſportauerũt.q̃ cũ eẽnt plures crucẽ duob⁹ cõmittẽtes:ipſis cũ theſaurĩ abierũt.Mane igit̃ cũ tm̃ ſacrilegiũ ad notitiam eṗi puenisset:dolẽs valde ꝛ maxime de cruce ob portionẽ ligni dñici.Milites cũ ꝯſilio canonicoꝝ p diuerſas ꝓuincias miſerũt:q̃ fugientes inſequebant̃.Hi vero q̃ eãdẽ portabant p ſtratã publicã incedebãt.Ad quos cũ puenisſẽt milites:nihil de eis ſuſpicãtes ptrãſierũt Xṗs ꝟo,in quẽ peccauerũt fures a ſenſu alienatis:greſſũ fixit:ita vt a ſtrata dclinãtes paludẽ itrarẽt nec tñ motis pedib⁹ ꝓcedere poſſẽt.Altera ꝟo die ṗdicti milites cũ fures pene in eodẽ loco ꝛ maxime lutũ calcãdo vidiſſẽt: mirati dixerũt.Iſti ſũt hoies quos heri hic dimiſim⁹.Ad q̃s cum vn⁹ clamaſſet:boni hoies male icedtis:q̃re nõ aſcẽditis in ſtratã rectã. Rñderũt illi.Bñ icedim⁹.nõ vos ſolicitet iter nrm. Tũc vn⁹ ex militib⁹ deo inſpirãte dixit ad ſocios.Aliqđ iſtõ ṗtẽdit.forſitã rei ſunt teneam⁹ illos.Ad q̃s cũ deſcẽderẽt: illi crucem paludi imerſerũt.Interrogati ꝟo de furto rñderũt,Nos crucẽ tulim⁹:ꝛ vbi ſit ſcim⁹:ſʒ niſi certi ſim⁹ de vita:nũq̃ oſtẽdem⁹.Quid plura Ducũt ad eṗm:gr̃a crucis ꝓmitte̾t immunitas Crux oñſa reportat̃ extra ꝓuiciã fures ꝓſcripti ſũt.Et q2 iuſt⁹ iudex de⁹ nullũ pctm̃ dimittit inultũ:ꝛ ſepe pctm̃ punit pctõ:ꝑmiſit vt die q̃dã iteꝝ eccleſiã ifringerẽt in q̃ capti ſunt ꝛ ſuſpẽſi.Hec Ceſari⁹.

¶ Julian⁹ apoſtata a ſctõ Mercurio interempt⁹ eſt. Exemplum.xviij.

Iulianus imperator qui erat apoſtata a fide xṗiana dum ad quoddã ṗliũ ꝓperaret mandauit ſctõ baſilio ceſarien̄ eṗo vt ſibi ſuoq̃ exercitui neceſſaria prouideret. Quo rñdẽte: qđ res eccleſie nõ eſſent ſue ſed Jeſu xṗi patrimoniũ ꝛ deo militãtiũ nõ ṗdonũ.Cum tñ currũ oneratũ cũ victualib⁹ ꝓ redimẽda vexatione dediſſet eidẽ:irat⁹ ceſar et ſeuiẽs iurauit ꝙ i reditu ſuã eccleſiã deſtrueret.Eṗs ꝟo ꝯfidẽs in dño ꝛ in regine celi ṗſidio indicto ieiunio orõnib⁹ letanĳs ꝛ eleemoſynis ſtudebat cũ oi pp̃lo ꝛ clero deum ṗcari. Eṗs ꝟo in orõne ꝓſtrat⁹ eccleſiã ſuã btẽ ꝟgini dedicatã fidelr̃ ꝯmẽdauit. Interim ſpirit⁹ ei⁹ vſq̃ ad thronũ dei rapit̃:ibiq̃ audiuit Mariã de deſtructiõe eccſie ſue filio ſuo q̃rulãtẽ. Hic ab oib⁹ reqͥrit quis velit ſue matris iniuriã vidicare.Mox ſctũs Mercuri⁹ martyr xṗi q̃ in eadẽ eccleſia ſepuit⁹ eſt ṗ olb⁹ ſe obtulit ad vindicãdũ.Egreſſus igit̃ de tũba ꝛ armis ſuis indut⁹ ad exercitũ puenit:ꝛ omiſſis oib⁹ aliĳs ſibi locũ dãtib⁹ iſtũ iulianũ haſta perfodit:q̃ ſumpto ꝓprio ſanguine ꝓiecit in celum dicẽs.Vicisti nazarene viciſti.Et ſic mirabiliter fugato exercitu: expirauit.Hec p ordinez eṗo referẽte pp̃lo ꝓ ſigno veritatis nec ſctm̃ mercuriũ in ſepulchro:nec ipi⁹ arma q̃ pẽdebãt in ecclia repta ſunt : ſed poſt diẽ tertiũ in locis ſuis oia econuerſo ſunt inuẽta.Redeũtibus de ṗlio veritatẽ de olbus retulerũt:ꝛ oẽs grãs egerũt ei q̃ liberat ꝛ ſaluat oẽs ſperãtes in ſe:deponẽs malos potentes de ſede ꝛ humiles intuitu matris ſue hic ꝛ in futuro cum gloria ꝛ honore exaltat.

¶ Miles q̃dã ptrãſeũdo cimiteriũ orauit pro animabus. Exemplum.xix.

Quidam miles conſueuit deſcendere de equo ſuo in cimiterio ꝛ dicere orationes ſuas ibi ꝓ defunctis ſepultis.Quadam autem die fugatus ab hoſtibus iterũ veniens ad cimiterium orauit flexis genib⁹ ſtatim ſurrexerunt defuncti de ſepulchris milites cũ armis:clerici cũ ſtolis.Quo viſo hoſtes fugerunt:ꝛ facientes pacem cum milite: narrauerunt ei qđ viderant.

¶ Eucharistia.

¶ Eṗs vidit vnũ digne aliũ indigne ſumere ſacramentum. Exemplum.xx.

Episcopus quidam cuʒ audiſſet duos de plebe ſua viros adulteros nimie impuritatis rogauit ergo deum vt ſi ita eſſet cognoſceret.Cum ergo poſt oblationẽ conſecratã vnuſquiſq̃ ad cõionem ſacram accederet per ſingulorum facies intelligebat bonos ſplẽdida facies habentes alas peccato

rū aūt facies nigras inſpiciebat vt carbones ⁊ oculos ſanguine repletos. Alios vero videbat claros facie ⁊ veſtibꝰ albis indutos. Cū aūt corpꝰ dn̄i ſuſcepiſſent: in quorūdā vultibus lumē in quorūdā flāma videbat: vt aūt cognoſceret de illis quorū crimina audiera cōfonē illis porrexit: ⁊ vidit vnū ex illis clara facie ⁊ honorabili: albiſq; veſtibꝰ circūdatū. Alterū nigrū ⁊ horribilē vultu. et poſtq̄ diuini myſterij grāz percepꝰūt illū lumē quoddaz illuſtrabat: aliū vero quaſi flāma ſuccēdebat. Orauit ergo ep̄s de ſingulis qn̄ ei oſtēſa ſuerūt ſe edoceri. Aſtās aūt angelus dn̄i dixit ad eū. Oīa q̄ audiuiſti de ipſis vera ſunt: ſed ille vnus adhuc in ſordibꝰ ꝑmanet ⁊ in volūtate peccādi: idō illū nigrū flamma ſuccēdi vidiſti. Alter vero ſilius illi q̄dē erat ſicut audieras: ſed idō illū clara facie illuſtrari vidiſti: qꝛ recordatus de hoc qđ prius fecit ⁊ renūciās illis operibus cū lachrymis ⁊ gemitibꝰ dei miaz poſtulauit: promittēs ſi p̄terita illi fuiſſent remiſſa petā vlteriꝰ ad eadē nō rediret: ⁊ ideo prioribus criminibꝰ deletis: ad hāc grāz quā vidiſti ꝑuenit. Cū aūt ep̄s de dn̄i grā miraret cō q̄ nō ſolū de tormētis tā turpē hoīem eripuerit: ſ; et tāto honore decorauit. Rn̄dēs angelus dn̄i dixit. Nō mirarīs: hō eñ eſ. naz dn̄s noſter ac veſter naturalr̄ bonꝰ ⁊ miſericors ē ceſſantibꝰ a pctīs penitētibꝰ ꝑ ꝯfeſſionē non ſolū tormēta dimittit: ſ; ⁊ honore dignos efficit. Sic ei deꝰ dilexit mūdū vt vnigenitū ſuū ꝓ petōībꝰ deſtinaret: ⁊ ꝓ ipſis daret ad mortē. Qui ergo dū in imici eiꝰ eēnt mori ꝓ ipſis elegit: q̄ꝑtomagis qn̄ ꝓprij filij eiꝰ erunt. Hoc ergo ſcias qꝛ nullū pctm̄ hūanū bonitatē dei vicit: ſed tātūmodo ꝑ pn̄iam vnuſquiſq; ea q̄ priꝰ fecerat abolet mala. Miſericors eñ dn̄s infirmitatē hūanī gn̄is ſcit: ⁊ paſſionē ⁊ diaboli virtutē ⁊ malitiā ⁊ cadētibꝰ q̄dē hoībus in petā tanq̄ filios ſuſtinēs ꝓpter emēdationē. Penitētibꝰ vero tanq̄ filij languidis compatitur mox ſoluens petā eorum Juſtus aūt premia tribuit. Audiēs ergo epiſcopus mox iratus eſt nimis: ⁊ glorificabat deum.

¶ Quidā acceſſit ad ſacramentū contra prohibitionem ſacerdotis. Exemplum.xxi.

Quidā ſacerdos vidit quēdam peccatorē ſibi cōfeſſuz nō vere ꝯtritū: quia nō habuit volūtatem abſtinēdi a pctīs: ⁊ ſacerdos ꝓhibuit eū a ſacramēto: ⁊ ſuꝑ hoc friuole acceſſit. Dixit ei ſacerdos. Judicet deꝰ inter te ⁊ me: dās ei corpꝰ xp̄i. ⁊ ſtatī guttur ei eſt ruptū: ⁊ exiuit corpꝰ xp̄i: ⁊ ille expirauit.

¶ Sacerdos malus cuz difficultate ſumpſit corpus chriſti. Exemplum.xxij.

Sacerdos quidam ſecularis dum quadam die celebraret miſſam alius aſſiſtens vidit in patena tpe aſſumptionis non ſpeciē panis: ſed infantis. Quem cū ſacerdos leuaret ⁊ ſumeret: cepit infantulus ille faciē auertere: ⁊ ne poſſet ſumi manibus ⁊ pedibꝰ reluctari ⁊ non ſemel iſte hō deuotus hoc vidit: ſed ſeptus. Cui idē ſacerdos quadaz vice dixit inter cetera. Quotiēs ſumo corpus xp̄i cū tanta difficultate ſumo q̄ ego mirari non ſufficio. cui ille. Cōſulo vt corrigas te: hoc nā ⁊ ego vidi de te. Ille ſacerdos correxit ſe: ⁊ cū poſtea celebraret: viſus eſt ille infans ab illo deuoto hoīe iūctis manībꝰ ⁊ pedibꝰ cū ſumma velocitate illabi in os ſacerdotis.

¶ Plaga ſacerdotū indigne celebrātiū. Exemplū.xxiij.

Sacerdos lubricus ⁊ immūdus corpꝰ xp̄i q̄ſi quotidie polluto ore ſumebat ⁊ vide vindictā dei. Os eñ circa naſum ⁊ mētū eſt verſum ⁊ lingua cōputruit: ita vt vix pre fetore poſſet ab inimicis ſuis ſuſtineri. ſic ⁊ ſacerdos in gallia fuit cuiꝰ manꝰ in miſſa ſuꝑ arā extēſe: igne celeſti vſq; ad cubitos ſunt combuſte. Hec Guil.

¶ Sacerdos q̄dā dubitauit de ſacramento. Exemplum.xxiiij.

Sacerdos quidaz valde deuotus beate virgini marie: de ſacramēto altaris dubitauit. vnde aſſidue eaz inuocabat: vt ei ſubueniret. Cui miſſam celebrādo: hoſtia ante P̄r noſter diſparuit. Admirans ⁊ perterritus de hoc: btā virgo ſibi apparuit filiū tenendo in vlnis: cui etiā dicebat. Ecce eū quē puella pauꝑa peperit: ecce quē in ſacramēto cōſecraſti ecce quē intra manibꝰ tenuiſti quē tāgēdo leuādo cūctis oñdiſti: quem in ſacro manducas ⁊ bibis: ecce filiū meū tibi trado ⁊ deuote ⁊ reuerenter ſuſcipitoꝝ. ⁊ ſic depoſuit puerū pulcherrimū: qui ſubito trāſfiguratꝰ eſt in hoſtiā panis: quā ſacramentaliter ſumpſit: ⁊ ſic omnis dubitatio in eo ceſſauit.

¶ Mulier q̄dā dubitauit de ſacr̄o. Exm̄.xxv.

Beatus gregorius cuidam matrone corpꝰ xp̄i tradidit dī. Corpꝰ dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ꝓficiat tibi in vitā eternā. Mulier ſubriſit. b. Grego. manū retraxit: inquirēs ab ea q̄re riſiſſet. Rn̄dit illa. Qꝛ panē iſtū quē piniſui corpꝰ xp̄i appellas b. greg. ad effugādū mulieris incredulitatē orauit ⁊ hoīes orare fecit ⁊ mox hoſtia mutata eſt in carnē: ⁊ ſic mulier ab errore reuocata ē. ⁊ ſic btūs Greg. iterū orauit: ⁊ tūc ad priſtinā formā redūt: ⁊ ſic matrone dedit hoſtiā que eaz intm̄ cōfirmauit in fide vt poſtea nunq̄ recidiuaret ſed firmiter crederet ⁊ ſic ſaluata eſt.

¶ Puer nouez annoꝝ cōmunicatus eſt in extremis. Exemplum.xxvi.

Puer quidā cū infirmaret ſpū ſcrō inflatus corpus xpi ſibi dari petiuit. Cūq̧ eū parētes cōpeſcerent ille fortiter clamauit date mihi corpus dñi date mihi corpus dñi. Relatū eſt igit verbū ad ſacerdotē. q cū diceret nō eſſe ſecurū tali puero: q nō intelligit quid ſit dare corpus dñi hoſtiā detulit et nō bñdictā: quā cū porrigere vellet dixit ei. Ecce hoc eſt corp⁹ dñi. vt dñs ex ore infantiū ⁊ lactātiū pficeret laudē ⁊ deſtrueret pfidiā multoꝝ q de eodē ſacro male ſentiūt: inſpirauit puero vt rñderet. Quare vultis me decipe: nō eſt corpus dñi qđ mihi offertis Ad qđ verbum ſacerdos admirans et puero aliquid diuinum inſpiratuȝ arbitratus eſſe: et ſacram communionem attulit quam ille puer ſatis deuote accepit. hec Ceſarius.

¶ Chriſtus perſonaliter communicauit mulierem. Exemplum. xxvij.

Femina quedā deuota quodaȝ tēpore ardenter nimis cōicare deſiderās gratiā eandē a ſacerdote ſuo ſibi impertiri humiliter ⁊ inſtanter poſtulauit. A quo repulſam paſſa dicente illo non debere laycas feminas pro libito ſuo cōicare: ſed ſtatuto tēpore que fleuit ⁊ ingemuit. Cuius ardorem ſummus ſacerdos attēdēs nō diu paſſus eā fraudari a deſiderio ſuo Eadē eñi nocte cum ſtrato ſuo iacēs vigilaret ⁊ orōnib⁹ vacaret ſaluator ieſus xps cū multo ſplēdore cubiculū eius ingreſſus pixidē in q corpus xpi in eccleſia recōdi ſolebat ppriis manibus portabat eratq̧ circa eum fragrātia miri odoris ⁊ multitudo āgeloꝝ i circuitu ei⁹. cūq̧ illa diū mlier ad tātā glīā ſtuperet: ſtās corā ea dñs ait. Qꝛ tibi ſacerdos ille corpus meū negauit ego mā ib⁹ meis te cōicabo. qđ ⁊ fecit hoſtiaȝ vnā de pixide tollēs eā: ⁊ cōicās ſicq̧ receſſit. Hec ceſari⁹.

¶ Femina qdā corporali cibo abſtinuit de vna dñica ad altā. Exm. xxviij.

Femina qdā erat ſolita ſepe cōicare et ex pmiſſione ſacerdotis ſingulis diebus dñicis ⁊ ſuſtētabat de dñica i dñicam de ſacra cōione: nec ēt corporalr eſuriēt: ⁊ hoc ſacerdos idicauit epo. ⁊ eps ſicut vir prudēs volēs pbare ne aliqđ fallacie ibi eēt ait ſacerdoti. Da ei hoſtiā nō bñdictā p cōione: qđ ⁊ fecit ſacerdos ſtati illa cepit mirabilr eſurire. Et cucurrit ad ſacerdotē ⁊ dixit ei q pdidiſſet grāꝫ. Quo intellecto ſacerdos dedit ei verū corp⁹ dñi. hec ceſari⁹.

¶ Diabol⁹ fugat⁹ eſt ab obſeſſo p ſacrm corpis xpi. Exm. xxix.

Sacerdos qdā cuiuſdā demoniaci os apuit: ⁊ hoſtiā nō ɔſecratā ipoſuit precipiēs vt i vtute illi⁹ hoſtie exiret q demoniac⁹ hoſtiā dētib⁹ dilacerās dixit. Nō exibo ppt iſtū panū nō cōſecratū. Sacerdos poſtea hoſtiā ɔſecratā miſit in os demoniaci dicēs. In vtute iſtius ſacramenti exeas. Cui diabolus rñdet. Hoc ē verū corpus xpi quod ſufferre nō valeo. ideo tā ab illo hoīe recedo.

¶ Aſini ceſſerūt ſacro eucharíſtie. Exm. xxx.

Pleban⁹ ſcti Jacobi cū deferret corp⁹ dñicū ad cōmunicādū infirmū obuiā habuit aſinos in platea ſacciſfrumēti oneratos q totā ſuperiorem plateam occupauerant. Et cū vir ſcholaris q ante euȝ portabat lucernā ptranſiſſet timēs pleban⁹: qꝛ ſenex erat pcipitari in lutū cū ſacro ait. Quid ē qđ agitis aſini nunqd ɔſideratis quē gero i manib⁹ meis ſtati diſcedite: date honorē creatori vro. Et ſtatim oēs aſini ſteterūt ⁊ ſimul deſcēderūt: ⁊ cū deſcēſus eēt laborioſus: ſacci tñ nō ſunt lapſi de aſinis.

¶ Equus: bos: ⁊ aſinus cognouerūt chriſtuȝ in ſacramento. Exemplum. xxxi.

Quidā eps deuotus ⁊ quidam heretic⁹ peruerſus ſe inuiceȝ obligauerant de veritate corporis xpi. Vñ euchariſtiaȝ ſup auenā in doliū poſuerūt. et adduxerunt equū ⁊ bouē ⁊ aſinū qui pabulū non tāgentes ſed poti⁹ genua flectētes dñm tāq̄ rōne vtētes adorauerūt. Quo viſo hereticus fidelis effectus eſt. Eſa. j. Cognouit bos poſſeſſorem ſuū: ⁊ aſinus preſepe dñi ſui. Iſrael autē me nō cognouit ⁊ populus me⁹ nō itellexit.

¶ Equus iudei cognouit chriſtum in ſacramento. Exemplum. xxxij.

Sacerdos quidā cuȝ iret ad cōmunicādum quendā infirmū iudeuȝ obuiam habuit eqtatu nobili equ⁹ flexis genibus ante corpus xpi ſtimulatus calcaribus a iudeo pertranſire non potuit donec corpus xpi portatum fuiſſet vbi vox de celo intonuit dicens. Agnoſce creatorem tuum quem tu negas natum de virgine. Unde iudeus compunctus in chriſtum credidit ⁊ baptiſmum ſuſcepit.

¶ Mulier quedaȝ poſuit corpus chriſti ante porcos. Exemplum. xxxiij.

Albertus de pruſſia epiſcop⁹ refert q quedaȝ mulier cū ipſe epiſcopus eēt venit ad eū cōfitēs q diabol⁹ nō pmitteret eā credere i ſacrm altaris q ibi eſſet verū corpus chriſti ⁊ ergo cū accepiſſet ipm ⁊ ante porcos in ſiliqua poſuiſſet: ecce mirū oēs porci genua flexerunt ⁊ adorauerūt ſacrꝫ. Hec aūt miſera voluit pl⁹ expiri ⁊ poſuit corp⁹ xpi ſup veru ⁊ aſſauit iū

xit ignē tāq̄ aſſaturā: ⁊ ecce gutte ſanguinis ab ide fluere ceperūt. hoc facto miſera adhuc nō cōtēta accepit corpus xp̄i ⁊ fodit in terrā ſanguis nimi⁹ ſup foſſam emanare cepit q̄ſi extra terrā ebulliēdo. Ad qđ tūc cōpuncta eſt. ⁊ credidit verū corp⁹ xp̄i eſſe in ſacro altaris. Et ep̄o ſupradicto confeſſa eſt pctm ſuū ⁊ per petuā pniam ab eo ſuſcepit. ❡ Puella quedā diſperſit corpus xp̄i ſup olera. Exēm. xxxiiij.

Fuit in inſula ſcti iacobi puella obſeſſa laica Cū reqſitus diabol⁹ a quodā ſacerdote cur tāto tpe tā crudeliter eandē puellā torqueret: p os puelle rn̄dit. Bn̄ ac optime promeruit. Et ſacerdos. Quare? Cui diabolus. Ip̄a altiſſimū ſup olera ſeminauit Qui cū v̄bū minus intelligeret ⁊ nec ille exponere vellet: ſacerdos feminā adijt q̄d de ea diabolus dixerit expoſuit: monēs vt non negaret ſi intelligeret. Que ſtatim confeſſa eſt culpā dicēs. Verbū bene intelligo qđ tn̄ nū q̄ hoi per me publicatum eſt. Qn̄ iuuencula erā ⁊ hortū ad collendū ſuſcepiſſē nocte q̄dā mulierē vagā hoſpitio recepi: cui cū dāna horti mei expoſuiſſem: aſſerēs o la olera ab erucis deuorari rn̄dit: bonā te inſtruā medicinā: accipe corp⁹ dn̄i cōminue ſicq̄ ſup olera ſpgas ⁊ ſtatiʒ lues ceſſabit. Ego miſera cui maior cura erat de horto q̄ de ſacro: cū i paſcha corp⁹ xp̄i ſumpſiſſē ⁊ extractū de ore feciſſem ſicut erā edocta: qđ oleribus erat i remediū mihi te ſte diabolo factū eſt in tormētū. Hec ceſari⁹.

❡ Boues in agro cognouerunt chriſtū ſub ſacramento. Exemplum. xxxv.

In villa quadā fures eccleſiam in nocte infringentes: inter cetera etiā ſcriniū cū corpore xp̄i inde tulerūt. Qui cum nihil in eo preter reliquias ⁊ pixidē cū ſacro reperiſſent: nihil de eis curātes eādē pixidē ſup ſulcū agri ville proximi ponētes ꝯfuſe receſſerūt. Mane igit̄ cū ruſtic⁹ cū aratro ⁊ bobus i eodē agro arare veniſſentq̄ aīalia iuxta pixidē ſtupēdo ſteterūt. Quos cum arator ſtimularet vt pcederēt: nūc recalcitrādo: nūc exorbitādo irat⁹ ait. Quis diabol⁹ i bob⁹ iſte eſt? Nō eñ clare videre poterat: q2 ante ortū diei arabat. Diligēti⁹ aūt circūſpiciēs deprehendit añ pedes verā pixidē ⁊ ſcriniū eccl̄ie ſue añ illā: tūc cām rebellionis nō ignorans bob⁹ i agro demiſſis i villā cucurrit: tā ſacerdoti q̄ ceteris q̄ acta ſunt referēs. Tunc oēs ſil̄ i agrū deſcēdētesq̄ cū cruce ⁊ turribuliis ⁊ ceteris corpus dn̄icū reportauerūt. ❡ Apes fecerūt euchariſtie altare. Exēm. xxxvj.

Mulier quedam cum apes multas nutriret ⁊ ille nō proficerent immo paſſim morerentur. ⁊ cū cōtra hoc remediū circūquaq̄ q̄reret dictū eſt ei q̄ ſi corp⁹ dn̄icu inter illas locaret mox lues illa ceſſaret. Que ad eccleſiā ambulās ⁊ ſe cōicare ſimulās corp⁹ dn̄i ſumēs ſtatiʒ a ſacerdote recedēs extraxit: ⁊ in vno alueolo illō locauit. mira dei potētia x̄ miculi creatorē ſuū agnoſcētes ō ſauis ſuis dulciſſimis hoſpitio ſuo dulciſſimo capellā mire ſtructure fecerūt i qua altare eiuſdē materie erigētes ſacratiſſimū corp⁹ ſup illō poſuerūt: ⁊ bn̄dixit dn̄s opib⁹ eoꝝ. Proceſſu v̄o tp̄is cū femina p̄fata idē vaſculū apuiſſet: ⁊ iā dictū oratoriū ꝯſpexiſſet expauit curréſq̄ ad ſacerdotē ꝯfeſſa eſt ei oīa q̄ erāt ⁊ viderat. Tūc ille aſſumptis ſecū parochianis ſuis ⁊ vaſculū venerūt ⁊ apes ꝯuolātes ⁊ in laudē ſui creatoris bōbizātes abierūt. capellule parietes: feneſtra tectū campanille: oſtium: altare admirantes corpus dn̄icum cum honore ⁊ gl̄ia ad eccleſiam tulerunt. Hec Ceſarius.

❡ Euchariſtia oſtendit potentiam ſuam in aqua. Exemplum. xxxvij.

Tempore illo qn̄ manifeſtari ceperāt hereſes albienſes quidam maligni virtute diabolica ſuffulti quedam ſigna oſtēderunt quibus eaſdem hereſes roborauerūt: q2 ſup aquas ambulauerūt ⁊ i aquā nō ſunt ſubmerſi cernēs hoc ſacerdos q̄dā catholic⁹ corp⁹ xp̄i cum pixide ad flumen vbi illi pplis ſuis oſtenderūt ⁊ oſtēſuri erāt v̄tutes deportauit. Dixitq̄ in audiētia oīm. Adiuro te diabole p eū quē manib⁹ porto ne in hoc flumine huius ppli ſubuerſionē exerceas virtutes tuas ac fantaſias. Poſt hec verba illis hereticis ſup vndas fluminis ambulātib⁹ vt prius ſacerdos turbat⁹ corp⁹ dn̄i in flumē iactauit. Mira xp̄i potētia: mox eñ vt elemētū tetigit tacitū fantaſia ceſſit veritati: ⁊ heretici ſtatiʒ vt plūbū deſcēdētes in pfundū ſunt ſubmerſi Pixis vero cum ſacro ſtatim ab angelis ſublata eſt. Vidēs ſacerdos hec oīa de miraculo exultauit q̄dē de iactura ſacri doluit. Totam vero noctē in lachrymis ⁊ gemitu tranſiens: mane pixidē cū ſacro repit ſuper altare.

❡ Euchariſtia oſtēdit potētiā in ſuā terram. Exemplum. xxxviij.

Plebanus ſancte colūbe in colūnia cū in quadā ſolēnitate paſchali pplm cōicaret hoſtia de manu ei⁹ lapſa cecidit ſup pauimentū cū laterib⁹ ſtratū. Vt taū de⁹ oſtēderet ſe dn̄m terre ſicut mox maris vt hoſtia lapideʒ tetigit i pis illi duritiā ceſſit: ita vt circulus ⁊ l̄ra in illa apparerēt quēadmodum ſigilli molli cere imprimuntur.

❡ Euchariſtia oſtendit potentiā ſuā in igne. Exemplum. xxxix.

Tempore quodam eccleſia quedam exuſta eſt. Cuncq̄ omnia que cremari po-

ſerant in cinerem fuiſſent redacta, ſolam pixi dē cū corpe xpi illeſaʒ ſuper altare repererūt. Qḋ p miraculo magno ſicut revera fuit pluribꝰ referētes: glorificabāt eū ꝗ ſic honorificauit ſuum ſanctum ſacramentum.

¶ Quidā vidit aliquos nigros: aliquos ſanguinolentos: aliqꝫ claros ꝛ ſplēdidos ad ſacramētum xpi accedere. Hoc quere in diſcipulo de tpe. ſer. xlvj. R.

Quidā cognouit ꝓpriā vxorē ſabbato paſche ꝛ i die paſche qn̄ cōicare voluit corpꝰ xpi exiliuit de ore ipſius. hoc q̄re de tpe. ſer. xlvij. P.

¶ Item quidā poſt excōicationē ad tabernā iuerunt ꝛ qūo ſuffocati ſunt a ſanguine ꝓpo. hoc quere ſer. liij. M.

¶ Itē quidam habuit magnā deuotionē ad ſacrm̄: ꝛ in agone nō audebat ſumere ꝓpter vomitum: ꝛ petiuit euchariſtiā ſibi poni ſup pectus ſuum. hoc q̄re ſer. lxx. Q.

¶ Meretrix q̄ iuit p lutū ꝛ adorauit euchariſtiā: ꝛ xp̄s de pixide dixit ei. Ego ignoſco tibi oīa peccata tua. ſer. lxxix. P.

¶ Item miles ꝗ orauit. ꝗnqꝫ pr̄ noſter: qūo p triduū vixit in patibulo. ſer. lxxx. V.

¶ Excommunicatio.

¶ Excōicatum fulgur ꝯſumpſit. Exemplū. xl.

Quidā excōicatus ꝛ ꝯtumax ecclīā btē Marie ingreſſus intrauit quē mox fulgur ceteris illeſis interfecit. Itē ꝗdā excōicatꝰ penitēs mortuꝰ fuit ađ cuiꝰ abſolutionē corpꝰ illiꝰ nigrū vt pix appuit: poſt abſolutionē appuit album vt nix. ¶ Sacerdos excōicauit viridarium: ꝛ non protulit amplius fructus.

Cum domina nobilis mr̄ ducis burgūdie emiſſet viridariū valde pulchꝝ ū a ꝗdā ſacerdote. Cū eēnt arbores pulchre ꝛ terra bona ꝛ pinguis nullū fructū gerebat. Cū aūt q̄reret ab incolis q̄ poterat eſſe cā qḋ nullo tpe viridariū ipſiꝰ ſuc fructꝰ nō ꝓduceret: dixerūt ei cū ſacerdos dn̄icis diebꝰ celebraret miſſaʒ tpe fructuū iuuenes relicta miſſa ꝛ ecclīa colligebāt fructꝰ ꝛ diſſipabant clauſuras ꝛ arbores. Cū de hoc monuiſſet ſacerdos eos: ſʒ nollēt deſiſtere excōicauit viridarium ne decetero gereret fructū: ꝛ extūc fructū non gerebat. Tūc p̄dicta ducifſa fecit viridarium abſolui p̄cipiēte dicto ſacerdote vt fructū ferret decetero ꝯſuetū: qḋ ꝛ fecit. Vn̄ etiā habet Mat. xi. ꝙ dn̄s Jeſus maledixit ficulnee ꝛ ſtatim aruit: qr dn̄s Jeſus xp̄s dedit poteſtateʒ ligādi ꝛ ſoluēdi ſacerdotibus dicēs. Quecūqꝫ ligaueris ſuper terram erit ligatū ꝛc.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Comes ꝗdā ꝗ ꝯtēpſit excōicationē duo abbas panē albū excōicauit i ꝯſpectu illiꝰ comitis: qui ſtatim factus eſt niger et muſcidus. hoc quere in diſcipulo de tēpore. ſer. lxix. J.

¶ Itē papa Grego. excōicauit quēdā ciueʒ ꝗ cōtēpſit excōicationē: ꝛ ſtatim ciconie nidos ſuos de domo illius trāſtulerūt ad aliam domum ꝛ poſt abſolutionē redierunt. Hoc quere in diſcipulo de tempore. ſer. lxix. M.

¶ Itē ꝗdā ep̄s excōicauit paſſeres: qr maculauerūt ecclīā ſcti Vincētij: ꝛ q̄ cito aliꝗs paſſer ibi portat ad ecclīā ſtati moꝛit. ſer. lxix. M.

¶ Itē ſacerdos ꝯcubinariꝰ ꝯtēpſit ſuſpēſionē ꝛ excōicationē: ꝛ q̄ cito acceſſit ad celebrādūʒ diabolꝰ ſuffocauit eū. Hoc quere i ſer. cxj. P.

¶ Excuſatio.

¶ Puella q̄dā iuit ad caſtrū ꝛ diabolꝰ in ſpecie hoīs diſſuaſit ei: ꝛ poſtmodū dixit diabolꝰ ſuaſit mihi. quere ſer. cxxxj. R. Exemplum.

¶ Qui peccauit exēplis alioꝝ. Exēplū. xlij.

Quidā ep̄s nōie Leopoldus: ſolo ꝗdē nōie ep̄s ope aūt tyrannus. Hic cū eſſet vaniſſimus nihil in ſe habēs pietatis vl̄ religionis quodaʒ tēpore dicebat ei germanus ſuus nobilis. Dn̄e ep̄e multum ſcādalizatis nos laicos malo exemplo veſtro anteqꝫ eſſetis ep̄s aliqn̄ deū timebatis: modo nihil de eo curatis. Cui ille r̄ndit. Frēs duo erāt vicini: ex q̄bꝰ vnus exēplo alteriꝰ peccauit mortui aūt ſunt ambo ꝛ ducti ad infernū Cū igit̄ eſſent in tormētis vnꝰ alteri dicebat. Ve tibi qr tuo exēplo ꝓuocatꝰ ad peccanduʒ merui hūc locū. Cui alter. Bone vicine ſi tibi ampliꝰ placet ſedes mea: trade mihi tuam: ꝛ ego dabo tibi meā. Sic dicā vobis frater qn̄ venerimꝰ ad īferos ſi videbitur vobis ſedes mea horabilior q̄ vr̄a aſcēdite eā ꝛ ego recipiā veſtrā. R̄ndit ille. Mala ꝯſolatio hec eſt. Hec ceſarius. ¶ Exemplū bonū prouocat malos ad penitentiam. Exemplum. xliij.

Beatus dominicꝰ quadaʒ vice cum iret cum aliꝗs religioſis ſacerdotibus ad diſputandū ꝯtra hereticos ꝛ dubitarent de via queſierūt a quodā quē credebant catholicū: ſed reuera hereticus erat. Optime inquit ꝛ libēter nō ſolū viam oſtendā: ſed ꝛ etiā vos illuc perducā. Ducens ergo p quoddā nemus fecit eos intm̄ malitioſe errare per ſpinas ꝛ vepres ducēdo: ꝙ pedes eoꝝ ꝛ crura fuerūt ſanguine cruētata: vir igit̄ dei patientiſſime hoc ferens: ꝛ in quadā iocunditatē prorumpens oēs laudem dei ꝛ patientiā hortatus eſt dicens. Chariſſimi ſperate in dn̄o ꝙ victoria nobis ꝓueniat: iā em̄ peccata noſtra p ſangui-

nem purgātur. Ille vero hereticus cernēs mirabilē ⁊ letā coꝝ patientiā ⁊ viri dei ꝟbis bonis ⁊ exēplis bonis cōpunct⁹ fraudis venena deterit:⁊ heresim abiurauit:⁊ vitā laudabilē poſtmodū duxit. In diſcipulo de tempore.

¶ Latro cui iuuenis monach⁹ ſeruiuit in clauſtro ⁊ comedit panē ⁊ aquā in pſētia ipſius latronis quō propter bonum exemplum illius iuuenis latro iſte bon⁹ homo factus eſt. Hoc quere in diſcipulo de tempore ſer.ij. J.

¶ Itē qdā audiuit de nocte i lecto ſuo fratres ordinis predicatoꝝ alacriter cātare in choro: et ſic cōpunctus ordinē intrauit ſer.lxxiij. J.

¶ Capitulum de. F. ¶ Feſta.

¶ Quidā duxit fenū in die dñico. Exemplū.j.

Quidam ductus ad penas inferni intuēdas ibi vidit plauſtrū feno oneratum dictum eſt ei:oportet ꝙ tm̄ fenū in dorſo tuo comburatur eo ꝙ dñico die duxeris illud:ſciens eſſe ꝓhibitum a ſacerdote. Ille aūt reductus poſtea ad penitentiaꝫ confeſſus eſt peccata et factus eſt vir bone vite.

Quidam in ſabbato hora veſperarū ceſſauit a laboribus. Exemplum.ij.

In theutonice ptib⁹ milites quidā ad deponēdā herbā de prato cōduxerāt falcatores. Illis ergo falcātib⁹ vbi tp̄s veſpertinuꝫ aduenit ꝑ villas i circuitu pulſabat ad veſperas ⁊ mox vn⁹ ad ſocios falcatores inqt. Deſiſtamus ab ope:qꝛ iā veſpe ꝯpulſant:ſed cū illi nollent imo magis ꝟbis ꝯtunderēt amonētē ipſe mox ope derelicto ad veſpas iuit. Tertio aūt die qd op⁹ īmpfectū cū ceteris rediens vidēs ꝙ anteceētib⁹ alijs ſe falcare poſteri⁹ oporteret ⁊ ꝓpter hoc ab oībus eſt deriſus. Patienter vero ferēs riſus oīm ⁊ cachinos vbi man⁹ ad falcē poſuit añ ſe pēdentē i ſurculo graminis dragmā mire pulchritudis ſiue latitudinis aureā mox īuenit. Curuatiſ ꝗ genub⁹ deū bñdixit. Qō clamāte ꝯcurrerūt ſocij ꝯcurrit et prati dñs:vidēs diuinū miraculū ſcripturā miles lr̄at⁹ i nūmo voce paterna legēs:hoc vt interp̄tari potuim⁹ ꝯtinebat. Man⁹ dei me cōpegit ⁊ i domū redegit pauperi:q̄ nō fregit diem ſcꝫ celebrē hāc dragmā ꝗ a paupe emit:⁊ ꝑoſt ea multis ad rei geſte ꝓbationē oſtendit.

¶ Quidā in die feſto duxit triticū. Exēplū.iij.

Quidam ruſticus duxit triticū de cāpo in quodā die feſto in horreū ⁊ ex ꝑmiſſione diuina ignis totum horreum cuꝫ tritico conſumpſit. ¶ Item aliud miraculum ſcribit Gregorius turonenſis. Cum quidam ruſticus in die feſtiuo arare vellet protin⁹ cōtractis digitis manubrium:ſecuris cum qua vomerem mundare volebat ei⁹ dextre adheſit. Sed poſt duos annos in eccleſia ſancti Iuliani ad eius preces eſt ſanatus.

¶ Ruſtica q̄ coxit panē in die feſto. Exēpl.iiij.

Quedam ruſtica coxit panes in die feſto et totus panis ſanguinolentus eſt effectus:in ſignum offenſionis: quia feſtū celebre infregit. ¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Tempore Moyſi quidā in die ſabbati collegit ligna ⁊ ex iuſſu dei lapidatus eſt. Hoc quere in diſcipulo de tempore ſer.cliiij. F

¶ Item duo ſutores quoꝝ vnus celebrauit feſta ēt ſatis habuit:⁊ alter nō celebrauit ⁊ ſemper in penuria vixit. quere ſermo.xxvij. H.

Fides.

¶ Sacerdos catholicus ad probandam fideꝫ ab igne non eſt leſus. Exemplum.v.

Erat quidaꝫ deuotus ſacerdos qui quendam doctorem manicheorum inducentē populum ſimplicem:ſed quia verſutus nimis ⁊ concludere eum verbis nō poterat:oībus audientibus dixit. Accendite igneꝫ lignorū in medio platee ⁊ ambo intremus in flāmā:⁊ ſi quis nr̄m nō fuerit cōbuſtus huius fides vera eſſe credat. Qō cum dixiſſet:ille deuotus ſacerdos valde placuit populo ⁊ continue ignis accendit:tūc ſacerdos apprehēdēs hereticū cepit eum ſecū trahere ad igneꝫ. Nō inquit ita nō ita ſed vnuſquiſqꝫ noſtrū ſingulariter ingrediat:primo tñ tu debes intrare qꝛ hoc ipſum impoſuiſti. Et ſacerdos noīe xp̄i cōſignans ſeipſum medias flāmas eſt ingreſſ⁹. Ignis vero huc ⁊ illuc diſpergitur:ſtetit ille i medio ignis in noīe dñi in nullo penit⁹ leſus. Videntes aūt populi xp̄iani:cū ingenti admiratione exclamauerūt ⁊ bñdixerūt deum dicētes. Mirabilis deus in ſctis ſuis. Ceperūt aūt ꝑurgere hereticū vt introiret in igneꝫ. At ille reluctari cepit ⁊ ſubtrahere ſe. Tūc cōprehendentes eū turbe inijecerūt eū in medio ignis:⁊ ſtatim circūdās eū flāma atqꝫ vrens ſemiuſtū reddidit. Et illū quidē hereticū ppl's cū confuſione ex vrbe eiecit clamans ⁊ dicens. Viuens ardeat ſeductor. Illū vero aſſumētes ſecū ⁊ benedicētes deū ad eccleſiā cū honore perducūt et ſic xp̄iani fuerunt letati ⁊ heretici confuſi.

Ad confirmationem fidei catholice mōs motus eſt de loco ſuo.

Exemplum.vj.

Vincentius i ſpeculo hyſtoriali ſcribit quod anno dñi. M.cclxv. Caliphus rex tartaroꝝ conat⁹ extirpare xp̄ianos de regno ſuo:qꝛ xp̄iani mixtim habitabant inter paganos:⁊ vn⁹ de ꝯſiliarijs ſuis ꝯſuluit regi:vt coa

vinceret ex euãgelio. Nã xp̃s deus xp̃ianoꝝ
locut⁹ eſt. Si quis xp̃ianus nõ heſitauerit et
dixerit monti huic tollere ⁊ mittere ĩ mari fiet
ei. Qui cõuocauit oẽs xp̃ianos: ⁊ q̃ſiuit ſi ṽba
xp̃i ⁊ euãgeliũ verũ ſit. Reſpõdentibus oĩbus.
Sic. Statim ꝯminat⁹ eſt eis ꝙ niſi intra decẽ
dies hoc factis oſtẽderẽt oẽs perirẽt. Tũc ep̃i
et ſacerdotes cõuocauerũt xp̃ianos: ⁊ indicto
ieiunio ꝑ triduũ ⁊ oꝛonib⁹ intẽdẽtes rogaue
runt dñm Jeſum xp̃m vt ſuis fidelib⁹ ſuccur-
reret. Et reuelatũ eſt cuidã ep̃o deuoto viroꝙ
ſutoꝛ monocul⁹ dign⁹ eſſet illa ṽba pferre et
pp̃lm xp̃i de periculo ſeruere. Qui ex humilita
te renuit ⁊ ſe petõꝛẽ aſſeruit: tñ ex obediẽtia et
p̃cepto ſe ſubmiſit: ⁊ xp̃iani ex vna pte ſteterũt
et crucẽ xp̃i ſecũ habuerũt. Et rex Caliph⁹ ex
alia pte cũ pp̃lo ſuo q̃ fuerũt parati ad occidẽ
dum xp̃ianos. Oꝛauit aũt ſutoꝛ flexis genub⁹
ne xp̃s tot xp̃ianos necari ꝑmitteret: ⁊ p̃cepit
monti vt ſe tolleret: qḋ ⁊ ſtatim factũ eſt. Quo
viſo rex baptizat⁹ eſt ⁊ plures cũ eo: ⁊ ſic fides
roboꝛata ⁊ augmẽtata eſt. ¶ Hereſiarcha vir-
tute fidei mutus factus eſt. Exemplũ. vij.

Uidã fidelis deuot⁹ lz idio-
ta cui⁹ fidẽ quidã he-
reſiarcha aſtut⁹ valde irritare co
nabatur: ſz fidelis dedit ſe ad oꝛa
tiones: ⁊ oculis in celũ erectis di-
xit ad hereſiarchã coꝛã oĩbus. Pꝛecipio tibi in
virtute fidei xp̃ianẽ ne cõtra eã aliquid expꝛi-
mas vel blaſphemes. Qui mox mutus coꝛam
oĩbus effectus eſt. Unde xp̃iani ſunt multum
letificati: heretici vero confuſi.

Simplex ep̃s vicit hereticum ⁊ philoſo-
phum valde magnum. Exemplum. viij.

Legitur ĩ hyſtoꝛia
eccleſiaſtica ꝙ cũ plures ph̃i cõue
niſſent ⁊ fidem xp̃i impugnarent
vnus erat inter eos cui nemo reſi
ſtere poterat: ſed oĩa argumenta facillime ſol
uebat. Tunc ſimplex quidã ep̃s cõtra illũ cõ-
motus petijt audientiã. Quẽ cum alij xp̃iani
valde ſimplicẽ cognoſcerent: timere ceperunt
ne in ꝓponẽdo deficeret: ſz tñ ꝓpter ſeritatem
eius nõ ſuntiauſi eũ cohibere. Qui arguẽdo il
luz ph̃m ꝓpoſuit xp̃m docuiſſe, diabolicas eui
tare fallacias ⁊ credere in vnũ deũ ⁊ xp̃m filiũ
eius: ⁊ ſymbolũ totũ dicens ph̃o ait. Dic mihi
ſi ſic eſſe credis. Tunc ille ſtatim vt fidẽ audi-
uit ex oꝛe eius: illuminat⁹ credidit et aſtãtib⁹
ait. Quãdiu verba aud:ui: ṽba ꝓ ṽbis reddi-
di: ſed q̃n diuina ṽtus acceſſit vltra non potui
reſpondere nec fidei xp̃iane amplius cõtradi-
cere ſed conſentio iam fide illuminatus.

Hereticus aſtutus ab obſeſſo clerico cõ-
buſtus eſt. Exemplum. ix.

Erat quidam hereticus aſtutus valdẽ q̃
timens inquiri ⁊ comburi finxit ſe arre
ptum a demone: ⁊ ſic ligatus ad quan-
dam eccleſiã deductus eſt: ⁊ reputabat̃ quaſi
eſſet obſeſſus. Et erat ibi quidã clericus vera
citer obſeſſus ⁊ ligatus: qui ſubſequẽti nocte
diuino nutu abſolutus eſt a vinculis: ⁊ aggre
gans mattas ⁊ ſtramina ac ſcanna eccleſie ſu
per ligatum heretic⁹ cumulauit. Ludũ autẽ
furiã credidit ille hereticus diſſimulauit quo
uſqꝫ clericus ignem de lãpade ſumens cõbu-
rere cumulũ cepit ⁊ tunc hereticus exclama-
uit. Ad cuius vocẽ expergefacti cuſtodes cum
ignẽ extinguere niterent̃: clericus educto gla
dio quem caſu iuxta lectum inuenit: oẽs violẽ
ter abegit ⁊ hereticũ cõbuſſit. Nec moꝛa diui-
no exacto iudicio clericus idẽ a demone libe
ratus eſt: ⁊ plene ſoſpes apparuit.

¶ Epiſcopus hereticoꝝ ſimulauit ſe illumi
nare cecum, et curare. Exemplum. x.

Quidam ep̃s arrianoꝝ noĩe Cerula vi-
dens ꝙ cõfundebat̃ rõnibus ⁊ diſputa
tionibus catholicoꝝ: dedit cuidam de
ſecta ſua quinquagita aureos ſub pacto ꝙ ſe
cecum fingeret ⁊ ab eo fuiſſet illuminatũ. Cũ
aũt tranſiret dictus Cerula cũ exercitu vuan
daloꝝ ep̃is catholicis captiuis clamauit di-
ctus hõ. Audi me veriſſime cerula ⁊ aſpice ce-
citatẽ meã ⁊ experiar virtutẽ tuã: q꞉ reddis ce
cis viſuz: ſurdis auditũ: lepꝛoſos mũdas moꝛ-
tuos reſuſcitas. Tũc cerula trahẽs eũ ad par
tem: tãgẽs ei⁹ oculos ait ẜm fidẽ nr̃aꝫ qua re
cte credim⁹ ĩ deũ aperiant̃ oculi tui ⁊ videas.
Quo dicto oculi dicti miſeri hoĩs inflari cepe
runt: ⁊ tãtus doloꝛ eũ arripuit: vt vix poſſet di
gitis ſuis repꝛimere: q꞉ oculi ei⁹ crepuerãt pꝛe
doloꝛe. Qui eiulãs oĩb⁹ dolũ detexit: ⁊ clama-
bat ꝓijciẽs aureos dicẽs. Ecce aurũ tuũ ⁊ red
de mihi viſum. Tũc hõ viſus bono conſilio cla
mãs ⁊ eiulãs ꝓiecit ſe ad pedes ep̃oꝝ catholi
coꝝ abnegãs ꝑfidiã arrianoꝝ. Tũc btõ euge
nio ep̃o crucẽ ſup oculos ei⁹ ponẽte, ſanitatẽ ⁊
viſuz recepit. Qḋ vidẽs honoꝛi⁹ rex vuãdaloꝝ
notãſqꝫ ſectã ſuã ꝯfundi ⁊ fidẽ catholicã exal
tari ſcõs dei diuerſis ſupplicijs fecit cruciari
Quo facto ſol obſcurat⁹ eſt ⁊ dictus honoꝛius
a diabolo arreptus ꝓprijs dentibus ſe lacera
uit ⁊ indignã vitã hoc digno cruciatu finiuit.

¶ Hereticũ demões extraxerũt de igne. Ex. xi.

Fuit quidaz hereticus in pꝛouincia
brabantie qui debebat cõburi. Cũ
aũt pꝛoiectus eſſet ad ignẽ clama
uit. Adiuuate me. Et ſtatim demo
nes extraxerũt eũ de igne. Qui cũ
denuo fuiſſet pꝛoiectus ⁊ fuiſſet ſemꝑ libera-
tus: iam catholici diſputabãt de fide. Supue
niẽs aũt vn⁹ p̃dicatoꝛ dixit ep̃o. Facias hũc

portari corpus xp̄i. Qđ cū factū fuiſſet: heretı cus ad ignē ꝓiect⁹ ſicut prius clamauit. Adiu uate me. Et demones reſponderūt. Non poſ ſumus quia maior nobis ſuperuenit.

Demones traxerunt oſſa heretici de igne. Exemplum. xij.

In epiſcopatu bitu riensi quidā erat q̄ ꝑtendebat de ſcitate ⁊ tāta abſtinentia ꝙ quaſi videbat̄ Joānes bapti. Oēs quaſi de tota ꝓuincia currebant ad eū: ⁊ btm̄ reputabat ſe ille q̄ eū poſſet videre vel tangere vel loqui cū eo. Oēs credebāt eū ſcm̄ ⁊ tn̄ erat hereticꝰ magnꝰ ⁊ puerſꝰ hō. Mortuꝰ ⁊ ſepultꝰ eſt honorifice poſt aliqđ tp̄s inqſitor heretice prauitatis diligēter inqrēs inuenit ꝑ teſtes fideles ꝙ fuerat hereticꝰ: ſentētiauit de ꝯſilio ep̄i bitricēſis ⁊ alioꝝ prudētiū ꝙ oſſa eiꝰ cōburent̄. Proiecta fuerūt oſſa i ignē pn̄te pplo: ⁊ ſtatim demones eleuauerūt oſſa de igne ⁊ tenebant oſſa ſuſpēſa i aere: nō tn̄ videbāt demōes. Populares ceperūt clamare. Moriat̄ ep̄s cū ipſis fratribꝰ q̄ volebāt cōburere ſctm̄ dei ex inuidia ecce quō deus nr̄ non vult. Tunc ep̄s timuit. Fratres aūt ꝯfortauerūt eū dicētes. Dn̄e nos ſumꝰ hic ꝓ defenſione fidei ꝑparetis vos ad miſſaʒ qꝛ deꝰ oſtēdet aliqđ miraculuʒ nobis ne fides ſua ꝑiclitet̄. Dixit aūt ep̄s miſſaʒ. Salue ſctā parēs. Et qn̄ eleuauit corpus xp̄i tunc demones in aere clamauerūt dī. O Guido de la chanos defendimꝰ te q̄diu potuimꝰ: ſʒ modo nō poſſumꝰ plꝰ: qꝛ adeſt vnꝰ q̄ maior eſt nobis ſcʒ xp̄s. Et oſſibꝰ cadētibꝰ in ignē cōbuſta ſūt et glorificata eſt fides propter corpus xp̄i.

¶ Filij et filie.

Duo filij ꝓmiſerunt patri ſuo plura ſuffragia pro ſalute anime. Exemplum. xix.

Quidam diues in articulo mortis filios ſuos ad ſe vocauit ⁊ ad ſeniorem dixit. Noſce fili chariſſime multas poſſeſſiones vobis relinquo q̄s olim cōſeruaui q̄s debuiſſem pauperibꝰ erogaſſe: et iđ fortaſſis ad purgatoriū ibo. dic q̄d daturus es ꝓ aīa mea. At ille plurimarū celebrationes miſſarū ⁊ largas eleemoſynas ſe facturū promittebat. Silr̄ ſcđs ꝓmittebat hos duos pater laudauit. Et hoc dicto riſit tertiꝰ. Queſiuit aūt a minore q̄d de eo deberet ſperare. At ille Pater nec vnū denariū ꝓmitto ꝓ te daturuʒ. Et maledicēs ſibi pater ſuꝰ filꝰ ait. Dū viuis pr̄ bona tua ꝓ ſalute tua diſtribue: nec cōmittas mihi nec alijs fr̄ibꝰ meis poſſeſſores enīʒ rerū tuaꝝ facti qualr̄ te iuuabimꝰ: cū tu amore nr̄i te iuuare nolis: vtilitatē eñi ſuaʒ vnuſquiſq nr̄m pluſq̄ te diliget: ⁊ de te amplꝰ parū curabit: nec ſollicitꝰ erit. Hūc oſculādo fr̄ibus ꝑferebat veritate audita: ⁊ diuitias ſuas pauperibus erogabat pro ſalute propria. ¶ Filie raro ſubueniunt parentibus. Exemplū. xiiij.

Obſeſſus quidā cum duceret̄ ađ domū cuiuſdā ciuis q̄ edificabat in altū domum magnā ⁊ ſumptuoſaʒ riſit obſeſſꝰ. Querentibꝰ cur riſiſſet rn̄dit. Jſte edificat q̄ſi ſemp viuere debeat ⁊ ego ſcio ꝙ mala morte morıet̄ ađ noctē qꝛ interficiet̄. Hoc eo dicēte riſit ſecūdario ⁊ cū ab eo q̄reret̄ cur riſiſſet. rn̄dit. Quia iſte morıet̄ ⁊ reliquet diuitias ſuas q̄s cū labore acq̄ſiuit alienis. Cui cū diceret̄ ꝙ hr̄etꝰ heredes q̄bꝰ deberent̄ diuitie: rn̄dit. Oēs ſui heredes erūt ſibi ſatis īfideles q̄ſi alieni eſſent q̄ſi eis nūq̄ aliqđ bonū feciſſet: qꝛ iſte morıet̄ ⁊ accipiēt heredes pecuniā ⁊ obliuiſcent̄ aīaʒ ſuā. Et hoc dicto riſit tertio. Et cū iterū cāꝫ riſus q̄reret̄. rn̄dit. Rideo de iuſto dei iudicio: qꝛ fiet iſti diuiti ſicut ip̄e fecit: qꝛ qn̄ pr̄ ipſiꝰ moriebatur ꝓmiſit ꝓ p̄re ſuo ſoluturꝫ debita ſua q̄ pr̄ poſt ſe reliq̄t ⁊ inſuꝑ dare largas eleemoſynas ⁊ ſibi cōparare multas miſſas: ſʒ mortuo p̄re modicū vł nihil fecit. Silr̄ fiet illi ab hr̄edibꝰ ſuis

¶ Puer dixit ad patrē ſuū. Sic te tractabo in ſenio ſicut tu iā tractas patrē tuū. Exm̄. xv.

Cum quidam diues ⁊ potēs iam ſeneſceret: mortua vxore ſua filio ſuo quē multum diligebat tradidit vxoreʒ. Qui ait patri ſuo. Pater cōmitte mihi oīa bona tua vt ſic viuas ſine labore. Quo annuēte fecit ei lectum in camera pulchra. Sed cū vxore iuuencula nō poſſet eum pati ꝓpter tuſſiʒ de nocte poſtea ex rogatu vxoris locabat eum ſub quodam gradu. Qui ſuſtinēs pauꝑtateʒ ⁊ frigus in hyeme clamabat ad filiū vt daret ei veſteʒ. Tandē filius emit quatuor vlnas: ⁊ dedit pr̄i duas ⁊ ſibi duas ſeruauit. Hoc dicēs filꝰ paruulus accipiēs illas duas vlnas abſcondit in muro. Et diu q̄rerēt in domo ⁊ nō inuenirent dicit paruulus. Scio vbi ſunt. Cui pr̄. Cur abſcōdiſti? Qui reſpondit. Ad hoc ſeruabam vt operirē te in ſenectute tua ſicut tu patrē tuū. Et ait pr̄. Nō amplius facies. Cui filius. Certe nō tn̄ erit minus. Quo audito dixit iuxta ſe. Jn caput meū iſtud redūdabit in ſenio: idē faciet mihi exēplo meo inductꝰ. Statiʒ bonū pellicium miſit pr̄i ꝑ paruulū filiuʒ ⁊ reaſſūpſit eū in domū ſuā: ⁊ exhibuit ei oēm honorē ⁊ reuerētiā: ⁊ eū ampliꝰ multū pie tractauit vt i hoc exēplo paruulus diceret quō ip̄m in ſenio ſuo tractare deberet. Hec Guilhermus Lugdun̄.

¶ Due filie q̄ repulerūt p̄reʒ i ſenio a ſe. Ex. xvi.

Quidam habuit duas filias quibꝰ dedit omnia bona ſua ⁊ tradidit eas maritis et poſtq̄ depauperatus eſt tunc filie ⁊ mariti noluerunt amplius patrem ſecum re-

tinere. Una earum dixit. Uade ad ſororē meā. Et alia ſimiliter dixit. Comedas vno die vel duobus mecum ⁊ tunc redeas ad ſororē meā. Tandē edoctus p quendā vicinū ſuū qui fuit vir prudēs p archam pulchrā ⁊ ornatā ab extra repleret cum lapidibus ab intra ⁊ faceret eam portare poſt ſe ad eccleſiam dñica die qñ pplˀs cōcurreret ad miſſam qđ ⁊ fecit. Qđ vidētes ſorores .ſ. filie eius ⁊ generi amplius cōtēdebant adinuicē vnus pre alio volens eū ſeruare. Qui cautiōe recepta ab vno dedit ei archam: ſed tres claues ſibi retinuit: ⁊ poſt mortem gener aperiens archā ñ inuenit niſi lapides: et ſic confuſus eſt.

¶ Pater quidam poſuit malleum in ciſtam ⁊ dedit claues pueris .Exemplum. xvij.

Quidam prediues habuit pueros quos nuptui tradēs ditauit eos diuitijs ſuis. Tandem ille depauperatus eſt ꝙ non curatur a pueris. Ille autē cōuocans pueros ſuos ſingulis tradens claues p ſcrinio in quo poſuit malleum grauē quaſi eſſet pecunia retenta ſibi vna claue ne ad ſcriniū venire poſſent. dixitqꝫ pueris. Heredes mei ⁊ dilecti mei eſtis poſt mortē meā aperiatis ſcriniū ⁊ inuenietis literā per quā ſcietis quantū vnicuiqꝫ legauerīꝫ. Ob hanc ſpem ſinguli certatim inuitati erunt: honorauerūt patrē qꝛ dicebat ꝙ nolebat diminuere de his que erāt in ſcrinio vt ſingulis traderet ad plenū que eis ordinauerat. Poſt mortē ſuā aperto ſcrinio inuenerūt malleū ⁊ lr̃am hec cōtinentē: dignꝰ eſt hō ille ad caput cū malleo pcuti qui tm̄ tribuit pueris ſuis eiſqꝫ confidit vt diſtractis oībus nihil ſibi retineat. ¶ Natura auium docet ſubueni re parentibus. Exemplum. xviij.

Dicit Iſidorꝰ in de natura auiū ꝙ ciconiarū talis eſt natura ꝙ cū ſe affligāt ⁊ cibum ſuū ſibi ſubtrahāt vt pullis ꝓuideāt: poſtqꝫ pulli volare pñt ⁊ predaꝫ capere cōpatiētes macie ⁊ afflictioni parentū cōpellunt eos morari in nido vſqꝫ dū bene cōualuerunt: ⁊ ipſi ad predā capiendā volant: quā eis vicē recōpēſando reportāt: ſic faciūt boni filij parētibꝰ: nō aūt ſic faciūt pulli vulturū de quibus dicunt naturales ꝙ poſtqꝫ diu laborauerūt parētes eorū circūeūdo caſtra ⁊ cadauera cū magno periculo ⁊ labore vt eos depaſcant ſibi ſubtrahētes cibū poſtqꝫ cōualuerūt pulli et cōfortati ſunt: tūc parētes ꝟberāt alis: nec aliqđ de preda ſua dant eis: ſed verberando roſtro ⁊ alis ⁊ de nido eos exire compellant. Sic faciūt filij mali parentibus ſuis. In diſci. de tpe. Filius q̄ dixit. Si pater meꝰ eſt in inferno tūc ſuffragia nihil valent ſibi: ſi aūt in celo tūc nō indiget. ſi aūt in purgatorio tūc ardeat vſqꝫ purgabit. Hoc q̄re i diſci. de tpe ſer. ciū. ¶ Itē de filio infideli cui bufo ꝓſiluit in faciem. Item filia que ꝓpter dehoneſtationē matris dānata eſt. quere in ſer. lxij. B. Itē filia q̄ nutriuit matrē cum lacte ꝓprio in turri. q̄re ſer. xxiiij. U. Itē filius truſit matrē cū pede ⁊ ex permiſſione diuina idem pes ſibi amputatus eſt. cum quo matrē truſit. Itē quidā inhonorauit matrē ꝓpriā ⁊ in breui oēs pueri defuncti ſunt. q̄re ſer. xxiiij. X. ¶ Capitulū de G. Gaudia celi Diabolus libenter ſuſtineret oēs penas oīm demonū vt claritatem dei adhuc ſemel videre poſſet. Exemplum. j.

Magiſter Iordanꝰ frater ordinis predicatorū quadā die dum tranſiret quandā villam ad predicandū rogatus eſt a populo vt viſitaret quandā obſeſſam ad quā dū accederet demon eā literaliṫ ſalutauit: cū tñ mulier nūqꝫ lr̃as didiſcit. Inter cetera p̄dictꝰ magr̃ lr̃aliṫ iterrogauit demonē di. q̄re affligis hāc mulierē: ⁊ qđ delectaris in ea morari. Cui demō. Ad hoc cogor a creatore meo: ⁊ iō alibi eſſe nō poſſū. ad quē Iordanus. Dic mihi vbi velles eē ſi tibi optio dareṫ. Ad quē demō. Cū tātꝰ ſis clericꝰ doctor eccl̃ie noluiſſe tā ſimpliṫ iterrogaſſe: ⁊ adiecit. Dic mihi ⁊ vbi tu velles eē ſi tibi optio dareṫ. ad quē Iordanꝰ. Nuſqꝫ eſſe vellē qꝫ i celo. Et demon. ſic vellē ⁊ ego. Ad quē Iordanꝰ. Et q̄re maxie velles ibi eſſe demō. ꝓpterea vt reſpicerē illā clarā faciē creatoris mei. Qđ cū Iordanꝰ audiret: q̄ſi extra ſe raptꝰ corruit ⁊ fleuit: tādē ad ſe reuerſꝰ interrogauit eū di. Dic mihi qđ velles inde ſuſtinere ꝙ poſſes creatoris tui faciē videre? demon rñdit. Oēs penas q̄s oēs demones ſuſtinuerūt a die qua electi fuerūt de celo ⁊ etiā q̄s ſuſtinebūt vſqꝫ i diē iudicij: vellē ſuſtinere vt poſſem videre ſemel claritatē dei ſicuti eſt. Ad quē Iordanꝰ. Crede te vnū eſſe de nobilioribus demonibꝰ. Cui demon rñdit. Unꝰ fui de ſeraphin qui ſemp aſſiſtūt ante faciem dei. Ad quē Iordanus. Dic ergo mihi aliqđ de claritate vultus dei ex quo tam ꝓpe eius faciem in celo vidiſti. Ad quē demon. Non ſufficio tibi de hoc aliqđ dicere: cū etiā āgeli q̄ ſemper eiꝰ claritatē intuenṫ ſi eſſent i terra ⁊ vellēt aliqđ de eiꝰ claritate dicere nō ſufficerēt: dicā tibi tñ aliquā ſimilitudinē ex qua ꝑpēdere potes qꝫ clara ſit facies dei: ⁊ dixit attende ſi oēs flores p̄teriti ⁊ futuri oīꝫ arborꝝ ⁊ oīꝫ graminū viriditas: ⁊ oīs color oīm lapidū p̄cioſoꝝ metallorū ⁊ ſplēdor ſolis ⁊ lune ⁊ ſtellaꝝ: ⁊ oīs claritas oīm luminū que ab initio vnqꝫ ſplēduerūt ⁊ i terra lucerēt: oīs illa claritas reſpectu diuine claritatis nō eſſet aliud niſi tenebroſa nox reſpectu clariſſimi ſolis. Tunc Iordanus

O ꝙ miſer eſt homo q̄ hoc amittit: ⁊ ſibi tale magnū ⁊ ineffabile gaudiū nō acquirit.

¶ De claritate viſionis dei. Exemplum .ij.

Erāt duo monachi q̄ colloquebant de vita eterna: ⁊ mutuo ꝯſenſerūt ꝙ qui prius moreret de ſtatu ſuo ſocio ſuo intimaret mortuo igit̄ vno altero viuēte apparuit mortu⁹ clarior ſole, ſocio ſuo ⁊ benigne eū ſalutauit. cūq̄ de vita eterna q̄reret: reſpōdit illud ſic. audiuim⁹ vidim⁹: qđ oculus non vidit nec auris audiuit: nec in cor hoīs aſcendit que preparauit deus diligentibus ſe.

¶ Gaudia celi ſunt innumerabilia. Exē. iij.

Quidā demon īterrogat⁹ ꝙ magnū gaudium eſſet in celo r̄ndit. Si nūerare poteris Athomos in cadūs. R̄ndit non poſſum. Sic ⁊ tu illa gaudia nec aliquis hominum nūerare poteſt. ¶ Gaudia celi ſūt ineffabilia de vultu dei. Exēplū. iiij.

Obſeſſus quidā īterrogatus de gaudio qđ hn̄t ſancti in celo r̄ndit ſi totū celum eſſet ꝑgamenū ⁊ totū mare incauſtū: et oēs ſtelle magiſtri pariſieñ: ⁊ oīa ſtramina pene: certe hi oēs magiſtri pariſieñ. ⁊ ceteri nec ſcribere manibus nec linguis eloq̄ poſſēt minimū gaudiū qđ hn̄t ſcti in celo de vultu dei.

¶ Gaudium virginum in celo. Exemplū. v.

Erant tres moniales in vno clauſtro ſocie ſpūales: ⁊ ex illis erant due ꝟgines ⁊ vna vidua. Hee aūt ſingule ſtudebant ſe deuotas btē virgini exibere mortua ꝟo vna ꝟgine ⁊ iam vidua in extremis agente: tertia ſoror ſupſtes rogabat viduā vt poſt mortem rediret ⁊ de prima ſorore ⁊ de ſuo p̄mio certificaret eandē ꝙ ꝓmittens ſi foret de beneplacito dei: ⁊ exſpirauit. Die aūt: xxx. iſta ante altare in oratione ꝓcūbente apparuit ſocia vidua ineſtimabili ſplēdore fulgēs nimis ⁊ dicens. Ueni q: ad reditū obligaſti me. ecce vidi modicam partem premij mei: ſed benedicta ſit dies in qua ſum nata. Illa vero ꝯfortata ⁊ reſumpto ſpiritu queſiuit de ſtatu prioris ſororis defuncte. Cui illa dixit. ſi totus mundus eſſet pergamenū ⁊ mare incauſtū: ⁊ oīa folia arborꝝ: ⁊ gramina ſcriptores cū oībus hoīb⁹ qui fuerunt ⁊ ſunt et erunt futuri prius oēs deficerent ꝙ immēſitatē p̄mij celeſtis exprimere ment, ſed parūper ad p̄ns de ſorore dicā tibi infinitis claritatibus me p̄cellit: ⁊ merito q: heri cū angelis chorēā duxit cādidā ⁊ cū multitudine cādidarꝝ puellarꝝ cātās cāticū ſingulare ſolis ꝟginib⁹ appropriatū gerēs ſertū de diuinis florib⁹ ꝯfectū. Rogauit aūt eā vt ſaltē ad horā mihi ſertū ꝯcederet. q̄ ait. Nō expedit tibi tñ ex ipſis florib⁹ dedit mihi q̄s attuli tibi ſocie mee dilectiſſime vt aliq̄lit̄ ſentire earū ꝙ tū ſenſus capere poterit hūanus perpēdēs. Iacto ꝗ ab ea circulari tactu in pauimēto cū florib⁹ ā miri odoris ꝓceſſit fragantia ꝙ illa ſoror ꝑ ſuauitatē capta fuit i extaſim. Et ſic vidua expleto promiſſo ad celū rediit: oēs q̄ monaſteriū intrauerūt ꝑ multū tp̄s celeſtē odorē ſenſerūt.

¶ Claritas in facie xp̄i. Exē. vj.

Uirgo quedā fuit habitu q̄dē ſecularis: ſed vita religioſa valde ⁊ ſpecialiter ieiunijs ⁊ obſecrationib⁹ ſemꝑ vacabat mente ſepiſſime excedēs ita vt celi ſecreta ⁊ celi regē cū celi ciuib⁹ freq̄nēter videret: in q̄dā igitur ſolēnitate epyphanie cū iteraſſet matutinis xp̄m infantē pānis inuolutū ⁊ in p̄ſepio poſitū vidit ⁊ circa illū thronū aureū ad ſilitudinē iridis erat q̄ ex vtraq̄ pte multitudo āgelorꝝ manib⁹ extēſis eū adorātiū ⁊ oculorꝝ ſuorū acies i illū indeclinabilis figētiū. Nec mirū ip̄e em̄ eſt ſpecioſus p̄ filijs hoīz i quē teſte apl̄o deſiderāt āgeli ꝯſpicere. Cū vētū fuiſſet ad illū locū: paterna vox audita ē. Hic ē filius me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi bn̄ cōplacui ip̄z audite. Erat em̄ ibi fili⁹ dei ⁊ hoīs tāti decoris ⁊ rex tāti dulcoris vt exprimere mihi nō ſufficiat. Requiſita ēt a me q̄les eſſent effigies āgelorꝝ r̄ndit. Saturas hn̄t humanas facies virginibus ſimiles: genas ad inſtar roſarum rubentes ⁊ in reliquis membris niue candidiores.

¶ Cor ꝟginis ſciſſum ē pre amore. Exē. vij.

Dicit̄ ꝙ erat quedā ꝟgo nobilis etate. xiij. annorꝝ btē marie valde deuota hec ꝯtinue rogabat ꝟginē glorioſam. vij. annis vt oſtēdere dignaret̄ ſibi filiū ſuū. Que cū in die natiuitatis xp̄i cā deuotiōis ſola intraſſet capellā: apparuit ei ꝟgo pulcherrima tenēs filiū pulchriorē. Hec allocuta eſt ꝟginē dicens ⁊c. Alia quere ante. C. Exm̄. iiij.

¶ Uirgo q̄dā vidit ieſum duodēnē. Exm̄. viij.

Legitur ꝙ quedā virgo religioſa rogabat dn̄m per integrū annū vt dignaretur ſibi manifeſtare ſtatū pr̄is ſui ſpiritualis q̄ eā in religionē duxerat quē in dn̄o tenere diligebat vt dignū eſt. Sz poſt annūz dixit. Quid ē ꝙ peto petā. ſ. vt videā xp̄m duodennē ⁊ poſt hoc bn̄ petā vt fuit in etate. xxx. annorꝝ. et poſt annū ip̄a ſola orāte vidit ꝙ ab altari ꝓcedebat eius pr̄ ſpūalis fulgēs ſicut ſol ⁊ cū magno gaudio locuta eſt cū eo ⁊ ecce duo āgeli portabāt archā pulcherrimā hn̄tē tria oſtiola. Et dixit eis pr̄. vis filia videre filiū dei iacentē in cunis? Ait: ſic. Et apperuit arche vnū oſtiū ⁊ intus iacebat puer decore mirabili p̄ditus ⁊ viſo eo tāto repleta ē gaudio vt de gaudio p̄terito nō curaret. Et dixit ei pr̄. Satis eſt. vis videre chriſtum. xij. annorum? Et aperuit aliud oſtiū: ⁊ vidit chriſtum duo-

denē:⁊ tāto gaudio plena eſt ꝙ ro.ū. pꝛīcipū nihil ſibi videret. Propterea indī veni ad te o: triceſimo die veniēs ad me:⁊ ſic factū eſt.

¶ Uirgines quō in celo coronant. Exm.ix.

QUidā abbas oꝛauit dñm vt ſibi oſtēdere dignaret qualiter virgines in celo coronarent ⁊ quō obuoluti pctis paruis iuſtificarent. et ecce quodā die poſtq̄ in oꝛone fact⁹ eſt in extaſi in qua vidit ſe eſſe in prato pulcherrimo in quo ꝯſpexit oratoriū. Ad qd cū ꝓcederet vidit ante oſtiū oratorij arborē cui⁹ rami ⁊ folia tāq̄ ſtelle clariſſime rutilabāt ⁊ ſub arboꝛe vidit fontē clariſſimū tāq̄ criſtallū. Et intrans ṗdictū oꝛatoriū ſtabat:⁊ ecce ꝟgo maria accipiēs floꝛē de arboꝛe q̄ ſtabat añ foꝛes ſex fecit crinilia delicatiſſima:⁊ ecce ieſus cū multitudine angelorū intrauit cū iubilo ducēs ſecū.xij. ꝟgines ⁊ locauit ſex ad dexteram altaris ⁊ ſex ad ſiniſtrā: accipiēſq̄ de fonte q̄ ſtabat ſub arboꝛe i cyphū pulcherrimū aq̄ potauit illas q̄ ſtabāt ad ſiniſtrā:⁊ accipiēs coronas ſex a mr̄e coronauit alias ſex ad dexterā:⁊ hoc facto cū angelico ꝯcētu duxit illas ad celū: ſed cū de hoc abbas plurimū miraret: accedēs āgel⁹ expoſuit ei dicēs. Uirgines q̄s vidiſti coronam aureolā acceperūt. Alie ꝟo q̄ ꝑ affectū ſe maculauerūt ⁊ de hoc penituerūt ꝑ dñz plene ſūt iuſtificate a pctō ⁊ ſanate vt nihil ſordidū remāſit in eis:ſʒ tñ aureolas ꝑcipere nō meruerūt in his grātijs deū laudauerunt.

¶ Premium eſſentiale in celo ꝓ vno Aue maria. Exm̄.x.

QUedā monialis in morte ad ſeptē integros dies agonizabat maximis infirmitatibus q̄ poſt moꝛtem apparuit ſub pꝛioꝛiſſe ſue di. ſe foꝛe ſaluatā. Etiā cōfitebat ſe adhuc libent̄ ſi poſſet ⁊ haberet vitā velle paſſionari tātis infirmitatib⁹ pꝛiſtinis ꝑ alios.vij.dies vt vnū aue maria valeret dicere ⁊ ei⁹ meritū inde ꝯſeq̄:ſʒ nō poſſet eidem cū deuotione debita intēdere ſaltē confeſſa ⁊ mūdata eē a crimib⁹ ⁊ pctīs:etiā ſi ambulādo dicerem.

¶ De cruce ſignato.

CUm quidam princeps crucis ſignatus qui erat magnus dñs cū quodaʒ fideli ſuo milite mare trāſfetraſſet ⁊ captus incarceratus a paganis quadā nocte nūciauit eis carcerarius ꝙ in craſtino dñs ...i tenebat eos decollari iuberet:ſtatim miles remunerationē totius ſeruitij ſui a dño ſuo petijt vt pꝛius eū permitteret decollari: quod tñ ille conceſſit. Summo mane eſt extractus de carcere pꝛotinus decollatus. Statim ſuo dño gloꝛificatus in carcere apparuit dicēs ꝙ eandē gloꝛiā moꝝ decollat⁹ haberet ⁊ ipſe de auātagio quod iam habebat ꝙ tñ fuit parui pꝛetij:qz magis gaudebat ſi pꝛi⁹ toti⁹ mūdi dñs fuiſſet.

¶ Gentilis quidā vidit xp̄m regē in throno cum ſanctis ſuis. Exemplum.xv.

CUm nobis quidam adhuc gentilis febris acutiſſima laboraret materia ad cerebrum aſcendente in furiā raptus ⁊ doꝛmientibus omnibus q̄ circa illuʒ erant aufugit nudus:⁊ tribus diebus ⁊ totidē noctib⁹ ꝑ heremum vaſtiſſimū oberrauit:tertia aūt nocte digeſta materia i ſe redijt ꝯpos mētis q̄ i tenebꝛis erat horrēs ſolitudinē q̄d faceret:quo ſe ꝟteret neſciebat. Et ecce poſt iſtās modicū diſcuſſis teneb:is vidit i mōtis cacumine igēs lumē. Reptās ergo manib⁹ ⁊ pedibus aſcēdit i mōtē⁊ ecce ſuꝑ oēʒ ſolis fulgoꝛē regē admirabilē vidit in thꝛono aureo reſidētē ⁊ ad ei⁹ dexterā reginā icōparabili decoꝛe fulgētē:vidit q̄ mixti ſenioꝛes ex oī parte vultib⁹ ſidereis rutilātes. Hec vt vidit gētilis ſuꝑ id qd credi ꝑōt obſtupuit. Hac hoꝛa vn⁹ miniſtroꝝ a rege miſſus cū veſtib⁹ nudū induit ⁊ ad regē duxit:cui rex. Nihil i reb⁹ humanis ſīle q̄d vidiſti.⁊ ille. Nihil iq̄t dñe. Et rex ad eū. Ego ſū inquit xp̄ianoꝝ de⁹:rex ⁊ dñs ſempitern⁹:tu āt redibis ad ppl̄m tuū ⁊ per q̄res i gēte vngaria q̄ mixta eſt gēti tue duos p̄ibyteros xp̄ianos talis habit⁹ ⁊ talis foꝛme a q̄b⁹ erudieris noꝛmā fidei xp̄iane ſuſcipiēs. Hoc āt vt audiuit gētilis timuit boꝛū ſocietate fruſtrari:⁊ mox ad eū rex. Impoſſibile eſt iq̄t talē te manere nobiſcū:ſʒ ſi fidē xp̄ianoꝝ ſuſcepis ⁊ ꝑcepta ſocietate iſta iocūdiſſima ꝑfrueris. Hoc dicto miles ſedēs in eq̄ albo ſuſcepit illū ⁊ in exercitū tartaroꝝ ppl̄o mirāte reduxit ſuitq̄ apō eū trib⁹ dieb⁹ ⁊ poſt repēte diſparuit. Nobilis āt ⁊ vt iuſſus erat q̄ſiuit p̄ſbyteros ⁊ inueniꝰ:⁊ erudit⁹ ad fidē cū multis militib⁹ tartaroꝝ ſacrarū baptiſma recepit veſtes āt q̄s vt diximus nud⁹ acceperat ꝑcipui coloris erāt atq̄ mollicie top⁹ ꝟo eaꝝ plumariū nec aculaciū aduertere poterat:nec textrinū:ſʒ ſuꝑ oē artificiū hoīs diuina ꝟtute ꝯtextū.

¶ Maria trāſtulit animā ſcholaris in celū. Exē.xvij.

ERat quedaʒ iclula q̄ nocte q̄dā rimulis celle ſue ſplēdoꝛē immitti cernēs ⁊ diē eē credēs territa ꝓpter hoꝛas nōdū dictas ſurrexit feneſtrāq̄ ꝟſus cimiteriū apꝛuit ⁊ ecce iuxta caput ſepl̄chꝛi cuiuſdā ſcholaris nuꝑ ſepulti miri decoꝛis feminā ſtare cōſpexit. Gl̄ia ei coꝛꝑis ei⁹ eādē creauerat lucē: ſtabat ⁊ colūba niuea ſuꝑ tumulū quā illa rapiēs miſit i ſinū ſuū. Incluſa igit q̄nā eēt cū reuerētia q̄ſiuit. cui illa. Ego ſuʒ mr̄ xp̄i ⁊ aīam ſcholaris hui⁹ q̄ ꝟe martyr ē tollere veni: qr ſcolares qui feruent̄ addiſcūt veri martyres ſūt. ꝙ ſi poſtea artes q̄s didiſcerūt in dei ſeruitio exer=

tio exercuerint: magnā mercedē cōſequūtur.
hoc arnoldus in narratorio ſuo. ¶ Quidā vi
dit glorificationē pedū ſuoꝝ. Exemplū. xiij.

MAgiſter qdaꝫ pariſieñs in
firmat⁹ cū de glo
rificatiōe corpoꝝ cogitaret ⁊ heſi
tās in corde ſuo diceret. quō pote
rit eē vt corpa iſta putrida lucere
poſſint i futuro ſicut ſol ad pedes ſuos quos
de opimēto exexerat reſpexit ⁊ ecce tantus
ſplēdor de ipſis exiuit vt oculi ei⁹ reuerbera
ti eos intueri nequiret moxqꝫ reuerſus ad ſe
gr̄as egit xp̄o cui⁹ v̄tute anteqꝫ moreret̄ ad
ſidē reſurrectiōis adduct⁹ eēt. ¶ Femina que
dā audiuit dulciſſimū cātū auicule. Exm̄. xiiij

FEmina nobilis ⁊ deuota cum gaudio
mentis retulit cōfeſſori ſuo q̄ nocte et
die ſemꝑ horis q̄ canonice nuncupant̄
auis mire pulchritudinis ⁊ decoris eā in dul
ciſſimis ⁊ ineffabilibus vocibus annis pluri
mis ꝯſolaret̄. Elāguit enim multo tēpore in
lecto iacēs cūqꝫ cōfeſſor q̄ſiuit ab ea cui⁹ auis
vocē illā voluciis videret̄ hr̄e: r̄ndit nihil in
terrenis eſt qđ illius voci poſſit cōparari nec
ſolis aurib⁹ delector in illis verūetiā interi⁹
trāſfundit̄ modulamine iſti⁹ auis ⁊ ex eo ſpi
rit⁹ me⁹ ad delitias eternales deſiderāti⁹ de
lectatus excitat̄. ¶ Quidam audiuit gaudia
celi ⁊ etiā tormenta inferni. Exemplū. xv.

LEgitur in quodā libello de initio ordi
nis ciſtercieñ. q̄ cū quidā monachus
ciſtercieñ. tētaret̄ ꝓ exitu ordinis pro
pter eius aſperitatem apparuerūt ei pater ⁊
mater ei⁹ iā defuncti diſſuadētes ſibi exitū
quib⁹ cū nollet acqeſcere: dicēs q̄ nō poterat
portare tantā penā dixit ei mater. et quō vis
portare penas inferni: ⁊ ille qz eſt grauior in
ferno pena hui⁹ ordinis. ⁊ mr̄ ei⁹. Uis experi
ri aliqđ de penis iferni. ⁊ ille ſic. Et ecce ſon⁹
porcoꝝ terribilis. adeo qđ viſum ē ei q̄ celuꝫ
ſcinderet̄ ⁊ caput ei⁹ tunderet̄: ⁊ cū q̄ſi defice
ret ceſſauit ſonit⁹. ⁊ mr̄ ꝯhortāo eū dixit. Uis
aliqđ de gaudiis celi experiri. ⁊ ille ſic. ⁊ ecce
cāt⁹ qdā dulciſſim⁹ ⁊ ſupabūdās dēm dulce
dinē muſicoꝝ. tūc mater ait ei. ſi vis ad gau
dia paradiſi ꝑuenire ⁊ euadere tormēta iferi
ni ꝑſeueres in ordine: ⁊ ſic fecit. nō eſt aūt. in
credibile qn ſit vlulat⁹ ⁊ gemit⁹ corꝑatr ſutu
rus in iferno: ſicē cāt⁹ i celo. ¶ In diſci. de tpe.
¶ Gaudia celi ſunt magna: qđ oſtendit̄ i dia
bolo q̄ dixit q̄ ſi eſſet ſtaetura a terra vſqꝫ ad
celū clauis ⁊ roſarū circumſepta libenter vel
let aſcendere ⁊ deſcēdere ⁊ ſe vulnerare. hoc
quere in diſci. de tempore ſermo. lxxxiiij. L.
¶ Itē mōach⁹ q̄ audiuit auiculā. ccc. ānis ⁊
videbāt̄ ſibi q̄ſi due hore. hoc q̄re ꝟ. lxxxiiij. M
¶ Mulieres que pre deſiderio regni celeſtis
infirmabant̄. hoc q̄re ꝟ. lxxi. T. Gaudia mūdi
¶ Maria interdixit virgini gaudia mundi.
Exemplum. xvj.

PUella quedā narrauit dicēs q̄ quadā
nocte et ꝑ viſionē ſancta dei genitrix
virgo maria apparuit atqꝫ coeuas ei⁹
in albis veſtibus puellas ei oſtendit quibus
cū illa admiſceri appeteret: ſed ſe eis adiūge
re non auderet: dic̄ v̄ginis marie ſemꝑ virgi
nis eſt voce requiſita an vellet cū eis eē atqꝫ
in ei⁹ obſeqo viuere. Cui cū eadē puella dice
ret: volo: ab ea protin⁹ mādatū accepit vt nil
vltra leue ⁊ puellare ageret: a riſu ⁊ iocis ab
ſtineret: ſciēs ꝑ ola q̄ iter eaſdē v̄gines q̄s vi
derat ad ei⁹ obſequiū die. xxx. veniret: qb⁹ vi
ſis i cūctis ſuis morib⁹ puella mutata ē oēm
qꝫ a ſe leuitatē puellaris vite magne grauita
tis detierſit mauu. cūqꝫ parētes ei⁹ mutatā eē
mirarēt̄ reqſita rē retulit q̄d eā btā dei geni
trix iuſſerat vel q̄ die itura eēt ad obſequiū ei⁹
indicauit. vñ poſt. xx. ⁊ v. dīē febre correpta ē.
die aūt. xxx. cū hora ei⁹ exit⁹ appropiquaſſet
eādē genitricē dei cū puellis q̄s ꝑ viſionē vi
derat ad ſe venire ꝯſpexit. Cui ētiā vocāti rñ
dere cepit ⁊ depreſſis reuerēter oculis apta
voce clamās. Ecce dña venio: ecce dña venio.
In q̄ etiā voce ſpiritū tradidit: ⁊ ex virgineo
corpore ala habitura cū ſanctis virginibus
exiuit. Hec Greg. in dialo. ¶ Equitantes pō
poſe terra abſorbuit. Exemplum. xvij.

LEgitur in libro de donis q̄ ſcđm ꝯſue
tudinē cuiuſdā ciuitatis iuuenes equi
tabāt cū gaudio huius ſeculi tenētes
laruas turpiſſimas ceteris chorizātib⁹ ꝑ vil
lā. Quos plebanus in ambone pluries am
monuit vt deſiſterēt: ſed ipſi noluerūt verbis
ſuis acqeſcere nec ſibi obedire. Et ecce ſubito
in die feſtiuo in ſpecie viroꝝ ⁊ mulierū maxi
ma multitudo demonū cōiunxerat ſe illis et
chorizauerūt cū ipſis. Tūc vulgo cantāte cū
gaudio vox diabolica ſtatim audita eſt. Qui
me amauerūt ⁊ mihi ſeruierūt modo mecuꝫ
erūt delicati holes mei ludis eſtis. vñ vt ſitis
meli⁹ ꝯ deū diſſoluti. Et ſubito terra aperta
cū igne cunctos ſubito ad infernū abſorbuit
tā cantātes q̄ ⁊ chorizātes ſil̄r ⁊ equitātes.
¶ In diſcipulo de tempore.
¶ Rex q̄ nunq̄ riſit qm̄ habuit gladiuꝫ ante
retro: infra: ſupra: a dextris ⁊ a ſiniſtris. Hoc
quere in diſci. de tempore. ſermo. liij. P.
¶ Itē qdā miles cogitauit de ſero itra ſe quo
ꝑuenit gaudiū qđ hodie tota die habuim⁹ ⁊
ſic cōpūct⁹ religionē intrauit. q̄re ꝟ. xxxvi. F.
¶ Itē fili⁹ comitis q̄ vidit cadauer p̄ris ſui ⁊ ſic
cōpunct⁹ gaudia mūdi deſeruit. ꝟ. cxxxvi. M.
¶ Gratiaꝝ actio. ſenex q̄ vidit aliquos come
dere mel: aliquos panem: aliqs ſtercus. ſer.

crviij.L.

¶ Itē religioſus ex cui⁹ tactu veſtiū ſanabā tur īfirmi q̄ oīa in bono accepit ⁊ deū tā ī adūerſis ꝙ̄ in ꝓſperis laudauit. q̄re ſer. cxij. M. ¶ Leena q̄ pelles de ſeris portauit btō machario ī ſignū gratitudinis: q2 illuminauit cecos pueros ei⁹. Et ēt lupi reportauerūt quēdā puerum q̄ extraxit os de ore lupi. q̄re ſer. cxxvij. h. Grā ſpūſſcti. ¶ Grā ſpūſſcti facit homines immobiles. Exemplum. xviij.

Iacobus de vitriaco dicit q̄ vidit aliquas deuotas mulieres q̄ extra ſe ſic rapiebant q̄ ꝑ totā diez nō erat in eis neq3 ſenſus in aliq̄ exteriora nec ad vllū clamorē poterāt excitari: nullā leſionē etiā ſi vehemēter pungerēt ſentirēt. Itē aliquā vidit q̄. xxx. ānis tāto zelo a ſpōſo ſuo in clauſtro cuſtodiebat q̄ extra clauſtrū null⁹ poterat ei eē egreſſus: ēt ſi mille hoīes ꝑ man⁹ eā trahere viderent. Multotiēs exire conabat: a q̄buſdā eā trahētib⁹ ſ3 fruſtra q2 citi⁹ rūperet. itē vidit aliā de notā mulierē q̄ frequēt ēt ſe duab⁹ vicib⁹ rapiebat q̄ ēt me p̄ſente pluſq̄ ſepties fuit rapta vno die: ⁊ ī q̄cūq3 ſtatu rapiebat ī illo permanebat īmobil' ſcdz diſpoſitionē in q̄ rapiebatur: ⁊ ad ſe rediēs tāto gaudio replebat q̄ plauſu corporali oſtdere cogebat. ¶ Mulier q̄dā cū puero cucurrit ad martyriū. Exm. xix.

Scribit zozimas de q̄dā muliere de domo currēs ſic ad martyriū feſtinabat vt domus ſue oſtiū nō clauderet: ne caput ſuū vt mos eſt mulierū cooperiret: ſ3 paruū puerū ſecū velocit' traxit ad martyriū. Quam iudex vidēs dixit. Apprehēdite hāc mulierē ⁊ adducite mihi eā huc. cūq3 adducta fuiſſet dixit. Quo inq̄t īfelix mulier ꝓperas tā feſtinant'? Illa ait. ad cāpū in q̄ catholicoꝝ populus martyrizant ego feſtino: vt ibi ꝓ fide moriar. ⁊ q̄ inq̄t ꝑuulū defers iſtū? R̄ndit vt ⁊ ip̄e mecū martyriū cōſeq̄t. ¶ Gula. ¶ Guloſi cōedūt buſōes ⁊ ſerpētes ī iferno ꝓ eſca. Exm. xx.

Mites quidā moriēs de bonis male acquiſitis filiū ſuū hereditauit qui poſt mortē nocte quadā pulſanti ad oſtiū dicēs q̄ eſſet dn̄s poſſeſſionū illarū exprimēs nomen ſuū: rogāt vt intromittatur ⁊ puer vidit eū ꝑ feneſtram ⁊ cognouit ⁊ dixit. Certe dn̄s meus mortuus ē nō intromittā vos. Cūq3 pulſaret ꝑſeuerādo nouiſſime dixit. Defer piſces iſtos quibus veſcor filio meo ⁊ ecce ad portā illā ſuſpēdo. Mane vero exeūtes inuenerūt in quodā ligamine multitudinē buſonū atq3 ſerpētiū. ¶ Magna inflāmatio erit de corporibus pinguiū in iferno. Exm. xxi.

Legitur q̄ erat quidā diues q̄ de ꝓprio corpore nimis ſollicitus ꝑſoluebat cibis ⁊ potib⁹ vnguētis balneis lectis: indumētis: ornamētis honorib⁹ ⁊ diuitijs. Quia ſ̄o ſcdm curſum mūdi erat prudēs ⁊ diſcret⁹ fact⁹ ē ⁊ ſeneſcal⁹ regis frāciē: ⁊ tūc ampli⁹ reſoluebat delitijs intm̄ q̄ ei⁹ pinguedo vix intra cutē poterat reſtringi cui coc⁹ ſtudioſus ſeruiēs dixit ſemel ei. O dn̄e mi q̄ magna inflāmatio tūc erit qn̄ vr̄a pinguedo cremabit' igne īfernali q̄ vera illa ꝯſiderās cepit dicere intra ſe. Uere ille dixit verū nā ⁊ caro mea cibus erit vermiū. ⁊ lard⁹ demonū eū erit corrupta ⁊ odita a deo: ſ3 nequaq̄ ita erit. Un̄ aſſumpta pn̄ia ꝑ carnē deo placuit ꝑ quā pri⁹ deū ꝯtēpſit ⁊ offendit. ¶ Pallor ⁊ macies glorificant monachum.. Exemplum. xxij.

Legit' in vitaſpatrū q̄ quidā monachi venerūt ad abbatē heliā vt eis cū erāt pleni cogitationib⁹ curioſis remedia adhiberet: vn̄ dicebat. Fratres mei erubeſcite: quia corp⁹ nr̄z q̄to ē nitidi⁹ albi⁹ ⁊ rubicūdi⁹ tāto aīa deo pl⁹ fetet ⁊ iacet mortua. Non eīn pinguedo ē deo grata ſ3 pallor abſtinētie ⁊ macies ī hūilitate vos deo gratificāt. ¶ Religioſus q̄dā ꝯ ordinē comedit carnes. Exm. xxiij.

Conuerſus quidā deſiderio carniū tētat⁹ atq3 ſuperat⁹ cū illas requirere erubeſceret: ſicut nec licuit die quadā aſſaturā bonā ſibi p̄paratā in celariū intulit ⁊ comedit. erat eīn celarius de ordine p̄monſtratēſiū. Permiſſiōe igit' dei diabolus aliud facere non poterat guloſum illū rapuit ei tecto cāpanilis ī modū veſtimēti ſparſit. vbi cū hereret vt poti⁹ a diabolo ſuſtētaret: q̄ dat⁹ fuerat ad terrēdū poti⁹ q̄ ad occidēdū clamauit valde fratrū auxiliū iplorās. Quē ibi herere cernētes cūcti q3 ignorantes: fatis mirati ſunt ⁊ turrim cū feſtinatiōe aſcēdētes tegulaſq3 incidētes ꝑ foramē illū retraxerūt. Hec Ceſa. ¶ Quidā in carniſpuuio nimis tarde cōederūt carnes. Exm. xxiiij.

Quidā monachi feria tertia ante cinerū in domo cuiuſdam ſecularis ſacerdotis ꝯuiuātes carnes diuerſas cū vino exq̄ſito vſq3 ad mediā noctē fere cōederūt: ⁊ cū3 ſat urati eſſent nimis in ipſo gallicātu ſacerdos vocans ſcholarē dixit ei. Certe adhuc cōedem⁹ carnes: vade ⁊ affer nob̄ gallinā quā inuenies in ꝑtica iuxta gallū ſedētē q2 ceteris pīguior eē ꝯſueuit ⁊ p̄para nobis eā. quā cū ſtrāgulat ferrvētē apto manuq3 ipoſita: cū ſe oīa ītefti na: ei⁹ eijcere ſit' putaret magnū buſonē extraxit: cui⁹ morſū cū manu ſēſiſſet ⁊ piecīſſet: vidiſſetq3 q̄d eēt repētino ſuo clamore oēs aduocauit. vidētes illi ī feſtina gallie ī buſōe ꝯuerſa ꝯfuſi a loco ꝯuiuij receſſerūt ītelligētes eē ꝯp⁹ dia

boli. Hec mihi vn⁹ fratrū illoꝝ q̄ interfuit: xvi dit recitauit. Hec Ceſarius.

¶ Religioſus qdā morſello carniū quaſi ſuffocatus fuit. Exemplum.xxv.

Monachus quidam cum in quodā conuiuio ſecularium piſcibus veſceret aliis vero carnes comedentibus videns in ſcutella clerici iuxta ſe ſedētis carniū aſſaturam ↄcupiuit: imiſſaq; manu moꝛſellū rapuit ⁊ qdā iocunditate in os ſuū truſit. moꝛ iuſto dei iudicio idē moꝛſell⁹ in guttur inobediētis itēger deſcēdit ita mētū ei⁹ obſtruēs vt nullo conatu poſſet i os reuocari vel deglutiri. quē de menſa trahentes cum iam euerſis oculis putaret eſſe ſuffocatus quidā ex cōuiuantib⁹ ex cuius oꝛe hoc audiui pugno tā valido collum eius percuſſit vt moꝛſellus fixus exiliret ⁊ cognouerunt oēs q̄ doloꝛ ille atq; confuſio pena peccati foret in non obediendi propoſito. Hec Ceſarius.

¶ Tria ſunt grana que faciūt pulmētū optimi ſapoꝛis. Exempiū.xxvi

Quodā tpe milites quidam honeſti ac nobiles: ⁊ aliq̄ q̄ plures taȝ clerici q̄ laici viri diuites in heremo ſunt cōuerſi atq; in oꝛdine confoꝛtati quidam igitur ex ſecularib⁹ p̄dictoꝝ militū noti⁹ ⁊ amic⁹ victū eorum quotidianū quo in cōi ↄuētu reficiebant ↄſiderās ait btē memoꝛie dño Gilberto eoꝝ abbati: nō ſufficio āmirari q̄ tales viri in ſeculo tā delicati oleribus incōditis ipſa ⁊ lente pſſit viꝰ. Cui ille r̄ndit. Ego tria grana piperis appono quo eadē groſſa pulmētaria cōdiuntur vt pene nihil i ſuis ſcutellis comedētes relinquāt. Mirāte illo ⁊ nō itelligēte q̄ audierat abbas ſubiūxit di. Primū granū piperis ſūt lōge vigilie matutinaꝝ. Scdz laboꝛ manuū. Tertiū vo deſpatio ferculi lautioꝛ; ⁊ iſta ſunt tria grana qb⁹ appoſitis optimi ſapoꝛis ſiūt pulmētaria nr̄a ⁊ puto vehemēter q̄ mōach⁹ peccet magiſ pīſaȝ iuā ſiue lēticulā pp toꝛſiōes vł hūoꝛes melācolicos vitādo q̄ nimi; ex illis ſumēdo. Si ei appoſita cōedere noluerit: neceſſe eſt vt lautioꝛa vł appetat vel reqrat. Si em data fuerit ex ↄſuetudie puſillanies ſcādalizat: ſi vo negata ali tp̄s deficiēt. Mōach⁹ vacuo vētre nō pōt bn̄ ieiunare vigilare aut laboꝛare. Hic eſt q̄ btūs Ber. i quodā ſmōe taſes ſatis acriter rep̄hēdit dicēs. Cibaria nr̄a nō ſunt multū ↄfoꝛtātia: ⁊ iō opȝ nos ex eis ſumere ad ſanitatē. Hec Ceſarius.

¶ Senex qdā patiēter comedit oleū ex lini ſemine p̄romeſſe. Exēplum.xxvij.

Quidam ex ſenioꝛibus factus eſt infirmus: ⁊ per multos dies non poterat vllam eſcam capere. Compulit autē eum diſcipulus ſu⁹ di. Si iubes inquit pater faciā tibi placentā paruā tuā: ⁊ ita fecit: erat aūt ei vaſculū paruū hn̄s mel: ⁊ aliō vas ſile hn̄s oleū ex lini ſemie exp̄ſſuȝ: in alia re nulla hoc p̄ficiebat niſi foꝛte i lucerna. Decept⁹ frater miſit i eſcā ſenis de illo: ſperāeq; me miſiſſet. Cū aūt guſtaſſet nihil locut⁹ eſt: ſȝ tacēs cōedit. Tertia vo vice cū iteꝝ ſibi daret ⁊ guſtaſſet dixit illi. Nō poſſuȝ comedere fili. Ille aūt tāq̄ volēs exhoꝛtari eū dixit. Ecce abbas bōa ſunt ⁊ ego comedā ex ipſis. Et poſtq̄ guſtauit ⁊ ſēſit rē quā fecerat cecidit in faciē di. Ue mihi abbas qm̄ occidi te iſtō pcm̄ poſuiſti ſuper me: qꝛ mihi locutus non es. Dixit ei ſenex. Fili, nō cōtriſteris pp̄ter hoc ſi em̄ de⁹ voluiſſet vt bona comediſſem tu mel miſiſſes ⁊ non hoc qō miſiſti.

¶ Capitulū de.H. Hoſpitalitas. ¶ Hoſpitalitas paupeꝝ ditat hoſpitē. Exēplum.j.

Fuit in roma vir pius ⁊ bonus q̄ indifferēter hoīes religioſos paupes ad hoſpitiū inuitabat. Cōtigit autē cōfecto ſenio de paupari reb⁹ ⁊ āguſtiabat q̄ ſolitā hoſpitalitatem hr̄e nō poſſet qm̄ ad vſus ſuos ſufficiētiā nō hr̄et. Cūq; vna noctiū anxius pro talibus iaceret in lecto ſemiuigilās: audiuit vocē dicētē ſibi. Uidi charitatē tuā quā i exhibēda hoſpitalitate multo tp̄e infatigabiliter habuiſti: ⁊ per hāc vitā pauperē deueniſti volo ergo nō ſolū in futuro remunerare: verūetiā in p̄ſenti. Loquere illi diuiti ⁊ de vinea tua q̄ melioꝛ eſt cū vinea illi⁹ cābiū facies. Ipſe em̄ libēter annuet ꝫbitula. Habita ḡ illi⁹ vinea i medio illi⁹ aceruū fodies i p̄fundū. ⁊ ſub eo repies qō: romanis copiſa eſt imiſſum ad hāc ḡ vocē cū hȝ nō p̄tin⁹ obediret: ſcdo ⁊ tertio āmonit⁹ eſt. Tūc hō ille ad diuitē veniēs obtulit cābiū vinearū. Cui diues. Libēter inqt. ⁊ q̄ro tua melioꝛ mea eſt tibi ſoluā. Cui paup. Uola vt eq̄ valoꝛe cābiū fiat: ⁊ factū ē ſic. Poꝛ paup cū p̄pꝛia vxoꝛe ⁊ filio ⁊ duab⁹ pīter filiab⁹ ad aceruū cum eis ad ſupꝛadictā accedit vineā ⁊ icipiūt fodere cū ſpe magna. Cūq; diu fodiſſent: nec adhuc effect⁹ fuit ſignū aliquod inueniſſent: ceperūt patri ſuo fili⁹ cū ſoꝛoꝛib⁹ iſultare: quib⁹ pater ait. Nullo mō poſſum credere q̄ fruſtraboꝛ. Aceruo igit pater cū filiis viriſr inſiſtēs: tādē in p̄fundū iter ingētes lapides vas marmoreū plenū aq̄: ⁊ in oꝛe ipſi⁹ vaſis ollā vitream plenā balſamo: ⁊ in orificio olle pauperꝫ vnū vas fictile: ⁊ in eo tres lapides p̄cioſos ſmaragdum: ſaphiꝝ: ⁊ baleſiū q̄tiratis nō modice reperierūt: nihil aūt aquā i vaſe reputātes effuderūt eā q̄ vt moꝛ effuſa iniſr̄a q̄dā erea qb⁹ laboꝛauerūt p̄fuſione cōtingeret coloꝛem eris i pulcherrimā auri ſpēȝ cōmutauit. Erat em̄ aqua ex ſāguine ⁊ carnib⁹ baſiliſci in mo-

dum aq roſacee p ſublimationẽ faciã qua ſolet ab alchimeſtiſ aut fieri ſophiſticatũ ſʒ hac aq̃ noluit de⁹ dicti viri innocentiã miraculari tõ diffuſa diſparuit. Balſamo ṽo cuʒ dict⁹ hõ ad debilitatem viſus fuiſſet neſcius quaſi cõi oleo per dies aliquos itegerrime viſum recepit. Et poſt cognito p p̃ſbyterũ ſuũ q̃ eẽt balſamũ ineſtimabili vẽdidit p̃tio: ⁊ p lapidib⁹ q̃s iuenerat p̃tioſis pecũias copioſiſſimas ⁊ multas accepit: factuſq; diues ⁊ iclit⁹ glorificauit deum: ⁊ poſt ſe filios ⁊ nepotes ſuos i multis copijs dereliquit. Hoc Guil'. in lib. de apibus.

¶ In diſcipulo de tpe.

Hoſpitẽ quẽ diaboli cum corpe ⁊ aĩa arripuerũt. q̃re ſer. clxiiij. N. ¶ Itẽ ruſtic⁹ q̃ habitabat in vna curia ſolitaria: ⁊ xp̃ʒ i forma pauperis in domũ ſuã itroduxit: quo ille paup pedes trãſfixos habuit. q̃re ſer. lxxxix. T. Item quidã libẽter hoſpitabat paupes ⁊ pegrios: ⁊ diabol⁹ furat⁹ eſt ſibi palliũ i forma pegrini vt ſic retraheret eum ab hoſpitalitate ⁊ ipediret eum in ſua ſalute. ¶ Humilitas.

¶ Opa humilitatis placent deo. Exẽplũ. ij.

Senex quidam erat ſolitarius vacãs in heremo ⁊ dicebat in ſemetipſo q: perfectus eſſet in virtutibus hic orauit deuʒ di. Oſtende mihi quid deſit pfectioni mee vt faciam. Videns deus ex humilitate cogitationes eius dixit ei. Vade ad illum archimãdritam ⁊ quicquid tibi dixerit facito. Reuelauit deus archimãdrite anteq̃ ille veniret ad euʒ di. Ecce ille ſolitari⁹ veniet ad te dic ergo ei vt tollat flagelluʒ ⁊ paſcat tibi porcos. veniens ḡ ſenex pulſauit ad oſtium ⁊ ingreſſus eſt ad archimãdritã illũ: ⁊ cũ ſe ſalutaſſẽt ↄſederũt ⁊ dixit ei ſolitari⁹ iſte q̃ venerat. Dic mihi q̃d faciã vt ſaluꝰ fiã? Et ille dixit. Facias q̃dcunq; dixero tibi. Et r̃ndit ẽt ↄdi. Ecce tolle flagellũ ⁊ vade paſcere porcos. Hi aũt q̃ nõ nouerãt ⁊ audierant de eo cũ vidiſſent q̃ porcos paſceret: dicebant vidiſti illũ magnũ ſolitariũ de q̃ audieram⁹ ecce ſtupuit cor ei⁹ ⁊ a demõio vexat ⁊ paſcit porcos. Videns aũt de⁹ hũilitatem ei⁹: q: ibi patiẽter ſuſtinebat opprobria hoĩʒ p̃cepit iterum redire ad ſuum locum.

¶ Maria docuit carthuſiẽ. triplicẽ gradũ hũilitatis. Exemplum. iij.

Legitur q̃ in ordine chartuſieñ. fuit quidam frater pbabilis vite incorruptus corpore: ita vt per ſomnium nunq̃ fuit illuſus. Huic in extremis laboranti cum ſres aſſiſterent prior qui affuit precepit ei ⁊ ait. vñ ſe deo magis placuiſſet conſiderare ⁊ reſpondit. Rem difficilem poſtulas pr̃ quã nullo mõ dicerem niſi obedientia cogeret ego ab ineũte etate multa flagella ſathane ppeſſus ſum. verũ ſn̄ ſm multitudinem doloꝝ meoꝝ corde meo cõſolatiões xp̃i ⁊ btẽ Marie ṽginis letificauerũt aĩam meã quadã die cũ nimiũ eẽm afflictus apparuit mihi btã ṽgo Maria ⁊ ait Vidi afflictionem animi tui ⁊ veni in auxiliũ tuum ecce offero tibi de theſauris filij mei triplicẽ grãʒ humilitatis p quã aduerſariũ tuũ vincere poteris ⁊ deo placere poſſis: volo ergo vt hũiliterʒ in victu: in veſtitu: atq; in actu cibos appetas viliores: ⁊ pãnos iduas griſſiores abiecti oraq; miniſteria q̃ alij dedignant tu p magno honore ⁊ lucro ſuſcipias. Et his dictis diſpuit btã ṽgo ⁊ ṽboꝝ efficatiã cordi meo ipreſſi vt ſic facerẽ vt btã ṽgo me docuit.

¶ Coriari⁹ q̃dam ſtiis fuit beato Anthonio. Exemplum. iiij.

Beatus Anthonius in cella ppria ſua dum oraret venit ad eum vox dicens. Anthoni necdum ad menſuram coriarij iſtius: qui eſt in alexandria puenisti. Quo audito ſenex ſurgẽs mane arrepto baculo feſtinus in alexandriam venit. cũq; ad deſignatum hominem ingreſſus: ille viſo tanto viro obſtupuit. cui ſenex dixit. refer mihi opa tua: ppter a tede deſerto veni. q̃ r̃ndit. Neſcio me aliq̃ñ boni aliq̃d ppetraſſe niſi cum ex cubili meo ſurgẽs mane añq̃ in opa mea reſideam dica vt oĩs ciuitas hec a minore vſq; ad maiorẽ igrediat in regnũ dei ppt iuſtitias ſuas ego aũt ſol⁹ ppter meã culpã ingrediar ſempiternã: q̃d ṽbũ añq̃ q̃eſcã ſero ex corde meo recẽſeo ṽaciter. q̃d audiẽs b. Antho. r̃ndit ei. Fili ſi tu es bon⁹ artifex ſedẽs i domo tua cũ q̃e regnũ dei adept⁹ es: ego velut ſine diſcretiõe oẽ tp̃s meũ in ſolitudine cõſumpſi: necdũ ṽbi tui aſſumpſi mẽſurã. Hoc in vitaſpatrũ.

¶ Senex ſimulabat ſe ſtultum ne honorarẽ ab hominibus. Exemplum. v.

Senex quidam erat in inferioribus ptibus heremi ⁊ ſedebat quieſcens in ſpelunca: vnus autem ſecularis miniſtrabat ei. Contigit autẽ filius cuiuſdã ſecularis infirmarẽ. multis ergo precibus poſtulabat ſenem vt veniret ad domũ ſuã vt faceret orationẽ pro infante ⁊ ſurgẽs ſenex ambulabat cum eo. Ille aũt preceſſit eum: ⁊ ingreſſus domum ſuã di. Venite in occurſum anachorite quos cum ſenex vidiſſet de longe egreſſos cũ lãpadib⁹: ſenſit q̃ ad ſe venirẽt ⁊ ſtatim deſpolians veſtimẽta miſit ſe ad flumẽ: ⁊ cepit lauare ſtãs nudus. Ille aũt q̃ miniſtrabat ei videns erubuit: ⁊ rogauit hoĩes dicẽs. Reuertimini: ſenex eñ noſter ſenſum pdidit. Veniẽs aũt ad eũ dixit illi. Abbas q̃d hoc eſt q̃d feciſti: oẽs q̃ te viderũt dixerũt q̃ demoniũ hʒ ſenex. cui ſenex r̃ndit. Ego hoc volebaʒ audire. Hec in vitaſpatrum.

¶ Theodoſius iperator viſitauit monachũ:

ipſe fugit d̃ loco ne honoraret ab hoīb⁹. exē. vi.

FUit quidā monach⁹ in cōſtātinopoli tē poꝛib⁹ theodoſij impatoꝛis qui habitabat in ꝑua cella foꝛis ciuitatē. andiens impatoꝛ ꝙ ibi eſſet quidaʒ monach⁹ q̃ nunꝙ̃ egrediebat de cella: cepit deambulādo ꝑgere ad eundē locū vbi erat ſupradict⁹ monach⁹ ꝑcepitq; ſequētib⁹ ſe eunuchis vt null⁹ approximaret cellā monachi illius. Ipſe aūt ſolus preꝛit: pulſauitq; ad oſtiū celinle. ſurrerit autem monach⁹ ⁊ apuit ei: ⁊ nō cognouit eū q̃ȝ eſſet impatoꝛ. Tulerat eñ ſibi coronā de capite ſuo vt nō agnoſceret. Poſt oꝛationē aūt reſiderūt pariter. ⁊ interrogauit eū impatoꝛ dicens. Quō ſcī pr̄es degūt in egypto? Rn̄dēs monach⁹ ait. Oēs orāt deū ꝓ ſalute vr̄a. Aſpiciebat aūt impatoꝛ intērē cellulā ipſam: ⁊ nihil in ea vidit niſi paucos panes ſiccos i ſpoꝛta. dirit ei. Da mihi bn̄dictionē abbas: vt reficiamus. Statimq; feſtinauit monach⁹: ⁊ ſale buccellas imiſit in aquā: ⁊ comederūt pariter potrerit ei calicē aq̃. ⁊ bibit. tūc theodoſi⁹ ipator dirit ei. Scis q̃s ego ſum? rn̄. monach⁹ ⁊ dirit. Neſcio q̃s ſis dn̄e. Dirit ei. Ego ſum theodoſi⁹ impatoꝛ: ⁊ ob deuotionē tuaʒ veni huc. hoc cuʒ audiſſet mōach⁹ ꝓſtrauit ſe ante illū ⁊ ille dirit ei. Btī eſtis vos mōachi q̃ ſecuri ⁊ liberi de negotijs ſeculi trāquilla ⁊ q̃eta pfruimini vita: ⁊ ſolūmō de ſalute aīaꝝ vr̄aꝝ hētis ſollicitudinē: quo ad vitā eternā et ad celeſtia ꝑmia ꝑuenire poſſitis. In veritate ei tibi dico qi certe i regno nat⁹ ſū: ⁊ nūc i regno d̃go ⁊ nūꝙ̃ ſine ſollicitudie cibū capio. Poſt hoc aūt valdē honoꝛifice ſalutauit eū ipatoꝛ: ⁊ egreſſ⁹ ē ab eo. Eadē aūt nocte icepit itra ſe cogitare famul⁹ dei dicēs. Qm̄ nō opʒ me iā i hoc loco eē. multi eñ nō ſolū de pplo: ſʒ ēt de palatio ⁊ ſenatoꝛib⁹ q̃plurimi exēplū iperatoꝛis ſecuti ad videndū me ventuꝛi ſūt: ⁊ honoꝛē mihi tanꝙ̃ ſuo dei defēdēdo nō ceſſabūt: ⁊ illi q̇dē hoc ꝓpt̄ nomē dn̄i facturi ſunt. Ego aūt timeo ne foꝛſitā malign⁹ diabol⁹ mihi ſurripiat: ⁊ libēt icipiā eos ſuſcipe: ⁊ ꝯdelectet coꝛ meū laudes ⁊ honoꝛes eoꝝ: ⁊ ꝑ hoc iā icipiā veritatē hūilitatꝭ ꝑdere: ⁊ laudes atq; honoꝛes hoīʒ appetere. Hec igit oīa hō dei ſecū cogitās: eadem nocte fugit īde: ⁊ perrerit i egyptū ad ſāctos pr̄es in heremū. Itaq; ꝯſideremꝰ dilectiſſimi cū q̃ta ſollicitudie ꝟtutē hūilitatis cuſtodire famul⁹ dei ſtuduit: vt i celeſti regno etnā gloriā ꝓ laboꝛe ſcīē vite ſue: quē ꝓpt̄ exercuerat ꝑcipe a dn̄o Ieſu xp̄o mereret. Hoc i vitaſpa.

¶ Machari⁹ cum humilitate vicit diabolū.

Exemplum. vij.

ABbas machari⁹ cum diluculo ad cellā ſuam reuerteret: occurrit ei diabolus cum falce volens eum percutere: ſʒ non valebat ⁊ exclamās ait. Magnā vim patioꝛ a te machari: q̇ cū cupiā tibi nocere non valeo. oīa q̃ tu facis ego magis erꝑioꝛ. Ieiunas interdū. ego aūt nunꝙ̃ vllo cibo reficioꝛ: tu ſepe vigilas me nūꝙ̃ ſopoꝛ oppreſſit: ſʒ vna re me vincis: ipſe ꝓſiteoꝛ. Cūq; ab eo rē ipaʒ q̃ſiuiſſet: q: oſtēdit. In hūilitate tua ſola vincis me Et hec dicēs euanuit. Hec in vitaſpatrum.

¶ Hūilitas ꝑcellit alia bona opa ⁊ exercitia.

Exemplum. viij.

HOlcoth i libꝛo ſapiētie cap. vij. narrat de quodā rege q̇ nūꝙ̃ permiſit ſibi in aliis vaſis miniſtrari niſi de luto factis. Cū eñ a quodā familiari iterrogaret cur illd̃ faceret: rn̄dit ꝙ q̃uis eſſet iā rex ſicilie: fuit tñ filius cuiuſdā figuli: vt hr̄et memoꝛiam ꝑn̄tis ſui: ne ꝓpter ſtatū regiū ſuꝑbiret oꝛdinauit ꝙ ſibi in vaſis fictilib⁹ ſiue luteis ſeruiretur.

¶ Humilitas pl⁹ plʒ deo q̃ ieiuniū. Exē. ix.

NArrauerūt de alio ſe neq̃ ꝑſeuerauit ieiunans. lxx. ebdomadas ſemel in ebdomada reficiens Hic poſtulabat a deo de q̇dā ſmone ſcripturaꝝ ſctāꝝ ⁊ nō reuelauit ei de⁹. Dirit ergo īſemetipſo. Ecce tm̄ laboꝛē ꝯſumpſi ⁊ nihil ꝓfeci: vadā ergo ad fratrē meū ⁊ req̃rā ab eo. Qui cū egreſſ⁹ clauſiſſet oſtiū vt abiret miſſus eſt āgel⁹ dn̄i ad eū dicēs. lxx. ebdomade q̃s ieiunaſti nō te fecerunt primū deo: nūc ꝟo q̄ñ ita humiliat⁹ es vt ad fratrē tuum ꝑgeres miſſ⁹ ſum tibi īdicare ſmonē. Et apeꝛiēs ei de re quā petebat: diſceſſit āgel⁹. Hec in vitaſpatrū. ¶ In diſcipulo de tꝑe.

¶ Quidā rapt⁹ in agone ⁊ reuerſus dirit q̃ȝ null⁹ ſine hūilitate ſaluat. Hoc q̃re in di. de tēpoꝛe ſer. xxxi. ¶ Ieiuniū. ¶ Capitulū de. J.

¶ Iuuenis delicatus quidā nūꝙ̃ ieiunauit.

Exemplū. i.

COntigit ſemel cū magiſter Ioꝛdan⁹ veniſſet bononiā ꝙ fr̄es direrūt ei de q̇dā nouitio turbato ad exitū. Fuerat nāq; adeo delicatus ⁊ ſingularis vite in ſeculo in veſtib⁹ in lectis oꝛnamētis: cibis ludis ⁊ ceteris delectationib⁹ carnis ꝙ neſciebat q̃d eſſet afflictio et anguſtia ſpūs: niſi q̃tum ſe ſtudio literaꝝ applicabat in quo tñ ꝓfecerat vt in ſequēti āno poſſet ꝯuētuari nunꝙ̃ infirmat⁹ fuerat nunꝙ̃ niſi pareſcenē ieiunabat rariſſime ille a carnibus: niſi in ſextis ferijs abſtinebat nunꝙ̃ cōfeſſus fuerat: ⁊ eoꝝ q̃ dicunt in eccleſia nihil niſi ꝑter oꝛationē dn̄icā ſciebat. Hic q̇daʒ die cū veniſſet ad fr̄es ex mera curialitate cuʒ ne

gare neſciret ordinē ē igreſſ⁹: ſʒ mox penituit eū ⁊ oīa q̄ videbat ⁊ ſētiebat ſibi q̄ſi mox altera videbāt comedere nō poterat aut dormire ⁊ ſʒ in ſeculo vix fuiſſet irat⁹: intm̄ ſuccendit eū tentatio ꝙ ſuperior: ē q̄ eū ad ordinē traxerat ꝓtereruolnit cū pſalterio ꝙ tenebat. Sic igit̄ tētatū magiſter Jordan⁹ inueniēs eūdē ſrēʒ audiēs ꝙ Theobald⁹ vocaret̄ cepit cum ꝯfortare ex ipſo nōīe dicēs Theobald⁹ bō q̄: atēdēs ad alta poſt aliq̄ monita ducēs eū ante altare btī Nicolai monuit eū vt flexis genib⁹ diceret Pater noſter: nullā eñ aliā orationē ſciebat ille vero poſitis manib⁹ ſup caput ei⁹ cepit toto corde ſuo affectu dñz deꝑcari vt oēʒ tētationē auferret ab eo. Dum igit̄ multū in orōne ꝑtēderet videbat̄ nouitio q̄nādā dulcedinē i mētē ei⁹ ſubintrare paulatiʒ: ⁊ quandā cordis ſētire mutationē. Eleuatis deniq̄ manib⁹ a capite viſuʒ ē vt poſtea plurib⁹ retulit. ꝙ due man⁹ ſtringētes cor ei⁹ ſubito eleuaret mēte: ⁊ animus eius in magna tranquillitate ex dulcedie remaneret remāſit aūt a deo ꝯſolat⁹ ⁊ ſeruēs: vt multos labores ſuſtineret in ordie: ⁊ plura vl'ſtr faceret i eodē. ¶ Jeſus.

¶ Nomen Jeſus curat febres. Exemplū. ij.

LEgitur de q̄dā frē ordinis minoꝝ q̄ multa miracula ſ de nōīe Jeſus audiēs: cum acceſſio febris eū affligeret: hoc nomē Jeſus ſcripſit in aquā ⁊ eā bibit ⁊ ſtatim eū febris dimiſit hoc aūt ꝯtigit in hibernia. ¶ Nomē Jeſus expellit demones

Exemplum. iij.

SAnctus Bern. cū ſemel apd̄ mediolanū eſſet: et q̄dam demoniaca ei oblata eſſet vt eā curare vellet demō corā multis aſtātibus dixit. O q̄ libēter de hac anicula mea exirē: ſʒ dñs nō vult vt exeā. Cui Ber. ait Quis eſt iſte dñs. Cui demon. Creator oim̄. Cui ſctūs Ber. Vidiſti ne eū vnq̄. Cui demō Vidi eū in gloria. Cui ſctūs Ber. Velles illuc redire. At ille miro mō cachinās ait. Tarda hora ab q̄t. tūc ſctūs Ber. ꝓcepit ei vt in nōīe Jeſu xp̄i exiret. Tūc demō ait. o nomē terribile iā me cogis exire ⁊ hoc dicto ſtatim exiuit.

¶ Nomen Jeſus liberat hoīem a periculis.

Exemplum. iiij.

BEatus patrici⁹ cū ꝑ hiberniā ꝑdicaret: rogauit dñz vt ſignū oſtēderet ꝑ ꝙ peruerſi hoīes territi peniterent. Et ecce pute⁹ ſubito maxim⁹ apparuit. Reuelatū eſt ei vt ibi locus purgatorij eſſet in quē ſi q̄s vellet deſcēdere: alia pēa ſibi nō reſtaret. hoc audientes multi ingrediebant̄ qui nunq̄ reuertebant̄. Et ecce vir q̄dā nōīe nicola⁹ multa peccā cōmiſerat in illū puteū deſcēdit vt ꝑ ſuis peccis peniteret. ⁊ ecce inuenit q̄ddā oratoriū albis monachis plenū q̄ ſibi dixerūt. conſtās eſto: q̄ tētamēta multa te ſuſtinere opʒ. Cū aūt ille requireret q̄d cōtra hec tentamenta remediū hr̄e poſſet: rñderūt. Cū te penis affligi ſenſeris: ꝓtinus clama. O Jeſu xp̄e miſerere mei. et ille ab eis diſceſſit ſubito. Dmōes ſibi tāq̄ beſtie occurrerūt mugiētes ꝯ eū ſʒ cum territ⁹ ſtaret: recordat⁹ ꝯſiliū dixit. Jeſu xp̄e adiuua me ⁊ ſtatī beſtie euanuerūt. Progrediēs aūt ab īde vidit maximū ignē in quē cū ꝑ demōes ꝓiect⁹ fuiſſet: exclamauit. Jeſu adiuua me ſubito ignis extinct⁹ eſt. Profect⁹ vltra vidit vnū puteū ꝓfundū de q̄ exibat fum⁹ et clamor maxim⁹: ſʒ cū in illū ꝓiect⁹ fuiſſet exclamauit Jeſu adiuua me. ⁊ ſtatī ab illo liberat⁹ eſt. Tādē vnū ſtrictū pōtē vidit cū magno terrore: quē debebat trāſire: ſʒ nō potuit. Tandē ponens vnū pedē ſup pontē dixit. Jeſu adiuua me. Et ſic ad quēlʒ paſſū dixit: quouſq̄ vltra pōtē venit. Quo trāſito ꝑuenit ad pulcherrimū pratū in quo ſtabat varietas diuerſoꝝ floꝝ a quib⁹ magna ſuauitas ꝓcedebat. ⁊ vidit duos iuuenes albis veſtib⁹ īdutos q̄ ipm̄ i vnā pulcherrimā duxerūt ciuitatē: q̄ fuit munita ⁊ tota ꝯſtructa lapidib⁹ p̄tioſis ⁊ dixerūt illā ciuitatē paradiſum eē. Qui poſtmodū ad vitā rediēs. xxx. dieb⁹ pactis: ad paradiſum celi ꝑ inuocationē dñi nr̄i Jeſu xp̄i feliciter ꝑuenit.

¶ Nomē Jeſus īdulgere facit inimicis.

Exemplum. v.

LEgit̄ in libro de dōis ꝙ q̄daʒ mulier placari nō poterat: ī cui⁹ frōte nomē ieſ⁹ vir ei⁹ ꝯſcripſit ⁊ mox charitatiue emulis ſuis offenſam remiſit.

¶ Obſtinat⁹ q̄dā amore Jeſu īdulſit inimicis.

Exemplum. vj.

FUit quidā obſtinat⁹ cui cū diceret̄ ſemel remitte rācorē ꝓ deo: ⁊ inimicitias tuas: ait. Nec ꝓ deo nec pro diabolo ad hoc induci poſſum: ſi debereʒ eſſe ꝑpetuo in inferno. Et acceſſit frater ad euʒ cū deuotiōe ⁊ in fronte eius cū digito ſcripſit Jeſus nazaren⁹. Et ſtatiʒ peccōr incipit gemere ⁊ ait amore Jeſu totum dimitto.

¶ Nomen Jeſus multas virtutes confert.

Exemplum. vij.

QUidā iuuenis deuotus ⁊ innocēs deū orauit ſibi dare amorē dei: vt ſic continue ferret̄ in deum. Cui angel⁹ dñi foliuʒ taliter conſcriptum dedit Jeſu chriſte fili dei viui: propitius eſto mihi peccatori: dicēdo ei. Aperi os tuū: ⁊ comede hanc ſcripturam cu-

tus virtute demones vincunt celi aperiũtur peccã tollunt trinitas ſancta attrahitur ⁊ an geli dei deuote famulant. Quo facto omnia ⁊ ſingula mors expertus eſt: ſicut infra: mat⁹ ẽ.

¶Nomen ieſus liberauit clericũ a latrone.

Exemplum. viij.

Fuit quidã clericus lub:ic⁹ ⁊ vitioſus. Hic cũ vellet ire ad ſuum ſcelus perpe trandũ contigit eũ tranſire nocte qua dam per ſiluam in qua latro latitabat q̃ ne mini pepercit quin eũ occideret vł ſpoliaret. Hic aũt cũ audiret trãſire: tũc dixit ei. Quis es tu qui hic tranſis. Clericus reſpondit. ego ſum pauper ſeruus ieſu xp̃i. Pre timore enim nimio neſciebat quid rñderet. Tũc iterum la tro. Ego dico tibi quis es tu? Rñdit clericus. Ego ſum indignus ſeru⁹ Jeſu chriſti. Latro vero tertio queſiuit: quis es tu. Tũc clericus reſpondit ꝙ eſſet inutilis ſeru⁹ ieſu xp̃i. ⁊ ſic latro intra ſe cogitauit: cui⁹ ſeru⁹ es tu ⁊. ipſe dixit clerico. Propter nomen ieſu vade in pa ce. Et ſic latro ruminãdo intra ſe dixit. Jeſus ieſus ieſus. Et ecce virtute nominis ieſu latro ↄuerſus eſt: ⁊ poſtea latrociniũ ⁊ homici diũ nõ ꝑpetrauit. ſ; de mane ſtatĩ cũ magna deuotiõe venit ad eũdẽ clericũ: qui erat pleba nus vicinior hui⁹ ſilue: peccãs vt audiret ↄfeſ ſionẽ ei⁹. Plebanus ꝟo audiens eũ multa la trocinia ꝑpetraſſe dixit. O peccõr vñ tibi hec cõtritio q̃ tot mala cõmiſiſti? Rñdit latro. hac nocte q̃dã q̃ tranſiuit ꝑ ſiluã quẽ cũ vellẽ ſpo liare: dixit ſeruus ſum ieſu xp̃i: quẽ dimiſi ꝓ pter nomẽ Jeſus. Tãdẽ nomẽ ieſus replican do ⁊ in me triplicãdo ſum ↄtrit⁹ ⁊ cõuerſus: ⁊ nõ ero de cetero ſeru⁹ diaboli: ſ; ieſu. Pleban⁹ dixit. Ego ſũ q̃ ꝑtrãſiui ſiluã. Bñdictũ ergo ſit nomẽ ieſus: ꝙ me a ꝑiculo liberauit ⁊ te iu ſtificauit. ⁊ ego de cetero ero vtilior ſeru⁹ ieſu xp̃i: quia amodo pctm̃ mortale ſcienter nõ ↄmittã.

¶Nomẽ Jeſus vicit tẽtationes. Exm̃. ix.

Quidam homo pius q̃ hanc conſue tudinem habuit quod quotienſcũq; diabolus ſibi aliquã ingerebat tẽ tationẽ: iuit ad locũ orationis ⁊ in uocauit deum dicẽs. Jeſus dulcis miſerere mei ⁊ adiuua me. Et ſic ſtatim dia bolus receſſit ab eo. Et ſemel audiuit vnus ſanctus pater qđ demon dicebat ꝙ ipſi dia boli maxime repellerent ꝑ hoc nomẽ Jeſus.

¶In diſcipulo de tempore.

¶Vir q̃dã cũ vxore ſua volẽtes ſeipſos ſuſpẽ dere pre triſtitia: ⁊ ſimul biberũt in nõie ieſu ⁊ ſtatim fugati ſunt demones: ⁊ ceſſauit ꝑicu loſa tẽtatio. Hoc quere in diſcipulo de tẽpore ſermone. xix. ¶Indulgentie.

¶Maria obtulit filium ſuuz cruce ſignatis.

Exemplum. x.

Legitur in libro de donis ꝙ predi cante quodã viro dei in platea in dulgentias papales ⁊ virtutẽ ſan cte crucis: mox diuinitus btã vir go Maria apparuit cruce ſigna tis eis filiũ propriũ ĩ preciũ ⁊ ꝑmiũ exhibẽdo.

¶Miles quidam petiuit mori in ſctã terra.

Exemplum. xj.

Miles gallicus cruce ſignatus viſi tatis ſãctuarijs ⁊ chriſti veſtigijs in monte oliueti ait. Dñe q̃ pro ſa lute gñis humani tuũ pretioſiſſi mum ſanguinẽ ſudiſti in hac ſan cta terra: vbi tua veſtigia vt valui viſitaui: ro go vt ĩ pace ſuſcipias ſpiritũ meũ: quia ad te ali ter neq̃o volare. Quo dicto feliciter expirauit.

¶Cruce ſignatis chriſtus remittit peccata.

Exemplum. xij.

Legitur ꝙ cũ quadam vice frater ordinis ꝑdicatoꝝ predicaret cru cem beata ꝟgo Maria viſa eſt cũ filio ſingulorꝝ cruce ſignatoꝝ lin theo fulgido maculas peccatorũ abſtergẽdo ⁊ xp̃o etiã ſingulis benedicente. et dicente remittunt tibi peccã tua ⁊ ego ero protector in preſenti: ⁊ merces tua in futuro.

¶Quidã ĩ extremis oſtẽdit ſe cruce ſignatũ. ⁊ diabolus fugit ab eo. Exemplum. xiij.

Miles quidã magnus peccõr volẽs remiſſionẽ peccatoꝝ ſuoꝝ ↄſequi crucẽ ſuſcepit. Cui infirmanti dia bolus apparuit dicẽs ꝙ ſuus eẽt Cui miles. Nõ ſum: quia cõfeſſus ſum: ⁊ crucẽ ſuſcepi. quã illi oſtendit in ſubti nicula dicẽs. Ecce ſignũ ſancte crucis ad de fenſionem fidei ſuſcepi. quo viſo diabolus ci tius euanuit ab oculis eius.

¶Filius pro anima patris crucẽ aſſumpſit: ⁊ ſic eam liberauit. Exemplum. xiiij.

Frater quidã predicauit indulgẽ tias crucis: ⁊ ꝙ etiã parentibus defunctis valerent. Vñ quidam iuuenis vt aĩa patris ſui a pur gatorio liberaret: crucem ſuſce pit. cui dormiẽti vox rñdit. dormis ne fili? cui fili⁹. Quiſnã es tu? ⁊ ille. Ego ſuz pr̃ tu⁹. ⁊ bñ dicta hora q̃ te genui: ꝓpterea qđ abſolutus a purgatorio celũ aſcendo virtute crucis quã pro me ſuſcepiſti. ¶Indulgere proximis.

¶Miles q̃dã alteri militi indulſit occaſionẽ patris: ⁊ crucifixus amplexabat eũ. Exm̃. xv.

Erat quidẽ miles qui occidit prẽz alterius militis: ⁊ filius eius que ſiuit oportunitatẽ q̃uo poſſet vin dicare patrem ſuum. Et contigit ꝙ in die paraſceues ille miles trã ſiuit ſine armis: quẽ ali⁹ inſecut⁹ ẽ. volẽs eũ

occidere tūc ille pſtrauit ſe an̄ pedes eius di-
cēs. Propter mortē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i quā p no
bis oib⁹ hodie ſuſtinuit indulge mihi q̄ p̄rē
occidi. Tūc ille cōpūct⁹ dixit. Propter mortē
dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ignoſco tibi. Et leuauit eū de
terra: ⁊ in ſignū recōciliatiōis oſculat⁹ eſt eū.
Cū idē miles eccl'iā intraret ⁊ cū ceteris cru-
cifixū ieſu xp̄i oſcularet: tūc crucifix⁹ āplexat⁹
eſt eū dicēs. Qz hodie idulſiſti iſti militi pp̄e
me q̄ p̄rem tuū occidit: idō hodie idulgeo tibi
oīa pctā tua: ⁊ in ſignū recōſiliatiōis oſculoz
te in maxilla tua. Qđ vidētes circūſtātes gl'i
ficauerūt dei bonitatem ⁊ miſericordiam.

Nobilis qdā induſſit homicidiū frīs ſui: ⁊
crucifix⁹ ſibi iclinauit caput i eccl'ia. Exm̄. xvj

NObilis qdā fratrē ſuū Gūtherū noīe a
quodā nobili occiſum pdiderat. Et fu
giēte de patria occiſore ɔtigit vt nobi
lis ille cū multo comitatu pergere ꝑfect⁹ im
premeditate in agro occurreret occiſori: qui
mox extracto gladio vbi inimicū expetūt in
terrā proſtrat⁹ occiſor clamauit: miſerere mei
nobiliſſime vir p illo q̄ tui miſert⁹ ē: ⁊ q̄ mun
dum iſtū ſua morte redemit. Repēte nobilis
anim⁹ i lachrymas reſolutus illā quā exten
derat retraxit manū: ſz cū ignauie aſcriberet
a ſuis. iterū manū extēdit in pſtratū reuocād
remiſſionē oīz pctōꝝ veniā petijt. ſcđo manū
depoſuit tertioq̄ꝫ increpat⁹ a ſuis cū mortem
tertio attētaret ⁊ miſer ille ob euaſionē mor
tis pp̄ter anguſtiā quā oīs caro i extremo iu
dicio eēt ꝑpeſſurā veniā precat̄. Rn̄dit nobi-
lis ghe: ſed nobilioꝛ mēte. Et ego inquit tibi
proꝛius mortem fratris indulgeo. Nec mora
eadē die cū audiret miſſam eccleſiam ingreſ
ſus vbi coram ymagine crucifixi tertio flexit
genua: viſus ē a quodā ſctō viro ad ſingulas
genuflexiones nobilis illi⁹ crucifixus caput
ſuū hūiliter inclinare ſeorſum ergo vir ſctūs
ille q̄ ſolus hec viderat nobilē euocatū quis
eſſet interrogauit. ⁊ ille miles. Miles inquit
dicoꝛ i terra in q̄ natus ſum. Et rurſum ille.
Dicas inquit chariſſime: nil celes in q̄ confi-
dit te magis diuinā miſericordiaꝫ meruiſſe.
Tūc miles inq̄t. Peccatoꝛ ego ſuꝫ ⁊ ſeculo de
ditus: ⁊ nullo proſuꝫ niſi hodie forſitā. Et ſic
qđ actū eſt retulit. Mox ille quicquid vidiſſet
exponens ad actū vite gratioris ⁊ meriti no
bilem exhortatur. Hec Guil'.

Chriſt⁹ noluit idulgere defuncto niſi pri⁹
peteret veniam a fratre ſuo quem offendit.
Exemplum. xvij.

PRouincialis romane ꝑuincie or-
dinis p̄dicatoꝝ monebat fratres
ſue prouincie vt ſibi cauerēt dili-
genter ab alterutrū turbatione.
Et hoc exēplū ſibiipſi factū retu-
lit dicēs: cū quidam frater olim turbaſſet me
min⁹ iuſte: ⁊ poſt paucos dies diſceſſiſſet ab
hac vita: me nō placato: quadā nocte in ſom-
nis apparuit: ⁊ cū a me peteret veniā: ⁊ recoꝛ
daret ipſm defunctū dixit. Uade frater: ⁊ pete
veniā a dn̄o ieſu xp̄o. i cui⁹ man⁹ es. Qui re-
cedēs a me cū peteret veniā a xp̄o vt dixeraꝫ
ei rn̄dit dn̄s ieſus. Nūq̄ꝫ ɔcedo tibi veniā niſi
pri⁹ ipetres ab eo quē offendiſti. Uñ rediens
ad me eadē nocte ⁊ ꝟba chriſti renūcians ite
rum veniā petijt ⁊ accepit: ⁊ dixit mihi. Uide
frater nicholae q̄ꝫ malū eſt offendere fratrē ⁊
q̄ꝫ graue ſit non placare. Hec in vitaſpatruꝫ.

Frater quidā fuit odio inflāmatus contra
procuratorē cōuentus. Exemplum. xviij.

FUit rome qdā frater ordinis predica-
toꝝ: qui valde dure tractabat ꝑcura-
torē cōuentus: cui ad pacificādum coꝛ
ſuū iunxit prioꝛ cui hec retulit ſeptem pater
noſter dic pro illo. Qui ex hoc magis ad illū
procuratorē turbatus eſt ⁊ maioꝛi odio inflā
matus. Quadā igit̄ die infirmatus ſubito fa
ctus eſt q̄ſi mortuus: ⁊ ex improuiſo cepit ma
ledicere fratribus ⁊ ordini ſuo. Tādē orātib⁹
fratrib⁹ ait. Mater dei. mater dei adiuua me
viſum aūt erat ſibi vt ip̄e retulit q̄ in igne ar
dentiſſimo pp̄ter iracūdiā ſuā poſit⁹ erat. et
ideo poꝛpter penas intollerabiles deſperās
blaſphemaſſet. Precibus aūt fratrū ad inuo
cationeꝫ beate marie virginis reſtitutus eſt
vite priſtine: ⁊ in augumētū veritatis excoꝛia
tus fuit totus. Hec in vitaſpatrum.

Plaga illius qui noluit indulgere.
Exemplum. xix.

VEnerabilis iacobus de vitriaco
crucē hyeroſolimitanaꝫ ſalutem
multoꝝ in brabātiā predicauit.
Cōtigit aūt vt pacificaret quadam
die mortales inimicitias erga iu
iuriantē nihil ꝑficerēt: iniuriā paſſus primo
ſimplr demū pſtrat⁹ pedib⁹ eius ſemel iterū
⁊ tertio cū multitudine populi p̄ſente roga-
ret vt pacificaret in rebellē. cōuerſus aūt ad
pp̄lm dixit palā oib⁹. Cōteſtoꝛ vos ⁊ q̄ ſpnit
nos: ſpnit ⁊ eū q̄ miſit nos. Rogate ergo dn̄m
vt tale ſignū oſtendat in hoīe obſtinato quo
cūctis p̄ntib⁹ pateat eū hoſtilr̄ cōtra ſe in re-
tētione odij ɔtra pximū hoc egiſſe nec mora
vt vir ſctūs ſmōnē expleuit: miſer ille reuerſis
oculis ſemel iterū ⁊ tertio in terrā coꝛruit oꝛe
q̄ꝫ cruorē ſpumā ⁊ ſāguinē horroꝛis maximū
ſpectaculū ⁊ piaculū oib⁹ prebuit. Tūc flēte
pp̄lo reuerēdus vir iuſſa p̄ce pſtratum erexit
q̄ mox integerrime ſanatus cū lachrymis ve
niā petiuit: ruenſq̄ꝫ in oſcula eius quē ip̄e of
fendit ⁊ ſic ad lachrymas ⁊ ad laudem chri-
ſti omniū coꝛda promouit. Hec Guillelmus.

¶ Nullus dȝ gaudere de interitu inimici ſui.
Exemplum .xx.

CUm per exẽpla beati benedicti multi ſeculo renunciãtes in laudẽ dei ſerueſcerent quidam preſbyter florentinus detractionis ſpiritu inſtigãte eius ſtudũs emulari cepit ⁊ quos potuit ab eiꝰ viſitatiõe trahere. Cũq; nõ pficeret tãdẽ inuidia excecatus panẽ veneno īfectũ ſeruo dei miſit. Quẽ vir dei cũ gratiarũ actiõe ſuſcipiẽs facti ↄſciꝰ coruo cuidã q̇ ad horã refectionis veniẽs alimẽta de manu eiꝰ ſuſcipe ↄſueuerat proiecit di. In noĩe dñi tolle hũc ⁊ in locũ vbi inueniri non poſſit pĩce. Tũc coruꝰ expãſis alis circa panẽ crocitando apto ore cepit diſcurrere ac ſi obedire vellet: ⁊ tñ non poſſe ſignificaret Cui vir dei ait. Tolle ſecurus q̇ ſtatim tulit ⁊ reuerſus accepit ab eo ↄſuetã alimoniã. Cũq; dictus pſbyter ſe in nece magiſtri non pficere videret ad puocãda diſcipulorꝝ corda in hortũ celle bñdicti ſeptẽ puellas inuicẽ ludẽtes ⁊ chorizãtes corã diſcipulis miſit: ſed vir dei magis ſacerdoti q̃ ſibi ↄdolẽs cũ in malitia pſiſteret ⁊ p diſcipulis adhuc rudibus timẽs edificia ↄſtructa ordinatis ipſis ppoſitꝫ relinquẽs alias cũ paucis ꝑrexit. cũq; ex hoc dictꝰ pſbyter ſtãs ī ſolario exultaret: totiꝰ fabrica domꝰ cadẽs ipm̃ oppreſſit. Maurꝰ viri dei hoc q̇ adhuc vix .xi. miliaribꝰ aberat letꝰ nũciauit di. Reuertere qꝛ pſecutor tuꝰ extinctꝰ eſt. Quo audito grauibꝰ lamẽtiſ ſe vir dei dãs vł qꝛ hoſtis occubuit vel qꝛ diſcipulꝰ de morte illiꝰ exultauit: illi pniam q̇ letꝰ ⁊ gaudens talia nũciauerat iniũxit. ¶ Ante occaſuȝ ſolis recõſiliari debemus fratribus. Exm̃ .xxi.

ABbas hilarion cũ viſitaret quẽdã epȝ qui obtulit ei ī mẽſa ferculũ de auibꝰ. Cui abbas. Poſtq̃ hũc habitũ ſuſcepi carnes nunq̃ interim comedi: ⁊ dixit ei eps. Ex quo iſtũ habitũ ſuſcepi nõ dimiſi aliqueȝ dormire qui haberet aliquid aduerſum me nec ego dormiui habẽs aliquid aduerſus aliquẽ niſi pacificarẽ. Cui abbas. Ignoſce mihi pater quia tua conuerſatio maior eſt mea.
¶ Inimicis debemus bñfacere. Exẽplũ .xxii.

ERat quidã ſenex in egypto ⁊ anteq̃ veniret illuc abbas poemẽ grãdẽ venerationẽ habebat ab hoĩbus. Cũq; aũt abbas poemen de ſichchi illic ſubũſſet multi relicto illo ſene veniebant ad illũ propterea cepit inuidere ⁊ detrahere. Qḋ audiens abbas poemẽ contriſtatꝰ eſt: ⁊ dixit fratribus ſuis. Quid faciemus qꝛ in tribulationem miſerũt nos hoĩes vt illũ ſenẽ tãq̃ ſctm̃ relinquerẽt ⁊ nos qui nihil ſumus inſpicerent: quẽadmoduȝ ſanemus hunc virum magnum. Venite ergo fratres faciemus paucas eſcas ⁊ portãtes pgamus ad eum ⁊ paucum vinum ⁊ pariter cum eo guſtemus: forſitã poſſemus animum eius placere. Profecti pulſauerũt oſtiũ eiꝰ. Audiẽs vero diſcipulus illius ſenis dixit. Quis es. At illi dixerunt. Dic abbati tuo qm̃ poemẽ venit vt benedicatꝰ ab eo. Qḋ cũ ille p diſcipulũ ſuũ audiſſet: rñdit ad eũ. Vade hinc nõ em̃ me vocat. Illi tñ pſtiterũt in eſtu dicẽtes. Qꝛ nõ hinc diſcedemus niſi digni fuerimus adorare eum quorꝝ cum ille humilitatẽ ⁊ patiẽtiã vidiſſet cõpũctus aperuit oſtium ⁊ oſculãtes ſe inuicem guſtauerũt pariter dixit ergo eis ipſe ſenex. In veritate nõ ſunt ea ſola que audiuimꝰ de vobis ſȝ etiã centuplicata opa vidi in vobis. Et ab illo amicus dei chariſſimus factus eſt eis. Hoc in vitiſpatrum.

¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Filius comitis dãnatus eſt: qꝛ nõ indulſit offenſoribus ſuis. Hoc q̄re ſer. cxxx. E.

¶ Infirmitas.

¶ Propter pctã īfirmatꝰ p pniam eſt ſanatꝰ
Exemplum .xxiii.

E Rat vir nobilis ⁊ clarꝰ in burgũdie ptibus: qui quidẽ aliquãto tpe in iuuentute ſinceriter conuerſatus poſtea a virtute tabeſcens cepit ad vitia declinare: nec mora ſqualenti mente tabeſcens incidit in languorem. nec tamẽ dei manum caſtigantis agnouit: ſed mala malis accumulãs pallorẽ vultꝰ ⁊ macie homo quaſi ignis eterni cibus miſerabiliter ad penam hoſpitabatur. Cũq; nulla medicorum cura proficeret: nec ſaltem ei languẽtis vite cauſam aliquis aperiret tãdẽ in ſe reuerſus ſolũ lãguorẽ aĩe diuina miſeratione pueñꝰ penitꝰ intellexit cauſaȝ. Cõfeſſus ergo cũ lachrymis cuidã ſanctiſſimo ſacerdoti ſtatim vir cũ abſolutionis beneficiũ accepit ſimilitudinẽ fere buſonũ ī facie ſȝ diuerſificata poſteriꝰ aīalia cute teterrima ⁊ parua q̃ſi vitiorꝝ ſcptem de ore ſimul deiecit. Mira res vix modico tpis ſpatio interiecto in tabẽ aīalibꝰ reſolutis refloreſcere cepit caro. proſusq; ⁊ facie penitẽs: mẽteq; corpe integerrime ſoſpitatus multis poſtea ad exẽplũ. Hec Guillielmꝰ

¶ Flagellat deus in corpore ⁊ in membris ſuos dilectos. Exemplum .xxiiii.

E Rat quidam miles tãte virtutis atq; probitatis vt in primo torneamẽto ī quo miles factꝰ eſt manu ppria quattuordeci dextrarios acq̇reret. Qui ſicut vir prudens eundem: honorẽ ſecularẽ non ſuis viribꝰ: ſȝ deo aſcribẽs oīa reſtituit: ⁊ ſodalibꝰ cũ ſeculo vale dixit in luca monaſterio quodã habitũ religionis ſuſcepit. Et qꝛ electos ſuos pbat dñs tãta illũ infirmitate flagellauit vt

vermes de corpore ei⁹ indeſinẽter ſcaturirẽt: quoꝝ fetorẽ ſimul ⁊ horrorẽ cũ miniſter ſuſtinere nõ poſſet: ait abbas ꝑdicto ade. Quid faciem⁹ frater cũ hoīe iſto. Reſpondit ille. Denĩ mihi ḋtuor lintheamina ⁊ ꝑ xp̄i nōie curaz illi⁹ ſuſcipiã. Qḋ cũ factũ fuiſſet aſſiduas pãnorũ mutatiõe fetorẽ tẽperauit tã ſibi ꝙ̄ īfirmo. Cũq; dies adeſſet tãte remunerationis: tãte patiẽtie ait ade. Sterniter mihi mattã ⁊ pulſate tabulã q₂ dn̄s vocauit me ſic ⁊ fecit. Veniẽte ꝯuẽtu poſt dictã terãiã cũ pene oẽs ad lachrymas v̄bis cõpũctiõis mouiſſet ſubiũxit. Nõ ite dn̄i mei dilectiſſimi ⁊ dicite miſſas veſtras q₂ ſaluator mũdi ⁊ glioſa v̄go Maria ei⁹ genitrix cũ angelis ⁊ multitudine ſctõꝝ illi venturi ſunt poſt reuertimini cũ eis q₁ alaz meã ſuſcipiẽt. Interim dũ miſſas dicerẽt ſpũ ꝓphetico ola ꝙ̄ orõne agebãt īdicauit di. Tales miſſe a talib⁹ ſacerdotib⁹ a talia altaria celebrant: ⁊ mirat⁹ ẽ adã valde ꝺ hoīe laico. Reuertẽte igitur ꝯuẽtu ille vultu iocũdo ſibi ait: ecce xp̄s cũ mře ⁊ ſctis ſuis ẽ ⁊ h₃ manũ ſub mẽto: ⁊ tã ſuſcipiet aīam meã: nec mihi creatis niſi in iſtã ti mortu⁹ fuero. Ad qḋ verbũ, mox expirauit: morte verba cõfirmauit. De cui⁹ corpore mox tãtus odor exiuit: vt oẽs illi⁹ ſuauitate reficerentur circũſtãtes. Hec Ceſarius.

¶ Quidã fuit īpatiẽtiſſim⁹: ⁊ fact⁹ ẽ patiẽtiſſimus. Exemplum. xxv.

FUit quidã frater ordinis ꝑdicatoꝝ Lõbardus nōie Jacob⁹ q̄ ſibi ⁊ doctrine inſtãter intẽdẽs ad tãtã ꝑfectionẽ venit ꝙ in corde ⁊ in ore ei⁹ nihil aliud niſi Jeſum xp̄m crucifixuz portabat: nihil infelici⁹ dicẽs ꝙ̄ talẽ dn̄m non amare. Hic accept⁹ erat deo: vt miſerabilis ꝓbauit tẽtatio. Inuenit em̄ eũ grauis infirmitas ꝑ quã ſibi innotuit tẽtatio. Et q₂ ſibi mortem ꝓ xp̄o poſſe tollerare videbat ad tãtã deuenit impatientiã: vt nihil ſibi fieri poſſet qḋ placeret. Null⁹ cib⁹ null⁹ lectus acceptabilis erat ip̄z nōie dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i qḋ ſibi cõſueuerat eẽ dulciſſimũ tã audire nõ poterat immo dicebat ꝙ dn̄s ſibi illuxiſſet: q₂ ſibi ſeruientez tã violẽta īfirmitate oppreſſerat: vt neq; corporis neq; ſui ſpũs cõpos eẽt. Poſt hoc orãtibus ꝑ eo ſr̄ib⁹ cepit paulatī₃ ī eo patiẽtia nutriri: cepitq; ſũ ī illa tribulatiõe flere ⁊ īde ad tãtã ꝑuenit patiẽtiã: vt tã ea q̄ pri⁹ nolebat tãgere libẽter ederet: ⁊ oīa ſibi diceret bõa. Vez q₂ diuturna īfirmitas pene ſibi carnẽ ꝯſũpſerat: nõ poterat ī lecto volui niſi alicui⁹ manibus v̄teret: mi ꝑ oībus videbat̃ qũo aīa in tã cõſumpto corꝑe remãebat. Idcirco benignus Jeſus nõ eſt oblit⁹ paupi ſui: ſ₃ effudit in abũdãtia oleũ gaudiũ in viſcerib⁹ afflicti: ⁊ cepe- rũt exultare oſſa hũiliata intm ꝙ mortẽ expectabat in deſiderio ⁊ ineffabili letitia replebat̃ eũ ei aliq̄s hmõi loqueret̃. Qḋ cũ ſctẽ memorie magiſter Jordan⁹ q̄ aduenerat cognouiſſet: ſtatī₃ ad eũ vadẽs ſedẽſq; ī lecto, ī quo ip̄e iacebat ait. Noli timere chariſſime: q₂ ī ꝓximo itur⁹ es ad xp̄m. Ad hec ille dei adiutorio fultus ſubito ſurrexit: ⁊ erecto brachio ſuꝑ collũ magiſtri clamauit. Educ bone ieſu de carcere aīam meã vt ꝯfitear̃ nomini tuo. Et econuerſo ī lecto recidẽs obdormiuit in domino.

¶ Petrus apoſtolus voluit filiam ſuam infirmari. Exemplum. xxvj.

PEtronella filia ſcti Petri ap̄li cum nimis eſſet pulchra ex voluntate p̄ris febrib⁹ laborabat. Diſcũbentibus apud eũ diſcipulis dixerũt petro. Cũ oẽs a te ſanant̃ infirmi cur petronellã iacere ꝑmittis. Ad hec petr⁹. Q̄ſic expedit ei. Verũtñ ne puteris īpoſſibilitatẽ ſanitatis ei⁹. Ait ad illã. Surge petronella velociter ⁊ miniſtra nobis: q̄ ſtatim ſanata eſt et ſurrexit ⁊ miniſtrauit. Cõpleto miniſterio dixit ei petr⁹. Petronella redi. et vt pri⁹ febribus laborare cepit: quouſq; ī dei amore cepit eſſe ꝑfecta: tũc eã ꝑfecte ſanauit. Comes aũt q̄dã ad eã venit vt eã ꝓpt ei⁹ pulchritudinez haberet ī vxorẽ. Cui ait. ſi deſideras me ī vxorẽ iube ad me v̄gines venire q̄ me vſq; ad domũ debeãt ſociare. Quas cũ ille pararet: petronella ieiunijs ⁊ orõnib⁹ īſiſtẽs ⁊ corp⁹ dn̄i ſuſcipiẽs: ⁊ ī lecto ſe reclinãs poſt triduũ migrauit ad dn̄z.

¶ Seruiẽdũ eſt īfirmis cũ patiẽtia: etiã ſi ipſi ſunt īpatiẽtiſſimi. Exm̄. xxvij.

EUlogius huic mũdo renũciãs q₂ nihil per ſe poterat operari ⁊ pauca de bõis ſuis quibus vteret̃ retinuit. Cũ nec in monaſterio cũ multis poſſet degerere nec ſolitudinem ferre recepit quẽdam elephãtico morbo ſic repletũ vt pedes ⁊ manus ⁊ oīa fere mẽbra videbant̃ amiſiſſe. Tũc eulogi⁹ q̄ſi quandã pactionẽ cũ deo faciẽs ait. Dn̄e de⁹ in nōie tuo ſuſcipiã iſtũ: ⁊ vſq; in diez mortis repauſabo eũ: poſtrũq; ſuꝑ aſinũ ad hoſpitiũ ſuũ duxit: ⁊ illi per. xv. annos ꝓprijs manib⁹ miniſtrauit. Poſthoc ille ſuggeſtione demonis cepit velle ab eo deſcẽdere ⁊ multis eum v̄bis increpare di. Fugitiue in domũ tuã deuoraſti: ⁊ in me ſalutis occaſionẽ recuperare credis. Eulogius rogabat eũ di. Noli dn̄e ita loq: ſ₃ dic potı⁹. ⁊ ego emẽdabo: ſi q̄d te cõtriſtaui. At ille. Vade inq̄t: adulatiões tuas nolo ꝓdũce me ī publicũ: refrigeratiõe tua nõ indigeo: carnib⁹ deſidero ſaturari. cũq; carnes ei exhibuiſſet: nõ poſſu₃ īq̄uit tecũ habitare ꝓplm videre volo. Ego inquit eulogi⁹: multi

tudinē fratrū adducā. Et ille ait. Nolo videre ſiſtes tui:panis deuoratores:ad publicā ſtrataz me pducevt̄ me ſuſtuliſti. Tūc eulogi⁹ iterum duxit eū i vehiculo ad abbatē āthoniū. Dixitq̧ ei q̄ eū vellet abijcere. Cui anthoni⁹. Si proijcis eū vilioꝛē te deus inueniet q̄ colliget deſtitutū. Et conuerſus ad egrotū dixit elephantico ſe:nec hoꝛto nec terra dignū. neſcis q̄ triſtis eſt q̄ tibi miniſtrat ꝓpt̄ xp̄m iſte tali ſe ſeruitio ſubiugauit. Poſt hoc ābos confoꝛtās ait. Nolite filij ab inuicē ſeparari:q̄ iam vterq̧ vr̄m merebit̄ coronari:ꝛ ideo tentatio hec accidit vobis:quia ad finez vite ambo deueniſtis. Qui cum rediſſent ad cellaz infra.l. dies.ambo defuncti ſunt. ¶ Infirmitates in extremis regr̄abatur in membris ſuis ꝛ ſeruitoꝛi ſuo:ꝛ ſic euolauit ad celum. Exēp. xxviij.

Erat quidā ſctūs heremita q̄ inter ceteras virtutes magnā habebat gr̄am infirmis miniſtrare hic admonit⁹ ꝑ viſionē iuit ad ꝓximā ciuitatē ꝛ dū veniſſet ad poꝛtā vidit quēdā hoꝛribilē īfirmū ꝛ fetidū:quē ēt leproſi inter ſe ſuſtinere nō valebāt ꝛ huic ſctūs heremita ſuire cepit i dn̄o eū cōfoꝛtās:ꝛ r̄ndit infirm⁹ ſit de⁹ altiſſim⁹ bn̄dict⁹ q̄ mihi hāc donauit īfirmitatē:ſ; timeo ne de⁹ mihi minuat ꝑmeū i celis ꝓpt̄ ſuitiū tuū huīc.ꝛ ille. Nō ita eſt:ſ; ꝓ mea mercede iuſſ⁹ iuz huc venire. Sic ſctā lis q̄tidie iter eos oꝛiebat̄. Et q̄to pl⁹ heremita ſuiebat tāto pl⁹ ſuire effectabat:ꝛ īfirmus eū ſuire nō ſinebat vt pl⁹ ſuſtinēdo plus ꝑmiaret̄. Tūc poſt annos.xv. expletos īfirm⁹ oſculari cepit man⁹ ei⁹ heremite gr̄as referēs de pietate. Heremita aūt oꝛabat dn̄m vt oſtēdere dignaret̄ qual̄r hec ſctā ala d̄ coꝛpe egrederetur:ꝛ oſtēſuz eſt ei. Cū em̄ ad hoꝛā nouiſſimam deueniſſet audiuit vocē de celo dicētē. Ueni dilecte mi ad gaudia. Tunc illa feliciſſima ala ad oēs ſenſ⁹ coꝛpis dicebat. Uobis regratioꝛ:q̄ mihi obediſtis oculi vanitatē nō cōcupiuiſtis:aures vanitatē nō audiuiſtis:manus i delitijs nō eſtis delectate:pedes ad vana cōcurriſtis:olfat⁹ delitias ꝯtēpſiſti:guſtus q̄ ad delicata nō dediſti ꝯſenſuz. Expecta ergo coꝛp⁹ meū dilectū deſcēs i pace vt tꝑe oportuno recipias ꝓ laboꝛe tuo eternā remunerationē:ꝛ hoc dicto cū cōcentu angeloꝝ ſancta ala euolauit ad celum. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Quidā.xij. annis ſeruiuit infirmo: ꝛ nunq̄ dulce verbum fuit ſibi locutus. Exēplū xxix.

Quidam frater per.xij. annos cuidā ſeni infirmanti fecit obſequium. Senex tamen cum vidiſſet eum laboꝛantē nūq̄ illi ſermonē placidum locutus eſt. Cū autem iam ala tranſiret de coꝛpoꝛe cōſedentib⁹ alijs tenuit manū eius ꝛ ter dixit ei. ſaluerio ꝛ tradidit eum ſenibus dicens. Ille angelus eſt q̄ tot annis mihi infirmanti:nec tn̄ bonū ſermonem a me audiens fecit obſequiū. Hoc in vitaſpatrum. ¶ In diſcipulo de tempoꝛe.

¶ Quidam ſingulis annis infirmabatur preter vnum tunc dixit. O deus oblitus eſt mei. quere de tꝑe ſmo.cxxviij. L.

¶ Itē infirmus q̄ rogauit ſctm̄ holem vt intercederet pro eo vt ſanaretur:quod ꝛ fecit ꝛ ſanatus eſt:ſed poſtea timens ne male petiſſet: poſtmodū dixit. O ſerue dei oꝛa pro me.vt detur mihi quicquid vtilius ſit.ꝛ ecōuerſo infirmatus eſt.quere ſermo.cxxviij. L.

¶ Item quidā bonus homo oꝛauit ꝓ infirmo et poſtmodū inuenit ſe promptioꝛē ad malū: et iterato ille bonus homo oꝛauit pro eo: ꝛ ſic infirmitas rediijt.quere ſer.cxxviij. L.

Itē miles q̄ nihil voluit dare in ſanitate: ſ; infirmatus dedit eleemoſynā clerico vt ꝓ eo oꝛaret ꝛ intercederet.ꝛ ille. Ego; peto vt te deus in illo ſtatu conſeruet. ſmo.cxxviij. L.

¶ Item duo fratres quoꝝ vnus erat multuz religioſus:ꝛ alter ſeruiebat fideliter infirmis et ille fuit acceptioꝛ deo. ſer.cxxviij. O.

¶ Itē q̄ eligit duos dies in purgatoꝛio:ꝛ dixit ibi ſe centū annis arſiſſe. ſer.cxxiij. X.

¶ Item infirmus q̄ dixit. Deus tu ꝑuaſti me coꝛpoꝛe:ꝛ ego do alam meā demonib⁹ q̄ ſunt in inferno:ꝛ ſic expirauit. ſer.cxxxiij. D.

Innocentia. ¶ Innocens puer tetigit ferrum candens. Exemplum.xxx.

Puer quidā in cōfinio burgundie fuit q̄ i monaſterio ſācti Bn̄dicti fuit apud Cluniacū ab ipſis fere cunabulis innocētiſſim⁹ et ſimpliciſſim⁹ adoleuit. Adultuz ergo iuuenē abbas ſu⁹ ꝓ recreatiōe illico ſecū ꝓficiſci extra ꝑcepit. Sufferandoꝝ ꝗ equoꝝ cauſa:abbate cū ſuis an̄ domū ferraria deſcendente:mirat⁹ ex ſimplicitate iuuenis eo q̄ nū ꝗ tale q̄d viderat:ferrū cādēs nuda illud manu ſine vſtiōe aliq̄ eleuās ꝯtrectauit. Stupefactus ergo abbas ꝛ oēs q̄ p̄ſētes aderāt:innocētiā i iuuene venerati ſūt: ꝛ rē iterato pluries cōprobauerūt. Poſt hoc abbate cuz ſuis alijs occupato iuuenis mox interioꝛa domicilij eſt ingreſſ⁹:vbi vxoꝛē fabri cū puero ſuper genua mirat⁹ inueniēs cū ꝑuulo:cui nūq̄ ſile videſ at iocabat̄. Illico aūt mulier iuuenē q̄ſi inexptū malitia ſtimulās:ſi talē hr̄e vellet inq̄rit. Et ille. Libētiſſie inq̄t. Quē mox neſciū ad ꝯcubitū iſtruēs puerū ſic fieri ꝑmittebat. ꝗ vbi iuuenis poſt ꝯcubitū inocētia ſpoliat⁹ egreſſ⁹ eſt ferrū cādēs vt pri⁹ exiſtimās ꝯtrectare: ꝗuiter ieſus exclamauit. Qua i re abbas turbat⁹ nō modicū ꝛ admirat⁹:ā aduertit ex ſterioꝛi leſura ale foꝛis leſum.ꝛ ꝑioꝛi q̄ eū contra ignē ꝓtexerat innocentia vulnatū. Reducenz ergo iuuenem

ad monaſteriū: abbas ſup geſtis diligēti⁹ inq̄rit v̄itatē. Illi ſimpliciſſime cōfitet: ⁊ cū multis lachrymis tremebūd⁹ dānū ſuū expiauit. Sed ⁊ potētē ꝯtra demones puritatē mira geſta Cypriani ⁊ virginis iuſtine teſtant. Ubi cyprian⁹ adhuc puer a ſuo magiſtro mago cōpulſ⁹ legitur. xviij. an. puritatē virginis innocētie cuſtodiſſe: vt ꝑ hāc maiori potētia ⁊ iperio cōtra demones potiret. Hoc Guil. in libro de apib⁹.

Innoſcens ſcholaris qui expulit demonē a puella. Exemplum. xxxj.

NUper hoc quidem valde mirabile certiſſima relatione ab his q̄ preſentes erāt et viderūt in oppido brabantie melhinis ꝑcepimus accidiſſe. Puella quedam ſacro die dñico cū iuuenibus chorizauerat diu valde fatigata erga domū redijt nec mora: dormitum ꝑgens ſit repleta. Qua clamāte ſurgit familia: ligat vinculis ſeuientē. Mane in Matiz venit oratoriū glorioſe v̄ginis extra oppidū deportat. Frequēter eñ ibi maria virtutū operatrix miracula plurima v̄go demonſtrauit. qđ vbi ſcholares pueri ꝑceperunt: ad locū vbi vexabatur puella in oratoriū cucurrerūt. Quoꝝ vn⁹ annoꝝ. xij. audacior ceteris ⁊ ſagacior cepit cōpellere demonē vt corp⁹ obſeſſuz deſereret ⁊ exiret. Et vt demon circa vmbilicū ꝑ tumorē ſe eſſe mōſtrauit hic puer ſignuz crucis in ꝯtrariū cū pollice fixit ⁊ ſic paulatim ꝑ cruces v̄ſus os aſcēdere cōpulit: donec eū i ſpecie hirſuti v̄mis ols ppſa intra os herentē vidit. Quo miro conatu ad inferiora redire volente ppſa clamauit: puer inſtāter ſignū oppoſuit: et cum maxima violētia demonē exire coegit. Eiectū ḡ: vt dixim⁹ i modū hirſuti v̄mis puer audacter in dexterā cōprehēdit: ⁊ i foſſaz paruulā vbi pluuialis vnda ꝯfluxerat mox ꝓiecit: q̄ ſtatī oculis totius plebis diſperās letitie ⁊ laudis oib⁹ materiā dereliqt. Proinde manus pueri a cōtactu v̄mis nigredine īfecta remanſit: ſz ꝓtin⁹ bñdicte lauamēto diſceſſit. Sacroſancta ergo res eſt eſſe ab oi labe criminis innocētē: ſz ſimul eē ꝯuenit ſimplicē ⁊ prudētē.

Innocēs monach⁹ petiuit a fraterculo ſuo ieſu veniam cuidaz apoſtate. Exemplū. xxxij.

MOnachus paruulus ⁊ innocens loquebatur cū ieſu xp̄o paruo: notando ipm fraterculū ante ymaginē btē virginis habentē ieſum paruulū in vlnis. Et ieſus reſpondit econuerſo: ⁊ loquebat ſibi amicabiliter ſicut frater cū frē. qđ audiens quidā ſenex monachus qui diu fuit in apoſtaſia cōſtitut⁹. ſupplicauit ſibi vt oraret fraterculū ſuū pro ſe vt ignoſceret ſibi pctā ſua: ⁊ reciperet eum ad gratiam: ⁊ ille innocens iuuenis obtinuit hoc a fraterculo ſuo ieſu xp̄o: ⁊ de hoc ille antiquus multum fuit gauiſus. In diſcipulo de tpe.

Puer innocens ſcholaris qui liberauit animam matris a purgatorio. hoc fuit oſtenſum cuidam deuoto epiſcopo. Hoc quere in diſcipulo de tempore. ſermo. xx. M.

Item puer innocens q̄ ſeruauit ordinē minorū ⁊ noluit tāgere pecuniā: q̄ feliciter vixit et q̄ ſalubriter obijt ſermo. xx. O. Inuidia.

Inuidus quidam petiuit vt ſibi vnus oculus erueretur. Exemplum. xxxiij.

ERat quidaz inuidus ⁊ quidam auarus in quoꝝ optione quidam potens poſuit vt ab eo peterent quicquid vellent hoc pacto qui vltionem peteret duplum acciperet. Auarus igitur: qr plus cupiebat nolebat primo petere. quod audiens inuidus non potuit ſuſtinere. Cūq; vterq; differret petere: inuidus tandem liuore ſtimulatus primo petijt: ⁊ petijt vt ſibi vnus oculus erueretur: vt duo eruerentur auaro. Quod factum eſt: quia duplum ex pacto recipere potuit.

Inuidia diaboli. Exemplum. xxxiiij.

DEmon quidā cuz ſcholem a ſe obſeſſuz terribiliter torqueret: ⁊ diuerſis ꝑ os eius garriēdo diuerſa rñderet: dictum eſt ei a quodam de circūſtātibus. Dic diabole: ſi poſſes ad gloriā in qua fuiſti redire: quid velles ꝓpter hoc laboris ſuſtinere. Rñdit ille. Si hoc eſſet in meo arbitrio mallē cum vna aīa a me decepta deſcendere in infernū: q̄ redire in celum mirantibus oībus cur ita diceret iterum rñdit. Quid de hoc miramini? tanta eſt malitia mea ⁊ tam obſtinatus ſum in villa vt non poſſum aliquid boni velle. Ira.

Iram debemus ſupplātare. Exēplū. xxxv.

QUidaz queſiuit ab abbate Iſaac quare eum demones timerent. Reſpōdit. Ex quo factus ſum monachus ſtatui ante me vt iracūdia foras guttur meū nō ꝓcedat.

Patientia vbiq; eſt neceſſaria. Exēp. xxxvj.

CUm quidaz frater in cenobio ſepe iraſceretur: perrexit in ſolitudinē: vt ibi nō hñs occaſionem turbationis quieſceret. Cūq; ibi manēs quadā die vas cū aqua poſuiſſet apud ſe ſtatim ſubuerſum eſt: ⁊ iterū implens. Tandem cum tertio ſubuerteretur fregit illud. ⁊ ſentiens ſe ſpiritu iracundie deceptum: ait reuertar ad monaſteriuz: qr vbiq; patientia opus eſt: et auxilium dei.

Media pars puelle cōbuſta eſt propter iracundiam. Exemplum. xxxvij.

PUella quedam fuit diuitis filia ita iracunda: vt vix aliquis rixas eius ⁊ odia euadere poſſet. Tandem mortua in atrio

teſ ad eccleſiā viderūt tumbā ei⁹ ad ſitar fornacis ſumū emittatē. Unde videre volētes qd hoc ptenderet: terrā eſcidit. Et ecce medietatē corporis partē. ſ. ſupiorē ignis cōbuſſerat: ſez cor ſel: linguā: & man⁹: cū quibus peccauerat: inferiorē vo ab vmbilico deorſuz ignis nō attigit ſuā caſtitatē deo pbante. In diſcipulo de tpe.

¶ Mulier iracūda q̄ in agone vertit faciez ad parietē qñ eucharıſtiā recipere deberet: & dixit dānata ſum ppter iracundiā meā. Hoc quere in diſcipulo de tpe ſer. xcv. N. Judei.

¶ Studēs quidā impregnauit filiā iudei: & dicit q̄ meſſiam cōcepit. Hoc quere ſer. cv. O.

¶ Itē iudei imaginē crucifixi dehoneſtauerūt et clauis affixerūt: & lancea pforauerunt. Hoc q̄re de tpe ſer. cv. T. ¶ Judex iuſtus.

Nobilis quidā occidit filiuz ſororis ſue: ppter iuſtitiā & nō peccauit. Exēplū. xxxviij.

ERat quidam nobilis valde & potens tātuſq; amator iuſtitie vt nullā in iudicijs reſpiceret pſonā. Hic cū grauiter infirmaret lectoq; decūberet: i prima camera clamorē tumultūq; feminarū audiuit q cū de cauſa ſciſcitaret & nullus ei circūſtātiū veritatē dicere pſumpſit. Tunc mittēs vnum de pueris ait. Precipio tibi ſub interemptiōe oculoꝝ tuoꝝ vt dicas mihi meram veritatē. Cui iſte paucis rñdit. Dñe domicell⁹ meus filius ſororis vrē feminā ibi opprimere voluit et hec fuit cā clamoris. Ad qd vbū valde commotus dixit qbuſdā militib⁹. Ite & ſuſpēdite illū. Milites igit̄ obedientiā ſimulātes poſtq̄ egreſſi ſunt dixerūt adinuicē. Si occiderimus hūc iuuenē nobilē & dñs ſicut ſatis opinabile eſt mortu⁹ fuerit: vel morte mulctabimur vel erim⁹ extorres. ola th iuuenē ītimātes: & vt preſentie auūculi ſe ſubtraheret ɔmonētes. poſt horas aliquot ſūt ad dñz regreſſi: & ſe ei⁹ ipleuiſſe mādata affirmauerūt. Quito vo poſtmodū dte iuuenis eſtimās auūculū de culpa eſſe placatū vel immemorē: apto oſtio introſpexit. Quē cū infirm⁹ ɔſpexiſſet: vbis blādis eū aduocans iuxta ſe ſedere pcepit vno vo brachio collū ei⁹ ſtringēs & manu altera cutellū ei⁹ clā extrahēs gutturi ei⁹ ificit & occidit: q cū plāctu & eiulatu multoꝝ delat⁹: tot i ꝓuincie incuſſit horrorē: ſz & ipi archibaldo militi q ſic vocabatur: addit⁹ eſt dolor ſup dolorē adeo vt inualeſcēte ifirmitate p epō mitteret petēs ſacrū corpus xpi ſibi afferri. Qui cū veniſſet ille cū multis lachrymis & ɔtritiōe cordis ola pctā ſua cōfeſſus eſt: tacita th iuuenis interfectiōe. Sup quo epō mirat⁹ rñdit. Quare ſubticetis homicidiū quod cōmiſiſtis i cognatū vrm⁹ dicente illo. Fuit & hoc pctm ſubiecit epo. Etiā crudele nimis. Et ille. Ego neq; pctm iudico: neq; a deo mihi remitti depoſco. Rñdēte epō. Ego vobis corp⁹ xpi nō tradā: niſi homicidiū idē ɔfiteamini. Subiūxit vir nobilis. Sciatis me dñe illū nō occidiſſe ex aliq̄ rācore ſiue motu ire ſed ſolūmō timore dei zeloq; iuſtitie. nunq̄ aliqs plus filiū ſororis ſue diligere potuit ſicut ego illū dilexi. Si g̊ mihi corp⁹ xpi negaueritis ego illi corp⁹ & alaz cōmitto. Hoc ei dixit & egit ppter exm: ne iuſtitie & iudicio derogare videretur. Uix em pōtifex limē dom⁹ egreſſ⁹ fuerat. & ecce egrot⁹ reuocabat eū dicēs. Reuertimini dñe epe reuertimini: videatis ſi i pixide habeatis corp⁹ dñi: qd cū feciſſet: nec aliqd i ea repiſſet: ſubiūxit ille. Ecce quē mihi negaſtis ipe ſe mihi nō negauit. Apparuitq; hoſtia i ore eius & ipletū eſt in eo qd p ſapiētē dictū eſt. Diligite iuſtitiā q iudicatis terrā: ſutite dño i bonitate & i ſimplicitate cordis q̄rite illū: qm inuenit ab his q nō tētāt illū apparet aūt eis q fidem hñt in illū. Epe vo paucis tm miraculū vbiq; diuulgauit. Hec ceſari⁹. ¶ Dux palatin⁹ q ſp laqueū ſecū portauit ppter fures. Exē. xxxix.

BErtoldus Palatin⁹ de Guildiſpach: iudex fuit ſeueriſſimus: ita vt furib⁹ etiā p dāno vni⁹ oboli vitā auferret. Unde quotiēs domū ſupexiuit laqueos cingulo ſuo appēdit: ne reoꝝ pena caperet dilatiōes. Die igitur quadā mane ſurgēs & laqueū cingulo ſuo ſolito more ſubnectēs hmōi vocez in aere audiuit. Bertolde: qcūq; tibi pimus in egreſſu tuo de caſtro occurrerit: hoc laqueo ipſum ſuſpēdas. Qui vocē p hole accipiēs et quidaz ſcultetus ſu⁹ pimo occurrit. Quo viſo cuz ſatis doleret eo q cuz diligeret: dicebat illi. Doleo de accurſu tuo. Quare? Ait. Qi ſuſpēderis Quare ſuſpendar? Rñdēte palatino. Neſcio: pparā te per cōfeſſionē tuā & ordina de rebus tuis: qz voci diuinē reſiſtere nō valeo. Ille videns aliter nō eſſe dixit. Juſtus eſt dñs & plures in domū meā declinātes inſequēs occidi: multis multa rapui: nec tibi dñe vnq̄ fidelis extiti neq; pauperib⁹ peperci. Et mirati ſunt oēs audiētes ei⁹ cōfeſſionē & cognouerūt i ei⁹ morte pcti penam a deo eſſe. Hec ceſarius.

¶ Ualerius vt legi ſatiſfaceret: fecit ſibi eruere oculum ſimiliter & filio. Exemplum. xlx

VAlerius ſolēs⁹ cuz fili⁹ ſu⁹ adulterio dānat⁹ eſſet a pře ſm legē quaz ipſe pater inſtituit vtroq; oculo priuari deberet: ac tota ciuitas ad honorē pris aliqnādiu repugnaret: ad vltimū vict⁹ ne lex a ſe ɔdita violaret: ſuo pri⁹ deide filij oculo eruto vtriq; viſuz vidēdi dereliqt ſicq; mirabil⁹ eq̄tatis tēperamēto ſe miſericordē patrē & iuſtū legiſlatorē oñdit. hec Arnold⁹ i narratorio ſuo

¶ Judex iniquus.

¶ Rex perſarum excoriauit iniquū iudicē. Ex.xlj.

REx perſarum cum deprehendiſſet quendam iudicem iniuſte iudicaſſe: iuſſit eū excoriari: et ſuper ſellā cute eius coopertam ſequētes iudices fecit ſedere: vt continue memores illius iniqui iudicis ſuppliciū timerent iniuſte amplius iudicare. ¶ Balliuus quidam recepit bouē et vxor vaccam. Exem.xlij.

BAlliuus quidā fecit nuptias filio ſuo: quidam autē habebat cauſam magnā corā eo: et dedit ei pulchrū bouē rogans vt vellet ſtare pro eo. Hoc audiēs aduerſarius illius: miſit vxori balliui pulchrā vaccam: rogans vt ſtaret pro eo. Que intimauit: et ſtetit apud balliuū: quod ipſe promiſit ſe facturum quod ipſa petebat: cum autē eſſet in ſtudio et balliuus pro illo qui dederat bouem nō loqueretur: dixit ille Bos loquere. Tunc reſpondit Balliuus. Bos non pōt loqui quia vacca nō permittit. ¶ Uidua quedam liniuit manum iudicis.

Exemplum.xliij.

UIdua quedam habebat cauſam in iudicio expediendam: et iudex iniquus protraxit ſibi cauſam de die in diem et ipſa conqueſta fuit vni prudenti viro de protractione cauſe ſue et ille dixit. Iudex iſte nō faciet finem cauſe tue: quin oporteat ante manū ſuaz ouinare. Et illa ſimplex mulier accepit auxungiam et ad iudicez acceſſit: et occulte ſibi manū auxinauit: et cōmotus dixit. Quomodo maculas mihi manū quid in hoc denotas? et illa. dictum eſt mihi quod nō habebo finem cauſe mee quin oporteat me ante manū vraz auxinare. Et ille corā oībus aſtātibus cōfuſe ſtetit: et ſine dilatione pre verecūdia cauſam vidue expediuit.

Prepoſiti et iudices non ſunt faciliter variandi. Exemplum.xliiij.

A Thiberio ceſare queſitū fuit quare prepoſitos populi nō frequēter mutaret ſicut et alij principes. Reſpondit in hoc ſe parcere plebicule. ſcientes enim iudices et penſatores ſe breuem habere penſationē emungunt vſque ad ſanguinē et qui recētes veniunt totum diſſipant quod inueniunt. Quod oſtendit exēplo cuiuſdā vulnerati qui cum iaceret in via nec amoueret multitudinē muſcarū superuenientes alter eſtimans quod hoc faceret ex imbecillitate abegit muſcas que operiebant vulnus. Ad quē ille. Male feciſti mihi: quia muſce quas abegiſti iam plene erant vnde parcius moleſtabant me: que autē ſuperuenient recētes acrius pungent. ¶ Aduocatus quidam perdidit linguam. Exemplum.xlv.

QUidam aduocatus mortuus eſt in cuius ore lingua eius nō eſt inuēta: et merito linguā perdidit mortēs qui ſepe eaz vendidit viuens in cauſis iniuſtis patrocinādo et ſcienter aduocādo propter fauorem et propter munera. Hec ceſ. ¶ Aduocato denegate ſunt indulgentie in agone. Exēplū. xlvj.

ADuocatus quidā in extremis laborās cum iam videret demones cepit a deo petere inducias: ſed quia in cauſis nō dabat inducias niſi vt cauſam protraheret et aduerſarium grauaret etiam a deo nō potuit obtinere quod petiuit: ſz mirabiliter mortuus eſt. ¶ Iudicare temerarie. ¶ Iudicantes alios duo peccata cōmittunt. Exemplum.xlvij.

IUuenis quidam cum quandā ſanctimonialem rapuiſſet et cum clerici corā beato Johanne elecmoſynario exprobrarēt excōicandū fore dicerēt reputa quod duas alas perdiderat: ſcz ſuā et illius ſanctimonialis cōpeſcuit eos btūs Johannes di. Nō ſic fratres nō ſic oſtendo vobis: quia vos iam duo peccata cōmittitis. Primo cōtra dei preceptū facitis: qui ait Luc.vj. Nolite iudicare et nō iudicabimini. Secundo quia neſcitis pro certo ſi vſque hodie peccēt aut peniteant. Ergo fratres nolite condemnare: et nō condemnabimini.

Frater quidam iudicauit comedentem feria ſexta de mane. Exemplum.xlviij.

FUerunt duo fratres magne vite in congregatione et meruerunt videre ſinguli gratiā dei in alterutro. Factum eſt autē aliquādo vt vnus ex eis egrederetur in ſexta feria extra cōgregationē et videret quendā manducantē mane et dixit ei. Hac hora māducas in ſexta feria. Die autē ſequēti facta eſt celebratio miſſarū ſecundum cōſuetudinē. Intuēs vero frater eius vidit gratiam que ei data fuerat diſceſſiſſe ab eo et cōtriſtatus eſt: qui cū veniſſent in cellaz dixit ei. Quid feciſti frater: quia non vidiſti ſicut pridie gratiam dei in te. Ille autē rīdēs dixit. Ego neque in actibus neque in cogitationibus cōſcius mihi ſum alicuius mali. Dixit ei frater eius. Es ne aliquod verbū vel ſermonē ocioſum locutus: et recordatus dixit. Etiam heſterno die vidi quendā mane māducātē et dixi. Hac hora māducas in ſexta feria hoc eſt peccatum meū ſz labora mecū ad duas ebdomadas: et rogemus deuz vt mihi indulgeat: et fecerunt: et ita poſt duas ebdomadas vidit frater gratiaz dei iterū venientem ſup fratrē ſuū: et cōſolati ſunt ei qui ſolus bonus eſt gratias referētes. Hec in vitaſpatrū. ¶ Senex quidam poſuit paruum ſaccum ante ſe et magnum retro ſe.

Exemplum.xlix.

FRatres āti qui cū ſemel in quadam cōgregatione de multorum fratrū vita et rebus plurimis detrahendo: et iudicando loquerentur. Abbas vero tacebat. Poſtea vero egreſſus

tollebat ſaccū magnū īplenit eū arēa ꝛ poſuit ſupra dorſuz ſuū:ꝛ ī paruo altero ſacco miſit aliā arenā ꝛ portauit eū añ ſe. Uidentes aūt ceteri frēs inquiſierūt ab eo q̄d eēt hoc exemplū. ꝛ rñdit di. Jſte ſacc⁹ q̄ multam arenam hȝ peccā mea ſūt: qm̄ multa ſunt: ꝛ ecce dimiſi ea poſt dorſū meū nolēs illa videre vt ꝓ ipīs dolēā vel plāgā: ſȝ ecce pauca delicta frīs mei añ oculos meos poſui ꝛ crucior in ipīs ꝯdēnans fratrē: ſȝ nō opȝ ſic iudicare ſȝ magis peccata mea añ me adducere ꝛ de ipſis cogitare ꝛ rogare deū vt idulgeat mihi. Q̄d audiētes prēs dixerūt. Jn ỽitate hec eſt via ſalutis eterne. Hec in vitaſpatruz. ¶ Bacul⁹ ſenis floruit in ſignum innocentie. Exēplū. l.

E Rat quidā in cenobio iā ſenex ꝓbatiſſimus monach⁹ ꝛ incurrit grauiſſimam egritudinē. cōfectuſq; nimia ꝛ intollerabili īfirmitate ꝑ lōgū tp̄s laborauit in dolorib⁹ multis: nec inuenire poterāt fratres qualiter ſuccurrerēt ei⁹ egritudini qm̄ ea q̄ neceſſitas īfirmitatis ei⁹ expectabat nō habebāt in monaſterio. Audiēs q̄dā famula dei de afflictione infirmitatis ei⁹ dep̄cabat prēm monaſterij vt eū ad ſuā cellulā tolleret ꝛ miniſtraret ei. maxime aūt q2 facili⁹ iuenire poſſet in ciuitate q̄ neceſſaria ei⁹ egritudini videbat. Precepit ergo pr̄ mōaſterij vt fratres portarēt eum ad cellulā famle dei. Jpa ỽo cū oī veneratiōe ſuſcipiēs ſenē ꝓpt nomē dei miniſtrabat ei ꝓ retributiōe mercedis eterne quaȝ credebat a xp̄o ſaluatore nr̄o recipe. Cūq; ꝑ tres ānos et ampli⁹ ſedule obſeq̄ret ꝛ miniſtraret famulo dei: ceperunt hoīes mēte corrupti ſ₂ ſcabiē mētis ſue ſuſpicari q̄nō ſincerā ſeniorꝫ hēt ꝯſciētiā de ỽgīe q̄ miſtrabat ei. Audiēs hoc ſenior exorabat diuitatē dn̄i nr̄i ieſu xp̄i d. t. Tu dn̄e deus nr̄ q̄ ſol⁹ cognoſcis oīa ꝛ vides q2 multi dolores ſūt egritudinis mee ꝛ miſerie ꝛ afflictiōis tāte infirmitatis q̄ ita me tāto tp̄e ꝯſumit vt neceſſariū habeā obſequiū hui⁹ famle q̄ mihi ꝑꝑ nomē tuū miniſtrauit: tribue ei dn̄e ꝯdignā mercedē in vita eterna ſicut dignat⁹ es ꝓpt bonitatē tuā ꝓmittere his q̄ ꝓpter nomē tuū egenis paupib⁹ ꝛ īfirmis ſuū exhibēt miniſteriū. Cū aūt appropinq̄ſſet dies tranſitus ei⁹ ꝯuenerūt ad eū q̄plurimi ſcti ſacerdotes ſeniores ꝛ frēs de mōaſterio: ꝛ dixit eis ſenior. Obſecro vos dn̄i prēs ꝛ frēs vt cū defūctus fuero tollatis baculū meū ꝛ plātetis eū ſuper ſepulchrum meum ꝛ cum radices emiſerit feceritq; fructum tunc ſciatis q2 munda eſt cōſciencia mea a famula dei que mihi miniſtrabat ſi autē non fronduerit ſcitote qm̄ non ſum mundus ab ea. Cū aīa viri dei exiſſet de corpe ſm̄ p̄ceptū ei⁹ ſancti ſeniores plātauerūt baculū eius ſup ſepulchrum ipſius ꝛ ſtatim frondiuit: accedēteq; tp̄e ꝓtulit fructū ꝛ admirati ſūt oēs glīficātes dn̄m. Ad tale ēt miraculū de vicinis regiōib⁹ multi veniētes glīficabāt grāz ſaluatoris. Nā ꝛ nos xp̄iani arbuſculā vidim⁹ ꝛ bn̄diximus dn̄z q̄ ꝓtegit oēs in ſinceritate ꝛ ỽitate ſibi ſeruiētes. hec in vitaſ. ¶ Jn diſcipulo de tp̄e.

¶ Senex q̄ duxit meretricē ſecū in heremū. ꝛ inuenerūt puerū ī capella: q̄ū poſtmodū idē pr̄ portauit carbones ī ſinu ſuo ꝟ hoc q̄re ī diſcipulo de tp̄e ſermo. xc. D. ¶ Judicium dei.

¶ Quidā fuit citatus vt appareret corā ſummo iudice infra. xl. dies: quo ī quadrageſimo die ſubitannee obijt. quere ſer. ix. P.

¶ Jtē q̄ ī agone ī iudiciū dei raptus eſt q̄ diſtrictā rationē exigit xp̄s ab eo. q̄re ſer. vj. O.

¶ Jurare falſum.

¶ De periurio ꝛ punitione eius. Exēplū. lj.

I Uuenis qui peccauit cū muliere coniugata ꝛ periurauit ꝛ infirmitate conſtitutus q̄ñ debebat cōſcare nec corpuſ xp̄i maſticare nec deglutire potuit donec veraciter ꝛ pure ſacerdoti confeſſus fuit: ꝛ ſic deus induſit ſibi peccata ſua: ꝛ ſic poſtmodum cōicauit ꝛ vitam in bono finiuit.

¶ Comeſtibilia mutata ſunt in lapides propter periurium. Exemplum. lij.

P Auper quidā dū a nautis eleemoſynā peteret nec reciperet dicēte nauclero cum iuramēto: deſiſte a nobis eleemoſynas petere: q2 nihil hic p̄ter lapides habemus tūc ſubiunxit pauper. Ergo omnia comeſtibilia vertantur in lapides ꝛ ſtatim propter periuriū quicq̄d in naui mādūcabile erat in lapides verſum eſt colore ꝛ forma rerū eadē permanēte ſicut pri⁹ erat. ¶ Diaboli deduxerūt omnia comeſtibilia. Exemplum. liij.

Q Uidā heremita ad pedem cuiuſdaȝ montis ī cuius curia ante feneſtrā eius demones ſe conueniebāt ꝛ de actibus diſcutiebāt ꝛ de ruinis hominū cachinabāt ꝛ ridebāt. Dū aūt magiſter demonū quereret accurreret a quodā veniēte demone ſi aliq̄d ad edēdū portaret. Rñdit q̄ ſic caſeuz: panē: butyrū: ꝛ farinā q̄ dederat ei quidā ruſtic⁹: ꝛ q̄ detulerat in teſtimoniū periurij ei⁹ q2 dū duo pauperes clerici peterent eleemoſynas: iurauit ꝑ ſanctā charitatē dei q̄ nihil ad edendū haberet q̄d eis dare poſſet: ꝛ cū adhuc iſtarēt dixit Diabolo do ſi aliq̄d habeo: ꝛ ſic cū oībus ad vos veni. Recedētes aūt demones p̄dicta ibidē dimiſerūt Que mane inuēta fecit heremita ī foueā p̄ijci ne aliq̄s inde guſtaret. Hec aūt dicebat demon ſecū detulerat in periuriū augmentum.

¶ Qui piurauerit ⁊ ſlãmis ſact⁹ ẽ. Exm. liiij.

Quidã decan⁹ eccl'ie Coloniẽ ſis quinq; marcas auri de pecunia ſue eccl'ie ſrī ſuo cardinali miſit mutuãdo. Quo decano mortuo canonici debitũ repetũt. ⁊ q2 ſup hoc nõ habebãt teſtes: ille principaliter debitũ negauit: qḋ ⁊ cũ iuramẽto firmauit. Qui rediẽs ad domũ in media via remãſit imobilis: ita vt nec ante ſe nec retro ſe moueri poterat: et ſilr' taciturn⁹ fuerat mutus. Jḋ in corde ſuo voluit vt ad locũ periurij rediret ⁊ ſuã malitiam manifeſtaret: ⁊ reſtitueret eccleſie pecuniam ſuam detentam iniuſte: ⁊ ſic ductus penitẽtia liberatus eſt. Hec Ceſari⁹.

¶ Infamantes iuſtum cum iuramentis quomodo puniti ſunt. Exemplum. lv.

Legit̃ in hyſtoria eccleſiaſtica: q̃ quidam patriarcha: fuit hieroſolimis iuſtiſſimus ita q̃ nõ ꝓpter rigorem iuſtitie a quibuſdã ſubditis odiebat̃ vnde impoſuerũt ſibi falſa crimina q̄ ẽt iuramẽto firmauerũt: ita q̃ niſi eſſet. Prim⁹ dixit. Igne pereã q2 nõ faciliẽ credebãt eis hoies ꝑꝑl' excellẽtiã vite iſti⁹ ꝑtiarche. Scḋs dixit morbo regio ledar. Tertiũ dixit ꝑdã. qḋ totũ ſic euenit ꝓpter pctm̃ periurij factũ cõtra inſontez. nã prim⁹ teſtis falſus cũ ol domo ſua: ꝓgenie ⁊ familia: ⁊ rebus mox exuritur. Scḋs a pedibus vſq; ad caput cõſumitur. Tertius talia audiens timens factum reuelauit. Ideo pre nimio luctu oculos perdidit.

¶ Quidam ſcienter periurauerunt ⁊ ſubitaneã obierunt. Exemplum. lvj.

Rex quidam francie nomine Lothari⁹: propter fornicationẽ excõicatus venit ꝓ ſua excuſatione cũ multis principibus ſecũ veniẽtib⁹ ad papã: excuſando ſecũ iuramẽto: quos oẽs papa abſoluit ⁊ ipſis ſacramẽtũ eucharíſtie porrexit tali conditione ſi falſum iuraſſent ⁊ indigne accederẽt infra anni illius ſpatium morerent̃: qḋ ex diuina vltiõe ſubſecutũ eſt. Nã ⁊ rex ⁊ nobiles ſlagitij cõſcij: ⁊ participes: in via reuerſionis de curia ſubitanea morte interierunt.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Quidã voluit peierare ⁊ bina vice genua flectens obmutuit: in ſignum ſue falſitatis ⁊ periurij. quere. ſermo. xlij. X.

Itẽ quidã iurauit ſuper ſepulchrum ſancti Pancratij: ⁊ manus adheſit ſepulchro. quere in diſci. de tempore. ſer. xliij. C.

Itẽ duo iurãdo obligauerũt ſe: vn⁹ ad penã lepre: alt' ad ignẽ bti ãthonij niſi ſic facerẽt: vt ꝓmiſerũt: ⁊ ãbob⁹ ſic accidit. q̄re ſer. xliij. B.

¶ Itẽ quidã ſciẽter recepit falſum iuramẽtũ ⁊ rapt⁹ ad dei iudiciũ grauiter plagatus eſt. quere ſer. xlij. B.

¶ Capitulum de. L. ¶ Labor.

¶ Deus remunerabit quẽlz paſſum. Exẽ. j.

Quidã ſenex lõge habebat aquã i cella ſua ad. xij. milia paſſuũ: vbi dũ ſemel iret haurire: defeſſus dixit qḋ neceſſe ẽ vt hũc laborẽ patiar: ſz veniã ⁊ habitabo circa aq̃s. Tũc ꝯuerſ⁹ retro vidit quẽdã eũ ſequẽtẽ ⁊ nũerãtẽ veſtigia ſua: ⁊ interrogauit eũ q̄s eẽt. Ille aũt dixit ei. Ego ãgel⁹ dñi ſum: et miſſus ſuz numerare veſtigia tua: ⁊ dare tibi mercedẽ ꝓ labore. Hoc audiẽs ille fortior ⁊ promptior factus eſt: ⁊ adhuc longius poſuit cellam. Hec in vitaſpatrum.

¶ Cõuerſus q̄dã laborauit in coquina: quem beata virgo conſolata eſt. Exẽplum. ij.

Legit̃ q̃ vn⁹ deuot⁹ fr̃ laic⁹ q̄ erat coquinari⁹ fratrũ multoꝝ: ⁊ in continuo labore fuit: ⁊ q2 frequẽter hoſpites ſuperueniebãt extra horam cõis prãdij vel cene. aliq̄n vix nũ tpis hr̃e potuit: vt orones debitas ꝑſolueret. Cõtigit quoq; vna die vt multis ſuperuenientibus fratrib⁹: tota die occuparetur in labore coquine. Tandẽ poſt cõpletoriuz ſatis tarde acceſſit ad orationes perſoluendas quaſdaz peculiares oratiũculas btẽ Marie more ſolito offerebat: ⁊ q2 fatigat⁹ fuit multũ ex labore ſomn⁹ ipſum inuaſit. q̄ excutere ſe ſomnũ conat⁹: magnã luctam habuit ſomno laſſuz corpuſculũ deprimẽte: ⁊ feruore deuotionis renitente. Cũq; ſic luctaret̃: apparuit ei dña pulcherrima dicẽs ei. Fili boneſtatis mihi feciſti vade ad dormiendũ. De cui⁹ aſpectu glorioſo ⁊ alloquio eſt multa cõſolatione repletus.

¶ Operari⁹ quidam orauit ꝓ diuitie: ⁊ ꝓ precio diurno. Exemplum. iij.

Legitur de quodam paupere operario qui panem pro ſe ⁊ pro pueris ſuis lucrabatur manibus ſuis. Accidit autez quadam die vt iret ad locum vbi conducebãtur operarij nimio mane: ⁊ ipſe neminem ibi inuenit. tunc cogitauit q̃ iret ad eccleſiã audire miſſam. Iuit ergo ad eccleſiaz ⁊ audiuit miſſam deuote rogãs deũ vt daret ei lucrari honeſto labore ſuo ita q̃ poſſet ſe ⁊ vxorem ⁊ pueros nutrire in hac vita ſine pctõ et deuotione detent⁹: cum diu remanſiſſet redijt ad locuz vbi aduocabant̃ operarij nimis tarde. ita q̃ omnes erant iam cõducti: tunc fuit deſolat⁹ ſicut ille in cui⁹ domo fortaſſis nõ erat panis nec argentũ. ⁊ dum triſtis de loco ꝯductionis recederet cogitãs quid poſſet facere: obuiauit cuidã diuiti burgẽſi: ⁊ q̄ſitus ab eo

cur nõ

cur noceet ꝯducti°. q̄ dixit ei quo ſibi cōtigerat ꝛ qūo audierat miſſā:ꝛ ſic neglexit ſemetipſū ibi: tunc cogitauit ille diues ꝙ oratiōnes ſue eſſent bone:ꝛ dixit ei. Uade iterū ad eccliam iſtā tota die ꝛ dabo tibi ſicut ceteris oparijs meis: tota bono corde ꝓ me. Ille aūt gaudēs ꝙ inuenerat vbi poſſet lucrari fuit ibi tota die manib° cōpoſitis ꝛ genib° flexis ꝓ diuite ro gās deū ꝛ diues miſit ſibi comedere ſicut ceteris oparijs. ſero rediēs habuit. xij. denarios ſicut alij:ꝛ addidit ſibi vnū panē vltra. ꝛ dū rediret ad domū ſuā ꝛ ad pueros ſuos obuia uit ei ēps i ſimilitudine hoīs ſenis honeſti ꝛ bñ induti:ꝛ dixit ei quātū dedit tibi diues ille illo die ꝓ ſeruitio tuo Rñdit. xij. denarios ꝛ vnū panē. Tūc dixit ille ſenex. Uade ad eū ꝛ dic ei ꝙ male ſoluit:ꝛ niſi melius ſoluat ꝛ plus det tibi: male ſibi erit. tūc ille rediūt ad diuitē:ꝛ dixit ei. Un° ſenex cui obuiaui remiſit me ad vos dicēs ꝙ vos nō dediſtis mihi ſufficientē mercedē. ꝛ dixit mihi ꝙ dicerē vobis ꝙ niſi meli° ſolueretis mihi male erit vobis. tūc diues dedit ſibi quinq̄ ſolidos partiſienſes. Et ille receſſit ꝛ iterū obuiauit ſeni. dixitq̄ ꝙ adhuc non ſolueret ſufficiēter: ꝛ ꝙ rediret ꝛ diceret ſibi ꝙ adhuc daret ſibi plus. Et tunc ille rediūt ꝛ diues dedit ſibi cētū ſolidos ꝛ vnā veſtē. Et eadē nocte apparuit ei dñs i viſiōe dicēs ꝙ niſi ille paup operari° rogaſſet ꝓ eo mortu° fuiſſet illa nocte:ꝛ dānat°. Tūc ille diues cōpunctus meliorauit ſtatū ſuū ꝛ vitā:ꝛ cepit dare eleemoſynas largas ꝛ eccleſias frequentare ꝛ bōa opa facere: ita ꝙ poſtmodū in bono ſtatu mortu9 eſt. ¶ Frater ioannes quidā voluit viuere ſicut angeli. Exemplum. iiij.

Abbas ioānes dicebat fratri ſuo maiori. Uellē ſecurus eſſe ſicut et angeli ſecuri ſunt ꝛ nihil operātes: ſed ſemper tātūmō deū laudātes. Et ꝓiecto pallio ſuo egreſſus eſt in heremū. factaq̄ illi ſeptimana egreſſus eſt ad fratrē ſuū. Cū aūt pullaret oſtiū illi nō aperuit frater dicēs. Tu quis es? ꝛ dixit. Ego ſū frater ioānes: rñdit ei. Frater ioānes angel° fact° eſt: et vltra inter hoīes nō eſt. Ille vō pl° pulſabat dicēs. ego ſum ioānes ꝛ noluit ei apire vſq̄ dū dies luceret. Mane aūt facto aperiēs oſtiū. dixit ad eum. Hō es ꝛ neceſſe habes operari vt paſcaris. Tūc ille proiecit ſe ad pedes eius dicēs. Indulge mihi abbas. Hec in vitaſpatrum.

¶ Frater quidam dixit: operamini cibū qui non perit. Exemplum. v.

Quidā frater pegrinus venit ad abbatē ſiluanū in mōte ſynai ꝛ vidit ꝙ fratres operabant ꝛ dixit eis. Quare opamini eſcā q̄ perit? Maria optimā partem elegit. Tunc ſenex dixit diſcipulo ſuo zacharie. Da illi codicē vt legat:ꝛ mitte illū in cellulā q̄ nihil hz. Hora aūt nona circūſpiciebat viā ille frater ſi forte vocaret eum ille ſenex ad comedēdū. Poſtq̄ trāſijt hora nona venit ad ſenē ꝛ dixit ei. Nunqd comederunt frēs hodie abbas? cūq̄ ſenex fateret ꝙ ſic: ait ille. Quare me nō vocaſtis? tunc dixit ad eū abbas ſiluanus. Tu hō ſpūalis es ꝛ nō habes neceſſe hac eſca: nos aūt tanq̄ carnales opus habem° comedere: ideo operamur. tu aū optimā partē elegiſti. legis oī die ꝛ nō vis carnalē eſcā recipere. Qð cū audiſſet: cepit penitere ꝛ dicere. Indulge mihi abbas. Tūc rñdit ſiluan°. Ergo neceſſaria ē martha marie: ꝓpter martha enim maria laudat. Hoc in vitaſpatrū.

¶ Laborādo ꝛ orādo ſaluat homo. Exm̄. vj.

Quodā tpe abbas anthonius dum reſideret i heremo ſpiritu tētat° accidie: cogitationibus diuerſis implicat° dicebat ad deū. Dñe ſaluari deſidero: ſed cogitatiōes varie me nō permittūt quid faciā in tribulatiōe mea: vel qūo ſaluari valeā dignāter oſtēde. Et poſt paululū ſurgēs quēdā ſibi ſimilē ꝯplicat ſedētē torquentē funiculū ſurgentē ex opere ꝛ orātē. Erat aūt angelus ad emēdatiōnē Anthonij deſtinatus a quo hūc ſermonē audiuit: ꝛ tu ita faciēs anthoni ſaluaberis. Et ille ſūmo gaudio cumulat°: accepta ꝯfidētia ſaluabat. Hoc i vitaſp.

¶ Labor preſēs nihil ē reſpectu pene future. Exm̄. vij.

Erat quidam ſenex in heremo interiori per multos annos in abſtinētia ꝛ in ſtudiō ſpūali nimis laborās aduenientes ad eū quidam fratres admirātes ei° ꝑſeuerātiā dicētes. qūo toleras tātū tā arduū ꝛ ſolitariū locū pr̄? Quib° ille rñdēs ait. Oīs labor toti° tpis quo hic dego nōdū vni° hore eternoꝝ tormētorū gehēne ſpatiū eſt. opꝫ ei nos: inquit: i paruo tpe vite iſti° ſuſtinere laborē ꝛ macerare paſſiones corporis nr̄i vt inueniam° in illo futuro ſeculo ꝑpetuā recōpēſatiōnē. Lachryme.

¶ Lachryme delent totum purgatorium. Exemplum. viij.

Uedaz mulier lachrymas xp̄i multū honorauit ꝓ tanto vt de° daret ei lachrymas cōpūctionis ꝑ quas euadere poſſet eternā mortē: quā de° exaudiuit: ꝛ illi tantas lachrymas cōpunctionis dedit que totam penam delerent quam deberet in purgatorio ſuſtinuiſſe.

¶ Laus humana.

¶ Laudez in bonis operibus querere eſt dānabile. Exemplum. ix.

QUidā ſenex dixit ꝙ ab hoīb⁹ ampli⁹ honoratur ac laudat᷑ non paruū dānū aīe patit᷑ qui aūt penit⁹ ab hoīb⁹ nō hono rat᷑ ſupꝰfluā gloriā a deo accipiet Itē dixit. Sicut fieri non pōt vt ſimul herba naſcat᷑ ⁊ ſemē: ita īpoſſibile eſt vt laudē ⁊ glo riā ſecularium hñtes ſimul etiā ⁊ fructū facia mus celeſtē. Itē dixit. Sicut theſaur⁹ mani feſtus minuet᷑: ita ⁊ virtus deperit publica. Nā ſicut cera a facie ignis ſoluit᷑. ita aīa ſꝑ laudē reſoluta perit ab intentione ſua. Itē dixit. Qñ cogitatio vane glīe vel ſuperbie te impugnat: ꝑſcrutare teipꝫ ſi oīa mādata dei ſeruaſti: ſi inimicos tuos diligis: ſi gaudes ī glīa inimici tui: ⁊ ſi ꝯtriſtaris ī deiectiōe ei⁹: ⁊ ſi apud te habes q̄ ſeru⁹ inutilis es ⁊ oībus hoīb⁹ plus peccator: ⁊ neqꝫ tu grande aliq̄d ſa pias tā̄ꝗ feceris. ſciēs ꝙ elata cogitatio oīa bona diſſoluit. ¶ Loqui. ¶ Qñ de bonis loquimur tūc angeli ſunt pñtes. Exm̄. x.

MAgnus vir q̄dā fuit de ſctis ſenioribus cui talē grām xp̄s donauerat reuelā te ei ſpūſctō vt videre poſſet qđ aliū nō videbāt. Referebat ergo ſctis fr̄ibus dicens ꝙ aliq̄ñ ꝗ plurimi fratres ſedentes ſimul lo quebant᷑ inter ſe ꝯferētes de ſctis ſcripturis q̄ ad ſalutē ꝑtinēt aīarū. Stabant ergo iuxta eos ſcti angeli letātes in hylari vultu ꝯſide rātes delectabant᷑ eñ de colloq̄o dei. Cum aūt aliud q̄dcūqꝫ inter ſe loquerent᷑: ſtatī an geli ſcti receſſerūt longi⁹ indignātes contra eos veniebāt aūt porci ſordidiſſimi ⁊ morbo pleni ⁊ volutabāt ſe inter eos. Demōes etiā in ſpecie porcoꝝ delectabant᷑ ꝑ ſupfluā ⁊ vanā loquelā eoꝝ. Beat⁹ aūt ſenior hec vidēs abijt in cellulā ſuā: ⁊ ꝑ totā noctē cū grādi fletu et eiulatu gemēdo ⁊ flendo flebat miſerias no ſtras. exhortabat᷑ enim fratres dicēs Cauete fratres a multiloquio ⁊ ab otioſis ſermoni bus linguā cohibere: q2 malos interitus aīe generāt: ⁊ nō intelligim⁹ q̄ꝛ ꝑ hoc deo ⁊ ſan ctis ei⁹ odibiles ſum⁹. Dicit eñ ſcriptura di uina: ꝑ multaloq̄a nō effugies pctā hec ei in firmā ⁊ vacuā efficiūt mentē atqꝫ animā no ſtrā. Hoc in vitaſpatrū. ¶ Bona loqui ⁊ audi re inducit ad perfectionem. Exemplum. xi.

UIrum valde dilectum ⁊ familiarē ha buimus philippū nobilē militem. me morabilis vite perfectiſſimū virum in quo iſtud memorabile frequēter aduertim⁹ ꝙ totum tp̄s ſuū vel in oratione aut deuotio ne continua: vel in ſctis collationibus expen debat. Nouerat eñ multos valde religioſos viros ⁊ feminas quas in grecie lōbardie bur gūdie: prouincie: gallie: flādrie: atqꝫ brabātie partibus q̄rēdo luſtrauerat: quoꝝ ꝟtutes mores ⁊ verba cū miro feruore ⁊ deſiderio re ferebat: ⁊ ad meliora ꝑ hec mētes audiētium excitabat: ſed auditores ſuos ⁊ collocutores mira oris grā cōpellebat vt ſibi aliq̄d dignū relatuqꝫ qđ audiſſent vel vidiſſent ī facto vꝉ in dicto bonoꝝ exponere dignarent᷑. et hoc q̄dē vltra ꝗ credi pōt in eo tantā deuotionē: tan tā letitiā: ⁊ tm̄ deſideriū excitabat vt iſtis ſo lis viuere credebat᷑. Sꝫ q̄d ꝟꝰ extraneū audi re ꝯtigerit q̄ſi eſſet ꝑcuſſus in capite cū mira anxietate ſpūs faciē auertebat: nec fruſtrat⁹ eſt fructu oris ⁊ auris bonoꝝ. ſ. q̄ libēter ꝓtu lit ⁊ audiuit cū de⁹ miro mō eū remunerauit etiā ī pñti. Uix ei habuit de oīb⁹ paternis bo nis neceſſariū vite ⁊ victū ⁊ tñ octo monaſte rioꝝ ciſtercienſiū ordinis fundator extitit in defeſſus: exceptis ꝯgregatiōib⁹ beginarū q̄s vſqꝫ ad. v. milia in diuerſis locis ⁊ eo ampli⁹ in xp̄i ſeruitio mācipauit. Ecce q̄d ſit ī bonis fame odorib⁹ delectari. ¶ Scti pres loquētes de diuinis obliti ſunt cibū ſumere. Exm̄. xij.

QUidā de ſctis ſeniorib⁹ ſaluationis cā ꝓfectus eſt ad aliū ſeniorē heremitā q̄ cum oī gau dio eū ſuſcepit: ꝓ cui⁹ etiā aduētu parauit ad refectionē ſenior lēticule cibū co ctū. Dixerūtqꝫ inter ſe vt pri⁹ more cōplerēt orōnes ⁊ pſalmodiā: ⁊ poſtea cibū caperent. Cū aūt ingreſſi fuiſſent pſallebāt: totūqꝫ pſal teriū cōpleuerūt. nā ⁊ de ſcripturis ſctis legē tes duos ꝓphetas recitauerūt. Iāqꝫ dies ab ierat: noxqꝫ ſiīr recedebat. Dū ergo orarent ⁊ intētē pſallerēt illuxit alia dies: ⁊ tūc p̄mū in tellexerūt q̄ꝛ iā nox trāſiſſet inter ſe de verbo dei loquētes: ⁊ ſpūales ſibi ſenſus exponētes Factū ē vt circa horā nonā ſalutātes ſe inui cē itavt reuerteret᷑ ſenex q̄ venerat ad cellā ſuā. Nā refectionē cibi q̄ parat⁹ fuerat obliti ſūt accipere: dū cibū ſpūalē acciperēt. Ueſpe aūt facto tūc ſenior inuenit ſibi ollā plenā ſic pa rata fuerat: ⁊ ꝯtriſtat⁹ dixit. Heu: q̄ꝛ obliti ſum⁹ ꝑcipere pulmētū iſtud. Hoc in vitaſpa. ¶ Quatuor virtutes quatuor heremitarum. Exemplum. xiij.

IN vitaſpatrū legit᷑ ꝙ erāt qua tuor heremite in vna domo qui quadā vice inter ſe ꝑ ſctā ver ba ceperūt requirere vnus alterū ꝙ diceret vnuſq̄ſqꝫ ſuā ꝟtutē in q̄ ipſe ſibi ꝑfect⁹ eſſe crederet. Unus dixit ꝙ eēt multū hūilis: in tm̄ ꝙ nullus eſſet in toto mū do q̄ videret᷑ ipſo peior. Alter dixit ꝙ eſſet pa tiēs. Terti⁹ ꝙ libenter audiret de deo loqui. Quartus ꝙ libenter oraret. Ecce ꝯcorditer orauerūt vt eis deus manifeſtaret quis eoꝝ acceptabilior eſſet: audierūt vocē dicentem, Primus me cepit: ſecūdus tenet: terti⁹ liga.

quarius me portat quocūq; vult.

¶ Quidā portauit ꝑ triēniū lapidem in ore. Exemplum.xiiij.

Dicebāt fratres de Agathone abbate q ꝑ triennium lapidē in ore ſuo portabat donec taciturnitatem tenere diſceret.

¶ Quidā.xxx.ānis ſeruauit ſilētiū. Exē.xv.

Tidim⁹ ſctm̄ theodonā ī ſua cella clauſum ⁊ ſolitarium vt dicebat.xxx.annis ſilētiū tenētē.de q̄ dicit ſocrates theodonas pr̄ triū miliū monachorū ſciētiſſimus grecaꝝ ⁊ latinaꝝ literaꝝ.xxx.an. tacuiſſe fertur.

¶ Paul⁹ ſimplex tenuit ſilētiū ex iuſſu ſancti Anthonij. Exemplum.xvj.

Paul⁹ ſimplex relicta vxore et poſſeſſione ad abbatem Anto.perrexit prima nocte iuſſus eſt ab eo vt eū expectaret orādo nec rediret q̄ ſtetit orādo ah cellam ſenis in eſtu toti⁹ diei ⁊ in rore noctis nuſq̄ ſe mouēs.Cū ꝟo ſemel in ꝯgregatiōe ſacꝫ interrogaſſet ꝙs pri⁹ fuiſſet an xp̄s: an ꝓphete ꝟecūdat⁹.Ant.eū abire ⁊ libere ꝑcepit q̄ ſtati recedēs ſilētiū vſq; ad pſis īperiū obſuauit.

¶ Senex q̄dā noluit deſuper celeſtib⁹ loqui. Exēplum.xvij.

Anachoreta quidā cū veniſſet ad q̄ndā abbatē ſuſcepit eū cū letitia:⁊cū ſe alterutrū āplexi fuiſſēt cepit anachoreta de ſcripturis ſctis ⁊ celeſtib⁹ reb⁹cōferre. Tūc ſenex ꝟtit faciē ſuā ad aliū ſſem ⁊ nullū dedit ei rn̄ſum.Iſte ꝟo videns q nō loq̄ret ei:egreſſus ē triſtis:⁊ dixit diſcipulo ſuo. Sine cā tāti itineris laborē aſſumpſi vt venirē ad eū q̄ mecū loq̄ dedignat.Ingreſſ⁹ aūt diſcipulus dixit ei.Propter te venit iſte hō magn⁹ ⁊ tu nō vis loq̄ cū eo.Rn̄dit ille.De ſupioribus eſt:⁊ celeſtia loquit ego aūt de inferioribus ſū:⁊ vix terrena loq̄ poſſuꝫ.Si mihi locutus fuiſſet de paſſionib⁹ monachoꝝ:forſitam rn̄diſſem ei:ſi aūt de celeſtib⁹ loquit: ego me neſcire ꝯfiteor. Egreſſus ergo diſcipul⁹ dixit ad anachoretā.Senex iſte noſter nō vult deſuper celeſtib⁹ loq̄:ſꝫ ſi q̄s de paſſiōib⁹ ei⁹ ei locut⁹ fuerit:rn̄det ei.At ille cōpūct⁹ in hoc ſermōe.ingreſſus ad ſenē dixit.Quid faciam ab his:qr paſſiōes cordis dn̄ant mihi?Tunc ſenex reſpexit in eū gaudēs ⁊ dixit.Nō bn̄ veniſti pater:apriā ego os meū ⁊ iplebo illud bonis tuis.⁊ ex hoc ſermōe ille edificat⁹ dixit ei. In ꝟitate bona eſt vita hec q̄ tenes.⁊ vera.

¶ Phi dilexerūt taciturnitatē.Exēpluꝫ.xviij.

Tres phi īterrogati qr ſic taciturnitatē amarēt rn̄dēs prim⁹.ſ.ſocrates dixit.Loqui me ſepe penituit:tacuiſſe ꝟo nūq̄. Scd̄s ph̄s dixit. Null⁹ ſtult⁹ tacere pōt.Terti⁹ ph̄s dixit.Os vnū ⁊ aures duas a natura recepimus.q.d.multa debem⁹ audire:pauca vero loqui.

¶ Sctimonialis quō punita eſt ꝑꝑ loq̄citatē. Exemplum.xix.

Fuit q̄dā ſctimonialis q̄ carnis q̄dē ꝯtinētiā hn̄s:ſꝫ ꝑ caſtitatem ⁊ ſtultiloquium nō declinabat. hec cum defuncta eſſet et in eccleſia ſepulta eēt nocte eadē vidit cuſtos eccl̄e eā ah altare adduci ⁊ ꝑ mediū ſecari:⁊ pars vna igne cremabat:⁊ alia remanebat intacta.cuius cōbuſtiōis ſignū in marmorib⁹ appebat: ac ſi ibi mulier corpal̄r fuiſſet cōcremata.

¶ In diſcipulo de ꝓe.

¶ Loquētib⁹ bona ⁊ deifica aſſiſtūt āgeli:ſed loquētib⁹ mala aſſiſtūt diaboli.ſer.xcviij. D.

¶ Itē btūs Ignatius ſemꝑ notauit Ieſum qr hoc nomē fuit ſcriptū ī corde ſuo.hoc q̄re ſer. xcvj. Luſores.

¶ Luſores quō crucifigūt ⁊ vulnerāt Ieſum chriſtum. Exemplum.xx.

Oneſt⁹ q̄dā vir in nocte ſācta paſcentes ad matutinas ſurgēs trāſiuit ah cellariū in platea in quo iuuenes luſores ad ludū theſſeꝝ ſedētes blaſphemiis ⁊ iuramētis inuicē ꝯtēdebāt.Trāſiēs autē ciui⁹ inuenit hoīem ignotū plagatū miſerabil̄r ⁊ ſanguine cruētatū.Qui cū q̄reret actorē leſiōis tāte q̄s eēt.Rn̄dit.Iſti iuuenes q̄ hic in cellario ad theſſeres ſedēt.Mox igit igreſſus ciui⁹ ludētes duris ꝟbis īterrogauit cur hoīēz ignotū igreſſum ad eos tā crudeliter ꝟberaſſent?Attoniti iuuenes negauit aliquē ad eos intraſſe.Poſtq̄ ꝟo nullū ab eis ꝟbo vel ꝟbere laceſſitū ꝯſiderarēt mox concite ſurgentes oēs querūt hoīem cruētatū nec inuenerunt ꝯuerſi ſinguli ad ſeipſos aduertūt q cū iuramētis ⁊ blaſphemiis ſuis rurſus xp̄m vulnerauerūt ⁊ cōtumeliis martyrizauerunt.Unde apl̄s.Rurſum crucifigētes filium dei.

¶ Luſor proiecit ſagittam verſus celum. Exemplum.xxj.

Quidam iudaius ludo teſſerū adeo deſperatus eſt vt arrepto arcu ſagittam in aerem iaceret:quaſi in ipſum celuꝫ dn̄m ꝑcuſſurus:⁊ mox reuerſa ſagitta ante faciem iacētis ſanguine recenti totaliter infecta reperta eſt.Qui territus ⁊ cōpunctus cōfeſſus eſt ⁊ vitam ſuam cum mira patientia ⁊ ſcorrectione correxit.Hec Guill.

¶ Luſor tradidit ſeipm demonib⁹. Exē.xxij.
Quidā fuit q̄ cū luderet ad taxillos ⁊ oīa
amiſiſſet vno denario tm̄ excepto dia-
bolo ſe cū corpore ⁊ aīa tradidit ⁊ in ſi
gnū hui⁹ poſt multas blaſphemias ⁊ denariū
piecit. Et cum mane facto ſolus iret ꝑ viā ob
uiauit duob⁹ demōib⁹ in ſpē humana q̄ dixe-
rūt ei ꝙ eſſent dn̄i ſui demones quib⁹ ſe tradi
derat: ⁊ in ſignū hui⁹ denarium quē piecerat
oſtenderūt ei ⁊ dixerūt ꝙ iret ante eos q̄ vene
rāt ad eū ad ꝯducēdū ad locū ſuū. Qui roga-
uit eos vt ꝑmitterēt eū redire ad domū ſuā: ⁊
poſt duos dies ſeq̄ret q̄cūq̄ ire vellēt. Qđ cū
factū eēt. Prima die māſit i domo ſua triſtis ⁊
deſperās. nō tn̄ alicui pādens neq̄ comedēs
neq̄ bibens. Cū aūt die ſequenti quedā mu-
lier trāſiret ante domū ei⁹ paupera īfantulū
iter brachia portās petēs ꝓpter deū de pane
ſuo ille dixit ꝙ nō daret ei niſi peteret amore
dn̄oꝝ ſuoꝝ. ſ. demonū cū q̄b⁹ erat iturus qui-
bus ſe tradiderat: qđ illa facere abhorruit: ſꝫ
iuit ad amicos illius ſuadēs eis vt req̄rerent
ab eo diligēter quid eſſet qđ ille dixerat ⁊ eū
cuſtodirent. Quod cū feciſſent ⁊ ille eis totā
veritatē manifeſtaſſet: incepit clamare. Ecce
veniūt vt me ſecum deferant: ſinite me ire ne
violenter me rapiant. Cum autem detinerēt
⁊ ad penitentiam prouocarent: demones in-
uiſibiles ab eis eum inter manus eoꝝ ꝓſtra
uerunt ⁊ eum occiderunt.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Luſor qui iurauit ꝑ oculos dei et excecat⁹
eſt. Hoc q̄re in ſer. xij. J.

¶ Itē xp̄ian⁹ luſit cū iudeo ⁊ iudeus blaſphe
mauit xp̄ꝫ ⁊ mr̄eꝫ ei⁹ ⁊ ſubitanee obijt ⁊ xp̄ia
nus fact⁹ ē amēs ⁊ vitā dira morte miſerabili
ter finiuit. ſer. xij. R.

Wiles erat luſor magn⁹ quē diabol⁹ de ludo
ſuſtulit cū corpore ⁊ aīa abduxit: q̄ ampli⁹ nō
eſt viſus. ſer. xij. Q.

Rurſus diſcipul⁹ btī Cirilli ep̄i dānat⁹ eſt pro
pter ludū. quere ſer. xij. W. ¶ Luxuria.

¶ Puer in heremo nutrit⁹ ꝯcupiuit āſeres. i.
mulieres. Exemplum. xxiij.

Iuuenis heremita q̄ in heremo a pueri-
tia fuit nutrit⁹ ibat cū abbate ſuo ad ci
uitatē Et cum vidiſſet mulieres in cho
rea ⁊ q̄d eēt ab abbate q̄ſiuit ſollicite: cui ab-
bas. Anſeres ſūt: ⁊ reuerſus puer ad clauſtrū
flere cepit. Cui abbas. Fili q̄d vis? Pater volo
comedere de illis anſerib⁹ quos in ciuitate vi
di. Tūc abbas cōuocatis fratrib⁹ dixit. Conſi
derate fratres mēte ſollicita ꝙ ꝑiculoſus eſt
mulieris aſpect⁹ nā hic innocēs puer q̄ prius
mulierē nō viderat in heremo nutrit⁹ fuerat:
⁊ ſolo viſu mulieris igne carnalis concupiſcē
tie eſt accēſus ⁊ inflāmatus. Unde nihil tam

dānoſum bonis morib⁹ ꝙ in aliquo ſpectacu
lo reſidere ⁊ mulieres ſollicite inſpicere. Da-
uid enim oculos ſuos iniecit in mulierem et
illicito appetitu ductus homicidium ⁊ adul-
terium perpetrauit ⁊ niſi incaute mulierē re
ſpexiſſet: in tantam tentationem carnis mi-
nime incidiſſet. hoc pe. de amore.

¶ Filius regis q̄ ꝯcupiuit demones q̄ ſeducūt
homines. Exemplum. xxiiij.

Quidam rex filios mares hr̄e non pote
rat. tandē aūt naſcit̄ ei fili⁹ ſed peritiſ-
ſimi medici dixerūt ꝙ ſi īfra. x. ānos ſo
lem videret oculoꝝ lumine priuaret̄. qđ rex
audiēs excidit ſpeluncā in quadā petra ⁊ ibi
filium vſq̄ ad tp̄s predictum incluſit ⁊ eū ibi
vſq̄ ad tp̄s predictum diligēter nutriri fecit.
Finito autem. x. anno puer de antro reducit̄
nullarum mūdanaꝝ rerum per viſuꝫ habēs
notitiam: tūc oīa oſtendebant̄ ei in vno loco
viri: ⁊ in alio loco mulieres: ⁊ ſic de alijs reb⁹
Interrogatis ꝓ oībus ſingulaꝝ reꝝ cū no
mē mulieꝝ ſollicite q̄reret. vnus in loco dixit.
Demones ſunt q̄ ſeducūt hoīes. Oſtēſis igit̄
ſibi oīb⁹ interrogauit rex pueꝝ q̄d ſibi magis
placeret ex oīb⁹ q̄ vidiſſet. Puer rn̄dit. Demo
nes q̄ ſeducunt hoīes. Uide ergo ꝙ allectiuo
res eſt mulieris facies.

¶ Sacerdos in agōe dixit. recede ignicul⁹ ad
huc viuit. Exemplum. xxv.

Quidam ſacerdos deuotus
cōmiſſam ſibi eccle
ſiam cū magno timore regebat: q̄
ex parte ordinis acceperat p̄ſbyterā
nā quā in vxorem habuit ante ſa
cerdotiū. vt ſororē diligēs: ſꝫ cāvt peſtē fugiēs
ad ſe propius accedere non ſinebat. anno au
tem quarto ordinis ſui grauiter febre corre-
ptus ad extrema eſt ductus. Cunq̄ preſbyte
ra eum reſpiceret ſolutis iam membris quaſi
in morte diſtentis aure naribus eius appoſi
ta ſic ꝙ ſpiraculum ei ineſſe volebat dignoſce
re. qđ ille ſentiens cui tenuiſſimus inerat ſta
tus quāto, niſu valuit erupit dicens. Recede
mulier a me adhuc igniculus viuit paleam
tolle. Hec Gregorius.

¶ Leo papa abſcidit ſibi manū quam mulier
oſculata fuit. Exemplum. xxvi.

Leo papa ī die re
ſurrectiōis xp̄i cū miſſā celebrarēt
⁊ fideles cōicaret: q̄dā mulier ei⁹
manū oſculata fuit ⁊ ex hoc i eū car
nis vehemēs tētatio iſurrexit. vir dei eādem
manū ſe ſcādalizātē penit⁹ āputauit ⁊ a ſe re
iecit. Interea murmur oriebat̄ i ꝑplo cur ſū-
mus pōtifex diuina more ſolito non celebraret:
tūc leo ad brāꝫ ꝟginē ſe ꝯuertit ⁊ ei⁹ ꝓuidēte

totaliť ſe cõmiſit. Illa ꝟo ↄtinuo ſibi affuit et ſuã manũ ſcĩſſimis ſuis mãib⁹ reſtituit ⁊ reformauit iubẽs vt ꝓcederet ⁊ ſacrificiũ ſuo filio imolaret. Leo igiť papa oĩ ꝑplo ꝙ ſibi ↄtigerat publicauit ⁊ manum reſtitutam olbus oſtendit hoc vez ad actum mul'eris.

¶ Senex q̃dam dixit mortuũ eſt corp⁹ meũ ⁊ impregnauit puellam. Exẽplum. xxvij.

Erat ſenex infirmatus cum in egyptũ ire vellet vt fratres minus grauaret dixit ei abbas moyſes. Nõ vadas q̃m in fornicatiõe caſur⁹ es. Qui ↄtriſtat⁹ dixit. Mortuum eſt corp⁹ meũ ⁊ tu mihi ita dicis. Cũ ergo iuiſſet ⁊ quedã virgo ex deuotione ei ſeruiuiſſet: ille ↄualeſcẽs eã violauit q̃ cũ filiũ peperiſſet ſenex puerũ ĩ vlnas ſuſcipiẽs ĩ die magne feſtiuitatis q̃ iſtituta erat eccleſiã intrauit corã multitudine fratrũ. Cum aũt oẽs ſterent dixit. Videtis infantẽ hũc fili⁹ eſt inobedientie. Cauete ergo vobis fratres: q2 in ſenectute hoc feci. ⁊ orate pro me. Et pergens ad cellulam ſuam ad priſtinum ſtatum ꝑuenit. Hoc in vitiſpatrum.

¶ Quidã ꝓpter tẽtationẽ carnis ꝓiecit ſe ad pedes beſtie vt eũ deuoraret. Exẽ. xxviij.

Eracius refert de ſeipſo dicens. Ego cũ tentatione carnis vrgerer: timẽs indicare magr̃o meo abij ad q̃ndã ſenẽ iã ſeptuagenariũ qui ſolitarius in heremo habitauit ⁊ anxietatẽ meã retuli et qui dixit mihi. Non ſit tibi noua res quam pateris. Nam ⁊ ego vt vides admodũ ſenex per. xliij. annos ĩ cella iſta ſaluti mee vacãs hmõi tẽtatiõe vſq; ad pñs ſollicitor: malui tñ magis mori q̃ illecebris cõſentire. Vñ hic ſemel egreſſus nudũ me añ ſpelũcã cuiuſdã fere ꝓiecivt ĩpauentẽs deuoraret me: ſed cũ illa veniẽs a capite vſq; ad pedes me lambuiſſet: cogitãs ꝙ forte de⁹ mihi parceret ad cellã redij: ⁊ ecce poſtmodũ diabolus ſe transfigurans in ſpẽm cuiuſdam puelle quã aliq̃n viderã ⁊ ſuꝑ genua mea ſedẽs ita me ↄmonuit vt pene me cũ ea coiſſe putarẽ. Iratus igitur dextera mea percuſſi eã ⁊ ſtatim euanuit ſed per totũ biẽniũ fetorẽ manus qua eam percuſſeram ferre nõ potui. Inualeſcente igitur tentatione anxius ad deſertũ perrexit: ⁊ inueniens modicũ ſpẽtẽ manu eũ tenẽs ⁊ caput eius fricãdo cõterens ad genitalia mea poſui. vt morſu eius perirẽ. Cumq; nec ſic me momordiſſet audiui hãc vocẽ ad me dicẽtẽ vade in pace. Ob hoc eñ permiſi te moleſtari vt ĩfirmitatẽ tuã cognoſceres: ⁊ ad auxilia diuina ↄfugeres: ⁊ ſic ad ꝓpria reuertens cum fiducia vſq; huc hic ſedeo.

¶ Maria liberauit adoleſcentem a tentatione carnis. Exemplum. xxix.

Miles quidam erat adoleſcens cũ quodam milite dño ſuo qui beneficiarius erat habitabat: et licet etate floreret amplius tñ florebat ꝟtute ꝟginitatis. Inuidia operãte diaboli ab vxore dñi ſui grauiſſime cepit tẽtari q̃ cũ annũ eadẽ inceſſanter tẽtatione laboraret: tanq̃ ei intolerabilis eſſet remota ꝟecũdia dñe ſue qõ peteret. a qua repulſam paſſus ampli⁹ affligebať. caſta enim rapuit mr̃ona ⁊ viro ſuo fideli. Veniens ergo ad quẽdã heremitã paſſionẽ ſuã ill' cũ lach: ymis cõfeſſus eſt cui vir ſctũs fiducialr̃ rñdit. Ego dabo tibi ↄſiliũ vt deſideriũ tuũ ↄſequať effectũ. per ãnũ inq̃t ſingulis dieb⁹ ſi fieri põt in ecclia dñã noſtrã dei genitricẽ Mariã cẽties cũ totidẽ venijs ãgelica ſalutatiõe ſalutabis ⁊ q̃dq̃d volueris per illã obtinebis. Sciebat eñ ꝙ caſtitatis amatrix iuuenẽ caſtũ ĩ ĩ certo re poſitũ nõ deſereret. Cũq; iuuenis intra ſimplicitate dñe nr̃e miniſtr. obſequiũ ipenderet die quadã ſedẽs ĩ mẽſa dñi ſui: recordat⁹ ẽ ꝙ dies eadẽ termin⁹ eſſet anni: ⁊ ſtatim ſurgens equũ ſuũ aſcẽdit: vicinãq; itrãs ecclñã oratiões ſolitas ĩpleuit. Qui cũ exiret de ecclia vidit mr̃onã pulcherrimã equũ per frenũ tenẽtem. Miratus q̃nã eſſet illa rñdit. Placet tibi ne ſpẽs mea. Rñdẽte milite. nunq̃ pulchriorẽ te vidi: illa ſubiũxit. ſufficeret ne tibi ſi me poſſes in vxorẽ hr̃e. Cui cũ rñderet. Cuilibet regibꝰ ſufficeret ſpẽs tua. ⁊ brũs q̃ iudicaretur tuo ↄſortio dign⁹. Subiecit illa. Ego vxor tua ero accede ad me ⁊ dabo tibi oſculũ. Dixitq; mõ initiate ſũt nuptie: ⁊ tali die corã filio meo ꝑficient. Ex quo ꝟbo cognouit eã eſſe matrẽ dñi ⁊ ab illa hora a tẽtatiõe ꝑdicta liberat⁹ ẽ: vt etiã vxor dñi ſui miraret. Hec cũ heremite recitaſſet per ordinẽ ille genitricis dei pietatẽ ſimul ⁊ humilitatẽ ammirat⁹ rñdit. Ego interreſſe volo diei nuptiarũ tuarũ iterim de reb⁹ tuis diſpõas. Qõ cũ feciſſet ⁊ heremita veniſſet ad. diẽ ꝑfixũ: dixit iuueni. Sẽtis aliq̃d doloris. Rñdẽte illo. Nõ. Cũ ſcdõ poſt horã idipſm ab eo ſciſcitareť: rñdit. Modo ſẽtio. Qui poſt paululũ agonizãs ſpm̃ exalauit: ⁊ celeſtẽ thalamũ ꝓmiſſas nuptias celebratur⁹ intrauit.

¶ Luxuria oſtẽdit ſe iuueni ĩ ſpecie turpiſſime mulieris. Exemplum. xxx.

Quidam ſanctus pater infantulum in ſilua nutrierat. qui cum ad annos pubertatis deueniſſet valde a ſpiritu fornicationis vexabatur: et noluit ad ſeculum cauſa libidinis redire: ⁊ hoc cernens vir ſanctus multum doluit. Et cum per duos ãnos in illa tẽtatione blãdis exhortatiõib⁹ retinuiſſet, eũdẽ tñ ad vltimũ dixit ꝙ nullo mõ ſuſtinere poſſet. Dixitq; eidem vir ſctũs. Vade ĝ ⁊ duc vxorẽ: ⁊ mr̃imonio poteris ſaluari. Recedente iu.

uenis:⁊ tūc dixit vir ſctūs. Unū ſ de grā peto vt nūq̄ ad ſclz redeas q̄ prius ad lōcē q̄ ē i ſilua accedas ⁊ ibidē .xl. dieb⁹ ieiunare debeas rogās dn̄z vt tibi vxorē bonā elargiri dignet̄. hoc ē magnū dei donū. q̄r Eccl. xxvij. ſcribit̄. Mulieris bone btūs vir. Accipe de pane inquātū velis. acq̄euit iuuenis. Cū aūt p. xx. dies ieiunaſſet dū in orone p̄ſiſteret maximū ſenſit fetorē q̄ cū ſpaciū duaꝝ horaꝝ excreuiſſet: tādē vix tolerare poterat. Et ecce q̄dā mulier turpiſſima oculis lippa: ac ēt ſcabioſa tota ex q̄ q̄dē muliere fetor ille p̄cedebat apparuit iuueni dī. Ubi es amice: p̄ mltū t̄p̄s te q̄ſiui multū te diligo ſup oīa te appeto. Queſiuit iuuenis Quid vis tu turpiſſima ac ēt feditate itolerabili īduta. Inq̄t illa te volo te cupio p̄ te huc veni multū te q̄ſiui. volo q̄ dormire debeas mecū. Tūc iuuenis cepit in ei⁹ faciē ſpuere. Abſit a me q̄ talē habeā amicā tā ſordidam ⁊ tā turpē. Rurſum inq̄t ille q̄s es tu. vn̄ venis aut q̄uo vocaris. rn̄dit illa. Ego ſuz peccm̄ luxurie. iā ſūt duo anni q̄ cepi te q̄rere: ⁊ hoc q̄n p̄rio tētatiōes carnis ſumpſiſti. Inq̄t ille. Si ſciuiſſem q̄ peccm̄ luxurie ita feridū eēt ⁊ ēt tā abomiabile nūq̄ ad mūdū reuerti voluiſſem: āmodo ſeruabo deo v̄ginitatē. Et reuerſus ad viꝝ ſctm̄ hmōi viſionem ſibi narrauit. Rn̄dit vir ſctūs: cū gaudio. Si vſq̄ ad. xl. dies expectaſſes maiora tibi reuelata fuiſſēt. Et iuuenis deo ſeruiēs in v̄ginitate p̄māſit. Hoc in vitaſpatrū. ¶ Mulier q̄dā petijt pulchrū iuuenem. Exemplum. xxxi.

Ulier quedā in pulchꝛū quēdā clericū iuuenē oculos iniecit vt ei diceret. Si meis volueris vti amplexib⁹: oīa mea tua erūt. Quo pluries recuſante: illa eū coraꝫ iudicib⁹ de oppſſione accuſauit. Miſſo ſ eo p̄ iudicē in locū dānatoꝝ: illa ſimulāre luxuria demētatā ab eo ſe ſimulās muꝝ p̄ ſcalā aſcendit: deorſum ſe p̄cipitauit ad cōmixtionē illū ſollicitauit ſꝫ nō p̄fecit. Quo cognito iudices innocētē extrahētes tāq̄ magnū maleficum miſerūt i ignē. Qui cū arderet ita vt eū patēti bus coſtis pulmo videret̄. Aue maria cūctis audiētib⁹ declamat. Morꝫ vn⁹ mulieris cognatus ſtipitē ori illi⁹ imittēs dixit. Ego auferam orationes illas ⁊ ſuffocauit eum. Cuius oſſa in campo ſepulta multa miracula fecerunt: ⁊ ſuper tumbaꝫ eius eccleſia eſt fabricata. Hec Arnoldus.

¶ Cleric⁹ q̄dā dixit in foro ad mulierē. Prepa para te ad cōmixtionē. Exemplū. xxxij.

Uidam clericus mulierem quandam turpiter amabat. Ueniens autem pariſius in omni ſapientia ⁊ deuotione p̄ficiebat ⁊ ſic ad p̄pria remeauit vbi a p̄dicta muliere turpiter agitatus ille eam in plateam publice duxit ad cōicandū ſibi q̄r aliter peccm̄ fugere nō potuit. A quo illa cōfuſa audiuit eū tria documēta in ſcolis didiciſſe. p̄imo vt deū ſup oīa timeā: q̄r vbiq̄ p̄ns ē. ſcdo q̄r tā ordinat⁹ vt ſacri legiū fugiā trāſgreſſionē: votū: furtū: imūdiciā: ⁊ idolatriā q̄ oīa trāſgredior ſi tecū cōicauero: p̄ter cetera incōmoda ſequētia p̄pter momētaneā delectationē ⁊ vilē. Tertio p̄pter te incurro irā dei: ſcādalū p̄ximi ɔtēptū mei ⁊ penā īferni. Et ſic mulier cōpuncta ex v̄bis ſuis egit p̄niam.

¶ Mulier q̄dā voluit p̄uocare viꝝ dei ⁊ ſubitanee obijt. Exemplum. xxxiij.

Uidā vir vite venerabilis decreuerat: vt vltra mulierē p̄poſito nō videret: q̄r nō ſpernebat ſexū ſꝫ ex cōtēplata ſpē tētationis incurrere metuebat viriū. Q̄d quedā mulier audiēs audacter aſcēdit in mōtē neq̄ in eius aſpectū īpudēter p̄ruppit. At ille paulo lōgi⁹ intuēs ⁊ veniētia ad ſe muliebꝛia indumēta ɔſpiciēs ſeſe i orōnē dedit: ⁊ i terrā faciē depoſuit: ⁊ eo vſq̄ p̄ſtrat⁹ iacuit q̄ īpudēs mulier a feneſtra cellule illi⁹ fatigata recederet. Que die eadē mox de mōte deſcēderat vitā miſerabilr̄ finiuit: vt ex mortis ei⁹ ſnia daret̄ itelligi q̄ valde oīpotēti deo diſplicuit q̄ ei⁹ famulū auſu īprobo ɔtriſtauit. ¶ Punitio corp̄is ɔ̄ tētationē carnis. Exemplum. xxxiiij.

Atrona q̄dā nobilis die quadam cū in caſtro in quo manebat ſola eſſet ſubito tam valide eſt inflammata vt ignē amoris tolerare nō poſſet ſꝫ ad portarium caſtri diſcedēs vt ſibi ɔmiſceri vellet multa īſtātia ſupplicauit. Cui ille rn̄dit. Quid ē hoc dn̄a q̄ loq̄ris vbi ē ſēſ⁹ tu⁹: reſpice deū attēde honorē tuū. Illa nihil hoꝝ curās cū a portario repl̄aꝫ pateret̄ nutu dei d̄ caſtro exiēs ad flumē q̄ erat ad pedē caſtri cucurrit ⁊ aq̄s gelidiꝫ ſe imerſit ⁊ tādiu ſedit dōec fomitē libidinis extigueret Tunc ad portariū rediens ⁊ de repulſa grās agēs dixit. Si mihi dares mille marcas auri non modo paterer q̄ pauſoante rogaui ⁊ reduxit in locum ſuum.

¶ Saltatrix ſubitanee obijt. Exēplum. xxxv.

Altatrix cū adulterio luctabat̄: ⁊ cum ceſſaſſet ſubitanea morte percuſſa miſerabiliter expirauit. Hoc Guillel.

¶ De obitu cuiuſdam luxurioſe mulieris. Exemplum. xxxvi.

Ulier quedaꝫ luxurioſa nimis nocte vero quadam anteq̄ moreretur ad tribunal chꝛiſti rapta eſt. In cuius circuitu vidit ſanctos infinitos. Alabus vero in mediuꝫ deducitis illa ad glo[r]iam: iſta ad ſupplicium

vocabat. Cū p̄dicta mulier hec videret accuſante cōſciētia manus ſupplicat ad iudicē te tēdit. Cui⁹ ille miſerat⁹ ait. Qui me rogaſ? da mihi minimū digitū tuū ⁊ ego tibi man⁹ meas. Ac ſi diceret. Da mihi modicā fidē q̄ de vitijs te emēdas: ego tibi grāz meā. ſicq̄ euigilauit. Que cū viſuz retuliſſet cuidā religioſe matrone: ait. Miſera emēda vitā tuā ſatis eſt ammonita eo. ⁊ illa timuit: ſed cito timor ceſſauit. Cūq̄ rurſū vitijs ſubijceret ām̄onitioni flagella addunt. Nā cū p̄ acerrimas infirmitates expiraſſet duo canes an̄ domum ſuā ſe momorderūt ſupuenerūtq̄ oēs canes ville ⁊ intrātes domū lintheamē corpori ſuppoſitū dentibus cōminuerunt q̄uis tādē a ruſticis expulſi ſunt. Cadauere vero ſepulto canes redeūtes ad ſepulchrū eius fecerūt ſicut prius. Puto q̄ aīa modicum habuerit pacis ſicut multi q̄ viderūt interpretati ſūt. hec Ceſ.

¶ Plaga illi⁹ q̄ violauit v̄ginē. Exm̄. xxxviij.

Quidā violauerat quādā v̄ginez qui dei iudiciū neq̄q̄ euaſit. Nā cū eccl̄iā frequentauit mox ſubitanee defunct⁹ eſt ⁊ eius ſepulchrū vorax flāma inuaſit donec cadauer ipſius ex toto conſumpſit.

¶ Omnis luxuria extra matrimonium eſt peccatū mortale. Exm̄. xxxviij.

Legit in vita ipſi⁹ ſcti Andree q̄ cū ip̄e ſctūs ādreas ↄcubinā cuiuſdā p̄poſiti cōuertiſſet eidē dicte ↄcubine tradidit paſſionis ieſu xp̄i ſaluatoris nr̄i euāgeliū: vt petm̄ vitaret ardēti⁹ q: v̄o vxor illi⁹ prepoſiti adhuc ſuſpectā eā habebat: lō ribaldis eam tradidit ad vitia carnis quoꝝ duo cum iā veſtes ſuas frāgerēt volētes eā opprimere: ſubito ipſa clamāte ad deū illi ceciderunt mortui. Cū aūt vxor p̄poſiti ſe balnearet l balneo ſuffocat a diabolo. Mulier aūt illa diuinit⁹ liberata ⁊ p̄ angelū confortata rogabat deū vt oēs ſuſcitaret vt narrarēt q̄tū deo odioſum erat petm̄ adulterij ⁊ luxurie. Vn̄ illi ſuſcitati clamauerūt di. q: adulterīuz ⁊ luxuria extra thoꝝ legitimū dīa. ē ſacr̄ m q: illi duo offerūt ſe ⁊ tradūt ſe diabolo cū corpe ⁊ aīa ꝓpt̄ illaz immūdiſſimā voluptatē miſere carnis ⁊ priuāt ſe deo ⁊ oībus ſctis.

¶ Adultera q̄ duos pueros necauit: q̄uo poſt mortē dānata ſuit ⁊ grauiter a draconibus punita. Exm̄. xxxix.

Legitur in libro de donis q̄ q̄dā honeſtus vir cū vxor ſua ſterili ꝓlē futurā deuouit ſeruiſo dei deo filiū miraculoſe ſuſceperūt ⁊ fecerūt eū monachum deuotiſſimū deo. Parētes v̄o eleemoſynis intēderūt ita q̄ p̄res pauperū vocabāt. Vxor v̄o decepta a viri ſui ſcutifero cōcepit ⁊ pepit filiū quē mox ſuffocauit ⁊ ſub lecto abſcōdit. Eleemoſynis nihilominus inſiſtendo vno mortuo ſcōo mō idē p̄ oīa cōmiſit: q: ↄfiſa in eleemoſynis mortē ſine ↄfeſſione: p̄ cui⁹ aīa monach⁹ fili⁹ ei⁹ bonis operib⁹ inſiſtēs. vn̄ filio ſuo deuoti⁹ p̄ eo celebrāti apparuit ei m̄r ſua cū duob⁹ draconib⁹ terribilib⁹ illi⁹ totū corpus ⁊ mām̄illas cruciātib⁹. Que a filio requiſita r̄ndit ſe dānatā eſſe eternalr̄ q: ſine ↄfeſſione cōfiſa quidē in ſolis eleemoſynis fuerit defuncta. Cuius fili⁹ dixit ſibi. Quid volūt dracones iſti? Cui illa r̄ndit. Duos filios l adulterio ſuſceptos quos lactare debui extinxi: ideo hos dracones damnata patior.

¶ Sanctimonialis quedam in vtero puerum ſuffocauit. Exemplum. xl.

Sanctimonialis quedā videns ſe conceptiſſe ne proderet inceſſus partū intra ſe necauit: poſtea īfirmata grauiſſime ob nimiā verecūdiā confeſſis pctis alijs ſtuprū ⁊ parricidiū tacuit: ſicq̄ expirauit p̄ cui⁹ aīa cū q̄dā cognata eius laboraret defuncta ei in orōne viſibilr̄ apparuit infantē igneuz in manibus geſtās ait. Infantē hūc conceptū clarū tūc interfeci. vn̄ indeſinēter illū in tormētis circūfero: ſꝫ ſi de hoc imaniſſimo pctō ↄfeſſionē feciſſē. apud deū grāz inueniſſem. Ex quo colligit q̄ pctā q̄ hic detecta non fuerint per ↄfeſſionē in futuro p̄ penalē detegunt ur confuſionē.

¶ Sodomita quidam cum diris clamoribus obijt. Exemplum. xlj.

Quidaz ſodomita percuſſus a deo ⁊ ad extrema veniens ⁊ ammonitus ad cōtritionē ⁊ confeſſionē ⁊ ſacroꝝ perceptionē: r̄ndit deſperando. Ad q̄d ſup̄ me diuinū auxiliū inuocabo ecce iā video patulū infernū preſentes demones ad me rapiendum parati ſunt. Cūq̄ dicerēt ei vt ſe ſignaret miſer ille ſic deſperatus quaſi in nihil aduertēs clauſis oculis auertit faciē ⁊ cū diris clamoribus aīam exalauit.

¶ Mulier ſodomita de ſepulchro effoſſa eſt. Exemplum. xlij.

Quedā mulier rea in pctō illo mortua ⁊ ſepulta ſequenti nocte ſcoffa nigerrima cū ſeptē porcellis nigris manifeſte viſa eſt iſtā ſepultaz effodere ⁊ mēbratim corpus miſerabiliter laniare. ⁊ viſcera ei⁹ lōgo tractu diſſipare quo facto. ſcoffa cum porcellis diſparuit ⁊ fetorē magnum exalauit.

Pratū aruit ſub pedib⁹ ſodomite. Exm̄. xliij.

Quidam reus huic vitio peſſimo: q: cū per viride pratū tranſiret inuenta ſunt veſtigia eius in gramine quaſi igne contracta palluiſſe a quodā preſbytero qui eum ſequebat q̄ poſtmodū pro ſceleratiſſima vita morte turpiſſima interijt.

¶ Demones aliq̄ abhorrent peccatū ſodomite. Exm̄. xliiij.

Mulier ſodomita iacuit in lecto ⁊ qũ ipſa ſecũ peccauit audiuit diabolum inter ſe ⁊ parietẽ clamãtẽ phi.phi.phi. que territa ad cõfeſſionẽ venit ⁊ pnīaꝫ egit vltra quam ſibi iniuncta fuit. Hec Guillel. in lib. de apibus. ¶ In diſcipulo de tꝑe.

¶ Itẽ iuuenis qui dixit ꝙ non poſſet carere muliere honeſta: ⁊ illa incluſit eũ per triduũ ſine cibo ⁊ potu: ⁊ ſic ceſſauit temtatio carnis. Hoc quere in diſcipulo de tꝑe. ſer. lxxxvj.

¶ Itẽ diabolus qui .xl. annis tẽtauit monachũ quendã: ⁊ poſtmodũ finaliter induxit eũ ad peccatũ luxurie. hoc quere ſer. lxxxvij. R.

¶ Itẽ miles qui violauit virginẽ quõ i cruciibus punitꝰ eſt: ⁊ bufonẽ igneũ pẽdẽtem vſqꝫ ad genua ſuſtinuit. hoc quere ſer. xcvj.

Quidã vidit vicinũ ⁊ vxorẽ alteriꝰ viri puniri in iferno propter adulterium. ſer. lxxxv. Q.

¶ Itẽ btũs Ber. proiecit ſe inter ſpinas: ⁊ beatus bñdictꝰ in aquã gelidã: vt ſic domarent luxuriã carnis. Hoc quere de tꝑe ſer. lxxxvj.

Capitulum de litera .M.

Maledicere

¶ Mulier quedã ex impatientia cõmẽdauit ſe demonibus. Exm. j.

Femina qdã miſera ⁊ impatiẽs maledicebat ſibipſi ⁊ pedes ſuos peluī iponẽs ⁊ extra illã retrorſum ſaltãs ſic ait. hec ſalto de ptãte dei in ptãtẽ diaboli quã diabolus mox rapiens ⁊ ꝑ aera ducẽs multis qui aderãt vidẽtibꝰ ⁊ ita vt vſqꝫ hodie nuſqꝫ appareat. hec Ceſariꝰ

¶ Quidã ſibipſi iprecauit plagã dei. Exm. ij.

Sacerdos qdaꝫ abſoluit quẽdã peccatorẽ magnũ ꝑ annos plurimos ſed ſꝑ recidiuauit. Qui poſtea dixit. ſi recidiuauero in ſcelere iſto mõ diuina vltio me euãdere dꝫ ſic iterũ abſolutꝰ ẽ a pctõ mario: ſꝫ tertia aut qrta feria poſt feſtũ paſche inſtigãte diabolo paſſus eſt recidiuũ mox ille horrifice clamãs vĩdicta dei ſup me ⁊ ſic amariſſima morte iterijt. hec Guil. ¶ Demones rapuerũt aduocatũ iniquũ. Exm. iij.

Homo quidã erat diuerſarum villaruꝫ aduocatus non miſericors auarus faciens graues exactiones in ſibi ſubditos. Die quadã cũ ꝑpter exactionẽ faciendã ad villã vnã properaret. Diabolus in ſpecie hoīs ſibi illi in itinere ſociauit q tñ ex horrore ꝙ ex mutua collocutiõe diabolũ eſſe intellexit irexum eo ſatis timuit. nullo tñ mõ nec orando neqꝫ cruce ſignãdo ab eo ſeparari potuit. Cũqꝫ ſimul pergerẽt occurrit eis hõ quidã paup porcũ in laqueo ducẽs. Cũqꝫ porcꝰ huc illucqꝫ diuerteret: iratꝰ hõ clamauit diabolus te habeat. Quo ṽbo audito aduocatꝰ ſperãs ſe tali occaſiõe a diabolo liberari. ait illi. Audi amice porcꝰ ille eſt tibi datꝰ. vade tolle illũ. rñdit diabolꝰ. Nequaqꝫ mihi illũ ex corde donauit ⁊ iõ tollere nõ poſſum: deinde trãſeũtes ꝑ aliã villã cũ ifans fleret mr in foribꝰ domꝰ ſtãs turbida voce dicebat diabolꝰ te habeat: qd me fletibꝰ tuis inqetas: tũc aduocatꝰ dixit. Ecce hic lucratꝰ es alaꝫ vnã tolle iſantẽ: qꝛ tuꝰ ẽ. cui diabolꝰ vt priꝰ. Nõ mihi illũ dedit ex corde: ſꝫ talꝭ ẽ ꝯſuetudo hoībꝰ loquẽdi cũ iraſcunꝭ. Incipiẽtibꝰ aũt appropinquare loco ad quẽ tẽdebãt hoīes a villa lõge vidẽtes: ⁊ cãm aduẽtꝰ eiꝰ nõ ignorãtes. oēs voce ſiꝭ clamabãt dicẽtes. diabolꝰ te habeat ⁊ diabolo bñ venias q audito diabolꝰ caput mouẽs cachinãs ait aduocato. ecce iſti dederũt te mihi ex intimo corde: ⁊ iõ meꝰ es: ⁊ rapuit eũ diabolꝰ in ipa hora. ⁊ qd de eo fecerit ignoraꝭ ṽba mutue ꝯfabulatiõis ⁊ facta iſtiꝰ ꝑ famulũ aduocati qui ſecum fuit in itine. declarata ſunt. ¶ Florentius quidam petiuit vindictã ſuper emulos. Exemplum. iiij.

Duo viri quoꝝ vnus euticius alter florentiꝰ dicebaꝭ in habitu ſctẽ religionis i thuſcia puincia habitauerunt: ⁊ uicini monaſterij rectore in euticiũ elegerũt q ꝓcibꝰ fratrũ victꝰ oratoriũ in q habitauerat florẽtio cõmittẽs multis annis rector monaſterij i ſctẽ ꝯuerſatiõis ſtudio fuit. Florẽtius ṽo dũ ſolꝰ eſſet orauit dñm vt ſibi aliqđ ſolatiũ iꝑtiret. cũqꝫ egreſſus eẽt oratoriũ inuenit vrſũ ſtãtẽ q dũ caput iclinaret nihil feritatis ꝑferẽs ſibi eũ miſſum a deo intellexit eũqꝫ qtuor vel q̃nqꝫ pecudes ſine cuſtode haberet. illas vrſo ꝯmittẽs ait. Paſce has oues ⁊ ſꝑ ad ſextã horã redibis. Cũqꝫ hec vrſus frequẽter ageret ⁊ ſcõꝫ iuſſuꝫ florentij q̃nqꝫ ad ſextã q̃nqꝫ ad nonã tꝑe ieiunij rediret: qtuor monachi euticij inuidẽtes florẽtio ⁊ ꝙ magr eoꝝ tali ſigno nõ clareſceret vrſuꝫ occiderũt q dũ hora ſtatuta nõ rediret florẽtiꝰ eũ ad veſperã expectãs cepit triſtari: ⁊ pgẽs ad agrũ mortuũqꝫ inuẽs apud oues dũ inueniſſet a relatoribꝰ qs feciſſet tã morte vrſi ꝙ malitiã fratrũ deplorauit. Cũqꝫ ad euticiũ eẽt deductꝰ vt ipſũ ꝯſolareꝭ vehemẽter doloris ſtimulo accẽſus occiſoribꝰ vrſi maledicẽs ait. Spero i deo ꝙ i hac vita vĩdictã accipiẽt q ſe nil ledẽtẽ occiderũt. Stati hi tres mõachi morbo elephãtico ꝑcuſſi mẽbris putreſcẽtibꝰ iterierũt vñ florẽtiꝰ expaueſcẽs ſe homicidã reputãs: qꝛ exauditꝰ ẽ oī tꝑe vite ſui flebat. qõ id dñs feciſſe credidꝭ: ne vir ſimplex ⁊ ceteros maledicere preſumeret. Hec Gregorius in dialogo.

¶ Quidã tradidit ſoculare diabolo. Exm. v.

Quidam dū̄ calciaret ſe ⁊ dum diffi-
culter intraret dixit ſotular ꝙ trade-
bat eū diabolo: ꝗ cū vellet intrare ec-
cleſiam ad miſſam vt ſolebat diabolus ꝑ pe-
dem eū retinebat: qui tādē aduertēs qḋ dixe-
rat in mane vocato ad ſe ſacerdote cōfeſſus
eſt ⁊ remoto ſotulari de pede ꝓiecto a ſe ſine
difficultate eccleſiam intrauit. Sotular autē
viſus eſt ferri a demonibus per aera.

¶ Paup̄ quidā maledixit pāriarche. Exem. vi.

PRecipiens quidā patriarcha dare ali-
qḋ cuidā petenti elemoſynā ante ec-
cleſiam decē nūmos ereos tanta cōui-
tia patiebat ab eo in facie atrociter illa bea-
tus qꝛ nō dederat quotquot voluit. Hijs autē
qui ei obſequio erant querētibus cedere eū
qui cōuiciabat increpauit eos vehemēter pa
triarcha dī. Sinite eum fratres: habeo ſexa-
ginta annos blaſphematꝰ ꝓ opera mea xp̄i
⁊ vnum conuiciū non portabo ab iſto: ⁊ ꝓce-
pit datori ſoluere ſacculū vt ſineret pauperē
q̄ntum vellet accipere. Hec ar.

¶ Plura exēpla de maledictionibus quere
in diſcipulo de tempore.

¶ Itē maritus qui dixit ad vxorē ꝓpriā vade
in noīe diaboli que obſeſſa eſt. quere ſer. xcv.

¶ Itē parētes maledixerūt proprio puero ⁊
diabolꝰ rapuit eundē puerū. ſermo. xxiij. N.

¶ Itē mulier nobilis q̄ maledixit decē pue-
ris ſuis: q̄uo tremuerūt toto corpore ⁊ oībus
membris. ſermo. xiij. M.

¶ Itē qdā dixit ad famulū ſuū: veni diabole
extrahe mihi calceos. ſer. xxiij. ¶ Matrimoniū

¶ Uir ⁊ vxor eius fuerunt ſimiles duobꝰ he-
remitis. Exemplum. vij.

DUo antiqui patres habitātes
ī heremo rogauerūt deū
vt oſtenderet eis in quā peruene
rāt menſurā. Et venit illis vox dī.
In illa villa q̄ eſt in egypto eſt ſe-
cularis qdā eucharīſtꝰ noīe ⁊ vxor eiꝰ vocat
maria nōdū ꝑuenīſtis ad mēſurā ipſoꝝ. Ex-
urgētes aūt illi duo ſenes ꝑuenerūt in vicū
illū: ⁊ ꝑcūctātes inuenerūt cellulā ipſiꝰ ⁊ vxo
rē: ⁊ dicūt ad eā. Ubi ē vir tuꝰ. et illa dixit eis.
Paſtor ē ouiū ⁊ ipſas paſcit. Et introduxit eos
in domū ſuā. Cū ỽo ſero factū eſſet: venit ipſe
eucharīſtꝰ cū ouibꝰ. Et vidēs illos ſenes pa
rauit eis mēſam miſitq̄ꝫ aquā in peluim ⁊ la
uit pedes eoꝝ. Qui dixerūt ei. Non guſtabi-
mus q̄cq̄ꝫ niſi indicaueris nobis operationē
tuā. Tūc eucharīſtꝰ cū humilitate dixit eis.
Ego ſū̄ paſtor ouiū: ⁊ hec ē vxor mea. Cū ỽo
ꝑſeuerauiſſent illi ſeniores rogantes eū vt oīa
denūciaret eis ⁊ ipſe nollet eis dicere: dixerūt
ei. Deꝰ miſit nos ad te. Audiēs aūt hoc ỽbū̄
timuit dixitq̄ꝫ eis. Ecce oues iſtas habemus
a parētibꝰ nr̄is: ⁊ q̄cq̄d ex ipis dōauerit nobis
deꝰ diuidimꝰ in tres ꝑtes: ꝑtē vnā pauꝑibꝰ: et
vnā ꝑtē in ſuſceptionē ꝑegrinoꝝ: ⁊ tertiā ꝑtē
in vſū̄ nr̄m diſtribuimꝰ. Ex q̄ aūt accepi vxo
rē meā neq̄ꝫ ego pollutꝰ ſum: neq̄ꝫ ipſa ſꝫ ỽgo
eſt. Singulariṫ aūt remoti a nobis dormimꝰ:
⁊ nocte qdē īduimus nos ſaccis: in die ỽo ve
ſtimētiſ nr̄is: ⁊ vſq̄ꝫ huc nemo hoīꝫ hoc cogno
uit. Cū hec audiſſent illi p̄res admirati ſūt ⁊
receſſerūt gl̄ificātes deū. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Uir ⁊ vxor ī matrimonio ſimiles fuerūt ſctō pa-
ſuncio. Exēplū. viij.

PAſuncius deo ſupplicabat vt ſibi oſtē-
deret qs ei ſimis eēt ſup terrā. Fuit aūt
vox ad eū dī. Similem te eē noſces ꝓma-
rio vici illiꝰ q̄ eſt in ꝓximo. Quibꝰ auditis pa-
ſuncius ſine mora ad eum ꝓperās pulſat ad
oſtiū domꝰ eiꝰ. Ille ỽo cuiꝰ mos erat ſuſcipe-
re hoſpites occurrit ei atq̄ꝫ introduxit in do-
mum: lauās quoq̄ꝫ pedes eiꝰ appoſuit mēſā
atq̄ꝫ cōuiuiū. Inter epulas ỽo paſuncīꝰ ꝑcun
ctari cepit ab hoſpite qs actꝰ eius: ꝙ ſtudiū
cuiuſq̄ꝫ opis h̄ret exercitiū. Ille ỽo cum de ſe
humillima r̄nderet latere in bonis q̄ꝫ publica
re maluit. Urgebat eū paſuncius dicens ſibi
reuelatū a dn̄o ꝙ eēt dignꝰ ꝯſortio monacho
rū. At ille magis hūiliora de ſemetipſo cogi-
tās aiebat. Ego qdē in nullo mihi boni alicu
ius ꝯſcius ſum: veꝝ qꝛ ỽbū dei factū eſt ad te
cū quē nihil latet celare nō poſſum. Hec ergo
q̄ mihi ī medio multoꝝ poſito ī vſu ſunt loq̄r:
iā cōpleti ſunt. xxx. anni ꝙ ꝯtinentie ꝯſenſum
habui cū ꝯiuge mea: ⁊ nullꝰ agnouit. Suſce-
pi aūt ex ea tres filios. Hoꝝ eñ cā ſolūmō co
gnita mihi vxor ē: nec ꝓꝑ aliā cāꝫ. Nec ip̄a iā
cognita vltra ſuſcipe hoſpites nūq̄ꝫ ceſſaui:
ſꝫ ita vt neminē pater aū̄ me aduenientē ꝑegri
no occurrere. nō dimiſi vnq̄ꝫ ō domo mea ho-
ſpitē ſine viatico ⁊ pauperē nullū ōſpexi: ſꝫ q̄
fuerūt neceſſaria ꝓbui. Si in iudicio ſedi: nec
filij mei ꝑſonā ꝯ iuſtitiā accepi. Alieni laboꝝ
fructꝰ nūq̄ꝫ īntroierūt in domū meā. Litē ſi vi-
di nūq̄ꝫ ꝓterij donec diſſidētes recōciliarē ꝗd
pacē. Nemo dep̄hēdit ī culpa famulos meos
Nūq̄ꝫ greges mei leſert alienas fruges. volē
tē ſeminare ī rure meo nūq̄ꝫ ꝓhibui: nec vbe
riora noualia mihi elegi ⁊ illi ſteriliora dereliq̄
Quātū ī me fuit nūq̄ꝫ ꝑmiſi vt potētior infir-
miorē puniret. Semꝑ ſtudui ī vita mea vt ne
minē ꝯtriſtarē. Iudiciū ſi fuit apud me nemi
nē ꝯdēnaui: ſꝫ diſſidētes reuocare in ꝯcordiā
ſtudui. Hec interim deo mihi donāte vite iſti
tutio hactenꝰ fuit. Audiēs hoc paſūciꝰ caput
eiꝰ eroſculās bn̄dixit eū dicens. Bn̄dicat tibi
dn̄s ex ſyon vt videas bona q̄ ſunt in hierl̄ꝫ.
Quis ergo bn̄ hec ⁊ cōuenienter impleſti illud
tibi deeſt qḋ bonoꝝ oīm ſūmū eſt: vt omittēs

cūia ipam verā ſequaris ſapiētiā dei: ⁊ ſecre-
tiozis ſcīe ingrās theſauros ad q̄s nō poterꝭ
vēire niſi abneges temetipm: ⁊ tollas crucez
tuā ⁊ ſeq̄rꝭ xp̄m. At ille cuꝫ audiſſet hoc nihil
moratꝰ nec olno aliq̄d i domo ſua ordinās ſe-
cutꝰ ē virū dei pgēs cū ipo i deſertū. Cūq̄ ve-
niſſet ad flumē: nutiq̄ trāſmeādi repto nauī-
gio paſūciꝰ pcepit ſecū itrare pedibꝰ fluuiū cuiꝰ
in illis locis pfūda habebatꝰ latitudo. Trāſie-
rūt ḡ pariter fluuiū ita vt eis vix ad latera pue-
niret vbi ꝟo venerūt ad deſertum collocauit
hoīem paſūciꝰ in cellulā quādā haud pcul a
ſuo monaſterio poſitā: ⁊ conuerſatiōis ſpiritualis
ordinē tradidit: pfectoriſq̄ ſtudioꝝ exercitio
docet ſcīe q̄ꝫ ſecretiori ſe tradidit. hec i vitaſp.

¶ Siphoniacꝰ ſiſis fuit ſctō paſūcio. Exē. ix.

Paſuncius cum ſemel oraret cui in ſecu-
lo ſilis eſſet: rn̄ſum eſt ei per angelum
ſilis eſſet ſimphoniaco cuidā qui in vi-
co illico cātandi arte victū q̄reret. Tūc ille ſtu-
pefactꝰ nouitate rn̄ſi cū oī pparatiōe pgēs ad
vicū pq̄ſiuit hoīem. Et cū inueniſſet ſtudioſi-
ſime pcūctabatꝰ ab eo q̄dnaꝫ ſcī religioſi ope-
ris geſtū ſit ab eo oēſq̄ actus eius curioſꝰ diſ-
cutit. At ille rn̄dit ſe eſſe indigniſſime vite ho-
minē peccātē atq̄ ante nō multū ex latrōe ad
iſtō q nūc exercere videretꝰ ſedū artificiū de-
uolutū. Paſūciꝰ eo magis iſtabat req̄rēs ſi q̄d
ei forte iter latrocinia pij opis fuiſſet admiſſū.
Nihil inq̄t mihi ꝯſciꝰ ſū boni hoc tn̄ ſcio q cū
iter latrones eſſeꝫ capta eſt aliq̄n ꝟgo deo cō-
ſecrata huiꝰ ceteri college mei latrōes cū cu-
perēt eripere pudorē obieci me in medium ⁊
eripui de cōtaminatiōe latronū: ⁊ de nocte du-
cens eam ad vicū domui ſue reſtitui eā intac-
tā. Alio quoq̄ tpe inueni mulierem honeſte
forme in heremo oberrātē. Hec cū interroga-
retꝰ a me. vn̄ aut cur vel q̄uo in hūc locū ad-
ueniſſet rn̄dit. Nihil me interroges infeliciſſi-
mā mulierē: nec cāas req̄ras: ſꝫ ſi āceillā placet
hr̄e abducito me quo vis mihi em̄ īfelici ē ma-
ritus: qui debiti fiſcalis grā ſepe ſuſpēſus ac
flagellatꝰ ac penis oībꝰ cruciatꝰ ſeruatꝰ in car-
cere: nec aliā ob cāꝫ pducitꝰ niſi vt tormenta
patiatꝰ: tres aūt nobis filij fuerūt q̄ p eiuſdeꝫ
debiti neceſſitate diſtracti ſunt. Ego q̄q̄ mi-
ſerrima que ad ſiſes penas inquiror de loco
ad locū fugitās inedia miſeraq̄ cōfecta ⁊ per
triduū māſi iam ſine cibo. Ego vt hec audiui
miſeratꝰ adduxi eā ad ſpelūcā: ⁊ reficēs alam
eiꝰ fame colapſam. dedi etiā trecētos ſolidos
p q̄bꝰ ſe ⁊ maritū ⁊ filios nō ſolū ſeruituti: ſꝫ ⁊
ſupplicijs aſſerebat obnoxios. Et reuocata ad
ciuitatē oēs eos data pecunia liberauit. Tūc
pater paſuncius. Ego inq̄t nihil tale feci: cre-
do tn̄ ad te peruenīſſe q̄ celebre paſunciū no-
men inter monachos habeatur. Fuit autem
mihi nō mediocris ſtudij vt vitā in hmōi ex-
tollerē diſciplinis. Deꝰ igitꝰ mihi de te reuela-
uit: q̄ nihil minꝰ apud ipꝫ meriti habeas q̄
ego. Q̄ ḡ frater vides te nō minimo loco hr̄i
apud deū nō negligas alam tuā. At ille ſtati
fiſtulas q̄s manu gerebat abijciēs ſecutꝰ eſt
eū in heremū ⁊ artē muſicā in ſpūalē cōmu-
tās vite mētiſq̄ armoniā p integrū triēniuꝫ
arctiſſime ſe tradidit abſtinētie in pſalmis ⁊
orōnibus ſemetipm die noctuq̄ exercēs atq̄
iter celeſte ale ꝟtutibꝰ agēs inter angelicos
choros reddidit ſpm̄. Hec in vitaſpatrum.

¶ Mulier quedam ſimul peperit nouēꝫ pue-
ros. Exemplum. x.

Clericus quidam bone indolis ⁊ mori-
bus approbatus cōpetētis litterature
ꝯ vocis: ſed hec oia cōuertēs ad gloriā
btē virginis glorioſe miraculoſe. ſ. ſolo iuua-
mine ꝟginis marie fit ep̄s colonien̄ſis. Hic cū
nocte in laudē dei ⁊ mr̄is eius ſurgeret i pal-
latio deābulās ⁊ de feneſtris pſpiciēs p fe-
neſtras feminas in platea portātes magnuꝫ
caniſtrū cū octo īfantibꝰ i eadē nocte genitis
a quadā nobili matrona ciuitatis: q̄ propter
verecūdiā vno retēto data obſtetricibus ma-
gno ptio miſerat hos cito ad mergēdum in
rheno. Quos pueros ep̄s baptizās occultiſ-
ſime nutrire fecit ⁊ oēs iſtis. x. vel. xij. annis
informari. Ep̄s faciēs ſibi negotiū ad domū
burgēſis iliꝰ ſequentibꝰ ſe ſcolaribꝰ ⁊ glioſe
cantātibꝰ. Tādē domeſtico optante pueros
ſuos eſſe. Ep̄s eidē ⁊ matri finaliter indicās
veritatē de pueris. Ad hoc p grām dei indu-
xit eoſdē q vnā ſecū de ſuis diuitijs clauſtrū
quod dicitꝰ Thunicū ꝯſtruxerūt in quo ep̄s ⁊
nouē pueri ⁊ parentes ſcīo dño reddiderunt.

¶ De duabus nutricibꝰ que quindecim an-
nis in pace vixerunt. Exemplum. xj.

Quodā tpe orāte btō machario vox de
celo ad eū pſonuit. Machari nedū ad
menſurā duarū mulierū perueniſti: q̄
in pxima pariter habitāt ciuitate. Quo audi-
to ſenex exurgēs arrepto baculo in deſigna-
tā ciuitatē puenit. Cūq̄ hoſtiū q̄ſite domꝰ in-
uēte cepit pulſare egreſſa vna ex illis cū ma-
gna exultatione eū ſuſcepit: q̄s vtraſq̄ ſenex
cōuocatꝰ: ita ē allocutꝰ. Propt vos tm̄ laborē
veniēs ex ſolitudine lōginqua ſuſtinui ⁊ opa
veſtra cognoſcerē: q̄ mihi vos ediſcite ⁊ nar-
rate. cui ille dixerūt. Crede nobis ſanctiſſime
pr̄: q̄ nec pſtī nocte a maritoꝝ lectulis fui-
mus ſeparate quale ergo opus a nobis exq̄-
ris. Senex pcibꝰ pſiſtebat vt ei vite ſue ordi-
nē declararēt: cui ille tūc cōpulſe dixerūt. nos
nulla inter nos ſumꝰ parētelitatis affinitate
cōiuncte: ꝯtigit aūt vt duobꝰ fratribꝰ cōiūge-
remur: ⁊ cū his. xv. ānis i vna domo pariter p-

manẽtes: neq; turpe ꝟbū dixit altera ad alteram neq; litē aliq̄ cōmiſim⁹ ſʒ in pace hacten⁹ vixim⁹ ꝛ cōſenſu tractauim⁹ quaten⁹ pariter relictis maritis i cōgregatiōe religioſaꝝ virginū ꝓficiſceremur ꝛ multis ꝓcibus hec a viris nō potuim⁹ īpetrare. quo nō adepto inter eos ꝛ deū poſuim⁹ teſtē vt vſq; ad mortē noſtrā ſeculare ꝟbuʒ nō loquamur ammodo. Que cū btūs Macharius audiſſet dixit. In veritate nō eſt virgo neq; maritata: neq; monachus neq; ſcłaris in his ꝓficiens: ſed tm̄ deus q̄ ꝓpoſitū q̄rit ꝛ ſpm̄ vite oībus ſubminiſtrat. Hec in vitaſpatrū. ¶ Nobilis mulier q̄dā nō letabat niſi cū deuotis perſonis. Exēplū. xij.

Vidi mulierē iuuenculā pulchrā valde ꝛ nobilē ꝛ reb⁹ mūdi affluēter pollētem. Hec a puellarib⁹ ānis viro nobili matrimonio copulata cito poſtmodū ſpūit mūdū ꝛ i ſe oēs ꝯcupiſcētias ānihilauit: in domo mariti q. ancilla hūilis ſeruiebat. Tamen vt mihi vir eius dicebat gratior illi erat ſtrem vili habitū q̄ pōpoſe. Hec vix vnq̄ ridere viſa eſt niſi cū deuotis ꝛ bonis ꝑſonis ꝛ tūc iocunditate mirabili replebat. Ergo cū vir ei⁹ aliquos delictos hoſpites ꝛ ſcłares haberet quos ex more feſtiuare volebat: deuotos aliq̄s occulte venire mādauit: vt vxorē hoſpitib⁹ letā redderet ꝑ aduentū ꝛ ſocietatē illoꝝ. Cōſumpta aūt in breui venit ad mortē. Et cū diu ſine voce ꝛ exteriori ſenſuū exercitio iacuiſſet tandē ſimplr oculis eleuatis i cachinnū ꝛ riſum maximum excitata eſt ꝛ ſic repēte emiſſo ſpū cū ipa diſpoſitiōe ridētis faciei iubilo ꝛ leticia ꝛ plena populo mirante remanſit. Nulli dubiū quin illa ad ꝯſpectū āgeloꝝ aſtātiū exultauit. hec Guiliel. ¶ Rex ꝛ regia dormiſt i camiſijs. Exē. xiij.

Regina iuuenis ꝛ pulchra que fuit filia ſancti Lodouici regis Francie nunq̄ ſine camiſia cum viro ſuo rege Theobaldo iacuit. Nec ille ꝯiuis iuuenis ꝛ pulcher ſine camiſia ꝛ femoralibus vnq̄ iacuit in thoro legitimo cum pudica ꝛ legitima ſua vxore.

Virgo ꝛ martyr quedam in extremis ſeruauit pudicitiam. Exemplum. xiiij.

Olimphas virgo et martyr gladio ꝑcuſſa cooperiēs ſe capillis ꝛ veſte crura cōtexiſſe refertur ne quid poſſet in corpore indecorū videri. ¶ Uxor preuocauit virum in vigilia ſancti Sebaſtiani ad actū: et ideo de mane obſeſſa eſt. Exemplum. xv.

Mulier inuitata ad dedicationeʒ ſancti Sebaſtiani de nocte ꝓuocauit maritū ad actum matrimonialem: ꝛ hoc fecit ex mala concupiſcentia carnis ſue. De mane habuit conſcientiā intrare ecclam ꝛ apparere corā reliquijs ſancti Sebaſtiani. Cum aūt intraſſet ꝛ reliquie i ꝓceſſiōe in eccła portate fuiſſent: arrepta a diabolo grauiter vexata eſt corā oī populo. Que deducta ad domuʒ ꝓpriā. ꝛ multis dieb⁹ vexata eſt a demonib⁹. Tandem preſentata eſt btō Donato epo q̄ pro ea orans eam a demonibus liberauit.

Maritus quidam peccauit cum propria vxore ſua ſodomitice. Exemplum. xvj.

Maritus luxurioſus ꝛ peſſim⁹ cū ꝓpria vxore peccauit ſodomitice. Uñ cum nocte quadā reclamāte vxore ꝛ imprecāte vindictā dei: marit⁹ ille peſſimus ꝑpetrato violēter ſcelere ſodomitico ꝓpter purgationē ventris ſurrexit mox ſoluto vētre ꝑ ſecreta nature in cloaca eius viſcera deſcēderūt. Qui fortiter clamās reportat⁹ eſt ad lectū: et publica voce cōfeſſ⁹ eſt plagā dei ſe cū hoc vitio icurriſſe: ꝛ ſtati cū duriſſio cruciatu manuū q̄s quaſi ignib⁹ vrerent abſcindi petijt ꝛ ſicl hora diei ſtia miſabilr expirauit. ¶ Uetula q̄dā voluit facere diſcordiā inter virū ꝛ vxorē. Exēp. xvij.

Legitur q̄ cū diabolus ꝑ multos annos quoſdā. ſ. viruʒ ꝛ mulierē tētaſſet pene. xl. ānos ſi poſſet ꝑualere vt ſaltē diſcordarēt ſimul. Una dieꝝ diabolus trāſfigurauit ſe in formā cuiuſdā iuuenis ſedēs moleſt⁹ in via in qua vetula lotatrix pānoꝝ debebat trāſire: ꝛ ſedēs ſub arbore hñs burſā plenā denarijs aureis. Cū āt vetula trāſiret ꝛ q̄reret q̄s eēt ꝛ cāʒ tāte meſtitie. Rñdit diabol⁹ ꝛ dixit q̄ ei libēter hoc diceret: ꝛ denarios illos daret vel ſi ꝑmitteret ſibi eū ꝑ virib⁹ ſuis iuuare vellet. Qd̄ cū illa feciſſet dixit ſe eē diabolū q̄ ꝯuiſ timebat puniri a ſuo pcipe: q2 ꝑ. xl. ānos laborauerat ꝯ tales ꝯiugatos nec poterat eos facere peccare vł vnq̄ diſcordare. Qui data ei pecunia receſſit. Uetula āt aſſūpta q̄dā iuuēcula miſit eā i domū ſuā: ꝛ venit ad ꝓdictā mulierē ꝯiugatā: ꝛ dixit q̄ſi cū magna ꝯpaſſiōe q̄ vir ſu⁹ eēt illaq̄at⁹ amore iuuēcule cuiuſdā vicine ſue quā viderat cū eo i domo ꝯiugatā: ꝓſpiciēs ꝑ parietē audierat q̄ ſollicitabat eū ꝛ iā ei ꝓmiſerat tunicā q̄ ei ſe expoſuerat de q̄cūq; pāno vellet: ꝛ ipa dicer venire ad ei⁹ opatoriū vt eligeret ſibi pānū quem vellet q2 mercator erat. Cū āt dicta vxor illi⁹ hoc nūq̄ crederet: q2 vir ſu⁹ ꝓbus hō erat vetula dixit. Nō credatis niſi hec ſigna q̄ dixi videritis. Poſt hoc dicta vetula iuit ad dictū virū dī. q̄ talis cleric⁹ eccłie quē mulier frequētaret ei⁹ adamabat vxoreʒ. Et cū eēt abſcōdita retro colūnā in orone audiuerat eos colloq̄ntes ꝛ q̄ dicerēt q̄ virū ſuū ſpoliarēt: ꝛ cū oīb⁹ bonis ſimul recederēt. Qd̄ cū nollet vir ei⁹ credere cui vetula. Nō credatis niſi eos cras tali hora colloq̄ntes videritis in tali loco vbi vt audiui debent cōuenire.

cūta ip̄am verā ſequaris ſapiētiā dei:ꝛ ſecre-
tioris ſcie ingras theſauros ad q̄s nō poteꝛ̄
vēire niſi abneges temetip̄m:ꝛ tollas cruceꝫ
tuā ꝛ ſeq̄ris xp̄m. At ille cuꝫ audiſſet hoc nihil
moraꝭ nec oīno aliq̄d ī domo ſua ordinās ſe-
cut⁹ ē viꝝ dei ꝑgēs cū ip̄o ī deſertū. Cūq; ve-
niſſet ad flumē:nulliꝰ trāſmeādi repro nauī-
gio paſſūci⁹ ꝑcepit ſecū itrare pedib⁹ fluuiū cui⁹
in illis locis pfūda habebaꝭ latitudo. Trāſie-
rūt ꝗ ꝑiter fluuiū ita vt eis vix ad latera ꝑue-
niret vbi ꝯo venerūt ad deſertum collocauit
hoīem paſūci⁹ in cellulā quādā haud ꝑcul a
ſuo monaſterio poſitā:ꝛ ꝯuerſatiōis ſpiritalis
ordinē tradidit:ꝑfectoꝛūq; ſtudioꝝ exercitio
docet ſcie q̄ꝫ ſecretioꝛi ſe tradidit. hec ī vitaſp̄.

¶ Siphoniac⁹ ſilis fuit ſctō paſūcio. Exē.ix.

Paſuncius cum ſemel oraret cui in ſecu
lo ſilis eſſet:rñſum eſt ei per angelum
ſilis eſſet ſimphoniaco cuidā qui in vi-
co illico cātandi arte victū q̄reret. Tūc ille ſtu
pefact⁹ nouitate rñſi cū oī ꝑparatiōe ꝑgēs ad
vicū ꝑquirit hoīem. Et cū inueniſſet ſtudioſiſ
ſime ꝑcūctabaꝭ ab eo q̄dnaꝫ ſcti religioſi ope
ris geſtū ſit ab eo oēſq; actus eius curioſ⁹ diſ
cutit. At ille rñdit ſe eſſe indigniſſime vite ho
minē peccātē atq; ante nō multū ex latrōe ad
iſtū q̄ nūc exercere videreꝭ ſedū artificiū de-
uolutū. Paſūci⁹ eo magis iſtabat req̄rēs ſi q̄d
ei forte iter latrocinia pꝛ̄ opis fuiſſet admiſſū
Nihil inq̄t mihi ꝯſci⁹ ſū boni hoc tñ ſcio q̄ cū
iter latrones eſſeꝫ capta eſt aliq̄n ꝟgo deo cō
ſecrata hui⁹ ceteri college mei latrōes cū cu-
perēt eripere pudorē obieci me in medium ꝛ
eripui de cōtaminatiōe latronū:ꝛ de nocte du
cens eam ad vicū domui ſue reſtitui eā inta-
ctā. Alio quoq; tp̄e inueni mulierem honeſte
forme in heremo oberrātē. Hec cū interroga
reꝭ a me. Vñ aut cur vel q̄ō in hūc locū ad-
ueniſſet rñdit. Nihil me interroges infeliciſſi-
mā mulierē:nec cāſ req̄ras:ſꝫ ſi ācillā placet
hr̄e abducito me quo vis mihi eīn īfelici ē ma
ritus:qui debiti fiſcalis grā ſepe ſuſpēſus ac
flagellat⁹ ac penis oīb⁹ cruciat⁹ ſeruaꝭ in car
cere:nec aliā ob cāꝫ ꝑduciꝭ niſi vt tormenta
patiaꝭ:tres aūt nobis filij fuerūt q̄ ꝑ eiuſdeꝫ
debiti neceſſitate diſtracti ſunt. Ego q̄q; mi-
ſerrima que ad ſiles penas inquiroꝛ de loco
ad locū fugitās inedia miſeriaq; cōfecta ꝛ per
triduū māſi iam ſine cibo. Ego vt hec audiui
miſerat⁹ adduxi eā ad ſpelūcā:ꝛ reficiēs aīam
ei⁹ fame colapſam. dedi etiā trecētos ſolidos
ꝑ q̄b⁹ ſe ꝛ maritū ꝛ filios nō ſolū ſeruituti:ſꝫ ꝛ
ſupplicijs aſſerebat obnoxios. Et ꝛ̄uocata ad
ciuitatē oēs eos data pecuniꝫ liberauit. Tūc
pater paſuncius. Ego inq̄t nihil tale feci:cre
do tñ ad te perueniſſe q̄ celebꝛe paſunciū no
men inter monachos habeatur. Fuit autem

mihi nō mediocris ſtudij vt vitā in hmōi ex-
tollerē diſciplinis. De⁹ igiꝭ mihi de te reuela
uit:q: nihil min⁹ apud ip̄ꝫ meriti habeas q̄
ego. Q: ꝗ frater vides te nō minimo loco hr̄i
apud deū nō negligas aīam tuā. At ille ſtati
fiſtulas q̄s manu gerebat abijciēs ſecut⁹ eſt
eū in heremū ꝛ artē muſicā in ſpūalē cōmu-
tās vite mētiſq; armoniā ꝑ integrū triēniuꝫ
arctiſſime ſe tradidit abſtinētie in pſalmis ꝛ
orōnibus ſemetip̄m die noctuq; exercēs atq;
iter celeſte aīe ꝟtutib⁹ agēs inter angelicos
choros reddidit ſpm̄. Hec in vitaſpatrum.

¶ Mulier quedam ſimul peperit noueꝫ pue
ros. Exemplum.x.

Clericus quidam bone indolis ꝛ mori-
bus approbatus cōpetētis literature
ꝛ vocis:ſed hec oīa cōuertēs ad gloriā
btē virginis glorioſe miraculoſe.ſ.ſolo iuua-
mine ꝟginis marie fit ep̄s coloniēſis. Hic cū
nocte in laudē dei ꝛ mr̄is eius ſurgeret ī pal
latio deābulās ꝛ de feneſtris ꝑſpiciēs ꝑ fe-
neſtras feminas in platea portātes magnuꝫ
caniſtrū cū octo īfantib⁹ ī eadē nocte genitis
a quadā nobili matrona ciuitatis:q̄ propter
verecūdiā vno retēto data obſtetricibus ma
gno ꝑcio miſerat hos cito ad mergēdum in
rheno. Quos pueros ep̄s baptizās occultiſ-
ſime nutrire fecit ꝛ oēs īſtis.x. vel.xij. annis
informari. Ep̄s faciēs ſibi negociū ad domū
burgēſis illi⁹ ſequentib⁹ ſe ſcolarib⁹ ꝛ glioſe
cantātib⁹. Tādē domeſtico optante pueros
ſuos eſſe. Ep̄s eidē ꝛ matri finaliter indicās
veritatē de pueris. Ad hoc ꝑ grām dei indu-
xit eoſdē q̄ vnā ſecū de ſuis diuitijs clauſtrū
quod diciꝭ Thunicū ꝯſtruxerūt in quo ep̄s ꝛ
nouē pueri ꝛ parentes ſeꝯſo reddiderunt.

¶ De duabus nutricib⁹ que quindecim an-
nis in pace vixerunt. Exemplum.xj.

Quodā tp̄e orāte btō machario vox de
celo ad eū ꝑſonuit Machari nedū ad
menſurā duarū mulierū perueniſti:q̄
in ꝑxima pariter habitāt ciuitate. Quo audi
to ſenex exurgēs arrepto baculo in deſigna-
tā ciuitatē ꝑuenit. Cūq; hoſtiū q̄ſite dom⁹ in
uēte cepit pulſare egreſſa vna ex illis cū ma-
gna exultatiōe eū ſuſcepit: q̄s viraſq; ſenex
cōuocat⁹:ita ē allocut⁹. Propꝭ vos tm̄ laborē
veniēs ex ſolitudine lōginqua ſuſtinui ꝛ opa
veſtra cognoſcerē:q̄ mihi vos ediſcite ꝛ nar-
rate. cui ille dixerūt. Crede nobis ſanctiſſime
pr̄:q: nec pñti nocte a maritoꝝ lectulis ſui-
mus ſeparate quale ergo opus a nobis exq̄-
ris. Senex ꝑcib⁹ ꝑſiſtebat vt ei vite ſue ordi-
nē declararēt:cui ille tūc cōpulſe dixerūt. Nos
nulla inter nos ſum⁹ parētelitatis affinitate
cōiuncte:ꝯtigit aūt vt duob⁹ fratrib⁹ cōiūge
remur:ꝛ cū his.xv. ānis ī vna domo ꝑiter ꝑ-

manẽtes: neq3 turpe ꝟbũ dixit altera ad alte-
ram neq3 litẽ aliq̃ cõmiſim⁹ ſ3 in pace hacte-
nus vixim⁹ ⁊ cõſenſu tractauim⁹ quaten⁹ pa
riter relictis maritis i cõgregatiõe religioſaꝝ
virginũ pficiſceremur ⁊ multis p̃cibus hec a
cõiub⁹ nõ potuim⁹ ipetrare. quo nõ adepto in
ter nos ⁊ deũ poſuim⁹ teſtam vt vſq3 ad mortẽ
noſtrã ſeculare ꝟbuz nõ loquamur ammodo.
Que cũ btũs Macharius audiſſet dixit. In ve
ritate nõ eſt virgo neq3 maritata: neq3 mona-
chus neq3 ſc̃laris in his pficiens: ſed tm̃ deus
q̃ ppoſitũ q̃rit ⁊ ſpm̃ vite oibus ſubminiſtrat.
Hec in vitaſpatrũ. ¶ Nobilis mulier q̃dã nõ
letabat niſi cũ deuotis perſonis. Exẽplũ. xij.

Udi mulierẽ iuuenculã pulchrã valde ⁊ nobilẽ ⁊ reb⁹ mũdi effluẽter pollẽtem. Hec a puellarib⁹ ãnis viro nobili mr̃imonio copulata cito poſtmodũ ſp̃uit mũdũ ⁊ i ſe oẽs ↄcupiſcẽtias ãnihilauit: in domo mariti q. ancilla hũilis ſeruiebat. Tamen vt mihi vir eius dicebat gratior illi erat ire in vili habitu q̃ȝ põpoſe. Hec vix vnq̃ȝ ridere viſa eſt niſi cũ deuotis ⁊ bonis pſonis ⁊ tũc iocunditate mirabili replebat. Ergo cũ vir ſu⁹ aliquos delictos hoſpites ⁊ ſc̃lares haberet quos ex more feſtinare volebat: deuotos aliq̃s occulte venire mãdauit: vt vxorẽ hoſpitib⁹ letã redderet p aduentũ ⁊ ſocietatẽ illoꝝ. Cõſumpta aũt in breui venit ad mortẽ. Et cũ diu ſine voce ⁊ exteriori ſenſuũ exercitio iacuiſſet tandẽ ſimplr oculis eleuatis i cachinnũ ⁊ riſum maximum excitata eſt ⁊ ſic repẽte emiſſo ſpũ cũ ip̃a diſpoſitiõe ridẽtis faciei iubilo ⁊ leticia ⁊ plena populo mirante remanſit. Nulli dubiũ quin illa ad ↄſpectũ ãgeloꝝ aſtãtiũ exultauit. hec Cantiel. ¶ Rex ⁊ regia dormiũt i camiſijs. Exẽ. xiij.

Regina iuuenis ⁊ pulchra que fuit filia ſancti Lodouici regis Francie nunq̃ȝ ſine camiſia cum viro ſuo rege Theobaldo iacuit. Nec ille q̃uis iuuenis ⁊ pulcher ſine camiſia ⁊ femoralibus vnq̃ȝ iacuit in thoro legitimo cum pudica ⁊ legitima ſua vxore.

Uirgo ⁊ martyr quedam in extremis ſeruauit pudiciciam. Exemplum. xiiij.

Olimphas virgo et martyr gladio pcuſſa cooperiẽs ſe capillis ⁊ veſte crura cõtexiſſe refertur ne quid poſſet in corpore indecorũ videri. ¶ Uxor preuocauit virum in vigilia ſancti Sebaſtiani ad actũ: et ideo de mane obſeſſa eſt. Exemplum. xv.

Mulier inuitata ad dedicationẽ ſancti Sebaſtiani de nocte puocauit maritũ ad actum matrimonialem: ⁊ hoc fecit ex mala concupiſcentia carnis ſue. De mane habuit conſcientiã intrare eccliam ⁊ appa-
rere coram reliquijs ſancti Sebaſtiani. Cum
aũt intraſſet ⁊ reliquie i pceſſiõe in eccl̃ia portate
fuiſſent: arrepta a diabolo grauiter vexata
eſt corã oĩ populo. Que deducta ad domũ
pprĩã. ⁊ multis dieb⁹ vexata eſt a demonib⁹.
Tandem preſentata eſt btõ Donato ep̃o q̃
pro ea orans eam a demonibus liberauit.

Maritus quidam peccauit cum propria vxore ſua ſodomitice. Exemplum. xvi.

Maritus luxurioſus ⁊ peſſim⁹ cũ ppria vxore peccauit ſodomitice. Uñ cum nocte quadã reclamãte vxore ⁊ imprecãte vindictã dei: marit⁹ ille peſſimus ppetrato violẽter ſcelere ſodomitico ppter purgationẽ ventris ſurrexit mox ſoluto vẽtre p ſecreta nature in cloaca eius viſcera deſcẽderũt. Qui fortiter clamãs reportat⁹ eſt ad lectũ: et publica voce cõfeſſ⁹ eſt plagã dei ſe cũ hoc vitio incurriſſe: ⁊ ſtatĩ cũ duriſſio cruciatu manuũ q̃s quaſi ignib⁹ vrerent abſcindi petijt ⁊ ſiciꝭ hora diei tercia miſabilr expirauit. ¶ Uetula q̃dã voluit facere diſcordiã inter virũ ⁊ vxorẽ. Exẽp. xvij.

Legitur q̃ cũ diabolus p multos annos quoſdã. i. viruȝ ⁊ mulierẽ tẽtaſſet pene. xl. ãnis ⁊ ſi poſſet p̃ualere vt ſaltẽ diſcordarẽt ſimul. Una dieꝝ diabolus trãſfigurauit ſe in formã cuiuſdã iuuenis ſedẽs moleſt⁹ in via in qua vetula lotatrix pãnoꝝ debebat trãſire: ⁊ ſedẽs ſub arbore hñs burſã plenã denarijs aureis. Cũ ãt vetula trãſiret ⁊ q̃rerer q̃s eẽt ⁊ cãz tãte meſtitie. Rñdit diabol⁹ ⁊ dixit q̃ ei libẽter hoc diceret: ⁊ denarios illos dare vellet ſi pmitteret ſibi eũ p virib⁹ ſuis iuuare vellet. Qđ cũ illa feciſſet dixit ſe eẽ diabolũ q̃ ĝuit timebat puniri a ſuo pncipe: q2 p. xl. ãnos laborauerat ↄ̃ tales ↄiugatos nec poterat eos facere peccaꝭ vel vnq̃ȝ diſcordare. Qui data ei pecunia receſſit. Uetula ãt aſſũpta q̃dã iuuẽcula miſit eã i domũ ſuã: ⁊ venit ad p̃dictã mulierẽ ↄiugatã: ⁊ dixit q̃ſi cũ magna ↄpaſſiõe q̃ vir ſu⁹ eẽt illaq̃at⁹ amore iuuẽcule cuiuſdã vicie ſue quã viderat cũ eo i domo ↄiugatã: pſpiciẽs p parietẽ audierat q̃ ſollicitabat eũ ⁊ iã ei pmiſerat tunicã q̃ ei ſe expoſuerat de q̃cũq3 pãno vellet: ⁊ ip̃a dẽret venire ad ei⁹ opatoriũ vt eligeret ſibi pãnũ quem vellet q2 mercator erat. Cũ ãt dicta vxor illi⁹ hoc nũq̃ȝ crederet: q2 vir ſu⁹ pbus hõ erat vetula dixit. Nõ credatis niſi hec ſigna q̃ dixi videritis. Poſt hoc dicta vetula iuit ad dictũ virũ dĩ. q̃ talis cleric⁹ eccl̃ie quẽ mulier frequẽtaret ei⁹ adamabat vxorez. Et cũ eẽt abſcõdita retro colũnã in orõne audiuerat eos colloq̃ntes ⁊ q̃ dixerãt q̃ virũ ſuũ ſpoliarẽt: ⁊ cũ oib⁹ bonis ſimul recederẽt. Qđ cũ nollet vir ei⁹ credere cui vetula. Nõ credatis niſi eos cras tali hora colloquẽtes videritis in tali loco vbi vt audiui debent cõuenire.

Tūc recedēs vetula miſit iuuenculā ad ope-ratoriū cū denarijs q̄ſi ad vidēdū pānū q̄ ſibi placeret. Uxor aūt dicti mercatoris vidēs operato-riū intrare puellā et exeūtē cepit ſuſpicari. et qḋ verū poſſet eē qḋ ei vetula dixerat credidit: et pre triſticia non pōt comedere. In ſero vir ad uertēs vxoris triſticiā mirabat̄ et ſuſpicabat̄ ꝙ aliqḋ eſſet in ea. Uetula aūt ꝓcurabat ꝙ clericus de quo dixit viro in hora et loco cū dicta matrona eſſet locutur⁹: qḋ et fecit. Uiro hoc ad uertēte et notāte venit ad mulierē vetulā que mulier etiā viderat ꝙ iuuēcula pānū quē aīi viderat deportabat emptū: et ait. Dn̄a certa ſitis ꝙ vir vr̄ iā pctm̄ ꝑpetrauit et pre amore huius iuuēcule affligit̄ qḋ ſatis potuiſtis aduertiſſe ex meſticia quā h3 ad vos iā pānū deportauit: et virū vr̄m amiſiſtis niſi cito occurratis. Tūc illa q̄ſiuit. Quō poſſem occurrere? Et vetula ait. Si viro vr̄o cū dormierit poteritis cū raſorio tres pilos amputare de barba ei⁹: et ei dederitis comedere cōbuſtos ipſe eā decetero habebit exoſam et vos plus diliget q̄ pri⁹. Cū aūt illa ei ꝓmiſiſſet ꝙ ſequēti nocte faceret venit vetula ad virū: dicēs ꝙ audierat dictū clericū et vxorē ei⁹, locutos fuiſſe de morte ſua: et dixit ꝙ ſi ei nō crederet ipm̄ certū3 redderet et mortē euaderet. Dixit ḡ ei ꝙ vxor ſua de cōſilio dicti clerici vellet eū iugulare nocte ſequēte cū raſorio et ꝙ eū inebriaret ſi poſſet et ꝙ ſibi caueret a nimio potu et ſōno: ſ3 fingeret ſe fortiť dormiētē: et cū ſētiret ꝙ vxor ei⁹ cū raſorio gutturei⁹ tāgeret: arriperet manū ei⁹ cū raſorio et excitaret familiā ſuā et ignē ſuccēdi faceret vt oēs viderēt ꝓditionē. Cū aūt hec feciſſet vt vetula docuerat in mane cōuocauit oēs amicos ſuos et ſacerdotē ſuū et amicos vxoris eā de ꝓditiōe accuſans: et ꝯuincēs raſoriū oſtēdo cū3 teſtib⁹ familie. Cū aūt matrona pre verecūdia taceret. vocauit eā ſacerdos i ꝯſpect⁹ amicoꝝ ei⁹: et etiā viri reqrēs ab ea ṽitatē hui⁹ facti: ſimiliter et virū iterrogauit. Auditis ṽbis vxoris et vir fatebat̄ factū3 vetule eodē mō ſicut et vxor. Poſtea fecerūt vocare vetulā: q̄ cōpulſa eſt dicere ṽitatē q̄ carcerib⁹ ꝑpetue māci̇pata miſerabiliter vitā finiuit. Et ſic ꝑ3, ꝙ q̄nq3 maior ē iniq̄tas i lingua hūana q̄ in diabolo met

Iuuencula quedam fecit maritum ſuū3 manſuetum. Exemplum. xviij.

Legitur ꝙ quedā iuuēcula requirit cōſiliū3 a quadā vetula q̄ dicebat̄ diuinatrix qḋ faceret vt̄ pacem viri ſui haberet et amorē et vt̄ hoc eſſet ꝙ eā ita male tractaret. R̄ndit vetula ꝙ ſummo mane ſurgeret aīi diē et intraret i ipſius vetule hortū ita vt nō loq̄retur eūdo nec redeūdo et cū ibi veniret flecteret genua ter verſus orientē et Pater nr̄ diceret: et ab herba que dr̄ verona ter q̄reret qḋ faceret et cur. ſ. vir ſu⁹ eā male tractaret et ab hac herba audiret qḋ eā facere oporteret qḋ et illa fecit. S3 eā de mane vetula ꝑuenit et ſub herba latuit q̄ alta et lata erat. Cū aūt q̄reret ſicut inſtructa fuerat ad tertiā qōnē ipſi⁹ iuuēcule r̄ndit vetula ter p̄io ſubmiſſa voce poſtea exaltādo vocē. Tace pacē habe: redeūdo et eūdo nō loquaris. Cū autē poſtea vetula q̄reret qḋ audiſſet et illa referret ait. Uere filia bn̄dictū3 eſt tibi. Si tacueris deinde viro redeūte et litigante linguā retinueris pacē cū eo habebis.

In diſcipulo de tempore.

Ruſticus prob⁹ qui portauit decimas beato Johanni et demon exiuit ab obſeſſo. Hoc q̄re in diſci. de t̄pe ſer. xxvi. U.

Itē vxor que ſabbato de nocte peccauit cū3 ꝑprio marito et dn̄ica die cū appropinquaret ꝓceſſioni vexata eſt a diabolo. ſer. xxv. I.

Itē qui malū exēplū dedit filio ſuo nec correxit eū ꝓ exceſſib⁹ ſuis qualiť poſtmodū mo-mordērunt ſe in inferno. ſer. xxxiij. P.

Miſericordia dei. Quidam niger eccleſiam intrauit et clarus exiuit. Exemplum. xix.

Abbas paulus ſimplex hēbat hāc gr̄am ꝙ ingredientes eccl'iam ſenes aſpiceret et ex ipſa facie cogitatiōes vniuſcuiuſq3 ſiue male eſſent ſiue bone ſentiret. Cū ergo veniſſent ad eccl'iam et ingrederent̄ ſenes vidit eos clara facie et leto aīo ingredi et angelos eorum cum gaudio pariter cū ipſis. Unū3 autē3 vidit nigrum et nebuloſū3 hn̄tem corpus et demones hic atq3 inde trahētes eum ad ſe miſſo freno in narib⁹ et angelū eius de lōge ſequētē triſtē. Btūs igiť paulus cepit flere amariſſime et pectus ſuū ſundere ſedēs aīi eccl'iam iſtam ꝓpter eū3 quē taliť viderat. Oēs ſenes alij vidētes eum ſic flentē ceperūt rogare eū vt ſi qḋ vidiſſet illa manifeſtaret: aut cū eis igrederet̄ in cōgregationē. Ille aūt noluit ingredi ſ3 ſp̄ flebat ꝓpter eū quē ſic viderat. Poſt paululū autē cū ſoluta cōgregatiōe diſcederēt iterum oīm vultus circūſpiciebat ſi tales egrederent̄ quales ingreſſi ſunt et vidit illū quē antea viderat nigrū et nebuloſum egreſſum de eccl'ia clara facie et candido corpore: et demones de lōge ſequētes eum. Sctm̄ autē angelū ei⁹ ꝓpe eū hilarē et gaudentē ſup eū nimiū. Tūc paulus exurgēs cum gaudio vociferabat̄ benedicens deum ac dicens. Q̄ta mia dei et bonitas dei: q̄ta miſeratio ei⁹ eſt. Et aſcēdit in locū altiorem et magna voce dicebat. Uenite et videte opa dei: venite et videte: q̄m oēs hoīes vult ſaluos fieri et ad agnitionē ṽitatis venire: venite adorem⁹ eū dicētes q2 tu ſol⁹ potes pctā tollere. Cū aūt oēs cōueniſſent expoſuit eis paul⁹ quē vidiſſet anteq̄ ingrederet̄ eccl'iam et quē poſtea expectabat illum fratrē3: quē cū vidiſ-

ſet interrogauit vt ei manifeſtaret cogitationes ſuas: vel queadmodũ iſtam cõmutationẽ deus illi donaret. Ille aũt corã oĩbus cepit referre dĩ. Ego hõ pctõꝛ ſum: ⁊ in multis tꝑibus ſemꝑ foꝛnicationẽ geſſi. Ingreſſ⁹ aũt nunc eccleſiã dei audiui ṽba Eſaie prophete. Magis aũt dei ꝑ ipm̃ loquẽtis. Mũdi eſtote et tollite malitias de aiab⁹ vr̃is ante cõſpectũ oculoꝛũ meoꝝ. Diſcite bñfacere: q̃rite iudiciũ: ⁊ ſi fuerint pctã vr̃a tanq̃ coccinũ velut nix dealbabuntur: ⁊ ſi volueritis et audieritis me bona terre comedetis. Ego autẽ miſer ⁊ foꝛnicatoꝛ cõpũct⁹ ĩ hoc ſmõe ingreſſ⁹ intra pect⁹ meuz dixi ad deũ. O dñe tu es q̃ veniſti ſaluare peccatoꝛes. Hoc ḡ qđ nũc ꝑ ꝓphetã ꝓmiſiſti oꝑe cõplere ĩ me miſero pctõꝛe ecce ammõ ꝓfiteoꝛ tibi ex toto coꝛde meo q̃ vlteri⁹ hoc maluz nõ faciã: ſʒ renũtio oĩ iniuſtitie: ⁊ ammõ ſeruiã tibi in cõſciẽtia mũda. Ab hac ergo die ab hac hora dñe ſuſcipe me penitẽtẽ ⁊ oꝛãtẽ ad te: renũciantẽ oĩbus pctĩs meis. Iuraui enĩ et ſtatui apud me ſeruare oẽs iuſtificationes tuas. Et ſub hac ſpõſione egreſſ⁹ ſuz de eccl̃ia ſtatuẽs apud me nihil de pꝛioꝛib⁹ pctĩs vlteri⁹ facere. Tũc oẽs ſenes exclamauerũt ad dñm vna voce dicẽtes. Quã magnificata ſũt oꝑa tua dñe: oĩa in ſapientia feciſti. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Filia q̃dã ĩtoxiccauit pr̃em ⁊ mr̃ez. Exẽ. xx.

LEgitur q̃ quidã miles habuit filiã pulcherrimã: ⁊ peccauit cũ ea: qđ q̃dẽ ſcel⁹ mater ei⁹ ꝑ ſigna euidẽtia ſciuit ⁊ ꝑpendit ſed parcẽs cõfuſioni propꝛie filie noluit ꝓpalare: puella aũt pctm̃ ſuũ cognitũ matri ſue de cõſilio cuiuſdã antiq̃ vetule veneno matrẽ ſuã interfecit. Pater autez aduertẽs tm̃ ſcel⁹ hoꝛrẽs filiã oĩno dimiſit: tũc ipſe eodẽ mõ veneno ab ea ĩterẽpt⁹ eſt parẽtibus: ei⁹ ſic occiſis illa in deſꝑationẽ cadẽs donec a quodã audiuit ꝑdicare q̃ oĩa pctã q̃tũcũq̃ enoꝛmia ĩ cõſpectu diuine mĩe nihil eẽnt q̃ñ ea hõ cũ cõtritiõe confiteret̃ ⁊ doleret. Ipſa aũt ad eũ accedẽs cã cõfeſſiõis p̃e deſꝑatione nõ valebat pctã ei⁹ confiteri: ⁊ facta ſibi ab eo cõſolatiõe cũ maxia lachꝛymaꝝ effuſione pctã ſua ṽaciter eſt cõfeſſa iudicãs ſe oĩ pena ⁊ confuſione dignã. Fctã aũt cõfeſſiõe et iniũcta ei pnĩa ſalutari ipſa cũ ancilla ſua intrauit eccleſiã ⁊ ꝓſternẽs ſe ĩ oꝛõne fleuit intm̃ amare cũ lachꝛymis ⁊ doloꝛe q̃ ſtatim moꝛtua eſt: inuẽta. Cũ aũt cõfeſſoꝛ ei⁹ in ꝑdicatiõe vt ꝓ ea dñz rogarẽt ꝑplm̃ ãmonere audiuit dicẽtẽ ſibi. q̃ ipſe ⁊ ppl̃s poti⁹ ei⁹ oꝛonibus indigerant ita q̃ intellexit eã ꝑ lachꝛymarũ inũdationẽ ıterũ eſſe baptizatã ⁊ ad patriã euolaſſe ſine oĩ purgatoꝛiũ pena. Hoc pe. de amo. lib. ij.

Quidam peccauit cum ſoꝛoꝛe et occidit patrem ⁊ fratrem. Exemplum. xxi.

IUuenis quidaz cognouit ſoꝛoꝛẽ ſuam ⁊ frater ſuus ſuꝑuenit ⁊ coꝛrexit euz quẽ mox occidit: ⁊ pater iuit ⁊ noluit eũ occidere: ſʒ exheredat⁹ ⁊ ꝓſcript⁹ eſt a ciuitate qui poſtmodũ occulte ciuitatẽ de ſero intrauit ⁊ patrẽ ꝓpꝛiũ occidit ⁊ aufugit q̃ poſtea ĩ q̃drageſima audiuit ꝑdicare illud Eze. xviij. In q̃cũq̃ hoꝛa pctõꝛ ĩgemuerit ꝓ pctĩs ſuis oĩm iniquitatũ ei⁹ ãpli⁹ nõ recoꝛdaboꝛ. ⁊ ſic cõpũct⁹ ꝑuenit ad ſacerdotẽ dĩ. Meli⁹ ẽ q̃ hic cõfũdar q̃ ĩ extremo iudicio ⁊ cõfeſſ⁹ eſt oĩa pctã ſua ⁊ ſacerdos iuſſit eũ accedere ad altare ĩ q̃ fuit imago ṽginis hñs ieſum crucifixũ ĩ ſinu ſuo: q̃ ꝓſtratus añ imaginẽ ṽginis glo͛ſe ⁊ añ imaginez crucifixi deuote inuocauit beatã ṽginẽ vt ꝓ eo intercederet. Et cũ hoc ſepi⁹ reiteraret cõuertit ſe ad imaginẽ crucifixi dĩ. O ieſu xp̃e ꝓpter vulnera ⁊ ſanguinẽ tuuz ꝯgnoſce mihi q̃ effudi ſanguinẽ fr̃is et pr̃is mei q̃s occidi. Et ſic ſepi⁹ reiterãdo ⁊ amare flẽdo ruptũ eſt coꝛ ei⁹ ⁊ ſic obijt ꝓſtrat⁹ añ altare. Poſtmodũ ſacerdos ad eccl̃iaz reuerſ⁹ dixit. Surge ⁊ ſic inuenit eũ defũctũ. Et ſequẽti die petiuit cõem oꝛõnẽ ꝓ eo fieri ab oĩ ppl̃o. Tunc colũba alba circũuolãs ĩ ꝯſpectu ppl̃i ꝑ eccl̃iã cedulã vnã gerẽs ĩ roſtro ſuo quã ꝑmiſit cadere añ ſacerdotẽ. Et ſacerdos legit cedulã ĩ q̃ erat ſcriptũ q̃ aĩa illi⁹ hoĩs ab angelis deducta fuit ĩ celũ añq̃ caloꝛ naturalis receſſit a coꝛꝑe. ⁊ ĩ inferioꝛi clauſula lr̃e erat ſcriptũ. ꝑdica ĩfinitã mĩaz dei oĩb⁹ pctõꝛib⁹ ⁊ pctõꝛib⁹: q: q̃cũq̃ vere ꝯterit̃ ⁊ pctã ſua pure ꝯfitet̃ illi⁹ de⁹ miſerebit̃. vñ etiã Ber. Maioꝛ ẽ dei pietas q̃ toti⁹ mũdi iniq̃tas vñ et Greg. Quicũq̃ ex coꝛde dolet ſe cõmiſiſſe culpã cito peccatoꝝ ſuoꝛũ obtinebit veniam.

Quidam negauit ter Chꝛiſtum ⁊ tradidit ſe diabolo. Exemplum. xxij.

LEgitur in vita ſancti Baſilij q̃ quidam ſeruiens cuidam nobili viro eius filiaz adamauit inhoneſte. Quã bonis ⁊ blãdicijs non p̃ualens decipere quadam nocte in cimiterio iudeoꝛũ diabolũ inuocauit ⁊ ei ſecreta ſua reuelauit. Cui diabolus. Si vis tuã voluntatẽ cõplcã tu manu tua mihi ſcribe cyrographum quo teipſum mihi vouendo xp̃m abneges ⁊ oẽm ſuã ꝓfectionẽ. Quo facto diabolus coꝛ puelle ad amoꝛẽ illius totaliter concuſſit: ita vt pauimento ꝓſtrata clamaret dĩ. Pater miſerere mei: q̃m nimis cruciõꝛ amoꝛe tui ſcutiferi: ſed pater euigilans clamauit dĩ. Heu heu q̃d cõtigit filie mee quã xp̃o ṽo ſponſo copulare conabar ⁊ ſic ſaluare. Sed multo plus illa inſaniebat dĩ. Q: niſi qđ peto cõpleueris citius moꝛiar. Suꝑ quo habito conſilio cũ amicis copulauit filiã ſcutifero. Et q: ſe et ſua dedicauerat diabolo: ideo nec miſſa nec cete

ra dei bñficia aduertit nec curauit neq̧ ſigno
ſctē crucis munire ſe poterat nec videre. Qđ
illa aduertēs fuit ꝑterrita lʒ negaret:ſed virū
eſſet illa ſemel traxit illū ad eccleſiā vt oia ꝓ-
baret. Vñ ille vidēs ſe deprehēſū eo q̧ latere
nō poſſet cām totā narrauit vxori ſue:tūc illa
ingemiſcēs reſpōdit. Cōfide nec de mia dei de
ſperes qꝛ ipſa pōt te adhuc facere de iniuſto iu
ſtū.ꝛ ſic traxit illū ad.b. Baſiliū: cui deuote
oia cōfeſſ⁹ eſt ꝛ ab eo abſolut⁹. Vñ diabol⁹ agi
tat⁹ nitebaꝩ etiā viſibiliter eū rape de manu
btī Baſiliū dī. Tu mihi ꝑiudicas nā ego nō iui
ad eū:ſʒ ipſe venit ad me xp̄m denegā do:et ſic
ipm mihi deuouit. Tūc baſili⁹ illū domi inclu
ſit:ꝛ ſigno crucis muniuit. vbi p.xl.dies horri
biles iſidias demonū paſſ⁹ eſt pniam ſuā com
plēs inuocādo ꝟtutē ſanguinis xp̄i. Tādē die
q̄dragesima ſubito i manu baſiliū appuit cedu
lā obligatiōis diaboli:p qđ illū recōſiliatū re-
duxit:ſed ei⁹ pnia ſuſcepit. ¶ Quidā ſe diabo
lo tradidit vt ipſum ditaret Exēplum.xxiij.

Diues quidā deuenit ad paup
tatē ꝛ poſtmodū ſubdi-
dit ſe diabolo ſpōte vt ipm ecōuer
ſo ditaret. Quē accipiens diabol⁹
baptizauit eū dicēs. Ego baptizo
te in nōie luciferi ꝛ oim demonū q̧ ſis cū cor-
pore ꝛ aia noſter. Tādē dedit ei multas diui-
tias ꝛ dixit. Ex quo noſter es debes portare ſi
gnum noſtrū.ſ.ſupbiā i veſtib⁹ ꝛ i inceſſu ſic ꝛ
in mēbris. Qui cū i illo ſtatu fuiſſet annos ali
quos cōtigit eū intrare eccleſiā ꝛ audire ꝑdica
tionē de mia dei:ꝛ cōtrit⁹ remāſit i eccliā ꝛ ꝓ-
cidēs ſup terrā ꝛ iacēs orabat v: ſibi dñs red-
deret grām ꝛ vellet totū corrigere qđ fecerat.
Dñs videns ei⁹ hūilitatē ꝛ vocē lachrymoſā:ꝛ
q̧ vellet corrigere totū ꝛ vitā emēdare:dixit ei
dñs ð altari. Surge ꝛ remittunꝩ tibi pctā tua
vade ꝛ ampli⁹ noli peccare. Qui ſurgēs pre ni
mia cōtritiōe fact⁹ fuit tot⁹ ſan⁹ q̧ eū vix fami
lia ſua cognouit. Qui tñ poſtmodū ſe affli-
xit pnia q̧ vitā eternā mercat⁹ eſt. Iſtā miam
dñs oſtēdet vſq̧ in diē iudicij:ſʒ in iudicio oſ-
det iuſtitiam bonis ꝛ malis.

¶ Peccatori cuidam dictum eſt ante mortem
tuam mundaberis. . Exemplum.xxiiij.

Quidā hō magnis pctis fuit plen⁹. Qui
vna die ſtans ꝛ cōſiderans ſe immūdū
pctōrē eſſe dixit. O miſericors deus tu
es ille qui aīam meā creaſti ad ymaginē tuam ꝛ
mihi eandē dediſti pulchrā ꝛ clarā:ſed ego eā
inquinaui multis turpitudinib⁹ ꝛ pctis. rogo
ergo dñe vt me mundes ꝓpter magnā miam
tuā. Et cū ſic ſtaret ꝛ oraret cū deuotiōe audi-
uit vocē ſibi dicentē: añ mortē tuā mūdaberis
Qui ſtatim poſt hoc ab inimicis ſuis capieba
tur ꝛ ad mortē vulnerabaꝩ:ꝛ quicqđ fecerunt
ſibi mori nō poterat vocat⁹ ē ſacerdos ꝛ puer
cōfeſſus eſt ꝛ ſic mūdat⁹ ꝛ cōicat⁹ cū ſacro eu-
chariſtie tradidit ſpm̄. ¶ Latro eſt ſubleuat⁹
ſed heremita damnatus. Exemplum.xxv.

Fuit quidā latro qui dum fugaretur ab
aduerſarijs ſuis vidēs q̧ nō poſſet eua
dere poſuit ſe in crucē dicēs. Bene mor
tem merui qꝛ deū offendi rogo vt deū de me
vindicetis. Ecce mēbra mea in quibus xp̄m in
ſuis ꝑſecutus ſum. Et ſic occiderūt eum. Qui
dam aūt heremita erat ꝓpe qui multis annis
pniam egerat cui reuelatū eſt q̧ angeli cū lau
dibus aiam illius latronis in celū deportarēt
Qui nec deo egit grās de ſalute ꝓximi:ſʒ indi
gnatus apud ſe dixit. Poſtq̄ me expoſuero oi
bus flagitijs ſimul potero penitere in fine et
ſic fiet mihi ſicut latroni. Et cū ad ſcēm redijſ-
ſet trāſiēs p aquā ꝛ cadēs de pōte ſubmergiꝩ:
et a demonibus ad infernum deducitur.

¶ Mulier quedā negauit fidem ꝛ occidit pue
rum ſ ꝛ tradidit ſe diabolo. Exemplum.xxvj.

Mulier quedā que habuit virum valde
contrariū ſibi:ſi veniebat de miſſa: de
foro:de taberna ſemꝑ ꝑcutiebat eam.
Illa vidēs ſe in arto poſitā cōſuluit vnā vetu
lam vt faceret q̧ vir ſuus diligeret eam. Illa
ꝓmiſit:ꝛ duxit eā ad horreū ꝛ vocauit diabo-
lum:qui ſtatī affuit. Cui vetula. Iſta femina
vult vobis ſeruire ita q̧ faciatis q̧ vir ei⁹ dili
gat eam. Ille dixit ſe libēter facturū: ſed opʒ
puerū vnicū quē haberet occideret prius. Qđ
cum feciſſet rediijt ad eum. At ille. Unū adhuc
facietis ſcʒ q̧ abnegabitis fidē ꝛ oim ſctōꝝ
auxiliū. Que dixit. Et ego abnego ꝛ cōmitto
me vobiſ cū aia ꝛ corpe. Cui illa. Modo ſecura
ite ad domū. Que rediēs leta vir veniēs de ta
berna cepit eam ꝑcutere: ꝛ ſi ante fuit malus
poſtea fuit peſſimus. Que vidēs ſe confuſam
fugam iniijt. Que dum eſſet ad vnum miliare
de domo ſua occurrit ei diabol⁹ in ſpē viri ſui
ꝛ ſimili habitu ꝛ equo. Cui dixit. Et quo tu va
dis miſa? At illa rñdit. Ad vos fugio. Cui dia
bolus. Redeas cito domū ꝓmitto tibi q̧ vlte-
rius nolo te moleſtare. Et ſic aſcēdit ad eū ſu-
per equū:ꝛ credebat eū virum ſuū eſſe. Qui cū
veniſſet ante domū eiuſdem:ſtatim vir veniēs
cepit ꝑcutere illā. Cui illa. Hodie cū aufugiſſē
a vobis ꝛ vos me de cāpo reduxiſtis:hec nō ꝓ
miſiſtis mihi. Ille audiēs q̧ fugiſſet ab eo di-
xit. Hoc nō erit tibi grē ꝛ cepit eā a pilo ꝑcute
re q̧ fere exalauerat ſpm̄. Que cū iaceret ſemi
uiua i vulnerib⁹ dixit. Adducite mihi ꝯfeſſorē
Cui vir. Nō vult me cōfūdere q̧ dicaꝩ: ego oc
cidi eā. Et ꝓhibuit q̧ null⁹ iret ad ſacerdotē
p ꝯfeſſiōe. Illa nō ceſſabat clamare adducite
mihi cōfeſſorē. Tandē vnus de familia caute
iuit ꝛ vocauit ſacerdotē cū corpe xp̄i et erat in

nocte. Qui cū veniſſet ad domū vir ſeruauit
oīa: ⁊ nō ꝑmiſit ſacerdotē īgredi. Qui dū ſta-
ret añ domū clamauit ad eū illa dicēs. dñe ſal
tē ꝑ pietē audite me. Et cepit clamare dicēs
dñe fateoꝛ ꝙ puerꝝ meū occidi: ⁊ diabolo me
ꝯmiſi cū aīa ⁊ corꝑe ⁊ fidē xp̄i abnegaui. et cū
magna cōtritiōe emiſit ſpm̄. Et ſtatī iſte piꝰ
pr̄ pepcit oībꝰ pctīs ſuis ⁊ gr̄az ſuā ei reddi-
dit ⁊ aīam eiꝰ ꝑ ſctōs āgelos in celū deportari
fecit. Hoc vidit vir ⁊ ſacerdos ⁊ oēs q̄ aderāt.
Et iō ad iſtū patrē mīe oculos cordis leuare
debemus. ❡ Uirgo quedā recidiuauit ⁊ he-
remita eā reduxit. Exemplū. xxvij.

Eatꝰ Greg. ſcribit ꝙ q̄dā pr̄ ſanctꝰ
heremita in egypto deo ſeruierat
ſtrēnue in caſtitate: in ꝓpriꝗ corpo
ris caſtigatiōe: ⁊ aliorꝫ ꝯuerſione.
Accidit aūt vt ꝟginē quādā gētilē
ab errore ſuis exhortatiōibꝰ ꝯuerteret ⁊ in ſa
cro fōte ablueret atq̄ a pctōꝝ ſoꝛdibꝰ emūda
ret. Poſtq̄ aūt eēt mūdata ei cellā añ ſuā cō-
ſtruxit in q̄ eaz ſub firma cuſtodia collocauit
quā ēt in oībꝰ diſciplinis regularibꝰ erudiuit:
ꝙ intm̄ ꝓfecit ꝙ quotidie cātus angelicos au
diuit. Et dū horas pſallaret cū ea ipſi angeli
horas dulciter decātabāt inſuꝑ dñs Jeſus eā
ſepe viſitabat ⁊ ſua pietate eā frequēter ꝯſo-
tabat: qḋ etiā pr̄ eiꝰ ſpūalis: quaſi frequenter
ſuis auribꝰ audiuit. Accidit aūt vt in ſōnis vi
deret pr̄ ſuus ꝙ q̄dā draco cellā ꝟginis intra
ret ⁊ colūbā albā degluttiret quam tertia die
euomit. Jpſe vero apud ſemetipm̄ interp̄tatꝰ
eſt ſic: ꝙ draco eſt rex iniquus. colūba eccl'ia:
q̄ tribꝰ ānis ꝑſecutionē patieꝛ poſtea vero ad
fidē eccl'ie ipſe rex cōuerteꝛ: ⁊ ipſam exaltabit
Et qꝛ diabolꝰ aduerſator bonoꝝ operꝝ: ſuggeſ
ſit cuidā viro vt ad cellā ꝟginis itraret: ⁊ eaz
ſepiꝰ viſitaret. Quo fctō viro placuit ꝟgo: ⁊ in
cepit eā ſollicitare ad pctm̄. cūq̄ illa aſſimula
ret: auertit oclos ne videret celū alꝫ ad pctm̄
iclinauit: ⁊ cū viro ɓ cella exiuit. Qui cū eā de
floraſſet: ⁊ ꝑ dies aliq̄t ſecū morata fuiſſet ab
ea receſſit ⁊ eā ſolā dereliq̄t. Pr̄ ꝟo eiꝰ ſpūalis q̄
ei victū q̄tidie miſtraba: expectabat ꝑ triduū
q̄ñ ſigno ſolito victū poſceret. Cūq̄ ꝑ triduū
eiꝰ ſignū audiret cogitabat ꝙ cū āgelis tripu
diaret ſicut añ facere cōſueuerat. Cū aūt mo-
ram faceret iuit ad cellā ⁊ eā vacuā inuenit
vñ triſtꝫ abſceſſit ⁊ abūdāter lachrymas quo
tidie ꝓ ea fūdebat. Cūq̄ ipa ſe videret: peni-
tus derelictā nec aliq̄d hr̄et vñ viueret facta
eſt publica meretrix: ⁊ ꝓpter eiꝰ pulchritudi-
nē multi veniebāt ad eam libidinis cā ſatiā-
de. Dictꝰ vero pater duobꝰ annis eā cū mul-
tis lachrymis diligenꝛ q̄rebat. Tertio aūt ve
nit ad eum q̄dā ſanctus pater gratia viſitan
di. Cūq̄ dolorē cordis ſui ei indicaſſet: dixit ei
ſenioꝛ. Eſt quedā mulier in tali ciuitate noīe
maria manēs i ꝓſtibulo. Et cū hoc ꝟbū audi
uit magis doluit q̄ priꝰ: volēs tñ eā potiꝰ re-
ducere q̄ ibi damnabiliter viuere: cogitabat
apud ſe ꝙ ſi ad eā i habitu religioſo veniret
ꝙ eū fugeret. Mutato igiꝛ habitu: induit ſe ve
ſtibꝰ bōis valde: ⁊ equū aſcēdēs venit ad ciui
tatē. ⁊ veniēs ad domū q̄ſiuit ſi talis mulier
ibi maneret: ⁊ dicēte ſibi eiꝰ pediſſeque ꝙ ſic
r̄ndit ꝙ illa nocte vellet ibi manere ſiue ꝑno
ctare. ⁊ ꝓtulit aureos denarios ⁊ fecit fieri cō
uiuiū. Que ſpnēs eiꝰ canicīē faciē ſuā ab eo
auertit. ſꝫ dicēte ſibi eiꝰ puella. Quis vis de
facie ſua rugoſa: hꝫ eñi aureis marſupiū ple-
nū. veniētibꝰ ad mēſaz ipſe comedebat panē
cū dolore ⁊ gemitu. Peruenientibꝰ āt ad lectū
⁊ cū ſtaret añ lectū ſenioꝛ dixit. O dña noſcis
me Que ait. Nō. At ille. Ego ſuꝫ pr̄ q̄ vos ad
deū ꝯuerti ⁊ oī diſciplina regulari īformaui.
Quo audito reſoluebaꝛ i lachrymis veniā po
ſtulauit ⁊ dixit. Poſſuꝫ ne poſt tot pctā miaꝫ
inuenire? R̄ndi pr̄. ſis ſecura filia: ſi redire vo
lueris: oſtēdēs te penitētē recipieꝛ ad veniā.
Jlla igiꝛ veniēs ad mediū ciuitatis ignē co-
pioſuꝫ fieri iuſſit: ⁊ oīa q̄ male lucrata fuerat
in ignē proiecit dicēs. Uidete oēs amatores
mei. q̄ a voƀ lucrata ſū ignis ꝯſumit. Ueniēti
aūt cū fctō pr̄e ad heremū fecit ei cellā retro
ſuā ⁊ i magna abſtinētia ꝑ ſeptē ānos vixit.
Jn ſeptimo ꝟo anno gr̄am ꝑmā rehabuit: et
tūc in pace q̄euit. ❡ Meretrix quā paſunciꝰ
pro pnīa ꝑ triēniū incluſit. Exm̄. xxviij.

Uit q̄dā meretrix i ciuitate q̄dā ꝓpter
quā multi erāt depauperati. audiens
aūt abbas paſunciꝰ mala q̄ ꝑ eā fiebāt
aſſumpto ſibi habitu ſeculari ad eā eſt profe
ctus ⁊ dato ei ſolido ꝓ ſcorti ꝑcio petijt locuꝫ
ſecretū ⁊ obſcurū ne ab aliquo videri poſſet ⁊
pctm̄ ſuū ſine verecūdia ꝑpetraret. Et cū du-
xiſſet eū ad plura loca ⁊ ipſe ſemꝑ diceret ꝙ
videri timeret: duxit eū in obſcuriſſimū locū
dicēs ꝙ nullus poſſet eū videre niſi deꝰ ⁊ dia
bolus. De quibꝰ ꝟbis ei facto ſermōe. ⁊ oſtē-
ſo qualr̄ deberet aſpectū dei formidare ⁊ con
uertit eā: ⁊ ad pnīam mox induxit. Que ꝯuo
cans mox oēs ſocios ſuos amatores fecit oīa
q̄ lucrata fuerat comburi corā eis i medio vr
bis q̄ valebant bñ. xl. marcas auri. Dixitq̄ ꝙ
magis volebat hec cōburi q̄ in futuro iudi-
cio ipſamet cōbureret ab eiſdē. Quo facto ſe-
cuta ē abbatē i deſertū q̄ eā in ꝑuā cellulā in
cluſit in q̄ feneſtraz paruā dabat ei ſingulis
diebꝰ panis ⁊ aq̄. Jn eadē autē cella iuxta ſe
oīa neceſſaria faciebat q̄ ꝓpter peccatoꝝ eiꝰ pu
dore nō audebat nomen dei nominare nec
manus vel oculos ad celum leuare ſed verſa
ad orientem dicebat. Qui plaſmaſti me mi-

rerere mei ſicut eā abbas iuſſerat. Poſt ānos autē tres cōpaſſus et dict⁹ abbas queſiuit a bⁱō anthonio ſi eēt adhuc tps emittēdi eā ⁊ idē pctīn dimiſſuz: q̄ fecit ꝓ ea fratres orare. Tūc paulus maior diſcipulus btī Anthonij poſt⁹ in extaſi vidit lectū p̄tioſiſſimū in celo a tribus pretioſiſſimis. puellis preparatum: ⁊ cū quereret ſi eſſet beati anthonij reſpōſuz eſt ei ꝙ nō ſꝫ thaydis ſpōſe xp̄i. et cū eēt exclu ſa ait ꝙ i toto triēnio habuit ſemper peccata ante oculos q̄ſi qndā ſarcinā: flens cōtinue largiter ſup eā: ⁊ tūc didicerūt ſancti patres ꝙ nō propter penitentiā qnā ſuſtinuerat: ſed propter peccatoꝝ memoriā ⁊ verecūdiam ei pctā fuerūt dimiſſa. Et trāſactis quindecim diebus requieuit in pace. Hoc in vitaſpatrū.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Monachus qdā negauit xp̄m ꝑpter filiaꝫ ſacerdotis ydoloꝝ: quomodo deus ſibi indulſit. Hoc quere in diſcipulo de tpē ſer. ij. M.

¶ Itē quidā qui. xl. annis ſeruiuit diabolo ⁊ poſtmoduꝫ per tres annos deo ſeruiuit: ⁊ ſic ſaluatus eſt. ſermo. cxxij. y.

¶ Miles q̄ peccauit cū ꝓpria filia ⁊ epūs iniūxit ſibi ſeptennem penitentiam: ⁊ poſtea niſi vnum Pater noſter. ſer. xliij. F.

¶ Itē mulier que cōcepit a ꝓprio filio: ⁊ poſtmodum oſtendit ſe in camiſia dn̄o pape. Innocentio. ſermo. xliij. Q.

¶ Itē virgo lapſa in pctīn fleuit ante altare ⁊ xp̄s induſit ſibi dicēs ei. Adhuc ſemel paratus eſſem mori pro ſalute tua. ſer. cij. Q.

¶ Item miles captus ab inimicis: qn̄ decollari debuit dixit. Animā meam filio virginis commendo: ⁊ ſic ſaluatus eſt. ſer. lxxxix. T.

¶ Item q̄ dixit in agone. Deus tu ſcis voluntatem meam. ſermo. cxxxij.

¶ Miſericordie opera ad proximos.

¶ Sacerdos ⁊ famulus qui valde abhominabantur leproſos. Exemplum. xxix.

Cantor pariſiēſis ponit exēplum de ſacerdote leproſoꝝ q̄ fecerat muruꝫ inter ſe ⁊ leproſos: ⁊ ꝑ foramen confeſſionem eoꝝ audiebat et corpus dn̄i porrigebat: qui diuino iudicio factus eſt leproſus ex media parte: remanente ſana illa parte quam vertebat ad eos.

¶ Item quidaꝫ ſeruus abominabatur adeo leproſos: vt nec eleemoſynam vellet eis deferre: ⁊ factus eſt leproſus.

¶ Martin⁹ monachus q̄ portauit xp̄m in forma leproſi in pallio. Exm̄. xxx.

Monachus quidā Martin⁹ nole vite valde venerabilis fuit q̄ ex mōaſterio viſitationis grā ad aliud mōaſteriū tēdebat: cui ſpūalis pr̄ p̄erat. Pergēs itaqꝫ: leproſum quē denſis vulnerib⁹ elephātinus morb⁹ ꝑ mēbra ſedauerat inuenit in via: volētē ad ſuū hoſpitiū redire: ⁊ pre laſſitudine nō volētē. Ipſe xo in itinere ſe hr̄e ꝓhibebat hoſpitiū: quo idē martin⁹ ire feſtinabat. Uir aūt dei ei⁹ laſſitudini miſert⁹: palliū quo veſtiebat in terrā ꝓtinus ꝓiecit ⁊ expādit: ac deſup leproſum poſuit: et ſuo pallio eum vndiqꝫ cōſtrictū ſup humerū leuauit: ſecūqꝫ reuertēs detulit. Cūqꝫ iā monaſterij forib⁹ appropinquaret: pater eiuſdeꝫ mōaſterij magnis vocib⁹ clamare cepit. Currite ianuas monaſterij apire qr fr̄ Martinus venit portās ſecū dn̄m. Statiꝫ vero vt ad aditum monaſterij peruenit: q̄ leproſos eſſe videbat de collo eius exiliens in eadē ſpē apparuit qua recognoſci ab hoīb⁹ ſolet redēptor humani gn̄is ⁊ ad celū ipo reſpiciēte rediit: eiqꝫ aſcēdens dixit. Martine tu me nō erubuiſti ſuper terrā: ego te nō erubeſcā in celis. Qui ſanct⁹ vir mox vt eſt monaſteriū ingreſſus: ei pr̄ dixit. Frater martine vbi eſt quē portabas? Reſpōdit. Ego ſi ſciuiſſeꝫ q̄s fuiſſet: pedes illi⁹ tenuiſſem. Tūc idē Martinus narrauit qꝛ cuꝫ eum portaſſet: pōdus minime ſenſiſſet.

¶ Mulier valde nobilis dilexit leproſos. Exemplum. xxxi.

Quedā nobilis dn̄a valde cōpatiebat infirmis maxime tñ leproſis. Uir aūt ei⁹ nobilis ⁊ potēs intm̄ abhominabat leproſos ꝙ eos videre nō poterat. Quadaꝫ aūt die cum leproſus ante ianuaꝫ clamaret: q̄ſiuit dn̄a ſi vellet bibere vel comedere. Cui ille. Ecce hic crucior vehemētiſſimo ardore non mādūcabo neqꝫ bibā niſi me tuleris in domū tuā. cui illa. Nunq̄d noſti q̄tū dn̄s meus abhorret leproſos. ſꝫ ipſe cito venire dꝫ de venatiōe. ſi te inueniret forſitā te ⁊ me interficeret. Illo gemēte ⁊ plorāte dn̄a nō poterat lachrymas ei⁹ ſuſtinere. ſꝫ ꝓpriis brachijs ipſū i domū ſuā portauit. Cūqꝫ rogaret vt comederet nullo mō voluit: niſi prī⁹ in ꝓpriā camerā ⁊ in ꝓprium lectū dn̄a deferret. Ibi eñ deſiderabat quieſcere antequā comederet. Dū ergo illa gemitum eius ferre nō poſſet: in lecto ſuo eū quieſcere fecit puluinar ſuū capiti ei⁹ ſupponēs: ⁊ coopertorio griſeo corp⁹ ei⁹ cooperiēs. Et ecce vir de venatiōe rediens dixit mulieri. Aperi mihi camerā illā vt dormiā ⁊ redeſcā. cūqꝫ illa aliquātulū tardaret timēs de morte leproſi ⁊ ſua: dn̄s cū magna idignatiōe camerā intrauit: ⁊ ſatis cito poſt reuerſus ait. mō inde bn̄ feciſti ꝙ lectū meū optīe p̄paraſti: ſꝫ miror vbi tales ſpēs aromaticas repiſti: qb⁹ tota iſta reſpiꝫ ē odore ſuauitatꝭ: qꝛ mihi viſū ē ꝙ fue-

rim in paradiſo. quo audito mulier q̄ nō niſi mortē expectabat īgreſſa camerā ita inuenit ſꝫ leproſuꝫ minime reperit. q̄ pre admonitione ⁊ miraculi magnitudine oīa ꝑ ordinē marito narrauit. At ille valde cōpunct⁹: q̄ prius leo fuerat manſueſcere cepit ſicut agnus: et poſtea leproſos ſemꝑ dilexit. Hec Arnoldus in narratorio. ¶ Epiſcopus ī forma crucifixi inuentus eſt in lecto. Exemplum. xxxij.

LEgitur ꝙ cū quedā mulier nobilis conſueta eſſet recipere paupe res ⁊ ſeruire eis manibus ꝓpriis ⁊ abluere pedes eoꝝ inuito marito ſuo: cū ſemel inueniſſet pauperē ali̅ lannā miſerabilē vt videbat̄ afflictuꝫ ⁊ vlceroſum: introduxit eū in domū ſuam viro ei⁹ abſente. ⁊ cū peteret balneū parauit illi. q̄ cū diceret poſt balneū ꝙ ñ poſſet q̄ieſcere niſi in molli lecto poſuit eū in camera ſua. Cum aūt vir ei⁹ veniret ex īprouiſo ⁊ camerā ſubito intraſſet: ⁊ in lecto vxoris inueniēs ꝓdictū infirmū quē cū crederet adulterū ⁊ vellet euꝫ ex impetu ire ſue occidere: ſuꝑ lectū ei⁹ apparuit ei dñs in eadē forma qua pēdebat in cruce dī. Quid me ꝑſequeris q̄ hec pro te paſſus ſum: ⁊ hec vulnera ⁊ mortem ꝓpt̄ tuā ſaluteꝫ ꝑtuli? Cū aūt ꝑterrit⁹ ⁊ ꝓſtrat⁹ in celū oculos erigeret ⁊ oraret: poſtea nihil inuenit. ⁊ ſic cōuerſus ad dñm: bonus hoſpes ⁊ pius pater pauperuꝫ factus eſt. ⁊ queſiuit ab vxore q̄ ei omnia narrauit. Hec petrus de amore. lib. ij.

¶ Chriſtus oſtendit iordano corrigiam quā pauperi dedit. Exemplum. xxxiij.

SEmel ↄtigit ꝙ cū ipſe frater iordanus ordinis ꝓdicatoꝝ doctor theologie ſtudio pariſi⁹ operā daret: ⁊ ſue ↄſuetudinis eēt q̄ſi oī nocte ſurgere ad matutinas: q̄dā nocte ſolēni ſubito ſurrexit: cū iā ad matutinas crederet eē pulſatū. vñ ſolā cappā ſuꝑ camiſiā īduēs: ⁊ cīgulo ſe ꝓcingēs feſtinant̄ ad eccl̄iā properauit. cui illico pauꝑ occurrit eleemoſynā petēs. q̄ nihil inueniēs qđ daret pauꝑi corrigiā dedit. Cū aūt ad eccl̄iā veniēs eā clauſaꝫ īueniſſet: q2 pulſatū vt crediderat nōdū erat: tādiu ꝑmāſit aū̅ foresecclie donec miniſtri ſurgerēt ⁊ eccl̄iā aperirēt. quā cū intraſſet: ⁊ aū̅ crucifixū oraret ip̄m deuote ⁊ frequēter reſpiciēs vidit eū corrigia ip̄m cinctū quā aū̅ modicū pauperi amore crucifixi dederat. ¶ Chriſtus indutus fuerat collobio qđ monachus pauperi dedit. Exemplū. xxxiiij.

QUidā monach⁹ duo hñs collobia: vnū quotidianū: ⁊ aliud in ſolēnitatib⁹. venit pauꝑ egen⁹ tꝑe quodā petens ab eo indumentū. Ille vero negauit dicēs ſe ſuꝑfluā veſtē nō hr̄e. Pauꝑ aūt cū fletu vociferādo dicebat. Miſerere mei. Monachus v̄o ad preces pauperis intrās in cellā ſuam exuit ſe quotidiano collobio: ⁊ dedit pauperi: ſibi aūt retinuit meli⁹. Poſtea v̄o cōpūct⁹ dixit pauperi redde mihi collobiū qđ dedi tibi ⁊ accipe melius. Hoc accipiēs ille pauper induit ſe illo ⁊ abijt in ciuitatem ⁊ vendidit illud meretrici. Illa v̄o induens ſe illo ↄueniebat ſemel ⁊ bis vbi erat monach⁹ ille. Cū aūt monach⁹ vidit veſtimētū ſuū recognouit qđ hoc eēt quo vtebat̄ ſolēnitatib⁹ ↄtriſtat⁹ valde intrās ī cellā dixit. Uere deo nō placuit qđ feci: nec meā recepit deuotionē: q2. ſ. ī tales man⁹ venit palliū meū: quo ego feſtiuis dieb⁹ vtebar: nunc v̄o meretrix vtit̄ eo. ⁊ pre triſtitia magna nō comedit illo die. Nocte v̄o cū dormiret vidit ieſuꝫ xp̄ꝫ indutū veſte ſua quā pauperi dederat: ⁊ introeūtē in cellā ſuā dicētēq3 ſibi. Frater frater: q̄ vt aſpexit vidit lucē magnā: dixitq3 ei. Quis es dñe: q̄ rñdēs ait. Aſpice in me. Et cū aſpiceret dixit ei. Cognoſcis hoc? Qui rñdit. Etiā dñe collobiū meū eſt. At illi. Ego ſuꝫ ieſus. Iā nō triſteris ſed gaude ⁊ letare ⁊ grās age deo. Ex quo enim dediſti pauperi: iſtud mihi dediſti. Et letatus eſt monach⁹ de benignitate dñi nr̄i ieſu xp̄i: q2 non permiſit eū torqueri pluribus tentationibus. ſed certificauit eū de v̄bo qđ in euangelio dixerat. qđ vni ex minimis meis feciſtis: mihi feciſtis.

¶ Miles quidā obijt in terra ſancta: ⁊ ſic euolauit ad deum. Exemplum. xxxv.

DIcitur ꝙ quidā miles inſiſtēdo operibus pietatis cū oīa q̄ haberet in vſus pauperū expendiſſet: crucē tranſmarinam accipiēs: peregrinis pauperi⁹ manu ꝓpria miniſtrabat. Cūq3 t̄ ↄſſretaſſet: viſitauit oīa loca ſctā deuote. ſeq̄ūs veſtigia ſui ſaluatoris. Cūq3 ad montē oliueti a quo dñs ad celū aſcēdit: ꝑuenīſſet: eleuatis oculis ⁊ manibus in celū ait. Dñe inquātū potui tua veſtigia ſuꝫ ſecut⁹. mō ſicut auis volare ad te nequeo: q2 alias nō habeo: nec ſcalā a te aſcendēdi. Rogo te toto corde vt in pace ſuſcipias ſpiritum meū: me poſt te trahēdo. Quo dicto ſtatim ſpiritus eius ad deum euolauit.

¶ Diues quidā tēpore famis paſcebat quatuor milia pauperum. Exemplum. xxxvj.

LEgitur in geſtis francoꝝ. li. ij. ca. xxiiij. cū fames valida burgūdiaꝫ oppreſſiſſet: ⁊ cū ethic⁹ romanoꝝ diſpēſator eſſet ī burgūdia agēs rēpublicā romanoꝝ tꝑe theodoſij imperatoris: tūc cōgregauit apud ligōes quatuor milia hoīm pauperū ⁊ ampli⁹ q̄ nō poterāt hr̄e vñ ſibi tēpore famis ꝓuiderent ⁊ pauit eos ibi q̄diu malū tp̄s durauit. q̄ ceſſante fecit eos cuꝫ vehiculis ad loca ſua depor-

tari. Cū aūt hoc factū fuiſſet audiuit vocē de
celo dicētē ſibi et hec: tibi ⁊ ſemini tuo panis
nō deficiet in eternū: q̄ me famis tpe in pau
peribus meis refeciſti. ¶ Mulier quedam
pauit fratres ordinis p̄dicatoꝝ. Exm̄. xxxvij.

Q Uedā mulier in frācia deo deuota fra
tres recipiebat libēter: ſꝫ viro eius ad
modū diſpliceret. Cū igitur recepiſſet
magiſtrū Jordanuꝫ cū ſocijs ſuis: ⁊ iā eſſent
in prādio ↄtigit ſuꝑuenire maritū. ⁊ diſſimu
lato dolore poſuit ſe ad mēſam. vbi aūt inue
nit bonū vinū illud fratrib⁹ ꝓpiaſſet: magis
dolens clamauit nūcio. Uade cito ⁊ porta de
vino meliori qđ eſt i vegete tali. Hoc aūt iro
nice dixit q̄ illud erat corruptum: vt ↄturba
ret vxorē tuīt nūci⁹: attulit ⁊ ꝓpinauit: q̄ gu
ſtato inuētū ē vinū in ſūma excellētia bonuꝫ
Ille ergo i famulū turbat⁹: rabida voce dixit
quare non apportaſti de illo dolio qđ dixeram
tibi? rn̄dit ſe ꝑ certo ꝓtuliſſe. ſcđo remittit̄: ⁊
idē inuenit̄: tū cū furia ſurgēs ipſemet: hauſit:
⁊ guſtauit: ⁊ optimū inuenit. ⁊ ex corrupto vi
no i bonū ↄuerſo. Dn̄s ipſe i meli⁹ ↄuerſus eſt
ctus ē amator fratrū ⁊ vxorē iuuans ad elee
moſynas dādas. ¶ Duo religioſi impetraue
rūt gr̄az iuueni q̄ equos pauit. Exm̄. xxxviij.

D Uo frēs hyſpani q̄ pariſi⁹ i theologia
ſtuduerūt cū ad ſuā redirēt ꝓuinciaꝫ
ad terrā pictauice deuenerūt. Cūqꝫ a
mane vſqꝫ ad ſextā horā iuiſſēt afflicti ⁊ feſſi
eſurire ceperūt. Erat aūt prope villa parua i
qua pauci hoies pauꝑes morabant̄. Frater
aūt q̄ ampli⁹ erat feſſus volebat vt ibi cibuꝫ
quererēt oſtiatī: ali⁹ aūt q̄ magis eſuriebat
monebat vt ad meliorē ⁊ ad magis diſtātē
villā irēt ne ſimin⁹ comederēt poſt deficerēt
in via. Tūc q̄ laſſus erat valde volēs aliū ↄſo
lari ait. Nōne frat̄ de⁹ potēs ē in villa pauꝑ
cula ſufficiens nobis preſtare ↄuiuiū: cui ait.
ſcio inq̄t q̄ pōt: ſꝫ nō ↄſueuit: tūc ali⁹ ait. Noli
timere chariſſime: q̄ in hac villa modica dn̄s
nobis neceſſaria miniſtrabit. Cūqꝫ ſic loq̄rent̄
ecce caſtellana ſcꝫ maxētij diues ⁊ nobil' dn̄a
cū filio ſuo ⁊ multa familia ſuꝑuenit q̄ vidēs
fratres admodū feſſos affectuoſiſſime p̄cepit
filio ſuo dicēs. Fili deſcēde ⁊ amore dei ⁊ mei
frēs iſtos paſce. Qui ad mādatū ei⁹ ſtatī de
ſcēdēs paſtilla optima piſcib⁹ bōis farcita q̄
ſue m̄ri erāt parata accepit vinū caſeū ⁊ oua
panēqꝫ recētē ⁊ alios piſces obtulit fratrib⁹
abūdāter. freq̄nt̄ inuitās: ⁊ oblata cū gaudio
ſuſciperēt q̄ pauꝑes dei erāt ⁊ multū labora
re debebāt ⁊ i alijs locis vix aliq̄ inuenirent.
Poſtq̄ aūt mirabili affectu cū multis iuueni
bus deuoriſ miniſtrauerat eis: maior frater ait
minori. Orem⁹ dn̄ꝫ vt iuuenē iſtū q̄ nobis tā
deuote ſeruiuit ipſꝫ cuſtodiat ⁊ ad vitā bonā
ꝑducat. Flexis ḡ genib⁹ dicto hymno Ueni
creator ſpūs: cū P̄r nr̄ ⁊ orōne vale dicentes
iuueni ⁊ eū ſepi⁹ dn̄o cōmēdātes abierūt. ali
quāto aūt tranſacto tꝑe ali' eoꝝ de hyſpania
veniēs ad capl'm ghale: ⁊ i ↄuētu fratrū pi
ctauēſi. dictū iuuenē iā factū fratrē inuenit:
ſtupēſqꝫ ait p̄ori. vn̄ ē iuuenis iſte? Cūqꝫ illuꝫ
filiū caſtellane audiſſet. vocauit illū ⁊ ait. Re
duc frater ad memoriā q̄li' ad p̄ceptuꝫ m̄ris
duos frēs q̄ de pariſi⁹ veniebāt i tali loco pa
uiſti. Bn̄ inq̄t recolo ⁊ deo gr̄as ago: q̄ ꝑ orōni
bus eoꝝ dn̄s ad iſtū ordinē me adduxit: ⁊ fr̄
ad eū. Ego inq̄t ſū vn⁹ ex illis q̄ frequenť tibi
orauim⁹ vitā bonā ⁊ exitū btm̄. Ecce bonā vi
tā in te video. Conare chariſſime vt perſeue
res ⁊ ſic certe ꝑuenies ad finē bonū. ¶ Infi
delitas mūdi ⁊ etiā ↄſanguineoꝝ. Exm̄. xxxix.

L Egitur in hyſtorijs britonuꝫ q̄ añ tp̄s
incarnatiōis dn̄ice fuit in britania ma
iori quidā rex keyr noīe q̄ habuit tres
filias: cū quereret a maiore ſi multū dilige
ret eū: dixit q̄ ita ſuꝑ oīa. quā rex maritauit ⁊
maximā partē regni ſibi dedit poſt mortem
poſſidēdā. Hoc idē dixit ad ſcđam: ⁊ illi fecit
ſicut priori. tertia aūt minor dixit ei. P̄r q̄tū
habes tm̄ vales. ⁊ ego te tm̄ diligo q̄tū vales
⁊ nō plus. P̄r aūt īdignat⁹ minus eā dilexit
q̄ alias: ⁊ minus de ea curauit: iurāſqꝫ nihil
ei daret de terra ſua. quā rex hui⁹ terre q̄ mō
frācia dr̄ ꝓpter mores ⁊ pulchritudinē ſuam
accepit in vxorē. cū aūt hoſtes in dictū keyr
irruerēt terrā ſuā dereliq̄t duab⁹ filiab⁹ ſuis
priorib⁹ ⁊ viris earū q̄ ꝓmiſerūt ei q̄ honori
fice eū tractarēt: volūtatē ſuā ſuꝑ oīa facien
tes. cū aūt terra ſua ſe ſpoliaſſet: poſtmodum
eiect⁹ a priorib⁹ filiab⁹ a tertia ⁊ viro ſuo ho
norifice recept⁹ eſt: ⁊ ꝑ eoꝝ adiutoriū ad he
reditatē ſuā rediēs alijs exheredatis eā mi
nori dereliquit. P̄ma filia eſt amor et fiducia
quā hō hꝫ in mūdanis rebus. Scđa eſt amor
⁊ ſpes quā hꝫ hō in amicis carnalibus. Ter
tia eſt amor ⁊ ſpes quā hꝫ in ſuis operibus.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Duo mercatores dixerūt q̄ ſine mendacio
non poſſent vendere. Hec quere in diſcipulo
de tempore. ſer. cxxxiij. Q.
¶ Itē elizabeth ſeruiuit q̄tuor dieb⁹ leproſo
horribili: xp̄s q̄nta die appꝑuit ei dicēs q̄ mi
hi ſeruiuiſti: hēbis mecū gaudia celi. ſ. lxvij. D.
¶ Itē ruſticus in curia ſolitaria ſuſcepit xp̄ꝫ
in ſpecie peregrini. ſer. lxxxix. T. Exm̄. xl.
¶ Itē duo fratres vnus religioſus multū: et
alter ſeruiebat infirmis: ⁊ precellebat aliuꝫ.
In diſcipu. de tēpore. ſer. cxxviij. O. ¶ Miſſa.
¶ Sacerdos quidā celebrauit miſſam in hie
ruſalem ⁊ reductus eſt ab angelo in patriaꝫ
ſuam. Exemplum. xlj.

SAcerdos quidaʒ de dacia noīe Andreas pegrinando cum aliis ꝑuenerat in vigilia paſche ad ſepulchꝛuʒ xp̄i. ſummo mane in die paſche ſocij ſui recedere voluerūt qbus ſacerdos dixit. Sciliſſim⁹ ē dies paſche ⁊ loc⁹ dn̄ice reſurrectiōis: audire prius miſſaʒ ⁊ eucharistiā ſumite poſtea recedam⁹. Adeūtibus oib⁹ ⁊ recedētib⁹: ſacerdos mãſit in vrbe: ⁊ dictis miſſa factoq; prãdio ſol⁹ cepit ire: ⁊ ſeq̄ ꝓcedentes: quē vt attigit qdã in equo ſedēs: qd ē ait ꝙ ſol⁹ ꝑgas pegrin⁹ ⁊ ille factuʒ narrãs hac inq̄t de cã a ſocijs ſol⁹ ſuʒ relict⁹. tūc ille. Aſcēde ſq̄t retro me. Et ſic reſidēs obdormiuit. circa veſperã ꝟo cū euigilaſſet ⁊ circūſpiceret vbi eēt: dixit ei ductor ſu⁹. potes cognoſcere locū iſtū? Et ille ꝓ timore maxio vix rn̄dere valēs. Uī mihi inq̄t dn̄e ꝙ eccl'ia hec q̄ añ nos eſt: eccl'ia mea ē: ⁊ dom⁹ hec ꝓxima in q̄ mãſi. cui ductoꝛ ei⁹. Recte tibi vr̄: xp̄m glĩficã: cui⁹ ſacr̄a venerat⁹ es: ⁊ quoꝝ cã pegrinas tras ⁊ ſolitudinē nō horruiſti. Et hec dicēs cito diſpuit. Sacerdos aūt de via redicēs oībus ſocijs ſuis narrauit magnalia dei: qd ſecū factū eſſet per regreſſum ſocioꝝ poſtmodū comprobauit. Hec Guilł.

¶ Uirgo qdã vidit corp⁹ ſacerdotis clarum in miſſa. Exemplū. xlij.

IN brabãtia villa bandch. manet virgo religioſa: in cui⁹ preſentia ſacerdos quidam de villagio qui dum in quadã villa celebraret miſſam vidit corp⁹ ſacerdotis et ſacras veſtes qb⁹ indut⁹ erat miro decoꝛe decorari. Cūq; hoſtiã exaltaret: vidit duos angelos mire pulchꝛitudinis hincinde aſſiſtere: ⁊ brachia ei⁹ ſuſtētare. ⁊ cū hoſtia deponeret: manicas vtriuſq; man⁹ ne qd eas tãgeret valde decēter eas cōſtringere. q̄ etiã eleuatis manib⁹ ⁊ iclinato capite cū ſumma reuerētia depoſitã adoꝛauerūt. Circa hoꝛã ſacr̄i facta ē ipſa in exceſſu mētis ⁊ vidit corp⁹ ſacerdotis tã claꝝ ⁊ tã pſpicuū: vt q̄ſi phialã criſtalinam corp⁹ dn̄i videreť. Miſſa cōpleta dū ſacerdos veſtimēta deponeret: illa reuerſa eſt ad ſe: et vidit corp⁹ ſacerdotis paulatim inſpirari: vt in formam priſtinam rediret. Et illa puella ob hoc habuit illã gratiã vt videat qs digne vel indigne communicet: ⁊ in quadam die paſche in quadam eccleſia tamen decem vidit communicare digne. Nomē huius virginis eſt Oda.

¶ Sacerdos qdã celebrauit ꝓ captiuo: ⁊ vincula ſoluebantur Exemplum. xliij.

IN prelio quo occiſus eſt rex Elgōmus quidam iuuenis de militia eius vulneratus per diem ⁊ noctem inter cadauera occiſoꝛum iacens recuperato ſpiritu ſe eleuans de terra ⁊ ligans vulnera ſua ꝓut poterat abijt: ⁊ querēs aliquos de amicis ab hoſtibus ſuis eſt capt⁹ ⁊ ductus eſt ad ducē exercitus: q̄ſit⁹ qs eēt: rn̄dit ſe ruſticū eſſe ꝓpter victum militib⁹ afferēdū in exercitū veniſſe: timebat em̄ ſe militē fateri: q̄ ſuſcipiēs eū curauit vulnera ei⁹: ⁊ dum cepit ſanari iuſſit eum ligari: ne de nocte fugeret: mox aūt recedētibus q̄ ligauerūt: vincula ſoluta ſunt. nam frēius qui abbas fuit audito ꝙ occiſus eēt: venit: q̄rere corp⁹ ei⁹: ⁊ inueniēs aliū ſr̄em ei ad monaſteriū ſuū ducēs eū ſepeliuit: ⁊ ꝓ abſolutiōe ei⁹ miſſas frequēť celebrauit: q̄ ꝓdict⁹ miles ex hoc ãpli⁹ ligari nō poterat. Dū aūt comes mirareť q̄re ligari nō poſſet: q̄rēs ſi forte caracteres hr̄et ꝑ q̄s ligari nō poſſet rn̄dit. nihil taliū artiū noui: ſʒ frēʒ ſacerdotē habeo ⁊ ſcio q: me moꝛtuū putãs ꝓ me miſſas celebrat. tãdē comes ↄſiderãs eū nō ruſticū eē ſecreto vocãs eū ⁊ ꝓmittēs nihil ei factuꝝ rogauit vt ei gen⁹ ſuū diceret. et ille certificat⁹ d vita ſe miniſtrū regꝫ aſſeruit: cui comes ait. Dignus moꝛte es: ſʒ q: nll⁹ de meis occubuit: te nō occidã. Et ſtatī eū alteri vēdidit. Qui dū multa gn̄a vincloꝝ adhibuiſſet: nec ligari poſſet: dōauit ei facultatē redimēdi ſe ſi poſſet. Qui dato iureiurãdo ꝙ redimeret ſe: vł rediret: liberat⁹ ē. ⁊ reuerſ⁹ ē ad pr̄iã dn̄o ſuo ꝓtiū redēptiōis remittēs. Tãdē frī ſuo q̄ circa eū fiebãt narrauit dicēs ꝙ maxie hoꝛa tertia qñ miſſe celebrari ſolebãt: vincula ſua ſoluebãť. Hec Arnold⁹ in narratoꝛio ſuo. ¶ Miſſa ſuſtentauit hoīem in rupe per annū. Exemplum. xliiij.

QUidam homo cum in quadã rupe argentum foderet: ſubito rupes cecidit ⁊ funditus cunctos extinxit. Unus aūt eoꝝ ſubtus in quodã ſinu ipſius rupis moꝛtē euaſit: inde tñ exire nō valuit. Uxoꝛ aūt illius eū defūctū eſtimãs oī die ꝓ ipſo miſſaʒ celebrari faciebat: ⁊ panē vnū ⁊ vrceū vini cū cãdela q̄tidie offerebat. Cui diabol⁹ inuidēs per tres dies ↄtinuos eidē in foꝛma humana apparuit. ⁊ q̄ tēderet req̄ſiuit. Cui cū illa ſui itineris cãm exponebat: ille aiebat. Nō fruſtra vexari: q: iã miſſa celebrata eſt: ⁊ ſic illa trib⁹ dieb⁹ ꝓ eo miſſam ꝑtermiſit: nec ipaʒ celebrari fecit. Quidã aūt poſt hoc in ꝓdicta rupe argētū fodiēs vocē quãdã audiuit de ſubter dicētē plane ꝑcutias: q: capiti meo eminet magnus lapis. Cū ille tremeret ⁊ ad hãc vocē audiēdã plurimos aduocaſſet: iteꝝ fodit ⁊ ſitem vocē audiuit. tūc oēs ꝓpi⁹ accedētes dixerūt. Quis es tu: q̄ rn̄dēs dixit. Plane fodiatis: q: maximus lapis ↄtiuo ſup me cadit. Qui a latere fodiētes: ⁊ vſq; ad eū ꝑuenientes eū ſanū ⁊ incolumē extraxerūt. Et ſciſcitãtes quō ibi tandiu vixiſſet: dixit ꝙ qualibet die panis vn⁹ et vinū vrce⁹ cū cãdela accēſa exceptis tm̄ trib⁹

diebꝰ oblatꝰ ſibi fuit. Qđ vxor eius audiens ⁊ vehemēter exultās agnouit ꝙ de oblatione ſua fuerat ſuſtētatus ⁊ diabolꝰ eū decepit nec illis tribꝰ diebꝰ miſſam cātari fecit.

¶ Miſſa ſuſtētauit hoīem in periculo maris.

Exemplū. xlv.

GRegoriꝰ refert ꝙ dū qdā nauta naufragiū ꝑpeſſus fuiſſet ⁊ qdā ſacerdos hoſtiā pro eo obtuliſſet iƥe tādē de mari ſanꝰ exiuit. Cū aūt iterrogaret q̄lr euaſiſſet: dixit ꝙ dū in medio maris exiſteret: ⁊ iā pene fatigatꝰ deficeret qdē ad eū vēit ⁊ panē q̄ndā ſibi obtulit quez cū cōediſſet. ille ſtatī ꝯfortatꝰ vires recepit: ⁊ qdā naui inde trāſeūti receptꝰ fuit. Inuētūq; eſt ꝙ illa hora panē habuit qua ꝓ eo ſacerdos hoſtiam immolauit.

¶ Quidā eq̄tauit ad cāpū qñ pulſabat ad miſſam.

Exemplum. xlvi.

DIues quidam fuit talis cōſuetudinis qñ debebat ire ad miſſam ibat de aſcēſo equo ad ſua allodia vel annonas in cāpo vel in ſua molēdina ſʒ cū ꝓ vxore q̄ deuota erat admoneret ꝙ iſta nō faceret: ſed iret ad miſſaʒ ſacris diebꝰ: ⁊ ad eccleſiā vt aliquid boni audiret i ꝑdicatiōe: rñdit. Ego ſcio qđ facere debeo meliꝰ q̄ tui ꝑdicatores. Tādē cuʒ qdā vice dū ad miſſam pulſaret aſcēſo equo eq̄taret ad cāpū occurrit ei diabolꝰ dicēs. Deſcēde de eq̄ ⁊ audi miſſam meā: ⁊ ducto eo ad vnā foſſam q̄ ibi fuit: ꝑcipitauit eū ⁊ deſcēdit cū eo ad infernū auditurus miſſaʒ infernū ve nobis qui mori nō poſſumus.

In diſcipulo de tempore.

¶ Duo ſutores quoꝝ vnꝰ quotidie audiuit miſſaʒ ⁊ ſemꝑ abūdabat ⁊ alter raro audiuit ⁊ ſemꝑ pauꝑ fuit. Hoc quere in diſcipulo de tpe. ſer. cvii. H.

¶ Itē mulier que voluit ſeipāz ſuſpēdere ⁊ qñ audiuit pulſare ad eleuationē corꝑis xp̄i: tūc flexis genibꝰ orauit i domo ſua: ⁊ ſic liberata eſt. quere ſer. xliii. H.

Itē nobilis qdā docuit filiū ſuū q̄tidie audire miſſam. hoc quere in diſci. de ſanctis ſermo. xlvii. in fine.

Mors malorum.

Diues qdā i agōe clamauit. Deꝰ adiuua me.

Exemplum. xlvii.

QUidam ſenex dum veniſſet ad ciuitatem quandam ad videndum quedam vaſa que fecerat ⁊ ſederet ad ianuam cuiuſdam diuitis laborantis in extremis vidit equites cum equis nigris horribiles habentes in manibus baculos igneos. Relictiſ aūt equis ante ianuā intrauerūt domū. Ecce infirmus videns cepit clamare dicens. Deꝰ adiuua me. Illi aūt accedētes ⁊ ridētes dixerunt ei. Nunc primo memor es dei quādo obſcuratꝰ eſt ſol. q̄ ſole lucente oblitꝰ fuiſti eius Nūc aūt nō eſt hora ſpei aut cōſolationis. Et hoc dicētes rapuerūt aīam eiꝰ ipſe qdē miſer nō ſeruauit morē ecclie: qꝛ ꝑſbyter i ꝑncipio Deꝰ in ad iutoriū meū intēde: ſʒ in fine voluit primo querere ⁊ nō potuit.

¶ Flagitioſꝰ quidā hō in extremis petiuit inducias.

Exemplū. xlviii.

QUidā vir nobilis nōie Chriſorius valde idoneus ſʒ totū plenus vitiis ſuperbia tumidus carnis ſue voluptatibꝰ deditus in acquirendis rebꝰ auarꝰ Quicū ſic perſeueraret ⁊ cuʒ tot malis deꝰ finē facere voluiſſet: corꝑis lāguore ꝑcuſſus eſt Qui ad extrema veniēs ea hora qua iā de corpore erat exiturꝰ apꝑtis oculis vidit tetros et nigerrimos ſpūs corā ſe aſſiſtere ⁊ vehemēter inniteri vt ad ifernoꝝ clauſtra eū traherent cepit timere paleſcere ⁊ ſudare magniſq; vocibus inducias poſtulare: filiūq; ſuū nōie Maximū turbatiſ clamoribꝰ vocare dicēs. Curre tibi eñ nūq̄ malefeci: i tua fide me ſuſcipe mox turbatꝰ maximꝰ affuit: lugēs ⁊ perſtrepēs familia cōuenit: eos aūt quos ille inſiſtēs vehemēter cernebat: ipſi malignos ſpūs cernere nō poterūt ſʒ eoꝝ ꝑītiā in ꝯfeſſione pallore ⁊ timore eiꝰ q̄ trahebat videbāt. Pauore aūt eoꝝ quos videbat huc illucq; ꝟtebat in lectulo q̄ ſe ꝟteret ſemꝑ aderāt oculis ſuis. Cūq; ſic in naſus a dmonibꝰ ⁊ ſe poſſe euadere deſꝑaret cepit magnis vocibus clamare inducias vſq; mane. ſʒ cū hoc clamaret iƥe in ſuis vocibꝰ de habitaculo ſue carnis euulſus eſt de quo nimiꝝ ꝯſtat: qꝛ pro nobis non pro ſe iſta viderit vt eiꝰ viſio nobis ꝓficiat. Hoc exēplū legit in omelia beati Gregorii.

¶ Criminoſus quidam noluit cōfiteri niſi in extremis.

Exemplū. xlix.

ERat quidam ꝑpetrator multoruʒ ſceleꝝ. ⁊ de his nunq̄ confitebat cogitans: mora ſufficiens eſt dum mori volo adhuc confitebor. Duʒ ꝗ̄ infirmatus eſſet: venit ad eum religioſus dicens: vt doleret de pctis ⁊ confiteret. Cui infirmus. Iuſtus dñs ⁊ iuſtitias dilexit. Ecce dum confiteri potui cōtēpſi miſericordie diuine terminū imponēs vt dū in infirmitate premor cōfitebor: nūc diabolus ex dei ꝑmiſſione ſtat mihi ſuꝑ pectꝰ ⁊ dū aliqđ cogito dicere ꝑtinēs ad ſalutē: ſtatim ſtringit collum meū nō ꝑmittēs me loqui mea ſaluti neceſſaria: qꝛ peccaui in ſpm̄ ſcm̄: ⁊ hoc loquēs expirauit ⁊ ſepultus eſt in inferno.

¶ Heremita qdā vidit diuitē mori in palatio ⁊ pauperē in cimiterio.

Exēplū. l.

Legit in vitaſpatrū ꝙ quidā heremita orauit vt videret exitū aie de corpe: ⁊ dū itrauit ciuitatē vēdere ſportulas ecce oēs ad vnā domū cōcurrebāt. Qui dū ǭreret cāz: dictum eſt ei ꝙ ɋdā hō diues morti appropinɋret. Vñ itrauit ⁊ ipe domū illā. vidit ergo heremita demōes circūſtātes lectū infirmi vt corui cadauer: horrorē et icutiēdo ⁊ vnꝰ illorum libiū maximū tenebat ⁊ legebat geſta diuitis. Vidit etiā duos angelos ſtātes libiū pſchrū reuoluētes: ſz nihil inuenientes triſtes abierunt. Infirmꝰ hec vidēs ſe huc illuc girās dixit. Dñe miſerere mei. Et demō. Nūc primo memores det tarde cātas. Et hoc dicēs alaz eiꝰ extrahens cum gaudio demonū ad inferos properauit. Hoc viſo heremita cum fletu ibat ad eccleſiā ⁊ iacebat in cimiterio lāguidꝰ ɋdā oi humano ſolatio deſtitutꝰ. Et motus pietate, circa ipſum ſedit: ⁊ cepit infirmus debilitari ita vt vix itelligeret eū heremita dicētē. Hic vre hic ſeca dñe. Et vidit celum ſup eū apiri ⁊ angelos cum magno gaudio deſcendere ad infernum ⁊ dixit Michael. Veni ſpōſa xp̄i accipe coronā. Cui aia. vbi eſt dñs deus meus dulcedo mea ⁊ ſpes mea. Et ecce rex celi cum choris angeloꝝ ⁊ ſcōꝝ venit ⁊ dixit. Veni de libano ſponſa mea veni coronaberis. Et aia cōgaudēs oibus mēbris mūdiſſima eſt egreſſa, de corpe quā accipiētes angeli detulerunt in celū ⁊ in choro martyrū eum locauerunt.

¶ Memoriā mortis ⁊ ēt inferni ɋtidie hr̄e eſt vtile. Exemplum. lj.

Quidā miles de quo legiꝭ qȝ iuxta lectū ſuū fecit duas imagines in pariete ex vtraqȝ parte lecti magiſtraliter in duabꝰ zonis ⁊ qñ vertebat ſe ad dextrū latus trahebatur zona ⁊ ex hoc mouebatur imago ⁊ clamabat mors qñ aūt ɔ̄tebat ſe ad ſiniſtrū latus tunc imago illa dicebat infernꝰ ⁊ hoc fecerat vt mortem ⁊ infernū ſemp in memoria hr̄et.

¶ Nobilis ɋdā vidit cadauer pr̄is ſui ⁊ ſic mūdum deſeruit. Exemplum. lij.

Dux ɋdā burgundie dux corpꝰ pr̄is ſui vellet trāſferre: apto ſepulchro ɋſſum buſonē vidit ſup faciē pr̄is ſui ⁊ comedentē linguā eius: qui pꝛudēter in ſe rediens exclamauit corā militibꝰ. o falſa mūdi gloria ſubluſiſti pr̄i meo nō ſubludes filio vbi ſunt pr̄ diuitie ⁊ delitie ɋs habuiſti: vbi ſunt morſelli ptioſoꝝ ciboꝝ mō a buſonibus comederis turpiter ⁊ v̇mes te deuorant ſicut tu deuoraſti paupes ⁊ relictis omnibus clauſtruȝ intrauit.

¶ Conſuetudo eſt mori iuuenes ⁊ ſenes. Exemplum. liij.

Quidā vnicꝰ filius magni dñi habitum religionis aſſumpſit vñ pr̄ iratꝰ dixit abbati ꝙ monaſteriū incēderet niſi filiū ſuū redderet. At illi timētes furorē tirāni nouitio dixerūt. Ecce niſi redeas ad ſcl'm ad prēm tuū oia bona nr̄a deſtruet ⁊ monaſteriū incēdet. At ille: nolite timere. Concedite mihi vt ego vadā illi obuiā. Et viſo filio habitu vili crinibꝰ detrūcatis vix eū agnouit ⁊ pre dolore fere corruit i t'rā ⁊ dixit filio ſuo. Quid feciſti nobis ſic: redeas ad ſcl'm ⁊ totā t'rā tue volūtati exponā. Cui filiꝰ. Pr̄ ɋdā ɔſuetudo ē in terra tua valde piculoſa ꝓpter quā cōpulſus exiui īde. Cui pr̄. Oēs ɔſuetudines tuo arbitrio relinquo vt facias ɋcɋd vis. Dic mihi ǭ eſt ɔſuetudo ꝑꝑ quā exiuiſti. qꝛ oīno volo eā remouere. At ille. Hoc eſt ꝙ ita cito ⁊ qñqȝ citius moriꝭ iuuenis ſicut ⁊ ſenex niſi hāc r̄mouueris nūqȝ redibo. Nā qño ꝑmittis me iuuenē heredē cū nō ſuȝ certꝰ ꝙ plꝰ viuere debeam ꝙ̄ tu: qꝛ ita cito moriꝭ filiꝰ ſicut pr̄ ⁊ ecōuerſo. Quo audito ait pr̄. Fili qño hāc ɔſuetudineȝ quā deus itroduxit poſſem auertere: et ɔ̄ cōpūctus aſſumpſit habitum cum filio.

¶ Quidā audiuit legere. Vixit adā nōgentis xxx. annis ⁊ mortuus eſt. Exēplū. liiij.

Magnus literatus: qui dum ſemel audiret legi in eccleſia. Vixit adam nongentis triginta annis mortuus eſt: et cum ſcripturis que ſequunꝭ de morte illoꝛuȝ qui tantum vixerūt ſtupefactus ꝑterritus ⁊ compunctus ait. Deus meus omnes moriūtur etiam illi qui tantum vixerunt: ɋd faciemus ⁊ nos etiā moriemur. Hac ergo ſctā doctrina ⁊ vtili cognatiōe cōpūctus ordinē pdicatoꝝ itrauit cuiꝰ vita ꝙ̄ ſctā: doctria ꝙ̄ vtilis ⁊ ꝙ̄ clara fuit: notū ē toti ordini ⁊ eccl'ia dei.

¶ Quidā vidit ſepelire defūctū ⁊ ɔpunctꝰ eſt. Exemplum. lv.

Fuit quidā fr̄ florētie nobilis gn̄e ſȝ nobilior moribꝰ in orōne deuotus pdicatione gratioſus qui ſue cōuerſationis retulit cāȝ hāc fuiſſe. Dū ſtuderet bononie contigit eū cuidā funeri itereſſe ⁊ dū corpꝰ traherek de feretro vt in tumulū poneret, vidēs caput depēdi: ⁊ ꝙ ɋſi res inaiata ⁊ vilis ⁊ fetida ſub terra citiſſio abſcōdebaꝭ: ɔpūctꝰ ⁊ inſpiratꝰ a deo mortis memoriā ⁊ timorē accepit. vñ ordinē pdicatoꝝ ingreſſus eſt ⁊ vitā ſanctā ɔſummauit in eo.

¶ In diſcipulo de tp̄e.

¶ Filiꝰ comitis quidaȝ vidit cadauer patris ſui: ⁊ ſic cōpunctus deſeruit mundū. Hoc ǭre ſer. cxxxvi. N.

¶ Itē filiꝰ comitis ɋ ſtudēs pariſiꝰ luit in agone ⁊ nimiū occupauit ſe cū pr̄na hereditate ⁊ ſic damnatus eſt. ǭre ſer. cxxxiii. B.

¶ Itẽ fili⁹ comitis q̄dã dixit in agõe. O q̄d eſt
mũdus iam eñ poſſem multos hoſpitari: et
neſcio vbi iſta nocte pernoctabo. q̄re ſer. cxv.
¶ Itẽ rex Frãcie qui cũ oĩb⁹ diuitijs ſuis nec
inducias vnius hore in agone obtinere po-
tuit. q̄re ſer. cxviij. R.
¶ Itẽ q̄dã dixit in agõe nõ ſunt tot calami in
tecto horrei quot diaboli circa me ſũt. hoc q̄re
ſer. cxv. I.
¶ Itẽ q̄dã deſperauit in agone ⁊ reputabat
ab hoĩb⁹ quaſi ſctũs. q̄re ſer. cxxxiij. T.
¶ Itẽ q̄dã valde fleuit in extremis ⁊ pniam
egit ſed ſolũmõ ex timore mortis ⁊ pene īfer-
ni: ⁊ nõ ex amore dei. q̄re ſer. clvj. B.
¶ Itẽ foſſor q̄dã cadauer pcuſſit plenũ v̄mi-
bus ⁊ capita retraxerũt: ⁊ ille cõpunctus vitã
emẽdauit. q̄re ſer. cvj. M.
Itẽ heremita ſenex q̄ didicit mori ĩ heremo ⁊
q̄d ſit bñ mori. q̄re ſ. cxv. M. ¶ Mors bonoꝝ.
¶ Angeli ẽduxerũt aiaꝫ ſine dolore. Exẽ. lvj.

Legit eñ in vitaſpatrũ ꝙ cũ q̄dã pr̄ deſi-
deraret videre q̄uo aia iuſti ẽ corpe egre-
deret̄ trãſiẽs p quãdã villã vidit quen-
dã pegrinũ ſolũ in platea iacẽtem ⁊ in extre-
mis laborãtẽ cui ãgeli michael ⁊ gabriel vn⁹
ad dexterã alt⁹ ad ſiniſtrã aſſiſtẽtes rogabãt
aiam de p̄cepto dñi a corpore egredi q̄ timẽs
nõ libẽter corp⁹ dimittebat. Et dixit gabriel
ad michaelẽ. Sume aiam vt egrediat̄. Rñdit
Miſſi ſum⁹ vt ſine dolore ⁊ violẽtia eijciat̄: et
cũ clamaret ad dñꝫ miſit de⁹ cytaredã dauid
cũ cãtorib⁹ hierlꝫ: quoꝝ cãt⁹ audiẽs aia exiẽs
inter man⁹ angeloꝝ cũ gaudio in celũ dedu-
cta eſt. Et de hoc etiã Ber. pulchre loquit̄ in
ꝯtẽplatiõib⁹ di. Diligũt ſuos cõciues ſuperne
ptãtes: ⁊ his q̄ hereditatẽ capiũt ſalutꝭ ſolli-
citudinẽ gerũt gaudẽter: ꝯfortãt: ĩſtruũt: pte-
gũt hoĩb⁹ miniſtrãt ⁊ puidẽt. Ipſi eñ deſide-
rãt aduẽtũ nr̄m q̄m de nobis expectãt corũꝫ
ruinã reſtaurari diligẽter q̄rũt ⁊ audiũt libẽ-
ter bona de nobis ſollicite diſcurrũt mediũ in-
ter nos ⁊ deũ: nr̄os gemit⁹ fidelr̄ ad eũ portã-
tes ⁊ ſociũ nr̄i eẽ nõ dedignãtur q: iã ſunt no-
ſtri facti cuſtodes.

¶ Frater quidã digito indicauit xp̄ꝫ eſſe pre-
ſentẽ in agone. Exẽplũ. lvij.

Erat quidã fr̄ ordinis p̄dicatoꝝ in bur-
genſi flandrie domo grauiter infirma-
tus cũ letiſſimo vultu appropinqnare
videret̄ morti. q̄dã fr̄ cũ lachrymis eũ flagita-
uit vt ſi q̄d ꝯſolatiõis interi⁹ accepiſſet a dño
ſibi dicere dignaret̄. Cui ille ſilere nõ valẽs p̄
gaudio inq̄t. Uere accepi q: dñs Jeſus xp̄s ſe
morti mee pn̄ialr̄ adeſſe pmiſit. cui fr̄ ego per
eundẽ dñm te cõteſtor vt mihi digito vel nuti-
bus innuas cũ eũ videris pn̄tẽ. Cui ille inq̄r.
Faciã libẽter ſi q̄dẽ pmiſerit de⁹. Die poſtmo-
dũ tertia morbo īgraueſcẽte tabula percuſſa
eſt ⁊ fr̄es in infirmariã currebãt. Preſtolanti-
bus ergo ⁊ orõnib⁹ fr̄ib⁹ fr̄ moriẽs digitũ cũ
manu ad certũ locũ extẽdit. Et circũfuſis ocu-
lis cũ cantu letiſſimo dicere cepit. In galilea
Ieſum videbitis ſicut dixit vobis. Quo finito
mox expirauit. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Quidã dixit moriar fideliter: amicabiliter
fiducialiter ⁊ letanter. Exemplum. lviij.

Frater cõradus qnõdã prior cõſtãtie in
theutonia in īfirmitate grauiſſima mi-
re patiẽtie fuit iſtud de cãticis ſubridẽ-
do ⁊ cũ põdere ⁊ cũ deuotiõis dulcedine ſepe
reuoluẽs. dilect⁹ me⁹ mihi ⁊ ego illi. dõec aſpi-
ret dies ⁊ īclinent̄ vmbre. Itẽ. xv. dieb⁹ ante
mortẽ ſuã dixit fr̄ibus ſuis. De hac infirmita-
te ſcitote ꝙ ĩ feſto dñe nr̄e Marie v̄ginis mo-
riar. qđ ⁊ factũ eſt q: in primis veſperis nati-
uitatis Marie v̄ginis deceſſit: ⁊ in die ſepul-
tus fuit. Ultimã miſſam dixerat de btã v̄gi-
ne: ⁊ vltimã p̄dicationẽ de eadẽ fecerat. hic cõ-
gregatis fr̄ib⁹ aie ipm cũ cito mori deberet di-
xit. Scitote fr̄es mei ꝙ ego moriar. fidelr̄ ami-
cabilr̄ fiducialr̄ ⁊ lẽtãter. qđ expoſuit ſic fide-
liter q: in fide Ieſu xp̄i ⁊ ſacroꝝ eccl̄ie amica-
bilr̄: q: ex quo intraui ordinẽ ſpero ꝙ in dile-
ctione dei pſeueraui: ⁊ p̄cipue ſemp facere ſtu-
dui ꝙ ſibi magis placere putaui: fiducialiter
q: ſcio ꝙ ad dñm vado. letãter: q: de exilio ad
patriã: de merore ad gaudiũ trãſeo ſempiter-
num. Hoc quere in vitaſpatrum.

¶ Mori debemus in timore dei. Exẽplũ. lix.

Legitur in vitaſpatrũ de quodã ſancto
pfecto q̄ cũ videret̄ valde timere de morte
q̄ſierunt ab eo fr̄es quare timeret. Et
ipſe rñdit in hũc modũ. Fratres ſeruaui mã-
data dei iuxta poſſe meũ: ſꝫ hõ ſum et neſcio
vtrũ placuerũt opa mea deo: ⁊ iõ nõ ſum ſecu-
rus donec veniam ad eum.

¶ Uirgo ſimplex vidit xp̄ꝫ ⁊ ſctõs ĩ extremis.
Exemplum. lx.

In dioceſi treuerenſi monaſteriũ quod-
dã ſitũ eſt ſctimonialiũ ĩ quo ex quadã
cõſuetudine nulla recipit̄ puella niſi ſit ſeptẽ
annoꝝ vel infra. Ad cõſeruationẽ eñ ſimpli-
citas q̄ totũ corp⁹ lucidũ facit hmõi conſtitu-
tio ſiue cõſuetudo inoleuit. Erat aũt in eo de
cenobio valde recẽs virgo q̄dã adulta: ſed in
rebus humanis vel mundanis tam infantu-
la vt vix diſcernere poſſet inter pecudẽ ⁊ ho-
minem ſecularem eo ꝙ hmõi formaꝝ ante cõ-
uerſionem nullam habuiſſet notitiã. Die igi-
tur quadam dum muruꝫ pomerũ capra aſcẽ-
dit: quam illa vidẽs ⁊ quidnam eſſet prorſus
ignorauit. Ait cuidam ſorori iuxta aſtanti.
Quid hoc eſſet? Illa cognoſcẽs eius ſimplici-
tateꝫ iocular iter rñdit. mulier eſt ſecularis.

⁊ addidit qn̄ mulieres ſeculares ſeneſcūt cor
nua ⁊ barbas emittūt illa ꝟo ſic eē putās ali
q̇d didiciſſe gratulabat̄. cūq̧ ꝑ hm̄oi exēpla
ſimplicitatis ſepi⁹ ſororꝝ maturitatē tēꝑaſſet
grauiſſimā incurrit egritudinē. Que cū ſic ia
ceret vt vix loq̇ poſſet: viſitāte ſe īfirmaria pri
mo ꝟbo deīde ſigno vt citi⁹ recederet īdica-
uit. illa neutrū intelligēte dū ſtupida ſtaret
pānīculū capitis ſui cōplicās ꝫ pect⁹ ſtātis
ꝓiecit. Que mox ac ſi lapide ꝑcuſſa fuiſſet in
terrā corruit: in q̄ dū ſine ſenſu tꝑe aliquo ia
cuiſſet erecta ꝑ feneſtrā īfirmātia vicinā pro
ſpexit. Et ecce ī cymiterio multitudo ſtabat
dextrariorꝝ ſellas deauratas frenaq̧ ante a
bn̄tiū. cū ipā hora ꝟgo agonizaret ſororib⁹ ꝓ
pius accedētib⁹ clara voce clamare cepit. da
te locū date locuꝫ ſinite dn̄os iſtos accedere.
Uiderat eī cellā repletā ꝑſonis miri decoris
atq̧ ſplēdoris quarū veſtimēta deaurata vi-
debantur. Sic obdormiuit in dn̄o. ❡ Frater
qui euolauit ſicut ſagitta in celum. Exm̄. lxi.

Monachus quidā ordinis predicatorū
alteri mōacho ſibi familiari poſt mor
tē apparēs in gloria multa cū de ſta-
tu ſuo requireret̄ rn̄dit. Nūq̧ ſagitta de arcu
emiſſa tā cito volare potuit ad locū deſtina-
tū: q̄ cito aīa mea de corpore egreſſa fuit añ
deū. Nec mirū annis eñ quinquaginta xp̄o
in ordine ſeruierat ad inſtar ſagitte multos
vulnerās ſalubriter exēplo recte ⁊ bone con
uerſatiōis. ❡ Martyr chriſti propter thuri-
bulum occiſus eſt. Exemplum. lxij.

Uir quidā in lōbardia erat mire ſimpli
citatis: ⁊ circa ſctōꝝ loca maxime deuo
tus: qui cū ꝑ nimiā ſimplicitatē pro fa
tuo haberet̄ ⁊ oculis dei eſſet prudentiſſi-
mus. q̇cq̇d de ſuis laborib⁹ vltra neceſſitatē
nature ei reſeruare poterat illud viſitādo in
firmos ⁊ limina ſctī iacobi ī compoſtella: aut
btōꝝ apłoꝝ petri et pauli fideliṫ expēdebat.
Tꝑe q̄ potuit hominū pecora pauit et cū pre
ſenectute ad hoc minus ſufficeret oſtiatī mē
dicādo de eleemoſynis victitabat nō recede-
bat de eccłia dū diuina ī ea agerent̄ vn̄ ab oī
bus amabat̄. Qui cū frequēti⁹ ꝯuerſaret̄ ī q̄-
dā eccłia ⁊ eiuſdē eccłie thuribulū argēteuꝫ
negligēti⁹ pēdere ꝯſpiceret timēs tā de dāno
eccłie q̄ ſue ꝯſcīe ait ſacerdoti. Nō ſecure hic
pēdet tale thuribulū argenteū: dicēte illo: q̄r
multis annis ſine ꝑiculo illic ꝑpepēdiſſet. Rn̄-
dit ille. Hoc ſepe vna die euenit q̇ mille an-
nis nō ꝯtigit. q̇d plura? Inſtictu diaboli thu
ribulū ſubtrahit̄: nō tn̄ p̄dicto viro furtū ſpo
nit̄. Q̇d cū fur dn̄o ꝑmittēte ⁊ ſeruo ſuo occa
ſionē martyrij ꝑparāte vēdere nō poſſet nec
audiret: ſciēs fur p̄dictū virū holeꝫ eē ſimpli-
ciſſimū ⁊ eccłie illi⁹ notiſſimū eū ſecrete adijt

⁊ q̄r ipſe idē rapuiſſet vas p̄tiūs p̄ſtito ſibi iu
ramēto ne ſe ꝓderet ꝯfeſſus eſt. Cui ille rn̄dit
Da mihi thuribulū ⁊ ego illō nullo ſciēte bn̄
reſtituā: ⁊ ſi neceſſe fuerit ēt corp⁹ meū ⁊ aīaꝫ
meā ꝓ te pono his auditis fur thuribuluꝫ ei
tradidit q̇d ille feno inuolutū ſacculo ſuo im
miſit. Qui pl⁹ ſolito eccłiā p̄fatā frequētabat
vt thuribulū caute ⁊ ſine nota ī locū ſuū po-
nere poſſet. Die ꝟo q̄dā nimia tēpeſtatū vio-
lētia a foꝛib⁹ eccłie. q̄ tūc clauſa fuerat depul
ſus: domū vicinā intrauit ⁊ oblit⁹ de ſacco in
uētū eſt thuribulū ī ſacco ſuo. req̇ſit⁹ de ſacco
cui⁹ eēt cū mētiri nollet rn̄dit. Sacc⁹ eſt me⁹
ſed q̇d in veſtigiū eſt ego thuribulū nō ſuꝫ fu
ratus: nō tn̄ furē ꝓdā. ⁊ recitauit eis ꝑ ordinē
qualiṫ ad ſe deuenerit: ⁊ q̇d furi ꝓmiſerit. di-
cētib⁹ illis. Lex eſt lōbardie vt vel furē ꝓdas
vel furis penā ſubeas. Rn̄dit in manibus ve
ſtris ſum: q̇d iuſtū eſt de me facite. Quē cum
iudex inducere nō poſſet vt furē publicaret:
capitali ſuꝑ eū data ſentētia ante fores maio
ris eccłie tanq̄ ſacrileg⁹ eſt decollat⁹. Cuius
corpus in eodē loco eſt ſepultū: ⁊ deuote per
ſone ante horā matutinarū cant⁹ angelicos
ibidē audierūt. cereos ardentes viderunt in
ſuper: ⁊ ſuauiſſimi odoris fragrantiam ſenſe
runt. Et ep̄s cū ceteris ſuper tumulum hois
dei baſilicā fabricari fecit. ⁊ fiunt ibi miracu-
la vſq̧ in hodiernū diem ad laudeꝫ nominis
ieſu chriſti. Hec Ceſa. ❡ Sancius pr̄ vidit in
agone ꝓphetas apoſtolos ⁊ xp̄m. Exm̄. lxiij.

Quidā ſctūs pr̄ in hora obit⁹ ſui aſpiciē
tibus diſcipulis ſubito cepit ꝓhylare-
ſcere ⁊ pulcher ⁊ cādidus apparere in
leta ꝟba prorūpere. Querētib⁹ illis cui loque
ret̄ rn̄dit. Nōne videtꝭ ſctōs patriarchas. Ite
rū illo loquēte ⁊ eis iterrogātib⁹ rn̄dit. Nōne
videtis ſctōs ꝓphetas? Tertio dixit, ecce ve-
niūt ſctī apoſtoli. Quarto dixit. Quia veniūt
ſancti angeli. Ultimo dixit. Surgite q̄r ieſus
venit. Et inter hec verba migrauit ad dn̄m.
❡ Mulier q̄ vidit xp̄m in agone. Exm̄. lxiiij.

Refert etiā btūs gregorius de marſilla
amica ſua q̄ diu ad diē veniſſet extre-
mū reſpiciēs rurſum vidit ieſum venē
tē: ⁊ cū magna animaduerſione cepit circun-
ſtantib⁹ clamare et dixit. Recedite recedite:
quia ieſus venit. Cūq̧ in eum tenderet queꝫ
videbat: ſancta illa anima a carne ſoluta eſt:
tāq̄ ſubito fragrātia miri odoris ſubſecuta
eſt: vt ipſa ſuauitas cunctis oſtenderet illic
actorem ſuauitatis adueniſſe.

Mors oīꝫ ē amariſſima. Exm̄. lxv.
Quidā frater ordinis predica
torum cellam fratris
alterius venetijs intrauerat de
nocte et ex improuiſo eo legente

Frater ſuſcepit aliū itē ſupueniētē credēs eū veniſſe i ſero ⁊ eū eē viuū: ⁊ tñ mortu⁹ erat in ɔuētu q̄ multū diſtabat a ɔuētu venetoꝝ tūc mortu⁹ dicit. Ego nō ſuꝫ viu⁹ ſꝫ mō ſum mortu⁹. vñ ſcribas diē ⁊ horā et ita inuenies Dixit viu⁹. Dic mihi: eſt ita vt dicit Ariſtote. Mors ē vltimū terribiliū. Rñdit mortu⁹. dicā tibi q̄d mihi accidit qñ moriebar ⁊ tūc poteris iudicar̄ q̄ mors ē terribilior res mūdi. qñ appropiquabā ad pūctū mortis ⁊ feci tractū tūc ꝑdidi ſēſus oēs. ſ. viſū auditū ⁊c. ⁊ tūc itellect⁹ me⁹ fuit tot⁹ ſubtilat⁹: ⁊ oīa bōa ⁊ mala q̄ vnq̄ fecerā fuerunt mihi pñtata añ oculos mētiſ mee clariſſime: ⁊ tūc cepi i meip̄o cogitare ſuꝑ his ⁊ multū dubitabā ⁊ timebā de ſalute mea. Interim venerunt angeli ex vna parte demōes ex alia: ⁊ q̄lꝫ volebat accipere aīam meā: ⁊ ſic ſtādo i illo puncto quo aīa receſſit: viſuꝫ ē mihi q̄ ego eſſeꝫ ſubito rapt⁹ in loco tenebroſo: ita q̄ ego dixi heu mihi qꝛ dānat⁹ ſuꝫ. Et ſtādo ſic modicū ego vidi quādā claritatē in q̄ ego cognoui q̄ aīa erat ſeparata ⁊ ſtabat ſuꝑ cadauer: ita q̄ nō erat in iferno. Vñ hoc eſt certiſſimū q̄ mors eſt terribiliſſima res mūdi. Poſtea viu⁹ iterrogauit de fide rñdit q̄ null⁹ ſaluaꝛ niſi in fide ieſu xp̄i.

In agōe videt homo omnia opera ſua bona ⁊ mala. Exemplum. lxvi.

Quidā rex bonus quēdā militem in armis habuit ꝑbat̄ [illegible] in morib⁹: ⁊ in vita ꝑnicioſum ⁊ reprobū: q̄ frequēter admonit⁹ i ſanitate ɔtemnebat ſe corrigere. Cū aūt repētina ⁊ iprouiſa īfirmitate corriperetꝛ: a rege viſitabatꝛ ⁊ ad penitēdū ⁊ ɔfitendū inducitꝛ: iſte ait. Adiudicat⁹ ſuꝫ morti. ⁊ angeli cū pñtes eſſent dixerūt. Videamus ſi aliq̄d ius habeamus i eo. Et vnus extraxit librum de ſinu ſpecioſiſſimū ꝑuulū valde lr̄is aureis ⁊ fulgētib⁹ ɔſcriptū ⁊ q̄ añ lr̄as neſciebā oīa legebā ⁊ queſiui ⁊ vidi ſcripta aliq̄ bona ⁊ iꝫ parua que fecerā in iuuētute anteq̄ mortaꝛr peccaſſē: ſꝫ cū miro mō exultarē i viſiōe hoꝝ ecce duo maximi ⁊ teterrimi demones intrauerūt: vnus portabat vnū librū maximū ſcriptum minimis lr̄is in quo ſcripta vidi pctā mea ⁊ flagitia. Et dixerūt demones angelis q̄ ſtabāt ibi. Quid hic ſtatis cū in eo nullum ius habeatis: cū iā liber veſter videaꝛ ei multis annis nil valere: ⁊ nr̄ preualeat Tūc āgeli rñderūt. ⁊ iterū dicebāt. Recedamus ⁊ ſibi adiudicatū dimittamus. Q̄d fecerūt ſic ſuffocātes eū demōes ⁊ aīam ei⁹ rapuerūt ⁊ eā ad infernū deportauerunt. Hec in vitaſpatruꝫ.

In diſcipulo de tempore.

Quidā in agone ad iudicādum raptus eſt ⁊ chriſtus diſtrictā rationē exigit ab eo. Hoc quere in diſcipulo de tempore. ſer. ix. P.

Quidam dixit: in agone non ſunt tot calami in tecto horrei quot diaboli circa me ſunt ſer. xcv. I.

Mulier.

Regina quedā equitauit Ariſto. Exm̄. lxvii.

Mulier aſtuta etiam decepit ſapientiſſimos docentes alios vt dicit magiſter iacobus de vitria. Nā ariſt. cum doceret Alexādrum vt ſe ɔtineret ab acceſſu frequenti vxoris ſue q̄ erat pulchra valde ne animū ſuū a cōi ꝓuidetia impediret ⁊ alexā. ei acquieſceret. Hoc aduertēs regina ⁊ dolēs cepit Ariſto. trahere ad amorē ſuū qꝛ multotiēs ſola trāſibat cū pedib⁹ nudis ⁊ diſſoluto crine vt eū alliceret: q̄ tādē allectus cepit eaꝫ ſollicitare carnaliter. ⁊ ait. Hoc oīno nō faciā niſi videro ſigna amoris ne me tentes. ergo veni ad meā cameram reptādo manibus ⁊ pedib⁹ ſicut equus me portādo: tunc ſcio q̄d nō illudes mihi. Cui conditioni cū ɔſenſiſſet illa intimauit hoc alexādro. Qui expectans apprehēdit eū reginā portātē. Quē cū vellet occidere: ait Ariſtoteles ſic ſe excuſando. Si ſic accidit ſeni ſapiētiſſimo vt a muliere deciperetur: potes videre q̄ bene docuerā te. q̄d accidere poteſt tibi iuueni. Quod audiēs rex ei pepercit: ⁊ in doctrina eius profecit.

In promptuario ſupra. L.

Fili⁹ regis q̄ i decē annis ſolē videre nō debuit ⁊ poſtmodū mulieres pre ceteris creaturis concupiuit. Hoc quere ante ſer. xxiiii.

Itē iuuenis monachus nutrit⁹ in heremo qui poſtulabat anſeres ſcꝫ mulieres pre ceteris creaturis quas in mūdo vidit. Hoc quere ante ſer. xxiiii. de. L.

Mundus.

Mundus apparuit in pulcherrima ſpecie ante: retro vero turpiſſima erat. Exm̄. xlviii.

Erat quidā nobilis i auſtria totus mūdo deditus quadā nocte ſolus ante caſtroꝝ ſuoꝝ in virgultū pulchrū: florib⁹ vt meli⁹ de mūdi pompa poſſet cogitare deſcēdit. Quedā igiꝛ dn̄a ſuꝑ humanā exiſtimationē formata ⁊ ornata ſe ei pñtauit dicens. Ecce aſſum quā tāto amore hactenus dilexiſti ad me accedas. Ille vero gaudens valde ip̄am diligētius ɔſpexit ſe beatū reputās q̄ aſpectu ⁊ affectu talis dn̄e ꝑfrui dign⁹ fuit. Et illa. Sicut me ante bene vidiſti ita me retro intuearis. Vidit itaq̄ in dorſo eaꝫ plenam vermibus putredine immūdicia: ⁊ fetore: ita q̄ horror iſtoꝝ omnē gloriam prius viſaꝫ ſuperabat. Ad quē nobilis ſtuporē raptus: nimis territus eſt. Ad quē illa. Ego ſum gloria mundi: ⁊ tales ſunt fruct⁹ mei. Ad verba hec ymago diſparuit: ⁊ nobilis emēdatus redijt ⁊ mundo renunciauit. ⁊ deo viuens ſeruiēs.

Miles quidam petiuit a rege ſanitatē corporis. Exemplum. lxix.

REx quidam habuit prepoſitum q̄ mul tū.et fideliter ſeruiuit. Cū infirmatus viſitaret a rege ⁊ diceret ei rex ſi quid vellet:ille ait. Uolo vt me libereris ab hac infirmitate q̄ me multum affligit. Rñdēte rege qḋ libēter faceret ſi poſſet:ſubiūxit: ille ⁊ ego promitto illi q̄ me pōt liberare ꝙ ſi hoc fecerit:ammō ſeruiā ei non homini. Hoc in libro de donis. ¶In diſcipulo de tempore.

¶Quidā vidit duos cū lancea per longū volentes intrare eccleſiam. quere ſer.cxiiij.

¶Itē quidā hauſit aquā i vas ꝑtuſuʒ ⁊ q̄dā ſecauit ligna ſuꝑ ſarcinā. quere ſer.cxiiij.T.

¶Itē filius comitis qui vidit cadauer pr̄is: ⁊ ſic mundum deſeruit. quere ſer.cxxxvj.

¶Murmuratio.

¶Quidā plagatus fuit propter murmur qḋ habuit contra deum. Exemplum.lxx.

ERat quidā honeſtus ⁊ verax dū longo tp̄e in puritate multa deo i ordine predicatoꝝ deſeruiſſet nec ſenſiſſet de illis cōſolationib⁹ ⁊ dulcedinibus dei quas legebat ab alijs pregustari ⁊ audierat frequēter. Nocte quadā ſtabat añ crucifixū ⁊ lamētabiliter cepit ante dn̄m cōqueri. Dn̄e audiui de te ꝙ oēm creaturā in māſuetudine ⁊ bonitate ꝓcellas:ecce iā ſeruiui tibi annis pluribus vias duras ꝓpter v̄ba labioꝝ tuoꝝ cuſtodiens ⁊ volūtate me totū ſacrificans tibi ⁊ ſcio dn̄e ꝙ ſi alicui tyranno intm̄ ſeruitiū feciſſem aliqḋ mihi oſtēdiſſet beniuolentie ſignū aut dulcit̄ colloquēdo:aut aliq̄d tribuēdo: aut ſecretū aliqḋ cōmittēdo:vel ſaltē ridēdo tu aūt dn̄e nullā dulcedinē infudiſti nullū beniuolētie ſignū oñdiſti. Iā dn̄e tu q̄ ipſius ꝓdicaris dulcedo mihi crudelis:tu durior mihi es. q̄d eſt hoc dn̄e:aut q̄re hoc. Cū igit̄ hec ⁊ multa ſilia diuti⁹ iteraret audiuit ſubito ſemel et bis ſtrepitū magnū ac ſi eccl'ia minaret̄ ruinā:ſed ⁊ ſupra tabulatū ei⁹ tm̄ audiuit ſtrepitū ac ſi multi canes dētib⁹ ⁊ vnguib⁹ corroderent tectū. Quo audito vehemētiſſime ꝑterritus ⁊ toto corꝑe tremēs ſubito vidit retro ſe horribilē vultū q̄ cū grādi vecte quē gerebat in manibus eū ꝑcuſſit ⁊ ad terrā ꝓſtrauit.et ita cū ſurgere vellet ⁊ nullaten⁹ poſſet reptādo añ vnū altare ſe trahēs nō potuit vltra ꝓcedere āpli⁹ pre dolore. Frēs igit̄ ad ꝓmā ſurgētes ⁊ eū in multis dolorib⁹ inueniētes ad infirmariā deportauerūt tāte egritudis cām neſciētes. Iacuit igit̄ triū ebdomadarū ſpatio:⁊ ſibi ⁊ alijs fetebat intm̄ ꝙ vix ei ſeruire poterāt niſi narib⁹ obturatis. virib⁹ aūt aſſūtis ⁊ de ſua ꝓſumptiōe correptus ad locū in quo ꝑcuſſus fuerat rediēs. vt vbi irā meruerat miam īpetraret ait. Mi dn̄e peccaui in celū ⁊ corā te minor ſuʒ olb⁹ miſeratiōib⁹ tuis ⁊ indign⁹ magnis gratijs tuis. Tu dn̄e iuſte vulneraſti me:ſʒ pie ſanaſti me. In faciē āt ſe ꝓſternēs veniā iteꝝ ⁊ iteꝝ ſuꝑ his q̄ ſtulte cogitauerāt ⁊ leuiter locut⁹ fuerat ꝯ deū petijt. ⁊ vox facta eſt ad eū. Si vis q̄s affectas ꝯſolatiōes hr̄e ⁊ dulcedines ſpūs:opʒ vt ita vilem te reputes ſicut v̄mē ⁊ lutū ꝙ calcas. Quo audito valde ꝯſolat⁹ ſurrexit deo gr̄as agēs ⁊ hūiliter ex tūc ardēter ⁊ libēter hoc āplexatus eſt ſollicite ꝓſecut⁹. Hoc aūt narrauit magiſtro ordinis ꝓdicatoꝝ fr̄ cui hoc credit̄ contigiſſe:q̄ magne ꝑfectionis ⁊ auctoritatꝭ poſtea fuit in ordine. Hec in vitaſpatrum.

¶In diſcipulo de tempore.

¶Heremita quidā reprehēdit deū ⁊ murmurauit cōtra opera dei. Hec q̄re in diſcipulo de tempore.ſer.cix.R.

¶Capitulum de .N.

¶Natiuitas.

¶Gaudere debemus de natiuitate chriſti.

QUidā fr̄ req̄ſit⁹ fuit in morte de cā ſui riſus rn̄dit. Nunquid me gaudere debeo q2 iſtat xp̄i natalis dies in q̄ deus olim diuitudo nr̄am aſſumpſit penā olim nr̄m infantiā deus ſuā creaturā:ſumma bonitas nr̄am miſeriā ſumma potētia noſtrā penā ſūma vita olʒ mortē noſtrā:ſumma ſapiētia noſtrā ignorātiā gl'ia dei pr̄is noſtrā ignominiā qb⁹ ꝯgratulari opʒ:q2 corā deo fr̄es meos nūc cerno:ideo ſequendo eos ſic gaudeo.

¶Gaudere debem⁹ d natiuitate dn̄i nr̄i Ieſu chriſti. Exemplum.ij.

LEgit̄ in libro petri cluniacen̄. i nocte natalis xp̄i cuidā deuoto monacho vigilanti mox apꝑuit btā v̄go Maria filium tenēdo in gremio colludēdo cum eo. Cui filius. O Mater dulciſſima q̄ta letitia eſt hodie hominib⁹ de natiuitate mea in qua vite innocētiā:doctrīe affluētiā:miraculoꝝ excellētiā: ſacramētoꝝ celeſtiū ꝯueniētiā ⁊ abūdātiā ſecretoꝝ eis gratis dedi. Sed cōtra tāto dolore:et inuidia nūc diabol⁹ cruciat̄ ꝓbādo deū eē incarnatū ⁊ vnitū nature illi⁹ quē prius deiecit quē tam deſiciēdo ꝓbatur qḋ virtus mee incarnationis eſt inenarrabilis.

¶Infantia xp̄i liberat hoīem a tentatione. Exemplum.iij.

QUidā cleric⁹ neceſſitate coact⁹ btē virgini ſeipm̄ deuouit ad religiōis igreſſum q̄ religionē fratrū ꝓdicatoꝝ igreſſus apoſtaſia grauiter tentatus eſt. Iḋ adorauit imaginem infantie ſaluatoris quam tenebat in gremio beata virgo aut contra tentamenta iuuaret aut graues impugnatiōes licentiam alterius religionis daret ⁊ ſic deuote deoſculans pedes imaginis profuſis la-

chrymis tātā mētꝫ pacē ꝯſolationē mox eſt expꝰ ꝙ vſqꝫ ad mortē in ordine firmiter ꝑſeuerauit ꝛ deo fidelr̄ ſeruiuit. ¶ Mulieri apparuit xp̄s i ſpē pulcherrimi īfantis. Exē. iiij.

Uedā deuota pſona circa infantiam q dn̄i ſpāliter afficiebat tpe natiuitatꝭ xp̄i ꝛ rogauit dn̄m vt ei oſtēderet ſtatē pueritie ſue. Et ecce poſt aliquos dies in eccl̄ia more ſolito ꝯmorāti ꝛ orāti aſtitit puer pulcherrimꝰ a quo queſiuit ſi ſciret Aue maria: q̄ r̄ndit. Predic mihi ꝛ fecit. Et dicente ea bn̄di. frn. vē. t. tūc dixit puer. Ego ſū ille ꝛ euanuit. Illa iubilādo clamauit. reuertere chariſſime dl̄ciſſime ꝛ amātiſſime puer. et ſic ꝑ. xxx. dies nō ceſſabat vociferās. Die. xxx. vēit ie. di. Ego vocatꝰ venio ad te mō autem tu venies poſt me vt mecū ꝯregnes. Que ſic iubilās feliciter expirauit.

¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Monialis fctā fuit publica meretrix q̄ poſtmodum innocādo infantiā ſaluatoris veniā obtinuit. Hoc q̄re ſer. xi. E.

¶ Capitulum de. O. ¶ Obedientia.

¶ Obedietia ꝓcellit ceteras virtutes in celo. Exempum. j.

Enerunt quatuor fratres de chiti ad abbatem pambo veſtiti pelliceis tunicis: ꝛ indicauit vnuſquiſqꝫ eoꝝ alterꝰ virtutē nō ꝓſente oe de quo loquebat. Unus nāqꝫ ex eis ieiunabat multū: aliꝰ vo nihil poſſidebat: tertius autem habebat plurimā charitatē: de quarto vero dixerūt ꝙ. xij. annis in obediētia maiori ꝑmanſiſſet. Rn̄dit ei abbas Pambo dico vobis ꝙ iſtiꝰ virtꝰ maior eſt ꝙ ceteroꝝ: qꝛ vnuſquiſqꝫ veſtrum in virtute quaꝫ poſſidet voluntatem propriam retinuit: hic aūt volūtatē ſuā abſcindens aliene voluntati ſe ſeruum fecit. Tales enim veri confeſſores ſunt ſi vſqꝫ ad fineꝫ ita ꝑmanſerunt. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Obediēs ſuſcitauit mortuū. Exēplū. ij.

Uo ſr̄es carnales venerūt i quoddam monaſteriū habitare ꝛ vnus ex ipis erat religioſus valde alter hn̄s obediētiā valde grādē. Cū ergo abbas ꝓciperet illi: hoc fac: ꝛ fecit: ꝛ iteꝝ illud fac: ꝛ fecit: qui in hoc glorificabat in monaſterio ꝙ talē obediētiā hr̄et. Inuidit ei frater eius ille religioſus ꝛ dixit. intra ſemetipſum. Tentabo hunc ſr̄em meū ſi habet tantā obediētiam ꝛ veniens ad abbatem dixit. Trāſmitte fratrē meū mecū qm̄ neceſſarius ſum eius in quodā loco. Et dimiſit eum abbas. Cum ergo pariter ꝓficerent volēs tētare eū ꝛ veniſſent ad flumē in quo erat multitudo crocodilloꝝ dixit ei. Deſcende ad fluuiū ꝛ trāſi. Et deſcēdit ille. Et venerūt crocodilli: ꝛ ceperūt ſuggere corpus eiꝰ: ꝛ ei nō nocuerūt. Qḋ cū ille vidiſſet: dixit ei. Aſcende de fluuio ꝛ eamꝰ ꝛ dū irēt inuenerūt corpꝰ mortuū iacēs i via ꝛ dixit ei religioſus. Si haberemꝰ aliq̄d ex veteribꝰ veſtimētis mitteremꝰ ſup illud. Cui ſr̄ dixit. Oremꝰ ſi forte ſuſcitet illū deus. Et ſtātibus illis in oratiōe: ſuſcitatus eſt mortuꝰ. Et iactauit ſe ille religioſus di. ꝓpter religionē meā ſuſcitatꝰ eſt. Manifeſtauit aūt deus pr̄i i monaſterio opa eoꝝ oia ꝛ quēadmodū tētauit fratrē ſuū i crocodillis ꝛ q̄uo mortuꝰ ſurrexit. Et poſtq̄ venerūt ad monaſteriū dixit abbas ad illuꝫ religioſum. Quare ſic feciſti frati tuo? Cognoſce qꝛ ꝑ obediētiā ſuā ſurrexit mortuus. Hec in vitaſpat.

¶ Obedientia precedit peregrinationem: et etiam vitam ſolitariam. Exemplum. iij.

Uidā bonus hō querebat viā tēdentē ad patriā ꝛ cogitabat in mēte. Nō eſt melius q̄ vt mūdū fugiā: ꝛ maneā: i incluſorio: qḋ ꝛ fecit. Uidētes aūt hoies bonitatē eiꝰ ipm̄ bene paſcebāt. Dūibi eſſet venit vox de celo di. Aue paſte porce. Ille aduertēs ꝙ hec vox eſſet inſultātis et de quiete exiens de incluſorio dedit ſe ad ꝑegrinationē: ꝙ ere poſtpoſita. Ad quā vox ſalue pecus errās. ille dixit. In incluſorio deo nō placeo ꝑegrinatio deo nō eſt accepta ibo ergo ad heremitas qui ſub obediētia viuētes volūtatē dei ꝑficiunt. Qui cū ibi eſſet venit ad eū vox di. Salue fili obedientie implens voluntatem dei.

¶ Obediētia marci ſcriptoris. Exēplū. iiij.

Uidā abbas habebat diſcipuluꝫ noie marcū: cuiꝰ obediētia erat magna: et propterea ſenex diligebat eum. Habebat aūt ꝛ alios diſcipulos q̄ contriſtabant iō ꝙ plus illū diligeret. Poſtq̄ aliȷ̄ ſenes hoc audierūt: venerūt ad eū vt ei renūciaſſent: quia ſr̄es q̄ cū eo erāt ꝯtriſtabant: ſed anteq̄ illis aliqui faterent ipſe cuꝫ illis ad ſinguloꝝ cellas proiectꝰ vnūquēqꝫ ꝓprio noie vocauit di. Uenerūt aūt oēs ad cellā marci. ꝛ cū pulſarēt ad oſtiū vocauit abbas eū noie eius. Ille autem mox vt audiuit eius vocē foris egreſſus eſt: ꝛ ingreſſus abbas ad cellaꝫ ſuam (qm̄ ſcriptor erat) queſiuit quinternū quē ſcribebat: ꝛ inuenit ꝙ in hora in. q̄ vocatus eſt literam quā faciebat mediam dereliquit vt obedientiā impleret: vnde aliȷ̄ ſenes dixerunt ei. In veritate inq̄tuꝫ diliges eū: ꝛ nos diligimus: qꝛ deꝰ eum propter ſuaꝫ obedientiam diligit plus.

¶ Monachus ꝓpter obedientiā proiecit proprium filiū in furnū. Exēplū. v.

Uidā ſeculo renunciauit: ꝛ venit ad monaſteriū adducens ſecū filiū ſuū paruulū quē abbas tenēs

oſculabat di. pr̄i. Amas hūc? R̄ndit etiā. Jterū
dixit. Diligis hūc? rn̄dit. Etiā: poſtea dixit illi
abbas. Tolle ſi amas ꝛ mitte in furnū arden
tem. Et pater ſu⁹ iactauit eū in furnū: ꝛ ſtatī
factus eſt furnus ſicut ros. Ex quo facto acq̄-
ſiuit ſibi grām in tp̄e ſuo quēadmodū abrahā
patriarcha. Hec in vitaſpatrum.

¶ Abbas reuocauit patrē defunctū. Exēp. vi.

Religioſus quidam noīe meingotz vir
ſimplex ꝛ bonus. Accidit aūt vt tactus
infirmitate cū nimis torq̄ret inunctus
eſt. Inſtāte v̄o tp̄e capituli ḡnalis abbas itu
rus ad capitulū: dixit ei. Frater Weingotz nō
debes mori. ſꝫ expectabis me. R̄ndēte illo: ſi in
me fuerit faciā. Subiūxit abbas. Ego tibi p̄ci
pio. Iuit ergo abbas ad capitulū ꝛ morat⁹ eſt
diuti⁹. Reuerſo itaq̄ eo ꝛ veniēte ad portam:
pulſata eſt cāpana. Interrogāte itaq̄ abbate
cui pulſaret: dicebat fr̄ portari⁹ fr̄i Weingotz
R̄ndit abbas. Ego deberē ei loq̄ adhuc. Feſti-
nās q̄ ad infirmatoriū: ille expirauit: ꝛ cū ſe in
clinaſſet ad mortuū: alta voce clamauit. Frat
Weingotz ꝛ nō erat in eo vox neq̄ ſenſus. Cū
q̄ ſc̄do eidē nomē repetiſſet dixit prior. Noli-
te vos fatigare: expirauit eñ. Tunc abbas ad
illi⁹ aurē ſe inclinans ait. Ego tibi p̄ceperā ne
moreris donec venirē: ꝛ iterū p̄cipio tibi vt rn̄
deas mihi. Ad qd̄ v̄bū ille q̄ſi de ḡui ſōno exci
tatus oculos aperuit ꝛ igemuit o pr̄ (inquit)
q̄d feciſti? bn̄ erā: q̄d me reuocaſti? Ubi (iq̄uit)
eras: at ille rn̄dit. In paradiſo repoſita erat ſe
des aurea ſecus pedes dn̄e nr̄e ꝛ cū me reuo-
cares: venit dn̄s Iſinhard⁹ ſacriſta nr̄ traheſ-
q̄ me de ſede eadē dicebat. Nō hic ſedebis q̄r
inobediēter huc veniſti reuertere ad abbatē
ſicq̄ reuerſ⁹ ſuꝫ. At tn̄ p̄miſſum eſt mihi q̄ ea
dē ſedes mihi foret reſeruāda: vbi eūdē Iſin
hardū vidi in multa glia: in cuius pede appa
ruit macula eo q̄ nobiſcū exiſtēs iuuit⁹ iuuit
ad laborē. Hec Ceſarius.

¶ Serpens fuit obe
diens fratri Hortulano. Exemplum. vij.

Erat quidam magne vite in monaſterio
monachus Hortulan⁹. Fur v̄o venire
cōſueuerat: ꝛ p̄ ſepē aſcendere ꝛ occulte
olera auferret. Cūq̄ ille multa olera plātaret
q̄ min⁹ inuenīret. ꝛ alia pedib⁹ cōculcata: alia
dirupta ꝯſpiceret: hortū circūueniēs: inuenit
iter vn̄ fur cōuenire ꝯſueuerat q̄ eūdē hortū p̄-
ambulās repit etiā ſerpētē: cui p̄cepit dicens.
Seq̄re me. Qui ad aditū furtis p̄ueniēs impe-
rauit ſerpēti dicēs. In noīe ieſu p̄cipio tibi vt
aditū iſtū cuſtodias ꝛ furē igredi nō p̄mittas
Protin⁹ ſerpēs ſe totū in itinere trāſuerſuꝫ te
tēdit ꝛ ad cellā monach⁹ rediit. Cūq̄ meridia
no tp̄e cūcti q̄eſcerent more ſolito fur aduenit
ſepē aſcēdit: ꝛ dū i hortū pedē poneret: vidit ſu
bito q̄ p̄tēſus ſerpēs clauſiſſet viā: ꝛ tremefa
ct⁹ poſt ſemetipſū cecidit: eiuſq̄ p̄ pedes calciamē
tū i ſude ſepis inheſit. Sicq̄ vſq̄ hortulan⁹ re
diret deorſuꝫ capite pependit. Cōſueta hora ve
nit hortulan⁹ pēdētē in ſepe furē repit. Serpē
ti autē dixit. Gratias ago deo: iplēuiſti q̄ iuſſi
recede modo qui ilico abſceſſit. Ad furē v̄o ve
niēs ait. Quid eſt frater tradidit eū te deus i
manū meā quare in laborē monachoꝝ furtuꝫ
totiēs facere preſumpſiſti? Et hoc dicto pedē
illius a ſepe in qua inheſerat ſoluit: eūq̄ in le-
ſiōe depoſuit. cui dixit. Seq̄re me. Quē ſeq̄uē-
te ſe duxit ad horti aditū ꝛ olera q̄ furti appe-
tebat auferre cū magno gaudio p̄buit dicens.
Uade poſt hoc nō furtū facias: ſꝫ cū neceſſe ha
bes huc ad me ingredere: ꝛ que tu cū petō la-
borabas tollere: ego tibi volūtarie dabo. Hec
Gregorius in dialogo libro. j.

¶ Aqua fuit ep̄o obediens. Exemplum. viij.

Fluuius qdā qui iuxta muros ciuita
tis fluebat. inūdatione facta curſus ſui
alueū egreſſus p̄ agros diffundi cōſue-
uerat ꝛ queq̄ ſata ꝛ plātata reperiret euerte-
re. Cū hoc crebro fieret: et maxima eiuſdē loci
neceſſitas vrgeret: dato ſtudio operi: eū p̄ alia
loca deriuari conati ſunt. Sed q̄ntis diuti⁹ la
boratum fuiſſet a p̄prio alueo deriuari nō po
tuit. Tūc ep̄s vir deuot⁹ raſtrū ſibi paruulum
fecit ꝛ ad alueū fluui⁹ acceſſit: ꝛ ante orōni in
cubuit atq̄ eidē fluuio p̄cipiens vt ſe ſeq̄ret p̄
loca ei viſa ſuū raſtrū p̄ terrā traxit. q̄ mox re-
licto alueo p̄prio tota fluminis aqua ſecuta eſt:
vt funditus locū cōſueti curſus deſereret: ꝛ ibi
ſibi alueum vbi tracto per terram rāſtro ep̄s
ſignum fecerat vendicare ꝛ quiq̄ eſſent alimē
tis hoim profutura ſata vel plātata vltra nō
lederet. Hec Gregorius in dialo. lib. iij.

¶ Ignis fratri oranti obediens fuit. Exēp. ix.

Quodā fratre in anglia lectore ꝛ pre
dicare admodum deuoto in domo
cuiuſdā militis exiſtēte ſubito ſuc-
cenſus eſt ignis magnus in domo
in qua cenabāt. deficiēte aūt aqua ꝛ oi hūano
cōſilio: ꝛ igne magis acmagis inualeſcēte cuꝫ
ſoci⁹ ei⁹ cū familia diſcurreret ꝛ clamaret ipſe
in orōnē p̄ſtrat⁹ ignē repulit ꝛ extinxit ita vt
nullū ei⁹ veſtigiū appereret. hoc fr̄ minime oſtēdās
ad gliaꝫ nec celās ad edificationē: ſcripſit ma
giſtro ordis p̄dicatoꝝ nec alicui hoi hoc dixit.

¶ Pluuia nō tetigit duos fr̄es i itinere. Exē. x.

Duo fratres ordis p̄dicatoꝝ dū
mitterent ad quendā con
uentū ꝛ obedientiaꝫ hilariter ad-
implerent contigit eos pluuie tē-
peſtate in via obumbrari. Quā ex
paueſcētes nimium ceperunt adinuicem di-
cere. Forte nō acceptat deus obedientiaꝫ no-
ſtrā. Dum ergo nullū viderēt locū ad quē di-

uertere poſſent: venit in mentẽ vnius miraculum qḋ fecerat dñs btõ Dñico pluuiã ab eo et eius ſocio remouẽdo ⁊ excitat⁹ in ſpẽ ad orōnem conuerſus ſtatim fecit ſignũ crucis tẽpeſtate imminẽte: ⁊ ſtatim ad dexterã ⁊ leuã ſe diuidẽs ꝑmiſit dñs eos abire intactos: ꝙ nec vna gutta cecidit ſuꝑ eos: cũ videret ex vtraq; parte pluuiam magnam cadentem.

¶ Leena fuit diſcipulo obediens. Exẽplũ.xi.

Dicebant ſancti ſeniores de diſcipulo abbatis pauli nole Johannes ꝙ haberet humilitatẽ ⁊ virtutẽ obedientie ⁊ etiã difficiles cās abbati ſibi īperãte in nullo penitus ſibi cõtradiceret ſed nec murmuraret. Cũ aũt neceſſari⁹ eẽt in monaſterio fim⁹ boũ iuſſit ei abbas vt in ꝑrimũ vicũ q̃reret fimũ boũ ⁊ cũ celeritate afferret. Erat aũt ī illo loco mala beſtia.ſ.leena ſtatim aũt egreſſ⁹ p̄dict⁹ diſcipl's ibat ſm̄ p̄ceptũ abbatis. Cũq; ꝑgeret dixit abbati ſuo. Dñe pr̄ audiui ꝙ plurimos dicẽtes ꝙ ī illo loco mala beſtia ſit. Tũc ſenex q̃ſi iocularitter dixit. Si venerit ſuꝑ te tene et alliga eã ⁊ adduc eã tecũ. Cũ aũt ꝑueniſſẽt ad locũ iã veſꝑe intrãte egreſſa eſt leena et eruit ſuꝑ eũ. Ille aũt cõprehẽdens tenere eã voluit Illa aũt excutiẽs ſe de manib⁹ ei⁹ fugit. Seq̄bat̃ aũt ipã dicẽs. Abbas me precepit vt alligem te ⁊ ꝑducã ad eũ. Cõtinuo ſtetit leena: et tenens eã reuertebat̃ ad monaſteriũ. Cũ autẽ tardaret in itinere abbas nimis ꝑ eo ſollicit⁹ triſtabat̃ ꝙuit. Et ecce ſubito ſuꝑuenit diſcipulus eius tenẽs ligatã leenã: qḋ cũ vidiſſet ſenior admirat⁹ valde grãs egit deo. Dixit aũt diſcipulus. Ecce dñe ſicut p̄cepiſti adduci leenam ligatã: ſed volẽs ſenior hũiliare ſpm̄ eius dixit ei. Sicut tu inſenſibilis es: ita ⁊ inſenſibiliter beſtiã adduxiſti. Solue ergo ⁊ dimitte eã vt vadat ad locũ ſuũ. hoc in vitaſpatrum.

¶ Mulier quedam intrauit furnũ contra ꝓhibitionem mariti. Exemplum.xii.

Cum quidã vir recederet ab vxore vadẽs ad ſctm̄ Jacobũ illa multũ inſtitit apḋ eũ ꝙ ei aliq̄ p̄ciperet qḋ ab eis amorem vſq; ad aduentũ imobiliter obſeruaret: q̄ poſt multã inſtantiã dixit ei. Nihil aliud peto a te niſi vt maneas in domo tua in pace: ⁊ deũ pro me ores. Cũ aũt diceret: ⁊ inſtaret qḋ ei aliq̄d aliud ꝑciperet: q2 hec ipã eſſet factura ſine precepto q̄ iam p̄cepit: tũc dixit ei. Caueas amore mei vt nõ intres infurnũ ruinoſũ ⁊ ꝑiculoſũ qui eſt in curia nr̃a. Cum aũt receſſiſſet cepit cogitare ꝙ forte maritus ibi pecuniam inter lapides abſcondiſſet: ⁊ intrans cepit mouere lapides ſcrutãs ſi ibi pecuniã inueniret. Qḋ cum faceret cecidit coopertura furni ſuꝑ eam a qua leſa eſt ⁊ īpotens effecta. Cũ aũt rediret vir eius ⁊ ipſa ei more ſolito nõ occurreret dicta eſt ei cauſa: qui ait. Ammodo ſaltem incredulitatem ⁊ inobedientiã ſentiet: quã ipſa et cetere mulieres hñt originaliter ab eua pri̇ma matre: q2 ſi deus nõ inhibuiſſet ei comedere fructus de ligno ſciẽtie boni ⁊ mali: fortaſſis nun ꝙ guſtaſſet.

¶ Uxor militis intrauit paludem cõtra ꝓhibitionẽ viri ſui. Exemplũ.xiii.

Miles quidã in Saxonia diues valde et potens miniſtralis dñi Henrici ducis Saxonie: hic habebat vxorẽ nobilẽ et dilectã. Die igit̃ quadã cum ſmo haberet̃ de culpa Eue cepit illa (vt mox eſt mulierũ) eidẽ maledicere ⁊ de incõſtãtia animi iudicare eo ꝙ ꝑ modico pomo gule ſue ſatiſfaciẽs tantis penis ac miſeriis oẽ genus hũanũ ſubdidiſſet cui maritus rñdit. Noli illã iudicare tu forte in tali caſu ſiĺe feciſſes. Ego volo tibi aliquid p̄cipere qḋ minus eſt ꝓpt amorẽ meũ minime poteris cuſtodire illud. Rñdẽte illa. qḋ eſt hoc mãdatũ? Ait miles. Ut die illa quo balneata fueris paludẽ curie nr̃e ne ingrediaris nudis pedib⁹ aliis ỽo dieb⁹ ſi libet intres. Erat eñ aqua putrida ⁊ fimoſa ex ſordib⁹ toti⁹ curie collecta. Illa ſubridẽte ⁊ p̄cepit trãſgreſſionẽ abhorreſcẽte ſubiũxit miles. Uolo aũt penam addere ſi fueris obediens.xl.marcas argẽti a me recipies. ſi aũt nõ totidẽ mihi ſolues ⁊ placuit ei. Ille ỽo ipſa ignorãte ſecretas cuſtodes paludi adhibuit. Mira res: ab illa hora matrona tam moleſta ⁊ tã verecũda nũq; ꝑ curiam trãſire poterat niſi ad p̄dictã paludẽ reſpiceret: ⁊ quotiẽs balneabat̃ de eadẽ palude tentabat̃. Die ỽo quadã exiens balneũ dixit pediſſece ſue. Niſi ingreſſa fuero paludẽ hãc moriar: ſtatim ſuccingẽs ſe: ⁊ cũ circũſpexiſſet ⁊ neminẽ videret comitãte ancilla ipã aquã fetidã vſq; ad genua intrauit ⁊ huc illucq; deãbulãdo bñ cõcupiſcẽtie ſue ſatiſfecit: qḋ ſtatim nũciatũ eſt militi. Ille gaudẽs mox vt eã vidit ait. Quid eſt dña: fuiſtiſne hodie bñ balneata Rñdẽte fui. Adiecit. In dolio vel ī palude? Ad qḋ ỽbũ cõfuſa tacuit: cognoſcẽs ſuũ exceſſum ei nõ latere. Tũc ille. vbi eſt dña mea cõſtãtia vr̃a. obedientia vr̃a iactantia vr̃a: eua vilius tẽtata fuiſtis tepidi⁹ reſtitiſtis: turpi⁹ cecidiſtis Rẽddite ergo qḋ debetis. Et cũ hec nõ haberet qḋ ſolueret oĩa veſtimenta eius p̄cioſa tulit ⁊ ꝑ diuerſas ꝑſonas diſtribuit ſinens ꝑ aliquod tp̄s eam bene torqueri.

¶ Quidã comedit alleum contra ꝓhibitionem. Exẽp.xiiii.

Quidam tradidit caſtrum dñi ſui cuius fuit in caſtro procurator qḋ caſtrũ tradidit quibuſdam inimicis dñi ſui. Qui venientes ceperunt caſtrum ⁊ interfecerunt oẽs preter illum qui tradiderat eis caſtrũ et erat illud in dio. colonienſi. Ille traditor iuit ad confeſſionem: ⁊ ei iniuncta pñia receſſit: et

illū nō ſeruauit τ iterū rediſſi:cui ſacerdos. Non ſit aliquid qḋ poſſis ꝑ pnīa tua ſuſtinere. Reſpōdit ille. Nunꝗ̄ alleū comedi vel comedere potui. Et ait cōfeſſor. Sit tibi ꝑ pnīa vt alleuȝ nō comedas. Ille egreſſus allea tulit in horto et tentatus cōcupiuit τ illa cruda comedit et nō poterat prius bene preparata comedere.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Quidam vidit quatuor ordines in celo:τ in obedientia viuentiū ſuperior fuit. Hoc quere in diſcipulo de tempore ſmo.lvj.C.

¶ Itē montales q̄dā iuerūt ad papā quib⁹ dedit pixidē cum auicula incluſa: τ precepit eis ne aperirēt pixidē. Hoc q̄re ſer.l.F. Obſeſſus.

Frater quidam comedit carnes τ diabolus intrauit in eum. Exemplum.xv.

Frater quidā ordinis predicatorū ad ſeruiendū infirmis Bononie poſitus:carnes que remanebant interdū ſine licentia comedebat. Quodā autē ſero cum iaceret: a diabolo correpť cepit fortiter τ terribiliter clamare. Cōcurrētibus igitur fratribus btūs pater Dñicus aduenit τ cōpatiens fratri qui grauiter vexabať arguebat demonē q̄re corp⁹ fr̄is ſui intrauerat. Dixit aūt diabolus. Intraui in eum q: meruit: nā carnes infirmorū occulte τ ſine licentia comedebat cōtra ordinationē cōſtitutionū tuarū. Tunc btūs Dñicus ait. Ego auctoritate dei abſoluo eū a pctō qḋ fecit:tibi autē precipio demon in noīe dñi nr̄i ieſu xp̄i vt exeas ab eo τ āmodo nō vexes euȝ Et ſtatim liberatus eſt frater.

Conuerſus quidam bibit vinum ſine licentia τ obſeſſus eſt. Exemplum.xvj.

In conuentu Bononie contigit quēdaȝ fratrē conuerſoꝝ ſubito a demone vexari grauiſſime. Conuerſi ergo ſurgentes: q: iam lectos intrauerāt vocauerūt magiſtrū ſuū:de hinc btm̄ Dñicuȝ q̄ tūc in domo erat q̄ mādauit eū ad eccłiam deferri quē vix decem fratres portare poterant. In ingreſſu autē eccleſie exuſſlāo extinxit oēs lāpades vno flatu Cū ergo multis modis demō eū vexaret dixit ei btūs dñicus. Adiuro te ꝑ xp̄m vt dicas quare vexas ffem iſtuȝ:τ qn̄ vel quō huc intraſti? Qui r̄ndit. Uexo eū q: meruit:bibit em̄ heri ſine licētia in ciuitate vinū τ ſine ſigno crucis. vn̄ tunc intraui in eum imo ipſe me bibit cum vino. Inter hec factū eſt ſignū ad matutinas: et ait demon. Ammodo hic remanere nō poſſum ex quo ſurgūt capitulari ad deū laudādū. Et recedens dimiſit fratrē quaſi mortuū iacēte:m in terra. Fratres autem tulerunt eum ad infirmariam τ mane ſanus ſurrexit neſciens quid ſibi acciderat. hoc aūt narrauit mihi qui interfuit. Opera.

¶ Exemplū operandi habemus in ſole: i terra:in formica:τ in gallo. Exemplum.xvij.

Quidā iuuenis requiſiuit a ſene in morte v̄bū edificatiōis. Cui ille. Fili reſpice ad ſolem:ad terrā:ad formicā τ ad gallum. Nam ſol ꝑpter quodcūꝗ̄ ingratū curſum ſuū nō retardat nec ab eis radios retrahit immo beneficiū charitatis impēdit. Sic nec tu ꝑpter cuiuſcūꝗ̄ ingratitudinē pietatis opa ſubtrahas nec ordinē charitatis Formica etiā grana meliora colligit de quib⁹ hyeme viuit. Sic in hac vita ſalutis opa multiplica:ne in morte penuriā τ neceſſitateȝ patiaris. Terra lȝ etiam ab oībus conculceť cuȝ magna intēperie τ aduerſis:τ tn̄ oībus creaturis producit arbores τ fructus vtiles:τ ſine retributiōe ſeptus eis reiterat τ multiplicat ad neceſſitatē. Quarto attende ad gallum q̄ aliis ſuis ſe v̄berans nequaꝗ̄ horas noctis obliuiſcitur. Cum igitur fili mi ſimilia facies theſaurum ſapientie poſſidebis. Hec in vitaſpatrū.

Occupatum in bonis diabolus non tentat. Exemplum.xviij.

Legitur in vitaſpatrū ꝙ cuidaȝ ſr̄i data eſt gr̄a ꝙ videret que fiebant:τ vidit diabolū ſtanteȝ ad oſtiū celle cuiuſdā fratris nec valenteȝ intrare q̄diu erat occupatus in bono. Qn̄cūꝗ̄ aūt ab occupatione ceſſabat:intrauit τ eū tentabat. Ideo dicit Hieronymus. Semꝑ aliq̄d boni facito.

¶ Quidam petiuit orare pro ſe. Exemplū.xix.

Frater quidam dixit ſancto Anthonio: ora pro me pater. Qui reſpondit. Nec ego tui miſereor:nec deus niſi ꝑ teipſo ſolicitus ſis τ oraueris deum. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Labor preſens nihil eſt reſpectu futuri. Exemplum.xx.

Legitur in vitaſpatrum de quodā ſctō petro q̄ ſuū corpus mirabiliter abſtinēdo vigilādo:vigilias τ diſciplinas frequēter ſuſtinēdo et alia bona opa inceſſanter faciendo affligebat τ tn̄ innocens erat. Ad quem venerunt fratres τ dixerūt. Pater quare ſic miſerabiliter occidis corpus tuū et ineptum ad ſeruitiū dei reddis? Quibus reſpondit. O filij:hoc facio quia conſidero ꝙ totus labor quem per mille annos poſſeȝ in hac vita pati ſi tandiu poſſem viuere nō eſſet comparabilius vnius hore pene eterne reproboꝝ et damnatorū:vel vnius hore gaudij beatoꝝ. vnde apłs. Non ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futuram gloriā. Auguſtinus Tanta eſt iocunditas lucis eterne τc.

Opera bona propter vanam gloriam nō ſunt facienda. Exemplum.xxj.

Tempore quodã miniſtralis quidam du cis Bauarie defunctus eſt. Nocte vero quadã caſtrũ in quo vxor eius erat ſic cõ cuſſum eſt vt terremot⁹ videret fuiſſe. Et ecce oſtia camere i qua illa iacebat aperta: quodã gygante nigerrimo eũ in ſcapulis impellente maritus eius ingreſſ⁹ eſt quẽ illa vidẽs apud lectum ſedere fecit inquirẽs de ſtatu ſuo. Cui ille rñdit. Penis eternis dãnatus ſuz. Illa igit̃ nimis territa rñdit. Oſtiũ nr̃m oib⁹ pegrinis et pauperibus patuit: ⁊ nõ pſunt vobis bñfi-cia iſta. At ille. Nihil mihi pſunt ad vitã eter nam eo ꝙ ex vana gloria ⁊ non ex charitate a me facta ſunt. Que cũ plus interrogare vellet ille ait cõceſſum eſt mihi apparere tibi: ſed nõ lz hic diutius morari qr diabolus foris ſtans expectat me. Si eñ oia folia arboꝝ verterent in linguas tormẽta mea exprimere nõ poſſent Poſt hoc euocatus eſt ⁊ in impulſu totũ cõcu-titur caſtrũ eiulatus eius magnus auditur. Ecce impleta ſunt in illo que ſcriptura loquit̃ Potentes potẽter tormẽtabunt̃. Hec Ceſar.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Paganus mercator qdã ſepelivit mortuuz ppe mare iacentẽ: iõ bina vice liberatus eſt a morte. Hoc q̃re in diſci. de tpe. ſer. xcij. M.

¶ Item quidaz orauit. xxxij. annis pro ala pa tris ſui ⁊ tamen ſemp in pctõ mortali fuit. q̃re ſermo ibidem. xcij. O. ¶ Oratio.

Quidam non potuit orare vnum pater noſter: ſine cogitationibus. Exemplum. xxij.

Bernardus quadã vice in iumento inſi dens cuidam ruſtico (ſic offerẽte ſe ma-teria) magna de cordis inſtabilitate in oratione cõqueſtus eſt. Quod ille audiẽs mox eum deſpexit ⁊ in oꝛõbus cor firmũ et ſtabile ſe hr̃e dixit. Volens aũt btũs Bernardus con uincere eum dixit. Sequeſtrare paulisp a no-bis ⁊ tota qua poteris intentione oꝛonẽ dñi-cam inchoato quã ſi ſine cordis euagatiõe fi-nire poteris: iumentũ meũ ſine dubitatiõe ha bebis. Tu aũt mihi in fide tua ſpondeas ꝙ ſi aliquid aliud ibidẽ cogitaueris: hoc mihi nul tatenus celabis. Letat̃ ille ⁊ quaſi iumentuz lucratũ reputans audacter receſſit ⁊ ſeipm re colligens oꝛonẽ dñicã dicere incepit vix oꝛo-nem dimidiã expleuit ⁊ ecce importuna cogi tatio cordi ſuo ſe ingerit: vtinã ⁊ ſellã hr̃e de-beret cũ iumento. Qõ ille aduertẽs cõſci⁹ ad Bernardũ reuertẽs ⁊ quid in ipſa oratione co gitauerat indicauit ⁊ de ſe vt prius temere nõ preſumpſit amplius iudicare.

¶ Quidã noluit ſeipſuz iuuare. Exẽplũ. xxiij.

Sunt mihi ⁊ pigri mlti alienis ſuffragijs ſe volentes ſubleuare: ſed ipſi manũ nõ apponunt in labore. Similes ſunt cui-dam quadrigario qui cum quadriga cecidiſ-ſet: ⁊ ipſe ſedens in luto a tranſeuntibus petijt adiutoriũ. Quidã nobilis manum extendens vt ipſum iuuaret ſed cũ miſer nec vellet ſurge re nec ad quadrigaz ſubleuandã manũ appo nere: ſed differebat: receſſit nobilis indignãs dicens. Ex quo tu miſer nõ iuuas te nec ego iuuabo te ſic facit xp̃s. Auguſti. Qui creauit te ſine te nõ iuſtificabit te ſine te. Bernar. Cadit aſina et eſt qui ſubleuet. perijt anima ⁊ nõ eſt qui curet. ¶ Meretrix quedam orauit pro deuoto viro. Exemplum. xxiiij.

Quidã vir dei dixit cuidã me retrici. Orã deũ p me. Que cõſila eſt de mia dei ecclãm ingreſſa amare fleuit pctã ſua an te btẽ Marie virginis ymaginez ⁊ etiã pro illo viro dei orabat. Tũc xp̃s matri rñdit. Attende ad opus mirabile qr pro meo amico orat inimica. Quinimo o fili nunqd p-pter amicũ pces inimice? Cui rñdit xp̃s. Pro-pter mee mr̃is interuẽtionẽ tibi pctã dimittũt̃ Vñ illa ꝯtrita ⁊ ꝯfeſſa ãmõ deo ſeruiuit. ¶ De-mões phãtãt diuerſas imagies orãtib⁹. Ex. xxv

Quodam tpe noctis de-mon in ſpecie monachi ad oſtiũ cellule beati Macharij pulſauit dicẽs. Sur-ge abbas Machari eamus ad collectã vbi fratres ad vigiliam cõgregant̃ ſed ille gratia dei repletus falli nõ potuit intellexit eñ diaboli eſſe fallaciã ⁊ ait. O mendax ⁊ veritatis inimicus quid eñ tibi conſortij quid ſocietatis eſt cum collecta con-gregatione ſanctorum? Et ille ait. Latet ergo te o machari ꝙ ſine nobis nulla collecta agit̃ nulla congregatio monachorũ perficitur? Ve ni deniqꝫ ⁊ videbis operationez noſtrã. Dixit autem ſanctus Macharius. Imperet tibi do-minus demon immunde. Et conuerſus ad ora tionem a domino petijt vt ſibi hoc oſtenderet ſi verũ eſſet de quo gloriat⁹ eſt demon. Abijt ergo ad collectam vbi a fratribus vigilie cele brantur. Et iterum in oratione dominum de-precabatur vt ei veritatem verbi huius oſten deret. Ecce vidit per totam eccleſiã quaſi par uulos quoſdam pueros ethiopes nigros diſ-currere huc atqꝫ illuc et velut volitãdo differ-ri. Diſcurrentes autem illi ethiopes ſingulis fratribus in oratione poſitis atqꝫ pſallentib⁹ illudebant ⁊ ſi cui de eis oculos duobus digi tulis compreſſiſſent ſtatim dormitabat ſi cui in os merſiſſent digitum oſcitare eum facie-bant. Item poſt pſalmum cum ad orandũ ſe proieciſſent fratres percurrebant ſingulos ite rum et ante aliũ iacentem quidam in ora-tione quaſi mulieres ſpeciem vertebant ante alium quaſi edificãtes aut portãtes aliqd aut

diuerſa quecꝫ agẽtes appebant. Et qñcūqꝫ de-
mões illudẽtes formaſſent hec oratiū i cordꝫ
ſui cogitatiõe ꝟſebaꝫ. Ab aliqbus tñ ſr̃ib⁹ vbi
aliqd hoꝝ agere cepiſſẽt quaſi violẽt repulſi
pcipites deiiciebanꝫ ita vt nec ſtare ante eos
nec trãſire auderẽt taliũ ꝟo ſup ceruices et in
dorſo ludebãt. Hec cū vidiſſet ſctũs macha-
rius ingemuit ꝗuiꝫ ⁊ lachrymas pfundẽs di-
xit. Reſpice dñe ⁊ ne ſileas neqꝫ mitigerꝫ de⁹
ſed ſurge ⁊ diſpgenꝫ inimici tui ⁊ fugiẽt a fa-
cie tua: qꝛ aĩa nr̃a repleꝫ illuſiõib⁹. Poſt ora-
tionẽ aũt exanimens de ꝟitatis gr̃a ſeorſum
euocatis ſingulis oĩbuſqꝫ ſr̃ibus ante quoꝝ
faciẽ viderat diuerſo habitu demones ⁊ va-
riis imaginibus laudantes pquirens ab eis
ſi ořone vel edificãdi cogitatiões habuerit vꝫ
iter agẽdi vel alia diuerſa q̃ vnicuiqꝫ p demo
nes imaginata viderat: ⁊ ſinguli eoꝝ ita cõfi
tebanꝫ in corde ſuo ita vidiſſe cogitatione ſi-
cut ille arguebat ⁊ tũc ꝟe intellectũ eſt ꝙ oẽs
male ⁊ ſupflue ac vane cogitatiões ꝗo vꝫ pſal
modiaꝝ vel ſomnioꝝ aut etiã ora[illegible] ꝟpo
re vnuſqſqꝫ in corde ſuſcepat illuſiõe ⁊ inſtin-
ctu demonũ fiũt. Nã q̃ ab his oi cuſtodia pre
ſeruãt in timore ⁊ amore cor ſuũ illi ethiopes
tenebroſos ⁊ eas qs immittunt cogitationes
repellũt. Xpo em̃ ꝯiuncta mẽs ⁊ pcipue in tpe
ořonis intẽta nihil malũ nihilqꝫ ſupfluũ reci
pit. Hec in vitaſpatrum.

¶ De oratione duorum ſr̃m. Exemplũ .xxvi.

Legiꝫ ꝙ duo ſr̃es germani nobiles gñe:
ſed vita ⁊ fide nobiliores videntes mul-
tas fallacias dixerunt. Ecce pꝫ nꝫ dñs
magn⁹ fuit in auro ſeruis ⁊ ãcillis tñ mortu⁹
eſt. Eam⁹ nos ſeruiam⁹ deo q̃ nobis hec dona
ꝯfert q̃ nõ deficiẽt: ⁊ iuerũt ad quẽdã abbatẽ
qui ſctũs ab oĩb⁹ dicebaꝫ petẽtes ordinẽ: ſed
ille cū ſr̃ib⁹ hñs ꝯſiliũ dixit eis vt irẽt ad here
mũ ⁊ ibi vno anno manerẽt victũ de opib⁹
manuũ q̃rentes volẽs eos in ꝓpoſito examina
re ſi pſiſterẽt. Qui hũiliter iuſſo cõplẽtes iue-
rũt ad locũ eis oſtẽſuꝫ ⁊ in magno feruore de
uotiõis illũ annũ exegerũt poſt annũ reduxit
abbas ad memoriã illoꝝ petitionẽ ⁊ dixit. va
dã ⁊ videbo ſi mãſerũt: ⁊ dũ iuiſſet inuenit eos
in horto laborãtes hũiliꝫ eos ſalutauit ⁊ ꝟno
re receperũt euꝫ ⁊ illa nocte miniſtrabant ei
de his q̃ habebat. Dixit eis abbas vt eũ non
formiderẽt ſed q̃cq̃d cõſueuerãt facerẽt ⁊ ecce
dũ crederẽt abbatẽ dormiẽtẽ ſurgũt ⁊ ꝫ ſuã
cõſuetudinẽ deuote orabãt ⁊ poſt noctis me-
dium vidit abbas ſeniorẽ lucentem ſicut ſolẽ
⁊ angelos deſcendere ad eum ⁊ eleuare a ter
ra ſic alte vt vix poſſet eum abbas videre ſup
iuniorẽ vero vidit multitudinem demonum
deſcẽdere in ſpẽ vermiũ qui voluerũt intrare
in os orantis. Ille cum plãctu magno orauit
donec oĩs multitudo demonũ receſſit ab eo
⁊ ãgeli veniẽt ⁊ ſeniorẽ ãgeli i locũ pſtinũ ꝓ-
fuerũt ⁊ lux receſſit. Facto mane ſeſſiauerũt
ãbo ad ꝯfeſſionẽ ⁊ cognouit abbas ꝙ ſenior
deuicerat potẽter tẽtamẽta demonũ ac ꝓpꝫ
ipſi⁹ ꝯtẽplationẽ eleuabaꝫ a terra vt recrea-
reꝫ de auditu angelice armonie. Iuuenis ꝟo
adhuc nõ vicerat ſꝫ viriliꝫ reſiſtebat. Et cepit
eos in ꝯgregationẽ q̃ deo ſeruiẽtes ⁊ multoꝝ
factores miraculoꝝ exiſtẽtes deuerũt in dñõ
ſicnos reſiſtam⁹ tẽtatiõib⁹. ¶ Diabol⁹ retra
xit quẽdã monachũ de choro. Exẽplũ .xxvii.

Erat quidã monachus in ordine ſcti bñ
dicti nõ volẽs i ořone pſiſtere in choro
totiẽs correpꝫ⁹ ab abbate nõ ſe emẽda
uit: ſꝫ ſp choꝝ exiuit. Et ait abbas. Nũqd vi-
detis q̃ extraxit monachũ hũc ab ořone. Di-
xit ergo ſctũs bñdict⁹ põtiano abbati ⁊ mau
ro vt orarẽt deũ vt eis reuelaret cãm impedi
menti. Et poſt biduanas ořones vidit ſctũs
maur⁹ abbas ꝙ dict⁹ monach⁹ extrahebaꝫ
p fimbriã veſtimẽti ab aliq̃ puo ⁊ nigro ethio
pe ⁊ cũ vidiſſet dictũ monachũ ex oratorium
vagari pcuſſit eũ ꝟga: ⁊ tũc pſat⁹ mõach⁹ in
choro permãſit. ¶ Monachus quidã ſemper
in choro dormitabat. Exemplum .xxviii.

Quidã monach⁹ quotiẽſcũqꝫ orare vꝫ
pſallere debebat mox dormitare ce
pit qđ cũ ſepi⁹ ꝯfeſſus fuiſſet cuidã
viro diſcreto ⁊ nec monitis: nec mi-
nis neqꝫ p aliquã pñiam ab hoc vitio corrigi
poſſet: ꝯſiderãs ꝯfeſſor hui⁹ dormitiõis opus
eſſe diaboli iniũxit ei ꝓ pñia ⁊ ꝓ oĩbus pctis
ſuis vt i tpe pſalmodie ⁊ i oĩbus horis dormi
ret. Mira res ab illa hora q̃ hmõi preceptum
pro pñia accepit: neqꝫ dormitare: neqꝫ dormi
re in ořone potuit ⁊ tẽtatio diaboli ceſſauit.
¶ Oro vincit tẽtatiões demonũ. Exm̃ .xxix.

Quidam necromãtici btõ anthonio in-
uidentes miſerunt ad cellã eius mul-
tos demões adiuratos. Qui cũ irrue-
rẽt in eũ ei diuerſas turpes imaginatiões et
malas cogitatiões intulerũt quas oẽs btũs
antonius ꝟtute ſciẽ crucis ⁊ ořonis admone
bat ⁊ nihil in eũ preualẽtes ꝯfuſi ſunt reuerſi
ad necromãticos dicẽtes nihil ſe poſſe ꝓfice
re ſꝫ ſuis ořonib⁹ nos oẽs repulit. Quo audi
to necromãtici ad btm̃ anthoniũ venerunt ⁊
veritatem confitentes ad fidẽ ſunt conuerſi.
¶ Religioſi impetrauerũt deſperato homini
contritionem. Exemplum .xxx.

Iuis quidã qui fuit aduocatus ⁊
multa mala fecerat ſeruis dei: et
ſubditis ſuis: tandem percuſſus
infirmitate cepit deſperare: ſed
vxor eius que fuit mulier deuota
⁊ ſancta ad religioſos pergens rogauit eos

vt rogarē i deū viruiro ſuo dignaret verā ɔtritionē dare vt nō deſparet de dei mīa. Qui dū oꝛones ad deū emiſiſſent ſubito hō ille mutatus ē ꝛ i media nocte cepit clamare ꝛ vocare cōfeſſorē: ꝛ ſic vxoꝛ itellexit ꝙ ꝑ oꝛones ſuerat mutat⁹ tā ſubito ꝙ̄ poſt ɔfeſſionē ſuā ſtatum ſuū in meli⁹ cōmutauit. ¶ Cōmunis oꝛatio liberat hominē a tētatione. Exemplū. xxxj.

Quidā tētabaꝛ duodecim annis peſſimis ꝛ luxurioſis cogitationibus ꝙ̄ petiuit cōem oꝛonē fieri ꝓ eo in fine ꝑdicationis: ꝛ ſic cōis oꝛo liberauit euꝫ. vñ Bōe. Impoſſibile eſt preces multoꝝ nō exaudiri.

¶ In diſcipulo de tempoꝛe.

¶ Monachus ꝗdā in extremis dat⁹ fuit dꝛaconi ꝛ fratres oꝛauerunt pro eo ꝛ ſic fugatus eſt dꝛaco: ꝛ ille poſtmodū religioſe vixit. Hoc quere in diſcipulo de tempoꝛe. ſer. cxxj.

¶ Itē ꝗdā delectabaꝛ i pctis ꝛ ergo oꝛo ſibi nō ꝓfecit quā ꝓ eo fecit heremita. ſer. lxv. S.

¶ Capitulum de. P. ¶ Patientia.

Tribulatio cū patiētia liberat hoiez. Exēm. j.

Quidā frater reꝗſiuit ſenē vt ei diceret aliꝗd qđ cuſtodiēdo ſaluaretur. Cui ſenex. Tribulatio cū patiētia multū valet ad ſalutē aīe: qꝛ tenebras mētꝭ illuminat: duritiā cordis ꝛ pcti mollificat: vitā roboꝛat i bono ꝛ feces pcti excludit. Et ſic ignis ɔſeruaꝛ in lucerna: ſic ꝟtutes ɔſeruāꝛ i patiētia. Hec in vitaſpa. ¶ Humilis ſemper eſt patiēs. Exēm. ij.

Quodā tēpoꝛe fratres ꝓbātes ſi ſenioꝛ agathon vere humilitatis ſciaꝫ haberet obiecerūt ei peccata multa dicentes. Multi ſcādalizanꝛ in te pater ꝙ propter ſuperbiā tuā alios deſpicis: ꝛ non curas detrahere fratrib⁹ ꝛ dicūt ꝗdā ꝙ ſis foꝛnicatoꝛ. Qui reſpōdit hec oīa eſſe in eo ꝛ ꝓcidēs rogauit eos vt deū rogarent pro eo vt indulgeret ei. At illi rñderūt. Etiā quidā affirmāt te eſſe hereticū. Qui ſtatim ait. Licet in aliis nocinus ſim tñ hereticus nō ſum. Tūc fratres ꝓſternētes ſe rogabanꝛ eum vt diceret cur de aliis obiectis ſibi nō fuiſſet ɔmotus. ꝗ reſpōdit. Pꝛioꝛa pctā propter humilitatē ſuſtinui vt me peccatoꝛē ſcretis: qꝛ humiliatio ē magna ſalus anime qm̄ ieſus vt nobis humilitatis preberet exemplū multa ſuſtinuit opprobꝛia. ſed hereſim nō potui ſuſtinere: quia ſeparat a deo ꝛ diabolo coniungit. Hoc in vitaſpatrum. ¶ Monachus quidā prebuit philoſophis aliā maxillam. Exemplum. iij.

Aliqui philoſophi voluerunt probare monachos et dixerunt vni. Eia monache m [illegible] ſenex veni huc. Ille vero curſim veniēs ceperunt ei alaphas dare. Ille autem conuertit eis aliaꝫ maxillā: ſtatimꝗꝫ phi ſurrexerunt ꝛ adoꝛauerunt eum dicentes. Quid eſt ꝙ pl⁹ facitis nobis in ſolitudine iſta? Ieiunatis ꝛ nos ieiunam⁹. Caſtigatꝭ coꝛpa ꝛ nos caſtigam⁹. Sꝫ ꝛ ꝗcꝗđ ꝛ vos facitis nos facim⁹. Quid ergo vos facitꝭ pl⁹ nobis ſedētes in heremo? Rñdit ei ſenex. In grā dei ſperam⁹ nos ꝛ mentē nr̄am cuſtodim⁹. At illi philoſophi edificati dimiſerunt eum.

¶ De patientia ſocratis philoſophi.

Exemplum. iiij.

REfert Hieronym⁹ ꝙ cū ſocrates duas hñs vxoꝛes multas ex iriis eaꝝ moleſtias patereꝛ ꝗdā die ipm ſurgere ɔpulerūt. Cūꝗꝫ ſederet in quodā loco vna ex vxoꝛib⁹ multis ipſum ꝟbis obiurgās deinde locū quēdā ſuperioꝛē aſcēdēs immundū liquoꝛem ſuper caput eius effudit: at iſte caput ſuū tergēs. Sciebat ꝙ poſt iſta tonitrua ſequereꝛ ꝛ pluuia. Cū diſcipulus ſu⁹ quereret ab eo quare mulierē tam acerbā nō abiiceret: ideo iquit talē dom⁹ aſſiſtere aſſueſco ꝛ exercitoꝛ: vt ceteroꝝ foꝛis petulantiam ꝛ iniuriam facilius feram.

¶ De patiētia libertini monachi.

Exemplum. v.

ABbas cōtrauenerabilē libertinū i ſuū iracūdiā exarſit ita vt eū manib⁹ cederet ꝛ qꝛ virgā ferire poſſet minime inuenit: cōprehēſo ſcabello ſuppedaneo ei caput faciez totūdit: totūꝗꝫ vultū illi⁹ ꝛ tumentē ꝛ liuidū reddidit. Qui vehementer ceſus ad ſtratū ſuū tacitus receſſit. die ꝟo altera ꝓ vtilitate eccleſie erat exitur⁹. Expletis igiꝛ hymnis matutinalib⁹ ad lectū venit abbatis: oꝛationē ſibi hūiliter petijt ſciēſꝗꝫ ille ꝗtiſcūꝗꝫ diligereꝛ ꝓ iniuria quā igeſſerat recedere eū velle de monaſterio putabat itaꝗꝫ dicēs. Ubi vis ire? Cui ille rñdit. Monaſterij cauſa cōſtituta eſt pater quā declinare nequeo: qꝛ heſterna die me itur ꝓmiſi ꝛ illic tre diſpoſui. Tūc ille ɔſiderās aſperitatē ꝛ duritiā ꝓpꝛiā ꝛ humilitatē atꝗꝫ manſuetudinē libertini ex lecto ꝓſiliit pedes libertini tenuit: ſe peccaſſe ſeꝗꝫ reū eſſe teſtat⁹ eſt. At ecōtra libertin⁹ ſe in terrā ꝓſternēs eidez ante pedes ꝓuolutus ſue culpe nō illi⁹ ſententie referebat qđ ꝑtulerat ſicꝗꝫ factū eſt vt magnā māſuetudinē ꝑduceret pater: ꝛ humilitas diſcipuli magra fieret magiſtri. Cūꝗꝫ ad cōſtitutionē cauſe egreſſus fuiſſet: multi viri nobiles ꝗ valde eū ſemꝑ honoꝛabāt vehemēter admirati ſollicite reꝗrebant quidnaꝫ hoc eēt ꝙ tā tumētē ꝛ liuidā faciē hñet ꝗbus ille dicebat. Heſterno die ſero pctis meis exigen

te honore veritatis ⁊ magiſtri nec patris pro
debat vitium nec falſitatis incurrebat pecca
tum. Hec Greg. in dialo. lib. j. c. ij.

¶ Macharius fuit infamatus de impregna
tione puelle. Exemplum. vj.

Beatus machari⁹ de ſemetipſo refere-
bat di. Dū eſſem iuuenis ⁊ dū in cella
reſiderē inuitū me tenētes clericū ordi
nauerūt. Cū aūt nollēs hic eſſe ad vicū alteꝝ
effugiſſez ⁊ quidā ſecularis religioſus mihi
de opere meo vēdito miniſtrarēt: ꝯtigit quā-
dā virginē a quodā iuuene in vicino habitā-
tē ꝑ ſtupꝝ vētris ōnus accipere. Que dum a
quo fuiſſet oppreſſa requireret. dixit. Anacho
reta ille hoc facinus i me ꝑpetrauit. Egreſſi
ergo parētes puelle ⁊ cōprehēdētes me ſuſpē
derūt ad collū meū vaſa fictilia: ⁊ ꝑ ſingulas
ſemitas circūducebant me cede mactantes
atq; inſuꝑ vocib⁹ inſultātes. Hic monachus
filie nr̄e, vim intulit: cūq; me vſq; ad mortē fu
ſtibus pene mulctaſſent: quidā ex ſeniorib⁹
dixit ad eos. vſq; quo hūc ꝑegrinū monachū
cede mactatis: ſz ⁊ miniſtrāti mihi ſequenti
ac rubore ſuffuſo iniurias irrogabāt dicētes
ei. Ecce qd̄ fecit hic ꝓ quo teſtimoniū perhi-
beas. Parētes aūt puelle dixerūt. Nulla hūc
rōne dimittamus niſi ꝓ alimētis puelle pre-
ſtādis aliq̄s ꝓ ipſo fideiuſſor acceſſerit. Qui
cū miniſtrāti iuſſem interpoſita fide me ſu-
ſcepit. Itaq; reuerſus in cellulā meaz in qua
certas inueni ſportellas ꝯtribui et vt vēditis
victū ꝯiugi miniſtrarer. Dicebā aūt i animo
meo. ecce machari inueniſti tibi vxorē. neceſ
ſe eſt ꝗ̄ ampli⁹ laborare vt valeas eā enutri-
re ⁊ tā dieb⁹ ꝗ̄ noctib⁹ operabar: vt ei victū
quotidie miniſtrarē: ſz qñ illi miſerrime tp̄s
aduenit vt pareret: plurib⁹ dieb⁹ cruciata pa
rere nō potuit. Que cū qd̄ res eēt requireret.
Rn̄dit Quia anachorete illi calūniā nō habēti cri
mē īpoſui. Nā ⁊ vicin⁹ ille iuuenis me cōpreſ
ſit q̄d cū ille qui miniſtrabat mihi audiuiſſet:
gaudio repler⁹ aduenit dicēs. Infelix illa pu
ella pñſq; fateret q̄ tibi calūniā fruſtra cōtex-
uit parere nullaten⁹ potuit ⁊ oēs vicini vo-
lūt venire añ te ꝯmiſſi veniā petere cupiētes
q̄ ꝗ̄ cognoſcēs ne me ipſi hoīes moleſtarēt fe-
ſtin⁹ abſcedēs i hūc locū ꝑueni: ⁊ hec ē mihi
cā in iſtis locis aduētus. Hoc in vitaſpatrū.

¶ De patientia marine virginis. Exēm. vij.

Quidā ſecularis habēs vnicā puel
lā cōmēdauit cuidā patri ſuo et
ingreſſus eſt monaſteriū. Qui cū
aliqñ recordaret filie ſue ꝯtriſtari
cepit intra ſe. Q̄d ꝑcipiēs abbas
dixit ei. Quid habes frater q̄ ita triſte ambu
las: q̄ ꝓcidēs ſe ad pedes ei⁹ cū lachrymis di
cebat ei. habeo vnū filiū in ciuitate quē reliq̄
paruulū ⁊ recordatus affligor propter eum ⁊
non indicauit ei q̄ puella eſſet. Uade inquit
abbas, adhuc eū huc tecū: q̄d cū feciſſet illam
q̄ vocabat marina vocauit marinuz monuit
q; pr̄ eā ne aliq̄s cognoſceret myſteriū ſuum:
vt ſibi ab inſidijs diaboli caueret. Dū aūt eſſet
xvij. annoꝝ: tūc mortu⁹ eſt pr̄ ſuus: ⁊ ipſa ſo-
la relicta ab oīb⁹ amabat: cui cōmiſſuz eſt ſeq̄
currū monaſterij ⁊ frequēter vrgēte nocte in
quodā pādocio ꝑnoctauit. Pādox aūt habe-
bat filiā ꝟginē q̄ a quodā milite eſt īpregna-
ta ⁊ dixit ſe eſſe a fratre marino īpregnatā: re
quiſit⁹ ergo fr̄ marinus ab abbate vtrū hoc
ſcel⁹ ꝑpetraſſet: īgemiſcēs ait. Peccaui pniaz
agā: ora ꝓ me. Cui irat⁹ abbas añ monaſte-
riū eū iactauit: q̄ añ fores monaſterij iacuit i
terra i pnīa ſe affligēs ⁊ ingrediētibus fratri
bus poſtulabat ſibi panis bucellā dari. Pā-
docis ꝟo filia peperit filiū ⁊ ablactauit: quez
mater puelle portauit marino ante monaſte
riū: quē ꝟgo ſcā ſuſcipiēs de bucella panis
quā ab ingrediētib⁹ ſuſcepit alienū filiū tāq;
propriū nutriuit. Poſtea frēs cōpūcti vix ob-
tinuerūt, vt abbas fratrē marinū ad veniā ſu
ſciperet: q: iā quinq; annis ante ianuā iacue
rat. Cui ꝓcepit abbas vt oīa vilia officia face
ret ⁊ vt oīb⁹ ſeruiret. Que oīa deuote īplens
poſt modicū obdormiuit in dn̄o q̄d abbas au
diēs ait. Uidete quale pctm̄ ſuū fuit q̄ veniā
nō meruit: ip̄m em̄ lauate ⁊ longe a monaſte
rio ſepelite. Cūq; eū lauarēt cognito q: mu-
lier eſſet: tundētes ſe clamabāt q: talis ꝯuer
ſionis ⁊ pnīe mulier iniuſte ab eis fuerit af-
flicta. Abbas q̄z vidēs q̄ mulier eſſet cecidit
in terrā ⁊ ꝑcutiebat caput ſuū poſtulat⁹ ab
ea veniā. Iuſſitq; corpus ei⁹ poni i eccl̄ia in
oratoriū. Eadē die puella arrepta a demone
venit ad monaſteriū: ⁊ ꝯfitebat de quo cōce-
perat. Septima die liberata ē a demonio in
oratorio. vbi vſq; mō meritis ꝟginis marie
deus multa miracula operat. hec in vitaſpa.

¶ Machario impoſitū eſt furtum. Exēm. viij.

Legitur in decollationibus patrum de
machario: q̄ cū eſſet iuuenis ⁊ gratio-
ſus quidā ei inuidēs intrās in ei⁹ cellā
librū ſuū abſcondit ſub lecto bti macharij: et
poſtea in eccleſia fecit denūciari. Et cū iniun
ctū eſſet tribus fratribus vt irent ꝑ cellas et
quererēt vt eū inuenirent: inuenerunt eū ab-
ſcōditū ſub lecto bti macharij. Ipſe aūt nihil
cōſcius ſibi obtulit ſe ad penā ⁊ pniam ꝓ fur
to hūiliter agendā. Qui cū ꝓſtrat⁹ fuiſſet ille
qui librū abſcōderat arreptus a diabolo ſuā
maliciā ⁊ macharij innocētiā aliis denuncia
uit. Orāte ꝓ eo beato machario. eſt a demōe
liberatus. Hec in vitaſpatrum. ¶ Quidā de-
ſtruxit caulas duorum fratrum. Exēm. ix.

Erant duo fratres monachi pariter in cellula ꝯmorātes quoꝝ humilitatē ⁊ penitētiā etiā multi de ſctis patribus collaudabant. Audiēs qdā ſctus vir volēs ꝓbare ſi verā pfectāqꝫ charitatē haberēt ac humilitatē venit ad viſitādū eos. Cūqꝫ cū gaudio ſuſcepiſſēt eū: ⁊ ex more cōpleſſent oratiōs ⁊ pſalmodiā: egreſſ⁹ foris cellulā vidit paruū hortū vbi ſibi olera faciebāt. Apphēſoqꝫ baculo cū toto ipetu cepit oia olera cedēdo ꝯfrigere ita vt nihil oino remaneret. Vidētes aūt ſupra dicti fres nihil penit⁹ dixerūt: ſꝫ nec vultū triſtē nec turbatū habentes: rurſus ingreſſi cellulā veſpertinas orationes ꝯplēdo adorātes deū dixerūt. Si pcipis dñe ibim⁹ ⁊ eū q remāſit cauſē coquētes guſtabim⁹: qꝛ iā hora eſt vt cibū ſumam⁹. Tunc ſenior adorauit eos di. Grās ago ſaluatori nr̄o ieſu xp̄o: qꝛ video ſpm̄ ſcm̄ requieſcere in vobis. Etiā hortor ac moneo vos chariſſimi vt vſqꝫ in finez cuſtodiatis ſctē humilitatis ⁊ patiētie virtutē vt ipſa in regno celeſti vos ſublimes ⁊ magnos i cōſpectu dñi faciat apparere i ſctā ſctoꝝ. Hec i vit aſpatrū

Quidā pl⁹ ponderauit pctm̄ ꝓximi: qꝫ dānum ꝓpriū. Exemplum. x.

Stephanus ſeruus dei cū die quadā meſſem quā manu ꝓpriam ſeuit deciſam ad aream deduxiſſet nihil qꝫ aliud cum diſcipulis ſuis ad totius anni ſtipendium hr̄et: qdā malignitate cōmotus eā vbi erat incēdit. qđ qdā vidēs nūciauit ei ⁊ ꝯpatiēdo addidit di. Ve ve pater: qđ cōtigit tibi. Cui ſtatim vultu ac mente placida rñdit. Ve ve qđ ꝯtigit illi q hoc fecit? Nā q mihi contigit quaſi nihil reputans dānum ſuum. ſed pctm̄ illius. hec Gregorius.

Quidā dedit flagellū raptoribus. Exm̄. xi.

Exercitus gothorū obuiū hñs liberti nū virū ſctm̄ dei ſedētē in caballo qđ de caballo electo caballū educūt: qb⁹ vir dei flagellū etiā obtulit dicēs. Tollite hoc vt iumētū ducere valeatis. Illis recedētibus: ⁊ calcaribus equū ipetentes vltra ꝓcedere nō valētes crediderūt ꝙ hoc ꝓpter ruinā quā viro dei fecerant acciderat: caballum ei reſtituerūt. Quo facto libere receſſerunt. hec Grego.

Fures obliti ſunt ſacculum. Exemplū. xii.

Uenerunt aliqñ latrones in monaſteriū cuiuſdā ſenis ⁊ dixerūt. Oia q in tua cella ſunt tollere venim⁹. Et rñdit eis. Quātū vobis videt̄ filij tollite. Tulerūt ergo qcūqꝫ inuenerūt in cella: ⁊ abierūt: ⁊ obliti ſunt ſacculū qui tunc erat abſcōditus in cella. Senex ꝓſecutus eſt eos: clamās poſt eos dicens. Filij tollite qđ obliti eſtis in cella. Illi vero admirātes patientiā eius reuocati ad pniam reſtituerūt ei oia dicētes. hic ē vere homo dei.

Miles quidam vidit ſigna Iob in corpore ſuo. Exemplum. xiij.

Erat quidā miles in ſaxonia xp̄ianus noie: ſed tyrānus actione hic cum die quadā veſtibus nouis atqꝫ ſcarlaticis indutus in via equitaret ruſticū cū curru obuiā habuit. Cūqꝫ veſtimēta eius ex rotarum impulſu aſpergerent: ipſe vtpote miles ſupbus cōmot⁹ valde extracto gladio hoi pedē amputauit qui poſtea deo miſerāte de pctis ſuis doluit ⁊ in domo quadā ciſtercien. ordinis habitū regularē ſuſcepit. Nō multū poſt grauē incidēs infirmitatē. Cūqꝫ quotidie mala a ſe cōmiſſa deplāgeret: ⁊ maxie abſciſionē tā dicti pedis infirmario ſe ꝯſolāri dicēs. Nō potero ꝯſolari niſi videro ſigna iob in corpore meo. Et ecce poſt dies paucos cicatricē ad inſtar fili coccinei cōtēplat⁹ eſt. circa talū ſuū in eodē loco vbi amputauerat pedē ruſtico: q paulatim cepit cōputreſcere: ita. ſ. vt vermes de eo ſcaturirēt. Tūc replet⁹ gaudio ait. Modo de venia ſpero qꝛ ſigna iob i corpore meo video. Sicqꝫ in multa cordis ꝯtritiōe atqꝫ i grarū actiōe morbo inualeſcēte ſpm̄ reddidit. hec Ceſa.

Exemplum. xiiij.

Mulier qdā habuit bonā ancillā ⁊ poſtmodū petiuit ab ep̄o aliam q fuit litigioſa iſta plus placuit ſibi propter meritū patiētie. Require in diſci. de tempore. ſermo. lxvij. E.

Exemplum. xv.

Itē virgo caſta multa bona opa fecit ⁊ angelus dixit ei. ꝓpt ipatiētiā tuā dānaberis q poſtmodū patiēs facta eſt vbi ſupra. clij. T.

Impatientia.

Dña iracunda quedā habuit ancillā probam cui chriſtus predicauit. Exemplū. xvi.

Domina quedā frequēter audiuit ſermones ⁊ qñ ad domū rediijt de eccl'ia: tūc frequēter fuit ipatientiſſima cū ancilla ſua q erat ſatis deuota ⁊ litigabat cū ea ⁊ maledixit ei etiā ꝓ re minima ⁊ qñqꝫ ſine oi cā. Et ancilla vna vice petiuit dñā vt ꝑmitteret eā trāſire ad eccleſiā ⁊ audire verbū dei: qꝛ famoſus pdicator habebat illa die pdicare: ⁊ dña irato aio dixit. Maneas in domo. Et cū manſiſſet in domo ⁊ magnū affectū ad ꝟbū dei habuiſſet i coquina orauit dicēs. dñe ieſu xp̄e doce me facere volūtatē tuā ⁊ ſtatī xp̄s apparuit ei di. Quid cupis rñdit. Libēt audirē ꝟbū dei et xp̄s icepit pdicare ei dicēs. Serua hec tria ⁊ ſaluaberis i maledictiōib⁹ tace i tribulationib⁹ ⁊ aduerſitatib⁹ ſis patiēs noli reddere malū ꝓ malo ſꝫ bonū ꝓ malo. rñdit ipa. Libēter

factā. Et ſic xp̄s euanuit. Et dū dn̄a iterū de eccl'ia redijt ſtatī ei maledixit: ⁊ ācilla tacuit cui nec vnū verbū ei r̄ndit. Tūc dn̄a amplius mota cepit percutere: ancilla dixit ad ſeipſā. In paſſiōib⁹ ſis patiēs. dn̄a dixit. Quid loqueris? Ancilla r̄ndit. Melius ſeruaui ſermonē hodiernum factū mihi ꝙ vos plures ſermones quos p ānū audiuiſtis nec vos in aliquo emēdatis. Et ācilla indicauit dn̄e ſue oīa ſibi facta ⁊ q̄uo xp̄s ei p̄dicauit: quē ſermonē ipſa vſq; i finē vite ſue voluit diligēter obſeruare ⁊ ſe ſm̄ illā doctrinā regere. Quo audito dn̄a in ſeipſā reuerſa poſtmodū ſēp patiēs ē effecta.

¶ Litigioſus miſere obijt. Exemplum. xvij.

Q Uidā a iuuētute fuit litigioſus ⁊ furibūdus: vt nec parētes ꝓprios ſuſtineret q̄eſcere: ſ; cū oīb⁹ in domo ⁊ extra domū diſcordabat. Qui grauiter īfirmat⁹ eſt: ⁊ in agōe mortis poſit⁹ ſūptīs eccl'iaſticīs ſacris īdigne ſubito iter man⁹ aſtātiū clamās horribil'r dixit. Surgite oēs arma accipite ⁊ iuuate me q2 oēs q̄s turbaui opponūt ſe mihi: ⁊ conant' me occidere. Nec mora euerſis terribil'r ocl'is clamādo miſabil'r expirauit. Hec Guil.

¶ Ruſtici litigioſi. Exemplū. xviij.

D Ue ghatiōes ruſticoꝝ mortales inimicitias admuicē exercebāt ⁊ hābebant duo capita duos. ſ. ruſticos nimis elatos q̄ ſemp noua bella ſuſcitabāt nullā pacē fieri ꝑmittētes. Diuino ergo nutu factum eſt vt ābo vna die morerēt. Et q2 deuna erāt ꝑrochia ſicut placuit dn̄o ꝑ illos diſſenſiōis malū oſtēdere voluit ⁊ q̄re pene ſubijciāt auctores diſcordie. Mira res ⁊ inaudita cūctis q̄ aderāt vidētib⁹ corpora eorum dorſa vertūt ⁊ inuicē in ſepulchro capitib⁹ calcib⁹ ipſiſq; dorſis tā īpetuoſe collidētib⁹ vt caballos īdomitos eſtimares mox vnū extrahētes remoti⁹ i alio tumulo ſepelierūt: ⁊ facta eſt rixa eoꝝ mortuoꝝ cauſa pacis ⁊ cōcordie viuoꝝ. Hec ceſarius.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Archidiacōi aurelian. diſpēſator ex magna impatiētia cōmēdauit ſe demōib⁹: ⁊ eadē die miſerabiliter obijt. hoc q̄re i diſcipulo de tp̄e ſer. xxx. F.

Itē q̄dā ex ſua īpatiētia dixit ad famulū ſuū vēi diabole extrahe mihi calceos. ſ. xxxiij. S.

¶ Itē infirm⁹ q̄dā dixit in infirmitate ſua ex magna īpatiētia: o de⁹ tu priuaſti me corꝑe ⁊ ego priuabo te aīa ſer. xxxviij. U.

¶ Itē mulier q̄dā terrorē ſaltauit de pelui dicēs ex īpatiētia mō ſalto de ptāte dei in ptātem diaboli. ſer. xxxvi. H.

¶ Itē mulier quedā ꝓpter iracūdiā ſuā dampnata eſt. xcv. N. Parentes.

¶ Pater ⁊ fili⁹ maledixerūt ſibi mutuo in inferno. Exēplū. xix.

H Uit q̄dā ſcr̄us vir q̄ deſiderabat videre penas dānatoꝝ ⁊ gloriā btōꝝ q̄ duct⁹ ad īfernū ab āgelo iter alias m'tas penas vidit pr̄ē rixari cū filio ſuo. atq; hec ſibi dicebat pr̄ filio. Maledicta ſit hora in q̄ gēuite q̄cq̄d ꝑ te feci totū ſit maledictū q2 ꝑꝑ te factus ſum viurari⁹ vt in ſcl'o abūdāti⁹ remanere s ⁊ multa alia dicebat maledicēdo filio fili⁹ ecōuerſo dixit. Maledicta ſit hora in q̄ me genuiſti: q2 nō docuiſti me p̄cepta facere p̄nīam nec alia bōa imo docebas me ſupbire ī veſtib⁹ ⁊ i morib⁹ ⁊ falſas vēditiōes ⁊ opatiōes ⁊ ſic d' aliis: ⁊ nō me correxiſti d' malis factis meis: iō dānat⁹ ſū i iferno: tūc ait ille ſcr̄us āgelo q̄ eū duxit. Maiū ē videre iſta ⁊ audire. Tūc accepit eū āgel⁹ ⁊ duxit eū i ꝑadiſū vbi vidit pr̄ē ⁊ filiū ꝯgaudētes ⁊ dicebat fili⁹ pr̄i. Pr̄ b̄ndicaris a deo: q2 tu feciſti me l'ras addiſcer': tu me ad p̄dicationē ⁊ ad eccl'iā ſepi⁹ inuitaſti ⁊ me correxiſti cū exceſſu in aliq̄ ⁊ inſuꝑ multa bōa ⁊ ſalubria me docuiſti. ſ. p̄cepta dei deū timere ⁊ ip̄ſ ſuꝑ oīa diligere ⁊ dr̄ā iter ꝟtutes ⁊ vitia: ⁊ p̄miū ꝟtutū ⁊ penā vitioꝝ ꝑꝑ q̄ ſaluaui aīā meā. Et his ſīlia dicebat pr̄ econuerſo filio ⁊ multis b̄ndictiōib⁹ b̄ndixit filiū.

¶ De⁹ ꝑponēd⁹ ē oīb⁹ ꝯſāguineis. Exēm. xx.

C Um quidam amore propinquorum detentus per hec a ſequela dn̄i eſſet impeditus quadam vice volēs apponere remedium conuocauit eos ad conuiuium ⁊ inter epulas rogauit vnum ex illis quē magis ſibi fidelem credebat pre ceteris vt ſi eum diligeret digitū ſuū minimū in ignē ꝑ eo mitteret ſed ille penam timens hoc facere renuit nec fidē quā ſimulauerat ei exhibuit ⁊ deinde ceteris oībus per ordinem vir req̄ſitis idē qđ in p̄mo etiā reꝑit in aliis. Tūc ꝓpoſitū ſuū aperiēs oībus dixit ꝙ ſolūmodo ob amorem eorum ſequele xp̄i retardatus eſſet: ſ; q2 fidē in eis nō inuenit ampli⁹ retardari nollet ⁊ q2 ipſi minimū mēbrū corporis noluerūt ꝑ eo ad horā exponere igni tranſitorio nec ipſe totū corp⁹ ⁊ aīam ꝑ eis vellet igni perpetuo exponere. Et valedicēs illis oīa bona ſua dedit paupibus: ⁊ quib⁹ tenebat oīa reſtituit et amplius fideliter deo ſeruiuit.

¶ Mater quedam pompoſe ornauit filiam. Exemplum. xxi.

P Ater ⁊ mater habuerūt filiam que exēplo matris deuote deo ſeruiuit ⁊ in virginitate propoſuit manere. Pater iuſſit matrem vt ornaret filiam ſm̄ curſum mūdi que timens maritum filiam veſtiuit pompoſe. Tūc angelus ex iuſſu dei apparuit matri dicens ei. Cur plus timuiſti virū ꝙ deum ornando filiam abſtraxiſti eam a xp̄o ⁊ apportaſti eam in mundo ideo infra quatuor ebdo

madas morieris ⁊ dānaberis niſi infra illud
tpˢ ƀe penitueris ⁊ iſup iſta illō:tpˢ oēs pue
ri tui morient̄ ⁊ i penā man⁹ tue q̄b⁹ crines fi
lie tue adornaſti hodie icipiēs areſcere ꝙ to-
tū ſic factū ē ſʒ ipſa verā pnīam nō egit et ſic
ipſa ⁊ pueri mortui ſūt vt dcm̄ eſt ab angelo.

¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Pater q̄dā dixit ad filiū ſuū vt digitū po-
neret ad ignē dōec vnū Aue maria oraret.ſer
mo.xxvj.

¶ Itē q̄dā habuit duos filios ⁊ vn⁹ heremita
eſt fact⁹ ⁊ alter cū pater vſurario eſt dānatus
propter res iniuſtas.xxiij.

¶ Itē miles q̄dā venit ad ſcalā in iferno pro-
pter iniuſtas res ⁊ fuit decimus in ordine de
iſta progenie.xxv.M.

¶ Itē pr̄ q̄dā dedit malū exēplū filio nec euʒ
correxit qualiter poſtea momorderunt ſe in
inferno.xxiij.P.

¶ Itē filius quidā ſub patibulo patri ampu
tauit naſum.xvj.F. ¶ Paſſio xp̄i.

¶ Quidā orauit Ieſu nazarene rex iudeorūʒ
miſerere mei. Exemplum.xxij.

Quidaʒ erat aſſuet⁹ quotiēs lectū intra
bat ⁊ quotiēs de eo ſurgebat depreca
bat̄ vt ille q̄ eſt rex iudeoꝝ id eſt ꝯfitē-
tiū daret ei vt de hoc ſeculo migraret cū vera
ꝯfeſſiōe ſuoꝝ peccatoꝝ ⁊ dicebat illū titulūʒ
ieſu nazarene rex iudeoꝝ miſerere mei. Ecce ru
cē imprimēdo cū pollice ſup caput ſuū ⁊ ſup
faciē ⁊ pect⁹. Et totiēs p̄dicta ƀba dicebat cō
cludēs ſemꝑ in fine. In noīe prīs ⁊ filij ⁊ ſpūſ.
ſancti. Cū aūt deo ꝑmittēte ſubitanea morte
preoccupatus eſſet ⁊ demones vellēt eū rape
re vir lucid⁹ eos ab eo fugauit. Et duceret eū
per medias tenebras ſubito diſꝑuit ⁊ vbi ſi-
gnum ſancte crucis imprimere conſueuerat
ſplēdor nimi⁹ egrediebat̄ qui eū in mediꝯ te
nebris illuminabat. Cū aūt demones de abyſ
ſo deſcēderēt eū rapere volentes ſplēdor ille
ita eos terrebat ꝙ nō audebāt ei man⁹ impo
nere. Tūc p̄dict⁹ vir lucid⁹ ſubito a lōge cōp-
uit ⁊ accedēs dixit ei ꝙ ſummus iudex iʒ eēt
cōdēnat⁹ ſecūdū exigētiam peccatoꝝ ſuoꝝ: tn̄
ꝑpter deuotionē quā habuerat circa ei⁹ paſ
ſionē ⁊ nomē ei⁹ ⁊ triūphalis tituli inuocatio
nē ⁊ crucꝭ impſſionē parcebat ei volēs vt redi
ret ad vitā priſtinā ⁊ peccata ſua confiteret̄ ⁊
vitā in meli⁹ emēdaret. Qđ factū eſt ⁊ lauda
biliter poſtmodum vixit ⁊ in dn̄o quieuit.

¶ Quidā honorauit quinqꝫ vulnera chriſti.

¶ Exemplum.xxiij.

Quidam homo multū dilexit deuʒ di
cēs cū btō Ber. O bone ieſu quō te in-
uenio cū gaudio: qꝛ mr̄ tua btā virgo
maria vix te inuenit cum triſtitia ⁊ dolore.
Ut ergo dominum inuenire poſſet ſalubriter
ob reuerētiam quinqꝫ vulnerum xp̄i quoti-
die dixit quinqꝫ Pater noſter ⁊ tot Aue maria
Et huic apparuit dominus et dedit ei de ſin
gulis.ſ.vulneribus mirā dulcedinem ita ꝙ
omnia gaudia mundi deſpexit ⁊ deo ſeruire
cepit ⁊ poſt mortē eum cū gaudio inuenit.

Honorauit q̄dā valde paſſionē xp̄i. Ex.xxiiij.

Frater theutonicus magna iam ea
pueritia conſueuerat habere paſſio
nē chriſti et vulnera eius in magna
gna reuerentia amore ⁊ ſingulis die
b⁹ dicebat ad illa q̄nqꝫ vulnera. Adoram⁹ te
xp̄e ⁊ bn̄dicim⁹ tibi qꝛ ꝑ ſctāʒ crucē tuā rede
miſti mundū addēdo q̄nqꝫ venias ⁊ dicendo
tot Pr̄ noſter rogans xp̄m vt daret ſibi timo
rē ſuū pariter ⁊ amoreʒ: Huic aūt ſicut ipſe po
ſtea narrauit viſibiliter apꝑuit xp̄s dans de
ſingulis vulnerib⁹ ſibi bibere mirā dulcedi-
nē. Qua ꝑcepta mundi dulcedo et ſolſolatio
in amaritudinem eſſilli conuerſa. Hec invit.

¶ Frater quidā in paraſceue ſenſit oēs pūctu
ras paſſionis xp̄i. ¶ Exēplūʒ.xxv.

De quodam fratre iuuene theutonico
honeſto admodum deuoto narrauit
ſctē memorie magr̄ Iordanus ordinis
predicatorum ꝙ xp̄s dn̄s in die cene ipſiuʒ cōt
cauit: ⁊ in die paraſceues paſſionem totā in
corpore ſuo ſenſit. Eratqꝫ mirum ꝙ dicebatur
illi vt ſe prepararet ad illam paſſionem et nemi
nem inferentem videbat: ſed tamen ſingulas
pūcturas ſentiebat. Hoc in vitaſp.

¶ Paſſio xp̄i incitat ad virtutes. Exm̄.xxvj.

Qui deuote meditat̄ paſſionem xp̄i vix
aut nunq̄ poterit a diabolo ſuperari
Unde quidā bon⁹ homo ponēs ſe in
loco ſecreto recolebat ſicut ſciebat ⁊ poterat
q̄lis xp̄s natus fuit in mūdo cōuerſat⁹ ⁊ mul-
ta turpia ⁊ opprobria pro nobis paſſus ⁊ tā-
dem mortē eius ⁊ alia hmōi ⁊ dicebat ꝙ ſibi
ꝓfecerat plus ad bonūqꝫ totū ꝙ al's faciebat
vnde Boh. Si vis homo vt de virtute in vir-
tutem: de gratia in gratiam: de bono in me-
lius proficias: quotidie nullo fatigatus impe
dimento q̄ta potes deuotione ꝑcurras ⁊ me
diteris dn̄i paſſionem.

¶ Lachryme paſſiōis xp̄i ſunt xp̄o dulciſſime
Exemplum.xxvij.

Virgo quedam ad paſſionem xp̄i
habuit ſpecialem gratiam ⁊ de-
uotionem que ſtans ante imagi
nē beate Marie virginis habuit
Ieſum chriſtum crucifixum in ſinu. Et ipſa
virgo deuota in extaſim rapta deuote fleuit:
⁊ vidit puerum Ieſum qui lachrymas illius
virginis recepit in manus ſuas ⁊ perunxit ſe
cum ipſis pect⁹ ſuū ⁊ mater virgo Maria que
ſiuit Ieſu puero ſuo vtrum iſte lachryme

chꝛyme amoris ſue paſſiõis ſ; lachꝛyme magdalene ſuerũt lachꝛyme ↄtritiõis ⁊ amaritudinis ꝓ pctis ſuis ꝓprijs. ¶ Uirgo qͣdã vidit Jeſum cruẽtatũ in manibꝫ. Exemplũ.xxviij.

Uirgo qͣdã religioſa ſ; adhuc in ſeculari habitu poſita eſſet cuidã religioſo ⁊ deuoto viro retulit ꝙ ſaluatorẽ i cruce pẽdẽtẽ cũ cruẽtatis manibꝫ ſolebat videre ⁊ ex hmõi viſiõe ſtiȳ ꝓfecit vt de dñi paſſiõe loqui vel cogitare nõ potuit ſine lachꝛymis ſine deuotione aut ſingulari contritione.

¶ Chꝛiſtus ſtinxit panẽ vulneri. Exẽ.xxix.

Monachus qͣdã ordinis ciſtercieñ. itrauit religionẽ ⁊ poſtmodũ de exitu ordis cogitauit. Et ipſi ſemi vigilãti xp̃s apparuit in forma ꝑonatiſſimi viri ⁊ q̃ſiuit qd mali hr̃et: rñdit ille dolorẽ cordis habeo ⁊ defectũ debilitatꝫ i mẽbris ſuſtineo. Cui xp̃s groſſuꝫ panẽ ordeaceũ offerẽs dixit. Surge ⁊ cõede panẽ iſtũ. Quẽ ille turbatꝰ intuitꝰ ẽ. Quõ inquit panẽ iſtũ ꝗſitum comedã q panẽ ſimilagineũ mõaſterij mãducare nõ poſſuꝫ? Tũc dñs Jeſus detecto latere vulneri pectoris ſãguie ⁊ ſanie ꝑfluẽti ordeaceũ panẽ admouit ⁊ tali ꝓfluuio madefactũ iubet cõedere lãgueſcẽtẽ. Mox ille cũ horrore mẽbroꝝ ꝯſiliẽs. Heu inqͭ dñe quõ talẽ pollutũ panẽ cõedebã q mũduꝫ panẽ recuſabã? Et dñs ait. ꝓzut guſtu tẽ icolẽ quõ ſapiat pañis iſte. Cũqꝫ ille diffugium nõ hr̃et ⁊ ſuſceptũ panẽ tremebũdꝰ ſumeret ⁊ vix labijs attigiſſet ſẽſit i pane ſup oĩꝫ ſuauitatꝫ dulcorẽ admirabilẽ. Quẽ hiãti qͣdẽ ore cõtrectãs totũ ſubito cũ mira auiditate cõedit. Nec mora dño diſpẽte rẽtatꝰ ille ad ſe reuerſus ẽ ⁊ qd vidiſſet ſenſiſſetqꝫ ſincero corde retractãs ab oĩ dolore mẽtis ⁊ corꝑis tẽtatione conualuit ⁊ in magna trãquillitate ſpũs vſqꝫ in finem ꝑmanſit. Hec Ceſarius.

¶ Martyr habuit ſignum crucis in corde.

Exemplum.xxx.

Quidã ierſus cũ duceret ad martyriũ interrogatꝰ a tyrãno qͣre xp̃iani cuꝫ hylaritate ad martyriũ accederent rñdit. Qꝛ ſignaculũ crucis iꝑſſum eſt in cordibꝰ eoꝝ: ⁊ iõ nõ eſt mirꝫ ſi cũ gaudio xp̃ꝫ crucifixũ imitãt? Rñdit tyrãnꝰ. Qd ore dicis ꝓbabo. Et fecit ferro ſecari ⁊ cor eiꝰ. ſcindi inq vt ierſus ꝑdixit iꝑſſionẽ crucꝭ inuenit. Et viſo miraculo tyrãnꝰ factꝰ eſt xp̃ianus.

¶ Cõuerſꝰ habuit paſſionẽ xp̃i ꝓ lectiõe mẽſe.

Exemplũ.xxxi.

Quidã cõuerſus qͣdã die req̃ſitus a priore ſuo qd i mẽſa cogitaret eo ꝙ lectionem menſe non intelligeret rñdit. Ego lectionem optimam habeo in menſa quando mãducare incipio cogito qͣlr ꝓ me filiꝰ dei ſit ab ãgelo nũciatꝰ ⁊ i vtero ꝟgis de ſpũſcto ↄ̃ceptꝰ mẽteqꝫ ꝑtractãs ſic ꝑmũ ſoliũ voluo deide quõ ãgelis ↄcinẽtibꝰ ſit natꝰ ⁊ pãnis inolutꝰ ⁊ in ꝑſepio reclinatꝰ ⁊ ecce ꝑlectũ eſt ſcꝫ ſoliũ. In hũc modũ ꝑcurro circũciſionẽ aduẽtũ magoꝝ oblationẽ: i tẽplo baptiſmũ: ieiuniũ: paſſionẽ: reſurrectionẽ: aſcẽſionẽ ſpũſſcti miſſionẽ: tãdẽqꝫ extremũ iudiciũ. Et talis inqͭ ẽ lectio mea quotidiana. cuiꝰ finis eſt prandij.

¶ De tribꝰ lr̃is ſcꝫ nigra rubea ⁊ candida.

Exemplũ.xxxij.

Duo germãi vnꝰ clericꝰ ⁊ alter laicꝰ fuerũt in qͣdã cenobio. Cũ aũt clericꝰ tp̃s legẽdo ⁊ ſcribẽdo deduceret: qͣdã die clericꝰ fr̃ẽ ſuũ iterrogauit. ſ. laicũ. Quõ ↄſumis tp̃s tuũ Qui rñdit. Tres lr̃as didici quͣs q̃tidie in corde meo reuoluo quaꝝ pria eſt nigra. ſcd̃a rubea tertia ꝟo cãdida. Qui cũ inq̃reret illaꝝ lr̃aruꝫ nois rñdit. Pria eſt peccõꝝ meoꝝ recordatio: q tãqꝫ nigra ⁊ grauis ſarcina me torquẽt ⁊ cruciãt. Scd̃a eſt recordatio roſei ſanguinis redẽptoris mei quẽ in cruce ꝓ me miſero peccõre vndiqꝫ riuulis ſui corpis fudit tã miſericordiẽ ⁊ abũde. Tertia eſt deſideriũ celeſtiũ gaudioꝝ ⁊ eoꝝ q ſequunt in albis agnũ quocũqꝫ ierit. His auditis fr̃ lr̃atꝰ erubuit: ſumẽs exẽplum de tribꝰ lr̃is fr̃is oẽm ſuã ſciẽtiã q̃ſi nihil reputãs ingemuit: ⁊ magis deceteto vitam ſuam in deuotione perfecit.

¶ Abbatiſſa qͣdã fecit ſibi paſſionẽ xp̃i legi in agone. Exemplum.xxxiij.

Fuit quedã abbatiſſa amatrix ⁊ reparatrix diſcipline regularis totiꝰ ⁊ norma iuſtitie q cũ moritura eẽt paſſionẽ dñi corã ſe legi faciebat. Cũqꝫ vẽtũ fuiſſet ad illũ totũ. Jn manꝰ tu.com.ſpi.me. ilico expirauit. Que cũ poſt mortẽ eiꝰ cuidã ſeimoniali apparuiſſet: ⁊ illa de ſtatu eiꝰ ſciſcitaret: ait ſtatim in ip̃a hora q̃n aia mea de corꝑe egreſſa ẽ euolauit ad celũ. Aliiqꝫ ſorori ſtãti io orõne apparẽs in ſpera. ⁊ ſciſcitãti de ſtatu ſuo ait canendo ꝟſiculũ illũ dauiticũ. Sicut audiuimꝰ ita vidimꝰ in ciuitate dñi ꝟtutũ. Nihil aliud loquẽs oculis ſororis ſubtracta eſt. Hec Ceſar.

¶ Clerico crimĩnoſo chꝛiſtꝰ obiecit paſſionẽ ſuam. Exemplũ.xxxiiij.

Paſſio xp̃i a pctis reuocat. Uñ qͣdaꝫ clericꝰ vitijs carnis ſupatus cõtẽdebat agere pniam cui xp̃s crucifixus apparuit ſua vulnera oſtendẽdo dicens. O nequiſſime: cur non attendis q pro te paſſus ſum? Cur preponis tui capitis ornamenta coronationi mee: tua mutatoria veſtium mee nuditati: tuas cantilenas meis ſuſpirijs ⁊ planctibus? Cur tuam burſam et zonam meo lateri lanceato: tuas cirothecas

⁊ aurea calcaria clauis manuū ⁊ pedū meoꝝ. tuos cachinos ⁊ riſus fletib⁹ meis? Neceſſe ē ei vt dedit⁹ delitijs ꝯtēnēdo mea vulnera. ⁊ tādem morte eterna vulnereris.

¶ Iuueni oſtēdit xp̄s man⁹ ⁊ lat⁹. Exē. xxxv.

Iuuenis quidā religioſus mala intētione intrauit rubetum vbi erāt infames mulieres cui occurrit diabolus dicens quo vellet ire. Qui dicit ſibi ſuā intētionē. Cui diabolus. Uade ante me: q: bene tibi ſoluam tuo tp̄e. Qui cū intraſſet vlterius: occurrit ſibi xp̄s in habitu cuiuſdā monachi: ⁊ quo tēderet requiſiuit: appellās eū filiū ⁊ dixit iuuenis. Uos nō eſtis pr̄ me⁹. cui monach⁹. Certe tu es fili⁹ me⁹. R̄ndit cū indignatiōe ꝙ nō eēt fili⁹ ei⁹. Cui monach⁹ apta cappa oſtēdit ei ꝫ man⁹ ⁊ latus q̄ ambe erāt cruētate: ſicut apō crucifixū ſolet depingi. Credis ergo ꝙ ſuꝫ pr̄ tuus? Qui exclamauit dicēs. Dn̄s me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. Tūc dixit ei xp̄s. vade ꝯfiteri: q: ille q̄ tibi occurrebat an̄ rubetū eſt diabol⁹: ⁊ expectat te quo tibi frāgat collū tuū. Quidū exiſſet de ſilua cū ꝓpoſito ꝯfitendi: diabol⁹ eū nō cognouit. Et ille interrogauit diabolū dicens. quē tu expectas. Cui diabol⁹. Certe tu nō es Iſte erat tot⁹ noſter: ⁊ mihi data fuit ptās ſuper eum vt ipſum occiderē: tu vero alter es. Qui intelligens dei miam̄ circa ſe factam intrans clauſtrum confeſſus eſt et ſic in bono vitam finiuit.

¶ Apoſtatā xp̄s ꝑ oſtēſionē vulneꝝ reuocauit. Exemplum. xxxvi.

Iuuenis quidam religionē intrās qui in ſeculo fuerat delicate nutritus et nō vitā auſterā ſue religionis vix ſuſtinere poterat. Panis em̄ erat niger ⁊ dur⁹ ⁊ vinum acre ⁊ difficilia ⁊ grauia videbant̄ ſibi oīa q̄ fuerūt ordinis: ⁊ ideo petiuit a ſuo p̄lato licētiā recedendi dicens ſe non poſſe pati ordinē cui dixit prelatus qui erat vir diſcret⁹. Frater vos nō poteſtis recedere q: pfeſſus eſtis in religiōe iſta: ſed habere ꝯfidentiā ⁊ fiduciā in deo: ⁊ rogare eum vt poſſitis cum alijs ſuſtinere q: fortaſſis diaboli tentatio eſt. Ille acquieuit breui tp̄e: ⁊ iterū tentatus eſt. Et mutato habitu iuit ad ſeculū. Cui eunti ſuā viā apparuit xp̄s in ſpecie cuiuſdā iuuenis: ⁊ ſequebat̄ eum per viam eandem. Ille autem feſtinabat quaſi deſperatus neſciens quo deberet ire. Xp̄s aūt ſequens eum clamabat expecta me. Ille aūt amplius currebat tūc dn̄s vocauit eum noīe ꝓprio dicēs ei taliter. Frater expecta me: ⁊ ibo tecum. Tunc frat⁹ ille q: vocabat̄ frater ⁊ verecundabat̄ ſimul admiratus quis ei dixiſſet nomen ſuū. ⁊ ꝙ erat monachus: fortius cepit currere: ⁊ xp̄s altius cepit clamare. Tandem tedio victus expectauit eū. Et cum xp̄s qſiuiſſet ab eo quo iret: r̄ndit. Quid ad te? ego vado iaꝫ viā meā vbi habeo facere ſicut ⁊ tu. tādē ꝓcib⁹ vict⁹ dixit ei ꝙ religionē ſuā dimiſerat ⁊ ibat ad ſeculū. Tūc xp̄s eleuās veſtē ⁊ brachiū: lat⁹ diſcooꝑuit: et vidit ex vulnere lateris xp̄i ſanguinē effluere ⁊ dixit. Reuertere in locū tuū: ⁊ qñ inuenies panē nimis durū ⁊ alia tibi grauia. intinge in lat⁹ illud: ⁊ erit tibi totū ſuaue. Tūc ille redijt ⁊ poſtea ſancte vixit. vñ Gre. Si paſſio xp̄i ad memoriaꝫ reducitur: nihil eſt qḋ nō equo aio tolleretur.

¶ Paſſio xp̄i liberat a tentatione carnis.
Exemplum. xxxvij.

Erat quidam religioſus vir qui frequenter grauiter tentabat̄ de peccō carnis tādem vidēs ſe non poſſe durare. venit ad imaginē crucifixi ad quā ſepe venerat rogās xp̄ꝫ vt eum vellet ab hac tētatiōe liberare ⁊ dixit crucifixo ꝙ niſi cito liberaret eū: dimiſſis veſtibus religioſis iret ad ſeculū ⁊ ſuā ꝯcupiſcētiā ſatiaret ſicut alij miſeri q̄ ſunt in ſeculo. Poſtq̄ hoc dixerat nocte ſequēti grauiſſime tētat⁹ ē: ⁊ tñ mane cū fletu flexis genib⁹ dicebat. Ecce veſtes tue q: ꝓ nullo p̄cio in eis peccm̄ cōmitterē: ſꝫ poſtq̄ tu nō vis me iuuare: exuo me. Tunc exuit ſe vſq; ad vltimā veſtē ⁊ totū poſuit ad pedes crucifixi. Tūc crucifix⁹ vocans eum noīe ꝓprio dixit ei. Frater reſpice veſtes tuas: q: anq̄ ꝑ hāc tētationē te exire ꝑmitterē pot⁹ iterū deſcēderē ſi neceſſe eēt: ⁊ ꝓ te liberādo mortē iterū ſuſtinerē: tūc ille r̄ndens dixit ei. Dn̄e poſtq̄ tu me vis iuuare ⁊ ego pri⁹ permitterē me ſuſpēdi q̄ te peccādo mortalr̄ offenderē ſciēter. Et ita tūc a tētatiōe liberat⁹ ē ꝙ nūq̄ poſtmodū ſenſit in carne talē grauem tētationē ⁊ ꝯcupiſcētiā. Ex hoc apparet q̄tū eſt bn̄ficiū dn̄ice paſſiōis: quo a morte perpetua liberati ſum⁹: ⁊ adhuc quotidie a peccō et tētatione liberemur. Gre. Nihil adeo reſiſtit iaculis diabolice ſuggeſtiōis: q̄ frequēs meditatio dominice paſſionis.

¶ Cleric⁹ lubric⁹ poſt oſtēſionem vulneꝝ religionem intrauit. Exemplum. xxxviij.

Fuit q̄dam cleric⁹ lubric⁹ ⁊ immūde vite qui quotidie ꝓponebat ꝯuertere ſe et agere p̄niam: ⁊ tūc ſemꝑ differebat et tardebat: cui apparuit dn̄s in forma in qua crucifixus fuit in viſione oſtendens et vulnera ⁊ ſanguinē ſ̄. Uide qḋ pro pctīs tuis paſſus fui in corpore meo: te ⁊ alios pctōres ad vocandū: monēdum: ⁊ a pctīs ſoluēdū. Reuertere ad me ⁊ ego ſuſcipiam te. Propter quā viſionem motus intrauit religionem: et ſancte vixit.

¶ Paſſio xp̄i liberauit puellā a tētatiōe carnis. Exemplum. xxxix.

PUella quedā nobilis in amore cuiuſdā
iuuenis p multos annos miro demo-
num ſtimulabat̃ inſultu: ⁊ tādē a deo
grauiter tētata eſt: vt ſomnū ⁊ etiā cibi pde-
ret appetitū. Accidit nocte quadā vt tāto de
monū ageret̃ impulſu: vt ſupueniēte aurora
ſurgere cogitaret: ⁊ clā adire iuuenē q in vici
no morabat̃. Nec mora vt oculos aperuit vi-
dit xp̄m q̄ſi plagis recētib⁹ crucifixū leni ſer-
mone ſibi dicētē voce p̄na. Me diligas: qꝛ ſū
formoſus: bon⁹: dulcis: ⁊ glo̾ſus. Hec vt dixit
repēte diſparuit: ⁊ puellā i oī pace ⁊ gaudio ⁊
grarū actiōe ab oī tētatiōe liberā dereliquit:
hec Guil. ¶ Sanctimonialis inuenit chriſtū
crucifixum in ianuis. Exemplum. xl.

QUedam puella ſanctimonialis virgo
a quodā clerico verbis luxurioſis ſti-
mulata intantū ſuccēſa eſt: vt promit-
teret ſibi q̄ dicto cōpletorio veniret ad locuz
cōdictū (erat enim cuſtos eccleſie) Dicto com
pletorio cū puent⁹ aſcēdiſſet dormitoriū ⁊ illa
exire vellet de oratorio in ipſo oſtio xp̄m cuz
manib⁹ i cruce expāſis ſtare ↄſpexit. Cū cuz
egreſſus nō pateret per oſtiū qđ petebat: ad
oſtiū qđ erat in oppoſito cucurrit. ita ſuccēſa
fuerat in amore clerici: vt pene nihil aduer-
teret q̄d circa ſe diuinit⁹ ageret̃. Quid plura?
Oēs ianuas adit: q̄ chriſtū in oībus inuenit.
Tūc primū ad ſe reuerſa ⁊ territa dixit. Forte
voluntas dei eſt vt nullo vadas: ſolita fuerat
eadē virgo ſingulis diebus ſpecialē quādaz
oñonē dicere de paſſione xp̄i quā dñs in tāto
periculo remunerauit viſione iam viſa. Que
tremēs añ ymaginē btē dei genitricis ſe pro
ſtrauit: de pctō ſuo veniā poſtulās. A qua cū
ymago faciē āuerteret ⁊ illa obnoxius ſupplica
ret ꝓpi⁹ accedēs ymago manu maxillā eius
pcuſſit dī. Quo vis ire fatua? vade in dormi-
toriū tuū: tā fortis erat alapa vt in terrā ru-
ens ſic iaceret vſq; ad tp̄s matutinale. Cūq;
ſigna in dormitorio pulſarēt: ⁊ illa in orato-
rio nō pulſaret putantes eā eſſe in oñone vel
preſſaz ſopore intrātes eccleſiā: ⁊ multo defe
ctu eā reperiētes. poſtq̄ refocillata loqui po
tuit: oīa q circa ſe geſta ſunt ad honorē dei et
beate v̄ginis cōſororib⁹ ſuis recitauit: lz gra
uis eſſet alapa: prorſus tñ a tētatione p illaz
ſuit liberata. hec Ceſarius. ¶ Quidā mutila
uerunt ymaginem crucifixi. Exemplum. xli.

QUodam tēpore inter duas cognatio-
nes militū graues inimicitie exte ſūt
vt ſemutuo capērēt ⁊ occiderēt. Die
igit̃ quodā plures vni⁹ partis cū veniſſent i
eccliam cuiuſdā ville aduerſe pti p quādā ve
niā pditi ſunt. Dederat ei eis ſignuz dicēs.
Quē intrauerit nolā trahā. Qđ cum feciſſet. ec
cleſiā cū multitudine armatoꝝ ingreſſi ſuper
omnes irruerūt. Quo viſo illi arreptis ſacris
imaginib⁹ gladijs oppoſuerūt ſperātes ſibi
illarū bñficio parci debere. Percuſſores vero
nullū ſacro loco exhibētes honorē: nullāq; ſa
cris ymaginib⁹ reuerētiā: ita hoſtiū cruorē ſi
tiebāt: vt p imagines oppoſitas mutilarent:
ipſiq; crucifixo brachia pſcinderēt: ⁊ octo mili
tes in eccl'ia trucidarent. Qđ ſacrilegiū ſatis
dure vindicatū eſt. Nā i breui tp̄e ab occiſoꝝ
cōſanguineis accidentiū numeroſa multitudo
ſic gladio deleta eſt vt vix duo ſupeſſent. Ue-
tula v̄o q̄ illos prodiderat tempore meſſis ni
mio eſtis calore ſuffocata ē. hec Ceſ. ¶ Bali
ſtari⁹ q̄dā vulnerauit ymaginē xp̄i. Ex. xlij.

TEmpore diſcordie inter ottonē philip-
pūq; principalis in quoddā oratoriū ſa
tis curioſe ſe ad cōuerſationē trāſtulit.
Quo cognito q̄dā potēs ex pte aduerſa ad ex
pugnādum illud arietes machinaſq; appli-
cuit. Illi q̄ deintus erāt ymaginē crucifixi li-
neā cōtra hoſtes in quādā feneſtrā poſuerūt:
ſperātes q̄ ob illi⁹ venerationē in loco pcerēt. q̄
dā v̄o de baliſtarijs de cruce nō curās: immo
locātē illā indignat⁹ telū miſit ⁊ ſacrā ymagi
nē in brachio pfunde vulnerauit mox mirū
in modum antiqua renouauit miracula: ⁊ ad
inſtar vene humane ſanguis de loco vulne-
ris cepit ſtillare: adhuc eñ vulnus ſanguiſ ⁊
ſtigmata illic oſtēdunt. Timore igit̃ tāti mi
raculi pdicti ⁊ vir q̄ in exercitu eccliā inuale
rat cruce ſignat⁹ eſt: ⁊ pulam egit. Semel eñ
adhuc mortalis i terris crucifix⁹ atq; lāceat⁹
eſt: ⁊ tñ quotidie a malis ledēs ad dexteram
pr̄is ſe crucifigi p ꝓphetā cōquerit̃ dicēs. Et
me crucifigitis. hec Ceſa. ¶ Quidā ꝓpter ca
miſiā vulnerauit crucifixū. Exemplum. xliij.

CUm eodē tpe otto cōtra philippū aſcē-
deret cū exercitu ſatellitib⁹ eius quā-
dā eccliā intrātibus vnus ex illis cru-
cifixū in eminēti loco poſitū recētē linea ⁊ cū
multo ſtudio veſtitū vidit ⁊ cōcupiuit quē cum
manu attingere nō potuit: lācea niſus eſt ex
trahere ⁊ qꝛ firmiter ymagini annexa fuit in
diuerſis locis illā pupugit. dñs ieſus xp̄s ve
re vt ſibi facti roſtēderet q̄d ei⁹ ymagini inim
fte vł ↄtēptus irrogat̃ egit ſua potētia vt de
ſingulis pcuſſionib⁹ ſanguis emanaret. Semel
ei adhuc i terris mortalis crucifix⁹ atq; lācea
tus ē: tñ ledēs ad dexterā pr̄is quotidie a
malis hoīb⁹ crucifigit̃ ⁊ dehoneſtat̃. vñ apl'a
Rurſuz crucifigētes filiū dei. hec Guil. in lib
de apib⁹. ¶ Judei vulnerauerūt ymaginem
Jeſu chriſti. Exemplum. xliiij.

APud ſiriam in ciuita-
te berith
quidā chriſtianus ſub annua pē-
ſione hoſpitiū habēs ymaginem

crucifixi iuxta lectū in pariete affixerat:ꝛ ibi
orōnes ſuas ꝯtinue faciebat. Poſt annū vo
aliā domū locauit ꝛ ymaginē ex obliuiōe de
reliquit Quidā aūt iudeꝰ p̄dictā domū ꝯdu-
xit ꝛ die quadā aliū iudeū de ſuis tribulibꝰ
ad ꝯuiuiū inuitauit. Inter epulas aūt ille q̄
inuitatꝰ fuerat caſu cir cūſpiciēs ymaginem
xp̄i infixā parieti cōtuet:ꝛ in illū q̄ ſe inuita-
uerat ita fremēs eſt effectꝰ cur ymaginē ieſu
nazareni tenere auderet cōminat. Ille aūt q̄
dictā ymaginē adhuc nō vidiſſet iuramētis
quibꝰ poterat affirmabat ꝛ illā de q̄ dicebat
ymaginē penitꝰ ignorabat. Tūc ille placatū
ſe ſimulās valefecit:ꝛ ad principes ſue gētis
abiēs illud qđ viderat referuauit. Iudei ergo
cōgregati ad domū eiꝰ venerūt:ꝛ viſa ymagi
ne illā ꝯtumelijs dureis afficiūt:ꝛ extra ſyna-
gogā ſemiuiuū ꝓiciūt. Imaginē vo pedibꝰ
cōculcātes cūcta opprobria dñice paſſiōis re
nouauerūt. Cū vo latꝰ lācea pforaſſent protī
nus ſanguis ꝛ aq̄ vbertī exiuit: ꝛ ſuppoſitū
vas ipleuit. Stupefacti iudei ſanguinē illū
ad ſynagogā detulerūt ꝛ oēs infirmi ex ipſo
inuncti ꝓtinus ſanati ſunt. Tūc iudei ep̄o oīa
narrātes p ordinē baptiſmū ꝛ fidē xp̄i vnani
miter ſuſceperūt. Ep̄s aūt ſanguinē i ampul
lis criſtallinis ꝛ vitreis cōſeruauit. Xp̄ianū
etiā ad ſe accerſiri fecit ei q̄s tā pulchrā cōpo
ſuerat ymaginē inquiſiuit. At ille dixit. Nico
demus eā cōpoſuit. Qui moriēs dedit gama
lieli gamalieli thadeo thadeus iacob iacobꝰ
ſymoni ille dereliq̄t in hieruſalē vſq̄ ad exci-
diū vrbis. Tūc oēs iudei ſynagogas in eccle-
ſias ꝯſecrauerūt ꝓpter iſtud miraculū. Vn̄ ꝛ
rome ꝯſecrata eſt eccl̄ia in honore ſaluatoris
vbi ampulla cū illo ſanguine reſeruat. Hec
vgo de ſctō victore. ¶ Iudeus q̄dā ymaginē
xp̄i in gutture pcuſſit. Exemplū. xlv.

Apud cōſtantinopolim iudeus q̄dā ec-
cleſiā ſophie intrauit ꝛ quādā ymagi-
nē xp̄i ibidē conſpexit:qui ſe ſolū conſi
derans gladiū arripuit ꝛ mox in gutture effi
giē xp̄i percuſſit ſtatimq̄ inde ſanguis exiuit
ꝛ iudei faciē ꝛ totū caput aſperſit. Qui graui
ter territꝰ ymaginē accepit:eāq̄ in puteum
proijciēs aufugit. Quidā aūt xp̄ianꝰ eidē ob
uiauit ſibiq̄ dixit. Vn̄ venis iudee aliquem
hoīeʒ occidiſti: Et ille. Falſū dicis. Cui rur-
ſus vere homicidiū ꝑpetraſti ꝛ iō ſanguine
aſperſus es. Cui iudeus. Vere deꝰ xp̄ianorū
verus deus ē. ꝛ fides eiꝰ firma p oīa cōproba
tur nequaq̄ eni pcuſſi hoīem ſed ymaginē:ꝛ
cōtinuo ſanguis de ipſiꝰ gutture emanauit.
Duxit aūt iudeus illū hoīeʒ ad puteū ꝛ inde
ſanctā ymaginē extraxerūt. Plaga aūt i gut-
ture ymaginis xp̄i vt ferē adhuc cernit:ꝛ iu-
deus continuo bonus chriſtianus efficitur.

¶ Iudei in paraſceue cereā ymaginē chriſti
vulnerauerunt. Exemplum. xlvi.

Cum iudei in quadam ciuitate feciſſent
in paraſceue ymaginem chriſti cereā
ꝛ eam clauis cruci affixiſſent:ac lancea
perforaſſent apparens beata virgo conque-
rens chriſtianis de hoc q̄re ſuſtinerent q̄ ad
huc in illa vrbe iudei filiū ipſiꝰ crucifigerēt.
Chriſtiani aūt domos iudeoꝝ penetrantes:
eos capiētes inuenerūt ymaginē ꝛ eius vul-
nera cruētata quo viſo miraculo multi iudei
ſunt ad fidē conuerſi. ¶ In diſcipulo de tpe.
¶ Heremita cui apparuit chriſtus ieſus ha-
bens crucem auream ſuper ſcapulas ſuas.
hoc quere in diſcipulo de tpe. ſer. xlviij. M.
Itē latro q̄dā vnū pr nr dixit ante crucifixū ꝛ
ſic occiſus eſt ꝛ ad celū euolauit. ſer. xlix. R.
Itē quidā in agone adaptauit pctā mēbroꝝ
ſuorum ad paſſionem chriſti. ſer. xlviij. L.
Item monachus quidam pertranſeūdo cru-
cifixum quam ſuſtinuiſti quando anima tua
egreſſa eſt de corpore tuo. ſer. xlix. Y.
Itē iuuenis quidā p̄mitiuꝰ nō habuit dulce
dinē in paſſionē xp̄i ꝛ ſemel amplexatus ē eū
chriſtus tūc poſtmodū ſenſit mirā dulcedinē
in memoria paſſionis xp̄i. ibidem. ſer. xlix. Z.
Itē quidā de nocte ſemper ſurrexit di. O dñe
ieſū xp̄e nullus tam tibi cōpatitur. ſer. xlv. M
Itē q̄dā dānari debuit ſʒ paſſionē xp̄i dilexit
iō reuixit ꝛ penituit. hoc q̄re ibidē ſ. xlv. M.
Itē mulier q̄daʒ paſſionē xp̄i diligēs obijt in
partu i die paraſceues:ꝛ ſtatī euolauit ad ce
lū poſt egreſſionē aīe a corpore q̄re. ſer. lxj. C.
Itē nobilꝰ q̄dā voluit exire ordinē minoꝝ et
redire ad ſclm ꝛ xp̄s apparuit ei ꝛ oſtendit ei
vulnera ꝛ q̄uo illi vulnerāt xp̄m q̄ hñt volun
tatē malam peccandi. P. ¶ Pauperes.
¶ Arſenius gaudebat q̄ eleemoſynā recipie
bat. Exemplum. xlvij.

Beatus arſenius qui cū magnus
fuiſſet in curia imperiali factus
eſt religioſus ꝛ adeo paup̄ q̄ opor
teret eum querere eleemoſynam
gloriās in domino dixit. Gratias
ago tibi dñe ieſu chriſte: q: ad hoc deueni vt
eleemoſynam in tuo nomine queſiui. O q̄tū
modo gloriatur in celis diuitijs celeſtibꝰ ad
quas per paupertates deuenit. hoc in vitiſ.
¶ Diogenes dolium habuit pro domo ſua.
Exemplum. xlviij.

Diogenes relictis omnibus panē
habuit pro cellario cisternē pro ſu-
ſtentatione corporis ꝛ mēbrorū
ſenſiliū a quolibet petens ꝛ acci-
piēs cibū. Cūq̄ ſic torqueretur in
dolio gloriabat ſe domum habere volubilē
ꝛ ſe cū tpibꝰ cōmutātem frigore enim ſe vere

tebat ad meridiē eſtate ad ſeptētrionē ⁊ vbicū3 ſe ſol verteret ⁊ diogenes ſiłr vertebat. Cū ſolū ſibi reſſeruaſſet vas ligneū ad bibendū vidit puerū cōcaua manu bibētē. Qui ſtatim eliſit vas ſuū dicēs. Neſciebā ego ꝙ natura poculū habebat. Narrat ēt de eo valerius ꝙ cū qdā die ſederet ad ſolē. Alexander magnꝰ veniēs ad vidēdū eū hortatꝰ ē vt ab eo peteret qcqd vellet: mox inquit. A te nihil peto niſi ſoli mihi nō obſtes: vñ merito dixit. Seneca ꝙ potētioꝛ fuit Alexādro oīa poſſidēte: qꝛ plus erat qđ ille nolet accipe ꝙ qđ ille poſſet ꝯferre. ¶ In morte diuites obſcurātur ⁊ pauperes exaltantur. Exemplum.xlix.

Diuites inane gloriantes ſunt ſimiles accipitri q multū in vita ſua extollit ⁊ palpatur ⁊ honorifice ſup manū portatur ⁊ ſup perticā eleuat: ſed mortuus in lutū proijcit ⁊ in ſterquilinū canibus ⁊ auibus ad deuorādū. Ecōtra galline ⁊ anſeres ī vita ſua vilipendunt ⁊ victū ſuū in vita vndiq cū labore magno acquirūt repellunt ⁊ percutiuntur: ſ3 in fine multa cura preparant ⁊ honorifice ad mēſam regis deportant: ſic etiā ē de diuitibus ⁊ glorioſis huius ſeculi: nam in pñtibꝰ paſcunt colunt ⁊ honorant: ſed in fine in ſterquilinū eoꝝ corpora ꝓijciunt ⁊ aīe eorū demonibꝰ deuorāde tradunt. De quibꝰ legit Deuorabūt aūt eos aucte morſu amariſſimo. Econtra pauperes abiecti in fine ad mēſam ſummi regis honorifice deportantur.

¶ In diſcipulo de tempore,

¶ Petrus theloneariꝰ q primo parcus fuit ⁊ poſtmodū fecit ſeipſum vendere ⁊ pretiū dare in eleemoſynas pauperū. Hoc quere in diſcipulo de tpe. ſer. lxxxi. ¶ Pax.

¶ Uirgo pacifica ſtatim poſt obitum celum intrauit. ¶ Exemplum.l.

Quedam nobilis puella pacem habuit cum deo: ſ3 ſibi a pctis venialibꝰ non poſſet cauere: tñ deū poſt baptiſmum mortalibus peccatis nū offendit ⁊ pacē cū hoībus habebat. Nullū turbauit nullū leſit nullū moleſtauit. Et propter hāc pacē quam firmiter in ſe tenuit quo ad deū: ⁊ quo ad ſe ⁊ quo ad proximos: deus ſibi hāc grām fecit ꝙ angeli eius aīam cū dulciſſimo gaudio cunctis audientibus ad gaudia eterna ⁊ pacem eternā deduxerunt. Qui ergo vult ſaluari pacem quā nobis xp̄s reliquit pro teſtamento ſeruare dꝫ. Uñ xp̄s Joan. xiiij. Pacem meā do vobis: pacē meā relinquo vobis ⁊c.

¶ Item duabus nuribus que ſimul habitabant in domo in bona pace ⁊ ſimiles fuerūt ſancto machario. Hoc quere ante. M. xi.

¶ Duo erāt fratres in heremo quos diabolꝰ nitebatur ad diſcordiā ꝓuocare. Exēplū.li.

Erant duo frēs ſm carnē germani: verū tñ vterq in ſpirituali ꝓpoſito monachi exiſtētes. Inſidiabat aūt eis malignus ſpūs vt quocūq mō ſeparet eos ab inuicem. Quadā aūt die ad veſpeꝝ ſm cōſuetudinem ille iunior fr̄ accēdēs lucernā poſuit ſup cādelabrū. Faciētē aūt malitiā demonū ruit cādelabrū ⁊ extincta eſt lucerna. p hāc occaſionē inſidiabat eis diabolꝰ vt eos ī litē accēderet. ſurgēſq ſenioꝛ fr̄ cepit ꝑcutere cū furore frēm ſuū. Ille v̄o ꝓſtratꝰ in terrā deprecabat frēm ſuū dī. Magnanimꝰ eſto dñe ⁊ ego rurſus incēdā lucernā ergo qꝛ nō rñdit ei turbulētum v̄bū malignꝰ ſpūs cōfuſus ſtatim receſſit ab eis ⁊ ꝑgēs eadē nocte nūciauit ꝓncipi demonioꝝ dī. Qm̄ ꝓp hūilitatē illiꝰ monachi q proſtratꝰ in terrā veniā poſtulabat a frē ſuo non ꝓualui in eis: vidēſq deꝰ hūilitatē ⁊ voluntatē huiꝰ monachi effudit ſup eū grām ſuā ⁊ ego ſentio me valde torqri atq cruciari qm̄ nō ꝓualui ſepari eos ab inuicē. Hec ergo oīa v̄ba audiēs ydoloꝝ ſacerdos q ibi ꝯmāebat ꝯpūctū ē cor eiꝰ ī timore ⁊ amore dñi nr̄i Jeſu xp̄i ꝯſiderās ēt ꝙ magna ſeductio ⁊ ꝑditio aīarū eſt cultꝰ ydoloꝝ. relinquēs oīa ſtatim ⁊ feſtināter ad ſctōs p̄res ad monaſteriū ꝑrexit ⁊ retulit eis hec oīa q ꝑ malitiā demōes īter ſe loqbant. Cūq monitis ſecularibꝰ īſtruxiſſēt eū ſcī p̄res de doctria dñi ſaluatoris baptizatꝰ eſt ⁊ ſcī ꝓpoſiti monachoꝝ vitā arripuit ⁊ adiuuāte ⁊ cooperāte grā dñi factꝰ ē ꝓbatiſſimꝰ monachꝰ tm̄q vulneratꝰ ē ⁊ tenuit hūilitatis v̄tutē vt oēs hūilitatē eiꝰ mirarēt. Dicebat ei ꝙ oēm v̄tutē aduerſarioꝝ nr̄oꝝ demōiū hūilitatis ſoluit īcētio. deniq ⁊ dñs nr̄ Jeſus xp̄s ꝑ hūilitatē triūphauit: diabolū ⁊ oēs eiꝰ v̄tutē ꝯtriuit. Addebat ēt dicēs qꝛ freqnēter audiſſet demōes īter ſe loquētes: qꝛ qñ ad iracūdiā accēdimꝰ corda hoīꝫ ſi qđ ſuſtinuerint patiēter iniuriaꝝ ꝯuitia ⁊ ꝯuerſi magis rogauerint ea q ad pacē ſunt dicētes qꝛ ego peccaui ſtatim ſentimꝰ oēm nr̄aꝫ v̄tutē marceſcere: qꝛ approximat eis grā diuine potētie: Hoc in vitaſpatrum.

¶ Diabolꝰ fregit baculū ꝑegrino in dorſo vt diſcordarent. Exemplum.lij.

Duo ciues colonienſes diuites ⁊ honeſti ⁊ ſpeciales adinuicē amici: ad ſanctū Jacobum ſimul ꝓfecti ſunt. Die quadam cum ſoli equitarēt: ⁊ ceteris fratribꝰ precedentibus diabolus amicitie ⁊ cōcordie eoꝝ inuidens in ingreſſu cuiuſdam nemoris baculū in dorſo vnius illoꝝ pēdētē faciliter fortē in duas ꝑtes ꝯfregit. Qui cū neminē adeſſe cōſpiceret: turbatꝰ clamauit ad ſocium. Eya frater quare fregiſti baculum meum. Illo negante etiam cum iuramento: ita in eū exar-

Frater ſuſcepit aliũ ĩ̄tem ſupueniētē credēs eũ veniſſe ĩ ſero ⁊ eũ eē viuũ: ⁊ iſ̄ mortuꝰ erat in ꝯuētu q̄ multũ diſtabat a ꝯuētu venetorũ tũc mortuꝰ dicit. Ego nō ſuȝ viuꝰ ſȝ mō ſum mortuꝰ. vñ ſcribas diē ⁊ horā et ita inuenies Dixit viuꝰ. Dic mihi: eſt ita vt dicit Ariſtote. Mors ē vltimũ terribiliũ. Rñdit mortuꝰ. dicā tibi q̄d mihi accidit qñ moriebar ⁊ tũc poteris iudicarꝫ ꝙ mors ē terribilior res mũdi. qñ appropiquabā ad pũctũ mortis ⁊ feci tractũ tũc ꝑdidi ſēſus oēs. ſ. viſũ auditũ ⁊c. ⁊ tũc itellectꝰ meꝰ fuit totꝰ ſubtilatꝰ: ⁊ oīa bōa ⁊ mala q̄ vnꝗ̄ fecerā fuerunt mihi p̄ñtata añ oculos mētiſ mee clariſſime: ⁊ tũc cepi ĩ meip̄o cogitare ſup his ⁊ multũ dubitabā ⁊ timebā de ſalute mea. Interim venerunt angeli ex vna parte demōes ex alia: ⁊ q̄lȝ volebat accipere aīam meā: ⁊ ſic ſtādo ĩ illo puncto quo aīa receſſit: viſuȝ ē mihi ꝙ ego eſſeȝ ſubito rapꝰ: in loco tenebroſo: ita ꝙ ego dixi heu mihi q: dānatꝰ ſuȝ. Et ſtādo ſic modicũ ego vidi quādā claritatē in q̄ ego cognoui ꝙ aīa erat ſeparata ⁊ ſtabat ſup cadauer: ita ꝙ nō erat in iferno. Vñ hoc eſt certiſſimũ q̄ mors eſt terribiliſſima res mũdi. Poſtea viuꝰ iterrogauit de fide rñdit q̄ nullꝰ ſaluaꝛ niſi in fide ieſu xp̄i.

¶ In agōe videt homo omnia opera ſua bona ⁊ mala. Exemplum. lxvi..

Quidā rex bonus quēdā militem in armis habuit ꝓbatū ſibi in moribꝰ: ⁊ in vita ꝑniciosum ⁊ reprobũ: q̄ frequēter admonitꝰ ĩ ſanitate ꝯtemnebat ſe corrigere. Cũ aũt repētina ⁊ iprouiſa ifirmitate corripereꝛ: a rege viſitabaꝛ ⁊ ad penitēdũ ⁊ ꝯfitendũ inducereꝛ: iſte ait. Adiudicatꝰ ſuȝ morti. ⁊ angeli eũ p̄ñtes eſſent dixerũt. Videamus ſi aliq̄ ius habeamus ĩ eo. Et vnus extraxit librum de ſinu ſpecioſiſſimũ ꝑuulũ valde lr̄is aureis ⁊ fulgētibꝰ ꝯſcriptũ ⁊ q̄ añ lr̄as neſciebā oīa legebā ⁊ queſiui ⁊ vidi ſcripta aliq̄ bona ⁊ ſȝ parua que fecerā in iuuētute anteꝗ̄ mortaliꝛ peccaſſē: ſȝ cũ miro mō exultarē ĩ viſiōe horũ ecce duo maximi ⁊ teterrimi demones intrauerũt: vnus portabat vnũ librũ maximũ ſcriptum minimis lr̄is in quo ſcripta vidi pc̄tā mea ⁊ flagitia. Et dixerũt demones angelis q̄ ſtabāt ibi. Quid hic ſtatis cũ in eo nullum ius habeatis: cũ iā liber veſter videaꝛ ei multis annis nil valere: ⁊ nr̄ preualeat Tũc āgeli rñderũt. ⁊ iterũ dicebāt. Recedamus ⁊ ſibi adiudicatũ dimittamus. Q̄ fecerũt ſic ſuffocātes eũ demōes ⁊ aīam eiꝰ rapuerũt ⁊ eā ad infernũ deportauerunt. Hec in vitaſpatruȝ.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Quidā in agone ad iudicādum raptus eſt ⁊ chriſtus diſtrictā rationē exigit ab eo. Hoc quere in diſcipulo de tempore. ſer. lx. P.

¶ Quidam dixit: in agone non ſunt tot calami in tecto horrei quot diaboli circa me ſunt ſer. xcv. I.

¶ Mulier.

¶ Regina quedā equitauit Ariſto. Exm̄. lxvii

Mulier aſtuta etiam decepit ſapientiſſimos docentes alios vt dicit magiſter iacobus de vitria. Nā ariſt. cum doceret Alexādrum vt ſe ꝯtineret ab acceſſu frequenti vxoris ſue q̄ erat pulchra valde ne animũ ſuũ a cōi ꝓuidentia impediret ⁊ alexā. ei acquieſceret. Hoc aduertēs regina ⁊ dolēs cepit Ariſto. trahere ad amorē ſuũ q: multotiēs ſola trāſibat cũ pedibꝰ nudis ⁊ diſſoluto crine vt eũ alliceret: q̄ tādē allectus cepit eaȝ ſollicitare carnaliter. ⁊ ait. Hoc oīno nō faciā niſi videro ſigna amoris ne me tentes. ergo veni ad meā cameram reptādo manibus ⁊ pedibꝰ ſicut equus me portādo: tunc ſcio q̄ nō illudes mihi. Cui conditioni cũ ꝯſenſiſſet illa intimauit hoc alexādro. Qui expectans apprehēdit eũ reginā portātē. Quē cũ vellet occidere: ait Ariſtoteles ſic ſe excuſando. Si ſic accidit ſeni ſapiētiſſimo vt a muliere deciperetur: potes videre ꝙ bene docuerā te. q̄d accidere poteſt tibi iuueni. Quod audiēs rex ei pepercit: ⁊ in doctrina eius profecit.

¶ In promptuario ſupra. L.

¶ Filiꝰ regis q̄ ĩ decē annis ſolē videre nō debuit ⁊ poſtmodũ mulieres pre ceteris creaturis concupiuit. Hoc quere ante ſer. xxiiii.

¶ Itē iuuenis monachus nutritꝰ in heremo qui poſtulabat anſeres ſcȝ mulieres pre ceteris creaturis quas in mũdo vidit. Hoc quere ante ſer. xxiiii. de. L.

¶ Mundus.

¶ Mundus apparuit in pulcherrima ſpecie ante: retro vero turpiſſima erat. Exm̄. xlviii.

Erat quidā nobilis ĩ auſtria totus mũdo deditus quadā nocte ſolus ante caſtroꝝ ſuoꝝ in virgultũ pulchrũ: floribꝰ vt meliꝰ de mũdi pompa poſſet cogitare deſcēdit. Quedā igiꝛ dn̄a ſup humanā exiſtimationē formata ⁊ ornata ſe ei p̄ñtauit dicens. Ecce aſſum quā tāto amore hactenus dilexiſti ad me accedas. Ille vero gaudens valde ip̄am diligētius ꝯſpexit ſe beatũ reputās ꝙ aſpectu ⁊ affectu talis dn̄e ꝑfrui dignꝰ fuit. Et illa. Sicut me ante bene vidiſti ita me retro intueris. Vidit itaꝗ̄ in dorſo eaȝ plenam vermibus putredine ⁊ immũdicia: ⁊ fetore: ita ꝙ horror iſtoꝝ omnē gloriam prius viſaȝ ſuperabat. Ad quē nobilis ſtuporē raptus: nimis territus eſt. Ad quē illa. Ego ſum gloria mundi: ⁊ tales ſunt fructꝰ mei. Ad verba hec ymago diſparuit: ⁊ nobilis emēdatus rediit ⁊ mundo renunciauit. ⁊ deo viuenti ſeruiēs.

¶ Miles quidam petiuit a rege ſanitatē corporis. Exemplum. lxix.

REx quidã habuit prepoſitum q̃ multũ.et fideliter ſeruiuit. Cũ infirmatus viſitaret a rege ⁊ diceret ei rex ſi quid vellet:ille ait. Uolo vt me libereris ab hac infirmitate q̃ me multum affligit. Rñdẽte rege qḋ libẽter faceret ſi poſſet: ſubiũxit: ille ⁊ ego promitto illi q̃ me põt liberare q̈ ſi hoc fecerit: ammõ ſeruiã ei non homini. Hoc in libro de donis. ¶In diſcipulo de tempore.

¶Quidã vidit duos cũ lancea per longũ volentes intrare eccleſiam. quere ſer. cxiij.

¶Itẽ quidã hauſit aquã i vas pertuſuꝫ ⁊ q̃dã ſecauit ligna ſuꝑ ſarcinã. quere ſer. cxiij. T.

¶Itẽ filius comitis qui vidit cadauer pr̃is: ⁊ ſic mundum deſeruit. quere ſer. cxxxvj.

¶Murmuratio.

¶Quidã plagatus fuit propter murmur qḋ habuit contra deum. Exemplum. lxx.

ERat quidã honeſtus ⁊ verax dũ longo tp̃e in puritate multa deo i ordine predicatoꝝ deſeruiſſet nec ſenſiſſet de illis cõſolationib⁹ ⁊ dulcedinibus dei quas legebat ab alijs pregnſtari ⁊ audierat frequẽter. Nocte quadã ſtabat añ crucifixũ ⁊ lamẽtabiliter cepit ante dñm cõqueri. Dñe audiui de te q̈ oẽm creaturã in mãſuetudine ⁊ bonitate ꝑcellas: ecce iã ſeruiui tibi annis pluribus vias duras ꝑpter v̄ba labioꝝ tuoꝝ cuſtodiens ⁊ volũtate me totũ ſacrificans tibi ⁊ ſcio dñe q̈ ſi alicui tyranno intm̄ ſeruitũ feciſſem aliqḋ mihi oſtẽdiſſet beniuolentie ſignũ aut dulcit̄ colloquẽdo: aut aliq̃d tribuẽdo: aut ſecretũ aliqḋ cõmittẽdo: vel ſaltẽ ridẽdo tu aũt dñe nullã dulcedinẽ infudiſti nullũ beniuolẽtie ſignũ oñdiſti. Iã dñe tu q̃ ipſius ꝑdicaris dulcedo mihi crudelis: tu durior mihi es. q̃d eſt hoc dñe: aut q̃re hoc. Cũ igit̄ hec ⁊ multa ſilia diuti⁹ iteraret audiuit ſubito ſemel et bis ſtrepitũ magnũ ac ſi eccl̃ia minaret̄ ruinã: ſed ⁊ ſupra tabulatũ ei⁹ tm̄ audiuit ſtrepitũ ac ſi multi canes dẽtib⁹ ⁊ vnguib⁹ corroderent tectũ. Quo audito vehemẽtiſſime ꝑterritus ⁊ toto corꝑe tremẽs ſubito vidit retro ſe horribilẽ vultũ q̃ cũ grãdi vecte quẽ gerebat in manibus eũ ꝑcuſſit ⁊ ad terrã ꝓſtrauit. et ita cũ ſurgere vellet ⁊ nullaten⁹ poſſet reptãdo añ vnũ altare ſe trahẽs nõ potuit vltra ꝓcedere ãpli⁹ pre dolore. Fr̄es igit̄ ad ꝑmã ſurgẽtes ⁊ eũ in multis dolorib⁹ inueniẽtes ad infirmariã deportauerũt tãte egritudis cãm neſciẽtes. Jacuit igit̄ triũ ebdomadarũ ſpatio: ⁊ ſibi ⁊ alijs ſetebat intm̄ q̈ vix ei ſeruire poterãt niſi narib⁹ obturatis. virib⁹ aũt aſſũtis ⁊ de ſua ꝑſumpciõe correptus ad locũ in quo ꝑcuſſus fuerat rediẽs. vt vbi irã meruerat miam ſperraret ait. Mi dñe peccaui in celũ ⁊ corã te minor ſuꝫ oib⁹ miſeratiõib⁹ tuis ⁊ indign⁹ magnis gratijs tuis. Tu dñe iuſte vulneraſti me: ſꝫ pie ſanaſti me. In faciẽ ãt ſe ꝓſternẽs veniã iteꝝ ⁊ iteꝝ ſuꝑ his q̃ ſtulte cogitauerãt ⁊ leuiter locut⁹ fuerat ꝯ deũ petijt. ⁊ vox facta eſt ad eũ. Si vis q̃s affectas ꝯſolatiões hr̄e ⁊ dulcedines ſpũs: opꝫ vt ita vilem te reputes ſicut v̄mẽ ⁊ lutũ q̈ calcas. Quo audito valde ꝯſolat⁹ ſurrexit deo gr̃as agẽs ⁊ hũiliter ex tũc ardẽter ⁊ libẽter hoc ãplexatus eſt ſollicite ꝓſecut⁹. Hoc aũt narrauit magiſtro ordinis ꝑdicatoꝝ fr̄ cui hoc credit̄ contigiſſe: q̃ magne ꝑfectionis ⁊ auctoritatꝭ poſtea fuit in ordine. Hec in vitaſpatrum.

¶In diſcipulo de tempore.

¶Heremita quidã reprehẽdit deũ ⁊ murmurauit cõtra opera dei. Hec q̃re in diſcipulo de tempore. ſer. cix. R.

¶Capitulum de. N.

¶Natiuitas.

¶Gaudere debemus de natiuitate chriſti.

QUidã fr̄ req̃ſit⁹ fuit in morte de cã ſui riſus rñdit. Nunquid me gaudere decet q꞉ iſtat xp̄i natalis dies in q̃ deus oim̄ ſeruitudo nr̄am aſſumpſit penã oim̄ nr̄m infantiã deus ſuã creaturã: ſumma bonitas nr̄am miſeriã ſumma potẽtia noſtrã penã ſũma vita oiꝫ mortẽ noſtrã: ſumma ſapiẽtia noſtrã ignorãtiã gl̃ia dei pr̄is noſtrã ignominiã q̃b⁹ ꝯgratulari opꝫ: q꞉ corã deo fr̄es meos nũc cerno: ideo ſequendo eos ſic gaudeo.

¶Gaudere debem⁹ d̄ natiuitate dñi nr̄i Jeſu chriſti. Exemplum. ij.

LEgit̄ in libro petri cluniaceñ. i nocte natalis xp̄i cuidã deuoto monacho vigilanti mox apꝑuit btã v̄go Maria filium tenẽdo in gremio colludẽdo cum eo. Cui filius. O Mater dulciſſima q̈ta leticia eſt hodie hominib⁹ de natiuitate mea in qua vite innocẽtiã: doctrie abſtinẽtiã: miraculoꝝ excellẽtiã: ſacramẽtoꝝ celeſtiũ ꝯueniẽtiã ⁊ abũdãtiã ſecretoꝝ eis gratis dedi. Sed cõtra tãto dolore et inuidia nũc diabol⁹ cruciat̄ ꝓbãdo deũ eẽ incarnatũ ⁊ vnitũ nature illi⁹ quẽ prius decepit quẽ tam deſiciẽdo ꝓbatur qḋ virtus mee incarnationis eſt inenarrabilis.

¶Infancia xp̄i liberat hoiem a tentatione. Exemplum. iij.

QUidã cleric⁹ neceſſitate coact⁹ bte virgini ſeipſm deuouit ad religiõis igreſſum q̃ religionẽ fratrũ ꝑdicatoꝝ igreſſus apoſtaſia grauiter temptatus eſt. Iꝫ adorauit imaginem infantie ſaluatoris quam tenebat in gremio beata virgo aut contra temptamenta iuuaret aut grauces impugnatiões licentiam alterius religionis daret ⁊ ſic deuote deoſculans pedes imaginis profuſis la-

chriſmis tātā mētꝭ pacē ꝛ ꝯſolationē mox eſt expertꝰ ꝙ vſqꝫ ad mortē in ordine firmiter pſeuerauit ꝛ deo fideliṫ ſeruiuit. ¶Mulieri apparuit xp̄s ī ſpē pulcherrimi īfantis. Exē.iiij.

Quedā deuota pſona circa infantiam dn̄i ſpāliter afficiebaṫ tp̄e natiuitatꝭ xp̄i ꝛ rogauit dn̄m vt ei oſtēderet fratrē pueritie ſue. Et ecce poſt aliquos dies in eccl̄ia more ſolito ꝯmorātī ꝛ orātī aſtitit puer pulcherrimꝰ a quo queſiuit ſi ſciret Aue maria: q̄ rn̄dit. Predic mihi ꝛ fecit. Et dicente ea bn̄dī.fru.vē.t. tūc dixit puer. Ego ſū ille ꝛ euanuit. Illa iubilādo clamauit. reuertere chariſſime dulciſſime ꝛ amātiſſime puer. et ſic p.xxx. dies nō ceſſabat vociferās. Die.xxx. vēit ie.di. Ego vocatꝰ venio ad te mō autem tu venies poſt me vt mecū ꝯregnes. Que ſic iubilās feliciter expirauit.

¶In diſcipulo de tp̄e.

¶Monialis factā fuit publica meretrix q̄ poſtmodum inuocādo infantiā ſaluatoris veniā obtinuit. Hoc q̄re ter.xj.E.

¶Capitulum de.O. ¶Obedientia.

¶Obedietia ꝓcellit ceteras virtutes in celo. Exempum.j.

Venerunt quattuor fratres de chiti ad abbatem pambo veſtiti pelliceis tunicis q̄ꝝ indicauit vnuſquiſqꝫ eoꝝ alteriꝰ virtutē nō ꝓſente eo de quo loquebaṫ. Unus nāqꝫ ex eis ieiunabat multū: aliꝰ ꝟo nihil poſſidebat: tertius autem habebat plurimā charitatē: de quarto vero dixerūt ꝙ.xij. annis in obediētia maiori ꝑmanſiſſet. Rn̄dit ei abbas Pambo dico vobis ꝙ iſtiꝰ virtꝰ maior eſt q̄ ceteroꝝ: qꝛ vnuſquiſqꝫ veſtrum in virtute quaꝫ poſſidet voluntatem propriam retinuit: hic aūt volūtatē ſuā abſcindens aliene voluntati ſe ſeruum fecit. Tales enim veri confeſſores ſunt ſi vſqꝫ ad finē ita ꝑmanſerunt. Hoc in vitaſpatrum.

¶Obediēs ſuſcitauit mortuū. Exemplū.ij.

Duo ffēs carnales venerūt ī quoddam monaſteriū habitare ꝛ vnus ex ip̄is erat religioſus valde alter h̄ns obediētiā valde grādē. Cū ergo abbas ꝓciperet illi: hoc fac: ꝛ fecit: ꝛ iteꝝ illud fac: ꝛ fecit: qui in hoc glorificabaṫ in monaſterio ꝙ talē obediētiā h̄ret. Inuidit ei frater eius ille religioſus ꝛ dixit īfra ſemetipſum. Tentabo hunc ffēm meū ſi habet tantā obediētiam ꝛ veniens ad abbatem dixit. Trāſmitte fratrē meū mecū qm̄ neceſſarius ſum eius in quodā loco. Et dimiſit eum abbas. Cum ergo pariter ꝓficerenṫ volēs tētare eū ꝛ veniſſent ad flumē in quo erat multitudo crocodilloꝝ dixit ei. Deſcende ad fluuiū ꝛ trāſi. Et deſcēdit ille. Et venerūt crocodilli: ꝛ ceperūt ſuggere corpus eiꝰ: ꝛ ei nō nocuerūt. Qḋ cū ille vidiſſet: dixit ei. Aſcende de fluuio ꝛ eamꝰ ꝛ dū irēt inuenerūt corpꝰ mortuū iacēs ī via ꝛ dixit ei religioſus. Si haberemꝰ aliq̄d ex veteribꝰ veſtimētis mitteremꝰ ſup illud. Cui l̄r dixit. Oremꝰ ſi forte ſuſcitet illū deus. Et ſtātibus illis in oratiōe: ſuſcitatus eſt mortuꝰ. Et nudauit ſe ille religioſus di. ꝓpter religionē meā ſuſcitatꝰ eſt. Manifeſtauit aūt deus pr̄i ī monaſterio opa eoꝝ oīa ꝛ quēadmodū tētauit fratrē ſuū ī crocodillis ꝛ quō mortuꝰ ſurrexit. Et poſtq̄ venerūt ad monaſteriū dixit abbas ad illuꝫ religioſum. Quare ſic feciſti frati tuo? Cognoſce qꝛ ꝑ obediētiā ſuā ſurrexit mortuus. Hec in vitaſpat.

¶Obedientia precedit peregrinationem: et etiam vitam ſolitariam. Exemplum.iij.

Quidā bonus hō querebat viā tēdentē ad patriā ꝛ cogitabat in mēte. Nō eſt melius q̄ vt mūdū fugiā: ꝛ maneā: ī incluſorio: qḋ ꝛ fecit. Uidētes aūt hoīes bonitatē eiꝰ ip̄m bene paſcebāṫ. Ubi ibi eſſet venit vox de celo di. Aue paſte porte. Ille aduertēs ꝙ hec vox eſſet inſultātis ei de quiete exiens de incluſorio dedit ſe ad ꝑegrinationē: q̄ete poſtpoſita. Ad quē vox ſalue pecus errās. ille dixit. In incluſorio deo nō placeo ꝑegrinatio deo nō eſt accepta ibo ergo ad heremitas qui ſub obediētia viuētes volūtatē dei ꝑficiunt. Qui cū ibi eſſet venit ad eū vox di. Salue fili obedientie implens voluntatem dei.

¶Obediētia marci ſcriptoris. Exemplū.iiij.

Quidā abbas habebat diſcipuluꝫ noīe marcū: cuiꝰ obediētia erat magna: et propterea ſenex diligebat eum. Habebat aūt ꝛ alios diſcipulos q̄ contriſtabanṫ iō ꝙ plus illū diligeret. Poſtq̄ aliȷ̄ ſenes hoc audierūt: venerūt ad eū vt ei renūctiaſſent: quia ffēs q̄ cū eo erāt ꝯtriſtabanṫ: ſed anteq̄ illis aliqui fatereṫ ip̄ſe cuꝫ illis ad ſinguloꝝ cellā profectꝰ vnūquēqꝫ ꝓprio noīe vocauit di. Uenerūt aūt oēs ad cellā marci. ꝛ cū pulſarēt ad oſtiū vocauit abbas eū noīe eius. Ille autem mox vt audiuit eius vocē foris egreſſus eſt: ꝛ ingreſſus abbas ad cellaꝫ ſuam (qm̄ ſcriptor erat) queſiuit quinternū quē ſcribebat: ꝛ inuenit ꝙ in hora in q̄ vocatus eſt literam quā faciebat mediam dereliquit vt obedientiā impleret: vnde aliȷ̄ ſenes dixerunt ei. In veritate indignuꝫ diliges eū: ꝛ nos diligimus: qꝛ deꝰ eum propter ſuaꝫ obedientiam diligit plus.

¶Monachus ꝓpter obedientiā proiecit proprium filiū in furnū. Exemplū.v.

Quidā ſeculo renunciauit: ꝛ veniens ad monaſteriū adducens ſecū filiū ſuū paruulū quē abbas tenēs

oſculabat di. pr̄. Amas huc? R̄ndit etiã. Iteꝝ
dixit. Diligis huc? rñdit. Etiã: poſtea dixit illi
abbas. Tolle ſi amas ⁊ mitte in furnũ arden
tem. Et pater ſu⁹ iactauit eũ in furnũ: ⁊ ſtatī
factus eſt furnus ſicut ros. Ex quo facto acq̄-
ſiuit ſibi grãm in tpe ſuo quẽadmodũ abrahã
patriarcha. Hec in vitaſpatrum.

❡ Abbas reuocauit patrẽ defunctũ. Exẽp. vi.

R Eligioſus quidam noie meingotz vir
ſimplex ⁊ bonus. Accidit aũt vt tactus
infirmitate cũ nimis torq̃ret inuentus
eſt. Inſtãte vo tpe capituli gñalis abbas iitu
rus ad capitulũ: dixit ei. Frater Weingotz nõ
debes mori. ſʒ expectabis me. R̄ndẽte illo: ſi in
me fuerit faciã. Subiũxit abbas. Ego tibi p̄ci
pio. Iuit ergo abbas ad capitulũ ⁊ moratꝰ eſt
diutiꝰ. Reuerſo itaqȝ eo ⁊ veniẽte ad portam:
pulſata eſt cãpana. Interrogãte itaqȝ abbate
cui pulſaret: dicebat fr̄ portariꝰ fr̄i Weingotz
R̄ndit abbas. Ego deberẽ ei loq̄ adhuc. Feſti-
nãſqȝ ad infirmatoriũ: ille expirauit: ⁊ cũ ſe in
clinaſſet ad mortuũ: alta voce clamauit. Frat
Weingotz ⁊ nõ erat in eo vox neqȝ ſenſus. Cũ
qȝ ſcdo eidẽ nomẽ repetiſſet dixit prior. Noli-
te vos fatigare: expirauit eñ. Tunc abbas ad
illiꝰ aurẽ ſe inclinans d̄t. Ego tibi p̄ceperã ne
morieris donec venirẽ: ⁊ iterũ p̄cipio tibi vt rñ
deas mihi. Ad qđ v̄bũ ille q̄ſi de g̃ui ſõno exci
tatus oculos aperuit ⁊ ĩgemuit o pr̄ (inquit)
q̄d feciſti? vbi erã: q̄d me reuocaſti? Ubi (iq̄uit)
eras: at ille rñdit. In paradiſo repoſita erat ſe
des aurea ſecus pedes dñe nr̄e ⁊ cũ me reuo-
cares: venit dñs Iſinhardꝰ ſacriſta nr̄ trahẽſ-
qȝ me de ſede eadẽ dicebat. Nõ hic ſedebis q̄r
inobediẽter huc veniſti reuertere ad abbatē
ſicqȝ reuerſꝰ ſuʒ. At tñ p̄miſſum eſt mihi q̄ ea
deʒ ſedes mihi foret reſeruãda: vbi eũdẽ Iſin
hardũ vidi in multa gl̃ia: in cuius pede appa
ruit macula eo q̄ nobiſcũ exiſtẽs iuuitꝰ iuit
ad laborẽ. Hec Ceſarius. ❡ Serpens fuit obe
diens fratri Hortulano. Exemplum. vij.

E Rat quidam magne vite in monaſterio
monachus Hortulanꝰ. Fur vo venire
cõſueuerat: ⁊ p̄ ſepẽ aſcendere ⁊ occulte
olera auferret. Cũqȝ ille multa olera plãtaret
q̄ minꝰ inueniret. ⁊ alia pedibꝰ cõculcata: alia
dirupta ↄſpiceret: hortũ circũueniẽs: inuenit
iter vñ fur cõuenire ↄſueuerat q̄ eũdẽ hortũ p̄-
ambulãs repit etiã ſerpẽtẽ: cui p̄cepit dicens.
Seq̃re me. Qui ad aditũ furis p̄ueniẽs impe-
rauit ſerpẽti dicẽs. In noĩe ieſu p̄cipio tibi vt
aditũ iſtũ cuſtodias ⁊ furẽ igredi nõ p̄mittas
Protinꝰ ſerpẽs ſe totũ in itinere trãſuerſuʒ te
tẽdit ⁊ ad cellã monachꝰ rediit. Cũqȝ meridia
no tpe cũcti q̄eſcerent more ſolito fur aduenit
ſepẽ aſcẽdit: ⁊ dũ i hortũ pedẽ poneret: vidit ſu
bito q̄ p̄teſus ſerpẽs clauſiſſet viã: ⁊ tremefa
ctꝰ poſt ſemetipſʒ cecidit: ciuſqȝ pes p calciamẽ
tũ i ſude ſepis inheſit. Sicqȝ vſqȝ hortulanꝰ re
diret deorſuʒ capite pependit. Cõſueta hora ve
nit hortulanꝰ pẽdẽtẽ in ſepe furẽ repit. Serpẽ
ti autẽ dixit. Gratias ago deo: ĩpleuiſti q̄ iuſſi
recede modo qui illico abſceſſit. Ad furẽ vo ve
niẽs ait. Quid eſt frater tradidit eñ te deus i
manũ meã quare in laborẽ monachoꝝ furtuʒ
totiẽs facere preſumpſiſti? Et hoc dicto pedẽ
illius a ſepe in qua inheſerat ſoluit ⁊ eũqȝ in le-
ſiõe depoſuit. cui dixit. Seq̃re me. Quẽ ſequẽ-
te ſe duxit ad horti aditũ ⁊ olera q̄ furti appe-
tebat auferre cũ magnogaudio p̄buit dicens.
Uade poſt hoc nõ furtũ facias: ſʒ cũ neceſſe ha
bes huc ad me ingredere: ⁊ que tu cũ pctõ la-
borabas tollere: ego tibi volũtarie dabo. Hec
Gregorius in dialogo libro. i.

❡ Aqua fuit epõ obediens. Exemplum. viij.

F Luuius quidã qui iuxta muros ciuita
tis fluebat. inũdatione facta curſus ſui
alueũ egreſſus p agros diffundi cõſue-
uerat ⁊ queqȝ ſata ⁊ plãtata reperiret euerte-
re. Cũ hoc crebro fieret: et maxima eiuſdẽ loci
neceſſitas vrgeret: dato ſtudio operi: eũ p alia
loca deriuari conati ſunt. Sed q̃uis diuiꝰ la
boratum fuiſſet a p̄prio alueo deriuari nõ po
tuit. Tũc epũs vir deuotꝰ raſtrũ ſibi paruulum
fecit ⁊ ad alueũ fluuiꝰ acceſſit: ⁊ ante orõni in
cubuit atqȝ eidẽ fluuio p̄cipiens vt ſe ſeq̃ret p
loca ei viſa ſuũ raſtrũ p terrã traxit. q̄ mox re-
licto alueo p̄prio tota fluminis aqua ſecuta eſt:
vt funditus locũ cõſueti curſus deſereret: ⁊ ibi
ſibi alueum vbi tracto per terram rãſtro epũs
ſignum fecerat vendicare ⁊ quicqȝ eſſent alimẽ
tis hoim profutura ſata vel plãtata vltra nõ
lederet. Hec Gregorius in dialo. lib. iij.

❡ Ignis fratri oranti obediens fuit. Exẽp. ix.

Q Uodã fratre in anglia lectore ⁊ pre
dicare admodum deuoto in domo
cuiuſdã militis exiſtẽte ſubito ſuc-
cenſus eſt ignis magnus in domo
in qua cenabãt. deficiẽte aũt aqua ⁊ oĩ hũano
cõſilio: ⁊ igne magis acmagis inualeſcẽte cuʒ
ſociꝰ eiꝰ cũ familia diſcurreret ⁊ clamaret ipſe
in orõnẽ p̄ſtratꝰ ignẽ repulit ⁊ extinxit ita vt
nullũ eiꝰ veſtigiũ appereret. hoc fr̄ minime oſtẽs
ad gl̃iaʒ nec celãs ad edificationẽ: ſcripſit ma
giſtro ordis p̄dicatoꝝ nec alicui hoi hoc dixit.

❡ Pluuia nõ tetigit duos fr̄es i itinere. Exẽ. x.

D Uo fratres ordis p̄dicatoꝝ dũ
mitterent ad quendã con
uentũ ⁊ obedientiaʒ hilariter ad-
implerent contigit eos pluuie tẽ-
peſtate in via obumbrari. Quã ex
paueſcẽtes nimium ceperunt adinuicem di-
cere. Forte nõ acceptat deus obedientiaʒ no-
ſtrã. Dum ergo nullũ viderẽt locũ ad quẽ di-

uertere poſſent:venit in mentẽ vnius miraculum qđ fecerat dñs btõ Dñico pluuiã ab eo et eius ſocio remouẽdo ⁊ excitat⁹ in ſpẽ ad oronem conuerſus ſtatim fecit ſignũ crucis tẽpeſtate imminẽte:⁊ ſtatim ad dexterã ⁊ leuã ſe diuidẽs pmiſit dñs eos abire intactos: ꝙ nec vna gutta cecidit ſup eos:cũ videret ex vtraqꝫ parte pluuiam magnam cadentem.

¶ Leena fuit diſcipulo obediens. Exẽplũ.xi.

Dicebant ſancti ſeniores de diſciplo abbatis pauli noĩe Johannes ꝙ haberet humilitatẽ ⁊ virtutẽ obedientie ⁊ etiã difficiles cũ abbati ſibi iperãte in nullo penitus ſibi cõtradiceret ſed nec murmuraret. Cũ aũt neceſſari⁹ eẽt in monaſterio fim⁹ boũ iuſſit ei abbas vt in ꝓximũ vicũ q̃reret fimũ boũ ⁊ cũ celeritate afferret. Erat aũt ĩ illo loco mala beſtia.ſ.leena ſtatim aũt egreſſ⁹ ꝑdict⁹ diſciplũs ibat ſm̃ ꝑceptũ abbatis. Cũqꝫ pgeret dixit abbati ſuo. Dñe pr̃ audiui ꝙ plurimos dicẽtes ꝙ ĩ illo loco mala beſtia ſit. Tũc ſenex q̃ſi iocularitter dixit. Si venerit ſup te tene et alliga eã ⁊ adduc eã tecũ. Cũ aũt pueniſſẽt ad locũ iã veſpe intrãte egreſſa eſt leena et eruit ſup eũ. Ille aũt cõprehẽdens tenere eã voluit Illa aũt excutiẽs ſe de manib⁹ ei⁹ fugit. Seq̃batur aũt ipaz dicẽs. Abbas me precepit vt alligem te ⁊ pducã ad eũ. Cõtinuo ſtetit leena:et tenens eã reuertebatur ad monaſteriũ. Cũ autẽ tardaret in itinere abbas nimis ꝓ eo ſollicit⁹ triſtabatur ꝗuiter. Et ecce ſubito ſuperuenit diſcipulus eius tenẽs ligatã leenaz:qđ cũ vidiſſet ſenior admirat⁹ valde gr̃as egit deo. Dixit aũt diſcipulus. Ecce dñe ſicut ꝑcepiſti adduci leenam ligatã:ſed volẽs ſenior hũiliare ſpm̃ eius dixit ei. Sicut tu inſenſibilis es:ita ⁊ inſenſibiliter beſtiã adduxiſti. Solue ergo ⁊ dimitte eã vt vadat ad locũ ſuũ. hoc in vitaſpatrum.

¶ Mulier quedam intrauit furnuz contra ꝓhibitionem mariti. Exemplum.xij.

Cum quidã vir recederet ab vxore vadẽs ad ſctm̃ Jacobũ illa multũ inſtitit apđ eũ ꝙ ei aliq̃ ꝑciperet qđ ab eis amorem vſqꝫ ad aduentũ imobiliter obſeruaret: q̃ poſt multã inſtantiã dixit ei. Nihil aliud peto a te niſi vt maneas in domo tua in pace:⁊ deũ pro me ores. Cũ aũt diceret:⁊ inſtaret qđ ei aliq̃d aliud ꝑciperet:q: hec ipa eſſet factura ſine precepto q̃ iam ꝑcepit:tũc dixit ei. Caueas amore mei vt nõ intres in furnũ ruinoſuz ⁊ piculoſuz qui eſt in curia nr̃a. Cum aũt receſſiſſet cepit cogitare ꝙ forte maritus ibi pecuniam inter lapides abſcondiſſet: ⁊ intrans cepit mouere lapides ſcrutãs ſi ibi pecuniã inueniret. Qđ cum faceret cecidit coopertura furni ſup eam a qua leſa eſt ⁊ ipotens effecta. Cũ aũt rediret vir eius ⁊ ipſa ei more ſolito nõ occurreret dicta eſt ei cauſa:qui ait. Ammodo ſaltem incredulitatem ⁊ inobedientiã ſentiet: quã ipſa et cetere mulieres hñt originaliter ab eua prima mr̃e:q: ſi deus nõ inhibuiſſet et comedere fructus de ligno ſciẽtie boni ⁊ mali:fortaſſis nunꝗ guſtaſſet.

¶ Uxor militis intrauit paludem cõtra ꝓhibitionẽ viri ſui. Exemplũ.xiij.

Miles quidã in Saxonia diues valde et potens miniſtralis dñi Henrici ducis Saxonie:hic habebat vxorẽ nobilẽ et dilectã. Die igitur quadã cum ſmo haberet de culpa Eue cepit illa(vt mos eſt mulierũ)eidez maledicere ⁊ de incõſtãtia animi iudicare eo ꝙ ꝓ modico pomo gule ſue ſatiſfaciẽs tantis penis ac miſerijs oẽ genus hũanũ ſubdidiſſet cui maritus rñdit. Noli illã iudicare tu forte in tali caſu ſite feciſſes. Ego volo tibi aliquid ꝑcipere qđ minus eſt ꝓpẽ amorẽ meũ minime poteris cuſtodire illud. Rñdẽte illa. qđ eſt hoc mãdatũ? Ait miles. Ut die illa quo balneata fueris paludẽ curie nr̃e ne ingrediaris nudis pedib⁹ aliis ṽo dieb⁹ ſi libet intres. Erat em̃ aqua putrida ⁊ fimoſa ex ſordib⁹ toti⁹ curie collecta. Illa ſubridẽte ⁊ ꝑcepit tranſgreſſionez abhorreſcẽte ſubiũxit miles. Uolo aũt penam addere ſi fueris obediens.xl.marcas argẽti a me recipies.ſi aũt nõ totidẽ mihi ſolues ⁊ placuit ei. Ille ṽo ipſa ignorãte ſecretas cuſtodes paludi adhibuit. Mira res:ab illa hora matrona tam moleſte ⁊ tã verecũda nũqꝫ ꝑ curiam trãſire poterat niſi ad ꝑdictã paludẽ reſpiceret:⁊ quotiẽs balneabatur de eadẽ palude tentabatur. Die ṽo quadã exiens balneũ dixit pediſſece ſue. Niſi ingreſſa fuero paludẽ hãc moriar:ſtatim ſuccingẽs ſe:⁊ cũ circũſpexiſſet ⁊ neminẽ videret comitãte ancilla ipa aquã feridã vſqꝫ ad genua intrauit ⁊ hinc illucqꝫ deambulãdo bñ cõcupiſcẽtie ſue ſatiſfecit:qđ ſtatiz nũciatũ eſt militi. Ille gaudẽs mox vt eã vidit ait. Quid eſt dña:fuiſtis ne hodie bñ balneata Rñdẽte fui. Adiecit. In dolio vel ĩ palude? Ad qđ ṽbũ cõfuſa tacuit:cognoſcẽs ſuũ exceſſum ei nõ latere. Tũc ille.vbi eſt dña mea cõſtãtia vr̃a.obedientia vr̃a iactantia vr̃a: eua vilius tẽtata fuiſtis tepidi⁹ reſtitiſtis:turpi⁹ cecidiſtis Rẽddite ergo qđ debetis. Et cũ hec nõ haberet qđ ſolueret oĩa veſtimenta eius ꝑtioſa tulit ⁊ ꝑ diuerſas ꝑſonas diſtribuit ſinens ꝑ aliquod tp̃s eam bene torqueri.

¶ Quidã comedit alienum contra ꝓhibitionem. Exẽp.xiiij.

Quidam tradidit caſtrum dñi ſui cuius fuit in caſtro procurator qđ caſtrũ tradidit quibuſdam inimicis dñi ſui. Qui venientes ceperunt caſtrum ⁊ interfecerunt oẽs preter illum qui tradiderat eis caſtruz et erat illud in dio.colonienſi. Ille traditor iuit ad confeſſionem:⁊ ei iniuncta pnĩa receſſit:et

ſilū nō ſeruauit vite: ſ redijt: cui ſacerdos. No ſti aliquid qḋ poſſis ꝓ pnīa tua ſuſtinere. Reſpōdit ille. Nunꝗ̄ alleū comedi vel comedere potui. Et ait cōfeſſor. Sit tibi ꝓ pnīa vt alleū nō comedas. Ille egreſſus allea vidit in horto et tentatus cōcupiuit ⁊ illa cruda comedit et nō poterat prius bene preparata comedere.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Quidam vidit quatuor ordines in celo: ⁊ in obedientia viuentiū ſuperior fuit. Hoc quere in diſcipulo de tempore ſmo. lvj. C.

¶ Itē montales q̄dā iuerūt ad papā quib⁹ dedit pixidē cum auicula incluſa: ⁊ precepit eis ne aperirēt pixidē. Hoc q̄re ſer. l. F. Obſeſſus.

Frater quidam comedit carnes ⁊ diabolus intrauit in eum. Exemplum. xv.

Frater quidā ordinis predicatorū ad ſeruiendū infirmis Bononie poſitus: carnes que remanebant interdū ſine licentia comedebat. Quodā autē ſero eum faceret: a diabolo correpꝰ cepit fortiter ⁊ terribiliter clamare. Cōcurrētibus igitur fratribus btūs pater Dhicus aduenit ⁊ cōpatiens fratri qui grauiter vexabat arguebat demonē q̄re corpꝰ ſr̄is ſui intrauerat. Dixit aūt diabolus. Intraui in eum q̄r meruit: nā carnes infirmorū occulte ⁊ ſine licentia comedebat cōtra ordinationē cōſtitutionū vr̄arū. Tunc btūs Dhicus ait. Ego auctoritate dei abſoluo eū a pctō qḋ fecit: tibi autē precipio demon in nōie dn̄i nr̄i ieſu xp̄i vt exeas ab eo ⁊ ām̄odo nō vexes eū Et ſtatim liberatus eſt frater.

Conuerſus quidam bibit vinum ſine licentia ⁊ obſeſſus eſt. Exemplum. xvj.

In conuentu Bononie contigit quēdā fratrē conuerſoꝝ ſubito a demone vexari grauiſſime. Conuerſi ergo ſurgentes: q̄r iam lectos intrauerāt vocauerūt magiſtrū ſuū: de hinc btm̄ Dhicū q̄ tūc in domo erat q̄ mādauit eū ad eccl̄iam deferri quē vix decem fratres portare poterant. In ingreſſu autē eccleſie expuſſiōs extinxit ocō lāpades vno flatu Cū ergo multis modis demō eū vexaret dixit ei btūs Dhicus. Adiuro te ꝑ xp̄m vt dicas quare vexas ſr̄em iſtū: ⁊ q̄n vel quō huc intraſti? Qui rn̄dit. Uexo eū q̄r meruit: bibit eñ heri ſine licētia in ciuitate vinū ⁊ ſine ſigno crucis. vñ tunc intraui in eum imo ipſe me bibit cum vino. Inter hec factū eſt ſignū ad matutinas: et ait demon. Ammodo hic remanere nō poſſum ex quo ſurgūt capuciati ad deū laudādū. Et recedens dimiſit fratrē quaſi mortuū iacētem in terra. Fratres autem tulerunt eum ad infirmariam ⁊ mane ſanus ſurrexit neſciens quid ſibi accidiſſet. Hoc aūt narrauit mihi qui interfuit. Opera.

¶ Exemplū operandi habemus in ſole: i terra: in formica: ⁊ in gallo. Exemplum. xvij.

Quidā iuuenis requiſiuit a ſene in morte v̄bū edificationis. Cui ille. Fili reſpice ad ſolem: ad terrā: ad formicā ⁊ ad gallum. Nem ſol ꝓpter quodcūꝗ̄ ingratū curſum ſuū nō retardat nec ab eis radios retrahit immo beneficiū charitatis impēdit. Sic nec tu ꝓpter cuiuſcūꝗ̄ ingratitudinē pietatis opa ſubtrahas nec ordinē charitatis. Formica etiā grana meliora colligit de quibꝰ hyeme viuit. Sic in hac vita ſalutis opa multiplica: ne in morte penuriā ⁊ neceſſitatē patiaris. Terra lʒ etiam ab oībus conculcet cū magna inteꝑerie ⁊ aduerſis: ⁊ tñ oībus creaturis producit arbores ⁊ fructus vtiles: ⁊ ſine retributiōe ſepius eis reiterat ⁊ multiplicat ad neceſſitatē. Quarto attende ad gallum q̄ alis ſuis ſe v̄berans nequaꝗ̄ horas noctis obliuiſcitur. Cum igitur fili mi ſimilia facies theſaurum ſapientie poſſidebis. Hec in vitaſpatrū.

Occupatum in bonis diabolus non tentat. Exemplum. xviij.

Legitur in vitaſpatrū ꝙ cuidā ſr̄i data eſt gr̄a ꝙ videret que fiebant: ⁊ vidit diabolū ſtantē ad oſtiū celle cuiuſdā fratris nec valentē intrare q̄diu erat occupatus in bono. Qn̄cūꝗ̄ aūt ab occupatione ceſſabat: intrauit ⁊ eū tentabat. Ideo dicit Hieronymus. Semꝑ aliq̄d boni facito.

¶ Quidam petiuit orare pro ſe. Exemplū. xix.

Frater quidam dixit ſancto Anthonio: ora pro me pater. Qui reſpondit. Nec ego tui miſereor: nec deus niſi ꝓ teipſo ſollicitus ſis ⁊ oraueris deum. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Labor preſens nihil eſt reſpectu futuri. Exemplum. xx.

Legitur in vitaſpatrum de quodā ſcō petro q̄ ſuū corpus mirabiliter abſtinēdo vigilādo: vigilias diſciplinas frequēter ſuſtinēdo et alia bona opa inceſſanter faciendo affligebat ⁊ tñ innocens erat. Ad quem venerunt fratres ⁊ dixerūt. Pater quare ſic miſerabiliter occidis corpus tuū et ineptum ad ſeruitiū dei reddis? Quibus reſpondit. O filij: hoc facio quia conſidero ꝙ totus labor quem per mille annos poſſē in hac vita pati ſi tandiu poſſem viuere nō eſſet comparabilis vnius hore pene eterne reproboꝝ et damnatorū: vel vnius hore gaudij beatoꝝ. vnde aplūs. Non ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futuram gloriā. Auguſtinus Tanta eſt iocunditas lucis eterne ⁊c.

Opera bona propter vanam gloriam nō ſunt facienda. Exemplum. xxj.

Tempore quodã miniſtralis quidam ducis Bauarie defunctus eſt. Nocte vero quadã caſtrũ in quo vxor eius erat ſic cõcuſſum eſt vt terremot⁹ videret̃ fuiſſe. Et ecce oſtia camere i qua illa iacebat aperta: quodã gygante nigerrimo cum ſcapulis impellente maritus eius ingreſſ⁹ eſt quẽ illa vidẽs apud lectum ſedere fecit inquirẽs de ſtatu ſuo. Cui ille rñdit. Penis eternis dãnatus ſuz. Illa igit̃ nimis territa rñdit. Oſtiũ nr̃m oib⁹ pegrinis et pauperibus patuit: ꝛ nõ pſunt vobis bñficia iſta. At ille. Nihil mihi pſunt ad vitã eternam eo ꝙ ex vana gloria ꝛ non ex charitate a me facta ſunt. Que cũ plus interrogare vellet ille ait cõceſſum eſt mihi apparere tibi: ſed nõ lz hic diutius morari qꝛ diabolus foris ſtans expectat me. Si eñ oia folia arborꝝ vertereñt in linguas tormẽta mea exprimere nõ poſſent Poſt hoc euocatus eſt ꝛ in impulſu totũ cõcutitur caſtrũ eiulatus eius magnus auditur. Ecce impleta ſunt in illo que ſcriptura loquit̃ Potentes potẽter tormẽtabunt̃. Hec Ceſar.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Paganus mercator qdã ſepeliuit mortuuz ppe mare iacentẽ: iõ bina vice liberatus eſt a morte. Hoc q̃re in diſci. de tpe. ſer. xcij. M.

¶ Item quidaz orauit. xxxij. annis pro aĩa patris ſui ꝛ tamen ſemp in pctõ mortali fuit. q̃re ſermo ibidem. xcij. O. ¶ Oratio.

Quidam non potuit orare vnum pater noſter: ſine cogitationibus. Exemplum. xxij.

Bernardus quadã vice in iumento inſidens cuidam ruſtico (ſic offerẽte ſe materia) magna de cordis inſtabilitate in oratione cõqueſtus eſt. Quod ille audiẽs mox eum deſpexit ꝛ in oróibus cor firmũ et ſtabile ſe hr̃e dixit. Uolens aũt btũs Bernardus conuincere eum dixit. Sequeſtrare paulilp a nobis ꝛ tota qua poteris intentione orõnẽ dñicam inchoato quã ſi ſine cordis euagatiõe finire poteris: iumentũ meũ ſine dubitatiõe habebis. Tu aũt mihi in fide tua ſpondeas ꝙ ſi aliquid aliud ibidẽ cogitaueris: hoc mihi nullatenus celabis. Letat̃ ille ꝛ quaſi iumentuz lucratũ reputans audacter ſeceſſit ꝛ ſeipm̃ recolligens orõnẽ dñicã dicere incepit vix orõnem dimidiã expleuit ꝛ ecce importuna cogitatio cordi ſuo ſe ingerit: vtrũ ꝛ ſellã hr̃e deberet cũ iumento. Qð ille aduertẽs cõfeſt⁹ ad Bernardũ reuertẽs ꝛ quid in ipſa oratione cogitauerat indicauit ꝛ de ſe vt prius temere nõ preſumpſit amplius indicare.

¶ Quidã noluit ſeipſuz iuuare. Exẽplũ. xxiij.

Sunt multi ꝛ pigri multi alienis ſuffragijs ſe volentes ſubleuare: ſed ipſi manũ nõ apponunt in labore. Similes ſunt cuidam quadrigario qui cum quadriga cecidiſſet: ꝛ ipſe ſedens in luto a trãſeuntibus petijt adiutoriũ. Quidã nobilis manum extendens vt ipſum iuuaret ſed cũ miſer nec vellet ſurgere nec ad quadrigaz ſubleuandã manũ apponere: ſed differebat: receſſit nobilis indignãs dicens. Ex quo tu miſer nõ iuuas te nec ego iuuabo te ſic facit xp̃s. Auguſtu. Qui creauit te ſine te nõ iuſtificabit te ſine te. Bernar. Cadit aſina et eſt qui ſubleuet. perijt anima ꝛ nõ eſt qui curet. ¶ Meretrix quedam orauit pro deuoto viro. Exemplum. xxiiij.

Quidã vir dei dixit cuidã meretrici. Orã deũ p me. Que cõfiſa eſt de mĩa dei eccliam ingreſſa amare fleuit pctã ſua ante btẽ Marie virginis ymaginez ꝛ eciã pro illo viro dei orabat. Tũc xp̃s matri rñdit. Attende ad opus mirabile qꝛ pro meo amico orat inimica. Quinimo o fili nunqd ppter amicũ pces inimice? Cui rñdit xp̃s. Propter mee mr̃is iteruẽtionẽ tibi pctã dimittũt̃ Uñ illa ꝯtrita ꝛ ꝯfeſſa ãmõ deo ſeruiuit. ¶ Demões pñtãt diuerſas imagies orãtib⁹. Ex. xxv

Quodam tpe noctis demon in ſpecie monachi ad oſtiũ cellule beati Macharij pulſauit dicẽs. Surge abbas Machari ꝛeamus ad collectã vbi fratres ad vigiliam cõgregant̃ ſed ille gratia dei repletus falli nõ potuit intellexit eñ diaboli eſſe fallaciã ꝛ ait. O mendax ꝛ veritatis inimicus quid eñ tibi conſortij quid ſocietatis eſt cum collecta congregatione ſanctorum? Et ille ait. Latet ergo te o machari ꝙ ſine nobis nulla collecta agit̃ nulla congregatio monachorũ perficitur? Ueni deniqꝫ ꝛ videbis operationez noſtrã. Dixit autem ſanctus Macharius. Imperet tibi dominus demon immunde. Et conuerſus ad orationem a domino petijt vt ſibi hoc oſtenderet ſi verũ eſſet de quo gloriat⁹ eſt demon. Abijt ergo ad collectam vbi a fratribus vigilie celebrantur. Et iterum in oratione dominum deprecabatur vt ei veritatem verbi huius oſtenderet. Ecce vidit per totam eccleſiã quaſi paruulos quoſdam pueros ethiopes nigros diſcurrere huc atqꝫ illuc et velut volitãdo differri. Diſcurrentes autem illi ethiopes ſingulis fratribus in oratione poſitis atqꝫ pſallentib⁹ illudebant ꝛ ſi cui de eis oculos duobus digitulis compreſſiſſent ſtatim dormitabat ſi cui in os merſiſſent digitum oſcitare eum faciebant. Item poſt pſalmum cum ad orandũ ſe proieciſſent fratres percurrebant ſingulis iterum et ante alium iacentem quidam in oratione quaſi mulieres ſpeciem vertebant ante alium quaſi edificãtes aut portãtes aliqd aut

diuerſa queq; agẽtes appebant. Et qcũq; demões illudẽtes formaſſent hec orãtiũ i cordĩ ſui cogitatiõe ꝟſebat. Ab aliq̃bus tñ ſr̃ib⁹ vbi aliq̃d hoꝝ agere cepiſſẽt quaſi violent̃ repulſi ꝑcipites deiiciebant̃ ita vt nec ſtare ante eos nec trãſire auderẽt: aliq̃ ꝟo ſup ceruices et in dorſo ludebãt. Hec cũ vidiſſet ſctũs macharius ingemuit grauit̃ ⁊ lachrymas pfundẽs dixit. Reſpice dñe ⁊ ne ſileas neq; mitigeris de⁹ ſed ſurge ⁊ diſpgant̃ inimici tui ⁊ fugiãt a facie tua: q: aĩa nr̃a replet̃ illuſiõib⁹. Poſt orationẽ aũt examinens de ꝟitatis gr̃a ſeorſum euocatis ſingulis oĩbuſq; frĩbus ante quoꝝ faciẽ viderat diuerſo habitu demones ⁊ variis imaginibus ludantes pquirens ab eis ſi orõne vel edificãdi cogitatiões habuerit vł iter agẽdi vel alia diuerſa q̃ vnicuiq; p demones imaginata viderat: ⁊ ſinguli eoꝝ ita cõfitebant̃ in corde ſuo ita vidiſſe cogitatione ſicut ille arguebat ⁊ tũc ꝟe intellectũ eſt ꝙ oẽs male ⁊ ſupflue ac vane cogitatiões q̃s vł pſalmodiaꝝ vel ſomnioꝝ aut etiã orationũ ꝑ tpore vnuſq;q; in corde ſuſcepat illuſiõe ⁊ inſtinctu demonũ fiũt. Nã q̃ ab his oĩ cuſtodia preſeruãt in timore ⁊ amore cor ſuũ illi ethiopes tenebroſos ⁊ eas q̃s immittunt cogitationes repellũt. Xp̃o eñ cõiuncta mẽs ⁊ ꝑcipue in tp̃e orõnis intẽta nihil malũ nihilq; ſupfluũ recipit. Hec in vitaſpatrum.

¶ De oratione duorum ſr̃m. Exemplũ.xxvi.

LEgit̃ ꝙ duo ſr̃es germani nobiles gñe: ſed vita ⁊ fide nobiliores vidẽtes multas fallacias dixerunt. Ecce pr̃ nr̃ dñs magn⁹ fuit in auro ſeruis ⁊ ãcillis tñ mortu⁹ eſt. Eam⁹ nos ſeruiam⁹ deo q̃ nobis hec dona cõfert q̃ nõ deficiẽt: ⁊ iuerũt ad quẽdã abbatẽ qui ſctũs ab oĩb⁹ dicebat̃ petẽtes ordinẽ: ſed ille cũ ſr̃ib⁹ hñs cõſiliũ dixit eis vt irẽt ad heremũ ⁊ ibi vno anno manerẽt victũ de opib⁹ manuũ q̃rentes volẽs eos in ꝓpoſito examinare ſi pſiſterẽt. Qui humiliter iuſſo cõplẽtes iuerũt ad locũ eis oſtẽſuꝫ ⁊ in magno feruore deuotiõis illũ annũ exegerũt poſt annũ rediuit abbas ad memoriã illoꝝ petitionẽ ⁊ dixit. vadã ⁊ videbo ſi manſerũt: ⁊ dũ iuiſſet inuenit eos in horto laborãtes humilit̃ eos ſalutauit ⁊ duo te receperũt eũ ⁊ illa nocte miniſtrabant ei de his q̃ habebat. Dixit eis abbas vt eũ non formiderẽt ſed q̃cq̃d cõſueuerãt facerẽt ⁊ ecce dũ crederẽt abbatẽ dormiẽtẽ ſurgũt ⁊ ſꝫ ſuã cõſuetudinẽ deuote orabãt ⁊ poſt noctis medium vidit abbas ſeniorẽ lucentem ſicut ſolẽ ⁊ angelos deſcendere ad eum ⁊ eleuare a terra ſic alte vt vix poſſet eum abbas videre ſup iuniorẽ vero vidit multitudinem demonum deſcẽdere in fr̃ẽ vermiũ qui voluerũt intrare in os orantis. Ille cum plãctu magno orauit donec oĩs multitudo demonũ receſſit ab eo ⁊ ãgeli veniẽt ⁊ ſeniorẽ ãgeli i locũ pſtinũ ꝓfuerũt ⁊ lux receſſit. Facto mane feſtiauerũt ãbo ad cõfeſſionẽ ⁊ cognouit abbas ꝙ ſenior deuicerat potẽter tẽtamẽta demonũ ac ꝓpt̃ ipſi⁹ cõtẽplationẽ eleuabat̃ a terra vt recrearet̃ de auditu angelice armonie. Iuuenis ꝟo adhuc nõ vicerat ſꝫ virilr̃ reſiſtebat. Et cepit eos in cõgregationẽ q̃ deo ſeruiẽtes multoꝝ factores miraculoꝝ exiſtẽtes deuenerũt in dñõ ſi nos reſiſtam⁹ tẽtatiõib⁹.

¶ Diabol⁹ retraxit quẽdã monachũ de choro. Exẽplũ.xxvii.

ERat quidã monachus in ordine ſcti bñdicti nõ volẽs i orõne pſiſtere in choro totiẽs correpi⁹ ab abbate nõ ſe emẽdauit: ſꝫ ſp choꝝ exiuit. Et ait abbas. Nũq̃d videris q̃ extraxit monachũ huc ab orõne. Dixit ergo ſctũs bñdict⁹ põtiano abbati ⁊ mauro vt orarẽt deũ vt eis reuelaret cãm impedimenti. Et poſt biduanas orões vidit ſctũs maur⁹ abbas ꝙ dict⁹ monach⁹ extrahebat̃ p fimbriã veſtimẽti ab aliq̃ puo ⁊ nigro ethiope ⁊ cũ vidiſſet dictũ monachũ ex̃ oratorium vagari pcuſſit eũ ꝟga: ⁊ tũc pfat⁹ mõach⁹ in choro permãſit.

¶ Monachus quidã ſemper in choro dormitabat. Exemplum.xxviii.

QUidã monach⁹ quotiẽſcũq; orare vł pſallere debebat mox dormitare cepit qđ cũ ſepi⁹ cõfeſſus fuiſſet cuidã viro diſcreto ⁊ nec monitis: nec minis neq; p aliquã pniam ab hoc vitio corrigi poſſet: cõſiderãs cõfeſſor hui⁹ dormitiõis opus eſſe diaboli iniũxit ei ꝓ pnia ⁊ ꝓ oĩbus pctis ſuis vt i tp̃e pſalmodie ⁊ i oĩbus horis dormiret. Mira res ab illa hora q̃ hmõi preceptum pro pnia accepit: neq; dormitare: neq; dormire in orõne potuit ⁊ tẽtatio diaboli ceſſauit.

¶ Orõ vincit tẽtatiões demonũ. Exm̃.xxix.

QUidam necromãtici brõ anthonio inuidentes miſerunt ad cellã eius multos demões adiuratos. Qui cũ irruerẽt in eũ ei diuerſas turpes imaginatiões et malas cogitatiões intulerũt quas oẽs btũs antonius ꝟtute ſctẽ crucis ⁊ orõnis admouebat ⁊ nihil in eũ preualẽtes cõfuſi ſunt reuerſi ad necromãticos dicẽtes nihil ſe poſſe pficere ſꝫ ſctis orõnib⁹ nos oẽs repulit. Quo audito necromãtici ad btm̃ anthoniũ venerunt ⁊ veritatem confitentes ad fidẽ ſunt conuerſi.

¶ Religioſi impetrauerũt deſperato homini contritionem. Exemplum.xxx.

CIuis quidã qui fuit aduocatus ⁊ multa mala fecerat ſeruis dei: et ſubditis ſuis: tandem percuſſus infirmitate cepit deſperare: ſed vxor eius que fuit mulier deuota ⁊ ſancta ad religioſos pergens rogauit eos

vt rogarẽt deũ vt viro ſuo dignaret̃ verã ↄtri
tionẽ dare vt nõ deſparet de dei mia. Qui dũ
oõnes ad deũ emiſiſſent ſubito hõ ille muta
tus ẽ ⁊ ĩ media nocte cepit clamare ⁊ vocare
cõfeſſorẽ: ⁊ ſic vxor ĩtellexit ꝙ ꝑ oõnes fuerat
mutat⁹ tã ſubito q̃ poſt ↄfeſſionẽ ſuã ſtatum
ſuũ in meli⁹ cõmutauit. ¶ Cõmunis oratio
liberat hominẽ a tẽtatione. Exemplũ. xxxj.

Q Uidã tẽtabat̃ duodecim annis peſſi-
mis ⁊ luxurioſis cogitationibus q̃ pe
tiuit cõem oõnẽ fieri ꝓ eo in fine p̃di
cationis: ⁊ ſic cõis oõ liberauit euꝫ. vñ Dic.
Impoſſibile eſt preces multoꝝ nõ exaudiri.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Monachus q̃dã in extremis dat⁹ fuit dia
coni ⁊ fratres orauerunt pro eo ⁊ ſic fugatus
eſt draco: ⁊ ille poſtmodũ religioſe vixit. Hoc
quere in diſcipulo de tempore. ſer. cxxj.
¶ Itẽ q̃dã delectabat̃ ĩ pctis. ⁊ ergo oõ ſibi
nõ ꝓfecit quã ꝓ eo fecit heremita. ſer. lxv. S.
¶ Capitulum de. P. ¶ Patientia.
Tribulatio cũ patiẽtia liberat hoiez. Exm̃. j.

Q Uidã frater req̃ſiuit ſenẽ vt ei di-
ceret aliq̃d qd̃ cuſtodiẽdo ſaluare
tur. Cui ſenex. Tribulatio cũ pa-
tiẽtia multũ valet ad ſalutẽ aĩe: q̄
tenebras mẽtiſ illuminat: duritiã
cordis ⁊ pcti mollificat: vitã roborat ĩ bono ⁊
feces pcti excludit. Et ſicͭ ignis ↄſeruat̃ in lu
cerna: ſic ỽtutes ↄſeruãt̃ ĩ patiẽtia. Hec in vi
tas pa. ¶ Humilis ſemper eſt patiẽs. Exm̃. ij.

Q Uodã tẽpore fratres ꝓbãtes ſ. ſenior
agathon vere humilitatis ſciaꝫ habe
ret obiecerũt ei peccata multa dicen-
tes. Multi ſcãdalizant̃ in te pater ꝙ propter
ſuperbiã tuã alios deſpicis: ⁊ non curas de-
trahere fratrib⁹ ⁊ dicũt q̃dã ꝙ ſis fornicator.
Qui reſpõdit hec oĩa eſſe in eo ⁊ ꝓcidẽs roga
uit eos vt deũ rogarent pro eo vt indulgeret
ei. At illi r̃ñderũt. Etiã quidã affirmãt te eſſe
hereticũ. Qui ſtatim ait. Licet in aliĩs nocĩ-
uus ſim tñ hereticus nõ ſum. Tũc fratres ꝓ-
ſternẽtes ſe rogabant eum vt diceret cur de
aliĩs obiectis ſibi nõ fuiſſet ↄmotus. q̃ reſpõ
dit. Priora pctã propter humilitatẽ ſuſtinui
vt me peccatorẽ iã reris: q̄ humiliatio ẽ ma-
gna ſalus anime q̃m ieſus vt nobis humili-
tatis preberet exemplũ multa ſuſtinuit op-
probria. ſed hereſim nõ potui ſuſtinere: quia
ſeparat a deo ⁊ diabolo coniungit. Hoc in vi
taſpatrum. ¶ Monachus quidã prebuit phi
loſophis aliã maxillam. Exemplum. iij.

A Liqui philoſophi voluerunt pro-
bare monachos et dixerunt. vni.
tu monache m[illegible] ſenex veni huc.
Ille vero curſim veniẽs ceperunt
ei alaphas dare. Ille autem con-
uertit eis aliaꝫ maxillã: ſtatimq̃ phi ſurrex e
runt ⁊ adorauerunt eum dicentes. Quid eſt
ꝙ pl⁹ facitis nobis in ſolitudine iſta? Ieiuna
tis ⁊ nos ieiunam⁹. Caſtigatiſ corpa ⁊ nos ca
ſtigam⁹. Sꝫ ⁊ q̃cq̃d ⁊ vos facitis nos facim⁹.
Quid ergo vos facitiſ pl⁹ nobis ſedẽtes in he
remo? R̃ñdit ei ſenex. In gr̃a dei ſperam⁹ nos
⁊ mentẽ nr̃am cuſtodim⁹. At illi philoſophi
edificati dimiſerunt eum.

¶ De patientia ſocratis philoſophi.
Exemplum. iiij.

R Efert Hieronym⁹ ꝙ cũ ſocra
tes duas hñs vxores multas ex ri
xis eaꝝ moleſtias pateret̃ q̃dã die
ip̃m iurgere ↄpulerũt. Cũq̃ ſederet in quodã
loco vna ex vxorib⁹ multis ipſum ỽbis obiur
gãs deinde locũ quẽdã ſuperiorẽ aſcẽdẽs im
mundũ liquorem ſuper caput eius effudit: at
iſte caput ſuũ tergẽs. Sciebat ꝙ poſt iſta to-
nitrua ſequeret̃ ⁊ pluuia. Cũ diſcipulus ſu⁹
quereret ab eo quare mulierẽ tam acerbã nõ
abiĩceret: ideo ĩquit talẽ domĩ aſſiſtere aſſue-
ſco ⁊ exercitor: vt ceteroꝝ foris petulantiam ⁊
iniuriam facilius feram.

¶ De patiẽtia libertini monachi.
Exemplum. v.

A Bbas cõtravene
rabilẽ libertinũ ĩ q̃nẽ iracũdiã ex-
arſit ita vt eũ manib⁹ cederet ⁊ q̄
virgã ferire poſſet minime iuenit: cõprehẽſo
ſcabello ſuppedaneo ei caput facieꝫ tutũdit:
totũq̃ vultũ illi⁹ ⁊ tumentẽ ⁊ liuidũ reddidit.
Qui vehementer ceſus ad ſtratũ ſuũ tacitus
receſſit. die ỽo altera ꝓ vtilitate eccleſie erat
exitur⁹. Expletis igit̃ hymnis matutinalib⁹
ad lectũ venit abbatis: orationẽ ſibi hũiliter
petĩt ſciẽſq̃ ille ↄtriciũq̃ diligeret̃ ꝓ iniuria
quã ĩgeſſerat recedere eũ velle de monaſterio
putabat itaq̃ dicẽs. Ubi vis ire? Cui ille r̃ñ-
dit. Monaſteriĩ cauſa cõſtituta eſt pater quã
declinare nequeo: q̄ heſterna die me iturũ ꝓ
miſi ⁊ illic ire diſpoſui. Tũc ille ↄſiderãs aſpe
ritatẽ ⁊ duritiã ꝓpriã ⁊ humilitatẽ atq̃ man
ſuetudinẽ libertini ex lecto ꝓſiliit pedes liber
tini tenuit: ſe peccaſſe ſeq̃ reũ eſſe teſtat⁹ eſt.
At ecõtra libertin⁹ ſe in terrã ꝓſternẽs eidẽ
ante pedes ꝓuolutus ſue culpe nõ illi⁹ ſeui-
tie referebat qd̃ ꝑtulerat ſicq̃ factũ eſt vt ma
gnã mãſuetudinẽ ꝑduceret̃ pater: ⁊ humili-
tas diſcipuli magr̃a fieret magiſtri. Cũq̃ ad
cõſtitutionẽ cauſe egreſſus fuiſſet: multi viri
nobiles q̃ valde eũ ſemꝑ honorabãt vehemẽ
ter admirati ſollicite req̃rebant quidnaꝫ hoc
eẽt ꝙ tã tumẽtẽ ⁊ liuidã faciẽ hr̃et q̃bus ille
dicebat. Heſterno die ſero perla meis exigen

te honore veritatis ꝛ magiſtri nec patris pro debat vitium nec falſitatis incurrebat peccatum. Hec Greg. in dialo. lib. j. c. ij.

¶ Macharius fuit infamatus de impregnatione puelle. Exemplum. vj.

Beatus machari⁹ de ſemetipſo referebat di. Dū eſſem iuuenis ꝛ dū in cella reſiderē inuitū me tenētes clericū ordinauerūt. Cū aūt nolēs hic eſſe ad vicū alterꝫ effugiſſez ꝛ quidā ſecularis religioſus mihi de opere meo vēdito miniſtraret: ↄtigit quādā virginē a quodā iuuene in vicino habitātē ꝑ ſtuprū vētris ōnus accipere. Que dum a quo fuiſſet oppreſſa requireret. dixit. Anachoreta ille hoc ſcelus in me ꝑpetrauit. Egreſſi ergo parētes puelle ꝛcōprehēdētes me ſuſpēderūt ad collū meū vaſa fictilia: ꝛ ꝑ ſingulas ſemitas circūducebant me cede mactantes atqꝫ inſuꝑ vocib⁹ inſultātes. Hic monachus filie nr̄e vim intulit: cūqꝫ me vſqꝫ ad mortē fuſtibus pene mulctaſſent: quidā ex ſeniorib⁹ dixit ad eos. vſqꝫ quo hūc ꝑegrinū monachū cede mactatis: ſꝫ ꝛ miniſtrāti mihi ſequenti ac rubore ſuffuſo iniurias irrogabāt dicētes ei. Ecce qd fecit hic ꝓ quo teſtimoniū perhibeas. Parētes aūt puelle dixerūt. Nulla hūc rōne dimittamus niſi ꝓ alimētis puelle preſtādis aliqs ꝓ ipſo fideiuſſor acceſſerit. Qui cū miniſtrāti iuſſem interpoſita fide me ſuſcepit. Itaqꝫ reuerſus in cellulā meā in qua certas inueni ſportellas ↄtribui ei vt vēditis victū ↄiugi miniſtraret. Dicebā aūt ī animo meo. ecce machari inueniſti tibi vxorē. neceſſe eſt ꝫ amplius laborare vt valeas eā enutrire ꝛ tā dieb⁹ qꝫ noctib⁹ operabar: vt ei victū quotidie miniſtrarē: ſꝫ qn̄ illi miſerrime tp̄s aduenit vt pareret: plurib⁹ dieb⁹ cruciata parere nō potuit. Que cū qd res eēt requireret. Rn̄dit Qm̄ anachorete illi cām nō habēti crimē īpoſui. Nā ꝛ vicin⁹ ille iuuenis me cōpreſſit qđ cū ille qui miniſtrabat mihi audiuiſſet: gaudio repler⁹ aduenit dicēs. Infelix illa puella ꝓuſqꝫ fateret ꝙ tibi calūniā fruſtra cōtexuit parere nullaten⁹ potuit ꝛ oēs vicini voluīt venire añ te ↄmiſſi veniā petere cupiētes q ꝫ cognoſcēs ne me ipſi hoīes moleſtarēt feſtin⁹ abſcedēs ī hūc locū ꝑueni: ꝛ hec ē mihi cā in iſtis locis aduētus. Hoc in vitaſpatrū.

¶ De patientia marine virginis. Exem. vij.

Quidā ſecularis habēs vnicā puellā cōmēdauit cuidā parēti ſuo et ingreſſus eſt monaſteriū. Qui cū aliqn̄ recordaret filie ſue ↄtriſtari cepit intra ſe. Qđ ꝑcipiēs abbas dixit ei. Quid habes frater ꝙ ita triſte ambulas: q ꝓcidēs ſe ad pedes ei⁹ cū lachrymis dicebat ei. habeo vnū filiū in ciuitate quē reliqꝫ paruulū ꝛ recordatus affligor propter eum ꝛ non indicauit ei ꝙ puella eſſet. Uade inquit abbas, adhuc eū huc tecū: qđ cū feciſſet illam q vocabat marina vocauit marinū monuitqꝫ pr̄ eā ne aliqs cognoſceret myſteriū ſuum: vt ſibi ab inſidijs diaboli caueret. Dū aūt eſſet xvij. annoꝝ: tūc mortu⁹ eſt pr̄ ſuus: ꝛ ipſa ſola relicta ab oīb⁹ amabat: cui cōmiſſuꝫ eſt ſeq currū monaſterij ꝛ frequēter vrgēte nocte in quodā pādocio ꝑnoctauit. Pādox aūt habebat filiā ꝟginē q a quodā milite eſt īpregnata ꝛ dixit ſe eſſe a fratre marino īpregnatā: requiſit⁹ ergo fr̄ marinus ab abbate vtrū hoc ſcel⁹ ꝑpetraſſet: īgemiſcēs ait. Peccaui pnīaꝫ agā: ora ꝓ me. Cui irat⁹ abbas añ monaſteriū eū iactauit: q añ fores monaſterij iacuit ī terra ī pnīa ſe affligēs ꝛ ingredientibus fratribus poſtulabat ſibi panis bucellā dari. Pādocis ꝟo filia peperit filiū ꝛ ablactauit: queꝫ mater puelle portauit marino ante monaſteriū: quē ꝟgo ſctā ſuſcipiēs de bucella panis quā ab ingrediētib⁹ ſuſcepit alienū filiū tāqꝫ propriū nutriuit. Poſtea frēs cōpūcti vix obtinuerūt. vt abbas fratrē marinū ad veniā ſuſciperet: qꝛ iā quinqꝫ annis ante ianuā iacuerat. Cui ꝑcepit abbas vt oīa vilia officia faceret ꝛ vt oīb⁹ ſeruiret. Que oīa deuote īplens poſt modicū obdormiuit in dn̄o qđ abbas audiēs ait. Uidete quale pctm̄ ſuū fuit ꝙ veniā nō meruit: ip̄m tm̄ lauate ꝛ longe a monaſterio ſepelite. Cūqꝫ eū lauarēt cognito qꝛ mulier eſſet: iundētes ſe clamabāt qꝛ talis ↄuerſionis ꝛ pnīe mulier iniuſte ab eis fuerit afflicta. Abbas qꝫ vidēs ꝙ mulier eſſet cecidit in terrā ꝛ ꝑcutiebat caput ſuū poſtulat⁹ ab ea veniā. Iuſſitqꝫ corpus ei⁹ poni ī eccl̄ia in oratoriū. Eadē die puella arrepta a demone venit ad monaſteriū: ꝛ ↄfitebat de quo cōceperat. Septima die liberata ē a demonio in oratorio. vbi vſqꝫ mō meritis ꝟginis marie deus multa miracula operat. hec in vitaſpa.

¶ Machario impoſitū eſt furtum. Exem. viij.

Legitur in decollationibus patrum de machario: ꝙ cū eſſet iuuenis ꝛ gratioſus quidā ei inuidēs intrās in ei⁹ cellā librū ſuū abſcondit ſub lecto bti macharij: et poſtea in eccleſia fecit denūtiari. Et cū iniunctū eſſet tribus fratribus vt irent ꝑ cellas et quererēt ſi eū inuenirent: inuenerunt eū abſcōditū ſub lecto bti macharij. Ipſe aūt nihil cōſcius ſibi obtulit ſe ad penā ꝛ pnīam ꝓ furto hūiliter agendā. Qui cū ꝓſtrat⁹ fuiſſet ille qui librū abſcōderat arreptus a diabolo ſuā maliciā ꝛ macharij innocētiā aliqs denunciauit. Orāte ꝓ eo beato machario eſt a demōe liberatus. Hec in vitaſpatrum.

¶ Quidā deſtruxit caulea duorum fratrum. Exem. ix.

ERant duo fratres monachi pariter in cellula ꝯmorātes quoꝝ humilitatē ⁊ penitētiā etiā multi de ſctis patribus collaudabant. Audiēs qdā ſctus vir volēs ꝓbare ſi verā pfectāqꝫ charitatē haberēt ac humilitatē venit ad viſitādū eos. Cūqꝫ cū gaudio ſuſcepiſſēt eū: ⁊ ex more cōpleſſent oratiōes ⁊ pſalmodiā: egreſſ⁹ foris cellulā vidit paruū hortū vbi ſibi olera faciebāt. Apphēſoqꝫ baculo cū toto ipetu cepit oīa olera cedēdo ꝯfrigere ita vt nihil oīno remaneret. Uidētes aūt ſupradicti frēs nihil penit⁹ dixerūt: ſꝫ nec vultū triſtē nec turbatū habentes: rurſus ingreſſi cellulā veſpertinas orationes ꝯplēdo adorātes deū dixerūt. Si pcipis dñe ibim⁹ ⁊ eū q̄ remāſit caulē coquētes guſtabim⁹: q2 iā hora eſt vt cibū ſumam⁹. Tunc ſenior adorauit eos dī. Grās ago ſaluatori nrō ieſu xpō: q2 video ſpm̄ ſctm̄ requieſcere in vobis. Etiā hortor ac moneo vos chariſſimi vt vſqꝫ in finē cuſtodiatis ſctē humilitatis ⁊ patiētie virtutē vt ipſa in regno celeſti vos ſublimes ⁊ magnos i cōſpectu dñi faciat apparere i ſctā ſctoꝝ. Hec i vitaſpatrū.

¶ Quidā pl⁹ ponderauit pctm̄ ꝓximi: ꝙ dānum ꝓpriū. Exemplum. x.

STephanus ſeruus dei cū die quadā meſſem quā manu ꝓpriam ſeuit deciſam ad aream deduxiſſet nihil ꝙ aliud cum diſcipulis ſuis ad totius anni ſtipendium hrēt: qdā malignitate cōmotus eā vbi erat incēdit. qđ qdā vidēs nūciauit ei ⁊ ꝯpatiēdo addidit dī. Ue ve pater: qđ cōtigit tibi. Cui ſtatim vultu ac mente placida rn̄dit. Ue ve qđ ꝯtigit illi q̄ hoc fecit? Nā q̄ mihi contigit quaſi nihil reputans dānum ſuum. ſed pctm̄ illius. hec Gregorius.

¶ Quidā dedit flagellū raptoribus. Exm̄. xi.

EXercitus gothoꝝ obuiāhēs libertinū verū ſctm̄ dei ſedētē in caballo q̄de caballo electo caballū eduxerūt: qb⁹ vir dei flagellū etiā obtulit dicēs. Tollite hoc vt iumētū ducere valeatis. Illis recedētibus: ⁊ calcaribus equū ipetentes vltra ꝓcedere nō valētes crediderūt ꝙ hoc ꝓpter ruinā quā viro dei fecerant acciderat: caballum ei reſtituerūt. Quo facto libere receſſerunt. hec Grego.

¶ Fures obliti ſunt ſacculum. Exemplū. xii.

UEnerunt aliqñ latrones in monaſteriū cuiuſdā ſenis ⁊ dixerūt. Oīa q̄ in tua cella ſunt tollere venim⁹. Et rn̄dit eis. Quātū vobis videt̄ filij tollite. Tulerūt ergo q̄cūqꝫ inuenerūt in cella: ⁊ abierūt: ⁊ obliti ſunt ſacculū qui tunc erat abſcōditus in cella. Senex ꝓſecutus eſt eos: clamās poſt eos dicens. Filij tollite qđ obliti eſtis in cella. Illi vero admirātes patientiā eius reuocati ad pniam reſtituerūt ei oīa dicētes. hic ē vere homo dei.

¶ Miles quidam vidit ſigna Iob in corpore ſuo. Exemplum. xiii.

ERat quidā miles in ſaxonia xp̄ianus nole: ſed tyrānus actione hic cum die quadā veſtibus nouis atqꝫ ſcarlaticis indutus in via equitaret ruſticū cū curru obuiā habuit. Cūqꝫ veſtimēta eius ex rotarum impulſu aſpergerent: ipſe vtpote miles ſupbus cōmot⁹ valde extracto gladio hoi pedē amputauit qui poſtea deo miſerāte de pctis ſuis doluit ⁊ in domo quadā ciſtercieñ. ordinis habitū regularē ſuſcepit. Nō multū poſt grauē incidēs infirmitatē Cūqꝫ quotidie mala a ſe cōmiſſa deplāgeret: ⁊ maxie abſciſionē iā dicti pedis infirmario ſe ꝯſolāti dicēs. Nō potero ꝯſolari niſi videro ſigna iob in corpore meo. Et ecce poſt dies paucos cicatricē ad inſtar fili coccinei cōtēplat⁹ eſt. circa talū ſuū in eodē loco vbi amputauerat pedē ruſtico: q̄ paulatim cepit cōputreſcere: ita. ſ. vt vermes de eo ſcaturiēt. Tūc replet⁹ gaudio ait. Nō de venia ſpero q2 ſigna iob i corpore meo video. Sicqꝫ in multa cordis ꝯtritiōe atqꝫ i grāꝝ actiōe morbo inualeſcēte ſpm̄ redidit. hec Ceſa.

¶ Exemplum. xiiii.

¶ Mulier qdā habuit bonā ancillā ⁊ poſtmodū petiuit ab epō aliam q̄ fuit litigioſa iſta plus placuit ſibi propter meritū patiētie. Require in diſci. de tempore. ſermo. lxvii. E.

¶ Exemplum. xv.

¶ Itē virgo caſta multa bona opa fecit ⁊ angelus dixit ei. ꝓpē ipatiētiā tuā dānaberis q̄ poſtmodū patiēs facta eſt vbi ſupra. clij. T.

¶ Impatientia.

¶ Dña iracunda quedā habuit ancillā probam cui chriſtus predicauit. Exemplū. xvi.

DOmina quedā frequēter audiuit ſermones ⁊ qñ ad domū rediȷt de eccl'ia: tūc frequēter fuit ipatientiſſima cū ancilla ſua q̄ erat ſatis deuota ⁊ litigabat cū ea ⁊ maledixit ei etiā ꝓ re minima ⁊ qñqꝫ ſine oī cā. Et ancilla vna vice petiuit dñā vt pmitteret eā trāſire ad eccleſiā ⁊ audire verbū dei: q2 famoſus pdicator habebat illa die pdicare ⁊ dña irato aīo dixit. Maneas in domo. Et cū manſiſſet in domo ⁊ magnū affectū ad vbū dei habuiſſet i coquina orauit dicēs. dñe ieſu xpē doce me facere volūtatē tuā ⁊ ſtatī xp̄s apparuit ei dī. Quid cupis rn̄dit. Libēt audirē vbū dei et xp̄s icepit pdicare ei dicēs. Serua hec tria ⁊ ſaluaberis i maledictiōib⁹ tace i tribulationib⁹ ⁊ aduerſitatib⁹ eſto patiēs noli reddere malū ꝓ malo ſꝫ bonū ꝓ malo. rn̄dit ipa. Libēter

faciã. Et ſic xp̄s euanuit. Et dū dn̄a iterū de eccl'ia redijt ſtatī ei maledixit: ⁊ ãcilla tacuit cui nec vnū verbū ei r̄ndit. Tūc dn̄a amplius mota cepit percutere: ancilla dixit ad ſeipaz. In paſſiōib⁹ ſis patiēs. dn̄a dixit. Quid loque ris? Ancilla r̄ndit. Melius ſeruaui ſermonez hodiernum factuz mihi ꝙ vos plures ſermo nes quos ꝑ ãnū audiuiſtis nec vos in aliquo emēdatis. Et ãcilla indicauit dn̄e ſue oīa ſibi facta ⁊ quō xp̄s ei p̄dicauit: quē ſermonē ipſa vſqꝫ ī finē vite ſuevult diligēter obſeruare ⁊ ſe ꝯm illū doctrinaz regere. Quo audito dn̄a in ſeipaz reuerſa poſtmodū ſēp patiēs ē effecta.

¶ Litigioſus miſere obijt. Exemplum. xvij.

Quidā a iuuētute fuit litigioſus ⁊ furi būdus: vt nec parētes ꝓprios ſuſtine ret qieſcere: ſꝫ cū oīb⁹ in domo ⁊ extra domū diſcordabat. Qui grauiter īfirmat⁹ eſt: ⁊ in agōe mortis poſit⁹ ſūpꝛ ecclīaſtic ſacris īdigne ſubito iter man⁹ aſtātiū clamās horri bilr̄ dixit. Surgite oēs arma accipite ⁊ iuua te me qꝛ oēs qs turbaui opponūt ſe mihi: ⁊ co nant me occidere. Nec mora euerſis terribilr̄ ocl'is clamãdo miſabilr̄ expirauit. Hec Guil.

¶ Ruſtici litigioſi. Exemplū. xviij.

Due gn̄atiōes ruſticoꝝ mortales inimi citias adinuicē exercebāt ⁊ hābebant duo capita duos. ſ. ruſticos nimis ela tos q̄ ſemꝑ noua bella ſuſcitabāt nullā pacez fieri ꝑmittētes. Diuino ergo nutu factum eſt vt ābo vna die morerēt. Et qꝛ deuota erāt ꝓ ꝓchia ſicut placuit dn̄o ꝑ illos diſſenſiōis malū oſtēdere voluit ⁊ ꝗre pene ſubijciāt auctores diſcordie. Mira res ⁊ inaudita cūctis q̄ aderāt vidētib⁹ corpora eorum dorſa vertūt ⁊ inuicē in ſepulchro capitib⁹ calcib⁹ ipſiſqꝫ dorſis taz ī petuoſe collidētib⁹ vt caballos īdomitos eſſe mares mox vnū extrahētes remoti⁹ ī alio tu mulo ſepelierūt: ⁊ facta eſt rixa eoꝝ mortuoꝝ cauſa pacis ⁊ cōcordie viuoꝝ. Hec ceſarius.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Archidiacōi aurelian̄. diſpēſator ex magna impatiētia cōmēdauit ſe demōib⁹: ⁊ eadē die miſerabiliter obijt. hoc q̄re ī diſcipulo de t̄pe ſer. xxx. F.

Itē q̄dā ex ſua īpatiētia dixit ad famulū ſuū veni diabole extrahe mihi calceos. ſ. xxxiij. S.

¶ Itē infirm⁹ q̄dā dixit in infirmitate ſua ex magna īpatiētia: o de⁹ tu priuaſti me corꝑe ⁊ ego priuabo te aīa ſer. cxxxiij. V.

¶ Itē mulier q̄dā retrorſuz ſaltauit de pelui dicēs ex īpatiētia mō ſalto de ꝑtāte dei in ꝑtā tem diaboli. ſer. cxxxvj. H.

¶ Itē mulier quedā ꝓpter iracūdiā ſuā dam nata eſt. xcv. N. Parentes.

¶ Pater ⁊ fili⁹ maledixerūt ſibi mutuo in in ferno. Exēplū. xix.

Quīt q̄dā ſcilꝫ vir q̄ deſiderabat videre penas dānatoꝝ ⁊ gloriā btōꝝ q̄ duct⁹ ad īfernū ab āgelo iter alias m̄tas pe nas vidit p̄rēz rixari cū filio ſuo. atqꝫ hec ſibi dicebat p̄r filio. Maledicta ſit hora in q̄ gēui te q̄d ꝓ te feci totū ſit maledictū qꝛ ꝑꝑ te fa ctus ſum viurari⁹ vt in ſcl'o abūdāti⁹ remane res ⁊ multa alia dicebat maledicēdo filio fili⁹ ecōuerſo dixit. Maledicta ſit hora in q̄ me ge nuiſti: qꝛ nō docuiſti me p̄cepta facere ꝑnitam nec alia bōa imo docebas me ſuꝑbire ī veſtib⁹ ⁊ ī morib⁹ ⁊ falſas vēditiōes ⁊ oꝑatiōes ⁊ ſic d̄ alijs: ⁊ nō me correxiſti d̄ malis factis meis: iō dānat⁹ ſuz ī iferno: tūc ait ille ſcilꝫ āgelo q̄ eū duxit. Malū ē videre iſta ⁊ audire. Tūc acce pit eū āgel⁹ ⁊ duxit eū ī ꝑadiſū vbi vidit p̄rēz ⁊ filiū ꝯgaudētes ⁊ dicebat fili⁹ p̄ri. P̄r bn̄dica ris a deo: qꝛ tu feciſti me l'ras addiſcere: tu me ad p̄dicationē ⁊ ad eccl'iā ſepi⁹ inuitaſti ⁊ me correxiſti cū exceſſi in aliq̄ ⁊ inſuꝑ multa bōa ⁊ ſalubria me docuiſti. ſ. p̄cepta dei deū time re ⁊ ip̄z ſuꝑ oīa diligere ⁊ oſtā iter v̄tutes ⁊ vi tia: ⁊ p̄miū v̄tutū ⁊ penā vitioꝝ ꝑꝑ q̄ ſaluaui aīaz meā. Et his ſilia dicebat p̄r econuerſo fi lio ⁊ multis bn̄dictiōib⁹ bn̄dixit filiū.

¶ De⁹ p̄ponēd⁹ ē oīb⁹ ꝯſāguineis. Exēm. xx.

Cum quidam amore propinquorum de tentus per hec a ſequela dn̄i eſſet impe ditus quadam vice volēs apponere re medium conuocauit eos ad conuiuium ⁊ in ter epulas rogauit vnum ex illis quē magis ſibi fidelem credebat pre ceteris vt ſi eum di ligeret digitū ſuū minimū in ignē ꝓ eo mitte ret ſed ille penam timens hoc facere renuit nec fidez quā ſimulauerat ei exhibuit ⁊ dein de ceteris oībus per ordinem vīr req̄ſitis idē qḋ in p̄mo etiā repit in aliis. Tūc ꝓpoſituz ſuū aperiēs oībus dixit ꝙ ſolūmodo ob amo rem eorum ſequela xp̄i retardatus eſſet: ſꝫ qꝛ fidē in eis nō inuenit ampli⁹ retardari nollet ⁊ qꝛ ipſi minimū mēbrū corporis noluerūt ꝓ eo ad horā exponere igni tranſitorio nec ip̄e totū corp⁹ ⁊ aīam ꝓ eis vellet igni perpetuo exponere. Et valedicēs illis oīa bona ſua de dit pauꝑibus: ⁊ quib⁹ tenebat oīa reſtituit et amplius fideliter deo ſeruiuit.

¶ Mater quedam pompoſe ornauit filiam. Exemplum. xxj.

Pater ⁊ mater habuerūt filiam que exē plo matris deuote deo ſeruiuit ⁊ in vir ginitate propoſuit manere. Pater iuſ ſit matrem vt ornaret filiam ſm curſum. Au di que timens maritum filiam veſtiuit pom poſe. Tūc angelus ex iuſſu dei apparuit ma tri dicens ei. Cur plus timuiſti virū ꝙ deum ornando filiam abſtraxiſti eam a xp̄o ⁊ appor taſti eam in mundo ideo infra quatuor ebdo

madas morieris ⁊ dānaberis niſi infra illud
tp̄s ꝟe penitueris ⁊ iſup iſta illi b: xp̄s oc̄s pue
ri tui morient ⁊ i penā man⁹ tue q̄b⁹ crines fi
lie tue adornaſti hodie icipiēs areſcere ꝙ to-
tū ſic factū ē ſꝫ ipſa verā pn̄iam nō egit et ſic
ipſa ⁊ pueri mortui sūt vt dc̄m̄ eſt ab angelo.

¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Pater q̄dā dixit ad filiū ſuū vt digitū po-
neret ad ignē dōec vnū Aue maria oraret. ſer
mo. xxvj.

¶ Itē q̄dā habuit duos filios ⁊ vn⁹ heremita
eſt fact⁹ ⁊ alter cū pater vſurario eſt dānatus
propter res iniuſtas. xxiiij.

¶ Itē miles q̄dā venit ad ſcalā in iferno pro-
pter iniuſtas res ⁊ fuit decimus in ordine de
iſta progenie. xxv. M.

¶ Itē pr̄ q̄dā dedit malū exēplū filio nec eūz
correxit qualiter poſtea momorderunt ſe in
inferno. xxiiij. P.

¶ Itē filius quidā ſub patibulo patri ampu
tauit naſum. xvj. F.

¶ Paſſio xp̄i.

¶ Quidā orauit Ieſu nazarene rex iudeorūz
miſerere mei. Exemplum. xxij.

Quidaz erat aſſuet⁹ quotiēs lectū intra
bat ⁊ quotiēs de eo ſurgebat depreca
bat vt ille q̄ eſt rex iudeoꝝ id eſt ꝯtitē-
tiū daret ei vt de hoc ſeculo migraret cū vera
ꝯfeſſiōe ſuoꝝ peccatoꝝ ⁊ dicebat illū titulūz
ieſu nazarene rex iudeoꝝ miſerere mei. Et cru
cē imprimēdo cū pollice ſup caput ſuū ⁊ ſup
faciē ⁊ pect⁹. Et totiēs p̄dicta v̄ba dicebat cō
cludēs ſemp̄ in fine. In noīe prīs ⁊ filij ⁊ ſpūſ
ſancti. Cū aūt deo pmittēte ſubitanea morte
preoccupatus eſſet ⁊ demones vellēt eū rape
re vir lucid⁹ eos ab eo fugauit. Et duceret eū
per medias tenebras ſubito diſparuit ⁊ vbi ſi-
gnum ſancte crucis imprimere conſueuerat
ſplēdor nimi⁹ egrediebat qui eū in medio te
nebris illuminabat. Cū aūt demones de abyſ
ſo deſcēderēt eū rapere volentes ſplēdor ille
ita eos terrebat ꝙ nō audebāt ei man⁹ impo
nere. Tūc p̄dict⁹ vir lucid⁹ ſubito a lōge cōp-
uit ⁊ accedēs dixit ei ꝙ ſummus iudex iꝫ eēt
cōdēnat⁹ ſcd̄m exigētiam peccatoꝝ ſuoꝝ: tn̄
ppter deuotionē quā habuerat circa ei⁹ paſ
ſionē ⁊ nomē ei⁹ ⁊ triūphalis tituli inuocatio
nē ⁊ cruciſ impſſionē parcebat ei volēs vt redi
ret ad vitā priſtinā ⁊ peccata ſua confiteret ⁊
vitā in meli⁹ emēdaret. Qđ factū eſt ⁊ lauda
biliter poſtmodum vixit ⁊ in dn̄o quieuit.

¶ Quidā honorauit quinqꝫ vulnera chriſti.

¶ Exemplum. xxiij.

Quidam homo multū dilexit deūz di
cēs cū btō Ber. O bone ieſu quō te in-
uenio cū gaudio: q̄ mr̄ tua btā virgo
maria vix te inuenit cum triſticia ⁊ dolore.
Ut ergo dominum inuenire poſſet ſalubriter
ob reuerētiam quinqꝫ vulnerum xp̄i quoti-
die dixit quinqꝫ Pater noſter ⁊ tot Aue maria
Et huic apparuit dominus et dedit ei de ſin
gulis. ſ. vulneribus mirā dulcedinem ita ꝙ
omnia gaudia mundi deſpexit ⁊ deo ſeruire
cepit ⁊ poſt mortē eum cū gaudio inuenit.

Honorauit q̄dā valde paſſionē xp̄i. Ex. xxiiij.

Frater theutonicus magna fame a
pueritia conſueuerat habere paſſio
nē chriſti et vulnera eius in magna
gna reuerentia amore ⁊ ſingulis die
b⁹ dicebat ad illa q̄nqꝫ vulnera. Adoram⁹ te
xp̄e ⁊ bn̄dicim⁹ tibi q̄ p̄ ſctā̄ꝫ crucē tuā rede
miſti mundū addēdo q̄nqꝫ venias ⁊ dicendo
tot Pr̄ noſter rogans xp̄m vt daret ſibi timo
rē ſuū pariter ⁊ amorēꝫ: Huic aūt ſicut ipſe po
ſtea narrauit viſibiliter apparuit xp̄s dans de
ſingulis vulnerib⁹ ſibi bibere mirā dulcedi-
nē. Qua pcepta mundi dulcedo et ſolatio
in amaritudinem eſt illi conuerſa. Hec in vit.

¶ Frater quidā in paraſceue ſenſit oēs pūctu
ras paſſionis xp̄i. ¶ Exēpluꝫ. xxv.

De quodam fratre iuuene theutonico
honeſto admodum deuoto narrauit
ſctē memorie mag̃r Iordanus ordinis
predicatorum ꝙ xp̄s dn̄s in die cene ipſuꝫ cōi
cauit: ⁊ in die paraſceues paſſionem totā ꝫ in
corpore ſuo ſenſit. Eratqꝫ mirum ꝙ dicebatur
illi vt ſe prepararet ad illam paſſionem et nemi
nem inferentem videbat: ſed tamen ſingulas
pūcturas ſentiebat. Hoc in vita ſp.

¶ Paſſio xp̄i incitat ad virtutes. Exēm. xxvj.

Qui deuote meditat paſſionem xp̄i vix
aut nunqꝫ poterit a diabolo ſuperari
Unde quidā bon⁹ homo ponēs ſe in
loco ſecreto recolebat ſicut ſciebat ⁊ poterat
q̄lr̄ xp̄s natus fuit in mūdo cōuerſat⁹ ⁊ mul-
ta turpia ⁊ opprobria pro nobis paſſus ⁊ tā-
dem mortē eius ⁊ alia hm̄oi ⁊ dicebat ꝙ ſibi
pfecerat plus ad bonū q̄ totū ꝙ alio faciebat
vnde Bon. Si vis homo vt de virtute in vir-
tutem: de gratia in gratiam: de bono in me-
lius proficias: quotidie nullo fatigatus impe
dimento q̄ntū potes deuotione pcurras ⁊ me
diteris dn̄i paſſionem.

¶ Lachryme paſſiōis xp̄i ſunt xp̄o dulciſſime
Exemplum. xxvij.

Uirgo quedam ad paſſionem xp̄i
habuit ſpecialem gratiam ⁊ de-
uotionem que ſtans ante imagi
nē beate Marie virginis habuit
Ieſum chriſtum crucifixum in ſinu. Et ipſa
virgo deuota in extaſim rapta deuote fleuit:
⁊ vidit puerum Ieſum qui lachrymas illius
virginis recepit in manus ſuas ⁊ perunxit ſe
cum ipſis pect⁹ ſuū ⁊ mater virgo Maria que
ſiuit Ieſu puero ſuo vtrum iſte lachryme

chꝛyme amoꝛis ſue paſſiōis ſ3 lachꝛyme ma-
gdalene fuerūt lachꝛyme ꝯtritiōis ⁊ amaritu
dinis ꝑ peccatis ſuis ꝓpꝛiis. ¶ Uirgo q̄dā vidit
Jeſum cruētatū in manib⁹. Exemplū.xxviij.

Uirgo q̄dā religioſa ſ3 adhuc in ſecula-
ri habitu poſita eſſet cuidā religioſo ⁊
⁊ deuoto viro retulit ꝙ ſaluatorē tru-
ce pēdētē cū cruētatis manib⁹ ſolebat videre
⁊ ex hmōi viſiōe ita ꝓfecit vt de dn̄i paſſiōe lo
qui vel cogitare nō potuit ſine lachꝛymis ſine
deuotione aut ſingulari contritione.

¶ Chꝛiſtus tinxit panē vulneri. Exē.xxix.

Miles q̄dā oꝛdinis ciſtercieñ. intrauit re
ligionē ⁊ poſtmodū de exitu oꝛdīs co-
gitauit. Et ipſi ſemi vigilāti xp̄s appa
ruit in foꝛma ꝑſonatiſſimi viri ⁊ q̄ſiuit q̄d ma
li hr̄et: rn̄dit ille doloꝛē coꝛdis habeo ⁊ defe-
ctū debilitatꝫ i mēbris ſuſtineo. Cui xp̄s groſ
ſuz panē oꝛdeaceū offerēs dixit. Surge ⁊ cōe-
de panē iſtū. Quē ille turbat⁹ intu⁹ ē. Quo in
quit panē iſtū ꝯſium comedā q̄ panē ſimilagi
neū mōaſterij mādncare nō poſſuz? Tūc dn̄s
Jeſus detecto lateꝛe vulneri pectoꝛꝫ ſāguīe ⁊
ſanie ꝯfluēti oꝛdeaceū panē admouit ⁊ tali ꝑ
fluuio madefactū iubet cōedere lāgueſcētez.
Mox ille cū hoꝛroꝛe mēbroꝝ ꝯſiſtēs. Heu inq̄t
dn̄e quo talē pollutū panē cōedebā q̄ mūduz
panē recuſabā? Et dn̄s ait. ꝓpter guſtu tētes
ſaltē quo ſapiat pāis iſte. Cūq3 ille diffugium
nō hr̄et ⁊ ſuſceptū panē tremebūd⁹ ſumeret ⁊
vix labijs attigiſſet ſēſit i pane ſup oēꝫ ſuaui
tatꝫ dulcoꝛē admirabilē. Quē hiāti q̄dē oꝛe cō
trectās totū ſubito cū mira auiditate cōedit.
Nec moꝛa dn̄o diſpēſante tētat⁹ ille ad ſe reuer
ſus ē ⁊ q̄d vidiſſet ſenſiſſetq3 ſincero coꝛde re-
tractās ab oī doloꝛe mētis ⁊ carnis tētatione
conualuit ⁊ in magna trāquillitate ſpūs vſq3
in finem ꝑmanſit. Hec Ceſarius.

¶ Martyꝛ habuit ſignum crucis in coꝛde.
Exemplum.xxx.

Quidā ſctūs cū duceret̄ ad martyꝛiū
interrogat⁹ a tyꝛāno q̄re xp̄iani cūz
hylaritate ad martyꝛiū accederent
rn̄dit. Quia ſignaculū crucis īpꝛeſſum
eſt in coꝛdib⁹ eoꝝ: ⁊ iō nō eſt mīꝝ ſi cū gaudio
xp̄z crucifixū imitāt̄? Rn̄dit tyꝛān⁹. Qō oꝛe di
cis ꝓbabo. Et fecit ſctm̄ ſecari ⁊ coꝛ ei⁹. ſcindi
in q̄ vt ſctūs ꝑdixit īpꝛeſſionē crucꝫ inuenit. Et
viſo miraculo tyꝛān⁹ fact⁹ eſt xp̄ianus.

¶ Cōuerſ⁹ habuit paſſionē xp̄i ꝑ lectiōe mēſe.
Exemplū.xxxj.

Quidā cōuerſus q̄dā die req̄ſitus
a pꝛioꝛe ſuo q̄d i mēſa cogitaret
eo ꝙ lectionem menſe non intel
ligeret rn̄dit. Ego lectionem op
timam habeo in menſa quando
māducare incipio cogito q̄r ꝑ me fili⁹ dei ſit
ab āgelo nūciat⁹ ⁊ i vtero ꝟgīs de ſpūſctō ꝯce
pt⁹ mēteq3 ꝑtractās ſic ꝑmū foliū voluo deīde
quo āgelis ꝯcinētib⁹ ſit nat⁹ ⁊ pānis inolut⁹ ⁊
in ꝑſepio reclinat⁹ ⁊ ecce ꝑlectū eſt ſcd̄z foliū.
In hūc modū ꝑcurro circūciſionē aduētū ma
goꝝ oblationē: i tēplo baptiſmū: ieiuniū: paſ
ſionē: reſurrectionē: aſcēſionē ſpūſſctī miſſio-
nē: tādēq3 extremū iudiciū. Et talis inq̄t ē le-
ctio mea quotidiana. cui⁹ finis eſt prandiū.

¶ De trib⁹ lr̄is ſcꝫ nigra rubea ⁊ candida.
Exemplū.xxxij.

Duo germāi vn⁹ cleric⁹ ⁊ alter laic⁹
fuerūt in q̄dā cenobio. Cū aūt cle
ric⁹ tp̄a legēdo ⁊ ſcribēdo deduce-
ret: q̄dā die cleric⁹ frēꝫ ſuū īterro-
gauit. ſ. laicū. Quomō ſumis tp̄s tuū
Qui rn̄dit. Tres lr̄as didici q̄s q̄tidie in coꝛde
meo reuoluo quaꝝ pꝛia eſt nigra. ſcd̄a rubea
tertia ꝟo cādida. Qui cū inq̄reret illaꝝ lr̄arūz
noīa rn̄dit. Pꝛia eſt pctōꝝ meoꝝ recoꝛdatio: q̄
tāq3 nigra ⁊ grauis ſarcina me toꝛquēt ⁊ cru
ciāt. Scd̄a eſt recoꝛdatio roſei ſanguinis redē
ptoꝛis mei quē in cruce ꝑ me miſero pctōꝛe ꝯ
dnq3 riuulis ſui coꝛpis fudit tā miſeri coꝛdit̄ ⁊
abūde. Tertia eſt deſideriū celeſtiū gaudioꝝ
⁊ eoꝝ q̄ ſequunt̄ in albis agnū quocūq3 ierit.
His auditis fr̄ frāt⁹ erubuit: ſumēs exēplum
de trib⁹ lr̄is frīs oēm ſuā ſciētiā q̄ſi nihil repu
tās ingemuit: ⁊ magis decetero vitam ſuam
in deuotione perfecit.

¶ Abbatiſſa q̄dā fecit ſibi paſſionē xp̄i legi in
agone. Exemplum.xxxiij.

Fuit quedā abbatiſſa amatrix ⁊ repara
trix diſcipline regularis tori⁹ ⁊ noꝛma
iuſtitie q̄ cū moꝛitura eēt paſſionē dn̄i
corā ſe legi faciebat. Cūq3 vētū fuiſſet ad illū
totū. In man⁹ tu. com. ſpī. me. ilico expirauit.
Que cū poſt moꝛtē ei⁹ cuidā ſctimoniali appa
ruiſſet: ⁊ illa de ſtatu ei⁹ ſciſcitaret̄: ait ſtatim
in ipa hoꝛa q̄ aīa mea de coꝛpe egreſſa ē euo
lauit ad celū. Aliq3 ſoroꝛi ſtāti i oꝛōne appa
rēs in ſpera. ⁊ ſciſcitāti de ſtatu ſuo ait canen
do ꝟſicnlū illū daunticū. Sicut audiuim⁹ ita
vidim⁹ in ciuitate dn̄i ꝟtutū. Nihil aliud lo-
quēs oculis ſoroꝛis ſubtracta eſt. Hec Ceſar.

¶ Clerico criminoſo chꝛiſt⁹ obiecit paſſionē
ſuam. Exemplū.xxxiiij.

Paſſio xp̄i a pctis reuocat. Vn̄ q̄daꝫ
cleric⁹ vitijs carnis ſupatus cōtē-
debat agere pniam cui xp̄s crucifi
xus apparuit ſua vulnera oſtendē
do dicens. O nequiſſime: cur non attendis q̄
pro te paſſus ſum? Cur pꝛeponis tui capitis
oꝛnamenta coꝛonationi mee: tua mutatoꝛia
veſtium mee nuditati: tuas cantilenas meis
ſuſpirijs ⁊ plancitbus? Cur tuam burſam et
zonam meo lateri lanceato: tuas cirothecas

⁊ aurea calcaria clauis manuū ⁊ pedū meoꝝ. tuos cachinnos ⁊ riſus fletib⁹ meis? Neceſſe ē ei vt dedit⁹ delitijs oſtēnēdo mea vulnera. ⁊ tā dem morte eterna vulnereris.

¶ Iuueni oſtēdit xp̄s man⁹ ⁊ lat⁹. Exē. xxxv.

Iuuenis quidā religioſus mala intēcio ne intrauit rubetum vbi erāt infames mulieres cui occurrit diabolus dicens quo vellet ire. Qui dicit ſibi ſuā intē[illegible]iones. Cui diabolus. Uade ante me: qꝛ bene tibi ſol uam tuo tpe. Qui cū intraſſet vlterius: occur rit ſibi xp̄s in habitu cuiuſdā monachi: ⁊ quo tēderet reqſiuit: appellās eū filiū ⁊ dixit iuue nis. Uos nō eſtis pr̄ me⁹. cui monach⁹. Certe tu es fili⁹ me⁹. Rn̄dit cū indignatiōe ꝙ nō eēt fili⁹ ei⁹. Cui monach⁹ apta cappa oſtēdit eiꝫ man⁹ ⁊ latus q̄ ambe erāt cruētate: ſicut apō crucifixū ſolet depingi. Credis ergo ꝙ ſuꝫ pr̄ tuus? Qui exclamauit dicēs. Dn̄s me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. Tūc dixit ei xp̄s. vade ꝯftere: qꝛ ille q̇ ti bi occurrebat an̄ rubetū eſt diabol⁹: ⁊ expec tat te quo tibi frāgat collū tuū. Quidū exiſſet de ſilua cū ꝓpoſito ꝯfitendi: diabol⁹ eū nō co gnouit. Et ille interrogauit diabolū dicens. quē tu expectas. Cui diabol⁹. Certe tu nō es Iſte erat tot⁹ noſter: ⁊ mihi data fuit ptās ſu per eum vt ipſum occiderēꝫ: tu vero alter es. Qui intelligens dei miam circa ſe factam in trans clauſtrum confeſſus eſt et ſic in bono vitam finiuit.

¶ Apoſtatā xp̄s ꝑ oſtēſionē vulneꝝ reuoca uit. Exemplum. xxxvi.

Iuuenis quidam religionē intrās qui in ſeculo fuerat delicate nutritus et iō vitā auſterā ſue religionis vix ſuſtinere poterat. Panis em̄ erat niger ⁊ dur⁹ ⁊ vinum acre ⁊ difficilia ⁊ grauia videbant̄ ſibi oia q̄ fuerūt ordinis: ⁊ ideo petiuit a ſuo p̄lato licē tiā recedendi dicens ſe non poſſe pati ordinē cui dixit prelatus qui erat vir diſcret⁹. Fra ter vos nō poteſtis recedere qꝛ ꝓfeſſus eſtis in religiōe iſta: ſed habete ꝯfidentiā ⁊ fiduciā in deo: ⁊ rogate eum vt poſſitis cum alijs ſu ſtinere qꝛ fortaſſis diaboli tentatio eſt. Ille acquieuit breui tpe: ⁊ iterū tentatus eſt. Et mutato habitu iuit ad ſeculū. Cui eunti ſuā viā apparuit xp̄s in ſpecie cuiuſdā iuuenis: ⁊ ſequebat̄ eum per viam eandem. Ille autem feſtinabat quaſi deſperatus neſciens quo de beret ire. Xp̄s aūt ſequens eum clamabat ex pecta me. Ille aūt amplius currebat tūc dn̄s vocauit eum noīe ꝓprio dicēs ei taliter. Fra ter expecta me: ⁊ ibo tecum. Tunc frat⁹ ille qꝛ vocabat̄ frater ⁊ verecundabat̄ ſimul ad miratus quis ei dixiſſet nomen ſuū. ⁊ ꝙ erat monachus: fortius cepit currere: ⁊ xp̄s altius cepit clamare. Tandem tedio victus expecta uit eū. Et cum xp̄s quęſiuiſſet ab eo quo iret: rn̄ dit. Quid ad te? ego vado iāꝫ viā meā vbi ha beo facere ſicut ⁊ tu. tādē ꝑcib⁹ vict⁹ dixit ei ꝙ religionē ſuā dimiſerat ⁊ ibat ad ſeculū. Tūc xp̄s eleuās veſtē ⁊ brachiū: lat⁹ diſcooꝑuit: et vidit ex vulnere lateris xp̄i ſanguinē effluere ⁊ dixit. Reuertere in locū tuū: ⁊ qn̄ inueniſes panē nimis durū ⁊ alia tibi grauia. intinge in lat⁹ illud: ⁊ erit tibi totū ſuaue. Tūc ille rediit ⁊ poſtea ſancte vixit. vn̄ Gre. Si paſſio xp̄i ad memoriā reducitur: nihil eſt qđ nō equo aīo tolleretur.

¶ Paſſio xp̄i liberat a tentatione carnis. Exemplum. xxxvij.

Erat quidam religioſus vir qui frequen ter grauiter tentabat̄ de pctō carnis tā dem vidēs ſe non poſſe durare. venit ad ima ginē crucifixi ad quā ſepe venerat rogās xp̄ꝫ vt eum vellet ab hac tētatiōe liberare ⁊ dixit crucifixo ꝙ niſi cito liberaret eū: dimiſſis veſti bus religioſis iret ad ſeculū ⁊ ſuā ꝯcupiſcētiā ſatiaret ſicut alij miſeri q̇ ſunt in ſeculo. Poſt ꝙ̄ hoc dixerat nocte ſequēti ġuiſſime tētat⁹ ē: ⁊ tñ mane cū fletu flexis genib⁹ dicebat. Ecce veſtes tue qꝛ ꝓ nullo p̄cio in eis pctm̄ cōmit terē: ſꝫ poſtq̄ tu nō vis me iuuare: exuo me. Tunc exuit ſe vſq̄ ad vltimā veſtē ⁊ totū po ſuit ad pedes crucifixi. Tūc crucifix⁹ vocans eum noīe ꝓprio dixit ei. Frater reſpice veſtes meas: qꝛ an̄q̄ ꝑ hāc tētatiōnē te exire ꝑmitte rē potius ītez deſcēderē ſi neceſſe eēt: ⁊ ꝓ te libe rādo mortē iteꝝ ſuſtinerē: tūc ille rn̄dens dixit ei. Dn̄e poſtq̄ tu me vis iuuare ⁊ ego pri⁹ per mitterē me ſuſpēdi q̄ te peccādo mortalr̄ of fenderē ſcientēr. Et ita tūc a tētatiōe liberat⁹ ē ꝙ nūq̄ poſtmodū ſenſit in carne talē grauem tētatiōnē ⁊ ꝯcupiſcētiā. Ex hoc apparet q̄tū eſt bn̄ficiū dn̄ice paſſiōis: quo a morte perpe tua liberati ſum⁹: ⁊ adhuc quotidie a pctō et tētatione liberemur. Gre. Nihil adeo reſiſtit iaculis diabolice ſuggeſtiōis: q̄ frequēs medi tatio dominice paſſionis.

¶ Cleric⁹ lubric⁹ poſt oſtēſionem vulneꝝ reli gionem intrauit. Exemplum. xxxviij.

Fuit q̇dam cleric⁹ lubric⁹ ⁊ immūde vite qui quotidie ꝓponebat ꝯuertere ſe et agere pnīam: ⁊ tūc ſemꝑ differebat et tardebat: cui apparuit dn̄s in forma in qua crucifixus fuit in viſione oſtendens ei vulne ra ⁊ ſanguinē dī. Uide q̇d pro pctis tuis paſ ſus ſum in corpore meo: te ⁊ alios pctōres ad vocandū: monēdum: ⁊ a pctis ſoluēdū. reuer tere ad me ⁊ ego ſuſcipiam te. Propter quā viſionem motus intrauit religionem: et ſan cte vixit.

¶ Paſſio xp̄i liberauit puellā a tētatiōe car nis. Exemplum. xxxix.

Puella quedā nobilis in amore cuiuſdā iuuenis p multos annos miro demonum ſtimulabat inſultu: ⁊ tādē a deo grauiter tētata eſt: vt ſomnū ⁊ etiā cibi pderet appetitū. Accidit nocte quadā vt tāto demonū ageret impulſu: vt lucueniēte aurora ſurgere cogitaret: ⁊ clā adire iuuenē q in vicino morabat. Nec mora vt oculos aperuit vidit xp̄m q̄ſi plagis recētib⁹ crucifixū leni ſermone ſibi dicētē voce p̄ſna. Me diligas: q2 ſū formoſus: bon⁹: dulcio: ⁊ gſoſus. Hec vt dixit repēte diſparuit: ⁊ puellā i oī pace ⁊ gaudio ⁊ grat̄ꝝ actiōe ab oī tētatiōe liberā dereliquit: hec Guil. ❡ Sanctimonialis inuenit chriſtū crucifixum in ianuis. Exemplum .xl.

Quedam puella ſanctimonialis virgo a quodā clerico verbis luxurioſis ſtimulata intantū ſuccēſa eſt: q promitteret ſibi q dicto cōpletorio veniret ad locuʒ cōdictū (erat enim cuſtos eccleſie) Dicto completorio cū pueni⁹ aſcēdiſſet dormitoriū ⁊ illa exire vellet de oratorio: in ipſo oſtio xp̄m cū manib⁹ i cruce expāſis ſtare ꝯſpexit. Cui cū egreſſus nō pateret per oſtiū qḋ petebat: ad oſtiū qḋ erat in oppoſito cucurrit. Ita ſuccēſa fuerat in amore clerici: vt pene nihil aduerteret qḋ circa ſe diuinit⁹ ageret. Quid plura? Oēs ianuas adit: crucifixū in oībꝫ inuenit. Tūc primū ad ſe reuerſa ⁊ tertia dixit. Forte voluntas dei eſt vt hinc vadā. ſolita fuerat eadē virgo ſingulis diebus ſpecialē quādaꝫ orōnē dicere de paſſione xp̄i quā dn̄s in tāto periculo remunerauit viſione tam vtili: Que tremēs an ymaginē bte dei genitricis ſe proſtrauit: de petō ſuo veniā poſtulāſ. A qua cū ymago faciē vteret ⁊ illa obnoxius ſupplicaret ppi⁹ accedēs ymago manu maxillā eius percuſſit dicens. Qua via tu ſatias vade in dormitoriū tuū. Tā fortis erat alapa vt in terrā ruens ſic iaceret vſqꝫ ad tp̄s matutinale. Cūqꝫ ſigna in dormitorio pulſarēt: ⁊ illa in oratorio nō pulſaret putantes eā eſſe in orōne vel preſſaꝫ ſopore intrātes eccleſiā: ⁊ multo defectu eā reperiētes. poſtqꝫ refocillata loqui potuit: oīa q circa ſe geſta ſunt ad honorē dei et beate ꝟginis cōſororib⁹ ſuis recitauit: lꝫ grauis eſſet alapa: proſſus tn̄ a tētatione p illaꝫ ſuit liberata. hec Ceſarius. ❡ Quidā mutilauerunt ymaginem crucifixi. Exemplum .xli.

Quodam tēpore inter duas cognationes militū graues inimicitie orte ſūt vt ſe inuicem capcrēt ⁊ occiderēt. Die igit̄ quodā plures vni⁹ partis cū veniſſent i eccliam cuiuſdā ville aduerſe pti p quādā vetulā pditi ſunt. Dederat ei eis ſignuꝫ dicēs. Qū intrauerīt nolā trahā. Qḋ cum feciſſet ecclesiā cū multitudine armatoꝝ ingreſſi ſuper omnes irruerūt. Quo viſo illi arreptis ſacris imaginib⁹ gladijs oppoſuerūt ſperātes aſibi illarū bn̄ficio parci debere. Percuſſores vero nullū ſacro loco exhibētes honorē: nullāqꝫ ſacris ymaginib⁹ reuerētiā: ita hoſtiū cruorē ſitiebāt: vt prīmagines oppoſitas mutilarent: ipſiqꝫ crucifixo brachia p̄ſcinderēt: ⁊ octo milites in eccl̄ia trucidarent. Qḋ ſacrilegiū ſatis dure vindicatū eſt. Nā i breui tp̄e ab occiſoꝝ cōſanguineis accidentiū nūeroſa multitudo ſic gladio deleta eſt vt vix duo ſupeſſent. Uetula vero q illos prodiderat tempore meſſio nimio aeris calore ſuffocata ē. hec Ceſ. ❡ Baliſtari⁹ qdā vulnerauit ymaginē xp̄i. Ex .xlij.

Tempore diſcordie inter ottonē philippūqꝫ principalis in quodā oratoriū ſatis curioſe ſe ad ꝯuerſationē trāſtulit. Quo cognito qdā potēa ex pte aduerſa ad expugnādum illud arietes machinaſqꝫ applicuit. Illi q̄ deintus erāt ymaginē crucifixi ligneā extra hoſtes in quādā feneſtrā poſuerūt: ſperātes q ob ill⁹ venerationē a loco pcerēt. Qdā vero de baliſtarijs de cruce nō curās: immo iocāt illā indignat⁹ telū miſit ⁊ ſacrā ymaginē in brachio pfunde vulnerauit mox mirūꝫ in modum antiqua renouant miracula: ⁊ ad inſtar vene humane ſanguis de loco vulneris cepit ſtillare: adhuc eni vulnus ſanguis ſtigmata illic oſtēdunt. Timore igit̄ tāti miraculi p̄uicti q vir q in exercitu ecclīā inuaſerat cruce ſigna⁹ eſt: ⁊ pniam egit Semel eni adhuc mortalis i terris crucifix⁹ atqꝫ lāceat⁹ eſt: ⁊ tn̄ quotidie a malis ſedēs ad dexterā pris ſe crucifigi p pphetā cōqueri dicēs. Et me crucifigitis. Hec Ceſa. ❡ Quidā ꝓpter camiſiā vulnerauit crucifixū. Exemplum .xliij.

Cum eodē tp̄e otto cōtra philippū aſcēderet cū exercitu ſatellitib⁹ eius quādā ecclīā intrātibus vnus ex illis crucifixū in eminēti loco poſitū recēter lineā ⁊ cū multo ſtudio acceſſit ⁊ rapuit quē cum manu attingere nō poterat lācea niſus eſt extrahere ⁊ q2 firmiter ymagini anneja fuit in diuerſis locis illā pupugit. Dn̄s ieſus xp̄s vere vt ſibi factū oſtēderet qḋ ei⁹ ymagini iniurie vl̄ ꝯtēptus irrogat̄ egit ſua potētia vt de ſingulis pſetiōib⁹ ſanguis emanaret Semel eni adhuc i terris mortalis crucifix⁹ atqꝫ lācea ſus ē: nūc ſedēs ad dexteraꝫ pris quotidie a malis hoīb⁹ crucifigit ⁊ dehoneſtat. vn̄ apls. Rurſuꝫ crucifigētes filiū dei. hec Guil. in lib. de apib⁹. ❡ Iudei vulnerauerūt ymaginem Ieſu chriſti. Exemplum .xliiij.

Apud ſiritam in ciuitate berith quidā chriſtianus ſub annua pēſione hoſpitiū habēs ymaginem

crucifixi iuxta lectū in pariete affixerat: ⁊ ibi oꝛones ſuas ꝯtinue faciebat. Poſt annū vo aliā domū locauit ⁊ ymaginē ex obliuiōe derelīquit. Quidā aūt iudeꝰ ꝑdictā domū ꝯduxit ⁊ die quadā aliū iudeū de ſuis tribulibꝰ ad ꝯuiuiū inuitauit. Inter epulas aūt ille q̄ inuitatꝰ fuerat caſu circūſpiciēs ymaginem xp̄i infixā parieti cōtuet: ⁊ in illū q̄ ſe inuitauerat ita fremēs eſt effectꝰ cur ymaginē ieſu nazareni tenere auderet cōminaſ. Ille aūt q̄ dictā ymaginē adhuc nō vidiſſet iuramētis quibꝰ poterat affirmabat ⁊ illā de q̄ dicebat ymaginē penitꝰ ignoꝛabat. Tūc ille placatū ſe ſimulās valefecit: ⁊ ad pꝛincipes ſue gētis abiēs illud qḋ viderat referuauit. Iudei ergo cōgregati ad domū eiꝰ venerūt: ⁊ viſa ymagine illū ꝯtumelijs durīs afficiūt: ⁊ extra ſynagogā ſemiuiuū ꝓijciūt. Imaginē vo pedibꝰ cōculcātes cūcta oppꝛobꝛia dn̄ice paſſiōis renouauerūt. Cū vo latꝰ lācea pfoꝛaſſent ꝓtinus ſanguis ⁊ aq̄ vbertiꝫ exiuit: ⁊ ſuppoſitū vas īpleuit. Stupefacti iudei ſanguinē illuꝫ ad ſynagogā detulerūt ⁊ oēs infirmi ex ipſo inūcti ꝓtinus ſanati ſunt. Tūc iudei epō oīa narrātes ꝑ oꝛdinē baptiſmū ⁊ fidē xp̄i vnanimiter ſuſceperūt. Epūs aūt ſanguinē īampullis criſtallinis ⁊ vitreis cōſeruauit. Xp̄ianuꝫ etiā ad ſe acceriſri fecit et q̄s tā pulchrā cōpoſuerat ymaginē inquiſiuit. At ille dixit. Nicodemus eā cōpoſuit. Qui moꝛiēs dedit gamalieli gamaliel thadeo thadeus iacob. iacobꝰ ſymoni ille dereliq̄t in hieruſalē vſq̄ ad excidiū vrbis. Tūc oēs iudei ſynagogas in eccleſias ꝯſecrauerūt ꝓpter iſtud miraculū. Vn̄ ⁊ rome ꝯſecrata eſt eccl'ia in honoꝛe ſaluatoꝛis vbi ampulla cū illo ſanguine reſeruaſ. Hec vgo de ſctō victoꝛe. ¶ Iudeus q̄dā ymaginē xp̄i in gutture ꝑcuſſit. Exemplū. xlv.

Apud cōſtantinopolim iudeus q̄dā eccleſiā ſophie intrauit ⁊ quādā ymaginē xp̄i ibidē conſpexit: qui ſe ſolū conſiderans gladiū arripuit ⁊ mox in gutture effigiē xp̄i percuſſit ſtatimq̄ȝ inde ſanguis exiuit ⁊ iudei faciē ⁊ totū caput aſperſit. Qui grauiter territꝰ ymaginē accepit: eāq̄ȝ in puteum ꝓijciēs aufugit. Quidā aūt xp̄ianꝰ eidē obuiauit ſibiq̄ȝ dixit. Vn̄ venis iudee aliquem holeꝫ occidiſti: Et ille. Falſuꝫ dicis. Cui rurſus vere homicidiuꝫ ꝑpetraſti ⁊ tō ſanguine aſperſus es. Cui iudeus. Vere deꝰ xp̄ianoꝝ verus deus ē. ⁊ fides eiꝰ firma ꝑ oīa cōpꝛobatur nequaq̄ȝ eīn ꝑcuſſi holem ſed ymaginē: ⁊ cōtinuo ſanguis de ipſiꝰ gutture emanauit. Duxit aūt iudeus illū holeꝫ ad puteū ⁊ inde ſanctā ymaginē extraxerūt. Plaga aūt ī gutture ymaginis xp̄i vt ferē adhuc cernit: ⁊ iudeus continuo bonus chꝛiſtianus efficitur.

¶ Iudei in paraſceue cereā ymaginē chꝛiſti vulnerauerunt. Exemplum. xlvi.

Cum iudei in quadam ciuitate feciſſent in paraſceue ymaginem chꝛiſti cereaꝫ ⁊ eam clauis cruci affixiſſentq̄ȝ lancea perfoꝛaſſent apparens beata virgo conquerens chꝛiſtianis de hoc q̄re ſuſtinerent q̄ adhuc in illa vrbe iudei filiū ipſiꝰ crucifigerēt. Chꝛiſtiani aūt domos iudeoꝝ penetrantes et eos capiētes inuenerūt ymaginē ⁊ eius vulnera cruētata quo viſo miraculo multi iudei ſunt ad fidē conuerſi. ¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Heremita cui apparuit chꝛiſtus ieſus habens crucem auream ſuper ſcapulas ſuas. hoc quere in diſcipulo de tpe. ſer. xlviij. D.

Itē latro q̄dā vnū pr̄ nr̄ dixit ante crucifixū ⁊ ſic occiſus eſt ⁊ ad celū euolauit. ſer. xlix. R.

Itē quidā in agone adaptauit pctā mēbꝛoꝝ ſuoꝝum ad paſſionem chꝛiſti. ſer. xlviij. L.

Item monachus quidam pertranſeūdo crucifixum quam iuſtam multi quando anima tua egreſſa eſt de coꝛpoꝛe tuo. ſer. xlix. y.

Itē iuuenis quidā pꝛimitꝰ nō habuit dulcedinē in paſſionē xp̄i ⁊ ſemel amplexatus ē eū chꝛiſtus tūc poſtmodū ſenſit mirā dulcedinē in memoꝛia paſſionis xp̄i. ibidem. ſer. xlix. ȝ.

Itē quidā de nocte ſemper ſurrexit di. O dn̄e ieſū xp̄e nullus iam tibi cōpatitur. ſer. xlv. D

Itē q̄dā dānari debuit ſȝ paſſionē xp̄i dilexit iō reuixit ⁊ penituit. hoc q̄re ibidē ꝯ. xlv. D.

Itē mulier q̄daꝫ paſſionē xp̄i diligēs obijt in partu ī die paraſceues ⁊ ſtatiꝫ euolauit ad celū poſt egreſſionē aīe a coꝛpoꝛe q̄re. ſer. lxj. C.

Itē nouitiꝰ q̄dā voluit exire oꝛdinē minoꝝ et redire ad ſclm ⁊ xp̄s apparuit ei ⁊ oſtendit ei vulnera ⁊ q̄uo illi vulnerāt xp̄m q̄ hn̄t voluntatē malam peccandi. P.

¶ Pauperes.

¶ Arſenius gaudebat q̄ eleemoſynā recipiebat. Exemplum. xlvij.

Beatus arſenius qui cū magnus fuiſſet in curia imperiali factus eſt religiſus ⁊ adeo paup q̄ opoꝛteret eum querere eleemoſynam gloꝛiās in domino dixit. Gratias ago tibi dn̄e ieſu chꝛiſte: q2 ad hoc deueni vt eleemoſynam in tuo nomine queſiui. O q̄ꝫ modo gloꝛiatur in celis diuitijs celeſtibꝰ ad quas per paupertates deuenit. hoc in vitiſ.

¶ Diogenes dolium habuit pro domo ſua. Exemplum. xlviij.

Diogenes relictis omnibus panē habuit pro cellario clauē pro ſuſtentatione coꝛpoꝛis ⁊ mēbꝛoꝝ ſenſiū a quolibet petens ⁊ accipiēs cibū. Cūq̄ȝ ſic toꝛqueretur in dolio gloꝛiabaſ ſe domum habere volubilē ⁊ ſe cū tpibꝰ cōmutātem frigoꝛe enim ſe ver-

tebat ad meridie̅ eſtate ad ſepte̅trione̅ ⁊ vbicu̅qꝫ ſe ſol verteret ⁊ diogenes ſi̅r vertebat. Cu̅ ſolu̅ ſibi reſſeruaſſet vas ligneu̅ ad bibendu̅ vidit pueru̅ co̅caua manu bibe̅te̅. Qui ſtatim eliſit vas ſuu̅ dice̅s. Neſciebā ego ꝙ natura poculu̅ habebat. Narrat e̅t de eo valerius ꝙ cu̅ q̄dā die ſederet ad ſole̅. Alexander magn⁹ venie̅s ad vide̅du̅ eu̅ hortat⁹ e̅ vt ab eo peteret q̄cq̄d vellet: mox inquit. A te nihil peto niſi ſoli mihi no̅ obſtes: vn̄ merito dixit. Seneca ꝙ pote̅tior fuit Alexādro oia poſſide̅te: qꝛ plus erat qđ ille nolet accipe q̄ qđ ille poſſet ꝯferre. ¶ In morte diuites obiiciu̅tur ⁊ pauperes exaltantur. Exemplum. xlix.

Diuites inane glorіantes ſunt ſimiles accipitri q̄ multu̅ in vita ſua extollit̄ ⁊ palpatur ⁊ honorifice ſup manu̅ portatur ⁊ ſup perticā eleuat̄: ſed mortuus in lutu̅ proiicit̄ ⁊ in ſterquilіniu̅ canibus ⁊ auibus ad deuorādu̅. Eco̅tra galline ⁊ anſeres i vita ſua vilipendunt̄ ⁊ victu̅ ſuu̅ in vita vndiqꝫ cu̅ labore magno acquiru̅t repellunt̄ ⁊ percutiuntur: ſꝫ in fine multa cura preparant̄ ⁊ honorifice ad me̅ſam regis deportant̄: ſic etiā e̅ de diuitibus ⁊ glorioſis huius ſeculi: nam in ꝑͥtibꝰ paſcunt̄ colunt̄ ⁊ honorant̄: ſed in fine in ſterquilіniu̅ eoꝝ corpora ꝓiiciunt̄ ⁊ aīe eorūꝫ demonibꝰ deuorāde tradunt̄. De quibꝰ legit̄ Deuorabu̅t au̅t eos aue̅ mortis amariſſimo. Econtra pauperes abiecti in fine ad me̅ſam ſummi regis honorifice deportantur.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Petrus theloneari⁹ q̄ primo parcus fuit ⁊ poſtmodu̅ fecit ſeipſum vendere ⁊ preciu̅ dare in eleemoſynas pauperu̅. Hoc quere in diſcipulo de tp̄e. ſer. lxxxi. ¶ Pax.

¶ Uirgo pacifica ſtatim poſt obitum celum intrauit. ¶ Exemplum. l.

Quedam nobilis puella pacem habuit cum deo: ſꝫ ſibi a peris venialibꝰ non poſſet cauere: tn̄ deu̅ poſt baptiſmum mortalibus peccatis nu̅q̄ offendit ⁊ pace̅ cu̅ oībus habebat. Nullu̅ turbauit nullu̅ leſit nullu̅ moleſtauit. Et propter hāc pace̅ quam firmiter in ſe tenuit quo ad deu̅: ⁊ quo ad ſe ⁊ quo ad proximos: deus ſibi hāc grām fecit ꝙ angeli eius aīam cu̅ dulciſſimo gaudio cunctis audientibus ad gaudia eterna ⁊ pacem eternā deduxerunt. Qui ergo vult ſaluari pacem quā nobis xp̄s reliquit pro teſtamento ſeruare dꝫ. Vn̄ xp̄s Joan. xiiii. Pacem meā do vobis: pace̅ meā relinquo vobis ⁊c.

¶ Item duabus nuribus que ſimul habitabant in domo in bona pace ⁊ ſimiles fueru̅t ſancto machario. Hoc quere ante. M. xi.

¶ Duo erāt fratres in heremo quos diabolꝰ nitebatur ad diſcordiā ꝓuocare. Exe̅plu̅. li.

Erant duo fr̄es ſm̄ carne̅ germani: veru̅ tn̄ vterqꝫ in ſpirituali ꝓpoſito monachi exiſte̅tes. Inſidiabat̄ au̅t eis malignus ſp̄us vt quocu̅qꝫ mo̅ ſeparet eos ab inuicem. Quadā au̅t die ad veſpeꝝ ſm̄ co̅ſuetudinem ille iunior fr̄ acce̅de̅s lucernā poſuit ſup cāde labru̅. Facie̅te̅ au̅t malitiā demonu̅ ruit cāde labru̅ ⁊ extincta eſt lucerna. ꝑ hāc occaſionē inſidiabat̄ eis diabolꝰ vt eos i lite̅ acce̅deret. ſurge̅ſqꝫ ſenior fr̄ cepit ꝑcutere cu̅ furore ſr̄eꝫ ſuu̅. Ille v̄o ꝓſtratꝰ in terrā deprecabat̄ fr̄em ſuu̅ di. Magnanimꝰ eſto dn̄e ⁊ ego rurſus incе̅dā lucernā ergo qꝛ no̅ r̄ndit ei turbule̅tum v̄bu̅ malignꝰ ſp̄us co̅fuſus ſtatim receſſit ab eis ⁊ ꝑge̅s eade̅ nocte nu̅ciauit ꝑncipi demonioꝝ di. Qm̄ ꝑꝑ hu̅ilitate̅ illiꝰ monachi q̄ proſtratꝰ in terrā veniā poſtulabat a fr̄e ſuo non ꝑualui in eis: vide̅ſqꝫ deꝰ hu̅ilitate̅ ⁊ volu̅tate̅ huiꝰ monachi effudit ſup eu̅ grām ſuā ⁊ ego ſentio me valde torq̄ri atqꝫ cruciari qm̄ no̅ ꝑualui ſepari eos ab inuice̅. Hec ergo oia v̄ba audie̅s ydoloꝝ ſacerdos q̄ ibi ꝯmāebat ꝯpu̅ctu̅ e̅ cor eiꝰ i timore ⁊ amore dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i ꝯſiderās e̅t q̄ magna ſeductio ⁊ ꝑditio aīaru̅ eſt cultꝰ ydoloꝝ. relinque̅s oia ſtatim ⁊ feſtinā ter ad ſc̄tos p̄res ad monaſteriu̅ ꝑrexit ⁊ retulit eis hec oia q̄ ꝑ malitiā demo̅es iter ſe loq̄bant̄. Cu̅qꝫ monitis ſecularibꝰ iſtruxiſſe̅t eu̅ ſc̄i p̄res de doctria dn̄i ſaluatoris baptizatꝰ eſt ⁊ ſc̄i ꝓpoſiti monachoꝝ vitā arripuit ⁊ ad iuuāte ⁊ cooperāte grā dn̄i factꝰ e̅ ꝓbatiſſimꝰ monachꝰ tn̄qꝫ vulneratꝰ e̅ ⁊ tenuit hu̅ilitatis v̄tute̅ vt oe̅s hu̅ilitate̅ eiꝰ mirare̅t. Dicebat ei ꝙ oe̅m v̄tute̅ aduerſarioꝝ nr̄oꝝ demo̅tu̅ hu̅ilitatis ſoluit ire̅tio. deniqꝫ ⁊ dn̄s nr̄ Jeſus xp̄s ꝑ hu̅ilitate̅ triu̅phauit: diabolu̅ ⁊ oe̅ꝫ eiꝰ v̄tute̅ ꝯtriuit. Addebat e̅t dice̅s qꝛ freque̅ter audiſſet demo̅es iter ſe loque̅tes: qꝛ qn̄ ad iracu̅diā acce̅dimꝰ corda hoīꝫ ſi q̄d ſuſtinuerint patie̅ter iniuriaꝝ ꝯuitia ⁊ ꝯuerſi magis rogauerint ea q̄ ad pace̅ ſunt dice̅tes qꝛ ego peccaui ſtatim ſentimꝰ oe̅m nr̄aꝫ v̄tute̅ marceſcere: qꝛ approximat eis grā diuine pote̅tie: Hoc in vitaſpatrum.

¶ Diabolꝰ fregit baculu̅ ꝑegrino in dorſo vt diſcordarent. Exemplum. lii.

Duo ciues colonie̅ſes diuites ⁊ honeſti ⁊ ſpeciales adinuiceꝫ amici: ad ſanctu̅ Jacobum ſimul ꝓfecti ſunt. Die quadam cum ſoli equitare̅t: ⁊ ceteris fratribꝰ precedentibus diabolus amicitie ⁊ co̅cordie eoꝝ inuidens in ingreſſu cuiuſdam nemoris baculu̅ in dorſo vnius illoꝝ pe̅de̅te̅ fatiſqꝫ forte̅ in duas ptes ꝯfregit. Qui cu̅ nemineꝫ adeſſe co̅ſpiceret: turbatꝰ clamauit ad ſocium. Eya frater quare fregiſti baculum meum. Illo negante etiam cum iuramento: ita in euꝫ exar-

ſit:vt man⁹ ab ei⁹ colluſiõe cohiberet. Tãdẽ gr̃a dei ⁊ meritis btĩ Jacobi apľi ad mẽtẽ r̃du cens apõ ſociũ vnicũ dilectũ penitẽtiã fecit. Hec Ceſa. ¶ In prõptuario ſupra.

¶ Ruſtici q̃ ſiľ ſepeliebãť i vno ſepulchro q̃ľr capita ⁊ dorſa peniſſeťt adiuicẽ. q̃re añ. P. xviij. Itẽ hõ litigioſ⁹ q̃ gentes turbauit: prios ꝑuocauit: q̃ľr obijt miſ ⁊ ifelicit. hoc pʒ añ. p. xvij. ¶ Itẽ vetula q̃dã voluit facere diſcordiã īter viꝝ ⁊ vxorẽ q̃ multiſ annis ſiľ in pace vixerũt. hoc ptʒ añ. W. xvij. ¶ Itẽ diabol⁹ ꝓmiſit antiq̃ vetule duos calceos vt faceret diſcordiã inter viꝝ ⁊ vxorẽ. hoc q̃re añ de tpe. F. xcvj. R.

¶ Peccare. ¶ In pctis ꝑſeuerãtes ꝯtinue ſũt ante portam inferni. Exẽplũ. liij.

Q Uidã ſolẽnis ꝑdicator rephẽdit ī ſmone illos q̃ ꝑſeuerãt in pctis: ⁊ dixit qd̃ pctm̃ vocať in ſcriptura porta īferni: ⁊ ꝑdurit tale exẽ. Si qs hodie veniẽs ad mõaſteriũ iſtd̃ videret vnũ ſcolarẽ ſedẽtẽ in porta ſiľr cras: ſiľr multis dieb⁹: nõne de facili cogitaret: iſte ſcolaris īttrabit ordinẽ: q̃uo ꝑ hẽ cre dibile ꝙ illi tãdẽ īttrabũt in īfernũ q̃ tã diu ſedẽt in porta īferni. i. in pctis? Uñ ẽt Augu. in quodã ſer. Peccare eſt humanũ: ꝑmanere autem in pctis eſt diabolicum.

¶ Diabol⁹ tẽtauit epĩ ꝑ ſpẽʒ mlierſ. Exẽ. liiij.

G Regori⁹ in dialo. li. iij. c. vij. di. Ut q̃ corpus ſuũ ꝯtinẽtie dedicãs ⁊ habitare cũ feminis nõ ꝑſumãt. Andreas inq̃t fundane ciuitatis cũ ſctẽ viueret quãdã ſctimonialẽ: de cui⁹ ſcĩt de ſua cõtinẽtia confitebat ſecũ habitare ꝑmiſit: ex qua re ſic eũ diabol⁹ tẽtabat vt illã mulierẽ libẽter inſpiceret: ⁊ ẽt turpia cogitaret. Tũc q̃dã iude⁹ romã ꝑgens nocte ꝑoccupat⁹ ad tẽplũ appollinis ſe cõuertit: ⁊ loci ſacrilegiũ ꝑtimeſcẽs q̃uis fidẽ crucis nõ h̃ret: pre timore tñ ſe ſignauit. Nocte aũt media vigilãs vidit turbã demonum: et pre ceteris quaſi principẽ ſedentẽ. Ubi cũ ſinguli ſua facta referrent: vn⁹ proſilĩẽs in mediũ dixit ꝙ andreã epm̃ ꝑ ſctimonialem q̃ cum illo habitabat: ad magnã carnis tentationẽ monuiſſet. Et cũ diabol⁹ libenter audiret q̃ſi grãde lucrũ de tali viri ꝑditiõe ꝑſumeret: ſubiũxit q: etiã ad hoc venit ꝙ tergo ſancti monialẽ in ſcapulas iocãdo ꝑcuſſit. Tũc diabol⁹ exhortat⁹ eſt eũ ꝑficere qd̃ cepiſſet. Juſſit etiã inq̃ri qs eẽt q̃ in illo tẽplo iacere ꝑſũpſiſſet. Ad quẽ demones ꝑgẽtes ⁊ ſubtili⁹ intuentes cruce ſignatũ inuenientes dixerũt. Ue ve. Uas vacuũ eſt: ſʒ ſignatũ: ſtatim demonũ turba ꝯfuſa diſpguit. Et iude⁹ ad epĩ ꝑgẽs eiq rei ſeriẽ ſicut audiuerat referẽs epm̃ a tẽtatione diaboli liberauit: ⁊ ipſe iude⁹ ẽt īſtruct⁹ in fide ab illo ſe baptizari fecit.

¶ Inter hoĩes exĩtes nõ clare vidẽt pctã ſua Exemplum. lv.

T Res hoĩes ſtudioſe ſe diligentes facti ſunt monachi: quoꝝ vnus elegit litigãtes ad pacẽ reducere: ſcd̃s infirmis miniſtrare: terti⁹ ī ſolitudine q̃eſcere. Prim⁹ vicens venit ad ſcd̃m quẽ inuenit aio deficiẽtẽ q: nõ potuit īfirmis ſatiſfacere: nec ipſe primus litigantes pacificare potuit. Hi duo ſiľ venerũt ad tertiũ narrãtes ei tribulationes ſuas rogauerũt eũ vt eis diceret q̃d ipſe ꝓfeciſſet q̃ paululũ reticẽs miſit aquã in peluim ⁊ turbulẽta erat. poſt modicũ dixit: Attẽdite q̃ limpida mõ facta eſt aq̃. Cũq; intẽderet in aquã vult⁹ ſuos viderũt q̃ſi ī ſpeculo. ſic inq̃t q̃ in medio hoĩm moranť nõ vident pctã ſua: ſʒ cũ quieuerint maxime ī ſolitudine. Facile tũc ea ꝑñt cõſpicere. ¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Diabolus quidã. xl. annis tentauit monachũ de lapſu carnis: ⁊ poſtmodũ finaliter duxit eum in pctm̃ luxurie. hoc quere ſer. xl. E.

¶ Itẽ quidã vidit duos cũ lancea ꝑ longum volẽtes intrare eccĺiam: ⁊ quidã hauſit aquã in vas ꝑtuſum ⁊ q̃dã ſecuit ligna ⁊ appoſuit ſuper ſarcinam. ſer. cxiij. T.

¶ Itẽ q̃ hñt malã volũtatẽ peccãdi ieſuʒ crucifigũt. hoc ptʒ īfra. xxxij. U. ¶ Pena inferni.

¶ Dãnati hñt ignẽ infra ⁊ ſupra ſe inquãtũ diſtat celum a terra. Exemplum. lvj.

M Acharius ꝑ heremũ trãſiens inuenit caput cuiuſdã defuncti. Adiuratũ eſt ab eo cuius eſſet: locutũ eſt ꝙ eſſet capiti gentilis. Requiſitũ de pena rñdit ꝙ q̃tũ diſtat celũ a terra tm̃ hñt dãnati gentiles de igne ſuꝑ capita ⁊ tm̃ ſub pedibus ſuis. Et infra paganos ſunt iudei q̃ hñt maiorẽ cognitionẽ de deo ⁊ de fide. Et infimi ſunt mali xpiani q̃ in pctis mortalib⁹ vixerunt ⁊ ſciẽter offenderũt nõ ex infirmitate hũana aut ignorãtia: q: hñt pleniorẽ cognitionẽ fidei q̃ʒ pagani ⁊ iudei: ⁊ ſunt maioris dignitatis et ſic peccãt ſciẽter ex certa malitia. Uñ xp̃s ī euangelio dixit. Seruus volũtatẽ dñi ſciẽs ⁊ non faciens vapulabit plagis multis. Uñ ẽt dr̃ in decre. Fidelis malus peior eſt infidele ⁊ grauius peccat ⁊ grauior pena ſibi debetur.

¶ Ebrioſus quidam vidit in extremis infernum apertum. Exemplum. lvij.

Q Uidã intrauit religionẽ ⁊ factus eſt religioſus ſolo noie ſed moribus ioti⁹ peruerſus q̃ corrigebaľ ſed nõ emẽdabat ſe. Sʒ q: faber erat optimus ꝓpter neceſſitatẽ officij tolerabaľ. hic in feſtiuis dieb⁹ cũ aliq̃s irẽt ad eccĺiam remanebat in cella ſua vaccans illecebris ⁊ ebrietatibus. Et factũ eſt vt nolẽs intrare eccĺiã volũtarius intrauit ianuam inferni inuitus. Subita eñ infirmitate correptus vocauit fratres dicẽs cũ merore. Sicut beat⁹ Stephanus vidit celos apertos: ita et ego video infernum ⁊ iudam ⁊ caypham in

medio eiꝰ pylatiū talios crucifixore dñs mihi miſero nō lōge ab eis locū ꝑatū. Cūq fratres ꝓcurarēt eū ad pniam dicebat ſe nō poſſe penitere:q2 cōtra eū datū eſſet iudiciū. Et ſic miſer mortuus eſt:ꝛ lōge ab alijs ſepultus:ꝛ nullum ſuffragium impertitum eſt eidem.

¶ Quidā vidit penas dānatoꝝ. Exēplū.lviij.

q Uidā frī ciſterſiēſis ordinis cū ageret in extremis vidit btm̄ bñdictū ſe a corpore educentē ꝛ oſtdit ei mā ſiōes multas electorū ꝛ ſupplicia dānatoꝝ vbi inter alia vidit deportari magnū ꝑncipē ardētē et i cathedra ignea reſidētē:ꝛ añ eū mulieres pulchre erāt ꝛ facies igneas i os eiꝰ trudētes ꝛ vſq ad virilia ardebāt:ꝛ flagellis eū cedebant hic fuerat ꝑnces potēs ꝛ luxurioſus. Poſtmodū alios vidit aliū quē demōes excoriabāt ꝛ cū ſale ꝯfricabant ꝛ aſꝑabāt ꝛ ſuꝑ cratē igneā cōcremabāt. hic fuerat crudelis dānator ꝛ ſubditoꝝ oppreſſor ꝛ extractor pauperū. Poſtmodū vidit aliū equū igneū eqtātē ꝛ ſcutū igneū hñtē ꝛ portabat cap̄ā igneā ꝛ poſt caudā equi habitū monachi trahebat. hic fuerat raptor:ꝛ cap̄ā cuiuſdā vidue recepit:ꝛ infirmꝰ habitū monachi recepit nō ex charitate nec ex volūtate manēdi in ordine ſi cōualeſcerēt ſ3 ex inductiōe amicoꝝ ſuoꝝ. ğ hitū monachi poſt ſe hēbat. Alios ēt vidit plures diuerſas penas ſuſtinere ſcōm ſiīitudinē ꝑctōꝝ. vñ Salo. Per q̄ peccat hō: ꝑ hec ꝛ puniet. ¶ Mulier qdā vidit penas mariti ſui:ꝛ aliorum damnatoꝝ. Exemplū.lix.

M Iles qdā potēs nimis deditus torneamentis mortuꝰ eſt miſerabilr̄ ſicut vixit. Reliqt aūt vxorē deuotā valde ſanctā:q̄ marito mortuo (vt ipſamet frī Alberto magrō ordinis ꝑdicatoꝝ narrauit) dixit ꝙ rapta eſt quēdā exceſſū mētis. ꝛ vidit circa aiā mariti ſui demōes i magna multitudine congregatos. Dixitq vnꝰ eminētior ceteris ad cōſortes. Ponite caligas i pedibꝰ eiꝰ quaꝝ ſpicula penetrēt a plāta pedis vſq ad cerebꝝ. Hic induite eū lorica cuiꝰ ſpicula ante retro penetrēt totū corpꝰ. Hic galeā capiti eiꝰ iponite:cuius ſilr̄ ſpicula deſcēdēdo trāſeāt vſq a plantas. Hic ſcutū collo eiꝰ iniſcite:cuiꝰ pōdere mēbra eiꝰ cōquaſſent. Hec oia cū iuſſu ꝑncipis demonū in aīam miſerā ꝯplerent. Dixit iterato demonibꝰ. Cōſuetudo iſtiꝰ erat vt poſt torneamentū balneis frueret:ꝛ poſt balneū deponeretur in lectū:ꝛ iuxta eū puella tenerior cuius amplexibꝰ ꝛ coitu fruebat his oibꝰ apṗate ſimilia. Nec mora flāmis balneabibꝰ illiꝰ aīam cruciatā i lectū cādēte ferreū poſuerūt:ꝛ iuxta eū bufonē cū terribilibꝰ oculis ad magnitudinem lecti eius:cuiꝰ āplexu ꝛ tota 3ctu vel oculis adeo exuſtꝰ eſt:vt magis eū bufonis horribiles aſpectꝰ illiꝰ q̄ armoꝝ ꝑdictoꝝ terribiliū balnei vt lecti vexatio cruciaret. heu q̄ digna pena talis. Illa aūt btā mulier q̄ hec diſpēſante deo de aīa mariti ſui vidit oibus diebꝰ vite ſue recordatiōe viſiōis adeo afflicta ſuit vt nullus poſſet ambigere q̄ eā antea cognouiſſet: quin qñ illa ſupra modū (qḋ credi pōt) in cōmodo vexaret. Hoc Guil. in lib. de apibus.

¶ Quidam vidit dominum ſuum duci ad diuerſas penas. Exemplum.lx.

q Uidā nobilis erat oppreſſor pauperū:ꝛ mūdi amator. hic cū ıaceret in lecto:camerariꝰ eius in lecto iacēs ante camerā rapit in viſiōe ante thronū dei ꝛ ibi accuſabat dñs eius de oibus q̄ geſſerat ꝓ quibꝰ accepit ſnīam dānatiōis:ꝛ cū magno tripudio ductꝰ eſt añ luciferū. cui lucifer. Adducite eū ad me: vt dem oſculū fideli ſeruitori meo. Cū aūt adductus fuiſſet:dixit. Nō ſit tibi pax in ſcla ſecuioꝝ. Et ait. Iſte ꝯſueuit balneare: ducite eū ad balneū. Cūq ductꝰ fuiſſet ad balneū infernale ꝛ vnguibꝰ diaboloꝝ penitꝰ laniaret: aliq̄ ignē ſuꝑ eū fuderūt eductꝰ de balneo poſitus eſt in lecto infernali. de q̄ Eſaias. Subtus te ſternet tinea:ꝛ opimētū tuū erūt vmes. Et dixit lucifer. Date ei poſt balneū d̄ calice ire dei Et ꝓpinatꝰ eſt ei ignis ꝛ ſulphur q̄ eſt pars calicis eoꝝ. Qui dū3 clamaret ſuff. dixit lucifer. audire cōſueuit dulces ſimphonias: ſurgant ſimphoniaci. Et ecce duo demones cū3 tubis igneis ignē ꝛ ſic i eū ſufflauerūt ita vt de oculis a naribꝰ ꝛ de ore flāma ignis exiret. lucifer ait. Adducit eū ad me. Et adducto dixit. Cāta ſtis cātatiōes? canta mihi vnam. Et ille dixit. Quid cātabo niſi maledicta dies i q̄ natꝰ ſū3: ꝛ dixit ei lucifer. cāta meliorē. At ille. Quid cātabo niſi maledicta ſit mr̄ q̄ genuit me. Cāta adhuc meliorē. Et miſer dixit. Quid cantabo niſi ꝙ ipſe deꝰ ſit maledictꝰ q̄ me naſci ꝑmiſit. Hoc eſt (ait lucifer) qḋ volui. Ducite ğ eū i ſedē quā meruit. Qui ꝓiectꝰ ē ad vnū puteū ꝛ factꝰ eſt talis ſtrepitꝰ ac ſi totus mūdꝰ caderet. Ad quē ſtrepitū euigilās camerariꝰ cucurrit ad camerā:ꝛ dñm mortuū inuenit. Narrata itaq viſione ordinē intrauit. Hec viridariꝰ. ¶ Diues quidā3 poſitus eſt in cathedra ignea ꝛ datus eſt ei potus infernalis. Exemplum.lxi.

q Uidā deuotꝰ vidit i viſu quēdā virū honoratū ꝛ ſclarē q̄ mltū exceſſerat i glia ſclari ſeu i mūdi glia: i gula: i luxuria: ei cātibꝰ varijs ꝛ ſolatijs: ad iſernū duci. ꝛ ecce ꝑnceps demonū ſurgēs de cathedra ſua occurrit ei: et collocauit eū in cathedra di. ſede hī ꝓ honore quē habuiſti i alio ſclo. erat āt cathedra tota ignea oblatꝰ eſt āt i vaſe potꝰ amariſſimꝰ: fetidus: ꝛ imūdꝰ. ꝛ coactꝰ ē bibere. ita dicētibꝰ. Bibe hoc loco potū delectabiliū q̄s bibiſti i alio ſclo. Aſtiterēt aūt demones cū tubis ſufflan-

tibus in aures eius. Et exibat p aures τ oculos τ nares τ ceteros meatus flāma ignea. Et hec inquiūt. Habeas nūc tibi p cantibus τ cātilenis vanis quas audiſti. Poſuerūt τ ſerpētes circa collū τ brachia dicentes. Et propter amplexus mulierum hoc habeas.

¶ Nero balneatus eſt apud inferos. Exē. lxij.

Quidaꝫ vidit Neronē balneantē apud inferos τ miniſtros inferni aurum ſeruens infundētes ſup ipſum. Et cuꝫ videret chorū aduocatoꝝ ad ſe veniētiū. Huc inquit venialе genus hoim venite: o aduocati amici mei accedite vt in hoc vaſe balneami ni mecum adhuc enim ſupeſt locus in eo vaſe quē vobis ſeruaui. ¶ Nobilis quidam vitulū vidue abſtulit: τ vinum ſub balneo propinauit. Exemplum. lxiij.

Quedam obſeſſa cum die quadam quēdam nobilē potentem ac diuitem virum vidiſſet demon ex obſeſſa multis preſentibus cōtra eū clamare cepit. Vitulum illum quē tali vidue abſtuliſti: flāmis infernalibus a nobis liquatū guttatim mittemus in oculos tuos: τ p oē corpus tuuꝫ fundemus et ſtillabimus pinguedinē eius. Vinū vero qḋ ſub bambo tuo in hac villa vendiſ: ſeruens in os tuū fundem⁹. Quibus verbis miles perterritus tabernam amouit: et vitulum reſtituit.

¶ Filij militis nolebant pelles τ partem agri reſtituere. Exemplum. lxiiij.

Ciuis quidā tpe quodā ante dieꝫ vadēs ad palatiū occurrit ei quidā in dextrario nigerrimo: de cuius naribus flāma pcedebat: nūc viā rectā tenebat: nunc exorbitans in cāpū diſcurrebat. hec vidēs ciuis pelo valde territ⁹: poſtea cōfortatus cruce ſe ſignauit cōtra diabolū: dextrā ꝫ hoiem armās gladio. Qui cū appropinquaſſet cognouit eū fuiſſe quēdā militē nup defunctū: q̄ videbaſ circū amictus pellibus ouinis mollē terre geſtans in humeris. Quē ciuis interrogās vn̄ veniret ait. Ego i maxis penis ſum pelles iſtas cuidā vidue abſtuli q̄s nūc ardēter ſentio. Silr mihi ptē agri iniuſte vſurpaui: cui⁹ pōdere mō premoꝛ. Si āt filij mei iſta reſtituerēt: penas meas multū alleuiarēt: τ ſic euanuit. Cūqꝫ filijs hoc recitaſſet: maluerūt illū eternaliṫ in penis manere: q̄ꝫ eis dimiſſa reſtituere: hec Ceſarius.

¶ Quidam vidit penas inferni: τ hic egit durā penitentiam. Exemplum. lxv.

Cum quidaꝫ pf̄familias ad deū migraſſet τ tota familia pnoctādo corp⁹ cuſtodiret ex diuina mia reuixit. q̄ vadēs ad eccliam et reddēs deo imēſas grās: quicq̄d habebat deo τ pauperib⁹ erogabat. Fugiēs ad heremū iuxta fluuiū cellaꝫ fecit: τ ingrediens fluuium veſtimēta ſinebat cōgellari ad carnē et poſtea ad balneū calidiſſimū intrabat. τ hoc ſubſtinebat ſucceſſiue q̄ꝫdiu poterat: cōtinuās vſqꝫ ad mortē τ cū de his ab aſpiciētib⁹ argueretur: dicebat. Si vidiſſetis q̄ ego vidi: ampliora vel eadē mecū feceritis. τ referebat terribilia, de penis inferni dicēs ꝙ in exitu aīe a corpore ſuo vir lucid⁹ duxerat eū ꝫ ortuꝫ ſolis ad vallē infinite magnitudinis vbi erāt duo ſtagna: vna erat plenū ignib⁹ τ flāmis feruētib⁹ et aliō gelu τ ingēti grādine τ erāt plena aīabus: q̄ cū vix poſſent ſuſtinere ignis vehementiaꝫ trāſibāt ad gelu τ ecōuerſo ad ignē. Poſtea duxit eū ad tenebras dēſiſſimas τ vidit ibi globos igneos de baratro aſcēdētiū: τ inde pcedentiū hoim ignitoꝝ ad fauillaꝝ modū τ ſē ſic ide exaltare fetorē itolerabilē: τ audiuit fletuꝫ τ eiulatū intolerabilē ac icōparabilē: τ teterrimos demōes forcipes ignitos tenētes: et tenere cupiētes τ pīcere in fornacē: ſed apparuit ei tenebris vir ſplēdid⁹ q̄ſi ſtella inhibēs demonib⁹ ne eū tāgerēt q̄ iudex pceperat eū redire ad corp⁹ ſuū: vt ageret pnīam. Et ſic ſuper humanā eſtimationē paterfamilias ſe affligens: poſtmodum in pace quieuit.

¶ Viſio diaboli eſt horribiliſſima. Exēp. lxvi.

Abbas ſctē Agathe cū quodā monacho ſuo τ quodā cōuerſo venit ad coloniaꝫ ad quandā obſeſſam. Et cū abbas demonē de quibuſdaꝫ interrogaſſet demō rn̄dit ei. Poſt hec abbas dixit ei. Adiuro te p eū quē hodie in miſſa tractaui: vt rn̄deas mihi. Et ſtatim demō rn̄dit ei de q̄ſitis. Poſt hoc demō adiuratus ab abbate vt exiret: demon rn̄dit ei. Quo ibo. Rn̄dēte abbate. os meū aperui vt ingrediaris. Ait demō. Nō poſſuꝫ q̄ hodie altiſſimus intrauit. Tūc abbas. Aſcende ſup hos duos digitos: pollicē τ indicē eis indicās τ offerēs. Et rn̄dit. Nō valeo: q̄ cū iſtis hodie altiſſimum tractaſti. Inſiſtente ei vt exiret: ait. Nōdū vult altiſſim⁹: adhuc duob⁹ ānis eroꝫ ea τ tūc liberabiſ: qḋ poſtea ita factū eſt. Rogatus q̄ abbas a monacho τ ꝯuerſo vt pcipiat demoni q̄ten⁹ in ſua forma naturali ſe eis oſtenderet: extremuit pelo abbas: poſtea acq̄euit et dicēs. Precipio tibi i virtute ieſu xp̄i vt i ſpē tua naturali nobis appeas. Rn̄dit demō. Nō vultis carere niſi me videatis. Et abbate dicente nō: cepit miſer loculis ei⁹ turgeſcere τ ad inſtar turris aſcēdere: ita vt ocli ei⁹ ſcītillarēt ad modū fornacis cādēter fumigātis. q̄b⁹ viſis ceciderūt territi monach⁹ τ ꝯuerſ⁹ i extaſiꝫ poſiti. Abbas āt cecidiſſet ſi nō pcepiſſet diabolo vt priſtinā formā acciperet: qḋ τ fecit. Et dixit diabolus. Nūq̄d ita ſtulte pcepiſti p certo ſcias ꝙ ſi hodie diuis nō cōicaſſes: null⁹ vr̄m vlli hoim retuliſſet q̄ vobis igeſſiſſeꝫ putas vt hō poſſet me videre τ viuere: nequaq̄ꝫ. Tandē illi refo

ciliari ſunt aqua frigida tanq̃ ſemiuiui.

¶ Religioſus quidam potius voluit ignez intrare q̃ demonem videre. Exemplũ.lxvij.

Religioſus quidaz ad extrema veniens deductus horribiliť clamauit. Maledicta hora in qua religioſ⁹ factus ſum: et ſiluit. Et poſtea: paululũ facie ſerena ſubridẽs ait. Nõ: imo bñdicta hora in qua intraui ordinez: bñdicta mater xp̃i quã ſemꝑ dilexi: ⁊ iterũ tacuit. Fr̃es aũt q̃ in circuitu erant audiẽtes: cũ lachrymis orabant ꝓ eo: poſt duas aũt horas dixit fratri q̃ aſtabat ei. Uoca fr̃es meos: q: exaudiuit dñs orõnẽ ipſoꝝ: quib⁹ ingreſſ⁹ ait. Uos de p̃io ꝟbo qd̃ audiuiſtis turbati fuiſtis: ſz hec eſt cauſa ꝟbi. Apparuerũt mihi demones terribiles ⁊ pati ad recipiẽdũ aiaz meam: ⁊ pre timore extra me rapt⁹ maledixi horaz dici mei: ⁊ dico vobis ſi h̃ fact⁹ fuiſſet ignis vn⁹ de ere mixto cũ ſulphuř q̃ duraret ab hoc loco vſq; ad diẽ mũdi ⁊ dareť mihi optio vtrũ ꝑ mediũ illũ ignẽ vellẽ trãſire aut iterũ demones in ſui forma videre eligerẽ poti⁹ ꝑ ignem trãſire. Poſtmodũ venit illa regina celi mater mĩe: fugauit demones ⁊ ea viſa cõcepi ſpẽ et pre gaudio riſi: ⁊ horã qua intraui ⁊ ipam que me liberauit benedixi. Ex his dictis feliciter poſtmodum obijt. ¶ Miles quidã in equo igneo punitus eſt cum falcone. Exẽplũ.lxviij.

Homo quidã ſcũs ⁊ deuotus vidit quẽdam militem ardentẽ in inferno ⁊ videbat eum ſedere in equo igneo et tenere falconẽ in manu: ⁊ querẽti qd̃ hoc eſſet r̃ndit ꝙ ille equus erat diabolus qui currebat cum eo ꝑ ignẽ ꝓpter gl̃iam quã habebat in mũdo equitando: ⁊ cũ falcone cũ quo libẽter ſe occupabat ⁊ falco quẽ in manu tenebat erat alter diabolus qui comedebat man⁹ brachia ⁊ carnes ipſius: ⁊ tm̃ dolorẽ faciebat ac ſi cor ei⁹ de ventre extrahere vellet: vidit etiã alios q̃ fuerunt luſores in hoc mũdo qui cogebãtur ludere cũ demonibus ad aleam ⁊ ſcachos.

¶ Nobilis Adam ꝯcogitauit penã inferni: et rigorẽ ordinis patiẽter ſuſtinuit. Exẽplũ.lxix.

Iuuenis quidam nobilis diues ⁊ delicatus ordinẽ fratrũ p̃dicatoꝝ intrauit: qui cum ab amicis carnalibus duceret ad exitum dicendo nõ poteris auſteritatem ordinis tenere q: delicate nimis es nutritus: reſpondit propter hoc intraui ordinẽ: quia ſciebam me delicatũ ⁊ nihil aſperũ me pati et ſuſtine poſſe cogitaui ꝙ nimis eſſet itolerabilis illa acerbiſſima pena inferni: ⁊ ideo elegi magis hanc penam ſuſtinere q̃ illam ſcz inferni.

¶ Iuuenis quidã cogitauit ꝙ illa pulchra mẽbra deberent eſſe pabulum inferni. Exẽplũ.lxx.

Cum magiſter Iordanus perſuaderet cuidam iuueni nobili ⁊ pulcherrimo igreſſuz ordinis p̃dicatorũ: ⁊ illũ min⁹ ad hoc iueniret prõptũ: dicit ei i fine ꝟboꝝ. Rogo te vt ſtatim hoc facias amore dei: aut manus reſpicias et alia pulchra mẽbra tua: recogitãs q̃tũ dãnũ erit ꝙ iſta pulchra mẽbra erũt pabulũ eterni ignis. Qd̃ ille faciẽs ex hoc d̃r mot⁹ poſtea ad ordinis ingreſſuz ſeipm̃ ꝓpter deũ cõtemnẽs.

¶ Quidã cogitauit ſe poſt centũ milia annorum damnati liberarentur. Exemplum.lxxi.

Quidã multũ ſcolaris ⁊ multũ delicatus cũ quadam die cogitaret intra ſe ſi poſt mille annos aie dãnatoꝝ de pena liberarenť. R̃ndebat ei cogitatio ꝙ nõ ſi poſt centũ milia annoꝝ: nõ ſi poſt tot ãnos quot ſunt gutte aque maris. Et ita talia cogitãdo plurimũ turbabať: ⁊ ꝑterrit⁹ cepit ꝑpendere q̃ miſeri ⁊ obtenebrati ſunt huius mũdi amatores q̃ ꝓ modico tp̃e quo victuri ſunt et ꝓ trãſitorijs gaudijs ⁊ voluptate carnis icurrũt penas eternas. vñ etiã Grego. Nemo põt hic gaudere cũ hoc ſc̃lo: ⁊ illic regnare cũ deo. Iiẽ p̃ntia gaudia ſequunť ꝑpetua lamenta.

¶ Si in lecto molli quis continue iacere deberet tedium haberet. Exemplum.lxxij.

Fulco Marſilienſis ep̃s refert de ſei pſo. Dum eſſet mũdi amator ⁊ deditus vanitatibus mũdi cepi ſemel cogitare de eternitate pene iferni: ⁊ dixi i corde meo ſi preponereť tibi iacere ſemꝑ i lecto molli ⁊ delicato: ita ꝙ nulla occaſiõe inde recederes hoc vix ſuſtinere poſſes: quõ ergo poſſes iacere ⁊ ardere in illa pena eterna ⁊ intollerabili inferni ſi cõtingat te illuc imergi: hac occaſione reliqui oia: ⁊ fact⁹ ſum monach⁹. ¶ Monialis q̃dam occultauit pctm̃ i ꝯfeſſiõe ⁊ dãnata ẽ. Ex.lxxiij.

Due moniales reputabanť multuz religioſe: in quodaz monaſterio accidit ꝙ vna mortua eſt: ⁊ alia ſoror q̃ erat magna amica ſua feruenter orabat pro ea. Et ſemel in eccl̃ia de nocte dum illa ſoror viua oraret audiuit illam ſororem mortuã cantantem illud r̃ſoriũ mortuoꝝ. Peccantẽ me quotidie ⁊ nõ me penitẽtẽ timor mortis ꝯturbat me: q: in inferno nulla eſt redemptio. ⁊ nõ plus dicebat de r̃ſorio. Illa viuẽs interrogauit. Nõne es tu talis ſoror? R̃ndit illa ſum. ⁊ illa. Quare nõ cõples cãtãdo r̃ſoriũ totũ? Dixit mortua ſi btã ꝟgo Maria ⁊ oẽs ſcti rogarẽt ꝓ me nunq̃ poſſet plus ꝟrificari de me. miſerere mei de⁹ ⁊ ſalua me: qd̃ eſt finis r̃ſorij: q: ego ſum damnata. Heu quõ eſt hoc dicit viua: cum eras ita bona religioſa. R̃dit. Ego dũ eſſem i ſc̃lo feci vnũ pctm̃ verecũdũ qd̃ ꝓpter verecũdiã nũq̃ cõfeſſa ſum: ⁊ ideo alia bona nihil mihi valuerunt ad vitã eternã: ergo ãmodo nõ ores pro me: q: inanũ eſt. ¶ Diabolus dicit ꝙ aio co-

m.cis guillielmi eſſet i tali pena ꝙ ſi maxim⁹ mons illuc mitteret̃:liqueſceret in ictu oculi. Hoc quere ſermo.cxxv.

¶ Itē miles q̄ rapuit vidue vaccā dicēs:ſi ego nō facerē alius faceret:punitus eſt in inferno inceſſanter. Hoc quere ſermo.xcix.F.

¶ Itē miles quidā apparuit filie ſue cū crucibulo in quo erat ſulphur. ſmo.xcix.P.

¶ Itē Udo q̄ frequēter inebriabat̃ qualē lectū qualē potū ⁊ qualē ba'.ieū ſibi i inferno inuenit preparatum ſmo.lxij.y.

¶ Itē q̄dā vidit vicinū ſuū ⁊ vxorē alteri⁹ viri puniri i inferno ꝓpt̃ adulteria ſua.ſ.lxxxv.Q.

¶ Itē ſacerdos quidā vidit matrē ſuā in ſporta ignea:quā ſerpētes igne circūdederūt collū ipſius ⁊ cathenas igneas habuit in manib⁹ ⁊ pedibus. Hoc quere ſmo.lxxxij.J.

¶ Itē mulier q̄ nō plene confeſſa eſt quō viſa eſt habere ſerpentes in capite ⁊ col'o: ⁊ bufones ſup mā̄millas. Hoc quere ſmo.cxxv.C.

¶ Itē frater ordinis predicatorū qui dixit ad magiſtrū Pariſienſem ꝙ de ſero cogitaret de lecto inferni:de quo Eſaias dixit. Subter te ſternetur tinea. Hoc quere ſmo.cj.H.

¶ Itē quidā vidit diabolū ⁊ dixit ꝙ poti⁹ vellet clibanū ardentē intrare:ꝗ̄ iterū diabolū videre. Hoc quere ſmo.cxxv.R.

¶ Itē quidā cōbuſſit digitos ꝓpter cōcupiſcētiaȝ mulieris.ſer.cxxv.O. ¶ Pena purgatorij.

¶ De acerbitate pene purgatorij. Exē.lxxiiij.

LEgitur de acerbitate pene purgatorij. Ponat̃ ꝙ oēs carbones totius mūdi in vnū cumulū eſſent congregati ⁊ oēs arderent:⁊ ſi q̄s hoīm i medio cumuli ſtaret: nō tantā penā ſuſtineret ſicut aīa ardēs in purgatorio ſuſtinet. vñ in decret.dı. Igni purgatorij nulla pena tēporalis ꝯparabilis eſt. diſt.xxv. Qui in aliud. vñ etiam Auguſt. Fres kīni ille ignis purgatorij⁹ ⁊ ſi nō ſit eternus durio: tamen eſt ꝗ̄ quicq̄d in hoc ſclo penaꝝ poſſet cogitari ſentiri vel videri. ¶ Sacerdos q̄dā dixit:ſi lacus eſſet totus igneus ⁊c. Exēp.lxxv.

SAcerdos q̄ reputabatur quaſi ſctūs cuȝ adhuc viuēs miro modo ſe affligeret in pnīa cuidā querenti cur ſe ita affligeret rñdit ꝙ ſi lacus quidā magnus qui erat ꝓpe eſſet totus igneus vellet potius eſſe in eo vſq; ad diem iudicij:vt poſſet euadere igneȝ inferni ⁊ penas purgatorij:hoc idem orabat Aug. dicens. Hic hic vre:hic ſeca vt in eternū parcas. ¶ Quidam vidit purgatorium:et hic afflixit ſe. Exemplum.lxxvj.

QUidā peccō venićs ad virū dei quēdam in deſerto petijt ab eo pnīam ſed breuē:dicēs ꝙ nō poſſet longaȝ pnīam facere vel cogitare de ea. Cū nō poſſet vir ſctūs eum ad aliud inducere:dixit famulo ſuo:vade ad vallē illā vicinā ⁊ duces eū tecū ⁊ tardes eū illi quē inueneris:vt facias eū facere pnīam breuē:recede ab eo:qđ cū feciſſet et elōgaſſet ſe paululū:audiuit clamorē miſabilem q̄ſi ꝟberantiū duriſſime. Et poſt modicū tēpꝰ q̄ſi exanimis relict⁹:reduct⁹ eſt ad virum dei. Quē cū iuſſiſſet recedere di. ꝙ egiſſet penitentiā:noluit recedere:ſȝ oīb⁹ dieb⁹ vite ſue remanſit cū eo i mirabili timore ꝑdurās ⁊ vltra modū i pnīa ſe affligēs. Cū aūt diceret̃ ei interduȝ vt ſibi pceret:ipſe recordat⁹ illi⁹ ꝟberationes nihil reputās q̄cq̄d faciebat in cōparatione ad illā dicit. Maiora vidi:ad idē narrauit q̄dā magr̄ in theologia Anglicus natiōe dicēs vidiſſe quendā q̄ dicebat̃ fuiſſe i purgatorio ſcꝫ pᵃcū q̄ de nullo qđ in mūdo videbat poterat gaudere amara videbant̃ ſibi oīa delectabilia mūdi inter hoīes viuēs q̄ſi mortu⁹ appebat. De eodē etiā narrat magr̄ Jacob⁹ epūs tuſculanus di. ꝙ q̄dā mulier reuocata de purgatorio ad cōplēdā pnīam in pñti ſclo ſeiḿ affligebat ſe ꝙ hitabat i ſepulchris: ⁊ niui: glacie:et igni ſe inuoluebat. Patet ḡ ꝙ minime timetur ignis purgatorij a q̄buſdā:vel q: nō vidēt ei⁹ cōcuſſiōes i ſcripturꝭ:vł q: nō credūt qđ de eo audiūt:vł q: nō expti ſūt aliq̄d de eo. ¶ Candelabrū cupreū liquefactū eſt. Exēplū.lxxvij.

QUidā abbas decedens rogauit monachos ſuos ⁊ ꝯſuluit vt nepotē ſuū facerent abbatē. Qđ cū factū fuiſſet ⁊ iuſtu abbas ſol⁹ ad fōtē q̄ erat i orto:audiuit voceȝ emiſſā ď fōte cū gemitu miſabili. Cū aūt admiraſſet abbas gemētē vt diceret q̄s eēt dixit ꝙ eſſet aīa auūculi ſui q̄ ineſtimabilr̃ ibi vreret̃ ꝑpter hoc ꝙ carnalr̃ mor⁹ rogauerat i morte vt eū abbatē facerēt. Cū aūt diceret nepos cuiuſmodi ardorē poſſes ibi ſuſtiere(q: fōs erat tēꝑat⁹)dixit vox rogādo eū vt afferret cādelabrū cupreū qđ erat retro altar̃:⁊ ꝓiceret i fōtē illū qđ cū feciſſet ita liq̄factū ē ſicut cera i igne: ⁊ ſicut butyrū i olla bulliēti. Quo viſo renūciauit abbatie nec vltra vocē audiuit. Mūdq̄ ḡ punitus ē ille abbas:oñſ⁹ ad vtilitatē viuētiū. ¶ Reſtitut⁹ vite fecit ſibi veſtes ꝯgelari. Exē.lxxviij.

QUidā reſtitut⁹ vite territ⁹ penis q̄s viderat fugit ad heremū ⁊ fecit cellā iuxta fluuiuȝ:⁊ in veſtib⁹ ſe balneauit:⁊ egrediēs ſinebat veſtimēta ꝯgelari ad carnē ⁊ poſtea balneū calidiſſimū itrabat:⁊ hec ſucceſſiue ſuſtinebat q̄ntū poterat vſq; ad mortē. Et cū ď his a vidētib⁹ argueret̃ dicebat. Si vidiſſetis q̄ ego vidi:eadē vł āpliora illis faceretis Greg. Scꝫ penā tpalē lucrū putāt q: ꝑ hāc ſe eternā euadere nō ignorāt. hoc Beda in geſtꝭ angeloꝝ. ¶ Quidā petiuit angelos in agone vt ardarent vt hic puniret̃. Exēp.lxxix.

ABbas q̄dā ſiſon vir ꝑfectiſſim⁹ q̄ cū moreret̃ ꝯuenerūt mlťi pr̄es ⁊ frēs:⁊ ſubito factā ē facies ei⁹ q̄ſi qđdā fulgur radiēs ⁊ dī. Cō

ſolamini ſrēs: ecce abrahā vēit poſt hoc chor⁹
pphetaꝝ: ⁊ poſt hoc ſcti apl̄i ⁊ āgeli. Cūq̧ lo
quꝫ videret. ⁊ q̄rerēt q̄d diceret: rn̄dit. venerūt
ſcti āgeli tollere aīam meā: ⁊ ſupplico vt ꝓpt
pniaꝫ agēdā paululū ſuſtineāt. Cūq̧ diceret
abbati. Tu nō idiges pnia ait. Fratres in vͥi-
tate dico vobis: qꝛ nec pnie pncipiū feciſſe me
memini: ⁊ cognouerūt: qꝛ ꝑfect⁹ eēt in timore
dn̄i. Nec dubiū ꝙ hmōi tīoꝛ fecerat eū ita par
ua ſ ſe ſēſiſſe. hec ı vitaſpa. ¶ Infirm⁹ q̄dā ele
git trib⁹ dieb⁹ puniri ı purgatorio. Exē. lxxx.

Erat vir fidelis ⁊ bon⁹ ſicut pdict⁹ magr̄
alber. ff ordis pdicatoꝝ ſibi ab his q̄ rē
familiariter nouerāt traditū referebat
qui poſt diuinā pniam quā ſanus fecerat in-
cidit in lāguorē grauiſſimū in quo ꝑ annum
cū patiētia pdurauit. Et poſtmodū tedio vi-
ctus cū lachrymis dn̄ꝫ vt tāto lāguori fine da
to mortē iponeret: nec mora miſſ⁹ ad eū āgel⁹
dn̄i dixit ad eū. exaudiuit dn̄s pcē tuā: ſꝫ elige
tibi ꝙ vis aut trib⁹ dieb⁹ pēa purgatorij torq̄
berꝭ ſi nūc decedis: aut ſi adhuc ı lāguore iſto
ꝑ ānū māere volueris ſine vllo purgatorio ad
ſupos euolabis. tūc ille penā pn̄tē Fcoiēs: nec
futurā aduertēs: rn̄dit. Mori pl⁹ eligo: ⁊ non
tm̄ trib⁹ dieb⁹: ſꝫ q̄ntū dn̄o placuerit ı purgato
rio tribulari. Fiat inq̄t āgel⁹ tibi ſꝫ vbū tuū.
Nec mora lāguēs morte ſolut⁹ eſt ⁊ aīa ei⁹ in
purgatoriū delata. Uno ḡ exacto die vēit āge
lus ad locū purgatorij vbi aīa torq̄baꝫ ⁊ dixit
Quid nūc agis o aīa q̄ ꝓ labore vni⁹ āni trib⁹
dieb⁹ elegiſti ı purgatorio detineri? Cui aīa
ait. Seductor es nō āgel⁹ q̄ me ı pēis multoꝝ
ānoꝝ curriculis per triū dieꝝ ſpacio feſelliſti.
Sꝫ āgel⁹ nō mora inq̄t: ſꝫ ieſtimabili tortura
decepta es: qꝛ nō niſi vnū diē de trib⁹ dieb⁹ in
purgatorio ꝑegiſti: ſꝫ ſi adhuc retractare vo
lueris ꝙ elegiſti dn̄s miſerebiꝫ vt ad corp⁹ tuū
ꝙ nōdū ſepultū ē reuertaris: ⁊ ꝑ annū vnū lā
guorē quē expt⁹ es patiaris. Cui aīa. Nō ꝑ an-
nū inq̄t tm̄: ſꝫ vſq̧ ı finē mūdi lāguore ēt deti
near artiori. Hoc dicto aīa repoꝛtaꝫ ad corp⁹:
⁊ per annū vnum languore detenta: multos
quibus hec retulit ad pniam animauit: etiaꝫ
poſt vnum annum iterato defunctus trāſijt
ad ſuperna. Hec Guil.
¶ Quidā cum dētrice fecit ſibi mēbra fricari
pro purgatorio. Exemplū. lxxxi.

Aluus q̄dā in theonia multis rapinis
⁊ cedibus puinciā depdauit q̄ captus
⁊ ad decollādū expoſitus petiuit a iu-
dice ⁊ obtinuit tp̄s ꝓlixius penitēdi. Et mox
aſtāti iuueni ꝯlobimo ait. Si vͤe amic⁹ es co
opator eſto mihi miſero in ſalute aſſer obſe-
cro inſtrm̄ ferreū ꝙ dētrix ōꝛ cū quo parāt fe-
mine linū ſuū. q vt fecim̄ ē dixit iuueni. Succi
de mihi man⁹ vlnas ⁊ brachia vſq̧ ad hume
ros pedes vͦo ⁊ tibias ⁊ crura vſq̧ ad nates:
poſtea genitalia: aures oculos: naſū labia et
caput ad vltimū āputabis. Iuuenis ſic vt cū
doloꝛe rogat⁹ fuerat exequēti: penitens ipſe
vnū q̄dq̧ mēbrū anq̄ trūcaret inſtrī ferrei dē
tib⁹ ꝑ inſtructiōes multiplices ⁊ validas diu
ti⁹ affligebat di. hāc penā hic ꝓ ꝑte viliſſima
mēbra ꝑcipite q̄b⁹ actu nephario ſcelera ꝑpe
traui ⁊ locū creatorē meū offēdi. Extremo igi
tur poſt oēꝫ penā trūco corꝑis cū capite ſuo
ſuꝑ ſtipitē ſolo hylari vultu dixit. O vtinā toꝛ
mētū illū q̄ ſ reſpectu ſceleꝝ coꝝ ꝑuū ſuſtinui:
iterare ſemel iteꝝ atq̧ tertio valerē ſi liceret
miſerrimo ⁊ in eo diuti⁹ cruciari. Et hec di-
cēs cū lachrymis orauit pp̄lm circunſtātē ſe
quaten⁹ ſibi miſerrimo eleemoſynis paupeꝝ
⁊ orationib⁹ ſubuenirēt. His dictis extendit
caput ⁊ mox a iuuene decollatur
¶ Uirgo quedā pro comite aſſumpſit ſibi, di-
midiā partē purgatorij. Exemplū. lxxxij.

Ludouicus comes de los nobiliſſimus
inter theuthonicos erat vir ſagax in-
genioꝛe in armis exercitat⁹ ⁊ ſtrēnu⁹.
Hic virginē noīe xp̄inā miro cōplectabaꝫ af-
fectu. Qui cū in extremis ageret. Xp̄inam ad
ſe vocari fecit: ⁊ ſedētib⁹ oīb⁹ ſecū in cōclaui
remanere. Nec mora comes virtute qua po-
tuit erexit ſe. ⁊ ſupplex an̄ pedes xp̄ine toto
corꝑe pſtrat⁹ ⁊ oīa pctā ſua cum maximis la
chrymis recitauit: ⁊ hoc nō ꝓ idulgētia quā
dare nō potuit ſꝫ vt magis ad orādū ꝓ ſe, ta-
li miraculo moneret hoc fecit. Mortu⁹ ergo
comes eidē xp̄ine manifeſte apparuit acer-
biſſimis penis ſe puniri in purgatorio oſ̄dit
cui pia virgo nō modicū miſerta rn̄dit. Age
nūc ⁊ vide hic ⁊ ſcd̄ꝫ diuinā miaꝫ penā ꝓ pec
catis exolue: ego vͦo in meo pectore exactura
ſupplicia dimidiā purgatorij tui partē acci-
pio. his ita geſtis viuēs xp̄ina multo poſt tē
pore certis hoꝛis ſcd̄ꝫ ꝙ aīa comitis alternis do
loꝛib⁹ torq̄baꝫ flāmis vapoꝛib⁹: iterdū vͦo fri
goꝛib⁹ algoꝛib⁹ cepit cruciari. Loca vͦo ı q̄b⁹
comes peccare vl̄ iſtātijs falſis gaudere ſolebat
lachrymis irremediabilib⁹ irrigabat. Lōgo
poſt tp̄e an̄ mortē ſuā idē comes apparuit ei
⁊ grās agēs illi ea cōtēplāte ad ſuꝑna tranſi
uit. hoc Guil. in li. de apib⁹. ¶ Quidā elegit
ſibi duo milia ānoꝝ ı purgatorio. exē. lxxxiij.

Iuuenis quidā habebat cognatū epꝫ ſa
cinus monach⁹ ordinis ciſtercieñ. poſtea
ordinē deſerēs fact⁹ eſt ſoci⁹ predonū: q̄
in obſidione cuiuſdam caſtri telo percuſſus
deprecatus a ſocijs ⁊ deſperatus de vita vo-
cauit ſacerdotem. Difficile tamen ad hoc in-
ductus. Qui cōfitebatur omnia ſacerdoti cū
magna contritione vt ſepe propter lachry-
mas ⁊ gemit⁹ in voce deficeret dicēs ſe fuiſſe

violatorē vxoris ⁊ filiarū eius q̄ nemini pep-
cerāt oculi eius in occiſione incendūs ⁊ rapi-
nis in oī maleficio excedērē oīm hoīm mali-
tiā. Sacerdos ſtult⁹ rn̄dit. Maior eſt iniq̄tas
tua q̄ vt veniā merearis. Rn̄dit ille. Dn̄e in q̄
cūq̄ hora pctōr ingemuerit ſaluus erit. rogo
vt iniūgatis mihi pniam. Rn̄dit ſacerdos. q̄d
tibi iniūgā. q̄r hō pdit⁹ es. rn̄dit ille. Ex q̄ non
ſuz dign⁹ a vobis pniaz recipe: iō mihi ipſi eli
go duo milia annoꝝ eſſe i purgatorio vt poſt
illos inueniā miam coraz deo:, ⁊ cū ſacerdos
nollet ei dare viaticū rogauit ſacerdotem vt
ſtatū ſuū deſcriptū deferret epō cognato ſuo.
Qđ illo defuncto ſacerdos fecit. Epō vo mul
tū dolēs de morte eius quē tenerrime dilexit
cōſtituit oſones fieri p eo per totā ſuā dioce
ſim ⁊ ipſe vel ali⁹ p eo ſingulis dieb⁹ hoſtiaz
ſalutarē imolauit. Anno cōpleto cū epō miſ-
ſaz celebraret p eo ecce apparuit defunctus
epō palid⁹ exilis macilēt⁹ i veſte pallida vul
tu habituq̄ ſtatū ſuū ſatis declarās. Qui iter
rogat⁹ q̄ū ſe hēet rn̄dit. In penis ſuz ⁊ de pe
nis venio: ſz grās ago tibi q̄r p oſones ⁊ elee
moſynas tuas a te p me inſtitutas ann⁹ iſte
abſtulit mihi penas mille annoꝝ q̄s hēre de-
buerā i purgatorio ⁊ ſi vno āno adhuc ipen-
deris mihi ex toto liberabor. Epō letus grās
egit deo. Et ſileēs oſones ⁊ eleemoſynas i ſe-
quēti āno p ipſo inſtituiſſet ⁊ rogaſſet fieri: ecce
i fine āni cū idē epō diceret miſſam p ipſo af-
fuit ille i cuculla niuea facie ſerena dicēs ſibi
oīa optata ſuccedere dicēs. Iā p tuā ſollicitu
dinē erept⁹ ſū a pena vt igrediar gaudiū dn̄i
remūeret tibi de⁹ charitatē tuā. ⁊ ecce iſti duo
anni reputati ſūt mihi p duob⁹ milib⁹ anno
rū. hec Ceſa. ¶ Alia q̄dā fuit deputata ad pur
gatoriū vſq̄ ad nouiſſimū diē. Exēm. lxxxiiij.

Q Uidā religioſus q̄ reputabaē ma-
gne vite mortu⁹ eſt ⁊ poſt mortez
cuidā ſocio ſuo apparuit. Et cū q̄-
reret ab eo de ſtatu ſuo dixit. Ego ſum depu-
tat⁹ i penas purgatorij vſq̄ in diē iudicij niſi
ſuffragijs bonoꝝ hoīz iuuabor. ⁊ cuz ſoci⁹ ei⁹
ab eo q̄reret cāz rn̄dit. Oīa pctā mea ɔfeſſus
ſuz: ſz q̄r negligēt explicabā ⁊ remiſſe ⁊ negli-
genter pniaz ⁊ ſatiſfactionē cōpleui: iō depu-
tat⁹ ſuz ad purgatoriū vſq̄ ad iudiciū extre-
mū. ¶ Peccator ɔtrit⁹ fuit deputat⁹ ad pur-
gatoriū vſq̄ ad finem mundi. Exēm. lxxxv.

I Tē q̄dā in ſcelerib⁹ vixit p totam
vitā ſuā i ſupbia in choreizādo in
luxuria in gula: in ira in blaſphe-
mia: ⁊ i fine ɔtrit⁹ ē. Et poſtmodū
rapt⁹ ad iudiciū: ⁊ ſentētiat⁹ eſt a
deo ad purgatoriū vſq̄ in finē mūdi niſi ſub-
ueniat ſibi p ſuffragia. Un̄ etiā Richard⁹ de
ſctō victore. Aliq̄ xp̄ianoꝝ aīe vſq̄ in finem
mūdi ad ignē purgatorij ex dei iuſtitia ſūt de
putate. ¶ Propt̄ accidiā fuit q̄dā deputat⁹. xl.
annis ad purgatoriū. Exemplū. lxxxvi.

I Tem q̄dā ppt̄ accidiā dānari de-
buit: ⁊ Maria ſubuenit ſibi: ⁊ ecō
uerſo reuixit ⁊ ɔfeſſ⁹ ē. Tādē ſibi
ipoſitū fuit p pnia a deo vt. xl. an-
nis in purgatorio puniretur.

¶ Albert⁹ magn⁹ elegit ſibi. x. dies in purga-
torio. Exemplum. lxxxvij.

A Lbertus magn⁹ doctor ſacre theo
logie elegit ſibi. x. dies in purgato
rio eē ⁊ poſtmodū appuit cuidam
deuote dicēs. Stulte egi eligendo
mihi. x. dies eē i purgatorio q̄r i grauiſſimis pe
nis ſuz. vn̄ ēt Aug. Neſcit q̄d petit q̄ purgato
riū petit dico vo grau⁹ eē i purgatorio q̄diu
poſſit oculos claudi ⁊ aperiri q̄ illa pena q̄ ſ.
Laurentius ſuſtinuit in craticula.

¶ Frater q̄dā fuit. x. dieb⁹ in purgatorio: q̄r
fratres nō ſtatim ſoluerūt ſibi ſuffragia.
Exemplum. lxxxviij.

Q Uidā religioſus deuot⁹ hic poſt. x. dies
ſue defunctiōis cuidā frī orāti apparuit
Et cū q̄reret fr̄ q̄ūo ſibi eēt: rn̄. Bn̄ q̄r purga-
tus ſum mō ad xp̄m vado. Frater aūt tertī⁹
ait. Et q̄ūo tn̄ i purgatorio fuiſti. at ille. Hoc
fecit negligētia fratrū. ſi eni ſtatim ſoluiſſent
infra diē tertiū euolaſſem ad celum.

¶ Pena monialis que fregit ſilētiū in choro.
Exēplum. lxxxix.

P Uella q̄dam religioſa ordinis ci
ſtercieñ. in aduētu xp̄i⁹ ſaluatoris
eſt mortua. Deſūcta vo clara die
choꝝ intrauit aū altare inclināſe
ſic locū vbi ſolita erat ſtare receſſit. Quā colla
teralis ei⁹ vidēs ⁊ mortuā ſciēs valde territa
eſt. Reqſita vo ab abbatiſſa vn̄ ſic cōcuteret:
rn̄. ſic ⁊ ſic. Gertrudis ad cōmemoratione bte
Marie v̄gīs i terrā ſe iuxta me pſtrauit ⁊ fini
ta collecta abijt. Abbatiſſa timēs illuſiones
diabolicas: ait puelle. Si denuo venerit ad te
dic ei bn̄dicite. Et ſi dixerit tibi dn̄s: iterroga
eā. vn̄ veniat. Sequēti igit̄ die itep venit. Et
ſalutata cū itep rn̄diſſet dn̄s puella ait. vn̄ ve
nis. Et illa. Ad ſatiſfactionē huc veni. q̄r libēt
tecū i choro ſuſurraui: ſemiplena vba pferēs
idcirco in eodē loco iuſſa ſum ſatiſfacere: vbi
me ɔtigit peccare ⁊ niſi tibi de eodē vitio. ca-
ueas eādē penā moriēs ſuſtiebis. et hoc ſ̄rta
vice factū eſt. Ecce tale purgatoriū huī⁹ v̄gi-
nis. Ut aūt nouerit nō eē curādū q̄cūq̄ mor-
te iuſt⁹ moriat̄: ſcribit q̄ i pdicto mōaſterio deo
ſororib⁹ eiuſdē ɔuēt⁹ ſeruiebat vir bon⁹ ⁊ iuſtus
cū i extremis laboraret fact⁹ ē freneticus: ita vt
multas euomeret blaſphemias. q̄ defūcto dn̄s
volēs merita ei⁹ oſtēdere iſirmi cū ſup tūbā ei⁹

dormiũt ei⁹ meritis ſani ſurgũt. hec Ceſari⁹.
¶ Monachus quidã intrauit purgatoriũ et qñ vidit fr̃es ridere increpauit eos. Exm̃. xc.

QUidã monachus q̃ intrauerat purgatoriũ ⁊ plagas habebat q̃s ibi receperat de verberib⁹ q̃ſi ſp recẽtes in oĩ vita ſua durã egit pñiaz hic qñ videbat aliquẽ iuuenẽ monachũ imoderate ridẽtẽ: vł alio leuiť vagãtẽ exclamauit dicẽs. O ſi ſcires q̃ acerba pena debeť tibi ꝑ leuitatib⁹ iſtis tu fortaſſis mores tuos leues corrigeres. ¶ Itẽ q̃dã habuit purgatoriũ i loco balnei iui. Exm̃. xci

CUm quidã ſacerdos colonieñ. vrbis in loco vbi calide aque euapoꝛãt ſe ꝑ neceſſitate corpoꝛis q̃dã die lauaret quẽdã virũ incognitũ q̃ de pedib⁹ eius traheret calciamẽta ⁊ veſtes ei⁹ ſuſciperet ad ſeruiendũ paratũ inuenit. Cũq; hoc ſepi⁹ ibidẽ faceret ſacerdos quadã die duas ſecũ oblationũ coronas ſumẽs ne ingrat⁹ tali officio ſeu ſeruitio appereret ꝑdicto viro obtulit dicẽs ⁊ rogãs vt ꝓ bñdictione munus charitatis reciperet. Cui ille merẽs r̃ndit. Panis ille ſctũs eſt: nec eũ mãducare audeo ego. eñi quõdam hui⁹ loci dñs fui ꝑ culpis meis huic pene deputat⁹ ſum ſed q̃ſo hũc panẽ cũ oꝛationibus tuis ꝓ me offer: ⁊ ſi rediẽs me nõ inueneris liberatũ me ſcias. Quo dicto diſparuit: q2 nõ fuit hõ ſ3 ſpũs. Sacerdos vero ꝑ totã ebdomadã ꝓ eo ſalutarẽ hoſtiã offerẽs oꝛones cũ lachꝛimis ſudit. ⁊ poſtea reuerſus ibi3 i balneo nõ inuenit. ¶ Alt cuidã īpoſitũ fuit i purgatoꝛio vt foret vſq; corp⁹ ei⁹ ſepeliret. Exm̃. xcij

QUidam monachus decedẽs petijt inſtanter abbatẽ ſolitã decedentiũ ſibi impertiret abſolutionẽ. Cum aũt abbas abſens in loco vicino non poſſet haberi in pꝛõptu ante aduẽtũ ei⁹ migrauit. Cũ aũt veniſſet ⁊ dictũ ei fuiſſet q̃ inſtãter monach⁹ ille petiuiſſet eũ ꝓ abſolutiõe habẽda ſumere nondũ ſepulto ipſe añ altare decũbẽs ⁊ cogitãs de predictis vidit ſubito añ ſe defectũ vt ſibi videbať dicentẽ Bñdicite ⁊ petẽtẽ debitũ abſolutionis. Cũ aũt abbas ſtupens reſumpſiſſet ſpm̃ dixit. Miſereatur tui ⁊c. Quo facto petijt monach⁹ pñiam. Abbas aũt neſciẽs cuiuſmodi pñia iniũgẽda eẽt defuncto dixit q̃ ꝓ pñia ſtaret i purgatoꝛio q̃uſq; corpus ei⁹ ſepultũ eẽt. Quo audito defunct⁹ exclamauit ita hoꝛribiliť q̃ vox ei⁹ audita ẽ ꝑ totã abbatiã dicẽs. O ſine mĩa ꝑcepiſti me tñ moꝛari i purgatorio. ¶ Paſcaſi⁹ fuit lucti⁹ in purgatoꝛio ⁊ tñ choꝛuſcat miracuł. Ex. xciij.

PAſcaſius aplice ſedis diaconus cuius libꝛi rectiſſime ⁊ ſplẽdide ſcripti hucuſq; perſiſtunt vir mire ſctitatis: cultoꝛ pauperũ cõtemptoꝛ ſui in cõtentione ea que fuit inter Symachũ ⁊ laurẽtiũ in ſua mẽte ipſu3 Laurẽtiũ epoꝝ iudicio refutatũ ad pontificatus oꝛdinẽ elegit in ſua ſnĩa cõtrari⁹ ipſi aſſiſtẽdo vſq; ad diẽ exit⁹ ſui pſeuerãs. Cũq; defunct⁹ eẽt q̃dã demõiach⁹ dalmaticã feretro ſuo ſuppoſitã tãgẽs curat⁹ ẽ. Cũ aũt poſt multũ tp̃is german⁹ capuan⁹ ep̃s ꝓ medicina coꝛpis i ãgularib⁹ thermis lauari iuſſus fuiſſet igreſſus paſchaſiũ ſtãte i maximis caloꝛib⁹ iuenit. Cũq; territ⁹ de tãto viro q̃d ibi faceret q̃reret: r̃ndit q̃ ꝓ nullo alio niſi q2 in partẽ laurẽtij ꝯtra Symachũ ſenſiſſet q̃ſo intercede ꝓ me: ⁊ tũc te exauditũ ſcias ſi rediens hic me nõ inueneris: oꝛauit rediẽs non inuenit. Qui ḡ ignoꝛãter peccans ꝑ elecmoſynas obtinuit veniã: tũc cũ ꝑ ſe operari nõ poſſet. hec Gꝛe. i li. iiij. dialo. ¶ De ſuffragijs aiarũ. ¶ Una die. xv. milia animaru3 ſunt a purgatoꝛio liberate. Exemplum. xciiij

PRioꝛ quidã de oꝛdine predicatoꝝ cũ in die aiarũ deberet predicare de animabus: q2 magnus ⁊ deuot⁹ predicatoꝛ erat nocte iuit tarde doꝛmitũ: q2 forte cogitauerat de predicatione ſcienda ⁊ vidit vnũ fratrẽ moꝛtuũ ſibi apparẽtẽ cui dixit. Nõne tu es frater ille. q̃ eſt moꝛtu⁹? R̃ndit ille. Ita ego ſum. Et q̃d habes agere. R̃ndit. Ego venio ad vos q2 debetis hodie ꝑdicare de moꝛtuis: ad hoc inducatis pplz q̃ hodie deuoti⁹ ſe habebat ad defunctos quia de⁹ hodie magnã mĩam ẽ factur⁹ ꝓp teñ ſuffragia hodierna. Exibũt eñi hodie de purgatoꝛio. xv. milia aiarũ. ⁊ hanc viſionẽ prioꝛ in publico coꝛã oĩ populo enarrauit. ¶ Anime petierũt ſuffragia a quadã virgine. Exemplum. xcv.

VIrgo quedam deuota cũ ſemel oꝛaret vidit infinitã multitudinem manuu3 directã ad eũ coniunctarũ ad inuicem. ad modum depꝛecantiũ. Sequẽte die cũ ipſa trãſiret per cimiteriũ vidit eaſdẽ manus ab imo aſcẽdere: quaſi vellent ea3 detinere. Ad quã viſionẽ perterrita fugit ad eccleſiam rogans dñm vt intimaret ſibi quid hoc vellet eſſe? Tũc dictũ eſt ei q̃ erant aie in purgatorio exiſtẽtes q̃ oꝛones petebãt in quib⁹ multũ recipiebãt bñficiũ. ¶ Anima quedam per ſeptem dies caruit viſione dei. Exm̃. xcvj.

IUuenis quidã monachus Guilnole defunctus qui paruo venit ad oꝛdinẽ. Completo itaq; anno pꝛobationis ſequẽti die cepit infirmari ⁊ poſt paucos dies defũctus ẽ. Qui ſtatim cuidã monach⁹ apparẽs dixit ſe eẽ in penis de quo vero cũ ille territ⁹ fieret ⁊ diceret. ſi tu es in penis q̃ nũq̃ peccaſti q̃d erit de me pctõre? S3 ꝯſolãs eũ defunctus ait. Noli flere: q2 nullã aliã penã patiar

niſi q2 nōdū vidit deū ipſam dilatiōnē glorie
penā reputās:nec īmerito:q2 ſpes q̄ differt
affligit alaꝫ.⁊ adiecit.O q̄ ꝓclarū erit qđ ſta-
tim veniet ad deū:⁊ petiuit ſibi orōnes fieri
a ꝯuētu ⁊ collectā de ſcō michaele archāge-
lo.mane igit̄ viſionē recitauit abbati.Ipſe de
eodē archāgelo celebrauit pſalmū in capit.
Quēadmodū deſiderat ceru⁹ fontes aquarū
ꝑ ſeptē dies inſiſtēs.Poſtmodū ꝑriore ī cho-
ro modicū dormiēte eūdē Guilhermum ſub
pallio btē Marie v̄ginis ſtare vidit leta vo-
ce dicētē.Ergo ammō liberat⁹ ſuꝫ.Poſt hoc
predicto mōacho apparēs teſtat⁹ ē tm̄ ſeptē
dieb⁹ ſe fuiſſe ī purgatorio.i.carētia viſionis
diuine.Multa illi de ſtatu quorūdam mona
choꝝ ⁊ amicoꝝ reuelās.¶Mulier qdā fleuit
ſuꝑ filiū defunctū inconſolabilr̄. Exm̄.xcvij.

Mulier quedā filiū ꝓmogenitū habuit
bone indolis inſignē ⁊ precipuū deco
re.Quo mortuo inconſolabilit̄ doluit
⁊ fleuit amare:⁊ ei apparuerſit in via quadā
multi pueri vt viſuꝫ eſt et cū ingenti gaudio
gaudētes. Cūqꝫ memor filij ſui cū inter illos
nō eſſe videretur ⁊ fleret ecce poſt alios filiū
lento gradu ſubſequentē agnouit: cui mater
cū graui clamore dixit.⁊ qđ eſt fili ꝙ ſolus et
nō cum alijs gradiens retardas? Cui ille in
toga laterali magnū aque pondus oſtēdēs.
Ecce inquit mater lachryme quas ꝓ me ina
niter effudiſti:quarū pondere ab alioꝝ proſe
cutione retardor. Ad deū ergo lachrymas cō
mutabis ⁊ in preſentia corporis xp̄i eleemo-
ſynas pauperū pro me cor piū ⁊ deuotū effun
das ⁊ tunc liberabor a pena qua crucior.
¶Mater quedam in quinqꝫ annis liberauit
filiū ſuū a purgatorio. Exemplum.xcviij.

Iuuenis quidā diſſolutus leui lāguo-
re decubuit.Rogatu ergo matris lā-
bertus p̄ſbyter leproſoꝝ vir pius ⁊ ze
lator maximus alarū venit ad iuuenē cū ad
cōfeſſionē peccōꝝ ⁊ ad penitētiā ſedule inuita
uit.qui mox in multa cōtritione ꝯfeſſus eſt et
nō multū poſt hoc mortuus eſt mater pro eo
continuauit ieiunia vſqꝫ ad quinqꝫ annos ir
remediabilibus lachrymis protelauit.Ergo
vt tp̄m tp̄s expletū eſt die quadā dn̄ica dict⁹
lābertus p̄ſbyter mortu⁹ ē ⁊ ſepult⁹. Sequē
ti aūt quinta feria ꝓdict⁹ iuuenis manifeſte
apparuit ſue matri di.Ecce nūc mater chariſ
ſima a adiutorio tuo ad requiem trāſibo a gra
uiſſimis penis quas pertuli pro pctis et ibit
mecū dn̄s lābertus preſbyter q̄ me ad ꝯfeſſio
nē ⁊ ad cognitionē peccatoꝝ meoꝝ ſalubrit̄
prouocauit ꝓ quo ⁊ alijs multis quos ad pe
nitentiaꝫ ſalutis adduxit in multa mercede
cumulabitur premioꝝ.¶Filij debent ſubue
nire animabus parentū. Exemplum xcix

Refert quidaꝫ ſacerdos de ſeipſo di. ꝙ
ſi qn̄qꝫ pro anima patris ſui orare di-
ſtuliſſet alias impeditus ipſe pater ſibi
apparebit in ſomnis manibus oſtenſis pla
gis pluribus vulneratus ⁊ quare filius p̄fez
nō iuuaret ſeuerit̄ arguebat. ¶Uxor q̄dā li-
berauit alam mariti ſui de purgatorio.Ex.c.

Maritus cuiuſdā mulieris defunct⁹ eſt
qui ſatis ſecularis fuit ⁊ malā vitam
duxit.Attamē in extremis vere ꝯtri-
tus eſt:fidelr̄ alam ſuā vxori ſue cōmēdauit.
Iuxta cui⁹ ſepulchrū vxor ipſius domiciliuꝫ
ſibi fieri fecit in quo ſe includēs eleemoſynis
ieiunijs:orōnibus:die nocteqꝫ deū ꝓ ala viri
ſui placare ſtuduit.annis vero ſeptē cōpletis
illi apparēs ī veſte ſemiclara gr̄as egit dicēs
Reddat tibi dn̄s mercedē: q2 propter tuos la
bores erut⁹ ſuꝫ de penis maximis purgato-
rij ꝙ ſi ſeptē alijs annis ꝯtinuaueris ex toto
liberabor.Qđ cū illa feciſſet iterū ei facie io-
cūda apparēs ait Gr̄as ago deo ⁊ tibi:q2 ho-
die liberat⁹ ſuꝫ ⁊ ad celos vado. ¶Quidā aſ
ſumpſit ꝓ ſocio ſuo,penitētiā.Exemplum.ci.

Erant duo ſocij fideles. Cūqꝫ alter gra-
uiter peccaſſet ſoci⁹ ſuus iuit cū eo ro-
mā ⁊ data ē ei triēnis pn̄ia qua aſſum-
pta incurrit grauē infirmitatē. Et cum eſſet
deſolatus grauiter eo ꝙ nō impleuiſſet peni
tentiā promiſit ei ſoci⁹ vt faceret eā ꝓ eo.Cū
aūt ipſo mortuo eam perageret in fine primi
anni apparuit ei defunctus in tertia parte
corporis albiſſimus ⁊ in duab⁹ niger admo-
dū piceis In fine v̄o ſcđi anni apparuit ei in
duabus partib⁹ albiſſimus.In fine v̄o tertij
anni apparuit ei tot⁹ albus gr̄as ei referens
de ſua liberatiōe.¶Filius quidā ſeptēnē pe
nitentiam egit pro matre. Exemplum.cij.

Quedam mulier per incantationes
aduocauit diabolū:petēs vt dita-
ret eā.cui diabolus.Si tria feceris
ſcꝫ in eccl̄ia orātes ipedias ⁊ pauperes ī die
hoſpitio recipias ⁊ nocte expellas ⁊ bonos vi
ros in domo tua peccare facias:⁊ cū illa pro-
miſiſſet diues facta eſt. Statim aūt ſimulās
implebat ſollicite qđ diabolo ꝓmiſerat.Tan
dē infirmata eſt.⁊ cū eā ipſi⁹ fili⁹ q̄ bonus iu
uenis erat ad pn̄iam hortaret̄ illa narrās ei
q̄ diabolo ꝓmiſerat pn̄iam renuebat.Tādeꝫ
ad filij verba cōpuncta cepit flere petēs vt ſu
bito ꝓ ſacerdote mitteret. Sꝫ anq̄ ſacerdos
venit diabolus vetulā iugulauit:fili⁹ ꝓ mr̄e
q̄ ab ea audierat ꝯfeſſus eſt ⁊ penitētiā ſeptē
nē ꝓ ea aſſumpſit.Pn̄ia peracta mr̄ ei appa-
rēs dixit.Dū me diabolus ſtrāgulaſſet ad iu
diciū deducta ſum ⁊ me pro ſceleribꝰ ⁊ maxie
pro hypocriſi accuſabat ſed cōpūctio quam
habui ⁊ voluntas me cauendi liberauit me

a dānatiōe: ſed a penis in qbus fui poſita per tuam pnīam ſum liberata: ⁊ hodie tibi grates reddens ibo ad gloriam eternam.

¶ Qui aſſumpſit partē pnīe alterius quō punitus eſt. Exemplū.ciij.

Monachꝰ qdā multis peccatoꝝ nexibꝰ irretitus magnā ſibi iniūctā pnīaʒ a qdā frē ſibi familiari petijt ptē pnīe ꝓ eo iplere. Qđ deuote ſuſcipiēs ꝑcepit iſtū ꝓ pte illa fore ſecuꝝ q̄ ſic obligatꝰ de pnīa nō multū poſt mortuꝰ ē. Cū aūt fuerat bōe vite inter frēs poſtmodū appuit cuidā mōachoꝝ: ⁊ requiſitus quō ſe hēret: rn̄dit male ⁊ dure ⁊ hoc ſolūmō ppter tuā pnīam quā ꝓ te ſuſcepi. Nam libera ꝓpriūs me vinculis tuis innodaui. Uade itaqꝫ ⁊ deꝓcare ꝯuētū vt ſuffragia q̄ ꝓ te pmiſi ꝯſoluāt. Qđ cū factū fuiſſet ille rurſum eidem monacho apparens indicauit fratrum ſe orationibus liberatum ad gloriam ⁊ laudem ſaluatoris.

Sūptio eucha. delet purgatoriū. Exm̄.ciiij.

Sacramētū eucharīſtie penas purgatoriū minuit. Un̄ legiꝛ qđ duo religioſi ſe mutuo diligētes: alter eoꝝ ſine viatico deceſſit: ꝓ quo orās poſt matutinas vidit circa corpis xp̄i cuſtodiā volitātē vmbrā paruā quā ꝟtute ſacri illiꝰ adiurādo ꝯſtrinxit qđ ibi ſtaret? rn̄dit. Ego ſum aīa ſocij tui ⁊ meū affectū ad hoc ſacrm̄ ſumēdū ſic oſtēdo quo tn̄ in morte carui. Cui ille. Ergo optimū eſt hoc ſacro muniri decedētē. Rn̄dit aīa. Nequaq̄ tibi explicare valeo digne cōicātibus quāte pene remittuntur.

¶ Quidā p tres miſſas fuit liberatꝰ a purgatorio. Exēplum.cv.

Adoleſcens quidā in claraualle receptꝰ in cōuerſuʒ factū eſt opilio ouiū. Cui oues paſcens in agro apparuit ei conſobrinus ſuus nup defunctꝰ. Quē īterrogās vnde veniret: rn̄dit ei. Mortuus ſum ⁊ penis maximis torqueor. Et ꝯuerſus. Poteris ne iuuari? Et ille. Si potero habere tres miſſas in ordine tuo mox liberabor. Mox cōuerſus ad monaſterium feſtinās qđ viderit ⁊ audierit priori indicauit. Cui prior gratanter rn̄dit. Ego vnā celebrabo alias duobꝰ ſacerdotibꝰ iniūgā. Dictis aūt miſſis iterꝫ ille apparens cōuerſo: grās egit dicēs. Bn̄ficio miſſaꝝ ſaluatus ſum. Nec mirari debes ſi tm̄ valet dn̄ici corporis immolatio: cum quibuſdā aīabꝰ ad liberationem proſit breuis verborum abſolutio. Hec Ceſarius.

¶ Sacerdos qdam quotidie celebrauit ꝓ defunctis. Exemplum.cvj.

Quidā ep̄s ſuſpendit quendā ſacerdotē pro eo q̄ qualibet die celebraret ꝓ defunctis miſſam. Cum aūt in quodam feſto eundo ad matutinas trāſiret ep̄s p cymiteriū viſum ſibi eſt q̄ mortui inſurgerent cōtra illū ſub forma officij qđ quiſqꝫ viuēs habuerat: cōminātes ⁊ dicentes. Ecce ep̄s q̄ nobis abſtulit ſacerdotē nr̄ʒ: nec ipſe ꝓ nobis celebrat: ſed niſi ipſe emēdauerit morietꝛ. At qđ ille territꝰ poſtmodū ſacerdotē abſoluit ⁊ miſſas pro defunctis celebrauit ſepius.

¶ Dux qdā fecit multa ſuffragia fieri ꝓ aīabus. Exemplum.cvij.

Dux magnꝰ ⁊ glorioſus ad ꝑdicationē cuiuſdā frīs ꝑdicatoꝝ correptꝰ: cepit ablata reſtituere eleemoſynas magnas dare: capellanos ſtatuere q̄ ꝓ cruciatiſ i purgatorio miſſas celebrarēt. Que ſui miniſtrales nobiles vidētes ipſū ꝯtēpſerūt. ⁊ morti inuidia ꝯiurātes abierūt quēdā regē hoſtē eiꝰ dicētes. Nūc tp̄s aduenit vt de nr̄o ꝯſilio ⁊ adiutorio de hoſte vr̄o duce triūphetis: ip̄e eīm ſolū falſis clericoꝝ fabulis ꝯditꝰ ſua expēdit cū eis: nulli ſuoꝝ nobiliū īpēdit honorē. Exhilaratus rex ſtatim mādat duci bellū die tali. Territꝰ itaqꝫ dux miniſtrales ſuos alloqꝛ: q̄ vno aīo auxiliū ei negauerūt: dicētes. vocate clericos qbꝰ ſolū credidiſtiſ. Dux igiꝛ i dn̄o ꝯfiſus cū paucis i caſtro ſe forti cōcluſit de celo expectās auxiliū. Igiꝛ ſolꝰ ꝯſpiciēs ꝯ viā hoſtiū vidit innumerabilē exercitū albatoꝝ i eqs albis ⁊ clipeis aureis: rubea cruce ſignatiſ ſibi aduenientē. Exiēs ad eos curuatis genibꝰ eos recepit. Et vnꝰ ex illis leuauit eū dicens. Ne timeas fideliſſime princeps aſſūt tibi adiutorio q̄s de purgatorio liberaſti. Aderūt ⁊ plures q̄ iteriʒ vſqꝫ ad ꝑdictū diē liberabūꝛ mox q̄ viſio diſparuit. Inſtāte g̃ die rex cū multitudie armatoꝝ fidēter morti ad caſtrū venerūt. Cui obuiā exijt dux in dn̄o ꝯfidēs ⁊ ſtatiʒ iuxta ē cū eo tāta multitudo celeſtis exercitꝰ q̄ turba regiſ nulla videbaꝛ. Igiꝛ rex cū ſuis ꝓiectis armis reddiderūt ſe veniā deprecātes. Dux aūt piiſſimꝰ erat parcēs eis. ⁊ ſtatim diſparuit exercitꝰ diuinꝰ. Qđ vidētes hoſtes glorificabāt deū cū illis.

¶ Hugo quō diſciplinatꝰ eſt poſt mortē. Exemplum.cviij.

Hugo de ſctō victore ad extrema veniēs ab quodā canonico ſui ordinis q̄ eū in vita valde dilexerat adiuratus eſt q̄ ei poſt obitū ſuū appareret. Et libenter inq̄t ſi hoc deus pmiſerit. Et ſic hugo defunctus eſt nec multo poſt redijt ad ſociū. Tūc ille quō tibi inq̄t dilectiſſime eſt? At ille. Bn̄ nūc ē mihi: ſed q̄ renui accipe poſt cōpletoriū diſciplinas vix vnius demonū in inferno remanſit q̄ nō mihi ictū validū dederit ad purgatorium tranſeundi. Hec Guil.

¶ Johānes euangeliſta liberauit animam a purgatorio. Exemplū.cix.

Sacerdos quidaʒ ad ordinē ſe trāſtulit regularem. Hic.b.Joh.apłʒ ⁊ euāgeliſtā feruēter dilexit. Poſt mortē illi⁹ cuidā monaco ſuo in viſiōe viſū ē ꝙ idē.b.Joh. euāgeliſta acceſſit ad glioſā ꝟginē Mariā ·rogās eā ſupplicit̄ di. Ecce ala amici nr̄i torqt̄ i penis purgatorij vc̄las obſecro ⁊ libera eā nec mora btā ꝟgo ⁊.b.Joh.ad purgatoriū d̄ſcēdētes alaʒ liberauerūt ⁊ aň ɔſpectū dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ꝑduxerūt. ¶ Petr⁹ apl̄s liberauit alaʒ de purgatorio. Exemplum.cx.

Mulier quedā valde dilexit.b.petrū apłʒ q̄ ēt i vita ſua ſatʒ mūdana fuit. Poſt obitūʒ ei⁹ vna ꝑſona d̄uote fideli̇ orauit ꝓ ea. Cui appuit.b.petr⁹ dicēs eā eē in calore ignis ꝑꝑ ɔplacētiā ⁊ varietatē veſtiū. ſcd̄o dixit eā eē i fame ⁊ ſiti ꝑꝑ delicias corꝑis ⁊ ciborū. Tertio dixit eā eē i maxio frigore: qr̄ filios ⁊ familiā ſuā nō bň rexit ⁊ adiecit. Ego impetraui ⁊ in extremis verā ɔtritionē petrū idulgētiā ꝓpł̄ ſeruitia mihi exhibita. ⁊ ego innabo eā vt i breui tp̄e liberet̄ a p̄eis purgatorij. Ergo d̄r Job.v. Ad aliquē ſctōꝝ ɔuertere.

¶ Undeciʒ milia ꝟginū liberauerūt alam de purgatorio. Exemplū.cxj.

Erat quedaʒ puella q̄ ḡui īfirmitate fuit detēta ⁊ ſic ē defūcta. cūqꝫ ab hora diei tertia vſqꝫ ad veſꝑas mortua iacuiſſet reuixit ſubito ⁊ erexit ſe ɔuerſataqꝫ oīb⁹ q̄ p̄ītes erāt dixit. virginalē illū exercitū.xj.miliū ꝟginū viuēs q̄tidie ſuꝫ venerata eaꝝ ꝑcib⁹ nūc a purgatorio liberata: ⁊ ob hoc ad vitaʒ redire ɔpl̄a ſuʒ oīb⁹ eaꝝ mēoriā digne hn̄tib⁹ ſuffragia ipaꝝ nūciarē dūmō deuita tales exeāt q̄bus ſuffragia valere p̄it. In hui⁹ teſtimoniū reddo ſom̄ iterato. nec mora ſicut dixit fecit. Hec Guił. ¶ In diſcipulo de tp̄e.

¶ Ala poti⁹ vellet ꝟ cētū annis cū corꝑe durā pn̄iaʒ agere q̄ꝫ in purgatorio ꝑ vnū diē ardere. hoc quere ſer.cxl.R.

Itē religioſus appuit aduocato ⁊ dixit ſe eſſe in maximis penis. Nā ſi oīa ligna mūdi arderēt nihil eēt reſpectu ignis purgatorij. ibidē ſer.cxxviij.M.

Itē puer.ix.annoꝝ q̄ accōmodauit denarios a familia: q̄uo in purgatorio punit⁹ eſt. Hoc quere ſer.ciiij.J.

Itē q̄ elegit duos dies eē in purgatorio poti⁹ q̄ꝫ hic īfirmari ꝑ biēniū.ſer.cxxxiij.X.

Itē nobilis q̄dā māſit fabro debitor ⁊ apparuit famło ſuo deuoto hn̄s babata igni a in manibus ⁊ pedibus.ſer.clx.J.

Itē ſacerdos q̄dā dic. ſi ſac⁹ eēt plen⁹ igne: tūc vellet i eo eē vſqꝫ ad finē mūdi vt eēt cert⁹ vt nō itraret purgatoriū nec īfernū. q̄re ſ.clj.L.

Itē q̄dā vidit penas purgatorij ⁊ poſt modū nunq̄ꝫ riſit.ſer.clij.V.

Itē mlier reuocata d̄ purgatorio q̄uo hic penitētiā egit i niue: i glacie: i igne ⁊ dixit nihil eſſe reſpectu pene purgatorij.ſer.clij.V.

Itē fr̄ q̄dā vinū nō limphauit. ⁊ ꝓpterea punitus eſt in purgatorio.ſer.clx.D.

Itē ſoror coſme ⁊ damiani q̄ audiuit choriʒātes cātare cū q̄dā lenitate ⁊ dulcedine ꝓpterea ꝑ.xv.dies fuit deputata ad purgatoriū. ſer.xxxvij.V.

Itē fr̄ q̄dā ꝑ.vij.dies fuit punit⁹ i purgatorio ꝓpter ꝟba ſolatioſa ⁊ recreatiōis.ſ.clx.E.

Itē fr̄ q̄dā ɔpaſſ⁹ ɔſanguineis ſuis i agōe: ⁊ ꝓpterea punit⁹ ē i purgatorio. q̄re ſer.clx.E.

Itē q̄dā ꝓuincialis librauit frēʒ cardinalē ꝑ vnā miſſaʒ. q̄re ſer.clvj.F.

Itē nobił q̄dā miſit filiū ſuū ad papā cognatū ſuū: ⁊.xxx.ānis debuiſſet eē in purgatorio ⁊ papa ꝑ vnā miſſam liberauit eū.ſer.clx. L.

Itē q̄dā fr̄ celebrādo ꝓ frē defuncto dixit. Si ſoldano tādiu ſeruiuiſſeʒ ⁊c. ⁊ ſic liberauit ꝑ vnā miſſam frēʒ q̄.xv.ānis debuit eē in purgatorio.ſer.clv.R.

Itē d̄ duob⁹ frīb⁹ q̄ꝝ vn⁹ imediate celebrauit vnā miſſā poſt obitū illi⁹: ⁊ iꝑe appuit ſibi dicēs ſe q̄ſi ꝑ.xx.anos arſiſſe. q̄re ſ.clix.C.

Itē ala q̄dā appuit ⁊ dixit ſe d̄putatā ad purgatoriū vſqꝫ ad diē iudicij niſi iuuaret̄ ꝑ ſuffragia viuoꝝ.ſer.clx.

Itē q̄ equū auūculi nō vendidit q̄uo diaboli rapiebāt eū.ſer.clx.P.

Itē q̄ recepit veſtē a ꝑegrino ⁊ nō orauit pro ala ei⁹ q̄liter punit⁹ eſt.ſer.clx.Q.

Itē miles q̄dā viſ⁹ ē i purgatorio ſʒ ⁊ habuit auē i manu cū corrodētē: qr̄ venatiōi nimiuʒ dedit⁹ erat.ſ.xxij.E. Itē due ale q̄ꝝ vna fuit leta altera ꝟo triſtis.ſer.clx.F.

Itē q̄dā orauit.xxx.ānis ꝓ ala p̄ris ⁊ nihil ꝓfuit illi. qr̄ ipſe fili⁹ ſemꝑ fuit in pctō mortali.ſer.xcij.O.

Itē nobilis q̄dā fuit liberat⁹ de purgatorio ꝑ tres miſſas.ſ.clvj.F. Pn̄ia.

¶ Pn̄ia ſctī Petri apłī. Exemplū.cxij.

Clemens papa narrat in itinerario ꝙ ſctūs petr⁹ ꝓpter memoriā ſui pctī trine negatiōis cōſueuerat ſemper media nocte vel aň ſurgere quaſi in hora in qua peccauerat. ⁊ lachrymis miſerabilr̄ ſe ꝑfundebat. ⁊ ſilr̄ audiebat gallos cātare. Ita etiā debent vere penitentes facere.

¶ Quidam petiuit breuem penitentiam. Exemplum.cxiij.

Quidã petiuit a quodã viro dei dari ſibi pniaʒ ſalutarẽ ſʒ breuẽ. qui directꝰ ad vallẽ vicinã q̃ a cuſtode vallis ductꝰ eſt ⁊ rapiꝰ. Poſtea ſtenuit terribiliter. vñ ad viꝝ dei rediẽs q̃ ſre ꝓcipiſ liber q̃ vellet: cui pctõr. abſit dñe. nã a cuſtod vallis ꝯductꝰ pẽas ienarrabiles vidi vbi ſemimortuꝰ hoc audiui ꝙ ꝑꝑ delitias vãitatũ q̃dã eoꝝ bulliẽte plũbo potanſ: q̃dã medũ ſecũſ: q̃dã cathenis igneis recludunſ.

Quidã niſi vnũ pr̃ nr̃ volebat recipe ꝓ penitentia. Exẽplum. cxiiij.

Peccator q̃dã magnꝰ cũ ꝓ pctis ſuis nullã ꝯdignã vellet agere pniam vel ſuſcipere: ait ꝯfeſſor. Potes aũt vnã oõnez dñicã ꝓ pctis tuis ſingulis diebꝰ dicere? Rñdit poſſum ⁊ iniunxit ei vnũ pr̃ nr̃. Ita aũt ei eadẽ oõ cepit dulceſcere vt rediẽs amplius peteret q̃uſq; ad ꝯdignã pniaʒ ꝑueniret.

Deꝰ ſemꝑ ꝑatꝰ eſt recipe pctõrẽ ad pniam. Exemplum. cxv.

Senior q̃dã iterrogatꝰ a q̃dã militãte ſi deꝰ reciperet penitẽtẽ eũ. Qui cũ pluribꝰ edificaſſet ſermonibꝰ: poſtremo ait ad eũ. Dic mihi dilectiſſime chlamys tua ꝯſciſſa fuerit ꝓiicis eam ſtatim abs te. Qui rñdit. Nõ: ſʒ reſarciens vtor ea dixit ad eum ſenior. Si ergo tu pcis ꝓprio veſtimento. quare deꝰ ſue imagini non indulgeret.

Demones ipediũt penitẽtes. Exem. cxvj.

Erat quidaʒ miles ꝑpetrator multoꝝ ſceleꝝ. Hic ad inſtantiam ſue deuote vxoris acceſſit ad quendã epm ⁊ ſibi oĩa pctã ſua ꝯfeſſus eſt. Sed cum daret ei epũs pniam ⁊ ille nihil recipe vellet dicens qḋ nec ieiunare: nec orare poſſet. iniunxit ei pro peccatis ſuis vt vna nocte clauſus in eccl̃ia teneret ſilẽtiũ: donec ipſe ad eũ cũ ſigno crucis iraret. Qui aſſumpſit penitẽtiã: ⁊ facta ſuꝑ eũ oõne: epũs clãdẽs eũ acceſſit. adeſt diabolꝰ ⁊ ei tãq̃ mercator pãnos varijs colorĩbꝰ ad emẽdũ exhibet ⁊ gratiſ multa dare ꝓmittit ſi ei ꝑ nemꝰ ſaluũ ꝯductũ ꝓberet. Ille tacuit. Poſtea formã ſe in ſpẽm cognati ſui eccl̃iã intrauit: clamãs ꝙ inimicꝰ talis vẽit. ⁊ domũ cũ pueris accẽdit. Ille vidẽs lucere ignẽ tñ tacuit. Iterũ in ꝑſonã filij ſui iunioꝛ ſe trãſformãs. Eya (inq̃t) pater q̃d agit inimicꝰ? en tota domꝰ cõbuſta ẽ: ⁊ familia occiſa eſt: ⁊ inimicꝰ hic ſtat: quẽ optime occidere poſſumꝰ. Sed cũ ille iteꝝ taceret: dixit: ⁊ ſi me iuuare nõ vis: ego ipẽ meã vitã ꝓtuabo: ⁊ exijt. Miles aũt ſtabat immobilis. Poſtremo mittitudo demonũ in ſpecie feraꝝ irruẽtiũ grauiter eũ ꝑberauerunt. Et ille cuʒ ſilẽtio ſtetit imꝑterritꝰ. Mane veniẽs epũs cũ ſigno crucis deduxit eũ de eccl̃ia. Et dũ q̃reret vbi vxor eiꝰ ⁊ filij iacerẽt occiſi: dixit epũs q̃ oẽs bñ valerẽt. Et miles ait. Ego audiui clamorẽ ⁊ ſtrepitũ armatoꝝ: ⁊ vidi ignẽ. Ecce filij eiꝰ veniebãt: ⁊ cognoſcẽs illuſionẽ demonũ miles ait. Dñe rogo te da mihi pniaʒ: q: parꝰ ſuʒ oĩa facere ne itrẽ in tẽtationẽ ⁊ manꝰ demonũ. Et ſuſcepta pnia: factꝰ ẽ bonꝰ hõ ⁊ tandẽ deuiit in pace in dño.

Quidã aſſumpſit pniaʒ ſolũ timore mortis. Exemplum. cxvij.

Canonicꝰ quidaʒ eccleſie pariſieñ. vir iuuenis delicatꝰ pctis gule: luxurieq; laxãs habenas: multoꝝ ẽt alioꝝ pctõꝝ linũdicijs inq̃uatus. Tãdẽ tactꝰ infirmitate timore mortis ꝯfeſſionẽ fecit. pctã deteſtatꝰ ẽ emẽdationẽ ꝓmiſit: viaticũ; accepit: inũctꝰ ẽ oleo: ⁊ ſic vitã finiuit. Cuiꝰ corpꝰ (vtpote viri nobilis ꝯditia) cũ magna põpa ſecularis glie tumulatũ eſt. Erat q; illa die ſerenitas magna vt ẽt eiꝰ obſeq̃js aer familiari videreſ. dixerũtq; hoĩes adinuicẽ. Multa bõa deꝰ huic hoĩ ꝓſtitit: nihil q; ei defuit hoꝝ q̃ xp̃ianꝰ dʒ hr̃e in morte dñicis ſacr̃is munitꝰ eſt: aer in eiꝰ morte ſerenatꝰ eſt ⁊ cũ multa gl̃ia ſepultus eſt. Poſt paucos dies cuidã familiari ſuo ſe oſtẽdit dicens ſe dãnatũ eẽ. Cũq; miraret ille ꝯfeſſionẽ: ſacramẽti cõione ⁊ inũctiõnẽ ꝯmemorãs rñdit defunctꝰ. Unũ bonũ defuit mihi ſine q̃ nullum bonũ ꝙ memoratum eſt ꝓdeſſe mihi potuit. Quid eſt hoc inq̃t? Rñdit. Uera ꝯtritio. Licet eñi ꝓmiſerim ꝯfeſſori ampliꝰ velle abſtinere a pctis: ⁊ alta; q̃ ſalutis ſunt tñ dixit mihi conſciẽtia: ꝙ ſi cõualueris obſeruare nõ poteris ꝙ promittis. Et q: cor magis declinabat ad trãſgreſſionẽ q̃ ad voti obſeruationẽ ꝓpterea nulliꝰ pcti merui remiſſionẽ.

Euchariſtia dat gr̃am abſtinendi a pctis. Exẽ. cxviij.

In ciuitate remenſi miles quidaʒ cõſobrinã ſuã cõcubinaʒ habebat cui tñ cõglutinatus fuit amore: vt nec admonitione: nec excõmunicatione: nec aliqua hũana ſecũdia ab ea vellet ſeparari. Tandem tactꝰ infirmitate: ⁊ timore mortis vocauit ſacerdotem: cui cum lachrymis confeſſus eſt. Quẽ cum ſacerdos moneret vt tam illicitam cõmixtionẽ abnegaret ⁊ illam ꝑſonam a ſe amoueret: rñ. Dñe nõ poſſum. Milite itaq; in ſua obſtinatione ꝑſeuerante: ſacerdos receſſit cũ corpore dñi nr̃i Ieſu xp̃i: qḋ ſecũ ad cõicandũ militem portauerat. Exeunti aũt de domo ſacerdoti accurrit btũs Berñ. interrogans eum quare infirmũ nõ cõicaſſet cauſam intelligens ait ſacerdoti. reuertere mecum ad infirmũ. Cũq; reuerſi eẽnt vir ſctũs militi iam morituro ea que ſalutis erant ſuaſit. Ille eũ (ꝑter iam dictã) oĩbus obediẽtiã ſpõderet: ait vir ſanctꝰ.

Nūquid doles q̄ nō potes hr̄e volūtatē reſiſtendi? At ille dixit. Dn̄e valde doleo me de hoc nō poſſe dolere. Quo audito abbas ait ſacerdoti vt corp⁹ dn̄i daret īfirmo. Mira res. ſtatim vt ſaluatorē īntrauit ſalua facta eſt huic domui. Ab illa eni hora pfecta odire cepit: quaz antea illicite amauerat. Ait autē. Gr̄as ago deo q̄ me liberauit: q2 mō diabolū libētꝰ viderem q̄ illā. Sicq3 in bona ꝯfeſſione ⁊ vera cōtritiōe migrauit ad dn̄m. Hec Ceſa.

Quidā noluit penitere dū potuit. exē. cxix.

Erat quidā vſurarius quē frequēter monebat ſacerdos ad pn̄iaz. ⁊ ille dicebat ſemp. Nō adhuc faciā: q2 adhuc ſatſ eſt de tpe. Factū eſt aūt vt īfirmaret ⁊ cum idem diceret raptus eſt: ⁊ cum rediret clamauit dicēs. O pn̄ia vbi es decetero pn̄iaz agere non valeo iuſto dei iudicio: q2 dum potui penitere nolui. Et hec dicens mortuus eſt.

In diſcipulo de tpe.

Duo ſocij quoꝝ vnꝰ in agone fleuit ⁊ penitētiā egit ⁊ cōſcauit: ſz ſolūmō ex timore mortis. hoc quere ſer. xlvj. B.

Perſeuerantia.

Xp̄s retinuit ffēz in ordine. Exēplū. cxx.

Frater quidā ordine minoꝝ bonꝰ ⁊ deuotus: paſſiōatus fuit tentatiōe exeundi ad ſeculū. Cūq3 ordinaſſet ſez ad exitum intrauit choꝝ ⁊ pſtrauit ſe aū altare vbi erat pixis cuz corpe dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i. Fecit reuerentiā ⁊ ſalutās beatā v̄ginē Mariā ⁊ licētiando ſe a deo ⁊ m̄re eius bn̄dicta. Cūq3 ſic fuiſſet pſtratus: ecce appuit pulcherrima virgo que accipiens pixidē apuit illā: ⁊ mox pulcherrimus iuuenis egreſſus ē de pixide: qui ſtabat ſup altare. Tunc virgo illa dixit ad iuuenem. Dilecte fili mi: miſerere huic famulo meo. Cui iuuenis. Mater mea quid faciā ei? ipſe nō vult manere mecum. Tunc iteꝝ replicabat p̄ces ad filiū. At ille eleuata manu bn̄dixit ffēz di. Ego eū ſeruabo: ⁊ nunq̄ eū derelinquā: his dictis iuuenis ille reuerſus eſt in pixidem: ⁊ diſparuit. Hꝭ viſis frater ꝯfortatꝰ ⁊ ꝯſolatus eſt: ⁊ ceſſauit ab illo paſſio talis et factus eſt magis deuotus ⁊ pſeuerans. Hāc viſionem nunq̄ alicui reuelauit niſi in extremis ſuis.

In diſcipulo de tpe.

Quadraginta viri ppt̄ fidē poſiti fuerūt in doliū aq̄ frigide: ⁊ vnus abnegauit fidē ⁊ paganus vidit angelum cū corona ecōuerſo ad celum volare. Hoc q̄re ſer. lxxiij. M.

Itē iuuenis ī heremo ad quē vēit diabolꝰ dicēs pr̄ez ſuū eſſe mortuū. Et ſic exiuit heremū: ⁊ rediꝫ ad ſclz: ⁊ malo fine vitā finiuit. F. cxj. H.

Pceepta dei.

Obitus p̄cepteꝝ dei. Exemplum. cxxi.

Sancti pr̄es aliq̄ ꝯgregati pphetauerūt de vltima gn̄atiōe: ex quibus vnus precipuus noīe quirinus dixit. Nos quidē adhuc mādata dei ipleuimus. Interrogauerunt eum alij pr̄es dicētes. Quid q̄ poſt nos facturi ſunt? At ille r̄ndēs ait. Media forte cōplebunt p̄cepta dei ⁊ ineternū reqrūt deū. Dixerūt pr̄es. Poſt hos q̄ veniēt qd facturi ſūt? r̄ndēs dixit. Holea gn̄ationis illiꝰ mandatoꝝ dei opa nō habebunt: ⁊ p̄cepta dei obliuiſcentur. Supabūdauit aūt tūc iniquitas ⁊ refrigeſcet charitas. Ueniet ideo ſuper eos magna tentatio: ⁊ qui inuenti fuerint in illa tentatione pbati: ⁊ nobis ⁊ patribus noſtris meliores exiſtent: ⁊ feliciores ⁊ probiores. Hoc in vitaſpatrum.

In diſcipulo de tpe.

Predeſtinatio.

Frater quidā qui orauit p alio ffe ⁊ vidit eum de numero dānādoꝝ: ⁊ iſte ff multiplicauit bona opa ⁊ emendauit vitā: ⁊ poſtea viſus eſt de numero ſaluādoꝝ. hoc q̄re in diſcipulo de tpe. ſer. lxxiiij. N.

Itē lātgrauiꝰ q̄ multa mala cōmiſit. ſ. dicēs Si ſum p̄deſtinatꝰ ⁊c. ⁊ q̄ō medicꝰ ſuꝰ eū reduxit ab illo errore. Hoc q̄re ſer. xxiij. X.

Prelati.

Quidā electꝰ fuit ī ep̄m: ⁊ renuit. Exē. cxxij.

Monachꝰ quidā clareualeſ. electꝰ ē ī ep̄ꝫ q̄ renuēte ſuſcipe: nec īperio abbatiſ ſui nec ep̄i ſuſcepit ſz fortiē reſtitit. Nō mltō poſt defunctꝰ eſt ⁊ cuidā familiari ſuo apparēs reqſitꝰ de illa inobediētia ſi ei nocuiſſet: r̄ndit nō. ⁊ adiecit. Si ep̄atum accepiſſez eternalr̄ dānatus fuiſſem: ⁊ ſubiunxit v̄bum terribile. Ad hoc inqt venit ſtatꝰ eccl̄ie vt non ſit digna regi niſi a reprobis ep̄is. hoc Arnoldꝰ.

Epiſcopus malꝰ q̄ō iudicatꝰ ⁊ punitꝰ eſt.

Exemplum. cxxiij.

Eſt ciuitas metropolis ī ſaxōia meydeburg nūcupata cui p̄fuit ātiſtes q̄ vetante decretꝰ ⁊ puinciaꝝ deuaſtator ⁊ ppꝛie eccl̄ie dilapidator exiſtēs: ⁊ reꝝ tēpalium inutilis diſtributor. Uñ deꝰ ōps q̄ neminē pire deſiderat miſericorditer expectauit ſi aliq̄ emēdaret vitaz ſuā. Sz ſegniter eo in malitia pſeuerāte: mirabili v̄ſa vice ip̄e recepit iudiciū puerſe vite ſue nō indignū. Eſt etiā oppidū a memorata ciuitate diſtās: quaſi q̄tuor leucis iuxta deſcēſum fluuij albie. Ad qd̄ p̄fatus ep̄s quadam die puenit corpore quidē ſanus: ſed mēte veſanus. In ip̄a nāq̄ nocte cum decumberet in lecto viſione diuina ſtrāgulatꝰ eſt a diabolo

mira res:ipa ꝫ itaqꝫ nocte cū theſaur⁹ maioꝛis eccl'ie ī ſacrario decūberet ī lecto: ⁊ mēbra ſo poꝛi dediſſet:vidit ī ſomnis ad pͥcipale altare dn̄z ſedētē cū btā ꝟgine maria mr̄e ſua et ſct'is apl'is.affuit ēt ſepedict⁹ ep̄s. Tādē ſubuenit ſct'us Mauric⁹ eiuſdē eccl'ie patronus q̄ſi vir ſtrenu⁹ militari loꝛica indut⁹ cā mouēdi q̄rimonias ꝫ ep̄m ſuū q̄ re⁹ erat petēs ſibi dari aduocatū.ſ.ſctm̄ paulū.Quo ſibi dato cōquerebaꝶ de ep̄o ꝙ eccl'ia ſua p ip̄z reb⁹ eſſet diſſipata ⁊ honoꝛe deſtituta. ⁊ paul⁹ adiecit dicēs.Opꝫ.ep̄z eē irrepꝛehēſibilē.caſtū nō ꝓdigū:ſobꝛiū modeſtū ⁊c.q̄ oīa in ei⁹ ep'la memoꝛanꝶ. hīs auditis: petiuit ēt ſibi dari ep̄s petrū p patrocināte qui ſibi denegās dixit:ꝫ paulinū ꝯſodalē ſuū ſibi nō eſſe ligandū.quo denegāte petiuit beatā ꝟginē mariā ꝓ ſe patrocinari:ſed ipſa q̄ꝫ renuēte petiuit p̄ ſinlam ſibi dari eā.Dixit ḡ dn̄s ad btāꝫ ꝟginē mariā matrē ſuā.Mater ꝓmoueas ꝟbū tuū.ait dn̄a nr̄a ad filiū ſuū: Obſecro te fili mi ne vrgeas me interpellare ꝓ eo.Atteſtoꝛ teipſuꝫ ꝙ multotiēs interceſſiōe mea auerteriꝫ indignationē tuā ab eo:vt ſic aliqn̄ reſpiceret: ſꝫ fruſtra laboꝛaui.Iterato dn̄s ad matrē ſuā ait .Mr̄ ego ſum miſericoꝛs ⁊ tu matrē miſericoꝛdie miſerere indigēti.Rn̄dit btā ꝟgo maria verū quidē eſt vt aſſeris:tu non ſolū miſericoꝛs es ſꝫ ⁊ iuſtus:Iſta paulo agēte dixit dn̄s iuſtus iudex reddens vnicuiqꝫ iuxta opera ſua ecce mauric⁹ dilecte mi ep̄s tu⁹ ſit ī poteſtate tua ⁊ volūtate tua ſtatim arripiēs eū poꝛtauit in humeris ſuis ⁊ de pulpito ī quo legit euāgeliū ꝑcipitauit eū ad altare ſetēcruci⁹ ⁊ cōfracte ſunt ceruices ei⁹.Et ſtatim euigilās theſaurarius audiuit ſonitū pulſantis ad foꝛes eccl'ie:cāpanari⁹ q̄ iacebat ī eccl'ia ſurrexit et acceſſit ad eccl'ie ianuā inq̄rēs cām ſonitus. Nūci⁹ q̄dā aduenerat dixit ſe veniſſe de oppido ſupꝛadicto ⁊ ep̄m nūciauit defunctum. Hicqꝫ ꝑpēdi pōt ꝙ eadē hoꝛa qn̄ ſct'us mauricius eū deiecit de pulpito fuiſſet defunctus. itaqꝫ nūci⁹ ait vt cōpullarēꝶ cāpane.his itaqꝫ dictis ītellectiꝫ ille ſacriſta pꝛexit ad ſacrariū ītimās theſaurario qꝺ ītellexerat ⁊ pulſabāꝶ matutine poſtea pulſabanꝶ cāpane ſicut moris ē ad officiū defuncti.hoc itaqꝫ facto occurrerūt plurimi ſciſcitātes q̄ cā rei eēt.Et cū intellexiſſent mirabanꝶ ꝙ tā ſubitanea ⁊ īpꝛouiſa moꝛte ep̄s coꝝ ꝑuēt⁹ eſſet.Cū aūt coꝛp⁹ de mane exanime deferreꝶ inuētū ē collū cōfractū pelle ītegra ⁊ illeſa ꝑmanēte. Per iſtō exēplū attēdāt ⁊ caueāt oēs eccl'iaꝝ pꝛelati nec res q̄ a fidelibus collate ſunt ⁊ ſanctis in eccleſiam vt deo ⁊ eius genitrici marie atqꝫ ipſis ſeruiatur ⁊ ne moꝛtaliter expendāt vel cōſanguineis tribuāt vel alio modo turpiter deuaſtent qꝛ ab eis vſqꝫ ad minimū tota requireꝶ in diſtricto examine:⁊ dū min⁹ diſcrete expēdāt:eoꝛum tꝑalia in vltimo pereant.

¶ De vdone ep̄o hoꝛribili.Exemplū.cxxiiij.

Apud eandē ciuitatē meydeburgeñ.in ſaxonia ꝯtigit ꝓdigiū terribile nimis Qꝺ queadmoduꝫ factū ſit ſtillo veraci referā:vt innoteſcat oībus q̄ꝫ malū ⁊ deteſtabile ſit in ſtatu ꝑlatiōis turpiter viuere ⁊ pꝛi monitū xp̄i male expēdere ⁊ mōiales deo dedicatas violare. In ꝑdicta igiꝶ vrbe ſcholari q̄dā Udo noīe liberalib⁹ literis inſudebaꝛ q̄ cū eēt duri ingenij ⁊ nihil oīno ꝓficere poſſet q̄ꝫtūcunqꝫ a magr̄is ſuis ꝟberib⁹ toꝛquereꝶ. Quadā aūt vice poſt enoꝛmes plagas ſcolas exiēs eccl'iā ſcti mauricij intrauit ibiqꝫ cū ingenti deuotione ꝓſternēs ſe ⁊ regine celi clementiā ⁊ bti mauricij patrociniū ꝓ illuminatione ſui ingenij īploꝛauit.hic in pꝛece poſit⁹ aliq̄ꝫtulū obdoꝛmiuit cui ꝓtin⁹ mr̄ mīe apparēs dixit.Audiui orōnē tuā:⁊ ecce nō ſolū ſcientie munus tribuo:imo ēt poſt moꝛtē archiep̄i q̄ nūc ꝑeſt ad eccleſiā ꝑncipis mei mauricij tue fidelitati cōmēdaui.Quā ſi bn̄ rexeris grāde pꝛemiū ꝯſequeris ſin aūt male in aīa ⁊ coꝛpe moꝛieri.his dictis ꝟgo maria diſꝑuit ⁊ iuuenis euigilās moꝛe ſolito lectionē repperiit.Cūqꝫ ad loquēdū os apꝑiret:cepit diſputādo oēs ꝯcludere ⁊ ī oī ſciētia ꝑitiſſimus apparere.Stupebāt aūt oēs q̄ eū audierūt dicētes.Un̄ iſti tāta ſciētia ē inſpirata nōne iſte ē Udo q̄ heri macrabaꝶ vt pec⁹ ⁊ ecce hodie ꝓbaꝶ eē ph'us. Poſt bienniū aūt archiep̄s moꝛiebaꝶ ⁊ Udo a cūctis elect⁹ efficiꝶ metropolitanus.cōfirmat⁹ igiꝶ ⁊ pallio decoꝛat⁹ aliquādiu bn̄ vixit.Et qꝛ honoꝛes mutāt moꝛes cepit ꝓceſſu tꝑis ꝯſiliū mr̄is dei negligere ⁊ ꝓpꝛie ſalutiꝫ īmemoꝛ eē ⁊ volūtatib⁹ deſeruire ⁊ eccl'ie facultates dilapidare.⁊ nō ſolū feminas ſeculares ſꝫ velatas violare.Inſuꝑ ꝙ deterr⁹ ē abſqꝫ vllo timoꝛe ad oīa flagitioꝝ gn̄a habenas laxare ſicqꝫ facta ē vita ei⁹ oīb⁹ odioſa oībuſqꝫ deteſtāda. Pꝛoch dolor cū multoꝝ annoꝝ curricula memoꝛat⁹ archiep̄s aerem mūdūqꝫ totū ſuis ſcelerib⁹ coꝛrupiſſet.in q̄dā nocte quādā nigrā abbatiſſaꝫ monialiuꝫ de regali cenobio qꝺ tunc Hoſterholim nūc ꝟo vallis illoꝝ dicitur oꝛdinis ciſtercieñ.ſecū in lecto haberet vocē audiuit in hec ꝟba terribiliꝶ intonātē.Fac finem ludo qꝛ luſiſti ſatis vdo.His auditis cachinis multis ſterilium ſuſpicaꝶ: ⁊ mane facto rurſuꝫ delitijs īuoluiꝶ factuſqꝫ durus vt lapis ad ꝓdigioſe vocis cōminationē minime cōpungiꝶ.Sequēti nocte vocē ſimilē audiēs ⁊ paruipēdēs ſtult⁹ ſicut ante ī ſua malitia ꝑdurauit. Nocte igiꝶ tertia apud illā abbatiſſaꝫ cūbēs cū opus nephan-

dū libidioſe cōmotiōis exercuiſſet vox ſupra
dicta cū īgēti fragore intonuit dicēs.fac finē
ludo ꝛc.Hac ꝗ audita vehemēter ſtupefact⁹
ingemuit aliquātulū ſꝫ ñ reſipuit.verūtñ dā-
natiōi iā ꝓxim⁹ miſer ille coꝛuinū q̄dē crapſe
pe cecinit ſꝫ neq̄q̄ ad lauachꝛū pnie ꝑpera-
uit.mira dictur⁹ ſū ⁊ tñ q̄ ſi ſaxōes apud q̄s
geſta ſūt reticere vellēt:elemēta oīa clamarēt
ſicut leq̄nētia manifeſtāt. Poſt mēſes ꝗ tres
canonic⁹ q̄dā metropolitane eccłie Meyde-
burgēſis Fredeic⁹ noīe multū venerabiłˀ et
marie ſcłitatis ī q̄dā nocte ī choꝛo ſcti mauri
cij exiſtēs ⁊ oꝛōni feruēti⁹ inſiſtēs deū ꝑ ſctā
vniuerſali eccłia dep̄cabaꝛ ⁊ marie ꝑ ſua.ſ.
ꝑ metropolitāo vt ꝯdictoꝛ oīꝫ iuſt⁹ iudex.aut
citi⁹ moꝛbidū caput vdonē.archiep̄z ꝑ īteritū
de medio tolleret:aut certe ī meli⁹ ꝯmutaret
V̄ba pōd⁹ habuerūt ⁊ ecce ꝓtin⁹ ſecuta ē viſio
nimis terribił cūctis moꝛtalib⁹ metuēda ma
rie tñ eccłiaꝝ rectoꝛ:ib⁹ q̄ gregē dñicū ſibi cō-
miſſū ꝑcedēteq; malˀ exēplis īficiētes ꝑcipitā
tur ſepi⁹ in īfernū.vidit itaq; ꝙ vēt⁹ validus
oēs eccłie lāpades ꝑiter extixit. Qui ꝓpł hoc
terroꝛe nimis coꝛrecti⁹ loco adheſit ſteterunt
comē ⁊ vox ē faucib⁹ intercluſa. Tūc poſtmo
dū venerūt duo iuuenes duos cereos geſtā-
tes ad altare ꝓcedētes hīcinde iuxta coꝛnua
altaris ſteterūt ac totā illā aulā lumīe reple
uerūt. Poſt q̄s īgreſſi ſūt alij duo quoꝝ vn⁹
tapetia añ altare decenł ſtrauit alˀ ỽo duas
aureas cathedras ſup collocauit.poſt illos
alˀ q̄dā ſol⁹ īrauit:q̄ velut pugil ſtrēn⁹ īcede
debat euaginatū tenēs gladiū ⁊ ſtās ī medio
eccłie valeł clamabat dicēs.O oēs ſcti q̄ꝝ re
liq̄e hic hñł ſurgite venite ad iudiciū dei.his
auditꝭ appuit magna multitudo ⁊ preſulgida
vtriuſq; ſexus. Aliq̄ militari habitu adoꝛnati.
Aliq̄ ēt pōtificalib⁹ īſignijs īfulti.⁊ hi oēs cho
rū īrauerūt ⁊ ſcd̄z oꝛdinē ad merita ſua hinc
inde ſe locauerūt.tūc ēt apparuerūt duodeci
viri glīoſi ī q̄ꝝ medio ꝗdiebaꝛ q̄dā ſole ſplen
didioꝛ.r̄gio diadēate ⁊ ſceptro adoꝛnat⁹:apłi
ỽo erāt ⁊ ieſus xp̄s rex celi ⁊ terre. Quē mox
vt viderūt deuote adoꝛauerūt ⁊ ſup cathedrā
eū ſedere fecerūt. Affuit igił regia celoꝝ lūa et
ſtellis lucidioꝛ qū ꝗ clariſſima turba ỽginū ſe
q̄baꝛ.ſcti ỽo oēs dei mr̄ez honoꝛātes genicu
līs ſuſceperūt: Cui xp̄s mox occurrēs: ⁊ ma
nū ei⁹ ap̄p̄hēdēs iuxta ſe venerabiłr colloca-
uit.ecce poſtremo appuit ſctus mauricj⁹ dux
glīoſus cū ſua legiōe ſex milib⁹ ⁊ ſexcētis.lxvj.
qui vnanimił ſe ꝓſternētes adoꝛauerūt dñm
ieſuꝫ xp̄ꝫ dicētes.O eq̄ſſime iudex ⁊ ꝯditoꝛ ſe
culoꝝ da iudiciū.his dictis ſurgētes ſteterūt
reuerēł poſtulātes. Quib⁹ dñs ait.ſcio q̄d q̄ri
tis.⁊ adiecit. Date vdonē archiep̄o. Cōtinuo
q̄ ia ex aſtantib⁹ abierūt ⁊ miſerūt vdonē de

ī itere abbatiſſe trahentes mirabiłr adduxe
rūt:quē ſctus mauricj⁹ ſeueri⁹ intuens dixit.
Dñe mi eq̄ſſime iudex iudica iuſte. Ecce iſte
v do ñ ē ep̄s ſꝫ lup⁹ nō;paſtoꝛ ſꝫ raptoꝛ: macta
toꝛ ⁊ deuoꝛatoꝛ gregꝭ tui. Iſte ē ēt cui dña nr̄a
mr̄ tua ſnīaꝫ donauit:cui hāc ecclīā ad hono
rē nōis tui meiq; ac ſocioꝝ meoꝝ factā cōmē
dauit ꝑdicēs ei.ſi bñ rexeris: vitā ꝑēnē habe
bis.ſin aūt male ī coꝛꝑe ⁊ aīa moꝛieris. Iſte in
ſup ē q̄ āmonit⁹ ſemel ⁊ iterū ⁊ tertio ſe coꝛri-
ger noluit:⁊ nō ſolū hāc ecclīā ſꝫ tres alias ſibi
ꝯmiſſas ꝓphanādo ad nihilū ſe redigit: imo
ſpōſas tuas ſpūꝭ turpiꝛ ⁊ temere violauit: ꝗ iu
dica iuſte iudex eq̄ſſime. His auditꝭ dñs ꝑſi-
dēs iudicio ſctōſq; reſpiciēs dixit.quid vobis
vł de iſto? Pugil aūt ſupꝛadict⁹ voce magna
clamauit dicēs. Re⁹ ē moꝛtis.iudex ỽo ⁊ oēs
q̄ aderāt ī ſnīaꝫ ꝯuenerūt ⁊ q̄le genus moꝛtis
ille ipi⁹ ſuſtiere deberet inter ſe tractauerūt.
tūc iudex ait.caput admittere meruit: q̄ ſine
capite viuēdo ī ſoꝛdib⁹ cōputruit. Quo dicto
pugil ꝯfeſti vdoni ꝑcepit vt ceruicē extēderet
qđ cū vdo feciſſet ⁊ pugil gladiū adiectū leuaſ
ſet q̄dā clamauit dicēs. Cōtine manū tuā do
nec ab eo reliq̄e auferāł. tūc q̄dā cū calice aſ-
fuit coꝛā vdōe ſtās donec pugil miſerrimi ho
minis collū cū pugno mt̄rꝭ vicib⁹ valde ꝑcuſ
ſiſſet.⁊ ecce poſt q̄ēꝫ pulſū hoſtia polluta ꝑ
os vdonis exiēs,ī calicē coꝛruit:quē dñs reue
renł accipiēs diligētiſſime lauit ſup altare ī
calicē ponēs:⁊ cū ſua turba decēter īclinauit
abījt ⁊ receſſit. Poſt hoc miſerabilē vdonē pu
gil ſepe dict⁹ aggrediēs decollauit. ſicq; tota
illa ꝯgregatio diſpuit.canonic⁹ āt ſupꝛadict⁹
q̄ vidit hō iuſt⁹ nō ī ſomnis ſꝫ ocułˀ apertis ſtu-
dēs ⁊ tremēs:lumēq; ī ſcripta repiens oēs lā
pades eccłie reaccendit. cūq; adhuc de facto
dubi⁹ ⁊ anxi⁹ miraret:tādē reſūpta audacia
ad locū iudicij paululū ceſſit vidiťq; calicē cū
hoſtijs ī altari:⁊ caput a coꝛꝑe lōgi⁹ ꝓiectum
necnō pauimētū ſanguie madefactū. Tūc ce
pit exclamare ⁊ dicere. O triſte ſpectaculū: o
grāde miraculū ⁊ o ỽe tremēdū iudiciū: o q̄
oꝛrēdū ē īcidere ī man⁹ dei viuētꝭ:q̄ q̄s diuꝭ
cōuerſantē tolerat:nō ꝯuerſos durius dāṅat.
Poſt hoc oēs foꝛes eccłie obſeruauit: ⁊ nullū
oīno īgredi ꝑmittēs donec ſole iā oꝛto oēs po
pulos clericos ⁊ laycos ꝯuocauit.tūc ianuas
reſerās ſeniſſimā dei viſionē.ſ. vdonē archi-
ep̄ꝫ ī ſuo ſāgnie tabefactū cū oīb⁹ oñdit:⁊ cū-
cta q̄ viderat ꝑ oꝛdinē enarrauit. eodē ỽo die
q̄dā ex ei⁹ capellāis bruno noīe cū legationeꝫ
ſibi ꝯmiſſā ꝑegiſſet ꝑ metropoli ꝯtinuo famu
lis añ ſe ꝓcedētib⁹ ſtuduit remeare. Iterum
grauiter oppꝛeſſus ſomno arboꝛē quādā ī vmbꝛo
ſāꝫ vidēs de eq̄ deſcēdit:⁊ frenū foꝛtiłˀ alligās
ad brachiū ibi paululū obdoꝛmiuit. Et ecce

globꝰ imūdoꝝ ſpūtz cū tubis ⁊ tympāis gla
diīs ⁊ fuſtibꝰ cū lāceis ⁊ ſecuribꝰ ad eūdē locū
gradu ꝯcito ꝑperabat. Cūq̄ oēs ꝯueniſſent:
vni ex eis eoꝝ pncips eē videbat⁊ q̄ erat ſta
tura ꝓcerioꝛ ⁊ vultu terribilioꝛ ſoliū ꝯſtructū ei
deſup poſuerūt. Nec mora alr cuneꝰ eē grā
dis clamās cachinās ⁊ tripudiās appuit. de
q̄ qdā velociores aqlis celi pceſſerant:⁊ fortiꝰ
clamauerūt. date locū date locū: ecce pnceps
nr̄ vdo appropinquat. his dictꝭ ſatellites ſa
thane miſerā vdonis aiaꝫ i effigie corpali ca
thena ignita ad collū ꝯſtricta: ad ſuū pncipē
pduxerūt. Cui ſathā ꝓcinꝰ aſſurrexit: ſalutās
eū vbis pacificꝭ i dolo: bn̄ iq̄t veniſti o pnceps
autoꝛ ⁊ dilatatoꝛ regni nr̄i. Ecce ꝑati ſumꝰ
tibi ⁊ oībꝰ amicꝭ nr̄is fidelibꝰ ꝓ meritis red
dere talionē. Cūq̄ vdo obtumeſceret: ſathā
aſſiſtētibꝰ ait. Fatigatꝰ eſt iſte dilectꝰ nr̄ huc
veniēdo: ⁊ ita placet nob vt cōſolet date ḡ ei
mādučare. illo renuēte ⁊ caput auertēte mi
niſtri ei etꝰ bufōes ⁊ ſerpētes ei violēt ipreſſe
rūt: ⁊ liquoꝛē ſulphureū poſtmodū infuderūt
adhuc illo nō loquēte: ſathā pcepit dicēs. Ad
balneū pncipū tal pnceps deducat: poſt illi
co reducet ⁊ ecce nō ꝓcul erat puteꝰ coopcu
lū habēs. Quo ablato flāma voraꝛ vſq̄ ad ce
lū erūpebat q̄ nō ſolū arbores ⁊ montes lapi
deos imo aquā iuxta manētē velut ſtipulaꝫ
cōſumabat: i quā puteū illā infelicē vdonis
aiaꝫ pcipitauerūt. ⁊ poſtmodū extrahētes in
modū ferri cādētꝭ totā igneā ſuo pncipi detu
lerūt. cui ſubridēs dixit. Nōne ſuaue balneū
habuiſti vt pnceps nr̄? Tūc vdo dānatū ſe vi
dēs cepit blaſphemare ⁊ dicere. Maledictꝰ o
ſathā tuꝰ ⁊ ois familia tua: oīſq̄ ſuggeſtio tua
⁊ oē iperiū tuū. Maledictꝰ deꝰ q̄ me creauit.
maledicta terra q̄ me portauit. Maledicti pa
rētes q̄ me genuerūt ⁊ maledicta ois creatura
in celo ⁊ i terra. Tūc oēs demōes vna cū pn
cipe ſuo ceperūt mānibꝰ plaudere ⁊ dicere. ve
re dignꝰ ē iſte nobiſcū manere: q2 optime ſcit
nr̄m cāticū ⁊ officiū. Mittat ḡ ad pncipalem
ſcolā nr̄am dānatoꝝ vt videat audiat ⁊ addi
ſcat: ſentiatq̄: ⁊ āphꝰ inde nō exeat in ſecula
ſcloꝝ. Uix vba finierāt ⁊ ecce vnanimiter i illā
odioſaꝫ creaturā irruerūt eāq̄ ipetuoſe tar
tareū illud baratrū iactādo imerſerūt: ac ſi ce
lū ⁊ terra ⁊ oēs huiꝰ mūdi montes adinuicē
quaterent. Capellanus aūt ſupradictus hec
vidēs ⁊ audiēs timuit vehemēter. Tūc prin
ceps tenebrarū digito eū oſtēdēs dixit. Uide
te ne effugiat clericꝰ ille q̄ nos aſpicit q̄ ſp ex
titit meloꝝ ſuoꝝ cooperatoꝛ ꝯſciꝰ ⁊ defenſoꝛ:
ergo ſicut fuit autoꝛ culpe: ſic ſit particeps ⁊
vindicte: ideoq̄ i illū puteū ad ſuū demergat
dn̄m. Quo dicto cū demones eum rapere vel
lent ⁊ ipſe fugere conaret: repēte a ſomno ex
ꝯcitatus vigilauit: ſicq̄ eiꝰ equꝰ terriꝰ tn̄ hin
ide ſaltabat ⁊ curſitabat trahēs miſeꝝ hoieꝫ
dōec a ſua iunctura eiꝰ brachia penitꝰ diſſol
uebant. Difficulter aūt equū aſcēdens p me
tropolim venit: ⁊ mox vt dn̄m ſuū moꝛtuū eē
cognouit viſionē vificā: terroꝛē terroꝛi: iudiciū
iudicio: pdigiū pdiglo cumulauit: ⁊ oia q̄ ſibi
in via acciderāt q̄ viderat ⁊ audierat enarra
uit ⁊ patefecit oſtēdēs ēt a ſua iūctura ſeu ꝯpa
ge brachiū depulſū ⁊ repētinā cauſā in aug
mētū ꝯitatis. Ciues igiꝰ vidētes ⁊ audiētes
hoc horribile iſolitū dei iudiciū vehemēter ti
muerūt. Et cadauer ipſiꝰ ꝓcul ab vrbe i palu
dē iactauerūt: q̄ beſtie īfernales cū plauſibꝰ ꝓ
tinꝰ exceperūt: ⁊ cruciales habitātes iuxta va
rijs terroꝛibꝰ ⁊ iniurijs affecerūt. Tādē ꝯſilio in
to illā glebā maledictā ꝺ illa palude extrahē
tes i puluerē ꝯbuſſerūt: ⁊ i albeā flumē ꝓiece
rūt. mira res. tūc oēs vt ferꝰ piſces ſuū meatū
relinquētes ad oceanū abierūt dōec letanijs
⁊ ieiunijs iā placatꝰ dn̄s poſt dcēniū vix tādē
redierūt. Huiꝰ horrēdi pdigij memoriā igerit
oculis ſup pauimētū marmoreū cādidū ⁊ pol
lutū i decollatiōe Udōis cruoꝛ effuſus q̄ iā in
delebiliꝰ adheret pauimēto vt de eſſētia mar
moris eē quodāmō videat. Sup locū aūt illū
vbi decollatio fcā ē ſp ꝓſternūt tapetia: ⁊ qn̄
ſup electū epūz Te deū laudamꝰ iuxta moꝛē ca
nit tollūt ⁊ ibidē ad oꝛonē ꝓſternūt vt eps ele
ctꝰ vidēs hoc ſibi caueat ne forte ſicut ille ꝑijt
⁊ ipſe ꝑeat. A dn̄o factū ē illō ad terroꝛē epoꝝ
vſq̄ illiꝰ eccl'ie ⁊ oīz inutiliū plātoꝝ vt audiē
tes ꝯtremiſcāt lege maieſtatꝭ terribile iudiciū ⁊
ſeueriſſimā deiuſtionē. Et ſic ē finis terribilis
horribiliſq̄ miracli ꝑ adc filiū: ſꝫ nō pmogeni
tū. etiā deꝫ i eadē dioceſi modernis tpibꝰ fuit
eps noie Ludonicꝰ q̄ i q̄dā ciuitate ſue dioce.
⁊ ſui dn̄i choreā habuit cū mlieribꝰ ⁊ vginibꝰ
⁊ cū ceteris maſculini ſexꝰ: ⁊ ex pmiſſione diui
na ignꝭ vt videbat i iferioꝛi ꝑte pcoꝛū vbi cho
rea fuit exarſit ⁊ nēo īter tot hoies obijt i illa
chorea: excepto epō cū q̄dā puella quā in ipſa
chorea aſduxit: ⁊ tn̄ aliq̄ ꝑſone de feneſtrꝭ ce
ciderunt: nec tn̄ mortē incurrerunt.

¶ Sctūs martinꝰ accuſauit epūz ſuū. exē. cxxv.

Homo q̄dā fuerat turonis q̄ cōſueuit ad
matutinas maioris eccl'ie venire q̄daꝫ
vo die cum veniſſet ante horā: inuenit
poꝛtam aptā: ⁊ ponens ſe retro colūnā quan
dā ꝓpe quā vidit lucem magnā per totam ec
cleſiā: ⁊ iudicē ſedentē in throno ⁊ angelos ei
dem aſtantes. Uenit aūt btūs martinus cuꝫ
multitudine ſctōꝝ cepit accuſare grauiter ar
chiepm illū q̄ tunc locū ſuū tenebat. Citatus
aūt archieps venit: ⁊ ſedit in cathedra pōtifi
calibꝰ indutꝰ. Iteꝝ accuſatus a btō martino.
Cuꝫ aūt neſciret q̄d rn̄deret ille: q̄ cathedra a

ſupboꝝen- -it idignatꝰ pede ꝑcuſſit cathedrã eiꝰ ⁊ eã cũ pede euertit: ⁊ ſic viſio diſpuit. Tũc ille bonꝰ hõ accedẽs ad domũ archiepi excitauit familiã ⁊ fecit videre quo ei eẽt. Et intrãtes ad eũ inuenerũt eũ ſubitanea morte defũctuȝ.

¶ Canonicꝰ qdã fuit accuſatꝰ a pſono ſue eccleſie. Exemplum. cxxvi.

Uidebat̃ cuidã canõico qdã nocte ꝙ deꝰ ſederet i iudicio ⁊ añ eũ totꝰ mũdus vocabat̃ qlȝ receptꝰ ſꝫ merita ſua. vidit ẽt ꝙ vnuſqſqȝ adducebat ſecũ aliquẽ ſctõꝝ cui plꝰ ſuierat vt eẽt apõ xpꝫ aduocatꝰ ſuꝰ. iſte cogitabat ꝙ rogaret ẽt ſctm̃ illũ cuiꝰ canõicꝰ fuerat ⁊ cui ſeruierat cãtãdo legẽdo vt ſecũ iret ad iudiciũ añ xpꝫ vt intercederet ꝓ eo monẽs eũ ꝺ ſuitio ſuo. ille ſctũs rñdit. Libẽt ibo tecũ ⁊ aſſũpſit aliũ ſecũ q̃ſi ꝓ teſte ⁊ deuenerũt ſit ad iudiciũ. Cũqȝ veniſſẽt añ xpꝫ dixit ſctũs. Dñe ꝯq̃roꝛ tibi ꝺ iſto viliſſimo lecactoꝛe: q. xx. an. ⁊ ãplꝰ cõedit ⁊ bibit ꝓbẽdã i eccl̃ia mea ⁊ oẽ tp̃s ſuũ expẽdit vinẽdo luxurioſe ⁊ turpit̃ nec vna die finiuit horas ſuas ſicut debuit. vñ peto iudiciũ fieri de iſto leccatoꝛe. Huiꝰ rei eſt teſtis iſte. Xp̃s rñdit. Accipite eũ ligatis manibꝰ ⁊ pedibꝰ ⁊ ꝓijcite eũ i infernũ. Ille clericꝰ euigilãs q̃ſi ꝺ graui ſomno putabat iã ſe eẽ i iferno. Et dixit illi ſctõ. Dñe habete ꝓbẽdã vr̃aȝ qꝛ nũq̃ plꝰ de ea comedã. Et ꝯuerſꝰ ex hoc religionẽ intrauit ⁊ ſaluauit animã ſuã.

¶ Quidã iniuſte ep̃atũ adeptꝰ ſubitanee obijt. Exemplum. cxxvij.

Archidiaconꝰ qdã ãbiẽs ep̃atũ inſidiabatur ep̃o ſuo bono viro quẽ occidere cogitabat. Et cũ ꝯſueuiſſet ep̃s frequenter venire ad matutinas: ⁊ ꝑuenire alios ad ſalutãdã btãȝ ꝟginẽ Mariã: ⁊ intrare ꝑ quandã portã· archidiaconus collocauit ibi ſupra portã lapidẽ ⁊ vẽiẽs ep̃s vt ꝯſueuerat ⁊ apiẽs portã lapide cadente excerebrat̃ ⁊ morit̃ archidiaconus cũ multo laboꝛe ep̃atũ obtinuit Cũqȝ cõfirmatus eſſet ⁊ gaudiũ ⁊ cõuiuiũ faceret qdã ꝑnceps ſeruiens ad menſam coꝛaȝ ſe flexis genibus ſubito rapit̃ ante tribunal ſummi iudicis: ⁊ vidit btãȝ ꝟginẽ imẽſa ſctõrum multitudine ⁊ angeloꝝ adducentem dictum ep̃m portantẽ cerebꝛũ ſuũ in manibus ſuis ⁊ dixit btã ꝟgo Maria. Fili mi chariſſime: ecce oſtẽdo tibi recentem ſanguinem et cerebꝛũ huiꝰ dilecti militis mei quẽ crudelis ꝓditoꝛ volens obtinere dignitatẽ põtificalẽ effudit. Rñdit dñs. Quẽ mittã ⁊ qs ibit. Tũc btã ꝟgo ait. Ecce hic ſeruitoꝛ ſuus. cui dñs ꝑcepit ſub pena moꝛtis vt citaret dñȝ ſuũ pemptoꝛie: vt. i. cito veniat coꝛã deo de tã nephãdo crimine rñſurꝰ. Qui ſtatim rediẽs turbatꝰ igemuit ⁊ intremuit: timuitqȝ ⁊ cultellũ quẽ tenebat ad ſuiẽdũ eũ de manu ꝓiecit ⁊ amariſſime fleuit rogatꝰ ab oĩbꝰ ⁊ ẽt ep̃o cãȝ pãdit. Quo audito ſtatĩ ep̃s ſubitanea morte ꝑcuſſus eſt ⁊ coꝛã oĩbus miſerabilr eſt defunctꝰ.

¶ Bñficiati vix ſaluant̃. Exemplum. cxxviij.

Quidã clericꝰ i multis eccleſijs canonicꝰ ⁊ decanus ad moꝛtẽ infirmatꝰ a qdã viro ſctõ viſitatꝰ dũ admoneret̃ de via ſaluti; moꝛ illius camera obſcurat̃ vocẽ terribilẽ inſonãtẽ audiuit. ſurge ſacrilege xp̃i depꝛdatoꝛ pauperũ ⁊ eoꝝ iterfectoꝛ iã veni ⁊ iudiciũ tuũ ſuſcipe. tũc coꝛpꝰ ſuũ iã moꝛtuũ vt carbo appꝛuit Jõ vir dei ꝑterritꝰ ad mõaſteriũ reuerſꝰ ꝓpat ⁊ deũ oꝛabat cũ lachꝛymis iudiciũ illius ſibi oñdi. Cui ſibi orãti clericꝰ ille dãnatꝰ appꝛuit cũ duobꝰ igneis eqs. ſ. añ ⁊ retro q̃ pedibꝰ illiꝰ doꝛſũ ꝑmebãt ⁊ dẽtibꝰ totũ coꝛpꝰ dilaniabãt quoꝝ hoꝛroꝛe vir ſctũs coꝛruit ⁊ vocẽ audiuit Cur vocaſti me dãnatũ nec mihi loq̃ris. tãdẽ a viro dei req̃ſitꝰ rñdit. Ego ſũ cognatꝰ tuus decanꝰ ille dãnatꝰ cuiꝰ coꝛpꝰ iſti ꝯculcat̃: qꝛ ſicẽ ego paupes ⁊ ſubditos ſuppꝛeſſi ⁊ ꝯtẽpſi ⁊ ſic mei amici eq̃ ⁊ multa familia mea ſubſtãtias paupũ ⁊ patrimoniũ xp̃i deuoꝛauerũt ⁊ male expẽdi ⁊ ꝯſũpſi i crapula luxuria ſupbia ⁊ ſic de alijs vitijs in qbꝰ me exercui ita eq̃ iſti me eternalr dilaniãt ⁊ ꝯculcãt. Cui vir dei. Cuȝ fueris vir eccl̃iaſticꝰ magnꝰ i ſciẽtijs ⁊ diſcretus miroꝛ te eẽ dãnatũ. cur de hoc mirarĩ ⁊ ñ potiꝰ ꝙ bñficiati pl'es ſiĩr mecũ dãnãt̃. ⁊ adiuratꝰ addidit. attẽde ad eccl̃iã xp̃i ⁊ ad ſtabulũ equoꝝ: ſtabulũ reſtaurat̃ ſollicite eccl̃ia in ruina remanẽte. attẽde ꝑamẽta ⁊ veſtes eccl̃ie ⁊ clericoꝝ ſuppellectilia ⁊ ꝑticas hoꝝ ei ꝑcioſitas ⁊ valoꝛ ꝑ multitudie ignoꝛat̃. eccl̃ie ꝟo vix ſpari pñt ꝑ vilitate ⁊ vetuſtate. attẽde coꝝ mẽſas repletas ꝑcioſis fercul' cũ vaſis plimis ⁊ ꝑcioſiſſimi; auri ⁊ argẽti. eccl̃ie ꝟo xp̃i ſacraria ⁊ calices vl' de ere vel ꝯfracti ſſ ⁊ tenues meretrices ⁊ ſuitoꝛes ditãt ⁊ mltiplicãt ꝺ bõis pauperũ: aues ⁊ canes vẽaticos fouẽt ⁊ hoſpitalitatẽ abhoꝛrẽt. Obliuiſcũt̃ diuia officia ⁊ ſctãȝ ꝑdicationẽ: qꝛ ſectãt̃ laſciuiã ⁊ hiſtriões cũ cãtilẽis. vñ ꝑcipitant̃ clerici ad dãnationẽ. quo dctõ ſubito ſctõ ſtrepitu ĩribili cũ eiulatu miſabili flãma fetidiſſia eq̃ſq; cũ ꝺcão iđe traxit.

Clericꝰ blaſphemus q̃ĩr eſt punitꝰ. Ex. cxxix.

Amianus in burgũdia qdã clericꝰ ſuperbꝰ ⁊ ambitioſus ex ño ſibi quãdaȝ patẽtẽ eccleſiã ſcti martini vſurpauit Dũ quadã die in miſſa i fine euãgelij diceretur. Qui ſe humiliat exaltabit̃ deriſit. Miſer ille clericus ait. Falſuȝ eſt: nã ego ſi me meis hoſtibꝰ hũiliaſſẽ tot hodie decimas ⁊ eccl̃ias nõ haberẽ. ⁊ ecce ꝯtinue fulmẽ inſtar gladij i os eiꝰ intrauit ꝑ qd̃ blaſphemie ꝟba euomuit ⁊ ſubito euȝ extinxit.

¶ Miles quidam dixit. Oues nr̃e ſunt opȝ eas tondere. Exm̃. cxxx.

M Ilés q̄dā habuit parētes deuotos nō grauātes ſubditos vltra debitū. Defun ctis ſuo parētib⁹ ipſe cepit militiā exerce re ⁊ magnas expēſas facere ī veſtib⁹ ī equis ⁊ torneamētis. Et cū reddit⁹ ānuales nō ſuffice rēt ſibi īcepit valde aggrauare pauperes ſubditos ſuos vltra debitū cēſuꝫ cū ſubſidijs ⁊ exactiōi bus. Et cū aggrauaret ab amicis ⁊ religioſis q̄ re tm̄ ſpoliaret ſuos pauperes: r̄ndit. Oues nr̄e ſunt: ⁊ iō debem⁹ eas tōdere ⁊ eis vti. Tandē de⁹ volēs eū ab hoc errore reuocare miſit ad eū āgelū q̄ rapto eo oſidit ei pulchrū palatiū ī q̄ erāt hoīes veſtiti aureis veſtib⁹ ⁊ oīa gn̄a or ganoꝝ ⁊ muſicoꝝ audiebant in palatio iſto: q̄ vidēs ⁊ audiēs tm̄ gaudiū ⁊ tātā pulchritudi nē volebat īrrare: ⁊ repulſus ē a cuſtode porte dicēte. Quō vis īrrare iſtō mūdiſſimū palatiū cū hēas ſanguinolētā veſtē: q̄ cū reſpexiſſet vi dit ſe reſpſuꝫ ſanguīe: cui āgel⁹. Iſte ē ſanguis pauperū quē tu violēter ⁊ ſine iure exactiōes faciēdo accepiſti. Si igit̄ vis īrrare iſtō palatiū teſcias a te iſtaꝫ veſtē: q̄ ad ſe rediēs ſubditis ſatiſfecit ⁊ vitā ſuaꝫ poſtmodū ī bono finiuit. Legit̄ ī dial. Ceſarij q̄ ī Wormatia fuit q̄daꝫ ep̄s noīe Leupold⁹: ſolo q̄dē noīe ep̄s. ope aūt tyrann⁹: h̄ cū eēt vaniſſim⁹ nihil hebat ī ſe pie tatis vl̄ religiōis. Dicebat aūt q̄dā tp̄e germa nus ſu⁹, vir nobilis. Dn̄e ep̄e mltū ſcādalizatis laicos exēplo vr̄o. Anq̄ eſſetis ep̄s deū aliquo modo timebatis: mō nihil de eo curatis. Cui ille dixit. Frater duo erāt vicini ex q̄b⁹ vn⁹ exē plo alteri⁹ peccauit mortui ſūt ambo ⁊ dedu cti ī infernū. Cū igit̄ eſſent in tormētis: vn⁹ al teri dicebat. Ve tibi qi tuo exēplo ꝓuocat⁹ ad peccādū: merui locū hūc. Cui alter. Bone vici ne ſi placet tibi ſedes mea: trade mihi tuā ⁊ ti bi dabo meā. Sed dico vobis qn̄ venerim⁹ ad inferos ſi videbit̄ vobis ſedes mea honorabi lior q̄ vr̄a: aſcēdite eaꝫ ⁊ ego recipiā vr̄am. At ille dixit. Mala cōſolatio eſt hec. Iſte leupold⁹ ita diabolic⁹ fuit vt tp̄e ſciſmatis qō erat īter duos reges. ſ. Ottonē ⁊ philippū cū ſibi vſur paſſet ep̄atū maguntiū. eiuſdē philippi auctori tate ⁊ multis intereſſet bellis ita vt nō parceret eccl̄iis vl̄ cimiterijs dixerūt ei milites ſui. Dn̄e nō lꝫ nobis ſpoliare cimiteria. Ait illis. Si oſſa mortuoꝝ tollitis tūc prīo cimiteriū ſpoliatis. Vir iſte ſepe ⁊ valde cecidit vt dictū eſt: ſed ne ſcio verū p cōtritionē pctōꝝ ſuoꝝ ſurrexit: ſed hoc ſcio q̄ ī illa die q̄ hoīeꝫ depoſuit: multe diſ ſentiōis ſeminariū fuit. Silr̄ legit̄ de abbate morbacēſi q̄ ſilr̄ cimiteria vt p̄dict⁹ ep̄s viola uit. cūq̄ ad extrema veniſſet capellan⁹ ei⁹ ipꝫ rogauit q̄ eū d̄ ſtatu ſuo certificaret: qō ⁊ fecit dicēs ſe eſſe de nūero ⁊ ordine dānatoꝝ: ꝓpter irruptionē cimiterioꝝ. ¶ Legit̄ q̄ cōuerſus q̄ daꝫ valde religioſus ⁊ contemplatiu⁹: raptus

ad iudiciū vidit duos viros magnos: vn⁹ erat comes: alter erat magnus prelatus valde ac cuſari corā dn̄o. Circa q̄s lꝫ multū videret dn̄s iratus: tn̄ ad p̄ces aliquoꝝ de illa curia diſtu lit ſnīaꝫ: dicēs illi ꝯuerſo q̄ p abbatē ſuū face ret illos moneri de correctione. qō ⁊ factū eſt. Comes ḡ ſe corrigēs timore viſiōis: ⁊ in bona pnīa moriēs: p̄lat⁹ aūt ꝑuipēdēs viſionē ⁊ mo nitionē nec ſe corrigēs in lecto ſuo ſubitanea morte mortu⁹ eſt. Legit̄ in diſcipulo de tp̄e q̄ erāt duo frēs in mōaſterio vno vn⁹ erat gra tioſus abbati ⁊ ceteris frīb⁹: alter aūt nō gra tioſus abbati ⁊ ceteris frīb⁹: ⁊ q̄cq̄d deliq̄t im mediate ab abbate punitū fuit: ſꝫ alteri freq̄n ter pepcit ipſe abbas ī ſuis negligētijs: qi gra tioſus erat oīb⁹. Cōtigit aūt q̄ illi ambo mo rerent. Apparuit aūt ille q̄ gratioſ⁹ abbati fuit dicēs ſe eē in magnis penis. Et abbas vbi eſt tūc ille infelix q̄ plures negligētias q̄ tu cōmi ſit: ⁊ ille. O pr̄ ipſe nō eſt īfelix nec miſer: q̄ iaꝫ eſt ī clara viſiōe dei qi q̄cq̄d hic cū negligentia deliq̄t īmediate hic punitū fuit ⁊ ſatiſfecit: ſed mihi pr̄ ſepi⁹ pepciſti ī meis negligētijs: eo q̄ gratioſ⁹ fui tibi ⁊ ceteris frīb⁹: ḡ iaꝫ grauiter tor queor in purgatorio: ſꝫ pr̄ ſcīe oīa deū ꝓ me et recōmēda me ceteris fratrib⁹ meis ī tuis miſ ſis ⁊ orōnibus: qr̄ valde affligor ī purgatorio. Proſperitas. ¶ Mercator quidam iactauit annulū ī mare: ⁊ in piſce reinuenit. Exē. cxxxi.

E Rāt q̄dā mercatores ī mari ſeu naui ſil̄ ⁊ mutuo loq̄bant̄ d̄ īfortunijs ſuis: tunc vn⁹ dixit. Nūq̄ aliqō īfortuniū habui ⁊ accepit annulū d̄ manu ſua ꝓpa: ⁊ ꝓiecit ī mare ⁊ dixit. Si ꝑdā ānulū iſtū tunc poſſuꝫ dicere q̄ ēt habui aliqō īfortuniū. ⁊ cuꝫ applicuiſſet ad ciuitatē ipſe emit vnū magnū piſcē. quē ſecū ap portauit ad hoſpitiū ⁊ qn̄ aperuit vētrē piſcis īuenit ānuluꝫ ſuū ī iſto piſce: ⁊ gloriādo dixit. Ego ſū hō fortunat⁹: ⁊ cū ſederet ī cena ⁊ cepiſ ſet p̄mū morſellū d̄ piſce: ſtatiꝫ obijt ſubitanee vn̄ Greg. Cōtinu⁹ ſucceſſ⁹ tp̄aliū eterne repro batiōis eſt indiciū. ¶ Vir ⁊ vxor qui in. xxxij. ann̄. nō habuerūt aliqō īfortuniū. Exē. cxxxij.

D Uo famuli xp̄i venerūt ad qōdā hoſpi tiū rogātes hoſpitari ꝓpter deū ⁊ mu lier renuit q̄uis eſſent multū diuites: ⁊ ſic illis loquētib⁹ gallia deſup cecidit ⁊ mor tua eſt. Tūc talis mulier clamare ⁊ flere cepit Et īterrogātes diſcipli xp̄i cur ſic clamaret et fleret r̄ndit q̄ ī. xxxij. an. nūq̄ aliqō īfortuniuꝫ nobis accidit. ⁊ famli dei dixerūt. Magnū ma lū tibi ⁊ viro tuo īminet. Et recedētib⁹ illis: ī bre ui oīa abſorpta ſūt aq̄ fetida in q̄ loco viſa eſt. Legit̄ ī vita. ſ. Ambroſij: q̄ q̄dā tp̄e cū. b. Am broſius romā pgeret: ī q̄dā villa tuſcie apō q̄n dā hoīeꝫ locupletē hoſpitat⁹ fuit et cernēs ibi oīa eē repleta domū ⁊ curtā cū iumētis ⁊ pecoꝝ

bus: cũ famulis ⁊ famulabꝰ: tũc illũ hoīez ſup
ſtatu ſuo ſollicite reqſiuit. cui ille. O dn̄e ſtatꝰ
meꝰ ſp felix extitit: ⁊ glorioſus diuitijs abũdo fa
miliã plurimã habeo: oīa ſemp ad nutũ meũ
habui. nũq̃ mihi aliqḋ aduerſuʒ accidit: vt ꝙ
me cõtriſtaret euenit. hoc audiēs .b. Ambroſiꝰ
vehemēter obſtupuit ⁊ his q̄ ſecũ i ſuo comitatu
ſuo erãt dixit. Surgite ḡ quãtociꝰ fugiamꝰ:
qꝛ dn̄s nõ eſt i loco iſto. feſtinate filij nec fugiē
do morã facite ne nos ḡ diuina vltio cõprehē-
dat: ⁊ i peccãtis eoꝝ pariter ⁊ nos inuoluat. Cũ er-
go fugerēt ⁊ aliq̃ntulũ ꝓceſſiſſent: ſubito terra
ſe aperuit: ⁊ hoīez illũ cũ vniuerſis q̄ ad eũ ꝑtie
bãt ita abſorbuit vt nullũ iam veſtigiũ remane
ret. Qḋ cernēs .b. Ambroſius dixit. Ecce frēs
q̃ miſericordit̄ deꝰ parcit cũ aduerſa tribuit: et
q̃ ſeuere iraſcit̄ qñ ſp ꝓſpera elargit̄. In eodē
aũt loco fouea ꝓfundiſſima remãſiſſe dr̄: q̄ vſq̃
hodie i huiꝰ rei teſtimoniũ adhuc ibidē inueni
tur. Ecce dilecti amici q̃ horrēda pena ⁊ ruina
nõ eſt ꝯdicamꝰ ſignis xp̄i: ⁊ ſi corruimꝰ reſur-
gamus: ne nr̄a ruina ſit vt ruina fulguris: qḋ
fulgur ſup cadēs: quodã impetu nũq̃ reſurgit.
¶ Aliḋ exm̄ .i diſcip. de tp̄e de tēpeſtate. Legit̄
ꝙ erãt tres iuuenes ſimul iacētes i lecto vno
⁊ qñ ď nocte venit tēpeſtas mediꝰ iuuenis ſur
rexit de lecto ⁊ orauit ⁊ alij duo eũ traxerũt et
deriſerũt: ⁊ dn̄s ꝑmiſit ꝙ tonitru alios duos
occidit: ⁊ tertiꝰ ſolꝰ illeſꝰ ꝑmãſit. Aliud exm̄ in
diſci. ď tp̄e de muſcis. Legit̄ cõtigiſſe i Anglia
ꝙ pulcherrima blada creuerũt. Ecce appropi
quãte tp̄e meſſiũ venit qḋdã genꝰ muſcarũ in
maxima multitudine q̄ illa blada iam ꝯſũpſerũt
ꝙ vix iter q̃nq̃ miliaria vnũ q̃rtale bladoꝝ in
ueniret̄. hoīes ꝟo illiꝰ ꝑtie q̃ſdã ď illis muſcis
ceperũt: ⁊ diligēter inſpiciētes: inuenerũt eas
lr̄as depictas i alis habētes in vna ala ſcribe
bat̄ ira: i alia dei: vt manifeſtũ eēt ꝙ ꝓpter de-
meritũ ⁊ vldictã dei hoc eēt factũ. Itē legit̄ in
ſpeculo exēploꝝ ꝙ erãt duo religioſi q̃rũ vnꝰ
qñq̃ petebat pluuiã: qñq̃ ſerenitatē: qñq̃ fri-
gus qñq̃ calorē ſm̄ ꝙ iudicabat terris ſibi cõ-
miſſis expediēs eē. Alter ꝟo nihil petebat in
ſpãli: ſʒ totũ cõmittebat diuine ꝓuidētie. Cuʒ
aũt veniſſet meſſis terre illiꝰ q̄ i ſpãli petebat
oēs terre illiꝰ fuerũt ſteriles: ſʒ t̄re alteriꝰ erãt
copioſiſſime abũdãtes. Et tũc cognitum eſt ꝙ
iſte q̄ ꝯmittebat ſe diuine ꝓuidētie erat diſcre
tior ⁊ meliꝰ fecit. Legit̄ tale exm̄ i vitaſpatruʒ
ꝙ erat q̄dã ſolitariꝰ i heremo bonꝰ ⁊ deuotus
cui miniſtrauit vir q̄dã ſclaris ꝓpter deũ por
tãdo cibaria. Erat aũt i eadē ciuitate vnꝰ di-
ues ⁊ ipiꝰ. Cõtigit ḡ vt moreret̄ ille diues q̄ ha
buit ſp fortunã magnã in oi vita ſua: ſlr̄ ⁊ in
morte: qꝛ ducebãt eũ cũ magno honore ad ſe-
pulchrũ tota ciuitas ⁊ ep̄s ⁊ totꝰ clerꝰ cũ lãpa
dibus ⁊ cãdelis egreſſꝰ eſt aũt ille ciuis q̄ mi-
niſtrauit illi ſolitario ꝑut cõſueꝰ erat portãs
panes: ⁊ inuenit eũ deuoratũ a beſtijs: ⁊ cecidit
in faciē in cõſpectu dn̄i dicēs. Nõ intrgã hic do
nec mihi notificabit̄ a dn̄o q̄ ſint hec ſua iudi-
cia qꝛ ille diues ⁊ ipiꝰ talē apparatũ habuit i ſe-
pultura ſua: hic ꝟo q̄ ſeruiuit deo die noctuq̃
iã deuoratꝰ eſt a beſtijs. Et ecce angelꝰ dn̄i ve
nit ⁊ dixit ei. Ille ipiꝰ habuit ꝑuũ bonũ i hoc
ſclo: ⁊ de hoc recepit hic mercedē: vt i alio ſclo
nullã inueniat requieʒ. Iſte aũt ſolitariꝰ q̄ hõ erat
ornatꝰ ad oēm virtutē hēbat ꝟo iſte modicuʒ
aliq̄d culpe: ⁊ recepit ḡ illḋ vt illuc veniat pu-
rus corã deo. ⁊ ita ꝯſolatꝰ i his ꝟbis abijt glo-
rificãs deũ ſup iudicia eiꝰ: qꝛ ꝟa ſunt. Legitur
in vitaſpa. Fuerũt duo .ſ. vir ⁊ mulier i m̄rimo
nio ſiĺ ꝯſtituti ⁊ vir erat ſctē vite ſʒ iſfortunatꝰ
in hoc mũdo intm̄ vt ēt i morte dũ dr̄et ſepeli-
ri tãta fuit pluuie inũdatio: ꝙ vix potuit mul
tis diebꝰ ſepeliri. huiꝰ ꝟo ecõtrario mulier peſ
ſime vite ſʒ fortunatiſſima: qꝛ nũq̃ corpi eius
morbꝰ accidebat: nec dolorē aliquē ſenſit i q̄-
cũq̃ mēbro corpis ſʒ a iuuentute vſq̃ ad vlti-
mũ diē itegrũ ſanũq̃ corpꝰ ſuũ poſſedit. Factũ
eſt ꝙ pꝰ mortē vtriuſq̃ filia quã ſilr̄ hēbãt co-
gitare cepit cuiꝰ vitã imitari vellet. Cũ ḡ iccli-
naret̄ aliq̃ntulũ carne ſuggerēte ad imitandũ
vitã m̄ris ſctã ē i extaſi: ⁊ oñſus ē ei locꝰ ame-
niſſimꝰ: i q̄ cũ vidiſſet p̄rēʒ iter alios bonos oc
currēte ruit i ãplexꝰ p̄ris rogãs vt eã ſecũ reti
neret. At ille. Nõ potes mõ ḡ manere ſʒ ſi vitã
duxeris ſicut ego duxi tandē ad locũ hũc ꝑue
niēs: ⁊ eris ſp mecũ. Mox aũt auulſa ē ab eo et
ducta ē ad locũ quēdã: vbi deorſuʒ aſpiciēs vi
dit m̄reʒ i horribili tormēto. q̄ reſpiciēs ſurſuʒ
⁊ vidēs filiã cepit clamare dr̄. Vide filia q̄ pa-
tior ꝓpt̄ imũdã vitã meã. heu mihi filia mea q̄
ſi deliramēta videbant̄ mihi vniuerſa q̄ ď ſo-
brietate erãt opa ei fornicatiõis ⁊ adulteriũ ni
hilo habui ſʒ ebrietatē ⁊ crapulã ſectata ſũ: ⁊ ec
ce ꝑ ꝑuã libidinē q̃ntã recipio crematiõeʒ. Et
ecce ꝑ delitias exiguas: q̃ntas ſuſtīeo penas ⁊
ecce ꝑ momētaneũ gaudiũ qḋ habui i ſclo: iã
eterna tormēta ⁊ lamēta exulo. Ad hec aũt ꝟba
illa ꝯmota ad ſe rediũt: ⁊ recogitãs ſup his q̄ vi
derat i p̄re ⁊ m̄re deliberauit ſeq̄ vitã p̄ris: il-
luc duci timēs vbi videat m̄reʒ. ⁊ ſctã ē poſtmo
dũ mulier ſctã. Itē legit̄ i diſci. ď tp̄e ꝙ ſoror ſã
cti damiani appuit pꝰ obitũ ſibi: ⁊ dixit ſe eē i
maxis pēis ꝑ ipe .ſ. damianꝰ q̄ſiuit ob quã cãʒ
eēt i tãtis pēis cũ tñ ſctē vite fuiſſet: r̄ndit hãc
eē cãʒ qꝛ ſemel ſtetiſſet i camera ſua ⁊ audiſſet
i platea cãtꝰ chorizãtiũ cũ aliq̃li dulcedie ⁊ de
hoc i p̄nti vita nõ egiſſet pn̄iaʒ: ḡ ob hãc cãm ꝑ
xv. dies dr̄e i purgatorio puniri. Aliud exm̄ de
plaga choree. Legit̄ ꝙ i quadã villa Colonieñ
dioce. crexerũt ariete veſtitũ ſericis: vt q̄ meliꝰ
chorizaret haberet illum. Quod audiens ſa-
cerdos illius loci prohibuit publice in ambo-
ne et minatus eſt eis plagam dei ſi nõ deſiſte

rent. Sed obſtinati: ꝓpter hoc nõ omiſerũt. Jõ
cũ choꝛizarẽt in die feſto: ecce ſubito fulgur et
tonitrua ⁊ grãdo de celo venerũt ⁊ cõminue-
rũt oẽs ſegetes ⁊ fruct⁹ arboꝝ ⁊ vinearũ illi⁹
ville: cũ tñ p̄t⁹ eſſet aeris ſerenitas ⁊ tota pro
uincia ex qua ꝑplꝰ ad illã choꝛeã conuenerat
plagata fuit eadẽ plaga ĩ ſegetib⁹ ⁊ fructibus
terre: aliud exem̃ de plaga choꝛizãtiũ circa ec
cleſiã ⁊ cimiteriũ aliꝰos ĩpedictes volẽtes ſui-
re deo. Legit̃ exem̃ illud ꝙ in Saxonia q̃dã p̄ſ
byter ĩ eccl'ia ſcti magni celebrãs diuinũ offm̃
audiuit puellas ⁊ maſculos choꝛizãtes ip̃m ⁊
ceteros ĩpedictes in oꝛonib⁹ ſuis. Et eis ma-
ledicẽs ĩp̄catꝰ eſt: vt ſic choꝛizãtes ⁊ cãtãtes
ꝑmanerẽt. Et fcm̃ eſt ꝙ ſic ꝑ integrũ annũ ꝑ-
mãſerũt nõ mãducãtes nec bibẽtes ſʒ q̃tidie
choꝛizãtes ⁊ cãtãtes ꝑmũ vſqꝫ ad genua: dein
de vſqꝫ ad femoꝛa dimerſi ſunt ĩ terrã. Et oẽs
illuc venientes viderũt plagã mirabilẽ dei nec
q̃ſqꝫ poterat eis ſubuenire: nec liberat̃ ab hac
plaga donec ſcꝭ'us Gilbert⁹ ꝓ tũc Coloñ: ep̄s
illuc venit. Qui vidẽs plagã dei cõpaſſ⁹ eſt eis
indixitqꝫ ꝑplo ieiuniũ ⁊ coꝛã oꝛonẽ ꝓ eis fieri:
et ſic abſoluit ⁊ liberauit eos. Et q̃dã ex eis ci
to obierũt: q̃dã aũt diu ſuꝑuiuẽtes penã ſuaꝫ
cũ tremoꝛe oſtenderũt vſ ꝙ ad moꝛtẽ ſuam.

¶ Pulchritudo. ¶ Mulier quedaꝫ pulchra
petiuit a Chriſto defoꝛmitatem. Exẽp. cxxxiij.

In partibus Sueuie quas alemania cõ-
tinet: ſicut a frẽ oꝛdinis p̄dicatoꝝ Ual-
terio audiui: mulier deuotiſſima erat no
bilis ⁊ pulchra etiaꝫ ſm̃ carnẽ inter oẽs femi-
nas panthera reputata. ad hãc aũt vidẽdũ cũ
multi ꝓceres ⁊ nobiles ⁊ potẽtes ↄuenirẽt: et
illa ꝓ viſitatiõe hmõi grauiꝰ turbaret̃: ne. ſ. cu
rioſe vidẽtib⁹ occaſio ſcãdali p̄beret̃: ⁊ oꝛato
riũ ſuũ ſola ſemel intrãs ſuſis ad deũ lachry-
mis dixit. Uides mihi xp̄e ieſu ex carne mea q̃
induiſti me ꝑiculũ iminere. Licet em̃ foꝛtiter
aĩm ↄmeũ fixeris: vt nulli⁹ pꝛoꝛſ⁹ vanitate com
mouear: tñ nõ modicũ ꝑtimeſco dare me poſ-
ſe cãm debilib⁹: vt ĩ tẽtatiõe cõcupiſcẽtie aliq̃-
tenus agitent̃. Rogo te miſericoꝛdiſſime pr̃ ⁊
dñe vt ſpẽm meã in tãtã feditatẽ cõmutes vt
ſit carnis defoꝛmitas ĩ hoꝛroꝛe poꝛioꝛ q̃ꝫ pul-
chritudo fuerat ĩ honoꝛe. Hoc dicto lepꝛa ſta-
tim imũdiſſima cõtabuit vultũ ei⁹ erupuerũt
puſtule: ⁊ oculi tumuerũt: os ⁊ labia cõputrue
rũt: naſus q̃ꝫ gibboſus ⁊ cũ oĩ defoꝛmitate cõ-
tritus: alienã penit⁹ faciẽ demonſtrauit. Nec
moꝛa egrediẽte illa occurrit marit⁹ vixqꝫ eã ꝑ
hitũ cognoſcẽs q̃rit ſi ip̄a ſit. At illa dicit. Ego
ſum. Mox ille tot⁹ ĩhoꝛruit: ⁊ vt vidit familiã
oẽs ſimul cõuenerũt ĩ plãctũ: mirãtes p̄cipue
quid tam ſubito ſue dñe ↄtigiſſet. Turbatis
ergo parẽtib⁹ illi⁹ notis oĩb⁹ ⁊ amicis cõſulit̃
phiſic⁹ rñdit. Incurabilẽ lepꝛã nihil aliud ad-
eſſe cõſiliũ niſi ꝙ extra habitationẽ hoĩꝫ collo-
cetur qđ ⁊ fcm̃ eſt. Et audiuit fr̃ oꝛdis p̄dica-
toꝝ q̃ ei⁹ cõfeſſionẽ audire cõſueuit: venit ad
illã miſe gaudẽtẽ inueniẽs: q̃rit cãm inopinati
⁊ ſubiti moꝛbi. Cui oĩa illa ꝑ oꝛdinẽ enarrauit
Frater iſte turbat⁹ ⁊ mirat⁹: nõ modicũ eaꝫ in
crepauit dicẽs. O miſera ⁊ ſtultiſſima mulieꝝ
q̃ ĩ ↄtumeliã viri tui ⁊ ꝑiculũ ipſi⁹ op⁹ dei ĩ te
p̄cũ iſtãtia deſtruxiſti: ⁊ parẽtes tuos ⁊ amicos
q̃ deũ laudauerũt: ⁊ venerati ſũt in te ad blaſ-
phemãdũ nũqꝫ tale infoꝛtuniuꝫ coegiſti age
nũc chariſſima p̄nãm: aſſiſte p̄cib⁹: ⁊ ad cõtra
riũ rei geſte diuinã m̃iaꝫ ĩterpelles. hoc dicto
receſſit fr̃. Jlla ãt totalr̃ reſoluta ĩ lachrymas
oꝛauit ad dñꝫ dĩ. O dñe pr̃ ⁊ dñatoꝛ vite me vt
liberioꝛi mẽte ⁊ puꝛioꝛi ſpũ tibi ſeruirẽ hoc fla
gellũ lepꝛe a tua pietate fideliťr p̄cib⁹ expecti-
ui: ſʒ q: audio a p̄re meo ſpũali cui me tota de
uotione cõmiſi ↄ ſalutẽ meã ⁊ te oĩm dñm pe-
titiſſe: rogo te ꝑ tuã benigniſſimã charitateꝫ
vt me tuũ plaſma reſtituas: ſm̃ qđ tue placue
rit optime volũtati. Mira res. vix v̄ba cõple-
uit: ⁊ ĩ tãta claritate cutis ⁊ elegãtia foꝛme ſu
bito fit facie reſtituta: vt nec ĩ ea vni⁹ ruge ve-
ſtigiũ vel tenuiſſima ſaltẽ macula remaneret.
Quo viſo gaudet miles: ⁊ vxoꝛeꝫ reputat ſibi
q̃ſi redditã rediuiuã: ⁊ exultat familia: ⁊ fama
rei geſte diffundit̃: ⁊ letant̃ amici: applaudit e
⁊ p̄ria: xp̄i pietas in oꝛe oĩm collaudat̃. Et vir
dict⁹ miles anno dimidio ſupuixit. Tũc indi
ta mulier nõ imemoꝛ bonitatis xp̄i cũ vnica fi
lia ei⁹ quã hẽbat: ⁊ poſſeſſionib⁹ ei⁹ vniuerſis
ad monaſteriũ ſoroꝝ oꝛdis p̄dicatoꝝ trãſijt: qđ
dr̃ Lebẽtal: ⁊ ĩ eo auctoꝛe deo religioſiſſime cõ
uerſabat̃. Hec Guil. ¶ Jn diſcipulo de tp̄e.

¶ Juuenis quidam pulcher leſit ſe in facie: ꝙ
vna mulier concupiuit eum illicite. Hoc quere
in diſcipulo de tempoꝛe. ſermo. cxiij. O.

¶ Jtem virgo quedã fecit ſe includi: q: quidã
iuuenis cõcupiuit eã ꝓpter ſuã pulchritudi-
nẽ. Hoc q̃re ĩ ſer. cxxiij. N. ¶ Capłm de lr̃a. R.

¶ Res iniuſte acquiſite.

Mulier quedam fuit ditata cum iniu-
ſtis rebus: ⁊ ſic damnata eſt. Exemplum. j.

Mulier deuota de anima matris ſue de
functe ſollicitabat̃ in ſpũ ſuo vtrũ eſſet
de damnãdis vel ſaluandis. Attamen
ꝓpter eleemoſynas ⁊ honeſtã famã et vitam
quam inter mũdanos duxit ipſa quoqꝫ mũda
vixerat ſperabat qui quidẽ poſſet ſaluare eaꝫ
ſed tñ per ignẽ purgatoꝛij ſuper hoc tñ dubio
ſa fuit: q: iudicia dei abyſſus multa. rogauit
dñm vt eam certam reddere dignaretur. Cũqꝫ
in hoc lachrymas funderet accidit die quadã
vt ad miſſam in eccleſia iuxta altare quaſi ad
pedes domini cum maria ſederet ⁊ hoꝛroꝛe cõ
cuſſa ipſa videret pꝛope ſpiritum tenebroſum

aſtare q̄ ſigno crucis mox ſignata audacť q̄d
eſſet interrogauit. Et ſpōs. Ego ſum inq̄t ma
ter tua. cui illa: quō inq̄t eſt tibi mr̄ mea? tunc
illa. Male inq̄t nihil me iuuare potuerūt tue
p̄ces: q̄r eternalr̄ dānata ſum. Mox filia eiula-
tu ⁊ gemitu: heu inq̄t mr̄ q̄ eſt cā dānationis
tue? cui illa ennutrita q̄dē fui ⁊ vixi i his q̄ p̄ in
iuſta mercimonia ⁊ vſuras acq̄ſita fuerūt ⁊ cō
ſciētia mihi male ablata reſtituere nō curaui:
nec aduertere volui q̄ꝰ ꝯ deū i meo hoſpitio ⁊
meis inhabitātiis agereť: ſʒ mortuoſas mūdi vias
ingreſſa ſpreui arguētē ſup̄ his maľ meis nec
in nullo me emēdaui ⁊ penitui: ⁊ ſic obij. Hec
dicēs mr̄ repēte diſparuit: ⁊ ſic filia amplꝰ p̄
aīa mr̄is nūq̄ orauit. vñ etiā Aug. Si ſcirē pa
trē meū i inferno: nō plus orarē p̄ eo q̄ p̄ dia-
bolo. Hec Guiľ. ¶ Quidam ſex denarios non
ſoluit: quomodo punitus eſt. Exemplum. ij.

Quidā tenebat cuidā vidue ſex nūmos
⁊ ipſa ſp̄ admonuit eū vt ſibi p̄ſolueret
et ipſe ſic obiit nō ſolutis. Et apparuit
cuidā deuote p̄ſone ⁊ ſupplicauit vt iſti dena
rij p̄ſoluerenť: et adiecit quot paſſꝰ illa vidua
ad me veniēs fecit: tot ego grauiſſimos ictus in
purgatorio ſuſtineo: ⁊ adhuc opʒ me ſuſtinere
q̄diu denarij non ſunt ſoluti.

¶ Uſurarius quidam in extremis cōfeſſus eſt
⁊ vſuras reſtituit. Exemplum. iij.

Uſurarius quidā incidit i magnā infirmi
tatē: ⁊ admonitꝰ eſt p̄ amicos ⁊ vxorez
vt cōfiteret ⁊ cōicaret. Quibꝰ ille. Quid
mihi de cōfeſſiōe ex q̄ tādiu diſtuli? Cui amici
Sp̄ debetis cōfiteri: forte deꝰ dabit vobis gra
tiā ſuā. Tādē vocatꝰ eſt cōfeſſor: cui dixit vſu-
rius. Dñe libēter cōfiterer: ſʒ nimis inuolutꝰ
ſum pctīs ⁊ vſuris ⁊ neſcio quō euadere poſ-
ſum. Cui ꝯfeſſor. Nolite deſperare: tātūmodo
cōfiteamini: q̄r cōfeſſio tante ṽtutis eſt q̄ oīa
pctā i cōfeſſiōe dimittunť: tūc ille cepit ꝯfiteri:
⁊ dñs dedit ei tātā grām ⁊ cōtritionē q̄ vix lo
qui poterat p̄e fletu. ⁊ ſtatim poſt cōfeſſionez
oēs vſuras reſtituit iuxta cōſiliū ſui cōfeſſoris:
⁊ p̄ ſuis pctīs ſatiſfecit. ¶ Uſurarius quidam
cōmiſit poſt res ſuas abbati. Exemplū. iiij.

Fuit q̄dā vſurariꝰ diues q̄ diuerſaꝝ eccle
ſiaꝝ theſauros loco pignoris tenebat
cuius cor cū eēt irreplebile auaritie p̄-
cuſſus eſt p̄emptoria infirmitate. tūc primū ad
ſe reuerſꝰ ſʒ ſero cōſiderare cepit pōdus vſure
tormēta gehēne difficultatē pnīe. Et vocās ad
ſe quēdā abbatē miſericordie ſibi familiarē di-
xit ei. Dñe grauiter infirmor: nō poſſū aliq̄d de
rebꝰ meis ordiare neq̄ vſuras reſtituere ſi vo
lueris de aīa mea reddere rōnē pctōꝝ meorūz
mihi p̄mittere abſolutionē: oīa bona mea taʒ
mobilia q̄ imobilia p̄ſēti vr̄e ſubiiciā: vt de il
lis q̄ viſuʒ vobis fuerit faciatiſ. Cernēs abbas
hoīeʒ ꝯtritū ⁊ vere penitētē r̄ndit. ego delibe-
rabo. Feſtinās itaq̄ ad ep̄ʒ iuit ⁊ ṽba vſurarij
expoſuit. R̄ndit ep̄s. Bonū mihi vr̄ vt p̄ aīa eiꝰ
r̄ndeas ⁊ ſubaʒ recipias: ita dūtaxat vt eccl̄ie
mee theſauros de iure ſibi debitos reſtituas.
Mox abbas ad egrū rediēs r̄ndit. Ego delibe
raui vt bona tua ſuſcipiā ⁊ p̄ pctīs tuis r̄ndeā
r̄ndit infirmꝰ. Nūc ꝯſiliū meū ē vt allatiſ curribꝰ
oīa mea afferas: me nouiſſime tollēs: nulliūq̄
patieriſ impedimētū i afferēdo hēbat ei archas
plēas auri ⁊ argēti: pignora ēt p̄rima i vaſis:
libris ⁊ aliīs ornamētis: frumētū oleū vinū et
ſuppellectilia mr̄ta pecora q̄ʒ infinita. Tūc ab-
bas p̄ꝰ oībꝰ p̄miſſis nouiſſie i geſtorio ponēs i
firmū p̄portauit ad mōaſteriū: ſʒ mox vt ille mōa
ſteriū intrauit ſp̄m exalauit. Abbas ṽo nō ime
mor ſpōſiōis ſue: q̄ citiꝰ potuit oībꝰ ⁊ ſinglis ſu
p̄uenientibꝰ vſuras reſtituit plīmas paupibꝰ
largiēs p̄ illiꝰ aīa eleemoſynas: reſiduū i vſus
fratrū ꝯuertit. Et poſtmodū aīa ipſiꝰ erepta ð
p̄tāte demonū p̄ āgelos tāq̄ viri ꝯtriti ⁊ pnīa
p̄ſtrata ē dño ieſu xp̄o: q̄r gaudiū eſt āgelis dei
ſup̄ vno pctōre pnīaʒ agēte. hec guiľ. i li. ð api.
¶ Diabolꝰ poſſidet pecuniā vſurariā. Exē. v.

Uſurariꝰ q̄dā poſuit pecuniā ſuā ad mo
naſteriū q̄ddā vt ibi ſeruareť ſibi. Et cū
q̄dā die q̄dā deuotꝰ monachꝰ Ualteriꝰ
nole iuxta ſcriniū i q̄ pecunia ſeruabať oraret
videbat diabolū ſup̄ſedere. Territꝰ aūt ad ho
raʒ ſʒ ſigno crucis munitꝰ interrogauit. Quid
hic ſedes: aut q̄d hic expectas neq̄ſſime diabo
bole. At ille ait. Iuſte h̄ ſedeo q̄ð meū eſt ṽuo
nec ſine mora mōachꝰ ad abbatē currēs q̄d vi
derat expoſuit. Abbas ṽo ſtatim pecuniā ex-
tra monaſteriū cum omni diligentia remiſit.
¶ Abbas remiſit pecuniā vſurariā ſuo mo
naſterio legatam. Exemplum. vi.

Uſurariꝰ q̄dā legauit mōaſterio magnā
ſummā pecunie libraꝝ forte mille ſexcē
tarūq̄ ex q̄ pecunia mr̄te poſſeſſiōes ſūt
ēpte. Poſtmodū aliꝰ abbas q̄ fuit vir alte ꝯſcie
eſt electꝰ. Qui vt cōperit factū doluit: ⁊ vēditiſ
oībꝰ atq̄ pecudibꝰ rebuſq̄ mobilibꝰ ⁊ imobili
bus pecuniā miſit teſtārijs vt ſpoliatiſ ſinglis
ſua redderēt. Nemine aūt aſſumere volēte re
ſtitutiōis penā pecunie iteꝝ ad monaſteriū ē
delata. Ipſe ḡ abbas reportātibꝰ idignať ius
ſitq̄ eā iterato referri ⁊ i foro corā oībꝰ ciuibꝰ
ab oī plebe ꝯponi di. Pecuniā q̄ vult accipiat:
nr̄am eſſe renuo quā iniuſte acq̄ſitā nō dubito:
q̄ð vt viderūt ciues edificati r̄ō modicū i hoc
ferō cōi cōſilio p̄ manꝰ virorū fideliū pecuniaʒ
ip̄aʒ iniuriatis ſinglis reddiderūt. Mōaſterio
aūt deus nō multo poſt i decuplo plura reſti-
tuit: ⁊ q̄ð añ tenuiſſimū ⁊ fere modicū fuiſſe p̄
batur nūc elegās ⁊ multis copijs eſt āpliatū.
In hoc mōaſterio mr̄tos vidimꝰ ſcōs: ⁊ pleroſ
q̄ in p̄phetie ſp̄ū ⁊ miraclis clarere. hoc guil.
¶ Miles q̄dā abſtulit pelles ⁊ etiā partē agri.

MIles qdā defunct⁹ Frederic⁹ nōie apparuit cuidā ciui dextrario nigerrio de cui⁹ narib⁹ fum⁹ ⁊ flāma pcedebat tect⁹ pellib⁹ ouinis ⁊ mollē terre geſtās ī hūero. Cui ciuis. Eſtis vos dn̄s fredericꝰ. Rn̄dēte ego ſuz ſubiūxit. Vñ venitꝫ ⁊ qd ſignificāt iſta q̄ video. Ego inq̄t ī magnis pctīs fū pelles illas cuidā vidue abſtuli: q̄s nō ardentes ſentio ſiīr ptē cuiuſdā agri mihi vēdicaui in iuſte cui⁹ nūc pōdere pmor: ſed ſi filij mei iſta rſtituerēt penā meā mlt̄ū alleuiarēt: ſicq̧ euanuit. Audiētes filij vba pr̄is ab illo malue rūt eū ī pctīs etnis mācere q̄ pdicta reſtituere. Demōes īpediūt reſtitutionē rer̄. Exē. viij.

QUidā demoniac⁹ duct⁹ erat ad quēdaz ſctm̄ viꝝ q̄ pcepit demōi vt exiret ⁊ nomen ſuū diceret. Ille ait. Noſtrū ſunt tres q̄ habitāt ī hōie iſto: ⁊ ego vocor claudēs cor ⁊ offm̄ meū ē cor ptōris claudere ꝙ non poſſit hr̄e verā ɔtritionē. ſi vo ɔtritionē habuerit tūc ſr̄ me⁹ q̄ hic morat̄ vocat̄ claudēs os q̄ laborat ad hoc ꝙ hō nō pōt cōfiteri pure: ſꝫ ſi ɔfitet̄ ɔterit̄: tūc terti⁹ ſr̄ me⁹ q̄ hic morat̄ vocatur claudēs burſam ne ei pecunia deficiat et in paupertate icidat q̄ laborat ad hoc vt n̄ ſatiſfaciat reſtituēdo ablata ⁊ iniuſte acq̄ſita: ⁊ ille plures nobis oīb⁹ acq̄rit: q̄ lꝫ hōies ɔterātur q̄nq̧ ⁊ ɔfiteant̄: tn̄ raro vel nūq̄ plene oīa iniuſte acquiſita reſtituunt: ⁊ ſic ſeipſos damnant: q̄ peccatum non dimittitur niſi ablatum reſtituatur.

Diues qdā abſcōdit theſauꝝ ī muro. Exē. ix.

DIues īfirm⁹ nō potuit cōfiteri vnū peccatū. ſ. theſauꝝ abſcōditū in muro: q̄ diabol⁹ ligunā ei⁹ tenuit. Tūc ſacerdos euchariſtiā apportauit dī. Dn̄e Ieſu xp̄e oſtē de potētiā tuā in illo īfirmo ⁊ ſtatim fugat⁹ ē diabolus: ⁊ infirmus deuote eſt confeſſus: et iuſſit effodere theſaurum ⁊ dare pauperibus pro anima ſua.

Eleemoſyna de iniuſtis reb⁹ deo nō plꝫ. Exē. x.

DIues q̄ ſub tipo eleemoſyne paupib⁹ ɔuiuiū fecit iter q̄s cū qdā obſeſſ⁹ eēt: ⁊ ceterꝫ mādu cātib⁹ ipe qdē oti applicaret: ſꝫ eiſdē veſci nō poſſet. Dū qdā ex circūſtātib⁹ hoc vidiſſēt dixerūt inīq̄ cur non ſinis hōiez mādu care q̄b⁹ ille rn̄dit. Nolo vt peccet eo ꝙ eleemoſyna iſta de rapina ſit dicētib⁹ illis. Mētirꝫ q̄ id q̄ fecit eā hō bon⁹ ē. Rn̄dit nequāq̄ mētior vitul⁹ iſte q̄ iter pauꝑes ē diuiſus q̄ in a gn̄atiōe fuit ab illa vacca q̄ ꝑ rapinā habebat ⁊ factis mirati ſunt qui aderant. Hec Ceſarius. ¶ Quidā ꝑegrinatiōes fecit cum iniuſtis rebus. Exemplū. xj.

DIues quidā homo iuit ad diuerſa oīa ſanctorum ⁊ quicquid via expenderat totum per vſuram acquiſiuit. Tādem propter diuerſos labores infirmabat̄ vſq̧ ad mortē. Popul⁹ ei plāxit eū ⁊ oēs q̄ſi ſctm̄ eū credebāt. ⁊ ſic iacēs ꝑ tres dies ſine loq̄la: q̄rta die oīb⁹ circūſtātib⁹ clamauit dī. Nullus oret ꝑ me q̄ dānat⁹ ſuz ⁊ iudicat⁹. ⁊ q̄ſierunt de bonis oꝑib⁹ ei⁹. Rn̄dit. Nihil mihi pſunt peregrinationes mee ⁊ oꝑa mea q̄ in peccato mortali feci q̄ de vſura ē illa pecunia quā debui aliūs reſtituere. Ergo ptꝫ ꝙ deus de male acq̄ſitis nō vult honorari. ¶ In diſci. d̄ tꝑe ¶ Puer. ix. annoꝝ q̄ a familia matris accōmodauit denarios: q̄uo punitus eſt. ſer. ciij. I.

¶ Itē miles qdā rapuit vaccā vidue dicēs ſi ego nō facerē tūc alius faceret. ſer. ciiij. F.

¶ Item quidam nutriebat multas colūbas ⁊ dixit ſi contra deū eſſet ꝙ recederent: ⁊ ſic omnes receſſerunt. Hoc quere ſer. lxxxij. C.

¶ Itē pr̄ quidā habuit duos filios: ⁊ vn⁹ factus ē heremita ⁊ alter dānatus eſt cū pr̄e: ⁊ maledixerūt ſibi inuicē in inferno. ſer. xxxiij. R

¶ Itē puer qdā furat⁹ ē germano ſuo obolū q̄uo in puteū proiectus eſt. ſer. cxliij. C.

¶ Item monachus quidaz denariū pro naulo non ſoluit. ſer. cl. C.

¶ Itē famulus quidā furatus eſt dn̄o ſuo ficus ⁊ non potuit euchariſtiā accipere de manu beati thome apoſtoli. ſer. xxij. D.

¶ Itē ruſtic⁹ q̄ furat⁹ ē palū: q̄uo ī agone manifeſtauit eū diabol⁹ cū palo ignito. ſ. ciiij. H

¶ Item diues quidam ſepultus ē in inferno ⁊ arbor proceſſit ab eo: ⁊ armis pependerunt heredes ipſius. quere ſer. cxiij. E.

¶ Itē miles quidā viſus eſt in ſcala in inferno propter iniuſtas res: ⁊ fuit decimus in ordine de iſta progenie. ſer. xv. M. ⁊. ciij. M.

Itē pr̄ qdā dixit ad filiū vt digitū teneret ad ignē donec diceret vnū Aue maria. ſ. xxxj. O

¶ Itē ruffus diſcipl̄s bī Cyrilli dānat⁹ ē ꝑpter res cū ludo acq̄ſitas. ſ. xij. M. ¶ Religioſus.

¶ Religioſi crucifigūt ſe cum xp̄o. Exm̄. xij.

IN quadā domo ordinis cuiuſdam conuerſus quidā fuit bonus ⁊ diſciplinat⁹ Rudolfus nōie cui diuinitus multa reuelabant̄. Hic cū nocte quadā dictis matutinis añ lucē ſub diuo ſtaret ⁊ oṙones quaſdā diceret xp̄m in aere crucifixū pēdentē vidit: ⁊ circa eū. xv. hōies ſingulos in ſingulis crucibus. Ex his. x. erant monachi ⁊. v. ɔuerſi: oēs eū bn̄ nouit: vt pote ɔgregationis ſue pfeſſi: ita aer fuit illūinat⁹ ex xp̄i preſentia vt ſingulos bn̄ diſcerneret. Cūq̧ ſtupefact⁹ ſtaret ob tā mirabilē viſionem: dn̄s de cruce clamauit nꝫ rudolfe q̄ ſūt hi quos vides circa me crucifixos? Rn̄dēte ɔuerſo: noui dn̄e q̄ ſunt: ſꝫ qd ſit qđ video prorſus non intelligo: ſubiūxit dn̄s. Hi ſoli ex oī ɔgregatione mecū crucifixi ſunt: mee paſſioni vitā ſuam conformantes.

¶ Religioſi debent eſſe contenti in cibo conueniente. Exemplum. xliij.

Religioſa quedam perſona que lautius ceteris in vino: piſcibus: et quibuſcumque carnibus vixit: vidit in viſione fratres in refectorio arida cibaria ſumere. Tunc beata Virgo Maria cum multo comitatu affuit: et cum aureo coclear dedit ex electuario quod puelle tenebant ſingulis. Cumque veniſſet ad illam perſonam ſingularem nihil ei dedit dicens. Non habebis quia ſingularis eſt iſta perſona. Hec videns ſingularitatem depoſuit: et guſtauit quod omnem dulcedinem ſuperauit. ¶ Requies.

¶ Senex quidam. lxx. annis in heremo non habuit requiem. Exemplum. xliiij.

Frater quidam ſedens ſingularis temptabatur a diabolo per multas tentationes peregens ad abbatem theodorum dixit quod turbaretur. ſenex autem dixit ei. Vade humilia mentem tuam: et ſubdere te: et habita cum alijs. Abijt autem in montem et manſit cum alijs. Et reuerſus poſtea ad ſenem dixit. Nec cum alijs hominibus quietem inuenio et dixit ei ſenex. Si ſolitarius non requieſcis: neque cum alijs concordas cur voluiſti te monachum facere? nonne vt ſuſtineas tribulationes? dic autem mihi quot annos habes in habitu iſto? reſpondit Octo. ait ſenex. Crede mihi habeo in iſto habitu. lxx. an. nec vna die potui requiem inuenire: et tu in octo an. requiem habere vis. ¶ Ridere.

¶ Quidam nimis frequenter riſit: quomodo punitus eſt. Exemplum. xv.

In quodam monaſterio in quo ſanctus patricius fuit abbas legitur quendam fuiſſe monachum cuius ſanctitati inuidebant demones. Sed quia nemo ſine crimine eſt: hoc ſolum vitium habebat quia nimis cito et ſine causa in riſum prorumpebat. Et quia ſecundum dei iudicium cum culpa pena deletur: huic pene debebatur: ideo permiſit deus vt ipſum dormientem demones aſportarent. et per triduum detinuerunt eum. poſtea ad lectum ſuum grauiter vulneratum et flagellatum detulerunt: qui confeſſus fuit ſe horrenda: ſtupenda: et tremenda vidiſſe: qui poſtea ſuperuixit. xv. an. nec tamen eius vulnera poterant aliquo medicamine curari ſed ſemper recentia manebant et apta: quarum quedam ad menſuram vnius digiti profunda erant. Huius gilbertus (vt legitur) vulnera ſe ſepe tractaſſe dixit: et cum ſuis manibus ſepeliſſe teſtatus eſt. Dictus autem vir qui hoc viderat quando videbat aliquem leuiter ridentem vel incompoſite ſe habentem: dicebat. O ſi ſcires quanta huic diſſolutioni pena debetur: diſſolutiones et mores incompoſitos forſitan emendares.

¶ Capitulum de litera. S. Sepultura.

¶ Epiſcopus qui propter pecuniam ſepeliuit hominem magnum quomodo punitus eſt. Exemplum. j.

Epiſcopus quidam accepta precio valerium prauum hominem in eccleſia ſepeliri permiſit. Eadem vero nocte qua ſepultus eſt. b. Fauſtinus martyr in cuius eccleſia corpus illius praui hominis fuit humatum: ſuo cuſtodi apparuit dicens. Vade et dic epiſcopo vt proijciat hinc has fetentes carnes quas hic poſuit: quod ſi non fecerit die tertio morietur ipſe. Et epiſcopus non curauit admonitionem illius. die autem tertio epiſcopus eiuſdem ciuitatis cum veſpertina hora ſanus et incolumis ad lectum iuiſſet: ſubitanea et inopinata morte mortuus eſt. Hec Gre. in dial. lib. iiij.

¶ Quidam de nocte tractus eſt de eccleſia. Exemplum. ij.

Quidam puerſus homo et malitioſus et induc. Valentinus nomine cum corpus illius in eccleſia ſancti Sixti martyris ſepultum eſſet nocte media in eadem eccleſia facte ſunt voces ac ſi quis de ea violenter depelleretur atque foras traheretur. ad quas nimium voces occurrerunt cuſtodes et viderunt quoſdam teterrimos ſpiritus qui eundem valentinum per pedes quadam ligatura ſtrixerunt: et eum ab eccleſia clamantem et nimium vociferantem detrahebant. Mane autem icto aperientes ſepulchrum in quo idem valentinus poſitus fuerat: corpus eius non inuenerunt. cumque extra eccleſiam quererent: proiectum inuenerunt eum extra locum ſacrum: adhuc ligatum ſicut fuerat extra eccleſiam tractus. Hec Gre. iiij. li. dial.

¶ Vſurarius in monaſterio ſepultus inquietauit monachos. Exemplum. iij.

Vſurarius quidam in quodam clauſtro a monachis eſt ſepultus. Ipſe de nocte egrediens ſepulchrum eiulando et clamando diſcooperiebat domum: monachos mirabiliter inquietauit: baculo percutiebat: et de mane inuentus eſt extra ciuitatem in campo. Iterum repoſitus eſt ſepulchro ſuo. Quod cum pluries factum fuiſſet adiuratus eſt a quodam viro ſancto vt diceret quare ipſe et monachi quietem non haberent. et ille De me deſperatum eſt quia ſicut vſuris meis infeſtaui pauperes die ac nocte: ita modo amplius non quieſcam vos autem quieſcere non poteritis niſi corpus meum de clauſtro deieceritis. quod et factum eſt. et poſtea ab eo non ſunt moleſtati.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Vſurarius quem aſinus portauit infra patibulum: et ibi ſepultus eſt in ſepulchro patrum ſuorum. quere. 6. cxliij. B. Seruire deo.

¶ Seruus christi tria debet habere. Exemplum. iiij.

Legitur in vita beati Franciſci: qui cum ſemel oraret et a deo deuotis orationibus deprecaretur vt ei reuelare dignaretur vt dignus ſeruus eſſe mereretur. Facta eſt ad eum vox de celo dicens. Quando de me cogitas aut de me loqueris: aut ſermone aliquid operaris: tunc ſeruus meus eris cum contraria operaris ſeruus alterius efficieris. vnde Aug. Nulli placere ſtudeas niſi ſoli deo in vita tua.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Seruiendum eſt deo ex charitate. Unde legitur

exēplū q̄ diabol⁹ venit ad quēdā ſenē ⁊ iuue nē ſuū eē de nūero dānatoꝝ. dixit: ipſe tñ inuenis eque bñ ſeruire voluit deo ꝓpter ſuā infinitam bonitatē. ſer. clv. U. Societas.

¶ Cleric⁹ ꝑꝑ malā ſocietatē ē ſuſpēſus. ex. v.

Duo clerici fuerūt ante tabernam quādā in quadā ciuitate in qua erāt can tus dulces ⁊ ſolatia magna ⁊ multa. Inuitati ſunt ab illis q̄ ibi erāt ad potū: dicit vnus. Nō intrabo q2 dicit pħa. nō eſt trāſeūdū ꝑ viā gētis inique. Illo vō recedēte alter intrauit. Et cū alter eſſet ibi: ecce iudex querens illos q̄ erāt ibi: q2 fecerunt homicidiū in alio loco: ⁊ tā clerici ⁊ ꝙ illos ſuſpēdit. Cum aūt clericus ſuſpēderet dixit. Modo ſcio ſed tarde: fatuus eſt q̄ non credit philoſopho de vitando conſortio prauoꝝ propter conſortiū enim tale hec patior. Somnia.

Quidā attēdēs ſomnia ⁊ ſomniauit eū longo tpe victurū. Cūq3 multas pecunias pro longioris vite ſtipēdijs collegiſſet ſubito defunctus eſt: ⁊ oīa poſt ſe reliquit: ⁊ nihil ſecū3 niſi opera bona ſua vel mala portauit. ¶ Sortilegia. ¶ Quare plures mulieres dānantur q̄ꝫ viri. Exemplum. vij.

Legitur q̄ quidā necromāticus cōuerſus ad fidē vna vice adiurauit demonē: vt ſibi indicaret an plures viri dānarent: an plures mulieres. Rñdit demon q̄ plures mulieres. ⁊ ille dixit. Quō potes hoc dicere cū ſint multi vſurarij raptores luſores adulteri bibuli ⁊ blaſphemi. Cui diabolus. immo ſic eſt vt dixi. ⁊ ille dic mihi cā3 quare plures mulieres dānant ⁊ noluit idicare ſibi tūc coegit illū ⁊ ille ait ꝓpt ſortilegia ⁊ diuinatiōes: q2 vt plurimū falſificāt fidē nrā catholicā3 cū carminib⁹ ⁊ diuinatiōibus: exēplo eue prime mrīs q̄ plus credidit diabolo loquenti ex ſerpēte q̄ꝫ ipſi deo: q̄ ꝓhibuit eis comedere de ligno ſciētie boni ⁊ mali: ſed eua credidit diabolo dicēti. nequaq̄ꝫ morte moriemini: ſ3 eritis ſicut dij: ſciētes bonū ⁊ malū. ¶ Nobilē. dixit diabol⁹ moriturū i terra ſctā. Exē. viij.

Nobilis quidā vir ſtrenuus ⁊ prepotēs inter ſuos nocte quadā ꝑ ſiluam terribilē trāſiēs: audiuit vocē mulieris q̄ſi in vicino cātantis: ⁊ dixit ſuis. Eſt ne qs veſtrū q̄ mecū vadat mulierē illā cātātē videre? Oīb⁹ ergo diſſimulātibus ⁊ ꝓhibētibus: ille perrexit ſolus: ⁊ inuenit ſtātē ſub arbore q̄ſi nigrā monialē extēſis in celū manibus: ⁊ cātantē. Quā interrogaſſet q̄d ageret: ait. Hic laudo deū meū. credens q̄ ille aliquā ſctāꝝ eſſe: rogauit eā dicēs. Dic mihi obſecro quid futurū eſt mih: ⁊ illa. Multa inquit mala feciſti et adhuc facies: deuictis inimicis tuis tranſmarinā: crucem ſuſcipiēs trāſfretabis ⁊ in xp̄i ſeruitio morieris. Ad hec vba gauiſus ille receſſit vt ei ꝑdictū3 eſt. Facta cede holm inimicos deuicit. Qui cū ꝓſtolaret crucis cōſignationē vt trāſfretaret: incidit in acutiſſimā febrē. Rogātibus ergo ⁊ ꝯſulētibus phiſicis ⁊ amicis vt ꝯfiteret pctā ⁊ peniteret: cōicaretq3 eccliaſticis ſacris: q2 ꝑiculū iminere videret: noluit ille: nullo mō reputās ſe moriturū Cūq3 ſuꝑ hoc phiſici mirarent: fratrem illius carnalē magne indolis clericū vocauerunt. Cui fratris periculū intimātes ſuꝑ ſalutē aīe eius admonēdū inſtātius ꝯſulebāt. Mox ad frēm ingreſſus cleric⁹: arguit piculoſius infirmātē. ⁊ ille. Tu (inqt) vt alij ſtult⁹ mihi aſta q2 optime ſcio q̄ mō nequaq̄ꝫ moriar. Cui clericus cū lachrymis dixit. Et vnde habes fr̄ chariſſime? Et ille tā dē. Sic dictum eſt mihi q̄ crucē accepturus ſum: ⁊ in terra ſctā in xp̄i ſeruitio moriturus. ad hec vba frater eius fact⁹ dolore cordis intrinſecus: vere inqt chariſſime antiqu⁹ ille hoſtis diabolus: a ꝑ nūc inſidiat calcaneo: q̄ ēt mēdacio ſuo nunc te nitit decipere moriturū. age ergo ſalutis tue cā3: ⁊ penitere ⁊ impleas qō rogo. Nec mora decūbens aduocari petijt ꝓſbyterū: poſtulat veniā crimē ꝯfitet: ſtatuit teſtamētū: accepit corpus xp̄i: inſurgit exhalat ſpm̄ ⁊ ſic vt credimus ab inſidijs demonū liberat. Nec diu poſtea defuncti fr̄ clericus bonitatem xp̄i in morīuo recognoſcēs ꝓdicatoꝝ ordinē intrās multa i ſeculo dereliquit. ¶ Quidā demōib⁹ preparauerūt menſam vt dictarent. Exm̄. ix.

Cum ſctūs germanus declinaſſet ad q̄ddā hoſpitiū: vidit poſt cenā mēſa3 iteꝝ preparari: ⁊ cū admirat⁹ q̄ſiuiſſet q̄bus talia ꝓpararent dixit ei hoſpita ſua q̄ bonis reb⁹ q̄ de nocte incedebāt: vt ipſi de hoc dirarent i reb⁹ tꝑalib⁹. Un̄ vir ſctūs de nocte vigilās cū demōes i forma hūana veniſſēt ⁊ cū ad mēſa3 ſediſſent illis de domo i lectis ſuis q̄ſcētib⁹. vir ſctūs ſurrexit ⁊ demōes nō ꝑmiſit abire de domo: ⁊ excitās illos i domo inq̄rēs ab eis ſi ꝑſonas illas cognoſcerent. Qui cum dicerēt q̄ ſic vir ſctūs miſit illos ad domos vicinoꝝ ſuoꝝ vt videret ſi eēt ibi. ⁊ inuenerūt eos i domib⁹ ſuis. Qō cū viro ſctō retuliſſent coegit demōes idicare ſeipſos: ⁊ ꝯfeſſi ſunt ſe eſſe demones: ⁊ ſic homines illudere. Mulier q̄dā in extremis dicit kuckuc. exm̄. x.

Egrotauit quedā mulier vſq3 ad mortē: ⁊ dixit ei filia ſua. Mater mitte pro ſacerdote: vt confitearis pctā tua. cui mater. ad q̄d? ſi modo ſum infirma cras. vel poſt cras ero ſana. Filia vero videns eā deteriorari adduxit plures vicinos: vt eā ſiſr admonerēt quib⁹ illa. Qui dicitis vel q̄d timetis? ego nō moriar an. xij. annos audiui cuculū q̄

dixit mihi. Tādē in illo periculo obmutuit. ⁊
tūc miſit filia ſua ꝑ ſacerdote: q̄ venit ⁊ attu-
lit q̄ꝺ debuit. ⁊ ad eā veniēs q̄rit ſi aliq̄d ve-
lit ꝯfiteri. Ita ſolū dicebat Kuckuc. Itē ſacer-
dos offerens ei corp⁹ dn̄i ⁊ q̄rit iterū ſi credat
eſſe ſaluatorē. ⁊ illa r̄ndit. kuckuc. ⁊ ſic reuertē
te ſacerdote: poſt paululū obijt. ¶ Quidā pu
tabat ſe adhuc. xxij. annis viuere. Exē̄. xj.

C Onuerſus quidā religioſus cū auē que
cuculus ē: a voce nomē habēs crebri⁹
audiret cātantē vices interruptionis
numerauit: ⁊. xxij. inueniēs eos ꝑ annis tot
idē vite ſue cōputauit. Eya (inquit) certe. xxij
annis viuā: ⁊ ꝓpt q̄d me tanto tp̄e in ordine
macerabo? redibo ad ſeculū ⁊ gaudebo in ſe
culo ⁊ ſeculi delitijs īplear: ⁊. xx. annis fruar
duobus vero annis q̄ ſupſunt penitebo. Sꝫ
dn̄s ieſus q̄ oē auguriū odit. aliter q̄ ille qui
hoc ordinauit hoc diſpoſuit. Nam duos an-
nos quos prius ordinauit cū in hoc ſeculo vi-
uere permiſit: ⁊ annos. xx. delitijs ordinatos
iuſto ſuo iudicio ſubduxit: quia poſt annos
duos ille miſer obijt. ¶ In diſcipu. de tp̄e.
¶ Comes quidā iuit ad phitoniſſam: ⁊ inter-
rogauit eā de duobus equis: q̄bꝰ ipſa menti
ta eſt. hoc quere de tempore. ſer. xlj. I.
¶ Itē heremita quidā vidit diabolum cuſto
dire porcos in agro. hoc quere ſer. xlj. O.
¶ Spernēs primos. ¶ In diſcip. de tp̄e.
¶ Sacerdos q̄ abhorruit leproſos itm̄ ꝯfeſſio
nes eoꝝ ꝑ murū audiuit. ſīr ⁊ q̄dā famulus
abhominabat̄ leproſos intm̄ ꝙ noluit eis por
rigere eleemoſynā: ⁊ ābo iſti facti ſūt leproſi.
Hoc q̄re de tp̄e. ſ. lv. N. ¶ Itē aduocat⁹ q̄dā i
agōe dixit ſe eē catiuū ⁊ ſic obijt. q: pauꝑes ſp̄re
uit. ſ. lix. L. ¶ Suꝑbia veſtiū. ¶ Mulier q̄dā
propt̄ ſuperbiā veſtiū ꝑdidit ſenſus. Exē̄. xij

Q Uedā mulier coniunx cuiuſdā militis
quadā nocte vidit ſe in ſomnis porta
re quoddam vexillū q̄ꝺ colore ſangui
neo erat intinctū. Hoc aūt vidit cū pregnās
eſſet. Euigilās aūt a ſomno ſenſuꝫ ꝑdidit cō
tinue ⁊ aliena cepit loq̄ viro ſuo valde miran
te. Et poſt paululū videbat̄ ſibi x̄pianā fideꝫ
quā hacten⁹ habuerat inter mām̄illas ſuas
eſſe ⁊ inde ꝯtinue exire. ſic diabol⁹ eā indiſi-
cauit cui⁹ alaꝫ venari cupiebat. Amici quoqꝫ
ei⁹ ꝯtriſtati magno merore ꝑ tāto infortunio
q̄ꝺ ei accidit: aſſumētes eā duxerunt ad loca
ſctōꝝ ſi forte obtinerēt ſibi ſanitatē. Pernocta
uit i eccl'ia ſctē trinitatis. Sꝫ ſctā trinitas. ſ.
vnus de⁹ i trib⁹ ꝑſonis noluit ei ſanitatē tri
buere: q: ſaluti ſei⁹ donū ſeruabat regie. ſ. ge-
nitrici dei marie. Poſt hoc ſacta ē aq̄ bn̄dicta
a plurib⁹ p̄ſbyteris multis exorciſmis adiurata
etiā multis bn̄dictiōib⁹ roborata: i q̄ dū veniſ
ſet meria ex infirmitate deterior ſctā ē vt multo
magis laboraret inſania capitis. peracto aūt
anni circulo poſtq̄ in infirmitatē inciderat ap-
propinq̄te die feſto purificatiōis btē marie
v̄ginis ꝑducta eſt ad quādā eccl'iā in honore
ipſi⁹ ꝯditā. Ibi ḡ dū ꝑnoctaret appuit ei btā
v̄go maria: dicēs ſibi ꝙ ꝓpter ſuꝑfluū orna-
tū ⁊ ꝓpt̄ ſuꝑbiā ſuā ⁊ ꝓpt̄ nimiā cōplacētiaꝫ
quā habuit i veſtib⁹ ⁊ pulchritudie corꝑis ſui
ei hoc accidit ⁊ ſi ſe emēdare vellet ⁊ āmodo
hūilitati ſtudere eā vellet ſanare. Que ꝓmit
tēs hec: ⁊ ſignās eā btā v̄go maria ſana ſur-
rexit: ⁊ iſtis ſuis charis intimauit: ⁊ poſtmodū
laudabilit̄ vixit. ¶ Mulier q̄dā circundata eſt
demōibus ad modū glirium. Exemplum. xiij.

D Ie quadā dn̄ica cū ſacerdos in eccl'ia
cuius erat plebanus circuiret ⁊ cū aq̄
bn̄dicta ppl'm aſpgeret ad oſtiū eccle
veniēs matronā quādā cū pōpa venientē ad
ſ̄tiendinē pauonis varijs ornamētis pictaꝫ
obuiā habuit i cui⁹ veſtimētoꝝ cauda quam
trahebat poſt ſe longiſſimā multitudinē de-
monū ſedere cōſpexit. Erāt ei parui vt glires
nigri vt ethyopes: ore cachinātes: manibus
plaudētes: ⁊ ſicut piſces intra lagenā cōcluſi
ſaltantes. Quos vt vidit plebanus vocauit
ppl'm: demōes ne fugerēt adiurauit. Territa
illa ſterit vt viſionē ppl's videre mereret̄: q:
vir bon⁹ ⁊ iuſt⁹ fuit i orōnib⁹ obtinuit. Intel
ligēs igit̄ mulier ob veſtimētoꝝ ſuꝑbiā ſe ſic
a demōib⁹ inhabitatā domū rediȷt ⁊ veſtem
mutauit: etiā ipſi q̄ ceteris feminis eadē vi-
ſio occaſio facta eſt humilitatis. hec Ceſari⁹.
¶ Mulier ornata eſt rete diaboli. Exē̄. xiiij.

S Oror bti bernardi venit euꝫ viſitare in
ornatu vano ⁊ nimis ſuꝑfluo: iō btūs
Ber. ſororē ſuā eſſe negauit. Tūc illa cō
pūcta ⁊ lachrymis ꝑfuſa r̄ndit. ⁊ ſi peccatrix
ſum: tn̄ x̄ps ꝑ talib⁹ mori dignat⁹ eſt. veniat
ergo fr̄ me⁹ ſeru⁹ ieſu x̄pi ⁊ iubeat q̄cq̄d vult
parata ſum ei obedire. Et depoſito ornatu ve
nit ad eā btūs Ber. ⁊ ait. Sufficit ei mr̄eꝫ x̄pi
imitari. nā ſtultiſſimū eſt deū tali ornatu pro
uocare: q: van⁹ ornat⁹ nō ē aliud niſi rete dia
boli. ⁊ gladi⁹ igneus bis acut⁹ occidēs v̄ntē
in aīa ſuꝑbiā ⁊ aſpicientē ꝑ luxuriā: de q̄bus
aīab⁹ reddituꝛa es rationē in die nouiſſimo
⁊ erit aīa tua ꝑ aīa illi⁹ quē ſic occidiſti. ⁊ illa
cōpuncta ex verbis bti Ber. poſtmodū ſeculū
deſeruit: ⁊ cū licētia mariti ſui religionem in
trauit ⁊ laudabilit̄ vixit. ¶ Multi demones
viſi ſunt circa hoiem peſſimū. Exēplū. xv.

E Rat quidā ꝓfeſſ⁹ dic̄ mortis ſue
predixit ceteris fratrib⁹ ſuis ipꝫ
diē. Appropinquante autem ho
ra mortis ſue intrauit quidam
valde facinoroſus hō clauſtꝛuꝫ:
⁊ ſtetit in ambitu clauſtri. Eadem hora con-

gregati ſūt oēs fr̄es:⁊ ꝑſolabant mortē ſr̄is
ſicut ꝑdixerat. Tūc dixit fr̄ illis r̄mᵘ aſtātibᵘ. Jn
uanū expectatis ale exitū q: mori nō poſſum
q̄diu ille peſſimus malefactor p̄ſēs eſt in clau
ſtro. Video eīm tot demōes circa ipꝫ ꝙ nume
rari non p̄nt vñ ala mea timet egredi de cor-
pore meo niſi ipſe prīᵘ deſiciat. Et mox illo eie
cto fr̄ obdormiuit in dn̄o. Qđ cū ille ꝑtōr ex
fr̄ꝫ relatiōe itellexiſſet: ſtati ꝯpūctᵘ ⁊ ꝯfeſſᵘ or-
dinē itrauit ⁊ vitā ſctāꝫ i dn̄o ꝯſūmauit feliciť.

¶ Comitē quēdā diabolus in equo eduxit.

Exemplum. xvi.

Elinādᵘ refert ꝙ cū petrᵘ abbas cluniac-
ceñ. q̄dā die ſolēnis comes matiscon. in
ꝓprio palatio reſiderēt cū multis aliis
repēte hō ignotᵘ inſidēs equo ꝑ oſtiū palatī
igreſſus cūctis vidētibᵘ ⁊ mirātibᵘ vſqꝫ ad ipꝫ
comitē ꝑuenit dicēs ſe cū velle alloq̄ iperās ei
vt ſurgeret ⁊ ſeq̄ret eū. Qui nō valēs reſiſtere
ſurrexit ⁊ ad oſtiū palatī ꝓcexit: vbi eq̄uū pa
ratū iuenit quē iuſſus ſtatiꝫ aſcēdit: vt frenū
ille accipiēs q̄ ꝑ eū venerat velociſſimo curſu
ꝑ aera cūctis cernētibᵘ ferre cepit. Ille aūt mi
ſerabiliť clamās. Succurrite ciues ſuccurrite
totā ciuitatē cōmouit. Quē aūt eū ꝑ aera cur
rētē aſpexerūt q̄diu naturali acie ocloꝝ vide
re potuerūt. Sicqꝫ tādē ſubtractᵘ viſibᵘ hoīm
factus eſt eternus ſocius demonum.

¶ Miles ne ꝑderet famā audacie ſue noluit
in agone mortis cōfiteri. Exemplū. xvii.

Miles quidam multum audax fuit ⁊ fi-
deliter mūdo ſeruiuit ⁊ cōplacuit mū
do:⁊ hic ꝑ. xl. annos in tota vita ſua
deum nunq̄ ꝟaciter ⁊ ex corde inuocauit: nec
aliq̄ñdo cōfeſſus fuit. Ultimo infirmabať ad
mortem ⁊ multi amici eius venerunt ad euꝫ
rogantes vt confiteret ⁊ deum aduocaret in
ſuum adiutorem. Infirmus r̄ndit. Hoc nō fa-
ciam: vos ſcitis q: mundus me diligit ꝓpter
meā audaciā: ſi mō ꝯfiterer ⁊ deū inuocarē: ho-
mines dicerēt ꝙ timore mortis hoc facerem:⁊
ſic ꝑderem honorem meū. Nolo ergo confite
ri vt nō ꝑdam honorem meum ⁊ laudē meaꝫ
quā per. xlii. annos fideliter totis viribus cō-
ſummaui. Poſt ſtatiꝫ mortuus eſt diaboli ac
cipientes animam eius cum magno ſtrepitu
⁊ eiulatu perduxerunt ad infernum ꝓfundū.

¶ Quidaꝫ nobilis dixit. quis es tu q̄ poſſis
mihi reſiſtere. Exemplū. xviii.

Nobilis quidam ſuperbus erat et cum
hoc potens ⁊ ex ſuperbia ſua pauperes
deſpexit intantumqꝫ nec eis loqui nec
ſalutare vellet. Quadam die cum eſſet in ma
gno gaudio ⁊ multos nobiles inuitaſſet di-
xit ad ſuos hoſpites. Quis eſt qui poſſit mihi
reſiſtere? Reſpondit ſibi quidam ſenex miles
dicens. Ille qui humiles exaltat ⁊ ſupbos hu

miliat. ſ. deus q̄ nos creauit ⁊ tibi oīa bona q̄
habes vel poſſides donauit. Nobilis dixit.
Ea q̄ habeo ex iure hereditario poſſideo ⁊ ea
ꝑ memetipꝫ acq̄ſiui ⁊ augmētaui. Sed q: ille
miſer deo nō dedit glīā q̄ eſt dator ⁊ largitor
oīꝫ bonoꝝ ſtati ꝑmiſit eū deᵘ mori ſubitanee
corā oībᵘ hoſpitibus ſuis ⁊ diaboli alaꝫ ſuā ra
puerūt ⁊ tormētis infernalibᵘ deportauerūt.

¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Comitiſſa quedā ſolū ꝓpter ornatū veſtiū
dānata eſt. hoc q̄re ſer. cxli. I.

¶ Mulier q̄dā dixit. dn̄e ad q̄dꝫ ꝯfeſſio dū re
tineo ſuperbū habitū ⁊ nō habeo ꝓpoſituꝫ di
mittendi. ſer. clviii. G.

¶ Sacerdos q̄dā vidit mlr̄eꝫ in ſporta ignea ⁊
ſꝑpētes circūcingebāt caput ⁊ collū eiᵘ ⁊ cathe
nas habuit i brachiis ⁊ pedibᵘ ſer. lxxxiii. I.

Quidā vidit diabolū eq̄tare in cauda mulie-
ris ⁊ cecidit in lutū. lxxxiii. H.

Qui ꝑmitᵘ vtebať purpura a fulmine eſt per
cuſſus ⁊ ſic obijt. hoc q̄re ſer. lxxxiii. B.

Itē ꝟgo q̄dā habuit remorſuꝫ ꝯſcie ꝙ non de
buit aliū colorē portare q̄ ordo habuit q̄ ve-
ſtem recepit. ſer. lxxxiii.

Itē ꝟginē diſſolutā voluit diabolᵘ recipe p:o
pter chorea ⁊ etiā ꝓpter ornatū veſtium. ſer.
cixiii. M.

Itē miles q̄dā diabolū ſecū iueſtitu ſupbo du
xit:⁊ ſic ad torneamētū iuit. hoc pꝫ añ. a. xviii.

Superbia ſpūalis. ¶ Elatio mētis oīa
bona opera perdit. Exēplum. xix.

Senex quidā dixit quando cogitatio va
ne glorie vel ſuperbie te impugnat per
ſcrutare ſcipſum ſi omnia mandata dei
ſeruas: ſi inimicos tuos diligis ſi gaudes in
gloria inimici ⁊ contriſtaris in delectione eiᵘ
⁊ ſi non habes hoc: tunc ſeruus inutilis es:⁊
oībus hoībus plus peccas ⁊ neqꝫ de te aliq̄d
grāde ſentias ſeu ſapias: ſed quicquid aliud
feceris ſcias qđ elata cogitatio omnia bona
diſſoluit.

¶ Diabolᵘ oſtēdit ſe fratri in forma btē ꝟgi-
nis Marie. Exemplum. xx.

Quidam frater ordinis predicatorum ⁊
oratione ⁊ lachrymis quaſi cōtinuus
ſtudium ⁊ ſcholas ⁊ ſermones dimiſe
rat ⁊ totus deuotioni intentus cui diabolus
in forma btē ꝟginis frequēter apparēs reue-
labat ei multa ⁊ eius ſtatum multum lauda
bat. Cū aūt hec ꝑori ſuo narraſſet fuit hō diſ
cretᵘ ⁊ frī iniunxit ei ꝙ ſi rediret ſpueret in
faciē: q: ſi ipſa eſt btā ꝟgo Maria hūilis ē nō
idignabiť ſꝫ excuſatā habebit obediētiā tuā.
Si ꝟo diabolᵘ ſupbᵘ eſt ⁊ cōfuſus recedet: qđ
cum frater cōpleuiſſet diabolᵘ cōmotus ⁊ in-
dignatus ait. Maledictus tu ⁊ qui docuit te
iſta ⁊ cōfuſus aufugit ⁊ extunc nūq̄ apparuit.

¶ Uirgo quedā pp̄ ꝯplacētiā ſuſpſi⁹ dānata eſt.
Exemplū. xxi.

Quedā v̄go a iuuētute ſeruiuit deo: quā
dā tn̄ ſupbiā ſpūalē in ſe habuit ꝯ ꝯpla
cētiā ſuīpſi⁹ q̄ venit ad extrema: ⁊ ep̄o loci il
lius pſonalr̄ eā viſitabat: ⁊ cū ſacris eā pcu
rabat: ⁊ pp̄ ſcītatē vite ip̄i⁹. dixit circūſtātib⁹
Merito iſta dies eēt celebrāda ī q̄ iſta v̄go de
uota ⁊ ſctā ē moritura. Jlla v̄ba iſta audiuit ⁊
valde ſibīpſi ꝯplacuit ⁊ ſic obijt: ⁊ īfra ſpaciū.
xxx. dieꝝ apparuit ip̄i ep̄o dicēs ſe eē dānata ꝑ
pter ſuīpſi⁹ ꝯplacētiā ⁊ ſpūalē ſupbiā quā in ſe
habuit in extremis ſuis qñ illa v̄ba audiuit.
vñ Ber. Multo meli⁹ ē eē pctōrē hūilē q̄ iuſtū
arrogātē qđ a dn̄o apte offēdit: vbi phariſe⁹ ⁊
publicanus in exemplum ducunt.

¶ Jn diſcipulo de tpe.

Uirgo quedā arctā vitā duxit ⁊ ſelūmō pp̄ ſpūalē
ſupbiā dānata eſt: q2 ſpreuit ⁊ ꝯtēnebat alios
ſer. cxxxvij. X.

Jtē latro q̄ ex hūilitate dixit ad heremitā vti
nā eēꝫ talis q̄lis tu es: ⁊ heremita ex elatione
mētis r̄ndit hoc tu libēter deberes velle: ⁊ ſic
dānatus eſt. hoc q̄re ſer. lxxij. X.

Jtē incluſa quedā dixit ſe eē peſſimā ⁊ ab alijs
noluit hoc audire. ſer. c. T.

Jtē ꝯuerſ⁹ quidā ſenſit mirā dulcedinē in ſacro
eucharīſtie ⁊ voluit altiſſimē oſculari vt etiā
ſentiret illā ⁊ totū pdidit. ſer. lxxij. X.

Jtē monach⁹ in heremo ꝑpter elationē mētiſ
deceptus eſt dyabolo. ſer. cvij. O.

Jtē hypocrita ē ſicut ſymea exēplū de ſutore
⁊ ſymea q̄ ſibīpſi collū abſcindit. ſer. c. U.

¶ Capitulū de lr̄a. T. Tempeſtas.

¶ Sacrū eucharīſtie fugat tēpeſtatē demonū
Exemplū. j.

In aqlegia fuit quidā venerādus
p̄ſbiter florentinus noīe vir plen⁹
fide. Quadā aūt vice cū demones
humani gn̄is hoſtes deo pmitēte
aera ꝯcitauiſſent facta eſt nubiū horribilis
diſpō ⁊ tā vehemēs ⁊ valida elemētoꝝ vē
toꝝq̄ꝫ ꝯfliſio vt ide gignerent tonitrua ter
ribiliter mugientia a q̄b⁹ ꝑcedebant fulgura
indeq̄ꝫ exibat vorax flāma q̄ nō ſoluꝫ ſegetes
oliueta vineas ⁊ edificatiōes p̄dicte ciuitatiſ
ſꝫ ēt adiacētes regiōes cōbuſſit imo lapides
redigit in cineres. Lapides v̄o grādīs tā ma
gni fuerūt vt ouoꝝ excederēt q̄ntitatē. Nōnul
li ꝯ hāc inauditā tēpeſtatē ⁊ corpoꝝ ſupioꝝ
vidētes cōmotiōes putabāt diē vltimū veniſ
ſe ⁊ recedētes velut amētes ⁊ abſcōderūt ſe ī
ſpelūcis a facie tēpeſtatis. Tūc p̄fect⁹ pbr̄ cor
pus dn̄icū accepit ⁊ grādini ⁊ tēpeſtati oppo
ſuit magnaq̄ꝫ voce clamauit. O om̄es demo
nes hu⁹ aure ītētores ſuſtinere ⁊ videre ecce
ꝯditor olim ſctoꝝ adeſt iudex vr̄ redēptor nr̄.

Mira res: mox vt pbr̄ illa v̄ba clamauit: audi
tus eſt ab oībus rugitus ſtrepitus ⁊ vlulat⁹
demonū fugiētiū: ⁊ in aere vociferantiū. Ue
ve nobis. adeſt nunc fili⁹ v̄ginis pereat q̄ eū
adduxit: q2 viā nobis nocēdi abſtulit. Hiis di
ctis ꝑtin⁹ illa malignātiū turba oīno diſpuit
⁊ tāta ſerenitas ī momēto ſeq̄bat: q2 etiā nec
veſtigium nubecule in aere appareret.

¶ Tēpeſtas maris exorta eſt ꝑpter pctā ma
li hoīs. Exemplum. ij.

Peregrini quidā cū quodā tpe trāſfretarent
in ſuccurſuꝫ ſctē terre orta eſt eis ī ma
ri tēpeſtas tā valida vt nauis ip̄a opi
rēt fluctib⁹ ⁊ ſpes oīs nautaꝝ deficeret. vidē
tes aūt oculos mortē ceperūt ſinguli vnuſq̄ſ
q̄ꝫ ſibi vicino de pctīs ſuis ꝯfiteri ⁊ ꝯfeſſionē
facere: ⁊ merito. Nā ꝑuenit hoīs pctā dn̄o eā
dē excitauerat tēpeſtatē. Erat eīm in naui il
la miſerrim⁹ ⁊ feridiſſim⁹ hō cui⁹ pctā fuerant
tam multa tā turpia tā horrēda: tā in q̄litate
q̄ in q̄litate vt nec ipꝫ mare pōdus illoꝝ poſ
ſet portare: cū natura eius cōſueuit abluere
imūditias q̄ſlꝫ corpales quas cōtinue ſuſtine
rent tantas imūditias ſpūales creatori ſuo cō
trarias. Timens igit̄ hō ille pctōꝝ vite ſue ſit
⁊ ale: ⁊ pp̄ ſe oēs alios piclitari ꝯſiderans ſur
rexit. Audite fr̄es audite ſi pp̄ pctā tēpeſtas
hec orta eſt: ego ſuꝫ occaſio tanti picli rogo
vt audiatis ꝯfeſſionē meā. Tacētib⁹ oīb⁹ ce
pit voce valida tm̄ venenū pctōꝝ euomere vt
aures hūane ēt horrerent audire. Mira cle
mētia dei mox vt maſſā iniq̄tatis ꝑ ꝯfeſſionē
eiecit mare furēs ſiluit. Et facta ē trāq̄llitas
magna vt oēs mirarent. Mira mirāda ſucce
dūt: ſtati vt nauis ad litt⁹ ꝑuenit audita pctā
de⁹ ſingulorꝫ memoria deleuit. vñ ꝑmiſſe vt
q̄diu erāt ī naui ꝯfeſſuꝫ ꝯfundi in aſpectu il
loꝝ: ſꝫ ne exeūtes forte ei⁹ pctā ꝑpalarēt vt ei
īproperarēt īduxit obliuionē. Nā retinuerūt
ſe ī mari tuiſſe periclitātes ⁊ hoīez aliq̄d eē cō
feſſū. ſꝫ q̄d dixerit ꝑſ⁹ ignorauerūt. hec. Ce.

¶ Miles prouincie Tolen̄. qui maledixit nu
bibus celi. ¶ Exemplum. iij.

Quidā miles ꝑuincie Tolen̄. cū videret
in occidentali parte aerē obſcurari q̄ſi
tonitruū futuꝝ ait. Ecce diabol⁹ iterū
vult venire erant eīm tūc frequētia tonitrua
Uix ſermonem finierat: ⁊ ecce orta tonitrua
filiū ſuū in ſinu m̄ris ſeu nutricis ꝑcuſſerunt
ip̄a incolumi ꝑmanēte: ſꝫ ⁊ ī alijs edificijs ⁊ iu
mētis blaſphem⁹ ille ē flagellat⁹: vt diſceret
de cetero nō blaſphemare. Uñ ſtultū eſt vt hō
mortalis cinis ⁊ v̄mis pōat ī celū os ſuū. hec ce.

¶ De magnitudine grādinū. Exemplū. iiij.

In partibus prouincie apd̄ lemonicas
ipſe eſtatis priore fratrum predicatoꝝ
eiuſdem ciuitatis narrante perpectu⁹

tāte magnitudinis grādineſ cecidiſſe vt l vr
bib⁹ villis ⁊ caſtris tecta frāgerent ⁊ demolli
rent vinee: fruges redigerent l paleas: holes
eſt tecta volucres in agris: ⁊ pecora necarent.
qualr aūt ſe immiſcuerit ſathanas breuiter au
diam⁹. Uineaꝝ cuſtos ſub tugurio imminenti
bus tēpeſtatib⁹ latitabat: ⁊ audiuit voces cla
mātiū in aerē. Caue caue. Et ali⁹. Quid caue
bo. Et pm⁹. Uineaȝ petri richardi ne leſeris.
Sopita ꝙ poſtmodū tēpeſtate vinea petri ri-
chardi immūis repta ē a leſura. Erat āt petr⁹ ri
chardi vſurari⁹ peſſim⁹ ⁊ obnoxi⁹ multis ma-
lis. Ex ꝗ ꝯſiderādū eſt ꝙ in comitatu ſpirituū
nephādoꝝ amicos imo poti⁹ inimicos vt ſa-
nius loquar demōes habuiſſet ꝗ ei bona ina.
⁊ ſi nō ad vite ſolatiū tñ ad ꝑpetue dānatiōis
cumulū reſeruaſſent. Hec Guil.

In diſcipulo de tempore.

¶ Quidā erexerāt arietē l chorea: ⁊ in illo an
no tēpeſtas deuaſtauit oēs ſegetes circūꝗꝫ.
ſer. xxxvij. X.

¶ In anglia erāt ꝗdā tpe ſegetes pulcherri-
me ⁊ ꝗddā gen⁹ muſcaꝝ deuaſtauit oēs ſege-
tes: ⁊ in alis erat ſcriptū ira dei. ſer. cvij.

¶ Item tēpeſtas occidit duos iuuenes in le-
cto ⁊ iuuenis in medio illorum māſit illeſus.
ſer. viij. S.

¶ Duo frēs erāt ⁊ vn⁹ orauit ꝓ pluuia ſepi⁹
⁊ pluebat: ſꝫ alius totū cōmiſit deo: ⁊ vberes
fruct⁹ illo āno habuit: q̄re ſer. cvij. T.

¶ Itē ſalue regina vȝ ꝯ tēpeſtatē vt pȝ infra
in prōptuario de beata virgine. xc.

¶ Temporalia.

¶ Quidā ꝯgregauit multā pecuniā ⁊ ſtatim
obijt. Exemplum. v.

Diues quidam totaȝ ſpem habuit
in diuitijs: ⁊ cōgregauit magnam
ſummā pecunie ⁊ nullum heredē
habuit. Uno die ſedebat ⁊ cogita-
bat ſe moriturū ⁊ nō poſſe tūc diui
tijs ſuis vti ⁊ dixit. Aīa mea habes multa bo
na ꝗcꝗd deſideras bñ potes hr̄e horrea mea
plena ſunt frugib⁹ ⁊ ciſte mee plene ſūt auro
⁊ argento: cellaria mea plena ſunt vino ꝙ aīa
mea ſemꝑ leta ſis ⁊ nō recedas. Statim audi
uit vocē dicentē ſibi. Stulte hac nocte morte
morieris ſubitanea: ⁊ q̄ cōgregaſti cuius erūt
diaboli repetēt aīaȝ tuā a te ⁊ in infernū de-
ducēt. Qđ ⁊ factū eſt. Eadē eñ nocte morieba
tur ſine ꝯtritiōe ⁊ ſine ꝯfeſſione ⁊ ſine ſatiſfa-
ctione. Quidā in extremis petiuit auxiliuȝ a
diuitijs ſuis. Exēplum. vi.

Diues quidam cum in morte auxi
lium implorasset a diuitijs ſuis et
non poſſet ab eis habere reſpon-
ſuȝ ait. O fallaces diuitie, toto cor
de vos honoraui ⁊ amaui: ⁊ in tā-
ta neceſſitate poſt⁹ nō aliqđ ꝯſiliū vel auxiliū
a vobis poſſum hr̄e: parate eſtis me deſerere:
nec vultis me ſequi: ego premittā ⁊ relinquā
vos. Et his dictis diſtribuit omnia bona ſua
pauperibus.

¶ Homo nudus egreditur de hoc mundo.
Exemplum. vij.

Erat quidā princeps ſarracenoruȝ
cū mortē ſibi iminere conſpiceret
pānū lineū ꝺ quo ſudari cōſuleēdū
erat erexit in ſignū ⁊ fecit circūfer
ri per preconem dicentē. Hec dicit
dñs noſter princeps. Cum eñ dñs eſſem. xj. re
gionum: hoc ſolum de gloria mea et diuitijs
meis mecum auferam.

¶ Pauper mechanicus ſemper fuit letus.
Exemplum. viij.

Pauper quidaȝ laborauit manib⁹
⁊ vix ſufficientem victum acquire
bat. Nocte ei quādoꝗꝫ poſt cenaȝ
nihil remanebat: cum quaſi omni
nocte cātabat ⁊ letabat cū vxore ⁊ poſtea ſecu
rus dormiebat. Uicinis aūt de hoc mirātib⁹
dixit vn⁹. Ego reddā enim talē ꝙ ampli⁹ can
tare nō curabit: tunc preſentibus aliquib⁹ ꝓ-
iecit ſaccū pecunie ante hoſtium pauꝑis. De
mane dum pauꝑ exiret ad querendum victū
pecuniam inuenit: ⁊ reuerſus eſt domū et ab
ſcondit eam. Ueniente autem nocte cepit an
xius eſſe ⁊ cogitare ne argueret de furto vel
ne latrones poſſent ſibi pecuniam furari: vel
ſi de ea emeret poſſeſſiones vel de ea negocia
ret poſſent holes hr̄e ſuſpitionē. Sic ergo co
gitationib⁹ occupat⁹: nec cātabat nec gaude-
bat: ſed triſtis erat ⁊ cogitatiuus. Tunc vici-
ni ceperūt ab eo q̄rere cur ita triſtis eēt. Et cū
nollet ꝟitatē fateri dixit dñs pecunie. Ergo
ꝟitatē ſcio: tali die ⁊ loco meā pecuniā in do-
mum tuā deiuliſti pluribus nobis videntib⁹
At ille timēs ⁊ erubeſcēs fatebat ſe pecuniā
inueniſſe ante domū ſuā: ⁊ ait. Maledicta ſit
illa pecunia que me tm̄ afflixit: ⁊ ꝙ poſtꝗ eaȝ
inueni gaudiū nō habui: ⁊ lōge pl⁹ ſum triſta
tus et fatigatus aīo ꝗ fuerim corpore ꝗtidie
manib⁹ ꝓprijs laborādo: tolle pecuniā tuam
bone vicine vt cātare ⁊ letari valeā vt prius.

¶ Heremita ꝗdā pl⁹ dilexit cattā ꝗ ſanctus
Gre. papa tū. Exemplum. ix.

Heremita quidaȝ
vir magne virtutis: qui omnia ꝓ-
ptendeum reliquerat ⁊ nihil ꝑter
vnam cattaȝ poſſidebat orauit ad
dominum vt ſibi oſtenderet cum quo future
remunerationis manſionez ſperare deberet.
Reſponſum eſt ei a dño ꝙ cū beato Gre. papa
At ille ingemiſcens parum ſibi voluntarium

daupiaté pſuiſſe putabat:ſi cū eo mãſionem
recipet ꝙ tot diuitijs abūdaret. Alia nocte au
diuit dñz dicenté ſibi. Cur audes paupiatez
tuã gregorij diuitijs cõparare cū magis illaz
cattã eã ꝗtidie palpãdo diligere cõprobarꝭ ꝙ̃
ille iſtas diuitias. ❡ De⁹ nõ pmittit ſuos ſa-
me mori. Exemplū.x.

Beatus maximus in tpe pſecutionis fi-
dei cognoſcens ꝙ pre ſenio non poſſet
martyrū ſuſtinere ſiluas adijt. Cū erat
fame ſiti ⁊ gelu afflictus ad terram corruit ſe
minuus. Sciuis aūt felix ꝙ pſbyter fuerat ab
eo ordinat⁹ tormentis adiudicat⁹ ⁊ vinculis
ligat⁹ teſtulis acutꝭ nud⁹ ſupponit̃:ſz media
nocte ab ãgelo deduct̃ ſolut⁹ ſanctūqꝫ maxi-
mū papã iuſſit eū ꝗrere i ſilua. Perrexit ergo
felix ꝙ neſciebat ſz deo volẽte cito repit papã
in terrã pſtratū clauſis oculis ſtrictiſqꝫ dẽti-
bus iã pene mortuū. Anxiat⁹ ergo cū nullū in
pmptu cibū hñet quẽ periclitãti adminiſtra
re poſſet de celo miſſum munus cõtẽplat̃. Ec
ce eñi de ſpina pxima pẽdẽtẽ vidit racemum
pulcherrimū de quo in os ei⁹ expſſit vinuz de
quo ſtatiz fuit refocillat⁹. Quis hoc fecit niſi
dñs Jeſus xp̃s ꝙ curã gerit famuloꝝ ſuoꝝ et
nunꝙ̃ pmittit eos fame perire? Uñ dr in ps.
Jacta cogitatū tuū in dño: ⁊ ip̃e te enutriet.
Itẽ in ps. Nūꝙ̃ vidi iuſtum derelictum.
❡ Angelus ſeruiuit heremite infirmanti.
Exemplū.xi.

Egrotauit ſenex ꝗdam ſolitariꝰ ⁊ qz ne-
minẽ habebat ꝙ ei miniſtraret ſeu obſe
quium faceret aut ſeruiret:nemo enim
venit viſitare eū p.xx.dies:nullo veniente ad
eū miſit deus angelū ſuū ꝙ miniſtraret p.vij.
dies. Poſtea ṽo recordati ſunt aliꝗd ſr̃es ip-
ſius ⁊ ſenis:dixerūt adinuicẽ. Qr fr̃ noſter nõ
cõparet eamus:⁊ videamus ne forte infirme
tur. Et cõſurgentes venerūt ad eum. Et cū pul
ſarent ad oſtiū ſpelũce eius diſcedit angelus
ab eo. Senex aūt clamabat dicens. Diſcedite
a me ſr̃es. Qui leuãtes oſtiū cū cardine ſlẽtes
introierūt. Qui īterrogãtes eū ꝗre ſic clama-
ret dixit eis. Qr.xxx. dieb⁹ laboraui in īfirmita
tib⁹ ⁊ nemo me viſitauit:⁊ ecce.vij. dies ſūt ex
quo dñs angelū ſuū miſit ꝙ miniſtraret mihi:
ſed cū veniſtis ad oſtiuz angel⁹ receſſit a me.
Et hec dicẽs obdormiuit ⁊ pauſauit in dño.
Hec in vitaſpatrum.
❡ Quidã poſuit ſportã cū denarijs añ ingreſ
ſum eccleſie. Exemplum.xij.

Venit vir quidã magnus ignotus por-
tans ſecum aurum in ſichi et rogabat
pſbyterū vt erogaret pauperibus fratri
bus. Dixit autem ei pſbyter. Non opus ha-
bent fratres. Et cum nimis vehemẽs eſſet:⁊
nõ acquieſceret poſuit ſportaz cum ſolidis in
egreſſu eccleſie ⁊ dixit pſbyter. Qui opus hz
tollat. Et nemo tetigit:ꝗdam aūt nec aſpexe
rūt. Et dixit ei ſenex. Suſcepit de⁹ oblationẽ
tuã vade ⁊ da illud paupib⁹. Et valde edifica
tus diſceſſit.

In diſcipulo de tpe.

❡ Lapicida quidam fuit paup et bonus: ſed
poſtꝙ̃ fuit ditatus ſtĩc totus tyrannus fact⁹
eſt ⁊ oppreſſor pauperuz. Hoc quere ſermone
xciij.F.
❡ Diues ꝙ erat parc⁹ ⁊ trãſtulit ſe vltra aquã
ad alia loca tpe famꝭ ne audiret clamorẽ pau
perꝫ ꝗliter ad dei iudicium citat⁹ eſt ⁊ ſic obijt
ſubitanee. ſer.lxxij.E.
❡ Itẽ ꝗdã abſcõdit theſaurꝫ in muro ⁊ nõ po-
tuit ꝯfiteri donec ſacerdos portauit corp⁹ xp̃i
tunc diabolus aufugit. ſer.cl.A.

Tempus.

❡ Quo dãnati defleãt amare tp̃s gr̃e ꝯſumptū
in p̃ſenti vita. ꝗre ſer.iij.T.

Tentatio.

❡ Diabolus non poteſt nocere niſi inquãtū
deus ei pmittit. Exemplū.xiij.

In villa quadam dioceſis colonieñ. cam
panarius quidam fuit habẽs votū pe
regrinationis. Hic cum quadam die di
xiſſet cum quadam femina ville ſue ꝙ mane
pariter ituri eſſent. Illa eum rogauit vt ma-
turius pulſaret matutinas propter ſolis fer-
uorem ⁊ ardorem:⁊ pmiſit. Et eadẽ nocte dia
bolus ad lectum eius veniens tetigit eum:⁊
ait. Pulſa matutias. Sicqꝫ diſceſſit. Qui mox
ſurgens ⁊ lumen ardens in eccleſia reſpiciẽs
Cum autem primum gallicantum eſſe depre
hendiſſet:putans ꝙ a predicta femina eẽt ex-
citatus de eccl̃ia exiuit volens illi diceret vt
iret dormitum:ꝙ nimis mane eſſet:eaz mini-
me inuenit:ſed bouem nigrum cõtra ſe aſtã-
tẽ vidit. Qui emiſſa lingua hoiez tetigit:eūqꝫ
ſup dorſum ſuū iactauit:⁊ p aera cū illo voli-
tans ſupra pynaculū turris caſtri qđ cyſem-
bur dr depoſuit. Cui cuz diceret:times ne ali
quid modo? Rñdit ille. Dei permiſſione huc
ductus ſum nihil contra me poteris niſi ꝗ̃tū
ille permiſerit. Ad qđ diabolus. Fac mihi ho
magium ⁊ ego te deponam:⁊ dabo tibi diui-
tias multas:quod ſi non feceris:vel fame mo
rieris in hoc loco vel p̃cipitio interibis. Cui
campanarius ſpem habens in deū dixit. Ad-
iuro te p nomẽ dñi nr̃i Jeſu xp̃i ne me ledas:
⁊ vt me ſine periculo corporis mei deponas.
Mox diabolus tollens eum iuxta villã quan
dam Gerinc ſed dein ſatis incommode depo
ſuit. Cum autẽ ante lucem diei ei⁹dem ville
hoies ad matutinas ſolẽnes cū faculis ppe-
rãtes eū i agro in magno defectu repertiſſent
atqꝫ refocillaſſent:auditis his ꝙ ei cõtigeran t

ſatis intrati ſunt. Quarto vero die regreſſus
eſt in domū ſuā: ſitū tā domoꝝ ꝙ locoꝝ atqꝫ
edificioꝝ q̄ ah nūqꝫ viderāt tā plene oīb⁹ ex-
poſuit: vt de raptu ei⁹ nihil penit⁹ dubitarēt
Ecce habes ꝙ diabolus hoīez ledere ⁊ noce-
re nō pōt niſi ꝙtū ꝑmiſſum ſibi fuerit a deo
hec Ceſa. ¶ Quidam vidit diabolum cū mul
tis vaſculis. Exemplum. xiiij.

Abbas macharius dū maneret ſolus i
ſuperiori ſolitudine inferius aūt ple-
na eſſet fratribus multis ſero ꝑ viam
aſpiciebat vidit demonē veniētem in figura
hoīs veſtitū tunica linea ꝑforata: ⁊ ꝑ ſingu-
la foramina vaſculū paruū pendebat: ⁊ dixit
illi ſenex. Quo vadis maligne: rn̄dit. vado cō
monere fratres hos qui ſunt in inferius. Et
dixit ſenex. Propter quid tot vaſcula tecum
fers: rn̄dit Guſtū fero fratribus: ⁊ ideo tanta
fero vt ſi vnū nō placuerit oſtendam aliud: ſi
aūt illud diſplicuerit porrigo aliud: ⁊ fieri nō
pōt niſi vnuz ex illis aliqꝺ placeat. Et hec di
cens diſceſſit: permāſit ſenex viā circūſpiciēs
vſqꝫ dum rediret: ⁊ dum rediret dixit. Salue
ris rn̄dit. Qūo mihi illud verbū dicis: qr oēs
mihi cōtrarū facti ſunt: ⁊ nullus ꝯſiliū meis
acquieuit. Et dixit ſenex. Ergo nullū habes
amicū. Rn̄dit. Unū habeo amicū ipſe mihi cō
ſenſit. Cūqꝫ nomē ab ipſo quereret. Rn̄dit ꝙ
Theopāſius dı. Diſcedente aūt diabolo ab-
bas ille requiſiuit cellā theopāſij ⁊ iuſſit euz
cōfiteri oēs cogitatiōes prauas qb⁹ a demo-
ne īpugnabat: ⁊ ita diſceſſit in ꝓpriā ſolitu
dinē. ⁊ iterū viā circunſpiciens vidit demonē
redeuntē ⁊ requiſiuit ab eo qūo fratres age-
rent. ⁊ ille dixit. Male: qm̄ oēs facti ſunt agre
ſtes. ⁊ quod oībus peius eſt vnū quez habui
amicū obedientē mihi ⁊ ipſe neſcio qūo ⁊ vn̄
conuerſus eſt: ⁊ pre oībus amplius aſperior
mihi viſus ē: iuraui ibi nō accedere niſi poſt
mltū tpis: ⁊ hoc dicēs diſceſſit. hoc hr̄ i vitaſ.
¶ Quidā vidit multos demones in clauſtro
⁊ niſi vnum in foro. Exemplum. xv.

Legitur in vitaſpatrū ꝙ quidā he
remita ductus eſt ab angelo ad
quendā locū vbi erat cōgregatio
monachoꝝ: ⁊ vidit ibi multitudi-
nem maximā demonū volantiuz
ad modū muſcarū in oībus officicijs eoꝝ. Ue
niens aūt ad forū ciuitatis: vidit in ciuitate
vnū ſolū demonē ſatis otioſum ſupra portā
ciuitatis. Querēti aūt vn̄ hoc eēt. Rn̄dit āge-
lus q̄ eū ducebat ꝙ oēs volūtates diaboli fa
cerēt ⁊ iō vnus diabolus ad eoꝝ cuſtodiam
ſufficiebat. In abbatia autē omnes diabolo
reſiſtebāt: ⁊ ideo ipſos multi impugnabant.
¶ Iuuenes debent reuelare ſecreta cordiuz
ſenibus. Exemplum. xvi.

Abbas ſerapion ſolebat frequēter ma-
ioribus fratribus inſtructiōis grā de
ſeipſo narrare dicens. Cū adhuc eſſem
paruulus ⁊ cum abbate Theona permane-
rē hec mihi conſuetudo erat inimico immit-
tente: poſtqꝫ comediſſem cū ſene hora. ix. vnū
paximatiū quotidie in ſinu meo latenter ab
ſcondi quē ſero ignorante ſene occulte come
di. Cūqꝫ hoc diu cōtinuaſſem ⁊ ſemꝑ in ꝯſciē
tia mea redargutus ſum ꝙ male facerē con-
tigit ꝑ dei ꝓuidentiā: ꝙ fratres edificatio-
nis cā ad cellā ſenis venirēt. Cūqꝫ refectione
tranſacta ſenex incepiſſet eos informare plu
ribus bonis ammonitiōib⁹ ad vltimū intulit
dicēs. Nihil ſic noxiū eſt mōachis ⁊ letificat
demones ꝙ ꝙ ſi celēt cogitatiōes ſuas patri
bus ſpūalib⁹: tūc ego adhuc paruulus com-
punctus corde exiſtimaui ſeni ſecreta cordis
mei eſſe patefacta. Deinde cordis mei cōpū-
ctione creſcēte in apertos ſingultus lachry-
maſqꝫ ꝓrūpēs. cepi amariſſime flere: ⁊ cōti-
nuo ieci de ſinu meo paximatiū quē vitio-
ſa ꝯſuetudine clanculū permerā comedēdū.
Cūqꝫ in mediū proferens qūo quotidie ede-
rā occulte proſtratus in pauimento cū venie
poſtulatione confeſſus ſum ⁊ vbertim pfu
ſus lachrymis orōnib⁹ eoꝝ veniā apud deū
poſtulabā. tūc ſenex dixit. Cōfide fili mi: quia
hodie cōfeſſio tua liberauit te a captiuitate
diaboli ⁊ de inimico tuo hodie triumphaſti:
necduz ſenex verba cōpleuerat: ⁊ ecce ſtatim
velut lampas magna accenſa de medio ſinu
procedēs tanto fetore cellā repleuit vt vix in
ea reſidere poſſemus. Itaqꝫ ſm̄ ſniam ſenis
ita eſt in me virtute confeſſionis dn̄atio dia-
boli totaliter extincta vt nūqꝫ mihi vlterius
tale quid accidit. hoc legitur in vitaſpatruz.
¶ Diabol⁹ apparuit mulieri in ſpecie mari-
ti defuncti. Exemplum. xvij.

In ciuitate ſenenſi maritus cu-
iuſdam iuuenis dn̄e mortuus ē
⁊ ſepultus qui poſt aliquos dies
apparuit vxori dū eſſet ſola i ca-
mera ita pulcher ſicut vnqꝫ fue-
rat iuuencula aſſecurata ab eo loquebat am
plexabat: ⁊ oſculabat tota die ſtabat i came-
ra cū ſuo marito: nec videbat eē ita triſtis ſiē
cōſueuerat, qm̄ mortu⁹ fuerat marit⁹ ei⁹. Tūc
ſocrus admirabat ⁊ ꝓſpiciēs ꝑ foramē vidit
iſtā cū marito ⁊ ſtupefacta ſtatim miſit pro
frē vno ꝑdicatore experto: ⁊ notificauit ſibi to
tū factū. fr̄ portauit ſub cappa corpus dn̄icū:
⁊ ſtatim diabol⁹ q̄ intrauerat corpus mariti
ſui mortui ⁊ gubernabat illud ita ꝙ videbatur
viuū exiuit ⁊ corp⁹ totū fetidū māſit plenum
vermib⁹. ⁊ fecerūt inq̄ri in ſepulchro occulte: ⁊
ibi nō erat corp⁹: ⁊ ſic fecerūt eū ecōuerſo. oc-

cuire ſepeliri. ¶ Senex quidā deſperit; iu
nenē propter tentationes. Exemplum. xviij.

Q Uidā frater turpiter impugnat⁹
cōfeſſus eſt ſeni: q̄ nō eū benigne
corripuit: ſed deterrens dixit eum
eſſe indignū nōīe monachi qui iā viliter ten
taret. At ille deſperās relicta cella iuit ad ſe
culū. Qui dū pergeret diſpoſitione diuina oc
currit ei abbas appolonius: ⁊ cognita cauſa
quare ingeret cōſolatus eſt eū blāde di. ego
frater in hac nocte valde hmōi vexationib⁹
vexor: reuerſuſq; eſt frater ad cellā ſuā. Tūc
acceſſit apolonius ad oſtiū celle ſenioris qui
eū deſperare fecerat: ⁊ orauit vt alterius fra
tris bellū ſentiret. ⁊ ille liberaretur. Quo fa
cto vidit paruū ethiopē immitentē ſagittas
ignitas in ſenē qui vehementer accenſus ad
ſeculū reuertebat: cui occurrēs appolonius
dixit. Reuertere ad cellam tuaz ⁊ recognoſce
fragilitatem tuam ⁊ cōpatere proximis tuis
⁊ facta oratione liberatus fuit. Hoc legitur
in vitaſpatrū. ¶ Abbatiſſa vincit tentatio
nes carnis. Exemplum. xix.

A Bbatiſſa ſancta impugnabatur.
xxx. annis a ſpū fornicatiōis ⁊ pe
tebat a deo fortitudinē: ſed nō ad
monitionez: cui tandiu apparuit
ſpiritus fornicationis corporali
ter dicens. Uiciſti me. Cui illa Nō ego te vici
ſed dñs meus ieſus chriſtus vicit ⁊c.

¶ Uirgo quedā primo habuit tētationes car
nis ⁊ poſtea fidei. Exemplum. xx.

I N frigia quādā virginē religioſaz ⁊ in
cluſam tentauit diabolus per ſtimuluz
carnis. Et cū ſepe rogaſſet cum lachry
mis ſtimulum a ſe auferri. Apparuit ei ange
lus ⁊ ait ſic. Uis ab hac tentatione liberari:
dic verſiculū iſtum. Confige timore tuo car
nes meas: ⁊ liberaberis. Quod ⁊ ipſa fecit an
gelo recedēte liberata eſt. ⁊ ſtatim inuaſit eā
tentatio blaſphemie ⁊ cepit dubitare de fide
chriſtiana ⁊ de deo: ⁊ tūc incepit inuocare di
uinā miſericordiam ⁊ iterum petijt liberari
cui apparens angelus ait. Putas te viuere
ſine tentatione neceſſe eſt vt habeas vnam
iſtarum: ⁊ elegit virgo primam tentationem
tanq̄ humanam reſiutans aliam tanq̄ dia
bolicam. ¶ Frater quidam. xl. dies ſu
ſtinuit tentationes luxurie. Exemplum. xxi.

D Emones in ſpecie pulchrarū mu
lierum transformat quendam fra
trem. xl. diebus peſſime tentaue
rūt ſed illo viriliter reluctāte de⁹
aſpiciēs bonū certamen eius do
nauit illi vt nullū vltra calorē carnalis cōcu
piſcentie pateref. ¶ Cōuerſus quidā voluit
fieri eps ex inductione diaboli. Exēplū. xxij.

C Onuerſus quidā monachus in tantuȝ
literas didicerat: ita vt textum legere
ſciret. Hmōi itaq; occaſione illectus et
deceptus libellos ſibi ad hoc ydoneos occul
te fecit conſcribi: cepitq; in vitio proprietatis
delectari. Cūq; hmōi ſtudiū eidē cōuerſo pro
hibetur: amore diſcendi apoſtaſiam incurrit
modicū tñ ꝓpter etatē ꝓfecit. Deinde ad mo
naſteriū pnīa deductus redičs: ⁊ hoc vſq; ter
tio actitās: nūc ad ſcolas vuſcolaris eundo:
nūc reuertēdo diabolo copioſam in ſe p̄buit
materiā decipiēdi. Uiſibiliter ei apparens in
ſpē angeli ait Diſce fortiter: q̄r fractum eſt ⁊
diffinitū a deo vt halberſtateñ. eps efficieris.
Stultus ille diaboli dolū nō obſeruans ſpera
bat in ſe antiqua miracula renouanda fore.
Quid plura? quadā die ſeductor ſe conuerſo
ingerēs clara voce ⁊ hylari facie dicebat. Ho
die eps halberſtateñ. mortuus eſt feſtina ve
nire ad ciuitatē cui a deo antiſtes deſtinat⁹
es ipſi⁹ eñ ɔſiliū nō pōt mutari. Statim miſer
de monaſterio ſilēter exiēs nocte eadē in do
mo cuiuſdā ſacerdotis hoſpitat⁹ ē. Ut autez
ad ſedē ſuā glīoſe poneret nocte ante lucem
ſurgēs equū hoſpitis valde bonū furat⁹ eſt:
quē ſtrauit ⁊ cappā induit ⁊ aſcendit ⁊ abijt.
Mane familia dāno cognito apoſtatam inſe
quens apprehēdit aqua ad iudiciū ſeculare
cū furto tract⁹ ⁊ p ſnīaz dānat⁹ nō eāt hedrā
ſicut eps ſ; ſicut fur patibulū aſcēdit. Uñ vi
des ad quē finem diaboli ꝓmiſſio tēdit. hec
Ceſa. ¶ Demones tentando homines retar
dant diem iudicij. Exemplum. xxij.

C Um quidam ſctūs pater ad dñm
exoraſſet: vt ſpūs fornicationis q̄
eū grauiter tentabat ei viſibiliter
appareret: tūc demō in forma hu
mana apparuit. Quo viſo ſctūs vir
ait. Quid tibi proficit q̄ me tm̄ tentas: nā ſtu
diū tuū tēdit totalr ad tētādū ⁊ hoīes indu
cere ad peccandū. Rñdit diabolus. Scio indr
q̄ verū eſt q̄ loqueris: ſ; dico tibi cām tenta
tionis. Scio eñ q̄ q̄to plus hoīes peccare fe
cero tanto illā diē iudicij magis retardabo:
in qua duram illā ſentētiā me expecto audi
turuȝ. Ite maledicti in ignē eternū qui para
tus eſt diabolo ⁊ angelis ei⁹: vt executionez
illi⁹ ſnīe ſaltē ad tēpus valeā retardare: iō
volo hoīes libenter inducere ad peccanduȝ.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Quidā tētabaf de petō blaſphemie. ⁊ dixit
blaſphemia tua ſit ſup te ſathā. q̄re ſ. xxiiij. y.
¶ Iuuenis quidā meruit vna nocte ſeptē co
ronas reſiſtendo tentationibus. ſer. clj. F.
¶ Diabolus tētauit quendā monachum de
lapſu carnis: ⁊ poſtmodū finaliter induxit eū
in peccatum luxurie. quere. ſer. xl. F.

¶Quidā ꝓiecit ſe in ꝓfundā foueā ex iuſſu diaboli quē credebat eē angelū dei.ſe r.xviij.
¶Monach⁹ i heremo ꝓpter elationē mētis tētatus ⁊ decepi⁹ eſt a diabolo.ſer.cxvij.O.
¶Diabolus maritū ⁊ vxorem induxit ꝙ volebant ſe ſuſpendere.ſer.xix.H.
¶Mulier ꝑparauit ſibi laqueū ad ſuſpēdendū ſeipſam qualiter liberata fuit.ſer.xiiij.H.
¶Juuenis habitās in heremo ad quē venit diabol⁹ dicēs pſ̄ez ſuū defunctū eē vt cito rediret ⁊ bōa pſ̄is paupib⁹ diſtribueret.clx.H.
¶Trinitas. ¶Auguſtinus vidit puerū cum coclearī circa mare. Exemplum.xxiij.

In tēpore quo beatus Auguſtinus libros de trinitate cōpoſuit illi tale miraculū deus primo oſtēdit. Jponēſis ciuitas affrice nobilis in qua beatus Augu. epātū adminiſtrabat ſuper littus maris pulcherrime ſita erat btūs Augu. ex ꝯſuetudine habeba vt poſt diurnū ſtudiū ⁊ laborē veſpere ſup littus maris ſequētibus longe epīs ⁊ ſis ſuis qui eū pro conſilio ⁊ negotiis vniuerſalis ecclīe frequētabāt ſolus ſiue deābularet: ne.ſ. ei⁹ cōtēplationē vel ſtudiū viuo colloquentiū impedirēt. Cū ergo ſic ſolus incederet puerulū mire pulchritudinis ſup litt⁹ maris ſedentē inuenit q̄ facta paruula foſſa in terra ſicut pueri in plateis ludere ſolēt cocleari argenteo aquā hauriebat de mari ⁊ in illā paruulā foſſaȝ infundebat. Quē vt btūs Aug. ita ſedentē vidit pedē mox preſſit ⁊ ſtetit. Jnde puerū ſalutat ⁊ inquirit q̄d agat. et puer cū magno ſerio reſpōdēs dixit. Volo totū mare illud exhaurire ⁊ iſti foſſe ſi poſſum infundere totaliter. Quo reſpōſo puerili virtꝰ in riſuȝ decētiſſimū cōcitatus rñdit. Et quō: inquit: o bone puer poteris illud ingēs mare paruo coclearī quo exhauris huic paruule foſſe infundere. Et mox puer Poſſibili⁹ eſt: inquit: mihi hoc facere qꝺ intēdo q̄ tē implere idipſuȝ qꝺ cogitas. Ad hoc beat⁹ Aug. mirabiliter ſtupefactus q̄d hoc eſſet interrogauit. Et puer cogitatū ait. Voluiſti eſtimas volumine breui cōcludere q̄d ſit illud indiuidue trinitatis inexplicabile ſacramentum: ⁊ hoc quideȝ anteq̄ poſſis cōplere potius iſti foſſe paruule totius maris vndas infundā. Hec dicens puer repente diſparuit: beatus autem Auguſt. chriſtum in facto ſuo glorificans ꝙ verum puer dixerat mox aduertit.

¶Aqua nix glacies vnū ſunt. Exēplum.xxv.

Judeus quidā oppoſuit ſe ſacerdoti dicens ꝙ pater ⁊ filius ⁊ ſpūſſanctus nequaq̄ poſſent vnū ſignificare: ⁊ ꝙ dum oſtenderet ſibi tres vnū ſignificantes ſibi imponere vellet laudē. Rñdens autē ſacerdos dixit ⁊ bñ ſoluit: ſicut aqua: nix: glacies: idem ſignificāt: ita pr̄ ⁊ fili⁹ ⁊ ſpūſſctūs: ⁊ ſic iudeus eſt cōfuſus. ¶Quidā noluit abnegare ſctām trinitatem ꝓpter diuitias. Exemplum.xxvj.

Apud tholetum hyſpanie quidam magnus necromāticus erat dictus magiſter machimita: ⁊ fuit ibidem quidam ſcutifer nobilis genere pulcher corpore: reb⁹ paup. Qui erubeſcens paupꝛtatem ſuā acceſſit ad dictum magiſtrū dicēs ei ꝙ ſi vellet ſibi bñfacere ipſe ſeruiret ei libenter: ⁊ acquieſceret cōſilio ſuo. Et dixit ei magiſter qꝺ acciperet auem venaticam in manu ⁊ iret ſolus ad aucupiū in ſiluā. Ubi dum diu ſtetiſſet: factū veſpere vīſum fuit ſicut fero ꝙ corā eo fluui⁹ maximus tranſiret ⁊ quoddā caſtrū magne ⁊ mirabilis ſtructure eſſet vltra fluuiū: cuius pulchritudinis ſimilitudinē ante nō viderat. Et dum ſtupens a magiſtro quereret q̄d hoc eēt: q̄ hoc ante viderat nec de illo ante audiuerat. Ait ei magiſter ꝙ eſſet illud caſtrū dñi ſui qui multa bona fecerat ſibi ⁊ omnes volētib⁹ ſibi ſeruire dixit ei ꝙ ad illud caſtrū declinarēt ⁊ ibi ꝑnoctarēt: ⁊ dixit ei ꝙ oporteret ipm facere homagiū illi q̄ morat̄ in illo caſtro qui amore ei⁹ faceret ⁊ multa bōa: ille rñdit ꝙ ad ꝯſiliū oīa libēter faceret. Et cū ille nō auderet trāſire fluuiū qui ꝓfūdiſſimus ⁊ rapidiſſim⁹ videbat̄: magr̄o p̄mo trāſeūte ille ſubſequit̄. Tūc ſpeculator caſtri clamauit q̄s eſſet q̄ trāſiret. Clamauit magr̄. Ego amicus dñi regis. Tūc apiebant̄ porte: pons inclinabat̄ fere.lx. iuuenes pulcherrimi ⁊ ornatiſſimi occurrerūt ⁊ eos i ſuū caſtrū deduxerūt. Occurrerūt ⁊ milites regles ⁊ mulieres ⁊ iuuenes dicētes dño Beneveniātis amici kmi dñi regis ⁊ introduxerūt eos vſq̄ ad palatiū regis q̄ deſcēdit de thalamo aureo: ⁊ fecit magiſtruȝ ſedere circa ſe. Rex querit cāȝ vie ſue: qui dixit ꝙ ꝓpter ſeruū ſuū q̄ paup erat ſȝ nobilis vt eū reciperet ⁊ cā ſui eū exaltaret. Qui rñdit ꝙ libenter amore ſui hoc faceret. tūc rex ait. Opȝ primo vt abnegēs pr̄eȝ ⁊ filiū ⁊ ſpm̄ſctm̄. Et ille obſtupuit ⁊ dextrā retraxit ſe ſignās ſigno crucis ait. Ego credo i patrē ⁊ filiū ⁊ ſpm̄ſctm̄. Quo facto cuȝ maxima illa multitudine ⁊ maximo ſonitu tota illa curia cū rege ⁊ magr̄o oīa menia illa ꝑcipitata in abyſſum deſcēderūt: ſolo illo iuuene predicto remanente.

¶Capitulum de .V.

¶Venatio.

¶Duo filij imꝑatoris in venatiōe ſe mutuo interimerunt. Exemplum.j.

Abbas miler⁹ q̄ cū alias habitaret cū duob⁹ diſcipulis ſuis i finib⁹ ꝑſaꝝ exierūt duo filij imꝑatoris ſȝ ꝯſuetudinē in venationē ⁊ miſerunt retia per longum ꝑ miliaria

ri. vt quecūq̃ intra retia inuenirēt occiderēt.
Inuētꝰ eſt aūt ſenex cū diſcipulis ſuis intra
retia. Et cū viderēt eū piloſū ⁊ terribilē aſpe
ctu admirati ſunt ⁊ dixerūt ei. Hō es aut ſpi-
ritꝰ aliq̇s dic nobis: ⁊ dixit eis. Homo ſū pec
cator ⁊ exiui flere pctā mea: ⁊ adoro filiū dei
viui. Illi aūt dixerūt ei. ⁊ nō eſt deus niſi ſol ⁊
ignis ⁊ aqua ipſas adora ⁊ ſacrifica eis: ⁊ ille
rn̄dit. Iſte creature dei ſunt ⁊ erratis: ſed ob-
ſecro vos cōuertimini ⁊ cognoſcite deum verū
qui ⁊ iſta creauit ⁊ cetera oīa. Illi aūt deridē
tes dixerunt. Condēnatū ⁊ crucifixū tu dicis
verū deū. Et ille reſpōdit. Etiā ipſū q̇ crucifixit
pctm̄ ⁊ occidit mortē: hūc dico eſſe verū deum.
Illi aūt tam ipſi q̃ fratribꝰ qui cum eo erant
inferentes tormenta ⁊ cogebant eos ſacrifica
re: ⁊ duos quidē fratres poſt plurima tormē-
ta decapitauerunt: ſenem autem diebꝰ mul-
tis torquebāt. Poſtea vero ſtatuerūt eum in
loco quodā ⁊ ſagittabāt ad ipſū quaſi ad ſi-
gnum vnus a dorſo: aliꝰ a pectore: ⁊ dixit eis ſe
nex. Quo facti eſtis ad cōſenſum in vnum vt
effundatis ſanguinē inocētē. craſtino in mo-
mento in hac hora q̃ mō eſt remanebit ſine fi
liis. mr̄ veſtra ⁊ priuabit̄ aſpectu vr̄o: ⁊ ꝓprijs
ſagittis ſanguinē veſtrū inuicē effundetis.
Illi aūt ſubſannantes ꝟba eiꝰ exierūt in cra-
ſtino vt venarent̄: ⁊ ɔtigit vt euaderet de reti
bus eoꝝ ceruꝰ. vnus ⁊ aſcēderūt equos ⁊ cur-
rebāt vt cōprehēderēt ceruū. Qui cū iactaſſēt
ſagittas poſt ipſum inuicē ꝑemerūt ſe ⁊ mor
tui ſunt iuxta verbū qđ ꝓdixit eis ſenex.

¶ In diſcipulo de tpe.

¶ Nobilis quidam qui venatiōibꝰ in diebus
feſtiuis ſemꝑ inſiſtebat: ⁊ de miſſa ⁊ de ꝟbo dei
modicū curauit: ⁊ vxor eius peperit ei mōſtrū
ſer. xxij. D.

¶ Itē miles quidā ſecutus eſt feram in vena
tionibus ⁊ amplius nunq̃ viſus eſt. ſer. xxij.

¶ Item miles quidam viſus eſt in purgato-
rio ⁊ habuit auem in manu que ipſum mor-
debat ⁊ lacerabat: q⁊ venationi deditus erat.
ſer. xxij. C.

¶ Uerbum dei.

¶ Religioſus quidam paucis ꝟbis conuertit
groſſum hoīem. Exemplum. ij.

Homo quidam diues ⁊ potēs vxorē ha-
buit deo deuotam. Ipſe vero ſeculari-
ter vixit: ⁊ nullius deuotionis fuit. Ac-
cidit autem vt quidam frater religioſus iter
agens declinauit in domum ſuam. Et dū cō
ſedebant pariter rogabat vxor viri fratrē re
ligioſi vt aliquam exhortationem faceret co-
ram marito ſuo. Cui ille. Si vult inquit audi
re maritus vt dicam ei aliqua vtilia. Tūc di-
xit maritus. Libēter audiam dummodo bre-
ui dicatis. Ad quod ille. Breuiter (inquit) di-
cam ergo tñ vt attente audiatis verba q̇ pro
fero: ⁊ adiecit. Scriptum eſt. Bonū quod tibi
fieri vis proximo tuo facias: et ſubiunxit. Si
ꝟba iſta memoriter ſeruaueritis ſine dubio
ſaluabimini. Tunc cepit apud ſe cogitare ꝙ
hoc ſꝑ ſeruare vellet: qđ ⁊ fecit. Trāſacto aūt
aliquo tēpore dum eſſet in via vidit aliquod
molendinū deſtructū ⁊ per oīa exuſtū: ⁊ dum
recoleret ꝙ ex iuſſu ſuo hoc factū fuerit miſit
ꝓcuratorē ſuū vt cōponeret cū illo ad quem
ꝑtinebat illud molēdinū. Silr̄ ceteros quos
offenderat q̃tū potuit placabat. Accidit aūt
de via cū ad domum rediret: ocurrit ei valde
pauꝑ quē vidēs vocauit ad domū ſuā vt ibi
recrearet̄: ⁊ locauit eū ad menſam ſuā circa ſe
vt de cibis ſuis ſibi daret. Poſt cenā ꝟo loca
uit eū ad quieſcendū ad fores oſtij domus in
qua ipſe dn̄s ⁊ dn̄a dormiebāt. Pauper autē
cū aliquātulum dormiuiſſet cepit ſitire: quia
in mēſa hoſpitis bñ ɔdita cibaria piperata ⁊
inſolita comederat: ⁊ dū non haberet bibere
importune querulabat̄ ſiti nimia fatigatꝰ.
Et q⁊ tota familia a remotis poſita dormie-
bat: ſolus hoſpes audiēs miſericordia motꝰ
ſurrexit ⁊ queſiuit q̇d obeſſet ei. At ille dixit.
Dn̄e ſiti pereo. Tūc dn̄s voluit ſibi aquā of-
ferre de ciſterna: ⁊ dū hauriret aquā cecidit i
ciſternā ⁊ ſubmerſus eſt. Poſt longū aūt tp̄s
dum queſiuiſſent eū famuli ſui inuenerūt eū
in ciſterna. ⁊ circulū aureum in collo eius in
quo ſcriptū erat ꝙ anteq̃ corpus eius infri-
gidaretur anima eius in celum rapta fuit.

¶ Paſtor gregis audiuit ſermonem vnum:
⁊ ſic ſaluatus eſt. Exemplum. iij.

Quidā paſtor pro
pter gregis cuſtodiam: raro ad ec
cleſiam ⁊ ad ſermonem ⁊ ad miſ-
ſam iuit. Semel pertranſiens ci-
uitatem intrauit eccleſiam ⁊ audiuit predi-
care ꝙ quelibet creatura debet peccatum vi
tare: ⁊ deum diligere. Unde edificatus viſis
creaturis cogitauit: illa creatura deo ſeruit ⁊
deo obedit: aqua in currendo: aues in cantā-
do: herbe in erigendo ſe: ⁊ ſic de alijs. Unde
viſo ſemel bufone reſpondit. Nunquid talē
me omnipotens creare potuit quem con-
tinue peccatis offendo ingratus eius benefi
cijs infinitis: factus ⁊ creatus ad imaginem
illius ⁊ beatitudinem conſequendam: redē-
ptus illius paſſionem: vnde eum laudare de
bui: ⁊ illius obſequijs mancipari? Unde con-
uerſus ad penitentiam a quodā ſancto viro
ſufficienter informatus laudabiliter in dei
ſeruitio perſeuerauit.

¶ Peccator magnus quidā audiuit vnū ſer-
monem: ⁊ ſic ſaluatus eſt. Exemplum. iiij.

Um ſemel ſctūs Bernardus p̄dicaret in quadaꝫ ciuitate in quodā cimiterio duo ribaldi valde ꝓpe erant:q̄ multa mala fecerūt. Quoꝝ vnus vidēs hoīes euntes ad ſermonē etiā voluit ire vt audiret ſermonem:⁊ dixit ei alius. Quo diabolꝰ duceret te modo qui nūꝗ̄ feciſti aliquid bonū et modo vis incipere bonū facere ⁊ ſermoneꝫ audire? Et incepit ei dicere opprobria. Ille tn̄ iuit. Et cū incepiſſet p̄dicare cōtra illos q̄ dicebant malū ⁊ ducebāt malā vitā cepit hr̄e contritionē ⁊ dolorē ꝓ pctīs ⁊ cepit flere. Et btūs Bernardus vidit circa collū eius cathenā magnam pluſꝗ̄ centum carrucas habentē:ſꝫ ad quālibet lachrymā quam flebat cadebat vna carruca de cathena. Tunc btūs Bernardus cepit inſtantius ⁊ ardentius predicare:⁊ vitia deteſtari:⁊ peccator cepit fortius flere. Item tandē cathena fuit oīno diſſoluta. Poſt ſermonem vocauit eum btūs Bernardus ⁊ cōfortauit eum. Et ex admonitione eius cōfeſſus eſt oīa pctā ſua ⁊ ſic poſtea ſancte vixit. Et alius miſer ribaldus ſocius ſuus in pctīs manſit ligatꝰ eque cathena forti vel fortiori ꝗ̄ ille fuiſſet:q2 nō iuit ad ſermonē. Unde patet q̄ vtile eſt audire verbū dei. Greg. Cibus mentis eſt verbum dei.

¶ Utile eſt verbum dei. etiam ſi non retineatur. Exemplum.v.

Uidam frater dixit ad ſenem. Ecce abbas frequenter interrogo ſeniores patres vt dicant mihi admonitioneꝫ pro ſalute aīe mee:⁊ quicquid mihi dixerint nihil retineo. Erant autem ſeni duo vaſa vacua. Et dixit ei ſenex. Uade ⁊ affer vnū ex illis vaſis ⁊ mitte aquam ⁊ laua id:⁊ effunde ⁊ pone illud madiduꝫ in locum ſuum. Fecitꝗ̄ frater ita ſemel ⁊ bis:⁊ dixit ſenex. Utraꝗ̄ vaſa ſimul affer huc. Et cū attuliſſet dixit ei ſenex. Quales ex vtriſꝗ̄ eſt madidum? Reſpōdit frater. Ubi aquam miſi ⁊ laui. Tunc dixit ei ſenex. Sic eſt de anima fili:qui frequenter audit verba:⁊ quāuis nihil retineat ex his q̄ interrogat:tamen plus mundatur quam ille qui non requirit. Hec in vitaſpatrum.

¶ Fratres audiendo verbum dei dormitauerunt. Exemplum.vi.

Enex quidā qui ſedebat in heremo rogauit deū vt donaret ei ne dormitaret aliqñ cū ſpiritualiū rerum ratio fieret:ſi autē detractionis:aut odij cauſa verba eſſent ſtatim corrueret in ſomnum:ne huiuſmodi veneniꝫ aures acciperent. Hic dicebat diabolum ſtudioſum eſſe vt moueret hoīes ad verba otioſa impugnatore autem totius doctrine ſpiritualis atꝗ̄ rei. Hoc autem vtebatur exemplo. Loquente me inquit aliquando de vtilitate animarū:ad quoſdā fratres tam profundo ſomno occupati ſunt:vt nec palpebre oculoꝝ moueri poſſent ego autem oſtendere volens demoniacū eſſe otioſa v̄ba introduxi. Ad quod illi gaudētes ſtatiꝫ a ſomno ſunt excitati. Ego aūt ingemiſcens dixi. Uſꝗ̄ nunc de celeſtibꝰ rebus loquebar ⁊ omniuꝫ veſtrū oculi ſomno tenebantur grauiſſimo:quando autē ſermo otioſus inductus eſt:⁊ oēs prompti audire fuiſtis. Propter quod rogo chariſſimi fratres cognoſcentes maligni demonis opus eſſe attēdite vobiſmetipſis:cuſtodientes vos a ſomno quando aliquod ſpirituale facitis vel auditis. Hoc in vitaſpatrum.

¶ Quidam nolunt audire veritatem: et ideo fugiunt ſermones. Exemplum.vij.

Xemplum cōtra eos qui fugiunt ſermones ⁊ nolunt audire veritateꝫ ſimiles ſunt cuidam contracto de quo dicitur quod cum btūs Martinus iret de villa in villam predicando ⁊ miracula faciendo:ipſe ſemper ante eum fugiebat de villa in villam:de ciuitate in ciuitateꝫ timens ne ſi curaret eum:amictū:queſtum: et victum amitteret. Sic raptores:adulteri:fallaces:timent ſermones:et nolunt intelligere vt ſe emendent ⁊ bene agant.

¶ Ruſticus quidam noluit audire verba dei Exemplum.viij.

Q Uidam ruſticus qui nunꝗ̄ voluit audire ſermones:ſed frequēter ſtabat in cymiterio:claſſando mortuꝰ eſt. Cum autem ad eccleſiaꝫ eſt delatus:⁊ ſacerdos ⁊ alij clerici officium legendo ⁊ cantando circa corpus iacerent: ymago crucifixi cepit obturare aures ſuas cum digitis:manibus a cruce ſeparatis. Quod cum homines circunſtantes aſpicerent mirabantur. Tunc ſacerdos ait ad populum. Scitis quale ſignum eſt:vos debetis ſcire quod iſte qui iacet hic mortuus modo eſt in manu diaboli:idcirco q2 ſicut obturauit aures ne audiret verba dei:ita deus obturat aures ſuas ne audiat preces quas iam pro eo fundimus. Et ceſſauerunt omnes pro eo orare. ⁊ ſepultus eſt extra cymiterium.

¶ Predicans verbum dei habet magnuꝫ premium in celo. Exemplum.ix.

Uidam ſacerdos bonꝰ predicator cum morti appropinquaret amicus eius quidē in domino eum adiurauit vt ſe pꝰ mortē ſuā triceſimo die de ſtatu

ſao certificaret ꝛ illo mortuo prout hic orauit die triceſimo apparuit ei mortuꝰ ſacerdos in cappa ſcarlatica tota monilibꝰ aureis decora ta interq; vnū incōpabilr ab aliis diſtās ha bebat in pectore. Quē cū idē de ſtatu requiſiſ ſet: ꝛ ille bñdiceret: q̄ſiuit cur in tali veſte ince deret ꝛ ille. Hāc veſtē habeo ꝓpter zelū ꝛ amo rem quez habui ad primos mortalia aūt tot accepi quot cōuerti petōres: monile aūt qḋ vi des in pectore iō recepi q: vnū petōrē cōuerti de q̄ nulla ſpes erat ſalutis. Et ille. Quis ſta tus eſt parrochialiū plebanorū? Cui ille. Pau ci ſaluabunt: q: viam latā que ducit ad infer num ſuis ſubditis ſic replēt: ꝙ eos vix capiat. Nam ipſi tanta vigent cupiditate: vt nihil cu rent de aiabus: dūmodo bona habeant ſubdi torū. Et q̄ttū qḋ piculoſius eſt q: illud quod debent in vſus pauperū cōuertere: expendūt cum perſonis vilibus. Et ſic diſparuit.

Predicatori dixit Chriſtus: veni ſequere me. Exemplum.x.

SAcerdoti cuidam religioſo ordinis pre mōſtrateñ. preceptū eſt cōtra ſaracenos crucem predicare. Cunq; in ipſa predi catione holem deponeret cuidā ſocio ſuo poſt mortē apparuit iciſcitanti de ſtatu ſuo: ſic re ſpondit. Uidebatur mihi mea pena ſatis lon ga: cum enim morerer nō niſi demones circa me vidi: qui aīam meā ceperunt abducere di centes. Nunq; ſeruaſti pfeſſionē nec obedien tiam abbati tuo promiſſam: nec alicui ſincere predicaſti dñm tuum. Cunq; in hunc modum diuerſi diuerſa cōtra me pponerēt: nec eſſet q̄ p me reſpōderet: ecce xp̄s venit dicēs. Seque re me: q: tu predicaſti me: ꝛ mox ōis turba de monū ad inſtar fumi diſparuit: ꝛ ego xp̄m ſe cutus ſum ad gloriam. nullam autem aliam penam excepto illo terrore paſſus ſum.

Demones obſerant aures ne audiatur verbum dei. Exemplum.xj.

REligioſus quidaz in quodam ſermone vidit demonē et adiurante eū ſibi dicere quō vo caretur. Reſpondit. Ego ſum demō et voco: claudens aures: ꝛ habeo mecum tres ſocios: quoꝝ vnus vocatur claudens cor: ſcōs claudens os: tertius claudens burſam: ne per ſatiſfactionem peccatum dimittatur. Hec Ja cobus de vitriaco. ¶ In diſcipulo de tēpore.

¶ Quidam miles flagitioſus quomodo ſit cō punctus ꝛ penitentiam egit. ſermo.lxx.Q.

¶ Comes lubricus qui audiuit predicare illō dictū Ezech. In quacūq; hora petōr ingemue rit ſaluus erit. ꝛ ſic compunctus eſt. Hoc que re de tpe. ſer.lxviij.G. ¶ Uetula.

Uetula quedam decepit fraudulēter iu nenculam. Exemplum.xij.

UIr quidā vadens Romam reliquit vxo ri caſtiſſime ꝛ pulcherrime domuz ſuā: quam cum prudenter regeret vidēs eaz iuuenis quidā egredientē exarſit amore eius et p ſe ꝛ p alios eam ſolicitans cōtēnitur: ꝛ do na eius ſpernūtur ab ea. Cū aūt videret q̄daz vetula eundē iuuenē languentē ꝛ flentē extor ſit cām ab eo: et pmiſit ꝙ faceret ꝙ eam hrēt: que caniculā quā habebat fecit ieiunare pluri bus diebus: ꝛ finaliter dans ei panē cōfectuz cū ſinapi ꝛ accendens ad domū iuuencule ho norifice eſt ab ea ſuſcepta ꝓpter ſpēm religio nis quā habebat. Cū aūt videret flentē cani culā quā vetula adduxerat ꝛ quereret cauſaz cepit vetula flere dicēs: ꝙ canicula illa fuit fi lia ſua caſtiſſima ꝛ pulcherrima quā deus in canē mutauerat ꝛ ſic ad fletū deputauerat: eo ꝙ amore ſuo dimiſit mori quendā iuuenē qui amore eius lāguebat. Ad hec verba illa iuuē cula pādit vetule de amore iuuenis q̄ eam im petebat: ꝛ vetula ait. Uidete q̄ miſericorditer deus agit vobiſcū ꝙ fecit vos videre plagam filie mee: ne vobis ſimile contingat. Et de con ſilio vetule iuuencula conſenſit in amorem eius: ꝛ peccatum commiſit cum eo.

¶ Uetula q̄ voluit facere diſcordiā inter viruz et vxorē quō incarcerata eſt perpetuis tpibus Hoc quere ante ſer.xviij.M.

¶ Item vetula quedam docuit iuuenculā. au di: vide: tace. quere ante ſer.xviij.M.

¶ Item vetula cui diabolus pmiſit duos cal ceos vt diſcordiā ſeminaret inter virum ꝛ mu lierē. hoc q̄re de tpe ſer.xcvj. ¶ Uidua.

¶ Item vidua quedā dixit: vir meꝰ adhuc vi uit q̄diu ego vixero. ſer.xcvj.U.

¶ Item iuuenis vidua cui apparuit btūs Pe trus apoſtolus in agone. ibidem.cxv.X.

Uirginitas.

¶ Uirgo q̄dā q̄ſi fatua reputabat. Exēplū.xiij.

NArrat ſctūs Baſi lius ep̄s dicens. Fuit in quodā mo naſterio ſeminarū: quedaz virgo q̄ ſtultā ſe eſſe ꝛ demonē ſe hrē ſimu labat q̄ vſq; adeo oībus aliis pro errāte habe batur ita vt nec cibum quidē cū eā caperent. Talem ſi ſiquidem elegerat vitam vt a coqui na nunq; recederet: donec totius illic mona ſterij impleret officium: ꝛ erat ſm vulgare p uerbium: vniuerſe domus ſpongia. Impleta eſt a ſe ꝛ hoc rebus probans quod in ſanctis libris ſcriptum legimus. Si quis ex vobis pu tat ſe ſapientem eſſe in hoc mundo ſit ſtultus vt ſapiens fiat. Hec igitur inuolutum pan nis habebat caput ita quoq; omnibus ſeruie bat. Cetere autem virgines tonſe cucul

lis cooperiebant nulla aliqñ poterãt hanc. de xi. ꝟginib⁹ videre mãducãtẽ nũq̃ ꝑ oẽ tp̃s ſuũ ſedit ad menſaʒ nullã vel modicã ptes panis accepit ꝑ micas tñ detergẽs mẽſas ⁊ abluens ollas: his ſolis alimonijs ↄtẽta viuebat: nulli vnq̃ fecit iniuriã null⁹ ipſi⁹ murmur audiuit nulli aũt harũ aũt ſatis locuta eſt vnq̃. Et certe cũ ab oĩb⁹ cederet: cũ olim viueret odiis: maledicta olim ſuſtineret: ſctõ picario cui⁹ hoc vocabulũ erat ꝓbatiſſimo viro ſemꝑq; ĩ deſerto viuẽdi aſtitit angel⁹ dñi q̃dã die ſedẽtis loco q̃ dr̃ porphiricę: affatuſq; ẽ eũ his ꝟbis. Cur inquit grãde de te aliq̃d credis vt ſctũs hmõi degens loco vis videre mulierẽ ſanctiorẽ te: vade ad thabineſiotarũ monaſteriũ feminarũ: ⁊ vnã ex eis illic inuenies ĩ capite hñtẽ coronam ipſamq̃ cognoſce te eẽ meliorẽ: q̃ dñm ꝯ pplm tñmõ ſola dieb⁹ ac noctib⁹ pugnat cor ipſius nũq̃ a deo receſſit. Tu aũt ĩ vno loco reſideas: neq; q̃ʒ aliq̃ñ ꝓgrediẽs ꝑ oẽs vrbes aĩo ⁊ cogitatiõe vagaris ſtatĩ ad ſupradictũ monaſteriũ venit ⁊ magr̃os ibidẽ rogauit vt itroducerẽt eũ ad habitaculũ feminarũ. Quẽ mox illi vita gl̃ioſum ⁊ etiã ꝓfectioris etatis videntes cũ fiducia grãdi itroduci fecerũt igreſſ⁹ aũt deſiderauit oẽs ſorores iſpicere: ãter q̃s ſolũ illã ꝑꝑ quã venerat nõ videbat. Ait ãt ad poſtremũ. Oẽs iq̃t mihi adducite deeſſe ei mihi vr̃ aliq̃. Dicũt ad eũ. Unã iq̃uiũt ſtultã hẽmus interi⁹ ĩ coq̃na ſic eñ eas q̃ a demonib⁹ vexant̃ appellãt. Exhibete inq̃t ad me ip̃am vt videã. Quo audito. ſ. memoratã vocare ceperũt q̃ cũ nollet audire ſentiẽs vt credo aliq̃d aut fortaſſis hoc ip̃a iã diuina reuelatiõe cognoſcẽs dicũt ei. Sctũs picari⁹ te videre deſiderat. Erat vir fame ⁊ noĩs grãdis. Cũ aũt ei fuiſſet exhibita vidiſſetq; pãno frontẽ ipſi⁹ inuolutã ꝓiecit ſe ad pedes ipſi⁹ dicẽs. Bñdic me inq̃t. q̃ ad illi⁹ pedes ⁊ ip̃a ſilr̃ ꝓiecit ſe dicẽs: Tu me bñdic dñe. Oẽs ſorores obſtupuerũt ſil̃r dicentes. Noli abbas talẽ iniuriã ſuſtinere: fatua ẽ eñ iſta quã cernis. Tũc. ſ. picari⁹ ip̃is oĩbus. Uos inq̃t eſtis fatue: nã hec vr̃a ⁊ mea eſt corona: ſic ei vocãt ille feminas ſpũales: ſʒ dep̃cor deũ vt ip̃aʒ ĩ die iudicij merear videre. Quo audito oẽs ad pedes ei⁹ ꝓciderũt ſingule varia peccã ꝓp̃a ei confitẽtes. Alia eñ abluẽs ſordes aq̃ ſup eaʒ effudiſſe dicebat. Alia ꝟo colaphis eã eſſe a ſe ꝟberatã ſepe memorabat: alia ꝟo ſinapi nares ipſius repletas eſſe a ſe deflebat Certe q̃ʒ diuerſas referebãt ſe ei iniurias irrogaſſe. Pro q̃bus oĩbus ille ſctis ſuis deo p̃cibus eſt. Poſt paucos aũt nõ ferẽs illa tãtã ſui gl̃iaʒ tãtoq; ſe nolẽs ſororũ honore cumulari: grauari ſe credẽs excuſatiõibus ſingularũ: eſt egreſſa de monaſterio illo occulte. Que q̃ ierit in quẽ ſe miſerit locũ: vł quo fine deceſſerit: ad nulli⁹ notitiã potuit ꝑuenire. Hoc q̃re ĩ vitaſ.

❧ Uirgo quedã abſcidit ſibi naſum: ne nuptui traderetur. Exemplum. xiiij.

Legitur q̄ q̃dã nobilis ꝟgo euſemia nomine ꝺ q̃ dr̃ q̄ vouerat caſtitatẽ ĩ annis puerilib⁹ dño: ⁊ votũ ſuũ q̄ vouerat ad implebat: ſe corã deo ⁊ hoĩb⁹ cõſeruãs irreprehẽſibilẽ. Pater hui⁹ ſclaris vidẽs eã formoſaʒ (lʒ inuitã ⁊ oĩb⁹ virib⁹ renitentẽ) cuidã comiti nobili deſpõſauit. At ꝟgo illa plena ſpũ ſctõ intrabat capellã: ⁊ ꝓijciẽs ſe in terrã rogabat reginã mĩe vt eã in voto caſtitatis ↄſeruaret. Et aduertẽs q̄ rõne ſue pulchritudinis iacturaʒ caſtitatis patiebat̃: accepto cultello. Amplius inquit vana pulchritudo occaſio pctĩ nõ eris. Et hoc dicto: naſuʒ ſibi p̃ſcindit ⁊ labia. Et pr̃ tyrãn⁹ hoc audiẽs vocato quodã crudeli ſuo ruſtico: filiã illi tradidit in ancillã mãdans vt ſuo obtẽtu gr̃e illã ſeruitijs ruſticanis mãciparet. Et ruſtic⁹ cõpati neſciẽs nobili ſanguini: vltra modũ eã laborib⁹ ⁊ plagis affligebat Et hec illa oĩa patiẽter deuincebat: deo regratians q̄ ĩ illũ ſtatũ eaʒ deduxiſſet in q̃ aliq̃d ꝓ eo ſuſtineret. Cũ ꝟo in dei ſ̃uitio. vij. annis ꝑmãſiſſet: ĩ vigilia natalis xp̃i de nocte (vt mos eſt xp̃ianis comedere, familia ad menſaʒ ſedẽte: ip̃a incurrit in ſtabulũ: vt laudes redderet ſuo creatori. Sʒ ruſtic⁹ nõ viſa ꝟgine arrepto baculo eã q̃ſiuit: ⁊ directis oculis ĩ ſtabulũ ĩ q̃ eã orãtẽ ſepi⁹ inuenit: ecce lux totũ ſtabulũ cooperuit: ⁊ putãs eſſe ignem ꝓpi⁹ acceſſit: ⁊ ecce virgo maria cũ multitudine ꝟginũ ⁊ angeloꝝ eam cõfortabat dicẽs. Cõſtãs eſto filia: q̄ꝛ pro hoc ſ̃uitio dabit̃ tibi corona regni celeſtis. Quod ruſticus vidẽs totaʒ familiã clamore magno cõuocauit. Et viderũt euſemiã naſum ⁊ labia pulcherrima hñtẽ: ⁊ faciẽ rutilantẽ: vt oĩs qui eã videret: de imẽſo dono pulchritudinis deũ laudaret. Cũq; pr̃ eius hoc audiuiſſet veniaʒ petẽs in loco ſtabuli clauſtrũ ꝟginũ cõſtruxit in quo ſctã euſemia deo ſeruiẽs: poſt paucos annos q̄euit in dño.

❧ Uirgo quedã potius ſubmergi voluit q̃ caſtitatẽ ꝑdere. Exẽp. xv.

Cum Leodienſis ciuitas deuaſtaretur a Brabantinis multe mulieres ⁊ ꝟgines zelo caſtitatis corporũ ſe periculo expoſuerunt. Dum autẽ vna earum periculoſe laboraret in fluuio duo ex hoſtib⁹ in nauicula ad ea venientes eam ad nauẽ traxerunt vt ei turpiter cõmiſcerent̃. Maluit autẽ iterum in fluuiũ ſubmergi q̃ corrũpi a naui tã ꝓſiluit inter vndas. Dumq; nauis ex impetu ſalientis ſubmergeret̃: ſimul illi duo ſubmerſi perierũt Illa vero per gratiã dei ſine dãno corporis et ſic obſequente fluuio ad littus peruenit.

❧ Uirginem innocentẽ angelus liberauit a ſuſpendio. Exemplum. xvj.

Puella quedã ſociata cuidã latroni ĩ ha-
bitu pueri furtũ neſciẽs: furtũ a latro-
ne accepit ad portandũ. Latro aũt au
diens ſtrepitũ poſt ſe currẽtiũ: intellexit illos
eſſe quibꝰ iſta abſtulerat divertẽte eo. Et cũ
nulla ei valeret excuſatio: quaſi ad receſſũ va
dens: capit cũ puer furto: ⁊ ſuſpẽdio adiudica
tur. Sacerdoti cõfitetur: ⁊ totũ pceſſuȝ aperit
Fur in nemore q̃ritur ⁊ capit. Fure allegãte
ꝙ dȝ puniri ſup quẽ furtũ inuẽtũ eſt illud etiã
onus ſuũ eſſe negabat: puella morte cõdẽnat:
ſed ſacerdote pcurãte p examẽ cãdentis ferri
veritas cõprobat. Puelle ei manꝰ tangẽs ferrũ
candẽs illeſa pmãſit ⁊ manꝰ furis fuit ꝯtinue
exuſta. Tũc fure ſuſpẽſo cognatꝰ eiꝰ inſaniẽs
ipſo de patibulo depoſito puellã ſuſpẽderat.
Mox aũt affuit angelꝰ q̃ eã ſuſtẽtauit nec ali-
quã moleſtiã ſenſit: ſȝ magnã dulcedinẽ ma-
gnãq̃ melodiã audiuit. Dictũ eſt ei ꝙ ala ſoro
ris ſue agnetis cũ tali melodia celũ intrauit il
la hora ⁊ tu intrabis ⁊ ſeq̃ris eã poſt bienniũ.
Biduo ſic pendẽs: paſtores credẽtes eã mor
tuã inciſo fune nõ more cadauerũ cũ pondere
recidit: ſȝ ab angelo ſuſtẽtata paulatiȝ dimiſſa
ad terrã ſtetit. Dixitq̃ angelus ei. Ecce nunc
libera es: vade quo vis: q̃ ait. Veronã ire ppo
ſui ſtatimq̃ in momento poſita eſt iuxta vero
nam. Hec autem contigerunt iuxta ciuita-
tem anguſtam Ab anguſta autem vſq̃ ad ve
ronam ſeptem diete computantur.

¶ Virginẽ leo liberauit a corruptiõe. exẽ. xvij.

Beatus Ambroſius narrat de quadam
virgine quam pagani ad proſtibulum
traxerunt: q2 idolis ſacrificare noluit: ⁊
quia virum accipere nolebat ⁊ volebãt eam li
bidine maculare ⁊ occidere. Cũ aũt quidã eã
iam teneret: ⁊ ipſa p poſſe repugnaret ⁊ facta
orone leo p mediã traſiẽs ciuitatẽ ad pſtibu-
lum excurrit ⁊ arrepto hoĩe illo reſpiciens ad
virginẽ nõ ſtatim laniabat ſȝ mandatũ virgi-
nis expectabat. At ille cepit virgini ſupplica
re vt leoni imperaret ne eũ occideret. Illa vo
volẽs p malo reddere bonũ: de dẽtibꝰ leonis
liberauit hoĩem. Et cũctis pterritis virgo in-
tacta euaſit dño cooperãte. ¶ Miles liberauit
virginẽ in pſtibulo a corruptione. Exẽ. xviij.

Beatus Ambroſius recitat de virgine q̃
dam que erat pulchra valde ⁊ xp̄iana ⁊
ſuam occultabat pulchritudineȝ. Que
dum nubere nollet opponitur ei titulus xp̄ia
nitatis ⁊ pponitur vnũ ex duobus eligendũ
ſcȝ vt diis ſacrificaret vel lupanari exponeret
Sacrificare noluit: tunc exponitur lupanari.
Audiens hoc miles quidã xp̄ianus ſimilis in
facie ⁊ pulchritudine illi puelle indutꝰ armis
equo veniẽs ad lupanar: ⁊ dixit ſe eſſe xp̄ianũ
et veniſſe p liberatione ſua: indutiq̃ puellam
veſtibus ſuis ⁊ ipſe ſe veſtibus puelle induit
ipſam q̃ȝ equo ſuo impoſuit ⁊ abire iuſſit: ipſe
aũt mãſit ibi. cũq̃ veniſſent aliĩ cauſa iniurie
pficiẽde: inuenerũt virũ nõ mulierem. Territi
quoq̃ ꝯuerſi dixerũt alter ad alterũ. Audiui
mus ꝙ xp̄s ꝯuertit aquã ĩ vinũ: nũc aũt muta
uit feminã ĩ virũ fugiamꝰ cito q̃diu ſumꝰ id
q̃d ſumus. ¶ Angelus oſtendit viã duabus
virginibus que errauerunt. Exemplum. xix.

Virgo deuota Elizabeth noĩe cum ſocia
bona etiã deuota ſimul peregrinabãt
et cõtigit eis in via ꝙ deuia ſunt ſecute
pauefacte q̃ ppter ſiluaꝝ primaꝝ infortuniũ
flere ceperũt q̃bus flẽtibus vehementer ſubito
iuuenis apparuit coram eis: erat iuuenis cri-
ne criſpo ⁊ colore croceo. alba indutus tunica
et albo pariter collobio ſuperducto. Salutatis
ergo ipſis ab eis quo pergerẽt inquiſiuit. Rñ-
dentibꝰ illis ad villã libẽter ire vellemꝰ: ſi viã
ſciremꝰ inquiũt. ⁊ ille. Scio inquit me ſeq̃mini
Illo igitur cũ ſilẽtio pcedẽte ille ſequũtur: nec
fuit aliqua earũ q̃ aliq̃d loqui poterat pre ni-
mio mentis gaudio vel ſtupore. et ille pperã
tes viderũt villã: ſubito in ictu oculi ductoreȝ
iuuenẽ pdiderũt. Que mox pſtrate in terram
amare ceperũt flere ꝙ ductori tãto nihil am-
plius ſunt locute. Ad cor aũt poſt lachrymas
redeũtes: exinde ſpũali ĩ vita ſolatio pfecerũt
Cõſile ppe duobꝰ fratribꝰ accidit. Hec Guil.
¶ Virgo quedam percuſſit cadauer ad caput
in quo erat diabolus. Exemplum. xx.

Fuit in quadã villa noĩe vinella virgo di
gna mortuis parentibus in domo fra-
tris militis relicta eſt pro ciſterciẽſi eiꝰ
ordine diu laborans neq̃ ad effectũ pducere
valẽs fortiter in alo ſtatuit ſm poſſe ſuũ etiã
in ſeculo ordinẽ obſeruare. Inceſſit enim ſine
lineis obſeruauit ieiunia ſilentiũ tenuit: car-
nes nõ comedit: hora matutinali ſurrexit: ad
eccleſiã ⁊ in eccleſia horas regulares exoluit
Cõtigit aũt ꝙ ea ignorãte mortuũ corpus cu-
iuſdam defuncti veſpere ad eccleſiã deferret
et ſolũ corpꝰ ad feretrũ relinqueret. Surgens
aũt media nocte virgo quã diximus inuenit
quendã mortuũ: ſed parũ aut nihil timuit: re-
dijt ⁊ horas incepit dicere. Hoc vt vidit diabo
lus inuidebat ei: ⁊ corpꝰ intrãs mortuã ⁊ locu
luȝ p̄mo mouit. Virgo igit ſe cõſignãs cõſtan-
ter ait ⁊ clamauit. Diabole cõquieſce miſerri
me cõquieſce. q2 nihil cõtra me poteris agere.
Et mox diabolꝰ ſurgẽs cũ corpe. Vere inq̃t nõ
poteris ꝯ te: ⁊ meas iniurias a te paſſas frequẽ-
tius vindicabo. Hec vt illa vidit imperterrito
corde baculũ fixa cruce ambabus manibꝰ ra-
puit: ⁊ in caput mortuum feriens ad terram
piecit: ⁊ ſic fideli audacia diabolũ effugauit.
Itaq̃ virgo chriſti cum anguſtia laborauit vſ

cadauer deiectū ī feretrū relocaret: ſʒ fruſtra qꝛ nō potuit. Uenieſ aūt mane cū cuſtode preſbyter miraꝛ deiectū corpꝰ de feretro ⁊ vulneratū in capite: q̄rit q̇d actū ſit. Fateꝛ virgo cū lachrymis rogās obnixiꝰ reuelari corpꝰ. negat ille: allegās viſuꝝ pp̄lꝫ potiꝰ ꝓ ſeſtā rē excitādū ī laudē xp̄i. Mox turbata ꝟgo vbi p̄ſbyterꝝ inuincibilē ⁊ inexorabilē vidit: ⁊ vanā ⁊ inanē gloriā ⁊ erubeſcētiā formidās: dn̄m ſr̄is cognationē ⁊ p̄riā dereliq̄t nec vnq̄ʒ ad eū poſtea rediit: ſʒ vſqʒ ad mortē in vinellā ꝑmāſit ⁊ in hūilitate xp̄o ſpōſo ſuo fidelr̄ ſuiuit. hec. g.

¶ Xp̄s veſtiuit agnetā ſuā ſponſam.

Exemplum. xx.

Christus ſpōſus ꝟginū ꝟgines ab oī opprobrio ⁊ cōfuſione cuſtodit ſicut btāʒ agnetē ꝟginē cū fuſtigareꝛ nuda crine ſoluto tātā denſitatē crinū dedit ei dn̄s ⁊ lōgitudinē vt pulchriꝰ crinibꝰ ornareꝛ q̄ veſtibus. Et cū eſſet in patibulo eā lumine de celo miſſo veſtiuit. ¶ Xp̄s ꝑ triduū ſubſtētauit ꝟginē in patibulo. Exemplum. xxi.

Item legiꝛ de ſctā Eulalia: q̄ multa ſupplicia pertulit a dacia no p̄ſide: cuiꝰ corpꝰ iuſſit tyrānus ſuſpēdi. dū ꝑ triduū ꝑmaneret in patibulo ſuſpenſum corpꝰ deus veſtiuit lumine de celo miſſo: ⁊ aīam morientis viderunt aſtātes in celū aſcēdere: q̄ſi in ſimilitudine columbe nitentis.

¶ Xp̄s paſcit virgines. Exemplū. xxii.

Christus paſcit ⁊ nutrit ꝟgines ſicut legitur feciſſe btē Eugenie virgini. Que cum multa ſupplicia ſub galieno imperatore ſuſtinuiſſet ignis ⁊ aque ⁊ alioꝝ tormentoꝝ gn̄s ſuperaſſet ⁊ euaſiſſet illeſa: tādē clauſa teneretꝛ in obſcuriſſimo carcere ſine oī cibo ⁊ lumine: in quo eā xp̄s viſitauit ⁊ panis imēſo lumine ⁊ candidiſſimo carcerē illuſtrauit. Que cū multos dies mortua crederetꝛ apparuit corpulētior ⁊ pulchrior q̄ prius fuit.

¶ Xp̄s liberauit virginem ſponſam ſuā a diuerſis martyriis. Exemplum. xxiii.

Legiꝛ in paſſiōe Eufemie q̄ cū eēt ſpecioſa valde ⁊ accuſata: cōfeſſa eſt ſe eſſe xp̄ianā venit ad eam Priſcus iudex in carcerē volēs eam opprimere. Ipſa autē ait. Adiuua me ſaluator meꝰ Ieſu xp̄e amator et ſpōſꝰ caſtoꝝ aīoꝝ. Ipſa aūt xp̄i adiutorio ꝯualuit: ⁊ priſcū potentē vicit. Tūc priſcus indignatꝰ q̄ a muliere victus eſſet. fecit fieri rotas horribiles ī q̄bꝰ ꝟginē ꝯtereret. Cūqʒ miniſtri eā ꝯſitētē xp̄m audirēt ⁊ dicētē ſaluator mundi ſalua me ⁊ libera me: āgelꝰ ſtatī deſcēdit: ⁊ rotas illas cōterēs ⁊ illeſam reddens ⁊ liberatā: miniſtri aūt percuſſi paralyſi facie im̄utata. Cū aūt p̄ſes ꝯfuſus cōminareꝛ et q̄ iter fieret eā in fornace ardēti: ait. Nō timeo habēs adiutorē xp̄m: ⁊ cōculcabo adiutorio eiꝰ oēs tyrānicos inſultꝰ: ⁊ terrorē eoꝝ. Cū autē iuberet eā tyrānus ī fornacē p̄ſci parauerat miniſter cui p̄ceperat hoc dixit ei q̄ nō poſſet in eā manū mittere. qꝛ videbat circa fornacē viros glioſos patos fornacē diſpgere: ⁊ eam illeſam ⁊ imaculatā cuſtodire. Alter ſeruus dixit q̄ nō poſſet facere: qꝛ videbat circa fornacē cādidatoꝝ exercitū eā expectātē hi duo in carcerē miſſi ſunt ⁊ eos cuſtodire fecit: tandē martyrio coronati ſūt. Tūc ꝓiectā eā ſup ignē: ſuſceperūt eā angeli dei diſpgētes ignē huc ⁊ illuc. Poſita ī carcerē ꝑ ſeptē dies ꝑ capillos ſuos ſuſpenſa negato cibo ⁊ potu: ſed quotidie ab angelo refecta eſt. Poſt hoc poſita eſt inter magnos lapides: q̇ dei adiutorio mox ī puluerē ſūt redacti. Poſtq̄ hec oīa ſupaſſet: miſſa ē in foueā plenā vrſis ⁊ leonibꝰ: ⁊ ibi vrſos ⁊ leōes ſuꝑauit. Tūc a carnifice gladio ꝑcuſſa migrauit ad dn̄m. Percuſſor autē eius a leone deuorat. Priſcus ⁊ appollonius in furiā ſunt cōuerſi ita q̄ ſeipſos comedentes mortui inuēti ſunt. ¶ Quidā voluit violare virginē ⁊ excecatus eſt. Exemplum. xxv.

Quidā ab iperatore obtinuit vt ſancta Anaſtaſia ſibi ꝓ vxore dareꝛ: promittēs q̄ a xp̄ianitate eā reuocaret. Qui cū multiplr̄ attētaſſet ꝓmiſſiōibus minis: et ſuppliciis: ⁊ ipſa in quadā camera imobilis ꝑ triduū ꝑmāſiſſet ſine cibo ⁊ potu ⁊ ſomno: vir interās ad eā voluit violare eā: ⁊ ſic excecatus circuibat ī camera: nec valebat exire. Cū aūt clamaret pre dolore oculoꝝ intrātes famuli eū emiſerūt ⁊ ad idola adduxerunt eū vt ſula acciperet a demonibꝰ verū a ſua infirmitate curareꝛ: dixerūt q̄ nō: ſʒ ꝓp̄t illud qḋ fecerat anaſtaſie ſciret quoqʒ ipſe q̄ in iferno eternaliter eſſet cruciādus. Qui perterritus ſupra modū ⁊ turbatꝰ: cū duceretꝛ inter manus famuloꝝ: ſubito mortuꝰ ē. Ipſa aūt Anaſtaſia poſt multas afflictiōes pro xp̄o paſſas carceris: ⁊ exilii: incendii: ⁊ extenſione corporis ſuper quatuor palos: ſpm̄ deo reddidit.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Miles q̇ violauit ꝟginē q̄o in cruribꝰ punitus eſt: ⁊ bubonē igneū in corpore ſuo ſuſtinuit. hoc quere ſer. xcvi. U. ¶ Uirtutes.

¶ De virtutibus. v. fratrum. Exemplū. xxv.

Quidā ſctūs abbas q̄ſiuit a quinqʒ fratribꝰ ſuis q̇ ſibi pre ceteris placuerūt virtutes ⁊ vitā ipſoꝝ qualiꝛ vixiſſent poſtq̄ religioſi facti eſſent. Primꝰ dixit. Ego ſic vixi q̄ ſingulis diebꝰ oīa peccā mea ita cū dolore cordis pertractaui: ⁊ quicquid contra deū illa die egi cū tāta contritione confeſſus ſum: quaſi eadē die mori deberē. Scd̄s dixit. Omne ipſe n. cū in duas partes diuiſi: vnam.

oratiõnũ deuotioni dedi: aliã laborious ꝛ ſeruitijs fratrũ vbicũq3 potui ĩ minimo ſic ꝛ in maximo fideliť expẽdi. Terti⁹ dixit. Ego me dedi totũ opib⁹ mĩe ꝛ cõpaſſiõi: ita vt flerẽ cũ flẽtib⁹: ꝛ gaudere cũ gaudẽtib⁹. Quart⁹ dixit Ego ſp̄ me adiũxi vt deſpect⁹ hẽbar: ꝛ ſic me ipſm̃ rexi vt ad plenã hũilitatẽ ꝛ patiẽtiã p̄ue ni. Qnt⁹ dixit. ego ſic vixi vt nullũ hoiez turbaui: nec ab aliq̃ turbat⁹ ſũ. abbas ſibi hec reuelari petiuit a deo: ꝛ vox de celo venit di. Ego do me: ego p̄mitto me inuenire: ego vẽdo me ꝛ p̄mitto me furari: ego p̄mitto me ab hoie ſepari. tũc abbas nõ itelligẽs: orauit ſibi mãife ſti⁹ illa declarari. tũc vox venit de celo di. ego do me penitẽti: ego p̄mitto me oroniб⁹ ꝛ labo rib⁹ ſcz inueniri: ego vẽdo me illi q̃ premis ꝯpatiẽ ꝛ ꝯgaudet: ego p̄mitto me furari ab hũili deſpecto: ꝛ ego p̄mitto me ſupari ab hoie qui nullũ conturbat ſed in pace. Tũc abbas queſiuit quis melior eſſet inter illos: Tunc venit vox de celo di. Qui nullũ turbauit: nec turbatus eſt. ¶ De exercitijs .v. fratrũ. Exm̃. xxviij.

Abbas q̃dã habuit q̃nq3 fr̃es q̃bus p̄cepit vt vnuſq3 referet ṽtutẽ ſuaʒ. Primus dixit. x. annis quotidie feci gñalẽ cõfeſſionẽ. Scd̃s dixit quotidie bonã attẽtionẽ. p. xx. annos ſtudui hr̃e in orõne. Tertius dixit p. xxx. an. q̃tidie ꝯtrui poriui miſericors fui: ꝛ intraui ĩfirmatoriũ: querẽs cui ſeruirẽ. Quart⁹ dixit p. xl. an. neminẽ cõturbaui: oĩa patiẽter ſuſtinui. Quintus dixit p. l. an. q̃ſiui deſpectionẽ ꝛ nõ inueni mihi ſiĩez humilitatẽ abbas igiť deũ rogauit vt ſibi oñderet q̃liter illos melior eẽt: ꝛ venit ad eũ vox di. Primus ſeipſm̃ dat dño: ſcd̃s inuenit dñm: terti⁹ portat dñm: q̃rtus emit dñm: quintus vincit dñm.
¶ De ṽtutibus triũ heremitarũ. Exm̃. xxviij.

Erant tres heremite q̃ cũ q̃rerẽt inter ſe de ṽtutib⁹ dixit vnuſq3 ꝓpť dilectionẽ dei plus ſp̄ deſidero turbari q̃ turbatiões a mihi eueniãt. Aliĩ dixit q̃ p̄ dilectiõe dei nũq̃ me iudicãtẽ iudicaui. ꝛ req̃ſit⁹ cur me dimitteret dixit ꝓpť tres cauſas. Prio q2 inuenio me eſſe peiorẽ: q̃ ipſe q̃ locut⁹ eſt. Scd̃o q2 null⁹ curat mea ṽba ꝛ nõ credũt mihi dũ de me mala loquẽti loquor. Tertio ſi hodie malus eſt q̃ mihi hodie infert moleſtiã: cras põt melior eẽ q̃ ego. Terti⁹ dixit pl⁹ me q̃ ſe diligẽtẽ diligo: ꝛ dũ q̃rerẽt q̃s ille eẽt q̃ plus te q̃ ſe diligit: dixit ieſus. Qui p̄ me pr̃eʒ ꝛ regnũ cõtẽpſit: corp⁹ dedit penis: q̃ſi me charius ſe haberet. Unctio extrema. ¶ Sacrm̃ extreme vnctionis prolongat vitã. Exm̃. xxix.

Quidam vir magnorum operum in extremis laborans cũ interrogatus fuiſſet ſi oleo ſancto perungi vellet: rñdit nolite obſecro tale dicere q2 eẽ q̃ inũgũt mo riunť. Et his dictꝭ ſpm̃ reddidit. Sʒ cũ iſthea minib⁹ inuolui deberet: deuolẽte ſpm̃ reſũpſit ꝛ oculos apiẽs locut⁹ ẽ di. Q2 extreme vnctionis ſalutare ſacr̃ʒ abhorrui. c. ãnis ignib⁹ purgatorij iuſto dei iudicio torq̃bor: ſʒ punct⁹ ſuiſſeʒ: vtiq3 de hac egritudine ꝯualuiſſem ſacra em̃ vnctio nõ eſt mortꝭ acceleratio: ſʒ dilatio. Sicq3 ṽbis finitis: aĩam ecõuerſo exalauit.
¶ Punitio vxoris q̃ ĩpediuit vnctionẽ ſui mariti. Exẽplum. xxx.

Miles quidam diues ꝛ ſtrẽnuus in ſecularibus exercitijs ꝛ torneamẽtis ꝛ haſtiludijs exercitatiſſimus: religioſos ꝛ clericos in magna reuerentia ꝛ honore habebat: ꝛ eidẽ in domo ſua ĩberaliť miniſtrabat. Hic cum in vehementẽ languorẽ incidiſſet: ꝛ poſt fidelem cõfeſſioneʒ ꝛ dñici corporis p̄ceptionem: a religioſis ꝛ clericis qui ibi aderãt requiſitus fuiſſet ꝛ oleum ſanctum deſideraret: rñdit. Ita deſidero ex toto corde re q̃ro. Qđ vxor eius audiens ꝛ nimis carnaliter eũ diligens fieri non p̄miſit donec intellectum p̄didit: ꝛ agonizare cepit. Cũq3 inunctus fuiſſet ꝛ per ſex horas iacebat imobilis vt putaretur eſſe mortuus tandem reſumpto ſpũ vocauit vxoreʒ dicens. Heu heu vxor mea dilecta quid feciſti? quare decepiſti me et tu decepta es: ſi cum intellectũ habui inunctus fuiſſem: procul dubio. xxx. die a tormentis purgatorij exiuiſſem modo per ſepẽnium in penis manebo: ꝛ vtiq3. xxx. annis ibi fuiſſem niſi hoc religioſorum clericorum quos ſemper dilexi deuota interceſſiſſet oratio. Tu vero q2 hui⁹ negligentie cauſa efficiẽs extitiſti impunita nõ tranſibis ſed vſq3 ad fineʒ vite tue paralitica iacebis. His dictis miles in bona confeſſione diſceſſit: ꝛ vxor eius incurabili paraliſi percuſſa: poſt. xxx. annos plena paciẽtia migrauit ad dominum.
¶ Sacra vnctio diſponit animam ad celum.
Exemplum. xxxj.

Religioſus quidam ordinis predicatorꝫ bonifacius nomine qui cum peteret ſacram vnctionem fratri richardo eiuſdem ordinis diſtulit ipſe vocare conuentum ꝛ iuit dormitum. Poſt matutinas autem cuʒ ad infirmã veniſſet ait ille. O frater quid feciſti: ſi in ſero corpus domini ſuſcepiſſem: nunc eſſem in palatio qđ vidi vbi erat magiſter raynardus ꝛ frater rupertus ꝛ alij ſancti patres qui obierunt: qui occurrentes mihi cum magno gaudio me recipientes inter ſe fecerunt ſedere. Cumq3 cum illis gauderem: ecce dominus chriſtus intrauit in palatiuʒ ꝛ ait ad me oportet te recedere hinc: q2 nondum me recepiſti. Unde ſi ſero communicatus ꝛ inunctus vt petebã fuiſſem cuʒ ſctis patribus ꝛ fratribus noſtris.

bus noſtris vtiqꝫ remanſiſſem in palatio tam iocundo. hoc in vitaſpatrum. Voluntas.

Malam voluntatem habens vulnerat chriſtum. Exemplum. xxxij.

Uidā ſtās in mala volūtate peccādi: ⁊ etiam erat pctōꝛ magnꝰ q̄ vidēs btā vgīnē habētē ī gremio puerū ieſum ⁊ vi debat ei puer pulcherrimꝰ ī facie: ſꝫ ī coꝛpe erat ac ſi eēt trāſfoſſus cū cultellis ī toto coꝛpe ſuo. Et vgo beata ait pctōri. Qualiter placet tibi iſte puer? Qui rn̄dit pulcherrimꝰ eēt ſi nō eſſet trāſfoſſus ⁊ ſic vulneratꝰ ī coꝛpe. Que ait. Cuiꝰ reus eſt iſte hō qui hoc fecit? Qui rn̄dit. Mala moꝛte puniat̄. Rn̄dēs aūt btā vgo. Tu es hō ille q̄ cū tuo malo propoſito flagellas ⁊ crucias filiū meū: ⁊ ſic fiat tibi ſicut dixiſti: ⁊ diabolꝰ in tali malo ꝓpoſito fregit ſibi colliū. In bonis qꝫꝫ deꝰ recipit volūtatē ꝓ facto. Exēplū. xxxiij.

Uidam dn̄s. caſtri. habuit ſacerdotē ſibi celebrantē ſolēnia miſſarū. ⁊ ipm̄ vocari fecit vt ſe prepararet ad miſſam. Sacerdote aūt veniēte vidit ipſum dn̄s caſtri cū quinqꝫ demonibꝰ obſeſſum ⁊ nullꝰ aliꝰ videre potuit: nec ipſe ſacerdos ſciuit et angelū ſuū a lōge ſtātē. Et cū appꝛopinquaret ecclīe: reliquerūt eū tres demones. Cum aūt ſe oīno ad miſſaꝫ ꝯfeſſiōe facta ꝑparaſſet dimiſerūt euꝫ aliȷ duo: ⁊ oēs quinqꝫ ſtabant q̄ſi lupi rapaces inſidiādo q̄n finē ſuo officio dediſſet. Et angelus dn̄i ſaltabat ſuꝑ humerū eiꝰ. Sacerdote ſtāte in canone dn̄s caſtri extracto gladio amputauit ſacerdoti caput ſuū. Interfectiōe fctā dn̄s cepit contriſtari ⁊ a dn̄o papa ꝑniaꝫ reqrere. Qui dixit. vade ⁊ fac q̄d fatuꝰ tuꝰ iubet facer̄. Dn̄s vo letꝰ ad ꝓpria ꝑuenit ⁊ fatuū ſuū bn̄ fecit tractar̄. quadā vo die vocauit fatuū ⁊ dixit ſibi. Quid faciā q꞉ iterfeci ſacerdotē? Qui rn̄dit. Si ipſuꝫ interfeciſti ꝑmittas ſiīr te iterficere. Cū vo ſepius hoc attētaſſet: fatuꝰ ſꝑ eadē vba rn̄deret: cogitante dn̄o. ꝙ aliq̄d ſignificaret rogauit ſeruū vt q̄n veniā feciſſet ſibi caput ſuuꝫ āputaret. Facta aūt venia ⁊ extracto gladio ad āputādū ſibi caput: vēit ſacerdos moꝛtuꝰ coꝛā altari: ⁊ dixit ſibi. ſurge: dn̄s hꝫ volūtatē ꝓ facto. Reſigno aūt tibi q̄d mihi feciſti: q꞉ ī gr̄a dei pr̄is ſū: ſurrexit dn̄s ⁊ habitū aſſumpſit religioſuꝫ ⁊ ex caſtro fecit fieri clauſtrū ī q̄ dn̄o nr̄o ieſu xp̄o ſuiuit vſqꝫ ī finē vite ſue.

Apoſtata cōtritus poſt moꝛtē inuentꝰ eſt in habitu oꝛdinis ſui. Exemplū. xxxiiij.

Eatus Bernardus monachū habuit q̄ ſuadente diabolo oꝛdinis habitum depoſuit ⁊ parrochiā quandā ad regēdum ſuſcepit ⁊ ex cōcubina ſecū manēte genuit filios ⁊ filias. Accidit igit̄ vt per annos plurimos ibi eēt nec abbas ſciēs ꝑ villā in q̄ monachꝰ habitabat trāſiret ⁊ ad domū illꝰ hoſpitādi gr̄a diuerteret. Quē ille cognoſcēs ⁊ q̄ſi ꝓpꝛiū patrē cū multa reuerētia accipiēs deuote miniſtrauit: ⁊ tā ipſi q̄ ſociȷs ac iumētis neceſſaria copioſe miniſtrauit: nec tn̄ cognitꝰ ē ab abbate. Mane cū vir ſctūs dictis matutinis paratꝰ eēt ad eūduꝫ: nec poſſet eloq̄ eo ꝙ maturiꝰ ſurgēs iuiſſet ad ecclīā Ait filio illiꝰ ſacerdotis. Vade ⁊ defer nūciū iſtū dn̄o tuo. Erat aūt puer idē mutꝰ a natiuitate: q̄ ꝑcepto obediēs: ⁊ ꝑcipiētis ī ſe vtutē ſentiēs ad pr̄em cucurrit ⁊ fctī pr̄is vba abſolute valde expſſit dicēs. Hec ⁊ hoc mandat tibi pr̄ abbas. Pr̄ ꝓmā vocē audiēs: ⁊ pre gaudio lachrymas effundēs: ⁊ ſcdo ⁊ tertio eadē vba repeter̄ āmonuit: ⁊ q̄d ſi abbas fecerit diligēter inq̄ſiuit. Cui ille Nihil mihi aliud fecit: ſꝫ ſolūmō mihi dixit. Vade ⁊ dic dn̄o tuo hec vba. Ad tā ꝗ euidēs miraculū ſacerdos cōpunctꝰ feſtinā̄ ad fctm̄ virū venit ſeqꝫ cū lachrymis ad pedes ſe ꝓſtrauit. Dn̄e pr̄ monachꝰ veſter talis ac tal̄ fui: ⁊ tali tp̄e a monaſterio receſſi. Rogo ꝗ paternitatē vr̄am vt liceat mihi redire vobiſcū ad monaſteriū: q꞉ deꝰ ī aduētu vr̄o viſitauit coꝛ meū. Cui. ſ. Ber. Expecta me hic ⁊ ego pacto negotio cito reuertēs ducā te mecū. Timēs ille moꝛtē quā priꝰ nō timebat: rn̄dit dn̄e timeo iteriꝫ moꝛi. Ad hoc ille inq̄t. Pro certo ſcias: q꞉ ſi ī tali ꝯtritiōe ac ꝓpoſito moꝛtuꝰ fuerꝭ coꝛā deo monachꝰ inuenieris: ⁊ ſic receſſit. Cū eīn abbas rediȷt illūqꝫ ſic recēter moꝛtuū ac ſepultum audiēs: ſepulchꝛū aperiri ꝑcepit: dicētibꝰ q̄ aderāt q̄d facere vellet. rn̄dit. Volo videre vtrū ſepulchꝛo iaceat monachꝰ vl̄ clericꝰ. Clericū inquiūt ī habitu ſeculari ſepeliuimꝰ. Reiecta terra: abiectaqꝫ veſte q̄ ſepultꝰ fuit: ⁊ ī tōſura monachi cūctis apparuit. ⁊ magnificatꝰ ē ab oībꝰ deꝰ q̄ volūtatē ꝓ facto reputat ⁊ accipit. hec Ceſarius. ¶ In diſcipulo de tempoꝛe.

¶ Latro q̄ ī volūtate bona ad heremū venit ⁊ ipſe ſpꝛeuit eū: ⁊ q̄uo arboꝛ eū occidit: ⁊ ſtatim aīa eius ad celum euolauit. ſer. clij. O.

¶ Itē latro q̄dā oꝛauit vnū pater noſter coꝛā crucifixo. ⁊ ſic ſaluatus eſt. q̄re ſer. xlix. R.

¶ Voluptas.

Duciſſa delicata q̄uo poſtmodum computruit. Exemplum. xxxv.

Ux quidam vxoꝛē habuit que tenere ⁊ delicate viuebat vt cōmunibus aqꝫ abſtinere ſe dedignaretur: ſed ſerui eiꝰ de roꝛe celi vndiqꝫ collecto laborioſe ei balneū preparabāt cibos nō tangebat niſi poſtꝙ fuiſſent per eunuchos in fruſtra cōciſi: aureis fuſcinulis oꝛi ſuo adhibebat: cubiculuꝫ

nũ ita redolebat ꝙ vix ſit audita credibile. Dũ ſic viueret iudicio dei ꝑcuſſa viuẽs cõputruit: vt iã nullꝰ fetorẽ eiꝰ ferre poſſet. Relinquẽtibꝰ ḡ eã oĩbꝰ famulis: vna ſola ancilla i ſeruitio ſuo ꝑmãſit q̃ nõ ſine ſpecierũ redolẽtiũ auxilio trãſire potuit: ſ3 q̃ſi raptiʒ ei miniſtrãs diẽ clauſit extremũ. ¶ In diſci. de tẽpore. ¶ Qui voluptuoſe vixit ⁊ nihil ſibi ꝓpter deũ ſubtraxit: ⁊ cũ bona opa fecit ieiunando eleemoſynas dãdo: ⁊ qũo poſtmodũ a deo iudicatus fuit. quere ſer. iiij. C. ¶ Uotum.

Uirgo votiua que voluit cõtrahere matrimonium Exemplum. xxxvj.

Quedã virgo fideliter i caſtitate btẽ marie ꝟgini ſeruiẽs ⁊ ſe eiꝰ ⁊ filio eiꝰ i caſtitate vſq̃ ad mortẽ ſeruire obligãs: ſ3 felicibꝰ eiꝰ actibꝰ hoſtis antiq̃ nõ defuit inuidia qui potẽtis cuiuſdã oculos forme eiꝰ iniiciẽs totũ eiꝰ animũ i amorẽ ꝟginis ꝯuertit quã cũ blãditijs ⁊ ꝓmiſſiõibꝰ crebriꝰ attẽtabat vt eã vxorẽ hrẽ mereref: gl'iã ⁊ diuitias ⁊ propter deũ oĩa bona ſibi ꝓmiſit nõ eã ſegniꝰ quotidie purgẽs ꝙ̃ inſtẽtor eiꝰ diabolꝰ cor eius ad tm̃ ſcelꝰ iſtigabat: q̃d plura: crebro inimici fatigata turbine corruit ⁊ ſpõſa eterni reg̃ mortalis hoĩs vxor fieri acq̃eſcẽs renũciãs xpo eternis bonis mortalẽ ſpõſũ ⁊ trãſitoria bõa ſibi elegit. Cõſtituit dies nuptiarũ ⁊ nocte imediate ꝑcedẽte diẽ nuptiarũ cũ i domo parentũ illa nocte q̃eſceret vidit illa nocte i ſomnis ſe raptã ſup os putei: q̃ enormi ãplitudine ⁊ ꝓfunditate oris ſui apuit baratrũ qḋ tã imanes exhalabat fetores: vt vniuerſũ huiꝰ mũdi aerẽ videref inficere: tã dẽſas fumi nebulas vt ſcli huiꝰ claritatẽ videref ꝺ celo effugaſſe. Cũq̃ totũ ſerpẽtibꝰ ⁊ ꝟmibꝰ ſcaturiret: ⁊ a clamoribꝰ eoꝝ q̃ intꝰ torquebanf horribili miraref rugitu: vidit repẽte ethiopes quoſdã ignitos de medio exiliẽtes ⁊ a ſas deputatas tormẽtis abſq̃ dñia crudelr̃ imergẽtes a q̃bꝰ et ipſa arrepta: ⁊ cũ traheref iter ipſos iã deſperatiõis ãguſtias reſpiciẽs ⁊ circũſpiciẽs ſi eẽt auxiliator vidit antiquã dñaʒ ſuã dei genitricẽ ꝟginẽ mariã: ſ3 nimis a lõge ⁊ ſic a ſe auerſam vt eiꝰ viſionẽ vix a lõge aliquã ſpẽ poſſet colligere: tãdẽ toto corde ⁊ oi conatu ꝯuerſa ad illã nomẽ ſuũ valde iclamãs. O dña inq̃t ſubueni ancille tue tã i amara neceſſitate cõſtitute. At illa ꝓpiꝰ accedẽs. Tu inquit q̃ es? Ego ſu3 inq̃t o dña ancilla tua: tuo famulatui tueq̃ memorie ſemꝑ deuota. At illa inq̃t Abſit: tu mea nõ es: imo illiꝰ quẽ me cõtẽpta ⁊ filio meo ꝑelegiſti: ipſe tibi ſubueniat ipe te liberet. Illa ꝟo iproperãtis verba nõ ferens immo inquit. O dña lõge ſit ad me: lõge a corde meo eiꝰ memoria: tu ꝟo libera ancillã tuã ⁊ nõ differas. O dña, q̃r iã abſorbet me ꝓfundũ iã vrget ſup me putens os ſuũ. Cũq̃ ſe in hũc modũ excuſaret vt illã iuuaret: inimiciq̃ eiꝰ eã trahebãt nullas dãtes iducias acceſſit p̃ſtat ̃ mr̃ ſctã dei genitrix maria ad eadem: ſua manu manũ eiꝰ tetigit ⁊ tenuit: ꝓcul inimici ilico facti ſũt: nec reſpicere eã audiẽtes cui tm̃ mr̃is dñi videbãt adeſſe patrociniũ. Tũc eã ipſa blãde alloquens ⁊ benigne ꝯſolãs: hi ſũt fructꝰ carnꝫ. hoc p̃miũ voluptatꝫ in hãc p̃cipitatiõis voraginẽ p̃cipitẽ te dabas ⁊ neſciebas iã expecta caue: ⁊ ad recuperãdũ grãm ei cui deſeruit caſtitas totis viribus ⁊ viſceribꝰ iſiſte: ⁊ ego te p̃cibꝰ meis iuuabo dixit ⁊ abijt. Illa ꝟo reddidit ſibi aiaʒ: ⁊ ſic euigilauit. Aderant amici diuitis illiꝰ q̃rentes q̃d fieri deberet. ꝟita ꝓcul diſcedite miſtri mortꝫ ⁊ lectores ignis eĩni illiſq̃ a facie ſua cũ ſumma idignatiõe ꝑturbatis parẽtibꝰ ⁊ oĩbꝰ ibi ꝯgregatis rẽ totã apuit. Et illi hoc audiẽtes liberã eã dimiſerũt: ⁊ illa totis viribꝰ ſe i pnie luctu ⁊ aniĩq̃ ꝓpoſito rediẽs iſtabat iq̃tũ poterat recupare grãm dñe nr̃e dei genitricis ꝟginis marie ⁊ filiꝰ eiꝰ dñi nr̃i ieſu xpi: ⁊ ſic i bono ⁊ ſalubri ꝓpoſito poſtmodũ finiuit vitam ſuã.

Uotiuus quidã obijt ſine ſacramẽtis: ⁊ damnatus eſt. Exẽplũ. xxvij.

In dioceſi traiectenſi erat q̃daʒ ruſticꝰ vſurariꝰ Godeſcalcꝰ noĩe tẽpore p̃dicatiõis ſancte crucis ipſe crucẽ ⁊ votũ redemit per quinq̃ libras traiectẽtes ⁊ circũuenit dolor diſpẽſatorẽ cũ poſſet dediſſe. xlviij lib. nec tñ filios exheredaſſet. Iſte ſedebat in tabernis di. Uos ſtolidi trãſibitꝫ mare i ꝑiculo vite vr̃e ⁊ expẽditis ſubſtãtiã vr̃aʒ redemi ei ꝑ. v. libris votũ meũ ⁊ vitã meã ⁊ manebo domi: ⁊ tñ ſimilẽ vob̃ habeo mercedẽ. Nocte q̃dã cũ iaceret cũ vxore ſua audiuit i molẽdino ſuo q̃ erat ꝯtiguũ domui ſue motũ: quaſi rotas molẽtes: ⁊ dixit puero ſuo. Uade ⁊ vide q̃d ſit in molẽdino. Puer iuit ⁊ redijt horrore ꝑcuſſus: cui dñs. Quid ẽ? Ad ille Tãtus horror inuaſit me in oſtio molẽdini ꝙ compulit me redire. At ille. Etiã ſi diabolus ibi ſit ego vadã ⁊ videbo q̃d ſit: itecta toga ſcapulis venit ad molẽdinũ: erat ei nudus. Oſtiũ apuit ⁊ itroſpexit. vidit duos equos nigerrimos et virũ nigrũ circa eos. Qui dixit ad ruſticũ: feſtina aſcẽde ad equũ iſtũ q̃ ꝑꝑ te adductꝰ eſt. Ille ruſticꝰ expauit. At ille niger. Quid tardas ꝓiece veſtẽ tuã ⁊ veni. Erat ei veſtis cruce effigiata: ille deſparꝰ ex vocatiõe diabolice ꝟtutis reiecta veſte equũ aſcẽdit: ⁊ vir niger aſcẽdit alterũ equũ: ⁊ ſtatim deducti ſunt ad diuerſa loca penaꝝ: vbi ille miſer vidit patrẽ ⁊ matrẽ ⁊ alios ꝙ̃ plurimos quos cognouit

et vidit ibi quēdā militē heliā d̄ caſtro horſt. Iſtd ētē vacce ſurēti auerſo capite ita q̄ dorſū habuit ad cornua vacce: q̄ huc adhuc illuc diſcurrebat: ⁊ crebris ictib⁹ dorſuz milit̄ ſ cruciabat. Et cū q̄reret ruſtic⁹ q̄re illā penā ſuſtineret. r̄ndit. Vaccā iſtā rapui ſine mīa cuidā vidue ⁊ oꝫ me hā penā pati ſine mīa ob ea. Oñſa eſt ei ſedes ignita ⁊ dictū ē ei. Mō reuerteris ad domū tuā poſt tres dies reuerterē ad locū iſtū ⁊ mercedē accipies i iſta ſede. Mora demōe reduct⁹ ſemiuiu⁹ īuēt⁹ eſt in molēdio ab vxore ⁊ familia. Et dixit ei oīa q̄ viderat ⁊ ꝯtingebāt: ⁊ q̄ſi ſub deſperatiōe vocat⁹ eſt ſacerdos q̄ ꝯſolaret eū: ⁊ ad ꝯfeſſionē ⁊ ꝯtritionē eū āmoneret. r̄ndit. Quid ꝓſunt v̄ba iſta nō poſſit ꝯteri: q̄ ſupfluū ⁊ inanū vides me ꝯfiteri: ⁊ video q̄d i me ſit diſpoſitū neceſſe ē adipleri: ſic miſer ſine ſacr̄is eccl̄ie defūct⁹ ē.

Votiuus quidaꝫ per triduū amiſit viſum.

Exemplum. xxxviij.

Doctor quidā literat⁹ valde cū vouiſſet ſe p̄dicatoꝝ ordinē itratuꝝ ⁊ iā eundē diē aſſignaſſet frib⁹ apō mediolanū retract⁹ a ſcholarib⁹ ⁊ ſeculari vanitate iuit ad aliā ciuitatē vt ibi doceret ne fr̄es p̄dicatoꝝ ordis tā frequēter videret: ſꝫ eodē die q̄ p̄uaricat⁹ eſt pactum viſum ꝑdidit: et ſic per ꝫ tres dies cecus ꝑmāſit. Tandē pctm̄ cognoſcens tādē viſum recepit ⁊ ordinē intrauit ⁊ in eo deuote ꝑmāſit ⁊ vitam in bono finiuit.

Periculoſuꝫ ē differre votū. Exēplū. xxxix.

Quidam iuuenis Johā. noīe vouit q̄ ordinē ciſtercieñ. itraret ſꝫ accidia plen⁹ pēituit loco voti fecit ꝑegrinationē ſācti Jaco. q̄ cū rediēs a ſuis amicꝭ fuiſſet ſuſcept⁹ valde honorifice: dormiēs vidit ſe i ſōno corā dño cū q̄ erāt btūs petr⁹ paul⁹ iacob⁹ ⁊ iohannes ⁊ aliȷ̄ apl̄i: ⁊ bt⁹ petr⁹ vt ei videbat̄ tenebat i manu librū pl̄checrimū quē dñs p̄cepit apiri. vidit dict⁹ iohānes l̄ris aureis nomen ſuū ſcriptū: q̄d precepit dñs deleri. Et beat⁹ Jacob⁹ ante dñm ſe ꝓſtrauit: rogās ne nomē ſui peregrini deleretur: ſꝫ tunc non exaudiuit euꝫ dñs: ſed dñs improperauit dicto Johāni dure valde: ⁊ cū magna indignatiōe q̄ eū irrideret ⁊ cōtēneret votū ſuū adimplere p̄cepit btō petro vt nomē ſuū d̄leret btūs aūt iacob⁹ adhuc ſemel ꝓſtrauit ſe ante dñm: rogās ne deleret nomen eius peregrini promittēs pro eo q̄ infra. xv. dies votū impleret. Ipſe aūt excitat⁹ a ſomno gratias retulit ſuo fideiuſſori: ꝓmittēs q̄ ipſum terminū anticiparet: ſic tēpus anticipās ordinē ciſtercieñ. itrauit fact⁹ primo abbas clareuall̄. poſt ep̄s apud valentiā: vbi d̄r eum multis miraculis claruiſſe et vitam feliciter terminaſſe.

Votiuū d̄mōes ꝓiecer̄t i ſartaginē. Exm̄. xl.

Legitur i libro petri cluniaceñ. q̄ q̄dā ſacerdos i pictauia m̄ltoꝝ vitioꝝ fu⁹ q̄ cū a priore boneuall̄. mōit⁹ fuiſſet frequēter vt ſc̄lo renūciaret ⁊ vitā ſuā emēdaret ⁊ ordinē itraret vouit ſꝫ votū nō ipleuit: icepit āt ſubito grauit̄ ifirmari: q̄ cū iuiſſet ꝑ priore q̄ veniēs āmonuit eū vt ꝓmiſſum adipleret ⁊ facere nō differret ſubito clamare cepit. O p̄r̄ ora ꝓ me q̄ duo vrſi venient ad deuorādū me Illo v̄o cū aliȷ̄s aſtātib⁹ orāte inox liberat⁹ ē. Sꝫ nec iplebat ꝓmiſſū: ⁊ ecce iteꝝ cepit clamare petēs oratiōes dicēs. Ecce ignis occurrit: ⁊ ad deuorandū me ſed tūc iteꝝ liberat⁹ eſt ad oratiōes bonoꝝ viroꝝ. Sed ꝓmiſſum adhuc cōplere cō[...]s quaſi deſperando ad dei iudiciū rapt⁹ audiuit cōtra ſe ferri ſniam de malis ſuis ⁊ de fractiōe voti ⁊ a raptu ſubito rediēs retulit corā oīb⁹ viſa ⁊ audita: et q̄ ab eo eēt p̄ciſa oīs ſpes ſalutis. Et addidit Ecce aſſunt duos demōes portātes vnā magnā ſartaginē ⁊ frixar i ea ineternū q̄ cū hoc diceret vna guttula frixure cecidit ſup man⁹ ei⁹ q̄ vſq̄ ad oſſa eā oībus vidētib⁹ deuorauit ⁊ tunc ipſe ait. Nunc credite ecce iā demōes in ſartagine me ꝓȷ̄ciunt: ⁊ hec dicēs expirauit: ⁊ vitam ſine contritione finiuit.

Quidā ſc̄tō michaeli vouit vaccā ⁊ vitulū.

Exemplum. xlj.

Rusticus quidam cū duceret vaccā ⁊ vitulū ad mōtē ſc̄ti michaelis: q̄ de ꝑiclo maris timēs: q̄ q̄nq̄ viā attigit: fluct⁹ eū iuaſit: exclamās dixit. O ſc̄tē michael adiuua me ⁊ libera me ⁊ dabo tibi vaccā ⁊ vitulū. Sic liberat⁹ dixit. Bñ fatu⁹ erat ſc̄tūs michael q̄ credebat q̄ daret ſibi vaccā meā ⁊ vitulū meū. Et iteꝝ iuaſit fluct⁹ eū: ⁊ iteꝝ exclamauit ⁊ dixit. O bone michael adiuua me ⁊ libera me ⁊ dabo tibi vaccā ⁊ vitulū: ⁊ ſic liberat⁹ iteꝝ dixit. O ſc̄tē michael nec vaccā nec vitulū habebis. Cū āt ſic q̄ſi ſecur⁹ icederēt: ecce iteꝝ fluct⁹ inoluēs eū ⁊ ſuffoccās eū: ⁊ vaccā ⁊ vitulū cū eo ſuffocauit

Pro vſurariȷ̄s defunctis nō eſt orandum.

Exemplum. xlij. Vſura.

Quidā ſacerdos orauit ꝓ p̄re ſuo vſurario. ⁊ manus ipſi⁹ contremuerunt ſibi in miſſa. Et beatus Bernardus orauit q̄d hoc ſignificaret. Et angel⁹ apparuit ei dicēs. Nephas eſt orare ꝓ vſurario q̄

i in dānatꝰ eſt. Et i. b. Ber. ꝓhibuit ſacerdoti ne ampliꝰ pro patre oraret. Et ille ſacerdos ampliꝰ nō orauit pro anima patris ſui: et ſic tunc ceſſauit tremor manuum ſuarum.

¶ Quidā accepit cappā ab vſurario quō punitus eſt. Exemplum. xliij.

CUm anima bti Furſei egreſſa eēt ō corpe demōes eū añ tribunal iudicꝫ accuſabāt ſꝫ nō inueniebāt qꝺ ei obijcerēt niſi ꝙ aliqñ cappā a qdā feneratore receꝑat: ſꝫ āgelis ſctis orātibꝰ ꝓ ipō decreuit dñs vt aīa ad corpus rediret ⁊ pnīaꝫ ageret. vñ vnꝰ demō iratꝰ aīe eiꝰ a q̄ cappā acceꝑat i eiꝰ faciē ꝓiecit. Vñ poſtq̄ fuerat ſuſcitatꝰ appuit in facie eiꝰ exuſtio ex anima feneratoris igne gehenne incēſa. Nec tñ credit̄ ſctm̄ virū ſciuiſſe illā cappā fuiſſe fenore acquiſitā: ſed inq̄rere debuit. Hec arnoldus.

¶ Quidā ꝯſtruxit eccliā [illegible] vſuris. Exm̄. xliiij.

CUm quidam vſurariꝰ ecclīā de vſurꝭ ⁊ rapīs ꝯſtruxiſſet epꝫ ad eiꝰ dedicationē vocauit. Epō igit̄ cuꝫ ſuis clericꝭ officiū dedicatiōis pagēte vidit retro altare diabolū i cathedra ſtātē i habitu epāli ⁊ dixit epō. Quare tu ecclīā meā ꝯſecras? Ceſſa iā qꝛ hec ecclīa merito ad me ꝑtinet: qꝛ de vſurꝭ ⁊ rapinis edificata eſt. Cum ergo epō cū clericis fugeret: ꝯtinuo ipe diabolꝰ grandi ſtrepitu eccleſiam deſtruxit:

¶ Vſurariꝰ quidam in agone dixit denarios comedo. Exemplum. xlv.

IN dioceſi colonieñ miles qdā diuēſ vſurariꝰ admodū notatꝰ ⁊ auarꝰ q̄ cuꝫ īfirmaret̄ ⁊ tādē mā aſcēdēte i cerebrū factꝰ ē freneticꝰ. Cū ꝑ qtidie dētes ⁊ os moueret. Dixerūt ei miſtri ſui. Quid cōeditꝭ dñe? Rñdit ille. Denarios ego maſtico. viſū ei fuerat ei ꝙ ōmōes ori eiꝰ dēarios īfuderūt. Nō poſſū lqr ſuſtiere demōes iſtos ponite me ad mōaſteriū: qꝛ forſitā illic ōronibꝰ ſeu ꝑ ōrones bonoꝝ hoīꝫ liberabor. Qui cuꝫ delatꝰ fuiſſet clamauit. Reportate me ꝑ̄ces ei demōes hic video ꝙ i domo. Sic miſer delatꝰ ⁊ a demōibꝰ agitatꝰ expirauit: Ecce q̄ execrabile viciū ſit vſura i tormētis oſtēdit effectis.

¶ Vſurarius quidam miſerabiliter eſt defunctus. Exemplum. xlvi.

FUit quidam vſurariꝰ in brabātie ꝑtibꝰ nequā valde: qꝛ nobiles multos ⁊ potētes exheredauerat ⁊ paupes ſupramodū expoliauerat. Hic freq̄nter occurrēs religioſis: rogabat q̄ſi cū lachrymis ꝓ ſe orari: ſꝫ i nullo penitus ſe correxerat. Accidit aūt ꝙ repētina īfirmitate correptꝰ ē. ⁊ cū ad exitū appropinq̄ret ecce ſubito dño īgētes canes tenebraꝝ lectū iacētis ābiebāt. Ipſe ꝟo ꝓtracta lingua ꝓpa ipāꝫ liguā ad lōgitudinē dētis diſtēdēs miſerabilr̄ expirauit: ⁊ ſic miſerabilr̄ mortuꝰ eſt.

¶ Vſuraria quedā burſam cū pecunia fecit ſecum ſepelire. Exemplū. xlvij.

DUe ſorores ſimul habitabāt mr̄e mortua diuiſerūt hereditatē. Altera mox portioneꝫ ſuā dedit i vſurā ⁊ faciēdo ciſtam firmā ꝯgregauit multā pecuniā: ⁊ nō cōpatiebat̄ ſorori paupcule. Contigit aūt vſurariā ſororē īfirmari vſq ad mortē q̄ vocauit ſororeꝫ vt cū germanitatis ei miniſtraret: qꝺ ⁊ illa fecit: ſperās ſe aliqꝺ accepturam. Illa videns ſe non poſſe euadere mortē: ſorore emiſſa acceſſit ad ciſtam tollēs ex ea duas crumenas plenas pecunia: ⁊ cinxit ſe ad nudū circa vētreꝫ ⁊ crumenas ſub omnibꝰ veſtibꝰ abſcōdit. Et ſorore reuerſa ait. Rogo te vt cū mortua fuero a nullo ꝑmittas me nudari: ſed eiſdē veſtibus in quibꝰ iam iaceo me in ſepulchrum ponas atq ſepelias. Quid plura? illa moritur ⁊ ſepelitur ſicut poſtulauerat. Potenti viro ad quem villa illa ꝑtinebat ꝙ vſuraria illa mortua eſſe īnotuit. Qui ſtatim aduocatum ſuuꝫ miſit vt pecuniā huiꝰ defuncte vſurarie tolleret. Qui veniēs aperuit archā accepit claues ⁊ nihil īuenit. Et cum exquireret ⁊ pecunias a ſorore innocēte torqueret eam propter hoc cepit ſoror de petitione ꝑdicta cogitare: ⁊ ſuſpitionem habere de pondere corꝑis mortue. Quod cū recitaſſet aduocato: rogauit aduocatꝰ ſacerdotē vt liceret ſibi effodere corpꝰ vſurarie. Sacerdos ꝑmiſit. Apiū eſt ſepulchrum Mira res. Nudato corꝑe viderūt ambo. ſ. ſacerdos ⁊ aduocatꝰ maximū ſpētē q̄ freq̄nter caput ſuū erigēs ⁊ feſtināter mittēs i os mulieris: ⁊ ſulphur ⁊ ignē ſpuens in os eiꝰ. Quo viſo territi ſunt valde ⁊ clamauerūt. Reijcite terrā velociter. Diabolus eñ eſt q̄ punit vaſculū eiꝰ atq illudit: ⁊ reuerſus aduocatꝰ ad dñm retulit ei oīa que viderat.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Vſurariꝰ qdā tria debebat facere: ſcꝫ conteri ⁊ cōfiteri ⁊ vſuras reſtituere: q̄ dixit. Prima duo libēter faciā: ſed tertio nullo mō faciam. hoc quere de tempore ſer. cviij. ʒ.

¶ Item vſurarius qdā in agone ſibi portari fecit vaſa aurea ⁊ argētea ⁊ qñ aīs recreari nō potuit ſed dolor cōtinue augmentabat̄: tunc recōmendauit eam demonibꝰ. hoc quere ſer. cxviij. L.

J. ē vſurariꝰ quē aſinꝰ portauit infra patibu lum ⁊ ibi ſepultus eſt. quere ſer. cxiiij. A.
Itē eṗs quidā ſepeliuit in eccl'ia ſcti Fauſtini vſurariū. hoc quere ante. S. j.
Itē vſurariū quēdā diaboli per pedes extraxerunt de eccleſia. hoc quere ante. S. ij.
Item vſurariꝰ quidā in clauſtro fuit ſepultꝰ nec ipſe nec mōachi requiē habere potuerūt donec ipſum econuerſo extumulauerunt. q̄re ante. S. iij.
¶ Item vſurarij q̄dam propter penitentiā ⁊ reſtitutionē ſaluati ſunt. Duo exempla quere ſupra. R. ij. ⁊. iij.

¶ Capitulum de. X.

¶ Xṗianus.

¶ Quidam poſuit iudeo chriſtum ꝓ fideiuſſore. Exemplum. j.

IN vrbe biſantina fuit q̄dā xṗianꝰ q̄ patrimoniū ſuū expēdit ⁊ cū iā nec pecūias nec amicū nec ēt xṗianū a q̄ mutuaret̄ inueniret iudeū quēdā adijt obnixe rogans vt ei mutuo aliquid concederet. Qui cū vadē oīno peteret: ⁊ ille penitꝰ nō hēret quod ei traderet: qꝛ (inquit) aliū vadē inuenire nequeo: velles a me pro vade accipere dn̄m ieſum xṗm quē colo. Ille ait. Ieſum xṗm deū eē nō credo. Sꝫ qꝛ hoīem iuſtū ⁊ prophetā eum eē nō dubito hunc mihi pro vade ſi dederis indubitanter accipio. Ille rn̄dit. Fiat vt dicis. Xṗianꝰ accepta pecūia nauē emit: mercimonijs onerat ⁊ ad lōginquas partes ſe trāſfert. Uēditis mercimonijs ſuis ditat̄. Cūq̄ iā niſi vnꝰ dies ſupeſſet reddēdi pecuniā ⁊ ipſe valde longe diſtaret a loco contriſtatꝰ valde: tñ ad ſe reuerſus ait. Nōne deū tuū ieſum ꝓ te fideiuſſorē dediſti? Ipſi ergo pecuniā trade vt creditori reſtituat quo velit. Cōfeſtim ergo ſcriniū apiri fecit pecuniā iudeo debitā iuſto pōdere īcluſit mari ⁊ ei q̄ mare fecit gubernādā ꝯmiſit. Mira res. Sub vna nocte per multa equoꝝ ſpacia ſcriniū biſantine illabit̄ vbi ⁊ iudei mane aſtitit domui. Iudeꝰ ergo exiēs ꝓcēſa manu arripuit ſcriniū ⁊ lecto ſuo ſuppoſuit. poſt aliquātulū tp̄is q̄n chriſtianus reuerſus fuit iudeus chriſtiano īproperādo dixit. O veraces xṗiani. Ille aūt ait. Cur ita loq̄ris? Quia (inquit ille) pecūiā a me accepiſti ⁊ eā die ſtatuto nō reddidiſti. At ille ait. Oē q̄ mihi p̄ſtiteras tibi reddidi: ⁊ ip̄ꝫ habeo teſtē quē ⁊ dedi fideiuſſorē. Mecū ḡ veni ⁊ eiꝰ ipſe teſtimoniū audi. Oēs igit̄ ecclīā adeūt ⁊ imagini ſaluatoris cū multis aſſiſtūt. Tūc xṗianꝰ inq̄t. Dn̄e ieſu ſicut dei ⁊ hoīs verꝰ es filius teſtimoniū ꝑhibe veritati virū huic iudeo reddidi quicquid mihi preſtiterat. Tūc audiētibꝰ cunctis hoībus imago reſpōdit. Teſtimoniū perhibeo tibi q̄ die ꝯſtituto oē p̄ſtitū ei reddidiſti: his idictis q̄ ſcriniū in quo pecunia clauſa eſt ſub lecto ipſiꝰ iacet. Audiēs āt iudeꝰ ſtupuit ⁊ ſigna coḡuit. Et relicto iudaiſmo fidei xṗiane cum omni domo ſua ſe commiſit.

¶ Capitulum de. Y.

¶ Ymago.

¶ Mulier nobilis q̄dā uocauit ymaginē btē virginis Marie Rumbulā. Exemplum. j.

IN capella cuiuſdā caſtri q̄dā verꝰ ymago btē Marie v̄gis fuit ī ſinu tenēs filiū nō q̄dē ꝑ opꝰ bene formata: ſꝫ multa v̄tute dotata. Matrona igit̄ quedā huiꝰ caſtri die quodā in capella ſtans ipſam ymaginē reſpiciēs ⁊ ſculpture indignās ait. Ut q̄d ſtas hic tu verꝰ rūbula? Beata maria mulierē ſtultiloquā non apō filiū accuſans: ſꝫ penā ꝓ culpa futurā alteri mōne p̄dicēs ait. Qꝛ dn̄a illa vocauit me vetulā Rūbulā: iō ſemꝑ miſera erit q̄diu viuet. Poſt paucos dies ab oībꝰ bōis mobilibꝰ ⁊ imobilibꝰ a ꝓprio filio eiecta miſerabilr̄ mendicauit vſq̄ ad mortē penā luēs ſtultiloquij.

¶ Iudeꝰ quidā ꝓiecit ymaginē btē Marie in cloacam. Exemplum. ij.

LEgitur ēt q̄ ī ꝯſtātinopoli q̄dā iudeꝰ ymaginē btē Marie v̄gis ī tabula breui ſignatā vl' figuratā picti ī domo cuiuſdā affixā cōſpiciēs īterrogauit cuiꝰ eēt hec ꝓpa figura faciei. Cui a quodā rn̄dente dr̄ q̄ eſſet figura ſctē Marie, ſꝑ v̄gis. Qđ audiēs infelix iſte iudeꝰ īcredulꝰ: diabolo īſtigāte eādē de piete valde iratꝰ tulit ymaginē. adviciinaꝫ cucurrit domū: ibiq̄ ymaginē ſāctā ad xṗi ex Maria nati dehonorationē ī hūana ſtercora ꝓiecit. ⁊ ibi deſuper ſedens per idē foramen vētrē purgauit ſuꝑ ymaginē beate Marie virginis. Et poſt illam turpiſſimā ventris purgationem ille infeliſſimus homo receſſit. Digna q̄ppe ⁊ ignominioſa morte defunctꝰ eſt ⁊ poſtea nunq̄ apparuit.

¶ Puerulus quidā porrexit chriſto panem. Exemplum. iij.

PUerulus q̄dā accepto pane domū mr̄is egredit̄ ⁊ huc illucq̄ deambulando (vt moris eſt) hmōi paruulus panē queꝫ acceperat comedebat. Cōtigit aūt vt in quodā loco vbi beate dei genitricis Marie ymago in vlnis tenens puerꝝ erat poſita. Idē puer trāſitū haberet quē intuēs: ⁊ puerili ſuauitate blādiēs eidē puero ait. O chare q̄libēs offero tibi ſume. Illa v̄o

ymago I3 pro exercitãda intuentiũ deuotione formata: tñ vtpote ſine ſenſu mãſit immobilis vt nec panem qui pbebatur accepit nec reſpõſum loquẽdi reddidit. Puer in incepto pſiſtẽs vt ſecũ de pane ederet rogabat & exorabat. Cũq3 dixit⁹ mõ ſe alludẽdo mõ ſupplicãdo apud ipſum obtinere quereret: vt q̃ tũ deo placeret inocẽtis ſimplicitatis poſtulatio pateſceret. Tandẽ eadez ymago (virtute diuina operãte) manũ extendit: panẽ q̃ pbebat accepit dicẽs. ecce panẽ ſicut vis accipio: ſed eũ poſt triduũ tibi reddere volo. Puer itaq3 hac audita rñſiõe domũ let⁹ rediit, & ſine mora infirmitate tact⁹ lecto decubuit. Iã terti⁹ dies deuenerat: & vocãte dño ſanctiſſime marie virginis filio aiam reddidit: percepturũ s eterne vite panem & celeſtis regni mãſionẽ.

¶ Quidam fregit ymagini chriſti brachiũ.

Exemplum. xxiiij.

Quedam mulier ſecuta a latrõib⁹ retro columnã cui btẽ v̈ginis ymago imminebat quãdã3 illoꝝ lapidando brachiũ ymagis pueri ieſu pfregit: idem mox ſãguis copioſe manãdo: cũctos I admiratione & dei laudẽ induxit pcuſſore eodẽ obſtinato quẽ ideo coram omnib⁹ hoibus diabolus ſuffocauit.

¶ Itẽ qdã blaſphemãdo xp̃m & vẽtrẽ q̃ eum genuerat mox a fulgure pcuſſus cecidit ſtãte nimia ſerenitate fulgente ante. B.iij.

¶ Itẽ plã exẽpla de ymaginib⁹ xp̃i & marie q̃re ſupra. P.xl. & deinceps.

¶ Ypocrita.

¶ Quidã I extremis dat⁹ ẽ draconi. Exẽp.v.

Ypocrita quidam monachus apud homines magne eſtimatiõis habebat. bon⁹ eñi videbat: ſ3 cũ ſrib⁹ ieiunare ſimularet occulte comedit. Qui dum morti appropinquaſſet & maxime iſirmaretur fratres omnes vocati ſunt. Qui venientes aliquid boni ſe ab eo audire ſperabant ſed iam datus hoſti coactus eſt prodere ſuam ſimulationem di. q3 occulte comedebã iõ iã draconi dat⁹ q̃ cauda ſua pedes meos ligãs. caput ſuũ I os meũ mittẽs ſpm̃ meũ ebibit. Ex his dictis deſperãs expirauit. ſpm̃ reddidit & male mortu⁹ ẽ.

¶ In diſcipulo de tempore.

¶ Ypocrita eſt ſicut ſimia: vt p3 in illo exemplo de ſutore & ſimia: que ſibi pſi colliũ abſcidit cũ cultello ſutoris. ſer. c. V.

¶ Itẽ incluſa qdã ex quadã ypocriſi dixit ſe eſſe peſſimã: ſed ab alijs hoib⁹ noluit hoc audire. ibidem ſer. c. T.

¶ Promptuarium exemplorum. diſcipuli explicit.

Incipit tabula promptuarij exẽploꝝ diſcipuli ſm ordinem alphabeti.

¶ Abſtinentia.

Frater qdã abſtinuit a cibo vſq3 ad tꝛiã vſq3 ad ſextã & vſq3 ad nonam. A.j.

Frater qdã pẽdebat amphoram madidã ante oculos ſuos. A.ij.

Machari⁹ miſit vnã fratri iſirmo: & ille miſit alijs: & ſic vitio reportata eſt ad pmũ. A.iij.

Frater quidã in via vidit poma pulchra: & tñ noluit guſtare. A.iiij.

Duo fratres in mẽſa quoꝝ vnus paruz alter multum comedit. A.v.

Abſtinentia ſancti germani. A.vi.

Abſtinentia ſancti oſualdi. A.vij.

Miles qdã3 intrauit religionẽ: & ppter abſtinentiã nimiam infatuatus eſt. A.viij.

Adoleſcẽs punit⁹ eſt in purgatorio ppter indiſcretionem abſtinentie. A.ix.

¶ Accidia.

Monach⁹ qdam dormitauit in choro: cui xp̃s oſtendit dorſum. A.x.

Monach⁹ antiquus ſomnolentus vidit virũ longũ qui percuſſit eũ cũ nodo ſtramineo in faciem. A.xi.

Monach⁹ piger qui potatus fuit cũ cocleari pice ardenti pleno. A.xij.

Monach⁹ quidã habuit ſudores hora ſurgẽdi ad matutinas. A.xiij.

Accidioſus qdã quadraginta annis ad purgatorium deputatus eſt. A.xiiij.

Miles ſciuit tres literas: ſc3 pctã ppria pẽas inferni & paſſionẽ chriſti que tria valent contra accidiam. A.xv.

¶ Adulterium.

Iuuenis quidã cõmiſit adulterium & de penis eius. A.xvi.

¶ Amicitia.

Legit de duob⁹ amicis quoꝝ vnus pro alio mori voluit.

¶ In remiſſionibus.

¶ Aqua benedicta.

Diabol⁹ nõ potuit intrare in os ebrioſi pro pter guttam aque benedicte. A.xvij.

Miles qdã ſpargebat ſe cũ aqua bñdicta: cũ dixit diabol⁹. Uade ne me tangas. A.xviij.

Peccator qdam obſtinatus bibit aquã benedictam & cõtritus & confeſſus eſt. A.xix.

¶ Baptiſmus.

Hereticus qdã nõ ſeruauit debitã formam verborũ in baptiſmo. B.j.

Baptizat⁹ ſignauit maxillã mulieris & ſtatim ſanata eſt. B.ij.

¶ Blaſphemia.

Luſor qdam blaſphemauit ventrem Marie

virginis.B.iij.
Quidam fregit brachiuꝫ ymaginis Marie ⁊ a diabolo ſuffocatus eſt.B.iiij.
Judeus inhonorauit ymaginem beate marie virginis.B.v.
Pueri blaſphemãtes ſunt ſubmerſi. ſed vnꝰ euaſit.B.vj.
Miles monoculus percuſſit iudeũ blaſphemantem beatam virginem mariam.B.vij.
Comes blaſphemus qualiter punitus eſt ⁊ qualiter obijt.B.viij.
Filius quidam noluit ſagittare in cadauer patris ſui.B.ix. ¶Cantare.

Diabolus in ſpecie clerici cantauit dulciter.C.j.
Frater in extremis i cuiꝰ cerebro dulces cantus reſonabant.C.ij.
Clerici q̃ cantauerunt ſaccum plenuꝫ.C.iij.
¶Charitas.
Cor cuiuſdam virginis pre nimio amore eſt ſciſſum.C.iiij.
Paulinus ep̃s ſe dedit pro filio vidue.C.v.
Sanctulus ſeipſum dedit ad occidendũ propter charitatẽ proximi.C.vj. ¶Chorea.
Chriſtus a chorizãtibus maxime vituperatur.C.vij.
In chorea cõmittuntur quaſi omnia peccata mortalia.C.viij.
Chorizantes grauiẽ punientẽ in futuro.C.ix
Puella quedam fuit exuſta in corpore ꝓpter choream.C.x.
Puelle ihibuit btã maria gaudia mũdi.C.xi
Mulier chorizans a ludentibus cuꝫ pila necata eſt.C.xij.
Fulmẽ extinxit tibicinẽ.C.xiij. ¶Cõfeſſio.
Cõfeſſio maxime nocet demonibus.C.xiiij.
Demones impediunt confeſſionem ⁊ reſtitutionem.C.xv.
Demones ampliꝰ nõ ſciũt pctã ꝯfeſſa.C.xvj.
Sacerdos ꝯfitebatẽ famulo i ſtabulo. C.xvij.
Quidã occultauit magnũ peccatum in confeſſione.C.xviij.
Diabolus vidit homines clarós recedere a confeſſione.C.xix.
Confeſſio liberat hominẽ quandoq̧ a morte temporali.c.xx.
Cõfeſſio liberat hominem a confuſione temporali.C.xxj.
Mulier quedam ſemper obticuit peccatum in confeſſione ⁊ maria ſubuenit ſibi.C.xxij.
Diabolus inhibuit peccatori ne ampliꝰ hoc peccatum confiteretur.C.xxiij.
Mulier nobilis q̃ nõ plene cõfeſſa ẽ.C.xxiiij.
Caſtigatio corporis non prodeſt ſine confeſſione.C.xxv.
Diabolus interrupit verba ꝯfitẽtis i extremis ſuis.C.xxvj.
Obſtinatus quidã noluit confiteri ⁊ dixit, infernum non eſſe.C.xxvij.
Religioſus quidã dedit oĩa opera bona pro peccatis homini obſtinati.C.xxviij.
Qui ſciẽter querũt ydiotas ⁊ ſimplices confeſſores.C.xxix. ¶Confirmatio.
Cecus non cõfirmatus cuſtodiebat vaccas totius ville.C.xxx. ¶Conſilium.
Conſilium diaboli eſt fugiendum.C.xxxj.
Dans ſcienter malũ conſilium redundat in ipſum.C.xxxij. ¶Conſuetudo.
Lubricꝰ quidã aſtinuit per menſem ⁊ iterũ ꝑ mẽſem: ⁊ ſic de alijs.C.xxxiij. ¶Cõtritio.
Scolaris quidã ſcripſit peccata ſua in ſcedula.C.xxxiiij.
Contritio iudeos elingues fecit.C.xxxv.
Dulcis correctio fraterna ꝓficit maẽ.c.xxxvi
Adoleſcens poſt obitum ſuũ regratiabatur correctori ſuo.C.xxxvij.
Juuenis charitatiue correctus valde profecit in religione.C.xxxviij. ¶Crux ſancta.
Signum crucis vincit demones.C.xxxix.
Puella q̃dã cũ lactuca comedit diabolũ.c.xl.
Cruce ſignatis maria offerei filiũ ſuũ.C.xlj
Mulier q̃dã volũit retrahere iuuenẽ cruce ſignatũ: ⁊ manus eius contracta eſt.C.xlij.
Amaſia volẽs retrahere iuuenẽ ab aſſũptione crucẽ excecata ẽ.C.xliij. ¶Dãnantẽ multi.

Quod multi damnãẽ patet ꝑ exemplum.D.j.
Homines deſcenderunt ad infernum quaſi nix de celo.D.ij.
Quidam habuit plura beneficia ⁊ damnatus eſt.D.iij.
Quinq̧ milia hoĩ obierũt ⁊ q̃tuor ex illis ſolummõ ſaluati ſunt.D.iiij. ¶Decime.
Decime ſunt plene perſoluende.D.v.
Cõuerſꝰ q̃dã diſꝑauit ⁊ ſeip̃ꝫ ſubmerſit.d.vj.
Mulier deſperata comedit araneaꝫ ⁊ beata virgo ſubuenit ei.D.vij.
Paſſio chriſti aufert deſperationem.D.viij.
¶Detractio.
Fratres detraxerunt morienti.D.ix.
Miles quidam detraxit alij militi defuncto qui apparuit ſibi.D.x.
Detractor laniauit i extremis ꝓpriã linguã cũ dentibus proprijs.D.xj. ¶Diſcretio.
Duo fratres noluerũt cibũ ſumere: niſi quẽ deus eis mitteret.D.xij. ¶Ebrietas.

Taber ebrioſus vidit i agone ſibi infernũ apertum.E.j.
Peregrinꝰ q̃dã veſtẽ ꝓ vino expoſuit.E.ij. Ebrioſus q̃dã occidit patrẽ ⁊ mrẽ ꝫ i ebrietate.e.iij
Ebrioſus occidit regem ⁊ filios ſuos.E.iiij

Ebrioſo videbantur duo pro vno.E.v.
Ebrioſū fecerūt i ebrietate monachū.E.vi.

Elecmoſyna.

Elecmoſyna dāda eſt in preſenti vita.E.vij.
Quidā habuit menſam plenaz ante ſe: & vacuam retro ſe.E.viij.
Quidā vendidit triginta libras quas ꝓpter deum dedit: & miſere obijt.E.ix.
Quidā cū triginta libris fabricauit ſibi palatium in celo.E.x.
Hortulanus quidā collegit lagenā cū denarijs.E.xi.
De duob⁹ fratrib⁹ date & dabit vobis. E.xij
Defunct⁹ qdā dixit. Cētuplū reaccepi.E.xiij.
Ancilla inuenit econuerſo ciſtam repletā farina.E.xiiij.
Nobilis quidā veſtes vſq ad camiſiā dedit propter deum pauperi.E.xv.
Diabol⁹ ſcribit ꝟba inutilia i eccl'ia prolata E.xvi. Quidam iurati ſunt in eccleſia & poſt modū ſuſpenſi.E.xvij.
Julianus apoſtata a ſancto Mercurio interemptus eſt.E.xviij.
Miles quidam orauit pertranſeundo ꝑ cymiterium.E.xix.

Eucharistia.

Epiſcopus vidit vnum digne aliū indigne ſumere ſacramentum.E.xx.
Quidam acceſſit ad ſacramentum contra ꝓhibitionem ſacerdotis.E.xxi.
Sacerdos malus cum difficultate ſumpſit corpus chriſti.E.xxij.
Plaga ſacerdotū indigne celebrātiū.E.xxiij.
Sacerdos qdā dubitauit de ſacrō.E.xxiiij.
Mulier quedam dubitauit de ſacrō.E.xxv.
Puer.ix.ānoꝝ cōicat⁹ ē in extremis. E.xxvi.
Chriſt⁹ ꝑſonaliter cōicauit mulierē.E.xxvij.
Mulier quedā a corporali cibo abſtinuit de vna dominica ad aliam.E.xxviij.
Diabolus fugatus eſt ab obſeſſo per ſacramentum corporis chriſti.E.xxix.
Aſini ceſſerūt ſacramēto euchariſtie. E.xxx.
Equus bos & aſinus cognouerūt chriſtū in ſacramento.E.xxxi.
Equ⁹ iudei cognouit xp̄m in ſacrō. E.xxxij.
Mulier quedam poſuit corpus chriſti ante porcos.E.xxxiij.
Puella quedam ſparſit corpus chriſti ſuper olera.E.xxxiiij.
Boues i agro cognouerūt xp̄z i ſacrō.e.xxxv
Apes fecerunt euchariſtie altare.E.xxxvi.
Euchariſtia oñdit potētiā ſuā i aq̄.E.xxxvij.
Eucha.oſtēdit potētiā ſuā i terra. E.xxxviij.
Eucha.oñdit ſuā potentiā in igne.E.xxxix.

Excommunicatio.

Excommunicatus intrauit eccleſiam quem ſuigne conſumpſit.E.xl.
Sacerdos excōicauit viridariū & nō ꝓtulit amplius fructus.E.xlj.

Excuſatio.

In remiſſionibus.

Exemplum.

Peccantes exemplis aliorum.E.xlij.
Exemplum bonum prouocat malos ad penitentiam.E.xliij.

Feſta.

Quidaz induxit fenū in die dominica.F.j.
Quidā in ſabbato hora veſperarum ceſſauit a labore. F.ij.
Quidam induxit triticū in die feſto & ignis combuſſit horreum.F.iij.
Ruſtica q̄dam coxit panes in die feſto.F.iiij.

Fides.

Sacerdos catholicus ad probādū fidem ab igne non eſt leſus.F.v.
Ad confirmationē fidei catholice mons motus eſt de loco ſuo.F.vj.
Hereſi archa virtute fidei mut⁹ fact⁹ ē.F.vij
Simplex epiſcopus vicit hereticū valde magnum.F.viij.
Hereti.aſtut⁹ ab obſeſſo ſtulto ꝯuict⁹ ē.F.ix
Epiſcopus hereticoꝝ ſimulauit ſe illuminare cecum.F.x.
Hereticū demones extraxerūt de igne.F.xj.
Demones extraxerunt oſſa heretici de igne F.xij.

Filij & filie.

Duo filij promiſerūt patri ſuo plura ſuffragia pro ſalute anime.F.xiij.
Filij raro ſubuenīūt parētib⁹ defūctꝫ. F.xiiij.
Puer quidā ad patrē ſuū ſic te in ſenio te tractabo ſicut tu iā tractas patrē tuū.F.xv.
Due filie q̄ i ſenio patrē repulerūt a ſe.F.xvj
Pater quidam poſuit malleum in ciſtam et dedit claues pueris.F.xvij.
Natura auium docet ſubuenire parentibus.F.xviij.

Gaudia celi.

Diabolus libēter ſuſtineret oēs penas oīm demonū vt claritatē dei adhuc ſemel videre poſſet.G.j.
De claritate viſionis dei.G.ij.
Gaudia celi ſunt innumerabilia.G.iij.
Gaudia celi ſūt ineffabilia de vultu dei.G.iiij
Gaudium virginum in celo.G.v.
Claritas i facie xp̄i ſaluatoris & āgeloꝝ.G.vj
Cor virginis ſciſſum pre amore.G.vij.
Uirgo quedam vidit chriſtum ieſum duodēnem.G.viij.
Uirgines quomodo i celo coronantur.G.ix.
Premiū eſſētiale i celo ꝓ vno aue maria.G.x
Gentilis quidam vidit chriſtum regem in throno cum ſanctis ſuis.G.xj.
Maria trāſtulit aīam ſcolaris in celū.G.xij.
Quidā vidit glificationē pedū ſuoꝝ. G.xiij.
Femina quedam audiuit dulciſſimum cātū auicule.G.xiiij.

Quidā audiuit gaudia celi:ꝛ etiam tormēta inferni.G.xv. ¶Gaudia mundi.
Maria interdixit virgini gaudia mundi.G xvj.Equitātes ꝛ cātātes pōpoſe terra abſorbuit.G.xvij. Gratiarūactio. In remiſſiōib⁹
Gratia ſpiritusſancti.
Gratia ſpiritusſancti facit deuotas ꝑſonas immobiles ꝛ inſenſibiles.G.xviij.
Mulier quedam cuȝ puero cucurrit ad martyrium.G.xix. Gula.
Guloſi comedunt bufones ꝛ ſerpētes in inferno.G.xx.
Magna inflāmatio erit de corporibus pinguium in inferno.G.xxj.
Pallor et macies in abſtinentia glorificant monachum.G.xxij.
Religioſus quidā contra ordinem comedit carnes.G.xxiij.
Quidam i carniſpriuio nimis tarde comederunt carnes.G.xxiiij.
Religioſus quidam a morſello carniū quaſi ſuffocatus fuit.G.xxv.
Itē.tria ſunt grana que faciunt pulmentum optimi ſaporis.G.xxvj.
Senex infirm⁹ qdā patiēter comedit oleū ex lini ſemine ꝑ melle.G.xxvij. Hoſpitales.

Hoſpitalitas pauperum ditat hoſpitē.H.j. Humilitas.
Opa hūilitatis placēt deo.H.ij.
Beata ꝟgo docuit carthuſiēſeȝ triplicē gradū hūilitatis.H.iij.
Chorlari⁹ qdā fuit ſitis btō Anthonio.H.iiij.
Senex ſimulabat ſe ſtultū ne honoraret ab hominibus.H.v.
Theodoſius īperator viſitauit monachū et ipſe fugit ne honoraret ab hominib⁹.H.vj.
Machari⁹ ſola hūilitate vicit diabolū.H.vij
hūilitas ꝓcellit alia bōa opa ꝛ exercitia.H.viij
Humilitas precellit ieiuniū apud deū.H.ix.
Ieiunium.

Iuuenis delicat⁹ qdā nūq̄ ieiunauit.I.j.
Ieſus.
Nomen ieſus curat febres.I.ij.
Nomē ieſ⁹ expellit demōes.I.iij.
Nomē ieſus liberat hoīem a periculis.I.iiij
Nomen ieſus facit indulgere inimicis.I.v.
Obſtinatus quidā amore ieſu indulſit ſuis inimicis.I.vj.
Nomē ieſus multas virtutes confert.I.vij.
Nomē ieſ⁹ liberauit clericū a latrone.I.viij.
Nomen ieſus vincit tētationes.I.ix.
¶Indulgentie.
Maria exhibuit filium cruce ſignatis.I.x.
Miles qdā petiuit mori in terra ſancta.I.xj.
Cruce ſignatis remittit xp̄s peccata.I.xij.

Quidā in extremis oſtēdit ſe cruce ſignatum ꝛ diabolus fugit ab eo.I.xiij.
Filius crucē aſſumpſit ꝑ ala patris ꝛ eam liberauit.I.xiiij. Indulgere ꝑximis.
Miles quidā alteri militi indulſit occiſioneȝ patris ꝛ crux xp̄i amplexabaꝛ eum.I.xv.
Nobilis qdā indulſit homicidium fratris ſui ꝛ crucifix⁹ iclinauit ſibi caput i eccl̄ia.I.xvj.
Xp̄s noluit indulgere defuncto niſi pri⁹ peteret veniam a fratre ſuo quē offendit.I.xvij.
Frater qdam fuit odio inflāmatus ꝯtra ꝓcuratorem conuentus.I.xviij.
Plaga illius qui noluit indulgere.I.xix.
Nullus dȝ gaudere de interitu inimici.I.xx.
Ante occaſum ſolis debem⁹ recōciliari fratribus.I.xxj.
Inimicis debemus benefacere.I.xxij.
¶Infirmitas.
Propter pctā infirmatus per penitentiaȝ eſt ſanatus.I.xxiij.
Flagellat de⁹ in corpore ꝛ in mēbris ſuos dilectos.I.xxiiij.
Quidā fuit i īpatiētiſſimus ꝛ factus ē patiētiſſimus.I.xxv.
Petrus apl̄s voluit petronellam filiam ſuā infirmari.I.xxvj.
Seruiēdum eſt infirmis cum patiētia etiā ſi ipſi ſunt impatientiſſimi.I.xxij.
Infirmus in extremis regratiabaꝛ membris ſuis ꝛ ſuitori ſuo:ꝛ ſic ad celū euolauit.i.28.
Quidā.xij.annis ſeruiuit infirmo ꝛ nūq̄ dulce verbum fuit ſibi locutus.I.xxix.
¶Innocentia.
Innocēs puer tetigit ferrū candens.I.xxx.
Innocēs ſcolarȝ expellit dmonē a puella.i.31
Innocēs monach⁹ petiuit a ſſculo ſuo ieſu veniā cuidā apoſtate.I.xxxij. ¶Inuidia.
Inuidus quidam petiuit vt ſibi vnus ocul⁹ erueretur.I.xxxiij.
Inuidia diaboli.I.xxxiiij.
Iram debemus ſupplantare.I.xxxv.
Patiētia vbiq̄ neceſſaria eſt in cenobio ꝛ ēt in heremo.I.xxxvj.
Puelle media pars eſt cōbuſta ꝓpter iracundiam.I.xxxvij. ¶Iudei.
In remiſſionibus. ¶Iudex iuſtus.
Quidam nobilis occidit filium ſororis ꝓpter iuſtitiam ꝛ nō peccauit.I.xxxviij.
Dux palatinus q̄ laqueos ſecū portauit propter fures.I.xxxix.
Ualeri⁹ vt lex ſeruareꝛ ſibi fecit eruere oculū ſibi ꝛ filio.I.xl. ¶Iudex iniquus.
Rex perſaruȝ excoriauit iudicē iniquū.I.xlj.
baliu⁹ qdā ſcepit bouē:ꝛ vxorē ei⁹ vaccā.i.43
Uidua quedā liniuit manū iudicis.I.xliij.
Prepoſiti ꝛ iudices ſi ſe faciūt mutādi.i.xliij.
Aduocat⁹ quidam perdidit linguam.I.xlv.

Aduocato denegate ſunt inducie in agone. J.xlvj.

¶Judicare temerarie.

Judicātes alios duo pctā cōmittūt. J.xlvij.
Frater quidam iudicauit comedētē ſexta feria de mane. J.xlviij.
Senex quidā poſuit paruum ſaccū ante ſe ⁊ magnum ſaccum retro ſe. J.xlix.
Bacul⁹ ſenis floruit in ſignum innocētie. J.l.

¶Judicium dei. In remiſſionibus.

¶Jurare falſum.

Juuenis piurauit ⁊ nō potuit maſticare corpus chriſti. J.lj.
Comeſtibilia mutata ſunt in lapides ꝓpter periurium. J.lij.
Diaboli duxerūt oīa comeſtibilia. J.liij.
Quidā piurauit ⁊ imobilis factus eſt. J.liiij.
Infamantes iuſtum cum iuramētis quō puniti ſunt. J.lv.
Rex francie cum ſuis periurauit ⁊ ſubitanee obierunt. J.lvj.

¶Labor.

Dominus remūerabit quēlibet paſſum. L.j.
Cōuerſus qdā laborauit i coqna quē btā virgo ꝯſolata eſt. L.ij.
Operari⁹ qdā orauit ꝓ diuite ⁊ ꝓ pretio diurno. L.iij.
Frater iohānes qdam voluit viuere ſicut angeli. L.iiij.
Frater qdam dixit ad fratres in quodā ꝯcenobio: operamini cibum qui non perit. L.v.
Laborādo ⁊ orando ſaluatur homo. L.vj.
Labor p̄ſens nihil eſt: reſpectu future pene. L.vij.

¶Lachryme.

Lachryme delent totū purgatorium. L.viij.

¶Laus humana.

Laudem in bonis operib⁹ querere eſt dānabile. L.ix.

¶Loqui.

Quādo de bonis ⁊ honeſtis loqmur: tunc angeli ſunt preſentes. L.x.
Bona loq ⁊ bona libenter audire inducit ad perfectionem. L.xj.
Sancti p̄res loquētes de diuinis obliti ſunt cibum ſumere. L.xij.
Quatuor virtutes quatuor heremitarum. L.xiij.
Quidā portauit ꝑ triēniū lapidē i ore. L.xiiij.
Quidā .xxx. annis ſeruauit ſilentium. L.xv.
Paulus ſimplex tenuit ſilētium: ex iuſſu anthonij. L.xvj.
Senex qdā noluit de ſupcceleſtib⁹ loq. L.xvij.
Tres phi dilexerūt taciturnitatē. L.xviij.
Sancitmonialis quō punita eſt ꝓpter loquacitatem. L.xix.

¶Luſores.

Luſores vulnerāt ⁊ crucifigunt chriſtum ieſum. L.xx.
Luſor ꝓiecit ſagittam verſus celum. L.xxj.
Luſor tradidit ſeipſum demonibus. L.xxij.

¶Luxuria.

Puer in heremo nutritus cōcupiuit anſeres ideſt mulieres. L.xxiij.
Filius regis qui concupiuit demones qui ſe ducunt homines. L.xxiiij.
Sacerdos in extremis dixit: recede ignicul⁹ adhuc viuit. L.xxv.
Leo papa abſcidit ſibi manum quaꝫ mulier oſculata fuit. L.xxvj.
Senex quidā dixit: mortuū eſt corpus meuꝫ ⁊ tamen impregnauit puellam. L.xxvij.
Quidā propter tētatiōes carnis ꝓiecit ſe ad pedes beſtie: vt eum deuoraret. L.xxviij.
Maria liberauit iuuenē a tētatione carnis. L.xxix.
Juueni cuidā apparuit luxuria in ſpecie turpiſſime mulieris. L.xxx.
Mulier qdā ſpetiuit pulchꝛū iuuenē. L.xxxj.
Clericus quidā in foro dixit ad mulierē prepara te ad commixtionem. L.xxxij.
Mulier quedā voluit prouocare virū dei: ⁊ ſubitanee obijt. L.xxxiij.
Punitio corporis valet contra tentationes carnis. L.xxxiiij.
Saltatrix ſubitanee obijt. L.xxxv.
Ad obitū cuiuſdam luxurioſe mulieris multi canes conuenerunt. L.xxxvj.
Plaga illius q violauit virginem. L.xxxvij.
Omnis luxuria extra matrimonium eſt peccatum mortale. L.xxxviij.
Adultera que duos filios necauit quomodo poſt mortem dānata fuit: ⁊ grauiter a draconibus punita. L.xxxix.
Sanctimonialis quedā puerum in vtero ſuffocauit. L.xl.
Vir ſodomitic⁹ cū multo clamore obijt. L.xlj.
Mulier ſodomitica d ſeplchro effoſſa ē. L.xlij.
Pratū aruit ſub pedibus ſodomite. L.xliij.
Demones aliqui abhorrent peccatum ſodomiticum. L.xliiij.

¶Maledicere.

Mulier quedam ex impatientia cōmēdauit ſe demonibus. M.j.
Quidā ſibiipſi iprecauit plagā. M.ij.
Demones rapuerūt aduocatū iniquū. M.iij.
Florentinus quidam petiuit vindictam ſuꝑ emulos. M.iiij.
Quidam tradidit ſotularem diabolo. M.v.
Pauper quidā maledixit patriarche. M.vj.

Matrimonium.

Vir ⁊ eius vxor fuerūt ſimiles duobus heremitis. M.vij.
Vir ⁊ vxor in matrimonio fuerūt ſimiles ſancto paſuncio. M.viij.
Symphoniacus ſimilis fuit ſancto paſūcio. M.ix.
Mulier qdā ſimul peꝑit nouē pueros. M.x.
De duabus nuribus q ſimul per .xx. annos in pace vixerunt. M.xj.

Mulier nobilis quedam nõ letabatur niſi cũ deuotis perſonis.M.xij.
Rex ⁊ regina dormierũt i camiſijs ſiĩ.M.xiij.
Uirgo ⁊ martyr quedã in extremis ſeruauit pudiciciam.M.xiiij.
Uxor prouocauit virũ in vigilia ſancti ſebaſtiani ad actũ:⁊ iõ de mane obſeſſa eſt.M.xv.
Maritus quidã peccauit cum propria vxore ſodomitice.M.xvj.
Uetula quedam voluit facere diſcordiã inter virum ⁊ vxorem.M.xvij.
Iuuencula quedam fecit maritum ſuum mãſuetũ.M.xviij. ¶ Miſericordia dei.
Quidã niger eccl'iã itrauit ⁊ clar⁹ exiuit.m.xix
Filia q̃dã intoxicauit patrẽ ⁊ matrẽ.M.xx.
Quidam peccauit cum ſorore ⁊ occidit patrẽ ⁊ fratrem.M.xxj.
Quidam tradidit ſe diabolo ⁊ negauit xp̃m.M.xxij.
Quidaz tradidit ſe diabolo vt eũ ditaret.M.xxiij. Peccatori cuidã dictũ eſt.Añ mortẽ tuã mundaberis.M.xxiiij.
Latro eſt ſaluat⁹:⁊ heremita dãnat⁹.M.xxv.
Mulier quedaz occidit puerum ⁊ tradidit ſe diabolo ⁊ negauit xp̃m.M.xxvj.
Uirgo quedã recidiuauit ⁊ heremita eam reduxit.M.xxvij.
Meretrix quam paſuncius p penitẽtia p triẽnium incluſit.M.xxviij.

¶ Miſericordie opera ad proximos.
Sacerdos ⁊ quidã famulus abhominabant leproſos.M.xxix.
Martin⁹ monachus q̃ in pallio portauit xp̃z in forma leproſi.M.xxx.
Mulier nobilis valde dilexit leproſos.M.xxxj.
Xp̃s in forma crucifixi inuẽt⁹ eſt in lecto.M.xxxij.
Xp̃s oſtẽdit iordano corrigiam quã pauperi dedit.M.xxxiij.
Xp̃s indutus fuerat collobio qd̃ monachus pauperi dedit.M.xxxiiij.
Miles quidã obijt in terra ſancta:⁊ ſic euolauit ad deum.M.xxxv.
Diues quidã tempore famis paſcebat quatuor milia pauperum.M.xxxvj.
Mulier quedã pauit fratres ordis predicatorum.M.xxxvij.
Duo religioſi impetrauerũt iuueni gr̃am qui eos pauit.M.xxxviij.
Infidelitas mũdreẽt ꝯſanguineoꝝ.M.xxxix
Duo fratres vn⁹ religioſus multũ ⁊ alter ſeruiebat infirmis ⁊ p̃cellebat.M.xl.

¶ In remiſſione vltima. Miſſa.
Sacerdos q̃dã celebrauit miſſã in hieruſalẽ ⁊ reduct⁹ eſt ab ãgelo in patriã ſuã.M.xlj.
Uirgo quedam vidit corpus ſacerdotis claꝝ in miſſa.M.xlij.
Sacerdos quidã celebrauit pro captiuo ⁊ vincula ſoluebantur.M.xliij.
Miſſa ſuſtentauit holem p annũ in rupe in qua argentũ foderat.M.xliiij.
Miſſa ſuſtẽtauit holez i p̃iculo maris.M.xlv
Quidã equitabat ad campũ qñ pulſabat ad miſſam.M.xlvj. ¶ Mors malorum.
Diues quidã in agone clamauit.Deus adiuua me.M.xlvij.
Flagitioſus quidã in agone petiuit iducias.M.xlviij.
Criminoſus quidã homo noluit cõfiteri niſi in extremis.m.xlix.
Heremita vidit diuitẽ mori in palatio:⁊ pauperẽ in cimiterio.m.l.
Memoriã mortis ⁊ inferni quotidie debem⁹ habere.m.lj.
Nobilis quidã vidit cadauer patris ſui ⁊ ſic deſeruit mundum.m.lij.
Conſuetudo eſt mori ſenes ⁊ iuuenes.m.liij.
Quidã audiuit legere.Uixit Adã nõgẽtis triginta annis ⁊ mortuus eſt.m.liiij.
Quidã vidit ſepelire defunctũ ⁊ compũctus eſt.m.lv.

¶ Mors bonorum.
Angeli duxerũt alam deuoti viri ſine dolore M.lvj.
Frater quidã digito idicauit xp̃m eſſe preſentem in agone.lvij.
Quidã dixit moriar fideliter,amicabiliter ⁊ fiducialiter ⁊ letanter.m.lviij.
Mori debemus in timore dei.m.lix.
Uir ſimplex vidit chriſtum ⁊ ſanctos in extremis.m.lx.
Fr̃ q̃dã euolauit ſicut ſagitta in celũ.m.lxj.
Martyr xp̃i ppt̃ turibulũ occiſus eſt.lxij.
Sanctus pater vidit i agone prophetas apoſtolos ⁊ xp̃m.m.lxiij.
Mulier quedã vidit xp̃m in agone.m.lxiiij.
Mors hois eſt amariſſima.m.lxv.
In extremis vidit hõ oia opa ſua bona ⁊ mala.m.lxvj. ¶ Mulier. Regina q̃dã equitauit Ariſtotelẽ.m.lxvij. ¶ Mũdus.
Mundus apparuit pulcherrima ſpecie ante tergo vero fediſſima erat.m.lxviij.
Miles infirmus quidã petiuit a rege ſanitatem corpis.m.lxix ¶ Murmuratio.
Frater quidaz fuit plagatus ppter murmur qd̃ habuit contra deũ.m.lxx.

¶ Natiuitas chriſti.
Gaudere debem⁹ de natiuitate xp̃i.N.j.
Gaudere debem⁹ de natiuitate domini nr̃i ieſu chriſti.N.ij.
Infans chriſtus liberauit hominem a tentatione.N.iij.
Mulieri apparuit xp̃s i ſpecie pulcherrimi in

ſantis.M.iiij. ¶Obedientia.

OBediẽtia precellit ceteras virtutes inl.O.i.
Obediēs ſuſcitauit mortuū.O.ij
Obediẽtia pcellit peregrinatione vitã ſolitariã.O.iij.
Obedientia marci ſcriptoris.O.iiij.
Monachus ppter obedientiã proiecit filium proprium in infernum.O .v.
Abbas reuocauit frēm defunctum .O.vi.
Spernēs fuit obediēs fratri ortulano.O.vij.
Aqua fuit xp̄o obediēs.O.viij.
Ignis fuit fratri orãti obediens.O.ix. O.x.
Pluuia nō tetigit duos frēs in timore.
Leena fuit diſcipulo obediens.O.xi.
Mulier quedã intrauit furnum contra prohibitionem mariti.O.xij.
Uxor militis intrauit paludē contra prohibitionem viri ſui.O.xiij.
Quidã comedit alleum contra prohibitionē O.xiiij. ¶Obſeſſus.
Frater quidã comedit carnes:et diabolus intrauit in eum.O.xv.
Conuerſus quidã bibit vinum ſine licentia et obſeſſus eſt.O.xvi. ¶Opera.
Operãdi exēm habemus in ſole:in terra in formica et in gallo.O.xvij.
Occupatū in bonis diabol⁹ nō tẽtat.O.xviij.
Quidam petiuit orare pro ſe.O.xix.
Labor pn̄s nihil ē reſpectu pene iferni.O.xx.
Opera bona ppter vanã glorĩa nō ſunt faciēda.O.xxi. ¶Oratio.
Quidã non potuit orare vnum pater noſter ſine euagatione.O.xxij
Quidã noluit ſeipſos iuuare.O.xxiij.
Meretrix q̄dã orauit p deuoto viro.O.xxiiij.
Demones preſentãt diuerſas imagines orãtibus.O .xxv.
De orone duoꝝ fratrum.O.xxvi.
Diabolus extraxit quēdã monachū de choro.O.xxvij.
Monach⁹ q̄dã ſp i choro dormiebat.O.xxviij.
Orō vincit tẽtationes demonum.O.xxix.
Religioſi ipetrauerūt deſperato homini contritionem. O.xxx.
Communis oratio liberat hominem a tentatione.O.xxxi. ¶Patientia.

TRibulatio cū patiẽtia ſaluat hominem.P.i.
Humilis ſēper eſt patiens. P.ij.
Monachus quidã prebuit philoſophis aliam maxillã.P.iij.
De patientia ſocratis philoſophi.P.iiij.
De patientia libertini monachi.P.v.
Macharius fuit infamatus q̄ impregnaſſet puellam.P.vi .
De patientia marie virginis.P.vij.
Machario impoſitum eſt furtum .P.viij.
Quidã deſtruxit caules duob⁹ frīb⁹.P.ix.
Quidã plus ponderauit peccatum primi q̄ damnum proprium.P.x.
Quidã dedit flagellū raptoribus.P.xi
Fures obliti ſunt ſacculum.P.xij.
Miles q̄dã vidit ſigna iob i corpe ſuo.P.xiij.
Mulier q̄dã habuit ancillam bonam et poſtmodū petiuit aliã ab xp̄o que fuit litigioſa:et ipſa ſibi plus placuit propter meritū patientie.P.xiiij. ¶In remiſſionibus.
Uirgo caſta multa bona opa fecit:et angelus dixit ei:ppt ipatiẽtiã tuã dãnaberis q̄ poſtmodū patiēs facta eſt.P.xv. Impatiẽtia.
Domina iracūda quedã habuit ancillã probam cui predicauit.p.xvi.
Litigioſus miſere obijt.p.xvij.
Ruſtici religioſi.p.xviij. ¶Parentes.
Pater et fili⁹ maledixerūt ſibi mutuo in inferno.P.xix.
De ꝓponēd⁹ ē oibus cōſanguineis.p.xx.
Mater quedã pompoſe ornauit filiam ſuam. p.xxi. ¶Paſſio xp̄i.
Quidã orauit ieſu nazarene rex iudeorū miſerere mei.p.xxij.
Quidã honorauit quīq3 vulnera xp̄i.p.xxiij.
Honorauit q̄dã valde paſſionē xp̄i.p.xxiiij.
Frater quidã in paraſceue ſenſit oēs puncturas paſſionis xp̄i.p.xxv.
Paſſio xp̄i incitat ad virtutes.p.xxvi.
Lachryme paſſionis xp̄i ſunt xp̄o dulciſſime p.xxvij.
Uirgo quedã vidit ieſum cruentatum in manibus.p.xxviij.
Xp̄s intinxit panem vulneri.p.xxix.
Martyr habuit ſignū crucis in corde.p.xxx.
Conuerſus habuit paſſionē chriſti pro lectione menſe.p.xxxi.
De tribus litteris:ſcilicet nigra rubea et cãdida. p.xxxij.
Abbatiſſa q̄dã in extremis fecit ſibi legi paſſionem xp̄i.p.xxxiij.
Clerico crimino ſo xp̄s obiecit paſſionē ſuã.P.xxxiiij.
Iuueni oſtendit xp̄s manus et latus.p.xxxv.
Apoſtatam chriſtus per oſtenſionē vulnerū reuocauit .p.xxxvi.
Paſſio xp̄i liberauit hominem a tentatione carnis.p.xxxvij.
Clericus lubricus poſt oſtēſionem vulneꝝ religionem intrauit.p.xxxviij.
Paſſio chriſti liberauit puellã a tentatiōe carnis.p.xxxix.
Sanct monialis inuenit chriſtum crucifixū in ianuis.p.xl.

Quidā mutilauerūt chriſtum ꝛ imagines ſā ctorum. p.xlj.
Baliſtari⁹ qdā vulnerauit imaginē xp̄i. p.xlij
Quidam propter camiſiam vulnerauit cruci fixum. p.xliij.
Judei vulnerauerūt imaginē ieſu xp̄i. p.xliiij.
Judeus quidā imaginē chriſti in gutture per cuſſit. p.xlv.
Judei in paraſceue cereā imaginē xp̄i vulne rauerunt. p.xlvj.

¶ Paupertas.
Arſenius gaudebat qđ eleemoſynā recipie bat. p.xlvij.
Diogenes habuit doliū ꝓ domo ſua. p.xlviij.
In morte diuites obijciūt ꝛ pauperes exaltā tur. p.xlix.

¶ Pax.
Virgo pacifica ſtatī poſt obitū celū intrauit. p.l.
Duo fratres erāt in heremo: quos diabolus nitebat ad diſcordiā ꝓuocare. p.lj.
Diabolus fregit peregrino baculum ī dorſo vt ſic diſcordarent. p.lij.

¶ Peccare.
In peccatis pſeuerātes ſemper ſunt añ por tam inferni. p.liij.
Diabolus tētauit epiſcopū per ſpeciem mu lieris. p.liiij.
Inter homines exiſtentes nō clare vidēt pec cata ſua. p.lv.

¶ Pena inferni.
Damnati habēt ignē infra ſe ꝛ ſupra ſe: q̄ntū diſtat celum a terra. p.lvj.
Ebrioſus quidam vidit in extremis ſibi aper tum infernum. p.lvij.
Quidā vidit penas dānatorum. p.lviij.
Mulier quedā vidit penas mariti ſui et alio rum dānatorum. p.lix.
Camerarius quidā vidit dn̄m ſuum duci ad diuerſas penas. p.lx.
Diues qdam fuit poſitus in ignea cathedra ꝛ datus ei potus infernalis. p.lx.
Nero balneatus eſt apud inferos. p.lxij.
Nobilis qdam vitulū vidue abſtulit ꝛ vinū ſub banno propinauit. p.lxiij.
Filij militis nolebāt pelles ꝛ partē agri reſti tuere. p.lxiiij.
Uir qdā vidit multiplices penas inferni hic egit durā penitētiā. p.lxv.
Uiſio diaboli. cū horridiſſima. p.lxvj.
Religioſus qdam potius voluit intrare ignē q̄ diabolum videre. p.lxvij.
Miles qdam in equo igneo punitus eſt cū falcone. p.lxviij.
Nobilis qdam precogitauit penas inferni. ꝛ rigorē ordis patienter ſuſtinuit. p.lxix.
Juuenis qdā cogitauit ſi illa pulchra mēbra erant pabulum inferni. p.lxx.
Quidā cogitauit ſi poſt centum milia anno rum dānati liberarentur. p.lxxj.
Si in lecto molli cōtinue quis iacere debe ret tedium haberet. p.lxxij.
Monialis quedā occultauit peccatum in cō feſſione: ꝛ dānata eſt. p.lxxiij.

¶ Pena purgatorij.
De acerbitate ignis purgatorij. p.lxxiiij.
Sacerdos quidā dixit. Si lacus eſſet totus igneus. p.lxxv.
Quidam vidit purgatorium: et hic afflixit ſe. p.lxxvj.
Candelabrū cupreū liqueſactū eſt. p.lxxvij
Reſtitut⁹ vite fecit ſibi veſtē ī ꝯgelari. p.lxxviij
Quidam petiuit angelos in agōe vt tardarēt vt hic puniretur. p.lxxix.
Languidus quidam elegit tribus dieb⁹ pu niri in purgatorio. p.lxxx.
Quidam cum dētrice fecit ſibi membra frica ri pro purgatorio. p.lxxxj.
Uirgo quedam ꝓ comite aſſumpſit ſibi dimi diam partem purgatorij. p.lxxxij.
Quidam elegit ſibi duo milia annorū in pur gatorio. p.lxxxiij.
Anima quedā fuit deputata ad purgatoriū vſq̧ ad nouiſſimū: quia penitētiam ſegniter fecit. p.lxxxiiij.
Peccator cōtritus fuit deputat⁹ vſq̧ in finem mundi ad purgatoriū. p.lxxxv.
Propter accidiā fuit deputatus quidam ad purgatorium. lx. annis. p.lxxxvj.
Albertus magnus elegit ſibi decē dies ī pur gatorio. p.lxxxvij.
Frater qdam fuit decem diebus in purgato rio: quia fratres nō ſtatim perſoluerunt ſibi ſuffragia. p.lxxxviij.
Pena monialis que fregit ſilentium ī choro. p.lxxxix.
Monachus qdam intrauit purgatorium: et qñ vidit ridere fratres increpauit eos. p.xc.
Quidam habuit purgatorium in loco balnei ſui. p.xcj.
Anime cuidam impoſitū fuit in purgatorio fore vſq̧ ad corp⁹ eius ſepeliretur. p.xcij.
Paſchaſi⁹ inuentus fuit in purgatorio: ꝛ ta men coruſcauit miraculis. p.xciij.

¶ De ſuffragijs animarum.
Una die quidecim milia animaꝝ ſunt a pur gatorio liberate. p.xciiij.
Alia petiuerūt ſuffragia a qdā virgine. p.xcv.
Anima quedam caruit ꝑ ſeptem dies viſione diuina. p.xcvj.
Mulier quedā fleuit inconſolabiliter ſuper fi lium. p.xcvij.
Mater quedam in quinq̧ annis liberauit fi lium ſuum a purgatorio. p.xcviij.
Filij debent ſubuenire animabus parētum. p.xcix.
Uxor quedā liberauit animam mariti ſui de purgatorio. p.c.
Quidā aſſumpſit pnlam pro ſocio ſuo. p.cj.

Filius quidã ſeptẽnem penitentiam egit ꝓ matre.P.cij.
Quidam ꝗ aſſumpſit partem penitentie alterius punitus eſt.P.icij.
Sũptio eucharistie delet purgatoriũ. P.ciiij.
Quidam ꝑ tres miſſas fuit liberat⁹ a purgatorio.P.c.v.
Sacerdos quidam quotidie celebrauit ꝓ defunctis.P.cvi.
Dux q̃dam fecit fieri multa ſuffragia ꝓ animabus.P.cvij.
Hugo quõ diſciplinat⁹ ẽ poſt mortẽ.P. cviij.
Johãnes euãgeliſta liberauit animaz a purgatorio.P.cix.
Petr⁹ apl's liberauit alaz a purgatorio.P.cx.
Undecim mlia virginũ liberauerunt animã a purgatorio .P.cx. ¶Penitentia.
Penitẽtia ſancti petri apoſtoli.P.cxij.
Quidã petijt breuem penitentiam. P.cxiij.
Quidã niſi vnum pater noſter voluit recipere pro penitentia.P.cxiiij.
Deus ſemper paratus ẽ recipere peccatores ad penitentiam.P.cxv.
Demones retrahunt ⁊ impediũt penitere volentes P.cxvi.
Quidam aſſumpſit penitẽtiam ſolum timore mortis.O.cxvij .
Euchariſtia dat gratiã abſtinẽdi a peccatis P.cxviij.
Quidã noluit penitere dum potuit.P.cxix.
¶Perſeuerantia.
Xp̃s retinuit fratrem in ordine.P.cxx
¶Precepta dei.
Obliuio preceptorum dei.P.cxxi.
Predeſtinatio nullũ cap'lm hz ſz remiſſiões.
¶Prelati.
Quidã fuit electus in ep̃m ⁊ renuit.P.cxxij.
Epiſopus malus quomodo iudicatus et punitus eſt.P.cxxiij.
De vdone epiſcopo horribile.P.cxxiiij.
Sct'ũs martin⁹ accuſauit ep̃m ſuum.P.cxxv.
Canonicus q̃dam fuit accuſatus a patrono ſue eccleſie.P.cxxvi.
Quidã epiſcopatum iniuſte adeptus fuit ⁊ ſubitanee obijt.P.cxxvij.
Beneficiati vix ſaluantur.P.cxxviij.
Cleric⁹ blaſphem⁹ qual'r ſit punit⁹.P.cxxix.
Miles q̃dã dixit: oues nr̃e ſunt : oportet eas tondere.P.cxx. ¶Proſperitas.
Mercator quidaz iactauit annulũ in mare:⁊ in piſce reinuenit.P.cxxxi.
Uir ⁊ vxo. ꝗ in.xxxij.annis nunq̃ habuerunt aliquod infortunium.P.cxxxij.
Pulchritudo.
Mulier quedã pulchra petiuit a xp̃o deformitatem.P.cxxxiij.
¶Res iniuſte acquiſite.

Mulier quedã fuit nutrita cũ iniuſtis reb⁹:⁊ ſic dannata eſt.R.i.
Quidam ſex nũmos nõ perſoluit quõ punitus eſt .R.ij.
Uſurarius quidam in extremis confeſſus eſt et vſuras reſtituit.R.iij.
Uſurarius quidaz commiſit omnes res ſuas abbati.R.iiij.
Diabolus poſſidet pecuniã vſurariam.R.v.
Abbas remiſit pecuniã vſurariam monaſterio ſuo legatam.R.vi.
Miles quidã abſtulit pellem:⁊ etiam partez agri.R.vij.
Demones impediũt contritionez :cõfeſſionẽ et reſtitutionẽ rerum.R.viij.
Diues q̃dã aſcõdit theſaurũ ſuũ i muro.R.ix.
Eleemoſyna de iniuſtis reb⁹ deo ñ placet.R.x.
Diues q̃dã multas peregrinationes fecit cũ iniuſtis rebus.R.vi. ¶Religioſus.
Religioſi crucifigunt ſe cũ xp̃o.R.xij.
Religioſi debent eſſe cõtenti in cibo conuentus.R.xiij. ¶Requies.
Senex quidaz ſeptuaginta annis in heremo nõ habuit requiem.R.xiiij. ¶Ridere.
Quidã nimis freq̃ẽter riſit:quomodo punitus eſt.R.xv. ¶Sepultura.
Episcopus quiꝓpter pecuniaz ſepeliuit hominem prauũ:quomodo punitus eſt.S.i.
Quidaz de nocte tractus eſt de eccleſia.S.ij.
Uſurarius ſepultus eſt in monaſterio:inquietauit monachos.S.iij. ¶Seruire deo.
Seruus xp̃i tria debet facere.S.iiij.
¶Societas.
Cleric⁹ ꝓpter malã ſocietatẽ ẽ ſuſpẽſ⁹.S.v.
¶Somnia.
Sõnia ſeducũt hoies.S.vi. ¶Sortilegia.
Quare plures mulieres dãnãt̃ q̃̃ viri.S. vij.
Nobilem dixit diabolus moriturum in terra ſancta.S.viij.
Quidam demonibus preparauerũt menſam vt ſic ditarentur.S.ix.
Mulier q̃dã in extremis dixit lnuclnuc.S.x.
Quidã putauit ſe adhuc viginti duob⁹ ãnis viuere.S.xi.
¶Spernentes proximos.
Remiſſiones habet ad diſcipulum de tẽpore.
Superbia veſtium.
Mulier quedam propter ſuperbiam veſtium perdidit ſenſus.S.xij
Mulier quedaz circundata eſt a demonibus ad modum glirium.S.xiij.
Mulier ornata eſt rhete diaboli.S.xiiij.
Multi demones viſi ſunt circa peſſimũ homi

nem.S.xv.
Comitē quedā diabolꝰ I equo eduxit.S.xvi.
Miles ne pderet famam audacie ſue noluit in agone mortis cōfiteri.S.xvij.
Quidā dixit.Quis eſt q̄ mihi reſiſtere poſſit. S.xviij.

¶ Superbia ſpiritualis.
Elatio mētis oia bona opera perdit.S.xix.
Diabolꝰ oſtendit ſe fratri in forma beate virginis Marie.S.xx.
Uirgo quedā propter cōplacentiā ſuiipſius dānata eſt.S.xxj.

¶ Tempeſtas.
Sacramētum eucharistie fugar tempeſtates.demonū.T.j.
Tēpeſtas maris exorta eſt ꝓpter peccata mali hominis.T.ij.
Miles prouincie tolēſis.q̄ maledixit nubibꝰ & tonitruis.T.iij.
De magnitudine grandinum.T.iiij.

¶ Temporalia.
Quidā cōgregauit multam pecuniam:& ſtatim nocte obijt.T.v.
Quidā in extremis a diuitijs ſuis petiuit auxilium.T.vj.
Homo nudus egredieṫ de hoc mūdo.T.vij.
Paup mechanicꝰ q̄ ſemp fuit letus.T.viij.
Heremita quidā plus dilexit cattam q̄ ſanctus Greg.ſuas diuitias.T.ix.
Deus nō pmittit ſuos fame mori.T.x.
Angelus ſeruiuit heremite infirmanti.T.xj.
Quidā poſuit ſportam cum denarijs ante ingreſſum eccleſie.T.xij.

¶ Tempus.
Remittit ad diſci.de tpe.

¶ Tentatio.
Diabolus nō pot nocere niſi inquātū deꝰ ei permittit.T.xiij.
Quidā vidit diabolū.cum multis vaſculis. T.xiiij.
Quidā vidit multos demones in clauſtro & niſi vnum in foro.T.xv.
Iuuenes debent ſecreta cordiū indicare ſenibus.T.xvj.
Diabolꝰ apparuit.mulieri in ſpecie mariti defuncti.T.xvij.
Senex quidā deſpexit iuuenem propter tētationes.T.xviij.
Abbatiſſa vicit tentationes carnis.T.xix.
Uirgo quedā habuit primo tentationē carnis:poſtmodum fidei.T.xx.
Frater qdā quadraginta diebus ſuſtinuit tentationē luxurie.T.xxj.
Conuerſus quidā voluit fieri ep̄s ex inductione diaboli.T.xxij.
Diaboli tentādo homines retardant diē iudicij.T.xxiij.

¶ Trinitas.
Auguſtinus vidit puerulū cū cocleari circa mare.T.xxiiij.
Aqua:nix:glacies vnū ſunt.T.xxv.
Quidā.noluit abnegare ſanctā trinitatē propter diuitias.T.xxvj.

¶ Uenatio.
Duo filij imperatoris in venatione ſe mutuo interemerūt.U.primum.

¶ Uerbum dei.
Religioſus quidam cum paucis conuertit groſſum hominem.U.ij.
Paſtor gregis audiuit vnum ſermonem & ſic ſaluatus eſt.U.iij.
Peccator quidam magnus audiuit vnū ſermonem & ſic ſaluatus eſt.U.iiij.
Utile eſt audire verbum dei etiam ſi non retineatur.U.v.
Fr̄es audiēdo ỽbū dei dormitauerunt.U.vj.
Quidam nolunt audire veritatē & fugiunt eam.U.vij.
Ruſticꝰ qdā noluit audire verbū dei.U.viij.
Predicator verbi dei habebit magnum premium in celo.U.ix.
Predicatori dixit chriſtus poſt mortem veni ſequere me.U.x.
Demones obſeruant aures ne audiatur verbum dei.U.xj.
Uetula quedā decepit fraudulenter iuuenculam.U.xij.

¶ Uidua.
Remittit ad diſcipulum de tempore.

¶ Uirginitas.
Uirgo q̄dā q̄ſi pro fatua reputabatur.U.xiij.
Uirgo quedā abſcidit ſibi naſum ne nuptui traderetur.U.xiiij.
Uirgo quedā potius voluit ſubmergi q̄ caſtitatem perdere.U.xv.
Uirginem innocentem angelus liberauit a ſuſpendio.U.xvj.
Uirginem quādā leo liberauit a corruptiōe U.xvij.
Miles liberauit virginē in proſtibulo a corruptione.U.xviij.
Angelus oſtendit viā duabus virginibus q̄ errauerunt.U.xix.
Uirgo quedā percuſſit cadauer ad caput in quo erat diabolus.U.xx.
Chriſtꝰ veſtiuit agnetē ſuā ſponſam.U.xxj.
Epūs triduū ỽginē I patibło ſuſtētauit.v.xxij
Chriſtus paſcit virgines.U.xxiij.
Chriſtus liberauit ſponſam ſuam a diuerſis martyrijs.U.xxiiij.
Quidā voluit violare virginem & excecatus eſt.v.xxv.

¶ Uirtutes.
De virtutibus quinq̄ fratrum.U.xxvj.
De exercitijs quinq̄ fratrum.U.xxvij.
De virtutibus trium heremitarū.U.xxviij.

¶ Unctio extrema.
Sacramentum extreme vnctionis prolōgat vitam.U.xxix.

Punitio vxoris que impedivit vnctionē ſui mariti. V.xxx.
Sacra vnctio diſponit aīam in celū. V.xxxi.

¶ Voluntas.

Malā voluntatē hñs vulnerat xp̄m. V.xxxij.
In bonis q̄nq; deus recipit voluntatem pro facto. V.xxxiij.
Apoſtata cōtritus poſt mortē inuentus ē in habitu ordinis ſui. V.xxxiiij.

¶ Voluptas.

Duciſſa delicata quomodo poſtmodū computruit. V.xxxvj.

¶ Votum.

Virgo quedam votiua voluit cōtrahere matrimonium. V.xxxvj.
Votiuus quidā obijt ſine ſacramentis ꝛ dānatus eſt. V.xxxvij.
Votiuus quidā per triduum perdidit viſuʒ. V.xxxviij.
Periculoſum eſt differre votum. V.xxxix.
Votiuum quedam demones proiecerunt in ſartaginem. V.xl.
Quidam vouit ſancto michaeli vitulū ꝛ vaccam. V.xlj.

¶ Vſura.

Pro vſurarijs defunctis nō eſt orādū. V.xlij.
Quidam recepit cappā ab vſurario quo punitus eſt. V.xliij.
Quidā cōſtruxit eccleſiā de vſuris. V.xliiij.
Vſurarius quidā in agone dixit Denarios comedo. V.xlv.
Vſurarius quidam miſerabiliter eſt defunctus. V.xlvj.
Vſuraria quedam burſam cuʒ pecunia fecit ſecum ſepelire. V.xlvij.

¶ Chriſtianus.

Quidā poſuit iudeo xp̄m ꝑ fideiuſſore. X.j.

¶ Ymago.

Mulier q̄daʒ nobilis violauit ymaginē beate marie virginis vmbulam. Y.
Iudeus quidā ꝓiecit ymaginem btē marie ꝟginis in cloacā. Y.ij.
Puerulus quidā porrexit chriſto panē. Y.iij.
Quidā fregit ymaginis xp̄i brachium. Y.iiij.

¶ Ypocrita.

Quidam in extremis dat⁹ eſt draconi. Z.

¶ Tabula promptuarij exemplorum diſcipuli ſm ordinem alphabeti explicit.

Prologus in promptuarium diſcipuli de miraculis beate marie virginis incipit.

AD laudē dei omnipotentis cū ſepe recitant miracula q̄ p ſctōs agit diuina potētia: multomagis ſctē dei genitricis marie dñt referre preconia q̄ oī melle ſunt dulciora. Ergo ad roborādas ī ei⁹ amorē fideliū mētes intēdo ex diuerſis libris colligere opuſculū q̄d nolari debeat prōptuariuz diſcipuli de miraculis btē marie ꝟginis q̄liō btā ꝟgo viris: mulieribus pueris in vita: in morte ⁊ poſt mortē in oīb⁹ neceſſitatib⁹ ⁊ anguſtijs ſubueniat. vñ Bern. Sileat miām tuā btā virgo q̄ te inuocatā deuote in neceſſitatib⁹ ſuis ſibi meminerit defuiſſe. vñ Anſelmus. Ab initio reuocationis hūane oīb⁹ ſub tuū p̄ſidiū ꝯfugētib⁹ hucuſq̄ ſuccurriſti. ⁊ idcirco pre oī creatura laude digniſſima dici ⁊ eſſe meruiſti. ¶ Imperatrici ſubuenit Maria ī maximis āguſtijs. Exē. j.

FUit quidā roman⁹ iperator q̄ habuit vxorē gñe ⁊ moribus nobiliſſimā: ⁊ ſimul caſte vixerūt. Uenit aūt in mentē imperatoris vt pergeret viſitare ſepulchruz xp̄i ⁊ etiā alia loca ſctōꝝ. Recepto itaq̄ aſſenſu ab iperatrice ⁊ iperatricē fratri ſuo carnali cōmiſit: ⁊ ſic peregre ꝓficiſcēs. Ipſe aūt dictus frater ſpecie iperatricis decept⁹ in amorē ei⁹ vehemēter exarſit ⁊ ei amorē ſuū aperuit. Cūq̄ ei pluries moleſtus eſſet ⁊ illa penitus renueret: tandē diē ſibi aſſignauit in q̄ ſe ſibi velle ſatiſfacere ꝓmiſit. Interim vero turrim parare p̄omiſit in q̄ duos adoleſcentes ⁊ duas puellas ad ſeruiendū fratri iperatoris mittere curauit vt neceſſaria queq̄ ſibi cū ſunib⁹ ſurſum traherēt. Determinato aūt die quo iperatrix ⁊ iuuenis illā priuati cōſcēderēt: vt ille q̄d deſiderabat expleret gauiſus eſt. Sʒ illo p̄ceūte ⁊ intrante turrim pudica dña in domū redijt: retento fratre iperatoris in turriʒ. Sedit aūt ſub iperatrice Roma pacifica donec iperator rediret ad propria poſt q̄nq̄ annos audiēs iperatrix aduentū iperatoris gauiſa eſt valde iuſſitq̄ nobiles ⁊ maiores cleri ſecū ī curiuʒ ei⁹ exire ⁊ vicos ciuitatis ornari decēter ſremq̄ iperatoris de turri emiſit vt ſri obui⁹ exiret. Qui cū ī occurſum illi⁹ exiret iperatricē ꝑueniēs eā grauiter infamauit. Req̄ſit⁹ eñ a ſre cur tā pallidus eēt r̄ndit cū lachrymis. Mi frater chariſſime meretrix peſſima vxor tua ſic cū multis fornicari ꝯſueuit q̄ meipm̄ in petm̄ ſecū precipitare tētauit. Nullus eñ ab eius amplexu ex quo receſſiſti ꝓhibit⁹. ē q̄d ferre nō potui ideo in quādā turrim me incluſit. Audiens iperator hm̄ōi dolore cordis ꝑcuſſus in terrā corruit poſt ſpaciū vni⁹ hore ſurrexit: ⁊ ꝯfortat⁹ aīcōtiū ꝯſolatiōib⁹ equū aſcēdit in caſtro aūt iperatrix cū comitatu multo ꝑuenit ad virū ſuū q̄ cū illū āplecti vellet ꝑcuſſa ab eo grauiter in faciē ꝯfuſa cecidit. Uocatis q̄ʒ duob⁹ ſuis iperator ait. Qr nō ē cū meretrice certādū: ite ducite eā ad inſulā ꝓfundā ad decollationē. Qui cū ad locū vbi decollāda erat ꝑueniſſēt: admirātes ei⁹ pulchritudinē dixerūt ad inuicē. Priuſq̄ iterficiam⁹ cognoſcam⁹ eā: qr non eſt in mūdo pulchrior. Irruētib⁹ illis ī eā illa ſuſpiciēs in celū voce lachrymabili dei reſpectū ⁊ ꝟginis ſctē marie efflagitabat auxiliū. Quidā aūt nobilis heros nō lōge iter faciēs cū comitatu multoꝝ q̄ limina apl'oꝝ atq̄ loca ſctōꝝ viſitauerāt audiētes clamorē mulieris: videteſq̄ tā venerabilē ſeruos ipudicos diſtrahere eāq̄ de manib⁹ eoꝝ liberauerunt et ipſa dñʒ rogauit vt eā ī ancillā ſaluo honore reciperet. Cui petitiōi ei⁹ libēter annuēs illā ad ꝓpria ꝑduxit ſecū: quā vxor ei⁹ honorifice recipiēs vnicū ei filiū ad educādum cōmiſit. Paruulo aūt ſuſcepto illa maiorē adhibuit diligētiā q̄ ſi ipſa eū genuiſſet: erat q̄dā miles ſr̄ dñi q̄ ad amorē ei⁹ ꝑtingere cupiēs blādis ſermōib⁹ ac multis ꝑſuaſiōib⁹ eā ſollicitauit illa ꝟo ſe caſte eū diligere r̄ndens amore dñi ſui cui⁹ ſr̄ erat nubere ꝟo oīno negauit q̄ ob rē miſer in aīo cepit tractare q̄liō eā interficeret. Itaq̄ intēpeſte noctis ſilētio venit ad locū vbi illa dormiebat cū īfante. ⁊ guttur pueri filij ſr̄is ſui cultro ꝑ mediū ſecuit: ac gladiū in manu mulieris relinquēs receſſit. cū ꝗ ſanguis occiſi pueri ꝑ lectū decurreret ⁊ lat⁹ mulieris inficeret excitata vehemēter expauit ⁊ exclamauit. Pr̄ ⁊ mr̄ cū cito d̄ lecto ſurgētes venerunt cū lumine ad filiū. quē iugulatū videtes ⁊ ī manu mulieris cultrū q̄ntus dolor eos iuaſit ⁊ oēm familiā vix explicari pōt. venit deniq̄ ſceleratiſſimus homicida fictas lachrymas fundēs dixit ſr̄i. Adduxiſti huc meretricē ꝟmultis criminib⁹ ī alia patria iudicatā interfici: iō igni tradat. At heros ille nobilis ⁊ vxor eius eā iterfeci ꝓhibētes: mādauerūt nautis ad portū ꝓximi maris: vt eam in alienā terrā ducerēt. Uenit ergo iperatrix cū ſeruis ad nauē ⁊ lachrymādo intrauit nauē. cū naute diu ī mari nauigaſſent conſiderata ei⁹ pulchritudie allocuti ſūt eā vt eis aſſentiret: ⁊ ipſa ſupplicauit amore ieſu xp̄i ⁊ beate ꝟginis marie ne ei viʒ īferrēt. Qui in q̄dā rupe alta, q̄ aq̄ eos eminebat: ipſa ſupplicāte eā relinq̄bāt. Ubi cū totā noctē duxiſſet flēdo in ſomnē ⁊ ipſa triduano ieiunio afflicta paruʒ obdormiuit apparuit ei gl'ioſa maria regina celi dicēs ei. Collige herba q̄ ē ſub capite tuo ⁊ q̄buſcūq̄ leproſis dabis bibere in nōie dñi

aluabunt. Excitata ergo mulier de viſiõe le tificata herbã collegit ⁊ cyrothecas de mani b⁹ ſuis extrahẽs iplevit hora aũt tertia nau te a deo miſſi iter faciẽtes iuxta rupẽ illã vo cati ab ea applicuerũt. Qui vidẽtes eã vene rabilẽ eẽ pſonã ꝯdolẽtes et recepta i navi du xerũt ad portũ. Egreſſa aũt de navi invenit leproſuz cui dedit de herba bibere ⁊ ſtatiz ſa nat⁹. Exijt fama ei⁹ de lõge lateq́ʒ. Et venit ad civitatẽ illã in q̃ erat ipi⁹ ille leproſus ef fect⁹ q̃ frĩs filiũ i ſinu hui⁹ dñe occiderat. Ad hũc mulieris ꝑcib⁹ adducta: ſʒ nec ab ipa fami lia dom⁹ cognita rogat obnixe a frẽ illi⁹ le proſi vt ei ſubveniat: ⁊ q̃cquid mercedis velit recipiat. Illa ſubvenire ꝓmittit. ſi de oĩbus pctĩs corã ea ⁊ fratre ⁊ vxore frĩs ꝯfeſſus fue rit. ⁊ ille q̃dẽ ꝯfitẽs multa dixit: ſʒ celabat ſce lus qḋ in eã cõmiſit. Rñdit ei mulier nil ei ꝓ ficere medicinã ſuã abſcõdito vno pctõ. Tũc ait frĩ ſu⁹. Aperi cor tuũ: ⁊ ſi q̃d adverſum me male egiſti totũ tibi indulgeo. Reſolut⁹ itaq́ʒ in lachrymas q̃liter egerat manifeſtavit. Au diẽs heros expavit vehemẽter dicens ſe pl⁹ de amiſſiõe nobiliſſime mulieris q̃ de morte filij triſtẽ eẽ. At illa rñdit Dñe mi ego ſuʒ illa q̃ malũ ꝓ malo nõ reddã: ſʒ bonũ ꝓ malo re tribuã reſtitutoq́ʒ illo ſanitati rogabãt vt ibi maneret: ⁊ quẽ ſanaverat i ſpõſuʒ acciperet: q̃b⁹ nõ acq̃eſcẽs receſſit: ⁊ ſanãdo leproſos ro mam incognita venit ibiq́ʒ plurimos a lepra curavit: ſʒ ⁊ frẽʒ iperatoris vlciſcẽte deo inva ſerat lepra graviſſima: vſq́ʒ ad mortẽ. ad quẽ curãdũ adducta: ſʒ a nullo cognita ſibi mõ et hũc pctm̃ ſuũ qḋ i eã cõmiſerat ꝯfiteri coram papa ⁊ iperatore fecit. Quo audito iperator flẽs pugno faciẽ pectuſq́ʒ ꝑcutiens miſerũ ſe exclamavit: flebãt q̃ʒ oẽs qui aderãt. ⁊ audie rãt recordatione iperatricis egregie. At illa flet⁹ illoꝝ non ſuſtinẽs: ſanato prius iuveni dixit: q ego ſuʒ iſta: tũc quãta letitia romam impleverat nõ eſt facile narrare. Voluitq́ʒ eã impator q̃ſi a deo reſuſcitatã in vxorẽ ⁊ dñaʒ recipe: ſʒ illa ĩtra ſe aliter agẽs dixit ad papã votũ feci i tribulatiõib⁹ ⁊ anguſtijs meis dño nr̃o ieſu xp̃o ⁊ beate marie v̄gini. Et ſic enar ravit oĩa q̃ paſſa fuit: me nulli vlteri⁹ viro cõ iungere: ſʒ i monachali veſte caſtitatẽ ſerva re. Requirat ergo aĩa mea de manu tua ſi ti meas vel diligas hoiem plus q̃ deuʒ: ⁊ veſte ſancta nõ velaveris me. Tũc ille mox eaʒ in duit ⁊ bñdixit. hec vincẽtius in ſpeculo hyſto riarum prima parte lib. ix. c. xc. ⁊ ſequente.

¶ Mulieri ipregnate ſubvenit maria. exm̃. ij.

In loco q̃ dr̃ tũba eſt eccleſia ſcti michae lis archangeli honorifice cõſtructa: qui loc⁹ oceano cinct⁹ ipſi⁹ eſtu terribilis ẽ propter acceſſum ⁊ receſſum maris advenie ntibus oĩbus ⁊ limina ſcti michaelis archãge li petere deſiderãtib⁹ bis i die ſinũ ꝓtẽdit: nõ aũt vt cetera maria gradatiʒ verũ ꝑcipiti curſu ac terrifico ſonitu occurrens ſepe inter cipit iter agẽtes. Quadã igit̃ feſtivitate ipſi⁹ archãgeli turbis ad eius limina properanti bus: ecce iã in medio arene poſitis. Erat aũt inter eos mulier q̃dã paupercula vicina par tui oĩno iaʒ gravida. Sonitus terribilis ma ris ſubito intonuit: ⁊ cũctis ꝑpeti curſu amẽ tiũ amore fugiẽtibus illa mulier ſola remã ſit viu etiã pedũ pre nimio terrore atq́ʒ labo re deſtituta. Irruerãt in eam dolores ſubiti clamabat cũ eiulatu mirabilr̃ auxiliũ petẽs: ſʒ vnuſquiſq́ʒ ſeipm̃ tueri cupiẽs audire diſſi mulabat. Igit̃ hũano deficiẽte auxilio recur rit ad divinũ: deum lachrymabili voce invo cans ⁊ ei⁹ genitricẽ mariã ſanctũq́ʒ archãge lũ michaelẽ: pp̃ls quoq́ʒ oĩs ad hoc ſpectacu lũ ꝯſiſtẽs manus ad ſydera tẽdẽs dei ⁊ mr̃is eius auxiliũ flebiliter invocabat. Univerſis aũt xp̃i auxiliũ iplorantibus advenit pia dei genitrix: vt videbat̃ mulieri mantica ſup eam proiecta ita intactã a terrifono ipetu maris reddidit: vt nec etiam minima gutta totius abyſſi veſtimẽta illius contigeret. Ipſa vero quaſi in tutiſſimo habitaculo poſita filiũ pe perit ſine timore: in illo permanẽs donec ite rum mare fluctus ſuos in ſe retrahens ⁊ libe rum iter eundi mulieri preberet atq́ʒ cũ pue ro ad littus venit. Et que ſola in mari relicta erat exiẽs iam non ſola: miraculi ſpectaculũ omni populo prebuit. hec Vincen. in ſpeculo hyſtoria. parte prima libro. viij. c. lxxxv.

¶ Maria liberavit mulierẽ a dãnatione que ſciẽter obticuit pctm̃ in confeſſione. Exm̃. iij.

Mulier quedã honeſte ꝯverſationis q̃ ꝯiugis cõiugio copulata ſeculari habi tu: vitã tñ regularẽ duxit. Verũtamẽ in adoleſentia flagitiũ cõmiſerat: quod nulli auſa dicere pre pudore fuit. Dum ſacerdoti confiteretur palliato crimine ſic cõcluſit. De omnibus que dixi et que non dixi reddo me culpabilem ⁊ frequenter hec dicens ſuſpira vit graviter. Hoc ſacerdos conſiderans calli de tentabat efferre quod latebat. Dum non poſſet monuit vt priori vicini monaſterij ſuã conſcientiã revelaret: ⁊ ipſe caute eã inveſti gare perſuaſit: ſed nec ille aliquid ex ea extor quere potuit. Solebat tñ illa mulier quoti die coram altari vel imaginẽ beate virginis predictũ lapſum cum fletibus aperire. Tan dẽ cũ ſic mortua eſſet: ⁊ cũ exequijs filia que in remotiori viro erat expectaret̃: ⁊ illa tãdeʒ veniens cũ vlulatu ⁊ gemitu ſparſis crinib⁹ amplexa corpus matris clamaret. Heu ma ter cur me miſeram deſeris: ita vt aſtantes

in iamēia ꝯuerteret.matris anima ſtatim re
uerſa eſt.⁊ quaſi de ſomno euigilās ait.Dño
iubente reuixi:diſſoluite velamina ⁊ ſurgā.
Qua ſoluta ſacerdos vocat:crimēq; aperitur
que ſe ꝓximus btē virginis interceſſione libe
ratam teſtās:cunctis ad miraculū confluen-
tibus ait.Ego tortorib⁹ tradita ad penā tra-
hebar:ſed beata ꝟgo ſuccurrēs me ducētib⁹
dixit:cur ſuā ancillā ducere preſumerēt:et vt
cito dōec a dño ſentētiaret me deponerēt ait.
Quodā facto accedens ad filiū ſuum dicens.
Oro fili ne dānet alā que ſuū corā me reatū
deplorauit totiēs.Cui dñs.Noſti mr̄ qḋ ſine
cōfeſſiōe ſaluari nequit:ſed q: tibi negare ni-
hil poſſum:reuertat ⁊ cōfiteat:⁊ ſic liberabit.
Mox miſſus angelus me reduxit.Facta ergo
ꝯfeſſiōe reuertar.Quo dicto ſignauit ſe capi-
te in feretro inclinato ſpm̄ exalauit.

¶ Uxor militis que ꝑdidit ſenſum et Maria
ſubuenit ei. Exēplum.iij.

Ulier quedā con
iūx cuiuſdā militꝪ qdā noctevidit
in ſomnis portare vexillum qḋ co
lore ſanguineo erat intinctū.Hoc
autem vidit cum eſſet pregnans pignore filij
quem poſtea habuit.Euigilās autem a ſom
no ſenſum perdidit continuo et cepit aliena
loqui:viro ſuo valde mirante.Et poſt paulu-
lumvidebat ſibi fidem xp̄ianam quam hacte
nus habuerat inter māmillas ſuas eſſe ⁊ in-
de continuo exire:ſic diabolus eam ludifica-
bat:cui⁹ alam venari cupiebat.Amici quoq;
cōtriſtati de tā magno infortunio qḋ videba
tur ei accidiſſe eam aſſumētes duxerūt ꝑ loca
ſanctoꝝ ſi forte obtinerēt ſibi ſanitatis gau-
diū ꝑnoctaueruntq; in eccleſia ſancte trinita
tis.Sꝫ ſancta trinitas.ſcꝫ vnus deus in trib⁹
ꝑſonis:nec tūc voluit ſanitatē tribuere ei: q:
ſalutis ei⁹ donū ſeruabat regine btē vꝫ geni-
trici Marie.Poſt hec facta eſt aqua bn̄dicta
a pluribus preſbyteris multis exorciſmis ad
iurata multis benedictiōib⁹ roborata:in qua
dū fuiſſet imerſa:ita vt ex īfirmitate deterior
fctā eēt vt multomagis laboraret inſania ma
gna capitꝪ.Peracto aūt āni circulo poſtꝗ̄ in
firmitatē īciderat appropīquāte purificatio-
nis ſolēnitate ſctē Marie:ꝑducta eſt ad quā-
dam eccleſiā in honore ipſis ꝯditā que, in me
dio grādis ſiue olim vt fert a grecis conſtru-
cta diſſimilis valde ab eccleſijs.ſatis tn̄ con-
grua ad habitandū heremitis.Ibi ergo dum
ꝑnoctaret in iam dicta ſolēnitate meritꝪ eiuſ
dem ꝟginis ita facta eſt ſana:ac ſi nunꝗ̄ ali-
quid mali habuiſſet.Nam ⁊ ſenſus quē ami-
ſerat ei ex integro redijt ⁊ ſanitatē capitis ple
niſſime recuꝑauit.Unde cū ipſa ipſe vir ⁊ ei⁹
ceteri amici laudem retulerunt deo ⁊ glorio-
ſe virgini ipſius genitrici.

¶ Monachū ebrioſum liberauit Maria a po
teſtate demonum. Exemplum.iiij.

Aria virgo quen
dam monachū ſibi deuotū diabo
lo liberauit ⁊ etiam a conſuetudi
ne inebriandi reuocauit.Unde le-
gitur ꝙ cū quidā monachus deuotus beate
virgini Marie cellariū abbatie intraſſet forti
vino adeo ſe īgurgitauit ꝙ fact⁹ eſt quaſi ſine
ſenſu.Ubi cum manſiſſet vſq; poſt paululum
a vino excita⁹ tentabat ire ad eccleſiā ꝑ clau-
ſtrū occurrit ei diabolus in ſpecie tauri maxi
mi volens ipſum cornib⁹ trāſſodere.Tunc af
fuit ei quedam virgo ſpecioſiſſima diffuſa ce-
ſarie ſuꝑ humeros ſuos tenēs in dextera ei⁹
mapulam lineam:⁊ increpans diabolum:⁊iu
bēs eū a familia dei diſcedere:⁊ ſtatim vtraq;
viſio diſparuit.Cum aūt idem monach⁹ ince
ptū ꝑageret iter ⁊ eccleſie appropinquaret: af-
fuit diabol⁹ in ſpecie canis horribilis:⁊ ex im
petu in eū exiliēs:affuit ⁊ ꝑdicta puella eum
abire compellēs:⁊ eum iterū liberum faciens
⁊ ſic viſio diſparuit:⁊ eccleſiam intrāte affuit
diabolus in ſpē leonis immagniſſimi rugiēs
⁊ in eum impetum faciēs quaſi eū deuoraturus:ſed apparuit ſtatim beata ꝟgo virgā in
manu tenens cōtra diabolum ⁊ comminans
ei alia acriora ſupplicia ſuſtinere qui ſtatī vt
fumus diſparuit.Puella aūt predictū mona-
chū ꝑ manū accipiēs facit eū ſtatim mēte ſa-
nū reclinās ei ſignū crucis in frōte ei⁹ impri-
mēs ⁊ monēs ne decetero talia facere ꝑſume
ret:ſed in mane pctm̄ ſuū ꝯfiteret tali mona-
cho familiari ſuo:⁊ ꝗcquid imponeret adim-
pleret.Cū aūt monach⁹ q̄reret quenam eſſet
rn̄dit.Ego ſum Maria mr̄ xp̄i.Qḋ audiens ⁊
procidēs ad pedes eius ipſam tenere cupiēs
illa celos aſcendit.

¶ Latro ꝗdā ieiunauit vigilias Marie ⁊ non
potuit mori ſine ſacris. Exemplū.v.

Uidā maxim⁹ la
tro fuit ⁊ ſceleratiſſim⁹ nō cogitans
niſi de ſeruitio diaboli:hoc tn̄ bonū
habebat ꝙ vigilias btē Marie deuote ieiuna
bat in pane ⁊ aqua ⁊ cum ibat ad furtū ſalu-
tabat eā a deuotione qua poterat rogās eā
vt nō ꝑmitteret eū mori in pctō mortali.Cū
aūt capt⁹ ſuſpēderet per triduum pependit ⁊
nō potuit mori.Cū aūt vocaret trāſeūtes vt
ſibi adducerēt ſacerdotē aduenientē eo cum
iudice ⁊ pplo remouetur de patibulo dicēs ꝙ
btā virgo eum ſuſtētabat:⁊ ſic liber dimittit:
⁊ poſtmodū vitam ſuam laudabiliter finiuit

¶ Maria viſitauit fr̄es laborātes. Exem. vi.

Miles depoſito cingulo militari ordinē ciſtercieñ. in clareualle ingreſſus eſt. Quodā ipſe meſſis cum ad laborem cum fratribus exiſſet iuſſus eſt ibi ſedere ⁊ quieſcere qꝛ an noſus erat nec habuit cōſuetudinem laborādi ſedens ꝑcutiebat cor ſuum ⁊ egre ferēs ꝙ non laboraret ceteris laborantibꝰ itaqꝫ loq̄batur apud ſe. O miſer homūcio q̄nti ſapientes q̄nti nobiles ſm̄ carnē hic laborāt q̄ ſi vias ſeculi ingredi voluiſſent grāde nomen habituri eſſent: ⁊ tu ſedes hic tota die ꝑcioſus ſuetera te dieꝝ maloꝝ cū ah̄ te portēt pōdꝰ diei ⁊ eſtꝰ delicati iuuēculi ⁊ nobiles viri. hec loquens apud ſe vidit in viſu de colle ſupiori deſcēdere cādidatā turbā cui ꝑerat q̄dā mulier pulcherrima ⁊ ah̄ eā alie due q̄ in manibꝰ ſuis manutergia portabāt. Hec dñā veniēs cū cuneo ſuo ſalutauit fr̄es in oſculo ſctō ⁊ ſuſcepit in amplexꝰ charitatꝫ ſue duabꝰqꝫ comitibꝰ lintheola ꝑcedentibꝰ extergebat puluerē ⁊ ſudorem monachoꝝ frōtibꝰ. Miles hoc vidēs ⁊ ꝙ mr̄ dei Maria eēt ignorās dētibus ſuis in fr̄es fremebat: dicebatqꝫ apud ſe. O q̄les fr̄es qualis religio vbi ſic femine recipiunt ⁊ non ſolū ad cōſpectū ⁊ colloquiū ſed etiā ad amplexum ⁊ oſculū. Cui taliter cogitāti vna de cādidata illa multitudine appropians dixit. Quid imprudenter cogitas o hō dña hec quā cernis ē Maria mr̄ Jeſu q̄ vēit videre meſſores ſuos eos cōſolādo ⁊ adiuuādo tāq̄ filios charisſimos. In reuelatiōis huiꝰ ꝯſolatione miles cōfortatꝰ ⁊ edificatꝰ eſt in dei genitrice Maria ⁊ in fr̄ibꝰ ſuis ⁊ cibi ſpūalis fortitudine laborauit: ⁊ vitam in bono finiuit. hec Vincē. in ſpe. hyſt. lib. viij. c. xvij.

¶ Eccleſiam fabricare placet Marie.

Exemplum. vij.

Eccleſia quedā edificata eſt in honore beate Marie ꝟginis. Et cum edificaret̄ adducte ſunt columne mire magnitudinis. Que cum leuari non poſſent ac diebus ſingulis caſſo labore plures homines fatigarent̄. apparuit artifici virgo Maria ꝑuiſum dicens. Noli moleſtꝰ eſſe: cōiunge tibi tres pueros de ſcholis quorum adiutorio qđ vis imple. q̄ ⁊ factū eſt. Et ppl̄s venit videre hoc mirādū miraculum vt qđ multitudo viroꝝ fortiuꝫ leuare nequerat tres pueri nondū ꝑfecte etatis ſumma velocitate ſubleuarēt. ¶ Maria ꝟgo ſuſtinuit mūdum. Exemplum. viij.

Beatus dñicus cum pro ordinis cōfirmatione apud deum ⁊ apud dominum papam inſtaret quadam nocte orans rome in eccleſia vidit in viſiōe dñm Jeſum xp̄m ſtātē in aere: ⁊ tres lāceas cōtra mūdum vibrantē. Cui ad genua ꝓcidēs ꝟgo Maria: rogabat ꝙ miſericors his quos redemerat fieret ⁊ iuſtitiā mia tēperaret. At quā filiꝰ aiebat. Nōne vides q̄nte iniurie mihi fiūt: ⁊ q̄ꝫ mali xp̄iani cū pctis ſuis rurſum me crucifigūt iuſtitia mea tāta mala nō patit̄ īpunita. Tunc dixit mr̄ ei. (Sicut tu ſcis) quia (ola noſti) hec eſt via ꝑ quā eos ad te reduces habeo vnū ſeruū fidelem quē mittes in mundū vt annuncient ⁊ cōuertent̄ ⁊ te querent olm ſaluatorē. Aliū etiā ei ſeruū dabo in adiutorē q̄ ſiīr opet̄. Tūc filiꝰ inq̄t. Mr̄ ecce placatꝰ ſuſcepit faciē tuam verūtñ oſtende mihi quos vis ad tm̄ officiū deſtinare. Tunc dña mater btm̄ dñicū offerebat dño nr̄o Jeſu xp̄o. Cui dñs. Tūc bn̄ ⁊ ſtudioſe faciet q̄ dixiſti. Atrulit ⁊ btm̄ Frāciſcū: ⁊ hūc ſiīr ſaluatorem cōmēdauit. Beatus igit̄ dñicus in viſiōe iſta ſociū diligēter ꝯſiderans quē ah̄ nō nouerat. In craſtinū cū eū in eccl̄ia repiſſet ex his q̄ nocte viderat recognouit: ⁊ in oſcula ſancta ruens ⁊ ſinceros amplexus dixit. Tu es ſociꝰ meus tu curres pariter mecū ſtemꝰ ſimul et aduerſariꝰ nullus ꝑualebit. Viſionē etiā ꝑdictā ei enarrauit: ⁊ extūc facti ſunt cor vnum ⁊ aia vna in deo: qđ ⁊ in ſuis poſteris mādauerunt obſeruari imperpetuum.

¶ Maria placat irā filij ſui. Exemplū. ix.

Sacerdos quidā guillelmꝰ noīe huic diuinitꝰ mīta ſecreta reuelata ſūt. Cū eñ in oratiōe ſtaret ⁊ factꝰ eēt in exceſſu mētis: raptꝰ ah̄ tribunal xp̄i: ad cuiꝰ dexterā āgelum cū turba ſtare ꝯſpexit: quē xp̄s clara voce cūctis pſte celeſtis exercitꝰ: audiētibꝰ ſic allocutꝰ eſt Buccina. Qđ cū factū fuiſſet tā valida erat vox tube: vt totꝰ mūdus q̄ſi foliū de arbore tremere videret̄. Qui cū ſcđo diceret buccina adhuc ſemel: mr̄ mīe ꝟgo Maria ſciēs mūdum ſi denuo buccinaret cōſummari: ceterꝫ ſanctis tacētibꝰ ſurgēs ad pedes filij ꝓiecit ſe vt ſnīam differret mūdoqꝫ ꝑceret cū iſtātia multa ſupplicauit. Cui xp̄s r̄ndit. Mater mūdꝰ totus in maligno poſitꝰ eſt ⁊ ſic me ſuis pctis irritat: vel vt ſnīam ſuſpēdere vel hoi ꝑcere nō debeam: non ſolum layci: ſed ⁊ clerici ⁊ monachi vias ſuas prorſus corrumpunt: et me de die in diem offendunt. Tunc illa. Parce dilecte fili: et ſi non propter illos malos ſaltem propter amicos meos: et ſic chriſtus placatus eſt. ¶ Multitudo ppl̄i aliq̄ñ punit̄ ꝓpter delictū vnius. Exemplum. x.

Friſo quidam nomine ⁊ arte pugil extitit: qui quotiens de taberna ebrius ad domum rediit: totiens vxorem verbis

⁊ plagis tribulauit. Tpe quodã timore mari ti ĩfirmitatẽ ſimulãs (ne poſſet notari) corp⁹ dñi ſibi dari poſtulauit. Uenienti ſacerdoti pugil cum cypho ceruiſie ebrius occurrit: et eũ bibere monuit: ⁊ cũ ille rñderet: corp⁹ dñi porto iõ nõ bibã: irat⁹ friſo cũ cypho pixidem percuſſit: ⁊ oẽs hoſtie tãq̃ ſtelle radiãtes viſe ſũt. Quas ſacerdos gemẽs in pixidẽ collegit: ⁊ triſtis abijt. Friſo ṽo a decano ꝓuincie cita tus ⁊ excõicat⁹ ẽ: ſ; nõ curauit: ⁊ ſic poſtmodũ in breui tpe miſer obijt. Et eodẽ anno Jeſus xp̃s eãdẽ ꝓuinciã terribiliter plagauit. Nam mare i partib⁹ eiuſdẽ ꝓuincie friſie terminos ſuos egrediẽs multaꝝ ꝓuinciaꝝ terrã occu- pauit: villas deleuit: tantã holm extinguens multitudinẽ: vt ſumma cẽtũ milia holm itãl cẽderet. Et cum cã plage pplm lateret: mro- ne cuidã multũ deuote apparuit beata dei genitrix dicẽs. Propter iniuriã filij mei in ſa cramẽto corporis ei⁹ factã: ſubmerſa ẽ friſia. Et mox adiecit mr̃ mie. Leua oculos tuos cõ tra mare. Qḋ cũ feciſſet ↄtẽplata eſt pixidẽ a pugille ꝑcuſſam in ſummitate fluctuũ natã- tem. Que cum intm̃ appropinquaſſet vt poſ- ſet cognoſci: ait. Ecce corp⁹ filij mei i loco eſt vbi diſpoſitum eſt edificari dz eccleſia: ⁊ dz exhi beri tãta reuerẽtia q̃ta ſeplchro dñico. Qui- dã ṽo ꝓdiuea ex ꝓdicti pugilis domo eccl̃iaz in honorẽ btẽ ṽgis Marie edificauit. Ex his p; φ q̃nq; ꝑ peccm̃ vni⁹ punit̃ tota cõitas. vñ dr̃ in decre. Qñq; multitudo ꝓpter vni⁹ deli- ctũ punit̃: diſt. xlv. Sed illud.

¶ Imago btẽ ṽginis ſudauit. Exemplũ. xj.

In quadã eccleſia cum ſacerdos celebra ret ⁊ ppl̃s aſtaret imago dei genitricis vehemẽter ſudare cepit: vt aſtãtes gut tule mr̃onaꝝ peplis extergerent. Nutu dei obſeſſos eadem hora affuit: ⁊ requiſit⁹ de cã rñdit. Quid ſtatis admirantes? Filius Ma- rie manum extenderat ad feriendum: quã ſi non ipſa retinuiſſet mũdus iam minime ſub ſiſteret. Ecce hec cauſa ſudoris eſt. Et territi ſurrexerunt omnes audiẽtes verba tã ſtupendẽda. Hec Ceſarius.

¶ Salubre eſt honorare q̃nq; dolores Marie virginis. Exẽplum. xij.

Quidã ſanct⁹ pr̃ in ſpũ audiuit Je- ſum xp̃m querentem a mr̃e mie q̃ fuiſſent dolores ſui maiores i mũ do. Et illa. Quicũq; fuerũt maio- res ceteris. Primus cum ſymeon te occidẽdũ ꝓphetauit. Scḋs fuit cũ te ꝑdidi ꝑ triduũ. Terti⁹ cũ te captũ ⁊ ligatũ audiui. Quart⁹ cũ te crucifixũ vidi. Quint⁹ cũ te vidi poni in ſepulchro. Cui xp̃s ait. Qui me ad pri mũ tuũ dolorẽ cũ vno Pr̃ nr̃ ⁊ Aue maria ſa- lutauerit: dabo ei cognitionẽ ⁊ ↄtritionẽ pctõ rũ. Si ad ſcḋz idẽ fecerit: dabo ei remiſſionem oim pctõꝝ. Si ad tertiũ idẽ fecerit: ṽtutes q̃s ꝑ pccm̃ ꝑdidit dabo. Et ad quartũ dabo ei do nuz gr̃e: ⁊ cibabo eũ ante mortẽ corpore meo. Si ad quintũ: apparebo ei in morte: ⁊ recipiã eum in vitam eternam.

¶ Septem gaudia beate Marie virginis. Exemplum. xiij.

Septẽ gaudia bea te ṽginis q̃ ipa cuidã religioſo re uelauit. Primũ φ ſolius gl̃ie mee plenitudo oẽm gl̃iã ãgeloꝝ ⁊ ſctõꝝ excedit. Scḋz ẽ φ ſuꝑ oẽs choros ãgeloꝝ ꝓxima ſum ſctẽ trinitati. Tertiũ gaudiũ eſt φ oẽs ciues regni celeſtis me tãq̃ ſũmi regis mr̃ez veneran tes honorãt. Quartũ eſt φ ſicut dies a ſole fit amena: ſic tota curia celeſtis a mea pñtia ve- nuſta iocũdat̃. Quītũ ẽ φ ſũme trinitatis ⁊ mea eſt vna volũtas: ⁊ qḋcũq; mihi placuerit: tota trinitas ineffabili fauore ↄſentit. Sextũ eſt φ oib⁹ in hoc ſclõ mihi ſeruiẽtib⁹ iuxta mee vo- lũtatis arbitriũ recõpẽſant̃. Septimũ eſt qḋ oino certa ſum ⁊ ſecura φ mee gl̃ie plenitudo nunq̃ marceſcet ⁊ nunq̃ decreſcet.

¶ Maria liberauit filiũ cuiuſdaz mulieris a captiuitate. Exemplum. xiiij.

Femina quedam ſimplicis ⁊ recte vite ſctãz Mariaz dei gẽitricẽ venerabat̃ ꝓſternẽs an imaginẽ ſuã freq̃nt̃ flores ⁊ herbas Cõtigit eiuſdẽ femie vnicũ filiũ captiuari ꝯs. Mr̃ aũt icõſolabilr̃ flebat: ⁊ btãz mariã ṽginẽ deuote ꝓ liberatiõe filij ſui orabat. Uidẽs aũt φ nihil ꝓficeret: eccl̃iã itrauit: ⁊ imaginẽ bea te ṽginis ſic alloquitur. O beata virgo maria ꝓ liberatiõe filij mei ſepi⁹ rogaui ⁊ non ex audiſti me. igit̃ ſicut fili⁹ me⁹ ablat⁹ eſt mihi ſic ⁊ ego filiũ tuũ auferã ⁊ obſidẽ in cuſtodiã ꝓ filio meo ponã. Et imaginẽ pueri accipiẽs de gremio marie domũ abijt: in linitheolo mũ do inuoluit: ⁊ in ciſtã diligẽter incluſit. Et ecce ſequẽti nocte btã maria iuueni captiuo appa ruit: ⁊ eũ exire ꝑcepit: eiq; dixit. Matri tue di- cẽs vt mihi filiũ meũ det. Qui veniẽs ad ma trẽ: qualiter liberat⁹ eẽt narrauit. Illa autẽ plurimũ gaudens: ymaginẽ ieſu marie repor tauit: ⁊ gratias ei retulit.

¶ Maria liberauit puellam paruu- lam a lupo. Exemplum. xv.

Matrona quedam honeſta ⁊ deuo- ta ſummo honore imaginem bea te virginis honorabat: ſalutatio- nes: orationes multaſq; venias co ram illa faciẽs. Tempore ṽo que dam cuz filiam paruulam in villã proximam

aidiſſet z illa iuuencula iã luderet in area: lup⁹ in-
dẽtẽ raptã cũ ad ſiluã cucurrit. quẽ q̃dã cum
clamore magno inſecuti: ſine exceptiõe ſilie ſũt
reuerſi. Ex q̃b⁹ vn⁹ in caſtrũ cucurrit: ⁊ matri
in mẽſa ſedenti raptũ filie nuncians ait. Dña
lupus comedit filiã vr̃az. Cui illa turbata ni
mis rñdit. Certe lupus nõ comedit filiã meã.
Mox tñ a mẽſa ſurrexit: ⁊ i multa cordis ama
ritudine capellã intrãs: imaginẽ ſaluatoris
de ſinu mr̃is euulſit: ſtãſq̃ ↄ illã cũ multis la
chrymis in hec ṽba prorũpit. Dña nunq̃ re-
habebis filiũ tuum: niſi mihi reſtituas filiam
meam. Mira benignitas atq̃ humilitas regi
ne celi quaſi timeret filio ſuo carere: niſi mu-
lier rehẽret filiã: lupo ↄtin⁹ iperauit: ⁊ puellã
dimiſit. Inſecuti itaq̃ plures lupi veſtigia in
ↄtra frutecta deambulantẽ reppererũt: viden
tes veſtigia dẽtiũ lupi in gutture ei⁹ cute ſup
ficieten⁹ inciſa in teſtimoniũ tãti miraculi ad
hoc reſeruata. Tũc filiã ad matrẽ ducentes:
mox vt illam ſanam vidit effecta letiſſima ad
imaginẽ cucurrit: ⁊ puer℞ in ſinum eius reſti
tuens ait. Qr reſtituiſti mihi filiã meã: et ego
rẽſtituo tibi filium tuum.

¶ Maria preſeruauit puer℞ ab igne illeſum.
Exemplum. xvi.

Quedam mulier hanc orationem
Aue maria ſemꝑ cũ magna deuo
tione dicebat. Que cum deberet
cibuz deferre ſuo marito ad cam-
pum ⁊ nõ hẽret aliquẽ cui puer℞ ſuũ cõmitte-
ret: cepit orõnẽ ſuã dicere deuote. ſ. Aue ma-
ria ⁊c. ⁊ ſic puer℞ btẽ ṽgini cõmiſit dicẽs. Nõ
habeo quẽq̃ cui puer℞ meũ cõmittã niſi tibi.
⁊ ſic puer℞ reliq̃t: ⁊ ad cãpũ iuit ad maritũ. Cũ
aũt interim ignis exort⁹ eſt in ↄxima domo: au
ditis clamorib⁹ recurrerũt de cãpo ad domũ
inuenerũt totã domũ exuſtã: ⁊ dolẽtes de pue
ro pluſq̃ de domo: ⁊ de amiſſione re℞ ipa cla
mauit. O btã ṽgo tibi commẽdaui puer℞. Et
puer℞ queſierũt: ⁊ illeſum oĩno inuenerunt.

¶ Paruul⁹ q̃dã xp̃o puero panẽ dedit ⁊ poſt-
modũ obijt. Exemplũ. xvij.

Spira locus ẽ ſupra
rhenũ famoſ⁹ vbi adoraꝛ imago dei
genitricis q̃ ad ſctm̃ Ber. trib⁹ vicib⁹
locuta ẽ. Ubi q̃dã puul⁹ mr̃e i eadẽ eccl̃ia orã
te ſciſſurã panis mãu tenẽs acceſſit: frãgẽſq̃
micã imagini xp̃i porrexit. his ṽbis q̃b⁹ ipẽ
tonſi venerari ſolẽt ⁊ plorare cepi. pu. pu. Tã
dẽ imago efficit potẽtis paruuli: infanti ſibi re
amplecti ⁊ his ṽbis ꝓhibeꝛ affari: pu. pu. pe.
noli flere. Poſt triduũ ṽo mecũ papabis. Au
diuit mr̃: ⁊ tremuit. Suꝑuenientiq̃ ſeniori ca
nonico mr̃: miraculũ retulit. qui prudẽter re3
intelligẽs: obſerua (inq̃t) infantẽ a die ꝓdicta
⁊ poſt triduũ nõ habebis ipm. Protinus illã a
febre correpr⁹ in triduo ẽ mortuꝰ: ⁊ ſic ad xp̃3 per
uenit. Hec Uincentius in ſpeculo hyſto. libr.
viij. c. xcix.

¶ Maria ꝓſeruauit puer℞ iudei in fornace.
Exemplum. xviij.

Apud bituricas xp̃iani die
paſche cõicarẽt: inter pueros xp̃ia-
nos puer iude⁹ q̃dam altare acce
dens: corpus dñi cum eiſdem ꝑcepit. Rediẽs
ad parentes ⁊ interrogatus vnde veniſſet: re
ſpondit ſe cum ſociis pueris ad eccleſiam iuiſ
ſe ⁊ cum eis cõicaſſe. Tunc pater eius vehe-
menter iratus: puer℞ in fornacem ardentẽ ꝓ-
iecit: ſed ſtatim beata virgo Maria puer℞ ille
ſum ab igne ſeruauit. Mater ṽo pueri mul-
tos xp̃ianos ⁊ iudeos cum ſuis clamorib⁹ cõ-
gregauit qui videntes puerum in fornace vi
uentem extractũ interrogauerũt eũ q̃õ non
ſenſiſſe dolorem. qui reſpõdit. Que eſt ſuꝑ al
tare xp̃ianor℞ ſibi apparuiſſe: ⁊ totũ incẽdiuz
ſuo pallio depoſuiſſe. Tũc intelligentes ima-
ginẽ btẽ Marie fuiſſe: iudeum patrẽ pueri in
fornacem miſerũt: ⁊ ſtatim exuſto eo: multi in
fide feruentiores fuerunt.

¶ Maria ṽgo caſtiſſima ſuccurrebat iude in
partu. Exemplum. xix.

Quedaz mulier iu
dea in ꝑtu laborãs ⁊ clamãs pene
vſq̃ ad exitũ aie anguſtiabat. Ob
ſtetricuz q̃q̃ obſtupuerat ſolertia
ſolãq̃ mortem tanti doloris preſtolabaꝛ. In-
terea dum inter anguſtias anime ⁊ corporis
anhelaret. ſubito lux celitus emiſſa ſuꝑ eam
emicuit: ⁊ vox pariter cũ luce intonuit dicens
Inuoca nomẽ Marie: ⁊ salua eris: inuoca ma-
tre3 Jeſu ⁊ liberaberis. Luce foris ſubtracta
ſed in ṽtute ṽbi ſalutaris intus radicata mu
lier toto corde fidelis ⁊ cõfidẽs in dño Marie
nomẽ inuocauit magna voce: ⁊ ſtatiꝫ felici par
tu filiũ edidit carens omni dolore. Aud̃ientes
aũt femine iudeor℞ q̃ aderãt inuiſum ſibi no-
men turbabanꝛ ⁊ ſtridebant in eam. ⁊ niſi de
celo ocul⁹ dei reſpexiſſet: fortaſſis in eodẽ loco
ear℞ trucidata manib⁹ animam exhalaſſet.
Itaq̃ Maria ſuffragãte ſeuientiũ etiã mulie-
rũ cruẽtas manus euaſit: ⁊ poſt dies purifica
tionis ſue aſſumptis filijs ſuis ad eccleſiã cõ
fugit: ac legalib⁹ inſtitutis ⁊ iuſtificationib⁹
carnis abrenũciãs: iugum xp̃i ſuaue recepit.
Hec Uincentius in ſpeculo hyſtoria. lib. viij.
capitulo. cxcix.

¶ In epiſcopum electus quidam eſt ex iuſſu
beate virginis Marie.
¶ Exẽplum. xx.

In. vrbe papia fuit quidam cleri-cus noīe hieronymus qui beataʒ mariā multum diligebat ⁊ ei mo-dis oībus placere ſatagebat. De-functo itaqꝫ epō eiuſdeʒ ciuitatis collecti clerici ieiunauerūt vt deus eis oſten-deret quē epm̄ eſſe vellet. Interim btā virgo maria quidā apparuit, dicēs. Uade ⁊ dic po-pulo vt accipiāt cācellariū meū ⁊ ſtatuāt eū huius vrbis epm̄: ⁊ ille requirēs quiſnā eſſet ille. Beata maria reſpondit ſibi. Ille inquit qui vocat̄ hieronymus: qui eſt in dei ſeruitio die noctuqꝫ ſtrēnuus. Et factū eſt ꝙ qui btē marie ſeruire ſtuduerat in hac vita: im̄ hono-rem meruit: ⁊ in altā felicitatem intrauit.

Maria reſeruauit famulos ſuos i honore debito. Exemplum. xxi.

Erat in cenobio quodam frater quidaʒ hieronymus noīe pictor quidē optimus: q̄ aſſueius ſemꝑ v̄ginis marie ſtaturā omni ſtu-dio virtute decorare ⁊ ornare ſtu-debat ⁊ ſolebat aduerſariū q̄dē diaboli ꝑ con-trariū faciebat turpiſſimā: deformē: oīqꝫ ima-gini illuſiuā. Poſt in ipſius ymaginē irriſiue ſpuēs Odioſus ergo his diabolus cepit hie-ronymū ſtimulare vehemētiſſime luxurie li-bidine: cogitās vīdicare ſe ex ꝑpetrata iniu-ria. Demū apparuit diabol⁹ i ſpecie dñe pul-cherrime: q̄ pollicebat̄ ſecū gaudere ſi vellet ſibi ꝯſentire. Et reſpōdit hieronymus cūcta patrare ſi vellet conſenſum ei prebere. Dixit ei dña. Tu es loci illius ſacriſta. At ille vtiqꝫ. Inquit iſta. Accipe ergo theſauros quos ſub tuo dominio habes: maxime auteʒ auri ⁊ ar-genti frāge ſimulqꝫ oīa ponas in ſacco: ⁊ tūc ad me venies diu gauiſurus. hierony. auteʒ pollicetur hec agere: ⁊ cū talia operaretur ce-pit diabolus vociferare. Currite dñi: currite domini: quia hieronymus predatur eccleſie theſauros. Cū vero monachi currerēt ⁊ hie-ronymū reperiſſent calices ⁊ cruces ⁊ cetera in auro ⁊ argento fregiſſe: admirati ſunt val-de ⁊ interrogantes quidnā eſſet volens rōne ſe tueri ſ timēs, ac tremēs obmutuit. At illi: q̄ꝫ ſero erat ligauerunt eū ad columnā. Diabo-lus v̄o ad ipſum veniēs illudebat ei dicens. Nonne es ille q̄ me tā deformē depingebas ⁊ in faciē ſpuebas qꝫ me illuſiſti: illuſtre ecce miſer aſtaberis. Dic ergo marie tue quā ita pulchrā faciebas vt te nūc adiuuet. Recorda-tus itaqꝫ hieronymus miſeratiōis dei geni-tricis toto corde cepit eā inuocare vt in tan-tis afflictiōib⁹ dignaret̄ ſibi ſuccurrere. Ipſa quidē mater pietatis apparuit ei: ⁊ ait. Con-fortare in domino hieronyme: ⁊ deinceps cō-ſtās eſto ⁊ caueas tibi ab aſtutia diaboli: qꝫ te nō deſerā in his tribulatiōibus. Et ſtatim apprehēſo diabolo ligauit eū ad columnā: ſo-luto hieronymo. Simul v̄o a dño admonit⁹: hora cōpetēti pulſat matutinū: ⁊ accēſis lam-padibus ⁊ apertis libris: ſtetit in loco cōſue-to. Uenientibus ſiquidem fratribus: atqꝫ in ec-cleſia hieronymū intuentibus: ſimiliter ad colūnā ligatū mirati maxime quidnam hoc eſſet: reperiētes ſacriſtā cōſuetuꝫ officiū: ⁊ ec-cleſie theſauros ſolito modo cōſiſtētes. Eun-tes ad colūnā repperūt diabolū quē expo-ſuerūt: eo maxime verberato. at ille ſtridens ⁊ clamās aufugit. Deniqꝫ cōfeſſus hierony-mus ſocius ſuū cepit narrare miſericordiam virginis Marie: qualiter ſibi miſericorditer ⁊ potenter in tali neceſſitate ſubuenit.

Due ſorores que fuerunt falſe infamate. Exemplum. xxij.

Nupercula quedam amabat fi-lias ſuas: ⁊ in obſequiuꝫ beate Marie virginis tradidit diligē-ter: cui erat deuota. Quibus ob paupertatē de corruptione ti-mēs: btē marie virgini eas recō-mēdauit ante altare ſuum dicēs. O dña has duas filias meas tibi offero mūdas ⁊ virgi-nes: ⁊ quicq̄d i eis iuris habeo hoc tibi do: q̄s nutrire nō valeo. Quarū etiā man⁹ manib⁹ beate marie cōiunxit: in argumentū deuotio-nis hui⁹. quippe mox domū remeātib⁹ iuue-nis ſplēdidus pre forib⁹: cētū libras eiſdē de-dit. Uñ ſubleuata eoꝝ miſeria: ecōtra emuli earū dixerūt eas meretrices eſſe. et mr̄ eis di-xit. Ite ad matrē veſtrā beatā mariā v̄gineʒ: vt huic veſtre infamie ſubueniat eaʒ deuote exorādo. Quo facto: illis ambabus in q̄dā ſo-lēnitate btē marie v̄ginis in platea cōmorā-tib⁹ in p̄ntia oim angelus xp̄i de celo deſcen-dens ſerta floꝝ dedit eis di. hec ſerta mater vr̄a btā v̄go in argumentū veſtre virginita-tis trāſmittit. Uñ ſtupefact⁹ princeps, illius terre ⁊ oīs pp̄ls. Qui q̄dē princeps terre vna cū pp̄lo duo monaſteria ſanctimonialiū con-ſtruxit: in honorē btē marie v̄ginis ⁊ magni-fice dotauit: ⁊ eaſdē duas ſorores illis duob⁹ monaſteriis ꝓfecit: ⁊ ſic infamatores earū cō-fuſi ſunt: ⁊ ipſe honorifice ab infamia libera-te ſunt. Propter quod omnes populus bea-tam v̄ginē honorabat: ⁊ amplius diligebat.

Maria liberauit mulierem innocentem a morte. Exemplum. xxiij.

Adulter quidā habuit vxo-rē probā ⁊ deuotā btē v̄gini: ſʒ miſer adulter odiuit eā multū. Propter incōſtātiā ma-riti: mulier ad tātā deuēit inopiā ꝙ oportebat nutrire puerū cuiuſdā militis

adulter ob inuidiā vxoris ſue venit occulte ⁊ amputauit puero gutꝫ ⁊ receſſit mane. Dū mulier euigilaſſet eū volēs lactare:vidit pue rū occiſuꝫ:⁊ in tm̄ clamorē prupit ꝙ oēsq̄ ade rāt i hoſpitio euigilarēt. Iſtud nō latuit pa- trē ⁊ matrē ⁊ oēs q̄ aderant ciuitate. Mulier deprehēſa ducit ad iudiciū:⁊ cū eſſet adiudi- cata morti ⁊ nō haberet ꝓlocutorē: ſuſpiciēs in celū dixit. O maria tu ſcis innocētiā meā: me tibi recōmēdo. His ꝟbis finitis venit vna dn̄a q̄ puerū ſpecioſum portabat: q̄ his ꝟbis oēs alloquit. Suſtinete vos iudices: q: iſte puer erit hodie iudex. ſtatim puer alloqueba tur iudicē. ſic dꝫ eē iudiciū de homicidio: occi ſus apportet: ⁊ tūc filio mulieris audiet. De ſapiētia huiꝰ pueri oēs mirabāt: ⁊ ſtati puer occiſus apportatꝰ fuit: tunc dixit puer i iudi cio. Iuſte iudicate filiū hoīs. ⁊ dixit puero oc- ciſo. In noīe dn̄i ſurge: ⁊ nomina illū q̄ te occi dit. Stati puer ſurrexit q̄ erat occiſus: qui añ nō fuit locutꝰ cepit loq̄: digito oſtēdens occi- ſorē. Sic muliere dimiſſa: adulter deprehen- ſus ē. Interi dn̄a cū puero euanuit: ⁊ adulter alligatꝰ ad caudā eq̄ miſerrime interijt. ¶ Ma ria liberauit abbatiſſā ab īfamia. Exm̄. xxiiij.

Q Uedā abbatiſſa quantū poterat mo- niales ſuas religioſe gubernans ⁊ ad cuſtodiā diſcipline coartās eas: i odiū ſui de bono ſtudio ꝓuocauit ⁊ inſtinctu dia- boli occulto dei iudicio cū dapifero ſuo luxu rie crimen incurrit. At illa grauidā ſe cogno ſcens moniales vt prius ad regulā nihilomi nus aſtringebat. Vñ cū eam amplius cōcute ret: tādē inceſſum ⁊ cibū muliebri ſagacitate ab eis p̄ certo grauida eſſe deprehēditur: ⁊ ſtati cū grauiſſimis accuſationibus occulta tiones tāti criminis epō deferūt. Imminēte ergo aduētu epī: abbatiſſa in quadā priuata capella vbi orare ſolebat: effuſa eſt in lachry mis beatiſſimā ꝟginē deuotiſſime deprecās Tādē i orōne paululū ſoporabat ⁊ tunc btā virgo maria cū duobꝰ angelis eā alloquit: et data peti venia: delēdā cito infamiā illā pol- licet. Statiꝗ dixit duobꝰ angelis vt eam ab onere ꝓlis exonerarēt: ⁊ cuidā heremite i vi- cino manēti p ſeptē annos puerū nutriendū offerrēt. quo facto liberatā ab opprobrio mo nuit vt caueret deinceps a pctō. Scias tñ (in quit) te piꝰ ab epō multis opprobrijs fatigā dā: ſꝫ ne timeas: q: facile horā ptrāſibis. poſt hec epſ veniēs capitulū intrauit: ⁊ abbatiſſaꝫ venire ꝑcepit. ⁊ accedēs ꝯtumelijs arguens de capitulo exire cōpellit. at illa nil timēs im perterrita foris ſtetit. Miſi ad eā duo clerici vt crimē explorarēt cū nullū ſignū in ea gra- uidatiōis inuenirēt: epſ ad pedes eiꝰ corruit veniā petijt: ⁊ oēs detractores illiꝰ ex mona- ſterio eius citius abire ꝑcepit. Abbatiſſa ꝟo epō in cōfeſſiōe totū factum narrauit. Et ille bn̄dicēs deū ad heremitā duos clericos pro cā pueri inquirēda trāſmiſit. Venerūt ergo ⁊ didiſcerūt ab illo puerū iſta nocte natū: ⁊ a duobꝰ iuuenibꝰ ad eū pauloāte delatū: ⁊ ex parte btē marie fuiſſe ſibi cōmēdatū. Audiēs hoc epſ mirabilr letus puerū. vij. annis nu- triēdū in manu heremite dimiſit. ⁊ ipſe puer poſtea litteris ⁊ vita ydoneꝰ eidē epō i epatu ſucceſſit. ¶ Maria reſeruauit apoſtatricē in honore. Exemplum. xxv.

I N monaſterio quodā ſanctimonialiuꝫ ante multos annos virgo quedā dege bat noīe beatrix erat eñ corpore ſpēcioſa mēte deuota: ⁊ in obſequio dei genitricis fer uentiſſima. Quotiēs illa ſpāles orōnes cum ſine veniā ſecretiꝰ offerre potuit p maximis delitijs reputauit. Facta ꝟo cuſtrix hec egit tāto deuotiꝰ q̄to liberiꝰ. Quā clericꝰ q̄dā vi- dens ⁊ concupiſcēs procari cepit. Illa verba ſpernēte luxurie: iſtoꝗ tāto iportunius inſtā te ſerpēs antiquus eaꝫ vehemēter incēdit vt pectus eius flāmā amoris ferre nō poſſet ac cedēs ꝟo ad altare beate marie ꝟginis q̄ ibi patrona erat. ſic ait. Dn̄a q̄to deuotiꝰ potui tibi ſeruiui: ecce claues tibi reſigno tentatio nes carnales diutiꝰ ſuſtinere nō valeo. Poſt- tis ſup altare clauibus clam ſecuta eſt cleri- cū quā cū miſer ille corrupiſſet poſt dies pau cos eā abiecit. Illa cū nō haberet vñ viueret ⁊ ad clauſtrū redire erubeſceret facta eſt me- retrix in quo vitio cum publice annos pluri mos trāſegiſſet. die quadā in habitu ſeculari ad portā venit moneſterij: q̄ cū dixiſſet porta rie: noſti beatricē quōdā monaſterij huiꝰ cu- ſtricē rn̄dit. Optime eſt eñ dn̄a proba ⁊ ſctā ⁊ ſine q̄rela ab īfantia vſꝗ i hūc diē in hoc mo- naſterio cōuerſata. Illa ꝟba iſta notās ſꝫ nō cōſiderās: dū abire vellet mater mie in effi- gie mulieris ei apparēs ait. Ego per. xv. an- nos abſentie tue officiū tuū ſuppleui: reuerte re aūt domū tuā ⁊ penitētiam age: q: nullus hoīm nouit exceſſum tuū. In forma ſiquideꝫ ⁊ in habitu illius dei genitrix vices egerat cu ſtodie: q̄ mox regreſſa q̄diu vixit gratias egit marie virgini: ⁊ per confeſſionē circa ſe geſta manifeſtauit confeſſori ſuo.

¶ Maria liberauit mulierem ab adulterio.

Exemplum. xxvi.

M Atrona quedam cuiuſdā honeſti viri, militis vxor: inſtinctu diaboli aliū admiſit. Que poſt tēpus ali- quod inſpiratione diuina ducta pnia de crimine doluit ⁊ ab adulterio prorſus ceſſauit. Ille vero mariti abſentiaꝫ obſeruās domum illius intrauit: ⁊ cū eā ſolā reperit e

verbis ſolitis ad crimē eā inuitauit: qḋ cum illa renueret vir renuētē opprimere niſus ē. ⁊ cū videret illi nō poſſe reſiſtere: ad toti⁹ caſtitatis patronā ↄfugit dicens. Rogo te dn̄a vt ꝑ illud ſctm̄ Aue maria me liberes ad qḋ ꝟbū oīs ꝟtus deficit in milite ⁊ emarcuit: ⁊ ſic femina incorrupta euaſit: nec ampli⁹ verbum adulterij facere p̄ſumpſit ad eā miles nec alius fuit. ¶ Maria liberauit adoleſcentem a tentatione honeſte mulieris. Exēplū. xxvij.

Miles quidā etate adoleſcēs cū quodā milite domino ſuo a quo infeudatus erat hoſpitabat. Et lʒ etate floreret plus tn̄ florebat virginitate. Inuidia igitur diaboli operāte ab vxore dn̄i ſui grauiſſime cepit tētari. Qui cū ꝑ annū de eadē tentaret̄ ſubmota verecundia dn̄e ſue qḋ pateret̄ aperuit a qua repulſus ampli⁹ affligebat̄: caſta eni erat matrona ⁊ viro ſuo fidelis. Veniens igit̄ p̄fat⁹ miles ad quendā heremitā paſſionē ſuā illi cū lachrymis confeſſus eſt. Cui vir ſctūs fiducialiter reſpondēs. Ecce ſanum tibi dabo cōſiliū ꝑ annū iſtū ſingulis diebus beatā virginē mariā cētū vicib⁹ angelico ſalutabis verſiculo: ⁊ q̄cquid volueris ꝑ illam impetrabis. Sciebat enim ꝙ caſtitatis amatrix iuuenē caſtū nō deſereret. Cūq; iuuenis in multa ſimplicitate btē virgini iniūctū obſequiū impēderet die quadā ſedēs in menſa dn̄i ſui recordatus ē ꝙ dies ea terminus eēt anni: ⁊ ſtatim ſurgēs equū ſuū aſcendēs vicināq; intrans ecctiā orōnes ſolitas expleuit. Qui cū exiret eccleſiā vidit matronā pulcherrimā oēʒ decorē humanū trāſcendentē equū ⁊ frenū tenentē miratus quenā eſſet reſpondit. Placet tibi ne ſpecies mea dicēte milite nunq̄ pulchriorem te vidi. Illa ſubiūxit: ego ero vxor tua accede ad me ⁊ dabo tibi oſculū dixitq;. Nūc initiate ſunt nuptie: ⁊ in tali die corā filio meo ꝑficient̄. Ex quo verbo cognouit eaʒ eſſe matrē dn̄i cuius caſtitas gaudet humane integritati. Ab illa vtiq; hora tam plene a tentatione liberatus eſt vt etiā vxor dn̄i ſui miraretur. hec cū heremite recitaſſet per ordinē ille laudans dei pietatem dixit. Ego volo intereſſe diei nuptiarum. Aduenīte autem die cōſtituta p̄ſte heremita miles agonizans ſpm̄ exalauit ⁊ celeſtē thalamum promiſſas nuptias celebraturus intrauit.

¶ Maria ſuccurrit homini in extremis.

Exemplum. xxviij.

Erat quidā plebanus ad modum locuples qui habebat famulū ſuū hominē ſurdū ⁊ mutū que duo raro ſeparantur. Tandē idē mutus ad tātā ꝑuenit egritudinē vt lecto decumbēs mortē expectaret. Tūc btā ꝟgo venit ad eū in ip̄o mortis articulo ſalutauit eū di. ſalue te Jeſus xp̄s fili⁹ me⁹ ⁊ in ſalutatiōe illico cepit loq̄. Btā ꝟgo dixit. Fac tibi venire ſacerdotē: ⁊ age pniaʒ ⁊ ↄfitere pctā tua ⁊ ſume euchariſtiā .i. corp⁹ dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i filij mei: ⁊ alia eccl̄iaſtica ſacra: ⁊ poſt ea ducā te in requiē tibi p̄paratā: q̄ fecit ſibi vocari ſacerdotē cui ↄfeſſus ē ⁊ cōicat⁹. Cōiōe facta tūc oēs q̄ aderāt admirātes interrogabāt eū q̄d ei accidiſſet ꝙ loq̄ret̄: qr̄ nūq̄ ex ore ei⁹ ꝟbū fuiſſet auditū. Rn̄dit ꝙ btā ꝟgo viſibiliter eū viſitaſſet ⁊ iuſſiſſet fieri ſicut ꝑlibatuʒ eſt: ⁊ dediſſet ei loq̄lā. Tūc iterrogauerūt eū ſi vnq̄ ei aliq̄d ſeruitiū exhibuiſſet. Rn̄dit ſe ignoraſſe: nec āteā ſciuiſſe vel audiuiſſe: ſʒ cū dn̄m ſuū ſabbato die ſemꝑ ieiunare vidiſſet ⁊ ꝑpl̄ʒ die ſequēti nihil oꝑari: itellexit ꝙ dn̄s ſu⁹ aliq̄d bonū itēderet: ⁊ ſic ēt cū dn̄o ſuo ea itētiōe ieiunaſſet. his auditꝭ dixit pleban⁹. Verū q̄dē eſt: ſemꝑ ſabbato i honore btē ꝟgis Marie q̄ ego ſoliti⁹ ſui ieiunare: ⁊ ip̄e ieiunauit mecuʒ. hoc audiētes cū admiratiōe magna ⁊ voce iocūda laudauerūt deū ⁊ gl̄ioſaʒ ꝟginē Mariā mr̄eʒ ei⁹: q̄ nō relinq̄t ſperātes in ſe: ⁊ ſeruientes ſibi: per infinita ſeculoꝝ ſecula.

¶ Maria in extremis liberauit quēdā abbatem a damnatione: Exemplum. xxix.

Quidā monach⁹ certi monaſterij hēricus noīe fuit q̄ cū abbatia eſſet ſine abbate multis modis vt eā hr̄et ↄſtuit: qḋ tn̄ erat ꝯ voluntatē monachoꝝ eiuſdē loci. ſed q̄uis ꝯ eos eēt: tn̄ ꝑ ꝟtutē regis qui tunc erat ibi fuit poſit⁹ in abbatē. Rex tn̄ (qr̄ poſtq̄ vidit ꝙ abbati ſuo ⁊ monachis eiuſdem loci diſplicebat) eū de loco eodē abſtulit ⁊ miſit in abbatiā ꝺ vallis q̄ lōge ab eodē loco diſtabat: ⁊ ibi aliquādiu māſit: Poſtea rediit ad locuʒ ceteꝝ eiū: ⁊ iteꝝ manere cepit. Nō multo vero poſt tp̄is poſtq̄ reuerſus ē itrauit in eū q̄dā grauis ifirmitas: q̄ ⁊ mortu⁹ eſt. q̄uis aūt iſte hēric⁹ in cūctis q̄ agebat valde eēt rep̄hēſibilis: tn̄ ſanctā Mariā diligebat multū: eiq; ſḿ poſſibilitatē ſuā ſemꝑ ſeruiebat: ⁊ de ea ſepi⁹ in ſeptimana vel ter miſſam celebrabat. Cuʒ aūt ab eadē ifirmitate valde eſſet afflict⁹ moriq; timeret: mādauit abbati ſuo vt ad eū veniret eūq; anteq̄ moreret̄ recōciliaret ne propter pctā ſua puniret̄ vl̄ dānaret̄. Dū ergo ſic ab ifirmitate grauaret̄: adhucq; in loco vbi iacebat ſe ꝟteret neſciēs q̄d potiſſimū agere potuiſſet: qḋ eū adiuuare poſſet rogauit monachos q̄ ibi erāt vt ꝓpter deū ei miam facerēt ⁊ pro eis anguſtijs quas patiebat̄: oīpotētis dei miam exorarent: quatenus ei miam facerent eius aiam cum de corpore exiret a penis quas timebat liberaret. Interim vero dū ab abbato ſuo ⁊ monachis in monaſterio letanie ⁊ oratiōes fierēt obmutuit: ⁊ ſimilis mor-

ꝰ ſuit. Monachi vō ꝙ ꝓ eo orationes facie-
āt vt hoc audierūt ſtatim ad eū cucurrerūt
iſtes ⁊ dolētes ꝙ anteꝗ̄ moreret̄ inūctus nō
uiſſet. ⁊ cōione corpis ⁊ ſanguinis dn̄i nō pce
iſſet. Cū aūt ante eū ſtetiſſent ⁊ vidētes eum
in·ū: ⁊ ſic mortuū iacētē: ignorātes qd ei de-
erent facere: qꝛ ſicut nec viuo rectitudinem
iā facere poterāt: ſic nec mortuū ſepelire au-
ebāt. Dū itaqꝫ in circuitu eiꝰ eſſent ſpumāqꝫ
e ore eiꝰ nō modicā exire ꝯſpicerēt: magiſqꝫ
nortuū ꝗ̄ viuū eē crederēt ſubito reſpirauit
ſe plāgere cepit: ⁊ manū ad ſe exͭhere. et ita
icere. Dn̄a ſācta Maria mr̄ grās tibi reddo
e hoc qꝺ me in hoc liberatū habeo: ⁊ ego dā
iationē ſicut ꝑmerueraȝ nō incurri ꝙ damna-
io citiꝰ mihi aſſuiſſet niſi tua miſeratio tuūqꝫ
uxiliū mihi ꝓpitium aduenīſſet. Dn̄a ſancta
Maria grās tibi reddo immēſas de hoc ꝙ fi-
ium tuū dulciſſimū dn̄m meū hodie ꝓ me ro
gaſti: qnatinus eiꝰ corpꝰ ⁊ ſanguinē ſumere: ⁊
ectitudinē meā quā xp̄ianus hr̄e deberet nō
amitterē. Poſt hoc rogauit priorem ⁊ ceteros
ratres q ibi erāt vt corpus afferrēt: eiſqꝫ cōi-
arēt. Cūqꝫ itaqꝫ corpꝰ dn̄i allatū fuiſſet cepit
um lachrymis dicere ⁊ vinaciter ex ore confite
i ꝙ hoc veraciter eēt corpꝰ dn̄i qꝺ de vgine ſum
pſit ⁊ ꝓ peccātoribus in cruce pepēdit: ⁊ deinde
cōicatus eſt. Quo facto rogauit vt eum citius
ponerēt. His oībus ꝑactis vſqꝫ in finem con-
gruū ꝑdictꝰ bn̄dixit oēs monachos q ibi erāt
⁊ abſoluit: ⁊ monachi ſic̄r ei fecerūt deinde po-
ſuerunt eū ſup ciliciū ſtatimqꝫ ſpm̄ reddidit
ſerꝰ ⁊ hylaris. Cuiꝰ alam ſicut illi crediderunt
qui ibi affuerunt: ⁊ hec ꝙ de illo acciderent ⁊ vi
derūt: ſctā Maria quam dulciter clamauerat
ſuſcepit ⁊ ad locū bonū ꝑduxit. Poſt hec ſepe
lierūt eū in capl̄o bn̄dicētes deū ⁊ laudauerūt
ſanctā Mariā matrē dn̄i ꝙ ei talem miam fe-
cerat ſicut ipſi tunc viderunt.

¶ Heretici exciderūt ſacerdoti linguā ⁊ Ma-
ria ſibi reſtituit. Exemplū. xxx.

Cum catholici cō-
tra albiēſes hereticos cruce ſigna
ti hereticos cruce ſignati duo hōe
ſti clerici ꝑ trā illoꝝ trāſitū facerēt
cū eccleſiā vidiſſent in via deſolatam aitvnus
alteri. Sabbatum eſt intremus hanc eccle-
ſiam vt dicamus miſſam in honore ſācte Ma
rie virginis. Portauerunt enim ſecum librū
⁊ calicem indumentaqꝫ ſacerdotalia. Sed an
teꝗ̄ miſſa eſſet completa heretici proditi ſunt
qui armata manu intrantes ⁊ ſacerdotem de
eccleſia trahentes linguam eius radicitꝰ ab-
ſciderunt. Quem ſocius cum multo labore
mutilatum reducens monachis et eum com
mendauit. Hi vero ſicut viri catholici ⁊ reli-
gioſi ſacerdotem mutilatum propter fidem
chriſti ⁊ genitricis eius honorem multū de
uote ſuſcipientes omnem ei humanitatē ex
hibuerunt. In nocte vero epyphanie cum ſo
lēnes decantarentur vigilie baculo parietē
pulſans miniſtros aduocauit. Qui cū quere
rent quid vellet ⁊ ille in oratoriū deportari
ſignificaret: volentes parcere ei non acquie-
uerunt. Tandem importunitate eius attēta
in eccleſiam eum ducētes ante altare quod-
dam depoſuerunt. Qui cum matrem miſeri-
cordie tota mentis deuotione inuocaſſet: illa
ei apparens: ⁊ carnem lingue formam habē
tem in manu tenens dixit oranti. Quia pro-
pter fidem filij mei ⁊ honorem meum lingua
tua priuatꝰ es: ecce nouā tibi reſtituo: aperi
os tuum. Quod cum feciſſet digitis ori eius
immiſſis radici preciſe carnē eādē cōiunxit et
vniuit ſicqꝫ diſparuit. Qui cū zacharia mox
in vocē laudis erūpens clara voce clamauit.
Aue maria. ⁊ vſqꝫ in finem. Quā ſalutationē
cū crebrius repeteret ſtupentes accurrerunt
miniſtri accurrerunt de choro monachi dextrā
grandi miraculo: deū eiuſqꝫ genitricē glorifi
cantes. Non igitur immemor nec ingratus
collati ſibi beneficij clericus in eodem ceno-
bio factus eſt monachus. hec Ceſarius.

¶ Maria in preſentia hereticorum cecum il-
luminauit. Exemplum. xxxj.

Legitur in eccle-
ſiaſtica hiſtoria ꝙ quidē erat di
dimus ex vtero matris cecus na
tus. hic concupiſcens dei ſapien
tiā ſeruauit dei mādata: ⁊ deus prebuit eam
ſibi. Cū aūt ꝑ fidem cōtra iudeos ⁊ hereticos
frequēs haberet conflictus verboꝝ: hic here
ticoꝝ ꝑfidiam ſepiſſime cōfutauit. Vn̄ a qui-
buſdā ſepius audiuit improperiū cecitatis
dicētibus ſibi ꝙ gratia ſeruiret eis qui illu-
minare eū nō poſſent. Tunc petijt inducias
cōfidens in deo ꝙ deus ⁊ beata virgo maria
eū illuminare curarēt. Tunc a ſancto bonifa
cio romano pontifice inducto ieiunio tridua
no deo ſtuduerunt eleemoſynis ⁊ orationi-
bus ſupplicare. his expletis precibus ⁊ plu-
ribus cōuocatis: cecus ſtās in medio chriſtia
noꝝ ⁊ hereticorum: reſpōſoriū Gaude maria
virgo cunctas hereſes ⁊c. cum verſu ad lau-
dem beate virginis deuotiſſime decantabat:
⁊ ſtatim coram omnibus clariſſime vidit. Et
multitudo infideliū corde ſunt ad fidem con
uerſi. Hic mos romanis inoleuit: ꝙ quotidie
ob memoriam tanti facti reſponſoriū illud
decantant ad laudem virginis glorioſe.

¶ Maria clerico linguam ⁊ faciē reintegra-
uit. Exemplum. xxxij.

CLericus quidā beate virgini deuotus erat cum per eccleſiā contigeret tranſiſ⁹ cum oī hūilitate ⁊ deuotiōe genuflexo illa angelica ſalutatiōe eam honorauit dicēs. Aue Maria ⁊c. Rurſum genuflexo. Biūs venter qui te portauit xp̄e ⁊ vbera que lactauerūt dn̄m ⁊ ſaluatorē nr̄m. Hic aliqn̄ moleſtia corporis tactus deſperatus erat tantuſqꝫ dolor inoleuit vt linguā ⁊ labia dentibus ſuis manducaret: idipſum de membris ſuis facturus ſi ꝑmitteretur. Cumqꝫ iam lingua ⁊ labijs penitus abſumptis vehemēter in alijs mēbris ſe lederet: iaceretqꝫ horrēd⁹ aſpectu ſenſib⁹ corporis exēptus vidit iuxta lectuli ſui caput perſonā cōſiſtere pulchrā facie ⁊ reuerendo aſpectu: q̄ntum dat intelligi angel⁹ eius erat. huic egroti ſui erūnas plorās in hūc modū lamentari videbatur. Quid o dn̄a mis fons pietatis hoccine eſt gratie ⁊ glīe ſaluandorū hecqꝫ eſt lingua q̄ b̄ſificando ventrē. vbera ⁊ partū tuū longo viſu ex ardenti affectu ſalutare ſic aſſidue facta vt pene nihil aliud ſonare noſceret in eccl̄ia dei. O dn̄a ſi tu dees tuis quis aderit ſuis. Nō ſic dn̄a nō ſic ad nihilū deuenient ſpes hoīz ſi in te incipiūt nō inuenire refugiū. Hec cum ille in aurib⁹ eī⁹ egri declamaret: ⁊ in ei⁹ tm̄ oculis declararet apꝑuit vtiqꝫ mater dn̄i: ⁊ quaſi ſatiſfactiōe de negligētia in ſeruulū ſuū de qua inſultabatur ad lectulū egri propius accedit: extractoqꝫ vbere viſa eſt protinus mittere in os egri ⁊ lacti lactioſini rore infuſo ſubito ſue lingue integritatē ⁊ labijs antiquū decorē: ⁊ in toto eius corpore p̄ſtinā reſtaurauit ſanitatē ⁊ ſurrexit ſan⁹ ⁊ incolumis. Factāqꝫ circa ſe miaʒ oibus cepit p̄dicare: ⁊ poſtmodū ſe ⁊ ſua dei ſeruitio mancipans decetero duxit vitam religioſam ⁊ bonam.

¶ Maria Johanni damaſceno reſtituit manum abſciſam. Exemplum. xxxiij.

PRudentius ex geſtꝭ damaſceni. Johānes damaſcenus virgo ꝑmanens ꝟgini btē marie deuot⁹: grecis lr̄is ⁊ artibus liberalib⁹ inſtructus in ſcribēdo dictādo gratioſ⁹ captus a ſaracenis ſitū dn̄i cui⁹ artē ceſſerat in dictamine in ſcriptura ⁊ in alijs ad ſciētiā ꝑtinētibus ſic inſtruxit vt in dictamine lr̄a ⁊ voce nō niſi Johānes putaret. Amat⁹ Johānes a theodoſio imperatore cū apud eū eſſet diſciplīs inuidie agitat ⁊ lr̄am dictauit ⁊ ſcripſit traditionē iperatoris ⁊ imperij cōtinētē: quā furtiue Cōſtantinopolim miſit: in palatioqꝫ imperatoris piecta inuenta eſt ⁊ lecta. Modus dictādi in forma lr̄e dignoſcitur eſſe iohānis. Ab imperatore iohānes acceſſitur cōuitijs ⁊ iniurijs conꝑ incitur: ⁊ proditor imperij appellatur. Oſtenſa ei lr̄a: r̄ndit. Vere dn̄e formā ſcribendi ⁊ modū dictādi meū eē cognoui: ſʒ teſtis eſt mihi deus q̄ hec nō feci. Cunctis ergo ꝯſtrepētib⁹ in eum eo q̄ veritatē nō fateret. ⁊ reū eſſe mortis clamantib⁹ iudices (q̄ amicus imperatoris fuerat) nō debere euʒ mori: ſed manū qua tm̄ nephas ꝑpetrauerat abſcidi ſententiauerunt. Quo facto in deteſtationē tanti ſceleris ſuſpēſa eſt manus abſciſa in monaſterio ipſi⁹ Johānis: q̄ mox ad imaginē ſpecialis dn̄e ſue marie veniēs diſcooperto vulnere ⁊ extēſo brachio eā deprecabat̄ dicens. Heccine dn̄a mea noſtroꝝ ſunt p̄mia meritorū digne me ꝓ meritis peccōꝝ flagellare voluiſti: ſʒ vt quid inſtrumentū officij tui ꝑmiſiſti penit⁹ abſcindi. Hec quippe manus hymnorū laudis tue cātica ſeꝑius ſcribēdo parabat ⁊ corpus ⁊ ſanguinem filij tui offerebat. Cūqꝫ talia peroraret ipſi in lectulo ſuo nec plene vigilanti nec dormienti btā ꝟgo cū magno lumine hilariqꝫ facie eidē apparēs dixit. Quid agis inquit puer fideliſſime? Heu (inquit ille) dn̄a q̄d iterrogas? Ubi eras cū hec paterer? Ecce ad meū: imo tuū decus in eccl̄ia pēdet abſciſa cliētis tui man⁹. Et illa. Cōfortare fili in dn̄o. His dictis eo vidente eccl̄iam exit delatāqꝫ inde manū ei⁹ brachio reſtituit. Tūc ille grās agēs facto mane ꝯuocatis fr̄ibus manū oſtēdit. Moxqꝫ miſſaʒ de btā Maria alta voce celebrauit. Imperator nunc audito miraculo pedeſter ad eū venit: et manū deoſculās ab eo inquirit ſi quē alicubi cognoſceret qui ſuū dictādi genus ⁊ ſcribēdi formaʒ haberet. Qđ ille quidē ei retulit. Sicqꝫ veritas diligentius inquiſita innotuit.

¶ Maledictum a deo plagatum Maria ſanauit. Exemplum. xxxiiij.

QUidam groſſus et iracūdus hō cū quadā die ꝑ villā deambularet: lapidis offenſio pedē quē nudū habebat ſibi leſit: vt doleret ſtomachat⁹ maledixit ⁊ nolauit diabolū dicēs lapidē illū in noīe diaboli ibi poſitū fuiſſe. Et vix finito ſermone quaſi repēte violēta iniectione aque feruentis totam faciem perfundi ſentiens: ſed ad domū ſuā reductus tota eius facies in tumorem conuerſa: oculi naſus ⁊ os ita tumore excreſcēte diſparuerunt vt non niſi monſtrū in facie videretur. Quatuor autē diebus euolutis inflatio illa paululū exinaniri cepit puſtulis et veſicis turgentibus repleta eſt vt ab omnibus elephātico morbo percuſſus diceretur: poſt morbus ad inferiora deſcendēs a renibus vſqꝫ ad ſummuʒ pedum articulos tam miſerabiliter occupauit. Sicqꝫ tandē tota illa inferior pars corpis inſenſibilis māſit: vt fiu-

dere quidem poſſet in ignem oīno ſentire nō
poſſet. Nunꝗ̄ de lecto ꝑ ſe ſurgēs nūꝗ̄ ad ſe-
dendū ſe erigeret vel in quolibꝫ latus reclina
re ſed ſꝑ reſupin⁹ iacere ſtudebat tñ in dolori-
bus ſuis patiētiā ſeruare ⁊ deo ſꝑ grãs agere
et pctā ſua pre oculis haberet:⁊ pro eis humili
ter deo ſupplicare. Quadā die reſurrectionis
dñice cū audiret pulſare ad miſſam caput eri-
gens ⁊ verſus pictatū locū ꝓtenſis manibus
ſaluatoris clemētiā exorabat:⁊ ecce ſubito vi-
dit quādā pulcherrimā mulierē ſibi aſſiſtere
q̄ ait. Noueris ꝓces tuas exauditas a dño ieſu
xp̄o filio meo fac ergo qđ moneo:⁊ fac te ferri
ad ecclīam meā ⁊ ibi corā ymagine mea ꝓ ſa-
lute tua interuenit:⁊ ſtatim ſenties ꝟtutē di-
uini auxilij. Qđ cū ille feciſſet dei auxilio ⁊ ma
tris eius pio ſuffragio: ad plenū ſanatus eſt.

¶ Maria ⁊ ſanct⁹ Hypolitus ſanauerūt quen
dam maledicum. Exemplum.xxxv.

Ruſticus quidam nomine Petrus in fe-
ſto marie magdalene aratro boues iun
xit:⁊ cum iratus opus ceptū maledice-
ret boues ⁊ aratrum fulmine conſumūtur. Et
ipſum Petrū qui hoc fuerat īprecatus ꝓtinus
ſacer ignis arripuit:⁊ carnibus ⁊ neruis tibie
⁊ crurīū iam conſumptis ad eccleſiā btē Ma-
rie magdalene cuius feſtū infregerat afferri
ſe petijt: quo facto ignis ex toto extinctus eſt
in corpore ſuo ſed nō ſanatus. Audiuit autem
loquentes de quadā eccleſia btē virginis ma-
rie miraculis inſignita ad quā deuehi poſtu-
lauit. Acceſſa naui ⁊ ſedēs in puppi illi⁹ tibia
a ſua cōpage reſoluitur: ille patiēter hoc ſuſtu
lit. Et cum ad eccleſiā veniſſet ipſa nocte btā
virgo quā fideliter implorauit cū ſctō Hypoli
to viſione apparuit:⁊ eidem ſancto Hypolito
vt ip̄m Petrū ſanaret impetrauit: ſtatim ſctūs
Hypolitus coram tibiam ⁊ pedem illius cir-
cuquaꝙ recolligens in momento ſanauit.

¶ Plaga illorū qui occiderunt hominem in
eccleſia ſancte Marie virginis. Exēplūm.xxvi.

TRes quidam milites cū odio
haberent quendā viruꝫ
⁊ quererēt occidere illū: inuēta op-
portunitate ſine amicorū preſidio
reperiētes l eū impetū fecerūt vt
interficerent. At ille cōſcius fugit in eccleſiam
in honore ſctē Marie conſecratā: ſi forte ob re
uerētiā eius poſſet īminēs euadere periculuꝫ
⁊ mortē. Illi ꝟo crudeles ⁊ irreuerentes eccle-
ſiaꝫ ingreſſi abſqꝫ vlla miſeratione peremerūt
eū corā altari. Ob quā rē cōmota eſt aduerſus
eos ſctā maria ⁊ mox vlciſcēte deo oīpotente
tantā preſumptionē igne accenſi ſunt q̄ ſingu
lorū mēbra cepit vehemēter exurere q̄ diuinā
ſuꝑ ſe ſentiētes vltionem: nimis dolore coacti
ad deprecandū ipſaꝫ dei genitricē quā multū
offenderūt cū magna cordis cōtritiōe cōuerſi
ſunt. Quoruꝫ precibus ipſa virgo ſctā que eſt
ſemper pietate repleta clemēter liberauit eos
ab igne quo vrebantur largiēte deo: nō tñ ex
toto ſanitas reddita eſt. Statim auteꝫ poſtꝗ̄
pergere potuerūt ep̄m adierūt: quid egiſſent
vel quid eis accidiſſet narrauerunt:⁊ ab eo pe
nitentiā ſibi dari popoſcerunt quibus ep̄s in
dicens penitentiā armorū quibus ipſum virū
peremerūt loco penitētie prout ſibi viſum eſt
eis impoſuit: videlicet vt indeſinēter ea ſuꝑ ſe
ferrent ⁊ congrue peniterent donec deo ⁊ ſan
cte eius genitrici ſatiſfacerent.

¶ Monialis leſit ſibi tibiam:⁊ maria ſanauit
eam. Exemplum.xxxvij.

COntigit in quodam ceno-
bio ſanctimonia-
lium res valde delectabilis. Erat
enim ſoror quedā vite probabilis
multūqꝫ feruēs in obſequio beate
Marie virginis. Hec cum in genuflectione ni
mio impellente feruore tpe quodā genu vul-
neraſſet atqꝫ meridie in infirmario dormiret
viſa eſt ei in ſomnis aſtare beata virgo pixidē
vnguenti portās in manu ſua immiſſiſqꝫ digi-
tis de eodē vnguēto perūxit vulnera ꝟginis.
Statimqꝫ tanta fragrātia affuit vt ſorores in
primo dormiētes odore illius excitate ſurge-
rent:⁊ ad lectū eius venirēt: eo ꝙ maior ibi ſen
tirēt virtus odoris dormientem excitauerūt.
Quā cū queſiuiſſent: vnde eſſet odor tā ſuauis
cauſe nō ignara nihil illis dicere voluit ideo
rennuēs vt irent dormitū. Que cum rurſum ob
dormiuiſſent: iterum affuit mater dñi ſecū illā
ducens per viſionē in pomeriū cui manū ſub
mentū ponēs dixit. Modo dimitte te ſuꝑ ge-
nua tua: quod cum feciſſet dña nr̄a ſubiunxit
Deceter o ſic modeſte debes petere veniam.
Hec Ceſa. ¶ Iuuenis quidam conſumpſit pa
trimonium ſuum et maria ſubuenit ei.

Exemplum.xxxviij.

IUuenis quidaꝫ in germa
nie partib⁹ no-
bilis parentibus malorū cōſortio
depr auatus eſt hereditatē precla
ram ludo teſſerum ⁊ tabernis to-
taliter diſſipauit. Hic vagabundus ⁊ miſer ꝑ
patriam ferebatur. Qui ⁊ ſi alias ſtultus caſti
tatem tamen corporis cōſeruauit. Cui quidā
miles patruus eius non modicum miſertus
obuiumqꝫ eum quadam die his alloquit̄ di-
cens. Male tibi cōpetit conſobrine chariſſime
totaliter aberrare: q̄ clarus gr̄e ꝓbum viruꝫ ⁊
magiſtrū efficere potuiſſes niſi te talis inſania
rapuiſſet. Cui⁹ ꝟba cū q̄ſi muliebria iuuenis
derideret ſubiūxit miles. Eſt ne aliqd chare-
mi qđ ꝓ me facere tu anderes. At iſte. Eſt vtiqꝫ

Et miles.Uolo ergo vt glorioſam dei genitri
cem Mariā ſalutes quinquaginta vicibꝰ oī die.
Cui cū lachrymādo reſpōderet.Hec ſemel vi
nam ⁊ nō oī die dicerē.Patruus inſiſtit dicēs
hoc facere modis oībus oportebit ſi quis ocu
lis mīe te glo͞ſa virgo reſpiciat ⁊ ꝓ tua miſe
ra filiū ſuū interpellat.Ad cuius v̄ba iuuenis
annuit ⁊ receſſit.Inde poſt annū contigit pa
truū videre iuuenē quē ⁊ ſi ꝓmiſſuz ſeruaſſet
interrogat.Et ille.Seruaui inq̄t ⁊ nollē vlla
tenus nō ſeruaſſe remiſſius eñi eſt mihi ꝙ̄ ah
erga mundana.Cui patruus cū gaudio dixit.
Ego ⁊ ſic ſequēti anno ſeruitiū matri xp̄i in ſa
lutationibꝰ duplicābis.Et iuuenis.Fiat inq̄t.
Exacto autē ſcd̄o anno reuerſꝰ eſt ad patruuz
dicens.Iam ſuffragante matre xp̄i oīs vecor
dia miſerieq; mei ſtatꝰ euanuerūt ⁊ firma bñ
faciendi ꝓpoſito volūtatis mee conſtātia ſta
bilitur.Cui patruus cū lachrymis dixit.Bndi
cta ſit pietatis mater:⁊ tibiq; chariſſime gr̄as
refero qui ſalubri cōſilio credidiſti:nihil ergo
reſtat vt anno p̄nti ꝓpoſitū tuū firmz expertar
et ſi dignū inuenero condignas tibi nuptias
ꝑparabo tu aūt medio tp̄e auxiliatricē tuā in
ſalutationibꝰ terne quinquagene ſedulus ho
norato.Cōſenſit iuuenis ſtabilis inuētus eſt.
Et euoluto anno fecit patruus qḋ ꝓmiſit iu
ueni.Cōſtituit nuptias ⁊ inſtaurato cōuiuio
ex vtraq; parte cōuenerunt parētele.Poſitis
quoq; mēſis ⁊ lotis manibus cū iam ſpōſus ⁊
ſpōſa comeſturi pariter cōſediſſent ⁊ inopina
to memor ſpōſus nōdū ſe pēſionis ſue debite
ſalutationes illa die glorioſe virgini occupa
tus alias ꝑſoluiſſe:repente ſurgens ſuſurrat
patruo vt paululū iducīaret fercula miniſtrā
do.Quo annuēte ſolus iuuenis intrat thala
mum:ſoluit matri xp̄i qḋ vouerat tāto deuo
tius ꝗ̄to clemētius ſe ꝓbauerat exauditū nec
mora vt extremā ſalutationē terne quinquage
ne iā cōpleuit:apparuit ei glo͞ſa virgo maria
lucidior ſup ſolē tres rogas in tunica iuuenis
vnā anteriorē ⁊ duas laterales.Ecce inq̄t ſalu
tatiōes tue litis aureis ſcripte quibꝰ me tri
bus quinquagenis ſedulus honoraſti:⁊ quḋ in
tuo corpe lz vanꝰ ⁊ vagus:tñ v̄ginitatis mun
diciā ꝯſeruaſti.Mox leta febris corripiet ⁊ ad
me tertia die ſine vlla carnis corruptione per
uenies.Hoc dicto glo͞ſa virgo diſparuit.Iu
uenis aūt egreſſus hortabat oēs letari ⁊ epu
lari ⁊ gaudere.Ipſe v̄o appetitu comedēdi de
ſtitutū ad p̄ns cū eis nō poſſe eſſe notās.Sin
gulis quoq; ad menſam ſedētibꝰ ⁊ comedēti
bus iuuenis interim lectū aſcēdit:⁊ facto prā
dio ſponſam ſuā primū ⁊ amicos in thalamū
cōuocauit:⁊ eis quid ſibi contigerat indicauit
Mortuus eſt autem iuuenis die tertia vt ipſe
predixerat.Sponſa vero eius caſta nulli poſt
modum nubere volens:in ſancta virginitate
permanſit. ¶ Maria poteſt etiam ſubuenire
in periculo maris. Exemplum.xxxix.

Erat nauis in medio ma
ris peregrinis
onuſta:quorū deuotio orationum
gr̄as partes hieroſolymitanas adi
bat.Huius nauta cum ſenſiſſet na
uem hiare inferiꝰ ⁊ aquas irrūpere:⁊ ſe nulla
tenus ſubuenire poſſe:feſtinus cimbā q̄ intus
ferebat in mare depoſuit ⁊ cū ep̄o quodam et
aliis quibuſdā nobilioribꝰ in eam deſcendit.
Unus tñ cum deſcēdere vellet in mare decidit
pelagiq; ſtatiz ad ima merſus nuſq̄ cōparuit
Nauta v̄o quos i naui reliq̄rat alloquēs mor
tis oībus iminere diſcrimen nō euitādū per
monuit:⁊ vt p̄ctā ſua cōfitētes ſuas aīas deo
deuote cōmēdarēt admonuit qui ⁊ ita fecerūt
nec longe interfuit mora:illis in celū claman
tibus:⁊ ecce nauis ſubintrātibꝰ aquis:hiatu
maris penitꝰ abſorpta eſt.Ep̄s v̄o cū ceteris
lachrymoſa fundēs ſuſpiria ſociorū aīas dn̄o
cōmēdabat quarū corpora tam horrēdo diſcri
mine perire videbat.Cunq; per equoreas vn
das oculorū aciem circūuolueret:ſi forte aliq̄
ſuffocatoꝝ corporū inducia videre poſſet ecce
marinis a fluctibꝰ colūbas ſpecioſas alibi quidē
vnam alibi duas vel plures ſubito vidit emer
gere celiq; ſecreta ſub ſceleri valatu penetra
re quas cum ſociorū aīas aduerteret eſſe ꝗ̄tū
fleuerat prius:q̄ ſocios prefocari viderat:tan
to tunc magis deflebat:q; cū ſociis prefocatꝰ
nō erat.Qui cum tandez cimba deductꝰ terre
cū ſociis applicuiſſet:ecce ſociū qui inter duas
cecidiſſet naues in mari videbat:de mari ſubi
to viuū ⁊ incolumen vident exire.Querūt ſtu
pentes:⁊ de recepto ſocio exultātes quid eñi
acciderit:quḋ a maximis fluctibus ſic liberari
potuit.Qui ait btē genitricis dei cū in aquaz
caderem nomen exclamaui:ſicq; eius memo
riam habendo ⁊ nomen declamando ad ima
pelagi deueni.At illa miſericordie mater vir
go maria que memorū ſuorū immemor nulla
tenus pōt eſſe:mihi ſub vndis aſtitit:pallioq;
ſuo me clemēter cōtexit:⁊ contectū ſub aquis
vſq; ad littus perduxit.Hec eo dicente laudes
deo referunt:⁊ mater mīe ab oībus diuulga
tur atq; predicatur.Hec vincen.in ſpeculo hy
ſtoriarum.lib.viii.cap.lxxxviii.
¶ Quidam per reſponſorium Felix naq; libe
rati ſunt a periculo maris. Exemplum.xl.

Abbas quidā in medio ma
ris britānici nimia
tēpeſtate cū aliis multis oppreſ
ſus eſt adeo vt oēs de vita deſpe
rarent.Ita alii btm̄ Nicolaū alii
btm̄ Andreā:vel quēlibet alium

ſctm̄ innocabāt vnuſq̇ſq̧ em̄ ſctm̄ quē magis
familiarē habuerat in neceſſitate ſua familia
rius innocabat. Cūq̧ videret abbas oēs iſtos
minus potētes ſctōs invocauit neminē autē
matrē mie q̄ hȝ ptātem ſup celū ⁊ terrā ⁊ ma-
re nolare q̄d agitis inq̇t ffes q̄d ceteros ſctōs
illoſq̧ q̄ minus pñt tm̄ innocatis ⁊ ipſam que
plus pōt oēs reliq̇tis bonuȝ quidē taciti s. ſed
multo melius ſi oēs vna voce matrem mie ac
clamaretis. Quo illo ꝓcepto oēs vna voce ma
trē dei nolauerūt oēſq̧ vt ſui miſereatur ꝓcla
mant. Ipſe quoq̧ abbas qui preter vnum po
mum nihil hñs penit⁹ qd comederet q̇q̧ per
duos dies ac noctes ita afflict⁹ erat ꝙ vix re-
ſpirare poterat illnd rñſoriū. Felix nāq̧ ⁊c cuȝ
ſuo v̄ſu. ſ. Ora ꝓ pplo deuotiſſime cum mona
nachis ſuis cātare cepit vix ꝟ finierat popul⁹
precē cū lamētatione ⁊ monachi cū deuotio-
ne ⁊ ecce in ſummitate mali lux magna inſtar
cerei apparuit: noctiſq̧ tenebras fugās oēs q̄
erāt in naui ſua claritate ꝑfudit: totaq̧ pela-
gi ceſſauit tēpeſtas ⁊ celi regina iubente facta
eſt trāquillitas. Nec multū poſt dies ſerenus
illuxit: ⁊ terre ad quā tēdebat nauis applicuit
hec Vincen. in ſpec. hyſto. lib. viij. c. lxxxix.

Incarcerati dñt innocare mariā. Exēp. xlj.

M Iles quidā captus eſt ⁊ diu in
carceratus cū pecuniaȝ
p ſua ſolutione ſpopōdiſſet: extra-
ctus de carcere poſit⁹ eſt in domo
ſuperiori cui addita ſunt vincula
⁊ ſerui ad cuſtodiā deputati. Nocte igit̄ quā-
dam cum eſſet dormiens inter ſex ſatellites q̄
eum cuſtodiebāt dñam noſtrā deuote innoca
uit: ⁊ ſic obdormiens audiuit vocem. Confide
beata virgo liberabit te. Ad quod verbuȝ eui-
gilans gauiſus: ſed de viſione cogitās vtrum
vera eſſet an fantaſtica ſcire volens mox vt di
gitū amouit pedem ſuū ſine difficultate ma-
nus a cathena liberauit. Sepius iſta ante at-
tentauerat: ſed nō perfecerat. Cumq̧ ex motu
vinculorū vnus miles vnū ex ſeruis euigilaſ-
ſet: territus miles circulū reponere voluit: ſed
non potuit. Tunc intelligens tale miraculuȝ
dei genitricis meritis circa ſe geſtū ſeruo tur
ſum obdormiēte leniter ſurrexit ⁊ vincula te-
nens in vno pede per lintheamē ſe dimiſit p
feneſtram ⁊ fugit. Quo cū comperiſſent cuſto
des cum tubis et canib⁹ inſecuti ſunt: ſed euȝ
minime inuenire potuerunt q̄uis circūquaq̧
eum circundederunt. Qui poſtmoduȝ veniēs
ad eccleſiam eoſdem circulos quos ſecum de-
portauit per gratiarum actionem ſup altare
beate virginis obtulit. Hec Ceſarius.

Theophilus qui negauit fidem ⁊ virgineȝ
Mariam. Et beata ei ſubuenit.
Exemplum. xlij.

F Uit quidā nobilis Theophilus
noīe: qui cū depauperatus
fuiſſet cepit deſperare ⁊ cogitare q̄d
faceret tandē cogitauit vt iret ad di
uinum ⁊ cū diabolo loqueret̄: vt ei in
rebus mūdanis ſubueniret. Quod ſic factum
eſt. Diabol⁹ v̄o cū precib⁹ theophili ſollicita-
retur vt eū eū diuitiis reſtitueret: q̄ſiuit a theo
philo ſi facere poſſet ⁊ vellet q̄ proponeret. Rñ
dit ꝙ vellet ⁊ iurauit. Qui viuēs tribus nocti
bus ſucceſſiue prima nocte abrenūciat bapti
mo. ſcda ſuo creatori. tertia ipi matri mie. Dia
bolus vero cōſiderās ſuū affectū dixit. Hāc ad
iurationē ſi per cyrographum ſcriptū tuo ſan
guine confirmaueris ⁊ huc ad me deportaue-
ris tūc oia cōſummata ſunt. Quod ſic factum
eſt cyrographū ſcriptū ſanguine theophili ſi-
gillo diabolo cōfirmatū. Contigit quodaȝ die
ꝙ theophilus penitētia ductus cepit flere et
cum fletu coram ymagine btē marie virginis
ſe ꝓſternere inuocauit beatā virginem mariā
cum deuotione: ſed beata virgo maria ſemper
fuit miſeratrix ⁊ benigna ipſa miſerata eius
indulſit que fecerat. Et cū ipſe theophilus ꝓ-
ſtrat⁹ ante altare multū fleret ⁊ rogaret ima-
ginem beate marie virginis: dei ymago quaſi
irata ipſum audire noluit: ⁊ faciem vertit ab
ipſo. Quod vidēs beata virgo collocauit filiū
ſui ymaginem in altari: ⁊ vna cum theophilo
diabolum adiūt: ⁊ per beatam virginem refor-
matus eſt: gratie dei ⁊ cyrographum abrenū-
ciationis quod diabolo dederat diabolū red-
dere precepit: ⁊ ſic theophilus conuerſus eſt:
et tandem peruenit ad gaudia celi.

Maria ſubuenit peccatori in extrema ne-
ceſſitate. Exemplum. xliij.

M Iles quidā nobilis pec
cator ma-
gnus tempore quodam ab in ini-
micis captus eſt: qui occidere eum
decreuerūt: qui eis humiliter ſup-
plicauit dicens. Rogo vos intuitu diuine mi-
ſericordie vt ad modicum tempus mortē diffe
ratis: quo alicui ſacerdoti poſſiȝ peccata mea
cōfiteri. Illi aūt corporalē eius occaſionē vel li
berationē timētes nō cōſenſerūt. Precipienti-
bus igitur vt ſe proſterneret ad decollādū: di-
xit hoc verbum. Dñe tu noſti voluntatē meā:
et ſubiunxit. Aiam meā cōmendo virginis fi-
lio. Sic decollatus eſt. Erat eodem tpe quidā
obſeſſus vicinus. Cui cū aſtātes audita eius
morte: modo inquiunt habetis gaudium ma
gnum ꝓpter aīam illius facinoroſi militis: lu
gubri voce rñdit: nequaq̄ vnū em̄ verbū mo-
riens ꝓtulit: ꝓpter quod ipſe ſaluatus eſt.

Maria liberauit lictorem a damnatione
Exemplum. xliiij.

Preco quidam cu
ius officiū erat ſuſpēdēdi hoīes ꝛ cru
ciādi:aſſ imaginē btē Marie ſ̄gle
trāſiēs ſe pſocinūs ꝯmēdauit.qua
dā itaqꝫ die cū ibi ꝯſiſteret ꝛ oraret:venit nū
cius iudicis dicēs ꝙ veniret ꝛ vnū ſuſpēderet.
ꝛ ipſe i itinere exiſtēte venerūt ſui inimici ꝛ oc
ciderūt eū.Erat aūt in eadē ciuitate ſacerdos
qdā ſctē vi'e q ſingulis noctib⁹ circuibat oēs
eccľias ciuitatꝫ.Surgēs aūt ea nocte q occiſ⁹
eſt pco ꝛ volēs ire ad eccľiā btē Marie:veniēs
ad cimiteriū plenū hoībus iter quos multos
mortuos ibidē vidit qs dū viuerent cognouit
Interrogauit aūt ex ipſis vnū quid hoc eēt:ꝛ
ꝓpter quid tāta multitudo hoīm ꝯuenīſſet.
Qui rñdit.Preco vn⁹ occiſus eſt: ꝛ animā ei⁹
maligni ſpūs ſuā eē dicūt quā pia mater Ma
ria ecōtra ſuā eē dicit.Iudex aūt de⁹ vēturus
eſt:pſtis vtriuſqꝫ cām auditur⁹:ꝓpter hoc cō
uenim⁹.Sacerdos aūt intra ſe cogitabat ali
cubi abſcōdi:cāe hui⁹ finē expectaturus. Cuꝫ
ibi ſe abſconderet:vidit ſedē ſupra quā iudex
veniēs ſedebat:aſſūpta ſibi mře Maria.Uene
rūt aūt ꝛ demōes pconē cathenatū adducen
tes ꝓbabāt multis modis ꝙ coꝝ iure eēt aīa
pconis.Econtra Maria dicebat ꝙ eadē hora
qua occiſus eēt ſe ſuis pſocinūs cōmendaſſet
ob hui⁹ cāꝫ aīam ſuā aſſerebat.Iudex ſ̄o hoc
audiēs ſuis deſiderūs volēs obedire:ne tñ de
mōib⁹ iniuriā irrogaret ſniaꝫ ꝓtulit,vt aīa ad
corp⁹ rediret vſqꝫ dū pēiteret de malis.ꝛ ꝯſti
tuit ꝙ cōis orō ꝓ aīa illa papa īſtitueret . Et
qſitū fuit qs hoc pape idicaret.Rñdit btā vir
go.Uocate ſacerdotē q ibi latet abſcondit⁹ ꝑ
quē ꝓ līterſignio miſſa fuit pape roſa tāte pul
chritudis:ꝙ papa viſa hac credet ſ̄bis illi⁹.

¶ Maria ſ̄go.ſubuenit latroni in extremis.
Exemplum.xlv.

Quidam fuit magnus latro qui non ali
quod bonum fecerat:niſi ꝙ beate vir
gini vnum ſabbatum ieiunauit: et ei
vnam miſſam comparauit:vt eum conuerte
ret ante mortem ſuam.Cui beata virgo appa
ruit dicens.Filium meum pro te rogaui vt cō
uertaris a peccatis tuis:qui tibi hanc gratiā
fecit:ꝙ ante mortem tuam dabit tibi quinqꝫ
verba loqui:que te a peccatis tuis liberabūt.
Poſtea vero latro capitur ꝛ in vinculis deti
netur.qui tertio die ad ſuſpendium ducebat
ꝛ in via dedit ſibi deus magnam contritionē
ꝛ in iſta vera contritione dixit illa quinqꝫ ver
ba cum magna deuotione.Deus ꝓpiti⁹ eſto
mihi pctōri.Qꝛ ſtatim cum deo reconſiliatus
fuit:ꝛ ſic ſaluatus eſt.

¶ Maria reconciliauit chriſto monachum.
Exemplū.xlvi.

Uir quidā longo tpē deuotus ordi
nem intrauit ciſtercieñ. in quo ꝛ ſi
diu ſancte vixit: tādē tñ a diaboli
tentatione deuict⁹ in pctm̄ cecidit
Inde multis ꝑ hoc occaſionē ſcan
dali dedit.Pro quo(vt i illo ordine ꝯſuetū eſt)
grauiſſime tribulat⁹ ad cor cum amariſſima
penitētia redūt ꝛ ad glorioſam chriſti matrē
totaliter i lachrymis ꝛ pcib⁹ ſe ꝯtulit. In ma
gno ergo luctu ꝑ tēpus nō modicū poſit⁹ tā
dē die quadā orāti ꝛ rapt⁹ in exceſſu mētis
glorioſam virginē vidit ꝛ in brachio eius qſi
lactātē paruulū ſuꝑ oēm pulchritudinē ſpe
cioſum.Qui cū videret matrē pro ſe filio ſup
plicantē:inſtabat ille ſe a pctō ꝛ a tribulatio
nibus liberari:ꝛ ad gratiā prioris vite reſti
tuit.Sed cū puer quaſi renitens vultū auer
teret:ꝛ mater ecōtra puerū in alterā partem
brachū transferre cōmodius vultu ei⁹ beni
gnitatis ingereret illeqꝫ iterū vultū auerte
ret:ꝛ aduerſum mater frequētius rogitaret:
tādē poſt mira:ꝛ pia euicit:in filium ꝛ vultū
eius in placulum ſeruiuit ꝛ peccatum homi
ni ad indulgentiam ꝛ ſtatum prioris vite ad
gratiam condonauit.¶ Maria ſubuenit an
cille que peccauit cum milite.Exemplū.xlvij

In epiſcopatu carnotenſi ancilla
cuiuſdam militis cum ipſo pecca
bat ꝛ dominam vxorem illius de
hoc frequentius offendebat . Et
illa iuuencula ſic peccaret:tamen
beate virgini quotidie ſalutationē angelicā
flexis genibus ſepties offerebat ꝛ hoc domi
na ſua bene ſciebat.Quadam autem die ni
mis irata dixit ei. Heu certe per cognatos
meos te feciſſem occidi pro marito meo quē
mihi ſic totiēs abſtuliſti:ſed ſancta dei geni
trix hac nocte mihi apparuit pcipēs ne tibi
nocereꝫ:quia ancilla eius es.Et ꝓmiſit ꝙ de
te pacē mihi faceret. Statimqꝫ illa compun
cta:qm̄ qdē dulciſſima mater dei me digna
ta eſt vocare ancillam ſuā:ecce promitto tibi
ꝙ verā ipſa de me pacē facies:ꝙ nunqꝫ vlte
rius iniuriā tibi faciā:ſed pro amore domine
noſtre amodo recedā.Et ſtatim de epiſcopa
tu exiens ad monaſterium bene ſperin epi
ſcopatu cameracenſi deuenit:ꝛ ibi deo ꝛ bea
te marie vſqꝫ ad mortem ſeruiuit.

¶ Maria ſubuenit adultere.Exemplū.xlviij

Quidā vxore ſua ſciente cum
alia carnaliter vixit
grauiter vxor hec ſuſtinēs quere
lā in eccleſia ſancte Marie virgi
ni depoſuit:ſupplicans vindicari
de illa:q ei virum abſtulerat. Sancta virgo
Maria apparēs ei dixit.Quomodo poſſum
ei malum inferre? Naꝫ ſingulis diebus ipſa

centies mihi flectit genua. Mulier vero como
ta dixit. Ex q̄ me nō vis vindicare filio ſuo q̄-
rimoniā deferā. Et ingreſſa de eccl'ia verba
hec murmurabat. Adultera itaq̈ veniēs et ob-
uiā: q̄rēs q̄d diceret. Que ait. De te cōqueſta
ſum virgini marie: ⁊ r̄ndit mihi q̄ nihil mali
tibi inferret: eo q̄ cētū genuflexiōes ⁊ quoti
die exhibes. ⁊ ſup hoc murmuro verum ego
ſpero q̄ fili⁹ ei⁹ me vindicabit. Quo audito
ſtatim adultera proiecit ſe ad pedes ei⁹ veniam
poſtulās ⁊ firmit̄ p̄mittēs q̄ nūq̄ cū marito
ſuo delinqueret. ¶ Quidā accēdit vnā cāde-
lā i honore beate virginis marie. Exēm. xlix.

Miles quidā iuuenis ⁊ huic ſeculo de-
ditus: habebat vxorē beate marie val
de deuotā. Hec diu ⁊ multū p̄ mariti
ſui ꝯuerſione beate marie ſupplicauit. ⁊ ecce
nocte quadā maritus ſpiritu rapit̄ ad dei iu
diciū vbi de oibus ſuis exceſſib⁹ accuſat⁹ cō-
uincit̄ Et cū eſſet ab oibus derelictus: iudex
dixit. Eſt ne hic aliq̄s ſciōꝝ quē vnq̄ honora
uerat? R̄ndit maria virgo. O dn̄e: ſemel ob re
uerentiā meā cereū magnū dedit ac ipſum
oro ob illius cauſam miſericordiā inuenire:
cui iudex: Propter tuas inquit p̄ces indulgeo
vt tueat̄ ſe eodē cereo q̄ntū poteſt. Cū igitur
demones eū rapere vellent: cū candela ardē
ti cōbuſſit eos: ⁊ viriliter ſe defendit. ſed pre
anguſtia ⁊ timore in quibus laborauit iacēs
in lecto fortiter ſudauit ⁊ vlulauit: intātū q̄
vxor euigilauit. Manu igitur ad eū miſſa: in
uenit cutē ſuā hiſpidā quaſi corticē de arbo-
re: pilos longos canos ac duros: barbā q̄z p̄li
xā: ⁊ ſuſpicās adulterū clamauit. Seruis aūt
ad arma currētib⁹ expgiſcēs: non potuit loq̄:
ſed quaſi bos horribiliter inſonuit. Et certiſ
ſime niſi dediſſet eis certū interſignium ſue
perſone: ip̄m vtiq̄ interfeciſſent. Tandē ali-
qualiter cōpos rōnis effect⁹: recitauit oib⁹ ſe
riē rei geſte. Ipſe aūt plene cōuerſus de here
ditate ſua fecit hoſpitale: ⁊ ibidē vna cū vxo-
re ſua deo ſeruiens ⁊ gratias agēs: ſigna cor
rectionis ⁊ oimode emandationis ſue oibus
hoibus oſtendit: verbo pariter ⁊ exemplo.

¶ Gutta ſanguinis chriſti preponderat oia
peccata mundi. Exemplum. l.

Uir quidaʒ ſolo nomine religioſus ad
oia que ad religionē ſpectant, durus ⁊
negligens. Hinc tn̄ conſueuit beatam
virginē orare: ⁊ ſemel dicere per dies centuʒ
aue maria. Hic ductus ad extrema raptus ē
in extaſim ⁊ demones eū ſummo iudici pre-
ſentabant: petentes ſententiaʒ. vt eis tanq̄
proprius iudicaretur Deus igitur ſciēs pec-
cata ſua multipliciter: dixit eum fore dānan
dum. Interea venit beata virgo offerens ce-
dulas quibus continebātur omnia aue ma-
ria: petēs a filio vt ad iudiciū ſcḋario p̄cede
ret. Demōes vero attulerūt multos libros pec
catoꝝ ſuoꝝ. Ab vtriſq̄ partib⁹ libri ponebā
tur in ſtatera: ſed pctā prepōderabant: tunc
beata virgo videns ſe nihil proficere filio ſuo de
uotiſſime ſupplicabat dicēs. Recordare dile-
cte q̄ de mea ſubſtātia recepis ſubſtātiā viſi-
bilē palpabilem ⁊ paſſibilem: ⁊ da mihi vnaʒ
guttā ſanguinis tui fuſaʒ p̄ pctōrib⁹ in paſ-
ſiōe tua. Et ille. Impoſſibile eſt (inquit) aliq̄d
denegari. Uerūtn̄ ſcias q̄ vnica gutta ſāgui-
nis mei p̄pōderat oibus pctis toti⁹ mūdi. Ac
cipe itaq̄ q̄ petiſti. Quam accipiēs poſuit ad
ſtaterā: ⁊ oia p̄dicta pctā religioſi quaſi fauil
lam p̄pōderabat. Tunc demones diſcedētes
cōfuſi: clamabāt dicētes. Nimis miſericors ē
dn̄a xp̄ianis: vn̄ deficimus quotiēs ſe de cōſli
ctu intromittit. Reducta eſt ergo aia ad cor-
pus. ⁊ ipſe poſtea cōualeſcens oia narrauit: ⁊
factus eſt verus monachus.

¶ Ruſticū liberauit Maria a dānatione.
Exemplum. lj.

Erat vir quidam ſecularis rurali
opis deditus ⁊ aliis mūdanis ſtu
diis occupatus. Qui dum multis
prauis actibus eſſet irretitus etiā
dū terrā ſuā exararet q̄ntū poterat
vicis ſuis surripiebat: ⁊ metas ſuas trāſgre-
diens ingerib⁹ ſuis terrā alioꝝ furtim ſocia-
bat. Hic tn̄ ſanctā dei genitricē Mariā in mē
te habebat: ⁊ plerūq̄ eā deuote ſalutabat. Iſte
ergo cum eſſet defunct⁹ cōuenerūt demones
aiam eius ſe rapere cōfidētes. Affuerunt etiā
angeli qui proferent bona ab eo facta. Cepe-
runt demones cōtra eum proferre innumera
mala. Cūq̄ ex hoc exultātes putarēt viciſſe:
intulit vn⁹ ex angelis q̄ eſſet ſolitus cuʒ ma
gna deuotiōe ſalutare ſanctā genitricem dei
Mariā. Hec audiētes ſpūs imūdi relicta ho-
minis aia receſſerūt ab ea cōfuſi. Sicq̄ aia il-
la erepta ab aduerſarioꝝ poteſtate: perpetuā
damnationem euaſit largiēte deo per meri-
ta ſue genitricis: que cum eo in eternum ſit
benedicta.

¶ Quidā ieiunauit ⁊ nō potuit mori ſine cō-
feſſione. Exemplū. lij.

Vir quidam per oia ſtatus ⁊ prius
dixit in ſuis partibus fuiſſe pre-
donē: ceditq̄ inhiantē hoīm. Hic
ab inimicis rapt⁹ in decliuio mō-
tis: ibidem decollat̄. De lapſu vero
virgo Maria dat ꝯtritionē verā ac cōfeſſionē
vnus inimicoꝝ pro ſacerdote cucurrit: ſed ſa
cerdos appropinquare noluit: nec audebat
niſi caput corpori contingeretur. Quo facto
confeſſionem audiuit: in cuius fine ſacerdos
queſiuit cur mori non potuiſſet: ait ille cām

miraculi dixit iuuenis. Audiui quecūq̃ ↄfeſſionē adipiſci ab morte ob reuerentiā btē Marie virginis quartā feriā vel ſabbatū ieiunaret ⁊ hoc ſeruaui nec q̄cq̃ alias boni feci ab ſolutuſq̃ ſpiritū exhalauit. ¶ Fur decapitatus non potuit mori ſine ſacramentis. Exem. liij.

Uidā vir quesiuit quādā paupercula deprędare ⁊ reperiēs q̄ ieiunaret tā paruula puella querens cauſam rſidit illa. Qr quicūq̃ ſabbatinis diebus ad honorē beate Marie ieiunat nunq̄ morit ſine vera pnia. Qd gratāter ille ſuſcipiēs impleuit. cui᷒ caput tandē pciſum clamauit. Cōfeſſio cōfeſſio. Un circūſtātes ſtupefacti p cōfeſſione ei ſacerdotē adduxerūt. Qui poſtq̃ caput ſuo corpori cōiunxerūt poſt deuotā ⁊ ſalub:ē ↄfeſſionem dixit. Hoc bñficiū hui᷒ penitētie merui p beatā virginē mariā: cui᷒ ſabbatū deuote ieiunaui vt ſine ſacramētis ⁊ remediis nequaq̃ perirē. Demones hinc circūſtantes non valentes ferre beate virginis pręſentiā nec ſacram confeſſionē: fugerunt. Quo dicto ſacramentis ſuſceptis: deuote quieuit in pace.

¶ Raptor decapitatus non potuit mori ſine ſacramentis. Exemplum. liiij.

Omicellus aſſiduus ſalutabat beatam virginem: qui poſtea in pda deprehēſus q̃uis caput loquelā tamē non amiſit quouſq̃ cōfeſſionem ſuā integraliter feciſſet: ⁊ corpus dñi de te ſuſcepiſſet. ¶ Quidā ieiunauit quatuor vigilias beate Marie.

Exemplum. lv.

Tres fratres a quodā milite caſtellano penitus exheredati erant vñ in vicinis nemoribus latitātes: multa mala tranſeuntib᷒ inferebāt, quoꝝ duos idē miles propter hoc cōprehēſos ſuſpēdit. Un terti᷒ peccatus acri᷒ timēs ꝗ̄ ſi caperet nemo ei parceret: cuidā monacho ↄfeſſionē ſuā ↄfeſſus eſt. Cui cū monachus diceret vt deinceps abſtineret: ille rſidit omnino ſe ceſſare non poſſe: nā pui ꝗ̄ predictū militē in vltione fratrū ſuoꝝ ſagitta vel gladio trāſfixiſſet. ſz inquit q̄ ſi vos vigilias btē marie. ſ. purificatiōis: annunciationis: aſſumptiōis: ⁊ natiuitatis ei᷒ in pane ⁊ aq̄ ieiunare ppoſui: ne mē btā ego ſine confeſſiōe ⁊ viatico ſinat mori. Ad hec monach᷒ Bonū eſt (inquit) ſed parū aut nihil pficit: eo q̄ peccādi propoſitū non relinquis. Abiens ergo poſt paululū ab eodē milite ⁊ armigeris ei᷒ cōprehendit: ⁊ a ſuſtib᷒ gladiis excuſſeratur ⁊ mēbris oibus diſſipatis cū mori non poſſet nec loquelā amitteret: fruſtra inqt laboratis: q: me niſi pri᷒ ↄfeſſum ⁊ cōicatū occidere nō poteſtis. Adducūt ſacerdotē: nec mora aſſuit preſbyter: ⁊ confeſſus cum viaticū ſuſcepiſſet protinus expirauit.

¶ In extremis nos cōmēdare debemus beate virgini marie. Exemplum. lvj.

Uidam grauiſſima ⁊ deſperata infirmitate grauatus: hoc iā ſolum intendebat quo ieſu xp̄o ⁊ beate marie ſuū exitū cōmendaret. Cūq̃ de obitu ſic ſollicit᷒ eſtuaret: beata virgo apparuit: ⁊ ſi eā cognoſceret requiſiuit. Et eo negāte rſidit. Ego ſum mater xp̄i mater miſericordie ⁊ pietatis. Ex his verbis ille plurimū ↄfortat᷒ obitū ſuū ſecuri᷒ expectauit: credēs q̄ q̄ matrē miſericordie diligeret: proculdubio miſericordiam inueniret.

¶ Quotidie debemus ſalutare virginē mariam. Exemplum. lvij.

Iles quidam quotidie ſalutauit beatam virginem mariam cū de mane ſurgeret: ⁊ cum de ſero dormitum ſe exponeret cum Aue maria: ⁊ nil boni plus fecit. Et gratia virginis ſaluatus eſt.

¶ Maria virgo ⁊ beatus petrus liberauerūt monachum a dānatione. Exemplum. lviij.

Uidam religioſus in monaſterio ſancti petri male viuit hic cū aliqñ cū quibuſdā fratribus potionem medicinalē p corporis ſalute acciperet: poſt hoc ſtatim ſine ↄfeſſione ⁊ ſacra cōmunione defunctus eſt cuius aia a demonibus ducebatur ad infernalia clauſtra. Qd cernēs ſanctus petrus cui᷒ erat monachus acceſſit ad dñm ieſum xp̄m: ⁊ p aia fratris deprecabat. Cui dñs. Ignoras (inquit) q̄ propheta me inſpirāte dixit. Dñe q̄s habitabit in tabernaculo tuo. ⁊c. Qui ingredit ſine macula: ⁊ operat iuſtitiā. Quo hic pōt ſaluus fieri cū neq̃ ſine macula ingreſſus eſt: nec (vt debuit) iuſtitiā operat᷒ eſt? Hoc audiens ſctūs petrus venit ad beatā virginē mariā vt ipſa intercederet ſecū p aia illa. Et cū ſurrexiſſet ſancta dei genitrix ante ſuū filiū cū ſanctis virginibus: dixit ei fili᷒. Quid me poſcis dulciſſima mr̄ mea cū meis chariſſimis ſororibus? Cui cum ſctā maria reſpōdiſſet q̄ pro aia fratris defuncti rogaret: xp̄s ait illi. Qr tibi placet vt indulgētiā cōſequat: ↄcedo pp̄ter preces tuas vt aia fratris ad corp᷒ reuertat: vt acta de malis penitētiaq̃: demū eterna requie pfruat. Hoc cū ſctā maria virgo ſctō petro innotuit ↄfeſtim ſanct᷒ petrus magna claue quā tenebat demones fugauit: ⁊ aiam fratris de poteſtate eoꝝ eripuit: ⁊ duobus angelis cōmēdauit vt ipſam aiā ad corpus reducerēt. At ille frater de morte reſurgēs: q̄ ſibi cōtigerāt vel q̄ viderat narrauit: ⁊ quo a diaboloꝝ poteſtate erepta

erept⁹ ſuffragio ſancte marie atqꝫ ſancti petri apoſtoli. ¶ Hore beate marie virginis deuote ſunt dicende. Exemplum.lix.

IN domo quadam hiſpanie ordinis ciſtercien̄. ſunt cōuerſi vt vita illorum ſit alijs in exēplū. Ex quibus vnus in obſequio beate ꝟginis ita ſeruens extitit ac deuotus ꝛ ita in horis ei⁹ decātādis intētus vt nō ſolū in ſingulis verſib⁹ ſꝫ ēt ſingulis ſyllabis memoriā hřet btē Marie ꝟginis: ſicqꝫ horas cū maximis laborib⁹ cōtinuauit. Qui cū annos.xvij. feciſſet. in ordine grauiter īfirmatus eſt: ꝛ miniſtrauit ei ſoci⁹ ſuus ex licentia prioris. Sciēs aūt eū virū ſctm̄ ꝛ i ſeruitio dei ꝛ genitricis ei⁹ deuotiſſimū: vt aliqd ſibi diceret ad edificationē intuita charitatis flagitauit. Cui ille rn̄dit. Heri dn̄a nr̄a viſitauit me ꝙ q̄ die ſeptima ad dn̄z eſſem migratur⁹ p̄dixit mihi. Et adiecit. Qꝛ pre cūctis mortalib⁹ mihi intēſi⁹ ſeruiuiſti: ego tibi faciā qḋ nōdū alicui feci colſūqꝫ meū brachijs ſtrigēs dedit mihi oſculū. Cū ꝟo agonizaret dn̄e p̄dicta vir biūs prior dormiēs cellā in q̄ iacebat turbaꝫ cādidatoꝝ introire vidit: q̄ ꝓpter alaꝫ illius educēdā veniſſe dicebāt. ſtatiqꝫ ad ꝑcuſſionē tabule excitat⁹ ſurrexit ac accurit: ꝛ qḋ eſſet celeſtis exercit⁹ a qb⁹ deuoi⁹ dei genitricis famul⁹ foret deducēdus minime dubitauit.

¶ Quid ſit orandū in extremis. Exm̄.lx.

CUm quidam religioſus ſeruiuiſſet deo in ordine.xxx.an. cū grauiter infirmatus vellet mori cōuenit multitudo demonū querētiū alam eius. Quos cū vidiſſet cepit clamare. Ue mihi ꝙ vnqꝫ ordinē iſtū intraui: melius mihi fuiſſet ranā vel beſtiā fuiſſe. Et fr̄es audiētes clamorē ſuū ꝯuenerūt et orauerūt ꝓ eo. Ad quē accedēs ſeruitor dixit ei. O pr̄ quare iſta dicitis? nōne ſꝑ apud nos bonus hō fuiſtis. Dicite ergo pater poſt me. Maria mater gr̄e mr̄ mīe: ꝛc. Qḋ cū dixiſſet ꝛ modicū tacuiſſet cepit dicere. Bn̄ mihi ꝙ vnqꝫ intraui ordinē iſtū: ꝛ ꝙ vnqꝫ natus fui. Et fratres audiētes tā ſubitā mutationē ceperūt querere qd hoc fuiſſet ꝙ ſic clamādo clamaſſet: rn̄dit. Jō clamaui qꝛ demones infiniti ꝯuenerūt volētes alam meā rapere: ſed cū dixiſſem orationē predictā ſtatiꝫ venit ad me mater mīe: ad cuius aduētuꝫ oīs multitudo demonū receſſit: ꝛ mō me inuitauit ad ſuum conuiuiū. Et ſic emiſit ſpiritum. ¶ Maria liberauit animā de portis inferni. Exm̄.lxi.

QUidam vir multū reuerebatur beatā virginē at criminale quoddam pctm̄ cōmiſit quod nunqꝫ ꝯfeſſus fuerat: ꝙ puduit eū dicere. Poſt multū tēporis penitētia ductus queſiuit ſecretū: ꝛ ꝯfeſſus eſt deo: ꝛ dixit. De⁹ propici⁹ eſto mihi pctōri ego cōmiſi tale pctm̄ qḋ nunqꝫ fui auſus cōfiteri alicui hoi pre pudore. hoc confiteor tibi deus: ꝛ oro te vt ignoſcas mihi illud: vt ad talē ſatiſfactionē mihi inſpireas ꝙ emēdam. Cūqꝫ illa meditādo diceret: apparuit ei diabolus i forma ſacerdotis: ꝛ dixit. Quid meditaris? Qui ait. Ego multo tꝑe celaui criminale pctm̄ qꝛ puduit me dicere: ꝛ diabolus. hoc iniūgo tibi vt hoc pctm̄ nūqꝫ ꝯfitearis; ꝛ credas tibi eſſe remiſſum: Qui ſtatim promiſit ſibi hoc. Cūqꝫ ille vir veniret ad extremā horā vite ſue angeli ꝯtēdebāt cū demonib⁹ pro ala illi⁹ ꝛ dixerūt demōes. Scriptū eſt qꝛ dn̄s dixit. Qualē te inuenio taleꝫ te iudico. ꝟm hec dicta nr̄ eſt iſte: qꝛ in pctō mortali inuētus eſt. Et ſtatim ſuſcipiētes alam deduxerūt ad infernuꝫ cū gaudio cūqꝫ veniſſent ad portas inferni occurrit eis beata ꝟgo maria ꝛ dixit. Qꝛ euꝫ doloſe decepiſtis ne confiteret mortale pctm̄ qḋ cōmiſerat: precipio vobis ꝑ tremēdū dieꝫ iudicij vt alam ad corpus reducatis: qḋ illud peccatū quod ſperabat per illuſiōes veſtras emendaſſe recipiendo vitam emendet.

¶ Mors diuitis viri: ꝛ mors paupercule vidue. Exemplum.lxij.

QUidam parrochie preerat preſbyter in ſeculo potens ꝛ glorioſus: ſed non minus vitijs ꝙ diuitijs plenus. Hic ſub cura ſua habebat diuitē nobilē: ꝛ paupculā viduaꝫ. Qui vno tꝑe decūbentes reſponſum mortis acceperūt in ſemetipſis. Uocatus eſt preſbyter vt moriētē diuitē viſitaret. Et accepta cōfeſſione data cōmunione: exiturā animā cōmēdaret. Qui de rapiēda ſolūmodo lana de oue nō curādo ſollicitus: vt nuncios diuitis vidit ire feſtinauit. intrauit palatiū penetrauit cubiculū. Jacebat diues purpura ꝛ ſerico circūdatus: auro ꝛ gēmis ornatus: ſuper plumarū mollicie reſupinat⁹. vbi etiam inuenit circūſtātiū multitudinē ſeductiora adulatione diuiti ſolatia ꝑſoluentē. Cōiunx ꝛ filij atqꝫ ois familia dn̄m lamētabant. Interim ſuperuenit qdā ex parte vidue q̄ dixit eaꝫ in extremis agentem chriſtiane ſalutis poſtulare ſacramēta. ſꝫ pſbyter dū ſe totū daret ad tactādū peccatorē: nihil rn̄dit. At diaconus prope exiſtēs ꝓ muliere deſolata ad cor ei⁹ loquēs ait. Grande nobis ꝑiculū ꝛ femine ꝑiculū: ſi nr̄a negligētia ſine ꝯfeſſionis ꝛ ſacri myſterij participatione eā migrare ꝯtigerit. Cui ille cōmoto preſbyter ait. O parū ſani capitis cōſiliū pro vili vidua nobilē relinquere patronū. Ne turberis (inquit diaconus) ergo ſi iubes infirmā viſitabo. hoc annuēte pſbytero diaconus cito diſceſſit. Sūptaqꝫ ſalutari hoſtia ad vidue tuguriū peruenit q̄ rebus quidem

vacua ſ3 bonis opib⁹ plena ſup humū durā ⁊ paruo ſtramine cōſtrata colligebat membra nimis attenuata. Ille itaq3 diacon⁹ cū ſacro euchariſtie ad domū paupcule appropinquās circa ianuā ſtās: oculos leuās famule xp̄i in celo iacēti vidit aſſiſtēre excubias d̄ celo. mater em̄ Jeſu Maria aſſiſtebat cum choro virginali ꝗ̄ preferebat lintheolum: ⁊ vultū egrotātis a ſudorib⁹ tergēdo ſatagebat circa frequēs miniſteriū. His viſis diacon⁹ ſtupens ſtetit attonitus: ſ3 celi regina et admirātē nulli effabilis: viſo dei ſuoq3 filio toto corpe i terrā pſtrata adorauit euchariſtiā cū ſuis v̄ginibus. Quib⁹ erectis data fiducia vir dei intrauit. Maria ēt ſedē parāte ⁊ ne timeret hortāte ſedit. vidue ꝯfeſſionē accepit: cōionē dedit: ⁊ pſalmis obitū ei⁹ ꝯmuniuit. Deide cū gaudio ad domū diuitis ꝓperauit. aſtāſq3 in limine videt nigros cattos circūuolātes lectū diuitis: quos miſ ille vidēs ⁊ nimis (?) ueſtos ſentiēs rugiebat clamās: Tollite cattos tollite: mihi ſubuenite. Un⁹ eni ethiops voce minas ⁊ vultu terribili vncū quē manu geſtabat faucib⁹ inſerit pectoris. Infelix aīa nullum in tota ꝯuerſatiōe ſua refrigeriū ꝯſcie reperiēs pauet ⁊ trepidat: iuſq3 mors paulatim occupat. Deinde ethiops ille furco vncū violēter de palpētib⁹ faucib⁹ extraxit: ⁊ horribilē dans vocē miſericē aīam reddidit. Irruētes ceteri maligni cōplices in peccatricē aīam flagris ⁊ vulnerib⁹ afficientes iniecerūt in locū tenebraꝝ ſ3 lacū mortis eterne. cū hoc aſpiceret diacon⁹ tremor tenuit eū ⁊ cadens iacu⁹ eſt in mentis exceſſu ſ3 mox ei apparēs mater regis glorie. Ne timeas īqt chariſſime nō tibi diabolica nocebit malignitas cui para eſt beatitudo celeſtis. Hic blāditijs recreat⁹ poſtq̄ ad ſe rediit ꝯſolaſtici ſue gr̄as rependit. Et ex his reuelatiōib⁹ nō parꝝ pfecit. Hec Uin. i ſpec. hyſt. li. viij. c. xcvj.

¶ Militē i torneamētis occiſū iuſſit Maria ſepeliri in cymiterio. Exemplum. lxiij.

COmes quidam nobilis ad torneamenta ꝓperās venit ad quandā ciuitatē in qua erat puella pulchra valde ita ꝙ pulchritudo ei⁹ p totā ꝓuinciā diuulgabat. Hanc comes cōſpiciens parentib⁹ multa ſpopōdit. ſed a puella amore v̄ginitatis quā btē Marie deuouerat oīa illa ſpatia ꝓmiſſa p nihilo reputant. Tādem violenter de domo paterna deducit ad comitis hoſpitiū. Ex quo ꝟbo impoſita in pfundū lacū quē tranſire debuit cadit. Sublata igit iteꝝ deducit in quādā paſſa collocat quoſq3 aliis ornamentis ⁊ veſtib⁹ decoret. Ipſa autem voti ſui nō immemor: regine celi ſuā pudicitiā cōmendauit flens largiter ⁊ deuote pſtrationib⁹ genufleſionib⁹ ⁊ orōnibus inſiſtebat. Comes p ſtetū audiuit ꝙ beate Marie vouit qui cōfuſus de cōſcientia eius ⁊ compūctus ꝓpter reuerentiam beate Marie v̄ginis ipſam icorruptam mox pr̄i cōmiſit ⁊ remiſit: pmittens bona fide ꝙ nō rediret donec clauſtrū ꝯſtrueret ⁊ virginem collocaret in eodem ſed heu in ludo vulnꝰ letale ſuſcipiens morte celeri eſt preuētus ⁊ ſm ius canonicū extra cymiteriū inhumat⁹. Beata Maria apparens loci epō ſcd̄o et tertio increpauit ⁊ iuſſit eū xp̄ianꝭ ſuū militē ſepelire. Qui cōuocatis cognatis ⁊ parentib⁹ ſuis referens eis viſionē. Gaudent oēſq3 propter bonū ꝓpoſitū ſuū i ſacro loco ſepeliri deberet. Ipſi v̄o ſup ſepulchrū ſuū cenobiu3 qđ deuouerat cōſtruunt vbi eadē virgo poſtmodum facta eſt abbatiſſa.

¶ Clericū iuſſit btā v̄go Maria ſepeliri in cymiterio. Exēplum. lxiiij.

QUidā cleric⁹ in quodā loco morabat: q̄ erat leuis morib⁹ ⁊ curis ſecularib⁹ p oīa dedit⁹ hic em̄ ſctā3 Mariā ſemper in veneratiōe retinuit ⁊ eā frequēter ſalutatiōe āgelica ſalutauit. qui dū ab inimicis ſuis eēt occiſus ſciētes eū irreligioſa3 vitā duxiſſe decreuerūt eū eſſe extra cymiteriū ſepeliēdū qđ fecerūt. Qui dū p. xxx. dies ſic iacuiſſet btā v̄go cuidā ſacerdoti apparuit dicēs. Cur ſic iniuſte cōtra meū capellanū pceſſiſtis vt poneretis eum extra cymiteriū? Quo interrogante quiſnā eēt ille: ſancta Maria rn̄dit. Ille ꝗ̄ ann triginta dies a vobis eſt ſepult⁹ extra cymiteriū. Nam mihi deuotiſſime ſeruiebat: ⁊ corā altari meo me ſepiſſime ſalutabat. Cui⁹ igit pgite ⁊ eū in illo loco decenti ſepelite. Hoc cū dixiſſet: vehemēter admirati tumulū ei⁹ aperuerūt ⁊ in ore ei⁹ florē pulchrū inuenerūt: et linguā integram ⁊ ſanam viderunt. Intellexerūt oēs ꝗ̄ aderant ꝓpterea hoc accidiſſe q2 ore ſuo dei genitrici impendiſſet obſequium qđ ſibi multū placuit: ⁊ delato corpore ei⁹ ad cymiterium cum laudibus deducentes illud ſepelierant.

¶ Dyaconū litigioſum iuſſit Maria ſepeliri in cymiterio.

Exemplū. lxv.

ERat in eccleſia beate v̄ginis dyaconus quidam in eius obſequio admodum deuotus frequēter ire furioſiſq3 ſtimulis acceſſus. Contigit aūt q̄dā die vt ſolite exaſperatus eſſet iracūdiā vt quoſdā percuteret. Ipſi aūt impetebant vim inſanie eius nō ferentibus. ⁊ eo pcutiente iam repcutientib⁹ idem ſc3 dyaconus furoris ſui premia digna recepit: ⁊ letali ictu trāſuerberatus triſtē huius vite finem ſortitus eſt. Epiſcopus v̄o predcō illius loci: dū cauſam ipſi⁹ diligētius examī

naſſet. p̄dicti dyaconū: q2 male intētionis vi rā finiuit fratrū cōiōe indignū reputat: ⁊ cū magna abiectiōe a monaſterio excluſum iter laycos ex abiectiōe ſepeliri fecit ⁊ mādauit: qḋ ⁊ ita factū eſt. Et ecce media nocte beā dei genitrix maria epiſcopo i ſomnis aſſiſtit: durieꝫ il lū p̄ iniuria defuncti arguēs. Feſtinās igitur dyaconū quē de clauſtro tuo eiecisti inter fratres ſuos debito cū honore et pōpe mee venerationis cultorē fac ſepeliri: vt met cōtēpt⁹ ⁊ illi⁹ iniurie ſupplicia ſoluas. Nec mora facta ep̄s ſtupēs de lecto ſurrexit: q̄ mane cōuocās oēꝫ cleꝝ q̄ i ſomnis audierat narrauit: mox q̄ꝫ hūc ad mōaſteriū reportatū cū magna reuerētia ſepelitur.

¶ Scholarē a iudeis occiſum reſuſcitauit virgo Maria. Exēplum .lxvi.

Scholaris quidā in eccleſia vbi ſtatutū eſt q̄ cātaret. Gaude Maria quotidie cum verſu. Gabrielē in q̄ eſt. Erubeſcat iude⁹ ⁊c. iuſſus ē p̄ p̄ter vocis ſue dulcedinē decātare. Iudei ergo ad vineas ſuas ꝑ̄ ecctiā trāſitū facientes at ex v̄bis erubeſcētiā ſuſtinētes ſcholarē capte adducūt ⁊ in vineis p̄mūt mox il lis abeūtib⁹ glioſa v̄go Maria puerꝫ reſuſcitās iubet eū laudē cū fiducia decātare. Iudei iterꝫ eādē vocē cognoſcentes ⁊ audiētes admiratione ꝑculſi ſecrete perquirunt a puero. Rn̄dit ſi q̄dē ſe ab eis occiſum: ſed p̄ reginam ſuā priſtine vite reſtitutus. hoc cognito iudei nō p̄uo numero conuertunt ad glorioſe v̄ginis Marie gloriam.

¶ Maria liberauit monialem a purgatorio. Exemplum .lxvij.

Fuit quedam ſcīmonialis in quodā clauſtro dn̄arū ſummo ſtudio ſemꝑ ſatagēs: q2 pre cūctis ſororib⁹ amabat hec namq̄ aliꝫ plus ſtudebat ieiunijs ⁊ orationibus ⁊ alijs v̄tutū exercitijs q̄ꝫ plurimis quibus placēs altiſſimo ⁊ eius genitrici manebat in cenobio tali degens obſequio. Sed vt vidit diabolus qui ſemꝑ manet inuid⁹ qḋ ab ea ſic eſſet repulſus ſuaſit illi miſere p̄cepta dei ſpernere ⁊ v̄ginitatem quā in mente ſeruabat ⁊ in corpore violare. Poſtq̄ aūt cecidit ingemuit: ac ſcelus cōmiſſuꝫ abhorruit q̄ deum ⁊ eius genitriceꝫ offenſos habuit: mox vero ad pedes abbatiſſe humiliter ſe proſtrauit: ſpondens ſe facturam quicquid preciperet. Cui mater ſpiritualis benigne compatiens iniunxit ei pn̄iam per quam poſſet deo offerre condignam ſatiſfactionē: ſed p̄ri⁹ vita caruit q̄ꝫ peniteret. Poſt mortē v̄o duris eſt tradita penis quas pro ſuis pctis ſuſtinuit. Quadam ergo nocte in viſione oſtendit ſe abbatiſſe: quā vt vidit nō expauit: ſed confeſtim inquiſiuit ſi in penis erat: an ex illis iā exiſſet

Ad hec illa rn̄dit. Sum in penis mr̄ ⁊ valde vror: ⁊ heu mihi miſerere: neq̄ ꝑctā adhuc ſūt dimiſſa: ſuꝫ eīn iter laycas ſemias deputata q2 dīdi ſtolā p̄mā v̄ginalē quā habebā qn̄ fui v̄go caſta ⁊ deo dedicata: ſed hoc ſcias q2 ſalua ero p̄ Mariā dulciſſimā in futuro: illa nā q̄ beatiſſimū aſpectū matris q̄ eſt mater ꝯ ſalutis ꝯ ſolatrix cū eſſem in magna anguſtia ad me venit ſocora fulgēs vt ſol: quā ego recognoſcēs eē beāꝫ v̄ginē Mariā exclamaui flēs ⁊ dicēs. O mr̄ mie qd faciā: heu mihi: ad qd nata ſum q̄ ſic cecidi: vbi eras glioſa qn̄ huc igreſſa ſuꝫ o dn̄a dulciſſima ſi damnatē me audiſti: cur vocē meā ſpreuiſti? Nōne vides iſtos ignes qui me vrūt. incēdūt eīn me nec oīno ꝯſumūt? O Maria mr̄ v̄go iā ſuccurre feſtināter: ⁊ in his dolorib⁹ nō ſinas me diuti⁹ cruciari: ſꝫ clemēter exaudi me qm̄ frequēt amaui te. Nō s enī poteſ mei obliuiſci quā totiēs ſalutaui et q2 me tibi ſemꝑ recōmēdabā ⁊ orabā p̄ oīb⁹ q̄s recepit eccſia ſācta. heu mihi ſi appares q̄ in vanū laboraui. Ad hāc vocē mihi mr̄ dei rn̄dit. Ego ero tibi filia in p̄mo propitia nam p̄ri⁹ finieꝫ pena quā meruiſti nā peccaſti plurimū reliquēs me ⁊ filiū meū cui v̄go deſponſata eras ⁊ ꝯſecrata ⁊ me ꝑ̄ hec ad iracundiā ꝓuocaſti. Nā q̄ ſpreuit filiuꝫ meum exhonorat me nimiū. Sꝫ q2 me quotidie ſalutabas ⁊ mihi ſtudioſe ſeruiebas: ſis ergo ſecura q2 nō peribis in eternum ſed ſaluaberis. Eas nāq̄ que ſuas p̄ces mihi totaliter fundūt volo ꝑpotēter in oībus ꝑiculis corporis ⁊ aīe adiuuare. Poſtq̄ ſic locuta eſt mihi reliq̄t me cōfortatā. Nunc queſo dn̄a mea ⁊ mr̄ mea chariſſima ſtude illi ſuire deuote obedire: vt poſſiꝫ ei⁹ grām inuenire. Abbatiſſa hec audiens valde gauiſa eſt. ⁊ mane ſurgēs iubet oēs ſorores ad ſe venire: ⁊ eis q̄ viderat reuelauit. Monet etiā vt diligāt matrem dei. Et illi ſoluūt oēs p̄ces quas ei decātabat ſoror p̄dicta.

¶ Diabol⁹ nō potuit ſtrāgulare militē q2 q̄lꝫ die ſalutauit v̄ginē Mariā. Exemplū .lxviij.

Quidam miles habens caſtruꝫ omnes tranſeuntes ſine mia ſpoliauit: hic v̄ginem Mariam quotidie ſalutauit. Quadam vice monachus ſanctus pertranſiens quem predictus miles ſpoliare precepit. Uir autem ſanctus rogauit predones vt ipſum ad dominum deducerent: q2 haberet ſibi aliqua ſecreta reuelare. Adductus autē ad dominū eū rogauit vt totam familiā ſuaꝫ vocaret vt eū p̄dicantē audiret. Quod cum factum eſſet dixit. Nequaq̄ hic eſtis omnes: ergo diligenter querite ⁊ inuenietis aliquē. Et inuenerunt camerarium abeſſe ⁊ adduxerunt. Tunc dixit ſanctus vere ille eſt queꝫ quero. Cum ergo veniſſet ad mediam ⁊ vide-

ret vir dei: reuolui⁹ hincinde oculis ⁊ capite
ſicut inſanus ſe ↄgitabat ⁊ accedere ꝓpi⁹ nō
audebat. Tūc vir ſcius dixit. Adiuro te in no
mine dei pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſci vt q̄s ſis dicas:
⁊ quare huc veneris? Cui ille. Heu cogor pro
dere ſecretū meū: ego ſuz hō ſed demō ⁊. xiiij.
annis cū illo milite manſi: qꝛ princeps nr̄ me
huc miſit: vt die qua miſer ſue Marie ↄſuetā
ſalutationē nō diceret diligētius obſeruarez
vt eum a dn̄o ptātē accepta ↄtinuo ſtrāgula-
rem: ⁊ ſic nr̄o cōſortio ꝑpetuo ſociaret. Miles
autem hoc audiens expauit: ⁊ ad pedes mo-
nachi ꝓuolutus veniam petijt ⁊ vitā ſuaz in
melius emendauit.

¶ Quidā cū cētū Aue maria fecit crinale glo
rioſe v̄ginis Marie. Exēplū. lxix.

Erat quidā nobilis habēs vxorē deo et
btē Marie deuotā: ſed cū nō haberent
filiū rogabāt deū vt eis ꝓlē daret: qḋ ⁊
factū eſt. Quā cū omni qua poterāt diligētia
nutrierūt. Cuz aūt filius ad ānos diſcretiōis
ꝑuenisſet ⁊ videret alios pueros crinalia de
roſ ⁊ florib⁹ h̄re ſiIr faciebat: ⁊ ad eccl̄iā ꝺ por
tabat vbi imaginē glorioſe v̄ginis inuenit ⁊
ei crinalia offerebat ⁊ ei⁹ capiti deuote impo
nebat: ⁊ ſic quotidie faciebat cum ei tp̄s ade
rat opoꝛtunū. Uenit ergo tp̄s cū parētes ei⁹
eū nuptijs tradere vellēt: eis ꝓ virib⁹ reſtitit
ſꝫ v̄ginitatē ſuā deo ⁊ btē Marie v̄gini obtu
lit dicēs ſe deo ⁊ btē Marie v̄gini mr̄i ei⁹ vel
le ꝑpetue famulari. Poſt h̄o factus eſt mona
chus: ⁊ in bona vita de die in diē in meli⁹ ꝓfi
ciēs: ſꝫ cū videret ꝙ ꝓotē ↄſuetudinē ex deuo
tiōe vlteri⁹ facere nō poſſet: qꝛ roſas ⁊ flores
nō habebat: cūqꝫ erat mōach⁹ nō ei licebat flo
rib⁹ occupari ne alios ſcādalizaret: cogitāsth
ꝙ quotidie cētū Aue maria diceret ⁊ ide cria
le btē Marie faceret: ſicqꝫ faciebat q̄tidie cuz
lachrymis ⁊ puro corde. Factū ē vna diez vt
ꝓ negotij monaſterij ſui (qꝛ fact⁹ erat abbas)
viā prolixā ire deberet oblit⁹ eſt ſui ꝓmiſſi et
equū cū ſuis famulis aſcēdēs ꝑ ſiluā magnā
ꝑtrāſiūt ⁊ cū eū oēs ꝓceſſiſſent: ⁊ ſol⁹ eēt cepit
cogitare ꝙ illo die laudes ſolitas btē v̄gini n̄
ſoluiſſet. Statimqꝫ deſcēdēs ꝺ equo ↄſuetas
orōnes deuote ꝑſoluit. Et cū ſic ſtaret in orō
ne venit q̄dā latro poſt tergū volēs eū occide
re ⁊ equū ſuū ⁊ alia res auferre. Et cū a tergo
eo ignorāte lāceā vibraret: vidit puerū pul-
cherrimū de ore ip̄i⁹ quaſi ſingulas roſas re-
cipere: ⁊ ide crinaleqꝫ cū cētū roſis cōpoſitū ſibi
puer impoſuit. Quod videns latro ad pedes
ei⁹ procidit ⁊ veniā ab eo petijt: narrās oēm
rei ſeriē ⁊ toti⁹ facti integrā v̄itatē. Factuſqꝫ
eſt bon⁹ mōach⁹: ⁊ vitā bonā vſqꝫ ad diē mor-
tis ſue laudabilr ⁊ feliciter cōſummauit ⁊ in
pace quieuit.

¶ Maria liberauit clericū a dānatione.
Exemplum. lxx.

Clericus quidaz
erat q̄ nihil bōi faciebat imo vitijs
plen⁹ erat ſolū hoc bonū hēbat ꝙ
horas btē v̄gis Marie ſedule ⁊ deuote dice-
bat. Cū aūt q̄dā die ꝑ fluuiū trāſiret vt libidi
nē ſuā expleret: cogitās ꝙ matutinū nō bn̄ di
xerat: icipit illū dicere. Aue maria grā plena
ab inūdatiōib⁹ ſubmergit nec ex hoc ſaluta-
tionē dimiſit: ſꝫ cū vēiſſet i illa v̄ba dn̄s tecuz
ſuffocat: ⁊ a demōib⁹ capit: ſꝫ initio eis a btā
v̄gine defendit ⁊ eius meritis ad iudiciū co-
rā xp̄o cōpellit vbi poſt multas altercatiōes
allegauit v̄go Maria. Fili tu dixiſti: vbi te in
uenero ibi te iudicabo. Itē ex v̄bis tuis iuſti-
ficaberiſ. Ergo filiꝰ cū iſte lꝫ male vixerit: fina
liter tn̄ in meis laudib⁹ in q̄b⁹ ſemꝑ fuit aſſi-
duus vitā finiuit. q̄ſo vt corā te ineniat grām
ſi mihi credere nolūt demōes ꝙ ita ſit reſpi-
ciant in os eius. Qḋ demones faciētes inue-
nerunt rubricatuz literis aureis. Aue maria
grā plena. ⁊ tunc cōfuſi receſſerūt. Tūc iudex
ꝓcepit aīam ad corpus redire ⁊ vitam in me-
lius cōmutare: qḋ ⁊ fecit.

¶ Nomen Marie eſt multū dulce in ore.
Exemplum. lxxi.

Iuxta eccleſiam ſancti ſeuerini in
colonia incluſus quidam habita-
bat. Hunc cum matrone ciuitatꝭ
viſitarent: ⁊ vna ei confeſſa fuiſſet
ꝙ dn̄e noſtre dicere nō poſſet ſine mira qua-
dam dulcedine eā tante gratie requiſita: ait.
Singulis diebus in honore eius quinqꝫ Aue
maria cum totidem venijs dicere cōſueui per
que tantam dulcedinem merui: vt ola oris
mei ſaliua tempore orationis in mel videat
conuerſa. Qḋ cum audiſſet iam dictus inclu
ſus exemplo deuote femine per ebdomadaz
angelicam ſalutationē prelato modo et nu-
mero compleuit: ⁊ ecce tātā dulcedinē ſentire
cepit in illi⁹ dulciſſime ſalutationis ꝓlatione
in ore ⁊ in gutture: vt mellis dulcedinem lō-
ge tranſcenderet chriſti dulcedo.

¶ Maria liberauit peccatricē a dānatione.
Exemplum. lxxij.

Fuit quedaz peccatrix mulier que
nunqꝫ aliquod bonuz fecerat niſi
quod diebus ſingulis beatā virgi
nem ſalutabat angelica ſalutatio
ne ſcꝫ Aue maria. ⁊ in vno ſabbato ad laudē
⁊ gloriam eius vnaz miſſaz comparauit. Hec
autem dum eſſet vicina morti dixit dn̄a regi
na ⁊ mater: lꝫ nunqꝫ aliquid boni fecerim. tn̄
confido miſericordie tue ⁊ cōmendo tibi ſpi-
ritum meum. Uenerunt autem demones vo-

ientes accipere alam eius venit ⁊ mr̄ mie et
alam eius accepit. Et inſtāter demones dire
runt noſtra eſt. Maria dixit. Neſcitis q: me
quotidie ſalutauit angelica ſalutatione ⁊ ad
honorē meū miſſam cōparauit ⁊ in agōe mi-
hi alam cōmēdauit. Illi dixerūt plurima cri-
mina cōmiſit: quibus Maria dixit qḋ illa ala
nūq̄ dānaret que mihi ſeruierit ⁊ q̄ animaz
ſuā mihi cōmitteret que, demones aufugit ⁊
animam ſecum letanter duxit.

Nomen Marie demones non pñt audire.

Exemplum. lxxiij.

Incluſa quedā diu a demone ſub
ſpecie angeli illudebat. Nō enim
ſibi data fuit diſcretio ſpirituum
diabolus ſepius atq̄ ſepius falſa
circūfuſus claritate apparuit ⁊ fe
minā ſimplicē familiari⁹ alloquens miro mō
ludificauit. Requiſita vero a ꝯfeſſore ſuo q̄uo
Cui cū rñderet optime: ſacerdos ſicut vir pru
dens rñſionis eius fiduciā cōſiderās cauſam
inq̄ſiuit. Cui cū cōfiteret ꝙ ab angelo dñi fre
quēter viſitaret ſciens ille dicente apl'o an-
gelum tenebrarū trāſfigurare ſe in angelum
lucis rñdit. Cū angelus denuo te viſitauerit
dices. Rogo te dñe mi vt dñaz nr̄az mihi oſtē
das ꝙ ſi fecerit viſa ea genua flectes ⁊ dices
Aue maria ⁊ ſi tūc ſubſtiterit fictio nō eſt ſin
autē ſcias te ab illo illudi: qḋ cū feciſſet ſicut
edocta fuerat ait diabol⁹. vt qḋ deſideras eā
videre: ſufficere dz tibi pñtia mea. Illa forti⁹
inſtāte ṽgo q̄dā mire pl'chritudinis ſe oclis
ei⁹ ſubiecit. Q̄ viſa mox ad pedes ei⁹ ſe ꝓuoluit
dicēs Aue maria ⁊ in turbinem fantaſma re
ſoluit: quā inimic⁹ euaneſcēs in tantū terruit
vt amens effecta vix poſt annū ⁊ dimidium
ſenſum vi pri⁹ recuperaret. Uides ne quāti pō-
deris ſit nomen Marie. Hec Ceſarius.

Aue maria fugat demōes. Exēplū. lxxiiij.

Nonne ciuitate dioceſis colonieñ. ſacer
dos quidā nōie petrus eiuſdem eccl'ie
vicarius. Iſte neſcio quo dei iudicio in
camere ſue oſtio ſe ſuſpēdit cui⁹ cōcubina no
mine adheiheidis tā horrēda eius morte ter
rita ſeculū deſeruit: ⁊ in cenobio quodā ſan-
ctimonialiū religionis habitū ſuſcepit. Die
igit quadā dum ſtans in dormitorio de fene
ſtra ꝓſpiceret cōtēplata eſt iuuenē demonez
ſtantem iuxta puteū muro dormitorij conti-
guū q̄ ea vidēte vnū pedē ſup lignū quo pu-
teus ambiebat poſuit ⁊ altero q̄ſi te volādo
ad ipſam in feneſtrā depoſuit. Quē cū extēſa
manu ꝑ caput rape conaret territa retrorſuz
cecidit: ⁊ exclamauit pene exanimis fcā. audi
to ḡ clamore accurrerūt ſorores in lectū ſuuz
ſuā reclinātes. recedētib⁹ aūt illis cū paululū
reſpiraſſet ſolaq̄ iaceret: demō itez aſfuit ⁊ ṽ-
bis q̄buſdā amatorijs eam ſollicitare cepit.
Cui cū cōtradiceret intelligēs eum neglig̃ēs
malignū ſpiritum reſpōdens ille dixit. Bona
adelheidis noli ſic dicere cōſenti mihi et ego
tacitā te hr̄e virū honeſtum: probū: nobilē atq̄
diuitē: quare fame te crucias l hoc paupere
loco vigilijs: ieiunijs: alijſq̄ multis incōmo-
dis ante tp̄s te interficiendo: reuertere ad ſe
culū vtere diuitijs q̄s de⁹ hol creauit nihil tibi
me duce deeſſe poterit. Tūc illa. Doleo ꝙ te tā
diu ſecuta ſum nō acquieſcā tibi. Et hec ṽba
audiēs demon diſparuit. Deinde cū ſpūs il-
le neq̄ſſim⁹ die noctuq̄ eſſet ei infeſtiſſimus
ſuaſerūt ei quedā ex ſororib⁹ vt aquā benedi
ctā ſemꝑ paratā haberet: quo veniēte aſper-
geret: alie ṽo vt eundē ſi aquam nō haberet
thurificaret. Ola q̄dē hec tētauit ſed modicū
ei ꝓfuit. Nam quotiēs contra eum ſignū fa-
ctum vidit: aut aſꝑſionē: ſiue etiam thurifica
tionē ad modicū q̄dē ceſſauit ſed mox redijt.
tūc vna alia etate maturior at prudētior ſua
ſit ei quaten⁹ demonē ꝓpi⁹ accedere ſineret.
Et tunc alta voce ſalutationē angelicā in ei⁹
faciem iacularet. Qḋ cū feciſſet diabol⁹ quaſi
ſagitta eſſet percuſſus vel turbine impulſus au
fugit: nec vnq̄ ꝓpi⁹ ei ex illa hora accedere ꝑ
ſumpſit.

Nomini Marie flectere debemus genua.

Exemplum. lxxv.

Miles quidam intrauerat ordinez
ciſtercieñ. Et cum infirmat⁹ graui
ter fuiſſet cepit deſperare ꝓpter
multitudinē pctōꝝ que in ſeculo
ante ingreſſum ordinis cōmiſit. Et cū ſic poſt
tus fuiſſet in anguſtia: clamauit ad btāz vir
ginē q̄ apparēs ei cōſolata eſt eū. Qui letifica
tus ⁊ mutat⁹ eſt. Et cū requireret ab abbate
de tali ſubita mutatiōe: narrauit ei q̄uo btā
ṽgo Maria ſibi apparuit. Et abbas admirans
cepit q̄rere ſi vnq̄ aliq̄d boni feciſſet ꝑꝑ btāz
ṽginē. Et ille dixit. Nūq̄ omiſi q̄ñ audiui no
men ei⁹ qui flecterer genua mea ob reueren
tiā glīoſe ṽginis Marie ⁊ ſic ſaluat⁹ ē mon⁹.

Per nomen Marie vincitur diabolus.

Exemplum. lxxvj.

Puelle cuidam in domo patris dia
bolus in forma multiplici appa-
rens ſepe fereq̄ eaz adduxerat in
amentiam: ⁊ ipſa propoſuerat cō-
uerti ad ordinem ciſtercieñ. Mo-
ete apparuit ei diabolus ſuadens ei mundi
delitias: volens eam auertere de religiōe pre
dixit ei oīa incōmoda religionis. Illa reſpon
dit. Quid mihi erit ſi in delitijs qua mihi pro
mittis mortua fuero. Ad qḋ verbum diabol⁹
tacuit et rapuit puellam ⁊ conabatur preci-
pitare de feneſtra. Que cum diceret ſaluta-

tione angelica: diabolus dimiſit illã dicens. Si iueris ad religionẽ ſemꝑ tibi aduerſabor: ⁊ ſi hac hora illã mulierẽ nõ nominaſſes occidiſſez te. hoc dicto ꝟginẽ valde cõprimẽs in carnẽ trãſmutat⁹: ⁊ exiliẽs de feneſtra nõ cõparuit. ¶ Pulchritudo virginis marie.

Exemplum. lxxvij.

Prior quidã ordinis predicatoꝝ deuotus q̃ habuit plures fratres in cõuẽtu ſuo qui erga beatã virginẽ in orationibus deuoti erãt. Accidit aũt vt quidã magis ſedulus ſuccedẽtib⁹ aijs vel ad ſtudiũ vł ad quietẽ ipſe d eis dz ⁊ noctes ꝯtinuauit in ꝓcibus ꝟginis marie. Jp̃e eñ meruit ab illa ſolatiũ obtinere. ⁊ ꝯtigit vt eo ſolo i eccł'ia remanẽte vidit gł'ioſaz ꝟginẽ mariã ſuꝑ altare cũ filio ſuo i maxima claritate. hec vt vidit frat̃ timuit ne eſſet fantaſma. Dixit ergo cũz magna reuerẽtia ⁊ hũilitate cordis. O glorioſiſſima mr̃ ⁊ dña nõ ſuz dignus ſolus videre qđ video rogo ſuppliciter vt ſi vere es mr̃ xp̃i vt appareas ⁊ ꝯuentui in quo ſerui ſunt veri ⁊ gr̃e tue feruentiſſimi dilectores. Hec vt dixit mr̃ pietatis annuit ⁊ toti ꝯuentui in magna claritate apparuit. Referebãt aũt fratres qui hoc viderũt q̃ nihil iocũdius nec clari⁹ videri poſſit a mortalib⁹ oculis ⁊ fratres fletibus inſiſtebãt ⁊ orabãt benigniſſimã matrẽ: vt ſe ſcũdo ⁊ tertio eis ſic appareret vt prio: ne forte primo fuiſſet diabolica illuſio in noĩe ſc̃tẽ marie ⁊ indiuidue ſancteq̃ trinitatis fratrũ precũ inſtãtia fugaret. Ac q̃ñ nulla xp̃i conuentio vel matris xp̃i ad belial ſcđo et tertio ſcđm formã ſepius dictã toti ſe cõuentui gloriosa dei genitrix demõſtrauit: Facta aũt ſũt hec in initio ordinis predicatoꝝ: vt tali actũ ſpeciali miraculo regina miſericordie ſibi de dictum ordinem comprobaret. hoc Guil.

¶ Quidam vidit pulchritudinẽ marie ⁊ perdidit vnum oculum. Exemplum. lxxviij.

Quidam clericus pariſius beatiſſime virgini multũ deuotus q̃ ardenti aio diu deſiderabat videre pulchritudinẽ virginis marie. Poſt multa tp̃a angelus dñi ex ꝑte ꝟginis marie deſtinat⁹ ſalutauit clericũ ei dicẽs. Dña mea maria q̃ eſt dña angelorũ ⁊ hoim: regina celi ⁊ terre exaudiuit orõnẽ tuam: ⁊ mãdauit tibi q̃ tal. d: e ⁊ hora veniet ad te: ⁊ videbis eã: ſed ſcias q̃ ſi eã videbis amplı⁹ cecus eris. Ad qđ cleric⁹. Libẽter volo ꝑdere lumẽ vt ipſam ſemel videre merear. cũ aũt audiſſet angelũ cepit ille ſollicit⁹ eſſe ⁊ cogitare. Quid vltra facies poſtq̃ oculos amiſeris: tũc nõ poteris lucrari ſcribendo panẽ tuũ: ſz oportebit te eſſe amplius miſerũ ⁊ mẽdicũ. Et poſtmodũ cogitauit in ſeipſo ⁊ dixit. Qñ beata maria venerit vnuz oculum apertũ ad videndũ eã: ⁊ aliũ claudã: ⁊ ſic vnũ oculũ tm̃ amittã: ⁊ ſi vnus oculus mihi remãſerit ſufficiet mihi. Cum aũt poſtea glorioſa virgo apparuiſſet ⁊ tãtã pulchritudinẽ ⁊ claritatẽ aſpexiſſet q̃tã vnq̃ verbis exprimi vł etiã corde cogitari poſſet ⁊ cũ manum alteri oculo ſuppoſuiſſet ne cũ illo videret illã: ⁊ cũ poſtea manũ deponeret vt eã ambob⁹ oculis inſpiceret: btã virgo diſparuit ⁊ eã vltra nõ vidit. Tũc vno orbat⁹ oculo quo eã viderat: altero remanẽte quo eã nõ viderat ipſe ſe acriter arguẽs mo1⁹ nimiũ dicebat. Heu miſer quare vnũ oculuz clauſi ⁊ ambos oculos nõ aperui: vtinã cecus eſſem vt eã pleni⁹ vidiſſem. Cũq̃ diu beatã ꝟginẽ mariã exoraſſet vt eã videre poſſet iterato: q: altero libẽter carere vellet: tũc miſit iterũ angelũ q̃ dicebat Mãdat tibi dña angeloꝝ aduẽtũ ſuũ ex q̃ vis ⁊ altero oculo orbari. Cui ille. Etiaz dñe ſi mille oculos haberẽ optarẽ ꝑcius ꝑdere dũmõ eã poſſem ſecũdario ꝑfecte videre. Cui angel⁹. Jp̃a clemẽtiſſima dña mãdat tibi q̃ videbis eã: ⁊ ſuꝑſtitẽ oculũ non amittes ⁊ inſuꝑ recuperabis oculũ ꝑditũ. Qđ nõ multo tẽpore poſt totũ ſic fuit factũ ⁊ beata virgo maria apparẽs ei vidẽdã ſe exhibuit: ⁊ amiſſuz oculũ ei reſtituit. Ex quo poſſumus ꝑpendere q̃ta ſit pulchritudo ꝟginis marie ⁊ q̃ delectabile ẽ eã oculis videre: de q̃ ſcrũs Anſelm⁹ i meditationib⁹ ſuis dixit. Pulchra es maria ad intuẽdũ: amabilis ad amplectãdũ: delectabilis ad vidẽdũ. ſumma ei leticia poſt deũ ẽ te intueri. ⁊ i tuis laudib⁹ delectari.

¶ Quidã vidit pulchritudinẽ ꝟginis marie ⁊ ſtatim euolauit ad celum. Exempiũ. lxxix.

Quidam iuuenis erat qui aſſidue cogitabat ⁊ mirabatur pulchritudinem matris ieſu chriſti ſingulis diebus ac noctibus. Cauſaq̃ vellet dormire dixit. Aue maria. corpus ⁊ animaz beate virgini cõmendauit orans: ſcz vt immenſam pulchritudinẽ eius mereretur in celeſti curia videre. Et cum de mane ſurgeret cõmendauit ſe iterũ btẽ virgini eadẽ oratione deuote eam implorãdo. Dũ aũt quodã mane deuotiſſime oraſſet. aſtitit btã virgo maria oſtẽdens ei imẽſam pulchritudinẽ ⁊ dixit. Deſideras videre meã pulchritudinẽ: r̃ndit. O regina celoꝝ q̃uis indign⁹ ſum: tñ toto corde deſidero. Tũc beata virgo dixit. Cõſpice decorẽ meũ quo decorauit me. Et cum eam vidiſſet. Si a tua pulchritudine ſeparari debuera nunq̃ decetero cõſolabor: Dixit beata ꝟgo maria. ex quo affectas meã pulchritudinẽ iam animam tuaz de corpore ſeparabo ⁊ mecũ ⁊ cum filio meo perenniter permanebis. Et his dictis ala iuuenis ſolu-

ta eſt a corpore.⁊ cū beata virgine maria et ab angelis in celū glorioſiſſime deportata ē.

¶ Imaginem beate virginis dehoneſtantes miſere obierunt. Exemplum.lxxx.

Extra caſtrū rudulphi ē quedā abbatia q̄ dolis vocat.⁊ ſupra columnaȝ eccľie ipſi⁹ eſt imago lapidea ad honorē btē virginis ſculpta. Ad quē cū quedā paupercula mulier veniret gr̄a orādi aderāt ibi i atrio duo ꝑbatoresq̄ ꝑroperātes mulieri ⁊ imaginē blaſphemabāt: vn⁹ ēt lapidēs i imaginē proijciēs vno lapide percuſſit ⁊ cōfregit brachiū pueri ieſu:⁊ cū manus illa lapidea cecidiſſet:exierūt gutte ſanguinis a brachio:ac ſi fuiſſet viuētis hoīs:ſtatimq; in eodē loco ille qui lapidē ꝓiecit expirauit:alter vo cū vellet mortēlē inter brachia ſua colligere vt et aliqđ preberet adiutoriū ſtatim arrept⁹ ē a demonio:⁊ i ſequēti die defunct⁹ eſt. Etiam ſequenti die cū multa turba cōueniret vt imaginē ⁊ ſanguinis fluxū videret: ipſis videntibus predicta imago ſcidit veſtimenta ſua.ſ. ornamentū qđ circa eā erat lapideū: ⁊ collū ſuū qđ firmarū erat monili lapideo: ⁊ pectus denudauit vſq; ad mām̄illas pro ignominia ⁊ iniuria que illata fuerat ſibi ⁊ paruulo ſuo. Hoc factuȝ eſt ſub anno domini.M.cclxxxv. tempore quo guerra erat inter philippum regem francie ⁊ henricum regem anglie. Hoc vincen.in ſpe.hyſto.lib.viij.c.xc.

¶ Sarraceni non poterant mutilare imaginem virginis marie. Exemplum.lxxxi.

Quondam ſancte marie baſilicā ingreſſi ſarraceni olim ſcrōꝝ imagines q̄ in materia erāt depicte baſilium lnoꝝ cuſpides vibrauerūt: huic oculū eruerunt:illi naſum vł pedem truncauerūt:oēs proſus tenebratis aculeis diſſulcauerūt ad imaginē ſancte marie tendebant inſani:nihilq; ibi q̄ntūoēs ſeue tentantes turbare potuerūt: ſed cū maxime tentarentur viribus effuſis inuente manus erant aut tremore irrite:aut aliunde oclate. Hoc Uin.in ſpe.hy.li.viij.c.quibus ſupra.

¶ Maria virgo liberauit ciuitatē obſeſſam. Exemplum.lxxxij.

Est quoddā municipiū aurelianeñ.ciuitati proximū q̄ Aue nuncupat vbi eccleſiā in honore beate marie virginis ciues edificauerant. Qui cū aliquādo obſeſſi ab hoſtibus intra oppidū gemerent magis in dei genitricis marie auxilio q̄ in viribus proprijs cōfidentes cū paruulis ⁊ mulierib⁹ eccleſiā petierunt;⁊ imagini ſancte marie virginis deuote aſſiſtētes:cordis ⁊ oris clamore auxiliū eius depoſcunt: cōpletiſq; precib⁹ lachrymoſis redeuntes imaginē ſuā deferunt ⁊ ad tutelā ⁊ terrorem hoſtiū in porta ſtatuerunt. Quidā aūt ex ciuibus ſtans in porte cuſtodia poſt imaginē mittens in aduerſarios iacula:magnā ſtrageȝ de hoſtibus faciebat hunc latentē quidā aſpiciens: nequiſſime inquit mortē nō effugies.nec iā tibi ſubuenire poterit effigies niſi portā deſerens vrbē aperire feſtines. Cūq; vibraſſet hoſtis iaculū in ciuē illū ſagittariū:mirabile dictu imago genu erexit:⁊ iaculo ſe obijciēs illud excepit:ſicq; hominem deuotū ſibi ab inimici periculo defendit:qui gaudens ꝑ virginē ſe mirabiliter liberatū ſtatim ſagittā in aduerſariū dirigit blaſphemū deiecit: diſperſuſq; ꝑ ora populi rumor facti miraculi ad hoſtes quoq; peruenit. Clamabāt ab oīb⁹ q̄ ſancta dei mater pugnat pro ciuib⁹ loci illius. hoc audientes hoſtes paci annuūt:eccleſiā dn̄e noſtre adeūt ⁊ magna donaria offerentes decetero ſe nihil loco illi nocituros ſub teſtificatiōe ꝓmittunt eoſq; i.hodiernū diē imago illa defendit: ⁊ ꝑmanet in eodē loco iaculū adhuc gerēs i pollice erecto. hoc vin.in ſpecu. hyſt.lib.viij.ca. lxxxiij.

¶ Pictorem ſuſtentauit Maria ne caderet. Exemplum.lxxxiij.

Quidam pictor diabolū cū cornib⁹ ⁊ ceteris mēbris vt turpius poterat ⁊ magis horribilem depinxit. Ille vero imaginem beate marie virginis ita decentē ⁊ ita pulchrā vt potuit depinxit diuerſis colorib⁹. De hoc vero diabolus iratus ⁊ inuidēs feſtināter accedens ad pictorē queſiuit dicens. Cur enim tā horribilē ⁊ deformē: ⁊ beatā virginē mariā tā pulchrā ⁊ decentē depingeret. Qui reſpondit q; ita ſe res i veritate haberet ſicut facta pictura oſtēdit. Diabolus vero iratus pictorē ab alto vbi depinxit imaginem beate marie virginis quadam die voluit precipitare: cōfregitq; ligna in quibus ſtabat pictor q̄ et caſum periit:mox imago pijſſime virginis pictori magnū porrexit:⁊ eum ne caderet firmiter retinuit. ſicq; eum a demone cuſtodiuit.

¶ Imago marie in igne illeſa permanſit. Exemplum.lxxxiiij.

Est ⁊ alia eccleſia in honore ſancti michaelis in monte qui dicitur tumba matris conſtituta. Cōtigit autē vt quodam tēpore incenderetur illa eccleſia dei iudicio fulgore in eā de celo cadente. Erat aūt ibidem imago beate virginis ex ligno conſtructa habens ſuper caput in modum mitre velamen. Cū igitur ignis peruenitſſet ad locum vbi erat imago illa:oīa que erant in circuitu cōbuſſit. Ipſam vero imaginē quaſi expaueſcēs oīno intactā reliquit:ita vt etiā velamē cādidū qđ geſtabat in capite odore in

mi nõ valeret aliqnatenus obſcurari: euaſit
etiã ab igne vnũ flabellũ de pẽnis pauonis
qḋ erat mixtũ ipſi imagini digna p̄ſus oſtẽ
ſio miraculi illius:q: imaginem ſuam defen-
dit ab igne: oſtendens q̄ ſibi ſerulentes ab
igne eterno liberare faciliter poſſit.

¶ De imagine virginis marie quam ſanct⁹
Lucas fecit. Exemplum.lxxxv.

Cum imago ſancte Marie virginis per
manus Luce euangeliſte necdũ adhi-
bitis coloribus deſignata ⁊ mẽbrata
eſſet ſubito reperta eſt imago illius admira-
bili decore ꝑfulgẽs: vtpote nõ opere manuũ
carnaliũ: ſed dei oĩpotentis virtute depicta.
Poſt aliqḋ tp̄s illa imago nõ abſq; dei vt cre
dimus nutu romã p quẽdã virũ deo plenum
eſt adducta. Eodẽ tp̄e degebãt rome tres fra
tres Tẽpulus ſeruulus ⁊ Ceruulus q̄ mane
bãt in loco q̄ .tũc tp̄is dicebaẗ ſctẽ agathe in
thure quorum vni vcʒ Tẽpulo dñs apparẽs
ait. Imaginẽ celeberrime ꝟginis ab eo q̄ eaʒ
adducit romã acq̄rere ſatage ⁊ in ecclia que
tuo adiacet oſtio reuerẽtiſſime ſtude colloca
re. Qḋ ⁊ factũ eſt. Vñ tres ꝑnominati ſrẽs eo
deuoti⁹ ibi vſq; ad finẽ vite ſue habitauerũt
quidã poſtea clerici inuidia excitati a papa
ſergio obtinuerũt vt illa venerabilis imago
in lateranẽſi collocareẗ palatio: ſue eñ aua-
ritie cõſulẽtes aiebãt maximã rẽ maximo lo
co collocandã. Dũ ergo cũ numeroſa hoĩum
multitudine aduenissent ſacratiſſimãq; ima
ginẽ ancille dei q̄ ibi caſtiſſime ⁊ regulariter
cõuerſabanẗ ſingulis maximo renitẽtib⁹ ab
ſtuliſſent venerũt ad locũ q̄ dr̃ Splẽ: vbi terri
feris choruſcatiõib⁹ ingẽtibuſq; tonitruis di
uinit⁹ ꝯſternati mouere ampli⁹ greſſus nul-
latenus ꝑſumpſerũt. Quo audito ſupra nola
tus põtifex nimio terrore ꝯcuſſus eſt adiens
locũ illũ reuerẽter ⁊ oĩ manib⁹ vt crediẗ ange
licis depicta imago deſlebaẗ oĩpotẽti dño ali
quãtulũ ſupplicauit: ac deide ſurgẽs ab orõ-
ne ꝑ ſemetipſ eã vſq; ad lateranẽſe palatiuʒ
baiulauit: ⁊ illic reuerẽtiſſime collocauit. Se
quẽti nocte ſtupẽdo ⁊ incõprehẽſibili miracu
lo ꝑuolata imago ad eũdẽ locũ diuinit⁹ ẽ re-
ducta. Hoc audito tã ſupi⁹ nolat⁹ ꝑſul cõpe-
riẽs ad hãc ſacroſctãm ecclĩaʒ deuot⁹ ac diui
no amore ꝯcuſſus aduenit. Cũq; diligẽẗ inq̄-
reret ab ancillis dei q̄ degebãt q̄ hora vidiſ-
ſent eã nocte ad locũ priſtinũ reuocatã: abba
tiſſa q̄ magne pculdubio grauitatis ⁊ ſcitita-
tis erat igẽti ꝑmiſſo fletu ad eiuſdẽ apſtoli ve
ſtigia corruit dicẽs. media ꝟo nocte dũ nimis
anguſtiarer ob vicine dñe mee ablatã figurã
merorib⁹ atq; ꝑ pcris meis oĩpotẽtẽ dñʒ erec-
tis brachijs obſecrarẽ: velut aurẽ volatilem
ingredientẽ atq; in loco ſemetipſam ſtrennue
collocãtem vidi. Põtifex aũt vna cũ ſuis ꝓfe
ctis ſapiẽtiſſimis ꝯſiliariis alto mẽtis acumine
tam inſolitũ nõ deſpiciẽs miraculũ ſemetipſm
in cõſpectu corꝝ q̄ aderẽt culpabilẽ reddidit:
atq; in eodẽ loco miſſaꝝ ſolẽnia deuotiſſime
celebrauit. poſtea dõs plurima dicre domui oĩ
potẽti liberaliẗ tribuit atq; ꝑ ꝯtinuã dis lumi
narib⁹ eiuſdẽ ecclĩe ſufficiẽs oleũ ꝯſtituit ve-
nerãde illi imagini oĩ tp̄e per miniſtros late
rañ. palatiũ miniſtrauit.

¶ De ſalue regina ⁊ pceſſiõe poſt cõpletoriũ.
Exemplum.lxxxvj.

Bonorum emulus diabolus q̄ vni
uerſoꝝ dñm non timuit aggredi
bononie ⁊ pariſius vbi eum ma
xime impugnabant fratres predi
catoꝝ ordinis per ſe ⁊ ſuos ſatel-
lites eſt aggreſſus. Nam ſicut dixerunt qui
tunc ꝑſentes fuerũt huic fornacẽ ardentem
ſup ſe cadenteʒ mõſtrabant: illi formã delica
te mulieris amplectentis ſe ꝑtẽdebant: huic
aſinum cornutũ illi ſerpẽtẽ ignitum offerebãt
aliq̄ alia ludicra ⁊ ꝟbera inſerebãt intantũ vt
ꝓpter nociuum fantaſma ⁊ demonũ illuſio-
nes viciſſim cogereñ ſrẽs cuſtodire vigilias
noctis ſup alios quieſcentes. Inſuper ⁊ aliq̄
in freneſim cadebãt: ⁊ aliq̄ horribiliter vexabã
tur. Ad ſingularẽ virã ergo ſpem in Mariam
potẽtiſſimã ⁊ piiſſimam ꝯfugẽtes fratres ſta-
tuerũt vt in honore ei⁹ poſt cõpletoriũ fieret
ſolẽnis pceſſio cũ Salue regina. Statiʒ ergo
ſunt fugata fantaſmata ⁊ vexatiõe curati. Et
frater quidã fili⁹ cuiuſdã regis qui inſanus
erat fuit pleniſſime liberat⁹. Et tũc oĩa pſpe-
re ordini pceſſerũt beneplacitam autem deo
⁊ mſi lue hmõi pceſſionem cõcurſus populo
rũ cleri. deuotio dulces lachryme pia ſuſpiria
⁊ admirãde viſiões declarant. Multi eñ vide
rũt qui ⁊ dixerũt fratrib⁹ ad altare beate vir-
ginis egredientibus ip̄aʒ virginem cũ multitu
dine ſupnorũ ciuiũ a ſummo celo pgredi. Et
dum ad iſtud ꝟbum dulcis maria inclinarẽt
ip̄am illis inclinãtib⁹ pariter inclinare: ⁊ ip̄is
regredientibus ipſam ad celum reuerti.

¶ Anicula attulit Salue regina.
Exemplũ.lxxxvij.

Cum Salue regina primo veniſ-
ſet ad notitiam. ⁊ in loco quodaʒ
illud plures dñe decãtarẽt ⁊ q̄dã
dña ex deuotione eandẽ antipho
nã cantare affectaret et ecce vna
dieꝝ quedam anicula illam attulit in quadã
cedula anteſcripta ⁊ volauit in locum orario
nis ipſa. Illa vero multũ exhylarata gratias
egit beate virgini Marie toto corde.

¶ Popul⁹ cõſueuit ꝯcurrere ad ſalue regina.
Exemplum.lxxxviij.

In Lombardia vbi dum a fratribus de beata ỽgine Salue regina more ſolito cantaret ⁊ puerũ eſſet ad locũ illuz vbi dr̃. Et Jeſum bñdictũ fructũ vẽtris tui ⁊c. Et affect⁹ plurimoꝝ aſtãtiũ eſſet acceſus gr̃a ſpirituali. ecce beata ỽgo vna cũ fil⁹o ſuo apparuit dı. O dulciſſimi filij pſallite feruenter et laudate: qꝛ Jeſum filiũ meũ in ꝑñti ⁊ in futuro vobis oſtẽdã: ⁊ cum hoc dixiſſet puerꝝ pulcherrimũ oñdit eis. Qḋ cũ rector chori vidiſſet cũctis vidẽtib⁹ rapt⁹ fuit in extaſim ita ꝙ oportuit eũ afferri: ⁊ deuotiſſime iubilabat hoc miraculũ ꝑpter humilitatẽ annis plurimis reuelare diſtulerũt. Poſtq̃ ỽo patefactũ ẽ ad gloriã ⁊ honorẽ ỽginis glīoſe: tũc ꝯfluẽtibus q̃plurimis ſiue eſſent hoſpitib⁹ vel alijs officijs occupati. tñ ſalue regina noluerũt negligere: ſed inſtanter ad eam ſalutandam currebant ab ea ſalutationis lucrũ feliciſſimũ ſperantes promereri.

¶ Salue regina vz ꝯ tonitrua. Exẽ. lxxxix.

Quidam ſacerdos ad oẽs horas ſuas dicere cõſueuit illã antiphonã Salue regina. Et cum quadam vice cãpum tranſiret ⁊ quandam incluſaz viſitaret iuxta eccleſiã ſolitariã habitantem facta ſunt tonitrua tam valida vt vires ambulandi ſibi adimerent. Venientes tandem cũ multo labore ac timore ad eccleſiam intrauit ⁊ corã altari ſe ꝓſternens ꝓ ipſa tẽpeſtate dñam nr̃am ỽginẽ Mariã iterpellauit. Et ecce matrona ỽginei vult⁹ miriq; decoris eũ allocuta ẽ dı. qꝛ antiphonã. Salue regina libẽter ac frequẽter decãtas nũq̃ tonitrua neq; fulmina quoꝝ timore ſep⁹ affligeris te ledẽt ſicq; ad altare rediẽs loculis ſuis diſparuit ⁊ ſtatim itellexit qꝛ ipſa eſſet clemẽs pia ac dulcis Maria. Hec Ceſarius.

¶ Mulieres ꝑturiẽtes dñt dicere ſalue regia.
Exemplum. xc.

Mulier que cũ ſeptẽ dieb⁹ part⁹ diſcrimina ſuſtineret ⁊ iam verſa in nigredinẽ derelicta fuiſſet ab oib⁹ votũ fecit. b. Franciſco ⁊ eius cepit mortens auxiliũ inuocare. Emiſſo aũt voto celeriter obdormiuit: viditq; in ſomnis beatuz Frãciſcũ dulciter ſe alloquẽtẽ ac reqrẽtẽ vtrũ faciẽ eius cognoſceret ⁊ ſi antiphonã ỽginis glorioſe. ſ. Salue regina ad honorẽ ỽginis recitare ſciret. Qua rñdẽte ſe hr̃e noticiã vtriuſq;. Incipit ſctũs Frãciſcus antiphonã illam ỽginis glīoſe. ſ. Salue regina. Que cũ illum ꝑcãt fructũ quẽ virgo pepit: ꝯtinuo a cũctis liberata ꝑiculis infantẽ pepit ſpecioſuz gr̃as agens regine celi que per beati Frãciſci merita ipſius dignata fuit miſereri.

¶ Salue regina vz hoi in extremis. Exẽ. xcj.

Erat quidaz canonicus regularis qũ ille ageret in extremis timuit quidẽ illud Eccl. ix. Neſcit homo vtrũ amore vel odio dignus ſcit: tñ nullatenus diſparuit. Quẽ beatiſſima ỽgo maria viſibili forma dulciſſimis verbis alloquitur dı. Ne timeas nunq̃ dãnaberis: immo ſicut me ꝑ antiphonã Salue regina ſepius honoraſti: ſic per me in regno filij mei mecũ ⁊ oibus ſctis coronaberis. Qḋ cum fratribus ſuis letanter referret ⁊ viſionis veritatẽ ꝑ ſequentẽ rei certitudinem probauit: qꝛ in proximo cũ magno tripudio expirauit. huius gr̃e particeps erit ois hõ q̄ ipſam priuatim vel in publico ꝑ hãc antiphonã. ſ. Salue regina ſtuduerit collaudare.

¶ Officium ſalue ſancta parens quare dicendum eſt poſt diei officium. Exemplum. xcij.

In ordine chartuſienſium olim fuit tentatio deo permittente ꝙ vix aliquis poterat ordinez ſuſtinere. Qui ieiunio indicto deuotis orationibus dño ſupplicabãt vt eis remediũ aliquod efficax oſtendere dignaretur. Ecce cuidã patri ſanctiſſimo diuinitus eſt reſponſum vt officiũ. Salue ſancta parens poſt diei officium diceret qḋ cũ fieret omnis tentatio tunc ceſſauit: ⁊ ordo prefat⁹ in ſuo vigore permãſit. Unde multi religioſi eadem ſpe ipſum officiuz frequenter ſolebãt dicere ⁊ dicunt.

¶ Sacerdos quidam non ſciuit aliã miſſam niſi de beata virgine. Exemplum. xciij.

Fuit quidam ſacerdos idiota nullam ſciens miſſaz niſi de beata dña maria. Ecuz de illa quotidie celebraret ⁊ de hoc accuſaretur prohibitus eſt ab ep̄o decetero non celebrare aliquam miſſam. Qui cũ eſſet in tribulatione ⁊ egeret beatãq; virginem innocaret: illa ei apparens ait. Uade ad ep̄m die et ex parte mea vt tibi reſtituat officium tuum. Rñdente ſacerdote. Domina noſtra ego pauper ſum ⁊ deſpecta perſona: non me audiet neq; mihi patebit acceſſus ad eũ: beata virgo adiunxit. Uade ⁊ ego viam tibi preparabo. ⁊ ille. O domina virgo maria nõ credet verbis meis. Reſpondit illa. Dices ei pro ſigno ꝙ in tali hora ⁊ in tali loco dum cilicium ſuuz reſarciret: ego illud ex parte vna tenebam adiuuans eum: ſtatim credet tibi. Mane ſine impedimento ſacerdos intrãs ad ep̄m ⁊ beate dei genitricis deferens nunciũ. Cum ille diceret. vnde credam te ab ea miſſum. predictũ ſignũ de cilicio ſubiunxit. Quo audito beatus pontifex ſtupens ſimul ⁊ expauens reſpondit. Ecce reddo tibi vt tantũ miſſam de dña noſtra beata virgine maria cele-

d:es ac frequentes:et ora pro me ſemper.

De die dominico. Exemplum.xciiij.

Notādū eſt, q ſicut dies
dñica dedicata
eſt reſurrectiōi:ꝛ ſexta feria paſ
ſioni dñi:ſic dies ſabbati dedica
ta eſt glioſe ꝟgini marie: ꝛ hoc
multiplici rōne. Prima eſt:quia
paſſio ſctōꝝ cōſueuit i aliq̄ die celebrari. Btā
aūt ꝟgo eſi nō eſt paſſa martyꝛio carnis:paſ
ſa tñ fuit martyꝛio mētis.iuxta illud Luce.ij.
Tuā ipſi⁹ aīaꝫ ptrāſibit gladi⁹ doloris.Et il
lud martyriū fuit in ea cōtinuatū ꝑ totā ſextā
feriā:ꝛ i ſabbato ſequēti.Sexta aūt feria dedi
cata eſt martyꝛio filij:ꝛ iō ſequēs ſabbatū de
dicari debuit martyꝛio mꝛis.Scda rō:qꝛ ſicut
die ſabbati de⁹ reqeuit ab oī ope ſuo:ſic xp̄s i
utero marie vterū reqeuit i ei⁹ vētre ꝛ mēte.In
nullo eñ alio ſpūſſctūs requiē plene habuit:
niſi in xp̄o ꝛ ꝟgine marie:qꝛ i aliis ſctis habuit
aliqd repugnās ſaltē pctm veniale:in xp̄o aūt
ꝛ ꝟgine maria nihil repugnās inuenit:ꝛ ideo
pfecte ibi reqeuit. Tertia rō eſt:qꝛ de⁹ diē ſab
bati bñdixit:ſic btā ꝟgo fuit ab oīb⁹ bñdicta.
Nā pater eā elegit in filiā:ꝛ fili⁹ i matrē:ſpūſ
ſctūs in ſpōſaꝫ.Et angelo bñdicta eſt:qꝛ eā ſa
lutauit.Et a toto mūdo q̄ eā veneratur ꝛ lau
dat.Quarta rō:qꝛ ſabbatū eſt mediū inter diē
gaudioſaꝫ ſcꝫ diē dñicā:ꝛ penoſam.i.ſextā fe
riā:ſic ipſa mediatrix inter deū ꝛ hoīem. Quin
ta rō qꝛ i die ſabbati tota fides periit ꝛ in ſola
ꝟgine remāſit:ꝛ ideo merito hec dies ſibi de
dicata fuit. ¶ Quomodo btā virgo Maria iu
uat hominem in vita. Exemplum.xcv.

Legitur in dialogo Ceſarij q iuuenis q̄
dam cuius pater moriens multas diui
tias dimiſerat:qui tñ ſtudebat tornea
mentis ꝛ vanitatibus mundi in veſtibus ꝛ in
equis vt oīa bona ſua effunderet ꝛ cuidā mili
ti iuxta ſe manēti multa vendidiſſet ꝛ loco pi
gnoris expoſuiſſet:ille voluit recedere de ter
ra ſua.Et villicus vidēs eum triſtem ait. Dñe
quare eſtis triſtis vultis diues fieri. Rñdit. Li
benter vellē:ſi cū deo poſſem hr̄e diuitias. Re
ſpondit villicus.Sequimini me ꝛ bñ erit vo
bis.Et ſtatim dñs ſecut⁹ eſt ſuū villicū: ꝛ du
xit eū ꝑ quoſdā nem⁹ in locū paluſtrē vbi ce
pit loqui cū diabolo villic⁹. Territ⁹ dñs q̄ſiuit
ab eo cū quo loqr̄etur. Rñdit. Cū diabolo. Et
iuuenis plus timuit. Et ait villicus diabolo.
Adduxi vobis hoīem nobilē:ſupplicās vt eū
antiquis diuitiis reſtituatis. Cui diabol⁹. Si
voluerit mihi eſſe deuotus:ego dabo ei diui
tias ꝛ honores ſuper oēs cognatos ꝛ vicinos
ſuos. Cui villicus. Libēter erit ipſe vobis ob
ſequioſus ꝛ fidelis:ſi habuerit iſta. Cui diabo
lus dixit. Oportet eum abrenuntiare altiſſi
mo. Quod cū iuuenis renneret:dixit villicus
Quid timeas pferre vnicū ꝟbū dicēdo abre
nuntio? Tandē iuuenis induct⁹ ſuaſu villici
abnegauit altiſſimū. Cui diabol⁹. Adhuc op⁹
imperfectū eſt:etiā abrenūtiare dꝫ matri altiſ
ſimi. Illa eñ eſt q̄ nobis maximū dānū infert.
quos eñ fili⁹ per iuſtitiā perdidit: per miam
et indulgentiā adducit. Ad qd iuuenis multū
expauit.ꝛ turbat⁹ ſupra modū rñdit. Hoc nū
q̄ faciā. Quare(inquit villicus)feciſtis qd ma
ius fuit? Facite ergo qd min⁹ abnegaſtis crea
torē:abnegate nūc ꝛ creaturā:at ille. Ego nū
q̄ eam negabo:ꝛ ſi deberē ꝑpetuo mēdicare ꝛ
ſic imperfecto ope redierunt:ꝛ in itinere vene
runt ad quandā eccleſiā ſemiclauſam in quaꝫ
iuuenis exiliens de equo intrauit:equū cōmit
tens villico. Et iā ortū aurore añ altare beate
ꝟginis tenētis filiū in vlnis:cepit eam inuo
care intimo corde. Erat autē ſup idem altare
ymago ipſius:ꝛ ip̄m puerū in ſinu habēs. Et
ecce meritis ipſius p̄clariſſime ſtelle maris ve
rus lucifer oriri cepit in corde ſepedicti adole
ſcentis. Tandē ei dñs ꝑpter honoreꝫ matris
quā nō negauerat:donare dignat⁹ eſt cōtritio
nem vt pre fletu rugiret:ꝛ pre planctu eccleſiā
clamoribus repleret. Eadē hora ſuperuenit mi
les ſupradict⁹:q̄ bona ſua in vadio habebat:ꝛ
vidit oſtiū eccleſie apertū putās ibi diuina ce
lebrari ſolus intrauit:inueniēſq iuuenē corā
altari ſibi bene notū lachꝛymantē: ꝛ putās q
defleret ſuā paupertatē:retro quādā colūnaꝫ
latēter receſſit:rei exitū expectās cunq inſtar
inuocaret btāꝫ virginē iuuenis:ꝛ nō auderet
inuocare deū altiſſimū quē negauerat. Utro
q audiente:btē ꝟginis ymago locuta eſt filio
ſuo quē tenebat in vlnis in hec ꝟba. Dulciſſi
me fili miſerere huic hoī. Puer ꝟo nihil matri
rñdit:ſed faciē ab ea auertit. Cūq iterū roga
ret filiū pro hoīe:puer matri dorſum vertit di
cens. Homo iſte negauit me: qd ei faciaꝫ poſt
hec ꝟba ymago btē ꝟgis ſurrexit:puerū Ihm
ſuper altare poſuit:eiuſq pedib⁹ prona ſe pro
ſtrauit:et ait. Rogo fili vt ꝑpter me dimittas
pctm. Mox infans matrem eleuans:rñdit illi.
Mater:nūq aliqd tibi negare potui:ecce pro
pter te totū dimitto:ſurgenſq iuuenis exiuit
de eccl̃ia triſtis quidē de culpa ſuā:ſꝫ hylaris
de indulgētia. Exiuit quoq poſt eum ſupradi
ctus miles latenter:ꝛ quaſi rem ignoraret q̄ſi
uit quare tam humidos hr̄et oculos. Rñdit.
De vento eſt.ꝛ ille. Dñe nō me latet cauſa tri
ſtitie:habeo vnicā filiā ſi vultis eaꝫ ducere in
vxorē:oīa veſtra vobis cū illa reſtituā inſuper
et diuitiarū meaꝝ heredē vos conſtituaꝫ. Ad
hec iuuenis letus effectus reſpondit. Si hoc
facere dignaremini:plurimuꝫ mihi placeret.
Reuerſus itaq miles ad vxorem ſuam rem et

per ordinē retulit. Cōſenſit illa Celebrant nu
ptie. Iuueni ſub noīe dotis oīa bona ſua reſti
tuunt. ⁊ iuuenis iſte, poſtmodū oīb⁹ dieb⁹ vi
te ſue regſ ab at btē ꝟginī marie ⁊ ei fidelr vſ
qꝫ ad mortē ſeruiuit: qꝛ ꝑ eā inuenit remiſſionez
peccōꝝ ſuoꝝ: inſuꝑ etiā cōſolationē tpaliū bo
norū. ¶ Maria ſubuenit hoī in morte: ⁊ quare
merito ſabbatinis diebus ꝟgo glorioſa a quo
libet hoīe eſt honoranda. Exemplum. xcvi.

Legitur in dialogo Ceſarij
ꝙ in vicina ciuita
tis Tridentine ſylua eſt in qua la
tro nolatiſſimus verſabat a quo
multi depredabantur: ⁊ qui ſe de
fendere voluerūt nec potuerūt: occidebantur
Hic tñ cū quodā die monachū quēdā ordinis
ꝑdicatorū obuiā haberet ſperās ꝙ pecunias
haberet ⁊ portaret ait latro. Niſi volūtarie ſe
quaris me occidā te. Quē cū monach⁹ ſeqret
et qreret in via qs eſſet vel quid opis haberet
reſpondit ille. Ego ſuz latro ille famoſ⁹: nomē
ſuū exponēs. Cui cū monach⁹ diceret: iam in
cipitis caneſcere: nō timetis periculū aīe vr̄e?
rn̄dit: Nō pluſqꝫ pecus: ⁊ tacuit monach⁹. Ue
niēs aūt in ſpelūcā illius: ait intra ſe ſi poſſem
hoīem hūc cōuertere: magnū ꝑſtarē deo obſe
quiū. Dixit ad latronē. Si lꝫ mihi aliqd inter
rogare vos? Rn̄dente illo: lꝫ monachus ſubiū
xit. Qualis extitit vita vr̄a a ꝑncipio? rn̄dit il
le. Peſſima a qn̄ puer erā cū oīb⁹ ſociūs meis cō
tendebā: iacr⁹ adoleſcēs furto operā dedi: dei
de in virū ꝑficiſcēs: latrocinia exercui in qb⁹
adeo ꝑfeci vt hodie caput ⁊ magiſter ſuz oīm
latronū hui⁹ ꝓuincie. Ad quē monach⁹. Nun
qd timetis penas eternas: h⁹mōi opib⁹ ꝑpara
tas? Dicēte illo. De aīa mihi nulla qō eſt qꝛ ꝑ
dita eſt. Monachus rn̄dit. qd ſi poſſem vobis
oſtēdere viā ſalutis velletis mihi acquieſcere
an nō? Ait latro. Etiā cōſentirē. ⁊ ille. Ieiuna
te vnā diē in ebdomada ī honore ſcē genitri
cis dei marie ⁊ nullū eodē die ledatis: ꝓ certo
qꝛ grām obtinebitis apud ei⁹ filiū. rn̄dit latro
Hoc reuera faciā etiā voueo ꝙ nihil eadē die
comedā: nullū depredabor: nullū ledā. Elegit
qꝫ die ſabbati nihil in illo mali operās: immo
plurimos de ſocioꝝ manib⁹ depdādos ſiue oc
cidēdos ob honorē ꝟginis marie eripuit. Eo
dez die Tridētini ꝑ circuitū ad hoſtib⁹ infeſta
bant: ⁊ exeuntes ſatellites ciuitatis cū hoſtes
die ſabbati inſequerent iā dictū latronē iner
men ꝓpt ſabbatū cū ceteris cepūt: ⁊ cū eſſet
fortiſſim⁹ nō ſe defendebat cū caperet: nec ſe
excuſabat: nec loq̄ voluit interrogat⁹ cū duce
retur. Ueniēs ī ciuitatē mox eſt cogniti⁹: ⁊ pa
tibulo adiudicat⁹ eſt. Nutu tñ dei (vt credit)
ſuꝑ pulchritudine corpis ei⁹ iudices moti in
hoc cōuenerunt vt ꝓuincia abiurata viueret.

Quod cū ille abnueret ⁊ diceret. Nō faciā: me
lius eſt em̄ vt hic peīā mea luā qꝫ ī futuro. Rn̄
derūt. Sine tñ vt decollieris. Nec curo (inquit)
qlis ſit pena dūmō occidar. ait illi. Iſis vt ſibi
vocet ſacerdos: rn̄dit. Nō eſt neceſſe: oēs enīz
xp̄iani eſtis: oīb⁹ vobis peīā mea q̄ vnqꝫ ī hac
p̄nti vita cōmiſi cōfiteor. Qō cū feciſſet ꝯtritio
nem: nūqꝫ aliqd boni feciſſe deteſtat: ꝑter illō
ieiuniū qō a monacho didiſcerat ſicqꝫ extra ci
uitatē duct⁹ decollat⁹ eſt. ⁊ ī eodē loco ſepult⁹
eſt. Eadē nocte vigiles portaꝝ circa ei⁹ tumu
lus luminaria celit⁹ emiſſa viderūt quinqꝫ em̄
matrone corp⁹ ei⁹ effodiētes: ⁊ caput corpori
adaptātes: poſuerunt in feretro mire texture:
purpura ſuppoſita ex qbus q̄tuor ſinglas cā
delas ardētes ī manib⁹ habētes: ꝑ q̄tuor par
tes feretrū tollētes. Quinta q̄ clariſſima oīm
erat cū cādela ſequēte ad portā ciuitatis vſqꝫ
venerūt: corp⁹ ibi deponētes. Cuſtodes itaqꝫ
iſta vidētes timuerūt: putātes eſſe fantaſma:
quib⁹ vna illarū dicebat. Dicite epō vr̄o vt ca
pellanū meū vobis decollatū in tali loco eccle
ſie honorifice ⁊ reuerēter ſepeliat. Minas ad
dens ſi negligeret: nolauit ſe eſſe mariā. Ma
ne ꝟo cū hec epō nūciata eſſent: cū clero ⁊ po
pulo exiens purpurā depoſuit: caput ꝑciſum
corpori vnitū vidēs expauit: ⁊ texturā purpure
humanū artificiū excedētē admirans: relatis
credidit: hoīemqꝫ cū timore ⁊ honore maximo
nō vt latronē: ſed vt xp̄i martyrē: loco deſigna
to ſepeliuit. Ab illo legit tpe vſqꝫ hodie vix ali
quis adultus inuenitur in illa prouincia qui
eius exēplo diem ſabbati in honorē dn̄e nr̄e
nō ieiunet. ¶ Maria ſubuenit homini etiam
quandoqꝫ poſt mortem. Exemplum. xcvij.

Fuit in Britānia iuuenis quidā nobilis
qui q̄uis ſeculo deditus tñ beate virgi
ni fuit deuotus in hoc ꝙ ei ſingulis die
bus terquinquagenas ſalutationes perſoluit.
Qui infirmat⁹ ad extrema ꝑductus eſt. Cūqꝫ
diu iacuiſſet mortuus: reuixit: ⁊ mulieri acci
denti ſibi clamans dixit. Cito voca ſacerdotē
Sacerdote adueniente corā oībus confitebat
dicens. Ego fui raptus ad tribunal xp̄i: ⁊ cūz
tribus maxime accuſarer a demonibus ferri
deberet ſentētia cōtra me: piiſſima mater xp̄i
rogauit filiū ſuū vt ad corpus redirē. locū pe
nitentie ſuſcepturus. qō ⁊ factū eſt. Unum de
peīs erat ꝙ decimas agris ī vcis ⁊ hortis ſa
cerdoti ſubtraxi. Scḋm ꝙ piſces cū ſociūs meis
religioſis ꝑſonis furatus. Tertiū ꝙ ſege
tes pauperū canibus venaticis cōculcauerā.
Ad hec ruſtici ab eo damnum paſſi: dixerunt.
Cur debuiſtis dn̄e pro hoc dānari: cum vobis
hec puro corde dimiſimus? At ille. Ueſtra re
miſſio non ſufficit mihi ad ſalutem: qꝛ ditior
eram ad ſoluendum: qꝫ vos ad relaxandum

hec dicens militi damna reſtitui ⁊ ſic diſceſſit.

Item aliud exemplū de btā virgine Maria in quo cognoſcere poteris quō peccātes et mali homines c[illegible]uertuntur ⁊ boni erunt per merita glorioſe virginis Marie. Exēplū.xcviij.

Fuit quidā vir nobilis tyrānus ſeuus erga ſuos alienos. Cum ergo omnes vindictam peterent a deo de eo ⁊ hunc [illegible] mortem qui aduocans epm̄ loci illius [illegible] confeſſus eſt a quo petiuit: vt ſibi ſan[illegible]tem impetraret a deo. Promittens tñ primo iuramento ꝙ de cetero nemine lederet. Quo cōualeſcente amplius indifferenter omnes leſit. ita ꝙ non ſolummo: ſed etiam epō oēs maledicerent. Poſt hec iterum infirmat⁹ eſt ⁊ oppreſſus igne ſacro ſicut primo vt oīa eius membra arderent: ita vt de vita deſperaret. Vocauit igitur epm̄ ꝓmittens ſatiſfactionem de iuramento nō ſeruato vt iterum ꝓ eo oraret vt ſanus fieret. Qui renuit cū indignatione recedens. Appropinquante autē morte clamauit ⁊ reſpexit in celū ⁊ ibi vidit in aerem pendentem filium dei in cruce ⁊ matrē ſuam ſibi aſtantē ⁊ orantē pro ſe. At Jeſus ait. Mater nō poſſum facere: ecce enim rurſum crucifixit me ⁊ oſtēdit ei cicatrices ſanguinentes. Quod videns petōr ingemuit: exclamans voce magna. O bone Jeſu ſi me crucifixi in peſſo meis: matrē tuā tñ ſemper honoraui. Jeiunauerat enim oī ſabbato ad honorē btē virginis Marie. Cumqꝫ ſic clamaret audiuit vocem Jeſu dicentem matri orantī. Ecce mater: dedi eum tibi. Et ſanatus eſt. Qui poſt nedum vendictis oībus ſuis reſtituit [illegible] ingreſſ⁹ clauſtrū ibi deo ſeruiuit ⁊ beate Marie virgini vſqꝫ in finem vite ſue.

Quā magne [illegible] gratie latent in roſario domine noſtre Marie hoc patebit per ſequens ſcriptum. Exemplum.xcix.

Frater quidā ordinis Carthuſien. dei ⁊ eius genitricis amore compulſus virum ad fidelē deuotionē frequētandū cōpoſuit roſarium glorioſe dn̄e noſtre ſancte Marie: qꝫ magna [illegible] et [illegible] et maiorqꝫ hucuſqꝫ [illegible]. Quidā enim de patribus obierat anno [illegible] M.cccc.xxx. i domo Treuē. carthuſi. [illegible] in ſcriptis relin[illegible] qualiter vnus eorum qui ſe in eodem roſario exercere cōſueuit deduct⁹ [illegible] ipm̄ vſqꝫ ad empireū celū vbi inter multa archana que audiuit et vidit etiam clariſſime vidit quidem roſarium ꝓ[illegible]batur cōſpectui altiſſimi ⁊ qualr btiſſima virgo Maria cum virginibus ſuis oēs angeli et ſancti vniuerſi qui ad celū venerūt ab Adam vſqꝫ ad illud tempus oēs acceſſerunt: ⁊ oīpotēti deo gratias egerunt ⁊ benedixerunt pro illius roſarij ſanctis exercitijs que fiunt circa illud in celo ⁊ in terra: orauerunt pro cunctis religioſis ⁊ deuotis hoībus qui ſe in illo exercēt vt gratia ⁊ pax eis adiungatur in terris ⁊ gloria accreſcat in celis. Item vidit et audiuit ꝙ predicti oēs ſancti ⁊ angeli dei et ipſum roſarium deuotiſſime decantabant cum ſuis meditationibus addētes ad quālibet meditationem ſeu clauſulam vice Jeſu xp̄i ibidem additam alleluia iocundiſſimo cantu. Quotiens enī nomen beatiſſime Marie virginis ibi nominabant: humiliter ſe inclinabāt: ad nomen vero Jeſu xp̄i genua deuotiſſime ſinguli flectebāt iuxta dictum apoſtoli. In noīe dn̄i noſtri Jeſu xp̄i omne genu flectatur celeſtium terreſtriū et infernorum ⁊c. Dictū etiam fuit illi clara et aperta allocutione ꝙ quotiens quis dictum roſarium compleret cum ſuis meditationib⁹ adiunctis totiens plenam oīm peccatorū perciperet remiſſionem. Vidit etiam innumerabiles pulcherrimas: lucidiſſimas: immarceſſibiles ac odoriferas coronas que reſeruant hiis qui ſe exercent deuote in eodem. Et totiēs additur illi hmōi corona quotiens quis ſertum hmōi ad laudem dei ⁊ eius genitricis fecerit ſeu dixerit. Item talia non ſemel ſed pluries aliquando vna die gaudia iſta celeſtia vidit ⁊ audiuit. Et quandoqꝫ etiam in corpore cōſolationem Marie ⁊ confortationē percipere ſolebat ſecundū ꝙ ſe in ipſo roſario deuote exercere poterat. Et licet ſe in ſuis ſcriptis nō nolauerit: ipſum tñ eundem qui hec ſcripſit fuiſſe fore minime dubitamus. Talis enim conuerſionis fuit inter fratres tante deuotionis: patientie litterature: gratie ⁊ fortitudinis etiā in corpore: licet rigidius vixerit ꝙ pre ceteris hmōi meruit habere reuelationes. Sic tamē eadem que diuinitus cognouit prudenter occultare ſciuit vt cōmuni fratrum conuerſationi ſingularitatem nō oſtendit: ſed ſolatioſus et conſolatiuus cunctis extitit. Rurſum igit̄ deuotiſſime ſupplicamus dei ⁊ ſue genitricis amatoribus quatenus vt obſtāt in celis ſanctiſſe in [illegible] deuote exerceant roſario: et alios doceant atqꝫ diuulgent hominibus tam litteratis ꝙ laicis lingua latina atqꝫ vulgari: et tanto laus dei ⁊ gaudium ſanctorum creſcat: quo plus illis hoc placet: ſi diffuſius fuerit deuotis intimatum hominibus.

Explicit promptuarium diſcipuli: de miraculis beate virginis.

Incipit tabula promptuarij diſcipuli de miraculis glorioſe virginis Marie.

Maria ſubuenit imperatrici in maximis anguſtijs. Exemplum primum.
Maria mulieri pregnanti ſubuenit. Exemplum .ij.
Maria liberauit mulierẽ a dānatione q̄ ſcienter obticuit pctm̄ in confeſſione. Exemplū .iij.
Maria ſubuenit vxori militis que ſenſuz perdidit. Exemplum .iiij.
Maria liberauit monachum ebrioſum a poteſtate demonum. Exemplum .iiij.
Latro quidam ieiunauit vigilias Marie ⁊ nō potuit mori ſine ſacramento. Exemplum. v.
Maria viſitauit fratres laborantes. Exēp. vj.
Eccleſiam fabricare placet marie. Exēplū. vij.
Maria ſubſtentauit mundum. Exemplū. viij.
Maria placat iram filij ſui. Exemplum. ix.
Multitudo populi aliquando punitur ꝓpter delictum vnius. Exemplum. x.
Imago beate Marie v̾ginis ſudauit. Exē. xj.
Salubre eſt honorare quinq̄ dolores btē marie virginis. Exemplum. xij.
Septē gaudia beate Marie v̾ginis. Exē. xiij.
Maria liberauit filium cuiuſdam mulieris a captiuitate. Exemplum. xiiij.
Maria liberauit puellam paruulam a lupo. Exemplum. xv.
Maria preſeruauit puerum ab igne illeſum. Exemplum. xvj.
Paruulus quidam xp̄o puer panem dedit et poſt triduum obijt. Exemplum. xvij.
Maria virgo preſeruauit puerū iudei in fornace. Exemplum. xviij.
Maria virgo caſtiſſima ſuccurrebat iudee in partu. Exemplum. xix.
In epiſcopum eſt electus quidā ex iuſſu marie. Exemplum. xx.
Maria preſeruauit famulos ſuos in honore debito. Exemplum. xxj.
Due ſorores que fuerunt falſe diffamate. Exēplum. xxij.
Maria liberauit mulier[illegible] innocentē a morte. Exemplum. xxiij.
Maria liberauit abbatiſ[illegible] infamia. Exēplum. xxiiij.
Maria preſeruauit apoſtatricem in honore. Exemplum. xxv.
Maria liberauit mulierem ab adulterio. Exēplum. xxvi.
Maria liberauit adoleſcentem a tentatione honeſte mulieris. Exemplum. xxvij.
Maria ſuccurrit hoi in extremis. Exēp. xxviij.
Maria in extremis liberauit quendam abbatem a damnatione. Exemplum. xxix.
Heretici exciderunt ſacerdoti linguam ⁊ Maria ſibi reſtituit. exemplum. xx.
Maria in preſentia heretice[illegible] um illuminauit cecum. exemplum. xxxi.
Maria clerico linguam ⁊ fa[illegible]em reintegrauit exemplum. xxxij.
Maria Johanni dam[illegible]ſceno reſtituit manum abſciſam. exemplum [illegible]xxiij.
Maledictum a deo plagat[illegible] m[illegible]ria ſanauit exemplum xxxiiij.
Maria ⁊ ſanctus Hypol[illegible] ſana[illegible] [illegible]dam maledictum. exe[illegible]plū. [illegible]xxv.
Plaga eorum qui occiderun[illegible] ominem in eccleſia ſancte marie virginis. exemplū. xxxvj.
Monialis leſis ſibi ocolam ⁊ beata virgo maria ſanauit. exemplum. xxxvij.
Item iuuenis quidā conſumpſit patrimoniū ſuū ⁊ btā maria ſibi ſubuenit. exēplū. xxxviij.
Maria etiam poteſt ſubuenire homini in periculo maris. exemplum. xxxix.
Quidam per reſponſoriū. Felix nam[illegible] liberati ſunt de periculo mortis. exemplum. xl.
Incarcerati debent inuocare beatam virginē mariam. exemplum. xlj.
Theophilus qui negauit fidem ⁊ virginē mariam et beata virgo ei ſubuenit. exemplum. xlij.
Maria ſubuenit peccatori in extrema neceſſitate. exemplum. xliij.
Maria liberauit lictorem a damnatione. exēplum. xliiij.
Maria virgo ſubuenit latroni i extremis. exēplum. xlv.
Mari a virgo reco[illegible]ciliauit Chriſto monachū. exemplum. xlvj.
Maria virgo ſubue[illegible] ancille que peccauit cū milite. exemplum [illegible]xlvij.
Maria ſubuenit adult[illegible]e. exemplum. xlviij.
Quidam accendit cande[illegible] in honorē beate marie virginis. exemplum. [illegible]ix.
Gutta ſanguinis Chriſti p[illegible] ponderat omnia peccata. exemplum. l.
Ruſticū liberauit maria a [illegible] [illegible]natione [illegible] [illegible]lj.
Quidā ieiunauit ⁊ nō potu[illegible] mori ſine cōfeſſione. exemplum. lij.
Fur decapitatus non potuit mori ſine ſacramentis. exemp[illegible] liij.
Raptor decapi[illegible] [illegible]us non potuit [illegible] [illegible] ſine ſacramentis. exem[illegible]plū. [illegible]liiij.
Quidā ieiunau[illegible] qu[illegible] [illegible] [illegible]ſte marie. exēplum. l[illegible]
In extremi[illegible] debemus [illegible] [illegible] recōmendare beate virgini [illegible]arie. exemp[illegible] lvj.
Quotidie debemus ſalutare beatam virginē [illegible]ariā. exemplum. lvij.
[illegible]aria et beatus Petrus liberauerunt monachum a damnatione. exemplum. lviij.

hore.bĩe virginis deuote lui.⁊ dicede.Exemplum.lix.
Quid orandum …t in extremis.Exẽplum.lx.
Maria liberauit alam de porris infern…exẽplum.lxi.
Mors diuitis vi…i ⁊ mors paupercule vidue. Exemplũ.lxij.
Militẽ in torneamẽti… occiſũ iuſſit Maria ſepeliri in c…mite… exemplum.lxiij.
… bt̃a virgo Maria …peliri in cymiterio.ex…plu… …iiij
Diaco… …m iu…it bt̃a virgo Maria ſepeliri in cymi…rio.exẽplum.lxv.
Scholarẽ a iudei… occiſ…m reſuſcitauit Maria.exemplum.lxvi.
Maria liberauit monialẽ a purgatorio.exẽplum.lxvij.
Dia…l⁹ nõ potuit militẽ ſtrãgulare: q: quo tidie ſalutauit ꝟginẽ Mariã.exẽplũ.lxviij.
Quidã cum c…ntum Aue maria legit criminale glorioſe ꝟgini Mari… exeplum.lxix.
Mari… liberauit clericũ a dãnatione. exempl…m.lxx.
Nomẽ Marie ẽ multũ dulce in ore.exẽ.lxxj.
Maria liberauit peccatricẽ a dãnatiõe. exẽplum.lxxij.
Demones nomen Marie audire nõ pñt.exẽplum.lxxiij.
Aue maria fugat demões.exẽ.lxxiiij.
Nol Marie debem⁹ flectere genua.exẽ.lxxv.
Per nomẽ Marie vincit diabol⁹ …ẽ.lxxvj.
Pulchritudo ꝟginis Marie.…plũ.lxxv…
Quidã vidit pulchritudin… …e perdidit vnum oculum.exem…ũ.lxx…
Quidã vidit puchritudi… …n Mari… ſtatim euolauit ad celum.exẽplu… …xxix.
Imaginẽ beate ꝟginis deho…eſtant…s miſere obierunt.exẽplum …x.
Sarraceni non pot…ant mutilare imaginẽ beate ꝟginis Mar…e.exẽplum.lxxxj.
Bt̃a ꝟgo Maria lib…rauit ciuitatẽ obſeſſam. exemplum.lxxxij.
Pictor… …abſtent uit Maria ne caderet.exẽplum.lxxxii…
Imago Marie ille… i… ig…e perma… …it.exemplum.lxxxiiij.
De ima…ine b… …inis qua… …ſanc… Lucas fecit.Ex… [illegible]
De Sal… [illegible] …p… …ſt cõpleto… exemplum.lx…
Auicula …etulit… [illegible] exẽpl… …lx…v
Populus cõſueuit c… [illegible] …d … …uere …na.exemplum.lxx…
Salue regina valet …ontra tonitrua. exe…plum.lxxxix.
Mulieres parturiẽtes ſolet dicere ſalue regina.exemplum.xc.
Salue regin… …let homini in extremis. exẽpl…m.xcj.
Officium Salue ſanc…a parens quare dicendum ſit poſt diei offi…ium.exemplũ.xcij.
Sacerdos … nõ ſciuit aliã …iſſaz niſi de beata virgine maria. exemplum.xciij.
Item de die domini…o.exemplum.xciiij.
Quomodo beata virgo maria iuuat hominẽ in vita.exemplum.xcv.
Qñ virgo maria ſubuenit homini in morte ⁊ quare merito ſabbatinis diebus virgo glorioſa a quolibet hoĩe eſt honorãda.exẽ.xcvj.
Maria ſubuenit homini quandoq; etiã poſt mortem.exemplum.xcvij.
Itẽ aliud exẽplũ de bt̃a virgine maria in quo cognoſcere poteris qñ peccatores ⁊ mali homines conuertuntur:⁊ boni erunt ꝑ merita glorioſe virginis marie.exemplum.xcviij.
Quã magna ſalus ⁊ gratia lateat in roſario domine noſtre marie.exemplum.xcix.

Finit opus perutile ſimplicibus curã animarum gerentibus: compoſitum per venerabilem ⁊ deuotum Joãnem herolt ſancti dominici ſectatorem profeſſum de tempore ⁊ de ſanctis:cum promptuario exemplorum atq; tabulis collectum Diſcipulus nuncupatum.Impreſſum Lugd.per honeſtum virũ Antonium du Ry.Anno dñi milleſimo quingenteſimo viceſimo nono. Die vero decima menſis Martij.

Finis huius operis.

Jeſus Maria.

Regiſtrum.

ſ.ẽ.✝.a.b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.s.t.v.x.y.z.A.B.C.

AA.BB.CC.DD.EE.FF.GG.HH.II.KK.LL.MM.NN.…O.PP.QQ.RR.SS.

Om…es ſunt quaterni.

BIBLIO…CA NAZ. … VITTORIO EMANUELE